

3 1761 05677146 2

HANDBOUND
AT THE

UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

51009

I

EPISTOLOGRAPHI GRÆCI

PARISIS. — EXCEDEBANI FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56

ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ

ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΗ ΓΡÆCΙ

RECENSUIT RECCGNOVIT

ADNOTATIONE CRITICA ET INDICIBUS INSTRUXIT

RUDOLPHUS HERCHER

ACCEDUNT FRANCISCI BOISSONADII AD SYNESIUM NOTÆ INEDITE

1512
12/12 95
L

PARISIIS

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT

INSTITUTI FRANCIE TYPOGRAPHO

VIA JACOB, 56

M DCCC LXXIII

PA

3487

E 4

1873

7

VIRO ILLUSTRISSIMO
AMBROSIO FIRMIN DIDOT

LITERATORI GRÆCO ERUDITISSIMO
LITERARUM GRÆCARUM PER QUINQUAGINTA ANNOS PATRONO

D. D. D.

R. H.

PRÆFATIO.

Epistolographorum Græcorum greges dispersos et errantes in unum locum compulimus, ut vocis eorum modi et varietates, si cuius aures ad eam accipiendam pateant, commodius quam antea pernosci et æstimari possent. Prodeunt scriptores amplius sexaginta, epistolæ mille sexcentæ.

Auctor huius libri et inceptor Antonius Westermannus fuit, professor Lipsiensis, quem nuper ex amicorum conspectu fatalis necessitas abduxit. Is cum dimidiam fere partem eorum, quæ hoc volumine continentur, ita conformasset, ut satis voluntati suæ fecisse videretur, infirmus ex gravi et diuturno morbo susceptum onus deposuit ac schedas suas Parisios tranisit, ut futuro Epistolographorum editori traderentur. Dübnero hortante meis manibus traditæ sunt.

Westermanni exemplum Græcum meo periculo refinxì totum, ut iam unus ego præstem et quæ bene gesta reperientur et quidquid contra artis leges commissum est.

Iuvat, ut intellegatur quantum ad quorundam scriptorum redintegrationem profectum sit, pauca ponere speciminis loco.

Anacharsidis epistolam nonam in fine mutilam et amputatam manu scriptorum ope iusto supplemento explevi.

Aristæneti centunculum, qualis in novissima editione relictus est, admissis hominum doctorum sarturis assutisque fidentius quam olim factum est veterum scriptorum pannulis, quibus ille sua interpolavit, refeci et reconcinnavi. Nonnulla etiam suppeditavit liber Vindobonensis.

In Hippocratis epistolas induxi infinitum prope lectionum numerum, quem in oblivione iacentem ex intimo sinu gremioque marginis Littreiani abstrahere licuit. Unde quasdam epistolas non emendavi solum sed transfiguravi.

Isocratem recognovi ad nobilissimum codicem Urbinatem, quem ipse de nuo contuli.

Iuliani imperatoris epistolas nonnullas correxi ad codices Italicos, longe plurimas ad codicem Vossianum, cuius collationem Dübnerus a se contactam (nam ipse olim ceperat consilium edendi Iulianum) liberalissime mecum communicaverat. Hanc ut cum ipso Vossiano componerem data postea potestas est. Unde intellexi Dübnerum diversitatem graviorem unam prætermi-

sisse, reliqua pro assidua codicum exercitatione, quam quotidie fere subibat, egregie et præclare administrasse. Est autem quod de illo dono vel maxime mihi gratuler. Dübnerus enim, ut in lucem revocaret literarum lineamenta, quæ vetustate in Vossiano evanuisent, suco infectore quodam pretiosissimas chartas illeverat ad tempus efficaci, sed in posterum funesto. Itaque ipsi quidem, ut aiebat, eventus ex sententia processit; sed paullatim factum est, ut charta liquoribus istis perfusa nigresceret; iamque eo res deducta est, ut non pauca, quæ ille artificio suo aut omnino aut ex parte recuperaverat, nullo prorsus modo dispici possint. Horum igitur locorum diiudicatio in solis Dübneri repertis collocata est.

Procopii epistolas CIV, quas Angelus Maius, vel, ut verum loquar, sordium eius impurus administer Matranga ex Vaticano codice ita descripserat, ut sexcentis locis mutila esset et hians oratio, eiusdem Vaticani diligentius scitiusque lecti et Laurentianorum duorum virtute mundulas feci iisque odiosum Procopii fucatumque nitorem restitui. Iisdem codicibus ad perluenda supplendaque Procopiana ab Aldo edita usus sum indidemque inedita quædam in lucem suscepi.

Synesii epistolæ ut quam minime inquinatæ adsumerentur, Laurentiani potissimum integritate effeci. Dicendum autem hoc loco est de schedis Boissonadianis, quas pergrata derivatione in usum meum convertit Gustavus Boissonadius, Francisci filius, vir disciplina iuris civilis eruditissimus, qui non semel antiquitatis studia beneficiis suis complexus est. Scripsit igitur Franciscus ineunte fere sæculo commentarium in Synesii epistolas, in quo quatuor codicum Parisinorum lectiones proposuit cum notis Petavii et suis, maximam partem imperfectis et postea a se supplendis. Harum eas, quæ ad epistolam quartam pertinent, anno 1842 in publico collocavit cumulatissime auctas; alias (mature enim omnem de edendo Synesio cogitationem abiecissee videtur) ita consumpsit, ut eas per multiformes commentarios, quibus procedente tempore Græcos scriptores communiebat, dispergeret ac disseminaret. Reliquæ etsi et ipsæ minus consummatæ sunt, attamen vel sic Synesii orationi interpretandæ non mediocriter inserviunt. Ex iis igitur quæ commodissime observata esse videbantur, infra apposui.

Sed de propria huius voluminis laude tantum. Ἀὐτὸ δειξέει, ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος ἔφη. Nunc verbo monendum de nonnullis eius vitiis.

Etenim cum octavus hic sit annus, ex quo *Epistolographi Græci* typis exscribi coepti sunt (cuius moræ omnem culpam causamque in me unum confero), accidit ut semel me ipse præterirem, semel me præteriret alius. Nimirum Æliani epistolas, quas anno sexagesimo quinto operæ Parisinæ iussu meo absolverant, proximo anno paulo emendatius edidi Lipsiæ; itemque De

forma epistolari libellum, quem ex Westermanni potissimum recensione in principio huius voluminis posueram, anno sexagesimo nono Hugo Hinckius Vaticanorum librorum auctoritate ita in medium protulit, ut dubitari nequeat, quin antiquiorem ac veriorem libelli formam illi custodierint.

Deinde, tam multis tamque variis scriptoribus in unam copulam coniectis, fieri non potuit, ut æquabiliter omnes colerem, diligerem, amarem, ut eadem semper in me facies, idem vultus esset, ut eandem et unam in omnibus emendandis curam ponerem. Quis enim est, qui, nisi ad hoc ipsum natus sit, Phalarideis, ut his utar, per omne anni tempus se adplicet vel Dionysii Antiocheni futilibus commenticiisque sententiis immoriatur?

Tum illud malitiose fortuna egit, quod quorundam scriptorum orationi opis indigenti præsidium manuscriptorum, quod principi editioni opponi posset, aut nullum aut satis debile et infirmum relictum est. Unde in male iacto fundamento coniecturas periclitatus sum sapore diversas et mendas non paucas aliorum acumini commisi. Neque enim in *Epistolographorum* crisi facienda infinito tempore cessare licebat ac spe moveri perpetua ac diuturna, me per eadem vestigia errantem casui vel ingenio meo nova semper et meliora extorturum esse, sed circumcidenda tandem aliquando opera fuit.

Ad aliud transeo. Interpretationem Latinam, qua Græcæ orationi pro ludere solet *Bibliotheca Græca*, Westermannus partim ex superioribus editionibus acceptam diligenter ac sollerter refinxit, ut Latina Græcis accuratius responderent, partim primus confecit, veluti epistolarum Diogenis. Ipse ego Dionysii et Procopii epistolas a me et a Maio primum editas Latine interpretatus sum, itemque cetera, quæ primus publici iuris feci.

Indices confeci duo, unum initiorum epistolarum, alterum nominum et rerum.

De siglis, quibus ad brevianda codicum nomina usus sum, in adnotatione suis locis dicitur. Nuda vocabula, quotienscunque post lemmata inferuntur, codicum lectiones monstrant. Aldinam litera *a* notavi. B litera Boissonadium significat, W Westermannum. Rectis uncialibus ubique indicavi emendatores et coniectores, obliquis libros manu scriptos. Asteriscum in notis feci, sicubi de meo codicum auctoritatem infringi vel certe infringere volui; in oratione binos, ubicunque hiatus patebat.

Personatos scriptores uncis coercere nolui, ne ægre illis facerem, qui vel post Bentley aliorumque disputationes non sophistarum frigidulas fallacias sed certos ipsorum regum tyrannorum poetarum philosophorum partus intueri sibi videntur. Hoc igitur et eorum causa dictum esto, qui adhuc Platonis et Isocratis epistolis tanquam genuinis adhærescere solent.

Male in hoc volumen rettuli Alexandri epistolas, quas Arrianus libro suo de

rebus ab Alexandro gestis infulsit. Item aliud agens ex Iosepho recepi epistolas Antiochi regis et Ptolemæi Philadelphi cum epistola Eleazaris. Hæ igitur transsiliendæ. E contrario receptam oportuit Appiani epistolam et fortasse epistolas Frontonis.

Sed finem faciam præfandi. Superest ut gratiam quantam maximam animus meus capere potest et agam et habeam gravissimis operæ meæ adiutoribus, Bæhrio Heidelbergensi, Bruunio Havniensi, Halmio Monacensi, Pluygersio Lugdunensi, qui de thesauris suis firmissima mihi salutis Themistoclis et Iuliani fundamenta exhibuerunt.

Scrpsi Cal. Decembr. a. MDCCCLXXI.

ADNOTATIO CRITICA.

DEMETRII PHALEREI

EPISTOLIARES TYPI.

Ad hoc opusculum emendandum adhibui codicem Laurentianum plut. LX 16 (L), cuius diversitates sero ad me tramissas ne totas exhaurirem typi iam formis inclusi vetabant. Feci quod licuit. Laurentiani utilitates quibus facile indagabit.

Pag. 1, 1. ὃ acc. ex L | ἔχόντων θεωρίαν συνεστάναι L || 2. ναι μεν om. L relicto spatio || 3. ἀνάβλησθαι L | ἀπὸ | ἐκ L || 5. δ' L || 6. ταττομένοις L

|| 7. θεωρῶν ab eadem L | φιλομαθείαν L || 8. δῆ|δεῖα L | συστήσειν L | πόσας | πῶσων L || 10. προσελθόμενος L || 12. εἴ τι L : εἴγε || 13. εἰδήσεις L : εἰδήεις || 15. καὶ πέρα | κάμει L || 16. Post μεθέξιν in L inferuntur hęc : οὗ γὰρ μόνον γένος τι τοιοῦτον καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἐφευρίσκων μέθοδον προουμήθην, καὶ ταῦτα τῆς περιστάσεως τὸν εὐφρόεστατον δυναμένης ἐμποδίζειν. οὗ γὰρ οὗ ἀποδοχῆς τεύχεται πρεσβύτερος ἀνὴρ πλείστον καταναλώσας χρόνον πρὸς μάθῃσιν ὡς οὖσαν ἐπισφαλῆ καὶ περικίνδυνον ἡλικίαν πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων καταχρησάμενος. ἴσως μὲν γὰρ αὐτοῖς ὁ χρόνος διαρκῶν εὐχερῆς καθηγητῆς γίνεται τούτων ἔχόντων ποικίλην παιδείαν, ὁ δ' αὐτὸς τῆς νεότητος συνίσταται καιρὸς πολλὰς ἔχων δυσχερείας || 17. μὲν οὖν | δὲ L | ἐπὶ τοῦ παρόντος om. L || 20. ἄλλος-τύπος om. L || 22. ἕκαστον L | οὕτω L || 26. ἀποφατικὸς L || 27. αἰτιολογικὸς-ἀπολογητικὸς om. pr. L || 30. γράφουσι δὲ om. L || 31. ὑπάρχοις καίμενος L | ὑπ | στέρους (ita) L || 33. ἀλλοις ἴσους L | διοικέτας L || 34. καὶ προσ om. L | τούτους ἀγνοοῦντες L | οὗ γὰρ διὰ om. L relicto spatio || 35. συγκεράσθαι L : συγκεράσθαι a | μὴ | μίαν L || 36. Post γράφουσιν in L additur ὑπομένειν καὶ ποιήσειν

ὧν γράφουσιν cum spatio novem fere literarum || 37. δὲ * : τε a, μέντοι L | καλεῖται τῆς ἐπιστολῆς L || 38. τοιοῦτος L : οὕτως || 39. εἰ|έει L || 40. πάσῃ τοῦτο L | σοῦ | οὐδὲ L || 41. Post με sec. L addidit σου | οὐδὲ τῆς om. L | ἡμῖν om. L.

Pag. 2, 1. πᾶν L || 3. γνώμην ἔχοντα L || 5. ἔχουσι L || 6. δέονται L || 7. ἂν addidi || 9. ἔπαυον L : ἐπαίνω a || 10. ἀγοντες-γνώσιν | λέγοντες ἢ ἐγνωσμένοις L | οἶον om. L || 12. σοι om. L || 13. παρ' om. L | κεκρίμενον om. L relicto spatio || 16. εἶτε πράξιν L : πράξιν τε || 17. καὶ * : καὶ οὗ || 18. ἔστι χρεῖαν L : χρεῖαν ἔστι || 20. δ' L : om. a | ὁ-προσδεχόμενος om. L || 22. εἰ | οἶον εἰ L | μηδέπω καιρὸς ὧν ἐπέπονησας ἐκτίσαι L || 24. ὑπείληφα τὸ μὴ μνημονεύειν ὧν ἔπαυες σὺ δὲ καὶ L || 25. προστιθῆσι σοὶ μὲν οὖν μεμυρόμεθα τρόπον ἔχοντι τοιοῦτον αὐτοῦς L || 27. ἠγνοοῦμεν L : ἄγνοοῦμεν a || 28. τὸν-ἡμῶν | αὐτὸν

ὧρ' αὐτοῦ L || 29. προεσεργετημένον L | ἔπραξε om. L relicto spatio | δνειδιζόμεν L || 31. γυνῶνα L | καὶ om. L || 32. γε | δ' ἂν L | ἐφ' ἡμῖν L || 34. διὰ τούτων L || 35. καίπερ οὐδὲ L : καὶ εἴπερ δὲ || 36. σχῆμα κεκτημένος L (ita corrige : ordinem perverterunt operæ) : ὅμως ἔχεις σχῆμα a | λέγε-ἔμαθον om. L || 39. λύπησ L || 40. ἔχει | ἔστι L | οὕτως | τοιοῦτος L. Desunt in L verba ἀκούσας τὰ usque ad ἀσάλευτον ἔξεις (p. 4, 5), ut vacuas reliquerit librarius paginas duas et dimidiam || 41. ἀχαρίτου * : ἀχαρίστου || 45. συνεβράζον * : συνεβράζον

Pag. 3, 10. τὸ addidi || 13. νοουθητικὸς * : νοουθητικὸς || 23. μὴ τι γε πανέσχατον * : μὴτε τὸ πᾶν ἔσχατον || 43. οἷς * : οἷς ἂν || 46. οἷς * : εἰ || 51. τι * : τινα

Pag. 4, 6. δὲ om. L | ἔστιν adiecti | ἐνδεήσει-δὲ | τύπος οὗτος καὶ ἔστι δωδέκατος L || 9. περὶ ὧν ἔφης αὐτὸς εἰς σὲ διαπεπραχῆσαι L || 10. Malim προσηνέχθην || 11. μάλλον-αὐτὸς | εἴπερ σὺ L | διελέχθης ἀλλ' om. L || 12. ἐμοὶ | ἐμοὶ οὖν L | ἀνάθες καὶ εἰς L | συνάξει om. L || 13. οἶδα-ὄντα | σὲ γὰρ οἶδα καὶ χρηστὸν L || 14. ὀλοσχερῶς-Ὀμηρικὸν om. L | Ὀμηρικόν | Π. 9, 493 || 16. δὲ | τὸν καὶ ὄμρον L | τοι L || 17. δὲ τε om. L || 18. ἐρωματικὸς L | δὲ ἔστιν om. L | τινος L || 19. ἀντιφωνήται οἶον ἀκούω L || 20. τὸν φιλότοπον om. L || 21. πάρεστιν | ἔστιν πάρεστιν L || 23. ἀποφατικὸς ἔστιν τὸ πρὸς τὸν συνθανόμενον ἀποφαίνεσθαι οἶον ἔγραψας L || 24. ὀτιδηποτοῦν * : ὀδηποτοῦν || 25. ὄν-πάρεστιν | ὁ δεῖνα πάρεστιν οὖν L || 27. ἐπιμενεῖν * : ἐπιμένειν || 28. δὲ ἔστιν om. L || 29. βουλώμεθα μόνον εἰδέναι καὶ δι' ἑτέρου L || 30. εἰκόνα om. L | Post σημαίνωμεν L addit οἶον || 32. κρατήσεις δὴ πάντως | συνήδομαι οὖν ἀπονητὶ γὰρ κρατήσεις L || 33. σεσήμαγκας ἔτι ὑπείληφας L || 34. ἔτερος L || 36. εἰδῆτε L || 37. πρᾶγμα om. L | ἐσήμανεν L || 38. εἰπεῖν ἔτι οὗ L | εἰδῆτε L || 39. καὶ δεινδροκοπημένην om. L || 41. ἢ addidi | δένδρον L || 42. ἔτε L || 43. οὗ γέγονεν L | ὀτιδηποτοῦν σημαίνωμεν * : σημαίνωμεν ὀτιδηποτοῦν a, σημαίνωμεν διωσδηποτοῦν L || 45. διακομίζεσθαι | ἐλοθεῖν L || 46. τούτου-πάντα | τούτο πρόκειται πάντα δ' L || 47. ἀντιπεριπέτωκεν L || 48. εὐρεῖν-ἐμπεπλεγμένα | εὐπορίαι πάντων εἰλυσμένων πρὸς τὰς λειτουργῶν ὡν ὡν γίας καὶ εὐρωμῶν τὸν ἀνεμον ἐναντιούμενον ἀπρακτεῖν ἀνάγκη ἐν τῷ μεταξύ δὲ καὶ εἰς κρίσιν ἐμπεπλεγμαι L || 49. οὗ γὰρ | Immo οὗτ' || 51. τὸν-σώματι om. L || 52. ἐὰν | εἰ οὖν L || 53. ἐκδέχου | ἐκδέχου με L.

Pag. 5, 1. ἔστιν | ὁ L. Scribendum ἔστιν ὁ || 2. Post ἐνηργημένων L addit οἶον || 4. πρὸς τὸν στρατηγὸν om. L | γὰρ | Scr. γὰρ οὗ cum L. Mox cum eodem legendum κακῶς δὲ καὶ σὺ τῷ κατ' ἐμοῦ ταῦτα λέγοντι σαυτὸν ἐνεχείρισας καίτοι εἰδὼς αὐτὸν, idemque in proximis quoque non raro veriora quam Alci co-

dex propagavit. Sed hæc digito monstrasse satis habeo || 8. δὲ καὶ λυπεῖς L || 9. δοκιμάσας ὅτι τῶν ἄλλων κατηγορούντων πρὸς σε L || 10. ἔρεῖν τι] τοῦτο ποιεῖν L || 13. δέ om. L | πρὸς τὰ κατηγορούμενα L || 14. Post εἰσεφῶν L addit οἶον || 16. γεγραφέναι-ἔμοῦ om. L || 17. δὴ * : δὲ α, om. L | ἐποίησεν L || 18. περιποίησα L : ποιήσασα α || 20. με acc. ex L | μᾶλλον-μῶντων om. L | καταπλευσάι καταπλευσάι ἡμῖν L || 21. οὔτε-φίλον (v. 33)] ὥστε οὔτε συνέβη μοι ἰδεῖν οὔτε συντυχεῖν τὸν περὶ οὗ κατηγοροῦμαι. ἄλογον δὲ καὶ τὸ μηδεμίαν γενομένης μοι πρὸς σὲ διαφορᾶς κατηγορεῖν σου τοῦ μηδὲν ἀδικούντος. ἀλλὰ φαίνονται οἱ διαβάλλοντες αὐτοὶ πεπραχότες τῖ ἀτοπον καὶ ὑπόψιαν ἔχοντες μὴ τί σοι περὶ αὐτῶν γράψω προδιαθεθλήκασιν ἐμέ. σὺ δὲ εἰ μὲν κενᾶς φάσει πεπίστευκας εἰπέ * εἰ δὲ διαμένεις οἶον δεῖ πρὸς ἐμέ, παραγεννηθέντος μου μαθήσει πάντα. καὶ γὰρ εἰ μὲν κατ' ἄλλων πρὸς σὲ πάποτε εἶρηκα, πιστόν ἤν, δὲ καὶ κατὰ σοῦ πρὸς ἑτέρους. προσδέχομαι οὖν καὶ πάντα πρὸς ἕλεγγον ἐλευσεσθαι, ἵνα σὺ μὲν γνῶς ὡς καλῶς με κέρικας φίλον L || 21. Immo ἐόρακα || 33. γνῶς L : γνώση α || 35. ἡμᾶς μὲν] ἡμᾶς μᾶλλον ἀλλήλοις L | προσέξουσιν καὶ ἑαυτοὺς ἀποπνέουσιν L || 37. δέ om. L | μεγάλως τισὶ ἢ παραδόξως πράγμασι L || 38. συντηδόμενοι L : συνδεόμενοι α || 39. γράφομεν οἶον οὐχ L || 41. γὰρ ἂν ἠλίχην παρ' ἐμὲ πυθόμενον τὰ συμβεβηκότα σοι ἀγαθὰ πάποισθα δὲ βουλομένης τῆς τύχης καὶ ἔτι μελίζα L || 43. γὰρ σὸν L || 44. τοὺς μελίζουσιν] ἴσοις L | Post ἀπαρασημάντων L addit ἔστιν || 45. τοὺς om. L | τοὺς om. L || 47. δέ om. L || 48. ἀγαθοῦς] καλοῦς καὶ ἀγαθοῦς L | λέγωμιν] λέγωμεν οἶον L || 49. ἀπέδειξας L : ἀπόδειξα α | πάλιν L || 50. χρόνων om. L | σου κἀγαθὴ * : σου καὶ ἀγαθὴ α, κἀγαθὴ σου L | 51. ἀνῆρηκας L : ἤρηκας || 52. δυσφορήσης * : δυσφορῆς L, δυσφόρει α || 53. οἶον] οἶον αὐτὸς L.

Page. 6, 1. δέ om. L | ὁ-βουλόμενος] τὸ μνημονεύειν ὀφείλειν χάριν οἶον L || 3. νῦν-καθήκοντος] σπουδᾶσω ἔργῳ δεῖξαι τὴν ἑμαυτοῦ προαίρεσιν ἣν ἔχω πρὸς σὲ ἐλάττων γὰρ τοῦ καθήκοντος ἐπέληξα τὸ δι' ἐμοῦ σοὶ γινόμενον L || 5. γινόμενον L : γενόμενον α || 6. προἰέμενος * : προθέμενος || 7. ἀποδώσειν L | εὖ acc. ex L || 8. ποιῆσαι om. L || 10. μουσικόν-πανήγυρις (v. 34) desunt in L || 13. τι * : τε || 29. πάρει * : παρῆς

PROCLI PLATONICI DE FORMA EPISTOLARI.

Duplicem huius libellis formam scripti codices propagarunt, ampliozem et brevem. Iidem ordine differunt, quo materies orationis disposita est, neque auctoris idem omnibus nomen inscriptum est, sed alii Proclum monstrant, alii Libanium. Illam formam anno 1862 ex codicibus Parisino 1630 et Palatino 43 a se emendatam exhibuit Westermannus, alteram, ignarus operæ Westermannianæ, ex Vaticanis libris H. Hinckius in Annal. philol. et pædag. anni 1869 p. 637 sqq. Ego (nam Hinckius eo tempore quo huius voluminis pars prior exscripta fuit nondum

sua emiserat) Westermannum secutus sum, et firmi ter quidem presso vestigio; neque enim tanti esse videbatur novos conquirere codices, quo libellus pro levitate sua satis limatus aliquanto evaderet limatior. Nunc qui volet ex Hinckii fontibus hauriet. Unum addo, epistolam 36, qualis infra legitur, ceteris non esse immistam ante septimum p. Chr. sæculum; qui enim Theophylacti Simocatte. Quanquam erret qui inde coniecturam de tempore quo cetera conscripta fuerint certo iudicio fieri posse arbitretur.

26. Φιλόστρατος] Pag. 364 ed. Kays. || 34. σαφήνειν διὰ συντομίαν Kayserus || 35. μιμούμενον W : μιμούμενοι || 37. τὸ * : πολὺν || 41. Infinitivos restituit W ita : τὸ στοχάζεσθαι-καὶ-βάλλειν-ἀλλὰ μόνον τὸ-στοχάζεσθαι καὶ-σαφηνίζειν || 47. ὡς] ἔστω W, ἔστα: Kayserus || 49. τινας] τι τὰς Dübnerus || 53. χρῆσις W : χρῆσειν

Page. 8, 2. συνετοὺς Vat. 306 et Venetus 531 : συνετοὺς ὑπογράφαιμι || 3. Scrib. cum iisdem ἐκάστη οὐκείαν ἀρμόσας προσηγορίαν. Quod in oratione est, Westermannus coniecit, cuius codices habent ἐκάστην οἰκείας ἀρμόσας προσηγορίας || 21. παράδειγμα W : χαρακτήρα || 22. ὑβρίζων Ottonobonianus 259 : ὑβρίζειν || 41. ὡς καὶ φίλοις] ὃν καὶ φίλοις W || 47. Glossam indicavi.

Page. 9, 1. πάλαι * : πάλιν || 5. καὶ W : ἤ || 14. λεγούση * : ἔχουσι Vat. 306 || 22. ὑπεδεξάμεθα * : ὑποδεχόμεθα Vat. 306 || 51. μᾶλλον add. W.

Page. 10, 35. Immo τοιούτου γὰρ φίλου || 39. Scr. καὶ τὴν ψυχὴν ἐκάστου cum Paris. 1630 ap. Boisson. ad Theophyl. p. 260 || 46. Rectius πολλὰ καὶ δεινὰ.

Page. 11, 6. συνήθησθε ἀξιοῦμεν scripti. Delevi ditto-graphiam | χαρίσασθε W : χαρίσασθαι || 41. Uncos addidi.

Page. 12, 23. με Theophylacti Simocatta Ep. 28 : μοι | Ex eodem corrigge ἀψηκας ἀλλ' ἔτι-ταμιεύοντες. Mox ἐκκάθειρε W, ἐκκάθειρε scripti || 52. Immo ἐπιανέσει.

Page. 13, 6. « In editione Hartungiana subiuncta leguntur παραδείγματα τῶν ἐπιστολῶν XXXVIII, quæ utrum ex libro descripta an ab editore inventa sint ignoro. » WESTERM. Extant ista in codice manu scripto Veneto 521.

EX DEMETRII

LIBRO DE ELOCUTIONE.

18. Rhett. Gr. Walzii IX. p. 96—100 | Ἀριστοτέλης, Apud Rosium n. 615 || 27. Εὐθυδήμῳ] Pag. 271, Α.

Page. 14, 7. Ἀριστοτέλης] Rosius n. 620 || 22. Ἀριστοτέλης] Id. n. 609 || 41. γὰρ * : δὲ || 43. λέγοντο * : γένοιτο || 45. αἱ τοῦ-πολλὰ * : τὰ-πολλὰ

Page. 14, 8. Immo τοῦ τύπου τοῦ ἐπιστολικοῦ || 28. τοιαύτη * : αὐτῇ || 30. αἱ τοιαῦται * : τοιαῦται αἱ || 32. καὶ addidit nescio quis.

EX PHILOSTRATO.

39. Pag. 364 ed. Turic.

Pag. 15, 8. ὠραίζονται * : ὠραίζοιτο || 15. μὴν * : μὴ

GREGORII NANZIANZENI

EPISTOLA.

23. ἄν τε * : ἄν τι || 46. ἀχάριτα * : ἀχάριστα

Pag. 16, 2. δὴ deileam || 8. Immo ἀντίθετα δὲ καί.

PHOTII

EPISTOLA.

45. χρηματίζεῖν W : χρηματίζω

ÆLIANUS.

Superstruxi coniecturas meas Aldinæ fundamentis; scriptum enim codicem, ex quo illa expressa fuit, frustra quæsiui.

Pag. 17, 3. ἐπιτεθυμμένος * : ἐπιτεθυμημένος || 4. διενουόμην * : διενούον || 6. καί, nisi quid exiit post hanc vocem, delendum est. Præterea malim ἄσμενος || 9. F. Δροπαίω | φελλεῖ * : φελλέα | ἐπέκοψε | ἐπέλεψε M (Meinekios) in Hermæ vol. I. p. 421. Sed v. Thes. III. p. 1647, C. || 10. ἰσχυρῶς | χρηστῶς α, quod male mutavi, v. Bergler ad Alciphr. I, 36. | αὐτοῦ || Immo αὐτό, v. Menandrum Com. Gr. IV. p. 98, unde hæc expressa || 13. τὴν-ἐρικα | Deest participium, velut ἔχουσαν. Verum et proxima ἦν ἐπιανῶ πρὸς σε labem contraxerunt || 16. σοί * : σοῦ || 18. Malim ἔχεται τοῦ ἔργου || 20. στενάξαι * : στενάξει || 21. προσελεύμενον Lobeckius : προσηλούμενον || 22. δυοῖν * : δυεῖν. M ἕως οὐ δυοῖν μυατὴν ἀξίου || 25. συκιδῶν * : συκιδίων | Uncos apposui. Pro ἀπαλά M ἀπαλάξ || 26. ἐλᾶδας * : ἐλαίας. Cf. Aristoph. Acharn. 998 | Malim εἰτά μοι δεῖπνον ἦν καὶ et mox ἄσμενος || 31. οἴκους * : οἴκος εἰς

Pag. 18, 1. Immo ἀνθέων | 2. ὑπὸ | ἀπό M || 3. ἀνθειστίων * : ἀνθειστίων || 6. οὐδὲ ἐν * : οὐδὲν || 9. περὶ αὐτῶν | Delenda videntur. Aristæ. Ep. II, 1 ὁ δὲ λειμῶν γεγράφει. περιουσια M || 10. εὐχαρίτου * : εὐχαρίστου || 18. Callarum Ælianus sumpsit ex Demosthene p. 1280 | εἰ * : εἰ γὰρ || 20. γὰρ adieci. Demosthenes p. 1276 οὗ γὰρ ἐκπιεῖν γε δῖππου με Καλλιμαχῆς αὐτὸ προσαναγκάζει || 21. Scr. πεπίστωται cum M || 26. 38. Δερκύλλος-Δερκύλλω * : Δέρκυλλος-Δερκύλλω || 32. καὶ ὁ ἀγροῖκος λέως || 33. καταπεράσας | καταγελάσας α. Scribendum erat κατελάσας cum Berglero ad Aristoph. Pac. 721 | τε * : γε || 35. συζῶντι M || 40. Immo ὠραίζεσθαι || 45. αὐτῆ * : αὐτῆ περ || 47. καὶ deileam

Pag. 19, 4. σῶμα adieci || 11. βρώτατον * : βρώτερον || 13. ἀκκίζονται καὶ θρώπτουσιν * : ἀκκίζουσι καὶ θρώπτουσιν ἑαυτάς. Rectius scripsissem θρώπτονται | μυστιλῶνται * : μυστιλλῶνται || 14. ἀναλοῦσι * : ἀλοῦσι || 16. ὠραίζονται M || 18. δ' ἔν | Malim δὲ omisso ἄν. δ' ἔρα M || 19. στυλουμένην M || 20. ἀράμενος μέστην | Courier. ad Asin. p. 198 || 24. σου * : σοί || 25. ὡσπερ οὖν M || 27. ἔχειν | ἄγειν idem ad Athen. IV. p. 228 || 28. ἀποφανῶ * : ἀποφανῶ || 29. ὀλοκλήρον * : ὀλοκλήρους || 30. δᾶψου dittographia est || 36. γὰρ | δ' ἔρ' M || 42. παρόντα | Videtur latere γέροντα vel πρῶτον. W malebat πατέρα || 44. προσπατταλεύσομαι * : προσπατταλεύσομαι

Pag. 20, 1. δὲ * : δὴ || 4. διὰ μικρότητα M ponit post ἴδεν || 11. Post γῆς M excidisse suspicatur ἐργάταις vel ἐργατῆρσι. Hauptius γῆταις pro τῆς γῆς | καλῆν | γαληνῆν M. Malim ἀκαλῆν || 12. ἄγριος M || 13. οὖν | Rectius γοῦν || 19. λήθην | ἀθήη Hauptius || 20. φῖλε M || 25. αὐτόν * : αὐτόν || 26. φωνῶ * : φωνῶ || 36. παθῶν * : μαθῶν || 39. γῆρον * : γέρον || 40. ἀποφανῶν * : ἀποφανῶν || 41. παθῶν * : παθῶν || 44. μονήρης * : πονήρης || 45. ἡμέρον Gesnerus : ἡμέραν | καὶ ταῦτα M ponit ante αἰδοῦ.

Pag. 21, 14. οὐδ' ἔν * : οὐδὲν || 19. νοοῦντός σοι ἀγαθὰ * : νοοῦντος εἰς ἀγαθόν || 21. ἔν' addidi | γὰρ | δὲ M || 31. προσεῖσαι * : προσῆσαι || 34. μέν μοι | μέντοι M || 35. ἀλασθαι * : ἀλλασθαι || 37. Δερκύλλος * (resedit pravus accentus) : Δέρκυλλος || 39. χρηστῶν | γρηστῶν ὠραν M || 44. πάντας M || 45. ζηλότοπα * : ζηλοτύπας || 47. ὡς addidi | φθονεῖν M.

Pag. 22, 16. πονοῦντες * : ποιοῦντες || 17. Conieci καὶ αὐτῆ οὕσα πιστοτέρα. M καὶ ταύτης πιστοτέρας βεδαιοτέρας τ' ἔχει || 19. Κορμίας? || 21. μὲν * : μὲν καὶ αὐτός || 28. μόλις | Malim τέλος || 36. συνεπιλαμβάνη Hen.sterh. ad Lucian. I. p. 465 : συναπολαμβάνη || 41. ἡ deileam | ἡ αὐτῆ * : αὐτῆ || 42. τῶν-χρησιμώτατοι * : ἐν τοῖς ἀγροῖς δένδρων τὰ κάλλιστα καρπῶν τὰ χρησιμώτατα || Quæ in Etymologico Florentino p. 275 leguntur verba παρὰ γὰρ κηπουρῶν καὶ γλιστρῶν γεωργῶν τί ἄν τις κερδάνει πλεόν ἢ σπαραχέλουσιν καὶ κλαύματα Mille-rius ad Aristænetum rettulit, ad Ælianum Meinekios Hermæ III. p. 455, uterque temere.

ÆNEAS SOPHISTA.

Æneæ epistolarum scriptum codicem vidi unum Vaticanum Regiæ n. 139. Descriptus fuit ex Aldina. Itaque solius Aldinæ differentias in proximis notavi.

Pag. 24, 6. ἐρᾶ * : ἐρᾶ γεωργός εἶναι || 7. ἔρω * : ἔρωε κωνηγέτης εἶναι | ἄλλω * : ἄλλο || 10. τὸν addidi || 11. σου * : σοί || 15. Κασιῶ W || 25. Rectius μακρά || 31. σοί * : τῷ || 36. ὀρῖζειν * : ὠρίζεν

Pag. 25, 9. Scripsi Ζωναινῶ. Ζωναινός est in Boissonadii An. vol. 5. p. 48. Ζωναινῶ a Melius W Ζωναινῶ coll. Suida s. v. || 12. ἔδοκει * : ἔδοκεις || 15. ἔστι * : ἐστιν ὅτι || 16. μοι | Malim με || 17. μικρῶν * : μικρῶν || 18. εἰπὼν καὶ | εἰπόντος W || 19. Οὐλίπῶ *

ὄλλιζα || 23. καλὸν] Malim καλὸν ἦν | δὲ addidi || 31. ἀντέχεσθε * : ἀντέχετε || 33. Πάμπω] Πάμπω W. Suspicor fuisse Λάμπω vel Λάμπωιν || 34. μου] F. σου || 36. ἐτύγγανον * : ἐτύγγανον ὅ || 37. τῶν addidi || 40. γιγνώσκω * : γινώσκω

Pag. 26, 5. ἔξελασσωμεν W || 33. Μαρινιανῶ] Immo Μαρκιανῶ. Cf. ep. 24 || 37. ἐμπίπλαται * : ἐμπίματα || 40. ἐμπνεύσετε * : ἐμπνεύσητε || 45. καὶ ante τοὺς delectam.

Pag. 27, 11. F. ἐφῆκα || 19. Εὐκρατίω? || 35. ἀλλ' εἶνα] « Hæc quid sibi velint non intelligo. » *Westerm.* || 40. συνειπαζόμεν * : συνειπαζον || 44. αἰσχιστος] Hom. II, II, 216 || 47. ἀπό του W.

Pag. 28, 3. καὶ] κἄν W || 33. ἀτιμάσειε * : ἀτιμάσῃ || 50. Διονύσιος * : διονύσος

Pag. 29, 2. πρεσβύτας * : πρεσβευτάς || 4. καὶ ante ἔτι addidi || 21. καταίρουσιν οἱ * : καταίρουσι | ἀκαδημείας * : ἀκαδημίας || 23. Immo ὑμῖν | ἀκαδημειαν * : ἀκαδημίαν || 27. ὑπογράφουσιν * : ὑπογράφουσι || 30. γενέσθω * : γινέσθω || 44. ἀλλ' ὡς] ἄλλως τε W || 46. Malim μεταξὺ τοῦ λόγου || 47. Ἀπ πληττόμεθα? πλήττομαι νῦν W.

Pag. 30, 4. μὲν * : δὲ || 5. τῆ-φιλοσοφία * : τῆς ἀλλης φιλοσοφίας || 6. ἢ τῶν] ὡς? || 19. ἀγενηνῆς] Thes. vol. I. p. 278, D || 23. μᾶλλον] ἀλλ'? || 31. Πλάτωνος] Rep. VI. p. 495, E || 38. ἀλλ' W : ἀλλ' ἢ || 42. κελεύει * : κελεύει

Pag. 31, 1. εἰς κάλλος ζῆν καὶ γράφειν? εἰς κάλλος ζῆν dictum ut εἰς κάλλος κυνηγετεῖν || 3. πόσοι] πολλοὶ W || 28. ὅ] Immo καὶ ὅ || 35. ἥδιστον W : ἡλίσιον || 37. ἔνα τοῖς * : ἐν αὐτοῖς || 41. ἄξων * : ἀγών || 42. καὶ ante συγκινεῖ delectam.

Pag. 32, 2. Immo γίγνεται || 3. ἐτέρου] ἐντελοῦς Hauptius || 4. πάθωμεν * : πάθοιμεν

ÆSCHINES.

Pag. 33, 3. Κίτων α : κίων || 10. ἐπέθοντο H. Wolfius : ἐπέθοντο || 33. μηδὲ Bekkerus : μήτε

Pag. 34, 9. οὐδὲ-οὐδ' idem : οὐδὲ-οὐδ' || 20. οὐδενός Taylerus : οὐδὲν

Pag. 35, 12. ὃ καὶ Brunckius : ὄτε || 13. Πινδαρῶν] Bœckh. fragm. 46 || 18. ἐν add. Hemst. ad Arist. Plut. p. 479^b || 41. πάντος μᾶλλον * : μᾶλλον πάντων || 51. Hanc epistolam quartæ præfigendam esse Taylerus intellexit.

Pag. 36, 4. Restitue ὁ pro οὐδὲ || 16. δὴ * : ὅ' || 36. ποτὲ Reiskius : ποιεῖ || 37. δοκῶ idem : ὄ || 39. με * : μοι || 40. μνήμη Bekkerus : γνώμη || 41. Corrige καλλυτοῦ || 52. μηδενός Reiskius : μηδέν || 54. συνέλλοις Bekkerus : συνέλλοις

Pag. 38, 8. ἔδοξεν videtur dittographia esse. Quod si vere conici, scribendum ἐμήκωνεν || 13. πλεῖστα * : πλείονα || 17. ἀν μηχανόμην H. Wolfius : ἐμηχανόμην || 23. οὐκ ἔθους Dobriæus : οὐκ κήδους || 26. ὕλην ἔγων ἄφθονον Reiskius || 28. ἀν addidi || 33. αὐτὰ ἕκαστα scribendum esse dixi in Hermæ vol. 2. p. 320. Ibidem proposui ἐν ᾗ ἐγγυῶνται τοὺς γὰ-

μους οἱ Ἰλιεῖς τῶν θυγατέρων. Neque proxima san. sunt || 41. μεγάλη] καλὴ καὶ μεγάλη Marklandus | 45. τοῖς * : αὐτοῖς

Pag. 39, 4. ποιήσω Reiskius : ποιήσω σοι || 5. ὁ μὴν * : ὁ μὴν καὶ || 17. οὐδὲν δι' αὐτὸ ἔδεισεν scripti. Delevi dittographiam || 26. ἕξιη Bekkerus : ἕξιοι || 34. ὁ' ἔδοξεν Reiskius : δὲ δοκεῖ || 35. παῖξιν * : παθεῖν || 39. ἀπιστίας] ἀγωνίας? || 44. πρὸς * : πρόσθεν || 45. ἄλλως * : ἄλλος || 50. Immo ὄμην || 51. τῶν delet Saupprius.

Pag. 40, 4. τὰ προσήκοντα * : προσήκειν || 14. γράφονται * : γράφονται || 39. τοῦ * : τοῦ ταῦτα || 50. μὲν * : μὲν ἡμῖν || 53. ἦδη * : ἦδη νέων

Pag. 41, 3. Malim δεῖ ἔδικάζοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς οἱ θεοὶ omissis εἰσεγέροντο ἐν αὐτῇ || 18. ἐπιχειρεῖτε Bekkerus : ἐπιχρηγεῖτε τοῖς || 25. θαυμαστὸν Reiskius : θαυμαστὰ || 34. ἔγωμεν Marklandus : ἔξομεν || 38. ἀποχρησάτω Bekkerus : ἀπόχρη τὸ || 48. τραφεῖς idem : γράφειν

Pag. 42, 15. ἐμὲ πεπολιτεύσθαι Reiskius : πολιτεύεσθαι || 17. τελέως Bekkerus || 20. ἀνθρωποὶ Turicenses : ἀνθρωποὶ οὕτως || 21. ὁποῖοί τινας Bekkerus : τινας ὁποῖοί || 33. ὡς-Μακεδόνας glossæ speciem refert || 54. περαῖας Marklandus : στερεαῖς

Pag. 43, 29. πείσαιμ' ἀν Reiskius : πεισαιμην | ὡς μὴ μοι μὴ μόνον idem || 39. Post πάσαις idem addit ἀρεταῖς.

ALCIPHRO.

B = Berglerus

C = Cobetus

M = Meinekius

R = Reiskius

S = Scilerus.

Diligenter indicavi, ubicunque in librorum vicem aut meæ coniecturæ aut aliorum sumptæ sunt. Librorum scripturas, quæ receptis a novissimo editore probabiliores videbantur, tacite introduxi.

Pag. 44, 2. ταύτην ἡμέραν Nauckius in « Mélanges Gréco-Romains » a. 1863 p. 480 : ταύτην εἶχεν ὁ χειμῶν ἡμέραν καὶ | 4. βορααὶ M : βορεῖς || 7. εἶσω] ἔξω M || 8. ἀργία C : ἀεργία || 10. θρωπὸν κατέλιπον * : θρωπὸν ἄς ἐξέτεμον ἀπέλιπον || 18. ἔργου Hirschigius : ἔργων | ἀποθεν Neapolitanus : ἀποθεν || 19. ἰχθύων B : ἰχθῶν || 20. ὑφάλους R : ὑφάλου || 22. ἀσπιδας Hemsterhusius : εἴλας vel ὕλας || 23. ἔξαρτήσαντες M : ἔξαρτήσαντες καὶ ὑπὲρ αὐτῶν καταβαλόντες ἀργύριον | ἀστυδ' * : ἀστυδ' ἐκ Φαλίρων || 25. ὀλίγον * : ὀλίγον ἔχειν τῶν || 26. λεπτοτέρων B : λεπτομερῶν | ἐπιλάβοι M : ἐπιλάβοιτο || 29. εἴλης B : ἔλης vel ἀέλης || 35. ἰχθῶς C : ἰχθύας || 36. ἀποχρῶν * : ἀποχρῆ scripti. Heliod. IV, 6 ὡσπερ ἀποχρῶν αὐτῶ καὶ μόνην τὴν οἴκησιν τῆς Χαρικλείας περισκοπεῖν. ὁ δὲ post participium absolutum est apud Theodorum Prodr. Epigra p. 5 δέον δὲ μισεῖν τοῦ κακοῦ τὴν αἰτίαν ὁ δ' ἀλλ' ἐπιγνούς πατῆρα γεννᾷ τὸν Κάιν || 39. Post ἐπέταττε ex Parisino reducendum κομψεῖν.

Pag. 45, 1. ὦσθ' Malim καὶ προσαπτηγῆται (ita iam Wagnerus) δ δ' Ἐρωμα M || 2. φερνῶν M : φορτίων || 3. κοπήρους B : κοπήροις || 4. θαλαττουροῖς B : θαλαττουροῖς || 7. ἀκινδύων * : ἀκινδύων οὐ μάτην γούν ἀνησιδώραν ταύτην ὀνομάζουσιν ἀθηναῖοι ἀνεῖσαν ὄωρα δι' ὧν ἔστι γῆν καὶ σάξασθαι || 9. ποτὲ | πρῶην M || 11. ἐνερογρότων C : ἐνερόγρωτος || 13. ἐπιστῦρον M : ἐπιστῦροντος | δ' Ἄρατος B : δὲ ἄρα τοῦτο || 15. ὄλιγον] Aratus 299 || 19. τόδε M : τάδε || 23. Κυμόθος * : κύμοθος || 31. ἡλακᾶτην Dobraus : ἀκτῆν || 37. ἀπιθι * : ἀπιθι εἰς τὸν ἄνδρα || 43. γρουσοῦς κόμματος M : γρουσοῦ κόμματα || 44. Delet A. Kiesslingius τῆς ἐπὶ σαλαμῆνι ναυμαχίας ἰσως λειψανα || 47. ἡμετέρων C : ἡμετέρων ὁ θεμιστοκλῆς || 48. Restitue τῶν ante M ἦδων.

Pag. 46, 5. οὐδὲ * : οὐδὲ μίαν || 8. ἀρώτω B : ἀραρότων || 10. ἀφροδίσιον R : ἀφροδίσιον | ἐκαεχρυσμένους C : κερυσμένους || 12. Immo Ἐριμονίδος | ὀρώντων M : ἐρώντων || 17. οὐτ' ἐθέλεις * : οὐτε θέλεις || 24. οὐτ' S : οὐδ' || 28. κατέαγε R : κατέαγτο || 29. γάρ M : γάρ ἢ || 30. θαρραλέως * : θαρραλέως | κοινὰ M : κοινὰ τὰ || 34. ἤρωμένην scribendum esse dixi in Philologi vol. 10. p. 299 : εὐρωμένην || 40. ὁ addidit C. F. Hermannus || 41. ἔστι M : τὸ | αὐτῶ B : αὐτῇ || 43. πόρων * : πόρων ἐυμεγέθεις || 49. ταλάντεσε Schuei lerus : ταλάντεσθ | ὅποι M : ὅπου

Pag. 47, 2. Lege εἴωθεν | ἢ τῶν φίλων συμβουλή τῆς γνώμης * : τῆς γνώμης ἢ τῶν φίλων συμβουλή || 6. λυπρὰν C : λυπρὰν || 19. πολλὰ R || 31. ἐπέτρεψαν M : ἐπιτρέψαντες || 35. οὐδένος M : οὐδὲν || 38. περιουσιόσημεν B : ἀέρι νοστήσομεν || 40. Operam sphalma. Lege τὸν ἐκ ναυαγίας || 43. τέρπει M || 44. πρὸς delet Theodorus Heysius || 46. καταβάλωνται M.

Pag. 48, 3. λῦσαι * : λῦσαι τῶν ῥήνων || 5. δὲ addidit M || 8. φεύγομεν] Rufinus in Anthol. Pal. 5, 75, 6 || 9. ἀνδρολογοῦσαι * : ἀνδρολογοῦσαι δὲ | κλ * : καὶ || 11. ῥίων * : ῥίων | δ' ἄν * : δὲ || 15. μένειν M : μέλλειν | παραδιδόντας Heysius : παραδιδόναι || 18. ἔστι * : εἰσὶ || 21. Lege παραπλεῖν cum C || 33. ἔστιν ἔτε? || 39. Ἐδέπει Nauckius. Malim Ἐδέτρηπ || 42. πάσας M : πᾶν || 43. ἐπειθὸν * : οὐδὲ || 45. βαρύτερον * : βαρύτερος | Pro ἀπέλαθον restitue quod M coniecit κατέβαλεν. Scripti κατέβάλετο. Excidit Pamphilus || 46. διέχευε C : διέγει || 49. Ἀρμένω * : ἀρμενίω

Pag. 49, 4. ποτὲ | εἰσὶ μοι? Vide 1, 18, 2 || 10. φαντάζομαι * : ἐκφαντάζομαι | τὸν B : τὴν || 19. χρόνου C : χρόνου παλαιότητος || 23. περιουσιότων * : ἐνοικούντων || 25. ἐκείνων B : ἐνοίκων | ἀλλὰ γὰρ] Didymus Alexandr. de trin. 3, 3. p. 336. Elian. Epist. 7. Marin. Vit. Procl. 3. Errat Meinekius || 37. σκοπιωρὸς Perizonius : σκοπιωρὸς || 42. ἐθέλιδες C : ἔλιπιδες || 43. ἀποφανεῖν M : ἀποφανεῖν || 45. μόγις ποτὲ * (cf. 1, 22, 4) : μόγῳ πολλῶ

Pag. 50, 1. ἐπεγγελάτης C || 3. ἐμὲ S || 4. λυρωδοῦ B : λοιωδῶρον || 5. ἐκείνην B : ἐκείνη || 7. τοσθ' ὁ γαιτόνων C : τοῦτο γαιτόνων ὁ | Σωσίας-δελισθοί * : σωσίας ἔστι δὲ τῶν ἐπεικῶς τὴν ἀλλῆθαιαν τιμώντων καὶ οὐκ ἂν ἐκείνος εἰς ψευδογροῖαν ὠλισθήσεν οὗτος ἐκείνος Σωσίας ὁ τὸν χρυστὸν καὶ ἦδὼν γάρων ἔψων ἐκ τῶν λεπιοτέρων ἰβήδων οὐδὲ ἔγκολπιζέται τῇ σαγήνῃ || 13. ὁ addidit || 14.

ἤρεθης C : ἡράσθης || 15. ταύτην * : ταῦτα || 18. ἦ * : ἦ τὸ || 19. ἔχοντι * : ἔχοντι σοι | ἐπικαλέσασθαι * : ἐπικαλέσθαι || 21. Erat τινῶν || 27. Post ἔχω scripti habent πρὸς θαλάττης, quod expunxi. Nimirum fuit olim adscriptum a nescio quo ad πρὸς μητρὸς, tum deinde alieno loco in orationem receptum || 30. προσσοικῶς Piersonus : προσσοικῶς διὰ τὴν ἐκ τῆς πύθιουτος λεπιοτήτα || 32. μοιρίδιοι? || 33. τροπὴν? || 35. Hiatum indicavit R. Suffecerit pro τῇ scribi γαλεπῇ. Χαλεπὴν φορὰν habet Demosthenes || 41. ἐργάσασθαι B : ἐργάσασθαι || 43. πρωτεύουσιν M : πρωτεύουσιν ἐξαναλοῦν τὸ πολλὸ τῆς οὐσίας || 44. κρίνον M : κρίνων || 45. ὀψὲ in scriptis post ἡμέρας lectum transposuit Valckenarius.

Pag. 51, 2. Restitue ἄρτον τὸν ἐξ ἀγορᾶς et dele καὶ || 5. ὄρασω * : ὄρασαιμ || 8. Γέλωτος πλακοῦς] Anonymus apud Hauptium in Ind. Scholarum Univ. Berol. a. 1871/2 p. 9 *colostram cum melle et Geloniam* || 9. αὐτὰ * : ταῦτα || 16. ἐξέτεινον C : ἐξέτειναν | τῆς addidi | περισπούδης * : περισπούδουμένης || 17. καὶ * : τέλος || 22. μάλλον Nauckius : μάλλον ἐπράττετο || 24. τέλος * : τέλος ὡς εἶδος || 28. παρολιχῆ * : παρολιχῆ τῆς βραδυτήτος || 29. De Ἐρεθισθολέοντι vide quae dixi in Philologi vol. 9. p. 42 || 31. ἡμᾶς C : ἡμῶν || 34. ἤρετο * : ἤρετο || 39. ὀλλους C : ὀλλους ἢ τοὺς καμίνους || 44. βαλανεῖον * : βαλανεῖον ἰδιωτικῆς οἰκίας || 50. πρόοδον B : πρόσδοον

Pag. 52, 6. ἔγωμεν M : ἔγοιμεν scripti. Malim ἔγω || 7. αὐτῶ τῷ μέτρῳ Herelius (Hesiod. O. et D. 348) : αὐτὸ τὸ μέτρον || 10. ὑπὸ addidi || 14. γρουνο Nauckius : γρούς || 15. εἰμαρμένη Davisius : ἡμέρα ἐκείνη || 26. οἶδ' ὅ τι * : οἶδα τί || 30. βλεψίων] Lucian. Tim. 58. Diall. Mortt. 27) * : μαρτίου || 40. οἰκίαν ὑποθησόμενος C. F. Hermannus : οὐσίαν ὑποθέσει μαρτῶ

Pag. 53, 3. αὐτῇ σκαπῇ M || 5. ὅ C . δὲ οἶσω || 7. ἀρτίως * : ἀρτίως ἦκειν || 11. ἡλικίας * : ἡλικίας ἀνθούσας || 12. γενεαζέειν Nauckius : νεάζειν || 13. ἀργὸς M : ἀργός || 15. βλέπει B : βλέπει βλέμμα | καὶ ἔρωτα ἀναπνεῖ? || 16. σεαυτὸν * : σεαυτὸν ὡ πρόςσου || 18. ἡμῖν B : ἡμῶν || 20. οἶδα C : οἶδας || 21. ὑπερησται] Lobeck. ad Aiac. v. 782 || 25. οἶδες C : οἶδα || 30. αὐτὸν M : αὐτὸν οὐκ || 36. τις C : τις ἦ || 40. Ὑπερησθῆ * : ὑπερησθῆ || 46. μηδὲ S : μήτε

Pag. 54, 1. Ὑπερησθῆς * : ὑπερησθῆς | Malim πολλὰ τοῖνον κάγαθὰ || 6. ὅπου C : ὅπῃ || 10. εὐρες M : εὐρες ὑπερησθῆν || 15. στερόμενος C : στεροόμενος || 18. Ὑπερησθῆν * hic et infra : ὑπερησθῆν || 21. παρ' B : δι' || 27. ἄν addidit S || 34. Φρόνην idem : μυρρίνην || 43. Ζευσιππην R : εὐσιππην || 48. προσέμεγν C : προσέμεγν

Pag. 55, 6. Ζευσιππης R : εὐσιππης || 13. εἶδεν B : οἶδεν || 16. Ζευσιππην R : εὐσιππην || 17. μέ τι M : μ' ἔτι || 18. οὐ * : οὐκ ἐν || 19. ἀλλ' * : ἀλλ' ἐν || 23. Ἀκαδημαίαν M : ἀκαδημαίαν || 25. ἢ addidit M || 31. προσέμεγν C : προσέμεγν | περιβάλουσα κοιμᾶσθαι delet M || 32. τῶν addidi || 37. ἔστι M : εἰσὶ || 45. εἰσὶ M : εἶεν || 49. τυραννίδα C.

Pag. 56, 7. Hiatum signavit M || 13. φέρει C : φέρειν | φιλοτιμίαν C : φιλοτιμίαν οἶε || 22. ἐνεφορήθη C : ἐνεφορησάμην || 26. δ' ἔτι ἔστι aut δὲ περιεσσι C || 28. λυπρὰν * : λυπρὰν | ἐν addidit B || 39. τέρψεις exhibui

auctore Nauckio pro manu scriptorum μέμψεις. Iniuria. Est enim μέμψεις ἐρωτική apud Iulianum quoque epist. 17 || 46. ἀργυρείος S : ἀργυρίος

Pag. 57, 4. αὐτόθεν C. Keilius : ποθὲν || 5. Verba ἀλλὰ θαυράεις πεπαύση μετὰ μικρὸν vulgo post ζήσαιν lecta transposui || 7. φιλεῖν R : φιλεῖς || 10. Hiatum indicavit M || 11. Φιλώτης S : φιλότης | εὐμενεστέροις Wagnerus : τοῖς εὐμενεστέροις || 21. ἐπίκωμος] Strato Eriogr. 89 ἐπίκωμος ἴων || 35. κοιμησόμενος M : κοιμηθησόμενος | ἐξ ἂν δὲ et βουληθεῖ] nescio unde irrepserint. Restitue εἰ δὴ ἂν βουληθεῖ || 37. εἰ M : ἐάν || 44. ἐκκορήσει M : ἐκκορήσειεν || 46. με * : ἐμὲ

Pag. 58, 6. τότε-νῦν Abreschius : τὸ τέλος οὐ πονηροῦ τὴν || 21. ἤκοντα S : ἄκοντα || 25. διωθεῖτο C : διωθεῖτο || 31. ἀδίκως C || 33. ψάσω R : ψάω || 35. τοῖς | ἐν τοῖς? || 36. κολακεύμασιν * : κολάσμασιν || 40. πάντως Aristænetus : ἅπαντα || 41. χερσὶ * : χάρσι

Pag. 59, 4. ἐκ τοσοῦτου χρόνου C || 12. Ζευξίππη * : εὐξίππη || 14. ἀποκοιμίσασα * : ἀποκοιμίσασα τὸν || 20. ὑπόσκιος anonymous apud Wagnerum : ὑπόσκιος | τις * : τισι || 21. ἐνέλειπε Dobræus : ἔλιπε || 23. γούνη] Lege δ' οὖν cum S || 30. ἐνεργουῖσα * : ἐνεργοῦσά τι | ὥστε με * : ὥστ' ἐμὲ || 35. καὶ addidi | ἀποδῶσα C : ἀπεδούσατο || 37. ἀκραιφνές * : ἀκριβές || 39. ἔγκλιτιν M : ἔγκρισιν || 45. τὴν addidit C || 46. περιάλλων M : περὶ ἄλλων || 47. Hiatum indicavit M || 49. οὖν * : γούνη

Pag. 60, 3. κατῆμεν S : κάτιμεν || 7. Ἀδωνόεις Piersonus : ἀλώεις || 8. ἐστιασόμεθα M || 10. κηπίον Bastius : κήτιον | Aut σὸν abiiciendum cum quibusdam scriptis aut ὃν σὺ περὶ ὀβείας, quod ductum esse videtur ex §. 3 || 14. καὶ delet Hirschigius || 16. δεσ addidit M || 17. ἐπέτρεψας Wagnerus : ἐπιτρέψας | σοι Hirschigius : καὶ οὐχ || 20. θεάσωμαι * : θεάσασθαι καὶ ἀκούσθαι || 30. εὐχομαί σε M : εὐχομένη | ἐκαυτῇ * : ἐκαυτῇ || 32. με M : μέγα || 34. ἡ ante Μακεδονία addidit M || 38. τὰ * : ταῦτα | ἔγω-νικῶ * : ἐγὼ εἰ-νικῶ || 41. καὶ γὰρ S : ἂν | περιουσία * : περιουσιάζαι | γεγένηται S : γένηται | ὑπὸ | παρὰ? || 43. πεποιχηυῖα B : πεποιχηυῖα | γς B : τε

Pag. 61, 1. οὔτε-οὔτε? || 3. ἀποπτήναι * : ἀναπτήναι || 4. περὸνται * : περὸνται καὶ | εἴωθε * : εἴωθεν ἀπογνωσθείς || 7. ἐραστὰς Iacobsius : ἐραστὰς πρὸς ἡμᾶς δὲ οὐδὲ ὑπερτίθεσθαι ἕξεισιν ὥστε φόβον εἶναι κόρου | λοιπὸν οὖν ἡμᾶς * : λοιπὸν ἡμᾶς δεῖ | σκόπτειν * : ποιεῖν || 9. κοσμεῖν B : κοσμεῖν σοι || 12. ἀπλούστερα * : εὐαλοῦστερα || 14. ἐτέρος B : ἐταίρος || 19. πλάτισταί B : φυλάττεσθαι scripti. Delet Keilius || 22. Θηριππίδου B (male expressum Θηριππίδιου) : Θηριππίδου || 27. ἐν addidit S || 28. ὄρει delet R || 31. δέ μοι * : δ' ἐμοὶ || 34. μειραμιουμένον B : μειρακρευομένον || 36. ἀδικεῖ * : διοικεῖ || 37. διωλυγίος C : ἀδικαλύτος || 41. ὑπομένει * : ὑπομενεῖ || 45. ἐγὼ πολιορκητὴν Kayserus : ἐπιπολιορκητὴν || 46. τοῦτον Keilius : τοιοῦτον || 48. στωμύλλεσθαι C : στωμυλλεσθαι || 49. τὸν addidit C.

Pag. 62, 3. τὸν σὴν addidi || 7. Delenda verba καὶ τὴν πρώτην ἀφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ αὐτ transponenda post οἰκοῦσαν || 10. χρωστα M : χρωσεῖα || 11. Ἴνδξ Ἰνδούς M, quod reponendum || 16. Hiatum signavit R | πρώην R : πρώτον || 21. μὴ M : καὶ μὴ || 22. ἐπελάθετο Dobræus : ἐπελάθετο || 25. ὀάλπει * : ὀάλπει

τι | 30. δ' addidit M || 34. γεραιτερον * : ἔτερον et ὑστερον | ἀντεραστὴν * : ἀντεραστὴν γέροντα || 39. ἴδρωκα R : ἴδρω καὶ || 43. κόρον] χωριστὸν M || 49. αὐτὸν * : αὐτῷ || 50. τὸ ἐρᾶν] γέρων M, ὁ ἐρῶν R | τοῖ-νυν ἔσομαι * : ἔσομαι τοῖνυν

Pag. 63, 2. Post ἐναντίον errore typographi ἐκεῖνῶν excidit || 3. σου χωρῆζεσθαι B : σοι χωρῆζεσθαι | μόνη C : μόνη ὡς || 5. ἂν addidit M || 7. σὰ addidit Dorvillius || 11. ἐς R : ἐν || 12. ζῆλος τῶνων ἄλλων R || 13. μὴ δὴ M : μὴ δὲ scripti. Rectius fortasse Heysius ὦν μὴδὲ || 18. σῆς * : τῆς || 19. παρὰ C : ἀπὸ || 22. καὶ προτρέπεται, quod in scriptis post δεήσεις legitur, transposui || 27. δὲ] δὲ αὐτοῦ S || 29. καὶ ante ἅπαντα adiecit C || 34. οὔτω C : οὔτω καὶ || 36. ταυτη C : ταῦτη γε || 42. αὐλὰς addidit B || 43. μὲν C : μὲν οὖν | ἐλευθερον Dobræus : ἀνελευθερον || 46. ἀφρονα C || 48. πιθοιγᾶς * : ὀμολογᾶς | 49. Ἀκαδημείας M : ἀκαδημείας

Pag. 64, 5. τοῖς ἱεροῖς κώμοις R : ταῖς ἱεραῖς κώμοις || 26. κηλεῖται * : δεῖται || 31. δ' Ἰήνος delet M || 34. οὐδὲ S : οὔτε || 36. Verba τὸν Ἄττιον ἀεὶ στέφεσθαι κητὸν in scriptis post Πτολεμαεῖ ἰλλата transposuit M || 38. ἐσγάρας | Dittenberger. de ephebis Atticis p. 63, 10. C. Keil. in Mus. Rhen. a. 1864 p. 631 || 51. ἐκπλαγῆς M : ἐκπαλῆς et ἐπαλῆς

Pag. 65, 1. Typographi error. Lege ἦ τε μήτηρ || 2. Εὐφρόνιον M : εὐφρόνιον || 9. Lege τί ἄρα σοι cum C, τί ἄρα τί σοι scripti || 10. σώματι * : σώματι καὶ πᾶσιν | ἡμῖν C : ἡμῖν τις | καὶ M : καὶ τὸ σῶμα || 11. ἐπιχάριτον * : ἐπιχάριτόν τι || 13. βασιλείας * : βασιλείας τρόπον τινὰ || 20. δὴ adiecit M || 27. ἀττικισμοῖς | ἀττεῖσμοῖς C || 33. παρασκηνίος M : προσκηνίος || 34. καὶ τρέμουσα post θέατρον ponitur in scriptis * || 36. ἱεράν * : ἱεράν τῶν δραμάτων || 39. Immo ὑπερθαλάσσοι || 45. σκηνοβατουμένου * : ἐνσκηνοβατουμένου || 48. τὸν πᾶν * : τὸν πάντη διὰ τὸ κλέος αὐτοῦ || 49. περιεκέμενον | Hom. II. XIX, 4 εὖρε δὲ Πατρόκλου περιεκέμενον ὃν φίλον υἷον

Pag. 66, 4. ἐπ' αἰσίοις * : πᾶσι θεοῖς || 8. ναυτῆς Heysius : ἀτῆ | σύμπλους C || 9. κἂν-ναυτιᾶς Dobræus : κἂν-ναυτιᾶς || 11. μίτων B : μύθων || 13. νη-στουτικαῖς * : ναυτικαῖς || 21. σε M : σε μήτε || 23. ἀλλ' οἱ πατέρες M || 28. πάθει B : πᾶσι || 33. ἡδονῆς C : ἡδοναῖς | ἔσται-πάθος M : τε καὶ διὰ τὸ πλῆθος || 44. δὲ * : δὲ καὶ || 46. χρηστηριασώμεθα * : χρηστηριασώμεν || 48. μένοντες * : μένοντες πρὸς ἀμφοτέρα scripti. Rectius C retento πρὸς ἀμφοτέρα eicit καὶ πορευόμενοι καὶ μένοντες || 50. γυναῖκα νεωστὶ Hirschigius || 52. καὶ ante τῆ addidit S, itemque δὲ M || 53. νεκρῶν * : θεῶν

Pag. 67, 1. εἴκει Iacobsius : ἐφῆ καὶ || 3. Cum M scribendum εὐλῆνας eiecto πέμματα || 4. ἀνθρώπων] ἄγνω C || 11. οὐδὲ σὺ Iacobsius : σὺ δὲ οὐ || 12. ἔλος C : ἔλωσ || 18. καὶ addidit R || 19. ἦσαι C : ὄνησαι | σαυτοῦ * : αὐτοῦ || 22. Σικυώνιον εἶπε ὀτιοῦν M : σικυῶ οὖν cum novem literarum spatium || 31. διὰ σοῦ Iacobsius : δι' ἄλλου | καὶ S : κἂν || 32. Dele σε, quod operarum stupore huc irrepit || 36. μαθήσομαι C : μυθήσομαι

Pag. 68, 2. τὸ πρώτον Iacobs. ad Achill. p. 401 || 4. αὐτοῦ Neapolitanus III, A 14 : αὐτῆς reliqui. Neque

tamen ita locum persanatum esse arbitror || 14. δέον Valckenarius : δὲ | κορικῶς B : κωρικῶς || 15. ἀπέψυσαι M : ἀπέψυσεας || 16. καὶ κατὰ σεαυτὴν | Malim τὸ κατὰ σεαυτὴν, id est, ἧ δύνασαι. Cf. Heliodor. VI, 15 | καὶ post σεαυτὴν addidi | βράιζε Bastius : ῥίπιζε || 21. ἀπολέσας Dobræus : ἀπλώσας || 25. τὴν ὄψιν * : τὰς ὄψεις || 36. Διομήδιδι L. Dindorfius : διομήτιδι || 38. Φλυαίη S : ελοία || 41. ἐπεπορεύειν M : ἐπεπονήθειν || 42. Παύλω S : πασέωνα || 44. κατ' ἐξωλείας Bastius : κατελώνας vel κατέξων || 45. μήποτε' ἄν * : μήποτε || 46. εἰ add. M | κατασκληθῆναι Eustath. ad Hom. p. 150S, 26 : κατασκληθῆναι

Pag. 69, 1. Λοπαδεχάμβω Reinesius : λοπαδεχθάμβω || 2. ὦρα * : ὦρα σοι || 4. καλωδίον Herelius : καλωδίον ἀπάγξασθαι | γὰρ * : γὰρ καὶ || 10. οἰκέτην Boissonadius : ἰκέτην || 17. Ἐπιοδιώκτης S | Μαγδαλιοκάπητ * : μαγδαλιοκάπητ || 23. ἰχθῦς * : ἰχθύες || 28. ὄλιγον addit M. Rectius de hoc et proximo (32) loco statuit Bekkerus Hom. Bl. p. 287, 20. Pausan. IV, 17, 8 ὥστε αὐτῶν ἐδέχσαν οἱ πολλοὶ καὶ ἐπιλαθέσθαι τῶν ἐν χερσίν || 31. ἔναυλον nescio quis : ἔναυλον ἐγκειμένην | κακῶθην * : κακῶθην || 32. ὄλιγον addit M || 37. Κνισοζῶν aut Κνισοζῶν Nauckius Philol. 1851. p. 419 | μακρὸν Irmiscus : μικρὸν || 41. αἰτεῖ' | ἀεὶ αἰτεῖ Kayserus || 44. συσκληθῆναι R : συσταλῆναι

Pag. 70, 5. μ' ἐν ἀκαρεῖ * : με ἀκαρεῖ || 8. θεασάμενος Arnaldus : θεασάμενος ἕνα τῶν κάτω | τοῖς addidi || 9. ἀνελεῖν Arnaldus : ἀνελεῖν || 10. ἐπηγάξαεν M : ἀπηγάξαεν || 13. οἶα γὰρ B et C : οἶα γὰρ οἶα πάσχει τὰ δίκαια || 16. παρεῶθει C : παρῶθει || 18. κερατάμενος S : ἐργασάμενος || 19. πιθάνια S : πιθάνια et πιθάνιας || 20. πῶς C : ποῦ || 21. ἐχώρησα τοσοῦτον B : ἐχώρησε τοσοῦτον || 23. κινδύνον * : κινδύνον φανερωῖς | εἰς Πειραιᾶ * : πειραιῶ || 25. μεταθήσων S : μεταθίεις || 26. δημολογουμένην | Cf. III, 16, 3 || 31. στενωπὸν B : στεφίωπον || 32. τὸν add. R | τὴν ἄγνον B : τὸν ἄγνον || 35. γὰρ N : δὲ || 42. κἂν M : καὶ || 43. ἀπαγάγοιεν * : σπάξαιμεν plerique scripti. Operarum errore ex Meinekiana resedit δυνήσόμεθα, quod delendum est. ἀρπάξαιμεν C || 45. κόμματος R : σκέμματος || 47. καὶ M : καὶ τὸ

Pag. 71, 4. εἰς * : κατὰ | λαγῶν * : λαγῶν | διασποθήσας * : διασποθήσας || 5. οἶμοι M : οἶ μοι || 6. ἐπέλυσαν * : ἀπέλυσαν | θηορύθει | ἔθει ῥύμη C frustra. Vide Arrian. Cyn. 4, 3. 20, 3 || 7. λαγῶς * : λαγῶδης || 16. Ἐράστῃαν vel Ἐράστῃαν vel Ἐράστῃαν L. Dindorfius in Thes. | Recte M miratur verba καὶ οἱ καυῶς ἀπόλοιο το ὁ κάκιστος. Fortasse ad Alciphronem hæc sola redeunt, ἐπιτριβείη ὁ κάκιστος ἀλεκτρῶν || 21. εἴκειν | Immo ἐδόκουν vel ζῆμην || 26. ὁ post δῆμος addit C || 30. ὄμως δ' C | ἐγὼ delet C || 33. Χιονίω Kayserus : χρολίω || 35. Immo ἄστεις || 40. ἀπώλισθε S : ἀπολεῖσθαι || 42. ἀλινδῆ * : ἀμιλλῆ || 43. ἀστιακῆς Ruhnkienius : ἀττιακῆς

Pag. 72, 4. πῖτον M : πῖτον πρὸς τὰς αὔρας ἐκκειμένην || 8. μου M : μοι || 13. ἦδοναῖς | νομαῖς M || 17. οἶος ἦν C : οἶός τε ἦμην || 18. ναματιαθὸν B : ναματιθὸν || 30. Post φρονεῖς delevi χαίρειν, quod revocandum. Similiter Plato epist. VII. p. 338, C ὄμως δ' οὖν ἀραρλέστερον μοι ἔδοξε χαίρειν τότε γε πολλὰ καὶ Δίωνα

καὶ Διονύσιον ἐᾶν || 32. Ἀκαδημίαν M : ἀκαδημίαν || 37. πλέξ S : πλεῖα || 40. μακρὰν idem : μακρὸν | ἔχω * : ἔχω οὖν || 41. τὸ γὰρ κοινὰ τὰ B : τὰ γὰρ κοινὰ

Pag. 73, 2. ἄν * : ἄν καὶ || 4. ἐξεθέρεισας * : ἐθερρίσας || 5. ἀπέθλιψας * : ἀποθλίψας || 6. ἐπιθρῶσας * : πληθρῶσας || 12. τε * : τε δ' | γενοῦ R : ἐγγύς || 14. Δηρινόη * : λειριόνη | Δηρινόη * : λειριόνη || 15. κατακοιμήσασα C : κατακοιμήσασα || 17. κεράμεα * : κεράμεα || 18. ἔνεκα * : ἔνεκεν || 23. Πιθακίων * : πιθακίων | ἑορτάσων M : ἑορτάζων || 24. Πιθακίων * : πιθακίων || 26. σύρραστρον R : συνέρραστρον || 36. Immo Πιθακίων.

Pag. 74, 4. εἰς σὲ B : εἴσω || 6. μιὰρὸν * : μιὰρὸν οἶκοι || 8. παλάθια M : πάλαθα | Idem hiatus indicavit suppletque ἄστυδε ἐληλακῆναι. Deinde mavult καταγρόντα οὖν, ὡς ταῦτα ἀπεδόμην, τῶν τις γνωρίζμων ἀγει με λαθῶν εἰς τὸ θέατρον || 18. εὐρίσκομεν * : ἀνευρίσκομεν || 19. ταῖς παροψίαι * : παροψίδα. Malim ποτὲ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως πάνθ' ὑπὸ μίᾳ || 23. σραγῆς * : κεραλῆς || 24. ἀνελόμενος πάλιν * : πάλιν ἀνελόμενος || 28. Verba τὰ κατὰ ἀγρὸν videntur delenda esse ut dittographia || 30. ἡμέραν Nauckius : ἡμέραν ἔξων || 31. Παραμένων B : παραμένων || 34. φονδῶδες : φονδῶδες τι || 41. πρὶν C : πρὶν τὰς || 42. Malim ἐπὶ τὴν μικρὰν ἀλώπεκα et ἐπολέμει ἔκαπτεν ἀπέτεμε || 43. τοῦ σκανδάλου * : τῆς σκανδάλας || 44. ταῖς σταφυλαῖς R : τὰς σταφυλάς | ἔκαπτον C : ἔκοπτον

Pag. 75, 1. ὀριμὺς καὶ * : ὀριμὺς || 3. πυκνὸς C : πυκνὸς || 4. ἀπαγαγῶν : ἀγαγῶν || 5. τοῦ addidi cum Seilero || 11. νεκρὸν delet C, sed eadem abundantia Alciphro III, 51, 4 || 15. τὸ addit C || 17. Πιτυσίω Keilius || 19. Typothetæ error. Scr. ἔχω. C ἔχων οὖν et πρῶτον μεν τοῖς θ. ἀθηροζέμην || 24. εἰς M : καὶ εἰς || 25. Deest ἄν. μεζίζω M pro μεζίζω || 31. καὶ * : καὶ πρὸς || 33. ψύττα κατατείνας B : ψύττας κατὰ τινος || 40. Νομίε C || 44. ἀστιακὸν Ruhnkienius : ἀττιακὸν

Pag. 76, 4. ἀποθεμένω C : ἀποτιθεμένω || 5. Κωρκαῖος M : κωρκαῖος || 8. ὥστε με * : ὥς || 9. τῆ addidi | προσορλεῖν C : προσορλήσασα || 11. Σαλμωνίδι B : σαλαμωνίδι || 19. ἀναγκάσω C : ἀναπέσω || 21. Σαλμωνίης B : σαλαμωνίης || 26. Revocanda librorum scriptura στυγῶ τοῦτο μὲν βδελυττομένη τὸ δάσος τοῦ σώματος καὶ ὥσπερ τε κίναδος ἐκτρεπομένη τοῦτο δὲ || 34. Ὁρειος Bastius : ὄριος || 39. ἔνεκα δικομαχοῦντας B : ἔνεκεν ἀδικομαχοῦντας

Pag. 77, 2. ὅτι M : ὅτι μοι || 11. στρουθῶν * : στρουθίων || 15. κοινὰ γὰρ τάγαθὰ * : κοινὸν γὰρ ἀγαθόν || 17. Θεοτύλω * : θεοτύλλω || 19. τοὺς addit * || 20. ἀγροικίας * : ἀγροικίας μεθεῖν || 21. γενήσεται * : γένοιτο. Nunc malim cum G. Hermanno Opuse. vol. I. p. 277 ἦν-γένηται | ἀπάξων C : ἀπάξων νῦν || 24. τάκεϊ C τάκευθ' || 26. Σκορδιάδης * : σκορπιάδης || 28. τὸ μέτρον M : τῷ μέτρον τὸ || 29. ἔστεργε * : ἔστεργε συνεχῶς δὴ περιφερομένης τῆς κλίμας ἦν τοῖς ἀρνούμενοις τοῦτο τοὑπιτιμον | γὰρ * : γὰρ αὐτοῦς || 31. ἡμέραν Nauckius : ἡμέραν ἔχω καὶ || 34. ᾗδῃ * : ᾗδῃ λοιπὸν || 38. Παρθένιον S : παρθενίαν | ἡ addit Toupius.

Pag. 78, 1. Erat Καλλικωμίδη et Καλλικωμίδα * || 5. Ἀπημάντων B : ἀπήμμαντων || 9. νεοσπλούτων R : μεσοσπλούτων || 10. Φειδωνός τε B : φειδωνόντες | Γινέωνος B : γρίφωνος || 12. πάντα * : πάντα ὑπομένειν | ἀνεξόμενον M : ἀνεγόμενον || 15. ἀρούρας * : ἀρούρας ἀ-

τάς || 19. εἶχε addidit B || 20. κάπρον B : καρπὸν || 21. γόνδρους S : γόνδρους εὐ μάλα εὐρωσιτώντας || 26. Πρατίνας idem : πρατίνος || 29. σαρίστας B : σισάρας, Ex-punxi alterum sigma | δέριαι B : δέρας || 35. ὤς * : τῷ || 39. Immo ἀνόησεν hic et p. 79, 6.

Pag. 79, 4. ἐνρήσουσα C || 7. Deletis virgulis scribe ti || 8. καὶ Nauckius : καὶ ἔγω || 9. ἀπεύρατον C : ἀπεύραστον || 15. ἐρηγορός Lobeckius : ἐρηγορῶς || 16. περιχαρέας M : περιχαρίας || 17. ἄρα B : ἄμα || 20. κεκοιμηθῆαι M : κεκοιμηθῆαι ἢ ὡς ἀκούομεν τὴν ἡρακλέους τρίεπερον || 21. ποιολὴν Hirschigius : ποιολμην || 23. B nomen Φιλομήτωρ ex sequentis epistolae inscriptione huc et Eὐθόδιος illuc transponendum censet || 29. εἶναι * : εἶναι παρ' ἀθηναίους || 30. θύσουσι C : θύουσι || 31. ἐπειθειθῆς C : ἐπειθειθῆς ἔρχη || 32. συνόσεις R : συνόσεις || 33. ναὶ B : καὶ || 35. ὤς-δύστροπον] Deleta malim || 36. δὲ * : δῆ || 40. Φιλίσκω M || 42. δούουδν * : θου || 43. αὐτὸν C : αὐτὸν οὐκ ἔγω λέγειν || 45. πάθος Wagnerus : πάθος τὴν λύτταν

Pag. 80, 6. ἄπρακτος ἄκαρτος R || 10. εὐδήλος R : εὐδηλον | περιορῶν * : περιορᾶν || 11. στυγὼν C : στυγεῖν || 18. λειωγῆ * : γεωργία || 21. Expunxi verba ἀπὸ τοῦ φρονεῖν in scriptis post ἀνδραποδίζοντας illata, quae olim ad φροντιστήριον adscripta fuerunt || 22. κατέλιπον * : ἀπέλιπον || 23. Μηλιόνη * : μηλιόνη || 26. πρὶν C : πρὶν φθάσαι || 33. δὲ C : δὲ ἢ καὶ || 53. τὰς ἐγγύθεν καμίνους?

Pag. 81, 2. καὶ τὸ-θέρεσθαι] A glossatore fictum ex I, 23, 3 || 5. Κύναθος Keilius : κύναθος οἱ παράσιτοι | ἐν Σηραγγεῖω * : εἰς τὸ ἐν σηραγγίῳ βαλανεῖον. ei pro i positum C || 8. ἄτμενος C : ἀτμένους || 12. σκουμμάτων Ἄττικῶν καὶ αὐτοχαρτίων αἰμυλίας M || 13. δῆ M : δι' vel δὲ || 18. τὸ Pieronius : τὸν | τὸν Χαριχλέα C || 19. ἀνδραποδῶν C : ἀνδραποδῶν || 22. ὑστριχίδι M : ὑστριχίδι | ὀλλίγας οὐδ' εὐαριθμήτους * : ὀλλίγας οὐδ' εὐαριθμήτους || 32. τὸ ἄστου B : τοῦ ἄστεως || 34. ἀνέωγεν * : ἀνέωγεν ἢ || 37. φέρει] Delet Hirschigius || 41. δεξιᾶ Fridericus (in Annal. Philol. et Paed. 1870. p. 543) : δεξιᾶ τύχη γὰρ παρὰ πάντα ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. Sumpta sunt haec verba ex Demosthenis Olynth. II. p. 8 C.

Pag. 82, 1. Δηρινθῆ * : λειριόνη || 2. καινήν R : ἰκανήν || 4. καταπύγωνα Lobeckius : καταπύγωνα | περικαταῖσαι B : περικαταῖσαι || 5. θραύματα M : θραύσματα || 8. τουτωνὶ C : τούτων εἰ || 12. Στεμφυλοχάρων * : στεμφυλοχάρων | Erat Τραπεζοχάρων * || 13. Τραπεζοχάρων C : τραπεζοχάρων || 16. δεῖπνον C : δεῖπνον τέρπειν || 23. ἐξηλλόμην * : ἐξηλλόμην ὡς ἐν τῇ φυγῇ τοῦν διαβάθρον θάτερον ἀποβαλεῖν || 26. πολύμυτον O. Iahnus in Philol. XXVIII. p. 1 || 27. Πιθανώνω C : πιθανώνω || 32. ἄν addidit M || 34. ἀωρὶ Nauckius : ἀωρὶα || 38. ἀκρωτήρια B : ἀκρωτήρια || 41. Post ἐπιπολής expunxi καί.

Pag. 83, 2. ὤστ' C : ὡς || 4. καταναλώσω C : ἀπαναλώσω || 6. ἐπιλήθηται * : ἐπιλήσεται || 7. Ματταφρανίσω * (v. Hermæ vol. I. p. 280) : ματταφρανίσω || 10. τινὲ] Immo τε || 17. ἀποτρῶγων M : ἀπέτρωνον || 20. ἔλελούμην * : λελούμην || 24. πέρα B : πέραις || 26. ἀγαίου C : ἀχαρίστον || 29. κεκλήρωσαι καὶ delet C || 30. συνδῶν * : συνδῶν || 32. γήθηα S : τηθηα | ὅα * : πόαν || 40. δὲ * : δὲ καὶ

Pag. 84, 4. συνοικίας καὶ ἀγρούς B : συνοικίαι καὶ

ἀγροὶ || 6. ποιεῖται * : ποιεῖται τοῦ | τὰ addidit B || 13. πολλήν C : πολλήν τὴν || 25. ἀχάριτοι R : ἀχαρίστοι || 28. ὤστ' C : ὡς | μασᾶσθαι C : ἐπιμασᾶσθαι || 30. καινουργεῖν M : καὶ νεουργεῖν || 32. εἶτα * : εἶτ' ὄστια || 34. περιρρηγνύντες * : ἐπιρρηγνύντες || 35. τοῖς ἄλλοις] τοῖς ἔξ ἀνθρώπων? || 36. πολιοῦχε * : πολιοῦχε τοῦ ἄστεως || 39. κείσθαι B : ὑείσθαι || 40. ἀντέχεσθαι Valckenarius : ἀνέχεσθαι || 41. Κωπαδίων * (vide Hermæ vol. I. p. 280) : κοπαδίων | οἱ addidit S || 42. Γενθίων * : γρθῶνον || 45. δρᾶμα M : δρᾶμα ὡς ἔστιν ἐργάζεσθαι | χρηστὸν : φύεται γὰρ σπανίως καὶ ἐν πᾶσι τὸ χρηστὸν καὶ πιστὸν ἦθος καὶ ὑγιές

Pag. 85, 7. ἄλλας * : πολλάς || 11. Χωνοκράτει S : χωνοκράτω || 14. Μεγαρικὸς Herelius : μαγειρικὸς || 16. φάγοιμι C : ἄν φάγοιμι || 32. Πατελλογάρωνι * : πατελλογάρωντι || 41. ἐκείνους τῶν B : τῶν ἐκείνους ἐτῶν ἐκείνων | ἐμοὶ B : μοι || 44. ἦν * : ἦμην || 45. Ὀρθίας B : πυθίας || 48. λιποθυμήσας C : λειποθυμήσας

Pag. 86, 12. Εὐθυκλῆς R : εὐοκλῆς. Rectius Εὐκλῆς Valckenarius || 13. κουριῶν Schneiderus : κουριῶν || 14. ῥυστότερον M : ῥυστότερον || 18. κικίνουος B : κίκωνας || 19. ἐπὶ R : ὑπὸ || 21. Πυθαγόρειος * (cf. §. 7) : πυθαγορικὸς || 28. στελέχει B : στελεῖ || 31. ἤρτυμένην Iacobsius : ἤρτημένην || 35. περισσοδύσης * : περισσοδουμένης || 36. Εὐθυκλῆς R : νεοκλῆς. Εὐκλῆς Valck. || 38. τι * || 44. ψάλτριαν * : ψάλτριαν ὡς αὐτὸν || 47. εὐρεῖ Lehmannus : οὐρεῖ || 50. ἀπάντων C : ἀπάντων δρώντων

Pag. 87, 1. ἔτι M : ἔστι. Nunc ἦν malim cum eodem || 7. Θαμβόφαρος * : θαμβόφαρος || 11. Ἀρητάδης M : ἀρπάδης || 15. γυμνὸν C : γυμνὸν τῆς οικίας | χρόνον C : χρόνον ἐκτεληθέντα || 17. Ποτηριοφλυάρω B : ποτηροφλυάρω | τοῦ Reitzius : τὸν || 20. φειδωνίω C : φειδωνίῳ τῷ || 22. ἐνστάτων M : ἐνστάτων ὑποδήματα || 24. τοῦτω C : ταύτας || 26. διαμασῶμαι idem : διαμασῶμαι || 29. τηνηκαῦτα M : τηλικαῦτα || 31. κατῴσειν M : κατῴσεις | ἀγεννήτους (ita corrige) Valcken. in Mnemos. vol. I. p. 63. ἀνηνύτους R || 34. ἑταίρας Pieronius : εὐρατῆς || 36. ὑποφαινότων * : ὑποφαινότων || 40. κἀνδοκῆ B : καὶ-δοκεῖ || 45. τουτωνὶ C : τούτων εἰς

Pag. 88, 11. γὰρ C : κατ' ὄναρ || 15. καὶ εἶναι delet C || 26. ἐξηγρόμην C : ἐξηγειρόμην || 39. ἐνουπομεῖναν C : ἀπομείναν. Sed illud compositum inauditum. Verissime R ἐναπομείναν || 41. τινὸς * : τι || 44. ἔκαπον B : ἔδαπτον || 47. ἀχαρίτους C : ἀχαρίτους

Pag. 89, 4. Ὑδνοσφράντης * : ὑδροσφράντης || 7. τὸ ἄδοξον τοῦ ὑβρίζοντος? || 9. κατὰ γένος delet M || 12. ἐν addidit Hemsterhusius || 16. Δωσιάδης M : δωσιάδης | πύκνα C : πύκνα || 17. κἀν S : καὶ || 23. Ὑδνοσφράντην * : ὑδροσφράντην || 25. Σχοροδόλεπτος * : σχοροδόλεπτος | Καπνοσφράντη R : καπροσφράντη | ἐπίστατο B : ἠπίστατο || 28. τρέφεται Ἐλευσινίον C : τρέφεται τοῖν θεοῖν τοῖν Ἐλευσινίον || 30. οἶονται B : οἶδνται || 34. προύλακτοῦσι B : προσυλακτοῦσι || 36. πρὸς τοῦτον Hemsterhusius : παρὰ τοῦτον || 37. δίθωρα idem : ἰδίωρα || 39. συνίσασι B : συνίσαι || 42. ἐσθ' B : οἶδ' || 45. ὅτι C : οἶδ'

Pag. 90, 1. βλακικώτερος C || 4. Πινακοσπογγίω * : πινακοσπογγίω || 5. Δαιστρυγόνες] λαικάστρια B | Restitue αὐταὶ αἱ τῆ | συμπράττουσαι B : συμπράττουσι || 12. σιγᾶν C : σιγῶν | Post σιγῶν in scriptis est σιγῆ δὲ

ἔστι τοῦ θυμοῦ τροφή. Delevit M || 16. Scr. cum M Ἐραλλοκὺθρη | ἀγνοίας M || 17. προὔτραψε M : ἐπέ-
τραψε || 19. ἀξιώτατον * : ἀξιώτερον || 20. σγινδαλμούς * :
κλδαμούς || 23. τῶν addidit C || 28. χαμαιτυπεία B :
χαμαιτυπείας || 30. κατολισθῶν * : κατολισθήσας | αὐτη C :
αὐτῇ || 32. εἰ τι ἀντιτείνεται Arnaldus : ἐπανατείνεται
|| 35. Scr. cum C πολλὰ κἀγαθὰ || 38. εἰ Iacobsius : ἦν
|| 44. Πηξάγων * : πηξάγωνος | ῥυτομάχῳ * : ῥιγομάχῳ
| Ἰστρίας Wagnerus : Ἰστρία || 46. πλουσιωτάτους C :
πλουσίους

Pag. 91, 2. ἐκχυμένους C : κχυμένους || 4. μετα-
πεψύμενος * : μεταπέψας || 6. τῶν addidit M || 12. τῷ
προσώπῳ αὐτοῦ * : τὸ πρόσωπον αὐτοῦ || 14. προσπαῖσαι
B : προσπεσεῖν || 15. Theocrit. 8, 82 || 19. Φαττοαρχ-
δάπτω * : φαγοαρχδάπτω. Alterius nominis posterior
pars γαρων scribenda || 21. τὰ addidit C | τούς M : τούς
χειροῦθεις || 24. ξυρεῖσθαι L. Dindorfius : ξυρεῖσθαι |
ἀσμενος C : ἀσμένως || 26. μου * : μοι || 39. οὐδ' addi-
dit M || 40. δ * || 41. Νεβρίδα R : νευρίδα

Pag. 92, 2. Post me operamur errore πάντες excidit
| ἐκρινθηῖναι Boissonadius : κρηῖναι || 9. ἐξέχεαν C :
ἐξέχρον | Βαθόλλῳ L. Dindorfius : βαθύλλῳ || 13. ἀνα-
κτες * : ἀνακτες | Erat Λεωπρεπούς || 16. κνωσσοτρα-
πέζῳ * : κοσσοτραπέζῳ || 20. ἀπεδύσαστο Wytttenbachius :
ἀπελύσαστο || 23. Τενεδίῳ B : στενεδίῳ || 25. Λιμκένιτης M :
Λιμοπόστης || 26. ἐπ' B : ἐν | ἀστικῆς Ruhnkenius :
ἀττικῆς || 27. οὐ R : ἦ || 31. σοθεῖν * : σεθεν || 37. ἀνε-
κτὰ * : ἀνεκτός || 39. πλουσίων B : μουσίων vel μου-
σιῶν | ἀνοσιότητος Th. Heysius coll. 3, 74, 1 : ἀνισό-
τητος || 44. μετέμελε B : μετέμε vel μετάρμελε || 45.
ἐπὶ M : μετὰ

Pag. 93, 1. ἀστεῖος C : δεκτός || 13. τοῖς addidit C ||
15. ὦν M : ἐξ ὦν | φωνήματος M : φρονήματος || 17. τού-
του δὲ τραφήσεσθαι * : τοῦδε τραφήσμενον || 18. Ante
Διονυσίους expunxi ἐκμαθόντα, adscriptum olim ad τὸ
τοῦ οἰκέτου σχῆμα ἀναλαβόντα et derivatum ex sequen-
tibus, ubi est τὸ ὄραμα ἐξέμαθον || 28. Οἶνοχάρων * :
οἶνοχαίρων | οἶ addidi || 29. Malim εἰς τὰς χεῖρας || 37.
κυσσοδόχη C : κυσσοδόχη || 38. ἤγαγε C : ἤγε || 42. οὖ-
τως * : ὡς, quod perperam mutavi || 43. τερταρείαις L.
Dindorfius : τερταρείαις || 47. τὰ addidit C || 48. δὲ Wa-
gnerus : δὲ ψόττα κατὰ τινὰς

Pag. 94, 8. κρηθῶν Bastius : κρηθίων. Restitue οὖ-
σῶν pro ὄντων || 16. συμπινόντων * : συμπαρόντων || 20.
σχετλιάζων M : σχέτλια || 29. Μονογνάθῳ * : μονογνα-
θῳ || 33. ἔστηκα C : ἔστηκα ἐπὶ | σῆς adieci | Ἐρωτος * :
ἔρωτος ἄμα

Pag. 95, 4. τῆς addidit M || 13. ἐδόκει προσπεσεῖν C :
δοκεῖ προσπένειν || 14. περισκελλίδων Wagnerus : περι-
σκελλίδων || 19. ὕμων * : αὐτῶν scripti, αὐτῶν editi ||
21. Ante Λαῖς operamur incuria intercudit Λαῖς ἐν
τοῖς κούρειοις || 23. πανταχῇ ad priora traxi. Erat παν-
ταχῇ πάντες || 32. ὄλης | αὐτῆς? Neque enim ὄλος idem
esse potest quod ὄλοκύκλου || 33. αὐτῶν addidi ex
Aristæn. I, 1. Mox scripti μελάντατον pro αὶ κόρας με-
λάνταται || 37. μυρρίνας S || 39. ἀνοδος S : ἀμροδος ||
42. ὀπόθεν C : πόθεν | ποῖ S : ποῦ || 43. καταπιεῖν C :
ἐπιεῖν || 46. γὰρ || δὲ S, οὖν M.

Pag. 96, 4. Post ἀνωσεῖσθα operarum stupore periiit
εὐθὺς δὲ περὶ τὴν θυσίαν ἤμεν | ἀπωθεν M : ἀποθεν || 7.

ἐπιπολῆς * : ἐπιπολῆς | τῆ] Immo τῷ || 13. κατηρξά-
μεθα * : καταρξόμεθα. Nunc malim κατηρξόμεθα cum
S || 17. εὐπρεπεῖς S : εὐπρεπεῖς || 19. πρὸς * : πρὸς γε
scripti, quod πρὸς τε scribebat C || 21. ἀν S : οὖν ||
22. ἦν ἰδοῦ Pieronius : ἦν ἰδοῦ || 23. ἐν κύκλῳ. Na-
tum esse videtur ἐν ἐν μέσῳ κύκλῳ, quod §. 8 legitur
|| 24. κατακλιθῆναι C : κατακλιθῆναι || 25. Immo μα-
λακῶν et mox μαλακῶν || 26. ἔγει * : ἐγέτω || 31. στι-
βάδα inseruit M || 33. ἄνθεμα διαπορίζα Dorvillius :
ἀνθεμάδια ποιρίζα | Immo ὄραζον || 38. οὐ * : ἐξ | ἐρης
Dorvillius : ἐρη || 39. ἐξ Ἐλευσίνι * : ἐξ Ἐλευσίνος ||
40. ᾧά τε τετραγμένα * : ᾧά τὰ τε τρέμοντα vel ᾧά τὰ
τρέμοντα vel ᾧά τέ τε τρέμοντα ταῦτα. Nunc malim ᾧά
τετραγμένα abiecto τε | ὡσπερ λίσπας * : ὡσπερ αἱ πυγαί
|| 42. γαλάκτια * : γαλάκτια || 43. τυπείας Malim κα-
πύρια vel καπυρίδια | σκόληγκας | κόλλικας M || 44. τὰ
πεμμάτια] Expunxerim || 44. ὑπώρας] ὄρας M || 46.
αἶ S : οἶ || 49. ὑποψεάζοντα * : ὑποψεάζας μὲν | μὲν ad-
ieci || 50. κρουμάτιον M : κρουμάτιον | Μεγαρίς * : μεγάρ-
ας || 51. πρὸς τὰ μέλη] Delendum videtur.

Pag. 97, 2. ἐδόνησεν] Ante hanc vocem delevi ἐν-
δον, quod nihil est nisi proximarum literarum iteva-
tio || 3. ὑποθερεγμένον M : ὑποθερεγμέναι | οἶθα * :
οἶδας || 4. Malim τὰς δὲ τῶν || 5. οὐκ ἀπροσδιορίσους * :
πρὸς διονύτω || 17. ἐπήνει * : ἐπανηει | λέγουσα de-
leam || 20. διέτρωγε * : διέτρωγε ὡσπερ ἀκκίζουμένη
21. πᾶσαι * : πᾶσαι γὰρ || 23. παρήγγοντο M : περιήγ-
χοντο | παρεμπορευσαμέναις S : παρεμπορευσαμέναις || 24.
δ' ἦν M : δὴ || 26. ἦδη * : ἦδιον || 28. Immo λαγωδίον
|| 29. Rectius ἄστως || 30. κομισθέναι S : οἶ κομι-
σθέντες || 33. Scribendum θριδακίνας. An πηλίκαι? || 40.
ἐρεῖσασαι Hauptius : ἐπρίσασαι || 41. μάλα S : ἀλλὰ ||
42. τοῦ addidit idem || 47. ὀμίλια M : φιλικὰ || 49. Hia-
tum indicavit M || 50. ὄντως M : οὐτως || 51. ἤσειν * :
ἤσειν ἔνδον || 52. οὐκ addidit M.

ANACHARSIS.

P = Parisinus 3011

L = Laurentianus plut. LVII, 51.

Pag. 102, 1. γελᾶται ἐμῇ φωνῇ PL || 5. ἀπερ PL ||
7. ὅς ἂν ἐμφανίζῃ PL || 8. ὅς ἂν] ἔσαν PL | ἐφανηται * :
ἐφανηται, quod restituendum || 10. ἦ post ἐχούση

add. L || 12. ἀταξίας P || 13. βαρδάρων * : βάρ L βαρ-
δάρων Pa || 14. τρόπον PL || 15. μέγα φρονούντες PL ||
17. ἡμεῖς L || 19. παρακολουθῆ PL : παρακολουθεῖ α. λο-
γοῖς post παρακολουθῆ ponit P || 20. γίγνωνται PL :
γίνωνται a || 22. βαρδάρων L | διὰ P : μετὰ La || 24.
διότι L || 25. δοκιμάζοντες L || 29. τοῦτο PL || 30. ἐπι-
τρέπετε P || 31. καὶ] μὴ PL || 32. σολοικίζουσι πιθαρ-
χούστας PL : σολοικίζουσι ἐπακολουθοῦστας a || 33. με-
γάλα PL : μέγα a || 35. μὲν post σῶφρων add. PL ||
37. εἰδέναι] Corruptum. Fortasse εἶναι | ἀρελιαντο P
|| 38. θεοὶ PL : οἶ θεοὶ a | ἐξετάζοντας * : ἐξετάζοντας
λόγοις || 40. λόγοις πρὸς ἔργα εἰ PL : λόγοις γὰρ πρὸς
ἔργ' αὐτὰ a || 41. στολῆ W in Comment. cr. in script.
Gr. III. p. 7 : στήλαι | κόσμοις P.

Pag. 103, 1. ἐμπόδια *PL* || 3. ἀσυνεσίας post αὐτὰ ponit *P* || 5. ἠβούλετο *PL* || 6. μὴ δεῖν | με δεῖ *PL* || 8. κείνω *P* | τοιοῦτον *L* || 9. πότε *PL* : πό cum spatio *o* || 10. ἐπάν *PL* | λέγῃ *PL* : λέγοι *a* || 11. οὖν *PL* | ἔχειν-δοκεῖ | ἔχει *PL* || 13. ἀξιώσαντα *PL* || 14. Post ξενίας *P* addit ἀναχάρσιδι, *L* ἀνάχαρσις || 15. Ἰππάρχῳ ἀνάχαρσις Ἰππάρχῳ τυραννῶν *PL* || 18. εὐχερῶς *PL* | ἀ ἐπιβάλλεται om. *L* || 21. σεαυτοῦ * : ἑαυτοῦ || 22. μὴ acc. ex *PL* || 23. τότε δὲ Mazarineus 611 *A* : καὶ τότε *PL*, τότε *a* || 25. φαλῆς om. *PL* || 28. τούτους *PL* || 29. τοῖς om. *L* | εὖ προάγουσι *L* | αὐτοῖς *P* || 31. ὡς διατελοῦσιν om. *L* spatio versusum unius et dimidii relicto | πολέμια *P* : πολέμιον *a* | ἐκδιώκουσι : ἐκδιώκουσι καὶ *a*, ψυχῆς ἀποδιοπομπαύοντες *P* || 32. Expressit hanc epistolam Cicero Tusc. 5, 32 | μὲν om. *PL* || 33. καὶ om. *PL* || 34. καὶ-καὶ om. *PL* || 34. ὀπτόν-ᾠδωρ | πᾶν ἔβον πεῖνα *PL* || 35. ἀγοντος | ἀπόντος *L*, οὐ ποιοῦντος *P* || 36. παραγίνου *PL* || 37. ἕμεῖς δ' ὅσοι | καὶ δόσοι *P*, καὶ δόσοι *L* || 38. χαρμηδονίον *P* | εἰς-θεοῖς | ἂ σὴν χάριν ἀνάθες θεοῖς *P*, οἷς χάριν σὴν ἀνάθες θεοῖς *L*. *W* malebat ἕμεῖς δ' ὡς Καρχηδονίων εὐχαριστήρια ἀνάθεσθε θεοῖς || 39. βαλάντιον *P*, βαλάντιον *L* || 41. οὐθείς *L* | δὲ θέλεις | δ' ἐσελήσεις *P*, atque ita *L* a pr. manu, sed eraso σ ante eis, ut iam eis ad ῥήμας pertineat.

Pag. 104, 1. Τηρεῖ | ἀνάχαρσις τυρεῖ θρακί *P*, ἀνάχαρσις τηρεῖ θρακί χαλεπῶ δεσποτῆ *L* || 2. πρόβατον *PL* || 5. σοῖς *L* | χρήσιμον *PL* || 6. ὦν ἂν ᾄς | ἔων ἀνὴρ ἔων *P*, ὦν ἀνὴρ ἔων *L* | οὐ | εἰ *PL* || 7. σὴ *L* : σὴ *P*, τῇ *a* | νῦν δὲ σπανίζῃ μὲν ἀνδρῶν *L*, νῦν μὲν σπανίζῃ μὲν ἀνδρῶν *P*. *W* coniecit νῦν δὲ σπανίζεις ἀνδρῶν εἰς πόλεμον, σπανίζεις δὲ χρημάτων εἰς διοίκησιν, οὐδὲ στρατιώτας κτησόμενος τηροῦντας σὸν σῶμα, ἔαν μὴ καταλείπῃς τροφὴν ἀκοῦσαν. ἐπητήξαν καὶ ἐγδόντες δενδρήσειν (ἐγδονέντες δενδρήσειν pro simpliciter ἐν præbet Mazarineus 611 *A*) ὕρεσιν καὶ ἐρήμοις πεφυκόσιν ἐν τούτοις κτλ. || 8. ἀρπάξῃ *L* || 10. θεωροῦντες *PL* | καταλίπῃς *PL* || 11. ἔστησαν *P* || 11. ὕρεσιν | οἷς δενδρῶν ὕρος *P*, δεισδρῶν ὕρος *L* || 12. τούτοις | οἷς *PL* || 15. φιλεῖ τῶν | φυλάσσει *PL* | Ἀδίκει τὴν | οἰκίαν *P* || 22. Κροίσῳ | ἀνάχαρσις κροίσῳ βασιλεῖ *P*, ἀνάχαρσις κροίσῳ *P* || 24. θαλάσσης *P* || 25. ἐλληνικῆς ἰδιοπραγίας *PL* | κοινωλίην γὰρ οὐδεμίην *P* || 27. ὑπελείποντο *PL*, quod reponendum || 28. πῆ ποτε *L* : πῆ *P*, τί ποτε *a* | φροντισίωμεν *PL*, quod reponendum || 32. παρενόμησαν *P* || 34. ἔριν *PL* : ἔριν γὰρ *a* || 36. τὰ acc. ex *PL* | ἔφω *PL* : ἔφω τὰ *a* || 37. τοῖσι *P* | ἀροτοῖ *P* | σπῆροι | καὶ σπόροι *L* || 39. μικρὰ * : μικρῶν | τέχνας * : τέχνας | ποικιλιόντες *P* : ποικιλοντες *La* || 40. τροφὴν *PL* : τροφὴν *a* | γῆς *P* : ἴνα τε γῆς *La*. Reliqua huius epistolæ pars adhuc desiderabatur. Edidit ex codicibus *PL* in Hübneri Herma vol. 6. p. 56 | τε om. *L* | διάφορα * : διαφόρος *P*, διαφόρος *L* || 43. πόνω * : νόμω || 44. πόνον * : νόμον || 47. εἰ ἄγρον σοφίαν ἐπρίω *L*. Pag. 105, 1. οἷς | ὅσω *P* || 2. πικρασθαί *P* | ἀποχέτευσιν * : ἐποχέτευσιν *L*, ὑποχέτευσιν *P* || 3. Τυροθητῶν arbitrio positum est quod in oratione legitur. Sufficiens ex *L* ἀλλὰ σαμᾶτων μὲν ἰατροῦς ἴχετε ἀμέτρους δι' ἡδονὰς ἀμέτρους. In *P* est ἀλλὰ σα-

μάτων δι' ἡδονὰς ἀμέτρους ἰατροῦς ἔχετε || 6. ὅτε | οὔτε *L* || 7. τὸ χρυσόν *L* || 9. ἀπεκάθηρας * : ἀπεκάθαρας | αὐτὸν *L* | φρονήματος *P* || 10. ἐλεύθερος *L* || 12. θαυμαστόν * : θαυμαστόν || 12. ἀλλα * : καλὰ || 12. ἀκρατῆ δέ σε | καὶ σε ἀκρατῆ *L* || 13. ἐπήμηγε * : ἐπήμησεν || 15. ὁ om. *L* || 16. τὰ ἀκουστα * : τῆς ἀκαύστου | τὸ σὸν πάλαι κακὸν *L* || 17. ἐκείνοις * : κείνοις || 18. δευτέρας *P* || 20. χῶραν om. *L* || 21. περιβάλλοντες *L* || 22. προσαρκέσαι * : προσαρκίσειν || 23. οὐ post κακὸν addit *L* || Fortasse κενῆ προσπλέοντες τῇ νηϊ || 24. ἐπετίθεντο * : ἐνετίθεντο || 24. τῷ φόρῳ * : τῷ φορτίῳ *P*, τῶν φορτίων *L* | καὶ τὰ ἀγώγιμα * : ἄνω ἔμα καὶ τὰ φορτία *P*, ἔμα καὶ τὰ φορτία *L* || 27. ἐκείνοις *L* || 28. ἦϊε *L*, ἔϊε *P* | ἀρπαγῆ * : ἀρπαγῆ *L*, ἀρπαγῆ *P* || 35. προσκειμεθα *P* || 36. πολὺ *L* || 38. τὴν τελευταίην κελύου *P* | νῦν | γῆν *P* || 38. ἀποθάν * : ἀποθάν λέγων || 39. λέγων * : ἔλεγεν || 40. τὴν | τῆδ' *P*. Videtur dicere Anacharsis : non dixit aperte quid vellet || 42. ἀκμάζει * : ἀκμάσει || 46. οὐδὲν * : οὐδέ

ANAXIMENES.

Pag. 106, 1. Ex Diog. L. II, 4 et 5.

ANTIGONUS.

Pag. 107, 1. Ex Diog. L. VII, 7. Respondet ad hanc epistolam Zeno p. 792.

ANTIOCHUS.

Pag. 108, 1. Ex Iosephi Antiq. Iud. XII, 3.

APOLLONIUS TYANEUS.

K = Kayserus.

Pag. 110, 9. μαθήσει *K* delet. Rectius cum Olcariana delebitur κτήσει, v. Plutarch. Mor. p. 2 *B*.Pag. 111, 1. ἐλενη? || 17. γράψαι *K* recte || 18. καὶ ante ἔχους δ' abesse malim || 23. Post καὶ γὰρ operam incuria intercidit ὁ Ἑλληνας || 24. ἐρεῶν nescio quis : ἐρεῶν. Malim καὶ γὰρ τῶν ἐρεῶν καθαρῶτερα || 39. Cf. ep. 116.Pag. 112, 6. Immo Καίσαρέων τοῖς προδούλοις || 10. τῶ | Operam sphalma. Lege τῶν || 13. ἔμοιγε | ἐμοί τε Spengelius || 18. ἀποθῶν * : ἀποθεν || 19. πρὸς ἀμοιβὴν ἢ ὑμῶν ἂν πρὸς τίσιν *K* | ἂν addidit *W* || 41. γεγενῆσθαι *K* : γεγενῆσθαιPag. 113, 4. ἀν inserui || 25. ὦδέ που | καὶ ὦδέ που? || 26. δεῖνος Spengelius : διός || 28. τοὺς θεοὺς *K*.Pag. 114, 27. θεηκόλις *K* : θεηκόρις

Pag. 115, 28. Scr. φράσαιμι? || 29. Respicitur Eurip. Or. 485.

Pag. 116, 25. καὶ addidi || 26. εὐχέσθη K.

Pag. 117, 12. εἶπεν] εἶπὲν K || 20. λόγους K | παθῶν] καὶ παθῶν K || 21. τε * : γε

Pag. 118, 8. ἔν addidit W || 28. Post ὁ ἐμὸς K addit οὐκ ἐμῆς || 36. μὴ add. Hamakerus || 30. ἰδόντες] συνόντες vel δόντες K. Post ἔχεις v. 31 pone signum interrogationis.

Pag. 120, 3. ἀπεινάει K : ἀπεινάει || 12. εἰ δ' ἤμῃν] εἰ δ' ἢ μὲν K || 18. σὺ post γὰρ addit K. Idem γόνος pro γάμος || 87. τὰ ante τέκνα addit K.

Pag. 121, 31. τότε δὲ] τὸ δὲ μετῶν K || 42. Post βουλήσεται : K addit ἀπεύχεται || 45. αἰτίους] ἀθλίους K || 51. ἦ add. Spengelius.

Pag. 122, 3. εἶποι K : εἶπεν || 23. οὐδὲ * : οὔτε] ἔν adiecit K || 33. τῶν δεδομενῶν τιμῶν K : τῶν δεδομένων τιμῶν | ἀπεστάλαγμα Cobetus Mnem. VIII. p. 80 || 35. εἰδῆς et ἔχεν (v. 39) idem | γὰς idem : γάνος | οἴκων] οἴκας idem | ἔγκρασιον K : ἔκτασιον || 40. ἐστᾶκαμας et ἀρετᾶς Cobetus.

Pag. 123, 3. καὶ add. K || 4. ὑποδεδεμένους ὑποδηματὰ Ἰωνικά Cobetus || 9. Immo Ἀρτέμιδος || 15. τὸ γὰρ ἱερὸν τῶν ἀποστερούντων μυγῆς ἐστίν K || 18. παροικίων Spengelius : παροικήσιον || 23. τῆς K : τᾶ || 31. πρόκριτον K | ὄσο delet idem.

Pag. 124, 4. δὲ add. W || 7. Κροτωνιάτας K : κρότωνας || 14. τῶν παρ' K : παρ' || 30. καλῶς delet Cobetus Mnem. VI. p. 305. Idem corrigat Φαβρικίων || 33. Λευκόλλων * : Λουκούλλων

Pag. 125, 14. νέοι * : νέοι πάντες || 39. ἔχοις] Lege ἔχεις || 29. Immo Ταντάλειον.

Pag. 127, 17. Quæ abhinc sequuntur usque ad fragmentum 113 in Aldina post ep. 42 extant itemque in Laurentiano LVII, 12 (L). Adiecit diversitates quæ inter Kayseri recensione (k) et Laurentianum sive Aldinam intercedunt || 18. Λακεδαίμωνίων-διωρθοῦσθαι abest a k || 24. διανοήθης La || 25. δὲ La : δὲ δ || 26. λῦει abest a k, item ὁ v. 27.

Pag. 128, 1. τὸ abest a k || 3. εἰς ἀπολογίαν ἐκυτὸν λ | αὐτῶν ἡμῶν] ἐκυτὸν La || 19. σοφοῖς γάρειν] σοφοῖς La, γάρειν k || 23. ἰδέτω] ἰδέτω ῥὲ k, quod reducendum.

Pag. 129, 1. βασιλεῖ] στρατηγῶ Ῥωμαίων k || 2. δηίων] δηίων k || 8. Σουιεῖ] κυνὶ k || 9. με] μοι k || 14. ἔπραττον] ἔπραττεν A.

ARCESILAUS.

Pag. 131, 1. Ex Diogene L. IV, 44.

ARCHYTAS.

Pag. 132, 1. Ex Diogene L. VIII, 80. III, 22.

ARISTÆNETUS.

Aristænetum unus propagavit codex Vindobonen-

sis, inter codices « philosophicos et philologicos » trecentessimus decimus. De cuius librariis perversa tradidit E. Hofmannus in Dilthei Cydippe p. 125 s. Veriora docui in Hermae vol. 5. p. 281. Accuratam eius collationem ipse instituit, ut iam de eius lectionibus, quarum Bastius non paucas aut minus studiose excerpserat aut omnino prætermiserat, firma fixaque prostant. Patebit etiam, ut hoc statim addam, quibus adhibitis correctionibus codicem suum secutus sit princeps Aristæneti editor, Ioannes Sambucus.

Codex correctorem expertus est, qui interdum verum vidit, sapius corrupit orationem. Neptias eius, ut par erat, silentio pressi, utilia commemoravi.

Argumenta epistolarum, qualia in codice præfiguntur, ut alienissima ab Aristæneto in adnotationem relegavi. A ceteris codicis verbis diductis literis distincti.

Polyzois epistolam, quam Boissonadii extremis Aristænetis adiecit, a falsario profectam esse luce clarius est. Itaque abegi.

V = Vindobonensis

A = Abreschius

B = Boissonadius

β = Boissonadiana

M = Mercerus

m = Merceriana

P = Pauwius

R = Reiskius

S = Sambucus.

Pag. 133, 1. Ἐπιστολαὶ ἀριστανέτου V | ἀριστανέτου σ φιλοκαλάω V. || 2. ἐκὸς μη v V tribus literis detritis. Supplevit manus recentissima || 5. ὦ recte V || 6. ὦ recte V || 11. διηρημένα m : διηρημένα (sic) | ὄψρὺς V | δὲ * : τε || 15. τὸ δὲ-λευκόν] Ex Alciph. flagm. 5, 4 || 16. αὐτῶν μελάντατον * : αὐτῶν αἱ κόραι μελάντατοι | λευκόν * : λευκὸν αἰγλήην V. Posterior vox vide ne ex εἰ γλήηναι truncata sit, quam ad τὸ μέλαν adscriptam fuisse arbitror haud aliter atque αἱ κόραι | λευκότατοι V. A manu recenti suprascriptum est γρ. λευκότατον || 17. ὑπερβολὴν * : ὑπερβολῆ || 20. ὑκινθίνω M coll. Hom. Od. ζ, 231 : ὑκινθίω || 24. περιδέραιον * : περιδέραιον || 28. συνδιατεθειμένον * :

οἰ
μν'
συνδιατεθειμένον || 31. φοῖνιξ V | σισο i. e. σείόμενοι V a prima manu, σείόμενος a secunda || 35. θέοι] Immo θέῖ || 40. οἰ-βιαιῶς] « E poeta suntum videtur. Namque, si ὠθοῦσι scribas, hexameter exhibit. » Dorvillius in Vanno p. 600.

Pag. 134, 4. ἡνίκα-σειρήνες] Ex Alciph. I, 38 || 6. στωμύληθρος S : στωμύληθρον || 7. ὑπέζωσται * : ὑπεζώσατο V atque ita codices Alciphronis I, 38 | μειδιᾷ-ἐπαγωγόν] Ex Luciano Dial. Mer. 1 || 8 τρυφῶσαν ὑπὸ πλοῦτου] Ex Platonis Euthyphr. p. 12, A || 10. μωμύησατο sec. V : μιμύησατο pr. V | ἄρα Bastius : ἄρα | τοιαύτης] Saltem τῆς τοιαύτης. Sed deesse videtur substantivum || 13. δεικς] νίκης Wyttenbachius || 16. προσδλέποντες m : προσδλέποντες || 18. περῆστι : A : περῆστιν | εὐπρέπειας m : εὐπρέπεια || 21. Ὀμήρω recte V || 22. ἡτύχησμεν * : εὐτύχησμεν || 23. οὐ νέμε-

σις] Hom. II. Γ, 156 || 24. ἐνθ' ἀλλάξιος] Ex Alciph. fragm. 5, 2 | ἐνθ' οἱ * : ἐνθα || 26. οὐκ-λέγω] Ex Plat. Apol. p. 20, E | παύωμαι S : παύσομαι || 30.

ω
παρθένους νεανίσκω (νεανίσκων m) ἐφ' αμιλλὰ ποιοῦσαι V. ἐφ' αμιλλῶς M || 31. ἀποβλέπουσαι * : ἀναβλέπουσαι V. Cf. p. 165, ι || 32. Ἐρωτος * : ἔρωτος μειδιῶσαι | μόνω m : μόναι || 38. ἐμπέπληκας * : ἐμπέπληκας ἑκατέρως | ἔνεκα m : ἔνεκε || 42. οὐδ' ἑτέραν V || 43. Scr. νεανίδες, ut codex habet || 44. ζυγομαχίας sec. V : ζυγομαχίας pr. V || 46. ὄμοσον Bastius : ὄμοιον || 47. οὐδ' ἑτέραν V || 48. ἦν * : εἶ || 49. Immo ἔφασαν || εὐκαιρον Cobetus : εὐκαιρον εὐρούσαι || 50. οὐκ-εἶ] Ex Plat. Euthyphr. p. 15, D. Indidem proxima hausit Aristanetus καταβαλεῖς-μεγάλης || 51. καταβαλεῖς * : καταβάλης

Pag. 135, ι. μέχρι-ἐντεῦθεν] Ex Plat. Conv. p. 217, E || 2. Scribe ὄντινούν ex Platone || 3. οὐδὲ μίαν V || 5. εἰταίρα καὶ νέος ὑπὸ δένδρῳ συνευωχηθῆντες ἀλλήλοισι V | λειμῶνι pr. V | συνειστίωμη Cobetus : συνεστίαμεν || 9. εἰωυθαί pr. V | ἐφ' ἤστων Hauptius : ἐπὶ τὸ πῆδον (sic) κατεκλιθήμεν οἱ τῶν || 10. θαπιδῶν Heringa : θαπέδων | δένδρη τε m : δενδρίται | ὀπώρας πληθύνοντα * : τῆς ὀπώρας πλησίον V. Sed fuit fortasse πολλῆς τῆς ὀπώρας πληθύνοντα || 12. ὄγγυαι * : ὄγγαι V. Cf. Hom. Od. η, 115 || 15. ὡς ἂν εὐωδέστατον πᾶρχειο V, quod revocandum. Sumpsit Aristanetus a Platone in Phædr. p. 230, B || 16. φύλλον V, quod eadem manus effecit ex φύλλον. De accentu vide p. 136, 18 || 19. τε P : γε V. Nunc malim παμμήκεις καὶ σφόδρα γε ὑψηλαί. Constantinus enim Patricius, qui in Epistola ad Gabrielem Severum (in Lamii Del. Erud. t. 12, p. 35) hæc verba respexit, habet καὶ λίαν ὑψηλαί | κυπαρίττους recte codex. Patricius παντοδαπῶν δένδρων γένη περιελέττονται || 21. οἱ μὲν-δοκοῦσιν] Ex Philostr. Imagg. II, 17 || 25. ἀναθεβλήτως sec. V || 27. γεωργῶ ὑπεργεγρακότι * : τῆ γεωργῶ ὡσπερ γεηγρακότι | ἡ δὲ-τεκηίρασθαι] Ex Plat. Phædr. p. 230, B, ubi pro ὡστε γε corrigendum ὡς γε ex Aristaneto || 30. An συνυπονηχομένων? | καὶ * : καὶ διαγαγῆς ὑδάτιον || 31. Malim καταφαρῆσθαι || 32. δ' adieci || 34. μαστῶν m : μασθῶν | μεταξὺ * : μεταξὺ τοῖς ὕδασι || 35. κατεδραξάμην Piersonus : κατεδεξάμην || 36. μαστῶν m : μασθῶν || 37. κωλιάδας * : κοπιάδας || 38. εὐειδέστερος P || 40. καίπερ * : καὶ || 41. ἀπρόσωπος] Plat. Charm. p. 154, D || 42. εὐκρωδῆς * : εὐκρωδῆς || 43. χαλεπὸν Wytenbachius : λεπτόν V. Post hæc vocem in codice est ἄμα, quod expunxi. Natum ex vocem versu || 43. περιμυθουμένη pr. V || 47. ὁμότιμος A || 49. λιγυρῆν-τῆ] Ex Plat. Phædr. p. 230, C. Indidem rectius cum m pro ἔμπουν scribes εὑπων | ὑπηρεί τὸ M : ὑπηρείτῳ V. Male expressum est ὑπῆχει || 50. τὸ πνίγος-ἐγγύονει] Item e Phædr. p. 279, B. πνίγος V.

Pag. 136, 5. δὲ μὲν-ἐκεῖθεν] Ex Philostr. Imagg. I, 9, ex quo mox ἐπιστῆσαι A pro codicis ἀποστῆσαι || 8. ὑφειμένην-τούτων] Philostr. ibid. I, 22 || 9. ἀποπτῶνται * : ἀποπτῆσονται || 11. δὲ * : τε | τοῦ m : τοῦτο V. Puncta addidit manus secunda | ὀχετηγοῦ]

Hom. Od. φ, 259 || 12. σμινύη m : σμινύη || 13. τὸ βέυμα P : τῷ βέυματι || 14. πόματος * : πόματος | ἤφει A : ὑφεί || 16. διακεκριμένως V || 17. δλκᾶδος sec. V, quod verum videtur || 18. πτόρθον * : ὀρθοῦτο | Μηδικοῦ φυτοῦ m : μηδικὸν φύλον (sic) | εὐφύλλον * : εὐφύλον vai

λον || 19. ἰστία m : σιτία || 20. κυβερνωμαι V, vai a manu secunda || 21. ταχυναυτήσασαι | Ita V distincte || 23. ὑμεῖς pr. V || 24. ὑπουργικῶς * : ὑπουργῶς || 25. ἴσον V | κεκραμένην Cobetus : κεκραμένην μετρίως || 26. τοσοῦτω m : τοσοῦτο | θερμότερον S : θερμότερος || 28. ἐπιπολάζων αὐτῷ Gavellus : ἐπιπελάζων αὐτὸ | An ὑποφύγειν? || 30. καταλείπτοιο * : καταλήφτοιο || 31. ἀμριδιατριβῆ] Ex Plat. Conv. p. 177, E || 32. συνῶδοντες Casaubonus || 34. δεινὸς ἐπιτρέψαι M ex Philostr. Imagg. I, 21 | δὴν ἐπιτρέψαι || 35. ταῖς | τοῖς Philostratus, quod fortasse recipiendum. Ex eodem feci ἐν

τῷ
ῶρα pro codicis ῶραις βᾶστα | φαῖτρο pr. V, i. e. on ad didit secunda | ῥόδοις m : λόγοις || 36. ἦ * : εἴη || 37. φυλιῶνος V || 38. τοιούτων χαρίτων * : τοιοῦτον εὐχαρυστικὸς τοῦ τρόπου τῶν γυναικῶν V || 42. τῆ adieci | παιδίσκη m : παιδίσκη || 44. ὄσον * : ὄσον | γοῦν] Ita V | πλησιατέρον * : πλησίον V. Nunc πλησίον ut glossam deleverim || 46. μοι * : μοι τὸ || 48. οὐκ male adieci cum Bastio || 49. ἀφικόμενος * : ἀφικνουμένους || 51. ἀμῆς οὐ pr. V || νῆ * : ὁ νῆ

Pag. 137, 2. προῖει pr. V || 4. ἐπαισθάνη * : ἐπαισθάνη || 5. ψελλῶν : ψελλῶν || 6. ἐξ ἐπίτηδες V | ἀνακουφίζουσαι M. Hauptius : ἀνακουμίζουμαι || 7. ἀροχηρρίζουσαι m : ἀροχηρρίζουσαι || 8. συμβόλοις * : συμβόλοις διὰ τούτων | προκαλοῦμαι * : προσκαλοῦμαι || 10. ἰστέον οὖν * : ἴσων οὖν ἔστιν || 12. τὸν ποταμὸν M ex Plat. Theæt. p. 200, E : τῶν ποταμῶν || 13. φανερόν m : φανερός | ὡς εἰ θέλοιμεν R : θέλοι pr. V, εἰ θέλοι sec V. In contextu typographi vitio factum est θέλομεν || 14. προπελάσας pr. V | προσειπῶν] Ita V || 15. αὐτὸν pr. V || 16. γῦναι V || 18. οὐδὲ m : οὐδὲν || 19. ἂν αὐτῆ * ex Plat. Ep. VII. p. 339, C : αὐτῆ ἂν || θέλῃς * : ἐθέλοις | θελήσεις ex Platone * : ἐθέλησεις || 20. οὕτω σοι εἴη ἴλεων τὸ τιθῆον Heraldus absurde. Sappiter B « οὕτω certum, cetera non item »

δλ'
|| 23. δὲ * : τε || 24. ἡρουργίαις δ : ἐρουργίαις || 25. αὐγῆν V, αὐδῆν

ut sit αὐγῆν. Sed eadem manus punctis circa delta positus supra scriptam syllabam eluendam esse indicavit. Fallitur Bastius, qui sibi legere visus est δι || 25. οἶα A : οἶα || 26. τότε m : τότε || 30. συνάπολαυσον V | ἐρωτικῶς V, sed delete sigma || 31. Post μᾶθημα iniuria typotheta excidit τῶν ἑρωτικῶν. Verba τούτωναι a Platone mutuatus est Aristanetus, Theag. p. 128, B | ὄντινούν ex Platone * : ὄντινα οὖν || 32. δεινότητος m : δεινότητων || 33. δόλος γυναικὸς καινοπρεπῶς τὸν σύνοικον ἀπατώσης V | πανδημεῖ V || 35. ὀνοματι-λέγειν] Ex Plat. Apol. p. 21, C || 37. προῖδισαν A : προσῖδισαν || 44. ἀγνοίας pr. V || 48. Excidisse nonnulla significavi | ἐπιδῶς * : ἐπιδῶσης

|| 50. ἐτέρως A : ἐτέρως || 52. ἐφορ-ὑπεκφυοῦσα] Ex Luciani Diall. Mer. 15, 2.

Pag. 138, 2. βουκολήσουσι] Ita V || 6. ἐόρακεν * : ἐόρακεν || 11. παρατεθέντων * : προτεθέντων || 12. ἀνένηρε Gavellus : ἀνέφηρε || 13. ὑπὸ τῆς μετανοίας * : μετὰ τῆς ὑπονοίας || 15. γύναι V || 20. περὶ τῆς πρὸ γάμου φαρείσης V || 21. εἴπω * : εἴποιμι || 22. ὁμώμοκεν V || 23. ὤς-εἰρήσθαι] Ex Plat. Gorg. p. 462, B || 24. εὐθὺς ἀνακέρραγεν V. Delevi dittographiam || 26. ἔχε ἡσυχῆ] Ex Plat. Charm. p. 159, B || 29. τί οὖν] Ita F, nisi quod o a m. sec. additum in litura || 31. καθ' ἑν] Ex Plat. Epp. VII, p. 329, C || 32. οἶα A : οἶα] τε addidi ex Plat. || 33. γέγονε m : γεγονέναι || 35. τοῦ πόθου m : τῷ πόθῳ || 35. μ' ἐκράτει P : με κρατεῖ || 39. μὲν τὸ Cobetus : μέντοι || 41. ἔχει pr. V || 42. μηδὲ * : καὶ μὴ δὲ || 43. προήκοντι m : προσήκοντι || 46. ταχὺ] Ita V | κατάφωρος m : κατάφορος || συνενπιεύουσιαν * : συνενπύουσιαν || 48. δεήσει A : δεήσεται || 51. δόξειε * : δόξῃ

Pag. 139, 1. ἀλιεύς αἰτηθεὶς ὑπὸ κέρρης τὴν αὐτῆς ἐπὸ θῆτα φυλάξαι μὲχρις ἂν ἀπολούσηται : τῆθ αλάττη· καὶ ταύτην ὀρθῶν μάλιστα γυμνωθεῖσαν V | Malim Kῶρων || 2. ἰθὺν V || 6. βελτίων m : βελτίω || δὲ addidi. Nunc malim ἄγρα αὖτη. » ἢ δέ α τὴν || 11. γυμνωθεῖσαν * : καταγυμνωθεῖσαν V, ἀπογυμνωθεῖσαν Cobetus || 12. χιτωνίσκον m : χιτωνίσκον || ὄλος Pauwiana : ὄλος || 14. εὐανθής * : ξανθῆ || 16. δὲ adiecit M | φιλονεικία Iacobusis Exercitt. Critt. vol. II, p. 213 : φοινικία || 17. παρενήχεται * : παρενήχεται τῇ θαλάττῃ || 21. θρουλομένων * : θρηλλομένων || 22. ὄρων V, sed correctum ab eadem || 24. οὐτω-ζωγράφου] Ex Philostr. Ep. 36 || 26. ἀπειδουρ R : ἐπειδουρ || προσοκίζων Bastius : προσπέζων || 29. θυμουμένης * : θυμουμένη | κάλλιον P : καλλίων || 31. τε] Malim δὲ || 33. θαλάττη b : θαλάσση || 33. παρεστήκειν * : παρεστήκει || 36. ἵπποκόμος ἵππέως ἐρωτικὸς V | Ἐγέπικλος m : ἐγέπικλος || 37. πέφυκεν * : πέφυκεν δ || 39. τριπόθητος Schneidewinus in Philol. 1848, p. 256 : περιπόθητος || 42. οἰκίως] Deletum malim itaque mox ἄδων καὶ.

Pag. 140, 1. ἵπποδρομῶν * : ἵπποδρομῶν V. Fortasse scribendum ἵπποδρομῶν || 3. Malim δῶμα δὲ τοῦτ' || 6. δόλος γυναικὸς δι' οὐ θεραπόντων καὶ συνοίκων (συνόικου M) παρόντων ἐφήφατο τοῦ μοι γοῦ V || 7. περιετοιχίζετο V, sed eraso ante iota || 8. προσόντα R : προόντα || 11. ἀουάσι pr. V | αὐτῆ * : αὐτῆ || 14. πεπτοκυῖαν P : πεπτοκυῖας || 16. ἀμρότεροι pr. V || 17. οὐν adieci || 18. δήπου] δὴ Cobetus. An fuit δήποτε? Similiter Plat. Ep. VII, p. 338, A ἔπειτα ὅτη δήποτε' ἐδυνάμην Διονύσιον. Poterat etiam scribi εἶπεν ἄττα δήπου abiecto καὶ ἐφῃ. Infra II, 2 καὶ ἄττα δήπου πρὸς ἐαυτὸν ψιθυρίζει || 19. λάθρα τῷ A : λάθρα || 20. περιήγες P : περιήγαι || 24. ὡς ἐν ἐπιστολῇ τὸ κατὰ Ἀκόντιον καὶ κυδῖπην ἐρωτικὸν διήγημα V | ἐρατοκλεία V. F. Ἐρατοκλεία || 25. ὡς-προσπελάζει] Ex Plat. Conv. p. 195, B || 26. κατὰ θεῶν S : καταθῶν || καὶ inserui || 27. φιλοτίμως Taylerus : φιλοτίμοις || 28. γὰρ inserui || 30. περιχόρου Pauwiana : περιχόρευει (sic) pr. V, περιχόρευει sic. V || 31. φαιδροί-σώφρωνος] Ex Xenophonte Eph.

I, 2 | καλοὶ V. καλοῦ Douza, κόρου Diltheius Cydipres p. 127 || 32. σώφρωνος Douza : σώφρονος || 33. ἐπέτρεχε Pauwiana : ἐπιτρέχον || 35. τούτου * : τούτων || 36. πολὺ pr. V || 37. διὰ R : διὰ τοῦτο || 44. διαφῆκε Abreschius Lectt. Aristæm, p. 9 : διεφῆκε || 47. ἀεί-διδυμῶν] Ex Platonis Conv. p. 203, D.

Pag. 141, 2. ἀπατηλὸν * : ἀπάτης || 6. ἄρα A : ἄρα | μετέωρος * : μετέωρος || 9. τεθέασαι P : τεθέαμαι || 14. τοῖς ὄμα pr. V || 15. μὰ] νῆ αὐτ καὶ μὰ Cobetus || 17. ὄδον * : λόγον || 19. κἂν-ἡρυθρίασε] Ex Demosth. pro Cor. p. 270, 11. Scribe ἐρυθρίασε || 23. διαφέρει pr. V || 24. συνελάβετο Hemsterhusius : συνεβάλετο || 28. κλάειν] Ita V || 29. νοεῖ V || 32. εἰς ἀγρόν-ἐροῖτα] Callim. fr. 26 || 36. ἐμελεν m : ἐμελλεν || 38. εἰποιε * : εἶπτε μόνον || 39. ἢ γυῖν-καλῆν] Callim. fr. 101 || 40. ἐπονομάσει Cobetus : ἐπονομάζει || 41. Κυδίπη-δὲ] εἰ σε καὶ εὐορκον ὁμοίως προσεῖποιμι ταχὺ, μὴ ἢ Ἄρτεμις ἐπὶ σοὶ ποιναῖον βέλος ἀφῆ καὶ ἀνέλῃ, μὲνῃ δὲ Struvius, qui μὲνῃ sumsit a Pauwio. vult codex. ἐπὶ σε scripsi cum v. d. nescio quo pro codicis ἐπὶ sci. Corrigendum fortasse Κυδίπη, καλῆν σε καὶ εὐορκον ὁμοίως προσεῖποιμι ταχὺ, μηδὲ Ἄρτεμις ἐπὶ σὲ ποιναῖον βέλος ἀφείη, μένοι δὲ τὸ πῶμα προσκαίμενον τῇ φαρτέρῃ || 46. τὰς ἀμελόσας Pauwiana || 49. ἔσται m : ἔσται | παρθένε * : παρθένος || 51. μεμῆλκε σοι Cobetus : μεμῆλκας || 54. ἦπερ m : εἶπερ

Pag. 142, 2. κἂν Pauwiana : κἂν ἐν || 4. ἂν adieci. Prætea ex Reiskii sententia μόνον insertum malim aucte ἐφυλλοροεῖτε. Denique requiritur οὐδὲ τοῦς pro καὶ τοῦς || 5. ὁμοῦ nescio quis : ὁμας V distincte. Falsa refert Bastius. « Altera manus » commentum est novissimi editoris || 6. ὑπονοστήσας] ὑπονομύσας Iacobus, ad Achill. p. 481. Malim ὑπολοστήσας || 7. τὸ παιδίον Cobetus : ἀκόντιος τὸ παιδίον V, quod revocandum. Supra p. 140, 45 ὃ κάλλιστον παιδίον Ἀκόντιε. Polyan. VIII, 41 τοῦ δὴ παιδὸς τοῦ Βάττου || 11. κἂν-φῆγμα] Ex Philostr. Imagg. II, 2 || 11. μελίφωνοι ex Philostr. * : μελιχίφωνοι (sic) || 14. ἀνέσχηλε m : ἐνέσχηλε || 15. Τύγγης m : ψυχῆς || 22. Κυδίπη] F. καὶ Κυδίπηγ. Alian. H. A. III, 23 ἄλλως τε, εἴ τι ἐγὼ νοῶ, καὶ ὑποθέσθαι τῶν θεῶν βουλομένων || 23. ἐπιμῆσαι * : ἐπιμῆσαι || 26. ἡλιωτίδες m : ἡλιωτίδες V || 28. καὶ-ἐνέβλασε] Ex Philostr. l. c. || 28. ὑπέβλεπε Dorvillius ex Philostr. : ἐπέβλεπε || 29. ἀπῆδουσαν Philostr. : ἐπῆδουσαν | χειρονομοῦσα * : χειρονομοῦσα τὸν τρόπον || 30. καὶ ἡ-κυβάλων] Ex Philostr. Imagg. I, 2 || 32. τὸ m : τὸν || 33. ἄπαντα-ἐδόκει] Ex Xenoph. Eph. I, 8 || 35. ἐορακέναι * : ἐωρακέναι || 36. νυκτὸς S : νύκτα sec. V. A prima quid fuerit non liquet | ἦς A : ἀκόντιος || 37. Μῖθου m : μῆθου || Ταντάλου R : πάντα || 40. ὁ m : ὡς V. Malim Ἀκόντιος δ' οὖν || 41. τὸ γέ m : τὸ τε || 42. ἐκόντο * : ἔκον || 43. θαίβες V || 44. κάεσθαι b : καίεσθαι || 47. κολοφῶνα S : κολοφῶνα || 50. Post κάλλος nonnulla intercidisse videntur —

— || 51. μεῖρ V, i. e. μεῖρακιον, quod reponendum.

Pag. 143, 1. γυνὴ ποθοῦσα μεῖρακιον πυνοῦσθαι τῆς δοῦλης εἰ καλὸς ὁ ποθοῦμενος V || 2. ποῖον * : ὁποῖον || 12. Ἐρμας M : ἐραστῆς || 13. καλόν] Achill. Tat. V, 25 κάλλους καλοῦ βέτανε || 14

Malim ἐπὶ τῷ κάλλει || 15. ὑπερφρανίαν sec. *V*, quod repandendum || 16. μὲν inserui || 17. ἐπίγρυπον *M* : ἐπίγρυπον pr. *V*, ἐπιγρυπον sec. *V* | ἡ κόμη-οὐς] Ex Philostr. Imagg. I, 10 || 18. καλλών *P* : καλλῶ || 19. τῷ ἰούλῳ *P* ex Philostrato : τῶν ἰούλων || 20. χλανισκῶτων? || οὐ-μετανθεῖ] Ex Philostr. l. c. || 25. εὐμενεστέροις-εἶδον] Ex Aleiph. I, 36 || 28. ὕψ-ἤφσει] Ex Platonis Iys. p. 113, E || 29. ἤφσει *M* : ὕφσει || 33. ἤ adiecit *P* | ἐρασοῦη * : ἐρασοθελή || 34. νέους προσκαλοόμενος (προκαλ. *R*) πάντας τῆς φιλῆς δοκιμαῖσαι (sic) τὸ κάλλος *V* || 34. ἄρα *M* : ἄρα || 35. ἠκόντων * : ἠκέτων || 36. ἐρωτικοί * : ἐρωτικοὶ φιλογύναικες || 42. τῆς ἡλιαίας * : τὴν ἡλιαίαν || 45. ἐταίρας *M* : ἐτέρας || 46. ἀπλόγητα *M* : ἀπαλόγητα || 47. τῆς τάξεως βελτίω * : τῆς τάξεως τοῦ βελτίω βίου || 48. δ' ὅτι δὴ τις ἐπιανεῖ ex oraculo ap. Strab. VI. p. 262 * : δὲ ὅτι τις δῶ (sic) ἐπιανεῖ || 49. ἐταίρα *M* : ἐτέρα

Page. 144, 1. Feci asteriscos || 3. τὰ * : τὰ τεργνὰ | μόνον videtur glossa esse vocis τοσοῦτον || 4. ἐρεθίσαι *M* : ἀρεθεῖσα || 6. ἀσθμα *V* || εἰ-ἀπόζει ex Philostrati Imagg. I, 15 * : ἡ-ἀπόζειν || 7. τοῖς καλοῖς pr. *V* || 9.

...

οὐκον *M* : οὐκ οὖν || 10. ἔφην *V*. Puncta addidit manus secunda || 12. ἄν adieci | κάβ *B* : κάβ || 13. τὰ] τὸ pr. *M* || 16. ἤττων *M* : ἤττον || 18. φασίν *V* | ὀρᾶ *M* : ὀρᾶ *V*. * Rectus erit senarius, si scripseris : Φίλος τοσοῦτον ὅσον ὀρᾶ τις ἐναντίον. » *Mercerus* || 21. δὲ adiecit *P* | διαλιπὼν * : διαλιπὼν καὶ || 24. καθομυρίζων] *Od.* ψ, 296 || 25. ἀπάσιοι *Dorvillius* : ἀπάσιον | ἔκοντο *M* : ἔκοντο || 26. παῖς ἐπόθει τὴν τοῦ φύσαντος παλλακίην. ἰατρὸς διέγνω τὸν ἔρωτα εὐχῆ πλέον ἢ τέχνη χρησάμενος, καὶ μεθ' ὅδω πεθεῖται τὸν πατέρα τῶ παιδὶ παραχωρήσαι τῆς παλλακίδος *V* || 29. τῆς θεοῦ *R* || 31. μακρόν-ἀκούσαι] Ex Platonis Rep. IV, p. 432, E || 34. πόθω *P* : ποθῶν || 36. αἰτιώμενος] *F.* αἰνιττόμενος || 37. Πανάκειον * : πανάκιον || 45. ἤλατο *A* : ἤλλατο || 47. Πανάκειον * : πανάκιος || 48. οὐχ *M* : οὐκ *V*. οὐκ εἶχεν *R* || 51. δὲ *M* : τε

Page. 145, 3. διαχρῖνονμένας *V* || 5. ἡρμοκῶς *M* : ἀρμονικῶς (sic) || 13. προφασισάμενος *A* : προφασιασάμενος || 16. κομίσεν * : κομίζειν || 17. Post δυσπροοῦντα operarum negligentia excidit ψυχῶν γῶν || 18. ἐπηγγελημένος *M* : ἐπηγγελέμενος pr. *V*, ἠπηγγελημένος sec. *V* || 21. θεραπεῖαν *M* : θεοπρέπειαν || 28. ἐκτόπως *V*.

...

Puncta et priorem accentum sec. m. adiecit || 30. ἀπειλουμένον] *F.* κάσιτ' ἀπολουμένον vel simpliciter ἀπολλυμένου, si verum est, quod ap. Suidam legitur v. ἐξόλης : ἀπολλύμενος κινάιδος || 31. τὴν in extremo codicis versu. In proximo νόσον (sic) || 32. Πανάκειον * : πανάκιον | ὄλος *Berglerus* : ὄλος || 33. ἀπόνησε pr. *V* || 36. Πανάκειον * : πανάκιος || 37. αἰνιττόμενος *R* : αἰτιώμενος || 38. μεταβαλεῖν * : μεταβάλλειν | μάστροπον pr. *V* | [*] || 39. *F.* εἰ καὶ μὴ || 40. ἐνέκειτο * : ἐπέκειτο || 42. ὑπόθεσις *B* : ἐπιθέσει || 44. σὺ δ' *M* : οὐδ' ἄν εἰ δ' *B* : ἄν ὅτι || 46. Πανάκειος * : πανάκιος || 47. Πολύκλεις *B* : πολυκλής || 54. ἐαυτὸν * : ἐαυτῶ

Page. 146, 1. δὲ Tollius inseruit || 2. μετριότερον pr. *V* || 3. πορνίδιον πρὸς νέους ἀμουσον οὐκ ἀρ-

γυρίω προτρεπομένους αὐτὴν *V* | Φιλημάτιον *M* : φιλομάτιον || 3. ἐταίραν *V* | λύρα τις pr. *V* || 4. πόρνας pr. *V* || 6. ἐμφυσῶντες *S* : ἐνφυσῶντες | σύριγγι * : σύριγγι οὐδὲν ἑμᾶς ὀνήσει τὰ κιοαρῖματα | τί] *Malim* τί δὲ || 7. πράγματα-χορδαῖς] Ex Platonis Rep. VII. p. 487, C || 9. Post τίνος excidisse videtur μένεις || 10. ἦ] *Ita V* | *Cobetus* « *Corrigendum est πάντες pro πάντων, quod cum pou coninngi non potuit.* » *Coniunxerunt Heliodorus I, 15 Longus III, 26. IV, 4 alii* || 11. οὐδὲν *M* : οὐδὲ | ἐτέρας pr. *V* | ἐστὶ] εἶ τι pr. *V* || 14. ἦ *V*. *Eadem* manus, ut videtur, fecit ἦ || 18. παρατέθηγε *V*, correxit *S* | ξυρὸς *A* || 20. μεῖζον *P* : μεῖζω || 22. ἀστεῖζόμενοι *M* : ἀστιζόμενοι || 23. πολλὰ-κίρω pr. *V* || 24. εἶκεινο pr. *V*, εἰκείνο sec. *V*. *Correxit S* || 26. οὐκ οὖν *V* | ἀλλήλοισ pr. *V* || 27. λόγον * : νόμον || 29. τό-κωλύσει] Ex Platonis Gerg. p. 458, D || 30. κλάυνεται * ex *Schol. Aristoph. Eccl. 109* : κλάυνεται (sic) || 31. δύο πόλεις κατ' ἀλλήλων διέκειντο πολεμῶς. μιᾶς τοῖνον τούτων βασιλεὺς ἠράσθη κόρης ἐκ τῆς ἐναντίας πόλεως ὡς ἐπαφροδίτως ἐκμανείσης αὐτῶ, καὶ γάμου τυγῶν ἐν ἀμοιβῆς μερεῖ πρὸς τοὺς πολίτας ἐσπεύσατο τῆς φιλιτάτης *V*. *Cas* ante ἐπαφροδίτως recte delet *A.* ἐκμανεῖς ἐπ' αὐτῇ *Sausaubonus* | ἀφροδίσιος pr. *V* || 37. παρασκευῆν *Cobetus* | τὸ ζήτης *V* || 39. ἀγριότητα δὲ ἐξορίζων addidi cum *Wytenbachio* ex Platonis *Conv.* p. 325, C. || 40. ὀπλίτης-δύσμαχος *Struvius* : ὀπλίτην μὲν ἰδὼν εἰ καὶ δύσμαχος || 43. ἀκοντιῖ *M* : ἀκοντι | προανατείνας *Struvius*. *Sed bene habet codicis lectio.* προσ praefixum est, ne vocalium fieret concursus *Ita* προσανατείνων *II*, 2 et προσῆ pro ἦ *Platonis I*, 18. p. 150, 2 || 45. γ' οὖν *V* || 46. Μουῦς αἰ *M* : μουῦσα || 49. βραχὺ] βραχὺ τὸ *R* | κάρθον (sic) *V*.

Page. 147, 2. ἐκάτεροι *R* : ἐκάτερος | ἐπιούοντο *V*. corr. *M* || 5. φύσει τε καλῆ *M* : φύσει τε καὶ κάλλει *V*. τε operarum errore excidit | ἀφροδίτις pr. *V* || 11. κόρη * : κόρη τὴν πρώτην | φανεῖση *M* : φανεῖσαν || 14. ἐναφροδιασάας *A* : ἐναφροδιασας || 15. πρόπουσα pr. *V* || 16. *F* χαριέστατον || 19. Ante κάλλει operarum errore excidit καὶ || 21. πλοκίων *Trillerus* : πόλεων | περιδέριον * : περιδέριον *V* || 25. εἴρας *Tollius* : εἴρας τὸ πρόσωπον *V*. *Cf. Plat. Alcib. II.* p. 138, A || 27. ὑποκλίνασα *Tollius* : ἀποκλίνασα || 30. ἐστιν *V* || 34. ἐθέλωμεν * : ἐθέλομεν || 35. φιλόπαιδος pr. *V* || 41. φύσις pr. *V* | αἰ-δεναι] Ex *Demosth. Ol. II.* p. 23 || 42. τοῖς εὐτυχήματι] *Delenda* videntur || 48. ἄλλως * : ὄμως || 49. ἄπρακτον glossam redolet || 51. εἶθε με] *Plutarch. Mor.* p. 254, B.

Page. 148, 1. ἦρα τίς (sic) ἀπόρητον ἔχων τὸν πόθον· εἶτα τυχὸν (τυχὼν *M*) ἐκ περιχαρείας γεγράφηκε φιλῶ *V* || 4. γῆ τε κοῦρανῶ *Koenius* coll. *Eur. Med.* 57 : γυναξίν οὐρανῶ || 6. εἶτι] *Ita V* || 7. ἔρωσι] *Ita V* || 8. ἐκλαδῶν *M* : ἐκκαλῶν | τῆς ἀδημονίας *Ruhnkenius* : τῆ διάνοια (sic) || 10. ἴσω *V*. ἴση *Dorvillius*, qui et ἴσω βέλει, quod nunc verum puto. *Itaque restituendum praeterquam codicis pro eo quod scripsi praeterterus* || 12. ἀμαυρώσει *P*. *Recepi* ἀμαυρωθῆ, quod nescio quis coniecit. *Non minus probum est quod Auratus coniecit ἀμαυρώσης* || 20. *Ser.* χειλῶν cum *V* || 21. *Ἐρωσ * : δ' ἔρωσι || 26. χειρῖς *S* : χειρῶς *V* || 26.

ἐμάλαττεν-χαλῶσα] Ex Alciph. fr. 6, 13 || 30. ἀνέ-
κλασε-χελῖη] Ex Luciani D. Mer. III, 2 | F. τὸν ἐμὸν
αὐχένα || 31. ἀπέσπασε * ex Luciano | ἀποσπᾶσαι || 32.
κατατέριψε nescio quis : κατέτριψε (sic) || 33. χελιδών
V. Scr. χελιδών || 37. τοσοῦτον] Ita V. τοιοῦτον typo-
graphi errore rescidit || 38. πρὸς-ἔρω] Ex Xenophonte
Eph. I, 9, 9 || 41. ὠλισθανόν * : ὠλισθανόν || 42. ὁ
τῆς κακοήθους ἐρώων V || 42. Ξενοπέθης M : Ξενο-
πειθῆς | ὦ pr. V ter, quod male bis relictum est in
contextu meo || 43. τετιθασευμένης * : τιθασευμένης |
[ ] * || 46. ὑπερέτιχα (sic) V. Correxuit nescio quis.
F. τῷ θεῷ || 47. ἀμαρτυροῦν P : ἄμα βρών || 48. πολλὰ
addidit Cobetus || 49. ἐπιτυγχῆς M : ἐπιτύχης

...

Page. 149, 3. Ξενοπέθης M : Ξενοπειθῆς | ἐστίν V.
Puncta fecit manus altera || 5. ὑπερορῶ pr. V || 8.
Recte V χελιδών || 9. μὴ σκυθῶπάξ] Ex Aristoph.
Lys. 7 || 10. σύναγε Hemsterhusius coll. Arist. Plut.
756 : ἄναγε || 12. ὄνος S : ἔνος | γρῦ V || 13. ταῦτα de-
leverim || 15. πέτρα pr. V || 16. αἰθῆς] Glossæ speciem
refert || 17. πᾶ pr. V, λιν superscripsit secunda ||
18. νικήσει * : νικήσει με | ἢ δυσμεταχειρίστος V. Ex-
puncti articulum || 20. καὶ τοῦτο | Malim καὶ τοῦτό γε
vel καὶ τοῦτό γε τοῦ κολλ. p. 156, 11 || 24. τρικυμίας M :
τρικυμίας | τρόπον B : τὸν τρόπον || 25. κοιῆ V || 27.
ἐ τ α ῖ ρ α (sic) μόνοις καλοῖς τε καὶ νεανίαις (εὐ-
πειθῆς vel simile quid excidisse arbitratur B) V | Μει-
ρακοφίη M || 28. ἴδιον V. Corr. M | γ' οὖν V || 32.
ἔρωτικῶς-καλῶν] Ex Platonis Conv. p. 216, D | ἀμε-
λῆς-ἐπιμελῆς] Indidem p. 197, D || 33. εὐπρεπῶν M :
δυσπρεπῶν (sic) | λακίαι V. Correxuit M || 34. εὖ μετα-
θεῖς M : ἐυμεταθεῖς | Post μεταθεῖς operam errore
excidit te | αἰσθη * : αἰσθοῖ || 35. τοὺς δὲ προσβύτας καὶ
παντελῶς ἀτερπεῖς R. Malim τοὺς δ. π. ὡς π. ἀ. || 37.
προτεινῆ G. Hermannus : προτεινοῖ || 38. μὴ-μεταχει-
ρίσασθαι] Ex Platonis Phædr. p. 240, D. Ex V restitue
μεταχειρίζεσθαι, quod etiam apud Platone est ||
39. ὀρώσαν M : τρώσαν || 42. δὴ ἔργον V. Verissime M
δὴ ἔργοις | προκειμένης V. Corr. M || 43. προβάσας M :
προβάσης || 44. ἥλικα-παρέχεται] Ex eodem Phædro
p. 240, C | γὰρ δεῖ καὶ V. Scripsit γὰρ καὶ ex Platone.
Ex eodem malim χρόνων || 46. ἄγουσα M : ἀλγοῦσα |
ὁμοίτητα P : ὁμοιώτων | ὁ μὲν τις-ἀσπαζομένους] Ex
Platonis Rep. V. p. 474, D || 48. φῆς * : ἔφη | τὸν P :
τὸ || 49. ἐμμετρούτητα V. Corr. P || 51. μελιχρούς M ex
Plutarcho de Rect. aud. p. 45, A : μελιχρῶτους || 51.
τοῦνομα τίνος ἄλλου nescio quis : τοῦνομα τινός V | Post
πότμα tyrothetæ incuria excidit einai.

Page. 150, 2. ἐὰν * ex Platone : εἰ μόνον || 4. φιλερα-
στεῖς V, φιλεραστείας M, quod correxi. Mox ἀποβάλλειν
posui ex Platone. ἀποβαλεῖν V || 8. θεωρηῖσαι μὲν
V, corr. M || 10. μουσουργὸν ἐταῖραν τίς (sic)
ἀπέστησεν (ἀνέστησεν?) ἐραστής παιδὸς αὐτοῦ
παρ' ἐκείνης ὁμοιοτάτου τεχθέντος V | ἐφρό-
νιον V. Corr. M || 14. ἐκ ποδῶν V | δ' οὖν B : γ' οὖν
|| 16. αὐτή V || 19. θεᾶτρον μεστή] Ex Platonis Conv.
p. 194, B || 20. πρῶτον? || 21. κατὰ μνήμην ἐμὴν]
Plat. Alc. I. p. 106, E || 26. χαριζομένου V, corr.
M || 26. πολύτιμον] Ex Hippocrate de nat. pueri
p. 236 Foes. || 30. ἀποβαλοῦ pr. V | ἡχηκός * : ἀχη-

κός || 32. γυνῆ V | μέλλη * : μέλλοι || 33. οἱ M : οἷον
| μένει Cobetus : ἐμμένει || 35. διαφύλαττεν V, corr. M.
ἐφύλαττεν Cobetus || 36. συμβάν B : τὸ συμβάν | ἔφρασε
V. Corr. Tollius || 37. ἐμπεροτέρων pr. V || 46. ἐρ-
μαιον V | ἔρμαιον-εὐτύχημα] Ex Platonis Conv.
p. 217, A || 47. αὐτῆ B : αὐτῆς || 48. ὑπερηγάπα V.
Corr. R.

Page. 151, 6. ἀπέστησεν V, corr. Cobetus coll. De-
mosth. de Cor. §. 129. Idem ἀπὸ inserit ante τῆς,
quod reliqui propter hiatus || 7. ἐπάρωτρον V, corr.
Hemsterhusius | τὴν adiecit B || 9. τῆς] F. ἀπὸ τῆς ||
11. περιβαλομένη P : περιλαβομένη || 15. ἀπαλόν V,
corr. R || 16. Ἰμμο χράων || 17. τῶν θεῶν (sic) V || 21.
ἀμυδιόας M : ἀμυδιότας || 22. περιέρχου V || 23. ἐλευ-
θερία V, corr. B || 24. ἐν addidi | περιλαυγέριον V |
25. δέ? | φασαν V, corr. M || 26. σχῆμα * : σχῆμα δὲ
|| 27. ἄπαντα] τοιαῦτα? || 28. γυναικῶν τίτι V, corr. M ||
30. μεταμυρισσαμένη nescio quis : μεταμυρισσαμένη || 34.
παρούσας M : παρούσα || 36. φροῦραραχος μοιχευ-
θεῖσθαι αὐτοῦ τῆς γαμετῆς ὑπὸ τίνος ἐμβεβλή-
κέναι (ἐμβεβλημένον M) μοιχοῦ V | φυλακίδες (sic)
V, corr. M || 37. νεανικὸν Valckenarius : νεανίσκον ||
40. ὁ δὲ μοι] Ita V || 41. ἀποδοῖδος Cobetus || 42. φασ-
ίν M : φ cum spatio septem fere literarum capaci V
|| 45. κολπῆς V, corr. M || 46. πρὸς Piersonus addidit,
qui idem ἐπὶ proposuit | ἀλλ' οὐ M : ἀλλὰ || 48. περι-
βόητον * : περιβόητον ὡς παράδοξον καὶ παγγέλιον || 51.
ἐφύλαξ pr. V.

Page. 152, 1. περὶ γυναικὸς πάντα πλὴν μί-
ξεωσούκ (delet P) ἐπιτρεπούσθης τῷ ἐραστῆ V | τι * :
τὸ | καὶ οἷον * : τοιοῦτον || 2. πρότερον M : τρόπον | λε-
σίππης pr. V || 8. ἀνείσεις | αἰτιάσει vel αἰτιάθη Cobetus
|| 9. δεδόχθω M : δὲ λόγῳ || 10. εἰ-ἔχθρον] Ex
Platonis Theæt. p. 162, B | ὦ M : ὡς || 12. καὶ κἂν
Bastius | ἀπολαύων Rutgersius : ἀπολαῶν || 15. Ma-
lim ἴδους καὶ εὐχαρίας || 16. περιεφρονήθη V || 18. αἰ-
νανταῖα] Ex Platonis Ep. VII. p. 328, B || 19. καὶ * :
καὶ αὐταῖ | ἐαυτῆς V || 21. τῆ inseruit B || 24. δόλος
προαγαγού V | χαρίον pr. V || 27. τοῦ βούλεσθαι μι-
σεῖν τὸ λῆαν φιλεῖν Hemsterhusius : τὸ βούλεσθαι φιλεῖν
μισεῖν τὸ λῆαν μισεῖν φιλεῖν || 28. συμβολεύεται V, corr.
M || 29. ἄβρα P : ἄβρα || 31. προσῆλθεν V || 33. φησὶν V
|| 34. τί δ' ἐστὶ Struvius : τί δὲ τι V. Valckenarius τί
δαῖ | μή τι πρὸς θεῶν νεώτερον συμβέβηκεν; || 41. ἐπλη-
ξεν M : ἐπληξεν V. Sed requiri videtur ἐμὲ γούν ἡπελ-
ληκε πλῆξεν ἀφειδῶς, ἄν σου μόνον-ἐνέγκω. Pro ἡρεμεῖ
(sic), quod in codice est, periclitatus sum ἡρεμῆ Ari-
stophanem; ἡρεμᾶ Mercerus || 43. ἐπ' Wyttenba-
chius : ὑπ' || 44. ἐκπαθῶς * : ἐκφανῶς || 45. τεθνηκός
R : τεγνηκός V. Imitatur Æschinam de Falsa leg.
p. 251, C || 46. εἰθυθε-καταβάλλεσθαι] Ex Alciph. I,
37 || 47. βαρύτης ἐὰν M : βαρῦτης κἂν | ἐδάκρυε τε
ἀστακτὴ M : ἐδακρυεταῖ ἀτακτὴ || 48. τῆ δὲ V, corr. M
|| 49. ἀποπέμψασθαι V, corr. M.

Page. 153, 6. ἐστιν V || 7. καὶ deleverim || 8. καὶ
adiecit Bastius || 9. ἀναφισθητήσιμον V, corr. idem ||
10. ἐπανήρητο S : ἐπανήρητο || 11. οὐδὲν nescio quis :
οὐδ' ἂν || 12. κωλύει P : κωλύει || 14. ἐταίρας M : ἐτέ-
ρας || 15. Verissime V τριπόδητος || 16. ἡ γλυκέρα μὲν
τεύος τὸν V, corr. A || 18. ἐπειδούσα * : ἀνεπειδούσα ||

20. ξυνέβη *V*. Feci sigma || 21. μανιζός Cobetus || 22. φίλον (sic) *V*, corr. M || 26. ἐρωτικὸς κυβευ-
της περι ἀμφότερα δυστυχῆς *V* || 28. ἔχων
R : ἔχων || 30. πεσσοί Ita *V* distincte | εὐδωλώ-
τερον Salmasius : εὐδουλότερον || 31. F. πρὸς τοὺς ἀντι-
ρῶντας || 32. τοῦ ἔρωτος μεμηνός *V* Expungenda esse
videtur || 34. παρολογιζόμενον (sic) *pr. V* || 35. κα-
ταδεστέρον *V* || 36. ἐν ταῖς ἡ. βολαῖς? || 38. ἀπιθῶν (sic)
V, corr. Tollius || 40. δὴ με τὰ A : δὴ μετὰ || 41. δω-
ροῦνται M : δωρεῖται || 42. ἀπὸ interposuit A | με Co-
betus : ἐμὲ || 43. μοι | F. μοι τὸν | ὅτω V, corr. M ||
45. ἡ τῶν ἐραστῶν ἕνα προκρίνουσα μόνον M |
Λύσιδι * : λυσία | Error operarum. Ser. συναθροισθέν-
τες | κρυφαίτοι *V*, corr. M || 47. τὸν M : τῶν *V*. Cf.
Plat. Phaedr. p. 84, D | προεῖπαι * : προῖπει | διέξε-
λθεῖν *V* || 48. ὁ P : ἡ | θρασύτατος * : θρασύτερος || 49.
πρὸς τὴν ἡματι *V*, corr. M.

Pag. 154, 4. ἡμῶν B : ἡμῶν ὧν | Λύσιδι * : λυσία ||
6. τοσοῦτους M : τοσοῦτοις *V*. Errat Bastius || 8. γοῦν
δ' οὖν B. Sed videtur Aristanetus retinuisse γοῦν quod
apud Platonem est in Lyside p. 204, C, unde hæc
derivata sunt || 9. ἐκκεκώφωκας R : ἐκκεκώφηκας || 10.
Λύσιδος * : λυσίου | ἀνεγερμένους *V*, corr. B || 13. τοῦ
τὴ *V*, corr. M || 18. λαθόντων (sic) *pr. V* || 19. θατέ-
ροῦ * : θατέρο || 20. ἀπεκρίθη *pr. V* || 21. Αὔστιν * : λυ-
σίαν || 22. μεθ' ἡμέραν M : μεθ' ἡμέρας || 26. ἄγαν P :
ἄγαν μετὰ μετὰ (sic) τῶν χειρῶν || 28. ἐμὲ-θέλω | Ex Al-
ciphr. II, 2, 6 | ἀλλ' ὁ (sic) *V* || 29. Αὔστιν * : λυσίαν ||
30. μελήσας *pr. V* || 31. φιλήματι *pr. V* || 32. In codice
spatium 26 fere literarum est || 35. Αὔσι * : λυσία ||
39. ἔτατρα μέμφεται τῇ ἀδελφῇ διελθούσης
(ὑπαλοούση M) αὐτῆς τὸν φίλον *V* || 40. μεταπέμ-
πομεν *V*, corr. Polyzois | κακὸν inserui || 42. Malim
πρῶτον μὲν γὰρ | ἦλθεν *V* || 43. ἐντρίματι Valckenar-
ius : ἀρέμα | F. πρὸς τὸ ἔσοπτρον || 44. καθῆκε Co-
betus ex Luciani Amor. 41 : ἀφῆκε || 45. ἀγαξίματι *V*,
corr. M | δέρης * : δέρρις || 47. ἀμφολῆνια *V*, corr. R
| περικρανίων * : περὶ κρανίων || 48. ταράντιον *V*, corr.
M | ἐξ-θεᾶται | Ex Xenophontis Mem. II, 1, 22 || **
Imperfectam orationem signavi || 49. θαμὰ Dorvillius :
ἄμα || 50. διεσκαπέτο *V*.

Pag. 155, 1. παρακαθέζεται nescio quis : παρακαθέ-
ζετε | μέση-διαλάβη | Ex Platonis Conv. p. 222, E || 4.
αὐτῶν *V*, corr. M || 5. καὶ ante ἔρωτικὸς addidi || 9.
κεκραμένον * : κεκραμένον καὶ || 10. μήλου-παρέβουσε | Ex
Luciani D. Mer. 12 || 14. ζηλήμονα Valckenarius :
ζηλῶν ἔμοι F. Sed fortasse desiderat scriptor φηλῶν ἔμοι
|| 15. τοιαῦτα | Ita *V* || 21. τοῖνον | Corruptum || 24.
ἀδοκῶμεν *V*, corr. Huctius | Malim εὐρήσω κἀγὼ ἐτέ-
ραν ἀλώπεκα reiectis τοιοῦτον ἢ || 27. τὴν addit A |
ἀφελῆσθαι M : ἀφελῆθη || 28. πρὸς ὀρχηστρίδα *V* |
σὴν addidi B || 29. Fortasse παρέστις. Tollius male-
bat παρέστις πρῶτον ἢ τύχη || 30. ἦ M : ἡ || 31. Post
ὄρω participium deesse videtur, velut ἔν, nisi fuit κάλ-
λιον pro μάλλον || 33. ἡμῖν M : ἡμᾶς | ὑποκρίνεται *V*,
corr. R || 34. αὐτῶ *V*, corr. M || 36. ὑπάρχει *V*, corr.
P interpretatione || 37. πολυσήμω Wythenbachius :
πολυσημία || 39. πρῶτως *pr. V* || 43. σβεῖς *V*, corr. M
| διηγούνται * : διηγέται || 48. ἀνάξιον Casaubonus :
ἄξιον || 51. διελέλυθα nescio quis : διελέλυθε

Pag. 156, 3. ὑπερφέρουσα *V*, corr. M || 4. ἡ τὸν ἐρα-
στὴν αἰνιτομένη μάτην περι αὐτὴν ποιοῦντα
V || 8. εὐπάρφος *V*, corr. P || 9. ταῖς-γραφαῖς | Ex Phi-
lostr. Imagg. II, 5 | εὐμοσο *pr. V* || 14. ἑαυτὸν *V*, corr.
M || 16. Pro εἶναι, quod Bastius inseruit, in *V* spatium
quinque fere literarum est || 18. φίλων ἄτυχον *V*,
corr. M | ἐπονόμεον *pr. V* | φρονδῶν-ῆσον | Ex Platonis
Conv. p. 217, A || 19. πολλῶν *V*, corr. A | βλέπειν
V, corr. M || 25. τέρπου Polyzois : τέρπη | ἐρωτομανεῖς
V, corr. P || 27. μάτην delet Rubnken. ad Tim. p. 199
|| 28. λειθηθῶν *V*, corr. Bastius | περιττόεις R || 29.
τῷ θεῷ M : τῷ θῶ (sic) || 30. ἔρασε * : ἔρασε δὲ ||
33. ἔτερα-δυνατά | Ex Xenoph. Eph. I, 3 || 37. ὄσα * :
ὄσαις || 38. πέσεις *V*, corr. M || 39. τοιοῦτον videtur
delendum esse || 40. τοῦτον *V*, corr. M | ἱετεύεις *V*,
corr. Tollius || 41. τὸ σὸν Bastius : σοῦ τὸν | διαμω-
μένη *V*, corr. M || 44. μή-γένετο | Ex Luciani D. Mer.
13 || 45. κενᾶς-ἐπίσθησι | Ex Æschyli Pers. 806 || 46. **
In codice desunt quinque literæ. εἶναι supplebat v. d.
nescio quis | τοιοῦτον *V*, corr. P || 50. φηλῶν *V*, corr.
M | οὔτε πλεῖν S : οὔτ' ἐπλεῖν || 51. μεθεκτέον * : ἐκτέον
| ἔστιν *V*.

Pag. 157, 1. ὀφιλμάτων *pr. V* | οὔτε * : οὐδὲ || 2.
ἀππλλακτέον *V*, corr. A || 3. νέος ἀδημονεῖ πρὸς
τὴν τῆς ἐρωμένης παλίμβουλον (παλίμβολον M)
γυνάμην *V* | Κολλίδος A : κολχίδος || 5. ἐκδομα-ἀπο-
ρίαις | Ex Luciano D. Mer. 9 | ἐκλούμαι νῆ M : ἐκλου-
μένη | ὑπὸ * : ἀπὸ | ἀπορείαις *V*, corr. M || 6. τὸν S : τὸ
|| 8. στάθμην λευκὴν | Ex Platonis Charm. p. 154, B
|| 9. διατένων *V*, corr. M | ἐπιστήναι *V*, corr. A || 10.
χρήσσομαι * : χρήσομαι || 11. Post ἐπώνυμος typographi
errore excidit ἄρα || 12. ἐρῶν M : ἔρωσ | ἐξήγησε *V*,
corr. M | ἀστάθμητον Casaubonus : στάθμητον *pr. V*, στά-
μη τὴν sec. *V* || 13. δυσθύμβουλον *V*, δυσθύμβολον P.
Feci δυσθύμβολον || 14. σφοδρῆτες *V*, corr. M || 20. ὑπο-
γίτου *pr. V* || 21. τί * : τίς || 23. ἐπιθροπομένη *V*, corr. M
|| 24. ἱετεύεις *V*, corr. idem || 28. Τιμόκρατες nescio
quis : τιμόκρατες || 29. ἀνδρὸς P. Fortasse ἐπεὶ τοῦτό γε
ἴδιον ἀνδρὸς τὸ τὰ || 32. Κολλίδος A : Κολχίδος

Pag. 158, 1. ἀρχὴ τοῦ β' βιβλίου *V* | πρὸς ἔτατραν
ὑπὲρ φίλου πρεσβευτικῆ *V* || 2. συνεργός Ita *V* ||
3. ἐπιστεῖλω * : ἐπιστελαίμι || 4. εὐχθῶ * : εὐξάσθω |
οὔτως *V*, sed radendo factum οὔτος || 5. φλέγεται Ba-
stius : φλόγγεται || 6. ονήσεται bis in *V* scriptum || 7.
ἐπινεύσει *V*, corr. M || 10. Ἐρινύος Hemsterhusius :
ἔρωτες || 12. ἔπταισεν M : ἐπταίτης | ἔστα *V*, corr. P ||
15. διέπει Nicetas Eug. in Ep. ad Grammaticam p. 11 :
δίκει | τῇ idem : τῷ || 16. δμιλοῦσα idem : οὐκ οὔσα ||
17. οὐν accessit ex eodem || 18. αὐτῇ *V*, corr. M || 23.
ὑποδείκνυσιν αἰ ποθεῖν *V*, corr. Berglerus || 26. ἄματα
pr. V | ὄξυς-ἐραστάς | Ex Alciphr. II, 1, 37 | ἀποπτή-
ναι * : ἀναπτήναι || 27. καὶ delean | ἀπελιπίσας M : ἀφελ-
πίσας | ταχὺ πτερορουεῖν R : ταχυπτερορουεῖν || 28. εἴω-
θεν * : εἴωθεν ἀπογνωσθεῖς | ἔστιν eraso sigma *V* || 34.
χρήσοι M : χρήσει || 37. ὄρα-καλώδιον | Ex Luciani D.
Mer. 3 | παροίμαζεν M : ροι sequente spatium trium liti-
rarum || 38. τείνοντες * : τείναντες || 41. ἔστιν *V* || 44.
ὀπωρῶνας Hemsterhusius : ὀπωρῶνες || 45. ἔση M in-
terpretatione : ἔστα : γεράνδριον *V*, corr. M | οἶ M :
οὐ || 50. τέως * : ἔως

Pag. 159, 2. ἀνοή· του (sic) δὲ δὲ V cum spatio quinque literarum. Asteriscos posuit nescio quis || 3. τε] δὲ? | ἦν Schwidopius : εἰ || 4. ἔτι] Ita V || 5. ἀνανθεῖ-μένει] Ex Platonis Conv. p. 196, A || 8. ἀποτέταλλα V, corr. M Interpretatione | Addidi τὸν et v. 13 ἐπεὶ || 15. Malim ἤξω || 16. δι' αὐτοῦ (sic) pr. V | κηρύκιον V, corr. M || 18. ἀλλὰ-εὐμενῆς] Ex Platonis Phædr. p. 257, A || 20. ἦρ' ἀσθητὶς κέρης· ἦν ἐπιπροσευχόμενος εἶδε καὶ ταύτη πρὸς πεποθηθῶς (sic) ἐπιστέλλεις (ἐπιστέλλει nescio quis) V || 23. καλῶν V, corr. M || 27. με M : μοι V || 29. δ' οὖν * : γούν | ἄριον V, corr. M | προβέβληκα V, corr. idem || 31. θέλεις M : θέλοις || 32. Πυθιάδος M : πυθιάδος || 33. γινόμενος * : γινόμενος || 34. ἐπαινεῖται V, corr. R | κχι delet Struvius || 37. διανύσαστε Valckenarius : διανύσω | δμνυμ-βούλει] Ex Platonis Phædr. p. 236, D || 38. ἦ * : εἰ | ἐπύθωμαι * : ἐπηξάμην | ἀρίτως | πάντας R. Malim πᾶσι θεοῖς. Dativum Pauwius prævit || 39. ἐθέλοις V, corr. Struvius || 41. γαμετῆ ῥήτορος ἀμικξίας αἰτίαιται τὸν ἄνδρα V | Φιλίνα nescio quis : φιλνα (sic) || 43. πόρω (sic) V || 44. ἔλαχε * : ἐιδόχθη | δίκας M : νίκας || 46. τῶ S : τῷ | χειρε B : χεῖλε || 47. τί M : τίς

Pag. 160, 1. πραγμάτων M : πραγμάτων μη (sic) V. Lineam subtericet manus recentior | μεταδῶ Struvius : μεταδοῦη || 2. δικῶν M : δοκῶν || 6. ῥήτωρ S : ῥήτορ || 9. δυνάμειν V, corr. M || 12. λοιποῦν V, corr. M || 13. ἄλλως * : ἄλλως αὐτῆν V. Sed malit fortasse aliquis καὶ ἄλλως ἐμὴν αὐτανεπιάν οὖσαν || 14. τὸν γάμον R || 18. ἀναίτιον αἰτίαςται] Respicit Homeri Il. N, 775 || 19. δ. τῆ δούλη προσκαρτερῶν τέως ἀσχολουμένην V | στενοπῶ (sic) V || 20. προκύψασα * : ὑπεκύψασα || 23. παρέστη V, corr. Tollius || 23. F. οὖπω καταδεχόμενα κηρός || 24. σοι Pauwius : σε V. Idem ille proposuit se et περιπτῶ. Nunc malim se et περιψῶ. Pro τυχὸν γλυκύτατε R probabiliter ψυχὴ γλυκύτατη vel ψυχῆτον γλυκύτατον. Restant tamen in quibus hæreas || 25. ἀνάμεινον R : ἀμεινον V. Pauwius malebat μεῖνον. Similiter Bion I, 43 μεῖνον, Ἄδωνι δύσποτμε, μεῖνον, Ἄδωνι, πανύστατον ὡς σε κιχέω, quem attulit A || 26. μελίσσεως V, corr. M || 32. προρασιζαμένον V, corr. M || 33. Post ταχὺ in V est ἐπαύτων, quod delevi. ἐπ' αὐτὸ Valckenarius || 33. ἐπιλαβοῦ τὸν ὄπον (sic) V, correxerunt P et Valckenarius. Nunc præfero τοῖν ὄμοιον, quod propius ad codicis ductus accedere videtur. Ita post pauca de puellæ coma, καθήλωται τοῖν ὄμοιον || 34. κάλπην * : κάλπην || 38. ὄμοιον A : ὄτιον | αἰ δὲ-ἕμερον] Ex Philostr. Imagg. II, 5. Indidem proxima sunt φιλησσι-ῥέδιον || 43. Rectius τὰπὶ τούτοις. Sumpsit ex Aristophanis Plut. 57 || 46. παρθένος ἐρώσα κιθαρω· δοῦ V | ἀρπεδόνη V.

Pag. 161, 1. ἐννοίας-μελῶν] Ex Philostr. Imagg. I, 21 || 2. τε M : δὲ || 5. οἰκοι πινάκων R : οἰκοπινάκων || 7. γειρόνος V, corr. A | πολήρσιεν V || 8. ὀσασιμην * : ὀσάσομαι | τούτω M : τούτω || 11. παλλωμένης pr. V || 12. ἐκπηδᾷ Struvius : ἐκπηδᾶν (sic) | φλέγεσθαι Dorvilicus : φλέγγεσθαι || 13. δοκέβ * : δοκᾶν εἶ (sic) | τοτᾶ A : τότε | εἰς τὰ-ἐγκλίνει] Ex Philostr. Imagg. I, 18, apud quem τὰ recte deest || 14. αἰδοῦμαι-πνευστιῶ] Ex Xe-

nophonte Eph. I, 9, 1 || 16. τίς ποτὲ σε * : τί ποτε | περῖτρεκεν * : περῖοίτηκεν || 20. δὲ addidi | Malim ὑποπῆδᾷ || 24. ἦ] Ita V | ὑπερ * : ὑπερ || 25. ἔρωσ ἢ ἔρωτος M || 28. πολεμεῖ S : πολιμεῖ | ταυτοσάριον V, corr. M || 29. Ἀρροδίτης * : ἀρροδίτη | θαλαμμουμένην P : θαλαμμουμένηον. Nunc relicto neutro malim φροροῦόμενον et προκῆπτον || 31. φροντίδων S : φροτίδων || 32. ἐπιμελῆς M : ἐπιμένης (sic) || 35. ὀαρρῶ M : ὀαρρῶν || 42. ἀνομιλῆτος συνουσίας] Ex Platonis Ep. VII. p. 715, B, unde apparet iniuria Cobetum coniecisse παιδίας || 43. ἐρρέτω αἰδῶς] Ex Apollon. Rh. III, 785 || 45. ἐπαισθάνομαι * : ὑπαισθάνομε || 46. βουλομένης M : βολομένης V, v. Nauckii Fr. Tragg. Gr. p. 516 || 48. ἀνακτῆσομαι * : ἀνακτώμαι | ἔπταρον M : ἔπαρον || 50. εἶθῶ * : εἶθῶ καὶ δι' | διὰ ante μένων adieci || 51. ἀπολαύσαιμεν R : ἀπολαύσομαι || 52. ἀρπεδόνη V. Mutavi spiritum | ἐξέπιτῆρες * : ἐξέπιτῆρες ὡς ἐγὼ πάθους || 54. σύμβολος V, corr. M.

Pag. 162, 1. τῶν μάλιστα ἐς γυναῖκας * : μάλιστα τῶν γυναικῶν || 3. ἐπαυνησθα V, corr. S || 5. νέος ὑπ' ἀντεραστοῦ τῆς φίλης παρεκ (παρεκβεβλημένος M) V | υπεραίτης V, corr. S || 9. ἐπαίρεις P || 10. τοῦ φυσήματος delectat Valckenarius. Desunt verba ista apud Athen. XIII. p. 591, F | καρδιαπῶς * : καὶ βραδύς V. Nunc βραδύως glossam esse arbitror sequentis ταχύ, alieno loco in orationem immisam. Copulam addidit qui in orationem recepit || 12. « ἢ μᾶλλον indicium præbet lacuna, et periodus excidit illi respondens que incipit ab ἦ μ. et finit in οὖσα. » Reiskius. Nihil excidit. ἢ μᾶλλον nihil est nisi *an forte*, ut p. 161, 24 | ἔχων M : ἔχον || 13. ὄνοισθε V, corr. M ex Luciani D. Mer. XIV, 4 || 18. τὸν θυρόζεις V, corr. M || 21. ἐκβεβληκατακράτος V, corr. P || 22. ἦδιον * : ἦδιον || 26. περὶ δούλης φιλοσοφῆς τὸν προσφορεῖρόμενον τῆ κεκτημένην V || 28. ἔλαβε Cobetus : ἔλαχε | οὖν γούν? || 33. αἴτη V, corr. M || 35. ὑπὸ τῆς δουλείας vel τῆ δουλεία R. Sed δουλεία ipsos servos hoc loco significat. V. Ruhken. ad Tim. p. 215 || 41. φιλιτάτῆ μ V, corr. nescio quis || 43. δοκῶ-σοῖ] Ex Xenoph. Eph. I, 9 || 44. τί φῆς-ἐγὼ] Ex Luciani D. Mer. VI || 48. ὀμφάκινα * : ὀμφάκινα

Pag. 163, 1. ἀπολαύων P : ἀπέλαυον || 5. βεῦματι * : βεῦματι τὸ δὲ ἄσθμα πυκνὸν | γὰρ adieci || 6. θυρῶν] Immo χειλῶν, v. II, 19 | ἦν Schwidopius : εἰ || 7. ὄνη V, corr. nescio quis || 11. τὸ σῶμα V, corr. M || 15. τὸν-Ἐρωτα] Ex Platonis Phædro p. 265, C || 16. ταῖς-δνειδῶσσαι] Ex eodem p. 349, F | λάθης * : λάθος | σὺ M : σοῖ || 17. ἐκεῖνον V, corr. Tollius || 19. φησὶν V || 20. Ἐμπεδόκλεις * : πεδοκλῆς V. Nunc malim Πεδιόκλεις || 21. ἄωρον inserui || 23. ἐστὶν V || 24. κολακίαν V, corr. A | οἴαπερ A : οἴαπερ || 27. καταφιλεῖτε V, corr. S || 30. πενθερᾶς ἐραστῆς ἐγκρατῶς ἀπομάχεται : πρὸς τὸν πόθον V | Ὑπερεῖδη * : ὑπερεῖδη || 31. κατενεγύσαν * : κατενεγύσαν || 34. ἀσφαλέστερος * : ἀσφαλέστερον | τηγὸς V, unde radendo factum est τινὸς || 35. ἀλλ' ὅ * : ἀλλὰ || 37. ἀνεδῶς V, corr. manus secunda || 39. οὖν διαλέξομαι V, quod scripsi συνδιαλέξομαι. Nunc malim διαλέξομαι delecto οὖν || 43. τρέψετε V, corr. Cobetus || 45. νέος πρὸς ἐπιτορκῶν ἐρωμένην δεδιῶς μῆ τι προ (sic) (πρὸς M) τῆς

ἐπιτορκιάς ἐκείνη πείσεται χαλεπόν *V* | διονυσιοδωρος *V*, corr. B || 46. τούτο *V*, corr. A.

Pag. 164, 1. τηλικούτων M : τηλικώς (sic) τὸν | τούμδν M : τού μὲν || 2. καὶ τὸν * : καὶ σὺ || 5. ποιήν S : ποιήν || 6. ἀνιάρωτερον *V*, corr. B || 7. τὸ adieci || 10. ἔλθεῖν * : δεῖν || 11. σοι S : συ (sic) || 15. τίς-δοικόμενος] Haec verba delet Diltheus || 17. ζωγράφος εἰκόνας κόρης παρ' αὐτοῦ γεγραμμένης ἔρῶν *V* | χρωματίωνι S : χρωματίων || 19. κατατοξέουμι *V*, corr. Cobetus | ὅς inserui || 20. γὰρ ἄν * : γὰρ || 28. προσῆγε * : προσῆγε | διεκέχυτο * : διεκέχυτο ἄν || 29. περιέρρει * : περιέρρει | ἡ μὲν-κάλους] Ex Philostr. Imagg. I, 23 || 35. ἡδὺ | Malim καὶ ἡδὺ || 41. προτρέπω P : προ τρέπων || 42. ἑτάρα M : ἑταίρω || 43. τῆ κλίνη S : τῆ κλην, ut videtur || 44. τυχόν S : τυχην || 45. θεραπεύση] Ita *V* | τέλεον * : πλέον || 47. δι' ἄψυχον Bernardus : διὰ τυχόν

Pag. 165, 3. δοίητε S : δόητε || 4. κρεῖσσονα τέχνης S : κρεῖσσον ἀτέχνης *V*. Fortasse tamen κρεῖσσον τέχνης verum est | φύσιν post ἔργων addebat A || 5. τέχνην M : τε || 7. νέος γαμετῆς τε καὶ φιλῆς δμοίως ἔρῶν *V*, corr. Puerctius | μὲν μὲ' (sic) pr. *V* || 19. διττοὶ Diltheus coll. Anthol. Pal. XII, 88, 91 : οἶ || 20. τῆμῃ * : τῆ ἔμῃ || 22. εὐπορος πενιχρὰν ἀθαιρέτες γῆμας ἔνα μηδὲν ἀλαζονικὸν ἐκ πλουσίας ὑπομελίνῃ *V* | εὐβολῶδης ἑμισιστράτω *V*, corr. M | μᾶλλον] ἄμαχον R. μᾶλλον similiter dictum est ut supra in ἡ μᾶλλον p. 162, 12. V. etiam L. Dindorfium in Thes. vol. 5. p. 335, D || 23. παρασκευάσθαι *V*, corr. R || 26. ὑποστήσῃμαι * : ὑποστήσῃμαι || 30. τοσοῦτον Κοένιος : τοῦτον || 33. καὶ-ἀπέχεται] Ex Platonis Conv. p. 213, D || 40. ἐκ ποταμῶν] Immo ποταμῶδον || 41. θοιμάτιον-σπαθῆς] Aristoph. Nub. 54 || 44. δέ με P : με δὲ | τὸν ἀγαπῶντα M : τὸν ἀγαπῶντα || 45. ἔστιν *V* || 47. ἐκπέμψασθαι M : ἐκπέμψασθε | σκευτερον pr. *V*.

Pag. 166, 1. ἐπὶ M : ἄπαν || 3. ἔστω M : ἔστιν || 4. ἄρκου pr. V | φασίν M : φησίν || 5. ἐταίρας εὐλογία πρὸς ὑποκινεζόμενον φίλον *V* | χελιδόνιον M : χελιδόνιον | φιλωνίδι *V* || 7. ὅσον] ὡς ὅσον Struvius. Malium ὅσον γάρ || 9. ἀρεῖς φησὶ παράδε M : ἀρεῖς με γὰρ ἄδε || 10. τοῦτο nisi prorsus delendum, fortasse ad proxima trahendum est, ita, τοῦτ' οὐκ ἔστι Φιλωνίδης ἀλλὰ Θησεύς] ἔστιν *V* || 12. εἴθε inserui cum Struvio || 13. οὐκ-ἐμμενήσῃ] Ex Luciano D. Mer. 9 | σοι M : μοι || 15. τὴν adieci Struvius || 17. καρδία pr. *V* || 18. παρασκευάζοι Struvius : παρασκευάζου || 19. εἰκότως glossae speciem refert || 33. καὶ καθ' P : καθ' || 35. φιλικὰς ἀνάκλησις *V* | φιλοχαρῆτη (sic) *V*, corr. P || 38. ὑμᾶς *V*, corr. M || 39. μάτῃν] ἀλλὰ μάτῃν R || 41. φίλον Wytenbachius coll. Plat. Alcib. I, p. 27, E : φίλιον ἔρωτα || 42. ἐπὶ] εἰς? | δομάτιον *V*, corr. M || 46. ἀπιστοῦσα R : προσκαπιστοῦσα || 48. ὑπὸ A : ὑπὲρ || 49. τὸ M : τὸν | ἐόρακας * : εὐρακας | μελισσάριον *V*. Feci tt, ut in inscriptione est.

Pag. 167, 2. ἀσμενος P : ἀσμένως || 5. τούτο (sic) pr. *V* || 6. ἐρώντων M : ἐρώτων || 8. γαμετῆ καὶ χήρα γεγόνασι φίλαι καὶ ποθοῦσιν ἡ μὲν τῆς χήρας τὸν δοῦλον ἡ δὲ τῆς ἐτέρας τὸν ἀνδρα *V* | Χρυσίς M : χρυσις (sic), ut factum sit χρυσίς ex χρυσις |

μυρρίνη * : μυρίνη || 11. θεραπεύσειεν * : θεραπεύση | ἐδεσθήθη] Videtur excidisse τῆς Ἀρροδίτης || 14. ἦν οὕτω S : ἦν (sic) οὕτω *V*. οὕτω οὖν R, recte, nisi rectius etiam οὕτω γοῦν propter hiatus | μυρίνη *V*. Feci ρρ || 15. δὲ addidit A || 16. δόκει R : δόκει· δόκει οὖν | οἰκείας *V*, corr. P || 19. εὐκτιτος *V*, quod deiebat R, v. Mnemos. I. p. 331. Scripsi Εὐκτιτος. Nunc puo probabilius scribi posse Εὐκτος || 20. παρ' | πρὸς B. Possis etiam ἄτε παρὰ φίλιν || 22. ἐξαποστέλλω *V*, corr. M || 27. συγκοιμήσει S : συγκοιμήσει | κάμοι * : καί μοι || 31. πόρνη πρὸς νέον ἀλλήν αὐτῆς προκρίνοντα φίλην *V* | Malim ἐμὲ τὴν ποθοῦσαν || 34. ποτε | πρότερον Alciphro I, 34 | ὀρθότη-εἰσδεχόμεν] Ex Luciano D. Mer. 12 || 35. ἐλθόντα M : ἐσελθόντα | Malim εἰσδεξάμεν ex Luciano || 37. ἐγὼ-γίγνεσθε] Ex eodem dialogo | καόμενον * : καίόμενον (sic) || 38. ὑπεράγαπῶντα (sic) *V*, corr. M || 42. ἔταν * : ἔτε || 43. τὴν delet A. Videtur μοίραν deesse || 44. εἰ Wytenbachius : ἡ || 45. ἡλιθῶτων A. Nauckius in « Mélanges Gréco-Latines » a. 1867 p. 15 : ἡ λαικὰς τῶν || 46. ἐπομοσαμένη * : ἐπομοσαμένη | Malim διαλύσειν.

Pag. 168, 1. ὑπελάμβανον Wytenbachius : ἐπελάμβανεν || 2. ἀεὶ R : δὴ || 5. ὑποτελέσαι *V*, corr. idem || 8. μηδὲν R : μηδὲ] ἔτι * : αὐτὸς || 9. μοιχὸς ἐπίμονος καὶ πρὸς σὺφφωνα *V* || 13. φοραθῆς S : φοραθῆς || 14. οὐ * : καὶ | ἀλλ' * : ἀλλ' εἰ τοιαῦτα μοι παραινεῖς | οὐπόποτε Cobetus : οὐπω τε || 16. ἀπειρόματα * : ἀπειρότερον || 18. δέη B : δέοι || 22. ἀνδρῆαν * : ἀνδρῆαν || 24. ἔφασκον M : φάσκων || 25. ἐπὶ ταύτῃ (sic) *V*. Scripsi ἐπὶ ταύτης. Nunc malium ἐπὶ ταύτῃ || 26. τὸ adieci | ἀσμενος * : ἀσμένως || 27. τρίς *V*, corr. M || 30. ἔστιν *V* || 32. περὶ προαγωγῶν πρὸς ἐραστὴν μαγαγαεῖαν πλασαμένην (πλασαμένου M) *V* || 36. κυνι-ἡμερωτάτω] Ex Platonis Soph. p. 231, A | κυνι M : κυνῶν | ἀγριώτατος * : ἀγριώτατος || 39. δεξάμενος-διεθερμάνθη] Ex Platonis Phaedro p. 251, B | ἀπορροήν P : ἀπορροήν || 44. Deesse aliquid significavit M || 46. ἐπηγγεῖλατο S : ἐπιγγεῖλατο || 47. λόγους * : μόνως | δαιμονίως] Ita *V* | καταδουλοῦσα pr. *V* || 48. πρότερον S : προ πρότερον

Pag. 169, 1. τὴν M : τῶν || 3. ἐνενεαντεύετο, corr. M || 4. M malebat ὑπόκρισιν πιστομένην vel ὑπόκρισιν τοῦ ἀνδρώπου πιστουμένην, ac similiter R. Posui asteriscos || 6. καταπέπτωκε *V*, corr. M || 8. πειρασθεῖσα *V*, corr. Polyzois || 9. δρώμια *V*, corr. M || 18. πενία-μυρία] Ex Platonis Apol. p. 23, C || 19. περιπεφρονή-κασι M : πεφρονήκασι | Post δ μὲν operarum socordia excidit οὖν et mox πάλιν post ἰκέτευσε || 20. φλτροποιὸν *V* || 21. ἔγγας *V*, corr. M | ἡγετο * : ἡγεῖτο || 24. φαίνασκάντες *V*, corr. M || 25. πλασαμένης *V*, corr. M || 26. δ M : ἡ || 32. γυνὴ προπαρασκευάζουσα προαγωγὸν αὐτῆ τὴν θεραπειαν ἰδα γενέσθαι *V* || 35. καὶ μαστῶν *V*, corr. M | ἐμοῦ μαχομένων Valckenarius : ἐμου μένων *V* cum spatio septem literarum. νέων κωμαστῶν ὑπορχουμένων Jacobs. Leect. Stob. p. 29 || 36. νυκτῶν Hemsterhusius : νύκτωρ || 39. ἔσα *V* | σειρήνος *V*, corr. P || 40. νέος-ὑπήνη] Ex Philostr. Imagg. II, 9 || 42. ἰπποθαλῆς *V* | ἱκανὸς-γινώσκεισθαι] Ex Platonis Lys. p. 204, E || 49. δοκῆ * : δοκοῖη || 50. τὴν-ἀνόσας] Ex Philostr. Imagg. II, 15 || 51. ἀνόσας Piersonus : ἀνοήσας

Pag. 170, 1. Post στέρων operarum errore excidit στέρον || 5. συναντήσιν *V* | μίξις * : ἡμίξις (sic) || 7. περιγύνακιδος αὐστηρῶς ἀποθουμένης (ἀπόθου-μένης *M*) | νέον διὰ τὴν μετὰ χρόνον τῶν ἔραστῶν ὑπεροψίαν *V* | Ὁκεάνειος * : ὠκεάνιος || 8. ἀπειθούση *S* : ἀπειθούση || 11. ὄρωσα | Malim ἔρων ὄρωσα || 18. ταχύτατα *V*, corr. *A* || 21. θαυμαστὸν * : θαυμαστὸν οὖν || 22. ἐπικλίνασα * : ἐποκλίνασα || 24. μάλα * : ἄμα | φησὶν *V* || 25. ἄλλως Lobeckius ad *Li*. p. 370 : μάλλον | ἐθέλει * : ἐθέλεις || 26. ἀντάκουε Lobeckius : ἄκουε || 28. ζωγρηθῆτω *V*, corr. *M* || 29. μανθάνει * : μανθάνει καὶ θυμὸν | ὡς αὐτως *V* || 30. ἐκδιδάσκειται *V*, corr. *M* | Malim ἠθροτροφοῦντες || 31. τοὺς νέους *V*, corr. *P* || 32. ἀτρώτους *V*, corr. *M* || 34. ἀξιοῦντες | Ita *V* || 38. ἀποπληρώσεται χρόνον *V*, corr. *P* || 39. πρότερον *S* : πρότερον || 40. ποιήσετε *V*, corr. *P* || 42. τριποθή-τοις * : τριποθητοῖς || 47. φυλαττομένας * : φυλαττομέ-νας αὐτοῖς

Pag. 171, 1. ὁ συμβαλὼν (συμβάλλων *A*) τὴν ἑαυτοῦ φίλην πρὸς τὰς ἄλλας γυναικίνας *V* | οὐ μὲν Δ^ρ * : μὲν διὰ || 2. ἄφωμαι * : ἄφαμι || 4. κἀνεῖνον ab eadem manu supra lineam adiectum est | τῆς-κἀλ-λει | Hac glossam redolent || 6. ἀντικρίνω Dukerus : ἀντεκρίνω (sic) | εἰς * : εἰς σέ || 7. πάση *V*, corr. nescio quis || 9. ἄδολος *V*, corr. *M* || 11. μέλαινα *V*, quod reponendum *v. Theocr.* XX, 24 || 12. οὐδὲ * : οὔτε | στεφανοῦσθαι-αὐτῇ | Ex Philostr. *Imagg.* I, 6 || 17. ἐμὴ Dorvillius : ἐμῆ || 20. τῶ ἱξῶ Cobetus, quod recipere debebam || 23. ζῶης-ζῶης idem : ζῶις-ζῶις || 24. φλέγομαι idem : φέρομαι || 26. σὺ μὲν αἰεὶ ταύτην *A* || 29. περὶ *V*, corr. *M* || 35. περὶ τῆς ἐν μεθόδῳ τὸν μοιγδὸν ἀπολυοῦσης *V* | προσεμάτατόντα *M* : προσ-ἐματεύοντα (sic) || 39. ἐνεπράξῃ *V*, corr. Cobetus || 40. ἔρισμα *V*, corr. *P* || 41. φησὶν *V* || 42. εἰ? ἦν Schwidopius || 44. ἀνέφξῃ? | τοιχορροῦον *V* || 46. συλ-λαγωγῆσαι *V* || 50. φυλάξω *M*.

ARISTOTELES.

Contuli Palatinum 134 (*R*) sæc. XV.

Pag. 172, 1. Φιλίππῳ | ἀριστοτέλους φιλίππῳ χαίρειν *R* || 2. οὐδ' | οὐ *R* | ὑπὸ * : ἀπὸ *Ra* || 3. τὰς ἀρχάς * : ταῖς ἀρχαῖς *Ra* || 6. ἐχυρὸν *R* : ἰσχυρὸν *a* || 7. Restitue οὐδ', quod in *Ra* est | τραχεῖα | τραχεῖα? | τροπή *R* | συναλλοιοῦ *R* : συναλλοιοεῖ *a* || 9. ἡμετέρας *R* || 10. τύχη *R* : φύσις *a* | μετασκευάζει * : μετασκευάζεται *Ra* | διεψέσμεθα * : δὲψέσμεθα *R*, διεψέσμεθα *a* || 11. αὐτὸν *R* : ἄλλον *a* | ὄνπερ * : ὅσπερ *Ra* || 12. ἕκαστα * : ἕκα-στον *Ra* | συμβαίνειν *R* || 15. ἐήμασι * : ληρήμασι *Ra* || 16. στιβαρώτερον et ἀβουλείας *Ra*, quæ correxi || 22. ὑγίειαν *R* : ὑγείαν *a* || 23. Ἀλεξάνδρῳ | ἀριστοτέλους Ἀλεξάνδρῳ *R* | ἀπορρῶ *R* || 24. ἂν οἴμ. *R* | ἐπιβάλω * : ἐπιβάλλω *Ra* | τὴν διάνοιαν * : τῇ διανοίᾳ *Ra* || 28. προ-τρέψωον *R* || 30. κατατίθεσθαι * : κατατίθεσθαι τὴν ἀρ-χὴν *a*, κατατίθεσθαι τὴν ἀρχὴν ἀρετῆς *R* || 32. τῶν χρῶν *R* || 33. τῇ μνήμῃ *R* || 34. ἀλόγως *R* : ἀλογίστως *a* | ἡνέχθης * : ἡχθης *Ra* || 35. πατριώτις *Ra* | παιδία *R*

Pag. 173, 2. συμφέροντα * : ξυμφέροντα *Ra* || 3. Φι-

λίππῳ | ἀριστοτέλης (sic) φιλίππῳ *R* | ἰσμοῖρον * : ἰσ-μοῖρον *R*, ἰστίμον *a* || 5. δόσις καὶ ἀμοιδή * : ἀμοιδή καὶ δόσις *Ra* || 8. ἀναξίως accessit ex *R* || 18. εὐεργετηθέν-των *R* : εὐεργετημάτων *a* | ἀποδόσειν *R* | τὴν οἴμ *R* || 24. τῶ αὐτῶ | ἀριστοτέλης φιλίππῳ *R* || 28. ἑκατέραν *R* || 31. τὰ ἀναγκαῖα *R* | πούτερα *R* : πρότερον *a* || 36. ἀλη-θῶς * : ἀληθῆς *Ra* | ἐκκεῖται * : ἔγκειται *Ra* || 37. δια-γωγῆ * : διαγῆ *R* || 39. ἐκ adieci || 40. ταχύτητα *Ra* || 42. τήρει * : ἡγού *Ra* || 44. μέμῃ | δ' *R*.

Pag. 174, 1. Quam Boissonadius Aristophanis no- mine insignitam ex Vaticano 483 edidit epistolam « ad Theophrastum » (*v. Notices et Extraits des Mss. de la Bibl. Roy.* vol. XI. 2. p. 51) ea diversa non est a quinta Aristotelis. Vidit hoc Rosius Aristot. Pseudepigr. p. 585. Extat etiam in Marciano 81 (fol. 149 b (*V*), cuius lectiones apposui | Θεοφράστῳ | ἀριστοτέλης θεο-φράστῳ *R*, ἀριστοφάνης θεοφράστῳ *V* | πολυχρόνιου *V* : πολυχρόνον χάριτος *Ra* | λυσίτελεστέρα *V* : λυσίτελε-στερον *Ra* || 3. καὶ ante τὴν μνήμην accessit ex *V* | γη-ράσκουσα καὶ περιπεποιημένη *V* : γηράσκει ὡς ἂν πεποι-μένη *Ra* | ἔχθραν *V* : ἔργον *Ra* | αἰδίων * : αὐδιμον *Ra*, ἀοιδιμον *V* || 5. παρασκευάζει *V* : παρασκευάζειν *Ra* | καὶ τῇ μὲν * : καὶ τὴν μὲν *V*, καὶ τοι *Ra* | λόγον δωρησάμενοι *V* : λόγῳ δωρησάμενοι *R*, δῶρα λογισάμε-νοι *a* || 6. ὑβρομεν * : εὐρομεν *Ra*, εὐραμεν *V* | τῇ δὲ *V* : πῃ *Ra* | τὰς accessit ex *V* || 7. ἀνίας Boissonadius : ἀνοίας *V*, διανοίας *Ra* | προθυόν (sic) *R* || 8. ἔταιρείαν *V* ἀδικεῖν *V* : εὐδοκεῖν *Ra* | οὐδὲ γὰρ *V* : καὶ *a*, κἂν *R* | ἔχει *R* *V* : ἔχειν *a* | τὴν accessit ex *V* | ἀκουσίως οὐκἄ-λως *R* || 10. πράξαντα *V* | μὲν accessit ex *V* || 11. μὴ *V* : μηδὲν *Ra* | ἐστὶ addidi ex *V* || 12. διασώσασθαι *V* : δια-σώσασθαι ἦν *Ra* | τι καλὸν *V* : τις μέμῃν καλῆς *Ra* || 13. τοῦτο addidi ex *V* | εὐσταθοῦς-ἔστιν *V* : εὐσταθού-σης κρῖσεως ἰδίῳ ἔστι. τὰ δ' ἄλλα ἔρρωστο *Ra*, τὰ δ' ἄλλα ἔρρωστο restituendum. Ita τὰ δ' ἄλλα εὐ πράττε ep. 1. τὰ δ' ἄλλα πράττε μὲν τὰ συμφέροντα, ἐπιτελεῖ δὲ τὰ δό-ξαντα ep. 2. τὰ δ' ἄλλα καθὼς ἂν δοκιμάζῃς πράττε μὴ παρῶν τὰς λυσίτελεῖς ψήφους ep. 3 || 14. βασιλεῖ addidi ex Gellio XX, 5, 12 | ἀχροτικῶν Gellius : ἀχροματι-κῶν *Ra* | 16. καὶ ante ἐκδεδομένους adieci ex *R* et Gellio. Ceterum cum hac epistola coniungenda Alexandri Magni ep. 1.

ARTAXERXES.

Pag. 175, 1. Ex Iosepho Antiqu. Iud. XI, 6, 6 et 12.

BRUTUS.

Bruti epistolae ad codices Palatinum 398 (*A*) 356 (*B*) Vaticanum (*C*) Parisinos duos, unum bibliothecæ olim regiae vel imperialis suppl. 352 (*D*), alterum bibl. Mazarin. 611 *A* (*E*), recensens Westermannus edidit anno 1856. A cuius recensione (*w*) ubi librorum auctoritate recessi, accurate indicavi, itemque si qua ab

hominibus doctis correcta citra librorum fidem in orationem recepta sunt. Primus ego usus sum Monacensi 490 Laurentiano plut. XXXII 32 Marciano 521 (N) Vaticano 622 (F). Huius variam lectionem proposui integram.

Pag. 177, 1. Mithridatis epistolam om. F.

Pag. 178, 11. Habet Plutarch. vit. Brut. c. 2 | δολαβδέλλα F | Legē δεδωκέναι χρήματα cum Fw || 12. ἀδικεῖν Plutarchus : ἀδικεῖν με Fw || 13. ἀποδείξετε F || 14. δολαβδέλλα F | ἔτι om. F || 15. ἤτησας A : ἤτηκας Fw || 19. παρέχειν F || 20. τῷ | τὸ F || 21. ὕσον-περ F || 22. In F inter καὶ et ἐκδὸς litura est trium litterarum || 23. ἀφῆρησθε F || 26. βράϊδιος F || 31. ἐστὶν ἔργον F || 24. φαίνεσθαι F || 39. βούλεσθε F ab eadem.

Pag. 179, 2. ὑποστρέψεως πλείονα om. F || 3. μικρότερον F || 4. ἐπορίσαμεν | ἐσπουδάσαμεν F || 6. δολαβδέλλας F | μὲν om. F || 10. ἐς F | καμῆν F || 11. πρὸς a : ὡς Fw || 12. κολακείαν F || 13. ἀποκλίνομεν F || 17. ἀπεκρίμασαν | ἀπέδωσαν F || 18. ἀπὸ F | στρατεῖαν F || 21. δὲ | δὲ καὶ F | Legē τάλαντα cum N || 23. δολαβδέλλα F | τὰ om. F || 25. τάχιον * « Immo τὸ πρὶν sive τὸ παλαιὸν vel πάλι sive τὸν ἄλλον χρόνον. » Westerm. Nimirum τάχιον abici non potest propter βραδέως. Itaque malim καὶ πάλι τάχιον | φρονοῦμεν F | ἂ | ὡς F || 27. πλείον Fa : πλείω ω. Malim πλείν || 28. δολαβδέλλα F | τάλαντα F || 31. ὑπεραίρει a : ὑπερέχει Fw || 32. ἡμᾶς F || 33. αὐτῶν om. F || 34. ἡμῖν om. F || 35. ἔλευθέρους δὲ καὶ αὐτονόμους αὐτοὺς εἶναι ἀφῆρες εἰς ἐπισκευήν F || 37. παρ' | ὑπ' F || 38. ἐαυτῶν a : αὐτῶν Fw.

Pag. 180, 2. ξανθίους F || 4. ἐξηγέθης F | δεκασθέντας F || 10. τῷ | τὸ F || 11. κώσιος * ῥοδίσιος F || 12. ἰσχύος * : ἰσχύος μᾶλλον | βιαιότερον pr. F || 13. δ' F | ἐπήκοος pr. F || 14. ἐκ a : om. Fw | ὠφελιμένη Fa : προσελομένη ω || 15. ἐκούσα γὰρ εἴλετο A : ἐκόντες γὰρ εἴλαντο F, ἐκόντες γὰρ εἴλοντο ω | ἔμελλε μὴ βουλομένη A : ἔμελλον ἄκοντες Fw, atque ita ABCD, unde nunc malim ἔμελλεν ἄκουσα || 16. ἐλέσθε A : αἰρεῖσθε Fw || 17. γενέσθαι a : λέγεσθαι Fw || 18. οὔτε F : οὔθ' ω || 20. ἐλπὶς μὲν γὰρ F | ἀξιώσιστα a : ἀξιώσιστον Fw || 21. ἡλλοτριωμένοις | ἀλλοτριόσι F | εὐκαταφρόνητα a : εὐκαταφρόνητον Fw || 22. ἄνωθεν | ἂν ὧδε F | προχωροῦντες F || 23. εἴ γε a : εἰ Fw | δόξομεν * : δόξαμεν || 24. ἀπόδειγμα in w tyrothetarum sphalma est || 25. ἐρ' | πρὸς F | προσδέου a : προσδέου Fw || 26. οὔτε Fa : οὔτε γεωργοῖς ω || 32. φύσει ταῦτα Fa : ταῦτα φύσει ω || 35. δυοῖν * : δυεῖν | ἀφράκτων pr. F || 36. παρὰ F : παρ' ω | ἐριμοδόκον F | τοῦ Σαμίου ἐπιπόρου om. F | Σαμίου a : Σαμιακοῦ ω || 37. τῷ a : om. Fw.

Pag. 181, 2. ποι om. F | τῆς γῆς ὑμῶν * : τῆς ὑμῶν γῆς A, τῆς ὑμῶν Fw || 3. ἀδικίαν καὶ ἀνανδρίαν W : ἀδικίας καὶ ἀνανδρίας || 5. σὺ F || 6. προσήγελλον F | εἰσπεύσας pr. F || 7. οὕτω | οἷ pr. F || 8. σύγγνωθι Fa : σύγγνωθι καὶ ω || 9. ῆς acc. ex a | καὶ τῆ-ὑποτίμησιν * : ὑποτίμησιν καὶ τῆ ἀρχῆ ω || 10. δεδωκας a : δεδωκῶς Fw
κα
| ἀδικίας | ἀληθείας pr. F | τὰ F | ἀπαδέχσθαι F ab eadem || 15. τῶν om. F || 17. πρεσβευόμενοι * : πρε-

σβεύοντες || 21. ὑπολείπες F || 22. Post τοὺς W • lacunae signum • posuit | & μὴ a : μὴ & Fw | σπουδάζοντες a : σπουδάζαντας Fw || 23. ὑμῖν ἐστὶ A : ἐστὶν ὑμῖν Fw | μηχανικὰ ὄργανα A : ὄργανα μηχανικὰ Fw || 24. Καῦνον W : καύνου a, κανου (sic) F, κάννου CD || 26. ταύτην τὴν ἐπιστολὴν F || 27. ἴνα a : ὕπως Fw || 28. ἀναγκασθῶμεν-ὑμῶν * : ἀναγκασθῶμεν-ἡμῶν a, ἂν ὑστερήσῃτε δεήσῃ (δεήσει F) καθ' ὑμῶν μηχανασθαι Fw || 29. ἀπόκρσις F | ῥάβδος * « Exspectes ταχέως sive μὴ βραδέως ». Westerm. || 30. φθάσαι τοῖς ἔργοις a : τοῖς ἔργοις φθάσαι Fw || 31. παρ' | ὑπὲρ F || 34. ἐπ'-ἀγρηστα | ἐπ'ἂν ἀλούσα φανῆται διὰ παλαιότητα F || 35. Λυκίοις | λυκίοις κοινή F | αἰ μηχαναί | Ita sec. F. Prima quid habuerit, non apparet | πόλεμον | πόλεμον μὲν F || 37. κάσιος F || 38. ἐφθάνεν F.

Pag. 182, 1. νικᾶν | ταχῶν pr. F | συμβαίνει W : συμβαίνοι || 2. μὴ | δὲ superscriptum a secunda m. || 3. ἂν post κελύσεις ponit F | κελύσεις F | μᾶλλον χρόνων F || 4. τυγχάνη pr. F | κάσιος F || 5. Λυκίοις | λυκίοις κοινή F || 6. τῆς Plutarchus vit. Brut. c. 2 : τῆς ἰδίας | ἀνοίας F (vide v. 11) : ἀπνοσίας ω || 7. τὰ om. F || 8. καὶ om. pr. F || 9. παρ' ἑτέρων pr. F || 10. Λύκιοι | λύκιοι κοινή F || 11. τῆς addidi | τῷ μὴ δὲ | τὸ μὴ F || 12. ἄμα | ἀλλὰ F || 13. & | ἄμα & F | ἤμελλον F || 14. δ' F || 15. κεκωλυμένων F || 16. ἐλέσθαι | αἰρεῖσθαι F || 18. πείσονται Ξανθίων a : Ξανθίων πείσονται Fw || 19. κωρικοίς F || 20. ὑποδέξασθαι αὐτοὺς a : αὐτοὺς ὑποδεξάμενοι Fw || 21. ἴνα * : ἴνα τοῦτο | αὐτοῖς W : αὐτοῖ || 22. αἰσθάνονται F || 24. ὑποδέξασθαι a : ὑποδέχσθαι F, ὑποδέξασθαι ἂν ω. ἂν adiecerat W de suo || 25. μέλλομεν Fa : ἐμέλλοντες ω prater codices || 26. κάτεινα pr. F | παραλείποντες sec. F || 27. ὀνήσονται F || 28. Μυρῆσι-Φασηλίταις (vide v. 19) * : Φασηλίταις καὶ Μυρῆσι καὶ Κορκυκίοις ω || 32. Χαρίζη pr. F || 35. εἰς om. Fw || 36. τί a : εἰς τὴ Fw || 37. γὰρ πλέον F, atque id ipsum W postulat addere. Reliqui libri et a γὰρ πλέον ὄφελος. τί πλέον cum genetivo iunxit Aelianus ep. 6. p. 48, 22.

δεῖ

Pag. 183, 2. παρηγορηθῆσαι F | χρῆ F ab eadem || 3. καταγγέλλοι F : καταγγέλλει ω || 5. εἶναι acc. ex a | διὰ W : εἰς | ἐλλίπη F || 6. γοῦν F | ἀκραφνῆς * : τὸ ἀκραφνῆς A, τοῦτο ἀκραφνῆς reliqui prater E, qui habet τοῦτο ἀκραφνῆς || 8. τὸ πλέον om. F | τὸ a : τὰ Fw | προθύμως * : ἀπὸ τῶν προθύμων F, ἀπόντων ω | εἰς θ a : οἷς Fw || 9. ὑπακούειν a : πειθομένον Fw | ἐνδείκνυται F : ἐπιδείκνυται ω || 10. ὑπὲρ | περὶ F || 12. πάσας F || 13. βεβαιότητος * : ἀεὶ βεβαιότητος Fw, τῆς ἐκεῖ βεβαιότητος B, τῆς βεβαιότητος ἀεὶ a || 16. μὴ τὸ F || 17. δὲ F || 18. τὴν παλαιὰν a : τὴν πάλι sec. Fa, πάλιν pr. F || 19. καὶ τὰ πρότερα a : κάτεινα Fw || 20. τότε-πεπλάσθαι | μάτην κεκτῆσθαι F || 21. πάντως | μάτην pr. F || 23. ἀποφαίνου F || 25. δὲ om. F || 26. ἀποκρίνασθαι F || 27. μέγρι ABE : ἄχρι ω, om. F || 29. ἂν om. F | αὐτοὶ a : αὐτοὶ μάλιστα BCD Fw | κομιδῆς a : παρακομιδῆς Fw || 30. ἔθλοο ἡμῖν F. Post hæc verba in codicibus est ὡς ἂν εἰ καὶ παράπαν φθαρείη, quod delevi ut a glossatore verbis ἦ καὶ ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γένοιτο adscriptum ac deinde a librario aliquo alieno loco in orationem invecum. Iam utraque epistola, et

Bruti et Cyzicenorum, vocabulis constat tricenis novenis. Haud aliter epistolae tricesima tertia et quarta vocabula octona monstrant. Videtur autem personatus Brutus id egisse, ut nonnulla harum epistolarum paria simillima sibi redderet ambitu verborum, plurima versuum numero || 30. καὶ om. *V* || 33. κατὰ θάλατταν *a* : ναυαί *Vw* || 34. τᾶναντιώτατα *V* : τὰ ἑναντιώτατα *w* | τάγος *a* : ταχυτήτα *Vw* || 35. λελεϊσμέθεα *a* : λειψόμεθα pr. *Vw*.

Pag. 184, 1. τὰ ἐκ τῆς τύχης συμβητόμενα *a* : τὸ ἐκ τῆς τύχης συμβητόμενον *V*, τὸ ἐκ τύχης συμβητόμενον *w* || 3. μοι post ἐκομίσθη add. *V* | καίρων | καίρων ἐκομίσθη *V* || 4. τῆς οὐν λειτουργίας *a* : τῆς λειτουργίας οὐν ἡμῖν *Vw* | ἡμῖν addi ex *a* || 5. Προκόννησον | προκοννησίαν νῆσον *V* || 7. ἐσπουδάσαμεν *CD* : ἐσπεύσαμεν *w*, ἐσπευσαν *V* || 9. ἀξιούμενοι *a* : εἰ ἀξιούμεθά σοι *Vw* || 10. προκοννησίαν *V* || 11. συνέντυχόν μοι *a* : ἔμοι συνέτυχον *Vw* || 14. ἦν acc. ex *a* | κατεπιεγούσης *V* : οὕτως ἐπιεγούσης *w* || 15. πρότερον *a* : πρόθεον *Vw* | κἄν acc. ex *a* | νῦν om. *V* || 16. πλείον *V* | λειτουργίαν *a* : ὑπουργίαν *Vw* || 17. ἐπεὶ *Va* : ἐπειδὴ *w* | τὰ *a* : τὴν *Vw* | προσλαθεῖν *V* | ἐπιπλεῖ *a* : ἐλπιδεα *Vw* || 18. αἰτιάσθαι *V* || 19. ἀκούων *V* | λοιπὸν post ἦδομαι | ἡμᾶς acc. ex *a* | χακούς ὄντας ἰσχύειν *V* || 22. τοῦ om. *V* || 23. γε *V* | ἡμᾶς post προδιδόντας ponit *V* || 24. προδόντας *a* : προδιδόντας *Vw* || 29. ἔχθρας om. *V* | γὰρ *V* : γὰρ *w*. πᾶν τοῦναντιον ep. 42 || 30. τὸ πολυωρεῖν *a* : ὡς τὸ πολυδωρεῖν *w*, ὡς τὸ πολυωρεῖν *V* || 31. διακονήσαντας *a* : διακονήσαντας οὕτω δὲ *V* et ceteri libri. Westermannus de suo οὕτω δὲ dedit || 32. πρὸς ἐφέθεσθαι *W* : προσεφέθεσθαι | τῇ ἀδυναμίᾳ *W* : τῆς ἀδυναμίας || 33. ἡμῶν *W* : ἡμῖν | ἐλλείπειν] δεῖν *V* || 35. θέλει *V* || 36. σου acc. ex *a* || 38. νῦν δὲ | *a* : νῦν δὲ καὶ *w*. νῦν-εὐχόμενοι om. *V*.

Pag. 185, 2. ἡγεμόνας] ὑπάρχους pr. *V* | τὸν] τότε *V* || 3. ὅτε om. *V* | ὑπουργεῖ *V* || 4. ὑπουργοῦν * : ὑπουργεῖν *w*, ὑπουργήσαν *V* || 5. ἐκπλήσσει *V* | ὅσα] ὅσα ἂν *V* | πρὸς *a* : εἰς *w* pr. *V*, πρὸς sec. *V* || 6. φανείσθη *a* : φανεῖσθε *Vw* || 9. δὲ-ἀρκεῖν *a* : δ' ἔστι τὸ ἔσθ' ὅτε μὴ ἐξ ἀνάγκης ἀρκεῖν *Vw* || 10. τε *BCDF* : δ' *w* || 11. κελυδόντων *V* || 12. ἐλλείπει *V* | καὶ πάλαι *a* : τὰ ἄλλα *Vw* || 13. ἐλειτουροῦμεν *a* : ἐλειτουρήσαμεν *Vw* | νῦν om. *V* || 14. πᾶν *a* : πως *Vw* | ἐδοκέει? δοκεῖ *V* || 15. μὲν om. *V* || 16. αἰ ὑπουργαί : τὰ ἐπιτάγματα pr. *V* | διαβληθήσεται pr. *V* || 18. λείπον pr. *V* || 20. τοῦς om. *V* | τοῦ πολέμου om. pr. *V* || 22. ἴση χρῆσθαι] ἰσχυρίζεσθαι *W* de suo || 24. καὶ τοῖς ἄλλοις *a* : τοῖς ἄλλοις δὲ *w*, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ *V* | ἀποκηρύττομεν *a* : προκηρύττομεν *Vw* || 27. Ξανθους * : Ξανθους μὲν || 29. ἴση *Va* : ἦδον ἢ | τοῦς-ἐλλεί *a* sec. *V* : τοῦ πολέμου τὰς ἐπιπλεῖας *w* pr. *V* || 31. πρὸς] ὡς pr. *V* || 32. παρασκευαστικὴν *V* : παρασκευαστήν *w* | ἐννοίας pr. *V* | ἀπειλή-ἐχθραν *a* : ὅτι ἀπειλή μὲν ἐχθρὰ (ἐχθρὰν *V*) *Vw* || 33. πρὸς acc. ex *a* et sec. *V* || 34. διαφόρους *a* : πρὸσθωθεν *Vw* || 37. ἀφείσθαι om. *V* | ἀμεινον *a* : μᾶλλον ἀμεινίζω *Vw* || 39. βραδυτῆς *V* : βραδύτης *w* || 40. γινομένην pr. *V* : γενομένην sec. *V*, γεγεννημένην *w*.

Pag. 186, 1. νικήσαντι τὸν πόλεμον *ABV* : τὸν πόλεμον νικήσαντι *w* || 5. γὰρ om. *V* | κινήθησαν τοῦ κἄν ὑστερήσει πρὸς τὰ λοιπὰ ὅμοιον *V* || 6. χρημάτων] χρημάτων μὲν *V* || 8. μηδὲ *V* | ἔχειν γενναίως ἀνωουμένους

a : γενναίως ἀγωνιουμένους (ἀγωνιζομένους pr. *V*) | ἔχειν φῆσαι *Vw* || 9. ἴστε acc. ex *a* et mox τῆς || 10. ἐλεγχόμενοι *a* : ἐλέγγει *Vw* | δὲ] δὲ *a* *V* || 11. ὅσα] ὅσα οἱ *V* || 14. πολλῶν pr. *V* || 15. εὐποροῦσεν διὰ] εὐπόροις ἐνδετα pr. *V* || 17. ἀρκοῦμεν *V* || 18. μέγχι om. *V* | καὶ εἰ *V* | μηδὲ *a* : μὴ *Vw* || 19. τῶν πέλτας] ἐτέροις *V* || 25. οἱ acc. ex *a* || 27. χρῆσθαι *V* || 28. αὐτα acc. ex *a*. Rectius omittitur cum *V* et *BCD* || 29. χρῆσθαι

* : χρῆσθαι *w* || 31. τραλιανοῖς *V* | μὲν] μὲν ὄν *V*. Puncta fecit manus altera | δολοδῶδῆλλαν (sic) *V* || 32. ἀνεγόμενοι ante Δολοδῶδῆλλαν ponit *w* || 34. ὄντων οἰκείων *a* : οἰκείων ὄντων *Vw* || 35. ὄν om. pr. *V* || 36. ὅπως μὴ ἀφ' pr. *V* | ἡμῶν] ἡμῶν τι *V* || 37. φάσκατε *V* | ὧν delevit *W* | αὐτοῖ] αὐτῆν *w* præter codices.

Pag. 187, 1. καὶ *a* : εἰ καὶ *w*, τῷ καὶ *V* | δολαδῶδῆλλας *V* | στρατοπεδεύειν *V* || 2. μετ' ἐκείνων] κοινὴν pr. *V* || 3. εἰς pr. *V* || 4. ἦδη] ἦδη ἂν *V* || 5. διηγγέλαμεν pr. *V* || 7. ἔργω] ἔργω τὸ *V* | δολοδῶδῆλλαν *V* || 8. στρατοπεδεύειν * : ἐνστρατοπεδεύσαι *Vw*, στρατοπεδεύεσθαι *a* || 9. τραλιανοῖς *V* | καὶ om. pr. *V* | δολαδῶδῆλλαν (sic) *V* || 10. στρατοπεδεύοντα περιοριζήτας *a* : στρατοπεδεύειν ἐώντας *Vw* || 11. μὲν] γὰρ pr. *V* | 12. εἰ *Va* : εἰ καὶ *w* || 13. ἀντιποιησάμενοι * : ἀντιποισόμενοι *Vw*, ἀντιποισόμενοι *CD* || 14. ὡς] sec. *V* | suprascripsit ὅσα | στρατοπεδεύειν ἐν τῇ ὑμετέρα ἐλδοτε *V* || 15. τοῦ πολέμου sec. *V* || 17. τραλιανὸν *V* | δολαδῶδῆλλα *V* || 18. οὕτε ἐν] οὐ τῇ *V* || 20. τὸ pr. *V* || 23. ἐξεγέροντες *V* | ἀκουσίους * : ἀκουσίως || 24. ἐχθρὸς φανῆται βρωμαίος *V* || 25. τραλιανοῖς *V* | ἡγέθη *V* | ὑμέτερον πολίτην *a* : πολίτην ὑμέτερον *Vw* || 26. δολαδῶδῆλλα *V* || 27. στρατοπεδεύειν sec. *V* || 28. καὶ ante νῦν om. pr. *V* || 29. δέξασθαι *V* || 30. δολαδῶδῆλλαν *V* | τοῦτον ἐπι πλείω *V* || 31. Operarum error. I. προαχθήσει || 32. οὐδὲ μὴν οὐδὲ * : οὐδὲ μὴν οὐτε *a*, οὐδὲ μὴν ὅτι *Aw*, οὐδὲ *BCD* | Post ζηνία plene interpungendum. μὴν ὅτι in *V* erasum *a* manu secunda || 36. ἀμαρτεῖν *a* : ποιεῖν *Vw* || 37. Post Μηνδῶωρον cum *BIw* adde μὲν || 38. λυσιστελούς *a* : λυσιστελοῦντος *Vw* | ἔνεκεν *V* | Scr. γέ] τι om. *V* || 39. δολαδῶδῆλλαν *V* || 40. τε γῆς *a* : χώρας τ' *w*. Nunc malim cum *BV* τε χώρας] δὲ *aV* : δὲ καὶ *w*, quod restitue || 41. ταῦτα *V* || 42. προαχθῆναι *V* | ἀλλὰ *V* || 43. τοῦτων * : ταῦτην *a*, ταῦτα εἰπεῖν καὶ *Vw* | δοῦναι *a* : ἐνδοῦναι *Vw*, quod et ipsum probum est | ἐθέλοντας *a* : θέλοντας *w*, om. *V*.

Pag. 188, 1. τραλιανὸν *V* | δολαδῶδῆλλαν *V* || 2. προσηγάγετο *V* | στρατοπεδεύοντα-ἐπειθεν *a* : στρατοπεδεύσαντα (στρατοπεδεύσαντος pr. *V*) : ἐπεισεν (ἐπειθεν sec. *V*) *Vw* || 4. ἡϊδοῦμεθα *V*. Idem post hanc vocem addit μὴ | αὐτῷ sec. *V* || 5. τοιαύτης εὐδοκίας ἀφορμῆν *a* : τοιαύτην ἀφορμὴν συμβουλίας *Vw* | παρησχῆσθαι *V* || 6. ἂν interdicdisse vidit *W*. Inserui post γὰρ | ὡμολογήσαμεν pr. *V* ὡμολογήσωμεν sec. *V* || 7. ἡμῆς om. *V* | ἡμῶν] • Immo ἡμῖν. » Westermann | δολαδῶδῆλλα *V* || 9. Post γοῦν pr. *V* addit τῷ, quod delevit altera | περιεγένετο ἂν *V* : περιεγένετο *w* || 11. μένοι] τοι pr. *V* || 12. δολαδῶδῆλλα *V* || 14. οὐδὲ *Va* : οὐδὲν *w* | ἀδικεῖσθαι *V* | συνίστασθαι εἰς * : συνίστασθαι *AE*, συγκατᾶσθαι *V*, συγκατακτᾶσθαι *w* || 17. ἀμύνεσθαι *a* ἀμύνειν τινὰς

Γω | δεῖν erasum in Γ a manu altera, quae superscripsit δεῖν μὴ || 19. μέμφη α : μέμφη Γ ω || 20. ζε

Γ | ἔχθραν α : ἔχθρως Γω | αἰτίας Γ ab eadem || 22. ^{απ}

δολαβδέλλας (sic) Γ | ἔθετο Γ ab eadem || 26. γε α : τι ω, om. pr. Γ | φαῖεν pr. Γ || 27. γάρ | γάρ ἂν Γ | οἰκάλως Γ || 28. τοῖς] εἶεν οἱ Γ | φίλοι Γ | ἡ-μηδὲν | μέχρη τοῦ μηδένα Γ || 29. αὐτοὺς παθεῖν α : τοὺς τι παθεῖν Γ, παθεῖν αὐτοὺς ω | Post λυσιτελῆσαι Γ addit αὐτοῖς || 31. τραλιανοὶ Γ | δολαβδέλλαν (sic) || 34. ταφῆς pr. Γ || 38. ἀλυσιτελῆ εἶνα * : ἀλυσιτελῆσαι || 39. ἐάν α : ἂν Γω || 40. εἰσπράττομεν α : ἐπισπράττομεν Γω || 41. ἡμεῖς α : ὑμῖν ω. ἔργα ὑμῖν Γ || 42. φορῶν Γ | μεμνησθαι om. Γ || 43. ἀναλοῦνται Γ.

Pag. 189, 2. πλεῖον] Immo πλεόν cum Γω | τοῦ πολέμου χρώμενος α : χρησόμενος Γω || 3. ὑμῶν] ὑμῖν Γ, recte || 4. δὲ om. Γ || 5. ὄσον pr. Γ || 6. τοσοῦτον pr. Γ || 7. αὐτὰ αὐτὸς ἀναλίσκων κοπιᾶς Γ || 10. χρᾶσθαι Γ || 11. ἐστὶ βῆδιον om. Γ | καὶ om. Γ | πολλῶν] πολ-

λῶν χρῆ Γ || 12. Post ἡμᾶς sec. Γ addit δύνασθαι || 13. ἐαυτῶν φροντίζοντας α : φροντίζοντας ἐαυτῶν Γω || 15. Ἀκύλαν] « Exspectes Ἀκύλιον. » Westerm. || 16. στρογγύλους pr. Γ || 18. παρεσχησθαί Γ || 19. ταῦτα om. Γ | ἂν addidi ex α. Indidem scripsi ἀνακομισθῆ pro ἀνακομισθῆναι | πρὸς] εἰς Γ || 21. τῶν] τῶν μὲν Γ || 22. τὴν-παρακομιδῆν Γ || 23. θάλατταν Γ || 24. δολαβδέλλα (sic) Γ || 25. Βιθνοὶ] Βιθνοὶ κοινῆ Γ | δολαβδέλλας (sic) Γ | τοῦτ' Γ || 26. ἐκείνω inserui ex α || 27. ναὺς ὡς οὐ Γ | πλεόν BCDΓ : πλείονας ω || 28. παρασκευῖν α : παρασκευῖν ἐκείνω Γω || 29. καὶ addidi ex α || 30. ἐνεργεῖν Γ || 31. δὲ οὐδὲ] μὲν γὰρ οὐδὲ Γ | δολαβδέλλας (sic) Γ || 32. παρασκευῖν addidi ex α || 33. ἐπιγῆγειλε α : ἐπέστειλε ω, ἐπέστειλεν Γ | σοὶ Γω : σὲ || 34. κάκεινω Γω : κάκεινον || 35. Post Βιθνοὺς Γ addit κοινῆ] τινα ἐν Γ | βῆθυμίαν ἐγχεσθαι α. Inverso ordine Γω || 36. εἰς α : ἐπὶ Γω | ἐκείνον α : ἐκείνον μὲν Γω, quod revocandum || 37. ἀνεξικακίας] ἐπὶ τὰ πλοῖα Γ punctis superscriptis | ἐπιστολαῖς Γ || 38. παρ' BCDΓ : καθ' ω || 40. διὰ Γω : διχ' || 42. ἀκονταξ-ἐκόντας α : ἐκόντας μόνον ἀλλὰ καὶ ἀκοντας ω partim citra codices, quorum BCDΓ exhibent ἐκόντας ἡμῖν ἀλλὰ καὶ (hoc addit B) ἀκοντας || 43. εἰς τὰ] πλεῖστα Γ | ὁμοίως scripti. W de suo ἔμοφ.

Pag. 190, 1. συναγωνίζεσθαι α : συναγωνισθῆσαι Γω | ἐκ α : βῆδιον γὰρ ἐκ Γω || 2. βῆδιον acc. ex α | τεκμηρῶσθαι Γ || 3. τῆς om. Γ || 5. ἀμελοῦντες Γ | ἀληθῶς acc. ex α | ἐγινώσκωμεν Γ || 6. περὶ αὐτῆς σοι α : σοι περὶ αὐτῆς Γω || 8. δ' Γω || 9. διαπειλεῖς λύσιν Γ || 14. κερδαίνουσιν Γα : κερδανοῦσιν ω | ἂν addidi || 17. ἀπεστελαμεν Γ | ἐργαταῖς Γ | σιτηρεσίω om. Γ || 22. μὴ acc. ex Γω || 23. καὶ οἱ] κειρὼν W in oratione de suo || 25. φιλανθρωπίας Γ || 27. ἀγωνισόμεθα Γ || 29. ἂν om. Γ || 31. Post θαλάσση Γ addit πάντα || 34. ὑστερίσατε Γ || 37. ἐνοχλήσαι * : ἐνοχλήσειν || 38. εἰς δὲ νυκτικὴν παρασκευὴν ἐξηγάλωσε L.

Pag. 191, 3. τὴν om. L || 6. Habet Plutarchus vit. Brut. c. 2 | σαλλίους L | καὶ post ὀλιγῶροι add. L || 8. ἀλλοιοι L.

CALANUS.

Ex Philonis libro, quo omnem probum liberum esse docet, t. II. p. 460 ed. Mang.

CHILON.

Ex Diog. L. I, 73.

CHION.

M = Mazariueus 611
o = Orelliana.

Mazariueum contulit Westermannus.

Pag. 194, 1. Χίων Μάρτιδι χαίρειν] ΜΑΤΡΙΔΙ α | Ἀύσις * : Ἀύσις οα || 6. ἐπὶ om α | ταύταις * : ταύταις ἐπ' || 11. λυπούμενοι M : λυπουμένους οα || 12. προθῆναι M : προσθῆναι οα || 16. προσῆκεν M | ἔρρωσο add. M || 17. Χίων Μάρτιδι χαίρειν] τῷ αὐτῷ α hic et infra || 20. τὴν addidi || 22. καὶ Ma : ἡ ο || 25. ἴνα-αὐτῶν om. α.

Pag. 195, 6. ἀνδρείας * : ἀνδρίας || 12. θαυμαστότερον * : θαυμασιώτερον || 15. ἠύραμνοι * : εὐρημένοι || 17. τῶν om. M || 19. τε om. M | σαλπικτῆς cod. August. recte | ἐσήμυεν M : ἐσήμαιεν οα || 21. καὶ acc. ex M || 27. διεξιόντα M : διεξιόντα μὲν οα || 31. ζάλης α (Homer. Od. o, 341) || 33. βουλευομένους om. M | ὑμῖν * :

ὄν
ἡμῖν || 34. ἀπιθεῖν α || 36. αὐτοῖς M, αὐτοῦ α || 39. ἔκαστον M : ἕκαστος οα || 42. ἐδύνατο M : ἠδύνατο οα || 44. Βυζαντίους acc. ex M || 47. σιωκράτην M || 49. Δρ M :

ε
Δία οα | διαλέγετο M.

Pag 196, 1. νῦν Cobetus : μενοῦν Medicci 12 et 46, με εἶνα α. De M non liquet || 2. πλεῖσσεσθαι * : πλευπεσθαι || 5. πυθόμενον α || 6. καὶ πάνυ om. M || 9. ἐκ addidi || 10. σφόδρα λύειν M : σφοδρῶν διαλύειν οα || 14. δὲ α || 16. ταῦτα πάντα M : inverso ordine οα || 18. ἀνδρείαν M : ἀνδρίαν οα || 23. καὶ ante στρατεύματα acc. ex M || 29. πολέμους * : πολεμίους || 31. οὐχ M : οὐδὲν οα || 32. οὐχ ἱκανὰ * : οὐ τοῦ ἱκανοῦ || 33. ἱκανοῦ * : πάνυ πολλοῦ M, πάνυ α, πολλοῦ ο errore, ut videtur | γίνωσκε M : γίνωσκε οα | τῷ M et codd. Boissonadii ad Choric. p. 341 : τὸ οα | πλεῖτον (sic) M || 35. Σίμων * : σσίμων M, Σίμων α || 37. ἡμῖν om. α | σὺν M : ἐν οα || 41. ἐγλεῦαζον * : ἐγλεῦαζαν | προσεβλήσθαι α || 44. οὐδὲ α || 45. ἀληθῆς M : ἀληθῆς αὐτοῖς οα | δὲ καὶ M : δὲ οα || 47. Σηλυμβέρταν M : Συλληβέρταν οα.

Pag. 197, 2. ἀπιδόμενος M || 15. Βαιτύλος etiam codd. Boissonadii ad Choric. p. 333. Βαίτυλος α || 17. ἕκαστος μάχαιραν * : ἐκάστῳ μάχαιρα || 31. δ' M : οὖν οα || 33. παρὰ * : περὶ || 40. γὰρ acc. ex M || 41. Erat ἀνὴρ || 45. σὴν addidi | σιωκράτην M || 46. συνήθειαν * : σου συνήθειαν || 47. τῶν καὶ * : καὶ τῶν

Pag. 198, 5. ταρίχου Cobetus : ταρικοῦ | ῥοδιᾶν] ῥόδιαν M cum rasura duarum literarum capaci. Ῥοδίου

Cobetus || 8. ἐκεῖνον *M* | δὲ *a* || 10. τινὰς om. *a* || 17. δὲ *a* | ὅμας *M* || 18. φιλοπραγμασύνην *a* || 20. ἔρρωστο add. *M* || 24. τῆ ἀποπληξία * : τὴν ἀποπληξίαν || 25. οὐθῆ * : οὐθῆθι | οὗτος *M* : οὗτος γὰρ *oa* || 28. ἀνεστρέφετο *M* : ἀπουθέτο *oa* || 30. δ' *M* : δ' εἰς *oa*.

Pag. 199, 2. τὰ δὲ *a* || 4. ποτε om. *M*. Vide Boisson. ad Pachym. p. 137 || 6. λόγον *a* || 7. τὸ γράμμα *M* : τὰ γράμματα *oa* || 13. καὶ om. *M* | αὐτὸν acc. ex *M* || 16. Χίων et χαίρειν om *a* hic et infra | ἐμὲ *M* et cod. ap. Boisson. ad Choric. p. 344 : ἐμοῦ *oa* | οὐκ * : οὐκ ἂν || 17. οὐδ' * : οὔτε || 19. γράμματα *a* | τῶν ἄλλων φίλων *M* : ἄλλων *oa* || 16. Χίων et χαίρειν om. *a* hic et infra || 20. γεγεννημένων nescio unde in orationem irreperit. Scribendum cum scriptis et editis omnibus γενομένων || 22. τῶ || 24. τῶ || 25. τι ἐν om. *a* || 31. οὐδὲ *M* || 32. αὐτῶ *M* : αὐτὸν *oa* || 35. τέτταρες *M* : τέσσαρες *oa* | τούτων *M* || 36. σπευσίπου *M* || 37. πεπόμφει *M* | δὲ *a* || 45. ἤρμους Cobetus : ἤρμουςται || 46. Ἀθήνησι χαριστάτους * : χαριστάτους Ἀθήνησιν

Pag. 200, 5. Χίων-χαίρειν | τῶ αὐτῶ *a* et sic deinceps || 10. πλείω *Ma* : πλείονα Cobetus et *o* nescio unde || 12. οἷς συμπαθῶ *M* : ἢ συμπαθεῖν *oa* || 16. εὐτελέστατα *M* : εὐτελέστερα *oa* || 18. τὰ | *a* *M* et codd. duo ap. Boisson. ad Choric. p. 340 || 19. οὖν *M* : δὲ τὴν *oa* || 24. ἔρρωστο add. *M* || 25. σοι om. *a* || 29. Immo πλεύσομαι || 32. ἂν addidi | τύχη * : τύχοι || 35. ἀρετῇ μὲν παραπλήσιον * : ἀρετῇ μὲν παραπλησία *M*, ἀρετῇ μὲν παραπλήσιά *oa* || 37. Αὔσις * : Αύσις || 39. οὕτως *M* : οὕτω *oa* | σιληγὸν *M* || 41. ἀπέστειλε *M* : ἐπέστειλε *oa* || 42. πολιορκησάντας *M* || 43. Κότους | τις *a*. κότες etiam Vossianus. Vide Voss. ad Vell. Pat. 2, 97. p. 1101.

Pag. 201, 3. ὡςπερ *M* : ὡςπερ *oa* || 4. αὐτὸν τε *a* || 8. αὐτοῦ acc. ex *M* || 10. ἀποτρέψας *M* || 14. πλεύσομαι * : πλεύσομαι || 21. οὔτω *a* || 29. δοκοῖη * : δοκῆ | Κρωβύλον codex ap. Boisson. ad Choric. p. 333 : Κρωβυλον || 34. μὲν deleverim || 36. στερομένη *M* : στερουμένη *oa* || 39. ταῦτα * : τούτων *M*, τούτων *oa* | συντυχίας * : εὐτυχίας || 41. ἀκατάλυτον *M* : ἀκατάληκτον *oa* || 46. ἦ om. *a* || 48. γὰρ addidi | ὑπέρχεται * : ἐπέρχεται *oa*, ἐπάργεται *M* || 49. τοὺς δουλουμένους * : τοῖς δουλουμένοις | λίαν *M* : λύσις *oa* || 50. πρὸς τοῦ πληθους * : πρὸς βουλόμενον τὸ πλῆθος. Mihi βουλόμενον ex δουλουμένοις natum esse videbatur. Westermannus malebat πρὸς δουλούμενον τὸ πλῆθος. Vide etiam Boisson. ad Choric. p. 342.

Pag. 202, 4. αὐτὸ restitui ex scriptis et editis. αὐτὸς Cobetus de suo, atque ita *o* || 10. γὰρ om. *M* | ἐπεὶ *M* : ἐπεὶ καὶ *oa* || 12. ἦ adieci et τὸ ante μέλλον || 20. ἦττον | In mg *M* κρεῖττον || 32. πάνυ τι * : πάντη *M*, πάνυ *oa* || 35. αὐτὸς τι | αὐτόθι *M* | ἀλλὰ *M* : ἀλλ' ἔνα *oa* || 39. δυνησμαι *a* || 42. διήκειν *M*.

Pag. 203, 1. ὁμῶν om. *a* || 7. ἐρ' αὐτῶν *M*. V. Boisson. ad Philostr. Epp. p. 161 || 14. τὸν τε *W* : τὸν γε || 16. κἂν *M* : ἂν *oa* || 22. καρπώσατο Stephanus : ἐκαρπώσατο || 25. ὅταν δὴ *M* || 27. ἠρόησθαι *W* : ἐρόησθαι || 31. Χίων et χαίρειν om. *a* || 32. ἔγραψαν * : ἔγραψεν || 33. τὰς addidi | ἐκέλευον | Ita *Ma* || 37. εὐπορον *a* | οὔτε *W* : οὐδὲ || 38. περιεβάλλω * : περιεβάλλου || 39. οὐθ' *W* : οὐδ' || 42. ἠρισκον *M* : εὐρισκον *oa* || 48. ἐπεφλοσοφῆκειν * : πεφλοσοφῆκειν

Pag. 204, 1. ἀπεχθείας *M* : ἐπαχθείας *oa* || 4. ἀνιάρωτερον *M* || 11. μηδέτω καὶ τήμερον | Lucian. Piscat. 11 || 12. ἑορακὸς * : ἑωρακὸς || 14. ὑποπτεύεις *M* || 15. ἀπεδήμησα μὲν Cobetus : ἀπεδημήσαμεν || 21. τι * : τις || 26. ἐκ *M* : ἐκ τῆς *oa* || 29. θεατῆς ἔρων γενέσθαι *M* : ἔρων *oa* || 32. ἔργον Medicus 12 : ἔγων || 36. οὔτε *W* : οὐδὲ || 37. οὔτε *W* : οὐδὲ || 40. ὅπ' *M* : παρ' *oa* || 41. τὴν δὲ | τὴν *M*.

Pag. 205, 4. ἀδικούντα * : ἀδικούντα ἄριστον μὲν | ἀμύνεσθαι *M* (Boisson. ad Choric. p. 321) : ἀμείβεσθαι *oa* || 7. ἀλλὰ om. *a* || 9. τῶν om. *M* | τρέψετε *M* || 15. ἐφῆς * : ἐφῆς || 17. ἡσυχιᾶς | φιλοσοφίας *a* || 33. λέγει *M* || 39. ἔρρωστο add. *M* || 42. ἐπεμψα *a* || 46. κἂν-δέξ *M* : κἂν δέξθι διὰ πυρὸς ἐλθεῖν *oa* || 49. ἐγυρά *M* || 51. τὴν addidi ex *M*.

Pag. 206, 1. ἀπολόποιμι *M* || 5. ἐναργεστέρων | Ita *Ma* || 14. μακαριώτερον * : μακαριώτατον | γενήσονται *M* : γενέσθαι *oa* || 18. δράσωμεν *M* (Boisson. ad Choric. p. 336) : δράσωμεν *oa* | ὦν * : οἷς

CLEOBULUS.

Pag. 207, 1. Ex Diog. L. I, 93 || 2. ποτανιωτάτων | Ahrens. de dial. Dor. II. p. 138.

CRATES.

V = Vaticanus 483

N = Marcianus 81

B = Boissonadius

b = Boissonadiana.

Pag. 208, 1. Immo Διογένη, ut est p. 212, 11. 213, 25. || 7. κακίας *N* : κακῶν *a* || 9. ἕξεται *N* | ἀπαιτεῖν *N* : αἰτεῖν *a* || 10. ἀπαιτεῖν *N* || 11. τοῦ | τὸ *N* || 12. ἕξωθεν *N* : ἕξω *a* || 13. ἀρετῇ δὲ *N* : ἀλλ' ἀρετῇ *a* || 15. In *N* hæc epistola post quintam infertur | εἴτα *N* | αἰρετὸν *N* : αἰρετὸν *δ* *a* | πόνος * : πόνος πόνει *a*, πόνος πονεῖτε *N* | πόνει | πονεῖτε *N* || 16. πονής | πονεῖτε *N* | διὰ γὰρ-πόνος | οἱ γὰρ φεύγοντες τοὺς πόνους τὸ μὴ πονεῖν οὐ φεύγουσι διὰ γὰρ τοῦ πονεῖν φυγαδεύεται πόνος *N* || 17. δ' *N* | Post ἐναντίω *N* add. τις || 18. κρεῖττον *N* || 19. βαδίζετα *N* || 20. ἀνάγκη τοῦ ἐκουσίου omissione τι ποιεῖν *N* || 24. Post ἀδικεῖν in *N* sequitur epistola tertia, quæ ita cum quinta coaluit, ut nullo discrimine distineatur || 27. οἱ addidi || 28. δὲ | δὲ καὶ *N*.

Pag. 209, 1. πρὸς δὲ | ἐπὶ *N* || 2. κἂν | καὶ *N* || 4. πλουσίους *N* : αὐτοῖς *a* || 5. μερικά *N* || 6. προδίδωτε-φρονεῖτε καὶ om. *N* | ὅσα-ἐστὶ | τὰλλα (sic) ὅσα ἐστὶ τοιαῦτα *N* || 9. σιωπηῶς *N* | πάντ' *N* : πάντα *a* || 10. πάντ' *N* : πάντα *a* || 11. καὶ τῶνον om. *N* | καὶ κενοδοξίαν καὶ φρόνον *N* || 12. δὴ om. *N* || 14. καίτοι νῆ τὸν | καὶ τὸν *N* || 15. παρ' | ὅπ' *N* || 16. καὶ πλεύσομαι * : καὶ σπεύσομαι *N*, πλεύσας *a* | ἀθηνᾶ *N* || 17. ἄντι τῆς ἐλευθερίας acc. ex *N* | ἐφέλιετο *N* : ἐφέλιεθ' *a* || 18. ἐμαυτὸν-κτημάτων *N* : ἐμαυτῶ τὸ κρεῖττον πάντων κτήμα *a* || 20. Epp. IX et X absunt *a* *N* || 28. Αὔσι *a* || 30.

"Ομηρος] Od. φ, 295 || 32. Εὐρύτωνα Vatic. 1354 · ἀρυτωνα α | ἄσαε * : ὤλασε α, ἀπόλασε Vatic. 1354 || 34. διατίθησι * : διαθήσει α || 38. δεῖν addidi || 41. In α hiatus est lo literarum. Non est in Vatic. 1354 || 42. Deesse aliquid ad orationis integritatem significavi || 44. τό γε * : τότε α.

Pag. 210, 4. ποιῆ * : ποιῆα | ἄσχημον * : εὐσχημον α || 7. γίνεσθαι * : γενέσθαι α || 10. ἄν adieci || 13. ἐγγύς θεῶν N || 14. τὸ δ' N : τὸ γὰρ α | ἐξέσται N : ἔψεται α || 15. θεῶν-ζῶων * : θεῶν καὶ ἀλόγων ζῶων θεοῖς N, θεοῦ καὶ ἀνάλογον θεῶν α | τῷ N : τινι α | γένει om. N || 16. καὶ μὴ * : καὶ μὴ ἀλόγους N, καὶ μὴ ἔτι ἀνάλογως α || 17. Ὁρίων N : Ὁριγένει α | ἄστου om. N || 19. καὶ μὴ κακούς N : ἀλλὰ μὴ φαύλους α || 20. εἰς N : κατ' α | φιλοσόφους N || 21. μαθήσονται N || 22. καὶ om. N | αὐτόματος * : αὐτόματον | ἐμβαίνον N | ψυχῇ | φύσει N || 24. στολή N : τόλμα α | Διογένειος post ἀσφαλῆς ponit N | πιστότερος N : πλουσιώτερος α || 25. τὰ om. N | καρχηδὼνα N | φοροῦντων * : φρουροῦντων N, φρονούντων α || 26. καὶ | κἄν (sic) N | Περαικού N : περισσοῦ α || 27. διαγωγῆ N : ἀγωγῆ α | ἐλευθερωτέρα N || 28. Σαρδαναπάλλου * : σαρδαναπάλου || 28. εἰ om. N | κρεῖττον N : κρεῖττων α | τὸ ἀσφαλές acc. ex N || 29. καὶ N : καὶ ἦ α || 30. καὶ N : καὶ ἦ α | τῆς acc. ex N | διαγωγῆς N : διατρέψης α | ἦ καὶ N || 31. πάντων-Διογένην | ἄπάντων ὥστε φιλοσοφεῖν κατάλλους ἢ διογένην N | Immo Διογένην || 33. ἐπ' | ἐπὶ τὴν N || 34. νέοις | νεανίσκοις N, quod repono | ἐθίξεσθε * : ἔθιξε N, ἐθίξετε ἑαυτοὺς α || 34. ἰχθύος δὲ καὶ οἴνου N : ἰχθύν τε καὶ οἶνον α || 35. γεύεσθε * : γεύεσθαι || 37. Hactenus α. Reliquas Cratetis epistolas ex libro Vaticano 483 primus edidit Boissonadius in « Notices et Extraits » t. XI. P. 2. p. 16-46 || 38. ἀδικίαν καὶ ἀκρασίαν * : ἀδικίας καὶ ἀκρασίας || 41. μόναις-ἐνατενεῖτε * : ἐπὶ μόναις-ἐπιτελεῖτε V, ἐπιτελεῖται N.

Pag. 211, 4. ἀλλ' -ἀρετήν] Verba corrupta. χρυσίων N || 7. πόνων B : πόνος || 10. συντόνως B || 11. ἀγαθοί * : ἀγαθὸς κακὸς λεγόμενος (sic) scripti. ἀγαθοὶ Boissonadius quoque. Sed idem κακοὶ λεγόμενοι ante ἡσχάλλετε delet || 12. ὅτε adieci. Poteram etiam ὅπου vel εἰ, quod Boissonadio placebat || 15. δὲ inserui || 16. περιᾶσθαι N || 18. αὐτοῖς | ἐταίροις N || 22. διὰ τοῦτο | « Ces mots indiquent une relation à un antécédent qui ne paraît pas suffisamment exprimé. » Boiss. || 25. διδομένου] Ita VN. διαδομένου b | Feci asteriscos. ἔστι B, quo nihil adiuvamur. ἔτι scripti || 29. ἐθίξεσθε] Ita VN. ἐθίξετε b | ψυχρῶ * : ψυχρὰ || 30. κατακλίνεσθαι? || 34. θερμῶ * : θερμὸν || 35. ἀμψέχσθαι V | ἀλουργῆ N : ἀλουργίδι V || 37. ὀδυσέα N | τὸν τῶν N || 42. δὲ post ἐπανδῶν add. W.

Pag. 212, 1. ὀπόσ' ἄν B : ὀπόσα | χαρίζαιτο b. Restitue χαρίζοιτο, quod exhibent VN || 2. Διογένη * . διογένην || 7. ἔς τιμάς om. N || 10. ἐξέσται-ζηλοῦν (cf. ep. 11) * : ἔψεται-ζηλοῦν || 11. διογένην N | πολλούς W : πολλὸν V et N, in cuius margine a manu sec. est γρ.

πολλ || 12. δι' * : ἐξ || 17. Post ἐμαυτῶν N addit περὶ ὀφθαλμῶν. Idem mox omisit ὑπὲρ ὀφθαλμῶν || 20. καὶ ante οὐκ ἐτι addidi. Nisi fuit ὀ δέ μου ταῦτα ἐπακούσαντες οὐκ ἐτι | ἐγγειρήσαντες W : ἐγγειρήσαντες || 24.

δυετίας * : δυετίας | ἀπελείποντο W : ἀπελίποντο || 25. ταῦτα ante ἄ ponunt VN. Correxit B || 26. ἄ | ἄ ἄν? || 28. διατρέβουσιν * : διατρέβοιεν || 29. τάχων * : τάχιστα || 31. φαίνοι N : φανήν V || 33. ἐπιγράφαι B || 37. τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῖς V | ἴμενοι B : ἴμενοι || 41. ἦ acc. ex N || 45. πάλιν adiecit B coll. Stob. Floril. XV, 9. Diog. L. VI, 67.

Pag. 213, 2. τὴν κόμην] τὴν κεκαρμένην κόμην B | φιλεῖς N | τὰ ἀλουργῆ] τάλουργῆ N || 3. παύσει N : παύση V || 4. ὥστε N || 6. εἰ | εἰς (sic) N || 10. τοὺς ἐπιβουλεύοντας B : τοὺς ἐπιβουλεύοντας τῶν ἔραστῶν | ἔτι πελάσειν * : ἐπιπελάσειν || 13. κωνῆ N || 14. αὐτὴν B : αὐτῆ || 16. Deest μάλλον || 17. ἐπιμελεῖσθε N || 19. ἑμᾶς om. N || 23. χειροτονημένους ποιῆσθε N. στρατηγούς excidisse arbitratur B || 24. τὸ μὴ ἔν | τὸ μὴ ἔν ἐπιτῆδειον vel τὸ μὴ ὀνήσιμον B || 28. χειροτονήσατε * : χειροτονήσαι VN || 36. ἀσχάλετε N | ἀπατεῖσθαι N || 37. ἔστι | ᾤ (sic) N || 38. τοῦ θεοῦ add. B | τῶν addidi || 41. μεθισμένοι N | συμφοράζετε * : συμφοράζεσθε N, συμφοράζεσθε V.

Pag. 214, 1. τοῦ σπουδαίου B : τούτου || 2. λημμάτων B : λημάτων || 3. οὐ τὰ W : οὐτ' | ἀλλὰ | ἀλλὰ καὶ N || 5. αἰτεῖσθε N || 6. ἀποδοῖτε B : ἀποδοῖσθε || 7. οὐκ add. B || 9. μέμνησαι * : μέμνη | ἀπολιπῶ W : ἀπολιπῶ || 10. πείσεις B : πείσεις | ὡς | ὡς ὀ B | ὀρύπτει N : ὀρύπτῃ || 13. Sequitur in utroque codice epistola Hipparchiae (τῆ Ἰππαρχίᾳ N) inscripta haec : ἐγὼ δ' ὅτι μὲν σοι μελέται μου, ἀπεδεδᾶμαι σε · ὅτι δὲ ἴδιωτεῦεις καὶ οὐ φιλοσοφεῖς, εἰς ὅ σε προυτρεψάμην, μείψομαι. Ad quam Boissonadius : « Cette lettre est un fragment de la dix-neuvième [tricesima secundae huius editionis], et en a été séparée par quelque erreur de copiste. » Verba perperam iterata delevi || 14. ἀδιαφορεῖν B : διαφορεῖν || 15. ἐκάλεσαν * : ἐκάλεσαν καὶ ἡμᾶς κύνας || 16. ἀνυπομνήτα N || 19. αἰ | Ita B et N, nisi leviter eum inspexi; οἶ V || 20. ὡς γε? || 24. ἀμψέχσθαι N || 25. πολλῇ σπουδῇ B : πολλῆς σπουδῆς || 27. ἡγέομην B : ἡγεόμην VN. Nunc praefero eiusdem Boissonadii ἡγαγόμεν | ποιεῖς * : ἐποιεῖς || 30. τὸν om. N || 32. καὶ B : ὃ || 34. ἀνὸξέει N, quod repono. Post κτήματος excidisse aliquid suspicatur B.

Pag. 215, 1. μέλλει V | καλλωπίζει N, quod restitue | δι' ἄ B : διὸ || 11. δ' deleverim | συμβῆ N : συμβῆ καὶ συμβῆ V | νοσερὰ τὰ βρέθη | νοσερὰ μένει. Ἰππαρχίᾳ (Ἰππαρχίᾳ V). τὰ βρέθη VN, ut nova incipiat epistola. Correxit V || 12. γενωνῶναι | Immo γενώναι || 14. μελήσει | μελήσει μελήσει N | ἐπεισέλογος B : ἐπεισέλογοις | Feci asteriscos || 16. γε W : καὶ || 17. κόρου N | ὀσπράκτιον N : ὀσπράκτιον V || 20. αὐτῶ N || 23. ἑαυτῶν * : αὐτῶν N, αὐτῶ V || 24. ὀρέψαι * : πέμψαι || 27. ἦν * : σοι scripti. ἔτι ἄν σοι καὶ νῦν ἦν B || 29. ἦνευσε N : ἔνευσε V | ὥστε * : ὡς || 31. τί δήποτε; W, quod nunc displicet. εἰ δήποτε scripti. Boissonadius aut εἰ δήποτε aut εἰ μὲν delendum censebat || 33. οὐς | ὡς V | μέλλετε B : μέλετε || 35. ὀρώμεθα * : ὀρώμεθα ἕμιν || 36. οὐκ οἴσθε B : οὐχ οἴσονται N, οὐχ οἶόν τε V || 37. ὥδε ἐπιμελεῖσθαι N, quod reponendum. ἐπιμελεῖσθε ὥδε V, quod in notis B scriptis ἐπιμελεῖσθαι ὥδε || 42. τοῦτ' * : τοῦτο || 45. εἰς N || 48. τ' ἰσόκοις B : τῆσκαον N, τῆσκαον V. Hom. II. Ω, 602.

Pag. 216, 1. παύσεσθε * : παύσεσθε || 2. εἰς * : ἐπὶ || 9. ἀπαθείας B : ἀπειθείας || 11. τις B : τι || 12. ποληταῖς B : πολιταῖς || 17. ἐπράχθη N || 19. ἐπιδοεῖξαι N || 20. ἀφήσιν * . μάθησιν || 21. οὔτε-οὔτε * : οὐδὲ-οὐδὲ || 26. ἄνερ B : ἄπερ V N * Ce mot ἄπερ a produit le datif ἄπερει du titre. * Boiss. | χρησμός * : χρησμός μὴ || 29. ἀτυχεῖν B : τυχεῖν || 35. μὲν adieci || 37. γίνονται add. B | ἀγνοίας B || 40. καὶ ante ἀτάραχος adieci || 43. τῶ] τῷ N | συμβούλοις B : συμβόλοις || 44. σε addidi || 45. ἀρέσκη N || 46. σαυτὸν | κατὰ σαυτὸν B | ἐκείνων N || 47. οὐ μόνον τῶν αἰτούντων ἀργύριον Δ. ἄπερ. τὸ πτωγ. B.

Pag. 217, 2. ἐλεγκτικὸν V | λήψαι N, quod restitue || 3. τοῦτον-οὐδένα] Excidisse aliquid suspicatur B.

DEMETRIUS PHALEREUS.

Ex Iosepho Ant. Iud. XII, 2 et Eusebio Frap. evang. VIII, 3.

DEMOSTHENES.

Pag. 219, 20. πάντα addidi || 25. ὡς Schäferus : καὶ
Pag. 220, 4. ἀπλῶς Baierus et Sauppis : μὴδ' ἀπλῶς || 10. ἐν addidit Wolfius || 11. μὴδὲν add. idem || 22. μήτε Sauppis : μήτε πόλει μήτε || 36. τινὰς] ὀλίγους τινὰς Reiskius || 42. οὔτε Bekkerus : οὐδὲ || 49. εἴρηται Wolfius : εἴρηται

Pag. 222, 52. περιγενήσεσθε Schäferus.

Pag. 223, 21. οὔτε-γεγονώς] Hæc supra legebantur post κακῶν. Transposuit Sauppis | 37. οὐδὲν Wolfius : οὐδένα || 40. οὐδ' Baierus et Sauppis : οὔτ' || 44. οὐδαμῶς Reiskius : οὐδαμῶς || 49. ἐπεὶ Bekkerus : ἔπειθ'

Pag. 224, 8. ἀλίσιτ' ἂν Baierus et Sauppis : ἀλίσιτα || 11. Καλαυρεῖς G. Dindorfius : καλαυρεῖς || 30. ἂν addidi | βούλησθε * : βούλοισθε | χρητήσθε t : χρητσαίσθε

Pag. 225, 32. βοηθήσαντας Schäferus : βοηθήσαντας ἂν

Pag. 226, 3. Intercidisse aliquid indicavit Dindorfius || 43. γ' Schäferus : τ' || 46. δῆται Dobræus : δηλωταί

Pag. 227, 37. ἡ περὶ Wolfius : ἦν περ

Pag. 227, 3. ἀγνώστου Dobræus : ἀγνώμοσι || 24. οὐδὲς Sauppis : οὐδὲς ἂν

Pag. 228, 49. ἀποδεδεγμένων Schäferus.

Pag. 229, 6. ἀνέχεσθαι Reiskius : ἀνέξεσθε || 9. πατρῶος Wolfius || 24. Operarum errore post ὅστις intercidit εἰς

Pag. 230, 15. ἂν add. Bekkerus || 29. οἷς add. Schäferus || 32. ἂν κοιμισαίμην Reiskius : ἀνακοιμισαίμην || 38. ἀπολόμενον Schäferus : ἀπολούμενον || 46. τὸ περιφανές Hermogenes in Walzii Rhet. vol. 3, p. 234 : ἀφανές

Pag. 331, 31. τὸν Ἀπόλλων τὸν Πόθιον] Westerm. ad Dem. de Cor. § 253.

Pag. 333, 16. ἀπὸ τῆς Reiskius : τῆς ἀπὸ τῆς || 24. ἀ] οἷα Schäferus.

Pag. 234, 1. Πολυεῖστου Dindorfius || 7. ἔξεν Reiskius : ἔχεν

DIOGENES

P = Palatinus 398

V = Vaticanus 135

M = Mazarinus 611 A

Palatinum post Boissonnium ipse denuo contuli. Huius excerpta et mea ubi in diversum abeunt, mihi velim credatur.

Pag. 235, 2. οὖν P : γοῦν a | διὰ τοῦτο om. P || 4. τὴν om. P || 5. καὶ om. P || 6. ἀχαιοὶς γέϊτος γράμμενον recte P || 7. πανέλλησιν P : Ἑλλησιν a || 8. συμπολιτεύονται P || 9. ὄφελον P | ἡμῖν P || 10. ἐν om. P || 11. ἐπιστήσω P || 12. οὖν ἐμὲ πρὸς ὑμῶν φυγαδεύθησθαι συνήξει. τὸν ἀντίον δὲ καὶ πιστεύω P. συνερεῖ W || 15. τῆς addidi || 16. οὐδὲς P : οὐδὲ a || 17. ὅπου δῆποτε P : πευ δῆποτε | ἡ οὐτὸς ὑμῖν συνοικεῖν προσανεχθεῖσιν P || 20. μετράκια ἀπορουπτόμενα κακοναθῶν ἀπὸ P. In κακοναθῶν laterc κακὸν ἄλυν (sequitur ἀλύοντες) certum est : de reliquis nihil affirmo || 21. καισπισιν sine accentu P | ἐπεὶ] ὡς P || 23. τεῦτλα] τοιαῦτα P || 24. ἔλεξαν P | ἐπαύοντο P : ἐπαύσαντο a || 25. ταῖς κεραλαῖς διασπάσαντες ἐξέβαλλον καὶ τὰς γλανθίδας ἐν κόσμῳ ἀνεβάλλοντο καὶ ἤσυχλά εἰς ἄστου P | περιεβάλλοντο * : περιεβάλλοντο || 28. οὐς-διεξήειν] οὐ διεξήειν P || 34. δὲ acc. ex P | τε] γε P | συνετοῦ P | μὴ] μὴν καὶ (sic) P || 35. ἀπολείποτο P : ἀπολίποτο a | ἡμῖν] μὴνων P | θαμινῶς] θαλλεινῶς P || 36. ἐπιστέλλοις P : ἐπιστέλλεις a | γὰρ αἰ M : γὰρ καὶ P, γὰρ a.

Pag. 236, 1. με] μοι P || 2. μηδ' P : οὐδ' a || 4. τοῦτο ἐπραξα P || 5. τάχ'] τὰδ' P || 6. δόξωσιν βασιλεύσιν P | ἀνταπεινῶν P || 7. ἀλλ' ἔτι-ἀντείομέν σοι καὶ οὐχ ὑπεροφίας P. Scripsi ὑπεροφία. Operarum errore excidit σοι. Totum hoc comma abest a || 11. ἔστι W : ἐνι P, ἦν a || 12. βασιλεύς P : βασιλεύσιν a | Post αὐτῆ a habet φολακῆ οὖν τῆς οὐσίας μᾶλλον ἀντείπαμέν σοι καὶ οὐχ ὑπεροφίας | ἐἶν P | ἂν W : ἐἶν P, om. a | δύνηται P : δύνεται a || 13. ὦ μακάριε acc. ex P || 14. δὲ] Ita P || 15. ἐχθρῶν P || 16. τε om. P | καταστρεφόμενος * : καταστρεφόμενος P, καταστρεφόμενος a | τὰ τῶν om. P || 18. ταῦτα P : αὐτὰ a | δ' ἔτι P : δέ τι a || 20. Post σχεδὸν adde οὐδ' cum P | ἐἶν ἡμᾶς ἀθήνησιν P || 26. οὖν] δὲ P | Πάνοπος M : πάνοπος a, πάνος P || 28. τις θεῶν θέραι τῶν τὴν ἀγορὰν ἐργαζομένων

P || 29. εἰρόστο P || 30. ἔπινε P : ἔπινεν a | δόξας (sic) P || 32. σοὶ εὐρών] συάγγων P || 33. ἐπὶ Θεβῶν ἀνερχομένου] ἡπιθήρων ἐρχομένου P. Rectius ἐπὶ Θήβας Paris. 1760 || 34. τῶν] ὁ τῶν P || 36. ἐκάστοτε post ἀγορὰν addit P | διατρέουσιν P : δὴ τρίουσιν a || 39. ἀνθρώπου P || 41. ἰκέτη P : τῷ πατρὶ | ἰκέτη a | ὦ om. P | ἔτι ὁ κίων P || 43. χειροῖν P | ἐπὶ] ἔστι P || 44. μᾶλλον δὲ ἦδεσθαι om. P | Post ὀλίγοις operarum errore excidit μὲν.

Pag. 237, 1. ἔστιν P || 2. τὸ] τὸ μὲν P || 3. πρὸς τῷ c.

W : πρὸς τὸ α, σὺν τῷ P | μὴ] μῆδὲ P | πράγμασιν P | δ'] τε P || 4. ἐνδοξὸν πῶς ἐστὶ] ἔτι πως ἐνδοξὸν ἐστὶν P | δ om. P || 5. οὐχ ὄ γῆς om. P | εἰκάδω ἑμαυτὸν P : ἔοικα α || 7. ἀνατεθεικῶς] Ita P | καὶ οὐκ εἰς τὸν πλησίον acc. ex P || 8. δὲ] μὲν γὰρ P | Ὀδυσσεά acc. ex P || 9. φορήσαι M : φορέσαι P, φορεῖσθαι α || 10. ἐπανήξει] ἐπανήθην P | ὑποθημοσύνη P | καὶ acc. ex P | οὕτως P || 11. μὴ] μῆδὲ P | εὐρημα εἶναι P : εὐρεμα α || 13. ἔδωκεν P || 14. εὐαγέα P | μεμορχυμένα P || 17. πυκνὰ-ἀορτήρ acc. ex P || 18. ὦ acc. ex P | ὁ P : ῥ α || 19. καὶ ἐπὶ P : ἐπὶ α | στολῆ] τὸ μὲν κοινὸν ἐστὶ πρὸς θεῶν τὸ δὲ εὐρεμα P || 20. ἦ δὲ] τὸ δὲ P | εὐρημα * : εὐρεμα | τοῦ θεοῦ abest α P, in α solum est θεοῦ, quod restitue. Saltem esse debebat τῆς θεοῦ || 21. Εὐγνησίω] Nomen corruptum, quod abest α P | μεγάρων P : μεγαρέων α || 22. τῆν] εἰς τὴν P | προϊσταμαι διδασκαλίω P || 23. μοι om. P | εὖ acc. ex P | ἐραψύδου P | ἔδοξέ μοι πῦθσαι P recte || 24. αὐτοῦς] αὐτοῦς τὰ γράμματα οἱ δέ μοι ἀπεκρίναντο P || 26. ἀποκρίασθαι P || 27. ἐπὶ τῶν βράθρον ἐκάθισα ἑμαυτὸν εὐκόμωσ P || 28. αὐτὸν ὁ δὲ καὶ γὰρ ἔλεγετο πρὸς P || 29. ἐπιστρέφει P. Malim ὑποστρέφεται || 31. διονύσιε P : διόνυσε α || 32. τῆ ἐκπύσει P || 34. Post διόγενες P habet τὰ ἀνθρώπων σὺ μένοιγε || 35. τῷ] τὸ P, in cuius mg est ab eadem manu τῷ εὖ τὸ οὐκ ἀληθές : καλῶς ποιῶ μὴ ἀληθῶς συναλγῶν σοι | ἀληθές P, quod repono || 37. τὰ νῦν καὶ] καὶ ἔτι P || 39. ἐναπολιανεῖν P : ἀπολιανεῖν α | Malim καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν | σε om. P | ἄπασαν τὴν ὄσταν P || 44. οὖν] τε P || 46. θελήσαι P | μεταπέμψασθαι * : μεταπέμψεσθαι (sic) P, μεταπέμψαι α || 49. δὲ om. P.

Page 238, 3. τὰ ἄλλα P || 5. Μητροκλέτ' Μητροκλέτ' εὖ πράττειν P || 5. στολῆ P : ἐπιστολῆ α || 8. γέ om. P || 9. ναῦς σῖτον καὶ οἶ] ναυσοί P || 10. πυροστοῦ P : πυριτοῦ α || 11. λιμοῦ καὶ τοῖς ἔρῳσι τὰ παρὰ P || 12. καὶ om. P | ἐπαρήματα P : ἀπαρήματα α || 13. φατῖν P || 14. προῖκα * : προῖκα αἰτεῖν | Scr. οὐδὲ ex Pa | τῆ σωτηρίᾳ W : τῶ σωτηρίᾳ || 15. ἔστιν αἰτεῖν] Ita P, qui et supra αἰτεῖν habet, ἔστιν omisso αἰτεῖν α | τὴν om. P || 16. ταυτί σε ποιεῖν P | καὶ om. P || 17. κρείσσονα P | αὐτός om. P || 18. σοι τὴν-πρὸς τὴν om. P || 19. πάντη μάχου] πανταχοῦ μάχου P || 20. μῆθὲν P | σε

τ
ἐπελγῆ] οἰσεπιτησχαλοῦ (sic) P | τι] τοι α || 21. σωκράτη δὲ λέγειν μὴ P || 22. Scr. ἀλλ' cum Pa || 23. ταυτ' P. || 25. δὲ εἶναι P : δὲ α || 27. εὖ πράττειν addit P | ἐν τῇ ἀγορᾷ Pa, quod repono || 28. ἐντεύθῃ] τεύθῃ P || 30. κινδολόγους ἐπιδιδῶσι P || 31. ἐκουτοῦ-πύρου acc. ex P | εἰσὶ δὲ] πλησίον δὲ εἰσιν P || 34. εὖ πράττειν addit P | ἐπὶ adieci || 35. ἀκούσωνιν] ἔνται] ἀκούσωνται P || 36. ἐπὶ φιλοσοφίαν] φιλοσοφεῖν P | δὲ P || 37. ὡς * : ὡς οἶ. Nunc malim ὡσεὶ || 38. ἀσθμαίνοντες P || 39. που * . ποτε | τὴν μαλακίαν-ἀπαθλίαν * : τῆς μαλακίας ἀλλὰ τῆς ἡμῶν ἀπαθείας P, atque ita α, nisi quod habet ἀμαθίας || 40. ἔαν P || 41. γὰρ] τοιγαροῦν P | οὕτως post αὐτοῦς add. P || 42. οὐκ εἰς P : οὐχ εἰς α | διαβάλλουσιν P | ὁ μελῶν δι' ἂν P || 43. δουλεύουσιν P : δουλεύσουσιν α || 46. καὶ ante κατ' om. P | ἡμῶν om. P | πέτρικεν P.

Page 239, 1. Ἀπολήξειδι W : ἀπολλήξειδι | χαιρείν

add. P | ἀπεθέμην] ὀργαῖς μεγάσθενες ἀπεθέμην P || 4. ἔτι om. P | τὴν] ἦν P || 5. ἡλικίαν] ἐλευθερίαν τούτου P || 7. χαιρείν add. P || 8. ἐπιτηδευσόμενον P || 9. ἐπιτείνω ἴν' ἔσοι ἂν ὧσιν οἱ μιμούμενοί P | τέλειον] Ita P || 10. εἶναι] γένωνται P || 11. χαιρείν add. P | ἀκούω] Ita Pa | τριπλοῦν P || 13. εἶναι acc. ex P | δὲ α | ἔκαστον P || 14. αὐτῶν P : αὐτοῖν α || 15. ταῦτη δεῖ κερσῆσθαι acc. ex P || 16. οὐδ' acc. ex P || 17. δὲ τὰ μῆδὲν P : δὲ μῆδὲ τὰ α | ἀλλὰ τῷ-λόγον P : ἀλλ' ἄμα τῷ λόγῳ τὸν βίον α. Nunc malim τῷ λόγῳ τὸν βίον abiecto ἄμα || 18. ἀ δὴ P : ὁ δὲ α || 19. μοι] μὲν P || 20. τὸν Κορινθίον P : τὸν κορινθίον α || 21. ἔστιν P || 23. Ἀπολήξειδι W : ἀπολλήξειδι α, ἀποδειξω χαιρείν P | χάρεις] χάριτας P || 24. εὐρόν Pa | ἀεξάνμον-πίθον P : ἀλεινῆν α || 26. ταύτης acc. ex P | ἀνευρίσκουσιν P : εὐρίσκουσιν α || 27. χαιρείν add. P || 29. ἔτι acc. ex P | πέσεις P : πέθειν α || 30. τι φρονεῖν περὶ σοῦ P : περὶ σοῦ φρονεῖν τι α | οὐδὲ om. P || 31. τὴν om. P | εἰς] ἔτι P || 32. προσενηγεῖν P || 33. οὐδὲ σέ] σὺ δὲ σέ || 37. ταυτά-ἴνα μὴ om. P || 38. προσφρονεῖς P | ἀλλὰ] ἀλλ' οὐ P || 39. Ἀπολήξειδι W : ἀπολλήξειδι α, ἀπολλήξου ἡ
ξίδι χαιρείν P | ἀψύχων ἡμῶν ab eadem P || 40. σοι P : μοι α | γελοιοτάτην P : γελοιοτάτην α || 41. εἴη] οἶε P.

Page 240, 2. δι' αὐτοῦ P || 3. Ἀναξιλῶ] ἀναξιλῶ τῶ σοφῷ χαιρείν P || 5. ἔστιν μου P : ἔμοῦ ἐστὶ α | χλανίς (sic) P || 7. καρηκομῶ * : καρηκομῶ. Feci asteriscos. Excidit forsitan λόγισαι ἔτι] ὁ acc. ex P || 8. ἐψυλοκόρησεν P : ἐψυλοκόρησε α || 9. καὶ ante φρονεῖν om. P | αὐτὸς ἔφα] αὐτόσοφα P || 11. χαιρείν add. P | λυπηθῆναι P || 13. εἰ] ἡ P | δ' P : δὲ α || 14. ἐπλήγη P : ἐπλήχθη α || 16. μήτε κατασιγῶνεσθαι P, quod restitue || 17. δὲ P || 19. βουλεύομαι τε τὰ P, quod probum est || 19. προσήκοντα] συμφέροντα P || 23. χαιρείν add. P | οὐχ ἐκτέν] οὐκ ἐκτιστέον P | οὔτε τοῦ γενέσθαι acc. ex P || 24. οὔτε] οὐτ' ἐν P || 26. ἦ] μὴ δὲ P | γὰρ] δὲ P || 27. ἔστιν P || 29. ἐγὼ προσήτη P || 31. ὁ om. P || 32. ὁ om. P || 33. χαιρείν add. P | ἔστιν P : ἦν α || 34. παραμενεῖν W : παραμένειν | σοι acc. ex P | γράψω * : γράψω || 35. πῆρα] ἡγίαια P | ταμείον Paris. 3047 : ταμείον || 37. ἑμαυτῷ] ἐν αὐτῷ P | σύνομοι om. P | τὴν] ἡ P | τὴν acc. ex P | φθορά P || 38. ταῦτα P | αὐτοῖς σε τὰς P || 39. καὶ σοι P || 40. πλέον P : πλεῖον α || 41. λαχύδα P : ἀλεξάνδρω] χαιρείν add. P.

Page 241, 2. βουλέσθω P : βουλευέσθω α || 3. λόγων P : λόγῳ α || 4. ἔσον] ἔσον ἔστιν P || 5. καὶ om. P || 6. ἀλεξάνδρω P : τῷ αὐτῷ] χαιρείν add. P | κάγαθος W : καὶ ἀγαθὸς || 10. ἴππωνι P : ἱππίωνι α | παρεκάλεις P : παρακάλεις α || 12. γενόμενος * : ἐσόμενος | καὶ om. P || 13. δ' P : δὲ α || 14. Scr. τοῦτο cum Pa | εἶναι] ἔπειναι P || 15. τῆ om. P | καὶ τὰ * : καὶ || 16. ἐπιτρεπέα * : ἐπιτρεπτόν | ταύτη-ἐγέννησε] αὐτῆ ὡς γὰρ ἐγέννησεν P || 17. εὐλαθεθῆς ὄλωσ τῶν τότε ἀνασθητος ὧν P || 19. παρατεθῆναι P : παραθεθῆναι α | με acc. ex P | λοιμαίνεσθαι P || 21. Abest hæc ep. α P || 27. ἂν addidi || 30. ἀντικέριδι P : ἀνικέριδι α | χαιρείν add. P || 31. γε] τε P || 32. ἀποκέρησαι P : κέρησαι α || 33. νοσοῦντες P | ὕπ' ἔμοῦ δὲ μόνου τὴν ἀρετὴν καταρωθῆσθαι βίου γὰρ P || 35. ἡσυχκεν P : εὐρχκεν α | τῶν P || 36. καυχῆ-

σαιτο * : ἀυχῆσαιτο *P*, καυχῆσθαι *a* | παρόντος *P* : φανέντος *a* | ἀνακόλουθα *P* || 37. τούτους *om.* *P* | ἀτετέλ- στον γὰρ δι' ἀνδρείαν δοκοῦντες οἰκεῖν *P*. Unde sumpsit ἀνδρείαν. ἀνδρίαν *a* || 39. ἐκδεδώκασι μηθένα *P* | αὐτῶν *P* : αὐτὸν || 41. πολεμοῦνται | ἀπολοῦνται *P* || 42. δύναιται' ἂν ἐρρωσθαι Parisinus 3047 : ἡδύναντο ἀνερρωσθαι τὴν ψυχὴν *P*, δύναιτ' ἂν ἐρρωσθαι ἢ ψυχῇ *a* | κατεγόντων post τῶν add. *P* || 44. Διογένης ὁ κίων] Ita Vatican. 1353. Paris. 2755, *om.* *a*. ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΕΑΛΗΘΙΝ ὁ κίων *P*. Malim ὁ κίων omissio Διογένης.

Pag. 242, 1. τοῦτο *P* || 3. μὲν acc. *ex P* | γινώσσετε *P*, quod reponendum || 4. τιμωρεῖται *P* : τιμωρεῖται μὲν *a* || 6. μάρτυρα *P* | περσωσιμῆνης *P* || 7. οὐδέποτε* *P* || 8. καταγγραῖτε | καταγγραῖτε *P*. καταγγάγετε *W* | κακῶν *P* : κακῶς *a* || 9. καὶ addidi | ἀλλήλοις φθοσῶντες acc. *ex P*, item mox ἄλλον et μικρῶ || 10. ἴδεται *P* || 12. καὶ-ἔνδοξα *P* : καὶ ἔνδοξα καὶ πιθανὰ *a* || 13. κατολισθάνοντες *P* : κατολισθαίνοντες *a* || 14. ἀλλὰ] Ita *P*. ἀλλ' *a* | ὑπ' *P* || 18. πολλὰ *P* : πλεῖω *a* || 19. γῆ acc. *ex P* || 21. πλεονέκται ὄντες | πλεονεκτοῦντες *P* || 22. οὐκουν* : οὐκοῦν || 23. ὑπὸ τοῦ δήμου *W* : ὑπὸ τοῦ δήμου *P*, ἀπὸ τοῦ δήμου *a* || 24. πόντες-ἐπὶ *P* : πόντες οἱ δὲ δημοσία ἐπὶ *a* || 25. δῆλον ὅτι *P* || 27. γὰρ acc. *ex P* | ὑμῖν *P* || 28. χρεῖα *P* : χρεῖα ἐτύγγα- νεν οὕσα *a* | μελλομεν *P* : ἐμελλομεν *a* || 29. πάντως ἐστὶ χρεῖα* : πάντως δήπου ἐστὶ *a*, πάντως ἔσται που χρεῖα *P*. Nunc malim πάντως ἐστὶν abiecto χρεῖα || 31. τὰ *om.* *P* | ἔν' *P* || 32. ὅταν-τούτων *W* : ὅταν ποτὲ χρεῖα δὴ τούτων *P*, ὅποτε ἤ χρεῖα τούτων *a* | ἀδίκους]

καὶ (sic) δικαίους *P* || 33. χρῆσθε *P* : χρῆσθαι *a* | ὀπί- ταν-δικαίων *P* : ὀπίτε ἤ χρεῖα δικαίων *a*, ὀπίταν χρεῖα δικαίων ἢ (sic) *P* || 34. χρεῖαν | χρεῖαν δήπου *P* || 35. ὅταν *P* : ὀπίταν *a* | ὑπελέσθαι *P* : ἀπελέσθαι *a* || 35. Post τοῦτο operarum incuria excidit ἀλλ' || 36. πράτ- τητε *P* : πράσσετε *a* | τὰ acc. *ex P* itemque proximo versu ἄν || 38. ἐπιχειρήσετε *P* : ἐπιχειρήσετε | τούτους *P* : τούτοις *a* || 39. τοῖς acc. *ex P*, *ex eodemque* ἢ παναθήναια καὶ ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ || 41. ἐσθίετε καὶ *P* : ἐσθίετε *a* | μεθύετε περαινέτε* : μεθύετε συνοουσιάζετε παραινέτε ἐκ τῶν ἐναντίων παραινέσθε *P*, μεθύετε συνοου- σιάς περαινέτε ἐκ τῶν ἐναντίων περαινέσθε *a* || 42. γυναι- κοπαθεῖτε-ἔτι *P* : συνδικοπαθεῖτε ἀσεβεῖς ὑμεῖς ὅτι *a* || 43. μὲν *om.* *P*, recte || 44. πάντα ταῦτα *W* : πάντα τάδε *a*, ταῦτα πάντα *P* || 45. καὶ ἀληθοῦς acc. *ex P* || 46. πλημμελήσαιτε *W* : πλημμελήσετε *P*, πλημμελή- σητε *a* || 49. εἶδον *W* : ἴδον *P*, εἰ δὲ *a* || 51. πόσους *B* : πό- θης *M*, πόσεως *P*, πο *a* || 52. γὰρ τούτοις *P* : τετάρτου τοῖς *a* | ἐγαργαλισθήτε Vatican. 1353 : ἐγαρ- γαλισασθε *P*, ἐγαργαρίσθητε *a* | γρόνον *P* : γρόνον *a* || 53. μεγάλης καὶ ἰσχυρᾶς *P* | ἀγγρόδος *P* || 54. καὶ *P* : καὶ τότε *a* | ὠπελήσει *W* : ὠπελήσει *P*, ὠπελεῖ *a*.

Pag. 243, 1. κιονόκαρανα] κείμενα κρανία *P* | ἀλλ' οἰ- ταις *P* || 2. οὐδ' ἰσχυροποιεῖσθαι *P* : οὐδὲ πικροποιεῖ- σθαι *a* || 4. καταπαρήγη. *P* : καταπαρήγηται | κακῶν *W* : κακῶς || 5. εἴτεται *P* | ὥσπερ οὐκ ἔχετε *om.* *P* | ἔαν | ἐάν μῃ *P* | μεθύητε *P* : μεθύετε *a* || 6. σωκράται τῷ καλῶ *P* | κοινή βουλή συνελθόντες acc. *ex P* || 7. σύμπαντες *om.* *P* | ἢ σωφρονεῖν *P* : φρονεῖν *a* | μαθεῖν ἢ ἀπάγχασθαι *P* || 11. ἄρησθε *P* : ἀρεσθε *a* | δύνησθε *P* : δύνασθε *a* || 13.

γῆ acc. *ex P* | τὰ *om.* *P* || 14. ἔ] ὅσα *P* || 15. λέγουσιν

P || 16. καὶ post τέμνουσι (τέμνουσιν *P*) *om.* *P* | κάουσι *P* : καίουσι *a* | καὶ *om.* *P* | δεσμεύουσιν *P* || 17. τε *om.* *P* | εἶσω *P* || 18. κἂν *P* : καὶ ἔαν *a* || 19. ἀλλὰ* : ἀλλ' ἔαν ὑγιασθῆτε *a*, ἀλλ' ἔαν μὲν ὑγιασθῆτε *P* || 20. πλείονα δέ μοι πάρεστι *P* || 21. καὶ εἰδέναι ἀντὶ τοῦ ἄγνωστον *P* || 22. διετέλεσα μὲν γὰρ *P* || 23. μόνους* : μόνος | διετέλε- κται τοῖς δ' ἄλλοις οὐκ εἰδῶσιν *P* || 24. λόγων *P* : λόγων *a* | παρεξέβη *P* : οὐ παρέβη *a* || 25. κνωδάλων ἢ νηπιῶν *P* | ὡς *om.* *P* || 26. λόγους *P* | δὲ οὖσιν | ὄσον *P* || 27. λέγω *om.* *P* || 28. γέωνται ἑλληγες ἀπληθοῖ *P* || 29. εἰσὶν *P* || 32. δεῖν] Ita *P*, *om.* *a* | ὑμῖν δ' οὐδὲν ἱκανόν *P* || 35. Abest hæc ep. *a* *P* | κίων διουσιού *M* | σεαυτοῦ *W* : ἑαυτοῦ || 46. Post οὖν *M* addit σου, quod reponendum || 50. ἔγγης *W*. Restitue ἔγεις, quod in *a* est.

Pag. 244, 1. ἀποκαθαρεῖ *W* : ἀποκαθαίρει *a* || 2. παύ- σαι *W* : παύει *a* || 3. καταστήσει *W* : καταστήσει *a* || 4. Scr. ἔβρηγας cum *a* || 6. παρασκευάσασαι σοι *W* : πα- ρασκευάσων *a* || 14. συμμίγησι *W* : συμμίγησι *a* || 17. οὐδὲ *W* : οὐτε *a* || 18. τοῦτο *W* : τούτω *a* || 20. ποιεῖ *W* : ποιήει *a* || 21. σωθεῖς *W* : σωθήει *a* || 39. Se- quentes Diogenis epistolæ ex codd. Palatino 398 et Vaticano 1353 primus edidit Boissonadius in *Notitias et Extrails* - vol. X, 2. p. 223-278 | εἰ πράττεται addit *P* || 41. ἐτύγγαεν *P* || 42. ταῖν φερούσαιν] Hiatum signavit *B*. Idem mavult ταῖν ἐπ' αὐτὴν φερούσαιν vel ταῖν φερούσαιν ἐπ' αὐτὴν | ἔλεγεν *P* || 43. ἕξαινα *W* : ἕξῃ *P* || 45. ἐπειδὴ] Turbata oratio. Non sufficit eicere ἐπειδὴ || 48. ἐπαναστὰς *V* || 50. δῶω *P* | ἀναφερούσας *P*.

Pag. 245, 1. βράδιον *P* | καθιστὰς ἄμα γὰρ | καὶ στάς ἀλλὰ γὰρ *B* || 2. τὴν adieci | εἶπεν *P* || 3. δ' ἐπὶ *P* | αἰ- ρεῖσθε *W* : αἰρεῖσθαι | ἕκαστος *W* : ἕκαστον || 4. ἐθέ- λετε* : ἐθέλει *V*, ἐθέλοι *P* | δὲ ἐγὼ *P* || 6. λείαν *W* : τὴν λείαν || 9. ἐπιγορόμεν *W* : ἐπιγορόμεν || 12. μοι* : με | ἀποκρήμνησι *B* in Thesaurο : ἀποκρήμνισι || 16. εἰρό- μῃν *P* | με] Immo mo || 17. περιέβαλεν *P* || 18. καῦ- μα* : τὸ καῦμα | θερείας *B* : θερίας || 21. πλείονα* : πλεόν || 23. εἶπεν *P* || 24. Post διὰ τί operarum errore intercidit αὐτῇ || 25. εἶπεν *P* || 25. γῆρῃναι *V* || 26. κάρδαμον *B* : καρδάμμον | μὴ inseruit *W* || 30. εἶπεν *P* || 32. Φαινύλον *W* : φαινίδα *V*, φαινύλα : εἰς πράττειν *P* || 33. κατὰ | κατὰ *P* | ὑπήνητησεν *P* | Κίκερμος] Τίτορμος? || 37. ἐκστηθι* : στήθι || 40. ἐπὶ τίνι] ἐπί- τωι *P*. Scribe ἐπὶ τῷ || 41. τὴν κεραλὴν τῆδε πῶς στε- ράνω *P*, quod restitue || 46. τοῦς* : τοὺς δι' ὅτερον τοῦς *P*, τοῦς δήποτε *V*. *B* coniciebat τοῦς δὴ νενηκ- μένους πότερον. Nunc malim τίνας δὴ; πότερον τοῦς κτλ. || 47. ἄλλους (ἄλλος errore excusum) ἄρα δήπουθεν καὶ ἄλλους* : ἄλλοις ἂν δήπουθεν καὶ ἄλλοις || 50. αὐτὸν *V* | μόνον* : μόνον || 51. Ὀλυμπία *W* : Ὀλυμπιάς

Pag. 246, 7. σὺ *W* : εἰ || 10. τῆς] γῆς *P* || 13. εἶπεν *P* || 16. τοῦτο | τοῦτο μὲν *V* || 17. ὅστις οὐ *B* : ὅστις ὅς *P*, ὅστις *V* || 18. γοῦν | Lege οὖν cum *V* || 22. ἀνθρώ- πων *V* || 23. ἱμᾶτιν *P* || 24. διογενία *V* || 26. ζήση *P* || 28. κατέβαλεν *P* || 29. ἀφείλατο *W* : ἀφείλατο | τε abesse malim || 30. γαίρειν addit *P* | βακτανία* : ἀκτεῖν || 33. ὕφον *B* : σοφον *P*, *om.* *V* || 34. ἐπανοῦσιν *P* || 36. ἀμπεγομένον *W* : ἀμπεγόμενον || 38. οὐδὲ *P* | μα-

γαρειών B : μαγειρίων || 41. ἔστιν P || 48. παρή * : πάρεσι || 50. ἀπαρμένους W : ἀναγομένους

Pag. 247, 2. πίνοντα | Hiare orationem suspicatur B || 5. δνειδων P || 9. γε | τε V || 13. φιλέπος μαζαβλωρός V. φιλήπος μάζα χλωρός B || 14. εὐ πράττειν addit P | καθήμην P || 18. τότ' P | αὐτὸν * : τὸν | Proxima corrupta sunt || 19. ἀνέβηψε V | προσηγόρευσε P || 20. Iocus librariorum et typhotetarum vitio corruptus. Scripti ὄρεξεν ὡς αὐτὸν καὶ αὐτὸν ἐγὼ διὰ τοῦτο ἀντιπροσαγορεύω (ita certe P). B malebat ὄρεξεν, ὡσαύτως καὶ αὐτὸν ἐγὼ ἀντιπροσηγόρευσε || 22. δύναιτα P || 24. οὐ || 26 P | ἐργασαι * : ἐργάσασθαι || 27. γάρ ἔστιν P || 30. εἶπεν P || 34. μέντοι * : μὲν τὴν || 36. εἶπεν P || 40. τὸ β[ρ]α || τὸ β[ρ]α κρατεῖν vel ἐλεῖν vel βιάζεσθαι B || 42. νάπη V || 43. ἐγενήθη P || 45. Feci asteriscos. B intercidisse aliquid suspicatur, velut εὐτελῆ || 46. παραλείπεται * : παραλίπ[ε]σθω || 47. οὐδὲ B : οὔτε || 48. ἄλωειδῶν C. B. Hasius : ἄλλων εἰδῶν || 50. εἰσῆλθεν P.

Pag. 248, 3. εὐ πράττειν addit P || 4. ἐπιπολούμενος V || 5. ἀνθρώπους * : ἀνθρώπων scripti. ἀνθρώπων B | ταῦτα B : τὰ || 7. δοξῶν τῶν W : δοξούντων P, δοξούντων V. δοξῶρων τῶν B | πολέμουσῶν W : πολεμούντων || 9. καὶ τὴν ἐλλάδα στρεφόντων V || 12. εἰς B : τὴν || 13. κρηνίσαι Meinekion (v. Nauckij Fragm. Tragg. Gr. p. 42) : κρηναῖον || 14. ἀργεῖαι P || 15. παρεγίνετο P || 17. πτώχ' B : πτωχὰ | ἀμφιβληστρα Heckerus : ἀμφίβλητα || 18. ἀκλήτρια | Ita P | φύγους Dobraeus : τύχης || 19. ὑποστρέψαντα * : ἐπιστρέψαντα |

φέρει βωγαλέου ἴππου P || 20. ἀναμέστου P | δοκεῖ ἔτι P || 22. ὑγείας * : υγείας || 26. ἔστιν P | Τηλέρειον * : τελέρειον || 27. ἐλῶ P || 29. ὑπὸ τὸν Δία | ὑποτίδια P || 31. ἐξιλάσκομα * : ἐξίλαμαι || 35. εὐ πράττειν add. P || 36. παρηγορεῖ * : προσήκουσα || 41. προσελθὼν P | εἴσαι P || 44. πόσον B : πρὸς ὃν P, πόσον πρὸς ὃν V || 49. στεγνῶσα P.

Pag. 249, 1. τὸ addidi || 6. δ' P | ἐπηπειλήσεν P || 8. ἑταίρον P || 11. Malim ἐπεὶ δὲ εἶδέ με || 13. εἰ || 14. τὸ | τοὺς B || 15. ἂν | ἄρ' P || 16. ἄχθῃ εἴ * : θόλῃσι V et diserte P; falsus est B || 17. ἐστύθη B : στήθη V, στήθη P | βίνους Dobraeus ap. Boiss. ad Aristan. p. 271 : ἴνας || 20. εἰ δέ | οὐδέεις P | ἔστιν P || 21. μεταίρεσι (operae fecerunt μεταίρεσι) * : μεταί-

ρεισι scripti. μεταίρειν B || 23. συνακαυλήται | ἐνακαυλήται P ab eadem || 24. κόφωνα * : κύναις | τῆ στυτιῆ B : σταντι | περιβαλεῖν * : παραβαλεῖν || 27. ἐπὶ τὴν θάλασσαν V || 28. εὐ πράττειν add. P || 30. κατοικεῖ B : κατώκει P, κατώκει V || 35. ἐπάναγε P || 37. ἀποκλείεται P : ὑποκλείεται | καὶ abest a P | προσελθὼν V || 38. ἱαμβίον P || 41. ἔχουσιν P || 42. αἰ addidit W || 43. ὄρελεῖ P || 44. αὐτὸ * : αὐτοῖ || 46. κακῶς * : ταῦτα || 48. εἶπεν P || 51. ἔφρασαν B : ἔφρασαν

Pag. 250, 3. δ' om. P | βλάψεν * : βλάπτειν || 5. εἰσέλθη B : εἰσέλθοι | ἀπητηται P || 6. ἐκθάλη οὐχ V || 7. ἀπολέγει W : ἀπολέγει δ' || 8. ὑμῶν B : ἡμῶν || 10. εἰσέλθη B : εἰσέλθοι || 12. παρέντες ὑμῶν αὐτοῖς P || 13. ἱαμβίον P || 15. τὴν addidi || 18. χρῆναι P, unde efficiendum videtur χρῆν || 23. Hiatum significavi hic et

v. 27 | κατέφαγεν P || 24. εἶπεν P || 28. δι' addidi || 30. ἄλογα * : λοιπὰ P, ἄλογα λοιπὰ V transfixo ἄλογα || 31. ποιεῖ B : ποιεῖν || 35. σηλαίων B : ἐπηλάτων || 36. τοῦ B : που || 38. οὐκ-ὑμῶν | Ita Boissonadiana. Ipse Boissonadius in notis hæc palat « Au lieu de οὐ γὰρ αὐτὰ ἦσαν on lit dans B (Palat. 398) ωαρατασιασαν et αρετηη au lieu de ἀρετή : dans A (Vatic. I. 1353) καὶ au lieu de κακὰ ». ἀλλ' ἢ ταῦτα ἔδρα-ἀρετηῆ W || 39. ἄλλα sine accentu P || 47. ταῦτα | δὲ P || 50. ἔστιν P || 51. ἔστιν P | αὐγέα P, quod suscipiendum.

Pag. 251, 1. συνεπιγράψω * : συνεπιγράψω || 7. εἶπεν P | οὐ | χάριν scripti. σοὶ χάριν B. Adieci δὲ || 8. εἰσαι B : εἰσαι | ἀσραλισκόμενος * : ἀσραλισκόμενος || 9. ἡμῶν V || 10. εὐθύνθη scripti || 11. εὐ πράττειν add. P | ἐπαναστάτους V || 12. Ἄλιων B : δαλείων P, δολλείων V. Poterat etiam scribi Ἄλειων || 15. τὴν ἀγορὰν ἐξέκλιπεν * : τῆς ἀγορᾶς ἀπέκλιπεν || 16. ἐπέτυχον P || 21. προσηγόρευσε P || 27. πότερον V | δοκῆι P || 30. λέγεις διόγενες P, quod repono || 31. ἐξελεθῆν | B ἐκλιπεῖν vel καταλιπόντα ἐξελεθῆν. Fortasse ἐξελεῖν || 37. πολυτελεῖς * : πολυτελεῖς || 38. βαριανοσσοῦ κυπαρισίων ? || 40. εἰστήκεισαν PV || 42. εἰς | ἐπὶ ? || 43. δ' P || 45. Immo κατάλιπεν || 11. ι, 154 || 48. οὐδὲ B : ὧδε | ἐναυθῶα | εἰς ταῦτα V || 51. δ' P.

Pag. 252, 1. νυματιαῖον * : νυματιδῖον || 2. κάρδαμον B : καρδάμομον || 6. Hiatum signavi hic et infra || 13. ὕδωρ καὶ ταῦτα οὐκ ἐν παρατοπω (sic) μάλιστα δ' P || 14. γυμναστήων W : γυμναστηῶν A || 19. βαδίζουσιν P | τοι B : σοι || 21. εὐδαμονίαν * : εὐδαμονίας || 23. κακὸν * : ἀγαθὸν || 25. Malim « ἀλλ' ἐγὼ σοι » ἔφη a ταῦτα || 26. ἡδύτερα B : ἡδεύτερα P, δεύτερα V || 27. οἱ om. P | προσθεύουσιν P || 28. ἐπιγράφοντες V || 29. ἐπεὶ ταῦτα | εἶπεν V || 33. παρατίθει V || 35. ἴαι W : αἰ | PV. ἔα S. de Sacy. αὐτῆς delem || 36. τοῦτο σοι ἔφην δοκοῖη W : τοῦτο σοι ἔφην ἂν δοκοῖη V, τοῦτ' ἔφην ἂν δοκοῖ P, Nunc malim δοκεῖ | ἔσθι * : οἶσθω || 40. εἰς V || 41. λακῶη P || 47. ὅτε-ὅτε P || 51. ἀπ' οὐρανοῦ V.

Pag. 253, 5. προϊσταμαι P || 6. Immo εὐρομένου || 7. προσελθὼν V. Malim προσελθὼν || 8. L. εἴ. || 11. αὐτὸ B : αὐτοῦ || 14. Rectius ἐπλήγη || 15. Dele comma || 18. ἐπηκροῶντο * : ἐπεκροῶντο || 19. διαιτουμένου P (ita) || 29. οὐδὲν B : οὐδὲ | προτέμην P || 32. Lege δὲ cum scriptis et mox cum iisdem πάντα pro πάντῃ || 35. Potius ὅποι πτόσετέ || 37. εἰς τὰ * : εἰς τὸ || 38. Immo ὅποι || 44. πρὸς B : πῶς

Pag. 254, 1. εὐ πράττειν add. P || 2. ἔστιν P || 6. ἢ ante ψυχῆ add. V || 8. γεγῆται (sic) P || 9. ἐξημμένη B : ἐξημμένης || 14. ὅπη V || 16. φεύγουσιν P || 31. ἐπιτάττουσιν V || 37. δέη B : δέει || 40. Hiatum signavi || 44. οὐδὲ περὶ θεῶν V | περὶ μικρῶν δὲ | ἀλλὰ περὶ μικρῶν V || 47. ἀλόγους B : ἀλόγους καὶ V, ἀλόγους καὶ P. Fallitur Boissonadius, qui καὶ in P puncto notatum esse scribit || 49. ἐμμεψάμην B : ἐπέμψαμεν

Pag. 255, 1. ἔστιν P || 5. ἐκθεραπεύσας ἀπαλλάξει * : ἐκθεραπεύσαι ἂν ἀπαλλάξει || 8. ἔτι P : ἔστι || 12. ὧν * : οὐ || 14. πονηροῖς P || 21. δήπου οἶει V || 23. ἀλλ' ἢ B : ἀλλῃν || 26. ἀτυχοῖ B : ἀτυχῆι || 29. τοιαῦτα V || 30. ὡσπερ ὡς οὐκ V || 33. χρυσῶν | χορηγῶ V || 40. τὸν ἀποροῦντα δοκοῦντα B solæce; idem rectius τὸν

ἀπορεῖν δοκοῦντα. τὸν ἀποροῦντα τον (sic) δοκοῦντα P^F || 42. διαφυλάττωσι * : διαφυλάττωσιν || 49. σκόπει * : δόκει | Post δέοντων pone punctum || 51. τίνα * : τιν' ἄν || 54. ἔχοντας | λέγοντας?

Pag. 256, 3. πᾶς * : πᾶν || 8. πιστεύομεν * : πιστεύομεν V, πιστεῦσομεν P || 9. χάρειν add P || 10. μελησιπέπη V || 11. ἐγγίνωσκειν P || 15. ἐπαίνων P || 16. Vide Boiss. ad Herodian. Epim. p. 181 | εὖ πράττειν add. P | μεταχρηματίζαντες * : μετὰ χρηματίζαντες V,

μεταχρηματίζαντες P || 17. μαρωνίας P || 17. Ἰππαρχίαν * : Ἰππαρχία || 20. οἰνοπότου? || 21. εὖ πράττειν add. P | οὐ] μὴ V || 23. ὄφελον W : ὄφελον P^F || 25. ἐπειγής * : ἐπειγούς || 28. σχολάζομεν V || 33. μὴ σὺ V || 36. εὖ πράττειν add. P | ὅτι B : τί || 39. ἀπτεσθαί μου * : απτεσθαί με P, ἐπτεσθαί με V | ἀναβάλλη * : ἐπιβάλλει P, ἐπιβάλλη V || 40. οἰσθας P || 41. ἔστιν P.

Pag. 257, 2. ἀλλ' οὐ] ἀλλὰ V || 4. χάρειν add. P || 5. ὄφελουντα P || 12. ὄφελείν P || 13. ἔγω B : ἐγὼ || 14. Scr. αὐτάρχη || 15. τίνα B : τίνας | τοιούτοις B : τοιούτοι || 16. πόλεμον B : πολέμου | ἐξενέγκαιεν B : ἐξήνεγκεν || 18. ἀρίσταται B : ἀφίσταται P, ἀφίστανται V | ἀμετρίαν B : ἀμέτρων || 19. δὲ * : τε | ψευδῶν] νεκαταρων ψευδῶν P || 22. εὖ πράττειν addit P | οὐ] μὴ V || 25. δι' ἀπειρίαν? || 26. πλείωνων] πλέα? | ἔστιν P || 32. πεισθεὶς ἰμόνος * : πεισθησόμενος | σύμπας βίος] σύμδιος V || 34. ἄρα P || 35. ἐπιλείπει V || 36. ἔστιν P || 38. χάρειν add. P | λαρισταῖος * : λαρισσαῖος || 39. ἀπὸ] τῶν ἀπὸ? φιλόσοφος-πολλῶν om. V || 41. Hæc ep. in P inscribitur Διογένης ἀρουέα.

Pag. 258, 2. ἀλλαιμεν P || 3. υλίση V || 4. ἄξιος B : ἀξιος εἰ (εἶ P) πράξις | πᾶσιν P || 5. « M. γραμματέων. » Boiss. || 7. χάρειν add. P | Εὐρήμων] Ita hic et infra P. Εὐρήμων Boissonadiana || 8. ἐξηρακλήμα * : ἐξηρακλήμα || 9. ἄ * : ἄν || 11. ἐντυγχάνουσιν P || 12. κατηρακλήμας S. de Saey : κατηρακλήμας P, κατηρακλήμας V || 17. Hiare orationem indicavit B | συνειθεραπετο * : συνειθεραπετο || 18. ἔστιν αἰτία * : ἔστι νῆ δια || 19. ἀφῆρηται B || 21. ἑοικασιν P || 22. δεδῶνηται * : δεδῶνηται || 23. Abest hæc ep. a V | Post Ἐπιμενεῖδη P addit χάρειν | ἐπιμενεῖδη P.

DION.

- B = Boissonadius
- E = Emperius
- b = Boissonadiana.

Pag. 259, 1. Ῥούρω B : ρούρω P. Scr. ἔστι cum b || 4. ἐπαινήσειας * : ἐπαινήσεις || 5. οὐδ' οἰμαι E : οὐ δέομαι || 10. ἄν addit E hic et v. 17 || 12. καὶ ὅσα] ὅστε E || 13. καὶ τὰ περὶ recte b || 20. γράφοις E : γράφοις || 21. ἤμισ' ἄν E : ἤμισα || 22. Δρακοντίω W : δρακοντα Ottonbon. et Laurent. LVIII, 12. δρακοντίων b || 25. Scr. ἐκόντα cum b || 26. ἔληξ-ἤτῃ * : ἔληξ-ἤτῃτο vel ἔχοι-ἤτῃτο || 28. δοκῆς * : δοκῆ || 30. Σαβιανῶ b. « Praterea Codex (Parisinus 3002) exhibet variantes le tiones Σασιανῶ et Σαβιανῶ. » Boiss. στα-

εἰανῶ Ottonbomianus || 31. τὰ πρότερον] τὰ πρόχειρα b | καὶ σοι ἄν] Scr. cum b καὶ γὰρ ἄν | ὠμολόγηον * : ὠμολογούμην ἄν b, ὠμολογούμενον libri supra nominati. Nunc malim ὠμολογούμην omisso ἄν || 34. τὰ τῶν * : τῶν b, τὰ iidem codices.

DIONYSIUS SOPHISTA.

Vaticanus 82 (V¹) solas epistolas 24 priores continet. Supplevi hanc defectionem ex eiusdem familiae Vaticano 1354 (V²). Mazarineum 611 A, cum nihil peculiare complecteretur, lectionum testem edere non attinebat. Epistolas 47-85 nunc primum editas Westermannus descripsit ex Parisino 2010 (P). Idem codex tres habet epistolas iam ab Aldo emissas, nostræ editionis 21 40 46. Parisinum ego denuo contuli.

Pag. 260, 1. Hæc epistola inter Libanianas est 1108 || 2. μὲν abesse malim || 4. ὕψιν] ὕψιν V¹ || 8. λογισθήσεται Libanii codd. || 9. Et hæc ep. refertur inter Libanianas, ut index Wolfii testatur. Sed eadem inter epistolas 1086 et 1088 frustra quaeritur || 15. ὀκταρα V¹ || 16. καταβαίνη V¹ || 21. Εὐσεβίω om. pr. V¹ || 25. τῶ-πέμψαντι om. V¹ | τοὺς] τὰς V¹ | πρώτους ἐπιμύσας V¹ || 26. ὄρος?

Pag. 261, 5. ἐπεὶ μὴ (sic) ἤϊδεν V¹ || 13. λυπηροὶ δὲ] ὄρος δὲ ἔφερον a || 17. τῷ ἄ. Ἰεραπόλεως om. V¹ || 18. τοῦτον] τοῦτο a | τοὺς add. V¹. Pro τοὺς V² habet τό. Scribendum πλέον τοῦ? ἐπιτηδεύουσι τὸ τοὺς φίλους πλείους ποιεῖσθαι | ποιεῖσθαι πλείους a || 19. γινόμεθα V¹ || 21. ἐπιδιδούς a, quod restituendum | Μόδεστος om. V¹ || 23. Εὐσταθίω om. V¹ | φαίνωμα a || 29. Post πέφυκε comma excidit || 31. Locus corruptus, in quo restituendo non sufficit, ut coniunctivum post ὅσακις illatum et pronomem σοί, quod hoc certe loco cum ἐνδίδονα componi nequit, expellās scribendo ἐνδίδωσι τὸ νόσημα || 32. πόσον * : ὅσον V¹a. Sed vide ne fuerit ὀπόσον | καὶ ὅπως παρεγώρησε om. V¹ || 33. ὑμετέραις V¹ || 37. Ἰλαρίω W : Ἰλασίω sine spiritu a, abest a V¹. Scr. Ἰλασίω. Ἰλασίος in Procopii epistolis est, Hilasius inter poetas Anthologie Latinae.

Pag. 262, 10. Ἀζυγίω om. V¹ || 16. Ῥωμύλω om. V¹ || 21. Φιλοξένω om. pr. V¹ || 29. Πλακιδιανῶ om. pr. V¹ || 30. παρὰ τοῦ] ὑπὸ τοῦ V¹ || 33. ὁμοίων] αὐτῶν V¹ || 34. δὲ om. V¹ | πέμψων V¹ || 35. Εὐτολίω om. V¹ || 37. μου om. V¹ || 38. ἐπιστάλειν a.

Pag. 263, 1. Λεοντίω om. V¹ || 2. οὐκ add. V¹ || 5. κλέγω] ἐγὼ a | μελήσει * : μελήσεις || 7. Δημοφίλω om. V¹ || 12. δίδοντα V¹ || 13. Ἀραβιανῶ om. V¹ || 14. δέονται * : δέρονται | μετ'] παρ' V¹ || 16. οἱ om. V¹ || 17. ἐμοῦ a || 18. Ἀμμωνίω om. V¹ || 19. ἀνα-

γνώστην Οὐλπιανὸν] ο V¹ || 20. καὶ δι' ἑμῆς αὐτοῦ καὶ δι' ἐμὲ om. a || 21. ἠγούμενοι V¹ || 24. σπουδάζοντος] σπειδόντος a || 25. γράφειν V¹ || 26. σὺ] αὐτὸς P || 27. ἔγω αὐ om. P || 28. ἀποβάλλειν W : ἀπολαβεῖν || 29. Νεβίω abest a V¹ | ἀποδμήσειν γὰρ ἠπειλείς * : ἀπο-

δημήσειν ἠπειλεις *V*¹, om. *a* || 30. συνηθεία] συνουσία
a || 34. Καλλιόπῳ om. *V*¹ | ὅτου | ὅτε *V*¹.

Pag. 264, 7. Σειρήνῳ om. *V*¹ || 16. Hactenus *V*¹ |
ὄτως *V*².

Pag. 265, 6. Post μέμψομαι insere σοι, quod in
*V*² *a* est. Mox scr. ἐκείνου. ἐκείνο *V*² *a* manu secunda,
ut videtur || 8. δοκεῖ *V*² || 9. δὲ *a* || 10. παρηκολού-
θησε Mazarineus || 14. δμίλιας *V*² || 15. τῶν om. *a* ||
21. Hæc epistola inter Synesianas est 30, inter Liba-
nianas 1188. Non dubito quin vere ad Synesium per-
tineat. Monstrat, ni fallor, Gorgiæ locus Platonici,
quo eodem usus Synesius est in ep. 67. p. 215, D ||
31. λεωνίδας *V*², unde fortasse Λεονίδῃ scribendum.

Pag. 266, 7. Ματέρῳ *W* : Μοτερνῳ || 13. τινὰ]
τήν? || 17. Σύρον *a*. Scr. Σύρων cum *V*² *P*. In inter-
pretatione corrige *Syriam* || 19. ἀναγκαιότεραι *P* | γούν
P | μοι om. *P* || 21. ἀποτίσαντες *P* || 23. Scr. λόγων ex
*V*² *a* || 26. Scr. συμφορολογίας cum *V*².

Pag. 267, 2. ἠδύζαμην *W* : εὐζάμην || 18. ἐμμένειν-
δυνάμενον om. *a* || 26. παλαιός] ἀληθής *P* || 27. Κιλι-
κίαν *V*² *P* : κικίαν *a* || 28. τρόπων] ἔργων *P* || 29. ἦν
om. *P* || 30. μεμνηχέ-ὑπόσχεσις] οὐδὲ νῦν τρόπος μετ-
ἠλλάξεν ἕτερος *V*². Ex *P* ante ὑπόσχεσις addendum
est ἦ || 32. Explicit Aldina. Sequuntur epistolæ in-
editæ. In *P* titulus Διονυσίου || 36. ἀπὲ *W* || 41. ἀσφα-
λέστερον *P*, ut videtur.

Pag. 268, 3. ἡμέτερα *P*, sed corr. eadem manus ||
5. Typhotetæ error. Lege ὑμετέραν || 18. τοῖς καιροῖς
τούτοις * : τῷ καιρῷ τούτῳ || 27. τῆ] γῆ *W* || 33. περι-
τιμᾶν] Verba corrupta || 38. τῷ τάχει] In mg est τῷ
νέῳ || 41. ἡμῖν *P*, quod eadem manus correxit.

Pag. 269, 4. ὃ πάροισιν * : ὃπέρ ἐστιν || 13. ἀμελεῖν
P, corr. *W* || 16. ἐπιδοσμένην] Ita *P*, sed ut bis, nisi
fallor, scriptum sit ἦν. Malim ἐπιδοσμένος || 30. ἐφυ-
λάσσομεν *P*, quod correxit.

Pag. 270, 10. ἦ μὲν *P* || 26. δὲ in mg additum ||
33. τοῦτο *P*, quod restitue || 36. γένηται * : γένοιτο ||
38. τόπω * : τόπῳ *P*. Scribendum potius οὐδὲν τόπω

μεταβληθῆναι || 40. ἡβουλόμην *P* ab eadem.

Pag. 271, 7. Post διὰ ex *P* adice τὴν || 12. μελέτω * :
μενέτω || 13. ἐπιδειχθῆς * : ἐπιδειχθείης || 15. πῶς
γάρ ἄν;] Rectissime *P* πῶς γάρ, v. Thes. Did. vol.
VI. p. 2306, A || 21. μὲν] Hoc inter versus || 25. νο-
μισθῆ] Immo νομισθείη. Mox cum *P* scr. διαλύσει ||
28. θεραπεύεις] Huic voci in *P* eadem manus super-
scripsit τιμᾶς, quod glossam esse apparet. Ita infra v.
ὁ μέτοχον κάλλους

42 ab eadem est ἀπειρόκαλος || 31. Post ἄμεινον

supra versus est καὶ || 32. οἷς * : οὖς || 41. ἡμί *P*, i.
e. ἡμῖν, quod restituum.

Pag. 272, 6. ὃ * : εἶγν] τὰς in mg additum || 7.
ἐπανάγω * : ἐπάγω || 14. ἀγί' *P* || 38. οὖν * : οὖν
ἄν

Pag. 273, 1. πείθοιμεν et ἀναγκάζοιμεν *P*, sed ut
utrumque oi ab eadem in o conversum sit || 15.
κάν * : καὶ || 28. πολέμιος * : πόλεμος || 32. οὐκ * : οὐκ

|| ἐκείνος * : ὁ κοινός | παίδευτ *P* || 37. Malim τῶν
κατάλογον.

Pag. 274, 3. ἐπιηται *P* || 21. ἄν addidi || 23. τῶ]
Immo τῷ, ac delenda diastole post ἀφορμάς.

EURIPIDES.

P = Parisinus 1038

M = Mazarineus 611 A.

Pag. 275, 1. Ἀρχελάω βασιλεῖ *W* : εὐριπίδης ἀρχε-
λάω βασιλεῖ *M*, ἀρχελάω *P* || 2. εἰ μὴ γε] Malim ἐπεὶ
γε vel ἔπου γε | σε abest *a* scriptis et *a*. Addidit nescio
quis || 3. ἀποδέξασθαι * : ἀποδέξασθαι || 4. δὴ τοῦτο *Vat-*
tic. 1085 : τοῦτο δὴ || 5. πάντων acc. ex *MP* || 10.
Post ἀλλ' nonnulla interciderunt, certe verbum fini-
tum, velut ἀνεπέμψαμεν || 11. πλεόν] Malim πλέον ἦν
|| 13. δὲ acc. ex *M* || 14. ἦδη *M* : μὲν *Pa* || 19. κατὰ τὰ
ἄλλα *P*, κατ' ἄλλα *M*. κατὰ delet Osann. ad Eumath.
I, 1 || 20. Ἀθήναζε *MP* : ἀθήναζεν *a* | ἐλπίδας *M* || 24.
παρὰ *Vatic*. 1085 : περὶ || 25. γιγνομένη pr. *P* | συμ-
φορὰ *P* | οὕτως *M* || 29. μηδὲ] καὶ μηδὲ *W* || 33. ἐπαν-
ορθώσεται *Vatic*. 1085, quod verum videtur | Ma-
lim ὅπως ἄν ἀσφαλέστεραν || 34. τὴν om. *M* || 35. εἴ τι
MP : ἦτοι *a* | νηρόμενόν] Ita scripti et *a* || 36. ἦ om.
M || 37. νοῦν] νοῦν ἔχειν *P* || 39. λαπτρέτην *MP* : λαπ-
τρέτην *a*.

Pag. 276, 1. ἀντιγένην *MP* || 5. βασιλεῖ acc. ex *MP*
|| 6. ἐγένετο *MP* : ἐγένετο μὲν *a* || 11. σου] Malim σε
|| 12. συνηόρατο *W* : συνεόρατο | ὁ addidit Heathius ||
15. τε om. *MP* || 18. Immo υἱεῖς, ut est v. 4 || 19.
τρέπει *MP* : τρέφοι *a* || 23. περὶάσσειται v. d. nescio
quis : περὶάσσειται || 27. γενομένης *M* : γιγνομένης *a*,
γιγνομένης *P* || 33. πολυπράγμων? || 36. δεῖν] οὐδὲν *MP*
|| 37. ταῦτ'] αὐτὸ *P* || 39. πυνθάνομαι *P* || 40. τού-
του? || 42. δύνασθαι] τὸ δύνασθαι *W* || 43. Immo ἐθέ-
λειν || 44. ἐπ' αὐτῷ] ἐπὶ τῷ et mox οὐδ'ὸ βουληθεῖς aut
βουληθεῖς τις *W* || 48. γίγνεται *MP* : γίνεται *a*.

Pag. 277, 2. Malim ὁ καιρὸς ὁ εἰς] εὐεργεσίας *P* ||
4. μὲν suspectum | αἰεὶ *M* || 6. ἐπιπνέων? || 9. εὐπρα-
γίας? || 12. αἰεὶ *MP* | μενεὶ Heathius : μένει || 13.
δυσπραγίας *MP* || 14. ταῦτα] ταῦτα τε *P* || 15. οὐδ'
ἔστι *M* : οὐδὲ ἔστι *P*, οὐδὲ ἔστι *a* || 16. ὁμοίως] ὁμοῦ? ||
17. αὐτὸ τοῦτο? || 18. ἀρεθῆ] Corruptum || 19. κελύ-
σαντος *MP* : κελύσαντος *a* || 20. Nisi quid excidit, in-
finitivum μετακαλεῖσθαι ceterosque τημελεῖν ἀναπιμ-
πλάναι θεραπεύειν θεραπεύειν *a* παρακαλεῖσθαι pen-
dere cum Heathio statuendum est. Sed tum certe τὸ
expungendum ante τοὺς ἀπανταχόθι et sé post μετα-
καλεῖσθαι || 21. τιμῆς τε καὶ *P* || 22. τὰς acc. ex *MP* ||
28. αἰεὶ *M* || 29. καὶ * : καὶ τὰ | τούτων] τοιούτων *W*
|| 32. μᾶλλον] μᾶλλον ἐθέλειν *MP*, quod verum vide-
tur. Certe μᾶλλον cum ὁμολογοῦντα vulgo male iungit-
ur || 38. σ' addidi || 42. συμβάλσθαι *M* || 45. καὶ de-
leverim || 46. καὶ om. *P* || 47. « συντόμως suspectum. »
Westerm.

Pag. 278, 2. γίνεσθαι *MP* : γίνεσθαι *a* || 3. Operarum sphalma. Lege cum scriptis et *a* ἀλλὰ καὶ πολλὸς μὲν-πολλὸς δὲ ὁ Ἀρχέλαος || 4. φροντίζειν * : φροντίζειν αἰεὶ || 5. ὤστ' *M* || 6. οὐδὲ ἀλλ' οὐδὲ? || 7. εὐθύς v. d. nescio quis : εὐθέως *MPA*, quod retineri poterat. Herodian. IV, 5, α πάς οἰκεῖον φόνος εὐθέως ἀκουσθεῖς μιμίστηται. Antiphanes ap. Meinek. Com. Gr. vol. 3. p. 85 οἱ γενομένοιαι εὐθέως τοῖς παιδοῖσι διδάσκειν ἵππων καὶ βοῶν πίνεαι γάλα. Thes. Didot. vol. 3. p. 2291, D || 8. ἦν | ἦ *P*, om. *M* || 11. μεσάτος *MPA*. Vide Meinek. Hist. Crit. p. 512 sq. || 13. ἄν nescio quis : καὶ scripti et *a* | εἰς *MP* : ἐς *a* || 14. ἀποκρινόμενος recens editi. ἀποκρινόμενος *MPA* || 15. ἦν | ἦν *P* || 16. ἦ *M* : καὶ *a*, om. *F* || 18. μὴ δεῖν | μηδέεις *P* || 20. δὲ *MP* : δὴ *a*, Cf. Saupp. ad Plat. Protag. p. 313, A || 21. οἴσθα | Ita scripti et *a*. Recens editi οἴσθα γ' | οὔτω *Paris*. 3047 : οὔτως *MPA* || 25. τριβαλοῖς *M* || 26. ὑπάρχους *MParis*. 3047 : ὑπόχους *Pa* || 29. ὄν *MP* : ἄν *a* || 32. ἀλλὰ καὶ | Ita scripti et *a* || 37. καταλίπομεν *W* : καταλίπομεν || 38. δὴ | μὴ *P* | καὶ | καὶ? | ἔτι post προσθείης add. *M* || 41. ἀντέσχομεν | ἀντίσχομεν *M* || 42. μὴ | οὐ *P* | δὲ *M* : τε *Pa* | ὠφρων * : ὠφρων. Eandem mendam excemi Phalaridi ep. 36 || 45. φέροντες *P* || 47. οὔτω *M* || 53. οὐ om. *MP* | τοῖς ὥστε Heathius. Malim τὸ | μὴ | μηδὲ *P* | ἢ accessit ex *Paris*. 3047 || 54. μὴ | καὶ *W*.

Pag. 279, 1. καὶ | μὴ *W* | εἰσαεὶ *M* || 2. καλῶς *P* || 5. χρῆσασθαι *MP* || 7. ἐβουλόμην | Ita *MPA* | μὴν | Ita idem || 8. γέ με *M* : ἐμὲ *Pa* | ἡμᾶς *P* || 14. δ' *M* : δὲ *Pa* | φιλοτιμώτερον recens editi et *MP* : φιλοτιμώτερον *a* || 15. εἶναι v. d. nescio quis : εἰδέναι || 16. δὲ om. *P* | διαλύσασθαι *Paris*. 3047 : ἐκλύσασθαι *MPA* || 17. τε | γε *M* || 19. εἶναι ἐκ τοῦ | καὶ ἔνεκα τοῦ et deinde θεραπεύοντας et μὴ τι προ ἄν τι *W* || 20. τι | τοῖ *M* || 21. οὖν | μὴν *P* || 29. τε acc. ex *M*.

HERACLITUS.

E = Mazarineus 611 A
F = Palatinus 132
B = Bernaysius.

Pag. 280, 1. Habet etiam Diog. L. IX, 13 (*d*) | Δαρειός | Δαρειὸς πατὴρ | Ὑστάσιος *d* | σοφὸν ἄνδρα *Fd* : ἄνδρα σοφὸν | προσαγορεύει *Ed* : προσαγορεύω | χαίρειν add. *d* | γραπτὸν om. *d* || 3. μοι om. *d* || 4. ἀπὸ τούτου συμβαίνοντων | ἐν τούτῳ, γενομένων *d* || 6. πρὸς ζήτησιν καὶ μάθησιν om. *d*, unciis inclusit *B*, idemque ea rectius post γραμμάτων ἑλληνικῶν ponit censet || 7. πλείστον *d* || 8. γραμμάτων | συγγραμμάτων *d*, qui et om. ἑλληνικῶν-φιλομάθειαν || 10. φιλομάθειαν *E* : φιλομαθίαν | διαπορεύσθαι *d* | τῆς-διηγήσεως | τῆς ὁρθῆς δόξουσης γεγράφαι παρὰ τοῖς ἐξηγήσεως *d*. Pro τῆς scribendum περί τῆς. παρὰ σοῦ edidi cum *B* pro codicum παρὰ σοῖ || 12. σῆς *W* : τῆς σῆς *d*, τῆς | μεταλαβεῖν | μετασχεῖν *d* || 13. λογικῆς | ἑλληνικῆς *d* || 15. ὡς om. *a* | τὸ πλείστον | πλείον *E* | σοφίζομενοῖς | σοφοῖς *d* || 17. καλῶν-δίσαιναν | σπουδαῖαν ἀκοὴν καὶ μάθησιν *d* | ὑπάρχει *d* || 19. εὐδόκιμος | ἐνδοξίμος *W*, εὐδοκούμενος *B* || 21.

Hanc quoque habet Diog. IX, 14 | Ἡράκλειτος | Ἡράκλειτος Ἐφέσιος *d* | Ἰστασιεύς *a* | ὄντες acc. ex *d* || 22. δικαιοπραγίης | Ita *EF*, δικαιοσύνης *a*, δικαιοπραγμοσύνης *d* || 23. δοξοκοιῆς *d* : δόξης τῆς *E*, δόξης τῆς *Fa*, δόξης κενῆ *B* | ἔνεκα *d* | ἀνοίξας *d* : ἐνοίξας || 25. πάντως οἰκουσόμενον Diogenes Cobeti, fuerat πάντως οἰκουσόμενου | διὰ τὴν ὑπερφρανίην | καὶ διὰ τὸ περιστασθαι ὑπερφρανίην *d* || 26. Ἡερσῶν *d* | ὀλίγοις | ὀλίγην ὀλίγοις *F* || 27. ἔρρωσο acc. ex *E*. Delendum est || 30. αὐτῶν *W* : αὐτῶν

Pag. 281, 1. πολυμῆν βασιλεῖ *F* || 3. ἀρεστῆν *E* || 4. τοιοῦτον | Ita *a* | ἐγγειροῦσατε *F* | κατατάξατε *F* || 6. εὐρηγέτησα *E* : εὐεργέτησα || 8. ὦν *W* : ἦν || 13. ἐπὶ νοῦν βέλτιον ὁῦμαι. *W* ante ἐπὶ intercidisse putat ὕμας. Parum probabiliter. Idem pro βέλτιον coniecit βελτίως. Sed verè non θέσθαι τινὰ ἐπὶ νοῦν βελτίονα barbàre dictum sit || 15. ἔρρωσθε add. *E* || 16. τοῖς | τῆς *F* || 17. προπέριαι acc. ex *E* || 19. ὡς ὅτι | Rectius scribetur ὡς abiecto ὅτι, nisi forte licet Schneiderum citare Callim. I. p. 198. Absurdum videri propterea videtur quod non suum, sed Herculis nomen Heraclitus aræ inscripsit || 20. οὐ ἐπέστησα | ὄφ' ἐρέστηκα *B* || 21. ἔμαυτοῦ *F* | ἀσεβεῖς | ἀσεβεῖαι ἀσεβείας *B* || 22. εὐσεβῆς *EF* : ἀσεβῆς || 23. Locus turbatus. Non sufficient quod *B* coniecit πεπρωμένους || 25. τί | τίς *F* || 26. ἀσεβεῖν *F* : ἀσεβεῖς | πεισθεύθησε *E* || 29. θεὸς δὲ μυθεύεται * : θεὸς δὲ ἀληθεύεται scripti et *a*. ἐς θεὸν δὲ ἀληθεύεται *B*, θεὸς δὲ λατρεύεται *W* | ὅς τοῦτο τὸ λεγόμενον *W* : ὡς τοῦτο τὸ εὐώνυμον scripti et *B*. malebat ὅς τοῦτο ἐπώνυμον || 30. ἀπαίδευται *E* || 31. χειρόκμητος *W* : χειρόκτητος | ἐναργῆ * : ἐξ ἀρχῆς scripti. ἐξαρκῆ *B*, verbo rarissimo usus. Debatet διαρκῆ. Pindar. Ol. 7, 75 ὡς ἂν θεᾶ πρῶτος κτίσασιν βωμόν ἐναργέα || 36. ὕμας *W* : ἡμᾶς | ἄφρονταίτε *E* || 37. σοφίαν *F* || 38. οὐδ' ἐγὼ | οὐδέπεω *EF* || 43. μὲν acc. ex *F* | καὶ acc. ex *E* || 45. ἀποκρίνασθε *W* : ἀποκρίνασθε || 52. ἄγων *B* : αὐτῶν

Pag. 282, 9. ἡμῶν *W* : ἡμῶν || 13. ἂν addidit *W* || 14. παθεῖα *E* || 16. εἶναι *B* | εἰδέναι *B* || 17. ἰδρυθῆν hic et infra *E* : ἰδρυσθῆν || 19. ἤλιος *B*. Malim ἤλιω, sc. μαρτυρεῖ || 23. νόσον *EF* : νόσον | ὥστε | ὡς γε *B*. ὥστε abesse malim. Erravit interpres. Debatet esse *quicquid in nobis est si ad nimiam potentiam pervenerit, morbum gignit* || 26. Post πνίγος *B* intercidisse intellexit ὑπερβολὴ ὕγρῶ || 27. αὐτάς *E* || Post πρῶτον comitate distinguendum est. At vel sic locus parum expeditus est || 28. οὐ γὰρ εἰκάξει ἢ πρώτη ἀτεχνία τι παρ' αὐτῆν, ἀλλὰ ὕστερον ἄλλοι ἄλλα μιμούμενοι οἱ ἄνθρωποι ἐπιστήμης τὰς ἀγνοίας ἐκάλεσαν *B* || 36. σοφία *F* : σοφία || 46. τάχα | Videtur dittographia esse || 48. νόσω *B* : νόσω || 49. ἀπόλυται αὐτῆς *EF* : ἀπόλυται αὐτῶν || 52. περιεβάλετο *E* : περιεβάλλετο | ἔβον τι σῶμα *B*.

Pag. 283, 1. ζῆν acc. ex *EF* || 2. καὶ ante νεύροις delet *B* || 3. κατεσοφίζετο *B* || 5. ἔρρωσο acc. ex *F* || 7. νοῦσον *EF* : νόσον || 13. αὐτῶν *B* : αὐτοῖς || 14. δύνανθε *EF* || 15. ἐάν δέ με *E*, unde *W* efficit ἐάν γέ με || 17. συνιέντες τὸ ἐρώτημα *E*, τὸ ἐρώτημα συνιέντες vulgo. Scripsi συνέντες || 18. καὶ | καὶ? || 23. αἰσχρὸν *B* : αἰσχρὸν || 24. αὐτοῖς ἡδὺ *E* : ἡδὺ αὐτοῖς || 27. εὐτελέστεραι *W* : εὐτυχεστεραι || 32. ἐμόν *E* : τὸν ἐμόν || 35. ἐπανισοῦ * : ἐπανισῶν || 38. διαληφθέντα *B* || 39.

καταλάμπει W || 41. ὄψεως | αἰσθήσεως W, ὀρέξεως B || 42. πλάττων W : πλῆττων | Scr. ἀρμόζων cum B || 43. τὸ * : τὸ μὲν || 45. γαλεσθέντα E || 46. κάτωθεν | ἐνερθεν E || 49. νόμον *Vatic.* 1354 : νόμου

Pag. 284, 3. καίτοι γε W : καὶ τότε | ἀμείνων οὐτος * : ἀμείνων scripti et a. καὶ ὅδε ἀμείνων B | ἀπαθέστερος B : ἀπαθέστερον *EF*, ἀκαθέστερον a || 6. συντηγνυτέσαντα F : συντηγνυτέσαντα || 7. ἐλάσαι | ἐᾶσαι F || 8. ἔτι *EF* : ἔτι || 9. δόνοντος E : δύναντος || 17. Ἐφεσίους B : ἐφεσίους || 18. δικαιοτέρον *Vatic.* 1354 : δικαιοτέρος | νομοθέτης εἶην * Fort. νομοθετοῖην vel νομοθετησαμένην. Nisi infra excidit aliquid velut ἀξίων ante ἐξίνατι. » *Westerm.* || 20. ἐξίνατι W : ἐξίνατι || 21. εἴ | ἐπεὶ B || 23. διὰ addidit W || 25. φυγαδαίαις E : φυγαδαίαις || 32. οὐ θέλετε E | W malebat βουλομένη ἂν μόνος εἶναι ἀλλά || 33. δ' addidit B || 37. ἔχοντες *EF* : ἔχετε || 38. χρήματα | τὰ χρήματα E || 40. ὄχλοις ὀραόνετες | ὄρκοι φωραθέντες B || 42. ἀνθρώπους ποιοῦντας | ἀνθρωποῦντας E | ἢ ante ἐσθῆτα addidit W || 43. πόνοισι | κόμην W | φαρμάκοις ἐπειγομένην τόκον W || 46. γυναικῶν E : καὶ γυναικῶν ceteri et a. γυναῖκα καὶ γυναικῶν B || 47. ἦδη acc. ex F || 49. συνδείπνοις E : συνδείπνοις | ἢ τὰς ἐν συνδείπνοις γινόμενας διὰ δακτυλίων παροινίας B coll. Casaub. ad Athen. 3. p. 117, E || 50. ἢ τὰς δι' ἐδεσμάτων πολυτελείας κάτω γαστέρος (ἴμοιο γαστρῶς) βρούσας ἢ τοὺς ἐπὶ σπυγναῖς ἀγωνοθετοῦμένους δῆμους B. κάτω pro καὶ etiam W. Idem ἀγωνοζομένους μίμους || 52. διακυβήτων B || 53. ἢ ὑπέρτα E.

Pg. 285, 1. καταμιαφρονέσθε hic tantum lectum. Fortasse μιαφρονέσθε. Simplex infra est v. 8. κατα ex κακῆς natum videtur || 2. σάλαπιγξι B : μάστιγι | διὰ μουσικῆς | Glossie speciem refert ut mox καὶ γεωργίας et σφαγῆς καὶ θανάτων || 4. σφαγαῖς καὶ θανάτω W || 5. δὲ acc. ex *EF* || 8. Immo λιποτάχτας || 10. ἕζη E : ἕζρος || 11. αἰ abesse malim | ἂν addidit W || 12. μάχης ἔχει E : ἔχει μάχης || 13. τὰ μέλη? | τὰ ὄπλα | Videtur delendum esse || 15. πάχος *EF* : τάχος || 16. πνεῦμα | πῆμα vel πτέρωμα W minus recte. Præcedit enim περᾶ. Spiritus significatur quarundam bestiarum letifer, velut martichoræ | οὐδενί E || 17. πολλοῖς operarum errore huc intrusum. Expungendum est || 18. μᾶλλον δὲ τοῦτο δέον ἂν εἶη. ἢ παράδοξος ἐν κρείττοσι. τὸ ἀβέβαιον δὲ τέλος πολέμων B || 21. οὐχὶ δὲ et δημοφύλων σφῶν καὶ om. E | οὐχὶ δὲ πλεόν ἢ δημοφύλων B. Pro σφῶν W σφαγῆ vel σφαγαῖ || 22. γὰρ addidit W || 27. ἀνορμητόμενα E : κατορμητόμενα || 34. Post ὄχλοι B plene interpunxit. Vulgo oratio continuabatur || 43. Verborum distinctio debetur Bernaysio. δοκοῦντα E : δοκοῦντα ὕμῶν || 45. ἐπορεύεσθε E : ἐπορεύεσθε | νῦν δὲ εἴ τι καὶ μικρόν ἐπιστομίζεσθε φόβῳ κολάσεως, κατέχεσθε εἰς πᾶσαν ἀδικίαν B.

Pag. 286, 1. ἔθος τῶν E : ἔθος τῶν | ἐγαλώμενα ἐπὶ E : ἐγαλεῖοντα τὸ || 5. ἀφείλετο ἐκείνους E : ἐκείνους ἀφείλετο || 9. ἀθήσεις W : ἀληθοῦς | ὡς E : ὡς τὸ | ὑπακούσονται E : ἐπακούσονται || 10. ἢ μὴ πεισθέντες E : οἱ μὴ πρισθέντες || 12. ἀγαθὰ | ἀγαθοῖς W. Fortasse ὅτι αὐτοὺς οὐ πλουτίζει ἀγαθὰ || 14. σιβόλλη E | ἤσειν-χώρης (nisi quod Ἰλιάδος F) *EF* : ἐξ ἱάδος χώρης ἤσειν σφῶν ἱταλίστην vulgo, quod restitue. In mg E adscriptum [εἰς add. W] πυθαγόραν φασὶ εἰρησθαι τοῦτο || 20.

ἀποτινύνται *Ea* || 21. ἡμᾶς | σφᾶς B || 23. ἐλεγχώνται Pantazides : ἐλεγχθήσονται E, ἐλεγχθήσονται *Fa* || 26. ἐπιλοιποι E : ἐπιλοιπη | Immo διενδίζοισθε || 28. τε W : γε || 29. τῶν addidit W || 34. στένειν *EF* : στένειν || 38. ἔν' ὡς | ἴνα πως B. Rectius scriberetur ἴνα ommissis ὡς vel πως || 39. τὸ μελετήσαν F, μελετήσαι *Ea*. τὸ μελετήσαι B. τὸ μελήσαν W, quod male recepi || 40. Primus hanc ep. edidit Boissonadius ad Eunap. p. 425 ex Vaticano 1353 (G), adhibitiss simul codd. Vatic. 1085 (H) et Paris. 1760 (I). Eadem est in E et Marciano 609 Laurentiano plut. 57, 45 Vaticano 1467 || 41. εἰς om. E || 43. νόμους | δούλους Boissonadius, δούλους W, ἔτι νόμοις γράφεις τοῖς ἀπελευθέροις B | ἰσοπολιτεῖαν W : ἰσοπολίτας I, ἰσοπολιτείας ceteri || 44. καίτοι γ' εἰ δὲ μὲν W || 46. οὐδ' ἦν | οὐδὲν ἦττον κἂν B || 47. ἀναθός W : κακός | οἱ | εἰ E || 48. μαρτυρηθέντες E || 49. ἀρετῆς I.

Pag. 287, 2. γῶρης I || 6. ἐν μέσσις ταῖς στήλαις | Videtur esse in mediis columnis, quibus leges incisæ sunt || 10. μὴ addidit W, ut δ μὴ γρη sit τὰ σεμνά, τὰ ἱερὰ. Ita Aesch. Ag. 342 πορθεῖν δ μὴ γρη || 11. πολλὰ | οὐ πολλὰ vel ὀλίγα W || 11. Ἐρινύες W : ἔρινύες || 15. ἔννοικῶν I : ἔννοικῶ ceteri || 25. οὐκ om. G || 26. λέοντι W : λέοντα | οἰνοσοεῖ G : οἰνοσοεῖν || 28. τῆ παρθενίᾳ Boissonadius : τὴν παρθενίαν | ἄνδρα W : μὴ ἄνδρα || 29. ἢ B transponit ante ἴνα. Pro hoc W δεῖνὰ || 34. ἱερῶ I || 36. τύχη-ἀρετῆ I : τύχη-ἀρετῆ || 38. μηδένος I || 45. ὑφ' ὕμῶν H : ὑφ' ἡμῶν E, ἀφ' ὕμῶν ceteri || 48. ἦθος | στήθος aut ἦτορ W || 49. καὶ | ἔτι et mox δι' ὧν pro ὧν W. καὶ pro καὶ B || 50. σῶμα E : σῶμα δὲ || 53. ἐπιήρα B. Malim ἐπιμήρια, quod Heraclitum præstare videtur Lucianus Vit. auct. 14.

Pag. 288, 10. ἡλευθεροῦτε E : ἐλευθεροῦτε || 13. ἐπάσχετε | ἐπετάξαται B || 19. πολέμους B.

HIPPOCRATES.

Hippocratis epistolas edolavi, non perpolivi. Verum vel sic ope præstantissimarum lectionum, quas Littreius in margine abscondit, innumeras mendas tollere licuit. Atque id quidem feci non monito lectore, itemque tacite inveni per multas formas Ionicas, quarum certa quædam in codicibus indicia et vestigia relicta erant. Quæ præterea contra codicum fidem illata sunt, accurate enumeravi. Addo L literam significare Littreium, E Ermerinsium.

Pag. 289, 5. βοηθημάτων * : ἐπινοημάτων | Post τῶν ἐκ adde τῆς || 8. ἄλλος γὰρ πολλὸς ἄλλος πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν ἔχον. ἄλλη pro ἄλλος I. || 24. Post οὖν adice ἡμῖν cum οστρυφῶ || 38. θηρίων * : θηρίων ἂν γένους. Θηρίων μόνον γένους Wytenbachius ad Plut. p. 97 E.

Pag. 290, 5. μετᾶπεμψαῖ nescio quis : μετᾶπεμψαῖ κελύων | διδούς * : δώσειν plerique. δὸς vulgo. δούς E || 14. Scr. ἐξ ἡμέας, Proximam orationem, qualem ante hos quinque annos constitui, hodie cum oculis mentem perlustro, deceptam codice φ me non tam

emendasse quam corrupisse video. Itaque v. 19 cum **οσυνή** scr. ἐπιπέμψαι σοι· γράψον οὐν πρὸς ταύτην κατὰ τάχος ἵνα πέμψω. Cum iisdem v. 21 scr. πέμψε εἰς βασιλέα. Respicit hoc responsum Plutarchus Cat. Mai. 23 || 29. Scr. Ἰπποκράτει || 33. φανακηνασθῆν | Alii libri φανακασθῆν vel γυμνάσθῆν || 35. Dele καὶ ἐξ ὑμέας.

Pag. 291, 1. Rescribe καὶ τῆς πρώτης ἀμαρτίας· τιμωρήτην τίτοντας· δηλώσας γὰρ τὴν ὑμετέραν πόλιν καὶ νῆσον et ἐξ τὸν ἐπιλοιπον χρόνον || 6. Scr. ἔδοξε τῷ δάμω, uti vulgo legitur. Tum Ἀρταξέρξου ἀγγελιοισιν ὅτι-πράξουσιν· Ἡρακλέους || 9. πάντως * : πάντας || Rescribe οὐ δώσουσιν et dele ἄρτι versu proximo. Deinde reducendum Ἐξέρξου-γατὰν ἔδωκεν-θηγεῖτος ἔδοντας. καὶ νῦν τὰν αὐτὰν ἀπόκρισιν διδοῖ. ἀπὸ Κῶων ἀναχωρεῖτε ὅτι Ἰπποκράτην οὐ δίδουσι· ἔκδοτον. ἀπαγγέλλετε-ἀμελήσουσιν || 48. βουλήσ[ι] σου ἐλευσίης Littreius. Idem ἀρυστερήσαντος.

Pag. 292, 36. ἤλθε | Scr. ἦκε cum στω || 38. Cum iisdem expunge ἐορτή et ἤμιν || 50. εἰ addidi.

Pag. 293, 4. ἀν adieci || 5. Scr. ὀσπονοίην || 35. οὐ κρυπτόμενα vulgo, οὐ κορυπτόμενα ὀσπῶ || 47. ἀρικοί-μεθα? || 48. ἐξ addidi. || 50 διασπρέοντες nescio quis : διασπαργέοντες.

Pag. 294, 5. σιγηλοῖ * : σιγηροῖ || 17. πάντως | μῦθον E || 22. ἐν ᾧ * : ἐν ᾧ οὐ μήτηρ || 40. ἀλλ' ἔκτοπος γὰρ τις * : ἀλλ' ἔκτοπος τις et ἄλεκτος γὰρ τις || 43. συννοσεύτων M. Hauptius : συννοσεύει

Pag. 295, 3. τῆς addidi || 16. Post ἀνδρας intercidisse videtur καλλοῦς | κόσμος * : κόσμιον || 34. καὶ ἐξ Ἀβδηρα διαπλεύσας * : καὶ μάλα εἰς Ἀβδηρα διαπλεύσαι || 45. δόξης * : δόξιας

Pag. 296, 4. τὰ τυχόντα τέκνα | τὰ ὑστερον τέκνα nonnulli codd. Requiritur solum τέκνα || 41. μῦθον | ὅσον codd. nonnulli, quod in ὅσον convertit L || 43. τί * : τίνα

Pag. 297, 10. τῶν addidi || 42. λιποψυχήσαντα * : λειποψυχήσαντα

Pag. 298, 3. ὦν * : ᾧ || 27. ἔξέπεμψας δέ μοι L : ἔξέπεμψα δέ σοι | ἀληθείας * : ἀληθείας τῆν || 35. μὲν * : μέντοι || 36. που delendum cum ὀσπυγῶ. Mox cum iisdem tolle τι ἐπ' || 39. ξεινήτην | L. Dindorfius ad Xenoph. Vectig. p. 72 || 40. Lege κἀκείνοισι || 43. με recte abest a plerisque || 47. εἰ δ' ἄρα, τινὸς βραχέος καὶ εὐδιορθώτου Wyttenb. ad Plut. p. 113 B.

Pag. 299, 12. ἐσεσώρευτο E : σεσώρευτο || 37. γραφείου * : γραφίου || 52. Restitue φράξῃ, quod vulgo legitur.

Pag. 300, 3. Scr. περιώμενος cum ὀσπυγῶ || 6. Operarum error. Scrib. εἰ τὸν Δημόμωνος λέγεις || 17. Requiritur καὶ τίνα ἂν τρόπον || 46. Scr. Ἡράκλειος.

Pag. 301, 10. Scr. ἀνθρωποι.

Pag. 303, 5. παχέων Coraēs || 9. Scr. τὰ δὲ ὄπλα cum σπυγῶ || 10. Malim καίπερ ὑπόδειγμα || 20. μετεχόντων nescio quis : μετέχοντας || 26. θάψαντες * : θάψαντες ἐγέννησαν scripti, quod propter πάλιν τρέφουσι absurdum erat. Nunc malim γεννήσαντες θάψαν, θάψαντες ἐγέννησαν abiecto πάλιν τρέφουσι || 31. Excidit verbum, velut ζηλοῖ || 54. ὅσον] ἐστ' ἂν?

Pag. 304, 10. μέγα μεμψόμενον * : μεταμεμψόμενον || 16. Scr. τὴν γὰρ ἐστὶται || 22. διὰ χειρὸς παιδαγωγότης

aut post βοθηθῆς ponendum aut eiciendum ut glossa. Hoc praefero || 33. στερελοῦντας G. Dindorf. in Thes. || 42. Scr. ἄλλοι δὲ θάπτοντες cum σπυγῶ et mox ὀρμώμενοι μῶ ὠμαχέμενοι || 50. Scr. ὄπλοισι.

Pag. 305, 5. γέμοντα * : ἔχοντα || 7. Scr. ἀκροῆται || 11. τα * : δὲ || 18. ἀπείρω σοι L : ἀπείρωσ οἱ codices plerique. Addidi δὲ | λεσχηνώσω E : λεσχέων vel λεσχηνέων || 20. φιλοσθαθῆντα * : φιλοσθάσαν || 51. ἀμειψροσμέοντα L : ἀμειψροῖς μιῆς ἔδοντα

Pag. 306, 20. παρατηρέειν * : παρατηρέειν εἴτα ἡγρεῦειν τὸ πᾶθος || 23. μακρόμεθα L : μακρομείνω δὲ || 25. Malim ὅταν γὰρ ὑγρότερος et v. 35 ἦν μὲν οὖν || 45. ὄρη * : ὄρεῦσι || 50. ἰσπόρησα L : ἰσπορήσας

Pag. 307, 32. πρὸς κινήσας nescio quis : πρὸς τὰς κινήσας || 39. ἐπιγυγνόμενος * : ἐπιγυγνόμενος || 44. ἔκου ἄνευ πρυτοῦ * : ἐπ' ὦν ἀπρυτοῦ || 46. ἐν addidi.

Pag. 308, 6. ἀραιρέουσι Foesius : ὠρελοῦσι | ἐνδιδούσ idem : διαδιδούσ || 17. τῆς additid nescio quis || 20. διαίτην Foesius : διαίτην || 23. καθ' ἕβην L : καθ' εὐδαιν || 40. ὀνίνασθαι * : ὀνήσθαι || 48. γρήτη L : γρήσθαι | ὀκοῖον τὸ * : ὀκοῖόν τε

Pag. 309, 1. τὰς L : τῆς || 20. ἐγκατοικίω nescio quis : συνεκατοικίω | ἀναγκαίη L || 24. ἐνστάσι * : ἐνστασίη || 25. κοιλάσῃσι * : κοιλάσῃ | ἐνίθρυται nescio quis : συνίθρυται || 32. ἐπίων E | θυμὸς | μῦθος Palat. 398 || 40. πνευμάτων | πνευμάτων L || 41. διοδεύμεναι E : διοδεύμενα

Pag. 310, 7. θεινὸν E : ἡ sive ἡ θεινὸν || 12. ἐχγώνων Brinecius : ἐκγονοῖ || 13. εὐνοίης ἤβη | εὐλογον ἤβη L || 15. θρηξί E : ὄρεξιν

Pag. 311, 12. διασώσασθαι * : διασώζεσθαι vel διαρῆξασθαι || 15. σώσῃ * : σώσει

Pag. 312, 14. ὀκῶθεν * : ὀθεν || 31. ἐμέο * : ἐμῆ || 34. εὐεργεσίαι * : εὐεργεσία τοιαῦται. Locus corruptus. Nunc malim εὐεργεσία τοιαῦται καὶ ὅτως ἔχουσι ὡς ἔργην omisso εἶναι || 44. Μελαίναϊ (ita scribe) * : Μέλαίνα

Pag. 313, 2. στρατεύματι * : στρατεύμα || 5. σγελίοισι * : σγελίωσι || 44. νομίζειν * : ὀνομαστὶ || 54. τῶν addidi.

Pag. 314, 2. F. ὡς γε πατέρα || 5. αὐτὸς-ἄξω post τέλεισι posui. Legebatur post δοκίαι.

Pag. 315, 13. νεῖκος L : νίκος || 21. μακρῆν L : πικρῆν || 43. ἡμέων | ἡμέτερον?

Pag. 316, 24. F. ἐς ἐτέρους ἐξ ἐτέρω καὶ πάτους καὶ ὁδοῦς || 25. Scr. πλεῖστοισι.

Pag. 317, 27. γάμω * : γάμον || 35. καὶ post εἰλους addit L || 38. μετέχοντας * : ἔδοντας || 43. γένησθε * : γενήσθε | ἐτέρη * : ἔτερα || 47. ὄλα * : πολλὰ || 50. ἡμῖν L : ὑμῖν

Pag. 318, 12. οὔτε * : οὐδὲ || 22. μακρολογέοντα * : μακρὰ λέγοντα || 35. ἡμῖν * : ὑμῖν || 40. ἐπ' ἀναστάσι * : ἐπανάστασιν

ISOCRATES.

Γ = Urbinas
b = Bekkeriana.

Pag. 319, 6. τ' ἔστιν (sic) Γ || 8. ἐπιχειροῦσιν Γ || 9. γραμμάτων] ω in rasura Γ || 11. ἔαθον Γ || 12. παρόντα Γ : παρόντας *b* || 14. πιστεύουσιν Γ || 15. ἐτί Γ || 17. πιστευοῦσι Γ || 19. συμβῆτι τοιοῦτο Γ || 24. ἀφέντεςτάς δυναμεισχερέας Γ punctis super ναμει adscriptis || 25. πράξεσιν Γ || 28. τιμᾶσι Γ || 31. ὡς οἶόν τ'] ὦσον τ' Γ adraso omega, ut omicron factum sit] τῆ] τῆ Γ cum litura; erat τὴν || 32. ἀν Γ : ἐάν *b* || τις] τι Γ cum litura; erat τῆς || 37. μεγάλων Γ.

Pag. 320, 4. πλήστοις Γ || 5. διαπραξασθαι Γ || 7. εἰ μὲν] ita olim Γ, quod nunc conversum in ἐάν || 11. τίν' ἀν] τίγα Γ, ut in litura sint *ty*. gamma a recenti manu est. pro : olim fuit η || 21. πράττης Γ || 22.

καλλίω Γ, ν a manu recenti adscriptum || 24. θαναμάσθισ Γ || 25. μήτε Γ || 29. μοι add. Γ : om. *b* || 33. δυνηθεῖη Γ || 35. δὲ Γ || 38. εἰώθασιν Γ || 47. εἰ om. Γ || 51. ἀκούσασιν Γ.

Pag. 321, 1. παρὰ Γ || 4. ἀνδρείαν Γ : ἀνδρεῖαν *b* || 4. ἔστιν Γ || 7. αὐτὸν] αὐτόν Γ, cum litura, erat αὐτῶν || 23. ἀνηρῆσθαι om. Γ || 36. τῆς om. Γ || 38. οἶδεν ἀλλοῖς] οὐδὲνἀλλοῖς Γ || 40. κατέσχεν Γ] παῖσιν Γ] παρέδωκεν Γ || 41. οὕτω Γ || 44. εἰ μὴ διὰ Γ : διὰ *b* || 45. ἀπεστέρησεν Γ || 50. ὦν] ὄν Γ cum rasura, erat ων] ἐνθυμοῦμενον Γ adraso ω, ut iam sit omicron.

Pag. 322, 6. μόνος Γ : μόνος σὺ *b* || 10. ἔξον] ἐξ ὦν Γ || 11. μὴδ' Γ : μὴδὲ *b* || 12. ἐλλίσιν Γ || 15. ἐξαρκέσει σοι] ἐξαρκέσει Γ, sed ita, ut ἐξαρκέ in extremo versu positum sit || 35. ἔστιν Γ] τὰ Γ : τὰ γε *b* || 40. προστεθέντας Γ] προσέγειν Γ : προσέγειν τε *b* || 44. ἔχουσιν Γ] γιγνώσκεις Γ : γινώσκεις *b* || 45. τὴν delet Bekkerus || 46. ἀποφαίνωσιν Γ.

Pag. 323, 4. ἡ πόλις in mg Γ || 8. οὐ γὰρ μόνον Γ : οὐ μόνον γὰρ ἀν *b* || 10. ἀλλα και λικωσ ἔχειν Γ || 19. δαπανῶσιν Γ || 20. σέσωκεν Γ || 31. ἔστιν Γ || 34. τὴν om. Γ || 40. ἐπιτετημηκῶς Γ || 41. δοκιμάζουσιν Γ || 43. σοί Γ || 45. ἔχουσιν Γ || 46. αὐτον Γ || 47. ἡθουλοῖμην Γ || 50. δ' Γ : δὲ *b* || 53. δεῖ πλεῖω * : δὴ πλεῖω Γ, πλεῖω δεῖ *b* || 54. ἔστιν Γ.

Pag. 324, 4. τῆ πόλις in Γ iteratum inter τῶν et σοῖ et punctis superinductum || 7. μὲν adieci ex Γ || 8. συντομώτερον Γ, sed adraso ω, ut iam omicron sit || 10. τὴν ante ἡμετέραν addidit sec. Γ in mg || 15. συμβέβηκεν Γ || 18. ὑπονοοῦσιν Γ. Falsa refert Bekkerus || 37. ἔσται Γ || 38. ὄντων] θεόντων Γ || 39. εὐδοκίμοσιν Γ || 45. ἔλλην Γ || 51. οὐδὲν-γενέσθαι] Hæc post προστάτης ponit Dobraus.

Pag. 325, 7. Ἀντιπάρῳ] πρὸς ἀντίπατρον mg Γ a manu secunda, ἀσήμως περὶ διοδότου Γ || 8. ἑτ' ἐπολεμοῦμεν Γ || 11. ἀπαντας Γ : πάντας *b* || 13. τούτων Γ || 14. ὑμᾶς Γ || 25. ἔρχηκεν Γ : ἔσχεν *b* || 31. εἶη] εἰν Γ. Desunt due literæ, aqua exesæ || 33. αὐτὸν adieci ex Γ || 36. παρρησιανενουχην (sic) Γ || 48. αἶ om. Γ || 50. εἰσίν Γ.

Pag. 326, 6. ὁ cum rasura a dextra, in qua apparet δ. Deest una litera] συνέπεσεν Γ || 7. τὴν] τιν Γ] ^{μενος} οισπεριπολλά Γ : οἷς πολλά *b*] γένος Γ, ut σ in litura sit. μένος secunda superscripsit || 10. συνέφερον Γ || 12.

τυχόντων] ἄλλων Γ || 15. αὐτῶν Γ || 20. εἰσβαίνουσιν om. Γ || 23. ποιεῖ Γ || 26. ἥδοισθον ἔστι Γ : ἔστιν ἥδοιστον *b* || 29. πολλοὶ om. Γ || 35. αὐτοῦ Γ || 38. τοῦμαπροσθεν Γ : τοῦμαπροσθε] προσελοεῖν Γ || 39. ἔφασκεν Γ || 52. τε Γ : τε ῆ *b*] θ'] τε Γ.

Pag. 327, 10. μόνον Γ : μόνου *b* || 14. ἐκείνω μῆτε] εκεινωιωῖτε Γ || 15. γράψω τι] γράψω Γ || 18. λοπὸν Γ || 26. συμβάλλον Γ || 32. οὐδὲ Γ : οὐ *b* || 33. συμφέρουμαῖλλον Γ : συμφέρειν οὐδὲ πρέπειν τοῖς μεζῶν *b*. Post συμφέρου οὐδὲ, quod in extremo versu collocatum est, membrana aqua exesa est, ita ut tres literæ periisse ^{δικαι} videantur || 41. τε Γ || 43. καὶ δικαίων] καιων Γ ab eadem || 44. τε addidi ex Γ || 46. τῷ τε] τότε Γ || 47. ὄσαν Γ : ὡς ἐάν *b*.

Pag. 328, 5. ὑμῖν Γ || 12. ὑπογούω Γ || 18. ὁ-αἰσγυνοθεῖη om. pr. Γ, add. sec. in mg || 19. ὑμῶν ἀμελεῖν Γ : ἀμελεῖν ὑμῶν *b* || 31. ἀγνοεῖν Γ cum litura. Erat ἀγνωεῖν || 32. οὐκ ἀν] κἂν Γ || 33. ὑστερων Γ, ω in litura || 35. τονοῦν Γ || 41. ἀ om. Γ || 43. ὄρων ἐν] ἐώ- ^{τὰ} ρων Γ || 45. δὲ accessit ex Γ || 50. μὴ Γ, τὰ a m. secunda.

Pag. 329, 1. λάβοιμι Γ || 3. τούτω Γ : τούτων *b* || 7. τούτω Γ || 12. ἔστιν Γ || 15. ἀν Γ : ἐάν *b* || 16. λογί- ^ε σθαι Γ ab eadem] βουλήσθηε Γ || 20. τῶν evanuit. Supplevit m. altera || 24. τῆ ψυχῆ-ἐπιτευέσθε om. pr. Γ || 36. τυρανούντων Γ] τημάς Γ, unde radendo factum τιμάς || 44. ὄρων Γ || 45. προσδοκῶσιν Γ || 46. ἀρχουσιν Γ || 50. ἐλλίξουσιν Γ.

Pag. 330, 4. τὸ] Ita Γ cum rasura. Fuerat τῷ] ποίην pr. Γ || 5. καὶ τῶν ὠφελειῶν om. pr. Γ || 7. οὕτω ^{αἶ} μοι Γ || 10. συγγωρῶ pr. Γ, αἰ a m. sec. || 13. καλλῆν pr. Γ || 16. ὦστε Γ || 20. συμβαλέσθαι Γ : συμβάλλεσθαι *b*] πίστην pr. Γ || 26. ἔστιν Γ || 35. τυρανενόντων (sic) Γ : δυναστευόντων *b* || 36. ἄλλον Γ eraso ν] σκοποῦσιν Γ || 37. αὐτοῖ τέως Γ || 39. δασμολογῆσουσιν Γ || 45. οὕτως Γ || 48. δὲ Γ.

Pag. 331, 2. συμβέβηκεν Γ || 3. μετὰ-μετὰ Γ : τυρανικῶς καὶ μετὰ βίαι καὶ *b* || 6. σε] Ita Γ. Fuerat σοι || 14. ἔστιν Γ || 20. Pro ἡ ante φυγαδεύειν Γ habet καὶ || 23. κατιοῦσιν Γ || 27. ἠγούμενον Γ : ἠγούμενος *b* || 29. πλεῖω Γ || 30. αἵτων γενόμενον Γ : αἰτῶν γενομένου *b* || 31. πλεῖω Γ || 38. καιτητεσχηγι Γ] πολλάκις Γ] πολλάκις τῆ *b* || 39. τε —λευταῖον Γ cum spatio trium ^ἡ literarum || 42. ὑμῖν Γ, ἡ a sec. m || 43. τι accessit ex Γ || 52. ἔλαθεν Γ.

Pag. 332, 1. δὲ Γ || 7. ἡμῖν Γ || 8. υἱεῖς Γ || 12. κα- ^ε ταδέξῃσθαι Γ ab eadem || 13. δὲ μου Γ : δ' ἔμοσ *b* || 31. πᾶσιν Γ || 34. ἔδοξεν Γ || 38. ὄνομαστοτάτους om. pr. Γ || 42. τι om. Γ || 43. προσήκωσιν Γ || 47. ἀξιοῦσιν Γ || 48. ἀγῶσιν Γ.

Pag. 333, 5. δεῖγμα τί Γ || 22. μὲν addidi ex Γ || 28. In ultima Urbinatis pagina antitypum {contre-

empreinte) paginæ ex adverso positæ extat, maximam partem, ut ipsa illa, detritum. Possunt tamen nonnulla legi, velut βουλεύεσθαι v. 28 || 50. στρατηγίας] στρα-

τείλας pr. Γ | εστηχούλας Γ, ἐν a m. sec. || 52. ἄπασιν Γ.

Pag. 334, 1. τῶν λόγων τὸν pr. Γ (τὸν λόγων τὸν sec.) : τὸν *b* || 12. ἴσασιν Γ || 18. Ante ἄλλης operarum errore intercudit ἀνδρείαν (ita Γ, ἀνδρίαν *b*) || 19. πόσοις] πρὸς οἷς Γ || 31. κοσμήσας μόνον καὶ pr. Γ ; in

mg m. sec. ἀλλ' ἐξαριθμήσας μόνον || 34. γιγνώσκων Γ eraso v || 37. πλεῖον Γ : μεῖζον *b* | ἔχουσιν Γ || 38. βουλεύουσιν Γ || 41. ἐθθέντων | ἐθθησομένων Γ || 43 τοὺς Γ : τοὺς περὶ *b* || 47. ὠρλήσουσιν Γ.

Pag. 335, 2. πλεῖστον (adraso ω) μέρος Γ. Errat Bekkerus || 6. κοινωνούσιν Γ || 12. ἦν om. Γ || 13. ποιούσιν Γ || 19. ἴσασιν Γ || 23. οὕτε Γ || 25. διετέλεσαν Γ || 30. τε-ποιεῖσθαι om. pr. Γ || 34. εἰκονος Γ || 42. ἐτέρων Γ || 48. πόλεμον Γ : τὸν πόλεμον *b* || 50. ὦν] ἦς Γ.

Pag. 336, 4. ἀνανδρέαν Γ || 10. δ' Γ : δὲ *b* | καὶ περὶ τηγεγονῶς pr. Γ, καὶ περὶ ἑτη γεγονῶς sec. Γ || 11. ἀπερχώμας Γ || 13. ποιούμενον Γ : ποιούμενος *b* || 14. ἀπυτῶν Γ, ἢκ αὐτῶν corr. eadem || 15. ἄλλους addidi ex P || 17. κάλλιπτα δυνηθέντα Γ || 21. εἰ-ἀμελήσαιμεν om. Γ || 23. ἀζιώουσιεν Γ || 27. ἐστὶν Γ || 31. μεῖζουσι δὲ Γ.

IULIANUS.

A	=	Laurentianus LVIII, 16
F	=	Palatinus 134
L	=	Laurentianus XXXII, 37
M	=	Monacensis 490
V	=	Vossianus
H	=	Hertlinus
R	=	Reiskius
S	=	Sintenis.

Epistolas Iuliani in Vossiano relictas enumeravit Cobetus in Mnem. vol. 8. p. 346 sqq. Hertlini emendationes pleræque extant in Hermæ vol. 3, Sintenisii vol. 1. p. 69 sqq., meæ vol. 2. p. 457-462. Reiskii animadversiones αὐτογράφου Havniæ asservatas superiore anno inspexi, cum Iulianus meus dudum impressus esset. Recidi ex eius coniecturis eas omnes, quibus nihil novi ad Iuliani emendationem afferberetur. Schedis suis subscripsit hæc : « Absolvi Iuliani lectionem d. 12. Nov. 1769 festinatam illam et abiectam modo ; ad quam secundis et tertiis curis perficiendam num sim unquam rediturus, nunc quidem haud licet decernere. »

Pag. 337, 1. Iuliani quæ adhuc prima ferebatur epistola Procopio addicenda fuit, id quod demonstravi in Hermæ vol. 1. p. 474. Eam igitur in loco quo oportebat constitui infra p. 553, simulque Iulianearum epistolarum vulgatas numeros ita immutavi, ut ex altera facerem primam et sic deinceps || 2. ἀφιέντα *F* : ἐπιέντα | τοὺς λόγους Heylerus : τοῖς λόγοις || 6. ἐμιμησάμεν * : μιμησάμεν || 20. ἱερὰν συμβουλήν |

Plane sic Plato Epist. 5. p. 321, C || 22. « συντρέβειν videtur ætati Iuliani usurpatum fuisse pro illo vetustiorum ἐπιτρέβειν. » Reisk. || 27. ἦν *M* : ἦμην | ἀργοτέραν-χεῖρα] Respondet ad hæc verba epistola Libanii truncata apud Wolfium, suppleta ab Heylero p. 179, ex Palatino 356 a me emendatibus scripta in Hermæ vol. 6. p. 58 sq. || 32. ἀεὶ] ἀλλήτῃ H.

Pag. 338, 1. ταῦτα] τοιαῦτα H || 2. ὅσα] οἷα H || 3. πῶς * : πῶς δὲ || 13. Τύανα Parisinus 963 : τοιαῦτα || 23. γε] τε *V* | τοῦ * : τοῦ τοῖς | χεῖρῃ S : ἐχεῖν || 26. καλάνδων *V* | θεοῖν *V* || 27. κείνης S | καὶ εκ. ex *V* || 28. ὑπακουούση an ὑπακουούση sit in *V* non liquet | προστιμήσομαι S : προστιμήσαιμι || 29. ὅπως *V* : πῶς || 31. Posui asteriscos || 32. τοὺς] μὲν τοὺς *V* || 33. οὕτως] οὕτως ἄν *V* || 36. γυναικας τω abscissum in *V* || 37. διωκέσθω *V* : διώκεσθαι

Pag. 339, 1. Huius epistolæ pars prior in *V* a recenti manu in charta recenti scripta. Antiqua manus redit a verbis ὅσατε δ μὲν (v. 16) | ἦλθεας *V* || 2. ἰδὼν *V* || 5. ὀλυμπία *V* || 6. ἀθήνησιν *V* ubique || 8. τέτιγα φασίν *V* || 10. Pro κεῖλάτων in *V* est σικκίρον cum spatio quatuor literarum | τὴν τέχνην S || 11. αὐτῷ] αὐτῇ R || 14. θυχογος * : θυχογος θαυτύλου χειρὸς impressi. In *V* pro θαυτύλου χειρὸς οὐ μεῖζον spatium

undecim literarum est || 15. δ' ἐφ' ἓκα (sic) *V* | τὸ θαῦμα om. *V* | κέχεται Baroccianus : ἔγεται || 17. βεῖ δι' ὄλου δυσωπὸν non est in *V*. Abstulit qui charta particulam avulsit. Eadem manu periiit ἦν στήσιν || 19. ἐναργεῖας sec. *V* || 20. ποιεῖς R || 25. δέ * : δὴ || 26. δέει *V* : δέη || 28. λέοντα * : λέοντα τῷ μισθῷ || 29. ἄλλοι δ' ἄλλων θηρίων Doehnerus, sed vide Polyænum VII, 12 μῆτε ὄρνεον μῆτε θηρίον. Hippocr. de Genit. 32 θηρία τε καὶ ὄρνεα || 33 μόνον post χροστὸν acc. ex *V* || 34. διανοούμενος *V* : ὑποδιανοούμενος || 35. ἰδιωτικὴν μοι *V* : μοι ἰδιωτικὴν | τὴν acc. ex *V* | ὅπου *V* || 36. ἀνευρεθῆ * : ἀν εὐρεθείη || 39. τοῦ H : τῷ || 40. ὑπαίρεθῆναι *V* : ἀπαίρεθῆναι || 42. γαργύριος *V* || 43. μὲν acc. ex *V* | γέρας] Operarum vitium. Repone γέρας. Ita *V* || 44. ἀμωγέπας * : ἄλλως πας

Pag. 340, 1. Ex Socratis Hist. Eccl. III, 3 || 2. μέγαν θεὸν * : θεὸν μέγαν impressi. Sed fortasse delendum τὸν θεὸν μέγαν | ᾗδεῖσθε R || 5. Malim ἐν τοῖς πρώτοις || 9. Melanthius ap. Plut. de Cohib. Ira p. 453, E || 10. εἰ] οἱ H | τὴν δρμὴν R || 13. ταῦτά H || 25. θεδοικίως * : θεδοικῶς ἐκυτόν παρεφύλαττεν || 33. τῶν] τῶν μὲν? || 37. ἦν * : ἦ || 40. ὄρελιων] ἰθῆλων H || 42. αἰσχύνεται-θεούσας * : αἰσχύνεται καὶ φυλάττεται καθαρὰς τὰς χεῖρας ὡς προσάγειν πρὸς τοὺς θεοὺς αἵματος καθαρουόσας || 46. λέγοιτε * : λέγοιτο

Pag. 341, 7. περιδοῖ * : περιδοῖεν || 9. διακαθῆρας * : διακαθῆραι | ἔγωγ' ὑμῖν S || 19. πῶς * : ὅπως | ἐπραγματεύσαντο * : παραγματεύσαντο || 23. Aristoph. Plut. 268 || 24. ἴθ' Parisinus 2832 : ἴθι || 27. αὐτὰ * : αὐτὸ || 34. « Post ἐπιανούντας aut deest ἀλλήλους aut certe subaudiendum est. » Reisk. || 40. ἐμαυτοῦ * : ἐκυτοῦ || 41. ἦ * : ἦ καὶ || 42. κατηδόλεσθησά σοι] Suidas s. v. || 43. • F. ἐμαυτόν, ἀλλ' οὐχ ὅσπερ Ἄστουδάμας, ἀλλ' ἴνα — » Reisk. || 48. ᾗπερ R || 49. βαδειεῖ * : βαδειῖ

Pag. 342, 3. πρὸς σὲ *V* || 4. δράται *V* || 8. θεοῖ S :

μοι οί θεοί scripti. Nunc malim επειδή μ' οί θεοί || 10. Erat τε βτι καί. Expunxit βτι. Lenius fuerit άλλως τε καί βτε || 13. τὰ πάντα V : πάντα || 15. Post Λιβανίω V addit σοφιστή καί κοιμιστῶρι | σου addidi || 18. V novies pro ω̄ habet ω̄, semel ω̄ ante vocabulum ἀφορμά, ut gravis cum circumflexo coniunctus sit || 19. σύνθεσις V : σύνθεσις M, σύνθεσις vulgo | ω̄ ᾠγειρήματα V, quod reponendum | τζξεις F || 20. λέξεις F || 22. νόκτα V : νόκτωρ || 23. διμιλοή * : διμιλή || 24. παιωνίως Suidas s. Παιώνιον : παιωνάεις || 27. σῆς acc. ex V || 31. εἰ μὴ ὅσον * : ἦ βτε μόνον || 33. τὸν acc. ex V || 35. ἀκτίσι V || 39. κρίνα V || 41. ἐκεί̄ videtur dittographia esse || 43. ὑποβρύχια ταῖς δίναις V : ταῖς δίναις ὑποβρύχια || 44. καθάπερ] Lex. Vindob. p. 151, 19.

Page. 343, 5. δύο V : δύο || 8. ἐωρακέναι * : ἐωρακέναι || 9. σήμερον] Ita V || 10. τρικλίνον V || 21. διαμενεῖ * : διαμένει | ἰδρονθήσεται] Ita V || 23. περὶ τοῦ δὲ ματαροῦ S | ἀνδρογόνου οὐ μάθοιμ' V || 24. πρὶν * : πρὶν ἢ || 25. ἡμῖν V : ἡμῖν || 26. ἴσθι * : ἴσασιν. R malebat περὶ αὐτὸν πολλοὶ ἴσασιν || 28. ἐμαυτοῦ] ἐν αὐτῷ V || 34. ἦν Wytttenbachius : εἶναι. οἶμαι Horkelius, ἦν ἂν S, ἐδόκει εἶναι R || 36. ἐγόντων] συνεχόντων aut περιεχόντων R || 39. διορθώσῃ V | ὁ δεῖνα * : οὕτως ὁ δεῖνα V, οὕτος ὁ δεῖνα editi || 40. ἐδέξσε * : ἐδέξσε τοῦ || 41. πεποιχεν S : πεποιχέναι | οἶα μὰ H : ὅσα νῆ || 42. οὐδ' ἂν H : οὐδὲ || 46. ἀμύνειν * : ἀμύνειν οἶμαι | κύνων V || 49. χρῆν V : χρῆ | ἱκανὰ] ἐκείνους Boiss. ad Tzet. Alleg. p. 314 || 51. τὸν acc. ex V.

Page. 344, 1. ὅσπερ R || 4. ἂν συμβαίη * : κὰν συμβαίη || 5. διὰ τὸ τοιοῦτου τυγγάνειν δ. R || 8. ἀγενέστερα V || 11. ἐμμένει * : ἐμμένειν || 14. τῆς γε γνώμης R || 15. μόνω R | δῆ om. V || 17. μελοποιὸν Parisinus 963 : μελοποιὸν εὐγῆ | τὸν om. V || 19. μέμψους ἐρωτικῆς] Alciph. I, 35 || 20. ἔπτην] ἐπιβῆνα V || 22. ἀνθρωπιεῦ codex M : ἀνθρωπίνου || 23. οὐ θέλει V | ἀπλωῶσαι] ἀναπεθεῶσαι H | Post ἀπλωῶσαι expunxit τὸν λόγον, quod Vossianus habet. τὼν λόγων Heyleriana. Nunc teneo ἀπλωῶσαι τὸν λόγον, quod ductum videtur ex Sophoclis Trach. 680 || 26. άλλου τινὸς ἢ τοῦτου χάριν * : άλλου του χάριν ἢ τοῦτου || 28. αἵττοντες V || 30. ἡ acc. ex V || 31. μεταθεῖν Wytttenbachius : μεταθεῖναι | εὐφραίνεις V || 33. ἐς V : εἰς || 37. αὐτὸ V | ἀντιμαμαρῦσων R | δ' addidit S || 40. ἂν τις] εἰς σέ V || 43. ὑπὸ γῆς R || 44. ὕβιν] Proxima desunt in V || 47. « ἕτερον ἀργυρεον seu ἀργυροῦν scil. νόμισμα, alium numum, sed argenteum. » Reisk.

Page. 345, 1. τοσοῦτον addidi || 3. εἶναι * : εἶναι τὼν ὅλων || 5. Hom. II, XI, 237 | αἰχμὰς * : αἰχμὰς οἶονεῖ || 6. εἰδὸτα] οὐκ εἰδὸτα R || 18. ἐθῶρον post δὲ addidi ex M || 20. νῦν μόνον M : μόνον νῦν || 21. εὐνῶς M || 22. διατεθεῖσθαι M : διατεθεῖσθαι καὶ διαειῖσθαι || 23. τοῦτο M || 24. καὶ acc. ex M | ἔξει M | ὁ om. M || 25. καὶ παρίπρω ἐνί * : καὶ παρίπρω M, ἐνὶ καὶ παρίπρω alii libri. Nunc malim καὶ ἐνὶ παρίπρω || 28. Καλλίξενῆ?] Soph. O. R. 614 || 29. δ' ἂν * : δὲ || 30. ἐμαρτυρήθη] Videtur intercidisse τῶ χροῖω || 31. φῆς * : φησὶ | μετὰ τὸ φιλανδρόν aut εἶτα μένοι τοῦ φιλάνδρου R || 32. θῆσει? || 33. μανδραγόραν Suidas s. v. : μανδραγόραν ἂν || 37. προσθεῖη * : προσθήκη || 40.

τὰ * : καὶ τὰ || 41. δὲ acc. ex G || 42. γὰρ addidi || 46. δ' add. S | τῆν acc. ex G.

Page. 346, 5. δεδιδαγμένους Spanhemiana : δεδιδαγμένου | σαυτοῦ * : ἐκαυτοῦ || 6. Hom. Od. VIII, 149 || 9. Post ἀρόττει in scriptis est κουροτέρα δὲ ἐστὶν ἀστὴ τῆς τῶν ἑππέων et mox post συντάγματι in iisdem ἀστὴ γίνονται δὲ ἀπὸ τῶν ὀπλοφορησάντων οὔτοι καὶ στρατευσαμένων. Expunxit Wytttenbachius | τε * : δὲ || 11. ἀποπάρχω V : Ἀποπάρχω Heyleriana. ἀπὸ ὑπάρχων mavult L. Dindorfius in Thes. s. v. et s. ἀποεπαρχος | μοι τί V | μηλιτῆς V | βήτορας acc. ex V || 13. οὔτοι * : οὔτι | τρικέφαλον V : πολυκέφαλον | οὐ, quod post ὕδραν adlebatur, cum libris nonnullis omisi || 17. ὄντα πᾶσι πρᾶον scripti. Expunxit dittographiam. Pro πᾶσι Horkelius πάνυ, Hertlinus παντάπασι || 18. οὔν V : δὴ || 19. ἂν om. V || 20. ἐπανίστανται αὐτοῖς V || 22. πάρεῖ V || 23. εὐγομαί V || 25. άλλως H : άλλοις || 29. Aristoph. ap. Athen. XIV. p. 652, F | εἶναι post άλλων ponit S || 35. ὡς * : ὡσπερ || 36. λείποντος * : θέοντος. ἐνδέοντος R || 37. ἦ αἰδιδι || 41. ὀ || ῥ R || 43. Operarum errore φησὶ, quod sequente versus post Ἰπποκράτης poni oportebat, post μόνον transpositum est || 45. γλυκὺ μὲν εἶναι Suidas s. μέλι : καὶ γλυκὺ | πικρὸν δὲ ἐμάθη : ἢ πικρὸν εἶναι V, καὶ πικρὸν εἶναι vulgo || 46. ἀνάσσειν V, sed ut evanuerit ὀ || Similis argumenti epistola de sex pomorum dono extat in « Revue de Philol. t. II. p. 200. Vide Rosium Pseudoarist. p. 232 || 47. ἑμπαντες V : σύμπαντες

Page. 347, 1. ὁ πικρὸν ἐστὶν] Verba suspecta || 3. σύκον V || 4. ἦδ' ex margine huc translatum esse videtur || 5. ἀλεξίφραμακον] Lobeck. Parall. p. 537. Suidas v. σύκον || 6. φάρμακον V || 7. κὰν * : καὶ || 8. προπαρτιθεσθαι * : προτιθεσθαι || 10. ἀδικί' V || 11. βτι θεοῖς] In F charta inter βτι et θεοῖς scissa est. Apparet tres quatuorve literas intercidisse. Fuit fortasse βτι τοῖς θεοῖς || 15. ἀνδρὸς] « Eiusdem scil. Aristotelis » Rosius I. c. | Θεόφραστος] Hist. Plant. 2, 5, 4. C. Plant. 1, 6 || 16. παραγγέλματι V || 17. ἐντιθεῖς V | ὅσα S : ὅσαι || 18. εἰκαί * : εἰκουσί || 19. ἂν * : ἀντί V, ἂν τι vulgo || 23. εὐφῶ * : εὐφῆ || 27. ἔστιν V || 31. Ἀλκίνοῦ * : ἀλκινόου || 32. οὔν om. V || 34. συμφέροίτο * : συμφεροῖτο || 35. νομιμώτερον V | Malim τοιαύτην δὲ ἔχοντος οἶμα τοῦ σύκου τὴν φύσιν || 36. τὸ addidi et mox ἔχον || 40. ὑπὸ τοῦ * : ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸ V, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ vulgo || 41. κρατοῦντι V : κρατοῦν | εἰκοῖς Horkelius : ὡς εἰκοῖς || 42. νικῶντι V : νικῶν || 45. δαμασκῶν V : δάμασκον || 50. τῆς ante μεταβολῆς expunxi || 51. τοὺς] τῆς V.

Page. 348, 3. πρέττει S : λέγεται || 4. Immo πανταχῆ vel πανταχόσε hic et v. 6 || 5. σύκον V || 9. οὐτ' ἂν * : οὔτε || 10. ἐνθροπτον] Ex Demosthene p. 314, 1 || 11. ἐς τὸ ἴσον * : ἐσταί ἡδουσα ἴσον (ἴσον V) ἦ || 17. τερσάν V. τερσάν I. G. Schneiderus || 19. κέντροις * : κέντροις οἶονεῖ || 20. Immo ἀπῆρτηται || 21. ἐπ' άλλαις * : ἐπ' άλλοις V, μετ' άλλας vulgo || 22. αὐτὸ V || 23. θέρρης V || 25. τὴν post ἔχει acc. ex V || 27. οὐδὲ * : οὐδὲ καθάπερ || 28. αὐτὰ * : αὐτὸ || 29. ὀρηξίν] Ita V || 31. δὲ] πέρ
Ita V | τῶν] ἀπὸ τῶν? | ζῶων V : ζῶων τε || 33. καὶ μὲν V | αὐτοῦ V || 38. ἀγνοῖν V || 43. δ' ἂν * : δὲ ||

46. ἀν adieci || 46. οἶμαι H : εἶναι || 52. τῆ] τε V
54. τὴν] τῆ V.

Pag. 349, 1. φαίνουσα εἰς φαίνεται οὐσα εἰς V ab eadem, φαίνεται καὶ εἰς vulgo || 2. τοῦτο V || 5. ἀν acc. ex V | δέκα | δέον pr. V | 6. τῶν adieci || 13. πρὸς V : εἰς || 17. ἔκατονθύσαν V || 19. τὸν τελευτάτων ἀριθμὸν * : τὸν τέλος τῶν ἀριθμῶν || 22. καὶ post περι-
ως

φερεῖ add. V || 23. ἄλλος V ab eadem | 30. τυροείως V || 35. οὐκ ἄλλου τινός S || 39. τὴν τοῦ V : ταύτην
λο

|| 41. ἔκατον V hic et infra : Ἐκατὸν || 46. ὁ κλήρου V ab eadem : κλήρου || 47. ἡ Κρήτη] Glossam esse arbitrator Boiss. ad Philostr. Epp. p. 118 || 48. τῶν acc. ex V || 52. νεῶς * : νεοὺς V, νεοὺς vulgo || 53. ἔκατον-
πεδούς V | ἔκατοντακρήπιδας Martiniana : ἔκατονκρή-
πιδας

Pag. 350, 6. ἴσον V || 8. ἔγε * : ἔγειν || 10. ἐπὶ * : ἐπὶ | κάλλος S : καλὸν || 11. παρὰ σοῦ V : παρὰ σου || 14. ἀκριβοῦσαι * : ἀκριβοῦσαντος πρὸς τὴν τῆς θέας ἡδονὴν ἀπολαύσαι || 15. φορτικώτατον * : φορτικώτερον || 16.
πρα

δῆ] δὲ V, ab eadem δῆ. δῆ deit R || 17. ὑποτάττεσθαι V ab eadem || 22. τῆς acc. ex V || 24. κρινούς V || 30. ἐγὼ μὲν V : μὲν ἐγὼ || 31. μῆδ᾽ * : μήτε | φέρε-
σθαι Heylerus : φέρεσθαι ἢ εἶναι | ὑμῖν V || 33. Ἰούλον V || 34. « Circa παρῆνεσα deest aliquid ». Reisk. || 36. τινάς V : τινὰ || 37. « Post ὑπάρχειν deest ἐπὶ, me regnante. » Id. || 38. εἰρήνης post ἀπολαύοντες addit R || 39. « Post ποιῆτε deest ὑπέρ. » Reisk. || 46. κατα-
εὐθύναι V || 50. παρ' ὑμῶν R.

Pag. 351, 19. Haec ep. in V est a manu recentissima || 6. ὡς V : ὡσπερ || 7. τὸ νῦν * : τὸ νῦν ὑπ' ὑμῶν V, τὸ νῦν ὑπ' ἡμῶν τοῖς Γαλλοῖσι vulgo, τὸ νῦν ἐπ' ἡμῶν τοῖς Γαλλοῖσι R || 9. ἐκκλησίας αὐτοῖς scripti. S ἐκκλη-
σίας αἰθῆς, R ἐκκλησίας αὐτῶν. Delevi dittographiam | ἀλλὰ τὴν V : ἀλλ' || 19. δὲ H : δὲ ἡ || 23. ἐπιμμεῖνοις V | ἐπ' * : ἐπ' || 25. οἱ] οἶον V || 30. διειλέχθημεν V, sed eadem manu lineolā transfixit alterum iota || 33. Βέ-
ροισιν * : βέρροισιν || 35. διοσημίαν V : διοσημίαν || 39. τοιοῦτοι * : οὔτοι || 41. αἰδῶ V || 43. ἐπὶ * : ὡσπερ || 46. παρ' ὑμῖν οὐκ εἶδον V : οὐκ εἶδον παρ' ὑμῖν

Pag. 352, 3. ἀν addidi itemque v. 5 || 6. οἶοι H : οἶ | ἐπιγεργήσαις V || 8. γράρειν V : γράρων || 9. Feci asteriscos | αὐτῆ] Ita V distincte. βίβλου vel μονωθίας excidisse putat Heylerus || 13. ἔσαν] ἔσαν R | εὐτρεπῆ V : εὐπρεπῆ || 14. ὑφ' ἡμῶν * : εὐφρανε || 15. τῆς om. V || 18. τῶν ἑορταζόντων * : βασιταζόντων | ἱερὰ Wyttenbachius : ἱερεῖα || 21. νέων V : νέα || 25. Ἀλκίνοῦ * : Ἀλκινόου || 27. μεστών] μέσων V | τριγχιῶ V || 32. πύ-
λεως] ἱερὰς πόλεως R || 36. συνήδεις (v. Hermæ t. 2. p. 190) * : συναείδεις || 38. 6 addidi || 29. « In ἐξ ὅσων videtur nomen proprium latere aut desunt quaedam. Quid si sic : κηδεστῆς· ἐμοὶ γὰρ, ἐξ ὅσων ἐσωφρόνησα τὸ μὴ πάντα· ex quo sapere capi. » Reisk. || 40. « F. ἀδικη-
μάτων οὐδένος ἤτιον τῶν φλυσιότατων εἶναι δοκεῖ ». Id. || 48. ἐφορᾶν καὶ ἐπιμελεσθῆναι | Ex Xenophontis Cyrop. 5, 3, 59 || 50. τριπλασιὰ ταύτης R || 51. « Desunt quae-
dam. » Reisk. || 54. μὲν * : μὴν

Pag. 353, 10. δ' ὑπόσαςι * : δὲ ὅσαςι || 11. τὰ inse-

ruī. R ἐπιστολὰς δὲ ὅσας ὑπέγραψα καὶ βιβλία (ἐπόμενα γὰρ ὡσπερ αἰτιά μοι καὶ ταῦτα σ. π.) τὶ δεῖ || 16. λίαν | ἄγαν V || 18. ἐκτείνεσθαι V || 19. σιλοσῶν V | φασί * : φησί || 22. τὸ ante μεγάλα add. V || 23. σιλοσῶν V | λυπρὰν V : λυπηρὰν || 24. ἐνὶ H : ἐν || 25. οὐδὲ V : οὐ || 29. σε μετακλέεσασθαι * : ἐμὲ τε καλέεσασθαι V, σε μετα-
εκάλεσα vulgo || 30. οὖν.. πρῶτα V (literarum quae evanuerunt numerum totidem punctis indicavi) || 32. F. 'κείνων || 33. δὲ V || 38. « Non intelligo. » Reisk. | σαυτοῦ * : αὐτοῦ V, αὐτοῦ vulgo | λῆς V || 39. προβατα-
γρίων V, ων adesae || 45. βέλτιοι * : βέλτιον

Pag. 354, 1. ἄδοντας V | Βουπάλειον Bentleins : βουπάλιον || 3. νόμοις] ὕμνοις V || 6. παραινέειν V || 10. οὐδὲ V || 15. Malim ἔρρωμένους || 17. ὑπωποῦν (sic) V || 18. Immo ἔνεκα || 25. τῶν ὁμοίων παθῶν V || 27. μ' * : μοι | εὐφραμῖν | ἐπ' ἡμῖν V || 28. εὐεργετώμενον V || 29. πατρὸς ὑμῶν R || 30. ζηλώσεως V, quod restitue || 32. ὅτε Baroccianus : ὅτι || 34. αὐτῶ V || 36. Od. 16, 187 || 37. ἐν ἀνθρώποις | ἀνθρώπων V | εἶναι· ἀν V : φαίην ἀν εἶναι | ὄλων] ὡς L, ὁ λόγος V || 38. ἱαμβόλογω L || 39. ὁμολογῶν L | πατήρ habet V. Delendum cum Barocciano || 40. εἶναι acc. ex L | οὐδὲν L.

Pag. 355, 3. ἀν om. V || 4. ἀνθρώπων L : φοιτῶντων vulgo. In V quid fuerit, dispici nequit || 9. κέρας V || 13. ἀρετῶν L | φύλακα S : φύλακα καὶ || 16. ὅτι L : ὡς || 18. μὲν Horkelius : μὲν ὦν ἔχει || 19. δ' L : δὲ || 20. ἀλλὰ V || 23. εἰ μὴ καὶ || 24. εἶ καὶ μὴ V, εἰ καὶ μὴ vulgo. Pro εἰ καὶ μὴ L habet εἰ ἀλλά, unde nunc malim ὡς οὐδὲν τε τοῦ Πρωτεύως τοῦ σοφοῦ μειονεκεῖων ἀλλὰ καὶ μάλλον εἰς ἀρετὴν ἄγαν τελεσθεῖς || 25. ἀλλ' * : ἀλλ' ὡσπερ || 26. μόνων L : μόνον τοῖς || 28. νικήεις δ' ἀν : νικήεις δ' ἀν οὕτω || 31. ἀνθρώπων L : ἀνθρώπων γένους | ταχθεῖς L : ταχθεῖς || 32. τὴν acc. ex LV || 33. ἐμοὶ L : ἔμοις vulgo. Scribendum ὅσπερ μοι || 35. σοὶ Horkelius : σοὶ τὸ ἔπος LV, σοὶ ἐκεῖνο τὸ ἔπος vulgo || 36. εἰς δὲ τε LV || 39. ζωπορεῖται μόνω L : μόνω ζωπορεῖ-
ται | εἶη] εἰ V || 40. ἱαμβόλογον L || 41. γρόνον L Va, quod revocandum || 42. ὁμήρων καὶ πλάτωνος καὶ σω-
κράτους L : Ὀμήρων καὶ Πλάτωνος καὶ Σωκράτους vulgo, quod restitue || 43. τις L : τις ἄλλος ceteri, recte || 46. λόγος * : λόγος V, λόγω vulgo || 47. εἰς L : ἐς | τὸ] τὸν L || 48. ἀνθρώπων L : ὄλων || 50. In V praescriptio est Ἰουλιανός Ἀργεῖος.

Pag. 356, 1. αὐτὴν V || 2. « τοῦ] τῶ V, 8 a manu recenti ». Dübnerus || 3. τοῦτο operarum errore excusum est, οὕτω vulgatur. In V relicum est τοῦ... unde Dübnerus suspicatur excidisse Περσικὸν vel Μηδικόν. τοῦ Περσικοῦ etiam H || 8. ἡ τε V : ἡ || 9. τὸ addidi | μακεδόνας V : Μακεδονίαν || 11. ἐλευθέραν V : ἐλευθέρων || 13. καὶ acc. ex V | τοσαῦτα H : ..α ταῦτα (sic) V, τοσαῦτα vulgo || 20. ..ὄσα V, scribendum igitur ὄσασα || 22. νῦν.. τὴν V || 24. αὐτοῦς V || 23. νεμίον V || 34. τοῖς acc. ex V || 37. πολυθρολήτου * : πολυθρολλήτου || 39. δ' V : δὲ || 41. τοιοῦδε H : οἶδε || 42. τοῦς add. H idemque ἐν || 47. γοργίαν V : γοργή-
γησιν || 49. ἐν τοῖς] ἐνίοις V || 50. ἀτὴρ Horkelius : ἄπερ || 51. πλοῦτον V : πλοῦτον καὶ || 53. συναγομένων Horkelius : συναγομένων ὀνοῦνται τὴν τέφρην τοῦ προ-
νήματος. ὦν post συναγομένων addit R.

Pag. 357, 3. ὄντες γ' αὐτοῖς R || 4. ἀστυγείτονες H : καὶ αὐτοὶ γείτονες || 5. οὐδ' -ἀπόλοιτ'] Hesiod. Opp.

348 || 7. ταυτα V, οἱ a manu recenti || 12. οἷς] ἤ pr. V || 15. σεμνότητα οὐκ] τα οὐκ exesa, sed spatium angustius est, quam quod negationem capere possit || 17. ὑπέφρασαν εἰς τὴν πόλιν R || 24. καὶ διὰ τὴν ἀπραγμοσύνην τοῦ δικαίου ὑπὲρ τῆς Ἀργείων πόλεως νῦν πρῶτον εἰσελθεῖν τὴν δίκην R || 25. ἔχοντα pr. V, ἔχοντες sec. V' || 26. εἰ] ἤ V' | γὰρ H : γὰρ ἂν || 28. καίπερ ὄντων H : πρὸς τῶν || 30. προστιθεμένου Petavius : προστιθεμένου | καὶ τοῦ idem : καὶ περὶ τοῦ || 31. ταύτη R || 34. ἐξ ὑπαρχῆς V' : ἀπ' ἀρχῆς || 36. In V πρὸς exesa sed relicto spatio literis istis maiore, ut apparet intercidisse τῆν. Hoc igitur supplēvi || 45. Facitūe in V φιλοσοφίαν, incertum est. Superest... ς || 47. αἰτίᾳ] Pro hoc in V relictum... τῆ || 48. δικαίως V' | δὲ V' : δ' || 50. τε || δὲ pr. V' || 51. ὁπότερον exesum duarum triumve literarum spatio relicto | ἀπὸ V' || 54. ἐπεθένας R.

Pag. 358, 2. τοῦ H : in V Dübnerus τοῦ aut τῷ legisse sibi visus est. αὐτοῦ vulgo || 6. ἰδιώταις-κρεῖττον] Exesa ω et ις ξυμφέροι τοὺ κρεῖττον, spatio ad summum novem literarum relicto || 9. ἐπ' * : μετ' || 10. τὸ ante πρὸ acc. ex V | πρὸ] πρὸς R || 11. παισὶ Dübnerus : ..ισί V, omissum vulgo. Malim τοῖς παισὶ || 12. κινδυνεύει * : κινδυνεύειν || 13. καλὸν] Pro hoc in V videtur esse καὶ || 15. Restitue φιλονεικίας || 16. ἀπαλλάξει V : ἀπαλλάξῃ || 17. δὲ post μέσος in V non videtur fuisse || 19. ἂν om. V' || 23. Γαλιλαίων * : Γαλιλαίων πολλὰ καὶ παντοδαπὰ || 25. δὴ καὶ] μὲν Suid. v. ἐπιστολῆ || 27. ὑπερήσθη ante Heylerum : ἀπερήσθη || 31. ἔρρωστο om. Suid. || 32. Hæc epistola in V incipit a verbis τῶν πρόποτε γεγονότων p. 359, 30. Priora omnia desunt || 41. καλῶς * : καλῶς ἡμῶν || 45. πλέον * : πλέον εὐρέν

Pag. 359, 3. σωφρονίζειν * : σωφρονεῖν. R malebat aut deleri καὶ αὐτὸ scribi σωφρονεῖν σωφρονίζειν καὶ παιδεύειν || 5. εἴτε ante μῦθον supplēvit Horkelius || 13. τὸ addidi || 20. τῆς ὄλης Paris. 2755 : ὄλης τῆς || 27. ἄρα * : ἀνδρα || 32. ἔδει-ἐκδοστον * : ἔδειτο Δαρείος ἀνὴρ βάρβαρος καὶ ἀπαίδευτος ἐκδοτος || 35. ἄκος * : εἰκὼς | ἔχειν ἔγρην S : ἄργον ἔγειν V, ἔχειν ἄργειν vulgo || 36. τῷ λογισμῷ * : τοῦ λογισμοῦ || 37. δύναιτο] γένοιτο V. σθένει] Cobetus || 48. στρατιᾶς H : στρατιᾶς

Pag. 360, 1. Post Bickenwiana nonnulla verba excidisse arbitror. Mox legendum videtur περιθεῖ γὰρ αὐτὴν ὁ Δούβιος ποταμός, ἢ δέ. Scripti ἤδε, pro quo cum Hertlino perperam posui ἤ δέ. Neque enim apodosis incipit ab ἄδωτος || 3. κατετραῖ R || 11. προσῶν S : προῶν || 20. οὐδὲν οὕτε ἀκούσαι S || 26. μέλιστα] ἀ μέλιστα R || 31. γρηῖν R || 38. γὰρ addidi cum Horkelio || 45. ὡς add. H || 47. σου * : σοι

Pag. 361, 1. οἱ om. Lex. Vindob. p. 145, 14 || 6. τῶν-γινόμενος? | ἔλλειπνόν * : ἔλλείψαντι || 7. ἦ * : ἦ τὰς | εὐλόγως Paris. 1353 : εὐλόγως || 8. ἂν idem : ὡς ἐνήν | συγγνώμην Monac. 490 : συγγνώμην ἀμαρτῶν || 15. μηδ' ἀμελήσαι Paris. 1353 : μηδὲ μελλῆσαι || 28. ὀηλοῦντος * : ὀηλοῦν Paris. 963, δοκοῦντος vulgo. Nunc ὀηλοῦν verum puto, sed ut addatur σε post ἀκηροῦναι

|| 29. δὲ idem : τε || 31. πρὸς ἡμᾶς acc. ex eodem || 32. πρὸς * : περὶ | Post ἔπαθον exprunxi quod in scriptis est σημαίνει. Quod vereor ne calidius fecerim. Vide p. 380, 20 || 33. τούτων Paris. 963 : τούτου || 34. ἂν add. H || 35. ἐγίνωσκεις H : γινώσκεις || 38. τὰ * : τὸ || 51. τρίτην Horkelius : ταύτην

Pag. 362, 5. ἄσμενος * : ἄσμενος πάντων || 7. ἔλλειπνόντα * : ἔλλείψαντα | αἰτιᾶ scripti : αἰτιᾶς || 9. τυγχάνειν R || 19. καταθροῦσιν * : καθοῦσιν || 22. δύνανται * : δύνωνται || 29. ὁ λόγος λάβη S || 37. αὐτῷ * : αὐτοῦ | φιλανθρωπέυμα Horkelius : φιλανθρωπέυμα καθάπερ μάθημα || 23. σοὶ * : σὲ || 46. ἀριῖσαι * : ἀριῖσιν αἰγιάτῳ || 48. εὐζαίμην * : δεζαίμην || 51. σφάλλομαι ante Heylerum : σφάλματα

Pag. 363, 3. καὶ addidi et mox τὴν || 10. κἂν Lobeck. ad Liac. v. 52 : καὶ || 13. εἶδῃ * : εἶδεῖν || 15. τὸ μὴ (hoc ex codice) Petavius : τὸ οὐ γέρον || 16. θνητὸν ἀναρμόσαι Baroccianus : θνητοῦ ἐναρμόσαι || 19. βεῖ] μαρτυρεῖ H || 28. προϊούσαν H : προϊούσαν || 38. μεγάλων Horkelius : μεγάλων τῶν παρὰ σοῦ || 44. προσοῦ idem : προσγῆς Heyleriana, πρὸ σου cetera.

Pag. 364, 5. καὶ Suidas s. παιδεία : οὐδὲ | πολιτευομένην idem. πολυτελῆ || 6. ὑγιᾶ idem : ὑγιᾶ || 9. αὐτὸς] οὗτος R | τοσοῦτον δοκεῖ τῆς Suidas : δοκεῖ τοσοῦτον || 12. κακὸν μὲν καὶ τόδες, ὅμως δ' οὐ τοσοῦτον γίνεται vel ὅμως δ' οἰστόν γίνεται H || 13. ἄλλα * : ἄλλο | ἐναντία-διδάσκει * : ἐπ' ἐναντία-διδάσκει || 15. παμπονήρων * : παμπονήρων βίος || 18. οἴμαι delectam || 19. γρηῖ * : γρηῖν || 24. γιγνόμενοι Paris. 2755 : γενόμενοι || 33. μέντοι || μὲν R | Δημοσθένης * : Δημοσθένης μέντοι || 39. συνεῖναι * : δίδωμι H : συνδίδωμι || 43. ὦν addidi || 45. ἐπεὶ δ' ἐξ ὧν ἐκείνοι S et R || 47. πάντα Hemsterhusius : πάντως

Pag. 365, 4. σοφούς * : σοφὰ || 5. ζηλοῦντων * : ζηλοῦτων || 9. ὑμεῖς videtur dittographia esse || 13. μὲν] μέντοι R | οὐτοσί * : οὕτωσι || 16. τῆς μὲν βελτίστης R || 17. ἄγειν * : ἄζειν || 22. κέκριμαι * : κέκρικα || 30. Deesse πένεσθαι vel simile aliquod significavit H. Reiskio excidisse videbatur ὀλίγεσθαι vel στενωγορεῖσθαι. Feci asteriscos || 43. * F. τραχέας aspera. Nam de morbo cito et acuto usurpatur ὀρεῖτα, non τραχέα. * Reisk.

Pag. 366, 7. Post ἀδελφῆ Baroccianus addit ὑπὸ τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος Θεοῦ. Ἰδοίμι σε τὸν ἐμὸν ἀγαθὸν καὶ ἰδία χεῖρ, νῆ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐμὴν, νῆ τὸν πάντα ἐφορῶντα Θεόν· ὡς φρονῶ γέγραφα. ἀγαθάωτατε, πότε σε ἴδω καὶ περιλάσωμαι; νῦν γάρ σου καὶ τοῦνομα καθάπερ οἱ δυσέρωτες φίλῳ, quæ abiecti. Uncis circumdederat Spanhemius || 22. κατέλθεις * : κατέλθης || 24. παρ' ἀμφοτέρους H : πρὸς ἀμφοτέρους | ἀποκείσθω H : ἀντικείσθω || 25. ἀποδοῦσα scripti. Feci ἀποδοῦσα, de quo nunc dubito || 27. « Post τετάρτων videtur aliquid deesse, e. e. τῶν οὐ φασλοτάτων (aut τῶν πολυφωρητάτων aut τῶν ἡδίστων) εἶναι δοκοῦντων ». Reisk. || 28. τῆθης M (Monacensis 490) : τρίτης || 30. ὄνησαι Horkelius : ἐνοήσαι | ἔχον δ' ἂν οὐδ' ὡς * : ἔχον δὲ οὐδὲ ὡς οὐ || 36. τοῦ acc. ex M || 41. ἐνογλοῦμενος M : διενογλοῦμενος || 43. καὶ M : καὶ εἰς | ὀνομάζειν ἐπιτηδεῖων λυμάτων M : ὀνομαζομένου ἐπὶ μικρὸν || 45. ἡσυγχα δὲ πολλῆ S : ἡσυγχα δὲ πολλῆ || 46. καὶ acc. ex Pa-

ris. 963 || 47. ἀπιδεῖν *M* : ἐπιδεῖν || 48. θερβιον *M*, quod lexicis addendum. Factum est a θερβω, ut χειμάδιον a χειμάζω. πεδιον in impressis est.

Pag. 367, 4. λόγων *M* : λόγος || 10. ἤδη * : ἤδη τοῦ || 11. πολλὸς * : πολλὸς || 12. τοιούτων ἀμπελων scripti. Feci τοιούτους ἀμπελων. Rectius articulum prafixissem. Nunc omnino malim πολλή et ἡ τοιαύτη ἀμπελος || 13. Posui asteriscos || 14. ἐπαί μοι *S* || 15. δεῖται * : δεῖται || 17. παρεσκευασάμην *M* : παρεσκευάσμηγν | ὡ φίλη κεφαλή δίδωμι *M* : δίδωμι ὡ φίλη κεφαλή || 35. τὰ add. *H* || 43. φίλου * : φίλον

Pag. 368, 1. Ex Sozomeno V, 16 | ὁ addidi || 5. τοιαύτην *H* : τοσαύτην || 6. οὐδ' ἄν *H* : οὐδέ | πρότερον ἐλπίζεν ἐτόλμα *R* || 13. ὅσοι *H* : οἱ || 16. προσέρχοντο *H* : προσέρχοντο || 18. ἢ τῶν *H* : ἢ τῶν γαλιλαίων || 23. ξενοδοκεῖα * : ξενοδογεῖα || 40. προσέθιξε *H* : προσέθιξε | Erat' εὐποίαις || 41. Ὁμηρος | Od. XIV, 56 || 43. οὐδ' * : οὐδ' || 47. κατατρίχυνωμεν *H* : κατατρίχυνόμεν || 48. καταπροώμεθα editio Martinii : καταπροώμεθα

Pag. 369, 9. εἰσι delet *S* || 14. Hom. Od. XI, 73 | οὐδ' *H* : ἢ || 15. ἀνέρως οἱ κε * : ἀνδρας οἱ καὶ || 19. σὺ διηγεί * : σὺ διηγῆ *V*, σὺ διηγῆ vulgo, διηγῆ σὺ Suidas s. ὕπαρ || 20. δ' Suidas : δὲ | σοι om. idem || 21. φανῖν * : φησιν || 23. συνεβέρου *V* || 27. ἕμιν δ οἰκιστῆς? | οἱ? | εἶτα *R* || 35. Hiatum sibi explevisse visus est Boissonadius ad Theophyl. p. vij ex Vulcobiana huius epistolae recensione. = Nimirum fugit eum Vulcobium manu scripto usum esse, in quo quæ in ceteris scriptis initio epistolæ posita sunt verba οἱ τὸν ἑαυτῶν-νεαράν absurde inferuntur post Ἰσιδί : || 36. ἑαυτοῖς τολμᾶτε *R* || 48. ἀπελαύομεν impressi ante Heylerum, qui ex codice exhibituit ἀπηλαύομεν.

Pag. 370, 2. φράσατε οἰκιστῆς * : φράσατε μοι. κτίστης scripti et impressi. οἰκιστῆς item reponendum p. 369, 42. p. 370, 8. Ita certe legitur 340, 1. 369, 27 || 15. Σεβαστός * : Σεβαστός δὲ || 25. μῆκος * : μῆκος ταῦτα || 28. διδόμενα Horkelii : δεδομένα || 36. ἑοράκασιν * : ἑοράκασιν || 40. παντός Osannus ad Cornut. p. 326 : πατρός || 51. κνησιώσας * : κνησιώσας || 54. ἕμιν * : ἕμιν

Pag. 371, 1. καὶ πρῶγμα οὐδέν? || 3. ἔσται *S* : ἔστι || 7. προσταθεῖν *R* || 10. δὲ delet *S*. Sed deesse potius nonnulla videntur. Itaque hiatum significavi post ἀρχῆν || 11. ὅθεν Petaviana : ὅθεν οὖν || 20. ὥστε * : ὥς || 25. πάντα * : ἅπαντα || 27. κατ' *H* : μετ' || 37. τοῦ * : τοῦ διά || 46. κακῶς *H* : κακῶς || 48. κλήρους * : κλήρους καὶ τὸ πάντα ἑαυτοῖς προσνέμειν || 52. τοῦ add. *H*.

Pag. 372, 2. μηδὲ ἀπιστεῖν * : μήτε ἀπιστεῖν || 5. ὑπὲρ * : περὶ || 10. τῶν | αὐτῶν aut ὡς αὐτῶν *R* || 23. μήθ' | Fortasse καὶ μήθ' vel μήτε δὲ || 30. δὲ * : τε || 47. ἦκειν *H* : ἦξειν scripti. ἦξειν ἕξειναι delet Horkelius. Recte.

Pag. 373, 5. σὲ * : εἰς || 11. ἡμᾶς nescio quis : ἡμᾶς ἀραμένους ἔχειν || 17. ἡμῶς *H* : ἡμῶν || 18. Cf. Lex. Vindob. p. 70, 14 || 20. καταείσθε *R* || 25. ἔτι δὲ καὶ? || 29. πρὸς * : πρὸς ἅπαντα scripti. Sed scribendum potius πρὸς πᾶν ὅ τι ἂν ἀκούσῃ || 33. σφαίρας * : οἰονεῖ σφαίρας || 38. ὤπερ * : ὤπερ

Pag. 374, 42. ἐπηρεμένον *M* : ἡρμένον | Erat ἡῖνος || 43. ἐπὶ τοῦτο ἔναυπηγέατο *M* : ἐπὶ τοῦτο ἔναυπηγέατο

Pag. 375, 7. ἀναστῆσαι *H* : ἀναστῆσαι || 24. παρ' ἡμῖν αὐτοῖς? || 27. Hanc epistolam expressi ex Laurentiano 58, 16 (*A*), quem in usum meum descripsit Iosephus Müllerus. Subieci integras Laurentiani diversitates | ἀπολογούμενος *A* : ἀπολογούμενος τί οὖν || 30. ἀθρόαν *H* : ἄθροον || 31. τῆς *A* | αὐτοῦ *A* : ἑαυτοῦ || 32. ὑπελάμβανες *A* : ὑπελαβες || 32. ὦν om. *A* | δέδωκα] Suidas s. ἀκλήτος || 33. μᾶλλον δὲ τῶ μὲν *H* : μᾶλλον δὲ τὸ μὲν impressi, om. *A* || 34. σε om. *A* || 35. ὑπήκουσας om. *A* || 37. δὲ *A* || 39. αὐτοῦν *A* | γῶναι om. *A* || 41. θάρσος *A* : θράσος | εἶθε με γνοίης ὅσος καὶ *A* : εἶθ' ἐμὲ γνοίης || 45. οὗτοσι *A* | ἡλλὰσῆθης * : ἐβλασῆθης || 48. πρᾶγματτα Heylerus : πρᾶγματος

Pag. 376, 2. In *A* spatium est sex literarum capax || 3. καὶ | κό *A* || 4. τῶν addidi ex *A* || 7. ἂν add. *H* || 8. φασι *A* || 10. μὲν Heylerus : μῆ || 12. πολέμου add. *H* || 13. τούτω Horkelius || 13. ἀπολογίαν *R* || 14. ἅπαντα *A* || 15. ἀνδρῶν *A* || 16. φραβεία *A* || 17. τὰ δὲ-ἡπίστατο om. *A*. In cuius marg. est ἐνταῦθα λείπει μικρὸν τι || 18. πείσεις * : πείσεις || 20. θάρσος *A* : θράσος || 21. ἡ acc. ex *A* | ἐποίησες *A* || 22. κινδυνεύεις * : κινδυνεύω *A*, κινδυνεύω vulgo || 22. ἡμῆς *A* || 23. δὲ acc. ex *A* || 24. σοφώτατος *A* : σοφώτερος | μόνον add. *H* || 25. τῶν acc. ex *A* || 26. ἐπιδεδωκεν *A* : ἐπέδωκε || 27. καὶ delectam || 29. σε om. *A* || 30. οὖν | ὅ οὐ *R* || 31. ἐξηπάτησας *A* : ἐξηπάτησας | τὸν μέγαν acc. ex *A* || 32. ἀλλὰ καὶ Δίωνα ὁ *H* | κλίπος *A* || 33. φησι *A* : φασι || 34. τί *A* : τί δὲ || 35. ὅπου *A* : ὅπου | ἀτληπιδῶν *A* || 36. ἄριστος *A* : κάρτιστος || 37. ἐν τῇ κεφαλῇ *A* : περὶ τὴν κεφαλὴν (cf. Hippocr. t. II, p. 1150, F. ed. Foes.) | γραφαί *A* || 38. ἐξηπατῶντο *H* : ἐξηπατούσαν || 40. Διονύσιον * : τὸν νεῖλον *A*, τὸν Νεῖλων ἢ Διονύσιον vulgo || 44. οὐδὲν ἀνάταον εἶναι *A* : ἀνάταον οὐδένα || 48. οὐδὲ *A* | ἂν acc. ex *A* || 49. αὐτῶν *A* | τοῖς οὕτω *H* : τοσοῦτω || 53. οὔτοι *S* : οὔτω | οὔτε *S* : οὐδὲ | οὔτε *S* : οὐδὲ

Pag. 377, 3. τὰ om. *A* || 5. ἑμαυτὸν * : ἑμαυτοῦ || 7. σε add. *H* | πρᾶγματων καὶ φίλους ἡμᾶς *S* : καὶ φίλους ἡμᾶς πραγμάτων || 14. λέγω *A* || 16. Legendum est ψευδομαρτυρῶν || 18. ἀξίαν om. Suidas s. γελῶνῃ μισθῶν et τεττάρων δόλων. Sed v. Apostol. XVI, 25. Aristen. II, 16 | οἰδ' *A* || 21. παροιμία] ἔλαττον *A* : παρρησίας ἦττον || 22. ἕμελλεν *A* | πλὴν om. *A* || 25. νέσσει ἦσθα (sic) *A* || 26. ὑπὲρ *A* : περὶ || 27. εὐριπίδιον *A* | τὰς *A* : καὶ || 34. ἀπεθρομένον *A* : ἀπεθρόμενον || 36. σεαυτὸν *A* : ἐαυτὸν || 39. οὐκ om. *A* || 40. δὲ *A* || 42. λέγω acc. ex Suida s. λακωνικῶς || 49. οὐδὲν ante ἐξαμαρτῶν addit *R* || 50. ἡλώσῃ *A* || 52. ἀλλ-σανδάλου om. *A* || 50. Cf. Suidas s. καταγράφσας et Σαρδαναπάλους || 51. με] μὲν *A* || 54. Malim ἐλαμβάνετο.

Pag. 378, 1. βαθύτερον *A* Suidas : βαθύτερον τε || 2. κινύρου *A* | Σαρδαναπάλλου * : Σαρδαναπάλου || 3. τρουφηλότερον ὅπως Suidas : τρουφερότερον ὅπως καὶ | σοῦ *A* : σοὶ || 4. Post γέροντες *A* addit φασίν || 5. θεσπέσιος impressi, quod revocandum. θεσπίος (sic) *A* || 7. ὁ addidi | ἡ *A* : ἡ || 9. περὶ σου *A* || 14. ἀπολογουμένω *A* || 19. καὶ τὸ Παρμενίωνος παιδίον uncis inclusit Heylerus || 23. ὀδῶς * : ὀδῶμαι | κατορθούμενον * : κατορθούμενον *A* et impressi. κατορθούμενον *H* || 29. τὰ |

Operarum error. Lege τὸ || 30. καὶ Heylerus : κἄν || 32. τὰ ἔργα * : τὸ ἔργον || 37. προσήκει H : προσήκει || 39. ὡς γὰρ H : ὡσπερ || 40. ἄρα τις * : ἄρα τίς || 41. αὐτοὺς A || 44. ἐγὼ * : ἐμοὶ || 50. τὴν addidi | αὐθάδειαν * : αὐθάδην || 52. παρακεινηκὸς A : παρακινηκὸς

Pag. 379, 1. εἴπερ Heylerus : ἔπερ || 7. δεῖν * : δεῖ A, δὴ vulgo || 9. λεληθὼς A | ἐφώρατα A : ἐφώρατα || 10. Feci asteriscos. Deest apodosis | νομισθεῖς H : νομισθεῖς || 12. παιδείας A : παιδεῖαν || 13. γε et σου acc. ex Suida s. οὐδὲ γρῶ || 15. ἐπεὶ A : ἐπὶ || 16. ἂν om. A | ἐπεξελεῖν A : ἐξελεῖν impressi, διεξελεῖν Petaviius || 18. Cf. Lex. Vindob. p. 151, 17 | προαγορεύεις A || 19. ἐξ ἐτοίμου ** φύσει** οὐδὲ * : ἐξ μου φύσει οὐδὲ A, ἐξ ἐτοίμου ** φηλοῖς ἤκοντας ** οὐδὲ vulgo || 20. τοὺς om. A | καὶ δὴ] κατὰ A || 23. δεομένων A || 25. εἰσιεμένων * : εἰσω μένων A, εἰσιομένων vulgo || 28. βόμην A || 35. σου] σοι A || 37. οὐκοῦν A || 39. τῆς acc. ex A || 40. πέπραται * : ἐπέπραται A, ἐπέπραται vulgo || 43. ἂν δ' ἐφλέσας Wesselingius || 44. οὔτε-οὔτε * : οὐδὲ-οὐδέ

Pag. 380, 1. καὶ τι καὶ * : καὶ τοι καὶ || 5. ὅ τι Petaviius : ὅτι || 13. ἂν ἐμὸν ἄγγελον? || 14. γέγονε * : γέγονεν οἰονεῖ || 20. & * : & πρῶτον || 25. ἀνεῖλον * : ἀνεῖλων || 28. Malim ποσάνις hic et infra || 30. ἀνεφύην vel ἐνέφυον H. Malim ἐνέφυον τῷ γράμματι. 'Ἐνέφυον etiam R || 31. ἀσπαζόμενος H : ἀσπαζομένου || 33. Immo ἐσεσήμενον || 37. Σακρῶ V. Fragm. 85. Bergk. || 40. ἐπιλεῖψει | ἐπιβλέψει vel καταλέψεται R || 41. πάντα | πάντη? | εἰ * : ἀλλήλων || 45. σεαυτοῦ * : εαυτοῦ || 46. λιποτάκτην * : λειποτάκτην || 47. παιδίσσον R | οὐδὲ * : οὔτε || 49. δὲ δὴ * : δὴ || 51. δολίς * : δίδως

Pag. 381, 6. συνηνέχθη ἀναροῖς R i. e. Parisinus Suppl. 1353 : ἀναροῖς συνηνέχθη || 17. ὡς * : ἦ | ἐπὶ τοσοῦτω χρόνῳ Horkelius cum vett. edd. Idem mox ἀπολιπὼν pro ἀπολιπὼν, quod in scriptis et impressis est || 19. ὀφθαλμοῖς R : ὀφθαλμοῖς ἔτι || 20. με * : μοι || 21. λαμπρότατος * : λαμπρότερον || 22. περιεῖξει : περιεῖξαι || 26. κινδύων ἦλλον R : ἦλλον κινδύων || 27. τῶν-παραψυχῆν R : παραψυχῆν τῶν ἀλγεινῶν || 33. τὸν H : καὶ τὸν | τῆς acc. ex R || 34. τῷ * : ἐν τῷ || 36. τυμβούλου R || 37. τὰ παρ' ἡμῶν εὐμενῶς R : μὲν εὐμενῶς τὰ παρ' ἡμῶν καὶ || 39. σημήνης * : σημάνης | ἢ γράψης delet Heylerus || 41. ἡμῶν R : ἡμῶν || 42. Posui asteriscos. « Tribuimus hoc arboribus ægrotis, ut non statim eas excindamus, sed otium illis damus respirandi et rursus convalescendi. » Reisk.

Pag. 382, 3. εἴπερ * : ἦν περ scripti. ὡσπερ R || 4. τὸ δὲ αἰσχρὸν | δ αἰσχιστον H. « Post μάλιστα deesse videtur φευκτόν. » Reisk. || 7. λάθρα γε R || 8. Immo διὰ σὲ δὲ τέτυπται || 9. μὰ Barocce. : νῆ || 15. lidem versus leguntur p. 297 ed. Spanh. || 20. ἔλον] ἔχον? || 22. « Deest verbum ». Petaviius. Feci asteriscos || 23. θεοῖς * : τοῖς θεοῖς || 26. μήτι * : μήτοι | εἰς τὸν ἱερέα R || 31. πολλὰς * : πάλας || 33. αὐτοὶ * : αὐτὸ || 37. Ἰουλιανὸς κατὰρ (sic) V || 38. ἔτι] ἔσω Petaviius. In V ὄ relictum. Fuisse videtur ἔσω vel ἔσω γε || 40. οὐ μικρὰ | Ὁριεῖστος Cobetus in Mnemos. VIII. p. 350. « Post καθηγμένων, quo Iambichum designat, videtur ἀπορρηῖ vel πρόφασις deesse. » Reisk. || 41. κατὰ

Cobetus : περὶ V, quod reponendum || 43. καίτοι | οἱ

καὶ π. λ... V. Litera λ non satis certa. « Non tam λ quam α legere mihi visus sum. Sequitur iota vel epsilon vel certe frustum literæ, quam tachygraphi non solent cum alpha copulata. Veluti non fuit ἄραν. » Dübnerus. Tum spatium sequitur duarum literarum. Male in contextu meo plures indicatae sunt || 44. οὐ γὰρ ἔγωγος ἤντησ' οὐδὲ ἴδον Dübnerus neque aliter Cobetus coll. II. 4, 375 : σοῦ γὰρ εἶδος οὐδὲ εἶδον vulgo.

In V relictum est οὐ γὰρ ἔγω.. ἤντησ' οὐδὲ εἶδον || 45. καὶ πως ἠγεῖσθαι R || 47. τοῦ αὐτοῦ ἔρα Cobetus : τοῦτο αὐτοῦ ἔρας V || 51. εἰ add. Cob. || 51. ὡσπερ οὖν] Ita V.

Pag. 383, 1. ἦσθι add. Cob. || 2. τὸ μέλλον] Ita V || 10. ὄ] Ita V || 11. Expunge.... τοὺς λίθους... τὴν πύλιν ἱερέων et pone quæ Dübnerus ex V expiscatus est... οὐμένω τοὺς καθεκάστην πόλιν ἱερέας. Mox καὶ ἀπονέμοντι V || 13. πρέπει δὲ ἐπιείκεια] Ita V | ἦ] Delendum est. Non est in V || 14. ἀξίους] ἀξί.. V || 15. ἀνόςιος] Ita V. δ' addit Cob. || 17. μετὰ ἐμβριθείας] Ita V || 19. εἴσει Cobetus : εἰσὶ V || 25. τοὺς] Ita V || 27. ἂν] Ita V || 28. διαφαρῆναι] Ita V || 30. ἀπ' ἐστίας] Ita V | 32. ἄπασαν] Ita V || 33. Inter ἀκαθάρτου et τρυφῆς in V dispici possunt καὶ | ..αίας || 33. ἀλὲν μὲν οὖν ὀδυράμηγ V | 34. Inter μὲν et εὐσεβείας in V dignoscitur. ὄρω. | τῶν. Dübnerus conicit τῆ δραπέτων || 35. διαπύρωσ * : διαπύρους || 36. θάνατον] Ita V || 36. δὲ] Ita V || 37. μηδὲ] Ita V || 38. πνικτοῦ] ** τοῦ Petaviana. In V teste Dübnero est ..ους τοῦ. Idem pro μῆτ' ἄρα, quod apud Heylerum est, legisse sibi videtur μῆ παρὰ. Requiritur μηδέ || 39. ῥαθύμως * : ῥαθύμως τὰ | διακειμένους] Ita V, sed ut spatium duarum literarum ante hoc vocabulum pateat | ἐπιλεῖψομαι | « ἐπιλε clarum ex vestigiis ». Dübnerus. Idem mox ἄλλω ποτέ. V ..ωποτέ || 42. ὄν F. θεὸν coniecit Cobetus | τιμῶσιν ** | τιμῶσιν... ἀλλ' V, teste Dübnero, qui μόνον latere posse arbitratur. Cobetus supplet ὡς τὸν deleto ἀλλ' || 44. **... V. « F. ὄλον. » Dübnerus || 45. τοὺς] σοὺς vel τοὺς V || 46. νόμους]. μουσ V. Mox Cobetus intellexit ἀμαρτάνοντες vel καὶ ἐκεῖνο μόνον ἀμαρτάνειν requiri. ἐκεῖνο δὲ μόνον R || 47. ἀρίσκοντες] Ita vel ἀρέσκον vel ἀρέσκειται V | τούτω μάλιστα τὸν θεὸν Cobetus : αὐτῷ μάλιστα τῷ θεῷ V || 49. ἀποκεκληρωσθαι] Ita V || 50. ὡς] In V est .ι. Dübnerus οἱ δέ, quod repono || 51. δυσσεβείας] δυσσεβείας V distincte | Γαλιλαίων * : γαλιλαίας V.

Pag. 384, 1. Ἰουλιανῶ-λατρῶν V : πρὸς λατροῦς || 5. τὰ ἐκ τῶν R || 6. ὄθεν] καὶ γὰρ codex Ideleri Phys. Min. II. p. 464 || 14. οὐ acc. ex M || 15. ζωγράφω M : πρὸς ζωγράφον || 17. ἔφερον-θεῶν acc. ex M || 20. τῶν πολεμίων acc. ex M || 24. ἐφοράς cod. Muratorii, unde ἐφοράς R. in consuetudine Parthorum || 25. διαθεμῆνους S : διατιθεμῆνους || 30. ἐκεῖνον M : Κωνσταντῖνον || 32. πολυτελοῦς S : πολυτελοῦς || 35. Ἄρεος * : Ἄρεως || 41. πειρᾶ * : πειρᾶς | καὶ delet R et post τοῦτο inserit δοκεῖ.

Pag. 385, 6. Νισθίων M : Νησιθίων || 10. * Post γράφεις deesse videtur ἀλλὰ καὶ οἷς οὗτος ἀπαγγέλλη . . Reisk. | σεαυτοῦ * : εαυτοῦ || 24. τεκμήριον δὲ μὴ ποιῶ

τῆς εὐνοίας τὸ γράφειν R || 27. τὴ Heylerus : τοι || 32. καὶ γὰρ ἂν ὁ τῆ τῆ χῆρῃ καὶ σνεστε R || 37. Πυθαγόρεια * : Πυθαγόρειον scripti. Nisi forte post Πυθαγόρειον intercidit σιωπῆν || 38. * Post τὴν γλώτταν deesse videtur τὸν πρόπον. » *Reisk.*

Pag. 386, 5. ὀλίγον H : ὀλίγον. Quae in impressis epistola legebatur numero LXXI insignita Libanio reddenda erat. Pro Ἄμωγῶλης recte Ἄμμωνῶλης L. Dindorfius in Thes. s. v. || 12. εἰ δὲ δὴ τι μεζῖον ἔπται-κεν ἢ οἶόν τε πρὸς R | οἶον * : οἶον δὴ || 20. εἰς adieci || 22. εἰ μὴ γε τῆν * : εἰ μὴ δὲ τῶν scripti. εἰ μὴ τῆν τῶν H || 29. διαφυλάξῃς * : διαφυλάξῃς || 41. τὸν κόπον R || 42. φανῆ * : φανείη

Pag. 387, 5. τοῖς addidi || 6. οἴγε S : οἴγε οὖν || 10. αὐτῶ || δὲ τὸ H, αὐτῶ τῶ S. Malim αὐτῶ τούτῳ τῶ || 18. οὐκ add. H || 21. ἐρχολακέναι * : ἐρχολακέναι σοι || 22. * Fabricius pro βήματι: ait in aliis legi λήμματι. Imo vero λήματι, quod equidem praeferam. » *Reisk.* || 25. Vide Wolfii Epp. Liban. p. 321 || 34. σφάλλομαι scripti : erat σφάλωμαι || 38. φιλαληθεστάτος * : φιλαληθεῖ || 45. ἀδόλος H. Wolfius : ἀδόλος scripti.

Pag. 388, 1. τῶ μεγάλῳ acc. ex Marciano 79 || 2. μέχρι γε τοῦ παρόντος idem (operarum errore γε alieno loco positum est) : μέχρι τοῦ παρόντος πᾶσιν ἀνθρώ-ποις || 4. μέχρι Marcianus 54 : μέχρι || 6. παρὰ Mar-cius 79 : περὶ || 7. ποικιλοκαυχρόμορφοι R || 8. ἀν-θρώπους Palatinus 146 : ἀνθρώπων || 13. τὴν Vaticanus 434 || 17. περιοικίδα acc. ex eodem || 21. διαρη-μῖων idem : διαρημῖων ὡς || 23. κῶνττα (sic) idem : κωνταντίνου || 24. ἀπόγονος γέγονα idem : γέγονα ἀπό-γονος || 31. ἀρικνουμένου μου κατὰ τὴν Περσῶν idem : μέλλοντός μου βαρῖζειν ἐπὶ τὸν Περσῶν πόλεμον || 33. ἀνασκευάσαι δοκεῖ τὴν Καίσαρος R || 34. καταστρέβει Palat. 146 : καταστρέβει καὶ || 39. μοι idem : μοι εἰ συν-εἰδῆς || 40. ἀπεγνωκότα R || 43. Sequuntur in Heyle-riana quinque epistolae, quas Isidorus Pelusiotus esse docui in Hübneri Herma t. IV. p. 427 || 44. τὸν Eustathius p. 800, 9. ed. Rom. (cf. Soph. Ai. 1352) : τὸ || 47. συνάμω * : οὖν ἄμω || 48. σοῦ τοῦτο κᾶν (σοῦ τοῦτο ἂν H) * : σεαυτοῦ οὐκ ἂν

Pag. 389, 5. βουλομένῳ S : βουμένῳ || 7. Hoc frag-mentum, cuius notitiam Mauricio Hauptio debeo, suscepi ex Facundo Hermianensi IV, 2. T. II. p. 522. Sirmond. || 23. Suidas s. Ἀμφίλων || 35. προσσχόντες Bernhardy : προσχόντες || 37. Suidas s. Ἡρόδοτος et Ζηλωταί | τὸν A Suidas : τῶν

Pag. 390, 4. Suidas s. Μουσωνίος Καπίτωνος | εἰς adieci ex Suida || 5. οὔτοι βαρέως * : οὕτω βαθέως || 12. καὶ φάλων acc. ex Suida || 13. τῶν βάρων * : βα-ρῶν || 15. Suidas s. Χρήμα | ἤλθομεν * : ἐθέομεν || 17. μήποτε Suidas : μὴ σε | ὅσα γε idem : ὅσα πότε γε || 19. τὰς Θερμοπύλας * : τὰ ἐν Θερμοπύλαις || 20. ἐλά-χιστα * : ἐλάχιστον | ἴτω H : ἔτω || 21. τὸ Ἐρκύνιον ὄντα * : τὸν Ἐρκύνιον τοῦνομα || 22. Servavit hoc frag-mentum Libanius in oratione pro Aristophane | πα-τρώα * : πατῶα || 23. ἑμὴν H : ἑμῶν || 26. Ex So-cratis Hist. Eccl. III, 12. Vide etiam Suidam s. Μά-ρης || 28. Ex Theodoretii Hist. Eccl. III, 18 || 39. ὡς || ὡς γὰρ H.

Pag. 391, 2. οὐ δέ || οὕτω δὲ H, εἴ R || 3. ζημίωμα ἢ

καὶ μᾶλλον R || 9. κατὰ delet R || 19. βίξ παρ' ἐτέρῳ vel ἐτέρων R.

LUCIANUS.

d = Dindorfiana.

Pag. 392, 14. βεθγκότα * : βεθγκότα οἷοί εἰσι τραγικοί ἐμβάται

Pag. 393, 12. μὲν acc. ex d || 17. κολταῖς καὶ] De-levit Cobetus. Sed nihil eiciendum. V. Polluc. X, 136. 137 || 25. ἐπιβαλοῦντων Cobetus : ἐπιβάλομεν || 33. δὲ * : δὲ αὐτῶν || 43. ἐμβαλεῖν * : ἐμβαλεῖν τῶν ἐχθρῶν || 45. Verba περὶ τὰλλα τῶν ὀψοποῶν ἐχόντων deleta malim || 50. ὄρνεις d : ὄρνις

Pag. 394, 7. ὑπορροῦστος Solanus : ἐπιρροῦστος || 9. τὸ addidit Schmiederus || 18. μόνος * : μόνος τῶν | ἀγνωστῶν d : ἀγνωστῶν || 19. πέπαυμαι d : πέπαυμαι εἰς ὦν || 30. ἦν d : εἰ || 38. αἴ * : αἴ τε || 41. φθειροῖ d : φθειροῖ | μὴ d : ἦ | λγστῆς * : ὁ λγστῆς

Pag. 395, 2. με * : με ὡς || 6. τὸ Guyetus : ὡς || 9. τε * : τι || 14. μὴ * : μὴ πάντως ὡχρόν ὄντα || 21. ἔστε * : ἔστε ἢ εἰ τι κατ' ἄλλην τινὰ αἰτίαν συμβαίνει || 22. ἦδὺ Guyetus : ἔτι | τὸ * : αὐτὸ || 25. λαγῶν * : λα-γῶν || 36. ἂν acc. ex d || 37. ἐπεδείξαντο * : ἐπιδεί-ξαντο || 41. θαυμάζητε * : θαυμάζετε

Pag. 396, 6. ἀξιοῦσι * : ἀξιοῦσι ταῦτα || 15. προσκα-λέτεσθαι * : προσκαλέσασθαι || 16. τι addidi || 21. ἐθε-λήσαιτε d : ἐθέλησετε || 24. ὥστε addidi et mox πίνον-τες || 27. κόρον * : κόρον ὅμως || 35. συμποτικώτατον d : συμποτικώτερον || 37. ἔχωσιν * : ἔχουσιν || 38. αἰτιάσων-ται-τιμῆσουςι-φιλήσουςι d : αἰτιάσωνται-τιμῆσουςι-φιλή-σουςι || 41. οὐδ' d : οὐδ' || 43. οὐδ' d : οὐδ' || 45. ἰδόν-των * : ἰδέστων || 46. θαυμασάτων * : θαυμασάτων || 48. καὶ ante μεταξὺ addidi || 48. περισκοπούων * : περισκοπεύων || 49. ἰστάντων d. Scripti ἔστων. Feci ἰστάντων | τορελάς Hirschigius : ἰστορέλας || 51. χρηστοῖ-φιλάνθρωποι * : χρηστῶν-φιλάνθρωπων || 53. μεταδιδόντι * : διδόντι

Pag. 397, 20. εὖξεσθαι d : εὖξασθαι || 25. ὀπαντοῦ d : ὀπαντοῦ || 26. ὄρνεις d : ὄρνις || 46. ποιοῦντες * : ποιοῦντες ἰσοδαίτοι καθεστῶτες || 47. ἰσοδαίτην Cobetus : συνδαίτην

Pag. 398, 14. ὁ-δμὴν d (Eurip. Or. 9) : ὁ-δ-ζῶντες κοινῆς τραπέζης ἀξίωμα ἴσον ἔχων ἑμὴν || 18. ἔνεκα d : ἔνεκεν || 23. τε * : τε καὶ || 26. ἔστων * : ἔστων

MUSONIUS.

A = Mazarineus 611 A.

Pag. 401, 1. ἐπαγγελιομένων A || 9. δυνήθωσιν A. ^{οι} δύνειν A. Scr. δουσῖν || 13. ἀγνοίας A : ἀγνεῖας a || 17. δεδομένου A : δεδομένου a || 20. τὸ om. A || 21. αἰεὶ A || 24. αἰεὶ * : αἰεὶ || 26. δ' A || 29. τοιαῦτα A : d.

τοιαῦτα δὲ *a* || 32. καλέσει in ras. *A* || 38. σεαυτοῦ * :
 ἑαυτοῦ || 39. κρατοῦντες *A* | ὑπὸ *A* : ὑπὸ τὴν *a* || 40.
 σπορὰς *A*.

Pag. 402, 3. φρονήματι *A* || 5. αὐτοῖς *A* || 6. δεή-
 θειεν (sic) *A* || 8. οὐκ ἄν] οὐ καὶ *A* || 11. μὲν om. *A*
 || 14. τῶν om. *A* || 17. εὐχαρίστη *A* || 18. μόνους *A* ||
 21. δὲ] τὸν *A* || 25. διατιθέναι | Malim κακῶς διατιθέναι
 | πάλθωσιν *A* || 32. ὁ πολλὸς] Excidit ὄχλος vel ἑμιλος
 vel ἄνθρωπος || 35. βραδέστερον * : βραδιώτερον || 36. Scr.
 κατεγούσης, ut *Aa* habent || 42. θησαυρισμῶν *A* || 48.
 λέγουσιν *A*.

Pag. 403, 4. τε om. *A* || 16. κηδαμονικῶς *A* || 21.
 οἷς *A* : οἷαν *a* || 29. καὶ συναγωνιστὴν-διέγειρε αὐτοῦς
 acc. ex *A* || 30. ἀρμονιωτάτην *A* || 37. πρὸς τε τε om.
A || 38. διαναστήσετε * : διαναστήτε | τὰς ψυχὰς * : ταῖς
 ψυχαῖς || 41. γίνεταί *A* || 43. Scr. περιγίνεται, ut in
Aa est || 44. διαθέσει *A* || 47. περισπάσσονται *A* || 49.
 ὅ' *A*.

NICIAS.

Pag. 405, 1. Ex Thucydide VII, 11-15.

PAUSANIAS

Pag. 407, 1. Ex Thucydide I, 128. 129.

PERIANDER.

Pag. 408, 1. Ex Diogene L. I, 99 sqq.

PHALARIS.

<i>d</i>	= Parisinus 2010
<i>m</i>	= Parisinus 3047 fol. 34 ^a —62 ^b
<i>n</i>	= Parisinus 3047 fol. 161 ^a —200 ^b
<i>t</i>	= Parisinus 1038
H	= Hemsterhusius
L	= Lennepius
S	= Schæferus
V	= Valckenarius.

Phalaridis orationem conflavi ex codicibus Parisi-
 nis 2010 3047 1036 et Lennepianis. Lectiones Aldi-
 næ et Parisinorum 1038 2010 apposui integras, se-
 lectas Parisini 3047, in quo bis extant Phalaridis
 epistolæ a diversis manibus scriptæ et ad duplicem
 redeunte fontem, quam duplicitatem significavi
 literis *m* et *n*. Præterea a Westermanno collatum ha-
 bui codicem Gothanum, ex quo pauca correxi.
 Quodsi quis coniecturis suis tentare voluerit Phalari-
 dea, meo usus apparatu Lennepianum non desi-
 derabit.

Ordinem epistolarum, quali in Aldina et in libris

scriptis est, prava libido inverterat Lennepii. Illum
 igitur, ut par erat, restitui. Itaque huius editionis

ep. I est Lennepiana	107	ep. LIX	141
II	42	LX	46
III	117	LIX	101
IV	35	LXII	75
V	34	LXIII	18
VI	120	LXIV	122
VII	43	LXV	22
VIII	44	LXVI	94
IX	121	LXVII	2
X	55	LXVIII	104
XI	91	LXIX	105
XII	23	LXX	106
XIII	118	LXXI	109
XIV	119	LXXII	10
XV	99	LXXIII	14
XVI	133	LXXIV	80
XVII	134	LXXV	49
XVIII	1	LXXVI	25
XIX	103	LXXVII	68
XX	3	LXXVIII	19
XXI	108	LXXIX	21
XXII	16	LXXX	143
XXIII	79	LXXXI	114
XXIV	26	LXXXII	51
XXV	142	LXXXIII	65
XXVI	127	LXXXIV	110
XXVII	71	LXXXV	38
XXVIII	85	LXXXVI	29
XXIX	83	LXXXVII	116
XXX	39	LXXXVIII	11
XXXI	98	LXXXIX	125
XXXII	37	XC	27
XXXIII	100	XCI	84
XXXIV	135	XCII	9
XXXV	92	XCIII	12
XXXVI	146	XCIV	6
XXXVII	115	XCV	69
XXXVIII	81	XCVI	30
XXXIX	90	XCVII	93
XL	36	XCVIII	102
XLI	72	XCIX	132
XLII	73	C	145
XLIII	76	CI	48
XLIV	61	CII	128
XLV	123	CIII	97
XLVI	64	CIV	40
XLVII	89	CV	52
XLVIII	62	LVI	77
XLIX	129	CVII	70
L	131	CVIII	10
LI	24	CIX	7
LII	41	CX	67
LIII	33	CXI	147
LIV	96	CXII	32
LV	74	CXIII	58
LVI	136	CXIV	47
LVII	78	CXV	28
LVIII	31	CXVI	59

CXVII	66	CXXXIII	56
CXVIII	60	CXXXIV	57
CXIX	4	CXXXV	139
CXX	144	CXXXIV	50
CXXI	8	CXXXVII	113
CXXII	5	CXXXVIII	63
CXXIII	124	CXXXIX	82
CXXIV	148	CXL	111
CXXV	53	CXLI	88
CXXVI	54	CXLII	137
CXXVII	130	CXLIII	138
CXXVIII	95	CXLIV	20
CXXIX	126	CXLV	86
CXXX	45	CXLVI	17
CXXXI	140	CXLVII	13
CXXXII	87	CXLVIII	112

Pag. 409, 1. Titulus in *επιστολαί φιλάριδος τυράννου ἀκραγαντινῶν* | *Λυκίω* | *Φιλάρης ἀλιειδῶς α.* *Ἀλιειδῶς Keiliius Viudic. Onom. p. 14, atque ita habet Monac. 490* | *μεσῆνιος dt* || 2. ἀνήκεστον | ἀνίκατον *d* || 3. καὶ δάκρυά σοι εὐαγγελιζόμενος *d* || 7. ἐπαχθέστατον *L* : ἀνεπαχθέστατον || 8. προτρέπεις *ta* || 9. ἐκουσίως *t* || 10. ἔρρωσο *add. t*, *χαίρει d* || 11. Μεγαρεῦσιν ὀνειδιστικῆ α, μεγαρεῦσι χαίρειν *dt* || 11. εὐεργετημένω *a* || 18. τυράννω *t*, μωραῖω *d* || 19. τὰς *acc. ex d* || 22. σκουτοῦ *dt* || 24. δὲ ἡσεδικότα πάντα *t*, δὲ ἅπαν ἡσεδικότα *a* || 26. λικίνω *d* | ἀποκρίνεσθαι *a* | σοι *om. t* || 27. ὤστε | ὡς *a* || 30. πολέμων | πολλῶν *ad* || 31. λικίνω *d* || 32. νόμοις | κώμοις *H* || 33. δ' post ἀργῶν *om. d* | λειποτάκην* : λειποτάκην || 34. πολέμου *a*.

Pag. 410, 1. Ἐλεγχος ἐγὼ δίκην *pr. t* | σε *om. d* | ἔν μου *d* | ἀλλ' οὖν *om. dt* || 3. ἤμῶν *t* || 5. αἰδεσθόντας | δεισαντας *t*. *Laudat h. l. Schol. ad Aristoph. Plut. 142* | λικίνω *d* || 8. ἐπίστασθαι *t* || 16. *me pr. t* || 19. ἔρρωσο *addit a* || 20. σημαία *dt* || 21. ὑπερρωῆ *at* || 26. καλῶς καὶ ἀγαθῶς *t* || 27. σκουτοῦ *d* || 29. θαυμάζειν *d* || 31. καὶ *acc. ex t* || 32. νοουθετημένω *sec. d* || 35. ἀκρίτω *t* || 35. Post ἀχθομένω *at addunt μὲν* || 36. πᾶτα | πλείστα *d* | συμπαθῶν *t* | ὡσεῖ* : ὡς εἰς || 37. καὶ ante μεῖζον *addit d*.

Pag. 411, 1. μηδὲ *om. d* || 2. δὲ σοι ἔστω *t* || 4. καλίστου ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης ἤξίωται τελους *d* || 7. ὑπεσφράγισται *d* || 8. μη *om. a* | μεταδλεῖται *t* || 13. τροφῆς *t* | καλὸν καὶ ἀγαθὸν *t* || 14. αὐτὸν *om. d* || 15. μεμνημένος | εὐπαρηγορήτως *a* | ἐπ' αὐτῷ λύπην | συμφορὰν *n Lugd.* C. Fortasse scribendum est τῆν ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν. Paulo ante est τῆς ἐπ' αὐτῷ συμφορᾶς et LIV ἡ ἐπ' αὐτῷ τύχη | ἔρρωσο *addit d* || 16. μεγαρεῖ *t* | ἐκπεπόμφαμεν *d* || 17. τεύκρω δοῦναι *t* || 20. σοι *acc. ex n* || 21. τεθησαυρικάμεν* : ἐκτεθησαυρικάμεν scripti, Nunc cum W malim ἐντεθησαυρικάμεν | ὅσα *ad* || 22. τοῖς *om. t* || 23. παραινεῖς *pr. t* || 24. δ' | μὲν *ad* || 25. σκουτοῦ *d* || 28. τι *om. pr. t* || 31. εὐτυχοῦντων | εὐἔχόντων *pr. t* || 32. συμπλέκωμαι *t* | ἤρσον *t* || 38. μεγάλη *acc. ex n* || 36. ἡρωδικῶ *t* | αὐτὴν *t* | ἄλω *d* || 39. εἰς ἤμῶν ἐπιούσαν *t* || 40. ἡ *om. d* | δὲ *om. d* || 42. κατάρξεντα *a* || 44. παρ' | ἀρ' *ad* | ἔσεισθαι | ἐλεῦσεσθαι *t* | παραδέγου *d*.

Pag. 412, 1. ταυρομενίταις *t* || 2. ἐμοὶ *d* || 3. στήσι-

χόρω *d sec. t* || 5. αὐτῶν *t* || 7. Ἀριστοφῶντι *Lugd. B.* ἀριστοφῆ α, ἀριστοφῆ *dt* || 9. οὐδὲ *t* | ἔρρωσο *addit t* || 11. οἶομαι *ad* | ἀγαθοῖς ἀνδράσιν δωρούμενος *d* || 13. πρὸς δεδωκότα *L* : προσδεδωκότα | μοι *t* | πρὸς δεδωκότα *L* : προσοφειλοντα *a*, προσοφειλοντα *d*. προσοφειλονται *t* | γράρε *L* : γράρε ἔρρωσο *a*, γράρειν *ξ. t*, δέγου *d* || 16. Ἐρυσία* : ἐρυσία *at*, εὐρυσία *d* | ἐμαυτοῦ | μὲν ἐμαυτοῦ *a*, ἐμαυτοῦ μὲν *t* | οἶδα | ἔγω *t* || 17. Ἐρυσία* : ἐρυσία *at*, εὐρυσία *d* || 20. σε *om. t* | σύ *om. t* || 21. πατὴρ καὶ μήτηρ αὐτῶν καὶ τροφῆς *d*, μήτηρ αὐτῶν καὶ τροφῆς καὶ πατὴρ *a* || 21. ἀνδρα *ad* || 23. δευτέρου | ἑτέρου *t* || 24. ἀπὸ *t* || 25. τοῦ *om. d* | παρόντα *pr. t* || 26. ἀπὸ *ad* || 28. προσθέσσειαι *d* || 29. τοσαύτης τῆς δεσφῆσας *ad* | περὶ τοῦ τέκνου *d* || 31. ὑπὸ *t* | σ' αὐτῆς *t*, ἔαυτῆς *ad* || 33. ἔρρωσο *add. at* || 36. καὶ ante σμῆνὸν *om. t* || 37. τῆς *om. d* | εὐεργετησάντων *ad* | χάριτας *d* || 40. τὰ *om. t* || 41. γὰρ *om. ad* || 42. ἀνήνηλθε *n* : ἀνέτηλθε *d*, ἀνέτηλθε *a* || 43. ἀπολαύσεως | ἀπέλευσεν ὦν *t*, in *mg. a sec. m.* γρ' ἀπολαύσεως.

Pag. 413, 2. περὶ | ὑπὲρ *t* || 3. ἦν* *t* || 7. τὸν *om. t* | φιλανθρωπιῶν *t* || 8. ἂν | ὦν ἂν *t*, ὦν *d* || 9. ταύτην *ad* | παρὰ σοῦ *om. d* || 10. πρέπει γάρ σοι *ad* || 11. χάριν περὶ πολλῶν *ad*. Malim ὑπὲρ προ *pr.* Vide ep. XXXIII | ἀποδότι* : ὀμολογοῦντι *pr. t*, ἀποδιδόντι *ad sec. t* || 12. ποιήσασθαι* : κτήσασθαι || 17. αἰσθῶ *t* | ἐν *ad* || 21. ὑμεῖς *dt* || 23. λαβῶν *ad* || 25. περιποιεῖσθε *a* || 27 καὶ θνήσκοντά με πιστευθεῖς *a*, καὶ θνήσκοντα πιστευθεῖς ἄνθρωπον *t* || 29. εὐνοήσας* : ποιήσας | ἔτωσε *at* || 32. ὅτι ὡς διὰ *t* | εὐχαριστηρίων *ad* || 34. ἀνοεῖν *V* || 37. Hæc ep. abest *a d* || 37. ὁδὸς post χάριν *ponit t* || 39. πονηρὸν κατ' αὐτοῦ *a* || 40. ἔν *om. pr. t* | νῆ *dia om. ad* || 43. ἔρρωσο *addit t* || 44. τῆς *om. d*.

Pag. 414, 4. πόρω *t* | ἐς *a* || 8. πρὸς σε *om. d* || 12. κινδύνου *t* || 16. καὶ τυράννω διὰ τὴν ἀνάγκην *t* || 18. οὐδ' *Angl.*: εἰδ' || 19. οὖν *acc. ex Lugd. B* || 22. ἡ *om. t* || 23. Θώρακι *om. d* | μὲμφομαι* : μὲμφομαι || 25. ἐκλελοιπίσεν *t* || 26. δὲ *acc. ex d* | ἀλλήλω τῶν τρόπων διδάζοντάς σε ἡ *t* || 27. διὸ δὴ τὰ λοιπὰ τῆς ἀγνοίας post ἡθελήσας *addit t* || 28. ἔρρωσο *addunt at* || 29. Hæc ep. abest *a d* | λέοντι *Laur. B* : λεοντιδῆ *at* || 30. εὐχαριστίαν Gally : εὐχαριστίαν ἢ ταύτην | ἀποδιδόνα *a* || 32. ἡ *om. a* || 33. ἕξις *a* || 34. ἔρρωσο *addunt at* || 35. Ἀριστοφῶντι* : ἀρισφάδει *ad*, ἀρισφάδει *t* || 36. τοῖς *om. ad* || 37. δὲ *d* | μεγάλα *om. ad* | μανίας *d* || 38. μάλλον *om. ad* || 40. παρὰ σεαυτῶν *om. d* || 41. πατρὸς | ἀνδρὸς *pr. t* || 42. ἀδικούντος *ad* | πάντως τοῦτον εἰ καὶ φαῦλος *t* || 44. ἔξ *a* || 45. ἀπειθῶν *d* | ἀπειθῆ-λόγοις *om. pr. t*.

Pag. 415, 1. σοῦ λήψομαι τὰς προσηκούσας παρ' *ad* || 2. ἐν *d*, ἦν* *t* | αὐτῶν *γ. τῶν κακῶν t* | Post κακῶν *a* habet διατείνων ἐν οἷς ἔστι, quæ recte ita corrigere videtur H διακένων ἐν οἷς ἔστι. In extrema epistola *a* *addit ἔρρωσο* || 3. προσποιήθη* : προσποιήθη δοκεῖν || 6. Hæc ep. inter Libanianas est 1574 || 7. μὲν *om. pr. t* || 10. ἀπόθεσις *d* || 11. Ἀριστομένει *om. d* || 16. τῆ εἰμαρμένην *d* || 19. ἀπερυσίασθαι* : ἀπερυσίασθαι || 21. Cf. ep. CXXXIX. ξηνοποιεῖ *dt* || 21. οὐδὲ* : οὐτε || 25. οὕτω *t* || 26. καθ' ὅσον* : καθ' ὅσον ὅτι || 27. ἔχειν *a pr. d* || 28. τοῦς *om. ad* | ἔρρωσο *addit t* || 30. κατ' ἐμὲ *om. ad* || 31. τινὰς ante τῶν habet *d* | μωρῶν

πολλῶν *d* | τοῦ *om.* *ad* || 32. σωθήσεται *n* : σωθήναι *ad* | σφόδρα ὑμῖν οὕτων ἀνατρεθέντων μέλειν σέσωκα *ad* *sec.* *t* || 34. ἀπάντων *aa* | ἐπιληθμονέστερος *d* | εἰ τοῦ] *αι'*

In *mg.* *sec.* *t* γρ ἄλλὰ τοῦ θυμοῦ οὐκ ἐβουλήθη μικροτέρων κτλ. | κατ' *om.* *d* || 38. ἀναμνήσω *d* || 39. ταῖς] *om.* *t*, ταῖς τοῦ *d* | ταυρομενταί *t* || 40. μετηλλάττετο *d*.

Pag. 416, 2. οὐτ' ἔλαττον οὔτε μείζον ἐξήνεγκαν ἀδίκως *ad* || 4. ἐστὶν ἄξιος τυχεῖν παρ' ἐμοῦ *d* | ἦν *ad* || 6. ἀποδοθῆναι | ἀποδοθῆναι προστάξει *ad* || 7. δυνατῶν *H* : ἄδυνατῶν | δοκεῖ τεθνάναι *t* || 10. ταυρομεντῶν *at* || 13. περισσότερον *t* || 15. ἀνδρὸς ἐπιφανεστέρων ψυχῆν οὐκ *ad* | ἴδοντα *t* || 18. νομίζω post ὑμῶν ponit *t* | ἔρρωσθε addit *t* || 19. κριτοφῆμα *a* | ἔργον | ἀνδρὸς *t*, sed correctum | φίλου *om.* *d* || 20. ἀνδρίας *dt* || 21. καὶ *S* : ἦ *ad*, ἡ ταῖς *t*, καὶ ταῖς *Angl.* || 22. ἤττησθε λεοντῶν *pr.* *t* || 24. οὐδὲ *pr.* *t* || 27. *Hæc ep.* abest *a* | *d* | Κτησίππῳ | ἡγησίππῳ *m*, quod fortasse verum est || 27. πρῶτον *a* | ταυρομενταί *at* || 28. λυτρώσας *t* || 29. ἐχαρίζομαι *a* | δὲ κοινῶ *t* || 30. οὐκ *om.* *pr.* *t* || 31. ὥσπερ *t* || 32. Στρησιχόρω δὲ | ἀλλὰ στρησιχόρω *t* || 33. ταυρομενταί *at* || 35. ἴστωσαν * : ἐδέχτησαν | περὶ] *Malim* ὑπὲρ *hic* et *ep.* XIX || 37. οὐδὲν *a* || 39. ταυρομενταῖς *at* || 42. Νικίππῳ *dt* || 44. τὰ *om.* *t* | θρασύτερος *Laur. C.* : θρασύτερος *ad* || 45. ἦ δεῖ] ἦδη *ad*.

Pag. 417, 2. ἀνοίχτην *t* || 4. θηρόβια *ad* | νομέων *pr.* *t* || 8. [ ] *L* | μετέδωκαν *ad* | ἔρρωσο addit *t* || 11. πολλῶν] πρὸς πολλοὺς *a*. *Unde* fortasse scribendum πρὸς τοὺς πολλοὺς || 12. ἀποδέχη *n* : προσδέχη *ad* || 14. συνίεις *ad* *sec.* *t* *Stobæus Flor.* vol. IV. p. 162. *Mein.* || 15. σοφοῖς πεπίστευται *Stobæus*, σωφρονεστέροις πεπίστευται *ad* || *Hæc ep.* abest *a* | *d* || 16. *Erat* δωρεῶν, *unde feci* δωρών, sequitur enim ταῦτα τὰ δῶρα. τῶν δωρεῶν ὅσα est in manu scriptis Euripidis *ep.* V, 4 | ὅσα *a* *sec.* *t* || 17. ἀνήκουσι *a* *sec.* *t* || 18. καὶ *om.* *t* | ὅσα-σου *om.* *pr.* *t* || 19. τὸν τε] ἔτι τε τὸν *t* | παῖδας post γραμματεῖς addunt *a* *sec.* *t* || 21. Συρακουσίτων] συρακουσίτων ὁ δῆμος *t*. Fortasse ταῦτα τὰ δῶρα συρακουσίτων ὁ δῆμος || 22. ἔνεκεν *a* || 25. *Hæc ep.* non habet *d* | οὔτε] οὐ *t* || 26. τελευτῆν οὔτε *om.* *t* || 27. ὑπὸ ἀνθρώπων οὐ *t* || 28. καθόλου * : καὶ καθόλου | δὲ τὸν-φυλάξασθαι *Lugd. A.* : δὲ τὸν ἐξετάζοντα περὶ τῶν τοιοῦτων ἢ δεδιότα περὶ τῶν ἐσομένων καλῶν ἢ κακῶν ἢ προγνῶναι δύνασθαι πεπεισμένον τὸ μέλλον ἢ προγνῶντα φυλάξασθαι λίαν εὐθῆθ νομίζω εἴ τις ἢ προγνῶναι δύνασθαι τὸ μέλλον πέπεισται ἢ προγνῶνς φυλάξασθαι *t*, ut sub verba εἰ τις-φυλάξασθαι puncta posita sint *a* *m.* *secunda*. In *a* est καὶ καθόλου δὲ τὸν ἐξετάζοντα περὶ τῶν τοιοῦτων ἢ δεδιότα περὶ τῶν ἐσομένων καλῶν λίαν εὐθῆθ νομίζω εἴ τις ἢ προγνῶναι τὸ μέλλον δύνασθαι πέπεισται ἢ προγνῶνς φυλάξασθαι, in *n* δὲ τὸν ἐξετάζοντα περὶ τῶν τοιοῦτων ἢ δεδιότα περὶ τῶν ἐσομένων καλῶν ἢ κακῶν ἢ προγνῶναι δύνασθαι πεπεισμένον τὸ μέλλον ἢ προγνῶντα φυλάξασθαι λίαν εὐθῆθ νομίζω ταῦτα δὲ ἀκατάληπτα πᾶσιν ἐστὶ καὶ οὐ φυλακτὰ εἰ τις ἢ προγνῶναι δύνασθαι πέπεισθαι (*sic*) ἢ προγνῶνς φυλάξασθαι || 31. γυνῶναι *a* || 32. δυνατῶν *pr.* *t* || 33. καὶ ἀνὰ ἄν. *om.* *a* || 34. εἰ] εἰ καὶ *a* || 35. ἀνυστὸν *om.* *t* | οἷός τε ἔσται * : ὡς γενέσθαι

at, οὐκ ἔστιν εἰ μὴ καὶ *n* | διατάξασθαι *t* || 36. ἄλλων * : ἄλλο | χεῖρωνος τὸ ἐπιεικέστερον *t* || 37. τρόπον suscepti ex *Lugd. A.* || 39. μίνοια *t* || 40. τοὺς ἄλλους ἡμιθέους *a* || 42. ἐκάστον nescio quis : ἕκαστον | ἦ ante περι delet *S* || 44. καὶ οὐ πειρώ *t* || 45. ἐν] ἐπὶ *t* || 46. τι *t* || 47. ἔρρωσο add. *t*.

Pag. 418, 2, τὴν *acc.* ex *Lugd. B.* || 3. τῆς ἀπραλείας ἐγγυητὴν *t* || 4. ὃ τάχα] ὅτω *t* || 5. σαυτὸν δὲ ἀξιώπιστον *d* | ἡγούμενος καὶ ὑπὲρ τηλικούτου πράγματος ἀνάδοχον *d*, καὶ habet etiam *a* || 6. τὴν *om.* *t* || 9. τοῦ *om.* *d* | ἦν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος τὸ μὴ καταθέσθαι *dt* || 10. τῆς ὑραννίδος delectam || 12. πρὸ *S* : περὶ || 14. ἐγκύρσειν *pr.* *t* | περὶ *dt* || 19. συμφορώτερον *S* : συμφορώτερον || 21. προδιηγήσμενος *t* || 24. προπετωκῶς *ed.* *Veneta* : προπετακῶς *a*, προπετωκῶς *d*, προπετωκῶς *t* || 25. ἂν addidit *S* || 26. θεῶ τῷ ταύτης δυναστασύνην *t* | καταθέμενος *t* || 28. ἔρρωσο add. *t* || 29. ἀράτω *t* | φίλους *om.* *t* | ἀπέσταλκα *pr.* *d* | διαταχέος *d*, διαταχέος *d* || 36. ἴνα *om.* *d* || 37. τῆς *om.* *t* | δεξιώσομαι *a* || 38. ἐὰν *ad* || 39. λαθόντε *pr.* *t* | προσαγόρευσιν-γένεσθε *om.* *pr.* *t* | ἔγενεσθε *a* || 40. ἤτετε-γινώσκετε *om.* *d* || 43. μοι *om.* *t* || 44. χρυσίων *t* | τέχνης *mg.* *Lugd. A.* : τέχνης *ad* || 46. ἦ] οἷς *d*.

Pag. 419, 1. Ἐρῦθειά Lennepiana : ἐρῦθια || 2. πολιτεία *pr.* *t*, πολιτεία *sec.* *t* || 3. καλλίω *pr.* *t* | προποδέστατος *ad* || 6. πολυτίμων *t*, *inser.* *om.* *d* || 7. σοι οὐδένα *t* || 8. πίστει *pr.* *t* | εἰ δὲ-πίστιν *om.* *d* || 10. μηδενί] μὴ λίαν *pr.* *t* || 11. καὶ *a* || 13. ἔρρωσο add. *at* || 14. πολυτίμωνι *a*, *inser.* *om.* *d* | σαυτοῦ *d*, σεαυτῷ *pr.* *t* || 16. μου *om.* *d* || 18. παρὰ *pr.* *t* || 20. γούν *d* || 21 ἄδικον μὲν *a*, μὲν ἄδικον *pr.* *t*, μὲν ἄστοπον *sec.* *t* || 23. Abest *a* | *d* | καὶ *om.* *t* | σουλιτών δὲ ἀρείθη *t* || 28. καὶ *m* : καὶ περὶ *at* || 29. *Inscr.* *om.* *d* | οὐ μιμεῖται] μιμήσῃ *t* || 30. ἐπὶ τούτοις *om.* *ad* | πάντων *ad* || 32. ἀδμάντων *t*, *inser.* *om.* *d* || 35. πάντων *a* || 36. ἄλλων * : ἄλλων || 37. ἔρρωσο *ad.* *at* || 38. Ἐγεσταίοις * : αἰγεσταίοις *t*, αἰγεστέοις *a*, *om.* *d*.

Pag. 420, 1. ἐνίκησεν οὔτε κακῶς *d* || 2. λεοντῶν καὶ μελιταίων *d* || 3. τοῖς-τοῖς-μελιταίοις *n* : οἷς-οἷς-μελιταίοις *t*, οἷς-οἷς-οἷ *om.* *ad* || 6. ἔρρωσθε add. *at* || 7. *Inscr.* *om.* *d*. In *at* est ἀντισθῆναι καὶ θεοτίμω, quæ delevi cum *L.* Sed fortasse vere *t* ὑμῖν ac reducenda inscriptio, ut eodem fere modo locutus sit Phalaris, quo scriptor epistolæ Platonicæ VI, ubi est ὑμῖν et mox Ἐρμεία-Ἐρμείας || 7. Post πεμφθειῶν *t* add. ὑμῖν || 9. τὸν] τῷ *t* || 11. μενεκλεί *a*, *inser.* *om.* *d* | εἰ] εἰ μὴ *dt* || 12. μὴ post ἀπολ. addit *sec.* *t* || 14. ὑποκρίσει γὰρ καιροῦ δόξεις οὐκ *ad* || 16. *Inscr.* *om.* *d* | γράψειν ξοικας *ad* || 17. ἄπερ οἶδα] τὰ *ad* | ἐμοῦ *ad* || 19. νεάζοντα δε] νέον δὲ ὄντα *ad* || 20. φθαρῆναι *n* : τραφῆναι *ad* || 21. εἰς βάρβαρον ἔθνη * : ἐν βαρβάρους ἔθνεσιν *n*, ἐν β. ἔθρα *ad* || 24. ἀπευχόμενοι καὶ τὸν] ἀπαγορεύομαι καὶ πρὸς τὸν *t* | εὐτυχούμενον ἔρρωσο *om.* *d* || 25. *Inscr.* *om.* *d* || 29. μὴ *om.* *d* || 31. *Inscr.* *om.* *d* || 32. ἂν *d* || 33. Ex Euripidis Philocteta. V. Nauck. *Fr. Tr. Gr.* p. 487 | ἔχειν *om.* *d* || 34. φασίν] φασί τινες *ad* | οὔτοι Porsonus : οὐ | πυθῶνος *t* || 35. οὐδ'] οὐδ' ἂν *ad* || 36. τελευτηκόσιν *ad* | ἂν *om.* *ad* || 38. φυγῆν] τελευτῆν *pr.* *t*. Ἐρῦθειά Lennepiana : ἐρῦθίαν || 39. ἀναίρομένην *pr.* *t*.

Pag. 421, 6. Inscr. om. *d* | ἐπέμψατε *d* || 9. σαρκῶς om. *t* || 10. πάνω om. *a* || 12. καὶ post φησὶ add. *t* || 14. ἔτοιμος post μὲν ponit *t* || 15. κἀν εἰ | καὶ *t* | ἔδει | ἂν δὲ *t* || 16. οὐκ-περισώσασθαι om. pr. *t* || 20. προσετίμησαν *ad* | ὑμνοπόλων om. *t* | ὦν * : οὗ || 21. ἀνθρώποις om. *dt* | λογίζεσθε *t* | δὲ om. pr. *t* | ὡσθ' *t* | ὅποι : at || 24. μηδὲ | δὲ *d* || 26. διέξαθ' ὦ | at || 27. βίω-ναι *a* || 28. γηράσκοντα ἐν ἕμνοις καὶ μέλει om. pr. *t* || 29. τοῦτο βουληθεῖσιν εἴτε δυνήθεσιν εἰς ἄλλο τι τῆς φύσεως μεταβαλλούσης *a* sec. *t*, om. pr. *t*, τοῦτο βουληθεῖσιν εἰς ἄλλο τι τῆς φύσεως μεταβαλλούσης *d* || 31. μνημεῖον om. *t* | ἀθάνατος *t* || 32. περι-μνήμιας ἀναθή-σεται (v. 41) om. pr. *t* || 33. δόξη * : δόξητε *d*, δό-ξεϊν *a* || 38. μηδ' * : μήτ' *a*, μήτε *d* | κινουμένε τίς κινουμέν *t* || 39. μὲν om. *d* || 40. τὸ δνομα *a* | λαβὼν *d* || 41. ἐν μνήμιας | ἐν μνήμιας ἀνθρώπων *V* | ἀναθήσει *S* p. XXIV : ἀναθήσεται | 42. ἄλλα om. *ad* || 43. πᾶσι at | ἐν-οἴω om. *t* || 44. γὰρ | δ' *t* || 45. φυλάσσετε *t*.

Pag. 422, 1. ὑπὸ πάντων om. *t* | θαυμάσεται pr. *t* || 3. θαρσύνοι *ad* || 4. καθήρεθη *ad* || 7. Huic epistolæ præter *ad* | Malim καὶ Πυθαγόρα μὲν τῷ φ. || 12. ἱστοριῶν *t* || 13. om. *t* | προκατήγγισται *a* || 18. ὡς *d* | ἀξιολόγων *t* || 19. ἅπαν *a* | παρ' ἑμοὶ om. *ati* || 21. ἦ om. *t* || 22. φήμην supra scripto τύχη *n* | ἐσχηματισμένον *ti* || 24. ἐπὶ τοῖτοις om. *d* | ἐνδύεσθαι *adi* | ἔρρωσο add. *ti* || 25. Abest *a* *d*. Præter *atm* adhibui codices Laurentianum Plut. LVII, 51 (*b*), Vaticanum 88 (*x*) | τῷ post φιλάρειδ' add. *a*, inser. om. *t* | σὴν | τὴν σὴν *t*, om. *a* || 27. Post πάντα in *b* octo literarum spatium est, sex literarum in *x* | βίαι | καὶ βίαι *x* | Post προσετίει *at* inferunt ἰσχυί, *m* καὶ ἰσχυί καὶ || 28. σὺ γε κἀλεις | συγκαλεις *btx* || 30. φθόνος *a* || 31. θέλεις | ἔχεις *bxl* | σὸν | τὸν *at* || 32. προκαλοῦ *bx* | τὴν συνή-θειαν | τὰ συνήθη *t*, σὴν ἔστιν *a* || 34. ἔρρωσο add. *t* || 35. Abest *a* *t* || 39. Abest *a* *d*.

Pag. 423, 1. ἀπέμψω *Lugd. B* : ἀποπέμψω *at* | δώ-δεκα pr. *t* || 4. γ. οὐ πείθομεν *t* || 6. τοὺς | πρὸς *t* | βίω *t* || 9. χαλεπὸν Lennepii codices nonnulli : χαλε-πὸν καθ' ἑκάστην *at*, v. CXXX || 10. καὶ om. *dt* || 12. χρηστοτάτην οὐ δοκοῦσαν *t* || 13. κατ' ἑμαυτοῦ | ἑμοὶ *t* || 15. γούν | γὰρ *t* || 16. ὀφείθη *t* || 17. αὐτῶν | αὐτῶν ὦν *ad* | ἡμῖν om. *d* || 18. δ' om. *ad* || 19. δ' *Lugd. A* : διὰ τὴν *adt* | συμβουλευέσθε *t* || 20. ἕξον accessit *ex* *Lugd. B* | ἔστιν τυραννίδος * : τυραννίδος ἔστιν *t*, τυραννίδος *at* | ὀρεγομένη *Lugd. B* : ὀρεγομένη *adt* || 21. Verba δικ-πραξῆαι glossæ speciem monstrant || 22. μεθίεντι *d* || 24. ἔστιν om. *t* || 27. Abest *a* *d* | ἡμῖσιν *S* : ἡμῖσιν εἰς || 31. δ' ἦ | δὴ *t* | πρῶτως *t* || 32. ἀποτελειώσασθαι ἔρρωσο *t* || 36. μου om. *a* || 37. οὐ | οὐδὲ *d* || 38. Malim οὐδὲ πάντα τοὺς εἰς ἔγθραν ἑμοὶ καταστάντας || 39. γενναίους *Lugd. A* : γενναϊοτάτους *adt* || 41. ἀνδρίαν *dt* || 42. ἀπεικάζεις *d* | τὴν *Lugd. A* : τὴν ταχίστην *adt* | τοῦ λεγομένου *ad* sec. *t* || 43. παρ' ὁ *ti* * : περὶ ὧν | ἡμᾶς | ἔμε *at*.

Pag. 424, 1. καὶ deleam || 3. στησιγόρω sec. *t* || 5. Non habet *d* | Ἀμριδάμαντι Lennepii codd. nonnulli : Ἀριλαντι *a*, inser. om. *t* || 7. οὕτε κείνω *a* || 11. ὑμῶν ἀπιστεῖν * : τισὶν ὑμῶν ἀπιστεῖν ἐν | κεκομισμένα *a* || 12. ἀγορηθῆναι *Lugd. A* : ἀγνοεῖν με *at* || 13. ἔτε-

ρον ὑμῶν *Lugd. A* : πλάνον ὑμῶν τοῦτον *at* | ποιητὸν | λῆρον *t* || 14. ἡγοῦμαι om. *t* || 19. ἐπανίσταται pr. *d* | οὐκέτι om. *t* || 20. μέλος ἐξενεγκεῖν *d* || 21. τῆ | τῆ τοῦ *t* || 24. ἔρρωσο add. *t* || 25. Abest *a* *d* | νεοκλειθῆ *t* || 28. με add. *V* || 30. ἔλυσαν *t* | οὕτε Gothanus : οὐδὲ || 38. ἐκείνω καὶ τὰς *t* || 39. τῆς εἰς τοῦτο τύχης βιαζο-μένους ἐκείνω ἀνακεῖσθαι *t* || 41. ἀγνομονέστερον *a* || 45. ἐπυροπολήσαμεν *t* || 46. ποιεῖσθε *a*.

Pag. 425, 2. ἀδικημάτων ἐκολασάμην *a* || 6. ἦπου γε σφόδρα ἂν *a* | ἐάν με καὶ | ἐάν κἀμὲ *t* || 7. ἑμαυτὸν | ἔμε *a* | ἐπιβάλλοντας *t* || 9. τῷ | τὸ *a* || 10. πέπαισο δὴ *m* : πεπέ-σμεθα δὴ περὶ τῆς ἀξιώσεώς σου καὶ οὐ δεῖ πλείοσιν ἐνο-γχεῖν παῦσαι δὲ *at* || 12. σαυτῷ *t* | κἀμοὶ *m* : καὶ ἑμοὶ *at* || 16. αὐτοῦ | αὐτοῦ τοῦ *d* || 20. τριστόλιόν με *d* | τριστολ-εῖους *Lugd. A* : τριστολέας *adt* || 21. εἰς | ἐπὶ *at* | βά-θος καὶ παιδείας διδαχθεῖσας *t* || 24. κωνηγεσίους *n* : κω-νηγεσίους || 25. κακοπαθίαις *a* | ἀγύμαστον om. *d* || 26. Ἐλληνικῆς | ἑλληνικῆς ἄμοιρον *d* || 28. ὑγεῖαι *t* | οὐκ *L* : ἦ || 29. εἰ μὴ-ἀθλοῖται om. *d* | ἱερῶν om. *t* || 32. ὤρημας post τοῦθ' ponit *t* || 34. ἐπακτῆ *d* || 36. τοιαύτης *d* || 37. περὶ om. *d* | μοναρχίας καὶ οὐχ ἑκου-σίως τοῦτον *t* || 40. εὔξαιτο ἂν *Lugd. A* : ἂν εὔξαιτο *adt* || 44. προσελαθεῖσθαι | πρῶτους εὐλαθεῖσθαι *ad* || 45. φυλάσσετε *d*.

Pag. 426, 1. τὸν θεὸν om. *d* || 2. παραστήναι *d* | De- sunt in *d* epistolæ LXVIII-CXIX | παμύθλα *t* || 4. ἦ δεῖ | ἦδη *a* || 8. ὅσα *a* | προηγεῖται : *a* || 9. μετὰ acc. ex Pal. || 13. διδόντος *t* | τὰ παρόντα *t* || 15. ἐτέρως *t* || 18. σοι om. *t* || 19. καὶ Lennepiana : καὶ ὁ *at* || 22. Ἐρου-θεία *W* : ἐρουθία *at* || 25. οὐ | μὴ *a* || 26. μόνη δικαιοῦς ἔχγειν αὐτὸν *a* || 29. ἔτος *a* || 30. καὶ om. *t* | τὸν οὐδὸν σαυτῆς *a* | τοῦτο post σαυτῆς add. *t* || 32. Malim κοινο-κινώτερον δὴ τί ποιούσθα || 34. Ἐρουθείας *W* : ἐρουθίας *at* || 36. Malim ἐν ἀφρονίᾳ abiecto πλοῦτος || 37. καὶ | ἦ *a* || 41. ἀπερῖσασθαι *t* || 43. προσράτως ? || 45. ἀν-θρώπων Cuiariano : ἀνθρώπου *at* || 47. ἀπόδου *V* : ἀπό-θου || 49. ἔρρωσο add. *t*.

Pag. 427, 1. ἂν τις θαυμάσειεν *Lugd. A* : θαυμά-σαιμι *at* | ὦ om. *t* || 3. ἐνίκησε *t* || 4. τρόπος δὲ *t* || 7. πόλειον *t* | διεσώσεται *a* || 10. πᾶν τὸ δοθὲν ἔτοιμος * : πᾶν ἔτοιμος τὸ δοθὲν *a*, πᾶν ἔτοιμος δοθὲν *a* | λαμβάνον-τος *a* | ἂν * : αὐτὸ *t*, om. *a* || 12. τὸ *m* : τῷ *a*, τὸν *t* || 16. γενόμενος *at*. Scripsi γενόμενον absolute. Tum malim βούλει aut ὅ *ti* : ἂν βούλη || 19. δὲ om. *a* || 21. ἀπεύθου *t* || 24. ἀργύρου *t* || 27. ταξίχαροι καὶ δὴ καὶ οἱ σωματοφόλακες * : σωματοφόλακες καὶ τῶν λοιπῶν οἱ ταξίχαροι *at* || 29. προκείσθω *t* | τὸ om. *t* | 30. ἴσθην *t* || 36. ἐπιχειρεῖν *a* || 37. ὡς ἀληθῶς mg. *Lugd. A* : ὡς ἀληθῶς ὡς pr. *t*, ὡς ἔοικεν *a* sec. *t* || 38. κἀμοῦ | Malim ἑμῶν || 39. τὴν om. *a* || 42. ἴστω * : ἰδέτω || 44. μὲν om. *a* || 45. Ἀριστοφώντος * : ἀριστοφάντου Stobæus Flor. VII, 68, ἀρισφάντου *at*.

Pag. 428, 2. ὑρῆχα | ὑρῆχα *V* || 3. υπερβάλλου-σαν Stobæus : υπερβαλλούσης *at* | ἀπόκρισιν *t* | οὐδὲν πρὸς ἑμοῦ πέπονθας acc. *ex* Stob. || 5. ἦμ' ἑμοῦ om. *t* || 6. συνειδέναι *W* : εἰδέναι *t*, om. *a* || 7. συνορμηθῆ-ναι *a* | δὲ om. *t* || 10. εἰναι | ὑπολαμβάνειν *a*, quod re- vocandum || 13. δὴ Stobæus : δὲ | τεθνάναι δεῖν κρῖ-νας *t* || 14. τὰς-ἀποθησκούσας Stobæus : τοὺς-ἀποθνή-σκοντας || 16. πάντα *t* || 26. ἀπολομένω * : ἀπολουμένω

|| 27. ἄλλως] τῶν ἄλλων *a* || 32. ἂν om. *t* || 33. ἔρρωσο add. *t* || 36. αὐτὸς *a* || 41. καὶ με] με pr. *t* || 43. εἰς] πρὸς *t* || 46. Post δοκεῖς excidit ἀδικίας, v. ep. CI.]

Page 429, 1. τοῦτο *t* || 3. αὐτοῖς ἡδίων *m* : ἡδίων αὐτοῖς *at*, v. ep. CI] || 4. Inscr. om. *t* || 5. πικρίας *a* || 6. ἔτι *a* | οὐρακαπιώτερον *a* || 8. τὸν *Lugd. A* : τὸ *at* || 9.

οἱ ἔ
ἀθορμένοι ἐστὶ *t* ab eadem || 13. ὅτι *a* || 14. τὰ μέγιστα] μάλιστα *a* || 15. γε] τε *t* | οἷ] ὡς οὐ *t* | τελευτήσει *t* || 21. πνεύσας] ψυήσας *a* || 23. αὐτὸν *a* || 24. δέμου] δημοκρατίας *t* || 26. ἔχει? | ἐγὼ γούν] ἔγωγ' οὐν *a* || 29. διαφθῆναι *a* || 30. ἀνεπιζημίον *t* || 32. νῆ δια *a* || 34. ἂν τύχη * : τύχοι || 36. καὶ πρὸς ὄργην καὶ πρὸς ἔπαινον *a* || 43. γάμοις οὕτως ἀσμένως οὐ προσεῖδον γυναικάς *t* || 44. φιλόπολοι pr. *t*, φιλόπολοι sec. *t* || 47. οἱ add. *S* | ἀνόητον idem : ἀνόητον || 49. εἰ μὲν οἰκεῖοι τύχοιεν ἀγοσεθεῖν *t*.

Page 430, 1. οἱ] εἰ *t* || 2. ἡσοεῖεν *t* | κλεισθῆναι *n* : κλεισθῆναι *at* || 3. ἔχοι *a* | 4. πεπονήτοτος *t* || 5. ἔρρωσο add. *t* || 6. οὐκ-ἴσως] ἴσως οὐκ ἄγνοεῖς *t* || 7. οἴκου *t* || 12. ἔδει pr. *t* || 17. προσκαρτερουμένων *a* || 21. κλεαρίστη * : δ' ἡ πιστῆ *a*, δὲ πιστῆ *t* | αὕτη *a* || 25. αἰτησάμενον om. *t* || 29. ἐμὲ αὐτὸν *t* || 30. γράφει, quod a scriptis abest, *L* inseruit post χάριν, ego inserui post κλεαρίστην omissionem καί, quod post vocem illam legebatur || 31. ὀχερατῖδου *t* || 33. δευτὴν παιδίον *a* || 35. ἐμπνευσθεῖς *a* sec. *t* || 44. εὐδοκίμησεν *t* | μόνω *a* || 45. ὁμοίως *t* supra versum ab eadem || 47. εἴσονται *H* : ἔσονται || 48. ἦ] σοὶ *t*.

Page 431, 2. τὲ] μὲν *t* || 4. τοιοῦτον *a* || 6. κακίστος *a* | ὑπομηθησῆς *t* || 11. κλαιενέτη *t* || 13. καὶν] καὶ *t* || 15. Malim τούνομα || 16. ἀνάγκην om. *t* || 18. ἐστὶν ἐμελεῖς om. *t* || 19. νόμος] ὠμὸς *t* || 20. προφέρεσθε *t* || 21. ποιήσεθε μὴ τιθέμενα τούνομα *L* || 23. ὦ add. ex *m* | τούτην ὑμῖν *a* || 25. γὰρ *m* : γὰρ μὴ *at* || 26. ἀλλὰ μὴ *m* : ἀλλὰ *a*, ἀλλὰ μὴ *t*. Puncta fecit manus sec.

.... : σ
|| 27. τὸ om. *t* || 28. ὑγιῖ] | πάρεστιν αἰτεῖσθαι *n* : πάρεστιν αἰτεῖσθαι pr. *t*; sigma superscriptis secunda, παρεῖναι καὶ αἰτεῖσθαι *a* || 31. προῖεσθαι *S* : προεῖσθαι || 35. ἀποστερεῖται *t* || 37. ἐπιτρέψαντος *t* || 38. ἐστὶν ἀποτίσιν ὁ δεδάνεισθε ὑμεῖς ἔχειν οὐ δυνάμενοι ὁ. τ. ἀφαίρουμένους καὶ κομισσάσαι *a*. Quae in oratione posui, ex *t* sumpsit, qui a prima manu habet περιήσιν || 41. ἀδεῶς *L* : ἡδέως || 45. ἔρρωσθε add. *t*.

Page 432, 1. αἰτίας] πολιτείας *t* || 3. στρατιὰν *H* : στρατεῖαν *at* || 6. ἐμελήσαμεν *L* : ἐμελήσαμεν | δεῖσαι Gothanus : πείσαι ceteri. πείσεται *L*, qui et ἔπερο ὤσπερ || 8. ἄλλα *t* || 9. τῷ *S* : τὸ | μηδὲν ἀρμόσαι *t*, μηκέτι ἀρμόσαι *a* || 10. ὑμῖν *a* || 11. δεῖ σοὶ *t* || 13. ἔρρωσο add. *t* || 17. δεῖ *a* | πρὸς τοὺς φίλους πάθητε *t* | οὐδὲν *a* || 23. καιροὺς τὴν τρέπον * : καιροὺς καὶ τὴν τρέπον *a*, καιροὺς *t* || 31. δὲ] δὲ ὡς *a* || 33. χροκοπεσθαι *a* || 34. ἀποστερούμενος * : ἀποστερούμενος || 35. κέκτηται *a* || 36. δὲ * : δὲ τοὺς || 37. ἂν add. *S* || 39. τοῖνδε τι] τοιαῦτα || 41. ἐπὶ τῶν πολλῶν ἀδικειῶν ἕνα ἢ ὑπὸ ἑνὸς πολλοὺς ἀδικεῖσθαι *t* || 44. ἔρρωσθε add. *t* || 45. μεσηνίος *t* || 47. πολλὰ καὶ om. *t* || 48. δευτὴν *a*.

Page 433, 1. ἀποστεροῦντες *a* || 2. δὴ καὶ acc. ex *m* || 4. ἱεροσολίματε τοῖς θεοῖς *t* || 5. τὰ om. pr. *t* || 6.

τὰ om. pr. *t* || 9. παντελῆς] προφανῆς *m* || 11. μοι τὸ τῶν θεῶν οὐ λαβόντων *t* || 17. τοῖς θεοῖς] θεοὶ pr. *t*, θεοῖς sec. *t* | κομισθῆ] * : κομισθῶσι || 19. γὰρ om. *t* || 24. Post πολιτευομένους in *a* est ἀγαθούς | τρεῖς *m* : τρεῖς καὶ || 25. μεσσην *t* || 26. ἂν add. *S* || 31. ἐμοὶ] ὑμῖν *S* || 41. ταυρομενίτας *t* | Ζαγκλαῖος *H* : ζακλειῶς pr. *t*, ζαγκλῖος *a* sec. *t* || 42. καὶ αὐτοὺς acc. ex *Angl.* || 48. νέρωνος *t* | λέγειν] λέγειν γε *t* | κατὰ] περὶ *t*.

Page 434, 2. ἀλεγίξει] ἐπαίει *t*, in *mg a m. s.* ἦται

γρ. οὐκ ἀλεγίξει || 6. φοβῆθι *t* ab eadem || 7. μὴ δεδοικῶτα] μηδὲν εἰδῶτα Nauckius Fr. Tragg. p. 692 || 9. μετὰ] διὰ *t* | γονέας * : γονεῖς || 12. διαφέρει *m* : διαφέρειν ἡγήσθε *at* | ὑμῖν *t* || 14. ἐποίησέ τε καὶ *a* | 15. τὰ ἄλλα *t* || 18. οὔτε-οὔτε * : οὐδὲ-οὐδὲ || 22. ἐολαῖδα *t* | ὕπ' *Lugd. A* : ἀπ' *at* || 23. πεπραγμένα om. pr. *t* || 24. γινέσθω *a* || 25. τῶ om. *t* || 27. λυσικλεῖ *t* || 29. νομίζω μὲν *t* | τοσοῦτω *a* || 30. γενέσθαι *Lugd. A* : ἔσεσθαι *at* | ἀντι *a* || 31. ἀρσένων *a* || 31. δόξαις *t* || 35. ἀγνοούτων] μὴ γινωσκόντων *t* || 39. λόγους] λόγους μὲν ἴσως *a* || 40. πολέμων *m* : καὶ πολέμων

Page 435, 6. ἐφ' ἡμῖν *n* : ὑφ' ἡμῖν sec. *t*, ὑφ' ἡμᾶς *a* || 9. Abest *a* | Rectius Ἀλόντιον || 12. ἀρ' ὦ *Angl.* : ἀρα *at* || 13. ὦν *V* : γέρον *t* || 14. καλλωπίζη] προσποτῆ *a* || 17. Post ἀκμῆν in codd. est γέρον ὡν στρατωτάς ἔχειν καὶ χρήματα ἀγέρειν θέλω. Expuñt *L* || 18. ἐπιτελεῖσιν] ἐκτρέψιν Dobræus Adv. I. p. 560 || 19. μὲν *m* : μὲν τῶν || 21. ἀπονοστήσεις *S* : ἀπονοστήσης || 23. καὶ *S* : καὶ *at* || 24. Uncos add. *L*, qui scripsit καὶ ὁ Ναύπλιος στόλος || 25. ἐκρύποις-ἀιστώσειεν *S* : ἐκρύποις-ἀιστώση || 29. ἀπολώλει *a* || 41. πολιτευμάτων *Lugd. A* : πολιτεύματα *at* || 42. εἶναι om. *t* || 43. ἤσσαν καὶ

t | καὶ χρῆσθε] κεχρῆσθε *t* ab eadem || 46. σχολάζειν *m* : σχολάζειν πρὸς || 47. ἀφρον *t* | ἐμοὶ om. pr. *t* || 49. πρὸς ὑμᾶς πολιτευομένων *L* : προσπολιτευομένων

Page 436, 1. ἐταίρους *t* || 2. ἐμοὶ * : μοι | ἐμῆ ψυχῆ κεχαρισμένον *M. Hauptius* : πρὸς ὑμᾶς τὸν κεχαρισμένον *at* || 5. Abest *a* || 10. ἐπαναβαλόμενος *S* : ὑπαναβαλόμενος *t*, ὑπαναβαλλόμενος *a* || 11. οὐ] οὐδὲ *t* || 12. μόνον om. *a* || 15. καὶ] ἵνα *t* | πλεῖτον *a* || 17. ἑαυτοῦ ἀπέστειλα *t* || 18. ἀναλάθης * : παραλάθης || 19. πολιτευμάτων *t* || 20. ἐξ ὧν] ἐν αἷς *a* | πάσης] πάσαι *W* || 21. παρεστηκότων *t* || 22. καὶ εἰ] καὶν *t* | ἑαυτὸν *a* || 24. ἀγνοῖαν *L* : ἀνοῖαν || 27. ταῦτα δὲ] ταῦθ' *t* || 30. οὐδὲν *t* || 32. ἔρρωσο add. *t* || 33. δημηγορῶν * : δημαγωγῶν || 35. τοῦτο *a* || 41. Verba fortasse philotimetosai ex ep. LVIII illata censet *W*, sed fortasse utramque epistolam Lennepio autore in unam contrahendam esse || 42. γὰρ om. *a*.

Page 437, 3. ποιούμενος *m* : πειρούμενος *at* || 5. τραγῶδας οὐ φυλάξει *t* | γίνεσθαι *a* || 7. τοσοῦτος *t* || 9. ἀφ' *t* || 11. σὺ δὲ acc. ex *m* | οὐδ' post μὲν add. *t* || 12. ἀνορέπων *m* : ὄντων *at* || 14. ἂν add. *S* | Κεβρῆνι? || 17. πρὸς ἀδιδι ex *m*, item κατ' ἐμοῦ || 18. ἐκπέληχθε *m* : ἐξέπληχθε || 22. τῆ om. *a* | προπετελα ἐστὶ κατὰ *t* || 23. ἔπειτα ὡς ἐμοίγε ὁ τρόπος ὠφέλιμος εὐνοουμένη *m*. *L. Dindorfius* in *Thes.* v. εὐνοῶς corriggit ἐπεὶ πρῶτος ἐμοὶ ὁ τρόπος εὐνοουμένη « vel similiter » || 25. παρὰ

τ || 26. παραβάλλασθε * : ἐμπαράβάλλασθε αὐτοῖς || 29. ὅσα *Lugd. A* : ὡς *at* || 30. τε om. *t* | τετιμωρήθησθε *t* || 31. Post ἀμαρτανόντας expunxī οὐκ ἐφ' οἷς εἰκόθ τὸν παθόντα συγγνώμην || 32. Post ἔαυτοῖς in scriptis et *a* est eis ἀνήκεστα, quo variam verborum ὡς ἀνίατα lectionem mihi tenere videbar. Itaque delevi || 36. πεῖθοντι * : ποιοῦντι | Cf. ep. LXXV || 42. δευεῖν *a*.

Pag. 438, 1, τόδε * : τὰ ἐνθάδε | ὡς om. *t* || 3. οὐκέτι ἀθῖος *a* || 7. Abest *a t* || 7. πολλά καὶ *L* : πολὺ || 9. ποιήσεν | * : ποιήσαι | τῷ τοῦ θ. τ. β. θυγατριδεῖ | (i. e. θυγατριδῶ, idem librarius θυγατριδεῖ etiam ep. CXLV) αὐτάνδρῳ δὲ υἱεῖ τοῦ *m* || 12. καί τ' οἱς-νόμοις * : καὶ παρὰ τοὺς-νόμους || 19. Abest *a t* | τοῦ *m* : τοῦ μὲν *a* || 20. ᾧ add. *S* || 23. μὲν deleam | ἡμᾶς *a* || 24. προσέσθαι Wyttenbachius in Plut. p. 114 | οὐ om. *a* || 25. καὶ addidi || 27. Post ἔγει in scriptis et *a* est μάλλον δὲ τούτοις ἐστὶ δακρῶν ἄξιός ὁ θάνατος. Delevit *L* || 29. [ ] * || 32. μεῖζων *m* : μεῖζον *a*. Hiatum significavi. Fortasse οὐδεὶς intercidit || 33. ἡ addidi | ὅσα *a* || 35. φρονεῖτε μὲν * : φρονήσαι μὲν *a* || 43. ὑπερ * : περὶ || 44. κτήματα * : χρήματα || 46. εὐπορήσας, ἐπορήθη omisso ἔθνησεν *L* || 47. οὐ γὰρ, εὔ ἴστε, ᾧ παῖδες, ὑφ' ἡμῖν *S*.

Pag. 439, 5. ἀφ' οὗ-αὐτοῦ *m* : ἐπει τοῦτου περιεγενόμε-
γη *a* || 6. εὐεργετίας *m* : εὐεργεσίαν *a*. Malim εἰ-ἠθέ-
λησαι || 13. Abest *a t* || 20. ἴν' ἀ-πεπρόνθα *m* : ἴνα-
πεπρόνθως *a* || 26. ψυχῆς *L* : τύχης || 28. ἀθῶος *m* :
ἀθῶους *a* || 37. δὲ καίτοι παρ' *t* || 38. ἕως *V* : τέως ||
39. κινδυνεύοντι *t* || 41. τάχα | γὰρ *t* | οὐδὲν | οὐθὲν *a*,
οὐδὲν τῶν *t* | ὡμῶν *t* | εἴτ' *t* || 42. ἐξέσται *t* || 43. ἐγέ-
νετο *a* || 44. παρόν * : παρόν τῶν *a*, παρόντων *t* || 46.
χρήσθαι *a*.

Pag. 440, 4. ἐπι-κακοῖς om. *a* | ἐπειτα τὸ | ἐπι τῷ
a || 6. ἔρρωστο add. *a* || 7. ἦν * : ἦν οὐκ *a*, ἦς οὐκ *t* ||
8. ἐπεξίεμαι om. *t* || 9. νῦν-ἡμᾶς | αἰδουσῆτε ποτὲ καὶ *t*
|| 10. οὐδεν-ἐξοξῆς ἀδίκως *t* || 11. δὲ *n* : καί' *a* || 12.

τοῦτον om. *t* || 16. ἡμῶν *t* i. e. ἡμῶν || 20. ἔρρωσθε
add. *t* || 21. ἐπινοούντα *t* || 22. σου *t* || 25. [ ] *L* ||
26. διελογίζου *m* : ἐλογίζου *t* || 27. ἔλεγες *t* || 28.
καὶ om. *t* || 31. εἶλες *a* || 33. σεαυτῷ * : ἐαυτῷ | ἐχθρόν
post τοσοῦτον ponit *t* || 36. καθιστάς *S* : καθίστας |
ἐαυτὸν *t* || 38. ἄπτεσθαι | ὀρέεσθαι *t* || 44. βλαβέντες *a*.

Pag. 441, 2. ἐν | ἐφ' *W* || 8. αἰσθῆσθαι pr. *t* || 10.
μήποτε *a* || 12. τῆν acc. ex *m* | τύχην *S* : τύχην ἴσως
ἢ γνώμην | συνατυχῶ-τύχῃ om. *t* || 16. ὅς om. *t* || 21.
καὶ om. *t* || 22. προσιεημένοις *L* : πρώτοις εἰρημένοις ||
27. ἡμῶν | ἐμοῦ *a* | αὐτῆς pr. *t* || 28. κατηγορεῖν *a* ||
33. τὸ om. *a* || 34. ἀπῆλλαξαι *S* : ἀπῆλλαξέ *at* || 35.
Abest *a t* || 37. οὖν addidi || 45. Abest *a t*.

Pag. 442, 4. [ ] *L* || 8. Hæc ep. cum sequente
non est in *t* || 26. προσδύτην *t* || 28. μὲν om. *t* | οὖν
αὐτοῖ ἴσως ὁδὸν αὐτοῖ *t* || 31. κἂν νομίζωμαι *L* : καὶ
νομίζομαι || 32. οὐδὲ *t* || 36. ἂν add. *S* || 37. [ ]
L | ὑπολαμβανόμεν *a* | ἐαυτὸν *a* || 39. Abest *a t* |
Γέλων-Γελῶνι-Γελῶν *L* : duplici lambda scripti et *a*.

Pag. 443, 6. μὰ τοὺς θεοὺς om. *a* || 11. ὅτι *Lugd. A* :
ὅτε *at* || 19. νῦν δὲ * : οὐτε νῦν scripti. *W* malebat εὔ
γε pro οὔτε || 20. παραδίδωκεν *a* | ὡμᾶς om. *t* | ὡς * :
ὡς φιλάτους *at* | *An* ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις? || 21.

αἰτησαμένους *n* : αἰτιασαμένους sec. *t*, αἰτιασαμένους *at*

|| 22. ἤτησθε pr. *t* || 24. ὁ διδοῦς *Angl.*: οὐ *a*, om. *t*
|| 26. φιλοπάτορι *t* || 28. μοι καὶ τῆς pr. *t* || 30. χρόνον
ἐλγλήθασι μήτε *t* | αἰτιάσασθε *t* || 31. τοῦ] αὐτοῦ *t* ||
32. ἔτους | χρόνον *a* | μὲν om. *a* | ὡμῶν *a* || 37. καὶ
om *a*. Intercidit τὸν κατάλογον vel, quod malebat
Schaeferus, *πῖνακας* || 38. ὁμολογουμένως *a* || 39. συν-
αποστελλόμενος *t* || 40. εὐλογος *t* | τε ἄλλα εἶδη *t* ||
42. τοῖς χρήμασι * : τὰ χρήματα || 43. τῆς πόλεως καὶ
κόσμον *a* || 49. ἂν add. *S* || 51. ἄτοπον om. *t* || 52.
οὐδὲν με | ἐμὰ *a*. Locus corruptus | ἀναστήσασθαι pro
ἀνακητήσασθαι *W*.

Pag. 444, 1. κατεργημένα *a* || 4. ὡμῖν om. *t* || 6.
πλεῖον *t* || 13. περιουσιακόσους ὁδῶς om. *t* | ἔρρωστο add.
at || 14. Habet Stob. Flor. 86, 17. Inscr. om. *d* |
καὶ om. *a* | καλῶν καὶ ἐπ' *a* || 17. καὶ εὐγενέστερος om.
d | βασιλέων ἀπάντων *Lugd. B* : βασιλέων καὶ πάντων
at. καὶ βασιλέων-εὐγενέστατος om. *d* || 18. εὐγενέστε-
ρος Arsenius : εὐγενέστατος || 19. δυσγενέστερος Meir-
nekus : δυσγενέστατος || 20. πρὸς om. *d* | συρρακοῦσι
d || 21. ἐν ἀδοξοτέροις διαδόχοις *a* | Reliqua desunt in
d || 25. σμακτῶν *t* || 27. Addidi ἂν || 28. ἐμὰ *Lugd. B* :
μῆ *at* || 30. καὶ * : οὐ || 31. σμακτῶν *t* || 35. οὔτε * :
οὐδὲ || 38. καὶ om. *t* | ἐπολιτεύσασθε *t* || 39. δέομαι *L* :
οἴμαι | λέγειν Cobetus *V. L.* p. 234 : καταλέγειν || 40.
γε om. *a* || 42. παρόν * : παρόντων pr. *t*, παρόν τῶν *a*
sec. *t* || 43. δευεῖν *a* || 46. ὡμᾶς *a* || 48. νεμισθῆναι τοὺς
ἀποταίαντας *t* || 49. τὰ ἐμὰ *a*.

Pag. 445, 3. ἤμιστά γε ὑμεῖς με ἱμεραῖοι *t* || 5. ἂν *t*
|| 7. τι δίκαιον *t* || 8. αὐτάρχη *t* || 11. γε | τε *S* | πάντα
t || 13. ὣν γ' | οὖν γε *t* || 15. ἐν μέρει τὰ δίκαια *t* ||
17. Excidisse nonnulla significavit *L*. Post ὄργην in
t est τὰ τελεῖν. *W* supplet ἀπέχεσθε vel τλήσασθε || 18.
εἰ δὲ om. *t* || 22. ἐπιεικέστερον *t* || 25. τε ἀνεξέζημεθα
αὐτὸν καὶ δῶροις ἀναξίους *t* || 29. ἠνέγκατο *t* || 30. Ma-
lim ἐργατικὸν καὶ ἀνθρώπων σύντροφον || 31. κατεράνη * :
κατεράνη χρημῶν κόσμου ἔξιον || 32. τὸν ἐν αὐτῷ λελογη-
μένον μόρον scripti. Quo cum sequens δυσποτιμώτερον
μόρον male præcipi videretur, delevi μόρον et scripsi
τὸ || 34. ἀνάπλευ *a* | φανέν *t* || 35. δυσποτιμώτερον *m* ex
corr. : δυσποτιμώτερον *t*, δυσποτιμώτερον μόρον *a* || 39. ἀνε-
βιβάσμεν *a* || 40. τὸ addidi | πῶρ ἤψαμεν *L* : περιήψαμεν
| ὑπέθετο *L* : ὑπεξέθετο *at*. Post hanc vocem in scrip-
tis est πῖμπρασθαι πικρᾶς, quorum verborum poste-
rius ex πῖμπρας natum est. Scripsi πῖμπράμενος || 42.
δέδωκεν *a* || 45. ἡμᾶς *a* || 47. ἡμᾶς | ἐμὰ *t* || 50. δυσ-
ποτιμώτερον *n* : δυσποτιμώτερον

Pag. 446, 5. ἀνὴρ *W* : ἀνὴρ || 9. οὖπω | οὐκ ἂν *m*,
ut malim οὐκ ἂν διδοίην, nisi scribendum sit οὐ πρό-
τερον || 11. παρὰ * : παρὰ τοῦ | οὐδεὶς *a* || 13. ὀχυρώτα-
τον *a* || 14. ὑπεξέλειν * : ὑπεξέλιον *t*, ὑπεξέλιθον *a* || 15.
ἡμῶν *t* || 20. γ' | ὄχη *W* || 22. ἀχθηνότατον *Lugd.*
A : ἀχθηνότατον *at* || 26. τὸ addidi || 35. ὡμῶν *a* || 36.
ροῦ

ἐνεπορήθη *t* || 40. αὐτοῦ *S* : αὐτοῦ || 44. δικαίων Do-
briæus : δικαίως || 46. ὅμως | ἴσως *t* || 48. μέντοι | δὲ
t || 52. παρασχόν *L* : παρασχών || 53. Post ἐτιμωρήσατο
in *n* adduntur hæc, ταῦτὸν οὖν τοῦ· ἔξ ἑαλαρίας εἰς

τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν μαρτυρησάντων ὑφ' ἑαυτοῦ παθὼν ἐργάσθαι καὶ πολλοὺς πρότερον ἀπολογίας τύραννος ὧν ἢ μισοὺς ἄξιός ἐστιν ὁ μηδὲν μὲν μαθὼν ἀνήκεστον ὧ φιλτατοὺς μηδὲν δὲ μελλήσας ἔκτοπος καὶ πικρὸς ἔχθους ἄξιος οὐχ ὅτι περὶ τοῦ παθεῖν ἀναμυμνόμενος || 54. δρᾶν *a*.

Pag. 447, 2. οὖν acc. ex *m* || 4. ἡμέτερα *t* | ἔθη *a* || 15. ἄξιου-πολιταί] « Sensus inneset verbis sic scriptis, πολιτῶν δὲ εἴ τις ἐστὶν ὃ δ' ἄμωρος οὐκ ἤρσεν. » *Falcken*. || 16. ἴστω * : ἰδέτω || 17. ἀρεστὰ Naogeorgus : ἀριστα || 19. παιδί | υἱό σου *a* || 26. τὴν καταδικὴν *t* | ἀνηρμυμένω || 31. αἴς *L* : οἴς || 36. κατηγορεῖτο *a* || 39. Inscr. om. *t* || 40. δεδοικότας *t* || 42. ἐπεὶ δὲ Veneta *a*. MIID : ἐπειδὴ || 43. μὲν | μὲν οὖν *a* | οἰωνῶν ἡμέτερ φόβῳ τοιοῦτο (sic) *t* | τὰ ἄλλα *t* || 44. γενήσεται *L* : γενήσοιτο || 45. σαῖς *a* || 46. ἐλπίζι *Lugd. A* : φροντίζι *at* | ὑπὸ *t* || 47. στέλλοντές *t*.

Pag. 448, 1. σε om. *a* | ἀπ' κότα (sic) *t* || 4. ἑαυτὸν *t* || 6. λακρίτω *t* || 9. πολλῶν *a* || 12. ἔρρωμαι *a* || 13. ἢ δεῖ | ἦδη *a* | σπουδῆς *t* || 16. παραθίχην *t* | δεδώκαμεν *t* | ἄξιόν τι *t* || 21. αὐτοῦ *t* || 22. σαυτὸν *t* || 24. με νικήσαι δίκα *at*. Exphuxi dittographiam. *W* pro νικήσαι coniciebat ἀδικήσας | τρεῖς *t* || 25. ἐμβάλλου *m* : ἐμπαράβλλου *a*, παραβάλλου *t* || 26. οὐκ addidi ex Gothano | ἀλλότριος * : ἀλλότριον | ἔλεος *m* : ἔλεον *at* | ἐπεὶ *W* : εἰ | τοῦτον *m* : τοῦτο *at* || 27. σέβεις μὴ παραιτησάμενοι *t* | ἐχρησάμεθα *m*. Restant quae emendationem expectant || 29. Abest *a* *t* | Ἄριστοφῶντι * : ἀριστοφῶν || 32. οὕτω deleam || 34. ἀποδείκνυμεν *L* : δείκνυμεν || 35. ἰδεῖν τοῦ βίου *m* : τοῦ βίου ἰδεῖν *at* || 39. ἐμβληθέντων *m* : γενηθέντων || 40. ἡμῖν acc. ex *m* || 41. προσδέχομαι * : προσδέχου καὶ || 42. ἐκτίσειν * : ἐκτίσαι || 43. μὲν om. *a*.

Pag. 449, 1. σεσφρονεῖσθαι *t* | μὴ δὲ *a* || 2. οἶδα *a* || 6. ξυμφορᾶς *t* || 10. ὠθήθι *t* || 12. χαλεπωτέρας *L* : *t* χαλεπωτέρον ταῖς || 15. αὐτὸν *a* || 19. ὥσπερ *L* : ὅσκι *at* | δικαίους *a* || 20. ἀμείβη *m* : ἀμύνη *t* || 21. ἀλλ' εἰ Boyleus coll. ep. LX : ἀλλὰ *a*. Mox ex eadem post βεβουλημένον inserendum φειδῆ, ἡμῶν γοῦν οὕτως ἐχόντων ἐπὶ τὸ πλείστον τάχα || 22. ἀνεπιεικέτερος *a* || 23. Abest *a* *t* || 27. παρὰ *m* : περὶ *a* | ἐπεδώκαμεν * : ἀπεδώκαμεν *a* || 29. ἐθέλεις *m* : θέλεις *a* || 30. ἐμπετροικίσθαι? || 32. ταλάντοις Dobraeus Adv. I. p. 560 : ταλάντοις τὰ || 39. Abest *a* *t* || 40. παρέχουσα Dobraeus : πάσχουσα || 43. ἐπὶ πλείον *S* : εἰς πλείω || 46. ἐπι *L* : ἐστι δύνασθαι | περιορᾶν * : περιορᾶν ὡς ἀλλότριον | τὸν addidi | νεοσφισμένον * : νεοσφισμένον.

Pag. 450, 3. τελεσιππην *m* : τελεσιππην αἰδεῖσθαι *a* || 7. Abest *a* *t* || 11. ἐπαίνους *L* : ἵππους || 16. Ἄν ὑπ' ἰδιώτου? || 20. εὖ ποιεῖν *m* : εὐπορεῖν || 23. Abest *a* *t* | μηδὲν *S* : μαχρῆ || 34. ἤρχοι *a* || 35. σὺ νῦν ἡμῖν ἐπιστελλας ἔτυχες *a* || 37. ἐπὶ τάχει *t* | γιγνομένην *a* || 38. μακρᾶς * : μακροῦ *at* | ἢ θεός | ἢ θεός ἦ *t* || 39. ἡμᾶς *t* μεμψόμεθα *t* | τὸ addidi || 42. κακοὺς πανταχόθεν *a* || 44. πω om. *a*.

Pag. 451, 2. αὐτοῦς *a*, αὐτῆς *t*, sed ab eadem superscriptum αὐτοῖς || 4. ἴσθη *t* | σκεψάμενοις ἀποδοχῆ *t* || 6. δεσμὰ Budeus : θεσμὰ | ἀποθόνονται || 8. εὐτελής *t* | εὐδαιμονία μοίρας *t* || 12. ἐχέσθωσαν *t* | μὴ * : μῆ-τσει || 14. Abest *a* *t* || 15. ἐπὶ Hemsterhusius : ὑπὸ

29. πόλις πεισθεῖς Dobraeus : πεισθεῖσα πόλις || 35. ἄν add. *S* || 43. Abest *a* *t* || 48. καὶ *m* : om. *a*.

Pag. 452, 2. τὴν ζημίαν *m* : ζημίαν *a* || 7. ὑμῖν *m* : ἡμῖν *a* || 27. Cf. ep. XXIX || 28. νῦν om. *t* || 29. ἦδη || ἢ δεῖ *t* || 35. τούτω *m* : τούτων *a* || 37. παρόσου *t* || 39. Abest *a* *t* || 46. διεξίτη-ἐθέλη *S* : διεξίτοι-ἐθέλο:

Pag. 453, 6. τινες-μετεποιοῦντο] Verba corrupta. δὲ accessit ex *m* | ἀσέβειστα *S* || 10. ἄν add. *W* || 27. ἀλλὰ *t* || 29. ἀγνώμονες *Lugd. A* : εὐγνώμονες *at* || 30. δεδίτε Lob. ad Phryn. p. 138 : δεδίτατε | εὖ om. *t* || 32. τέως *Lugd. A* : ὡς *t*, om. *a* || 36. οὐς *Lugd. A* : ὄσους *at*. Locus corruptus || 38. ἐγὼ | ἄν *t* || 39. ἐνεχειρήσα *t* || 40. τὰ om. *t* || 41. γε *t* || 42. Πραυλῆς *C. B.* Hasius in Thesaurο : πραύλης || 43. τοῦ-πολυ-παιδίας] Verba corrupta || 44. ἔνεκ *a* || 47. σοι om. *t* | μὰ *m* : μὰ τὸν *at* | φόρον * | ἐπιφρόνον *t* || 51. ἀπότροπον Ruhnkenius : ἀπόφορον | ἀλλ' * : ὡς *at*.

Pag. 454, 1. πεφυρμένα *t* || 2. ναί * : καὶ *t* || 4. ἀνελεῖς *t* || 8. τοῦτο-ἐτύθη *t* || 9. ἐλλαμπρόνομαι *t* || 10. πάντων om. *t* || 12. τῶν om. *t* | π' ὄντων (sic) *t* || 14. τισὶ adieci ex *m* || 17. Abest *a* *t* || 18. ὃ addidi ex *m* | γάμων *m* : γάμον *a* || 38. ἄν τι διδούς *S* : ἀντιδιδοῦς || 48. τοῖς γάμοις videtur dittographia esse.

Pag. 455, 9. τῆ ante γυναικὶ addidi | ταμίς *L* : τίμιος || 4. τῆς ἰδικοῦ | Τισινικοῦ? || 10. ἀμέμπτου *L* : ἀτιμῆτου *a*, ἀμιμῆτου *n* || 21. πόθον *m* : πόθους *a* || 22. καὶ οὐ * : ἦ οὐ || 24. ἔταν-κατοινωζου] Verba corrupta || 32. περμένειν *m* : μένειν *a* || 35. ἡμετέρους *m* : ὑμετέρους *a* || 46. δρωσα παράγματα *m* : πράξασα *a* || 49. ἀπαριθμήσει *m* : παραριθμήσει *a*.

Pag. 456, 6. ἔλεγείου] ἐπιχρησίου Frankius Callin. p. 58, frustra || 11. ὀκνεωμένος *m* : ὀκνεωμένοις *a* || 18. φέρειν * : φέρειν ἢ δυνατὸν ἐνεγκεῖν | τύχη *n* : ψυχὴν || 28. ἀποθεν *m* : ἀποθεν *a* || τούτω *S* : τούτου || 31. γενομένων * : γινομένων || 51. ὅτι acc. ex *m*.

Pag. 457, 9. εἴ τι νοοῦμεν οὐ * : ὅς ἐπινοοῦμενοι scripti. ἐπιχαρισόμενοι *W* | δι' οὐ *m* : δι' *a* || 10. αὐτὸ delendum, nisi fallor || 13. δ' add. *W* || 16. καὶ-εἰλόμην] Verba corrupta || 18. πρόσμενε ἦδη *L* : προμνηῆδη | καὶ suspectum || 21. τὰ ἄλλα * : τῶν ἄλλων | πρόμενος *S* : περιέμενος | ἐν | ἐφ' *W* || 22. ὅμοιος * : ὁμοίως || 24. που Lenneniana : ποι *a* || 28. ἐμὲ *m* : ἡμᾶς *a* || 42. πολιταίς *L* : πολιτεταίς || 48. μηδὲ * : μήτε

Pag. 458, 5. Ἄριστοφῶντος * : ἀρισφάντου | μηδ' * : μηδ' ὅσον || 11. ἐπιπνεύουσι *L* : πνεύουσι || 12. παρεξήτακας * : ἀ παρεξήτακας || 13. καὶ τὰ *m* : κατὰ *a* || 16. μεμψάμεν *L* : ἐμεινάμεν || 18. ἄν addidi || 19. ἡμᾶς * : ἡμῖν || 20. ἐπὼν *L* : εἰπὼν | τὸ add. *V* || 22. τὸ addidi || 24. μαθὼν *L* : παθὼν || 25. οὐδὲ εἴς ἐνέκειμεν ἐν τῷ ἱερῷ καρτερός, Εὐβούλου καὶ Ἄρισφάντου, δυσὶν ἀδελκοῖν, εἰς δίκαιος περιεγενόμην, μάλλον δὲ ὁ σωτήρ ἐν ἡμῖν Ζεὺς τὸν τύραννον *L* || 26. Ἄριστοφῶντος * : ἀρισφάντου || 32. εἰ μὴ * : εἰ μὴ καὶ || 40. ἀντιπρόσωποι *V* || 41. ἐξηρέθησαν *V* : ἐξηράνηθησαν || 44. ἔτυχον *m* : ἔτυχεν *a*.

Pag. 459, 4. σιγήση * : σιγήθη || 6. ἐθέλη *m* : ὀλέη *a* || 13. ἐν add. *V* || 14. Deleam ἔρρωσο || 21. μὲν οἶμαι *m* : οἶμαι μὲν *a* || 27. γελῶσι *a* | Ὑβλατοῖ *Lugd. A* : ὑλατοῖ *a* | τηλικαῦτα * : τηνηκαῦτα || 31. ὑφ' ἡμῶν ἀγαθὸν *m* : ἀγαθὸν ὑφ' ἡμῶν *a* || 36. ἑαυτοῦ *n* : αὐτοῦ *a*

|| 37. τοῖς δανεῖσασιν ἀποτίνειν *m* : ἀποτίνειν τοῖς δανεῖσασιν *a* || 38. ἀποτίνυτε * : ἀποτίνυτε *m*, ἀποτίνγητε *a* || 39. μηδὲ *n*. Malim εἰ δὲ μηδὲν ταῦτα ἀνύσει || 40. ταχῦτι *Lugd. A* : om. *a*.

PHERECYDES.

Pag. 460, 1. Ex Diog. L. I, 122.

PHILIPPUS AMYNTÆ F.

Pag. 461, 1. Ex Demosth. or. de cor. 39 || 15. Ex eiusdem or. XII. p. 158-165 || 36. εὐδοκοῦντα Schaeferus : εὖ δοκοῦντα || 38. τοῖς Reiskius : καὶ τοῖς || scripti. Malim τοῖς τε ἄλλοις ἔπασιν.

Pag. 462, 1. εἴργον * : εἴργειν | ὑπόμνημα Reiskius : ὑπομνήματα || 43. ἀῖρεσθαι * : αἰρεῖσθαι || 49. Συρακοσίω *W* : συρακοσίω || 52. ἤρχον * : ἤρχεν

Pag. 463, 12. Πεπαρηθίων Reiskius : πεπαρηθίων || 20. ὅτι Felicianus : καίτοι || 30. προέμενος * : προετιμένος || 48. διαγγέλλοντος Felicianus : διαγγέλλειν

Pag. 464, 14. καθ' | Ita Polyb. 8, 22, 3 || 20. ἀεὶ τι λαμβάνειν *P. Manutius* : ἀντιλαμβάνειν || 21. τῶν ἔξωθεν Felicianus : τοῖς ἔξωθεν || 37. ἡμᾶς Reiskius : ἡμᾶς || 47. ἐγνωκάτε *Manutius* : ἐγνωκότες || 49. κᾶτα *Lambinus* : κατὰ

Pag. 465, 7. Ex Demosth. or. de cor. 77 || 13. εἴ γ' schedæ Scrimgeri : εἴτ' || 32. καὶ addidi ante μάλλον || 32. Ex or. de cor. 166 || 46. Indidem 167.

Pag. 466, 15. Ex or. de cor. 157 || 37. πρὸς δὲ τοὺς μὴ συναντήσαντας * : τοῖς δὲ μὴ συναντήσασιν || 38. διὰ συμβόλων *Sauppis* : δὲ συμβούλους || 32. Sequuntur epistolæ Philippi in Aldina asservatæ iungendæ illæ cum Aristotelis epistolis, quippe ab eodem homuncione confictæ | γενέσει * : γεννήσει || 36. πρόνοιαν *i* (Palat. 134) *n* (Paris. 2832) : τὴν πρόνοιαν *a* || 37. φιλοστόργω * : φιλοστοργῶς || 39. καθ' ὑπερβολὴν adieci ex *in* || 40. τὸν * : καὶ τὸν || 47. νόμον *n* : κόσμον *ia*.

Pag. 467, 2. τὸν acc. ex *in* || 4. δ' *n* : δὲ *ia* || 5. ὄκνος *ni* : ὄγκος *a* || 6. δ' *in* : δὲ *a* | ὑπάρχει acc. ex *in* || 8. τὴν ante χρῆσιν om. *in* || 13. κερρημένους *in* : κερρησμένους *a* || 13. πᾶσι *W* : φασί | κερρορηγμένον * : κερρημένον || 14. νόκτωρ *n* : νυκτὸς *ia* || 15. ταῖς || τῶν *n* || 18. ἦ οἰκέτος *n*.

PHILOSTRATUS.

Philostrati epistolæ cum exscribi ita iussissem ut relicta duplici quam Kayserus statuit recensione ad veterem unitatem reverterer, obstinatio typhotheticum Parisinarum effecit ut exemplar Westermannianum, quod cum mutationibus meis tramiseram, ad

verbum literamque me invito repeteretur. Quam operam subvertere nisi magno molimine non licebat. Itaque parvi necessitati ac bipartita ista ad codices et coniecturas aliorum measque refinxi. Commemoravi quicquid contra codices novatum est, reliqua referre supersedi. Secundæ Kayseri curæ his ipsis denum diebus, id est anno 1871 extremo, in manus meas pervenerunt. Pauca inde excerpta infra apposui.

Pag. 468, 2. ἐποιήσατο * : ἐποίησαντο || 7. 14. γρόας * : γροῖας || 20. ἀπέδουσε * (ita etiam Kayserus) : ἀπέδουσε || 28. ἦν * : ἦν ἄλλο

Pag. 469, 7. Κλάροι οἱ Boissonadius : κλάροι || 11. Malim ἔξεσι νῦν || 12. ὅν εἰ σώζειν ἐθέλεις * : εἰ δὲ σώζειν οὐ θέλεις || 17. ἀραρές] Ita scripsi pro librorum καὶ οἱ ἀστέρες. Euphorio ap. Polluc. IV, 95 Χαρίτεσσιν ἀραρέσιν. Nunc in vulgata acquiesco. Infra 27 οὐδεὶς γὰρ ἀστέρας εἶδε κοσμουμένους οὐδὲ ὀρνίθας || 26. Verba πεντα-ἐγκλημα tollenda || 28. πρὸς * : περὶ || 41. ὁ addidi.

Pag. 470, 13. μυρεψῶν * : μυρεψικῶν || 22. βόδα scripti. Feci εὐδομα, etsi nunc malim εὐδόγη. Ita mox est εὐδοσετέρου. Et infra quoque εὐδόγη iterum ac sæpius legitur || 25. ὡς δ' εἰκάσαι * : ὡς δ' εἰκάσαι βῆδιον || 31. ὄρνεις * : ὄρνις || 44. γένωτο *W* : γένηται

Pag. 471, 28. καταλιπούσαν * : καταλιπούσι vel καταλιπόντα || 39. Scr. νεψῶν || 46. ἄρα inserui. Post ἐκ σαρκός (ita Bentleius, scripti ἐξ ἀέρος) excidisse aliquid suspicatur Kayserus. Recte, respicitur enim Platonis Prot. p. 320, D.

Pag. 472, 10. ὁ ποιητής delendum est, ut natum ex ὑπηγήτην || 11. δῆποτε *K*(ayserus) : δέ ποτε || 22. μὲν tollendum videtur || 38. γαυρότερος ante ἵππος inserti *K*.

Pag. 473, 42. θεωροί Boissonadius : θεοί | δ' addidi.

Pag. 474, 5. ἦ δ' ἐδεῖτο * : οἱ δὲ ἐδέοντο || 43. σαρίσας * : σαρίσας

Pag. 475, 13. μήτι * : μήτοι || 24. ὅταν γαλεπαίνω, *W* : ὅτε γαλεπαίνει || 25. δῖαν *Cobetus* : ἡδεῖαν || 27. δὲ adieci.

Pag. 476, 2. πολυωρίας *G. Dindorfius* : ὀλιγωρίας || 9. ἡ ante Ἐέα adiecit Boissonadius || 12. τις addidi || 26. Hiatum signavit *K*, qui supplet ἐκθάντα vel ἤκοντα.

Pag. 478, 4. κᾶσι *K* || 18. ὑακίνθινα * : ὑακίνθινον || 26. ὡς βῆνα * : ὡς βῆνα καὶ ὄμματα

Pag. 479, 5. ἐτέθης *Bentleius* : ἐτάθης

Pag. 480, 5. ὄρη * : ὄρη

Pag. 481, 38. ἄλλοις *K* : ἄνοις

Pag. 482, 7. Πίνδαρον | *Bergk. Poet. Lyr. p. 318³*

|| 18. ἐρῆς *K* : ἀρῆς || 37. τι * : τοι
Pag. 483, 10. εἶτα *W* : ἴσα || 13. Ἄρμῶδοι καὶ Ἄριστογαίτονες *K* : ἄρμῶδοι καὶ ἀριστογαίτονος || 20. κᾶν * : ἄν

Pag. 484, 15. αἶρεῖ *Wytttenbachius* : αἶρει || 37. ὅτε * : ὅτε δὲ || 40. ἄλληπως *Cobetus* : ἄλλη πως || 42. νίκα * : νικᾶς || 43. τ' || δὲ *Diltheius Cydippes p. 113*.

Pag. 485, 1. κἀγὼ σέ *Cobetus* : καὶ ὧς

Pag. 486, 8. αἶ *K* : οἶ || 21. εἰ καὶ-δοκεῖ *Stephanus in Thes. v. βασκαλίω* : καὶ δοκεῖ || 24. ἀπεῖχε *W* : ἀπέσχε.

Pag. 487, 12. οἶα σου Iacobsius : οἶά που || 40. Scr. ἐκαίνου || 43. φλογίζεσθε Iacobsius : λογιζέσθε

Pag. 488, 4. ἀλλ' ἐν ταῖς ἀδόλοις καλαῖς W : ἀδόλους καλαῖς ἀλλ' ἐν ταῖς || 27. μή K : εἶ || 30. Ουραυλιαι Ruhkenius : Ουραυλικά

PLATO.

Pag. 492, 2. διοικεῖν Stephanus || 12. διατρούχας?

Pag. 493, 4. σημαίνει * : σημαίνει τὸ Δίωνα ἐξαιρέτων εἶναι || 10. Κρατιστολάου Lobeckius Pathol. p. 131, 3 || 35. Seclusi verba ὡς σοφοῦς καὶ Κύρον ὡς δυναστῆν, quorum partem suspectaverat Groen van Prinsterer || 45. ἡμῶν * : ἡμῶν αὐτῶν

Pag. 494, 16. [ ] * || 36. ὁ * : ὅτι

Pag. 495, 4. ἐμπορεύσθαι * : ἐμπορεύεται

Pag. 496, 8. ταύτην * : ταύτην νῦν || 21. ἀφείξας C. F. Hermannus : ἀφείξ || 39. ἀνθρώπων μή τι * : ἀνθρώπων κλιθεῖς μὴ ὅτι δὴ

Pag. 497, 1. Συρακοσίοις hic et infra * : Συρακοσίοις || 31. περὶ * : περὶ

Pag. 499, 22. [ ] * || 48. στενὸν * : στενός

Pag. 502, 4. καίπερ γέρον ὦν] F. τριγέρον ὦν, nisi delenda

Pag. 503, 4. Συρακοσίοις * : Συρακοσίοις οἴεσθαι || 19. λιμῆσι * : ἄσσει || 27. δὴ * : δὴπου

Pag. 504, 8. ἐνεδίδου * : ἐπεδίδου || 36. θελήσαι * : μελλήσαι || 41. In scriptis est ἀφροδισίων σπουδᾶς διαπονομένας, cuiusmodi infantia in harum epistolarum scriptore ferri non poterat. Dedi ἀφροδισίων διαπονήσεις, qua formula Plato usus est in libris de Legibus || 44. δικαίως * : δικαίως

Pag. 505, 16. ἀλλοις * : ἀλλοις ὄρων || 17. ἐγγιγνομένην * : γιγνομένην || 22. ταῦτα M. Hauptius : τοῦτοις || 37. Deest verbum finitum || 44. ἀποτελεσθήσονται τὸ Stephanus : ἀποτελεσθῆσεται τοῦ

Pag. 506, 6. λόγοις Hermannus.

Pag. 507, 17. ἐγένετο * : ἐγίνετο || 50. F. γίγνοντι

Pag. 508, 37. ἀπεργασάμενος ποιήσασθαι] F. ἀπεργάσασθαι || 47. ὄλας * : πολλὰς

Pag. 509, 13. ὡς] ἤ? | ἐλέγομεν * : λέγομεν || 21. πᾶν * : νῦν || 28. πράγματα Hermannus : πράγματα τὰ || 49. F. γενέσθαι.

Pag. 511, 1. τοῦμπλάσθαι Hermannus : τῶ μὴ ἐμπλάσθαι | οἷς-ἡλίκων | ἢ τῶν ἀρπαγμάτων ἀνοσιουργία κακὸν ἡλίκων, ὃ καὶ ξυνέπεται Sauppium in Philol. XXIV. p. 169 || 13. μεγίστην Hauptius : μεγίστην δύνανται || 14. ἀν inserui || 15. λάμψα Karstenus : λάμψααν || 24. εἰ-ἀνθρώπου * : ὡς-ἀνθρώπων || 25. ὅτι τὴν ἀρχὴν εἰ κατέσχεν οὐκ * : ὅτι τὴν ἀρχὴν εἰ κατέσχεν ὡς οὐκ scripti, quod rectius reliquisssem. Plane sic Xenophon Hellen. 6, 5, 13 γίνοντες οἱ Μαντινεῖς ὡς εἰ μὴ ἀποκρούσονται αὐτούς, ὅτι πολλοὶ σφῶν καταποντισθήσονται || 27. [ ] Hermannus || 31. [ ] * || 39. ἐκράτησε * : ἀπέσωσε || 43. πικρότατον Hermannus : πικρώτατον || 45. δὲ] γὰρ Sauppium || 47. λφόνων Karstenus : λφῶν ὡς

Pag. 512, 29. εἶεν ἂν * : εἶναι || 32. ὀμόσαντας post νόμους ponit Sauppium.

Pag. 513, 4. ἔφη] Vide Sauppium in Philol. XXIV. p. 170 || 21. Ἀρχύτας Pantazides : ἀρχύτης scripti. Eandem ille formam restituit vv. 22. 47 || 27. περὶ τῶν τοιούτων * : τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα || 35. ῥηθεῖσι νῦν δὴ λόγοις scripti. Expunxi dittographiam || 46. Ἀρχέδημον * : ἀρχίδημον

Pag. 514, 9. γιγνώμενον Stephanus : γιγνώμενα || 18. πάλιν * : καὶ πάλιν || 22. [ ] * || 25. μηδὲ τὸν ἐμὲ * : μηδ' ἐμὲ τὸν || 30. γὰρ τοι πάλιν Hermannus : γὰρ τὸ πάλαι || 46. ξυττατόν * : ξυττατέον

Pag. 515, 36. γραπτὰ Kirchhoffius : γραπτέα || 41. γενομένην Bonitzius : λεγομένην || 42. δὲ δὴ * : τε δὴ

Pag. 516, 32. παθεῖν Sauppium Gött. G. A. a. 1866 p. 889 : μαθεῖν || 37. αὖ idem : αὐτῶν

Pag. 517, 17. εὐμάθεια Hermannus : εὐμαθία | μαθεῖν addidit Karstenus || 48. οὐδὲ * : οὐτε

Pag. 520, 2. ἀντιλέγειν Hermannus : τι λέγειν || 4. αὐτῶ * : αὐτὰ || 9. ἂν addidit Bonitzius.

Pag. 521, 8. ἀφῆκεν * : ἤκεν || 38. Ἀργεδήμω * : ἀργιδήμω || 41. εὐνοεῖν Schneiderus : εὐνοεῖν || 48. Ἀρχύταν Pantazides : ἀρχύτην

Pag. 522, 6. ξεναπατείας Pantazides : ξεναπατίας || 37. ἐγκαλῆ idem : ἐγκαλεῖ

Pag. 523, 3. ἔσφηλε δι' ὀλιγίστων plerique scripti, δι' ὀλιγίστων Bekkerus cum A expunxit. Videtur ex p. 523, 46 huc tractum esse || 11. λεγομένου Karstenus : γενομένου

Pag. 524, 18. [ ] *

Pag. 525, 22. ἂν inseruit Stallbaumius.

Pag. 526, 38. [ ] Hermannus.

Pag. 527, 47. Immo ἐπεστεύλαμεν. Vide Indicem initiorum.

Pag. 528, 15. καὶ ὦν τινῶν εὔ] F. ὠντινωοῦν || 23. ἀλλὰ : ἀλλὰ τὸ

Pag. 530, 4. αὐτῶν videtur dittographia esse.

Pag. 531, 26. Erat Φιλαιδῆς || 51. ἦδη B : ὅς δὴ

Pag. 532, 8. προήρηται Scheibius in « Zeitschr. f. Alterthumsv. » a. 1845. p. 214 : προεῖρηται || 13. ἡμῖν idem : ὑμῖν || 28. εὔ οἶσθ' idem : εὔ οἶθ' || 29. βούλοιο * : βουλήσιο

PROCOPIUS.

Adhibui Laurentianum plut. XXXII, 33 (F) et Vaticanum 306 (V). Horum lectiones apposui integras. Passim commemoravi Laurentianum plut. LVII, 12 (M), qui ex codicum interpolatorum numero est. Libanii codicem Vaticanum 944 litera W significavi.

Pag. 533, 1. Νηγαλίω] Ita sec. F in rasura || 2. ἄγειν a || 3. τύχη F || 8. εἶναι om. FF || 9. ἀπέδωκα τὸν

F || 12. αὐτῶν F ab eadem || 13. καισαρίω a. Inscriptio omissa in FF, sed eadem posita in F initio epistolarum Procopii ita, ἐπιστολαὶ προκοπίου σοφιστοῦ γάζης καισαρίω (καισαρεῖω manus altera) καὶ εὐδούλω | ἀλλ' οὐδὲ om. a | ὡς] ὡς οὐ a. In F a m. sec. su-

prascriptum γρ. χωρὶς τοῦ παντός || 14. αὐτῆς *a*, αὐτοῦς *W* || 18. γνώμη | γλώττη *a* || 24. ἀρεθούση *F* | ἀπεσχισμένον *a* | πελοποννήσοι *FF* || 25. τὴν om. pr. *F* | θαλάσσης *F* || 26. σκοπεῖν | In mg *F* γρ : σκοπῶν | πῶς *a* | ἦ * : εἴη | διαμένη * : διαμένει *Fa*, διαμένει *V* || 29. φοιτᾶς | In mg *F* γρ : φατέ || 32. τι om. *a* || 33. Γερμανῶν om. *V* | ὕσον οἱ | ὕσον pr. *Fa*.

Pag. 534, 1. μαθῶν | μαθῶν καὶ *Fa* | ἡμᾶς *V* || 6. εἶτα | εἶνα | *V* || 7. εὐφρανε *Fa* || 10. δὲ om. *Va* || 11. ἐπὶ τῷ μεζῶν *a* || 15. ὡς | εἰς | *F* || 17. εἰς | εἰς τὸ *a* | αὐτὸ | τὸ σὸν *FF* || 19. ὄψην post ἄλλως ponunt *Fa* || 20. νῦν om. *a* || 21. οὕτως *V* | παρὰ | περὶ sec. *F* || 25. ὅπταν *a* || 26. ἐτέρω sec. *F*, quid a prima fuerit, non liquet | ὀχοῦν *Va* || 27. τῷ *V* || 28. ἀμυρότερα *a* || 29. διδῶσι *a* || 30. παντός | παντός sc. *W*. Ego malim εἶ σε διὰ || 31. Post εἰπὼν In *F* rasura est quatuor literarum | τὸν | τὸ *a* || 34. αὐτῶν om. pr. *F*, αὐτοῦ superscriptum manus altera || 36. εἰ δὲ *W* : ᾄδῃ | φθελγξόμεθα *W* : φθελγξώμεθα || 37. ἀδελφῶν om. *a* || 38. ἔγομεν *M* : ἔγω reliqui et *a* || 39. οὐδέ * : οὐ || 40. ὄν addidi || 41. ἀγνωστῶν *z* τι *a* || 42. πράττων | παθῶν *a* | ἐλύπει *a* | δ' addidi || 43. ὑμᾶς accessit ex *F* || 46. τάχ' ἄν * : τάχα || 48. ἀλισκομένης *a* | ἄν om. *a* || 49. καταλαμβάνειν *F* in rasura.

Pag. 535, 1. ὅρα *Fa* || 3. καὶ om. *F* | Pro οἴσω in *F* rasura trium literarum capax || 4. ἀκούσαιμι *F* in rasura || 6. τοῖ | καίτοι *V* || 7. σοὶ *FF* || 9. τάπι *F*, τῶπι *V* | ἐστιν ἔτος *a* || 11. ἐν ἐκείνω μὲν | ἐκείνω *V* || 13. ἡμῖν om. *FF* | ἦ post ἡμῖν add. *V* || 18. ἐραστής om. *FF* || 20. ἦν σοῦ διὰ παντός ἀκούειν καλοῦντος *M* || 21. καὶ | ὅ *a* || 22. ῥήματι *FF* | ἡμῖν om. *V* || 23. ἐμοῦ *FF* | ἀέρος *FF* || 24. τὸ om. *V* || 27. τὴν θεῶν παρέχει *F* || 29. καλὸς om. *V* | καὶ | καὶ δὲ *F* | ἐξήξει *V* || 31. φαίνε | φέρει *FF* || 34. τῶν αὐτῶν | ἡλία *M* || 35. ὅ | ὅτε *M* | ἀφορμὴν | ἀφορμὴν πάλιν *a* || 36. εἶ ante οὐδ' om. *V* || 37. ἐμοῦ *a* || 38. δυνως | οὕτως *V* || 40. μᾶλλον om. *V* | οὕτως *V* sec. *F* || 44. κοινωτῶν *a*.

Pag. 536, 1. οὕτως *V* | τὴν τῶν | τὴν om. *F*, τῶν om. *a* || 2. βράδιον *V* | ἡμῖν *V* || 3. γλώττη *FF* || 4. κογκούσσωρα *M*. Hauptius : κορισσονᾶν *F*, κορουσσον ἄν *V*, κορισσονᾶν *a* || 9. ἠδίκητο *FF* || 10. ἀδελφῶν om. *a* | ὕμῶν *a* pr. *F* | τῶν om. *V* pr. *F* || 11. ἡμῶν om. *a* || 16. μὴ accessit ex *FF* || 19. γένοιτο | γένοιτο τι *V* || 20. ἡμῖν *V* || 21. ἐπεδεξάτε *V* || 25. Στρατηγίῳ | Στεφάνω *a* | Ἰλασίω *F*, Ἰλασίω *V*, Ἰλαρίω *W* | πάλιν ἡμῖν om. *V* | ἡμῖν *F* || 26. θαλάσσης *Va* | καὶ ante ἔμα om. pr. *F* || 27. ἡμῖν *V* sec. *F* | πῆ | νῦν *a* | βότρως *F* || 28. πάλιν om. *V* | ἰχθύας *F* || 29. ἡμετέρας pr. *F* || 30. τὴν om. pr. *F* || 32. ἡπεριούται *FF* || 38. ἐραστής ἐτύγγανεν *FF* || 39. τὸ *a* || 42. διαλάθοι *F* || 44. τοῦτον *M* : τοῦτο || 45. καλέσεις * : καλέσεις | μηδὲ sec. *F* | προσόντα *V*.

Pag. 537, 3. βουληθέντα *F* | ἀναπλάττεται sec. *F* in rasura. A prima quid fuerit, incertum est. In mg γρ : ἀπαλλάττεται || 4. δὴ sec. *F* || 6. μὴ | μηδὲ *a* || 11. καὶ post καλῶ addit *F* | πατέρα ποιεῖ | παραυτὰ *V* || 12. τὸ | τῷ *V* || 13. τοῦτω *V* | μὴ * : μήτε scripti. μηδὲ *W* || 14. μέφομαι *V* | καὶ om. pr. *F* || 17. παιδίω *a* || 18. Ἰλασίω *V*, Ἰλαρίω *W* || 21. ἡ δὲ θέα σοι : ἡ δὲ θέασι *a* || 22. οὕτος | οσοῦτε sec. *F* in litura ; de prima manu

nihil affirmo || 25. μηδὲν *Fa* || 26. νομίζη *V* || 30. τὸν *F* || 36. Hæc epistola inter Libanianas est 1204 || 39. κἄν | καὶ *a* | ἀνερπᾶσαι *a* || 40. παρῶν *a* || 42. σοὶ *FF* || 45. ῥήματι *FF* | εἴλε *Fa* | ἐφ' | ἐπ' *F* | ἐαυτὸν codd. Libanii : αὐτὸν || 47. ἐδόκουν om. *V*.

Pag. 538, 1. ἔγνωσ *a* || 2. πέπονθάς τι ξένον *Fa* || 6. καὶ om. *F* || 10. μετεβάλλω *a* || 14. νεανιεύσθαι *FF* || 15. τολμήσεις *W* : τολμήσει *a*, τολμήση *FF* || 16. φήμη | μνήμη *a* || 17. πρὸς | εἰς *V* | εἰσαεῖ *V* pr. *F* || 20. γέγονα ὑπερήτης τῆ πατρῶν *FF* | τὴν μνήμη *V* || 21. εἰ | αἰ *a* sec. *F* || 22. παρηρηάστομαι pr. *F* | θαυμαστὸν οὐδὲν *FF*, in *F* altera manus superscripsit καὶ || 23. οἱ | εἰ *V* || 24. τὸ | τῷ *Va* || 25. ἐπιπέδικοντο *FF* || 26. αὐτὸν pr. *F* || 27. ἔχειν *F* || 28. ἀδελφῶν post Θωμαῖ addit *F* | καὶ σύννομα γίνονται om. *FF* || 30. τὰ νῦν | τοῖνον *a* | ἀλλήλοισ *V* || 34. ὑπερρωρᾶτο * : ὑπερρωρᾶτο *a*, ὑπερορᾶται *FF* || 35. ὑμέτερα *a* | ἡσᾶν σου pro ἦσαν δὲ *FF* || 36. ἐπένευσα *V* || 39. λόγους *FF* || 40. τὸ | τὸν *F* | τοσοῦτον *V* || 42. καὶ post τι om. *a* || 44. τὰ | τὸ *a* || 45. ζῆτῶνται *F*, ζητοῦνται *V* || 46. ὑμέτερον *FF* || 47. φθίγγομαι *FF* || 48. δὲ καὶ | καὶ om. *FF*.

Pag. 539, 1. ἀγαθὰ *F* || 3. ἐς *a* || 4. πᾶσι * : πᾶς *FF*, πρὸς *a* || 5. καὶ post καλὸν addit *F* | ὥσπερ | ὕσον *a* || 7. ἰκανὴ *FF* | ἀρετῇ *FF* || 8. σπουδῆν | σπουδῆν ἔχειν *FF* || 9. προστιθέντων *FF* | εὐχομαι *a* || 13. ἔτι | ἐπι *V* || 17. ἐπὶ *FF* | μακεδῶνος *F* || 18. ἐνεκεν *a* | καὶ τοῦ τοῦτο *F*, τοῦ *V* || 19. ἦδη om. *F* || 21. σε om. *FF* | ἀρχαίων *a* || 25. ὁμοφῶρον *F* || 26. ἔτι | ἐπι *a* || 28. ἀδελφῶν accessit ex *FF* | εἰ | ἔτι *V* || 32. δι' ἐμοῦ σοὶ *F* || 33. πεπληρωκὸς *F* || 34. ἐμὴν *V* | παράσχους ἄν τοῦ? | ὕσον *F*. « Hic aut deest aliquid aut ἔστι pro ὅση scribendum. » *W* || 37. τὰς ὑπὲρ add. sec. *F*, a prima quid

fuerit, non liquet || 39. ἐπιδόντος *F* || 40. διδομένου | δεξαμένου *Fa* || 41. καταθήση *Fa* || 42. ἡμῖν *FF* || 43. ἀδελφῶν post Ζαχαρίας addit *F* || 44. δ' om. *FF* | οὐδὲ νῦν | οὐδὲν ἦν *V* || 45. τι : τῆς accessit ex *F*, τὴς ὅδῃ *V*.

Pag. 540, 4. ἀνίστασις *F* || 6. ἄν addidi || 8. ἐπιδημίαν | ἐπὶ ἀποδημίαν *V* || 13. ἀντὶ | αὐτῶ *F*, ἀντὶ addidit manus altera || 14. τῆ μνήμη *V* || 21. συνάπτων *FF* || 24. δύνανται : *F*, δὴ ὅτε *V* || 26. ἐνόρηας *FF* || 27. φιλοτιμῆ *a* sec. *F* || 28. μείζων *F*. Malim μείζονως | ὡς *V* | ἐλπίζοις *Fa* || 29. περὶ *a* | σὸν | οἶον *V*, σὲ *F* || 30. ταῦτ' *a* || 34. δὲ | γὰρ *F* | γέγονας *FF* | ἄρα om. *V* || 36. ὄλωσ *Fa* || 38. ἐνεπιόησα τὸ * : ἐνεποιήσατο *Fa*, ἐνεποίησα *V* || 39. Pro τοῦ προκοφῆν in *F* litura est || 41. παρὰ om. *V* | ἀπέλευσας Boiss. ad Chor. p. 322 : ἀπῆλευσας | παρὰ | περὶ *V* et sec. *F* in litura || 46. ψυχὴν μίαν | τὴν ψυχὴν μίαν οὔσαν *a*, σὴν ψυχὴν μίαν οὔσαν *V*.

Pag. 541, 1. ἡμᾶς *a* || 4. μὴ μετὰ | μήτε *F* | πέμπειν *V* || 7. τὴν | τῷ *F* || 9. γεγονέναι *W* || 10. τίς ἄν γένοιτο? | τοῦτω *FF* | τῶν om. *FF* || 12. Hæc epistola inter Libanianas est 1566 | οὔτως *a* | τύχης *V* || 13. οἶαν ἔχουν γνῶμην *a* || 14. ἡμετέροις *F* || 15. τοιοῦτο *V* || 16. ἐδόκουν ἔχειν *a* || 19. ἑαυτοῦς *F* || 20. προπεπειραμένον *a* || 23. εἰ τοι *V* || 27. καὶ post Αἴγυπτους om. pr. *F* || 29. γελᾶ *F* || 30. οἴσωμεν pr. *F* || 31. ἔσται *a* || 32. καθισταμένην *V* || 33. τέμνουσαν *a* || 34.

δέστειος *FF* || 36. νομισίας *a* | νοῦν *a* || 37. ἐν ὄσῳ * : ἐν ὄσῳ ἂν *Fa*, ἕως ἂν *V* || 40. παραμυθίσουμαι *a* || 42. μὲν om. *V* || 43. τοὺς | τοῖς *V* || 44. παρεῖχε *V* | διάζεται φύσιν *a*, παρέχεται φύσιν *V*.

Pag. 542, 1. λαβῶν *a* || 13. γνώρισμα *V* || 14. τῆς ἀσφαροῦς συνηθείας ἔχη *F* | ἔχεις *V* || 15. οὕτω *V* | καὶ] ὡς *W* || 17. οὐποτ' ἂν? || 18. οὐ δὲ | οὐ δὴ *a* || 21. ποτε] με *V* | ἠδούλετο *V* || 23. ἐκμιμουμένῳ om. *pr.* *F* || 24. ἡμᾶς | ἡμᾶς σου *V* || 27. ἔγω *V* | ὡς μέγα om. *V* || 28. τῷ om. *a* | 30. καὶ om. *F* || 32. γενεὸς *a* | καὶ post τι om. *V* || 33. Hom. Π. Γ, 51 || 35. στεφανίῳ *F* | ἠδούμην *pr.* *F* || 36. τῶν om. *FF* || 37. εἰκόνας ὄντως οἱ *a*, εἰκόνας οἱ cum litura inter utramque vocem *F* || 38. ἦ | ἦ καὶ sec. *F* || 39. μοι *FF* | ἐγκαταλέγεις *FF* | χορόν *F* || 40. ἐμοὶ *a* | ἀρχῆ *a* || 41. με om. *a* || 42. σαυτὸν ὄραν om. *pr.* *F* || 45. δὲ] δὴ *a*.

Pag. 543, 1. τευξόμενος *F* | ἀγαθὰ *V* || 5. Abest hæc ep. ab *F* || 8. καλὸν | μάλλον *W*, sed v. 14 || 10. οὕτω *V* || 12. ἀγομῆνοις *V* || 13. ὑμῖν *W* : ἡμῖν || 14. εἶναι | οὕτε *V* || 21. σε | γε *V* || 22. μόνος om. *V* || 26. Νηφαλίῳ om. *V* || 31. με om. *M* | ἡμετέρων *M* || 34. δέδεγμα *V* || 36. πεπονθότος *a* || 37. τῆς om. *V* || ἡμετέρας *a* | δεόμενος om. *V* || 38. ἀπάν *V* || 39. Abest hæc ep. ab *F* || 46. μηδὲν om. *V* || 47. φέρεῖς *V*.

Pag. 544, 7. ἐπικυλῶν *a* || 15. σφερομένη *V* | Malim νῦν μὲν γὰρ || 17. ἐπιλόξαι *V* || 23. καὶ om. *a* | οὕτε *V* || 25. καθέστηκην | πέφυκεν *V* || 26. καὶ om. *V* | πάθητε *V* || 31. Σωσιανῶ καὶ accessit ex *FF* | δεξαμένου *V* || 32. ἡμᾶς *pr.* *F* || 36. ὑπάρχων φησὶν *F* || 40. ἐν om. *a* | ἐλπιδί *a* || 42. ἐκείνω *F* || 43. μηνύειν μαθόντες *a* || 44. νῦν om. *V*.

Pag. 545, 2. οὐπωτ' *F* || 3. πράττη *W* || 4. ζεῦ *F* || 8. σκόμπεις ἡμῶν *a* | σκοπεῖς *F* || 9. τὴν ἀλαζονεῖαν φέρεῖν *V* || 10. ἦν | ἴν' *FF* | φωνῆς *F* || 11. ἐμβαλεῖς *F*, ἐμβαλεῖν *V* || 15. περὶ *V* || 17. ὄν om. *FF* || 21. παραπροσβεβῆαν *F* | λαλεῖν *F* || 22. γὰρ | γὰρ καὶ *Fa* | καλούμενος *V* || 24. περιμένεις om. *V* || 27. Abest hæc ep.

ab *F* | ἰατροσοφιστῆ] παραμυθητικῆ *a* | μικρὰ *V* ab eadem manu || 28. τάφου] θανάτου *V* | ἐξαφνης om. *a* || 32. οἴμοι om. *V* || 33. καὶ post ὄντως addit *a* || 34. βεβαιώσει *V* || 35. ἐξ om. *a* || 37. πόμα * : πόμα | κατελιγπτο *V* || 38. δὲ *V* || 41. πρὸς * : πρὸ || 42. γεννήσασα *V* || 46. πρώτως *V* || 47. τὰ post ἀνθρώπων ponit *V* || 48. ἐπενόησα *V*.

Pag. 546, 5. ἀποδραμούμεθα *V* || 6. ἔθεν *a* || 11. τοῦτο ὄν] τοσοῦτον *V* || 14. τὸ om. *a* || 15. τ[| τῆ *V*. Cf. Hom. Π. Γ, 90 | βέξαιμεν *a* | καὶ | καὶ ὡς *V* || 16. δράσειας ἄξιον *V* || 19. Abest hæc ep. ab *F* | σου om. *a* || 20. φησιν *V* | κελίητο *a* || 21. ἐπεμβάλων *V* || 23. ἀλλ' om. *V* | ξυμβλητὰ *V*, συμβλητ' et mox ἀνεμόνα Θεός. *V*, 92 quæ præferenda || 25. μακρὰ om. *V* || 27. οἱ *a* || 29. οὐ om. *a* | ἀδιδράγου *V* | παραμυθίαν *V* || 30. πῶς *V* | τένθης | τῆς ἐνθης *V* || 31. μελλούσας om. *V* || 32. δὲ post ἐπειδὴν om. *V* || 35. Abest hæc ep. ab *F* | 37. καὶ post ἀλλὰ addit *a* | φωνῆ *V*, sed eadem manus scicit acutum || 38. σιγᾶς *V* | τήν-ψυχὴν *a* || 40. κρείττω *W* : κρείττων || 43. Abest hæc ep. ab *F* | οἶδεν ἐλέγχειν *a* || 44. τὰ | τὸ *a*.

Pag. 547, 7. μικρὸν *a* || 10. τὴν αὐτὴν | ταύτην *V*.

Verba corrupta | ἔχει *V* || 12. Abest hæc ep. ab *F*. In *V* assuta est huius editionis epistola 155, quod nescivit Maius, ego item luminibus captus sero intellexi || 15. τὴν ego, atque hoc ipsum nunc video exhibere codicem *F* (p. 591, 35) : τὴν μεγάλην *a*. Mox lege εἶτι που ex p. 591, 36. || 18. Ante πλακοῦντα adde τὸν ex p. 591, 38 || 20. Abest hæc ep. ab *F* || 21. διαγράφειν *V* || 24. καὶ τὸ μικρὸν *a* || 25. δὲ om. *V* || 27. ὡς * : εἰς || 28. νῦν *V* || 31. Abest hæc ep. ab *F* || 32. καισάριος *a* || 33. ἀναθεραμμένους *a* || 37. ἡμᾶς * : ὑμᾶς *F*, ἐμοὶ *a* || 38. εὐδοκίμῆν om. *a* | ἀγαθός om. *V*, sed totidem literarum spatio relicto | ἐνεμαρτύρησεν *a* || 41. Abest hæc ep. ab *F* || 43. ὑμέτερα *V*.

Pag. 548, 4. ὑπεμνήσω *a* || 8 δὴ om. *V* || 9. οἶν om. *V* || 17. ἀξίως *V* || 20. τῷ om. *a* || 21. πτήσσει *a* | λέγων | ἔλεγεν *W*. Sed fortasse post φωνῆν excidit ἔρριψε | πτήσσει *a* | Ἄναξάρχου | ἐξ ἀνάρχου *a* || 22. ἀνεξάρχου *a* | οὔτε *V* | πτήσσει *a* || 24. ἔλεγεν | ἔρασκε *a* || 28. εἶ | ἦ *V* | θελῆ *a* || 30. ὀητα *V* | τοῦτο *V* | γὰρ τὰ | γὰρ *V* || 31. εὐπραγεῖ *V* || 32. νεύματι *V* || 33. Abest hæc ep. a *FF*.

Pag. 549, 3. Abest hæc ep. a *FF* || 4. ἀπολύειν *W* || 24. ὅτι * : ὅτι *a*. Theognidis v. 425 indicavit *W* || 26. σύλλογον *W* : συλλόγων | τὸν-κακὰ | Euripides in Nauckii Fr. Trag. Gr. p. 395 || 44. Abest hæc ep. a *FF* || 45. κσκομῶμαι Schæferus ad Phalar. p. 213^b, frustra.

Pag. 550, 6. οὐδὲ *W* : οὔτε || 9. οὐδὲ γε *W* : οὐδὲ γὰρ || 12. γε | τε? || 15. Abest hæc ep. a *FF* || 16. παρῆγες * : παρῆλθες || 20. ἐνεπλήσασμεν * : ἐνεπλήσαν-τότεν (s.c.) | ἐκάστοτε * : ἐκάστοι τὸ | στεντόρειον * : στεντόριον || 24. μὴ τι * : μὴ τῷ || 26. γὰρ addidi || 32. ἡλῶ *V* || 33. βλέπειν | χάρειν *a* | οὕτως *F* || 34. ἔλην ἐνέθηκας *a* || 25. καὶ addidi | σ' ἔβλεπον | σε βλέπον *V* || 37. ἦ | γὰρ ἦ *FF*, καὶ *a* || 38. ὃ καὶ *M* : καὶ ὃ *F*, καὶ *Va* | καὶ om. *FF* || 40. Μέγαν om. *V* *pr.* *F* || 41. ὅσον καὶ] ὡς *a* || 43. Abest hæc ep. ab *V* || 45.

ἀρικνεῖται *F* | ἥπερ *F* | εἰώθη *F*, εἰώθειν *a*.

Pag. 551, 3. προσετίθει *F* || 8. οὐκην *F* || 11. οἱ post Ἀθηναῖοι add. *F* || 13. ἔφρασαν *pr.* *F* || 14. ἀνασπάσης *F* || 16. τι *F* | κατέστη *F* | μεῖζων om. *pr.* *F* | φρονήσης *F* || 21. σοὶ *F* | σωπῆσομαι *a* | Post ὅς ἐν ταῖς εὐ in *a* spatium octo fere literarum est. Sequuntur verba proximæ epistolæ ἀκούειν καίτοιγε et quæ sunt reliqua. Eadem deesse in vat. 139 Maius testatur in Class. auct. e Vat. codd. edit. t. IV. p. 218. Supplevi defectum ex *FF* || 22. ὀρώμαι *F* | ἔθεν] ὃ μὲν *F* || 25. Hæc ep. inter Libanianas est 1564 | μὲν om. *V* || 26. δέδοικα | δέδοικα νῦν *F* | εἶγε | εἶτε *F*. Malim τοῖς || 28. οἱ post ἐμνησάνσαντο add. *F* | ὅπως] ὅπως τοῖς *V* || 30. τι om. *V* || 31. καὶ post ἦδονης *a* || 32. εἰώθει *pr.* *F*, εἰώθειν *sec.* *F* || 33. ἀλλ' ὦ | ἀλλὰ ὦ *F*, ἀλλὰ *a* || 38. συμβαλεῖν *F* || 40. ἂν om. *a* || 42. ἡμῶν *a* || 44. νόμον * : μόνον || 45. πειραθῆτε * : πειραθείητε

Pag. 552, 3. Abest hæc ep. a *FF* || 9. τίθιοι * : πεῖθη *a* || 12. Hæc ep. inter Libanianas est 1572 | μὲν erasum in *F* || 13. λειπούσης *V* | εὐφρανε *a* || 15. ἀγούσι *a* | παρεῖχεν | παρεῖχε μὲν *a* || 18. παρηγορίαν

Wollfiana || 19. ὄφελος *Fa* || 21. μὴ erasum in *F* | γα-
ριζομένοις *F* || 22. ὃ φιλῆ Νεστορίε om. *a* || 23. ἡμεῖς
ὄντας *a* || 24. δὴ *V* || 26. ἐρμού *FF* || 31. ἡμῖν *V* ||
34. Ζαχαρία ἀδελφῶ *V*, Ζαχαρία καὶ φιλιππο *F* | με]
με τῆς *FCV*, recte | μιάρην *a*, μιάρην *F* || 36. δὴ pr. *F*,
γὰρ sec. *F* || 39. ἐκείνης pr. *F*, καὶ μόνης sec. *F* | δέ
με] με δὲ *a*, με *V* pr. *F* || 40. δὴ] δὲ *F*.

Pag. 553, 1. τῷ om. *a* || 3. ἐπαινέσεις *a* || 4. Post
φεῖται in *F* rasura est duarum literarum capax | οὐ
γὰρ ἔχω | γὰρ ἔχω *F* cum rasura inter utramque vo-
cem || 5. σοί *V* || 6. Abest ab *F* | ἐν om. *a* || 15. καὶ
φλυαρίαν ταῦτα *a* || 19. Abest hæc ep. a *FF* || 25. μὴν
Pantazides : μὴν | ἐγγράσιον *W* : ἐγγράσιον || 28. Abest
a *FF*. Quæ sequuntur Procopii epistolæ inde ab LXII
absunt ab Aldina || 35. Hanc epistolam, quæ Lu-
lianeis adnumerabatur, Procopio vindicavi in Hermæ
vol. I. p. 474. Heyleri editionem significavi ἢ litera ||
37. τῶν Αἰγυπτίων *h* : τοῖς αἰγυπτίοις *FF* || 40. προειλη-
φότες *V* || 42. αὐτῶν *Ita* pr. *F*, αὐτοῖς sec. *F*, αὐτοῦ *V*.

Pag. 554, 1. δ' addidi || 4. ἐπιθιούσῃ * : ἐπιθούσῃ || 6.
ὡς] εἰ *V* | ἐγγεγραμμένοις *V* || 7. ἐγγυτέρας γὰρ οὕτως
ἔμοι τὰς τοῦ σε κατ. Reiskius || 8. γὰρ] καὶ *F* | αὐτὰς
τὰς add. *h* || 10. γούθ post ζηλωτῆν ponit *V* || 11. αὐ-
τοῖς *V* || 15. τετραγώνηται *h* : ἐτραγώδηται *FF* || 20.
Θάκην *F* | οὐτε-Ίθάκην om. *V*. τραχηῖαν (τί γὰρ ἄλλο
εἶπεν χρῆ τὴν Ίθάκην;) Reiskius frustra. Vide ep.
158 καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ Θεορτίην. Similiter Theod.
Prodr. 2, 117 τί γὰρ ἢ Ναυσικράτους; Phile Eleph. 217
τίς γὰρ ἢ δράκων ὄξυς ποιητὸς ἐμβροθῆς; || 22. σπαρτια-
της; suprascripto τῶν *F* || 24. ποτὲ om. *F* relicto spatio
|| 27. που] πως *F* || 28. ξένον | ξηρόν Sintenis in Hermæ
t. I. p. 74 sq. || 30. δὴν cum rasura *V* || 31. ὕπως-ἐρ-
ρωσο * : οὕτως ἀρροδίτη φιλη ἔρωσι καὶ *F* cum rasura
inter φιλη et ἔρωσι, οὕτως ἀρροδίτη φιλη καὶ *V*, οὕτως
ἕπως ἀρροδίτη φιλον ἔρωσση καὶ Palatinus 134 || 39.
ἴθιδε *V* || 41. πάντα *V* || 42. παρὰ *V* || 49. δὲ for-
tasse delendum.

Pag. 555, 1. τὴν] τοῦ *V* || 2. μήπω γε] μήποτε *F* ||
3. πλείστων *F* || 5. τοῦτον *F* || 6. ἀπέστειλαν *V* ||
10. Διοδώρῳ om. *F* || 12. τοῖς *F* supra versum ||
13. εὐτόνον * : εὐτόνον || 15. ἐτύγχανες pr. *F* | δὲ ad-
didi || 16. τινὲς post μὲν iterum ponit *F* || 17. πολὺν pr.
F || 19. ὑφ' ἡδονῆς ἐγενόμενῃ *V* || 30. ἐπεκάλου *V* || 31.
καὶ om. *F* || 33. ἐγείροντα *V*, ἐγείραντα *F*. Scripsi ἐγε-
ροῦντων. Nisi potius scribendum ἐγερωῶν, ὄντως || 37.
αὐτὸν *F* || 40. ὑμῶν *V* || 44. προσήκουσι *V* | πᾶσιν om.
F || 45. μὴ τι | μὴ σοι sec. *F*.

Pag. 556, 1. ὁρῶν *V* || 2. ἐκείνῳ *F* || 3. ὦν * : οὐδς]
6. γράφειν | μαζύγραφο *V* || 7. μετέλαβε *V* || 11.
γραμμαικοῖς | ῥωμαῖκοῖς *F* | καὶ om. *F* | ἴρω *F*, ut
videtur | Ῥωμαῖκῶ | γραμματικῶ *F* || 13. τῆς om. *F* ||
14. εἶναι om. *V* || 16. τῆ σόλωνος *F*. Locus corruptus
|| 18. ὦν *F* || 20. ἐβάλλετο *V* || 25. ὡς εἰκόσ om. pr.
F || 26. δ' addidi. Sed fortasse rectius scribetur ἡμεῖς
δὲ τίνες ἄν || 30. ταῦτὰ * : ταῦτα | ὄς * : ὅτι *V*, ὅταν *F* ||
31. ἀπίοντες *F* || 32. διονύσιος *V* || 33. ὄς] ὄς καὶ *F* ||
41. ἐνήνηται pr. *F*, ἀνήνηται sec. *F* || 43. μαλακῆ *F* |
πρακέρυται | Vox corrupta || 44. ἄλλα *F* || 48. ὡς * :
εἰς | ἐλθῶν * : ἐλθόντας || 49. μαντευομένην *F* | ἀκούσο-
μα *V*. Malim ἀκούσταιμι.

Pag. 557, 5. μοι *F* manu recenti | φίλος | φιλόσοφος
pr. *F* || 13. καὶ add. *M* || 14. τύχη περιόμεναι *V* || 16.
κωλύστας *F* | εἰς ὄν om. *V* || 17. ἐπ' -πονηρότερος om.
V || 22. καὶ om. *F* | τὰ om. *V* || 23. διαγράμματα *V* ||
24. αὐτῶ *V* || 25. αὐτοῦς *F* || 29. σαφῶς *M* : καλῶς ||
34. ὡσπερ οἱ *F* supra adiecto δὲ || 35. ἐπειδὴν | ἐπειδὴν
ὡς *V* || 36. γίνονται *F* || 40. ἡμετέρους *F* || 41. γράμ-
ματα *M* : πράγματα | πολλάκις ἀγαθὰ *V*. Pro ἀγαθὰ
pr. *F* καθὰ | γένοιτο | γένοιτο καὶ *F* || 43. ρατῖν *M* : φη-
σιν | δὲ] δὴ *F* || 44. καὶ om. *F* || 49. πλέους *V* | δεῖ
addidi | μέγα *F* || 50. εὐχομένων *F*.

Pag. 558, 1. δὲ addidi || 2. ἡμῖν *F* || 4. αὐτοῦς * :
αὐτῶ || 5. τοῦτον μὴ ψευθεῖται *V* || 6. γνώμης * : συγ-
γνώμης || 9. ὑμετέρους *V* || 11. τὸν addidi || 12. ἐπιγράφ-
εται om. *V* || 13. τε] τε καὶ *V* || 14. ἡρημόνων * : ἐρ-
ρημένον || 16. πούη *V* || 18. ἡμᾶς *V* | διανοίξ | δίνῃ *F* ||
21. βάλλω *F* | οὕτως *V* || 22. κροῖσον *F*, ut videtur
|| 26. μὲν om. *V* pr. *F* || 29. μετέχης *F* || 30. θαυμα-
στῆς εἰς *V* || 31. ἐκπομπέσαι *V* || 36. πάλαι *V* || 42.
ἄν om. *V* || 43. ὑραίνε *F* || 44. νομισθεῖν *V* || 45.
γίνεται | γε εἰσι *V* || 46. καὶ *F* supra adscripto δὴ.

Pag. 559, 2. παρασκευάζειν ἡνάγκασαν *V*. παρε-
σκευάσαν || 4. ἡμῖν pr. *F* | κατεπέθηθαι pr. *F* || 7. ὅμως
δὲ | Locus corruptus | τῆς σῆς *F* supra adiecto καὶ ὕν ||
8. φθεγγομένης om. pr. *F* | Post Σοσιανῶ *F* add.
ἀδελφῶ || 14. λέγει *V* || 15. πρῶτα τῆς om. *V* || 16.
ὕτω δὲ | οὕτως δὲ *V* || 17. τε *M* : τι || 19. ἀρεως *V* ||
23. σὺ *V* || 24. νομίζων χροεῖσθαι *V* || 28. ὁρῶν *M* :
ὁρῶν || 29. λαχρεῖν *F* || 31. ἀνέξη *V* || 33. λέξεις δὴ
που *V* | καὶ om. *V* || 34. θαυμάσταιμι | Excidit ἄν || 35.
προσεδόκον *F* || 36. τοὺς ἄλλους πρόσφυγας *V* || 37.
αὐτοῦς *F* || 38. ἤρεσθαι *V*, quod correxit eadem man-
us || 40. ἐγρήσω *F* || 42. μὴ καὶ | μὴ *V* || 44. ἄν ad-
didi || 45. οἶσω μὲν *F*.

Pag. 560, 3. παθοῦσι *V* | πραγμάτων *F* || 6. τοὺς * :
περὶ | διατεθόντας * : διατεθόντας *V* sec. *F*, διαθέντες pr.
F || 11. ῥαθουμῖν | Locus corruptus || 12. τοιοῦτον *V* ||
13. ἐγὼ om. *V* || 14. κρίνει *V* || 20. Βίτορι |
βιήτορι *V* || 20. μάλλον om. *V* || 21. ἐπιστολῇ *V* ||
24. καὶ ὅ | Verba corrupta || 26. τῶν *F* || 30. παρέχων
pr. *F* || 31. ὀράστας *F* || 36. ὀδῶσιν * : ὀδῶσιν *V*, ὀδο-
ξάζουσιν *F* || 38. κόρον | κόρην pr. *F* || 39. χροισαμέ-
νην pr. *F* || 41. ἄμα τε *M* : ἄμα *F*, ἄμα καὶ *V* || 42.
ὑψοῦ καὶ | ὑψοῦ *F* || 44. μικρὰ *V* | δοκεῖ * : δοκεῖν || 47.
ἀλλοδαπῆς Laur. 57, 12 : ἀλλοδαπαῖς | ἰθὺνη idem :
ἰθύνει *F*, ἰθύνω *V* || 48. ὅποι *F* || 49. ὀδοποροῦντα *V*.

Pag. 561, 1. ἀπέλαυσε * : ἀπήλαυσε *F*, ἀπήλαυσε *F* ||
2. οὐν *h* *V* | οὐδ' * : οὐδ' || 6. σου * : σοι || 7. φίλιος * :
φιλάν || 10. τῶν ἡμετέρων *F* || 14. ἰδοῦσι * : εἰδῶσι |
οἰκείοις | εἰκότοις pr. *F*, in mg sec. *F* γρ. ἰδοῖσι || 18.
μὲν] δὲ *F* | οἴμαι *V* | ὤφριε *F* || 19. πρῶτων ἡ τύχη]

τοῦτο pr. *F*, πρῶτων ἡ τύχη sec. *F* || 20. που om. *F* |
ἐλ μέσης om. *V* || 22. ἐγένετο pr. *F* || 27. θελήσωμεν-
ὀδῶνας om. *F* || 37. ἐνεπλήσθην | ἐμνήσθη *V* || 43.
ἐπέτ *F* || 45. γὰρ om. *V* | λέγειν *V* || 46. ἐμπλησθεῖς *V* |
γένηται * : γένοιτο || 47. σιγῆ * : σιγᾶν || 48. ἀκού-
σταιμι * : ἀκούσομαι || 49. δεῖ] δὴ *F* || 51. δόκει Mi-
gniana : δοκεῖ

Pag. 562, 1. ἀπέλαυσε * : ἀπήλαυσε | εὐπορίας *F* || 2

οὐ γάρ * : διηγείται || 7. εἰς | περί sec. *F* in rasura | ἡμῶν *F* || 9. οὐδὲν om. pr. *F* | ἀπαντᾷ * : ἀπαντα || 12. με | γε *F* | τοσοῦτο | τοῦτο *F* || 17. οὐδὲ * : οὔτε || 20. καὶ τοῖς | καίτοι *V* || 22. μοι *V* || 23. μήποτ' ἂν * : μήποτε *F*, μήτε *V* || 24. ἐκπέμψαιμι * : ἐκπέμψαι με *F*, ἐκπέμψαμεν *V* || 26. δοκεῖ om. *V* || 27. γένοιτο * : γένοιτο || 30. μολίς | πολλάκις *V* || 31. παρ' -βουλόμενος om. *V* || 32. ζητοῖη * : ζήτει pr. *F*, ζήτουν sec. *F* || 33. τούτω *V* || 36. ἀδελφῶν *F* || 37. οἶδεν ἐκαίρειν *V* || 38. οὐς * : ὅτε | τις * : τις ἂν | αὐτὸ *F* | πολλάκις | φθόγγους *V* || 39. τούτω *V* || 44. βασιλεῖ *F*. In img sec. *F* γρ. κύρος || 45. ἄλλος * : ἄλλ' ὁ

Page 563, 4. οὐτως *F* || 5. ἡμῶν *V* || 7. ὑμᾶς * : ὑμῖν | τοὺς *V* | εἰς ἀδελφούς *F* | ἀφικομένους *V* || 9. σχολῆν * : τε σχολῆν *FV*. σχολῆν τῆς λόγῳ dictum videtur ut γραμματικῶν ἔχουν τινα 114 | ἀρα | ἄμα *V* || 11. τις | τε *F* || 14. τοῦ ἔτους | τοὺς ἐταίρους *F* || 16. αὐτοῦ | αὐτοῦ *F* || 19. πρόφερε * : πρόσφερε || 20. διαγωγῆν *V* | παμφυ cum rasura *V* || 23. Ἰθῶνῶν * : Ἰθῆναι | ῥητορικός *F* || 26. ἀδικεῖς * : ἀδικεῖ || 29. λόγου *F* || 32. τὸ δύνασθαι om. *V* || 33. περὶ σοῦ | Verba corrupta || 35. φῆμαι *V* || 36. ταύτη *F* | αὐτῶν τὸ νικᾶν om. *F* || 39. *F*. τοῦ λόγου aut τῶν λόγων | ἀλλ' om. *V* || 41. τοῦς | τοῦ *V* || 42. δὴ | δεῖ *F* || 49. ἐπιτυχάνοντας *F*.

Page 564, 7. μένειν | Huic vocabulo sec. *F* superscriptis om. ἐδῶναι μόνον || 16. οἶδεν | οἶδε καὶ *F* || 25. μόνον | μόνον *F* || 27. ἐδεδώκεσαν * : ἐδεδώκεισαν || 27. δὲ νῦν | τοῖνυν *F* || 29. ἓκ μὴ προσηκόντων * : ἐκμητρὸς ἡκόντων *V*, ἐμπροσηκόντων *F* || 30. οὐκ οὐν | οὐκεί *F* || 32. τῶ αὐτῶ | τῶ αὐτῶ ἀδελφῶ *F* | ἰδῶν om. *V* || 34. τοῦτ' ἐγράμματα *F* || 35. τὰ ἑμὰ *F* || 36. ἀκούειν ἐπαινομένον | ἐπαίνων ἀκούειν *V* || 37. ὥσπερ | ὡς *V* || 42. ἐκίειν | ἐδείκνυ *F* || 45. εἶην supra adiecto σ *V*, εἶης *F* | μελιῶν *V* || 46. εἰς om. *V*.

Page 565, 3. ᾗδεις * : ᾗδῃ *F*, ᾗδει *V* || 4. εἰπερ | εἰ sec. *F*, om. pr. *F* || 5. ῥήτορα * : ῥήτορας || 6. ἀδελφοῖς om. *F* || 11. ὑπὲρ | ἐπὶ *V* || 12. με | μὲν *F*. Verba corrupta || 13. τοῦ *F* || 15. κόρμω *V* || 19. ἀλλὰ-ἦσθα * : ἀλλ' ἄμεινον ἔπερ οἶσθα || 20. κἀνιστοριανὸν *F* || 22. ἀδελφῶ om. *F* || 24. εὐρέην | ἰδεῖν *V* || 26. ᾗγε * : ᾗδε | καὶ τ' : εἶτε *F*, ἔτι *F* || 27. δοκῶν *F* | ἐπήρθη *V* || 38. οἷμοι *M* : οἷμαι || 40. πλοῦτον supra adscripto ὦν *V* | ἄλλον *F* || 41. συγχάρομαι ἐπὶ *F*.

Page 566, 1. ἄρτιος *F* || 2. ᾗ * : ᾗ || 3. ἐπίσας *V* | ἀμείρθη *V* || 4. καὶ om. *F* || 5. τὴν om. *V* || 6. νομίζοι *F* || 7. οἷμαι | εἶναι *F* | δεινότερον | Ita *V* | γὰρ om. *F* || 8. οὐ | οὐδὲ *F* || 10. Inter Libanianas 1559 || 16. ἀνδρῶν | βροτῶν *V* || 17. ὡς | ὡς τὰ *V*. *F*. ὡς δὲ τὰ τοιαῦτα || 25. ὥστε *W* : ὡς ἔτε || 26. πάλιν | πάλιν καὶ *F* || 28. Οὐλίπῳ | ὀλυμπῳ *F* || 35. κηρύξαντα *V* || 36. πρὸ τέλους *F* | ἐνέγκοις * : ἐνέγκοι || 40. τοῦτον πολλάκις *V* || 42. σὲ | σὲ δὲ *F* || 43. ἡμῖν om. *F* || 44. Inter Libanianas 1560 | ἔπρεπε κἀμὲ *V* | χάριν *W* : χαίρειν || 46. θέον ἔτου *F* | ἔργον τὸν add. *W*.

Page 567, 1. στρατήγῳ *V* || 5. πρὸ τοῦ τέλους *W* : πρὸ τέλους *V*, προτέρους *F* || 6. λόγους ᾗδῃ *F* || 7. Inter Libanianas 1561 | ὀλυμπῳ *F* || 10. διαφυγῶν *W* : διαφεύγων || 15. εἶναι om. *F* || 16. ἐδίδουν * : ἐδίδων || 17. δὲ | δὴ *F* || 20. μεταβάλλοιτο * : μεταβάλλοιτο || 27. παρατυχῶν *F* || 28. οὐ-ὡς πολλά om. *F* || 30. μάτην

W : μάλλον || 31. οὐλίπῳ ἡμῖν *F* | οὐ add. *W* || 32. οὔτε * : οὔτε ἢ | πρὶν om. *V* || 33. ὅπως *W* : ὅμως || 34. εἰς κατηγορίας *W* : εἰς τὴν κατηγορίαν | ἐνέγκης * : ἐνέγκοις *F*, ἐνέγκαις *V* || 35. Inter Libanianas 1569 | αἰθῶνῶν *F* | οὐκ *W* : οὐδ' || 42. σὺν ἐκείνῳ *W* : ἐκείνους || 43. γράψαι *V* || 44. φησιν *V* || 45. ἔτι | ἔτι γὰρ *F* || 46. δοκεῖ *F*.

Page 568, 3. δεῖν *V* | γοῦν om. *V* || 8. Inter Libanias epistolas 1568 || 11. οὐκ ἐθέλεις *W* : οὐ θέλεις | οἶσθα *F* || 14. τῶν om. *V* || 16. ἡμῖν *V* || 20. ταῦτα *V* || 21. μέ * : μὲν *W*, καὶ *FV* | ἀρα om. *V* || 23. δοκεῖ *F* || 25. ἐρωμένη *F* | συναναστήσει *F* || 26. μεταβάλλεσθαι *V* || 27. Inter Libanianas epistolas 1562 || 28. ἐξέωμεν * : λέξομεν || 29. ἡμεῖς *V* || 31. φῆς om. *F* spatio relicto | ταῦτα πάλαι *F* || 32. ἡμεῖς *V* || 34. ἀνὰ διδοῖ || 35. ἀδικα * : ἀδικον || 38. βουλεύεται *F* || 40. τις | πως *F* | ἄλλην | ἀλλ' *F* || 42. φέρη * : φέροι *V*, φέροιεν *F* || 45. τί ἂν τις ἴδῃτο * : τίς ἂν τις ἀνώτο || 49. εἰς | ὡς *V* | ῥόδα | ὄρα *V*.

Page 569, 3. μόνον *V* : μόνῃ | τὴν ἡδονὴν om. *V* || 4. λαμβάνων *F* || 5. Inter Libanias est 1570 | ζαχαρία *F* || 6. τι *V* || 8. ἔτι *V* || 9. ἀπίχου | δὲ ὡς μολόγεις *W* : διωμολόγεις *F*, διομολόγεις *V* || 11. σιωπαῖς *F* || 12. ἀναδύσσομαι pr. *F* || 14. ἔτε | ἔστις *W* || 15. γὰρ | δὲ *W* || 16. Inter Libanianas 1563 || 19. ἀεὶ *V* || 23. αἰ add. sec. *F* || 26. δουλεύει *W* : δουλεύειν *F*, βουλεύει *V* || 28. τε om. *V* | οὐ κατέλιπον *F* || 30. ἐποπτεύειν *F* | ποτε | τε *V* || 40. τούτου | τοῦ *V* | τοιοῦτος *V* || 41. νόμιμον *F* || 43. τοιοῦτον *V* || 45. ὑπὲρ * : ὑπὸ *V*, ἀπὸ *F*.

Page 570, 1. ἀποναίμην | ἀπὸ γνώμην *F* || 4. ἀνάσχοι * : ἀνάσχη || 10. πράγματα *F* || 11. δεδῶσθων * : δεδῶσθω || 13. ἡμῖν *V* || 14. εἰς ἀκρίβεις | ἀκρίβως *F* | ἰδῶν *F* || 16. προσεγγίματι *F* || 18. ἀγροθαί pr. *F* | κατέλυσε? || 19. εἰκός | εἰκός ἐστι *V* || 21. τὴν addidi || 24. εὐπερίης *F* || 25. λαθῶν | λαθῶν ταύτη *F* || 27. τὰ om. *F* || 30. ἀπέλαυσεν * : ἀπήλαυσεν || 31. ἐπήρθην * : ἐπήρθη || 32. μέμφηται * : μέμφεται || 34. Inter Libanianas 1571 || 35. ὄντας ὑμᾶς *W* : ὑμᾶς ὄντας *V*, ἡμᾶς ὄντας *F* || 36. βαλλέτω *V* || 36. ἠτύχησα * : εὐτύχησα | ὁ post τραχεῖ add. *V* || 37. Pind. Ol. 8, 55 | εὐχόμεν *F* || 38. ὑμῖν om. *F* || 41. τὸ add. *W* || 42. ἔληθης *V* || 43. λάθης *V* | σιγῆς *F*.

Page 571, 1. θαυμαστός * : θαυμασίος || 3. τοῦτον *V* || 6. παρὰ *F* || 7. λέγοι * : λέγει | ἄμα | ἄμα καὶ *V* || 8. γέλωτα pr. *F* | σιωπᾷ *V* | ἐγκαλεῖ *V* || 9. καλεῖ *V* || 10. ἐδείξην *V* || 11. εἶδειν *V* || 14. τὸν ὀφθαλμῶν *V* || 16. ἀπήλλακται *F* || 17. κινδυνεύειν *F* || 18. τύχοι * : τύχη || 23. τύχη *V* || 26. μενεῖσθαι *V* || 27. Inter Libanianas 1565 | ἡμετέρας *V* || 28. καὶ om. *F* || 30. ἐπληρωσάμην *F* | εὐπράξισαι *F* || 32. ὠπόσον *V* || 33. βαλεῖν *V* | πονηρόν *F* || 36. ἀδικα δίκης *F* || 37. νῦν *V* || 39. ἔτι δεομένων *W* : ἐπιδοεσθαι || 40. καρτεροῦν *W* : καρτερεῖ || 41. ὡς Ἰσοκράτης *W* : ὡς ἰσοκράτη *F*, ὡσεὶ σωκράτην *V*. Cf. Isocr. ad Demon. 21 || 43. πολλὰ *W* : πολλῶν || 44. ἀκούειν *V*.

Page 572, 2. ὁ δὲ add. *W* || 3. Od. σ, 129 || 6. νέμειν *F* | ἔτι *F* || 14. αἰτήσεις *F* | Hom. Il. ω, 551 || 15. καὶ * : τι || 20. ἐμοί | εὐ μοι *V* || 21, ἔτι σοι * : ἔτι σου *V*, ἔσοι *F* || 24. τοῦτο * : τοιοῦτο *F*, τοιοῦτου *V* |

τοῦ γιν' *F* || 32. πάλαι * : πάλιν || 37. οὐδέν *F* || 40. ἀκρίξη *F* || 45. Post ἔχων in *F* videtur esse που.

* Pag. 573, 1. ἡμῖν *F* || 4. οὐδέν om. *F* || 8. ὄριξη *F* || 15. ἀπορεῖν *F* || 18. γε om. *F* | ἀποστέρειν *F* || 20. ἔτερα | δεύτερα *V* | πλείων *V* || 22. πειραθῆσεται * : πειρασθῆσεται *V*, πείραν λήψεται *F*. Post hæc verba in *F* spatium est viginti literarum capax || 25. ἀπέλαυσε * : ἀπῆλαυσε || 29. ταμία *V* || 30. ἀδικούντων λόγων] In *F* supra adscriptum καὶ || 32. ταῦτα πάρεστιν | ἀπερ ἔστιν *F* || 35. ἀδελοφούς om. *F* | ὑμᾶς *F* || 36. ἀπῆλατο *V* || 37. τοῦ om. *V* | παραθῆχη *V* || 38. οὕτως om. *F* || 39. προεῖη * : προσῆ || 41. ὑμᾶς * : ἡμᾶς || 42. κενὸς *V* | βουλή *F* || 45. τῶν *V*.

Pag. 574, 12. δεῖν *F* || 15. ἡμᾶς *F* || 19. ἴδοις *F* |

μαιοῦμαι *F*, μαίμαιν *V* || 21. Malim καὶ οὕτω || 22. θέλειν *F* || 23. ἀξείν τὸν * : ἀξίοντα || 29. μετεβάλετο * : μετεβάλλετο || 30. ἄμοις om. *F* || 31. ἀπολώλιμεν * : ἀπολώλιμεν || 32. ζώνωνιν *V* | ἐνεποιεῖτε * : ἐνεποιεῖ || 35. οὕτω μοι | οὕτο: *V* || 36. αὐτοὺς τὸ μὲν πρῶτον *V* || 39. ἀνάπτουσι * : συνάπτουσι || 40. τὰ om. *V* || 41. ἐπερωμένην * : ἐπερωμένην *F*, ἐρωμένην *V* || 44. κᾶκ | καὶ *F* || 46. ἑμετέρως *F*, quod reponendum.

Pag. 575, 1. τιτῆς *V* || 3. καὶ om. *F* | ἄν om. *V* || 11. πλοῦτον pr. *F* || 14. ἐπιστολῆ * : ἐπιστολήν || 15.

μέτριον *F* || 16. δευτέρους | β' *F* | Lacunam signavi || 17. ἀλλήλους *V* | κρείττον *V* || 21. λαλῶν *V* | τοῦ * : σοι || 22. ὑμῖν *F* || 25. πλείον τὸ σιτηρέσιον *V* || 37. ἡμᾶς *F* || 38. περιέχεται * : περιάχθεται *V*, περιᾶχθαι *F*. Nunc malim περιέπεσθαι || 42. ἠβούλετο *F* || 43. τοιαῦτα *V* || 45. τὴν *F*.

Pag. 576, 1. ὁ ποσειδῶν εὐμενῆς *F* || 2. ὑπεσφόρησεν *V* || 5. ἔχεις om. *F* || 11. ἔλθη *V* || 12. εὐτυχῆσωμεν Boiss. ad Choric, p. 162 : εὐτυχῆσομεν || 14. οἶσθα *F* || 21. Πυθαγόρειον? | νομίζε: * : νομίζων || 22. ἐλοῦσταν *FV* || 23. ἔχθραν *F* | ἐδουσχέραν * : ἐδουσχέσαν || 25. πάλαι om. *F* || 26. ἐλοῦσταν *FV* || 34. φατιν * : φατιν || 38. Inter Libanianas 1567 || 41. Post *distulit* pone » et tolle versu 46 || 42. παρέπεσθα | *W* : παρέγρεσθα || 44. θέλει *W* : θέλει || 45. μετρεῖν *V* | καὶ | τῆς *F* || 47. οἶσθα *F*.

Pag. 577, 1. τῶν λόγων *F* || 5. τοσοῦτον | τοσοῦτον μάλλον *V* | ἐθέλοις *V* || 8. μηδὲ | μὴ *V* | ἐπιόξηται *V* || 9. οὕτω *F* : οὕτως *F*, ἔτω *F* | ἠνωθέντων *V* || 13. τι * : τὸ | κτήμα *V* || 15. ἀπέλαυσα * : ἀπῆλαυσα || 18. πρὶν | περὶ *V* | εἰ-μηδέν om. *F* | φίλους * : φίλοις || 20. ἡμῖν *F* || 22. τις-καὶ σοι om. *F* | Πακτωλὸς * : πακτολόγος || 23. ἐπέλαυσε * : ἐπέλαυσε || 28. μὲν om. *F* || 35. ἀνιπατάμεν *V* || 36. τίη * : τί | διεδέξατο *V* || 38. γε * : δὲ || 39. σε * : σοι || 43. ποιήσης *F* || 45. Abst ab *F* | ὄσης Maiana : ὄσσης *V* | ἀπελαύσαμεν Boiss. ad Choric, p. 325 : ἀπῆλαύσαμεν

Pag. 578, 10. ἐθέλοι * : ἐθέλη || 11. εἰς τὴν Migniana : εἰ τὴν || 17. προκαθεζόμενος * : προσκαθεζόμενος || 19. ἦ | οὐ? || 21. τύχη * : τύχη | τάχ' ἄν * : τάχα || 26. ἐλοῦσθ' *V* || 27. ἴδοι Migniana : ἴσο: *V*. Deest ἄν || 30. ἀπεῦδω * : ἀποῦδω || 43. κατέλαβες Maius : κατέλαβε || 44. μάχιραν idem : μάχιρα *V*. Mox ὅσα corruptum itemque ἄμα || 50. ἀπόρριπτος * : ἀπέρρι-

πτος || 52. *F*. ληρεῖν, nisi pro ἐδόκεις scribendum ἐκάλεις.

Pag. 579, 8. καταπλαγείς * : καταπλαγῆς || 10. παρέχω *V* supra adscripto εἶχον || 23. τῷ φθάσαντι *V* || 28. τῷ * : τὸ || 30. βραστόνης ἠγήσεται * : βραστον εἰσῆγῆσεται | ἐπιτενεῖ * : ἐπιτενεῖ || 31. Post προλαβούσας sec. *F* habet μούσας, quod prima manu fuisse videtur μώσας. Hoc nisi ex prioribus syllabis male iteratum est, ex νίκας corruptum esse potest, quam vocem desidero || 36. εἴπης * : εἴποις || 37. μὲν adieci || 38. οὕτος | Mercurium posui in interpretatione. Sed aliud quid latere τοῦτον monstrat et defectus articuli ante λόγον || 39. παραθήσας *F* | βιώσας *V* || 43. φατιν *F* || 47. μήτ' * : καὶ | ὄρω *F*.

Pag. 580, 4. ποιήσης *F* || 5. ἀναίρουμένου *F* || 10. καὶ | καὶ πρὸς *V* || 13. κεληρωσθαι * : πεπληρωσθαι || 18. ἀγάγοις *V* || 21. εἴλω *F* || 22. ὀγλοποιούντας *F* | ἦλειν *F* || 26. ἐγινόμεν *V* || 31. σῖλα *F* | ἔνεκεν *F* || 32. ἐνοίας pr. *F* | τῆν om. *V* || 37. ὄλος | ὁ λόγος *F* | ὠδαῖς | ἠδοναῖς *F* || 42. δημηγοροῦσιν *F*.

Pag. 581, 1. προσῆχον *F* || 3. οὐδέν ἔστι om. *F* || 8. ἐάλως * : ἦλως | καὶ | καὶ κατὰ *V* || 9. 11. σεαυτοῦ * : ἐαυτοῦ || 15. ὡς ὡς μὴ *F* | μὴδὲν pr. *F* || 19. δέξαι? || 25. προσέλωθ' *F* || 27. μακρὰ | μέγα *V* || 28. ἠβούλετο *V* || 33. μνήμη *V* || 34. ὑποδειγματῶν *F* | ἀπέλαυσα * : ἀπῆλαυσα || 38. στρατεύεται | βουλεύεται *F* || 40. κατακτενεῖ *V* || 42. μόνον *F* ponit post ἀρκεῖται || 47. ἄτ' ἄν * : ἄττα | ποτε | πολλὰ *V* || 48. ἀνακινεῖσθαι *V* || 49. πρέξειν *V*.

Pag. 582, 6. ταῖς addidi || 8. παρέγχε * : παρεῖδε | φῆς *F* || 9. σοι om. *F* || 15. γενεσίω *F* | ἱατροσοφιστῆ om. *F* || 17. ἄν om. *V* || 20. σοί τε * : σὲ || 23. παρκαίμενον *V* | ὅτι * : οὕτω || 28. Restitue φιλονεικότερος || 30. τὸν ante διδάσκων add. sec. *F*. A prima quid fuerit, non apparet || 36. ὄλος | τέχνης *V* || 39. Pro καὶ in *F* rasura est || 44. σὴν om. *V*.

Pag. 583, 1. παρὰ μετῶν *F* || 2. τὸν inserui | νικήσωμεν *V* || 7. μετρεῖν *F* || 8. ὁ | ὦ *F* || 9. περὶ *V* || 9. ὄλος om. *F*. Malim ὄλος || 13. ἀβρώνωμα: *V* || 15. ἐπήγε Maiana : ἀπήγε | ἦ | καὶ *F* || 21. βέψασα * : βέψασαι || 24. λύραν * : λυρίαν || 24. δόξης * : δόσεις | χρυσίου *V* || 32. ἡμᾶς *V* | τοῦτο *V* || 33. ἀπόρων *V* || 37. τῆς τύχης *V* || 38. μόλις | λόγοις *F* || 39. ὑποπιθεμένην *V*.

Pag. 584, 3. ἡμῖν om. *F* || 9. ἱερέων *F* || 14. γῶν || Ita *F*. In *V* spatium sex septemve literarum relictum est || 21. καὶ | τοῦς *F* || 23. ἐκείνο *V* || 31. δὲ | δὲ καὶ *V* || 32. τόπον | ποθεν *F* || 33. σώχρησε *V* || 35. ἐμὲ | σὲ *V* || 37. βηρυτωῶν *F* | ἔχοι: *F* || 41. πατριῶα *F* || 46. τῆς om. *V*.

Pag. 585, 1. ὠρίω *F* || 3. ὑμᾶς *V* || 4. τὸ *V* || 9. ὄντως * : ὄντα | Malim πόλις ἢ τῶν || 10. τῶν οἶων | τὸ τῶν *F* || 13. στέλλη * : στέλλοιτο || 18. ἡμετέρας *V* || 21. εὐθύνας om. *F* || 22. δὲ om. *F* || 23. μοι om. *V* || 26. περιβαλεῖν *F* || 28. μὲν | γὰρ *V* || 31. Addidi τοῖς || 43. φίλις *F* | τοιαῦτα * om. in *F* erasum.

Pag. 586. CXXXIII. Non habet *F* || 5. ἀλλὰ κρείττων * : ἀλλ' ἢ κρείττον || 6. ὑποκλέπτειν * : ὑποδλέπτειν || 8. Cf. Plat. Phædr. p. 228, A || 11. μὲν suspectum || 15. ἐπαγκλιζέτα: *V*, quod correxi || 18. καὶ supra

versum est || 19. Cf. Eur. Or. 450 || 20. σοῖσι * : σοῖς || 23. ἀλλοῖς * : ἀλλήλοῖς || CXXXIV. Abest ab *F* | γε-
νεσίω *M* || 24. δούς *M* || 26. οὐδ' * : οὐκ || 27. θέλει *M* |
| πρόσ] παρά *F* || 29. καὶ post ἐπιφέτα add. *F* || 30.
καὶ addidi || 32. ἡμῶν *M* || 34. πρόσκειται *M* || 36. δύ-
νασθαι πάλιν *F* || CXXXV. Abest ab *F* || 37. μετέβαλ-
λες *F* || 41. ἡμετέρων *F* || 46. πᾶν *M*.

Pag. 587, 1. προκείμενον *M* || 4. καὶ om. *F* | Cf.
Mein. Fr. Com. t. 5. p. CCCLXIX || 5. φασί * : οἰσί
|| 7. πατήρ | ἀνήρ *F* | ἐπ' ἀρότω Nauckius Trag. Gr.
fr. p. 708 : ἐπ' ἀρετῇ | Cf. Mein. l. c. t. 4. p. 275 ||
9. πᾶδας *M* | κηρύττοντας || 10. δὲ om. *F* || 11. πα-
ραπλήσιον | διαλάμποντας *M* || CXXXVI, 12. Ἐλου-
σις * : ἔλουσις || 14. δὲ in *F* est post οριστικά || 19.
ύτιος * : ύταιος || 22. γε * : τε || 26. μηδὲ ? || 30.
τὸν * : τὸ | Cf. Aeschin. p. 86, 29 || 35. πολυθρύλλητον
F, quod correxi || CXXXVII. Διοδώρω Maius : τῷ
αὐτῷ *F*, in quo praecedit ep. 34.

Pag. 588, 17. Verba corrupta, in quibus non suf-
ficit scribere ὅμοιος γίνεσθαι καὶ παραπλήσιος || 25.
ἐπ' * : ἐν | προσέρεις Boiss. An. t. 5. p. 442 : προσζέ-
ρεις || 26. ἔξωλλέστατον | Aristoph. Plut. 442 || 29. ἐκ-
πεπτωκὸς Maius : ἐμπεπτωκὸς || 33. ἐμμοισθεῖς
c. : ἐκμμοισθεῖς

Pag. 589, 16. ἀπατωμένον * : ἀπατόμενον || 25.
Verba corrupta || 43. ὀλλοούμενον *F*, quod correxi
|| 45. Isocr. ad Demon. 18, p. 5, D.

Pag. 590, 2. σιγᾶ * : σιγῶη || 11. In *F* eranuerunt
sex fere literæ. Excidisse videtur κᾶν τις || 19. ὦν * :
ᾶν || 26. τοῖχον * : τόπον | ὑψηλὸν | Immo ψιλόν.

Pag. 591, 2. τῶν μικροτάτων * : τὸν μικρότατον
|| 5. Πλάτωνι | Cf. Rep. VI, p. 498, E || 6. εἰδέναι * :
εἰδέναι τι || 12. ὁ Migniana : om. *F* || 17. εἰσπράττω * :
εἰσπράττοντα || 22. ὀβολιαίων ? || 25. ἦ κε * : εἰ καὶ libri.
Typothesa errore κᾶν scriptum est || 27. Ὑμηττίου * :
ἡμηττίου || 31. Herodot. II, 171 || 32—39. Hæc de-
lenda. Vide ad p. 547, 12 || 35. τῆν * : τὴν μεγάλην
|| 36. Θηρασίαις Migniana : Θηρωσίαις

Pag. 592, 3. ράων * : ῥέων | κατέλιπον * : ἀπέλιπον
|| 7. ἔμοῦ * : ἔρμου || 9. βασιλέως | ita *F*. βασιλέα
Maius, quod propter hiatus admitti non poterat.
Videtur fuisse εἰς βασιλέως i. e. Constantinopolin ||
19. ὡς παρόντων * : ἀπαρόντων || 23. κοινὸν * : κοινόν ||
34. Post τοῦτο nescio an exciderit κοινὰ || 39. ἀπέλαυ-
σας * : ἀπήλαυσας

Pag. 593, 2. τῷ ῥόμον * : εὔχομαι || 3. παρ' ἐμὲ * :
ἐμοὶ || 8. Restitue φιλονεικότεροι || 10. τὴν εὐνομίαν * :
τῇ εὐνομίᾳ || 13. θρυλουμένων * : θρυλλουμένων || 14.
μοι Maius : με || 21. ἐπεὶ δὲ * : ἐπεὶ δὲ || 30. καὶ deleam
|| 33. ὑπεύθυνος * : ἀνεύθυνος | ἔποι * : ἔπου || 36. πρῶ-
τον * : πρῶτα

Pag. 594, 6. μήποτ' * : μήποθ' *F*. Cf. Nauck.
Fragm. Trag. Gr. p. 510 || 7. εἰσίδω * : εἰσίδω || 11.
που * : ποι | ἡμᾶς * : ἡμᾶς || 23. ἔλθοις * : ἔλθοι || 24.
εὔ φρονοῦσι * : εὐφρονοῦσι || CLV, 28. Ζοσιανῶ * : σο-
σιανῶ | ἡμᾶς supra adiecto ὅ *F* || 32. συστήσαι * : συ-
στήναι || 39. ἡμῶν Migniana : ὑμῶν

Pag. 595, 6. διαδύσεις * : διαλύσεις || 15. Πυθαγο-
ρείων * : πυθαγορείων || 19. ἐγνωκότες * : ἐγνωκότες ||
23. F. ὡς οὖν τοιοῦτος || 28. Ὀμήρω * : ὀμηρον | περιτε-

τῶν * : περὶ τῶν || 31. μὴ ἠγνοχέμεναι * : ἀγνοχέμεναι *F*.
Rectius fortasse scripsissem ἔγνοχέμεναι || 34. τοὺς ad-
didi || 39. νικῶνς τοῖς νόμοις * : νικοῖνς τοὺς νόμους

Pag. 596, 8. ἀνέπτην μετέωρος-μεπιπτάμενος * : ἀνέ-
στην μετεώροισ-μεπιπτάμενος || 10. ἐπὶ ψευδῇ Maius :
ἐπιψευδῇ || 16. ὑπόσχις προσσπαινηθεῖς * ὑπόσχιος προσ-
σπαινηθείας || CLX. Huius epistolæ sola præscriptio re-
licta est, in ima pagina posita. Reliqua desiderantur
|| CLXI. Hanc epistolam Maius, cum in *F* madore exesa
esset, ex *F* edidit || 20. τὸν λόγον *F* || 21. ὅς * : ὡς ||
22. ἀνθρώποις pr. *F*. In mg γρ ἀνθρωπίνους || 24. δὲ |
γὰρ pr. *F*, δὲ sec. superscripsit || 26. ὅς * : ὡς sec. *F*,
om. pr. *FF* || 27. τοσοῦτον χρόνον * : τοσοῦτου χρόνου
σω

| τῷ om. *F* || 29. καὶ deleam || 31. φρονοῦσι *F*. σω sec.
m || 35. ὅτι *M* : ὅτι supra adscripto μὴ *F* || 36. εὔρεν
F, mg γρ ἔξευρεν || 46. αὐτῶν *F* | ἐνήλλατο * : ἐνήλλατο
|| 48. τροφᾶς *M* : τροφῆν

μὴ
Pag. 597, 1. ἀναχομένη *F* || 4. τοῦ συνεΐναι *F* ||
8. παρέστη * : γὰρ ἔστιν *FF*, γίνεται *M* || 10. δ' addidi
που

|| 11. ἐκτείνει *F* || 13. δὴ *F*, δὴπου *F* || 18. τὰ κε-
φάλαια *F* || 23. Hanc quoque epistolam Maius ex *F*
edidit. Abest a *F* || 25. ἀναθέντων * : ἀναθεθέντων ||
26. τῶ | τὸ pr. *F* || 35. τὸν * : τὸ || 38. τὴν ante αἴτη-
σιν add. m. sec. || 39. οἰκεία *F*, corr. Maius | τι | τῇ
sec. *F* | δόξῆς * : δόξουσι || 43. Edidi hanc ep. ex *M*,
in quo est undevicesima || 44. ὀρθῶν * : οἱ ὀρθῶν ||
45. οὖν addidi || 46. Feci asteriscos. Excidit μέγα φρο-
νοῦντων vel τιμωμένων vel simile quid || 47. Verba
corrupta.

Pag. 598, 5. ἴνα inserui | παρανομοῦντες * : παρα-
νοοῦντες

PTOLEMÆUS PHILADELPHUS.

Legitur apud Iosephum Antiq. Iud. XII, 2, 4 ea-
demque sententiis isdem, verbis aliter concepta apud
Eusebium Præp. Ev. VIII, 4. Eleazaris epistola apud
cundem Iosephum est l. c.

PYTHAGORAS ET PYTHAGO- REI.

Pag. 601, 1. Legitur apud Diog. L. VIII, 49.

11. Hanc epistolam correxi ad codices Laurentianos
57, 51 (*B*) 59, 5 (*R*). Præterea adscripsi discrepantias
Aldinae (*A*). χαίρειν post Ἰέρωνι add. *B* | ὁ om. *R* ||
12. λειποδεῆς *Ra* || 13. οὐ δέεται *a* || 14. οἱ Bremit : οὐ
|| 17. καὶ om. *R* || 18. ἡ διαγωγῆ om. *B* relicto spatio
| ἀγαθὴ δὲ οὐ *R* || 19. ἀδεῖας *B* || 21. ἐπιθεῖς * : ἐπιθί-
δως || 22. ὦν νῦν σὺ *B* | σαυτὸν *Ra* || 23. αἰωρῆ Bremit :
αἰωρῆ γὰρ | 24. *F*. λόγος γὰρ ὁ παρὰ σοί, ratio tua ||
25. μὴ οὖν | οὐκουν *B* || 26. ἱατροὶ | οἱ ἱατροὶ *a*.

LYSIS.

Lysidis epistolam recensui ad codices Marcianum 511 (N) Laurentianum 59, 5 (R) Parisinos 1810 (F) 3035 (P). Partem eius habent Diogenes L. VIII, 42 et Iamblichus (V. P. c. 17), cuius contuli Laurentianum 86, 3 (L) cum editione Didotiana (z). Ceterum nec Iamblichi nec Diogenis diversitates hic quidem omnes adicere iuvabat.

27. Λύσις ἑπιτολῆς R, ἡ τοῦ πωθαγορείου Λύσιδος πρὸς ὑπαρχον ἐπιστολὴ P, Λύσιδος (τοῦ addit N) πωθαγορείου ἐπιστολὴ πρὸς ὑπαρχον FN || 29. ἐμβλάδωμαν F || 30. ναὸς] ναὸς μεγάλας Pa.

Pag. 602, 1. διεσπάρημεν FNa || 2. μᾶσθαι FNa | τήνω i : τήνου | θείου F | σεπτῶν FR, ceteri et a σεμνῶν || 3. ποιήσθαι i : ποιεῖσθαι | φιλοσοφίας N | μηδὲ R || 4. τὰν ψυχὰν NP : τὴν ψυχὴν RF, τὰς ψυχὰς a | ὀρέγειν NRA || 5. ποριχθέντα i : πορισθέντα || 6. μὲν i L : γὰρ || βεβήλους R || 7. διαγέσθαι L : διηγεῖσθαι | ἰσοκῶτα iPL : ἰσοτήτα ceteri et a | γὰρ] δὲ Na | ἀσοβέες F || 8. ἐκάτεροι τοῖ * : ἐκάτεροι οἱ FNPR, ἀμφοῖτεροι οἱ a | πράξαντες NLa || 9. ὅσων FNR | χρόνω * : χρόνου | μήκος R | διαγαγόμεν FPR | ἐκμετρήσαντες om. N || 10. σπιδως τῶς i : σπιδως τοῦς | πάθειν F | ἡμῶν Fa || 11. ἐγκοκλαμμένους i : ἐγκοκλαμμένους | ποκῆ P : ποτε FNR, πέντε a | γενόμεθα N || 12. τήνω i : τήνου || 14. ἀναπίνοντι] ἀπεργάζονται R | μηδέποτε N || 15. γενησομέναν LP : γενησομένην FNa, γενησομένην R | ἐξίτηλον FR | τρόπον ὁ δαιμόνιος ἀνήρ L : ὁ δαιμόνιος ἀνήρ τρόπον R, ὁ δαιμόνιος τρόπον ἀνήρ FNPa || 16. κατεσκευάζει FNR | τοῦς FPRa | ἐραστῆς NP || 17. περί] πρὸς R || 18. τε om. NPa | κισθάλως * : κισθάλως L, κισθάλους ceteri et a || 19. λόγως L : λόγους | πάγης F | τοῖ * : τοῖ L, om. FNPRa | σοριστῶν L : σοριστῶν || 20. κρήγουν] κρήγουν FNa, κρήγιον R || 22. ἕς L : ἕν | τοῖ i : τοῖ L, οἱ FNPRa || 23. τήνω L : τήνου | σαγαυεύοντες * : σαγηυεύοντες || 24. οὐ κατὰ κόσμον * : οὐ κατὰ κόσμον οὐδ' ὡς ἔτυχε | τοῦς νέους P | χλαεπὸς L : χλαεπὸς || 25. τῶς L : τοῦς || 26. ἐνέκριναν L, ἐγκριναντι FNP, ἐγκρινῶντι R | τε om. FNR || 27. λόγως L : λόγους | ἔλευθέρως * : ἔλευθέρους | καθάπερ] καθάπερ γὰρ FNa || 28. βορβόρω L : βορβόρου | ἐγγέας] ἐγγέοι FPR, ἐγγέει N || 29. διειδὲς καὶ καθάρων FR | τε] τε γὰρ FN | ἀνετάραξε L : ἐτάραξε || 30. ἀφάνιξεν * : ἐπαφάνιξεν L, ἠφάνισεν FNPRa | δὴ] δὲ FNa | οὕτως P, om. FNR || 31. δαστεῖα] βαθεῖα a || 32. τὰν L : τὴν | ἐμπεφύκωνται a || 33. ἡμερον R | καὶ πρῶτον om. R || 34. καὶ κωλύουσαι om. a | ἠ προφανῆμεν ἀδξήθην om. N || 35. ἀξήθθέντα FR || 36. κακότατες P : κακότητες | ἐκδοσκόμειναι nescio quis : ἐκδοσκόμειναι καὶ κωλύουσαι scripti. Nisi scribendum καὶ κολούουσαι || 37. τοῦς λόγους R | δ' ἄν] δὲ FNa | πρῶτον nescio quis : πρῶτον | ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς FNa || 38. τὰς om. P | ἀρχασίην Pa | πλεονεξίην Pa || 39. οὖν F | ἐξεβλάστησαν FNRA || 40. γάμοι καὶ om. Fa | καὶ φθοραὶ om. FR || 41. ἕδο- ναὶ NHa | βαρῶθρον L : θανάτων || 42. τινες P | ἀνάγκασαν F : ἀνάγκασαν N, ἠνάγκασαν R, ἀνάγκασαν P, ἠνάγκασαν a || 44. παρεωσάμενοι FPRa | πόλιν καὶ νόμους L : νόμον καὶ πατέρα καὶ πόλιν Na, νόμον καὶ πα-
τέρα FR | κατὰ τύραννον * : καὶ τύραννον || 45. περιγαγῶσαι * : ἐκπεριγαγῶσαι | τοῦς FNa | αἰχμαλώτως * : αἰχμαλώτους || 46. κατέστησαν R | τῆς R || 47. λατρεῖται] addidit ex L || 49. οὖν Ra | πρῶτον L : πρῶτον | ἐνοιαίεται FNR || 50. ταῦτα om. FNR | μηχαναῖς P : μηχαναῖς || 51. ἐλεύθερον om. R || 52. τοιούτων N | τὸ τη- νῆα a, τὸ τηναῖα F | ἐμυτεύοντα * : φρυτεύοντα || 53. τάπερ * : ἄπερ | ὑπαρχεῖ P || 54. σπουδῆς R.

Pag. 603, 1. σικελικῆς R | ἄς] ὧν FR | οὐ γὰρ ἔην Na | τυ i : τι FNR, τοι LP, τὸ a || 2. δεύτερον] πρότερον FR | το nescio quis : σε | καὶ om. FR, ante πολλοὶ ponit P | ὀδημοσία R. Verba δαιμοσίη φιλοσοφῆν habet Synesius Ep. 143 || 3. φιλοσοφεῖν NPR | τόπερ (τάπερ L) i : ὅπερ] ἀπηξίωσε RF || 4. πᾶ] τῇ FNR | ὑπομη- ματα FR || 5. ἐπέακτῆς R | ἐκτὸς τῆς FN, ἐκ τῆς R || 7. ἐβουλήθη PRA, ἠβουλήθη N | τοῦ N | ἐπισκήφιας R || 8. ἐνόμιζε * : ἐνόμισε | χροσὸς P | ἦμεν P : ἔμεν FNa, ἔμμεν N | δ' ὧν N | καὶ om. R || 9. θνάσκουσα nescio quis : θνάσκουσα FNP, θνήσκουσα R, θνάσκοντι a | Scripti Βιτάλαχ cum FPR, etsi rectius fortasse scriberetur Βιτάλαχ, ut est apud Iamblichum 28. Ceteri et a βισταλίχ] ἐαυτῆς FNRA | τὰν αὐτὴν (sic) ἐπιστολὰν ἀπέστειλεν N ponit post θυγατρὶ || 10. ἐπιτολὰν P | ἐπέτειλεν P, ἀπέστειλεν a | ἄμεις * : ἄμεις FR, ἄμεις P, ἄμμες Na | Post ἐόντες P add. καὶ πωθαγόρα φοιτητῆ || 11. γνατώως * : γνησίως || 12. ὀμολογιῶν N | γυνομέθα P : γυνομέθα FNR, γυνοίμεθα a | οὖν Na | μεταβάλ- λουσι N | χαρησοῦμαι L. Dindorfius in Thes.: χαρήσο- μαι FNPRa, χαρησοῦ με L.

THEANO.

Ad recensendas epistolas IV-VI usus sum Parisinis Mazarineis A 87 (M) 611 A (P) et Regio 3054 (R).

17. ποιήσεις MP || 20. τροφή * : τροφή MP, om. Ra || 21. μὲν om. R || 22. ταῖς Wollius : τοῖς || 23. καὶ] καὶ σώματιν P || 25. δέοι MPR || 28. ἀποσγόμενοι a || 31. δὲ Ra | ἔτι δὲ φοβουμένην] Oratio turbata || 32. κλάη * : κλαίη] ἦν W : ἴνα || 38. σαρδανα- πάλου Ra || 39. φύσιν] φησὶ MP || 42. ἦ om. PRA || 45. βαταλλίεσται * : βαταλλίεσται | ὀριγνώμενον * : περιγνώ- μενον || 46. δὴ] δὲ a || 50. δὲ om. a.

Pag. 604, 1. γενικῆ Ra | αὐτὰ om. R || 2. ἐπιτιμώ- μενα MP || 8. ἔρρωσιν om. a || 9. Ante inscriptionem a addit πρὸς τὴν ζηλοτυποῦσαν παραμυθητικῆ] ὅτι * : ὅτι τὴν || 11. τῆς αὐτοῦ αὐτῆς R | Post νόσων ex- cidit participium, velut ἤτετημένους || 13. ἔχουσι Orelli abiecto γούν, ut respiciatur Aristippi dictum. Sed tum scribendum erat ἔχουσαι pro κατέχονται || 15 ὄχι ἕ] οὐχὶ R || 17. ἀνοῖαν Lennepius ad Phal. p. 215 : ἀ- γνοῖαν || 19. παρνοῖα om. R || 21. ἐρεθίζεται Ra || 22. σθένεσθαι R | καὶ γὰρ * : ἐὼν γὰρ || 23. δοκεῖν om. a || 25. Asteriscos ponit W || 27. ἐρῶμῆσαντα a || 28. συμβιῶσαντα a || 30. τοῦτου] τοιοῦτου a | ἀκμήν * : ποτε || 31. ὁ ἔρωσις ἐστὶ * : ὁ καιρὸς ἐστὶ MPA, ἐστὶν ὁ καιρὸς, R || 33. ἀδίκων * : ἀδίκου || 35. ἀσθῆσεται nescio quis : ἀσθῆσθήσεται Ra, ἀσθῆσθήσεται MP || 37. Post
e.

δρῶν in scriptis et *a* additur ἀισθήσεται ποτέ σου, quod deleui || 38. οὐ | μὴ *R* || 40. συγκρινομένη * : ἀποκρινομένη || 43. σοι om. *a* || 44. τὸν om. *M* | καλὸν om. *R* || 37. φιλῆ om. *a* || 48. δὲ | γὰρ *a* | καθυ-

περέγειν Valck. ad Hipp. p. 312 : καθάπερ ἔχειν *P*. Ceteri et *a* καθάπερ ἔχειν || 50. καθρηγμένος *W* : καρτερούμενος *MPR*, καταρώμενος *a* | γοῦν *PR* | αἰτχυνέται * : αἰσχύνεται

Pag. 605, 17. ἀλλὰ *a* || 19. ἀμυγή *PRa* || 21. καλὸν om. *MP* || 22. αἶ ante λοιδ. om. *Ra* || 28. οὕτω *Ra* || 31. In *a* praefigitur περὶ θεραπευτῶν νοουθετική, in *MR* περὶ θεραπευτῶν υποθετική || 35. γινώσκειται *Ra* || 44. ἔνοι *R* | κέρδος * : τὸ κέρδος *P*, κέρδος τὸ cett. et *a* || 46. ἀποστελλόμενοι *R* || 47. ὀβολομαῖα *a* || 48. Malim καὶ δυσνοίας vel δυσνοίας τε.

Pag. 606, 11. δεσποτικά-συγγνώμη * : δεσποτική δὲ καὶ ἡ γνώμη || 12. ἡμαρτημένους *Ra* | ἀπαλλάττους *Ra* | καὶ om. *a* || 13. καὶ τὸ οἰκτεῖν τοῦ * : ἐπὶ τοῦ οἰκτεῖν καὶ τοῦ *MPR*, ἐπὶ τοῦ οἰκτεῖν *a* | διαφυλάξει *Ra* || 15. διὰ-ὑπομνηματογραφούμενοι om. *R* || 19. αὐτοχειρὶ *a* || 21. διαφωνεῖ Lennepius ad Phal. p. 176 : φωνεῖ || 25. ἐμποιεῖ * : ἐμποιοῦσα || 27. δὲ *R*, om. *M* || 28. Epistolas VII-X recensuit ad Vaticanum 578 (*V*) | τὴν addidi | ἀθυμεῖ * : ἀθυμεῖ || 29. ἔτι add. Orelli | συνοικεῖ *V* || 31. Θαυμαὶ δὲ μᾶλλον καὶ μᾶλα *V*. Adiecit uncus *W* || 33. μὲν Orelli : πλησθῆ || 34. ἔαν add. idem | ταύτης Boisson. in Wolfii Anal. t. 3. p. 78 : ταύτη scripti. Idem Boissonadius delet πληροῦται || 36. τοῦ adieci || 41. ἐπεὶ * : ἔτι | εἶς *V* || 42. ἐρωμένους διαβίως om. *V* || 44. Τιμωνῶν * : τιμωνῶν

Pag. 607, 1. οὕτω delectam || 7. ὄμυμι * : ὄμνη *V*, ut *μ* caudam trahat. Erat ὄμυμι, quod Holstenio deberi videtur || 11. πέμπω * : τέμνω || 12. μὴ τι *W* : μήτε | μὴ τι * : μὴ ποτε || 13. ὑπὸ addidi | μὴ τι nescio quis : μὴ ποτε || 17. 'Ροδόπη] 'Ροδίπρω? || 18. Excidisse ἀπέσταλλα Bremi vidit. Asteriscos posuit *W* || 19. Παρμενίδης * : παρμενίδου || 20. Κλέωνος * : κέωτος || 21. πρότερον *W* : πρώην || 23. ὡς λίαν] Dele ὡς, nisi dictum est ὡς λίαν ut ὡς ἡπίως, ὡς ἐτέρως || 25. φοβούμενον Orelli : φοβούμενος || 28. Post βλέπειν *V* add. ἥλιον.

MELISSA.

Correxi hanc et sequentem ep. ad fidem Mazarinei A 87 (*M*).

29. ἐμὴν *W* : ἡμῶν *M*, ἐμοὶ *a* | ἔχειν τῷ *a* || 30. τοι *M* || 32. ἀρετὴν *M* || 33. ποτῆ μὲν *a* | ἀσυγχα * : ἀσυγχα || 34. πολυκερδῶς *M* || 36. αὐτᾶ * : αὐτὰν | διαυγῆ] ὁμομιγῆ *M* || 38. πῶτῶν *M* | πλειόνων *a*, πληθόνων Koenius || 41. γίνεσθαι * : ἰδέσθαι *M*, ἀδέσθαι *a*, quod typographi sphalma esse existimo. ἀδέσθαι finxit nescio quis || 42. πλέοσιν * : πλαστόν *M*, πληστόν *a*. πλῆσιν Koenius | δ' om. *M* | ἐρύθημα *a* || 43. φύσις *M* || 44. κοσμιότητα *a* || 45. φιλοκαλῆν * : φιλοκαλεῖν || 46. εἰς *a*.

Pag. 608, 1. τοῦ αἴκου *a* | ἀρῆσκην *a* | δὲ αὐτὰν] τε *a* || 3. θελήσεις * : θελήσεις | ἤμεν] εἶναι *M* || 4. ποδ'] ποττ' *a* | δὲ | δεῖ *a* || 5. κατηνεγέθαι *M* || 9. ἐκτεταμένα *M*

MYIA.

10. ματέρη *M* | τιθάν *a* || 11. ἐπιτηδεοτάτων *a* || 12. δὲ καὶ] δὲ *M* || 13. μὴν *M* | ποττῶ] πὸτ γὰρ *M* || 17. τρεπεία *M* | ποττῶ κολοῦ *a* || 19. καὶ τροφᾶν delectam. Schaeferus delectab καὶ μαζόν. Sed tum scribi oportebat καὶ τὰν τροφᾶν || 21. οὕτως *M* || 22. θέλοι *M* | ὅποτε ἂν *M* || 23. ἔγη * : ἔχοι *M*, ἔχει *a* | μικρόν *a* || 26. δυνατόν δὲ ἄν * : δυνατῶν δὲ ἄντων || 29. τρέπεσθαι *M* | ἄδεια *M* | ἂν εἴη *W* : ἄνεσις *Ma*. Schaeferus malebat ἄδεια delecto ἄνεσις. an ἀνοις προἄνεσις? || 30. αἶ] αἶ *a* | ἀτέραν Schaeferus : χατέραν || 32. ἔχεν *W* : ἔχειν || 33. δελεῖλον * : δελεῖλον || 34. ποιῶν nescio quis : ποιεῖν | Post συνεγῆ excidisse videtur μηδὲ ψυχρὰ || 36. τὴν *a* || 41. ἡ *a* | ταύτας * : ταῦτα || 42. τῷ nescio quis : τοῦ || 43. ἐκ τροφᾶς Bremi : ἐκ τροφᾶς ἢ | καττῷ * : καττῶν || 45. ποτεικῶνας Koenius : erat ποτὸς οἰκείας | ποριοῦμες Schaeferus || 46. ὑπομνά *M*.

SOCRATES ET SOCRATICI.

Ad epistolas Socraticas emendandas habui Parisinum 3054 (*P*) a Boissonadio accurate cum exemplo Orelliano collatum. In auxilium vocavi gemellum codicem Guelferbytanum 806 (*G*). Hos, nisi contrarium scripsi, recensione mea immutatos ac totos representavi, ut iam nil intersit commemorare, quotiens ex eorum fide Orellianam correxerim. Allatiam significavi litera *r*.

Pag. 609, 1. Praescriptionem om. *P* || 2. πλείονα * : πλέονα || 5. ἀρνούμενον Hemst. : αἰρούμενον || 6. τῶν-διδομένων * : τοῖς-διδόμενοις *Pr*. ἢ τοῖς-δεδόμενοις Hemsterhusius, qui certe praesens relinquere debebat || 13. ποιῶμαι *r* || 14. τε αἰ-μὴ] τῷ αἰ ὄντι τε καὶ μὴ *r*. ἐπίσης ὁμοίως tenet Lob. ad Phryn. p. 754. Fortasse ἐπίσης διδόντες ἀκούειν τῷ ἔχοντι τε καὶ μὴ. ἔχοντι sumpsit a Bremio || 20. πραττόμενα * : πρώτων μὲν || 27. κἂν Bremi : καὶ || 30. προήσασθαι * : προσέσθαι || 34. παρασκευάζεσθαι] Deest χρήματα || 35. ἀποδόμειο *C*. Orelli : ἀποδεχόμενοι

Pag. 610, 6. παρᾶσιτον ὄντα * : παρᾶσιτοῦντα || 10. μήτε *W* : μηδὲ || 21. μεζῶ * : μεζῶνα || 22. ἔχει *om. P* || 23. ἔτερα Bremi : ἑτέραν || 24. συμβουλευσόντων Orelli : συμβουλεύσαντων || 25. θάλασσαν *P* || 27. οὐδὲν Stanleius : οὐδὲ || 38. ἐν] ἐν *r* || 40. πολλὰ δὲ πολλοῖς * : πολλοῖς δὲ πολλὰ codd. Nunc malim πολλὰ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις εἰρηται ποιηταῖς || 41. τὴν τούτων] Hic finitur codicis *P* folium 446. Fit saltus ad τοῦ ἑπείως p. 611, 31. Defectum supplevi ex *G* || 43. ὑπάρξει *G* || 46. ὠφελείας *G* || 52. ποτὲ *G*. Au παρῆν γὰρ τῇ τότε στρατεῖα? || 54. ἐγενόμεθα Bremi : ἐγινόμεθα

Pag. 611, 2. τοῦ-δαίμονιός * τὸ-δαίμονιν || 4. ὀργήν * ὀργήν καὶ | ἐν οὐκ * : οὐκ ἐν || 12. ἐγγλίναντας' : ἐκκλίναντας || 19. μεμαθημέναι * : μεμαθηθέναι τε || 24. αὐτούς * : αὐτὰ || 41. ἐξεληλυθούς * : ἐπιξεληλυθούς || 42. εἰθίσμεθα * : οἰόμεθα || 49. Post Ξενοφῶντι P addit ἐμοὶ δοκεῖν || 51. πελοπόννησον P.

Pag. 612, 1. Præscriptionem om. P | Μνήσων * : ἀνήσων || 8. δεῖσαι * : δηλώσειν || 9. συλλαβιδόμος (sic) P || 14. θεομένη ἢ ἀπειρημένη P || 15. Præs. om. P || 16. ἐξορηγησθαί * : ἐξωρηγησθαί || 24. Præs. om. P || 25. καταλάβειν | Vide Thez. IV. p. 1119 A || 28. φασιν εἶναι * : φανήναι || 37. γενώμεθα nescio quis : γινώμεθα || 39. Hom. II. Z 209 || 42. διὰ τούτων * : δι' ἐκείνων.

Pag. 613, 1. Præs. om. P || 2. συναγορεύονται Schaeferus ; συναγορεύσαντα | αὐτοῖς P || 3. ὡς P || 6. ἐπιπληττειν Orelli : ἐπιζητεῖν codd. Nunc malim τωβάζειν || 14. χρημάτων Stanleius : σωμάτων || 15. φανώμεθα * : φανώμεθα || 20. ὅς * : ὅσοι || 39. τὸ P || 40. An ἐκεῖνο ἔρα ἦν; || 43. μακαριώτερον * : μακαριώτατον || 44. μακαριώτατος * : μακαριώ || 45. γ' ἂν γὰρ P || 47. ὄν om. P || 49. μεταπίσεις Bremi : μεταπίσει || 52. νοῦν P.

Pag. 614, 6. φησὶρόμος P || 13. ὅ * : εἶ || 14. ἡρέμα Valck. : ῥήμα || 15. καὶ post παιδούστους ex-rpunxi || 20. μέγρις P || 31. λόγου μὲν ἔνεκα * : λόγων μὲν ἔνεκα || 42. τοιοῦτους * : τοῦτων || 45. μὲν om. P || 53. τὸ addidi | ἀναζωπευθεῖσθαι * : ἀναθεωρεῖσθαι

Pag. 615, 7. δύνата P || 11. τελευτηκότος P || 25. πλεῖστα | πλεῖστα τε P || 30. Σωκράτους om. P || 31. ἀπόντος G : ἀπόντος σου || 38. ἡ addidi || 50. διήγγελλον W : διήγγελον

Pag. 616, 9. στίσι * (καὶ στίσι Wytttenb. Ecl. Hist. p. 404.) : ἔφη καὶ scripti et editi. Cf. Xenoph. Hellen. 2, 3, 41 || 11. αὐτοῖ * : αὐτοῖς τε P, αὐτοῖ τε r || 17. καταστήσασθαι * : καταστήσασθαι || 18. πολλοὶ W : πολλοὶ ο; || 23. παράπαν * : παράπαν ὡς || 31. τοῖς om. P || 36. ἐπιμελούμενος codex aliquis Allatii : ἐπιμελούμενος || 37. πράττειται P | ἦν delet Bremi || 39. Primus hanc ep. edidit Boissonadius in *Notices et Extraits des Mss. de la bibl. du Roy*, t. XI. P. 2. p. 51. Non est in P || 46. Huius epistole duo exempla inter se paulum diversa proposuit Orellius, Allatianum et Olearianum. Ego illud (r) exhibui, sed ita, ut pauca ex hoc (o) et P corrigerem. Platonis nomine inseriptam hanc ep. habet Parisinus 1760 | ἀνδράσιν εἶναι * : εἶναι ο || 47. Σικελιακῆς : Σικελιωτικῆς r || 48. τῶν P : καὶ r.

Pag. 617, 1. μὲν in r post δύνασθαι ponitur || 2. τὰ om. r || 3. οὗτε r || 5. συμβουλεύσασμαι P : συμβουλεύσασμαι r || 10. κρίσεων r || 13. τοσοῦτον P : ἐπὶ τοσοῦτον r || 14. διενέγκεις P || 15. Præs. abest a P || 17. πολυτέλει Kæn. ad Greg. p. 441 : πολυτέλεια || 19. μακρῆς P || 20. ὅς μ' * : ὅς P, ὅστις μέ τοι r || 21. ἐπιμελητήν P || 22. οἷάπερ * : ὡσπερ || 23. ἀμριεν-

νός * : ἀμριεννός τοιαῦτα | δίκην P || 24. τὰν | των P deleto ω || 28. ἀνθρωπος codd. | ποῶν P || 29. τῆ P || 30. τῆ σῆ P | ἦρομαι P || 31. σοῖ : σοὶ καὶ P || 32.

τῆ G : ὦν || 33. τῶν ἔχεις Kænius l. c. p. 183 : ἔχε || 34. χράματος Stanleius : χρώματος || 36. ζυπῶντα P || 37. ἐν Ἀθήναις om. P || 38. νῆσον P || 40. δὲ om. P | περιδρίπονται P || 42. ἦς P || 44. ἦς P || 48. τοὺς μεγάλους P | λευκοῦς P || 49. ὑποτραγεῖν * : ὑποτραγεῖν || 50. φασί P.

Pag. 618, 1. τοὺς-νόμους P || 6. Αἰσχίνης accessit ex G || 9. ἔαριεῖαν * : ἔαριαν || 13. Αἰσχίνης om. Pr, habet G | τῆς φυλακῆς P || 14. ἀπολέσσαι τὴ P || 18. τοὺς ἀλφειοπόλους P | τοὺς καπῆλους P || 21. πνέωντι

nescio quis : πνέωσι P || 22. γρήμα P et ad mg τούτω γὰρ οὐκ ἔτι γρήμα : || 23. Præs. suppedavit G | τωβάζειν Stanleius : θαυμάζειν || 25. ἔτοιμος * : ὁμοίως | δὲ P e corr. || 29. παιδῶν Kæn. ad Greg. p. 91 | παιδῶν || 31. ἄλις * : καὶ ἄλις | λιμοῦ Stobæus : ἀεὶ μου P, et ad mg. γὰρ ἀεὶ σου || 32. μεγᾶλα idem : μέγα || 34. Inscriptionem om. P, habet G || 35. προ-

ω ω α δίκου τοῦ P | κείω * : κίω r κίω P || 36. ἔφη P || 39. σωκράτην P | τοὺς καλλίστους P | τῶν νέων | νέους P

et ad mg τῶν νέων || 40. εὐγενεστάτους P | ἀλιειτάδην P || 42. εὐθόδημον P | Γλαύκιος * : γλάκιος || 44.

τοὺς ἄλλους P | ξανθίπου P.

Pag. 619, 2. ἀντισθένης P || 3. συρακούσας * : συρρακούσας || 6. τὴν τέχνην P || 7. ἀντισθένης P || 9. τοὺς νόμους P | ἀθηναίους P || 10. ῥαστόνην καὶ τὴν ἡδονὴν P || 13. τοὺς om. P | τοὺς P | τῆς P || 16. περικεκλιμένους libri. Correx. Kæn. ad Greg. p. 319 | τῆς τέχνης P || 17. ὑποτιθεμένους P || 18. Αἰσχίνης om. P, habet G | μὲν G : μέντοι || 19. ἐπεπόμψασαν * : ἐπιπόμψασαν || 21. μέντοι | μὲν τι P. W mavult ἐπεὶ μέντοι καὶ ἔαδε τῆ τέχνης || 26. τῆς addidi || 30. μέλητος P, sed turbatum, ut incertum sit, η an i prius fuerit | εἶγες | εἶπε W || 32. αὐτὸν P || 33. ὁπότος W : εἶ ποτε || 36. Deesse aliquid significavit nescio quis hoc loco et in proximis. In libris continuatur oratio | Ser. Ἀκουμένον || 37. τὰ ante ἱατρικῶν om. P | Δάμωνά W : δάμωνά || 39. ἐξαπομένους P || 41. καὶ δὲ ἐξήρτησάτο ἑαυτοῦ ἄλλην τέχνην * : καὶ διεξήρτησάτο αὐτῶ ἄλλην τέχνην || 45. οὖν om. P || 46. μελήτου ut supra versu 30 || 47. Μενοιτιά | Eur. Phœn. 986 || 49. αὐτῆ Bremi : ἡ αὐτῆ

Pag. 620, 4. καλλιπιδῆ, W : καλλιπιδῆ || 8. τε * : τι || 9. E. 3 σοὶ ὁ υἱὸς γράψας ἐπεμψεν || 11. ὅμως om. P || 18. εἰ ἕλω Orellius : ἕλω εἰ r. ἕλω ἦ P || 20. μέντις P || 24. κἂν εἰ Orellius : κἂν || 29. μέλητος P, sed ut p. 620, 30 || 31. καὶ P || 34. Intercidit ἡμᾶς | ἐμπεπτόκει P || 41. αἶ C. Orellius : ἂν | κρίτωνος Bremi : κρίτωνα | μῶρε | Ita P || 42. θάνε | οἴεται W, θάλια vel θαλία ἄγεται C. Orellius || 43. τεθνατώμενον P || 49. οἶον Wytttenb. ad Phœd. p. 117 : οἶόν τε || 51. τητώμενοι Valek. ad Adon. p. 201 : ἡτώμενοι || 54. γινώσκου P.

Pag. 621, 25. ἐπίστειλλε P, ἐπίστειλλε r || 32. στρατιὰ P | ἦν * : ἦν τὸ || 35. τοῖς Σωκράτους ἐταῖροις om. P, habet G | ἦν om. P || 36. αὐτοῖς P || 40. ἐπιτάντας

P || 43. διίηται * : διήηται *r*, ἀφίηται *P* || 44. πάλιν]
οι ἐπισί
πάνυ vel πάντως *W* | ἀρραίνει ὄπου *P*.
ἀγωνιζομένω

Pag. 622, 2. μελλόντων *P* || 4. ἐταιρίαν *P* || 9. Sine hiatu libri. Asteriscos posuit nescio quis || 10. οὐχ addidit C. Orellius || 17. τὰς τελευταίας C. Orellius : τῆς τελευταίας || 18. οὐδὲ Schaeferus : οὔτε || 19. διαδράναι * : διαδιδράναι | οὐδὲ νῦν μέλλει * : νῦν μέλλοι || 20. διδράσκειν codex aliquis Allatii : διακείν Ceteri | εἰ μὴ καὶ πρότερον εἰ παρὰ *P* || 21. σωθεῖς C. Orellius || 26. ἀμέ γεγονέναι (sic) *P* | ἀπέστειλας *P* || 28. τῶν αὐτῶν * : τῶν αὐτῶν ἄν *r*, ἀπ' αὐτῶν *P*. ἀπὸ τῶν (sive τᾶν) αὐθεντῶν Valck. Diatr. p. 190 || 29. ἄμες * : ἄμες *P*, ἄμες *r* || 30. ἔχομεν Orellius : ἐσμέν || 31. ἔχομες * : ἔχομες || 42. τῶν ὄν *P* || 42. ἀφυνώσαντες * : ἀφυνώσαν ὑπνώσαντες || 46. αὐτῶν *P* | κατηφεῖς * : ἀληθεῖς | Post γὰρ in *P* et *r* spatium est quindecim fere literarum || 47. πάντων] τῶν *P*, et ad mg πάντων || 48. ἄρα * : γὰρ || 49. ὅτι addidi.

Pag. 623, 3. δίκαιον οὔτε om. *P* || 5. αἰεὶ *P* || 7. κατὰ *P* || 10. προσηγέθη * : προσηγέθη *P*, προσηγέλλεται *r* || 13. τάφος * : τάφος καὶ || 23. αὐτὸν codex aliquis Allatii : αὐτοῖς *Pr* || 25. αὐτοῖ *P* || 26. δρᾶν *P* || 28. καὶ om. *P* || 30. οἶ] ὄ *P* || 31. ἔτισον Valck. Diatr. p. 7 : εἴδον || 34. πέμψατε Matthiae : πέμψητε vel πέμψοιτε || 35. ἐνθάδε * : ἐνταῦθα || 36. ἐξανύσκοντο *P* || 37. καὶ ἔτι πρότερον τῶν φυτῶν libri. Delevi dittographiam. πρότερον etiam G. Sauppium sustulit || 39. ἡμῖν * : ὑμῖν || 40. ἀνδρείας * : ἀνδρίας || 41. εἰδῶμεν Matthiae : εἰδείμεν || 45. F. εἰ δὲ μὴ ἤξετε, ἀναγκαῖον γράψωιν ἡμῖν || 49. δοκεῖ *P* | Malim προσαγορεύσατε δὲ Σίμωνα.

Pag. 624, 1. ποιήται * : ἀντίτεται || 2. τοῦ] τὸ *P* || 6. ἡμῖν * : ἡμῖν τὸ] ἀριστερές * : ἀριστερές τι || 7. περιφωτός * : περιφωτεν (sic) *P*, περιφύτευσεν *r*. Nunc malim περιφύτεται || 10. δέοι * : δέοι || 12. ἐβάλλου * : ἐβάλλου || 15. ὦν] Pro hoc in *P* spatium est || 16. ἐξ ὧν βιοῖς οἰκᾶ * : οἷον ἐξ ὧν βιοῖς || 21. ἀλοχίνης ξανθίπηγ τῆ σφακρούς *G*. In *P* ommissa inscriptio || 22. δραγμαῖς *P* || 24. καὶ ἀγαθὸν *P* || 27. ὃ ἀγαθὴ *P* || 39. γένοιτο] Post hanc vocem in *P* (fol. 59^a) saltus fit ad οἴω epistola sequentis. Periiit codicis folium unum. Suppletur defectus infra fol. 98^a αὐτῆ *P* || 41. μανικῆς Allatius.

Pag. 625, 2. καὶ *W* : μὴ || 6. Præscriptionem om. *P*, habet *r*, omisso Ξενοφῶν *G* || 7. ὄρω Luciacus : ὄρω ὅτι || 9. γράψω * : γράφαμι || 12. οἴκω] Cf. p. 624, 39 || 18. οἴμαι * : οἴμαι καὶ *P*, ᾗδη καὶ *r* | ἄξια * : ἄξια εἶναι || 19. μέλει μὴ * : μέλει διότι μέλλει || 20. διαπίπτειν περὶ] Cf. Thes. vol. 2. p. 1270 || 22. κινδυνεοῦσθ' * : κινδυνεοῦσθαι || 26. κέβητος *P* || 27. τις *P* | ἡμῖν *P* || 29. Præscr. om. *P*, habet *G*. Λιγίνου *r* || 33. ποιήσεις * : ποιήσῃ || 35. φρόνιμόν σε * : σε φρόνιμον || 37. σε * : σε εὐθέως || 38. πάλιν * : πάλιν οὖν || 42. ποιήσεις * : ποίει || 45. τινα * : τινος || 46. δέ με * : δέ || 17. [ ] Bremi. Ego malim ἀγάμενος δέ με ἔρη δ Διογύσιος καὶ Ἀρίστιππον ἐπεινεῖν τῶν εἰρημένων αβιέτο τοῦ εἰρημένου.

Pag. 626, 3. ταῦτα nescio quis : ταῦτην | ἡμεῖς

Bremi : ἡμᾶς || 5. δεῖν * : δέω || 9. Malim ἔλεγξ δὲ τὸν || 17. καταγελαστότερον * : καταγελαστότερα || 19. Πλάτωνος] πλάτωνος οἴμαι *P* || 26. ποιοῦντες C. F. Hermannus : ποιοῦντες || 27. οὔτως Bremi : τοῦτο || 30. διατρίβω idem : διατρίβων || 31. ᾿φριτιαδῶν * : ἐφεστιάδων | καὶ * : καὶ | χωρίων * : χωρίων καὶ || 34. διεβλου *P* | κινδυνεύς C. Orellius : κινδυνεύων | δέ] τι *P* || 35. ἐκείνους Allatius : ἐκείνους *P* || 39. Ad hanc epistolam et proximam emendandas usus sum Parisino

Regio 1760 (*R*) | Κρένις * : κρινας *R* | ὃ δέδωκα * : ὃ δώδεκα *R* || 44. καὶ πράττειν τι * : πράττειν τι καὶ *R* || 47. Κρένιν * : κρήνην *R*.

Pag. 627, 1. φησι *R* || 3. ὄντος Olearius : οὔτος *R* || 16. πειρασθε-τοιούτοι Bremi : πειρασθε-τοιούτους || 27.

ἐπ'] ἀπ' Allatius || 28. σώσεις *P* || 29. γὰρ om. *P* || 30. παιδὸς * : πάλαι || 31. βουκολήμασιν *P* || 32. ἐν τῇ ἀκαθήμεῖα * : ἀκαθήμεῖα || 33. ἐν addidi || 38. οἶ μάλ' *P* | οἶον *P* | ἐβόλοντό μου *P* || 39. ὑμῖν] ὑμῖν γὰρ *P* || 40. με] μὲν *P* | ἐνεθίσαντες * : ἐνεθίσων *P*, ἐνεσθίσων *r* || 42. Post ἀφικόμενοι in *r* est Κρήτες | ἀπήγγελλον * : ἀπήγγελλον || 45. φαίνεται Bremi : φαίνονται τὰ || 46. ὅπως * : εἴτω | ὃ] F. ὄντιν.

Pag. 628, 3. ὅσον * : ὅσον γούσ || 5. ἀριθμοῦ οἶ * : ἀριθμοῦς || 6. τερατευσαμένω * : στρατηγησαμένω || 7. ἐμέμνηντο * : μέμνηται || 8. διηγούντο * : διηγέται || 9. τί τε καὶ (sic) *P* | ἦ * : εἶτε libri. Sed fortasse retinendum εἶτε et alterum εἶτε inserendum post οἶμαι versus 6 || 10. ἐπελθὼν * : ἐπελθὼν | δικαιοῦθηναι *P* | εἰ] εὖ *W* || 13. ἐκάστοτε * : τότε | ὑγι | διὰ (sic) *P* || 16. σημανεῖς * : σημαίνεις || 18. λίθων * : λίθων καὶ || 19. ἐπηγερεμένας * : ἐπηγερεμένας || 22. ἂ om. *P* || 23. ἴδιον *P* | ἀσκησιν * τονίαν *P* || 24. τῆς σὺν ἐπιτολας om. *P* || 25. αὐτήκοος] Lobeck. ad Ai. 1035 || 28. δέ] σε *r* || 29. τοῦμαλιν * : τὸ πάλιν || 30. ἀπιστον Bremi : ἀπιστον ἄν || 31. νομίζω Orellius : νομίζω || 33. τῆ **] Ἀρήτη Allatius. Rectius Ἀρήτη τῆ θυγατρὶ || 34. διὰ τέλος * : δια τελεᾶ || 39. τοῦ om. *P* || 40. τὸ χρέος *P* || 42. ὡς ἂν εἰ | ἀρκεῖται (sic) *P*, ὡς ἐν ἔξου τοῦ ἀρκεῖται *r* || 43. τίς *r* || 44. δέ] δὴ νὶ *P* | τινὰ *P* || 45. οἶ] οἶαί *P* || 48. βιωτῆς nescio quis : βιωτῆς || 50. τοῦ πλείονος] Diog. L. II, 72 τὰ ἄριστα ὑπετίθετο τῆ θυγατρὶ Ἀρήτη, συνασκήν αὐτὴν ὑπεροπτικὴν τοῦ πλείονος εἶναι || 51. ἂν addidi, itemque mox post ἀδικήσαιεν.

Pag. 629, 3. μενοῦσιν *W* || 6. ὑμᾶς] ἡμᾶν *r*. Requiritur δέ σοι || 7. καταφρονεῖν * : καταφρονεῖσθαι || 8. οὐδὲ] οὐδ' οὐκ *P* || 9. ποιήσαι * : στήσαι || 10. ου
παιδεύσσα *P* || 13. κατάλυσα *P* || 14. ποτ' ἂν] που πάντως *P* | ἀδέειν *P* || 15. ὡς ἐμοὶ φίλον ἦν? || 17. τῆς om. *P* | τὴν-φιλίαν * : τῆς-φιλίας || 18. γὰρ addidi || 19. Λαμπροκλήης Allatius : τυροκλήης || 21. ἄριστα πολὺ κοινοῦμένη *P* | αὐτῶν *P* || 24. Verbum, velut παραλάβε, deesse vidit Bremi || 25. βουλομένη Allatius. ὠνόμασας addit Orellius || 26. Μίκαν Schaeferus : ἀμικαν || 27. ἐπισκήπτω C. Orellius : ἐπισκόπει | σοι om.

P || 29. Post ἄξιος deesse videtur ἔσται || 31. ἔχει *P* || 32. οὐδὲν *P* || 36. ἐμπλησθεῖς] Hom. Od. λ, 451 || 39.

οὐ

μη add. Allatius || 43. αὐτῶν P || 45. βοηθήσεις r || 47. λόγου om. P || 51. εὐεργεσίας ὑμῶν ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν προγόνων P.

Pag. 630, 4. ὑμετέραν P || 18. εἰς τὴν ἡμετέραν Ἰπρακλείαν Orellius || 19. τὴν] τοῦ Wessel. ad Herod. p. 587 | Ἀλεύου * : ἀλέου || 23. τοῦ τῶν προγόνων ἐπαίνου Bremi : τῆς προγον P (sic) || 24. προσήκει W : προσήκει || 25. Πλαταιαῖσι * : πλαταιαῖς P, ἐν πλαταιαῖς r || 26. ταῖς ἐξῆς P | τοσαύτας Bremi : τοῦτου τὰς] σῶν om. P || 34. σε addidi Schaeferus || 41. δοκῶ P. In proximis scribendum φράσαι. Reliqua non expedio || 42. παρὰ σοῦ om. P || 44. ἀλλ' οὐ Χαλκιδέων om. P || 51. φυλιᾶ P || 52. Κρεσφρόνην * : κρεσφρόνη || 53. Ἀμφιπολίτην Schaeferus : ἀμφιπολίτην

Pag. 631, 7. Ἀχαιοὺς | οἱ ἀχαιοὺς P || 9. ἐξαγγέλλει Bremi : ἐξαγγέλλειν | περὶ τ. Ἰωρ. om. P || 16. ἀπ' Bremi : ἕπ' || 17. ὑπογεύου P || 18. πάντες om. P || 19. πρόσφαισι * : προσφάσεις | ψόρος Valck. ad Phoen. p. 145 : ψόγος || 21. καὶ] καὶ τῶν P || 25. Κρισταῖοι * : κρισταῖοι || 29. ἐνίον P | Post φησι in P parvulus hiatus patet || 30. μιμεσθαί P || 31. ὄδο Orellius : δὲ || 33. λέγει | In Panegyrico || 35. οὔτε] οὔτε δὲ Allatius || 38. μὲν om. P.

Pag. 632, 2. τῶν μαθητῶν τῶν αὐτῶ πλησιαζόντων τοὺς ἐπιτιμῶντας οἱ δὲ χειρωθέντες τῆς * : τῶν μαθητῶν τοὺς ἐπιτιμῶντας οἱ δὲ χειρωθέντες τῶν αὐτῶ πλησιαζόντων ἀμαζήοντες τῆς || 9. Βάπτου ὄντας C. Orellius : ἀκούοντας || 14. ὡσπερ οὐ] ὡσπερ εἰ P || 18. παραγνώναι P. παραγνώναι τι τῶν W || 25. ὑμῖν C. Orellius : ὑμῶν r, om. P || 26. ἔγραψεν P || 27. δὲ addidit W | ἐπέωλει] δὲ πάλιν P || 30. ἀπηκρόντισεν * : ἐπηκρόντισεν || 38. ἀναγνοὺς Ruhnken. Hist. Cr. Orat. Gr. p. LXXXV : ἀναγνώ libri. W corrigit εἰ καὶ τις ἀναγνοὺς ἀπιθάνους coll. Isocr. Phil. § 27 | μολώτερον unus Allatii : ἀμολώτερον P || 39. καταστρατηγήση P || 41. ἐπιλείπει Allatius : ἐπιλείπει || 48. Inter κτήσασθαι et τῶν in libris scriptis spatium octo fere literarum est || 49. ὅσιον C. Orellius : ὅτι || 51. τοῦπερ διανοηθέντος (sic) P || 51. τοῦ περὶ σοῦ W : τοῦ περὶ σὲ οὐ r, atque ita P cum lacunula post οὐ || 52. σοπεῖν mg P : ποιεῖν | ὁποῖός τις * : ποῖός τε

Pag. 633, 1. ἀγωνιᾶν καὶ βουλομένους ἐξισοῦσθαι σε C. Orellius || 9. σὰς vulgo post τὰς additum omisi cum uno libro || 15. καὶ ὄμην * : καίτοι ὄμην || 16. πῶς * : ὡς || 17. ἀκαδημειαν * : ἀκαδημείαν || 21. ἐν τῇ ἀκαδημείᾳ * : ἐν ἀκαδημείᾳ || 30. εὐεργετῶν * : ἐπιστολῶν || 38. ἀκαδημείαν P. Feci diphthongum. Post hanc vocem in P duarum literarum spatium est, tum περι σοφία (sic). καθῆ appareret ex antecedentibus male iteratum esse || 39. ἐνδίκως-πίστις C. Orellius : ἐνδικω-πιστός || 40. προσήκει-εἶναι | Ex Platonis Epp. p. 320, C. 321 B || 41. μεῖον * : πλέον || 46. ἔτι * : αὐτοῖς || 48. κευρωρισμένον * : κευρωρισμένον | θεῖοτάτα * : θεῖοτάτον || 49. πάλαι C. Orellius : πάνυ

Pag. 634^a, 1. παραγινόμενος * : παραγεγόμενος || 4. ὀλιμα-προσκόουσης] Ex Platonis Epp. p. 320 A || 6. ἔνεκα Plato : ἔνεκε || 7. νομίζω Platonis codices : τοσοῦτω || 9. κρυώτατα P. Hoc tuetur Iosephus B. I. 4, 7, 2 καθάπερ δὲ ἐν σώματι τοῦ κρυωτάτου φλεγμα-

νοτος πάντα τὰ μέλη συνένόσει || 10. κάμνοντι Valck. ap. Sluiter. Lectt. Andoc. p. 125 : καὶ τῶ ὄντι scripti et editi. Dele diastolon post κάμνοντι || 12. τῶν * : τε || 13. ἀνδρεία * : ἀνδρεία codd. Cf. Platonis Epp. p. 320 B || 16. ἀκαδημεία * : ἀκαδημεία || 17. ἡρούμην * : ἡρόμην || 23. καὶ deleam || 24. οἰκείος * : οἰκείος ὦν || 25. τε ἀνθρώποις Orellius : τε ὦν ἀνθρώπος || 26. καὶ γὰρ-ἔστιν | Ex Platonis Epp. p. 320, C || 27. ὡς om. P || 29. καὶ addidi ex Platone || 33. τρέπον * : τρέπω || 35. ἄτερος * : ἕκαστος || 36. ἀνεμίενος * : ἀνεμίενος || 37. τε Boiss. ad Pselli Alleg. p. 258 : διὲ | Speusippi hanc epistolam esse ad Dionem datam dixit in Hübnéri Herma t. 5. Vide Plutarchi Mor. p. 70, A. Apparet nonnulla, quæ de Dionysio narrari solent, ab huius epistolæ factore ad Dionem translata esse || 38. Ἰαχχον Allatius : Ἰαχ || 39. Γαρόταν Orellius : ἀράταν | βαλλάντια τὰ ἀκόντια * : τὰ ἄλλα τὰ ἡδέα κομψὰ ταῦτα || 40. καρπότομα P || 42. ἐφ' οἷς] Cf. Plutarchi Mor. p. 338 A || 43. ζυμάζιον

Allatius : ἄζιον || 45. οὐδὲν om. P || 48. ἀναίθνην P.

Pag. 634^b, 38. πορθομείσις * : πορθομείσις || 40. ἀγχιτόν * : ἀγαχιτόν || 41. ἀριστήης μετέασιν * : μετέασιν ἀριστήης | Mox scribendum εὐδικίας ἀνεχόντας ex Homeri Od. τ, 111. Vide Plutarch. l. c. || 43. ἀκαδημειαν * : ἀκαδημείαν || 44. χεῖρες * : σκέλη || 45. πλείονες * : πλείονα || 47. Asteriscos posuit Orellius || 48. παρὰ Διονυσίου * : περὶ Διονυσίου

Pag. 635^a, 1. Φοίβου Allatius : φόβου || 3. ἀλλοθεν] ἀλλοθεν ἢ P || 8. τὰ-ἐπιδημοῦντων] Ex Platonis Epp. p. 321 A | ἡμῶν P || 10. Praefigendum est Δίων Σπευσίππῳ] sic codd. Scripsi σοι. Sed fuerit potius πρὸς σε | παιδείᾳ Allatius : παιδείας || 13. τῶ * : τοῦ || 14. ὃ Allatius | Ακαθθένεια * : Ακαθθενία || 17. τὰ ἄλλα P || 19. ἐξηπατηθεὶς P || 20. λείληθε * : λελθέναι || 22. σοφῶν] Σούων P || 24. F. τὸ ἀμάξιον θεωρεῖν ἐφ' οὐ σὺ πορεύῃ. Cf. Diog. L. IV, 1, 8. Fortasse ἐμπορεύῃ, quod referendum ad Speusippi scholas a mercede non immunes. De qua re idem Diogenes videndus || 26. ἐπίπρηξ P.

Pag. 635^b, 1. ἡμῖν P || 4. παναπέληκτος P | νόσων τε.....] Ita P. ονοσον τε ἐπιδεικταίων codex aliquis Allatii || 10. φιλοτιμηθῆναι καὶ (sic) P. Fortasse ἔγχελατῆσαι καὶ || 14. ἴσασι τί ἴσον] F. ἴσα σοι τίθεναι. Jacobs. Lectt. Stob. p. 105 ἴσα ἀντὶ ἴσων ἔχομα ἔν || 15. σωφρονήσις * : σωφρονῆς || 16. σωσωφρονήσω P || 21. εἶμεν P || 23. ἀλαζόνι-ἀνδρὸς Valck. : ἀλαζονίω ἀλλά μοι δοκεῖ ἔμῳν τι ταχόντα μένανδρος || 25. ἐς add. Valck. || 31. συνοπαδὸς * : συνοδὸς || 32. Post λέγειν excidisse videtur εἰ μὴ.

SOLOX.

Pag. 636, 1. Solonis epistolam habet Diogenes L. I, 64-67. Secundam novit et Suidas s. v. Ἐπιμενεύης.

SYNESIUS.

Synesio emendando adhibui Laurentianum plut. LXXXVI, 8 (A), Monacensem 490 (B), Lipsiensem (L), Parisinos 1301 (M) 1040 (P), Marcianos 436 (F) 505 (X), Guelferbytanum 104 (G). Præterea præsto fuerunt notæ a Boissonadio conscriptæ, de quibus in præfatione dixi. Earum partem efficiunt lectiones codicum « ABCD », quorum originem numerumque ille quidem non aperuit, sed quos a Parisinis 1039 1040 1041 1042 non diversos esse aliunde concicere licet. Codicum meorum discrepantias, nisi quibus ad emendandam Petavianam (p) vel Mignianam (m) usus suus, perraro proposui.

Pag. 638, 8. ἐποησάμην B : ἐμοποίησαι || 9. ἐγχερίναμι * : ἐγχερίναι || 15. δὲ M : δ' || 21. κρίσεις AM : ψήφους || 23. Ἰωάννη] • Nescio an Ioannes iste sit qui Æmylium interfecit : ad quem nonnulla extant Synesii epistolæ. » Petav. « De Æmylio a Ioanne interfecit v. ep. 44. Nescio an ipsum respiciat locus ep. 50. p. 188d δδύρομαι δὲ τὸ κλεινὸν ἔδαφος τῆς Κυρήνης ὁ πάλαι μὲν εἶχον Καρνεάδαι τε καὶ Ἀρίστιπποι, νυνὶ δὲ Ἰωάννη καὶ Ἰσθλιοί. Et de eodem ep. 66. p. 206° ἐπὶ στρατοπέδου γενόμενος Ἀλέξανδρος καὶ Ἰωάννη τῶ μακαρεῖτη συστάς· τιμᾶσθω γὰρ παρ' ἡμῶν ἡ μνήμη τοῦ τελευτήσαντος ὅτι πᾶσα δουραμένηα τῶ βίῳ τούτῳ συναποτίθεται. Hinc patet fuisse eum in exercitu, quod firmat ep. 37, ubi de eodem ἐρξῶ τοῦ τι ποιεῖν στρατιωτικῆ πρέπον. » Boiss. || 25. δέδοιθι : « φοβοῦ Moschopolus in Attica sylloge, quem memoria lapsus potius crediderim. » Id. || 28. μισθοδότην AM : μισθοδότας || 34. ἐξήρητητό τε καὶ περιέκειτο] « Cf. de Regno p. 16^a. » Boiss. || 35. οὖν A : γούν || 36. ἀμφικεφάλου Salmasius : ἀμφικεφάλου scripti, κἀθεδρα ἀμφικεφάλου Boissonadio esse δικεφάλου, « sella, in qua utrimque latera ita assurgunt, ut caput possit commode in aurem utramque reponi. » « Schol. φορεῖον. κλίνης ἐξ ἑκατέρου μέρους μᾶλλον δὲ πάντοθεν κεφαλᾶς ἐχούσης ἦγον ἐν κύκλῳ ἐπικλιντρα ἐγούσης, λέγει δὲ τοῦνομα Πλάτων ἐν ταῖς Ἑορταῖς· Κλίνην ἀμφικεφάλου πιζίνην. » Boiss. Pollux ἀμφικολλον ἐν πιζίνην. V. Meinek. Com. vol. 2. p. 628.

Pag. 639, 2. τοὺς γάμους M : τὸν γάμον || 5. αὐτῆν X : αὐτὴν || 8. ἐπόμπουσαν L : ἐπόμπουσαν | γὰρ A : γὰρ καὶ || 22. Ἰνκαριών] Cf. Steph. Byz. v. Εὐκαρπία || 39. ποιητὸς A : ποιητὸς || 42. οὐπω εἶτι A : οὐπω εἶτ' | Homer. II. η, 217 || 44. κἂν εἴ τι συμβαίη a : κἂν τι συμβῆ || 46. Edidit hanc ep. et adnotavit Boissonadius in Sinneri Novo SS. Patrum Græcorum Sac. IV. Delectu. Paris. a. 1842, p. 445 sqq. || 49. συνακλιαν] « Aristoph. Eqq. 9. Philostr. Imagg. I, 11. » Boiss.

Pag. 640, 4. γὲ accessit ex uno Boissonadii || 13. εἰς * : ὡς | οὐδὲν-ἦν A : οὐδὲν δευρὸν ἦν ἡμῶν || 23. τεμάχων A : τεμάχων || 24. τεῖχος τὸ] Cf. Boisson, ad Eug. Nic. VI, 601. G. Herm. Opusc. IV. p. 287 || 26. ἡμᾶς σχολάζειν AM : σχολάζειν ἡμᾶς || 29. περιεκάμψαμεν * : κατεκάμψαμεν || 31. γραμματεῖος sec. A : γραμματεῖος || 32. ἀνακαργότων A : ἀνακαργότων || 34. ἀποστρέψας-μετανοίας AM (nisi quod A habet ἀπο-

στρέψαντες) : ὡσπερ ἐκ μετανοίας ἀποστρ. τὴν ναῦν || 39. διαρμένων X : διαρμενίων || 46. χρῆται B : χρῶτο || 51. τῆς addidi ex A || 53. ὑποδέχεται X : ὑποδέξοιτο | ἐξεκεχώρητο L. Dindorfius in Thes. s. v. : ἐξεκεχώρει

Pag. 641, 6. ναυτίλλεσθαι τέχνη A : τέχνη ναυτίλλεσθαι || 9. καὶ post διαστ. addit M | προστιθέντος M, προσ-

τιθέντα A ab eadem | τοιοῦτον M : τοῦτον || 15. μὲν A : μὲν οὖν | ἀγουσι AM : ἀγουσι οἱ || 21. Soph. Ai. 1146 || 24. ἐβαλόμεθα La : ἐβαλλόμεθα || 28. τὸ τοιοῦτον libri mei omnes : τοῦτο || 29. αὐτοῦ Boissonadius : ἑαυτοῦ || 31. πένοντος A || 33. μικροπρεπέστερον A || 38. τὴν ναῦν ἐκ τῶν ἐνόντων A : ἐκ τ. ἐ. τ. ναῦν || 39. ἐπανεγίνωσκε AM : ὑπανεγίνωσκε || 44. ἀντιλήφεται AM : ἀντιλήφιστο || 52. αὐτίκα * : αὐτίκα ἂν | περιγράφων AM : παραγράφων

Pag. 642, 8. νεκύριον Boissonadius : νεκύριον || 14. τὰς adieci || 29. ἔκλαον * : ἔκλαιον || 31. χρημάτων L : χρημάτων ἕνεκεν || 33. ἀποδράναι * : ἀποδράσαι || 40. οἶδ' a : οἶδα || 47. τὸ acc. ex AM || 52. ἀτέρα B : ἑτέρα A, ἡ ἑτέρα p | γὰρ * : δὲ | δὲ * : γὰρ

Pag. 643, 1. περιεβάλομεν M : περιεβάλλομεν || 15. ἄστρων a : ἀστέρων || 16. ἐλλιμενίζειν * : ἐλλιμενίζειν οἶδ' || 20. ὀάλαττα AM : ὀάλασσα || 21. εἰδὸς AM : εἰδὸς ἦν || 23. ἀρηγώμεθα * : ἀρηγώμεθα ἐν οἷς ἦν || 26. ἀπόλλεσεν X : ἀπολόλεκεν || 32. ἐγγυρίψαντες AM : ἐγγυρίψαντες || 37. χεῖρ B : χεῖρε || 38. χηρῶμεθα * : χηρῶμεθα || 41. χωριτικῶς G. Dindorfius in Thes. : χωριτικῶς || 43. τέλος L : τέλος μόνος | ἦκεν X : ἦλθεν || 46. πλεῖν * : πλείους || 51. καὶ πάλιν mg X : καὶ μάλα || 54. ἀπὸ AM : ἀπὸ τοῦ

Pag. 644, 6. ἂν acc. ex G || 7. ὁ G : ὁ δὲ || 8. δοῦς B : διδοῦς || 12. οἱ μὲν ἐντελεῖς] Schneider. ad Aristot. H. A. t. 3. p. 455 || 13. κωθίους * : κωθισοῖς mei, ἐπὶ κωθίσις p nescio unde || 14. ἰούλους * : ἰούλοις || 16. ἐπιλάθεται M : λάθεται || 19. νυνὶ a et codd. mei : νῦν || 21. μεντᾶν * : μὲν ἂν | τὸ codd. mei : τὸ τῶν || 25. ὄρνεον ἐκτόπως ἦρδ'] « ἦδ' non ad suavitatem, sed ad formæ amantitatem referendum videtur, quæ fere ad pavonem accedit. » Schneider. l. c. p. 428 || 36. τί plerique mei : τί γε | τό γε a : τὸ || 38. ἀρετὴν X : ἀρετῆ || 43. καὶ γὰρ * : αὐταὶ γὰρ || 45. διὰ τῶν M : δι'

Pag. 645, 2. ἡ δὲ a et codd. mei : ἡ || 4. τὰπὶ L : τὰ ἐπὶ | τι restitue ex a | τοῦ addidi ex M || 10. τι acc. ex AM || « εἰς μῆκος scholium sapiunt et absunt a duobus codicibus. » Boisson. ad Philostr. Her. p. 646 || 18. ἐναρμύσας A : ἐφαρμύσας || 20. τίθης * : τίθης A, τίθης Mp || 27. οὖν AM : γούν || 32. δεήσαι X : δεήσαι || 33. τι X : τοι || 37. θρλουμένην A : θρλουμένην || 38. μοιχᾶν * : μοιχᾶσθαι || 50. γενέσθε * : γίνεσθε

Pag. 646, 5. ἐγγεγερσῶθω A : ἐγγεγερσῶθω || 16. μὲν addidi || 31. 1. Reg. 15, 11 || 36. ὡς ἡμᾶς acc. ex X | ἴν' A. ἴνα || 41. ἀργυρίον A : ἀργύριον | ἀποδομένους A : ἀποδομένους || 46. διαγάγη A : διάγη || 47. ἐξελέγξοντας αὐτὸν A : αὐτὸν ἐλέγξοντας || 49. Θεοδώρω καὶ τῇ κεραλίῃ] « Crediderim partem inscriptionis huius, καὶ τῇ ἀδελφῇ, in sequentem epistolam rejiciendam esse. Nam solum Theodori fit hic mentio. » Petav. « Credo hic falsum esse Petavium. Epistola est

omnino directa ad duos; nam δοκεῖτε-τὰ καθ' ὑμᾶς συνόνας-γράμμασιν ὑμετέροις et alia non sunt certe ad unum dicta. * Boiss.

Pag. 647, 3. τις acc. ex Parisino 1039 || 8. χρῆν α Saidas s. χρῆν; χρῆ || 9. μηδὲ τί A Suidas: μηδ' ὅ, τι || 14. « Vox diaconiasticā hic est propria. Sic ep. 13. 140. » Boiss. || 15. παρερωράατε * : παρερωράατε || 19. τὰ om. A et Boissonadii quinque. « Sed τὰ firmat locus præcedentis epistolæ παρ' ὑμῶν τὰ περὶ ὑμῶν εἰδένασι. » Boiss. || 21. γεγόμεμεν L : γεγόμεμεν || 23. ἀλλὰ acc. ex M || 40. τε addidi ex A || 41. σεβασμία L : μακροία || 43. Operarum vitium. Ser. παρερωράμενος. « Schol. ὡς Ἀριστείδης: Παράδοξον μὲν οἷον οἶδα ἔρων λόγον. » Boiss.

Pag. 648, 4. « Amissorum liberorum meminit ep. 16. 17. p. 196 C. Quibus etiam locis firmatur vulgata παιδίων [παίδων A et unus Boissonadii], ut et ep. 82. » Boiss. || 7. ἐμμενεῖν * : ἐμμέγειν p. F. μενεῖν propter hæatum || 14. ὄγκων B (cf. ep. 105) : κόσμων || 15. θεοῦ A : τοῦ θεοῦ || 16. ἐξούλετο A : ἡξούλετο | νομέα τοῦ βίου | « Sic ep. 8 ὁ θεὸς ἀγαθῶν νομέας. 96 εὐχομαι τὸν γεγόμενον νομέα τοῦ βίου. » Boiss. || 25. πᾶς * : ἅπας || 32. εἰς αὐτὴν acc. ex G (cf. p. 236 A) || 34. ἴθι παρὰ || Sic ep. 44. p. 182 B ἴθι παρὰ τοῦς νόμους p. 198 D ἴθι παρὰ τὸν ἱερέα. » Boiss. || 43. διὰ πάσης εὐφήμου μνήμης ἄγε | « Et sic alibi loquitur: ep. 17 δι' εὐφήμου μνήμης τὴν σὴν ἄγοντι σεμνοπρέπειαν. » Boiss. || 46. σοι A : σοι καὶ

Pag. 649, 7. ἐλλιπές A : ἐλλιπές || 18. οἶον a : οἶων || 22. « D Διονυσίω, E Διονύσω. Sed Ἄνυσίω scripta videtur. Nam ep. 6, qua de hoc eodem Carna agebatur, eidem data fuit Ἄνυσίω. » Boiss. || 27. δῶ δίαχν | « Is nempe, qui Carnamprehendendum adduxerat et volente Synesio, nolens forsā ipse, dimiserat. Pœnas ab eo repetere poterat Anysius, quod captivum abire passus fuerat. » Boiss. || 29. μηδὲν codex nescio quis: οὐδὲν || 31. ὑδροσκοπίου L : ὑδροσκοπίου || 32. συννωθῆναι codex aliquis Petavii : συννωθῆναι || 37. τοῦ τε κόνου L : τοῦ κόνου τε || 38. βαρῶλλον || Cf. Beckmann. Geschichte der Erfindungen IV. p. 242-264. Schneider. Eclog. Phys. II. p. 343 || 42. ὑπεργόρυσσα || Sic ep. 23 πρὸς ἑνδείξιν καὶ φιλοτιμίαν ὑπαγορεύειν ἐπιστολάς. ep. 72. p. 218* ὑπεργορεύσασμεν πρὸς τὴν βουετέραν ἀδελφότητα γράμματα. » Boiss. || 44. πᾶν X : ἅπαν

Pag. 650, 1. ἀπελθόντων] Tres Boissonadii παρελθόντων, « ἀπελθόντων de mortuis passim legitur, παρελθόντων non item. Noster ep. 21. p. 174 D τὸν ἀπελθόντα. 44. p. 182 B τὸ προκαθηράμενον ἀπελθεῖν. » Boiss. Vide tamen Theodororum Prodr. Rhod. I, 285 τὸν ἡγασ, ὦμοι, καὶ παρ' ἄλλοις πρὸ γρόνου || 2. ἄξιον ᾦν * : ᾦν ἄξιον X, ἄξιον p || 3. ἄθρον M : ἀθρόν || 12. μέλει a : μέλλει || 15. « σεμνοπρέπειαν vocem honorificam infra tribuit Duci, ep. 21 εἰ τοῦ Θεοδοῦρου μνήμη παρὰ τῆ σεμνοπρέπειᾳ τῆ σῆ. » Boiss. || 16. ἐμπειληχότι a : ἐκπεληχότι || 17. τε acc. ex G || 26. Θεοδώρου || Meminit eius ep. 20. 21. 32, ex quibus locis nihil discimus, nisi fuisse istum κοινὸν ἀπάντων Πενταπολιτῶν πρόξενον. » Boiss. || 35. « Hic Herodes idem esse videtur de quo ep. 3. » Boiss. || 37. τοῦτ' L : τοῦτο

|| 39. ὅς ἐστ' ἄλλῃ. » Idem est sine dubio quem ep. 18 dicebat χρυσίον νομῆν στρατιώταις κομίζοντα. » Boiss.

Pag. 651, 5. ἐκείνῳ a et omnes mei : ἐκείνου || 14. κεχαρισμένος unus Boissonadii : χαρισάμενος || 37. κατὸν videtur delendum esse.

Pag. 652, 9. μήτε L : μήθ' αἰ || 12. οἰκείοις] Infra ep. 31 τὸ γὰρ εὖ ποιεῖν ἐν τούτῳ μόνον ἔχουσι κοινὸν ἔργον ἀνθρώπων καὶ θεῶς. Themistius VI. p. 78 D τριῶν ὄντων, οἷς ὁ θεὸς διαφέρων θεὸς ἐστίν, ἀδιότητι τῆς ζωῆς, περιουσίᾳ δυνάμεως, τῷ μὴ διαλείπειν εὖ ποιεῖν ἀνθρώποις, καθ' ἐν μόνον τοῦσχατον τῶν εἰρημένων, ἐρικτὴ βασιλεῖ πρὸς θεὸν ὁμοίωσις (cod. 2988 ὁμοιότης). » Boiss. || 16. ἐν παρῶσι a : ἐν τοῖς παρῶσι καὶ 17. ἐν L : ἐν τοῖς || 18. δὲ acc. ex a || 21. οὖν acc. ex M || 22. πέπαυται a et omnes mei : πεπαύσεται || 25. ὁ * : καὶ ὁ || 33. ἄλις ἔχει | « Sic p. 185 B. Heliodor. I, 3. » Boiss. || 35. τότε G : τοῦτό τε

Pag. 653, 3. προπούσας-ποριζόμενος] Unus Boissonadii χαριζόμενος. « Eadem permutatio infra in loco simillimo ep. 38. p. 179 D et ep. 57. p. 200 D, ubi mg Petaviana πορίζονται. Vide etiam ep. 79. p. 224 D δεινὸς γὰρ ἀνὴρ ἐξευρίσκειν ὑποθέσεις τῆ τε ἑαυτοῦ καὶ τῆ τοῦ θόαντος φύσει προπούσας. » Boiss. || 5. Hanc ep. a Synesio sumpsit Dionysius Antiochenus (33); ex Dionysii epistolis inter Libanianas relata est (1188) || 7. Πλάτωνος] Gorg. p. 474 B. « Huc adludit ep. 67. p. 215 D. » Boiss. || 17. δεῖσθαι θεοῦ L : θεοῦ δεῖσθαι || 22. οἰκείως A : οἰκείως || 25. καλούμενη a : καλούμενη || 33. Λυσίας] « Theophyl. Bulg. vol. 3. p. 650 D ταῦτά γε ἦδη ἀπέγνωστο καὶ, Λυσίας ἂν εἶπεν, ἐξεργαστο ἡγεμόνων κακότης. » Boiss. || 36. Κότυ: M : κοτυτοῖ relinqui et a. « Infra ep. 44. p. 184 D θεασώτην τῆς Κότους. » Boiss. Idem ex nescio quo Synesii codice adscripsit scholion: Κότυς ἐστίν ὄνομα θεοῦ ἐφόρου οὗτος τῶν αἰσχυρῶν, ἦτις καλεῖται καὶ Κουτυά. Κομισάλοισι παγινλοῖς, δαίμων Πριαπῶδης ὁ Κομιστάλος, καὶ τοῖς αἰσχυροῖς ἀνακαίμενος, ὡς Ἐλλάδῶνς φησιν || 37. τούτου τοῦ νόμματος. » Adludit ad Aristoph. Ran. 890. » Boiss. || 43. φευγέτω M : ἐχέτω | ἡμᾶς A : αὐτὸν p, om. M. Petavii coniecit ἐχέτω τὴν ἐνεγκούσαν αὐτὸν πῶλιν || 44. καταπιμπλάμενον A : ἐμπιμπλάμενον

Pag. 654, 7. ποιήσεται * : ποιήσασιν || 8. ἐκροσότη * : ἐκροσότη || 12. μισθοῦ unus Boissonadii : μισθῶ || 18. διαφθεῖρα M : διαφθεῖρειν || 25. ὅ τι A : ὅ || 32. συνεισάλλεται Petavii : συνεῖς ἄλλεται

Pag. 655, 13. περιμένει * : περιμένεις || 16. Οὐρανίω] mg Petaviana γρ. Χρῶση. Cf. ep. 83 || 20. νισαίων A : Νισαίων || 21. ἀχδέστερος A : ἀειδέστερος | λιπύταρκος * : λιπύταρκος || 26. πρὸς γε τοι A : πρὸς μέντοι | ὅσῃ * : ὅσῃ || 28. ὅσῃ * : ὅσῃ || 33. γενέσθαι AGLM : ἦγεν

Pag. 656, 6. Cf. Porson, ad Eur. Med. 144 || 24. αἰμίλιον A : Αἰμίλιον || 40. βελτίον L : βελτίστον || 42. ἄθρον * : ἀθρόων A, ἀθρόων relinqui || 46. τῷ acc. ex L | δοῦναι τὴν δίαχν. » D sine articulo. Sic ep. 28 τὸ δοῦναι δίαχν. Sed mox δοῦναι τὴν δίαχν. [p. 657, 10] et p. 183 B δοτέον τὴν δίαχν. » Boiss.

Pag. 657, 2. οὐκ a : ὡς οὐκ || 18. οἶε: A : οἶη || 26.

ἐνεκα] Ita Petavius, ut videtur; libri mei ἐνεκα || 32. οὐπω *A*: οὐ || 44. αἰμιλιου *A*: Αἰμυλλου || 48. ὑπερ acc. ex *A* || 50. ἐξωνήσατο*: ἐξωνήσατο

Pag. 658, 5. δημοσι. μετάνοια *A*: μετάνοια δημοσιεύσεια || 37. μή *M*: μηδὲ || 47. διεξελθὼν *A*: διελθὼν || 48. Scribendum hic et p. 659, 2. γ. Σπάταλον, itemque Spatalum in interpretatione || 50. προσάγων] «Vox est hic propria. Supra p. 184 C προσήγαγον ἄν σε καθάπερ ἰατροῖς τοῖς νόμοις.» *Boiss.*

Pag. 659, 1. βεθομημένος *A*: διαβεθομημένος || 2. ἔστιν οὗτος *M*: οὗτός ἐστιν || 10. δεδήσεται*: δεδήσεται || 13. ἐξηρημένοι *A*: ἐξευρημένοι || 17. ὦν τε *A*: τε ὦν || 19. τὸ μὲν-Δίκη] «*Ep.* 50 τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς οἶδεν ἢ Δίκη.» *Boiss.* || 21. τῆς θεᾶς*: τὴν θεοῦ || 22. ὄντα *LM*: ὄντας || 23. αἰμιλιου *A*: Αἰμυλλου || 25. οἶδεν ὅτι εἰ καὶ *a*: εἰ δὲ ἄν || 27. ἀλλ' *A*: ἀλλὰ || 28. ἄν acc. ex uno Boissonadii | οὐδὲ ἐμβαλοῦμεν-σι-τηρόμεθα] «*Eadem formula ep.* 58. p. 203 B. Ita Agretorius Naz. I. p. 292 B in *Nomma* matre laudat τὸ μήποτε δεξιὰν ἐμβλήθηνα ἢ χειρὶ μίγνηαι χερσὶν Ἑλληνικαῖς ἢ χειλεσι, ἀλλὰ μὴδὲ ἄλλων κοινωνῆσαι, μὴ ὅτι ἐκούσαν ἀλλὰ μὴδὲ βιασθεῖσαν τοῖς ἀπὸ τῆς βεθίλου καὶ ἀνάγνου τραπέζης.» *Boiss.* || 29. αἰμιλιου *A*: Αἰμυλλου || 31. προστορπὴν] «*Cf. ep.* 58. p. 202 D.» *Boiss.*

Pag. 660, 4. διοσκορίδης *L*: Διοσκοουρίδης || 10. ὁ *La*: ὄν || 21. δέομαι *M*: δέομαι πάνυ δέομαι || 26. ἄν *LM*: ἄν τις || 38. οὐ σε unus Boissonadii: οὐτε σε || 46. τῇ διαδοχῇ-συνέστησε] «*Ep.* 74 αὐτὸ τοῦτο τῇ διαδοχῇ τοῦ γρόνου συνέστησεν.» *Boiss.*

Pag. 661, 5. αἰμιλιου *A*: Αἰμυλλου || 14. ὑποψίασ *pr. A*: ὑποψία || 20. πλεῖστα *A*: πλεῖω || 22. στερόμενος *A*: στερούμενος || 27. τε acc. ex *L*.

Pag. 662, 3. ἀνατρητός] Suidas s. v. Zonaras p. 183: ἀνατρητάς || 6. φάσσειεν propter biatum, ut videtur. Nisi scribendum est πρὶν ἄν οὖν φάσσει πάσας ἀποδόμενος] «*Eadem eidem scribit ep.* 83. Unde fere crediderim inscriptionem alterutris non esse sinceram, atque hanc epistolam fortasse Troilo scriptam fuisse. Nam infra ep. 111, quæ Troili nomen præfert, nonnulla de Dioscorii studiis habet, de quibus item in hac. Notandum tamen, ibi in inscribenda epistola variare libros, et esse qui non *Troili* sed *Fratri* nomen exhibeant.» *Boiss.* || 19. διοσκορίω *a*: Διοσκοουρίω vulgo. *Ser. Διοσκόρου* || 25. τῷ suppleditur unus Boissonadii || 30. γένηται *A*: γένοιτο || 31. ἐκεῖ *a*: ἐκεῖσε || 33. δεῖναι *a*: κακῶν || 35. μηδὲν μὲν *A*: μηδὲν || 38. ἀκαθήμεϊαν*: ἀκαθήμεϊαν || 48. ἰόντα*: ἰόντα

Pag. 663, 3. ἐπιπίστευτο*: πεπίστευτο || 18. τὸ addidi | ἀναγνώσομαι *L*: ἀνακτῆσομαι v. Nisi scribendum τὸ ἀρρενωπότερον ἀνακτῆσομαι omisso εἰς || 24. ὅφ' *M*: ὅφ' || 27. οὖν *G*: γὰρ || 28. ἰσχυρίζομαι omnes mei: διισχυρίζομαι || 30. ἀλλ' ὁ *G*: ἀλλὰ || 35. τολμήσεις τις*: τολμήσεις τις *G*, τολμητέον *m* || 43. τὰ κακά sec. *L*: κακά || 44. γίνεται *L*: γίνονται | ἐπειδὴ δ' οὖν *A*: ἐπειδὴ οὖν || 46. γὰρ addidi ex *AM*.

Pag. 664, 2. γρησθαι *M*: γρησθαι καὶ γὰρ || 3. δέχεται *L*: δέχεται || 5. βαρβάρω *A*: βαρβάρων || 7. δημόσια *ALM*: δημοσίαις ceteri et edd. «*δημόσια verum esse*

apparet ex his quæ modo dicuntur: ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς ἐπεξέγγεται, ubi κοιναὶ συμφοραὶ quod hic κακὰ δημόσια.» *Boiss.* || 11. τοῦτ' *A*: τοῦτο | σε sec. *L*: καὶ || 14. τὴν acc. ex *G* || 15. θεός *G*: ὁ θεός || 22. εἰσι acc. ex *ALM*. Post hanc vocem expunxi αἰ, quod in omnibus libris est || 23. δημουργικῶς *M*: δημουργῶν || 25. οὐδὲ γὰρ *A*: οὐ γὰρ || 32. γέγονε *M*: γίνεται || 33. ἐκείνω acc. ex *G* || 50. μακάριός *G*: μακάριος γὰρ || 54. κακεργέτιδος *A*: κακεργάτιδος

Pag. 665, 2. ἤμῶν τὰς ἀμαρτίας *A*: τὰς ἀμαρτίας ἤμῶν || 16. ὡς acc. ex *M* | ἐλαχίστων*: ἐλαχίστων || 27. τοῦτ' *A*: τοῦτο || 33. δὴ *M*: δὲ || 38. ἀνέτιθην *A*: ἀνέτιθουν || 40. βίβλιω *G*: βίβλω

Pag. 666, 7. ἤμῶν*: ἤμῶν || 12. ὑπὸ φρόνου δαίμονος] ὑπάτων φρόνων δαιμόνων Bevingius in Iahnii ann. 1831. p. 346 || 17. ἀλλ' ἄμα τε *G*: ἀλλὰ || 26. ἄρα*: ἄρας || 29. τοσοῦτο *G*: τοσοῦτω || 37. τὸ acc. ex *A* et omnibus meis || 39. αὐτοῖς *M*: αὐτούς || 46. δὲ

G: δὲ καὶ || 52. ἀπροσεξίας *G*: ἀπραξίας | εὐραμενος *M*: εὐράμενος

Pag. 667, 2. περὶ τὰ addidi ex *M* || 5. τε δεῖνον αὐτὸς *LM*: αὐτός τι δεῖνον || 7. τὰ addit sec. *L* || 8. δουλεύω τῷ λόγῳ *M*: δουλεύω τῷ λόγῳ | τι *M*: τοι || 13. παραμυθία] Recte, v. ep. 79. p. 689, 28 || 20. ἰκεταίαις p. 689, 39 | ἰκεταίαις || 21. ὅς p. 689, 40: εἶτε || 23. ἐκκεῖμενος] «*Ep.* 79 καὶ πᾶσιν ἐκκεῖμενος.» *Boiss.* || 24. κατ' αὐτὸν *M*: κατ' αὐτὸν || 34. ἀλλὰ καὶ *G*: ἀλλὰ || 41. οὐτ' *M*: οὐτε || 42. εἰσερπύσαι *M*: προσερπύσαι || 49. ἄλλο *M*: ἄλλο τὸν v. Fortasse ἄλλο ἀλλ' || 50. ὦν acc. ex *M* || 54. θυνησκοπέω] Suidas v. ἄνθρωπος et θυνησκοπέω.

Pag. 668, 1. τῆσ *acc. A* || 3. ἐγὼ *AM*: ἐγώγε || 4. ἀπεγευσάμην *M*: ἐγευσάμην || 11. ἀνθρώπων *AM*: λαῶν || 12. τὰς acc. ex *ALM* || 22. ὑμῖν καὶ acc. ex *G* || 26. συγκαθῶεν Suidas v. Πολιτικῶς: τὸ κλιῶεν || 33. πρὸς *M*: ἐν || 36. παρὰ *ALM*: παρὰ τοῦ || 42. προθυμήσομαι *G*: προθυμήσομαι || 43. γὰρ τις *G*: γὰρ || 46. ἀρχὴ sec. *L* et Suidas: κίνησις || 48. μὴ-ῆ] Platonis verba in Phadone p. 67, B. «*φησὶ* ποσὺν non nominato quis dixerit. Et sic alibi. P. 277 D καὶ εἴ τω, φησὶ, θεῶν ἐπίθετος πρότερον ἤμεν. Ep. 100. p. 239, D ἀλλὰ κόσμος, φησὶν, ἐν ἑλαγες Σπάρταν. Et De Insomniis p. 141, B ἔχει γὰρ τινα, φησὶν, ἐν αὐτῷ μερίδα.» *Boiss.*

Pag. 669, 7. πλεῖν *a*: πλεῖον | ἐνανθρωπήσαντι *A*: συνανθρωπήσαντι || 9. εἶει *G*: εἶε' || 20. πρὸς *A*: πρὸς τὸν || 21. ἐπιμελητής *G*: ἐπιμελής || 28. διαγίνεσθαι] «*Ep.* 79. p. 225, C ἄν γε διαγένηται.» *Boiss.* || 32. θεατροκοπίαις *AM*: θεατροσκοπίαις || 34. οὐδ' *M*: οὐδὲ || 35. συγγινόμενος *G*: συγγενομένος || 36. ποιέσθαι: οὐκ ἀρχήσους *G*: οὐκ ἀρχήσους ποιέσθαι || 37. οἵτινες *G*: εἴ τινες || 47. ἄν addidi || 50. ὅστις δὴ mg Petavii: ὅστις ἐπειδὴ || 53. πορίζονται] *Cf. ad p.* 653, 3 || 54. ἤμῖν *G*: ὑμῖν

Pag. 670, 1. λυσιτελέστερος *G*: λυσιτελέστατος || 2. μόλις μόνοι *AM*: μόνοι μόλις || 4. κατωρθώσατο *G*: διωρθώσατο || 14. εἰσαυθίς *M*: εἰσαυθίς || 18. τοῖς ἐπισκόποις *M*: πρὸς τοῖς ἐπισκόπους || 24. λοιμὸν mg Petavii: λιμὸν || 25. ἀκαίτῳ ἐπεξελεύων *AM*: ἐπεξελεύων ἀκαί-

εἰς || 26. * κολαστηρίων ὄργανον] **AB sine** ὄργανον, et credo delendum esse ut glossema. **Infra p. 202 B** αὐτὸν τοῖς ἀποτροπαίοις κολαστηρίοις ἠκίζετο. **Ep. 79. p. 224 C** ἔξερῶν καὶ ξένα ἄττα κολαστήρια κατ' οὐδενὸς τῶν ἀδιούκων. **Theodoretus hist. V, 38** τὰς τῶν κολαστηρίων ἐπινοίας. **Boiss.** || 29. ἐνολαβίδα] **Suidas s. v.** || 30. καὶ pr. **A** : καὶ τὴν || 39. σεναχηρεῖμ **AM** : Σεναχηρεῖμ || 46. ὅρ' **M** : ἄρ'

Pag. 671, 7. εὐράμενος **AM** : εὐράμενος || 14. ὅρ' **AM** : ἐπ' || τῷ σταθερωτάτῳ **M** : τὸ σταθερωτάτων || 23. « **B** δημοσίους, quod praefero ut ἀτικώτερον. » **Boiss.** || 27. κρατήσειεν **a** : κρατήσῃ || 28. καὶ γλώττη omitunt omnes mei. Est in **p** et uno **Boissonadii**, qui haec adscripsit : « **Supra** ἡ γλῶττα τῆ γνῶμη συνέδαινε. **Ep. 79. p. 224, C** ἀποφρὰς ἀνθρώπος, παλαμναίαν ἔχων καὶ γνῶμην καὶ γλῶτταν. 84 τῷ γλῶτταν ἔχειν ἀκούσαν τῆ γνῶμη. 105. p. 250, **B** οὐδὲ στασιάζει μοι πρὸς τὴν γλῶτταν ἢ γνῶμη » || 33. προστροπῆς] « **Ep. 44.** τοὺς Αἰμίου γὰρ ἀλάστορας δέδιμεν, εἰ θιγγάνων ἡμῶν ἐναπομόρηξή τὴν προστροπὴν. » **Boiss.** || 34. καὶ γνῶμη καὶ σῶματι] « **Ep. 44. p. 184, C** εἰ δὲ σὺ καθαρὸς καὶ χεῖρα καὶ γνῶμη. **Ep. 5. p. 168 A** καὶ γνῶμη καὶ χεῖρας ἐκίνησεν. **Ep. 78. p. 224 B** καὶ γνῶμη καὶ χεῖρα τούτους παραπλησίους. **Gregor. Naz. or. XIX. 309 A** χεῖρὶ μᾶλλον ἢ γνῶμη. » **Boiss.** || 37. καὶ ante θάνατι. acc. ex **M** || 42. ὁμορβρίον **ALM** : ὁμορβρίον ceteri. « **Infra ep. 66. p. 207 D** γενόμενον ὁμορβρίον, ubi **A** ὁμορβρίον. **De provid. II. p. 134 D** ὁμορβρίους ἀνθρώποις ἐγένετο, ubi **A** ὁμορβρίους. **De insomnia. p. 147 C** ὁ δὲ ἦν ὁμορβρίος, ubi **A** ὁμορβρίος. **Infra ep. 147. p. 286 B** ὅταν ποτὲ ἡμῖν ὁμορβρῶσα γένηται, ubi **A** ὁμορβρῶσα. **Gregorius Presbyter p. 5. D** σύσπιτοι τε ὅμοσ' καὶ ὁμορβρίοι καθίστανται ἀλλήλοις. **Idem p. 20 loco nostro** simillimo ὁμορβρίος καὶ ὁμορβράπεζος τοῦ ἀρχιερέως καθίσταται. » **Boiss.** || 45. τὴν ἐκκλησίαν ἀποσκευάζει **AM** : ἀποσκευάζει τὴν ἐκκλησίαν || 52. δὲ **a** : δὴ

Pag. 672, 10. σοι **a** : σοι τὴν || 12. ἀν **a** : ἦν || 18. ἑδῶν **G** : ἑδῶν || 37. τοῦ καιροῦ καθ' ὃν unus **Petavii** : τῶν καιρῶν καὶ προτοῦ καθ' ὃς editi. **Infra est** τοῦ χρόνου **p. 673, 22.** τῶν καιρῶν καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃς **Petavius**, qui « duo erant » inquit « quae **Synesium** excusabant, temporis incommoda et accelerata profectio » || 39. ἱεστηρίας **L** : ἱεστηρίας || 41. **Malim** ἀσφαλέστεραν. **Post** ἀσφαλέστερον additur καὶ τὸ πέλγος, quod cum uno **Boissonadii** expunxi || 43. τῷ acc. ex **a**.

Pag. 673, 1. οὓν adieci ex **A** || 4. οὓν add. **a** || 9. συγκυρεῖ **a** : συγκυροῖ | οὐδὲ γένοιτο unus **Petavii** : ἀλλὰ γένοιτο γὰρ || 17. ὁ acc. ex **a** || 19. ἦν acc. ex **a** | τοῖς πρώτοις **Paris. 1041** : αὐτοῖς || 26. τοσοῦτο **A** : τοσοῦτον || 32. **Erat** ταξιαρχῶν || 42. ἡμῖν **AL** : ὅμῃν || 44. Πτολεμαίων * : Πτολεμαίων || 2ν acc. ex **a** || 46. πως ἤτων **L** : τῆς ἴσης || 47. **Malim** ἐπεὶ δὲ ὑπερβρίον ὃν τυγχάνει.

Pag. 674, 8. Ἀλέξανδρος » **Meminit eius p. 216 D.** « **Boiss.** || 10. τῆς **Paris. 1041** : τῆς μοναδικῆς τῆς | 15. καὶ acc. ex **G** || 18. ἀπεδείχθη **AL** : ἀνεδείχθη | 24. τοι **Paris. 1041** : τι || 27. τούτων **A** : τούτου || 31. συλλαχούσας **a** : λαχούσας || 43. οἶσθ' **A** : οἶσθα

Pag. 675, 11. μηδαμόθι **AL** : μηδαμόθεν || 30. Πα-

λαίσιζάν] « **Infra p. 210 C.** Confer **Vossium ad Cautull. p. 145.** » **Boiss.** || 42. εὐρόμενος **A** : εὐράμενος || 43. αὐτῆ **A** : καὶ αὐτῆ || 45. παραδόους **L** : παραδιδούς || 46. συγγυθῆτα **G** : συγγεθῆτα || 50. ἀθετεῖται τε **L** : ἀθετεῖται δὴ

Pag. 676, 7. ἐνατενίζοιεν **A** : ἐνατενίσαιεν || 11. ἀπήγγειλα **G** : ἐπήγγειλα || 17. παμμιγῆς * : παμμιγῆς ὑπὸ τοῦ λίαν ἐνηγῆν ταῖς ἀκοαῖς || 27. μέγρι * : μέγρις || 35. Ἐρυσθητίδας **Paris. 1039** : Ἐρυσθητίδας καὶ || 53. δὴ φασι **A** : φασι δὴ || 54. θαρρηῖται **G** : θαρρηῖται

Pag. 677, 1. παλαιότερος **A** : παλαιότερος || 23. ἐπιδεικνύμαι **A** : ἀποδεικνύμαι || 31. δόξῃ sec. **L** : δόξειεν || 32. δόξαι **A** : δόξαν || 39. ἐπινεύσαιμ'] « **Synesius de Regno p. 4 A**, ubi quid sit inter μακαρισμὸν et ἔπιανον discriminis explicat. **Vide etiam infra p. 238 B.** » **Boiss.** || 48. εὐρετο **a** : εὐρατο

Pag. 678, 6. ἑτέρας mg **Petavii** : ἑκατέρας || 7. πολέμων **A** : πολεμίων || 12. Παύλω * : Παύλω || 18. εὐλαβέστατος] « **Episcopi εὐλαβέστατοι dicti honoris et tituli causa.** **Hac ep. ipsa p. 211 D** τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις Διοσκῶρον καὶ Παύλω et mox ὁ εὐλαβέστατος Παύλος. **Item p. 214 A** ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος. **p. 222 D** προστεθέντων δὲ καὶ δυοῖν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆ γνῶμη. » **Boiss.** || 22. ἀλλ' **A** : ἀλλὰ || 25. ποτὲ * : τότε | ἐκεῖτε **L** : ἐκεῖ || 39. συμμῶν **A** : μισμῶν || 40. παριτὸν **Pantavides** : παριτητέον || 46. κινῶς **A** : καὶ νόμος || 50. καὶ συνέτυχε γὰρ] καὶ declinam.

Pag. 679, 5. οὐδὲ **A** : οὐ || 6. ταῖσδε acc. ex **a** || 11. ἀγνώμων **a** : ἄγνωμον || 19. ὅρον **L** : ὅρον || 24. συνειλεγμένους **A** : συνειλεγμένον || 29. τὰδελφῶ **L** : τοῦ ἀδελφῶ || 30. γραμματίον **L** : γραμματεῖον || 39. ἀπορηγίνο * : ἀπερηγίνο

Pag. 680, 8. περιγέγνε * : περιγέγνε κοινὸν ἀμφοῖν ἀγαθὸν ἢ φιλοδοξία || 9. τῶν post νόμων acc. ex **a** || 22. ἐκεῖνον] « **Aldina male** omittit ἐκεῖνον. **In ipso initio epistolae** πᾶν ὅ τι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. **p. 208 C** τὸν ἀρχιερατικὸν ἐκεῖνον θρόνον ἀπεπερμύων. » **Boiss.** || 28. οὓν acc. ex **G** | 37. προσπελάσει **A** : προσπελάσει || 38. δόξαι * : δοκεῖ **Aa**, δόξει **m** || 44. οὐδ' **A** : οὐδὲ || 46. τὸ λεγόμενον] **Plato Legg. XI. p. 935 A** || 48. βαρυτάτην **A** : βαρυτάτην τὴν || 49. γρημάτων **L** : ἐγκλημάτων

Pag. 681, 18. δνόματος **G** : δνόματιν || 19. ὅτι **G** : εἰ | « **Idē forte** glossa est, quae κατὰ πρόσωπον expli-cetur. » **Boiss.** καὶ ante **Idē** acc. ex **G** || 26. βακάντι-θοι **G** : βακάντιθοῖ || 31. συμφορὰς **G** : συμφορᾶν || 36. « **Pro** ἐκεῖ legam ἐκεῖνοι. » **Boiss.** | καταστήσονται **a** : καταστήσονται || 39. ἐμβέλλωσι **La** : ἐμβέλλωσι || 41. οὐ * . οἷ || 42. ἀν acc. ex mg **Petavii** || 47. πρώτων] « **Ep. 66.** » **Boiss.** | μὲν mg **Petavii** : μὲν ἀνδρὸς || 48. ἱερα-ταμένον **A** : ἱερατουαμένον

Pag. 682, 1. τὸ γράμμα **A** : τὰ γράμματα || 4. ἐπί-ταξεν **G** : ἐπέταξεν || 6. διαίτησαι **Toupius** ad **Fragm. Longini VI** : αἰτήσαι || 7. τὰμοιθαία **A** : τὰ μοιθαία || 9. συνεργίαις **L** : συνεργίαις | τι acc. ex **a** || 10. εἰς-περίσταται] « **Sic ep. 69.** » **Boiss.** || 11. τὴν acc. ex **a** | 22. φοβεῖ? **Au** φωνεῖ? || 26. ἀθρόοι mg. **G** : ἀθρόον || 28. μέγρι * : μέγρις || 29. δεῖται **A** : δεῖ || 30. τοῦ acc. ex **a** || 39. ἦν τῶν εἰς **G** : ἦν εἰς τὴν

Pag. 683, 1. ὁμοῦ-ἰαχούρους] « Cf. ep. 48. » *Boiss.* || 7. ἀναλάμψει *G* : ἀνάμψει || 26. παλαιτέροις * παλαιωτέροις || 27. πέρυσιν] « *Patet haec ep. scriptam fuisse a. 410.* Nam id temporis Synesius episcopus fuit reunitatus » *Boiss.* || 29. ἐπὶ ῥήτοισ ἐφ' ᾧ] « *Pag. 221 C τὸν ἥλιον εἶδεν ἐπὶ ῥήτοισ ἄνθρωπος, ἐφ' ᾧ Γεννάδιον ἐγράφατο.* » *Id.* || 40. τοῦτον *A* : τούτων || 41. ἀλῶνται *Aa* : ἀλῆται

Pag. 684, 9. προσανακλάσθαι *A* : προανακλάσασθαι | με acc. ex *L*. « *Ep. 33. p. 178 B εὐθὺ τῆς ἐνεγχοσῆς αὐτόν.* » *Boiss.* || 44. αἰτίους γέγονας *G* : γέγονας αἰτίους || 46. πῶς *G* : πῶς οὖν || 48. εἰ μὲν-ἀμειλίγῃ] *Boiss.* confert ep. 136. p. 273 *A* σὺ δὲ ἡμῖν εἶπερ οὐχ οὕτως ἔχεις, ἀδικεῖς, εἰ δὲ ἔχεις, οὐ μέγα ποιεῖς.

Pag. 685, 14. ὅς] *Suidas* v. ἐκκέλυτος || 23. ἐγράφατο *L* : ἐγραψεν || 29. ἀγρόν] « *Alludit ad ep. 72. p. 219 C.* » *Boiss.* || 30. οὐ *A* : ἤ || 39. Verba τῆς ἀκριβοῦς ἐργασίας glossam esse censet Volckmannus || 42. « *Malim συνίστησιν.* » *Boiss.* || 43. παίζεν τὰ παύγια] « *Ex his colligere recte mihi videor hunc ἀττικουργῆ sermonem esse Calvitii encomium.* » *Id.* || 44. μου *Petavii* : σου

Pag. 686, 1. μοι *A* : μου || 3. Post σύνοικος fortasse excidit καὶ | τῆ acc. ex *G* || 4. προσεδέρας *A* : προσεδράας | προυστάτης *Pantazides* : ἐπροστάτης || 9. « *Ne verba parenthetica pro scholio capiantur, citabo initium ep. 100 Φυκοῦντιος ἀνθρώπος (Κυρηναίων δ' ἐπίκειον δ Φυκοῦς) ἐπέδωκε μοι.* » *Boiss.* || 14. πάντ' * : πάντων || 19. θατέρου τῆ * : τῆ θατέρου || 35. ἐγχωρίων] *Cf. Meurs. Gloss. Graeco-Barb. p. 145* || 38. πολλαπλασίους * propter hiatum : πολλαπλασίους | τοῖς πολεμίοις * : τῶν πολεμίων || 41. μετὰ *A* : μετὰ τοῦ || 47. « *Malleu ἐναλεῖσθαι.* » *Bois.*

Pag. 687, 4. ἱκεταῖαν *G* : ἱκεσίαν || 6. ἦν ἡμᾶς *L* : ἡμᾶς ἦν || 12. συστρατιώτας *A* : στρατιώτας || 14. γε * : τε || 20. μετὰ *a* : μετὰ τοῦ || 24. Ἀδουριανὸν *Petavii* : Ἀδουριανὸν || 26. χειρῶν] « *De regno p. 12 B ἦνα δὲ ἔργα γένηται, χειρῶν αὐτῶ δεῖ πολλῶν.* » *Boiss.* || 30. βερρονικεῦς *A* : βερρονικεῦς || 34. οὔτως *A* : οὔτος || 38. τὰ *L* : τὸ | ἀδικεῖν τῷ βουλομένῳ *A* : τῷ βουλομένῳ ἀδικεῖν || 40. ἄλλο *L* : ἄλλον | ἀνήρ * : ἀνήρ || 42. δεσμών *a* : δεσμωτῶν | ἔταξεν ἐν ταῖς ἀπαιτήσεσιν *mg Petavii*, quod adoptavi mutato ἐν ἐν ἐπί. *Scripti et editi ταῖς ἀπαιτήσεσιν ἔταξεν* || 46. οὐδὲ γὰρ *A* : οὐ γὰρ | ἔξεστιν *A* : ἔστιν || 49. παρ-ἐγένετο] « *Credo mutilum locum et describi supplicium ferme eiusdem generis quo affecti sunt plures Martyres in Passione Thoræ et sociorum Barthio citata ad Theb. Stat. V. p. 278.* » *Boiss.* Nihil deest. Agitur de δακτυλόφρα. Verba παρ- ἐνίουσ τῶν δακτύλων ἐγένετο ita accipienda, quasi scriptum esset καὶ παρ' ὀλίγων ἦλθεν ἀποβαλεῖν ἐνίουσ τῶν δακτύλων. *Nos, er ware beinahe um ein paar Finger gekommen.*

Pag. 688, 3. παλαμναιοτάτας *A* : παλαμναίας || 13. κλάοντος *a* : κλαίνοντος || 19. γε acc. ex *L* | παρόσον *A* : παρόσον ἀδείου || 25. ἐρεῖ τὰ nescio quis : ἐρεῖ omnes mei || 27. τάνθρώπου *A* : τοῦ ἀνθρώπου || 28. ἦκουε *A* : ἤκουσε || 30. ἀπολήψεσθαι *a* : καταλήψεσθαι || 46. πάντας *L* : πάντας δ || 49. οἴκαδ *G* : οἴκου || 52. ἂν acc. ex *G*

Pag. 689, 4. κινιεται] *Hom. II. 9, 238* || 16. Διοσκοριδῆ * : Διοσκοριδῆ || 21. ὁμῶν *a* : ἡμῶν || 23. ἐξήγαγον] « *Simillimum est quod supra legitur p. 196 C. ἐξήγαγον ἑμαυτὸν idem est quod ἐξήγαγον ἑμαυτὸν ἐκ τοῦ βίου. Plene Heliodor. I, 29. Diog. L. II, 13, 15. Porphy. V. Plot. II, Schol. Hom. Od. XI, 85, 202.* » *Boiss.* | κατακρατηθεῖς *A* : κρατηθεῖς || 24. θῆλγος] « *Cf. ep. 57. p. 197 C τὰ μὲν ἄλλα ἄρορον εἶμι.* » *Boiss.* || 37. ἅμα πάντων-μέγιστον] « *Hæc ipsa iam dixit ep. 57. p. 196 D.* » *Boiss.* || 38. εἶναι adiecti ex ep. 57. p. 196 D || 39. ἐν] « *B sine ἐν. Præpositionem habet similis locus p. 196 D.* » *Boiss.* || 41. πράττουσαν ὁρῶ *AL* (cf. p. 197 *A*) : ὁρῶ πράττουσαν || 43. καθ' ἑαυτὸν *L* : κατ' αὐτόν

Pag. 690, 3. ὠντινων *G* : τίνων | τωσατάς ἐκτίνω *L* : ἐκτίνω τωσατάς || 26. με *G* : μου || 28. ὅς] *Hom. II. 22, 144* | 29. τιθεσθαι] « *Sic hoc verbum adhibuit ep. 94. p. 232 D.* » *Boiss.* || 35. πάλαι] *Aristoph. Plut. 1002.*

Pag. 691, 1. τῖνα μέντοι τῖνα] « *Cf. ep. 94. p. 234 D. Imitatur Platonis Phædrum p. 236 D.* » *Boiss.* || 11. Γοργιέτιον * (p. 271 *C*) : Γοργιατόν || 12. πάσης * : ἀπάσης || 15. μῆκος] « *Similia dixit ep. 53.* » *Boiss.* || 17. πρὸς *G* : πρὸς τὸ || 19. τῶ τῶν (p. 189 *D*) * : τῶ *AL*, τὴν *a*. « *Ep. 58. p. 202 B.* » *Id.* || 23. νόμῳ] « *Similia ep. 55.* » *Id.* || 34. φιλοῦ *A* : τιμῶ || 35. πρὸς σε μὴνύσαι *A* : μὴνύσαι πρὸς σέ

Pag. 692, 3. ὄν acc. ex *X*, itemque ἐμέ || 13. ᾧ-ἐφ' ᾧ *a* : ἐφ' ᾧ γε (τε *A*) -ἐφ' ᾧ γε (τε *A*) || 15. *L* : ἐὰν || 23. ὅτε *A* : ὅτι || 36. τινὰ-πόλει *AL* : ἐν τῇ πόλει τινὰ τάξιν || 37. ζῆν ἐν *p* : ζῆν οὐκ ἐν *codd. mei* || 38. ἂν *a* : ἂν οὖν | γενέσθαι *A* : εἶναι

Pag. 693, 2. τὴν addidi || 15. προειληφῆσι *A* : προειληφῆει || 20. μέχρι νῦν *a* et omnes mei : μέχρι τοῦ νῦν *p* nescio unde || 32. ἐφθαλαίεσ-πυθόμενος] *Thom. Mag. p. 397* | εὔροιο * : εὔραιο || 33. νῦν καὶ *A* : καὶ νῦν

Pag. 694, 4. ἐθάρρησε *G* : ἐθάρρησε || 16. ἄγει * : ἄγει || 19. ἐγώ τε τὰ *a* : ἐγώ τε || 31. τῆ acc. ex *AL* || 33. δρᾶσαι *G* : δρᾶσαι τε || 35. πᾶνυ καὶ *A* : καὶ πᾶνυ || 45. τάνθρώπου *a* : τοῦ ἀνθρώπου

Pag. 695, 1. ὑπ' ἐλθούρων] *Cf. Xenoph. OEcon. I, 15* || 3. ἡμῖν acc. ex *G* || 6. ἐνι *L* : ἐνι || 14. μετῶν post μοι ponitur in *m* : transposui cum *G* || 29. εἰς τὸ θητικὸν] *Excidit participium, velut μεταβαλλόμενον* || 32. ἔω] *Suidas* s. Πρὸς λάραν ᾄδειν | Διοσκοριδῆν * : Διοσκοριδῆν || 36. παρ *Suidas* s. Νέμεσις et Ἰπὸ πῆχυν : παρὰ || 47. εἰς τὴν *AL* : εἰ

Pag. 696, 8. φίλος ὀνομάζετο *A* : ὀνομάζετο φίλος || 12. πολλοὺς *L* : πολλοὺς | πολλοὺς ἂν οὐκ ἀνάτους] « *Hæc et proxima iam supra professus est ep. 11.* » *Boiss.* || 21. ἐξετάσας τὸ πρῆγμα *AL* : τὸ πρῆγμα ἐξετάσας || 26. τὴν φύσιν *AL* : τῆ φύσιν || 27. τὸ acc. ex *AL* || 37. δὲ ὦν *LG* : ὦν δὲ || 41. ἐρωμένως] *Cf. Thean. Ep. 7 ἐρωμένως διαβιώης | εὐδαιμονῶν * : εὐδαιμον | καὶ θεῶ κεχαρισμένους * : θεῶ κεχαρισμένους*

Pag. 697, 3. πολλαπλασίονα *L* : πολλαπλασίαν || 6. καὶ ἐφ' οἷς γὰρ-καὶ non sollicitandum. *Cf. Theophyl. Sim. Ep. 49.* καὶ πολὺν γὰρ ἐλθρῶν δ τοῦ Πριάμου ἡγαγόντο, καὶ δίδωσι τῷ πατρὶ θεωνηκότα τὸν παῖδα || 14.

ἐπέθηκα καὶ τῷ δεσπότῃ μου unus Boissonadii : ἐπέθηκα καὶ τῷ δεσπότῃ μου | ἐρρωμένους *X* : ἐρρωμένους || 15. διατελοῖς * : διατέλει || 16. ἡμέμεν * : ἡρρμένω || 28. ἀνήρ * : ἀνῆρ | ἐνθεώτατος Petavius : ἐνθεώτατος δυνάμεως δέοιτο scripti || 35. αἰδοῦ-Μουσῶν] « Respexit fortasse Hom. Od. VIII, 479. » Boiss. || 41. ἐρρωμένους *X* : ἐρρωμένους || 46. καὶ acc. ex *L* || 47. πολὺς] « Ep. 101 ἐν ταῖς παρ' ἡμῶν πόλεσιν ὁ Πυλαμηνῆς πολὺς. » Boiss.

Pag. 698, 5. ποιήσατε * : ποιήσατε *A*, ποιήσατε *p* || 10. λειτουργίας] « Legatio, ut videtur, quaungebatur Constantinopoli. » Boiss. || 19. τε acc. ex uno Boissonadii || 23. ἀπαγγελίας *a* : ἐπαγγελίας | ἀκροασομένους soc. *L* : ἀκροασομένοις || 34. καὶ *A* : καὶ τῶν || 49. κόσμαι] Vide Suidam v. Κόσμαι. Nauck. Fragm. Tr. Gr. p. 463 | φασί * : φησί

Pag. 699, 4. εἰς *a* : ἐς || 7. μὲν acc. ex *G* || 10. ἔσω *G* : εἴσω || 11. χρούσα * : χρούσεια || 17. πέπραγας *L* : πέπραγας || 22. ἀνθρώπινα *A* : καὶ ἀνθρώπινα || 30. ἐπὶ τᾶ ἴσα καὶ τᾶ ὅμοια Petavius : ἐπὶ τὰ ἴσα καὶ τὰ ὅμοια || 32. Ἀριστείδω] Aristides t. 2. p. 307 || 33. τύπον] Suidas v. Τύπος || 36. ὑπόσχω] Suidas v. Ἀποσμιλεῖσθαι.

Pag. 700, 5. κἄν * : ἐκ || 12. ποιῆσαι *a* : ποιεῖν || 34. μετελιχε *A* : μετελιχε || 35. αὐτός *a* : ἐγὼ || 48. παραγενέσθαι καὶ ἀπεῖναι *G* : ἀπεῖναι καὶ παραγενέσθαι

Pag. 701, 6. ἐν *G* : ἐν τῇ κοινῇ || 12. ὡς *G* : ὡς ὁ || 14. ἔχειν αὐτοὺς *G* : αὐτοὺς ἔχειν || 22. φιλάτης *L* : φίλος || 24. αὐταῖς *A* : αὐτοῖς || 28. λόγος *A* : ὁ λόγος || 35. ὠσιζέσθαι *P* : ὠλιζέσθαι || 36. ἀνάγκη] Simoni-dis. Vide Bergk. Poett. Lyr. p. 11183 || 37. δ' *P* : δέ

Pag. 702, 2. οὐδέεις] Suidas s. Οὐδέεις κομήτης || 12. ὡς acc. ex *AP* || 14. καταδέδουκε *A* : Ἰωάννης δίδουκε || 15. δέ *P* : δ' ἂν || 19. εἰπὼν *A* : εἰπὼν ἂν || 20. γρη-εῖω *A* : γρησίμω || 23. ἀρῶν] Hom. Il. ο, 262 || 24. βῆη *a* : βποι || 30. μάτην ἐν τοῖς ἐπλοῖς *G* : ἐν τοῖς ἐπλοῖς | μάτην || 32. θαρρήσαντας *A* : θαρρήσοντας || 35. κατε-γέλα *P* : καταγέλα || 36. οἶδ' ὀπόθεν * : οἶδα ὅθεν | ἐκεῖτε *P* : ἐκεῖ || 52. τέσσαρες *A* : τέσσαρες | χωριτικῶς] Suidas v. ἑσταλμένοι.

Pag. 703, 7. δ' * : δ' οὖν || 15. ἀρείς *P* : ἀρεῖς || 17. ἄν acc. ex *P* || 22. ὠλισθε * : ὠλισθησε || 27. δ' οὖν *LP* : γούν || 31. βῶν γὰρ ἦν οὖτος *a* : οὕτω γὰρ ἦν πρῶτος || 33. γὰρ addidi || 38. τοῦ *P* : τῷ || 49. πρὸς *G* : τὴν || 51. μόνον *AP* : μόνους

Pag. 704, 1. οὐδ' ἂν *A* : οὐδέ || 8. ἀλλὰ *AL* : ἀλλὰ καὶ | παρὰ *a* (Bergk. Lyr. Gr. p. 10053) : περὶ || 17. γένοιτο *P* : γένεται || 21. ἀμαρτάνειν αὐτῆς *AG* : αὐ-τῆς ἀμαρτάνειν || 24. προσέμενος *P* : προστιέμενος || 31. ἱερέα δέ *A* : δὲ ἱερέα || 32. ὅθεν *AP* : θεῶ || 41. οὐκ *AP* : οὐκ εἴη || 43. μηδὲ *P* : καὶ μὴ || 45. ἀπαγόντων *a* : ἀπαγαγόντων | οἶδ' *P* : οἶδα || 47. ἀλγῶς pr. *A* : ἀλγῶς εἶναι || 49. ἑμαυτὸν *LP* : αὐτὸν || 51. κηλῶς ἐμπιπλάμενον *P* : ἐμπιπλάμενον κηλῶς || 53. ἐπιγινόμενον *L* : ἐπιγεγόμενον

Pag. 705, 1. ὑγῖα *L* : ὑγιῆ | τὰ *AP* : τὸ || 2. τ' *A* : τε || 3. ἔρηται *P* : ἔροιο || 6. ἐκπλυνούτα * : ἐκπλύνοντα || 10. ἔν' *P* : δεδιότι *A*, δεδιῶς ὡς edd. || 17. ἔγωγε

P : ἐγὼ | οἶδ' *P* : οὔτε || 21. ἐν *LP* : ἐν δὴ || 30. θρου-λουμένοις *A* : θρουλουμένοις || 33. διαφθεῖρεσθαι *AGP* : συνδιαφθεῖρεσθαι || 37. ψεύδους *A* : ψεύδεσθαι || 38. νοῦν *P* : δῆμον vel λήμην || 47. δ' *AP* : δέ

Pag. 706, 8. θρηπδέστατα Diindorfius in Thes. Didot. s. v. : θρηπδέστατα || 16. εἰδῶς *P* : ὡς εἰδῶς | ἐπιστα-ται *P* : ἐπιστάμενος || 31. δ' *AP* : δέ || 37. τε acc. ex *P* || 46. ἔγχοι *a* : ἔχγης

Pag. 707, 3. ἰδιώτας ἀνθρώπους *a* : ἰδιώτας ἀνθρώ-πους || 4. δ' *P* : δέ || 8. κείμενον *A* : κεκοσμημένον || 19. παρὰ *a* : περὶ || ἡμῖν acc. ex *A* || 32. τῷ acc. ex *AP* || 37. ὡς *G* : εἰς || 39. ἐδυνάμην *Aa* : ἡδυνάμην

Pag. 708, 2. τίνα τὰ κατὰ *AP* : τί | θουλούμενον *A* : θουλλοῦμενον || 7. με acc. ex *P* || 8. Χιλῆς *A* : Χελῆς || 11. κάλλιστον *AP* : κάλλιστον τῶν || 15. εὐ-ρόμενος *A* : εὐράμενος || 16. μαροκάνων *AP* : Μαροκ-μάων || 20. γειτόνων * : γειτόνων τὸν || 24. εὐφράνη *A* : εὐφρανθῆναι || 25. θαυμάσιος *P* : θαυμαστός || 31. τούτῳ δύναιται *AP* : δύναιται τούτῳ || 34. προκοιλίος *G*. Dindorfius in Thes. : πρόκοιλος || 35. τε καὶ ἐπι-δυναστεύσας acc. ex *a* || 40. Τρωίῳ] τῷ αὐτῷ *a* et codd. mei | Restitue Διοσκωρίῳ || 46. τῷ αὐτῷ] ἄλλω *GP*.

Pag. 709, 6. ἄτ' *L* : ἄττα || 12. ἱτέον *AG* : ἱτη-τέον || 13. τολμώντων τούτων *P* : τούτων τολμώντων || 15. φωρεῖσθαι] Suidas v. ἡ κάμηλος || 19. ἀπεγνώ-κεσαν *VP* Suidas s. v. : ἀπεγνώκεισαν | μαχοῦμαι *P* : μαχέσομαι || 26. ἔτι *GL* : σοι || 30. ἔστιν acc. ex *P*. Verba ὁ ταῦτόν-νεκρόν ad glossatorem refert Volck-mannus || 31. νεκρόν *L* : νεκρόν ἔστιν acc. ex *P* || 33. ποῖ *L* : ποῖ || 36. καὶ acc. ex *P* || 38. γροῖαι * : γροῖαι || 43. Hæc ep. inter Libanianas quoque legitur (1156) || 45. ἔφη τὴν ἔνδειαν *P* : τὴν ἔνδειαν ἔφη | ὑγείας * : ὑγείας

Pag. 710, 1. εἰς ἕρος] Homer. Il. Z, 347 || 3. πάρο-δον δίδωσι *GP* : δίδωσι πάροδον || 8. ἄργε] Hom. Il. Φ, 439 || 10. τοιούτο *A* : τοιούτων || 14. γροῖ Sui-das s. v. et unus codex Laertii : γροῖ || 17. δέ με *GP* : δ' ἐμέ || 20. Hæc ep. inter Libanianas relata est (1573) || 21. γε acc. ex *G* || 25. σοι acc. ex *L* || 26. μαξιμι-ανὸν *AP* : Μαξιμίονοι || δέ *P* : γὰρ || 27. καὶ acc. ex *G* || 33. συνδιόσεις] Suidas s. v. || 34. ἐνδεικτῶν] Suidas s. v. || 35. εἰ μὴ] Homer. Il. 9, 231 || 38. τῆν-acc. ex *LP*.

Pag. 711, 3. δεῖται φίλων *G* : φίλων δεῖσεται *d* || 16. ἐτρέας acc. ex *AP* || 19. Ἀθανασίῳ codd. nostri et *a* : Ἀναστασίῳ | ὑδρομήτη *L* : ὑδροκομήτη || 32. λου-μένη * : λουμένη || 36. μιλάκος *a* : μιλάκος || 38. καὶ acc. ex *a* || 39. ἐδύνατο *G* : ἡδύνατο

Pag. 712, 1, σύς *P* : σὺ | ὑπερχειν *G* : ὑπερέχειν || 5. αὐτοὺς acc. ex *a* || 8. οὔτω καὶ] Hom. Il. 9, 520 || 11. τὸ acc. ex *a* || 19. ἤρον *G* : ἤρον ἄπαν || 26. ἄξω-μιπῶν * : Ἀξῶμιπῶν vel ἀξῶμιπῶν || 34. ἐθάρρησαν *a* : ἐθάρρησαν || 42. δέ *P* : δέ καὶ || 43. ἤδιστ' ἂν *A* : ἤδι-στου ἂν || 46. περὶ *AP* : παρὰ || 49. γένοιτο ἂν *P* : γέ-νοιτο ἂν

Pag. 713, 1. ταῖς acc. ex *AP* | πλήθη *a* : πλήθει || 3. εἰ δέ] Hom. Il. γ, 389 || 4. καὶ κεῖθι] Homerus : κἀκεῖθι || 8. δέ *AP* post μέγτρα male addunt, v. p. 164 C || 18. ἂν οὖν *AP* : οὖν ἂν || 26. προσβύτου *a* :

πρεσβυτέρου || 28. καὶ κείθι Homerus | κάκειθι || 45. εἰώθεισαν P : εἰώθεισαν

Pag. 714, 4. συκίνη] Suidas v. σύκινον || 17. διω-
έταις A : Σοείταις m, διαίθταις P, διώσαις a | ἀπήγ-
γείλα α : ἐπήγγειλα || 23. οἴμοι Nauck. Tragg. Fragm.
p. 357 | δ' P : δὲ || 30. τοῦθ' P : τοῦτο || 34. Μενέλῳ A
pr. P : Μενέλεω | πολλάναις A : πολλάκας ἡδέως || 35. ἐτί-
θετο α : διετίθετο || 37. ἐπιτρόποις P : ἐπιτρόποις οὐδὲ

Pag. 715, 1. λαοδικεὺς A : λαδικεὺς || 4. οὐθ' P :
οὔτε || 5. Βαλαντᾶν * : βαλλαντᾶν L, βάλαντᾶν pr. P,
βάλαντά sec. P. Vide L. Dindorfium in Thes. v. βαλ-
λαντᾶς || 25. κάλ-ἐγεντο] Theocrit. VIII, 91, ubi
κῆκ τούτω et πρᾶτος || 35. πρὸς ἐπίσκοπον L : πρὸς
ἐπίσκοπον ἐξωσθέντα τῆς ἐπισκοπῆς μὴ βουληθέντα συν-
θέσθαι τῷ Ἄρειον δόγματι || 39. προφήτην] Jerem. II,
18 || 47. οὐδ' P : οὐδὲ

Pag. 716, 3. προσεισηνεγκεῖν AP : προσενεγκεῖν ||
7. γράμματα α : γράμμα || 17. δ' P : δὲ || 24. δ' P :
δὲ || 35. ἀφροδισιέως L : Ἄφροδισιέως || 38. Πλάτων] Rep. VII. p. 335, C || 48. οὐδὲ LP : οὐ || 51. ἀστρα-
τείαν AL : ἀστρατίαν

Pag. 717, 9. ἕλθον] Hom. II. B, 468 || 14. γιγνό-
μενος α : γινόμενος || 20. στένομεν μεμνημένοι] Respi-
cit Aeschyl. Pers. 285 || 22. ἵπποκρατεῖται AP : ἵππο-
κρατεῖται || 25. δ' acc. ex Suida v. ὑπνομαχῶ et AP ;
v. etiam Athen. I, p. 30, F || 27. οἶδ' L : οἶδα |
προσῆχοντα-εἰπεῖν AP Suidas l. c. : εἰπεῖν ταῦτα προσ-
ῆχοντα ἦν || 28. κακὸς κακῶς] Suidas s. v. || 29. γενέ-
σθαι P : γεγονέναι || 32. διαρμένους AP : διαρμένους ||
35. μηδὲ L : μηδένα | μηδ' G : μηδὲ || 40. ἐβουλήθη α :
ἔβουλήθη

Pag. 718, 3. δὲ G : δὴ || 10. οὔτ'-οὔτ' P : οὔτε-
οὔτε || 17. Πλάτων] Rep. II. p. 375, BC || 29. οὐχ
ἦκιστα δι' αὐτὸ * : δι' αὐτὸ οὐχ ἦκιστα || 30. κζγαθὸς
AP : καὶ ἀγαθὸς || 37. ἀνατεινόμενος α : ἀνατεινάμε-
νος || 40. καὶ P : καὶ τὰ || 42. θεῶν δὲ AL : θεῶν || 44.
αὐτὸν ἀγαθὸν P : ἀγαθὸν εἰς αὐτὸν || 48. δόξαιεν εἶναι
AP : δόξαιε || 49. Πλάτων] De Legg. VII. p. 814, B.

Pag. 719, 3. ταῦτὸν L : ταῦτὰ || 5. τὸν acc. ex L.
31. ἀδρηφάγων A : ἀδδρηφάγων || 33. ἀχρεῖον L :
ἀχρεῖον τὸ || 41. δεῖσαν] Suidas in v. φιλοσοφίας || 46.
τί * : τοί

Pag. 720, 1. Οριπῆδέστον * : Οριπηδέστατον || 4.
μηδ' P : μηδὲ || 16. μεθαρμοσομαι L : μεθαρμοσόμεθα
|| 21. δ' L : δὲ || 33. θαυμασιώτατε G : θαυμάσιε || 34.
πρὸς τὸ acc. ex AG || 39. κἂν P : καὶ

Pag. 721, 12. εἰ δὲ A : εἰ δὲ καὶ || 18. πέπραγας * :
πέπραγας || 21. φάκελον A hic et v. 24 : φάκελλον ||
24. εὔ οἶδ' α : οἶδ' | σοὶ Petavius : οὐ || 25. τὸν acc.
ex meis et a || 38. γε G : γε καὶ || 43. Ἰουλιον AL : τοῦ
Ἰουλίου || 45. Γοργίειον * : Γοργαῖον] τρυφῶντα omnes
mei et a : Τρυφῶν τὰ pm. Cf. p. 229, B. Petavius cum
scribit post δίππου σε in codice suo « voculam quan-
dam » legere non potuisse, non agnovit καὶ σύ, quod
P distincte præbet. Hoc igitur inserui.

Pag. 722, 13. νέας libri mei : οἰκας || 14. Ἄναγυ-
ροντόθεν LM : Ἄναγυρόντοσθέν || 19. ἱερείου διαπεπραγ-
μένου] Plutarch. Mor. p. 525 C || 22. ἀκαθήμεϊαν * :
ἀκαθήμεϊαν A, ἀκαθήμεϊαν ceteri || 24. Cf. Brunni Hist-
oriam artificum Gr. vol. 2. p. 61 sq. || 30. σοφιστῶν

τῶν A : σοφῶν || 35. νόον γνῶναι AL : γνῶναι τὸν
νόον || 38. ἀν ἦσεν ἡ ποιήσις P : ἀν ἡ ποιήσις ὕμνησε

Pag. 723, 3. λόγων omnes mei : λογῶν || 4. δ' P :
δὲ || 8. γενόμενος A : γινόμενος || 12. δ' P : δὲ ||
16. ἐξωρχησάμην] Suid. in v. || 20. οὔτω A : ἄφνω
|| 27. σοὶ μὲν G : σοὶ || 32. καταγεωσμένους Wyt-
tenb. ad Plut. de S. N. V. p. 95. Sed vide ep. 140.
p. 276 D || 43. εὐρομένων A : εὐραμένων || 50. ὁ
addidi ex ALP.

Pag. 724, 4. ταῦτ' P : ταῦτα || 5. ἀνθρώπων P :
ἀνθρώπων || 21. μικροπρεπεύσθαι P : μικροπρεπεύ-
σθαι || 31. ἀν ante ἀληθῆ accessit ex P || 51. ἔχγονον
AP : ἔγγονον

Pag. 725, 7. καλὸν γὰρ ἄπασαν AP : καλὸν ἀνά
πᾶσαν || 15. ἕνα] Plato Conv. p. 192 E || 21. αὕτη
α et omnes mei : αὕτη || 27. ἀγνώμων ALP : ἀ-
γνώμων ἡ || 30. τὸν acc. ex P || 35. οὐδ' P : οὐδὲ ||
36. ταῖς acc. ex P || 42. δ' P : δὲ || 45. ἀνδρείαν
LP : ἀνδρείαν || 47. τρίταις AP : τρίταις καὶ | ἀν α :
οὐν

Pag. 726, 3. ἔρρωμένους A : ἔρρωμένους vulgo, quod
restituere || 10. ὑποδαίκνυε AP : ἀποδαίκνυε || 23. τῷ
L : τὸ || 29. τοῦτ' ἔστιν AP : τοῦτο δὲ ἔστιν m. Sed
τοῦτ' ἔστιν referat ad solum ἀσφαλῶς. Unde etiam
restituenda erat optimorum codicum lectio διὰ τῶν
πάντως ἀποδωσόντων, pro qua Petavius de suo po-
suerat διὰ τῶν ταχέως καὶ πάντως ἀποδωσόντων. Ex
« veteri codice » sumpserat διὰ τῶν ταχέως πάντως ἀπο-
δωσόντων. Atque ita habet P. Ego post διαμαρτεῖται mal-
lim omittere πάντως, quod dittographia speciem re-
fert || 31. σχολαιώτερον A : σχολαίτερον || 42. Μενέ-
λαον AL : Μενέλεων || 47. πλείονα AP : πλείονα, quod
revocandum || 48. εὐθῆμος G : εὐθύμω

Pag. 727, 8. θριγκοῖς A : θριγγοῖς | Lege ἐρ' ἡμῶν
cum Parisino 1039 || 31. προαλῶς Thom. Mag. p. 744 :
προάλως || 42. οὔτ' P : οὔτε || 43. οὔτ' P : οὔτε

Pag. 728, 1. τὸν] An μὰ τὸν? || 4. ἐπιγιγνώσκον-
τας A : ἐπιγιγνώσκοντες || 5. ἐαυτὸν A : αὐτὸν || 8.
μικροπρεπεῖς X : μικροπρεπεῖς || 9. ἐαυτὸν X : αὐτὸν |
διαλεχθῆ P : διαλεχθῆθι | ψυχῆν ALP : κεφαλῆν || 20.
τέτταρες L : τέσσαρες || 23. ἔρρωμένους L : ἔρρωμένους,
quod restituere || 29. Φοιδάμων L : φοιδάμων | ἐπιδι-
δοῦς A : ἐπιδούς || 36. μὲν acc. ex G || 45. νυνὶ AP :
νῦν || 49. σφῶν αὐτῶν G : σφῶν

Pag. 729, 5. αὐτοπροσώπως L : αὐτοπρόσωπος || 18.
εὐρόμενος A : ὑπέρομενος || 21. τοῦθ' P : τοῦτο || 29.
ὑπερσίαν α : ὑπερσίαν | ταύτην acc. ex ALP || 33.
δ' P : δὲ || 37. ἐναστάσεως Morellus : συστάσεως | οὐ
πολλῶ πρότερον Petavius || 39. οἶω P : ὀποιῶ || 43.
οὐν acc. ex A || 47. αὐτοῖς ALP : αὐτὰς

Pag. 730, 8. ἔξιμον] Suid. in v. || 16. οὔτ' A :
οὔτε || 22. πᾶσα μου A : πᾶσα ὁμοῦ P. Vide ep. 143.
p. 281 B προσαγορεύει σε πᾶς μου ὁ οἶκος || 29. πόρεν * :
(Hom. Od. δ, 228) : πόρε || 34. Ἄτρης] Versus Em-
pedoclis. Vide Boiss. ad Eunap. p. 268 || 45. ἀν acc.
ex P.

Pag. 731, 4. τὴν ἄλλως A : τηνάλως || 5. ἔρρωμένους
LP : ἔρρωμένους, quod restituere || 9. ἡμῖν * : ἡμῖν P,
ἡμᾶς m || 15. μετὰ AP : κατὰ || 18. οἶ] Hom. Od.
λ, 122 || 21. μηδὲ μὴ AL : μήτε μὴν | ἀναλα α :

ἀναλτα || 29. γέστασθαι* : γέστασθαι τὴν ἄλλην ἡδονήν || 42. ἡλατταν *L* : θάλασσαν || 43. λαμυρὰν] Rubnk. Ep. cr. p. 89. ἀλμυρὰν Petavius de suo atque ita *m* || 48. ἀνεξέλεγκτα *AL* : ἀνελέγκτα || 49. πρόσωνται *P* : προσώνται

Pag. 732, 3. τινὰ κέραμον καὶ προσαρράξας πέτρα *P* : καὶ προσαρράξας πέτρα τινὰ κέραμον || 8. καὶ τῆ *P* : καὶ ἐν τῆ || 19. μήτι *A* : μήτι | ἀγεμάχου *AP*. τὰς videtur eodem modo dictum esse quo τὰς Κύνηγετικὰς p. 735, 31. In Ἀγχεμάχου sive Ἀγεμάχου poetae nomen latet, velut Ἀντιμάχου, cuius nominis Heliopolitam quendam commemorat Suidas. De Anchemachetis p. 733, 15 quid faciam, nescio. Agemachum Eleum commemorat Plutarchus Mor. p. 664 B || 24. ἐπὶ ποιμένας ἐπὶ ποιμένας *AP* : ἐπὶ ποιμένας ἐπὶ ποιμένας || 28. μετὰ* : μετὰ τὸν || 30. τρωκτὰ Petavius : τρωκτὰ ἀκροδρόων || 34. τραπέζιας *ALP* : τραπέζιας καὶ || 41. ὁμόροφα *A* : ὁμόροφα || 43. ὄτουσιν τῶν* : τούτων || 48. βράθρα* : βράθρον *A*, βράθρον *p* || 51. εὐρόμνοι *a* : εὐρόμνοι || 53. ὁμήτιον *A* : ὁμήτιον

Pag. 733, 12. δέη *P* : δέοι || 15. ἀγεμαχῆταῖς *a* || 18. λογιζέται Petavius : λογιζέται | παμρώνως *C. B.* Hasius in Thes. v. πάμρωνος : παμρωνῶς || 26. πανδοσιῶν* *a* : πανδοσιῶν || 28. ἔγγονα *a* : ἔγγονα || 31. τοιαῦτα *A* : τὰ τοιαῦτα || 38. ἀεὶ ζῆ *L* : ζῆ τις ἀεὶ || 40. σαρῶς] ἐπίστανται addit *P* || 43. κάγαθόν* : καὶ ἀγαθόν || 45. αὐτοῦ φίλον *A* : φίλον αὐτοῦ

Pag. 734, 2. » Antequam servitus in pœnam caderet. » Interpres: Immo « antequam Iustitia servitute oppressa teneretur » || 4. δυναμέθεα* : δυναμέθεα || 6. πάντα *p* : πάντων omnes mei | ἄν *ALP* : ἄν ἐν || 11. δ' ἡνίασας omnes mei : δὲ ἡνίασας ἡμᾶς || 18. τις addidi (Pind. Pyth. 3, 151) | παραβάλλει *A* : παραβάλλῃ || 21. γούν *A* : οὖν || 31. μένει *a* : μενεῖς || 33. πλέον *G* : πλεῖον || 34. ἐγκαίνουθεσθαί *P* : ἐνεκλινθεσθαί || 37. μὲν *P* : μέντοι || 38. τὰ τῆς *G* : τὰ || 39. ἐγίνετο *A* : ἐγένετο || 40. ἐξέλιπον ἄν *LP* : ἐξέλιπον

Pag. 735, 2. οἷς ἄν* : οἷς || 3. οὐδ' *P* : οὐδὲ || 11. ἐν *P* (εἰς Plato Conv. p. 192 E) : ἐν || 19. θεοῦ *G* : τοῦ θεοῦ || 24. περὶ ante τὸν acc. ex *AP* || 25. προσ

ῆκει *G* : προσήκειν || 29. δὲ omnes mei et *a* : γὰρ || 38. περὶ τῶν ἀσυλλογίστων] περιτεσόμεθα' ἀσυλλογίστων Volckmannus || 42. γίνονται *A* : γίνονται || 47. θεὸν *AP* : θεοῦ

Pag. 736, 2. ἡσθημένοι omnes mei et *a* (cf. p. 290 B. Jacobs. ad Philostr. p. 646) : ἡσθημένοι || 5. οἷσθα] Suidas in v. et in φθάσειεν || 7. τὸν θεὸν ἀπομόσαι ἢ Suidas : τοὺς θεοὺς ἀπομόσαι καὶ || 20. μὴ τὸ *a* : μὴ || 26. ὅπως *P* : ὡς || 30. ἐξετάζειν] *F.* προῖδον δὲ καὶ β. ἀρ. ἐξετάζον vel προῖδεν-ἐξετάζει καὶ ἐπαινεῖ || 32. νομίζειν *A* : νομίζειν εἶναι || 35. οὐδὲ γὰρ omnes mei et *a* : οὐ γὰρ || 50. λήσει *P* : λήσεται

Pag. 737, 1. μόνον *A* : μόνον || 5. συνάπτει *AP* : συνάπτει τῶ || 8. προσιστέον *A* : προσοιστέον || 14. λήσει* : λήσεται, quod relinquere debui || 16. ἐνέκρινεν *G* : ἀνέκρινεν || 17. δ' *A* : δὲ || 18. ἔτερ' *A* : ἔτερα || 29. ταῦτ' *P* : ταῦτα || 31. ὁ acc. ex *AP* || 39. σε acc. ex *A*.

Pag. 738, 1. γίγνεται* *A* : γίνονται* || 6. οὐτ' *A* : οὐτε || 12. Hanc et proximam epistolam descripsi

ex codice Laurentiano XXXII, 33 (*L*), in quo inter Synesianas leguntur | χρυσο] Ita pr. *L* in litura. Secunda manus fecit τῷ ἐπισκόπῳ || 16. ἕκλεινης* : ἐκλεινης *L* || 20. πάντα* : πάντας *L* || 30. ὑγείας* hic et infra : ὑγείας *L* || 31. καθ' ὅσον] καθὼς σοι sec. *L* || 32. σοι* : σῆς *L*. Nisi σῆς delendum est || 34. ὅπως ἡμῖν] Immo ὅπως ἡμῖν διαφέρει || 41. ἐπακούοντες* : ἐπακούοντες *L* || 43. στερούμενοι* : στερούμενοι *L* || 45. δάμναται* : δάμνεται *L*.

Pag. 739, 1. Primus hanc ep. edidit Possinus ad Pachym. p. 447 ex cod. Vaticano 93, ubi insignita est numero 123. Inscripta est πρὸς τινὰ τῶν ἐταίρων ἐπισκόπων ἐκ μακροθῆν ἀτήσαντα μετὰ τὴν τῶν ἐπισκόπων ἀποκατάστασιν || 5. συγῆς* : συγῆς ὅτι || 6. οὐ μὴν* : οὐ μὴν || 11. παραιτήσαιτο* : παραιτήσοιτο || 12. δεήσειε* : δεήσει || 18. μόγις* : μόγις ἄν || 21. τοι* : σοι || 22. τὸ addidi.

THALES.

Pag. 740, 1. Ex Diog. L. I, 43 || 12. φοιτέεις] *G.* Dindorfius in Thes. vol. 8. p. 989, B || 20. πάντως et τέρποιο Bergkiius Exerc. Crit. VI. p. 6. Erat πάντας et τέρποιο.

THEMISTOCLES.

r = Editio Romana Caryophili
C = Caryophilus
H = Habichius.

Themistocles epistolas unus propagavit Palatinus (*P*) 398. Hunc ego post Westermannum iterum contuli. Ex eodem Westermannus epistolarum ordinem ab editore Romano, tum magis etiam a reliquis editoribus immutatum restituit. Est igitur

<i>P</i>	<i>r</i>	rell.	<i>P</i>	<i>r</i>	rell.	<i>P</i>	<i>r</i>	rell.	
1	=	1	2	8	14	11	15	4	7
2	=	2	13	9	15	8	16	5	2
3	=	9	18	10	16	10	17	6	12
4	=	10	9	11	17	3	18	7	5
5	=	11	20	12	18	6	19	8	4
6	=	12	15	13	3	17	20	20	19
7	=	13	16	14	19	14	21	21	21

Pag. 741, 3. ἐντυγχάνουσιν || 4. Νικίας *r* : νεικίας || 5. ἀθήνησιν || 11. ἐμαρτύραντο *W* : ἐμαρτύραντο || 13. ἀμελοῖην αὐτοῦ *H* : ἀμελῶ ἐμαυτοῦ || 19. προσφέροντες

r : προσφέροντες (sic) || 20. ἐμδιῶναι *C* : ἐνὶ βιῶναι || 22. φυγῆν *C* : φύσιν || 23. οὐδὲ *W* : οὐτε ἢ ἀγανακτοῦσι *W* : ἀναγκάζουσι || 25. μὴδὲ *W* : μήτε | ἐβλαψάν* : ἐβλαψαν || 30. ἐδοῦσαν* : ἐδοσαν | οὐδὲν τι* : οὐδὲν ἔτι || 33. πλέον* : πλεῖον || 36. γίνεσθαί *W* || 40. διώκων *r* : διώκω | ἄν* : ἄν καὶ

Pag. 742, 3. φεύγειν] μὴ σεύγειν *W* || 5. ποιοῖντο

W : ποιεί τὸ || 6. φύγω * : φύγοιμι || 8. εἰ addidi || 11. τέ * : δέ || καὶ ἦδη * : καὶ πολλὴ ἦδη || 13. νυν sine accentu || 15. ἀτεχνῶς * : ἀτεχνῶς ὃ παυσανία || 16. ἔτι τοῦτο * : τοῦτουτ' || 17. νενίκηχεν | δ' ἐν * : δέ || 18. ἐπὶ νόμοις τε καὶ δήμοις * : ὑπὸ νόμους τε καὶ δήμους || 24. καὶ θανάτους Dorvillius : ἀθανάτους | καταλύουσιν | δεῖ δέ * : καὶ δεῖ || 33. ἀπερχόμεθα * : κατερχόμεθα || 36. τῆ addidi | μετὰ τὴν C : αὐτὴν | ἡμέρα * : ἡμέρας ||

37. ἐπισταμένης r : ἐπισταμένης (sic) || 38. ἔστιν || 41. διώξει γρωμένοις αὐτὰ αὐτοὺς ἀγαθὸς ἔσται ὁ Πασκανίας, φάβλα δὲ ἡμέεις ἐργασάμενοι W || 43. οὐδὲν r : οὐδέ || 44. σοί H : σοῦ || 49. καὶ | ὡς W.

Pag. 743, 1. Ἀβρωνίχῳ W : ἀβρονίχῳ (sic) || 2. Ἀβρωνίχῃ W : ἀβρόνιχῃ | αὐτὸ * : τοῦτο | ἔστιν || 7. τοῦτων | τοῦτο C | ἐπιδοῖσιν || 8. ἐξωστρακισμένους ἡμῶν * : ὠστρακισμένους ἡμᾶς || 15. ἐνεκα * : εἵνεκα (sic) || 16. σκοποῦντες W : καὶ ποιοῦντες || 18. Ἀβρωνίχῃ W : ἀβρόνιχῃ || 19. ἀνιῶσιν || 25. τοῖς ἰδοῖς * : τοῖς ἰδοῦς || 28. εἰ γὰρ * : εἰ γὰρ || 30. αὐτοὺς r : αὐτοῖς || 33. ἔοικε * : σε καὶ || 36. οἶθα r : οἶσθα | ὡτὴν || 41. τοῦνομα * : τοῦνομα ἀρπάσαντα μόνω codex. Similia emblemata sunt δύνασθαι 5, τὴν σωτηρίαν τίθειεν 20, τοσοῦτων χρημάτων ἀποστραχηθῆιν 6, λίαν ἦδομαι 7 | ἀρπαχὴν C : ἀρπακῆν (sic) | ἔοικεν || 44. ἀεὶ vulgo : αἰεὶ || 46. ἀλωπέκηθεν | δ' οὖν | Ita codex | Ἀβρωνίχῃ W : ἀβρόνιχῃ || 47. περὶ add. W || 48. δεῖδι: H : δεδιέναι codex. Ad περὶ τοῖς supple ἀξιος.

αι

Pag. 744, 2. ἐπιγνώρισμεν (sic) || 3. ἐναγέειν || 4. ἀλιτήριον M. Hauptius : ἀλιτήριον τι codex. παλαμναῖον ἐτ ἀλιτήριον masculine intellegenda sunt de demonibus. Similiter proxime est ἀλάστορα ἐξομώρασθαι || 5. ἀκεστὸν (i. e. εὐκατάλλακτον) W : ἀρεστὸν | χαλκοῖς * : χαλκείοις | ἀποδιοπομπισμένον * : ἀποδιοπομπῆσει μὲν || 7. ἐνεργῆ * : ἐναγῆ | ἄρυκτον W : ἀρύλακτον | Κωλωνίον r : κωλωνίος || 8. τοῖς γὰρ μὴν * : τοῖς δέ γὰρ μὴν || 9. ἀποτισαμένοις r : ἀποτισαμένους || 15. ἐπεὶ C : ἐπὶ | προοιδῶ W : προοιδούς || 16. ἐπικουριεῖν C : ἐπικουριεῖ | οἰομένους * : οἰομένοις || 18. ὁμοῖος * : ὁμοίος ἂν || 20. τὰ θεινὰ * : τὰδε νῦν || 21. ἐξευλαθησόμεθα * : ἐξευλαθήμεθα | ἐπειδὴν * : ἔπειτ' ἂν || 23. αὐτόθι W : αὐτὸς codex. Nunc dubito de Westermanni correctione. αὐτὸν Hauptius. Sed nec τὰ δὲ incorruptum est || 24. ἱεταέουμην r : ἱεταέουμην || 29. ἀναλοῦντα * : ἀπολλοῦντα || 31. αὐτοῦς * : τοῖς ἄλλοις || 32. ἦ σὺ θαρσεῖς | Verba corrupta || 36. ἐμῆλλῆσέν || 37. οὔτε * : οὐδέ || 38. ἐπιδοίη * : λυποίη || 40. οὐθ' nescio quis : οὐδ' || 41. εἰη * : ἦ | χεῖρον αὐτοῖς ἔσσεσθαι μένουσι * : ὕνερωι ἡμᾶς ἕσον μενέτω codex. Nunc malim ἔτι ἔρρει τὰ καλ' ἡμᾶς ἕσον οὐδέτω || 42. γενέσθω * : γιγνέσθω | δὴ | σοί W || 43. τὸ δὲ ἔπη W : τοδοεῖτη | πεμπτόν r : πεμπτόν (sic) || 45. ἑθεράπευε | Σικίννος W : σικίννις || 49. οὐοὲ * : οὔτε || 50. οὔτε-οὔτ' ἂν * : οὐδέ-οὐδ' ἄρα codex, quem melius intactum reliquissim. Nam parum sufficiunt quae de meo in oratione posui || 51. οὐδὲν γὰρ περιτόν W || 54. ἐπελγούσιν ἡμῖν * : ἐπελγείν ἡμᾶς

Pag. 745, 3. ἐδόξασας * : ἂν ἐδόξας | μὲν deleam | αὐτοῦ W : αὐτοῦς || 5. τοῖς σοῖς sine accentu. In mg.

ς ς

ab eadem t c i. e. τοῖς σοῖς || 6. τὰ add. C | δι' addidi || 7. ἐκαθεζόμεθα r : καθεζόμεθα || 8. Ἀρούθας W : ἀρούθας || 10. ἐγνώρισεν || 11. ἐμίλησεν | ὠκτεῖρεν || 13. μὲν * : μένειν | περισώζεσθαι H : περισώζεσθαι δύνασθαι || 19. ἦν deleam | ἴνα γράψῃς | Vide Thes. IV. p. 604, B || 21. ἀρεῖναι * : ἀπειναι || 27. πλεόν * : πλείον || 28. βλάξ τις * : βλάξ τις ἡλιθίως || 35. που * : πῃ | τραπεζιτεῦσιν r : τραπεζεῖταισιν || 38. ἔτε C : ἔτι || 39. μεγάλη ἀμαρτία-εὐθεωρήτω * : ἐμὴ γὰρ ἀμαρτία-ἀθεωρήτω. Proxime C ἐμὸν δὲ ἴσως τὸ δυστόχημα τὸν μηδέ. ἄλλοις pro ἀπὸ W, qui et πέπονθέ τι ἀπιστον εἰς. Mox idem πιστευτόν pro τισινένον || 44. πόθον * : ὅθεν || 46. ὑπαρχμάτων * : τι παραχμάτων || 48. ἐκ r : ἐν

Pag. 746, 2. σε addit W || 6. ἐνεκα * : εἵνεκα || 9. χρηστήν C : χρεῖαν | τε r : τι || 11. διετέλιον * : ἀπέκτιστο codex. πικρὸς ἀπαιτεῖν est apud Lucianum Hermot. 18 || 12. δὲ | δὴ W frustra, v. Stallb. ad Plat. Menex. p. 236, E. || 17. ἰλιγγίων * : κλιπτίων (sic) || 24. Ἀθηναίων γέμει editions. ἀθηναίων γέμει codex. ἀθεσίον γέμει Hauptius delecto καὶ ante τοῦπ' || 26. καταπροῖξῃ r : καταπροῖξιν | καταπροῖξεις-ἀμελήσεις * : καταπροῖξεις-ἀμελήξῃ || 31. χρυσαμοιβεῖοῦ * : χρυσαμοιβεῖοῦ τοσοῦτων χρημάτων ἀποστραχηθῆιν || 33. τὰ ἄλλα | Ita codex. τὰμὲ W || 34. ὁ εὐστροφος * : εὐστροφος codex. ὁ εὐστροφος concieit Hauptius | ὅς W : ὡς || 36. βουλεύομαι nescio quis : βουλεύομαι | ὅπως H : ὅπου | μὴ * : οὐ || 38. ἦξέν || 39. μὲν addidi | λογιζόνται C : κομίζονται || 42. Συρακοσίους | Ita codex || 43. τοῦ τίτου | Immo τὴν σιταγωγόν, nisi delendum τοῦ τίτου | μὲν addidi || 44. ἄττα ἡνιέττο * : αὐτὰ ἀ αἰνιέτται || 46. ἔγγραπον * : ἔγγραπτον || 51. περὶ τῶν | Ita codex | ὑπηγόρευες W : ἀπηγόρευες

Pag. 747, 5. οὐπίτριπος r : οὐπιτριπτον || 6. ἔτι * : ἔτι λίαν ἦδομαι || 7. τῶ r : τὸ || 8. εὖ | σὺ W || 13. οἶ C : εἰ || 14. ποῖς * : ποῖ | εἰ C : ἦ || 19. ἐπιδραμεῖν r : ἐπιδραμεῖ | σου τῆ διαβολῇ W : σου τίς διαβολῇ || 21. ἐποίησεν | τοῖς W : ἐν τοῖς || 22. πιστεύσαι | ἀπιστήσαι W | δὲ C : δεῖ | ἡμῇ * : εἰμῇ | καὶ addidi || 23. τοσαῦτα W : τοιαῦτα | σοὶ deleam || 24. ἐπειδὴν r, ἐπὶ δ' ἂν || 27. Λεωδοτῆς (Λεωδοτῆς W) * : Λεωδοτῆς | Ἄργυλεύς W : ἀργυεύς || 28. Προνάπης H : πρινάπης || 32. ἐπεχώρησεν ἐξομύασθαι W : ἐπεχέρησεν ἐξομολογήσθαι || 33. δ' | Ita codex | φρονούσιν || 34. ἡλίκον | οὐκ H : ὁ οὐκ || 35. ἀπαλλαγέντες H : ἀπαλλαγέντες || 37. τοῦ r : τοῦ ὡς || 40. ἐνεκα * : εἵνεκα || 42. τῆς μὲν (hoc certe omittendum) ὑμετέρας σωτηρίας μόνῃ ἐμῇ τῇ (debebat τῇ ἐμῇ) δυστυχίᾳ W || 45. ἄσῃν | ἔσχετε | παρῆσθε W || 47. ἀποθαρρήσω * : ἀποθαρρήσω || 49. γὰ C : τὰ | μετρώς * : μέτριον || 51. ὑπομείνειν

Pag. 748, 1. ὄχι | καταβεδοῖσθαι ab eadem || 5. Ἄλκμαωνίδης * : ἀλκμαωνίδης | δὲ | Ita codex | ὀμνύντες || 7. ἔδος || 13. οὐ * : οὖν | ἥτιόντων r : αἰτιόντων || 16. πιστός * : χρηστός || 17. πῖτόν W : πονήτόν || 19. ἔστιν || 21. φθόνος | κόρος W || 24. ἔρρει τὰ C : ἐρητο | δὴ W : δὲ || 26. κενός W : δ' ἐμὸς || 27. οἰομένοις et εἰ ἔξαπατωμένοις W || 29. ἀρχυρῶν || 30. ἐναστειθῆτε

εἰ
καὶ ἐνεπιორρηθῆτε ab eadem || 31. ὑπὸ W : ἀπὸ | δεδί-
ται-δεματοῖς H : δεδίταεις-δεματαῖς || 32. φῆσει | Ita
codex || 35. μου | Ita codex || 43. ἔγω εἰ μὴ Hauptius :
ἔγωσι μὴ || 44. ἐκτοπίσαιμι r : ἐκτοπήσαιμι || 46. οὐχ
δοι * : οὐχ οἶονται || 47. θεάτρῳ * : σακρωῖ | τιμὴ καὶ
προεδρία W : τιμῇ καὶ προεδρείαι || 48. οἰκῆσις W : οἰ-
κήσει || 49. ὀρωοῦσθε r : ὀρωοῦσθε || 52. εὐχαί * : αἰ
εὐχαί || 53. ἐρήσει W : ἐρήσεις || 54. ἄρα vulgo : ἄρα

Pag. 749, 1. φοβεῖσθε C : φοβεῖσθαι || 2. καὶ | ἦ καὶ
W | ποιεῖν τι αὐτοῦ C || 4. πάντ' W : πάνυ || 9. ἀλώ-
μενος C : ἀλμενος | οὐμοί * : οὐχ οἶ || 10. δὲ ταῖροι co-
dex, uti voculā dē finiatu versus || 11. οὐθ' ὄμοσ
Schöttgenus : οὐθ' ὄμοσ (ita) || 12. πολλῶν delectam
γυναικῶν τε W || 15. καταλαμβάνοι * : καταλαμβάνει ||
19. ὅσ' ἡμέραι || 20. ὑποτίθεσο C : ἀποτίθεσο || 21.
προηγέσθαι W : προμηθεῖσθαι | διαπειρῶ C : διὰ χειρὸς
|| 23. γε C : τε || 24. τὸ πᾶν μέρος r || 32. θελήσει r :
θελήσῃ || 34. ὁ add. r || 40. ἐπιθέσθαι C : ἐπεπιθεῖ cum
spatio quinque literarum || 42. οἶσθα r : οἶσθας || 43.
φασίν || 44. τέ * : γε || 46. ἐπέστειλεν W : ἀπέστειλεν ||
49. ἀλλ' οὐ γὰρ * : ἀλλ' οὐκ || 54. σὺ * : τὰ | ἐπιμελοῦ
Ita codex.

Pag. 750, 2. μάλιστα * : μάλιστα καὶ || 3. ὅτι W :

εἰ | ποιήσεις r : ποιήσῃς | οἶδα | Ita codex | γ' ἔνοιτο
(sic) || 4. se inseruit W | ἐπιμελεσθαι * : ἐπιμελήσε-
σθαι || 5. αὐτὰ C : αὐτῶν | διατιθέσθαι δεδοικῶτα * : δια-
τεθήσθαι δέδοικα | με Holstenius : μὲν || 6. σαυτοῦ * :
αὐτοῦ | ὅς W : ὡς || 7. τὰμὰ (τὰ ἐμὰ W) * : τὰ ἄλλα ||
8. ἦς * : εἴης || 9. ἐπέσταλτα W : ἐπίσταλτα | ἦ | Con-
fluxit atramentum, ut dignosci nequeat quid scriba
voluerit. Videtur esse ἦ. Certe non est δ. W ἦ. Idem
δεῖν pro εἶναι || 14. δ * : διὸ || 17. σε addidi | αἰτιῶ
C : ἔτι || 18. χειροτονοῦσιν || 19. αἰνιτιόμενος C : δεδι-
τόμενος || 20. ὅτι addidi || 26. Πέρσας * : περσῶν | τῶν
καταναμαχησάντων Iacobus ad Achill. Tat. p. 773 :
κατὰ τῶν ναυμαχησάντων | ἀποκτεινάντων r : ἀποκτεινόν-

των || 28. τῇ πόλει οὐδὲ καθόλου ἡγεμόνων * : καθόλου (sic)
τῶν ἡγεμόνων τῇ πόλει οὐδὲ || 31. μὲν addidi || 34.
Ἀθηναίων * : ἀθηναίων αὐτῆν codex. αὐτῇ W || 35.
καὶ * : καὶ κατὰ | ὄντα r : ὄντας || 36. ὅσον W : ὅσον ||
41. περὶ add. C || 44. Scr. ἀλλά, uti codex habet ||
49. ἐφάλλη ἡμῖν C : ἀπολλυς ἡμῶν | ἐμπροσθῆς C : ἐμπι-

πλῆς || 50. περιπάτος

Pag. 751, 2. ἀρετὰ || 3. ποιηταί | Hom. Od. θ, 329
|| 4. Ἀβρωνίχῳ W : ἀβρονίχῳ || 5. Ἀβρωνίχης W : ἀβρό-
νιχης | ἦκέ W : ἦ καὶ || 6. διαλεξόμενος nescio quis :
διαλεξόμενος | δηλώσας W : δηλώσας || 9. ἐποίεις W :
ποιεῖς || 12. καὶ | Ita codex || 15. ἀπορχῆναι * : ἀπο-
ρχῆν || 17. ὃν σὺ W : ὃ εἰ | οἶσθα * : οἶσθας || 18. τριή-
ραρχος * : τριήραρχος ὡς || 19. μελιζων r : μελιζῶ || 20.
συναριστῶσιν | συνδειπνοῦσιν r : συνδειπνοῦσιν || 21. εἰ
καὶ W : εἶναι | δόιης * : δώσιος || 29. Λακρατίδην H :
λακρίδην || 30. Ἐρμοκλέα W : ἐρμοκλήν (sic) || 31.
Δόρκωνα * : δέρκωνα | Μόλωνα * : κέλωνα || 34. ὦν ὡς
W. Malim ὃ | ὑπάρχει nescio quis : ὑπάρχειν || 35.
οἰκῆιν add. W || 36. An ὀρθῶς? || 37. τῆν | μὲν W |

ἀριστέων C : ἀρίστων | ἐνεμέσχαν σε δὲ | ἐνεμέσχαν δὲ
σοὶ W || 38. ὃν W : ὦν || 45. Εὐφορώνως r : εὐφρονίω-
νος || 47. ἐν add. W || 48. πολεμικά Kannius : πο-
λέματα

Pag. 752, 6. ἡμᾶς * : ἡμᾶς κακῶν || 7. κατὰ add. C |
εἰ * : εἴτι (ita) | σὺ W : οὐ || 10. πλὴν * : πλέων || 11.
ἤραμεν || 13. μὲν add. W | τοῖς δὲ] Asteriscos feci.
λοιποῖς supplet C. Sed inauditum est προσποιεῖσθαι
τινι. Fortasse πρὸς δὲ τοὺς πολλοὺς προσποιήσῃ || 14.
ἀλλὰ * : ἄμα || 18. ἐπιπεσέτω * : ἐπιπεσείται | ἔστιν ||
19. οὐκανετιῶς ἔγωμαι || 20. τὸν Dorvillius : μᾶλλον ||
21. φρονιότης εἰ * : φρονιότησῃ | ἀλαζονεῖν r : ἀλαζονεῖν
|| 22. ἀλλ' ἀλθρινῶς Bremerus : ἀλλ' ἀλθρινῶι (sic) ||
25. ἦπου τὰ μέγιστα * : ἦ τὸ μῆριστον | ἡμῖν r : ἡμῖν |
χαρίζοιτο * : ἐχαρίζετο || 26. πέπονθε * : πεπόνθη | τὰ
μὲν ἄλλα * : τοῖς μὲν ἄλλοις || 28. ὄκτειρεν || 29. ἡποι-
περ] Locus turbatus, quem C refeccisse sibi visus est
scribendo κινδυνεύετε εἰ περὶ ἑμοῦ. W coniecit κινδύ-
νευετε αὐτοῖ εἰ περὶ ἑμοῦ et ἐπίπερ. Idem mox cum r
ἦν' πρᾶ ἦν. Ego ἦν ἐκείνος βοηθῶν ἀδικουμένῳ alieno loco
positum esse arbitror. Neque εἰκότως verum videtur,
quod rectius scriberet ἀδικῶν. Sed videant alii || 34.
ἔστι | ὅτι supra verum, sed ab eadem | δεξιότερα * :
δεξιότερον || 35. ὦν * : ὡς || 37. ἐγκλησῆ (cf. ep. 3) * :
εγκλησῆ || 39. εἴχομεν r : ἔχομεν || 43. οἶσθα * : οἶσθας ||
48. ὑπὸ r : ἀπὸ

Pag. 753, 4. τούτου r : τούτων || 8. ὅς W : ὡς |
μετακαλέν * : καλέν codex. κατακαλέν W || 14. ἐρ'
C : ἀρ' || 15. δ' add. W || 17. ἐμαχόμεθ' ἂν H : ἐμα-
χόμεθα || 18. ἦ μετεδιώκομεν * : ἦμεν (ita) ἐδιώκμεν
codex. ἦ καὶ pro ἦμεν C || 20. περὶ * : ἀν (sic) περὶ ||

22. πως] Malim που | ἐπίπερ * : ἡεῖπερ (sic) || 23.
πάσης * : ἀπάσης || 28. κίνδυνος W : κίνδυνος || 30.
καὶ μὴ Schöttgenus : μὴ καὶ || 32. καὶ add. W || 33.
εἰδείην * : ἐπιδείην || 39. ἔστιν | λόγων | λογισμῶν W ||
40. δοκῶ * : δοκεῖ || 44. ἀντεροῦσι H : ἂν εἰροῦσιν || 49.
ὅ τι δ' ἂν ἦ τὸ * : εἰ δὲ εἴ τι codex. Mox malim τούτο.

Pag. 754, 1. ἀπολελόγηται H : ἀπολελόγηται | Post
τῆς videtur intercidisse ἡμῶν || 5. μὲν C : μόνον |
Ἐλλησπόντου r : ἑλλησπόντου || 7. περίεις W | κατὰ και-
ροῦ | κατὰ vulgo | τὰ διεγνωσμένα * : τῶν διεγνωσμένων
codex. Ita mox δ' διέγνωκας || 10. ὅτε κινδυνεύεις W.
Sed in lutoso humo nihil stabile est || 11. ὅτι καὶ | καὶ
recte delet C. Ante ἔξεις nescio an intercederit καί. Ita
in ep. 13 καὶ ὁ παραμυθία τίς ἔστιν ὅτι || 17. καὶ οὐδὲ]
Ita codex || 18. ἐξαιρέεις W : ἐξαιρέεις || 19. λήσειν W :
γῆσεις | τὸ C : τε || 20. οὐ τοσοῦτον ὧ Πανσανία * : οὐχ
οὔτως ὧ πανσανία μέγα || 22. ἀκτὴ Hauptius : αὐτὴ | κο-
λωναι sine accentu || 23. μέλει * : μελέτω || 24. ὁ το-
λυπέσων * : ἡ πολυπνῶν || 25. Γογγύλος C : γόπυλος |
εἰ γε * : ἂν τι καὶ || 26. ἀγαθῶ] Malim ἱκανῶ. Sed rec-
tius fortasse hoc vocabulum cum aliis non paucis alio-
rum committemus sagacitati || 32. ἦ * : ἦ τοῦ || 39.
δοκεῖς r : δοκεῖν || 40. ἡμᾶς r : ἡμᾶς || 45. μενέτω W :
μὲν ἐγὼ || 46. εὐπραγῆσι * : εὐπραγῶν

Pag. 755, 2. αἰτιώμεθα * : αἰτιώμεθα || 4. δ' | Ita
codex || 7. τρέπωσιν οἱ ἀεὶ W : τρέπουσιν αἰεὶ || 8. ταῖς
κακίαις? || 17. νῦν * : νῦν μάλιστα || 18. ἀναπλήσαντος
C : ἀναπλήσαντος || 21. πέπονθεν || 24. θίσις codex. Ma-

lim οἷς || 24. ὁμάδους * : εἰς αὐτοῦς || 25. εἰλότης * : ἐλ-
θὼν οἷμαι γῆς codex. οἷας καὶ ἡμᾶς ἀπέλυσε εἰλότης
ἀνὴρ ἑλθὼν οἰωγῆς Cet Holstenius || 27. τῆς προσδοκίας
addidi. Cf. ep. 14 || 30. ἀπολελογῆσαι * : ἀπολογεῖ-
σθαι || 31. Πλαταιαῖς r hic et infra : πλαταιαῖς || 36.
ὄντι σατράπη Schœttgenus : ἀντισατράπη || 37. αὐτῶ C :
αὐτὸς || 38. Malim διαίτη || 42. ὀλίγη r : ὀλίγα || 43.
καὶ C : ἦ || 44. γὰρ] τε C || 46. θερμότερον W : θερ-
μοτέρων | τῶν add. idem || 48. ἐκπέσοι * : ἐμπέσοι || με-
ταστήσασθαι * : μεταστήσασθαι

Pag. 756, i. αὐτῶ * : ἐκωτῶ || 4. ἐπέστελλε | Ita co-
dex || 9. ἔλαβεν || 14. ὅτε * : ὅτι | αἰτίαις | Ita codex ||
18. ὅπως * : ὅπως τ' || 22. οἱ δὲ * : οἱ δὲ τοῦτο codex. οἱ
δὲ τούτοις W || 24. κατανοῆσαι | καταστήσαι W. Sed v.
Plutarch. Cat. Min. 35 κατανοῶν τὴν ἀλήθειαν || 27.
ἐξήταξεν C : ἐξήταξεν τε || 28. ἐπιπόμφει r : πεπόμφει ||
31. ἀπολούμενος r : ἀπολούμενος || 38. ἐφάνησαν αὐ-
τῶν * : ἐφωρόθησαν αὐτῶ || 42. καὶ addidi | ἀφελόντες
Gottleberus : ἀνελόντες || 46. κατέλαβεν || 47. εἰλωτῶ
(sic)

Pag. 757, 3. Νικίαι r : νεικίαι || 8. φυγάσιν || 9. δια-
δύονται * : ἐπιδεικνύονται || 12. αὐτοὶ * : καὶ αὐτοὶ |

τῶν * : καὶ τῶν || 13. ἡμᾶς | ἀξιούσιν | δὲ add. W [σφᾶς
| ἀντὶ addidi || 14. ἅπαντας W : ἅπαντα || 15. ὀνή-
σαντα * : ὀνήσαντας codex. ὀνήσαντας r || 19. λέλυκε
W : λελύκει | ἀσθένεια ἢ ἔγχρορῦσι φυγάσι * : ἀσθενείας
ἦν ἐκθρορῦσιφυγάσι | σὺ C : σου || 22. ἐνέλιπεν r : ἐνέλει-
πεν || 24. πλείονος ἄρα τῆς ἐκ σου προθυμίας ἢ εἰ ὕπερ
ἔδει δι' αὐτὴν W || 28. αὐτῆς C : αὐτῶν || 29. ὀδῆσι * :
ὀδῆσι || 30. καὶ αὐτὸς γὰρ τὸ * : αὐτὸς γὰρ τοῦτο τὸ ||
31. ἐτοίμης * : ἐτοίμης φεύγειν || 32. Verba τούτου-μένον-
μεν pro insiticiis habet C. Westermannus μὴ ante
μένομεν inserit et τούτου non ad fugam sed ad pœnam
refert || 35. πλείον * : πλείον || 36. πλείον * : πλείον ||
41. ὠφελῶν r : ὠφελῶν || 42. ἄξειν * : ἄγει

Pag. 758, i. δ' addidi || 2. γέγονεν || 3. τῶν addidi
| ἐμέλλομεν W : μέλλομεν || 4. μετέχομεν C : μετέγειν
| ἡμῖν r : ἡμεῖν | τοιοῦτοι-γένεσθε-εἰς C : τοσοῦτοι-γενέ-
σθαι-εἶναι || 6. νῦν r : νῦν || 7. ἦ add. W || 9. ὦ r :
οἱ || 10. αἰτιασάμενοι H : αἰτιασάμενοι || 14. κατὰ vulgo :
κατὰ τὴν || 16. ἀγγελουῦτα * : ἀγγέλλομαι || 17. δὲ
αιθίει | Νικίας r : νεικίας || 18. Ἥλιων ἐπίνειον r :
ἡλίων ἐπίνειον || 23. ἔτι * : ὅτι καὶ codex. ἔτι καὶ C |
δὲ * : γὰρ || 26. νῆα * : νηῖ || 30. μὴ add. C || 31. δρά-
σομεν W : δράσομεν | ἢ γνώμη || 33. ἀπεπεπόμφει r : ἀποπεπόμφει || 36. ὕπερ * : περὶ || 38.
ἤρτητο nescio quis : ἤσθητο || 40. οἱ r : καὶ || 41. τὸ
vulgo : τὸν || 42. ἐτεθνήκει r : τεθνήκει || 43. περιει-
στήκει r : περιεστήκει || 44. εἰς add. W.

Pag. 759, i. ἀγάγωσι * : ἀγούσι || 6. ἦ * : καὶ || 8.
ἐγενόμεθ' ἂν W : ἐγενόμεθα || 9. ἐς | Ita codex || 10.
ἔνεκα * : ἐνεκεν || 14. γε] σε W || 18. ἀπελαθῆσθαι * :

ἀπελάσασθαι || 20. μόνον τῆσ || 21. δικάσει * : δικάσειεν
|| 22. Ἀθηναίους * : ἀθηναῖος ὢν | λακεδαίμονιους vulgo :
λακεδαίμονιοις || 23. ἔδοξεν W : ἔδοξα codex. Sed
fortasse servari poterit vulgata, ut μοι pendat a κε-
λεύειν || 26. διαίρηται r : διαίρηται || 27. τε ἐμὲ W :
ἐμέ τε || 28. ταῦτα | Ita codex || 30. δεδιότα r : δε-

δειότα || 31. σὼν τε (σῶν τε W) * : ὡς ὄντα codex |
ἀπήμαντον * : ἀντὶ τούτου || 32. τίσιν * : τίσιν | ἀπεύχο-
μαι Hauptius : ἀπέχουμαι || 33. δεδιέναι r : δεδειέναι
|| 40. ταῦτη γὰρ τοι * : γῆς τε γὰρ τῆς || 41. ἡσθημέ-
νου C : ἡσθημένους | μάστιγα codex. Scripsi. ῥῆστα
Nisi μάστιγα e dittographia natum || 42. ἐμέλλομεν
C : ἐμέλλων || 45. τοσοῦτον * : τοσοῦτον ἔτι || 46. ὅτι

addidi || 54. ἐδεδιέναι r : ἐδεδειέναι | σύμπλοιοι (sic)

Pag. 760, i. γίνεσθαι * : γίνεσθαι || 7. ἐσκέπτετο r :
ἐσκέπετο || 10. σοι * : σοι τὴν σωτηρίαν τίθειται || 12.
δεδιότι W : δεδειότι || 14. ἐρρώσω r : ἐρώσω || 15.
Ἔσταιός W : ἐστίως || 26. σὺ δὲ χαῖρέ τε C : εἰ δὲ
χαίρηται || 27. ἔσται * : ἔστω codex. Infra χαῖρέ τε καὶ
οὐδενὸς χρηστοῦ ἀτυχῆσεις. Mox malim εἰ ὄδω δυνάμει
ἔχεις || 31. ὠρμησεν * : ὀρμῆς || 36. μεταβαλλόμενος * :
μεταβαλλόμενος || 37. ὀ' W : ὀ' || 47. τοὺς addidi |

τρεῖσκαίδεκα (sic) || 49. ἔμελεν r : ἔμελλεν | αὐτοὶ W :
αὐτοῖς | δὲ add. W || 50. διήλθον C : ἤλθον || 51. πε-
δία δὲ W : πεδιάδα* | διώδουσα * : ὠδουσα | μεγάλα * :
γάλα || 52. κάλλιστ' * : μάλιστ' || 53. πλεῖστα * : πε-
ριττὰ

Pag. 761, 3. οὐκέτι C : κετοῦ || 5. ὠρμύμεθα * :
ὠρμύμεθα || 6. τὰς addidi || 8. ἀδεῶς εἰσθήκει * : οὐδε-
μείστηκει | ὅ δ' ἡγανάκτει * : οὐδεαταίτε | παραθεσά-
μενος * : περιθεσάμενος || 9. ὦδ' | Ita codex || 10. καὶ
σύ * : σύ || 12. δὲ λέγοις C : δ' εἰοῖς | θράσος * : θάρσος
|| 18. ὥστε σε W : ὥστῃστε | κολάσομεν r : κολάσωμεν
|| 19. παρίστατα W : περισταταί | ἐπαινέσαι | ἐπιτελέ-
σαι sive ἐπάγεσθαι W. Fortasse ἐπινοῆσαι. Reliqua
non expedito || 25. διεστώτος * : διεστώτος μὲν || 28.
παρέχοντος Poppo : παρέχοντες || 33. Ἐρινός * : ἰσγός
|| 39. λαγχάνων | Ita codex || 40. αἰεῖ * : αἰεῖ || 43.
χρυσῆν ὑφαντὴν * : χρυσοῦ ὑφαντὴν codex. Lucian.
V. H. I 21 ἐθῆς γαλαχῆ ὑφαντῆ. W malebat χρυσοῦ-
φαντον || 45. ἐνόμιζεν | πιστόν * : πιστεύειν || 48. γὰρ * :
γὰρ ᾗδη || 50. διδῶσιν || 52. δὲ addidi | ἐν] ἐπὶ W.
Sed videtur Μαγνησίᾳ hoc loco idem esse quod Μα-
γνησίᾳ χώρα.

Pag. 762, 3. ὕμεις * : ἄπαντες || 4. τοιαύτην | Male
Schœttgenus τοσαύτην. Loquitur Themistocles de se,
Græco homine, Græcis urbibus a Persarum rege præ-
fecto || 5. περίστασιν C : ἐπιστασίν || 7. μέμνην * :
μέμνηται || 10. προβαλεῖται * : προβάλλεται || 12. ναυαρ-

χῆσοντι C : ναυαρχῆσαντι || 15. Τημενίδᾳ W : τημη-
νίδῃ (sic) || 16. θυμιατῆρων * : θυμιατῆρων || 18.
ἔγραψε || 19. μέντοι W : μόνον

THEOPHYLACTUS.

A	=	Boissonadii unus
B	=	Boissonadii alter
H	=	Palatinus 356
I	=	Laurentianus LIX, 17
L	=	Laurentianus LXXXVI, 8
M	=	Vaticanus 1376
N	=	Vaticanus 497

P = Palatinus 155
S = Vaticanus 352 Suppl.
T = Parisius 3047
V = Vaticanus 713
b = Boissonadiana.

Commemoravi quae invitis codicibus reposita sunt quaeque meorum librorum ope in Boissonadii contextu correxi.

Pag. 763, 5. καὶ acc. ex *V* || 11. Πλωτίνος acc. ex *H* || 18. ταῖς τῶν *B* : τῶν vel ταῖς || 21. ὡς acc. ex *M* | μελιτοῦτταν * : μελιτοῦτταν || 23. εὐροδία *H* : Εὐροδία || 26. τοῖνον τῶ acc. ex *L*. Cf. ep. 19 || 29. καὶ γῆρας *A* : γῆρας *b*. Vide ad Synes. p. 697, 6 | τὴν editi ante *B* : τὸ

Pag. 764, 1. ἐραγοράς *V* (cf. ep. 10) : Εὐαγόρας | κεχαλίνωται *a* : κεχαλίνωκε || 3. καὶ θαλάττη *a* : καὶ τῇ θαλάττη || 11. τ' *B* : τε || 19. ταῖς addidi || 20. ὀργάδα θεῶ *a* : ὀργάδας θεῶν || 24. χαλεπὰς sec. *M* : χαλεποὺς || 25. κεκτημένοις *M* : κεκτημένοις || 25. τὰς *V* : τοὺς *b*. Initio est κακὰς γείτονας || 26. σου * : σοι || 27. γραρῖα *L* : γραρῆν || 28. ἐκείνην acc. ex *L* | μὰ *a* : δὴ || 30. ἡδίκησας *L* : ἡδίκησας | ὑβρίσασα * : ὑβρίσασαν *L*, ἐνουβρίσασα *b* || 40. γὰρ *I* : γὰρ ἐγὼ || 41. τὸν *I* : τὴν || 42. θεάσονται *I* : θεάσαντο || 43. συμβαίνει * : συμβαίνει τινα || 44. ἐπιλανθάνονται τῆς ἑαυτῶν *I* : τῆς ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται || 45. περιβάλλουσι *I* : καὶ περιβάλλουσι

Pag. 765, 1. ἔχονον-γνήσιον *I* : ἔχονα συγγενῆ τε καὶ γνήσια || 2. νόμος ἡνάγκασε *I* : ἡνάγκασε νόμος || 5. ζῶων *I* (cf. 13. 59) : ὄντως || 9. δελαίαι *I* : δελαίαις || 12. τὸν *a* : σὸν || 16. ἐπικολαίνεαι *a* : ἐπικολαίνεις | κατομβρίσασαν *M* : κατομβρήσασα || 17. ἐπιρροφεῖς * : ἐπιρροφῆσαι | ὁ *I* : ὃ | ἦ *a* : ἦ || 19. περιλιμνάζεται (cf. Theophyl. Hist. p. 127, D) *a* : ἐπιλιμνάζεται || 24. μόλις *LM* : μόγις || 25. Εὐρίπη *L*. Dindorfius in Thesuro : EYPIΠH *b*, Ευρίπη (sic) *a* || 25. ἐπανήγειν * : ἐπανήγειν || 28. καταπερλόγιστο * : καταπερλόγιστο *L*, ἐκπερλόγισται *b* || 29. ἐκάστην *L* : ἡμέραν || 31. ἐγίγνετο *L* : ἐγένετο || 36. ποτὲ καὶ αὐτός *L* : καὶ αὐτός ποτὲ || 41. βασκαίνουσες-τῆς φύσεως * : βασκαίνουσας-τὴν φύσιν scripti. Certe huc referre non licebat quae disputavit Wytttenbachius ad Plut. Mor. p. 31 F || 45. τε καὶ *a* : τε | ἀενάων * : ἀενάων

Pag. 766, 7. ἀνθρώπινον *A* : ἀνθρώπειον || 15. ἀρχαῖς *L* : ἀρχαῖς καὶ *b*. Ws coniciebat ἀρχαῖς καὶ προσποραῖς, largitionibus || 18. τὰς ἡνίας δ' χρυσὸς ἐμπεπιστευται *L* : ὁ χρυσὸς τὰς ἡνίας πεπιστευται || 24. ἐψήρσατο *L* : ἐψήρσατο δένδριος || 25. ἔσχεν * : εἶχεν || 34. Πραξιμέλλη | Nomen corruptum. ραξίλη *L*, unde scribendum videtur Πραξιέλλη, si tamen ad mulierem referre licet σαφῆστατος ἄγγελος v. 41 || 35. καὶ τάχα *L* : τάχα || 39. ὅποιοι τυγχάνουσι *L* : ὅποιοι ὄντες τυγχάνουσι πρὸς ἡμᾶς || 44. κολοιοῦ *L* : κολοιοῦ μὴ || 45. ἐν addidi || 46. ἀνθρωπίνων *L* : ἀνθρωπέων

Pag. 767, 2. ἐπ' *L* : παρ' || 4. περιθρλοῦσιν * : περιθρλοῦσιν || 6. τὰς πατριῶς-ἀρετὰς *I* (vide extremam epistolam) : τὰ πατριῶς ἔθη || 8. κατηγάλωσας *I* : καταγάλωσας || 9. Ἐρμαγόρου θελαῖς ἀκούειν *I* : ἀκούειν Ἐρμαγόρου ἑθέλεις || 11. ἐς γῆρας *a* (nisi scribendum πρὸς τὸ γῆρας cum Platone de Legg. II. p. 653 A) : ἐν γῆρα

| σοφία *I* : σοφία τε | παρῆν * (παρεγένετο Plato) : παρῆν || 13. μεθίστασθαι *I* : μεθιστάναι || 15. γιγνόμενος *L* : γινόμενος || 18. πληρώσας *a* : πληρῶν || 22. εὐθυμίαν] εὐφρημίαν *L* || 23. δὲ ὀρέματα *a* : ὀρέματα δὲ || 28. ὄτος *L* : οὐτοσὶ || 31. κομίσασθαι *L* : κομίσεσθαι || 32. « Displacet nomen δ' Κλειτίας in epistola rustica, » Boiss. || 33. ἀντέχσθαι *L* : ἀνέχσθαι || 35. Ἀγέαν * : Ἀγείαν || 43. ὑπεκύμαινε *L* : ἐπεκύμαινε || 49. ξίς *L* : ξίν

Pag. 768, 1. Asteriscos posui || 13. ἀλλὰ *T* : ἀλλὰ σὺ καὶ | ἀκῆ * : ἀπονέμη *T*, ἐπινέμη *b* || 19. κᾶν * : καὶ || 23. πεδιάδι *A* : πεδιάδι || 26. ὄλωσ *L* : ὄλας || 28. δελαίον *L* : δούστηνον || 29. χρυσὸς * : χρυσῶ || 30. τοῦ Λευκίππου τοῖς δώροις * : τοῖς δώροις τοῦ Λευκίππου || 32. ταλαντεύει * : ταλαντεύεται || 36. περιπλέκει * : προσπλέκει

Pag. 769, 7. Μῖθον *N* : Μῖθου || 13. ἔρωσ ἡμᾶς ἀδικεῖ *a* : ὁ ἔρωσ ἡμᾶς ἀδικῶν || 14. ἐρᾶν βιαζόμενος *L* : βιαζόμενος ἐρᾶν || 23. ἐρασταῖς *L* : Ἰεραταῖς || 26. ἀκούομεν *L* : ἀκούσομεν || 27. τοῦ acc. ex *I* || 30. καὶ acc. ex *M* || 31. τὸν acc. ex *H* || 33. εὐμένεια *L* : εὐσέβεια || 37. ἐπελθόντων τῶν *M* : ἀγγελθέντων ὑπ' ἑν || 38. ἡδλαβεῖτο *H* : εὐλαβεῖτο || 40. τύχην *L* : φύσιν | ἡ-γνόησας *M* : ἡγνόησας || 42. παθήματα *I* : μαθήματα || 44. ἀγνωσίαις *B* : γνώσεως

Pag. 770, 1. ἐκκάθαρες * : ἐκκάθαρες *a*, ἐκκάθαρον *b* || 2. ἐλυμῆματο *L* : ἐλυμῆμα || 14. τὴν-ἡτοιμακίαι *L* : πεπονηκίαι τὴν μακινάδα Λευκίππου || 22. ὑπὸ πάθους-νικώμενον *L* : ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ πάθους ὑπερνικώμενον || 23. ἕπνος *N* : ἕπνος γὰρ | περιθρλοῦμενος * : περιθρλοῦμενος || 31. τουτὶ *M* : τοῦτο || 33. σαυτοῦ *M* : σαυτοῦ | λόγον *M* : λόγου || 35. ἐπιληθον *a* : ἐπιληθες || 36. ὁ-ποτὲ *LMN* : ἐπὶ τὸ χεῖρον παράγει ποτὲ ὁ δημιουργὸς || 37. καταλεψόμεν * : καταλεψόμεν

Pag. 771, 1. καὶ αὐτός *MN* : καὶ αὐτός || 12. Αἰτναίαις * : θαλάττης || 18. λιμοῦ *L* : λιμοῦ μοι || 20. ἔτερα acc. ex *L* || 21. δόναται *a* : δόναται γὰρ || 24. Cf. Procli Char. Epist. 36 | με-ἄρῆκας *L* : μοι-ἄρῆκας || 27. ἐκκάθαρες * : ἐκκάθαρες *A*, ἐκκάθαρες *B*, ἐκκάθαρον *b* || 28. λύμην *a* : λύπην || 29. καὶ *a* : καὶ τῆς || 34. ἔστο μοι *L* : ἔσομαι || 36. ἀναθήκαμαι *a* : ἀναθήσασμαι || 37. οἷς * : ἄρνες || 40. δυσουθετήτω | *V*. Nauck. « Zeitschr. f. Alterthumsw. » 1855. p. 116. Meinek. Fr. Com. Gr. t. 5. p. cccxlviii | ἡ acc. ex *L* || 41. συμπλέκεται καὶ *L* : ἐμπλέκεται

Pag. 772, 4. κατακρίθει νοσεῖν *L* : νοσεῖν κατακρίθει || 5. μεταδησόμεθα *A* (cf. 55) : μετασθησόμεθα || 7. τὸ *L* : τὸ καὶ || 10. κνήματα ἀποπατεῖς ἡ παμμίρας *L* : κνορορούμενα ἀποπατῆς ὡ παμμίρας || 12. δριμυτάτοις * : δριμυτέροις || 14. κολχηκῆς *L* : φονικῆς || 15. παιδοκτονεῖν *L* : παιδοκτόνον | ἀγνωμονῶν ὁ *L* : ἀγνώμων || 16. ἐπερέγειν *M* : ἀνετήν || 17. συμφορὰς *a* : συμφορὰς || 18. δῆτα καὶ *L* : δῆτα || 20. φιλανθρωπότερος γὰρ *L* : φιλανθρωπότερον παρ' || 21. τὴν Δίκην *L* : γῆν || 24. ταῶς *L* : ταῶς καὶ || 28. κάλλος τοῖς ὀρώσι *L* : τοῖς ὀρώσι κάλλος || 35. ἐγκαλύπτει *L* : συγκαλύπτει || 37. ἡμᾶς *P* : ἡμᾶς || 43. Ἀμπελῶν *P* (cf. ep. 83) : Ἀμπελῶν | γερόντιον *a* : ὃ γερόντιον

Pag. 773, 2. γὰρ acc. ex *a* et *S* || 7. μηδὰμῶς τῆς νεφέλας *P* : τὰς νεφέλας μηδὰμῶς || 19. γέγονεν-ὁ κῆρος *L* : γέγονεν ὁ κῆρος αὐτῷ τῆς ἐπιθυμίας || 21. ἔρκουι

μη πείθου, Γαλάτεια | Ita L, nisi quod γαλατία, ἄρκους πείθουσιν μη πιστεύει γαλατίαν A, in quibus Hauptio latere videbatur ἄρκους πείθουσιν μη πιστεύειν, Γαλάτεια. In proximis ἄρκων τοῖς ἔρωσιν οὐδὲν ἔστιν εὐχερέστερον B; ἔστιν omisi cum A, τοῖς cum Nauckio Trag. fr. p. 728 || 24. καὶ πράττουσι φλεγμαίνοντες & L: πράττουσί τε τὰ φθέργονται ἄρα || 27. ὡς acc. ex L || 30. διαμυθολογήσω L: διαμυθολογήσομαι || 35. τῆς acc. ex L || 39. ὄρισιν M: ὄρεσιν ||

Pag. 774, 5. καθάπερ ὕπαρ τὴν ἀλήθειαν L: τὴν ἀλήθειαν καθάπερ ὕπαρ || 14. Μόσγωνι P (cf. ep. 2): Μοσχίωνι || 15. τοῦ ζεύγους L: τὸ ζεύγος || 16. δέ μοι L: δὲ καὶ || 16. ἑαυτοῦ L: ἑαυτοῦ μοι | παρέχεσθαι L: παρασχεῖσθαι || 21. ἀπάτης L: ἀντλην || 23. ἀρότων B: ἀρότρων | συμπαράρχων L: καὶ παράρχης || 25. ἐκεῖνος | Ita L || 31. πειθόμεν P: πειθόμεθα | ὄραν τὸν πολέμιον L: τὸν πολέμιον ὄραν || 32. ἂν addidi || 34. ὄντες τὴν φύσιν L: τὴν φύσιν ὄντες || 39. μηδὲν L: μηδὲν ἐξ αὐτῆς || 40. εἴθε ἔπαθον *: εἴωθα πάσχων || 41. φύσις L: ἡ φύσις || 42. βρενθης | Ita L. βρινός A. Ἐρινός editi, Φρόνη B | εἴτε καὶ L: ἡ καὶ || 44. πρὸς ἀλήθειαν ἀξιώχεως L (cf. ep. 33): ἀξιώχεως πρὸς ἀλήθειαν || 47. ὄκησιν μὴ μὴν τῶν ζητουμένων L: ὄκησις μόνη τῶν ποθουμένων

Pag. 775, 1. Ἐρρυθιάδης *: Ἐρρυθιάδης AB. εὐρυάδης P, quod nomen a Theophylacto cum Cimone coniunctum esse parum verisimile est || 6. ταῖς addidi || 10. εὐθύς μετὰ τοῦ ἔπνου MP: μετὰ τοῦ ἔπνου εὐθύς || 12. τοῖς acc. ex T | ἀπέχθη *: ἀπεχθῆς ἢ T, ἀπεχθήσῃ ψευδόμενος b || 13. ψόγου MT: ψόγων | πορίσῃ *: πορίσταις | ὡς acc. ex M || 17. βλάβαι *: ἐπιβλάβαι L, ὠνήσασθαι ceteri, in quo vide ne δηλήσασθαι lateat || 18. συναθροίσεις L: συναθροίσεις τεττήγων ceteri scripti, συναθροίσεις Ὀρτύγων B || 24. οὐδὲ *: οὐτε | ἐνέγκαις L: ἐνέγκοις || 32. ἡδικήθης I: ἡδικήσαι || 38. διὸ acc. ex M.

Pag. 776, 3. μὲν addidi || 7. ὦ ποῖ L: ὅποι || 8. ἐπιμνησθῶ L: μνησθῶ | τὰς τοῦ ἄστεως ἀσπάχομαι διατριβάς S: τὰ τοῦ ἄστεως ἀσπάχομαι || 9. τῶν-πλήθος L: τὸν πολιτικὸν τάραχον || 10. τῆς L: τὰ τῆς || 12. κατὰλυσις L: ἀνάδυσις || 14. βδελύττεισθαι L: βδελύττεισθαι αἰρωεῖν || 17. εἶναι acc. ex L || 18. ἦ L: μάλλον οὐ || 20. πλάττη L: ἀναπέπλασαι || 21. χυροσῶ *: χυροσῶ || 23. ὁ-ἡμᾶς *: ὄβρισην ὁ Λυδὸς εὐνοῦχος ἡμᾶς b, ὁ ὄβρισταῖος Λυδὸς εὐνοῦχος ἡμῖν P || 25. ἐπαγγέλλεται M: ἐπαγγέλλονται || 34. ὄνος ἡμᾶς εἰ M: ἡ ὄνος ἡμᾶς A, ὄνος εἰ editi || 36. Σωφρονίσκου B: Σωφρονίσκου Σωκράτης || 38. Πριαπίδης | Ita P || 40. μελιτοῦτα *: μελιτοῦτα || 41. ὑπερκύνειους *: ὑπερκύνους || 43. κορύδων A: κορύδων || 45. σύριγγος B: ἀλπιγγος

Pag. 777, 2. ἂν δράσαιμι L: δράσαιμι ἂν || 9. ἴππον ὄν *: ἴππον pr. M, ἴππω sec. M, ἴππω τὸν δὲ ἴππον b || 10. μηδὲ *: μήτε MT, μήτε δὲ b || 11. ἀτιθάσευτος B: ἀτιθάσσευτον τὸ ζῆον || 15. κατηφέρα P: τῆ κατηφέρα || 18. ἐπήκοος M: ὑπήκοος || 26. προσδέχονται B: προσδέρονται || 35. γενού L: γίνου || 36. προσέειπε L: ἐλέησον || 37. ἡμεῖς ὡσπερ L: καὶ ἡμεῖς ὡσπερ καὶ || 38. ἐπρεσβεύομεν P: ἐπρεσβεύσαμεν || 42. βασιλεύει L: βασιλεύοι | θυμός L: θυμός τε

Pag. 778, 2. μεγάλας B: μεγάλας καὶ || 12. προπομ-

πὸς L: προπόμπος || 14. ὁ σὺς ἐνετείλατο L: ἐνεκελεύετο ὁ σὺς || 17. θεινότατόν L: θεινόν || 19. ἐγκράτειαν L: ἐγκράτειαν ἀσχοῦντες || 20. εἰς L: πρὸς | φιλόληρωπον L: φιλοληρωπότερον || 25. ἀναπνεύση *: ἀναπνεύσειεν || 27. πλεονεκτικώτερον L: πλεονεκτικώτερον τὸ ἀκόλαστον | ὑπερανάβλυση L: ὑπερανάβλύχη || 32. ἐκκάοντος * (cf. ep. 20): ἐκκαλοντος || 36. σωφρονίζει *: σωφρονίζεται || 37. ὁ acc. ex P | Χρυσάσις | Χρυσάσις τις Ungerus Sin. p. 49 solæce.

Pag. 779, 1. οἰκεῖων L: ἰδίων | στερόμενος *: στερούμενος || 4. οὔτε L: οὔτε δὲ | χρήσιμος L: σχέσιμος || 6. ποῖ P: ποῦ || 12. παρώσω *: παρώσω | πρεσβείας B: πρεσβείας τοὺς ἄρκους || 15. ἀμερίμωτος L: ἀμέσιμος ἀρ' ἑτέρας || 17. ἀναγράφουσι L: ἀναγράφουσι καὶ τέχνη διαμορφοῦσι τὰ πράγματα || 20. ὑπνοῦν δὲ μετρίως L: ὑπνοῦ δὲ μετρίως μετέχων | ἡμᾶς L: ἡμᾶς ἔστιν || 23. τῆς L: τῆς σῆς || 31. ἀφελόμενοι a: ἀφελόμενοι || 34. πείθου a: πείθου σὺ Bb, πείθουσι A || 36. ἐκαλοῦμεν *: ἐκαλλόμεν || 37. ἐξοστρακίζομεν P: ἐξοστρακίζομεν || 41. δ' P: δὲ

Pag. 780, 15. δυσανταγώνιστον *: δυσανταγώνιστον τὸ πολέμιον || 17. κἀγὼ B: κἀγὼ δὲ || 18. μύρμηκες B (cf. ep. 4 extr.): οἱ μύρμηκες || 22. Διογένης | δημοσθένης L male, v. Athen. XIII. p. 588 E | Σωστράτης | σωκράτης L | ὁ Φρύγιος | Σωκράτης Φρυγίας Commelinus, quasi Φρόνης voluisset. » L. Dindorfius in Thes. s. Σωστράτη || 23. παρώσαντο *: παρώσαντο || 31. καὶ L: καὶ πρὸς || 35. δεδύνηται P: δεδύνηται

Pag. 781, 11. αὐτοῦ P: αὐτῶ || 6. σωτήρας A: σωτήρας ὄντας || 18. ὄδρα M: γὰρ || 23. ἀνθρώπων acc. ex I || 26. νειλῶναι I: νεολαίαις || 27. εὐ φορεῖ τῷ ἀνδρὶ I, quod lever immutatum recepi. Erat εὐφραίνει τὸν ἄνδρα || 28. ἔνδημησι *: ἐνδημησειεν || 32. σωφροσύνη P: σωφρονεῖν || 36. οὐ καθάπτεται P: οὐχ ἄπτεται || 43. ἀν-ἡμάρτωμεν M: λόγοις ἡμάρτωμεν ἂν

Pag. 782, 1, σωφροσύνης M: σωφροσύνης δὲ || 5. οὔτε M: οὐ || 8. βοῦλαι M: βούλοιο || 11. Ἀγέωι M: Ἀγέωι || 12. ἐμμετροῦμαι A: ἐκροφεῖν || 13. Κισσοβίων a: κισσοβίω || 15. πανουργίαν a: κακοουργίαν || 16. οὐ P: οὔτε || 19. λαγῶς *: λαγωὺς || 20. δὲ P: δὲ ἢ || 22. ἀπαριθμοῦμαι P: ἀπαριθμήσομαι || 25. Κισσοβίων *: κισσοβίω || 26. οἱ σοὶ *: οἱ σοὶ σε a, οἱ νῦν σου b || 28. ἐνδημησι *: ἐνδημησειεν || 32. σωφροσύνη P: σωφρονεῖν || 36. οὐ καθάπτεται P: οὐχ ἄπτεται || 43. ἀν-ἡμάρτωμεν M: λόγοις ἡμάρτωμεν ἂν

Pag. 783, 1. γὰρ τι M: τι γὰρ || 5. Κοριάννωι *: κοριάννω || 7. Κοριάννωι *: κοριάννω || 14. δὲ καὶ L: δὲ || 15. ἐγγαράξαιμι L: ἐγγαράξομαι | ἀναθήκαιμι A (cf. ep. 29): ἀναθήσαιμι L, ἀναθήσομαι b || 20. ταύτην acc. ex Vat. 35a || 26. ἀσκήσαιμι a: ἀσκήσομαι || 36. Deest ἂν.

Pag. 784, 2. ὡσπερ ὄψων L: ὄψων ὡσπερ || 3. ἔχοντες acc. ex L | μέλη L: δυστυχεστάτα μέλη || 6. τοῖς ἔλοις-δοκεῖς L: τὴν γνῶμην εἶναι τοῖς ἔλοις δοκεῖς || 7. σαφέστατον a: σαφέστατα || 8. ἀπανθρωπότατα I: λίαν ἀπανθρωπότατα || 11. παρωχηκότων I: παρωχηκῶτων κακῶν || 12. ἐρινῦν *: ἐρινῦν || 13. ταλαντεύεται L: ταλαντεύεται || 17. ῥηγνύοντα IL: διαρρηγνύοντα || 30. εἶναι-δοκεῖ I: τοῖς εὐ φρονούσιν εἶναι δοκεῖ || 32. κουφόνων *: κουφοποιῶν

Pag. 785, 1. πεποήνηται A: ἐπεποήνητο || 10. Hac

epistola vulgo Isocrateis affigitur || 14. θνητήν *a* : θνητεύ | προοιμίου *a* : προοιμίων || 19. ἠνάγκασε *I* : ἠνάγκασαν || 20. ἀναχωρεῖν παρεσκευάσαν *I* : ἀπαναχωρεῖν παρεσκευάσαν || 33. καὶ ξίφος καὶ κράνος *P* : καὶ κράνος καὶ ξίφος || 37. τὰς χάριτας θάττον *L* : θάττον τὰς χάριτας || 38. οὔτε σὺ acc. ex *a* || 39. χρυσοῦ * : χρυσοῦ | παρθένον *L* : παρθενίαν | ὀνομαζόμενον Iacobsius || 40. ἔμπλεα *M* : σύμπλεα || 41. βεβῦσθαι * : διαβῦσαι

Pag. 786, 3. ἐν addidi | ἀπειργῆσαι * : ἀπεργασθαι *Bb*, ἀπεργασθαι *a*, ἀπεργεσθαι *M* | δυσφρόντω * : δυσφρόντω || 6. συγκιρνώντα *M* : συγκιρνοντα || 7. πλάσματα *M* : πράγματα || 9. ἡδυτάτῳ *M* : τονικωτάτῳ || 16. ἀπειρία ἀφιλόσοφος *M* : σαφήνεια ἢ φιλόσοφος || 18. Ἀλικιδιάδη *M* : Ἀντίμαχε || 20. σειρηναίων *M* : σειρηναίων | ἡμᾶς-ἡγήματα * : ὀδῶν ὄδη ἤκιστα *M*, ἡμᾶς ἡδονῶν περιπολοῦσιν ἡγήματα *ab* || 22. ποτὲ δὲ ἀλλοθεν ποθεν * : ἀλλοθεν δὲ ποτε | περικρατοῦσιν *M* : περικρατοῦσιν || 41. περαιτέρω κόνεως μὴ *M* et Gnomol. Ritschelii p. 5, 44 : οὐ περαιτέρω κόνεως *Bb*, περαιτέρω κόνεως *a*.

THRASYBULUS.

ag. 787, 1. Ex Diogene L. I, 100.

XENOPHON.

Pag. 788, 1. Ex Stobæi Flor. LXXX, 12 || 6. ἀμετάπλαστον Cobetus N. L. p. 180, ἀκατάπλαστον Meinekii || 8. ἀλῶναι G. A. Hirschigius Em. in Stob. Flor. in « Zeitschr. f. Alterthumsw. » a. 1832, p. 312 || 9. οἶδον τε * : ἡγούντο | ὅτι-τράπεζα | Excerptis etiam Eusebii P. E. XIV, 12 || 10. τῷ κρείττονι idem : τὸ κρείττον || 11. τῆς δικνοίας * : τῆς δυνάμεως | αὐτοῦς Euseb. : αὐτοῦ | οἶοι idem : οἶ || 12. ῥάδιον idem : ῥάδιοι || 19. μὲν acc. ex eodem || 20. ἐκάστοτε αὐτὸς Stobæus, ἐκάστοτε αὐτοῖς Eusebii. Delevi dittographiam || 21. ἀνδρεία * : ἀνδρία || 22. αὐτὰ ἀγαθὰ Eusebii : ἀγαθὰ αὐτὰ || 24. παύνην additum ex eodem, item ἧ ν. 28 || 29. ἴσων idem : ἴσως ἂν || 32. Αἰγύ-

πτου idem : Αἰγύπτου γὰρ | Cf. Theodoret. G1. Aff. II. p. 734. XII. p. 1031 || 36 Ex Stobæi Flor. LXXXIII, 29 || 40. οὔτοι nescio quis : οὔτω

Pag. 789, 17. Ex Stobæi Flor. CXXI, 37 || 18. ὁ θάνατος οὔτε vel οὔθ' ὁ βίος καλὸν G. A. Sauppium || 19. ἄνισον ἀριθμὸν Sauppium || 20. φέρων-ἢ ἀρρωστία Bremi in Add. ap. Orell. p. 325 || 21. ὅπου ἔστιν οἷ mg. Leoncl. || 23. Ex eiusdem Flor. CXXIV, 42 | οὐδὲ Meinekii : οὔτε || 24. εὐρέσθαι | ἀρῆσθαι Stephanus, ἄρασθαι Cobetus Mnem. vol. 9. p. 78 || 26. μὴ Orelliana : ὁ μὴ || 28. καὶ ὅστις | κατέστη Meinekii || 31. Ex Stobæi Flor. V, 79. Vulgo Λαμπρόλαιαν. Conrexit Sauppium || 39. Indidem I. c. Vide Westera. Floril. Lips. spec. p. 22 || 41. Ex Stobæi Flor. LX, 8.

Pag. 790, 1. Φιλλιδα * : Φυλλιδα | υἱός * : υἰός || 7. ἡράσθησαν Cobetus Mnem. IX. p. 134 : ἡγάσθησαν || 12. ὄντα addidi || 17. ἐπιτοπολύ mg Gesneriana : ἐπιπολύ | συγγενείας τῆς * : συγγενῆς || 18. ἢ παίδευμα Meinekii || 19. καὶ ἀνδρεία idem : ἀνδρία || 21. Dubito de γὰρ et ἔσεσθαι || 26. πνεῦμα Meinekii || 28. Ex cod. Florentino Parallelorum sacrorum Ioannis Damasceni, apud Meinekium vol. 4. p. 223 || 30. σώζων *M*. Hauptius : ζῶν || 33. βουλευομένου uncis inclusit Sauppium || 35. ἐπέστειλα * : ἀπέστειλα || 37. γένοιτο κακὸν * : ἔσοιτο καλὸν | τότε Meinekii : τότε || 38. ἐβουλήθης * : ἡβουλήθης || 40. ἀμείνων ὄν Meinekii : ἀμείνων ὦν || 41. θηρεύειν * : θηρεύει || 42. πρόσφερε Meinekii : ἐπίφερε || 44. κατὰ τὰ αὐτὰ * : κατὰ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως || 45. φήσεις ἔστι Meinekii : φύσεις ἔστι || 47. ὅστις ἔσομαι Hauptius : ὅστις εἴσομαι | ἄρχει * : ἄρξει || 50. οὐδὲ φεύγει * : φεύγει τε || 51. ἐραστής Meinekii : ἐραστήν

Pag. 971. 2. ἀξιωμαθητοτέρων L. Dindorfius in Thes. vol. I. p. 1088, A : ἀξιωμαθεστέρων || 4. ὅσα Hauptius : ὅσον || 5. τῶν adieci || 9. σὺν * : ἐν

ZENO.

Pag. 792. 1. Ex Diogene L. VII, 8. || 4. ὄρωρηγμένους * : ὄρωρηγμένους

ADDENDA.

EPICURI EPISTOLĀ.

1.

ἀφρείγμεθα εἰς Λάμψακον ὑ-
γιαίνοντες, ἐγὼ καὶ Πυθο-
κλῆς καὶ Ἐρμακροῦς καὶ Η-τῆ-
σιππος, καὶ ἐκεῖ κατελιγῆρα-
μεν ὑγιαίνοντας Θεμί-
ταν καὶ τοὺς λοιποὺς φίλους.
εἶ δὲ ποιεῖς καὶ εἰ σὺ ὑγι-
αίνεις καὶ ἡ μάμμη, καὶ τῆ
καὶ πάπα καὶ Μάτρωι πᾶν-
τα πεῖθη, ὡσπερ καὶ ἔμ-
προσθεν· εἶ γὰρ ἔσθι, ναπία,
ἔτι καὶ ἐγὼ καὶ οἱ λοιποὶ
πάντες σε μέγα φιλοῦμεν
ἔτι τοῦτοις πεῖθη[ ] πάντα ...

Ex papyro Herculansensi edidit Th. Gomperzius in
Hübneri Herma vol. 5. p. 388.

2.

... πρὸς ἑαυτ[ὸν ἐπ]έπεισε[ ] ο
καὶ τίνα τρόπον α[ ] τὸς ἀπεδέ-
χετ' αὐτόν. ὡς γὰρ ἀναφώνησεν
ἐκπνέων. ἔεδόμη[ ] γὰρ ἡμέ-
ρα' φησὶν ὅτε ταῦτ' ἔγραπον,
οὐχ[ ] ἀπο[ ] κ[ ] ἐ[ ] δ[ ] κ[ ] α[ ] τ[ ] ἄ τῶν
ο[ ] ὕρησιν [ ] μοι οὐθὲν καὶ ἀλγηδό-
νες ἐνήσαν τῶν ἐπὶ τὴν τε-
λευταίαν ἡμέραν ἀγουσῶν.
σὺ οὖν, ἂν τι γένηται, τὰ παι-
δία τὰ Μητροδώρου διοίκτησον,
τέτταρα ἢ πέντ' ἔτη μῆθ' ἔτι
πλεον δαπανῶν ἡπερ νῦν
ε[ ] ἰς [ ] με δαπανᾷ[ ] τ[ ] κατ' ἐνιαυ-
τόν. καὶ προβάς ὑπερ τῶν υἱῶν
οἶδα καὶ Αἰγέα καὶ Διδώρον
καὶ τῆς σῆς φρενὸς ὄντα[ ] ε[ ] οὐ-
κ ἀρέσκειμα μ[ ] ὄνον' ...

Edidit et supplēvit idem ibidem p. 391 sq. Vide
etiam L. Spengelium in Philologo Suppl. vol. 2.
p. 530.

Pag. 12, 19. Excidit ipsa epistola, in qua dictum
oportuit μὴ τὴν ἀλλοτριαν ἀρσῆς vel simile quid. Ver-
bis ἔστι τὸ λεγόμενον (h. e. τὸ ἡνιγμένον, non, ut in

interpretatione est, *proverbium*) — περιπίπτουσι so-
lutio ænigmatis continetur. V. 29 scr. ἄλλα δὲ τινα.

Pag. 24, 13. δοκεῖν rectius deletur. Mox scr.
ἡδερράθη. V. 30 malim ἄλφειῶ.

Pag. 26, 43. Melius Βίτωρα.

Pag. 28, 40. Scr. παλαιᾶς et μοχ αὐτῆ et Παρνα-
σοῦ. V. 50 in oratione resedit Διόνυσος pro Διονύσιος,
item in interpretatione pro Dionysio *Bacchus*.

Pag. 29, 21. Reducenda vulgata καταίρουσι τῆς.
Paulo ante scribendum videtur Ἔστω Σαυραῖος Ὁμη-
ρος, Ἀριστεῖδος. κοινωνεῖτω τῆς φιλοτιμίας ὁ ἐμὸς ἑήτωρ
Θεόδωρος. Sed videant alii.

Pag. 42, 4. Immo Βεροῖα.

Pag. 50, 4. Malim Εἶπλους et mox Εἶπλω.

Pag. 94, 27. Sero intellexi, verba ἀλλ' ἤκουσά σε,
ὦ Λυσία, ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐν Ἐρετρία συνεχῶς με-
θύσκεσθαι falso sub Alciphronis nomine ferri. Cratetis
sunt, cuius vide epistolam decimam.

Pag. 96, 51. Immo Σιμίχη.

Pag. 98, 1. Respondet ad hanc epistolam Aristote-
lis sexta. Est etiam apud Gellium XX, 5, 12 || 2.
ἀλέξανδρος μακεδόνων βασιλεὺς ἀριστοτέλει χαίρειν R
(Vaticanus 1353) || 3. ἔτι] δὲ] Gellius, om. R || 6.
ἔρωσσο accessit ex R et Gellio || 7. Ex Arriani An. II,
14, 4.

Pag. 99, 3. Ex Diodoro XVIII, 8.

Pag. 100, 1. Ex Herodoto III, 40.

Pag. 101, 1. Ex Porphyrii Vita Plotini 17.

Pag. 174, 14. Restitue ἀκροματιζῶν ex R et a.

Pag. 354, 15. Malim ἔρρωμένως.

Pag. 412, 11. Scr. οἶμαι ex n.

Pag. 518, 2. Post φησὶν virgula ponenda est et
correctenda interpretatio.

Pag. 534, 43. Rectius cum M ὑμᾶς ponetur post
λαθεῖν.

Pag. 634^b, 37. παιδία] Immo γραῖδια, cf. p. 635^b, 33.

Pag. 635^a, 18. Scr. γαρότα.

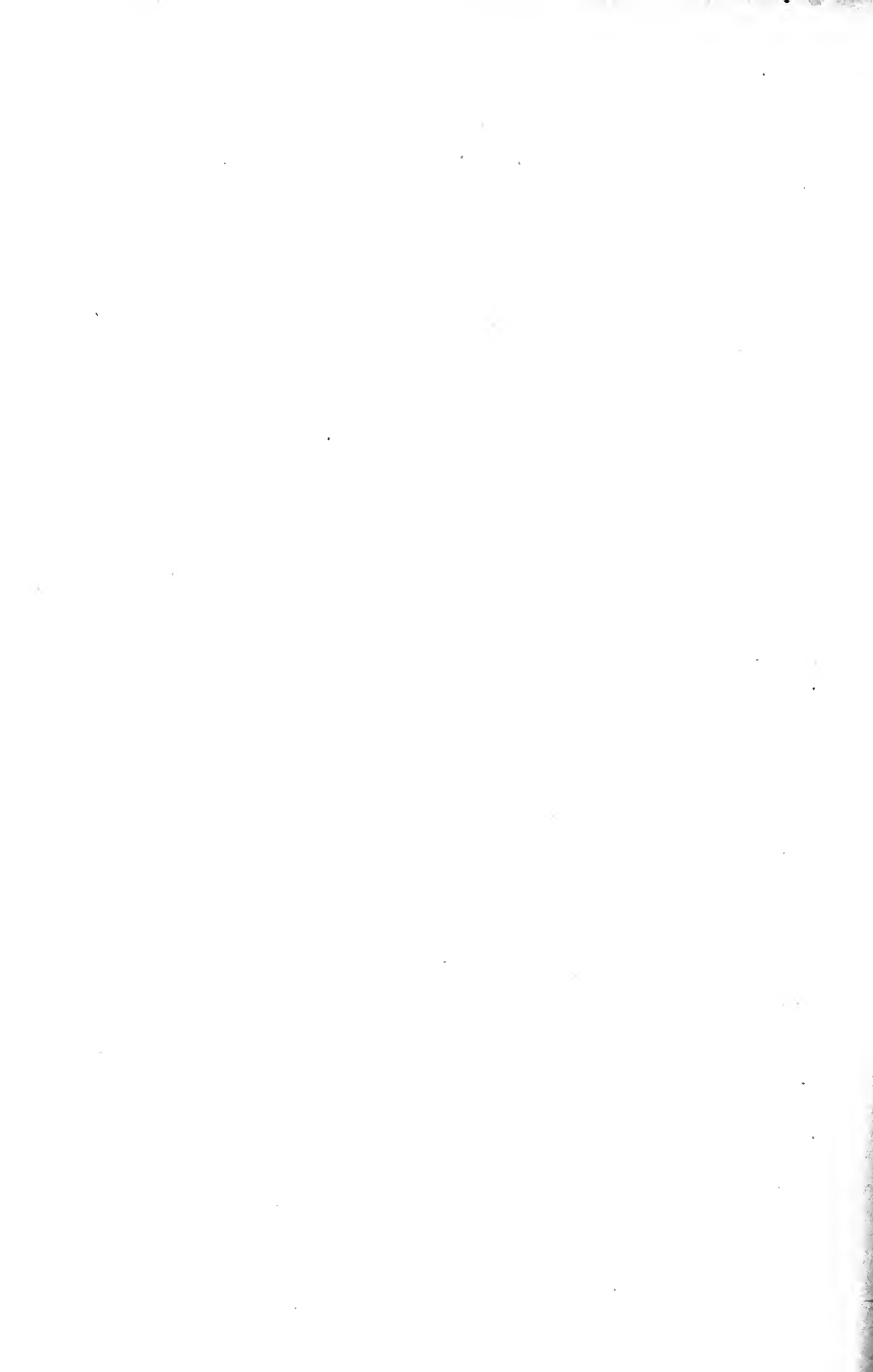
Pag. 654, 7. Immo ἡμιδεᾶ.

Pag. 658, 48. 689, 2. 9 σπάταλος perperam reli-
ctum est pro Σπάταλος, itemque spatulus in interpre-
tatione.

Pag. 678, 36. Scr. ἐπισκόπων.

Denique, ut hoc etiam addam, me invitissimo fa-
ctum est, ut in margine Græcæ orationis versuum
numeri omitterentur. Tenendum igitur, versus istos
suhductis indiculis et epistolarum inscriptionibus cum
adnotationis numeris congruere.

EPISTOLOGRAPHI GRÆCI

PROLEGOMENA.

A.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΑΛΗΡΕΟΣ

ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΙ.

Τῶν ἐπιστολικῶν τύπων, ᾧ Ἡρακλείδῃ, ἔχοντων τὴν θεωρίαν τοῦ συνεστάναί μὲν ἀπὸ πλείονων εἰδῶν, ἀναλαμβάνεσθαι δὲ ἀπὸ τῶν αἰεὶ πρὸς τὸ παρὸν ἄρμοζόντων, καὶ καθηκόντων μὲν ὡς τεχνικώτατα γράφεσθαι, γραφομένων δὲ ὡς ἔπυρρον ὑπὸ τῶν τοιαύτως τοῖς ἐπὶ πραγμάτων τεταγμένοις ὑπουργίας ἀναδεγόμενων, θεωρῶν σε φιλοτίμως ἔχοντα πρὸς φιλομαθίαν, ἐπραγματευσάμην δὴ τινῶν σύστασιν ἰδεῶν καὶ πόσας καὶ ἅς ἔχουσι διαφοράς, καὶ καθάπερ δεῖγμα τῆς ἐκάστου γένους τάξεως ὑποδέδειχα, προσκείμενος μερικῶς τὸν περὶ ἐκάστου λόγον, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων καὶ σοὶ τοῦτο χειραρσιμῶν ὑπάρχειν, εἴ τι τῶν ἄλλων περισσώτερον εἰδήσεις, τὸ λαμπρὸν τοῦ βίου τιθέμενος οὐκ ἐν τοῖς βρώμασιν ἀλλ' ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, ἅμα δὲ καὶ πέρα νομίζων τοῦ προσήκοντος ἐπάνου μεθέξειν.

Γένη μὲν οὖν ἐστὶν ἐπὶ τοῦ παρόντος οἷς ἐντετυγχακαμεν ἐν καὶ εἴκοσι, τάχα δ' ἂν ἐνέγκοι πολλαπλάσια τοῦτων ἢ χρόνος· εὐφυῆς γὰρ εὐρετής καὶ τεχνῶν καὶ θεωρημάτων οὗτος. ἄλλως δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς οὐδεὶς ἐπίκαιρος εἰς ἐπιστολικὸν τρόπον ἀνήκων τύπος. ἐπονομάζεται δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἀφ' ἧς ἐστὶν ἰδέα οὕτως· φιλικός, συστατικός, μεμπτικός, ὀνειδιστικός, παραμυθητικός, ἐπιτιμητικός, νουθετητικός, ἀπειλητικός, ψεκτικός, ἐπαινετικός, συμβουλευτικός, ἀξιωματικός, ἔρωτηματικός, ἀποφαντικός, ἀλληγορικός, αἰτιολογικός, κατηγορικός, ἀπολογητικός, συγχαριστικός, εἰρωνικός, ἀευχαριστικός.

α'. Ὁ μὲν οὖν φιλικός ἐστὶν ὁ δοκῶν ὑπὸ φίλου γράφεσθαι πρὸς φίλον. γράφουσι δὲ οὐχ οἱ πάντες φίλοι· πολλάκις γὰρ οἱ ἐν ὑπεροχαῖς κείμενοι πρὸς ὑποδεεστέρους ὑπὸ τινῶν ἀξιοῦνται φιλικὰ γράψαι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἴσως στρατηγούς, διοικητάς, ἐστὶν ὅτε καὶ προσγράφουσι τοὺς ἀγνωσύντας. οὐ γὰρ διὰ τὸ συγχεράσθαι καὶ μὴ ἔχειν αἴρεσιν τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' οὐδένα νομίζοντες ἀνταρεῖν αὐτοῖς φιλικὰ γράφουσιν. ὁ δὲ τύπος τῆς ἐπιστολῆς καλεῖται φιλικός ὡς πρὸς φίλον γραφόμενος. ἐστὶ δὲ τοιοῦτος·

Εἰ καὶ πολὺ σου διάστημα τυγχάνω χειρισμένος, τῷ σώματι μόνον τοῦτο πάσχω· σοὶ γὰρ οὐδέποτε δυνατὸν ἐπιλαθῆσθαι με, οὐδὲ τῆς γεροντίας ἡμῶν ἐκ παιδῶν ἀνεγκλήτου συνανατροπῆς. εἰδῶς δὲ ἑμαυτὸν

I.

DEMETRII PHALEREI

ΤΥΠΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΕΣ.

Epistolarium stilorum, Heraclida, quum hæc sit ratio, ut plurimis constantes formis ab eis pendeant, quæ præsentī cuique statui congruunt, quumque scribi quidem debeant quam artificiosissime, temere autem plerumque ab eis scribi soleant, qui rei publicæ præfectis eiusmodi præstant officia, videns te sciendi admodum esse cupidum dedi operam, ut quæ in aliquibus formis tenenda esset via ac ratio, quotque inter ipsas et qualia intercederent discrimina scriptis mandarem, et quasi specimen singulorum generum ordinis ac modi, uniuscuiusque ratione prius singulatim exposita, subieci, partim quod tibi me gratum hac re facturum existimarem, si quid reliquis scires amplius, quippe quum vitæ voluptatem non in epulis ponas, sed in litteris, partim quod et laudem censerem me ultra quam commeruerim consecuturum.

Genera sunt igitur impræsentiarum, in quæ quidem nos incidimus, unum et viginti, fortasse tamen his multo plura tempus præferet: sollers enim hic est artium inventor atque præceptorum. Nostro vero tempore non est idoneus stilus alius, qui in epistolarum rationem cadere possit. Nominatur autem eorum ex sua quisque forma hoc modo: amicalis, commendaticius, reprehensorius, objurgatorius, consolatorius, castigatorius, admonitorius, minatorius, vituperatorius, laudatorius, suasorius, precatorius, interrogatorius, responsorius, allegoricus, causalis, accusatorius, defensorius, gratulatorius, ironicus, gratiarum actio.

1. *Amicalis* itaque est, qui videtur ab amico scribi ad amicum. Non autem omnes scribunt ut amici: sapenumero enim qui sunt in aliquo dignitatis fastigio positi, a quibusdam rogantur ut ad infra se positos amice scribant, eodemque modo, quo ad se invicem prætores atque procuratores nonnunquam ad eos, qui ipsos ignorant, scribunt. Non enim propter necessitudinem et quod optio non sit hoc faciunt, sed quod sibi amice scribentibus neminem repugnaturum putant. Hic stilus epistolæ vocatur amicalis ut ad amicum scriptus. Est autem huius modi:

Quanquam longo a te seiunctus sum intervallo, hoc tamen corpus solum meum patitur: fieri enim nequit ut tui obliviscar aut honestæ illius consuetudinis, qua a pueris sumus una educati. Quum autem mihi concius-

τὰ πρὸς σε γνησίως διακείμενον καὶ πάντοτε τό σοι συμφέρον ἀποφασίστως ὑπηρετήσαντα, τὴν αὐτὴν ὑπέλιψα καὶ σὲ περὶ ἐμοῦ ἔγοντα γνώμην κατὰ μὴδὲν ἀντερεῖν πρὸς με. καλῶς οὖν ποιήσεις πυκνότερον ἐπισκοπῶν τοὺς ἐν οἴκῳ, μὴ τινος ἔχουσι χρεῖαν, καὶ συμπαρασιτάμενος ἐν οἷς ἂν δέωνται καὶ γράφωσι ἡμῖν περὶ ὧν ἂν αἰρήῃ.

β'. Ὁ δὲ συστατικός, ὃν ὑπὲρ ἄλλου πρὸς ἄλλον γράφομεν, ἔπαινον συγκαταπλέκοντες ἄμα καὶ τοὺς πρότερον ἀγνωστούμενους ἄγοντες εἰς γνώσιν. οἷον οὕτως·

Τὸν δεῖνα τὸν παρακομίζοντά σοι τὴν ἐπιστολὴν καὶ παρ' ἡμῖν κεκριμένον καὶ δι' ἣν ἔχει πίστιν ἀγαπώμενον καλῶς ποιήσεις ἀποδογῆς ἀξιώσας καὶ δι' ἐμέ καὶ δι' αὐτόν, ἔτι δὲ καὶ διὰ σαυτόν· οὐ μεταμελήσει γὰρ ἐν οἷς θέλεις εἶτε λόγον ἀπόρρητον εἶτε πράξιν εἰπεῖν. ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐτέρους ἐπαινέσεις αὐτόν, αἰσθόμενος ἦν ἐν παντὶ δυνατός ἐστι χρεῖαν παρασχέσθαι.

γ'. Μεμπτερός δ' ἐστὶν ὁ μὴ νομιζέσθαι βαρεῖν προσδεγόμενος.

Εἰ μὴ παραδέδωκε σοι καιρὸς μηδέπω ὧν εὖ πέπονθας ἐκτίνειν χάριτας, οὐδ' αὐτὸ τοῦτο γε καλῶς ἔχειν ὑπελίψας, τὸ μνημονεύειν ὧν ἔπαθες, ἀλλὰ καὶ δυσχερεῖς καθ' ἡμῶν λόγους προέθου. σὲ μὲν οὖν οὐ μέμφομαι τρόπον ἔγοντα τοιοῦτον, ἑαυτοῦς δέ, ὅτι σε τοιοῦτον ὄντα ἠγνοοῦμεν.

δ'. Ὁ νειδιστικός δὲ ἐστὶν, ὅταν τὸν ὑφ' ἡμῶν προεuerγετηθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε μετ' ἐγκλημάτων δνειδίζωμεν.

*Ἐδεῖ σε τὸ « γνῶθι σαυτόν » μαθόντα τότε καὶ ἐτέροις προσφέρεσθαι δυσκόλως· νῦν γε μὴν ὑφ' ἡμῶν τρεφόμενος καὶ δι' ἡμᾶς ἔχων τὸ πνεῦμα μείζον φρονεῖς τοῦ δέοντος. ἡμεῖς δὲ τούτου αἵτιοι· σὲ γὰρ ἔδει μὴ τυχεῖν ἐλευθέρου σχήματος. καίπερ οὐδὲ νῦν ἐλεύθερος γέγονας, κεκτημένους σχῆμα δουλοπρεπέος. λέγε δὲ κακῶς, ἐπεὶ καλῶς λέγειν οὐκ ἔπαθες.

ε'. Παράμυθικός δὲ ἐστὶν ὁ γραφόμενος τοῖς ἐπὶ λύπαις καθεστηκόσι δυσχεροῦς τινος γεγονότος. ἔχει δὲ οὕτως·

Ἀκούσας τὰ δεινὰ τῆς ἀχαρίτου σου τύχης ἀπνητημένα καθ' ὑπερβολὴν ἠλγῆσα, νομίσας οὐ σοὶ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ συμβεθιχένας τὸ γεγονός. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἅπαντα ἰδὼν τὰ πρὸς τὸν βίον ἐστῶτα συνεφόραζον· ἐνοηθεὶς δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα πᾶσιν ἐστὶν ὑποκείμενα, τῆς φύσεως οὔτε χρόνον οὔτε ἡλικίαν ὑφισταμένης, καθ' ἣν δεῖ τι πάσχειν, ἀλλ' ἀδῆλως μετὰ σκαϊότητος οὐκ ἀξίως πολλὰς ἀπαντώσης, ἐπεὶ μὴ παρὼν τετύχηκα παρακαλεῖν σε, δι' ἐπιστολῆς ἔκρινα τοῦτο ποιῆσαι. φέρε γοῦν τὸ γεγονός ὡς δύνῃ κουφότατα, καὶ καθὼς ἄλλῳ παρήγεσας, σαυτῷ παραινέσον· ἐπιστάσαι γὰρ ὅτι τὸ μέλλον χρόνον κουριεῖν σε, τοῦτο ὁ λόγος εὐμαρέστερον ποιήσει.

ς'. Ἐπιτιμητικός δὲ ἐστὶν ὁ ἐφ' ἀμαρτήμασι

sim, sincero me animo erga te affectum esse, semperque tuis commodis promptissime servire paratum, eandem te quoque arbitror de me sententiam habere, neque unquam mihi repugnaturum esse. Bene igitur feceris, si familiares mei an qua re indigant frequentius videris, et auxilio eis fueris, si qua re eis opus sit, nobisque de voluntate tua scriperis.

2. *Commendaticius* est, quum pro alio ad alium scribimus, adjecta laude simul et qui prius ignotus fuerat in alicuius notitiam deducentes. Cuius hoc est exemplum:

Eum, qui has litteras tibi reddit, et nobis probatum hominem et ob fidem qua est omnibus carum, recte facies si hospitio dignaberis et mea caussa et ipsum, immo etiam tua: non enim pœnitent te, si vel arcanum sermonem vel factum committere ei volueris. Verum tu quoque laudabis ipsum apud alios, quum quanto usui in omni negotio esse possit expertus fueris.

3. *Reprehensorius* est . . . . .

Si nondum permisit tibi tempus pro beneficiis acceptis gratiam rependere, tu ne id ipsum quidem officium tuum censuisti, eorum quæ in te collata sunt esse memorem, verum et sermones in nos malignos contulisti. Te igitur non reprehendo, qui tali sis ingenio, sed nosmet ipsos, quod talem te esse ignoraverimus.

4. *Obiurgatorius* est, quum eum, qui beneficio a nobis affectus est, cum accusatione objurgamus.

Oportebat te « nosce te ipsum » quid esset primum discere, atque deinde et aliis difficilem te præbere. Nunc vero quum sis a nobis educatus et nostra opera spiritum ducas, ultra quam par est superbis. Verum hæc nostra culpa est: non debebas enim in libertatem vindicari. Sed quamvis libertatem consecutus sis, servilem tamen obtines indolem. Itaque male loquere, quum bene loqui non didiceris.

5. *Consolatorius* est, quum iis, qui ob casum aliquem in dolore versantur, scribimus. Habet autem hoc modo:

Allato ad me nuntio de calamitatibus ab ingrata fortuna in te coniectis, vehementer animo commotus sum, neque magis ad te quam ad me casum istum iudicavi pertinere. Hunc igitur diem totum humanæ vitæ conditionem cum luctu contemplantur. Quum autem reputassem talia imminere omnibus, quod natura neque tempus neque ætatem certam, qua sit aliquod damnium subeundum, constitutum habeat, sed inopinatum cum quadam importunitate præterque dignitatem sæpenumero obviam se præbeat, quoniam ipse coram te adhortari non possem, per litteras hoc facere decrevi. Fer igitur quod tibi accidit quam possis levissime, et qua in alienis malis consolatione usus est, eadem iam in tuis utere: scis enim, quod tempus allaturum sit solatium, facilius ratione comparari.

προγεγονόσι μετ' επιπλήξεως γραφόμενος, οὕτως·

Τῶν ἀμαρτημάτων τὰ μὲν ἔκουσιώς γίνεται, τὰ δὲ ἀκουσιώς, καὶ τὰ μὲν μεγάλα καθέστηκε, τὰ δὲ μικρά, καὶ τὰ μὲν μόνοις βλαβερὰ τοῖς ἀμαρτάνουσι, τὰ δὲ ἐτέροις. σοὶ δὲ καθάπερ ἐπιτήδευμα συμβέβηκεν ὄντα· καὶ γὰρ σὺ κακῶν μεγάλα καὶ πολλὰ βλαβερὰ διαπέπραξαι. προσήκει μὲν οὖν σε μείζονος ἐπιτυχεῖν ἐπιπλήξεως, εἰ δὲ κατὰ τὸ παρὸν συντεύχῃ καὶ ἐπὶ ἐτέρων τῶν ἀδικηθέντων. ἀλλ' ἔτι γε δυνατόν ἐστιν ἰάσεως τυχεῖν τὸ γεγονός πλημμέλημα. πρὸς διόρθωσιν γὰρ ἀγαθῶν αὐτὸς αἴτιος· γενήσῃ τοῦ μὴ γεγονέναι, καθάπερ ἐγὼ τοῦ γεγονέναι.

ζ'. Νοθετητικὸς δὲ ἐστίν, ὃς καὶ διὰ τῆς ὀνομασίας ὁμοίως ἐστὶ δηλοῖ· τὸ γὰρ νοθετεῖν ἐστὶ νοῦν ἐντιθεῖναι τῷ νοθετουμένῳ καὶ διδάσκειν τί πρακτέον καὶ μὴ.

Κακῶς ἐποίησας οὕτω χρησάμενος ἀνδρὶ καλῶς ἀνεστραμμένῳ καὶ κατὰ λόγον βεβιωκότῳ καὶ τὸ ὄλον μηδὲν ἀποπον εἰς σε πεποιηκότῳ. παραιτήσεις οὖν ἀξίωσον τὸ πρᾶγμα· καὶ γὰρ σὺ πάλιν ὑπ' ἄλλου παθῶν ῥαδιῶς ἂν ἤνεγκας τὸ δὲ ἐπὶ σαυτὸν δικαίων. μὴ ὀκνεῖ οὖν μήτε γονέων μήτε ἀγωγῆς τετυγχάνει, μὴ τί γε πανέστερον συγγενή τινα ἢ φίλον ἔχειν τὸν ἐπιτιμῆσοντα τοῖς ἀμαρτήμασιν.

η'. Ἀπειλητικὸς δὲ ἐστίν, ὅταν μετ' ἐπιτάσεως φόβον τισὶν ἐμποιοῦμεν ἐπὶ πεπραγμένοις ἢ πραχθήσομένοις, οὕτως·

Εἰ μὲν ὑπολαμβάνεις μηδεμίαν ὑπέξῃν δίκην ἐφ' οἷς διαπέπραξαι, πρῆττε, ἴσθι δὲ ἀκριβῶς, ὡς οὔτε ἀναπτησόμενος οὔτε καταδυσόμενος οὐδὲνὶ τρόπῳ χροῖον ἐπιστοπᾶ κενόν· ὁδὸν γὰρ οὐκ ἂν εὖροις, δι' ἧς ἀπορύγοις ἄ σε δεῖ παθεῖν.

θ'. Ψεκτικὸς δὲ ἐστίν, ὅταν τρόπου κακίαν ἢ δυσχέρειαν πράξεως κατὰ τινος ἐξαγγέλωμεν, οὕτως·

Ὅ δεῖνα πῶς κέρχεται τοῖς ἐγκεχειρισμένοις ἀνελευθέρως καὶ τῆς προαιρέσεως ἀναξίως, κἂν ἐγὼ σιωπῶ, παρ' ἄλλων ἀκούσῃ· γράφειν γὰρ προσήκει περὶ ὧν ἂν μὴ τινες ἐπιστῶνται, περὶ δὲ τῶν ἅπανσι φανερῶν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φήμης ἀναγγελλομένων περισσόν τι καὶ τὸ μνησθῆναι ἂ δι' αὐτῶν ἐλέγχεται σιωπωμένων.

ι'. Ἐπαινετικὸς δὲ ἐστίν, ὅταν ἐφ' οἷς ἔπραξέ τις ἢ προεἰλετο παρακαλῶμεν ἀποδεγόμενοι, τὸν τρόπον τοῦτον·

Ἐγὼ οἷς καὶ πρότερον ἔγραψας γράμμασι μετελήφειν τῆς σῆς φιλοκαλίας, καὶ νῦν ἐφ' οἷς πέπραχας ἀποδέρομαί τε καὶ παρακαλῶ· συνοῖσει γὰρ ἡμῖν ἀμφοτέροις.

ια'. Συμβουλευτικὸς δὲ ἐστίν, ὅταν τὴν ἰδίαν γνώμην προφερόμενοι προτρέπωμεν ἐπὶ τι ἢ ἀποτρέπωμεν ἀπὸ τινος, οἷον οὕτως·

Ἐξ ὧν εὐδοκίμησα διὰ τῶν ἀρχομένων, κεφαλαιωδῶς ὑποδέδειχά σοι. γινώσκω μὲν οὖν ὅτι καὶ σὺ

6. *Castigatorius* est, quum ob delicta ante commissa cum reprehensione scribimus, hoc modo :

Peccatorum alia sponte fiunt, alia invito, rursus alia magna sunt, alia parva, alia vero solis peccantibus sunt noxia, alia aliis. Tibi vero quasi opera data tua successerunt : tu enim magna peccata atque multa perniciose perpetrasti. Itaque par est, ut in graviorem reprehensionem incidas, praesertim quum impraesentiarum et ob alias iniurias idem tibi acciderit. Verum adhuc peccato potest remedium inveniri : nam si emendaveris, in causa eris, quare non factum sit, quemadmodum ego cur factum sit.

7. *Admonitorius* est, qui jam ipso suo nomine qualis sit indicat. Admonere enim est mentem imponere admonito ac docere quid faciendum sit quidque non.

Male fecisti, quod ita tractavisti virum, qui honeste sese gerit et integre vivit atque omnino nulla iniuria te affecit. Quamobrem fac ut rem depreceris : sic enim tu quoque rursus ab alio laesus facile assequeris quod tuo jure postulas. Ne videaris igitur talis, cui neque parentes fuerint neque educatio, nedum ut omnium ultimum habere videaris cognatum vel amicum, qui peccata velit reprehendere.

8. *Minatorius* est, quum metum alicui cum vi iniciamus ob ea quæ fecit aut facturus est, hoc modo :

Si nullas te pœnas ob ea quæ perpetrasti daturum esse existimas, fac; hoc vero mente tene, in auras evoles an subter terram te abscondas, te nullo pacto tempus assecuturum esse vindictæ vacuum : viam enim non reperies, qua declines quæ tibi patienda sunt.

9. *Viluperatorius* est, quum morum pravitatem aut facti importunitatem in aliquo patefacimus, hoc modo :

Quam illiberaliter propositoque indigne ille eos, qui sibi commissi sunt, tractarit, etiamsi ego taceam, ab aliis audies. Scribere enim iuvat de eis, quorum quidam nullam habent notitiam, de eis vero, quæ cognita sunt omnibus, quæque ab ipsa fama perferuntur, supervacaneum est etiam ea, quæ in ipso silentio apparent, indicare.

10. *Laudatorius* est, si quem ob ea, quæ fecit aut facere in animo habet, cum assensu adhortamur, hoc modo :

Ego, quotiens et antea scripsisti, litteris in honestatis tuæ consortium perveni, et nunc ob ea, quæ facere instituisti, probo hortorque : proderit enim illud nobis amobobus.

11. *Suasorius* est, quum nostra proposita sententia adhortamur ad aliquid aut dehortamur ab aliquo, velut hoc modo :

Quibus rebus apud subditos gratiosus factus sim, summatim tibi exposui. Sic igitur statuo, te quoque moribus

τῷ τρόπῳ δυνατὸς εἶ τὴν παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων εὐνοίαν περιποιεῖσθαι, ἔτι δὲ φίλους πλείστους μὲν οὐ ποιεῖν, πρὸς ἅπαντας δὲ μετρίως ἔχειν καὶ φιλανθρώπως· τοιοῦτος γὰρ ὢν παρὰ τῶν ὄγλων τὴν εὐφημίαν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀσάλευτον ἔξεις.

ιβ'. Ὁ δὲ ἀξιωματικὸς ἐστὶν ἐν δεήσει κείμενος καὶ ταῖς αἰτίαις καὶ ταῖς καλουμέναις λιτανείαις. κεί-
ται δὲ μετὰ παραιτήσεως ἐνίοτε, οὕτως·

Ἐπιτετίμηκα τῷ δεῖνι περὶ ὧν εἰς σὲ διαπέπρακται, καὶ πικρότερον ἢ προσῆκεν αὐτῷ διηνέχθην, καὶ σχεδὸν μᾶλλον ἀπήντων ἢ ἂν αὐτὸς ὑπὲρ σαυτοῦ διελέχθης. ἀλλ' ἔμοι τὴν ἀδικίαν ἀντίθεος εἰς τὸ πάλιν συνάξαι. οἶδα δὲ σε καὶ χρησίμων ὄντα καὶ τοῖς φίλοις χαριζόμενον. δλοσχερῶς οὖν ἀξιώθητι κατὰ τὸ Ὀμηρικόν,

δάμασον δὲ θυμὸν μέγαν, οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεές ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δὲ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.

ιγ'. Ἐρωτηματικὸς δὲ ἐστὶν, ὅταν περὶ τινῶν πυνθανόμενοι παρακαλῶμεν ἡμῖν ἀντιφωνεῖν.

Ἄκουυ τὸν δεῖνα τὸν φιλόσοφον ἐπιδεδημηκέμαι πρὸς σε. διασάφησον οὖν μοι πότερον ἀρεστὶν ἢ κεχώρισται.

ιδ'. Ἀποφαντικὸς δὲ ἐστὶν, ὅταν πρὸς τὸν πυνθανόμενον διττητοῦν ἀποφαινόμεθα.

Ἐγραψάς μοι πυνθανόμενος εἰ παρ' ἡμῖν ἐστὶν ὄν δπειληφας. ἐπιδεδήμηκεν, ὡς ἀκούεις, καὶ ἀρεστὶν ἔτι καὶ σε προσδεχόμενος ἐπιμενεῖν φησίν.

ιε'. Ἀλληγορικὸς δὲ ἐστὶν, ὅταν πρὸς ὄν γράφομεν αὐτὸν εἰδέναι βουλώμεθα μόνον καὶ ἐτέρου πράγματος εἰκόνα σημαίνωμεν.

Ἄκουυ τὸν πρὸς σε ἀγωνισάμενον ἀθλητὴν γυμνὸν ἔξω τῶν πυλῶν ἐν σκοτεινῷ κατοικεῖν οἰκήματι. κρατήσεις δὲ πάντως· οὐ γὰρ ἐσήμηκεν ὅτι ὑπέιληφεν αὐτοῦ τὸν ἀντίδικον ἀπολωλέναι, καὶ ὡς ἐτέροις ἀπειλῶν ἔγραψεν· « οὐ βούλεθε παύσασθαι, ἕως ἂν ἴδῃτε τοὺς τέττιγας ἐπὶ τῶν βῶλων ἄδοντας; » δι' ἄλλου γὰρ πράγματος ἄλλο πρᾶγμα σεσήμαγχε. Βούλεται γὰρ εἰπεῖν « οὐ βούλεθε παύσασθαι, ἕως ἂν ἴδῃτε τὴν χώραν ὑμῶν κατεσκαμμένην καὶ δεινροκοπημένην; » οὐ γὰρ ἂν ἄλλως οἱ τέττιγες ἐπὶ τῶν βῶλων ἄδοιεν ἢ εἰ μήτε δένδρα μήτε τοίχους ἔχοιεν.

ισ'. Αἰτιολογικὸς δὲ ἐστὶν, ὅταν τὰς αἰτίας, δι' ἃς οὐκ ἐγγέγονε ἢ γενήσεται διττητοῦν, σημαίνωμεν. οἷον

Ἐγραψάς μοι διὰ τάχους πρὸς σε διακομίζεσθαι, καὶ μοὶ δὲ τούτου μέλει, ἀπορον μέντοι τῷ πάντα ἡμῖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀντιπεπωκέναι. οὔτε γὰρ πλοῖον ἐστὶν εὐρεῖν πρὸς τὰς λειτουργίας εἰλκυσμένων ἀπάντων· οὐ γὰρ ἂν εὐροίμεν ἀνέμων ὄντων ἐναντίων ἐν καιρῷ δὲ τῷ μεταξὺ καὶ εἰς κρίσιν ἐμπεπλεγμένα, τὸν δὲ συσταθρόμενον οὐκ ἔχομεν καὶ διεξάξοντα. πρὸς δὲ τούτοις ἡσθάνηκα τῷ σώματι. ἐὰν ἅπαντα μεταπέση ταῦτα, ἐκδέχου.

tuis ab eis, quibus imperas, subditorum benevolentiam consequi posse, prætereaque si non plurimos amicos tibi comparare, at omnibus moderatum te præbere ac benignum. Talis enim ubi fueris, a multitudinea laudem habebis et imperium inconcussum.

12. *Precatorius* in precibus et postulationibus et supplicationibus, nonnunquam etiam in deprecatione versatur, sic :

Obiurgavi illum ob ea, quæ in te perpetravit, et acerbis quam par erat in eum invecatus sum, immo gravius pæne egi quam tu ipse pro te locutus esses. Tu vero contra manda, ut quod male feci in integrum restituum. Novi autem te virum probum et erga amicos facilem Prorsus igitur tuum existima Homericum illud et

compesce magnam furorem, nec enim te oportet dura præcordia habere : flexibiles autem et ipsi dii sunt.

13. *Interrogatorius* est, quum de aliqua resciscitante responsum postulamus.

Audio philosophum illum ad te profectum esse. Itaque certior me facias, utrum adsit an discesserit.

14. *Responsorius* est, quum sciscitanti quodlibet respondemus.

Sciscitatus es e me per litteras, an esset nobiscum quem suspicaveris. Venit ad nos et etiamnum adest et donec tu venias expectaturum sese ai.

15. *Allegoricus* est, quum ad quem scribimus hunc solum scire volumus et alius rei imagine significamus.

Audio qui contra te certamen iuuit pugilem nudum extra portas in obscura domo habitare. Victoriæ omnino. Nonne enim significavit se existimare, adversarium suum interiisse, et quasi aliis minans scripsit : « Non vultis desistere, donec cicadas in glebis canere videatis? » Aliam rem alia significavit. Vult enim dicere : Non vultis desistere, donec eversam et excisam terram vestram videatis? Non enim aliter in glebis cicadæ canant, quam si neque arbores neque muros habeant.

16. *Caussalis* est, quum caussas, ob quas non factum sit aut fieri nequeat aliquid, indicamus, velut :

Scribis, ut quam celerrime ad te perveniam, mibique id curæ est. At fieri nequit, quod omnia nobis ad navigationem sunt adversa. Nec enim navem invenire possumus, quum omnes ad publica munia obeunda sint occupatæ : neque contrariis ventis spirantibus facile invenierimus : et interea etiam iudicio sumus implicati, neque præsto est qui profocinetur nobis et ad exitum rem deducat. Ad hæc in morbum iucidi. Quæ omnia ubi composita fuerint, nos expecta.

ιζ'. Κατηγορητικός δέ ἐστιν ἐν καταιτιάσει τινῶν κείμενος παρὰ τὸ δέον ἐνηργημένως.

Ὁὐχ ἡδέως μὲν ἔφερον ἀκούων τὰ κατὰ σοῦ λεγόμενα πρὸς τὸν στρατηγόν· ἦν γὰρ τῆς ἀξίας ἀγωγῆς· κακῶς δὲ καὶ σὺν τῷ κατ' ἐμοῦ ταῦτα λέγοντι αὐτὸν ἐπεχειρήσας, ἐπιστάμενος αὐτὸν καὶ διάβολον καὶ ψευδολόγον. οἶδα γὰρ ὑπὲρ οὗ γράψω σοι. τὸ καθόλου δὲ φίλον ἔχων δὴ ἥδεις ἀπάντων ἐχθρόν, οὐδὲ τοῦτο δοκιμάσεις, διότι καὶ ἄλλον πρὸς σὲ κατηγορήσαντα καὶ πρὸς ἄλλους εἶκος ἦν ἐρεῖν τι κατὰ σοῦ. μέμφομαι οὖν ἐκαίην μὲν ὅτι ταῦτα πράττει, σοὶ δὲ ὅτι δοκῶν φρονεῖν οὐκ ἔχεις κρίσιν ὑπὲρ φίλων.

ιη'. Ἀπολογητικὸς δέ ἐστιν ὁ πρὸς κατηγοροῦντα τοὺς ἀναίτιους λόγους μετὰ ἀποδείξεως εἰσφέρων.

Ἐγγραφέναι πρὸς σὲ μετ' ἐμοῦ τινα καὶ πεπέμφθαι σε πρὸς τὸν στρατηγόν ὑπ' ἐμοῦ καλῶς δὴ πεποιθήκειν ἢ τύχη μεγάλη μοι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν περιποιήσασα· κατὰ γὰρ τοὺς χρόνους φασὶ τοῦτο πεποιθήκεναι με, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν καταπλεῦσαι εἰς Ἀλεξάνδρειαν, οὔτε μὴν τὸν στρατηγὸν ἐώρακα οὔτε ἐκαίνοις ἐμέ. διὰ γραμμάτων δὲ οὐδὲ αὐτοὶ λέγουσιν τι πεπέμφθαι κατὰ σοῦ· καὶ γὰρ ἦν ἄλογον οὐδεμιᾶς μοι γεγονυίας πρὸς σε διαφορᾶς ἀξιοῦν κατηγορεῖν τοῦ μηδὲν ἀδικούντος. ἀλλὰ φαίνονται αὐτοὶ πράξαντες ἄτοπον, ἂν εἶεν ὑπ' ὅσιν γεννηθέντες, μὴ τινὲς σοι προσπεσόντες κατ' αὐτῶν προδιαβεβλήκωσιν. οὐδὲ εἰ εἶεν καὶ ἦν, φασίν, εἰ πεπίστευκας εἰπέ. εἰ διαμένεις οἶον δεῖ, πρὸς ἐμοῦ παραγενομένου μαθήσῃ πάντα. καὶ γὰρ εἰ μὲν κατ' ἄλλων πρὸς σε πώποτε εἶρηκα, πιστὸν ἦν καὶ κατὰ σοῦ πρὸς ἄλλους ἐρεῖν. προσδέχομαι με συντόμως καὶ πάντα πρὸς ἔλεγον ἀξίωμεν, ἵνα σὺ μὲν γῶθι ὡς καλῶς με κέρικας φίλον, ἐγὼ δὲ σοῦ πείρων ἔργῳ λάθω· σγεδὸν γὰρ οἱ διαβήλωντες ἡμᾶς μὲν συναΐσουσιν, ἑαυτοὺς δὲ ἀποπνίξουσιν.

ιθ'. Συγχαριστικὸς δέ ἐστιν, ὅταν ἐπὶ μεγάλῳι πράγμασιν ἢ παραδόξῳι γεγονῶσι περὶ τινα συνηθόμενοι γράφωμεν.

Ὁὐχ ὑπέλιθα περὶ σὲ τὸν τοῦ πράγματος κύριον γεγονέναι τοσαύτην χαράν, ὅσην οἶδα περὶ ἐμῆ ψυχόμενον τὰ σε συμβεβηκότα. πέποιθα δὲ ἐβελούσης τῆς τύχης σοὶ μέγιστα γενέσθαι· τὸ σὺν γὰρ ἦθος οὐδὲ παρὰ τοῖς μειζιστοῖσι ἀπαρασήμενον δι' ἦν ἔχεις πρὸς μὲν τοὺς ἀνθρώπους ἀπάντησιν, πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν.

κ'. Εἰρωνικὸς δέ ἐστιν, ὅταν ἐναντίοις πράγμασιν ἐναντία λέγωμεν καὶ τοὺς κακοὺς ἀγαθοὺς λέγωμεν.

Ἀπέδειξας τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐνοίαν, ἣν ἐκ παλαιῶν χρόνων εἶχες· οὐ γὰρ λείπῃεν ἢ καλῆ σου κἀγαθῆ προκίρσεις, διότι τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος ἀνήρηκας ἡμᾶς. ἐὰν δὲ τῶν ἴσων τυγγάνης, μὴ δυσφορήσης· πεπεῖσμεθα γὰρ, ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι, καίρων ἔξῃν, οἶον εὐρήσεις καθ' ἡμῶν οὐδέποτε.

17. *Accusatorius* positus est in eorum, quæ contra ius fasque facta sunt, accusatione.

Non sane iucunda mihi erant, quæ adversus te dicta apud prætorem audiebam: indigna enim tua conditione erant: tu vero male fecisti, quod cum eo, qui ista in me diceret, consilia iunxisti, quum scires calumniatorem eum ac mendacem esse. Novi enim, de quo tibi scribo. Omnino autem quum pro amico habeas, quem omnibus infestum esse scis, neque hoc miraberis, quod qui alium accusat apud te, te quoque credi poterat apud alios esse calumniaturum. Illud igitur accuso, quod hæc committit, te vero, quod, quum sapere videare, nequis tamen distinguere amicos.

18. *Defensorius* est, qui accusatori innocentiam probat propositis argumentis.

Scripsisse ad te mecum aliquem et ad prætorem te a me missum esse, opportune sane fortuna instituit, multumque ad probandum contulit. Quo tempore enim me aiunt hoc fecisse, immo ante tres menses Alexandriam navigavi. Itaque neque prætorem vidi, neque ille me. Litteris vero ne ipsi quidem quicquam contra te nuntiatum esse dicunt. Etenim absurdum fuisset, quum nulla tecum controversia intercederet, accusare velle criminis insontem. At ipsi aperte crimen commiserunt, quippe in suspicionem adducti, ne qui de ipsorum fama ante apud te detraheret . . . . . quod si permanes, qualem par est, a me, quum advenero, discas omnia. Etenim si contra alios unquam apud te locutus essem, credibile esset me et contra te apud alios esse locuturum. Ne longus sim, exspecta me atque omnia explorabimus, ut tu cognoscas quam recte me tibi amicum iudicaris, ego vero reipsa tui experimentum faciam: nam qui calumniatur fere conciliabunt nos, se ipsos vero strangulabunt.

19. *Gratulatorius* est, quum de magnis aut inopinatis, quæ alicui evenerunt, congratulantes scribimus.

Non credo tantam ad te rei dominum lætitiâ pervenisse quantam ego me percepisse scio, quum quæ tibi contigissent audirem. Persuasum autem habeo, fortuna favente te ad altiora evectum iri. Tuum enim ingenium ne apud præstantiores quidem est incelebre, tam propter consuetudinem, quam habes cum hominibus, quam propter pietatem erga deos.

20. *Ironicus* est, quum contrariis rebus contrariis dicimus et malos bonos dicimus.

Monstrasti tuam erga nos benevolentiam, quam diu iam est ex quo nobis præstitisti: non enim fugit nos probissima tua voluntas, qua quantum in te est nos evertisti. Quod si par tibi gratia rependitur, noli moleste ferre: confidimus enim volentibus diis nos talem habituros esse opportunitatem, qualem adversus nos tu nunquam invenias.

κα'. Ἐπειχαριστικὸς δὲ ἐστὶν ὁ μνημονεύειν τῆς χάριτος τῷ εὐεργέτῃ δεικνύναι βουλόμενος.

Ἐφ' οἷς εὐεργετήσας με, διὰ λόγων νῦν εὐχαριστῶ. ἀλλὰ δεῖξαι καὶ ἔργῳ ἢ ἔγω διάθεσιν πρὸς σε πάνυ γλιχόμενος, ὑπέληγα τὸ δι' ἐμοῦ σοι γινόμενον ἔλαττον τοῦ καθήκοντος· οὐδὲ γὰρ τὸν βίον ὑπὲρ σοῦ προϊέμενος ἀξίαν ἀποδοῖν χάριν ὧν εὖ πέπονθα. τῶν κατ' ἐμὲ δὲ ὅ τι βούλει ποιήσαι μὴ γράφει παρακαλῶν, ἀλλ' ἀπαιτῶν χάριν· ὀφείλω γάρ.

Ἄλλη. Μουσικὸν σοι τὸ πρόσρημα, σοφώτατε. οὐ λίαν ἀπεινὰ σοι λύρα δοκεῖ. νῦν γὰρ ἡ γραφὴ μουσικὴν ἐνδείκνυται τέχνην, ἧσμά σοι δι' ἡμῶν μελωδοῦσα τὸ φίλιον, σπουδῆ τι τῆ πάσης καὶ προθυμίας τῆ προπούσης πρὸς φωνῆν ἡμετέραν προθυμουμένη παιδεύειν. καὶ γὰρ ἔννομόν τε καὶ θεῖον τοὺς προσσηκώτας ὑμᾶς καὶ προστήσεσθαι μέλλοντας ἀσπάξεσθαι ταῖς προσήσεσι. διὸ πεπληρώκαμεν τὸν νόμον καὶ προσκεκνήκαμεν ὡς ἔδει καὶ ἀντικαλοῦμεν μεμνησθαι μὲν ἡμῶν παρ' ὑμῖν, γράφειν δὲ ἡμῖν ἐνθάδε· ὑπὲρ γὰρ τῆς σωτηριώδους ὑμῶν διαμονῆς ὅσημέραι εὐχόμενοι εὖ ἔχειν πυνθάνεσθαι ταύτην λίαν ἔχομεν ἔρωτικῶς.

Ἄλλη. Συνήθως εὐφρανας, δέσποτα, τῇ τῶν γραμμάτων διαδοχῇ σωματικὴν ἡμῖν τὴν παρουσίαν ἐπιδειξάμενος, καὶ τὴν ἀπουσίαν τῇ παρουσίᾳ σημανάνας χαίρειν πάλιν ἀνέπλησας καὶ πάλιν εὐφραίνεσθαι· τὰ γὰρ τῆς σῆς λαμπρότητος ὑγεινὰ γράμματα εὐφροσύνης ἡμῖν αἴτια γίνεται. ἡμῖν μὲν γάρ, δέσποτα, καὶ δοκῶν ἀπεινὰ πάρει καὶ παρῶν ἐνδὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν δικαίως ἀναγεγραμμένος ὑπάρχεις ἀνεξαλείπτους μνήμης τῇ τῶν γλυκίων παιδῶν παρουσίᾳ καὶ τῇ τῶν χρεωστούμενων σοι ἀνάγκῃ καὶ τῇ τῶν ψυχῶν ἀρετῇ· ψυχῆς γάρ ἐστι καὶ ὀφθαλμῶν τὰ γράμματα ἑορτὴ καὶ πανήγυρις.

B'.

ΠΡΟΚΛΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἐπιστολικὸς χαρακτήρ ποικίλος τε καὶ πολυσχιδῆς ὑπάρχει, ὅθεν καὶ τῷ γράφειν βουλομένῳ προσήκει μὴ ἀπλῶς μὴδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιστέλλειν, ἀλλὰ σὺν ἀκριβεῖα πολλῇ καὶ τέχνῃ. ἄριστα δ' ἂν ἐπιστεῖλαι δύνηθεῖ τις, εἰ γνοίη τί τέ ἐστιν ἐπιστολὴ καὶ τί λέγειν ὅλιος ἐν αὐτῇ θέμις καὶ εἰς πόσας προσηγορίας διαίρεται. ἐπιστολὴ μὲν οὖν ἐστὶν διμιλία τις ἐγγράμματος ἀπόντος πρὸς ἀπόντα γινόμενη καὶ χρειώδη σκοπὸν ἐκπληροῦσα, εἰρή δὲ τις ἐν αὐτῇ ἄπερ ἂν παρῶν τις πρὸς παρόντα. διαίρεται δὲ εἰς συγνάς τε καὶ πεμπόλλας προσηγορίας· οὐ γὰρ ἐπειδὴ ἐπιστολὴ προσηγορεῖται ἐνικῶ ὀνόματι, ἤδη καὶ

21. *Gratiarum actio est, qua gratum animum bene de nobis merito significare volumus.*

Pro beneficiis, quæ in me contulisti, iam verbis gratias ago. Sed quum re quoque, quo sim erga te animo, probare tibi vehementer cupiam, id quod in meis positum est viribus parum esse pro dignitate sentio. Neque enim si vitam meam pro te profundam, satis dignas pro beneficiis acceptis gratias retulero. Quantum vero in me est, quæ fieri tibi velis, scribe non ut hortator, sed ut exactor gratiæ: namque debeo.

Alia. Musica tibi compellatio, vir doctissime. Non longe a te videtur abesse lyra. Nunc enim musicam artem præ se fert calamus, carmen tibi per nos canens amicale omnique diligentia et convenienti alacritate ad nostram vocem accommodare studens. Legitimum est enim et religiosum vos principes qui estis aut futuri estis eiusmodi allocutionibus salutare. Legem igitur implevimus et religionem, ut par erat, præstitimus, et ut nostri memores sitis litterasque ad nos huc detis obtestamur. Pro vestra enim incolunitate vota quotidie facientes optime eam constitutam audire maxime cupimus.

Alia. Consueto gaudio nos exhilarasti, domine, litterarum continuitate te ipsum præsentem nobis exhibens, atque absentiam tuam præsentia ostendens iterum iterumque nos gaudio affecisti: namque salubria claritudinis tuæ scripta lætitiæ nobis caussa sunt. Nobis enim, domine, tametsi videris abesse, ades tamen et præsens in animis nostris merito inscriptus es indelebili memoria, suavissimorum liberorum præsentia, debitorum tibi necessitate, animorum virtute: nam animi atque oculorum sunt litteræ festum et solemnitas.

II.

PROCLI PLATONICI

DE FORMA EPISTOLARI.

Forma epistolæ varia est atque multiplex, quare et eum, qui epistolas scribere velit, non simpliciter neque temere, sed multa cum cura atque arte in hoc negotio versari par est. Optime autem scribere possit, si quid sit epistola et quid in ea omnino dicere liceat et quot in genera dividatur sciat. Epistola est igitur commercium aliquod litterale absentis cum præsentis, utilemque exprens finem, dicit autem in ea quis qualia præsens eoram præsentis. Dividitur autem in varia et compluria genera: non enim quoniam communi epistolæ nomine appellantur, hinc etiam omnium, quotquot vulgo feruntur.

πασῶν τῶν κατὰ τὸν βίον φερομένων ἐπιστολῶν εἶς τις ἐστὶ χαρακτήρ καὶ μία προσηγορία, ἀλλὰ διάφοροι, καθὼς ἔργη. εἰσὶ δὲ αἱ πᾶσαι προσηγορίαι, αἷς ὁ ἐπιστολιμαίος ὑποβάλλεται χαρακτήρ, αἷδε· α' παραινετική, β' μεμπτική, γ' παρακλητική, δ' συστατική, ε' εἰρωνική, ε' εὐχαριστική, ζ' φιλική, η' εὐκτική, θ' ἀπειλητική, ι' ἀπαρνητική, ια' παραγγελεσματική, ιβ' μεταμελητική, ιγ' ὀνειδιστική, ιδ' συμπαθητική, ιε' θεραπευτική, ις' συγχαριστική, ιζ' παραλογιστική, ιη' ἀντεγκληματική, ιθ' ἀντεπισταλτική, κ' παροξυντική, κβ' παραιμυθητική, κγ' ὕβριστική, κδ' ἀπαγγελτική, κε' σχετλιαστική, κς' προσβευτική, κζ' ἐπαινετική, κς' διδασκαλική, κη' ἐλεγκτική, κθ' διαβλητική, λ' ἐπιτιμητική, λα' ἐρωτηματική, λβ' παραθαρρυντική, λγ' ἀναθετική, λδ' ἀποφαντική, λε' σκωπτική, λς' μετριαστική, λς' αἰνιγματική, λη' ὑπομνηστική, λθ' λυπητική, μ' ἐρωτική, καὶ μα' μικτή.

Αὗται μὲν οὖν αἱ πᾶσαι προσηγορίαι, εἰς ἃς ἐπιστολὴ διαίρεται. δεῖ δὲ τὸν ἀκριβῶς ἐπιστέλλειν ἐθέλοντα μὴ μόνον τῇ τῆς ὑποθέσεως μεθόδῳ χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ φράσεως ἀρετῇ τὴν ἐπιστολὴν κατακοσμεῖν καὶ ἀττικίζειν μὲν μετρίως, μὴ μέντοι γε πέρα τοῦ προσήκοντος κομπολογία χρῆσθαι ἢ γὰρ ὑπὲρ τὸ δέον ὑψηλῶρα καὶ τὸ τῆς φράσεως ὑπέρογκον καὶ τὸ ὑπεραττικίζειν ἀλλότριον τοῦ τῶν ἐπιστολῶν χαρακτήρος καθέστηκεν, ὡς πάντες οἱ παλαιοὶ μαρτυροῦσι. Φιλόστρατος ὁ Λήμιος κάλλιστά φησι· δεῖ γὰρ τὴν τῆς ἐπιστολῆς φράσιν τῆς μὲν συνηθείας ἀττικωτέραν εἶναι, τῷ δὲ ἀττικισμοῦ συνηθετέραν καὶ μήτε λίαν ὑψηλὴν μήτε ταπεινὴν ἄγειν, ἀλλὰ μέσθην τινά. κοσμεῖν δὲ δεῖ τὰς ἐπιστολάς σαφηνεῖν τε καὶ μάλιστα καὶ συντομίᾳ μεμετρημένη καὶ ἀρχαίσιμῳ λέξεων σαφηνεῖν γὰρ ἀληθῆς ἀγαθὴ μὲν ἡγεμὼν παντὸς λόγου, μάλιστα δ' ἐπιστολῆς. χρῆ μέντοι μήτε συντομίᾳ σαφηνεῖν διαφθεῖρειν, μήτε σαφηνεῖν φροντίζοντα ληρεῖν ἀμέτρως, ἀλλὰ τοῦ συμμέτρου στοχαζέσθαι τοὺς ἀκριβεῖς τοξότας μιμούμενον. ὥσπερ γὰρ οὔτε τὸ τὸν προκείμενον τοῖς τοξόταις σκοπὸν παρέργεσθαι οὔτε τὸ ἐντὸς τοῦ σκοποῦ τοξεῦειν καὶ πολὺ τοῦ προσήκοντος ἀποδεῖν ἀνδρός ἐστὶν εὐφυοῦς τε καὶ στοχαστικοῦ, ἀλλὰ μόνον τοῦ συμμέτρου στοχαζομένου τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦτον βᾶλλοντος, οὕτως οὔτε τὸ πέρα τοῦ προσήκοντος ληρεῖν οὔτε τὸ βραχυλογίαν ἀσπάζεσθαι δι' ἀπορίαν καὶ τὸ σαφὲς ἐπικρύπτειν τῶν ἐπιστάσεων ἀνδρός ἐστὶ λογίου, ἀλλὰ μόνον τοῦ μετ' εὐφραδείας τῆς συμμετρίας στοχαζομένου καὶ τὸ λεγόμενον καλῶς σαφηνίζοντος. τὸ οὖν μέγεθος τῆς ἐπιστολῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα, καὶ οὐ πάντως τὸ πλῆθος καθάπερ κικίαν ἀτιμάζειν καλόν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰς ἐπιστολάς ἀπομυκύνειν ἐν καιρῷ πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρεῖαν, πληρῶσαι τε τὴν ἐπιστολὴν χάρις ἱστοριῶν καὶ μύθων μνήμη καὶ παλαιῶν συγγραμμάτων καὶ παροιμιῶν εὐστόχων καὶ φιλοσόφων δογμάτων χρῆσις, οὐ μέντοι γε ταύτην διαλεκτικῶς προσενεκτήειν.

tur, epistolarum una est forma atque una ratio, verum diversæ, uti dixi. Itaque epistolæ pro formæ suæ diversitate his nominibus appellantur : 1. Adhortatoria, 2. reprehensoria, 3. postulatoria, 4. commendaticia, 5. ironica, 6. gratiarum actio, 7. amicalis, 8. optatoria, 9. minatoria, 10. negatoria, 11. monitoria, 12. deprecatoria, 13. obiurgatoria, 14. commiseratoria, 15. placatoria, 16. gratulatoria, 17. elusoria, 18. recusatoria, 19. sponsoria, 20. irritatoria, 21. consolatoria, 22. irrisoria, 23. nuntiatoria, 24. lamentatoria, 25. procuratoria, 26. laudatoria, 27. didactica, 28. convictoria, 29. calumniatoria, 30. castigatoria, 31. interrogatoria, 32. confirmatoria, 33. consiliatoria, 34. declaratoria, 35. cavillatoria, 36. submissoria, 37. æpignatica, 38. admonitoria, 39. questoria, 40. amatoria, et 41. mixta.

Hæc igitur generum, in quæ epistola dividitur, nomina sunt omnia. Oportet autem litteras accurate scribere volentem non solum argumentum secundum artis leges tractare, verum etiam elocutionis præstantia epistolam ornare atque atticisare quidem modice, nec tamen supra modum esse inflatum : nam nimia magniloquentia tumorque elocutionis et supra modum atticus sermo antiquorum omnium testimonio alienus est a genere epistolari. Optime Philostratus Lemnius, Oportet enim, ait, epistolarum formam vulgari sermone magis atticam et attico sermone tamen magis vulgarem, et neque nimis grandem neque prorsus humilem, sed mediam quandam esse. Distinguendæ autem sunt epistolæ quantum fieri potest, et perspicuitate et iusta brevitate antiquorumque verborum delectu : nam vera perspicuitas quum omnis sermonis, tum epistolæ optima est dux. Quanquam neque brevitate corrumpere licet perspicuitatem, neque dum perspicuitati prospicis garrire intemperanter, verum iustum servare modum sagittariorum exemplo prudentium. Nam ut neque propositum sagittariis scopum multum superare neque intra scopum ferire multumque a destinato abesse viri est dexteri artisque sagittandi periti, verum solum pro intervalli ratione iaculari atque ipsum scopum attingere, ita neque supra modum garrere neque breviter captare ob egestatem atque sententiarum perspicuitatem infuscare viri eloquentis est, sed solum iusto verborum modo sermonis congruentiam assequi et quæ dicenda sunt pulchre illustrare. Ambitus igitur epistolæ ad rei tractandæ naturam dirigatur, neque prorsus magnitudinem tanquam vitium par est aspernari, verum oportet etiam quasdam epistolas extrahere, prout quod agitur negotium flagitat, implebuntque epistolam historiarum delicie et fabularum recordatio et antiquorum scriptorum auctorumque proverbiorum et philosophorum placitorum usus, nec tamen dialectice ea proferenda sunt.

Τοσαῦτα μὲν περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτήρος εἰρηκῶς καὶ τοῖς λεγθεῖσιν ἀρκεῖσθαι κρίνας τοὺς συνετοὺς καὶ τὰς ἐπιστολάς αὐτὰς ἐκθῆσθαι, ἐκάστην οἰκεία ἀρμόσας προσηγορία. προσήκει μόντοι τῷ γράφειν βουλομένῳ πρὸ τοῦ κατ' ἐπίσταλιν χαρακτήρος μὴ ληρεῖν, μήτε μὴν ἐπιθέτοις ὀνόμασι χρῆσθαι, ὡς ἂν μὴ κολακεία τις καὶ δυσγένεια προσῆ τῷ γράμματι, ἀλλ' οὕτως ἀπαργεσθαι « ὁ δὲῖνα τῷ δέῖνι χαίρειν. » οὕτω γὰρ ἅπαντες οἱ ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ λόγοις διαπρέψαντες παλαιοὶ φαίνονται πεπονηκότες, καὶ δεῖ τὸν βουλομένον ἐκείνων ζηλωτὴν γενέσθαι κατόπιν αὐτῶν βαίνειν.

α'. Καὶ παραινετικὴ μὲν οὖν ἐστὶ δι' ἧς παραινόμεν τινι, προτρέποντες αὐτὸν ἐπὶ τι ὁραῖσαι ἢ καὶ ἀφεῖσθαι τινος. — Ἡ ἐπιστολή. Ζηλωτῆς ἀεὶ, βέλτιστε, γίνου τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν· κρεῖττον γὰρ ἐστὶ τοὺς ἀγαθοὺς ζηλοῦντα καλῶς ἀκούειν ἢ φαύλους ἐπόμενον ἐπονείδιστον εἶναι τοῖς πᾶσιν.

β'. Μεμπτικὴ δ' ἐστὶ δι' ἧς μεμφόμεθα τινά. — Ἡ ἐπιστολή. Οὐ καλῶς ἐδράσας τοὺς εὖ ποιήσαντας ἀδικήσας· δέδωκας γὰρ τοῖς ἄλλοις κακίας παράδειγμα τοὺς εὐεργέτας ὑβρίζων.

γ'. Παρακλητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἀξιούμεν τινά διὰ τὰ πράγμα. — Ἡ ἐπιστολή. Καὶ πάλα μὲν ἠξίωσα τὴν σὴν ἱερὰν διάθεσιν καὶ νῦν ἀξίω τυχεῖν τοῦδε τοῦ πράγματος, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι τεύζομαι δίκαιον γὰρ ἐστὶ τοὺς γνησίους φίλους τυγχάνειν τῶν αἰτήσεων, ὅταν αὐταὶ μὴ πονηραὶ πεφύκωσι μάλιστα.

δ'. Συστατικὴ ἐστὶ δι' ἧς συνιστῶμέν τινά πράττειν ἢ δ' αὐτὴ καὶ παραθετικὴ καλεῖται. — Ἡ ἐπιστολή. Τὸν τιμιώτατον καὶ περισπούδαστον ἄνδρα τόνδε δεξάμενος ξενισαὶ μὴ κατονησῆς, σεκυτῶ πρόποντα πράττων καμῶι κευχαρισμένῳ.

ε'. Εἰρωνικὴ ἐστὶ, δι' ἧς ἐπαινοῦμέν τινά ἐν ὑποκρίσει περὶ τὴν ἀρχὴν, ἐπὶ τέλει δὲ τὸν ἑαυτῶν σκοπὸν ἐμφαίνομεν. — Ἡ ἐπιστολή. Λίαν ἄγαμαι τὴν σὴν ἐπιεικειαν, ὅτι οὕτω ταχέως μεταβάλλῃ ἀπ' εὐνομίας εἰς τὸ ἐναντίον, ὁκῶ γὰρ εἰπεῖν εἰς μοχθηρίαν. ὡς δ' εἶποιε, οὐ τοὺς ἐχθροὺς φίλους ποιεῖν παρεσκεύασας, ἀλλὰ τοὺς φίλους ἐχθρούς· τὸ γὰρ δρᾶμα δέδειχεν ὡς καὶ φίλοις ἀνάξιον καὶ τῆς σῆς παροιμίας ἐπάξιον.

ς'. Εὐχαριστικὴ ἐστὶ δι' ἧς χάριν γινώσκόμεν τινὶ διὰ τι. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων ἀγαθῶν ἔνεκα χάριν γινώσκω τῇ σῇ καλοκαγαθίᾳ, μάλιστα δὲ τοῦδε τοῦ πράγματος, ἐφ' ᾧ με τῶν ἄλλων [ὑπερ ἀπάντων] ὠφέλησας πλέον.

ζ'. Φιλικὴ ἐστὶ δι' ἧς φίλιαν ψυχὴν ἐμφαίνομεν μόνον. — Ἡ ἐπιστολή. Γνησίῳ εὐπορήσας γραμματικῶρων ἐσπούδασα τὴν σὴν ἀγγλιῶν προσειπεῖν· ὅσιν γὰρ ὑπάρχει τοὺς γνησίους φίλους παρόντας μὲν τιμᾶν, ἀπόντας δὲ προσφθέγγεσθαι.

η'. Εὐχτικὴ ἐστὶ δι' ἧς τυχεῖν τινὸς εὐχόμεθα. — Ἡ ἐπιστολή. Εἶθε μοι τὸ θεῖον παράσχοι τὴν σὴν

Et hæc quidem de forma epistolari dicta sufficeere ratus prudentibus subiciam et ipsas epistolas suo quamque nomini accommodatas. Abstinentum est autem scribere volenti ante ipsam epistolam omni nugarum genere, neque appositis verbis utendum, ne quæ blanditiæ aut sordes adhæreant litteris, sed hoc modo exordium: « Hic illi salutem. » Sic enim veterum sapientia atque eruditione clarissimum quemque fecisse constat, atque horum vestigiis instare debet, quisquis ipsos velit æmulari.

1. *Hortatoria* est igitur, qua hortamur aliquem, incitantes ipsum ad petendum aut etiam fugiendum aliquid. — Epistola. Honestos viros, optime, semper æmulare: præstat enim laudari probos æmulantem quam improbos sequentem reprehensionem incurrere omnium.

2. *Reprehensoria* est, qua reprehendimus aliquem. — Epistola. Non recte fecisti, quod læsisti qui beneficiis te affecerant: didisti enim reliquis exemplum improbitatis, iniuria affectis bene de te meritis.

3. *Postulatoria* est, qua rogamus aliquem ob aliquam rem. — Epistola. Jam dudum desideravi compellere carissimum tuam sanctitatem: nunc huius rei particeps fieri cupio, et probe scio te mihi non defuturum esse: istum enim est amicos candidos impetrare quæ velint, modo ne prava sectentur.

4. *Commendaticia* est, qua aliquem alicui commendamus. Eadem autem *commissoria* nominatur. — Epistola. Virum istum honoratissimum et studiose expetitur ne cuncteris hospitio accipere, rem convenientem tibi faciens mihi que gratam.

5. *Ironica* est, qua initio quidem laudamus aliquem simulate, postremo autem finem nostrum declaramus. — Epistola. Summopere laudo bonam tuam fidem, quod tam eceleriter ex æquitate rueris in contrarium; nolo enim dicere in pravitatem. Videris autem non tam inimicos tuos in amicos, quam amicos in inimicos transformare voluisse; certe facinus tuum indignum amicitia est, petulantia tua dignissimum.

6. *Eucharistica* est, qua gratum alicui animum significamus. — Epistola. Cum ob alia multa beneficia honestati tuæ grates ago, tum propter rem illam, qua me præ ceteris omnibus adiuvisti.

7. *Amicalis* est, qua nudam amicitiam testificamur. — Epistola. Tabellarius candidus cum præsto esset, non hæsitavi alloqui sagacitatem tuam: pium enim officium est amicos candidos honorare præsentem, absentes alloqui.

8. *Optatoria* est, qua alicuius rei participes fieri optamus. — Epistola. Utinam Deus mihi concedat aspicere

ιεράν θεάσασθαι μορφήν, ἥς ἀπολαῦσαι πάλα ἐλπίζω, διηλεκῶς περὶ τούτου εὐχὰς ποιούμενος τῷ κρείττονι.

θ'. Ἀπειλητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἀπειλοῦμέν τι. — Ἡ ἐπιστολή. Εὗξαι πάση ψυχῇ καὶ παντὶ σθένει, αὐτόθι μὴ παραγενώμεθα· εἰ γὰρ παραγενώμεθα, πολλῶν πεπραθῆση κακῶν, ὧν οὐκ ἠλπισάς ποτε δεῖξασθαι πείραν λήψεσθαι.

ι'. Ἀπαρνητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἀπαρνούμενοί τι φαινόμεθα. — Ἡ ἐπιστολή. Οὐδὲν εἰργασμαι, βέλτιστε ἀνδρῶν, ὧν ἀκηκόεις ἐγκαλεῖς μοι δεινῶν· ἔθεν μηδὲν φαῦλον φρόνει περὶ ἐμοῦ· οὐδὲ γὰρ θέμις διαβολῇ πιστεύειν καὶ φήμη ματαία μηδὲν ὑγιὲς λεγούσῃ· διαβολῇ γὰρ μήτηρ ἐστὶ πολέμου.

ια'. Παραγγελματικὴ ἐστὶ δι' ἧς παραγγέλλομέν τι περὶ τινος· αὕτη δὲ καὶ διαμαρτυρικὴ καλεῖται. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλάκις ἠδίκησας τὸν ἡμέτερον ἄνθρωπον ὡς μὴ γινώσκων εἰς ἡμᾶς ἀνατρέψουσαν τὴν ὕβριν· ἀλλὰ παῦσαι τοῦ λοιποῦ, μή σε καὶ τῆς προτέρας ἀδικίας δίκην εἰσπραξώμεθα.

ιβ'. Μεταμελητικὴ ἐστὶ δι' ἧς δοκοῦμεν μεταγινώσκειν ἐφ' οἷς ὑπεδέξαμεθα τινὶ καὶ ἐφ' οἷς ἐδόξαμεν σφάλλεσθαι. — Ἡ ἐπιστολή. Οἶδα σφαλῆς κακῶς σε διαθέμενος· διὸ μεταγνοὺς τὴν ἐπὶ τῷ σφάλματι συγγνώμην αἰτῶ· μεταδοῦναι δέ μοι μὴ κατοκνήσης διὰ τὸν Κύριον· δίκαιον γὰρ ἐστὶ συγγινώσκειν παῖοιαι τοῖς φίλοις, ὅτε μάλιστα καὶ ἀξιοῦσι συγγνώμης τυχεῖν.

ιγ'. Ὀνειδιστικὴ ἐστὶ δι' ἧς ὀνειδίζομέν τινα ἐφ' οἷς ὑπ' ἡμῶν καλῶς πεπονηθῶς ἀμνημονεῖ. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλὰ καὶ καλὰ πέπονθας ὑπ' ἡμῶν, καὶ θαυμάζω καθ' ὑπερβολὴν πῶς οὐδενὸς τούτων μνηστὴν ποιεῖς ἀλλὰ κακῶς ἡμᾶς λέγεις, ὅπερ ἐστὶν ἀχαρίστου γνώμης· οἱ γὰρ ἀχαρίστοι τῶν καλῶν ἀμνημονοῦσι καὶ τοὺς εὐεργέτας ὡς ἐχθροὺς κακῶς ἐπὶ τούτοις διατίθενται.

ιδ'. Συμπαθητικὴ ἐστὶ δι' ἧς δοκοῦμέν τι συμπάσχειν ἐφ' οἷς ὑπέστη κακοῖς. — Ἡ ἐπιστολή. Σφόδρα κατὰ τὴν ψυχὴν ἠχθέσθην ἀκηκόεις περὶ τινῶν συμβεβηκότων σοι δεινῶν καὶ τὸν κρείττονα ἔχτευσσα τούτων ἐλευθερόν σε καταστῆσαι· φίλον γὰρ ἐστὶν εὖχεσθαι τοὺς φίλους ἀεὶ κακῶν ἐλευθέρους δρᾶν.

ιε'. Θεραπευτικὴ ἐστὶ δι' ἧς θεραπεύομεν λυπηθέντα τινὰ πρὸς ἡμᾶς περὶ τινος· αὕτη δὲ καὶ ἀπολογητικὴ λέγεται. — Ἡ ἐπιστολή. Ἐγὼ μὲν ἐφ' οἷς εἶπον λόγοις ἢ μετῆλθον ἔργῳ τὸ σύνολον οὐκ ἐνόμιζόν σε ποτε λυπηθῆσθαι· εἰ δ' ἐπὶ τοῖς λεγοῦσιν ἢ πραχθεῖσιν ἠχθέσθης, ἔθι, κράτιστε ἀνδρῶν, ὡς οὐκέτι τῶν βηθέντων λόγον ὄλωις ποιήσομαι· σκοπὸς γὰρ μοι θεραπεύειν ἀεὶ τοὺς φίλους ἐστὶ μάλλον ἢ περ λυπεῖν.

ισ'. Συγχαριστικὴ ἐστὶ δι' ἧς συγχαίρομέν τι εὖ πράττοντι. — Ἡ ἐπιστολή. Συγχαίρομέν σοι

sanctam tuam speciem, qua me fruiturum esse iam dudum spero, cuiusque rei causa multa prece numen divinum prosequor.

9. *Minatoria* est qua alicui minamur. — Epistola. Omnibus precibus Deum obtestare, illic ne perveniamus; nam si perveniamus, multa mala perpetieris, quæ usu te cogitatum esse haud expectabas.

10. *Negatoria* est qua aliquid negamus. — Epistola. Nihil ego, vir optime, eorum perpetravi facinorum, quæ auditione accepta mihi exprobras; unde ne male de me existimes. Neque enim decet calumniæ aurem præbere et inani famæ, quæ nihil nisi nunciet. Nam calumnia belli mater est.

11. *Monitoria* est qua aliquem de aliqua re admoneamus. Vocatur etiam *obtestatoria*. — Epistola. Sæpe servum nostrum iniuriis affecisti, quasi ignorares in nos insolentiam tuam recurrere. At desine in posterum, ne de prioribus quoque iniuriis tecum agamus.

12. *Deprecatoria* est qua videmur pœnitentiam agere pollicitationis vel erroris. — Epistola. Scio falsum esse me, cum male te haberem; quapropter ad pœnitendum actus veniam erroris peto. Tu vero ne cuncteris condonare mihi Domini causa; iustum enim est ignoscere labentibus, amicis præsertim cum ad ignoscendi voluntatem te deducere velint.

13. *Obiurgatoria* est qua obiurgamus aliquem, quod beneficiorum a nobis in se collatorum oblitus sit. — Epistola. Multis præclarisque beneficiis a nobis affectus es, et sane quam miror, qui fiat, ut nullius eorum mentionem facias; immo maledicis nobis, quod ingratis simi est. Ingrati enim beneficiorum immemores sunt et insuper benefactores velut inimicos male habent.

14. *Commiseratoria* est qua aliorum miserias non alienas a nobis arbitramur. — Epistola. Summe doluit quum fando accepissem non unam tibi calamitatem accidisse, et Deo optimo maximo supplicavi, ut inde te extrahat. Amicorum enim est optare, ut amicos videant quovis tempore malis vacuos esse.

15. *Placatoria* est qua placamus aliquem hominem iratum nobis propter aliquid. Vocatur eadem *excusatoria*. — Epistola. Ego omnino non credebam te iis, quæ dicturus vel facturus essem, læsum iri. Quodsi verba mea vel facta indignationem tibi fecerunt, scias velim, vir optime, me verbis meis iam vim tribuere nullam. Nam hunc mihi finem proposui, non ut exasperem amicos meos, sed ut mitigem.

16. *Gratulatoria* est qua gratulamur alicui cui res maxime secundæ sunt. — Epistola. Gratulamur tibi quod

λίαν ἐπ' ὅς ἀγωνισάμενος ἠδ' ὀλιμήσας εἰς τοσοῦτον, ὡς καὶ γραφῇ τιμηθῆναι· συγχάρειν γὰρ χρὴ τοῖς φίλοις εὖ πράττουσιν, ὡς καὶ συναλγεῖν λυπουμένοις.

ιζ'. Παραλογιστικὴ ἐστὶ δι' ἧς ὑπερπροσῶ- μέν τινος ὡς εὐτελοῦς. — Ἡ ἐπιστολή. Εἰ καὶ μέγας τις ἦσθα καὶ τῶν ἐπὶ δυνάμει βιωμένων εἷς, ἐν οὐδὲν σε μέτρῳ τοπαράπαν ἐπιθέμην, πολλὸν δέ γε μᾶλλον σε νῦν οὐ προσποιῶμαι διὰ τὴν ἀσθένειάν σου· οὐδὲν γὰρ με λυπεῖς, οὐδὲ ἀρετὴν τοῦ μὴ θέλειν ἀδικεῖν, ἀλλὰ τῷ δυνάμει ἀπορεῖν.

ιη'. Ἀντεγχαλιματικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐγκαλούμενοι ἀντεγκαλοῦμέν τινι τὸ ἐπιφερόμενον ἡμῖν ἐγκλημα περιτρέποντες τῷ ἐγκαλοῦντι. — Ἡ ἐπιστολή. Τί δὴ ἐγκαλεῖς ἡμῖν ὡς αἰτίους σοι γενομένοις συμφορᾶς καὶ οὐκ ἐγκαλεῖς σεαυτῷ τῷ κακῶσαντι τὰ κατ' ἡμᾶς; σὺ γὰρ ἡμῖν αἴτιος γέγονας ἀπειρῶν κακῶν ὃ καὶ πολλοὺς ἄλλους λυπήσας, καὶ οὐχ ἡμεῖς οἱ μηδὲνα τοπαράπαν λειλυπηκότες ποτέ.

ιθ'. Ἀντεπιστατικὴ ἐστὶ δι' ἧς πρὸς τὰ γραφέντα ἡμῖν ἀντεπιστέλλομεν. — Ἡ ἐπιστολή. Δεξάμενος τὰ γράμματα τῆς σῆς γνησιότητος καὶ γνοὺς δι' αὐτῶν ὡς ἐν εὐπραγίᾳ διάγεις, λίαν ἤσθη· δι' εὐχῆς γὰρ ἔχω τοὺς φίλους εὖ πράττειν αἰεὶ.

κ'. Παραροσυντικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐρεθίζομέν τινὰ καὶ παροξύνομεν πρὸς τὴν κατὰ τινοῦ μάχην. — Ἡ ἐπιστολή. Εἰ καὶ πόρρω τυγχάνων ἐγγὺ τοῦ κακοδαίμονος Διοκλέους λίαν ἄλογοι καθὰ κακῶς σε πανταχοῦ διατίθεται, πολὺν γὰρ μᾶλλον σὺ τῆς εἰς σὲ λοιδορίας χάριν ὄφελος ἀμύνασθαι· καλὸν γάρ ἐστι τοὺς πονηροὺς μείζονσιν ὄν ἀδικοῦσι περιβάλλειν κακοῖς καὶ τῆς πολλῆς ἐπιστομίζειν φλυαρίας.

κα'. Παραμυθητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐπὶ τινὶ συμβάντι φίλον παραμυθούμεθα. — Ἡ ἐπιστολή. Λίαν ἡμᾶς ἡ ἀποβίσις τοῦ μακαρίου τοῦ δεῖνος ἐλύπησε καὶ πενθεῖν καὶ δακρῦειν ἠνάγκασε· τοιοῦτου φίλου γὰρ σπουδαίου καὶ παναρέτου ἀστερήθημεν. ὁδῶν οὖν καὶ αἰνεσις τῷ ἐν σοφίᾳ καὶ ἀκαταλήπτῳ δυνάμει καὶ προνοίᾳ κυβερνῶντι θεῷ τὰς διεξόδους τῷ θανάτῳ καὶ τὴν ψυχὴν ἠνίκα συμφέρει παραλαμβάνοντι.

κβ'. Ὑβριστικὴ ἐστὶ δι' ἧς ὑβρίζομέν τινὰ διὰ τι. — Ἡ ἐπιστολή. Εἰ καλὸς ἦσθα, πολλοὺς ἂν εἰχες φίλους γνησίους· νῦν δ' ἐπεὶ ψάλλος ἔφυς, εἰκότως οὐδὲνα κέκτησαι φίλον· ἕκαστος γὰρ τῶν ἐμφρώνων ἀνδρῶν σπουδῆν ποιεῖται τὸν ἄτοπον φεύγειν αἰεὶ.

κγ'. Ἀπαγγελτικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἀπαγγέλλομέν τι τῶν συμβάντων πραγμάτων. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλὰ δεῖνά τῃ νῦν ὑπ' ἡμῶν οἰκουμένη συμβέβηκε πόλει· πολέμου γὰρ αὐτὴν ἐμφυλίου κατελιγηφότος τὸ πλεῖστον αὐτῆς ἐξηρανόθη, ὡς μηδὲν διαφέρειν τῆς Σκυθῶν ἐρημίας.

κδ'. Σχετλιαστικὴ ἐστὶ δι' ἧς σχετλιάζοντές τε καὶ ὀδυρόμενοι φαινόμεθα. — Ἡ ἐπιστολή. Ὡ πόσων κακῶν ἡμῖν αἰτίος γέγονεν ἡ συντυχία τοῦ κακοδαίμονος Ἑρμογένους. Ὡ πόσους συμφορᾶς

conflictatus tantopere celebratus es, ut tabula picta or nareris. Decet enim gratulari amicis quibus iucunda eeciderunt, itemque eorum casu luctusque dolere.

17. *Elusoria* est qua despicimus aliquem ut minutum. — Epistola. Etiam si magnus esses et roboris gloria floreres, omnino parvi te penderem. At longe minoris nunc te facio ob debilitatem tuam; nullum enim mihi damnum affers, non quod quæ nocitura videantur declinas, sed quod infiri is opibus es.

18. *Recusatoria* est qua crimen recusamus reicimusque in petiorem. — Epistola. Cur tandem periculum nobis facessis et calamitatis tuæ culpam in nos transfers? cur non in te ipsum iudicium postulas, qui res nostras corruperis? tu enim, qui et aliorum res sapissime corrupisti, in causa fuisti, ut plurimum malarum rerum sustineremus, non nos, qui neminem unquam læsimus.

19. *Responsoria* est qua ad litteras ad nos datas respondemus. — Epistola. Litteras generositatis tuæ accepi, ex quibus summo cum gaudio meo intellexi te valere; in votis enim mihi est, semper bene agi cum amicis meis.

20. *Irritatoria* est qua irritamus aliquem eumque cum aliquo committimus. — Epistola. Etsi procul absum a Dioele, perquam doleo, quod tam male te habeat. Tu fac ne ista illi impunita sint; nam inimicis maiora quam quæ tibi intulerunt inferre detrimenta eorumque ostentationem refrenare pulchrum est.

21. *Consolatoria* est qua de casu aliquo amicum consolamur. — Epistola. Graviter nos beati illius hominis mortem tulimus multumque illa nos lugere et flere coegit; tam enim laudatus amicus moribusque probus nobis ereptus est. Gloria igitur sit Deo, qui sapientia et potestate incomprehensibili et providentia sua mortis gressum vitam humanam invadentis moderatur et animam iusto tempore ad se recipit.

22. *Irrisoria* est qua irridemus aliquem ob aliquid. — Epistola. Si probus esses, multos haberes amicos candidos; nunc autem, quum improbus sis, nullum amicum te possidere par est. Unusquisque enim eorum qui sapienter id semper agit, ut fugiat hominem flagitiosum.

23. *Nuntiatoria* est qua casum aliquem nuntiamus. — Epistola. Multa eaque gravia mala in urbem quam habitamus illata sunt; civili enim bello exorto maximam partem extincta est, ut nihil differat a Scytharum deserto.

24. *Lamentatoria* est qua cum fletu et luctu lamentamur. — Epistola. O quanta nobis mala movit ille cum calamitoso Hermogene concursus! O quot infortuniorum

καὶ δεινοῖς ἡμᾶς περιέβαλε. κρείττον γὰρ ἡμῖν τῷ Πλούτωνι συντυχεῖν ἢ τῷ τοῖς θεοῖς ἐχθρῷ.

κε'. Πρεσβευτικὴ ἐστὶ δι' ἧς πρεσβεύομεν τινι περὶ τινος. — Ἡ ἐπιστολή. Ἄει τῶν δωρεῶν τῆς ὑμετέρας κηδεμονίας ἀπελαύομεν, ὅθεν καὶ νῦν, ἀγαθῶτατοι, διὰ τῶνδε τῶν πρεσβειῶν ἀξιοῦμεν τοῦδε τοῦ πράγματος τυχεῖν ὁ συνήθως χάρισσασθε, καὶ ἐν τούτῳ τὸ μεγαλόψυχον τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς ἐπιδεικνύμενοι.

κς'. Ἐπαινετικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐπαινοῦμεν τινὰ ἐπ' ἀρετῇ διαπρέποντα. — Ἡ ἐπιστολή. Ἀγχίνου ὄντα σε καθ' ὑπερβολὴν καὶ σφόδρα συνετὸν ἐπαινοῦ καὶ τιμῶ· πρέπει γὰρ τοὺς τοιούτους μὴ μόνον ἐπαινεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμᾶν.

κζ'. Διασκαλικὴ ἐστὶ δι' ἧς διδάσκομεν τινὰ περὶ τινος. — Ἡ ἐπιστολή. Μὴ νόμιζε τῶν συμβάντων σοὶ δεινῶν αἴτιον τὸ θεῖον γεγενῆσθαι· πανταχῇ γὰρ τὸ θεῖον ἐλεύθερον ὑπάρχει κακῶν· τὸ γὰρ τοῖς ἄλλοις φεύγειν τὰ κακὰ παρακελεύομενον οὐκ ἂν ποτε αἰτίον τινι κακίας γένοιτο.

κη'. Ἐλεγκτικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐλέγγομεν τινὰ ἀρνούμενον πρᾶξιν τινὰ πραγθεῖσαν αὐτῷ ἢ λόγον λεγθέντα. — Ἡ ἐπιστολή. Οὐ λέληθας τότε τὸ πρᾶγμα διαπραξάμενος· πολλοὺς γὰρ ἔχεις ἐλέγχους, κἂν ἀρῇ, καὶ μάστιγα τοὺς συνίστοράς σοι γεγονότας καὶ τῆς αὐτῆς σοὶ κεκοινωνηκότας πράξεις. ὅθεν μὴδὲ τὴν τιμωρίαν ἐλπίζε διαφεύξεσθαι.

κθ'. Διαβλητικὴ ἐστὶ δι' ἧς διαβάλλομεν τινὰ ἐφ' οἷς ἐπραξεν. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλῶν μοι κακῶν αἰτίος γέγονεν ὁ δεινὰ φαῦλος ἄγαν ὢν τὸν τρόπον· ὑποδὺς γὰρ με καθάπερ φίλος καὶ πολλὰ καλὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπονθὼς καὶ μὴ δυνθεις τοῖς ἴσοις ἀμείψασθαι διὰ τὸ καλῶν ἀπορεῖν μεγίστους περιέβαλε κακοῖς. φυλάττου γοῦν τοῦτον, μὴ καὶ σὺ τῶν ὁμοίων ὑπ' αὐτοῦ πειραθῆς δεινῶν.

λ'. Ἐπιτιμητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐπιτιμῶμεν τινὰ ἐφ' οἷς ἀσέμνος πράττει. — Ἡ ἐπιστολή. Αἰδέσθητι λοιπὸν ἐφ' οἷς ἁμαρτάνεις καὶ παῦσαι τοῦ πλημμελεῖν καὶ μὴ μελέτην ἁμαρτημάτων τὸν σὸν βίον ποιῶ· σοῦ γὰρ ἔνεκεν ἡμεῖς αἰσχυρόμεθα.

λα'. Ἐρωτηματικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐρωτῶμεν τινὰ περὶ τινος [ἀγνοοῦντες] ἐπὶ τῷ τῆν ἐπιστήμην εὐτυχῆσαι παρ' αὐτοῦ τοῦ ζητουμένου. — Ἡ ἐπιστολή. Πολλὴν ζήτησιν εἰσενεγκάμενος περὶ τῶδε τὸ κεφάλαιον καὶ μὴ κατειληφώς αὐτοῦ τὴν εὔρεσιν δίκαιον ἠγησάμην διὰ τοῦδε τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐρωτηματικοῦ βήματος τὴν ἐπιστήμην τοῦ ζητουμένου παρ' ὑμῶν εὐτυχῆσαι. λοιπὸν ἀξιοῦντι μεθ' αὐτοῦ ἀποκνήσχετε παρασχέσθαι τὴν χάριν καὶ ἐπιστῆσαι τῷ ζητούμενῳ.

λβ'. Παραθαρρυντικὴ ἐστὶ δι' ἧς παραθαρρύνομεν τινὰ καὶ ἄροβον αὐτὸν καθιστῶμεν. — Ἡ ἐπιστολή. Ἄφοβος ἔσο καὶ μηδένα τοπάραπαν εὐλαβοῦ σέμνως πολιτευόμενος διὰ τὸ τὸ θεῖον ἔχειν εὐμενές· πανταχοῦ γὰρ τὸ θεῖον τοῖς εὐσεβῶς βίῳσι κρείσταιται.

periculorumque nobis in causa fuit? scilicet satius est cum Plutone concurrere quam cum homine diis inuiso.

25. *Procuratoria* est qua procuramus aliquid. — Epistola. Magnum semper ex donis, quæ studium erga nos vestrum in nos contulit, fructum percepimus. Unde nunc quoque nobis, viri optimi, huius epistolæ intercessione solitis beneficiis frui liceat, neve beneficii liberalesque esse dedignemini.

26. *Laudatoria* est qua laudamus aliquem virtute aliqua præstantem. — Epistola. Sagacissimus quod sis ac valde prudens, laudo te et magni facio: par est enim tales non modo laudare, sed etiam magni facere.

27. *Didactica* est qua aliquem docemus aliquid. — Epistola. Noli credere malorum, quæ tibi acciderunt, deum auctorem existitisse: prorsus enim deus a malis liber est. Nam qui alios fugere mala iubet, non facile cuiquam mali auctor fuerit.

28. *Convictoria* est qua convincimus aliquem id quod fecit aut dixit negantem. — Epistola. Non fugit me quod hoc fecisti: multa enim sunt quæ te convincant, etiamsi neges, et maxime quidem qui conscii tibi eiusdemque rei socii fuerunt. Quare neque pœnam te effugere posse spera.

29. *Calumniatoria* est qua aliquem ob ea, quæ fecit, calunniamur. — Epistola. Multorum malorum auctor improbissimus ille mihi existit: nam quum surrepisset mihi tanquam amicus et multa beneficia a me accepisset, nec, quoniam procul habet bona omnia, parem gratiam referre posset, summis malis me implicuit. Hunc igitur cave, ne tu quoque similia ab eo mala patiaris.

30. *Castigatoria* est qua castigamus aliquem ob inhoneste facta. — Epistola. Erubescere in posterum peccatis, quæ committis, et desine delinquere, neque pro peccandi exercitatione vitam tuam habe: tua causa enim pudor nos incessit.

31. *Interrogatoria* est qua interrogamus aliquem de aliqua re nobis ignota, quo de re quesita sciamus certiores. — Epistola. Multum sciscitatus de hoc argumento, nec tamen quid rei esset assecutus par esse duxi hac interrogatione ipsius explanationem a vobis impetrare. Ceterum petenti ne dubitetis hanc gratiam facere, eumque de eo, quod quærit, certiores facere.

32. *Confirmatoria* est qua animum alicuius confirmamus, ipsumque a metu liberum præstamus. — Epistola. Abice metum, nec quemquam omnino time, dum bene rem tuam agas, quum divinum numen tibi sit propitium: ubique enim honeste viventibus adest Deus.

λγ'. Ἀναθετικὴ ἐστὶ δι' ἧς τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἀνατίθεμένῳ τινὶ τῶν φίλων συμβουλίας παρ' αὐτοῦ δεόμενοι. — Ἡ ἐπιστολή. Δέδοκται μοι τότε τὸ πρᾶγμα διαπραξᾶσθαι· διὸ καὶ τὴν ἑμαυτοῦ βουλήν ἀνατίθημί σοι. ὅθεν τὸ συμφέρον σκοπήσας ἐπίστειλόν μοι τὸ πρακτέον· ποθῶ γὰρ αἰεὶ παρὰ τῶν ἐμψρόνων δεῖξασθαι γνώμας, αἱ γὰρ ἀρισταὶ τῶν φίλων συμβουλίαὶ καλλίστας ἔχουσι τὰς εὐεργεσίας.

λδ'. Ἀποφαντικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἀποφαινόμεθα καὶ ἀπότομον κρίσιν κατὰ τινος ἐκφέρομεν. — Ἡ ἐπιστολή. Τὸν ἐμὸν οἰκέτην ἐβουλεύσαμην τιμωρήσασθαι δι' ἣν μοι κατεσκευάσεν ἐπιβουλήν. ὅθεν μὴ μοι παρακλήσεις προσάγειν περὶ αὐτοῦ πειρῶ· ἀδύνατον γὰρ ἐστὶ μοι τὴν ἑμαυτοῦ βουλήν εἰς πέρας ἀξίζειν καὶ τοῦτον παντελῶς κολάσαι.

λε'. Σκωπτικὴ ἐστὶ δι' ἧς σκώπτομέν τινα ἐπὶ τινι. — Ἡ ἐπιστολή. Κίλικα μὲν σε πρὸς ἀπάντων ἀκούω τυγχάνειν, Ἴνδὸν δὲ σκοπῶν ἐφευρίσκω, καθάπερ αὐτὸς ὁ μελάντατος τοῦ σώματος κέραγε χρώς.

λς'. Μετριάστικὴ ἐστὶ δι' ἧς πρὸς τινα τῶν ἀγαπωμένων θαρρητικῶς μετριάζομεν. — Ἡ ἐπιστολή. Τῆς ὀργῆς οὐπω με ἀφῆκας τὸν σόν, ἀλλ' ἔτι γαλεπαίνεις ἡμῖν καὶ τὴν ἀνίαν κρύπτεις προσηγῶν ῥημάτων προσχῆματι ὡσπερ οἱ ἐν αἰθάλῃ σπινθῆρα πυρὸς ταμιεύσαντες. ἐκκάθαιρε λοιπὸν τῆς σῆς καρδίας τὴν λύπην καὶ τὸν σόν μὴ θέλε θλίβεσθαι.

λζ'. Αἰνιγματικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἄλλα μὲν τινα λέγεται, ἀλλὰ δὲ τινα νοεῖται. — Ἡ ἐπιστολή. Ἔστι τὸ λεγόμενον περὶ γυναϊκὸς ὑπᾶνδρου. λέγει γούν, μὴ τὴν ἄλλοτριάν γυναῖκα ἐγκύμονα ποιήσας δίκην περιπέσης· οἱ γὰρ τὴν ἄλλοτριάν γῆν γεωργοῦντες δίκαις οὐ μικραῖς περιπίπτουσιν.

λη'. Ὑπομνηστικὴ ἐστὶ δι' ἧς δοκοῦμέν τινα τοῦ ζητουμένου πράγματος ἡμῖν ὑπομιμνήσκειν, τὸν σκοπὸν ἡμῶν ἐν αὐτῇ χαράττοντες. — Ἡ ἐπιστολή. Παραγενόμενος ἐν τῷδε τῷ τόπῳ καὶ ἀνερευνήσας τὸν τιμωτάτον ἄνδρα τὸν δεῖνα λέξον ἐξ ἐμοῦ τῷδε τάδε.

λθ'. Λυπητικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐμφαίνομεν ἑαυτοῦς λυπομένους. — Ἡ ἐπιστολή. Σφόδρα καθ' ὑπερβολὴν ἡμᾶς ἀλύπηκας τότε τὸ πρᾶγμα διαπραξάμενος. ὅθεν ἰσχυρῶς ἄχθομαι πρὸς σε καὶ δυσίατόν τινα λυπούμαι λύπην· αἱ γὰρ ἐκ φίλων εἰς φίλους γίνόμεναι λύπαι δυσθεράπευτοι λίαν τυγχάνουσι καὶ μειζυος τῶν ἐχθρῶν ἔχουσι τὰς ἐπιηρείας.

μα'. Ἐρωτικὴ ἐστὶ δι' ἧς ἐρωτικούς πρὸς τὰς ἐρωμένας προσφέρομεν λόγους. — Ἡ ἐπιστολή. Ἐρῶ, ἐρῶ, νῆ τὴν Θέμιν, τῆς σῆς εὐπρεπούς τε καὶ ἐρωτικῆς μορφῆς καὶ ἐρῶν οὐκ αἰσχύνομαι· τὸ γὰρ εὐπρεπῶν ἐρᾶν οὐκ αἰσχρόν. εἰ δέ γε καὶ ψέξειέ τις ὅλως ὡς ἐρώντα, πάλιν ὡς καλῆς ἐφιέμενον ἐπαινέσειεν.

μα'. Μικτὴ ἐστὶν ἡ ἐκ διαφόρων χαρακτήρων

33. *Consiliatoria* est qua nostram ipsorum sententiam proponimus alicui amicorum, consilium ab ipso postulantes. — Epistola. Decrevi hanc rem perficere, quare sententiam meam tibi propono. Itaque quod e re mea est specta, quidque faciendum mihi scribe: nam a prudentibus consilia accipere semper cupio. Optima enim amicorum monita pulcherrima in se habent beneficia.

34. *Declaratoria* est qua sententiam nostram declaramus ac breve iudicium adversus aliquem ferimus. — Epistola. Servum meum decrevi punire ob structas mihi insidias. Quare noli pro ipso deprecatorem agere apud me: fieri enim non potest quin consilium meum exsequar et omnino illum puniam.

35. *Cavillatoria* est qua cavillamur aliquem ob aliquid. — Epistola. Cilicem quidem te ab omnibus audio esse, Indum vero adspectu reperio, quemadmodum nigerrima corporis cutis ipsa clamat.

36. *Submissoria* est qua coram amicorum aliquo ingenue nos submittimus. — Epistola. Ira nondum me, qui tuus sum, exsolvisti, verum adhuc indignaris nobis, stomachumque tuum verborum benignorum sub specie occultas, ut qui sub cinere scintillam ignis recondunt. Fac igitur ut ægritudinem ex animo tuo ecicias, ac noli tuum angore confici.

37. *Ænigmatica* est qua alia dicuntur quam quæ in mente nobis sunt. — Epistola. Proverbium est de femina viro nupta. Ait igitur, ne aliena femina gravida facta in pœnam incidas. Nam qui alienum agrum colunt, in pœnas incidunt haud exiguas.

38. *Admonitoria* est qua videmur aliquem de re nobis quæsita admonere, consilium nostrum in ipsa indicantes. — Epistola. Profectus hunc in locum virum investiga illum æstinatissimum, eique dic meo nomine hæc.

39. *Questoria* est qua querimoniam præ nobis ferimus. — Epistola. Vehementer hac re peracta nos contristasti, quare multum succenseo tibi atque dolore affectus sum vix sanabili: quos enim amici accipiunt dolores ad amicos, ad curandum admodum sunt difficiles, maioremque habent, quam quæ ab inimicis iniunguntur, contumeliam.

40. *Amatoria* est qua amatis amorem declaramus. — Epistola. Amo, amo, per Themidem, pulchram tuam et amabilem formam, nec pudet me anoris: nam pulchras amare non est turpe. Sin autem quis omnino me reprehendat ut amantem, rursus ut pulchram petentem prædicet.

41. *Mixta* est ex diversis formis composita. — Epistola.

συνεστῶσα. — Ἡ ἐπιστολή. Οἷδα μὲν ὡς εὐσεβῶς
 ζῆς καὶ σεμνῶς πολιτεύη καὶ τῆς ἀνεπιλήπτου τε
 καὶ ἀγνῆς πολιτείας ἀρετῆ τὸ περιβόητον αὐτὸ τῆς φι-
 λосоφίας κοσμεῖς ὄνομα· καθ' ἐν δὲ τοῦτο μόνον σφάλλη,
 καθὸ τοὺς φίλους κακῶς λέγεις, ὅπερ ἀποθέσθαι χρὴ·
 φιλοσόφους γὰρ διαβολὴ οὐχ ἀρμοῦζει.

I.

EK TΩN ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

Πῶς δεῖ ἐπιστεῖλαιν.

1. (223) Ἐπεὶ δὲ ἐπιστολικὸς χαρακτῆρ δεῖται
 ἰσχνότητος, καὶ περὶ αὐτοῦ λέγομεν. Ἀρτέμιον μὲν
 οὖν ὁ τὰς Ἀριστοτέλους ἀναγράφας ἐπιστολάς φησιν
 ὅτι δεῖ ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ διαλογόν τε γράφειν καὶ
 ἐπιστολάς· εἶναι γὰρ τὴν ἐπιστολὴν οἷον τὸ ἕτερον
 μέρος τοῦ διαλόγου.

2. (224) Καὶ λέγει μὲν τι ἴσως, οὐ μὴν ἅπαν· δεῖ
 γὰρ ὑποκατασκευασθαι πως μᾶλλον τοῦ διαλόγου τὴν
 ἐπιστολὴν. ὁ μὲν γὰρ μιμεῖται αὐτοσχεδιάζοντα,
 ἢ δὲ γράφεται καὶ δῶρον πέμπεται τρόπον τινά.

3. (225) Τίς γοῦν οὕτως ἂν διαλεγθεῖται πρὸς φίλον,
 ὅσπερ ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὲρ τοῦ φυ-
 γάδος γράφων τοῦ γέροντός φησιν· εἰ δὲ πρὸς ἀπά-
 σας οἴχεται γὰρ φυγὰς οὗτος ὥσπερ μὴ κατὰ-
 γειν, ὁἴλον ὡς τοῖς γε εἰς Ἄδου κατελθεῖν
 βουλομένοις οὐδεὶς φθόνος. ὁ γὰρ οὕτω
 διαλεγόμενος ἐπιδεικνυμένῳ ἔοικε μᾶλλον, οὐ λα-
 λῶντι.

4. (226) Καὶ λύσεις συγκαὶ οὐ πρόπουσιν ἐπιστολαῖς·
 ἀσαφὲς γὰρ ἐν γραφῇ ἡ λύσις, καὶ τὸ μιμητικὸν οὐ
 γραφῆς οὕτως οἰκείον ὡς ἀγώνος. οἷον ὡς ἐν τῷ Εὐ-
 θυδήμῳ· τίς ἦν, ὃ Σώκρατες, ὃ γὰρ ἐν Λυ-
 κείῳ διελέγου; ἢ πολλὸς ὑμᾶς ὄχλος περιε-
 στῆκει. καὶ μικρὸν προσελθὼν ἐπιτρέπει· ἀλλὰ
 μοι ξένος τις φαίνεται εἶναι, ὃ διελέγου.
 τίς ἦν; ἢ γὰρ τοιαύτη πᾶσα ἐρμηνεῖα καὶ μίμησις
 ὑποκριτῆ πρόπει μᾶλλον, οὐ γραφομένης ἐπιστο-
 λαῖς.

5. (227) Πλείστον δ' ἐχέτω τὸ ἠθικὸν ἢ ἐπιστολή,
 ὅσπερ καὶ ὁ διάλογος· σχεδὸν γὰρ εἰκόνα ἕκαστος τῆς
 ἑαυτοῦ ψυχῆς γράφει τὴν ἐπιστολὴν. καὶ ἔστι μὲν
 καὶ ἐξ ἄλλου λόγου παντὸς ἰδεῖν τὸ ἦθος τοῦ γράφοντος,
 ἐξ οὐδενὸς δὲ οὕτως ὡς ἐπιστολῆς.

6. (228) Τὸ δὲ μέγεθος συνεσταθῆτω τῆς ἐπιστολῆς,
 ὅσπερ καὶ ἡ λέξις· αἱ γὰρ ἄπαν μακρὰ καὶ προσέτι
 κατὰ τὴν ἐρμηνεῖαν ὀγκωδέστεραι οὐ μὰ τὴν ἀληθεῖαν
 ἐπιστολαὶ λέγοντο ἂν, ἀλλὰ συγγράμματα τὸ γὰρ εἶναι
 ἔχοντα προσγεγραμμένον, καθάπερ αἱ τοῦ Πλάτωνος
 πολλαὶ καὶ ἡ Θουκυδίδου.

Novi quidem, quod sancte vivis et honestum te civem
 exhibes, morumque tuorum integritate atque sanctitate
 clarissimum ipsum philosophiæ ornas nomen, hoc vero
 solo nomine erras, quod amicos calumniaris, id quod
 abiciendum tibi est : dedecet enim philosophos ca-
 lumnia.

III.

EX DEMETRII

LIBRO DE ELOCUTIONE.

Quomodo scribendæ sint epistolæ.

1. Quoniam epistolaris forma tenuitate indiget, de ipsa
 quoque disseremus. Artæmo igitur, qui Aristotelis epi-
 stolas edidit, eodem modo ait dialogum esse scribendum
 atque epistolas : esse enim epistolam quasi alteram partem
 dialogi.

2. Ac dicit quidem forte aliquid, nec tamen totum·
 necesse est enim paullo magis elaborari dialogo epistolam.
 Namque ille imitatur ex tempore dicentem, hæc vero
 litteris mandatur atque dono quodammodo mittitur.

3. Quis igitur sic cum amico colloquatur, ut Aristoteles
 ad Antipatrum de exsule quodam sene scribit : *Sin exsul
 hic, quocunque terrarum fugit, in patriam redire
 nequit, in orcum certe descendere volentibus apparet
 non esse invidendum.* Nam ita qui loquatur, artis magis
 speciem exhibere, non confabulari videatur.

4. Dissolutiones etiam crebræ epistolis non congruunt·
 obscurum enim in scriptiōne dissolutio et quod ad imita-
 tionem confictum est, non tam scriptiōnis est quam con-
 certationis proprium. Vtuti in Euthydemo : *Quis erat,
 o Socrates, quocum heri in Lyceo disputabas? sane
 vos magna hominum turba circumstabat.* Pauloque
 post addit : *Verum mihi peregrinus quidam videtur
 esse, quocum disputabas : quis erat?* huiuscemodi enim
 omnis locutio et imitatio histrioni magis convenit, non
 epistolis scribendis.

5. M res autem sapiat quam plurimum epistola, ut et
 dialogus : ferme enim imaginem sui quisque animi scribit
 epistolam. Et licet quidem et ex alia quavis oratione
 mores scribentis intelligere, e nulla autem sic ut ex epi-
 stola.

6. Deinde magnitudo epistolæ contrahatur, ut et elo-
 cutio. Scilicet valde longæ prætereaque oratione tumi-
 diores per veritatem epistolæ non fuerint, sed libri *potius
 salutem* in fronte gerentes, quemadmodum Platoni-
 carum pleræque et epistola Thucydidi.

7. (228) Καὶ τῇ συντάξει μέντοι λελύσθω μάλλον· γελοῖον γὰρ περιδεύειν ὡσπερ οὐκ ἐπιστολὴν ἀλλὰ δίκην γράφοντα· καὶ οὐδὲ γελοῖον μόνον, ἀλλ' οὐδὲ φιλικόν. τὸ γὰρ δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν τὰ σῦκα σῦκα, λεγόμενον, ἐπιστολαῖς ταῦτα ἐπιτηδεύειν.

8. (230) Εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι οὐχ ἔρμηνεῖα μόνον ἀλλὰ καὶ πράγματά τινα ἐπιστολικά ἐστίν. Ἀριστοτέλης γοῦν ὡς μάλιστα ἐπιτετευχέναι δοκεῖ τοῦ τύπου ἐπιστολικοῦ. τοῦτο δὲ οὐ γράφω σοὶ φησιν· οὐ γὰρ ἦν ἐπιστολικόν.

9. (231) Εἰ γὰρ τις ἐν ἐπιστολῇ σοφίσματα γράφει καὶ φυσιολογίας, γράφει μὲν, οὐ μὴν ἐπιστολὴν γράφει· φιλοφρόνησις γὰρ τις βούλεται εἶναι ἢ ἐπιστολῇ σύντομος καὶ περὶ ἀπλοῦ πράγματος ἔκθεσις καὶ ἐν ὀνόμασιν ἀπλοῖς.

10. (232) Κάλλος μέντοι αὐτῆς αἶ τε φιλικαὶ φιλοφρονήσεις καὶ πυκναὶ παροιμαὶ ἐνοῦσαι· καὶ τοῦτο γὰρ μόνον ἐνέστω αὐτῇ σοφόν, διότι δημοτικόν τί ἐστίν ἢ παροιμία καὶ κοινόν· ὁ δὲ γνωμολογῶν καὶ προτρεπόμενος οὐ δι' ἐπιστολῆς ἔτι λαοῦντι ἔοικεν, ἀλλὰ μηχανῆς.

11. (233) Ἀριστοτέλης μέντοι καὶ ἀποδείξει σοὶ πού χρῆται ἐπιστολικαῖς. ὅσων διδάξει βουλόμενος ὅτι ὁμοίως χρὴ εὐεργετεῖν τὰς μεγάλας πόλεις καὶ τὰς μικράς, φησὶν οἱ γὰρ θεοὶ ἐν ἀμφοτέροις ἴσοι, ὡς τ' ἐπεὶ αἱ Χάριτες θεαί, ἴσαι ἀποκεῖσονται αἱ σοὶ παρ' ἀμφοτέροις. καὶ γὰρ τὸ ἀποδεικνύμενον αὐτὸ ἐπιστολικόν καὶ ἢ ἀπόδειξις τοιαύτη.

12. (234) Ἐπεὶ δὲ καὶ πόλεσι ποτε καὶ βασιλευσὶ γράφομεν, ἔστωσαν αἱ τοιαῦται ἐπιστολαὶ μικρὸν ἐξηρμηνεῖν πως· στοχαστέον γὰρ καὶ τοῦ προσώπου ἢ γράφεται· ἐξηρμημένη μέντοι καὶ οὐχ ὥστε σύγγραμμα εἶναι ἀντ' ἐπιστολῆς, ὡσπερ αἱ Ἀριστοτέλους πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς τοὺς Δίωνος οἰκείους ἢ Πλάτωνος.

13. (235) Καθόλου δὲ μεμύθηω ἢ ἐπιστολὴ κατὰ τὴν ἔρμηνεῖαν ἐκ δυοῖν χαρακτηρισμῶν τοῦτων, τοῦ τε χαρίεντος καὶ τοῦ ἰσχυροῦ.

Δ.

EK TΩN ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Τὸν ἐπιστολικὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ λόγου μετὰ τοὺς παλαιούς ἀριστὰ μοι δοκοῦσι διεσκέψθαι φιλοσόφων μὲν ὁ Τυανεύς καὶ Δίων, στρατηγῶν δὲ Βρούτος ἢ ὅτι Βρούτος ἐς τὸ ἐπιστέλλειν ἐχρήτο, βασιλέων δὲ ὁ Θεσπέσιος Μάρκος, ἐν οἷς ἐπέστελλεν αὐτός· πρὸς γὰρ τῷ κεκρημένῳ τοῦ λόγου καὶ τὸ ἐδραῖον τοῦ ἥθους ἐντετύπωτο τοῖς γράμμασιν· ῥητόρων δ' ἀριστὰ μὲν Ἡρώδης ὁ Ἀθηναῖος ἐπέστελλεν, ὑπεραττικῶν δὲ καὶ ὑπεργαλῶν ἐκπίπτει πολλὰ τοῦ πρέποντος ἐπιστολῇ χαρακτηρισμοῦ. δεῖ γὰρ φαίνεσθαι τῶν ἐπιστολῶν τὴν

7. Atque compositione quidem sit solutio : ridiculum est enim periodos detornare, quasi non epistolam ; sed actionem forensam scribas, nec solum ridiculum, verum ne gratum quidem. Quod enim in proverbio est, ficum ficum dicere, epistolæ est hoc observare.

8. Scire autem oportet, non dictionem solum, sed etiam res quasdam epistolares esse. Aristoteles sane, qui maxime videtur epistolarem formam assecutus, *Hoc, inquit, ad te non scribo : non erat enim epistolare.*

9. Nam si quis in epistola argutias tractat et naturales quaestiones, is scribit quidem, non tamen epistolam scribit : benevolentiae enim epistola esse debet declaratio brevis atque de re simpliciter expositio verbisque simplicibus concepta.

10. Elegantiam ipsius benevolae efficiunt blanditiæ multaeque proverbiorum usus : hoc enim solum in eis doctrinae insit, quoniam populare quid est proverbium et commune ; qui autem sententias captat atque suadet, non ei similis est qui per epistolam loquitur, sed per machinam.

11. Aristoteles sane et demonstrationibus nonnunquam utitur epistolaribus ; velut quo doceat, in magnas pariter atque in parvas civitates conferenda esse beneficia, ait : *Dii enim in utrisque aequales, itaque, quoniam Gratiae deae, aequales merebere apud utrasque.* Etenim ipsum quod demonstratur epistolae accommodatum est et demonstratio haec ipsa.

12. Sed quoniam civitatibus interdum et principibus scribimus, sint tales epistolae paullo elatiores : oportet enim respicere etiam ad quas scribitur personas : elatior sit igitur, non tamen ut volumen evadat epistola, quemadmodum illae Aristotelis ad Alexandrum et ad Dionis propinquos epistola Platonis.

13. In universum miscetur epistola, quod ad dictionem attinet, ex duabus his formis, venusta atque tenui.

IV.

EX PHILOSTRATO.

Epistolarum orationis formam post veteres optime mihi perspexisse videntur ex sophistis Tyanaensis atque Dio, ex imperatoribus Brutus sive quocumque ad scribendas epistolas Brutus utebatur, ex principibus vero divus Marcus in eis quas scribebat ipse : praeter verborum enim elegantiam ingenii quoque firmitas epistolis eius expressa est. Ex rhetoribus autem epistolas optime scribebat Herodes Atheniensis, quamquam prae nimia atticismi affectione nimiaque loquacitate forma epistolae convenienti saepenumero excidit. Oportet enim epistolarum formam

ιδεάν ἀττικωτέραν μὲν ζυνηθείας, ζυνηθεστέραν δὲ ἀττικίσεως, καὶ ζυγκεῖσθαι μὲν πολιτικῶς, τοῦ δὲ ἄβροῦ μὴ ἀπάδειν. ἐγέτω δὲ τὸ εὐσχημον ἐν τῷ μὴ ἐσχηματίσθαι· εἰ γὰρ σχηματιοῦμεν, φιλοτιμεισθαι δόξομεν, φιλοτιμία δὲ ἐν ἐπιστολῇ μειρακιῶδες. κύκλον δὲ ἀποτορνεύειν ἐν μὲν ταῖς βραχυτέραις τῶν ἐπιστολῶν ζυγκωρῶ, ἵνα τούτῳ γοῦν ἢ βραχυλογία ὠραίζηται ἐς ἄλλην ἡγῶ πᾶσα στενὴ οὖσα· τῶν δὲ ἐς μῆκος προηγμένων ἐπιστολῶν ἐξαίρειν χρῆ κύκλους· ἀγωνιστικώτερον γὰρ ἢ κατ' ἐπιστολὴν τοῦτο, πλὴν εἰ μὴ που ἐπὶ τελευτῆς τῶν ἐπεσταλμένων ἢ ζυλλαθεῖν δεῖται τὰ προειρημένα ἢ ζυγκλείσαι τὸ ἐπὶ πᾶσι νόημα. σαφήνεια δ' ἀγαθὴ μὲν ἡγεμῶν ἅπαντος λόγου, μάλιστα δὲ ἐπιστολῆς· καὶ γὰρ διδόντες καὶ δεόμενοι καὶ ζυγκωροῦντες καὶ μὴν καὶ καθαπτόμενοι καὶ ἀπολογούμενοι καὶ ἐρώντες βῆρον πείσομεν, ἣν σαφῶς ἐρμηνεύσομεν· σαφῶς δὲ ἐρμηνεύσομεν καὶ ἔξω εὐτελείας, ἣν τῶν νοηθέντων τὰ μὲν κοινὰ καινῶς φράσωμεν, τὰ δὲ καινὰ κοινῶς.

Ε΄.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΒΟΥΛΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ (51 = 259).

Τῶν γραφόντων ἐπιστολάς, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο αἰτεῖς, οἱ μὲν μακρότερα γράφουσι ἢ περὶ εἰκός, οἱ δὲ καὶ λίαν ἐνδεέστερα, καὶ ἀμφοτέροι τοῦ μετρίου διαμαρτάνουσι ὡς περ τῶν σκοπῶν οἱ τοξεύοντες, ἃν τε εἰσω πέμπωσιν, ἃν τε ὑπερπέμπωσιν· τὸ γὰρ ἀποτυγχάνειν ἴσον, κἂν ἀπὸ τῶν ἐναντίων γίνηται. ἔστι δὲ μέτρον ἐπιστολῶν ἡ χρεια, καὶ οὔτε μακρότερα γραπτέον, οὐ μὴ πολλά τὰ πράγματα, οὔτε μικρολογητέον, ἔνθα πολλά. τί γὰρ ἢ τῆ Περσικῆς σχολῆου μετρεῖσθαι δεῖ τὴν σοφίαν ἢ παιδικαῖς πῆγαι, καὶ οὕτως ἀτελῆ γράφειν, ὡς μὴδὲ γράφειν, ἀλλὰ μιμεῖσθαι τῶν σκιῶν τὰς μεσημβρινὰς ἢ τῶν γραμμῶν τὰς κατὰ πρόσωπον ἀπαντώσας, ὧν συνιζάνει τὰ μήκη καὶ παραφαίνεται μάλλον ἢ φαίνεται τῶν ἄνθρωποισι γνωριζόμενα καὶ ἔστι, ὡς ἂν εἴποιμι καιρώνας, εἰκασμάτων εἰκασματα, δέον ἀμφοτέρων φεύγοντα τὴν ἀμετρίαν τοῦ μετρίου κατατυγχάνειν; περὶ μὲν δὴ συντομίαις ταῦτα γινώσκω· περὶ δὲ σαφήνειας ἐκεῖνο γνῶριμον, ὅτι χρῆ φεύγοντα τὸ λογοειδέες, ὅσον ἐνδέχεται, μάλλον εἰς τὸ λαλικὸν ἀποκλίνειν, καὶ ἴν' εἴπω συντόμως, αὕτη τῶν ἐπιστολῶν ἀρίστη καὶ κάλλιστα ἔχουσα, ἢ ἂν καὶ τὸν ιδιώτην πειθῆ καὶ τὸν πεπαιδευμένον, τὸν μὲν ὡς κατὰ τοὺς πολλοὺς οὖσα, τὸν δὲ ὡς ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, καὶ ἢ αὐτόθεν γνῶριμος. ὁμοίως γὰρ ἄκαιρον καὶ γρίψον νοεῖσθαι καὶ ἐπιστολὴν ἐρμηνεύεσθαι. τρίτον ἔστι τῶν ἐπιστολῶν ἡ χάρις· ταύτην δὲ φυλάξομεν, εἰ μὴτε παντάπασι ζηρὰ καὶ ἀχάριτα γράφομεν ἢ καὶ ἀκαλ-

vulgari sermone magis atticam videri et propius tamen ad vulgarem sermonem quam ad atticismum accedere, et oratorie quidem compositam, nec tamen sophistica venustate destitutam esse. Habeat ornatum eo, ut colorata non sit: nam si colorabimus, affectare videbimur, at puerilis in epistola affectatio. Orbem detornare in brevioribus epistolis permitto, quo saltem breviloquentia, quippe exilis tota, alio numero ornatus causaque compensetur, ex epistolis autem longius productis verborum orbes evimendi sunt: hoc enim artificiosius est quam quod in epistola ferri possit, nisi forte sub finem epistolae aut colligere ante dicta necesse est, aut clausulae loco impositam sententiam absolvere. Perspicuitas autem quum omnis orationis, tum maxime epistolae optima dux est: nam et offerentes et precantes et concedentes, quin etiam accusantes et defendentes et amantes facilius persuadebimus, ubi clare fuerimus eloquenti: clare autem eloquimur, nec sordida tamen erit oratio, ubi vulgares sententias noviter, novas vulgariter proferemus.

V.

GREGORII NAZIANZENI

EPISTOLA AD NICOBULUM.

Forum, qui epistolas scribunt, quoniam hoc quoque petis, alii longius quam par est scribunt, alii multo brevius, utrique vero iusto modo excidunt, ut qui, dum iaculantur, vel citra vel ultra tela mittunt: utrovis enim modo aberrant, licet ex contrariis. Est autem modus epistolarum utilitas, et neque copiosius scribendum est, ubi multa non sunt negotia, neque parcius, ubi multa. Quid enim Persicis milliaris metiri necesse est sapientiam aut puerilibus cubitis, tamque imperfecte scribere, ut ne scribas quidem, sed umbras imiteris meridianas aut lineas a fronte occurrentes, quarum considunt longitudines et offerunt se potius quam apparent extremitatibus quibusdam cognoscendae, suntque, ut apte dixerim, imaginum imagines, quum par sit in utrisque nimium fugientem iustum modum assequi? Atque de brevitate quidem sic existimo, de perspicuitate vero hoc tenendum, ornatius dicendi genus, quantum fieri potest, evitantem ad vulgare magis inclinare oportere, et ut paucis dicam, haec epistolarum optime habet ac pulcherrime, quae et rudem ad se pertrahat et eruditum, illum ut vulgo accommodata, hunc ut vulgi excedens captum, quaeque patescat profinus. Pariter enim intempestivum et griphum explicare et epistolam interpretari. Tertium est epistolarum suavitas: hanc autem servabimus, si neque prorsus exilia et ic'una scribamus vel etiam in-

λόπιστα, ἀκόσμητά τε καὶ ἀκόρητα, ὃ δὲ λέγεται, οἷον δὴ γνώμων καὶ παροιμιῶν καὶ ἀποφθεγμάτων ἔκτός, εἴτι δὲ σκωμμάτων καὶ αἰνιγμάτων, οἷς ὁ λόγος καταγλυκαίνεται, μήτε λίαν τούτοις φανοίμεθα καταχρώμενοι· τὸ μὲν γὰρ ἄγροικον, τὸ δ' ἄπληστον, καὶ τσαῦτα τούτοις χρηστέον, ὅσα καὶ ταῖς πορφύραις ἐν τοῖς ὑφάσμασι. τροπὰς δὲ παραδεξόμεθα μὲν, ὀλίγας δέ, καὶ ταύτας οὐκ ἀναισχύντους. ἀντίθετα καὶ πάρισα καὶ ἰσοκῶλα σοφισταῖς ἀποροίφομεν· εἰ δέ που καὶ παραλάβοιμεν, ὡς καταπαίζοντες μᾶλλον τοῦτο ποιήσομεν ἢ σπουδάζοντες. πέρας τοῦ λόγου, ἔπερ τῶν κομψῶν τινος ἤκουσα περὶ τοῦ αἰετοῦ λέγοντος, ἤνικα ἐκρίνοντο περὶ βασιλείας οἱ ὄρνιθες καὶ ἄλλοι ἄλλως ἦκον ἑαυτοὺς κοσμήσαντες, ὅτι ἐκείνου κάλλιστον ἦν τὸ μὴ οἶσθαι καλὸν εἶναι. τοῦτο κὰν ταῖς ἐπιστολαῖς μάλιστα τηρήτεον, τὸ ἀαλλώπιστον καὶ ὅτι ἐγγυτάτου τοῦ κατὰ φύσιν. τσαῦτά σοι περὶ ἐπιστολῶν ὡς δι' ἐπιστολῆς παρ' ἡμῶν, καὶ ταῦτα ἴσως οὐ πρὸς ἡμῶν, οἷς τὰ μείζω σπουδάζεται. τᾶλλα δὲ αὐτὸς τε φιλοπονήσεις εὐμαθῆς ὄν καὶ οἱ περὶ ταῦτα κομψοὶ διδάξουσιν.

Γ.

ΦΩΤΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ (207).

Ἀμφιλοχίῳ μητροπολίτῃ Κυζίκου.

Οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ Πλάτωνος λόγοι τοῦ πολιτικοῦ λόγου πεφύκασι γνώμονες, πλὴν εἴ τι κατ' ἐκλογὴν ὀνομάτων ἔνιαγοῦ παρημέληται· αἱ δὲ τούτου ἐπιστολαὶ ἴσον τε τῆς ἐκείνου λογίτητος καὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου τύπου ἀπολείπονται. αἱ δέ γε τοῦ Ἀριστοτέλους τῶν μὲν ἄλλων αὐτοῦ γραμμάτων εἰσὶ πως λογωδέστεραι, πλὴν οὐδὲ ταῖς Πλατωνικαῖς ἐξισάζουσι. Δημῶσθενος δὲ οἱ μὲν ἄλλοι πόνοι καὶ ρητόρων καὶ κριτικῶν ἐγκωμίοις πληροῦσι τὰ στόματα, τὰς ἐπιστολὰς δὲ οὐδὲν ἀμείνουσ ἐυρήσεις τῶν Πλάτωνος. τίσιν οὖν ἐπιστολαῖς διμυλητέον καὶ τίσι τὸν ἐπιγνωσθέντα ἡμῖν διὰ τῆς τέχνης χαρακτηῖρα ἐφαρμόζοντες τὴν γυμνασίαν συλλεξόμεθα; ἔστι μὲν καὶ ἄλλο πλῆθος ἄπειρον, ἔχεις δ' ἴνα μὴδὲ μακρὸν ἦ σοι τὸ τῆς γυμνασίας στάδιον, τὰς εἰς Φάλαριν ἐκείνου, οἶμαι, τὸν Ἀκραγαντίων τύραννον ἀναφερομένας ἐπιστολάς, καὶ αἷς Βροῦτος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπιγράφεται, καὶ τὸν ἐν βασιλεῦσι φιλόσοφον καὶ τὸν σοφιστὴν ἐν ταῖς πλείσταις Λιβάνιον. εἰ δὲ βούλει σὺν τῷ χαρακτηρὶ καὶ πολλῶν ἄλλων καὶ μεγάλων συλλέξαι ὠφέλειαν, ἀρκέσει σοι Βασίλειος ὁ γλυκὺς καὶ ὁ ἀάλλους, εἴ τις ἄλλος, ἐργάτης Γρηγόριος καὶ ἡ ποικίλη τῆς ἡμετέρας ἀλλῆς Μοῦσα Ἰσίδωρος, ὃς ὡσπερ λόγων, οὕτω δὲ καὶ ἱερατικῆς καὶ ἀσκητικῆς πολιτείας κανὼν ἔστι γρηματίζων ἀξιόχρεως, καὶ εἴ τις ἕτερος μετὰ τῆς ὁμοίας προαιρέσεως τὴν ἐκείνου ἰδέαν ταῖς ἰδίαις ἐπιστολαῖς ἐνεδυναμώθη μορφώσθαι.

compta et inornata et immunda, quod aiunt, qualia sunt quæ sententis carent et proverbis et apophthegmatis, iocis item et ænigmatis, quibus suavis fit oratio, neque nimis his abuti videamur : illud enim rusticum, hoc immodestum est, ac tantundem his utendum, quantum purpura in texendo. Figuras admittamus quidem, sed paucas easque non immodestas. Paria paribus opposita et similiter cadentia et membra syllabarum serie sibi respondentia sophistis relinquemus, sin autem quando recipiamus, ut ludentes magis hoc faciemus quam studio persequentes. Addam quod ex eruditorum aliquo audivi, quum de aquila narraret : scilicet quum de principatu aves certarent et aliæ aliter ornatae convenissent, illius aiebat summum fuisse decus quod non pulchra haberetur. Hoc etiam in epistolis maxime tenendum, quod simplex est dico et a natura abest quam proxime. Et hæc quidem tibi de epistolis ut per epistolam a nobis, quamquam minus fortasse nobis digna, qui ad maiora tendimus. Reliqua et ipse quo es ingenio absolves et lu'us rei periti edocebunt.

VI.

PHOTII EPISTOLA.

Amphilochio metropolitæ Cyzici.

Reliqua quidem Platonis opera politici sermonis sunt exempla, præterquam quod in eligendis verbis hic illic parum accurate versatus est, epistolæ eius autem pariter facundia ipsius atque epistolari forma inferiores sunt. Aristotelis sane epistolæ reliquis eius scriptis magis ad vulgare dicendi genus accedunt, neque ipsæ tamen cum Platonicis sunt comparandæ. Demosthenis autem reliqui quidem labores et rhetorum et criticorum ora laudibus implent, epistolas vero Platonicis invenies nihil præstantiores. Quænam igitur tractandæ sunt epistolæ et ad quasnam studium applicemus, quo arte probatam formam nobis comparemus? In tanta multitudine babes, ne nimis longum sit tibi studii curriculum, quæ Phalaridi illi opinor, Agrigentino tyranno tribuuntur epistolas, et quæ Bruti, Romanorum prætoris, nomine inscribuntur, et inter imperatores qui egit philosophum, qui que sophistam in plurimis Libaniun. Sin una cum forma et alia multa et magna vis commoda consequi, suppeditabit tibi Basilii suavissimum et elegantiam, si quis alius, operator Gregorius atque splendens aula nostræ Musa Isidorus, qui ut litterarum, ita et sacerdotalis sanctæque vitæ exemplum nominandus est nobilissimum, et si quis alius simili studio illorum dicendi genus suis epistolis potuit exprimere.

ΑΙΛΙΑΝΟΣ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΑΓΡΟΙΚΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.

α'. Εὐθυκομίδης Βλεπαίω.

Διαψύχοντί μοι πρὸς τὴν εἴλην τοὺς βότρυς ἡ Μανία προσελθοῦσα ἐθρύπτετο καὶ ὠραϊζομένη πολλοῖς ἔβαλλε τοῖς σκώμμασιν. ἐγὼ δὲ παλαιὸν ὅττι ἐπιτεθυμμένος αὐτῆς διανοοῦμην τι δρᾶσαι θερμόν. ὡς οὖν ἀσμένως ἐλαβόμην πλησιάσας, τὰς μὲν βῆγας εἶασα, ἐφερπύσας δὲ καὶ μάλα ἀσμένως τῆς ὄρας ἐτρύγησα. ταῦτά σοι πρὸς τοῦ Πανὸς μυστήρια τὰ μεγάλα ἔστω.

β'. Κωμαρχίδης Δρωπαίω.

Ἡμέρων ὁ μαλακὸς φελλεῖ ἐπέκοψε τὸ σκέλος πάνυ ἰσχυρῶς, καὶ θέρμη ἐπέλαθεν αὐτοῦ, καὶ βουβῶν ἐπήρθη. βουλοῦμην δ' ἂν αὐτὸν ἀναρρωσθῆναι ἢ μοι μεδίμνους ἰσχάδων ὑπάρξει τέτταρας. τὴν οὖν τὴν τὰ μαλακὰ ἔρια, ἣν ἐπαινω πρὸς σε, παρ' ἐμοῦ πρόσ-εἶπε, καὶ τὴν βοϊδίω καὶ τὴν κύνα καὶ τὴν Μανίαν καὶ αὐτὴν χαίρειν κέλευε.

γ'. Εὐπειθίδης Τιμωνίδῃ.

Ἄδικεῖ με ἡ παρὰ σοὶ σychύλη παραιρουμένη τῶν δραγμαίων καὶ παρακλίπτουσα. ἐὰν μὲν οὖν παύσῃται, καλὰ σοι καὶ μενοῦμεν φίλοι· ἐὰν δὲ ἐχῆται ἔργου, δικάσομαι σε βλάβης. καὶ γὰρ ἂν εἰκότως μοι στενάξειε τὰ τῶν προγόνων ἡζία, εἰ Εὐπειθίδης ὁ Κερυδαλλεὺς ἐμαυτὸν περιόψομαι προσελούμενον, καὶ ταῦτα ὑπ' ἀνδραπόδου ἴσως δυοῖν μναῖν ἀξίου.

δ'. Ἀνθεμίων Δράκτι.

Τί σοι καλὸν εἴργασται καὶ τί σοι πεπόνηται χρηστόν; ἐγὼ γὰρ ἀμπελίδος ὄργον ἐλάσας, εἶτα μισγίδια τυκίδων παραφυτεύσας ἀπαλὰ [καὶ] ἐν κύκλῳ περὶ τὸ αὐλιον κατέπερξα ἐλθῶν. εἶτά μοι δέειπνον καὶ πίσινον ἔτνος καὶ τρεῖς ἄδρας ἐξεκάνασα κύλικας καὶ ἀσμένως κατέδαρθον.

ε'. Βαίτων Ἀνθεμίωνι.

Τὰ σμῆνη μοι τῶν μελιτῶν κενά, καὶ ἀπεφοίτησαν τῆς ἐστίας οὐκ οὔσαι τέως δραπέτιδες, ἀλλὰ γὰρ καὶ πισταὶ διέμενον καὶ ὄκουν ὡς οἴκους τοὺς αὐτῶν σίμ-

EX ÆLIANI RUSTICIS EPISTOLIS.

I. Euthycomides Blepæo.

Arefacienti mihi ad solis ardorem uvas accedens Mania superbiebat, putideque se gerens multis me coniecit scommatis. Ego vero iam olim eius desiderio captus audax quoddam constitui committere facinus. Quum igitur lubens apprehendissem appropinquans, uvas missas feci, ipsius aggressus magna cum voluptate decerpsi florem. Hæc tibi per Panem magna sint mysteria.

II. Comarchides Dρωπαῖω.

Delicatus Hemero crus in saxum impexit admodum imprudenter, et febris eum invasit, intumuitque inguen. Malim ipsum conualescere quam mihi quattuor esse caricarum modios. Ovem mollibus insignem lanis, quam tibi gratulor, meo nomine saluta, ac buculos duos canemque et ipsam quoque Maniam salvere iube.

III. Eupithides Timonidæ.

Iniuriam mihi facit ancilla tua, quod de manipulis mihi aufert atque surripit. Si igitur cessaverit, bene tibi et amici manebimus, sin autem in facto perseverarit, ob damnum illatum te in ius vocabo. Merito enim maiorum sepulcra mihi ingemiscent, si Eupithides Corydallensis ego mihi ipsi vim fieri paterer, idque a mancipio duarum forte minarum pretii.

IV. Anthemio Dracti.

Quid tu boni effecisti et quid tibi utile laboratum est? ego enim viticulae ducto sulco, tum ficuum germinibus applantatis circa prædium sevi oleas. Iam mihi cœnam et pisinum ius, tresque magnos exhausti calices et plerumque dormivi.

V. Bæto Anthemioni.

Alvearia mihi sunt apibus vacua et a laribus istæ discessere nondum hucusque fugitivæ, immo fideles habebant et tanquam domos caveas suas habitabant, habeb-

βλους, καὶ εἶχον λειμῶνα εὐδρσον καὶ δὴ καὶ ἀνθῶν εὐφρονον, καὶ εἰστώμεν αὐτάς πανδαίσια· αἱ δὲ ὑπὸ τῆς φιλεργίας τῆς ἄγαν ἀνθεισιῶν ἡμᾶς πολλῶν καὶ καλῶν τῶν μέλιτι, κοιδέποτε τῆσδε τῆς ὠδίνος τῆς γλυκείας ἦσαν ἄγονοι. νῦν δὲ ὄχοντο ἀπιούσαι λυπηθεῖσαι πρὸς ἡμῶν οὐδὲ ἓν, οὐ μὲν τὸν Ἀρισταῖον καὶ τὸν Ἀπόλλω αὐτόν. καὶ αἱ μὲν εἰσι φυγάδες, ὁ δὲ οἶκος αὐτῶν χῆρὸς ἐστί, καὶ τὰ ἀνθη τὰ ἐν τῷ λειμῶνι περὶ αὐτὰ γηρᾶ. Ἐγὼ δὲ αὐτῶν ὅταν ὑπομνησθῶ τῆς πτήσεως καὶ τῆς εὐχαρίτου χορείας, οὐδὲν ἄλλο ἢ νομίζω θυγατέρας ἀφρηῆσθαι. ὀργίζομαι μὲν οὖν αὐταῖς· τί γὰρ ἀπέλιπον τροφέα αὐτῶν καὶ ἀτεχνῶς πατέρα καὶ φρουρὸν καὶ μελεθωνὸν οὐκ ἀχάριστον; δεῖ δὲ με ἀνιχνεύσαι τὴν πλάνην αὐτῶν καὶ ὅποι ποτε ἀποδρᾶσαι κάθηται καὶ τίς αὐτάς ὑπεδέξατο καὶ τοῦτο ἔχει γὰρ τοὶ τὰς μηδὲν προσηκούσας. εἴτα εὐρὼν ὀνειδιῶ πολλὰ τὰς ἀγνώμονας καὶ ἀπίστους.

ς'. Κάλλαρς· Καλλιλαεῖ.

Καὶ ποῦ τις ἀποτρέψει τὸ βεῦμα, εἰ μήτε ἐς τὴν ὄδον ἐμβαλεῖ, μήτε ἐς τὴν τῶν γειτόνων διαβήσεται; οὐ γὰρ δῆπου κελεύσεις ἡμᾶς ἐκπιεῖν αὐτό. πάλαι μὲν οὖν λέλεκται κακὸν εἶναι γείτων κακός, πεπίστευται δὲ νῦν οὐχ ἥμισυ ἐπὶ σοῦ. ἀλλ' οὐδὲν σοι πλεον τῆς βίας· οὐ γὰρ ἀποδωσόμεθά σοι τὸ χωρίον, δικάσεται δὲ πρότερον ὑπὲρ τούτων πρὸς σε ὁ δεσπότης, ἐάνπερ τὴν διάνοιαν ὑγιαίνῃ.

ζ'. Δερκύλος· Ὀπώρα.

Οὐχ ὅτι καλὴ λέγεις εἶναι οὐδ' ὅτι πολλοὺς ἐραστὰς λέγεις ἔχειν, διὰ τοῦτο ἐπαινῶ σε· ἴσως μὲν γὰρ σε ἐκεῖνοι διὰ τὸ εἶδος θαυμάζουσιν, ἐμὲ δὲ ἀρέσκεις διὰ τὸ ὄνομα, καὶ σε οὕτως ὡς καὶ τὴν γῆν τὴν πατρῶαν ἐπαινῶ, καὶ θεαύμακα τὸν οὕτω σε καλέσαντα τῆς ἐπινοίας, ἵνα μὴ μόνον σε περιμαίνονται δηλονότι οἱ ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀγροῖκος λεῖος. τῆς Ὀπώρας οὖν καταπειράσας τί ἀδικῶ; ἐπεὶ τὰ τε ἄλλα καὶ ἐφοκλὸν εἰς ἔρωτα τὸ ὄνομα, καὶ ταῦτα ἀνδρὶ γεωργία ζῶντι; ἀπέστειλα οὖν σοι τῆς ὁμωνύμου τῆς ἐν ἀγρῶ σῦκα καὶ βότρους καὶ τρύα ἀπὸ ληνῶν, ἧρος δὲ ἀποπέμψω καὶ βόδα τὴν ἐκ τῶν λειμῶνων Ὀπώραν.

η'. Ὀπώρα Δερκύλη.

Σὺ μὲν εἴτε σπουδάζεις ἐς τὸ ὄνομα τὸ ἐμὸν εἴτε παίζεις οἶσθα δῆπου αὐτός, ἐγὼ δὲ οἷς πέμπεις οὐκ ἀξιώ πρὸς με ὠραῖζεσθαι. καλὰ γὰρ σου τὰ δῶρα, ἀκρόδρα δυοῖν ὀβολοῖν καὶ ὕβριστής ὄνος διὰ ἐσότητα· πῖσι δ' ἂν ἡ Φρυγία αὐτόν· ἐγὼ δὲ Λέσβιον πίνω καὶ Θάσιον καὶ ἀργυρίου δέομαι. Ὀπώραν δὲ Ὀπώρα ἀποστέλλειν αὐτόγρημα πῦρ ἐπὶ πῦρ φέρειν ἐστί. κἀκεῖνο δὲ σε οὐ χειρὸν εἰδέναι ταύτη ἡπεροῦν καὶ αὐτῇ νοῦ. τοῦ γὰρ χρηματίζεσθαι παρὰ τῶν βουλομένων μοι προσίεαι καὶ τὸ ὄνομα αἰτίον· παιδεύει

bantque pratum roscidum et floribus abundans. Atque excipiebamus eas omni cibariorum genere, illæ vero pro indefesso suo studio invicem nos pascabant multo et egregio melle, et nunquam suavis illius partus erant steriles. Nunc autem discessere nihil a nobis mali passæ, per Aristæum et Apollinem ipsum. Atque illæ quidem exules sunt, domus vero ipsarum orba, floresque in prato relicti consenescent. Ego vero quum recorder earum volatum et gratissimas choreas, nihil aliud quam filias amisisse arbitror. Quare irascor eis. Quid enim reliquerunt altore suum et plane patrem et custodem procuratoremq̃e minime ingratum? necesse est autem ut ipsarum errores investigem et quo post fugam consederint, itemque quisnam eas receperit: habet enim nihil ad se pertinentes. Deinde ubi invenero, multis ingratas atque infideles castigabo.

VI. Callarus Callici.

Quo tandem deducet quispiam flumen, si neque in viam irrumpet, neque in vicinorum agros transibit? neque enim ebibere illud nos jubebis. Iam olim dictum est malum esse vicinum malum, id quod verum esse in te ipso nunc maxime comprobatur. At nihil tibi proderit violentia: non enim tibi prædium trademus, sed iure prius super istis tecumaget dominus, si sana mente est.

VII. Dercyllus Oporæ.

Non quod venustam te esse dicis, neque quod multos te ais habere amatores, iccirco te laudo. Fortasse enim illi propter formam te admirantur, mihi vero propter nomen places, atque sic te ut terram paternam laudo, mirorque eius qui hoc tibi nomen indidit consilium, quo scilicet non solum qui in urbe habitant te deperirent, verum etiam rusticus populus. Quare Oporam tentans quid facio iniuriæ, quum ceteroquin et ad amorem nomen pertrahat, idque hominem ex agricultura vitam agentem? nisi igitur tibi cognominis tui rusticæ ficus et uvæ et mustum de torcularibus, vere autem et rosas militam pratorum oporam.

VIII. Opora Dercyllo.

Tu quidem de nomine meo serio loquaris an joceris ipse sane nosti, ego vero donis quæ mittis nolim te apud me gloriari. Vilia sunt enim dona tua, vilia poma duorum obolorum et iniuriosum ob novitatem vinum. Bibat illud Phrygia, ego Lesbium bibo et Thasium atque argentum postulo. Oporam autem Oporæ mittere revera ignem est inferre igni. Atque illud tua refert eadem qua et ipsa intelligo ratione nosse. Nimirum pecuniæ colligendæ ab eis, qui mecum consuetudinem habere volunt,

γάρ με ὅτι καὶ τὸ κάλλος τῶν σωματίων δπώρα ἔοικεν. ἕως οὖν ἀκμάζει, καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ χάριν προσήκον ἔστιν ἀνταπολαμβάνειν· ἐὰν δὲ ἀπορρεύσῃ, τί ἂν ἄλλο εἶη τὸ ἡμέτερον σῶμα ἢ δένδρον καρπῶν ἅμα καὶ φύλλων γυμνόν; καίτοι γε ἔκεινοις μὲν ἡ φύσις δίδωσιν ἀναθῆλαι, ἑταίρας δὲ δπώρα μία. δεῖ τοίνυν ἐντεῦθεν ταμειῦσθαι πρὸς τὸ γῆρας.

θ'. Χρέμης Παρμενόων.

Ὁψέ ἔμαθον ὅτι μοι συνεβούλευες καλῶς παιδεύων με ἀποδιδράσκειν τὰς ἑταίρας· λαθεῖν γὰρ κερήνασι καὶ προσποιούνται φιλεῖν καὶ ἀποκλείουσι συνεγῶς, καὶ τὸ πάντων μοι βαρύτερον, πρὶν υπερπλησθῆναι καὶ γενέσθαι διακορεῖς οὐ βούλονται συγκαθεύδειν, ἀλλὰ ἀκκίζονται καὶ θρύπτονται, εἶτα μυστιλῶνται πάλιν, καὶ λάθρα μὲν ἀναλοῦσι πάντα καὶ καταπίνουσιν ὑπὲρ τοὺς ἐργαστήρας τοὺς ἐν ἀγρῷ, παρόντων δὲ ἡμῶν ὠραῖζονται. ἐγὼ δὲ κατὰ χειρὸς ποιῶ πάντα καὶ σπεύδω καταλαθεῖν ἐς δύο τὰ σκέλη ἄρας καὶ ὑποστρέφειν ἐπὶ τὰς αἴγας πάλιν. ἐμέλλησα δ' ἂν τὴν κακίστα ἀπολουμένην Θηβαίδα αὐλουμένην πρὸς με ἀράμενος μέσῃν εἶτα ῥίψας εἰς τὸ κλινίδιον ἔλκεσθαι τῆς σπουδῆς. ἀπόλοιτο δὲ ὁ στρατιώτης ὁ δικαυλύσας με· Θρασυλέων, οἶμαι, ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἢ ἄλλο τι τοιούτων συμπεπλεγμένον θηρίω.

ι'. Φιλέριφος Σιμίωλο.

Πέπυσμαί σου τὸν ὕν εἶναι λάγνην. τί οὖν αὐτὸν οὐ βία συλλαθὼν τομίαν εἰργάσω, ὥσπερ εἰώθαμεν τοὺς τράγους ἡμεῖς; τοῦτο γὰρ τοι καὶ τὰ ζῆα ἀναπέθει ἡσυχίαν τε ἔχειν καὶ σωφρονεῖν εὖ μάλα. εἰμὶ δὲ ἐγὼ περὶ ταῦτα δήπου δεινός· ἀποφανῶ γὰρ παραχρημα ἐλόκληρον, σάξας ἄλων καὶ ἐπαλείψας πίτταν. εἶτα ὑγιεινότερος ἔσται κρότωνος δήπου καὶ κολοκύντης, καὶ ἔρῶν παύσεται καὶ ἐπιτρίβων σοι τὴν οὐσίαν. ἐνόρῃην δὲ ἀκόλαστον ὑγιαίνων τρέφοι τίς ἄν;

ια'. Λαμπρίας Τρύφης.

Ἀγαθὰς διώκειν οἱ νεανίσκοι τρέφοσι κύνας, δρομικώτερον δὲ λαγῶν οὐδὲ ἀσαρκότερον οὐδεπόποτε ἔθεακάμη· θαῦμα γὰρ ὅπως καὶ καταλαθὼν αὐτόν· ἐπεὶ γὰρ ἐδάρη καὶ τὸ δέριμα ἀπεδύσατο, φανερὸς τῆνικαῦτα ἐγένετο, μᾶλλον δὲ (οὐ γὰρ ὀρθῶς λέγω) ἀφανής ἐστι νῦν ἔτι πλέον. σὺ δέ, ὦ Τρύφη, κηλίζουσα παῦσαι πρὸς με· ἐὰν γὰρ σε, ὦ κακὸδαίμων, ὁ πατήρ ἴδῃ, λήψῃ τι πάντως κακόν. ἐγὼ δὲ αὐτὸν ὑποδέδοικα καίτοι παρόντα ὄντα· σὺ δὲ οὐκ οἶδα ὅπως διὰ τέρωψαι καὶ καταφρονεῖς αὐτοῦ.

ιβ'. Τρύφη Λαμπρίας.

Προσπαταλεύσομεν, ὦ Λαμπρία, τοῦ λαγῶ τὴν δοράν, ἵνα σοι τῶν κυνηγασίων ἀγαλμα ἢ τοῦτο κατὰ

caussa et ipsum nomen est : docet enim me pulchritudinem etiam corporum oporae esse similem. Donec igitur viget, æquum est etiam debitam pro ea gratiam recipere : si vero dellexerit, quid aliud nos erimus quam arbor fructibus simul et foliis orbata? atqui natura illis ut revirescere possint datum est, meretricis vero una est opora. Hinc igitur oportet providere senectuti.

IX. Chremes Parmenoni.

Sero cognovi te mihi bonum consilium dedisse, quum mihi ut meretrices fugerem suaderes : etenim prædæ inliant et amare sese simulant et arcent continenter, quodque omnium mihi est gravissimum, antequam impleantur et exsatiuntur, nolunt concumbere, sed tergiversantur et modestiam simulant, tum rursus exhauriunt, et clam quidem excutiunt omnia ac voracitate ipsos agricolas superant, presentibus autem nobis putide se gerunt. Voleram autem perditissimam Thebaïdem tibi canentem apud me arreptam median in lectulum prosternere atque opus peragere. In malam rem abeat qui me impedivit miles. Thrasyleo opinor erat ei nomen aut aliud tale cum bestia compositum.

X. Phileriphus Simylo.

Audi vi salacem tibi esse suem. Quid igitur eum non vi correptum excidisti, quemadmodum hircos nos solemus? hoc enim et animalia adducit ut quietem agant et admodum temperanter sese gerant. Ego vero sum hac in re peritus : in integrum enim cum statim sale conditum et pice perunctum restitui. Tum ricino sane magis et eucurbita erit sanior, desinetque amare et tibi rem tuam atterere. Verrem vero libidinosum quis tandem, dum sapiat, alat?

XI. Lamprias Tryphæ.

Canes ad persequendum expeditas adolescenterum alunt, celeriore autem leporem macrioremque nondum vidi. Mirum enim quo modo eum ceperim : nam postquam excoriatus est et pellem exuit, tum demum apparuit, immo, non enim recte dico, magis etiam nunc evanuit. Tu vero, o Tryphe, desine indecenter mihi aridere : nam si te, misera, pater viderit, malum aliquod tibi omnino accidet. Ego quidem ipsum patrem licet subtimeo, tu vero nescio quomodo lascivis et contemnis eum.

XII. Tryphæ Lampriæ.

Affigam, o Lampria, leporis pellem, et hoc tibi venationum monumentum sit ex more magnorum illorum ve-

τοὺς μεγάλους ἐκείνους δῆπου θηρευτάς· ἐστὶ δὲ καὶ τὸ σὸν εὐθηνὸν ἀνάγραπτον. πότερον δὲ αὐτὸς ἤρχικας ἢ δάϊρον εἰληφας; πῶς δὲ καὶ ὤψθη τὴν ἀρχὴν διὰ σμικρότητα; εὐρινοὶ ἄρα ὄντως ἦσαν αἱ κύνες· οὐ γὰρ ἦν αὐτὸν ἰδεῖν, ἀλλ' ἤσθοντο αὐτοῦ. σὺ δὲ ἐξ οὗ θηρᾶν ἤρξω, γέγονας ἡμῖν αὐτόχρημα Ἴππολύτος. ἔρα δὲ τὴν Ἀφροδίτην μὴ καὶ σοὶ διὰ τὴν ὑπεροψίαν μνήσῃ.

ιγ'. Καλλιπίδης Κνήμωνι.

Ἄγροίκου βίου τά τε ἄλλα ἐστὶ καλὰ καὶ δὴ καὶ τὸ ἥμερον τοῦ τρόπου· ἡ γὰρ ἡσυχία καὶ τὸ ἄγειν σχολὴν τοῖς τῆς γῆς καλὴν πραότητα ἐνεργάζεται. σὺ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἄγροίκος εἶ καὶ γείτοσιν οὐκ ἀγαθὸς πάροικος. βάλλεις οὖν ἡμᾶς ταῖς βώλοισι καὶ ταῖς ἀχράσι καὶ μέγα κέκραγας ἰδὼν ἀνθρωπον ὡς διώκων λύκον καὶ ἀργαλέος εἶ καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἄλυμυρὸν γειτόνημα. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πατρῶον ἀγρὸν ἐγεώργουν, ἄσμενος ἂν αὐτὸν ἀπεδόμην φυγῆ φοβεροῦ γείτονος. ἀλλ' ὡ βέλτιστε Κνήμων, τὸ σκαῖον τοῦ τρόπου κατάλυσον, μηδὲ σε ὁ θυμὸς ἐς λήθην προαγέτω, μὴ καὶ μανεῖς σεαυτὸν λάθῃς. ταῦτά σοι φίλα παρὰ φίλου πεπραγγέματα ἔστω καὶ ἴμακα τοῦ τρόπου.

ιδ'. Κνήμων Καλλιπίδῃ.

Ἴδεις μὲν μὴδὲν ἀποκρίνασθαι· ἐπεὶ δὲ εἶ περίεργος καὶ βιάζῃ με ἄκοντά σοι προσδιαλέγεσθαι, τοῦτο γοῦν κεκέρδαγκα τὸ δι' ἀγγέλων σοὶ λαλεῖν, ἀλλὰ μὴ πρὸς αὐτὸν σε. ἔστω σοὶ τοῖνον ἡ ἀπὸ Σκυθῶν λεγομένη ἀπόκρισις αὕτη. ἐγὼ μαίνομαι καὶ φθονῶ καὶ μισῶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. ἔνθεν τοι καὶ βάλλω τοὺς ἐσφοιτῶντας ἐς τὸ χωρίον καὶ βώλοισι καὶ λίθοις. Μακάριον δὲ ἤχημαί τὸν Περσέα κατὰ δύο τρόπους ἐκείνου, ὅτι τε πτηνὸς ἦν καὶ οὐδενὶ συνῆντα, ὑπεράνω τε ἦν τοῦ προσαγορεύειν τινα καὶ ἀσπάζεσθαι. ζηλωτῶ δὲ αὐτὸν καὶ τοῦ κτήματος ἐκείνου εἶ μάλα, ὅτι τοὺς συναντῶντας ἐποίει λίθους· οὐδὲν ἂν ἦν ἀφρονώτερον λιθίνων ἀνδριάντων, καὶ σὲ δ' ἂν εἰργασάμην τοῦτο πρῶτον. τί γὰρ παθὼν ρυθμίζεις με καὶ πρῶτον ἀποφῆναι γλίχῃ οὕτως ἐγθρὰ πᾶσι νοοῦντα; ἔνθεν τοι καὶ τοῦ χωρίου τὸ παρὰ τὴν δδὸν ἀργὸν εἶσα καὶ τοῦτό μοι τῆς γῆς χῆρόν ἐστι καρπῶν. σὺ δὲ ἔνα σεαυτὸν τῶν ἀναγκαίων ἀποφαίνεις, καὶ σπεύδεις με φίλον ἔχειν μηδὲ ἑμαυτοῦ φίλον ὄντα. τί γὰρ καὶ παθὼν εἶμι ἀνθρώπος;

ιε'. Καλλιπίδης Κνήμωνι.

Σὺ μὲν τῶν ἀποφράδων διαφέρεις οὐδέν, οὕτως ἄγριος ὢν καὶ μονήρης τὸν τρόπον, δεῖ δὲ σε ὅμως καὶ μὴ βουλόμενον ἥμερον ἡμῖν γενέσθαι, καὶ ταῦτα γειτνιασεως αἰδοῖ καὶ θεῶν δρῶν τιμῆ, οἷπερ οὖν εἰσι κοινοί. ὁσὺ τοῖνον τῷ Πανὶ καὶ Φυλασίων τοὺς

natorum. Litteris etiam prospera tua in venando fortuna mandabitur. Sed utrum cepisti ipsum an dono accepisti? et quomodo conspici omnino potuit ob parvitatem? Sane bonis canes præditæ erant naribus: non enim videre eum poterant, sed odoratæ sunt. Tu vero ex quo venationi operam dare cæpisti, re vera nobis Hippolytus evasisti. Cave igitur Venerem, ne tibi quoque ob superbiam irascatur.

XIII. Callipides Cnemoni.

In agresti vita præter cetera laudanda est morum mansuetudo: quies enim atque otium pulchram rebus rusticis affert lenitatem. Tu vero nescio quomodo rusticus es et vicinis non bonus accola. Petis enim nos glebis atque piris et homine conspecto magnum tollis clamorem quasi lupum persequens et molestus es, quodque in proverbio est salsa vicinitas. Ego vero si non paternum agrum colerem, lubens illum venderem, quo vicinum effugerem metuendum. At, optime Cnemo, morum rusticitatem depone, neque te ira in oblivionem adducat, ne te ipsum quoque lateas insaniens. Hæc tibi amica ab amico sint præcepta et morum remedium.

XIV. Cnemo Callipidæ.

Nihil quidem responso opus erat: sed quoniam pro importunitate tua me invitum tecum disputare cogis, hoc saltem lucratus sum, quod per nuntios, nec vero coram tecum ipso licet loqui. Hoc igitur Scythicum quod aiunt responsum tibi habe. Ego insanio et invidéo et odii genus hominum. Hinc eos qui agrum intrant glebis lapidibusque peto. Beatum autem Perseum illum duas ob rationes iudico, quod et alatus erat nec in quenquam incidebat, et superior erat quam ut alloqueretur quenquam aut salutarer. Præterea et rem illi invidéo vehementer, qua obviam sibi factos in lapides convertebat, cuius si mihi copiam aliqua fortuna faceret, nihil esset lapideis statusis frequentius, ac te primum hoc malo afficerem. Quid enim in ordinem me cogis et mansuetum cupis reddere, qui sic omnibus infesta moliar? Hinc etiam eam agri partem, quæ viam attingit, incultam reliqui, et hæc mihi terra orba est fructibus. Tu vero te ipsum unum ex necessariis meis facis et me studes amicum habere, qui ne mihi ipsi quidem sim amicus. Quid tandem est, cur homo factus sim?

XV. Callipides Cnemoni.

Tu quidem a nefandis nihil differs, tam ferox qui sis tamque solitarius, oportet te autem nihilominus et nolentem mansuetum nobis fieri pudore nempe vicinitatis et terminalium deorum reverentia, qui nobis sunt communes. Sacra igitur Pani facio et Phylasiorum conjunctis-

μάλιστα ἐπιτηδείους ἐς τὴν ἱερουργίαν παρακαλῶ. ἐν δὴ τοῦτοις καὶ σὲ ἀρκεῖσθαι βουλοίμην ἄν, σὺ δὲ καὶ ἐμπιῶν καὶ κοινωνήσας σπονδῶν ἔσθ' τι καὶ πραότερος· ὁ γὰρ τοῦ Διόνυσος φιλεῖ τὰς μὲν ὀργὰς μαρταίνειν τε καὶ κατακοιμίζειν, τὰς δὲ εὐφροσύνας ἐγείρειν. ἔσται δὲ σοι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς καὶ Παιῶν καὶ ἀπολύσει σε τῆς ἀκράτου γολῆς, αἴνῳ πείσας τὸ τοῦ θυμοῦ ὑπέκκαυμα. καὶ αὐλητρίδος δὲ ἀκούσας ἴσως, ὧ Κνήμων, καὶ ἐς ὧδὴν ἐμπεσῶν καὶ ἐς μέλος ὑπολισθῶν ἔξεις τι καὶ γαλήνῳ ἐν τῇ ψυχῇ. οὐ χεῖρον δ' ἂν εἴη οἰνωμένον σε καὶ μασχάλην ἄραι. εἰ δέ που καὶ μεθύων κόρη περιπέσῃς ἄβραν ἀνακαλοῦσθ' ἢ τὴν τίθειν ὑπολειθεῖσθαι εὐρεῖν πειρωμένην, τάχα πού τι καὶ θερμὸν δράσῃς καὶ νεανικὸν ἔργον. οὐδ' ἂν ἀπεικὸς εἴη καὶ τοιοῦτό τι προχθῆναι ἐν τῇ τοῦ Πανὸς θυσίᾳ· καὶ γὰρ τοὶ κἀκείνος ἐρωτικὸς εὐ μᾶλλον καὶ οἷος ἐπανίστασθαι παρθένοισι. λῦσον δὲ καὶ τὴν ὄφρυν καὶ τὸ σκυθρωπὸν τοῦτο καὶ σύννεφες γλάσσον εὐθυμίᾳ φίλου ταῦτα παραίνεσις νοῦντός σοι ἀγαθὰ.

ισ'. Κνήμων Καλλιπιδῆ.

Ἴνα σοι καὶ λοιδορήσωμαι ταῦτ' ἀντεπιστέλλω καὶ ἴν' ἀπῶ τι τῆς ὀργῆς ἐς σέ· μάλιστα γὰρ ἐδέσμεν παρόντος, ἴνα σου καὶ αὐτόχειρ γένωμαι. τί γὰρ με διαφθεῖραι γλίχῃ, τί δὲ σπύδεῖς ἀπολέσαι με εἰς ἐστίασιν καὶ θοίνῃν παρακαλῶν; πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πολλοὺς ὄραν καὶ συνεῖαι πολλοῖς δεινῶς πέφρικα, φεύγω δὲ κοινῇ θυσίᾳ ὡς οἱ δειλοὶ τοὺς πολέμιους, ὑπορῶμαι δὲ καὶ τὸν οἶνον ὡς ἐπιβουλεύσει καὶ ἐπιθέσθαι γνώμῃ δεινῶς καρτερόν, τοὺς δὲ θεοὺς τοὺς τε ἄλλους καὶ τὸν Πᾶνα ἀσπάζομαι τε καὶ προσαγγερεύω παρῶν μόνον, θύω δὲ οὐδέν· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦς ἐνοχλεῖν ἐθέλω. σὺ δέ μοι καὶ αὐλητρίδας προσείεις καὶ ὧδάς, ὧ καταγελαστε. ἐπὶ μὲν δὴ τοῦτοις καινῶς οὐχ ἀψυχήμην σου, καλὰ δέ σου κἀκείνα, ὀρχήσασθαι καὶ θυμολίσει κόρη θερμότητα. σὺ μὲν μοι δοκεῖς κἄν ἐς πῦρ ἄλασθαι κἄν ἐς μάχαιρας κυβιστῆσαι, ἐμοὶ δὲ μήτε θύων εἴης φίλος μήτε ἄλλως.

ισ'. Δέκυλος Αἰσχρῆς.

Ὅχι ἐγὼ εἴλεγον ὅτι Πλούτων ὀρῶντα ὀξὺ καὶ οὐ τυρῶν ἀνεῦρες καὶ καταγελάξ' μου καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς τύχης, ἐπεὶ τῶν χρηστώων καὶ ἐπιμέλειαν τίθεται; σὺ γοῦν ἀπεδείξω τῶν εὐδαιμόνων ἐκείνων εἰς ὧν, οὗς ἐπὶ Κρόνου φασὶν ἐκ τῆς γῆς αὐτόματα ἔχειν πάντα καὶ κοινωνίαν ἐν αὐτοῖς ἀφρονον πολιτεύεσθαι καὶ ἀφέλειαν τρόπον καὶ ἐν αἰὼν οἰκεῖν τὸν ὑπ' οὐρανῶ τόπον πάντα. πλουτῆσαντι γοῦν σοι τίς οὕτω φιλόμωμος ἢ κακός, ὡς ἄλθεσθαι καὶ ζηλοτύπα νοεῖν; μήπω τοσαύτης κακίας ἀναπλησθεῖη γεωργῶν ἦθη, ὡς ζηλοτυπεῖν τε εἰς πλοῦτον καὶ ὑπερ' χρημάτων φρονεῖν. εἰς ἀγρίας αἴγας τραπέη ταῦτα καὶ εἰς τοὺς ἐν δικαστηρίοις βήτορας.

simos ad sacrificium invito obcundam. In his te quoque venire velim. Tu vero ubi biberis unaque libaveris nobiscum, eris et aliquanto mitior: Bacchus enim quum iras arefacere et sopire solet, tum gaudia excitare. Erit tibi idem hic deus et medicus et liberabit te ab immoderata bile, vino cerebri incendio extincto. Fortasse et tibicina audita, o Cnemo, et in cantum incidens inque carmen prolapsus habebis aliquid etiam in animo tranquillum. Neque minus juvat, si et vino repletus alam tollas. Quod si ebrius etiam incideris in puellam, quæ revocet ancillam vel amissam quærat nutricem, fortasse calidum aliquod et juvenile edes facinus, cujusmodi Panis in sacrificio committi consentaneum est: nam et ille admodum est amoribus deditus atque aggredi solet virgines. Solve tu vero supercilium et austeritatem istam ac tristitiam hilaritate tempera. Amici hæc est admonitio bene tibi volentis.

XVI. Cnemo Callipidæ.

Ut te quoque conviciis proscindam, hæc rescribo, et de ira aliquid in te remittam. Maxime enim te coram præsentem habere vellem, ut mea manu inferre tibi possem mortem. Quid enim corrumpere me cupis, quidque me studes perdere in convivium atque epulas vocatum? primum enim adspectum multorum cumque multis habendam consuetudinem vehementer perhorresco, deinde commune sacrificium quemadmodum timidi hostes fugio: suspectum etiam habeo vinum ut ad insidiandum et dolos struendos animo potentissimum, deos autem quum alios tum Panem venero et saluto tantum, sacri vero nihil facio neque enim ipsis molestus esse volo. At tu mihi tibicinas et carmina commendas, stultissime. Et de his quidem novis argumentis tecum non pugnaverim, egregia vero et hæc tua sunt præcepta, saltare et cum puella rem habere, lascivissime. Tu, nisi fallor, et in ignem insilias inque gladios te immittes, mihi vero neque sacra facies amicus eris neque aliter.

XVII. Dercyllus Eschreæ.

Nonne dicebam ego te Plutum acriter violentem minimeque cæcum invenisse? jamque derides me et ferram et fortunam, quoniam bonorum etiam curam habet. Tu igitur ex felicibus istis te unum esse declarasti, quos imperante Saturno aiunt ex terra sponte nascentia habere omnia et morum simplicitatem, unamque domum habitare omnem cælo subiectum locum. Quis igitur tam sit reprehendendi cupidus aut improbus, qui hoc modo divitiis utenti tibi invidet aut malevolo in te sit animo? absit ut tanta malitia rusticorum animi imbuantur, ut alienis divitiis angantur atque inhiant pecuniæ. In agrestes capras hæc vertantur et in oratores, qui versantur in iudiciis.

ιη'. Δημόλιος Βλεψία.

Γεωργίαν καὶ γεωργεῖν ἀπολιπῶν ὁ γείτων Λάγης ἐπέβη νεός, καὶ πλεῖ τὸ Αἰγαίον φασί, καὶ ἄλλα πελάγη μετρεῖ καὶ ἐπικυματίζει καὶ λάρου βίον ζῆ καὶ ἀνέμοις μάχεται διαφόροις ἄκρα τε αὐτὸν ἐξ ἄκρας διαλαμβάνει, καὶ περιβλέπων ἄρδον κέρδος καὶ περινοῶν πλοῦτον ἄθρόον μακρὰ εἶπε χαιρεῖν αἰγιόοις ἐκείνοις καὶ νομευτικῷ τῇ προτέρῳ βίῳ· γλίσχρους τε καὶ κατ' ὀλίγον ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀποζῆν οὐ δυνάμενος οὐδὲ ἀρκούμενος τοῖς παροῦσιν Αἰγυπτίους καὶ Σύρους φαντάζεται καὶ περιβλέπει τὸ δαῖγμα καὶ πολὺς ἐστὶ νῆ Δία τόκους ἐπὶ τόκοις λογιζόμενος καὶ χρήματα ἐπὶ χρήμασιν ἀριθμῶν, καὶ διαφλέγει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ καὶ ἐκκαίει κέρδος ἀμφοτέρωπλου, χαιμῶνας δὲ οὐκ ἔννοεῖ, οὐδὲ ἐναντία πνεύματα, οὐδὲ τῆς θαλάσσης τὸ ἀστάθμητον, οὐδὲ τῶν ὥρῶν τὰς ἀκαιρίας. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μικρὰ κερδαίνομεν μεγάλα πονοῦντες, ἀλλὰ πολὺ ἡ γῆ τῆς θαλάσσης ἐδραιότερον, καὶ αὕτη πιστοτέρα βεβαιότερας ἔχει τὰς παρ' ἑαυτῆς ἐλπίδας.

ιβ'. Μορμίας Χρέμητι.

Ἐγὼ μὲν ἔθουν γάμους ὁ χρυσοῦς μάτην καὶ περιῆειν ἐστεφανωμένος οὐδὲν δέον καὶ τοὺς τε ἔνδον καὶ τοὺς ἔξω θεοὺς ἐκολάκευον, ὁ δὲ παῖς κατήγαγε μὲν τὸ ζεύγος ἐκ τῶν ἀγρῶν ὡς τὴν νύμφην ἐξ ἄστεως εἰς τὸ πατρῶιον χωρίον ἐπανάζων, αὐλητρίδα δὲ λυσάμενος, ἧς ἔτυγεν ἔρων, νύμφης στολὴν αὐτῇ περιβαλὼν ἐπανάγαγέ μοι φάτταν ἀντὶ περιστερᾶς, φασίν, ἑταῖραν ἀντὶ νύμφης. καὶ τὰ μὲν πρῶτα αἰδομένη κορικῶς εὖ μάλα καὶ κατὰ τὸν τῶν γαμουμένων νόμον ὑπέκρυπτε τὴν τέχνην, μόλις δὲ ἀπερράγη ἢ σοφία τε αὐτῶν καὶ αἰ κατ' ἐμοῦ μηχαναί. οὐ μὴν ἐς τὸ παντελές μου καταφρονήσουσιν ὡσπεροῦν πλινθίνου, ἐπεὶ τοι τὸν καλὸν νυμφίον εἰς κόρακας ἀπυκηρύξω, ἔαν μὴ τῆς υπερβαλλούσης τρυφῆς παυσάμενος σὺν ἐμοὶ ταφρεύῃ καὶ βιωλοκοπῇ· τὴν δὲ νύμφην ἀποδώσομαι ἀκακίην ἐπ' ἐξαγωγῇ, ἔαν μὴ τι καὶ αὐτῆ τῶν ἔργων τῇ Φρυγίᾳ τε καὶ τῇ Θράστῃ συνεπιλαμβάνῃ.

κ'. Φαιδρίας Σθένειον.

Φύεται μὲν ἐν τοῖς ἀγροῖς καλὰ πάντα, κεκόσμηται τε ἡ γῆ τούτοις καὶ τρέφει πάντας· καὶ τὰ μὲν ἐστὶ τῶν καρπῶν διετήσια, τὰ δὲ πρὸς ὀλίγον ἀντέχοντά ἐστὶ τρωκτὰ ὀραῖα· πάντων δὲ τούτων θεοὶ μὲν ποιηταί, ἡ γῆ δὲ μήτηρ ἅμα καὶ τροφὸς ἡ αὐτή. φύεται δὲ καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, καὶ ταῦτα τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς δένδρων τὰ κάλλιστα τῶν τε καρπῶν οἱ χρησιμώτατοι. μὴ τοῖσιν γεωργῶν καταφρόνει· ἐστὶ γάρ τις καὶ ἐνταῦθα σοφία, γλώττη μὲν οὐ πεποικιλμένη οὐδὲ καλλωπιζομένη λόγων δυνάμει, σιγῶσα δὲ εὖ μάλα

XVIII. Demylus Blepsia.

Agricultura et agri colendi officio relicto vicinus Laches navem conscendit et Ægeum, ut aiunt, navigat, aliisque metitur maria atque innatat, ac lari vitam vivit et cum adversis præliatur ventis, et promontorium eum ex promontorio excipit, atque amplum circumspiciens lucrum magnasque in animo versans divitias procul valere dixit capellis illis et pastorali quam ante egit vitæ, quumque sordide et parce ex agris suis vivere non possit, neque eis quæ in pomptu sunt contentus sit, Ægyptios et Syros somniat, et forum circumspicit, multusque est per Iovem in usuris ratiocinandis et pecuniis computandis, atque incendit eius animum et exurit lucrum nauticum, tempestates vero nihil curat, neque adversos ventos, neque maris inconstantiam, neque temporum importunitates. Nos vero tametsi exiguum facimus magnos labores obeuntes lucrum, multo tamen mari stabilior est terra, quoque maior huius fides est, eo certiorum de se præbet spem.

XIX. Mormias Chremeti.

Ego quidem nuptialia sacra aureus frustra feci, coronatusque præter necessitatem circumivi, ac deos tam qui in tusque quam qui extra sunt colui, filius autem deduxit ex agris iugum, quo ex urbe sponsam ad paternum rus reduceret, tibicinam vero redemptam, cuius amore flagrabat, sponsæ vestitu amictam adduxit mihi palumbam pro columba, quod aiunt, meretricem pro sponsa. Ac primum quidem in morem virginis admodum pudibunda, ut recens nuptæ solent, celabat artem, sensim tamen rupta est illorum sollertia et intentæ in me machinæ. At non prorsus me contemptui habebunt quasi latericium. Nimirum egregium sponsum ad corvos ablegabo, nisi a nimio luxu abstineas mecum fodiat et glebas scindat, sponsam vero illam peregre vendam, nisi ipsa quoque Phrygiæ se atque Thressæ adjungat laborum sociam.

XX. Phaidrias Stheneni.

Nascuntur quidem in agris omnia bona, hisque ornata terra victum præbet omnibus, atque alii quidem fructuum per totum annum durant, alii per exiguum tempus durantes sua quique tempestate maturescunt, omnium autem horum dii sunt auctores, terra vero mater et nutrix eadem. Verum nascuntur et iustitia et temperantia, hæcque sunt ruri arbores pulcherrimæ, fructus utilissimi. Noli igitur contemnere agricolas: est enim hic quoque quædam sapientia, lingua quidem non colorata neque dicendi vi ornata, sed egregie facens et ipso vitæ genere virtutem

καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν ἠμολογοῦσα. εἰ
 ἐξ ἑσώτερων ταῦτα ἐπέσταλταί σοι ἢ κατὰ τὴν τῶν
 ἀγρῶν γορηγίαν, μὴ θαυμάσης· οὐ γὰρ ἔσμεν οὔτε
 Λίβυες οὔτε Λυδοὶ ἀλλ' Ἀθηναῖοι γεωργοί.

præ se ferens. Quod si hæc scripta sunt sapientius
 quam pro agrorum cultura, ne tibi mirum videatur : non
 enim Libyes sumus neque Lydi sed Athenienses ἀγρι-
 colæ.

ΑΙΝΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ÆNEÆ SOPHISTÆ EPISTOLÆ.

α'. Ἰωάννη.

Εἰ σὸν ἐτύγγχε τὸ βιβλίον, ἤρων δέ, παρ' ἐμοὶ οὐκ αἰώς ἂν ἦν τοιοῦτον ἢ φιλία. νῦν δὲ δεσπότης ἐγώ, σὺ δ' οὐ δίδως. ἀλλὰ μὴ πρὸς φίλου Διός, μὴ γάρ μοι τοῦτο εἶ βιβλίον· ἐμοὶ γὰρ οὐσία τοῦτο, καὶ μοι τῶν Κροίσου κτημάτων σεμνότερον εἶναι τὸ κτήμα δοκεῖ. ἄλλος μὲν γὰρ σμινύης ἐρᾷ, ἑτέρω πρὸς κύνας ὁ ἔρωσ, ἄλλω τῶρον ἐν ἡδονῇ, τῷ δὲ ἵππος τὰ παιδικά, ἐμοὶ δὲ βιβλία καὶ λόγοι. ἀλλ' ὁ μᾶλλον τῶν ἄλλων τὸν κεκτημένον χαίρειν ποιεῖ, τοῦτο μᾶλλον τῶν ἄλλων τὸν ἀφρημένον λυπεῖ. εἰ μὲν οὖν ἀποδώσεις, πειθομαί σου τῇ δικαιοῖ τὸ βιβλίον ἐγγεγράφθαι· εἰ δὲ μὴ, δοξῆς οὐ τῶν γεγραμμένων ἐπιθυμῆναι ἀλλὰ τοῦ βιβλίου κεκτῆσθαι δοκεῖν. ἀλλὰ τί ταῦτά φημι; οὐχ ὅθεν πολλάκις εὐφράνθη, ἐντεῦθεν ἀνιάσομαι.

β'. Κάσσω.

Λαέρτης ὁ γέρων οὐκέτ' ἤθελεν εἶναι βασιλεὺς οὐδ' ἀνθρώπων ἀρχεῖν, ἀλλὰ κηπουρός τε εἶναι καὶ τῶν δένδρων ἐπιμέλεισθαι. σὺ δέ μοι δοκεῖς ἐξηλωκέναι τὸν ἀνθρώπον· οὐ γάρ ἂν τὴν πόλιν καὶ τοὺς σαυτοῦ ἀπολιπὼν χρόνον οὕτω μακρὸν ἐν ἀγρῷ προσκαθήμενος τοῖς φυτοῖς διήγεσ λαλῶν. εἶδει δὲ οὐ τοῦ Λαέρτου μεμνήσθαι ἀλλὰ Σωκράτους καὶ τῶν Σωκράτους δογματῶν, ἐν οἷς ἐκεῖνος χαριέντως καὶ σεμνῶς λέγων φιλοσοφεῖ εἶ τα χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδὲν ἐθέλει διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄσπει ἀνθρώποι. τούτῳ μᾶλλον πειθόμενος μακρὸν τῶν ἀγρῶν ὑπεριδὼν, ἐν οἷς ἄπορον σοφίας καρπὸν τοὺς γεωργοῦντας δρέπεσθαι, ἀναμνήσθητι τῶν συνήθων ἐκείνων διατριβῶν, ἐν αἷς ἔνεστι σοφόν τι μαθεῖν καὶ διδάξαι καί, τὸ δὴ μέγιστον, εὐφραίνειν τοὺς φίλους.

γ'. Ἀλφίῳ πρεσβυτέρῳ.

Τοῦναντίον γέγονεν. ὁ μὲν Ἀναστάσιος ἡσυχίαν ἄγει, σὺ δὲ πολεμεις, ἀλλ' οὔτε σοὶ πρέπον οὔτ' ἄλλως καλόν. βούλει σοὶ φράσω καὶ τοῦ πολέμου τὸν τρόπον; ὁ Κορνήλιος Ἀναστασίου χωρίον κατέλαθεν ἐν ἐκείνῳ ἐπολέμει χρόνον καὶ ἐπειδὴ ἀφίκετο, ὁ μὲν ἡζίου τὸ πεδῖον λαβὼν ὁ δεσπότης, ὁ δὲ γεωργὸς ἡζίου κεκτῆσθαι, ἀλλ' οὐ προῖκα. ἀλλὰ καὶ τιμὴν δρίζειν ἔδοξε, καὶ περὶ τῆς ὄντης γράμματα γίνεταί, ἥδη δὲ

I. Ioanni.

Si tuus esset liber et amarem, penes me optimo iure esset; talis res est amicitia. Nunc ego dominus sum, tu vero non das. At non per amicum Iovem librum hunc iudico, sed substantiam, et Cræsi facultatibus melior et maior possessio esse videtur; alius enim ligonem amat, alii canes cordi sunt, alii areus in voluptate est, huic equus ludo est; mihi vero libelli et orationes. Sed quod sua possessione maiore reliquis voluptatem affert, hoc ereptum maiori dolore afficit quam cetera. Si igitur restitues, credo menti tuæ librum esse impressum; sin minus, videberis non quæ illo continentur concupivisse, sed librum possidere voluisse. Sed quid hæc dico? Non unde sæpe mihi delectatio et voluptas parta est, inde dolorem et mœstitiam auferam.

II. Casso.

Laertes ætate confectus non volebat amplius regem agere neque mortalibus imperare, sed hortulanum se gerere et arboribus operam dare. Tu vero mihi videris imitatus hominem esse; non enim urbe et tuis relictis tam longo tempore ruri desideres cum plantis colloquens. Oportebat autem non Laertis meminisse sed Socratis et dogmatum Socraticorum, in quibus ille iucunde et graviter loquens contendit agros et arbores nihil docere, sed homines, qui in urbe versentur. Huic potius obtemperans neglectis agris et contemptis, in quibus non possunt agricolæ sapientiæ fructum metere, recordare solitam illam vitam, in qua licet sapientiam aliquam discere et docere et, quod maximum est, amicos exhalare.

III. Alphio presbytero.

Contrarium accidit. Anastasius quietem agit, tu bellum geris; sed neque tibi decorum neque aliter laudandum. Vis tibi describam etiam modum belli? Cornelius Anastasii agrum cepit quo tempore ille bellum administrabat, et postquam rediit, dominus agrum cedere illi volebat; agricola possidere volebat, at non gratis. Sed et pretium definire visum est, adeoque nomina fiunt. Jam vero etiam aurum afferens Cornelius paratus erat solvere agri

καὶ τὸ χυσιόν φέρων ὁ Κορνήλιος ἔτοιμος ἦν κατα-
θεῖναι τὴν τοῦ χωρίου τιμὴν. σὺ δὲ προσπεσὼν
ἐξικίφνης ἐκέλευες μὴ τοῦτο ποιεῖν, σὸν εἶναι τὸ κτῆμα
φάσκων. ἐντεῦθεν ὀργὴ καὶ πόλεμος. εἰ μὲν οὖν
ἀδικεῖς, καὶ πρὶν εἰς ἡμᾶς ἐλθεῖν τὸ γεγονός διαλύσον·
εἰ δὲ δοκεῖς, ἦκε τὴν ταχίστην, ὡς παρὰ δικασταῖς
ἀποδώσων εὐθύνας. οὔτε γὰρ ἀδικεῖν οὔτε δοκεῖν
βουλοίμην τοὺς φίλους.

δ'. Ζωνάϊω σοριστῇ.

Πολλὰ καγαθὰ γένοιτο Ἐπιφανίῳ τῷ καλῷ, ὅτι περ
ἡμᾶς ἐνέπλησεν ἡδονῆς· ἀγαθὸν γὰρ σε βήτορα καλῶν
μᾶλλον σου τὸν τρόπον ἢ τὸν λόγον ἐθαύμαζε. τὸ δ'
οὖν κεφάλαιον, φίλος δόκος ἀληθινός, καί με προσεῖπε
πολλάκις παίζων ἅμα τῷ λόγῳ, ὑπὲρ σοῦ τοῦτο ποιῶν·
σὺ γὰρ τοῦτο πράττειν ἐκέλευες. οἶσα δ' οἷος ἐκεῖνός
ἔστι τῆς χάριτος ἔραστῆς. ἀμέλει καὶ ὀγγλήρως ἦν
θαμὰ μοι παρὰ σοῦ χαίρειν κελεύων. σὺ δὲ αἴτιος·
εἰ γὰρ μοι μικρὰν πέπομφας ἐπιστολήν, ἀπέλαθον ἂν
ἡδέως μικρὰ χαίρειν εἰπὼν καὶ ἀκούσας.

ε'. Οὐλίπῳ.

Κακοὶ κακῶς ἀπόλοιτο οἵτινές ποτε ἦσαν οἱ τὸν
ὑμέτερον οἶκον οὕτω πονήρως διαθέντες. ὅσον γὰρ
ἠνιάθην ἐγὼ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν.
ἀλλὰ μοί τις εὐτυχῶς ὀψέ ποτε παραπέπτωκε παρα-
μυθία, ἧς καλὸν ὑμᾶς κοινωθεῖν. ἐνεθυμηθῆν δὲ ὡς οὐ
παντελῶς ἄχρηστος ἢ συμφορὰ. νῦν γὰρ βεβαιώτερον
γνώσαθε ὅτι χυσιὸς καὶ ἄργυρος καὶ περιφανεῖς
ἐσθῆτες τοῖς μὲν πολλοῖς περιμάχητον, ἀβέβαιοι δὲ τι
χρήμα καὶ οὐχ ἔσθηκος οὐδὲ τοῦ ἔχοντος ὡς ἀληθῶς,
εἶγε τῷ βουλομένῳ διαρπάξαι καταθέσει· τὰ δὲ μαθήματα
καὶ ἡ σοφία τοῖς μὲν ἀνοήτοις καταγέλαστον, βέβαιοι δὲ
τι κτῆμα καὶ πεπηγὸς καὶ ἀνάλωτον καὶ τὸ ὅλον κρεῖττον
ληστείας. τούτου μᾶλλον ἀντέχεσθε, καὶ οὐκέτι πρὸς
φυλακὴν δεήσαθε οὐ ταίχους, οὐχ ὄπλων, οὐ φυλατ-
τόντων φάλαγγος.

ς'. Πάμπῳ γραμματικῷ.

Ἀφειλέτό μου τῆς ἐπιστολῆς τὴν ἡδονὴν τῆς λη-
στείας ἢ λύπῃ, δι' ἣν οὐχ ἦττον ἠνιάθην ἐγὼ ἢ εἶπερ
αὐτὸς ἐτύγχανον πεπονθῶς. καὶ οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος·
εἰ γὰρ κοινὰ τὰ τῶν φίλων, κοινὴ δῆπου καὶ ἡ τούτων
ἀφάιρσις. ἀλλὰ τί ταῦτα συνάχθουμαι; πάντως ὁ
τοῦ κέρδους κρεῖττον καὶ ζημίας ἐγκρατής. ἐντεῦθεν
ἡμῖν ἢ παραμυθία. εἰ δ' ὀρθῶς γινώσκω βουλοίμην
παρὰ σοῦ μανθάνειν.

ζ'. Διοδώρῳ σχολαστικῷ.

Διήλλαξεν ἡμᾶς ὁ καλὸς Ἡρόδοτος ἅτε μουσικὸς
τυγχάνων. ὑπὲρ τὸν Ὀρφέα καὶ Θάμυριν ἐκείνων ἢ
τοῦ ἀνδρὸς μουσική. νῦν γοῦν ἐγνωμεν ἀλλήλους
ὥσπερ ἐν νυκτομαχίᾳ πρότερον πολεμοῦντες, καὶ εἰ-
ρήνη συγκή. ἀλλὰ κρατῆρα στήσαντες ὅλον ἐν εἰρήνῃ

pretium. At tu necopinato interpellens iussisti ne hoc
faceret, tuum esse peculium affirmans. Hinc indignatio
et bellum. Si igitur facis iniuriam, priusquam res ad
nos perveniat, desine; si speciem tantum injuriæ præbes,
veni celerrime, ut rationem apud iudices reddas. Neque
enim revera cuiquam iniuriam neque specie facere velim
amicos.

IV. Zonæno sophistæ.

Multa bona contingant egregio Epiphanio, quod nos
implevit voluptate. Nam te bonum oratorem nominans
magis tuum ingenium et mores quam dicendi vim ac
facultatem admiratus est. Scilicet, quod summum erat,
amicus candidus videbatur, et sæpe me salutabat, iocans
simul cum verbis; id quod tuo nomine faciebat. Tu enim
hoc eum iusseras. Scis autem qualis ille sit gratiæ ama-
tor. Certe enim molestus simul mihi erat tuis verbis
salutem nuntiandum. Tu vero in causa. Si enim exiguum
mihi misisses epistolam, accepissem plane libenter parvam
salutem dicens audiensque.

V. Ulpio.

Mali male pereant, quicumque tandem sunt, qui tanto
malo vestram domum affecerunt. Quantum enim dolorem
perceperim, verbis, ita me dii ament, non possum expri-
mere. Sed mihi sero tandem aliqua consolatio oblata
est, cuius vos participes facere æquum esse duxi; repu-
tabam enim non ex omni parte inutilem esse calamitatem.
Nunc enim liquidius cognoscetis aurum et argentum ac
splendidas vestes, quæ summa contentione vulgo expen-
tuntur, infirmam esse rem et minime constantem neque re-
vera in possidentis potestate, si quidem qui vult diripere
ac distrahere potest; doctrinas vero et sapientiam, quæ ab
imperitis deridentur ac contemnantur, stabile esse bonum
et fixum atque inconsumptum, atque omnino firmitus
ac præstantius, quam ut a latronibus eripi possit. In
hoc magis incumbite, neque amplius ad custodiam vobis
opus erit, aut mœnibus, aut armis, aut custodum acie.

VI. Pampo grammatico.

Ademit epistolæ voluptatem dolor latrocinio acce-
ptus, quod non minorem mihi attulit perturbatiōnem,
quam si ego ipse damnum accepissem. Neque est in-
credibile. Nam si amicorum bona sunt communia,
communis etiam horum scilicet est ereptio. Sed quid
hæc doleo? certe qui est omni lucro superior, nec damno
obnoxius est. Hinc nobis solatium. An vero recte seu-
ticam, abs te cupio discere

VII. Diodoro scholastico.

Reduxit nos in gratiam præclarus Herodotus quippe
musicæ scientiæ peritus. Supra Orpheum et Thamyrium
illum est hominis musicæ. Nunc igitur nos invicem
agnovimus, antea quasi nocturno proelio confligentes, et
pax abunde est, sed craterem statuantes ut in pace liba-

σπονδὰς ποιησώμεθα θεῶν μὲν Ἑρμῆ, ἀνθρώπων δὲ Ἡρόδοτον, οἱ τὴν στάσιν ἡμῖν μόλις διέλυσαν. τοῦτοις ἀγοντες τὴν ἑορτὴν τὴν μὲν κοιμωδία, ἡ ἀναιδῶς περιτρέγουσα ἐκλαλεῖ τὰ τῶν φιλάτων, αὐτῇ σκευῇ τῶν ἐπιστολῶν ἐξελάσσωμεν, εἰσκαλεσάμενοι δὲ πᾶσαν φιλίαν δορυφορεῖ, τὴν πειθῶ, τὴν χάριν, τὴν ἡδονήν, τὸν κρότον, τὸν ἔπαινον. τοῦτοις καθίσωμεν σεμνότερον θέατρον, ἀπειπόντες κοιμωδία μηδὲν ἐνογλεῖν.

η'. Ζωσίμῳ πρωτεύοντι.

*Ὅτι πλείων διεσώθης εὖ οἶδα· οὐ γὰρ κατὰ ληστείαν τῆς νηὸς ἐπέβης οἷον οἱ δυνατώτατοι τῶν παλαιῶν, οὐδ' αὖ κατ' ἐμπορίαν οἷον οἱ πολλοὶ τῶν νῦν θνητῶν, ἀλλὰ πόθῳ φιλάτων ἀνδρῶν τε καὶ τόποι, ὅστε σοι τὸν Φίλιον μὴ οὐχὶ συμπλεῖν λέγειν οὐ θέμις. ἀλλὰ σοι γένοιτο καὶ ἡ πόλις εὐμενῆς μετὰ τὴν θάλατταν, καὶ τυχῶν τοῦ ἔρωτος παρὰ φίλων πρὸς φίλους ἐπαήκοις.

θ'. Σωπάτρω σοφιστῇ.

Ἐπήνεσα τοῦ καλοῦ Κωνσταντίνου τὸν τρόπον, τὴν τύχην μεμψάμενος· ἔδει γάρ, εἰ μακάριος ἦν, μίᾳ ἀπολαύσει πόλεως τῆς πατρίδος. νῦν δὲ (οὐ γὰρ ἐδόκει τῇ τύχῃ) πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστα, πλανᾶται δὲ κατὰ ζήτησιν βίου, καὶ τὴν ἀπορίαν ἀποσεμνύνειν ἀναγκάζεται, ποιητικῆν ἐπαγγελλόμενος οὐκ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ἐξ Ἰταλίας πεπονημένην. φορεῖ γοῦν βαρὺ τι καὶ ὑπέρογκον. μετὰ ταύτης προσελθὼν ἐδείτό μου συμμαχεῖν, ἐγὼ δὲ σοῦ. πάντως δὲ καὶ οὐ διασώσεις πρὸς ἕτερον.

ι'. Ζωσίμῳ σοφιστῇ.

Εἰ μὲν νέος ἦν ὁ γρηγόστης Παῦλος, ποιητὴς δὲ, τιμῆς ἀξίος ἦν· νῦν δὲ ποιητὴς καὶ γέρον, ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα τοὺς θεραπεύειν εἰδότας ἐπιζητεῖ. τούτων ἐθέλεις εἶναι καὶ πρῶτος καλῶς γε ποιῶν. ἔχεις οὖν ὃν εὖ ποιήσεις.

ια'. Μαρινιανῶ ἀπὸ ὑπάτων.

Τῶν ἐμῶν γυμνασίων ὁ καλὸς Πόντων φιλοπονία τοὺς ἄλλους παραδραμῶν (μέγα δὲ τοῦτο συμβάλλεται πρὸς μαθημάτων συλλογὴν) ἀμείλει ῥητορικῆς ἔγνω παλαιάσματα, καὶ νόμων προσέθηκε ποικιλίαν καὶ οὐπω τῶν πόνων ἐμπίπταται, ἀπῆρε δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅσπερ ἀγαθὸς ἀθλητὴς εἰς Ὀλυμπίαν ἀποδημῶν, ἥδη μὲν εἰς ἀγῶνα παρεσκευασμένος καλῶς. εἰ δὲ ὑμεῖς ἐμπνεύσετε, Ὀλυμπιονίκην εἶναι τὸν νέον μαντεύομαι. γένοιτο δὲ ὑμᾶς λαμπρῶς ἀγονοθετεῖν καὶ ἄλλα τιθέναι οὐ πυγμῆς καὶ πάλης ἀλλὰ λόγων καὶ σωφροσύνης. προσφθέγομαι τὸν ἐνδοξότατον Βίκτορα καὶ τὸν περίβλεπτον Στέφανον καὶ τὸν χαριέστατον Ἰωάννην καὶ τοὺς ὑμετέρους οἰκείους καὶ ἐμοὺς ἑταίρους.

mina faciamus ex diis Mercurio, ex hominibus Herodoto, qui controversiam inter nos vix tandem composuerunt. His festum agentes comœdiam, quæ impudenter circumiens effudit res amicissimorum, ipso cum apparatu suo ex epistolis eiciamus, introducentis quæ omnem amicitiâ stipant ac custodiunt, persuasionem, gratiam, voluptatem, plausum, laudem. His gravius et honestius theatrum constituamus, renuntiantes comœdiæ ne molesta sit.

VIII. Zosimo principi.

Quod e navigatione salvus evaseris, probe scio. Non enim constituendi latrocinii causa navem conscendisti, quemadmodum apud veteres qui potentia valebant præ ceteris, neque vero negotiandi, quemadmodum hoc nostro sæculo plurimi mortales, sed desiderio amicissimorum hominum ac locorum, ut Iovem amicitiæ præsidem non tibi inter navigandum adfuisse, dicere nefas sit. Sed precor, ut etiam civitas tibi post mare proicitia sit, et amore munitus ab amicis ad amicos revertare.

IX. Sopatro sophistæ.

Laudavi præclari Constantini mores, fortunam reprehendi. Oportebat enim, si beatus esset, una civitate patriæ frui. Nunc autem (aliter enim visum est fortunæ) multorum hominum urbes lustravit. Oberrat autem parandi victus causa et egestatem cohonestare cogitur, poeticam artem professus non e Græcia sed ex Italia profectam. Strepit igitur graviter et ultra dignitatem. Cum hac accedens rogabat me ut sibi auxilio essem, ego rursus te. Non dubium est mihi, quin tu quoque salvum sis ad alium perducturus.

X. Zosimo sophistæ.

Si juvenis esset optimus Paulus et poeta, honore dignus esset. Nunc et poeta est et provecus ætate. Hæc ambo requirunt qui se colere sciunt. In horum societate cupis esse vel primus et merito quidem. Habes igitur, de quo bene merearis.

XI. Mariniano a consilibus.

In exercitiis, quæ sunt apud me, egregius Ponto, cum studio ac labore ceteros præterisset (multum autem hoc ad disciplinarum comprehensionem prodest), deinceps rhetorices imbibit exercitamenta et legum adiecit varietatem, neque adhuc unquam laboribus impletur. Profectus est autem ad vos tantquam bonus pugil ad Olympia contendens, iam ad certamen invidum bene jaratus et instructus. Quod si vos inspiraveritis, equidem Olympionicen fore juvenem vaticinor. Liceat autem vobis splendide ludos instituire ac præmia ponere non castuum ac luctæ, sed orationis ac sapientiæ. Saluto nobilissimum Victorem et inclitum Stephanum, item gratiosissimum Ioannem et vestros familiares meosque sodales.

ιβ'. Ἐπιφανίῳ σορσιστῆ.

Τοῖς μὲν ἄλλοις ἐρασταῖς καὶ ὑπόδημα τοῦ ἐρωμένου φανὲν ἱκανὸν παραμυθεῖσθαι τὸν ἔρωτα, σὺ δὲ καὶ ψυχῆς καὶ σώματος εἰκόνας ἐπιζητεῖς. οἱ μὲν οὖν λόγοι τὴν διάνοιαν σαφῶς ἐρηπνεύοντες αὐτὴν ἀτεχνῶς ὑπογράφουσι τὴν ψυχὴν. ἐπ' αὐτὸ γοῦν τοῦτο πρὸς ἡμᾶς ἀπῆραν· ἐμοὶ δὲ ἦν δεδογμένον μηκέτι τοῦ εἰδούλου τὸ εἰδούλον ἐγκαταγράφειν. ἀλλ' ὅμως αἰσχυρθεὶς τὸν ὑμέτερον ἔρωτα, προσκαλεσάμενος τὸν τὰ ζῆλα γράφοντα καὶ ἐναντίον καθηήμενος, ἀτρεμίζοντι τῷ προσώπῳ σεμνῶς πάνυ σιγῶν καὶ ἑμαυτὸν περιστέλλων ἀφῆκα τὴν τέχνην τῇ φύσει συνάπτεσθαι. καὶ τοῦμὸν εἶδος ἀναρπάσασα ἡ τοῦ ζωγράφου δεξιὰ τοῖς χρομάσιν ἐγκατατίθεται φέρουσα, καὶ νῦν ἐστι παρὰ σοί, ὡς ἐξεῖναι καὶ διαλέγεσθαι καὶ ὄραν καὶ τῶν ἐμοὶ παρόντων μηδὲν ἕλαττον ἔχειν. διακονεῖ δὲ ἡμῖν ὁ καλὸς Εὐθύμιος, καὶ ὑπὲρ τούτου θάλατταν ἡδέως ὑπομένει, ὃ τοῖς ἀντρασταῖς χαλεπὸν εἶναι δοκεῖ. ἀλλὰ θεραπειὰ τοὺς πόνους αὐτῷ συγκαλύψομεν.

ιγ'. Ἐγκρατίῳ.

Χθὲς παιδαγωγὸς ἦν ὁ σήμερον ὑπὸ παιδὸς ἀγόμενος, καὶ σεμνὸς ἐδόκει τοῖς νέοις ὁ νῦν ἄλεινός οὕτω φαινόμενος. τοιοῦτον ἡ τύχη. τί οὖν; ἡμεῖς συναχθόμεθα μὲν, οὐ βοηθοῦμεν δέ; μὴ σύ γε. εἰ στρατιώτης ἦν, εἴτ' ἐξαίφνης αὐτοῦ τὴν δεξιάν, δι' ἧς ἠρίστουσεν, ἡ τύχη παρείλετο, ἄρ' οὐκ οἶει τοὺς μαχομένους τῶν στρατιωτῶν τῶν λαφύρων αὐτῷ εἰς ἔρανον φερεῖν τὸ μέρος; μὴ τοίνυν ἡμεῖς οἷς ἀπὸ τῶν λόγων ὁ βίος, τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ζώντων φαιλότεροι πρὸς φιλίαν ὀφθεῖσμεν.

ιδ'. Ἰωάννῃ πρεσβυτέρῳ.

Τὰ λάχανα νῦν μᾶλλον εἶδον ἡδέως ἢ πάλαι τὸν ἐκ μελιτος καὶ ἀμυγδαλῶν συμπλακέντα κύκλον. τότε μὲν γὰρ ἡ κατὰ τοῦ παιδὸς διαβολὴ ἀφρηῖτο τοῦ μέλιτος τὴν ἰδονήν, νῦν δὲ ἡ τοῦ τρόπου πραότης γρυσᾶ μοι δοκεῖν ἐποίει τὰ λάχανα. ἡδὺ γὰρ πατήρ οὐκ ἐκ διαβολῆς ὠργισμένος ἀλλ' ἐπ' ἀρετὴν εὐνοίας εἶναι παρακαλῶν καὶ ἐγείρων εἰς προθυμίαν αὐτῷ τὸν διδάσκαλον.

ιε'. Στεφάνῳ πρεσβυτέρῳ.

Οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ σοὶ πάλαι διελέχθην. ἦν δὲ ἡμῖν ὁ λόγος παρὰ τῷ Νεῖλῳ, οὗ παρὰ τὰς ὄχθας τότε ταῖς Μούσαις συνεπαίξομεν· ἐκεκόμψευτο δὲ καὶ γελᾶν ἐδόκει σπουδάζων ὁ λόγος. κάλλους ἦν ἀγών, κριταὶ δ' ἦσαν οἱ Ἕλληνας, ἀγωνισταὶ δὲ Νιρεύς, ὃς κάλλιτος γένετο· ἐπιγρονθίων ἀνθρώπων, καὶ Θερασίτης, ὃς ἀσχιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἰλίον ἦλθε. καὶ τὸ χαριέστατον, τὸ πλεόν ἔχειν ὁ Θερασίτης ἡξίου, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἄθλον ὁ λόγος, καὶ οὐδὲν ἐκόλυσεν ἡ τοῦ Ὀμήρου κωμῳδία μέρος ἕκαστον τοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ πάθους

XII. Epiphanio sophiste.

Reliquis amatoribus si vel calceum amati videre licet, satis est ad dandam amori consolationem : tu vero et animi et corporis imagines requiris. Sermones igitur mentem perspicue explicantes ipsum animum aperte describunt et quasi videndum subiciunt. Huius igitur ipsius rei causa ad vos profecti sunt. Ego vero certum constitutumque habebam non amplius imaginis imaginem inscribere. Sed tamen amore vestro ac reverentia motus, accersito eo, qui pingit animantes et exadversum sedens quieto vultu plane serio tacens et me ipsum componens permisi ut artem naturæ conjungeret. Atque meam formam appetam pictoris dextera coloribus format, et nunc est apud te, ut possis et colloqui et videre neque minus habere iis, qui mecum vivunt. Inservit nobis optimus Euthymius et eius causa lubenter et cum voluptate mare tolerat, quod rivalibus arduum esse videtur. Sed observatione et cura labores ei mitigantes quasi occultabimus.

XIII. Encratio.

Heri pædagogus erat qui a pueris hodie ducitur, et magna auctoritate erat apud pueros qui nunc adeo miserabilis apparet. Eiusmodi res est fortuna. Quid igitur? nos miseremur, aut auxilium operumque non afferimus? Noli tu. Si cuipiam, qui militiam sequitur, repente dextram, qua se strenuum præbuerat, eripisset fortuna, an non censes pugnantem militem de spoliis ei partem ad lucrum esse tributuros? Ne igitur nos, quibus victus ex disciplinis et artibus est, deteriores ad amicitiam videamur quam qui in armis vitam degunt.

XIV. Joanni presbytero.

Leguminibus nunc magis delectatus sum quam olim orbe ex melle et amygdalis confato. Tum enim pueri calumnia mellis dulcedinem auferebat, nunc morum lenitas effecit, ut aurea mihi videantur legumina. Snavis enim est pater, qui non ex calumnia irascitur, sed qui ad virtutem excitat atque id agit, ut præceptor prompto sit animo et alacri.

XV. Stephano presbytero.

Non iam primum sed olim tecum locutus sum. Erat autem nobis sermo apud Nilum, ad cuius ripas tum Musis colludebamus. Iocabatur autem et ridere videbatur seria oratio. De pulchritudine certamen erat. Iudicium dabatur Græcis. Certabant vero Nireus, qui formosissimus fuit omnium hominum super terram, et Thersites, qui turpissimus omnium sub Ilium venit, et, quod iucundissimum erat, Thersites palmam volebat auferre, et præbuit ei præmium oratio neque quicquam impedimentum fuit Homeri comœdia, quamlibet corporis

ὄνομάζουσα καὶ μέχρι τριῶν γελῶσα τὸν ἄνθρωπον. τὰ μὲν οὖν τότε συνέπαιζες τοῖς ἀχροαταῖς, νῦν δέ σε σπουδάζειν ἀκούω καὶ τοῖς ἱεροῖς τὸ καλὸν δόγμα κηρύττειν καὶ λόγῳ μεταρρυθμίζειν τῶν πολιτῶν τὸν τρόπον. καὶ νῦν ὁ οἰκοδόμος καὶ τέκτων ἔχουσί τι περὶ τῶν θείων εἰπεῖν, καὶ περὶ ἀρετῆς μεταξὺ τῆς ἐργασίας διαλέγονται οἱ πρὸ τῶν σῶν λόγων λίθους καὶ ξύλα λαλοῦντες. ἀλλὰ πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο Εὐστρατίῳ τῷ καλῷ ὅτι πολλὰς πόλεις διαδραμῶν τοῦ σοῦ ὀνόματος πάσας ἐνέπληξε· μηδεὶς γὰρ ἀγαθὸς λανθανέτω. οὗτος καὶ ταύτην ἀνέπεισε τὴν ἐπιστολὴν ὡς ὑμᾶς ἵνα, ἐλπιδὶ μετεωρίσας καὶ μείζον' ὑποσχόμενος, χρύσεια χαλκείων, ἀντὶ τῆς ἡμετέρας τὴν ὑμετέρην ἐπιστολὴν. ἀλλὰ μὴ καλῆς ἐλπίδος διαμαρτοίμεν.

ιγ'. Σαραπίων.

Τὸ παρ' ὑμῖν ἀκήκοα δρᾶμα, καὶ αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν, εἰ ἐκ τῶν ἱερέων ὁ πόλεμος ἄρχεται, παρ' οἷς εἰρήνην τὸ κήρυγμα. εἰ γὰρ ὅθεν ἔδει σεσῶσθαι, ἐντεῦθεν ἀπολλύμεθα, τίς πόρος σωτηρίας ἡμῖν καταλείπεται; ταῦτα μὲν οὖν εἶποι τις ἂν οἶμαι ὀρθρῶν, ἐγὼ δὲ συνάθρομαι καὶ συνήδομαι· ἀνιάρῶν μὲν γὰρ τῶν κινδύνων ἡ πείρα, ἀκριβεστάτῃ δὲ μεγαλοψυχίας βράσανος ἢ ἐν τοῖς κινδύνοις εὐψυχία. ποία γὰρ ἀρετῆς κτῆσις, ἧς ἀγῶν μὴ προηγέσαστο; εἰ μὴ καὶ στρατηγῶν φαίης ἄριστον τὸν μηδεπώποτε κατιδόντα πολέμιον. φέρειν δὲ δεῖ καὶ μὴ ἀθυμεῖν· ἐκ πολέμου γὰρ ἡμῖν εἰρήνην βεβαιοῦται· εἰ δὲ μὴ, τὸν πόλεμον διενέγκοιμεν. ἀλλ' οἷα δρᾶτε τοὺς φίλους, ἐλπὴ τῆς ῥητορικῆς ἔρᾶν πρὸς ὑμᾶς ὀμολόγουν, ἐλπίσας παρ' ὑμῶν εὐρήσειν τὸ φάρμακον, ἀλλὰ τούναντιον γέγονεν· ἠδύσησθε γὰρ μᾶλλον ἢ διελύσατε τὸν ἔρωτα, θεάτρον τῇ ἐπιστολῇ συλλέγοντες καὶ κρότον διεγείροντες. πῶς οὖν ἂν τις ἀτιμάσειε τὸ παρ' ὑμῶν ἐπαινούμενον;

ιδ'. Διονυσίῳ σοφιστῇ.

Πάλαι μὲν τὸ Πήλιον κοινὸν διδασκαλεῖον τῶν ἡρώων ἐδόκει, νῦν δὲ ἡ ὑμετέρα καὶ τῶν Μουσῶν πόλις. καὶ ἐπίστευσαν οἱ πατέρες τοὺς υἱεῖς αὐτοῖς ὡς ὑμᾶς φοιτῶντας ἢ λόγους κινθάνειν ἢ λόγους εἰδέναι δοκεῖν. καὶ θαυμαστόν οὐδέν· ἡ γὰρ πόλις ἀρχαία καὶ παλαιὰ μυθολογίας γέμουσα, περὶ ἧς ἄδεται ἄλλα τε πολλὰ καὶ κατὰ καὶ ὅτι Καλλιόπη θαυμάζουσα τὴν πόλιν ὑμῖν παρακάθηται τὸν Ἑλικῶνα παραθέουσα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς πείθει συνοικεῖν. ὁ δὲ Ἑρμῆς πάντως οὐκ ἀνέζεται μὴ οὐ συμπικνίζειν ταῖς ἀδελφαῖς, ἀλλὰ καὶ Ἀπόλλων μουσικὸς ὢν θεὸς ταύτης ἔρᾳ μᾶλλον ἢ τοῦ Παρνασσοῦ. οὐ γὰρ παραπλήσιον αὐτῇ δοκεῖ μάχιρα Δελφῶν καὶ τὸ κάλλος τῶν παιδικῶν οὐδὲ πέτρα Δελφῶν καὶ τῆς δάφνης τὸ ἄλσος, ἔνθα καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαισιθάνεται τοῦ θεοῦ καὶ τι μουσικὸν ὑπάρχειν λέγεται. τὸ δὲ κάλλιστον, ὁ Διόνυσος διδά-

partem ab incommodo ac perversitate nominans, et usque ad capillos hominum deridens. Tunc igitur iocabare cum auditoribus. Nunc autem audio te serio rem agere atque sacris præclarum dogma prædicare et oratione civium mores transmutare. Et nunc ædificator atque faber possunt de divinis verba facere et de virtute inter opus faciendum disserunt, quibus ante tuas orationes lapides ac ligna erant in ore. Sed bene sit optimo Eustratio, qui multis urbibus peragratis tuo nomine omnes implevit. Nemo enim bonus lateat. Illic etiam persuasit, ut hanc epistolam ad vos mitterem, in spem adducens et maiora promittens, aurea pro æneis, pro nostra vestram epistolam. Sed tu operam dato, ne pulcherrima spes nos fallat.

XVI. Sarapioni.

Drama, quod apud vos contigit, audivi, et ipsam terram luxi, si a sacerdotibus bellum initium ducit, apud quos pax prædicatur. Si enim unde salus proficisci debeat, hinc pernicies ac perditio existit, quam ratio salutis nobis reliqua est? Hæc igitur nemo, ut opinor, sine lacrimis dicere possit. Ego vero simul doleo et una gaudeo. Tristis est enim periculorum experientia, at exquisitissima magnanimitatis probatio, bonum animum in periculis gerere. Qualis enim virtutis possessio, quam certamen non præcesserit? nisi etiam duces strenuum ac præstantem dicas, qui nunquam in hostium conspectum venit. Ferendum est autem, neque animus est abiectus. Ex bello enim pax nobis confirmatur et vires colligit. Sin minus, porro ferendum est bellum. Ego me rhetoricam amare professus sum apud vos, spem habens me impetraturam a vobis remedium, sed contrarium evenit. Auxistis enim magis quam exstinxistis amorem, theatrum epistola colligentes et plausum excitantes. Quomodo igitur possim hoc non in pretio habere, quod a vobis laudibus afficitur?

XVII. Dionysio sophistæ.

Olim Pelium communis docendorum heroum ludus videbatur, nunc vestra et Musarum civitas. Et crediderunt parentes filios suos, qui ad vos accederent, aut artes liberales ac disciplinas discere aut tenere iam videri. Neque mirum. Urbs enim antiqua et veteris doctrinæ plena, de qua cum alia multa et egregia celebrantur, tum Calliopen admiratam civitatem apud vos consedissee et Helicone relicto et sorores ut secum habitarent persuasisse. Mercurius autem facere omnino non potuit, quin cum sororibus colluderet. Sed et Apollo, qui musicus deus est, plus hanc amat quam Parnassum. Non enim ei simile videtur gladius Delphorum et amasiorum formositas, neque Delphorum rupes et lauro consitus lucus, ubi etiam aqua deum sentit et musicum quiddam sonare dicitur. Quod vero pulcherrimum est,

σκων ὡς ἀλθιῶς τὰς τῶν θεῶν τελετάς. ταῦτα διεγείρει πρεσβύτας, ταῦτα συγκαλεῖ νέους, διὰ ταῦτα καλὴν ἐλπίζω τὴν εὐπορίαν γενέσθαι τῷ νέῳ, ἄλλως τε καὶ ὅτι προτετελεσμένους καὶ τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν ἐν παρασκευῇ γενόμενος ἀπῆρξεν, ὡς Ἀθήνησιν οἱ τὰ μικρὰ μυστήρια προτελούμενοι τῶν μεγάλων. δέξου τοίνυν εὐμενῶς τὸν νεανίσκον, δοκιμάζων αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐκ τῆς νῦν ἐπιθυμίας, δι' ἣν καὶ θάλατταν πλεῖ καὶ πολλὴν ἤπειρον ἐλαύνει οὐ μάλα ἐρρωμένῳ τῷ σώματι. ἐγέτω δέ τι καὶ μεῖζον διὰ τὴν ἐπιστολήν. δεῖ γὰρ ταύτην θαρρεῖν μηδαμῶς τε ἐρυθριᾶν νῦν πρῶτον ὡς ὑμᾶς φοιτώσαν, ἐρωτικῶς τε προσίσθαι καὶ τι πρὸς αὐτὴν ἡδέως λαλεῖν. οὕτω πολλάκις ὡς ὑμᾶς ἴαι.

η'. Θεόδωρω σοφιστῇ.

Ἔστω Σμυρναῖος Ὅμηρος. Ἀριστείδης κοινοῦ νέϊτος τῆς φιλοτιμίας, ὁ ἐμὸς ῥήτωρ Θεόδωρος, πάντως ἐμὸν καὶ τοῦτο, εἶγε τὰ τῶν πατέρων καλὰ τοῦ πατρὸς εἶναι νομίζεται. ἀλλ' εὖγε τῆς ὑμετέρας εὐφροσύνης, δι' ἣν τῶν Ἀθηναίων οἱ παῖδες οὐ παρὰ τῶν πατέρων παρὰ δὲ τῶν Σύρων ἀττικίζειν ἀξιοῦσι μανθάνειν. οὐκέτι γοῦν εἰς τὸν Πειραιᾶ καταίρουσιν οἱ τῆς ἀκαδημείας ἐρῶντες, οὐδὲ φοιτῶσι παρὰ τὸ Λύκειον, παρ' ἡμῖν τὴν ἀκαδημίαν καὶ τὸ Λύκειον εἶναι νομίζοντες. ἐγὼ γοῦν ἱκανῶς ἔχω παρ' ὑμῶν τὰς ἀμοιβάς, εἰ καὶ μὲ πρόγονον δι' ὑμᾶς ἄσουσιν Ἴωνες καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὰς εἰκόνας καθαρῶς θεωροῦντες ἤδη καὶ τοῦ σώματος τὸ εἶδος ὑπογράφουσιν. ἡ δὲ παρ' ὑμῶν σολὴ ἐμοὶ μὲν λαμπρότερον ἀσφαίνει τὸ σχῆμα, σοὶ δὲ καλλίω τὴν φήμην ἐργάζεται.

ιθ'. Γεσσίῳ ἱατροσοφιστῇ.

Ἐμὸς Προκόπιος. γενέσθω δὲ σοὶ Ἐλπίδιου παῖς, ὃν ἠεουλόμεν ἔτι ζῆν, δι' ὃν ἤκαμα παρ' ἡμῖν ἱατρικῇ. ἀλλὰ γὰρ χαλεπὸν περὶ τοὺς λόγους φιλοσοφεῖν καὶ τὸ σῶμα καλὸν διασώζειν. οἷα γοῦν πέπονθα ἐγὼ μὲν υπέγραφον, ὑμεῖς δὲ ὥσπερ θεαταὶ τοῦ πάθους γεγόνατε. ἀλλὰ τί δράσω; βαρεῖται μὲν αἱ τῶν νεφρῶν ὀδύνη καὶ ὀξεία, ὑμεῖς δὲ βραδείας ὡς εἶκοι χάριν διδόναι. ἡ πόσον χρόνον ἐπιστέλλομεν; τῷ δὲ κάμνοντι καὶ ἡμέρα μία πολλῶν ἐτῶν περίοδος. ἡ οὐ φιλοσοφῶντι τὸ πάθος βαρύτερον; οὐχ ἡ τέχνη παρὰ σοί, οὐχ ἔτοιμος ἡ τοῦ φαρμάκου κατασκευῆ; τί οὖν ἐμποδῶν, πλὴν εἰ μὴ τῆς εὐνοίας ἐπιλέησαι, εἶγε ἀμεινον ἀγνοίας μᾶλλον ἢ κακίας κρίνεσθαι; χαλεπαίνει γοῦν ὁ δικαστῆς. οὐ πρὸς ἀγνοοῦντα ἀλλὰ πρὸς ἐθελοκαχοῦντα. ἀλλ' ὡς τῆς τῶν φιλιτάτων προδοσίας. ἔτι μὲν ἡ νόσος παρ' ἐμοί, ἔτι δὲ τὸ φάρμακον παρὰ σοί, ἀλλὰ μεταξὺ λόγου τῷ πάθει πληττόμενον.

κ'. Τῷ αὐτῷ.

Ὁ καλὸς Νεμεσίω ἀπὸ τῆς τῶν νόμων ἐπιστήμης

Bacchus docens revera deorum ceremonias ac mysteria. Hæc comparata sunt ad excitandos senes, ad convocandos juvenes. Ob hæc in spem venio optimam juveni copiam fore, præsertim quod prius initiatus et nostris muneribus instructus profectus est, quemadmodum Athenis qui parvis mysteriis ante magna initiatur. Recipe igitur benigne juvenem et eius ingenium ex præsentī cupiditate perspectum habe, ob quam et mare navigat et per magnam Epiri partem iter facit non admodum valenti corpore. Tribuatur ei etiam propter epistolam aliquanto magis. Hanc enim audacem esse oportet neque ulla ratione pudore affici, nunc primum ad vos euntem; velim autem eam amantissime excipi et blandis verbis salutari. Sic ad vos commeabit sæpius.

XVIII. Theodoro sophistæ.

Sit Smyrnensis Homerus. Aristides veniat in societatem honoris: meus rhetor Theodorus. Plane meum est etiam hoc, si quidem liberorum bona patris esse iudicantur. Sed euge nostram vestra orationis concinnitatem, propter quam Atheniensium liberi non a patribus verum a Syris Atticam linguam cupiunt perdiscere. Non amplius igitur in Piræcum appellunt, amantes Academiæ, neque Lyceum frequentant, apud nos Academiam et Lyceum arbitrantur esse. Mihi igitur satis a vobis redditum est gratiæ, si etiam patrem me Iones propter vos celebrabunt, et animi mei simulacra dilucide cernentes, iam etiam corporis formam describunt et effingunt. Stola vero a vobis profecta mihi splendidiorem gravioremque figuram addit, tibi illustriorem clarioremque famam efficit.

XIX. Gessio iatrosophista.

Meus Procopius. Sit autem tuus Elpidii filius, quem velim adhuc in vita permanere, propter quem viguit apud nos medendi scientia. Etenim difficile est disciplinis studium operamque navare et corpus integrum conservare. Quæ igitur passus sum, ego quidem depinxī, vos autem quasi spectatores incommodi et calamitatis vos præbuisistis. Sed quid faciam? Graves enim sunt rennum dolores et molesti, vos autem tardi, ut apparet, ad dandum beneficium. Diu est quod scribo. Ægrotanti vero dies unus etiam annorum est circuitus. An non philosophanti morbus gravissimus? Non ars apud te, non instructa est medicamentorum apparatus? Quid igitur obstat, nisi quod amicitiae ac benevolentiae oblitus es? Melius est enim imprudentiæ quam malitiæ adscribere. Succenset certe iudex, non qui per imprudentiam, sed qui ultro ac sua voluntate scelus patravit. Sed quasi amicissimorum proditio sit, morbus adhuc est mecum, remedium vero tecum: sed inter loquendum morbo percellor.

XX. Eidem.

Præclarus Nemesio, ob legum peritiam laudatus, ma-

ἐπαινούμενος ἀπὸ τοῦ τρόπου μᾶλλον ἔτι θαυμάζεται. τί τούτου κάλλιστον σημεῖον; φίλους οἶδε θηρεύειν, καὶ εὖ πράττουσι μὲν συνήδεται, πεπονητοὶ δὲ οἷάπερ οὐκ ἔδει συνάχθεται. βουλομένη μὲν καὶ σὲ πρὸς τῆ ἀλλῆ φιλοσοφίᾳ καὶ τούτου μελετᾶν· μελετήσεις δὲ τῶν ἀπόντων φίλων ἢ τῶν παρόντων μεμνημένος. ἔως μὲν γὰρ ἂν τὰ πάθη λανθάνῃ, καὶ τὰ φάρμακα ἐν μέσῳ κείμενα λανθάνει, καὶ ἀκμάζει περὶ τὴν θεραπείαν ἢ πλάνη· ἢ δὲ τοῦ πάθους διάγνωσις οἷον φῶς ἐξέλαμψε τῇ τέχνῃ, καὶ διανοοῖγει τὴν τῶν φαρμάκων περιουσίαν, καὶ οὐκέτ' ἀμφίβολον τὴν θεραπείαν συνεισφέρει. ὑπεγράψαμεν τὸ πάθος, εἰ τί που μέμνησαι, ὡς συγγῆ προηγῆσατο κινήσις, ὡς πολλῇ συνηκολούθησεν ἀντὶ τῆς περιττῆς ὑγρότητος ἢ τοῦ αἵματος ῥύσις, ὡς ἡσυχία καὶ διαίτα τὸ πάθος συνεσχίαζε. καὶ πάλιν κινήσις καὶ πάλιν αἵματος ῥύσις, καὶ αὖθις ἡσυχία καὶ διαίτα, καὶ ὡς οὐκέτι τὸ πάθος συνεκρύπτετο, ἀλλὰ στύψις ἐπέκειτο τὸ μὲν πρῶτον μετρία, εἴτ' οὐκ ἀγεννῆς, τελευτώσα δ' ἀφόρητος, αἰκίζομένη καὶ ἐνδοθεν ὑβρίζουσα καὶ ὅλους τὸν ὄμφalon σπαράττουσα. τί γὰρ ἂν τις πρὸς ὑμᾶς ἀποκρύπτοιο, ἃ δημοσιεύειν ἢ φύσις οὐκ αἰσχύνεται; μᾶλλον ἐν ἔτι καταλείπεται φάρμακον τῷ πάθει μονομαχεῖν, πλὴν εἰ μὴ ἡμεῖς ὑπὸ σοφίας ἕτερον εἰξέυροια, ὃ διὰ τῆς πιάσ συμπεπλεγμένους κύκλος ἦν φυσαλλίδα μάλα σεμνῶς ὀνομάζουσι τῶν ἱατρῶν οἱ παῖδες. ταῦτι γὰρ μόνον ἱκνῶν τὰς τοῦ νοσήματος ἐνέδρας καὶ λόγους ἀμύνεσθαι.

κα'. Δωροθέῳ πρεσβυτέρῳ.

Οἱ μὲν πολλοὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀνίπταις ποσὶν ἐπιπρῶσι τοῖς ἱεροῖς, καθάπερ ὁ τοῦ Πλάτωνος χαλκεὺς ἐκεῖνος ὁ φαλακρὸς, ὃς ἔτι καπνοῦ καὶ δυσωδίας ὄζων ἐπανέστη τῇ δεσποίνῃ. σὺ δὲ ἐξ ἱεροῦ διαβαίνεις εἰς ἱερόν, ἐκ φιλοσοφίας εἰς ἱερωσύνην. ὃ δὲ τὴν ἐπιστολὴν κομίζων ἱερῶν ἔστιν ὑπηρέτης. οὐκοῦν σὸς οὗτος. ἔρῃ δὲ ἡσυχίας, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως μαθὼν ὄρος εἶναι Θεῷ κεχαρισμένον δι' ἐρήμίαν εἰς ἡσυχίαν ἐπιτήδειον πρὸς ἐκεῖνο πορεύεται. ἀλλ' ἢ ἐμποδῶν ἀπορία καὶ τῆς ἀπορίας αἰ μὴχαναί, ἃς δύνασαι διαλύειν τοῖς ἐν μέτῳ τῆς χώρας ἱερεῦσι κελεύων μέχρι τοῦ ὄρους διασώζειν τὸν ἄνθρωπον.

καβ'. Διοδώρῳ σχολαστικῷ.

Εἰ πόλεμος ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους πολλὰ κελύει λαλεῖν, εἰρήνη δὲ συγγῆ ἐπάγει τὴν σιωπὴν, μόνος οὗτος ὁ πόλεμος εἰρήνης κρείττων ἔστι. τί γὰρ χαριέστερον ἢ θαμὰ παιδικῶς ἀδολεσχεῖν; λύσωμεν τοῖνον ἢ τὴν εἰρήνην ἢ τὴν σιωπὴν. μὴ γὰρ τοὺς φίλους, μὴ γὰρ τοὺς ῥήτορας σιωπῶντας ὁ ἥλιος κατίδει.

iorem de suis moribus admirationem omnibus præbet. Quodnam huius evidentissimum signum? amicos venari novit et secundis eorum rebus lætatur; cum autem secus quam oportebat aliquid accidit, dolet. Velim te præter reliquam philosophiam hoc etiam studere. Studebis autem si absentium et præsentium amicorum memoriam æque teneris. Donec enim morbi latent, etiam remedia in medio posita latent, et dominatur in curatione error. Morbi vero cognitio quasi lumen quoddam arte refulget et aperit remediorum copiam, neque dubiam amplius et ancipitem eurationem affert. Descripsimus morbum, si quid meministi, quod creber antecesserit motus, quod copiosus insecutus sit pro superflua humiditate sanguinis fluxus, quod somnus et cibus morbum allevaverint. Et iterum motus iterumque sanguinis fluxus, et rursus quies ac cibus, et quod non amplius recesserit morbus, sed constrictio urserit, primo medioeris, deinde non exigua, postremo intoleranda, verberans intusque premens et umbilicum convellens. Quidnam quis celet apud vos, quæ in publicum efferre natura non pudet? Immo unum adhuc reliquum est remedium cum morbo solitariam pugnam facere, nisi vos pro vestra sapientia aliud quippiam inveneritis: ex herba constans et complexus orbis, quam physalidem graviter admodum nominant medici. Hoc enim solum poterit agrotationis insidias ac dolos repellere.

XXI. Dorotheo presbytero.

Vulgus illotis, ut aiunt, pedibus ad sacra accedit, quemadmodum Platonis faber ærarius ille calvus, qui adhuc fumi plenus et graviter redolens ad dominam accessit. Tu vero a sacro ad sacrum transis, a philosophia ad sacerdotium. Qui vero tibi litteras tradit, sacrorum est minister. Igitur hic tuus est. Amat otium et tranquillitatem, ac nescio quomodo cum didicisset montem esse Deo consecratum propter solitudinem otio convenientem, ad illum proficiscitur. Sed obstat egestas et egestatis machinæ, quas poteris reprimere, si mandaveris sacerdotibus qui sunt in media regione, ut ad montem usque hominem alant et conservent.

XXII. Diodoro scholastico.

Si bellum nos multa invicem conferre et colloqui iubet, pax autem silentium infert, solum hoc bellum est præstantius pace. Quid enim iucundius quam una jocos ac nugas agere? Solvamus igitur aut pacem aut silentium. Ne enim amicos, ne oratores taciturnos sol adspiciat.

κγ'. Ἐπιφανίῳ σοφιστῇ.

Εἰς κάλλος ζῆν ἢ γράφειν μεμελέτηκον ᾧ δεδωκάμεν τὴν ἐπιστολήν. δύναται δὲ καὶ εὐδαιμονοῦσαν οἰκίαν τῷ κεκτημένῳ διασώζειν καλῶς. πόσοι γοῦν τοῦ βίου κοινωνῶν ἔχειν ἐβούλοντο, ὃ δὲ τῆς πατρίδος μᾶλλον ἢ περιουσίας ἔραβ. πολλὰς δὲ πόλεις καταμαθῶν οἶά τις Ὀδυσσεὺς ὡς διμᾶς οἶα πρὸς Ἀλκίνοον ἀφίχεται. καὶ ὃ μὲν ὑμῖν διηγῆσεται τὴν πλάνην οἷον ἐκεῖνος ἐκείνῳ, ὑμεῖς δὲ καταλύσαντες τὴν πλάνην οἴκαδε διασώσατε, ὡσπερ ἐκεῖνος ἐκεῖνον. μὴ γὰρ διαμάρτοι τῆς δόξης δι' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς καταφυγῶν.

κδ'. Μαρριανῷ.

Φιλεῖν ἐκέλευες, ἐγὼ δὲ καὶ αἰτεῖν ἄρχομαι. ἡδίκηται γὰρ ᾧ δεδωκάμεν τὴν ἐπιστολήν. κατέβαινον ἐπὶ φοινίκων ὠνῶν φέρων χρυσίον τὴν τῶν φοινίκων τιμὴν· ἀλλ' ὧ τῆς τύχης, οὐδὲ πενίαν ἄνευ κινδύων ἔστιν ἀμύνεσθαι. ὃ μὲν γὰρ ἤλαυνεν ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἐποχοῦμενος, τῶν δὲ φίλων ὑποκρινομένων βαρβάρων οἱ ληστρικώτατοι προσπεσόντες παύουσί τε καὶ στρεβλοῦσι καὶ γυμνῶν τὸ ξίφος ἐπανατεινάντες ἀποσφάττειν βίως ἠπειλοῦν, τέλος δὲ τὸ χρυσίον λαβόντες ἐκέλευον χάριν εἶδέναι ὅτι τὴν τύχην οὐ τὸν βίον μετήλλαξε. Δίκη δ' ὑπὸστερος οὐσα τῶν ἡδικηκῶτων ἐνίοις συλλαμβάνει. ἤκουσεν ὁ στρατηγός· ἐχάλεπαινε μισῶν αἰεὶ τοὺς κλέπτας μᾶλλον ἢ τοὺς φανερώς πολεμίους, καὶ μάλα γε εἰκότως τοὺς μὲν γὰρ ἔστι πόρρωθεν φυλάττεσθαι, οἱ δὲ τοῖς φίλοις ἐξ ἄφαντος ἐπιπίθενται. καὶ προσέταττεν ἐπανορθοῦσθαι τοῦ πένητος τὴν ἀπορίαν καὶ ἀγαλαμβάνειν ὅσων ἀφῆρηται. ὃ μὲν προσέταττεν ὁ στρατηγός, ὃ δ' ἀπορος ἔτι τὴν πενίαν ὀδύρεται. ἀλλὰ στήσατε τοῖς μὲν τὴν ληστείαν, τῷ δὲ τὴν ἀπορίαν. προσφθέγγομαι τὸν μεγαλοπεπεσάτοιν καὶ θεοφιλέστατον στρατηγόν.

κε'. Ἰουλιανῷ ἀρχιτέκτονι.

Τοῦ Ἀλκίνοου τὸν κῆπον οἶμαι κεκτήσθαι διὰ τὴν καλὴν μηχανήν, ἣν σὺ μὲν ἐξεύρες, ἐποίησε δὲ ὁ τέκτων. ἐγὼ δὲ γράψω τῷ λόγῳ· ἤδιστον γὰρ τὸ θέαμα. δύο μὲν οἱ μέγιστοι κύκλοι σάνισι καὶ γόμφοις συναπτόμενοι, ὥστε ἕνα τοῖς ἐξῶθεν θεωμένοις δοκεῖν εἶναι. ἐπὶ δὲ τῷ καταστρώματι πεδίον ἐνδοθεν ἐκτρέχει περὶ τὸν αὐτὸν τόπον μακρὸν τινα δρόμον· ὃ δὲ κύκλος συμπαραθεῖ καὶ τοσοῦτον ἀκολουθεῖ, ὅσον τὸ πεδίον βούλεται. ὃ δὲ ἄζων, περὶ δὲ ὃ μέγιστος κύκλος αὐτοῦ μόνον στρέφεται, καὶ συγινεῖ μικρὸν ἔτερον κύκλον τὸν ἐπὶ τῷ φρέατι. ἐπὶ τούτῳ τὰ σχοινία καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίκεινται κατὰ μέρος συνδεδεμένοι. ἀλλ' ὀξυτάτη μὲν ἡ κίνησις, τοῦ δὲ μικροῦ κύκλου τὸ μέσον στενογορία, ὥστε μόνον τὰς ἀπαρχὰς τῆς ἐκροῆς ὑποδέχεσθαι. τὸ δὲ πλεόν τοῦ ὕδατος ἐπὶ τὸ φρέαρ ἐκχεόμενον βαδίως αὐθις καταδουβῆν

XXIII. Epiphanio sophistæ.

Eleganter vivendi et scribendi rationem didicit cui tradidimus hanc epistolam. Potest etiam domum locupletem patrifamilias recte gubernare et custodire. Multi igitur vitæ socium eum adsciscere cupiebant. At ille patriæ magis quam opum desiderio tenetur. Multis urbibus perlustratis et cognitiss, tanquam Ulives quispiam ad vos quasi Alcinoium iter suscepit. Et hic vobis narrabit suam peregrinationem atque errorem quemadmodum ille illi. Vos autem finem imponentes errori domum deducite, quemadmodum illum ille. Ne enim fallat eum opinio, quæ mea opera sibi apud vos perfugium speravit fore.

XXIV. Marciano.

Amare iubebas, ego vero etiam petere incipio. Hic enim, cui dedimus perferendam epistolam, iniuria affectus est. Descendit emptum caricas ferens aurum pro caricarum pretio. Sed o fortuna, ne paupertatem quidem sine periculis licet propulsare. Ille equitabat bona spe vectus. Ex barbaris vero, qui amicitiam præ se ferunt, latrones inhumanissimi incidentes plagis afficiunt et tormentis cruciant, ac strictum gladium intendentes mortem omnino minati sunt. Postremo pecunias ereptis gratiam habere nuserunt, quod fortunam tantum non etiam vitam amisisset. Dice autem volucris et alata quosdam ex auctoribus iniuriæ comprehendit. Audiit prætor. Indignabatur semper maiori odio fures prosequens quam hostes manifestos, et quidem merito. Hi enim procul venientes cavere possunt, illi vero amicos ex insidiis aggrediuntur, ac iussit ut pauperi damnum sarciretur ac tantum reciperet quantum ereptum esset. Ac prætor quidem sic imperavit, at pauper adhuc egestatem luget. Sed illis latrociniandi consuetudinem finite, huic egestatem. Saluto magnificentissimum et sanctissimum prætorem.

XXV. Juliano architecto.

Alcinoi hortum credo me possidere propter exiniam machinam, quam tu invenisti, faber perfecit. Ego vero describam oratione. Suavissimum enim spectaculum. Duo maximi orbis tabulis et clavis sunt coniuncti, ut extrinsecus unus idemque esse videantur. In tabulato vero intrinsecus excurrit planities circa eundem locum longo quodam cursu. Axis autem, circa quem maximus orbis in vestigio hærens vertitur, simul movet alterum orbem parvum, qui est ad puteum. Huic funes et choes impositi sunt vicissim connexi. At celerrima est agitatio. Parvi orbis medium angustum spatium continet, ut solum primitias efluxionis accipiat. Maior vero aquæ pars in puteum effusa, facile rursus defluxa

μόλις ἀνάγεται. τουτί μὲν οὖν ἐπανορθώσασθαι δεῖ, τῷ δὲ τὴν ἔρχη ἐξευρόντι οὐ χαλεπὸν τὸ τέλος γίνε-
ται. μὴ γὰρ περιίδωμεν οὕτω καλὸν θέαμα τῆς ἐτέρου
σοφίας δεόμενον, μὴ ταυτὸν πάθωμεν ὡς περ ἂν εἴ τις
ζωγράφος τὴν Ἑλένην εἰς κάλλος γράφων τῆς κεφαλῆς
ἐπιλάθοιτο.

magno negotio vix reducitur. Hoc igitur corrigendum
est. Qui autem principium invenit, ei finis non est
difficilis. Ne enim patiamur tam egregium spectaculum
alterius indigere sapientia, ne idem nobis accidat, ac si
pictor quispiam Helenam pulcherrime pingens capitis
obliviscatur.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ÆSCHINIS ORATORIS EPISTOLÆ.

α'. Φιλοκράτει.

Λύσαντες ἐκ Μουνυχίας ἑσπέρας λαμπρῶ σφόδρα Σκίρωνι περὶ μέσσην ἡμέραν κατήχθημεν εἰς Κορησσὸν τὴν Κεῖων. καθίσαντες δὲ ἡμέρας ἑννέα (καὶ γὰρ ἦν ἄνεμος ἑναντίος), εἶτα ἑσπέρας λύσαντες ἅμα τῆ ἔω εἰς Δῆλον ἤλθομεν. (2) Δῆλιοι δὲ ἐνόσουν λοιμώδη τινὰ νόσον. τὰ μὲν πρόσωπα ἐπίμπαντο λεύκης καὶ τὰς τρίχας λευκοὶ ἐγίνοντο, ὁ δὲ πρᾶχλος καὶ τὰ στέρνα ἀνώθει· πυρετοὶ δ' οὐκ ἐγίνοντο οὐδὲ ἀγγιδόνες μεγάλαι, οὐδὲ τὰ κάτω μέρη παρήλλαττον οὐδέν τι. ταῦτα δ' ἐπέβαινον κατὰ μῆνην Ἀπόλλωνος αὐτοῖς συμβεβηκέναι, ταφέντος ἂν τῆ νήσω τιδὸς τῶν ἐπιφανῶν, οὐ πρότερον εἰωθός· ἐκ τούτου προσβαλεῖν αὐτοῖς τὸν θεὸν τὴν νόσον ταύτην ὑπελάμβανον. (3) ἡμεῖς δὲ ὥσπερ εἰς τι ἔθνος ἀλλόφυλον ἢ νῆσον ἐν τῇ ἔξω θαλάσῃ ἀριγμένοι καὶ ἰδόντες ἐξαίρτης ποικίλους ἀνθρώπους, νυκτὸς ἔτι ἀποφεύγοντες ὀχρόμεθα, πυθανόμενοι ἀλλήλων κατὰ τὸν πόρον εἰ τὸ χροῖμα ἔχει ἕκαστος ὅσον ἐκόμιζεν οἰκοθεν καὶ τὰς τρίχας. ζῆλη δὲ καὶ ἄνεμος ἐξώστης ἐμπεσὼν ἀπήνεγκεν ἡμᾶς ὑπὲρ Κρήτην πλησίον Ψαμαθοῦντος. (4) ὡς δὲ ἐν συνόπτῳ ἦμεν ἤδη, ἀντιπνέει πνεῦμα Λιβυκόν. εἶτα πνεύσαντος ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου πάλιν πέντε νύκτας ἐν θαλάττῃ ἐφερόμεθα, ἐν αἷς προσέσχομεν Ἀθρώνη, ἵνα μάθωμεν μὴ πολυπραγμασεῖν εἰ τὴν ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι κατὰ τοὺς νόμους ἢ μὴ στεφανοῦται. κακείθεν τέτταρσιν ἡμέραις ἀφικόμεθα εἰς ἐπίνειόν τι τῆς Ροδίας, ὅπου νοσησαί μοι συνέθη τὴν περὶ τὸ ἄσθμα νόσον. (5) ὡς δὲ ἐπιμείναντος αὐτόθι οὐκ ἐνεδίδου ἡ νόσος, διέπλευσα εἰς Ῥόδον, καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς εὐμενῶς ὁ τόπος· εὐθὺς γὰρ ὡς ἀφικόμην, πολλὴ βράων ἐγενόμην. καὶ ταυτὶ μὲν ἐρομέν σοι τῶς ἐπιστέλλειν· τὰ δ' ἄλλα ὡς ἂν ἕκαστα συμβαίη, δηλώσομεν. εὐτύχει, καὶ μὴ πολιτεύου μηδὲ πρόσκρουε μήτε τοῖς πλέον σου μήτε τοῖς ἑλαττον δυναμένοις.

β'. Κτησιφῶντι.

Ἐπέστειλεν ἡμῖν Νικοστράτος ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος ὡς ἐπηρεάζεις μὲν εἰς αὐτὸν οὐ μετρίως, ἐμοὶ δὲ ὄνειδίζεις τὴν διὰ σέ μοι συμβῆσαν συμφορὰν. ἐγὼ δὲ θαυμάζω τί παθὼν ἐξιοῦσι μὲν οἰκοθεν ἡμῖν τσαυτα διελέχθης ὥστε πεισθῆναι με μηδὲν ὄν διελέχθης πε-

I. Philocrati.

Cum ex Munychia vesperi solvissemus, circa meridiem serenissimo Scirone flante, ad Coressum, Ceiorum oppidum, appulimus. Ibi novem dies ob adversum ventum desedimus: post rursus profecti sub auroram, Delum pervenimus. (2) Sed Delii pestilenti quodam morbo laborabant. Nam facies eorum albugine opplebantur, capilli etiam candescebant; collum autem et pectus intumescibat. Cæterum nulla febris accedebat, neque etiam dolores magni, neque partes corporis inferiores quidquam mutabantur. Hæc audierant ex Apollinis ira sibi accidisse, quod vir quidam illustris contra morem veterem in insula sepultus esset. Ea igitur de causa deum sibi morbum illum immittere putabant. (3) Nos autem quasi ad gentem aliquam peregrinam aut in exteri maris insulam pervenissemus et subito varium hominum colorem vidissemus, noctu aufuginus. alius alium inter navigandum sciscitantes, utrum eum colorem et capillum quem domo quisque attulisset retineret. Sed tempestas exorta et ventus impetuosis nos supra Cretam prope Psamathuntem abstulit: (4) quem locum cum iam in conspectu haberemus, restat ventus Libycus. Deinde cum septentrio nobis spiraret, rursus ferebamur quinque noctes in mari versati, quibus Athronæ appulimus, ut disceremus non curare, si quis in sua patria sive secundum sive contra leges corona donaretur. Atque inde quatuor diebus in navale quoddam Rhodium pervenimus, ubi in morbum et difficultatem spirandi incidi. (5) Quo in loco dum manebam, cum morbus nihil levaretur, Rhodum traieci, ac placide nos urbs excepit. Statim enim ut eo transieram, multo melius habere cœpi. Atque hæc hactenus habuimus, quæ tibi scriberemus: cætera porro uti quæque acciderint significabimus. Felix sis, et caveas velim, ne quem te vel potentiorum vel imbecilliorum offendas.

II. Ctesiphonti.

Scripsit nobis Nicostratus, avunculus noster, te cum sibi non medioeriter insultare tum mihi exprobrare quam propter te accepi calamitatem. Ego vero miror quid tibi acciderit, ut nobiscum domo egressis tam multa colloqueris, ut crederem, te nihil eorum quæ dixisses

πλάσθαι σε μηδ' ἄλλως φρονεῖν, βλέποντα πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἐμὴν συμφορὰν, ἣν οὐκ ἀπεικὸς εἶναι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐλεεῖν ὑπελάμβανον, ἔπειτα δὲ εἰς τὸ σκυθρωπὴν σου καὶ ὄμοιον δεδακρυμένῳ· (2) ὅστ' ἔγωγε καὶ ἐπέσκηψα ἐνίοις τῶν προσηκόντων ἡμῖν, εἴ του δέοιτο, προσιῆναι σοι, καὶ μηδενὸς ὑστερήσειν ὑπεσγόμεν ἑαυτοῖς, καὶ αὐτὸς δὲ ἐπέσειλα περὶ ὧν ἐχρημάτιζον Ἀθηνησὶ μοι γενέσθαι πολλάκις. νῦν δ' οὐδὲν ἐμποδῶν ἔτι οὖσιν ἡμῖν οὐδὲ διογλοῦσί σοι οὐδ' ἄλλῃ τινὶ Ἀθηναίων ἐπηρεάζεις, καὶ οὐτε εἰς τὴν τύχην ἀποβλέπεις οὐτε εἰς ἄλλο τι τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ἐπαγωνίζῃ ἔτι καὶ ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος καὶ ἀπεστερημένοις ἐπιτιμιῆς καὶ πόλεως καὶ πολιτῶν καὶ φίλων. (3) καὶ ὅσα μὲν εἰς ἐμὲ ἀπόντα ἐβλασφημῆσαι, σὸι μὲν ἴσως φέροι ἂν τινα καὶ φρόνον καὶ μῖσος, ὡς περ ἂν εἴ τινα τῶν τεθνεώτων ἐπιβάλλοιο βλασφημεῖν, ἐν οὗτω χρηστῇ τε καὶ φιλανθρωπῶι πόλει· ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν διὰ ταῦτα φαυλότερος νομισθεῖην, ἀπὼν ὑπὸ σοῦ λοιδορούμενος, ἀτυγέστερος μέντοι καὶ ἐλεινότερος ἴσως, φανείς ποτὲ μὲν οὐδενὸς ἦττων, (4) νῦν δὲ οὐδεμίαν ὑπὲρ αὐτοῦ φωνὴν ἐκπέμπειν ἀλλ' οὐδὲ ἀκούειν λοιδορούμενος δύνάμην. τὸ δὲ γέροντα ἐπιεικῆ ὑβρίζεσθαι μηδεμίαν ἑλπίδα ἔτι ἔχοντα τοῦ δυνήσεσθαι ποτε ἀμύνασθαι, ὅς γε τὴν σύμπασαν ἑλπίδα ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς ἀκμήν ἔχει τοῖς μηδ' ἔσπυτοὺς σώζειν ἔτι δυναμένοις, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ἔστιν; (5) ἀλλὰ μὴ πρὸς Διός, μὴ σύ γε, ὦ Κτησιφῶν, μηδὲ εἰ τὰ μάλιστα ἡμᾶς ἀνιᾶν ἔτι βούλει καὶ εἰ μὴ πεπλήρωκός σε μηδὲν τῶν ἡμετέρων κακῶν, μίσημα τοῦτο προσθῆς αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισί, οὓς τρέφεις βοηθοῦς ἔσεισθαι δηλονότι τοῦ γήρωος σου προσδοκῶν. καὶ μέμνησο ὅτι οὐδὲ Αἰσχίνης εἰς τοῦτό ποτε ἀρίζεσθαι ἤπεισεν, οὐδ' ἄλλοι πολλοὶ καὶ ἔτι μᾶλλον ἀκμάσαντες ἐν τῇ ἑαυτῶν πόλει καὶ πολλῶι λαμπρότεροι ἐμοῦ τε καὶ σοῦ γεγόμενοι.

γ'.

Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὅσοι φεύγουσιν ἀδίκως, ἡ δέονται τῶν πολιτῶν ἥπως ἐπανεληθῶσιν, ἡ διαμαρτόντες τοῦτου λοιδοροῦσι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ὡς φαύλους αὐτοῖς προσφερομένας· ἐγὼ δὲ ἐπειπερ ἀναξίως ὧν ἐπολιτευσάμην ἠτύχησα καὶ κἀτηγορῶν ἄλλων αὐτὸς ἐάων, ἀχθομαι μὲν ὡς περ εἰκὸς ἔστιν, ἀγανακτῶ δὲ οὐδέν. (2) οὐ γὰρ οὕτως ἔγωγε ἡλίθιος εἰμι ὥστε ἐξ ἧς πόλεως ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ἐξῆλθῃ, καὶ θπου Μιλτιάδης, ὅτι μικρὸν ὄψε εἰ τῷ δημοσίῳ, γέρων ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἀπέθανε, ταύτῃ τῇ πόλει Αἰσχίνην τὸν Ἀτρομήτου φύγοντα ἀγανακτεῖν οἴεσθαι δεῖν, εἴ τι τῶν εἰωθότων Ἀθηνησὶν ἐπαθον. (3) ἀλλ' ἔγωγε καὶ λαμπρὸν εἰκότως μοι νομίσαιμ' ἂν αὐτὸ γενέσθαι τὸ μετ' ἐκείνων ἐν ἀδοξίᾳ παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις καὶ ἀξίως τοῦ ὁμοῖα παθεῖν ἐκείνοις γεγόμενοι.

similasse, intuens primum calamitatem meam, quam non incredibile putabam inimicis etiam esse miserabilem, deinde vultum tuum tristem et pene lachrymabundum. (2) Itaque necessarium nostrorum quibusdam mandavi, si qua te egerent, ut te accederent, eosque quidvis impetraturos esse promisi eis, atque ipse etiam sæpe ad te scripsi iis de rebus quas Athenis consequi cupiebam. Nunc vero nobis, qui tibi iam impedimento non sumus, qui nec tibi nec cuiquam Atheniensium obturbamus, insultas nulli vel fortunæ vel ullius humanitatis habita ratione: atque post victoriam certamen renovas contra nos, qui et patria excidimus et dignitate privati sumus et civitate et civibus et amicis. (3) Ac quæ in me absentem convicia dicis, ea probabile est tibi quidem aliquid et invidia et odii paritura, non secus ac si mortuum aliquem insectareris in urbe adeo leni et humana: ego vero propterea nihilo deterior existimabor, qui absens a te male audiam. Calamitosior quidem et miserabilior haberi queam, ut qui olim nihilo vobis inferior fuerim, (4) nunc autem nullam pro me vocem edere ac ne audire quidem possim conviciatam senem moderatum exagitare, qui nullam ultionis spem habet, ut qui spem omnem in nobis ipsis adhuc habeat, qui cum ne ipsi quidem amplius conservare possimus, nonne turpe est? (5) Ne feceris, obsecro te, ne feceris, Ctesiphon, neque si maxime nobis molestus esse studes neque ullis malis nostris satiatum es, isto piaculo te liberescis tuos obstrinxeris, quæ ea spe alio, ut senectutis tue inbecillitas in eorum presidio conquescat. Memento potius, ne Æschinem quidem huc se redactum iri unquam putasse, nec multos alios, qui maiorem etiam in sua patria auctoritatem habuerunt et splendore me ac te superarunt.

III.

Omnes alii qui per iniuriam exulant, aut reditum a civibus precantur aut frustrati eo patriæ maledicunt, ut quæ inique secum egerit. Ego vero postquam in calamitatem actis in republica meis indignam incidi et dum alios accuso, ipse sum condemnatus: moleste fero equidem, uti par est, sed nihil prorsus succenseo. (2) Neque enim adeo vecors sum, ut ex qua urbe Themistocles, qui Græciæ libertatem asseruit, pulsus est, atque ubi Miltiades ob exiguum debitum in carcere mortuus est, ei urbi Æschines Atrometi filius exulans succensendum esse arbitretur, si quid sibi Athenis usitatum acciderit. Imo potius ego hoc iure præclarum duco, me cum illis in ignominia esse et dignum habitum qui similem cum eis fortunam experirer.

δ'.

Ἐτεῖ δοκεῖ σοι πυνθάνεσθαι περὶ Κλεοκράτους ὅστις ἔστιν ὁ Κλεοκράτης, ἀκούε· παύση γὰρ οὐ πρόϊκα πολυπραγμονῶν, οὐδ' ἄπει πρὶν μακρᾶς ἀκούσαι διηγήσεως. τὸ μὲν γὰρ γένος ἔστιν ἀπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων οὐκ ἐν ἀφανισταῖσι, Ἀρίφρωνα τὸν ἐκ Δαμαγήτου εἶ που πυνθάνοιο, ὃν καὶ ὁ μέγας αἶρει Πίνδαρος. (2) ἀλλ' ὅπως μὴ γέλωτα ὀφλισκάνης ζητῶν ὅστις ἔστιν ὁ Πίνδαρος. τοῦτι μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι καὶ παρὰ Μαντίᾳ τῶ γραμματιστῆ ἅμα ἐμοί ποτε ἔμαθες τὸ γράμμα· καὶ εἰ μηδενὸς ἔτι τῶν παρὰ Μαντίᾳ μνημονεύεις, ἐν γούν ταῖς ἐκκλησίαις Μελανώπου ἐκάστοτε ἀκούεις λέγοντος « ὦ ταῖ λιπαράι καὶ αἰδίμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἄθῃναι, » (3) καὶ ὅτι Πινδάρου τοῦ Θεβαίου τοῦτο τὸ ἔπος ἔστι λέγοντος, καὶ ὅτι ἐξημῶσαν αὐτὸν Θεβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα τὸ ἔπος, οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι διπλῆν αὐτῶ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν μετὰ τοῦ καὶ εἰκόνη γολκῆ τιμησαι· καὶ ἦν αὐτῆ καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι, πρὸ τῆς βασιλείου στοᾶς, καθήμενος ἐν ἐνθύματι καὶ λύρα ὁ Πίνδαρος, διάδημα ἔχων καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνεπτυγμένον βιβλίον. οὗτος δὲ ὁ Πίνδαρος Δαμαγήτων ἄδει ἐκείνων, εἰς ὃν ἀνατείνει τὸ Κλεοκράτους γένος. λέγει δέ που ὁ αὐτὸς Πίνδαρος καὶ τὰ περὶ τοῦ Διαγορείου· καὶ τὰ περὶ τὴν πρεσβυτίην, ἧς τὸ μακρῶν αὐτοῦ γένος ἄπτεται. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ἤδειν ποιητῶν ὑπέρφρονα ὄντα σε καὶ τὰ ἀγοραῖα ταῦτα τὰ ἀπολέσαντα ἡμᾶς ἐπιτηδεύματα μᾶλλον περιέποντα, κἂν ἀπογρῆν ὑπελάμβανόν σε ὑπομῆσαι μόνον τὰ περὶ τοῦ Διαγορείου εἰπὼν ἔπη Πινδάρου· νῦν δὲ οἶδα ὅτι μάτην σοι ταύτην τὴν λύραν λέξομεν. (5) δοκεῖ οὖν μοι ἀνάγκη εἶναι διηγήσασθαι σοι τὸ διηγήμα τούτου· ἄξιον γὰρ ἀκούσαι, εἰ καὶ μὴ προσήκον Κλεοκράτει. λέγεται γὰρ γυνὴ ποτε πρεσβυτίης Ὀλυμπίᾳσι παρελθούσα εἰς τὸ στάδιον ἐστάσκει τε ἅμα τοῖς ἀνδράσι καὶ θεᾶσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους, ἐπιστάντων δὲ αὐτῆ τῶν Ἑλλανοδικῶν ὅτι ἐτόλμησε παρελθεῖν εἰς τὸ στάδιον, ἀποκρίνασθαι « τίμη γὰρ ἄλλη γυναικὶ τοῦτο ὀέδωκε καυχῆσασθαι οὕτως ὁ θεός, ὅτι καὶ πατέρα καὶ τρεῖς ἀδελφούς Ὀλυμπιονίκας ἔχει καὶ υἱὸν ἐπ' Ὀλύμπια ἄγει; » (6) ταύτης οὖν τῆς πρεσβυτίδος καὶ τούτου τοῦ γένους ἀπορρώξ ἔστιν ὁ Κλεοκράτης, ὡς ἔστι παντὸς μᾶλλον ἢ αὐτοῦ πυθέσθαι. καὶ πλείω μὲν οὐ βούλομαι λέγειν, μὴ οὐ μνηῦσαι σοι ὅπερ ἤξιώσας, ὅστις ἔστιν ὁ Κλεοκράτης, βούλεσθαι μόνον ἀλλὰ καὶ ἐγκωμιασάμεναι αὐτόν, ὡσπερ καὶ Θρασύμαχος τὸν ξένον, συντετάχθαι καὶ ἀποτίνειν ταύτην τὴν χάριν τοῦ λαμπρῶς ἐστῆσθαι δοκῶ. τοσοῦτον μόντοι εἴποιμ' ἂν, ὅτι ἡ πρεσβυτίς ἐκείνη, εἰ τοῦτον ἐγνωκεῖ τὸν Κλεοκράτη, πολλὸν ἂν μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἢ ἐπὶ τοῖς πέντε Ὀλυμπιονίκαις ἔσεμνύνετο.

ε'.

Ὁ μὲν Ἰουλιᾶδης, ᾧ μάλιστα' ἐπιποιθεῖς, αὐτε

IV.

Posteaquam percontari tibi libet de Cleocrate, quis sit Cleocrates audi. Desines enim non gratis inquirere, neque abibis, priusquam longam audieris narrationem. Nam genere quidem inter omnes Græciæ viros non est obscurissimo, si de Ariphrone, qui est a Demageto oriundus, perconteris, quem magnus etiam extollit Pindarus. (2) Sed vide ne ridiculus fias, si quæras, quis sit Pindarus. Nam istam litteram te arbitror aliquando una mecum apud Mantiam litteratorem didicisse : et si nihil iam Mantianæ doctrinæ meministi, in concionibus certe Melanopum subinde dicentem audis « beatæ et celebres Græciæ propugnaculum Athenæ », (3) atque addentem, Pindari esse hoc cæmen, ob quod factum a Thebanis muletatus fuerit : maiores autem nostros duplam ei reddidisse muletam, præterquam quod eum aerea statua ornarint, quæ quidem etiam usque ad nostram ætatem ante regiam porticum fuit : Pindarus cum veste et lyra sedens, diadema gerens, et in genibus explicatum libellum habens. (4) Is igitur Pindarus Demagetum illum celebrat, ad quem refertur Cleocratis genus. Mentionem facit etiam idem Pindarus Diagoriorum et aniculæ quam maternum eius genus attingit. Quod nisi compertum haberem, te poetarum esse contemptorem et circumforanea ista studia, quæ nos perdiderunt, magis complecti, satis esse putassem, te admonere tantum Diagoriorum, recitatis Pindari versibus. Nunc scio nos frustra tibi lyram illam recituros. (5) Itaque necessarium mihi videtur, eam tibi rem narrare. Est enim audire operæ pretium, tametsi nihil ad Cleocratem atfinaet. Memoriæ proditum est, senem olim mulierem Olympiæ in stadium progressam et viris astitisse et spectasse certamina. Cum autem hellanodice eam appellassent, cur ausa esset in stadium progredi, respondisse : « cui vero alteri mulieri deus hanc gloriæ prærogativam dedit? nam ego et patrem habeo et tres fratres, qui Olympia vicerunt, et filium ad Olympia duco. » (6) Huius igitur anus et huius stirpis germen est Cleocrates : idque ex omnibus potius quam ex ipso cognosces. Ac plura dicere nolo, ne non solum indicare tibi quod voluisti, quisnam sit Cleocrates, sed et laudationem eius instituisse videar, ut Thrasymachus hospitis sui, et hanc ei referre gratiam pro splendido convivio. Illud tantum dico, si anus illa hunc Cleocratem novisset, magis eo fuisse gloriaturam quam quinque illis Olympiorum victoribus.

V.

Iulides, quo maxime confisus fuisti, neque quam

δε ἀφίγεμεθα εἰς Ῥόδον παρὼν ἔτυχεν, ἀλλὰ περὶ
 Λίνδον ἦν, οὐτ' ἐπανελθὼν εἰς Ῥόδον περιττῶς ἡμέ-
 νισεν ἡμᾶς, ἕξω δὴ τοῦ τὰ κοινὰ ταῦτα προσταΐσαι,
 λέγειν εἴ τινον χρῆζομεν. ὁ δὲ Κλεοκράτης οὐ
 μὰ τοὺς θεοὺς ἐπιστεῖλαι σοι δυναμῆν ἂν αὐτάρκως
 τῆν ὑπερβολὴν τῆς φιλανθρωπίας ὅση κέχρηται περὶ
 ἐμέ. (2) καὶ γὰρ οἰκίαν δημοσίᾳ δοθῆναί μοι παρε-
 σκεύασε καὶ χωρίον ἐν Καμειρῷ, καὶ αὐτὸς δὲ ἐπέμψεν
 ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄφθονα, οὐκ ἐμοὶ
 μόνον ἀλλὰ καὶ Τεύθραντι καὶ Ὀπλιστίᾳ, τὰ μὲν
 ἄλλα εἰ καὶ φαυλότερα τῶν Ἀθήνησιν, ὥσπερ ἔλαιον
 καὶ μέλι, ἀλλ' ὅτων παρόντων οὐδὲν ἂν τῶν ἐκείθεν
 δεηθῆίμεν, οἶνον γε μὴν καὶ πολὺ ἀμείνω τοῦ παρ'
 ὑμῖν, καὶ ἐκ στροβίλου ἄμα καὶ ἀλευρών καὶ ἀρωμάτων
 πεποιημένα ἐν τύποις τραγήματα, ὧν καὶ πέπομά
 σοι. (3) ταῦτα δὴ ἡμῖν ἐπέμψε, καὶ πυρῶν μεδίμνους,
 ὅσους ἐγὼ μεδίμνους οὐ γ' ὅπως ἑμαυτὸν ἀλλὰ καὶ πάντας
 Κορωκίους διαρακῆν ἂν ἐδύναμην· καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα
 πρὸς τούτοις, ἃ γράφειν αἰσχύνομαι, ἵνα μὴ τινα δη-
 λῶν ἔμην μικρολογίαν δοῶ. τὸ μὲν γὰρ τὰ μικρὰ
 πάνυ ὑπερασπάζεσθαι μικρολογίᾳς μὲν τινος εἰναι
 φημι καὶ ἀπειροκαλίᾳς, φιλοφρονημάτων δὲ καὶ μι-
 κρῶν πάνυ ἔγωγε ἠττάσθαι ἠμολογῶ. (4) παρέχει δὲ
 ἡμῖν καὶ ἄλλα καλλίω, σῶν τε ἀγρίων καὶ δορκάδων
 τῶν πέραθεν ἀπολαύσματα. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν
 σύνοσιν ὀσημέραι, καὶ μεταδίδωσι τῆς αὐτοῦ σοφίας,
 ἣ σοφώτερα ἢ καθ' ἡμᾶς ἐστίν. ἃ γὰρ ἐγὼ παθὼν
 ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν παθεῖν φυλάττεται, σοφία καὶ
 οὐ γ' ὥσπερ οἱ ἄφρονες πείρα διδασκόμενος· οὐ γὰρ
 πολιτεύεται. (5) καὶ ὅσον γ' ἐπὶ Κλεοκράτῃ, οὐδεμιᾶς
 πόλεως ἄλλης οὐδὲ ἀνθρώπων ἐπιθυμῶν, ἀλλὰ καὶ
 σφόδρα ἀσμενίζω τῇ συμφορᾷ, καὶ ἀρχὴ δοκεῖ μοι
 τοῦ βίου ἢ ἀπαλλαγῆ τῆς αὐτοῦ πολιτείας. καὶ
 οὕτω μὲν ὑπεραγαπῶ τὰ παρόντα, καὶ ἕπερ φασὶ
 Σοφοκλέα ἤδη γέροντα ὑπὲρ ἄλλης ἡδονῆς εἰπεῖν,
 ὥσπερ κυνὸς λυττώσης ἀπηλλάχθαι ποτὲ τῆς τοῦ πο-
 λιτεύεσθαι ἡδονῆς δοκῶ, καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἐπιπρατῆ,
 τρισευδαίμων ἔγωγε ἑμαυτῷ τῆς φυγῆς ἢν φεύγω φαί-
 νομαι. (6) ὅταν δ' αὖ πάλιν ὑπέλθῃ με λογισμὸς τε καὶ
 μνήμη τῶν αὐτοῦ, οὐ γ' ἐταίρων μόνον ἀλλὰ καὶ συγ-
 γενῶν καὶ ἐκκλησίας καὶ Κολλυτιῶν, ἐν ᾧ πέντε καὶ
 τεσσαράκοντα ἔτη ἦκησα, καὶ τοῦ Ἀλῆσι χωρίου καὶ
 τῶν ἐκεῖ μοι μετὰ σοῦ καὶ Φιλίνου διατριβῶν γενομέ-
 νων, μεταρρεῖ ἅπαν τὸ αἷμα ἄλλοσε ποι τῶν σπλάγ-
 γων πάλιν, καὶ μοι δήποτε καὶ λαιδορῆται, αἷς ἐλοι-
 δορούμεν ὑπὸ Δημοσθένους, ἤδιστα δοκοῦσι, καὶ
 σκώμματα, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἕξω Κτησιφῶντος ἐγέλασε
 πόποτε. (7) ἀλλὰ γὰρ ἄλις μὲν ἡμῖν ἄκρῶν, σὺ δ'
 εὐτυχοῖς, καὶ μὴ μόνον πολιτείαν ἄσασαν, ἀλλὰ καὶ
 Λεπτινήν φεύγε, ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἔχει φιλαπεχθημόνως,
 καὶ ὅτι τὰλλα τοιοῦτός ἐστιν, ὅτου περιεῖναι μὲν μη-
 δενὸς λαμπρότερον, ἠττάσθαι δὲ ἀδοξότατον. καὶ
 μάλιστα μὲν παραινῶ, φεύγε τὰς μετ' αὐτοῦ διατρι-
 βάς· εἰ δ' αὖ συνέλθοις ἐκ τύχης καὶ καθ' ἡμῶν λέγοι

Rhodum venissemus, adfuit, sed Lindi fuit : neque Rho-
 dum reversus, admodum nos humaniter accepit, nisi
 quod vulgaria ista nuntuari iussit, si qua re egerimus.
 Cleocrates autem quam insigni erga nos usus sit huma-
 nitate, ita me Deus amet, scribendo satis consequi non
 possum. (2) Effecit enim ut ædes mihi publice darentur
 et fundus Camiri. Atque ipse etiam misit nobis commeat-
 um qui vel in annum sufficiat ; non mihi tantum, sed et
 Teuthranti et Hoplistiæ. Qui quidem etsi minus lautus
 sit quam Atticus, veluti mel et oleum, talis tamen est,
 ut hoc instructi illum non requiramus. Vinum autem
 vestrati multo præstantius, et bellaria confecta ex nuce
 pinea, farina et aromatis, de quibus etiam tibi aliquid
 misit. (3) Hæc nobis misit, et tot frumenti medimnos, unde
 non me tantum, sed omnes etiam Cothocidas sustentare
 possim. Ac multa etiam alia præterea, quæ scribere
 pudet, ne minuta quædam consecrari videar. Tametsi
 enim res perexiguas maximi facere pusillitatis cuiusdam
 et inscitie esse puto, tamen vel tenuissimis humanitatis
 officiis me devinciri fateor. (4) Suppeditat nobis etiam
 exoticorum aprorum et caprearum delicias. Præterea et
 ipse quotidie nobiscum est suaque nos impertit sapientia,
 quæ nostram præcellit. Nam quæ ego accepto malo di-
 dici, ea ille antequam accipiat malum sua sapientia præ-
 cavet, et non ut recordes experientia magistra ; neque
 enim capessit rempublicam. (5) Ac quantum ad Cleocra-
 tem atinet, nullam aliam civitatem, homines alios nullos
 desidero, sed admodum mihi placet mea calamitas, ac
 vitæ principium videtur Atheniensis reipublicæ effugium :
 et hoc statu usque adeo delector ut (id quod Sophoclem
 iam senem de alia quadam voluptate dixisse ferunt) ef-
 ficiat ut voluptate reipublicæ gerendæ tanquam rabioso
 cane liberatus mihi videar. Unde cum ratio dominiatur,
 ter quaterque beatum me iudico ob hoc exilium. (6) Cum
 autem vicissim in mentem venit non tantum amicorum,
 quos istic habeo, sed et cognatorum et concionis et Collyti
 (quo in loco V et XXXX annos habitavi) et Halls prædii
 et colloquiorum, quæ ibi tecum et cum Philino habui-
 mus, sanguis omnis in alium viscerum locum refluit,
 ac mihi aliquando et convicia quæ Demosthenes in me
 dixit, iucundissima videntur, et dicteria, quibus præter
 Ctesiphontem nemo unquam arsisit. (7) Sed modus esto
 lachrymarum nostrarum. Tu vero felix sis, neque omnia
 duntaxat munera publica, sed et Leptinen fugito, quod
 et nobis infensus est et alioqui talis, ut eum vicisse
 nihil splendoris, ab eo superatum esse ignominia pluri-
 mum habeat. Atque in primis moneo, ut eius congressus
 fugias. Sin casu in eum incidideris atque ille in nos

τι, πειρῶ σιωπᾶν, ἂν ἰσχύης, καὶ γελᾶν. (8) ἀλλ' ὁ μὲν δίδωσιν ἀπογρῶσαν δίκην τῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ γέλωτος εἶναι δοκεῖν ἅμα καὶ μίσους ἄξιος σὺ δέ, εἰ μὴ πάνυ φοβῆ τὴν θάλατταν, ἀφίκοιο παρ' ἡμᾶς ποτέ, καὶ παρασχῶν σεαυτὸν ἰδεῖν ἡμῖν ἐπανόους πάλιν.

ς'. Φιλοκράτει.

Ἀρίστων οὗτος, ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολήν, ὁ πρῶτός ἐστιν ἡμᾶς ὑποδεξάμενος ἐν Ῥόδῳ. πέπλευκε δὲ Ἀθήνας κατὰ χρεῖαν κηδεστοῦ γέροντος, ἀργυρίου εἰσπραῶν παρὰ τοῦ τραπέζιτου Χαρμόλα. σκόπει οὖν ὅπως αὐτὸν ὑποδέξῃ φιλοφρόνως· ἐστὶ δὲ κομιδῆ εὐτελής τὴν δίκαιταν καὶ πρέπων ἡμῖν. ὧ καὶ τὰ ἄλλα συμπράξεις, ὡς μάθηθι ὅτι οὐ παντελῶς ἐρημον φίλων ὑπέλαβεν, ἀλλ' ἐστὶν ἐτι τις Ἀθήνησιν Αἰσχυρίων λόγος καὶ μνήμη.

ζ'. Τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ.

Ἐπυθόμεν τὰ ῥηθέντα Μελανόπῳ πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὴν μὲν ὑμετέραν ἀπεδεξάμεν φιλοφροσύναν, Μελανόπῳ δὲ οὐκ ἐπανεθῶν μόνον νομίζω τοῖς βεβιωμένοις αὐτῷ πρέπουσαν ἀποδώσειν χάριν, ἀλλὰ τυχόν ἐτι καὶ τῆς πατρίδος ἐστερημένος ὅμως ἀρκέσαι πειράσσομαι. (2) ἐγὼ γάρ, ὧ Μελάνωπε, κατὰ μὲν τοὺς νόμους ὁμολογῶ ταῦτα κεργῆσθαι τῇ συμφορῇ, φημί μέντοι βωγῶν ταῦτα τοῖς νόμοις πεπονημένοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ μηδένα στεφανοῦσθαι παρ' αὐτοὺς ἀγωνιζόμενος. ἐμοὶ μὲν οὖν τὸ δεύστυγχεῖναι πολιτευομένῳ κοινόν ἐστι πρὸς Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν λαμπροτάτων ποτὲ ἐν τῇ πόλει γενομένων· (3) σὺ δὲ τὸ μὲν μέγρι γθὲς καὶ πρῶτην θεσμοθετοῦντος ἦδη σοῦ προσεστάναι τὴν μητέρα, τρίς δὲ ἐμπροσθεῖν τὸν πατέρα σου εἰς τὸ δεσποτικόν, σὲ δὲ πρᾶθέντα τρισχιλίων δραχμῶν τὴν ἀμὴν ἠταρηκέναι, τοῖς περὶ Τίμαρχον νόμοις κοινὰ ταῦτ' εἶναι, οὐ τοῖς περὶ Θεμιστοκλέα ἢ Ἀριστείδην τὸν δίκαιον ὑπολαμβάνω. (4) ἀλλὰ Μελανόπῳ μὲν αὐθις, ἐὰν ὑμῖν δοκῇ, διαλέξομαι παρών· ὑμῖν δὲ τῆς μὲν εὐνοίας, ἣν ἀπόντι μοι παρέσχεσθε ἠορῶσύντες δὴ καὶ μὴ θέλοντες ἀκροάσασθαι τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς, πολλὴν χάριν ἔχω, δικαιότερον μέντοι καὶ ἄμεινον ἐμὲ αὐτὸν ἔασαι πρὸς τοὺς λοιδοροῦντας λέγειν, ψηφισαμένους ἂ πολλὰκις πολλοῖς ἤδη ἐψηφίσασθε τὰ μέγιστα ἁμαρτοῦσιν εἰς ὑμᾶς. (5) εἰ δὲ μὴ, τό γε δεύτερον ἂν δεηθείην, ἀνέγχεσθαι πολλὸ μᾶλλον τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς ἢ γαρτίζεσθαι δοκοῦντας, ὅτι τῶν βλασφημιῶν οὐκ ἀκροᾶσθε, μείζω τὴν ὑποψίαν τῶν δυναμένων λέγεσθαι ποιεῖν.

η'.

Σὺ μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀρτίζαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ νόσους καὶ δίκας καὶ πάντα μᾶλλον τοῦ μὴ βούλεσθαι εἰλθεῖν πρὸς ἡμᾶς αἰτίαι· Νικίας δὲ ἀφίκεται

aliquid dixerit, operam dato ut taceas, si potes, et rideas. (8) Verum ille quidem satis graves pœnas dat, ut qui et risu et odio omnium dignus habeatur. Tu vero, nisi mare penitus extimescis, ad nos aliquando venito, factaque nobis tui videndi copia domum revertitor

VI. Philocrati.

Aristo, qui has tibi litteras reddit, primus nos Rhodi excepit, profectus autem est Athenas ob negotium senis cuiusdam affinis sui, pecuniam redacturus a Charmola mensario. Eum igitur humaniter excipias velim. Est autem minime delicatus et nobis dignus. Cui cæteris etiam in rebus operam navabis, ut intelligat, se hominem excepisse amicis non plane destitutum, sed Athenis nomen adhuc aliquod et memoriam Æschinibus exstare.

VII. Senatui et populo

Audivi quæ Melanopus apud vos dixerit, vestramque probavi humanitatem. Melanopo autem me non modo reversum ad vos dignam acta eius vita gratiam relaturum arbitror, sed quamvis patria carens adhuc, tamen ut par sim fortassis, operam dabo. (2) Nam ego, Melanope, secundum leges hac me calamitate esse usum fateor: accidisse mihi tamen hoc leges defendenti atque id agenti, nè quis contra eas corona donaretur. Adversus igitur in gerenda republica casus communis mihi est cum Themistocle et Aristide et multis aliis quorum summus in urbe splendor fuit. (3) Illud autem quod nuper etiam mater tua corpus pretio vulgavit, qui non ita pridem inter sexviros fuisti, et pater tuus ter in carcerem coniectus est, tu autem ter mille drachmis venundatus fletem ætatis tuæ una cum Timarchi gregalibus adolescentibus prostituisti: hæc tibi non iam esse communia cum Themistocle et Aristide iusto existimo. (4) Sed cum vobis aliquando visum fuerit, denuo coram cum Melanopo agam. Nunc autem vobis de benevolentia, quam absenti mihi præstitistis, cum obturbaretis et audire nolletis eos, qui nobis maledicebant, magnam habeo gratiam. Æquius tamen et melius fuerit, meipsum sinere respondere conviciatoribus, iis decretis, quæ sæpe multis iam decrevistis, qui maxima in vos peccata commiserunt. (5) Sin minus, secundo loco vos oratos volo, ut potius maledicos nostros audiatis, quam gratificandi specie conviciatoribus non audiendis gravioris iniuriæ faciatis suspicionem, quam quæ dici verecunde possit.

VIII.

Tu quidem hactenus non pervenisti ad nos, sed morbos et iudicia et quævis potius causaris, quam non veniendi ad nos voluntatem. Nicias vero pridem venit et

πάλαι καὶ Ἀνδρωνίδα. εἰ μὲν οὖν νῦν γε σὺν Φιλίῳ (πυνθάνομαι γὰρ αὐτὸν ἐξίναί) διέγνωκας ἀρικνεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς, τάχα ἂν εἴη σοι ἔτι ἀπολογία καὶ λυθείη ὁ πόλεμος· εἰ δὲ οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ ἐγνωκας ἐξίναί, σὺ μὲν ἐπιστελεῖς διὰ παντὸς ἡμῖν ἀφιζέσθαι, ἐγὼ δὲ ἅπαζ ἀνιάσομαι.

θ.

Περαιωθείς ἐπὶ Φύσῳ, ἡσυχάσας ἐκείνην τὴν ἡμέραν (οὐχ ὑπ' ἀργίας, ἀλλὰ μηχανεῖν ἔδοξεν ἢ περὶ τὸ ἄσθμα νόσος) ὡς τὴν νύκτα ἐνέδωκε καὶ βράων ἐγενόμην, βαδίσας εἰς τὴν Ἄμμον ἐπέιδον τὰ χωρία καὶ μοι ἔδοξε καλὰ μὲν ἄλλως καὶ ποικίλα εἶναι τὰ χωρία· καὶ γὰρ ἐλαιῶν ἦν καὶ πολλὰ φυτὰ καὶ ἄμπελοι συγκαί καὶ σπόριμα πλείστα καὶ νομαὶ καλά· ἐπαύλιον δὲ οὐδὲ μέτριον, ἀλλὰ πάντα ἐρείπια. (2) Ἐδέξατο δ' ἡμᾶς ὁ Μυρωνίδης φιλανθρώπως σφόδρα. τὰ μέντοι χωρία δυοῖν ταλάντοις ἐπριάμην, καὶ νῦν ἐπαύλιον τι μηχανῶμαι τοιοῦτον ὅσον ἂν μηχανώμην· ἐγὼ κεκτημένος βραχέα καὶ μέλλων ὅμως οἰκεῖν ἐνθάδε, μὰ τοὺς θεοὺς οὐχ ἡδέως στερούμενος τῆς ἐμαυτοῦ πόλεως, καὶ μάλιστα τοιαύτης ἐν ἧ δύναιτο ἂν τις ἦσσαν ἀλγεῖν ὑπολαμβάνων οἰκεῖν. ἔρρωσα.

ι.

Ὁ δὲ Κίμων οἶα κατὰ πόλιν ἐκάστην καὶ αἰγιαλὸν ἡμᾶς δέδρακεν, οὐκ ἔθους, οὐ νόμου φειδόμενος οὐδενός· κατὰ θέαν εἰς Ἴλιον ἀφικόμην τῆς τε γῆς καὶ θαλάττης. καὶ ἃ μὲν εἶδον αὐτόθι, γράφειν ἐπεὶ δοκεῖ ἀφθονον εἶχειν τὴν ἕλην, σιωπήσω· δέδοικα γὰρ μὴ ποιητικῆς λαθόμενος φλυαρίας ἀπειροκαλέεσθαι· δόξω τὰ δὲ Κίμωνος ἔργα καὶ τὴν ἀκρασίαν οὐδ' ἂν εἴ μοι δέκα μὲν γλιῦσσαι δέκα δὲ στόματ' εἶεν δυνάμην ἀρκέσαι λέγων. (2) διατριβόντων γὰρ ἡμῶν πολλὰς ἡμέρας ἐν Ἴλίῳ καὶ μὴ πληρουμένων τῆς θέας τῶν τάφων (ἦν δὲ μοι γνώμη μένειν, ἕως ἅπαντα διεξέλω τὰ ἐν τῇ Ἰλιάδι ἔπη πρὸς αὐτοῖς ἐκάστοις ὑπὲρ ὧν τὰ ἔπη ἐστὶ γεγεννημένα) ἐπίπτει ἡμέρα, ἐν ἧ περῶνται τοὺς γάμους οἱ πλείστοι τῶν θυγατέρων, ὅσων ἐπιτρέπει ἢ ὧρα ποιεῖν. ἐγένοντο δὲ συγκαί αἱ γαμουόμεναι. (3) νενόμισται δὲ ἐν τῇ Τρωάδι γῆ τὰς γαμουμένας παρθένοὺς ἐπὶ τὸν Σκάμανδρον ἔρχεσθαι, καὶ λουσαμένας ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἔπος τοῦτο ὡςπερ ἱερὸν τι ἐπιλέγειν « λαβέ μου Σκάμανδρε τὴν παρθένην. » ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις Καλλιρρόῃ ὄνομα παρθένοσ μεγάλη, πατὴρ δὲ οὐ τῶν ἐπιφανῶν, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἦκε λουσομένη. (4) καὶ ἡμεῖς ἅμα τοῖς τε οἰκείοις τῶν γαμουμένων καὶ τοῖς ἄλλοις ὄχλοις πόρρωθεν τὴν ἐορτὴν καὶ τὰ λουτρὰ τῶν παρθένων, ἧ ἡμεῖς τοῖς ἐξωτέρω ὄραν, ἐθεώμεθα. ὁ δὲ καλὸς καγαθὸς Κίμων ἐγκρύπτεται εἰς Ὀάμμον τοῦ Σκαμάνδρου, καὶ στέφει ἑαυτὸν δόναξιν· ἦν δὲ αὐτῷ ὁ γλαδὴ τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ ὁ λόγος ἐξ ἡμέρας ἐπὶ τὴν Καλλιρρόην εὐτρεπέης. (5) λουομένησ δὲ καὶ τὸ εἰωθὸς ἔπος, ὡς μετὰ ταῦτα ἐπυθόμην, λεγούσης

Andronides. Quod si nunc saltem cum Philino (audio enim cum abiturum esse) ad nos proficisci decreveris, fortasse adhuc aliqua tibi defensio relinquetur, bellumque hoc componetur. Sin ne cum illo quidem exire decreveris, tu quidem subinde scribes te venturum, ego vero semel duntaxat moleste feram.

IX.

Cum ad Physcum traicissem, ac diem illum quicvissem non ex ignavia, sed quod spirandi difficultas ingravescere videbatur: ut noctu id malum remisit atque ego melius habere cepi, fundos inspexi. Atque illi quidem mihi pulchri ac varii sunt visi. Nam et olivetum est et multæ arbores et vites erebræ et sata plurima et pascua pulchra; domicilium vero nullum, vel mediocre, sed rudera omnia. (2) Excepit nos Myronides valde humaniter. Fundos igitur duobus talentis comparavi, et nunc tale domicilium molior quale ego re tenui moliri queam, quique hic habitaturus sum, non ita me dii ament æquo animo, civitate mea privatus, presertim tali, in qua si quis se habitaturum existimaret, minus dolere posset.

X.

Cimon in qualibet urbe et littore mera scelera edidit, nullius necessitudinis, nullius legis habita ratione. Ilium perveni spectandæ et terræ et maris causa. Quæ ibi viderim, quoniam uberem suppeditare materiam videntur, scribere supersedebo. Vereor enim ne poeticeis nugis instituendis ineptire videar. Cimonis autem facinora et immodestiam non mihi si centum sint linguæ, ora centum, dicere possim. (2) Nam cum multos Ilii dies moraremur et spectaculo sepulcrorum non satiaremur, mihi que in animo esset manere donec omnes Iliadis versus ad ea contulissem, de quibus illi facti essent: incidit dies qua plerique periclitantur conjugia filiarum, quas lex et ætas nubere sinit. Fuerunt autem complures nupturæ, (3) et moris est in Troiana terra, nupturas virgines ad Scamandrum ire ex eoque lotas verba hæc tanquam sacrum quiddam recitare « cape meam Scamander virginitem. » Inter alias igitur virgo quædam nomine Callirrhoe, proceræ et haud illustri patre nata, ad fluvium venit lavandi gratia. (4) Nos una cum cognatis nupturarum et cæteris turbis eminus festum et lavaçra virginum, quatenus fas nobis externis erat, spectabamus. At bonus iste Cimon se occulit in frutice Scamandri atque arundinibus coronat. Instruxerat nimirum de die strategema illud atque insidias contra Callirrhoen. (5) Cum autem lavaretur, et de more verba illa pronuntiaret, ut posterius cognovi,

« λαβῆ μου Σκάμανδρον τὴν παρθενίαν, » ἐχθρῶν ἐκ τῶν θάμων ὁ Σκάμανδρος Κίμων « ἡδέως, » ἔφη « δέχομαι καὶ λαμβάνω Καλλιρρόην Σκάμανδρος ὢν, καὶ πόλλ' ἀγαθὰ ποιήσω. » ταῦτα ἄμα λέγων καὶ ἀρπάσας τὴν παιδα ἀφανῆς γίνεσθαι. (6) οὐ μὴν τὸ πρᾶγμα ἀφανῆς γίνεσθαι, ἀλλὰ τέτταρσιν ὕστερον ἡμέραις πομπὴ μὲν ἦν Ἀφροδίτης, ἐπόμπευον δὲ αἰνεωστί γεγαμημένοι, καὶ ἡμεῖς τὴν πομπὴν ἐθεώμεθα. ἡ δὲ νύμφη ἰδοῦσα τὸν Κίμωνα, ὡς μηδὲν αὐτῇ κακὸν συνειδότα ἄμα ἐμοὶ θεώμενον, προσεκύνθη καὶ ἀποβλέψασα εἰς τὴν τροφὴν « ὄραξ, » ἔφη « τίθῃ, τὸν Σκάμανδρον, ᾧ τὴν παρθενίαν ἔδωκα; » καὶ ἡ τίθῃ ἀκούσασα ἀνέκραγε, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔκπυστον γίνεσθαι. (7) ὡς δὲ οἰκὰς εἰσέρχονται, καταλαμβάνω τὸν Κίμωνα, καὶ οἶα ἦν εἰκόσ ἐργάζομαι, καλῶν ἀνόσιον καὶ δι' αὐτὸν ἀπολωλέναι λέγων ἡμᾶς. ὁ δὲ οὐδὲν ἔδεισεν, οὐδὲ ἡσχύνθη τοῖς πεπραγμένοις, ἀλλὰ μύθους ἐπεβάλλετο λέγειν μακροῦς, τοὺς ἀπανταγῶθι τρογῶν αἴτια εἰργασμένους καταριθμούμενος. (8) καὶ γὰρ ἐν Μαγνησίᾳ τοῦτο περὶ Μαϊάνδρον τὸν ποταμὸν ἔφη γεγονέναι ὑπὸ τίνος τῶν ἐκεῖ νέων, ἀφ' οὗ καὶ ἔτι σήμερον Ἀτταλον τὸν ἀθλητὴν ὁ πατὴρ « ἔφη « αὐτοῦ οὐχ ἑαυτοῦ υἱὸν ἀλλὰ τοῦ Μαϊάνδρου εἶναι πείθεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν οὕτω πάνυ νομίζει σαρκῶν τε καὶ βώμης εὐ ἔχειν ἐπειδὴν δὲ πολλὰς λαθῶν πληγὰς καὶ ἀπειπαμένους ἐξίη, τὸν ποταμὸν αὐτῷ νεμεσῆσαι λέγει, ὅτι νικῆσας οὐ πατέρα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. οὐκ ἄρ' ἀπορεῖ γε ἠττώμενος προσάσεως. » (9) καὶ περὶ Ἐπίδαμον δ' ὁμοίως πάλιν κατιῶν δὲ ἔφη μουσικὸν ὑπ' εὐθερίας πεπεισθαι ὅτι Ἡρακλέους εἴη τὸ ἐκ μοιχοῦ γεγονὸς αὐτῇ παιδίον. « ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαῖδοποίησάμην, » ἔφη, « ἀπᾶς δὲ διελέθην παιδί ὑπερώρῳ τε ἡδῆ, καὶ λουομένην αὐτὴν μετὰ μίξας γράσας ἰδών. καὶ ἄλλως δ' ἰδοῦμαι » ἔφη « ὡς μὴ παντάπασιν τὰ ἐν Ἰλίῳ τραγικά τε καὶ φοβερά ἦ, παίζειν δεῖν τι καὶ ἡμᾶς καὶ οἷον ἐν κωμωδίαις περὶ τὸν Σκάμανδρον ἐργάσασθαι. » (10) κἀγὼ μὲν ἄλλο οὐδὲν ἢ ὅποι λήξει ἡ τοσαύτη ἀναισχυντία προσμένων, λίθινος ὑπ' ἀπιστίας ἐγεγόνειν. ὁ δὲ ἐχέει καὶ τρίτην Ἀπόλλωνός μοι δοκῶ καὶ Διονύσου μοιχεῖαν ἐπάξειν, ἕως ἰδὼν ἐγὼ ὄγλον προσιόντα τῇ θύρᾳ « τοῦτ' ἐκεῖνο » ἔφη, « καταπρήσοντες ἡμᾶς πάρεσι, » καὶ δι' ὀπισθοδόμου τινὸς εὐθὲως πρὸς Μελανιππίδην φεύγων ὠρόμην, ἐκεῖθεν δὲ ἐσπέρας ἐπὶ θάλατταν. εἶτα πρὸς ξενῶνα ὡστὶ ἀνέμῳ κατήχθημεν, ὃν μηδεὶς ἂν ἄλλως ἢ φεύγων τὸ Κιμώνιον ἄγος ὑπομένειν πλείων. τοιαῦτα μὲν παθῶν δεῖν σοὶ γράφειν ὡς σχετλιάσονται καὶ ἐμοῦ μᾶλλον ὄμην· σὺ δὲ ἂν ἱκανῶς, οἶμαι, γελᾷσεις.

ια'. Τῆ βουλῆ καὶ τῷ ὀμίῳ τῶν Ἀθηναίων.

Τὰ μὲν ἄλλα δεῖν ὑμῖν ἐπιστέλλειν, περὶ ὧν ἐβουλόμην, καὶ πρότερον ὠρόμην· οὐ γὰρ ἀφηρησθῆναι γε τοῦτο ἀπογύσαντα τῶν παρ' ὑμῖν ὑπελάμβανον· συμβουλεύειν δὲ καὶ πολυπραγμονεῖν οὐ μικρὰς ἔμοιγε

« cape meam Scamander virginitatem », prosiuens e fructibus Scamander Cimon « libenter (inquit) accipio et sumo Callirrhoen Scamander, et multa in te conferam beneficia. » Hæc cum diceret simul atque abrupisset puellam, se occultat. (6) Non tamen res etiam occultatur, sed cum quadriduo post pompa esset Veneris et recens nuptæ ei pompæ interessent, nos quoque illam spectabamus. Sponsa autem Cimonem conspicata, ut nullius mali sibi conscium una mecum spectantem, honorem ei præbuit et nutricem intuita « vides (inquit) mea nutrix, Scamandrum, cui virginitatem dedi? » Quo illa audito exclamat, itaque facinus divulgatur. (7) Ut vero domum ingredior, prehendo Cimonem, et ita cum eo ago uti par est, vocans nefarium et dieens per eum periisse nos : is vero nihil ea re perterritus neque verecundatus ob ea que fecerat fabulas narrare cœpit prolaxas, undique eos commoverans, qui cruciatu digna commiserant. (8) Nam et in Magnesia idem circa Mæandrum fluvium, aiebat, esse factum a quodam indigena adolescente, ex quo etiam hodie Attalum pugilem pater, inquit, non suum sed Mæandri esse filium persuasum habet, eaque de causa illum adeo carnosum et robustum esse corpore. Cum vero multis acceptis plagis, viribus destitutus abiret, fluvium ei indignatum ait, quod eum patrem non proclamasset. Cum igitur succumbit, non ei deest excusatio. (9) Et circa Epidamnum rursus eodem modo aiebat musicum præstultitia credidisse, puerum ex adultero natum esse filium Hereulis. Ego vero non procreavi puerum, inquit, sed collocutus semel sum cum puella iam exoleta lavantem cum anicula conspiciatus. Præterea mihi videtur, inquit, ut res Ilienses prorsus terribiles et tragicæ sunt, nobis etiam aliquid esse iocandum et tanquam in comædiis, circa Scamandrum patrandum aliquid. (10) Tum ego nihil aliud nisi quo tandem evaderet tanta impudentia exspectans, lapis pene factus sum : adeo mihi res incredibilis videbatur. Ille vero tertium etiam Apollinis et Bacchi adulterium tentaturus erat scilicet, donec ego vidi turbam ad ianuam accedentem. Tum : Hoc illud est, inquam, combustum nos adveniunt ; et statim per posticum ad Melanippidem confugi, inde vesperi ad mare prorsum versum. Deinde ad hospitium eo vento appulimus, quem nemo navigans toleret, nisi qui Cimonium piaculum fugiat. Talia eum perpessus sim, ea tibi scribenda esse duxi, ut qui gravius etiam quam ego ipse laturus esses. Tu vero, ut arbitror, affatim ridebis.

XI. Senatui et populo Atheniensium.

Aliis de rebus quibusvis jam prius ad vos mihi scribendum esse putabam (neque enim id quoque ei, cui vestram rempublicam calamitas ademisset, ereptum arbitrari) sed dare consilia et negotiis alienis implicari

ἀκρασίας ἔργον ἐφαίνετο εἶναι, δεδωκότι τηλικαύτην δίκην τοῦ πολιτεύεσθαι, πλὴν εἴ τι θεοὶ καλοῦντων ὑμῶν. (2) ἄλλως δὲ μηδὲ ῥῥοδιά τισι τῶν ἐπιτηδείων, οὐχ ὅτι πόλει, συμβουλευεῖν τὰ προσήκοντα ῥόμην ὑμῖν τε εὐρών ἄλλους καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένους τὰ κοινὰ κατέλιπον γὰρ οὐκ ὀλίγους. ἔπει δὲ οἱ μὲν τεθνήσκουσιν, πολλοὶ δὲ ἡτυχήκασιν ὥσπερ ἐγὼ, περιέστηκε δὲ ἡ πόλις εἰς ἐρημίαν τῶν πολιτευομένων, ἀκούω δὲ τοὺς μὲν αὐτῶ παρόντας τοὺς δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν κινεῖν τι τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ἔτοιμος ἦδη τὰ δοκοῦντα τῇ πόλει συμφέρειν, ὡς μόνον ἕξεστί μοι, δι' ἐπιστολῶν λέγειν. (3) εἰ δὲ καὶ νῦν τὰ Μακεδόνων φρονεῖν ἔροῦσί με, καὶ παραπροσθείας πάλιν γράφοντάι τινες ἀπόντα με ἢ προδοσίας τῆς Ἑλλάδος, ἔτοιμος ἦδη καὶ Ῥόδου καὶ γῆς ἀπάσης Ἑλληνίδος πρόσω φεύγειν, ἐὰν βούλωνται, καὶ πρὸς τὸν ἐν Πέρσiais ἀπειμι καὶ Μήδοις βασιλέα. καίτοι τὰ Περσῶν γε καὶ Μήδων οὐδεὶς ἔφη μέποτε φρονεῖν, καὶ πάντων ἥκιστα Δημοσθένους. ἀλλ' οὐδ' ἐκέσθεν παύσομαι γράφων ἂ τῇ πόλει εὐδῶν συμφέρειν, οὐ χαρίζεσθαι μέλλων ὑμῖν, ὥσπερ ἄλλοι τινές, ἀλλ' ἐλευθέρως νοουτεῖν. (4) εὖ γὰρ εἰδέναι χρῆ ὅτι τῶν πολιτευομένων οἱ μᾶλλον ἐπιπλήττειν ἢ χαρίζεσθαι θέλοντες ὑμῖν δοκεῖν, οὗτοι καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὴν λέγουσι, τὴν ὑπὸ προσήκοντι παρηγορίας ἔδδον τοῦ κολακεύειν ἐλόμενοι· καὶ γὰρ αὕτη τίς ἐστὶ τοῦ χαρίζεσθαι πολιταῖς καὶ ἡγεμόσι πολλὴ κακουργοτέρα προαίρεσις· ἢν βαδίζοντές τινες Ἀθήνησι καὶ περιόντος ἔμου παρ' ὑμῖν (οὕτω γὰρ χρῆ λέγειν) καὶ νῦν ὅσον ἐφ' ὑμῖν τεθνεῶτος, αἰτιῶνται μὲν ὑμῶν τὴν ὀλιγοψύχον ὡς οὐκ ἐθελόντων ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος, προτρέπονται δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ὡς δυναμένους. (5) ὑμεῖς δὲ, μετὰ τοῦ δοκεῖν ἀγαθοὶ γεγενῆσθαι, δύνασθαι τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν νομίζεσθαι θέλετε μᾶλλον ἢ μετὰ τοῦ μένειν ὑμῶν τὰς προθυμίας ἐνδείσθαι τῆς ἀνάμεικτος. πυνθάνομαι γὰρ τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου προτρέπειν τινὰς ὑμᾶς καινότερων ἀπτεσθαι πραγμάτων ἐγὼ δὲ βουλομένη ἂν ταῦτα συμβουλευεῖν ὑμῖν μετὰ τοῦ συμφέρειν. (6) οὐ γὰρ ἡγνούσαν μὲν τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ὅτι λαμπρόν ἐστι τὸ τοῖς μὲν βαρβάρους πολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἑλληνας ἐλευθεροῦν, καὶ ταῦτά γε καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν προελομένους· ἀλλ' εἰς μὲν τὸ βούλεσθαι τὰ κράτιστα τὴν γνώμην οὐσαν ἱκανήν, εἰς δὲ τὸ δύνασθαι καὶ τύχης ἀγαθῆς ὑμᾶς δεομένους. (7) προσήκειν οὖν μεμνήσθαι καὶ ὑμᾶς ὑπελάμβανον ὅτι Ἀθηναῖοι μὲν ἐπιστέλλομεν, Ἀθηναῖοις δὲ οὐκ ἐν οἷς Θεμιστοκλῆς ἐπολιτεύεσθαι, ἀλλ' οἱ τὰς μὲν γνώμας καὶ τὰς νοήσεις ἐκείνων οὐ γέροντας εἰσὶ, τὰς μένοιτε πρὸς τοὺς πολέμους ἀφορμὰς οὐχ ὁμοίας ἔχουσιν. ἔπει δότωσαν μὲν τριακοσίας τριήρεις οἱ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἄξια γράφοντες ἡμῖν, δότωσαν δὲ τρισμῦρια τάλαντα ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ ἀπέφθου δισχιλία, δότωσαν δὲ ἀνδρῶν ἐν ἤβῃ τοσοῦτο πλῆθος ἡδὴ γεγενημένων ἐν ἔπλοισι, καὶ μηκέτι συμβουλευέτωσαν (8) (αὐτοὶ

non parvæ incontinentiæ mihi esse videbatur in eo, qui administratæ reipublicæ tam graves dedisset pœnas, nisi cum et res postularet et vos peteretis. (2) Alioqui ne familiarium quidem aliquibus facile esse suadere existimabam, nedum civitati : et vobis esse alios qui reipublicæ dicendo ageudoque consulere possent ; reliqui enim non paucos. Sed quia eorum alii obierunt, multi simili mecum calamitate sunt conflictati, et republica eorum a quibus gubernetur penuria laborat (audio autem quosdam per litteras turbare statum civitatis), iam non recuso, ea quæ mihi e republica esse videntur, qua sola ratione licet, per litteras explicare. (3) Quod si me nunc etiam facere cum Macedonibus dicunt et falsæ legationis aut Græciæ proditæ etiam absentem aliqui accusant, paratus sum ultra et Rhodum et universam Græciam fugere, si volent, et ad Persarum et Medorum regem proficiscar : etsi me stare a Persis et Medis nemo unquam dixit et omnium mihi Demosthenes. Sed ne ibi quidem ea scribere desistam, quæ urbi profutura videbuntur, non gratificaturus vobis, ut alii quidam, sed libere moniturus. (4) Scindum enim est, eos magistratus, qui magis obiurgare vos, quam gratiam vestram aucupari videri volunt, maxime ad gratiam loqui, delecta ea assentandi via, quæ sub velamento libertatis delitescat. Nam hæc est gratificandi civibus et ducibus via multo maliciosior : quam ingressi quidam Athenis, me et adhuc apud vos superfite (sic enim mihi dicendum est) et nunc, quantum in vobis est, mortuæ, vestram culpant ignaviam, ut qui nolitis imperare Græciæ ; et ad principatum adhortantur, ut quem obtinere possitis. (5) Vos vero malle debetis cum opinione ignavia videri Græcis imperare posse quam retenta vestra alacritate viribus destitui. Audio enim Alexandro defuncto quosdam exhortari vos ad rerum novarum studium. Ego vero ea me vobis suadere vellem, quæ in posterum prodessent. (6) Neque enim ignorabam (testor Iovem optimum maximum ceterosque deos) magnificum esse, barbaros perpetuo oppugnare et Græcos in libertatem vindicare, et hoc patrum etiam nostrorum fuisse institutum. Verum, ut optima quæque velitis, id in vestris animis esse situm ; ut autem exsequi etiam possitis, secunda etiam fortuna vobis esse opus. (7) Existimabam igitur, vos quoque meminisse oportere, nos, etsi ad Athenienses scribamus, ad eos tamen scribere Athenienses, non apud quos rempublicam Themistocles administravit, sed ad eos, qui, cum animis nihilo sint illis inferiores, non eandem habeant ad gerenda bella facultates. Nam qui Græcia digna scribunt, danto vobis trecentas triremes, danto trighnta millia talentum argenti, et auri puri puti tria millia, danto virorum ætate et robore florentium tantam multitudinem in armis iam exercitatorum, et suadere desinunt (8) (ipsi enim sciemus quid sit agen-

γὰρ εἰδῆσομεν ἂν γοῆ πράττειν, δυνάμενοι τὰ δόξαντα
 πράττειν), μηδὲ βαψιδεῖτωσαν μάτην ἐπαινοῦντες
 ἡμῶν τοὺς προγόνους τε καὶ τὴν χώραν, ὅτι ἐγένοντο
 ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, εἰσεγέγοντο ἐν αὐτῇ οἱ θεοί.
 ἐπεὶ πύθεσθε αὐτῶν τί ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ
 τὴν πόλιν ὦνθησε τῶν Ἀθηναίων ὅτι Ἄρης πρὸς Προ-
 σειδῶνα ὑπὲρ Ἀλιρροθίου ἐν Ἀρειῷ πάγῳ ἐκρίθη;
 (9) ἀλλ' εἰ πρὸς Ἀντίπατρον, ἢ ὅστις ἄλλος Μακεδόνων
 βασιλεύς, ἱκανοὶ ἐσμεν ἀγωνίσασθαι, τοῦτο γοῆ σκο-
 πεῖν. κἂν ἱκανοὶ ὦμεν, ἀγαθὴ τύχῃ ἀναλαθόντες
 τὰ ὅπλα εὐθέως ἐλευθερωῖμεν τοὺς Ἕλληνας· εἰ δὲ τού-
 του μὲν ὀλιγοῦσμεν, κολακευόμενοι δὲ ἡθροσμέμεθα,
 πῶς οὐ μετὰ τοῦ δοκεῖν ἑαυτοῖς αἰτίου γενομένου τῶν
 συμφορῶν, ὃ μόνον οὐδὲ παραμυθίαν ἔχει τοῖς κακῶς
 πράττουσι, ἀτυχήσομεν; (10) ἔστι δὲ καὶ πόλεως καὶ
 ἀνδρῶς εὖ φρονούντος ἔργον πρὸς τὰς παρούσας ἀφορμὰς
 ὑπὲρ τῶν παρόντων βουλευσασθαι· τὸ δὲ τὴν μὲν
 τολμᾶν εἰς τὰ πράγματα, οἷς ἐπιχειρεῖτε, ἐκ τῆς
 πρόσθεν ἰσχύος ἔχειν, τὴν δὲ ἰσχυρὴν πάλαι ποτ' ἐσχι-
 κέναι μεγάλην, ὁμοίον γε φαίνεται ὡςπερ ἂν εἰ τις
 Ὀλυμπίασι πολλαῖς νικήσας ὑστερον γέρον ὦν ἀπο-
 γράφοιτο ἔτι καὶ προκαλοῖτο τοὺς ἀντιπάλους, ἀναμι-
 νησκόμενος ἦς ἐσχηκεν, οὐ τῆς παρούσης δυνάμεως.
 (11) ἄξιον δὲ καὶ ἂν λέγειν αὐτοὺς πυνθάνομαι λογισασθαι
 μεθ' ὑμῶν, ὡς καινὰ καὶ θαυμαστὸν ὅσον εἰς ἂν βού-
 λονται τῇ πράξει συλλαβεῖν δυνάμενα. φάσκουσι γὰρ
 δεῖν ὑμᾶς ὁμονοεῖν, ὡςπερ ὑμᾶς οὐκ ἐπισταμένους
 ὅτι τοῦτο μὲν πάσῃ πόλει, καὶ πολεμεῖν καὶ εἰρηνεύειν
 βουλομένη, κράτιστόν ἐστιν. (12) ἡμᾶς δὲ οὐ τοῦτο δεῖ
 σκοπεῖν, εἰ ὁμονοητέον πολεμοῦσιν ὁμονοητέον γὰρ καὶ
 πολεμοῦσι καὶ καὶ πᾶντὸς ἕνεκα· ἀλλ' εἰ βουλομένοις
 πολεμεῖν καὶ ὁμονοεῖν, ὡς ἴσμεν ἅπαντες, ἀπάρχης
 ἐστὶν ἡ δυνάμεις. ἕως δ' ἂν μήτε συστρατείας πο-
 λεμοῦντες ἔχωμεν, μήτε χρημάτων πόρους δεικνύωσιν,
 ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων ἐγγυον διδοῦσι τοῦ πολέμου, μηδὲν
 διαφέρειν αὐτοὺς αὐτίκα νομιζόμεν. (13) ἀλλ' ἐκείνων
 μὲν, ὡςπερ ἦν ἄξιος παραπλήγῃ τὴν διάνοιαν ὄν, κα-
 τελύσατε εἰκότως τούτοις δὲ ἀποχρησάτω μηδὲν παθεῖν
 κακὸν παραδόξους λόγους μελετῶσι καὶ μηδὲ λείψανον
 εἶδωσιν ὑμῖν τι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τούτων φθο-
 νοῦσι πράττειν ἂν δεῖ βουλομένοις, ἕως ἂν τὸ Θηβαίων
 πολιτεύσονται πολιτεύμα, μηλόβοτον ὑμῶν γενέσθαι
 τὴν χώραν καὶ κατασκαφῆναι τὴν πόλιν ἀναγκάσαν-
 τες. οὐ γὰρ εἰ κακῶς ἔχει τὰ πράγματα, διὰ τοῦτο
 μηδὲν, ὅπως μὴ γείρον ἔξει, φροντιστέον.

16'. Τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων.

Ἐγὼ προσήλθον τῷ πολιτεύεσθαι γεγονῶς ἔτη τρία
 καὶ τριάκοντα, μὰ Δι' οὐ τριταγωνιστέην μαθῶν, ὡς
 Δημοσθένης ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ τραφεῖς ἐλευθερίας,
 καὶ παιδείας φροντισίας τὰ μέτρια, καὶ λόγους εἰσὺς
 λέγειν ἐν Ἀθήναις ἔπραπε. (2) καὶ τούτους οὐκ εἰς συκο-
 φαντίαν γυμνάσας, οὐδέ τινα τῶν πολιτῶν δίκην δίκαι-

dum, ubi ea quæ probata nobis fuerint, exsequi poterim-
 us) neque nugæ agunto frustra laudandis maioribus
 nostris et regione : illos in ea re et pro ea fuisse natos :
 etiam deos in ea esse ortos. Rogate eos, quid in Chæ-
 ronensi pugna urbi Atheniensium profuerit, quod Mars
 suam causam cum Neptuno in Areopago disceptarit? (9)
 Enimvero illud considerandum est, an ad iælio decer-
 tandum cum Antipatro aut quovis alio Macedonum rege
 iustas vires habeamus? quod si erit, diis approbantibus,
 sumptis armis, Græcos in libertatem asseramus. Sin hoc
 quidem ueglexerimus, assentationibus autem inducti su-
 perati fuerimus, qui fieri poterit ut in calamita-
 tem non incidamus? præterquam quod nosmetipsi in
 mala coniecisse videbimur, quæ sola res in miseriis nul-
 lam consolationem habet. (10) Est autem et reipublicæ et
 viui sapientis officium, de statu rerum pro ratione horum
 temperum deliberare. Audaciam vero ad res quæ geren-
 das suscipias, ex veteri potentia concipere, qua olim
 magna præditus fueris, id perinde esse videtur, ac si quis
 sæpe Olympiæ victor, post ubi consenuerit, adhuc no-
 men suum profiteatur et adversarios evocet, eosque roboris
 non quod iam habet, sed quod olim habuit, commone-
 facit. (11) Est etiam consideratu dignum, cuius modi ea
 sint, quæ ab eis dici audio, quam nova et mirabilia :
 dum nos concordēs esse iubent, tanquam id magnum
 rebus gerendis afferat adiumentum. Quasi vero vos igno-
 retis, id quidem cuivis urbi sive bellum gerenti sive pa-
 cem agenti esse optimum; (12) illud autem nobis spectan-
 dum esse, non an bellum suscepturis concordia sit ineunda
 (nam concordēs esse nos sive bellum gerentes sive
 quiescentes omnibus de causis oportet), sed an iustas
 vires habeamus, si et bellum gerere et concordēs esse
 voluerimus : ut scimus omnes. Quoad autem non osten-
 derint nec quos bellum gesturi exercitus habituri simus
 nec quam pecuniæ copiam, sed Minervam belli vadem
 nobis dederint, statim eos nihil ab insanis differre existi-
 mabimus. (13) At illum quidem, ut merebatur, homo ni-
 mirum mentis errore affectus, iure repudiastis : isti autem
 contenti esse debent, si nihil mali patientur, dum ab-
 surdas excogitant orationes et ne reliquias quidem ulla
 vobis superesse sinunt, sed has etiam iis invident, qui
 fungi officio cupiunt, donec Thebanorum exemplo repub-
 lica administrata regionem nostram in ovium pascua
 converti, urbem everti coegerint : nec enim eo quod res
 male se habent, providendum non est, ne deteriores
 etiam fiant.

XII. Senatui et populo Atheniensium.

Ego ad rempublicam accessi annos tres et triginta
 natus, cum mehercule non tertias acitare partes didi-
 cisssem, ut Demosthenes dicebat, sed illud comperietis,
 me et educatum esse liberaliter, et mediocris doctrinæ et
 ejusmodi orationum rationem habuisse, quas haberi Athe-
 nis deceret, (?) atque eas non ad calumniam contulisse

σάμενος εὐρεθήσομαι λαθῶν ἀργύριον, οὐδὲ ὕβρεις ἀποδόμενος, ἀλλ' οὐδὲ ὕβρισθεὶς θλῶς οὐδὲ ἀφορμὴν προπηλακισμοῦ παρασχῶν, οὐδὲ εἰς δίκην τινὰ τῶν πολιτῶν καταστῆσας ἔξω Τιμάρχου μόνου. (3) καὶ οὐκ ἀλαζονεύομαι πρὸς ὑμᾶς ὡς πολλὰ πάνυ λαθεῖν ἐξόν μοι χρήματα μὴ λαθῶν, ἀλλ' ὡς ἦν προσήκον, δίκην κατὰ τοὺς νόμους λαθῶν. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν Κτησιφῶντα, πολλὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παθῶν πολλὰ δὲ ὑπὸ Δημοσθένους, παρανόμων ἐγραψάμεν, δικαιοτάτην ὧ θεοὶ γραφήν. (4) καὶ οὐδὲν θαυμαστόν εἰ καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ἢ Δημοσθένους δεινότης κρείσσον ἐγένετο. ἐφάνη δὲ ἴσως ἐφ' οἷς κατηγορήθησαν πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους, πολὺ μείζοσι δηλονότι τούτων οὓσι δι' ἃ νῦν ἐξέπεσον, οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δείγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πεπολιτεῦσθαι νομίζεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. (5) μετὰ δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν καὶ τέλος καταφανῆ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐχ ὅπως μόνοις ὑμῖν, ἔμαυτον οἴομαι γεγονέναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι ἀποθιμότες οἱ ἄνθρωποι καὶ φεύγοντες ἐκ τῶν πατριδῶν, τότε δὴ καὶ μάλιστα ὁποῖοί τινες ἐγένοντο τοὺς τρόπους διαδείκνυνται; (6) καὶ γὰρ ἃ συνέκρουτον αὐτοὶ πρότερον, ἐκ μέσου γενομένων ἀναφαίνεσθαι καθαρῶς αἰτιᾶται γὰρ πολὺ μᾶλλον τῶν ἐχθρῶν ἕκαστος αὐτοὺς οὐδὲν ἀντειπεῖν δυναμένους. οἱ δὲ δὴ φεύγοντες ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις, ὡς τὰ τῶν πολεμίων ἀεὶ προαιρούμενοι καὶ παντελῶς, δεικνύουσι καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι γενομένας αὐτοῖς γνώμας καταφανεῖς καὶ γὰρ καὶ ὅπως φέρουσι τὰς συμφορὰς καὶ ὡς διάκεινται πρὸς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, ἐξετάζονται σαφῶς. (7) ἄρ' οὖν ὡς καὶ Φιλίππῳ προδοὺς τὴν ἑμαυτοῦ πατρίδα καὶ παραπρεσθυσίας τοιαῦτα κατὰ τῆς πόλεως, ὡς δὴ θεραπεύσας Μακεδόνος, ἐπειδὴ τάχιστα φεύγων παρ' ὑμῶν ὄχλομην, πρὸς Ἀλέξανδρον ἀπηλλάχην, γάρην τε ὡν παρεσχόμεν αὐτῷ κομιούμενος καὶ προμηθείας δηλονότι τευζόμενος παρ' αὐτῷ; (8) καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἐώρων τὰ μὲν ἐν Βοιωτίᾳ πανδοκεῖα Δημάδην ἔχοντα καὶ χωρῖα ζευγῶν εἰκοσὶν ἀρούρα καὶ χρυσᾶς ἔχοντα φιάλας, Ἡγήμονα δὲ καὶ Καλλιμέδοντα, τὸν μὲν ἐν Ἑλλάδι τὸν δὲ ἐν Βερροῖα, καὶ δωρεὰς ἅμα εἰληφότας καὶ γυναικῶν εὐπρεπεστάτας γεγαμηκότας. (9) καὶ ἡμῶν οὐδὲ πρὸς Θεβαίους οὐδ' εἰς Θεσσαλίαν ὄχλομην παρ' ὑμῶν, οὐδὲ πρὸς ἄλλους τινὰς, παρ' οἷς ἢ λοιδορεῖν ἔδει με τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν ἢ λοιδορουμένης αὐτῆς ἀκούειν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον ἀφικόμην, οὔτε μὰ τὸν Δία δυσμενῶν ὑμῖν οὐτ' ἄλλως φιλαπεληθιμόνων ἀνθρώπων πόλιν. (10) τὸ μὲν γὰρ ἄγχιστα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ἐστάναι κατειρωνευομένων ἔμοιγε τῆς συμφορᾶς εἶναι μᾶλλον ἢ στεργόντων ἑδόκει τὴν πόλιν· τὸν δὲ ὄντως στεργόντα τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ὡς πορρωτάτῳ μᾶλλον αὐτῆς ἐγρῆν ἀπιέναι, καὶ μηδὲν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόμνημα ἔχειν, ὃ τὴν γνώμην ἀμύζει. (11) καὶ γὰρ οὐδ' ἐνταῦθα μείνας, ἐν Ῥόδῳ, φανείην ἄν, ἀλλὰ τῆς περαίας

neque ulli civium accepta pecunia periculum creasse, neque etiam contumelias vendidisse, sed prorsus contumeliis non affectum fuisse, neque causam contumeliæ mihi faciendæ ulli suppeditasse : ac ne in iudicium quidem ullum civem adduxisse, extra solum Timarchum. (3) Neque iacto apud vos, me cum permultas apud vos pecunias accipere potuissem, non accepisse, sed, ut conveniebat, penas legibus sumpsisse. Post etiam Ctesiphontem, multa ab eo perpeusus, multa item a Demosthene, violatarum legum reum feci iustissimo, o Dii immortales, iudicio; (4) neque vero mirum est, Demosthenis eloquentiam et legibus vestris et verbis meis fuisse superiorem. Illud autem non exiguum fortassis apud vos argumentum extitit bene gestæ a me reipublicæ, quod ne Demosthene quidem accusante illorum criminum, quorum ille me reum fecerat (cum quidem iis ob quæ nunc exulo longe graviora essent) fuerim condemnatus. (5) Post hanc autem calamitatem me penitus non vobis duntaxat, sed omnibus etiam Græcis notum esse factum opinor. Quis enim nescit, homines ut mortuos, ita etiam patria exulantes, qui et quibus moribus fuerint, maxime cognosci? (6) Nam et quæ prius ipsi contegebant, ea illis de medio sublati perspicue cernuntur, et omnes inimici multo magis eos criminantur, cum iam se defendere non possunt; qui autem ob id crimen exulant, quasi hostium commodis perpetuo studuerint, omnino et inores et consilia in gerenda republica sua evidentur demonstrant. Neque enim quo pacto calamitales ferant et ut erga patriam sint affecti, ulla rationeclare possunt. (7) Numquid ergo, ut qui patriam meam Philippo prodiderim, et in reipublicæ fraudem mala fide legationem obicirim, quippe Macedonum cultor, ut primum a vobis eiectus abii, ad Alexandrum me contuli, ut et gratia pro meritis ab eo mihi referretur et rationibus meis consu-leretur? (8) neque vero non videbam, Demadem cauponas Bœotias tenere et fundos XX boum iugis arare et aureas habere phialas, Hegemonem autem et Callimedontem alterum Pella alterum Berthææ cum munera accepisse, tum matronas honestissimas uxores duxisse. (9) Neque etiam a vobis ad Thebanos aut in Thessaliam abii aut ad alios quosdam, apud quos mihi convicia in patriam aut dicenda aut ab aliis audienda essent : sed Rhodum sum profectus, in hominum urbem, qui nec vobis inimici sunt, nec inimicitarum appetentes. (10) Nam proxime patriam consistere mihi videbatur eorum esse, qui calamitatem quasi eluderent magis, quam æquo animo ferrent, cum quam longissime ab ea multo magis discedendum fuerit neque unquam in oculis habendum monumentum quod animum cruciaret. (11) Ac ne Rhodi quidem mansi, sed delegi parvum quoddam castellum exadversum situm,

ἐλόμενός τι μικρὸν φρούριον, Ἄμμον· κἀνταῦθα πριάμενος χωρία τοσοῦτων ταλάντων ὄσων εἰκὸς ἦν τὸν Φιλίππου μὲν πρότερον εἶτ' Ἀλεξάνδρου μισθωτὸν ὕστερον γενόμενον καὶ Φωκεῖς προδόντα καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν Μακεδόσι, κἀὴμαι μεθ' ἑπτὰ θεραπόντων ἐνταῦθα καὶ δυοῖν μόνων γνωρίμων καὶ τῆς μητρόσ, (12) ἢ τρίτον ἔγρουσα καὶ ἐβδομηχοστὸν ἔτος ἔπλευσε σὺν ἐμοὶ μεθίζουσα τῆς δι' ὑμᾶς μοι συμφορᾶς γενομένης, καὶ μετὰ γυναικός, ἢ συνεξέπεσέ μοι κωλύοντος αὐτὴν τοῦ πατρός καὶ μένειν ἴσως ἀναγκάζοντων τῶν νόμων, τὸν τρόπον τῆς πόλεως μᾶλλον ἢ τοὺς νόμους ἐπισταμένη, καὶ μετὰ τριῶν παίδων οὐδέπω καὶ νῦν τῆς ἑαυτῶν συμφορᾶς ἐπισθομένην, οὐδὲ ὁποῖαν αὐτοῖς ὁ θεὸς δέδωκε γινόμενοις πατρίδα τὴν Ἀθηναίων πόλιν, ὁποῖαν δ' εὐθέως γενομένων αὐτῶν ἀφῆρηται πάλιν. (13) καὶ ἕτεροι μὲν, ὡς εἶοικε, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας τοὺς ἢ ἐν Βοιωτίᾳ γεννηθέντας ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ πρὸς ὑμᾶς πέμπουσι τῆς αὐτοῦ παιδείας μεθέζοντας· οἷς δὲ ταῦτα παρὰ τῆς φύσεως ὑπῆρξεν, οὐ δημοποιήτου πατρός οὖσιν οὐδ' ἐπ' αἰτίαις αἰσχροῖς ἐαλωκότος, φεύγουσιν εἰτι νῆπιοι, καὶ τρέφονται πένητες ἐν ἐρημίᾳ τε καὶ ρυγῇ πατρώᾳ. (14) καὶ περὶ μὲν τῶν Λυκούργου παίδων Δημοσθένης ὑμῖν ἐπιστέλλει, καὶ δεῖται καλῶς ποιῶν χάρισσασθαι τὸ πατρῷον αὐτοῖς ὄφλημα, καὶ ὑμεῖς οὐδὲν ἄλλ' ἢ Ἀθηναίων ἔργον, ἐλεήσαντες αὐτοὺς καὶ χαρισάμενοι, ἐποιήσατε (καὶ γὰρ ὀργίζεσθαι βραδίως ὑμῖν ἔθος ἐστὶ καὶ χερρίζεσθαι πάλιν). (15) ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ παίδων οὐκ ἂν ὑμᾶς πείσαιμ' ἂν δεόμενος, ὡς μὴ μοι μόνον ἐν ὀφρανήν τραπεῦσιν, ἀλλ' ὀφρανοὶ ἅμα καὶ φυγάδες ὄντες, οὔτε ἔδικήσαντες παῖδες ὄντες, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλως ἐαλωκότες, τὰ μέντοι τῶν ἐαλωκότων πάντα πεπονηότες. εἶτα τελευτήσαντος ἀναμνήσθητέ μου, καὶ χάρισσασθε τὰς δεήσεις, νῦν προσέχοντες ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ πράξατε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πείσθητε, τὰ συνήθη ὑμῖν αὐτοῖς καὶ μέτρια ποιούντες. (16) οὐ γὰρ ἂν δὴ τῶν τρόπων ἀποσταίητε καὶ καταλύσατε τὴν τῆς πόλεως ὀξύν, ἣν ἐπὶ χρηστότητι μείζω καὶ φιλανθρωπίᾳ διὰ παντός ἔσγεν ἢ ταῖς ἄλλαις πάσαις ἢ πόλις. οὐδ' ἂν Μελάνωπος ἰσχύσειε πλεῖον κωλύων ὑμᾶς μιμῆσθαι τὴν ἑαυτῶν χρηστότητα καὶ φιλανθρωπίαν, ἢ παρακαλῶν οὐκ Αἰσχίνης (οὐδαμῶς μὰ τοὺς θεούς· (17) οὐ γὰρ αὐτάρκης οὐδ' εὐτυχῆς πείθειν ἔγωγε τὴν πατρίδα τὴν ἐμήν, καὶ μάλιστα νῦν, ἐμαυτοῦ χάριν πείθειν δοκῶν) ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως τρόπος καὶ τὸ πάλαι ὑμῶν ὄνομα καὶ τὸ τῶν προγόνων ἦθος, ἢ ἀναρχαιότερον δῆπουθεν ἢ Μελανώπων κατ' ἡμῶν δεομένων προσέγειν.

Ammon, ibique emi prædia tot talentis, duobus videlicet, quot emi ab eo consentaneum erat, qui olim Philippi, post Alexandri mercenarius fuerat, quique Macedonibus et Phocenses et Græcorum prodiderat libertatem. Hic sedeo cum septem famulis et duobus duntaxat sodalibus et matre, (12) quæ anno ætatis tertio septuagesimo navigavit mecum, particeps futura inflictæ mihi per vos calamitatis; et cum uxore quæ una mecum ex urbe excessit, prohibente eam patre, et legibus fortasse manere cogentibus, magis gnara morum civitatis quam legum, et cum tribus liberis, qui ne nunc quidem suam calamitatem intelligunt, nec qualem sibi nascentibus patriam dii dederint Atheniensium civitatem, et quali statim ut nati fuerant, sint urbe privati. (13) Atque alii quidem, ut video, suos liberos vel in Bœotia vel in Ætolia natos ad vos mittunt, ut vestra disciplina erudiantur. Quibus vero hæc a natura tributa fuerant, cum patris essent non populi beneficio in urbem ascripti aut ob turpia facinora condemnati, hi exulant adhuc infantes, et in paupertate educantur, in solitudine et exilio paterno. (14) Ac de Lycurgi liberis ad vos scribit Demosthenes, et recte facit, qui paternum eis debitum condonari petat. Et vos nihil aliud egistis nisi quod Athenienses decebat, ac miseri eorum condonastis. Vestri enim moris est, facile et irasci et redire in gratiam. (15) Ego vero a vobis impetrare non poterò, si pro meis orem, non modo ne in orbitate alantur, sed ne simul et orbi sint et exules, cum nihil peccarint, quippe pueri, neque alia ratione sint condemnati, et perpassi tamen omnia quæ condemnatis usveniunt. Tandem recordamini mei, Athenienses, et precibus meis benigne locum date, nunc nostri rationem habentes. Agite ergo, Athenienses, concedite ea quæ vestri moris sunt, et moderatione utimini. (16) Neque a vestris moribus recedatis, neque gloriam vestram destruetis, quam bonitatis et humanitatis nomine maiorem quam ceteræ urbes omnes estis consecuti: neque plus valeat Melanopus, qui vobis obstat, quominus vestram bonitatem et humanitatem imitemini, quam qui vos adhortatur, et is quidem non Æschines (nequaquam mediisfidius: (17) neque enim ego satis aut virium aut facundiæ habeo ad persuadendum patriæ meæ, præsertim cum nunc meam causam agere videar), sed civitatis mos et antiquum vestrum nomen et maiorum consuetudo: quæ pluris facienda est scilicet quam Melanopus, qui ea flagitat, quæ vobis sunt indecora.

ΑΛΚΙΦΡΟΝΟΣ ΡΗΤΟΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ALCIPHRONIS RHETORIS EPISTOLÆ.

A.

α'. Εὐδίου Φιλοσκάφου.

Χρηστέην ἡμῖν ἡ θάλαττα τὸ τήμερον εἶναι τὴν γαλήνην ἐστόρεσεν. ὡς γὰρ τρίτην ταύτην ἡμέραν λάβρως κατὰ τοῦ πελάγους ἐπέπνεον ἐκ τῶν ἀκρωτηρίων οἱ βορραῖ, καὶ ἐπεφρίκει μὲν ὁ πόντος μελαινόμενος, τοῦ ὕδατος δὲ ἀπρὸς ἐξηνθήκει, πανταχοῦ τῆς θαλάσσης ἐπαλλήλων ἐπικλωμένων τῶν κυμάτων (τὰ μὲν γὰρ ταῖς πέτραις προσηράσσετο, τὰ δὲ εἰσω ἀνοιδούντα ἐρρήγνυτο), ἀργία παντελής ἦν, (2) καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς ἥρσι καταλαβόντες καλύβια, ὀλίγα ξυλισάμενοι κομμάτια ὕδατος οἱ ναυπηγοὶ πρόηγον ἐκ τῶν δρυῶν κατέλιπον, ἐκ τούτων πῦρ ἀνάψαντες τὸ πικρὸν τοῦ κρυμοῦ παρεμυθούμεθα. (3) τετάρτη δὲ αὕτη ἐπιλαβούσα ἡμᾶς ἀλκυονίδας ὡς οἶμαι ἡμέρα (ἔστι γὰρ τοῦτο τῆς καθαρῆς τῆς αἰθρίας τεκμήρασθαι) πλοῦτον ἀθρόον ἀγαθῶν ἔδειξεν. ὡς γὰρ ὤφθη μὲν ὁ ἥλιος, πρώτη δὲ ἀκτὴς εἰς τὸ πέλαγος ἀπέστειλε, τὸ πρόηγον νεολιχθὲν σκαφίδιον σπουδῆ κατεσύραμεν, εἴτ' ἐνόημενοι τὰ δίκτυα ἐργου εἰχόμεθα. (4) μικρὸν δὲ ἀποθεν τῆς ἀκτῆς χαλάσαντες, φεῦ τῆς εὐψίας, ὅσον ἰχθύων ἐξελκύσαμεν μικροῦ καὶ τοὺς φελλοὺς ἐδέσσειε κατασύρει ὑφάλους τὸ δίκτυον ἐξωγαυόμενον. εὐθύς οὖν ὀψῶναι πλησίον, καὶ τὰς ἀσίλλας ἐπωμίους ἀνελόμενοι καὶ τὰς ἐκατέρωθεν σπυρίδας ἐξαρτήσαντες ἄττος ἠπαίγοντο. (5) πᾶσι δὲ τούτοις ἠρκέσαμεν ἡμεῖς καὶ πρὸς τούτοις ἀπηνεγκάμεθα γαμεταῖς καὶ παιδιῶσι ὄγκον οὐκ ὀλίγον λεπτοτέρων ἰχθύων, οὐκ εἰς μίαν, ἀλλ' εἰ χειμῶν ἐπιλάβοι, καὶ εἰς πλείους ἡμέρας ἐμφορηθῆναι.

β'. Γαληναῖος Κύρτων.

Μάτην ἡμῖν τὰ πάντα πονεῖται, ὃ Κύρτων, δι' ἡμέρας μὲν ὑπὸ τῆς εἰλης φλεγόμενοις, νύκτωρ δὲ ὑπὸ λαμπάσι τὸν βυθὸν ἀποξέουσι, καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο εἰς τὸν τῶν Δαναίδων τοὺς ἀμφορέας ἐκχέομεν πίθον· οὕτως ἀπρακτὰ καὶ ἀνήγυτα διαμογοῦμεν. (2) ἡμῖν μὲν γὰρ οὐδὲ ἀκαλήφης ἔστιν ἡ πελωρίδος ἐμπλήσαι τὴν γαστέρα, ὁ δεσποτῆς δὲ συλλέγει καὶ τοὺς ἰχθύς καὶ τὰ κέρματα. οὐκ ἀπογορῶν δὲ αὐτῆς τοσαῦτα ἔρην παρ' ἡμῶν, ὃ δὲ διερευνᾶται καὶ τὸ σκαφίδιον συνεῶς. (3) καὶ πρόηγον, ὅτε ἐκ Μουνυχίας ἐπέμψαμεν αὐτῆς κομιούντα τοῦψώνιον Ἑρμῶνα τουτονὶ τὸν μετραχίσκον, σπόγγους ἡμῖν ἐπέταττε καὶ τὰ ἐκ τῆς θαλάττης ἔρην, ἃ φέρεται ἐπιεικῶς ἐν εὐρυ-

I.

I. Eudius Philoscapho.

Commodam nobis mare in tranquillitatem hodie stratum est. Cum tertium enim hunc diem duraret tempestas vehementerque versus mare flaret a promontoriis Boreas inhorresceretque nigrescens pontus, undarum vero spuma effloresceret crebris undique per mare fractis fluctibus (nam partim rupibus allidebantur, partim intrinsecus inumescentes rumpebantur), ab omni omnino opere fuit cessandum. (2) Occupavimus igitur tuguria quæ in littoribus erant, et congestis paucis lignorum segmentis, quæ navium fabricatores antea de quercubus excisis reliquerant, igni accenso acerbitati frigoris medebamur. (3) Quartus vero hic insectus halcyonius ut puto dies (licet enim hoc ex puritate serenitatis conicere) cumulatissimas nobis ostendit divitias. Ut enim sol apparuit primusque radius mari illuxit, scaphulam nuper subductam confestim deduximus impositisque retibus operi incubuimus. (4) Paululum vero a littore laxantes *relia*, o copiam piscium! quantum piscium extraximus! non multum aberat quin etiam suberinis cortices detraheret in mari demersum et mole gravatum rete. Statim igitur opsonatores aderant, jugisque in humeros sublatis et sportulis utrimque suspensis, in urbem properarunt. (5) Omnibus autem istis nos satisfecimus et præterea tulimus uxoribus et liberis molem haud parvam minorum piscium, quibus non per unum tantum, sed si tempestas ingruat, plures dies exsatiari possunt.

II. Galenæus Cyrtoni.

Frustra a nobis omnis opera consumitur, mi Cyrton, qui interdum æstu urinur, noctu vero inter faces profundum maris verimus et, quod proverbio dicitur, in Danaidum dolium effundimus amphoras. Sic vanus et irritus labor noster est. (2) Nos enim nec urtica nec peloride implere ventrem possumus, dominus autem colligit et pisces et pecuniam. Nec contentus tantum a nobis habere etiam cymbam assidue perlustrat. (3) Et nuper cum ex Munychia ad eum mitteremus Hermonem istum adolescentulum ut pisces ad eum ferret, spongias nos portare iussit et marinas lanas, quæ nascuntur abunde

νόμης λήμων. (4) ὅσθ' ὁ μὲν οὕτω ταῦτα προσαχθήσει, καὶ ὁ Ἐρμῶν ἀφείς μὲν τὸ φερνίον αὐτοῖς ἰγθύσιν, ἀφείς δὲ καὶ ἡμᾶς αὐτῷ σκάφει ὄχητο ἐπὶ λέμβου κωπήρους Ῥοδίοις τισὶ θαλαττοῦργοῖς ἀναμιχθείς. καὶ ὁ μὲν δεσπότης οἰκέτην, ἡμεῖς δὲ συνεργὸν ἀγαθὸν ἐποθήσαμεν.

γ'. Γλαῦκος Γαλατεῖα.

Χρηστὸν ἢ γῆ καὶ ἢ βῶλος ἀκίνδυνον, χαλεπὸν ἢ θάλαττα καὶ ἢ ναυτιλία ριψοκίνδυνον ὀρθῶς ἐγὼ τοῦτο κρίνω πείρα καὶ διδασκαλίᾳ μαθῶν. (2) ποτὲ γὰρ ὄλον ἀποδόσθαι βουλευθείς ἤκουσα ἐνός τῶν ἐν τῇ ποικίλῃ διατριβόντων ἀνυποδέητων καὶ ἐνερογρώτων στιγίδιον ἀποσβεγγομένου τὴν ἀπόνουιν τῶν πλεόντων ἐπιστῶρον ἔλεγε δ' Ἀράτου τινός εἶναι σοφοῦ τὰ μετέωρα, καὶ ἦν ὅσον ἀπομνημονεύσαντα οὐχ ὄλον εἰπεῖν ὧδε εἰρημένον « ὀλίγον δὲ διὰ ζύλον αἶδ' ἐρύκει. » (3) τί οὖν, ὦ γύναι, οὐ συμφρονουμένον καὶ ὄψις τοῦ καιροῦ φεύγομεν τὴν πρὸς τὸν θάνατον γεινίσιον, καὶ ταῦτα ἐπὶ παιδιόις ζῶντες, οἷς εἰ καὶ μηδὲν μέγα παρέχειν οἰ' ἀχρηματίαν ἔχομεν, τόδε παρέξομεν καὶ χαριούμεθα, τὸ τὰς τρικυμίας καὶ τοὺς ἐκ βυθοῦ κινδύνους ἀγνοῆσαι, γεωργία δὲ συντραφῆναι καὶ τὸν ἀσφαλῆ καὶ ἀδεῆ βίον ἀσπάσασθαι.

δ'. Κυμβόους Τριτανίδι.

Ὅσον ἢ θάλαττα τῆς γῆς διαλλάττει, τοσοῦτον καὶ ἡμεῖς οἱ ταύτης ἐργάται τῶν κατὰ πόλεις ἢ κώμας οἰκούντων διαφέρομεν. οἱ μὲν γὰρ ἢ μένοντες εἰσω πλῶν τὰ δημοτικὰ διαπράττονται, ἢ γεωργίᾳ προσανέροντες τὴν ἐκ τῆς βίβλου πρὸς διατροφήν ἀναμένουσιν ἐπικαρπίαν. (2) ἡμῖν δὲ οἷς ὁ βίος ἐν ὕδασι, θάνατος ἢ γῆ καθάπερ τοῖς ἰγθύσιν ἥμισα δυναμένους ἀναπνεῖν τὸν ἄερα. τί δὲ ὄν παθοῦσα, ὦ γύναι, τὴν ἡλακτὴν ἀπολιποῦσα καὶ τὰ νήματα τοῦ λίνου ἄττυδε θαμίξεις, ὡς λοφόρικα καὶ λήνια ταῖς πλουσίαις Ἀθηναίων συνεορτάζουσα; (3) οὐκ ἔστι τοῦτο σωφρονεῖν οὐδὲ ἀγαθὰ διανοεῖσθαι, οὐχ οὕτω δὲ σε ὁ πατήρ ἐκ τῆς Αἰγίνης, οὗ τεγθῆναι σε καὶ τραφῆναι συνέθη, μυσθεῖσθαι ὑπ' ἐμοὶ γάμου παρέδωκεν. (4) εἰ τὴν πόλιν ἀσπάξῃ, γαῖρε καὶ ἄπιθι εἰ δὲ τὰ ἐκ θαλάττης ἀγαπᾷς, ἐπάνιθι τὴ λῶν ἐλομένη. λήθη δὲ σοι ἔστω μακρὰ τῶν κατ' ἄστου τούτων ἀπατηλῶν θεαμάτων.

ε'. Ναυβάτης Ῥοθίω.

Οἷε μόνος πλουτεῖν, ὅτι τοὺς παρ' ἐμοὶ θησεύοντας δελεάζων ἄγεις ὡς σεαυτὸν περιουσίᾳ μισθωμάτων, καὶ εἰκότως. (2) σοὶ μὲν γὰρ ὁ βόλος ἤνεγκε πρῶτην χρυσοῦς κόμματος Δαρεικοῦ, τῆς ἐπὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἴσως λείψανα, καταδύσης οἴμαι νηὸς Περσικῆς αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ αὐτοῖς γρημάσι, ὅτε ἐπὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων ὁ τοῦ Νεοκλέους ἤρατο τὸ μέγα κατὰ Μήδων τρόπαιον. (3) ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ τὴν τῶν ἀναγκαιῶν εὐπορίαν ἐκ τῆς καθημερινῆς ἐργασίας τῶν

in Eurynomes stagno. (4) Quas cum vix ille exegisset, Hermon relicto onere una cum piscibus, relictis etiam nobis una cum cymba, fugit in lembo remis instructo, cum se Rhodiensibus quibusdam tinctoribus associasset. Et dominus quidem servum, nos autem fidelem operum laborumque socium cum dolore desideravimus.

III. Glaucus Galatææ.

Bona est terra et gleba experts periculi. Damnosum est mare et navigatio res in pericula præceptis. Recte ego hoc iudico, qui experiundo discendoque cognoverim. (2) Aliquando enim cum pisces vendere vellem, audivi quemdam, eorum qui in Pœcile versantur, discalceatum et lurido colore conspicuum, recitantem versiculum amenfiam navigantium increpantem : dicebat autem id esse Arati cuiusdam rerum cœlestium periti. Et erat, ut quantum memoria mea fert, non totum recitem, sic pronuntiatum : *Exiguum lignum defendit ab Orco*. (3) Cur igitur, o coniux, non sapius et sero tandem mortis vicinitatem fugimus? idque cum liberos habeamus, quibus etsi nihil magni præstare ob inopiam possumus, hæc præbebimus et gratificabimur, ut fluctus decumanos et maris pericula ignorent, in agricultura aulem educentur et securam metuque carentem vitam amplectantur.

IV. Cymothus Tritonidi.

Quantum mare differt a tellure, tantum etiam nos, qui illi operam damus, ab illis qui in urbilus et pagis habitant. Illi enim aut manentes intra portas rempublicam administrant, aut agris colendis dediti fructus e gleba ad sustentationem vitæ expectant; (2) nobis autem, quibus vita est in aqua, terra est mors, sicut piscibus minime valentibus respirare aerem. Quid igitur tibi accidit, coniux, quod relicto fuso et lini staminibus urbem frequentas, Osephoria et Lenæa cum opulentis Atheniensium feminis celebrans? (3) Non est hoc sapere, neque recte cogitare. Non ita te pater ex Ægina, ubi nasci te et educari configit, ducendam mihi et nuptiis initiandam dedit. (4) Si urbem amas, vale et abi; si te marina delectant, redi ad virum, meliore parte electa. Longa autem tibi oblivio veniat fallacium istorum in urbe spectaculorum.

V. Naubates Rhothio.

Putas solum te divitiis affluere, quod operas meas inescando ad te traducis copia mercedis; et merito; (2) namque tibi iactus nuper monetas auri Darici tulit, Salamini fortasse prælii navalis reliquias, submersa, ut puto, nave Persica una cum viris et una cum opibus, quando maiorum nostrorum temporibus Themistocles Neoclis filius erexit magnum illud contra Medos tropæum. (3) Ego vero contentus sum si rerum necessariorum copiam

χειρῶν ποριζόμενος. ἀλλ' εἰ πλουτεῖς, σὺν τῷ δικαίῳ πλοῦτει γενέσθω δέ σοι ὁ πλοῦτος μὴ κακίας, ἀλλὰ καλοκαγαθίας ὑπερέτης.

ζ'. Πανόπη Εὐθυβόλῳ.

Ἥγάγου με, ὦ Εὐθύβολε, οὐκ ἀπερριμμένην γυναικα οὐδὲ τῶν ἀσέμων, ἀλλ' ἐξ ἀγαθοῦ μὲν πατρός ἀγαθῆς δὲ μητρός γεγυνημένην. Σωσθένης ὁ Στεριεὺς ἦν μοι πατήρ καὶ Δαμοφίλῃ μήτηρ, ὅς με ἐγγυητὴν ἐπέκληρον ἐπὶ παῖδων ἀρότῳ γνησίων συνῆψάν σοι γάμῳ. (2) σὺ δὲ βράδιος ὦν τῷ ὀφθαλμῷ καὶ πρὸς πᾶσαν ἡδονὴν ἀφροδίσιον ἐκκεχυμένος, ἀτιμάσας ἐμέ καὶ τὰ κοινὰ παιδιὰ, Γαλήνην καὶ Θαλασσίωνα, ἐρᾶς τῆς Ἑρμιονίτιδος μετοίκου, ἣν ἐπὶ κακῶ τῶν ὀρώντων ὁ Πειραιεὺς ἐδέξατο. κωμάζουσι γὰρ πρὸς αὐτὴν ἢ πρὸς θάλατταν νεολαία καὶ ἄλλος ἄλλο δῶρον ἀποφέρει ἢ δὲ εἰσδέχεται καὶ ἀναλοὶ Χαρύβιδως δίχην. (3) σὺ δὲ ὑπερβαίνων τὰς ἀλιευτικὰς θωροφορίας μεινίδας μὲν ἢ τρίγλας οὔτε φέρεις οὔτ' ἐθέλεις διδόναι, ἀλλ' ὡς ἀφελικέστερος καὶ γυναικὶ πάλαι συνῶν καὶ παιδῶν οὐ μάλα νηπίων πατὴρ παραγκωνίσασθαι τοὺς ἀντεραστὰς βουλόμενος κεκρυφάλους Μιλησίου καὶ Σικελικὸν ἱμάτιον καὶ ἐπ' αὐτῷ χρυσίον εἰσπέμπεις. (4) ἢ πέπαυσο τῆς ἀγερωγίας καὶ τοῦ λάγνης εἶναι καὶ θηλυμανῆς ἀπόσχου, ἢ ἴσθι με παρὰ τὸν πατέρα οἰχισομένην, ὅς οὔτ' ἐμὲ περιόψεται καὶ σὲ γράψεται παρὰ τοῖς δικασταῖς κακώσεως.

ζ'. Θαλάσσιος Ποντίῳ.

Ἐπεμψά σοι ψήτταν καὶ σκανδάλιον καὶ κεστρέα καὶ κήρυκας πέντε καὶ τριάκοντα, σὺ δέ μοι τῶν ἐρετμῶν δύο πέμψον, ἐπειδὴ τὰμὰ κατέγαγε. ἀντίδοσις γὰρ παρὰ φίλων εἰς φίλους. ὁ γὰρ προχεῖρως καὶ ὀκρρακλῆως αἰτῶν εὐδὴλός ἐστιν ἅπαντα κοινὰ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τὰ τῶν φίλων ἔχειν ἡγούμενος.

η'. Εὐκόλυμβος Γλαυκῇ.

Οἱ τὴν γνώμην ἀμφίβολοι τὴν παρὰ τῶν εὐνοούντων κρίσιν ἐκδέχονται. κἀγὼ τὰ πολλὰ ταῖς αὔραις διαλαλήσας (οὐδὲ γὰρ οὐδὲν πρὸς σὲ ἐθάρρουν, ὦ γύναι) νῦν ἐξαγορεύω καὶ δέομαι τὸ λῶον ἡρημένην συμβουλεύσαι. ἀκούε δὲ ὡς ἔχει καὶ πρὸς ὅ τι σε δεῖ τὴν γνώμην ἐξενεγκεῖν. (2) τὰ ἡμέτερα, ὡς οἶσθα, παντελοῦς ἐστὶν ἄπορα καὶ βίος κοιμηθῆ σενός· τρέφει γὰρ οὐδὲν ἢ θάλατταν. ὁ λέμβος σὺν οὗτος δὴ ὄρεξ ὁ κωπήρης, ὁ τοῖς πολλοῖς ἐρέταις καταρτιζόμενος, Κωρύκιόν ἐστι σκάφος, ληστὰὶ δὲ θαλάττης τὸ ἐν αὐτῷ σύστημα. οὗτοί με κοινῶν ἐθέλουσι λαθεῖν τοῦ τολμήματος, πόρους ἐκ πόρων ὑπισχυόμενοι. (3) πρὸς μὲν οὖν τὸν χρυσὸν δὴ ἐπαγγέλλονται καὶ τὴν ἐσθῆτα κέχηνα, ἀνδροφόνος δὲ οὐχ ὑπομένω γενέσθαι οὐδὲ μιᾶναι λύθρῳ τὰς χεῖρας, ἄς ἢ θάλαττα ἐκ παιδός εἰς δεῦρο καθάρως ἀδικημάτων ἐφύλαξαι μένειν δὲ πενίχ συζῶντα χαλεπὸν καὶ ἀφόρητον. (4) τοῦτων σὺ τὴν ἄρεσιν ταλάντισσε. ὅποι γὰρ ἂν βρέψης ὦ γύναι ἄπαξ,

quotidiano manuum labore acquiram. Sed si es dives, cum iusti observatione esto dives : sitque tibi opulentia non malitiæ, sed probitatis ministra.

VI. Panope Euthybolō.

Duxisti me, Euthybole, non abiectam mulierem neque de ignobilium grege unam, sed honesto patre honestaque matre prognatam. Sosthenes Stiriensis crat mihi pater et Damophila mater, qui me desponsatam ex asse heredem ad procreandos genuinos liberos tibi matrimonio coniunxerunt. (2) At tu, oculis levis et inconstans et ad omnem effusus veneram voluptatem, me et communibus liberis neglectis, Galene et Thalassione, amas Hermionensem illam inquilinam, quam videntium malo Piræeus excepit; eunt enim ad eam commissatum maritima iuventus aliusque aliud donum affert; at illa accipit et Charybdis instar consumit. (3) Tu vero transgrediens piscatorias donorum oblationes non mænas aut multos fers illi neque donare vis; sed utpote provector ætate et iam dudum maritus atque liberorum non admodum infantium pater, remove rivales cupiens, reticula Milesia vestemque Siculam atque insuper aurum ad eam mittis. (4) Aut igitur omitte istam insolentiam et a libidine insanoque mulierum amore desiste, aut me ad patrem discissuram scito; qui me non negliget et tibi male tractationis crimen apud iudices intendet.

VII. Thalassius Pontio.

Misi tibi rhombum et sandalium et mugilem et murices triginta quinque; tu contra duos mihi remos mitte, quoniam mei fracti sunt; nam remunerationis est loco quod ab amicis ad amicos proficiscitur. Qui enim audacter et confidenter petit, is aperte de onstrat se existimare omnia apud amicos esse communia seque habere ea quæ amicorum sunt.

VIII. Eucolymbus Glaucæ.

Qui consilii sunt dubii iudicium a benevolentibus expectant. Ego etiam, ventis diu collocutus (neque enim ad te quicquam, mea uxor, audebam), nunc loquor petoque ut, si quid melius inveneris, consilio me adiuves. Audi iam quemadmodum se res habeat et de quo te oporteat sententiam ferre. (2) Nostræ res, ut scis, sunt prorsus tenues et victus admodum angustus; nam vitæ necessitates non suppeditat mare. Lembus igitur ille, quem vides, remis instructus multisque remigibus, ille inquam Corycius est linter, piratæ autem, qui in eo conerunt. Isti me socium volunt sibi adsciscere sceleris, alias ex aliis opes ingentes pollicentes. (3) Auro quidem, quod promittunt, et vestibus inhio; at homicida ut flam a me non impetro aut ut contaminem cruoro manus, quas mare a puero ad hunc usque diem a scelere puras conservavi; in egestate autem perseverare grave est intolerabile. (4) Horum tu electionem quasi in æquilibrium jam fenes; quocumque enim propenderit, mea coniux, eo

ἐκείσε ἀκολουθήσω. Ἀποκόπτειν γὰρ εἴωθε ἡ τῶν φίλων συμβουλή τῆς γνώμης τὸ ἀμυρίθολον.

θ'. Αἰγιατεύς Στρουθίωνι.

Βάλλ' ἐς μακαρίαν, ὡς ἐναντίως ἡμῖν καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τὰ Μανδροβόλου χωρεῖ τὰ πράγματα. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ λεπτῶν κερμάτων ἀποδίδοσθαι καὶ ὠνεῖσθαι τὰ ἐπιτήδεια λυπρὰν φέρει τὴν παραμυθίαν. (2) ὦρα οὖν σε συμπράττοντα ἡμῖν, ὦ Στρουθίων, τὴν παρ' ἡμῶν ἐξ ὧν ἂν ἡ θάλαττα πορίζῃ παραμυθίαν εἰσδέχεσθαι. βούλομαι δὲ πρὸς ἓνα ἢ δεύτερον τούτων τῶν λακκοπλούτων διὰ σοῦ προξένου, ἢ πρὸς Ἑρασικλέα τὸν Σρήτιον ἢ πρὸς Φιλόστρατον τὸν Χολαργέα, οἰκίους ἔχειν, ὡς αὐτοῖς ἐπὶ τῶν φερνίων κομίζειν αὐτοῖς τοὺς ἰχθύας. (3) πάντως γὰρ πρὸς τῇ καταβολῇ τάρχυριος ἔσται παρ' αὐτῶν τις διὰ σοῦ παραμυθία Διονυσίων ἢ Ἀπατουρίων τελουμένων. καὶ ἄλλως ἐκ τῆς πικρᾶς τῶν ἀγορανόμων ἐξελοῦνται ἡμᾶς χειρὸς, οἱ καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῷ σφετέρῳ κέρρει εἰς τοὺς ἀπραγμονας ἐμφοροῦσιν ὕβρεις. πολλοῦ δὲ δύνασθαι τοὺς παρασίτους ὑμᾶς παρὰ τοῖς νέοις καὶ πλουσίοις οὐ λόγος· ἀλλ' ἔργον ἔδειξεν.

ι'. Κέρηλος Ποντίῳ.

Τὴν μὲν θάλατταν, ὡς ὄρθς, φρίκη κατέχει καὶ τὸν οὐρανὸν υποβέβηκεν ἀγλὺς καὶ πάντα πανταχόθεν συν νέφελα, καὶ οἱ ἄνεμοι δὲ πρὸς ἀλλήλους ἀρασσόμενοι ὅσον οὐῶν κυκίσειν τὸ πέλαγος ἐπαγγέλλονται. ἀλλὰ καὶ οἱ δελφίνες ἀνασκιρτῶντες καὶ τῆς θαλάττης ἀνιδουσύης λείως ἐφαλλόμενοι χειμῶνα καὶ τάρχρον ἐπιόντα μηχανοῦσι. (2) ταῦρον δὲ φασὶν ἐπιτολῆν κατ' οὐρανὸν οἱ τὰ μετέωρα δεινοὶ τὰ νῦν ἐστάναι. πολλάκις οὖν σώζονται ὑπ' ἀσφαλείας οἱ προμηθεύμενοι φυλάξασθαι τὸν κίνδυνον· εἰσὶ δὲ οἱ παραδόντες ἑαυτοὺς ἅπαξ τῷ τελάγει ὑπ' ἀμηχανίας τῇ τύχῃ τοὺς οἴκας ἐπέτρεψαν φέρεσθαι. (3) ὅθεν ἀκούομεν τοὺς μὲν κατὰ τὸ Μαλέας ἀκρωτήριον, τοὺς δὲ κατὰ τὸν Σικελικὸν πορθιμόν, ἄλλους δὲ εἰς τὸ Λιβυκὸν πέλαγος ῥύμη φερομένους ἐποκέλλειν ἢ καταδύεσθαι. ἔστι δὲ οὐδενὸς τούτων πρὸς κίνδυνον καὶ χειμῶνα ὁ Καφηρεύς ἐπιεικέστερος. (4) ἀναμείναντες οὖν ἀπολήξαι τὸ κλυδωνίον καὶ καθαρὰν αἰθρίαν γενέσθαι, περινοστήσομεν ἄχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Καφηρέως τῶν ἀκτῶν, ἵν' εἴ ποῦ τι ἐκ τῶν ναυαγίας ἀσπιτυσθῆν εὐρεθῆι σῶμα, τοῦτο περιστείλαντες καλῶσμεν ταφῇ. (5) οὐ γὰρ ἄμισθον τὸ εὔ ποιεῖν, κἂν μὴ παραρῶμα τῆς εὐεργεσίας ἢ ἀντίδοσις φαίνηται. τρέφει δὲ οὐδὲν ἤττον τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τοῖς ἐπιζοιμένοις ἀγαθοῖς καὶ διαχεῖ τὴν καρδίαν τὸ συνειδὸς, καὶ μάλισθ' ὅταν εἰς τοὺς δημοφύλους οὐκέτ' ὄντας τὴν εὐποιαν καταβάλλωνται.

ια'. Θυνναῖος Σκοπέῳ.

Ἀκήκοας ἀκουσμάτων βαρύτατον, ὦ Σκόπελε; στόλον Ἀθηναῖοι διανοοῦνται πέμπειν εἰς τὴν ὑπερρῆιν

sequar. Sclet enim ambiguum sententiam amicorum consilium præcidere.

IX. Ægiæus Struthioni.

Facesse in malam rem, quam contrariæ nobis et secundum proverbium ad Mandrobuli exemplum cedunt res! nam vilibus terenciis vendere atque emere res necessarias, id tenuem affert consolationem. (2) Tempus igitur est ut operam tuam nobiscum communices, mi Struthio, et a nobis solatium ex iis quæ mare suppeditat admittas. Volo autem apud unum atque alterum istorum opulentiorum, vel apud Erasiclem Sphettium illum, vel apud Cholargensem Philostratum, te parario me insinuare, ut ipse in sportis pisces ad eum portem. (3) Nam omnino præter solutionem argenti erit insuper te conciliante nonnihil solatii nobis apud eum, dum Bacchanalia aut Apaturia celebrantur. Præterea nos ab acerba rerum venalium curatorum manu liberabunt, qui quotidie luci captandi causa iniuriis afficiunt litium osores. Multum autem valere vos parasitos apud iuvenes et divites non dicta sed facta ostenderunt.

X. Cephalus Pontio.

Mare, uti vides, inborrescit cœlumque subit caligo et undique omnia obnubilata, ventique inter sese conflictantes jam jam se perturbaturos mare minantur, sed et delphines subsultantes atque intumescenti mari supersilientes lubrico motu tempestatem et turbas ingruentes portentunt. (2) Tauri ortum in cœlo aiunt qui rerum caelestium sunt gnari nunc instare. Sæpe quidem incolumes servantur qui caute student vitare periculum: sunt autem qui, ubi semel mari se commiserint, consilii inopes, fortunæ gubernaculis commissis ferantur. (3) Unde audimus alios apud Maleæ promontorium, alios in freto Siculo, alios in Libyco pelago cum impetu ablatos impingere vel submergi. Est autem his nililo æquior ad tempestates et pericula Caphareus. (4) Itaque ubi expectaverimus donec sedati fuerint fluctus serenitasque redierit, vagabimur usque ad ipsius Capharei littora, ut si quod alicubi ex naufragio eiectum inveniatur cadaver, id compositum sepulturæ mandemus. (5) Non enim caret mercede beneficentia, etiamsi non statim benefacti remuneratio appareat. Alii autem nibilo minus homines præter sperata bona diffunditque cor conscientia recti, maximeque cum in populares defunctos beneficium contulerint.

XI. Thynnæus Scopelo.

Audivisti famam gravissimam o Scopelo? classem Athenienses in animo habent mittere in exteram regio-

ναυμαχεῖν ἐθέλοντες. καὶ ἤδη μὲν ἡ παράλος καὶ ἡ Σαλαμινία αἱ μάλιστα ταχυναυτοῦσαι πρόδρομοι λύουσι τὰ πρυμνήσια, τοὺς μαστῆρας, οἱ μέλλουσι ἀπαγγέλλειν παρ' οὗ καὶ ὅτε δεῖ ἀπιέναι πολεμήσοντας, ἐνθιμέναι. (2) χρεῖα δὲ ταῖς λοιπαῖς ναυσὶ τὸ στρατιωτικὸν τάγμα δεγρομέναις ἐρετῶν πλείονων καὶ οὐκ ἤχιστα ἐμπειρῶν ἀνέμοις καὶ κύμασιν ἀπομάχουσι. τί οὖν, ὦ βέλτιστε, δρῶμεν; φεύγομεν ἢ μένομεν; ἀνδρολογοῦσιν ἐκ Πειραιῶς καὶ Φαληγρόθεν ἀκὰ Σουνίου καὶ μέγρι τῶν αὐτῶ Γεραιστῶ προσοικῶν βίων τοὺς τῆς θαλάττης ἐργάτας. (3) πῶς δ' ἂν ἡμεῖς οἱ μηδὲ τὴν ἀγορὰν εἰδότες ὑπομείναιμεν παρατάττεσθαι καὶ ὀπλομάχοις ἀνδράσιν ὑπηρετεῖσθαι; οὐοὶν δὲ οὕτως γαλεποῖν, τοῦ τε φεύγειν ἐπὶ τέκνοις καὶ γυναῖξί τοῦ τε μένειν ξίψεσιν ἡμῶν καὶ θαλάττῃ παραδιδόντας τὸ σῶμα, τοῦ μένειν ὄντος ἀλυσιτελοῦς τὸ φεύγειν ἐξάνη λυσιτελέστερον.

αβ'. Ναυσίβιος Πρυμνήσιον.

Ἦγγόνου ὅσον ἐστὶ τρυφερὰ καὶ ἀδρόβια τῶν Ἀθήνησι πλουσίων τὰ μεράκια ἔναγχος δὲ Παμφίλου μετὰ τῶν συγγλυκωτῶν μισθουμένου τὸ σκαφίδιον, ὡς ἂν ἔχοι γαληνιώτος τοῦ πελάγους περιπλεῖν ἄμα καὶ συμμετεῖχειν ἡμῖν τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων, ἔγνω ἡλικα αὐτοῖς ἐκ γῆς καὶ θαλάττης πορίζεται τρυφήματα. (2) εὐ γὰρ ἀνεγρόμενος τῶν ξύλων τῆς ἀλιάδος ἐπὶ τε ταπήτων τινῶν ξενικῶν καὶ ἐφροστίδων κατακλιθεὶς (οὐ γὰρ οἷός τε ἐφασκεν εἶναι κείσθαι ὡς οἱ λοιποὶ ἐπὶ τῶν καταστροφμάτων, τὴν σάνδα οἶμαι λίθου νομίζων τραχυτέραν) ἤτει παρ' ἡμῶν σκιὰν αὐτῶ μηχανήσασθαι τὴν τοῦ ἰστίου σινδόνα ὑπερπετάσαντας, ὡς οὐδαμῶς οἷός τε ὦν φέροι τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας. (3) ἡμῖν δὲ οὐ μόνον τοῖς ταύτην ποιουμένοις τὴν ἐργασίαν ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀπαξαπλῶς ὅσοις μὴ περιουσία πλούτου πρόσσεσι, σπουδάζεται ἐστιν οὗ δυναμένοις τῇ εἰλῇ θέρεσθαι. ἐν ἴσῳ γὰρ κρυμὸς καὶ θάλαττα. (4) φερομένου δὲ ἄμα οὐ μόνος οὐδὲ μετὰ μόνων τῶν ἐταίρων ὁ Πάμφιλος, ἀλλὰ καὶ γυναῖων αὐτῶ περιτῶν τὴν ὄραν πλήθος συνεπέτο, μουσουργοὶ πᾶσαι ἢ μὲν γὰρ ἐκαλεῖτο Κρουμάτιον, καὶ ἦν αὐλητρίς ἢ δὲ Ἐρατώ, καὶ ψαλτήριον μετεχειρίζετο ἄλλη δὲ Εὐεπής, αὕτη δὲ κύμβαλα ἐπεκρότει. (5) ἐγένετο οὖν μοι μουσικῆς ἡ ἄκατος πλέα, καὶ ἦν ὀδίκον τὸ πέλαγος καὶ πάσης θυμῆος ἀνάμεστον. πλὴν ἐμὲ γε ταῦτα οὐκ ἔτερπεν· (6) ἐπειδὴν γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἡμοβίων, καὶ μάλιστα ὁ πικρὸς Γλαυκίας Τελχῖνος ἦν μοι βραχίωνων βαρύτερον. ἐπεὶ δὲ τὸν μισθὸν πολὸν ἀπέλαθον, ἀδρυγύριον με διέγεε, καὶ νῦν ἐκείνου τοὺς ἐπιθαλαττίους ἀγαπῶ κώμους, καὶ τοιοῦτον ἕτερον ἐπιστηναί μοι πωθῶ ὀκαπηρὸν καὶ πολυτελεῆ νεανίσκον.

ιγ'. Αὐχένιος Ἀρμένιος.

Εἰ μὲν τι δύνασαι συμπράττειν, καὶ ὄητα λέγε πρὸς με, οὐ πρὸς ἑτέροισι ἐκπυστα ποίων τάμα· εἰ δὲ μηδὲν οἷός τε εἶ ὠφελεῖν, γενοῦ μοι τὰ νῦν Ἀρεοπαγίτου

nem praelio navali decernere cupientes. Atque iam paralos et Salaminia, naves velocissimæ præviæ, solvunt a littoribus rudentes, inquisitoribus nunciaturis, unde et quando oporteat exire ad bellum, impositis. (2) Reliquis navibus, quæ classarios milites excipiunt, opus est pluribus remigibus et quam maxime peritis, qui cum ventis et fluctibus decertare possint. Quid igitur, o bone, faciamus? fugiamusne an maneamus? conseribunt undique ex Piræeo et Phalero atque Sunio usque ad fines adeo accolarum Geræsti nautas. (3) Quomodo vero nos, ne forum quidem experti, sustineamus collocari in acie et armatis viris ad manus esse? in duobus autem incommodis, ut fugiamus scilicet qui liberos et uxores habeamus, aut maneamus corpore gladiis simul et mari tradito, cum manere inutile sit, fugere visum est utilius.

XII. Nausibius Prymnæo.

Nesciebam quam sint luxuriosi et delicati Athenis divitum adolescentuli. Nuper vero, cum Pamphilus cum æqualibus navigium meum pretio conduxisset, ut posset tranquillo mari circumnavigare simul et particeps esse nobiscum capturæ piscium, cognovi quantas illis terra mareque præbeat delicias. (2) Impatiens enim lignorum piscatoriarum naviculæ, in tapetibus quibusdam peregrinis et sagulis recumbens (non enim se posse diebat cubare quemadmodum reliqui in tabulatis, asserem opinor lapide asperiores putans) petiit a nobis ut umbram sibi faceremus veli linteo superne extenso, ut qui minime posset ferre solares radios. (3) Nobis vero, non tantum qui hoc opus facimus, sed omnibus omnino quibus copia divitiarum non est, curæ est, nonnunquam si possimus apricari; nam frigus et mare paria sunt. (4) Cum autem veherentur una (non solus, neque cum solis sodalibus Pamphilus, sed etiam muliercularum ætate formaque præstantium sequebatur cum multitudo, musicam tractantes omnes: alia enim vocabatur Crumation, eratque tibicina; alia Erato, et psalterium tractabat; alia Euepes, quæ cymbala pulsabat), (5) erat mihi musica refertum navigium et mare cantu resonabat omniaque erant lætitiæ plena. Veruntamen hæc non delectabant; non pauci enim ex consortibus eiusdem victus, maximeque acerbus ille Glaucias, invidendo erat mihi Telchine molestior. (6) Postquam vero multam mercedem numeravit, pecunia me exhilaravit et nunc illius marinas comissiones amo atque eiusmodi alium dari mihi cupio sumptuosum et magnifice præbentem adolescentem.

XIII. Auchenius Armeno.

Si quid potes me adiuvere, dic mihi, non aliis res meas enuntians. Sin adiuvere non potes, nunc Areopagita esto

στεγανώτερος. ἐγὼ δὲ ὅπη ποτὲ τὰμά σοι διηγήσομαι. ἔρωίς με οὐκ ἔξ παρεμπεσόν ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ κυβερνᾶσθαι, ἀλλὰ τὸ νῆφρον ἐν ἐμοὶ συνεγῶς ὑπὸ τοῦ πάθους βυθίζεται. (2) πόθεν γάρ ποτε εἰς ἀλίεα δύστηνον ἀγαπητῶς τὴν ἀναγκαίαν ἐκπορίζοντα διατροπὴν ἔρωίς ἐνέσκηψε καὶ ἐντακαίς οὐκ ἀνίσιν, ἀλλ' ἴσα τοῖς πλουσίοις καὶ ὀρικοῖς νεανίσκοις φλέγομαι; καὶ ὅποτε γελῶν τοὺς ἐκ τρυφῆς πάθει δουλεύοντας ἄλλος εἰμὶ τοῦ πάθους, καὶ γαμησεῖω νῦν καὶ τὸν Ἰμέναιον φαντάζομαι τὸν παῖδα τῆς Τερψιχόρης. (3) ἔστι δὲ ἡ παῖς ἧς ἔρω τὸ τῶν μετοίκων θυγάτριον τῶν ἐξ Ἑρμιόνης οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς Πειραιᾶ φθαρέντων. ἄλλην μὲν οὖν δοῦναι προῖκα οὐκ ἔχω, ἑμαυτὸν δὲ δεΐξας οἷος εἰμὶ θαλαττοῦργός, εἰ μὴ μαίνοιτο ὁ ταύτης πατήρ, οἷμαι παρέξειν ἐπιτήδειον νυμφίον.

ιδ'. Ἐγκύμων Ἀλικύπφ.

Ἦρόμην ἰδὼν ἐπὶ τῆς ἡόνος τῆς ἐν Σουνίῳ παλαιὸν καὶ τετρυγωμένον δίκτυον ὅτου εἶη καὶ τίνα τρόπον οὐκ ἐξογκούμενον ἀποσχισθῆναι, ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ χρόνου διερωγὸς ἀποκείτο. (2) οἱ δὲ ἔρασαν σὸν κτῆμα γεγόνενα πρὸ τούτων τετάρων ἐτῶν, εἴθ' ὑφάλω προσομιλήσαν πέτρα κατὰ μέσον ἀποσχισθῆναι τῶν πλεγμάτων σὺ δὲ ἐξέειναι μῆτε ἀκίεσθαι μῆτε ἀνελέσθαι βουληθέντος μεῖναι, μηδενὸς τῶν περιουκόντων ὡς ἀλλοτρίου θιγάνειν ἐπιχειρήσαντος. (3) Ἐγένετο οὖν οὐκ ἐκείνων μόνον ἀλλὰ γὰρ καὶ σὺ τοῦ ποτε δεσπότητος λοιπὸν ἀλλότριον. Αἰτῶ οὖν σε τὸ τῆ φθορᾶ καὶ τῷ χρόνῳ μὴ σὸν σὺ δ' ὁ παντελῶς ἀπολεία προσέειμας, ἥκιστα ζημιούμενος, ἔτοιμος ἔσο πρὸς τὴν δόσιν.

ιε'. Ἀλικύπος Ἐγκύμων.

Δυσμενὴς καὶ βάσκανος ὁ τῶν γειτόνων ὀφθαλμός, ψησὶν ἢ παροϊαία. τίς γάρ σοι τῶν ἐμῶν φροντίς; τί δὲ τὸ παρ' ἐμοῦ βραθυμίας ἠξιομένον κτῆμα σὸν εἶναι νομίζεις; εἴργε τὰς χεῖρας, μᾶλλον δὲ τὰς ἀπληστους ἐπιθυμίας, μηδὲ σε ἢ τῶν ἀλλοτρίων ὄρεξις ἀδίκους αἰτεῖν χάριτας ἐκθιαξέσθω.

ισ'. Ἐγκύμων Ἀλικύπφ.

Οὐκ ἤτησά σε ἂ ἔχεις ἀλλ' ἂ μὴ ἔχεις. ἐπεὶ δὲ οὐ βούλει ἂ μὴ ἔχεις ἕτερον ἔχειν, ἔγχε ἂ μὴ ἔχεις.

ιζ'. Εὐσάγγελος Λιμενάρχω.

Οὐκ ἐς κόρακας φηράσεται ὁ σκοπιωρὸς ἢ Λέσθιος; φρίκη σκιερὰν κατὰ μέρος τὴν θάλατταν ἰδὼν ἀνεβόησεν ὡς πλήθους ἄλλο προσιόντος θύνων ἢ πελαγύδων, (2) καὶ ἡμεῖς πεισθέντες τῆ σαγήνη μονονοῦγί τὸν κάλπον ἄλλον περιελάβομεν. εἶτα ἀνιμώμεθα, καὶ τὸ βάρος μεῖζον ἦν ἢ κατὰ φροῖον ἰγθύων. εὐέλπιδες οὖν καὶ τῶν πλησίον τινας ἐκαλοῦμεν μερίτας ἀποφανεῖν ἐπαγγελόμενοι, εἰ συλλάβοντο ἡμῖν καὶ συμπονήσειαν. (3) τέλος μόνις ποτὲ δείλης ὄψιας εὐμεγέθη κάμηλον ἐξειλκύσαμεν μυδῶσαν ἤδη καὶ σκόλη-

mibi taciturnior. Ego vero tibi utcumque quid mecum agatur narrabo. Amor me postquam invasit, non sinit se a ratione gubernari, sed id quod sobrium et sanum in me est, constantes ab affectu submergitur. (2) Undenam umquam in piscatorem miserum, qui vix necessarium victum acquirit, amor impetum fecit et inharens non remittit, sed æque ac divites et elegantes adolescentuli ardeo? et qui aliquando ridebam eos qui præ mollitia cupiditatibus servient, totus sum in illius potestate et jam nuptias expeto et Hymeneum in mente agito Terpsichore filium. (3) Est autem puella quam amo inquilinorum eorum filia, qui Hermiona nescio quomodo immigrarunt in Piræum. Dotem quidem adferre non possum; sed me ipsum ubi ostendi qualis sim piscator, nisi pater eius insaniat, illo-neum me sponsum fore credo.

XIV. Encymon Halietyro.

Cum vidissem in littore Sunii vetus et lacerum rete, quæsi vi cuius esset et qui factum sit ut non exoneratum, sed iam et temporis vetustate ruptum jaceret. (2) Illi autem dicebant tuum fuisse ante hos quatuor annos: deinde cum sub undis latenti adhæsisset rupi, nodos iu medio discissos esse; te autem ex illo tempore neque sarcire neque auferre voluisse, suo ita igitur loco mansisse, nemine ex accolis tanquam alienum attingere auso. (3) Factum igitur est non incolis solum, sed et tibi possessori alienum. Itaque peto abs te id, quod corruptum longo tempore tuum non est. Tu vero id quod prorsus interitui tradidisti, nullo tuo damno libenter mihi dona.

XV. Halietypos Encymoni.

Malevolus et invidus vicinorum oculus, ut in proverbio est. Quid enim tibi mea cure sunt? cur vero quod mihi negligere placuit, tuum esse putas? Cohibe manns, immo insatiabiles cupiditates, neve te rerum alienarum appetitus ad petendum iniustum donum impellat.

XVI. Encymon Halietypo.

Non petii abs te quæ habes, verum quæ non habes. Cum vero nolis, quæ non habes, alium habere, habe sane quæ non habes.

XVII. Eusagenus Limenarcho.

Ad corvos abeat speculator Lesbios! Horrore umbrosus ex parte mare videns exclamavit, quasi magna turba veniret thunnorum aut pelamydum. (2) Atque nos ei fidem habentes verriculo fere totum sinum circumdedimus. Deinde extraximus, et pondus erat maius quam pro piscium onere. Spes igitur erat, et vicinorum aliquos vocavimus, nos eos participes facturos promittentes, si nobis opem ferrent et una laborarent. (3) Tandem magno labore circa vesperam ingentem camelum extraximus iam

ξιν ἐπιθρόουσαν. τοιαῦτα θηράσας οὐχ ἵνα ἐπιγελάσῃς ἐδῆλωσα, ἀλλ' ἵνα μάθῃς αἷς καὶ πόσαις μιχαναῖς ἢ τύχῃ με τὸν ἀτυχή καταγωνίζεται.

ιγ'. Εὐπλοῦς Θαλασσέρωτι.

Ὑπερμαχῆς ἢ μέμηνας· ἀκούω γάρ σε λυρωδοῦ γυναικὸς ἐρᾶν καὶ ὡς ἐκείνην φθειρόμενον πᾶσαν τὴν ἐφήμερον ἄγραν κατατίθεσθαι. ἀπήγγειλε γάρ μοι τοῦθ' ὁ γειτόνων βέλτιστος Σωσίας, οὗτος ἐκείνος ὁ τὸν χρηστὸν καὶ ἡδὺν γάρων ἔβων ἐκ τῶν λεπτοτέρων ἰχθύων οὐδ' ἐγκολπίζεται τῇ σαγήνῃ· (2) ἔστι δὲ τῶν ἐπεικωῶς τὴν ἀλλῆλιαν τιμώντων, καὶ οὐκ ἂν ποτε ἐκείνος εἰς ψευδογροίαν ὀλισθηί. πόθεν οὖν, εἰπέ μοι, μουσικῆς σοι διάτονον καὶ χρωματικὸν καὶ ἐναρμόνιον μέλος ἔστιν; ὡς ὁ αὐτὸς ἔφρασκεν ἀπαγγέλλων. ἐμοῦ γὰρ τῇ ὥρᾳ τῆς παιδίσκης ἠρέθης καὶ τοῖς κρούμασι. (3) πέπαυσο εἰς ταύτην δαπανώμενος, μή σε ἀντι τῆς θαλάττης ἢ γῆς ναυαγὸν ἀποζήνῃ ψιλώσασα τῶν χρημάτων, καὶ γένηταί σοι τὸ τῆς ψαλτρίας καταγώγιον Καλυδώνιος κόλπος ἢ Τυρρηνικὸν πέλαγος καὶ Σκύλλα ἢ μουσουργός, οὐκ ἔρχοντι Κράταιν ἐπικαλέσασθαι, εἰ δεῦτερον ἐφορμᾷ.

ιδ'. Θαλασσέρω; Εὐπλόω.

Τὴν ἄλλως ποιεῖς τὴν πρός με νοουθεσίαν, ὦ Εὐπλοε. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἀποσταίην τῆς ἀνθρώπου, θεῶ μυσταγωγῶντι πυρφόρῳ καὶ τοξοφόρῳ πειθόμενος. καὶ ἄλλως ἡμῖν τὸ ἐρᾶν συγγενές, τῆς θαλαττίας θεοῦ τεκούσης τοῦτο τὸ παιδίον. (2) ἡμέτερος οὖν πρός μητρός ὁ Ἔρωσ, καὶ ὑπὸ τούτου βληθεὶς τὴν καρδίαν ἔγω τὴν κόρην, Πανότῃ νομίμως ἢ Γαλατείᾳ ταῖς καλλιτεγουσῶσαι τῶν Νηρηίδων συνείμαι.

κ'. Θερμολέπυρος Ὁμίμωνι.

Συζέτλια πεπόνθαμεν· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὐδ' ἄρα καὶ μῆτρι καὶ ἡπαρ δρόσῳ προσεικὸς παρέκειτο, ἡμῖν δὲ ἔτιος ἦν τὸ βροῦμα· καὶ οἱ μὲν Χαλυβώνιον ἔπινον, ἔκτροπιάν δὲ ἡμεῖς καὶ δξίνην. (2) ἀλλ' ὦ μοιραῖοι θεοὶ καὶ μοιραγέται δαίμονες, δοίητε παρατροπήν τῆς ἀδίκου ταύτης τύχης, καὶ μὴ τοὺς μὲν διηνεκῶς φυλάττετε ἐν εὐτυχίᾳ, τοῖς δὲ τὸν λαὸν συνοικίζετε.... τῇ γὰρ φορᾷ τῆς εἰμαρμένης τὰ τοιαῦτα κατηνάγκασται. ἀδίκᾳ πύσχομεν πρὸς αὐτῆς οἱ λεπτῆ καὶ στενῆ κεχορημένοι τῇ τύχῃ.

κα'. Κωνοποσφράντης Ἰσχυολίμω.

Ἄνευκταίους ἐλπίδας ἔσχον ἐπὶ τῷ μειρακίῳ Πολυκρίτῳ. ὤμην γὰρ αὐτόν, εἰ θεῖναι αὐτῷ ὁ πατήρ, χύσιν ἐργάσασθαι τῆς οὐσίας πολλὴν καὶ ἀδηφαγοῦντα καὶ καθηδουπαθούντα μετὰ τε ἡμῶν μετὰ τε τῶν ἐταιρίων ὅσαι κατὰ τὴν ὥραν πρωτεύουσι. (2) ὁ δὲ ἐπειδὴ κρίνον αὐτῷ ὁ γεννήσας ἐγένετο, σιτεῖται μὲν τῆς ἡμέρας ἄπαξ, καὶ τοῦτο ὄψε τῆς ὥρας ἡλίου λοι-

putrescentem et vermibus scatentem Hanc piscationem non ut rideres tibi significavi, sed ut cognosceres, quibus et quot machinis fortuna me infortunatum impugnet.

XVIII. Euploos Thalasseroiti.

Lascivis, aut insanis; audio enim te ad lyram caentem mulierem amare et ad illam itiones damnosas instituendo quotidianam capturam profundere. Nuntiavit enim hoc mihi vicinorum optimus Sosias. Est idem ille Sosias, qui bonum illud et suave liquamen coquit ex tenuibus piscibus, quos verriculo insinuat. (2) Est autem is ex iis qui admodum colunt veritatem, et vix unquam in mendacium lapsus est. Unde igitur, dic mihi, musices tibi dia-tonus et chromaticus et enarmonius modus? quemadmodum idem dicebat haec nuntians. Simul ergo cum forma adamasti puellam et cum modulationibus. (3) Desine in ea sumptus impendere, ne pro mari terra te naufragum faciat nudatum opibus fiatque tibi psaltriae diversorium Calydonius sinus aut Tyrrhenum mare et cantrix Scylla, cum non poteris Cratein invocare, si iterum irruat.

XIX. Thalasseros Euplooe.

Frustra me mones, mi Euploe. Ego enim non facile deseram mulierem illam, imitanti deo ignifero atque sagittifero morem gerens. Omnium amor nobis innatus est, cum marina dea pepererit istum puerum. (2) Noster itaque a matre est Cupido atque ab isto percussus cor teneo puellam, cum Panope aut Galatea formosissimis Nereidum consuetudinem mihi esse opinans.

XX. Thermolepyrus Ocmioni.

Indigna passi sumus! nam reliquis sumen et vulvae et hepar rori simile apposita erant, nobis autem puls erat cibus; atque alii vinum Chalybonium bibebant, nos vappam et acetum. (2) Sed vos, dii daemonesque fatorum arbitri et praesides, depellite hancee iniquam sortem, neve alios quidem in perpetua servate felicitate, aliis autem famem date contubernalem. Cursu quidem fati talium necessitas allata est. Iniuria fit ab eo nobis, qui tenui angustaque utimur fortuna.

XXI. Conoposphrantes Ischnolimo.

Irritam spem habui de adolescente Polycrito. Arbitrabar enim eum, si mortuus esset ipsi pater, profusurum largiter divitias et lurcando et libidinando, nobiscum et cum scortis quotquot formae elegantia praestant impensurum magnam honorum partem. (2) At ille, postquam obiit ei parens, cibum capit semel quotidie, idque sero cum iam sol versus occasum vergit. Comedit autem nihil

πὸν ἀμυρὶ τροπὰς τὰς εἰς δύοσιν ἔγοντος· σιτεῖται δὲ οὐδὲν τῶν πολυτελῶν ἀλλ' ἄρτον ἐξ ἀγορᾶς καὶ ὄψον καὶ εἴ ποτε εὐήμερίας ἡμέραν ἐπιτελοῖται, δρυππεῖς ἢ φαυλίαι. (3) διαμαρτῶν οὖν τῆς θαυμαστῆς ταύτης ἐλπίδος οὐκ οἶδ' ὅ τι καὶ δράσω. εἰ γὰρ ὁ τρέφων δεῖται τοῦ θρέψοντος, τὶ ἂν εἴη ὁ τρέφεσθαι ὀφείλων; λιμώτοντα δὲ λιμώττοντι συνεῖναι διπλοῦν βλάβος.

κβ'. Γέμελλος Εὐθύθυφ.

Παρέκειτό μὲν ἡμῖν ὁ Γέλωνος τοῦ Σικελιώτου πλακοῦς ἐπώνυμος· ἐγὼ δὲ καὶ τῇ θεᾷ μόνον πρὸς τὰς καταπόσεις εὐτρεπιζόμενος εὐφραίνομαι. μέλλησις δὲ ἦν πολλή, περισπερόντων τραγημάτων τὰ πέμματα. ἦν δὲ ὁ καρπὸς τῆς πιστάκης καὶ βράλωνι φοινίκων καὶ κάρυα τῶν ἐλύτρων ἐξηρημένα. (2) ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὰ ἕκαστα ἐχθρὰ βλέπων ἀνέμενον ἐπαψῆσαι ἐμαυτὸν ἐγγανὼν τῷ πλακοῦντι. οἱ δὲ καὶ τὸ ἐντραγεῖν ἐπὶ μῆξιτον ἐξέτεινον καὶ τῆς κύλικος συνεχῶς περισπούσης διατριβὰς καὶ μελλησμούς ἐνεποιούσιν, (3) καὶ ὥσπερ ἐκ συνθήματος τὴν ἐμὴν ἀναρτῶντες ἐπιθυμίαν ὁ μὲν τις κάρφος λαθῶν ἐξεκάθειρε τὰ ἐνιζάνοντα τῶν βρωμάτων τοῖς ὀδοῦσιν ἰνώδη, ὁ δὲ ὑπτιάσας ἑαυτὸν οἶος ἦν ὑπὼν κατέχεσθαι μᾶλλον ἢ τῆς τραπέζης φροντίζειν· εἶτα ἄλλος ἄλλῳ διελέγετο, καὶ πάντα μᾶλλον ἢ ὁ ἡδὺς ἐκεῖνος καὶ ποθητὸς ἡμῖν πλακοῦς εἰς ἀπόλαυσιν ἤρετο. (4) τέλος οἱ θεοὶ κατοικτεῖραντες τὸ κατάζηρον τῆς ἐμῆς ἐπιθυμίας μόλις ποτὲ ἱμερόντά με τοῦ πλακοῦντος ἀπογεύσασθαι παρεσκεύασαν. ταῦτά σοι γράφω οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τοῖς ἡδέσις ἡσθεῖς, ὅσον ἐπὶ τῇ παρολακῇ ἔκτακεις.

κγ'. Πλατύλαμος Ἐρεθινοθέωντι.

Οὐπόποτε ἐγὼ κατὰ τὴν Ἀττικὴν ὑπέμεινα τοιοῦτον χειμῶνα. οὐ γὰρ μόνον ἐκ παραλλήλου φυσῶντες, μᾶλλον δὲ φύρδην φερόμενοι κατεκτύπουσιν ἡμᾶς οἱ ἄνεμοι, ἀλλ' ἤδη καὶ γῶν πυκνὴ καὶ ἐπάλληλος φερομένη πρῶτον μὲν τοῦδαφος ἐκάλυπτεν, εἶπειτα οὐκ ἐπιτολῆς ἀλλ' εἰς ὕψος ἤρετο τῆς νινάδος γύμα πάμπου, ὡς ἀγαπητὸν εἶναι τὸ θυρίον ἀνοίξαντα τῆς οἰκίας τὸν στενωπὸν ἰδεῖν. (2) ἐμοὶ δὲ οὔτε ξύλον οὔτε ἄσβολος παρῆν. πῶς γὰρ ἢ πόθεν; ὁ κρυμὸς δὲ εἰσεδύετο μέχρι μυελῶν αὐτῶν καὶ ὀστέων. ἐβουλεύσαμην οὖν Ὀδύσειον βούλευμα δραμεῖν εἰς τὰς θόλους τῶν βαλανεῖων. ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖ συνεχώρουσιν οἱ τῶν ἠμοτέγγων περὶ ταῦτα κυλινοῦμενοι· καὶ γὰρ αὐτοὺς ἢ παραπλησία θεὸς ἠνώγλει Πενία. (3) ὡς οὖν ἡσθόμην οὐκ εἶναι μοι εἰς ταῦτα εἰσιτητόν, δραμῶν ἐπὶ τὸ Θρασύλου βαλανεῖον, εὐρον τοῦτο κενόν, καὶ καταβαλῶν ὀβολοὺς δύο καὶ τὸν βαλανέα τούτοις ἴλεον κατὰστέχας θεορῶμην ἄχρις οὗ τὸν νιφετὸν πηγυλῆς διεδέξατο, καὶ ὑπὸ τοῦ κρύους τοῦ μεταξὺ διεροῦ παγέντος πρὸς ἀλλήλους ἐδέδεντο οἱ λίθοι. μετὰ δὲ τὸ ἀποθῆράσαι τὸ δριμύ προσσηγῆς ὁ ἥλιος ἐλευθέραν μοι τὴν πρόοδον καὶ περιπάτους ἀνεμῆτους ἀπέφηνεν.

pretiosum, sed panem de foro et opsonium, et si quando hilarem diem agat, druppas aut phaulias olivas. (3) Frustratus igitur hac spe egregia, ego incertus sum quid tandem faciam. Si enim qui alit opus habet alturo, quis esse velit alumnus? esurienti vero sodalem esse esurientem duplex calamitas.

XXII. Gemellus Eulatio.

Apposita erat nobis quæ a Gelone Siculo nomen habet placenta. Ego vero solo adspectu ad deglutendam eam me præparans delectabar; sed mora multa erat, circumplacentas positus Bellariis. Erant autem fructus pistacæ et glandes palmarum et nuces putaminibus exemptæ. (2) At hæc ego singula infestis oculis adspiciens hiantem ore exspectabam ut irruerem placentæ. Illi autem (et bellariorum esum in longissimum extenderunt poculoque continenter circumacto moram et cunctationem interponebant. (3) Tandem, quasi de composito meam cupiditatem suspenderent, alius stipula sumpta expurgabat si quid insideret ex cibo dentibus fibrosam, alius resupinans adeo se somno dedere malebat, quam de edendo cogitare, deinde alius cum alio fabulabatur et omnia aſia agebantur, quam ut suavis illa et cupita nobis placenta frueda daretur. (4) Postremo, ut consentaneum est, dii aridæ meæ cupiditatis miserti, vix tandem effecerunt ut ego tam diu appetitam placentam degustarem. Hæc tibi scripsi non tam rei suavitate delectatus, quam longa protractione confectus.

XXIII. Platylæmus Erebintholonti.

Nunquam ego in Attica sustinui talem hiemem. Non enim solum alternatim spirantes, immo acervatim ruentes nos obtundebant venti, sed etiam niv densa et crebra cadens primo quidem humum tegebat, deinde non in superficie hærebat, sed in altum tollebatur nivium defluentium ingens moles, ut vix liceret ostium aperienti domus in angiportum prospicere. (2) Mihi vero neque lignum neque fuligo suppetebat: quomodo enim aut unde? frigus autem penetrabat usque ad ipsas medullas et ossa. Commentus igitur sum consilium Ulixæum ut currem in tholos et caminos balnearum. Sed nec illuc ire concesserunt artis consortes ibi versantes; eadem enim dea eos cruciabat, Paupertas. (3) Cum igitur animadvertissem aditum ad ea mihi non patere, propere me contuli ad Thrasyl balneum privatam, et illud vacuum inveni. Atque pensis duobus obolis, quibus balneatorem mihi propitium reddidi, calefeci me, donec nivem exciperet glacies et lapides congelato quod in medio esset humido invicem præ frigore compingerentur. Cum vero deferbuisset acerbitas, sol benignus apertum mihi exitum et deambulationes liberas concessit.

κδ'. Ἀμνίων Φιλομάσχω.

Ἀπέκειρεν ἡμῶν ἡ γάλαζα βαρέως ἐμπεσοῦσα τὰ λήγια, καὶ λιμοῦ φάρμακον οὐδέν· ὠνεῖσθαι δὲ ἡμῖν ἐπακτοῦς πυροῦς οὐχ οἶόν τε διὰ σπάνιν κερμάτων. ἔστι δὲ σοι, ὡς ἀκούω, τῆς πέρουσιν εὐετηρίας λείψανα. (2) δάνεισον οὖν μοι μεδιῶνους εἴκοσι, ὡς ἂν ἔγωγε σωζέσθαι αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία. καρπῶν δὲ εὐφορίας γενομένης ἐκτίσομεν αὐτῶ τῷ μέρει, καὶ λῶιον, ἐάν τις ἀφθονία γένηται. μὴ δὲ περιόδῳ ἀγαθοῦς γείτονας εἰς στενὸν ὑπὸ τοῦ καιροῦ ρηιρομένους.

κε'. Εὐπέταλος Ἐλατιῶνι.

Οὐδέν με τῆς γῆς ἀμειβομένης τῶν πόνων ἀντάξιον, ἔγνω ἐμαυτὸν ἐπιδοῦναι θαλάττῃ καὶ κύμασι. ζῆν μὲν γὰρ καὶ τεθνάναι μεμύραται πᾶσιν ἡμῖν, καὶ οὐκ ἔστι τὸ χρεῶν φυγεῖν, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις ἑαυτὸν καθείρξας τηρῆ. (2) ἐνεργὸς γὰρ ἡ εἰμαρμένη καὶ τὸ πεπρωμένον ἀφυκτον· ὥστε τὸ ζῆν οὐδ' ὑπὸ τούτων ταλαντεύεται, ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης βραβεύεται. ἤδη γὰρ τινες μὲν ἐπὶ γῆς ὠκύμοροι, ἐπὶ θαλάττης δὲ μακρόβιοι κατεβίωσαν. (3) ὥστε εἰδῶς ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἐπὶ ναυτιλίαν βαδιοῦμαι καὶ ἀνέμοις ὁμιλήσω καὶ κύμασι. κρεῖττον γὰρ ἐπανήκειν ἐκ Βοσπόρου καὶ Προποντιδῶς νεόπλουτον, ἢ καθήμενον ἐπὶ ταῖς τῆς Ἀττικῆς ἐσχατιαῖς λιμῶδες καὶ αὐγμηρὸν ἐρυγγάειν.

κς'. Ἀγελάρχιδης Πυθολάω.

Μέγα, ὦ γενναῖε, κακὸν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν τοκογλύφοι. ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι παθὼν, δέον παρὰ σὲ ἢ παρὰ τινα ἄλλον τῶν κατ' ἀγρὸν γειτόνων ἐλθεῖν, ἐπεὶ κατέστην ἐν χρεῖα χρημάτων, βουλόμενος ἐπὶ Κολωνῶν πρίασθαι γυρίον, ξαναγῆσαντός μὲ τινος τῶν ἀστικῶν ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας ἀφικόμην. (2) εἶτα καταλαμβάνω πρεσβύτην ὀφθῆναι ρικνόν, συνεσπακότα τὰς ὀφθῆς, χαρτίδια ἀρχαῖά τινα, σαπρὰ δὲ διὰ τὸν χρόνον, ὑπὸ κόρων καὶ σητῶν ἡμίβρωτα διὰ χεῖρὸς κατέγοντα. εὐθὺς μὲν οὖν μόλις με προσεῖπε, ζήμιν ἡγούμενος τὴν προσηγορίαν· εἶτα τοῦ προσέξενου φήσαντος ὡς δεοίμην χρημάτων, πόσων ἤρετο τάλάντων. (3) ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολὴν διέπτυνε εὐθέως καὶ ἄλλος τῶν δυσχεραίνων. Ὅμως εἰδῶ καὶ ἀπῆται γραμματεῖον καὶ πρὸς τῷ ἀρχαίῳ τόκον βαρύν, καὶ τὴν οἰκίαν ὑποθηρόμενος ἢ ἔστι μοι. μέγα τι κακὸν εἰσιν οἱ περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις ἀλινδοῦμενοι. μὴ μοι γένοιτο, ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες, μὴ λύκον ἔτι, μὴ δανειστὴν ἰδεῖν.

κζ'. Ἀνίκητος Φοιδιαῆ.

Φεύγεις με, ὦ Φοιδιανή, φεύγεις, καὶ ταυτα ἀρτίως ὄλον τὸν ἀγρὸν ἀπενεγκαμένη. τί γὰρ οὐ τῶν ἐμῶν λαβοῦσα ἔχεις; οὐ σῦκα, οὐ τυρὸν ἐκ ταλάρων,

XXIV. Amnion Philomoecho.

Detondit nostras segetes grando graviter irruens et famis nullum est remedium. Advecticium triticum nobis emendi non est facultas, deficiente pecunia. Sunt autem tibi, ut audio, ex copia superioris anni reliquiae. (2) Quare mutuos da mihi viginti modios, ut vitam tolerare possim cum coniuge ac liberis. Quodsi fertilis fuerit frugum proventus, reddemus eadem mensura, etiam ampliore, si qua fuerit ubertas. Ne vero negligas bonos vicinos in temporis angustias cum ipsorum pernicie coactos.

XXV. Eupetalus Elatiōni.

Cum ager nihil quod par sit laboribus rependat, deerevi me dedere mari ac fluctibus. Vita enim simul et mors fato nobis constitutæ sunt, neque concessum effugere fatum, etiamsi in claustro quis se inclusum contineat. (2) Fors enim non cessat et fatum est inevitabile. Itaque non ab illis pendet discrimen vitæ, sed fortunæ arbitrio subiacet. Nonnulli enim in terra cito mortui, in mari diu vivebant. (3) Quæ cum sciam ita se habere, ad navigationem me conferam et inter ventos fluctusque versabor. Melius enim est redire e Bosporo et Propontide novis divitiis auctum, quam sedentem in Atticæ agris famelicum quid et sicum ructare.

XXVI. Agelarchides Pytholao.

Magnum, amice, malum sunt isti in urbe feneratores. Ego enim nescio quid mihi acciderit ut, cum te vel alium aliquem ruri vicinum adire deberem, in pecunia inopiam redactus, cum vellem in Colono emere agellum, deducente me quodam ex urbe, ad Blesiae fores devenirem. (2) Tum vero ibi deprehendo senem ad aspectu strigosum, contractis superciliis, chartulas vetulas temporisque iniuria squalidas, a cimicibus et tinea seminas manu tenentem. Initio quidem vix me alloquebatur, iacturam nimirum existimans si me appellasset. Deinde vero cum pararius dixisset me opus habere pecunia, quot talentis, interrogavit. (3) Me autem ad tam amplam pecuniam obstupescente, despuat statim et manifesto indignatus est. Tamen pollicitus est postulans sygrapham et præter sortem usuram gravem, cum pignori sibi dari iussisset quam habeo domum. Magnum sane malum sunt qui in calculis et digitorum flexionibus versantur. Ne mihi eveniat, dii agricularum tutelares, nec lupum amplius nec feneratorum videre.

XXVII. Anictus Phæbianæ.

Fugis me, Phæbiana, fugis, idque cum nuper totum agrum abstuleris. Quid enim meorum bonorum est quod non habeas? nonne ficus, nonne caseum ex calathis, nonne

οὐκ ἔριπον νεογλόν, οὐκ ἀλεκτοριδῶν ζευγος, οὐ τὰ λοιπὰ τρυφήματα πάντα ἔστι σοι ἐξ ἐμοῦ; οὕτως ὄλον με αὐτῆ... κατὰ τὴν παροιμίαν ἀνατρέψαμα δουλεύειν ἐπηνάγησας. (2) σὺ δὲ οὐδεμίαν ὄραν ἔχεις ἐμοῦ διακαῶς φλεγόμενου. ἀλλὰ γὰρ καὶ ἄπιθι· ἐγὼ δὲ βαρέως μὲν, οἶσω δ' ὁμως τὴν ἀτιμίαν.

κη'. Φοιβιανὴ Ἀνικήτη.

᾽Ωθίνουσά με ἀρτίως ὡς ἑαυτὴν ἢ τοῦ γείτονος μετεπέμψατο γυνή. καὶ ὄητα ἔχειν ἀραμένη τὰ πρὸς τὴν τέχνην, σὺ δὲ ἐξᾶπίνης ἐπιστάς ἐπιερῶ τὴν ὀδερν ἀνακλάσας κύσαι. οὐ παύσῃ τριχορόνον καὶ ταλάντατον γερόντιον περῶν τὰς ἐφ' ἡλικίας ἡμᾶς ὡς τις ἄρτι γενεαίξιεν ἀρχόμενος; (2) οὐχὶ τῶν κατ' ἀγρὸν πόνων ἀρεῖσαι ἀργὸς τῶν ἰδίων προϊστάμενος; οὐχὶ τοῦπτανίου καὶ τῆς ἐσχάρας ὡς ἀδύνατος ὢν ἐξέωσαι; πῶς οὖν τακερὸν βλέπεις καὶ ἀναπνεῖς; πέπαυσο, Κέκροψ ἄθλιε, καὶ τρέπου κατὰ σεαυτὸν, μὴ σε λαβοῦσα κακὸν τι ἐργάζωμαι.

κθ'. Γλυκέρα Βακχίδι.

᾽Ο Μενάνδρος ἡμῖν ἐπὶ τὴν τῶν Ἴσθμίων θέαν εἰς τὴν Κόρινθον ἐλθεῖν βεβούληται· ἐμοὶ μὲν οὐ κατὰ νοῦν· οἶδα γὰρ οἷόν ἐστιν ἐραστοῦ τοιοῦτου καὶ βραχύν ὑπερῆσαι γρόνον· ἀποτρέπειν δ' οὐκ ἐνὴν μὴ πολυλάκις ἀποδημῆν εἰωθότα. (2) οὐδ' ὅπως αὐτὸν παρεγγυήσει μέλλοντα ἐπιδημηῆσειν ἐγὼ οὐδ' ὅπως μὴ, βουλόμενον αὐτὸν σπουδασθῆναι ὑπὸ σοῦ· καί μοι τινα φέρειν φιλοτιμίαν τοῦτο λογίζομαι· οἶδε γὰρ τὴν οὖσαν ἡμῖν ἑταιρίαν πρὸς ἀλλήλας. (3) δέδοικα δὲ, ὧ φιλιτάτη, οὐ σὲ τοσοῦτον (γρηστοτέρω γὰρ ἔθει κέχρησαι τοῦ βίου) ὅσον αὐτὸν ἐκείνον. ἐρωτικὸς γὰρ ἐστὶ δαιμονίως, καὶ Βακχίδος οὐδ' ἂν τῶν συνηρωποτάτων τις ἀπόσχαιτο. (4) τὸ μὲν γὰρ δοκεῖν αὐτὸν ἔλαττον τοῦ σοὶ ἐντυχεῖν ἢ τῶν Ἴσθμίων ἔνεκα τὴν ἀποδημίαν πεποιθήσαι, οὐ πάνυ πείθομαι. ἴσως αἰτία σὴ με τῆς ὑποψίας. συνγίνωσκε δὲ ταῖς ἑταιρικαῖς, ὧ φιλιτάτη, ζηλοτυπίας. (5) ἐγὼ δ' οὐ παρὰ μικρὸν ἠγοῦμαι Μενάνδρου διαμαρτεῖν ἐραστοῦ. ἄλλως τε καὶ μοι κνισμὸς τις πρὸς αὐτὸν ἢ διαφορὰ γένηται, δείξει με ἐπὶ τῆς σκηπῆς ὑπὸ Χρέμητος τινος ἢ Φειδύλου πικρῶς λοιδορεῖσθαι. ἐὰν δ' ἐπανεῖθῃ μοι ὅσος ὄψετο, πολλὴν εἶσομαί σοι χάριν. ἔρρωσο.

λ'. Βακχίς Ὑπερείδῃ.

Πᾶσά σοι ἴσμεν αἱ ἑταῖραι χάριν καὶ ἐκάστη γε ἡμῶν οὐχ ἦττον ἢ Φρόνη. ὁ μὲν γὰρ ἀγὼν μόνης Φρόνης, ὃν ὁ παμπόνηρος Εὐθίας ἐπανεῖλετο, ὁ δὲ κίνδυνος ἀπασῶν. εἰ γὰρ αἰτοῦσαι παρὰ τῶν ἐραστῶν ἀργύριον οὐ τυγχάνομεν ἢ τοῖς διδοῦσιν ἐντυγχάνουσαι ἀσεβείας κρηνησόμεθα, πεπαῦσθαι κρείττον ἡμῖν τοῦ βίου τούτου καὶ μικρῆτι ἔχειν πράγματα μηδὲ τοῖς δμῖλοῦσι παρέχειν. (2) νῦν δ' οὐκέτι τὸ ἐταιρεῖν αἰτιασόμεθα ὅτι πονηρὸς Εὐθίας ἐραστῆς εὐρέθη, ἀλλ'

hædulum, nonne par gallinarum, nonne reliquas delicias omnes a me accepisti? sic me totum, ut in proverbio est, subvertisti et servire coegisti. (2) Tu vero nullam mei rationem habes amore flagrantis. Sed vale et abi. Ego ægre quidem feram, feram tamen ignominiam.

XXVIII. Phœbiana Aniceto.

Parturiens nuper uxor vicini me ad se accersi iussit : me contuli igitur ad eam assumptis que ad artem requiruntur. Tu vero confestim adstans conabare cervice reflexa me osculari. Non desines, decrepite et miserrime senex, tentare n-s puellas atate florentes, quasi aliquis modo barbam emittere incipiens? (2) Nonne deseruisti labores in agro et segniter agrum tuum curas? nonne culina focoque quippe iners expulsus es? cur igitur molliter intueris et hiscere audes? Desine, miser Cecrops, et a te redi, ne, cum te prehenderim, male tecum agam

XXIX. Glyceræ Bacchidi.

Menander noster ad spectandos ludos Isthmicos Corinthum proficisci decrevit; non id quidem ex mea sententia; scio enim quanta res sit amatore eiusmodi etiam paucillum temporis carere; dehortari autem eum non licebat rarius peregre abire solitum. (2) Committamne eum apud vos versaturum fidei tuæ necne nescio, quippe abs te amari cupiat; et hoc in me amoris stimulus movere credo. Novit quidem amicitiam quæ inter nos est. (3) Timeo autem, carissima, non tam te (probioribus enim moribus quam pro isto vitæ genere uteris) quam illum ipsum. Miro modo enim in amorem est proclivis et a Bacchide ne vel maxime austerus quidem facile abstineat. (4) Illum enim, minus ut te conveniret quam Isthmiorum causa profectionem hanc suscepisse, mihi persuasum non est. Fortasse me suspicionis argues. Verum ignosce, carissima, amatoriam sollicitudini. (5) Ego vero non parvi faciebam Menandrum amatorem amittere, præsertim cum, si mihi simultas aliqua sit cum eo, aut dissidium oriatur, in scena ab aliquo Chremete aut Phidylo me acerbissime conviciatum iri videam. Quod si vero talis redierit qualis abiit, magnam tibi gratiam habeo. Vale.

XXX. Bacchis Hyperidi.

Omnes nos meretrices agimus tibi gratias et quidem unaquæque nostrum non minus quam Phryne. Lis quidem solius Phrynes, quam nequissimus Euthias intenderrat, periculum vero nostrum omnium. Si enim petentes ab amatoribus pecuniam non impetramus, aut copiam nostri facientes dantibus impietatis reæ agemur, desistere satius est ab hac vita neque amplius negotium habere neque iis qui nobiscum consuetudinem habent corpus præbere. (2) At nunc non amplius quæstum meretricium incusabimus, quod Euthias improbus amator inventus est, sed

ὅτι ἐπεικῆς Ὑπερίδης ζηλώσομεν. πολλὰ τόνουν ἀγαθὰ γένοιτό σοι τῆς φιλανθρωπίας. (1) καὶ γὰρ ἔταίραν χρηστὴν σεαυτῷ περιεσώσω, καὶ ἡμᾶς ἀμειψομένας σε ἀντ' ἐκείνης παρεσκευάσας. εἰ δὲ δὴ καὶ τὸν λόγον γραφίαις τὸν ὑπὲρ τῆς Φρόνης, τότε ἂν ὡς ἀληθῶς χρυσῶν αἱ ἑταίραι σε στήσαιμεν ὅπου ποτὲ βούλει τῆς Ἑλλάδος.

λα'. Βακχίς Φρύνη.

Ὁὐ τοσοῦτόν σοι τοῦ κινδύνου συνηθέσθην, ὃ φιλιτάτη, ὅσον ὅτι πονηροῦ μὲν ἀπηλλάγης ἔραστοῦ χρηστόν δὲ εὖρες συνήσθην· τὴν γὰρ δίκην σοι καὶ πρὸς εὐτυχίαν γεγονέναι νομίζω. διαβόητον γὰρ σε οὐκ ἐν ταῖς Ἀθήναις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀπάσῃ ὁ ἀγὼν ἐκείνος πεποίηκεν. (2) Εὐθίας μὲν οὖν ἰκανὴν τιμωρίαν δώσει τῆς σῆς δουλίας στερόμενος· ὑπὸ γὰρ ὀργῆς μοι δοκεῖ κινηθεῖς διὰ τὴν ἔμφυτον ἀμαθίαν ὑπερᾶραι τὸ μέτρον τῆς ἐρωτικῆς ζηλοτυπίας. καὶ νῦν ἐκείνον ἐρῶντα μᾶλλον εὖ ἴσθι ἢ Ὑπερίδην. (3) ὃ μὲν γὰρ διὰ τὴν τῆς συνηγορίας χάριν δῆλός ἐστι σπουδάζεσθαι βουλόμενος καὶ ἐρώμενον ἑαυτὸν ποιῶν, ὃ δὲ τῷ ἀποτεύγματι τῆς δίκης παρώξυνται. προσδέγῃ δὴ πάλιν παρ' αὐτοῦ δεήσεις καὶ λιτανείας καὶ πολὺ χρυσίον. (4) μὴ δὴ κατακαινίτης ἡμῶν, ὃ φιλιτάτη, τῶν ἑταίρων, μηδ' Ὑπερίδην κακῶς δόξαι βεβουλεύσθαι ποιήσης τὰς Εὐθίου ἰκεσίας προσιεμένη, μηδὲ τοῖς λέγουσί σοι ὅτι, εἰ μὴ τὸν χιτωνίσκον περιρρηξαμένη τὰ μαστάρια τοῖς δικασταῖς ἐπέδειξας, οὐδὲν ἂν ὁ ῥήτωρ ὠφέλει, πείθου. καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἵνα ἐν καιρῷ γένηται σοι ἡ ἐκείνου παρέσχε συνηγορία.

λε'. Βακχίς Μυρρίνη.

Μὴ δὴ κρείττονος εἶη σοι τυχεῖν ἔραστοῦ, δέσποινα Ἀφροδίτη, ἀλλ' Εὐθίας σοι ὅν νῦν περιέπεις συγκαταβίῳ. τάλαινα γυνὴ τῆς ἀνοίας, ἥτις τῷ τοιοῦτω θηρίῳ προσέφθαρσαι. (2) πλὴν ἴσως τῷ κάλλει πεπίστευκας· Μυρρίνην γὰρ στέρξει δῆλον ὅτι Φρόνην ὑπεριδῶν. ἀλλ' ἔοικας κνίσαι τὸν Ὑπερίδην βεβουληῖσθαι ὡς ἔλαττόν σοι νῦν προσέγοντα. κακείνος ἑταίραν ἔχει ἀξίαν ἑαυτοῦ καὶ σὺ ἔραστὴν σοι πρέποντα. (3) αἰτησόν τι παρ' αὐτοῦ, καὶ ὄψει σεαυτὴν ἢ τὰ νεύρια ἐμπεπηκνύειν ἢ τοὺς νόμους καταλύσαν. ἴσθι γοῦν ὅτι παρὰ πάσαις ἡμῖν ταῖς τὴν φιλανθρωπιότεραν ἀφροδίτην προτιμώσαις μεμίσησαι.

λγ'. Θαις Θετιάλη.

Ὁὐκ ἂν ποτ' ᾤήθην ἐκ τοσαύτης συνηθείας ἔσεσθαι μοί τινα πρὸς Ζευξίππην διαφοράν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐν οἷς αὐτῇ χρησίμη γέγονα ὑπὸ τὸν ἀπὸ τῆς Σάμου κατάπλου, οὐκ ὀνειδίω· ἀλλὰ Παμφίλου (γινώσκεις τοῦτο καὶ σὺ ὅσον) ἡμῖν διδόντος ἀργύριον, ὅτι ταύτη ποτὲ ἐντυγχάνειν ἐδόκει, τὸ μεираκίον σὺ προσείμην. (2) ἡ δὲ καλῶς ἡμᾶς ἀντὶ τούτου

quoniam Hyperides æquus et iustus, eo magis probabimur et sectabimur. Multa itaque tibi eveniant bona propter istam humanitatem. (3) Nam et amicam bonam tibi ipsi incolumem servasti et ad gratiam referendam illius nomine nos paratas roddidisti. Quodsi etiam orationem, quam pro Phryne habuisti, litteris consignares, tum tibi revera nos meretrices auream statuum erigeremus, ubicunque volueris Græcia.

XXXI. Bacchis Phrynæ.

Non tantopere propter illud periculum tuum dolui, carissima, quantopere quod a malo amatore liberata es et Hyperidem bonum invenisti letata sum. Nam iudicium illud adeo in felicitatem tuam cecidisse arbitror. Celebrem enim te non Athenis solum, verum etiam in tota Græcia his illa fecit. (2) Et Euthias quidem satis pœnarum dabit quod tua consuetudine privatur. Nam is mihi videtur ira commotus propter insitam stoliditatem excessisse modum amatoris suspicionis. Et nunc illum majore amore flagrare quam Hyperidem omnino persuasum tibi esto. (3) Hic enim quod tuam causam egit, gratiam tuam videtur postulare et instar deliciarum se gerere; ille autem, quod causa cecidit, irritatus est. Exspecta igitur ab eo rursus preces et supplicationes et magnam vim auri. Ne vero prævariceris nostræ meretricum causæ, carissima. (4) Neve Euthiæ precibus admissis facias, ut Hyperides male nobis consuluisse videatur, neve crede iis qui tibi dicunt, si non tunica discissa mammillas ostendisses iudicibus, nihil oratore futurum fuisse. Etenim hoc ipsum, ut opportune abs te fieret, eius defensione ac patrocinio factum est.

XXXII. Bacchis Myrrhinæ.

Ne tibi melior unquam amator contingat, prohi domina Venus, sed Euthias, quem nunc foves, tecum vivat. Infelicem ob amentiam mulierem! quæ tuo malo tali bestie te applicueris, confisa scilicet pulchritudini. (2) Nimirum Myrrhinam amabit, Phryne neglecta. Sed videris Hyperidem pungere voluisse, quod minus tui nunc rationem habeat. Et ille amicam habet se dignam et tu amatorem tibi convenientem. (5) Pete aliquid ab eo, et videbis te aut navalia incendisse aut leges sustulisse. Scito igitur te omnibus nobis, quæ humaniorem Venerem colimus, odio esse.

XXXIII. Thais Thessalæ.

Haud unquam putassem fore ut post tantam familiaritatem nasceretur mihi aliquod cum Zeuxippa dissidium. Ac cætera quidem, in quibus ci utilis fui sub ejus e Samo navigationem, non objicio. Sed cum Pamphilus pecuniam, scis tu quoque quantam, mihi offerret, adolescentem, quod cum hac aliquando rem habere videbatur, non admisi. (2) Egregie vero nobis gratiam pro his illa rependit

ἡμείψατο τῇ χάριστ' ἀπολουμένη Μεγάρα χαρίζεσθαι θέλουσα. πρὸς ἐκείνην δ' ἦν τις παλαιά μοι διὰ Στράτωνα ὑπόνοια. ἀλλὰ ταύτην μὲν οὐδὲν ὄμην ποιεῖν παράλογον κακῶς λέγουσάν με. ἀλῶα δ' ἦν, κατὰ τὴν παννυχίδα πᾶσαι, ὅσπερ ἦν εἰκός, παρῆμεν. (3) ἐθαύμαζον δὲ τῆς Ζευξίπτης τὴν ἀγερωχίαν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον κιγλίζουσα μετ' ἐκείνης καὶ μωκομένη τὴν θυμείαιαν ἐνεδείκνυτο, εἴτα φανερῶς ποιήματα ἤδεν εἰς τὸν οὐκέθ' ἡμῖν προσέγοντα ἐραστὴν. (4) κατὰ τούτοις μὲν ἤττον ἤλγουν· ἀπαναισχυνητήσασα δὲ εἰς τὸ φύκος με καὶ τὸν παιδέρωτα ἐσκώπτειν. ἐδοκεῖ δέ μοι πάνυ κακῶς πράττειν ὡς μηδὲ κάτοπτρον κεκτῆσθαι· εἰ γὰρ εἶδεν ἑαυτὴν χρῶμα σανδράχης ἔχουσαν, οὐκ ἂν ἡμᾶς εἰς ἀμορφίαν ἐβλασφήμει. (5) ἔμοι μὲν οὖν βραχὺ μέλει περὶ τούτων· ἀρέσκειν γὰρ ταῖς ἐρασταῖς, οὐχὶ Μεγάρα καὶ Ζευξίπτη βούλομαι ταῖς πιθήκοις. δεδήλωκα δέ σοι ἵνα μὴ μέ τι μέμψη. ἀμνοῦμαι γὰρ αὐτάς οὐ σκώμμασιν οὐδὲ βλασφημίαις, ἀλλ' οἷς μάλιστα ἀνιάσονται. προσκυνῶ δὲ τὴν Νέμεσιν.

λδ'. Θαις Εὐθυδήμῳ.

Ἐξ οὗ φιλοσοφεῖν ἐπενόησας, σεμνός τις ἐγένου καὶ τὰς ἀφρῶς ὑπὲρ τοὺς κροτάφους ἐπῆρας. εἴτα σχῆμα ἔχων καὶ βιβλίδιον μετὰ χεῖρας εἰς τὴν Ἀκαδημειαν σοβείς, τὴν δὲ ἡμετέραν οἰκίαν ὡς οὐδὲ ἰδὼν πρότερον παρέρχη. (2) ἐμάνης, Εὐθύδημε· ἡ οὐκ οἶσθα οἷός ἐστιν ὁ σοφιστὴς οὗτος δ' ἐσκευρωπακῶς καὶ τοὺς θαυμαστούς τούτους διεξίδων πρὸς ἡμᾶς λόγους. ἀλλ' ἔμοι μὲν πράγματα πόσος ἐστὶν οἷσι χρόνος ἐξ οὗ παρέχει βουλόμενος ἐντυγεῖν; προσφθίρεται δὲ Ἑρπυλλίδι τῇ Μεγάρας ἀδερᾷ. (3) τότε μὲν οὖν αὐτὸν οὐ προσείμην, σὲ γὰρ περιβάλλουσα κοιμᾶσθαι μᾶλλον ἐβουλόμην ἢ τὸ παρὰ πάντων τῶν σοφιστῶν χρυσίον. ἐπεὶ δὲ σὲ ἀποτρέπειν ἔοικε τῆς μεθ' ἡμῶν συνθησίας, ὑποδέξομαι αὐτὸν καί, εἰ βούλει, τὸν διδάσκαλον τουτονὶ τὸν μισογύναιον ἐπιδείξω σοι νυκτὸς οὐκ ἀρκούμενον ταῖς συνθήσειν ἡδοναῖς. (4) λῆρος ταῦτά ἐστι καὶ τῦφος καὶ ἐργολάθεια μεираκίων, ὃ ἀνόητε. οἷε δὲ διαφέρειν ἑταίρας σοφιστῆν; τοσούτων ἴσως ὅσον οὐ διὰ τῶν αὐτῶν ἑκάτεροι πείθουσιν, ἐπεὶ ἓν γε ἀμφοτέροις τέλος πρόκειται τὸ λαθεῖν. πόσῳ δὲ ἀμείνους ἡμεῖς καὶ εὐσεβέστεροι. οὐ λέγομεν θεοὺς οὐκ εἶναι, ἀλλὰ πιστεύομεν ὁμνύουσι τοῖς ἐρασταῖς ὅτι φιλοῦσιν ἡμᾶς. (5) οὐδ' ἄξιουμέν ἀελεγκῆσαι καὶ μητράσι μίγνυσθαι τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' οὐδὲ γυναῖξιν ἀλλοτριαῖς. εἰ μὴ ὅτι τὰς νεφέλας ὀπθένει εἰσὶ καὶ τὰς ἀτόμους ὀποῖαι ἀγνοοῦμεν, διὰ τοῦτο ἤττους δοκοῦμέν σοι τῶν σοφιστῶν. (6) καὶ αὐτὴ παρὰ τούτοις ἐσχόλακα καὶ πολλοῖς διεῖλεγματι. οὐδὲ εἰς ἑταίρα ὁμιλιῶν τυραννίδας ὄνειροπολεῖ καὶ στασιάζει τὰ κοινά, ἀλλὰ σπάσας τὸν ἐθνικὸν καὶ μεθυσθεὶς εἰς ὄραν τρίτην ἢ τετάρτην ἡρεμεῖ. (7) παιδεύομεν δὲ οὐ χεῖρον ἡμῖς τοὺς νέους. ἐπεὶ σύγκρινον, εἰ βούλει, Ἀσπασίαν

perditissimæ illi Megaræ gratificari cupiens. In illam autem habebam veterem quandam propter Stratonem suspicionem. Hanc igitur nihil arbitraber facere præter opinionem, si mihi malediceret. Hæloa erant, et ad per-vigillum omnes, ut par erat, aderamus. (3) Mirabar autem Zeuxippen; primum enim illa submisce cachinnans et subsannans animum infensum declarabat, deinde palam versiculos cecinit in illum, qui nobis non amplius addictus esset, amatorem. (4) Et ex eo quidem minus doloris cepi; impudentiæ vero eo progressa est, ut in fucum me et pæderotem diceris incesseret. Videbatur mihi autem in re tenuissima esse, ut ne speculum quidem possideret; si enim videret se colorem sandarachæ habere, haud nobis ob deformitatem conviciaretur. (5) Equidem parum hæc curo; placere enim amatoribus, non Megare et Zeuxippæ, similibus illis, volo. Indicavi tibi, ne me in posterum vituperares. Ulciscar enim eas non cavillationibus neque conviciis, sed iis rebus quibus maxime torquebuntur Adoro autem Nemesin.

XXXIV. Thais Euthydemo.

Ex quo philosophari in animum induxisti, superbus factus es et supercilia supra tempora attollis. Deinde philosophi habitu librumque in manibus tenens insolenter procedis in Academiam, nostram vero domum quasi nunquam antea vidisses præteris. (2) Insanis, Euthydemè, aut nescis cuiusmodi sit sophista iste superciliosus, qui mirificas istas disputationes vobis enarrat. Sed mihi negotium, quamdudum putas esse, cum facessit, cupiens mei copiam impetrare. Deperit autem Herpyllidem Megaræ ancillam. (3) Illo tempore quidem eum non admisi; etenim in tuo complexu dormire pluris faciebam quam omne sophistarum aurum. Quoniam vero te avertere videtur a nostra consuetudine, eum recipiam, et, si vis, magistrum huncce mulierum osorem faxo ut videas non esse noctu contentum consuetis voluptatibus. (4) Nugæ sunt ista et fastus et mercedis ab adolescentibus emunctio, o demens. Putasne vero differre a meretrice sophistam? eatenus fortasse, quatenus non eadem ratione persuadere conantur; nam unus idemque utrisque finis propositus est, lucrum. Quanto vero meliores nos magis que religiose! non negamus esse deos, sed credimus iure iurando affirmantibus amatoribus, se nos amare. (5) Nec æquum censemus, si cum sororibus et matribus rem habent viri, sed ne cum alienis quidem uxoribus. Nisi forte, quia nubes unde existant et atomi quales sint ignoramus, ob eam causam sophistis deteriores tibi videmur. (6) Et ipsa his vacavi et cum multis disserui. Nemo cum meretricibus consuetudinem habens tyrannidem somniat et seditionibus rempublicam turbat, sed matulino potu hausto inebriatus in tertiam aut quartam horam quiescit. (7) In-stituimus autem nos non deterius adolescentes. Etenim

τὴν ἑταίραν καὶ Σωκράτην τὸν σοφιστὴν, καὶ πότερος ἀμείνους αὐτῶν ἐπαίδευσεν ἄνδρας λόγισαι· τῆς μὲν γὰρ ὄψει μαθητὴν Περικλέα, τοῦ δὲ Κριτίαν. (8) κατὰθαλε τὴν μοῖραν ταύτην καὶ ἀηδῖαν, ἡ ἐμὸς ἔρωσ Εὐθύδημε (οὐ πρέπει σκυθρωποῖς εἶναι τοιούτοις ὄμμασι), καὶ πρὸς τὴν ἐρωμένην ἦκε τὴν σαυτοῦ ὄσος ἐπανελθὼν ἀπὸ Λυκείου πολλαίαι... τὸν ἰδρῶτα ἀποψύμενος, ἵνα μικρὰ κραιπαλήσαντες ἐπιδειξώμεθα ἀλλήλοις τὸ καλὸν τέλος τῆς ἡδονῆς. καὶ σοὶ νῦν μάλιστα φανοῦμαι σοφῆ. οὐ μακρὸν δίδωσιν ἡ δαίμων χρόνον τοῦ ζῆν· μὴ λάθῃς τοῦτον εἰς αἰνίγματα καὶ λήρους ἀναλώσας. ἔρωσσο.

λε'. Σιμαλίῳν Πετάλῃ.

Εἰ μὲν ἡδονὴν σοὶ τινα φέρει ἢ φιλοτιμίαν πρὸς τινὰς τῶν διαλεγομένων τὸ πολλαίαις ἡμᾶς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτᾶν καὶ τοῖς πεμπομένοις πρὸς τοὺς εὐτυχεστέρους ἡμῶν θεραπευαίνουσι ἀποδύρεσθαι, οὐκ ἀλόγως ἡμῖν ἐντρουφᾶς. ἴσθι μέντοι (καίτοι ποιῶν ὄδα πρᾶγμα ἀσυμφρον ἐμαυτῷ) οὕτω με διακείμενον ὡς ὀλίγοι τῶν ἐντρουφόντων σοι νῦν ἀμεληθέντες ἀν διατεθεῖεν. (2) καίτοι γὰρ ὄμην τὸν ἄκρaton ἐσεσθαι μοι παραγόρημα, ὃν παρ' Εὐφρονίῳ τρίτην ἐσπέραν πολὺν τινα ἐνεφορήθη, ὡς δὴ τὰς παρὰ τὴν νύκτα φροντίδας διωσόμενος. τὸ δὲ ἄρα ἐναντίως εἴγεν' ἀνεροπίσει γὰρ μοι τὴν ἐπιθυμίαν ὅστε κλάοντά με καὶ θρυγόμενον ἐλεεῖσθαι μὲν παρὰ τοῖς ἐπιχειροστέροις, γέλωτα δὲ τοῖς ἄλλοις παρέχειν. (3) μικρὰ δ' ἐπεστὶ μοι παραψυχὴ καὶ μακρινόμενον ἤδη παραμύθιον, ὃ μοι ὑπὸ τὴν λυγρὰν ἐν τῷ συμπόσιῳ μέμψιν προσέρριψας ἀπ' αὐτῶν περισπάσασα τῶν πλοκάμων, ὡς δὴ πᾶσι τοῖς ὑφ' ἡμῶν πεμφθεῖσιν ἀχθομένη. εἰ δὴ σοι ταῦτα ἡδονὴν φέρει, ἀπόλαυε τῆς ἡμετέρας μεριμνης, κἀν ἢ σοι φίλον διηγοῦ τοῖς νῦν μὲν μακραιώτεροις ἡμῶν, οὐκ εἰς μακρὰν δέ, ἄνπερ ὡς ἡμεῖς ἔχωσιν, ἀνισασμένοις. (4) εὐχου μέντοι μηδὲν σοι νημεσῆσαι ταύτης τῆς ὑπεροψίας τὴν Ἀφροδίτην. ἕτερος ἂν λοιδορούμενος ἔγραφε καὶ ἀπειλῶν, ἀλλ' ἐγὼ δέομενος καὶ ἀντιβολῶν ἔρω γάρ, ὃ Πετάλῃ, κακῶς. φοβοῦμαι δὲ μὴ κάκιστον ἔχων μιμησώμαι τινα τῶν περὶ τὰς ἐρωτικὰς τέψεις ἀτυχεστέρων.

λε'. Πετάλῃ Σιμαλίῳν.

Ἐβουλόμην μὲν ὑπὸ δακρύων οἰκίαν ἑταίρας τρέφεσθαι· λαμπρῶς γὰρ ἂν ἔπραττον ἀφθόνων τούτων ἀπολαύουσα παρὰ σοῦ· νῦν δὲ δεῖ χρυσίῳ ἡμῖν, ἱματίῳν, κόσμου, θεραπευαίνουσι. ἢ τοῦ βίου διοικήσις ἅπαντα ἐντεῦθεν. (2) οὐκ ἔστιν ἐν Μυρρινούντι πατρῶιον ἐμοὶ κτημάτιον, οὐδ' ἐν τοῖς ἀργυρεῖσι ἐμοὶ μέταλλον, ἀλλὰ μισθωμάτια καὶ αἱ δασυγχεῖς αὐται καὶ κατεστεναγμένα τῶν ἀνοήτων ἐραστοῦν χάριτες. σοὶ δὲ ἐνιαυτὸν ἐντυγχάνουσα ἀδημονῶ, καὶ ἀύχμηρὰν μὲν ἔχω τὴν κεφαλὴν μηδὲ ἰδοῦσα τὸν χρόνον τοῦτον

compara, si vis, meretricem Aspasiam et Socratom illum sophistam, et uter melius docuerit viros considera. Illius enim videbis discipulum Periclem, huius Critiam. (8) Pone istam stultitiam et insuavitatem, deliciae meae o Euthydemee (non decet tristis et tetricus aspectus talis oculos) et ad amicum veni tuam, qualis a Lyceo reavers saepe sudorem abstersens; ut cum ad modicum crapulam hiberimus ostendamus nobis mutuo pulchrum illum finem voluptatis. Et tibi nunc equidem quam maxime videbor sapiens. Non longum dat Deus tempus vivendi; ne igitur illud imprudens in aenigmata et nugae impendas. Vale.

XXXV. Simalion Petalae.

Si voluptatem tibi aliquam adferre aut honorem apud nonnullos qui rem tecum habent existimas, quod frequenter ad fores tuas accedimus et coram ancillis, quae ad feliciores quam nos sumus mittuntur, conquerimur, non immerito nobis insultas. Scito tamen, quanquam non sum nescius me rem mihi inutilem facere, sic me affectum esse, ut pauci eorum qui nunc tecum rem habent affecti essent, si abs te spernerent. (2) Putabam equidem merum illud mihi solatio fore, quod apud Euphronium tertio abhinc vespere largum satis hauseram, quippe nocturnas curas propulsaturus; id vero longe secus accidit. Denuo enim excitavit libidinem meam, ita ut lacrymans eiulansque aequioribus quidem commiserationem, reliquis autem risum moverem. (3) Exiguam quoddam mihi restat lenimen et languescens iam solatium, quod in me sub triste illud in convivio iurgium coniecisti, ex ipsis capillis evellens, quasi omnibus a nobis missis offenderis. Si ergo voluptatem tibi haec afferunt, fructu nostra sollicitudine et, si tibi volupe est, narra nunc quidem nobis beatoribus, brevi autem, cum ipsis ut nobis res ceciderit, dolituris. (4) Precare tamen, ne quid ob hanc superbiam Venus tibi succenseat. Alius fortasse litteras probrorum et minarum plenas ad te dedisset, ego autem precans scripsi et supplicans. Amo enim, o Petalae, perditae. Vereor autem ne etiam peius affectus imiter aliquem eorum, qui in amatoris iurgiis nimis sunt infelices.

XXXVI. Petala Simalioni.

Vellem equidem lacrymis ali meretricis domum. Splendide enim viverem, cum abunde eas abs te perciperiam. Nunc vero opus est auro nobis, vestibus, ornatu, ancillis. Hinc pendet omnis vite ratio. (2) Non est mihi Myrrhinunte paterna possessio, nec in argenti fodinis metallum, sed mercedulae et infelicia ista ac gemitibus plena stultorum amatorum munuscula. Tecum vero annum nunc consuefudinem habens misera uti conditione, caputque habeo squalidum, ut quae ne viderim quidem per istud tempus unguentum: vetustis autem et laceratis amiciri

μόρον, τὰ δὲ ἀρχαῖα καὶ τρύγινα περιβαλλομένη τα-
ραντινῖδια αἰσγύνομαι τὰς φίλας, οὕτως ἀγαθὸν τί
μοι γένοιτο. (3) εἶτα οἶε μέ σοι παρακαθημένην
αὐτόθεν ζήσεις; ἐγὼ δὲ ἂν μὴ τις ὁ διδοὺς ἦ, πεινήσω
τὸ καλόν. ἀλλὰ θαυρῆεις· πεπαύσῃ μετὰ μικρόν.
θαυμάζω δέ σου καὶ τὰ δάκρυα ὡς ἔστιν ἀπίθανα.
Δέσποινα Ἀφροδίτη, φιλεῖν, ἄνθρωπε, φῆς, καὶ βούλει
σοι τὴν ἐρωμένην διαλέγεσθαι· ζῆν γὰρ χωρὶς ἐκείνης
μὴ δύνασθαι. (4) τί οὖν; οὐ ποτήρια ἔστιν ἐπὶ τῆς
οικίας ὑμῖν; . . . μὴ χρυσία τῆς μητρός, μὴ δάνεια
τοῦ πατρὸς κοιμούμενος; μακαρία Φιλῶτις· εὐμενε-
στέροις ὄμμασιν εἶδον ἐκείνην αἱ Χάριτες, οἷον ἐραστὴν
ἔχει Μενεκλείδην, ὃς καὶ ἡμέραν δίδωσί τι. ἀμεινον
γὰρ ἦ κλάειν. (5) ἐγὼ δὲ ἡ κάλινα θρηνηδόν, οὐκ
ἐραστὴν ἔγω· στεφάνιά μοι καὶ βόδα ὡσπερ ἀώρω
τάφῳ πέμπει καὶ κλάειν δι' ὄλης φησί τῆς νυκτός.
ἐὰν φέρῃς τι, ἦκε μὴ κλάων. εἰ δὲ μή, σεαυτὸν οὐγ
ἡμᾶς ἀνιάσεις.

λς'. Μυρρίνη Νικίππη.

Οὐ προσέχει μοι τὸν νοῦν ὁ Δίφιλος, ἀλλ' ἄπας
ἐπὶ τὴν ἀκάθαρτον Θεττάλην νένευκε. καὶ μέγρι
μὲν τῶν Ἀδωνίων καὶ ἐπικημόας ποτε πρὸς ἡμᾶς καὶ
κοιμησόμενος ἐφοῖτα, ἤδη μέντοι ὡς ἂν τις ἀκνιζόμενος
καὶ ἐρώμενον ἑαυτὸν ποιῶν καὶ τὰ γε πλεῖστα ὑπὸ
τοῦ Ἐλικος, ὅποτε μεθυσθεῖη, ὀδηγούμενος· ἐκείνος
γὰρ τῆς Ἑρπυλλίδος ἐρῶν τὴν παρ' ἡμῖν ἀγαπᾷ
σχολήν. (2) νῦν μέντοι ὀηλός ἐστι μὴδ' ὄλιος ἡμῖν ἐν-
τευζόμενος· τέτταρας γὰρ ἐξῆς ἡμέρας ἐν τῷ Λύσιδος
κῆφῳ μετὰ Θεττάλης καὶ τοῦ κἀκίστ' ἀπολουμένου
Στρογγυλίουνος, ὃς ταύτην αὐτῷ προμνηστεύσατο τὴν
ἐρωμένην ἐμοί τι προσκρούσας, κραιπαλᾷ. γραμμα-
τίδια μὲν οὖν καὶ θεραπευιδῶν διαδρομαὶ καὶ ὄσα
τοιαῦτα μάτην διγύνοσται, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ὄφελος,
δοκεῖ δὲ μοι μάλλον ὑπὸ τούτων τετευθῆσθαι καὶ ὑπερ-
εντροπᾶν ἡμῖν. (3) λοιπὸν οὖν ἀποκλείειν, καὶ
ἔλθῃ ποτὲ πρὸς ἡμᾶς κοιμησόμενος, ἐὰν δὲ κνίσει ποτὲ
ἐκείνην βουληθῆ, διώσασθαι· εἴωθε γὰρ ἡ βαρύτες
τῷ ἀμελεῖσθαι καταβάλλεσθαι. εἰ δὲ μὴδ' οὕτως
ἀνύοιμεν, θερμότερον τινὸς ἡμῖν ὡσπερ τοῖς σφόδρα
κἀμνοσι φαρμάκου δεῖ. δεῖνόν γὰρ οὐ τοῦτο μόνον
εἰ τῶν παρ' αὐτοῦ μισθωμάτων στερησόμεθα, ἀλλ' εἰ
Θεττάλη γέλωτα παρέσσομεν. (4) ἔστι σοι πειραθέν,
ὡς φῆς, πολλάκις ἐφ' ἡλικίας φίλτρον. τοιοῦτου
τινὸς βροθήματος δεόμεθα, ὃ τὸν πολλὸν αὐτοῦ τῷφρον,
ἀλλ' οὖν καὶ τὴν κραιπάλην ἀκκορήσει. ἐπικηρυ-
κευσόμεθα δὲ αὐτῷ καὶ θαυρῆσομεν πιθανῶς, καὶ τὴν
Νέμεσιν δεῖν αὐτὸν ὄρναι εἰ οὕτως με περιόψεται ἐρῶσαν
αὐτοῦ, καὶ τοιαῦτα ἄλλα ἐρῶμεν καὶ πλασόμεθα.
(5) ἦξει γὰρ ὡς ἑλευῖν δὴ ποῦ με καομένην ἐπ' αὐτῷ·
μεινῆσθαι γὰρ τοῦ παρελθόντος χρόνου καὶ τῆς συν-
θεσίας ἔχειν καλῶς ἐρεῖ, φουσῶν ἑαυτὸν ὁ λῆσταυρος,
συλλήγεται δὲ ἡμῖν καὶ ὁ Ἐλιξ' ἐπ' ἐκείνον γὰρ ἦ

Tarentinis vestibus apud amicas pudet, ita mihi boni
aliquid eveniat! (3) et tu putas me tibi assidentem sine ullo
alio subsidio victum habituram? At vero lacrymaris?
brevis desines. Miror vero et lacrymas tuas quae non per-
suadeant. Ego autem nisi sit qui det, esuriam egregie.
Proh domina Venus! amas, homo, amas, et vis amicam
tibi copiam sui facere, vivere enim sine illa te non posse.
(4) Quid? nonne pocula sunt vobis domi? nonne aurum
matris, nonne * * * fornus patris allaturus? Beata Phi-
lotis est; placidioribus oculis eam adspexerunt Gratiae.
Qualem amatorem habet Meneclidem, qui quotidie dat
aliquid! melius enim quam flere. (5) Ego vero misera
lamentatorem non amatorem habeo; corollas mihi et rosas
tanquam premature mortui sepulcro mittit et flere se
per totam noctem ait. Si quid affers, veni sine lacrymis;
sin minus, te ipsum non me cruciabis.

XXXVII. Myrrha Nicippæ.

Non habet mei rationem Diphilus, sed totus ad impu-
ram illam Thessalam propendet. Equidem usque ad Adonia
etiam comissabundus ad nos ac dormiturus veniebat; jam
tamen quasi fastidiosior et magis amari se cupiens
ac plerumque ab Helice, cum ebrius esset, manu ductus
(ille enim Herpyllidem amans apud nos morari solet);
(2) jam vero non amplius nostra consuetudine eum usu-
rum, manifestum est. Quatuor enim deinceps dies in
Lysidis horto cum Thessala et perditissimo illo Strongy-
lione, qui hanc ei conciliavit amicam mihi nonnihil of-
fensus, comissatur. Litteræ quidem et famularum dis-
cursationes et alia ejusmodi frustra fuerunt et nullis
inde fructus, immo videtur mihi ex istis magis inflatus
esse et nobis illudere. (3) Reliquum est igitur ut eum
excludamus, atque si quando ad nos venerit cubituras,
ubi illi velit ægre facere, repellamus. Solet enim fastus
contentu frangi. Quodsi ne sic quidem aliquid effece-
rimus, vehementiore quodam nobis, ut illis qui valde
ægotant, opus est remedio. Etenim non illud solum grave
et intolerabile est, si mercede quæ ab eo proficietur
privabimur, verum si Thessalæ ridendi materiam præbe-
bimus. (4) Est tibi probatum, ut ais, persæpe in ado-
lescentia philtrum. Ejusmodi quodam indigenus auxilio,
quod nimium ejus fastum atque etiam temulentiam
expurget. Paciscemur itaque cum eo et lacrymabimur
ad fidem faciendam, atque oportere eum Nemesin respi-
cere, si me, sic amantem, negligat, aliaque id genus di-
cemus atque fingemus. (5) Veniet nimirum quasi mise-
rans me amore ipsius ardentem; meminisse enim præteriti
temporis et consuetudinis æquum esse dicet, inflans se
ipsum imjurus. Adjuvabit nos etiam Helix; ad illum enim

Ἐρπυλλίς ἀποδύσεται. ἀλλ' ἀμφιβάλλειν εἴωθε τὰ φίλτρα καὶ ἀποσκῆπτειν εἰς ἄλθερον. βραχὺ μοὶ μέλει· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἢ ἐμοὶ ζῆν ἢ θεθνάαι Θεσσαλίη.

λκ'. Μενεκλείδης; Εὐθύκλεις.

Οἴγεται Βακχίς ἡ καλή, Εὐθύκλεις φίλτατε, οἴγεται, πολλά τέ μοι καταλιπούσα δάκρυα καὶ ἔρωτος ὄσον ἡδίστου τότε, τοσοῦτον πικροῦ νῦν μνήμη. οὐ γὰρ ἐκλήσομαί ποτε Βακχίδος, οὐχ οὗτος ἔσται ὁ χρόνος. (2) ὄσον συμπάθειαν ἐνεδειξάτο. ἀπολογίαν ἐκείνην καλῶν οὐκ ἄν τις ἀμάρτον τοῦ τῶν ἑταιρῶν βίου. καὶ εἰ συνελθοῦσαι ἄποσαι πανταγῶθεν εἰκόνα τινὰ αὐτῆς ἐν Ἀφροδίτης ἢ Χαρίτων θεῖον, δεξιὸν ἄν τί μοι ποιῆσαι δοκοῦσιν. (3) τὸ γὰρ θρυλούμενον ὑπὸ πάντων, ὡς πονηραί, ὡς ἀπιστοί, ὡς πρὸς τὸ λυσιτελεῖς βλέπουσαι μόνον, ὡς αἰεὶ τοῦ διδόντος, ὡς τίνος γὰρ οὐκ αἰτία κακοῦ τοῖς ἐντυγχάνουσι, διαβολὴν ἐπέδειξεν ἐπ' ἑαυτῆς ἄδικον οὕτω πρὸς τὴν κοινὴν βλασφημίαν τῷ ἦθει παρατάξαστο. (4) οἶσθα τὸν Μήδειον ἐκείνον τὸν ἀπὸ τῆς Συρίας δευρὶ κατάραντα μεθ' ὅσης θεραπείας καὶ παρασκευῆς ἐσόθει, εὐνούργους ὑπισχνούμενος καὶ θεραπαίνας καὶ κόσμον τινὰ βαρβαρικόν· καὶ ὅμως ἤκοντα αὐτὸν οὐ προσέειπε, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ μὲν ἡγάπα κοιμωμένη γλάνιδιον τὸ λιτὸν τοῦτο καὶ δημοτικόν, καὶ τοῖς παρ' ἡμῶν γλίσχρως αὐτῆ πεμπομένους ἐπανέγρουσα τὰς σατραπικὰς ἐκείνας καὶ πολυγύρους δωρεὰς διεωθεῖτο. (5) τί δέ; τὸν Αἰγύπτιον ἔμπορον ὡς ἀπεσκοράχισεν ὄσον ἀργύριον προτείνοντα. οὐδὲν ἐκείνης ἄμεινον εἶ οἷδ' ἔστι γένειοι' ἄν. ὡς χρηστὸν ἦθος οὐκ εἰς εὐδαίμονα βίου προαίρεσιν δαίμων τις ὑπήνεγκεν. εἰτ' οἴγεται ἡμᾶς ἀπολιπούσα καὶ κείσεται λοιπὸν μόνῃ ἢ Βακχίς. ὡς ἄδικον, ὧ φίλοι Μοῖραι· ἔδει γὰρ αὐτῆ συγκατακείσθαι με καὶ νῦν ὡς τότε. ἀλλ' ἐγὼ μὲν περιείμι καὶ τροφῆς ψαύουσα καὶ διαλεξόμεαι τοῖς ἑταίροις, ἢ δὲ οὐκέτι με φαειροῖς τοῖς ὄμμασιν ὄψεται μειδιῶσα, οὐδὲ ἴλειος καὶ εὐμενῆς διανυκτερεύσει τοῖς ἡδίστοις ἐκείνοις κολακεύμασιν. (7) ἀρτίως μὲν οἷον ἐφθέγγετο, οἷον ἔβλεπεν, ὄσαι ταῖς ὁμιλίαις αὐτῆς σειρήνες ἐνίδρυντο, ὡς δὲ ἡδύ τι καὶ ἀκήρατον ἀπὸ τῶν φιλημάτων νέκταρ ἔσταξεν· ἐπ' ἄκροις μοι δοκῶ τοῖς χεῖλεσιν αὐτῆς ἐκάλειξεν ἢ πειθῶ. πάντως ἐκείνη γε τὸν κροσσὸν ὑπεξώσαστο, ὄλαις ταῖς χερσὶ τὴν Ἀφροδίτην δεξιωσαμένη. (8) ἔρρει τὰ παρὰ τὰς πόσεις μινυρίσματα καὶ ἢ τοῖς ἐλεφαντίνους δακτύλοις κρουσμένη λύρα, ἔρρει. κείται δὲ ἢ πάσαις μελουσα Χάρισι κωφῇ λίθος καὶ σποδιά. καὶ Μεγάρα μὲν ἢ ἰππόπορνος ζῆ, οὕτω Θεαγένην συλήσασα ἀνηλεῶς ὡς ἐκ πάνυ λαμπρῶς οὐσίας τὸν ἄθλιον γλαμῦδιον ἀρπάζαντα καὶ πέλγην οἴχεσθαι στρατευσόμενον· (9) Βακχίς δὲ ἢ τὸν ἔραστὴν φιλοῦσα ἀπέλιπε. ἔβων γέγονα πρὸς σε ἀποδουράμενος, Εὐθύκλεις φίλτατε. ἡδὺ γάρ μοι τι δοκεῖ περὶ ἐκείνης καὶ λαλεῖν καὶ γράφειν· οὐδὲν γὰρ ἢ τὸ μυνῆσθαι καταλείπειται. ἔρρωσο.

Perpyllis se accinget. Sed dubia solent esse philtrea et in perniciem cedere. Parum id euro. Oportet enim eum aut mihi vivere, aut Thessalæ mori.

XXXVIII. Menekleides Euthyкли.

Decessit formosa Bacchis, Euthycles carissime, decessit! multasque mihi lacrymas reliquit et amoris quam dulcissimi tum, tam acerbi nunc, memoriam. Non enim obliviscar unquam Bacchidis, non veniet illud tempus. (2) Quantam propensionem voluntatis præ se tulit! apologiam eam si quis vocet vitæ meretricum, non erraverit; et si omnes undique convenientes imaginem ejus in Veneris aut Gratiarum templo collocarent, rem bellam fecisse mihi viderentur. (3) Nam quod ab omnibus cantatur, eas malas esse, infidas, lucrum duntaxat spectantes, semper danti addictas, et cujus non mali causas eis, qui rem cum ipsis habeant, id vero calumniam esse injustam ostendit suo exemplo; ita moribus se suis contra communem maledicentiam munivit. (4) Medum illura nosti et Syria huc profectum, quanta cum famulorum turba et apparatu se inferebat! eunuchos pollicens et ancillas et ornatum barbaricum; et tamen quippe nolens eum non admittebat: sed contenta erat sub mea lana dormire, tenui illa et vulgari, et in iis quæ a nobis parce mittebantur acquiescens satrapica illa et aurata dona respuebat. (5) Quid vero? Ægyptium illum mercatorem ut rejecti, quantum auri pollicentem! nihil illa melius sat scio natum est. Bonos mores ad felicis vitæ conditionem non extulisse genium! tamen decessit, nobis relictis, et jacebit in posterum sola Bacchis! quam iniquum, bonæ Paræ! oportebat enim cum illa me nunc etiam jacere, ut tunc. (6) At ego superstes sum et cibum attingo et cum sodalibus colloquar; illa vero non amplius me hilaribus oculis adspiciet subridens, nec placida ac clemens noctem transiget in incundissimis illis blandimentis. (7) Ut modo loquebatur, ut intuebatur! quot Sirenes in colloquiis eius ineraut! quam vero suave et sicerum ab oculis nectar stillabat! In summis, ut mihi videtur, labris eius nectum suada. Totum illa cestum sibi circumdedit: tota enim manu Venerem accepit. (8) Evanuerunt illæ inter potandum cantillationes et illa eburneis digitis pulsata lyra evanuit. Jacet illa, ab omnibus Gratiis amata, mutus lapis et cinis. Ac Megara quidem, immane scortum, vivit, quæ Theagenem ita crudeliter spoliavit, ut ex re tam splendida miser ille arrepta chlamyda et parma abierit militatum. (9) Bacchis autem, quæ amatorem diligebat, mortua est! levatus nonnihil sum apud te lamentis effusus, Euthycles carissime. Dulce enim mihi videtur de illa loqui et scribere: nihil enim aliud quam meminisse reliquum est. Vale.

16°. Μεγάρων Βακχίδι.

Σοὶ μόνῃ ἐραστῆς γέγονεν, ὃν φιλεῖς οὕτως ὥστε μὴ δ' ἀκαρῆ αὐτοῦ διαξευθῆναι δύνασθαι. τῆς ἀηδίας, δέσποινα Ἀφροδίτη. κληθεῖσα ὑπὸ Γλυκεράς ἐπὶ θυσιᾷν τοσοῦτον χρόνον (ἀπὸ τῶν Διονυσίων γὰρ ἡμῖν ἐπήγγειλεν) οὐκ ἤκεις, εἰ μὴ δι' ἐκείνην, οὐδὲ πὰς φίλας ἰδεῖν γυναῖκας ἀνασχομένη. (2) σώφρων γέγονας σὺ καὶ φιλεῖς τὸν ἐραστὴν, μακαρῖα τῆς εὐφρημίας· ἡμεῖς δὲ πόρνοι καὶ ἀκόλαστοι. ὑπῆρξες καὶ Φιλωνί σουκίνη βακτηρία· ὀργίζομαι γὰρ νῆ τὴν μεγάλην θεόν. πᾶσαι παρῆμιν, Θεττάλη, Μοσχάριον, Θαίς, Ἀνθράκιον, Πετᾶλη, Θρουαλλίς, Μυρρίνη, Χρυσίον, Ζευξίππη· ὅπου καὶ Φιλουμένη, καίτοι γεγαμημένην προσφάτως καὶ ζήλοστυπούμένην, τὸν καλὸν ἀποκοίμισασα ἄνδρα οὐκ ἐμὲν ὁμοῦς δὲ παρῆν. (3) σὺ δ' ἡμῖν μόνῃ τὸν Ἀδωνίον περιέψυγες, μὴ που καταλειφθέντα αὐτὸν ὑπὸ σοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἢ Προσεφῶνῃ παραλάβῃ. ὅσον ἡμῶν ἐγένετο τὸ συμπόσιον (τί γὰρ οὐκ ἄψομαι σοῦ τῆς καρδίας); ὅσων χαρίτων πλήρες. ὧδαὶ σκόμματα πότος εἰς ἀλεκτρύον ἠδᾶς, μύρα στέφανοι τραγήματα. ὑπόσκιε τὴν δάφνην ἢ κατέχλεις· ἐν μόνον ἡμῖν ἐνέλειπες, σὺ, τὰ δ' ἄλλα οὐ. (4) πολλάκις ἐκραιπαλήσαμεν, οὕτω δὲ ἡδέως ὀλιγάκις. τὸ γούδν πλείστην ἡμῖν παρασκευάσαν τέρψιν, δεινὴ τις φιλονεικία κατέσχε Θρουαλλίδα καὶ Μυρρίνην ὑπὲρ τῆς πυγῆς ποτέρᾳ κρείττω καὶ ἀπαλωτέρᾳ ἐπιδείξει. καὶ πρώτη Μυρρίνη τὸ ζώνιον λύσασα (βόμβυξ δ' ἦν τὸ χιτώνιον) δι' αὐτοῦ τρέμουσαν ὅσον πιμελὴν ἢ πηκτὸν γάλα τὴν ὀσφῶν ἀνεσάλευσεν, ὑποβλέπουσα εἰς τοῦπίσω πρὸς τὰ κινήματα τῆς πυγῆς· ἡρέμα δ' ὅσον ἐνεργήουσα. ἐρωτικὸν ὑπεστέναξεν, ὥστ' με νῆ τὴν Ἀφροδίτην καταπλαγῆναι. (5) σὺ μὴν ἀπειπέ γε ἡ Θρουαλλίς, ἀλλὰ τῇ ἀκολασίᾳ παρρυδοκίμησεν αὐτὴν « οὐ γὰρ διὰ παραπετασματῶν ἐγὼ » φησὶν « ἀγωνισθῆναι οὐδὲ ἀκκίζομένη, ἀλλ' ὅσον ἐν γυμνικῷ· καὶ γὰρ σὺ φιλεῖς προφάσει ἀγῶν ». καὶ ἀποδύσασα τὸ χιτώνιον καὶ μικρὸν υποσιμῶσασα τὴν ὀσφῶν « ἰδοῦ, σκόπει τὸ χρώμα » φησὶν « ὡς ἀκραϊφνές, Μυρρίνη, ὡς ἀκήρατος, ὡς καθαρὸν τὰ παραπόρφυρα τῶν ἰσχύων ταυτί, τὴν ἐπὶ τοῦς μηροῦς ἐγκλισιν, τὸ μήτε ὑπέρογκον αὐτῆς μήτε ἄσκαρον, τοῦς γελασίνους ἐπ' ἄκρων. ἀλλ' οὐ τρέμει νῆ Δία », ἀλλ' ὑπομειδῶσα « ὥσπερ ἡ Μυρρίνης ». (6) καὶ τοσοῦτον παλμὸν ἐξεργάσατο τῆς πυγῆς, καὶ ἄπασαν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ὀσφῶν τῆδε καὶ τῆδε ὥσπερ βέουσαν περιεδίνησεν, ὥστε ἀνακροτήσασα πάσας καὶ τὴν νίκην ἐπορήνασθαι τῆς Θρουαλλίδος. ἐγένοντο δὲ καὶ περιάλλων συγχρίσεις καὶ περὶ μασταρίων ἀγῶνες... τῇ μὲν γὰρ Φιλουμένης γαστρὶ ἀντεξετάσθηται οὐδ' ἤτισον ἐθάρρησεν· ἄτοκος γὰρ ἦν καὶ σφριγῶσα. (7) καταπαυσιγισασα οὖν καὶ τοὺς ἐραστὰς κακῶς εἰπούσασα καὶ ἄλλων ἐπιτυγεῖν εὐζάμενα (αἰεὶ γὰρ ἡδῶν ἢ πρόσφατος ἀφροδίτη) ὧγέ-

XXXIX. Megara Bacchidi.

Tibi soli amater contigit, quem ita diligis, ut ne minimum quidem tempus ab eo seungi possis. Quam inurbane, proh domina Venus! Invitata tam longo tempore a Glycera in sacrificium (inde a Dionysiis enim nobis indicavit), non venisti nisi propter illam, cum abs te ne impetrare quidem potueris ut amicas tuas videres. (2) Casta scilicet es et diligis amatorem. Beata ob hanc laudem! nos vero scorta et protervæ. Fuit etiam Philoni ficulneum baculum. Irascor enim per magnam deam. Omnes aderamus, Thessala, Moscharium, Thais, Anthracium, Petala, Thyralis, Myrrhina, Chrysium, Zeuxippe: quin etiam Philumena quamvis recens nupta et marito suspecta, egregie sopito marito, sero quidem, aderat tamen. (3) Tu vero nobis sola Adonin fovebas, forte relictum a te, sua scilicet Venere, Proserpina ad se traduceret. Quale convivium nostrum fuit! (cur enim cor tuum non pungam?) quot gratiis plenum! cantiones, diceria, compositio usque ad gallorum cantum, unguenta, coronæ, bellaria. Sub umbris quibusdam lauris accubimus. Unum nobis solum deerat, tu; præterea nihil. (4) Sæpe comissatæ sumus. raro tam suaviter. Quod vero maximam nobis peperit delectationem, gravis quædam contentio erat inter Thyralidem et Myrrhinam de natibus, utra pulchriores et teneriores ostendere posset. Atque primum Myrrhina soluto cingulo (bombycinum autem erat ei indusium) per hoc tremulos, tanquam adipem aut recens coagulatum lac, lumbos agitare coepit, respectans retro ad motus clunium. Leviter autem veluti patrans quiddam Venerum nonnihil suspirabat, ut ego, ita me Venus, obstupuerim. (5) Non tamen animum despondit Thyralis, immo protervitatibus gloriam ei præripuit: « Non enim », inquit, « ego per vela certabo neque tergiversando, sed tanquam in gymnico certamine; nullos enim amat prætextus certamen »: exiit indusium et paululum obliquans lumbos, « En adspice colorem, » inquit, « quam exactus, o Myrrhina, quam intemeratus, quam purus! purpuram natium hancce vide et commissuram in femoribus, et ipsa neque nimis turgida neque macilenta gelasinosque in extremitatibus. Sed non tremunt profecto ut Myrrhinæ, » inquit simul subridens. (6) Atque tantam vibrationem excitavit natium totasque supra lumbos huc illuc tanquam fluentes circumagitavit, ut plausum tolleremus omnes et victoriam Thyralidi adjudicarem. Fuerunt etiam coxarum comparationes et de mammillis certamina. Philumenæ quidem ventri nulla suum comparare ausa est; necdum enim pejererat et succulenta erat. (7) Cum igitur totam noctem transegissemus et amatoribus male dixissemus et alios nancisceremur optassemus (semper enim iucundior recessus

μεθα ἔξαινοι, καὶ πολλὰ κατὰ τὴν ὁδὸν κραιπαλίῃσασαι ἐπεκοιμάσασμεν Δεξιμάχῳ κατὰ τὸν χρυσοῦν στενωπὸν, ὡς ἐπὶ τὴν ἄγνον κατῆμεν, πλησίον τῆς Μενέφρονος οἰκίας. ἔρξ᾽ γὰρ αὐτοῦ Θαις κακῶς, καὶ νῆ Δία εἰκότως· εἰαγγος γὰρ πλούσιον κεκληρονόμηκε πατέρα τὸ μεριάκιον. (8) νῦν μὲν οὖν συγγνώμην ἔχομέν σοι τῆς ὑπεροψίας, ταῖς Ἀδωνίσι δὲ ἐν Κόλλυτῳ ἐστιώμεθα παρὰ τῷ Θεττάλῃ ἔραστῃ· τὸν γὰρ τῆς Ἀφροδίτης ἐρώμενον ἡ Θεττάλη στέλλει. ὅπως δ' ἤξεις φέρουσα κηπίον καὶ κοράλλιον καὶ τὸν σὸν Ἀδωνιν ὃν νῦν περιψύχεις· μετὰ γὰρ τῶν ἔραστῶν κραιπαλήσομεν. ἔρρωσο.

μ'. Φιλουμένη Κρίτων.

Τί πολλὰ γράφων ἀνίξῃ σαυτὸν; πενήκοντά μοι χρυσοῦν δεῖ καὶ γραμματίων οὐ δεῖ. εἰ μὲν οὖν φιλέεις, δός; εἰ δὲ φιλαργυρεῖς, μὴ ἐνόηλει. ἔρρωσο.

B.

α'. Λάμια Δημητρίῳ.

Σὺ ταύτης τῆς παρρησίας αἰτίας, ὅς τοσοῦτος ὢν βυσιλεύς εἶτα ἐπέτρεψας καὶ ἑταίρα γράφειν σοι, οὐχ ἡγησάμενος δεινὸν ἐντυγχάνειν τοῖς ἐμοῖς γράμμασις ὅλη μοι ἐντυγχάνων. ἐγὼ, δέσποτα Δημήτριε, ὅταν μὲν ἔξω σε θεάσωμαι μετὰ τῶν δορυφόρων καὶ τῶν στρατοπέδων καὶ τῶν πρέσβων καὶ τῶν διαδημάτων, νῆ τὴν Ἀφροδίτην, πέφρικα καὶ δέδοικα καὶ ταράττομαι καὶ ἀποστρέφομαι ὡς τὸν ἥλιον, μὴ ἐπικῶ τὰ ὄμματα· καὶ τότε μοι ὄντως ὁ πολιορκητῆς εἶναι δοκεῖς Δημήτριος. (2) ὅσον δὲ καὶ βλέπεις τότε, ὡς πικρὸν καὶ πολεμικὸν καὶ ἀπιστῶ ἔμαυτῇ καὶ λέγω « Λάμια, σὺ μετὰ τοῦδε καθεύδεις; σὺ διὰ νυκτὸς ὅλης αὐτὸν καταλαεῖς; σοὶ νῦν οὗτος ἐπέσταλκε; σοὶ Γνάθαιναν τὴν ἑταίραν συγκρίνεις; » (3) καὶ ἡλογημένη σιωπῶ καὶ εὐχομαι σε θεάσασθαι παρ' ἔμαυτῆ. καὶ ὅταν ἔλθῃς, προσκυνῶ σε· καὶ ὅταν περιπλακέεις με φίλῃς, πάλιν πρὸς ἑμαυτὴν τάναντία λέγω « οὗτός ἐστιν ὁ πολιορκητῆς, οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τοῖς στρατοπέδοις, τοῦτον φοβεῖται ἡ Μακεδονία, τοῦτον ἡ Ἑλλάς, τοῦτον ἡ Θράκη; νῆ τὴν Ἀφροδίτην, σήμερον αὐτὸν τοῖς αὐλοῖς ἐκπολιορκήσω καὶ ὄψομαι τί με διαθήσει. » μείνον εἰς τρίτην, παρ' ἐμοὶ γὰρ δειπνήσεις, δέομαι. τὰ Ἀφροδίσεια ποιῶ τὰ κατ' ἔτος, καὶ ἀγῶνα ἔγωγε πρῶτερα τοῖς ὑστέροις νικάω. (4) ὑποδέχομαι δὴ σε ἐπαφροδίτως καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα ἐπιφανῶς· καὶ γὰρ μοι περιουσία γεγένηται ὑπὸ σοῦ, μηδὲν ἀνάξιον τῶν σῶν ἀγαθῶν ἐξ ἐκείνης τῆς ἱερᾶς νυκτὸς εἶτι πεποιηκῆς, καίτοι σοῦ γε ἐπιτρέποντος ὅπως ἂν βούλωμαι χρῆσθαι τῷ ἐμῷ σώματι· ἀλλὰ κέχρημαι καλῶς καὶ ἀμίκτως πρὸς ἑτέρους. (5) οὐ ποιήσω τὸ ἑταιρικὸν οὐδὲ ψεύσομαι, δέσποτα, ὡς ἀλλαι ποιοῦσιν. ἐμοὶ γὰρ ἐξ ἐκείνου, μὰ τὴν Ἀρ-

Venus), discessimus bene potæ. Cum autem multa quæ fert ebrietas in via perpetrasset, comissatum ivimus ad Deximachum in aureo angiporto, quum descenderemus ad Agnon, prope Menephronis ædes. Amat enim illum Thais perditæ, neque iniuria; nuper enim opulenti patris bona ad adolescentem hereditate pervenerunt. (8) Nunc quidem damus tibi veniam superbiæ. Sed festo Adoniorum in Collyto epulabimur apud Thessalæ amatorem, quæ Veneris delicias adornat; fac ergo ut venias tecum portans hortulum et inagunculam et tuum Adonin quem nunc foves. Cum amatoribus enim perpotabimus. Vale.

XL. Philemena Critoni.

Quid multa scribendo crucias te ipsum? quinquaginta mihi aureis nummis opus est, litteris vero nihil. Si igitur amas, da; si avarus es, ne sis molestus. Vale.

LIBER II.

I. Lamia Demetriō.

Tu libertatis huius causa es, qui cum tantus rex sis, tamen meretrici ad te scribendi facultatem concessisti, neque dedignatus es meas litteras accipere, cum me totam accipias. Equidem, domine Demetri, quando foris te video et audio cum satellitibus et exercitibus et legatis et diadematis, ita mihi Venus propitia sit, horreo et metuo et perturbor et me averto tanquam a sole ne adurar oculos: atque tum mihi vere Poliorecta ille esse videris Demetrius. (2) Ut vero etiam intueris! quam torvum et bellicum præ te fers vultum, atque ego mihi ipsi non credo dicoque: Lamia, tu cum isto dormis? tu tota nocte tibiis huic cantas? tibi nunc iste litteras misit? tibi Gnathænam meretricem comparat? atque animi dubia faceo, precans ut apud me te videam. (3) Et cum veneris, te adoro, et cum complexus me oscularis, rursus ad me ipsam contraria dico: Hiccinne est ille expugnator, hiccinne ille in exercitibus, hunc timet Macedonia, hunc Græcia, hunc Thracia? ita Venus me adiuvet, hunc vel tibiis hodie expugnabo, ac videbo quid mihi facturæ sit. Mane ad tertium usque diem, nam apud me cœnabis, rogo. Sacra Veneris quæ iam instant facio quottannis, et quasi contendo ut priora posterioribus vincantur (4) Excipiam autem te Veneris sacris convenienter et quam maxime fieri potest splendide, nam copia abs te suppedita est mihi, quæ nihil adhuc indignum post sacram illam noctem tuis beneficiis feci, te licet concedente ut quemadmodum vellem uterer meo corpore; sed recte eo usa sum, neque consuetudinem habui cum aliis. (5) Non faciam quod meretrices solent, neque mentiar, domine, ut aliæ faciunt. Me enim ex illo tempore, ita

τεμιν, οὐδὲ προσέπεμψαν ἔτι πολλοὶ οὐδὲ ἐπειράσαν αἰδούμενοί σου τὰς πολιορχίας. οὐδὺς ἔστιν Ἔρωσ, ὃ βασιλεῦ, καὶ ἔλθεῖν καὶ ἀποπτῆναι. ἐλπίσας πτεροῦται, ἀπελπίσας ταχὺ πτερορροεῖν εἴωθεν. (6) διὸ καὶ μέγα τῶν ἑταιρουσῶν ἔστι σόφισμα, ἄξι τὸ παρὸν τῆς ἀπολαύσεως ὑπερτιθεμένης ταῖς ἐλπίσι διακρατεῖν τοὺς ἔραστὰς. λοιπὸν οὖν ἡμᾶς τὰ μὲν σκώπτειν, τὰ δὲ ἄδειν, τὰ δὲ αὐλεῖν, τὰ δὲ ὀργεῖσθαι, τὰ δὲ μαλακίζεσθαι, τὰ δὲ δεινοποιεῖν, τὰ δὲ κοσμεῖν τὸν οἶκον, τὰς ὁπωσοῦν ἄλλως ταχὺ μαραινόμενας μεσολαβοῦσας χάριτας, ἵνα μᾶλλον ἐξάπτωνται τοῖς διαστίμασιν ἀπλοῦστερα αὐτῶν αἱ ψυχαί, φοβουμένων μὴ ἄλλο πάλιν γένηται τῆς ἐν τῷ παρόντι τύχης κώλυμα. (7) ταῦτα δὲ πρὸς μὲν ἑτέρους τάχα ἂν ἐδυνάμην, βασιλεῦ, πλάττεσθαι καὶ τεχνιτεύειν πρὸς δὲ σέ, θεὸς οὕτως ἤδη ἔχεις ἐπ' ἐμοὶ ὡς ἐπιδεικνύμαι με καὶ ἀγάλλεσθαι πρὸς τὰς ἄλλας ἐταίρας ὅτι πασῶν ἐγὼ πρωτεύω, μὰ τὰς φίλας Μούσας, οὐκ ἂν ὑπομείναιμι πλάττεσθαι οὐχ οὕτως εἰμι λιθίνη. ὥστε ἀφεῖσα πάντα καὶ τὴν ψυχὴν ἑμαυτῆς εἰς τὴν σὴν ἀρέσκειαν ὀλίγον ἡγήσομαι δαπανῆσαι. (8) εὔ σῖδα γὰρ ὅτι οὐ μόνον ἐν τῇ Θηριππίδιου οἰκίᾳ, ἐν ἧ μέλλω σοι τὸ τῶν Ἀφροδίσιων εὐτρεπίζειν δεῖπνον, ἔσται διαβόητος ἡ παρασκευή, ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἀθηναίων πόλει, νῆ τὴν Ἀρτεμιν, καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάσῃ. καὶ μάλιστα οἱ μισθοὶ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκῶσιν ἄνδρες εἶναι οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἀλώπεκες, οὐ παύσονται ἐν τοῖς Ταῦγέτοι ὄρεσι καὶ ταῖς ἐρημίαις ἑαυτῶν διαβάλλοντες ἡμῶν τὰ δεῖπνα καὶ κατακυροῦργίζοντες τῆς σῆς ἀνθρωποπαθείας. (9) ἀλλ' αὐτοὶ μὲν χαίροντων, δέσποτα, σὺ δὲ μοι μέμνησο φυλάττει τὴν ἡμέραν τοῦ δεῖπνου καὶ τὴν ὥραν ἣν ἂν ἔλῃ ἀρίστη γὰρ ἦν βούλει. ἔρρωσο.

β'. Λεόντιον Λαμίας.

Οὐδὲν δυσαρεστότερον ὡς εἰκὴν ἔστι πάλιν μερικιουμένου πρεσβύτου. οἷά με Ἐπίκουρος οὗτος ἀδικεῖ, πάντα λαιδορῶν, πάντα ὑποπτεύων, ἐπιστολὰς διωλυγίους μοι γράζων, ἐκδιώκων ἐκ τοῦ κήπου. (2) μὰ τὴν Ἀφροδίτην, εἰ Ἀδωνίς ἦν, ἤδη ἐγγὺς ὀδυρόντα γεγονὸς ἔτη, οὐκ ἂν αὐτοῦ ἠνεσχόμεν φθειριώντος καὶ φιλονοσοῦντος καὶ καταπεπιλημένου εὔ μάλα πόκοις ἀντί πῖλων. μέχρι τίνος ὑπομένει τις τὸν φιλόσοφον τοῦτον; ἔχεται τὰ περὶ φύσεως αὐτοῦ κυρίας δόξας καὶ τοὺς διεστραμμένους κανόνας, ἐμὲ δὲ ἀφῆτω τὴν φυσικὴν κυρίαν ἑμαυτῆς ἀστομάχητον καὶ ἀνύβριστον. (8) ὄντως ἐγὼ πολιορχτὴν ἔχω τοῦτον, οὐχ οἷον σὺ Λάμια Δημήτριον. μὴ γὰρ ἔστι σωφρονῆσαι διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον; καὶ σωκρατίζειν καὶ στωμύλλεσθαι θέλει καὶ εἰρωνεύεσθαι, καὶ Ἀλκιβιάδην τινὰ τὸν Πυθοκλέα νομίζει καὶ Ξανθίππην ἐμὲ οἶεται ποιήσειν. καὶ πέρας ἀναστᾶσα σπη ποτὲ γῆν πρὸ γῆς φεῦξομαι μᾶλλον ἢ τὰς ἐπιστο-

Diana mihi sit propitia, neque per litteras appellarunt multi neque tentarunt, reveriti tuas expugnationes. Velox est Amor, o rex, et veniendo et avolando; sperans alatus sit; spe abiecta, subito ei pennae defluunt desperato. (6) Quapropter magnum est meretricium artificium, semper presentem fructum in amoris differendo spe detinere amatores. Iam nos oportet modo dicteria dicere, modo cantare, modo tibia canere, modo saltare, modo infirma valetudine esse, modo cenam, modo domum ornare, intercipientes voluptates alioquin cito marcescentes, ut magis incendantur intervallis captu faciliores ipsorum animi, timentium ne aliud rursus oboriatur presentis fortunae impedimentum. (7) Haec apud alios fortasse possem, o rex, fingere et machinari, apud te autem, qui ita iam affectus erga me es, ut ostentes me et apud alias meretrices glorieris quasi ego omnibus praecellam, ita mihi carae Musae faveant, ego non sustineam fingere; non tam sum lapidea. Itaque si amittam omnia et animam meam, ut tibi placeam, parum putabo me impendisse. (8) Probe enim scio, non solum in Therippidae domo, in qua inductura tibi sum hanc Venereae festivitatis cenam, hunc apparatus celebrem futurum, verum etiam in universa Atheniensium urbe, per Dianam, et in Graecia universa. Et praecipue invisī illi Lacedaemonii, ut videantur viri esse, qui in Epheso erant vulpeculae, non desinent in Taygeti montibus et solitudinibus suis reprehendere nostras cenas, crepantes Lycurgi instituta contra tuas humanas affectiones. (9) Sed illi valeant, domine; tu vero mihi memento observare diem cenae et horam quamcumque elegeris. Optima enim erit quam vuleris. Vale.

H. Leontium Lamiae.

Nihil morosius est, ut videtur, rursus repuerascente sene. Hem! ut me Epicurus iste tractat, in omnibus rebus iurgator, in omnibus suspicax, epistolas inflatas mihi scribens, expellens ex horto. (2) Ita me Venus amet, si Adonis esset, iam prope octoginta natus annos, non eum tolerarem, pediculosum et morbidum et coniectum probe velleris pro panno. Quousque tolerabit quis hunc philosophum? habeat sibi suas de rerum natura ratas sententias et distortos canones; me autem quae natura mei iuris sum, patiatur esse sine bile et contumelia. (3) Revera oppugnatorem hunc talem habeo, non qualem tu Lamia Demetrium. Numquid enim licet modesto vivere propter hunc hominem? Socratem quoque imitari et garrire vult et dissimulationibus uti et instar Alcibiadis alicuius habet Pythoclem meque Xanthippen arbitratum se facturum. Postremo equidem proripiam me et quolibet potius fugiam, terram terra commutans,

λὰς αὐτοῦ τὰς ἀδιαπαύστους ἀνέξομαι. (4) ὁ δὲ πάντων δεινότερον ἤδη καὶ ἀφορητότατον τετόλμηκεν, ὑπὲρ οὗ καὶ τὴν σὴν γνώμην βουλομένη λαβεῖν τί μοι ποιητέον ἐπέσταλκά σοι. Τίμαρχον τὸν καλὸν οἶσθα τὸν Κηφισιᾶθεν. οὐκ ἀρνούμαι πρὸς τὸν νεανίσκον οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλοῦ (πρὸς σέ μοι τάλησὶ λέγειν εἰκόσ, Λάμια), καὶ τὴν πρώτην ἀφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σγεδόν. οὗτος γὰρ με διεπαρθένευσεν ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν. (5) ἔξ ἐκείνου τοῦ χρόνου πάντα μοι τάχαθ' ἀπέμειπον οὐ διαλέλοιπεν, ἐσθῆτα, χρυσία, θεραπεύσας θεράποντας, Ἰνδοὺς Ἰνδάς. τὰλλα σιωπῶ. ἀλλὰ τὰ μικρότατα προλαμβάνει τὰς ὕρας, ἵνα μηδεὶς φθίσῃ με γευσάμενος. τοιοῦτον οὐν ἔραστον « ἀπόκλεισον » φησὶ « καὶ μὴ προσίθι σοι », ποῖός τοι ἐστὶν αὐτὸν ἀποκαλῶν δνόμασιν; οὔτε ὡς Ἀττικὸς οὔτε ὡς φιλόσοφος, . . . ἐκ Καππαδοκίας πρόην εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦκων. (6) Ἐγὼ δὲ εἰ καὶ διη γένοιτο ἡ Ἀθηναίων πόλις Ἐπικούρων, μὰ τὴν Ἄρτεμιν, οὐ ζυγοστατήσω πάντας αὐτοὺς πρὸς τὸν Τιμάρχου βραχίονα, μᾶλλον δὲ οὐδὲ πρὸς τὸν δάκτυλον. Τί σὺ λέγεις Λάμια; οὐκ ἀληθῆ ταῦτα; οὐ δίκαιά φημι; μὴ δὴ, δέομαί σου πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, μή σοι ταῦτα ἐπελθέτω. ἀλλὰ φιλόσοφος, ἀλλὰ ἐπιρηνής, ἀλλὰ πολλοῖς φίλοις κεργημένος. λαβέτω καὶ ἄ ἔγω, διδασκέτω δ' ἄλλους. ἐμὲ δὲ οὐδὲν θάλλπει δόξα, ἀλλ' ὅν θέλω ὡς Τίμαρχον, Δάματερ. (7) ἀλλὰ καὶ δι' ἐμέ πάντα ἠνάγκασται ὁ νεανίσκος καταλιπών, τὸ Λύκειον καὶ τὴν ἑαυτοῦ νεότητα καὶ τοὺς συνερήθους καὶ τὴν ἔταιρειαν, μετ' αὐτοῦ ζῆν καὶ κολακεύειν αὐτὸν καὶ καλυμνεῖν τὰς ὑπηνέμους αὐτοῦ δόξας. ὁ δ' Ἄτρεὺς οὗτος « ἔξελλε » φησὶν « ἐκ τῆς ἐμαῆς μοναγρίας, καὶ μὴ πρόσθι Λεοντίω. » ὡς οὐ δικαιοτέρον ἐκείνου ἐροῦντος « σὺ μὲν οὐκ μὴ πρόσθι τῆ ἐμῆ. » (8) καὶ ὁ μὲν νεανίσκος ὢν ἀνέχεται τὸν γεραίτερον ἀντεραστήν, ὁ δὲ τὸν δικαιοτέρον οὐχ ὑπομένει. τί ποιήσω, πρὸς τὸν θεῶν ἱκετεύω σε, Λάμια. νῆ τὰ μυστήρια, νῆ τὴν τούτων τῶν κακῶν ἀπαλλαγὴν, ὡς ἐθυμηθεῖσα τοῦ Τιμάρχου τὸν χωρισμὸν ἄρτι ἀπέβυγμα καὶ ἴδρωκα τὰ ἄκρα καὶ ἡ καρδία μου ἀνέστραπται. (9) δέομαί σου, δέξαι με πρὸς σεαυτὴν ἡμέρας ὀλίγας, καὶ ποιήσω τοῦτον αἰσθάνεσθαι πηλίκων ἀπέλαυνεν ἀγαθὸν ἔχων ἐν τῇ οἰκίᾳ με. οὐδέτι φέρει τὸν κόρον, εὖ οἶδα. πρεσβυτάς εὐθὺς πρὸς ἡμᾶς διαπέμψεται Μητροδώρον καὶ Ἐρμαρχον καὶ Πολύαινον. (10) ποσάκις οἶμι με, Λάμια, πρὸς αὐτὸν ἰδίᾳ παραγενομένην εἰπεῖν « τί ποιεῖς, Ἐπίκουρε; οὐκ οἶσθα ὅτι δικαιομηδεὶ σε Τιμοκράτης ὁ Μητροδώρου ἐπὶ τούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς θεάτροις, παρὰ τοῖς ἄλλοις σοφισταῖς. » ἀλλὰ τί ἔστιν αὐτὸν ποιήσαι; ἀνάσχυντός ἐστὶ τὸ ἔρᾶν. κἀγὼ τοῖνον ἔσομαι ὁμοίως αὐτοῦ ἀνάσχυντος καὶ οὐκ ἀφήσω τὸν ἐμὸν Τιμάρχον. ἔρωσο.

quam epistolas eius illas infinitas tolerabo. (4) Quod vero omnium gravissimum et minime tolerabile ausus est, de quo etiam consilium volens petere quid mihi facto opus sit, de eo ad te scripsi. Timarchum illum pulchrum nosti, illum Cephisiensem. Non nego, adolescenti familiariter me addictam esse jamdudum (apud te verum me fateri par est, Lamia) et primam Venerem sub illo fere sum experta; hic enim me devirginavit in vicinia habitantem. (5) Ex illo tempore omnia mihi bona mittere non cessavit, vestes, aurum, ancillas, servos, Indos, Indas, cætera faceo; quin et in minutissimis anticipat tempestates, ne quis me prævenciat gustando. Talem jam amatorem exclude, inquit, neve ad te accedat: quibus, putas, cum nominibus appellans! neque ut Atticus, neque ut philosophus; sed quasi ex Cappadocia nuper in Græciam delatus. (6) Ego vero etiamsi tota constaret Atheniensium civitas ex Epicuris, non, ita mihi Diana sit propitia, æquiparabo omnes eos ad Timarchi brachium, immo ne ad digitum quidem. Quid putas, Lamia? non vere, non recte dico? atque per Venerem obsecro ne tibi istæ in mentem veniant: sed philosophus, sed illustris, sed multis utitur amicis. Sumat etiam quæ habeo, sed deceat alios; me nihil movet gloria, sed quem volo da Timarchum, o Ceres. (7) Verum etiam propter me adolescens, relictis omnibus, Lyceo, iuventute sua et sodalibus atque societate, coactus est cum ipso vivere atque assentari ipsi et celebrare ventosas eius sententias. Atreus iste, Exi, inquit, ex meo territorio, ne accede ad Leontium. Quasi vero non maiore iure ille dicturus sit, Immo tu ne accedas ad meam. (8) Et ille quidem etsi adolescens sit, patitur alterum rivalem senem; iste vero eum, qui maiore iure gaudet, non patitur. Quid faciam, per deos obsecro te, Lamia? per sacra initia iuro, per liberationem ab his malis, ubi cogito Timarchi digressum, modo frigeo, modo sudo vel in extremis, et cor mihi subvertitur. (9) Excipe me, te rogo ad paucos dies, et faxo ut iste sentiat, quantis fructus sit bonis, cum me domi haberet. Non amplius fert contemptum, sat scio. Nuntios mox ad nos mittet, Metrodororum et Hermarchum et Polyænum. (10) Quoties putas me, Lamia, privatim ei dixisse: Quid facis, Epicure? an nescis te traducere ob hæc Timocratem Metrodori filium in concionibus, in theatris, apud reliquos sophistas? Sed quid illo homine facias? impudens est in amando. Etiam ego pariter atque ille impudens ero et non deseram meum Timarchum. Vale.

γ. Μένανδρος: Γλυκέρα.

Ἐγὼ μὰ τὰς Ἐλευσινίας θεάς, μὰ τὰ μυστήρια αὐτῶν, ἃ σοι καὶ ἔναντιον ὤμοσα πολλάκις, Γλυκέρα, μόνος μόνῃ, οὐδὲν ἐπαίρων τὰμὰ οὐδὲ βουλευμένος σου χωρίζεσθαι ταῦτα καὶ λέγω καὶ γράφω. (2) τί γὰρ ἐμοὶ χωρὶς σοῦ γένοιτ' ἂν ἥδιον; τί δ' ἂν ἐπαρθῆναι μείζον δυναίμην τῆς σῆς φιλίας, εἰ καὶ τὸ ἔσχατον ἡμῶν γῆρας διὰ τοὺς σοὺς τρόπους καὶ τὰ σὰ ἦθη νεότης αἰεὶ φανεῖται μοι; (3) καὶ συνναῖσαιμὲν ἀλλήλοις καὶ συγγηράσαιμην, καὶ νῆ τοὺς θεοὺς συναποθάνομεν, ἀλλ' αἰσθανόμενοι, Γλυκέρα, ὅτι συναποθνήσκωμεν, ἵνα μηδὲτέρω ἡμῶν ἐξ ἧδου συγκαταβαίη τις ζῆλος, εἰ τινον ἀλλων ὁ σωθεὶς πειράσεται ἀγαθῶν. μὴ δὴ γένοιτό μοι πειραθῆναι σου μηκέτ' οὐσῆς· τί γὰρ ἂν ἔτι καταλίποιο ἀγαθόν; (4) ἃ δὲ νῦν ἤπειξέ με ἐν Πειραιεὶ μαλακίζομενον (οἶσθα γὰρ μου τὰς συνῆθεις ἀσθενείας, ἃς οἱ μὴ φιλοῦντές με τρυφὰς καὶ σαλακωνίας καλεῖν εἰώθασιν) ἐπιστεῖλαι σοι ἐν ἀσται μενούσῃ διὰ τὰ ἄλλα σῆς θεοῦ, ταῦτ' ἐστίν. (5) ἐδεξάμην παρὰ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου γράμματα, ἐν οἷς δεῖται μοι πάσας δεήσεις, βασιλικῶς ὑπισχνούμενος τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο τὰ τῆς γῆς ἀγαθὰ, καὶ προτρέπεται καὶ ἐμὲ καὶ Φιλήμονα· καὶ γὰρ ἐκείνῳ γράμματα κεκομίσθαι φασί, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Φιλήμων ἐπέστειλέ μοι τὰ ἴδια δῶρων ἑλαφρότερα καὶ ὡς οὐ Μενάνδρῳ γεγραμμένα ἦπτον λαμπρά. (6) ἀλλ' ὄψεται καὶ βουλεύεται τὰ ἴδια οὗτος· ἐγὼ δὲ οὐ περιμενεῖ βουλᾷς. ἀλλὰ σύ μοι, Γλυκέρα, καὶ γνώμη καὶ ἀρεοπαγίτις βουλὴ καὶ ἡλιαία καὶ ἅπαντα νῆ τὴν Ἀθηῶν αἰεὶ γέγονας καὶ νῦν ἔση. (7) τὰς μὲν οὖν ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως σοι διεπεμψάμην, ἵνα μὴ κόπτω σε δις καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν ἐντογγάζουσάν ἃ δὲ ἐπιστέλλειν αὐτῷ ἐγνώκα, βούλομαι σε εἰδέναι. (8) πλεῖν μὲν καὶ εἰς Αἰγύπτου ἀπείναι μακρὰν οὕτω ἀποκισμένην βασιλείαν οὖσαν, μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς, οὐδὲ ἐνθυμούμαι. ἀλλ' οὐδὲ εἰ ἐν Αἰγίῃ ταυτηὶ τῇ πλησίον ἔκειτο Αἰγύπτου, οὐδ' οὕτως ἐν νῆ ἂν ἔσχοι ἀφείς τὴν ἐμὴν βασιλείαν τῆς σῆς φιλίας μόνος ἐν τοσούτῳ ὄχλῳ Αἰγυπτίων χωρὶς Γλυκέρας ἐρημίαν πολυάνθρωπον ὄραν. (9) ἥδιον γὰρ καὶ ἀκινδυνότερον τὰς σὰς θεραπεύω μᾶλλον ἀγκάλας ἢ τὰς αὐλάς ἁπάντων τῶν σατραπῶν καὶ βασιλέων, ἵν' ἐπικινδύον μὲν τὸ ἐλευθερον, εὐκαταφρόνητον δὲ τὸ κολακεῦον, ἀπιστον δὲ τὸ εὐτοχούμενον. (10) ἐγὼ δὲ καὶ τὰς θηρικλείους καὶ τὰ καρχήσια καὶ τὰς χρυσίδαας καὶ πάντα τὰ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐπίφθονα, παρὰ τούτοις ἀγαθὰ φουόμενα, τῶν κατ' ἔτος χοῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς θεάτροις ληναίων καὶ τῆς χθιζῆς πιθοῖας καὶ τῶν τοῦ Λυκείου γυμνασίων καὶ τῆς ἱερᾶς Ἀκαδημείας οὐκ ἀλλάττομαι, μὰ τὸν Διόνυσον καὶ τοὺς βακχικοὺς αὐτοῦ κισσοὺς, οἷς στεφανωθῆναι μᾶλλον ἢ τοῖς Πτο-

III. Menander Glycera.

Ego, per Eleusiniās deas iuro, per mysteria earum, per quæ tibi coram ipsis iuravi sæpe, mea Glycera, solus soli, nec mea extollens, nec quasi a te velim discedere hæc et dico et scribo. (2) Quid enim mihi sine te esse possit dulce? quo vero magis gloriari quam tua amicitia possim? quoniam etiam ultima senectus nostra propter tuos mores et ingenium iuventus semper videbitur mihi. (3) Et iuventutem una transigamus et senectutem et una moriamur, verum ita ut sentiamus nos una mori, ne cum alterutro nostrum ad inferos descendat aliqua invidia, si qua alia superstes experietur bona. Ne vero mihi contingat ut te prius mori videam; quid enim amplius reliquum esset boni? (4) Quod vero nunc me impulit in Piræco subinfirma valetudine utentem (nosti autem meas consuetas infirmitates, quas qui me non amant delicias et mollitiem appellare solent) scribere ad te in urbe commorantem propter Haloa tuæ deæ, hoc est. (5) Accepi a Ptolemæo rege Ægypti litteras, in quibus rogat omnibus mollis et adhortatur, terræ bona quod dicunt promittens, me et Philemonem; nam et illi litteras allatas esse aiunt: atque ipse etiam Philemon scripsit mihi suas, indicans leviores et, utpote non ad Menandrum scriptas, minus splendidas. (6) Sed videbit et deliberabit de suis rebus ille. Ego vero aliorum consilia non exspectabo; sed tu mihi, Glycera, et sententia et Arcopagiticum consilium et Helicea, omnia tu, ita Minerva mihi faveat, semper fuisti et nunc eris. (7) Equidem regis epistolam tibi transmissi, quo ne obtunderem te eadem bis in meis et illius litteris legentem; quæ vero decevi ei scribere, volo ut tu quoque scias. (8) Navigare quidem et in Ægyptum proficisci, in tam longinquum et remotum regnum, per ipsos duodecim deos, ne in animum quidem induco: imo, si in Ægina ista proxima iaceret Ægyptus, ne sic quidem in animo haberem, relicto meo regno tuæ amicitiae, solum in tanta turba Ægyptiorum sine Glycera solitudinem populosam videre. (9) Suavius enim et minore cum periculo tuas colo amplexus, quam omnium satraparum et regum aulas, in quibus res est periculosa libertas, contemnenda assentatio, incertus fortunæ favor. (10) Ego et Thericlea illa pocula et carchesia et aureas phialas et omnes istas in oculis copias, quæ in boncrum numero celebrantur apud plerosque, cum anniversariis Choibus, cum theatralibus Lenæis, cum Lycei exercitiis et cum sacra Academia non commutaverim, per Bacchum iuro et Bacchicas eius hederas, quibus coronari potius quam:

λεμαίου βούλομαι διαδήμασιν, ὀρώσης καὶ καθημένης ἐν τῷ θεάτρῳ Γλυκέρας. (11) ποῦ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ ὄψομαι ἐκκλήσιαν καὶ ψῆφον ἀναδιδομένην; ποῦ δὲ δημοκρατικὸν ὄγλον οὕτως ἐλευθεριάζοντα; ποῦ δὲ θεσμοθέτας ἐν τοῖς ἱεροῖς κώμοις κεκισσωμένους; ποῖον περισχρόνισμα, ποῖαν ἀρρεσιν, ποῖους γύτρους; Κεραμεικόν, ἀγοράν, δικαστήρια, τὴν καλὴν ἀκρόπολιν, τὰς σεμνάς θεάς, τὰ μυστήρια, τὴν γεινῶσαν Σαλαμίνα, τὰ στενά, τὴν Ψυττάλειαν, τὸν Μαραθῶνα, ὅλην ἐν ταῖς Ἀθήναις τὴν Ἑλλάδα, ὅλην τὴν Ἰονίαν, τὰς Κυκλάδας πάσας; (12) ἀφεῖς ταῦτα καὶ Γλυκέραν μετ' αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον διέλθω χρυσὸν λαβεῖν καὶ ἄργυρον καὶ πλοῦτον; ἢ μετὰ τίνος χρήσομαι; μετὰ Γλυκέρας τοσοῦτον διατεθλασσεμένης; (13) οὐ πενία δέ μοι ἔσται χωρὶς αὐτῆς ταῦτα; ἐὰν δὲ ἀκούσω τοὺς σεμνοὺς ἔρωτας εἰς ἄλλον αὐτὴν μετατεθεικέναι, οὐ σποδός μοι πάντες οἱ θησαυροὶ γενήσονται; καὶ ἀποθησῶν τὰς μὲν λύπας ἐμαυτῷ συνκρίσω, τὰ δὲ χρήματα τοῖς ἰσχύουσιν ἀδικεῖν ἐν μέσῳ κείσεται. ἦ μέγα τὸ συμβιοῦν Ἱπτολεμαίῳ καὶ σατράπαις καὶ τοιούτοις ψόφοις, ὧν οὔτε τὸ φιλικὸν βέβαιον οὔτε τὸ διεψρεῦον ἀκίνδονον; (14) ἐὰν δὲ ὀργισθῆ τί μοι Γλυκέρα, ἅπας αὐτὴν ἀρπάσας κατεφίλησα· ἂν ἔτι ὀργίζηται, μᾶλλον αὐτὴν ἐδιασάμην· ἂν βαρυσύμῳς ἔξη, δεδάκρυκα καὶ πρὸς ταῦτ' οὐκέθ' ὑπομείνασα τὰς ἐμὰς λύπας κηλεῖται λοιπόν, οὔτε στρατιωτὰς ἔχουσα οὔτε δορυφόρους οὔτε ὑλάκας· ἐγὼ γὰρ αὐτῇ εἰμι πάντα. (15) ἦ μέγα καὶ θαυμαστὸν ἰδεῖν τὸν καλὸν Νεῖλον. οὐ μέγα δὲ καὶ τὸν Εὐφράτην ἰδεῖν; οὐ μέγα δὲ καὶ τὸν Ἰστρον; οὐ τῶν μεγάλων καὶ ὁ Θερμῶδων, ὁ Τίγρις, ὁ Ἄλως, ὁ Ῥῆνος; εἰ μέλλω πάντας τοὺς ποταμοὺς ὄρᾶν, καταβησθῆσθαι μοι τὸ ζῆν μὴ βλέποντι Γλυκέραν. (16) ὁ δὲ Νεῖλος οὕτως· καίπερ ὦν καλός, ἀλλ' ἀποτεθρίωται, καὶ οὐκ ἔστιν οὐδὲ προσεῖθεῖν αὐτοῦ ταῖς δίναις ἐλλογωμένου τοσοῦτοις κακοῖς. ἐμοὶ γένοιτο, βασιλεῦ Ἱπτολεμαῖε, γώματος καὶ τάφου πατρῶου τυχεῖν. ἐμοὶ γένοιτο τὸν Ἀττικὸν ἀεὶ στέφεσθαι κισσὸν καὶ τὸν ἐπ' ἐσχάρας ὑμνῆσαι κατ' ἔτος Διόνυσον, τὰς μυστηριώτιδας ἄγειν τελετάς, δραματουργεῖν τι καινὸν ταῖς ἐτησίοις θυμέλαις ὄρᾶμα, γελῶντα καὶ χαίροντα καὶ ἀγωνιῶντα καὶ φοβούμενον καὶ νικῶντα. (17) Φιλήμων δὲ εὐτυχεῖτω καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ γινόμενος ἐν Αἰγύπτῳ. οὐκ ἔχει Φιλήμων Γλυκέραν τινά, οὐδὲ ἄξιος ἦν ἴσως τοιούτου ἀγαθοῦ. σὺ δὲ ἐκ τῶν ἀλώων δέομαι, Γλυκέριον, εὐθὺς πετομένη πρὸς ἡρᾶς ἐπὶ τῆς ἀστράτης φέρου. μακροτέραν ἑορτὴν οὐδέποτε ἔγνων οὐδὲ ἀκαιροτέραν. Δῆμητερ, ἴλωες γενού.

δ'. Γλυκέρα Μενάνδρῳ.

Ἄς διεπέμψω μοι τοῦ βασιλέως ἐπιστολάς εὐθὺς ἀνέγνων. μὰ τὴν Καλλιγένειαν ἐν ἧς νῦν εἰμί, κατέχαρον, Μένανδρε, ἐκπλαγῆς ὑπὸ ἡδονῆς γινομένη,

Ptolemæi volo diadematis vidente et sedente in theatro Glycera. (11) Ubi enim in Ægypto videbo contionem et suffragia ferri? ubi democraticam plebem tanta libertate gaudentem, ubi leges in sacris comissionibus hederonatos? quem ambitum funiculo cinctum? quæ comitia? quos Chytros? Ceramicum, forum, tribunalia, pulchram acropolin, venerabiles deas, mysteria, vicinam Salaminem, Psyttaliam, Marathona, totam in urbe Athenarum Græciam, totam Ioniam, Cycladas insulas universas? (12) Hæc omnia cumque his Glyceram ego relinquam et in Ægyptum abeam, ut aurum accipiam et argentum et divitias? quibus quocum fruar, Glycera tanto marium intervallo disiuncta? nonne vero inopia mihi erunt sine illa istæc? (13) Si autem audiero venerandos illos amores in alium eam transtulisse, nonne cinis mihi omnes thesauri fient? ac moriens ego mærores quidem ipse necum ablaturus sum, opes autem iis qui iniurias faciendi potestatem habent in medio positæ erunt. An præclarum quid, vivere apud Ptolemæum et satrapas et eiusmodi inania nomina, quorum neque amicitia firma, neque inimicitia sine periculo? (14) Contra si forte mihi Glycera irascatur, semel ipsam arreptam deosculor; si amplius irascatur, magis eam urgeo; quodsi animo gravato sit, lacrimor: tum non amplius ferens meos mærores iam permulceatur nec milites habens nec satellites nec custodes Ego enim ei sum omnia. (15) Magnum profecto est et mirabile videre Nilum. Nonne vero magnum quid et Euphratem videre, nonne magnum et Istrum? nonne in magnis fluminibus est etiam Thermodon, Tigris, Halys, Rhenus? Si omnes deberem fluvios videre, submergeretur mihi vita carenti aspectu Glyceræ. (16) Nilus autem iste quamvis egregius sit, at beluis est infestus, neque licet accedere ad ejus vortices, velut insidias occultantis tanta mala. Mihi contingat, o rex Ptolemæe, semper Atticis hederis coronari, contingat tumulo et sepulchro patrio potiri et ad aras celebrare quotannis Bacchum, mystica sacra obire, novam subinde in anniversariis ludis scenicis agere fabulam, et ridenti et gaudenti et periclitanti et metuenti et vincenti. (17) Philemon autem fruatur meis etiam bonis, in Ægyptum profectus. Non habet Philemon Glyceram aliquam neque dignus erat fortasse tali bono. Tu vero, quæso, Glycerium, post Haloa mulam elitellariam conscende et statim ad nos advola. Longius festum nunquam sum expertus, neque intempestivius. Sis propitia, o Ceres.

IV Glycera Menandro.

Quas misisti mihi regis literas statim legi. Calligeniam festor, in cuius æde nunc sum, gaudio exsultavi, mi Menander, ita ut mei compos non essem, et eas quæ ade-

καὶ τὰς παρούσας οὐκ ἐλάνθανον. ἦν δὲ ἡ μήτηρ τε μου καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφὴ Εὐφρόνιον καὶ τῶν φίλων ἦν οἶσθα· καὶ γὰρ παρὰ σοὶ ἐδείπνησε πολλάκις, καὶ ἐπήνεις αὐτῆς τὸν ἐπιχώριον ἀττικισμὸν, ἀλλ' ὡς φοβούμενος αὐτὴν ἐπαινεῖν, ὅτε καὶ μειδιάσασα θερμότερον σε κατεφίλησα. οὐ μέμνησαι Μένανδρον; (2) θεασάμεναι δέ με παρὰ τὸ εἰωθὸς καὶ τῷ προσώπῳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χαίρουσαν, « ὦ Γλυκερίον » ἤροντο « τί σοι τηλικαυτὸν γέγονεν ἀγαθόν, ὅτι καὶ ψυχῇ καὶ σώματι ἀλλοιοτέρα νῦν ἡμῖν πέφνησας καὶ γεγάνωσαι καὶ διαλάμπεις ἐπιχάριτον καὶ εὐκταῖον; » καὶ ὁ « Μένανδρον » ἔφην « τὸν ἐμὸν δ' Αἰγύπτου βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐπὶ τῷ ἡμῖσι τῆς βασιλείας μεταπέμπεται » μείζονι τῇ φωνῇ φθεγγαμένη καὶ σφοδρότερα, ὅπως πᾶσαι ἀκούσων αἰ παρούσαι. καὶ ταῦτα ἔλεγον ἐγὼ διατινάσσουσα καὶ σοβοῦσα ταῖς χειρσὶν ἐμαυτῆς τὴν ἐπιστολὴν σὺν τῇ βασιλικῇ σφραγίδι. « χαίρεις οὖν ἀπολειπομένη; » ἔφρασαν τὸ δὲ οὐκ ἦν, Μένανδρε. (3) ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐδενὶ τρόπῳ μὰ τὰς θεάς, οὐδ' εἰ βούς μοι τὸ δὴ λεγόμενον φρέγγαίτο, πεισθεῖην ἂν ὅτι βουλήσεται ἢ ποτε ἢ δυνήσεται Μένανδρος ἀπολιπεῖν ἐν Ἀθήναις Γλυκερίαν τὴν ἑαυτοῦ μόνος ἐν Αἰγύπτῳ βασιλεύειν μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν. (4) ἀλλὰ καὶ τοῦτο γε ὀρθῶς ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀνέγνων ἦν ὁ βασιλεὺς, τὰ μὰ πεπυσμένος ὡς εἶοικε περὶ σοῦ, καὶ ἀτρέμα δι' ὑπονοιῶν Αἰγυπτίους θέλων ἀττικισμοῖς σε διακωχᾶζειν. χαίρω διὰ τοῦτο, ὅτι πεπλεύκασαι καὶ εἰς Αἴγυπτον πρὸς αὐτὸν οἱ ἡμέτεροι ἔρωτες· καὶ πείθεται πάντως ἐξ ὧν ἤκουσεν ἀδύνατα σπουδάζειν ἐπιθυμῶν Ἀθήνας πρὸς αὐτὸν διαβῆναι. (5) τί γὰρ Ἀθήναι χωρὶς Μενάνδρου; τί δὲ Μένανδρος χωρὶς Γλυκεράς; ἥτις αὐτῷ καὶ τὰ προσωπεῖα διασκευάζω καὶ τὰς ἐσθῆτας ἐνδύω, κἂν τοῖς παρασκηνίαις ἐστικῆ τοὺς δακτύλους ἐμαυτῆς πιέζουσα, καὶ τρέμουσα εἰς ἂν κροταλίση τὸ θέατρον· τότε νῆ τὴν Ἄρτεμιν ἀναψύχω καὶ περιβάλλουσά σε τὴν ἱερὰν ἐκείνην κεφαλὴν ἐναγκαλίζομαι. (6) ἀλλ' ὃ γε ταῖς σιλίαις τότε χαίρειν ἔφην, τοῦτ' ἦν, Μένανδρε, ὅτι οὐκ ἄρα Γλυκερά μόνον ἀλλὰ καὶ βασιλεῖς ὑπερθάλασσοι ἐρῶσί σου, καὶ διαπόντιοι φῆμαι τὰς σὺς ἀρετὰς κατηγγέλασσι. καὶ Αἴγυπτος καὶ Νεῖλος καὶ Πρωτεύεις ἀκρωτήρια καὶ αἱ Φάριαι σκοπιαὶ πάντα μετέωρα νῦν ἐστὶ, βουλούμενα ἰδεῖν Μένανδρον καὶ ἀκούσαι φιλαργύρων καὶ ἐρώτων καὶ δεισιδαιμόνων καὶ ἀπίστων καὶ πατέρων καὶ υἱῶν καὶ θεραπόντων καὶ παντὸς σκηνοθατομένου· ὧν ἀκούσονται μὲν, οὐκ ὄψονται δὲ Μένανδρον, εἰ μὴ ἐν ἄστει παρὰ Γλυκερά γένοιτο καὶ τὴν ἐμὴν εὐδαιμονίαν ἰδοῖεν, τὸν πάνυ Μένανδρον καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐμοὶ περικείμενον. (7) οὐ μὴν ἀλλ' εἴγε ἄρα πόθος αἰρεῖ σέ τις καὶ τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν καὶ εἰ μηδενὸς ἄλλου, τῆς γε Αἰγύπτου, γρημάτος μεγάλου, καὶ τῶν αὐτῶι πυραμίδων καὶ τῶν ἡγούτων ἀγαλμάτων καὶ τοῦ περιβοήτου λαβυρίνθου καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ἀπὸ χρόνου ἢ τέλγης παρ' αὐτοῖς

rant celare non potui : erant autem mater mea et altera soror Euphronium et ex amicis quam nosti, cœnavit enim apud te sæpius, laudabasque eius vernaculum Atticisimum, sed tanquam timens ipsam laudare, quapropter etiam subridens calidius te osculabar : non meministi, mi Menander? (2) Cum autem viderent me præter solitum et vultu et oculis lætitiæ præ me ferre, rogarunt « O Glycerium, quid tibi tantum boni accidit? etenim et animo et corpore et in omnibus rebus mutata nunc nobis appares et in ore quædam hilaritas et lætum quid et optabile splendet? » Tum ego, « Menandrum », inquam, « meum rex Ægypti Ptolemæus dimidia parte regni promissa vocat », maiore voce locuta et vehementiore, ut omnes audirent quæ aderant : atque hæc dicebam ego quatiens et vibrans epistolam cum sigillo regio. « Læta berisne igitur si derelinquaris? » aiebant. Non id quidem, mi Menander. (3) Immo equidem nulla ratione profecto, ne si bos quidem, ut aiunt, mihi diceret, credam, Menandrum velle aut posse, relicta Athenis Glycera sua, solum in Ægypto regnare in omnium bonorum copia. (4) Verum etiam illud satis ex litteris quas legi manifestum : apparet regem familiaritatem meam in te novisse eumque suspiciose Ægyptiis Atticismis leniter te pungere velle. Gaudeo propterea, quod navigarunt et in Ægyptum adeo ad eum nostri amores, et intelligit omnino ex iis quæ audivit se id velle quod fieri minime potest, dum cupit Athenas ad ipsum transire. (5) Quid enim Athenæ sine Menandro? quid autem Menander sine Glycera? quæ ei et personas adorno et vestes induo et in paraseniis adsto digitos meos premens, et contremiscens donec plausum ediderint spectatores, atque tum, ita me Diana amet, respiro et amplectens te sacrum illud caput in ulnis teneo. (6) Quod vero ad amicas tunc dixi me gaudere, hoc erat, mi Menander, quod non Glycera solum, sed et reges transmarini amant et mare transgressa fama tuas virtutes annunciavit. Ægyptus atque Nilus ac Profei promontoria et Phariæ speculæ, omnia iam erecta cupiunt videre Menandrum et audire avaros et amantes et supersticiosos et infideles et patres et filios et servos et quidquid in scenam produci solet : de quibus audient quidem, non videbunt autem Menandrum, nisi in urbem ad Glyceram veniant et meam felicitatem videant, virum illum primarium Menandrum nocte dieque mihi circumfusum (7) Nihilominus tamen si forte desiderium te quoddam capit eorum, quæ ibi sunt, bonorum, si nullius alterius, saltem ipsius Ægypti, rei præclaræ, et quæ ibi sunt pyramidum et sonantium statuarum et celeberris illius labyrinthi et ceterarum rerum quæ propter

τίμια, δέομαί σου, Μένανδρε, μὴ ποιήσῃ με πρόφασι· (8) μηδὲ με Ἀθηναῖοι διὰ τὰυτὰ μισησάτωσαν ἤδη τοὺς μεδίμους ἀριθμοῦντες, οὐς αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πέμψει διὰ σέ. ἀλλ' ἀπίθι πᾶσι θεοῖς, ἀγαθῇ τύχῃ, δεξιόσι πνεύμασι, Διὶ οὐρίῳ. ἐγὼ γὰρ σε οὐκ ἀπολείψω· μὴ τοῦτο δόξῃς με λέγειν. οὐδ' αὐτῇ δύναμαι κἂν θέλω (9) ἀλλὰ παρεῖσα τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ναυτὶς ἔσομαι συμπλεύσά σοι. καὶ σφόδρα τῶν εὐθαλάσσιον γεγέννημαι, εὖ οἶδα. κἂν ἐκκλωμένῃς κώπης ναυτιᾶς, ἐγὼ θεραπεύσω. θάψω σου τὸ ἀσθενοῦν τῶν πελαγισμῶν, ἄξω δέ σε ἄτερ μίτων Ἀριάδνη εἰς Αἴγυπτον, οὐ Διδόνσον ἀλλὰ Διονύσου θεραπεύοντα καὶ προφήτην. (10) οὐδὲ ἐν Νάξῳ καὶ ἐρημίαις νησιωτικαῖς ἀπολειφθήσομαι τὰς σὰς ἀπιστίας κλάουσα καὶ ποτνωμένη. γαιρέτωσαν οἱ Θεοὶ ἐκεῖνοι καὶ τὰ ἄπιστα τῶν πρεσβυτέρων ἀμπλακῆματα. ἡμῖν δὲ βέβαια πάντα, καὶ τὸ ἄστν καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Αἴγυπτος. οὐδὲν χωρίον ἡμῶν τοὺς ἔρωτας οὐχὶ δέξεται πληρεῖς· κἂν πέτραν οἰκώμεν, εὖ οἶδα Ἀφροδίσιον αὐτὴν τὸ εὐνοῦν ποιήσει. (11) πέπεισμαι μῆτε χρημάτων σε περιουσίας μῆτε πλούτου τὸ κατὰπαξ ἐπιθυμεῖν ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς δράμασι τὴν εὐδαιμονίαν κατατιθέμενον· ἀλλ' οἱ συγγενεῖς, ἀλλ' ἡ πατήρ, ἀλλ' οἱ φίλοι, σχεδὸν οἶσθα πάντα πάντες πικρῶν δέονται, πλουτεῖν ἐθέλουσι καὶ χρηματίζεσθαι. (12) σὺ μὲν οὐδέποτε περὶ οὐδενὸς αἰτιάσῃ με οὔτε μικροῦ οὔτε μεγάλου, τοῦτο εὖ οἶδα, πάλαι μὲν ἠτημένους μου πάθει καὶ ἔρωτι, νῦν δὲ ἡδὴ καὶ κρίσιν προσθεθεικῶς αὐτοῖς, ἧς μᾶλλον περιέχομαι, Μένανδρε, φοβουμένη τῆς ἐμπαθοῦς φιλίας τὸ ὀλιγοχρόνιον· ἔστι γὰρ ὡς βίαιος ἡ ἐμπαθὴς φιλία, οὕτω καὶ εὐδιάλυτος· οἷς δὲ παραβέβληνται καὶ βουλαί, ἀρραγέστερον ἐν τούτοις ἡδὴ τὸ ἔργον οὔτε ἀμύγις ἡδονῆς ἔσται διὰ τὸ πάθος οὔτε περιδέξας. (13) λῆσεις δὲ τὴν γνώμην, ὅς γε πολλάκις περὶ τούτων αὐτὸς νοουστῶν με διδάσκεις. ἀλλ' εἰ καὶ σὺ μὴ μέ τι μέμψῃ μηδὲ αἰτιάσῃ, δέδοικα τοὺς Ἀττικοὺς σφῆκας, οἵτινες ἄρξονται πάντῃ με περιδοῦσθαι ἐξιούσαν ὡς αὐτὸν ἀφρημένην τῆς Ἀθηναίων πόλεως τὸν πλοῦτον. (14) ὥστε δέομαί σου, Μένανδρε, ἐπίσχες, μηδὲ πω τῷ βασιλεῖ μηδὲν ἀντεπιστείλῃς. ἔτι βούλευσαι, περιρτεῖναι ἔως κοινῇ γενώμεθα καὶ μετὰ τῶν φίλων καὶ Θεοφράστου καὶ Ἐπικουρού. τάχα γὰρ ἀλλοιότερα κἀκεῖνοι καὶ σοὶ φανεῖται ταῦτα. μᾶλλον δὲ θυσώμεθα καὶ ἰδῶμεν τί λέγει τὰ ἱερά, εἴτε λῶιον εἰς Αἴγυπτον ἡμᾶς ἀπιέναι εἴτε μένειν. καὶ χρηστηριασώμεθα εἰς Δελφῶν πέμψαντες· πατήρις ἡμῖν ἔστιν ὁ θεός, ἀπολογίαν ἔξομεν καὶ πορευόμενοι καὶ μένοντες τοὺς θεούς. (15) μᾶλλον δὲ ἐγὼ τοῦτο ποιήσω· καὶ γὰρ ἔχω τινὰ νεοστὶ γυναῖκα ἀπὸ Φρυγίας ἤκουσαν εὖ μάλα τούτων ἔμπειρον, γαστρομαντεύεσθαι δεινὴν καὶ τῇ τῶν σπартῶν διατάσει, νύκτωρ δὲ καὶ τῇ τῶν νεκρῶν δεξιεί· καὶ οὐ δεῖ λεγούσῃ πιστεῦναι, ἀλλ' ἰδεῖν, ὡς φασ. (16) διαπέμφομαι πρὸς αὐτήν. καὶ

atatem et artem apud eos magni aestimantur, rogo te, mi Menander, ne me praetendas, (8) neve committas ut Athenienses me ob haec oderint, qui iam modios numerant quos rex ipsis mittet propter te; sed abi faventibus diox omnibus, bona Fortuna, ventis commodis, Iove secundo. Nam ego te non relinquam, ne id putes me dicere; neque possum etiamsi velim: (9) verum relicta matre et sororibus ipsa ero tibi socia navigationis. Atque admodum mari sum adsueta, sat scio. Et distracto remo nauseam tibi ortam ego curabo et fovebo infirmitatem in iactatione maris. Ducam autem ego Ariadne in Aegyptum te, non quidem Bacchum, sed Bacchi ministrum et sacerdotem. (10) Neque in Naxo et solitudine insulari relinquer tuam perfidiam lugens et detestans. Valeant Thesei illi et infidelia priscorum delicta. Nobis firma et certa omnia et urbs et Piraeus et Aegyptus. Nullus locus nostros amores non excipiet integros, etiamsi rupem incolamus, sat scio: Veneris sedem amor faciet. (11) Sic mihi persuadeo, te nec pecunias nec opes nec divitias ullas omnino expetere, ut qui in me et comœdiis felicitatem ponas; sed cognati, sed patria, sed amici propemodum, ut scis, ubique omnes multis opus habent; ditescere volunt et pecunias colligere. (12) Tu quidem nunquam ullius rei me accusabis, nec magnae nec parvae, id probe scio: ut qui et olim te mihi dederis victum et affectu et amore, atque nunc iudicium quoque ei rei adiecisti, cui quidem magis confido, mi Menander, cum metuum amicitiae quae in affectu tantum continetur brevem durationem. Est enim amicitia solo affectu consistens, ut violenta, ita et facile dissolubilis; ubi autem accedit consilium, res jam minus dissolubilis est, neque expers voluptatum, nec plena timoris. (13) Decides autem sententiam, qui quidem sapienter me de istis ipse admonens doces. Verum enim vero etiamsi tu me neque culpes neque accuses ulla in re, metuo Atticos illos crabrones, qui incipient undique me circumstrepere in medium proleutem, quippe quae privaverim Atheniensium civitatem divitiis. (14) Proinde rogo te, mi Menander, confine te, neve dum regi quidquam rescribere: amplius delibera: exspecta donec na convenerim et cum amicis Theophrasto et Epicuro. Fortasse enim alio modo et illis et tibi videbuntur haec se habere. Sacra potius faciamus et vidcamus quid exta portendant, utrum melius sit in Aegyptum nos abire, an manere, et oraculum consulamus Delphos missis aliquibus, patrius enim nobis est deus ille. Defensio nobis parata erit in utrumque, si ve proficiscimur sine manemus, per ipsos deos. (15) Potius autem hoc faciam. Habeo nimirum quandam mulierem nuper e Phrygia huc advectam admodum harum rerum peritam, quae bene scit vaticinari e ventre et nocturna spartorum extensione et mortuos excitare; atqui non credere dicenti oportet, sed videre, ut aiunt. (16) Mittam

γάρ, ὡς ἔοικε, κάθαρσίν τινα δεῖ προτελέσαι τὴν γυναῖκα καὶ παρασκευάσαι τινὰ ζῶα ἱερῆσαι καὶ λιθνωτὸν ἄρρενα καὶ στύρακα μακρὸν καὶ πέμματα σελήνης καὶ ἄγρια φύλλα τῶν ἀνθρώπων. εἶμαι δὲ καὶ σὲ φθῆσθαι Πειραιῶθεν ἐλθεῖν. ἡ δὴλώσιόν μοι σαφῶς μέχρι τίνος οὐ δύνασαι Γλυκέραν ἰδεῖν, ἢ ἐγὼ μὲν καταδράμω πρὸς σέ, τὴν δὲ Φρυγίαν ταύτην ἐτοιμάσωμαι ἤδη. (17) καὶ ἂ μελετῶν πειράξεις ἀποσαυτοῦ με τὸν Πειραιᾶ καὶ τὸ ἀγρίδιον καὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ κατ' ὀλίγον ὅπως ἐκπέσωσι τῆς ψυχῆς, σὺ δύναμιν ταῦτα ποιεῖν μὰ τοὺς θεοὺς. (18) οὐδὲ σὺ δύνασαι διαπεπλεγμένους ὄλος ἤδη μοι. κἂν οἱ βασιλεῖς ἐπιστείλωσι πάντες, ἐγὼ πάντων εἶμι παρὰ σοὶ βασιλικωτέρα καὶ εὐσεβεῖ σοι κέρρημαί ἐραστῇ καὶ ὄρκων ἱερῶν μνήμονι. (19) ὥστε πειρῶ μᾶλλον ἐμοί, φιλότης, θᾶσσον εἰς ἄστὺ παραγενέσθαι, ὅπως, εἴ γε μεταβουλεύσαιο τῆς πρὸς βασιλέα ἀφίξως, ἔγης ἠῤῥεπισμένα τὰ δράμακα, καὶ ἐξ αὐτῶν ἂ μάλιστα ἦσαι δύναται Πτολεμαῖον καὶ τὸν σαυτοῦ Διόνυσον, οὐ δημοκρατικόν, ὡς οἶσθα, εἴτε Θαῖδα εἴτε Μισοῦμένον εἴτε Θρασύλεοντα εἴτε Ἐπιτρέποντας εἴτε Ῥαπιζομένην εἴτε Σικουλίον εἴτε ὀτιοῦν ἄλλο. τί δέ; ἐγὼ θρασεῖα καὶ τολμηρά τίς εἶμι τὰ Μενάνδρου διακρίνειν ἰδιωτὶς οὔσα; (20) ἀλλὰ σοφὸν ἔγω σου τὸν ἔρωτα καὶ ταῦτ' εἰδέναί δύνασθαι. σὺ γάρ με ἐδίδαξας εὐφυῆ γυναῖκα ταχέως παρ' ἐρώτων μανθάνειν· ἀλλ' οἰκονομοῦσιν ἔρωτες σπεύδοντες. αἰδοῦμεθα μὰ τὴν Ἄρτεμιν ἀνάξιοι ὑμῶν εἶναι μὴ ἥττον μανθάνουσαι πάντως δέομαι, Μένανδρε, κάκεινο παρασκευάσασθαι τὸ δρᾶμα ἐν ᾧ με γέγραπας, ἵνα κἂν μὴ παραγένομαι ἐν σοί, διὰ σοῦ πλεύσω πρὸς Πτολεμαῖον, καὶ μᾶλλον αἰσθηταὶ ὁ βασιλεὺς ὅσον ἰσχύει σε καὶ παρὰ σοὶ γεγραμμένους φέρειν ἑαυτοῦ τοὺς ἔρωτας ἀφίξιν ἐν ἄστει τοὺς ἀληθινούς. (21) ἀλλ' οὐδὲ τούτους ἀφήσεις, εὖ ἴσθι, κυβερνᾶν ἢ προφρατεύειν, ἕως δεῦρο παραγίνῃ πρὸς ἡμᾶς Πειραιῶθεν, μανθάνουσαι, ἵνα σε ταῖς ἑμαῖς χερσὶν ἀκύμονα νυσταλήσωι πλέουσα, εἰ τοῦτο ἄμεινον εἶναι φαίνοιτο. φανείη δέ, ὃ θεοὶ πάντες, ὃ κοινή λυσitteλήσει, καὶ μαντεύσασθαι ἡ Φρυγία τὰ συμφέροντα κρείσσον τῆς θεοφορουμένης σου κόρης. Ἐρωσω.

Γ.

α. Γλαυκίππη Χαρόπη.

Οὐκέτ' εἶμι ἐν ἑαυτῇ, ὃ μῆτερ, οὐδὲ ἀνέχομαι γήμασθαι ᾧ με κατεγγυήσειν ἐπηγγέλατο ἕναχος ὁ πατήρ, τῷ Μηθυμνῶνι μεираκίῳ τῷ παιδὶ τοῦ κυβερνήτου, ἐξ ὅτου τὸν ἀστικὸν ἐρῆθον ἐθεασάμην τὸν ὠσχοφόρον, ὅτε με ἄστυδε προύτρεψας ἀνικέσθαι ὠσχοφορίῳ ὄντων. (2) καλὸς γάρ ἐστι, καλός, ὃ μῆτερ, καὶ ἥδιστος καὶ βραχυρόγυος ἔχει βρύων οὐλοτέρους, καὶ μειδιᾷ τῆς θαλάττης γαληνιώσας χαριέστε-

ad eam. Etenim, ut videtur, et lustrationem quandam oportet prius peragere mulierem, et parere quaedam animalia ad sacrificandum et thus masculum et styracem longum et placentas lunæ et silvestria folia.... (17) Arbitror autem te antea venturum e Piræo: aut fac me certioreni quousque non possis Glyceram videre, ut ego decurram ad te, Phrygiam autem istam paratam habeam. Quæ meditari conaris . . . . . Piræeum et agellum et Munychiam, atque paulatim ut excidant ex animo. (18) Non possum hæc facere, deos testor; tu autem non potes, artissime mecum conjunctus. Etiamsi reges ad te scribant omnes, ego apud te regalior sum, atque pium te habeo amatorem et sacri iurisiurandi observatorem. (19) Quocirca id potius age, ut ocius in urbem venias, ut, si consilium mutaveris de profectioe ad regem, habeas paratas comœdias, et ex his eas, quæ maxime delectare possint Ptolemæum et eius Bacchum, non popularem, ut nosti, sive Thaida sive Odiosum sive Thrasyleontem sive Epitrepontas sive Vapulantem sive Sicyonium *** sed quid? ego temeraria et audax sum in iudicio de Menandri comœdiis fereudo. (20) At solertem habeo tuum amorem, ut hæc etiam scire possim. Tu enim me docuisti, bonæ indolis mulierem cito ab amatoribus discere. Sed administrant rem amores cum festinatione. Puderet, per Dianam, vobis indignas esse tardius discentes. Omnino oro, mi Menander, ut et illam comœdiam paratam habeas in qua me introduxisti, ut, etiamsi non adsim tecum, per te navigem ad Ptolemæum, et sic magis sentiat rex quantum valeat et apud te scriptos afferre tuos amores, relictis in urbe veris. (21) Sed ne istos quidem relinques. Bene scito, gubernaculo præesse aut proræ, donec huc adveneris ad nos ex Piræo, me discere, ut te meis manibus fluctuum expertem navi ducam, navigans, si istud consultius esse videatur. Videatur autem, dii omnes, quod communiter utile sit, et vaticinetur Phrygia, quæ conducant, melius quam numine afflata tua puella. Vale.

LIBER TERTIUS.

I. Glaucippe Charoπη.

Non amplius sum apud me, o mater, nec sustineo nubere illi, cui desponsuram me nuper promisit pater, Methymnæo adolescenti, filio gubernatoris, ex quo illum urbicum iuvenem conspexi, illum oschophorum, postquam me in urbem jussisti abire, cum essent Oschophoria. (2) Pulcher enim est, pulcher, o mater, et suavissimus, et cincinnos habet musco crispiores et ridet mari tranquillo

ρον, καὶ τὰς βολὰς τῶν ὀφθαλμῶν ἐστὶ κοιναυγής, ὅς ἐστι πρῶτον ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ὁ πόντος καταλαμπόμενος φαίνεται. (3) τὸ δὲ ὄλον πρόσωπον αὐτοῦ, ἐνορχεῖσθαι ταῖς παρειαῖς εἴποις ἂν τὰς Χάριτας τὸν Ὀρχομενὸν ἀπολιπούσας καὶ τῆς Ἀργαφίας κρήνης ἀπονιψαμένως τὴν χειρὶν δὲ τὰ βόδα τῆς Ἀφροδίτης ἀποσυλῆσας τῶν κόλπων διήνθισται ἐπὶ τῶν ἄκρων ἐπιθέμενος. (4) ἢ τούτῳ μιγήσομαι ἢ τὴν Λεσβίαν μιμησαμένη Σαπφῶ σὺκ ἀπὸ τῆς Λευκάδος πέτρας, ἀλλ' ἀπὸ τῶν Πειραϊκῶν προβόλων ἐμαυτὴν εἰς τὸ κλυδώνιον ὤσω.

β'. Χαρόπη Γλαυκίπη.

Μέμηνας, ὃ θυγάτριον, καὶ ἀληθῶς ἐξέστης. ἐλλεβόρου δεῖ σοι, καὶ οὐ τοῦ κοινοῦ, τοῦ δὲ ἀπὸ τῆς Φωκίδος Ἀντικύρας, ἥτις δέον αἰσγύνεσθαι χορικῶς ἀπέξυσαι τὴν αἰδῶ τοῦ προσώπου. (2) ἔχε ἀτρέμα καὶ κατὰ σεαυτὴν, καὶ βράζει τὸ κακὸν ἐξωθοῦσα τῆς διανοίας. εἰ γὰρ τι τούτων ὁ σὸς πατὴρ πύθοιο, οὐδὲν διακαυράμενος οὐδὲ μελλήσας τοῖς ἐναλλοῖς βόραν παραρρίψει σε θηροίος.

γ'. Εὐαγρος Φιλοθήρ.

Εὐοψία μὲν ἦν καὶ πλῆθος ἰχθύων, ἐγὼ δὲ τὴν σαγήνην ἀπολέσας ἠπόρουσιν ὅ τι πράξαιμι. ἐδόξεν οὖν Σισυφείῳ τί μοι βουλευσαμένῳ βούλευμα ἐλθεῖν παρὰ τὸν δανεστὴν Χρέμητα, καὶ ὑποθήκην αὐτῷ καθομολογήσαντα τὸ σκάφος λαθεῖν γυρσίνοισ τετραράρας, ἐξ ὧν αὐθις καινουργῆσαι μοι τὴν σαγήνην ὑπάρξειεν. (2) καὶ δῆτα τοῦτο λόγου θάττον ἐγένετο. καὶ ὁ Χρέμης ὁ κατεσκληρῶς, ὁ κατεσπακῶς τὰς ὀφθαλμοὺς, ὁ ταυρηδὸν πάντας ὑποβλέπων, ἴσως ἔρωτι τῆς ἀκάτου χαλάσας τὸ βροχὸν καὶ ἀμειδές, ἀνεῖς τὴν ὄψιν ὑπεμειδίκα πρὸς με καὶ οἷος εἶναι ὑπουργεῖν πάντα ἔφασκεν. (3) εὐθὺς μὲν οὖν ἐκδήλος ἦν, αὐτῶς ἀρθῶς τὸ σκυθρωπὸν λύσας, σὺκ ἀγαθὸν τι διανοοῦμενος, ἀλλ' ὑπουλον ἔχων τὸ φιλόνηρον· ὡς δὲ ἐνστάτος τοῦ καιροῦ πρὸς τῷ ἀρχαίῳ καὶ τὸν τόκον ἀπῆτει οὐδὲ εἰς ὄραν ἐνδιδούς, ἐπέγνων τοῦτον ἐκεῖνον ὃν ἠπιστάμην πρὸς τῆ Διομηίδι πύλῃ καθήμενον, τὸν τὴν καμπύλην ἔγοντα, τὸν ἐγὼρὰ πᾶσι φρονούοντα Χρέμητα τὸν Φλυέας, καὶ γὰρ ἔτοιμος ἦν ἐπιλήψεσθαι τοῦ σκάφους. (4) ἰδὼν οὖν εἰς ὕσον ἀμηχανίας ἐληλάκειν, οἴκαδε ἀποτρέγω καὶ τὸ γυροῦν ἄλυσιον, ὅπερ ποτὲ εὐπορῶν τῆ γαμετῆ κόσμον εἶναι περιουχένιον ἐπεπορίκειν, ἀποσπάσας τοῦ τραχήλου, ὡς Πασίονα τὸν τραπέζιτην ἐλθὼν ἀπημπούλησα, καὶ συναγαγὼν τὰ νομίσματα αὐτοῖς τόκοις φέρων ἀπέδωκα, καὶ ὤμοσα κατ' ἐξωλείας ἐμαυτοῦ μή ποτε ἂν ὑπομείναι παρὰ τινα τῶν ἐν πόλει δανεστῶν ἐλθεῖν μηδ' ἂν εἰ φθάνοιμι λιμῶν κατασκληῖναι. ἀμεινον γὰρ εὐπρεπῶς ἀποθανεῖν ἢ ζῆν ὑποκείμενον δημοτικῷ καὶ φιλοκερδεῖ πρεσβύτῳ.

iucundius et acie oculorum caerulea coruscat, quale recens a solis radiis mare illustratum apparet. (3) Quod autem ad totum eius vultum attinet, tripudiare in genidicas Gratias Orchomeno relicto et Argaphio fonte lotas.

Labia vero rosis ex Veneris sinu detractis piecta sunt, in eorum summitate impositis. (4) Aut isti coniungar, aut Lesbiam imitata Sapphonem, non a Leucade petra, sed a Piraicis scopulis me in undas conciam.

II. Charope Glaucίπη.

Inanis, o filia, et mentis non compos es. Elleboro tibi opus est non illo quidem vulgari, sed ex Phocidis Anticyra, quae, cum verecunda esse debebas, pudorem puellarem absterseris a facie. (2) Esto tranquilla, et ad te redi, et recrea te ex morbo, malumque illud expelle animo. Si enim quidquam istorum tuus pater resciverit, sine deliberatione et cunctatione marinis escam proiciet te belluis.

III. Euagrus Philotheno.

Orsoniorum copia erat et abundantia piscium. Ego autem, qui verriculum amiseram, nesciebam quid facerem. Visum est igitur mihi Sisyphoeum quoddam comminiscenti consilium ire ad fornorem Chremetem, et in pignus ei promissa scapha sumere aureos quatuor, quibus reficere verriculum possem. (2) Et id quidem dicto citius factum est. Atque Chremes ille macilentus, qui contractis superciliis torve omnes intueri solet, fortassis amore cymbae, remissa severitate et truculentia sublato vultu arrisit mihi, et paratum se esse omnia praestare dixit. (3) Statim quidem eum, cum sic repente solvisset austeritatem, nihil boni in mente habere cogitavi, sed subdolum praese ferre humanitatem manifestum erat. Ut vero instante tempore cum sorte et usuram repetit, neque in diem concedens, cognovi eundem illum, quem ad Diomeidem portam sedere videram baculum curvum gestantem, illum erga omnes hostiliter animatum Chremetem Phlyensem; etenim paratus erat invadere scaphae. (4) Cum igitur viderem in quantas angustias devenissem, domum recurri et auream catenulam, quam olim opulentus uxori, ut ei ornatus esset collaris, faciendam curaveram, detractam a cervice, ad Pasionem argentarium delatam, vendidi nummosque inde collectos cum ipsa usura reddidi: irarivique per meam perniciem, nunquam me in animum iuducturum ad ullum in urbe fornorem accedere, neque si prius fame contabescerem. Praestat enim honeste mori, quam vi vere subiectum plebeio et lucri cupido seni.

δ'. Τρεχέδειπνος Λοπαδεκθάμβω.

Ὁ γνώμων οὐπω σχιζέει τὴν ἔκτῃν, ἐγὼ δὲ ἀποσκλήγῃαι κινδυνεύω τῷ λιμῷ κεντούμενος. εἶεν, ὦρα βουλεύματος, Λοπαδέκθαμβε, μᾶλλον δὲ μογλοῦ καὶ καλωδίω. (2) εἰ γὰρ ὅλην καταβαλοῦμεν τὴν κίονα τὴν τὸ πικρὸν τοῦτο ὀρολόγιον ἀνέχουσαν, ἢ τὸν γνώμονα τρέψομεν ἐκεῖσε νεύειν οὐ τάχιον δυνήσεται τὰς ὥρας ἀποσημαίνειν, ἔσται τὸ βούλευμα Παλαμήδειον. (3) ὡς νῦν ἐγὼ σοι αἶσος ὑπὸ λιμῶν καὶ ἀυχητρός, Θεοχάρης δὲ οὐ πρότερον καταλαμβάνει τὴν σπιθάδα πρὶν αὐτῷ τὸν οἰκέτην δραμόντα φράσαι τὴν ἔκτῃν ἐστάναι. (4) δεῖ οὖν ἡμῖν τοιοῦτου σκέυματος, ὃ κατασοφίσασθαι καὶ παραλογίσασθαι τὴν τοῦ Θεοχάρους εὐταξίαν δυνήσεται. τραφεῖς γὰρ ὑπὸ παιδαγωγῷ βαρεῖ καὶ ὠφρωμένω οὐδὲν φρονεῖ νεώτερον, ἀλλ' οἷα τις Ἀλάχης ἢ Ἀπόλληϊς αὐστηρὸς ἐστί τοῖς τρόποις, καὶ οὐκ ἐπιτρέπει τῇ γαστρὶ πρὸ τῆς ὥρας ἐμπίπλασθαι.

ε'. Ἐκτοδιώκτης Μαγδαλιοκάπτῃ.

Χθὲς δειλῆς ὀψίας Γοργίας ὁ Ἐτεοβουτάδης συμβαλὼν μοι κατὰ τύχην χρηστῶς ἡσπάσατο καὶ κατεμέμφοτο ὅτι μὴ θαμίζοιμι παρ' αὐτόν. καὶ μικρὰ προσπαίξας « ἴθι πρὸς Διὸς » εἶπεν « ὦ βέλτιστε, καὶ μετὰ βραχὺ λουσάμενος ἔχε Ἀηδόνιον ἡμῖν τὴν ἐταίραν ἄγων. ἔστι δὲ μοι συνήθης ἐπεικῶς καὶ μένει, πάντως οὐκ ἀγνοεῖς, μικρὸν ἀπῶθεν τοῦ Λεωκορίου. (2) δεῖπνόν τε ἡμῖν ἠυτρέπισται γεννικόν, ἰγθῶς τεμαχίται καὶ σταμνία τοῦ Μενδησίου νέκταρος, εἴποι τις ἄν, πεπληρωμένα. » (3) καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν ὄηστο· ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν Ἀηδόνιον δραμῶν καὶ φράσας παρ' ὅτου καλοῖτο, ὀλίγου ἐδέξατο κινδύνῳ περιπασεῖν. ἀγνώμονος γὰρ ὡς ἔοικε πειραθεῖσα τοῦ Γοργίου καὶ μικροπρεποῦς περὶ τὰς ἀντιδόσεις, τὴν ὀργὴν ἔναυλον ἔχουσα, πλήρη τὴν κακκάδην ἀποσπάσασα τῶν χυτροπόδων ὀλίγου ἐδέξασέ μου κατὰ τοῦ βρέγματος καταχέαι ζέοντος τοῦ ὕδατος, εἰ μὴ φθάσας ἀπεσπῆδισα παρὰ βραχὺ φυγὼν τὸν κίνδυνον. οὕτως ἡμεῖς ἐλπῖσιν ἀπατηλαῖς βουκολοῦμενοι πλείους τῶν ἡδονῶν τοὺς προπηλακισμοὺς ὑπομένομεν.

ς'. Ἀρτεπίθυμος Κνισοζώμω.

Ἄγρονῆς μοι δεῖ, καὶ ὄψει με οὐ μετὰ μακρὸν ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχοντα. οὔτε γὰρ τὰ βραπίσματα οἷός τέ εἰμι φέρειν καὶ τὴν ἄλλην παροινίαν τῶν κάκιστ' ἀπολουμένων ἐρανιστῶν, οὔτε τῆς μιαιφῶς καὶ ἀδηφάγου γαστρὸς κρατεῖν. (2) ἢ μὲν γὰρ αἰτεῖ, καὶ οὐ πρὸς κόρον μόνον ἀλλ' εἰς τρυφήν· τὸ πρόσωπον δὲ τὰς ἐπαλλήλους πληγὰς οὐκ ἀνέχεται, καὶ κινδυνεύω τοῖν ὀφθαλμοῖν τὸν ἔτερον συσκήλῃαι ὑπὸ τῶν βαπτισμάτων ἐνοηλούμενος. (3) ἰοὺ ἰοὺ τῶν κακῶν, οἷα ὑπομένειν ἡμᾶς ἀναγκάζει· ἢ παμφάγος αὕτη καὶ πικρο-

IV. Trechedipus Lopadecthambo.

Index nondum obumbrat sextam. Ego autem contabescere periclitor, fame fodicatus. Age, tempus eget consilio, Lopadecthambe, immo vecte et reste ad suspendendum. (2) Si enim totam evertemus columnam, quæ molestissimum illud horologium sustinet, aut indicem convertemus illuc ubi citius poterit horas indicare, erit hoc consilium Palamedeum. (3) Nam nunc ego tibi siccus præ fame et aridus sum. Theochares autem non prius occupat forum nisi ei servus accurrens indicaverit sextam esse. (4) Opus est igitur nobis eiusmodi comento quod decipere et confundere Theocharis ordinem poterit. Educatu enim a pedagogo moroso et supercilioso, nihil sapit juvenile, sed quemadmodum aliquis Laches aut Apolexis austerus est moribus, et non concedit ventri, ut ante horam illam impleatur. Vale.

V. Hectodioctes Magdaliocaptæ.

Hæri, tempore vespertino, cum Gorgias Eteobutades incidisset in me casu, comiter salutavit et conquestus est, quod non sapius inviserem ipsum; paulumque mecum iocatus « Abi, per Jovem obsecro » inquit « vir optime; deinde mox lotus venito, Aedonium nobis meretricem adducens. Est autem ea mihi admodum familiariter conjuncta et habitat, nosti utique, non longe a Leocorio. (2) Cœna lauta nobis parata est, pisces in frusta concisi, amphoræ, Mendesio nectare, dicere possis, repletæ. » (3) Atque ille hæc locutus, abiit. Ego vero ad Aedonium cucurri; et postquam significavi, a quo vocaretur, non multum abfuit quin in periculum inciderem. Ingratum enim, ut videtur, experta Gorgiam et parcum in remunerationibus iramque intus fovens olla plena detracta ex tripode non multum aberat quin mihi in sineiput effunderet ferventem aquam, nisi prius resiliissem, parvo discrimine elapsus ex periculo. Sic nos fallaci spe illecti, plures voluptatibus ignominias toleramus.

VI. Artepithymus Cnisozomo.

Reste mihi opus est, et videbis me mox in laqueo colulum habentem. Neque enim alapas possum tolerare reliquamque petulantiam perditissimorum epulonum, nec sceleratum hunc et voracissimum ventrem domare. (2) Hic enim poscit, et non ad satietatem, sed ad luxuriam usque; facies autem crebras illas plagas non perfert et in periculo sum ne alter oculorum contabescat mihi colaphis infestato. (3) Heu, heu mala, qualia sustinere nos cogit edacissimus hic et voracissimus venter! itaque constitui,

ρωτάτη γαστήρ. ἔριχνα οὖν πολυτελοῦς τραπέζης ἀπολαύσας ἀποπτύσαι τὸ ζῆν, κρείττονα ὀδυνηροῦ βίου τὸν καθ' ἡδονὴν θάνατον ἠγγράμενος.

ζ'. Ἐτοιμόκοστος Ζωμεικπένοντι.

Ἰατταταιάξ, τίς ἦν ἡ γῆς ἡμέρα; ἢ τίς δαίμων ἢ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς ἔρρύσατό μ' ἐν ἀκαρεῖ μέλλοντα παρὰ τοὺς πλείονας ἰένα; (2) εἰ μὴ γὰρ ἀναζεύξαντά με τοῦ συμποσίου κατὰ τινα ἀγαθὴν τύχην Ἄκεσίλαος ὁ ἱατρὸς ἤμινθητα, μᾶλλον δὲ αὐτόνεκρον θεασάμενος τοῖς μαθηταῖς ἐπιτάττων φορᾶδην ἀνελεῖν ἤγαγεν ὡς ἑαυτὸν οἶκαδε καὶ ἀπερᾶν ἐπηγάγκασεν, ἔπειτα φλέβα διατεμὼν βυθῆσαι τὸ πολὺ τοῦ αἵματος ἐποίησεν, οὐδὲν ἂν ἐκώλυσεν ἀνεπαισθήτη με τῷ θανάτῳ διασφραρέντα ἀπολωλέναι. (3) οἷα γὰρ οἱ λακκόπλουτοι εἰργάσαντό με ἄλλος ἄλλοθεν περιττὰ πίνειν καὶ πλεῖω ἢ κατὰ τὸ κύτος τῆς γαστρὸς ἐσθίειν ἀναγκάζοντες. (4) ὁ μὲν γὰρ ἀλλᾶντα ἐνάσταεν, ὁ δὲ κόποιον ἐυμέγεθες παραώθει ταῖς γνάθοις, ὁ δὲ κρᾶμα, οὐκ οἶνον, ἀλλὰ νᾶπυ καὶ γάρου καὶ ὄξος κερασάμενος, καθάπερ εἰς πίθον ἐνέχει. (5) αὐτίκα λέθητας πιθᾶκναι ἀμίδας ἐμῶν ἀπεπλήρωσα, ὥστε αὐτὸν τὸν Ἄκεσίλαον θαυμάζειν πῶς καὶ τίνα τρόπον ἐχώρησα τοσοῦτον βρωμάτων φορῶτον. ἀλλ' ἐπεὶ θεοὶ σωτήρες καὶ ἀλεξίκαχοι προύπτου με κινδύνου ἐξείλοντο, ἐπ' ἐργασίαν τρέψομαι καὶ εἰς Πειραιᾶ βαδιούμαι τὰ ἐκ τῶν νεῶν φορτία ἐπὶ τὰς ἀποθήκας μισθοῦ μεταθήσω. (6) ἄμεινον γὰρ ἐπὶ θύμοις καὶ ἀλφίτοις διαδόσκειν τὴν γαστέρα, ὁμολογουμένην ἔχοντα τὴν τοῦ ζῆν ἀσφάλειαν, ἢ πευμαίων ἀπολαύοντα καὶ φασιανῶν ὀρνίθων τὸν ἀδελφὸν ἡσυχμέραι θάνατον ἀπεκδέχεσθαι.

η'. Οἰνοπνίκτης Κοτυλοβροχίθω.

Ἰθι λαβὼν τὴν σύριγγα καὶ τὰ κύμβαλα ἔχε περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸν χρυσοῦν στενωπὸν τὸν ἐπὶ τὴν ἄγρον, ἐνθα συμβαλεῖν ἡμῖν ἐξέσται καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀπὸ Σκίρου λαβοῦσι Κλυμένην τὴν ἐταῖραν ἀγαγεῖν παρὰ τὸν νεόπλουτον Θηριππίδην τὸν Αἰξωνέα. (2) διακαῶς γὰρ αὐτῆς οὗτος ἐρᾷ πολὺς ἐξ οὗ χρόνος, καὶ δαπανᾷται οὐκ ὀλίγα μάτην. ἡσθημένη γὰρ τὸν ἔρωτα ἐκκεκαυμένον τοῦ μειρακίου, θρόπτεται καὶ συνεχῶς ἀκίκεται, καὶ πλείονα ἐπὶ πλείοσιν ἀποφερομένη οὐ φησιν ἐκυτὴν ἐπιδώσειν, εἰ μὴ τὸ χωρίον πρὸς τοῖς ἀργυροῖς λάβοι. ὦρα οὖν καὶ βίαια ταύτην, εἰ συνήθως ἀντιτείνοντο ἡμῖν, ἀποσπᾶν. δύο δὲ ὄντε καὶ ἐρρωμένω τάχιστα αὐτὴν κἂν ἄκουσαν θπαγάγοιμεν δυνησόμεθα. (1) Θηριππίδης δὲ εἰ τοῦτο αἰσθητοὶ καὶ τοῦργον ἐπιγνοίη τῆς ἡμετέρας ἀγρυπνίας κατόρθωμα, ληψόμεθα χρυσοῦς τοῦ νέου κόμματος οὐκ ὀλίγους καὶ λαμπρὰν ἐσθήτην, καὶ προσέτι τὴν οἰκίαν εἰσιέναι ἐπ' ἀδείας ἔξομεν καὶ χρῆσθαι τὸ λοιπὸν ἀνεπικωλύτως. (4) τάχα δὲ οὐδὲ παραίτους ἡμᾶς ἀλλὰ φίλους ἠγγίσειται. οἱ γὰρ παράκλησιν εἰς

opiparam mensam semel adhuc adeptus abicere vitam, ærumnosa vita voluptuosam mortem potiozem ducens.

VII. HETAMOCOSSUS ZOMEPYONTI.

Eheu, quæ fuit hesternæ illa dies, vel quis genius aut deus ex improvise servavit me, cum jam in eo esset ut ad plures abirem? (2) Si enim me a convivio digressum bono quodam fato Acesilaus medicus vere mortuum unum ex inferis conspicatus, non discipulos me sublatum ad se domum ducere iussisset atque vomere coegisset, deinde incisa vena multum sanguinis elicisset, nihil obstetisset quominus morte insensibili interemptus periissem. (3) Hæc quibus modis isti prædivites me tractarunt! alius aliunde nimium bibere et plus quam pro capacitate ventris edere cogentes. (4) Hic enim farcimen infersit, ille frustum grande intravit maxillis, alius mixturam, non ex vino, sed ex sinapi et liquamine piscium et aceto factam, tanquam in dolium infudit. (5) Statim ego vomens lebetas, seriolas, matulas implevi, ita ut ipse Acesilaus miraretur, quomodo capere potuerim tantam ciborum colluviem. Sed quoniam dii servatores et averruncantes præsentissimo me periculo manifesti eripuerunt, ad opus faciendum me convertam et in Piræum vadam ibi navium onera in apothecas pro mercede transportaturus. (6) Præstat enim bulbis et potentia pascere ventrem in certa vivendi securitate, quam cupediis fruendo et Phasianis avibus incertam quotidie mortem exspectare.

VIII. OENOPNICTES COTYLOBROETHISO.

I, sume fistulam et cymbala ac veni circa primam noctis custodiam in auream angiportum ad Agnon, ubi convivere poterimus, ac deinde a Sciro assumptam Clymenam meretricem deducere ad illum recens ditatum Therippiden Æxonensem. (2) Ardentem enim eam iste jam diu amat et sumptus haud exiguos facit frustra; illa enim, ut sensit amorem inflammatum adolescentis, delicias facit et semper fastidiosam se præbet: et quamquam plura identidem ab eo aufert, negat se copiam sui facturam, nisi prædium illud præter pecuniam accipiat. Tempus est igitur vel vi eam, si more consueto obnitatur nobis, abstrahere; duo enim cum simus et robusti cito eam vel invitam abducemus. (3) Therippides vero si istud resciverit atque cognoverit nostrarum vigiliarum felicem successum, accipiemus aurcos hoc ob novum commentum non paucos et splendidam vestem, et præterea domum eius ingredi tuto poterimus commodisque uti sine impedimento. (4) Fortasse ne pro parasitis quidem amplius nos, sed pro amicis habebit. Qui enim adhortationem ad

εὐποιάν μὴ ἀναμείναντες οὐκέτι κόλακες ἀλλὰ φίλοι λαγίζονται.

6. * * * * *

Ἄποπειρώμενος τῶν σκυλακίων εἰ λοιπὸν ἐπιτήδεια εἰς ὄρομον, λαγὼ ἐν τινι θάμνῳ διασθίψας ἐξαίφνης ἀνέστησα, τὰ δὲ σκυλάκια οὐμοὶ υἱεῖς ἐκ τῶν ἱμαντίων ἐπέλυσαν. καὶ τὰ μὲν ἐθορύβει καὶ ἐγγὺς ἦν ἐλεῖν τὸ θηρίον, ὁ λαγὼς δὲ τοῦ κινδύνου φυγῆ ὑπερβάς τὸ σιμὸν φωλεῶν τινὸς κατάδυσιν ἤυρετο. (2) μία δὲ ἡ προθυμοτάτη τῶν κυνῶν ἤδη περικεχηγυῖα καὶ ψαῦσαι προσδοκῶσα τῷ δῆγματι συγκατῆλθεν εἰς τὴν ὄπην τῆς γῆς, ἐντεῦθεν ἀνεκλύσαι βιαζομένη τὸ λαγώδιον, καὶ θραύει τοῖν προσίοιον ποδοῖν τὸν ἔτερον. (3) καὶ ἀνελύσασα γαλεῦσεν σκύλακα ἀγαθὴν καὶ τὸ ζῷον ἡμίθροτον, καὶ γέγονέ μοι κέρδους ἐπιεικέως λυπρῶ ζήμιαν μεγάλην ἀπενέγκασθαι.

ι'. Ἰοφῶν Ἐραστονι.

Ἐπιτριβεῖν καὶ κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο ὁ κάκιστος ἀλεκτρῶν καὶ μιαιώτατος, ὅς με ἦδὼν ὄνειρον θεώμενον ἀνασθίψας ἐζήγειραν. ἐδόκουν γάρ, ὡ φιλτάτε γειτόνων, λαμπρὸς τις εἶναι καὶ βαθύπλουτος, εἶτα οἰκετῶν ἐφέπεσθαι μοι στίφος, οὗς οἰκονόμους καὶ διοικητὰς ἐνόμιζον ἔχειν. (2) ἐώκειν δὲ καὶ τῷ χειρὶ δακτυλίων πεπληρωσθαι καὶ πολυταλάντους λίθους περιφέρειν· καὶ ἦσαν οἱ δάκτυλοί μου μαλακοὶ καὶ ἥκιστα τῆς δικέλλης ἐμῆμνητο. ἐφάνοντο δὲ καὶ οἱ κόλακες ἐγγύθεν, Γρυλλίωνα εἶπες ἂν καὶ Παταικίωνα παρεστάναι. (3) ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εἰς τὸ θέατρον παρελθόντες ἐβῶν προχειρίσασθαι με στρατηγόν. μεσοῦσης δὲ τῆς χειροτονίας ὁ παμπόνηρος ἀλεκτρῶν ἀνεβόησε καὶ τὸ φάσμα ἠφανίσθη. ὅμως ἀνεγρόμενος περιχαρῆς ἦν ἐγώ, ἐνθύμιον δὲ ποιησάμενος τοὺς φυλλορόους ἐστάναι μῆνας ἔγνων εἶναι τὰ ἐνύπνια ψευδέστατα.

ια'. Δρυαντίδας Χιονίῳ.

Οὐκέτι σοι μέλει οὔτε τῆς εὐνῆς ἡμῶν οὔτε τῶν κοινῶν παιδίων οὔτε μὴν τῆς κατ' ἀγρὸν διατριβῆς, ὅλη δὲ εἰ τοῦ ἄστεως, Πανὶ μὲν καὶ Νύμφαις ἀπερχομένης, ἧς ἐπιμηλιδίας ἐκάλες καὶ ὄρυδάδας καὶ ναΐδας, καινοὺς δὲ ἡμῖν ἐπιεσάγουσα θεοὺς πρὸς πολλοῖς τοῖς προὔπαρχοσι. (2) ποῦ γάρ ἐγὼ κατ' ἀγρὸν ἰδρῶσω Κωλιάδας ἢ Γενετυλλίδας; οὐδ' ἀκούσας ἄλλα τινὰ δαιμόνων ὀνόματα, ὧν διὰ τὸ πλῆθος ἀπίπισθῆ μοι τῆς μνήμης τὰ πλεονα. (3) οὐ σωφρονεῖς ὡς εἴκειν, ὦ γύναι, οὐδὲ υἱεῖς τι διανοῆ, ἀλλ' ἀλινδῆ ἐν ταῖς ἀστεικαῖς ταυταισί ταῖς ὑπὸ τρυφῆς διαρροῦσαις, ὧν καὶ τὸ πρόσωπον ἐπίπλαστον καὶ ὁ τρόπος μορθηρῆς ὑπεργέμων· φύκει γάρ καὶ ψιμυθίῳ καὶ παιδέρωτι δευσοποιούσι τὰς παρειὰς ὑπὲρ τοὺς δαινοὺς τῶν ζω-

benefaciendum non expectant, non amplius adulateres, verum amici putantur.

IX. * * * * *

Cum catulos tentarem, an jam idonei essent ad cursum, leporem in quodam fruticeto terrefactum subito excitavi, catulos autem filii mei a loris solverunt, atque isti ferocientes prope aberant a capienda fera. Lepus autem periculi fuga superato loco aelivi latebrae eiusdem recessum reperit. (2) Unus autem alacrior ex canibus jam inhians et assecuturum se sperans morsu, una descendit in foramen terræ; unde cum extrahere conaretur lepusculum, fregit pedem alterum. (3) Atque ego sustuli claudicantem catulum egregium et feram semesam, acciditque mihi emolumentum expectenti, ut detrimentum acciperem.

Y. Iophon Erastoni.

Pereat n. alusque male intereat pessimus iste gallus et defestabilis, qui me dulce somnium videntem vociferans excitavit. Videbar enim mihi, cari-sime vicinorum, vir esse splendidus et opulentissimus; deinde servorum caetera esse stipatus, quos dispensatores et procuratores me putabam habere. (2) Videbar autem mihi et manus annulis refertas habere et gemmas multorum talentorum circumferre. Et erant digiti mei molles miuimeque ligninis memores. (3) Apparebant vero et adulatores cominus, Gryllionem diceres et Patacionem. Interea populus Atheniensis in theatrum ingressus clamabat, ducem me designans. In mediis autem suffragiis improbissimus gallus vociferatus est et visum illud disparuit. Tamen expectatus lætitia plenus eram. Cum autem in animum revocassem, menses adesse in quibus folia decidunt, cognovi inscunna esse falsissima.

XI. Dryantidas Chionio.

Non amplius te cura tangit tori nostri neque communium liberorum neque commorationis in agro, totam te potius urbi mancipasti, Panem et Nymphas excusa, quas Epimelidas vocabas et Dryadas et Naidas, novos autem nobis deos præter multos illos priores inducens: (2) ubi enim ego ruri colloco Coliadas et Genetyllidas? audire me meministi alia quedam deorum nomina, quorum pleraque ob multitudinem mihi ex inemoria exciderunt. (3) Non mentis compos es, uxor, neque sani quidquam cogitas; sed contendis inter Atticas istas luxu diffluentes, quarum et facies ficta et mores malitia scatentes; furo et cerussa et pæderote tingunt genas æque atque excel-

γράφων. σὺ δὲ ἦν ὑγιαίνης, ὅποιαν σε τὸ ὕδωρ ἢ τὸ
 ῥύμμα τὸ πρὶν ἐκάθηρε, τοιαύτη διαμενεῖς.

ιβ'. Πρατίνης Ἐπιγόνω.

Μεσημβρίας οὐσης σταθερᾶς φιλήμεόν τινα ἐπι-
 λεξάμενος πύτων ὑπὸ ταύτῃ τὸ καῦμα ἐσκήχον. καί
 μοι ψυχάζονται μάλ' ἡδέως ἐπ' ἠθέ τι καὶ μουσικῆς
 ἐπαφήσασθαι, καὶ λαβὼν τὴν σύριγγα ἐπέτρεγον τῇ
 γλωττῇ στενὸν τὸ πνεῦμα μετὰ τῶν χειλέων ἐπισύ-
 ρων, καί μου ἡδύ τι καὶ νόμιον ἐξηκούετο μέλος. (2) ἐν
 τούτῳ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπὸ τῆς ἡδυσφωνίας θεलगό-
 μенаί πᾶσαι μοι πανταχόθεν αἱ αἴγες περιεγύθησαν,
 καὶ ἀφείσται νέμεισθαι τοὺς κομάρους καὶ τὸν ἀνθέρικον
 ὄλαι τοῦ μέλους ἐγίνοντο. ἐγὼ δὲ ἐν μέσαις ταῖς
 ἡδοναῖς ἐμιμούμην τὸν παῖδα τῆς Καλλιόπης. Ταῦτά
 σε οὖν εὐαγγελίζομαι, φίλον ἄνδρα συνειδέναι βουλό-
 μενος ὅτι μοι μουσικόν ἐστὶ τὸ αἰπόλιον.

ιγ'. Καλλικράτης Αἰγῶνι.

Ἐγὼ μὲν ἦκοντος τοῦ καιροῦ γύρους περισκέψας
 καὶ ἐμβαθύνας βόθρια ὅως ἦν ἐλάχεια ἐμψυτεύειν καὶ
 ἐπάγειν αὐτοῖς ναματιαῖον ὕδωρ, ὃ μοι ἐκ τῆς πλησίον
 φάραγγος ἐποχετεύεται. (2) ἐπελήθων δὲ ὄμβρος ἐς
 τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας τὰς ἴσας ποταμοὺς ἀνωθεν
 ἐκ τῆς ἀκρωρείας τῶν ὄρων ἐγέννησεν, οἱ ῥύμη κατα-
 συρόμενοι ἰλὺν ἐπεσπάσαντο καὶ τοὺς βόθρους κατέ-
 γωσαν, ὥστε εἶναι πάντα ἰσόπεδα καὶ οὐδὲ δοκεῖν
 ὄλως εἰρησμένα. (3) οὕτως ἠφάνισται μοι τὰ πο-
 νήματα καὶ εἰς μίαν θῆιν ἄτοπον κατέστη. τίς ἂν
 οὖν εἴη ποιοῦν μάτην, ἀδῆλους ἐλπίδας ἐκ γεωργίας
 καρποδοκῶν; μετιτέον μοι ἐφ' ἕτερον βίον φασὶ γὰρ
 ἅμα ταῖς τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀλλαγαῖς καὶ τὰς τύχας
 μετασχηματίζεσθαι.

ιδ'. Σιτάκης Οἰνοπίωνι.

Εἰ πατρίτζεις, ὦ παῖ, καὶ τὰμὰ φρονεῖς, τοὺς ἀλα-
 ζόνας ἐκείνους τοὺς ἀνυποδέχτους καὶ ὠχρῶντας, οἱ
 περὶ τὴν Ἀκαδήμειαν ἀλινδοῦνται, καὶ βιωφελές μὲν
 οὐδὲν οὔτε εἰδότας οὔτε πράττειν δυναμένους, τὰ με-
 τέωρα δὲ πολυπραγμονοῦντας καὶ ἐπιτηδεύοντας ἕσας
 ἔχου τῶν κατ' ἀγρὸν ἔργων, ἀφ' ὧν σοι διαπονοῦντι
 μέστη μὲν ἡ σιπύη πανσπερμίας, οἱ δὲ ἀμφορεῖς οἴνου
 γέμοντες, πλέα δὲ ἀγαθῶν τὰ σύμπαντα.

ιε'. Κότινος Τρυγοδόρῳ.

Ὁ Τρυγητὸς ἐγγὺς καὶ ἀρρίγων ἐστὶ μοι χρεῖα.
 δάνεισον οὖν μοι τούτων τοὺς περιττοὺς, ὅσον οὐκ εἰς
 μακρὰν ἀποδώσουσι. ἔγω γὰρ καλῶ πιθάνικια πλείονα,
 εἰ οὖν ὀείοιο, προθύμως λάμβανε τὸ γὰρ κοινὰ
 τὰ τῶν φίλων οὐχ ἥκιστα τοῖς ἀγροῖς ἐμψυλωρεῖν
 ὀφείλει.

lentes pictores. At tu, si sapis, sicut te aqua vel sapo
 prius purgaverit, ita manebis.

XII. Pratinas Epigono.

Meridie ferventissimo, cum delegissem pinum
 quandam ventos amantem et flatibus expositam, sub hac
 aestum in umbra defendebam. Cumque refrigerarer ad-
 modum suaviter, venit mihi in mentem paullum tractare
 musicam, sumptamque fistulam percurrebam lingua ten-
 nuem spiritum labiis trahens et suavis quaedam ac pasto-
 ralis audiebatur modulatio. (2) Interea nescio quomodo
 dulcedine cantus delinitæ omnes mihi undique capellæ
 sunt circumfusæ, ac desinentes depascere arbutos et
 virgulta, totæ cantui intentæ erant. Ego autem in medio
 grege imitabar Calliopæ filium. Hoc igitur læto nuntio te
 impertio, hominem amicum conscium esse cupiens, me
 habere musicæ intelligentem gregem.

XIII. Callicrates Ægoni.

Ego quidem adventante tempore cum gyros fodis-
 sem et excavassem scrobes, in eo erat ut oleas inferrem
 et inducerem iis manantem aquam, quæ mihi ex propin-
 qua valle derivatur. (2) Sed ingruens imber trium die-
 rum et totidem noctium fluvios desuper ex verticibus
 montium generavit, qui impetuose devoluti limum se-
 cum traxerunt et scrobes obruerunt ita, ut omnia sint
 plana, nec omnino videantur culta. (3) Ita abolita sunt
 mihi opera et in unam eamque fœdam faciem redacta.
 Quis ergo amplius labores suscipiat frustra, incertas spes
 ex agricultura aucupans? transeundum mihi ad aliud
 vitæ genus: nam simul cum studiorum mutationibus
 etiam fortunam aiunt mutari.

XIV. Sitalces Ænopioni.

Si patrisas, mi fili, et ea quæ ego sentis, vanis illis dis-
 calceatis et pallidis, circa Academiam se volutantibus
 atque, quod quidem utile sit vitæ, nihil neque scienti-
 bus neque agere valentibus, sed cœlestia scrutantibus
 et affectantibus valere iussis, capesse agriculturam, unde
 tibi opus facienti plena erit arca omnis generis frugibus,
 amphoræ vino plene, plena bonis omnia.

XV. Cotinus Trygodoro.

Vindemia instat et est mihi qualis opus. Da igitur
 mutuos quos plures, quam opus tibi, habes intra breve
 tempus reddifuro. Habeo sane etiam ego doliola plura:
 si indiges, audacter sume. Communitas enim inter
 amicos quam maxime in agris locum habere debet.

15'. Φυλλίς Θρασωνίδη.

Εἰ γεωργεῖν ἐβούλου καὶ νοῦν ἔχειν, ὦ Θρασωνίδη, καὶ τῷ πατρὶ πείθεσθαι, ἔφερες ἂν τοῖς θεοῖς κитτὸν καὶ δάφνας καὶ μυρρίνας καὶ ἄνθη ὅσα σύγχαίρα, καὶ ἡμῖν τοῖς γονεῦσι πυρὸς ἐξεθέρισας καὶ οἶνον ἐκ βοτρυῶν ἀπέθλιψας καὶ βδάλας τὰ αἰγίδια τὸν γαυλὸν ἐπλήρωσας γάλακτος· (2) νῦν δὲ ἀγροῦς καὶ γεωργίαν ἀπαναίνῃ, κράνους δὲ ἐπαινεῖς τριλοφίαν καὶ ἀσπίδος ἐρᾶς, ὡσπερ τις Ἀκαρνήν ἢ Μαλιεὺς μισθοφόρος. (3) μὴ σύγε, ὦ παιδίον, ἀλλ' ἐπάνθι ὡς ἡμᾶς καὶ τὸν ἐν ἡσυχίᾳ βίον ἀσπάζου (καὶ γὰρ ἀσφαλῆς καὶ ἀκίνδυνος ἡ γεωργία, οὐ λόγους οὐκ ἐνέδρας οὐ φάλαγγας ἔχουσα), ἡμῖν τε γηροκόμος γενεῶ, ἀντὶ τῆς ἐν ἀμφοβολῷ ζωῆς τὴν δυολογουμένην ἐλόμενος σωτηρίαν.

16'. Χαῖρέστρατος Δηρινόη.

Ἐπιτριβείης, ὦ Δηρινόη, κακῆ κακῶς ὅτι με τῆ μέθη καὶ τοῖς αὐλοῖς κατακοιμίσασα βραδὺν ἀπέφηνας τοῖς ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀποπέμψασιν. οἱ μὲν γὰρ ἔωθεν προσεδόκων με φέροντα αὐτοῖς τὰ κεραμεῖά σκευή, ὧν ἕνεκα ἀφικόμην· (2) ἐγὼ δὲ ὀ χρυσοῦς κἀάννηχος καταυλούμενος εἰς ἡμέραν ἐκάθεινον. ἀλλ' ἀπιθι, ὦ τάλαινα, καὶ τοὺς ἀθλίους τουτουοὶ θέλγε τοῖς γοητεύμασιν. ἐμοὶ γὰρ εἰ ἔτι ἐνοηλοῖς, κακὸν τι παμμέγεθες προελαθούσα ἀπελεύση.

17'. Εὐστάχως Πιθακνίων.

Τοῦμοῦ παιδίου γενεσία ἐορτάσων ἦκειν σε ἐπὶ τὴν πανθαίσιαν, ὦ Πιθακνίων, παρακαλῶ, ἦκειν δὲ οὐ μόνον ἀλλ' ἐπαγόμενον τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία καὶ τὸν σύργαστρον· (2) εἰ βούλοιο δέ, καὶ τὴν κύνα, ἀγαθὴν οὖσαν φύλακα καὶ τῇ βράει τῆς ὑλακῆς ἀποσοβούσαν τοὺς ἐπιθουλεύοντας τοῖς ποιμνίοις. ἡ δὲ τοιαύτη οὐκ ἂν ἀτιμάζοιτο δαιτυμὸν εἶναι σὺν ἡμῖν. (3) ἐορτάσομεν δὲ μάλ' ἡδέως, καὶ πιόμεθα εἰς μέθην καὶ μετὰ τὸν κόρον ἀσόμεθα, καὶ ὅστις ἐπιτήδειος κορδακίζειν, εἰς μέσους παρελθὼν τὸ κοινὸν ψυχαγωγήσει. μὴ μέλλε σὺν, ὦ φίλτατε. καλὸν γὰρ ἐν ταῖς κατ' εὐχὴν ἐορταῖς ἐξ ἑωθινοῦ συντάττειν τὰ συμπόσια.

18'. Πιθακνίων Εὐστάχως.

Κοινωνικὸς ὢν καὶ φιλέταιρος ὄναιο σαυτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδίων, ὦ Εὐστάχως. ἐγὼ δὲ τὸν κλιῶπα φωράσας, ἐρ' ὅ παλαι ἡσγάλλον τὴν ἐγέτλην ὑπελομένῃ καὶ δύο ὄρεπάνας, ἔγω παρ' ἐμαυτῷ τοὺς κωμήτας ἀναμένων ἐπικούρους. (2) νῦν γὰρ οὐκ ἐδοκίμαζον ἀσθενέστερος ὢν καὶ μόνος τῷ χειρὶ ἐπιβάλλειν αὐτῷ. ὁ μὲν γὰρ ὀριμὸς βλέπει καὶ τοσοποιεῖ τὰς ὀφρῦς καὶ σπριγῶντας ἔχει τοὺς ὤμους καὶ

XVI. Phyllis Thrasonidi.

Si agrum colere velles et sapere, o Thrasonides, ac patri morem gerere, ferres tum diis hederam et lauros et myrtos et flores pro tempore, tum nobis parentibus tuis triticum messum et vinum ex uvis expressum, et mulsis capellis mulctram plenam lacte; (2) nunc autem rus et agriculturam aspernaris, galeæ contra laudas cristas et clypeum amas tanquam aliquis Aearnan aut Meliensis miles mercenarius. (3) Noli hoc facere, mi fili, sed redi ad nos et tranquillam vitam amplectere (etenim tuta et expertis periculi est agricultura, non cohortes, non insidias, non phalanges habens), nobisque senectutis sustentator esto pro dubia vita certam eligens salutem.

XVII. Chærestatus Derinoæ.

Pereas, Derinoe, mala male, quod me vino et tibiis tuis delinitum fecisti ut tarde ad eos redirem qui me rure huc miserant. Isti enim mane me exspectabant alaturum amphoras, quarum causa veneram. (2) Ego autem, bellus homo, tota nocte tibiis oblectatus, usque in lucem dormivi. Sed abi infelix, atque miseros istos demulce tuis præstigiis. Mihi si molesta fueris, cum magna malo tuo discedes.

XVIII. Eustachys Pitbaenioni.

Fili mei natalem celebrans, te ut venias ad epulas, mi Pitbaenio, rogo; venias autem non solus, sed adducens tecum uxorem et liberos et laborum socium, (2) et si vis, etiam canem, bonum custodem et gravi latratu abigentem insidiantes gregibus: ille autem talis non dedignabitur conviva nobis esse. (3) Festum celebrabimus admodum suaviter bibemusque ad ebrietatem et post satietatem cantabimus: atque qui idoneus fuerit ad cordacem ducendum, in medios progressus, cœtum delectabit. Ne igitur cuncteris, carissime; deceat enim in votivis sollemnitatibus mane convivia apparare.

XIX. Pitbaenio Eustachyi.

Cum communem te præbeas et sodalium amantem, macte esto tu et uxor et liberi, mi Eustachy. Ego vero postquam furem deprehendi, cui dudum irascabar, quod stivam mihi surripuit et duas falces, domi habeo, vicinos exspectans auxiliatores. (2) Nunc enim consultum non putavi, cum sim infirmior et solus, manus ei admovere. Torvo enim est vultu et adducit supercilia et vegetos ha-

ἀδρᾶν τὴν ἐπιγουνίδα φαίνει· (3) ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῶν πόνων καὶ τῆς δικέλλης κατέσκληκα, καὶ τύλους μὲν ἐν ταῖς χερσίν ἔγω, λεπτότερον δέ μοι τὸ δέρμα λευθρίδος· ἡ μὲν οὖν γυνὴ καὶ τὰ παιδία εἰς σὲ βαδιοῦνται καὶ τῆς εὐωχίας μεθεῖρουν, ὁ δὲ σύργαστρος μαλακῶς ἔχει τὰ νῦν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ κύων τὸν μιὰρὸν φυλάτσομεν.

κ'. Ναπαῖος Κρηναῖος.

Οἴσθα με ἐπιστάζαντα τὴν ὄνον παλάθια ... καταγαγόντα οὖν, ἕως οὗ ταῦτα ἀπεόοιμην τῶν τιμῶν γνωρίμων, ἄγει μέ τις λαθὼν εἰς τὸ θέατρον καὶ καθίσας ἐν καλῇ διαφόρῳ ἐψυχαγωγεῖ θεωρίαις. (2) τὰς μὲν οὖν ἄλλας οὐ συνέχω τῇ μνήμῃ, εἰμὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καὶ εἰδέναι καὶ ἀπαγγέλλειν κακός· ἐν δὲ ἰδὼν ἀχανῆς ἐγὼ σοὶ καὶ μικροῦ δεῖν ἀναυδος. εἷς γὰρ τις εἰς μέσους παρελθὼν καὶ στήσας τρίποδα τρεῖς μικρὰς ἐπετίθει παροψίδας, εἶτα ὑπὸ ταύταις ἔσκαπε λευκά τινα καὶ μικρὰ καὶ στρογγύλα λιθίδια, οἷα ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τῶν χειμάρρων εὐρίσχομεν. (3) ταῦτα ποτὲ μὲν κατὰ μίαν ἔσκαπε ταῖς παροψίαι, ποτὲ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπὸ τῇ μιᾷ δεδείκνυ, ποτὲ δὲ παντελῶς ἀπὸ τῶν παροψίδων ἠφάνιζε καὶ ἐπὶ τοῦ στόματος ἔφαινε. (4) εἶτα καταβροχθίσας, τοὺς πλησίον ἐστῶτας ἄγων εἰς μέσον τὴν μὲν ἐκ ῥινὸς τὴν δὲ ἐξ ὠτὸς τὴν δὲ ἐκ σφαγῆς ἀνηρείτο, καὶ ἀνελόμενος πάλιν ἐξ ὀφθαλμῶν ἐποίει. κλεπτίστατος ἄνθρωπος ὑπὲρ ὃν ἀκούομεν Εὐρυβάτην τὸν Οἰχαλίαια· μὴ γένοιτο κατ' ἀγρὸν τοιοῦτον θηρίον· οὐ γὰρ ἀλώσεται ὑπ' οὐδενὸς καὶ πάντα ὑφαίρουμενος τάνδρον φροῦδὰ μοι τὰ κατὰ τὸν ἀγρὸν ἀπεργάσεται.

κα'. Εὐνάπη Γλαυκῆ.

Ὁ μὲν ἀνὴρ ἀπόδημός ἐστί μοι τρίτην ταύτην ἡμέραν ἐν ἄστει, ὁ δὲ θητεύων παρ' ἡμῖν Παρμενῶν ζημίαι καθαρὰ, βράθυμος ἄνθρωπος καὶ τὰ πολλὰ καταπίπτων εἰς ὕπνον. (2) ὁ δὲ λύκος ἀργαλέος παροικός καὶ βλέπων φονῶδες καὶ αἰμοδόρον· Χιόνην γὰρ τὴν καλλιστεύουσαν τῶν αἰγῶν ἐκ τοῦ φελλέως ἀρπάσας οἶχεται· καὶ ὁ μὲν δειπνεῖ ἀγαθὴν αἶγα καὶ εὐγάλακτον, ἐγὼ δὲ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολείβω. (3) πέπυσται δὲ τοῦτων οὐδὲν ὁ ἀνὴρ· εἰ δὲ μάθοι, κρεμῆσεται μὲν ἐκ τῆς πλησίον πίτους ὁ μισθωτός, αὐτὸς δὲ οὐ πρότερον ἀνήσει πάντα μηχανώμενος πρὶν παρὰ τοῦ λύκου δίνας εἰσπράξασθαι.

κβ'. Πολύταλος Εὐσταφύλω.

Πάγγιν ἔστησα ἐπὶ τὰς μιὰρας ἀλώπεκας κρεῖδιν τοῦ σκανδάλου ἀπαρτήσας· ἐπεὶ γὰρ ἐπολέμου ταῖς σταφυλαῖς, καὶ οὐ μόνον τὰς βᾶγας ἔκαπτον ἀλλ' ἤδη καὶ δλοκλήρους ἀπέτρεμον τῶν οἰνᾶρων τοὺς βότρους, ὁ δεσπότης δὲ ἐπιστήσασθαι κατηγγέλλετο, ἀρ-

bet humeros et solidum femur. (3) Ego autem a laboribus et bidente emaciatus sum et callos habeo in manibus, femiur autem mihi cutis est serpentis exuviis. Uxor quidem et liberi venient et convivii participes erunt, sed laborum socius egrotat : ego autem et canis sceleratum illum custodiemus.

XX. Napæus Creniadæ.

Seis me onerasse asinum sicubus et caricis. Cum igitur divertissem, donec illas vendere possem noto cuidam, ducit me secum aliquis in theatrum et collocatum in sede opportuna variis delectabat spectaculis. (2) Equidem cetera non teneo memoria, sum enim ad talia tum intelligenda tum referenda parum aptus. Unum autem memoria tenens hisco jam et prope mutus sum. Quidam enim in medium progressus, in mensa tripode tres exiguas posuit patellas, sub quibus albos quosdam et parvos et rotundos lapillos condidit, quales nos in ripis torrentium reperimus; (3) eosque modo singulatim sub una quavis occultavit patella, modo, nescio qua ratione, sub una aliqua ostendit, modo ut sub patellis disparerent effectit et in ore ostendit, deinde cum deglutisset, adductis in medium qui prope adstant, alium ex nare, alium ex aure, alium ex iugulo depromsit : deinde depromtos iterum ex oculis hominum removit. (4) Maxime clancularius ille homo est superatque illum, de quo audinus, Eurybaten Cechaliensem. Absit ruri talis bestia, non erim deprehendetur a quoquam, omniaque quæ domi habeo surripiens evanescere faciet omnem agri fructura.

XXI. Eunape Glaucæ.

Martus peregre abest, tertium iam diem versans in urbe; qui autem mercede servit apud nos Parmeno, merum damnum est, homo segnus et valde somnolentus. (2) Lupus vero gravis vicinus, cuius ex oculis emicat cædis et devorandi cupiditas; Chionen enim pulcherrimam caprarum ex loco saxoso secum abstulit : atque ille quidem cenat egregiam capram, ego autem lacrymas oculis effundo. (3) Rescivit autem istorum nihil maritus. Si vero audiverit, pendebit ex proxima pinu mercenarius; ipse autem non desinet omnia moliri priusquam a lupo penas sumserit.

XXII. Polyalsus Eustaphylo.

Decipulam posui ad capiendas exsecrabiles illas vulpeculas, frusto carnis ex tendicula suspenso. Cum enim infestarent uvas, et non solum acinos decerperent sed integros etiam abscederent a pampinis racemos,

γαλέος ἀνθρωπος καὶ δριμύς, (2) καὶ γνομιῖδα καὶ προβουλευμάτια συνεγῶς ἐπὶ τῆς πυκνὸς Ἀθηναίους εἰσηγούμενος καὶ πολλοὺς ἤδη διὰ σκαιότητα τρόπου καὶ δεινότητα βημάτων ἐπὶ τοὺς ἐνδεκα ἀπαγαγῶν, δείσας μὴ τι πάθοιμι κάγω, καὶ ταῦτα τοιοῦτου τοῦ δεσπότητος ὄντος, τὴν κλέπτειν ἀλώπεκα συλλαβῶν ἐβουλόμην παραδοῦναι. (3) ἀλλ' ἢ μὲν οὐκ ἔκε· Πλαγγῶν δὲ τὸ Μελιταῖον κυνίδιον, δ τρέφομεν ἄθυρμα τῆ δεσποίνῃ προσηγνέ, ὑπὸ τῆς ἄγαν λιγυρείας ἐπὶ τὸ κρέας δρμησαν κεῖταί σοι τρίτην ταύτην ἡμέραν ἐκτάδην νεκρὸν ἤδη μυοῆσαν. ἔλαθον οὖν ἐπὶ κακῶ κακὸν ἀναρριπίσας. (4) καὶ τίς παρ' ἀνθρώπων σκυθρωπῶ τῶν τοιούτων συγγνώμη; φευξόμεθα ἢ ποδῶν ἔχομεν, χαίρετω δὲ ὁ ἀγρός καὶ τὰ μὰ πάντα. ὦρα γὰρ σῶζειν ἑμαυτὸν, καὶ μὴ τὸ παθεῖν ἀναμένειν ἀλλὰ πρὸ τοῦ παθεῖν φυλάσσειν.

κγ'. Θάλλο; Πιτυίστω.

Πάντα φιλῶ τρυγᾶν ἔστι γὰρ τὸ καρπῶν ἀποδρέπεσθαι πόνων ἀμοιβὴ δίκαιος· ἐξαίρετως δὲ ἐθέλω βλίττειν τὰ σμῆνη. ἐγὼ οὖν σίμυλα ὑπὸ τῆ πέτρα ἀποκλάσας, κηρία γεογενῆ. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς θεοῖς ἀπηρξάμην, ἔπειτα δὲ τοῖς φίλοις ὑμῖν ἀπάρχομαι. (2) ἔστι δὲ λευκὰ ἰδεῖν καὶ ἀποστάζοντα λιβάδας Ἀττικῷ μελιτος, ὅσον αἱ Βριλήσσαι λαγόνες ἐξανθοῦσι. καὶ νῦν μὲν ταῦτα πέμπομεν, εἰς νέωτα δὲ δέχοιο παρ' ἡμῶν μεζίζου ταυτωνὶ καὶ ἡδίονα.

κδ'. Φιλοποιήμην Μοσχίονι.

Λύκον εἶκα τρέφειν τὸ μιὰρὸν ἀνδράποδον· ἐμπεσῶν γὰρ εἰς τὰς αἴγας οὐκ ἔστιν ἤντινα οὐκ ἀπολώλεκε, τὰς μὲν σποδομένους τὰς δὲ καταθύων. (2) καὶ τῶ μὲν ἢ γαστήρ τῆς κραιπλῆς ἐμπίπλαται, καὶ τὰ λοιπὰ τῆ τενοειᾶ δαπανᾶται, καὶ ψάλλεται καὶ καταλείπεται καὶ τοῖς μυροπωλείοις φιληθεῖ, τὰ δὲ αὐτὰ ἐρημα, αἴγες δὲ ἐκείναι αἱ πρότερον οἴχονται. (3) τέως μὲν οὖν ἡσυχίαν ἄγω, μὴ προαιτθόμενος ψύττα κατατείνας φύγη· εἰ δὲ ἀνυπόπτως λαβοίμην αὐτοῦ καὶ ἐγκρατῆς γενοίμην, δεδῆσεται τὸ πόδε χοίνικας παχείας ἐπισύρων, καὶ τῆ σκαπάνῃ προσανέγων ὑπὸ τῆ δικέλλῃ καὶ τῆ σμινύῃ τῆς μὲν τρυφῆς ἐπιλήσεται, παθὼν δὲ γινώσεται ὅσον ἔστι τὸ τὴν ἀγροικον σωπροσύνην ἀσπάσσειν.

κε'. Ἦλη Νομίω.

Θαμίζεις εἰς ἄστου κατιῶν, ὦ Νόμιε, καὶ τὸν ἀγρὸν οὐδ' ἀκαρπὸς θέλεις ἄργος· ἀργὸς δὲ ἢ γῆ κηρεύουσα τῶν ἐκπονούτων, ἐγὼ δὲ οἰκουρῶ μόνῃ μετὰ τῆς Σύρας ἀγαπητῶς τὰ παιδιὰ βουκολοῦσα. (2) σὺ δὲ ἡμῖν αὐτόχρομα μεσαιπόλιος ἀνθρωπος μειράκιον ἀστικὸν ἀνεφάνης. ἀκούω γὰρ σε τὰ πολλὰ ἐπὶ Σκίρου καὶ

herus autem venturus nuntiaretur (2) (immitis homo et acer, qui sententias et rogationes in Pnyce Atheniensibus assiduo proponit, quique multos iam pravitate ingenii et vi dicendi ad undecimviros duxerit) metuens ne quid mali mihi accideret ab eo, præsertim tali domino, vulpem furacissimam, comprehensam, volui ei tradere. (3) At hæc non venit; verum Plangon, Melitæus ille catellus, quem alimus oblectamentum dominæ gratum, cum prænimia gulositate in carnem invasisset, iacet tertium iam diem porrectus, mortuus, iam putrescens. Itaque imprudens super malo malum excitavi. (4) Et quænam apud tetricum illum talium venia? fugiemus quantum pedibus valemus. Valeat rus et mea omnia. Tempus enim est me ipsum servare, nec expectare ut malum patiar, sed antequam patiar, cavere.

XXIII. Thallus Pityisto.

Quoslibet fructus libenter percipio; est enim frugum collectio digna laborum compensatio; præcipue autem cupio castrare apum alvearia. Habeo igitur, postquam alvearia sub petra relevi, favos recentes. Primum æquidem diis primitias tuli, post eos vobis amicis delibo. (2) Sunt autem candidi aspectu et stillant guttas Attici mellis, quales Brilessiae cavernæ emittunt. Atque nunc quidem hæc mittimus; anno insequenti autem accipies a nobis maiora istis et suaviora.

XXIV. Philopetemen Moschioni.

Lupum videor alere scelestum istum servum; impetu in capras facto nullam non disperdidit, partim vendendo partim mactando. (2) Atque illi quidem venter crapula turget, ceteraque gulæ largitur et fidibus tibiisque demulcetur et apud unguentiariorum officinas voluptatem captat; stabula autem vacua et cæcæ illæ præstinæ perierunt. (3) Hactenus quidem quietus sum, ne præsentibus contento cursu fugiat; si autem inopinato eum comprehendero eoque potitus fuero, vincientur ei pedes trahetque pedicas crassas atque fossicini intentus sub bidente et ligone luxuriæ obliviscetur, atque damno suo, quale sit, cognoscet, rusticæ sobrietati renuntiare.

XXV. Hyle Nomio.

Frequenter in urbem descendis, Nomic, et agrum ne ad momentum quidem vis adspicere. Cessat autem terra carens operis. Ego vero domi maneo, sola cum Syra ægre liberos alens. (2) At tu revera semicanus homo adolescentulum urbicum te ostendis. Audio enim

Κεραμικοῦ διατρίβειν, οὐ φασι τοὺς ἐξωλεστάτους σχολῆ καὶ βραστῶν τὸν βίον καταναλίσκειν.

κς'. Ἀήναιος Κορύδωνι.

Ἄρτι μοι τὴν ἄλω διακαθήραντι καὶ τὸ πτύον ἀποθεμένῳ ὁ δεσπότης ἐπέστη καὶ ἰδὼν ἐπήνευ τὴν φιλεργίαν. ἐφάνη δέ μοι ποθεν ὁ Κωρυκαῖος δαίμων, Στρόμβιχος ὁ παμπόνηρος. ἰδὼν γάρ με ἐφεπόμενον τῷ δεσπότη, κειμένην τὴν σισύραν ἦν ἀποθέμενος εἰργαζόμενη ὑπὸ μάχης ὄρχετο φέρον, ὥστε με ἰδὼν τῆ ζημίᾳ καὶ τὸν ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων προσοφλεῖν γέλωτα.

κς'. Γεμέλλος Σαλμωνίδι.

Τί ταῦτα, ὦ Σαλμωνίς; ὑπερηφανεῖς τάλαινα τὸν δεσπότην; οὐκ ἐγὼ σε εἰς τοῦρραστήριον καθημένην παρὰ τὸν ἀρεστὴν τὸν ἑτερόποδα ἀνειλόμεν, καὶ ταῦτα λάθρα τῆς μητρὸς, καὶ καθάπερ τινὰ ἐπίκληρον ἐγγυητὴν ἀγαγόμενος ἔχω; (2) σὺ δὲ φρυάττη, παιδισκάριον εὐτελές, καὶ κιχλίχουσα καὶ μωκωμένη με διατελεῖς. οὐ παύση τάλαινα τῆς ἀγερωνίᾳς; ἐγὼ σοι τὸν ἐραστὴν δεῖξω δεσπότην καὶ τὰς κάχρως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν φρύγειν ἀναγκάσω, καὶ τότε εἴση παθοῦσα οἷ κακῶν σαυτὴν ἐνέσεισας.

κη'. Σαλμωνίς Γεμέλλῳ.

Πάντα ὑπομένειν οἷα τε εἰμὶ πλὴν τοῦ σοι συγκαθεύδειν, δέσποτα. καὶ τὴν νύκτα οὐκ ἔφυγον οὐδὲ ὑπὸ τοῖς θάμνοις ἐκρυπτόμην, ὡς ἐδόκεις, ἀλλὰ τὴν κάρδοπον ὑπεισθλοῦσα ἐκαίμην ἀμφιθεμένη τὸ κοῖλον τοῦ σκεύους εἰς κάλυμμα. (2) ἐπειδὴ δὲ κέρικα βρόχῳ τὸν βίον ἐκλιπεῖν, ἄκουε λεγούσης ἀναφανδόν, πάντα γάρ μου περιαιρεῖ φόβον ἢ πρὸς τὸ τελευταῖον ὀρμή; ἐγὼ σε ὦ Γέμελλε στυγῶ, ὥσπερ τι κίναδος ἐκτρεπομένη, καὶ τοῦτο μὲν βδελυττομένη τὸ δάσος τοῦ σώματος (3) τοῦτο δὲ τὴν δυσχέρειαν τοῦ στόματος ἐκ τοῦ μυχαϊτάτου τῆς φάρυγγος τὴν δυσσομίαν ἐκπέμποντος. κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο τοιοῦτος ἴων. βράδιζε παρὰ τινὰ λημῶσαν ἀγροικον γραῦν ἐπὶ ἐνὶ γομφίῳ σαλεύουσαν, ἀηλιμμένην τῷ ἐκ τῆς πίττης ἐλαίῳ.

κδ'. Ὀρειος Ἀνθοφορίωνι.

Ἦπιστάμην σε, ὦ Ἀνθοφορίων, ἀπλοικὸν ἀνθρωπον καὶ αὐτόχρομα τὸν ἀπὸ τῆς ἀγροικίας ἀγροῖον, ὄζοντα στεμφύλων καὶ κόνιν πνέοντα, ἠγνῶσον δὲ στίθαι δεινὸς εἰ βήτωρ ὑπὲρ τοὺς ἐν Μιλιαίῳ τῶν ἀλοτρῶν ἔνεκα δικομαχοῦντας. (2) κινήσας γὰρ ἐπὶ τοῦ κοιμάρχου δίκας ἔναγχος, οὐκ ἔστιν ἦντινα οὐχὶ νικήσας ἀπηλλάγης. μακάριε τῆς γλώττης καὶ λαλίστερε τρυγόνος. ἐγὼ δὲ ἐρμαιῶ σοι γρῶμαι, τὸ δὴ τοῦ λόγου ἔκκειμαι γὰρ τοῖς βουλομένοις τὰμὰ σφε-

te perumque in Sciro et Ceramico commorari, ubi aiant perditissimos otio et desidia vitam contere.

XXVI. Lenæus Corydoni.

Cum nuper aream purgassem et ventilabrum deposuissem, herus adstitit vidensque meam sedulitatem laudavit. Enicuit autem mihi alieunde Corycæus dæmon Strombichus ille pessimus. Cum enim vidisset me herum sequi, adiacentem rhenonem, quo exuto opus faciebam, sub alis abstulit, ita ut simul damnum et conservorum risum acciperem.

XXVII. Gemellus Salmonidi.

Quid vero est, o Salmonis, quod tam superbe tractas, misera, dominum? nonne ego te in officina sartoris claudi sedentem abduxi, idque clam matre, et tanquam aliquam tota hereditate dotatam legitimam uxorem habeo? (2) at tu puella vilissima, superba es et semper caelinnaris et me illudis. Nonne desistes, infelix, ab hac insolentia? ego faxo ut amatorem experiaris dominum et hordea ruri torrere docebo: atque tum intelliges cum tuo malo, in quam calamitatem te ipsam conieceris.

XXVIII. Salmonis Gemello.

Omnia parata sum tolerare, here, præterquam tecum una dormire. Neque hac nocte fugi neque in virgultis me occultavi, ut putabas; sed mastram subii et iacui imposita concava eius parte pro tegumento. (2) Quandoquidem autem decrevi laqueo vitam hanc finire, audi dicentem aperte; simul enim omnem mihi adiecit metum moriendi cupiditas. Ego te, Gemelle, odi, tum corpus vilosum abominans et velut aliquam tetram belluam aversans, (3) tum oris fœditatem ex intimo gutture graveolentiam emittentis. Malus male pereas, qui talis sis. Abi ad aliquam lippientem rusticam vetulam, uno dente molari frotam, unctam picis oleo.

XXIX. Orius Anthophorionί.

Putavi, o Anthophorion, te simplicem esse hominem merumque illum a rure rusticum, qui fraces redoleret et pulverem spiraret; ignoravi vero te desertum esse oratorum teque superare illos qui in Heliaea de rebus alienis iure decertant. (2) Cum enim moveris sub magistro vici nuper lites, in nulla non victor abiisti. Maete lingua, loquacior furture. Ego vero te utor in ea re lucro mercueriali, quod proverbio dicitur. Expositus enim sum iis qui

περίεσθαι καὶ ἀγαπῶ τὴν ἡσυχίαν, καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι πολλάκις ἐκ τῆς ἀπραγμοσύνης φύεται πράγματα.

λ. Ἀμπελίων Εὐέργω.

Πολλὸς δ' χειμῶν τὸ τῆτες καὶ οὐδενὶ ἐξιτόν· πάντα γὰρ ἢ γιῶν κατείληψε, καὶ λευκανθίζουσι οὐχ οἱ λόφοι μόνον ἀλλὰ καὶ τὰ κοῖλα τῆς γῆς, ἀπορία δὲ ἔργων, ἀργὸν δὲ καθίζειν ὄνειδος. προκύψας δῆτα τῆς καλύβης οὐκ ἔφθην παρανοήζας τὸ θύριον καὶ δρῦν σὺν τῷ νιφετῷ δῆμον ὄλον ὀρνέων φερόμενον, καὶ κοφίλους καὶ κίχλας. (2) εὐθέως οὖν ἀπὸ τῆς λεικάνης ἀνασπάσας ἰξὸν ἐπαλείφω τῶν ἀρχαῶν τοὺς κλάδους, καὶ ὅσον οὕτω τὸ νέφος ἐπέστη τῶν στρουθῶν, καὶ πᾶσαι ἐκ τῶν ὀροδᾶμων ἐκρέμαντο, θέαμα ἴδύ, πετρῶν ἐχόμεναι καὶ κεφαλῆς καὶ ποδῶν εἰλημμένα. (1) ἐκ τούτων λάχος σοι τὰς πίονας καὶ εὐσάρκους ἀπέσταλκα πέντε καὶ εἴκοσι. κοινὰ γὰρ τὰγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς, φθονοῦντων δὲ οἱ πονηροὶ τῶν γειτόνων.

λα'. Φιλόκομος Θεσπύω.

Οὐπόποτε εἰς ἄστὺ καταβάς οὐδὲ εἰδὼς ὃ τι ποτὲ ἔστιν ἢ λεγομένη πόλις, ποθῶ τὸ καινὸν τοῦτο θέαμα ἰδεῖν, τοὺς ὑφ' ἐνὶ περιθλίω κατοικοῦντας ἀνθρώπους καὶ τᾶλλα ὅσα διαφέρει πόλις ἀγροικίας. (2) εἰ οὖν σοι πρόφασις ἐδοῦ ἄστυδε γενήσεται, ἦκε ἀπάξων καμέ. καὶ γὰρ ἔγωγε δεῖν οἶμαι τοῦ πλείον τι μαθεῖν, ἥδη μοι βρῦειν θριξὶ τῆς ὑπὴνης ἀρχομένης. τίς οὖν δὴ με τάκει μυσταγογεῖν ἐπιτήδειος ἢ σὺ ὃ τὰ πολλὰ εἴσω πυλῶν ἀλινοῦμενος;

λβ'. Σκορδιάδης Σκοτίων.

Βάλλ' ἐς μεκκαρίαν. οἶον κακὸν ἔστιν, ὃ Σκοτίων, ἢ μέθη. ἐμπεσον γὰρ εἰς συμπόσιον κακοδαμόνων ἀνθρώπων (οἰνόφλυγες δὲ πάντες ἦσαν, καὶ οὐδεὶς τὸ μέτρῳ πίνειν ἔστεργε· (2) ἔδει γὰρ εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐστιᾶν, εἴ τις ἠρνεῖτο τὴν κύαθον) πίων οὖν ὅσον οὕτω πρότερον ἐν ἀσκήῳ βαστάσας οἶδα, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἔτι σοι καρηθάρω καὶ τὴν κραπίδα ἄπερυγάνω.

λγ'. Ἀνθυλλὰ Κορίσῳ.

Ἔοικε καὶ τὰ νάματα εἰς τὰ ἄνω βρῦσσεσθαι, εἴ γε οὕτως, ὃ Κορίσκη, ἀφηλικέστερος γεγονώς, ὅτε ἤδη ἡδύδης καὶ θυγατριδοῦς ἔχομεν, ἐρᾷς κιθαριδοῦ γυναικὸς καμέ κνίξεις ἄχρι τοῦ καὶ αὐτὴν ἐκρινῆσαι τὴν καρδίαν. (2) ἐγὼ μὲν γὰρ ἀτιμάζομαι τριακοστὸν ἔτος ἤδη συνοῦσά σοι, Παρθένιον δὲ ἢ ἰππόπορον μεθ' ὑποκορισμῶν ἐκθεραπέυεται ὄλον σε αὐτοῖς ἀγροῖς καταπιούσα. γελῶσι δὲ οἱ νέει, καὶ σὺ τοῦ γέλωτος ἀναισθητῶς ἔχεις. ὃ γῆρας ἐταίρας παίγιον.

volunt mea sibi vindicare et amo quietem, et sciens quidem sæpius mihi ex hoc otio nasci negotia.

XXX. Ampelion Euergo.

Vehemens est hiems hoc anno, et nemini licet exire. Omnia enim nix occupavit et albicant non colles tantum, sed etiam depressa terræ loca. Laborandi facultas nulla; otiosum autem sedere dedecus. Cum igitur prospectarem ex casa et vix aperuissem nonnihil ostium, video cum nivibus gentem magnam avium ferri, et merulas et turdos. (2) Statim igitur ex pelvi depromto visco inungo pirsatorum ramos, et mox nubes adfuit avicularum omnesque a surculis penderunt, spectaculum jucundum, alis retentæ et capite ac pedibus prehensæ. (3) Ex his partem electam tibi misi pinguiores et carnosiores viginti quinque. Bona enim oportet communicare bouis. Invidento autem qui sunt improbi ex vicinis.

XXXI. Philocomus Thestylo.

Cum nunquam adhuc in urbem descenderim, neque sciam quidnam demum id sit quod dicitur urbs, cupio novum istud spectaculum videre, in uno ambitu habitantes homines, et reliqua quibus differt urbs a rare, discere. (2) Si igitur tibi causa itineris in urbem existat, venito etiam me abducturus. Etenim mihi, credo, plura sunt discenda, iam pullulare pilis mento incipientia. Quis ergo mihi quæ ibi sunt monstrare idoneus, nisi tu, qui plerumque intra portas verseris?

XXXII. Scordiales Scotioni.

In malam rem! quantum malum est, o Scotion, ebrietas! Delapsus enim in convivium perditissimorum hominum (temulentum autem omnes erant, et nullus modice bibere amabat; (2) nam reuentibus erat pœna statuta: oportebat enim ipsos postridie epulum dare): quum igitur bissem quantum nunquam in utre portare memini, tertium huncce diem adhuc gravedinem capitis sentio et crapulam eructo.

XXXIII. Anthylla Corisco.

Videntur etiam fluentia sursum labi, quum tu, Corisce, in ætate iam provecta, quum iam filios et nepotes habeamus, ames citharistriam et me pungas, ita ut ipsum extriveris cor. (2) Ego enim ignominia afficior tricesimum annum iam tecum vivens; Parthenium autem immane scortum blanditis colitur, cum totum te una cum ipsis agris devoraverit. Rident vero adolescentuli, et tu derideri te non sentis. O senium meretricis ludibrium!

ιδ'. Γνάθων Καλλικομίδη.

Τίμωνα ὄσθα, ᾧ Καλλικομίδη, τὸν Ἐγκερατίδου τὸν Κολλυτέα, ὃς ἐκ πλουσίου, σπαθήσας τὴν οὐσίαν εἰς ἡμᾶς τοὺς παρασίτους καὶ τὰς εἰαίρας, εἰς ἀπορίαν συναλλάθη, εἶτ' ἐκ φιλανθρώπου μισάνθρωπος ἐγένετο καὶ τὴν Ἀθημάντου ἐμιμήσατο στύγα. (2) καταλαβὼν γὰρ τὴν ἐσχάτην ταῖς βόλοις τοὺς παρόντας βάλλει, προμηθεύμενος μηδένα αὐτῶ καθάπαξ ἀνθρώπων ἐντυγχάνειν. οὕτως τὴν κοινὴν φύσιν ἀπέστραπται. (3) οἱ λοιποὶ δὲ τῶν Ἀθῆνῃσι νεοπλούτων Φεῖδωνός τε εἰσι καὶ Γνίφωνος μικροπρεπέστεροι. ὦρα μοι μετανίστασθαι καὶ πονοῦντι ζῆν. δέξου δὴ οὖν με μισθωτὸν κατ' ἀγρόν, πάντα ἀνεξόμενον ὑπὲρ τοῦ τὴν ἀπλήρωτον ἐμπλήσαι γαστέρα.

λε'. Θαλλίσκος Πετραῖο.

Λύγμος τὰ νῦν οὐδαμοῦ νέφος ὑπὲρ γῆς αἴρεται. Δεῖ δὲ ἐπομβρίας· διψῆν γὰρ τὰς ἀρούρας τὸ κατὰξῆρον τῆς βώλου δεικνυσι. μάταια ἡμῖν ὡς εἶοικε καὶ ἀνήκοα τέθυται τῷ ὑετίῳ, (2) καίτοι γε ἐξ ἀμύλλης ἐκαλλιερήσαμεν πάντες οἱ τῆς κώμης οἰκῆτορες, καὶ ὡς ἕκαστος δυνάμειος ἢ περιουσίας εἶχε συνεισηνέγαμεν, ὃ μὲν κριτὸν ὃ δὲ τράγον ὃ δὲ κάπρον, ὃ πένης πέπανον, ὃ δὲ εἶτι πενέστερος λιθωνοῦ γόνδρους, ταῦρον δὲ οὐδεῖς· (3) οὐ γὰρ εὐπορία βόσκημάτων ἡμῖν τὴν λεπτόγειον τῆς Ἀττικῆς κατοικοῦσιν. ἀλλ' οὐδὲν ὄζελος τῶν δαπανημάτων· εἶοικε γὰρ πρὸς ἑτέροις ἔθνεσιν ὃ Ζεὺς ὢν τῶν τῆδε ἀμελεῖν.

λες'. Πρατίνας Μεγαλοτέλι.

Χαλεπὸς ἦν ἡμῖν ὁ στρατιώτης, γαλεπός. ἐπεὶ γὰρ ἦκε δείλης ὀψίας καὶ κατήχθη οὐ κατὰ τύχην ἀγαθὴν εἰς ἡμᾶς, οὐκ ἐπαύσατο ἐνοχλῶν τοῖς διηγῆμασι, δεκάδρας τινάς καὶ φάλαγγας ὀνομαζῶν, εἶτα σαρῖσας καὶ καταπέλτας καὶ δέρρεις· (2) καὶ νῦν μὲν ὡς ἀνέτρεψε τοὺς Θρακῆκας τὸν προηγεμόνα βαλὼν μεσαγκύλῳ, νῦν δὲ ὡς κοντῶ διαπίρας τὸν Ἀρμένιον ἀπόλεσεν· ἐπὶ πᾶσι τε ἀγματούτους παρήγε καὶ εἰδείκνυ γυναικας, ἃς ἔλεγεν ἐκ τῆς λείας ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀριστείας αὐτῶ γέρας δεδῶσθαι. (3) ὡς δὲ ἐγκανάζας κύλικα εὐμεγέθη φλυαρίας φάρμακον ὄρεγον, ὃ δὲ καὶ ταύτην καὶ πλείονας ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἀρότερας ἐκπιῶν οὐκ ἐπαύσατο ἀδολεσχίας.

λς'. Ἐπιφύλλης Ἀμαρακίτη.

Εἰρεσιῶν ἔξ ἀνῶν πλέεσσα ζῆν ἐς Ἐρμαφροδίτου τῷ Ἀλωπεκῆθεν ταύτην ἀναλήσουσα. εἶτά μοι λόγος ἐξαίφνης ἀναφαίνεται νέων ἀγερώχων ἐπ' ἐμὲ συντεταγμένων· ὁ λόγος δὲ Μοσχίῳ συνέπραττεν. (2) ἐπεὶ γὰρ τὸν μακαρίτην ἀπέβαλον Φαιδρίαν, οὐκ ἐπαύσατό μοι πράγματα παρέχων καὶ γαμησειῶν·

XXXIV. Gnatho Callicomicida.

Timonem nosti, Callicomicides, Echeocratidis filium, illum Collytensem, qui ex divite profusus in nos parasitos et in meretrices opibus ad inopiam redactus, postea ex humanissimo hominum osor factus est et Apemanti imitatus est odium: (2) occupato enim agro, glebis praetereuntes incessit, studiosè providens ne quisquam ipsum omnino hominum adeat: adeo communem naturam aversatur. (3) Reliqui autem qui Athenis sunt recenter ditati, Phidone sunt et Gniphone sordidiores. Tempus est hinc migrare et laborando victum quaerere. Accipe ergo me mercenarium ruri, omnia toleraturum, ut insatiabilem hunc impleam ventrem.

XXXV. Thalliscus Petraeo.

Siccitas nunc est: nusquam nubes super terra tollitur, opus autem pluvia; sifire enim agros ipsa siccitas glebae monstrat. Frustra, ut videtur, et non exauditi sacrificia fecimus Iovi pluvia, (2) etsi certatim sacrificavimus omnes vici incolae, et ut quisque poterat et opibus valebat contulit: hic aricem, ille hircum, ille aprum, pauper libum, pauperior denique thuris micas: taurum autem nemo; (3) non enim copia armentorum nobis est, qui tenue solum Atticae habitamus. Sed nullus fructus impensarum; videtur enim ad alias gentes profectus Iupiter quid hic fiat parum curare.

XXXVI. Pratinas Megaloteli.

Molestus erat nobis miles ille, molestus. Postquam enim venit circa vesperam et divertit infausto apud nos, non desit nos obtundere narrationibus, decurias nescio quas et phalanges crepans, deinde sarissas et catapultas et pelles; (2) modo ut profligasset Thracas, duce eorum coniectu jaculi percusso, modo ut conto transfixum Armenium interfecisset; deinde captivas produxit et ostendit mulieres, quas dixit ex praeda a ducibus fortitudinis sibi praemium datas. (3) Et cum impletum calicem ingentem garrulitatis remedium ei porrexissim, ille et hoc et pluribus post hunc atque grandioribus exhaustis non desit nugari.

XXXVII. Epiphylis Amaracinæ.

Corollam ex floribus nexam illi Alopecensi suspensura ibam in Hermaphroditum fanum. Subito vero mihi insidiae derepente apparuerunt iuvenum profervorum in me instructorum; isti autem insidiatores cum Moschione faciebant. (2) Postquam enim beatum amicum Phaedriam, non destitit mihi molestias exhibere et me uxorem expe-

ἐγὼ δὲ ἀνηγάμην ἅμα μὲν τὰ νεογνὰ παιδίᾳ κατοικτείουσα ἅμα δὲ τὸν ἥρω Φαιδρίαν ἐν ὄφθαλμοῖς τιθεμένη. Ἐλάνθανον δὲ ὑβριστὴν ὑμένειον ἀναμένουσα καὶ θάλαμον νόπην εὐρίσκουσα. (3) εἰς γὰρ με τὸ συνθρεψῆς ἀγαθόν, οὗ τὸ πύκνωμα συνεχῆς ἦν τῶν δένδρων, αὐτοῦ που κατὰ τῶν ἀνθῶν καὶ τῆς φυλλᾶδος, αἰδοῦμαι εἰπεῖν, ὧ φιλότατη, τί παθεῖν ἐπιγράψασε, καὶ τὸν ἐξ ὑβρεως ἀνδρα οὐχ ἔκοῦσα μὲν, ὁμῶς δὲ ἔχω. καλὸν μὲν γὰρ ἀπείρατον εἶναι τῶν ἀβουλήτων, ὅτι οὐχ ὑπάρχει τοῦτο, κρύπτειν τὴν συμφορὴν ἀναγκαῖον.

λη'. Εὐθικός Πασίων.

Φρύγα οἰκέτην ἔχω πονηρόν, ὃς τοιοῦτος ἀπέβη ἐπὶ τῶν ἀγρῶν. ὡς γὰρ τῇ ἐνῆ καὶ νέα κατ' ἐκλογὴν τοῦτον ἐπριάμην, Νουμήνιον μὲν εὐθὺς ἐθέμην καλεῖσθαι, δοξάντα δὲ εἶναι ῥωμαλεόν καὶ ἐργηγορὸς βλέποντα μετὰ περιχρῆείας ἦγον ὡς ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς μοι ἐσόμενον. (2) ἦν δὲ οὗτος ἄρα λαμπρὰ ζημία· ἐσθὲι μὲν γὰρ τεσσάρων σακπανέων σιτία, ὑπνοῖ δὲ ὅσον ἦκουσα τετυρωμένου σοφιστοῦ λέγοντος Ἐπιμενίδην τινὰ Κρήτα κεκοιμηθῆσαι. τί ἂν οὖν ποιήην, ὧ φίλτατε ἐταίρων καὶ συγγεωργῶν, ἴθι φράσον, ἐπὶ τοιοῦτω θηρίῳ καταβαλὼν ἀργυρίδιον;

λη'. Εὐθύδικος Ἐπιφάνιος.

Πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων, ὧ μήτηρ, πρὸς ὀλίγον καταλιποῦσα τοὺς σκοπέλους καὶ τὴν ἀγροικίαν θέασαι πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας τὰ κατ' ἄστου καλά. οἷα γὰρ οἶά σε λαυθάνει, ἀλῶα καὶ ἀπατούρια καὶ διονύσια καὶ ἡ νῦν ἐστώσα σεμνοτάτη τῶν θεσμοφορίων ἑορτή. (2) ἡ μὲν γὰρ ἄνοδος κατὰ τὴν πρώτην γέγονεν ἡμέραν, ἡ νηστεία δὲ τὸ τήμερον εἶναι ἐορτάζεται, τὰ καλλιγένεια δὲ εἰς τὴν ἐπιούσαν ὑόσουσιν. εἰ οὖν ἐπειγθεῖς ἔωθεν πρὸ τοῦ τὸν ἑωσφόρον ἐξέλθειν, συνῆυσεις ταῖς Ἀθηναίων γυναῖξιν αὔριον. (1) ἦκε οὖν, μή μέλλε, καὶ πρὸς ἐμῆς καὶ τῶν αὐταδέλφων τῶν ἐμῶν σιωτήρας. τὸ γὰρ ἄγευστον πόλεως καταλῦσαι τὸν βίον ἀποτρόπαιον, ὡς ὃν θηριώδες καὶ οὐστροπον. ἀνέχου δέ, ὧ μήτηρ, τῆς ἐπὶ τῇ συμφέροντι παραρησίας· καλὸν ἕπασιν ἀνθρώποις ἀνυποστόλως ὁμιλεῖν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἀναγκαῖον τὸ πρὸς τοὺς οἰκείους ἀληθίζεσθαι.

μ'. Φιλομήτωρ Φύσιος.

Ἐγὼ μὲν τὸν παῖδα ἀποδοῦμαι εἰς ἄστου ξύλα καὶ κρηθὸς ἀπέπεμψα, ἐπανήκειν τὴν αὐτὴν τὰ κέρματα κομίζοντα παρεγγυῶν· γόλος δὲ ἐμπεσῶν ἐξ ὄρουσιν δαιμόνων εἰς αὐτὸν ὄλον παρήμελλε καὶ τῶν φρενῶν ἔξω κατέστησε. (2) θεασάμενος γὰρ ἕνα τουτωνί τῶν μεμαγνῶτων, οὓς διὰ τὸ μανιώδες πάθος κύνες ἀποκα-

tere. Ego vero recusavi, partim parvulos liberos miserans, partim etiam manes Phædriæ ante oculos habens. Sed imprudens flagitioso hymenæo me servavi et thalamum reperi nemo. (3) Nam in opacum me deductam, ubi densitas continua erat arborum, ibidem super floribus et fronde, verecundum dicere, carissimam, quid pati coegerit. Atque habeo ex flagitio conciliatum maritum, non sponte mea quidem, sed tamen habeo. Optabile quidem est non experiri ea quæ nolis; cui autem id non contigit, ei celare calamitatem necessarium.

XXXVIII. Endicus Pasioni.

Phrygem servum habeo improbum, qui evasit talis ruri. Ut enim Kalendis eum emi electum, Numenium quidem statim vocari constitui, cumque videretur mihi esse robustus, vegetoque vultu, lætus ducebam eum, ut in agro mihi esset. (2) Est vero is merum damnum. Comedit enim quantum quatuor fossores, dormit autem quantum auidi, deliro sophista dicente, Epimenidem quandam Cretensem dormivisse [vel, ut audimus, Herculis trivesperum]. Quid igitur faciam, o carissime sodalium et laboris sociorum, age dic, postquam in talem bestiam impendi pecuniam?

XXXIX. Enthydicus Epiphaniu.

Per deos ac dæmonas, o mater, ad exiguum tempus relictiis scopulis et rure specta apte extremum diem quæ in urbe sunt pulchra. Qualia enim, qualia te fugiunt, Haloa et Apaturia et Dionysia, et hoc præsens sanctissimum Thesmophoriorum festum. (2) Nam Ascensio quidem primo facta est die, Ieiunium autem hodie apud Athenienses celebratur, Calligenia autem postridie agent. Si igitur festinare velis et advenis mane antequam lucifer exeat, una cum Atheniensium mulieribus sacrificabis. (3) Veni igitur, ne cuneteris, per meam perque fratrum meorum germanorum salutem. Nam inexpertam urbis finire vitam abominabile, utpote belluinum et a bonis moribus abhorrens. Veniam autem da, mater, utilitatis causa libere dicenti. Decet cum omnibus hominibus aperte versari; inprimis autem necesse est erga necessarios veraces esse.

XI. Philometor Philiso.

Ego quidem filium in urbem ad vendenda ligna et hordeum miseram, ut rediret eodem die et pecuniam ferret hortatus; sed postquam eum afflavit ira nescio cuius deorum, totum eum immutavit et mente privavit. (2) Cum enim vidisset quendam ex istis vesanis, quos propter ra-

λεῖν εἰώθασιν, ὑπερέβαλε τῇ μιμησει τῶν κακῶν τὸν ἀρχηγέτην. (3) καὶ ἔστιν ἰδεῖν θέαμα ἀποτρόπαιον καὶ φοβερόν, κόμην αὐμμηρῶν ἀνασείων, τὸ βλέμμα ἰταμός, ἡμίγυμνος ἐν τριβώνι, πηρίδιον ἐξηρηθμένος καὶ ῥόπαλον ἐξ ἀχράδος πεποιημένον μετὰ χειράς ἔχων, ἀνυπόδητος, ῥυτῶν, ἄπρακτος, τὸν ἀγρὸν καὶ ἡμᾶς οὐκ εἰδὼς τοὺς γονεῖς ἀλλ' ἀρνούμενος, φύσει λέγων γεγονέναι τὰ πάντα καὶ τὴν τῶν στοιχείων σύγκρασιν αἰτίαν εἶναι γενέσεως, οὐχὶ τοὺς πατέρας. (4) εὐδῆλος δέ ἐστι καὶ χρημάτων περιοριῶν καὶ γεωργίαν στυγῶν. ἀλλὰ καὶ αἰσχύνης αὐτῷ μέλει οὐδὲν καὶ τὴν αἰδῶ τῶν προσώπων ἀπέχυσται. οἱμοὶ οἷόν σε, ὦ λειωγέ, τὸ τῶν ἀπατεῶνων τουτωνὶ φροντιστήριον ἐξετραχίλισε. μέμφομαι τῷ Σόλωνι καὶ τῷ Δράκοντι, οἱ τοὺς μὲν κλέπτοντας σταφυλὰς θανάτῳ ζημιούσιν ἐδικαίωσαν, τοὺς δὲ ἀνδραποδίζοντας τοὺς νέους ἀθίγους εἶναι τιμωρίας κατέλιπον.

μα'. Δρυάδης Μελίνος.

Ἦπεμψά σοι τῶν Δεκελειῶσι προβάτων ἀποκείρας τὰ ῥωμαλέα τοὺς πόκους· ὅσα γὰρ ψύρας ὑπόπλεα, ταῦτα τῷ ποιμένι Πυρρίᾳ παρέδουκα χρῆσθαι ἐς ὃ τι ἀν θέλῃ, πρὶν διασφραθῆναι παντελῶς ὑπὸ τῆς νόσου. (2) ἔχουσα οὖν ἀφρονίαν ἐρίων ἐξύφηνον ἡμῖν ἐσθήματα πρόσφορα ταῖς ὥραις, ὡς εἶναι τὰ μὲν τῷ θέρει προσαρμόζοντα λεπτοῦφῃ· τὰ δὲ χειμέρια ἔχεται περιττῶς τῆς κρόκης καὶ πεπαχύνθω πλέον, ἵνα τὰ μὲν τῇ μανότητι σιαζῆ μόνον καὶ μὴ καταθάλη τὰ σώματα, τὰ δὲ τῇ βαρύτητι ἀπείρηγῃ τὸν κρυμὸν καὶ ἀλεξάνεμα τυγχάνῃ. (3) καὶ ἡ παρθένος δέ, ἣν ἔρομεν ἐν ὥρᾳ γάμου, συλλαμβανέτω τῆς ἰστοουργίας ταῖς θεραπευαίσεις, ἵνα εἰς ἀνδρὸς ἐλθοῦσα μὴ κατασχύνῃ τοὺς πατέρας ἡμᾶς. καὶ ἄλλως δὲ εἰδέναι σε χρῆ, ὡς αἱ ταλασίαν ἀγαπῶσαι καὶ τὴν Ἐργάνην θεραπεύουσαι κόσμῳ βίου καὶ σωροσύνη σχολάζουσιν.

μβ'. Ραγοστράγγισος Στεμφυλοδαμόνι.

Ἄρδην ἀπόλωλά σοι· ὁ γὰρ γῆδὲς εὐπάρυφος, πιναροῖς ὡς ὄρεξ καὶ τρυγίνοις βραχίσι τὴν αἰδῶ περισκέπω. Ἀπέδυσε γάρ με Πάτακιών ὁ παμπόνηρος, ὃς τὰ κέρματά με (εἶλον δὲ ὡς οἶσα ὑπόσυγον ἀργύριον) δεξιαῖς χρώμενος ταῖς ἀλινόδησει τῶν κύβων ἄχρι ὄραχμῶν καὶ ὀβολῶν ἀπεσύλησεν. (2) ἐξόν δέ μοι παρθεῖν ὅσον ἐξημιώθην, εἴτ' ἀθῶμ γενέσθαι τοῦ πλεόνος, ἐκ τῆς κατ' ὄργην ἐρίδος τὴν εἰς τοῦσχατον ὑπέμεινα βλάβην· καθ' ἐν γὰρ ἔκαστον τῶν ἱματίων ἐκ προκλήσεως ἀποτιθεῖς τέλος ἀπάντων ἐφιλόθην τῶν ἐνδυμάτων. ποῖ δὴ οὖν βαδιστέον; χαλεπῶς γὰρ καὶ λάθρως ἐπαγίξων ὁ βορρᾶς οἰεῖσίν μου τῶν πλευρῶν ὡσπερ βέλος. (3) ἐς Κυνόσαργος ἴσως οἰχῆτέον. ἢ γὰρ τις τῶν ἐκεῖ νεανίσκων κατοικτεῖρας ἀμφιάσει με ἱματίοις, ἢ καταλήψομαι ἐγγύθεν τὰς καμίνους

biem canes vocare solent, superavit imitandis malis duccem. (3) Et praebet spectaculum abominabile atque horrendum, comam squalidam quatiens, vultu truculentus, seminudus in pallio, peram exiguum suspensam habens et clavam e pirastro factam in manibus gestans, discalceatus, immundus illuvie, intractabilis, rus et nos parentes non agnoscens, sed abnegans, natura dicens facta esse omnia et elementorum commixtionem esse causam generationis, non parentes. (4) Satis autem apparet etiam opes cum despiciere et agriculturam odisse. Sed et pudor ei curae non est et verecundiam a facie detersit. Hem quantopere te, o morum patrum defector, haec tenebrionum istorum schola pessumdedit! Incuso Solone et Draconem, qui eos quidem, qui uvae furati essent, morte multare iustum et aequum censuerint, eos autem, qui tanquam captivos abducunt adolescentulos, impunitos reliquerint.

NLI. Dryades Melinoe.

Misi tibi Deceliae ovium tonsarum earumque sanarum vellera: quae enim scabie plenae, eas pastori Pyrrhiae tradidi, ut pro arbitrio iis uteretur, antequam prorsus morbo perirent. (2) Cum igitur habeas lanae copiam, te texe nobis vestes aptas anni tempestatibus, ut, quae aestati convenient, tenues sint; hibernae autem habeant abunde subteminis, ac densentur magis, ita ut illae quidem tenuitate sua inumbrent tantum et non calefaciant corpora, haec autem gravitate defendant frigus ventisque sint imperviae. (3) Et virgo quidem, quam habemus nubilem, adiuvet in texendo ancillas; ne, ubi ad virum deducta fuerit, dedecore afficiat nos parentes. Alioqui scire te oportet, eas, quae lanificium amant et Minervam colunt, modestiae et verecundiae operam navare.

NLII. Rhagostrangisus Stemphylodamoni.

Funditus tibi perii. Nam ille ego, qui heri splendide vestitus eram, sordidis, ut vides, et cilicinis pannis tēgo pudenda. Spoliavit enim me Patæcio ille sceleratissimus, qui nummos meos (habebam enim, ut seis, satis multum argenti), dextris usus iactibus fesserarum, usque ad drachmas et obolos eripuit. (2) Cum vero possem negligere quidquid damni acceperam et a maiore immunis esse, per contentionem ab iracundia excitatam, extremam iacturam feci. Omnibus enim ad unam vestibus ex provocatione in medium positis, postremo omnibus nudatus sum indumentis. Quo igitur eundem? graviter enim et vehementer ingruens boreas transit per mea latera teli instar. (3) In Cynósarges forte concedendum. Aut enim aliquis adolescentium ibi morantium miseratus induct me vesti-

καὶ τοῦ πυρὸς ὁ δύστηνος θάλλομαι· τοῖς γὰρ ἕγμωνίσι
σισύρα καὶ ἐφρεστρίσι ἢ φλόξ καὶ τὸ ἐκ τῆς εἰληγῆς θέ-
ρεσθαι.

μγ'. Ψυχολαύστης Βουκίων.

Τῆ προτεραιᾷ ζυράμενοι τὰς κεφαλὰς ἐγὼ καὶ
Στρουθίας καὶ Κύναιθος, λουσάμενοι ἐν Σηραγγεῖω,
ἀμφὶ τὴν πέμπτην ἔβραν δρόμον ἀφέντες εἰς τὸ πρό-
στειον τὸ Ἀγκυλῆσι τὸ Χαρικλέους τοῦ μεираκίσκου
ἠγόμεθα, (2) ἔβη αὐτὸς τε ἄσμενος ὑπεδέξατο φιλό-
γελῶς τε ὦν καὶ φιλαναλώτης, ἡμεῖς τε διατριβὴν
αὐτῷ καὶ τοῖς συμπόταις παρέσχόμεν, παρὰ μέρος ἀλ-
κίλους ἐπιρραπίζοντες καὶ ἀνάπαιστα εὐκροτα ἐπιλέ-
γοντες αὐτοῖς σκωμμάτων ἀλυκῶν καὶ αὐτοχαρίτων
Ἀττικῶν αἰμυλίας γέμοντα. (3) ἐν τούτῳ δὲ ἡλα-
ρότητος καὶ εὐφροσύνης διακειμένου τοῦ συμποσίου,
ἐπέστη ποθὲν Σμικρίνης ὁ δύστροπος καὶ δύσκολος,
εἶπετο δ' αὐτῷ πλῆθος οἰκετῶν, οἱ δραμόντες ἐπ' ἡμᾶς
ὄρησαν. (4) αὐτὸς δὲ ὁ Σμικρίνης πρῶτον μὲν τῆ
καμπύλῃ παίζει τὸ νῦτον τοῦ Χαρικλέους, ἔπειτα ἐπὶ
κόρρης πατάξας ἦγεν ὡς ἔσχατον ἀνδραπόδων. ἡμεῖς
δὲ νεύματι μόνῃ τοῦ πρεσβύτου εἰς τοῦπίσω τὰς χει-
ρας ἐστρεβλουμένθα· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ζήνας ἡμᾶς
ὑστρηγίδι οὐκ ὀλίγας οὐδ' εὐαριθμήτους, τέλος ἀγαγῶν
εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπέθετο ὁ ἄρχιος γέρον. (5) καὶ
εἰ μὴ συνήθης ὦν καὶ πολλὰ καθηδουπαυήσας μεθ'
ἡμῶν ὁ χάριεις Εὐδῆμος, εὐθύδικος ἀνὴρ ἐν τοῖς πρῶ-
τοις τοῦ συνεδρίου τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἀνέωξεν ἡμῖν τὸ
δεσμοτήριον, τάχ' ἂν καὶ τῷ δημίῳ παρεδόθημεν.
νῦτος ὁ δριμύς γέρον καὶ πικρὸς ἐνεπίμπρατο καθ'
ἡμῶν, καὶ πάντα ἔπραττεν ὡς ἂν τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἴσα
τοῖς ἀνδροφόνοις καὶ ἱεροσούλοις ἀπαχθείημεν.

μδ'. Γνάθων Λειχοπίνακι.

Ἡμῶν ὡς Μεγαρέων ἢ Αἰγίων οὐδεὶς λόγος, εὐ-
δοκιμεῖ δὲ τὰ νῦν Γρυλλίων μόνος καὶ κατέγει τὸ
ἄστυ, καὶ πᾶσα αὐτῷ καθάπερ Κράτῃτι τῷ Θήβῃθεν
κυνὶ ἀνέωγεν οἰκία. ἔμοι δοκεῖν, Θεσσαλίδα τινὰ
γραῦν ἢ Ἀκαρνανίδα φαρμακεύτριαν πεπορισμένους κα-
ταγοητεύει τοὺς ἀθλίους νεανίσκους. (2) τί γὰρ καὶ
στιμύλον ἔχει; τί δὲ δμιλητικὸν καὶ ἡδὺ φέρει; ἀλλ'
ἴσως εὐμενεστέροις ὄμμασιν ἐκείνον εἶδον αἱ Χάριτες,
ὡς τοὺς μὲν ἀπομύττεσθαι πρὸς αὐτοῦ, ἡμᾶς δὲ ἀγα-
πᾶν εἰ τὰς ἀπομαγαθαλῆς ὡς κυσί τις παραρρίψειε.
(3) τάχα δὲ οὐ γόησι, ἀλλὰ τύχῃ κέρονται δεξιᾷ. οὐ-
δὲν γὰρ ἐν ἀνθρώποις γνώμη, πάντα δὲ τύχῃ, καὶ
τκτύτης ὁ τυγῶν ἡδὺς ἔστι καὶ νομίζεται.

με'. Τραπεζολέκτης Ψυχολαύκτη.

Ἠλγῆσα, ὃ καλὲ Ψυχίων, ἀκούσας τὴν συμβᾶσαν
σοὶ περὶ τὸ πρόσωπον συμφορὰν. εἰ δὲ καὶ τοῦτον ἐγέ-
νετο τὸν τρόπον ὃν διηγῆσατο ἡμῖν ἐπανελθοῦσα ἐκ τοῦ

EPISTOLOGR.

bus, aut hinc e vicino occupabo caminos et igne me misè-
rum calefaciam. Nudis enim flamma et apricatio est
rhenò et sagum.

XLIII. Psychoclaustes Bucioi.

Pridie tonsi capita ego et Struthias et Cynæthus parasiti,
loti in eo quod Serangii est balneo, circa quintam horam
citato cursu in suburbium Ancylense, quod Chariclis
adolescentis est, nos contulimus. (2) Ibi ipse libenter
nos excepit, utpote ridere amans et sumptus facere: nos
autem iocos ipsi atque convivis exhibuimus, invicem nobis
alapas infligentes et anapæstos sonoros accinentes, salsis
dicteris et meræ venustatis Atticæ facetiis scatentes.
(3) Cum sic in hilaritate et lætitia esset convivium, su-
pervenit alicunde Smicrines ille morosus et asper; seque-
batur autem eum agmen servorum, qui cursu in nos in-
vehabantur. (4) Ipse autem Smicrines primum baculo
dolat tergum Chariclis, deinde maxilla percussa ut infimum
mancipium abduxit. Nobis autem selo senis nutu pest
terga manus retro viuctæ, deinde cum nos cecidisset
flagello suillis setis intertexto, non paucis nec facile nu-
merandis verberibus, postremo abductos in vincula con-
iecit immanis senex. (5) Atque, si non familiaris noster,
quique multa nobiscum per luxuriam consumpsit, lepidus
ille Eudemos, vir iustus in primis concilii Areopagitarum,
aperuisset nobis carcerem, fortasse adeo carnifici traditi
fuissemus. Acerbus ille senex et amarulentus tantopere
accensus fuit erga nos et omnia fecit ut recta ad mortem
instar homicidarum et sacrilegorum abduceremur.

XLIV. Gnatho Lichopinaci.

Nostrum ut Megarensium vel Ægiensium nulla ratio
habetur. Solus probatur Gryllion ac dominatur urbi, et
quævis ei quemadmodum Crateti cynico illi Thebano
palei domus. Thessalam aliquam vetulam, opinor. aut
Acaranicam veneficam adeptus fascinat miseròs adele-
sculentulos. (2) Nam quid tandem habet arguti? quid ele-
gantiae ac iucunditatis affert? sed fortasse magis propitiis
oculis illum Gratiae adspexerunt, ut illius quidem nares
emungantur ab eo, nos autem contenti simus si buceas
tersorias tanquam canibus aliquis objiciat. (3) Fortasse
tamen non est fascinator, verum fortuna utitur secunda.
Nihil enim in humanis rebus consilium facit, omnia for-
tuna; atque hanc qui est adeptus, iucundus est et habetur.

XLV. Trapezolictes Psycholialectæ.

Dolui, mi bone Psychion, audita calamitate quæ faciei
tuæ accidit. Si vero ita accidit quemadmodum nobis
narravit rediens a convivio Derinoe (illam dico ancillulam

συμπόσιου Δηρινθή (λέγω δὲ τὴν παιδίσκην Φυλλίδος τῆς ψαλτρίδος), πόλεμον ὑπέστης καὶ πόρθησιν καινὴν ἀνευ μηχανῆς καὶ ἐλεπόλεις. (2) ἀκούω γὰρ τὸν καταπύγονα καὶ θηλυδρίαν περικατᾶξαι σοι τὴν φίσλην, ὡς τὰ θραύματα λωβήσασθαι σου τὴν τε βίνα καὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, καὶ τοῦ αἵματος ἐνερχθῆναι κρευνοῦς, οἴους ὕδατος αἶ ἐν Γερανείᾳ πέτραι σταλάττουσι. (3) τίς ἐτι ἀνέξεται τῶν κακοδαίμονων τουτωνί, τοσοῦτου τὸ γαστρίεσθαι ποιλοῦντων; ὠνούμεθα γὰρ κινδύνου τὸ ζῆν, καὶ τὸν ἐκ λιμοῦ θάνατον δεδιότες τὴν μετὰ κινδύνου πλησμονὴν ἀσπαζόμεθα.

μς'. Στεμφυλοχάρων Τραπεζοχάρωντι.

Ὡς εὐτυχῶν, ὡς μακροῖς πέπραγα. ἐρήση με ἴσως τίνα τρόπον, ὃ βέλτετε Τραπεζοχάρων. ἐγὼ δὴτά σοι φράσω καὶ πρὶν ἐρέσθαι. ἦγε μὲν ἡ πόλις, ὡς οἶσθα, τὴν κουρεῶτιν ἑορτήν· ἐγὼ δὲ παρακληθεὶς ἐπὶ δειπνον ὠρχοῦμένη τὸν κόρδακα. (2) οἱ δικτυόμενες δὲ ἐκ αἰλονεικίας ἔπινον, ἕως τῆς ἀμίλλης εἰς ἀπειρον προχωροῦσας κῶμα κατέσχε τὸ συμπόσιον καὶ πάντας ὑπνος ὑπειλήφει νυστακτῆς ἄχρι καὶ αὐτῶν τῶν οἰκετῶν. (3) ἐγὼ δὲ περιέβλεπον μὲν εἶ τι τῶν ἀργυρῶν σκευῶν ὑφελέσθαι θυναίμην· ὡς δὲ ταῦτα ἐτι νηρόντων ἐξ ὀφθαλμῶν ἐγεγονέει καὶ ἦν ἐν ἀσφαλεῖ, τὸ χειρόμακτρον ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξηλόγηον. (4) ἔρα δὲ ὡς ἔστι πολυτελέστερον θόνος Αἰγυπτίας καὶ ἀλουργοῦ πορφύρας τῆς Ἑρμιονίδος, λεπτὸν εἰς ὑπερβολὴν καὶ πολύτιμον ὕφασμα. εἰ τοῦτο ἀδεῶς ἀπεμπολήσασμαι, γαστριῶ σε ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν πανδοκέα Πιθακνίωνα. πολλὰς γὰρ ὁμοῦ πολλάκις παροινας ἀνέτλημεν, καὶ χρῆ σε τὸν κοινωνὸν τῶν δυστυχημάτων μερίτην γενέσθαι καὶ τῆς εὐτυχούσης ἡμέρας.

μζ'. Ὁρολόγιος Λαχνοθαυμασο.

Ἐρμητὴ κερόφις καὶ ἀλεξίκακε Ἡράκλεις, ἀπεσιώθην. οὐδὲν ἂν δαινὸν ἐτι γένοιτο. προχόην ὑφελόμενος ἀργυρῶν Φανίου τοῦ πλουσίου δρόμῳ δοῦς φέρεσθαι (ἦν γὰρ αἰρετὴ τῆς νυκτός) ἠπειρόμην σώξειν ἑμαυτόν. (1) κύνες δὲ ἐξαίφνης οἰκουροὶ περιχουέντες ἄλλος ἀλλαχόθεν χλαστοὶ καὶ βραρεῖς τὴν ἕλακην ἐπήεσαν Μολοττοὶ καὶ Κνώσιοι, ὅψ' ὦν οὐδὲν ἐκώλυσε με ὡς ἡδικοχότα τὴν Ἄρτεμιον διασπᾶσθαι μέσον, ὡς μὴδὲ τὰ ἀκρωτήρια εἰς τὴν ὑστεραίαν περιειροθῆναι πρὸς ταρῆν τοῖς ἐτοίμοις εἰς ἔλεον καὶ συμπάθειαν. (3) εὐρῶν οὖν ὑδρορρόσον ἀνεωγῶτα οὐκ εἰς βᾶθος ἀλλ' ἐπιπολιῆς, ὑποδὸς εἰς τοῦτον κατεχύθη. ἐτι σοι ταῦτα τρέμων καὶ παλλόμενος λέγω. ἔωσφόρου δὲ ἀνασχόντος τῶν μὲν οὐκ ἠσθόμεν οὐκέθ' ἕλακτόντων (οἴκοι γὰρ πάντος ἐδέδεντο), (4) αὐτὸς δὲ εἰς Πειρραῖᾶ δραμῶν νηὶ Σικελικῇ λύειν μελλούσῃ τὰ πρυμνήσια περιτυγῶν ἀπεδόμην τῷ ναυκλήρῳ τὴν προχόην. (5) καὶ νυνὶ τὸ τίμημα ἔχων νένασμαι τοῖς κέρμασι καὶ νεόπλουτος

Phyllidis psaltria), bellum perpressus es et excidium singulare sine machina et helepoli. (2) Audio enim cinædum illum et effeminatum impactam in te fregisse pateram, ita ut fragmenta labefecerint tibi nasum et dexteram maxillam sanguisque ruisse rivulos, quales aquarum in Gerania destillant. (3) Quis amplius ferat perditissimos istos tanti pastum vendentes? periculo enim vitam emistus, atque ex fame mortem timentes cum periculo salutitatem amplectimur.

XLVI. Stemphylocharon Trapezocharoni.

Quam felix, quam fortunatus sum! quæres fortasse, optime Trapezocharon, quomodo? ego vero tibi dicam priusquam interrogas. Celebrabat urbs, ut nosti, Cureotium festum. Ego autem adhibitis cœnæ saltavi cordacem. (2) Convivæ autem certatim bibebant, donec contentione in infinitum procedente ebrietas occupavit convivas, somnusque suscepit omnes etiam servos nutantes capitibus. (3) Ego vero circumspexi si qua argentea vasa subducere possem. Quibus, dum sobrii adhuc erant, e conspectu remotis et in tuto positiss, mappa sub alam arrepta exsilii [ita ut in fuga calceorum alterum amiserim]. (4) Vide autem, quam sit pretiosa, ex linteo Ægyptio confecta et tineta purpura Hermionitica, subtilissima atque pretiosa textura. Si hanc secure vendidero, saginabo te deductum ad cauponem Pithacionem. Multas enim simul sæpe contumelias ebriorum perpressi sumus et oportet te socium adversæ fortunæ participem fieri fasti diei.

XLVII. Horologius Lachanothamaso.

Mercuri lucifer et malorum averruncæ Hercules! salvus evasi. Nihil periculi erit amplius. Gutturnium ut surripueram argenteum Phanæ illius divitis, in pedes me coniciens, servare me (erat enim intempesta nox) properavi. (2) Canes autem domesticæ derepente circumfusi alius aliunde, sæve et graviter latrantes me adorti sunt, Molossi et Cnossii, quos nihil prohibebat, quominus me, quasi offenderem Dianam, discerperent medium, ita ut ne extremæ quidem partes in sequentem diem relicte fuissent ad sepulturam, si qui parati essent ad misericordiam et miserationem. (3) Quum igitur reperissem fossam non alte ductam, sed in superficie, in hanc immersus me occultavi. Etiam nunc tremens ac palpitans hæc tibi narro. Lucifero autem exorto, illos quidem non amplius latrantes animadverti (domi enim utique alligati erant); (4) ipse autem in Pirææo ecurrui; cumque in navem Siculam incidissem, quæ iamiam retinacula solutura erat, vendidi nauclero gutturnium. (5) Et nunc quidem accepto pretio refertus sum munus recensque

ἐπαγγελήλυθα, καὶ τοσοῦτον βριπίζομαι ταῖς ἐλπίσιν ὥστ' ἐπιθυμῆναι κόλακας τρέφειν καὶ κεχρησθῆναι παρασίτοις, οὐ παρασιτεῖν αὐτός. ἀλλ' ἦν τοῦτ' ἐπὶ τὸ πορισθῆν ἄργύριον καταναλώσω, πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐπιτήδευσιν τρέφομαι. οὐδὲ γὰρ κύων σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα τῆς τέχνης ἐπιλήθεται.

μη'. Κεφαλογλύπτης Μαιτυαφαισίῳ.

Κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο καὶ ἄζωνος εἴη Λικύμνιος δ τῆς τραγωδίας ὑποκριτής. ὡς γὰρ ἐνίκα τοὺς ἀντιτέχνους Κριτίαν τὸν Κλειοναῖον καὶ Ἰππασον τὸν Ἀμβρακιώτην τοὺς Αἰσχύλου Προπομπὰς τορῶν τινὶ καὶ γεγωνοτέρῳ φωνήματι χρησάμενος, γαῦρος ἦν καὶ κιττοστεφής ἦγε συμπόσιον. (2) ἔνθα παραληφθεὶς φεῦ τῶν κακῶν οἷα ὑπέμεινα, τοῦτο μὲν πιπτούμενος τὴν κεφαλὴν καὶ γάρῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς βραίνόμενος, τοῦτο δὲ ἀντὶ πλακοῦντος, τῶν ἄλλων ἄμητας ἐσθιόντων καὶ σησαοῦντας, αὐτὸς μελίτι δεδευμένους λίθους ἀποτρῶγων. (3) ἢ πασῶν δὲ ἰταμοτάτη, τὸ ἐκ Κεραμεικοῦ πορνίδιον, ἢ μέτοικος, ἢ Φενεατικὸς Ἰακινθίς, κύστιν αἵματος πληρώσασα καταφέρει μου τῆς κεφαλῆς, καὶ ὁμοῦ τῷ κτύπῳ ἐλελούμην τῷ αἵματι. (4) καὶ τῶν μὲν εὐωχομένων πολλὸς καὶ καυρὸς ἐξεγύθη γέλωι, ἐγὼ δὲ ὦν ἔπαθον μισθὸν οὐκ ἀπηνεγκάμην ἄξιον, ἀλλὰ μοι γέγονε τῶν ὕβρεων ἀμοιβή τὸ μέτρον τῆς γαστρὸς, πέρα δὲ οὐδέν. (5) μήτε οὖν ἐς νέωτα εἴη μήτε μὴν νικῶν ὁ θεοῖς ἐχθρὸς Λικύμνιος, ὃν ἐγὼ τῆς ἀχαρίτου φωνῆς ἔνεκεν ὀρθοκόρυζον καλεῖσθαι πρὸς ἡμῶν καὶ τοῦ χοροῦ τῶν Διουσοκολάκων ἔκρινα.

μβ'. Καπνοσπράντης Ἀριστομάχῳ.

Ὁ δαίμων ὃς με κεκλήρωσαι καὶ εἰληγας, ὡς πονηρὸς εἶ καὶ λυπεῖς αἰεὶ τῇ πενίᾳ συνδῶν. ἦν γὰρ ἀπορία τοῦ καλοῦντος γένηται, ἀνάγκη με σκάνδικας ἐσθίειν καὶ γάθια ἢ δά ἀναλέγειν καὶ τῆς ἔννεακρούνου πίνοντα πίμπλασθαι τὴν γαστέρα. (2) εἶτα εἰς μὲν τὸ σῶμα τὰς ὕβρεις ὑπέμενε καὶ ἦν ἐν ὄρα τοῦ πάσχοντος νεότητι καὶ ἀκμῇ νευρούμενον, φορητὴ ἢ ὕβρις ἐπεὶ δὲ ἐγὼ σοι μεσαιπόλιος, καὶ τὸ λειπόμενον τοῦ βίου πρὸς γῆρας ὄρα, τίς ἴσσις τῶν κακῶν; Ἄλιαρτίου σχοινίου χρεῖα, καὶ κρημίσσομαι πρὸ τοῦ διπύλου, ἦν μὴ τι δεξιὸν ἢ τύχη βουλευσῆται. (3) εἰ δὲ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειεν, οὐ πρότερον στραγγαλιῶ τὸν τράχληρον, πρὶν τραπέζης ἀπολαῦσαι πολυτελοῦς. (4) οὐκ εἰς μακρὰν δὲ δὲ περιθλιπτος ὄστος καὶ αἰδίμιος ἔσται γάμος Χαριτοῦς καὶ Λεωκράτους, μετὰ τὴν ἐνγνὴ καὶ νέαν τοῦ Πυανεψιώνος, εἰς ὃν πάντως ἢ παρὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἢ τοῖς ἐπαυλοῖς κεκλήρομαι. δεῖ γὰρ θυμηδίας καὶ παρασίτων τοῖς γάμοις, καὶ ἄνευ ἡμῶν ἀνεόρτα πάντα καὶ σῶν οὐκ ἀνθρώπων πανήγυρις.

ditatus redii et tantopere spe elatus sum, ut cupiam adulatorum alere et adhibere parasitos, non parasitari amplius. Sed cum hanc acquisitam pecuniam absumpsero, rursus ad pristinum vitæ institutum me convertam. Neque enim canis, qui corium rodere didicit, moris obliviscetur.

XLVIII. Cephaloglyptes Maltypaphaniso.

Malus male pereat et mutus sit Licymnius ille tragicus histrio. Cum enim vicisset amulos Critiam Cleonæum et Hippasum Ambraciotam in Propompis Æschyli, sonora et clariore voce usus, exsultavit et hedera redimitus agitavit convivium. (2) Cui ego adhibitus, hem quæ mala perpeusus sum! partim pice mihi caput oblitum et muria oculi conspersi, partim loco placentæ, cæteris scriblitas lacte factas comedentibus et dulciaria cum sesamo, ego melle imbutos lapides rosi. (3) Omnium autem petulantissima illa ex Ceramico meretricula, huius loci inquilina, illa Pheneatica Hyacinthis, vesicam sanguine repletam capiti illisit meo et simul cum sonitu lotus fui sanguine (4) Atque illis quidem epulantibus uberrimus et effusus excitatus est risus, ego autem pro iis quæ passus sum mercedem non abstuli dignam: sed mihi fuit contumeliarum compensatio ventris mensura, præterea nihil. (5) Ne igitur novum annum videat neque vivat diis inimicus ille Licymnius, quem ego propter insuavem vocem orthocoryzum vocari a nobis et a grege theatriali decrevi.

XLIX. Capno-sprantes Aristomacho.

O dæmon, qui me sortitus es et sorte adeptus, quam malignus es et mihi molestus, cum sempiterna paupertate me teneas. Si enim nemo sit qui me accersat, oportet me olus silvestre et gethya comedere aut sorbos colligere, atque ex Enneacuro bilentem ventrem explere. (2) Deinde, quamdū iniurias hoc corpus ferre poterat et ætate idonea erat ad perferendum iuventæ et vigore nervosum, tolerabilis sane erat contumelia. Sed postquam ego jam senicanus quodque reliquum est vitæ ad senectutem spectat, quid remedii malorum? Haliartio fune opus, et me suspendam ante Dipylum, nisi bene mihi Fortuna consulat. (3) Quod si etiam in eodem statu manserit, non strangulabo collum, priusquam opiparam mensam adeptus fuero. (4) Brevi autem erunt iste illustres et celebres nuptiæ Charitus et Leocratis, post novilunium Pyanepsionis mensis: ad quas haud dubie aut primo die aut ad repotia vocabor. Opus habent enim oblectamentis animi et parasitis nuptiæ et sine nobis omnia festivitatis expertia et porcorum non hominum cætus.

ν'. Βουκοπνίκτης Ἀρτοπύκτης.

Οὐκ ἀνέχομαι ὄρων Ζευξίππην τὴν ἵππόπορον ἀπηνῶς τῷ μειρακίῳ χρωμένην. οὐ γὰρ δαπανᾶται εἰς αὐτὴν χρυσίον μόνον καὶ ἀργύριον, ἀλλ' ἤδη καὶ συνοικίας καὶ ἀγρούς. ἢ δὲ ἐπὶ πλέον ἐκτύφουσαι τὸν ἔρωτα τούτου μηχανωμένη τοῦ Εὐδοείως ἔρῳν προσποιεῖται νεανίσκου, ἵνα τὰ τούτου σπαθήσασα ἐπ' ἄλλον τρέψῃ τὸν ἔρωτα. (2) ἐγὼ δὲ ὀδυνοῦμαι τὴν καρδίαν ὄρων ὑπορρέοντα τοσοῦτον πλοῦτον, ὃν οἱ μακαρίζεται αὐτῷ Λυσίας καὶ Φανοστράτη κατέλιπον. ἃ γὰρ ἐκείνοι κατ' ὄβολον συνήγαγον, ἀθρόως ἀναλοῖ τὸ πολύκοινον τοῦτο καὶ αἰσχρότατον γύναιον. πάσχω μὲν οὖν τι καὶ ἐπὶ τῷ μειρακίῳ κύριος γὰρ γενόμενος τῆς οὐσίας πολλὴν εἰς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν ἐνεδείξατο (3) ὄρων δὲ καὶ τὰ ἡμέτερα σκάζοντα· εἰ γὰρ εἰς ταύτην ἅπαντα τεθείη τὰ προσόντα τούτῳ τῷ βελτίστῳ, καλῶς, ὃ θεοί, καλῶς ἀπολαύσομεν τῆς πλησμονῆς, ἔστι γὰρ ὡς οἶσθα ἀπλοῖκος ὁ Φίληθος καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς παρασίτους ἐπιεικῆς καὶ μέτριος τὸν τρόπον, ὑδαὶς μᾶλλον καὶ γέλωτι ἢ ταῖς εἰς ἡμᾶς ὕβρεσι θελγόμενος.

να'. Λαιμοκύκλωψ Κροτώβης.

Ἴδου μετὰ τὸν Εὐρώταν καὶ τὸ Λερναῖον ὕδωρ καὶ τὰ Πειρήνης νάματα ἔρωτι Καλλιρρόης ἐκ Κορίνθου πάλιν Ἀθήνας καταπεύγομαι. οὐ γὰρ μέ τι τῶν τρυφημάτων τῶν ἐν τούτοις ἤρσεν, ἀλλ' ἔτοιμος ἐντεῦθεν ἀποσοβεῖν καὶ σπεύδειν ὡς ὑμᾶς. (2) ἀχάριτοι γὰρ ὄφθησαν οὗτοι καὶ ἥκιστα συμποτικοί, καὶ πλείους παρ' αὐτοῖς αἱ παροιναὶ τῶν ἀπολαύσεων. ὅστ' ἄμεινον ἐμοὶ δλύνθους ἢ παλάθας μασᾶσθαι τῶν Ἀττικῶν ἢ τοῦ παρὰ τούτοις χρυσίου ἀποδρέπεσθαι. (3) οἷα γὰρ καινοουργεῖν ἐπιχειροῦσιν ἀναγκάζοντες ἀσκολιάζοντας πίνειν, διάπυρόν τε τὸν οἶνον καὶ θερμὸν ἄνευ τοῦ πρὸς ὕδωρ κράματος καταχέοντες, εἶτα κῶλά τε καὶ ἀστραγάλους καθάπερ τοῖς κυσὶ παραρριπτοῦντες καὶ νάρθηκας περιρρηγνύντες καὶ σκύτεσι καὶ τοῖς ἄλλοις ἱμᾶσιν ἀντὶ παιδιᾶς πλήττοντες. (4) ἐμοὶ γένοιτο, πρόμαχε Ἀθηναῖ καὶ πολιούχε, Ἀθήνησι καὶ ζῆσαι καὶ τὸν βίον ἀπολιπεῖν. ἄμεινον γὰρ πρὸ τῆς Διομηίδος πύλης ἢ πρὸ τῶν Ἱππιδῶν ἐκτάδην κεῖσθαι νεκρὸν τύμβου περιχυθέντος ἢ τῆς Πελοποννησίων εὐδαιμονίας ἀντέγχεσθαι.

νθ'. Κωπάδιον Εὐκνίσου.

Οὐ μοι μέλει. ποιούντων ὅσα καὶ βούλονται οἱ φιλοκίνδυνοι Γενθίων καὶ Σαρδανάπαλλος· ἐμὲ γὰρ κοινῶνῆσαι τῆς ἀτόπου πράξεως ἀδύνατον, οὐδ' εἰ μάντευμά μοι ἐκ τῆς Δωδωνικῆς ὄρους ἐπιτρέποι τὸ ὄραμα. πάντως οὖν ἀφεκτέον. (2) ὑποπειρώσι γὰρ τὴν παλλακὴν τοῦ τῆς οἰκίας δεσπότου, καὶ ἤδη αὐ-

I. Bucopnicles Artopyctæ.

Non sustineo videre Zeuxippen, illud immane scortum, tam inclementer illum adolescentem tractantem. Non enim impenditur in eam aurum modo et argentum, sed etiam integræ ædes atque agri. Illa autem adhuc magis incendere amorem ei studens, Eubœensem se amare simulat illum iuvenem, ut huius etiam bonis consumptis alio convertat amorem. (2) Ego vero crucior animo, cum video effluere tantas opes, quas ei Lysias et Phanostrata beatæ memoriæ reliquerunt. Quæ enim illi unciam colligerunt, simul omnia absumit vulgarissima illa et foedissima muliercula. Dolco igitur nonnihil adolescentem; sui enim juris factus, magnam erga nos humanitatem ostendit. (3) Video autem etiam nostras res claudicare. Si enim in hanc omnia transferantur quæ optimi illius sunt, egregie, o dii, egregie fruemur sagina. Est enim, ut nosti, simplex Philebus, et erga nos parasitos æquus ac moderatus cantilenis potius et ioco, quam contumeliis nostris delectari solitus.

II. Læmocyclops Creolobæ.

Ecce post Eurotam et Lernæam aquam et Pirenes fluentia amans Callirrhoen, Corintho rursus Athenas pergo. Nihil enim mihi ex horum locorum deliciis placuit, sed paratus sum hinc facessere et ad vos properare. (2) Ingrati enim visi sunt isti et minime idonei convivatores, et plus contumeliam in vino apud ipsos quam voluptatis. Quare satius est grossos et caricas manducare Atticas, quam istorum aurum decerpere. Quam multa enim nova excogitant, cogentes uno pede saltantem bibere, ardensque et calidum vinum sine admixtione aquæ affundentes, deinde pedes et talos quasi canibus proicientes et ferulas frangentes et scuticis aliisque loris per iocum cædentes! (3) Mihi contingat, propugnatrix Minerva urbisque custos, Athenis et vivere et mori. Præstat enim ante Diomeidem portam aut ante Hippadas porrectim jacere mortuum, tumulo circumfuso, quam Peloponnesi felicitatem capessere.

III. Kopadion Eucniso.

Nihil curo. Faciant quicquid volent temerarii Genthion et Sardanapalus. Ego enim socius esse facinorosi incepti non possum, etiam si ex Dodonæa quæruerem oraculum illud facinus ut probum mihi suaderet. Utique ergo abstinendum. (2) Tentant enim pellicem patris familiarum corrumpere, atque iam eis res ad summum pro-

τοῖς ἢ πράξις εἰς ἀκμὴν προκεχώρηκε. καὶ οὐκ ἀρκοῦνται τῇ τῶν ἀπροδοσιῶν ἀθέσμιφ πλημμονῇ, ἀλλὰ γὰρ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας σκευὴ καθ' ἐν ἐκλαμβάνουσι. (3) καὶ ἴσως μὲν ἄχρι τινὸς λήσεται τοῦργον πραττόμενον, πάντως δέ ποτε ἢ λάλος γείτων ἢ ψίθυρος οἰκέτης ἀγορεύσει τὸ πρᾶγμα εἰς τοῦμρανές, καὶ ἀνάγκη μετὰ πῦρ καὶ σίδηρον καὶ τὰς ἄλλας βασιάνους τέλος αὐτοῖς γενέσθαι τῆς ἡδονῆς τὸ κώνειον ἢ τὸ βάρβαρον. ἀπειδὴ γὰρ χωρῶμενοι τῶν τομῆματι ἰσόρροπον τῇ πράξει τὴν τιμωρίαν ἐκτίσουσιν.

γγ'. Ἀκρατόλυμας Χωνοκράτης.

Χθές Καρίωνος περὶ τὸ φρέαρ ἀσχολουμένου εἰσέφρησα εἰς τοῦπτάκιον. ἔπειτα εὐρών λοπάδα εὔ μάλα κεκαρυκευμένην καὶ ἀλεκτρούνα ὀπτὸν χύτραν τε μεμβράδας ἔχουσαν καὶ ἀψύας Μεγαρικὰς ἐξήρπασα, καὶ ἀποπηδήσας ποῖ καταχθίην ἐξήτουν καὶ εὐκαίρως φάγοιμι μόνος. (2) ἀπορία δὲ τόπου θραμῶν ἐπὶ τὴν ποικιλίην (καὶ γὰρ οὐκ ἠνώγει ταύτην οὐδὲ εἰς τῶν ἀδολεσχῶν τουτωνῶν φιλοσόφων) κεῖθι τῶν πόνων ἀπέλαυον. ἀνανεύσας δὲ τῆς λοπάδος θρῶν προσιόντας τῶν ἀπὸ τῆς τιλίας τινας νεανίσκων, καὶ λείσας τὰ μὲν βρώματα ὀπισθεν ἀπεθέμην, (3) αὐτὸς δὲ εἰς τοῦδαφος ἐκείμην κρύπτων τὰ κλέμματα εὐχόμενός τε τοῖς ἀποτροπαίοις τὸ νέφος παρελθεῖν χόνδρους ὑποσχόμενος λιθωντοῦ ἱκανούς, οὗς οἶκοι ἀναλεξάμενος τῶν ἱερῶν ἔχω εὔ μάλα εὐρωτιῶντας. καὶ οὐκ ἤστόχησα· οἱ θεοὶ γὰρ αὐτοὺς ἄλλην δόδν ἔτρεψαν. (4) καγὼ σπουδῇ καταβροχθίσας πάνθ' ὅσα ἐνέκειτο τοῖς σκεύεσι, φίλω πανδοκτεῖ τὴν χύτραν καὶ τὸ λοπάδιον, τὰ λείψανα τῶν κλεμμάτων, χάρισμα δούς ἔχειν ἀπεχώρησα, ἐπεικῆς τις καὶ μέτριος ἐκ τῶν δωρημάτων ἀναφανείς.

γδ'. Χυτρολείκτης Πατελλοχάρωντι.

Τί δακρύω, ἴσως ἐρήση με, ἢ πόθεν κατέαχα τὸ κρανίον, ἢ πῶς τὸ ἀνηρὸν τοῦτο εἰς μέρη κατερρωγὸς ἱμάτιον φορῶ; ἐνίκησα κυθεύων, ὡς μήποτ' ὦφελον. τί γὰρ ἔδει με ἀσθενέστερον ὄντα βωμάλειος συνεξετάζεσθαι νεανίαις; (2) ἐπεὶ γὰρ εἰς ἔμαυτὸν ὄλας τὰς ἐκθέσεις συνελεξάμην, ἀπορία δὲ ἦν αὐτοῖς παντελῆς ἀργυρίου, ἐπ' ἐμὲ πάντες ὤρμησαν. καὶ οἱ μὲν πῦξ ἔπειον, ἄλλοι δὲ λίθοις ἐγρῶντο, οἱ δὲ διέσχιζον τὸ ἱμάτιον. (3) ἐγὼ δ' ἀπρὶς τῶν κερμάτων εἰλόμην, ἀποθανεῖν πρότερον ἢ προέσθαι τι ἐκείνοις τῶν ἐμοὶ πεπορισμένων αἰρούμενος. καὶ δὴ μέχρι γέ τινος ἀντέστην γεννικῶς, καὶ τὰς φορὰς τῶν πληγῶν ὑπομένων καὶ τὰς ἐκτροπὰς τῶν δακτύλων ἀνεγόμενος, καὶ ἦν οἶά τις Σπαρτιάτης ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ὀρθίας τυπτόμενος. (4) ἀλλ' οὐκ ἦν Λακεδαιμίων ἐν ἧ ταῦτα ὑπέμενον, ἀλλ' Ἀθῆναι καὶ τῶν Ἀθηναίων κυβευτῶν οἱ ἐζῶλέστατοι. τέλος δ' οὖν λιποθυμίας ἀφῆκα τοῖς ἐνα-

cessit, nec contenti sunt Veneris illicito usu satuari, sed insuper ex domo suppellectilem singulatim asportant. (3) Ac fortasse quidem aliquandiu celabitur factum; utique autem tandem aut loquax vicinus aut susurrator servus palam rem enunciabit: et necesse erit, ut post ignem et ferrum et multa tormenta cicuta aut barathrum iis obtingat. Hoc enim facinus siue verecundia prosequentes æqualem facinori pœnam expendent.

LIII. Acratolymas Chonocrati.

Heri Carione circa puteum occupato intuli me in culinam. Deinde cum invenissem patinam condimentis exquisitis refertam et gallum gallinaceum assum ollamque membradas habentem atque apuas Megaricas, surripui, et exsiliens quæsivi quo diverterer et commode solus comederem. (2) Cum autem non suppeteret locus, cucurri in Pæcilen (etenim ne unus quidem nugacium istorum philosophorum eam infestavit); ibi laboribus meis fruius sum. Suspectans autem a patina video accedere quosdam ex adolescentibus tabulam lusoriam frequentantibus ac territus cibos quidem post tergum collocaui, (3) me ipsum autem in terram prostravi, furtum occultans precansque deos averruncantes, ut transiret hæc nubes, promittens eis thuris micæ quas domi ex sacrificiis collectas habeo satis cariosas. Nec frustratus fui: dii enim eos in aliam viam verterunt. (4) Atque ego confestim deglutiens omnia quæ inerant in vasis, amico cauponi ollam et patellam et reliquias furti donavi et abii bonus homo et commodus propter dona visus.

LIV. Chytrolictēs Patellocharoni.

Quid fleam, fortasse interrogabis me, aut unde caput fractum habeam, aut quomodo variam hanc in partes disruptam vestem geram? vici aleam ludendo. Quod utinam ne factum esset! quid enim necesse erat infirmiore me cum robustis contendere adolescentibus? (2) Cum enim omnia quæ exposita erant collegissem, illis autem plane nihil relictum esset, in me omnes impetum fecerunt; et alii quidem pugnis cædebant, alii lapidibus utebantur, alii discindebant vestem; (3) ego autem obstinate tenebam pecuniam, cum mori prius quam concedere quiddam eorum quæ mihi parta erant malletm. Et sane aliquandiu obstiti fortiter, tum ictus plagarum tolerans, tum retorsiones digitorum suscinens; et eram quasi aliquis Spartanus qui ad aram Orthiæ verberatur. (4) Sed non Lacedæmon erat, ubi hæc patiebar; verum Athenæ, et eorum qui Athenis sunt aleatorum perditis-

γέσι λαμβάνειν. οἱ δὲ καὶ τὸ προκόλιπον διηρουνήσαν, καὶ τὰ ἐν τούτῳ ἐγκείμενα φέροντες ὄψοντο, τοῦτ' ἐμοῦ λῆθον ἡγησάμενον τὸ ζῆν δίχλα χρημάτων ἢ μετὰ χρημάτων τεθνάναι.

νε. Ἀυτόκλητος Ἐτοιμαρίστω.

Ὅλιγα ἢ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἰδιωτῶν οἱ σεμνοὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν ἐξυμνοῦντες· τούτους λέγω τοὺς ἐργολαβοῦντας τὰ μειράκια. ὅσον γὰρ ὅσον ἐλαθέ σε συμπόσιον Σκαμωνίδου γενέσια τῆς θυγατρὸς ἐορτάζοντας. (2) καλέσας γὰρ ἔναγχρος οὐκ ὀλίγους τῶν πρῶξιν δοκούντων Ἀθήνης πλούτῳ καὶ γένει, ὥρῃη δεῖν καὶ τοῖς φιλοσοφῶσι κοσμηῆσαι τὴν εὐωχίαν. παρῆν οὖν ἐν πρώτοις Εὐθυκλῆς ὁ στωϊκὸς οὗτος, ὁ πρεσβύτερος, ὁ κουριῶν τὸ γένειον, ὁ ῥυπαρὸς, ὁ τὴν κεφαλὴν αὐχμηρὸς, ὁ ῥυσότερον τῶν βαλαντιῶν ἔχων τὸ πρόσωπον. (3) παρῆν δὲ καὶ Θεμισταγόρας ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, ἀνὴρ οὐκ ἄχαρις ὀφθῆναι, οὐλῆ τῇ γένει λαμπρῶναιμος. ἦν δὲ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ζηνοκράτης, οὐκ ἀτημέλητος τοὺς κινῶνους καὶ ἐπὶ βαθεῖ τῷ πύγωνι σεμνυνόμενος, (4) ὁ τε αἰοιδίμος (τοῦτο γὰρ πρὸς ἀπάντων ἐκέκλητο) Ἀρχίβιος ὁ Πυθαγόρειος, ὄψρον ἐπὶ τοῦ προσώπου πολλὸν ἐπιβεβλημένος, πλοκάμους ἀπ' ἄκρας τῆς κεφαλῆς ἄχι στέρνων αὐτῶν ἀπαιρωδῶν, ὅδ' καὶ ἐπίμηκες τὸ γένειον καθεικὸς, τὴν ῥίνα ἐπικαμπτῆς, τὸ στόμα ἐπιχειλῆς, αὐτῷ τῷ περῖσθαι καὶ λίαν μεμυκέναι τὴν ἐχεμυθίαν ὑποσημαίνων. (5) ἐξαίφνης δὲ καὶ Πανκράτης ὁ κύων ῥύμη τοὺς πολλοὺς παρωσάμενος εἰσήρρησε, στελέχει πρηνίῳ ἐπεριδόμενος ἦν γὰρ ἀντὶ τοῦ πικνώματος τῶν ὄσων χαλκοῖς τισὶν ἦλοις ἐμπεπαρμένῃ φέρον βακτηρίαν, καὶ τὴν πήραν δὲ διάκωνον καὶ πρὸς τὰ λείψανα εὐζώνως ἡρτημένην. (6) οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος παραπλησίαν τινα καὶ τὴν αὐτὴν εἶχον τῆς ἐστίασεως ἀκολουθίαν, οἱ φιλόσοφοι δὲ, πρῶτοντος τοῦ συμπόσιου καὶ τῆς φιλοτησίας· συνεχῶς περισοδούσης, ἄλλος ἄλλην τερατεῖαν ἐπεδείξαντο. (7) Εὐθυκλῆς μὲν γὰρ ὁ στωϊκὸς ὑπὸ γήρωσ καὶ πλησμονῆς ἐκτάδην κείμενος ἔρρεγγεν ὁ Πυθαγόρειος δὲ τὴν σιωπὴν λύσας τῶν τι χρυσῶν ἐπῶν κατὰ τινα μουσικὴν ἀρμονίαν ἑτερέτιζεν. ὁ βέλτιστος δὲ Θεμισταγόρας, ἄτε τὴν εὐδαιμονίαν κατὰ τὸν τοῦ περιπάτου λόγον οὐ ψυχῇ καὶ σώματι μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δριζόμενος, ἀπῆται πλείονα πέμματα καὶ ποικιλίαν τῶν ὄσων δαψιλῇ. (8) Ζηνοκράτης δὲ ὁ Ἐπικούρειος τὴν ψάλτριαν ἐνηγαλίζετο ταχερὸν καὶ ὕγρον προσελπίων ὑπαμεμυκῶσι τοῖς ὄμμασι, λέγων τοῦτ' εἶναι τὸ τῆς σαρκὸς ἀόχλητον καὶ τὴν καταπόκνωσιν τοῦ ἡδόμενου. (9) Ὁ κύων δὲ πρῶτα μὲν εὐρεῖ κατὰ τὴν κυνικὴν ἀδιαφορίαν εἰς σύμριαν γαλάσας καὶ καθεὶς τὸ τριβώνιον, ἔπειτα καὶ Δωριῶτα τὴν μουσοῦργον ὄϊος ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀπάντων ἐνεργεῖν, φάσκων ἀρχὴν γενέσεως εἶναι τὴν φύσιν. (10) ὅστε

simi. Tandem igitur animi deliquium passus concessi impuris illis sumere. Illi vero vel sinum perscrutati quæ in eo inerant auferentes abierunt. Ego vero melius esse existinavi, vivere sine opibus, quam cum opibus mori.

LXV. Autocletus Hecæmaristo.

Parum aut nihil differunt a plebeis austeri illi et honestum ac virtutem crepantes; istos dico qui lucri causa iuvenum institutionem suscipiunt. Quale enim, quale te fugit convivium, Scamonide diem natalem filie celebrante? (2) Cum enim nuper vocasset ad cœnam non paucos ex iis qui putantur Athenis præcellere opibus et genere, etiam philosophis exornare epulum statuit. Aderat igitur in his Euthycles stoicus, senex iste barba promissa, sordidatus, capite squalido [decrepatus], qui rugosiorum erumena habet vultum. (3) Aderat etiam Themistagoras peripateticus, vir haud invenustus ad aspectu, crispata barba superbiens. Aderat autem etiam Epicureus Zenoerates, cincinnos non incultos habens et ipse densa barba clatus: (4) etiam celeberrimus ille (ita enim ab omnibus vocabatur) Archibius Pythagoreus, pallore multo in facie præditus, cæsarie a summo capite usque ad pectus ipsum demissa acuta atque longe promissa barba: naso adunco, labiis compressis; eo ipso quia clausa essent et valde contracta, silentium Pythagoricum subindicans. (5) Repente autem etiam Pancrates Cynicus cum impetu plerosque proturbans irruit, stipite iligno innixus. Gestabat enim baculum, loco nodorum densorum aeneis quibusdam clavis confixum, et peram inanem atque ad ciborum reliquias expedit suspensam. (6) Et ceteri quidem ab initio ad finem æquabilem quandam et eundem observabant convivii ordinem; philosophi autem, procedente convivio et poculo assidue circumacto, alius alias nugas ostentabat. (7) Euthycles quidem stoicus, præ senio et quia se nimis ingurgitaverat, porrectum jacens stertebat. Pythagoreus autem, silentio soluto ex aureis carminibus ad musicam quandam harmoniam cantillabat. Egregius vero ille Themistagoras, utpote felicitatem secundum peripateticas rationes non in animo et corpore tantum, verum etiam in externis ponens, posebat plura bellaria et varietatem opsoniorum dapsilem. (8) Zenoerates autem Epicureus psaltriam amplexabatur, molliter et delicate adspiciens paululum conniventibus oculis, dicens hanc esse carnis pacem et condensationem voluptatis. (9) Cynicus autem primum meiebat pro cynica indifferentia, laxato et demisso, ut terram verreret, pallio: deinde tam impudens erat, ut Doridem cantricem in conspectu omnium inire vellet dicens principium generationis esse naturam. (10) Atque

ἡμῶν τῶν παρασίτων οὐδεὶς εἶτι λόγος· τὸ γὰρ θέαμα καὶ τὴν θυμηθῖαν παρείχεν οὐδεὶς τῶν εἰς τοῦτο κεκλημένων, καίτοι γε καὶ Φοιτιάδης ὁ κιθαριστὸς καὶ μῖμοι γελοῖον οἱ περὶ Σαννυρίωνα καὶ Φιλιστιάδην οὐκ ἀπελείποντο. ἀλλὰ πάντα φροῦδα καὶ οὐκ ἀξιοχρεα, ἠὲδοκίμηι δὲ μόνος ὁ τῶν σοφῶν λῆρος.

γς'. Θαμβόσαυρος Κυπελλιστῆ.

Ἐπαίρεις σκυτὸν οὐδὲν δέον καὶ τύπου πλήρης εἶ καὶ βαδίξεις ἴσα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου Πυθοκλεῖ, καὶ τῶν ἀρίστων ἀποπέρη μερίδας. οὐκοῦν τὰς σπουδὰς καθ' ἡμέραν ἐξογκῶν σὺ μεγέθει λειψάνων (2) (καθ' ἑπὶ πρῶτον Ἀρητάδης ὁ γραμματικὸς ἐποίησι, Ὁμήρου ὡς ἐφασκεν ἐπιπέλιον στιχίδιον εὐμηγάνως αὐτῷ πρὸς τὰς ἀρπαγὰς τῶν βρωμάτων ἠρμωσμένον « καὶ φραγέμεν πτέμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι ») πέπαυτο, κατάρθαλε τὴν ἀλαζονείαν, τρισάθλιε, ἢ ἀνάγκη σε γυμνὸν θύραζε ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ ἐκπεσεῖν.

γδ'. Οἰνόιαλος Πιτηριοφυλάρο.

Οὐκ εἰς δέον οἰνωμένος ἐσκονιάμην τοῦ νεκίσκου τὸν τροφέα Ζώιπυρον. ἐξ ἐκείνου γὰρ ἴσως διαβολῆ τυπεῖς τὰ ὄντα κατέστη μικροπρεπέστερος περὶ τὰς δόσεις καὶ φειδωνίῳ μέτρῳ κέρχεται. εἰθῶς γὰρ ἐν ταῖς ἐορταστικαῖς τῶν ἡμερῶν ἢ γιγνόμενον ἢ τριδώνιον ἢ ἀρεστρίδα πέμπειν, ἐναγχος Κρονίων ἐνστάτων Ἰφικρατίδας μοι νεουργεῖς ἐπέμψε τῷ Δρόμῳνι δοῦς κομίζειν. (2) ὁ δὲ ἐπὶ τούτῳ ἐθρενθῆτο καὶ μισθοῦ τῆς διακονίας ἀπῆται. ἐγὼ δὲ δάκνομαι καὶ τὴν προπετῆ γλῶτταν διαμασθῶμαι καὶ ὀλέ τῆς ἀμαρτίας αἰσθάνομαι. ὅταν γὰρ τὸ βεῦμα τῶν λόγων μὴ καθουμένης τῆς διανοίας φέρηται, ἀνάγκη τὴν γλῶτταν τηνικαῦτα προσκαρούειν καὶ σφάλλεσθαι. ἔρρωσο.

γη'. Ἀλοκύμνος Φύογαρελαδίῳ.

Οὐδὲν προτιμῶ σου, κἂν ἀπειλῆς ψιθυρίειν κατ' ἐμοῦ καὶ κατῴσειν διαβολὰς ἀγενήτους. ἀπλοϊκὸς γὰρ καὶ γενναῖος ὁ Μαλιεὺς στρατιώτης ὁ βόσκων ἡμᾶς, τὰ νῦν δὴ ταῦτα, καὶ τοσοῦτον ἀπέχεῖ τοῦ ζηλοτυπεῖν τὰς ἐταίρας, ὡς πρῶτον λόγου βυέντος αὐτῷ ἐπὶ τοῦ συμποσίου, πολλὴν κατέχευε βλασφημίαν τῶν τὰ τοιαῦτα ὑποφανόντων. (2) ἔλεγε γὰρ γαμεταῖς ἐπικλήροις οἰκουρίαν πρέπειν καὶ τὸν σεμνὸν βίον, τὰς ἐταίρας δὲ δεῖν εἶναι πάντων ἀναφανδὸν καὶ πᾶσιν ἐκκεῖσθαι τοῖς βουλομένοις. ὄνπερ οὖν τρόπον τοῖς λουτροῖς καὶ τοῖς σκεύεσι κοινοῖς κεχρήμεθα, κἂν ἐνὸς εἶναι δοκῆ, οὕτως καὶ ταῖς εἰς τοῦτον ἀπογραφαιμένας τὸν βίον. (3) εἰδὼς οὖν τὴν ἄλλως τὴν διαβολὴν σου χωρήσουσαν, πρέμει ἐνδραχὸν τὸ γεῖλος, ὡς οἱ τὸν Σίγγηλον ἤρω παριόντες, μὴ κακὸν τι προσλάβῃς· οὐ γὰρ ἔστι τῶν Ἀττικῶν τουτουῖ τῶν χαυῶν μαιρακίων,

ita nostrum parasitorum nulla habebatur ratio. Spectaculum enim et delectationem præbuit nemo eorum, quorum id officium est, quanquam et Phœbiades citharocodus et mimi Sannario et Philistiades non deerant. Sed omnia incassum et inania; probabantur autem solæ sophistarum nugæ.

LVL. Thámbohazras Cypellistæ.

Extollis te, cum nihil sit opus fastuque plenus es, et incedis quod proverbio dicitur, pariter ac Pythocles; et tamen auferis porciones pendorum. Ergo sportas quotidie implere grandibus reliquis (2) (quemadmodum nuper Aretapes grammaticus faciebat, Homeri, ut aiebat, ad eam rem recitans versiculum egregie ejus rapacitati congruentem, oportere nimirum *Pota e ac vesci, post hæc auferre simul quid*) desine: missam fac istam insolentiam, miserrime; aut necesse est te nudum foras momento temporis eiectum domo exidere.

LVII. Enolatus Poteriophylaro.

Non opportune potus cavillatus sum Zopyrum adolescentis educatorem. Huius enim fortasse criminatione verberatas habens aures, ad dandum minus liberalis factus est et parca mensura utitur. Solitus enim antea festis diebus aut tunicam aut pallium aut chlamydem mittere, nuper cum Saturnalia essent, Iphicratides mihi recessus factas misit, quas Dromoni dederat ferendos. (2) Iste autem propterea fremebat et mercedem ministerii posebat. Ego vero mordeor et procacem hanc linguam rodo seroque peccatum sentio. Quando enim flumen verborum non præcunte cogitatione fertur, tum offendere et peccare linguam necesse est. Vale.

LVIII. Halocuminus Philogurelaio.

Nihil curo te, etiamsi mineris te susurratum de me consuasque criminationes illiberales. Simplex enim est et generosus Maliensis ille miles, qui nos pascit. Nunc autem tantum abest ut suspiciosus sis in meretrices, ut nuper cum sermo ei fluere in convivio, multa effunderet maledicta in eos qui ita sint affecti. (2) Dixit enim, legitime nuptas decere rei domesticæ curam et castam vitam; meretrices autem debere esse omnibus in proptulo et cuivis expositas volenti. Quemadmodum igitur lavaeris communibus et supellectili uti solemus, etiamsi unius esse videantur, ita etiam his, quæ hanc vitæ rationem professæ sint. (3) Cum igitur sciam in vanum criminationem tuam abituram, treme, labrum mordens ut illi qui taciturnum heroem præterewit, ne malum accipiant. Non enim est ex Atticis istis fastu turgidus adolescentibus, sed vir arma tractans et Martius, apud

ἀλλ' ἀνὴρ ἔπλομάχος καὶ ἀρήσιος, παρ' ᾧ κολακείας καὶ διαβολῆς τρόπος ἔρρει. ἀνάγκη δὲ τὸν διαβολὰς μὴ προσιέμενον τοῖς διαβάλλουσιν ἀπερχθάνεσθαι.

νβ'. Λιμέντερο; Ἀμασήτηρ.

Παρ' ἓνα τινὰ τῶν τὰ πινάκια παρὰ τὸ Ἰακχεῖον προτιθέντων καὶ τοὺς ὄνειρους ὑποκρίνεσθαι ὑπισχυομένων βούλομαι ἐλλῶν τὰς δύο ταύτας δραχμάς, ἃς ὄπισθα ἐν χερσὶν με ἔχοντα, καταβαλὼν τὴν φανεῖσαν ὄψιν μοι κατὰ τοὺς ὑπνοὺς ἐιηγῆσασθαι. (2) οὐ χεῖρον δὲ καὶ πρὸς σὲ ὡς φίλον ἀναθέσθαι τὸ καινὸν τοῦτο καὶ πέρα πάσης πίστεως φάσμα. ἐδόκουν γὰρ εὐπρεπῆς εἶναι νεανίσκος καὶ οὐχ ὁ τυχών, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Ἰλιεύς ὁ περίφυκτος καὶ περικαλλής, ὁ τοῦ Τρωῶς παῖς Γανυμήδης, καὶ καλαύροπα ἔξειν καὶ σύριγγα καὶ τιάρα Φρυγίῳ στέφειν τὴν κεφαλὴν ποιμαίνειν τε καὶ εἶναι κατὰ τὴν Ἰδὴν. (3) ἐξαίφνης δὲ ἐπιπτάντα μοι γαμφώνυγα καὶ μέγαν ἀέτον, γοργὸν τὸ βλέμμα καὶ ἀγκυλογεῖλῆν τὸ στόμα, κουρῖσαντά με τοῖς ὄνυσιν ἄφ' οὐπερ ἐκαθήμεν πέτρου μετωρίζειν εἰς τὸν ἀέρα καὶ πελάζειν τοῖς οὐρανίοις τόποις ἐπειγόμενον. (4) εἶτα μέλλοντα ψαυεῖν τῶν πύλων αἷς αἱ Ὠραὶ ἐφειστέασι, κεραυνῶ βληθέντα πεσεῖν, καὶ τὸν ὄρνιν οὐκέτι εἶναι τὸν διπέτη καὶ μέγαν ἀέτον, γῦπα δὲ πικρὸν ὄδω-δότα, ἐμὲ δὲ τοῦτον ὡς εἰμι Λιμέντερον, γυμνὸν πάσης ἐσθῆτος, οἷα πρὸς λουτρὸν ἢ παλαιστραν ἠῤῥεπισμέ-νον. (5) ἐκταραχθεὶς οὖν ὡς εἰκὸς ἐπὶ τοσούτῳ πτώματι ἐξηγρόμην, καὶ πρὸς τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως ἀγωνιῶ καὶ δέομαι ὅς φέροι τὸ ὄναρ μαθεῖν παρὰ τῶν τὰ τοιαῦτα ἀκριβοῦντων, εἰ μὲλλει τις ἀπλανῶς εἰδέ-ναι καὶ εἰδῶς ἀληθίζεσθαι.

ξ'. Χασκοβούκης Ἰπνοτραπέζω.

Οὐκέτι εἰσῆλθον εἰς τὴν Κόρινθον· ἔργων γὰρ ἐν βραχεὶ τὴν βδελυρίαν τῶν ἐκεῖσε πλουσίων καὶ τὴν τῶν πενήτων ἀθλιότητα. ὡς γὰρ ἐλούσαντο οἱ πολλοὶ καὶ μεσοῦσα ἦν ἡμέρα, στρωμύλους ἔθεασάμην καὶ εὐφρεῖς νεανίσκους οὐ περὶ τὰς οἰκίας ἀλλὰ περὶ τὸ Κράνειον εἰλουμένους καὶ οὐ μάλιστα ταῖς ἀρτοποιίαις καὶ ὀπωροκαπῆλοις ἔθος ἀναστρέφειν. (2) ἐνταυθὶ γὰρ εἰς τοῦδαρος ἐπικύπτοντες ὁ μὲν φλοιοὺς θέρμων ἀνῆρείτο, ὁ δὲ τὰ ἔλυτρα τῶν καρῶν ἐπολυπραγμονεῖ μὴ πού τι τῶν ἐδωδῶμων ἐνυπομείναν διέλαθεν, ὁ δὲ τῶν βοῶν τὰ περικάρτια, ἃ σείασι ἡμῖν τοῖς Ἀττικαῖς προσαγορεύειν ἔθος, ἀπέγλυψε τοῖς ὄνυσιν εἰ πού τινας τῶν κόκκων ἐπιδράξασθαι δυνήσει, οἱ δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἄρτων ἀποπιπτόντα πρὸς πολλῶν ἤδη πεπατη-μένα ἀναλέγοντες ἔκαπτον. (3) τοιαῦτα τὰ τῆς Πελοποννήσου προπύλαια καὶ ἡ δυσὶν θαλάσσαις ἐν μέσῳ κειμένη πόλις, χαρίεσσα μὲν ἰδεῖν καὶ ἀμφιλαρῶς ἔχουσα τρυφημάτων, τοὺς οἰκήτορας δὲ ἀχαρίτους καὶ ἀνεπαφροδίτους κεκτημένη. καίτοι γὰρ φασὶ τὴν Ἄφρο-

quem assentari, et obtrectatio nihil valet. Eum vero, qui obtrectationes non admittit, obtrectatoribus esse infensum necessarium et.

LIX. Limenterus Amaseto.

Ad aliquem ex iis, qui tabellae apud Iacchi fanum proponunt et somniorum interpretandi aeternam profitentur, profectus, duabus istis draclimis, quas scis in manibus habere, datis, quod mihi apparuit visum per somnos narrare volo. (2) Non abs re autem fuerit et tecum communicare novum istud et omnem fidem excedens ostentum. Videbar enim per somnum formosus esse adoleseens, nec vulgaris aliquis, sed ille Iliensis, ille dilectus et pulcherrimus, Trois filius Ganymedes : et pedum habere ac fistulam et tiara Phrygia redimitus caput, ovesque pascere et in Ida versari; (3) subito autem advolasse in me curvis unguibus praeditam et magnam aquilam, torvo aspectu et adunco rostro, quae me levatum unguibus e rupe, ubi sedebar, sublimem tolleret in auras et celeriter admovertet caelestibus locis. (4) Deinde cum iam in eo esset ut propius venirem ad portas, quibus Horae praepositae sunt, fulmine ictum decidere; avemque eam non amplius esse illam caelitus devolantem magnamque aquilam, sed vulturem acerbe olentem : me vero hunc ipsam, qui sum, Limenterum, nudatum omni veste, quasi ad lavacrum aut palestram paratum. (5) Terrefactus igitur, ut credibile, tanto lapsu expergiscebar et ad hoc mirabile visum trepido, atque quo tendat insomnium discere cupio ab iis qui talia pensitant, si possit quis indubitate scire, et, ubi sciverit, verum dicere.

LX. Chascobuces Hypnotrapezo.

Non amplius adii Corinthum. Cognovi enim brevi sordes divitum et pauperum qui ibi sunt miseriam. Ut enim lota erat multitudo et meridies erat, lepidos vidi ac facetos adolescentes, non circa domos, sed circa Cranium versantes, quo potissimum panariae ac pomariae versari solent. (2) Ibi enim humum proni spectantes alius cortices lupinorum tollebat, alius putamina nucum rimabatur, num quid intus relictum latuisset quod edi posset, alius malicoria, quae σείασι nobis Atticis appellare in more est, scalpebat unguibus, sicubi quid granorum adhuc nancisci posset; alii autem quae ex panibus deciderent, a multis iam conculcata, colligentes comedebant. (3) Tale est Peloponnesi vestibulum et duorum marium in medio sita urbs, elegans quidem aspectu et deliciis abundans, sed incolae ingratos et invenustos habens :

δίτην ἐκ Κυθήρων ἀναχοῦσαν τὴν Ἀκροκόρινθον ἀσπάσασθαι· εἰ μὴ ἄρα τοῖς μὲν γυναῖσι· Ἀφροδίτη πολιοῦχος τοῖς δὲ ἀνδράσιν ὁ Λίμος καθίδρυται.

εἶ. Ὑδνοσφράντης Μεριδῆ.

Ἡράκλεις, ὅσα ἐπέστην πράγματα βύμματι καὶ νίτρον Χαλαστραίῳ χιθίνῳ ζωμοῦ τοῦμοι περιχυθέντος τὴν γλισχρότητα ἀποκαθαίρων. καὶ οὐχ οὕτω με ἔδακεν ἢ ὕβρις ὅσον τὸ δὲ ἄφρον τοῦ ὑβρίζοντος. (2) ἐγὼ μὲν γάρ Ἀνθεμίωνος υἱὸς τοῦ πλουσιωτάτου τῶν Ἀθήνησι καὶ Ἀξιοθέας τῆς κατὰ γένος ἐκ Μεγακλέους ὠρμημένης, ὃ δὲ ταῦθ' ἡμᾶς ἐργαζόμενος πατρός μὲν ἀσῆμου μητροῦ δὲ βαρβάρου, Σκυθίδος οἰμαὶ ἢ Κολχίδος ἐν νεομηρία ἐωνημένης· οὕτω γάρ μοι τῶν γνωρίμων τινὲς διηγῆσαντο. (3) ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐν ταπεινῷ τῷ σχήματι, τὴν πατρῶν ἀποβαλὼν οὐσίαν, ἀγαπῶ τὴν ἀναγκασίαν ἐκπορίζων τῇ γαστρὶ τροφὴν, Δωσιάδης δ', ὧ θεοί, τὴν πύκνα καταλαμβάνει ὀμηγορῶν κἂν τοῖς ἐν Ἠλικίᾳ καταριθμεῖται δικάζουσι καὶ τὰς ἡνίας ἔχει τοῦ δήμου, παρ' ᾧ Μιλτιάδης ἐδέδετο ὃ τὸ ἐν Μαρθῶνι τρόπιον ἐγείρας, καὶ Ἀριστιδῆς ὁ δίκαιος ἐξωστραχίζετο. (4) λυπεῖ δέ με οὐχ ἥκιστα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ τῆς προσηγορίας ἀποβολή. οἱ μὲν γὰρ πατέρες Πολυβίῳ με ἔθεντο καλεῖσθαι, ἡ τύχη δὲ ἀμείψασα τοῦνομα Ὑδνοσφράντην πρὸς τῶν ὁμοτέχων ἠνάγκασε προσαγορεύεσθαι.

εἶβ. Σκοροδολέπισος Καπνοσφράντης.

Ἐπίστασο τὴν αἰτίαν, ἐρ' ἥ με διεσίλλαινον αἰ γυναῖκες, τελευταῖον δὲ ἡ γραῦς ἢ δοῦλη ἐλοιδορήσατό μοι εἰπούσα « ἀλλ' ἐκκορηθείης ὅτι ἀκαίρος εἰ καὶ λάλος. » μυστήριον ἐν αὐταῖς τρέφεται τοῖν θεοῖν τοῖν Ἐλευσινίοις ἀσφαλέστερον, καὶ βούλονται ἡμᾶς ἀγνοεῖν τοὺς εἰδότες, ἧ καὶ οἴονται ἀκηκοότας οὐπω πεπείσθαι. (2) ἐγὼ δὲ οἶδα τὸ δρᾶμα καὶ ὅσον οὐκ εἰς μακρὰν κατερῶ τῷ δεσπότῃ· οὐ γὰρ βούλομαι χείρων φανῆναι τῶν κυνῶν, αἰ τῶν τρεφόντων προὔλακτοῦσι καὶ κηδόνται. μοιγὸς πολιορκεῖ τὴν οἰκίαν, ὃ Ἠλείος νεανίσκος, ὃ εἷς τῶν Ὀλυμπίασι βασιάνων. καὶ πρὸς τοῦτον γραμματίδια δεσμέραι φοιτᾷ δίθυρα παρὰ τῆς γαμετῆς τοῦ τρέφοντος ἡμᾶς καὶ στέφανοι ἡμιμάραντοι καὶ μῆλα ἀποδοδηγμένα· (3) αἰ δὲ ἀλάστορες αὐταὶ θεραπαινίδες συνίστασι καὶ ἡ ἐπιτύμβιος γραῦς, ἣν Ἐμπούσαν ἄπαντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν καλεῖν εἰώθασιν ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ βιάζεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι· βούλομαι γὰρ ἑμαυτὸν οὐ παράσιτον ἀλλὰ φίλον ἐπιδειῖξαι, καὶ ἄλλως διψῶ τῆς κατ' αὐτῶν τιμωρίας. (4) οἶδα γὰρ ὅτι εἰ ταῦτα εἰς φανερόν ἀχθείη, αἰ μὲν θεραπαινίδες δεδῆγονται, ὃ μοιγὸς δὲ ἀπολείεται ῥαφάνοις τὴν ἔδραν βεβουμένους, ἡ μικρὰ δὲ γυνὴ τίσει τὴν ἀξίαν τῆς ἀκολασίας οἰκην, εἰ μὴ Πολιάγρου τοῦ

quamquam dicunt Venerem e Cytheris arcem Corinthi salutasse; nisi forte mulierculis quidem Venus est civitatis præsens, viris autem Fames est dedicata.

LXI. Hydnoosphrantes Meridæ.

O Hercules, quantas sustinui molestias, sapone et nitro Chalastrico iuris mihi heri infusi viscositatem expurgans. Nec tam me momordit contumelia, quam quod ab ignobili homine passus sum. (2) Ego enim Anthemionis filius illius ditissimi in urbe Athenarum et Axiotheæ e Megacle oriundæ; qui autem hæc nobis fecit, patris est ignobilis, matris autem barbaræ, Scythicæ, ut arbitror, aut Colchicæ, in novilunio empta, ita enim mihi quidam noti homines narrarunt. (3) At ego quidem in humili cultu, paternis amissis opibus, contentus sum ventri necessariam saginam suppeditare; Dosiades autem, o dii! Pnycem occupat concionans, et iis, qui in Heliæa ius dicunt, annumeratur et habenas tenet populi a quo Miltiades in vincula olim coniectus est, is, qui Marathone tropæum erexit, et Aristides ille iustus est eliminatus. (4) Cruciat autem vel maxime præter cetera nominis amissio. Nam parentes quidem Polybii imposuerunt mihi nomen, fortuna autem eo mutato, Hydnoosphranten ab artis consortibus appellari ut paterer coegit.

LXII. Scorodolepisus Capnoosphrantæ.

Scito causam, ob quam me perstrinxerint mulieres, postremo autem vetula illa ancilla conviciata est mihi, dicens « tu vero funditus pereas, quia importunus es, et garrulus. » Mysterium inter ipsas agitur dearum Eleusinarum tutius, et volunt ignorare id nos qui novimus, aut etiam credunt, quamvis audiverimus, nondum nobis persuasum esse. (2) Ego vero scio facinus et brevi indicabo hero. Non enim volo deterior esse quam sunt canes, qui pro dominis latrant eosque tuentur. Adulter obsidet domum ille ex Elide adolescens, unus ille ex fascinatoribus Olympiacis. Et ad hunc literæ complicatæ quotidie commeant ab uxore patroni nostri et sarta semimarcida et poma admorsa; (3) scelestæ autem ancillæ conscie sunt et illa capularis vetula, quam Empusam omnes domesticici vocare solent, ex eo quod omnia facit et patitur. Ego vero nescio quomodo taceam. Volo enim me non parasitum, sed amicum probare, et ceteroquin etiam sitio eas ulcisci. (4) Scio enim, scio, ubi hæc patefacta fuerint, fore ut ancillæ quidem vinciantur, adulter autem ano raphanis obturato pereat; scelerata vero

κυρτού μιλκκώτερός ἐστι τὰ τοιαῦτα Λυσικλῆς· ἐκεῖνος ἦνρ λύτερα παρὰ τῶν μοιχῶν ἐπὶ τῇ γαμετῇ πραττόμενος ἀθῶους τῆς τιμωρίας ἤρσει.

ἐγ'. Φιλομάγερος Πινασκοπογγίσιφ.

Οἷα βουλευόνται καὶ διανοοῦνται αἱ θεοὶ ἐχθραὶ λαιστρυγόνες αὐταὶ τῇ κεκτημένη συμπράττουσαι· καὶ εἶδε τούτων οὐδὲν δ Φαιδρίας. μηνὶ πέμπτῳ μετὰ τοῦ γάμου τέτοκεν αὐτῷ τὸ γύναιον παιδίον ἄρρεν τοῦτο μετὰ τῶν σπαργάνων δέραία τινα καὶ γωρίσματα περιθεῖσαι ἔδωκαν Ἀσφαλῶνι τῷ συργάστρῳ κομίζειν ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας τῆς Πάρνηθος. (2) ἡμᾶς δὲ τέως μὲν ἀνάγκη κρύπτειν τὸ κκεκὸν καὶ πρὸς τὸ παρὸν σιγᾶν· ἐπειδὴν δὲ τι κἂν βραχὺ λυπήσωσι, κόλακα καὶ παρασίτον ἐξονειδίξουσαι καὶ τὰς ἄλλας ἀς εἰώθησιν ὕβρεις ἐπιφέρουσαι, εἴσεται τὸ γεγονός δ Φαιδρίας.

ἐδ'. Τουρδοσύναγος Ἐφαλλοκῦθρα.

Ὁ μὲν Κρίτων ὑπ' ἀνοίας καὶ ἀρχαιότητος τρόπου τὸν υἱὸν εἰς φιλοσόφου φοιτᾶν προὔτρεψε, τὸν αὐστηρὸν προσβῦτην καὶ ἀμειδῆ τὸν ἐκ τῆς ποικιλῆς ἐξ ἀπάντων τῶν φιλοσόφων καθηγεῖσθαι τοῦ παιδὸς ἀξιώτατον ἠγησάμενος, ὡς ἂν παρ' αὐτῷ λόγων τινὰς σχινδαλοὺς ἐκμαθῶν ἐριστικός καὶ ἀγκύλος τὴν γλώσσαν γένηται. (2) ὁ δὲ παῖς ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἐξεμάχματο τὸν διδάσκαλον· οὐ πρότερον γὰρ τῶν λόγων γένεσθαι μαθητῆς ἀλλὰ τοῦ βίου καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐποῦδασε. θεασάμενος γὰρ τὸν διδάσκαλον τῇ ἡμέρᾳ σεμνὸν καὶ σκυθρωπὸν καὶ τοῖς νέοις ἐπιτιμῶντα, νύκτωρ δὲ περικαλύπτοντα τὴν κεφαλὴν τριβωνίῳ καὶ περὶ χαμαιτυπεῖα εἰλούμενον, ζήλωσεν ἐν καλῶ. (3) καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν εἰς ἔρωτα Ἀκαλανθίδος τῆς ἐκ Κεραμεικοῦ κατολισθῶν φλέγεται· αὕτη δὲ ἐπιεικῶς ἔχει πρὸς ἐμὲ καὶ ἐρᾶν ὁμολογεῖ, τῷ μερακίῳ δὲ ἐτι ἀντιτείνεται ἡσθημένη τῷ πόθῳ τυφόμενον, καὶ οὐ πρότερον φησιν ἐπιδώσειν ἐαυτὴν πρὶν ἂν ἐγὼ τοῦτο ἐπιτρέψω· ἐμὲ γὰρ κύριον τοῦ ταῦτα προστάτειν ἐποίησατο. (4) πολλὰ καὶ ἀγαθὰ δοίης, Ἄφροδίτη πάνδημε, τῇ φιλάτῃ γυναικί· ἐταίρου γάρ, οὐχ ἐταίρας ἔργον διπεράξατο. ἐξ ἐκείνου γὰρ θεραπεύομαι λιπαρῶς ἄλλοτε ἄλλαις ὄρωφορραῖς. καὶ εἴ μοι βούσειε τοῦ χρόνου προϊόντος ῥαυιλέστερος, οὐδὲν κωλύσει με τοῦτου γαμοῦντος ἐπικλήρον γυναικα ἐν γαμετῆς σχήματι τὴν Ἀκαλανθίδα λυσάμενον ἀναλαθεῖν. ἡ γὰρ τοῦ ζῆν αἰτία κοινῶς τοῦ ζῆν δικαίως ἂν κατασταίη.

ἐε'. Πηξάγκων Ῥυτομάχω.

Μέγα τοῦτο ἀγαθὸν ἢ ἐξ Ἰστρίας ναῦς ἢ ἐπὶ τοῦ γιώματος ὁμοῦσα ταῖς Ἀθήναις ἤκε φέρουσα τὸν θαυμαστὸν τοῦτον ἔμπορον, ὃς τοὺς πλουσιωτάτους τῶν

mulier dignam luat lasciviae poenam, nisi Poliagro illo gibboso segnior est in talibus Lysicles. Ille enim adulteros pretio accepto impunes poenae dimisit.

LXIII. Philomagirus Pinacospongiso.

Qualia moliantur et in animo habent istae diis invisae Laestrygones cum hera mea facientes. Nilil scit istorum quidquam Phaedrias. Mense quinto post nuptias peperit ei muliercula infantem masculum, quem cum incunabulis collaria quaedam et signa circumponentes dederunt Asphalioni operario portandum in verticem Parnethis. (2) Nos autem interea oportet occultare facinus, et etiam nunc tacemus. Quod si vero vel pauxillum molestae fuerint, assentatorem et parasitum ignominiose vocantes aliasque quas solent ingerentes ignominias, Phaedrias id quod factum est comperiet.

LXIV. Turdosynagus Ephallochytra.

Criton quidem praee dementia morumque stoliditate filium in philosophi scholas itare iussit; austerum illum senem atque tristem, illum ex Paeccile, ex omnibus philosophis praeeceptorem esse filii idoneum arbitratus, ut ab ipso verborum quasdam subtilitates edoctus contentiosus et anceps in dicendo evaderet. (2) Filius autem exactissime expressit magistrum. Non enim tam sententias discere quam vitam atque disciplinam studuit. Cum enim videret magistrum interdum gravem ac tetricum juvenesque increpantem, nocte autem caput pallio obvelantem circa lupanaria versari, aemulatus est probe. (3) Ac quintum iam diem in amorem Acalanthidis illius e Ceramico prolapsus flagrat; haec autem bene affecta est erga me et amare fatetur; adolescenti vero adhuc obnititur, postquam sensit eum cupidine uri; nec prius ait copiam sui se facturam, quam ego permiserim. Mihi enim talia ordinandi fecit potestatem. (4) Multa bona tribuas, o Venus vulgivaga, illi carissimae mulieri; amici enim, non meretricis fecit facinus; ex illo enim tempore color splendidis muneribus. Atque si mihi fluxerit tempore procedente largior, nihil impediet, ubi ille bene dotatam mulierem duxerit, quominus uxoris titulo Acalanthidem redemptam ducam. Quae enim ut viverem fecit, consors vitae merito constituetur.

LXV. Pexancon Rhytomacho.

Magno bono illa ex Istria navis, quae ad aggerem stat in ancoris, Athenas venit advexitque mercatorem illum egregium, praee quo divites et munifici Atheniensium

Ἀθῆνῃσι καὶ μεγαλοδώρας χίμβικας καὶ μικροπρεπεί ἀπέφηνεν· οὕτω ἐκκεχυμένοις πρὸς τὰς δόσεις κέχρηται τῷ βαλαντιῷ. (2) οὐ γὰρ ἓνα παράσιτον ἐξ ἄστεος ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς μεταπεμφόμενος, καὶ οὐχ ἡμᾶς μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταιρῶν τὰς πολυτελεστέρας καὶ τῶν μουσουργῶν τὰς καλλιστεουσάσας καὶ τοὺς ἀπὸ σκηρῆς ἀπᾶσιπλῶς εἰπεῖν ἅπαντας, οὐ τὴν πατρῶαν οὐσίαν τὰ δὲ ἐκ δικαίων αὐτῷ περιζόμενα σπαθῆ. καὶ ψαλλόμενος καὶ καταλούμενος ἤδεται, καὶ τὴν διατριβὴν ποιεῖται χαρίτων καὶ ἀρροδίτης γέμουσαν καὶ ὑβρίζει οὐδέν· (3) ἔστι δὲ καὶ ὀφθῆναι κεχαρισμένωτατος καὶ τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὰς Ὄδρας ἐνοργεῖσθαι, καὶ τὴν Πειθὸν τῷ στόματι ἐπικαθῆσθαι εἰποις ἄν προσπαῖσαι τε γλαφυρὸς καὶ λαλῆσαι στωμύλος, οὐνεκά οἱ γλυκὺ Μοῦσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ. (4) εἰπεῖν γὰρ οὐ χεῖρον κατὰ τοὺς παιδείας σχολάζοντας· ἐξ Ἀθηνῶν ὀρμύμενον, ἐν αἷς οὐδὲ εἶς τούτων ἄγεστος.

ξϛ'. Γυμνοχαίρων Φαττοδαδάπτω.

Ἐθέασμι οἷά με εἰργάσατο ὁ κατάρτατος οὗτος κουρεὺς ὁ πρὸς τῇ δῶδῃ· λέγει δὲ τὸν ἀδόλοισχον καὶ ἄλλον, τὸν τὰ ἐκ Βρεντισίου προτιθέμενον ἔσποτρα, τὸν τοὺς κόρακας τιθασεύοντα, τὸν ταῖς μαχαίρῃσι κυμβαλισμὸν εὐρυθμον ἀνακρούοντα. (2) ὡς γὰρ ἀρικόμην ξυρεῖσθαι τὴν γενειάδα βουλόμενος, ἄσμενός τε ἐδέξατο καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ θρόνου καθίσας σινδόνα καινὴν περιθεὶς πρῶτος εὐ μάλα κατέρπερέ μου τῶν γνάθων τὸ ζυρὸν ἀποψιλῶν τὸ πύκνωμα τῶν τριχῶν. (3) ἀλλ' ἐν αὐτῷ τούτῳ πανουργός ἦν καὶ σκαίος· ἔλαθε γὰρ τοῦτο παρὰ μέρος ποῖον καὶ οὐ κατὰ πάσης τῆς γνάθου, ὥστε ὑπολειφθῆναι μοι πολλὰ γὰρ μὲν ἄσπειαν πολλὰ γὰρ δὲ λείαν τὴν σιγῶνα. (4) κἀγὼ μὲν οὐκ εἰδὼς τὴν πανουργίαν ὄργισμαι κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀκλήτορος εἰς Πασίωνος. οἱ συμπόται δὲ ὡς εἶδον, ἐξέθηνον τῷ γέλωτι, ἕως ἀγνοῦντά με ἐφ' ὅτῳ γελῶσιν εἷς τις εἰς μέσους παρελθὼν τῶν ὑπολειφθεισῶν τριχῶν ἐπιλαθόμενος· ἐλικυσε. (5) ἐκείνας μὲν οὖν περιπαθῶς κοπίδα λαθῶν ἀπερρίζωσα, ἔτοιμος δὲ εἰμι ξύλον εὐμέγεθες ἀνελόμενος κατὰ τοῦ βρέγγματος πατάξαι τὸν ἀλιτήριον· ἂ γὰρ οὐδ' οἱ τρέφοντες παίζουσι, ταῦτα ὁ μὴ τρέφων ἐτόλμησεν.

ξζ'. Διψανκπυσιλυπος Πλακουντομῶν.

Νεβρίδα ἰδὼν κνηροροῦσαν, παρθένον καλλίπτηχον καὶ εὐδάκτυλον, ταῖς βολαῖς τῶν ὀφθαλμῶν ἀπαστράπτουσαν, εὐμήκη καὶ εὐχρουν, ἧς αἱ παρειαὶ μαρμαίρουσιν, οὕτως ἐξεκλύθη ἐν ἔρωτι ὥστε με ἐπιλαθόμενον ὅς εἰμι προσδραμόντα ἐθέλειν κύσαι τὸ στόμα, ἔπειτα ἐπὶ συννοίας γενόμενον προσζύντα βούλεσθαι τὰ τοῖν ποδοῖν ἔγχε κατακλιεῖν. (2) αἰαὶ τῆς ἀγερωχίας, νῦν ἐμὲ μὴ ἐπιθυμεῖν θέρμων ἢ καμάμων ἢ ἀθά-

sordidi et illiberales apparent : ita effuse ad largitiones uti solet crumena. (2) Non enim unum parasitum ex urbe sed omnes nos arcessivit, neque nos tantum, sed etiam meretricum sumptuosiores et cantatrices forma præstantes et scenicos omnino omnes : verum non paternas opes, sed quæ iuste sibi acquisivit, effundit atque fidibus tibiisque circumsonari gaudet conversationemque reddit suavem venustamque et neminem iniuria afficit. (3) Est etiam adspectu gratissimus et in vultu ei Horas ipsas tripudiare atque Suadam in ore insidere dixeris : in iocando festivus et in loquendo facundus, *Ut pote cui dulci os perfudit nectare Musa* : (4) decet enim secundum eos loqui, qui literarum studiis vacant, si quis sit Athenis oriundus, ubi nemo est, qui illas non degustaverit.

LXVI. Gymnochæron Phattodadapto.

Vidisti quomodo me tractaverit execrabilis iste tonsor, iste al viam, istum dico garrulum et loquacem. qui Brundisina proponit specula, qui corvos facit mansuetos et cicures, qui cultris pulsatis modulate cymbalissat. (2) Ut enim veni, radendam ei barbam commissurus, libenter me excepit et in alto collocatum se lili linteo novo circumdedit; deinde leniter admodum duxit mihi supra buccas novaculam densos pilos deglabrans. (3) Sed in eo ipso vafer fuit et improbus. Clam enim id ex parte fecit, neque in tota bucca, ita ut relinqueret mihi multis in locis hispidam, multis in locis glabram maxillam. (4) Atque ego ignorans vafritiem abii, ut soleo, non quidem vocatus in Pasionis ædes. Convivæ autem ut videbant, emoriebantur risu, donec nescienti mihi quamobrem riderent, unus aliquis in medium progressus, relictos pilos vellicavit. (5) Illos equidem iratus sumpto cultro eradicaui. Volo autem fuste granli arrepto sinciput percutere illi scelerato. Quæ enim ne ii quidem qui nos alunt per iocum faciunt, ea iste non alens ausus est.

LXVII. D'peanapausilypus Placuntomyoni.

Nebrida conspicatus canephoram virginem, pulchris ulnis præditam bellisque digitis, acie oculorum coruscantem, proceram pulchrique coloris, cuius genæ nitent, ita exarsi, ut, oblitus qui essem, accurrens vellem suaviari os, deinde rem reputans, adherescens cuperem pedum vestigia deosculari. (2) Heu heu proterviam! mene iam non appetere lupinos aut fabas aut pultem, verum ita satu-

ρας, ἀλλ' οὕτως ὑπερμαζῶν καὶ τῶν ἀνεφίκτων ἔρῶν. καταλευσάτέ με εἰς ταῦτον συελθόντες πρὶν ἢ ἐκρινθῆναι τοῖς πόθοις, καὶ γενέσθω μοι τύμβος ἐρωτικὸς δ' τῶν λιθιδίων κολωνός.

ξη'. Ἡδύπεινος Ἀριστοκόρακι.

Θεοὶ μάκαρες, ἰλήκοιτε καὶ εὐμενεῖς εἶητε. ὄϊον ἀπέφυγον κίνδυνον, τῶν τρισκαταράτων ἐρηνιστῶν λέβητά μοι ζέοντος ὕδατος ἐπιχέαι βουληθέντων. ἰδὼν γὰρ πόρρωθεν εὐτρεπεῖς ἀπεπήδησα, οἱ δὲ ἀπροβουλεύτως ἐξέχεαν, καὶ τὸ θερμὸν ἐπιρρῶν Βαθύλλῳ τῷ οἰνοχοοῦντι παιδί ψιλὸν εἰργάσατο. (2) τῆς κεφαλῆς γὰρ ἀπέσυρε τὸ δέρμα καὶ φυλκταῖνας ἐπινωτίους ἐξήνθησε. τίς ἄρα μοι δαιμόνων ἐπίκουρος ἐγένετο; μὴ ποτε οἱ σωτῆρες ἄνακες, ὡς Σιμωνίδῃν τὸν Λεωπρέπου τοῦ Κρανωνίου συμποσίου, καὶ μὲ τῶν τοῦ πυθὸς κρουῶν ἐξήρπασαν.

ξβ'. Τρικλινσαξ Κνωσσοτραπέζῳ.

Ἐξηγόρευσα Μνησιλόχῳ τῷ Παιανιῇ τὴν τῆς γαμετῆς ἀσέλγειαν. καὶ ὁς δέον βασιανίσαι δι' ἐρεύνης τὸ πρῶγμα ποικιλῆς, ὄρα μὲν τὸ πᾶν ὁ χρυσοῦς ἐπέτρεψεν. ἀγαγούσα οὖν αὐτὸν ἡ γυνὴ εἰς τὸ Καλλίχορον τὸ ἐν Ἐλευσίνι φρέαρ ἀπωμόσατο καὶ ἀπεδύσατο τὴν αἰτίαν. (2) καὶ ὁ μὲν ἀμηγέτη πέπεισται καὶ τὴν ὑποψίαν ἀπέβαλεν· ἐγὼ δὲ τὴν φλύαρον γλῶτταν ἀποτέμνειν ὀστράκῳ Τενεδίῳ τοῖς βουλομένοις ἔτοιμός εἰμι παρέχειν.

ο'. Λιμοπύκτης Θρασσοκυδοίμῳ.

Κορυδῶνι τῷ γεωργῷ συνήθης ἐπεικῶς ἦν, καὶ τὰ πολλὰ ἐξεχείτο ἐπ' ἐμοὶ τῷ γέλωτι, ἀσιτικῆς σταμυλίας καὶ ξένης οὐ κατὰ τοὺς χωρίτας ἐπαίων. τούτων ἰδὼν ἔρμαιον ὤθησεν, εἰ τὸν κατὰ ἄστυ πραγμάτων ἀπαλλαγείς εἰς τὸν ἀγρὸν βαδιοίμην καὶ συνεσοίμην ἀνδρὶ φίλῳ, γεωργῷ ἀπράγμονι καὶ ἐργάτῃ, οὐκ ἐκ δικαστηρίων οὐδὲ ἐκ τοῦ σοβεῖν κατὰ ἀγορὰν ἀδίκους ἐπινοοῦντι πόρους, ἀλλὰ γῆθεν ἀναμένοντι τὴν ἐπιχαρτίαν ἔχειν. (2) καὶ ὅττα διανοηθεὶς ταῦθ' οὕτω ὄρῶν, ὤκειωσάμην τὸν Κορυδῶνα. καὶ στείλας ἐμαυτὸν ἀγροικικῶς, νάχος ἐναψάμενος καὶ σμινύην λαβὼν, αὐτοσακπανεὶς ἐδόκουν. ἔως μὲν οὖν ἐν παιδιᾷς μέρει ἔπραττον ταῦτα, ἀνεκτὰ ἦν καὶ μέγала ἀποκερδαίνειν ὥοιμην, ὕβρεων καὶ βραπισμάτων καὶ τῆς περὶ τὰ ἐδώδιμα τῶν πλουσίων ἀνοσιότητος ἀπηλλαγμένους. (3) ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν συνηθείας ἐξ ἐπιταγῆς ἔπραττετο τοῦργον, καὶ ἔδει πάντως ἢ ἀροῦν ἢ φελλέα ἐκκαθαίρειν ἢ γύρους περισκάπτειν καὶ τοῖς βόθροισι ἐμψυτεῖν, οὐκέτ' ἀνασχέτος ἡ διατριβή, ἀλλὰ μοι μετέμελε τῆς ἀλόγου πράξεως καὶ τὴν πόλιν ἐπόθουν. (4) ἐλθὼν οὖν μετὰ μάλιστα

ritate esse lascivientem, ut amem quæ assequi non possum. Obruite me lapidibus omnes in unum congressi, priusquam conficiar desiderio, et fiat mihi tumulus amatorius lapillorum collis.

LXVIII. Hedydipnus Aristocoraci.

Dii beati, propitii benignique sitis! quale effugi periculum, cum isti execrabiles epulones lebctem fermentis aquæ in me effundere vellent. Cum enim viderem a longinquo paratos, absilui, at illi inconsulte effundebant, et fervida aqua defluens in Bathyllum pocillatorem puerum glabrum fecit. (2) Capitis enim detraxit cutem et pustulas in dorso pullantes elicit. Quisnam vero deorum mihi auxiliator fuit? numquid dii servatores, ut Simonidem Leoprepis filium ex Cranonio convivio, ita me ex ignis flumine eripuerunt?

LXIX. Triclinosax Cnossotrapezo.

Enunciavi Mnesilocho Pæaniensi uxoris suæ impudicitiam. Atque dum debet exquirere perscrutarique rem variis modis, iureiurando, homo bellus, commisit. Cum igitur duxisset eum mulier ad Callichorum in Eleusine puteum, deieravit et crimen exiit. (2) Atque illi quidem quodammodo persuasum est et suspicionem abiecit, ego autem garrulam hanc linguam abscindendam testa Tenedia iis qui volunt præbere paratus sum.

LXX. Limopyctes Thrasocydoemo.

Corydoni agricolæ consuetudine aliquantisper coniunctus eram et sæpius de me effundebatur in risum, quod esset urbanæ dicacitatis et insolentioris quam pro capto rusticorum intelligens. Quem cum conspexisset, Mercuriale lucrum credidi, si ab urbanis molestiis liberatus, rus me conferrem et essem apud hominem amicum agricolam, tranquillum, operarium, non ex iudiciis neque ex calumniando per forum iniustus machinantem quæstus, sed ex terra expectantem fructus percipiendos. (2) Et sane cum ita facere constituissem, familiaritatem contraxi cum Corydone; cumque me rusticum in modum composuissem pelliceo aptato et ligone sumpto, verus fossor videbar. Quod quidem quamdiu instar ioci faciebam, tolerabile erat multumque lucratum me esse putabam, quod essem a contumellis et alapis et ab fœditate divitum circa cibos liberatus. (3) Postquam vero ex quotidiana consuetudine pro imperio opus fiebat et oportebat me aut arare aut salebras expurgare aut gyros fodere et scrobibus plantas inserere, non amplius toleranda hæc vitæ ratio visa est, sed me penituit stulti facti et urbem desideravi. (4) Igitur cum longo tempore post venissem,

χρόνον οὐκέθ' ὁμοίως ἀστεῖοι· οὐδὲ χάριεις ἐδόκουν, ἀλλὰ τις ὄρειος καὶ τραχὺς καὶ ἀπηχῆς, ὥστε αἱ μὲν οἰκίαι τῶν πλουσίων πᾶσαι μοι λοιπὸν ἀπεκένκλειντο, ὁ δὲ λιμὸς τὴν γαστέρα ἐθυροκόπει. (5) ἐγὼ δὲ αἶος ὦν ὑπὸ τῆς τῶν ἀναρχαίων ἐνδεείας λησταῖς τισι Μεγαρικοῖς, οἱ περὶ τὰς Σκειρωνίδας τοῖς ὁδοιπόροις ἐνεδρεύουσιν, ἐκιοιώνησα. ἔνθεν ὁ βίος μοι ἀργὸς ἐξ ἀδικίας πορίζεται. εἰ δὲ λήσω ταῦτα ποιῶν ἢ μὴ, ἀδύλον. δεῖδα δὲ τὴν μεταλλαγὴν τοῦ βίου. εἰώθασι γὰρ αἱ τοσαῦται μεταβολαὶ οὐκ εἰς τὸ ζῆν ἀλλ' εἰς ἀπώλειαν καταστρέφειν.

οα'. Φιλάπορος Ψυχολόγῳ.

Λεξιφάνης ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς θεασάμενός με ὀργιζόμενον πρὸς τὰς ἐν τοῖς συμποσίοις παροινας, λαθὼν καὶ ἑαυτὸν πρῶτα μὲν ἐνουθέτει μὴ τοιαῦτα ἐπιτηδεύειν ὦν ὕβρις τὸ τέλος, ἔπειτα τοῦ κωμῆματος ὡς ἔγρομι διὰ βραχέων ἀποπειραθείς τῷ χορῷ τῶν κωμικῶν συλλαμβάνει. ἐκ τούτου δὲ τραφῆσθαι ἔφρασκε καὶ ἐμέ. (2) ἐκέλευεν οὖν Διονυσίους τοῖς ἐπισῦσι τὸ τοῦ οἰκέτου σῆγμα ἀναλαβόντα τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ δράματος ὑποκρίνασθαι. ἐγὼ δὲ οὐδὲ τοῦ καιροῦ καὶ φύσιν καὶ ἐπιτήδευμα μεταβαλὼν δύσκολός τις καὶ δυσμαθὴς ἐφραινόμην. (3) ἐπεὶ δ' οὐκ ἦν ἐτέρως πράττειν, τὸ ὀρθῶμα ἐξέμαθον, καὶ μελέτην ἀσκήσει βύσας ἔτοιμός εἰμι τῷ χορῷ συνταλεῖν. σὺ δὲ ἡμῖν μετὰ τῶν συνήθων ἐπίσειε τοὺς κρότους ἵνα, κἄν τι λάθωμεν ἀποσφαλέντες, μὴ λάθῃ χώραν τὰ ἀστικὰ μειράκια κλώσειν ἢ συρίττειν, ἀλλ' ὁ τῶν ἐπαίων κρότος τὸν θροῦν τῶν σκωμμάτων παραλύσῃ.

οβ'. Οἰνογράφῳ Ῥαφαχορτάσῳ.

Οὐχ οὕτως οἱ τοὺς Ἑρμῆς περικόψαντες ἢ οἱ τὰ τῆς θεοῦ ἐν Ἐλευσίνι μυστήρια ἐξοργισάμενοι τὸν περὶ ψυχῆς ἀγῶνα ὑπέμειναν, ὡς ἐγὼ εἰς χεῖρας ἐμπεσὼν, ὧ θεοί, τῆς μισαρωτάτης Φανομάχης. (2) ἐπεὶ γὰρ ἔγνων τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα προσκείμενον τῇ Ἰωνικῇ παιδίσκῃ τῇ τὰς σφαῖρας ἀναρριπτούσῃ καὶ τὰς λαμπάδας περιδινούσῃ, ὑπετόπησεν ἐμέ πρόξενον εἶναι τῆς κοινωρίας, καὶ διὰ τῶν οἰκετῶν ἀναρπάσασα παρὰ χρῆμα μὲν ἐν κυσσοδόχῃ θήσασα κατέσχευεν, εἰς τὴν ὑστεραίαν δὲ παρὰ τὸν ἑαυτῆς ἡγάγε πατέρα, τὸν σκυθρωπὸν Κλεάινετον, ὃς τὰ νῦν δὴ ταῦτα πρωτεύει τοῦ συνεδρίου, καὶ εἰς αὐτὸν ὁ Ἄρειος πάγος ἀποθιλέπουσιν. (3) ἀλλ' ὅταν τινὰ θέλωσιν οἱ θεοὶ σῶζεσθαι, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνασπῶσι βραβύρων· οὕτως καὶ τοῦ τρικαρῆνου κυνός, ὃν φασιν ἐφρεσθάναι ταῖς ταρταρείαις πύλαις, ἐξήρπασαν. (4) οὐκ ἔφθη γὰρ τὰ κατ' ἐμέ ὁ δεινὸς ἐκεῖνος πρεσβύτης τῇ βουλῇ κοινοῦμενος, καὶ ἡπιάλφι συσχεθεῖς εἰς τὴν τρίτην ἀπέψυξε. καὶ ὁ μὲν ἐκτάδην κείται, τὰ πρὸς τὴν ἐκτροπὴν τῶν οἴκοι παρασκευαζομένων, (5) ἐγὼ δὲ ἢ ποδῶν εἶχον ὠρόμην

non amplius æque facetus neque lepidus videbar, verum montanus aliquis et asper et absonus, ita ut ædes quidem divitum omnes mihi iam clausæ essent, fames autem ventrem pulsaret. (5) Ego autem præ rerum necessarium inopia siccus, latronibus quibusdam Megaricis, qui circa Scironidas viatoribus insidiantur, socium me adiunxi, unde victus mihi sine labore paratur. Utrum vero in occulto mansurus sim hæc faciens, necne, nescio : timeo autem mutationem vitæ; solent enim tales mutationes non ad salutem, sed ad perniciem inclinare.

LXXI. Philaporus Psychomacho.

Lexiphanes comicus poeta cum vidisset me ob eas quas in conviviis temulentum faciunt iniurias iratum, assumptum ad se primo quidem monuit, ne talia sectaretur quorum finis contumelia : deinde cum quali voce præditus essem, paucis explorasset, in gregem comicorum recepit; ex ea re etiam me victum habiturum aiebat. (2) Iussit igitur me, cum satis didicissem, Dionysiis instantibus, servi habitu assumpto, partes illas fabulæ agere. Ego autem nimis sero natura institutoque mutato incommodus homo et indocilis videbar. (3) Sed cum aliter facere non liceret, fabulam edidici et cum meditationem exercitatione firmaverim, cum grege in scenam prodire paratus sum. Tu vero nobis una cum familiaribus tolle plausus, ut, etiamsi nonnihil inscii aberravimus, non inveniant explodendi et sibilandi urbici adolescentes locum, sed plausus laudantium tumultum cavillationum dissolvat.

LXXII. Gnocharon Raphanochoortaso.

Non sic ii qui Hermas truncarunt aut deæ Eleusiniæ mysteria vulgarunt, mortis periculum subierunt, ut ego, qui in manus inciderim, o dii, illius sceleratissimæ Phanomachæ. (2) Cum enim cognovisset suum maritum adhærere Ionicæ illi puellæ, quæ pilas subiectat et faces circumversat, me conciliatorem esse consuetudinis suspicata est et per famulos abreptum statim me in vincula coniecit; postridie autem ad suum duxit patrem, ad tetricum illum Cleænetum, qui hoc ipso tempore synedrii est præses et in quem Areopagitæ oculos convertunt. (2) Sed si quem volunt dii servare, etiam ex ipso barathro retrahunt, uti etiam me a tricipiti cane, quem aiunt præpositum esse tartareis portis, eripuerunt. (4) Vix enim caussam meam acris ille senex ad senatum rettulit, febris correptus perendie exspiravit. Atque ille quidem porrectim iacet et ad exsequias se parat familia : (5) ego

καὶ σώζομαι οὐχ ὑπὸ τοῦ τῆς Ἀτλαντίδος Μαίας παι-
δὸς ψυγῶγηθῆίς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ποδῶν καὶ τοῦ τολ-
μήματος τὴν ἑλευθερίαν ἀτραπόν.

ογ'. Κωμαρχίδης Εὐχαίτη.

Ἡ ὅς ἡ πρῶν ἐπίτεξ εἶναι νομιζομένη ἀρτίως τέ-
τοκε, καὶ ἔγω δελφάκων ἀφρονίαν γρούζουσι δὲ μάλ'
ἀηδέες, ἀλλ' ἐδώδιμον. μεταδίδομι ὄητα καὶ σοὶ ὄσο
τούτων ἔγειν. (2) οὔτε γὰρ πάντας ὄσος τέ εἰμι
τρέφειν τῶν κριθῶν ὀλίγων οὐσῶν, καὶ ἅμα τοῖς φί-
λοις κοινωνεῖν τὸς ἐν περιουσίαις ὄντας ἀγροικικῆ
πρέπον ἐπιεικείᾳ. ὄσους ἡμᾶς ἡ φιλάττη γῆ ἀπλοί-
κούς καὶ φιλαλλήλους τοὺς ἑαυτῆς τροφίμους ἀνεθρέ-
ψατο.

οδ'. Φρυγοκόλης Βορβοροζώμο.

Ἵβρίζεσθαι πρὸς τοῦ τρέφοντος, εἰ καὶ ἀνόσιον,
φορητόν, ἀπαξ ἐκδόμενον τὸ σῶμα τοῖς προσηλακί-
ζειν θέλουσιν ἔνεκα τῆς ἀθεμίτου γαστρῆς τὸ δὲ καὶ
ὑπὸ τῶν συμπινόντων, πολλῶ βραύτερον τὸ δὲ μὴ
μόνον ὑπὸ τούτων ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἱταμιωτέρων οἰ-
κετῶν, ἔτι χαλεπώτερον. (2) εἰ δὲ προσθεῖν καὶ
τὰς θεραπευτικὰς κιχλιζούσας καὶ κωικομένας καὶ γέ-
λωτα τὴν ἡμετέραν ἀτυχίαν ποιουμένας, τότε σχε-
τλιάζων καθ' Ὀμηρον ἀποδυσπετῶ. τούτο γὰρ Ἀυ-
τόχρονος ἤκουσα τοῦ γραμματικῶ ποτὲ καὶ μνήμη
συνέγω « Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος ». ὀλέθριον γὰρ ἀληθῶς οἱ δαίμονες οἱ ταῦτα ἐφ' ἡμῖν
πρυτανεύοντες, ἴν' ἐγὼ μὲν ὑπομένω κινδύνους ἀλγει-
νοὺς, γέλωτος δὲ ὑπόθεσις τοῖς χειρίστοις τὰμά.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

α'. .... Λυσία.

Ἄλλ' ἤκουσά σε, ὦ Λυσία, ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐν
Ἐρετρίᾳ συνεχῶς μεθύσκεσθαι.

β'. Πανλάχανος Μονογνάθο.

Ἐξώλεις ἀπόλοινο οἱ Κλεισθένεις καὶ οἱ Δράκοντες.

γ'. Φρόνη Πραξιτέλι.

... μὴ δείσης· ἐξείργασαι γὰρ πάγκαλόν τι χοῦμα,
οἷον ἤδη τίς σοι τῶν πάντων..... οὐδέεις τῶν κατὰ χειρῶν
πονηθέντων, τὴν σεαυτοῦ ἐταίραν ἰδρύσας ἐν τεμένει·
μέση γὰρ ἔσθηκα τῆς σῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἐρωτος
τοῦ σοῦ. (2) μὴ φθονήσης δὲ μοι τῆς τιμῆς· οἱ γὰρ
ἡμᾶς θεασάμενοι ἐπαινοῦσι Πραξιτέλη, καὶ ὅτι τῆς
σῆς τέχνης γέγονα, οὐκ ἀδοξοῦσί με Θεοσεπίς μέσην
κεῖσθαι θεῶν. ἐν τι τῇ διωρεῖ λέγει, ἐλθεῖν σε
πρὸς ἡμᾶς, ἵνα ἐν τῷ τεμένει μετ' ἀλλήλων κατακλι-
νῶμεν· οὐ μιανοῦμεν γὰρ τοὺς θεοὺς, οὐδ' αὐτοὶ πε-
ποιήκαμεν. ἔρρωσο.

autem, ut pedibus valebam, a fugi, et incolumis sum.
non ab Atlantidis Mææ filio in Orcum abductus, sed pe-
dibus et audacia liberum iter assecutus.

LXXIII. Comarclides Euchætæ.

Sus, quæ nuper partui vicina videbatur, peperit,
porcellorumque copiam habeo; grunniunt quidem admo-
dum iniucunde, verum esculenti sunt. Duos igitur tibi
misi. (2) Et enim omnes alere nequeo, cum hordeorum
copia valde exilis sit; est etiam rusticæ aequitatis, ut
qui abundant participes faciant amicos; et tales nos suos
alumnos optima tellus enutrivit simplices nosque invicem
amantes.

LXXIV. Phrygocæles Borborozomo.

Contumelia affici a nutriente patrono, quanquam
nefas, tolerabile tamen, ubi semel corpus iis qui vo-
lunt contumeliose tractare exhibueris propter ventrem
nefarium; a convivis autem idem pati, multo molestius,
verum ab his non solum, sed etiam ab impudentibus
servis adhuc molestius. (2) Si autem addidero ancillas
cachinnantes et illudentes et ludibrium calamitatem meam
facientes, tum sane, ut est apud Homerum, immania
perhorresco. Hoc enim quondam audivi ab Autoclythone
grammatico et teneo adhuc memoria: *Jupiter, laud
altius te deum crudelior ullus*. Perniciosa enim profecto
numina, quæ talia in nos administrant, ut ego perferam
pericula gravia et hominibus pessimis sim ludibrio.

FRAGMENTA.

I. .... Lysiaë.

Verum audio te, o Lysia, a certamine Eretrio ebrium
esse continenter.

II. Panlachanus Monogutho.

Radicitus pereant Clisthenæ atque Dracontes.

III. Phryne Praxiteli.

..... ne time: perfecisti enim opus, quale quidem
omnium operum manu factorum nemo unquam vidit,
amica tua in nemore erecta: media quippe sfo inter Vene-
rem tuam Amoremque tuum. (2) Neque invidias mihi hunc
honorem: nam qui nos intuentur, celebrant Praxitelem;
quodque tua arte exstiti, non indignam me habent The-
spienses quæ diis inserar. Unum adhuc dono deest, ut
nos convenias, quo in nemore accumbamus: non enim
deos violabimus, quos ipsi fecimus. Vale.

δ'. Λείαινα Φιλοδήμῳ.

Εἶδόν σου τὴν νόμφην μυστηρίους καλὸν περιβεβλη-
μένην θέριστρον. ἔλεῶ σε νῆ τὴν Ἀφροδίτην, τα-
λαιπῶρε, ὅα πάσχεις μετ' ἐκείνης καθεύδων τῆς χε-
λώνης. οἷον τὸ γρόμμα τῆς γυναικός, αὐτοσανδαράκη,
ἤλικους δὲ καθεῖτο τοὺς πλοκάμους ἢ νόμφη, οὐδὲν
εἰκότως ταῖς ἐπὶ τῆς κορυφῆς θριξίν· ὅσον δὲ κατε-
πέπλαστο ψιμίθιον. (2) καὶ ἡμᾶς τὰς ἐταῖρας λοι-
δοροῦσιν ὅτι καλλωπιζόμεθα. ἀλλὰ μεγάλην εἶχεν
ἄλυσιν (ἀξία γέ ἐστιν ἐν ἀλύσει διατελεῖν πλὴν οὐχί
χρυσῆ) φάσματος ἔχουσα πρόσωπον. (3) ἤλικοι δὲ
οἱ πόδες, ὡς πλατεῖς, ὡς ἄρρυθμοι. αἰαῖ γυμνῆν
περικαθεῖν ἐκείνην οἷον ἐστίν. ἐμοὶ μὲν καὶ βαρὺ τι
ἔδοκει προσπνεῖν μετὰ φρόνου καθεύδειν ἂν εἰλόμην,
Νέμεσι δέσποινα. ἐμβλέψαι τί μὴ δωρίδι βούλομαι
ἢ μετὰ τῆς ἀλύσεως καὶ τῶν περισκελιῶν συγκερ....

ε'. Αἱ ἐν Κορίνθῳ ἐταῖραι ταῖς ἐν ἄστει χαίρειν.

Οὐκ ἐπύθεσθε τὰ νεώτερα νῦν πράγματα; οὐκ
ἤκούσατε καινὸν ἐταῖρας ὄνομα; ὃ πόσον ἡμῖν ἐπιτε-
τεῖχισται γῆρυμα, λαῖς ὑπὸ Ἀπελλοῦ τοῦ ζωγράφου
θηριοτροφθεῖσα. ἄθλαι, κλείσατε τὰ ἐργαστήρια ὑμῶν,
μᾶλλον δὲ καὶ ἑαυτὰς ἀποκλείσατε. (2) μία νῦν ἐστὶν ἢ
τὴν Ἑλλάδα θλην διασποῦσα γυνή, μία. λαῖς ἐν τοῖς
θεάτροις, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς δικαστηρίοις,
ἐν τῇ βουλῇ, πανταχῆ. πάντες αὐτὴν λαλοῦσιν, νῆ τὴν
Ἀφροδίτην, καὶ οἱ κωροὶ διανενοῦσιν ἀλλήλοισ τὸ
ἐκείνης κάλλος. οὕτω γλώσσα γίνεται καὶ τοῖς λαλεῖν
μὴ δυναμένοις λαῖς. (3) εἰκότως· ἐνδεδυμένη μὲν
γὰρ εὐπροσωποτάτη ἐστίν, ἐκοῦσα δὲ ὅλην πρόσωπον
φαίνεται, οὔτε κατάξηρος οὔτε κατάσαρκος, ἀλλ' οἷα
λέγομεν ἡμεῖς ἰσχυροχάλους. (4) τρίχες ἐνουλι-
σμένοι φῦσει, ξανθίζουσαι δὲ ἀφραμάκευτα καὶ τῶν
ἀκρωμιῶν ὑπερκεχυμένοι μαλακῶς. ὀφθαλμοὶ δὲ
νῆ τὴν Ἀρτεμιν ὅλης σελήνης εὐκυκλότεροι· καὶ τὸ
εἶλαν αὐτῶν μελάντατον καὶ τὸ κύκλω λευκόν....

~. * * *

.... ἐραστοῦ χωρίον Νύμφαις θυσίαν λέγουσα ὀφεί-
λειν. εἴκοσιν ἀπέχει τῆς πόλεως στάδια· αὐτὸ δ'
ἐστὶ λειμῶν τις ἢ κῆπος· ὀλίγη δὲ παρὰ τὴν ἑπαυλιν
ἀνεῖται σπόριμος, τὰ δὲ λοιπὰ κυπαρίττια καὶ μυρ-
ρίνη, ἐρωτικοῦ, φίλη, κτημάτιον ὄντως, οὐ γεωργοῦ.
(2) εὐθὺς μὲν ἢ ἀνοδος ἡμῶν εἶχέ τινα παιδιάν· τὰ
μὲν γὰρ ἀλλήλας ἐσκώπτομεν ἢ τοὺς ἐραστάς, τὰ δ'
ὑπὸ τῶν ὑπαντώντων ἐρρινώμεθα. Νικίας δ' ὁ λά-
σταυρος οὐκ οἶδα ὅπως ἐπανιών « ποῖ » φησὶν « ἡμῖν
ἄθροαι; τίνος ἅπιτε καταπιεῖν ἀγρόν; μακάριον ἐκείνο
τὸ χωρίον ὅποι βαδίσετε, ὅσας ἔξει συκᾶς. » (3) τοῦ-
τον μὲν οὖν Πετᾶλη ἀπεσῶθησε κωμωδήσασα ἀκο-
λάτως· ἀπέπτυσε γὰρ ἡμᾶς καὶ ἀκαθάρτους εἶπων

IV. Leena Philodemo.

Vidi sponsam tuam mysteriis pulcro velamine ami-
ctam. Miseret me tui per Venerem, o miser, ob ea quæ
patiendâ tibi sunt cum ista testudine concumbenti. Mu-
lieris color qualis : tota minium est. Quantosque pro-
mittit cincinnos, nihil capillo similes. Et quanta oblevit
se cerussa. (2) Nosque meretrices irrident quod nos
exornamus. At magnam gerebat catenam (digna quippe
quæ vincita catena, non aurea sane, vitam transigat),
quamvis spectri facie prædita. (3) Quanti autem eius
pedes, quam ampli quamque informes. Væ nudam
amplexari eam quam horrendum est : mihi quidem etiam
gravem odorem videtur exhalare : cum bufone concu-
bere malim, Nemesi domina.....

V. Meretrices Corinthiæ eis quæ Athenis sunt S.

Non cognovistis rem novissimam? non audivistis novum
meretricis nomen? O quantum ad nos oppugnandas ex-
structum est negotium, Lais ab Apelle pictore tanquam fera
enutrita. Miserae, claudite lustra vestra, vel potius vos ipsas
præcludite. (2) Una nunc est mulier Græciam universam
concitans, una : Lais in tonstrinis, Lais in theatris, in con-
cionibus, in iudiciis, in senatu, usque quaque; in ore eam
habent omnes, per Venerem, adeoque muti pulchritudi-
nem eius nutu inter se significant : sic lingua fit Lais
etiam eis qui loqui nequeunt. (3) Nec mirum : vestita
enim facie est formosissima, deposita veste tota apparet
facies, neque gracilis neque obesa, verum quales nos di-
cimus graciliter succulentas. (4) Coma naturaliter cirrata
et nulla arte flavescens, superque humeros leniter de-
fluens. Oculi autem, per Dianam, plenilunio pulchrius
orbiculati, et pupulæ nigerrimo colore, quodque circa
est candidissimum.....

VI.....

..... invitaverat nos nuper in] amatoris prædium
ad sacra faciendâ, ut aiebat, Nymphis debita. Vi-
ginti abest ab urbe stadia : ipsum autem pratium
aliquod sive hortus est : paulum quippe sativi agri iuxta
villam patent, reliqua cupresseta ac myrteta sunt, puella-
rum, amica, vere, non agri cultoris prædium. (2) Ac
statim ascensus oblectationis quid habebat : modo enim
nosmet ipsas iustificabamur sive amatores, modo ab
obviam nobis factis lacesbamur. Nicias autem furcifer,
nescio unde redux, « quo » inquit « vos confertim? cu-
iusnam proficiscimini agrum exhaustura? beatum illum
prædium, quo tenditis, ob ficorum quas habebit coriam. »
(3) Hunc igitur Petale extrusit derisum petulenter, is-
que exsecratus nos et impuras appellans abiit. Nos au-

ἀπεφθάρη. ἡμεῖς δὲ πυρακάνθας ἀφαιροῦσαι καὶ κλωνία καὶ ἀνεμώνας συλλέγουσαι παρῆμεν αἰφνιδίως· ἔλαθε δ' ἡμᾶς ἡ ὁδὸς διὰ τὴν παιδιὰν ὡς οὐδ' ᾤήθημεν ταχέως ἀνυσθεῖσα. (4) μικρὸν δὲ ἄψωθεν τῶν ἐπαυλίων πέτρα τις ἦν συνηρεφῆς κατὰ κορυφὴν δάφναις καὶ πλατανίστοις· ἐκατέρωθεν δὲ μυρρίνης εἰσὶ θάμνοι, καὶ πῶς ἐξ ἐπιπλοκῆς αὐτὴν περιβεῖ κατὸ ἐν χερῶν τῇ λίθῳ προσπεφυκώς, ἀπὸ δὲ αὐτῆς ὕδωρ ἀκήρατον ἐστάλαττεν· ὑπὸ δὲ ταῖς ἐξοχαῖς τῶν πετριδίων Νύμφαι τινὲς ἴδρουνται, καὶ Πᾶν ὄϊον κατοπτεῦον τὰς Ναΐδας ὑπερέκυπτεν. (5) ἀντικρὺ βωμὸν αὐτοσχεδίως ἐνήσαμεν, εἶτα σχιζία καὶ πόπανα ἐπ' αὐτῷ θέμεναι κατηρξάμεθα λευκῆς ἀλεκτορίδος, καὶ μελίκρατον ἐπισπείσασαι καὶ λιθανωτὸν ἐπιθυμιάσασαι τῷ πυριδίῳ καὶ προσευξάμεναι πολλὰ μὲν ταῖς Νύμφαις πλείω δὲ ἢ οὐκ ἐλάττω τῇ Ἀφροδίτῃ, ἱκετεύομεν διδόναι τινα ἡμῖν ἐρωτικὴν ἄγραν. (6) τὸ λοιπὸν εὐτρεπεῖς ἐπὶ τὴν εὐωχίαν ἦμεν. « ἴωμεν » ἔφη ἡ Μέλισσα « οἴκαδὲ καὶ κατακλινῶμεν. » « ἢ μὲν οὖν πρὸς τῶν Νυμφῶν καὶ τοῦ Πανός » εἶπον ἐγὼ « τούτου ὄραξ γὰρ ὡς ἔστιν ἐρωτικός· ἡδέως ἂν ἡμᾶς ἐνταῦθα κραυπαλώσας ἴδοι. (7) ἀλλ' ὑπὸ ταῖς μυρρίναις ἦν ἰδοῦ τὸ χωρίον ὡς ἐνδροσόν ἐστιν ἐν κύκλῳ καὶ τρυφεροῖς ἄνθεσι ποικίλον. ἐπὶ ταῦταις βουλοίμην ἂν τῆς πόας κατακλιῆναι ἢ ἐπὶ τῶν ταπητίων ἐκείνων καὶ τῶν μαλθακῶν ὑποστρωμάτων, νῆ Δία· ἀλλὰ ἔχει τι πλεόν τῶν ἐν ἄστει τὰνταῦθα συμπόσια, ἔθνα ἀγροῦ ὑπαίθριοι χάριτες. » (8) « ναὶ ναὶ, λέγεις καλῶς » ἔφασαν· εὐθὺς οὖν κατακλῶμεναι αἱ μὲν σμίλακος αἱ δὲ μυρρίνης κλάδους καὶ τὰ χλανίσια ἐπιστορέσασαι αὐτοσχεδίως στιβάδα συνερράψαμεν. ἦν δὲ καὶ τοῦδαφος λωπῶ καὶ τριφύλλῳ μαλθακόν· ἐν μέσῳ κύκλῳ καὶ τινες ὕκινοι καὶ ἄνευμα διαποικίλια τῶν ὄψιν ὠραίζον· (9) ἐαρινοῖς ἐφιζήνομεναι πετάλοις ἡδὴ καὶ κωτίλον ἀγρόνας ἐπιθυρίζον, ἡρέμα δὲ οἱ σταλαγμοὶ καταλειβόμενοι ἀπὸ τῆς ὄϊον ἰδρούσης σπιλάδος τρυφερόν τινα παρεῖχον ψόφον ἐαρινῶ πρόποντα συμποσίῳ. οἶνος ἦν οὐκ ἐπιχώριος, ἀλλὰ Ἰταλός, οἴου σὺ ἔφης καδίσκους ἐξ Ἐλευσίνι ἐνωῆσθαι, σφόδρα ἡδὺς καὶ ἄφθονος· (10) ὡὰ τε τετραμήμενα ὡσπερ λίσπαι, καὶ χιμαυρίδος ἀπαλῆς τεμάχῃ καὶ ἀλεκτορίδες οἰκουροῖ· εἶτα γαλάκτινα ποικίλα, τὰ μὲν μελίπηχτα τὰ δ' ἀπὸ ταχίνου (πυτίας μοι δοκῶ καλοῦσιν αὐτὰ καὶ σκόληκας τὰ πεμμάτια), ὅσα τε ἀγροῦς ἡμῖν ἐαρινῆς ὀπώρας ἐπεδαψιλεύετο. (11) μετὰ δὲ τοῦτο συνεχῶς περιεσόβουν αἱ κύλικες· καὶ τὸ πτεῖν μέτρον ἦν τρεῖς φιλοτησίας οὐ τὸ ποσόν. ἐπειεῖκώς δὲ πῶς τὰ μὴ προσηναγκασμένα τῶν συμποσίων τῶν συνεχεῖ τὸ πλεόν ἀναλαμβάνει υποψεκάζοντα μικροῖς μὲν τισι κυβίοις ἀλλ' ἐπαλλήλοις. καὶ παρῆν Κρουμάτιον ἡ Μεγαρίς καταυλοῦσα, ἢ δὲ Σιμίχῃ πρὸς τὰ μέλη καὶ πρὸς τὴν ἁρμονίαν ἤθδεν. (12) ἔχαιρον αἱ ἐπὶ τῆς πίδακος Νύμφαι. ἡνίκα δὲ ἀναστᾶσα κατωρχήσατο καὶ τὴν ὀσφῦν ἀνεκίνησεν ἡ Πλαγγών, ὀλίγου δὲ Πᾶν

tem pyracanthas decerpentes et ranunculos anemonasque colligentes subito aduimus : præter opinionem enim celeriter inter iocandum confectum erat iter. *Stafim* igitur sacra apparare cœpimus. (4) *Haud* procul a prædiolo saxum erat cacumen habens lauris condensum atque platanis, utrinque autem myrteta sunt, ipsumque tanquam implicatione hedera circumcingit adhærens iuxta lapidi : aqua hinc destillabat limpida. Saxi sub prominentiis Nymphæ quædam collocatæ sunt, eisque Pan quasi speculabundus imminet. (5) *Exadversum* aram ex tempore exstruximus, in qua lignis et dulcibus impositis gallinam immolavimus candidam, mulsoque lacte infuso et accenso ture, multumque supplicantes Nymphis, plus etiam vel non minus certe Veneri precabamur, ut prædæ alicuius amatoriae compotes nos facerent. (6) *Interca* edendi evasimus appetentes. « *Eamus* » inquit *Melissa* « domum et accumbamus. » . « *Profecto non,* » inquam ego « *per Nymphas* huncque *Pana* : vides enim quam sit amore captus : libenter igitur hic nos crapulæ plenas viderit : (7) *verum* sub myrtis vide quam roscidus circum circa sit locus tenerisque floribus varius : hoc in cespite malim quam in tapetibus illis et mollibus stragulis accumbere per *Iovem* : immo præstant urbanis rustica convivia, ubi liberum sub divo exsultat gaudium. » « (8) *Næ,* recte dicis » conclamarunt reliquæ. *Stafim* igitur aliæ taxi, myrti aliæ ramos comportantes superimpositis vestibibus lectulum ex tempore contexuimus. *Erat* etiam solum loto trifolioque molle : in medio hyacinthi quidam et versicolore flores circum adspectum decorabant : (9) *vernīs* insidentes frondibus lusciniæ garrulæ suaviter fritinniebant : leniter guttæ a saxo tanquam sudor destillantes placidum edebant murmur verno convivio congruens. *Vinum* erat non indigena, sed *Italum*, cuiusmodi aiebæ sex urceos Eleusine te emisse, dulce admodum atque largum, (10) *ovaque* ad instar tesserarum dissecta et caprinæ frusta teneræ et gallinæ domesticæ, deinde lactinia varia, alia melle mixta, alia ex oleo fricta, — *pyriatas* appellant, nisi fallor — et spiræ et placentæ, quosque ager pro verno tempore nobis largiebatur fructus. (11) *Exinde* continuo circumferebantur pocula. *Bibendi* quidem præter tria pocula modus præscriptus erat nullus : plerumque autem convivia lege nulla astricta continua potatione maiorem compensant poculorum numerum. *Irrorabat* nos, qui a potione erat, minoribus quidem, at continuis poculis. *Simul* aderat *Crumatium*, *Megarica* tibicina, ad eiusque modos amatoria carmina canebat *Simmiche*. (12) *Gaudebant* Nymphæ fontis accolæ : quum autem exsurrexit coxam-

ἔδθησεν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐπὶ τὴν πυλῆν αὐτῆς ἐξάλλεσθαι. αὐτίκα δὲ ἡμᾶς ἐδόνησεν ἡ μουσικὴ καὶ ὑποθεβρεγμένον εἶχομεν τὸν νοῦν. (13) οἶσθα ὃ τι λέγω. τὰς τῶν ἐραστῶν χεῖρας ἐμαλάττομεν, τοὺς δακτύλους ἐκ τῶν ἀρμῶν ἠρέμα πως χαλῶσαι, καὶ οὐκ ἀπροσδιονύσας ἐπαίξομεν· καὶ τις ἐφίλησεν ὑπὲρ ἰάσασα καὶ μασταριῶν ἐφῆκεν ἄψασθαι, καὶ ὅλον ἀποστραφεῖσα ἀτεχνῶς τοῖς βουθῶσι τὸ κατόπιν τῆς ὀσφύος προσαπέθλιθε. (14) διανίστατο δὲ ἡδὴ ἡμῶν μὲν τῶν γυναικῶν τὰ πάθη, τῶν ἀνδρῶν δὲ ἐκεῖνα. ὑπεκδύμεναι δ' οὐδ' μικρὸν ἀπῶθεν συνηρεφῆ τινὰ λόγῃν ἠύρομεν, ἀρχοῦντα τῇ τότε κραυγῇ θάλαμον. ἐναυθα διανεπαυόμεθα τοῦ πότου καὶ τοῖς γιτωνίσκοις ἀπιθάνως εἰσπαίνομεν. (15) κἀπειτα ἡ μὲν κλωνία μυρρίνην συνᾶδει ὡσπερ στέφανον ἑαυτῇ πλέκουσα καὶ « εἰ πρέπει μοι, φίλη, σκέψαι, » ἡ δ' Ἴων ἔγουσα κάλυκας ἐπήνει « ὡς χρυστὸν ἀποπνεῖ » λέγουσα, ἡ δὲ μῆλα ἄωρα « ἰδοὺ ταυτὶ » ἐκ τοῦ κόλπου προφέρουσα ἐπεδείκνυτο, ἡ δὲ ἐμινύριζεν, ἡ δὲ φύλλα ἀπὸ τῶν κλωνίων ἀραιροῦσα διέτρωγε· καὶ τὸ δὴ γελοιότατον, πᾶσαι ἐπὶ ταῦτόν ἀνιστάμεναι ἀλλήλας λαυθάνειν ἐβουλόμεθα· θαιτέρα δὲ οἱ ἀνθρώποι ὑπὸ τὴν λόγῃν παρήγγοντο. (16) οὕτως μικρὰ παρεμπορευσαμένης τῆς ἀφροδίτης πάλιν συνειστέχει πότος· καὶ οὐκέθ' ἡμῖν ἐδόκουν προσβλέπειν ὡς πρότερον αἱ Νύμφαι, ἀλλ' ὁ Πᾶν καὶ Πριάπος ἦδη. ἐμπαγεῖν δ' ἦν πάλιν ὀρνίθια ταυτὶ τὰ τοῖς δικτύοις ἀλισκόμενα καὶ πέρδικες, καὶ ἐκ τρυγῶς ἡδίστοι βότρυες, καὶ λαγωδίων νῶτα. εἶτα κόγχοι καὶ κήρυκες ἦσαν ἐξ ἄσπεος κομισθέντες, καὶ ἐπιγύροιο κορλίαι καὶ μύκητες οἱ ἀπὸ τῶν κομάρων, καὶ σισάρων εὐκάρδοι ῥίξαι ὅσας δεδευμέναι καὶ μέλιτι. (17) εἶτι μέντοι ὁ μάλιστα ἠδέως ἐπάγομεν, θριδακίαι καὶ σελίνα· ἡλίαι δοκεῖς θριδακίαι; πλησίον δὲ ἦν ὁ κήπος. ἐκάστη « ταύτην ἔλκυσον » « μὰ Δία ἀλλὰ μοι ταύτην » « μὴ μὲν οὖν ἀλλὰ ἐκεῖνην » ἐλέξαμεν ταῖς θεραπεινίσιν· ἦσαν δὲ αἱ μὲν εὐφύλλοι καὶ μακραί, αἱ δὲ οὐλῆαι καὶ βοστρύχοις ἐμπερεῖς, ἀλλὰ βραχεῖαι, ὑπόξανθος δὲ τις τοῖς φύλλοις αὐτῶν ἐνεκέρωστο αὐγῇ τὴν Ἀφροδίτην λέγουσι ταύτας φιλεῖν. (18) ἐρείσασαι δ' οὖν καὶ ἀναξανθεῖσαι τοὺς στομάχους ἐκραυπαλῶμεν μάλᾳ νεανικῶς μέχρι τοῦ μηδὲ λαυθάνειν ἀλλήλας θέλειν, μηδὲ αἰδομένως τῆς ἀφροδίτης παρακλίπτειν· οὕτως ἡμᾶς ἐξεβάχχυσαν αἱ προπόσεις. μισῶ τὸν ἐκ γειτόνων ἀλεκτρούνα· κοκκύσας ἀφείλετο τὴν παροιάν. (19) εἶδει ἀπολαῦσαι σε τῆς γούν ἀκοῆς τοῦ συμποσίου (τρυπερὸν γὰρ ἦν καὶ πρέπον ἐρωτικῆ ἡμιλίᾳ) εἰ καὶ μὴ τῆς παροιίας ἐδυνήθης· ἐβουλόμην οὖν ἀκρεβῶς ἕκαστα ἐπιστεῖλαι καὶ προυτράπην ... σὺ δὲ εἰ μὲν οὕτως ἔσχηκας μαλακῶς, ὅπως ἀμεινον ἐξεις σκόπει· εἰ δὲ τὸν ἐραστὴν προσδοκῶσα ἤζειν οἰκουρεῖς, οὐκ ἀλόγως οἰκουρεῖς, ἔρωσο.

que movere cœpit Plango, haud multum abfuit quin e saxo Pan eius insultaret natibus. Mox vehementer nos concitavit musica, mentemque mero irriguam habebamus : nosti quid dicam. (13) Amatorum manus demulcebamus digitorum articulis leniter inflexis et inter potum ludebamus, quin resupinata aliqua amatorem basiavit, mammasque permisit contrectare et quasi aversata aperte impexit inguini coxendicem. (14) Iamque assurgebant nobis mulieribus cupidines, viris autem illa quæ habent : furtim digressæ igitur haud procul densum frutetum invenimus, idoneum crapulæ illius cubiculum. Hic a computatione respiravimus et ... (15) Mox alia myrti surculis in coronam sibi nexis « vide, amica, » inquit « an satis me deceat, » alia viclarum calices secum afferens « quam bene olenit », alia poma cruda « en hæcæ » e sinu deprompta offerens, lallabat alia, alia surculorum folia decerpta corrodebat, quodque videndum erat maxime, omnes nos idem agere inter nos dissimulabamus invicem. Ab altera autem parte viri frutetum intrabant. (16) Postquam igitur quasi obiter amatorie lusimus, iterum compositio instructa est, neque amplius videbantur sic ut antea nos contueri Nymphæ, verum Pan atque Priapus. Rursus apponebantur aviculæ istæ captæ retibus et perdicee et musto conditæ uvæ dulcissimæ et lepusculorum dorsa, deinde conchæ et murices ex urbe allati et cochleæ indigenæ et fungi arbutei et siseris radices stomacho utiles aceto atque melle dilutæ, prætereaque quibus libentissime vesebamur lactucæ atque apium. Et lactucas quidem quantas quæso censes? hortus erat in propinquo. Singulæ igitur « hanc evelle, » « minime, sed hanc mihi, » « neutiquam, verum illam » ancillis imperavimus : erant autem foliosæ aliæ atque grandes, aliæ minutæ quidem, sed crispæ ad instar cincinnorum, subluteo quodam nitore tinctis foliis, quales Venerem aiunt adamasse. (18) Itaque postquam cibo nos ingurgitavimus et stomachum refecimus, dimentabamus vino usque eo dum et fallendi nos invicem studium et furtivi amoris verecundiam abiecimus : adeo nos inflammantur crebræ propinationes. Odi vicini gallum, qui cantu suo finem fecit crapulæ. (19) Cui quum tu interesse non potueris, certe par erat ut auditu hanc computationem perciperes : luxuriosa enim fuit dignaque amatoria consuetudine. Volebam igitur accurate singula perscribere, idque feci animo libenti. Tu vero si re vera ægrotasti, cura ut valears : sin autem amatoris adventum exspectans domum servas, facis prudenter. Vale.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ALEXANDRI EPISTOLÆ.

α'. Ἀλέξανδρος Ἀριστοτέλει εὖ πράττειν. Οὐκ ἔρωθ' ἐποίησας ἐκδοῦς τοὺς ἀχροαματικούς τῶν λόγων. τίτι γὰρ ἔτι διοίσωμεν ἡμεῖς τῶν ἄλλων, εἰ, καθ' ὅς ἐπαιδεύθημεν λόγους, οὗτοι πάντων ἔσονται κοινοί; ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπεριρίαις ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρω. Ἐρρωσο.

β'. Δαρείω. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημέοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθείς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμηνος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περσινθίους ἐβροθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἡδίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναιμι ἐπεμψεν Ὁχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλεύσαντων, ὡς ὑμεῖς συντάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἄπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἀρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγῶου καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικούντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεα πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολέμῳσι, καὶ γρήματα ἀποστέλλοντός πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαιμονίους δὲ λαθόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἑλλησι κατασκευάσα διαλύειν ἐπιχειροῦντων ἐστράτευσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς ἔγθρας. ἐπειδὴ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σὲ καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύναιμι, καὶ τὴν χώραν ἔχω τῶν θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξάμενων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοῖ εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐκόντες ζυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε πρὸς ἐμέ. εἰ δὲ φοβῆ μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθὼν δὲ πρὸς με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι ἐθέλεις αἰτεῖσαι καὶ λάμβαναι. ὅ τι γὰρ ἂν πείθῃς ἐπὶ ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ θταν πέμπης, παρ' ἐμὲ ὡς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ & βούλει ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράξαι εἰ του δέη· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικούντος. εἰ δὲ ἀντιέλεγαι περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγῶ-

I. Alexander Aristoteli salutem. Non recte fecisti, quod acroamaticos tuos libros edidisti. Nam qua alia re præstare ceteris poterimus, si ea, quæ ex te accepimus, omnium prorsus fient communia? quippe ego doctrina anteaire malim quam copiis atque opulentis. Vale.

II. Dario. Majores vestri Macedoniam reliquamque Græciam ingressi damnis nos affecerunt, quum ipsi nulla prius a nobis accepissent. Ego vero Græcorum imperator factus Persarum iniuriam vindicandi cupidus in Asiam traieci vobis primis iacessentibus. Etenim Perinthiis opem tulisti, qui patrem meum iniuria affecerant, inque Thraciam, quæ nostræ ditiosis est, exercitum misit Ochus. Patre autem meo per insidiatores quos ipsi subornastis occiso, quemadmodum vos litteris quoquoversum missis gloriati estis, quum tu Arsen cum Bagoa interfici curasses, regnumque iniuste et contra Persarum leges atque instituta occupasses, summa Persis injuria illata, litteras etiam parum amicas ad Græcos misisses, quibus eos ad bellum adversus me gerendum excitares, quinque pecunias ad Lacedæmonios aliosque Græcorum nonnullos miseris, quas quum reliquæ omnes Græciæ civitates repudiassent, soli Lacedæmonii acceperunt, quum denique legati a te missi amicos meos corruperint. et pacem cum Græcis constitutam dissolvere studuerint, bellum tibi intuli, quippe qui inimicitiarum auctor fueris. Quum autem primo duces tuos et satrapas, nunc vero te tuumque exercitum prælio vicerim, etiam regnum tuum deorum benignitate in mea potestate teneo. Quotquot tuarum partium milites ex prælio servati ad me confugerunt, horum curam gero, neque invitati apud me sunt, sed sua sponte mecum militant. Ad me igitur utpote totius Asiæ dominum veni. At si metuis ne, ubi veneris, aliquid tibi abs me acerbi accidat, mitte amicorum tuorum aliquot, qui fidem accipiant. Quum autem ad me veneris, matrem et uxorem ac liberos et si quid præterea voles posse atque accipe. Quicquid enim a me petieris impetrabis. Ceterum quando ad me scribes, ut ad Asiæ regem scribe, neque tanquam ad parem litteras da, sed velut omnium tuarum rerum domino significa, si qua re indiges: sin minus, ego de te tanquam iniuriam inferente decernam. Si vero de regno mecum contendis aliu-

νισαι περί αὐτῆς καὶ μὴ φεύγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σέ πορεύσομαι ὅτ' ἂν ᾗς.

γ'. Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τοῖς ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων φυγάσι. Τοῦ μὲν φεύγειν ὑμᾶς οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι γεγόναμεν, τοῦ δὲ κατελθεῖν εἰς τὰς ἰδίᾳς πατρίδας ἡμεῖς ἐσόμεθα, πλὴν τῶν ἐλαγῶν. γεγράφαμεν δὲ Ἀντιπάρῳ περὶ τούτων, ὅπως τὰς μὴ βουλομένας τῶν πόλεων κατάργειν ἀναγκάσει.

pro eo prælium committas, neque fugias : ego enim te ubicunque fueris adoriar.

III. Rex Alexander Græcarum civitatum exulibus. Exilii vestri non nos auctores sumus, verum in suam cuique patriam reditus nos erimus, exceptis eis, qui parricidio se obstrinxerant. Scripsimus hac de re Antipatro, ut quæ nolint civitates exules revocare cogat.

ΑΜΑΣΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

AMASIS EPISTOLÆ.

α'. Ἀμασις Πολυκράτει ὧδε λέγει. Ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξείνον εὖ πρήσσοντα, ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλα εὐτυχία οὐκ ἀρέσκουσι ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον ὡς ἔστι φθονερόν· καὶ κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν ἂν κήδωμαι τὸ μὲν τι εὐτυχεῖν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταεῖν, καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσων, ἢ εὐτυχεῖν τὰ πάντα. οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχεῖν τὰ πάντα. σὺ ὦν νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιαύδε· φροντίσας τὸ ἂν εὐρῆς ἐόν τοι πλείστου ἄξιον, καὶ ἐπ' ἧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω ἔκως μηκέτι ἤξει ἐς ἀνθρώπους. ἦν τε μὴ ἐναλλάξ ἦδη τῶπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι τῆσι πάθῃσι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο.

β'. Βασιλεὺς Αἰγυπτίων Ἀμασις λέγει Βιάντι σφρωτάτῳ Ἑλλήνων. Βασιλεὺς Αἰθιοπῶν ἔχει πρὸς ἐμὲ σοφίας ἀμιλλαν, ἠττώμενος δὲ τοῖς ἄλλοις ἐπὶ πᾶσι συντέθεικεν ἄτοπον ἐπίταγμα καὶ δεινόν, ἐκπιεῖν με κελεύων τὴν θάλασσαν. ἔστι δὲ λύσαντι μὲν ἔχειν κώμας τε πολλὰς καὶ πόλεις τῶν ἐκείνου, μὴ λύσαντι δὲ ἄστεων τῶν περὶ Ἐλεφαντίνην ἀποστήναι. Σκεψάμενος οὖν εὐθὺς ἀπόπεμπε Νειλόξενον. Ἄ δὲ δεῖ φίλοις σοὶς ἢ πολίταις γενέσθαι παρ' ἡμῶν, οὐ τὰ μὰ κωλύσει.

I. Amasis Polycrati hæc dicit. Iucundum utique est intelligere, virum amicum et hospitem bene agere, mihi vero non placent tuæ res nimium secundæ, ut qui norim divinum numen esse invidum : ac fere cupio, ut et ego et qui mihi curæ sunt partim quidem prospero utamur rerum successu, partim vero etiam nonnihil offendamus, atque sic potius vitam transigamus, variante fortuna, quam in omni re simus felices. Neminem enim fando audivi quin, postquam feliciter omnia successere, postremo pessimum funditus exitum habuerit. Tu igitur nunc me auctore adversus felicitatem tuam fac hoc : circumspice, quid habeas pretiosissimum, quoque amisso summa animi ægritudine te affectum iri censeas, atque ita illud abice, ut inter homines non amplius compareat. Quod si posthac tibi res secundæ iam non per vices cum ipsis calamitatibus eventuræ sunt, fac ut quam proposui adhibeas medicinam.

II. Ægyptiorum rex Amasis Bianti sapientissimo Græcorum dicit hæc. Certamen mecum Æthiopum rex sapientiæ instituit, victusque ceteris in rebus absurdum postremo a me et immane quid postulat, mare me iubens ebibere, idque ea conditione, ut, si præstem, multi eius pagi nullæque urbes meæ fiant ditiosis, sin vero minus, oppida quæ circa Elephantinam sunt amittam. Tu quo pacto id fieri possit remisso statim Niloxeno doce. Si quid autem a me amici sive civis tui desiderabunt, ego non obstabo.

ΑΜΕΛΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

AMELII EPISTOLA.

Ἀμελιος Βασιλεὺς εὐ πράττειν

Ἄυτῶν μὲν ἕνεκα τῶν πανευρέμων ἀνδρῶν, οὓς διαθεβρυληκέναι σεαυτὸν φής, τὰ τοῦ ἐταίρου ἡμῶν δόγματα εἰς τὸν Ἀπαμεία Νουμήνιον ἀναγόντων, οὐκ ἂν προηγάμην φωνήν, σαφῶς ἐπίστασο. ὀήλον γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρ' αὐτοῖς ἀγαλλομένης προελήλυθεν εὐστομίας τε καὶ εὐγλωττίας, νῦν μὲν ὅτι πλατῦς φλῆναφος, αὐθις δὲ ὅτι υποβολιαίος, ἐκ τρίτων δὲ ὅτι καὶ τὰ φηυλότατα τῶν ὄντων ὑποβαλλόμενος τῷ διασιλλαίνειν αὐτὸν δηλαδὴ κατ' αὐτοῦ λεγόντων. σοῦ δὲ τῇ προσφάσει ταύτῃ οἰομένου δεῖν ἀποχρησθαι πρὸς τὸ καὶ τὰ ἡμῖν ἀρέσκοντα ἔχειν προχειρότερα εἰς ἀνάμνησιν καὶ τὸ ἐπ' ὀνόματι ἐταίρου ἀνδρὸς οἴου τοῦ Πλωτίνου μεγάλου εἰ καὶ πάλα διαβεβοημένα ὀλοσχερέστερον γινῶναι ὑπήκουσα καὶ νῦν ἤκω ἀποτιδοῦς σοὶ τὰ ἐπηγγελέμενα ἐν τρισὶν ἡμέραις, ὡς καὶ αὐτὸς οἶσθα, πεπονημένα. χρὴ δὲ αὐτὰ ὡς ἂν μὴ ἐκ τῆς τῶν συνταγμάτων ἐκείνων παραθέσεως οὐτ' οὖν συντεταγμένα οὐτ' ἐξείλεγμένα, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἐντεύξεως ἀναπεπολημένα καὶ ὡς πρῶτα προύπεσον ἕκαστα οὕτω ταχθέντα ἐνταῦθα νῦν συγγνώμης δικαίας παρὰ σοῦ τυχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ βουλήματος τοῦ ὑπὸ τὴν πρὸς ἡμῶν ὀμολογίαν ὑπαγομένου πρὸς τινων ἀνδρῶν οὐ μάλ' ἀπροχείρου ἔλειν ὑπάρχοντος διὰ τὴν ἄλλοτε ἄλλως περὶ τῶν αὐτῶν ὡς ἂν δόξαιε φορὰν. ὅτι δέ, εἴ τι τῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἐστίας παραχαράττειτο, διορθώσῃ εὐμενῶς, εὐ οἶδα. ἠνάγκασμαι δ', ὡς εἴκειν, ὡς ποῦ φησιν ἡ τραγωδία, ὧν φιλοπράγμων τῇ ἀπὸ τῶν τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν δογμάτων διαστάσει εὐθύνην τε καὶ ἀποποιεῖσθαι τοιοῦτον ἄρα ἦν τό σοι χαρίζεσθαι ἐξ ἅπαντος βούλεσθαι. ἔρρωσο.

Amelius Regi salutem.

Certo scito me nunquam vocem fuisse emissurum in-dictorum virorum causa, qui, ut iam divulgatum tibi que notum esse ais, amici nostri dogmata in Apameum Numenium referunt. Constat enim id ex dicendi loquendique propria apud ipsos et qua gloriantur modestia proficisci. Nunc quidem meras nugas, nunc vero supposititium vocitant; rursus quasi vilissima quaedam supponat accusant, et mendaci duntaxat dicacitate in eum perperam invehuntur. Quum vero tu occasione hac utendum censeas, cum videlicet ut, quæ nobis videntur, ad reminiscendum promptiora reddamus, tum etiam ut in amici gloriam, præsertim qualis est magnus admirandusque Plotinus, quamvis olim decantata mysteria plenius cognoscantur, morem tibi gerendum existimavi, iamque tibi reddo promissa, triduo quod scis a nobis elaborata. Decet vero scriptis te nostris ignoscere, utpote quæ non sint compositionum illarum comparatione vel composita vel electa, sed ex veteri congressu repetita: et ut quæque prima succurrebant, sic in præsentia disposita sunt. Eoque magis danda mihi venia est, quod viri illius consilium qui a nonnullis in iudicii nostri consensionem est adducens, haud facile deprehendi potest; propterea quod alias aliter de rebus eisdem, utcumque placuerit, verba faciat. Ego autem certo scio, te benigne prorsus emendaturum, si quid præter familiarem Plotini nostri characterem licet a nobis fuerit obsignatum. Iam vero compulsus videor, ut est in tragædiis, tanquam negotiosus homo, adeoque ab ipsa nostri ducis doctrina distantior, emendatoris subire iudicium atque retractare. Tantum videlicet apud me potuit ardens tibi gratificandi voluntas. Vale.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΔΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ANACHARSIDIS EPISTOLÆ.

α'. Ἀθηναίους.

Γελάτε ἐμὴν φωνήν, διότι οὐ τρανώς ἑλληνικὰ γράμματα λέγει. Ἀνάχαρσις παρ' Ἀθηναίους σολοικίζει, Ἀθηναῖοι δὲ παρὰ Σκύθαις. οὐ φωναῖς διήνεγκαν ἄνθρωποι ἄνθρώπων εἰς τὸ εἶναι ἀξιόλογοι, ἀλλὰ γνώμαις, ὡσπερ καὶ Ἑλλήνες Ἑλλήνων. Σπαρτιᾶται οὐ τρανοὶ ἀττικίζουσιν, ἀλλ' ἔργοις λαμπροὶ καὶ εὐδόκιμοι. οὐ ψέγουσι Σκύθαι λόγον, ὅς ἐμφανίζει τὰ δέοντα, οὐδ' ἐπαινῶσιν ὅς ἂν μὴ ἐψίχηται τοῦ δέοντος. πολλὰ καὶ ὑμεῖς οἰκονομεῖτε οὐ προσέροντες φωνῇ ἄρθρα οὐκ ἐχούση. εἰσάγεσθε ἱατροὺς Λίγυπτιοὺς, κυβερνήταις χρῆσθε Φοινίξιν, ὠνεῖσθε ἐν ἀγορᾷ οὐ διδόντες πλεῖον τῆς ἀξίας τοῖς ἑλληνιστῇ λαλοῦσιν, οὐδὲ ὀκνηρῶς λαμβάνετε παρὰ βαρβάρων, ἐὰν πρὸς τρόπου πωλῶσι. βασιλεῖς Περσῶν κἀκείνων φίλοι μεγαλοφρονῶντες ὅταν βούλωνται πρὸς Ἑλλήνων πρεσβευτὰς ἑλληνικῇ φωνῇ ψέγγεσθαι, ἀναγκάζονται σολοικίζειν, ὧν ὑμεῖς οὐτε βουλὰς οὐτε ἔργα καταμέμψεσθε. λόγος δὲ κακὸς οὐ γίνεται, ὅταν βουλαὶ ἀγαθὴ ᾧσι, καὶ ἔργα κατὰ λόγους παρακολουθῇ. Σκύθαι δὲ κρίνουσι λόγον φαῦλον, ὅταν διαλογισμοὶ φαῦλοι γίνωνται. πολλῶν καθυστερήσατε, ἂν δυσχεραίνητε φωναῖς βαρβάρους, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἀποδεχόμενοι τὰ λεγόμενα· πολλοὺς γὰρ ποιήσατε ὀκνηροὺς εἰσηγεῖσθαι ὑμῖν τὰ συμφέροντα. διὰ τί βαρβαρικὰ τιμᾶτε ὑφάσματα, φωνὴν δὲ βάρβαρον οὐ δοκιμάζετε; ἀλούντων καὶ ἄδόντων φωνὰς ζητεῖτε ἑμμελεῖς, καὶ ποιητῶν ἑμμετρα ποιούντων ἐπιλαμβάνεσθε, εἰ μὴ ἀναπληροῦσι γράμμασιν ἑλληνικοῖς τὰ μέτρα· λεγόντων δὲ θεωρεῖτε αὐτὰ τὰ λεγόμενα· τὸ γὰρ τέλος τούτων εἰς ὄνησιν. καὶ βαρβάρους πευθόμενοι οὐκ ἐπιτρέψετε γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ προσέρουσιν ὑμῖν, ἐὰν σολοικίζητε· κρεῖσσον γὰρ σολοικίζουσιν πευθαρχούντας σώζεσθαι, ἢ τρανώς ἀττικίζουσιν ἐπακολουθοῦντας μεγάλα βλάπτεσθαι. ἀπαιδεύτων ταῦτ' ἔστι καὶ ἀπειροκάλων, ἄνδρες Ἀθηναῖοι· σῶφρων γὰρ οὐδεὶς ἂν διανοηθεῖ ταῦτα.

β'. Σόλωνι.

Ἑλλήνες σοφοὶ ἄνδρες, οὐδὲν γε σῶφροτεροι βαρβάρων· τὸ γὰρ ἐπίστασθαι καλὸν εἰδέναι οὐκ ἀείλοντο θεοὶ βαρβάρων. πείραν δ' ἔξεστι λαμβάνειν ἐξετάζοντας εἰ κατὰ φρονούμεν, καὶ βασιανίζειν εἰ συμφρονούμεν· λόγοις πρὸς ἔργα εἰ ὅμοιοι ἔσμεν τοῖς ἀγαθῶς ζῶσι. στολή δὲ καὶ κόσμος σώματος

I. Atheniensibus.

Ridētis meam vocem, quod non distincte græcas profert litteras. Anacharsis male loquitur apud Athenienses, Athenienses vero apud Scythas. Non vocibus præstant homines hominibus ad promerendam laudem, verum sententiis, ut et Græci Græcis. Spartani non distincte loquuntur attice, sed rebus gestis clari sunt et probati. Non vituperant Scythæ sermonem, qui quid faciendum sit clarum facit, neque laudant, si quis id quod res est non attingat. Multa vos quoque transigitis nil curantes vocem, quæ non distincte verba pronuntiet; admittitis medicos Ægyptios, gubernatoribus utimini Phoeniciis, emitis in foro, neque maius pretium græce loquentibus numeratis, neque dubitanter capitis a barbaris, si iusto pretio vendant. Reges Persarum eorumque amici quantumvis superbiant, tamen si cum Græcorum legatis græce loqui volunt, male loqui coguntur, quorum vos neque consilia neque res gestas reprehenditis. Sermo autem non fit malus, ubi bona sunt consilia, et recte facta sermones sequuntur. Scythæ vero pravum sermonem iudicant, si pravæ sint cogitationes. Multa vos effugient, si barbaram vocem moleste feratis et ideo dicta non probetis: multos enim reddetis ad prospiciendum vestris commodis signiores. Cur barbarica texta in pretio habetis, vocem autem barbarorum non probatis? tibicinum et cantorum voces requirite concinuas et poetas carmina facientes, si græcis litteris metra non repleant, reprehendite, loquentium vero ipsa spectate dicta: finis enim horum ad utilitatem pertinet. Et barbaris obedientes non committetis vos mulieribus et liberis, et vobis attendunt, si male loquamini: melius est enim, male loquentibus obedientes salvos evadere quam exquisitè attice loquentibus obedientes magnum facere detrimentum. Imperitorum hoc est et inertium, viri Athenienses: sanæ enim mentis nemo hoc in animum induxerit.

II. Soloni.

Græci sapientes viri, nil tamen sapientiores barbaris: non enim hoc dii barbaris, ut rectum cognoscere scirent, ademere. Licet enim examine instituendo, an recte sapiamus, periculum facere, et an concinamus explorare: nam tam verbis quam factis semper honeste viventibus sumus similes. Vestitus autem et ornatus corporis ne impediant

μη γενέσθωσαν ἐμπόδιον ὀρθῆς κρίσεως· ἄλλοι γὰρ ἄλλως κατὰ νόμους πατέρων κεκοσμηῆσαι τὰ σώματα· σημεῖα δὲ ἀσυνεσίας τὰ αὐτὰ βαρβάρους καὶ Ἑλλήσιν, ὁμοίους δὲ συνέσεως. σὺ δὲ διότι Ἀνάχρασις ἐλθὼν ἐπὶ σὰς θύρας ἐβούλετό σοι ξένος γενέσθαι, ἀπηξιώσας· καὶ ἀπεκρίνω, ἐν οἰκείᾳ γῶρᾳ μὴ δεῖν ξενίαν συνάπτειν. εἰ δὲ τίς σοι κύνᾳ Σπαρτιάτην ἐδώρειτο, οὐκ ἂν προσέτασες ἐκείνῳ ἀνδρὶ κύνᾳ τοῦτον εἰς Σπάρτην ἀγαγόντα δοῦναί σοι. πότε δὲ καὶ ἐσόμεθα ἕτεροι ἑτέροις ξένοι, ἐπειδὴν ἕκαστος τοῦτον τὸν λόγον λέγῃ; ἔμοι μὲν οὐ καλῶς ἔχειν ταῦτα δοκεῖ, Σόλων, Ἀθηναῖτε σοφέ, καὶ με κελεύει θυμὸς πορεύεσθαι πάλιν ἐπὶ σὰς θύρας, οὐκ ἀξιώσονται ἂ καὶ πρότερον, ἀλλὰ πεισόμενον πῶς ἔχει· ἄπερ ἀπεφρήνω ὑπὲρ ξενίας.

γ'. Ἰππάρχω.

Οἶνος πολλὸς ἄκρατος ἀλλότριος τοῦ καλῶς τίθεσθαι τὰ καθήκοντα· συγγεῖ γὰρ φρένας, ἐν αἷς ἴδρυται ἀνθρώποις τὸ λογίζεσθαι, τὸν δὲ ὀρεγόμενον μεγάλων οὐκ εὐχερὲς καλῶς πρᾶξαι ἂ ἐπιβάλλεται, ἐὰν μὴ νήφοντα βίον καὶ μεριμνητικὸν ἐνστήσῃται. ἀφείς οὖν κύβους καὶ μέθην τρέπου πρὸς τὰ δι' ὧν ἄρξεις, κατὰ τρόπον εὐεργεσίας πατρὸς σεαυτοῦ φίλους καὶ προσαιτίας εὖ ποιῶν· εἰ δὲ μή, πρὸς τῷ αἰσχροῦ εἶναι κινδυνεύσεις ἰδίῳ σώματι. τότε δὲ μνησθήσονται σου φίλοι ἀνδρὸς Σκυθῶν Ἀναχάρσιδος.

δ'. Μηδόκω.

Φθόνος καὶ πτόησις μεγάλα τεκμήρια φαύλης ψυχῆς· φθόνῳ μὲν γὰρ ἔπαται λύπη εὐπραγίας φίλων καὶ πολιτῶν, πτοήσῃ δὲ ἐλπιδες κενῶν λόγων. Σκυθῶν οὐκ ἀποδέχονται τοιοῦτους ἀνδρας, ἀλλὰ χαίρουσι τε τοῖς εὖ πράττουσι, καὶ ζητοῦσιν ὧν εὐλογον αὐτοὺς τυχεῖν· μῖσος δὲ καὶ φθόνον καὶ πᾶν δύσκολον πάθος ὡς πολέμια ἐκδιώκοντες παντὶ σθένει διατελοῦσιν.

ε'. Ἄνωνι.

Ἐμοὶ μὲν περίβλημα γλαῖνα σκυθική, ὑπόδημα δέρμα ποδῶν, κοίτη δὲ πᾶσα γῆ, δεῖπνον καὶ ἄριστον γάλα καὶ τυρὸς καὶ κρέας ὀπτόν, πιεῖν ὕδωρ. ὡς οὖν ἄγοντός μου σχολῆν ὧν οἱ πλείστοι ἔνεκεν ἀσχολοῦνται, παραχενού πρός με, εἴ τινά μου χρεῖαν ἔχεις. δῶρα δ' οἷς ἐντροφεῖτε ἀντιδωροῦμαί σοι, ὑμεῖς δ' ὅσφι Καρχηδονίῳν εἰς χάριν σὴν ἀνέθεσθε θεοῖς.

ς'. Υἱῷ βασιλέως.

Σοὶ μὲν αὐλοὶ καὶ βαλάντια, ἐμοὶ δὲ βέλη καὶ τόξα. διὸ εικότως σὺ μὲν δούλος, ἐγὼ δὲ ἐλευθερός· καὶ σοὶ μὲν πολλοὶ πολέμιοι, ἐμοὶ δὲ οὐδεῖς. εἰ δὲ θέλεις βίψας τὸ ἀργύριον φέρειν τόξα καὶ φαρέτραν καὶ πολιτεύεσθαι μετὰ Σκυθῶν, ὑπάρξει καὶ σοὶ τὰ αὐτά.

rectum indicium : namque aliter alii paterno more ornare solent corpora : stupiditatis autem signa eadem barbaris atque Græcis, itemque prudentiæ. Tu vero quum Anacharsis hospitii tecum faciendi causa ad ianuam tuam veniret, recusabas et respondebas, in patria terra non esse hospitium iugendum. Si quis autem canem Laconicum dono tibi daret, non mandares sane illi homini, ut eum Spartam ductum tibi daret. Ubinam vero amicitiam inter nos iungemus, si hoc modo quisque loqueretur? mihi quidem, o Solon, sapiens Atheniensis, parum recte videtur hoc habere, iubetque me animus iterum ad tuam ianuam accedere, non ut quæ et ante rogem, sed ut, quomodo quæ de hospitio respondisti sese habeant, queram.

III. Hipparcho.

Multum merum alienum est a recte capiendis consiliis; turbat enim mentem, in qua sita est hominum ratio; qui vero magna appetit, hunc non facile est recte perficere quæ animo concepit, nisi sobriam vitam instituat atque curis pleuam. Missis itaque talis atque crapula ad ea, quibus regnabis, te converte, patrisque in bene merendo exemplum sequutus amicos tuos atque supplices affice beneficiis : sin minus, præterquam quod improbus es, et corpore tuo periclitabere; tum vero amici tui Scythæ Anacharidis recordabuntur.

IV. Medoco.

Invidia atque perturbatio pravi animi documenta sunt : invidiam enim sequitur dolor ex amicorum atque civium felicitate natus, perturbationem spes inaniū verborum. Scythiis non probantur tales homines; sed gaudent aliorum prospera fortuna, eaque appetunt, quæ ipsos consequi consentaneum est, odium vero et invidiam et molestum quemvis animi motum tanquam animi hostes atque adversarios numquam non quantum est in ipsis aspernantur.

V. Hannoni.

Mihi quidem vestimentum est pallium Scythicum, calcementum cutis pedum, lectus universa terra, cæna atque prandium lac et caseus et assa caro, potus aqua. Quare quoniam otium ago ab eis rebus, quarum gratia plurimi negotia gerunt, veni ad me, si mea opera tibi opus est. Dona vero, quibus vos luxuriamini, tibi reldo; vos autem, quotquot Carthaginensium sunt tua gratia diis consecrate.

VI. Filio regis.

Tibi quidem tibiæ et marsupia, mihi vero tela atque arcus. Hinc nil mirum quod tu servus, ego vero liber, et tibi multi hostes, mihi nullus. Sed si vis abiecto argento arcum gestare et pharetram cumque Scythiis vitam agere, tibi quoque suppetent eadem.

ζ. Τηρεϊ.

Οὐδείς ἀρχων ἀγαθὸς ἀπολλύει ἀρχομένους, οὐδὲ ποιμὴν ἀγαθὸς πρόβατα λυμαίνεται· σοὶ δὲ πᾶσα μὲν γῶρα ἐρημὸς ἀρχομένος καὶ κακῶς προστατευθεῖσα ὑπ' ἀρχόντων, πᾶς δὲ οἶκος ἰδιώτης εἰς ταπεινὸν συνέσταλται, ὥστε μὴ δύνασθαι τοῖς πράγμασι χρῆσιμος εἶναι. φεῖδεσθαι δὲ ἀμεινον ὦν ἂν ἦς κύριος· οὐ μὴ γὰρ ἴδια κτήματα ἐπαύξεται σῆ βασιλεία καὶ διαμένει. νῦν δ' εἰ σπανίζεις μὲν ἀνδρῶν εἰς πόλεμον, ἀρπάξεις δὲ χρημάτων οἷς διοικεῖς οὐ στρατιώτας καὶ δικαίως θεωροῦντας ἐν σώμα, ἐὼν μὴ καταλείπης τροφὴν ἀρκούσαν, ἐπιτσαν καὶ ἐν ὕρσειν, ἐν ἐρήμοις πεφυκόσιν, ἐν τούτοις οἰκήσουσι καὶ ἐργάζονται τὰ τῶν μελισσῶν.

η. Θρασυλόφω.

Κύων ψυχῇ καλὸν ζῶον, μνημονεῦον εὐεργεσιῶν, φιλεῖ τὴν τῶν εὐεργετῶν οἰκίαν, διατηρῶν εὐνομίαν ἕως θανάτου, σὺ δ' ὑπολείπης κυνός, εὐεργεσιῶν δυνάμενος συλλογιμῶϊ ἐξισοῦσθαι ἀνθρώποις. ζητεῖ οὖν λόγος ἐμός, τίνας ἂν γένοιτο θυμῷ δίκαιος, ὅταν πρὸς τοὺς εὐεργέτας λέοντος ψυχὴν φορῆς. πειρῶ οὖν συνῆθειαν ἐμὴν ἢν εἶχομεν πρὸς σε σώζειν· καὶ γὰρ ἐλπιδες καλὰὶ ἀνδρῶν τοιούτω.

θ. Κροίσω.

Οἱ ἐν Ἑλλάσι ποιητὰὶ λόγῳ κόσμον διανέμοντες Κρόνου παισὶν ἀδελφοῖς λῆξιν τῷ μὲν οὐρανοῦ, τῷ δὲ θαλάττης, τρίτῳ δὲ ζῴου προσέθεσαν. τοῦτο μὲν ἰδιοπραγίας ἐλληνικῆς κοινωσίαν γὰρ οὐδεμίαν χρήματος ἐπιστάμενοι τὸ ἑαυτῶν κακὸν θεοῖς προσένειμαν· γῆν δὲ θμῶς ἐξαίρετον καὶ οὗτοι κοινὴν ἅπασιν ὑπελείποντο. φέρε τοῦτο πῆ ποτε φέρει τὸ νόημα φροντίζομεν. πάντας ἐβούλοντο θεοὺς τιμὰς πρὸς ἀνθρώπων ἔχειν καὶ πάντας ἀγαθῶν δοτῆρας καὶ κακῶν ἀποτρόπους ὑπάρχειν. κοινὸν δὲ θεῶν κτήμα γῆ κοινὸν καὶ ἀνθρώπων τὸ πάλοι ἦν, χρόνῳ δὲ παρηνόμησαν ἴδια ἐπονομάζοντες τεμένη θεοῖς τὰ πάντων κοινά, θεοὶ δὲ ἀντὶ τούτων δῶρα πρέποντα ἀντεδωρήσαντο ἔριν καὶ ἡδονὴν καὶ μικροψυχίαν ἀνθρώποις. ἀπὸ τούτων μιγνυμένων τε καὶ διακρινόμενων τὰ πάντα ἔρῳ κακὰ τοῖς πᾶσι θνητοῖς, ἄροτοι, σπόροι, μεταλλεῖαι, πόλεμοι καρπούς τε γὰρ ἐπεισενεγκόντες πολλαπλασίους ἀποφέρονται μικρά, τέχνας τε ποικίλλοντες ὀλιγόθιον ἡϋρηνται τροφὴν, γῆς τε χρώματα διάφορα μαστεύοντες θαῦμα πεποιήνται, τὸν τε πρῶτον εὐρόντα τὸ ὀλίγον τοῦτο μακαριστότατον ἄγουσι. καὶ οὐκ ἴσασι παίδων τρόπον ἑαυτοὺς ἐξαπατῶντες· πόνῳ γὰρ τὸ μῆδὲν ἐκτιμήσαντες, ἔπειτα τὸν πόνον αὐτὸν θαυμάζουσιν. τοῦτό σοι πλείστων ἀνθρώπων ἦκουσα βῦρηναι τὸ κακόν. ἀπὸ τοῦδε τάλλα· οὐ γὰρ ὁ μέγας πλοῦτος οὐδὲ οἱ ἄγροὶ τὴν σορίαν ἐπρίναντο. τὸ σῶμα

VII. Tereo.

Nemo princeps bonus subditis exitio est, neque pastor bonus gregem perdit. Tibi vero tota regio vacua subditis et male administrata a magistratibus, omnisque privata domus ad nihilum redacta, ita ut non possit summæ rei emolumento esse. Te vero satius est parcere eis, quorum es dominus : non enim private facultates accrescunt regno tuo atque conservantur. Nunc vero si viris indiges ad bellum gerendum,..... nisi reliqueris victum sufficientem..... in istis habitabunt atque labores obibunt apum.

VIII. Thrasylocho.

Canis animo præclarum animal, beneficiorum memor, eorum qui ista in se contulere domum amat, æquitatem ad mortem usque servans ; tu vero a cane superaris, quin beneficiorum consideratione hominibus æquari possis. Quærit igitur mens mea, cuiusnam animus iustus esse possit, si in eos, qui bene de se meruere, leonis animum adhibeat. Quare da operam, ut quam in te habebamus familiaritatem tuearis : spes enim pulchra tali homini.

IX. Cræso.

Græcorum poetæ fabula mundum distribuentes Saturni filiis fratribus primo cæli, alteri maris, tertio caliginis sortem assignaverunt. Et hoc quidem Græcorum est propria negotia curantium : quum enim nullam rei communionem scirent, suum malum diis attribuerunt : terram nihilo minus exceptam et isti communem omnibus relinquebant. Age, quid hoc sibi velit perpendamus Omnes volebant deos honoribus ab hominibus affici et omnes honorum auctores et malorum eversores esse. Communis autem diis res terra communis etiam hominibus pridem eral, verum tempore præter ius fasque propria diis fana dedicare omnium communia, dii vero pro his convenientia munera reddidere contentionem et voluptatem et illiberalitatem hominibus. Ab his mixtis et discretis mala na'a sunt omnia omnibus mortalibus, arationes, sementes, metallorum fodinæ, bella. Plurimis enim collatis fructibus paupum referunt, et artibus adhibitis brevem invenere victum, et terræ colores diversos perscrutantes mirabile quid sibi facere videntur ; et qui primus nugas istas invenit, eum beatissimum iudicant, neque sciunt, se puerorum instar sibi imponere. Nam rem nihili ex labore astimantes, postea ipsum laborem admirantur. Illud malum in te irruisse a plerisque comperi. Hinc reliqua manant. Neque enim amplis divitiis vel agris sapientia comparatur. Nam quorum corpora alienis rebus pluri-

γὰρ οἷς ἂν πλείστον ἄλλοτριῶν ὑποπληρῆθῃ, καὶ νοσημάτων ὑποπιμπλασθῆαι φασί, καὶ τὴν ταχίστην ἀπογέτευσιν ποιείσθαι κελεύουσιν οἷς ἐπαινεῖν ἔρωσ' ἐστίν. ἀλλὰ σωματίων ἔχετε δι' ἡδονὰς ἀμέτρους ἱατροῦς ἀμέτρους, ψυχῆς δὲ οὐκ ἔχετε, σοφὸν δὲ οὐδὲν ἦν συμβαλεῖν. ὅτε σοι τὸ πολλὸν χρυσίον ἐρρούη, τότε συνερρούηκεν ἄμα τῷ χρυσίῳ καὶ ἡ ὄψα τοῦ χρυσοῦ καὶ ὁ φθόνος καὶ ἡ τῶν βουλομένων ἀπενέγκασθαι παρὰ σοῦ τὸ χρυσίον ἐπιθυμία. εἰ μὲν οὖν ἀπεκάθηρας σαυτὸν τοῦ νοσήματος, ὑγιῆς ἂν ἦσθα, ἐλευθερίας λέγων καὶ ἄργων τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ὑγιαίνειν βασιλεύς, ὁ κεκτημένος ἐνδοῦ οὐ θαυμαστόν εἰ καὶ τὰ ἄλλα ἐκείνησσι ἀκρατῆ δέ σε λαβοῦσα ἐπήμυνη δοῦλον ἀντ' ἐλευθέρου ποιήσασα ἡ νόσος. ἀλλὰ θυμὸν ἀγαθὸν ἔχε, πυρὸς ἐν ὕλῃ γενομένου λαθὼν εἰκόνα, ὁ σποδιᾶν τίθησι τὰ κεκχυμένα, νέμεται δὲ τὰ ἀκαυστα. καὶ τὰ σὰ πάλαι κακὰ εἰς τοὺς σὲ καὶ τὰ σὰ ἔχοντας μετώκισται. ἐκείνοις προσδόχα τὰς ἀνίας δευτέρως ἤξει. ἀκουσον δὲ ἐμῆς ὀφθειας ἱστορίαν. μέγα βέυμα διεξέρχεται τὴν Σκυθῶν χώραν, τοῦτο δ' οὐκ ἴστρον ὀνομάζουσιν. ἐν τούτῳ φορητοὶ ναῦν ἔρματι περιβαλόντες ἐπειδὴ οὐδὲν προσαρκέσαι ἐδύναντο, ἀπήεσαν ὀλοφυρόμενοι. λησταὶ οὖν τὸ ἐκείνων κακὸν κατανοήσαντες κενῆ προσπλέοντες νηί, κατ' ἀπειδίως ἐπέτιθεντο τῷ φόρτῳ, καὶ τὰ ἀγώγιμα τῆς νεῆς μετέφερον, καὶ τὸ πάθος ἔλαθον μετενεγκόντες. ἦ μὲν γὰρ αἵτε κενωθεῖσα ἀνεκοιμήθη καὶ πλόμιος ἦν, ἡ δὲ τὸν ἐκείνης φόρτον ὑποδύσα ταχέως εἰς βυθὸν ἤει χρημάτων ἄλλοτριῶν ἀρπαγῆ. τούτῳ δύναται φέρειν τὸν ἔχοντα αἰεὶ. Σκύθαι δὲ πάντων ἐκτός ἔστησαν τούτων. γῆν ἔχομεν πᾶσαν πάντες. ὅσα διδώσιν ἐκούσα λαμβάνομεν, ὅσα κρύπτει γαίρειν ἔωμεν. βοσκήματα ἀπὸ θηρίων σώζοντες γάλα καὶ τυρὸν ἀντιλαμβάνομεν. ὅπλα ἔχομεν οὐκ ἐπ' ἄλλους, ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐὰν ἀέη. ἐδέησε δὲ οὐδέπω οἱ αὐτοὶ γὰρ ἀγωνισταὶ καὶ ἄθλα τοῖς ἐπελευσομένοις προκείμεθα. τοῦτο δὲ οὐδὲ πολλοὶ τὸ ἄθλον ἀσπάζονται. τὰ αὐτὰ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος συνεβούλευσέ σοι, σκοπεῖν κελεύων τὴν τελευτήν, οὐ τὸ νῦν ἀποβάν, ἀλλ' ἐξ οὗ καλῶς τελευτήσεις, τοῦτο προτιμᾶν λέγων. ἔλεγε δὲ οὐ τὴν ἀντικρυς· οὐ γὰρ ἦν Σκύθης. σὺ δ', εἰ σοι φίλον, τὴν ἐμὴν συμβουλήν καὶ παρὰ Κῦρον φέρε καὶ παρὰ πάντας τυράννους· μᾶλλον γὰρ ἀκμάζει τοῖς ἐν ἀρχῇ τῶν ἀσκολωτότων.

Ἰ. Κρόισω.

Ἐγώ, βασιλεῦ Λυδῶν, ἀρτίγμαι ἐς τὴν τῶν Ἑλλήνων διδαχθόμενος ἤθην τὰ τούτων καὶ ἐπιτηδεύματα. χρυσοῦ δ' οὐδὲν δέομαι, ἀλλ' ἀπόγρη με ἐπανήκειν ἐς Σκύθας ἄνδρα ἀμείνονα. ἦχω γούν ἐς Σάρδεϊς πρὸ μεγάλου ποιούμενος ἐν γνώμῃ τοι γενέσθαι.

mis replentur, hos et morbis repleri aiunt, et quam primum materiam averi iubent..... At corporis quidem medicos innumeros habetis propter voluptates innumeras, animi non habetis.... Quum in te magna vis auri irruit, tum una cum auro etiam reverentia cultusque auri et invidia cupiditasque eorum in te irruit, qui auro te spoliare gestiunt. Quod si te levasses morbo, sanus fuisses libere loquens et regnans. Hæc enim regis sanitas est; quam si intus habuisses, non dubito quin et reliqua possessurus fuisses. Contra tui non competem cum morbus te deprehendisset, læsit te servum pro libero reddens. At bono esto animo, et imaginem accipe flammæ in silva exortæ, quæ in cineres convertit materiam combustam, depascitur non adesam. Tua quoque mala dudum in eos commigraverunt, qui te et rem tuam possident. Noli dubitare, quin iisdem illi molestiis secundo loco laboraturi sint. Audi narratiunculam, cuius ipse testis fui. Magnum flumen Scytharum terram permeat, quem Istrum vocant. In hoc cum mercatores navim in scopulum impigissent neque inde detrudere possent, lamentantes discesserunt. Eorum calamitatem conspicati latrones et vacua navi advecti oneri laud cunctantes manus iniiciunt idque in suam navem transportant. Verum necopinantes ipsam etiam calamitatem in navem suam transportant. Nam mercatoria navis, quippe quæ exonerata esset, allevata est, altera autem onere illius suscepto subito in imum flumen demersa est aliena bona prædata..... Scythæ ab omnibus his rebus liberi fuerunt. Terram omnem omnes habemus. Quæ non invita præbet, accipimus; quæ occultat, omitimus. Pecora a bestiis defendimus atque ita lac et caseum vicissim accipimus. Arma habemus non adversus alios, sed ut ipsos nos tueamur, si opus sit. At nunquam opus fuit; nam iisdem et pugnatores et certaminis præmia aggressuris propositi sumus, neque multi hoc præmium exoptant. Eadem etiam Solon Atheniensis tibi snasit, finem tuum ut respiceres hortatus, non quæ iam evenerunt, sed unde mors tibi pulchra... Tu autem, si lubet, admonitionem meam etiam Cyro imperti et tyrannis omnibus. Magis enim opportuna est regnantibus quam iis qui pessumdati sunt.

N. Cræσο.

Ego, Lydorum rex, in Græciam veni Græcorum mores et instituta cogniturus. Auro nihil egeo, verum satis mihi est ad Scythas redire hominem meliorem. Veni igitur Sardes magni faciens in tuam familiaritatem pervenire.

ΑΝΑΞΙΜΕΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ANAXIMENIS EPISTOLÆ.

α'. Ἀναξίμενης Πυθαγόρου.

Θαλῆς Ἐξαμίου ἐπὶ γήρως οὐκ εὐπότμως οἴχεται· εὐφρόνης, ὥσπερ ἐώθει, ἅμα τῇ ἀμφιπόλῳ προῖδὼν ἐκ τοῦ αὐλίου τὰ ἄστρα ἐθρεῖτο, καὶ (οὐ γὰρ ἐς μνήμην ἔθετο) ἠθεύμενος ἐς τὸ κρημνῶδες ἐκβὰς καταπίπτει. Μιλησίοισι μὲν νυν δ' αἰθερολόγος ἐν τοιῷδε κείμενος τέλει· ἡμεῖς δὲ οἱ λεσχηνευταὶ αὐτοῖ τε μεμνώμεθα τοῦ ἀνδρός, οἳ τε ἡμέων παῖδες τε καὶ λεσχηνευταὶ, ἐπιδειξιοῦμεθα δ' ἐτι τοῖς ἐκείνου λόγοις. ἀρχὴ μέντοι παντὸς τοῦ λόγου Θαλῆ ἀνακείσθω.

β'. Ἀναξίμενης Πυθαγόρου.

Εὐβουλότατος ἦς ἡμέων, μεταναστὰς ἐκ Σάμου ἐς Κρότωνα ἐνθάδε εἰρηνέες. οἳ δὲ Αἰακίος παῖδες ἄλαστα κακὰ ἔρδουσι καὶ Μιλησίους οὐκ ἐπιλείπουσι αἰσυμνήται. δεινὸς δὲ ἡμῖν καὶ ὁ Μήδων βασιλεὺς, οὐκ ἦν γε ἐθέλωμεν ὀασμοφορέειν, ἀλλὰ μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἁπάντων Ἴωνες Μήδοις κατίστασθαι ἐς πόλεμον· καταστᾶσι δὲ οὐκέτι ἐλπίς ἡμῖν σωτηρίας. κῶς ἂν οὖν Ἀναξίμενης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογεῖν, ἐν δείματι ἐὼν δλέθρου ἢ δουλοσύνης; σὺ δὲ εἴ καταθύμιος μὲν Κροτωνιήτησι, καταθύμιος δὲ καὶ τοῖσι ἄλλοισι Ἰταλιώτησι φοιτέουσι δέ τοι λεσχηνευταὶ καὶ ἐκ Σικελίας.

I. Anaximenes Pythagoræ.

Thales Examii filius in senectute haud feliciter decebat. Is quum, ut consuerat, una cum ancillula sidera inspecturus atrio domus exisset, immemor ut sese loci situs haberet, dum totus est in contemplandis sideribus, in præceps cecidit. Milesiis igitur suis siderum observator hoc fine occubuit. Verum nos qui literarum amore tenemur, et ipsi tanti viri memoriam colimus, et filii sodalesque nostri, eiusque adhuc sermonibus nos inter nos excipiamus. Initium tamen totius sermonis Thaleti tributor.

II. Anaximenes Pythagoræ.

Consultius nobis egisti, qui ex Samo Crotonem migrasti, ubi quietus vivis. Nam cum Æacidæ infanda mala patrant, tum Milesiis tyranni usque dominantur. Medorum item rex nobis acriter imminet, nisi velimus esse tributarii: sed Iones mox pro communi libertate bellum sunt suscepturi cum Persis: quo suscepto nulla nobis spes salutis est reliqua. Quonam igitur animo possit Anaximenes caelo observando dare operam, dum timet mortem aut servitutem? Tu contra gratus acceptusque es cum Crotoniatis, tum reliquis Italiæ, venitque ad te studiosorum frequentia etiam ex Sicilia.

ANTIGONΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.
ANTIGONI EPISTOLA.

Βασιλεὺς Ἀντίγονος Ζήνωνι φιλοσόφῳ χαίρειν.
Ἐγὼ τύχῃ μὲν καὶ δόξῃ νομίζω προτερεῖν τοῦ σοῦ βίου, λόγου δὲ καὶ παιδείας καθυστερεῖν καὶ τῆς τελείας εὐδαιμονίας, ἣν σὺ κέκτησαι. διόπερ κέκρικα προσφωνῆσαι σοι παραγενέσθαι πρὸς ἐμέ, πεπεισμένος σέ μὴ ἀντερεῖν πρὸς τὸ ἀξιούμενον. σὺ οὖν πειράθητι ἐκ παντὸς τρόπου συμμίζαι μοι, διειληφώς τοῦτο διότι οὐχ ἑνὸς ἐμοῦ παιδευτῆς ἔση, πάντων δὲ Μακεδόνων συλλήθῃ. ὁ γὰρ τὸν τῆς Μακεδονίας ἄρχοντα καὶ παιδῶν καὶ ἄγων ἐπὶ τὰ κατ' ἀρετὴν φανερός ἐστι καὶ τοὺς ὑποεταγμένους παρασκευάζων πρὸς εὐανδρίαν. οἷος γὰρ ἂν ὁ ἡγούμενος ᾗ, τοιοῦτος εἰκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνεσθαι καὶ τοὺς ὑποεταγμένους.

Rex Antigonus Zenoni philosopho salutem. Ego fortuna me quidem et gloria vitam tuam existimo superare, doctrina vero et eruditione et perfecta quam tu possides felicitate longe te esse inferiorem. Quare te compellere statui ut ad me venias, persuasum habens te precibus meis non esse repugnaturum. Tu igitur omni modo enitere ut tuo contubernio fruamur, hoc pro certo habens, te non mei tantum, sed omnium simul Macedonum fore magistrum. Nam qui Macedoniae regem erudit atque ad virtutem perducit, eum subditos quoque ad probitatem informare apparet. Cuiusmodi enim fuerit dux, tales ut plurimum et subditos fieri necesse est.

ANTIOXΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ANTIOCHI EPISTOLÆ.

α'. Βασιλεὺς Ἀντίοχος Πτολεμαίῳ χαίρειν. Τῶν Ἰουδαίων καὶ παρατυκῶν μὲν, ἡνίκα τῆς γῆρας ἐπέβημεν αὐτῶν, ἐπιδειξαμένων τὸ πρὸς ἡμᾶς φιλότιμον, καὶ παρκαυομένους δ' εἰς τὴν πόλιν λαμπρῶς ἐκδεξαμένους καὶ μετὰ μὲν τῆς γερουσίας ἀπαντησάντων, ἄφρονον δὲ τὴν χορηγίαν τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς ἐλέφασιν παρεσχημένων, συνεζελόντων δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ ἄκρα φρουροὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἠξιώσαμεν καὶ ἡμεῖς τούτων αὐτοὺς ἀμείψασθαι καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἀναλαβεῖν κατεφθαρμένην ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς πολέμους συμπεσόντων, καὶ συνοικίσει τῶν διεσπαρμένων εἰς αὐτὴν πάλιν συνεθόντων. πρῶτον δ' αὐτοῖς ἐκρίναμεν διὰ τὴν εὐσέθειαν παρασχεῖν τὴν εἰς τὰς θυσίας σύνταξιν, κτηνῶν τε θυσίμων καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ λιθάνου, ἀργυροῦ τιμῆν μυριάδας δύο, καὶ σμηδαλέως ἀρτάβας ἱερὰς εἴς κατὰ τὸν ἐπιχώριον νόμον, καὶ πυρῶν μεδίμνους χιλίους τετρακοσίους καὶ ἐξήκοντα, καὶ ἄλλων μεδίμνους τριακοσίους ἐβδομήκοντα πέντε. τελεῖσθαι δ' αὐτοῖς ταῦτα βούλομαι καθὼς ἐπέσταλκα, καὶ τὸ περὶ τὸ ἱερὸν ἀπαρτισθῆναι ἔργον, τὰς τε στοὰς καὶ εἰ τι ἕτερον οἰκοδομησῆσαι δεῖ. ἡ δὲ τῶν ξύλων ὕλη κατακομιζέσθω ἐξ αὐτῆς τε τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ ἐκ τοῦ Λιβάνου μηδενὸς εἰσπρασσομένου τέλους· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐν οἷς ἂν ἐπιφανεστέραν γίνεσθαι τὴν τοῦ ἱεροῦ ἐπισκευὴν δεῖ. πολιτεύεσθωσαν δὲ πάντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους κατὰ τοὺς πατρῷους νόμους, ἀπολύεσθω δὲ ἡ γερουσία καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἱεροψάλται ὧν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τελοῦσι καὶ τοῦ στεφανίτου φόρου καὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν ἄλλων. ἵνα δὲ θᾶπτον ἡ πόλις κατοικισθῆ; δίδωμι τοῖς τε νῦν κατοικοῦσι καὶ κατελευσομένοις ἕως τοῦ Ὑπερβηρεταίου μηνὸς ἀτελέσθαι εἶναι μέχρι τρίτων ἐτῶν. ἀπολύομεν δὲ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν αὐτοὺς τοῦ τρίτου μέρους τῶν φόρων, ὅσπερ αὐτῶν ἐπανορθωθῆναι τὴν βλάβην. καὶ ὅσοι ἐκ τῆς πόλεως ἀρπαγέντες δουλεύουσιν, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν γεννηθέντας ἐλευθέρους ἀφίεμεν, καὶ τὰς οὐσίας αὐτοῖς ἀποδίδουσι κελεύομεν.

β'. Βασιλεὺς Ἀντίοχος Ζεύξιδι τῷ πατρὶ χαίρειν. Εἰ ἔρρωσαι, εὖ ἂν ἔχοι, ὑγιαίνω δὲ καὶ αὐτός. πυνανόμενος τοὺς ἐν Λυδίᾳ καὶ Φρυγίᾳ νεωτερίζοντας, μεγάλης ἐπιστροφῆς ἡγησάμην τοῦτό μοι δεῖσθαι. καὶ βουλευσάμενυ μοι μετὰ τῶν φίλων τί δεῖ ποιεῖν, ἔδοξεν εἰς τὰ φροῦρια καὶ τοὺς ἀναγκαιο-

1. Rex Antiochus Ptolemæo salutem. Quum Iudæi, simulatque in eorum fines intravimus, suum erga nos studium declaraverint et in urbem suam venientes splendide exceperint, cumque senatu obviam prodierint, et militibus elephantisque abunde omnia præbuerint, nosque in expugnando Ægyptiorum in arce præsidio adjuverint, visum est nobis eos pro his remunerari eorumque urbem casibus, qui solent in bellis accidere, adversis labefactatam reficere et revocatis in eam eis qui sunt dispersi instaurare. Ac primum eis decrevimus pietatis causa impensam præbere in sacrificia faciendam de pecudibus, quæ sacrificari solent, et vino et oleo et thure, ad pretium viginti millium argenteorum, et similæ artabas sacras secundum regionis istius morem sex et tritici modios mille quadringentos sexaginta et salis modios trecentos septuaginta quinque. Atque hæc eis solvi volo, quemadmodum imperavi, templique opus expediri et porticus et si quid aliud ædificandum est. Materia autem apportetur ex ipsa Iudæa reliquisque regionibus et Libano nullo exacto vectigali, idemque valeat de reliquis, quibus ad speciosorem templi apparatus opus erit. Vivant autem omnes eius nationis homines ex legibus patriis, immunisque sit senatus et sacerdotes et scribæ templi et sacri cantores et ab eo quod pro capite pendunt et a tributo coronario quodque de ceteris penditur. Quo autem citius urbs instaretur, concedo eis qui nunc eam habitant, quique usque ad mensem Hyperberetæum eo redierint, immunitatem in triennium. Quin etiam in posterum tertiam eis tributorum partem remittimus ad eorum damnum reficiendum, et quotquot ex urbe abrepti servint, et ipsos et eorum natos manumittimus atque facultates eis reddi imperamus.

II. Rex Antiochus Zenxidi patri salutem. Si vales, bene est, ego quoque valeo. Quum audivissem quosdam in Lydia et Phrygia res novas moliri, magnopere hoc mihi curandum esse censei. Ac consultantur mihi cum amicis quid facto esset opus, visum est in

τάτους τόπους τῶν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας καὶ Βαβυλωνίας Ἰουδαίων οἴκους δισχιλίους σὺν ἐπισκευῇ μεταγαγεῖν· πέπεισμαι γὰρ εὖνους αὐτοὺς ἔσεσθαι τῶν ἡμετέρων φύλακας διὰ τὴν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν εὐσέβειαν, καὶ μαρτυρομένους δ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων πίστιν οἶδα καὶ προθυμίαν εἰς ἃ παρακαλοῦνται. βούλομαι τοίνυν, καίπερ ἐργώδους ὄντος, τοῦτους μεταγαγεῖν, ὑποσχόμενος νόμοις αὐτοὺς χρήσεσθαι τοῖς ἰδίαις. ὅταν δ' αὐτοὺς ἀγάγῃς εἰς τοὺς προειρημένους τόπους, εἰς τε οἰκοδομὰς οἰκιῶν δώσεις αὐτοῖς τόπον ἑκάστω καὶ χῶραν εἰς γεωργίαν καὶ φυτεῖαν ἀμπέλων, καὶ ἀτελεῖς τῶν ἐκ τῆς γῆς καρπῶν ἀνήσεις ἐπ' ἔτη δέκα. μετρείσθωσαν δὲ καὶ ἄλλοις ἂν τοὺς παρὰ τῆς γῆς ἄρτους λαμβάνωσι, σίτον εἰς τὰς τῶν θεραπόντων διατροφάς· διδόνθω δὲ καὶ τοῖς εἰς τὰς χρείας ὑπηρετοῦσι τὸ αὐτάρκες, ἵνα τῆς παρ' ἡμῶν τυγχάνοντες φιλανθρωπίας προθυμοτέρους παρέγωσιν αὐτοὺς περὶ τὰ ἡμέτερα. πρόνοιαν δὲ ποιῶ καὶ τοῦ ἔθνους κατὰ τὸ δυνατόν, ὅπως ὑπὸ μηδενὸς ἐνοχλήται.

castella et loca maxime necessaria trans erre ex Mesopotamia et Babylonia Iudæorum bis mille familias cum ipsorum suppellectili. Credo enim nostrarum rerum custodes fore benevolos, cum propter eorum erga deum pietatem, tum propter fidei promptique ad exsequenda iussa obsequii testimonium ipsis a maioribus nostris exhibitum. Itaque hos volo, quamvis laboriosum sit, traducere, fide eis data, ut suis legibus uti permittantur. Quum autem eos in locos ante dictos transtuleris, dabis singulis ad ædificandas domos locum et agrum ad frugum et vitium culturam et immunitatem frugum terræ concedes in annos decem. Ac donec messem fecerint, demensum frumentum accipiant in famulorum alimoniam, eisque detur, qui ipsis ad negotia operata commendent, quantum opus sit, ut benigne a nobis habiti studiosiores se rerum nostrarum præbeant. Da etiam operam, quantum fieri potest, ut a nemine quoquam ista gens vexetur.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

ΤΟΥ ΤΥΑΝΕΩΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

APOLLONII TYANEI EPISTOLÆ.

α'. Εὐφράτη.

Ἐμοὶ πρὸς φιλοσόφους ἐστὶ φιλία, πρὸς μέντοι σοφιστὰς ἢ γραμματιστὰς τι ἢ τοιοῦτο γένος ἕτερον ἀνθρώπων κακοχαιμόνων νῦν οὔτεν ἐστὶ φιλία, μήτε ὕστερόν ποτε γένοιτο. τάδε μὲν οὖν οὐ πρὸς σέ, πλὴν εἰ μὴ καὶ σὺ τούτων εἷς· ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ πρὸς σέ, θεράπευέ σου τὰ πάθη καὶ πειρῶ φιλόσοφος εἶναι καὶ μὴ φθονεῖν τοῖς ὄντως φιλοσοφοῦσιν, ἐπεὶ σοὶ καὶ γῆρας ἤδη πλησίον καὶ θάνατος.

β'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡ ἀρετὴ φύσει, μαθήσει, κτήσει, χρήσει, δι' ἣν ἕκαστον ἂν εἶη τῶν προειρημένων ἀποδοχῆς ἄξιον. σκεπτέον εἰ τί σοὶ τούτων ἐστίν, ἢ σοφιστείας παυστέον λοιπὸν ἢ προικὰ γε χρηστέον αὐτῇ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἐπειπερ ἤδη σοὶ καὶ τὰ Μεγαβύζου.

γ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐπῆλθες ἔθνη τὰ μεταξὺ τῆς Ἰταλίας ἀπὸ Συρίας ἀρξάμενος, ἐπιδεικνὺς σεαυτὸν ἐν ταῖς τοῦ βασιλείως λεγομέναις. διπλῆ δέ σοι τότε καὶ πώγων λευκὸς καὶ μέγας, πλέον δὲ οὐδέν. εἶτα πῶς διὰ θαλάττης νῦν ὑποστρέφεις ἄγων φορτίδα μεστήν ἀργυρίου, χρυσίου, σκευῶν, παντοδαπῶν, ἐσθήτων ποικίλων, κόσμου τοῦ λοιποῦ, τύφου καὶ ἀλαζονείας καὶ κακοχαιμονίας; τίς ὁ φόρτος καὶ ὁ τρόπος τῆς καινῆς ἐμπορίας; Ζήνων τραγημάτων ἦν ἔμπορος.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἰώγων δεῖ σοὶ τοῖς παισίν, εἰ φιλόσοφου παῖδες εἶσαν. ἔδει μὲν οὖν μηδὲ φροντίσαι πλείω σοὶ γενέσθαι τῶν ἱκανῶν, ἄλλως τε καὶ μετὰ ἀδοξίας τινός. ἐπεὶ δὲ ἄπαξ ἐγένετο, δεύτερον ἂν εἶη μεγάλη σπουδῇ νεύμαί σε τίσιν ἔνια τῶν ὄντων· ἔχεις δὲ καὶ πατρίδα καὶ φίλους.

ε'. Τῷ αὐτῷ.

Τῶν Ἐπικούρου λόγων ὁ περὶ ἡδονῆς οὐδενὸς ἐστὶ

I. Euphrata.

Cum philosophis amicitia mihi est, cum sophistis vero sive grammatistis sive quod aliud. tale est miserorum genus hominum neque nunc est amicitia neque in posterum unquam fuerit. Et hæc quidem nihil ad te, nisi si tu quoque horum unus es, ista vero vel maxime ad te: moderare affectibus tuis atque operam da ut sis philosophus, neque vere philosophis invidias, quoniam et senectus tibi et mors instant proxime.

II. Eidem.

Virtus natura, institutione, possessio, usu constat, ob quam unum quidque eorum, quæ modo dixi, quod acquiratur dignum est. Considerandum igitur, numquid horum teneas, aut a sophistica iamiam desistendum aut gratis certe ea qui ad te accedunt impertiendi, præsertim quum opibus affluas Megabyzi.

III. Eidem.

Adisti a Syria exorsus quæ usque ad Italiam porriguntur gentes, te ipsum regis, quæ vocantur, ornatum ostentans vestibus. Pallium tunc tibi fuit et candida barba ac promissa, præterea nihil. Quid est igitur quod iam per mare reverteris navem ducens refertam argento, auro, suppellectile varia, vestimentis versicoloribus, ornatu reliquo, fastu et superbia et miseria? quodnam illud onus et quinam novæ mercaturæ modus? scilicet Zeno belliariorum erat mercator.

IV. Eidem.

Paucis tui liberi indigent, si quidem philosophi sunt liberi. Quare neque opera tibi danda erat, ut plus quam satis est, idque non sine tua ignominia, acquirereres. Sed quoniam semel factum est, proximum fuerit ut studiosissime quibusdam de facultatibus tuis largiaris: habes autem et patriam et amicos.

V. Eidem.

Epicuri sermonum is qui de voluptate est nullo iam

συνηγόρου δεῖται τῶν ἐκ τοῦ κήπου καὶ τῆς ἐκείνου διατριβῆς· πέφηνε γὰρ ὧν καὶ κατὰ τὴν στοὰν ἀληθέστατος. εἰ δὲ ἀντιλέγων προκομιεῖς τὰς Χρυσίππου σχολὰς καὶ δόγματα, γέγραπται τι καὶ ἐν τοῖς βασιλικαῖς γράμμασιν· Εὐφράτης ἔλαβε καὶ πάλιν ἔλαβεν· Ἐπίκουρος δὲ οὐκ ἂν ἔλαβεν.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡρόμην πλουσίους τινάς, εἰ ἀνιῶνται. τί δ' οὐ μέλλομεν; ἔφασαν. Ἡρόμην οὖν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνάγκης καὶ ἡτιῶντο τὸν πλοῦτον. σὺ δ', ὅ τάλαν, νεόπλουτος.

ε'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐὰν ὅτι τάχος εἰς Αἰγὰς ἀφίκη καὶ κενώσης ἐκεῖ τὴν αὐῶν, ἰτέον ἐστὶ σοι πάλιν ὅτι τάχος εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ κολακευτέον ὁμοίως νοσοῦντας, γέροντας, γραῦς, ὄρφανούς, πλουσίους, θρυπτομένους, Μίδας, Γέτας· πάντα φασὶ δεῖν τὸν ἔμπορον κάλων σείειν. ἐμεὶ δ' εἴη τὴν ἄλιαν τρυπᾶν ἐν Θέμιδος οἴκῳ.

ς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἄρα τι καὶ σὺ γράφεις ἄν; εἰ γὰρ οὕτω γένοιτο γενναῖος. καὶ ἔχοις δ' ἂν εἰπεῖν τὰ συνήθη ταῦτα καὶ πρόχειρα· «λουτρὸν ἅπαν Ἀπολλώνιος παραιτεῖται.» καὶ τῆς οἰκίας οὐδέποτε πρόσεισι καὶ σωζομένουσ ἔχει τοὺς πόδας. «οὐδὲν ὁρᾶται τῶν τοῦ σώματος κινῶν.» δι' θλου γὰρ τὴν ψυχὴν κινεῖ. «κομᾷ τὴν κεφαλὴν.» καὶ γὰρ ὅτι Ἑλλήν καὶ οὐ βάρβαρος. «ἐσθῆτα φορεῖ λιγῆν.» καὶ τῶν ἐρεῶν τὰ καθαρώτατα. «μαντικῇ χρῆται.» πλείω γὰρ τὰ ἀθήλα, καὶ ἄλλως ἀμύχανον προαισθῆσθαι τι τῶν ἐσομένων. «ἀλλ' οὐ πρόπον φιλοσόφῳ τὸ τοιοῦτον.» ὁ πρόπει καὶ θεῶ; (2) «καὶ σομάτων δὲ ὀδύνας ἀφαιρεῖ καὶ πάθη παύει.» τοῦτό που καὶ πρὸς τὸν Ἀσκληπιὸν κοινὸν τὸ ἐγκαλιμα. «σιτεῖται μόνος.» οἱ δὲ λοιποὶ ἐσθίουσι. «βραχέα λέγει καὶ ἐπὶ βραχύ.» σιγῆσαι γὰρ ἐστὶν ἀδύνατος. «σαρκῶν ἀπέχεται πασῶν καὶ θηρίων πάντων.» διὰ τοῦτο ἀνθρωπός ἐστιν. εἰ ταῦτα ἐρεῖς, Εὐφράτα, γεγράφαί, ἴσως ἐκεῖνο προσθήσεις· «εἴ τι ἦν, ἔλαβεν ἂν ἀργύριον, ὡς ἐγὼ, δωρεὰς πολιτείαις.» εἴ τι ἦν, οὐκ ἂν ἔλαβεν. «ἀλλὰ τῇ πατριδι μὲν ἔλαβεν ἄν.» οὐ πατρις δὲ, ἢ μὴ οἶδεν ὃ ἔχει.

θ'. Δίῳνι.

Ἀλλοῖς καὶ λύρα κρεῖττόν ἐστι τέρπειν ἢ λόγων· τὰ μὲν γὰρ ἡδονῆς ὄργανα καὶ μουσικὴ τὸννομα τῇ τέχνῃ, λόγος δὲ τἀληθὲς εὐρίσκει. τοῦτό σοι πρακτέον, τοῦτό σοι βήτεον, ἦν καὶ περὶ τούτου φιλοσοφῆς.

egret patrono ex horto et illius schola profecto : namque et secundum stoam verissimum esse apparet. Sin vero contradicens Chrysippi scholas ac præcepta proferes, scriptum est etiam aliquid in regis litteris : Euphrates accepit et rursus accepit. Epicurus autem non accepisset.

VI. Eidem.

Interrogabam divites quosdam, num otio languerent : Qui vero non languescamus? responderunt. Quumque quæ huius necessitatis causa esset rogarem, divitias incusabant. Tu vero, o miser, nuper dives factus es.

VII. Eidem.

Quam primum Ægas veneris ibique navem exoneraveris, in Italiam tibi quam citissime redeundum, pariterque adulandum ægrotis, senibus, anibus, orbis, opulentis, luxuriantibus, Midis, Getis. Omnem aiunt rudentem movere oportere mercatorem. Mihi vero salinum terebrare in Themidis ædibus liceat.

VIII. Eidem.

Equid etiam tu scribas? utinam tam sis liberalis! Posses et usitata ista dicere atque trita : « Omne balneum Apollonius recusat. » neque ex ædibus unquam proficit, salvosque habet pedes. « Neque conspicitur ullam movens partem corporis. » semper enim movet animum. « Capillum promittit. » hoc enim quia Græcus est neque barbarus. « Vestem fert lineam. » quæque lanis multo sunt puriora. « Divinatione utitur. » plurima enim obscura sunt, neque aliter fieri potest ut futurum quid præsentiamus. « Sed non decet tale quid philosophum. » quod nec deo est dedecori? (2) « Et corporis tollit ægrotudines sedatque affectus. » quod crimen commune habet cum Æsculapio. « Solus cibum capit. » reliqui vero devorant. « Pauca loquitur eaque breviter. » nimirum facere omnino non potest. « A carnibus omnibus et feris abstinet. » iccirco homo est. Hæc si dices, Euphrata, in scriptis tibi esse, fortasse et illud adicies : « Si quid potuisset, argentum sumpsisset, sicut ego, munera reipublicæ. » si quid potuisset, non sumpsisset. « At patriæ sumpsisset. » non autem patria, quæ quid habeat ignorat.

IX. Dionī.

Tibiis atque lyra satius est quam oratione delectare : nam illa voluptatis instrumenta sunt, artique nomen musica, oratio vero invenit verum. Hoc tibi faciendum, hoc tibi dicendum, siquidem et huius causa philosopharis.

ι'. Τῷ αὐτῷ.

Ζητοῦσί τινες τὴν αἰτίαν, δι' ἣν πέπαυμαι διαλεγόμενος ἐν πολλοῖς· εἰδέτωσαν οὖν οἷς ἂν εἰδέναι μέλη τὸ τοιοῦτον. ἀδύνατος ὠφελῆσαι λόγος ἄπας, ὅς ἂν εἶς ὦν μὴ καὶ πρὸς ἕνα λέγηται. ὁ τοῖνυν ἄλλως διαλεγόμενος ὁδῆς ἤττων ὦν διαλέγοιτ' ἄν.

ια'. Καισαρέων προβούλοις.

Πρῶτον εἰς πάντα θεῶν ἄνθρωποι δέονται καὶ περὶ παντός, ἔπειτα πόλεων· τιμητέον γὰρ δευτερον πόλει μετὰ θεοῦ καὶ τὰ πόλεως προκριτέον παντὶ νοῦν ἔχοντι· εἰ δὲ μὴ πόλις μόνον εἶη, ἀλλὰ καὶ μεγίστη τῆς Παλαιστίνης, ἀρίστη τε τῷ αὐτῷ μεγέθει καὶ νόμοις καὶ ἐπιτηδεύμασι καὶ προγόνων κατὰ πόλεμον ἀρεταῖς, ἔτι τε ἤθεσι κατ' εἰρήνην, καθάπερ ἡ ὑμετέρα πόλις, μάλιστα πασῶν τῶν ἄλλων ἐμοίγε θαυμαστότερα τιμητέα τε καὶ ἄλλω δὲ ὁμοίως παντὶ νοῦν ἔχοντι. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ λόγου κοινοῦ τὸ προκριτικὸν ἂν εἶη τὸ κατὰ σύγκρισιν τῶν πολλῶν. (2) ὅταν δὲ καὶ ἄρχῃ πόλις ποτὲ τῆς πρὸς ἕνα τιμῆς ἀνόρα πόλις οὔσα καὶ τοῦτον ἐκυτῆς ξένον καὶ ἀπῶθεν, τί ἢ τούτου τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἀμοιβὴν ἢ ὑμῖν ἀλλήλοισι τισὶν ἄξιον ἂν εἶη; τοῦτο μόνον ἴσως, εἰ θεοφιλῆς τις ὦν τύχοι διὰ τινὰ φύσεως ἐπιτηδειότῃτα, τὸ εὐχεσθαι τῇ πόλει τὰ ἀγαθὰ, τυγχάνειν τε τῆς εὐχῆς, ὅπερ ἂν διατελέσαιμι κἀγὼ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπεὶπερ ἤσθην ἤθεσιν Ἑλληνικοῖς φαίνουσι τὸ ἴδιον ἀγαθὸν καὶ διὰ γραμματέων κοινῶν. Ἀπολλωνιδῆν δὲ τὸν Ἀφροδισίου, νεανίαν ἔρρωμενεστάτης φύσεως ἄξια τε τοῦ ὑμετέρου δνόματος, πειράσομαι χρήσιμον ὑμῖν παρασκευάζειν εἰς ἕκαστα μετὰ καὶ τύχης τινὸς ἀγαθῆς.

ιβ'. Σελευκέων τοῖς προβούλοις.

Πόλις, ἥτις ἂν οὕτω πρὸς τε θεοῦς ἔχῃ καὶ ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἀξίους ἀποδοχῆς, αὐτὴ τε εὐδαιμων καὶ εἰς ἀρετὴν ὠφέλησε τοὺς μαρτυρηθέντας. ἀρξασθαι μὲν οὖν χάριτος οὐ δυσχερές, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις τὸ κάλλιστον· ἀμοιβὴν δ' οὐ μόνον οὐ βῆδιον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ὁμοίαν εὐρεῖν ἀδύνατον. τὸ γὰρ που τῇ τάξει δευτερον οὐδέποτε τῇ φύσει πρῶτον. ὥστε θεὸν ἀνάγκη παρακαλεῖν ὑπὲρ ὑμῶν ἀμειψασθαι τοὺς οὐ τῇ δυνάμει μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις κρείττους γενομένους. ἀνθρώπων γὰρ οὐδέεις τὰ γε τηλικαῦτα δυνατός. καὶ τὸ ἐθελῆσαι δ' ἂν με παρ' ὑμῖν γενέσθαι τῆς ὑμῶν ἂν εἶη χάριτος καὶ αὐτὸ εἰς ἡμᾶς, ὡς ἔγωγ' ἂν εὐχάμεθα παρ' ὑμῖν καὶ γεγενῆσθαι. οἱ πρέσβεις ὑμῶν τιμιώτεροι, διότι καὶ φίλοι, Ἱερώνυμος καὶ Ζήνων.

ιγ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Στρατῶν μὲν ἐξ ἀνθρώπων αἴχεται πᾶν ὅσον ἦν

X. Eidem.

Quærent quidam causam, ob quam coram populo disserere cessaverim. Sciant igitur, quorum id scire inderet: utilitatem nequaquam afferre potest sermo, qui quum unus sit non etiam ad unum habeatur: quare qui aliter disserat, hoc sane gloriæ captandæ causa fecerit.

XI. Cæsarcensium senatui.

Primum ad omnia diis homines indigent atque in omni re, deinde civitatibus. Censendæ sunt enim civitates secundum post deos locum tenere, ac civitatis res præponendæ cuius sapienti: si enim non civitas tantum sit, verum et Palestinæ maxima, omniumque quæ ibi sunt magnitudine et legibus et institutis et maiorum sive bellica laude sive pacis artibus, quemadmodum vestra civitas, præstantissima, omnium maxime illa et mihi admiranda et colenda est et cuius pariter sapienti. Hoc igitur nomine, si cum aliis multis comparetur, communi omnium consensu primæ ei partes deferendæ. (2) Sed ubi unum virum civitas, eumque hospitem suum atque absentem, ipsa sua sponte honore afficiat, quid quæso quod aut ab isto viro rependatur aut a vobis recipiatur dignum fuerit? hoc solum fortasse, si deo amicus naturæ quadam opportunitate fuerit, ut optima quæque civitati precatu voti compos fiat, id quod et ego pro vobis facere non desinam, quum Græcis publicæ moribus insitam sibi probitatem et per litteras gaudeam declarantibus. Apolloniden autem Aphrodisii filium, firmissimæ indolis juvenem vestroque nomine dignæ, ad omnia utilem vobis re hære conabor fortuna adiuvante.

XII. Seleucensium senatui.

Civitas hoc modo erga deos affecta atque erga laude dignos homines et ipsa felix est et eorum virtutem effert, quibus eius dicit testimonium. Primum igitur in aliquem beneficia conferre non est arduum, sed et omnium quæ inter homines sunt pulcherrimum; remunerationem autem non modo non facile est, verum et prorsus æqualem invenire humanas excedit vires: nam quod ordine secundum est, nunquam natura primum fuerit. Quare deos necesse est imploremus, ut pro nobis gratiam eis referant, qui non solum potestate, sed factis etiam nos superarunt. Hominum enim tanta præstare nemo potest. Quod vero me vobiscum esse cupitis, id ipsum quoque vestræ in me benevolentię documentum est, quemadmodum ego et natum me apud vos esse exoptarim. Legati vestri eo maioris æstimandi, quod et amici sunt, Hieronymus atque Zeno.

XIII. Eidem.

Strato quidem ex hominibus discessit, quicquid mor-

αὐτῶ θνητὸν ἐπὶ γῆς καταλιπὼν. χρῆ δὲ τοῦς ἐτι κολαζομένους ἡμᾶς ἐνθάδε (ζῆν ἄλλως λεγομένους) ἔχειν τινὰ τῶν ἐκείνου πραγμάτων ἐπιμέλειαν. ἄλλοις μὲν οὖν ἄλλο τι ἔργον δικαίως ἂν γένοιτο νῦν ἢ καὶ ὕστερον, οἷς μὲν ὡς οἰκεῖοις, οἷς δ' ὡς αὐτὸ μόνον ἀνδράσι φίλοις, οὐκ ἐν ἐτέρῳ γνωσθησομένοις χρόνῳ, τούτων εἴπερ ἦν τῶν ὀνομάτων ἀληθές τι καὶ πρόσθεν· ἐγὼ μὲντοι καὶ ταύτῃ βουλόμενος ἐξαίρετως ὑμέτερος εἶναι, τὸν ἐκ Σελευκίδος υἱὸν αὐτῷ γενόμενον Ἀλέξανδρον αὐτὸς ἀναθρέψω καὶ μεταδώσω παιδείας τῆς ἐμῆς. πάντως δ' ἂν μετέδωκα καὶ χρημάτων ὃ τὰ μείζονα δούς, εἴπερ ἔχειν ἦν ἄξιον.

ιβ'. Εὐφράτη.

Πυνθάνονταί μου πολλοὶ πολλάκις, τίνος ἕνεκεν οὐ μετεπέμφθην εἰς Ἰταλίαν, ἢ οὐ μεταπεμφθεὶς ἀφικόμεν, ὡσπερ σὺ καὶ εἰ τις ἕτερος. ἐγὼ δὲ περὶ τοῦ προτέρου μὲν οὐκ ἀποκρινόμεμαι, μὴ καὶ ὀδῶν τισὶν εἰδέναι τὴν αἰτίαν, οὐδ' εἰδέναι μοι μέλον, περὶ δὲ τοῦ δευτέρου τί ἂν καὶ δεοίμην ἕτερον λέγειν, ἢ ὅτι μᾶλλον ἂν μετεπέμφθην ἢ ἀφικόμεν; ἔρωισο.

ιγ'. Τῷ αὐτῷ.

Τὴν ἀρετὴν ἀδέσποτον εἶναι Πλάτων ἔφησεν. εἰ δὲ μὴ τιμᾶ τοῦτό τις καὶ γέγηθεν ἐπ' αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ὥστος γίνεται χρημάτων, πολλοὺς δεσπότας ἑαυτοῦ ποιεῖ.

ιδ'. Τῷ αὐτῷ.

Μάγους οἶσι δεῖν ὀνομάζειν τοὺς ἀπὸ Πυθαγόρου φιλοσόφους, ὧδέ που καὶ τοὺς ἀπὸ Ὀρφείως. ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ θεῖου οἶμαι δεῖν ὀνομάζεσθαι μάγους, εἰ μέλλουσιν εἶναι θεῖοί τε καὶ δίκαιοι.

ιε'. Τῷ αὐτῷ.

Μάγους ὀνομάζουσι τοὺς θεοὺς οἱ Πέρσαι. μάγος οὖν ὁ θεραπευτὴς τῶν θεῶν ἢ ὁ τὴν φύσιν θεῖος, σὺ δ' οὐ μάγος, ἀλλ' ἄθεος.

ις'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡράκλειτος ὁ φυσικὸς ἄλογον εἶναι κατὰ φύσιν ἔφησεν τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ὡσπερ ἐστὶν ἀληθές, ἐγκαλυπτέος ἕκαστος ὁ μεταίως ἐν ὀδῆι γενόμενος.

ιθ'. Σκοπελιανῷ σοφιστῇ.

Πέντε εἶδη σύμπαντες οἱ τοῦ λόγου χαρακτῆρες, ὁ φιλόσοφος ὁ ἱστορικὸς ὁ δικανικὸς ὁ ἐπιστολικὸς ὁ ὑπο-

tale ei fuit in terra relicto. Oportet autem nos, qui adhuc hoc in loco penas damus, alias vivere dicimur, aliquam eius rerum curam suscipiamus. Quare alii quidem aliud quid nunc aut etiam postea fecerint, sive ut propinqui, sive ut amici solum viri, quorum nominum an quod et antea verum fuerit hoc ipso maxime tempore cognoscetur : ego vero sic quoque præ ceteris vester esse cupiens filium ex Seleucide illi natum Alexandrum ipse educabo meæque participem faciam disciplinæ. Omnino, majora quum tradam, pecuniæ etiam participerem, si habere eam conveniret.

XIV. Euphratæ.

Multi sæpenumero ex me quærent, quam ob causam non arcessitus sim in Italiam aut arcessitus non venerim, quemadmodum tu et si quis alius. Ego vero ad prius quidem non respondebo, ne quibusdam causam scire videar, quam scire mea nihil prorsus interest : de altero autem quid dicam aliud quam quod, arcessitus licet, non facile tamen venerim? Vale.

XV. Eidem.

Virtutem nullis dominis subiectam esse dicebat Plato. Quod si quis aspernetur, neque gaudium hinc capiat, verum et venalem se præstet pecuniis, is multos sibi ipsi dominos imponit.

XVI. Eidem.

Magos dicendos esse censes philosophos Pythagoram, itemque Orpheum secutos. Ego vero quemlibet sequentes magos dicendos esse censeo, dummodo divini sint futuri atque iusti.

XVII. Eidem.

Magos deos appellare solent Persæ. Magus igitur deorum cultor est aut qui natura sua a diis abest proxime : tu vero non magus, verum impius.

XVIII. Eidem.

Heracitus physicus irrationalem natura dicebat esse hominem. Quod si verum, ut verum est, præ pudore quis se occultet, qui in opinione frustra consumit operam.

XIX. Scopeliano σοφιστῇ.

Quinque in universum orationis formæ sunt. philo- sophia, historica, iudicialis, epistolaris, commentato-

μνηματικὸς. ἐγκειμένων δὴ τῶν γενικῶν χαρακτηρῶν τῇ τάξει πάλιν γίνεται πρῶτος μὲν ὁ κατὰ τὴν ἐκάστου δύναμιν ἢ φύσιν ἴδιος ὄν, δεύτερος δὲ ὁ ἐν μιμῆσει τοῦ ἀρίστου, τῶν ἐκ φύσεως εἴ τις ἐνδεὴς εἶη. τὸ δὲ ἀρίστον δυσσεύρετόν τε καὶ δυσεπίκριτον, ὥστε οἰκειότερος ἐκάστῳ χαρακτηρὸς ὁ ἴδιος, ἐπεὶ περ καὶ βεβαίω-
τερος.

κ'. Δομετιανῶ.

Εἴ σοι δύναμις ἐστίν, ὥσπερ ἐστίν, καὶ φρόνησιν ἂν εἶη σοι κτητέον. καὶ γὰρ εἰ φρόνησις ἦν, δύναμις δὲ ἀπῆν, ὁμοίως ἔδει σοι δυνάμειος· δεῖται γὰρ αἰεὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου, ὥσπερ ὄψις φωτὸς καὶ φῶς ὄψεως.

κα'. Τῶ αὐτῶ.

Βαρβάρων ἀφεκτέον καὶ οὐκ ἀρκτέον αὐτῶν οὐ γὰρ θέμις αὐτοῦς βραβεύουσι ὄντας εὐ πάσχειν.

κβ'. Λεσθῶνακτι.

Δεῖ πένεσθαι μὲν ὡς ἄνδρα, πλουτεῖν δὲ ὡς ἄνθρωπον.

κγ'. Κρίτωνι.

Τὸ θεϊότατον Πυθαγόρας ἱατρικὴν ἔφασκεν. εἰ δὲ ἱατρικὴ τὸ θεϊότατον, καὶ ψυχῆς ἐπιμελητέον μετὰ σώματος, ἣ τὸ ζῶον οὐκ ἂν ὑγιαίνει τῷ κρείττονι νοσοῦν.

κδ'. Ἑλληνοδίαισι καὶ Ἠλείοις.

Ἄξιούτῃ με τῶ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων παραγενέσθαι καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμψατε πρέσβεις· ἐγὼ δὲ παρεγενόμεν ἂν ἐπὶ σωματικῶν θέαν καὶ ἀμιλλαν, εἰ μὴ τὸν μείζονα τῆς ἀρετῆς ἀγῶνα καταλείψειν ἔμελλον.

κε'. Πελοποννησίαις.

Ὀλύμπια τὸ δεύτερον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐγένεσθε πολέμιοι, τὸ δεύτερον δὲ οὐ φίλοι.

κστ'. Τοῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ θεοκόλοις.

Θεοὶ θουσιῶν οὐ δέονται. τί οὖν ἂν τις πράττων χαρίζοιτο αὐτοῖς; φρόνησιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, κτώμενος, ἀνθρώπων τε τοὺς ἀξίους εἰς δύναμιν εὐ ποιῶν. ταῦτα φίλα θεοῖς, ἐκεῖνα δὲ ἀθέων.

κζ'. Τοῖς ἐν Δελφοῖς ἱερεῦσιν.

Ἀἵματι βωμῶς μιαινόμενοι ἱερεῖς, εἴτα θαυμάζουσι τινες, πόθεν αἱ πόλεις ἀτυχοῦσιν, ἔτινα μεγάλα δυστυχίσωσιν. ὦ τῆς ἀμαθίας. Ἡράκλειτος ἦν σοφός,

ria. Quibus generalibus formis in ordinem sic redactis rursus fit prima, quæ secundum cuiusque facultatem aut naturam convenit, secunda autem quæ, si cui natura negaverit, in imitatione constat optimi. Optimum vero inventu iudicatuque est difficile, ut convenientior cuique sit propria figura, quoniam et firmior.

XX. Domitiano.

Si tibi potestas est, ut est revera, prudentia quoque tibi acquirenda. Namque si prudentia tibi esset, potentia autem abesset, pariter potentia indigeres : semper enim alterum indiget altero, ut visus lumine lumenque visu.

XXI. Eidem.

Abstinentum a barbaris, neque imperandum eis : nefas enim, barbari quum sint, beneficiis eos affici.

XXII. Lesbonaeti.

Pauperem esse decet ut virum, divitem vero ut hominem.

XXIII. Critoni.

Divinissimum Pythagoras dicebat medicinam. Quod si medicina divinissimum, una cum corpore anima etiam curanda est, aut potiore sui parte laborans animal non valeret.

XXIV. Hellenodiæis et Eleis.

Olympiorum certamini me cupitis interesse et ob eam causam misistis legatos : ego vero venirem ad corporum spectaculum et certamen, si non maius virtutis certamen relinquendum mihi esset.

XXV. Peloponnesiis.

Olympia iterum, ac primum quidem fuistis inimici, deinceps vero non amici.

XXVI. Olympicis sacerdotibus.

Dii sacrificiis non indigent. Quid igitur quis gratum eis fecerit? si prudentiam, ut mihi videtur, sibi comparet, deque hominibus dignis pro viribus bene mereatur. Hæc diis grata, illa impiorum.

XXVII. Delphicis sacerdotibus.

Sanguine aras sacerdotes polluunt, deinde mirantur quidam, quomodo fiat ut male civitates sese habeant, ubi magno in discrimine versantur. O imprudentiam! He-

ἀλλ' οὐδὲ ἐκείνους Ἐφεσούς ἐπεισε μὴ πηλῶ πηλὸν καθαίρεσθαι.

κγ'. Βασιλεῖ Σκυθῶν.

Ζάμολις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἦν καὶ φιλόσοφος, εἴ γε μαθητὴς Πυθαγόρου ἐγένετο. καὶ εἰ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τοιοῦτος ἦν ὁ Ῥωμαῖος, ἐκὼν ἂν ἐγένετο φίλος. εἰ δὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας οἶε δεῖν ἀγῶνα καὶ πόνον ἔχειν, ἄκουε φιλόσοφος, τουτέστιν ἐλεύθερος.

κδ'. Νομοθέτῃ.

Αἱ ἐορταὶ νόσων αἰτίαι· τοὺς μὲν γὰρ πόνους ἀνίσσει, τὸ ἐμπίπασθαι δὲ αὐξοῦσιν.

λε'. Ταμίαις Ῥωμαίων.

Ἀρχὴν ἄρχετε πρώτην. εἰ μὲν οὖν ἄρχειν ἐπίστασθε, διὰ τί τὸ παρ' ὑμῶν χειρὸν ἑαυτῶν αἰ πόλεις ἔρουσιν; εἰ δὲ οὐκ ἐπίστασθε, μαθεῖν ἔδει πρῶτον, εἶτα ἄρχειν.

λα'. Διοικηταῖς Ἀσίας.

Τί ὄφελος ἀγρίων δένδρων φυομένων ἐπὶ βλάβῃ τοῦ κλάδου κόπτειν, ἔαν δὲ τὰς ρίζας;

λβ'. Ἐφεσίων γραμματεῦσιν.

Λίθων ἐν πόλει καὶ γραφῶν ποικίλων καὶ περιπάτων καὶ θεάτρων οὐδὲν ὄφελος, εἰ μὴ νοῦς ἐνεῖη καὶ νόμος. νοῦς δὲ καὶ νόμος περὶ τούτων ἐστίν, οὐ ταῦτα.

λγ'. Μιλησίοις.

Οἱ παῖδες ὑμῶν πατέρων δέονται, οἱ νέοι γερόντων, αἱ γυναῖκες ἀνδρῶν, οἱ ἄνδρες ἀρχόντων, οἱ ἀρχόντες νόμων, οἱ νόμοι φιλοσόφων, οἱ φιλόσοφοι θεῶν, οἱ θεοὶ πίστεως. προγόνων ἀγαθῶν ἐστε, τὰ παρόντα μισεῖτε.

λδ'. Τοῖς ἐν Μουσείῳ σοφίταις.

Ἐγενόμην ἐν Ἀργεὶ καὶ Φωκίῃ καὶ Λοκρίδι καὶ ἐν Σικυῶνι καὶ ἐν Μεγάρῳ καὶ διαλεγόμενος τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις ἐπισυάμην ἐκεῖ. τί οὖν, εἴ τις ἔροιτο τὸ αἴτιον, ἐγὼ φράσαιμ' ἂν ὑμῖν τε καὶ Μουσείοις· ἐβαρβαρώθη οὐ χρόνιος ὢν ἀπ' Ἑλλάδος, ἀλλὰ χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι.

λε'. Ἑστιάταις.

Ἀρετὴ καὶ χρήματα παρ' ἡμῖν ἀλλήλοισι ἐναντιώτατα· μειούμενον γὰρ τὸ ἕτερον αὖξει τὸ ἕτερον, αὖξανόμενον δὲ μειοῖ. πῶς οὖν δυνατὸν ἀμφοτέρω περὶ

raclitus erat sapiens, sed ne ille quidem Ephesiis persuasit, ne lutum luto expurgarent.

XXVIII. Regi Scytharum.

Zamolxis vir bonus erat et philosophus, siquidem Pythagoræ fuit discipulus. Et si illo tempore talis Romanus fuisset, sua sponte amicitiam iunxisset. Quod si pro libertate certamen censes atque labores subeundas, philosophus audi, hoc est liber.

XXIX. Legislatōi.

Festa morborum causæ sunt: labores enim remittunt et voracitatem augent.

XXX. Quæstoribus Romanis.

Magistratum geritis primarium. Si imperare igitur nōtis, quid est cur civitates, quantum per vos licet, detestius sese habeant? sin vero nescitis, discere primum oportebat, deinde imperare.

XXXI. Procuratoribus Asiæ.

Quid iuvat agrestium arborum, quæ cum detrimento hominum provenere, ramos quidem amputare, radices vero relinquere?

XXXII. Ephesiorum scribīs.

Lapidum in urbe et picturarum variarum et ambulatorum theatrorumque nullus est usus, nisi mens insit atque lex. Mens autem atque lex non ista sunt, sed ipsis adhibenda.

XXXIII. Milesiis.

Liberi vestri patribus indigent, iuvenes senibus, mulieres viris, viri magistratibus, magistratus legibus, leges philosophis, philosophi diis, dii fide. Bonis ex maioribus orti estis, præsentia odio habetote.

XXXIV. Sapientibus qui in Museo sunt,

Argos adivi et Phocidem et Locridem, Sicyonem item atque Megara, ibique a disserendi consuetudine, quam antea habueram, iam destiti. Quod si quis causam ex me requirat, dicam vobis atque Musis: barbarus evasi. non quod diu a Græcia abfuerim, sed quod in Græcia diu fuerim.

XXXV. Hestiao.

Virtus et pecunia apud nos sunt maxime inter se adversaria: deminuta enim altera auget alteram, aucta vero deminuit. Qui igitur fieri possit, ut idem utrumque pos-

τὸν αὐτὸν γενέσθαι, πλὴν εἰ μὴ τῷ τῶν ἀνοήτων λόγῳ, παρ' οἷς καὶ ὁ πλοῦτος ἀρετῆ; μὴ δὴ τοσοῦτον ἡμῶν ἀναισθητεῖν ἐπίτραπε τοῖς αὐτοῖσι, μηδὲ ἕα πλουσίους ἡμᾶς ὑπολαμβάνειν μᾶλλον ἢ φιλοσόφους. καὶ γὰρ αἰσχιστον ἀποδημεῖν ἡμᾶς διὰ γρήματα δοκεῖν, ἐνίων, ἕνα μνήμητιν ἑαυτῶν καταλείπωσι, μηδὲ ἀρετὴν ἀσπασαμένων.

λς'. Κορινθίῳ Βάσσῳ.

Ἦν Πραξιτέλης Χαλκιδίδης μαινόμενος ἄνθρωπος. οὗτος ἤλλέ ποτε ἐπιήρης ἐπὶ θύρας τὰς ἐμὰς ὑπὸ σοῦ σταλείς τοῦ φιλοσόφου καὶ ἀγωνοθέτου τῶν Ἰσθμίων. τοῦ φόνου δ' ἦν μισθὸς δεδομένος ἡ τῆς γυναικὸς σου κοινωνία· καὶ, μισρὰ Βάσσε, πολλὰκίς εὐεργέτης ἐγνόμητι σου.

λς'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ πυνθάνοιτο Κορινθίων τις, πῶς ὁ Βάσσου πατὴρ ἀπέθανεν, ἐροῦσιν ἅπαντες οἱ ἀστικοὶ καὶ οἱ μέτοιχοι « φαρμάκῳ. » τίνος δόντος; ἐροῦσι καὶ οἱ ἄμοροι « τοῦ φιλοσόφου. » καὶ ὁ μισρὸς τῷ πτώματι τοῦ πατρὸς ἐπόμενος ἔκλαιεν.

λη'. Τοῖς ἐν Σάρδεσιν.

Ἄρετῆς μὲν ὑμῖν πρωτεῖον οὐκ ἔστι, ποίας γὰρ ἀρετῆς; εἰ δὲ κακίας φέρεσθε τὰ πρῶτα, πάντες ὑφ' ἐν φέρεσθε. τίνες τοῦτο φήσουσι περὶ τῶν ἐν Σάρδεσιν; οἱ ἐν Σάρδεσιν. οὐδεὶς γὰρ οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλος, ὥστ' ἀρνεῖσθαι τι τῶν ἀτόπων δι' εὐνοίαν.

λθ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Αἰσχρὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ταγματῶν ὑμῶν, Κόδδαροι καὶ Ξυρισίταυροι. ταῦτα τοῖς τέκνοις τίθεσθε τὰ πρῶτα, καὶ εὐτυχεῖτε γίνεσθαι τούτων ἄξιοι.

μα'. Τοῖς αὐτοῖς.

Κόδδαροι καὶ Ξυρισίταυροι. τὰς δὲ θυγατέρας ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας πῶς ἂν προσαγορεύοιτε; τῶν γὰρ αὐτῶν ταγματῶν εἰσὶ καὶ αὐταὶ καὶ θρασύτεραι.

μα'. Τοῖς αὐτοῖς.

Οὐδὲ τοὺς οἰκέτας ὑμῖν εὐνοεῖν εἰκός, πρῶτον μὲν οἱ οἰκέται, εἰθ' ὅτι τῶν ἐναντίων ταγματῶν οἱ πλεῖστοι. κακτεῖνοι γὰρ ὁμοίως ὑμῖν ἀπὸ γένους.

μβ'. Πλατωνικοῖς.

Ἐάν τις Ἀπολλωνίῳ γρήματα διδῶ, καὶ ὁ διδοὺς ἄξιος νομίζεται, λήψεται δεόμενος, φιλοσοφίας δὲ μισθὸν οὐ λήψεται, κἂν ἐθέται.

siccat, nisi forte stultorum opinione, qui etiam divitias in virtute ponunt? Quare permittere noli, ut qui illic sunt tam male de nobis existiment, neque concede, ut nos divites potius quam philosophos esse indicent. Turpissimum est enim, pecuniæ causa nos videri peregre abesse, quum quidam, ut sui memoriam relinquunt, ne virtutem quidem amplectantur.

XXXVI. Corinthio Basso.

Erat Praxiteles Chalcidensis furiosus homo. Is venit aliquando gladio cinctus ad ianuam meam a te missus philosopho atque Isthmiorum certaminis præfecto. Cadis autem merces composita erat uxoris tuæ consuetudo. Ego vero, scelerate Basse, sæpenumero beneficia in te contuli.

XXXVII. Eidem.

Si quis Corinthiorum quærat, quomodo Bassi pater interierit, « veneno » cives omnes et inquilini respondebunt. Sin quis dederit quærant, « philosophus » vicini dicent. Et tamen scelerate ille paternum funus prosequutus lacrimas fundebat.

XXXVIII. Sardianis.

Virtutis præmia vobis non sunt, qualis enim virtutis? sin vero malignitatis præmia reportanda, in unum cogimini omnes. Quinam hoc dicent de Sardianis? ipsi qui sunt Sardibus. Nemo enim tam est amicus ibi cuiquam, ut eorum quæ nefaria sunt ob benevolentiam quicquam neget.

XXXIX. Eidem.

Turpia et nomina vestrorum ordinum, Coddari, Xyrisitauri. Hæc liberis vestris primum imponitis, vobisque contingit dignos istis esse.

XL. Eidem.

Coddari et Xyrisitauri. Filias autem vestras et uxores quo tandem nomine appelletis? eorundem enim ordinum et istæ sunt et adhuc audaciores.

XLI. Eidem.

Ne servos quidem vobis bene velle consentaneum est, primum quia servi, deinde quod contrariorum ordinum plerique. Nam et illi pariter atque vos generati sunt.

XLII. Platoniciis.

Si quis Apollonio pecunias dederit, quique dat dignus iudicatus fuerit, accipiet ubi indigeat, philosophiæ vero mercedem etiamsi indigeat non accipiet.

μγ'. Τοῖς οἰησισόφοις.

Εἰ λέγει τις εἶναι γνώριμος ἐμός, λεγέτω καὶ μένειν ἔνδον, ἀπέχεσθαι λουτροῦ παντός, ζῶντα μὴ κτείνειν, μηδὲ εἶδεν σάρκας, ἀπαθὴς εἶναι φθόνου, κακοηθείας, μίσους, διαβολῆς, ἔθρας, τοῦ τῶν εὐεθερέων ὀνομάζεσθαι γένους, ἢ φυλακτέος πλάσματα φέρων τρόπον τε καὶ ἤθους καὶ λόγων ψευδῶν ἀλλοτρίου βίου πίστιν. ἔρρωσθε.

μδ'. Ἐστιαίῳ τῷ ἀδελφῷ.

Τί θαυμαστόν, εἰ με τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἰσόθεον ἡγουμένον, τιῶν δὲ καὶ θεῶν, μόνῃ μέχρι νῦν ἡ πατρις ἄγνωσῆ, δι' ἣν ἐξαιρέτως ἐσπούδασα λαμπρὸς εἶναι; τοῦτ' ἄρ' οὐδ' ὑμῖν τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς ὄρω, γέγονε φανερόν, ὡς εἶην ἀμείνων πολλῶν λόγους τε καὶ ἤθος. ἐπεὶ πῶς ἂν μου καταγινώσκετε χυλεπὴν κατάγνωσιν ὑπομνήσεως τὴν ἀρχὴν δεομένων, περὶ ὧν μόνων οὐδὲ τῶν ἀμαθεστάτων ἂν τις περιμεινέει διδαχθῆναι, λέγω δὲ πατριδος τε καὶ ἀδελφῶν; (2) καίτοι οὐ λέληθεν ἡμᾶς, ὡς καλῶς ἔχον ἐστὶ πᾶσάν τε γῆν πατρίδα νομίζειν καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀδελφοὺς καὶ φίλους, ὡς ἂν γένος μὲν ὄντας θεοῦ, μιᾶς δὲ φύσεως, κοινωνίας δ' οὐσης λόγῳ τε παντὶ καὶ πᾶσι παθῶν τῆς αὐτῆς, ὅπη τε καὶ ὅπως ἂν τις τύχῃ γενόμενος, εἴτε βάρβαρος, εἴτε καὶ Ἕλληγν, ἄλλως τε καὶ ἀνθρώπος. ἀλλ' ἐστὶ γάρ πως τὸ συγγενὲς ἀκατασόφιστον καὶ πᾶν ἀνακλητικὸν αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον. οὕτως ὁ Ὀμηρικὸς Ὀδυσσεύς, ὡς φασιν, οὐδὲ ἀθανασίαν ὑπὸ θεᾶς διδομένην Ἰθάκης προουτίμησεν. (3) ὄρω δ' ἔγωγε τὸν νόμον τάνδε καὶ διὰ τῶν ἀλόγων ζῶων πεποιηκότα. οὐ γὰρ ὅσσον πτηγὸν καλιῶν ἀπόκοιτον ἰδίῳν, πᾶν τε βύθιον παρασούρειται μὲν ὑπὸ τοῦ φέροντος, ἐπάνεισι δὲ μὴ νικηθῆν. θηρία μὲν γὰρ οὕτε λιμῶς οὕτε κόρος ἔπεισεν ἔξω φωλεῶν μέναι. ἕνα τούτων ἡ φύσις ἠνεγκεν ἀνθρώπων καὶ ταῦτα σφόδρὸν λεγόμενον. ὃ κἂν πάντα τὰ λοιπὰ γῆ πᾶσα παρέχῃ, μνήματα οὐκ ἔχει δεῖσαι τὰ πατέρων.

με'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ τῶν ὄντων τὸ τιμωτάτον φιλοσοφία, πεπιστεύμεθα δ' ἡμεῖς φιλοσοφεῖν, οὐκ ἂν ὀρθῶς ὑπολαμβανόμεθα μισᾶδελφοί, καὶ ταῦτα δι' αἰτίαν ἀγενῆ τε ἅμα καὶ ἀνελεύθερον. χρημάτων γὰρ δῆπου χάριν ἡ ὑποψία, τούτων δὲ καὶ πρὶν ἡ φιλοσοφεῖν ἐπετρόμεθα καταφρονεῖν, ὥστε τοῦ μὴ γράφειν εὐλογώτερον ἂν εἴη πρόφρασιν ἐτέρων ὑπονοεῖν. ἐφυλαττόμην γὰρ ἀληθῆ μὲν γράφων ἀλαζῶν δοκεῖν, ψευδῆ δὲ ταπεινός, ὧν ἕκαστερον ἐπίσης ἀνιάρων ἀδελφοῖς τε καὶ φίλῳ παντὶ νυνὶ μέντοι καὶ τοῦτο δηλῶ. συγχωροίη γὰρ ἂν ἴσως τὸ δαιμόνιον, ὅτι συμβαλὼν τοῖς ἐν Ῥόδῳ φίλοις μετ' ὀλίγον ἐκείθεν ἐπάνειμι πρὸς ὑμᾶς λήγοντος ἔαρος.

XLIII. Sapientibus sibi visis.

Si quis meum discipulum se profitetur, dicat etiam se domi continere, ab omni balneo abstinere, animalia non occidere neque comedere carnes, nihil curare invidiam, malevolentiam, odium, calumniam, inimicitiam, ex liberorum genere nominari, aut cavendus est ut qui morum atque ingenii commenta præ se ferat et a doctrina falsa alienæ vitæ fidem. Valet.

XLIV. Hestiao fratri.

Quid mirum si, quum ceteri homines diis similem, nonnulli etiam deum me existiment, sola adhuc patria ignorat, propter quam potissimum, ut illustris evaderem, laboravi? hoc enim ne vobis fratribus quidem, ut video, perspectum est, sermonibus atque vita me multis antecellere. Qui fit enim ut tam male de me existimetis, quasi de eis rebus omnino admonendus sim, de quibus solis ne indoctissimi quidem doceri sé pantantur, patriam dico atque fratres? (2) Verum non latet nos, quam pulchrum sit omnem terram pro patria habere atque omnes homines pro fratribus et amicis, ut qui a deo originem ducant atque una natura eademque ratione et affectuum communione sint omnes præditi, ubicunque quis fuerit aut quo modo natus, sive barbarus sive græcus, dummodo homo sit. Sed enim quod cognatum est eludi nequit et quicquid ipsius proprium est ad se revocat. Sic Homericus Ulixes, ut aiunt, ne immortalitatem quidem a dea oblatam Ithacæ prætulit. (3) Et istam legem in brutis animalibus quoque vim suam video exercere. Nam quicquid volatile est, non extra suos nidos somnum capit, et quicquid in profundo degit, ab eo qui diripit abstrahitur quidem, sed si non superatur in sedes suas redit. Animalia enim nec fames nec saturitas ut extra lustra sua mancant compellit. Cum horum natura protulit hominem eumque sapientem dictum: cui etsi reliqua omnia terra omnis suggerat, monumenta parentum ostendere non potest.

XLV. Eidem.

Si rerum omnium pretiosissima est philosophia, credimurque nos philosophari, non sane recte fratrum osores existimemur, idque ob turpem simul et illiberalem causam. Pecuniarum enim causa nata est suspicio, has vero prius etiam quam ad philosophiam accederemus contemnere cœpimus, ut, quod non scripserim, convenientius fuerit aliam causam suspicari. Cavebam enim ne, si vera scriberem, superbus viderer, sin falsa, humilis, quorum utrumque æque molestum est fratribus et amico omni. Nunc vero et hoc aperio. Fortasse enim concesserit deus, ut, ubi qui Rhodi sunt amicos convenim, non multo post illinc ad vos revertar vere exeunte.

μς'. Γορδίω.

Ἵδικῆσθαι φασιν Ἐστιάϊον ὑπὸ σοῦ καὶ ταῦτα φίλου γεγονότος, εἴ γε σύ τινος φίλος. ὅρα δὴ, Γόρδιε, μὴ πείραν λάθης ἀνδρὸς οὐ δοκοῦντος, ἀλλὰ ὄντος. ἄσπασαι τὸν υἱὸν Ἀριστοκλείδην, ὃν εὐχόμεαι μὴ παραπλήσιόν σοι γενέσθαι. καὶ σὺ δ' ἦσθα νέος ἄμεμπτος.

μς' Τυανέων τῆ βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ.

Προστάττουσιν ὑμῖν ἐπανέιναι πείθομαι. τοῦτο γὰρ δὴ πρὸς ἓνα πόλει πρεπούδестерον ἂν εἴη, εἰ ἔνεκα τιμῆς μεταπέμποιο πολίτην ἔαυτῆς. καὶ ὃν ἀπεδήμησα δὲ γρόνον, ἀπεδήμησα περιποιῶν ὑμῖν, εἰ καὶ ἐπαχθεὶς εἰπεῖν, εὐκλειάν τε καὶ ὄνομα καὶ εὐνοίαν καὶ φιλίαν πόλεων ἐπιφανῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἀνδρῶν. εἰ δὲ καὶ μείζονος ἔτι καὶ κρείττονος ὑμεῖς ὑπολήψεως ἄξιοι, τό γε ἐμὸν καὶ τὸ παρὰ τῆς ἐμῆς φύσεως ἐπιτοσοῦτον ἐξήρκει μόνον δυνάμεώς τε καὶ σπουδῆς. ἔρρωσθε.

μη'. Διοτίμῳ.

Ἐπλανήθης οἰθήεις δεῖσθαι μέ τινος ἢ παρ' αὐτοῦ σοῦ, πρὸς ὃν οὐδὲν ἦν μοί ποτε κοινόν τι γεγονός, ἢ παρ' ἄλλου τινὸς ὁμοίου τε καὶ ὁμοίως. ἦν δὲ οὐδὲ τὸ ἀναλωθὲν εἰς τι τῶν σοι σωτηρίων πολὺ τι. χαριῆ δὴ μοι παθῶν εὔ διχ' ἀναλώματος. τηρήσω γὰρ μου τὸ ἔθος μόνως οὕτως. ὅτι δὲ τοῦτον ἔχω τὸν τρόπον καὶ ταύτην τὴν διάθεσιν πρὸς ἅπαντάς μου τοὺς πολίτας, εἴω γὰρ λέγειν ὡς καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ἔξεστι μαθεῖν παρὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν εὔ παθόντων μὲν, ὁσάκις ἐδεήθησάν τινος, ἀμοιβὴν δὲ αἰτηθέντων μηδεμίαν. (2) μὴ δὴ δυσχεράνης, εἰ ὁσόντως ἐπιτιμηθεὶς ὁ ἐμὸς ὑπὲρ τοῦ προσέσθαι τι τὴν ἀρχὴν ἀπέδωκεν εὐθὺς ὃ ἔλαβε Λυσία τῷ φίλῳ σου, φίλῳ δὲ καὶ ἐμοῦ, ἐπεὶ μηδένα ἠπίστατο τῶν καταλειμμένων σου παιδῶν. εἰ δὲ δύο λόγοι περὶ ἐμοῦ λέγονται, λεχθήσονται δὲ καὶ ἐσῦστερον, τί θαυμαστόν; ἀνάγκη γὰρ περὶ παντὸς ἀκροῦ δοκοῦντος καθ' ὅτιοῦν ἐναντίους λέγεσθαι λόγους. οὕτως περὶ Πυθαγόρου, περὶ Ὀρφείως, περὶ Πλάτωνος, περὶ Σωκράτους οὐκ ἐλέγθη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐγράφη τὰ ἐναντία, ὅπου γε μὴ τὰ ὅμοια καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. (3) ἀλλ' οἱ μὲν ἀγαθοὶ δέχονται τὸν ἀληθῆ λόγον, ὡς ἂν ἔχοντές τι συγγενές, οἱ δὲ φαῦλοι τὸν ἐναντίον, καὶ ἔστι τοῦ τοιοῦτου γένους καταγελαῖν, λέγω δὲ τοῦ χείρονος. τοσοῦτο μόνον δίκαιον ὑπομῆσαι περὶ ἐξαυτοῦ τὸ νῦν, ὅτι περὶ ἐμοῦ καὶ θεοῖς εἴρηται ὡς περὶ θείου ἀνδρὸς οὐ μόνον ἰδίᾳ τισὶ πλάκις, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ. ἐπαχθεὶς λέγειν τι περὶ αὐτοῦ πλεῖον ἢ μείζον. ὑγιαίνειν εὐχόμεαι.

XLVI. Gordio.

Hestiaeum iniuria affectum a te aiunt, idque amico eius, si quidem cuiusquam tu amicus. Vide igitur, Gordi, ne periculum facias viri, qui non videtur, sed revera est. Saluta filium Aristoclidem, quem opto non similem tibi evasurum. Tu quoque juvenis non reprehendus eras.

XLVII. Tyanensium senatui et populo.

Iubentibus vobis me redire pareo: sic enim maius ex uno habebit civitas ornamentum si honoris causa arecessat civem suum. Atque ego quo tempore peregre abfui, quamvis invidiosum sit dicere, gloriam vobis et nomen et benevolentiam amicitiamque tam civitatum illustrium quam virorum comparavi. Sin autem maiore adhuc ac meliore digni estis fama, quod quidem in me est atque in natura mea positum, non poterat ultra hunc facultatis ac studii modum progredi. Valete.

XLVIII. Diotimo.

Falsus es, quod credidisti aliqua mihi opus esse re aut a te ipso, quocum nihil quicquam commune unquam habui, aut ab alio quodam simili ac similiter. Nec multum adeo fuit in tuum commodum impensum. Gratum itaque mihi feceris, si beneficium in te collatum acceperis nullo tuo sumptu: hoc enim solo modo consuetudinem meam tuebor. Hunc autem me habere morem et sic esse erga omnes meos cives animatum, ne dicam et erga omnes homines, cognoscere licet ab reliquis civibus, qui quoties aliqua re indigerent, beneficio a me affecti sunt, beneficia vero ut beneficiis referrent nunquam sunt admoniti. (2) Noli igitur indignari, quod iure reprehensus familiaris meus eo, quod admiserit omnino, reddidit statim quod acceperat Lysiae, amico tuo et mihi quoque amico, quum nullum nosset servorum a te relictorum. Quod si diversi de me sermones feruntur, ferenturque sane et in posterum, quid mirum? necesse est enim de omni, quod quocumque modo excellens esse videatur, diversi ferantur sermones. Sic de Pythagora, de Orpheo, de Platone, de Socrate contraria non modo dicebantur, verum etiam scribebantur, quando quidem similia nec de ipso deo. (3) At boni accipiunt verum sermonem, quasi cum eo cognatum quid habentes, improbi vero contrarium, ac tale genus, peius dico, licet deridere. Tantum solum nunc de me ipso admonuisse æquum est, de me et apud deos sermonem esse tanquam de divino homine, non solum privatim apud nonnullos sæpenumero, sed etiam publice, molestum est plus aut maius quid de se ipso dicere. Opto ut valeas.

μη'. Φερουκιανῶ.

Πάνυ τοῖς πεμφθεῖσιν ὑπὸ σοῦ γράμμασιν ἤσθην· πολλὴν γὰρ οἰκειότητα καὶ γένους ἀνάμνησιν εἶχε, καὶ πέπεισμαι δι' ἐπιθυμίας εἶναι σοι θεάσασθαι με καὶ ὑπ' ἑμοῦ θεαθῆναι. αὐτὸς οὖν ἀφίξομαι πρὸς ὑμᾶς ὅτι τάχιστα. ὅθεν ἔχου τῶν αὐτόθι. συμμιζεῖς δέ μοι πλησίον γενομένου πρὸ τῶν ἄλλων οἰκείων τε καὶ φίλων, ἐπεὶ καὶ προσήκει σοι τοῦτο.

v. 'Εὐφράτη.

Ἐν γένει δαιμόνων καὶ ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ἦν. σὺ δ' ἔτι μοι δοκεῖς πορρωτάτω φιλοσοφίας εἶναι καὶ ἀληθινῆς ἐπιστήμης, ἣ οὐκ ἂν οὔτε κάκεινον κακῶς ἐλεγες, οὔτε τινὰς τῶν ζηλούντων αὐτὸν διετέλεις μισῶν. ἄλλο τί σοι νῦν πρακτέον ἂν εἴη· φιλοσοφίας γὰρ ἤμθροτες, οὐδ' ἔτυχες μάλλον ἢ Μενελάου Πάνδαρος ἐν τῇ τῶν ὄρκων συγχύσει.

να'. Τῶ αὐτῶ.

Ἐπιτιμῶσί σοι τινες ὡς εἰληρότι χρῆματα παρὰ τοῦ βασιλείως, ὅπερ οὐκ ἄτοπον, εἰ μὴ φαίνοιο φιλοσοφίας εἰληγεῖναι μισθὸν καὶ τσαυτάκις καὶ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ παρὰ τοσοῦτον καὶ περὶ σοῦ πεπιστευκότων εἶναι σε φιλόσοπον.

νε'. Τῶ αὐτῶ.

Ἐάν τις ἀνδρὶ Πυθαγορεῶ συγγένηται, τίνα παρ' αὐτοῦ λήψεται καὶ ὅποσα φαίην ἂν ἔγωγε νομοθετικὴν, γεωμετρικὴν, ἀστρονομίαν, ἀριθμητικὴν, ἀρμονικὴν, μουσικὴν, ἱατρικὴν, πᾶσαν θεῖαν μαντικὴν, τὰ δὲ καλλίω μεγαλοφροσύνην, μεγαλοψυχίαν, μεγαλοπρέπειαν, εὐστάθειαν, εὐφημίαν, γνῶσιν θεῶν, οὐ δόξαν, εἰδῆσιν δαιμόνων, οὐχὶ πίστιν, φιλίαν ἐκατέρων, αὐτάρκειαν, ἐκτένεια, λιτότητα, βραχύτητα τῶν ἀναγκαίων, εὐαισθησίαν, εὐκινήσιαν, εὐπνοίαν, εὐχροίαν, ὑγίαν, εὐψυχίαν, ἀθανασία. παρὰ σοῦ δέ, Εὐφράτα, τί λαθόντες ἔχουσιν οἱ ἰδόντες; ἢ δηλονότι τὴν ἀρετήν, ἢ ἔχεις.

νγ'. Κλαύδιος Τυανέων τῆ βουλῆ.

Ἀπολλώνιον τὸν ὑμέτερον πολίτην, Πυθαγόρειον φιλόσοπον, καλῶς ἐπιδημήσαντα τῇ Ἑλλάδι καὶ τοῖς νέους ἡμῶν ὠφελήσαντα τιμησάντας ἀξίαις τιμαῖς, αἷς πρέπει τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας καὶ ἀληθῶς προϊσταμένους φιλοσοφίας, τὴν εὐνοίαν ἡμῶν ἠθελήσαμεν ὑμῖν δι' ἐπιστολῆς φανερὰν γενέσθαι. ἔρρωσθε.

νδ'. Ἀπολλώνιος δικιωταῖς Ῥωμαίων.

Λιμένων καὶ οἰκοδομημάτων καὶ περιθόλων καὶ περιπάτων ἐνίοις ὑμῶν πρόνοια, παίδων δὲ τῶν ἐν

XLIX. Feruciano.

Admodum litteris a te missis delectatus sum : multam enim familiaritatem generisque recordationem continebant, atque persuasum mihi est te, ut me conspicias et a me conspiciaris, cupere. Ipse igitur veniam ad vos quam celerrime. Quare domi velim maneat. Conversaberis autem mecum, ubi ad te accessero, præ reliquis familiaribus et amicis, quoniam et convenit tibi hoc.

L. Euphrata.

In dæmonum genere sapientissimus Pythagoras quoque erat. Tu vero mihi videris a philosophia veraque scientia adhuc longissime distare, alioqui sane nec illi male diceret, nec quosdam eius sectatorum odio perpetuo persequerere. Aliud nunc tibi faciendum fuerit : nam a philosophia aberrasti, neque magis scopum tetigisti quam Menelaum Pandarus in « fœderis violatione. »

LI. Eidem.

Reprehendunt te quidam, quod pecuniam a rege acceperis. Quod absurdum non esset, nisi viderere philosophiæ mercedem accepisse et toties et tantam et a tam multis, quique te philosophum esse credere.

LII. Eidem.

Si quis cum viro Pythagoreo conversetur, quæ quantaque ab eo sit accepturus, equidem dicam : leges ferendi artem, geometriam, astronomiam, arithmetica, harmonicam, musicam, medicinam, universam divinam vaticinationem, quæque pulchriora sunt, animi altitudinem, gravitatem, magnificentiam, constantiam, pietatem, decorum scientiam, non opinionem, dæmonum cognitionem, non existimationem, utrorumque amorem, animi tranquillitatem, assiduitatem, frugalitatem, in rebus necessariis modestiam, sentiendi, agendi, spirandi facilitatem, convenientem colorem, sanitatem, fortitudinem, immortalitatem. A te vero, Euphrata, quid consecuti sunt, qui ad te accessere? an quam tu babes virtutem?

LIII. Claudius Tyanenſium ſenatul.

Apollonium vestrum civem, Pythagoreum philosophum, Græciam præsentia sua condecorantem ac iuventutis nostræ commodis consulentem, condignis honoribus afflicientes, quibus par est bonos viros vereque philosophiæ præsidēs, benevolentiam nostram per litteras vobis voluminus patefacere. Valete.

LIV. Apollonius iudicibus Romanorum.

Portuum et ædificiorum et circuituum et ambulacrorum plerisque vestrum cura est, puerorum vero, qui sunt in

ταῖς πόλεσιν ἢ νέων ἢ γυναικῶν οὐθ' ὑμῖν οὔτε τοῖς νόμοις φροντίς. ἢ καλὸν ἂν ᾦν τὸ ἀρχεσθαι.

νε'. Τῷ ἀδελφῷ Ἀπολλωνίῳ.

Φύσιν ἔχει τῶν τελειωθέντων ἕκαστον ἀπιέναι καὶ τοῦτο παντὶ γῆρας ἔστι, μεθ' ὃ μηκέτι μένει. μὴ δὴ σε λυπεῖτω τῆς γυναικὸς ἢ ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ἀποβολή, μηδέ, ἐπεὶ θάνατός τι λέγεται, κρείττον αὐτοῦ τὸ ζῆν ὑπολάμβανε χειρὸν ὃν τῷ παντὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι. γενεῶ δὴ ἀδελφός τὸ μὲν κοινότατον φιλοσόφου, τὸ δ' ἐξαιρέτων Πυθαγορείου καὶ Ἀπολλωνίου, καὶ σου τὴν οἰκίαν τὴν αὐτὴν ποίησον. (2) εἰ μὲν γὰρ ἐνεκαλοῦμέν τι τῇ προτέρᾳ, κὰν εἰκότως ἐδοκοῦμεν ἀποδειλιᾶν· εἰ δ' ἡμῖν σεμνή τε διετέλεσεν οὖσα καὶ φιλανδρός καὶ διὰ τοῦτο ἐπιζητήσεως ἀξία, τί καὶ διανοηθέντες οὐκ ἂν ὅμοια καὶ περὶ τῆς μελλούσης προσδοκῶμεν; ἦν εἰκὸς ἂν ἐβελῆσαι καὶ ἀμείνονα γενέσθαι, μηδαμοῦ τῆς προτέρας ἀμειλία κακωθείσης. δυσωπεῖτω δέ σε καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν οὕτω μέχρι νῦν ἔχοντα· τῷ πρεσβυτάτῳ μὲν γὰρ οὐδὲ γάμος οὐδέπω, τῷ νεωτάτῳ δὲ ἔλιπς μὲν ἔτι παιδοποιίας, ἐν προκοπῇ δέ γε τοῦ χρόνου, καὶ ἡμεῖς μὲν ἐνὶ τρεῖς γεγόναμεν, τρισὶ δ' ἡμῖν οὐδὲ εἷς. (3) ἴσος δὲ καὶ ὁ κίνδυνος τῇ πατρίδι καὶ τῷ βίῳ τῷ μετ' ἡμᾶς. εἰ γὰρ ἡμεῖς ἀμείνους τοῦ πατρὸς (ἄλλως δέ, καθ' ὃ πατήρ, χείρους), πῶς οὐκ ἂν βελτίους ἐξ ἡμῶν εἰκὸς ἂν ὑπάρξαι; γενέσθωσαν οὖν τινές, οἷς παραθησόμεθα γούν ὀνόματα, ὡς ἡμῶν οἱ πρόγονοι συνύφηνα. ὑπὸ θαυρώων οὐχ οἷός τε ἐγενομένη πλεῖονα γράψαι, καὶ οὐδὲ εἶχον ἀναγκαίστερα τούτων.

νεζ'. Σαρδιανίσις.

Κροῖσος ἀπέβαλε τὴν Λυδῶν ἀρχὴν Ἄλυν διαβάς, ἐλήφθη ζῶν, ἐδόθη πέδαις, ἐπὶ πυρᾶν ἀνεβιβάσθη, τὸ πῦρ εἶδεν ἡμέμενον αἰρόμενον εἰς ὕψος. ἔζησεν· ἐδόκει γὰρ τῷ θεῷ τιμημένος. τί οὖν ὕστερον; οὗτος ὁ πρόγονος ὑμῶν ἄμα καὶ βασιλεὺς ὁ τοσαῦτα παθὼν παρὰ τὴν ἀξίαν τραπέζης ἐκοινωνήσε τῷ πολεμῳ, σύμβουλος ἦν εὖνους, πιστὸς φίλος. ὑμῖν δὲ ἄσπονδα καὶ ἀκήρυκτα καὶ ἀμειλικτα, ἔτι τε ἀνέρα καὶ ἄθεα τὰ πρὸς γουεῖς, τὰ πρὸς τέχνας, τὰ πρὸς φίλους, συγγενεῖς, φυέτας. ἐχθροὶ γεγόνατε μήτε τὸν Ἄλυν διαβάντες, μήτε δεξάμενοί τινα ἀνθρωπων ἐξῴθων, καὶ ἡ γῆ φέρει καρπὸν ὑμῖν. ἄδικος ἡ γῆ.

νεζ'. Σὺ γραφεῖσι λογιῶσις.

Φῶς παρουσία πυρός, ἢ οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο. πῦρ μὲν οὖν αὐτὸ τὸ πάθος, καὶ ὅ γινεται, καίεται γούν φῶς δὲ ταῖς ὄψεσι μόνον αὐτῆν ἑαυτοῦ παρέχεται μὴ βιαζόμενον αὐτάς, ἀλλὰ πείθον. τοῖνον καὶ λόγος ὁ μὲν ὡσπερ πῦρ καὶ πάθος, ὁ δὲ ὡσπερ αὐτῆ καὶ φῶς ἔστιν. ὁ κρείττων ὄν, εἰ μὴ μείζων εὐχῆς τὸ βήθησόμενον, εἴη μοι.

urbibus, et iuvenum et mulierum nec vos rationem habetis, neque leges: alioqui conduceret imperio esse subiectum.

LV. Fratri Apollonius.

Fatale est, ut, ubi quidque ad perfectionem pervenerit, transeat, et hæc omni senectus instat, post quam non manet amplius. Ne igitur te offendant uxoris in ipso ætatis flore iactura facta, neque quum aliquid esse mors dicatur, potiorum ea vitam opinare, quæ inferior est omnino cuius sapienti. Te igitur fratrem præsta philosophi in univsum, potissimum vero Pythagorei atque Apollonii, domumque tuam refice. (2) Si enim in priore uxore fuisset quod reprehenderemus, iure sane animum abicere videremur; sin vero venerabilis illa nobis semper fuit et viri amans, ideoque digna desiderio, qua de causa non et similia de futura expectaremus? quam consentaneum est et meliorem fieri velle, si neque prior usquam lædatur oblivione. Sollicitet te et fratrum quæ lucusque fuit condilio: maximo enim natu adhuc ne uxor quidem est, minimo vero spes quidem procreandæ sobolis nondum adempta est, sed in futuro tempore reposita. Et nos quidem uni nati sumus tres, tribus vero nobis ne unus quidem. (3) Parque patriæ et vitæ post nos futura imminet periculum. Nam si nos patre præstantiores sumus — ceteroqui, quatenus pater, inferiores — quomodo non verisimile est ex nobis meliores esse prodituros? Nascantur ergo quidam, quibus nomina nostra, ut a maioribus contexta accepimus, imponamus. Præ lacrimis plura scribere non potui, neque his habui magis necessaria.

LVI. Sardianis.

Cræsus Lydiæ principatum amisit traiccto Haly, captus vivus, compedibus vincetus, in rogam impositus est, ignem vidit accensum in altum escendentem: vixit tamen, nam deo carus esse videbatur. Quid igitur postea? hic vester progenitor simul atque rex, qui tot mala perpressus est præter dignitatem, convictor factus est inimico suo, consiliorum eius fuit socius benevolus, fidus amicus. Vobis vero infida et insidiosa et implacabilia, quin et profana et impia omnia in parentes, in liberos, inque amicos, cognatos, tribules. Inimici evasistis, licet nec Halyn traiceritis, neque extraneum quenquam receperitis; et terra tamen fructum vobis fert. Iniusta terra.

LVII. Scriptoribus eruditis.

Lumen ignis præsentia, neque aliter exstiterit. Atque ignis quidem ipse affectus, quodque comprehendit, hoc accenditur; lumen vero oculis tantum splendorem suum præbet, non vim ipsis afferens, verum blandiens. Sic et sermo alter tanquam ignis et affectus, alter tanquam splendor atque lumen. Quod quum præstet, nisi quod dicam votum excedit, contingat mihi.

νη. Οὐαλερίφ.

Θάνατος οὐδεις οὐδενος ἢ μόνον ἐμφάσει, καθάπερ οὐδὲ γένεσις οὐδενος ἢ μόνον ἐμφάσει. τὸ μὲν γὰρ ἐξ οὐσίας τραπέν εἰς φύσιν ἔδοξε γένεσις, τὸ δὲ ἐκ φύσεως εἰς οὐσίαν κατὰ ταῦτὰ θάνατος, οὔτε γιγνομέου κατ' ἀλήθειάν τις, οὔτε φθειρομένου ποτέ, μόνον δὲ ἐμφανούς ὄντος, ἀοράτου τε ὕστερον, τοῦ μὲν διὰ παχύτητα τῆς ὕλης, τοῦ δὲ διὰ λεπτότητα τῆς οὐσίας, οὐσης μὲν αἰετῆς αὐτῆς, κινήσει δὲ διακρούσεως καὶ στάσει. (2) τοῦτο γάρ που τὸ ἴδιον ἀνάγκη τῆς μεταβολῆς οὐκ ἔξωθεν γινομένης ποθέν, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὅλου μεταβάλλοντος εἰς τὰ μέρη, τῶν μερῶν δὲ εἰς τὸ ὅλον τρεπομένου ἐνότητι τοῦ παντός. εἰ δὲ ἐρήσεται τις τί τοῦτο ἔστι τὸ ποτέ μὲν δρατόν, ποτέ δὲ ἀόρατον, ἢ τοῖς αὐτοῖς γινομένου ἢ ἄλλοις; φαίη τις ἄν, ὡς ἔθος ἐκάστου ἔστι τῶν ἐνθάδε γενῶν, ὁ πληρωθὲν μὲν ἐφάνη διὰ τὴν τῆς παχύτητος ἀντιτυπίαν, ἀόρατον δὲ ἔστιν, εἰ κενωθείη, διὰ λεπτότητα τῆς ὕλης βίᾳ περιχυθείσης, ἐκρυσίσθη τε τοῦ περιέχοντος αὐτὴν αἰωνίου μέτρου, γεννητοῦ δ' οὐδαμῶς, οὐδὲ φθαρτοῦ. (3) τί δὲ καὶ τὸ τῆς πλάνης ἐπὶ τοσοῦτον ἀνέλεγκτον; οἶονται γάρ τινες, ὁ πεπνῶνασιν, αὐτοὶ τοῦτο πεποιηθέναι, μὴ εἰδότες, ὡς ὁ γεννηθείς διὰ γονέων γεγέννηται, οὐχ ὑπὸ γονέων, καθάπερ τὸ διὰ γῆς φύν οὐκ ἐκ γῆς φύεται, πάθος τε οὐδὲν τῶν φαινόμενων περὶ ἐκάστου, ἀλλὰ μάλλον περὶ ἓν ἐκάστου. τοῦτο δὲ τί ἂν ἄλλο τις εἰπῶν ἢ τὴν πρώτην οὐσίαν ὀρθῶς ἂν ὀνομάσειεν; ἢ ὁ μόνη ποιεῖ τε καὶ πάσχει πᾶσι γινομένη πάντα διὰ πάντων θεὸς αἰδῖος, ὀνόμασι καὶ προσώποις ἀραιρουμένη τὸ ἴδιον ἀδικουμένη τε. (4) καὶ τοῦτο μὲν ἔλαττον. τότε δὲ κλαίεται τις, ὅταν θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γένηται τόπου μεταβάσει καὶ οὐχὶ φύσει. ὡς δὲ ἔχει τὸ ἀληθές, οὐ πενθητέον σοι θάνατον, ἀλλὰ τιμητέον καὶ σεβαστέον. τιμὴ δὲ ἡ ἀρίστη τε καὶ πρέπουσα, εἰ ἀφείς θεῶν τὸν ἐκεῖ γενομένον ἀνθρώπων τῶν πεπιστευμένων τὰ νῦν ἄρχοις, ἢ πρότερον ἤρχες. αἰσχρόν, εἰ χρόνῳ, μὴ λογισμῷ γένοιτο βελτιῶν, εἰ χρόνος καὶ τοὺς κακοὺς λύπης ἔπαυσε. μέγιστον ἀρχὴ ἱκανή, καὶ μεγίστων ἀρχῶν ἀριστος, ὅς ἂν αὐτοῦ πρότερον ἀρχῇ. (5) ποῦ δὲ καὶ ὅσιον ἀπεύχεσθαι τὸ βουλήσει θεοῦ γενομένου; εἰ τάξις ἔστι τῶν ὄντων, ἔστι δὲ, καὶ θεὸς ἐπιστατεῖ ταύτης, ὁ δίκαιος οὐ βουλήσεται τὰ ἀγαθὰ, πλεονεκτικὸν γὰρ καὶ παρὰ τάξιν τὸ τοιοῦτον, ἡγήσεται δὲ τὰ γινόμενα συμφέρειν. πρόελθε καὶ θεράπευσαι, δίκασον καὶ παρηγόρησον τοὺς αἰτίους, τῶν δὲ θακρῶν οὕτως ἀποτρέψεις. οὐ τὰ ἴδια τῶν κοινῶν, ἀλλὰ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων προτιμητέον. ὅσον δὲ σοι καὶ τὸ τῆς παραμυθίας εἶδος· σὺν ὄλῳ τὸν υἱὸν ἔθνη πεπένθηκα. (6) ἀμείψαι τοὺς μετὰ σοῦ λευπημένους, ἀμείψῃ δὲ, ἔαν λυπούμενος παύσῃ. τᾶχιον ἢ ἔαν μὴ προέλθῃς. φίλους οὐκ ἔχεις; υἱὸν δὲ ἔχεις. καὶ νῦν τὸν τεθηγκότα; φήσει τις τῶν νῦν ἐχόντων.

LVIII. Valerio.

Mors nulla cuiusquam nisi specie tantum est, ut neque ortus cuiusquam nisi specie. Quod enim ex essentia in naturam transit, ortus videtur, quodque ex natura in essentiam, pariter mors, licet neque oriatur vere quicquam, neque intereat unquam, sed solum modo sub oculos cadat, modo evanescat, illud ob materiæ densitatem, hoc ob essentiae tenuitatem, quæ eadem semper est, sed motu differt atque statu. (2) Hoc enim proprium necessario mutationis, quæ non extrinsecus alicunde fit, sed qua totum in partes suas dissolvitur ac partes in totum redeunt concordia univarsi. Quod si quis dicat: quid hoc est, quod modo visibile est, modo invisibile aut iisdem aut aliis? respondeat aliquis, prout fert generis cuiusvis rerum, quæ hic sunt, indoles, ut plenum quod sit, id propter crassitie renisum appareat, invisibile autem fiat, si exhauriatur, propter tenuitatem essentiae vi circumfusæ, defluentisque ex æterno, qui ipsam circumdat, modo, eoque nec nato unquam nec interituro. (3) Quid est autem, quod hic error non iam dudum confutatus est? nimirum opinantur quidam, quod passi sint, id ipsos se effecisse, ignari, quod qui nascitur per parentes, non a parentibus nascatur, quemadmodum per terram quod crescit non crescit ex terra, nec affectus quisquam sit rerum, quæ sub oculos cadunt, singularum, sed potius circa unum omnium. Hoc vero quo alio quis nomine quam primæ essentiae recte appellaverit? quæ sane sola agit et patitur, et fit omnia omnibus per omnia, deus æternus, quæ nomina ac personas induens indolem suam omittit atque leditur. (4) Et hoc quidem minus, maius vero: plorat aliquis, ubi deus ex homine fit, mutato loco, nec vero natura. Ut autem revera se habet, mors non dolenda, sed colenda atque reverenda tibi est. Cultus vero optimus descensque, si deo relinquentes eum, qui istuc pervenit, hominibus tuæ fidei commissis iam imperes, ut imperabas antea. Turpe, si tempore, non ratione melior evadas, quum tempus et malorum dolorem leniat. Maxima res est imperii amplior dignitas, qui vero magnis præest rebus, optimus fuerit, si sibi ipsi prius imperet. (5) Qui vero fas est, quod dei voluntate accidit deprecari? quod si ordo quidam est in rebus, est autem, eique deus præsidet, non appetet iustus bona (habendi cupidi enim hoc est et præter ordinem), sed quæ eveniunt utilia censebit. Prodi teque ipsum cura, iudicia exerce et emenda reos, et sic lacrimis valedices. Non privata publicis, verum publica privatis anteponenda sunt. Quale autem tibi est consolationis genus: cum universa provincia filium tuum deplorasti. (6) Remunerare eos, qui tecum luxere, remunerabere autem, si lugere desines, citius quam si non prodeas. Amicos non habes? at filium habes. Etiam nunc mortuum? affirmaverit qui sapiat. Nam quod est, non

τὸ γὰρ ὄν οὐκ ἀπόλλυται, διὰ τοῦτο ὄν, ὅτι ἔσται διὰ παντός. ἢ καὶ τὸ μὴ ὄν γίνεται; πῶς δ' ἂν γένοιτο μὴ ἀπολλυμένου τοῦ ὄντος; εἶποι ἂν ἕτερός τις, ὡς ἀσεβεῖς τε καὶ ἀδικεῖς. ἀσεβεῖς μὲν τὸν θεόν, ἀδικεῖς δὲ τὸν υἱόν, μᾶλλον δὲ κἀκείνον ἀσεβεῖς. βούλει δὲ μαθεῖν οἷόν ἐστι θάνατος; ἀνελέ με πέμψας μετὰ ταύτην τὴν φωνήν, ἣν ἂν μὴ μεταμφιέσῃ, παρχρῆμα κρείττονα με σεαυτοῦ πεποίηκας. (7) ἔχεις χρόνον, ἔχεις γυναῖκα ἔμφρονα, φίλανδρον, δλόκληρος εἶ, παρὰ σεαυτοῦ λαβὲ τὸ λείπον. Ῥωμαϊκὸς τις τῶν πάλαι γεγονότων, ἵνα σώσῃ τὸν τῆς ἀρχῆς νόμον τε καὶ κόσμον, υἱὸν ἴδιον ἀπέκτεινε καὶ στεφανώσας ἀπέκτεινε. πῶλεον ἀρχαίς πεντακοσίων Ῥωμαίων ὁ εὐγενέστατος. ταῦτα σεαυτὸν διατίθεις, ἐξ ὧν οὐδ' οἰκίας τις εὐσταθῶς ἄρξει, μήτι γε πόλεόν τε καὶ ἐθνῶν. Ἀπολλώνιος εἰ παρῆν, Φαβοῦλλαν ἂν μὴ πενθεῖν ἔπεισεν.

νβ'. Βασιλεὺς Βαβυλωνίων Γάρμος Νεογύνδῃ Ἰνδῶν βασιλεῖ.

Εἰ μὴ περίεργος ἦς, οὐκ ἂν ἦς ἐν τοῖς ἀλλοτριῶσι πράγμασι δίκαιος, οὐδὲ ἂν ἀρχων ἐν Ἰνδοῖς ἐδίκασες Βαβυλωνίους. πόθεν γὰρ σοι γνώριμος ἦν ὁ ἡμέτερος ὄῃμος; νῦν δὲ ἐπείρασας ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑποκοριζόμενος ἐπιστολαῖς καὶ τιαυτάς ἀρχαῖς καθιέεις καὶ πρόσγχεμα ποιούμενος τῆς πλεονεξίας τὴν φιλανθρωπίαν. περναεῖς δὲ οὐδέν, οὐδὲ γὰρ ἂν λαθεῖν δύναιο.

ξ'. Εὐφράτη.

Ἦν Πραξιτέλης Χαλκιδεὺς μαίνόμενος ἄνθρωπος. οὗτος ὤφθη παρὰ ταῖς θύραις ταῖς ἐμαῖς ξίφος ἔχων ἐν Κορίνθῳ μετὰ σοῦ γνωρίμου. τίς οὖν ἡ τῆς ἐπιθουλῆς αἰτία; οὐ γὰρ πρόποτε σὰς βοῦς ἤλασα,

ἐπειὴ μάλᾳ πολλὰ μεταξὺ
οὐρεὰ τε σκιόεντα, θάλασσα τε ἠχῆεσσα

τῆς τε ἐμῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς σῆς.

ξα'. Λεσθῶνακτι.

Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἦν σοφός, εἰ δὲ Σκύθης, ἔτι καὶ Σκύθης.

ξβ'. Λακεδαιμόνιοι Ἀπολλωνίῳ.

Ἰὰν δεδομενᾶν τιμᾶν σοι ἀπεστᾶλκαμεν τόδε ἀντίγραφον σαμανάμενοι τῆ δαμοσίᾳ σφραγίδι, ἵνα ἴδῃς.

Ψῆφισμα Λακεδαιμονίων, καθὼς οἱ γέροντες ἐπέκριναν Τυνδάρεω εἰσηγησαμένω. Ταῖν ἀρχαῖν ἔδοξε τέλει τε καὶ τῶ δῆμῳ Ἀπολλώνιον Πυθαγόρειον ἦμεν πολίταν, ἔχειν τε καὶ γᾶς καὶ οἰκῶν ἔγκτασιν. ἡστάκαμεν δὲ καὶ ἐπίσχεμον εἰκόνα γραπτᾶν καὶ χαλκᾶν ἀρετῆς χάριν. ὧδε γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐτίμων ἄνδρας ἀγαθοὺς. ἐνόμιζον γὰρ ἦμεν Λυκούργῳ παῖδας, ὅσοι σύμφωνον θεοῖς τὸν βίον αἰρέοντο.

perit, quia propterea est, quod erit perpetuo. An etiam quod non est nascitur? quomodo vero, si quod est non fuerit? Dicat alius, impie te et iniuste agere. Impie agis in deum, iniuste in filium, immo et in illum impie. Visne discere, quid sit mors? tolle me e medio post hanc vocem, quam nisi vestieris denuo, extemplo me te ipso superiorem reddidisti. (7) Habes tempus, habes uxorem prudentem, viri amantem, omnibus rebus instructus es, quod reliquum est, a te ipse sume. Priscorum Romanorum aliquis imperii legis ordinisque tuendi causa proprium filium interemit et coronatum interemit. Quingentis urbibus imperas Romanorum nobilissimus. Eam autem tuam facis conditionem, qua ne familiae quidem tuto quis imperare possit, nedum urbibus et provinciis. Apollonius si adesset, Fabullae ne lugeret persuasisset.

LIX. Rex Babyloniorum Garmus Neogyndæ Indorum regi.

Nisi curiosus esses, in negotiis alienis iustitiam non exerceres, neque Indis imperans ius diceres Babylonis. Quæ enim tibi cum populo nostro necessitas? iam vero imperium meum tentavisti epistolis mihi blandiens, perque magistratus, quales ad me misisti, avaritiæ tuæ pretendens benevolentiam. Efficias autem nihil: neque enim poteris latere.

LX. Euphratæ.

Erat Praxiteles Chalcidensis homo furiosus. Hic apparuit ante fores meas gladium tenens Corinthii una cum quodam tuo familiari. Quenam igitur harum insidiarum causa? nunquam enim tuas boves abegi,

quin permulta intersint
umbriferi montes resonansque mare
inter meam philosophiam ac tuam.

LXI. Lesbouacti.

Anacharsis Scythæ sapiens erat, si vero Scythæ, quoniam et Scythæ.

LXII. Lacedæmonii Apollonio.

Tributorum tibi honorum hoc mimus antigraphum publico sigillo obsignatum, quo cognosceres.

Decretum Lacedæmoniorum, uti gerontes censuere Tyndareo rogante. Visum est magistratibus atque populo, Apollonium Pythagorem suum esse civem ac jus habere agros ædesque in ipsa Lacedæmone possidendi, itemque imaginem eius inscriptam erigere pictam atque æream: virtutis ergo. His enim præmiis patres nostri ornabant viros bonos. Censebant enim Lycurgi filios esse, quicunque diis accommodatam vitam instituerent.

εγ'. Ἀπολλώνιος ἐφόρος καὶ Λακεδαιμονίους.

Ἄνδρες ὑμῶν ἑσασάμην ὑπήνην μὴ ἔχοντας, τοὺς μητροὺς καὶ τὰ σκέλη λεῖους τε καὶ λευκοὺς, μαλακὰς χλανίδας ἡμφιεσμένους καὶ λεπτάς, δακτυλίου πολλοὺς καὶ καλοὺς περιχειμένους, ὑποδεδεμένους ὑπόδημα τὸ Ἰωνικόν. οὐκ ἐπέγνων οὐδὲν τοὺς λεγομένους πρέσβεις, ἢ δὲ ἐπιστολὴ Λακεδαιμονίους ἔφασκεν.

εδ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Καλεῖτέ με πολλάκις βοηθὸν ὑμῖν τῶν νόμων καὶ τῶν νέων ἐσόμενον. ἢ Σόλωνος δὲ πόλις οὐ καλεῖ με. Λυκοῦργον αἰδεῖσθε.

εε'. Ἐρεσιῶν τοῖς ἐν Ἀρτέμιδι.

Ἔθος ὑμῖν ἅπαν ἀγιστείας, ἔθος δὲ βασιλικῆς τιμῆς. ἀλλ' ὑμεῖς ἐστιάτορες μὲν καὶ δαιτυμόνες οὐ μεμπτοί, μεμπτοὶ δὲ σύνοικοι τῇ θεῷ νύκτας τε καὶ ἡμέρας, ἢ οὐκ ἂν ὁ κλέπτης τε καὶ ληστής καὶ ἀνδραποδιστὴς καὶ πᾶς, εἰ τις ἄδικος ἢ ἱερόσυλος, ἦν δρῶμενος αὐτόθεν τὸ γὰρ τῶν ἀποστερούντων τύχης ἐστίν.

ες'. Τοῖς αὐτοῖς.

Ἦλθεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀνὴρ Ἕλληνας τὴν φύσιν, οὐκ Ἀθηναῖος, οὐδὲ Μεγαρεύς, γελοῖον ὄνομα παροικίων ὑμῶν τῇ θεῷ. ὁστε μοι τόπον, ἔνθα μὴ καθαρῶν δεήσει μοι καίπερ ἔνδον αἰεὶ μένοντι.

εζ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Ἀνεῖται θύσουσι τὸ ἱερόν, εὐχομένοις, ὑμνοῦσιν, ἰκέταις, Ἕλλησι, βαρβάρους, ἐλευθέρους, δούλους. ὑπερφυῶς θεῖος ὁ νόμος. ἐπιγινώσκω τὰ σύμβολα τῆς Διὸς τε καὶ Ἀθητοῦς, ἐὰν ἦ μόνα ταῦτα.

εη'. Μιλησίους.

Σεισμὸς ὑμῶν τὴν γῆν ἔσεισε, καὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν πολλάκις. ἀλλ' ἐπασχον μὲν ἂν ἠτύχουν ἐξ ἀνάγκης, ἐλεοῦντες δὲ, οὐ μισοῦντες ἀλλήλους ἐφαινοντο. μόνου δὲ ὑμεῖς καὶ θεοὶ ὄπλα καὶ πῦρ ἐπηγάγατε καὶ θεοὶ τοιοῦτοι, ὧν καὶ οἱ ἐτέρωθεν δεόνται καὶ μετὰ κινδύνου καὶ πρὸ κινδύνων. ἀλλὰ καὶ φιλόσοφον ἄνδρα προ... ἡμεῖς Ἕλληνων δύο δημοσίᾳ τὸ πάθημα φήναντα πολλάκις καὶ προαγορεύσαντα γενομένους τοὺς σεισμους, αὐτόν, ὅτε ἔσεισεν ὁ θεός, ποιεῖν ἐλέγετε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ὦ τῆς δημοσίας ἀμαθίας. καὶ πατὴρ ὑμῶν λέγεται Θαλῆς.

εθ'. Τραλλιανούς.

Πολλοὶ πολλαχόθεν ἄλλοι κατ' ἄλλας αἰτίας νεώ-

LXIII. Apollonius ephoris et Lacedæmoniis.

Viros vestros conspexi barbam non habentes, sed femora cruraque lævia atque candida, mollibus tenuibusque tunicis indutos, multis pulchrisque annulis ornatos, Ionicis calceis calceatos. Non agnovi igitur, qui legatos se dicebant, at epistola Lacedæmonios esse dicebat.

LXIV. Eisdem.

Vocatis me sæpenumero legum vobis atque iuvenum futurum adiutorem, at Solonis urbs me non vocat. Lycurgum veremini.

LXV. Ephesiorum in templo Dianæ versantibus.

Omnem vos sacrificiorum, omnem regii cultus tenetis consuetudinem; vos autem hospites et convivæ non reprehendendi estis; reprehendendi vero, quod eum dea ipsius in æde versamini noctes atque dies. Alioquin enim neque fur neque latro neque plagarius neque impius quisquam aut sacrilegus inde prodiisset. Nempe est illud prædonum propugnaculum.

LXVI. Eisdem.

Venit e Græcia vir natalibus Græcus, non Atheniensis, neque Megarensis, ridiculum nomen deæ vestræ adstructurus. Date mihi locum, ubi non expiatione mihi erit opus, licet intus semper manenti.

LXVII. Eisdem.

Patet sacrificantibus templum, orantibus, canentibus, supplicibus, Græcis, barbaris, liberis, servis. Supra modum divina lex. Agnosco Iovis et Latonæ filię symbola, dum hæc sint sola.

LXVIII. Milesiis.

Terræ motus agros vestros concussit, ut et aliorum multorum sæpenumero. Verum quicquid adversi fatali necessitate accidit, patiebantur, aperte tamen commiserantes, non odio sese persequentes invicem. Vos soli vel diis arma atque ignem intulistis, idque eiusmodi diis, quibus etiam profanum vulgus tam postquam ante pericula indiget. Verum et virum philosophum..... qui eadem istam publice sæpe indicavit, quique postea evenere motus prænuntiavit, ipsum, quum deus concuteret terram, hoc facere quotidie dicebatis. O publicana stultitia! Et tamen pater vester Thales dicitur.

LXIX. Trallianis.

Multi ex multis locis alii aliis de causis iuvenes et senes

τεροί τε και πρεσβύτεροι φοιτῶσι παρ' ἐμέ. τὰς φύσεις οὖν ἐνὸς ἐκάστου σκέπτομαι και τοὺς τρόπους, ὡς ἐνι μάλλιστα συνετώτατα, τὸ τε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐκαστου δίκαιον ἦθος ἢ τοὺναντίον. εἰς τήνδε δὲ τὴν ἡμέραν οὐκ ἂν ἔχοιμι προκρίναι Τραλλιανῶν ὑμῶν οὐ Λυδοῦς, οὐκ Ἀχαιοῦς, οὐκ Ἰωνας, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, Θουρίους, Κροτωνιάτας, Ταραντίνους, ἢ τινας ἄλλους τῶν ἐκεῖ λεγομένων ἐυδαίμωνων Ἰταλιωτῶν ἢ ἐτέρων τινῶν. τίς οὖν ἢ αἰτία, δι' ἣν ἀποδέχομαι μὲν ὑμᾶς, οὐ γίνομαι δὲ τοιοῦτοι ἀνδράσι σύνοικος, καίπερ ὦν γένος ὑμέτερον; ἄλλοτε ποτ' ἂν εἴποιμι, νῦν δὲ μόνον ὑμᾶς ἐπαινεῖν καιρός, ἄνδρας τε τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, ὡς πολλὸν κρείττους τῶν παρ' ἐτέροις ἀρετῇ και λόγῳ, και μάλλον παρ' οἷς γεγένηται.

ο'. Σαίταις.

Ἀθηναίων ἀπόγονοί ἐστε, καθάπερ ἐν Τιμαίῳ Πλάτων φησίν, οἱ δὲ τὴν κοινήν ὑμῶν θεὸν ἐξορίζουσι τῆς Ἀττικῆς Νηΐθ μὲν τὴν ὑπ' ὑμῶν, Ἀθηναῖαν δὲ τὴν ὑπ' αὐτῶν ὀνομαζομένην, οὐ μένοντες Ἑλληνας. ὅπως δ' οὐ μένοντες, ἐγὼ φράσω. γέρων σοφὸς οὐδέεις Ἀθηναῖος, οὐ γὰρ ἔφυ γένους πᾶσα παντός, ὅτι μηδεμία μηδενός. ὁ κόλαξ παρὰ ταῖς πύλαις, ὁ συκοφάντης πρὸ τῶν πυλῶν, ὁ μαστροπὸς και πρὸ τῶν μακρῶν τεχνῶν, ὁ παράσιτος πρὸ τῆς Μουσηχίας και πρὸ τοῦ Πειραιῶς, ἢ θεὸς δὲ οὐδὲ Σούνιον ἔχει.

οα'. Ἴωσιν.

Ἑλληνας οἴεσθε δεῖν ὀνομάζεσθαι διὰ τὰ γένη και τὴν ἔμπροσθεν ἀποικίαν, Ἑλλησι δ' ὥσπερ ἔθνη και νόμοι και γλῶττα και βίος ἴδιος, οὕτω και σχῆμα και εἶδος ἀνθρώπων. ἀλλ' ὑμῶν γε οὐδὲ τὰ ὀνόματα μένει τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς νέας ταύτης εὐδαιμονίας ἀπολωλέκατε τὰ τῶν προγόνων σύμβολα. καλῶς οὐδὲ τοῖς τάφοις ἐκείνοι δέχοντ' ἂν ἄτε ἀγνωστὰς αὐτοῖς γενομένους, εἴ γε πρότερον ἡρώων ἦν ὀνόματα και ναυμάχων και νομοθετῶν, νυνὶ δὲ Λευκόλλων τε και Φαυρικίων και Λευκίων τῶν μακαρίων. ἐμοὶ μὲν εἴη μάλλον ὄνομα Μίμνερος.

οβ'. Ἐστιαίῳ.

Ὁ πατὴρ ὑμῶν Ἀπολλώνιος ἦν τρις τοῦ Μηνεδοῦτου, σὺ δὲ ἄπαξ ἐθέλεις ὀνομάζεσθαι Λουκρήτιος ἢ Λουπερκός. τίνας σὺ τούτων ἀπόγονος; αἰσχρόν, εἰ ὄνομα μὲν ἔχεις τινός, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ μὴ ἔχεις.

ογ'. Τῷ αὐτῷ.

Πατρίδος ἐσμέν πορρωτέρω σὺν δαίμονι, ἤδη δὲ τὰ τῆς πόλειος πράγματα ἐν νῷ ἐβαλόμην. δεύει μοῖρα πρὸς τέλος ἀνδρῶν, οἱ τὰ νῦν πρώτῃαν λελόγηχασιν τιμάν, ἀρξῆσι δὲ τὸ λοιπὸν παιδιάρια και μι-

ad me accedunt. Naturam igitur unius cuiusque considero atque mores quam fieri potest accuratissime. itemque cuiusque ad suam civitatem accommodatam indolem aut contrariam. Sed ad hunc usque diem non fuit cur vobis Trallianis praeferrem Lydos aut Achaeos aut Iones, verum neque qui antiquam Graeciam incolunt, Thurios, Crotoniatas, Tarentinos, neque alios quosquam eorum, qui illic beati Itali dicuntur, aut quorumquam aliorum. Quanam igitur causa est, cur probem quidem vos, nec tamen apud eusmodi viros habitum, etiamsi sim vestri generis? alio tempore dixerim, nunc vero tempus permittit solum, ut vos laudem quique vobis moderantur viros, ut qui virtute atque ratione longioribus, qui apud alios sunt, antecellant.

LXX. Saitis.

Ab Atheniensibus oriundi estis, sicut in Timaeo ait Plato, illi vero communem vestram deam ex Attica exterminant, Neith a vobis, Minervam ab ipsis dictam, non manentes Graeci. Qui vero non manent, ego dicam. Senex sapiens nemo Atheniensis, neque enim tota cuiquam barba est nata, siquidem nemo aliquid habet. Adulator ad portas, sycophanta ante portas, leno et ante longos muros, parasitus ante Munychiam et Piraeum, dea vero ne Sunium quidem habitat.

LXXI. Ionibus.

Graecos vos censetis appellandos propter genus propterque prisca coloniam, Graecis vero ut mores et leges et lingua et vita propria, ita et forma et figura hominum. At vestrum plerisque ne nomina quidem remanent, sed per recentem istam felicitatem maiorum symbola perdidistis. Recte nec sepulchris illi vos receperint, ut qui ignoti ipsi evaserint, siquidem ante heroum erant nomina et navalium praeflorum victorum et legislatorum, nunc vero Lucullorum et Fabriciorum et beatorum Luciorum sunt. Mihi nomen potius fuerit Mimmerus.

LXXII. Hestiae.

Pater noster Apollonius tribus erat genitus Menodotis, tu vero subito cupis Lucretius appellari seu Lupercus. A quonam horum genus ducis? turpe, si cuius nomen habes, speciem vero eius non habes.

LXXIII. Eidem.

Longius a patria absumus deo volente, nihilo minus tamen civitatis negotia mente agitavi. Properat ad finem fatum eorum, qui primos nacti sunt honores, inque posterum regnabunt pueri et paulo post hos infantes. Hic

κρὸν ἐπάνω τούτων μείρακες. ἐνταῦθά που θέος, μὴ σφαλῆ τὰ ὑπὸ νέων κυβερνιόμενα, σοὶ δ' οὐ θέος, ἐπεὶ βεβιώκαμεν.

οδ'. Τοῖς Στωϊκοῖς.

Ὁρα καὶ λιμὸς ἦν Βάσσω καίπερ ὄντων τῷ πατρὶ συγγνῶν χρημάτων. πρῶτον μὲν οὖν ἔφυγε Μέγαράδε σὺν ἐνὶ τῶν λεγομένων ἐραστῶν, ἅμα δὲ καὶ μακτροπῶν. τροφῆς γὰρ ἀμροτέροις ἔδει καὶ ἐφοδίων. ἔπειτα ἐκείθεν εἰς Συρίαν. ὑπεδέχετο δὲ τὸν ὠραῖον Εὐφράτης, καὶ εἴ τις ὁμοίως ἐδεῖτο τοῦ τότε καλοῦ, ὥστε ἂν αἰρεῖσθαι τι τῶν ἀτόπων δι' εὐνοίαν.

οε'. Τοῖς ἐν Σάρδεσιν.

Ὁ παῖς Ἀλυάττεω σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἀδύνατος ἐγένετο καὶ ἀμήχανος καίπερ ὢν βασιλεὺς τε καὶ Κροῖσος, ὑμεῖς δὲ ποῖω πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἀσπονδὸν ἤρασθε παῖδες, νέοι, ἄνδρες, γέροντες, ἀλλὰ καὶ παρθένοι καὶ γυναῖκες; Ἐρινύων νομίσαι ἂν τις τὴν πόλιν εἶναι, καὶ οὐχὶ Δήμητρος. ἡ δὲ θεὰ φιλόανθρωπος· ὑμῖν δὲ τίς οὗτος ὁ γόλος;

ος'. Τοῖς αὐτοῖς.

Εἰκὸς εἰς πόλιν ἀρχαίαν τε καὶ μεγάλην ἐθελῆσαι φιλόσοφον ἀρχαῖον παραγενέσθαι, καὶ παρεγενομένη ἂν αὐτὸς ἐκὼν κληθῆναι μὴ περιμεινας, ὡς ὑφ' ἐτέρων πολλῶν, εἰ ποιήσιν μίαν ὑμῶν τὴν πόλιν ἐμελλον ἦθει καὶ φύσει καὶ νόμῳ καὶ θεῷ. καὶ τὸ ὅσον ἐπ' ἐμοὶ πάντως ἂν ἐποίησα, στάσις δὲ, ὡς ἔφη τις, πολέμου χαλεπώτερον.

οζ'. Φοιτηταῖς.

Διὰ φιλοσοφίαν εἶρηται τῶν εἰρημένων ἕκαστον, οὐ δι' Εὐφράτην. μὴ τὸ Πραξιτέλους ζῆφος ἢ τὸ Λυσίου φάρμακον περοβῆσθαι μὲ τις δόξη. καὶ τοῦτο γὰρ ἔστιν Εὐφράτου.

οη'. Ἰαρχᾶ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν σοφοῖς.

... οὐ μὰ τὸ Ταντάλιον ὕδωρ, οὐδ' με ἐμυήσατε.

οθ'. Εὐφράτη.

Οὐκ ἐπιλογιζομένη ἡ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος αὐτῆς οὐ δύναται ἑαυτὴν αὐτάρκην ποιῆσαι. (Ex Stobæi florileg. X, 64.)

οι'. Τῷ αὐτῷ.

Οἱ κράτιστοι τῶν ἀνθρώπων βραχυλογώτατοι. οἱ

metuendum ne res a iuvenibus administratæ concidant; tibi vero non metuendum, quoniam vitam transegimus.

LXXIV. Stoicis.

Pulchritudo erat Basso atque fames, quamvis magnæ patri essent facultates. Primum igitur Megara fugit uno amatorum, qui dicebantur, simulque lenonum comite; victu enim uterque laborabat et viatico. Hinc postea in Syriam. Recepit vero pulchrum Euphrates et si quis pariter formoso, qui tunc erat, indigebat, ita ut rem absurdam appeteret ob benevolentiam.

LXXV. Sardianis.

Alyattæ filius civitatis suæ tuendæ nec potestatem habuit nec remedium, rex licet esset atque Cræsus. Vos vero quali tandem confisi leone bellum implacabile suscepistis pueri, iuvenes, viri, senes, quin et virgines et mulieres? Furiarum quis existimet hanc urbem esse, nec vero Cereris, quæ dea hominum amans est. Vobis autem quænam hæc est iracundia?

LXXVI. Eisdem.

Consentaneum est in urbem antiquam atque magnam accedere velle philosophum antiquum, et mea sponte accessissem, donec vocarer, sicut ab aliis multis, non expectans, si forte vestram civitatem moribus et ingeniis et legibus et deo conciliare possem. Et hoc quidem quantum in me est omnino fecissem, seditio vero, ut quidam dixit, bello gravior.

LXXVII. Discipulis.

Quicquid a me dictum est, philosophiæ causa est dictum, non Euphratæ. Ne quis Praxitelis gladium aut Lysiae venenum me extimuisse censeat; nam hoc quoque profectum est ab Euphrata.

LXXVIII. Iarchæ et qui apud eum sunt sapientibus.

... non per Tantalum aquas, quibus me initiavistis.

LXXIX. Euphratæ.

Animus secum, quid corpori sit satis, non expendens non potest, ut ipse sibi sufficiat, efficere.

LXXX. Eisdem.

Praestantissimi hominum paucissimis uti solent verbis.

οὐδ' ἀδολέσχαί εἰ ἤνιωδοντο, ὡς ἀνιωδοί, οὐκ ἂν ἐμακρηγόρουσιν. (XXXVI, 29.)

πα'. Τοῖς γνωρίμοις.

Σιμωνίδης ἔλεγε μηδέποτε αὐτῷ μεταμελῆσαι σιγήσαντι, φθεγγάμενόν δὲ πολλάκις. (XXXIII, 12.)

πβ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Πολυλογία πολλά σφάλματα ἔχει, τὸ δὲ σιγᾶν ἀσφαλές. (XXXVI, 28.)

πγ'. Δηλίφ.

Ψεύδασθαι ἀνελεύθερον, ἀλήθεια γενναῖον. (XI, 29.)

πδ'. Τοῖς γνωρίμοις.

Μηδέν με δόξῃτε βραδίως ἄλλοις παρανεῖν· αὐτὸς γὰρ ἐπὶ τῆς μάχης καὶ τῆς ἄλλης τῆς ἀκολούθου ταύτης διαίτης ὧν τοιαῦτα ὑμῖν παρεγγυῶ. (XVII, 15.)

πε'. Εἰδομένη.

Ἐξηλώσαμεν τὴν αὐτάρκειαν, οὐχ ὅπως τοῖς εὐτέλεσι καὶ λιτοῖς πάντως χρῴμεθα, ἀλλ' ὅπως θαρρῶμεν πρὸς αὐτά. (XVII, 14.)

πς'. Μακεδόνι.

Τῆς ὄξυθυμίας τὸ ἄνθος μανία. (XX, 49.)

πζ'. Ἀριστοκλεῖ.

Τὸ τῆς ὀργῆς πάθος μὴ καθομιλούμενον μηδὲ θεραπευόμενον, φυσικὴ νόσος γίνεταί. (XX, 50.)

πη'. Σατύρω.

Οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν ἰδίων ἁμαρτημάτων συνήγοροι γίνονται, τῶν δὲ ἀλλοτριῶν κατήγοροι. (XXIII, 15.)

πθ'. Δαναῷ.

Οὐ κάμνει τὰ πράγματα πρᾶσσόμενα. (XXIX, 83.)

ζ'. Δίωσι.

Τὸ μὴ γενέσθαι οὐδέν, τὸ δὲ γενέσθαι πόνος. (XXIX, 82.)

Garruli igitur si qua afficiunt molestia ipsi afficerentur nimis multa verba non facerent.

LXXXI. Discipulis.

Dixit Simonides silentii se penituisse nunquam, sermonum vero sæpenumero.

LXXXII. Eisdem.

Loquacitas errores multos habet, at tutum est tacere.

LXXXIII. Delio.

Mentiri illiberale est, veritas ingenuo digna.

LXXXIV. Discipulis.

Ne credatis me facile quidvis aliis suadere : ipse enim pane et reliquo huic convenienti victu usus istorum vobis suasor sum.

LXXXV. Idomenæ.

Paucis ut contenti essemus dedimus operam, non quo vilibus exiguisque uteremur semper, sed animi adversus ea obfirmandi causa.

LXXXVI. Macedoni.

Iracundiæ flos est insania.

LXXXVII. Aristocli.

Affectus iræ, nisi curetur saneturque, in morbum generat naturalem.

LXXXVIII. Satyro.

Plerique hominum propriorum criminum patronos, alienorum accusatores sese gerunt.

LXXXIX. Danao.

Non deficit opus peractum.

XC. Dioni.

Non esse nihil est, esse vero ærummosum.

4α'. Τοῖς ἀδελφοῖς.

Οὐδενὶ φθονητέον· ἀγαθοὶ μὲν γὰρ ἄξιοι, κακοὶ δ' ἂν εὐτυχῶσι, κακῶς ζῶσι. (XXXVIII, 58.)

4β'. Διονυσίῳ.

Καλόν, πρὶν παθεῖν, διδαχθῆναι, πηλίκον ἐστὶν ἡσυχία. (LVIII, 12.)

4γ'. Νουμηνίῳ.

Οὐ θρηνητέον ὅσον φίλων ἐστερηθήμεν, ἀλλὰ μνημονευτέον, ὅτι μετὰ τῶν φίλων τὴν καλλίστην βιοτὴν ἐβιοτεύσαμεν. (CXXIV, 35.)

4δ'. Θεαιτήτῳ.

Τὸν λυπούμενον ἀλλοτρίοις κακοῖς παραυθοῦ. (CXXIV, 37.)

4ε'. Κορνηλιανῷ.

Βραχὺς ὁ βίος ἀνθρώπων εὖ πράττοντι, δυστυχοῦντι δὲ μακρός. (CXXI, 34.)

4ς'. Δημοκράτει.

Ὁ ὑπὲρ μικρῶν ἀμαρτημάτων ἀνυπερβλήτως ὀργιζόμενος οὐκ ἐξ̄ διαγινῶναι τὸν ἀμαρτάνοντα, πότε ἐλαττον καὶ πότε μεῖζον ἡδέικησεν. (XX, 51.)

4ζ'. Λύκῳ.

Οὐ τὸ πένεσθαι κατὰ φύσιν αἰσχρόν, ἀλλὰ τὸ δι' αἰσχρὰν αἰτίαν πένεσθαι ὄνειδος. (XCV, 9.)

4η'. Ἐφόροις.

Ἀνδρῶν μὲν τὸ μὴ ἀμαρτάνειν, γενναίων δὲ τὸ ἀμαρτάνοντα αἰσθῆσθαι, Λακεδαιμονίων δὲ καὶ τὸ διορθοῦσθαι. (V. A. IV, 27.)

4θ'. Μουσωνίῳ.

Βούλομαι παρὰ σὲ ἀφικόμενος κοινωνῆσαι σοι λόγου καὶ στέγης, ὅς τις ὀνήσαιμὶ σε, εἴ γε μὴ ἀπιστεῖς, ὡς Ἡρακλῆς ποτὲ Θησέα ἐξ̄ Ἄδου ἔλυσε. γράψε τί βούλει. ἔρρωσο. (V. A. IV, 46.)

ρ'. Μουσώνιος Ἀπολλωνίῳ.

Ἦν μὲν ἐνενόηθης, ἀποκείσεται σοι ἑπαινος ἀνὴρ δὲ ὑπομείνας ἀπολογία καὶ ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ δεῖξας ἑαυτὸν λύσει. ἔρρωσο. (V. A. IV, 46.)

ρα'. Ἀπολλώνιος Μουσωνίῳ.

Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ φίλων λυ-

XCI. Fratribus.

Nemini invidendum : boni enim digni sunt, mali vero misere vivunt secunda etiam fortuna.

XCII. Dionysio.

Pulchrum est, antequam patiare, quantum sit tranquillitas discere.

XCIII. Numenio.

In luctu non quales amicos amiserimus reputandum, verum iucundissimæ cum amicis transactæ vitæ recollenda memoria

XCIV. Theæleto.

Tristem alienis malis consolare.

XCV. Corneliano.

Brevis vita homini felici, infelici longa.

XCVI. Democrati.

Qui parva ob delicta supra modum irascitur, non patitur delinquentem ubi minus et ubi plus peccaverit cognoscere.

XCVII. Lyco.

Non pauperem esse secundum naturam turpe, verum turpem ob causam esse pauperem dedecori est.

XCVIII. Ephoris.

Virorum est non peccare, ingenuorum, si quid peccaverint, agnoscere, Lacedæmoniorum vero etiam emendare.

XCIX. Musonio.

Cupio ad te venire fruique tecum sermonis atque tecti communione, ut aliquo modo te adiuvem, si non dubitas quidem, quin Hercules Theseum quondam ab inferis reduxerit. Scribe quid velis. Vale.

C. Musonius Apollonio.

Pro iis, quæ animo intendisti, laus te manebit; vir tamen, qui causam suam dixerit nulloque crimine se teneri demonstraverit, ipse se vinculis expedit. Vale.

CI. Apollonius Musonio.

Socrates Atheniensis, quum e carcere ab amicis li-

δῆναί μὴ βουληθεὶς παρῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀπέθανε δέ. ἔρρωσο. (V. A. IV, 46.)

ρδ'. Μουσώνιος Ἀπολλωνίω.

Σωκράτης ἀπέθανεν, ἐπεὶ μὴ παρσεκεύασεν ἑαυτὸν εἰς ἀπολογία. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι. ἔρρωσο. (V. A. IV, 46.)

ργ'. Ἀπολλώνιος Οὐεσπασιανῶ.

Ἐδουλώσω τὴν Ἑλλάδα, ὡς φασιν, καὶ πλέον μὲν οἶτι τι ἔγειν Ξέρξου, λέληθας δὲ ἔλαττον ἔχων Νέρωνος. Νέρων γὰρ ἔχων αὐτὸ παρητήσατο. ἔρρωσο. (V. A. V, 41.)

ρδ'. Τῶ αὐτῶ.

Διαθεβλημένος οὗτω πρὸς Ἑλληνας ὡς δουλοῦσθαι αὐτοὺς ἐλευθέρους ὄντας τί ἐμοῦ ζυνοῦτος δέη; ἔρρωσο. (V. A. V, 41.)

ρε'. Τῶ αὐτῶ.

Νέρων τοὺς Ἑλληνας παίζων ἠλευθέρωσε, σὺ δ' αὐτοὺς σπουδάζων ἐδουλώσω. ἔρρωσο. (V. A. V, 41.)

ρς'. Σιτοκαπήλοις Ἀσπενδίων.

Ἡ γῆ πάντων μήτηρ, δικαία γὰρ ὑμεῖς δ' ἄδικοι ὄντες πεποιήσατε αὐτὴν αὐτῶν ὑμῶν μόνων μητέρα. καὶ εἰ μὴ καὶ πᾶσεσθε, οὐκ ἔλασω ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς ἑστάναι.

ρζ'.

Βασιλεὺς Φραώτης Ἰάργα διδασκάλω καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν σοφοῖς χαίρειν. Ἀπολλώνιος ἀνὴρ σοφώτατος σοφωτέρους ὑμᾶς ἑαυτοῦ ἠγεῖται, καὶ μαθησόμενος ἔχει τὰ ὑμέτερα. πέμπετε οὖν αὐτὸν εἰδῶτα ὑπόσα ἴστε, ὡς ἀπολείται οὐδὲν τῶν μαθημάτων ὑμῶν. καὶ γὰρ λέγει ἄριστα ἀνθρώπων καὶ μέμνηται. ἰδέτω καὶ τὸν θρόνον ἐφ' οὗ καθίσαντί μοι τὴν βασιλείαν ἔδωκας, Ἰάργα πάτερ. καὶ οἱ ἐπόμενοι δὲ αὐτῶ ἄξιοι ἐπαίνου, ὅτι τοιοῦδε ἀνδρὸς ἤτηνται. εὐτύχει καὶ εὐτυχεῖτε. (V. A. II, 41.)

ρη'. Ἀπολλώνιος τοῖς αὐτοῖς.

Ἀφικομένη μοι· πεζῆ πρὸς ὑμᾶς δεδώκατε τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ καὶ σοφίας τῆς ἐν ὑμῖν κοινωνήσαντες δεδώκατε καὶ διὰ τοῦ οὐρανοῦ πορεύεσθαι. μεμνήσομαι τούτων καὶ πρὸς Ἑλληνας, κοινωνήσω τε λόγων ὡς παροῦσιν ὑμῖν εἰ μὴ μάτην ἔπιον τοῦ Ταντάλου. ἔρρωσε, ἀγαθοὶ φιλόσοφοι. (V. A. IV, 51.)

berari noluisse, in iudicium processit et periit. Vale.

CII. Musonius Apollonio.

Socrates perijt, quoniam ad sese defendendum non paratus erat; ego vero me defendam. Vale.

CIII. Apollonius Vespasiano.

Græciam in servitutum redegeisti, ut aiunt, et Xerxi prestare te opinaris, Nerone te inferiorem esse nescius. Nero enim licet præstaret, tamen deprecatus est. Vale.

CIV. Eidem.

Quum Græcis infensus sis adeo, ut liberos eos in servitutum redegeris, quid mea præsentia indiges? Vale.

CV. Eidem.

Nero ludens Græcos liberavit, tu vero serio eos in servitutum redegeisti. Vale.

CVI.

Dardanariis Aspendiorum.

Terra omnium mater est, iusta est enim; vos vero qua estis iniustitia vestrum ipsorum solum eam matrem fecistis, et nisi destiteritis, in ea vos consistere non permittam.

CVII.

Rex Phraotes Iarchæ magistro eiusque sodalibus salutem. Apollonius, vir sapientissimus, se ipso vos censet esse sapientiores, venite ad vos, quo institutione vestra proficiat. Dimittite igitur cum edoctum omnia quæ scitis. Quippe periturum vobis de eruditione vestra nihil est; optime enim omnium loquitur et memoria valet. Videat etiam thronum in quo consistenti mihi regnum dedisti, Iarcha pater. Qui cum comitantur etiam laude digni sunt, quod tali viro sese addixere. Vale et valete.

CVIII. Apollonius iisdem.

Quum terrestri itinere ad vos venissem, maris copiam mihi fecistis, immo sapientia, quæ penes vos est, mecum communicata etiam per cælum incedendi facultate me impertivistis. Horum ego etiam inter Græcos memor erc, et vobiscum velut præsentibus sermones instituum, nisi frustra hausi Tantali poculum. Valete, optimi philosophi.

ρθ'. Τίτω βασιλεῖ.

Μὴ βουληθέντι σοι ἐπ' αἰγμῶν κηρύττεσθαι μηδ' ἐπι δόλιον αἵματι δίδωμι ἐγὼ τὸν σωφροσύνης στέφανον, ἐπειδὴ ἐφ' οἷς δεῖ στεφανοῦσθαι γιγνώσκεις. ἔρρωσο. (V. A. VI, 29.)

ρι'. [Τίτος βασιλεὺς Ἀπολλωνίῳ.]

Καὶ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ χάριν οἶδά σοι καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρός, καὶ μεμνήσμαι τούτων ἐγὼ μὲν γὰρ Σόλυμα ἤρηκα, σὺ δ' ἐμέ. (V. A. VI, 29.)

ρια'. Ἀπολλώνιος Δημητρίῳ Σουσιεῖ.

Δίδωμί σε βασιλεῖ Τίτῳ διδάσκαλον τοῦ τῆς βασιλείας ἡθους, σὺ δ' ἀληθεῦσαι τέ με πρὸς αὐτὸν δίδου, καὶ γίγνου αὐτῷ πλὴν ὀργῆς πάντα. ἔρρωσο. (V. A. VI, 33.)

ριδ'.

Ἄυτοκράτωρ Οὐεσπασιανὸς Ἀπολλωνίῳ φιλοσόφῳ χαίρειν. Εἰ πάντες, Ἀπολλώνιε, κατὰ ταῦτά σοι φιλοσοφεῖν ἤθελον, σφόδρ' ἂν εὐδαιμόνως ἔπραττον φιλοσοφία τε καὶ πενία, φιλοσοφία μὲν ἀδεκλάστως ἔχουσα, πενία δὲ ἀύθαιρέτως. ἔρρωσο. (V. A. VIII, 7, 11.)

ριγ'. [Ταρσεύσι.]

... παύσασθε μεθύνοντες τῷ ὕδατι... (V. A. I, 7, 1.)

ριδ'. [Σκοπελιανῷ.]

... κάπεμελήθην, ὃ Σκοπελιανέ, τῶν σῶν Ἐρετριέων νέος ὢν ἐτι καὶ ὠρέλησα ὅ τι ἐδυναμην καὶ τοὺς τεθνεώτας αὐτῶν καὶ ζῶντας. (V. A. I, 24, 3.)

ριε'. [Ἀθηναίοις.]

... ὅπως ἡ θεὸς οὐ καὶ τὴν ἀρχόπολιν ἤδη ἐκλείπει τοιοῦτον αἶμα ὑμῶν ἐκχερόντων αὐτῆ. δοκεῖτε γάρ μοι προΐοντες, ἐπειδὴν τὰ Παναθηναῖα πέμπητε, μηδὲ βούσ' ἐτι, ἀλλ' ἐκατόμβας ἀνθρώπων καταθύσειν τῇ θεῷ. σὺ δέ, Διόνυσε, μετὰ τοιοῦτον αἶμα ἐς τὸ θέατρον φοιτᾷς; κακῆϊ σοι σπένδουσιν οἱ σοφοὶ Ἀθηναῖοι; μετὰστῆθι καὶ σὺ, Διόνυσε; Κιθαιρῶν καθαρῶτερως. (V. A. IV, 22.)

ρις'. [Δίῳνι.]

... αὐλῶ καὶ λύρᾳ μᾶλλον ἢ λόγῳ θέλγω... (V. A. V, 40.)

EPISTOLOGR.

CIX. Tito imperatori.

Nolenti tibi ob certamen neque ob hostilem sanguinem celebrari moderationis præbeo coronam, quoniam ob qua par est coronari nosti. Vale.

CX. [Titus imperator Apollonio.]

Et meo et patris nomine gratias tibi habeo et istorum ero memor; ego enim cepi Solyma, tu autem me.

CXI. Apollonius Demetrio Suniensi.

Ego te Tito imperatori præficio imperatoria virtutis magistrum. Tu vero cura, ut illi de te vera dixerim, et esto ipsi præter iram omnia. Vale.

CXII.

Imperator Vespasianus Apollonio philosopho S. Si omnes, Apolloni, eodem quo tu modo vellent philosophari, optime sane cum philosophia et cum paupertate ageretur; philosophia quippe incorrupta maneret, paupertatem vero ultra homines appet rent. Vale.

CXIII. [Tarsensibus.]

... desinite aqua inebriari...

CXIV. [Scopeliano.]

... curavi, o Scopeliane, Eretrienses tuos adhuc iuvenis, et auxilium tuli quantum potui et mortuis eorum et vivis.

CXV. [Atheniensibus.]

... miror, deam non iam arcem derelinquere talem vobis sanguinem coram ipsi effundentibus. Videmini enim mihi hac via pergentes, ubi Panathenaica celebranda fuerint, non boves amplius, sed hominum hecatombas deæ mactaturi. Tu vero, Bacche, tali sanguine effuso in theatrum venis? atque ibi sapientes tibi libant Athenienses? Discede tu quoque, Bacche; Cithæron purior est.

CXVI. [Diónι.]

... tibia et lyra magis quam oratione deleni...

ριζ'. [Νέρουα βασιλεῖ.]

Ξυνεσόμεθα, ὦ βασιλεῦ, χρόνον ἀλλήλοις πλεῖ-
στον, ὃν μήθ' ἡμεῖς ἐτέρου μήτ' ἄλλος ἑμῶν ἄρξει.
(V. A. VIII, 27.)

CXVII. [Nervæ Imperatori.]

Conversabimur, o imperator, per tempus longissimum,
quo neque nos alii, neque alius nobis imperabit.

ΑΡΚΕΣΙΛΑΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.
ARCESILAI EPISTOLA.

Ἄρκεσίλαος Θαυμασίᾳ χίρειν.

Δέδωκα Διογένει διαθήκας ἐμαυτοῦ κομίσαι πρὸς σε· διὰ γὰρ τὸ πολλάκις ἀρρωστεῖν καὶ τὸ σῶμα ἀσθενῶς ἔχειν ἔδοξέ μοι διαθέσθαι, ἵν' εἴ τι γένοιτο ἀλλοῖον, μήτι σε ἡδικηκῶς ἀπίω, τὸν εἰς ἔμ' ἔκτενῶς οὕτω περιλοτιμημένον. καὶ ἀξιοπιστότατος δ' εἰ τῶν ἐνθάδε σύ μοι τηρῶν αὐτὰς διὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς οἰκειότητα. πειρῶ οὖν, μεμνημένος διότι σοι πίστιν τὴν ἀναγκαιοτάτην παρακατατίθεμαι, δίκαιος ἡμῖν εἶναι, ὅπως ὅσον ἐπὶ σοὶ τὰ κατ' ἐμὲ εὐσχημόνως ἢ μοι διωκημένα. κείνται δὲ Ἀθήνησιν αὐταὶ παρά τισι τῶν γνωρίμων καὶ ἐν Ἐρετρίᾳ παρ' Ἀμφικρίτῳ.

Arcesilaeus Thaumasiae S.

Testamentum meum Diogeni tradidi ad te perferendum. Quia enim saepius aegroto et corpore non recte valeo, testamentum facere placuit, ut si quid mihi acciderit, sine tua iniuria proficiscar ex vita, qui unus ex omnibus maximo in me studio semper fuisti. Fidissimus autem es mihi omnium qui istuc sunt ad illud custodiendum, tua propter aetatem, tum propter necessitudinem nostram. Cura igitur, memor quantum tuae fidei committam, ut in nos iustus sis; ut quantum in te est rebus meis recte videar consuluisse. Depositum est hoc testamentum Athenis apud quosdam ex amicis et Eretriaë penes Amphicritum.

ΑΡΧΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.
ARCHYTÆ EPISTOLÆ.

α'. Αρχύτας Πλάτωνι ὑγιαίνειν.

Καλῶς ποιεῖς ὅτι ἀποπέφευγας ἐκ τῆς ἀρρωστίας· ταῦτα γὰρ αὐτὸς τῷ ἐπέσταλκας καὶ τοὶ περὶ Λαμίσκον ἀπάγγειλαν. περὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων ἐπεμλήθημες καὶ ἀνήλοθες ὡς Λευκανὸς καὶ ἐνετύχθημε τοῖς Ὀκέλλω ἐκγόνοις. τὰ μὲν ὦν περὶ νόμου καὶ βασιλείας καὶ οὐσιώτατος καὶ τῆς τῷ παντὸς γενέσιος αὐτοῖ τ' ἔχομε καὶ τὴν ἀπεστάλακαμε· τὰ δὲ λοιπὰ οὗτοι νῦν γὰρ δύναται εὐρεθῆμεν, αἱ δὲ κα εὐρεθῆ, ἤξει τοι.

β'. Αρχύτας Διονυσίῳ ὑγιαίνειν.

Ἀπεστάλακάμες τοι πάντες οἱ Πλάτωνος φίλοι τὸς περὶ Λαμίσκον τε καὶ Φωτίδαν, ἀπολαμψόμενοι τὸν ἄνδρα κατὰ τὴν γενομένην ὁμολογίαν. ὀρθῶς δὲ κα ποιεῖς ἀναμιμνασκόμενος τήνας τῆς σπουδᾶς, ἡνίκα πάντας ἡμὲ παρεκάλεις ποττὴν Πλάτωνος ἀφίξιν, ἀξίων προτρέπεσθαί τε αὐτὸν καὶ ἀναδέχεσθαι τὰ τε ἄλλα καὶ τὰ περὶ τὰν ἀσφάλειαν μένοντί τε καὶ ἀφορμιῶντι. μέμνασο δὲ καὶ τῆνο, ὅτι περὶ πολλῶ ἐποιήσω τὰν ἀφίξιν αὐτῷ καὶ ἀγάπας ἐκ τήνω τῷ χρόνω ὡς οὐδένα τῶν παρ τίν. αἱ δὲ τις γέγονε τραχύτας, ἀνθρώπιζεν γρηὶ καποδιδόμεν ἡμῖν ἀβλαβῆ τὸν ἄνδρα. ταῦτα γὰρ ποιῶν δίκαιά τε πραξεῖς καὶ ἡμῖν χαριεῖς.

I. Archytas Platoni S.

Facis tu quidem recte quod convaluisti ex aegritudine : hoc enim et ipse scripisti et Lamiscus nuntiavit. De commentariis autem curavimus, ascendimusque ad Luncanos, ibique nacti sumus Ocelli scripta. Quæ igitur de lege, de regno, de iustitia universique generatione commentatus est, et ipsi habemus et tibi misimus; reliqua modo reperiri non possunt; quum inventa fuerint, ad te deferentur.

II. Archytas Dionysio S.

Misimus ad te omnes Platonis amici Lamiscum et Photidam, virum illum abs te recepturi secundum fidem, quam tu nobis dedisti. Recte igitur feceris, si memineris quanto a nobis studio efflagitaveris Platonis ad te adventum, ut nos illum venire hortaremur, facturum te spondens omnia, illumque libere accedere et abire permissurum. Memor esto igitur quanti illius adventum feceris, quodque eo tempore cum ita amaveris ut nullum penes te alium. Quod si qua orta simultas est, humane te agere convenit, illumque nobis restituere illasum. Hæc enim si facis, iustitiam coles ac nobis gratificaberis.

ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ARISTÆNETI EPISTOLÆ.

BIBAIION A'.

α'.

Λαίδα τὴν ἐμὴν ἐρωμένην εὖ μὲν ἐδημιούργησεν ἡ φύσις, κάλλιστα δὲ πάντων ἐκόσμησεν Ἀφροδίτη, καὶ τῶν Χαρίτων συνηρίθμησε τῷ χορῷ· ὁ δὲ χρυσοῦς Ἔρως ἐπαίδευσεν τὴν ποθομένην εὐστόχως ἐπιτοξεύειν ταῖς τῶν ὀμμάτων βολαῖς. ὡς φύσεως τὸ κάλλιστον φιλοτέχνημα, ὃ γυναικῶν εὐκλεία καὶ διὰ πάντων ἐμψυχος τῆς Ἀφροδίτης εἰκῶν. ἐκείνη γὰρ (ἓνα κάλλος ἀφροδίσιον εἰς δύναμιν διαγράφω τοῖς λόγοις) λευκαὶ μὲν ἐπιμιξὶ καὶ ὑπέρυθροι παρειαί, καὶ ταύτη τὸ φαιδρὸν ἐκμιμοῦνται τῶν ῥόδων· χειλῆ δὲ λεπτὰ καὶ ἤρέμα διηρημένα καὶ τῶν παρειῶν ἐρυθρότερα. ὄφρυς δὲ μέλαινα, τὸ μέλαν ἄκρατον· τὸ δὲ μεσόφρυον ἐμμέτρως τὰς ὄφρυς διορίζει. βίς εὐθεῖα καὶ παρυσουμένη τῇ λεπτότητι τῶν χειλῶν. ὀφθαλμοὶ μεγάλοι τε καὶ διαυγεῖς καὶ καθαροῦ φωτὶ διαλάμποντες· τὸ δὲ μέλαν αὐτῶν μελάντατον, καὶ τὸ κύκλω λευκὸν λευκότατον, καὶ ἐκάτερον ὑπερβολὴν πρὸς τὸ ἕτερον ἐπιδεικνύται, καὶ τὸ λίαν ἀνόμοιον εὐδοκιμεῖ παρακείμενον. ἔνθα δὴ τὰς Χάριτας ἐγκαθιζομένης πάρσσι προσκυνεῖν. ἡ δὲ κόμη φυσικῶς ἐνουλισμένη βακινθίνῳ ἄνθει καθ' Ὀμηρον ἐμφερής, καὶ ταύτην αἱ χεῖρες τμηλοῦσι τῆς Ἀφροδίτης. τράχηλος λευκὸς τε καὶ σύμμετρος τῷ προσώπῳ κἂν ἀκόσμητος ἦ, εἰ ἀβρότητα τε θάρρηκεν ἑαυτῷ· περικείται μέντοι λιθοκόλλητον περιδέραιον, ἐν ᾧ τοῦνομα γέγραπται τῆς καλλῆς· γράμματα δ' ἐστὶ τῶν λιθιδίων ἡ θέσις. ἔτι δὲ εὐμήκης ἡλικία. στήθεα καλὸν τε καὶ περίμετρον καὶ τῷ τύπῳ συνδιατεθειμένον τῶν μελῶν. ἐνδεδυμένη μὲν εὐπροσωποτάτη ἐστίν, ἐκδύσα δὲ ὅλην πρόσωπον φαίνεται. βᾶδισμα τεταγμένον βραχὺ δέ, ὥσπερ κυπάριττος ἡ φοινῆς σεῖόμενος ἤσυχῆ, ἐπεὶ φύσει αὐτὴ κάλλος ἐστὶν ὑπερήφανον. ἀλλ' ἐκείνους μὲν ὅσα φυτὰ κινεῖ ζεφύρου πνοή, αὐτὴν δὲ πῶς ὑποσαλεύουσι τῶν Ἐρώτων αἱ αὖραι. ταύτην ἑαυτοῖς ὡς οἶόν τε ἦν οἱ κορυφαῖοι γγράφασιν τῶν ζωγράφων. ἡλικία οὖν δέοι γράφειν Ἑλένην ἢ Χάριτας ἢ καὶ αὐτὴν γε τὴν ἀρχουσαν τῶν Χαρίτων, ὅσην εἰς ὑπερφυῆς παράδειγμα κάλλους ἀφορῶντες ἀνασκοποῦσι τὴν εἰκόνα Λαίδος, κἀνεῦθεν ἀποτυποῦνται θεοπρεπῆς τὸ φιλοτεχνούμενον εἶδος. μικροῦ με παρῆλθεν εἰπεῖν ὡς κυδωνιῶντες οἱ μαστοὶ τὴν ἀμπερόνην ἐξωθοῦσι βιταῖως. οὕτω μὲν τοὶ σύμμετρα καὶ τρυφερὰ τῆς Λαίδος τὰ μέλη, ὡς

LIBER I.

I.

Amicam meam Laidem bene creavit natura; sed optime omnium ornavit Venus et accensuit Gratiarum choro. At Cupido aureus amatam edocuit iaculari telis oculorum felicibus. O naturæ eximium operæ pretium, o mulierum decus, o vivam per omnia Veneris imaginem! Nam illi, ut Veneriam formam quantum pote verbis depingam, mixtæ candore ac tenui rubore genæ nativum rosarum, splendorem referunt: subtiles labiæ tenuique interstitio distinctæ et rubicundiores genis: supercilia nigra purissima nigredine disparataque inter se æquabili meditullio: nasus rectus et adæquatns tenuitati labiorum: oculi magui, lucidi, puro splendentes lumine: quod in iis nigrum, nigerrimum est, quod circum album, candidissimum, alterumque altero se præstare ostentat, et disparia valde gratiam sumunt ab ipsa vicinia. Gratias ibi insidentes adorare promptum. At coma nativa crispitudine similis, ut Homerus ait, hyacinthino flori: et hanc manus Veneris discriminavere. Cervix alba et faciei æquabilis et inornata licet, satis teneris suis deliciis ferox: sed eam monile e gemmis cingit inscriptum formosæ nomen ferens, cui gemmarum ordo pro literis. Statura procera. Vestis elegans conveniensque et membrorum adæquata compagini. Vestem induitur, facie formosa est; exiuit, tota facies est. Incessus compositus, sed brevis, cupressi aut palmæ in modum agitæe modico flamine: nam natura forma superior esse amat. Sed illas, plantas quippe, aura Zephyri motat; hanc leves quodammodo sublevant auræ Cupidinum. Pinxere ipsam sibi quam potuere optime pictorum eximii: tum, si quando ipsis Helena Gratiæve aut ipsa Gratiarum præses effingenda, velut ad eximium pulchritudinis exemplar respiciunt ad imaginem Laidis, atque inde formam, quam accurate fingendam sibi proposuere, divine exprimunt. Pæne excidit referre quanto luctamine strophium impellant sororiantes iapille. Cæteram tam delicata Laidis membra,

ὕγροφυῶς αὐτῆς λυγίζεσθαι τὰ ὀστέ τῷ περιπτυσσο-
μένῳ δοκεῖν. τοιγαροῦν ταῦτα μικροῦ γε ὁμοίως δι'
ἀπαλότητα συναπομαλάττεται τῇ σαρκί, καὶ ταῖς
ἔρωτικαῖς ἀγκάλαις ὑπέκει. ἤνικα δὲ φθέγγεται,
βαβαί, ἔσαι τῆς ὀμιλίας αὐτῆς αἱ σειρήνες, ὅσον ἡ
γλῶττα στωμύληθρος. τῶν Χαρίτων πάντως ἡ Λαΐς
τὸν κεστόν ὑπέζωσται, καὶ μειδιᾷ πᾶν ἐπαγωγόν.
οὕτως οὖν τὴν ἐμὴν ὠραϊζομένην καὶ τρυφῶσαν ὑπὸ
πλούτου τῆς εὐπρεπειᾶς οὐδ' ἂν ὁ Μῶμος ἐν ἐλαγίστῳ
μωμῆσαιτο. ἀλλὰ πόθεν ἄρα με τοιαύτης ἡζῖωσεν
Ἀφροδίτῃ; περὶ κάλλους οὐκ ἠγωνίσαστο παρ' ἐμοί,
Ἥρας Ἀθηναῖς οὐκ ἔκρινα τὴν θεὸν εὐπρεπεστέραν
ὑπάρχειν, ψῆφον αὐτῇ δίκης οὐκ ἀπέδωκα μῆλον, καὶ
ἀπλῶς μοι ταύτην περιφλοισίμηται τὴν Ἑλένην. ὦ
πόντια Ἀφροδίτη, τί σοι τῆς Λαΐδος ἔνεκα θύσω; ἦ
οἱ προσβλέποντες ἀποτροπιάζουσιν ὧδε σὺν θαύμασι
προσευχόμενοι τοῖς θεοῖς « ἀπίτω φλόνος τοῦ κάλλους,
ἀπίτω βασιανία τῆς χάριτος. » τσοῦτον αὐτῇ περι-
εστιν εὐπρεπειᾶς, ὡς τῶν προσιόντων ἀγλαΐζειν τὰς
κόρας τὴν Λαΐδα. καὶ γέροντες εὐ μάλα πρεσβῦται
θαυμάζουσιν, ὡς οἱ παρ' Ὀμήρῳ δημογέροντες τὴν
Ἑλένην, καὶ « εἶθε » φασίν « ἡ ταύτην ἡδύτυχάσμεν
ἡδῶντες ἡ νῦν ἠρξάμεθα τῆς ἡλικίας. οὐ νέμεσις τὸ
γύναιον εἶναι διὰ στόματος τῆ Ἑλλάδι, ἐνθ' οἱ κωφοὶ
διανεύουσιν ἀλλήλοισι τῆς Λαΐδος τὸ κάλλος. » οὐκ ἔγω
ὅ τι λέγω, οὐδὲ ὅπως παύομαι· λήξω δὲ ὅμως, ἐν μέ-
γιστον ἐπευχόμενος τοῖς γραφεῖσι, τῆς Λαΐδος τὴν
χάριν, ἧς δι' ἔρωτα πολλὸν οἶδα καὶ νῦν τὸ προσφιλές
ὄνομα πολλαῖς εἰπών.

β'.

Ἐσπέρα τῇ προτεραίᾳ μελωδοῦντί μοι κατὰ τινὰ
στενωπὸν δύο κόραι προσῆλθον ἀποβλέπουσαι χάριν
ἔρωτος καὶ μόνῳ γε τῷ ἀριμῷ λειπόμεναι τῶν Χα-
ρίτων. καμὲ διηρώτων αἱ μειρακxes ἀμιλλώμεναι
πρὸς ἀλλήλας ἀδόλους καὶ ἦθος οὐ πεπλασμένον ἐμ-
φαίνουσαι. « ἐπειδὴ μέλη προσάδων καλὰ τὰ δεινὰ
τῶν Ἑρώτων ἡμῖν ἐμβέβληκας βέλη, λέγε πρὸς τῆς
σῆς εὐμουσίας, ἧς ἔρωτικῶς πρὸς τοῖς ὡσί καὶ τὴν ψυ-
χὴν ἐμπέπληκας ἀμφοτέρων ἡμῶν, τίνος ἔνεκα μελω-
δοῦτες; ἕκατέρα γὰρ ἑαυτὴν ἐρᾶσθαι ψησι. καὶ ζηλοτυ-
ποῦμεν ἡδῆ καὶ διὰ σὲ φιλονεικίως καὶ μέγρι τριγῶν
συμπλεκόμεθα πολλαῖς ἀλλήλαις. » ἀμφοτέραι
μὲν ὁμοίως « εἶπον « καλαί, πλὴν οὐδετέραν πολῶ.
ἄπιτε οὖν, ὦ νεάνιδες, ἀπόθεσθε τὴν ἔριν, παύσασθε
ζυγομαχίας. ἀλλης ἐρῶ, πρὸς αὐτὴν βαδιούμαι. »
« κόρη » φασίν « ἐκ γειτόνων οὐκ ἔστιν ἐναυθα καλή,
καὶ φῆς ἀλλης ἐρᾶν; ψεῦδη προφανῶς. ὁμοσον ὡς
ἡμῶν οὐδετέραν ποθεῖς. » προσεγέλασα τηνικαῦτα
βοῶν ὡς « ἦν μὴ θέλω, πρὸς ἀνάγκης ἐπάγετέ μοι τὸν
ὄρκω. » « μόλις » ἔφησαν « κατέβημεν καιρὸν εὐκαι-
ρον λαβοῦσαι, καὶ παρίστασαι διαπαίζων ἡμᾶς. οὐκ
ἄφετέος εἶ, οὐδὲ καταβαλεῖς ἡμᾶς ἀπ' ἐλπίδος μεγά-
λης. » καὶ ἄμα λέγουσαι προσεῖλον, ἐγὼ δὲ πῶς ἡδέως

ut pressius adtrectans dicas lenta et ductilia ossa. Nam
ea fere una cum carne impressos digitos recipiunt tener-
rima, ceduntque amplexis amatorum ulnis. At quum
loquitur, quantæ, o dii, sermonis eius dulcedines, quam
facunda lingua. Gratiarum omnino zonam præincta
Lais dulcissime pellacem risum fundit. Ad hunc modum
florentem opibusque formæ superbam meam ne minimum
quidem mordere habet Momus. Sed qui me tali amica
dignata est Venus? non certavit de forma me iudice, non
eam Iunoni ac Minervæ censui præcellere, non addixi
malum litis calculum, et ecce ultro largitur mihi hanc
Helenam. O veneranda Venus, quæ tibi sacra faciam
pro Laide? quam mirati quicumque videre, deprecantur
his verbis deos: « absit invidia formæ, facessat gratiis
fascinum. » Tanta est elegantia Laidis, ut accedentium
pupulas faciat clariores. Quin et eam decrepiti senes
mirantur, sicuti Helenam Homerici de populo senes, et
« o utinam » inquirunt « aut hanc in ætate habuissemus,
aut rediret nobis melior ætas. Non indignum esse in
ore toti Græciæ mulierem, quum et muti nutu monstrent
invicem formam Laidis. » Non est quod dicam, neque est
qui desinam: desinam tamen, unum hoc maximum
optans, adesse his scriptis gratiam Laidis, cuius præ amore
magno iteravi nunc cupitum nomen sæpius.

II.

Cantantem me in angiportu superiori vespera duæ vir-
gines accessere favorem amatorum oculis subindicantes,
ridentesque et solo numero cedentes Gratiis, neque ro-
gaverunt certantes inter se serio, nec composito vultu
ad fallaciam: « quando tu bellas cantiones occentans gra-
vibus nos fixisti sagittis Cupidinum, ecfare, testemur
tuam dulcisonam concordiam, quæ nostram utriusque
animam simul cum auribus amore perfudit, cuiusnam
gratia modularis? nam utraque amari se dicit; et iam
æmulo livore accendimur, sæpiusque propter te usque
ad comarum laniatus processere nostra certamina. »
« Certe ambæ æque formosæ estis », inquam; « ceterum
neutram ego amo: facessite ergo hinc iuvenculæ; ponite
iras, pausamque facite certaminis. Aliam amo, ad
eam viso. » « Non est » aiunt « pulchra virgo huic vicini-
niæ, et aliam amare te dicis? manifesti teneris mendacii.
Iura te neutram e nobis diligere. » Adrisi tum exclamans
« scilicet vos invitum iurciurando estis adacturæ. »
« Vix » inquirunt « occasionem commodam noctæ de-
scendimus ac teprehendimus, et tu nos præsentis præsentem
habebis ludibrio? non te amittimus, neque nos tanta spe
frustraberis. » Simul dicto trahebant; at ego patiebar

ἠναγκαζόμενην. μέχρι μὲν οὖν δεῦρο τοῦ λόγου καλῶς ἂν ἔχοι καὶ πρὸς ὄντιναοῦν, τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἐν κεφαλαίῳ τοσοῦτον λεκτέον, ὥς οὐδεμίαν λελύπηκα, θάλαμον αὐτοσχέδιον εὐρῶν ἀρχοῦντα τῇ χρείᾳ.

γ'. Φιλοπλάτανος Ἀνθοκόμη.

Τῇ Λειμώνῃ χαριέντως ἐν ἐρωτικῇ συνεισιωμῆν παραδείσῳ καὶ μάλα πρέποντι τῷ κάλλει τῆς ἐρωμένης, ἔνθα πλάτανος μὲν ἀμφιλαφῆς τε καὶ σύσκιος, πνεῦμα δὲ μέτριον, καὶ πόα μαλθακῆ, ὥρα θέρους ἐπανθῆναι εἰωθυῖα, ἐφ' ἧς ἥδιον κατακλιθῆναι ἢ ἐπὶ τῶν πολυτελεστάτων ὀαπίδων, δένδρῳ τε πολλὰ ὀπώρας πληθύνοντα,

ὄγγινα καὶ βροικὰ καὶ μὲλινα ἀγλαόκαρποι

φαίη τις ἂν καθομηρίων τῶν ὀπωρινῶν αὐτόθι Νουμφῶν τὸ χωρίον. ἦν μὲν οὖν ταῦτα καὶ ἕτερα δένδρα πλησίον, εὐανθῆ μὲν τοὺς ἄρπηκας, πάμοφορα δὲ τὸν καρπὸν, ὥς εὐωδέστατον παρέχειν τὸν ἐράσμιον τόπον. καὶ τούτων ἐκδραψάμενος φύλλον ὑπεμάλαττον τοῖς δακτύλοις, εἶτα τῇ βρῖνι προσάγων γλυκυτέρας ἐπὶ πλείστον εἰσέπνεον εὐοσμίας. ἀμπελοὶ δὲ παμμήκεις σφόδρα τε ὑψηλαὶ περιελίττονται κυπαρίττους, ὥς ἀνακλῆν ἡμᾶς ἐπὶ πολλὸν τὸν αὐχένα πρὸς θέαν τῶν κύκλωφ συναιωροῦμένων βοτρύων, ὧν οἱ μὲν ὄργωσιν, οἱ δὲ περράζουσιν, οἱ δὲ ὄμφακες, οἱ δὲ οἰνάνθη δοκοῦσιν. ἐπὶ τοίνυν τοὺς πεπανθέντας ὁ μὲν ἀνερριχᾶτο, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθεὶς ἰκανῶς ἄρα μὲν τῇ λαίῃ σφοδρῶς εἴχετο τοῦ φωτοῦ βεβηκῶς ἐπὶ τῶν κλάδων, τῇ δεξιᾷ δὲ παρετρούγα· ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ δένδρου χεῖρα ὤρεγε γεωργῶν ὑπεργεγηρακῶτι. ἢ δὲ πηγῇ χαριεστάτῃ ὑπὸ τῇ πλατάνῳ βεῖ ὕδατος εὖ μάλα ψυχροῦ, ὥς γε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι, καὶ διαφανοῦς τοσοῦτον, ὥστε συνεπινηχομένον καὶ διαπλεκομένον ἐπαρροδίτως ἀλλήλοις ἅπαν ἡμῶν φανερῶς ἀποκαταφάνεσθαι μέλος. ὁμοῦς δ' οὖν οἶδα πολλάκις τὴν αἴσθησιν πλανηθεὶς πρὸς ὁμοιότητα μήλων τε καὶ τῶν ἐκείνης μαστῶν· μῆλου γὰρ ἀμφοῖν μεταῦ διανηχομένου τῇ χειρὶ κατεδραξάμενην, τοῦτο εἶναι νομίσας τὸν κυδωνιῶντα τῆς ποθυμένης μαστῶν. καλλὴ μὲν οὖν νη τὰς κωλιάδας Νύμφας καὶ καθ' ἑαυτὴν ἢ πηγῇ, φαιδρῶτερα δὲ μάλλον εἰδοκεῖ τοῖς εὐωδέστεροις ἐπικοσμηθεῖσα τῶν φύλλων καὶ τοῖς μέλεσι τῆς Λειμώνης, ἥτις καίπερ ὑπερφυῶς εὐπρόσωπος οὖσα, ὁμοῦς, ὅταν ἀπεκδύηται, δι' ὑπερβολὴν τῶν ἔνδον ἀπρόσωπος εἶναι δοκεῖ. καλλὴ μὲν οὖν ἢ πηγῇ, εὐκαρῶς δὲ καὶ ἢ τοῦ ζεφύρου πνοῇ, τὸ χαλεπὸν παραμυθουμένη τῆς ὥρας, λεπτόν ἄμα καὶ ὑψηλὸν ἐνηγοῦσα καὶ τῆς εὐωδίας πολὺ συνεπαγομένη τῶν ἐνδόνων, τοῖς μύροις ἀντέπνει τῆς γλυκυτάτης. καὶ συμμιγῆς ἦν εὐοσμία καὶ μικροῦ γε ὁμοτιμῶς τὴν αἴσθησιν εὐφραίνοντων· βραχὺ γάρ, ἡγοῦμαι, τὸ μύρον ἐνίκα, ὅτι γε τῆς Λειμώνης ὑπῆρχε τὸ μύρον. εἶτι δὲ τὸ ἔμπνοον τῆς αὐρας λιγυρὸν ὑπῆρχε τῷ μουσικῷ τῶν τεττίγων χορῶν, δι' ἣν καὶ τὸ πνίγος

quodammodo vim dulcissimam. Et hucusque dixi satis, quodque fas audire cuivis. Quod superest, dicam compendio : neutram ego offendi, tumultuarium stratum nactus ac sufficiens præsentī negotio.

III. Philoplatanus Anthocoma.

Iucunde una epulabar cum Limona amatorio in horto, qui formæ amate conveniens erat quam maxime. Nam ibi platanus densa ramis, opaca umbra, aura modica; herba mollis et tempestate æstiva florere docta, in qua considerare iucundius est quam in ditissimis tapetibus, arborisque iuxta crebræ frugiferæ,

Punicaque et pirus et fructu gratissima malus,

dicat quis Homericum versum referens pomariis Nymphis sacrum locum. Sed bis aliisque iuxta arboribus florentes rami, fructus uberes suavissimo odore permulcent amœnum locum. Decerptum ego folium commalaxavi digitis, tum admovi naribus; id mihi odorem spiravit longe dulcissimum. Iuxta pampini patulæ altæque admodum cupressos amplexæ nostra diu tenere in flexu colla, dum circulatim pendulas uvas attendimus, quarum turgent aliæ, aliæ primulo nigrore maturescunt, acerbæ quædam, aliæ florentes adhuc videntur. Ergo ad maturiores alius reptans ascendeat, alius sublimis e terra summa læva quantum poterat adpreheusa arbore ascendeat in ramos, acinos decerpebat dextera; alius ex arbore manum tendebat cavo colono. Sub platano fons amœnissimus fluit aquæ tam frigidæ, ut pede rigorem sentias, tam limpida, ut nantibus nobis et amanter amplexis membra clare apparerent omnia. Sensi tamen scæpius deceptos sensus similitudine malorum cum eius uberibus; natans enim inter nos malum adprehendi manu, sororiantem amatæ papillam tenere me ratus. Et lepidus quidem per se fons (testor coliadas Nymphas), lepidior tamen visus suavissimis foliorum ornatus et membris Limonæ, quæ formosa licet supra naturam, tamen exuta comparatione interiorum bonorum deformis apparet. Lepidus fons, inquam; sed et iucunde temperatus Favoni spiritus, tempestatis molestias demulcens, dum dulcem et soporiferum sonum inspirat; et multam ex arboribus suavitatem odorem secum trahens, respondebat suavissimis bellæ meæ unguinibus. Miscelanturque odores simul, et fere æquabili suavitate mulcebant sensus, nisi quod paullum superabat unguentum mea sententia hoc solo, quod Limonæ unguentum erat. Sed et auræ vocalis sonus argutum resenabat sonoro cicadarum choro,

τῆς μεσημβρίας ἠπιώτερον ἐγεγόνει. ἤδὲ καὶ ἀηδόνες περιπετόμεναι τὰ νάματα μελωδοῦσιν. ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἡδυφώνων κατχοῦσιν ὀρνίθων ὡς περ ἔμμελῶς ὁμιλοῦντων ἀνθρώποις. ἔτι κάκεινον πρὸ τῶν ὀμμάτων ἔχειν δοκῶ. ὁ μὲν ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει τὸ πόδε καθ' ἕνα, ὁ δὲ ψύχει τὸ πτερόν, ὁ δὲ ἐκκαθαίρει, ὁ δὲ ἤρέ τι ἐκ τοῦ ὕδατος, ὁ δὲ εἰς τὴν γῆν κατανένευκεν ἐπισιτίσασθαι τι ἐκεῖθεν. ἡμεῖς δὲ ὑφειμένη τῇ φωνῇ διελεγόμεθα περὶ τούτων, ὅπως μὴ ἀποπτῶνται καὶ διασκεδάσωμεν τῶν ὀρνίθων τὴν θέαν. κάκεινο δὲ νῆ τὰς Χάριτας ἐπιτερέστατον ἦν. τοῦ γὰρ ὀχρητοῦ κατὰ τάχος ἐπὶ πρασιάς τε καὶ δένδρα τῇ σμινύῃ καθηγουμένου τὸ βρέμα, πόρρωθεν ὁ θεράπων φιάλας καλλίστου πώματος πλήρεις ἐπὶ τὸν ὄλκον ἡφίει θάττον φέρεσθαι κατὰ ῥοῦν, οὐ γύδην ἀλλὰ κατὰ μίαν, ἐκ διαστήματος βραχέως διακεκριμένας ἀλλήλων ἕκαστον δὲ τῶν ἐκπομάτων δίχην δλαδῶν ἐπιχαρίτως διεκπλέοντων πτόρθον Μηδικοῦ φυτοῦ ἐπεφέρετο εὐφυλλον, καὶ ἦν ταῦτα ταῖς εὐπλοῦσαις ἡμῶν φιάλαις ἰστίαι. τοιγαροῦν αὐτορυθῶς ἡρεμαῖα καὶ ἀταράχῳ πνοῇ κυβερνοῦμαι, καθάπερ νῆες ταχυνουτήσασαι κατὰ πρύμναν ἰσταμένου τοῦ πνεύματος, σὺν τοῖς ἡδίστοις φόρτοις εἰς τοὺς συμπότας εὐδίων προσωρμίζοντο· ἡμεῖς δὲ ὑπουργικῶς ἀνασπῶντες ἐκάστην παραθέουσαν κύλικα συνεπίνομεν ἴσον ἴσῳ κεκραμένην· ὁ γὰρ ἔμμετρος οἰνοχόος ἐξεπίτηδες τοσούτῳ θερμότερον τοῦ δέοντος τὸν εἶνον συνέμισηεν ὕδατι διαπύρω, ὅσον ἔμελλεν ὁ ψυχρότατος ὄλκος ἐπιπολάζον αὐτῷ τὸ κραθῆν ἐπιφύγειν, ὅπως ἂν, μόνῃ γε τῆς ἀμέτερου θερμῆς τῷ ψυχρῷ μειουμένης, τὸ σύμμετρον καταλείποιτο. καὶ οὕτω δὴ γέγονεν ἡμῶν ἀμφὶ Διονύσου τε καὶ Ἀφροδίτης ἢ πᾶσα διατριβή, οὗς ἐπὶ τῇ κύλικι συναγοντες ἔβελγόμεθα. ἡ δὲ Λειμώνη τοῖς ἀνθεσιν οἷον λειμώνια τὴν κεφαλὴν ἐποιεῖτο. καλὸς δὲ ὁ στέφανος καὶ δεινὸς ἐπιτρέψαι ταῖς ἐν ὥρᾳ καὶ ψυχρότερον τοῖς ῥόδοις ἀποτελέσαι τὸ ἔρθεος, ὅταν τῇ τούτων καιρῶς. ἀπιθι τῶνιν, ὧ φιλότης, ἐκεῖσε (ἔστι δὲ τοῦ καλοῦ Φυλλίωνος τὸ χωρίον), καὶ τοιούτων χαρίτων, Ἀνθοκόμη, συναπόλαυε τῇ ποθουμένῃ Μυρτάλῃ.

δ. Φιλόχορος Πολυαῖνον.

Ἰππίας ὁ καλὸς ὁ Ἄλωπεκῆθεν ἀρτίως ἔφη πρὸς ἐμὲ γοργῶς ἀποβιβέσαι « ὁρᾶς ἐκείνην, ὧ φίλε, τὴν ἐπιβᾶλλουσαν τὴν χεῖρα τῇ παιδίῳ; ὡς εὐμήκης, ὡς καλλὴ καὶ λίαν εὐσχήμων. νῆ θεοῦς, ἀστειὸν τὸ γύναιον, ὅσον γούν ἀπᾶς ἰδόντι κατὰ τάχος εὐκᾶσαι. δεῦρο, πλησιαιότερον προσμίζωμεν καὶ πειρασώμεθα τῆς καλῆς. » « σφόδρον » εἶπον « δοκεῖ μοι πρόσχημα τὸ ἀλοურγὲς ἡμῶν, καὶ δέδοικα μὴ προπετῶς ἐγγχερῶμεν. σκοπῶμεν οὖν ἀκριβέστερον· σῖδα γὰρ οὐχ ἤμισα εἰς τὸ κινδυνεύειν ἀρικόμενος. » ἐμειδίασεν ἐπιτιμητικὸν ὁ Ἰππίας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐπιτείνας οἷος ἦν ἐπιρραπίζειν με κατὰ κόρρης, καὶ διεμέμπετο λέγων « ἀφύης εἶ, νῆ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ ὄλωις ἀπαίδευτος Ἀφροδίτης·

quæ et meridiei æstum leniebat. Dulce et lusciniæ circumvolitantes latices cantillabant. Sed et alias suavisonas aviculas usurpavimus auribus, veluti modulatis canticis colloquentes hominibus. Adhuc mihi autē oculos habere eas videor; illa pedes alternis in silice requiescit, illa alam refrigerat, siccatur alia, est quæ ex aqua quid trahat, est quæ cernua terram despectet victum inde quesitura. Nos de his summissa voce mussare interea, ne avolent turbemusque avium spectaculum. Fuit et hoc per Gratiæ iucundissimum. Aquilex festinus arcis atque arboribus ligone inducebat aquam e longinquo rivulo. Immisit in eum canalem famulus potionis eximie phialas, quæ secundo fluctu non cumulativè, sed singulæ ferrentur lrevi inter se intervallo distinctæ: ita singula pocula navicularium ad modum eleganter tantantia rectum Medicæ arboris gerebant ramum frondosum, erantque hæc vela rectum cursum tenentibus phialis, quæ suoapte ingenio lenta ac tranquilla aura gubernatæ tanquam naves cito puppim inflante vento cum dulcissimis oneribus ad convivas appellebant recta; transeuntes enim calices quisque apprehendens manu ebibebamus, æqualiter omnes mixtos. Nam de industria prudens pincerna tanto calidius iusto vinum ferventi lympha temperaverat, quantum frigidissimi tubuli rigor refrigerare posset poculum ipsi innatans ut nimio solum calore per aquæ frigus imminuto, maneret mixtum iusto temperamine. Ad hunc nos modum circa Bacchum et Venerem exercuimus, quos iuvabat ad calicem simul occinere. Limona interea caput floribus redimitum in prati speciem reddidit; coronaque ea pulchra sane potensque facillime decus addere floribus et ipsis rosis, quum erunt tempestivæ, splendidiorem ruborem conciliare. Accede ergo et tu, mi anime, ad istum locum (Phyllionis boni prædium est) et tantis elegantissimis fruce et tu, Anthocome una cum amica Myrtala.

IV. Philochorus Polyano.

Nuper elegans ille Hippas Alopecensis torvum me respiciens « Viden tu » inquit « illam, amice, quæ famulæ manui innititur? quam proceram, quam elegans, quam decens admodum. Festiva per deos mulier, quantum ex primo adspectu statim conicere est. Accedamus huc propius et formosam adtentemus. » « At mihi » inquam ego « probæ habitus videtur purpureum hoc amiculum, vereorque ne quid adgrediamur temere. Videamus ergo exactius; ego enim amo caute descendere in pericula. » Risit increpandum Hippas, extensaque dextera, quasi alapam mihi impacturus, simul iurgabundus. « Tu vero » inquit « per Apollinem indoctus prorsus es Vene-

σώφρων γὰρ τήνδε τὴν ὥραν καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεος οὐκ ἂν οὕτω προήξει κεκαλλωπισμένη τε καὶ ἰλαρὰ πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας. οὐδὲ τῶν μύρων ὅσον ὄζει καὶ πόρρωθεν ἐπαισθάνη; οὐδὲ τοῦ κτύπου τῶν εὐήχων ψελίων ἀκήκας ἤδιστα ὑποσειομένων, ὅσον ἀποτελεῖν εἰώθασιν αἱ γυναῖκες ἐξεπίτηδες ἀνακουφίζουσαι τὴν δεξιάν καὶ ἀκροχειρίζουσαι τὸν κόλπον, ἐρωτικοῖς τε συμβόλοις τοὺς νέους εἰς ἑαυτὰς προκαλοῦμεναι; ἀλλὰ καὶ ἐστράφην » ἔφη, « ἥ δὲ καὶ αὐτὴ ἀντεστράφη. ἐκ τῶν ὀνύγων τεκμαίρομαι τὸν λέοντα. ἰστέον οὖν, ὦ Φιλόχορε, ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς βλάψει, ἀλλ' ἐλπιδες καὶ φιλαί. πλὴν αὐτὸ δείξει, ὃ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος ἔφη. τὸ δὲ προσδοκώμενον φανερὸν ὡς, εἰ θέλομεν, ῥᾶστα γένοιτ' ἂν. » προσπελάσας οὖν καὶ προσεπιπὼν αὐτὴν καὶ ἀντιπροσρηθεὶς ἤρετο φάσκων « πρὸς τοῦ σοῦ κάλλους, ὦ γύναι, ἐπιτρέψεις ἡμῖν ὀμιλῆσαι περὶ σοῦ βραχέα τῇ θεραπαίνῃ; οὐδὲν δὲ ὦν ἀγνοεῖς διαλεξόμεθα τῇ παιδίσκῃ, οὐδὲ ἀνάργυρον αἰτήσομεν ἀφροδίτην· χαρισόμεθα δὲ ὅσον ἂν αὐτὴ θέλῃς. θελήσεις δὲ οἷδ' ὅτι τὰ μέτρα. ἐπίνευσον, ὦ καλή, οὗ τοσοῦτον ἐλεῶ τὸ τιθῆιον. » ἥ δὲ τὴν σύννευσιν ἐνδοτικοῖς καὶ θέλουσιν ὀρθαλοῖς ἐπιχαρίτως ἐδήλου, καὶ οὐ κατειρωνεύσατο τὴν ὑπόσχεσιν, ἔστη δὲ καὶ ἠρῳβίασε, καὶ ἀπέστειλεν ἐπαγωγὸν τινα καὶ γλυκεῖαν αὐγῆν, οἷα πέφυκεν ἀπαστράπτειν ἐξ ἀπέρθου χρυσοῦ. τότε δὴ φησιν Ἰππίας ἐπιστραφεὶς πρὸς με « οὐκ ἀφυῶδες ἐστοχασάμην, οἶμαι, τοῦ τρόπου τῆς γυναικός, ἀλλὰ καὶ πέπεικα ταχύ, οὗ γρόνον μακρὸν οὐ λόγον πολλὸν ἀναλώσας. σὺ δὲ τούτων ἀπειρος ἔτι. ἀλλ' ἔπου καὶ μάνθανε, καὶ συναπόλαυσον ἐρωτικῶ διδασκάλῳ τοῦτο γὰρ τὸ μάθημα παρ' ὄντινέων ποιῶμαι δεινότατος εἶναι. »

ε'. Ἀλκιφρῶν Λουκιανῶ.

Πανηγύρεως ἐν προαστείῳ πανδημεῖ τελομένης καὶ δημοθιναῖς ἀρθήνου Χαρίδημος ἐπ' εὐοχίαν συνεκαλεῖτο τοὺς φίλους. ἐνθα καὶ γυνὴ τις παρῆν (ὄνοματι γὰρ οὐδὲν δεόμεναι λέγειν), ἣν αὐτὸς ὁ Χαρίδημος οἶσθα δὲ τὸν νέον ὡς ἐρωτικός) ἐν ἀγορᾷ προϊδούσαν ἰδὼν ἀγκιστρεῦει καὶ πέπεικε παραγενέσθαι τῷ δείπνῳ. πάντων οὖν εἰς ταῦτον ἀθροίζομένων τῶν δαιτυμόνων, ὁ χρυσοῦς ἐστίατῳ εἰσῆει προσβύτην τινα συνεπαγόμενος καὶ αὐτὸν δὴ συγκεκλημένον ἡμῖν. ὃν ἐκεῖνη προσιόντα πόρρωθεν κατιδούσα ὀξέως ὑπέδου, καὶ ἔχοντον νοήματος εἰς τὸν πλησίον οἶκον ἀπέδρα. κακείσε μεταπειψαμένη Χαρίδημον « ἀγνοῖα » ἔφη « μέγιστον κακὸν κατειργάσω. οὗτος ὁ προσβύτης ἀνὴρ ἐστὶν ἐμός, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣν ἐκδυσάμενη κατέλιπον ἔξω, ῥαδίως ἐπέγνων, καὶ ὑποψίας, ὡς εἰκός, γέγονε πλήρης. ὁμῶς, ἂν ταύτην λάθῃ ** καὶ βραχέα τῶν ὄμων ἐπιδῶς, αὐτὸν ἐξαπατήσω καὶ τὸν νῦν αὐτῷ κατ' ἐμοῦ διενογλῶντα λογισμὸν ἐτέρωσε παρατρέψω. » τούτων οὖν ἐπιδοθέντων ἀνέξουσεν οἰκταδὲ, καὶ τὸν σύνεικον ἔφη, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφυγεῖσα. καὶ προσλαβομένη

ris. Proba quippe hac hora per mediam urbem istoc ornatu non incederet obviisque hilaris. Num nec unguenta longe sensisti, quæ redolet? nec sonum armillarum bene sonantium audisti dulce motarum? qualia solent mulieres de industria ievantes manum et summis digitis prendentes sinum atque his amatoris indicis allectantes iuventutem. Sed et respexi » inquit : « respexit et illa; leonem ex unguibus agnosco. Scias ergo, Philochoire, nihil nobis noxæ daturam : quin spes omnes bonæ. Ceterum res ipsa docebit, sicut aiebat qui in flumine tentabat vadum. Sed quod quærimus, si velimus, manifestum fiet cito. » Itaque ille accedens et eam adlocutus mutuoque adloquio dignatus rogare cœpit : « testor formam tuam, mulier, licetne paucis appellare super te famulam tuam? nos illi nihil eorum quæ nescis dicemus, neque ullam gratis petemus gratiam. Quin dabimus quantum voles ipsa; voles autem, novi, modica. Annue, formosa. » Illa assensionem morigeris oculis ac volentibus gratiose testata non dissimulavit quin promitteret, stetitque et erubuit pellacemque et suavem quendam fulgorem emisit, qualis ex obryzo auro coruscare amat. Tum versus ad me Hippias « non male, opinor » inquit, « conieci ingenium mulieris; quin et persuasi cito non magna temporis nec sermonis impensa. At tu adhuc horum imperitus; sed sequere ac discce, et cum amorum magistro fruire una : nam in hac amandi arte confido me quemvis superare posse. »

V. Alciphro Luciano.

Festum publicum agebatur in suburbio passimque epulæ, et vocarat Charidemus amicos ad convivium. Aderat et mulier quædam (nomen nihil attinet dicere), quam Charidemus ipse (nosti amatorios iuvenis mores) obviam in foro factam perrenatus, fecerat ut ad cœnam constitueret sibi. Postquam convivæ omnes convenere, venit et aureus exhibitor, vetulum quendam ducens secum, vocatum et ipsum, ut nobiscum esset. Eum ubi accedentem eminus advertit mulier, confestim elapsa, citius cogitato insinuavit se in proximum cornaculum, coque vocato Charidemo « nescis » inquit « quantum mali feceris : vetulus iste vir meus est. vestemque quam ex humeris depositam reliqui foris, agnovit facile; quodque simile vero, suspicione mentem percussus est. Si tamen vestem illam et pauculas e convivio partes clanculum ad me miseris, ludos faciam hominem, animumque eius sequiora de me agitantem alio avertam. » His igitur acceptis nescio qui elapsa ac domum suam regressa præ-

φίλην αὐτῆς ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν προδιέθηκεν ὅπως ἀμφοτέραι βουκολήσουσι τὸν πρεσβύτην. εἶτα ἦκεν εὐθύς οὗτος καὶ εἰσπεπλήθηκεν ἔνδον, κεκραγὼς ἄμα καὶ πλέων θυμοῦ, τῆς τε γαμετῆς ὄδω τὴν ἀκολασίαν ἐβόα « τὴν ἐμὴν εὐνὴν οὔποτε χείρουσα καθυβρίσεις, » καὶ δι' ὧν ἐόρακεν ἱματίων ἀπήλεγε τὴν μοιχείαν, καὶ ξίφος ἤδη μεμηγῶς ἐπέζητει. τότε δὴ λοιπὸν ἡ γειτόνων εἰς καιρὸν ἀνεφάνη καὶ « δέχου τὴν ἐσθῆτα » φησίν, « ὦ φιλάτῃ. μεγίστην οἶδά σοι χάριν. πεπλήρωκα τὴν εὐχὴν. ἀλλὰ πρὸς θεῶν μηδὲν ἀλαζονικόν· μετάλαβε δὲ καὶ σὺ τῶν παρατεθέντων ἡμῖν. » τούτων οὕτω λεγομένων ὁ τραγὸς ἐκεῖνος ἀνένηψε γέρον, τὸν τε θυμὸν ἀνεκρούετο, καὶ ὑπὸ τῆς μετανοίας εἰς τοσαύτην πραότητα συνδιέλυσε τὴν ὀργὴν, ὡς τοῦναντίον ἀπολογεῖσθαι τῇ γαμετῇ. « ὦ γύναι, συγγίνωσά μοι » φησίν. « ἐξέστην, ὁμολογῶ· ἀλλὰ τῆς σῆς ἕνεκα σωφροσύνης θεός τις εὐμενὴς εἰς κοινὴν σωτηρίαν φιλανθρωπῶς ἀπέσταλκε ταύτην, καὶ ἀμφοτέρους ἀπέσωσεν εἰσδραμούσα. »

ς'. Ἐρμοκράτης Εὐφορίων.

Κόρη τις πρὸς τὴν ἑαυτῆς ἔφη τροφὸν « εἰ μοι πρότερον ἐπομόσεις ὁ δ' ἀνέπω φυλάξῃ ἀπόρρητον, αὐτίκα τοῦτό σοι λέξω. » ὁμώμοκεν ἡ τιτῆ, ἡ δὲ παῖς εὐθύς εἶρχετο « οὐκέτι σοι παρθένος ἔγω, ὡς γὰρ πρὸς σε τάληθές εἰρῆσθαι. » ἀνακέκραγεν ἡ γράυς, ἄμα τὴν παρσιὰν αἰκίζομένη καὶ σχετλιάζουσα τὸ συμβάν. ἡ δὲ κόρη φησὶ « σίγα πρὸς θεῶν, ὦ Σωφρόνη. ἔχε ἡσυχίαν, μή τις τῶν ἔνδον ὠτακουσῶν ὑποκλέψῃ τὸν λόγον. οἴμοι, οὐκ ἀρτίως ὁμώμοκας μηδὲν παντάπασιν ἐξεῖπειν; τί οὖν, ὦ φίλη, σφόδρα καὶ μεγάλως βοᾷς; νῆ τὴν Ἄρτεμιν, ὦ μῆτερ, καίτοι πρὸς τοῦ ἔρωτος φλεγομένη δεινῶς, ἐπεούδακα σωφρονεῖν καθ' ὅσον ἡδυνάμη. σμικρὰ δὲ οἶα τε ἦν, καὶ δίχα μοι γέγονε τὰ νοήματα. διελογιζόμενη δὲ πρὸς ἑμαυτὴν πειθαρχήσω τῷ ἔρωτι; ἀμελήσω τοῦ πόθου; ἀμφοτέρω μ' ἔκράτει. εἶτα πολλὸ μᾶλλον ἐπὶ θάτερα πρὸς τὸν ἔρωτα κλίνω· ἠδύνατο γὰρ τῇ μελλήσει, καὶ ὡς φυτὸν ἐν τῇ γῆ, οὕτως ἔνδον τῆς ἐμῆς ὑπερεφύετο ψυχῆς. οὕτως οὖν ἠττήθην, ὁμολογῶ, τῆς ἀνιχίτου λαμπάδος. » ἔφη τοῖσιν ἡ πρεσβύτις « γαλεπούκατον μὲν τὸ δυστύχημα, τέκνον, καὶ τὴν ἐμὴν ἡσχυνας πολιάν· πλὴν ἐπεὶ τὸ πραχθὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, τὰ δεύτερα παραινῶ. πέπαυσο τούτων, μηδὲ περαιτέρω ἐξαμάρτανε, μὴ ποτέ σου τῆς γαστρὸς ὄγκουμένης ἐπὶ προήκοντι τῷ πράγματι καὶ τῷ χρόνῳ ἐναργῶς κατανοήσωσι τὸ τολμηθὲν οἱ τεκόντες. ἀλλ' εἶθε σοι γάμου ταχύ, πρὶν κατάφωρος γένῃ, συνεπινεύσειαν οἱ θεοί. ἤδη δὲ τηλικαύτη γεγένησαι, καὶ αὐτίκα χρημάτων εἰς προῖκα τῷ σῶθι δεήσει πατρί. » « τί φῆς, ὦ μῆτερ; τοῦτο δέδοικα μάλιστα πάντων. » « μηδὲν δείσης, ὦ παῖ· ἐγὼ σε τηλικαῦτα διδάξω πῶς ἂν ἡ πρὸ γάμου γεγονοῦτα γυνὴ παρθένας ἔτι· δοῖσει τῷ νυμφίῳ. »

vertit virum, adsumptaque amica e vicinia constituerunt simul, qui senem ambæ ductarent dolis. Ille statim venit domum irruitque clamans simul et furorem spirans uxorisque incusans probrum. « At meum » inquit « cubile non amplius secreta pollues » Simul ex vestibus quas viderat arguebat stupri coniugem, iamque furens quærebat gladium, quum ecce in tempore apparens vicina « tene tibi » inquit, « amica, vestem tuam; gratiam tibi habeo maximam; exsolvi preces, sed cas, per deos, non arrogantes. Verum sume et tu de his quæ adposita nobis. » Hæc ubi dixit, placati animi tetrici senis detumuitque ira, et suspicium simul cum furore mutavit tanta mansuetudine, ut purgaret se ultro coningi. « Parce » inquit, « mulier, extra me fui, fateor; sed aliquod numen pudicitiae tuæ propitium commodum banc benignissime summisit communi bono, quæ nos ambo servavit interuentu suo. »

VI. Hermocrates Euphorioni.

Puella quedam ad nutricem « si das fidem » inquit « taciturnam quod dixerō, iam ego id aperiam tibi. » Iuravit nutrix : tum puella statim « verum ut fatear » inquit, « non ego tibi virgo amplius. » Clamare ocius vetula, simul laniare genas et male factum queri. Sed puella « tace per deos » inquit, « Sophrona mater, ac quiesce, ne quis intus dicta nostra aucupetur arber. Hei mihi! non modo iurasti nulli te omnimodis edicturam? quid tu ergo, amica, clamorem concitatum tollis? Dianam testor, mater; quamvis amore ardens efflictim, volui continere quantum in me fuit. Sed parum potui, diversæque in animo mihi erant sententiæ. Dicebam quippe mecum : parebo amori an spernam cupidinem? Utrumque plus poterat : sed tandem inclinavi ad amorem magis. Augebat enim mora, ac velut hærens terræ planta succrescebat intus in anima mea. Ita victa sum, fateor, ab invicta lampade. Ad hæc vetula « grave malum narras » inquit, « filia; dishonestasti canos meos. Verum quoniam factum fieri infectum non potest, quod superest, abstine ab his, moneo, nec peccata denuo; ne forte processu rei simul ac temporis tumescente utero gnarum id totum fiat parentibus. Sed utinam tibi, priusquamprehendere, dii celeres annunt nuptias. Et tu iam matura viro, brevique paratis nummis in dotem tuam opus erit patri. » « Quid ais, mater? nihil est quod metuam magis. » « Noli vereri, filia; tum ego te docebo, qui mulier ante nuptias adhuc spenso te probes virginem. »

ζ'. Κυρτίων Δικτύ.

Παρά τὴν ἀκτὴν ἐστῆκότι μοι κατὰ πέτρας καὶ τῶ ἀγκίστρῳ προσπεπηγότα κάλλιστον ἰχθὺν ἀνασπῶντι, τοῦ καλάμου κυρτουμένου τῷ βάρει, προσῆλθέ τις εὐπρόσωπος κόρη, κάλλος αὐτοφύες καὶ ὅμοιον αὐτομάτῳ φυτῷ φέρουσα. καὶ πρὸς ἑμαυτὸν ἔφη « ἑτέρα πολλῶν βελτίων τῆς προτέρας ἐμπέπτωκεν ἄγρα. » αὕτη δέ « τὴν ἐσθῆτα » φησί, « πρὸς τοῦ σοῦ Ποσειδῶνος, φύλαττε τὴν ἐμήν, ἄγραις ἂν τοῖς κύμασιν ἑμαυτὴν ἀπαλούσω. » ἤσθην ἀληθῶς, καὶ σφόδρα χαίρων τὴν αἴτησιν προσηκάμην, οἷα δὴ μέλλων αὐτὴν γυμνωθεῖσαν δρᾶν. ὡς οὖν ἐξεδύσατο καὶ τὸν ἔσχατον χιτωνίσκον, ὄλος ἐξέστην ἐκπλαγεὶς πρὸς τὴν λαμπρότητα τῶν μελῶν. ἐξέλαμπε γὰρ ἐκ πολλῆς τε καὶ μελαίνης κόμης λευκὸς μὲν τράχηλος, εὐανθῆς δὲ παρειά· χρώματα λαμπρὰ μὲν τῇ φύσει, ἀνθηρότερα δὲ τῇ πρὸς τὸ μέλαν φιλονεικία. ἐντεῦθεν εἰσπεπήδηκεν ἔνδον, καὶ παρενήχετο· ἦν γὰρ ἀτάραχον καὶ γαληναῖον τὸ κύμα. καὶ τῷ ἀφρῶν τοῦ περιρρέοντος κύματος ἡ χροιά τοῦ σώματος λευκανθίζουσα περυσσοῦτο. νῆ τοὺς Ἐρωτας, εἰ μὴ πρότερον ἔτυχον τεθεαμένους αὐτὴν, ᾄδῆθην ἂν τινα τῶν θελουμένων Νηρηϊδῶν δρᾶν. ὡς δὲ ἱκανῶς εἶχε τῶν θαλακτίων λουτρῶν, εἶπες ἂν τὴν κόρην ἀνίσχουσαν τῶν κυμάτων ἰδὼν « οὕτω τῆς θαλάττης τὴν Ἀρροδίτην εὐπρεπῶς προϊούσαν γράφουσιν οἱ ζωγράφοι. » αὐτίκα γοῦν προσδραμῶν θοιμάτιον ἀπεδίδουσαν τῇ ποθομένην, προσπαίζων ἅμα καὶ πειρώμενος τῆς καλῆς. ἡ δέ (ἦν γὰρ ὡς εἶοικε σεμνή τε καὶ βλοσυρά) ἠρρυθρίασε μετ' ὀργῆς, καὶ γέγονε τὸ πρόσωπον θυμουμένης κάλλιον, τὸ δὲ ὄμμα καίπερ ἀγανακτούσης ἡδύ, ὥσπερ καὶ τὸ τῶν ἄστρον πῦρ φῶς μάλλον ἐστὶν ἢ πῦρ. τὸν τε θηρατικὸν κατέαξε κάλαμον, καὶ τοὺς ἰχθῦς προσέριψε τῇ θαλάττῃ. ἐγὼ δὲ ἀμήχανος παρεστῆκειν, καὶ οὐς ἐθηρασάμην θηρῶν καὶ ἦν οὐκ ἤγρευσα μειζόνως δακρύων.

η'. Ἐχέπολος Μελεσίπο.

« Εὐγε τῆς εὐπρεπειᾶς, βαβαὶ τῆς ἐλάσεως. ὡς ἀμροπεροδέξιος οὗτος πέφυκεν ἱππότις. καὶ κάλλιε διαπρέπει, καὶ ὑπερφέρει τῷ τάχει. ὡς εἶοικε, τοῦτον οὐκ ἐδάμασεν Ἐρως, ἀλλ' ἐστὶν αὐτὸς τριπόθητος Ἄδωνις ταῖς ἐταίραις. » ταῦτά μου λέγοντος ὁ γυρσοῦς ἀκήχοεν ἱππεύς, καὶ διμεμρῶμενος ἔφη « οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον οὐδὲ πρὸς ἐμὲ τοῦτον οικείως εἶρηκας τὸν λόγον. ἄριστα μόνος οἶδεν ἱππάζεσθαι πόθος. αὐτὸς ἐμὲ καὶ δι' ἐμοῦ τάχιστα τὸν ἵππον ἐλαύνει, καὶ τὸν θέοντα κεντρίζει δεινῶς, δξύτερον κατεπίγνων. ἐπίθος οὖν, ἱπποκόμης, τοῖς δρόμοις, ἅμα τε ἄδων καὶ ἄσμασιν ἐρωτικαῖς τὸν ἔρωτα θεραπεύων. » ἦδον τοῖνυν τοῖονδε πρὸς ἐκείνον αὐτοσχέδιον μέλος, ἐξ αὐτοῦ τῆν πρόρασιν εἰληφώς. « ἐγὼ σε, δέσποτα, κατὰ γε

VII. Cyrtion Dictyi.

Dum ad litus in scopulo molior, hærentemque hamo pulcherrimum piscem traho curvato pondere calamo, ecce accedit decora virgo, nativa forma similiq; arbori suo ingenio nata. Tum ego mecum « alia incidit » inquam « captura longe potior. » Illa « per tuum » inquit « Neptunum, serva mihi vestem meam, dum me abluto fluctibus. » Ego serio lætus hilarisque annui roganti, visurus quippe nudatam virginem. Ergo ubi inferiorem tunicam exiit, obstupui mirabundus membrorum elegantiam. Elucebat enim ex densa nigraque coma collum album ac rubicunda gena; pulchri uterque per se colores, sed splendidiore nigri vicinia. Inde saltu se in undas dedit et innatavit mari; tranquillique et immoti silebant fluctus, spumamque circumfluitantis æstus albicans corporis æquabat color. Cupidines testor, ni prius eam vidissem, credidissem videre me unam e famosis Nereidibus. Sed ubi satias eam cepit marinæ lotionis, dixisses visa exente e fluctibus virgine « ad hunc modum decore pingunt Venerem emergentem se e mari » Ego tum accurrens ocuis vestem amatæ reddidi; simul accessi formosamque altrectare ausus sum. Illa (gravis enim erat et verenda, sicuti videbatur) succensens erubuit, fuitque pulchrior iratæ vultus oculusque quamvis excaescentis suavis veluti siderum flamma; lumen immo non flamma. Tum piscatorium calamum fregit remisit que mari pisces. Adstabam ego interea incertus consilii, et quos ceperam defens et quam non ceperam deplorans magis.

VIII. Echeptus Melesippo.

« O decentiam, o equitandi peritiam! quam dexteritate ancipiti felix eques iste! et forma antistat et velocitate præcellit. Nunquam hunc, opinor, Amor domuit, sed Adonis ipse est, puellarum desiderium. » Audif hæc dicentem aureus eques, ac reprehendit dicens « nihil hoc tu ad rem, neque convenientem mihi sermonem exorsus. Unus amor equitare optime novit; is me et per me velocissime equum agitat currentemque acriter pungit urgens instantius. Perge ergo in hoc curriculo, equiso, canens simul et amatoris canticis demulcens Cupidinem. » Ego igitur natum sub manum carmen occinui, caussam ab ipso sumens: « ego te, domine, mea quidem senten-

τὴν ἐμὴν εἰκότως ἰπποδρόμον ἐνόμιζον ἐλεύθερον βέλους. εἰ δὲ τοσοῦτον κάλλος ἔχων ἐρᾶς, νῆ τὴν Ἀφροδίτην, ἀδικοῦσιν οἱ Ἐρωτες. ὅμως γε τοῦτό σε μὴ σφόδρα λυπεῖτω. καὶ τὴν ἑαυτῶν ἔρωσαν ἐκείνοι μητέρα. »

θ'. Στησίχορος Ἐρατοσθένη.

Γυνὴ τις ἐν ἀγορᾷ προϊούσα τὸν τε σύνευον εἶχε πλησίον, καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν περιεστοιχίζετο κύκλῳ. ὡς δὲ προσίοντα τὸν ἑαυτῆς εἶδε μοιχόν, ἄφνω βουλεύεται δαιμονίως ἄμα τῇ θέᾳ, ὅπως ἂν εὐπροσώπως ἄψῃται τοῦ ποθυομένου, καὶ τι τυχόν καὶ λαλοῦντος ἀκούσῃ. αὐτὴ μὲν οὖν ὄλισθεν, ὡς ἐδόκει, καὶ πέπτωκεν ἐπὶ γόνυ· ὁ δὲ μοιχὸς συμπράττων ὥσπερ ἀπὸ συνθήματος τῇ γνώμῃ τῆς γυναικὸς ὀρέγει τὴν χεῖρα καὶ διανίστησι πεπτωκυῖαν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς καὶ τοῖς ἐκείνης δακτύλοις τοὺς ἑαυτοῦ περιπλέξας, καὶ ὡς οἶμαι πρὸς τοῦ ἔρωτος ὑπέτρεμον ἀμφοτέρων αἱ χεῖρες. ὁ μὲν οὖν μοιχὸς τῆς πεπλασμένης αὐτὴν παραμυθούμενος συμφορᾶς εἶπεν ἅτα δῆπου καὶ ἔφη· ἦ δέ, ὥσπερ ἀλοῦσα, λάθρα τῷ στόματι προσάγει τὴν χεῖρα, καὶ τοὺς ἑαυτῆς πεφίληκε δακτύλους ὧν ἐκείνος προσήψατο, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρωτικῶς ὑπέθηκε τούτους, δάκρυον ὑποκρίσεως ἀποματτομένη τῶν μάτην πρὸς αὐτῆς ὑποβλιθόμενων βλεψάρων.

ι'. Ἐρατόκλεια Διονυσιάδι.

Ἀκόντιος τὴν Κυδίππην καλὸς νεανίας καλὴν ἔγχευε κόρην· ὁ γὰρ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ κατὰ θεῖον αἰεὶ προσπελάζει. καὶ τὴν μὲν ἅπασιν τοῖς ἑαυτῆς φιλοτιμίως κεκόσμηκεν Ἀφροδίτῃ, μόνου τοῦ κροστοῦ φεισαμένη· καὶ γὰρ τοῦτον πρὸς τὴν παρθένον εἶχεν ἐξάιρετον ἢ θεός. καὶ τοῖς ὁμοίαισι χάριτες οὐ τρεῖς καθ' Ἡσίοδον ἀλλὰ δεκάδων περιεχόρουε δεκάς. τὸν δὲ νέον ἐκόσμουσιν ὀφθαλμοὶ φαιδρὸι μὲν ὡς καλοῦ, φοβεροὶ δὲ ὡς σῶφρονος, καὶ φάσεως ἔρευθος εὐανθὲς ἐπέτρεχε ταῖς παρειαῖς. οἱ δὲ φιλοθεάμονες τοῦ κάλλους εἰς διδασκάλου προϊόντα περιεσκόπουσιν συνορθοῦντες ἀλλήλους, καὶ ἦν ὄραν πρὸς τούτου πληθούσας μὲν ἀγοράς, στεναχωρουμένας δὲ λαύρας. καὶ πολλοὶ γε διὰ τὸ λίαν ἐρωτικὸν τοῖς ἔχουσι τοῦ μεираκίου τοὺς ἑαυτῶν ἐφήρμοσεν πόδας. οὗτος ἠράσθη Κυδίππης· ἔδει γὰρ τὸν καλὸν τοσοῦτος τετοξευκότα τῇ κάλλει μῖξ ἀκίδος ἐρωτικῆς πειραθῆναί ποτε, καὶ γινῶναι σαφῶς οἷα πεπόνθησιν οἱ δι' αὐτὸν τραυματῆται. εἶθεν ὁ Ἔρωτος οὐ μετρίως ἐνέτεινε τὴν νευράν (ὅτε καὶ τερπνὴ πέφυκεν ἢ τοξεία), ἀλλ' ὅσον εἶχεν ἰσχύος προσελύσας τὰ τόξα, σφοδρότατα διαψῆκε τὸ βέλος. τοιγαροῦν εὐθέως, ὃ κάλλιστον παιδίον Ἀκόντιε, εὐοῖν θάτερον, ἢ γάμον ἢ θάνατον διελογίζου βληθεῖς. πλην αὐτὸς ὁ τρώσας αἰεὶ τινὰς παραδόξους μηχανὰς διαπλέκων ὑπέθετό σοι καινοτάτην βουλὴν, τάχα που τὸ σὸν αἰδούμενος κάλλος. αὐτίκα γοῦν κατὰ τὸ Ἀρτεμίσιον

tia, ut par erat, credebam equitem liberum a vulnere : sed si cum hac forma amas, Vencrem testor, iniurii sunt Cupidines. Nec tu ideo tamen gravius succenseas. Et illi sauciaverunt matrem suam. »

IX. Stesichorus Eratostheni.

Mulier incedens in foro coniugem habebat ad latus, stipabaturque undique secus famulorum globo. Sed ut procedentem versus ipsam adulterum suum vidit, e re nata consilium ocuis inuit, qui amasium honeste attingeret et fortean audiret loquentem. Ergo illa lapsam se simulans cecidit in genu, moechusque velut de compacto mulieris consilium adiuuans extensa manu lapsam erexit adprehensa dextera, suosque digitos illius digitis implicuit. Tremuere, opinor, prae amore utraeque manus. Tum adulter simulatum casum consolabundus quaedam insurravit : illa dolorem fingens clandestino manum admovit ori basiauitque factos amanti digitos. Quin et eos amatorie oculis imposuit, simulatas lacrimas e contritis frustra palpebris extersura.

X. Eratoclea Dionysiadi.

Acontius Cydippen bellus iuuenis bellam virginem duxit domum. Recte est enim in veteri dicto, similem simili divinitus semper adgregari. Nam illam omnibus suis honoribus liberaliter honestavit Venus, solam sibi zonam reservans, quam prae mortali praecipuam haberet dea. Tum oculos eius non trinæ secundum Hesiodum sed decies denæ pererrabant Gratiae. Iuvenem contra decorabant oculi lucidi quidem ut pulchri, verendi tamen ut casti, nativusque ac florus rubor conlustrabat genas. Itaque formarum spectatores ad ludi magistrum intantem trudentes se invicem intuebantur, eratque videre illius causa forum hominibus plenum, angustas vias : quin et multi amabili hac specie lactati pueri vestigiis suos ipsorum pedes applicabant. Talis Acontius Cydippen amare coepit ; oportebat enim formosum tot sauciatis forma sua mortalibus sentire et ipsum semel unam puncturam Cupidinum, ut sciret expertus qualia passi forent quos ipse sauciaverat. Itaque Amor non laxius nervum intendit, quandoquidem iucunda sagittarum emissio, sed arcu quantum potuit adducto iaculum emisit vi maxima. Quippe tu statim, Acontii, lepidum caput, ubi saucius factus es, alterutrum apud te ipsum constituisti, aut mortem aut nuptias. Ceterum idem ille, qui te vulneraverat, consuetus miras quasdam semper machinas nectere, novum tibi consilium iniecit, tuam fortean formam reveritus. Ita

ὡς θέσασω προκαθημένην τὴν κόρην τοῦ κήπου τῆς Ἀφροδίτης, κυδώνιον ἐκλεξάμενος μῆλον, ἀπατηλὸν αὐτῷ περιγεγράφηκας λόγον, καὶ λάθρα διεκύλισας πρὸ τῶν τῆς Θεραπεινῆς ποδῶν. ἢ δὲ τὸ μέγεθος καὶ τὴν χροιάν καταπλαγείσα ἀνήρπασεν, ἅμα διαπαροῦσα τίς ἄρα τοῦτο τῶν παρθένων μετεώρως ἀπέβλασε τοῦ προκολπίου. « ἄρα » φησὶν « ἱερὸν πέφυκας, ὦ μῆλον; τίνα δὲ σοι περίρι ἐγκεχάρακται γράμματα; καὶ τί σημαίνειν ἐθέλεις; δέξου μῆλον, ὃ κεκτημένη, ὅλον οὐ τεθέασαι πρότερον. ὡς ὑπερμέγεθες, ὡς πυρρωπόν, ὡς ἐρυθρίμα φέρον τῶν βόδων. εὐγε τῆς εὐωδίας· ὅσον καὶ πόρρωθεν εὐφραίνει τὴν αἴσθησιν. λέγε μοι, φιλάττη, τί τὸ περιγράμμα τοῦτο; » ἢ δὲ κόρη κομισαμένη καὶ τοῖς ὄμμασι περιθέουσα τὴν γραφὴν ἀνεγίνωσκεν ἔγρουσαν ὧδε « μὰ τὴν Ἄρτεμιν Ἀκοντίῳ γαμοῦμαι. » ἔτι διερχομένη τὸν ὄρκον εἰ καὶ ἀκούσιόν τε καὶ νόθον, τὸν ἐρωτικὸν ὄδον ἀπέρριψεν αἰδομένη, καὶ ἡμίφωνον καταέλειπε λέξιν τὴν ἐπ' ἐσχάτῳ κειμένην, ἃτε διαμνημονεύουσαν γάμον, ὃν σεμνὴ παρθένος κὰν ἑτέρου λέγοντος ἠρθηρίασε. καὶ τοσοῦτον ἐξεφονίχθη τὸ πρόσωπον, ὡς δοκεῖν ὅτι τῶν παρειῶν ἔνδον εἶχε τινα βόδων λειμῶνα, καὶ τὸ ἐρυθρίμα τοῦτο μηδὲν τῶν χειλῶν αὐτῆς διαφέρειν. εἶπεν ἡ παῖς, ἀκίχοεν Ἄρτεμις· καὶ παρθένος οὕσα θεός, Ἀκόντιε, συναλάβετό σοι τοῦ γάμου. τέως οὖν τὸν δεῖλαιον — ἀλλ' οὔτε θαλάττης τρικυμίας οὔτε πύθου κορυφούμενον σάλον εὐμαρὲς ἀφηγείσθαι. δάκρυα μόνον, οὐχ ὕπνον αἰνύκτες ἐπήγον τῷ μειρακίῳ· κλάειν γὰρ αἰδοῦμενος τὴν ἡμέραν, τὸ δάκρυον ἐταμιεύετο ταῖς νυξίν. ἔκτα κείδ' ὁ δὲ τὰ μέλη καὶ δυσθυμίας μαραινόμενος τῶν χροιάν καὶ τὸ βλεμμαθὲν δεινὸς ὄρακτιον ἐδεδείει τῷ τεκνίῳ φανῆναι, καὶ εἰς ἀγρὸν ἐπὶ πάσῃ προφάσει τὸν πατέρα φεύγων ἐφοίτα. διόπερ οἱ κομψότεροι τῶν ἠλικιωτῶν Λαέρτην αὐτὸν ἐπινομάζον, γηπόνον τὸν νεανίσκον οἰόμενοι γεγονέναι. ἀλλ' Ἀκοντίῳ οὐκ ἀμπελώνας ἔμελεν, οὐ σκαπάνης, μόνον δὲ φηγοῖς ὑποκαθήμενος ἢ πτελέαις ὠμίλει τοιάδε. « εἴθε, ὦ δένδρα, καὶ νοῦς ὑμῖν γένοιτο καὶ φωνή, ὅπως ἂν εἴποιτε ἑ Κυδίππη καλῆ, ἢ γούν τοσαῦτα κατὰ τῶν φλοιῶν ἐγκεκολλημένα φέροιτε γράμματα, ὅσα τὴν Κυδίππην ἐπινομάσει καλὴν. Κυδίππη, καλὴν σε καὶ εὖορκον ὁμοίως προσείπω ταχύ, μηδὲ Ἄρτεμις ἐπὶ σὲ ποινάιον βέλος ἀφῆ καὶ ἀνέλη· μνεῖ δὲ τὸ πῶμα προσκείμενον τῇ φαρῆτρᾳ. ὦ δυστυχὴς ἐγώ. τί δὲ σοι τοῦτον ἐπήγον τὸν φόβον; ὁπότε καί φασι τὴν θεὸν ἐπὶ πάσαις μὲν ἀμαρτάσι κινεῖσθαι δεινός, μάστιγα δὲ τοὺς ἀμελοῦντας τῶν ὄρκων πικρότερον τιμωρεῖσθαι. εἴθε μὲν οὖν ὡς ἀρτίως ἠγύρομαι εὖορκος εἴης, εἴθε γὰρ· εἰ δὲ ἀποβάη ὅπερ μηδὲ λέγειν καλόν, ἢ Ἄρτεμις ἔστω σοι, παρθένε, πραεὶα· οὐ σὲ γὰρ ἀλλὰ τὸν δόντα τῆς ἐπιτορκίας τὴν πρόφασιν κολαστέον. μαθήσομαι μόνον ὡς μεμελχέ σοι τῶν γραμμάτων, καὶ τοῦ σοῦ πρηστήρος τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀπαλλάττων οὐχ ἤττον αἵματος ἀφειδήσω τοῦ ἡμετέρου ἤπερ ὕδατος εἰκῆ γεομένου. ἀλλ'

simul in Dianæ sedentem puellam vidisti, decerptum in horto Veneris malum Cydonium fallaci circum inscriptione literatum provolvisti clanculum ante famulæ pedes; quod illa statim et molem et colorem pomi mirata rapuit, dubitabunda simul cuinam id e virginibus aliud agenti excidisset e sinu. « An tu potius » inquit « sacrum es malum? quæ tibi autem insculptæ circum literæ, quidve sibi volunt? Tene pomum, domina, quale non vidi ego anteliac. Quam supra modum magnum, quam rutilum, quam rosas rubore referens! Euge suavem odorem, quamque id nares etiam a longe permulcet! Dic mihi, carissima, quid tibi vult inscriptio hæc? » Tum puella suscepit malum, oculis percurrit scripturam, perlegit titulum in hæc verba conceptum: « Per Dianam Acontionum. » Adhuc iusiurandum, quamvis et invitum nec legitimum, proferebat, quum amatoriam decipulam verecundata proiecit dimidiatamque reliquit vocem ultimam; quippe in qua nuptiarum mentio, quas etiam aliis loquentibus erubescunt honestæ virgines. Denique ita vultum erubuit, ut rosarium quoddam pratium habere videretur intra genas: nihilque is rubor cedebat eius labiis. Ergo puellâ elocuta est, Diana audiit, deaque virgo coniuravit, Acontii, in tuas nuptias. Miser ille interea — sed neque decumani fluctus, nec Cupidinis sublimem æstum verbis exsequi promptum. Lacrimas solas, non somnum noctes adferebant iuveni: nam pudens flere de die reservabat noctibus fletus; simul tabescens membra coloremque desperatione marcescens et visum admodum pallidus patris conspectum verebatur, itabatque in agrum quovis prætextu patrem fugiens; unde Laertes vocabatur ab æqualium elegantiusculis, agricolam eum factum credentibus. Sed Acontio non vineta curæ, non ligo: solum fagus aut pinus, sub quibus desiderabat adlocutus. « Utinam » inquebat « et mens vobis arbores et vox esset, ut hoc unum dicitaretis 'Cydippe pulchra; vel saltem corticibus inscriptas ferte hoc ipsum testantes literas. Liceat mihi propediem, Cydippe, formosam te et iurandi religiosam dicere. Neque te Diana sagitta ultrice tollat: quin lectam operculo teneat pharetram. Sed o miserum me, quid ego te hunc adegem metum? nam aiunt ceteris quidem peccatis succensere graviter deam, sed præ aliis in iurandandi neglecti reos vindicare severius. Utinam ergo, sicuti optabam modo, iurandum serves, utinam! Sin contra eveniat, quod nec fas dictu, sit tibi Diana virgo propitia. Non enim tu, sed qui periurio causam dedit, dignus vindicta. Sentiam solum curæ tibi fuisse eas literas, et a flamma et face tua animum avellens non magis parcam sanguini meo, quam effusæ temere lymphae.

ὦ φίλτατα δένδρα, τῶν ἡδυσφώνων ὀρνίθων οἱ θῶκοι, ἄρα κἀν ὑμῖν ἐστὶν οὗτος ὁ ἔρωσις, καὶ πίτυος τυχὸν ἡράσθη κυπάριστος ἢ ἄλλο φυτὸν ἑτέρου φυτοῦ; μὰ Δι' οὐκ οἶμαι· οὐ γὰρ ἂν ἐφυλλορροεῖτε, καὶ τοὺς κλάδους ἀπλῶς ὁ πόθος κόμης δημοῦ καὶ ἀγλαίας ἐψίλου, ἀλλὰ καὶ μέγρη στελέχους τε καὶ ριζῶν υποδοστήσας τῷ πυρσῷ δεικνέιτο. » τοιαῦτα μὲν τὸ παιδίον διελέγετο, πρὸς τῷ σώματι μαραινόμενος καὶ τὸν νοῦν· τῇ δὲ Κυδίππῃ πρὸς ἕτερον ἠτρεπίζετο γάμος. καὶ πρὸ τῆς παστάδος τὸν ὑμέναιον ἤδον αἱ μουσικώτεροι τῶν παρθένων καὶ μελίφωνοι, τοῦτο δὲ Σαυφῶς τὸ ἤδιστον φθέγμα· ἀλλ' ἄφνω νερόσηκεν ἡ καίς, καὶ πρὸς ἐκφορὰν ἀντὶ νυμφαγωγίας οἱ τεκόντες ἐώρων. εἶτα παραδόξως ἀνέσφρηλε, καὶ δεύτερον ὁ θάλαμος ἔκοσμεῖτο· καὶ ὥσπερ ἀπὸ συνθήματος τῆς Τύχης αὖθις ἐνόσει. τρίτον ἁμοίως ταῦτα συμβέβηκε τῇ παιδί, ὁ δὲ πατὴρ τετάρτην οὐκ ἀνέμεινε νόσον, ἀλλ' ἐπέθετο τοῦ Πυθίου τις ἄρα θεῶν τὸν γάμον ἐμποδίζει τῇ κόρῃ. ὁ δὲ Ἀπόλλων πάντα σαφῶς τὸν πατέρα διδάσκει, τὸν νέον, τὸ μῆλον, τὸν ἄρκον, καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τὸν θυμόν· καὶ παραινεὶ ὄψτρον εὐρῶρον ἀποφῆναι τὴν κόρην. « ἄλλως τε » φησὶ « Κυδίππῃ Ἄκοντιῳ συναπτῶν οὐ μόλιθδον ἂν συνεπιμίξειας ἀργύριον, ἀλλ' ἑκατέρωθεν ὁ γάμος ἔσται χρυσοῦς. » ταῦτα μὲν ἔχρησεν ὁ μαντικῶς θεός, ὁ δὲ ἄρκος ἅμα τῷ χρυσῷ συνεπληροῦτο τοῖς γάμοις. αἱ δὲ τῆς παιδὸς ἡλικιωτίδες ἐνεργὸν ὑμέναιον ἤδον, οὐκ ἀναβαλλόμενον ἔτι οὐδὲ διακοπτόμενον νόσῳ. καὶ ἡ διδάσκαλος ὑπέβλεπε τὴν ἀπάδουσαν, καὶ εἰς τὸ μέλος ἰκανὸς ἐνεβίβαζε χειρονομούσα. ἕτερος δὲ τοῖς ἄσμασιν ἐπεκρότει, καὶ ἡ δεξιὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπεσταλμένοις ὑποκειμένην τὴν ἀριστερὰν ἐπληρτεν εἰς τὸ κοῖλον, ἵν' ὦσιν αἱ χεῖρες εὐφῶνοι συμπληρτοίμεναι τρόπον κυμβάλων. ἅπαντα δ' οὖν ἄμφω βραδύνοι ἐδόκει τῇ Ἄκοντιῳ, καὶ οὕτε ἡμέραν ἐκείνης ἐνόμισε μακροτέραν ἐορακέναι οὕτε νύκτα βραχυτέραν τῆς νυκτὸς ἐκείνης, ἧς οὐκ ἂν ἠλλάξατο τὸν Μίδου χρυσόν, οὐδὲ τὸν Ταντάλου πλοῦτον ἰσοστάσιον ἡγεῖτο τῇ κόρῃ. καὶ σύμψυχοι πάντες ἐμοί, ὅσοι μὴ καθάπαξ τῶν ἐρωτικῶν ἀμαθειῶν τὸν γὰρ ἀνέραστον οὐκ ἀπεικὸς ἀντιδόξον εἶναι. ὁ δ' οὖν τῇ παρθένῳ βραγχεῖα νυκτομαχίης ἐρωτικῶς, τό γε λοιπὸν εἰρηναίων ἀπέλευεν ἡρόων. ἐκάοντο δὲ κατὰ δώματα δῆδες ἐκ λιθωνοῦ συγχείμεναι, ὥστε ἅμα κέσθαι καὶ θυμιάσθαι καὶ παρέχειν τὸ φῶς μετ' εὐωδίας. πάλα τοῖνον αἱ παρθένοι, συναριθμουμένης αὐταῖς τῆς Κυδίππης, ἐπλεονέκτουσαν σφόδρα τῶν γυναικῶν, τὸν κολοφῶνα φέρουσαι τῆς εὐπρεπείας· νυνὶ δὲ, τῆς νύμφης ἐν γυναιξὶ ταπτομένης, μειονεκτοῦσιν αἱ κόραι· τοσοῦτον ἡ φύσις ἅπαντα γού τὸ λαμπρὸν αὐτῆς ἐκορυφώσατο κάλλος. ὥσπερ δὲ χρυσόπολις ἢ πόα τῷ χρυσῷ μεῖρακι συνήπτετο προσφυῶς. ἅμφω δὲ λαμπροῖς ἄσμασιν, οἷον ἀστέρης ἀνταυσοῦντες ἀλλήλοισι, παιδρότερον τῆς ἀλλήλων ἀπέλασον ἀγλαίας.

Sed o carissimæ plantæ, suavisonarum avium sedes, numnam est et in vobis hic amor? pinumque forte cupressu aliave arbor aliam deperit? Non per Iovem credo: non enim amitteretis folia; nec solum circum ramos amor coma simul vos et decore spoliaret, sed usque ad truncum et radices penetraret eius lampada. » Talia fabatur mentem simul et corpus marcidus adolescens. At Cydippæ cum altero parabantur nuptiæ, iamque ante thalami fores vocis dulcedine cantusque peritia potiores virginum hymenæum occinebant, dulcissimum illud Sapphus canticum. Sed sponsa de improvise cœpit ægrotare, ac iam pro nuptiali funebrem pompam spectabant parentes. Convaluit tamen insperato, thalamusque iterum adornari cœpit; sed veluti de compacto ludente fortuna decubuit rursus; tertiumque eadem hæc omnia evenere. Tum pater non expectata quarta ægritudine misit scitatum Pythium, quis deum impediret nuptias filię. Cui Phœbus rem omnem disertim aperuit; adolescentem, potam, iurandum, iram Dianæ; monuitque ut quamprimum liberaret puellæ fidem: « alioquin » inquit « et quom Cydippen Acontio iugabis, non misceris plumbum argento, sed facies aureas utrinque nuptias. » Hæc fuit divini numinis dictio, quam simul et iuramentum inapplevere celebratis nuptiis. At virginis æquales perfectum tum demum hymenæum cecinere, non dilatam amplius nec interruptam accedente morbo. E quis si qua discrepare visa, respicit eam chori magistra et ad modulum commode reducit, manibus simul increpans. Alius canticis applaudere dexteræque contractis digitis subiectæ lævæ palmam ferrere, ut manus complæxæ eymbalorum in modum dulcem sonum ederent. Omnia tamen morari videbantur Acontio, neque diem ille longiorem vidisse se nec brevioram illa noctem censuit, quam non mutasset Acontius Midæ auro, nec puellæ contra æstimasset Tantali divitias. Adsentientur omnes nihi, nisi si qui prorsus imperiti Cupidinum; tales quippe non mirum sentire contra. Ita conserto brevi cum virgine nocturno præcata deinceps præcepit gaudia. Ardere interea in adibus tædæ ture accensæ, ut simul et arderent et sufficient ædes lumenque cum odore suavi præberent. Itaque virgines quæ prius censita inter ipsas Cydippe antistabant longe mulieribus, formæ summam laudem commeritæ, nunc addita mulieribus sponsa vincuntur longe: tantum formam eius utrobique natura extulit. At Cydippe veluti chrysoptolis herba aureo iuveni native adiuncta hærebat; et ambo splendidis oculis stellarum ad modum invicem reciproco lumine coruscantes mutuas splendidius fruebantur delicias.

ια'. Φιλόστρατος Εὐαγόρας.

Παιδίσκην ἐκουτῆς ὠδέ πως ἤρετό τις γυνή· « πρὸς τῶν Χαρίτων, ποῖον δοκῶ σοι νεανίσκον ποθεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι καλόν· ἀλλ' ἐρῶσα τυγλὸν σφάλλωμαι περὶ τὴν κρίσιν τοῦ ποθομένου, καὶ ἔρωσι πλανῶμαι τὴν ὄψιν. λέγε δὴ μοι κάκεινο, τί φασιν αἱ καθορώσαι τοῦτον γυναῖκες; πότερον αὐτὸν ἐπαινοῦσι τοῦ κάλλους, ἢ ψέγουσιν ἀποστραφεῖσαι τὴν θέαν; » ἢ δὲ μαστροπεύουσα πρὸς τὴν κεκτημένην φησὶ « νῆ τὴν Ἄρτεμιν, ἐγὼ πολλῶν ἀκήχοα γυναικῶν αὐτήκοος γινομένη πλησίον ἐπιφωγγομένων τοιάδε τῷ νέῳ· ἰδοὺ μειράκιον εὐπρεπές, ἰδοὺ κάλλος ἀπηχεῖσθωμένον τῇ φύσει· τοιοῦτους ἔδει πλάττεσθαι τοὺς Ἑρμῆς μάλλον ἢ κατὰ Ἀλκιβιάδου μορφήν. κάλλος γε καλόν, νῆ τὰς φίλας Ὠρας. χαρίεις ὁ νεανίας, ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, οὐ μένοιτο εἰς ὑπερηφάνειαν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀθρόον καὶ μεγαλοπρεπές. ἱκανὸν μὲν πρὸς ἔρωτα καὶ μόνον τὸ ἐπίγρυπον τοῦ νεανίσκου, ἱκανὴ δὲ καὶ ἡ κόμη, καλὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν οὖσα, ἔτι δὲ καλλίον περικειμένη μὲν τῷ μετώπῳ, συγκατιοῦσα δὲ τῷ ἰούλῳ παρὰ τὸ οὖς, τὸ δὲ γλανιδίσκιον βαθαὶ τῶν χρωμάτων· οὐ γὰρ ἐπ' ἐνός μένει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ μετανθίει. οὗτος ἦμιν εὐκταῖος ἐραστής, ἡδέασκων ἀμυρὶ πρώτῃν ὑπὴν γν. εὐδαίμων ἢ τὸν νέον εὐτυχοῦσα ἐπίσης ἐραστὴν ἑμοῦ καὶ ἐρώμενον. μακαρία ἡ συγκοιμημένη τούτῳ, γλιθῶσα κατ' εὐνήν καὶ ἐντρυφῶσα τῷ κάλλει. εὐμενεστέροις ὀμμασιν ἐκείνην αἱ Χάριτες εἶδον.) καὶ πᾶσαι μοι δοκοῦσιν ἐρᾶν αὐτίκα τοῦ μειρακίου. » ἦσθη ταῖς μαρτυρίαις, καὶ ὑπ' ἡδονῆς παντοδαπὰ χρώματα παρ' ἑκαστον λόγον ἤρξει, καὶ (τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο) ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τότε πεπίστευκε τὸν νέον εἶναι καλόν· αὐτὰ γὰρ ἔκουτὰς αἱ γυναῖκες τότε δὴ κρίνουσιν εἶναι καλὰς, ὅταν ἰδῶν τις ἐπαινήσῃ, ἢ ὅταν ἐρασῆθῃ θαυμάσας.

ιβ'. Εὐήμερος Λευκίππῳ.

Τὶς ἄρα θεύεται τῆς ἔω τὰ κάλλη, τίς δὲ ταῖς ἐσπερίαις ὠμίληκε γυναῖξιν; ἤκοντων οἱ πανταχόθεν ἐρωτικοὶ πρὸς κρίσιν τῆς ἐμῆς Καλλικοίτης, καὶ σὺν ἀληθεῖα λεγόντων εἰ ποῦ τοιοῦτον ἱστορήσασιν ἀξιοθέατον κάλλος. ὅπου γὰρ ἂν τις αὐτῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιβάλῃ, πανταχοῦ κάλλος αὐτῇ συναντᾶται, καὶ κάλλους ἐράπτεται. ταύτης ὁ Μῶμος ἀσποφαλεῖς ἄγθεται καὶ στένει καὶ ἀπορεῖ παραδόξως. τριβαύμακα τῆς ἡλικίας τὴν χάριν, καὶ μέχρι τοῦ ποδὸς διήλθε τὸ θαύμα· φύσει γὰρ ὁ ποὺς εὐπλαστος ὦν καὶ τὰς ἀκοσμήτους οἶδε κοσμεῖν. ἐρήδομαι τοῖς τρόποις εὐ μάλα συμπρέπουσι τῇ μορφῇ· ἑταίρας μὲν γὰρ ἢ Πυθιάς εἰληγε βίον, ἀπλότητα δὲ σύμφυτον ἔχει καὶ ἀμεμπτον ἦθος. ἅπαντα τῆς τάξεως βελτίω, καὶ αὐτὸν με μάλιστα ἤρθηκε τῷ ἀκάχῳ. ὄωρον δ' ὅ τι ὄω τις ἐπαινεί, οὐχ ὅσπερ ἑταίρα πᾶν τὸ διδόμενον

XI. Philostratus Evagoræ.

Mulier quædam ancillam suam compellavit his verbis : « Dic mihi, per Gratias, qualis tibi videtur quem ego deperere iuvenis? nam is mihi pulcher videtur; sed forte amore percita de amato non recte iudico; forte amor visum meum frustratur. Dic mihi et hoc, quid de eo dicant ceteræ ubi viderunt mulieres. Num formam ejus laudant? an ave-tentes vultum despiciunt? » Illa dominam lenonia arte illiciens « Dianam testor » inquit, « ego his auribus multas audi vi proxime adolescenti insurrantes : vide formosum iuvenem, vide formam ad amussim a natura exactam. Ad hanc faciem debuere fingi Hermæ, non ad Alcibiadis vultum. O formosam formam, vos testor, caræ Horæ : o lepidum iuvenem forma sua ferocem, non ad superbiam sed ad teneram et magnanimam indolem. Satis conciliando amori vel sola hæc nasi aduncitas, sed et hæc cæsaries pulchra per se quidem, sed pulchrior circumfusa fronti : dein iuxta aures descendens mixta laungini. Tum amiculi colores quam mirandi; non enim colorem unum servat, sed mutat ex uno flore in alterum transiens. Talis nobis optandus amor prima florens lanugine. Felix quæ iuvenem parili amore amata simul et amans possidet : fortunata quæ cum ipso cubat, luxurians in lecto formaque superbe gaudens. Propitiis illam oculis viderunt Gratia). Omnes mihi videntur eum deperire mulieres. » Læta tot testibus domina præ voluptate mutabat colorem ad singulas voces, videbaturque sibi quod dicitur sublimi vertice cælum tangere. Tum demum vere formosum esse iuvenem credidit. Nam et ipsæ se mulieres tum credunt forma præcellere, quum quis eas videns laudavit, vel quum miratus amare cepit.

XII. Euhemerus Lencippo.

Quis unquam formas Orientis vidit? quis occidui orbis mulieribus congressus est? veniant undique feminarum amatores iudicare de mea pulchra connuba, dicantque veraces siquando tam dignam spectari speciem noverint. Nam quacumque illi inieceris oculos, occurrit ubique forma; formam semper attingis. Momus hic frustra abiens dolet, desperat. Subiit mihi cum admiratione spectare staturæ decus et gratiam, transitque usque ad pedes miraculum. Natura enim pes bene aptus etiam inornatas exornare condidit. Sed et me lactant convenientes formæ mores. Nam mea Pythias conditionem vivendi meretriciam sortita simplicitatem tamen nativam retinet et indolem inculpatam, moribus ita compositis, ut conditione eius longe sint meliores. Quin me nulla re magis cepit quam innocentia. Si quid das, qualecunque id sit.

σμικρὸν ἡγουμένη. ** καὶ ὡσπερ κολοῖός αἰεὶ παρὰ κολοῖον ἰζάνομεν ἄμφω. τί δέῃ περαιτέρω προβαίνειν, ἔνθα δὴ τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἀπορρήγτα; λεκτέον δὲ μόνον ὡς ἀντιλέγει τοσοῦτον, ὅσον ἐν τῷ βραδύνειν ἐρεθίσαι. ὁ μὲν οὖν τράχηλος αὐτῆς ἀμβροσίαις ὄδωδε, καὶ τὸ ἄσθμα ἡδύ· εἰ δὲ μήλων ἢ ῥόδων πώμασι συμμιγέντων ἀπόζει, φιλήσας ἐρεῖς. τοῖς δὲ στέρνοις τῆς καλῆς ἐπιθείς τὴν κεφαλὴν ἡγρύνουσι, αὐτὸ καταφιλῶν τὸ πῆδημα τῆς καρδίας. οὐνοὺν τῶν ἀφροδισίων, ὡς ἔφη τις, εἰς τὸ τῆς ἡδονῆς τέλος ὁδός ἐστιν μία· ἀναφροδίτοι γὰρ αἱ δυσειδεῖς γυναῖκες, καὶ ἡδονῆς ἐν ἐκείναις οὐκ ἀρχὴν οὐ τέλος εὐροί τις ἀν. ἐπεὶ γὰρ τοῖς ἐδέσμασιν ἐν τέλος ὁ κόρος· ἀλλὰ τὰ μὲν τρέφει καὶ τέρπει, τὰ δὲ παντελῶς ἀνατρέπει. διὰ ταύτην ἡμέρα μοι πᾶσα λευκὴ καὶ τῶν ἐν φαρῆτρα λογιζομένων εἰς εὐτυχίαν οὐχ ἤττων. ἀδόντων μὲν οὖν ἀχέκοα πολλάκις ὡς πέφυκεν ἀποδημία τὸν πόθον ἐκλύειν, καὶ παρομιαζόμενοι δὲ φασὶ τοσοῦτον φίλος, ὅσον ὄρα τις ἐναντίον. ἐγὼ δὲ ὄμνυμι τὰς χάριτας Πυθιάδος ὡς οὐδὲ ἀποδημῶν ἀπεστάτων τῆς πρὸς ἐκείνην φιλίας. οὐδὲν οὖν ἤττον ἐπανήλθον ἐρῶν, μᾶλλον δὲ διαλιπὼν μειζώνας ἡσθόμην τοῦ πόθου, καὶ χάριν οἶδα τῇ Τύχῃ ὅτι μοι λήθην οὐκ ἐνέθηκε τῆς φιλάττης. ἔφη δ' ἄν τις ἐρωτικὸς ποιητὴς καθομηρίων ἡμᾶς

ἀσπάσιοι· λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἴκοντο.

γ'. Εὐτυχόβουλος Ἀκαστοδώρω.

Τῷ μακρῷ καὶ τοῦτο, φίλτατε, κατέμαθον χρόνῳ, ὡς καὶ τέχναι πᾶσαι προσδέονται τύχης, καὶ τύχη διακοσμεῖται ταῖς ἐπιστήμασι. αἱ μὲν γὰρ ἀτελεῖς μὴ συνεργῶντος τοῦ θεοῦ, ἡ δὲ μᾶλλον εὐδοκιμεῖ τὰς ἐκαστῆς ἀφορμὰς τοῖς ἐπιστήμασι δωρουμένη. ἐπεὶ τοίνυν μακρὸν γε τὸ προοίμιον, εὖ οἶδα, τῷ ποθοῦντι ἠάττον ἀκοῦσαι, ἦδ' ἰδέσθαι τὸ συμβῆναι, μὴδὲν ἔτι μελλήσας. Χαρικλῆς δὲ τοῦ βελτίστου Πολυκλέους υἱὸς παλλακίδος τοῦ τεκόντος πόθῳ κλινοπετῆς ἦν, σώματος μὲν ἀφανῆ πλαττόμενος ἀληθῶνα, ψυχῆς δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐρωτικῆν αἰτιώμενος νόσον. ὁ γοῦν πατήρ, οἷα πατήρ ἀγαθὸς καὶ σφόδρα φιλόπαις, αὐτίκα Πανάκειον μεταπέμπεται τὸν ὄντως ἐπώνυμον ἰατρόν, ὃς τοὺς μὲν δακτύλους τῷ σφυγμῷ προσαρμόζων, τὸν δὲ νοῦν μετάρσιον ἄγων τῇ τέχνῃ, καὶ τοῖς ὄμμασι τὸ διαγνωστικὸν ὑσφαίνον κίνημα τῆς διανοίας οὐδὲν ὄλων ἀρρώστια κατενόει γινώριμον ἰατροῖς. ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ὁ τοιούτος ἰατρὸς ἀμήχανος ἦν τῆς δὲ ποθουμένης ἐκ ταυτομάτου παρουσίας διὰ τοῦ μεираκίου, ἀθρόον δὲ σφυγμὸς ἀτακτὸν ἤλατο, καὶ τὸ βλέμμα ταραχῶδες ἐδόκει, καὶ οὐδὲν ἀμεινον τὸ πρόσωπον διέκειτο τῆς χειρός. καὶ διήλθεν ὁ Πανάκειος διέγνω τὸ πάθος, καὶ ὡς ἀπλῶς ἐκ τέχνης οὐχ εἶλεν, ἐκ τύχης μᾶλλον εἶχε λαβῶν, καὶ τὸ δῶρον τῆς προνοίας εἰς καιρὸν ἐταμίευστο τῇ σωτηρίῃ. καὶ πρῶτος ἦν αὐτῷ τῆς ἐπισκέψεως ἡγούμενος ὅδε ὁ τρόπος, αὐθις δὲ πα-

laudat, non meretricium in morem, quicquid datur parvi aestimantium. Ita nos semper adsidemus alter alteri veluti monedulae. Quid ulteriora narrem? ubi secretæ et infandæ Veneris deliciae. Dicam hoc unum tamen, tamdiu repugnare illam, donec mora desiderium accenderit. Sed collum eius ambrosiam spirat; suavis anima; dicas quum pangis basium, sentire te mixta poculis poma vel rosas. Itaque ego delicta pectori cervicē incumbens insomnem noctem duxi sussultum cordis ipsum basians. Non est ergo Venerii operis, ut dixit quidam, ad finem voluptatis unicum iter: carent enim Venere deformes, ac voluptatis in iis non caput, non pedes inveneris. Nam et ciborum finis unus satietas: sed alii nutriunt simul et delectant; sunt qui prorsus nauseam creent. Per hanc mihi dies omnis candida, nec minus felix iis, quæ in pharetra numerantur. Itaque audieram sæpius canentes absentia solvi cupidinem; dicuntque vulgo (amicus tantum, quamdiu coram videt). At ego Pythiadis gratias iuro, ne absentii quidem excidisse illius cupidinem. Ita redii non minus amans, immo post temporis aliquod spatium gravior me amor affecit gratiamque fortunæ dico, quod non mihi imperavit amicissimi capitis oblivium. Dicat quis amatorius poeta Homerum nobis accomodans,

Dulces antiqui leges repetisse cubilis.

XIII. Eutychobulus Accestodoro.

Et hoc longum me tempus, amice, docuit, fortuna egere artes omnes, fortunæque vicissim ab artibus ornamentum accedere. Nam illæ, ni numen adiuvet, imperfectæ; et hæc magis elucescit, ubi occasiones suas præbuit peritis. Sed quoniam longa sat scio præfatio narrationem avide expectanti, dicam rem ipsam, non morabor amplius. Charicles optimi Polyclus filius æger amore paternæ pellicis decubabat in lecto, caussatus occultam corporis aegritudinem, revera animum anxius amatorio morbo. At pater, ut bonum patrem ac filii amantem par fuit, confestim Panaceum accersit, medicum vere dignum suo nomine. Is admotis pulsui digitis et mentem in sublime evehens arte, oculisque observans motus animi indices, nullum prorsus morbum agnovit familiarem medicorum filiis. Ita diu tantus medicus quid censeret, incertus stetit. Sed quum forte ante oculos adolescentis amata transiret, repente pulsus incondite sussillire, visus turbari, nec facies melius habebat manu. Ita Panaceus causam mali sensit duplici indicio, quodque arte sola non percepisset, agnovit aduigente fortuna. Providentiæ tamen donum ad tempus textit silentio, primusque illi inquirendi modus hic fuit.

ραγενόμενος διεκελεύετο πᾶσαν τῆς οἰκίας κόρην τε καὶ γυναῖκα διὰ τοῦ καίμοντος παριέναι, καὶ μὴ χυδῆν ἀλλὰ κατὰ μίαν, ἐκ διαστήματος βραχέος διακρινόμενας ἀλλήλων. καὶ τοῦτου γιγνομένου αὐτὸς μὲν τὴν ὑποκάρπιον ἀρτηρίαν τοῖς δακτύλοις ἡρμοκῶς ἐπεσκόπει, τὸν ἀκριβῆ γνώμονα τῶν Ἀσκληπιαδῶν καὶ μάντιν ἀψευδῆ τῶν ἐμφορομένων ἡμῖν διαθέσεων· ὁ δὲ τῷ πῶθῳ κλινήρης πρὸς μὲν τὰς ἄλλας ἀτάραχος ἦν, τῆς δὲ παλλακῆς ἧς εἶχεν ἔρωτικῶς ἐκφανεσίης, εὐθύς καὶ τὸ βλέμμα πάλιν καὶ τὸν σφυγμὸν ἀλλοίωτερος ἦν. ὁ δὲ σοφὸς καὶ λίαν εὐτυχῆς ἱατρὸς ἔτι μᾶλλον τὴν ἀπόδειξιν τῆς νόσου παρ' ἑαυτῷ βεβαίωτερον ἐπιστοῦτο, τὸ τρίτον τῷ σωτήρι φάσκων. προφασισάμενος γὰρ κατασευῆς αὐτῷ φαρμάκων δεῖσθαι τὸ πάθος, ἀπεχώρησε τέως ὑπισχνόμενος τῇ ὑστεραία ταῦτα κομιεῖν, ἃμα τε τὸν νοσοῦντα χρησταῖς παραυαρρύνων ἐλπίζει καὶ δυσφοροῦντα τὸν πατέρα. ὡς δὲ κατὰ καιρὸν ἐπηγγελμένον παρῆν, ὁ μὲν πατὴρ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ σωτήρα τὸν ἄνδρα προσεῖπον, καὶ φιλοφρόνως ἡσπάζοντο προσιόντες, ὁ δὲ χλωπαίωνων ἔβόα, καὶ δυσαναχετῶν ἀυστηρῶς τὴν θεραπείαν ἀπέγνω. τοῦ δὲ Πολυκλέους λιπαροῦντος ἃμα καὶ πυνθανομένου τῆς ἀπογνώσεως τὴν αἰτίαν, ἡγανάκτει σφοδρότερον κεκραγώς, καὶ ἀπαλλάττεσθαι τὴν ταχίστην ἡξίου. ἀλλ' ὁ πατὴρ ἔτι μᾶλλον ἰκέτευσεν, τὰ τε στήθη φιλῶν καὶ τῶν γονάτων ἀπτόμενος. τότε δῆθεν πρὸς ἀνάγκης ὤδε σὺν ὀργῇ τὴν αἰτίαν ἐξεῖπε· « τῆς ἐμῆς γαμετῆς οὕτως ἐκτόπως ἔρᾳ καὶ παρανόμῳ τήκεται πῶθῳ, καὶ ζηλοτυπῶ τὸν ἄνθρωπον ἧδὴ καὶ οὐ φέρω θέναν ἀπειλούμενον μοιχοῦ. » ὁ τοῖνον Πολυκλῆς τοῦ παιδὸς ἡσυχύνη τὴν νόσον ἀκούων, καὶ τὸν Πανάκειον ἡρυθρία, πλὴν ὅλος τῆς φύσεως γεγονὸς οὐκ ἀπώκνησε περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς τὸν ἱατρὸν ἰκετεύειν, ἀναγκαίαν τινὰ σωτηρίαν οὐ μοιχεύειν τὸ πρᾶγμα καλῶν. ἔτι δὲ τοιαῦτα δεομένου τοῦ Πολυκλέους, ὁ Πανάκειος διωλύγιον κατεβόα φάσκων οἷάπερ εἰκὸς ἦν φθέγγεσθαι δεινοπαθούντα τὸν αἰνιττόμενον ἐξ ἱατροῦ μεταβαλεῖν εἰς μαστροπὸν [μοιχείας, καὶ] τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς, εἰ μὴ φανερῶς οὕτως τοῖς ῥήμασιν. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐνέκειτο Πολυκλῆς ἀντιβολῶν τὸν ἄνδρα, καὶ πάλιν σωτηρίαν οὐ μοιχεύειν ἐκάλει τὸ πρᾶγμα, ὁ συλλογιστικὸς ἱατρὸς ὡς ἐν ὑποθέσει τὸ συμβᾶν ἀληθῶς ἀντεπάγων ἤρετο Πολυκλέα « τί οὖν, πρὸς Δίος, σὺ δ' ἂν εἰ ὁ παῖς τῆς σῆς ἦρα παλλακίδος, ἐκαρτέρεις αὐτῷ ποθοῦντι ταύτην ἐκδοῦναι; » ἐκείνου δὲ φήσαντος « πάνυ γε, νῆ τὸν Δία », ὁ σοφὸς ἔφη Πανάκειος « οὐκοῦν σαυτὸν, ὦ Πολυκλῆς, ἰκέτευσεν, καὶ παραμυθῶ τὰ εἰκότα· τῆς σῆς γὰρ οὕτως παλλακίδος ἔρᾳ. εἰ δὲ δίκαιον ἐμὲ τὴν δοῦζυγα παραδίδόναι τῷ τυχόντι διὰ σωτηρίαν, ὡς ἔφησεν, πολὺ γε μᾶλλον δικαιοτέρον σε τῷ παιδί κινδυνεύοντι παραχωρῆσαι τῆς παλλακίδος ». εἶπεν εὐμεθέδως, συνελογίστατο δυνατῶς, καὶ πέπεικε τὸν τεκόντα τοῖς οἰκείως πειθαρχῆσαι δικαίους. πρότερον μάλιστα Πολυκλῆς ἑαυτὸν προσεβέβηγετο λέγων

Mox reversus iussit quotquot in ædibus seu puellæ seu mulieres, transire cunctas ante lectum iacentis, non passim omnes, sed seorsim singulas, brevi inter se intervallo distinctas. Id dum fit, aptata digitis arteria, qua manus brachio committitur, cœpit inspicere certam Asclepiadarum regulam, veracemque testem innatarum nobis passionum. At ille amore æger, ad alias quidem immotus, ubi amata pellex apparebat, pulsus statim turbabatur rursus et visum, atque inde sapiens ac felicissimus medicus firmius apud se statuit conceptam de morbo sententiam, tertium servatori reservans, ut aiunt. Nam caussatus medendo morbo pharmaca sibi cypus esse, abiit tum, pollicitus cum iis adfuturum postera die : simul iacentem spe bona fovens et mæstum consolatus patrem. Sed ubi die dicta adfuit, pater ac ceteri e familia servatorem eum vocantes amice accedentes salufabant. Clamare ille contra acerbe et succensens graviter desperare medicinam. Tum Polycle suppliciter orante caussamque desperationis exquirente, gravius irasei cum clamore confestimque abitum parare. Tandem patre rogante supplicius et pectus osculante et genibus accidente, tum demum velut coactus caussam cum ira edixit. « Ille » inquit « uxorem meam efflictum deperit, uriturque in-cesta flamma : et iam ego livore æmulo accensus non fero parati mœchi conspectum. » Ad hæc Polycles et ad filii morbum pudore et ad Panaceum rubore suffusus, tamen naturali amore impellente non extimuit super uxore propria medicum appellare, necessariam id salutem, non adulterium nominans. Quæ dum Polycles rogat, clamare intentius Panaceus, qualia decebant iratum animum, rogatum ut ex medico leno fieret, et quidem uxoris suæ, quamvis id aliis prætexeretur nominibus. Verum ubi instare Polycles contra, salutemque id rursus non adulterium vocare cœpit, tum ratiocinator medicus velut fictione rem ipsam inferens « quid enim » inquit, « si amicam tuam amaret alius, num eam sustineres amanti cedere? » « Facerem » inquit ille « Iovem testor. » « Te ipsum ergo exora, o Polycles » inquit Panaceus, « te ipsum solare; nam hic amicam tuam deperit. Quod si ius et rectum est me salutis causa coniugem extraneo tradere, quod censebas, quanto te æquius est periclitanti filio coniugem usuarium permittere? » Dixit metho-dice, conclusit fortiter, perfecitque ut pater pareret legi suæ. Prius tamen ad se ipsum Polycles « grave est quod

« χαλεπή μὲν ἢ αἰτήσις· δύο δὲ κακῶν εἰς αἴρσιν προκειμένων, τὸ μετριώτερον αἰρετέον. »

ιδ'. Φιλημάτων Εὐμούσω.

Οὐτε αὐλὸς ἐταίραν οἶδε προτρέπειν οὔτε λύρα τις ἐφέλκεται πόρνας ἀργυρίου χωρὶς· κέρδει μόνον δουλεύομεν, οὐ θελγόμεθα μελωδίαις. τί οὖν μάτην, ὦ νέοι, διαρρήγνυσθε τὰς γνάθους ἐμψυσῶντες τῇ σύριγγι; τί πράγματα παρέχετε ταῖς χορδαῖς; τί δὲ καὶ ἄδοντες ἔφητε « οὐκ ἐπιθυμῆς, ὦ παρθένε, γενέσθαι γυνή; μέχρι τίνος παρθένος καὶ κόρη, τὰ τῶν ἀνοήτων ὀνόματα; » ἢ ταῦτα μὲν ἴσπε που πάντως ὡς ἀνάργυρον οὐδὲν ταῖς ἐταίραις ἐστὶ πιθάνον, ᾠθήθητε δέ με βραδίως ἐξαπατῶν ὡς ἐρωτικῶν ἀγύμναστον παῖδα καὶ παντελῶς ἀμύητον Ἀφροδίτης, καὶ προχειρότερον ἔλαιν ἢ λύκος λιπαρὰν ἄρνα καθεύδουσας; ἀλλ' ἔγωγε παλαιᾷ συνῶσα πορνοδιδοσκάλη τῇ ἀδελφῇ καὶ τοῖς ἐκείνης ἐρασταῖς κατὰ πρόφασιν ἠμιλοῦσα οὐδὲν ἔδοξα δυσμαθῆς, ἀλλὰ τὸν ἐταιρικὸν ἤδη μεμελέτηκα βίον καὶ παρατέθηγμαί τὸν νοῦν καὶ γέγονα ζυρὸν εἰς ἀκόνην καὶ ἀργυρῶ τῶν νέων τὸν ἔρωτα δοκιμάζω· χρυσίου γὰρ μείζον τεκμήριον τοῦ κομιδῆ φιλεῖν οὐκ οἶδα ἕτερον. τοιγαροῦν τινὲς ἄμα προϊούσας ὀρώντες, Κρωθύλου ζεῦγος ἀστεϊζόμενοι πολλαίαις ἐπιφωνοῦσιν ἡμᾶς. νῆ τὰς Χάριτας, ἀκήχοα πολλαίαις αὐτῆς εἰκότως ἐκείνο μάλιστα τοῖς φίλοις λεγούσης « ὑμεῖς μὲν ὀρέγεσθε κάλλους, ἐγὼ δὲ χρημάτων ἔρῳ. οὐκ οὖν ἀνεπιθόβους τοὺς ἀλλήλων θεραπεύσωμεν πόθους. » καὶ γὰρ τὸν λόγον ἀποδέχομαι καὶ ζηλω. τοῦτω πείθεσθε τῶν περιττῶν ὀργάνων ἀπέμεινοι. τό γε ἡμέτερον οὐ κωλύσει· ἀλλ' ἐὰν ἀργύριον ἦ, πάντα θεῖ κάλυνεται.

ιε'. Ἀφροδίτης Λυσισμάχῳ.

Οὐδὲν, ὡς ἐγῶμαι, πιθάνωτερον πέφυκεν οὐδ' ἀνυσιμώτερον Ἀφροδίτης. ἴσασι δὲ οἱ βεβλημένοι, καὶ τούτων ἡμῖν ἀντίφηρος οὐδὲ εἶς. αὐτῇ καὶ πόλεμον διαλύει καὶ δυσμενεῖς παρασκευάζει βεβαιοτάτα σπένδουσαι πρὸς ἀλλήλους. ἀμέλει· τοὶ πολλαίαις μετὰ στρατηγῶς ἀρίστους καὶ μεγάλα στρατόπεδα καὶ πολλὴν τοῦ πολέμου συσκευὴν ὁ βραχὺς ἐκείνος τοξότης μικρᾶς ἀκίδος βολῆ καὶ αὐτὸν δῆπου τὸν Ἄρη περιττὸν ἀποφαίνει, πρῶτοντα μὲν πορίζων, ἀγριότητα δὲ ἐξορίζων. ἔνθα τις δαλίειαν μὲν ἰδέαν καὶ δύσμαχος προυβάλλετο τὴν ἀσπίδα σὺν εὐτολμῇ, καθιθύνει τὸ δόρυ, Ἐρωτος δὲ φανέντος γέγονε βήψασπις εὐθύς ὁ τῶος θρασύς, καὶ τὴν δεξιὰν ἀκονίτι προσανατείνας ἠμιολόγει τὴν ἤταν, τῆς τε μάχης ὑπανεχώρει, μετατρέπων τὰ νοῦτα παιδοκρίῳ τοξότη, μηδὲ γοῦν μαλθακὸς αἰγχιμητῆς εἶναι οἶ' ἐκείνον τολμησας. Μίλητος τοίνυν καὶ Μυοῦς αἱ πόλεις ἐπὶ μήκιστον χρόνον πρὸς ἀλλήλας ἀνεπίμικτοι διετέλουν, πλὴν ὅσον ἐς Μίλητον οἱ τῆς ἑτέρας ὑπόσπονδοι βραχὺ προσεφώτων, καιρὸν ἔχοντες καὶ μέτρον

rogas, » inquit; « ceterum e duobus malis legendum minus. »

XIV. Philematium Eumuso.

Non didicit movere puellas tibia, nec ductantur scorta modulatis lyrae pulsibus, si absit pecunia. Quaestui soli servimus, non lactamur canticis. Quid vos ergo iuvenes frustra dirumpitis buccas inflanda fistula? quid fidibus negotium facessitis? quid hanc cantilenam insurratis? « Non vis, puella, mulier fieri? quousque puella et virgo, imprudentium nomina? » An vos nostis quidem quam sine argento vana omnia nec puellis credula? sed me facilem decipi censetis, tanquam imperitam amoris puellam profanamque Veneris mysteriis ac magis obnoxiam capi, quam obesam aquam dormientem ceperit lupus. Sed ego vetulae quondam vitilena sorori meae eiusque amatoribus per occasionem conversata non indocilis visa sum, sed iam et meretriciam disciplinam condidici et mentem erudivi, novaculae in cotem incidi, et adolescentium cupidinem argento censeo; non enim aliud maius amoris magni indicium novi quam pecuniam. Itaque multi euntes simul ubi videre, vulgatum sermone Crobyli iugum nobis insurrabant. Testor Gratias, audivi illam saepius haec amatoribus merito edicere: vos formam desideratis, ego pecuniam: praefiscini ergo inserviamus invicem alterius cupidini. Eandem ego legem accipio et fero. Huic vos parete abiectis instrumentis futilibus: per me equidem non stabit; argentum modo adsit, cito agentur et ferentur omnia.

XV. Aphrodisis Lysimacho.

Enimvero nihil ego esse Venere efficacius aut persuadere potentius censeo. Norunt qui eius tela sensere, nec quisquam eorum contra ibit. Illa et bella solvit et inimicos firmissime inter se conciliat: quin saepius et imperatores fortissimos et magnos exercitus et ingentem apparatus belli parvus ille sagittator tenuis acuclae ictu et ipsum etiam Martem irritum facit, mansuefacta eius feritate, ut qui armatum hostem quantumvis fortem audacter protento exceperit scuto proiectaque hasta, idem viso Cupidine confestim clypeum abiciat et nuper audacia ferox salmacidam dextram tendens fateatur victoriam excedatque pugna sagittario infanti terga vertens, ne molliter quidem repugnare ausus. Exemplum dabo. Milesus et Myus civitates longo iam tempore bellum exercebant intercluso utrimque commercio, nisi quod Miletum ex altera per brevis temporis intervallo commeabant, commercii tempus et modum habentes Dianae inibi cultae

τῆς αὐτόθι τιμωμένης Ἀρτέμιδος τὴν πανήγυριν, καὶ σμικρὰν ἀνακωχὴν ἑκάτεροι τὴν ἑορτὴν ἐποιοῦντο. τούτους Ἀφροδίτῃ κατελευσῶσα διήλλαξεν, ἀφορμὴν εἰς σύμβασιν μηχανησαμένη τοιάνδε. κόρη γὰρ τις τοῦνομα Πιερία, φύσει καλὴ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐπισημότερον κοσμηθεῖσα, ἐκ τοῦ Μυούντου ἐγκαίρως ἐπεδήμησε τῇ Μιλήτῳ. καὶ τῆς θεοῦ τὸ πᾶν διεπούσης μετὰ τοῦ πληθους εἰς Ἀρτέμιδος ἐχώρουν, ἡ μὲν παρθένος ταῖς Χάρισιν ἀγλαΐζομένη, Φρύγιος δὲ ὁ τοῦ ἄστεος βασιλεὺς πρὸς τῶν Ἑρώτων κατατοξευόμενος τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ κόρῃ αὐτίκα φανεῖσθαι. καὶ θᾶττον ἄμφοι συνῆλθον εἰς εὐνήν, ἵνα καὶ πρὸς εἰρήνην ὅτι τάχιστα συναφθῶσιν αἱ πόλεις. ἔφη δ' οὖν ὁ νυμφίος ἐρασμίως ἐναφροδισιάσας τῇ κόρῃ καὶ σπεύδων αὐτῇ πρέπουσαν ἀμοιβὴν ἀποδοῦναι « εἴθε γὰρ θαρροῦσα λέξεις, ὧ καλῆ, τί ἂν σοι χαριέστατα γένοιτο παρ' ἐμοῦ. καὶ διπλασίαν ἡδέως τὴν αἰτήσιν ἀποπληρώσω. » τοιαῦτα μὲν ὁ δίκαιος ἐραστὴς· σὲ δὲ, ὦ παστῶν ὑπερφέρουσα γυναικῶν κάλλι καὶ γνώμη, τῆς εὐφρονος οὐ παρήγαγεν εὐβουλίας οὐχ ὄρυος, οὐχ ἑλικτήρες, οὐ πλοκίων τὸ Ἠολύτιμον, οὐ περιδέριον, οὐ Λυδίας τε καὶ ποδῆρης γιτών, οὐ πορφυρίδες, οὐ θεράπαινα τῆς Καρίας οὐδὲ Λυδῶν ὑπερφουῶς ἰστουργούσαι γυναῖκες, οἷς ἄπασιν ἀτεγνῶς ἀγάλλεσθαι τὸ θῆλυ πέφυκε γένος, ἀλλ' εἰς γῆν ἑώρας, ὥσπερ τι συννοουμένη. εἶτα ἔφη ἐπιχαρίτως πεφρονιγμένη τὰς παρειάς καὶ τὸ πρόσωπον εἰς αἰδοῦς ὑποκλίνασα καὶ πῆ μὲν τῆς ἀμπεχόνης ἄκροισ δακτύλοις ἐφαπτομένη τῶν χρυσῶν, πῆ δὲ περιστροφούσα τοῦ ζωνίου τὸ ἄκρον, ἔστι δὲ ὅτε καὶ τοῦδαρος περιχαράττουσα τῷ ποδί (ταῦτα δὴ τὰ τῶν αἰδομένων ἐν διαπορήσει κινήματα), ἔφη οὖν μόλις ἡρεμαῖα φωνῆ « ἐπίνευσον, ὦ βασιλεῦ, ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμοὺς συγγενεῖς εἰς τῆνδε τὴν εὐδαίμονα πόλιν ὅταν ἐθελωμεν ἐπ' ἀδείας ἵναί. » ὁ δὲ Φρύγιος τῆς φιλοπάτριδος γυναικὸς θλον κατενόησε τὸν σκοπόν, ὡς διὰ τούτων ἐκείνη σπονδὰς πρὸς Μιλήσιους πραγματεύεται νῆ πατρίδι, κατένευσέ τε βασιλικῶς, καὶ τὸ σπουδασθὲν ἐκύρωσε τῇ φιλιότητι, πιστότερον ἢ κατὰ θυσίαν ἐμπεδῶσας ἐξ ἔρωτος τοῖς ἀστρυγέτοισι τὴν εἰρήνην. φύσει γὰρ εὐδαίμακτον ἄνθρωπος, ὅταν εὐτυχῆ· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ τὰς ὀργὰς ὑπαρπάξουσιν καὶ τοῖς εὐτυχήμασι τὰ ἐγκλήματα διαλύουσιν. οὕτως οὖν ἐκφανῶς δεδήλωκας, ὦ Πιερία, τὴν Ἀφροδίτῃν ἰκάνην εἶναι παιδεύειν ἤτορας οὐκ ὀλίγον ἀμείνους καὶ τοῦ Νέστορος τοῦ Πυλίου· πολλοὶ γὰρ πολλάκις ἐκατέρωθεν τῶν πόλεων σοφώτατοι πρέσβεις ἐξ ἐτέρας εἰς ἐτέραν ὑπὲρ εἰρήνης εἰσιόντες διὰ κενῆς ἄλλως κατηφείς τε καὶ ἀσχάλλοντες ἄπρακτον ἀνέλυσον τὴν πορείαν. ἐντεῦθεν τοιοῦτος εἰκότως παρὰ ταῖς Ἴωσι ἰατρίσιν ἐπεκράτησε λόγος « εἴθε με παραπλησίως ὁ σύνοικος τιμῆσαι τὴν δαμόζυγα, ὥσπερ ὁ Φρύγιος τὴν καλὴν τετίμηκε Πιερίαν. »

festum, quod utrisque erat pro brevibus belli feris. Sed eos conciliavit miserata Venus, occasionem hanc machinata. Puella quaedam fuit Pieria nomine, et natura formosa et tum a Venere ornata splendidius. Ea tum ex Myunte Miletum venit. Ibant curante rem omnem dea cum ceteris in Dianæ puella Gratiis florens et Phrygius nrbis princeps, mentem saucius amore puellæ tum primum visæ. Convenerunt uterque cito in unum lectum, ut et citius in unam pacem civitates venirent. Ille mire delectatus amatorio puellæ conubio cupidusque conveniens præmium reponere « velim dicas mihi » inquit « audacter, bella, quid maxime ex me expetas : ego id tibi lubens merito duplum representavero. » Hæc iustus amator. At te, mulieres ceteras et forma antistans et sapientia, non dimovere prudenti consilio monilia, non inauris, non civitatum luxuriæ, non torques, non Lydia talaris tunica, non purpuræ, non Cariæ ancillæ, non Lydorum textrices eximie, queis omnibus supra modum affici sequior sexus amat. Sed primum terram despectans veluti cogitanda, deingenas rubore gratioso perfusa, vultu pudibunde demisso ac modo vestis fimbrias summis digitis apprehendens modo summam zonam convectens modo etiam signans terram pede, qualia pudore dubitabundi solent, vix tandem summissa voce eloqui institisti « da mihi, Rex, ut ego et consanguinei mei veniamus libere quum libebit in hanc felicem civitatem. » Agnovit Phrygius amanti patriæ mulieris mentem, velle illam pacem patriæ conciliare cum Milesiis. Annuit regie desideriumque amica perfectit, sauctiusque id amore firmavit, quam si vicinis ad sacra pacem iurasset; natura enim pacari promptus homo quum felix est. Vis est rebus secundis demere iras ac prosperis eventibus crimina luere. Ita tu manifestum fecisti, Pieria, posse Venerem oratores docere non paullo meliores vel Pylio Nestore. Nam multi sæpius utrinque secus ex utraque urbe sapientissimi oratores de pace convenerant : frustra omnes tamen pudibundi atque anxii re infecta abierant. Invaluit inde tritum Ionibus feminis votum « utinam me parili honore coniugem coniux honestet, quali Phrygius pulchram honestavit Pieriam. »

ις'. Λαμπρίας Φιλιππίδη.

Ἐρωτι περιπεσῶν ἀπορρήτῳ κατ' ἐμαυτὸν ἔφρασκον ἀπορῶν « οὐδεὶς ἕτερος ἐπίσταται τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βέλος, εἰ μὴ σύ γε πάντως ὁ τρώσας καὶ ἡ ταυτὰ σε καλῶς παιδεύσασα μήτηρ· οὐ δύναμαι γὰρ οὐδὲ γῆ τε κοῦρανῶ τοῦμόν ἀφηγήσασθαι πάθος. πέφυκε δὲ τοῖς ποθοῦσιν ἔτι μάλλον ἐπαύξειν ὁ λαθραῖος ἄμα καὶ σιγώμενος ἔρωσ· ἄπας γάρ, δι' ὅτιον ἀχθόμενος τὴν ψυχὴν, τὸ λυποῦν ἐκλαλῶν ἐπικουφίζει τῆς ἀδημονίας τὸ βῆρος. ὡς ταύτην, Ἐρωσ, βέβληκας τὴν ψυχὴν, οὕτως ἴση βολῆ τὴν ἐμὴν κατατόξευσσον ἐρωμένην· μάλλον δὲ πραοτέρως, ἵνα μὴ ταῖς ἀληθόσιν αὐτῆς ἀμαυρωθῆ τὸ κάλλος. » ** μὴ νόμαι ταχύ· ἔνδον εἰσπορεύομαι πρὸς ἐκείνην. λόγου μεταδίωσιν ἡ φιλιτάτη, καὶ συμπαραθεῖ τοῖς βήμασι χάρις καὶ τῶν μύρων αὐτῆς εὐσομία καὶ πως αἰδομένης τὸ βλέμμα δεινῶς ἐκμαῖνον τὸν ὀρθῶς ἐρῶντα. εἶδον χειρας ἄκρας καὶ πόδας, τὰ λαμπρὰ τοῦ κάλλους γνωρίσματα, καὶ πρόσωπον εἶδον εὐπρόσωπον· τὸ δὲ τι καὶ τῶν στέρων ἀμεληθὲν τεθεώρηκα. πλὴν οὐ θεθάρρηκα τὸν πόθον ἐκφῆσαι, ἐντὸς δὲ μόλις τῶν χειλέων ὑποστένω « σύ τοῖόν, Ἐρωσ (δύνασαι γάρ), αὐτὴν παρασκευάσαι πρῶτην αἰτέησαι καὶ προτρέψαι καὶ καθηγήσασθαι πρὸς ἐνὴν. » ταῦτα μὲν οὖν ἔφην ἀρτίως, τῷ κρατίστῳ προσευχόμενος Ἐρωτι, ὃ δὲ ἀκήκοεν εὐμενῶς καὶ πεπλήρωκε τὴν εὐχὴν. καὶ τῆς ἐμῆς αὐτῆ λαβομένη χειρὸς ἐμάλαττε τοὺς δακτύλους ἐκ τῶν ἄρμων ἡρέμα χαλῶσα, καὶ προσεγάλασεν ἡδύ, καὶ ἦν σφόδρα βουλομένης τὸ βλέμμα, πάλαι μὲν σεμνόν, νῦν δὲ γέγονεν ἐξαίφνης ἐρωτικόν. τοιγαροῦν ἐκβαχγευθεῖσα τῷ ἔρωτι ἀνέκλασέ τε πρὸς ἑαυτὴν τὸν αὐγένα, καὶ περιέλικεν οὕτω προσφῶσα μανικῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χεῖλη καὶ κατατέτριφέ μου τὸ στόμα. τῶν δὲ χειλέων αὐτῆς ὑπανοιχθέντων ἀτμὸς εὐώδης καὶ τῶν ἔσωθεν οὐκ ἐλαττούμενος μύρον εἰς τὴν ψυχὴν ἐπωχετεύετο τὴν ἐμὴν, τὰ δ' ἄλλα (οἶδας γὰρ ὅποια τὰ λοιπά) νόει μοι κατὰ σαυτόν, ὃ φιλότης, οὐδὲν περιττοῦ δεόμενος λόγου. λέξω μέντοι τοιοῦτον, ὡς πρὸς ἀλλήλους ἐφιλονεικοῦμεν δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀμιλλώμενοι τίς φανείται θυατέρου μάλλον ἐρῶν· κἀν τοῖς ἀφροδίτοις κολακικῶς ἀμφοῖν ὀμιλούντων ἡμιτελεῖς ὑψ' ἡδονῆς ὀλίσιθανον λόγοι.

ιζ'. Ξενοπίθη; Δημαρέτω.

Ἄ δυστρόπου γυναικός, ὃ βαρβάρων ἡθῶν, ὃ ψυχῆς ἀνημέρου μηδὲ ἴσα θηρίοις τετιθαυσευμένης [τῆς φύσεως]. ἔγνω ἑταίρας, ἐνέτυχον θεραπαίνας, ὁμοζύγων πεπειράμαι διαφόρων, καὶ θνητὸς ὢν πολλάκις καυτὸς ὑπηρέτηκα θεῶ (ὁ γὰρ Ἐρωσ ὡς ὕδωρ ἀνά τοὺς κήπους ἀμαρῶν ἄγει με πολυτρόπως), καὶ πολλὰ πολλαχῶς κατὰ γυναικῶν (ὡς ἐπήβολος, ὡς ἐπιτυχῆς) ἔστησα τρόπαια, προσφῶρος ἐκάστη τὰς

XVI. Lamprias Philippidi.

Infantem sortitus Cupidinem dicebam ad meipsum anxius « nemo alius cordis mei vulnus novit præter te unum qui me sauciasti et quæ te hæc tam bene docuit matrem. Nec terræ nec cælo affectum meum eloqui potens sum, amatque crescere et augeri tectus ac tacitus amor. Nam et quisquis mentem quocunq; dolore anxius, si causas doloris eloquitur, levat mœrore animam. Ut meum sauciasti pectus, Amor, ita tu pari ictu figas amatam meam: immo leviori, ne quid doloribus eius forma marcescat. » Ocius admitto, accedo ad eam intro; sermonem illa mecum serit concurratque sermonum gratia cum odorum eius suavi spiramine: verecandus aspectus, potens furigare verum amantem. Vili summas manus ac pedes, splendida formæ in dii: vidi formosam faciem, vidi et neglectum quid e pectore. at non ausus sum eloqui meum desiderium, quin vix intra labia suspirabundus « tu » inquam, « Amor, nam potes, facito ut illa prior roget, prior hortetur, prior ducat ad suum cubile ». Vix hæc ego dixeram potentem Amorem precatu, audiit ille propitius damnavitque voti. Illa mihi adprehensa manu commalaxavit digitos et dulcere risit, volentisque valde aspectus fuit, nuper severus, at statim factus amatorius. Quin amore lymphata, cervice mea reflexa basiavit me tamque furiate adhæsit, ut vix labra solvere esset, totumque os mihi contrivit. Ac resolutis tandem labris suave spirans halitus nec unguinibus exterius spirantibus cedens penetravit in meam animam. Cetera, nam utique nosti quid supersit, cogita ea tecum: quid enim opus verbis inanibus? Hoc unum dicam, certasse nos ad invicem per totam noctem quis comparem amare videretur magis; et ita mutuis blanditiis gaudia miscens tertiatia verba præ voluptate excidisse.

XVII. Xenopithes Demareto.

O morosam mulierem, o barbaros mores, o inhuma nam animam et naturam immansuetiorem feris! novi puellas, ancillas attingi, coniugatas multas tentavi, mortalisque sæpius et ipse inservi vi deo. Nam me Amor veluti per hortos serpentem aquam huc illuc agit, sæpiusque de mulieribus ut compos ut fortunatus trophæa statui, suas cuique et singulas amoris admovens machinas.

ἔρωτικὰς μεθόδους προσάγων. ἀλλὰ τῆς Δάφνιδος ἤττηθην, ὁμολογῶ, καὶ νῦν πρῶτον εἰς γύναιον ἠπόρηκε Ξενοπίθης· κύρβις γὰρ ἑταιρικῶν ἐστὶ κακῶν. ἐρώσα καρτερεῖ, ὑπεραίρεται ποθομένη, οὐκ ἐνδίδωσι κλακείαις, κέρδους ὑπερρῆξ, οἰκίῳ μόνῳ δουλεύει σκοπῶ, καὶ πάντα δεύτερα ποιεῖται τοῦ δοκοῦντος αὐτῆς. ὁ δὲ γέλωις αὐτῆς, εἴ ποτε συμβαίη, ἐπ' ἄκρων κάθηται τῶν χειλέων. ἐγὼ δὲ παρήνεσα τῆ βαρβάρῳ λέγων « μὴ σκυθρῶπαζε καλή γε οὔσα, μὴδὲ τὰς ὀφρῦς σύναγε· εἰ γὰρ φοβερὰ γένοιο, ἤττον ἔση καλή. » ἀλλ' οὐδὲν αὐτῆ τῶν ἐμῶν ἐμέλησε λόγων. ὄνος λύρας· οὐδὲ γὰρ τῆς ἐμῆς συμβουλῆς ἐπατεῖν δοκεῖ. πλὴν οὐκ ἀπογνωστέον ταῦτά ἐστιν τοῖς ἀνδρειοτέροις τῶν ἔραστῶν· ῥηνίς γὰρ ὕδατος ἐνδὲλεγχῶς ἐπιστάζουσα καὶ πέτραν οἶδε κοιλιάνειν. συγνότερον οὖν τὸ δέλεαρ αὐτῆ προσακτέον, κἂν αὔθις τὸ ἀγκιστρον καταπίη, πάλιν ἀσπαλιεύσω, καὶ τό γε τρίτον αὐτῆς ἀνακρούσω τὴν γένυν· οὐ γὰρ με νικήσει δυσμεταχειρίστος οὔσα, οὐδὲ ἀπαγορεύσω τὴν ἐμὴν ἀγκιστρέαν, εἰ καὶ δυσθήρατος ἡ γυνή. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔρωτος ἴδιον, τὸ λιπαρὲς καὶ φιλόπονον· χρόνῳ δὲ καὶ Ἄτρεΐδαι τῆς κλεινῆς ἐκράτησαν Τροίας, συνεπιλαθοῦ τοῖνον, ὃ φίλε· καὶ σὺ γὰρ ὁμοίως ἐκονώνεις μοι τοῦ πόθου, καὶ τρικυμίας τρόπον τῆς ἀστάτου σαλεύεις. κοινή γὰρ νῆυς, κοινὸς κίνδυνος, ὁ παροιμιώδης διατάξατο λόγος.

iv'. Καλλικοίτη Μειρακιοσίδη.

Ἵπερευδαίμονεῖς ἔρωτα φιλόκαλον εὐτυχοῦσα καὶ μηδενὶ παρὰ τὸ ἥδιστον δουλεύοντα πλοῦτῳ. αἰεὶ γούν τοῖς ἐν ἡλικίᾳ προστρέχεις, ὅσα ποθεινοῖς ἔρασταῖς συνῆδεσθαι βουλομένη, καὶ τοῖς ἀκμάζουσιν χάρεις, καὶ μειρακίοις ἠραϊζόμενοις εὐφραΐην συνοῦσα, καὶ λίαν ἔρωτικῶς διάκεισαι τῶν καλῶν, καὶ διατελεῖς ἀμελῆς ἀκόμψων, ἐπιμελῆς εὐπρεπῶν. ὥσπερ οὖν αἱ Λάκωναι σκύλακες εὐ μεταθείς καὶ ἰγνεύεις ὅπη ὃ' ἂν αἰσθητινὸς τῆς σῆς ἀμέλει θήρας ἀξίου· τοὺς δὲ πρεσβύτας παντελῶς ἀτερπεῖς καὶ πόρρωθεν ἀπορρεύεις, κἂν τις γέρονι προτείη Ταντάλου θησαυροῦ, οὐχ ἱκανὸν ταῦτα παραυθίον χρίνεις πρὸς ἀναφρόδιτον πόλιάν μὴ οὐχὶ ἐπ' ἔσχατον ἔλθειν σε τῆς ἀηθίας, ὁρῶσαν μὲν ὄψιν πρεσβυτέραν καὶ οὐκ ἐν ὄρα, ἐπομένῳν δὲ τῶν ἄλλων ταύτῃ, ἧ καὶ λόγοις ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπέεις, μὴ ὅτι δι' ἔργων ἀνάγκης αἰεὶ προσκειμένης μεταχειρίσασθαι. ἐντεῦθεν ἐπὶ πάσης προπάσεις τοὺς ἐν ἡλικίᾳ ποθεινῆς ἡλικίας γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος τέρπειν τὸν ἡλικία· ἡ γὰρ οἴμαι χρόνον ἰσότης ἐπὶ ἰσας ἡδονὰς ἄγουσα δι' ὁμοιότητα φιλίαν παρέχεται. καὶ ὁ μὲν τις τῶν νέων, ὅτι σιμός, ἐπιχαρὶς παρὰ σοὶ κλιθεῖς ἐπαινεῖται, τοῦ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικὸν φῆς, τὸν δὲ διὰ μέσου τούτων ἔρεις ἐμμετρόβρατα ἔχειν, μέλανας δὲ ἀνδρικοὺς ὀνομάζεις, λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας προσείρηκας. μελίχρους δὲ οἶε τοῦνομα τίνος ἄλλου ποιήμα

Sed victus sum, fateor, a Daphnide, et Xenopithes ille nunc primum circa mulierem hæret animi anxius. Tabula enim illa est meretriciorum malorum: si amat, sustinet; amatur, spernit; blanditiis non cedit, quæstum insuper habet, velle suum sequitur solum, ceteraque post suum placitum ponit. Risus ei si quando excidit, stat in summis labris. Admonui ego barbaram his vocibus: « ne contrahe frontem, quum bella sis; ne supercilia adducas; minus eris bella, si terrenda eris »; sed illa sermones meos subterhabuit. Velut asinus lyram, ne tantulum quidem auscultare videtur consilium meum. Non desperandum tamen ob isthæc fortissimis amantium: nam aquæ gutta continue stillans et lapidem cavare condidit. Densior ergo adhibenda esca fugaci; tum si rursus hamum vorarit, rursus captabo; tertiumque saltem dirumpam fallacis genam. Non enim me difficultate superabit, nec piscaturam deponam, quamvis captura difficilis. Nam et hoc proprium amoris, diligens et improbus labor. Et tempore Troiam inclitam Atridæ cepere. Aggredere ergo mecum, amice, hoc opus; nam et tu communem mecum ignem sentis, et decumani fluctus instar iactaris. Communi navi commune discrimen, ut est in proverbio.

XVIII. Callicæta Miraciophilæ.

Ter quaterque felix es, amorem pulchri cupidum sortita nec divitiis præter libidinem obnoxium. Ita semper accedis ad iuvenes, gaudia cum iis miscere tanquam desiderandis amatoribus præoptans, et adolescentibus gandes et ephobos ætate florentes lubens amplexaris et formosis amatorie conversaris et inlepidos spernis, elegantes exquiris. Ita sicuti Lacæne canes celeri transcurso vestigare nosti, sicubi quis venatura tua dignus. At senes prorsus iniucundos longe vitas; nec siquis vieta ætate Tantalii thesauros offerat, tanti id esse credis, ut invenustam canitiem æquiori animo feras, neque ad ultimum descendas tadium, spectanda senilli ac marcenti facie ceterisque huius morbi corollariis, quæ nec audire iuvat, nedum ut reipsa tangere ea semper cogare. Inde quovis prætextu iuvenes deperis; æqualis enim ex veteri dicto æqualem iuvat: nam temporis æqualitas ad pariles voluptates ducens ex simili amorem conciliat. Itaque iuvenum si quis simus, laudas tanquam concinnum; aduncum nasum regum vocas; medium inter hos medicum dicis. Nigri sunt, viriles appellas; albi, deorum filios indigitas; melleorum vero nomen

ἢ τοῦ ἐνόητος σοι πόθου, ὑποκοριζομένου τε καὶ φέροντος εὐφροῦς τὴν ὠχρότητα, ἐὰν ἐπὶ ὄρα προσῆ; καὶ ἐνὶ λόγῳ πάσας προφάσεις προφασίζῃ, καὶ πάσας φωνὰς ἀναφρέγγῃ, ὥστε διὰ φιλεραστίας μηδὲν ἀποβάλλειν τῶν ἀνοούντων ἐν ὄρα, ὡσπερ τοὺς φιλοίνους ὀρῶμεν πάντα εἶνον ἐπὶ πάσης προφάσεως ἀσπαζομένους. τὸ δὲ τῆς οἰνοποσίας, ὃ φίλε Διόνυσε, κἄν ἐφ' ἡμῖν αὐταῖς θεωρησάμεν, ἄλλοτριῶ παραδείγματος μηδὲν δεηθεῖται.

16'. Εὐφρόνιον Θεξίνω.

Μελισσάριον τὴν Ἀγλαΐδος, νῆ τὴν Ἰραν, εὐμενέειν ὀφθαλμοῖς εἶπερ ποτὲ καὶ νῦν εἶδεν ἢ Τύχῃ, καὶ τῆς σκηνῆς ἀπαλλαγεῖσα παγκάλως ἐπὶ τὸ σεμνὸν μετέλλαχε προσηγορίαν ἄμα καὶ σχῆμα. ἐγὼ δὲ (ἀλλὰ φόβος ἐκποθὸν εἴη τῆς ἐλευθερίας) ἐγὼ δ' οὖν τὸν πάντα δουλεύσω χρόνον ἀτόποις τε θεάτρους καὶ ἀγνώμοσιν ἔρασταῖς. αὕτη μουσουργὸς ἦν ὑπὸ μητρὶ πενιχρᾷ τὰ πρῶτα πονήριος τρεφομένη, προϊοῦσα δὲ παστῶν γέγονεν εὐμουστέρα τῶν δημοτέρων, καὶ θαρσαλέως ἐγγῆτο τῇ τέχνῃ, ἅτε λοιπὸν θεάτρον μεστὴ γεγονῆτα. πρότερον μὲν γὰρ ὡς εἰκὸς ἐγελάτο, εἶτα λαμπρῶς ἐθαυμάζετο, τὰ δ' οὖν τελευταῖα καὶ δευνῶς ἐφθονεῖτο· οὐπόποτε γὰρ κατὰ μνήμην ἐμὴν ἐκβέβηκε τῆς σκηνῆς. κἄκ τῆς τέχνης, οἷα φιλεῖ, κοσμηθεῖσα τὴν ὄψιν ἐδόκει βελτίων, καὶ τοὺς ἔραστὰς εἶχε θερμότερους, εἶτα καὶ πλείους φιλοτιμότερον τε χαριζομένους διὰ κλέος τῆς ἐπιστήμης. πολυτίμων τὸ Μελισσάριον παρ' ἀνδρας πλουσιωτάτους ἐφοῖτα. ἦν οὐκ ἔδει λαθεῖν ἐν γαστρὶ, ὅπως μὴ διὰ παιδογονίαν ἀτιμωτέρα γένοιτο τοῖς συνούσι, τῆς ἀκμῆς τὸ ἄθος ἄμωρον ἀποβαλοῦσα τὸς νόους. τῆς ἀκμῆς δὲ ἡ μουσουργὸς ὁποῖα γυναῖκες λέγουσι πρὸς ἀλλήλας, ὡς ἐπειδὴν ἐν γαστρὶ γυνὴ λήψεσθαι μέλλη, οὐκ ἐξέρχεται οἱ παντάπασιν ἡ γονή, ἀλλ' ἐνδον μένει κειρατημένη τῇ φύσει. ταῦτα τοίνυν ἀκούσασα ζυγῆκεν εὐφρόνως καὶ διεζύλαττεν αἰετὸ βῆθέν· καὶ ὡς ἤσθετο συμβῆν οὕτως οὐκ ἐξισόσαν οἱ τὴν γονήν, ἔφρασε τῇ μητρὶ, καὶ ὁ λόγος ἅτε πρὸς ἐμπειροτέραν ἦλθεν ὡς ἐμέ. καὶ γὰρ μαλοῦσα καὶ ταύτη διαπράσσασθαι ἄπερ ἤδειν ἐγκλευσεαμένη, τῆς προσδοκιωμένης ἐλπίδος ἀπῆλαξεν τάχιον. ὡς δὲ Χαρικλέους ἡράσθη νέου τινὸς ἐπιστήμου καὶ κάλλει καὶ πλοῦτι καὶ ἀντερῶντος οὐχ ἤττον ἐκείνης, παιδοποιεῖν ἐξ ἐκείνου προσηύχετο πᾶσι τοῖς γενεθλίοις θεοῖς, καὶ ὁμῶς συνειλήφεν ἀσφαλῶς, εἶτα τῆς Εὐλειθυίας ἐγκαιρῶς ἐρισταμένης τίθει παιδίον ἀστεῖον, νῆ τὰς Χάριτας, καὶ τῷ φύσαντι γνησίως ἐξεικονισμένον τῇ φύσει. ἡ μὲν οὖν μήτηρ ἔρμαιον αὐτῇ καὶ εὐτύχημα λογίζεται τοῦτο, καὶ τὸν οὖν ἐπωνόμακεν Εὐτυχιδῶν ὑπεραγαπᾷ δὲ τὸ βρέφος, στεργουσα διαφόρως, ὡς υἱόν, ὡς εὐπρεπέως ὡς ποθούμενον παιδίον καὶ λίαν ἐμπερὲς ὠρασιότατῳ πατρὶ. κῆρῆσαι γὰρ τινα βραπῆν εὐνοίας παρὰ τοῖς γεγεννη-

credisse aliunde effectum quam ab amore tuo imminuente pallorem bonique consulente, dummodo tempestivum? In summa quosvis prætextus prætexis, quamvis vocem effers, ut nullum tempestiva ætate amatorem amittas, sicut vinosos videmus quodvis vinum quovis prætextu amplexari. Quod vinositatis argumentum, testor te, care Dionyse, etiam in nobis ipsis cernere habemus, ne quæramus exemplum foris.

XIX. Euphronium Thelxinor.

Aglaïdis filiam Melissaarium propitiis per Iunonem oculis si unquam et nunc Fortuna respexit scenaque liberatam honestissime convertit et nomen et ornatum ad augustiorem vitam. At ego, sed absit invidia libertati, ego omnem ætatem serviam absurdis theatris et infectis amantibus. Fuit illa scenica, educata primum misere apud matrem pauperulam: procedente ætate eximia inter ceteras compares evasit, ferociorque arte facta theatrum totum tenuit. Primum enim, ut par erat, ridebant; dein mirabantur valde; postremo serio invidebant: nunquam enim memini excidisse eam scena. Tum, ut fieri amat, addente ornatum arte pulchrior visa, et amabatur ardentius et a pluribus, largiusque illi et libentius ingerebant munera propter artis præstantiam. Ita honore aucta Melissaarium itabat ad dites viros, nec præguantem eam fieri expediebat, nam puerperium minuisset ei apud amantes gloriam, amisso in laboribus partionis acerbo flore ætatis. Audierat illa quæ mulieres inter se solent, concepturæ non egredi omnimodis semen, sed manere intus vi naturæ retentum. Id prudenti memoriæ condens tenuit semper; atque ubi ita accidisse sibi sensit, non egredi sibi semen, edixit matri, venitque sermo ad me, cui maior peritia, iussique ego ut faceret quæ noram comoda, atque ita perfecti statim ut a certo metu liberaretur. Sed ubi Chariclem amare cepit, iuvenem et forma et opibus illustrem et mutuo affectu redamantem, rogavit omnes genitales deos ut ex eo sibi nascerentur liberi, concepitque strenue: dein Lucina in tempore adiuvante, puerum venustum per Gratias peperit et e natura exactissime adsimilatum patri. Id mater lucrum sibi præsens et faustum rata, puero nomen indidit Entychidi: cepitque nimio affectu amare infantem nominibus multis, ut filium, ut venustum, ut amabilem et florenti patri simillimum. Habent enim momentum ad paren-

κόσιν εὐτυχοῦντας τοὺς εὐειδεστέρους τῶν παιδῶν, καί, δυοῖν ὄντοιν ἢ καὶ πλείονων, ἡδίων τοῖς γονεῦσιν ὁ καλλίων. ὁ δὲ Χαρικλῆς οὕτως εὐθὺς διετέθη πρὸς τὸ τεθῆναι φιλοστόργως, ὥστε ἀδικιώτατον κρίνειν ἐταίραν ἔτι καλεῖσθαι τὴν ἐρώσιον τοιοῦτον τεκοῦσαν. τοιγαροῦν αὐτίκα τῆς αἰσχρᾶς αὐτῆν ἀνέστησεν ἐργασίας, καὶ ἐπ' ἀρότῳ παιδῶν γνησίῳν τὴν ἐρωμένην ἠγάγετο γαμετήν. καὶ πολλαπλασιάζει τὸν πόθον τῆς σχέσεως τοῦ παιδαρίου. ὅθεν εἰκότως ἐκ περιγυραίας τῆ μητρὶ τὸ βλέμμα φαιδρὸν, καὶ οὐδὲ τεκούσας ἀπῆνθησεν. ἀρτίως οὖν περιβλασμένη σεμνὴν ἐφειστροῖδα γέγονα παρὰ τῆ Πυθιάδι (τοῦτο γὰρ μετακλήθηεν ἐνυτήν) καὶ πάντων ἀγαθῶν συνηθόμην αὐτῆ. τὸ δὲ παιδίον κλαυθιμυρίζουσαν ἰδοῦσα πεφύλακα, θερμὸς μὲν ὡς καλόν, ἀπαλῶς δὲ ὡς τρυφερότερον καὶ τῶν ῥόδων, οἷσπερ ἔοικε τὴν χοροῖαν. ἐκπλήττομαι, νῆ τῷ θεῷ, πῶς ἀθρόως ἅπαντα μεταθέσθηκεν ἢ γυνή. καὶ πάρεστι θαυμάζειν ἐκείνης βλέμμα προσηγνές, μέτριον ἤθος, μειδίαμα σεμνόν, κόμην ἀφελῶς πεπλοκισμένην, καλύπτραν ἐπ' αὐτῆς εὖ μάλα σεμνὴν, βραχυλογίαν ἐν ἡρεμαίᾳ φωνῆ. εἶδον καὶ ἀμφοτέρας καὶ περισκελιῶν, οὐ τῆς περιέργους ἐκείνας, ὡ φίλη, ἀλλ' ἔργον ὄντως ἐλευθέρα πρεπόμενα. τοιοῦτον ἐν αὐτῆ καὶ περιουχένιον καὶ τὸν ἄλλον κόσμον ἴδοι τις ἄν. προοῦσάν τε φασὶ νέυειν τε κάτω καὶ τεταγμένα βαδίζειν, σχῆμα συμπρέπον τῆ σωφροσύνη· καὶ εἰποὶς ἂν ὡς αἰεὶ τοιαύτη γέγονεν ἐκ παιδός. ἅπαντα γοῦν ἐν ταῖς γυναικωνίταις καὶ ταῖς ταλασίαις πρὸς ἀλλήλας ὀμιλοῦσι γυναῖκες. ἄπιθι τοῖνον, Θελξινόη, καὶ σὺ παρ' ἐκείνην ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν, μεταμφισσαμένη μέντοι κοσμίως ἡμιφάριον ἀλουργές. φυλάττου δέ, γλυκυτάτη, μὴ μεταξὺ παρελκομένη τῆ συνηθείᾳ Μελισσάριον τὴν νῦν Πυθιάδα προσείπης· ὁ μικροῦ πέπονθα νῆ τὴν Διώνην, εἰ μὴ Γλυκέρα παροῦσα λάθρα με ταχὺ διένυζε τῷ ἀγκόνι.

κ'. Φυλακίδης Φρουρίωνι.

Ἦλω τις νεανίας μοιγός, καὶ δεσμώτης ἐφυλάττετο παρ' ἐμοῦ. ἐγὼ τοῦτον εὐφρεπῆ καὶ νεανικὸν ὄρῳν πρὸς ἔλεον ἐπεκίμησεν, καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύσας ἄδετον ἀπλῶς καὶ σχεδὸν ἄφρουρον κατὰ τὴν εἰρκτὴν διαφῆκα. ὁ δὲ μοι δίκαιον μισθὸν τῆς φιλανθρωπίας διδοῦς τὴν σύνοικον ἐμοίγευσε τὴν ἐμὴν. τοιοῦτον οὐδὲ τὸν κλέπτην Εὐρύβατον τετολημηκέναι φασίν. ἐκείνον μὲν γὰρ ἀλόντα φυλάττεσθαι, φίλον δὲ γενόμενον τοῖς ἐπὶ τοῦ δεσμομητρίου τὸν τρόπον ἐπιδείκνυσθαι τῆς κλοπῆς. ἦσαν ἐγκεντρίδες αὐτοῖς καὶ σπογγαῖαι. ταύτας λαθῶν ἀνεργήχτω πρὸς τὸν τοίχον, ἀλλ' οὐ τὴν καλὴν ἀνῆρπασε γαμετήν. τοῦτο ἐκπυστον καὶ περιθόητον γέγονε τὸ κακόν, καὶ με, νῆ τὴν Δίχην, ὑπὲρ τὴν μοιχείαν ὁ γέλως λυπεῖ, ὅτι δεσμοφύλαξ ἦμα καὶ φρουράρχος ὢν τὴν ἐμὴν ἐνδον οὔταν οὐκ ἐφύλαξα γαμετήν.

tum amorem formosiores liberi, soletque e duobus aut pluribus gratior esse qui pulchrior. At Charicles nato confestim ita affectus est, ut nefas censeret meretricem dici amplius, quæ talem peperisset Venerium nepotulum. Itaque statim ab infami opera matrem liberum quærendum gratia duxit domum, auxitque mirum in modum pueruli nativitas pristinum cupidinem; merita inde matri voluptas reduxit faciem sereniorē quam puerperæ solent. Et ego nuper honesta veste sumta visitavi Pythiadem (nam id nomen adsumsit) et omnia eius agnovi bona, quin et puerulo eiulanti basium iegi, calidum quidem ut formoso, tenerum tamen ut delicatiori ipsis quas colore refert rosis. Stupeo per deos, qui mulier omnia statim mutarit. Subit admirari demissum eius vultum, gestum moderatum, severum risum, capillum sine arte implicitum, decentem desuper mitram, brevem ac summissum sermonem. Vidi et armillas et femoralia, non curiosa illa, mi anime, sed liberam vere decentia. Ad eundem modum et monile videas et ceterum muliebrem mundum. Quin et quum prodit foras, deorsum despiciere aiunt et graviter ingredi compositamque esse ad pudicitiam: dicas ita educatam a prima aetate. Solent autem passim mulieres in gynæceis et tetrinis invicem aliæ ad alias accedere. Vise ergo et tu ad illam, Thelxinoe, nam in vicinia habitat, adsumto decenti amiculo purpureo. Sed vide, dulcissima, ne consuetudine decepta Melissarium forte voces pro Pythiade; quod parum abfui quin facerem, Venerem iuro, ni me adstans iuxta Glycera clam cubito monuisset.

XX. Phylacides Pirurioni.

Adolescentem in adulterio prehensum adservabam in vinculis. Eum ego venustum ac iuvenem advertens miseratus exsolvi vinculis, solutumque ac pæne incusteditum dimisi per carcerem. Ille iustum humanitatis reponens præmii in meam mili stupravit coniugem. Tale nec notus furti attentavit Eurybates. Aiunt eum in furto prehensum traditum custodiæ conciliataque commentariensium gratia monstrasse illis quomodo furari consuesset. Graphia habebant et spongiæ; iis suntis ascenso muro evasit: sed non rapuit formosam coniugem. Hoc cognitum ac conclamatum evasit malum. Et me, Iustitiæ oculus testor, magis afficit ipso adulterio Iudibrium, quod ille ego et vinculorum observator et carceris non servavi meam coniugem in ipsa custodia.

κα'. Ἀριστομένης Μυρωνίδης.

Καινόν γέ τι κακόν ἔρωτος, ὃ Μυρωνίδῃ, καὶ οἷον οὐδ' ἀκήχοα πρότερον. τῆς Τελεισίππης ὁ Φαληρεὺς Ἀρχιτέλης ἔρῃ, ἣ δὲ πεισθεῖσα μόλις δμιλήσῃ τῷ μειρακίῳ παραδόξον αὐτῷ προδιώρισε μέτρον. « ἄπτου » φησὶ « τῶν μακστῶν, ἡδίστον ἀπόλαυε φιλημάτων, καὶ προσαγκάλιζο περιβεβληκυῖάν με τὴν ἐσθῆτα, γάμον δὲ μήτε πολυπραγμονεῖ μήτε προσδοκᾷ, ἐπεὶ σαυτὸν ἀνιάσεις καὶ τῶν ἐπιτετραμμένων ἐκπίπτων. » « ἔστω, δεδόγθω » ἐξ ἀπορίας ἔφησεν Ἀρχιτέλης. « εἰ γὰρ οὕτω σοι φίλον, ὃ Τελεισίππη, οὐδ' ἐμοὶ ἐχθρόν. ἀλλὰ καὶ χάριν » εἶπεν « εἴσομαι τῇ Τύχῃ καὶ φιλοῦ βήματος ἀπολαύων ἣ καὶ μόνῃς ἀξιούμενος θέας. ἐβουλόμην δέ, εἴ γε σοί, φιλιτάτη, δοκεῖ, γνῶναι τί δὴ ποτέ μοι παντελῶς ἀπέγνως τὴν μίξιν; » « οἴτι » ἔφη « ἐλπίζόμενός ἐστιν ὁ γάμος ἡδύς, εὐχαρὶς καὶ λίαν εὐκαίσιος· γέγονε, περιεφρονήθη, καὶ τὸ πάλαι σπουδαζόμενον ἐξαίφνης ἀπέρριπται καὶ περιπτύμενον ἀμελεῖται. αἱ γὰρ ἐπιθυμίαι τῶν νέων ταχέαι καὶ πολλὰκίς ἑαυταῖς ἐναντία. » τοιαύτης ὁ δὲ στερῶς ἀνέγεται γυναικίς, τοσοῦτον δεδουστύχῃεν Ἀρχιτέλης. καὶ σύνεστι τῇ ποθομένη καθάπερ εὐνούχος τὰ ἔρωτικὰ περιεργαζόμενος· καὶ λιγνεύων, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἐρώντων εὐνούχων ὁ μέλεος ἀργότερα δυστυχεῖ.

κβ'. Λουκιανὸς Ἀλικίφρονι.

Γλυκέρα Χαρίσιον ἐπόθει, καὶ νῦν δὲ ποθεῖ· μὴ φέρουσα δὲ τὴν ἀγερωγίαν τοῦ μειρακίου (οἶσθα γὰρ τὸν νέον καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ) ἤθελε πρὸς μῖσος αὐτῇ μεταβληθῆναι τὸ φίλτρον. αἴτιον δὲ ἦν τοῦ βούλεσθαι μισεῖν τὸ λίαν φιλεῖν. αὕτη οὖν συμβουλεύεται τῇ Δωρίδι· ἄθρα δὲ καὶ μαστροπὸς τῆς Γλυκέρας ἣ Δωρίς. ὅτε τοίνυν ἱκανῶς αὐταῖς εἶχε τὸ σκέμμα, ἣ προαγωγὸς ὡς ἐφ' ἑτερόν τι προήλθε. ταύτην ὁ Χαρίσιος ἰδὼν « χαίροις » εἶπε « φιλιτάτη. » ἣ δὲ « καὶ πόθεν ἂν ἐμοὶ » φησὶ « γένοιτο χαίρειν; » ὁ δ' οὖν νεανίας ἐπέθετο « τί δ' ἐστὶ πρὸς θεῶν; νεώτερόν τι συμβέβηκεν; » ἣ δὲ μαστροπὸς ἀπεκρίθη δεδακρυμένη ὀρθεν πικρῶς « ἣ Γλυκέρα τοῦ βδελυροῦ Πολέμωνος ἐκτόπως ἔρῃ, σὲ δέ, εἰ καὶ παράδοξον ἔρω, μισεῖ μῖσος ἐξάσιον. » « ἄρα λέγεις ἀληθῆ; » καταπλαγείς ἤρετο πάλιν ὁ νέος πολλὰ γρόμματα ἀφείκει. « καὶ μάλα » φησὶν « ἀληθινά » ἣ Δωρίς. « ἐμὲ γοῦν ἐπληξεν ἀφειδῶς, ἵνα σου μόνῃν ἐπὶ στόματός ἤρμαι τὴν προσηγορίαν ἐνέγκω. » ἐνταῦθα Χαρίσιος ἐλέγγεται μᾶλλον ἔρων ἣ ποθοῦμενος· πολλοὶ γὰρ ὦν κατεφρόνουν ἐπ' ἐξουσίας ὑπὸ τοῦ ζηλοτυπεῖν ἠράσθησαν ἐκπαθῶς. τὴν οὖν πολλὴν ἀλαζονείαν ἀφείκει φθέγγεται ταπεινὸν τε καὶ σκυθρωπὸν καὶ τεθυνηκὸς ἀθυμία· εἴωθε γὰρ ἣ βαρύτερη, ἐὰν ἀμελεῖσθαι δοκῇ, καταβάλλεσθαι. ἐδάκρυε τε ἀστακτὶ μεταστραφεὶς ἐπὶ θάτερα, καὶ τῆδε κάκεισε τὸ πρόσωπον ἐξωλοῦν ἀποπέμπεται τὰ δάκρυα

XXI. Aristomenes Myronidæ.

Audi novum amoris malum, Myronida, quale ego audivi antea nunquam : Telesippen Architeles Phalero deperit : illa vix tandem persuasa iuvenem admittere mirum ei præscripsit amoris modum. « Tange mammas » inquit, « decerpe suavissima basia : quin et vestitam amplectere; sed nuptias nec quære nec spera, ne tibi ipsi malum quæras excidasque concessis bonis ». « Sit ita, » respondit anxius Architeles : si ita tibi placet, Telesippe, idem mihi placet; sed et gratiam debere me Fortunæ fatebor, si vel sermone paucillulo vel solo aspectu dignus conseqor. Sed velim, sis, amica, resciscere, quid ita coitum omnimodis interdicens mihi? « Quoniam » infit illa « speratæ nuptiæ dulces, gratæ, optandæ; ubi potitus es, contentus venit, studioque magno petitum statim abicitur neglectique habetur. Etenim levia sunt iuvenum desideria sæpiusque ipsis sibi contraria. » Talem infelix amator mulierem sustinet, tali malo premitur Architeles. Cum amica tanquam eunuchus versatur, amorem liguriendo et ut rem a se alienam exercens : immo miser longe ignavioer eunuchis amantibus.

XXII. Lucianus Alciphroni.

Charisium amabat Glycera et etiamnum amat : sed ejus superbiam non ferens (nosti iuvenem, nosti eius mores) inibi erat ut amore mutaret odio. Amare velle odii causa erat, nimis odisse amoris. Sed illa collato consilio cum Doride, quæ famula et conciliatrix ipsi erat, postquam satis consultasse visum, lena egressa est veluti aliud actura. Visa ea Charisius » salve » inquit, » mi amica. » « Et unde mihi » illa infit « salus? » Rogat adolescens « quid tibi per deos novi accidit? » Respondit lena fingens amaras lacrymas « ecce » inquit « Glycera infectum Polemonem efflictum perit; at te (dicam quantumvis mirum) hostili odio insectatur? » « Num vera dicis? » stupefactus rogat et multos colores mutans iuvenis. « Et verissima » inquit Doris; « quin me sine venia cædit, siquando tui vel minimam taxim facio mentionem. » Ibi tum Charisius manifesto prodidit amare se magis quam amari : nam plerique quas quum frui datur negligunt, eas æmulatione accensi aperte amaverunt. Ita depositatum is ferocia supplices voces fundere, tristisque ac desperatione interfectus (solet enim deici superbia, si neglectui se esse viderit) conversusque in aliam partem incondite eiulare ac vultum modo huc modo illuc convertere, ut lacrymas excuteret e genis. « Quid ergo »

τῶν παρειῶν. « τί δὴ οὖν ἄκων » φησὶν « λελύπηκα τὸ Γλυκέριον; ἐκὼν γὰρ οὐκ ἂν ποτε κατ' ἐκείνης ἐπλημμέλουν ἐγώ. ταῦτα νῆ τοὺς Ἑρωτας ἐθουλόμην σοῦ γε παρούσης πυθέσθαι τῆς Γλυκέρας, καὶ γνῶναι εἴ τι τυχὸν δίκαιον ἐγκαλεῖ, καὶ τὸ λυποῦν εἴπερ τι ἔστι θραπαεῦσαι. πλὴν ἤμαρτον, ὁμολογῶ οὐδὲν ἀντιτείνω. ἄρ' οὖν οὐκ ἂν δέξαιτό με καὶ παραιτούμενον συγγνώμην ἔχειν; » ἐπένευσε μολίς καὶ ἀμφισβητήσιμον ἡ Δωρίς, ἐρ' ἐκάτερα παρακινούσα τὸ βλέμμα· ὁ δὲ δυσανασητῶν ἐπανήρατο « οὐδ' ἂν ἱκετεύων προσηπέσω; » « εἰκός γε, ὦ φίλτατε· οὐδὲν, οἶμαι, κωλύει συκάξειν τῆς ἐρωμένης τὸν τρόπον, ὅπως ἔχει συμβεβηκώς περὶ σέ. » τότε δὴ γαίρων δεδράμικεν ὁ Χαρίσιος οἴκαδε τῆς ἐταίρας, ὁ καλός, ὁ περιπόθητος, ἐρ' ἱκετείας τραπόμενος καὶ περιτυχὸν αὐτίκα προσπίπτει. ἡ δὲ Γλυκέρα τέως μὲν τὸν τράχηλον ἐθαμάζετο τοῦ ποθομένου, εἶτα τὸ πρόσωπον ἠδέως ἐρείδουσα τῇ χειρὶ, ἀνέστησέ τε καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῆς περὶ ἤλασε δεξιάν, ἣ προσήφατο τοῦ μεираκίου, καὶ πρὸς τὸν νέον συνέθη ταχύ· οὐ γὰρ ἐπέτρεπεν ὁ μαζικὸς ἐγκείμενος ἔρωσι δόξαι γούν μικρόν ἀπωθεῖσθαι τὸν φίλον. ἡ δὲ μαστροπὸς λαθραίως μειδιῶσα διένευσε τῇ Γλυκέρᾳ, ἐδήλου δὲ πως τὸ νεῦμα « ἐγώ σοι μόνη τὸν ὑπερήφανον ὑπέταξα τοῖς ποσίν. »

κγ'. Μονόχορος Φιλοκύβη.

Δύο δαινοῖς ἄμα περιπέτωκα, φίλε, καὶ πρὸς ἐν τούτων μολίς ὀποτεροῦν διαρκῶν ἐξ ἐπιμέτρου θάτερον ἔγω καὶ διπλάσια δυστυχῶ. καὶ τὸ μὲν κακὸν, τὸ δὲ οὐκ ἄμεινον· ἐμὲ γὰρ κατανάλωσαν ἀπληγτος ἐταίρα καὶ πεσοῦν πίπτοντες ἀτυχίως μὲν ἐμοί, εὐβολώτερον δὲ τοῖς ἐναντίοις. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀντερωῶσιν ἀστραγαλίζων ἡ κυβεύων συγγέρομαι τὸν νοῦν, τοῦ ἔρωτος μεμηγνός, κἀντεῦθεν περὶ τὰς ποικίλας μεταστάσεις τῶν ψήφων πολλὰ παραλογιζόμενος ἐμαυτὸν καὶ τῶν καταδεεστερίων τὴν παιδιάν ἠτῶμαι. πολλὰκίς γὰρ μετέωρος ἐκ τοῦ πόθου ταῖς ἡμετέρας βολαῖς ἀντὶ τῶν ἐμῶν τὰς ἐκείνων διατίθημι ψήφους. εἶτα πρὸς τὴν ἐρωμένην ἀπιὼν ἐκεῖ δευτέραν ἤτταν ὑπομένω καὶ χείρονα τῆς προτέρας· οἱ γὰρ εὐτυχεῖς ἀντερασταί, ἅτε δή με τὰ τοσαῦτα νενικηχότες, φιλοτιμότερον δωροῦνται τῇ ποθομένην, καὶ προκρίνοντάί μου τοῖς δώροις, κἀτα ἀπὸ τῶν ἐμῶν με πολεμοῦντες μεταπεττεύουσί μοι τῆς φιλίας κύβον. οὕτω τοίνυν ἐκάτερον τῶν κακῶν διὰ θάτερον γέγονε δυστυχέστερον.

κδ'. Μουσάριον Λύσιδι τῷ φιλάτῳ.

Ἄρτι παρ' ἐμοί συνασθροισθέντες ἐσπέρας οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐμῶν ἔραστῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐσίγῳν, καὶ ἄλλος ἄλλον τὸν πλησίον προσιῶει, κελεύων διεξελθεῖν πρὸς ἐμὲ τὰ μελετηθέντα πᾶσι κοινῇ, ὁ δ' οὖν θρασύτατος προσήματι μὲν συμβουλής, σὲ δὲ ταῖς ἀληθείαις

inquit « imprudens feci ut offenderem Glycerium? prudens euita nunquam ego illi fui iniurius. Velim ego per Amores id ex ea te præsente exquirere, ut sciam si quid forte merito queritur, et si quid feci, faciam satis, Tamen peccavi, fateor, non eo infitias; sed num me etiam veniam quæsentem non admittet? » Doris nutu modo in hanc modo in aliam partem reflexo vix tandem certo adnuit. Rogare ille rursus animi æger « ne si quidem supplex accidam illius genua? » « Forset » inquit, « amice. Nec dii sirint, ut ego impediam quominius experiaris, qualis amica tua futura sit et qui affecta reconciliandæ gratiæ. » Tum demum libens ad amicæ domum accurrit Clarisius, ille pulcher, ille ter quaterque desideratus, ad preces versus, simul vidit, simul genua dominæ accidit. At illa cervicem aliquandiu ammirata amici capitis, dein faciem ejus lenta manu sublevans erexit iuvenem, suamque clandestino basiavit manum, qua cupitum attigerat, citoque pacem fecit; non enim sinebat furiate insidens præcordiis amor, ut vel minimum aversari amicum fingeret. At lena interim clanculum ridens innuebat Glycera, nutuque dicebat solam se superbum subiecisse pedibus amasium.

XXIII. Monochorus Philocubo.

Duobus simul incidi malis, amice, et alterutri vix sufficiens alterum auctarii vicem habeo, dupliciter infelix: malum enim hoc, nec melius alterum. Exhaustiunt me quippe amica damnosa et alea male mihi cadens, collusoribus felicius. Sed et si quando talis aut alea cum rivalibus ludo, mens mihi amore lymphata turbatur. Ita fit ut circa varias calculorum transpositiones multum errans vincat etiam ab iis qui lusus minus periti. Nam sæpe cupidine externatus iactibus meis illorum calculos assigno, non meos; dein ad amicam rediens, aliam ibi priore graviorem vincor victoriam. Nam fortunati collusores ubi tantum lucrum fecere, largiuntur amicæ benignius. Ita donis fiunt potiores meque meis aggressi amoris mihi invertunt aleam. Ita malorum utrumque alterius causa gravius evadit.

XXIV. Musarium Lysidi carissimo.

Collecti apud me vesperi nuper amatorum meorum potissimi facebant primum, ac proximum sibi quisque monebat propellens, ut meditatam communi consensu orationem mihi ediceret. Tandem unus ex iis audacior ceteris, suasorem simulans, revera tui æmulus, mecum

ζηλοτυπῶν διεμέμετο με τοιάδε· « παῶν τῶν ἐπὶ σκηνῆς ὑπερφέρουσα τῷ κάλλει, ἐκάστης αὐτῶν ἀπολείπει τῷ κέρδει· παρὼν γάρ σοι χρηματίζεσθαι παρ' ἡμῶν, ὑπερορᾷς, προῖκα δὲ μόνῃ τῷ Λύσιδι τὴν σὴν ἐκδέδωκας ὄραν, καὶ οὐδὲ καλῶ μειρακίῃ· οὕτω γὰρ ἂν ἦν φορητὸν ἐνὸς ἄγαν εὐπρεποῦς ἡτᾶσθαι τοσούτους, σοὶ δ' ἂν τυχόν συνέγνω τις ἐρωτικὸν κάλλος ἄμαχον προκρινούσῃ χρημάτων. πυκνὰ γοῦν θυμῷ τοῦτον παρ' ἡμῖν ἐπαινοῦσα ἐκκεκώφωκας ἡμῶν τὰ ὄτα καὶ ἐμπέπληκας τοῦ Λύσιδος, ὥστε καὶ ἀνεγρομένους ἐξ ὕπνου αἶσθαι τοῦ νέου τὴν προσηγορίαν ἀκούειν. οὐ πόθος τοίνυν ἐστίν, οὐ, παραπληξία δὲ μάλλον νομίζεται μοι δεινὴ. πλὴν τοῦτ' σε μόνον αἰτούμεν, λέγε σαφέστερον, εἰ τοῦτον ἔχειν ἀντὶ πάντων ἐθέλεις· οὐ γὰρ ἀντιστατούμεν τῇ ποθουμένῳ. τοιαῦτα μὲν οὖν ἦδον ἐκείνοι σκεδὸν εἰς ἀλεκτρούονον ἠδᾶς, ἅπερ εἰ βουληθεῖν ἐξῆς ἀπαγγεῖλαι, καταδύσει μοι δοκῶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ μήκει τοῦ λόγου· τὰ δὲ πολλὰ τῶν λεχθέντων τῷ μὲν δεξιῷ τοῖν ὄτοιιν ἡχορσάμην, θατέρου δὲ παραρτήμα ἐξερρή. τοσοῦτον δὲ ἀπεκρίθην· « αὐτὸς ὑμῶν προτέταχε τὸν Λῦσιν ὁ Ἔρωις, ὃς οὐ νύκτωρ, οὐ μεθ' ἡμέραν διαλείπει τὴν ἐμὴν καταφλέγων καρδίαν. » μάνθανε καὶ τοῦτο, γλυκύτατε. ἐπεὶ σὺν ἐπιτιμῆσει βῶοντες ἐπύθοντό μου « καὶ τίς ἀναφρόδιτον βδελυρὸν ἀκομίον τοιόνδε ποθεῖ; » εἶπον ἡθικῶς ἄγαν ὑποκινούσα σὺν τοῖς ὄμοις τὸ βλέμμα « τίς; ἐγώ. ἔρωσθε τοίνυν » ἔφην ἀναστᾶσα « καὶ σύγγνωτέ μοι ποθούσῃ· ἐμὲ γὰρ οὐδὲν θάλπει κέρδος, ἀλλ' ὁ θέλω· θέλω δὲ Λῦσιν. σὺ δ' οὖν, ὃ ἐμὸν δεσποτιδίον, εὐθύς εὐθύς· τὸ ταχὺ γὰρ ἐπαφρόδιτον. μηδὲν μελλήσας ἤκέ μοι φιλημά τι μόνον ἀποκομίζων, καγῶ τῶν ὄτων λαθρομένη τρίς σε φιλήσω. καὶ τοιοῦτον καλὸν ** καί, πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἣ νῦν τεθύκαμεν. γνώσομαι δὲ τὴν θυσίαν, ἐάν σε πρὸς ἡμᾶς ἡ θεὸς ἐπικλήνη· προσείρησέ μοι, ψυχῇ Λῦσι, θᾶττον ἦδον, ἐπεὶ καὶ τὸν χρόνον τοῦτον ὄν ἐπιστέλλω σοι χρόνίζεις. πρὸς σὲ πάντες ἐκείνοι σάτυροι οὐκ ἄνθρωποι, καὶ παρ' οὐδὲν τίθεμαι τούτους.

κ'. Φιλαινὸς Πετᾶλα.

Χθὲς ἐπὶ πότον ὑπὸ Πамφίλου κληθεῖσα Θελεξινόην μετεπεμπόμην τὴν ἀδελφὴν, ἐλάνθανον δὲ κακὸν οὐ τὸ τυχόν ἐμαυτῇ προσενοῦσα, ὡς ἔργῳ γέγονε δῆλον. πρῶτον μὲν ἦλθε περιεργότερον κοσμηθεῖσα καὶ στίλψασα τὰς παρειὰς ἐντρίμμητι, καὶ πρὸς ἔσποτρον ὡς εἰκὸς διαπλεξαμένη καὶ εὐθετίσασα τὰς κόμης καθῆκε τοῦ αὐχένους ὄρμους πολυτελεῖς, ἀγλαΐσματα δέρης, ἄλλην τε πολλὴν περιέκειτο φλυαρίαν ὑπομάζιον τε καὶ ἀμφωλέιον, καὶ οὐδὲ τῶν περικρανωίων ἡμέλησε κόσμων. τὸ δὲ ταραντινίδιον ἐξ οὗ διαφρανὸς ἡ ὥρα διέλαμπεν **. θαμὰ δὲ καὶ τὴν πτέρναν αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένην διεσκοπεῖτο, πολλὰκίς δ' ἄμα τε ἑαυτὴν ἐθεώρει καὶ εἴ τις αὐτὴν ἄλλος θεᾶται.

his verbis iurgare coepit : « Quum ceteras scenicas antistes forma, quaestu ceteris codis tamen, pecuniam quippe a nobis capere potens, quos aspernaris, uni Lysidi tuum florem profundis gratis, et illi quidem adulescenti haud formoso ; nam si hoc esset, ferendum esset vinci tot viros ab uno elegantiore, tibi que forte daretur venia formam amabilem et eximiam praefereuti divitiis. At tu nihilo eum minus laudibus passim tollens obsurdificasti aures nostras, plenas uno Lysida, adeo ut excitati somno videamur eius semper nomen audire. Non est hoc amor ergo, non est ; stupor mihi gravis videtur potius. Sed nos hoc unum ex te expetimus ; dicas disertim, si hunc relictis ceteris habere praeroptas ; non enim si mavis, repugnamus. » Talia illi fere usque ad gallicinium ; quae si referre singulatim velim, videar mihi solem condere longis sermonibus. Sed pleraque illis dicta excepta dextera aure sinistra excidere ocus. Hoc unum respondi : « ipse praetulit vobis Lysin Amor, qui noctu atque interdium cor meum continuo torret. » Habe et hoc, suavissime, quaesisse a me illos clamore et iurgio « et quis iuvenustum illum, inficetum, incomtum amet? » Commodissime ego una cum humeris vultum contorquens, « quis? » inquam ; « ego. Valetate ergo » surgens edixi ; « parcite amanti mihi ; non enim me quaestus iuvat, sed quod volo ; Lysis est autem quem volo. » At tu, mi dominule, cito cito ; iucunda quippe celeritas, veni sine mora, ferque mihi vel unum suaviuum : et ego te prehensum auriculis ter suaviabor. Bene hoc habet, per Venerem, cui nunc fecimus ; noscam num litarim, si te mihi dea flexerit. Saluteris mihi, anima mea, cito : hoc ipsum tempus quo scribo, iam moraris ; praetere Satyri illi, non homines nullo mihi illi omnes loco.

XXV. Philenis Petala.

Vocata heri ad commessandum a Pamphilo, sororem meam Thelxinoen accessivi, nescia quantum mihi ipsi procurarem malum : quod res ipsa indicavit. Primum enim venit ornata curiosius, excultis eleganter genis, flexisque, ut videre erat, ad speculum et depositis ad amussim comis suspendit e collo sumptuosa monilia, cervicis honestamenta, multasque alias eiusmodi nugas, ad mammas, ad ulnas, ne ipsis quidem capitis spretis redimiculis. Super hoc tarantinum multilicium, per quod florem aetatis manifeste pellucens ostenderet ; simul falum convertens respectabat, sapiusque et respiciebat se ipsam et numquis alius spectaret attendebat.

ἔπειτα παρακαθέζεται μέση ἐμοῦ τε καὶ Παμφίλου, ἕνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβη, καὶ προσπαίξουσα τῷ μειρακίῳ, εἰς ἐκτυτὴν ἐκείνου μεταίγει τὸ βλέμμα, καὶ τῶν ἐκπωμάτων πρὸς αὐτὸν ἀντίδοσιν ἐποιεῖτο. ὁ δὲ βραδίως ἠνείχετο, ἄτε νέος καὶ ἐρωτικός καὶ οἴνου πολλοῦ διαθερμαίνοντας αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον ὡσπερ ἐκ στομάτων ὑπερίλου ἀλήλους καταπίνοντας τὰ φιλήματα, καὶ τὸν οἶνον τοῖς χεῖλεσι κεκραμένον μέγρι καὶ αὐτῆς παρέπεμπον τῆς καρδίας. Πάμφιλος δὲ μήλου μικρὸν ἀποδακῶν εὐστόχως ἠχόντισεν εἰς τὸν κόλπον ἐκείνης, ἣ δὲ φιλήσασα μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ περιέσειμι, ὃν περιεστερνίσαστο, παρέβυσε. τοῦτοις οὖν ἐδρακόμενῃ. τί δὲ οὐκ ἤμελλον, ζηλήμονα καθορῶσα τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, ἦν ταῖς ἐμαῖς ἀνέτρεπον ἀγκάλαις; τοιαῦτά μοι παρ' αὐτῆς τὰ τροφεῖα οὔτω με νῦν ἀντιπελαγοῦσα δικαίαν ἀποδίδωσι χάριν. καίτοι πολλάκις ὧδε παρ' ἑκάστων αὐτῆν ἐμεμρόμεν « κατ' ἀδελφῆς ταῦτα, Θελξινόη; μή, Θελξινόη. » ἀλλὰ τί μακρηγορῶ; ἀπῆλθεν ἡ βράσκανος οὕτως ἀνέδην σπετερισμένη τὸν νέον. ἀδικεῖ με τοίνυν Θελξινόη, μαρτύρομαι τὴν Ἀφροδίτην καὶ σέ, ὦ Πετάλη, κοινήν ὑπάρχουσαν φίλην, ὡς αὐτὴ πανταχό τῶν κακῶν προκατάρχει. ἀδικῶμεν οὖν ἀλλήλας. εὐρήσω κἀγὼ τοιοῦτον. ἡ ἑτέραν ἀλώπεκα (καὶ τοῦτο δεδόχθω) ἡ σίδηρος ἐλαυνέσθω σιδήρῳ· οὐ γὰρ ἀπορήσω τρεῖς ἀν' ἑνὸς τὴν ἀπληστον ἀφελέσθαι.

κα'. Σπεύσιππος Παναρέτη.

Πάλαι μὲν μοι προδιέγραψε τὴν σὴν χάριν ἡ φήμη, πάντων ἀνὰ στόμα ταύτην φερόντων, νῦν δὲ παρέστησε πρῶτον. ἥ καὶ πλέον ἄγαμαί σε τοῦ κάλλους, ὅσω γε μᾶλλον ἢ κατὰ φήμην ὄρω. τίς οὐ θεαύμακεν ὄργουμένην; τίς ἰδὼν οὐκ ἠράσθη; Πολύμνιαν, Ἀφροδίτην ἔχουσιν οἱ θεοί· ἐκείνας ἡμῖν ὡς ἐρικτὸν ὑποκρίνει παρ' αὐτῶν κοσμουμένη. ὀνομάσω ῥήτορα, προσεπίτω ζωγράφον; καὶ πράγματα γράφεις καὶ λόγους παντοδαποὺς ὑποφάνεις καὶ φύσεισι ἀπάσης ἐναργῆς ὑπάρχεις εἰκῶν, ἀντὶ χρωμάτων καὶ γλώττης χειρὶ πολυσήμῳ καὶ ποικίλοις ἤθεσι κεκρημένη, καὶ ὅτ' αἱ τις Φάριος Πρωτεύς ἄλλοτε πρὸς ἄλλα μεταβεβλήσθαι δοκεῖς πρὸς τὴν εὐμουσον τῶν ὑποσημαμάτων ὠδῆν. ὁ δὲ ὄημος ἀνέστηκε τε ὀρθὸς ὑπὸ θαύματος, καὶ φωνᾶς ἀμοιβαίως ἀφίησιν ἐμεμῶς, καὶ τῷ γαῖρε κινεῖ καὶ τὴν ἐσθῆτα σοθεῖ· ἔπειτα συγκαθήμενοι διηγούνται καὶ ἑκάστων ἄλλος ἄλλω κινήματα πολυτρόπου σιγῆς, καὶ πᾶς θεατῆς ὑπ' ἠδονῆς χειρονόμος εἶναι πειρᾶται. ἕνα δὲ μόνον προσφυῶς μιμουμένη τὸν Κράμαλλον τὸν πάνυ, ἀπάντων ἔχει τὴν μίμησιν ἀκριβῆ. ὅθεν οὐκ ἀνάξιον οὐδὲ τὸν εὖ μάλα σπουδαῖον παραπολαύειν τῆς σῆς θυμηδίας ἀνάπαυλα γὰρ τῆς σπουδῆς ἐνίοτε γίνεται ἡ παιδιὰ. πολλὰς τοίνυν ἄτε ταχὺς τῆς πολιτείας ἵππεὺς διελέλυθα πόλεις, καὶ πρὸς γε τῆ νέας

Tandem sedit media inter me ac Pamphilum, ut eum seorsim a me tentaret, alludensque iuveni convertit ad se illius oculos, cœpitque illi respondere mutuis poculis. Patienter hoc ferre ille, iuvenis quippe amoris facilis et vino multo mentem calefactus. Ad hunc modum veluti ore inter se osculabantur, suavia bibentes, vinumque labris mixtum ad ipsum cor transmittēbant. Quin Pamphilus mali frustulum admorsus recta iecit in eius sinum; illa osculo exceptum inter mammas abscondit sub strophio, quo præcincta erat. Ego interea ringi, quidni? sororem rivalem ante oculos cernens. Quamne ego ulnis meis enutrivī? hæc mihi ab ea reddi nutricia? ita mihi nunc iustam compensans reponit gratiam? Sed et ad singula sapius ita querebar: « Ad sororem hæc tu Thelxinoe? non, Thelxinoe. » Sed quid verbis opus? Abiit venefica, tam proterve proprium sibi lucrata iuvenem. Iniuriam mihi facit Thelxinoe; Venerem testor ac te communem amicam, Petala, cœpisse illam iniurias manus. Lædamus ergo invicem. Inveniam et ego talem aut similem aliam vulpeculam. Sit hoc ita; tradatur clavus clavo: facile erit mihi pro uno tres illi avertere.

XXVI. Speusippus Pauaretæ.

Dudum mihi fama gratiam tuam descriperat per ora omnium volans; nunc representavit eam primum, et ecce admiror hanc formam magis, quo magis video supra famam. Quis non miratus est saltantem? quis vidit, nec amavit? Polymniam et Venerem dii habent; eas tu nobis quantum pote refers ab ipsis exornata. Oratorem te dicam an pictorem? et res pingis et sermones omnimodos representas, et naturæ totius vivam refers imaginem, pro coloribus siquidem et lingua, manu multiformi variisque motibus uteris, ac veluti Proteus e Pharo varias te in species vertis iuxta sonorum canticorum melos. Populus interea rectus ac mirabundus adstat, et voces alternas melodicè respondet, manusque movet et vestem quatit; dein sedentes quisque singuli singulis motus explicant multiscii silentii; ita quivis e spectatoribus præ voluptate pantomimus fieri enititur. Sed unum præ aliis native imitata Caramallum eximium illum representas exactius. Non indignum ergo quantumvis gravem ac seriis implicitum operam aliquam dare tuis lusibus. Est enim interdum etiam lusus seriorum remissio. Itaque multas, velox quippe eques publicus, oberravi ci-

τὴν πρεσβυτέραν ἱστορίῃ καὶ Ῥώμῃ, καὶ τοιαύτῃ ἐν ὀψιτέρᾳ τεθέσθαι. εὐδαίμονες οὖν οἱ Παναρετῆν εὐτυχῶντες οὕτως υπερφέρουσαν καὶ τέχῃ καὶ κάλλει.

κ'. Κλέαρχος Ἀμυνάνδρῳ.

Νέου τινὸς ἐξεπίτηδες διὰ γυναικὸς παριόντος ἐσπέρας ἔφη τις ἄλλη πρὸς ἐκείνην παρισταμένη πλησίον, ἅμα νύττουσα τῷ ἀγκῶνι, « πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, ὡ φίλη, σὲ ποθῶν οὕτωσ' προσάδων παρέρχεται καὶ μορφῆς οὐκ ἀφυῶς ἔχων. ὡς εὐπάρυφον τὸ θερίστριον καὶ ποικίλον ταῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς, ὡς εὐμοσσοῦς τῇ φωνῇ. ἔοικέ μοι καὶ περὶ καλὴν ἀσχολεῖσθαι τὴν κόμην, ἐπεὶ καὶ τοῦτο γε τοῦ ἔρωτος ἴδιον καὶ μάλα μέντοι καλόν, τὸ σφόδρα πείθειν τοὺς ἔρῶντας ἐπιμελῶς ἄγαν διακοσμεῖσθαι, καὶ εἰ πρότερον ἀτεχνῶς ἑαυτῶν κατημέλουν. » « νῆ τοὺς ἔρωτας » εἶπεν, « ἀποστρέφομαι δὲ τὸν νέον καίπερ ὄντα καλὸν ὅτι φροῦν αὐτὸς ἑαυτὸν οἶεταί μόνος ἀξίεραστος εἶναι ταῖς γυναιξὶ καὶ πρεπόντως τῷ κάλλει ποθεῖσθαι· καί που καὶ Φίλωνα τυχόν ἐπωνόμαξεν ἑαυτόν, φρονῶν ἐπὶ τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὄσον, καὶ πολλῶ τῷ ὀφθαλμῷ βλέπει, καὶ φρονήματος ἐμπέπληκε τὴν φροῦν. μισῶ γοῦν ἔραστὴν παρευδοκίμειν εὐμορφίᾳ τὴν ἐρωμένην ἀξιοῦντα, οἰόμενον τε κάλλος ὑπὲρ κάλλους χαρίζεσθαι, μέγιστον ἀντὶ βραχέος. ὄρα δὲ πῶς ἠθικῶς τὸν υπερήφανον διαπαίζω, καὶ σφόδρα τοῖς αἰνίγμασι τέρπου. ποθεῖ μὲ τις ἐρωτομανῆς, καὶ οὐδὲ νεύματος ἀξιοῦται, καὶ πολλὰ τὸν ἐμὸν στενωπὸν διέρχεται μάτην· ἄδει δὲ ἄλλως καὶ τοῖς ἐμοῖς ὡσὶν ἀπιθάνως καὶ ἀμουσώτερα Λειψιθριῶν, οὐδὲ ἐρυθριᾶ περιττῶς ἐκπεριτρέμων διαύλους. ἐγὼ, νῆ τῷ θεῷ, τοῦκντίον ὄντ' ἐκείνου λοιπὸν ἐγκαλύπτομαι. » ἔφασκε ταῦτα ἄλλα τε πολλὰ θρυπτομένη καὶ δὴ καὶ τὸ σκέλος ὑπογυμνοῦσα, ἵνα δείξῃ τῷ νέῳ κνήμην ἰθυτηνὴν καὶ ὀδὴ λεπτόν τε καὶ εὐρυθμόν· ἔτερα δὲ τοῦ σώματος ἐγύμνωσε μέρη τὰ δυνατὰ, ὅπως ἂν πολλαχόθεν τὸ μειράκιον ἐρεθίσῃ. ὁ δὲ φησὶν αἰσθόμενος τῶν λεχθέντων (ἐψιθύρισε γὰρ ἐκείνη τοσοῦτον, ὥστε τὸν νέον ἀκοῦσαι) « οἷα βούλει καὶ ὅσα ἂν θέλῃς εἰπέ· οὐ γὰρ ἐμὲ γελᾷς, ἢ καλῆ, ἀλλὰ τὸν ἔρωτα παίζεις. ἐλπίς ὄρα τὸν τοσούτην ἐκείνου τοιοῦτον ἐπαφραῖναι σοι βέλος, ἵνα τοῦτων προκαλινδομένη τῶν ποδῶν ἱκετεῦς ἐμὲ τὸ σὸν ἰκέσασθαι πάθος. » ἢ δὲ διαμωκωμένη καὶ ὑποβλέπουσα λοζόν, τοῖς δακτύλοις τῆς δεξιᾶς ἠθικῶς οἷα γυνὴ τὸ μετακάρπιον ἐπιχροτοῦσα τῆς εὐωνύμου χειρὸς ὑπεροπτικῶς ἀπεκρίθη « ἐγὼ, τάλα; μὴ, ὦ Χάριτες, γένοιτο. κεναῖς ἐλπίσιν ἐπείσθης. οἷε μᾶλλον ** καλὸς, καὶ τοῦτου γε χάριν τοσοῦτον ἐπῆλθέ σοι προσδοκᾶν, ἕως ἂν παραγένηται τυχὸν ὁ σὸς ἔκδικος ἔρωτος. παράμεινε προσάδων, ἐπαγρυπνῶν, μηδὲν διανοῶν, μόνον δὲ κλυδωνιζόμενος ἐκ τοῦ πόθου, ἔνθα, φασίν, ἄνεμος οὔτε μένειν οὔτε πλεῖν ἔχῃ. οὔτε οὖν μεθεκτόν ἐστὶ σοι τῶν ἡμετέρων τινός,

vitates et veterem ac novam visitavi Romam: sed in neutra vidi similem tibi. Felices igitur qui Panaretam fruuntur; ita forma simul et arte præcellit.

XXVII. Clearchus Amynaandro.

Transeunte vesperi de industria ante mulierem adolescentente inquit ad eam proxime adstans alia, cubito sinu propellens: « per Venerem » inquit, « amica, hic amoris tui causa transiens occidit, nec deformis quidem ille. Vide quam elegans pallium et plagis ab arte textoris variegatum. Quam dulce modulatur: videtur et pulchram cæsariem distinxisse curiosus: nam et hoc amoris proprium et honestum in primis, ut eos qui amant, summa vi cogat uti eleganter ornati sint, quamvis antea negligent cultum sui. » « At ego » inquit illa « aversor per Cupidines iuvenem, quantumvis pulchrum, quod inflatus amore sui solum se dignum amari feminis censeo et ex formæ merito rogari. Quin et se ipsum forte Philonem ideo vocari iussit, ferox flore suo nimium quantum, et torvum oculis respicit ac supercilium implevit superbia. Enim ego amantem odi, qui amicam censeo antecellere, decoremque se credit decori rependere, maiorem minori. At tu vide quam ego facete superbo illudam, delectareque his griphis. Amat me quis furens amore, nec nutu uno dignus censeatur, frustra que meam angipertum obambulat sæpe, canitque incassum et auribus meis mulcendis irritum et indoctius ipsis Libethris, nec erubescit vanam atque inanem cantionem reciprocari sæpius. Ego contra, per deos fratres, pro eo deinceps pudore faciem velare cogor. » Hæc et alia multa dixit insultabunda; quin et crus denudavit, ut adolescenti rectam tibiam tenuemque et compactum pedem monstraret, aliasque retexit corporis partes potentes movere affectus, ut plurifariam irritaret iuvenem. Ille dicta sentiens, ita enim insurraverat ut ille exaudiret, « dic tu » inquit « tamen quæcumque velis et quotiens velis; non enim me, formosa, rides, sed illudis Cupidini. Spes mihi fore ut is te iaculator tali telo feriat, ut admota his pedibus roges medear malo tuo. » Tum illa sublato cachinno, torvum renidens dextræque digitis, ut faceta mulier erat, lævæ palmam increpans, despectabunda respondit « miseram me; ne ita sis, Gratia; vanis tu potius spebus lactatus sis: sed tu pulchriorem te esse existimes, eoque eveniat ut tamdiu exspectes, donec tuus ille vindex amor advenerit. Mane interea canens, vigilans, irritus omnium, solum amoris æstu lactatus, ubi te ventus, ut aiunt, nec manere nec progredi sinat. Ita nec tibi nostrum quidquam fas attingere, non manimas, non am-

οὐ μαστῶν, οὐ περιβολῆς, οὐ φιλημάτων, οὔτε μὴν ἀπαλλακτέον, οἴμαι, τοῦ πόθου. »

κη'. Νικόστρατος Τιμοκράτει.

Τίς ἄρα περὶ ἐμὲ τῆς Κοχλίδος ὁ τρόπος; τί δὲ μηχανωμένη ἄλλοτε πρὸς ἄλλον ἀθρόως μεταβάλλει σκοπόν; ἐκλύομαι, νῆ τοὺς θεούς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας ἀπέπειον τὸν νοῦν ἀνελίττων, ἀπέπειον τοῖς λογισμοῖς πολλὰ κατ' ἐμαυτὸν ἀπορῶν. οὐδὲν εὔρον παντελῶς διαγνῶναι, καθάπερ ἐν λευκῷ λίθῳ στάθμην λευκῆν διατείνων. τίς γὰρ ἀσάτωι δύναίτο ἂν ἐπιστήσαι σκοπῶ; ὥστε, μὰ τοὺς θεούς, οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσωμαι ταύτῃ. ἐπώνυμος τῆς σχολιότητος ἡ Κοχλίδς. αὐτὸς ἐρῶν ἐκείνης ἐξήγησαί μοι τὴν ἀστάθμητον γνώμην· εἰ δὲ καὶ σὺ πρὸς αὐτὴν ἀπορεῖς δυσσύμβολον οὔσαν, μὴ κατόκει, φίλιτατε, πυθέσθαι τῆς σῆς σφοδρότητος. τοτὲ μὲν ἐρώσης ἅπαντα πράττει, καὶ μοι τὸν πόθον ὑράπτει πολύν, καὶ ὅλον με ταῖς ἐλπίσιν ἐπαίρει· τοτὲ δὲ πάλιν, ὡς εὐμεταβολωτέρα κοθόρου, ἀναίνεται σοβαρῶς ὄν ἀρτίως ἐπόθει, καὶ πᾶσαν αὐθις ἀναλύει μου τὴν ἐλπίδα, καὶ τὴν ἐμὴν οὕτω ψυχὴν ἤθεσιν ἐξ ὑπογίου παλιμβόλοισι ἰστὸν ἀπέδειξε Πηνελόπης. τί πράξι; τί γένωμαι; φεῦ τῶν ἀρορήτων κακῶν, παπαὶ τῶν ἀμέτρως κατεβλακευμένων ἡθῶν. ὡς ἄγαν ἐπιβρυπτομένη τὴν λαμπρὰν ἐαυτῆς ἡμαύρωσε χάριν. ταύτην κἂν νουθετῆς, κἂν ἱκετεύης, παρὰ κωφὸν ἄδειν δοκεῖς. ὅθεν καὶ ἄκοντά με λοιπὸν τοσοῦτον ἐραστὴν ἀποτρέπει καὶ δυσσώτρεπτον γεγονότα. τοιγαροῦν οὐκέτι πρὸς ταύτην, ὦ Τιμοκράτες, κοινωνῶ σοι τοῦ πόθου, ἐπεὶ τοῦτό γέ ἐστιν ἀνὴρ τὰ δυνατὰ ἀκριβῶς διαγνῶναι καὶ μηκέτι ματαίαν ἐπάγεσθαι λύπην. φθόνος δὲ μηδεὶς τῆς ἄλλης ἡμῶν ἐπικρατήση φιλίας, ἀλλὰ συνενέγκαι σοι τῆς Κοχλίδος ἐκ μεταβολῆς ἐκείνης ὁ τρόπος, καὶ γένοιο φίλος μακρῶ γέ μᾶλλον εὐτυχεστέρος ἐμοῦ.

plexus, non basia; neque eo magis fas ab amore discedere. »

XXVIII. Nicostratus Timocrati.

Quo me malum modo Cochlīs tractat? quidve moliens dicto citius mentem aliovorsus convertitur? dissolvor anxietate, deos testor; mentem ipsam amisi ita versatus, omni consilio renuntiavi, dum mihi aqua hæret; nec potui quidquam discernere, sicuti si in albo signassem albam lineam: quis enim instabilem attingat scopum? ita per deos quomodo ea utar nescio: vere Cochlīdi nomen ab obliquitate. Tu qui et ipse eam amas, explica mihi instabilem eius sententiam. Quod si et tu hæres ad eius inconstantiam, ne dubita, mi amice, consulere tuum acumen. Modo mihi omnia amantis facit accenditque mihi magnum cupidinem totumque erigit spebus bonis; modo rursus levior cothurno pellit severe quem paullo ante amabat serio, solvitque mihi rursus spem omnem, atque ita mentem meam ad eius mores dē repente versatilem facit instar telæ Penelopes. Quid agam? quorsum evadam? eheu intoleranda mala, habæ immodice perversos mores! quam splendidam eius formam deformat nimia hæc insolentia. Ita si moneas seu roges, surdo fabulam canas. Itaque quod unum restat, invitum me tandem, me talem amatorem, avertit, quantumvis flecti difficilem. Etenim Timocrates, non ego tibi rivalis amplius. Viri quippe est cernere recte quid factu fas siet, nec vanam sibi molestiam accudere. Nulla invidia reliquum nostrum amorem minuat: sed iuvent te Cochlīdis mores ab ipsa hæc eius inconstantia, sisque illi amicus me longe felicior.

BIBAION B.

α'. Αἰλιανός Καλύκη.

Τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν ἱκετηρίαν ὑπὲρ Χαριδήμου ποιῶμαι. ἀλλ', ὃ φίλη Πειθοῖ, παροῦσα συνεργὸς ποιεῖ κατορθοῦν ἀνυσίμως οὐδ' ἂν ἐπιστείλω λόγους. ταῦτα μὲν δὴ, φασίν, εὐχθω, οὗτος δ' οὖν ἐρᾷ σου, Καλύκη, καὶ τῷ σῶ φλέγεται γλυκυτάτῳ πυρί, καὶ τεθνήξεται θάττον ἐκ τριχὸς κρεμάμενος καὶ σιῆς εἰδωλον γεγυνώς, εἰ μὴ τὴν παροῦσαν θεραπείαν ἐπινεύσεις τῷ μειράκιῳ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, μὴ φόνου τις, ὃ γύναι, τὸ σὸν αἰτιάσθαι κάλλος, μηδὲ ταῖς σαῖς χάρισιν ἐπικωμάσωσιν Ἑρινύες. ἐγκαλεῖς, εὐ οἶδα, τῷ νέῳ· ἔπταισεν ἠμολογουμένως. νέος ὢν ἔπταισεν, ἱκανὴν δέδωκε δίκην, μὴ θάνατος ἔστω τοῦ πλημμελήσαντος ἢ ζημίαι. λογίζου, πρὸς θεῶν, καὶ μιμῶ τὴν σὴν Ἄφροδίτην, ὡς ἐφικτὸν γυναικί. πυρὸς ἄρχει, τόξα διέπει, ἀλλὰ καὶ Χάριτες ἔπονται τῇ θεῇ· σὺ δὲ ὄφθεισα φλέγεις καὶ ἠμιλοῦσα τιτρώσκεις. ἐπίθες οὖν ταχὺ καὶ τὰς Χάριτας τῷ πληγέντι. φέρεις μὲν πῦρ, ἔχεις δὲ ὕδωρ· τὴν σὴν αὐτῇ φλόγα κατὰσβεσον πρὸς βραχὺ. ταῦτα μὲν οὖν ἱκετεύων φημί· ἀδὲ παραινεῖν ἔχω σοι, λεκτέα λοιπόν. χαριστάτου οἶδα τὸ σμικρὸν ὑποκνίξειν τοὺς νέους· τοῦτο γὰρ τῶν ἀφροδισίων προναστεύει τὸν κόρον, καὶ τὰς ἐταίρας ἀποδείκνυσιν αἰεὶ ποθεινὰς τοῖς ἑρασταῖς· ἀλλ' εἰ τοῦτο γένοιτο πέρα τῆς χρείας, ἀποκάνουσιν οἱ ποθοῦντες. οὕτως οὖν ὃ μὲν ὠργίσθη, ὃ δὲ ἐπέβαλεν ἄλλη τὰ ὄμματα. ὀξύς ἐστιν ὁ Ἔρως καὶ ἔλθειν καὶ ἀποπῆλαι· ἐλπίσας πτεροῦται, καὶ ἀπελπίσας ταχὺ πτερορρουεῖν εἴωθεν. διὸ καὶ μέγα τῶν ἐταιρουσῶν ἐστὶ σόφισμα αἰεὶ τὸ παρὸν τῆς ἀπολαύσεως ὑπερτιθεμένης ταῖς ἐλπίσι διακρατεῖν τοὺς ἑραστάς. ἦδη μὲν οὖν πολλὰ καὶ τὸν νέον ὑπῆλθον ἐταίραι προτρέπουσαι πιθανῶς, καὶ δὴ τοῦτον ἐφθη τις ἂν πανουρῶτερον λαβοῦσα, εἰ μὴ τὸ μειράκιον ἀπηύχето παντελῶς ἐναφροδισιάσαι τινὶ μετὰ σέ. γρῆσαι τοῖνυν ταῖς μὲν ὑποκρινόμεναις φιλεῖν ἐταιρικῶς, τοῖς δὲ γνησίαις ἑρασταῖς φιλικώτερον. πείθου μοι καὶ τῆς ἀμετρίας ἀπόσγου. ἴρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πᾶν τεῖνοντες τὸ καλῶδιον, μηδὲ λάθῃς λοιπόν εἰς ἀγερωχίαν μεταβαλοῦσα τὸ φρονήμα. οἶσθα δὲ ὅσον Ἔρως ἀντιστρατεύει τοῖς ὑπερηφανοῦσι· καλεῖ. ἄλλως τε ὀπώραν πωλεῖς, ἢ καλῆ· ἐστὶ δὲ ἡ σὴ ὀπώρα ἡδίων τῆς ἀπὸ τῶν δένδρων. δικαία δ' ἂν εἴης ἀπ' αὐτοῦ γε τοῦ ἔργου συνεῖναι ὅτι οὐ δεῖ τιρρεῖν ὀπώραν. δίδου τοῖς σοῖς ὀπωρώνας τὴν ὄραν τρυγᾶν. μετ' ἐλπίην ἔσῃ γερᾶνδρουν· οἱ δὲ τῶν καλῶν σωματίων ἑρασταὶ τῇ τοῦ φαινομένου κάλλους ἀκμῇ παραμετροῦσι τὸν ἔρωτα. καὶ ἐτέρως δὲ μάνθανε· οὐ γὰρ σε καὶ διαφόρως ἐπεκδιδάσκειν ὀκνήσω. γυνὴ ἔοικε λειμῶνι, καὶ ὅπερ ἐκείνη τὰ ἄνθη, τοῦτ' γε ταύτη τὸ κάλλος. τῶς μὲν οὖν ἡ κόμη τῷ λειμῶνι ἐπακ-

LIBER II.

I. Aelianus Calyceæ.

Epistolam hanc scribo ad te deprecatricem pro Charidemo. Adesto amica Suada, iuvansque sermones meos facito ne irriti cadant. Et hæc quidem in votis. At hic Charidemus amat te, Calyce, tuaque flamma dulcissima perit, et cito morietur e capillo pendulus fietque umbrae imago, nisi tu præsentem annuus iuveni medicinam. Apollo averrunce, ne sit ut quis tuam formam cædis accusare queat, neve insultent Furie tuis gratiis. Accusas adolescentem, scio; aperte offendit puer. Sat pœnarum dedit; ne iniurio capital esto. Vide per deos et imitare Venerem tuam, quantum pote mulieri. Ignem habet, tela gerit; sed et Gratie sectantur deam. Tu visa flammæ, appropinquans saucias. Adhibe et tu confestim gratias saucio. Ignem geris quidem, sed et aquam habes; extingue ad tempus ipsa flammam tuam. Hæc deprecantis fuere, audi nunc monentem. Scio commodissimum esse iuvenes paulum modo fastidire: nam hoc satietatem amoris impedit, refinetque amantes in amicarum desiderio. Sed hoc si ultra modum fiat, defatiscunt amatores. Ita factum est ut indignaretur alter, alter ad aliam adiceret oculos. Citus venit, citus avolat Cupido: ubi sperat, alas sumit; desperet, statim excidunt pennæ. Inde magna prudentia meretricum dilato semper in præsens coitu lactare amatores spe bona. Et iam alie multæ insinuarunt se illecturæ fortiter iuvenem, occupassetque una callidius circumventum, nisi is omnimodis constituisset abstinere post te a ceterarum amplexibus. Tu ergo fingentes amorem accipias meretricie; veros amatores amplectere amicie. Crede mihi ac tene modum: vide ne iuxta proverbium distentum nimis funem rumpamus; neve tu imprudens prudentiam vertas in superbiam. Nostin'quam repugnare amet superbis amor? Alioquin et tu, bella, fructum vendis, fructusque tuos dulcior iis qui e plantis. Sed ex ipsa re discis quam non deceat asservare fructus. Da pomariis tuis fructus tuos decerpandos in tempore. Post paulo annosa fies: et formæ amatores flore ætatis metiuntur suum cupidinem. Disce et hinc; non enim verebor docere te argumentis variis. Similis est prato mulier: quod prato flores, hoc forma mulieri. Aliquantisper coma prato floret et color

μάζει καὶ ἡ γροιά τῶν ἀνθέων, ἤρος δὲ παραμάσταν-
τος πέπαιται μὲν τὰ ἄνθη ** του ** ὁ δὲ λειμὸν γε-
γήρακε. γυναικὸς τε αὖ πάλιν ἦν τὸ εἶδος παρέλθη,
καὶ τὸ κάλλος παραδράμη, τίς ἐτι καταλείπεται εὐ-
φροσύνη; ἀνανθεὶ γὰρ καὶ ἀπηνηθηκότη σώματι οὐ πέ-
φυκα προσιζάνειν ὁ Ἔρωσ' οὐδ' ἂν εὐανέες τε καὶ
εὐώδεις ἦ, ἐνταῦθα καὶ ἐνιζάνει καὶ μένει. ἀλλὰ τί
μακρὸν ἀποτέτακα τὸν λόγον, δελφίνα διδάσκων νήγε-
σθαι; μεθαρμοσαμένη τοίνυν, ὧ καλλίστη γυναικῶν,
τὴν ψυχὴν καλλίονα τοῦ σώματος ἀπόρηναι, ἴν' ἐξῆ
λέγειν « ὦ κάλλους φιλιανθώπου. » τὸ δ' οὖν ῥόδον,
κἂν μὴ τίς αὐτῷ γρήσεται, κραίνεται. ἄρ' ἐπέ-
νευσας, ὧ φιλάτη; πάντως δήπου, ἐπεὶ τὸν σὸν εὐ-
μετάβολόν τε καὶ εὐπαράκλητον ἐπίσταμαι τρόπον.
ἤκω τοίνυν καὶ προσάξω τὸν νέον πλουσίως ἐπικηρυ-
κευόμενον δι' ἐμοῦ· τὸ γὰρ πρὸς ἐταίρας κηρύκειον
ἐκ τοῦ Βαβυλωνίου γρυσσοῦ χαρακτηρίζεσθαι πέφυκεν.
ἀλλὰ τῶν προτέρων τε συγγνώμην καὶ τῶνδε χάριν
ἔχουσα εὐμενὴς τό γε λοιπὸν εἴης τῷ σῷ Χαριδήμῳ.

β'. Εὐθέως Πυθιάδι.

Ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἔνθα τῶν παθῶν ἀπαλλαγὴν αἰ-
τούμεθα τοὺς θεοὺς, δεινοτάτοις περιπέτωκα πόνους.
ἐτι γὰρ ὑψὸ προσανατείνων τῷ χεῖρε καὶ τὴν ἱκετείαν
κατ' ἐμαυτὸν λαλῶν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξαιφνης ὑπὸ τοῦ
Ἐρωτος ἐραπίσθη. καὶ μετεστράφην πρὸς σέ, καὶ
ἅμα τῇ θεᾷ τῷ σῷ τετόξενμαι κάλλι· ὡς γὰρ εἶδον,
οὐχ οἶός τε ἦν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄλλοσε μεταφέρειν, σὺ
δὲ με θεωροῦντά σε κατιδούσα (τοῦτο δὴ τὸ σύνθε-
σθαι τῆς ἐλευθέρας) ἠρέμα παρεκαλύψω, μετακλί-
νασα δ' οὖν τὴν δέξην ἐπὶ θάτερα προέβληκας τοῦ
προσώπου τὴν χεῖρα, παραφαίνουσα τῆς παρεῖς ὀλί-
γον. δούλον με θέλεις ἔχειν; ὡς θελοῦσθαι ἔχει φί-
λος γὰρ Πυθιάδος τίς, εἰ μὴ γε Ζεὺς ταῦρος ἢ γρυσὸς
ἢ κύκνος γενόμενος διὰ σέ; ἀλλ' εἶθε μετὰ τῆς εὐπρε-
πείας ἐπαινεσάμην σε τῆς περὶ ἐμὲ προθυμίας, καὶ
μὴ τρόπος ἀπειθῆς ἀνασοθήσῃ ὃν εὖ μάλα τεθήρακεν
ἢ μορφή. παύτην οὖν τὴν προσευχὴν, ὧ θεοί, εἰ
δοκεῖ, διανύσατε ὄμνυμι δέ σοι, φιλάτη, τίνα μέντοι
θεῶν; ἢ βούλει μᾶλλον ἐπεύξωμαι ἀρτίως θεοῦς, ὡς,
ἄχρισ ἂν ἐμοῦ δεσπόζειν θείλης (βουληθείης δὲ μέγρι
παντός), ἐρωτικὸς σοι διατελέσω θεράπων.

γ'. Γλυκέρα Φιλίνῃ.

Οὐκ εὐτυχῶς, Φιλίννα, Στρεψιάδῃ τῷ σοφῷ ρή-
τορι συνεζύγη. οὗτος γὰρ ἐκάστοτε παρὰ τὸν καιρὸν
τῆς εὐνῆς πόρρω τῶν νυκτῶν πλάττεται περὶ πραγ-
μάτων σκοπεῖσθαι, καὶ ἅς ἔλαχε δίνας τηνικαῦτα
προφασίζεται μελετᾶν, σχηματιζόμενος δὲ ὑπόκρισιν
ἠρέμα τῷ χεῖρε κινεῖ καὶ ἅτα δήπου πρὸς ἑαυτὸν
ψιθυρίζει. τί οὖν οὗτος ἔγχευ κόρη καὶ λίαν ἀμαξά-
ζουσαν, μῆδὲν δεόμενος γυναικός; ἢ ἵνα μοι τῶν

integer floribus. At ubi ver abiit, pereunt flores, se-
nescit pratum. Ita mulieri, ubi species præferit et forma
abiit, quænam voluptas superest amplius? Corpori enim
nondum florido aut efflorido non condidit adhære
amor. Sed cuius floret corpus et olet bene, accedit eo
amor, ibi manet. Sed quid longum sermonem texo,
docturus natate delphinum? Muta ergo mentem, pul-
cherrima mulierum, facitoque eam ipso hoc corpore pul-
chriorem, ut liceat dicere « o formam humanitate exi-
miam! » Viden' rosam marcere, quantumvis non legatur?
Annuin' ergo, amica? sed omnino annuis; ita tuum in-
genium novi mutabile et facile flecti. Veniam ergo et
ad lucam tibi iuvenem me faciali ditissime caduceatum.
Caduceus enim amicarum censerī debet auro Babylonico.
Sed tu ignoscens antefactis et presentia boni æstians
propitfa deinceps sis tuo Charidemo.

II. Euxitheus Pythiadi

Rogamus in sacris deos malorum levamina : at ego ibi
in gravissimos labores incidi. Dum enim levatis sursum
manibus preces facitus concipio, sensi me subito nescio
quomodo percussum a Cupidine. Tum conversus ad te,
simul vidi, simul me forma sauciavit tua; nam ex quo
vidi, vertere oculos alio non fuit. At tu spectantem me ubi
advertisti, quod vobis liberis solitum, sensim textisti te,
conversaque alteros cervicæ prætendisti vultui manum,
revelato solum genæ paxillulo. Vis me servum habere?
habe volentem. Quis enim amicus Pythiadi, nisi Jupiter
propter te factus taurus aut aurum aut cygnus? Sed uti-
nam detur mihi sicut formam ita laudare tuam adversus
me benevolentiam : nec severi mores avertant quem
tam bene illexit hæc forma. Huius ego voti si vobis ita
videtur, o dii, damnabor : tibi vero, carissima, quemnam
iurabo deorum? an vis tibi preces potius perficientes
deos, quamdiu mihi imperare dignaberis (velis autem
semper), tamdiu me servitutum tibi servitutum ama-
toriam.

III. Glycera Philinnæ.

Malis me auspiciis, Philinna, Strepisadi iugaverunt
causidico bono : nam is quotidie, quando lecto danda
opera, producit noctes, instruendas sibi lites fingens,
quasque receipt caussas, tum meditandas sibi caussatus,
et actiones simulans tacitus movet labra, susurratque
solus quædam ad seipsum. Quid ergo is uxoris non in-
dignus virginem ætate florentem duxit demum? an ut

πραγμάτων μεταδοῖ, καὶ νύκτωρ αὐτῷ συνεπιζητήσω τοὺς νόμους; ἀλλ' εἶγε δικῶν γυμναστήριον τὴν ἡμῶν ποιεῖται παστάδα, ἐγὼ καὶ νεόνυμφος οὕσα ἀποκοιτήσω λοιπὸν καὶ καθευδήσω χωρὶς. κἂν ἐπιμείνῃ πρὸς μὲν ἀλλότρια πράγματα κεχρῶνός, μόνῃς δὲ τῆς κοινῆς υποθέσεως ἀμελῶν, ἕτερος βήτωρ τῆς ἐμῆς ἐπιμελήσεται δικῆς. Ἄρα κατάδηλον ὃ βούλομαι λέγειν; πάντως ὀήπου, ἐπεὶ ταῦτα γράφω συντόμως ἐκ τούτων συνιέναι καὶ τὰ λείποντα δυναμένῃ. ταῦτά μοι νόει καλῶς, ὃ γύναιον ὀηλαδὴ συμπαθὲς γυναικί, κἂν αἰδομένη τὴν χρεῖαν οὐ μάλα σαφῶς ἐπιστέλλω, καὶ πειρῶ τὸ λυποῦν εἰς δύναμιν θεραπεύειν. σὲ γὰρ τὴν καλὴν προμνηστριαν χρεῖ, καὶ ἄλλως ἐμὴν ἀνεψιᾶν οὕσαν, μὴ μόνον τὴν ἀρχὴν ἐσπουδακέναι τῷ γάμῳ, ἀλλὰ καὶ νῦν αὐτὸν σαλευόντα διορθοῦσθαι. ἐγὼ γὰρ τὸν λύκον τῶν ὄτων ἔχω, ὃν οὔτε κατέχειν ἐπὶ πολὺ δυνατόν, οὔτε μὴν ἀκίνδυνον ἀφεῖναι, μὴ με δικορράφος ὢν ἀναίτιον αἰτιάσῃται.

δ'. Ἐρμότιμος Ἀριστάρχῳ.

Χθὲς ἐν τῷ στενωπῷ τὸ σῦνηθες ὑπεσφύριτον τῇ Δωριδί. ἡ δὲ προκύψασα μῶλις ὡς λαμπρὸν ἀνέτειλεν ἄστρον, καὶ ἡρέμα φεγγαγομένη φησὶν « ἡσθόμην τοῦ συνθήματος, ὃ φιλότης· ἀλλὰ πρὸς τὴν κάθοδον ἀμχανῶ. οὐμὸς πάρεστι δεσποτής· οὐ καταβέβηκεν οὕτος, ἵνα σοὶ τυγόν, γλυκύτατε, περὶτύχω. μείνον, ἀνάμεινον· καταθήσομαι θᾶπτον, καὶ τῆς βραχείας μελλήσεως ἕνεκα μειζρόνως σε θεραπεύσω. καρτέρει πρὸς θεῶν. μὴ λίαν ἀθυμῶν τὴν παρούσαν ἀπειρής ἐσπέραν, μηδὲ λύπει τὸν ἐνοικοῦντά μοι πόθον, ἵνα μὴ καὶ πυρωδεστέραν ὑψύψης τὴν φλόγα. » τούτοις παραθαρύνουσα, τοιαῦτα ψυχαγωγούσα καὶ ὥσπερ βέλη τοῦ λόγους ἀφείσα πέπεικεν, εἰ δέοι, καὶ μέγχι μέσον ἀναμείναι νυκτῶν. ὅμως ὑδροφορήσαι πιθανῶς προφρασισαμένη κατέθη ταχύ, ἐπὶ τοῦ λαιοῦ τῶν ὤμων κομίζουσα τὴν κάλπιν. καὶ μοι καὶ οὕτως ἀνεφάνη καλή, ὥσπερ εἰ χρυσοῦν τινα περιέχετο κόσμον. ἡ δὲ κόμη, βαθαὶ τῆς ἀγλαίας· ὡς τετανόθριξ ἡ παῖς. τῶν μὲν οὖν θφρύων ἐμμέτρως ἀνέσταλται, τοῦ δὲ αὐθένος ἐπιχαρίτως καθήπλωται καὶ τῶν ὤμων· αἱ δὲ παρειαὶ τὸν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων ἡμερον ὑποδέχονται, ὃν φιλήσαι μὲν ἤδιστον, ἀπαγγεῖλαι δὲ οὐ βῆδιον. ἔφη δ' οὖν « ἔως ἀλλήλους ἔχομεν, μὴ παραναλώσωμεν ἦν οἴδωσιν ἡμῖν ὃ καιρὸς ὀξύρροπον ἐξουσίαν. » ἄσμενοι τοίνυν περιπλακέντες ἀλλήλοις ἐρασιμώτερον τὰ ἐπὶ τούτοις ἐδρωμένον ἡδῶν γὰρ καὶ σφόδρα ποθεινὸς μετὰ δὴ τινα συμβῆσαν δυσκολίαν τοῖς ἐρώσιν ὁ γάμος.

ε'. Παρθενὸς Ἀρπεδόνη.

Εὖγε τῆς φωνῆς, εὖγε τῆς λύρας. ὡς ἄμφω μουσικώτατα συναχθεῖ, καὶ πρόσχορδος ἡ γλῶττα τοῖς κρούμασι. Μουσῶν τε καὶ Χαρίτων ἡ κῆσις, μάλα

mecum lites communicet? an ut pernox cum eo leges evolvam? quin si ille thalamum nostrum facit litum gymnasium, ego deinceps etsi nova nupta deserto communi lecto seorsim pernoctabo: tum si pergat alienis negotiis inhiare, solum communis nostri argumenti negligens, erit alius mihi orator, qui rem meam agat. Num iam nosti quid velim? nosti omnino; scripsi enim compendio, quippe doctæ etiam cetera ex his intelligere. Vide ergo diligenter quid facias, mulier quippe et mulieri condolere digna, quamvis pudore deterrita non scripsi disertim, et accurra quantum potes ut adferas medicinam. Ius enim te bonam conciliatricem et alioqui cognatam meam, sicut ab initio studuisti iungendis nuptiis, ita nunc eas labantes firmare. Nam ego lupum auribus teneo; quem nec fas diu tenere nec tutum amittere, ne me vitilitigato criminetur etiam insontem.

IV. Hermotimus Aristarcho.

Heri, sicut mihi mos, in angiportu fistula vocabam Dori-dem. Illa tandem emergens veluti lucida stella cœpit illucere summissaque voce « sensi » inquit, « cor meum, com-ventum signum, sed qui descendam nescio: adest dominus meus, neque ita descendere velim, ut te, dulcissime, liceat videre tantum, quasi fortuito obvium. Mane; mox descendam commodius, et brevem moram pensabo maiori solamine. Sustine per deos, nec deficiens animo desperes de hac vespera: ne insidentem pectori meo cupidinem offendas, neve mihi ardentior accendas lampadem. » His verbis animum mihi addens et solamen admovens sermones. que tanquam sagittas emittens persuasit, si necesse foret, manere usque ad noctem mediam. Sed tamen aquam ferre simulans descendit cito, situlam sinistro humero impositam ferens, mihi que hoc ornatu tam pulchra visa est quam si monile aureum gestaret. At coma, babæ, quam decora, quam promissa, modice quidem a superciliis retracta, venuste autem cervicem iuxta et aures implicata. Tum genæ gratiam ex oculis accipiunt, quam sua viari suavissimum, enuntiare arduum. Sed illa « dum nobis » inquit « vicissim frui datur, ne amittamus quam occasio offert facultatem perituram cito. » Nos igitur lubentes amplexi iucundius cetera perfecimus; dulciores enim et suaviores longe post molestas turbas amantium nuptiæ.

V. Parthenis Harpedonæ.

Euge vocem, euge lyram! ut concorditer inter se consonant, lingua apta fidium pulsibus, Musarumque et Gratiarum suave temperamentum Et hoc veris-

τοῦτο ἀληθές. πλῆρης δὲ μουσικῆς ἐννοίας τὸ βλέμμα καὶ διασκέψεως τῶν μελῶν, τὸ τε πρόσωπον τοῦ νέου χαριέντως ἀτενίζοντος εἰς ἐμέ ὑπὲρ τὰ μέλη καταθέλει μου τὴν ψυχὴν. εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν Ἀχιλλεύς, ὃν ἔμαθον ἐκ τῶν οἴκοι πινακῶν, οὐκ ἦν ἄρα ὄντως καλός· εἰ μὴ τοιαῦτα χειροτάριεν, οὐκ ἦν μουσικός τοῦ Χείρωνος ζηλωτής. εἴθε ποθήσειεν ἐμέ, καὶ ἀντιφιλοῦντα θεασαίμην. τολμηρὸν ἔφην· τίς γὰρ ἂν τοῦτω ὀφείσει καλή, εἰ μὴ φιλανθρώποις αὐτὴν ὀμμασιν ἴδοι; ὡς ἦδὺ τὸ γειτόνημα, νῆ τὰς Μούσας. ἀλλὰ πικρὰς ὀδύνας μεταξὺ πως ἤσθόμην· πυκνὰ παλλομένης ἐφάπτομαι τῆς καρδίας, καὶ δεινῶς ἐκπρηθῆ καὶ φλέγεσθαί μοι δοκεῖ. τοτὲ μὲν οὖν εἰς τὰ γόνατα ἢ κεφαλὴν βρῖθει, τοτὲ δὲ εἰς ὄμων ἐγκλίνει· θεωροῦσα δὲ τὸν καλὸν αἰδοῦμαι, φοβοῦμαι, ὅφ' ἠδονῆς πνευστιῶ. ὃ γλυκύτατον πῦρ, τίς ποτὲ σε ἄρα μοι περιέτοκεν ἔνδον; ὡς ἐγὼ θαμὰ ἀνιῶμαι, καὶ οὐκ οἶδα ἐφ' ᾧ τοῦτω γε πάσχω. ἐκθόσκειται γὰρ μέ τις ἀνερευθής ὀδύνη, καὶ δακρύων ἀνεπίσχετοι πηγαὶ καταρρέουσι τῶν παρεῖων, ποικίλα δὲ τῆς διανοίας ὑπεκπηθῆ μοι κινήματα, καθάπερ αἴγλη τις ἡλίου πάλλεται συνγὰ περὶ τοῖσιν ἐξ ὕδατος ἀνταυγοῦσα κατὰ σκαρδῶς ἢ λείθης κεχυμένου καὶ ἀστάτου φορᾶ τὴν εὐκίνητον συστροφὴν ἀπεικονίζεται τῶν ὕδατων. ἡ τοῦτο μᾶλλον, ὅνπερ φασί, ἔρωσ. Ἐρωτός δὲ πυρρός καὶ μέγρι τοῦ ἥπατος διεληλύθεν εἰσρούς· καὶ τί δὴ καταλιπὼν ἐκεῖνος ὁ θαλάσσιος θεὸς τὰς ἐπιτηδείας αὐτῷ καὶ συνῆεις ἀμύητον βιάζεται κόρην, καὶ πολεμεῖ παιδοισκάριον ἄφρον Ἀφροδίτης, ἔτι θαλαμειομένην, ἔτι φρουρομένην, καὶ μόλις ὑπὸ φύλαξιν ἔσθ' ὅπῃ προκύπτουσαν τῆς οἰκίας; εὐδαίμων παρθένος, ἥτις ἄνευ φρονιῶν ἐρωτικῶν ζῆ, μόνης ἐπιμελείας τῆς θαλασσίας. αἰσχύνομαι τὸ πάθος, ἐγκαλύπτομαι τὴν νόσον, θέλομαι σύμβουλον προσλαβέσθαι· ταῖς γὰρ ἐμαῖς θεραπευσίαιν οὐ μάλ' ἀχαρῶν. ὃ τῆς ἀπορίας, δι' ἣν περιπατῶ τρίβουσα τὰς χεῖρας, ὅτε καὶ τὸ πάθος ἐπιείγει. καὶ οὔτε θεραπεῖαν οὔτε λήθην αὐτοῦ βραχεῖαν ἐνεστί μοι λαμβάνειν· κατάντικρυς μὲν γὰρ ὁ νέος ὁ γλυκύς πολέμιος ἤδιστα μελωδεῖ, ἐγὼ δὲ οὐδὲ βουλήν πρὸς τὸ πρακτέον οἶα τέ εἰμι παντελῶς ἐξευρεῖν. πῶς γὰρ ἢ δευλαία, περὶ πράγματος σκοπούμενη, οὐ καὶ τὴν φύσιν ἠγνόηκα καὶ τοὺς τρόπους, ἅτε ἀνομιλήτος μὲν παιδείας ἐρωτικῆς, ἀνομιλήτος δὲ συνουσίας; ἐρρέτω αἰδώς, ἐρρέτω σωφροσύνη, ἐρρέτω καὶ τὸ σεμνὸν τῆς ὀδυνηθῆς ἐμοὶ παρθενίας. ἐπαισθάνομαι τῆς φύσεως βουλομένης, ἣ νόμων ὡς ἔοικεν οὐδὲν μέλει. μικρὸν ἀπερυθρίασω, καὶ τὴν ἐμὴν ἴσως ἐκ τῆς περιωδυνίας ἀνακτήσομαι ψυχὴν. ἡδέως μάλ' ἀπταρον μεταξὺ γράφουσα. ἄρα ὁ νέος, τοῦμὸν μέλημα, διεμνημόνευσέ μοι; εἴθε ἐαυτῶν ἤδη καὶ μὴ διὰ μόνων τῶν ὀφθαλμῶν ἀλλὰ καὶ δι' ὄλων ἀπολαύσαιμεν τῶν σωμάτων. σὺ ταῖνον, Ἀρπεδόνη (πρὸς σὲ γὰρ ἐξεπίτηδες ἀπήγγεila τὴν ὑπόπικρον τῶν βελῶν ἡδονήν), ἤκέ μοι σύμβουλος περὶ τούτων, προφρασισμένη στή-

simum quidem. Facies vero et attentionem ad lyræ concordiam et cantionis meditationem præferens et vultus adolescentis gratiose in me defixus magis mentem meam delicit ipsa melorum concordia. Non erat vere pulcher Achilles, quem ex domesticis tabulis didici, si alius erat; non erat musicæ peritus æmulus Chironis, si aliter pulsabat fides. Utinam amare me dignetur videamque facientem mutuum! Verbum audax dixi: quis enim huic formosa, nisi si benignis eam oculis viderit? quam suavis mihi per Musas hæc vicinitas! Sed dum hæc scribo, sentio mihi suboriri acerbos dolores. Sussillire mihi crebro cor sentio, videtur exsilire extra velle, et uri. Caput modo recumbo genibus modo humeris inclino: sed ubi formosum meum video, pudore suffundor, quatiore timore, suspiro gaudio. O flammam suavissimam! quid ego in pectore intus gero? quantus derepente cruciatus? nec qui id fiat scio. Enim depascitur me dolor infandus, genas rigant perennes fontes lacrimarum, varii ex mea mente curarum fluctus exsiliunt sicuti radius solis densis icibus parietem quatit, reflexus ex aqua aeno aut caldario fusa, et instabili motu fluctuantem undarum representat vertiginem. In is Amor est, quem dicunt? Amoris lampas descendit intimum in meum iecur. Et quid ille fœdifer deus relictis obnoxiiis atque adsuetis flammæ suæ virginem imperitam aggreditur pugnatque intempestiva Veneri iuenculæ, adluce custodia septæ, et cui vix per custodes licet extra decimum paullum modo prospicere? Felix puella, quæ libera curis amatoris vivit, laudicij tantum curiosa. Pudet me ægritudinis meæ; morbum meum tego; consultricem adsciscere vereor; ancillis enim meis non fido admodum. Quam incerta hæreo perambulans et urgente morbo manus atterens; neque est unde levamen, unde tantulum mali capiam oblivium. Adest enim exadversum iuvenis, dulcis meus hostis, dulcissime canens: neque ego consilii viam prorsus invenio. Nam qui misera consultem super ea re, cuius nec naturam novi nec modum, imperita quippe amatoris disciplinæ, imperita et ipsorum amplexuum. Valeas pudor, valeas honestas; valeat honor molestæ nitium virginitatis. Naturam volentem sentio, cui, uti adsolet, cura nulla legum. Perfricabo frontem ad tempus, meamque forte ex tanto dolore reciperabo animam. Sed ecce dum hæc scribo, iucundissime sternutavi. Num forte iuvenis, mea cura, meminit mei? Utinam tandem liceat nobis invicem frui, non amplius oculis solis, sed totis corporibus. Tu nunc Harpedone (commodum enim sicuti affecta sum perscripsi ad te sagittarum subamaram dulcedinem) veni consilium collatura; veni, stamen aut subtegmen aut

μονα τυχόν ἢ κρόκην· ἢ γούν ἄλλο τι τῶν μάλιστα εἰς γυναικας ἀνηκόντων. ἔρωσο, καὶ πρὸς τοῦ Ἑρωτος, ὃν ἐπόμυσθαι πρῶτον μεμάθηκα παρ' αὐτοῦ, μυστήριά σοι ταῦτα γεγράφηω.

ς'. **

Ὡς ἐρώμενος αὐθαδέστερον ὑπεραίρη καὶ πεφρόνη-
κας μέγα καὶ σοβαρώτερος γέγονας τὴν ὀφρύν, ἀερο-
θατεῖς δὲ μετάρσιος ταῖς φαντασίαις καὶ ὑπερορῆς
ἡμῶν τῶν βαδιζόντων χαμαί, καὶ ὡς αὐλητρίδος υἱὸς
ἐξαίρεις τὰς γνάθους, καὶ γίνεται σοι μίξιν τὸ φύσημα
τοῦ φυσήματος τῆς μητρὸς. πόθεν δὲ ποθεῖσθαι καρ-
διακῶς ἐπέσιθης οὕτω ταχύ; ἢ μάλλον, ὃ θαυμάσιε
Φορμίων, ὡς ἀξιάραστον ἔχων τὴν ὄψιν; τοιαύτην
ἔχει κάκιστήν ἀξία γε οὔσα· καὶ ὄναισθεῖς γε δικαίως
ἀλλήλων ἐπὶ μήκιστον χρόνον, καὶ γένοιτο παιδίον
ὑμῖν ὅμοιον τῷ πατρὶ. εὔρεν οὖν ἡ μάχαιρα κολοδὸν
ἀξιον ἑαυτῆς. νενίκηκάς με τὴν ἐμὴν ἐρωμένην λα-
θῶν, δι' ἐμοῦ τε παριῶν ἐξεπίτηδες οὐκ ἀγελαστὶ
τονηορύξεις, ἀλλ' ἠδέως ἐπεγγελάς ὑβριστὴν τινα γέ-
λωτα, καὶ ἀλαζονευόμενος τῷ χειρὶ σοθεῖς, καὶ χεί-
ρων ἐπιτωθάζεις ἐμοί, μέγα δὲ καγγάζεις ὅτι με τῆς
φίλης ἐκβέβληκας κατὰ κράτος. ἀλλ' ἐγωγέ σοι
ἦδιον ἐπιχάριω, ὅτι σε νῦν ἔνδον εἰσθέβληκα παρ'
ἐκείνην, καὶ ἦταν ὑπέστην ἐγὼ τῆς σῆς φασί. Κα-
θμεῖας νίκης ἀμείνω φανερόν γὰρ ὡς ἐν πονηραῖς ἀμιλ-
λαις ἀθλιώτερος ὁ νικήσας.

ζ'. Τερψίων Πολυκλεῖ.

Θεράπεινά τις παρθένος τοῦ μοιγοῦ τῆς δεσποίνης
ἠράσθη· διακονουμένη γὰρ ἀμφοῖν τὰ δοκοῦντα ταύ-
την ἔλαθε τοῦ ἔρωτος ἀφορμήν. πολλὰκις οὖν αὐτῶν
ἐρωτικῶς ὁμιλούντων ἀλλήλοις ἠκροῦτο, πλησίον ὡς
φύλαξ παρισταμένη καὶ προσοῦσα μὴ τις ἐξαίφνης
ἀναφανείη κατάσκοπος. καὶ που καὶ συμπλεγόντας
αὐτοὺς εἶδεν ἡ κόρη, καὶ δι' ἀκοῆς τε καὶ ὄσας ὤλι-
σθεν Ἑρως ἐπὶ τὴν ἐκείνης ψυχὴν αὐτῇ λαμπάδι καὶ
τόξοις. καὶ πρὸς τὴν τύχην ἐσχετλίαζεν ἡ παιδίσκη,
ὅτι δὴ καὶ αὐτὸς δεδούλωται τῆς δουλείας ὁ ἔρωσ· οὐ
γὰρ εἶχε παρρησίαν τῶν αὐτῶν μετασχεῖν τῇ δε-
σποίνῃ, ἀλλὰ μόνου τοῦ ἔρωτος ἐκονοῦνε τῇ κεκτη-
μένη. τί οὖν ἡ κόρη; οὐ γὰρ ἀμήχανον αὐτὴν ἀφή-
κεν ὁ Ἑρως. ἀποσταλεῖσα προσκαλέσασθαι τὸν μοι-
γὸν ἔφη πρὸς ἐκείνον ἀπλῶς, μηδὲν ποικιλοῦσα « εἰ
βούλει, φίλτατε, ἐμὲ συμπράττειν καὶ διακονεῖσθαι
σοι πάλιν προθύμως — ἀλλὰ τί σοι λέξω; τὸν ἐμὸν ὡς
ἐρωτικῶς ἤδη νενόηκας πόθον. ἄρα δοκῶ σοι καλὴ
καὶ μετὰ τὴν σὴν εὐμορφίαν ἀρέσκω σοι; τί φῆς;
ποιήσεις ἤδη; ποιήσεις, οἶδα ἐγώ. ὁ δ' οὖν νέος
(καλὴ γὰρ ἦν καὶ παρθένος) ἄμα ἔπος ἄμα ἔργον ἀ-
σμενος αὐτίκα μάλα τὴν αἰτήσιν τῆς κόρης ἐπλήρου,
περικρατῶν ὁμψάκινά τοῦ στέρου τὰ μῆλα καὶ φε-

quid aliud muliebris instrumenti caussata. Vale, et per
Cupidinem, quem ego primum attestari condidici ab ipso,
sint hæc tibi scripta secretiora mysteria.

VI. **

Amari superbus insolentius extolleris magnumque spi-
ras et tetricum supercilium adducis, ac per aerem cogi-
tationibus sublimis evectus despectas nos repentes lami,
inflasque buccas quippe fibicinæ filius, magisque iam
quam mater distenderis. Sed quam te caussa tam cito
ex intimo pectore amatum censes? num, mirande Phormio,
tanquam e vultu amari dignus? habeat talem vultum illa,
quo digna est, longeque fruamini vicissim ætate vestra,
nascaturque vobis similis patri parvulus. Invenit igitur
dignam vaginam gladius. Vicisti me potius capta amica
mea, et nunc ante me transiens de industria non sine risu
mussitas; quin dulcè contumeliosum risum subrides, ac
gloriose manus quatis, letusque insultas mihi, et ma-
gnum cachinnum fundis, quod me vi ab amica potior
deicisti. Sed ego tibi insulto iucundius, quod te intro ad
eam impulsi, repulsamque tuli Cadmea tua victoria me-
liorem. Certum quippe in malis certaminibus infelicio-
rem esse qui vincit.

VII. Τερψ'ο Πολυκλ.

Adulterum dominæ puella deperire cupit, caussam
amoris nacta, dum inservit utriusque cupidini. Nam
sæpe audit proxime amatoria miscentes simul, dum
adposita custos observat ne quis improvisus irruat ar-
biter. Vidit et in ipsis amplexibus, perque aures et
oculos immersit se cum læda et sagittis Cupido in pec-
tus virginis. Ita misera conditionem suam deflebat; nam
servitutis Amor et ipse vincus est, neque licebat ancillæ
participare gaudiis dominæ, quicum nihil miseræ com-
mune præter cupidinem. Quid igitur illa? non enim
sivit eam Amor inopem consilii. Missa vocare mæchum,
simpliciter ad eum sine fuce « si vis » ait, « carissi-
mum caput, habere deinceps volentem ministram — sed
quid verbis opus? iam tu non nescius amorum deside-
rium meum nosti. Num tibi pulera videor? num tibi
post tuam formam placeo? quid tu? facies ergo? sed
facies, scio. » At ille (nam formosa erat virgo) dictum
factum, lubens statim votum implevit virginis, acerba
virginei pectoris mala legens simulque basis veris dele-
ctatus. Nam basia mulierum marcida, meretrum infæda

λημάτων ἀπολαύων ἅμα γυναικῶν φιλήματα γὰρ ἔωλα μὲν τὰ τῶν γυναικῶν, ἄπιστα δὲ τὰ τῶν ἑταιρῶν, ἀψευδῆ δὲ τὰ τῶν παρθένων, εὐκότα τοῖς σφετέραις ἦθεσι. μέμικται δὲ ἀπαλῶ μὲν ἰδρῶτι, θερμῶ δὲ καὶ πολλῶ τῷ τοῦ πνεύματος βρούματι· ἐγγὺς μὲν γὰρ τοῦ στόματος ἡ καρδία, ἡ δὲ ψυχὴ τῶν θυρῶν· ἦν δὲ τὴν χεῖρα τῷ στέρνῳ προσαγάγης, ὄψει τὸ πῆδημα. ταῦτα μὲν οὖν ἔκεινοι, ἡ δὲ κεκτημένη πανουργῶς ἐπέστη τοῖς τελουμένοις, ἡρέμα βαδίζουσα καὶ κτύπου χωρὶς, καὶ ζηλοτυποῦσα τὴν παιδίσκην τῆς κόμης ἐξείλεκε. ἡ δὲ στένουσά φησιν « μὴ γὰρ ἡ τύχη σὺν τῇ σώματι κατεδούλωσε τὴν ψυχὴν. ἐπιτεθύμῃκα· ἔξῃσι γὰρ. παῦσαι πρὸς θεῶν. ὡς ἐβῶσαν δίκαιόν σε μᾶλλον ὑπεραγγῆσαι ποθοῦσης. μὴ τοίνυν ἀτιμάσης, ὧ δέσποινα, τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν δεσπότην· Ἐρωτα, ἵνα μὴ ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις ὀνειδιζούσα λάθης. καὶ σὺ γὰρ ἐκείνῳ δουλεύεις, καὶ γὰρ τε καὶ σὺ τὸν αὐτὸν ἔλκομεν ζυγόν. » ταῦτα μὲν ἡ παῖς, ἡ δὲ κεκτημένη πρὸς τὸν νέον λάθρα φησί, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λαβομένη, « Σικελὸς ὀμφακίζει, Ἐμπεδόκλεις, παρατρυγῶν παιδισκάριον ἄωρον καὶ τοῦ φιλήματος ἀμαθές. παρθένος γὰρ, ἅτε τῆς Ἀφροδίτης ἀμύχτος εἴη, τὴν συνουσίαν ἀτερεπῆς εἶσι καὶ δύσκοιτος, ἀγνωσῶσα τὴν ἐπὶ τῆς εὐνῆς κολακείαν. γυνὴ δέ, οἵαπερ ἐγώ, τῶν ἀφροδισίων ἱκανὴν ἔχουσα πείραν, ὁμοίως ἐκυτὴν τε καὶ τὸν ποθοῦντα λίαν εὐφραίνει, καὶ γυνὴ μὲν καταφιλεῖ, παρθένος δὲ καταφιλεῖται. καὶ τοῦτο μὲν ἔγνω· εἰ δὲ τὰ νῦν ἐπιλέλθῃσι, δεῦρο, φίλτατε, καὶ γὰρ σε ἦδιστα οἷς τε καὶ τρις τῶν ἐμῶν ἀνακμήσω. »

η'. Θεοκλῆς Ἱπερείδης.

* Ἦρων τῆς Ἀριγνώτης, παρθένου καλῆς. ταύτην μοι νομίμως κατενεγύσταν οἱ τεκόντες, καὶ ἦν ὄντως ἐπαφρόδιτος δ' γάμος· ἐρωμένης γὰρ ἀπέλυον γαμετῆς. καὶ τὴν συνάφειαν ἡγουμένη βεβαίαν, γινώσκων ὡς ἀσφαλέστερος καθίσταται γάμος ἐκ πόθου τινὸς τὴν πρόφρασιν εὐτυχίας. ἀλλ' ὁ βάσκανος Ἐρωὺς ἐνῆλαξέ μου τὸν πόθον, καὶ τῆς πενθερᾶς ἀντ' ἐκείνης ἔρω. τί οὖν πράξω; πῶς ἀναιδῶς πρὸς ἐρωμένην, πῶς ἐπιστικῶς πρὸς πενθερὰν ἐκλαλήσω; αὕτη με τὸν κηδεστὴν ἐξ εὐνοίας παῖδα καλεῖ. πῶς ἐρωτικῶς συναλεῶμαι γυναικί, ἣν πολλὰκις μητέρα προσείπον; τοιγαροῦν, κἂν τύχῳ κἂν ἀποτύχῳ, διχθῶεν ἐγὼ δυστυχῆς. ὑμεῖς τοίνυν, ὦ θεοί, ἀποτρόπαιοι γε ὄντες τὸ δυσσεβὲς ἀποτρέψετε. τοιγαροῦν καὶ τεκούσῃ μήποτε συμμιγείην.

θ'. Διονυσόδωρος Ἀμπελίδης.

Σὺ μὲν ἴσως οἶσι βαρύνεσθαί με δεινῶς, ὅτι δὴ με τοσοῦτον ἔρωστα κατέλιπες· ἐμοὶ δὲ τούτου νῆ τὸ σὸν πρόσωπον βραχέια φροντίς πρὸς ἕτερόν γε μείζον κακόν, ἐπειπερ ὡς ἀπλουστάτη καὶ νέα περιφρονουσα

virginum sola vera, sicuti et mores iis simplices : miscetur quippe tenero sudore calidoque et crebro spiritus fluxu : nam cor proximum ori proximaque anima ianuae suae : admoveas pectori manum, salissationem senseris. Sed haec illi miscebant simul. At domina vafre mysteria agentibus institit, tacitula taxim incedens, et furiosa aemulatione percussa traxit comis puellam. Sed illa singultans « non enim » inquit « mentem mihi una cum corpore addixit fortuna servituti. Amavi; nam licebat. Parce, per deos; quanto aequius amantem te amantis misereri. Noli, domina, dehonestare Amorem, tuum ac meum dominum, ne forte imprudens libidines tuas convicio ferias. Nam et tu illius serva, nosque una ambae trahimus idem iugum. » Haec puella; sed domina clanculum apprehensa mæchi manu « Siculos » inquit « initaris, Empedocles, acerbas uvas legentes, quum puellam ante tempus decerpis, etiam basiorum imperitam. Nam virgo nondum initiata sacris Veneriis etiam in coitu iniucunda et inficeta est, blanditiarum lectuli nescia. Mulier contra qualis ego sum, experta concubitus dulcedinem, et se permulcet et amantem summo gaudio. Mulier oscula pangit, panguntur virgini. Et tu haec iam probe nosti. Sin modo oblitus, veni, carum caput, et ego tibi bis terve mearum deliciarum revocabo memoriam. »

VIII. Theocles Hyperidi.

Amabam Arignotam, elegantem puellam. Eam mihi parentes iugavere iustis nuptiis. Felix certe et iucundum videbatur iugum : uxorem enim habebam quam expetiveram, spesque erat firmum ac constantem fore amoris nodum, quum firmiores nuptiae sint, quis causa ab amore. Sed invidus mutavit mihi Cupido meum cupidinem, ut socrum pro uxore depeream. Quid faciam miser? qua fronte cum amica, quo iure cum socru sermones amatorios seram? quæne me generum benevolentiae ergo filium vocat? et nunc quo modo de amore appellabo mulierem, quam saepe matrem vocavi? Ita sive mihi frui seu repelli datur, utraque infelix ego. Vos o dii averrunci, solvite me hoc incestu. Ne mihi unquam accidat ut attingam matrem et filiam.

IX. Dionysiodorus Ampelidi.

Tu me forte graviter succensere credis, quod me tanto percitum amore liquisti : testor faciem tuam, leve hoc mihi praë alia maiori cura, cum simplex ac juvenis tanto despectu iustitandum transgressa sis. Sed tu, quantum

τηλικοῦτον ὄρκον παρέβης. ἀλλὰ τοῦμόν μέρως ἀνυπεύθυνος εἶς τοῖς ὄρκοις θεοῖς, εἰ καὶ τὸν ποθοῦντα μὴ στέργεις, μὴδὲ συνθήκας ἔγνως ἐνωμότους φυλάττειν. ἀλλ' ἔγωγε δέδοικα (εἰρήσεται γάρ, κἂν ἀπεύχωμαι) μὴ τινὰ σοι ποιῆν ἀντεπαγγάσωιν οἱ θεοί. καὶ ἀναιρότερον ἔσται μοι τοῦτο ἢ τῆς σῆς διαπεπτωκένας φίλας. ἔμὸν τὸ ἀτύχημα τοῦτο, σὲ δὲ τὸ παράπαν οὐ φέγω. τοιγαροῦν ἵκετεύω ὑπὲρ σοῦ τὴν Δίχην οὐποτ' ἂν, ὃ φιλάττη, παυσαίμην, μηδαμῶς αὐτὴν εἰς τιμωρίαν τῶν ἡμαρτημένων ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ αὐθις ἀδικούσης, εἰ γέ σοι τοῦτο φίλον, ἀνέγερσθαι πάλιν καὶ συγγνώμην ἀπονέμειν τῇ σῇ πρόπευσαν ἡλικίᾳ· ἀνεκτὸν γάρ ἐμοὶ τὸν ἐμὸν ἔρωτα φέρειν καὶ μὴ σε μοσθηρόν τι πεπονηθῆν ὄρᾳν. ἔρωτω, κἂν ἀδικῆς, οἱ θεοὶ συγγνώμονες εἶεν. τίς ἂν οὖν πρὸς Διὸς εὐφρημότερον ἐπέστειλεν ἀδικούμενος;

1. Φιλοπίναξ Χρωματίωνι.

Καλὴν γέγραφα κόρην, καὶ τῆς ἐμῆς ἡράσθην γραφῆς. ἡ τέχνη τὸν πόθον, οὐκ Ἀφροδίτης τὸ βέλος· ἐκ τῆς ἐμῆς ἐγὼ κατατετόξευμαι δεξιᾶς. ὡς ἀτυχῆς, ὅς οὐ γέγονα τὴν γραφικὴν ἀφύχης· οὐ γὰρ ἂν αἰσχροῦς εἰκόνομος ἡράσθην. νῦν δὲ ὅσον μὲ τις ἀποθαυμάζει τῆς τέχνης, τοσοῦτον κατοικτεῖρει τοῦ πόθου· οὐ γὰρ ἂν ἤττον ὀξύμαιμι καχοδαίμων ἐραστής ἢ σοφός εἶναι τυχνίτης. ἀλλὰ τί λίαν ὀδύρομαι καὶ τὴν ἐμὴν καταμέμφομαι δεξιάν; ἐκ τῶν πινάκων ἐπίσταμαι Φαίδραν Νάρκισσον Πασιφάνην. τῇ μὲν οὐκ αἰετὴν ὁ τῆς Ἄμαζόνος, ἡ δὲ καθόλου παρὰ φύσιν ἐπόθει, ὁ δὲ κουνηγέτης, εἰ τῇ πηγῇ προσῆγε τὴν χεῖρα, διεκέχυτο ὁ ποθοῦμενος καὶ περιέρρει τῶν δακτύλων· ἡ μὲν γὰρ πηγὴ γράφει τὸν Νάρκισσον, ἡ δὲ γραφὴ καὶ τὴν πηγὴν καὶ τὸν Νάρκισσον οἷον διψῶντα τοῦ κάλλους. ἐμοὶ δὲ ὅσον θέλω πάρεστιν ἡ φιλάττη, καὶ κόρη τὸ φαινόμενον εὐπρεπῆς, κἂν τὴν χεῖρα προσάξω, ἀσύγχυτος ἐπιμένει βεβαίως, καὶ τῆς οἰκείας μορφῆς οὐκ ἐξίσταται. ἦ δὴ προσγῆλᾷ καὶ μικρὸν ὑποκέχνη, καὶ εἴποις ἂν ὡς ἐπ' ἄκρον τῶν χειρῶν προκύπτει τις λόγος καὶ ὅσον οὐπω τοῦ στόματος ἐκπηδᾷ. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἀκοὴν προσεπέλασα πολλὰκις ὠτακουστῶν τί ποτε ἄρα βούλεται ψιθυρίζειν, ἀποτυγῶν δὲ τοῦ λόγου πεφίληκα τὸ στόμα, τῶν παρειῶν τὰς κάλυκας, τῶν βλεφάρων τὴν χάριν, καὶ ἠμιλεῖν ἔρωτικῶς προτρέπω τὴν κόρην. ἡ δὲ καθάπερ ἑταῖρα τὸν ἐραστὴν ὑποκνίζουσα σιωπᾷ. ἐπέθηκα τῇ κλίνῃ, ἡγκαλισάμην, ἐπιβέβληκα τῷ στήθει, ἵνα τυγῶν τὸν ἔνδοσ ἔρωτα θεραπεύσῃ, καὶ τέλεον ἐπιμέμνην τῇ γραφῇ. αἰσθάνομαι πάλιν τῆς παραπληξίας, καὶ κινδυνεύω τὴν ἐμὴν προσαπολέσαι ψυχὴν δι' ἄψυχον ἔρωμένην. χεῖρην μὲν φαίνει ὠραῖα, ἀλλ' οὐκ ἀποδίδωσι τὸν καρπὸν τοῦ φιλήσαι. τί δὲ ὄφελος κόμης καλῆς μὲν φαινομένης, κόμης δὲ οὐσης; κἀγὼ μὲν δακρῶς καὶ ποτνιδ-

ad me, videas inulta praesides iurandi deos, quamvis et spernas amantem et iurata pacta servare nescias. Verum metus mihi (dicam enim quamvis deprecet) ne vindictam dii reposeant: eritque id gravius mihi, quam excidisse e tuo pectore. Causa mali mei malum mecum fatum: te omnino non culpo; quin nunquam desinam, amicam caput, iustitiae oculum deprecari, ne tibi poenas infligat meritas. Sed et si tibi visum erit peccare denuo, ferat rursus et convenientem aetati tuae veniam det. Nam mihi quidem proelive ferre meum cupidinem, modo ne quid tu patiaris mali. Vale, quamvis iniuria; parcent tibi dii. Quis per Iovem post offensam meliora verba rescripsit?

X. Philopanax Chromationi.

Pulchram puellam pinxi; dein amare carpi quam pinxeram tabulam. Amor mihi ab arte mea, non a iaculo Veneris: mea me dextra fixit. Me miserum! non malus pictor fui; neque enim amassem deformem imaginem. At nunc quantum quis artem miratur meam, tantum miseratur meum cupidinem: non minus enim censebor infelix amator quam peritus artifex. Sed quid multis queror ac meam dextram accuso? Vidi in tabulis Phaedram, Narcissum, Pasiphaen. Phaedrae non aderat semper Amazonis filius, alterius furor prorsus praeter naturam; at venator si manum admovebat fonti, peribat cupita facies effluebatque digitis. Pingebat fons Narcissum, fontem et Narcissum tabula, veluti sitientem formae suae. Sed mihi quantum volo adest amica, virgoque ea venusta paret, nec si manum admoveo perit turbata, sed manet stabilis, formamque eandem retinens dulce arridet paullulumque hiscit: dicas in summis labris sermonem existere, tantumnon ex ore prodeuntem. At ego adhibui saepius aurem, auscultaturus quid illa insurrare velit; sermonisque frustratus oppegi suavium ori, genarum caliculis, ciliorum gratiis, vocavi que ad amplexus virginem. Illa tanquam inora delinens amatorem meretrix tacet. Inieci lectulo, amplexatus sum ulnis, admovi pectori, si forte intimo illi meo mederetur cupidini, et omniuo me tabula furia vit. Rursus sentio amantiam meam, iamque periculum ne ex vano amore amittam animam. Labra tempestiva parent, sed non reddunt osculandi fructum. Et quid iuvat coma visu quidem pulchra, sed prorsus non coma? Et ego lacrimas fundo miser; tabula interea quasi letabunda re-

μαι, ἡ δὲ εἰκὼν φαειρὸν ἀποβλέπει. ἀλλ' εἶθε μοι τοιαύτην ἔμψυχον, ὃ χροσόπτεροι παῖδες Ἀφροδίτης, δοίητε φίλην, ὅπως ἂν ἐκ τῶν τῆς τέχνης ἔργων ἴδω κρείσσονα τέχνης ὠραϊζομένην ἐν ζῶντι κάλλει, καὶ προσαρμύζων ἡδέως τῇ φύσει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἄμφω θεάσωμαι συμφωνούσας ἀλλήλαις.

ια'. Ἀπολλογένης Σωσίχ.

Ἐβουλόμην εἶπερ οἷόν τε ἦν τοὺς ἐρωτικούς ἅπαντας διερωτῆσαι καθ' ἕκαστον, εἴ τις αὐτῶν ἐπαμφοτερίζων ὑπ' ἓνα καιρὸν δυοῖν περιπέπτωκε φίλτροις. ἐγὼ γὰρ ἑταίρας ἐρίων πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ πόθου (οὕτω γὰρ ὄμην) συνεζύγημι σώφρονι γαμετῇ, καὶ νῦν τῆς τε πόρνης οὐδὲν ἦττον ἐρῶ, καὶ ὁ τῆς ἑμοζύγου προσετέθη μοι πόθος, καὶ θατέρᾳ συνὼν οὐκ ἀμνημονῶ τῆς ἐτέρας, τὴν εἰκόνα ταύτης ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀναπλάττων. εἶοικα γοῦν κυβερνήτη ὑπὸ δυοῖν πνευμάτων ἀπειλημένῳ, τοῦ μὲν ἔνθεν τοῦ δὲ ἔνθεν ἐστῆ-κότος καὶ περὶ τῆς νεῶς μαχομένων, ἐπὶ τὰναντία μὲν τὴν θάλασσαν ὠθούντων, ἐπ' ἀμρότερα δὲ τὴν μίαν ναῦν ἔλαυνόντων. ἀλλ' εἶθε, καθάπερ διττοὶ Ἐρωτες τῆμῃ συνομιλοῦντες ἐνδιαίτωνται ψυχῇ, οὕτω κηλοτυπίας χωρὶς αἱ γυναῖκες συνήκουν ἀλλήλαις.

ιβ'. Εὐβουλίδης Ἡγησιστράτη.

Δυστρόπου γυναικὸς οὐδὲ πενία δεδύνηται μᾶλλον ἐξημερῶσαι τὴν γνώμην, οὐδὲ βραχὺ γοῦν αὐτὴν παρασκευάσαι τοῦ ἀνδρὸς κατήκων εἶναι. ἐγὼ γὰρ πενιχρὰν ἐξεπίτηδες ἠγαγόμην, ὅπως εὐπόρου γαμετῆς μὲν ὑποσπῆσωμαι σοβαρόν. καὶ ἤρων αὐτῆς αὐτίκα, τὸ πρῶτον τῆς ἀπορίας αὐτῆν ἐποικτερίζων. καὶ τῆς τύχης ἐνόμιζον αὐτὴν ἔλασιν, οὐκ ἤδειν δὲ ὅτι τοιοῦτος ἔλεος ἔρωτός ἐστιν ἀρχή· ἐκ γὰρ ἔλεου τὰ πολλὰ φύεται πόθος. ἀλλ' ἡ τοσοῦτον ἐξ ἀρχῆς τὴν τύχην ἐνδεῆς πάσης ἑμοζύγου πλουσίας φρούραγμα καὶ τύρον πολλῶ τῷ μέσῳ παρήλθεν, ἔστι δὲ καὶ τὸν τρόπον καὶ τοῦνομα Δεινομάχη, καὶ τῷ χεῖρε μόγις ἀπέχεται, καὶ ὡσπερ δέσποινα δεινῆ κεκράτῃκέ μου πικρῶς, οὕτε γοῦν ὡς εὐπόρον τιμῶσα, οὕτε μὴν ὡς σύνοικον αἰδομένην. ταῦτά μοι τῆς γαμετῆς ἐστὶν ἡ προῖξ. ναὶ μὰ Δία (ὑπεμνήσθην γάρ) θαυμαστὸν ἐπηνέγκατό μοι κἀκεῖνο· ἐπεντροφεῖ πολυτελῶς, καθάπερ ἐπειγομένη πένητά με καταστῆσαι ταχύ· οὐδεὶς γὰρ ἐξαρκεῖ πλοῦτος αὐτῇ, οὐδ' ἂν ἐκ ποταμῶν ἐπιρρέη. ἐγὼ δὲ θοιμάτιον αὐτῇ δεικνύς, ὅπερ ἂν τύχῳ φορῶν, κωμικῶς τὴν ἄστων ὑπαινίττομαι φάσκων « ὦ γυναῖ, λίαν σπαθῆς. » ἀλλ' οὐδέποτε τῶν ἐμῶν περρόντις λόγιον, ὁδυνᾷ δὲ με τὸν ἀγαπῶντα μάλιστα ἀναισθητὸν γυναικὸς ἀτιμία. τοσοῦτόν ἐστι δύσχηστον τὸ κακόν. καὶ πέρας ἐν μόνον ἐμοὶ τούτου δοκεῖ, τὴν βάρβαρον ἐς κόρακας ἐκπέμψασθαι τῆς οἰκίας, πρὶν τι σκαιότερον ὑπομείνω· φύσει γὰρ αἱ

spicit. Sed o vos mihi talem, auripenni Veneris puelli, detis vivam amiculum, ut ex artis meae operibus videam meliorem arte, viva pulchritudine florentem, meamque artem naturæ iucunde admovens concineutem inter se utramque aspiciam.

XI. Apollogenes Sosia.

Velim, si possit, omnes singillatim amatores rogare, si quis eorum duobus simul mentem percitam sensit amoribus. Nam ego, quum amarem a lenone, ut liberarer hoc cupidine (sic enim rebar), probam coniugem duxi domum. Et nunc amicam nibilo secius depereo, accessitque ultra amor uxorius, et si quando alteram habeo, tum mihi alterius recordatio subit, et repræsentat sibi mens eius dulcem imaginem. Prorsus sicuti rector navis, quem bini simul venti, unus hinc alter illinc diversum agunt, pugnantes de navi uterque et mare quidem versantes in contrarias partes, navem ipsam in utramque trudentes tamen. Sed utinam, sicuti diversi in animo meo conversantur cupidines, ita et mulier utiaque sine æmulo livore esse possent simul.

XII. Eubulides Hegesistrato.

Male morate mulieris ne ipsa quidem inopia mansu-
facere mentem potest, neque eam vel minimum facere ut morigera sit imperiis viri. Nam ego pauperem eo consilio duxeram, ne quid gravius paterer ducta divite. Et amavi eam desubito, caussaque prima ameris ex miseratione eius inopie. Credebam me sortis eius misereri, nescius miser initium esse amoris hanc misericordiam : nam sæpe amoris origo a miseratione. Sed illa ab initio summo opere indiga superbiam et fastum multo tanto superavit cuiusvis dotatæ coniugis ; estque re et nomine Dinomacha : quin vix manus abstinet, ac veluti sæva domina imperium in me exercet crudeliter, nec colens ut divitem, nec verens ut coniugem. Dos mihi hæc ab illa. Sed et per Iovem (nam hoc commemini) mirum etiam paraphernum intulit ; sumtuose ornata incedit, tanquam adigere me cito ad inopiam velit : nullæ satis ei opes, ne si fundantur fluminibus quidem. At ego commonstrans illi quod gesto pallium, admonui comice prodigam conjugem. « Mulier » inquam, « nimium eluis. » Sed mea dicta subterhabuit, neque efflitiim amantem stolidæ mulieris contentus præcipue afflicti. Ita me incertum angit malum ; cui finem hanc unam video, barbaram ut e domo in barathrum detrudam prius quam deterius quid mihi accidat. Natura enim mulieres,

γυναῖκες, ἔπαν τούτων οἱ συνοικοῦντες ἀνέχονται, βαρύτερον ἐπιθεβαίνουσιν. ἀπίτω τοῖνον ἢ Θηριώδης, ἔστω, δεδύχθω, οὐδὲν ἀμφιβάλλω. κατὰδηλος ἢ γυνή. ἀρκτου παρούσης, φασίν, οὐκ ἐπιζητήσω τὰ ἔχνη.

ιγ'. Χελιδόνιον Φιλωνίδη.

Μάτην ὑποκνίζη, γλυκύτατε, μάτην φήθης με ποθεῖν ἕτερον μετὰ σέ· οὕτως ἴλεως εἶη μοι Ἀφροδίτη. ὅσον ἡμῶν ἐκδεδήμηκας χρόνον, τὸν ἔρωτα βεβαίως ἀνεπίληστον διετήρουν αἶ. καίτοι με καθεύδουσαν ἀφείς Μέγαράδε προσέπτῃς, ἐγὼ δ' ἀφυπνισθεῖσα πρὸς ἑμαυτὴν ἐβόων τοῦτο, « οὐκ ἔστι Φιλωνίδης ἀλλὰ Θησεύς. καιμωμένην καταλιπὼν ὄχρου. » Ἀριάδνην με πᾶσαι καλοῦσι, σὺ δὲ Θησεύς ἐμοί, εἶθε καὶ Διόνυσος. οὐκ ἐβόμβει σοι τὰ ὄτα, ὅτε σοῦ μετὰ δακρῶν ἐμεινήμην; εἰ μέντοι εἰδείης ὅτι καὶ νυκτηγρετούσα διεμνημόνευον, καὶ τὴν σὴν ἐπιστολὴν ὡς αὐτοχειρίᾳ μάλιστα γεγραμμένην μέτην ὑπέθηκα τοῖς μαστοῖς, τὴν ἐπὶ σοὶ διεκτιρῶσαν παραμυθουμένη καρδίαν, ἐντεῦθεν ἂν ἤδη γίλια παρασκευάζω φιλήματα. εἶδα οἶδα πόθεν εἰκότως τὴν ἀπάτην ὑπέστῃς. ὡς ἐταίρα διὰ κέρδος ἠμιλοῦσα τοῖς νέοις ὑποκρίνομαι τῶν συνόντων ἔρᾶν, ὅπως ἂν μείζονα τούτοις ἐρεθίσω τὸν πόθον. ἴνα γὰρ μὴ πολλάκις σοι διανογῶ, παρ' ἐτέρου τι λαθεῖν ἀνάγκη. σὺ δέ μοι καταμείμψη, τὴν ὑπόκρισιν ἀρνησάσῃς. μὴ σύγε, δέομαι καὶ ἱκετεύω, καὶ κατασπένδω δάκρυα τῶν γραμμάτων. ὁμως ἡμαρτον, ὁμολογῶ, εἰ σοι φίλον ἀπλῶς ὁμολογούσης ἀκούσαι. καὶ ἦν βούλει δίκην ἐπίθες, πλὴν τοῦ διαλύσαι τὴν ἡμετέραν φιλίαν. τοῦτον γὰρ μόνον οὐ φέρω τῆς τιμωρίας τρόπον, οὐ μὰ τὴν σὴν φαρτέραν, ἐξ ἧς ἤδιστα με τῶς εὐεῖς. φυλάζομαι δὲ τοῦ λοιποῦ ἴνα σε μὴδὲν ἀνάσω. οὐκέτι γὰρ σε ὡς ἐμὸν ἀλλὰ καὶ ὡς ἑμαυτὴν, ὦ Φιλωνίδη, φιλῶ. ταῦτα γέγραφα νῆ τοῦς Ἐρωτας ἀσθμαίνουσα καὶ δεδρακρυμένη καὶ καθ' ἕκαστον ὄν ἐπέστελλον ἀνασπενάζουσα.

ιδ'. Μελίττα Νικοχάρητι.

Εἰ μὴ τὴν καθ' ἡμῶν βασκυλίαν ταχὺς ἀπεσόβησεν Ἔρως, καὶ Ἀφροδίτη θάπτον ἀμφοτέροις ἀλεξίκακος ἀνεφάνη, καλοῦ παιδὸς καλῆς μήτηρ, μέχρι παντὸς ἂν ὑμᾶς ἐγώριζον ἀπ' ἀλλήλων ἀσπονδὸς μάχῃ καὶ ἀδιάλλακτος ἔρις. μάτην ἐπέχμηρον οἱ βασκυλίνουτες ἡμῖν τῆς φιλίας, καὶ εἰς κενὸν αὐτοῖς ἀπέβη τῆς ἐπιβουλῆς ὁ σκοπός. ὅθεν, ὦ φίλτατε, μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμὸν τε καὶ σὸν γῆρας ἐπὶ τὸ σὸν ὀμαχίον εἰσιούσα θάπτον ἢ βιάδην ἔκλαον ὑπ' ἠδονῆς, κατασπαζόμεν τε ἀπλήστως τὸν ἀφροδίσιον οἶκον, καὶ τῶν τοίχων ἐραπτομένη τοῦς δακτύλους ἐφίλων ὑπεργαίρουσα καὶ μειδιῶσα γλυκύ. μετὰ δὲ πῶς ἀπιστοῦσα πρὸς ἑμαυτὴν ἐφασκον « ἄρα ἐγγήγορα, ἢ πλανῶσά με τῶν ὄνειράτων εἰκόνες; » ὑπὸ τοῦ σφόδρα γὰρ ἐπιθυμῆν ἐλάμβανέ με τις ἀπιστία. σὺ δὲ ὡς τὸ σὸν ἑόρακας Μελιττάριον,

si viri patienter ferant, graviore instant. Habeat ergo sibi res suas ferina mulier. Esto, ita censeo; nec moror. Manifesta est mulier. Ursæ presentis, ut aiunt, non quarum vestigia.

XIII. Chelidonium Philonidæ.

Frustra me fastidis, dulcissime; frustra me credis flammam post tuum alio cupidine. Ita propitiam Veneream habeam, ut ex quo abisti a nobis, constantem servavi amoris nostri memoriam, quamvis tu me dormientem linquens Megaram avolaris. At ego expectata clamabam ad meipsam « non est hic Philonides; Theseus est : dormientem relinquens abis. » Ariadnam me mulieres omnes vocant : at tu mihi Theseus; utinam et Bacchus. Nonne aures tibi tintinabant, quoties lacrimans faciebam mentionem tui? Quid si et quæ pernox pervigil dixerim rescias, et qui literas tuas, præcipue quia scriptas manu propria, mediis inseruerim papillis, solamen cordi meo sussillenti desiderio tui, mille inde pangas suavia. Novi, novi, quæ te suspectio decept, quod meretricium in morem, quæ luci causa iuventutem admittunt, amorem eorum simulò quiscum soleo, ut maiora iis accendam cupidinem. Necesse enim mihi capturas venari ab aliis, ne sæpius appellem te importunius. At tu me accusas, nescius simulasse : sed tu ne accusa, rogo te ac supplico, perfundens lacrimis literas. Tamen peccavi, fateor, si simpliciter confitentem audire vis. Irrogato quam lubet penam, modo ne iubeas amoris nostri dissidium; solum hunc non fero ego vindictæ modum, testor pharetram tuam, qua me dulcissime figis. Cavebo deinceps ne quid offendam : non enim te amplius ut meum, sed ut meipsam amo, Philonida. Hæc scripsi, testor Amores, mixta lacrimis ac suspiriis et ad singula verba placentibus.

XIV. Melissa Nicocharetæ.

Nisi conceptum contra nos fascinum citus discussisset Cupido, promptiorque Venus utriusque averrunca extitisset, pulchri filii pulchra mater, ætatem nos interminatum bellum et implacabile discidium disparassent abinvicem. Frustra gavisus sunt amoris nostri mali æmuli, prævisæque iis insidiæ in irritum cecidere. Itaque ego, carum caput, testor amabilem meum ac tuum Cupidinem, hesterno ingressa cubiculum tuum pleno gradu, lacrimas fudi gaudio, nec potui satiari deosculandis amatoris ædibus, ac parietibus admotos digitos letabunda dulcæque ridens basiavi. Sed interibi diffidens quodammodo dixi ad meipsam « vigilone, an me fallunt somniorum imagines? » enim ex nimio desiderio fiebat ut minus crederem. At tu simul tuam Melissarium vidisti,

ὡσπερ εἰς σύμβολον χρόνιου θεάματος μεθ' ἡδονῆς τὸν δάκτυλον ἀνατείνας, ἄσμενος αὐτὸν περιέστρεφες ἡθικῶς. πολλὰ οὖν χάρις τοῖς φιλοῖσι θεοῖς ὅτι δὴ πάλιν ἡμῖν ἀνανεοῦνται τὸν πόθον, μᾶλλον δὲ νῦν χαριστέρου καὶ μεζιζονος αἰσθάνομαι τούτου· αἶψά γάρ πως ἡδίουσ' αἶ τῶν ἐρώντων μεθ' ὕβριν κολακεῖται δοκοῦσιν.

15. Χρυσίς Μυρρίνη.

Τοὺς ἀλλήλων, ὦ φίλτατη, συνεπιστάμεθα πόθους. σὺ μὲν τὸν ἐμὸν ἄνδρα ποθεῖς, ἐγὼ δὲ τοῦ σοῦ θεράποντος ἐκθύμωσι ἐρῶ. τί οὖν πρακτέον; πῶς ἂν εὐμηγάνως ἐκάσῃ τὸν ἐκλυτῆς ἔρωτα θεραπεύσειν; ἐξέστηθην, εὐ ἴσθι, τῆς θεραπείας; τὴν ἐννοίαν ἐμβάλειν, καὶ ταύτην ἐξ ἀφανοῦς ἢ δαίμων προσέπνευσέ μοι τὴν γνώμην, ἣν οὕτω πράττειν παρεγγυῶ σοι, Μυρρίνη, τὸν σὸν μὲν οἰκέτην, ἐμὸν δὲ δεσπότην ἐρωτικὸν δόκει θυμουμένην ἄμα καὶ τύπτουσα τῆς οἰκίας ἐκπέμπειν, ἀλλὰ πρὸς θεῶν περσεισμένως καὶ τῇ παρόντι μοι πόθῳ τὴν μάστιγα συμμετροῦσα ὁ δ' οὖν οἰκέτης, Εὐκτιτος ὁ καλὸς πάντως ἄτε πρὸς φίλην τῆς κεκτημένης φεύζεται παρ' ἐμέ, κἀγὼ τὸν ἄνδρα ὡς ὑπὲρ τοῦ θεράποντος τὴν δέσποιναν ἰκετεύουσθα τὴν ταχίστην ἐξαποστελῶ πρὸς σέ, ὅσιν μετὰ δεήσεως αὐτὸν ἐξωθοῦσα. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἑκάτερα τὸν ἐκλυτῆς δεξαμένη ἐρώμενον οὐκ ἀμελήσει τοῦ ἔρωτος ὑψηγομένου ἐπὶ σχολῆς ἄμα καὶ βραστήνης χρήσασθαι τῇ παραπεπτωκτίαι καιρῷ. ἀλλ' ἐπὶ μήκιστον ἐμφοροῦ τῆς ἐπιθυμίας τῇ συγκοιμήσει, κἀμοὶ συνεπεκτείνουσα τῶν ἀφροδισίων τὴν τέρψιν. ἔρρωσο, καὶ πέπαυσό μοι θρηνοῦσα τοῦ συζύγου τὴν ἄωρον τελευταίην, φίλον ἄντ' ἐκείνου τὸν ἐμὸν σύνοικον εὐτυχοῦσα.

15. Μυρτάλη Παμφίλου.

Ἐμὲ ποθοῦσαν περιφρονεῖς καὶ περὶ ἐλαχίστου ποιῆς, ἐμὲ τὴν ἐρῶσαν ὑστέραν ἔχεις καὶ πᾶρεδρον ἡδονῆν, καὶ πολλάκις τὴν ἡμετέραν οἰκίαν ὡς οὐδὲ ἰδὼν ποτε παρέρρηξ. θρόπτῃ, Πάμφιλε, πρὸς ἐμέ, καὶ καλῶς, ὅτι μὴ ἀπέκλεισα ἐλθόντα « ἔνδον ἕτερος » εἰπούσα, ἀλλ' εἰσεδεχόμεν ἀπροσάριστος τότε δ' ἂν σε καόμενον εἶδον καὶ ἀντιμεμηνοῦσα. ἐγὼ διέφθειρά σε ὑπεραγαπῶσα καὶ τοῦτο διεμψανίζουσα ὑπερόπτῃ γὰρ αἰσίομενον γίνεσθε. μία μόνη δικαίως ἐσπούδαστί σοι Θαῖς· καλὴ γὰρ ὅτι ποθεῖται. ἐκείνην διώκεις, ὅτι σε πόρρωθεν ἀπορροῦγει τῶν γὰρ μὴ βράδιον ἐπίσθε. καὶ ὅταν πολλὰ διδοῦς μάτην ἰκετεύων τὴν σὴν ἀποκάμης, ἐμὲ λοιπὸν τὴν ἐξ ἀπορίας ἐπιζητεῖς. καίτοι γε τετάρτων ὄβολων ἀξία Θαῖς εἰ πᾶν πολλοῦ. ἐγὼ τοῖνον ἡλιθίτων κακῶν ἐμαυτὴν αἰτιώμαι· πολλάκις γὰρ ἐπομοσαμένη τὴν ἄτοπον ταύτην διαλύσαι φίλιαν, ἦνίκα σε πάλιν ἐώρων, αὐτίκα μανικῶς προσεπῆδων καθάπαξ ἐπιλεησμένη τῶν ὄρων, καὶ λίαν ἐκκεχυμένως ἡγάπων, ἐφίλουν τε ἡδέως, καὶ σφο-

velut indicium exspectatæ diu visionis digitum cum voluptate protensum libenter et eleganter in orbem vertisti. Magnam gratiam dico amicitiae praesidibus divis, quod rursus reconciliant nostrum cupidinem; quem ego nunc eo gratiorem ac maiorem sentio, quo iucundiores amorem videri solent post iniurias deliciae.

XV. Chrysis Myrrhinae.

Sensimus invicem, amica, nostros cupidos. Virum tu meum amas, ego servum tuum afflictum depereo. Quid ergo facto opus, qui commodissime medeamur utraque nostro, desiderio? Rogabam, ut scis, deos, ut remedii cognitionem animo meo inicerent. Et ecce ex improvise inspiravit deus hanc sententiam menti meae. Itaque condico tecum ut sic facias. Servum tuum, Myrrhina, dominum meum amatorium finge irata simul ac plagiis onerans velle te eicere ex aedibus, sed parcius per deos ac lorum moderans ad meum cupidinem. Ita fiet, ut servus, Euctitus ille pulcher omnino ad me confugiat, quippe ad amicam dominae, egoque confestum virum meum ad te ablegem pro servo deprecaturum, quasi precibus hominem domo eiciens. Ad hunc modum utraque cupitum tenens non negliget Amore duce per otium ac facilem occasionem uti praesenti tempore. Sed tu producias longius coitus dulcedinem, eadem mihi prorogatura voluptatem gaudii mei. Vale, desineque acerbum flere factum coniugis, amicum pro eo maritum meum potita.

XVI. Myrtala Pamphilo.

Amantem me spernis ac pro nihilo ducis; diligentem me habes loco secundae ac succidanæ voluptatis, nostrasque aedes saepius praeteris, quasi si eas nunquam videris. Feroem facis, Pamphile, adversus me, et merito, quia non exclusi volentem, alium intus mentita, sed nihil caussata adnisi. Quod si fecissem, ego te flammatum et nutuo furore percitum vidissem. Perdidisti enim amans neque amorem dissimulas. Discitis enim spernere, ubi vos amari sensistis. Et merito unam te sedulo colis Thaidem. Formosa enim illa, quia expetitur; eam sectaris, quia te longe pellit. Enim vos ardua expetit. Et si quando largitus multa, multa frustra precatus, irritus voti abis, tum me ex inopia exquiris. Quamquam dupondia est Thais si magni est. Sed ego maledicentium accusa me ipsam: saepius enim testata deos dissoluturam me hunc inficentem amorem, quum te rursus video, furiosa statim accedo, velut immemor iuramenti, effuseque amplexa suavior dulcissime, firmissi-

δρῶς ἄγαν ὑπελάμβανον ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τιτθολαθεῖν ἐπέτρεπον. σὺ μὲν οὖν οἶεῖ με τὸν αὐτὸν αἰετρόπον ἔξιν ὡς εὐπειθῆ καὶ ἐτοιμότατα προκειμένην, ἀλλ' ἔγωγε μὰ τοὺς Ἑρωτας — μαθήσῃ δὲ τῇ πεύρα· καὶ τί χρῆ με περιττὸν ἀποτελεῖσαι τὸν ὄρκον, παρὸν τοῖς ἔργοις ἐμαυτὴν ἐμπεδῶσαι καὶ περὶ τῶν ὀκούντων ἀποδείξει βεβαίαν. ἔρρωσο, καὶ πρὸς τῶν Θαιδῶς μαστῶν καὶ φιλημάτων μηδὲν ἔτι παρενόχλει.

ιζ'. Ἐπιμενίδης Ἀριγνώτη.

Φιλανθρώπως, ὦ γυναῖκα, παραγγέλλεις, καὶ φειδομένης ἄγαν ὁ λόγος. ἔφησ γάρ « μέγρι τίνος, ὦ μειράκιον, παραμένεις, μηδένα διαλείπον καιρὸν; σύνοικον ἔχω. μὴ μάτην τὸν ἐμὸν ρύπαινε βίον. ἄπιθι, τὴν σὴν ὁδὸν διανύου, πρὶν ὑπ' ἐκείνου φρωαθῆς. οὐδὲ ἐμὲ τοιοῦτος τεθνήξεται νεανίας. » ἀλλ' οὐπόποτε ἠράσθης ἀπ' ὧν λέγεις, οὐδὲ κατείδες ἐρῶντα· σφόδρα γοῦν ἀπειρότατα διαλέγῃ. οὐκ ἔστιν αἰδήμων ἔραστής, κἂν προπηλακίζομενος τύχη· οὐδὲ δειλός, κἂν δέη τεθάναι. πρὸς κῆμα πρὸς πνεῦμα πλείν οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει. τούτοις μᾶλλον τιμᾶται Ἄφροδίτη ἢ λιθωνιτῶ καὶ θυσίαις. ἐκείνων οὖν ἀπόχου τῶν λόγων· λῆροι γάρ εἰσι καὶ φλήναφοι παντελῶς. ἐγὼ τοίνυν ἔρωτικὸς ἀνέκπληκτος μηδὲν ὄρωδῶν τὴν ἀνδρείαν μιμῆσομαι τῶν Λακωνῶν· παρ' ἐκείνοις γάρ αἱ μητέρες πρὸς τοὺς παῖδας ἔφασκον, ἐμοὶ δὲ παρακαλεῖται κάλλιον ἢ ψυχῇ « ἡ ταύτην ἢ ἐπὶ ταύτης, » καὶ διὰ τὸ σὸν κάλλος ἢ γάμον ἄσμενος ἢ τάφον αἰροῦμαι. ἔστωσαν ἢ τρεῖς ἔξ ἢ τρεῖς κύθιοι νῦν οἱ πεπτωκότες. μὴ τοίνυν, ὦ καλλίστη γυναικῶν, ὑπολάβῃς τὰ γεγραμμένα μόνης χειρὸς εἶναι καὶ γλιώττης ἀπλῶς· ἄμαρτήσῃ γὰρ τῆς ἀληθείας πολὺ. ἔλεγχός ἐστι ταῦτα ψυχῆς ἐρώσεως, κἀκεῖνη διὰ τούτων τὸ συμβῆναι κατεμήνυσε πάθος.

ιη'. Μαντίθεος Ἀγλαφῶντι.

Γυνὴ τοῦνομα Θελξινόη προσχῆματι σώφρονος ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καθέλκουσα τὴν ἀμπερόνην κακῶν κημιδῶν στενὸν ὑποβλέπουσα, ἐλάνθανε κακοτεχνούσα τοὺς νέους· καὶ γὰρ κύνι προσέεικε λύκος, ἀγριώτατον ἡμερωτάτω. ταύτης ὁ Πάμφιλος οὐκ οἶδα ὅπως πολυπραγμονήσας τὸ βλέμμα ἐκ πρώτης θεᾶς ἠράσθη ταχύ· δεξιάμενος γὰρ τοῦ κάλλους τὴν ἀπορροὴν διὰ τῶν ὀμμάτων ἐρωτικῶς διεθεράμηνθη, καὶ ὡς περ βούς μωπισθεὶς ἐπαράττετο, ὠκνεῖ δὲ τὸν πόθον δηλώσαι, τὴν ἐμφανισμένην σεμνότητα δεδιώς. συνῆκε τοῦ μειρακίου τὴν ὑπόνοιαν ἢ γυνὴ ὡς πολλὴν ἔχουσα τοῦ πράγματος ἐμπειρίαν. ** ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐχ ὡς προαγωγὸς τῷ ποθῶντι προσῆλθεν, ἀλλὰ τις εἶναι τῶν περιέργων ἐδόκει· καὶ πολλὰ τερατευσάμενος ἐπηγγείλατο λόγους αὐτὴν δαιμονίοις καταδουλώσαι τῷ νέῳ. καὶ χροστὸς αὐτὸν πρότερον εἰσπραξάμενος οὐκ ὀλίγους

meque unis implicatum teneo, ac sino papillas attractes. Tu me forte semper ad hunc modum habiturum censes, morigeram quippe et placari facilem : sed ego testor Amores, disces reipsa : et quid opus me frustra iusurandum concipere, quum reipsa obligare me possim et arbitrio meo dicere sine provocatione sententiam? Vale, et per mammas perque oscula Thaidis, ne tu mihi molestus fuas amplius.

XVII. Epimenides Arignotæ.

Humane mulier a Imones, tuusque sermo est miserantis admodum. Dicis enim « quousque tu sustinebis, iuvenis, nec ullum tempus intermites? coniugem habeo; ne frustra dehonestes vitam meam. Abi vias tuas, antequam ab illoprehendare; non fiet ut propter me talis adolescens pereat. » Sed, ut sermo tuus est, amasti nunquam, nunquam amantem vidisti: loqueris enim ut prorsus inexperta. Non est amator verecundus, ne si contumeliis expellatur quidem; non est pavidus, ne si moriendum sit; adversis ventis, adverso aestu navigare susque deque habet. His colitur Venus magis quam thure ac victimis. Desine ergo talia edicere; nugæ sunt etenim atque affanniæ meræ. At ego impavidus amator, nihil veritus Laconum initabor fortitudinem. Nam apud eos admonent matres filios (mibi vero dulcius insur-rat anima) « aut hanc aut in hac, » nuptiasque ego libenter aut mortem eligam formæ tuæ causa. Cadant nunc aut tres sex aut tres tesseræ. Tu interea pulcherrima mulierum cave credas manus esse vel linguæ tantam hæc scripta; nam ita longe a vero iveris. Indicia hæc sunt amantis animæ, quæ per hæc verba totum adfectum suum prodidit.

XVIII. Mantithens Aglaophonti.

Mulier nomine Thelxinoe, pudicam simulata, vestem super oculos adducens sensimque inde respiciens, malis artibus illectabat improvidam iuventutem. Præferbat quippe lupa ferissima mansuetissimæ speciem canis. Eam Pamphilus nescio quo modo curiosius aspectam simul vidit, simul perire cœpit: excepta siquidem per oculos formæ exuvia amore exarsit. Agebatur ad modum cæstro percitæ bovis. Sed desiderium palam facere verebatur, simulatam honestatem reveritus. Sensit suspicionem iuvenis mulier, perita quippe talium. ** Sed ille non lenonis specie accessit invenem, verum tanquam unus aliquis e curiosis: multa que mira memorans, promisit solis se divinis artibus subieciturum eam adolescentem. Et sane exactis prius aliquantibus aureis in faciendo carmine traxit ad amantis pedes mulierem, sicuti facturum se iactaverat,

ἔπο τὸ πόδε τοῦ ποθοῦντος ἤγαγεν ἀρρήτω λόγῳ τὴν ἀνθρωπον, ὡσερ αὐτὸς ὑποδεικνύς τὴν γυναῖκα προσιοῦσαν ἐνεανιέτο λέγων. ἡ δὲ τὴν ὑπόκρισιν τοῦ πιστομένου * τὸ μὲν πρῶτον οἷον ὑπόσεμνος συνεδείπνησεν ἐγκεκαλυμμένη, καὶ σμικρὸν τῶν ἀργυρίδων ἀπεγεύετο, μέχρι καὶ αὐτὰς καταπέπωκε τὰς χρυσίδας. ἔπειτα τέως ἀντερῶν ὁμολογῆι νῦν πρῶτον ἐρωτος πειραθεῖσα, καὶ ἦν πάντα μιμητῶς ἐρώσης τὰ δρώμενα παρ' ἐκείνης, καὶ πολλάκις παρεδάχρευε τῷ μεираκίῳ, νῦν μὲν ἀποστένουσα τὸν πόθον, νῦν δὲ πικρῶς ὀλοφυρομένη ἦν ἐξημίεται σωφροσύνην, καὶ ὁ Κρης ἐδόκει τὴν θάλατταν ἀγοσεῖν. ὁ δὲ σχηματισάμενος μαγγανείαν παρ' ἑκάστον ἑαυτὸν ἀπεθαύμαζεν, εἰς σύμβολον παραδόξου νίκης ἀνατείνων τὴν χεῖρα. ταῦτα μὲν οὖν γέγονε δις τε καὶ τρίς καὶ σφόδρα πολλάκις· ὡς δὲ λοιπὸν τὸν ἀθλίως ἐρώμενον ἐψίλωσαν τῶν χρημάτων καὶ κατέστησαν πατάλλου γυνώτερον, ἀπέλιπον αὐτὸν ἐν πενίᾳ δῆπου μυρία, καὶ περιπεφρονήκασι παντελῶς. ὁ μὲν ἐραστῆς περιώδους ἐκ τοῦ πόθου τὸν φίλτροποιὸν ἰκέτευσεν κατ' ἐκείνης ἀνακινήσει τὰς ἴσχυας· ἔτι γὰρ οὕτως ἤγετο κεκρατημένος τῇ γλυεῖ· ὁ δὲ φησιν « ὦ τάν, εἰς γε τὰ τοιαῦτα πρόσκαιρος ἡμῶν ἐστίν ἡ τέχνη, ἄλλως τε καὶ ἀπολέλαυκας ἰκανῶς. » τοῦτοις ἀμφοτέροι φανακίσαντες τὸν νέον ἀπῆλθον, ἡ μὲν πλασαμένη σώφρονος ἦθη, ὁ δὲ καθάπερ ἐπὶ σκηπῆς ὑποκρινάμενος τῶν περιέργων τὸ σῆμα καὶ δαιμόνων προσηγορίας συνείρων πλασματώδεις τέ τινας ὑποφθεγγόμενος ἐπικλήσεις καὶ ψιθυρίζων ἀπατηλῶν γοητευμάτων λόγους φρικώδεις, ἐνθα δῆθεν αὐτὸς ὑποτρέμων παρεστῶτι πλησίον μὴ δεδιέναι παρεκλεύετο τῷ μεираκίῳ.

19. Ἀρχιλοχος Τερπάνδρω.

Ἔρα πρὸς Διὸς ἔπος γυνῆ τις ἡρέμα προτρέπει μαστροπὸν αὐτῆς γενέσθαι τὴν δούλην. ἐξη γὰρ « ἡ φαντασίαν εἶδον, ὡ παιδίσκη, καὶ ὕπνον οἷα φιλεῖ, ἡ πρὸ θυρῶν ἀκήκοα νέων κωμαστῶν ὑπὲρ ἐμοῦ μαγομένων ἀσπὶ νυκτῶν, οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ. ἐλεύθεροι γὰρ οἱ στενωποὶ παίζουσιν καὶ γέλαν καὶ ἄδειν τῷ θέλοντι ἐξεστίν. νῆ τὰς Μούσας εὐστόμους ἦδον, ἴσα καὶ Σειρήνες γλυκεῖαν ἀφιέντες φωνήν. » « ἀληθῆ » φησιν ἡ παῖς « ἀκήκοα, ὡ κεκτημένη· σὲ γὰρ τις νέος καταδόστρυχος ἔτι ἐν ἀπαλῇ τῇ ὑπῆνη πάλαι ποθεῖ, Ἰπποθάλῃ μὲν ὄνομα, ἰκανὸς δὲ καὶ ἀπὸ μόνου τοῦ κάλλους γινώσκεισθαι. καὶ πολλάκις μοι διεῖλεται περὶ σοῦ καὶ « βούλομαι » ἔφη « τὴν σὴν δέσποιναν προσεῖπειν, ἀλλ' ἐδεδιέναι προσαγγεῖλαι τὸν λόγον. » αὐτίκα γοῦν ἡ κεκτημένη τὴν θεράπειαν ἐπανήρετο « τὸ βούλημα ἤκουσας, ὡ φίλτατή; » « ναί » φησιν ἡ παιδίσκη. ἡ δὲ « ὡς ἐμοῦ γε μήπω μαθούσης » ἔφη « παρίτω πάλιν προσάδων, κἀν ἐρωτικός μοι δοκῆ, χαρισῶμαι τῷ μεираκίῳ. » ἦλθεν, ἐφάνη τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἀνθίσας, ἐμμελέστερον ἦδεν, ἐκρίθη καλός, καὶ

præmonstrata illis dum forte progreditur muliere. Illa simulationi fidem factura, primum velut proba mulier accubuit velata paullulumque de argenteis gustavit, donec tandem exhausit ipsas aureas. Dein mutuum tandem cupidinem fassa, tum primum attentatam se amore dicere, omniaque amantis callide effingere. Adlacrimabat sæpius iuveni, modo cupidinem suum querens, modo flens amare perditam honestatem. Videbatur Cretensis inexpectus maris. At ille magnum simulabundus ad singula mirandam artem suam laudare, manusque veluti insperatæ victoriæ signum extollere. Hæc illi ter quater sæpiusque fecere, donec miserum amantem tandem exhaustum pecuniis clavoque nudio rem statuere : tum demum eum in summa inopia reliquere ac prorsus neglexere. Ille amore æger rogabat artificem, ut rursus illicia ducendæ mulieri ciceret, etiamnum credulus simulataque deceptus fallacia. Sed alter « ars nostra, o bene vir, non omnium horarum est; et tu alioqui lusisti aflatina. » Ad hunc modum uterque plecto iuvene abiere : illa pudicæ mores simulans, hic velut in scena curiosorum gestus imitatus, dæmoniorum contractis nominibus effictisque appellacionibus insurratis et mussatis fallacium illiciorum terrendis sermonibus, dum ipse tremebundus adstantem iuxta iuvenem sedulo monet ne timeret.

XIX. Archilochus Terpanthro.

Vide per Iovem qua ratione famulam sensim instruxerit mulier ut conciliatrix sibi fieret. « Aut enim » inquit, « mi puera, visum in somnis vidi, uti adsolet, aut iuvenes comessatores audivi ante ædes nocte intempesta canentes reipsa, non in somniis : angiportus enim liberae; ludere ridere canere cuilibet licet. Canebant dulce, Musas testor; non vox suavior ipsis Sirenibus. » « Et recte audisti, domina, » inquit puella : « nam te cincinnatus iuvenis adhuc tenera langine dudum amat. Hippothales ei nomen; sed forma ipsa nobilis satis, sæpiusque me super te compellavit et « volo » inquit « adfari dominam tuam » : sed id tibi reverita sum edicere. » Rogavit iterum ancillam domina « sensisti quid vellet, o amica? » « Sensi equidem » inquit illa. « Redeat ergo » inquit « et occinat rursus, nescius me quocquam inaudisse : tum si dignus amari videbitur, faciam ei copiam mei. » Venit; caput rosis ornatum ostendit; dulcius cecinit; formosus visus est, fructique sunt invicem ambo

ἀλλήλων συναπέλουον ἄμφω οὐ μόνον στέρφω ἄρμόζοντες, ἀλλὰ καὶ φιλήμασιν ἐπισυνάπτοντες τὰς ψυχάς. τοῦτο γὰρ φιλήμα δύναται, καὶ τοῦτο ἔστιν ὁ βούλεται· σπεύδουσιν αἱ ψυχαὶ διὰ τῶν στομάτων πρὸς ἀλλήλας καὶ περὶ τὰ χεῖλη συναντῶσι, καὶ μιῆς αὐτῆ γλυκεῖα γίνεται τῶν ψυχῶν.

κ'. Ὠκεάνειος Ἀριστοβούλου.

Νέος ἔρωτικὸς, ὄνομα Λύκων, ἀνήνυτα προσκαρτερῶν καὶ θυραυλῶν γυναικὶ μέμψεται δεινῶς ἀπειθούσῃ. ὁ μὲν γὰρ ἱκετεύων ἔφρασκε ταῦτα δὴ τὰ μυριόλεκτα καὶ συνήθη πρὸς τὰ παιδικὰ τοῖς ἔρωσιν, « οὐκ ἐπικάμπτῃ πρὸς ἔλσον ὁρῶσα μειράκιον; οὐ συναλγείς μοι ποθοῦντι; ἔγε με κατὰ κράτος ἐλοῦσα τὸν πᾶσι καὶ πάσαις ἀνάλιωτον »· ἢ δὲ τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ὄδε βῆσιν ἐρεῖ « ἐμοὶ προσλαλῶν εἰς πῦρ ζαίνεις, γύργαθον φουᾶς, σπόγγῳ πάτταλον κρούεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀμηγάνων ποιεῖς. » τέλος ἐξ ἀπορίας ὁ νεανίσκος ἐξωργισθῆ, καὶ ἀναπληγθεὶς τῷ θυμῷ τὸν λαϊμὸν ὀγκούμενος ἐφύσα τε καὶ τραχύτατα διελοιδόρειτο τῇ ποθουμένῃ. « ὡς φιλόνηκος » εἶπεν « ὑπάρχεις καὶ λίαν γυνή, ὡς ἀτεράμων, ὦ γῆ καὶ θεοί. θαυμαστὸν πῶς ἢ τοιαύδε ψυχὴ οὐκ ἐτέγχθη μάλλον θηρίον. » ἢ δὲ τῇ λαῖξ χειρὶ βραχὺ τὴν παρεῖαν ἐπικλίνασα, τῇ δὲ λαγόνι τὴν δεξιᾶν ἐμβαλοῦσα ἠθικῶς μάλα « τὸν λόγον ἀμυνοῦμαι » φησί. « κλῆταί σου ἄλλως ἢ γλῶττα, καὶ φληναφᾶν μόνον ἐθέλει. πληγὸ ποῖον εἴρηκας ἀντάκουε. ἐν ταῖς ἀκρωρείαις περιπλανώμενα τὰ θηρία σπανίως ἐπιτίθεται τοῖς ἀνθρώποις, ἐξ ὧμων δὲ ζωγρηθέντα καὶ παραθηγόμενα τοῖς κυνηγεσίαις μανθάνει ἀγριαίνειν· ὁσαύτως δὲ καὶ ἡμεῖς ἐκδιδάσκατε ὅσον θηροτροφοῦντες μηδαμῶς ἐλεεῖν ἀλλὰ σκληρῶς ἀπαυθαδιάζεσθαι τοῖς νέοις. ὅτε μὲν γὰρ αὐτοὶ ποθεῖτε, ἀστρώτους καὶ γαμαιπετεῖς κοιμησεις ἐπὶ θύραις ποιεῖσθε, καὶ λιπαρώς ἱκετεύετε μόνου ῥήματος τυχεῖν ἀξιοῦντες, καὶ δακρύοντες κατόμνυσθε τοὺς θεοὺς, ἐπ' ἄκρου τοῦ χεῖλους ἔχοντες τὸν ὄρκον. ὡς γὰρ λύκοι τοὺς ἄρνας ἀγαπῶσιν, οὕτω τὰ γυναῖκα ποθοῦσιν οἱ νέοι, καὶ λυκοφιλία τούτων ὁ πόθος. ἡνίκα δὲ μέχρι κόρου τὸν ἑαυτῶν ἀπεπληρώσατε πόθον καὶ τὰς πρότερον ὧμων ἐρωμένους ἐκ μεταβολῆς ἐραστρίας ἐποιήσατε, μεγαλυχεῖτε λοιπὸν καὶ καταγελάτε τῆς ὥρας, μυσαττόμενοι τὰς ἀθλίαις, καὶ βδέλυττεσθε ταῖς ἀρτίως τριπυλῆτοις προσπτύοντες ἰδροναῖς· ἐφήμερα γὰρ ὑμῖν τὰ δάκρυα καὶ ὡσπερ ἰδρῶς ἀπομάττεται. τοὺς δὲ ὄρκους αὐτοὶ φάτε μὴ προσπελάξαι τοῖς ὡσὶ τῶν θεῶν. λύκος οὖν γυνῶν, ὦ Λύκων, ἀπιθὶ διὰ κενῆς, καὶ μηκέτι κάλει θηρία τὰς φυλαττομένας περιπεσεῖν τοῖς θηρίοις. »

mutuis gaudiis non admotis solum pectoribus, sed iunctis per oscula ipsis etiam animis. Hoc enim osculum potest; hoc petit. Festinant invicem ad sese animæ per ora, concurruntque circum labias, fitque ibi coitus animarum dulcissimus.

XX. Oceanius Aristobulo.

Amator adolescens nomine Lyco, frustra perdurans atque ostium occentans, mulierem male morigeram incusat serio. Nam is supplex vulgata et solita amatoribus ad dominas ingerere : « non miseresces adolescentem respiciens? non condolebis amanti? habe me vi captum, invictum ante qua viris, qua feminis. » Sed cantionem hanc refert e media Scythia : « quum me adfaris, ignem cædis, rete inflas, spongia clavum trudis, aliaque irritorum ac futillum hominum faris. » Tandem desperatum iuvenem ira iniit, ardensque animo, collum inflatus, statim ad contumelias amicæ dicendas versus est : « quam tu » inquit, « contentiosa et nimium mulier, quam iuxorabilis, testor terram ac deos. Mirum quin tale ingenium corpus potius sortitum est feræ. » Sed illa genam paullulum in lævam acclinis, dexteram lateri supponens « facete » inquit « sermonem ulciscar tuum : fracta tibi lingua est, et meras nugas blattit. Ceterum ad id quod dixisti audi. Errantes per præcipitia feræ raro irruunt hominibus, sed captæ a vobis et venationibus pellectæ discunt et ipsæ ferum animum. Ad eundem modum et nos venaturis exercitas docetis nunquam misereri, sed insolescere ac superbe insultare iuventuti. Quamdiu enim amatis, ad ianuas amatarum humi sine strato pernoctatis supplicesque vel uno verbo dignari petitis, testamini que cum lacrimis deos, iusiurandum habentes in summis labris. Nam ut agnos lupi, sic mulieres amant iuvenes, estque hic amor lupinus amor. Sed simul explevistis ad satietatem vestram libidinem amatasque prius vicissim amare fecistis, tum vos magnifice elati florem earum ridetis, lubidrio habetis miseram, superbi que studio quæsitos nuper consputatis cupidines; diariæ siquidem lacrimæ vobis, sudoris in modum tergeri promptæ. Iuramenta vero dicitis non accedere aures deum. Abi ergo, Lyco, abi, lupe incassum hians, nec voca deinceps feras, quæ eavent sibi ne obnoxie sint feris. »

κα'. Ἀθροκόμης Δελφίδι ἐρωμένῃ.

Περίεργος διατελῶ πρὸς τὰ γύναια πανταχῇ οὐ μὰ Δί' οὐχ ἓνα τούτων ἄψωμαι (μὴ οὕτω χυλεπῶς ἀκούσης τοῦ λόγου), ἀλλ' ὅπως παράθεσιν ἀκριβῆ σοῦ τε κάκεινων ποιήσωμαι, τῆς ἐν πάσαις διαπρεπούσης τῆ κάλλει, καὶ παραλλήλους κατ' ἑμαυτὸν ἐννοούμενος ἀντικρίνω. καὶ νῆ τὸν Ἐρωτα τὸν εὐτυγῶς εἰς τὴν ἑμὴν τεταξευκότα ψυχῆν, πάσας ἐν πᾶσι νενίκηκας, ὡς ἔπος, τῷ σχήματι τῷ κάλλει ταῖς χάρισιν αἱ γὰρ χάριτές σου παντελῶς ἄδολοι καὶ ἀληθῶς κατὰ τὴν παροιμίαν γυμναί, καὶ φύσεως αὐτόσκευον ἔρευθος ἐπιτρέγει ταῖς παρειαῖς, ὄφρ' ὅς μέλαινα κατὰ λευκοῦ τοῦ μετώπου, οὐδὲ στεφανουῖσθαί σοι τὴν κεφαλὴν ἀναγκαῖον, ἅτε τῆς κόμης ἀποχωρώσης αὐτῆ. καὶ ὅσον τὸ ῥόδον φαιδρότερον τῆς ἄλλης πέφυκε πόας καὶ λίαν καθ' ἑαυτὴν εὐδοκιμούσης, τοσοῦτον καὶ τῶν ἐπιστήμων γυναικῶν ὑπερφέρεται. τοιγαρῶν, ὧ μέλισσα ἑμῆ, ἀρπάξεις τὰ πάντων ὄμματα, καὶ προσέλκεις καινότερον τρόπον, οἷον οὔτε ἰγθὺν ἀλιεύς εἴλκυσεν οὔτε ὄρνιν ἰθρευτῆς οὔτε κυνηγέτης νεδρόν. ἀλλ' ἑκεῖνα μὲν ἢ ἀπὸ δελεάτων ἢ τῶν ἰζῶν ἄγρουν ἢ ὅπως ποτέ· σὺ δὲ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῆ θέξ γαννυμένους ἄγεις ἡμᾶς. ἀλλ' ὧ Δελφιδίου ἐμόν τε πρόκριτον ἀγαθόν, ζώης ἐπὶ μήκιστον, εὖ ζώης· ἐπὶ σοὶ γὰρ ἐγὼ φλέγομαι μόνῃ, καὶ τοῖς θεοῖς ἐπεύχομαι πᾶσι μηδαμῶς ἔχειν περὶ τὴν ὀρθῶς φανείσάν μοι κρίσιν ἑτεροῖον τὸν νοῦν. εἴθε τοίνυν, ἐμὸν γάμος, σὺ μὲν ταύτην ἐκ τῆς φύσεως ἔγροις τὴν νίκην, ἐγὼ δὲ μέχρι παντός τὸ χροσοῦν τῶν Ἐρωτῶν εὐτυγῆσαιμι βέλως. σὺ οὖν αὐτὸ μὴ πειρῶ τῆς ἑμῆς ἀφελέσθαι καρδίης· οὔτε γὰρ αὐτὴ δύνασαι οὔτε ἐγὼ βούλομαι· οὐ γὰρ ἀποθύμιον ἔγω τὸν πῆθον. ἔστω τοίνυν ἔργον ἐν μόνον ἐπιδοξίον ἐμοὶ φιλεῖν Δελφίδα καὶ ὑπὸ ταύτης φιλεῖσθαι, καὶ λαλεῖν τῇ καλῇ καὶ ἀκούσειν λαλούσῃς.

καβ'. Χαρμίδης Εὐδήμῃ.

Γυναικὸς ἔτι προσεμπατεύοντα τὸν μοιχὸν ἔνδον ἐρούσης, οὕτω συμβάν ὁ ταύτης ἀνὴρ ἐξ ἀλλοδαπῆς ἀριγμένους ἔκοπτε τὴν θύραν ἅμα βοῶν. ἡ δὲ τοῦ κτύπου καὶ τῆς βοῆς αἰσθημένη ἐξάνεστη τῆς εὐνῆς καὶ τὴν στρωμνὴν συνετάραξε, παντελῶς συγχέουσα τὸ ἔρεισμα τοῦ δευτέρου σώματος, ὅτι κατηγόρει μινύματα συζυγίας. εἰτὰ φησι παραβαρρύνουσα τὸν μοιχόν « εἰ νῦν τῷ συνοίκῳ δεσμιώτην σε προσάγαγω, μηδὲν δείσῃς μηδ' ὑποπτήξῃς, ὧ φίλε. » συνέδησε τοῦτον, ἀνέωγε τὴν θύραν, ὡς ἐπὶ τοιγωρῶρον ἐκάλει τὸν ἄνδρα, φάσκουσα « τοῦτον κατέλαθον, ἄνερ, ἐγχειροῦντα συλαγωγῆσαι τὸν ἡμέτερον οἶκον. » ὁ δὲ θυμοθεῖς ὄρμηκεν εὐθὺς αὐτὸν ἀνελεῖν, ἀλλ' ἡ γυνὴ διεκώλυε παρανοῦσα μᾶλλον τὸν καχοῦργον ἔωθεν παραδοθῆναι τοῖς ἔνδεκα. « εἰ δὲ γε δεδούικας, ἄνερ, ἐγὼ συναγρυπνοῦσα τοῦτον φυ*».

XXI. Abrocomas Delphidi amatae.

Curiosis ego oculis observo omnes ubique mulieres; non per Iovem ut eas attentem (ne tu sermonem meum tam dure exceperis), sed ut te examussim ceteris conferam, quæ forma inter omnes antecellis, et cum ceteris apud animum meum collatione facta iudicium feram. Et tu per Cupidinem, qui feliciter sauciavit animam meam, omnes in omnibus, ut aiunt, supergressa es, ornatu forma gratiis. Nam gratiæ tuæ sine fuco ac fallaciis, ut aiunt, vere nudæ; natus rubor percurrit genas; nigrum cilium in candida fronte: nec tibi opus caput redimire; sola ei cæsaries satis: ac quantum rosa reliquis herbis quantumvis præstantibus clarior, tantum tu mulieres illustres superemines. Enim tu solum visa cunctorum oculos rapis, ac novo quodam modo, quali nec piscem piscator illexit, neque avim auceps, nec venator hinnulum. Nam illa vel esca vel visco vel quovis alio decipiuntur modo: at tu oculorum aspectu ridentes nos ducis. Sed, o Delphidium meumque præoptatum bonum, vivas longum, bene vivas; nam ego in te unam ardeo, deosque omnes rogo, ne unquam abducatur mihi mens ab hoc recto iudicio. Habeas ergo tu, mea vita, a natura hanc victoriam, egoque æternum aureum amoris telum feram, quod tu ne conare avellere e meo corde; neque enim tu potes, neque ego volo: non enim mihi amor contra animi mei sententiam. Sit ergo unus mihi finis, amare Delphidem et ab ea amari, alloqui pulchram et loquentem audire.

XXII. Charmides Eudemo.

Audi quid mulieri mœchum in amplexibus tenenti acciderit. Maritus eius paterge rediens pulsare fores et simul inclamare cœpit: illa sonum ac vocem agnosceus surrexit et cubili, stratoque turbato confudit omnimodis alterius corporis vestigia, certa quippe coitus indicia. Dein mœchum bono animo esse iubens « si ego te » inquit « nunc vincunt viro meo tradidero, ne quid metuas neve animum despondeas, amice. » Vinxit hominem, aperuit ianua, virum tanquam ad perfosorem vocavit, « hunc ego » inquit, « mi vir, domum nostram exilare aggressum cepi. » Iratus ille ad arma ocus, ut hominem tolleret. Inhibuit mulier, monens satius esse matutino tradere maleficum undecimviris. « Quod si tu » inquit « metuis, mi vir, ego una pervigil eum custodiam*».

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ARISTOTELIS EPISTOLÆ.

α. Φιλίππῳ.

Οἱ τὰς ἡγεμονίας ἀναλαμβάνοντες πρὸς εὐεργεσίαν τῶν ἀρχομένων οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἀλλ' οὐδ' ὑπὸ τῆς φύσεως προηγμένοι τὰς ἀρχὰς ἐμπιστεύονται, αἱ μεταπίπτειν εἰώθασιν, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς μέγα φρονούσιν εὖ καὶ σφόδρα σοφῶς πολιτευόμενοι. οὐδὲν γὰρ τῶν ἐν ἀνθρώποις βέβαιον, καὶ ἐγγυρὸν οὐδὲν ὃ μέχρι τῆς ἐσπέρας ἥλιος τραχεῖα βροπῆ συναλλοιοῖ καὶ μεταφέρει. ποικίλλουσα τοὺς βίους ἅπαντας καθάπερ τραγωδίας ὑπακοίσει τοῖς ἡμετέροις κκχοῖς ἢ τύχῃ μετασκευάζει, εἴπερ μὴ διελεύσμεθα τῆς ἀληθείας, ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὄνπερ τῶν ἐκ γῆς φυομένων ἕκαστα, καὶ τοὺς ἀνδρας ἀνεῖνι ποτὲ συμβαίνει καὶ τὰς ἀκμάς ἐν χρόνοις τισὶν ἀναλαμβάνομένους πολλὴ τῶν ἄλλων διαφέρειν. διὸ πειρῶ μήτε τῆς Ἑλλάδος τυραννικώτερον προϊστασθαι μήτε τοῖς ῥήμασι σοβαρώτερον· τὸ μὲν γὰρ προπετείαις ἐστὶ σημείων, τὸ δὲ ὁμολογουμένης ἀβουλίας τεκμήριον. δεῖ γὰρ τοὺς νοῦν ἔχοντας τῶν δυναστευόντων μὴ διὰ τὰς ἀρχὰς ἀλλὰ διὰ τῶν ἀρχῶν θαυμάζεσθαι, ἵνα τῆς τύχης μεταπεσοῦσθαι τῶν αὐτῶν ἐγκωμίον ἀξιώσται. τὰ δ' ἄλλα εὖ πράττε, ψυχῇ πρὸς φιλοσοφίαν σῶμα δὲ πρὸς ὑγιειαν ἄγων, καὶ * ἐπιμελούμενος.

β. Ἀλεξάνδρῳ.

Ἀπορῶ τίνοις ἢ ποίῳ ἀρχῇ με λάβῃ πρὸς σε· ἐφ' ἃ γὰρ ἂν ἐπισκοπῶν ἐπιβάλλω τὴν διάνοιαν, πάντα μοι φαίνεται μεγάλα καὶ θαυμαστά, καὶ λήθης οὐδὲν ἄξιον ὄρω, μνήμης δὲ οἰκεία καὶ προτρέψεις. ὧν οὐδὲν οὐδεὶς ἀμαυρῶσει χρόνος· αἱ γὰρ καὶ τῶν διδασκάλων παραινέσεις καὶ προτρέψεις θεατὴν ἔχουσι τὸν αἰῶνα. διὸ πειρῶ τὴν ἀρχὴν μὴ εἰς ὕβριν ἀλλ' εἰς εὐεργεσίαν κατατίθεσθαι, ἧς οὐδὲν μείζον τῶν ἐν βίῳ ὑπάρχειν πέφυκε. διὸ καὶ τὸ θνητὸν τῆς φύσεως πολλάκις ὑπὸ τοῦ χρεῶν διαλυόμενον ἀφθαρτον διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἔργων κέκτεται τὴν μνήμην. τούτων οὖν τὴν ἔνοιαν ἔχε· οὐ γὰρ ἀλόγως ἠνέβηθις ὡς ἔνιοι, οἱ ἀτόπως καὶ τὰς γνώμας διετέθησαν. σοὶ καὶ γένος ἔντιμον καὶ βασιλεία πατρῶος καὶ παιδεία βέβαιος καὶ δόξα περίβλεπτος, καὶ ὅσον ταῖς ἀροραῖς τῆς τύχης διαφέρεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν κα-

I. Philippo.

Qui imperia in se recipiunt, ut bene subditis faciant, non a fortuna, sed ne natura quidem sua evehuntur ita, ut iis principatus demandetur, cuius esse solet mutatio atque eversio, sed virtutibus suis sese efferunt, et hi recte quidem et sapienter omnino dignitates gerunt. Nihil enim est in hominum vita solidum aut constans, aut quod non usque ad vesperam solis cursus acerba et aspera perturbatione commutet et in alium locum transferat. Fortuna cuncta vitæ genera variat eorumque habitum malis nostris velut tragœdiæ actione commutat, siquidem non aberramus a veritate, cum dicimus, eadem ratione, qua unumquodque eorum, quæ e terra nascuntur, viros quoque aliquando florere et vigore ac robore certis temporibus assumpto longe ceteris præstare. Quam ob rem aditè ut neque tyrami instar in gubernanda Græcia te geras, neque dictis insolentius superbias; alterum enim petulentia documentum est, alterum manifestæ temeritatis argumentum. Sapientium enim principum hoc est officium, ut non propter imperia sed per imperia admirationem sibi pariant, ut, si fortuna inmutata fuerit, iisdem laudibus digni habeantur. Ceterum vale, mentem ad sapientiæ disciplinam, corpus ad valetudinem revocans simulque utilitates curæ habens.

II. Alexandro.

Dubium mihi est quæ vel qualia primum ad te scribam; adeo quæ animo et cogitatione circumspectio, cuncta mihi videntur magna et admiranda, neque video quod sit oblivione dignum, immo ad memoriam omnia faciunt atque adhortationem. Quorum nihil tempus ullum obscurabit; honestæ enim præceptorum admonitiones et adhortationes spectatorem habent universum sæculorum ordinem. Quam ob rem incumbere, ut arbitrium non in iniuriis sed in beneficiis colloces, quo nihil maius in hominum vita fieri potest. Quapropter natura, quæ mortalitas est, cum sæpe fato succumbat et intereat, tamen propter operum magnitudinem æternam in memoriam possidet. Hæc igitur tecum perpende: neque enim temeritas in rebus tuis inest ut aliquorum, quorum etiam in animis flagitium et scelus est. Tibi et genus clarissimum et regnum paternum, disciplina firma et gloria pervagata, et quantum fortunæ opibus excellis, tantum virtutibus

λῶν πρωτεύειν σε δεῖ. τὰ δ' ἄλλα πρᾶττε μὲν τὰ συμφέροντα, ἐπιτέλει δὲ τὰ δοξάζαντα.

γ'. Φιλίππῳ.

Οἱ πολλοὶ τῶν φιλοσόφων τὴν εὐεργεσίαν θεῶν ἰσομοίρον παρεσκεύασαν· ὡς γὰρ ἁπλῶς εἶπειν χάριτος δόσεις καὶ ἀμοιβή συνέχει τοὺς τῶν ἀνθρώπων βίους, τῶν μὲν διδόντων, τῶν δὲ λαμβανόντων, τῶν δ' αὖ πάλιν ἀνταποδιδόντων. διὸ καλὸν καὶ δικαίον ἔστι πάντας μὲν τοὺς ἀναξίως ἀτυχοῦντας ἐλεεῖν· οἶκτος μὲν γὰρ ἡμέρου ψυχῆς ἔστι σημεῖον, γαλεπότης δὲ ἀπαιδεύτου· αἰσχρὸν γὰρ καὶ σφέλιον ἀρετῆν ἀτυχοῦσαν περιορᾶν. ὅθεν ἐπιανῶ καὶ τὸν ἡμέτερον γνώριμον Θεόφραστον λέγοντα τὴν χάριν ἀμεταμέλητον εἶναι καὶ καλὸν καρπὸν φέρειν τὸν παρὰ τῶν εὖ παθόντων ἔπιανον. διόπερ δεῖ τοὺς νοῦν ἔχοντας τῶν ἀνθρώπων εἰς πολλοὺς αὐτὴν κατατίθεσθαι, νομίζοντας χωρὶς τῆς εὐφροσύνης ἔρανόν τινα τοῦτον αὐτοῖς ὑπάρξειν ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν πραγμάτων, καὶ εἶγε μὴ πάντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν εὐεργετηθέντων ἀποδώσειν τὴν χάριν. ὅθεν πειρῶ πρόθυμος μὲν εἶναι ταῖς εὐεργεσίαις, ἔποχος δὲ τοῖς θυμοῖς· τὸ μὲν γὰρ βασιλικὸν τε καὶ ἡμέτερον, τὸ δὲ βάρβαρον τε καὶ συγγεγόνον. τὰ δ' ἄλλα καθὼς ἂν δοκιμάζης πρᾶττε μὴ παρορῶν τὰς λυσιτελεῖς ψήφους.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἱ διάραντες τῶν βασιλέων ἐπὶ φρονήσει καὶ ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν ἀστρῶν ψαύσαντες εὐεργετοῦσιν οὐδὲ πρὸς τοὺς αὐτοὺς πολιτευόμενοι· καιροῦς, ἀλλὰ καὶ θεωροῦντες τὸ τῆς τύχης ἄστατον θησαυρίζουσι τὴν χάριν πρὸς ἑκάτερα, ἐν μὲν ταῖς εὐπραγίαις τιμῆς βουλόμενοι μεταλαμβάνειν (τιμὴ γὰρ οἰκείον ἀρετῆς ἔστιν), ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι βοηθείας· αἱ γὰρ συμφοραὶ τὰναρχαῖα κρίνουσι τῶν καλῶν πρότερα. σαφέστατος γὰρ εὐνοίας ἔλεγχος ὁ τῆς τύχης καιρός· ἀπαιτεῖ γὰρ οὐ λόγους ἀλλὰ πράξεις δεόντως, ἡ γὰρ τῶν εὐνοοῦντων ὄψις ὡσπερ ἐν πελάγει χειμαζομένου παρεφάνη γῆ. πάντα γὰρ ὡς εἴκειν ἐν ἐρήμῳ πεσοῦσα τύχη σκοπὸς ἀληθῶς ἔκκειται τοῖς πολεμῆν ἢ ἀδικεῖν ἢ συκοφαντεῖν αἰρουμένοις, μόνη δ' ἡ τῶν σπουδαίων διαγωγὴ τὸ τῆς τύχης εὐκίνητον οὐκ ἀπαρνεῖται, φέρουσα δ' εὐλόγως πᾶν τὸ προσπίπτον ἐκ τῶν κατὰ Πλάτωνα κριτόνων εὖ διατίθεται. διὸ καὶ τὴν ταχυτήτα τῶν πραγμάτων εὐλαθεῖ καὶ τὸν κύκλον τῆς μεταπτώσεως τήρει καὶ τὰς ἐν τῷ ζῆν ψήφους λογιζοῦ· πολλὰ γὰρ ἡ ταυτομάτου φορὰ κομίζει τῷ βίῳ καὶ ῥοπὰς αὐτονομους πιαεῖ. τοῖς μὲν ἀγνοοῦσι μετάνοιαν δίδου, τοῖς δ' εὐνοοῦσι τὰς χάριτας προχείρους νέμε· ταῦτα γὰρ πράττων οὐκ ἄπαξ ἀλλὰ δι' ὅλου συντηρῶν ἀσφαλέστατα καὶ ἀκίνδυνα τὰ τῆς ἡγεμονίας εἴσεις μέλαθρα· ὡς μὲν ὑπὲρ μεγάλων ὀλίγα, ὡς δὲ πρὸς σέ, πάντα σχεδὸν εἰρηται.

quoque inter bonos te præstare convenit. Ceterum fac quæ sint utilia, quæ vero statuisti, perface.

III. Philippo.

Plerique philosophi beneficentiæ divinum honorem tribuerunt; nam, ut summatim dicam, beneficiorum collatio et gratiæ relatio vitam humanam velut vinculo coercescit, sic ut alii largientur, alii accipiant, alii rursus rependant. Proinde probum ac iustum est misericordiam adhiberi fortunis immerito afflictorum; nam miseratio placidi animi est, asperitas inculti; turpe enim et immane est virtutem in miseriis derelictam pati. Quam ob causam laudo etiam discipulum nostrum Theophrastum, qui dicit, in beneficium non cadere penitentiam et fructum egregium asferre laudationem eorum, de quibus bene meriti simus. Quare convenit ut sapientes homines in multos conferant beneficia, putentque futurum esse ut relicta bona existimatione quasi stipis vicem illa obtineant in rerum commutationibus, et vero si non omnes, at unus certe eorum, quos beneficiis obstrinximus, gratiam referat. Unde enitere, ut promptus sis in præstandis officiis et iram animi refrenes; illud enim est regium et mansuetum, hoc barbarum et odiosum. Ceterum ut tibi videbitur facias et utile consilium ne negligas.

IV. Eudem.

Qui reges sapientia elati sunt et eminentiæ fastigio sidera contingunt, bene mereri student, neque solum ad præsens tempus consilia factaque sua accommodant, sed cum inconstantiam fortunæ videant, in utrumque usum beneficia deponunt, cum ut secundis suis rebus in honore sint (honor enim proprium quiddam est virtutis), tum ut in cladibus auxilium habeant paratum; calamitates enim honoribus necessaria præferunt; certissima enim amoris et benevolentie probatio tempus fortunæ est, quoniam non verba sed facta desilient. Ac iure quidem; nam benevolorum adpectus quemadmodum in mari periclitanti terra apparet. Omnis enim in derelicto cadens fortuna scopus procul dubio positus est iis, qui vel infestare vel iniuriam inferre vel calumniari volunt; sola vero bonorum vitæ institutio fortunæ mobilitatem non abnegat, sed moderate ferens quicquid accidit ex iis qui secundum Platonem potentiores sunt, optime constitutum animum gerit. Quam ob rem rerum velocitatem metue, et casum circulum observa, et calculorum vitæ rationem habeto. Multa enim temerarius fortunæ impetus rerumque cursus affert vitæ, et inclinationes pro suo arbitrio facit. Iis qui per ignorantiam aliquid commiserunt penitenti locum concede, benevolis prompte benefacito; hæc enim si feceris, et non semel tantum sed per universam vitam observaveris, tutissimum et sine periculo tenebis imperii ædificium. Ac pro magnitudine rei pauca, quantum ad te, omnia fere dicta sunt.

ε'. Θεοφράστῳ.

Ἡ πρόχειρος ἀδικία τῆς πολυχρονοῦ λυσιτελεστέρα πέφυκεν ὑπάρχειν· ἢ μὲν γὰρ ὀλιγοχρόνιον ἔχει καὶ τὴν μνήμην καὶ τὴν βλάβην, ἢ δὲ γηράσκουσα καὶ περιπεποιημένη τὴν δυσμένειαν ἔχθραν ἀίδιον παρασκευάζει, καὶ τῇ μὲν πολλάκις λόγον δωρησάμενοι γαληνισμόν ἠύρομεν, τῇ δὲ καὶ μερίσαντες τὰς τρικυμίας σάλον καὶ ἀνίας εἶδομεν πορθιμόν. διό φημι δεῖν τὴν ἑταιρίαν μάλιστα μὲν μὴ ἀδικεῖν, οὐδὲ γὰρ εὐλογον ἔχει τὴν πρόφασιν· εἰ δὲ μή γε, ἀκουσίως τοῦτο πράξασαν θῆττον διαλύεσθαι τὴν ἔχθραν· τὸ μὲν γὰρ μὴ ἀδικεῖν ἴσως ὑπὲρ ἀνθρωπὸν ἐστὶ, τὸ δὲ πλανηθέντα διασώσασθαι ἐπιφέρει τι καλόν, καὶ σφόδρα τοῦτο εὐσταθοῦς διανοίας ἴδιόν ἐστιν.

ς'. Ἀριστοτέλῃς βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ εὐ πράττειν.

*Ἐγραψάς μοι περὶ τῶν ἀχροατικῶν λόγων οἰόμενος δεῖν αὐτοὺς φυλάττειν ἐν ἀπορρήτοις. ἴσθι οὖν αὐτοὺς καὶ ἐκδεδομένους καὶ μὴ ἐκδεδομένους· ζυνετοὶ γὰρ εἴσι μόνοις τοῖς ἡμῶν ἀκούσασιν.

V. Theophrasto.

Prompte illata iniuria diu præmeditata melior est; illius enim brevis et recordatio nobis est et noxa, inveterata vero fovendo odium inimicitiam parit perpetuam, et hac quidem sæpenumero verbo adhibito tranquillitatem invenimus, illac vero vel superata undarum turba portum vidimus ægritudinis. Quare censeo amicitiam omnino lædere non debere, neque enim probabilis exstat ratio; sin minus, ei, qui invitus hoc commiserit, celeriter esse in gratiam redeundum. Scilicet nunquam iniuriam afferre fortasse supra hominem est, verum errore commisso in viam redire laude dignum est atque constantis animi vel maxime proprium.

VI. Aristoteles Alexandro regis.

Literas ad me misisti de disciplinis acroaticis, non fuisse eas te iudice libris invulgandas. Scito igitur eas et foras editas fuisse et non fuisse; neque enim intelligunt eas nisi qui nos audiverunt.

ἈΡΤΑΞΕΡΞΕΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ARTAXERXIS EPISTOLÆ.

α'.

Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σατραπειῶν ἄρχουσι τάδε γράφει. Πολλῶν ἔθνων ἄρχας, καὶ πάσης ἧς ἐβουλήθην κρατήσας οἰκουμένης, καὶ μηδὲν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ὑπερέβηκον μηδὲ σκαιὸν εἰς τοὺς ἀρχομένους ἀναγκασθεὶς ἁμαρτεῖν, ἀλλ' ἐπειικῆ καὶ πρῶτον ἐμχυτὸν παρασπῶν, καὶ προνοησάμενος εἰρήνης καὶ εὐνομίας αὐτοῖς, ἐζήτησεν πῶς εἰς ἄπαντα τούτων ἀπολαύειν αὐτοῖς γένοιτο, τοῦ θεοῦ διὰ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην παρ' ἐμοὶ τὴν πρώτην μοῖραν δόξης καὶ τιμῆς ἔχοντος, καὶ μετ' ἐμὲ δευτέρου διὰ πίστιν καὶ βεβαίαν εὐνοίαν, Ἀμάνου, κηδεμονικῶς ὑποδείξαντός μοι παντάπασιν ἀνθρώποις ἀναμετρήθαι δυσμενὲς ἔθνος καὶ τοῖς νόμοις ἀλλόκοτον καὶ τοῖς βρασιλεύσιν ἀνυπότακτον καὶ παρηλλαχμένον τοῖς ἔθεσι καὶ τὴν μοναρχίαν μισοῦν καὶ ὀύσιν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι, κελεύω τοὺς δηλουμένους ὑπὸ τοῦ δευτέρου μου πατρὸς Ἀμάνου πάντας σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις ἀπολέσαι, μηδεμίαν φειδῶ ποιησάμενος, μηδ' ἐλέη πλέον ἢ τοῖς ἐπεσταλμένοις πεισθέντας παρακοῦσαι τῶν γραμμάτων. καὶ τοῦτο γενέσθαι βούλομαι τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνός τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πανταχόθεν ἡμῖν πολέμιοι μὲτ' ἡμέρας διαφραρέντες τοῦ λοιποῦ μετ' εἰρήνης ἡμῖν τὸν βίον διάγειν παρέχωσιν.

β'.

Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἄρχουσι καὶ τὰ ἡμέτερα φρονουσι χαίρειν. Πολλοὶ διὰ μέγεθος εὐεργεσίας καὶ τιμῆς, ἣν δι' ὑπερβολὴν τῆς χρηστότητος τῶν παρεχόντων ἑκαρπύοντο, οὐκ εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους μόνον ἐξυθρίζουσιν, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὺς ἀδικεῖν ὄκνησαν τοὺς εὐεργετοῦντας, τὸ εὐχάριστον ἐξ ἀνθρώπων ἀναιροῦντες, καὶ δι' ἀπειροκαλίαν τῶν οὐκ ἐξ ὧν προσεδόκησαν ἀγαθῶν κόρον εἰς τοὺς αἰτίους ἀφέντες, λήσεσθαι τὸ θεῖον ἐπὶ τούτοις νομίζουσι καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ δικρεῦέσθαι δίκην. ἐνιοὶ δὲ τούτων προστασίαν πραγμάτων ἐπιτραπέντες παρὰ τῶν φίλων τοὺς κρατοῦντας ψευδέσιν αἰτίαις καὶ διαβολαῖς ἔπεισαν κατὰ μηδὲν ἡδίκηκότων ὀργὴν ἀναλαβεῖν, ὅρ' ἧς ἐκινδύνευσαν ἀπολέσθαι. τοῦτο δὲ οὐκ ἐκ τῶν ἀρ-

I.

Rex magnus Artaxerxes centum et viginti septem satrapis, ab India ad Æthiopian, hæc scribit. Quum multarum gentium dominatum et totius orbis quam late volui imperium consecutus fueim, nihilque superbum aut savum in subditos necessitate coactus admiserim, sed mitius et cum lenitate agendo, curandoque ut pace iustique legibus fruantur, illis consuluerim, studuerimque quo modo in omne ævum hæc firma illis maneat et perpetua, Amanes autem, qui propter prudentiam et iustitiam a me præ ceteris decus et honorem adeptus est, et ob fidem constantemque benevolentiam proximum mihi locum obtinet, me pro summa sua cura submonuerit, omnibus per orbem hominibus permixtum esse gentem infensam omnibus et aversam a legibus et regum imperia detrectantem et moribus dissentientem, summoque monarchiam odio habere, et maligno in res nostras animo esse, edico, ut qui vobis significati fuerint ab Amane, altero meo patre, eos omnes cum uxoribus et liberis perdatis, nemini omnino parentes, neve misericordiæ plus quam mandatis tribuentes contra edicta faciatis. Atque hoc fieri volo decimo tertio die duodecimi mensis instantis anni, ut nostri unlique inimici uno die deleti vitam nobis in posterum quietam tranquillamque præsent.

II.

Rex magnus Artaxerxes principibus et iis qui stant a nobis salutem. Multi magnitudine beneficiorum et honoris ex nimia largientium benignitate in eos collati non solum inferiores iniuria conantur afflicere, sed et in ipsos suos beneficos malum moliri non detrectarunt, gratitudinem ex hominibus tollentes, et inepta ex insperata felicitate insolentia elati, opum abundantiam in illos convertentes, quorum beneficio iis aucti sunt, ista deum latitura esse arbitrantur, sequæ manus eius ultitices evasuros. Ex his vero quidam, ab amicis rebus administrandis admoti, et privato in nonnullos odio flagrantes, deceptis iis quos penes summum est imperium, falsis criminibus et calumniis effecerunt, ut in innocios ira efferrentur, ex qua

χαιστέρων οὐδ' ἀκοῇ γνωρίμων ἡμῖν οὕτως ἰδεῖν ἔστιν ἔργον, ἀλλ' ἐκ τῶν παρὰ τὰς ἡμετέρας θύφεις τετολημμένων ὡς διαβολαῖς μὲν καὶ κατηγορίαις μὴ προσέγειν ἔτι τοῦ λοιποῦ, μηδ' οἷς ἕτεροι πείθειν ἐπιχειροῦσι, κρίνειν δὲ ὅσα τις αὐτὸς οἶδε πεπραγμένα, καὶ κολάζειν μὲν ἂν ἢ τοιαῦτα, χαρίζεσθαι δ' ἂν ἐτέρως ἔγχι, τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἀλλὰ μὴ τοῖς λέγουσι προστιθέμενον. ὡς μὲν οὖν Ἀμάνης Ἀμαδάθου μὲν παῖς, Ἀμαληκίτης δὲ τὸ γένος, ἀλλότριος ὢν τοῦ Περσῶν αἵματος ἐπιξενωθείς ἡμῖν ἀπέλαυσε τῆς πρὸς ἅπαντας χρηστότητος, ἐπὶ τοσοῦτον ὡς πατέρα μου τὸ λοιπὸν προσαγορεύεσθαι καὶ προσκυνούμενον διατελεῖν καὶ μεθ' ἡμᾶς τὰ δευτέρα τῆς βασιλικῆς παρὰ πάντων τιμῆς ἀποφύρεσθαι, τὴν εὐτυχίαν οὐκ ἤνεγκεν, οὐδὲ αἰσχροὶ λογισμῶ τὸ μέγεθος τῶν ἀγαθῶν ἐταμίευσε, ἀλλὰ τῆς βασιλείας ἐπεβούλευσέ με καὶ τῆς ψυχῆς, τὸν αἴτιον αὐτῶ τῆς ἐξουσίας, ἀφέλῃσθαι, τὸν εὐεργέτην μου καὶ σωτήρα Μαρδοχαίου καὶ τὴν κοινωὸν ἡμῖν καὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἀρχῆς Ἑσθῆρα κακούργως καὶ μετ' ἀπάτης πρὸς ἀπώλειαν αἰτησάμενος· τούτῳ γὰρ με τῷ τρόπῳ τῶν εὐνοούντων ἐρωμώσας ἐβούλετο τὴν ἀρχὴν εἰς ἄλλους μεταβαλεῖν. ἐγὼ δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀιτηρίου πρὸς ἀπώλειαν ἐκδοθέντας Ἰουδαίους οὐ πονηροὺς κατανοήσας, ἀλλὰ τὸν ἀριστον πολιτευομένους τρόπον, καὶ τῷ θεῷ προσανέγοντας δι' ἐμοῦ τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν διεφύλαξεν, οὐ μόνον ἀπολύω τῆς ἐκ τῶν προσαπεσταλμένων ὑπὸ Ἀμάνου γραμμῶν τιμωρίας, οἷς ποιήσετε καλῶς μὴ προσέροντες, ἀλλὰ καὶ τιμῆς αὐτοὺς ἀπάσης τυγχάνειν βούλομαι, καὶ τὸν ταῦτα κατ' αὐτῶν μηχανάμενον πρὸ τῶν πυλῶν τῶν ἐν Σούσοις ἀνεσταύρωσα μετὰ τῆς γενεᾶς, τοῦ πάντα ἐφορῶντος θεοῦ ταύτην αὐτῷ τὴν οἰκὴν ἐπιβαλόντος. κελεύω δὲ ὑμᾶς, τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ἐκθέντας εἰς ἅπασαν τὴν βασιλείαν, τοὺς Ἰουδαίους ἀφεῖναι τοῖς ἰδίῳ νόμοις χρωμένους ζῆν μετ' εἰρήνης, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν οἷς ἠτύχησαν καιροῖς ἀδικήσαντας αὐτοὺς ἀμύνονται, τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὅς ἐστιν Ἄδαρ, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ· ταύτην γὰρ αὐτοῖς ὁ θεὸς ἀντι ὀλεθρίας σωτήριον πεποίηκεν. ἔστω δὲ ἀγαθὴ μὲν τοῖς εὐνοοῦσιν ἡμῖν, ὑπόμνησις δὲ τῆς τῶν ἐπιβουλεύσαντων κολάσεως. εἰδέναι μέντοι γε βούλομαι καὶ πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος, κἂν τῶν γεγραμμένων τινὸς παρακοῆς, ὅτι καὶ πυρὶ καὶ σιδήρῳ διαπανθίθεται. τὰ μέντοι γεγραμμένα προτεθήτω κατ' ὅλης τῆς ἡμῖν ὑπηκόου χώρας, καὶ παρασκευαζέσθωσαν πάντως εἰς τὴν προγεγραμμένην ἡμέραν, ἵνα τοὺς ἐχθροὺς μετέλουσιν.

salutis discrimen adierunt. Id quod adeo cernere licet non ex iis quæ de rebus antiquis memoriæ prodita sunt aut quæ fama et auditione accepimus, sed istis ex facinoribus quæ ante oculos nostros audacter patrata sunt : quo deinceps operam demus ut calumniis et criminatibus fidem non habeamus, iisve quæ alii nobis persuaderi volunt, sed ea diiudicare quæ ipsis nobis in notitiam veniunt, atque in illa animadvertere, si pœnam commeruerint, diversaque ab his præmio afficere, rebus ipsis intendentes, non aliorum sermonibus. Equidem simulac Amanes, Amadathæ filius, genere Amalecita, a Persarum sanguine alienus et a nobis hospitio acceptus, nostra usus est humanitate, qua erga omnes præditus sumus, eousque ut pater noster postea appellaretur et constanter ab omnibus coleretur et regio honores secundum nos ab omnibus consequeretur, felicitatem ferre non potuit neque bene et sapienter fortunæ magnitudinem temperare et moderari, sed conatus est nos, quibus potestatem acceptam debebat, regno privare et spiritu, Mardocheum optime de nobis meritum et conservatorem nostrum, et Estherem vitæ nostræ dimidium regni que sociam nefarie et insidiosæ postulando ad necem : hoc enim pacto, quum nos amicis orbasset, imperium ad alios transferre voluit. Nos vero, quum animadverterimus Iudæos ab isto scelerato ad exitium proditos non esse maleficos, sed optimis legibus et institutis vivere deoque deditos esse, et nobis qui et maioribus nostris imperium conservavit, non solum illos a pœna absolvimus, cui eos subiecerunt literæ non ita pridem ab Amane missæ, quibus si non attendatis, recte facietis ; verum etiam volumus ut eos omni honore prosequamini ; nam eum qui ista in eorum perniciem excogitavit ad portas Susorum cruci figendum curavimus cum tota sua familia ; deo, qui videt omnia, istas ei pœnas infligente. Vos autem iubemus ut, epistolæ exemplo locis omnibus regni nostri proposito, sinatis Iudæos suis utentes legibus in pace vivere, illosque adiuvetis in eis, a quibus adversis temporibus iniurias acceperunt, ulciscendis eadem die, videlicet decima tertia mensis duodecimi qui est Adar : hanc enim diem deus pro funesta dedit eis salutarem. Sitque illis quidem læta, qui nobis bene volunt, monumentum vero ultionis de insidiarum machinatoribus. Volumus autem civitati et genti omni notum esse, quæcunque istis singulis quæ scripta sunt non fuerit obsequuta, eam ferro et igni vastatum iri. Atque hæc literæ proponantur in omnibus imperii nostri regionibus, sintque omnes ad eam diem parati ut suos ulciscantur adversarios.

ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥ ΤΩΝ ΒΡΟΥΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ.

MITHRIDATIS EPISTOLARUM BRUTI

COLLECTIO.

ΜΙΘΡΙΔΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΙΘΡΙΔΑΤΗ ΤΩ
ΑΝΕΨΙΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Τὰς Βρούτου ἐθαύμασα πολλάκις ἐπιστολάς, οὐ μόνον δεινότητος καὶ συντομίας χάριν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡγεμονικοῦ φρονήματος ἐχούσας χαρρακτῆρα· εἰκόσι γὰρ οὐδὲν νομίζειν καλόν, εἰ μὴ καὶ μεγαλοψυχίας ἐγοίτο. ἐγὼ δ' ἂ μὲν περὶ τῶν τοιούτων φρονῶ λόγων οὐδ' ἐν τῷδε ἀξιώ διαμυσηθεῖν· ἀποφαίνοντος δὲ σοῦ δυσάποχρίτους αὐτὰς ἔχειν, ὥρθηθην δεῖν πείραν ποιήσασθαι τῆς ἀντιγραφῆς καὶ παρίσασθαι λόγους, οἷους εἰκὸς ἦν ἕκαστον ἀποκρίνασθαι τῶν ἐπεσταλκῶτων. ἦν δὲ δυσσεύρετος ἡ ἐπιβολὴ κατ' ἀγνοίαν τῆς τότε περὶ τὰς πόλεις τύχης τε καὶ γνώμης· οὐ μὴν ταύτη γε ἀνήκα τὴν ὁρμήν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ ἱστοριῶν ἐπιλεξιόμενος, τὰ δὲ ταῖς δευτέραις καὶ τρίταις ἐπιστολαῖς ὑποσημαίνεσθαι περὶ τῶν προτέρων συνεῖς οὐχ ἥκιστα παρέξεσσα καὶ τὸν ἐξ ἐπινοίας κατάλογον. (2) ζῆσει δὲ πως δυσχερὲς ἀποβαίνει τὸ εἰς ἄλλοτρίαν συνδραμεῖν εὐστοχίαν, ὅποτε καὶ ἰδίαν χαλεπὸν ἀναλογῆσαι. ὁ γοῦν Βρούτος μυρίας ὡς εἰκὸς ἄνδρα πολλοῖς ἔθνεσι πολεμοῦντα διαπρεσβευσάμενος ἐπιστολάς, εἴτε ἰδίας εἴτε τινὸς τῶν εἰς ταῦτα μισθοῦ δοκίμων, μόνος ἐξέδωκε τὰς εὐφώρους γραφείας διὰ τὸ ἀρκέσαι ταῖς ὀλίγαις μόλις τὴν διόρθωσιν. ὅποτε οὖν ἐκεῖνος ἡσθόνησεν ἑαυτὸν ἐν πᾶσι μιμησασθαι, πῶς οἶδ' ὅτι τε ἡμᾶς ἐτέρω ἐξομοιωθῆναι καὶ τῇ κατὰ σφᾶς ἡμοτονῆσαι προθέσει; (3) ἀλλὰ πῶς γλυκὺ πάθος ἔλπις, οὐ τῇ ἐπιτυχίᾳ δελεάζουσα μόνον, κολακεύουσα δὲ καὶ τὸ ἀπότηγμα, δι' ἣν οὐδενὸς ἄλλου λείπεσθαι δικαίω μάχιστά σοι χαριεῖσθαι. ἐπεὶ κάκενὸ με οὐ λέληθεν, ὅτι ὁ μὲν πολλοῖς ἀνδράσι καὶ δήμοις γράφων εἰκότως ἐνὸς ἐξείχετο χαρρακτῆρος, ὁ δὲ ὑπὲρ πολλῶν διαλεγόμενος, εἴαν μὲν ἀλλάσσει τὸν τύπον, ἀποπεπλανῆσθαι δοῖται τοῦ σκοποῦ, τῇ δὲ αὐτῇ προσέγων ἰδέα καὶ ἀπίθανος φανήσεται καὶ ἔωλος. (4) ἔτι πρὸς τούτοις ἐνθυμητέον, ὡς

MITHRIDATES REX MITHRIDATI CONSOBRINO
SALUTEM.

Sæpenumero admiraro soleo Bruti epistolas non tantum propter vim dicendi atque brevitatem, sed etiam quod animum præ se ferunt imperatore dignum : nihil enim honestum putare videntur quod non idem cum animi altitudine sit coniunctum : ego vero quæ de eiusmodi sermonibus sentiam, ne hoc quidem loco propositum est disputare. Sed quoniam tu difficile esse censebas ad eas respondere, responsionis periculum faciendum mihi duxi, ac talia invenienda, quæ verisimile esset eorum, qui litteras dedissent, quemque rescripsisse. Difficilis erat autem ad inveniendum rei aditus propterea, quod qui singularium civitatum status quæque sententia tunc fuerit nesciebam : at minime idecirco studium remis- si, sed partim ex historiis colligendo, partim ex secundis tertiisque litteris de primarum argumento coniecturam capiendo, hunc indicem, qualem cogitatione informaveram, feci. (2) Natura autem omnino arduum est, alienam dexteritatem consequi, quum vel sua sibi parum esse difficile sit. Brutus igitur quum innumera- biles, ut qui multis cum gentibus belligeravit, epistolas emisisset, sive propria manu sive ab aliquo probatorum hominum ad hoc mercede conductorum scriptas, solas in vulgus edidit cum facilitate quadam compositas, eo quod vix etiam paucis correctio sufficeret. Quum itaque ille se ipsum non potuerit in omnibus imitari, quomodo fieri possit ut nos alteri similes evadamus atque propositum nostrum prorsus assequamur? (3) Verum suavis est affectus spes, non successu solum alliciens, sed infausto etiam blandiens eventui, qua fit ut præ ceteris omnibus tibi maxime cupiam gratificari. Nam neque hoc me fugit, eum, qui multis hominibus populisque scribat, idem facile posse servare dicendi genus : qui vero pro multis verba facit, si dictionem immutarit, a proposito videbitur aberrasse, sin vero eandem formam obtinuerit, et ad persuadendum parum accommodatus et exilis appar- bit. (4) Præterea considerandum, nonnullos proprium

ἡγεμόνος μὲν ἴδιον οἴονται τινες τὰ γέμοντα ὑπεροφίας ἐπιστέλλειν τοῖς ὑπηκόοις, ἡμῖν δ' ἡ αὐθάδης ἀντιγραφῆ κατὰ γνώσιν ὡς ἡλιθίοις φέροι, τὸ δὲ ταπεινὸν οὐκέτ' ἀναλογεῖ πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀπόκρισιν. ὁμῶς δ' οὖν τὰ δυσχερῆ καίπερ τοσαῦτα ὄντα προεκλογισάμενος οὐδὲν ἦτον ὑπέστην τὸ ἔργον, βραχὺ μὲν ἔμαυτῷ γύμνασμα συντάξας, σοὶ δὲ οὐ μέγα κτῆμα, ἀλλὰ τοῖς πολλοῖς τάχα καὶ εὐκαταφρόνητον φιλεῖ γάρ τὰ πρὸ τῆς πείρας θαυμαστά μετὰ τὴν ἐκ τοῦ συντελέσματος γνῶσιν βῆξι εἶναι παραθεωρεῖσθαι.

α'. Βρούτος Περγαμηνοῖς.

Ἄκούω ὑμᾶς Δολοβέλλα γρήματα δεδωκένας. ἃ εἰ μὲν ἐκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν· εἰ δὲ ἄκοντες, ἀποδείξατε τῷ ἔμοι ἐκόντες δοῦναι.

β'. Περγαμηνοὶ Βρούτῳ.

Χρήματα Δολοβέλλα μὲν ἔτι εὐποροῦντες ἐβιάσθημεν παρασχεῖν, σὺ δὲ ἡμᾶς δοῦναι θέλοντας ἤτησας, ὅτε δυσπλήρωτον ἐν ἀπορίᾳ τὸ πρόθυμον.

γ'. Βρούτος Περγαμηνοῖς.

Τὰ γρήματα ἡμῖν εἰς ὃν ἐπετάξαμεν καιρὸν μὴ πέμψαντες οὐδὲν ἄλλο εἰ μὴ τὸ δοκεῖν μετὰ τοῦ βεβιάσθαι ταῦτα παρασχεῖν ὠφέλησθε. ὥστε διχόθεν ὑμᾶς βεβιάσθαι, καὶ τῷ τὸ ἀνάλωμα κατ' ἴσον ὑπομείναι (δῶστε γὰρ τοσούτῳ κἄκλιον ὅσῳπερ ἄκοντες) καὶ τῷ ἦν εἰκὸς ἀντὶ τῶν ὑποργηθέντων φέρεσθαι χάριν ὑμᾶς ἀψηρῆσαι· οὐ γὰρ γρηὶ τὴν τῶν προθύμων ὑπηκόων παρρησίαν νέμεσθαι τοὺς οὐκ ἂν εἰ μὴ μετὰ ἀνάγκης ταυτ' ἡμῖν παρασχόντας.

δ'. Περγαμηνοὶ Βρούτῳ.

Εἰ βῆξις ὁ πορισμὸς ἦν, οὐκ ἂν περιεμείναμεν βραδυτῆτι διαβαλεῖν τὴν χάριν. τί γὰρ δὴ ἔφελος τοῖς κἂν ἀρνήσονται βιασθησομένοις, ἐὰν μετὰ μελήσεως ἀμφοτέρα ζημιωθῶσι, καὶ διδόντες τὸ ἀνάλωμα καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἀπολέσαντες; ἀλλ' ἴσθι ὅτι τὸ μὲν τάχος περιουσίας ἔργον ἐστίν, ὃ δὲ χρόνος σπουδῆς ἐκνικῆσαι βιχνομένης ἀπορίαν. οὐ δὲ δίκαιον τὴν τῶν παρὰ δύναμιν ἐπεκταθέντων κακοπραγίαν ἔλαττον φέρεσθαι τῶν οὐκ ἂν εἰ μὴ ὑπὸ εὐπορίας ταχυνάντων.

ε'. Βρούτος Περγαμηνοῖς.

Τὰ γρήματα ὑμῶν ἐκόμισαν οἱ πρέσβεις, ὡς μὲν πρὸς ἡν ἠτιᾶσθε ἀσθένειαν πλείω, ὡς δὲ πρὸς ἡν ἠτούμεθα χρεῖαν ὀλίγα. φυλάττεσθε οὖν μὴ καὶ δύνησθε πλείον οὐ προσποιεῖσθε καὶ βούλησθε ἔλαττον οὐ δύνασθε.

esse arbitrari principis, ut omnia subditis scribant plena superbiae, nobis vero insolens responsio stoliditatis crimen affert, nec tamen humilitas ad similia responsa quadrat. His igitur omnibus difficultatibus ante perpensis nihilo minus hunc laborem suscepi, mihi quidem tenue exercitium, tibi vero rem parum utilem, immo etiam vulgo fortasse contemnendam. Sic enim fieri solet, ut, quae antequam aggressus sis admirabilia visa erant, eadem ubi absoluta sub oculos cadant, facile despectui habeantur.

I. Brutus Pergamenis.

Audio vos Dolabellæ pecunias dedisse. Quas si sponte dedidistis, iniuriam vos mihi intulisse confitemini, sin vero invitum, eo ut mihi libenter detis demonstrate.

II. Pergameni Bruto.

Pecunias Dolobellæ florentes adhuc opibus coacti sumus præbere, tu vero petis a nobis, ut volentes tibi demus, quum animi voluntatem explere præ inopia sit difficile.

III. Brutus Pergamenis.

Quod pecunias nobis constituto tempore non misistis, nihil hinc lucrati estis aliud, quam quod coacti demum has nobis præbere videamini: ex quo duplex damnum facitis, tum quod eundem plane sumptum sustinetis (nam quo invitius, eo maiore cum vestro detrimento dabitur), tum quod quam par erat pro præstito officio vos capere gratiam amisistis: non enim eos promptorum civium libertate frui convenit, qui non nisi coacti hæc nobis præbuerint.

IV. Pergameni Bruto.

Si facilis fuisset comparatio, non commissemus ut tarditate gratiam falleremus. Quid enim lucri est eis, qui etiamsi negent cogentur, si ex cunctatione duplicem iacturam patiuntur, quum et sumptus eis faciendus sit et gratiam nullam capiant? At scias, festinationem pendere ex affluentia, retardationem vero ex studio inopiam superare conanti. Non igitur æquum eos, qui supra vires enisi sunt, gratiam minorem capere quam eos, qui, nisi pecunia abundasset, prompte non solvissent.

V. Brutus Pergamenis.

Pecunias vestras attulerunt legati, maiores quam pro inopia, quam prætenditis, exiguas pro usu, ad quem poposcimus. Videte igitur, ne plus possitis quam simulatis, minusque velitis quam potestis.

ε'. Περγαμηνοὶ Βρούτω.

Ἐπέμψαμέν σοι χρήματα εἰ καὶ τῆς σῆς ἐλάττωνα χρείας, ἀλλ' οὖν τῆς ἑαυτῶν ὑποσχέσεως πλείονα: παρηγοούμεθα μὲν γὰρ ὡς μικρότερα ἢ βουλόμεθα ἔχοντες, ἐπορίσασμεν δὲ ὡς πλείον ἢ δυνάμεθα σπουδάσαντες.

ζ'. Βρούτος Περγαμηνοῖς.

Δολοβέλλας ἐστὶν ἡμῖν μὲν πολέμιος, ὑμῖν δὲ φίλος, ᾧ εἰς ἅπαν καὶ καθ' ἡμῖν ὑπουργεῖσθε. τί ὄντα ἂν ἔποιτο τοῖς τὰ αὐτὰ ἐκείνω, ἐλομένοις εἰ μὴ ἀλόγως ἴσα πολέμιοις πάσγειν; οὐδὲ γὰρ μετάνοιαν δοτέον τοῖς οὐ πρὶν ἢ εἰς τὸ παντελὲς ἀποκαμῖν μετανοοῦσι.

η'. Περγαμηνοὶ Βρούτω.

Τῆς μὲν πάλαι πρὸς Δολοβέλλαν φιλίας σὺ αἴτιος, ὁπλὲ ἡμῖν ἐπιστέλλων· ἀνάγκη γὰρ τὰς ἐκείνου κολακεύειν ἐπιταγὰς πρὶν ἢ σγεῖν πρὸς ὃν ἀποκλίνομεν. τὴν δὲ εἰς τὸ μέλλον μετάνοιαν μὴ ἀφαιροῦ τῶν εἰ καὶ βραδέως, ἀλλ' οὖν ὅταν δύνωνται τὸ ἀγνοηθῆν διορθούντων.

θ'. Βρούτος Περγαμηνοῖς.

Ψῆψισμα ὑμέτερον οἱ πρέσβεις ὑμῶν ἀπεκόμισάν μοι ἐν Ἀβδήροις τὴν ἀπ' Ἰταλίας στρατιὰν ἐπισκοπούμενον, δεξάμενος δὲ τῆς μὲν βραδυτήτος ὑμᾶς ἐμεμφάμην (Περγαμηνοὺς γὰρ ταῦτα φρονεῖν ἐκ πολλοῦ ἂν ἐβουλόμην καὶ ἔδει), ἐπήνεσα δὲ τῆς εἰς τὰ ἄλλα προθυμίας καὶ τῆς δωρεᾶς τῶν διακοσίων ταλάντων, δι' ἧς πάλαι ἄκοντες δοῦναι Δολοβέλλα τὰ πεντήκοντα ἐπεδείξασθε.

ι'. Περγαμηνοὶ Βρούτω.

Καὶ τάχιον ἐφρονοῦμεν ἂ προσῆκον ἦν, καὶ νῦν οὐ βραδέως ἀλλ' ἠνίκα δυνατὸν ἐξεγένετο ἡμῖν τὰ εἰκότα συντελοῦμεν. οἱ γοῦν ἐν περιουσίᾳ μὴ πλείον Δολοβέλλα πεντήκοντα δόντες ταλάντων τετραπλασίονά σοι καίπερ ἐνδεόμενοι συνεισφέρομεν, ὅπως μάθης, ὅσον ἐκούσιος ὑπουργία πενομένων τοὺς ἀβουλήτως ἐν εὐπορίᾳ βιασθέντας ὑπερβαίνει.

ια'. Βρούτος Ῥοδίοις.

Ξανθίου ἀποστάντας ἡμῶν χειρωσάμενοι ἔθρηδὸν ἀπεσφάξαμεν, τὴν τε πόλιν αὐτῶν κατεπρήσαμεν. Παταρεῦσι δὲ προσθεμένοις ἡμῖν τῶν τε φόρων ἄφρασι ἐδώκαμεν, ἐλευθέρους αὐτοὺς καὶ αὐτονόμους συγχωρήσαντες εἶναι, εἰς ἐπισκευὴν τε τῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου καταλελυμένων παρ' αὐτοῖς πεντήκοντα τάλαντα ἐχρησάμεθα. ὑμῖν οὖν βουλευομένοις περὶ ἐκυτῶν πρά-

VI. Pergameni Bruto.

Misimus tibi pecunias, etsi tenuiores quam pro tuo usu, at certe nostra promissione maiores: deprecatus sumus enim ut pauciora quam vellemus possidentes, contulimus autem ut plus quam vires paterentur conterdentes.

VII. Brutus Pergamenis.

Dolabella nobis quidem hostis, vobis autem amicus est, cui in omni re vel contra me opem fertis. Quid vero maneat eos, qui easdem cum illo sequuntur partes, quam ut capti eadem cum hostibus patiantur? neque enim pœnitendi locus est eis concedendus, quos non prius quam ad incitas redacti sint pœniteat.

VIII. Pergameni Bruto.

Amicitia, quæ dudum nobis cum Dolabella intercedit, tu auctor es, qui sero ad nos miseris litteras: necesse erat enim eius mandatis applaudere, priusquam haberemus ad quem declinarem. Pœnitentiam vero in posterum noli eripere eis, qui licet tarde, at quum primum copia eis facta est, quod per ignorantiam commissum est emendant.

IX. Brutus Pergamenis.

Decretum vestrum legati vestri Abderis mihi reddiderunt Italicum exercitum recensenti, accepto autem reprehendi quidem vos ob tarditatem (Pergamēnos enim hoc esse iam dudum animo et ego volui et oportebat), laudavi vero quum ob studium, quod in reliquis ostenditis, tum ob munus ducentorum talentorum, quo invitatos olim quinquaginta Dolabellæ vos dedisse demonstrastis.

X. Pergameni Bruto.

Et prius quo oportebat animo eramus, et nunc non tarde, sed quam primum facultas nobis facta est quæ par est explemus. Qui igitur, quum abundarem divitiis, non plus quinquaginta talentis Dolabellæ dedimus, quadruplum tibi licet indigentes conferimus, quo intelligas, voluntarium egenorum studium quantum præstet præter voluntatem coactis in rerum affluentia.

XI. Brutus Rhodiis.

Xanthiorum, qui defecerant a nobis, iuventutem trucidavimus urbemque eorum incendio delevimus, Patensisibus vero, quod nobis se adiunxerant, tributorum immunitatem concessimus, ipsosque liberos et sui iuris esse iussimus, atque ad instauranda, quæ tempus apud ipsos evertisset, quinquaginta talenta dono dedimus

ρεστιν ὄραν ὄφει, εἴτε γὰρ πολεμίους ἡμᾶς ὡσπερ Ξανθιοὶ, εἴτε φίλους καὶ εὐεργέτας ὄνπερ τρόπον Παταρεῖς αἰρεῖσθαι.

ιβ'. Ῥόδιοι Βρούτῳ.

Οὐκ εἰ σὺ βαρέως τοῖς ἐλευθεριάσασι Ξανθίων προσ-
γνήθης, ἤδη καὶ ἡμεῖς τοὺς ἐπὶ δουλείᾳ δεκασθέντας
μιμησόμεθα Παταρεῖς, ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἀπευξάμε-
νοι τὴν τύχην πειρασόμεθα τῆς εὐγενείας ἔχεσθαι,
τούτους δὲ μεμψάμενοι τῆς γνώμης οὐ δεησόμεθα τῶν
ἀπὸ σοῦ λημμάτων, ἐνδοξότεραν ἡγούμενοι τὴν μετὰ
κινδύνων ἐλευθερίαν τῆς ἐπὶ τῷ κερδαίνειν αὐτομολίας.

ιγ'. Βρούτος Κῳοῖς.

Ῥόδος μὲν ἤδη δεδούλωται Κασσίῳ, πόλις αὐθα-
δέστερον αἰσθημένη τῆς οἰκείας ἰσχύος ἢ βεβχιότερον,
Λυκία δὲ ἡμῖν ὑπήκοος πᾶσα, ἣ μὲν πολέμῳ κα-
μοῦσα, ἣ δ' ἐκ τῆς ἀνάγκης ὠφελιμὴν τὸ ἀβίαστον
ἔχουσα γὰρ εἴλετο ἅ μετ' οὐ πολλὸν ἔμελλε μὴ βουλο-
μένη. καὶ ὑμεῖς οὖν ἔλασθε ἢ πολέμῳ βιασθέντες
δοῦλοι ἢ ἔκουσίως ἡμᾶς δεξάμενοι φίλοι γενέσθαι.

ιδ'. Κῳοὶ Βρούτῳ.

Οὔτε ἡ Ῥοδίων ἄλωσις ἐξέπληξεν ἂν τοὺς μὴ τὰ
σὰ φρονούντας, οὔτε ἡ Λυκίων εὐπραξία μετὰ κολα-
κείας ἔπεισεν· ἔλπις γὰρ καὶ φόβος ἐν φίλοις μὲν ἀξιο-
πιστα, ἐν δὲ τοῖς ἠλλοτριωμένοις εὐκαταφρόνητα.
ἀλλ' ἡμεῖς ἀνωθὲν σοὶ προσχωροῦντες καθ' ἐν ἀχθό-
μεθα, εἰ γε δόξομεν ἢ ἀπειλῆς ἢ ὑποσχέσεως γεγο-
νέναι κτῆμα. ἔχε οὖν ἡμᾶς ὑπόδειγμα φιλίας πρὸς
ἄλλους μᾶλλον ἢ ἐτέρων ἐφ' ἡμᾶς προσδέου.

ιε'. Βρούτος Κῳοῖς.

Οὐδὲν οὔτε θαλάττης ἀνευ νεῶν οὔτε ἀγεωργήτου
γῆς ὄφελος. πονήσατε οὖν περὶ τὰ σκάφη ὡς εἰ
τῶνδε εἴητε ἄποροι, μηδὲν ἡπειρωτῶν πλέον ἐκ θα-
λάττης ὀνησόμενοι.

ισ'. Κῳοὶ Βρούτῳ.

Καὶ γεωργίαν ἔστιν ὅτε καὶ ναυτιλίαν ἐμποδίζει
καιρός, ἀλλ' οὔτε γῆς ἀποστεροῦνται οὔτε θαλάττης οἱ
φύσει ταῦτα ἔχοντες· οὐ γὰρ ἴσον τῷ μηδ' ὅλως κεκτῆ-
σθαι τὸ κἂν ἔλλειπη ποτὲ εἰς τὴν χρείαν εὐδιόρθωτον.

ις'. Βρούτος Παταρεῦσιν.

Δαμάσιππον Ῥοδίων ναύαρχον μετὰ τὴν Ῥοδίων
ἄλωσιν φυγόντα μετὰ δυοῖν καταφράκτων ἐπυθόμεν
παρὰ Ἐρμοδώρου τοῦ Σαμίου ἐμπορῶν περηνένοι ἐν
τῷ μεγίστῳ ὑμετέρῳ λιμένι. καταχθῆναι μὲν οὖν

Vobis igitur de vobis ipsis deliberantibus oculis licet cer-
nere, utrum praestet hostes nos ut Xanthii, an ut Pata-
renses amicos habere et beneficos.

XII. Rhodii Bruto.

Non, si tu crudeliter Xanthiorum qui libertatem af-
fectavere tractavisti, idcirco et nos Patatarenses mercede
sibi iugum servitutis imponi passos imitabimur, sed illo-
rum fortunam depræcantes generosum animum servare
conabimur, horum vero voluntatem aspernantes lucro a te
capiendo non indigebimus, gloriosius quippe putantes
libertatem tueri cum periculis quam quæstus faciendi
caussa transfugas fieri.

XIII. Brutus Cois.

Rhodus quidem iam a Cassio in servitutem redacta est,
civitas petulantius robor suum experta quam fortius,
Lycia vero nobis pareat universa, illa bello defessa, hæc
ex necessitate hoc lucrata, ut vim nullam pateretur:
volentes enim Lycii sibi sumpserunt id, quod brevi in-
vitis fuisset faciendum. Quare vos quoque optione data
eligite, utrum velitis bello coacti servi an ultro nobis
receptis amici fieri.

XIV. Coi Bruto.

Neque Rhodi expugnatio pavorem eis, qui a tuis parti-
bus non starent, incussisset, neque Lyciorum prosperi-
tas blande persuasisset: spes enim atque metus in amicis
fidem faciunt, in hostibus vero contemnenda sunt. At
nos, qui tui sumus ab initio, unum dolemus, si videamur
aut minis aut pollicitationibus posse redimi. Itaque
amicitiæ exemplum nos aliis habe potius quam ut ad
nos conciliandos indigeas aliorum.

XV. Brutus Cois.

Neque ex mari sine navigiis, neque ex inculta terra
commodum licet capere. Quare in navibus conficiendis
operam ponite, ut qui, his si fueritis destituti, non plus
ex mari commodi quam mediterranei sitis percepturi.

XVI. Coi Bruto.

Et agriculturam nonnunquam et navigationem tempus
impedit, sed neque terram amittent neque mare, qui
hæc natura tenent. Non enim est idem, prorsus non
possideat aliquis, an quid possit, etsi desit aliquando,
facile ubi usus fuerit reparari.

XVII. Brutus Patatarensis.

Damasippum Rbodiorum classis præfectum post Rho-
dum expugnatam cum duabus cataphractis audivi ex
Hermodoro mercatore Samio in maximo vestro portu

αὐτὸν ἐκεῖσε οὐδὲν ἀμάρτυμα ὑμέτερον ἡγοῦμαι εἶναι, καταχθέντα δὲ εἰ περαιτέρω ποι τῆς γῆς ὑμῶν ἀποδρᾶναι ἐάσετε, καὶ ἀδικίαν καὶ ἀνανδρίαν ὑμῶν καταγνώσκει.

ιη'. Παταρεῖς Βρούτω.

Εἰ θᾶπτον ἡμῖν Ἑρμοδῶρος ἢ σοὶ περὶ τοῦ ναυάρχου προσήγγειλεν, οὐκ ἂν, ὡσπερ εἰσπλεύσας ἔλαθε Δαμάσιππος, οὕτω καὶ ἀπαίρων διέφυγεν, ἀλλὰ μέρος ἂν τῆς Ῥοδίων ἀλώσεως ἐγένετο. νυνὶ δὲ σύγνωθι τῷ τέλει τῆς ἀγορίας, ἥς καὶ τῇ ἀρχῇ ὑποτίμησιν δέδωκας· οὔτε γὰρ ἀδικίας ἔργον τὸ λαθόντα καταδέξασθαι, οὔτε ἀσθενείας τὸ ἐκδιδράσκοντα ἀγνοῆσαι.

ιβ'. Βρούτος Καυνοῖς.

Εὐνοεῖν μὲν ἡμῖν πρεσβεύομενοι προσποιεῖσθε, τὰ δὲ ἔργα εἰς οὐδὲν ὢν ἐργῶν ἐσπουδαχότας ἐλέγχει. ὁρᾶτε οὖν μὴ καὶ ἡμεῖς τῇ διὰ τῶν ἔργων πεισθέντες δυσμενεῖα μᾶλλον ἢ τὴν ἐκ τῶν λόγων ἡδονὴν θηρώμενοι ὡς ἐχθροῖς ὑμῖν προσενεγθῶμεν.

κ'. Καῦνοι Βρούτω.

Οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ πρεσβεύομενοι ὑπὲρ εὐνοίας ἐν ταῖς ὑπουργίαις καταδεέστεροι τῆς χρείας ἐλεγχόμεθα· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἐσπουδαχότων ἔργον, τοῦτο δὲ ἀσθενούντων. διὸ χρεῖ τε τὴν ἐκ τῆς προθυμίας διάθεσιν μᾶλλον ἢ τὸ ἐν τοῖς ἔργοις ὑπολιπέε σκοποῦντα φίλους νομίζειν τοὺς καὶ ἂ μὴ δυνάμεθα σπουδάζοντες.

κα'. Βρούτος Λυκίαις.

Ὅσα ὑμῖν ἐστὶ μηχανικὰ ὄργανα τευγομαχίας ἢ ναυμαχίας ἐπὶ Καῦνον, παραπέμψατε Κάσσιῳ τῷ συνάρχοντί μου πορθοῦντι Ῥόδον θᾶπτον ἡμερῶν τριάκοντα, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δέξησθε, ἵνα μὴ τοῖς κατ' ἐκείνων ἡμῖν παρεσκευασμένοις ἀναγκασθῶμεν γρήσασθαι καθ' ὑμῶν.

κβ'. Λύκιοι Βρούτω.

Ὅξειας ἐπιταγῆς ἀπόκρισις μία τὸ βροδίως ὑπουργῆσαι. διὸ πείρασόμεθα φθάσαι τοῖς ἔργοις τὴν ἀπὸ σοῦ προθεσίαν, ἐπεὶ καὶ σὺ ταῖς ἀπειλαις τὴν παρ' ἡμῶν ὑπόσχεσιν ἔφθακας. εἴη μέντοι τὰ ὄργανα μὴ ἀχρηστα φανῆναι διὰ παλαιότητα, ὡς καὶ τὰ Ῥοδίων εὐρήσεις ἐπ' ἄλλους ἀχρηστα.

κγ'. Βρούτος Λυκίαις.

Αἱ μηχαναὶ ὑμῶν μετὰ τὸν πόλεμον, ὡς ἡ παροιμία, ἐκομίσθησαν. ἀλλ' ὑμεῖς γε ἐπαινούμεν· οὐ γὰρ ὑστερήσατε εἰς ἣν ἐκελεύσαμεν προθεσίαν, Κάσσιος δὲ ἔφθασεν.

comparuisse. Et huc quidem delatum eum esse non vestram esse culpam censeo, sin autem eo delatum e vestra ditione aufugere longius permiseritis, et iniuriæ et ignaviæ crimine vos condemnabo.

XVIII. Patarenses Bruto.

Si citius nos quam te de classis præfecto certiores fecisset Hermodorus, non sane Damasippus, ut clam appulit, ita et portu solvens evasisset, sed Rhodi captæ pars fuisset factus. Nunc autem finem nobis ignosce ignorantiae, cuius et principio excusationem præbui: neque enim iniuriæ loco habendum est, quod latentem receperimus, neque imbecillitatis, quod aufugientem ignoraverimus.

XIX. Brutus Cauniis.

Bene vos nobis velle per legatos simulatis, quæ vero facitis, nihil eorum quæ convenit vos curare arguunt. Quare videte ne nos quoque factorum invidia commoti magis quam verborum dulcedine capti in vos tanquam inimicos nos geramus.

XX. Caunii Bruto.

Nihil mirum si benevolentiae significandæ causa legatos mittentes in officiis præstandis usu inferiores arguimur: illud enim studiosorum est, hoc impotentium. Quare necesse est ut magis voluntatis affectionem quam factorum mediocritatem respiciens pro amicis nos habeas, qui et quæ vires nostras excedunt efficere conamur.

XXI. Brutus Lycii.

Quotquot machinæ vobis Cauni sunt ad murorum oppugnationem vel ad navalia praelia idoneæ, Cassio transmittite collegæ meo Rhodum obsidenti intra triginta dies, ex quo has litteras acceperitis, ne ea, quæ in illos apparuimus, in vos convertere cogamur.

XXII. Lycii Bruto.

Subiti mandati responsio est una, facile morem gerere. Quare conabimur tempus a te constitutum factis antevertere, quia tu quoque nostram promissionem minis tuis antevertisti. Utinam vero non inutiles machinæ obstustatem videantur, ut et Rhodiorum invenies in aliis inutiles.

XXIII. Brutus Lyciis.

Machinæ vestræ post bellum, ut in proverbio est, advenera. Sed vos quidem laudamus: non enim tempus a nobis constitutum neglexistis, Cassius tamen antevertit.

κδ'. Λύκιοι Βρούτῳ.

Καὶ σοὶ τάχιον ἐλπίδος νικᾶν συμβαίνει, καὶ ἡμῶν μὴ βράδιον ἐπιταγῆς ὑπουργεῖν, εἰ μέλλεις τοὺς συμμάχους ἐξ ὧν ἂν κελύσῃς χρόνων μάλλον ἢ ἐξ ὧν ἂν τάχυνη Κάσσιος ἀποδέξασθαι.

κε'. Βρούτος Λυκίοις.

Ξάνθιοι τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες τάφρον τῆς ἀνοίας ἐσχῆκασιν τὴν πατρίδα, Παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς ἔμοι οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐλευθερίας. ἔξον οὖν καὶ ἡμῶν ἢ τὴν Παταρέων κρίσιν ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἐλέσθαι.

κς'. Λύκιοι Βρούτῳ.

Ξανθίοις μὲν συναχθόμεθα τῆς συμφορᾶς, ἣν πρόστιμον τῆς ἀνοίας ἔχρουσι τῷ μηδὲ μετανῶσθαι δύνασθαι, Παταρεῦσι δὲ συνήσθημεν σωφρόνως ἄμα καὶ εὐτυχῶς ἐλομένοις ἃ ἐμελλε συνοίσειν αὐτοῖς. αὐτοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἠλίθια φρονοῦμεν, ὥστε, παρὸν ἐν φίλοις ἀριθμουμένοις εὐτυχεῖν, τὴν τῶν δι' ἔλθραν κερκασμένων ἀτυχίαν ἐλέσθαι.

κζ'. Βρούτος Λυκίοις.

Ξανθίων τοὺς διαφυγόντας οἱ ὑποδεξάμενοι ἡμῶν οὐδὲν μετριώτερον πείσονται Ξανθίων, Παταρεῦσι δὲ καὶ Μυρεῦσι καὶ Κορυκίοις καὶ Φασηλίταις, κἂν ἄλλο τι εὔποιεν ὑποδεξάμενοι αὐτοὺς ἐθέλωσιν, ἐπιτρέπω, ἵνα ὀρθῶς αὐτοῖς βεβουλευσθαι φίλους ἡμᾶς ἀλλὰ μὴ πολεμίους ἐλόμενοι ἔργῳ αἰσθῶνται ὀρῶντες Ξανθίους.

κη'. Λύκιοι Βρούτῳ.

Οὐδ' αὐτοὶ Ξανθίους ὑποδέξασθαι ἐγνώκαμεν, εἰ κοινωνεῖν τῆς συμφορᾶς μάλλον ἢ ἐπικουρῆσαι μέλλομεν αὐτοῖς τὸ ἀτύχημα, εἰκόσασιν δὲ κἀκείνοι παραλιπόντες τοὺς μηδὲν ὀνήσαντας ἡμᾶς Παταρεῦσι καὶ Μυρεῦσι καὶ Κορυκίοις καὶ Φασηλίταις ὡς βεβαιότεροι προσφύξεσθαι βοηθοῖς. δῆλον γὰρ πεποίθηκας, ὦ Βρούτε, οὐ δι' ὀργὴν ἐλαύνων τοὺς φυγάδας ἐκ Λυκίας, ὑπὸ δὲ χρηστότητος διδάσκων τίσιν ἤδιον αὐτοὺς χάριση.

κθ'. Βρούτος Κώοις.

Οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὴν παρ' ἡμῶν συμμαχίαν ἀπήγγελλάν μοι τὰς ναῦς ἡμῶν ἄρτι κατασκευάζεσθαι· εἰ δὲ εἰς τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν παρασκευάζεσθε, τί γρήσεσθε ταῖς παρασκευαῖς οὐκ οἶδα. τί γὰρ πλέον ἰσχύος ἀκαίρου, ἢ παντελῆς ἀσθένεια τὸ ἄχρηστον;

XXIV. Lycii Bruto.

Et tibi citius quam expectaveras vincere contigit, et nobis non tardius quam imperaveras obsequi, si velis socios ex mandati tui tempore magis quam ex Cassii celeritate iudicare.

XXV. Brutus Lyciis.

Xanthii quod nostram liberalitatem contempsero, sepulcrum amentiae suae patriam nacti sunt, Patatarenses vero quod semetipsos in nostram fidem commisere, in omni re libertatem conservarunt. Vobis igitur optione data aut Patatarensi supplicium aut Xanthiorum fortunam eligatis.

XXVI. Lycii Bruto.

Xanthiorum commiseramur calamitatem, quam pro sua amentia sibi habent, adeo ut ne respiscere quidem possint, cum Patatarensibus vero, et ipsi nos gaudemus, quod prudenter simul et feliciter, quod ipsis profuturum erat, elegerunt. Nos vero non ea sumus vecordia, ut, quum in amicis numerari feliciterque agere liceat, miseriam eorum malimus sequi, qui ob inimicitiam poenas dederunt.

XXVII. Brutus Lyciis.

Xanthiorum profugos qui vestrum recepere, non leviori supplicio quam Xanthii afficientur. Patatarensibus vero et Myrensisibus et Coryciis et Phaselitis, si quo etiam alio beneficio ornare receptos velint, permitto, quo recte se consuluisse, quod nos amicos quam inimicos habere maluerint, conspectis Xanthiis re ipsa sentiant.

XXVIII. Lycii Bruto.

Neque ipsi nos Xanthios recipere decrevimus, si in malorum societatem potius venturi quam illorum calamitatem relevaturi sumus; sed illis quoque relictis nobis, a quibus nil profecerint, ad Patatarenses et Myrenses et Corycios et Phaselitas tanquam certiores adiutores confugere visum est. Manifesto enim, Brute, non ira commotus exules e Lycia expulisti, verum pro tua benignitate quibus eos tradi velles declarasti.

XXIX. Brutus Cois.

Quos misimus ad societatem quam petivimus incundam, nunciaverunt mihi naves vestras modo apparari. Quod si ad belli tempora institutis, ad quid apparatu vobis opus sit nescio. Quid enim robor predestinativum, quod quia usum nullum habet, prorsus vanum est?

λ'. Κῶσι Βρούτῳ.

Τοὺς μὲν ἰδίους ἐπιστάμεθα καιροὺς διὰ μακρόθεν πῆς χρείας προηυτρεπίσθαι δεῖ, τοὺς δὲ τῶν συμμαχῶν οὐ βῆξιον συνιδεῖν, εἰ μὴ πρὸ πολλοῦ τις καταγέλλοι. τὴν μέντοι παρασκευὴν μὴ νόμιζε ἄχρηστον εἶναι διὰ τὸ βραδύ· κἂν γὰρ εἰς τὸ παρὼν ἑλλείπη, σώζεται γοῦν ἀκραιφνῆς εἰς τὰ μέλλοντα.

λα'. Βρούτος Καυνίσις.

Αἱ μὲν κατ' ὄψιν ὑπουργίαι τῶν ὑπὸ κῶν κολακείας καὶ φόβου τὸ πλέον μεμοίραται, τὸ δὲ προθύμως εἰς δ' ἂν ἐπιστέλλωμεν ὑπακοῦεν πολλὴν ἐνδείκνυται βεβαιότητα. καὶ ὑμεῖς οὖν ὑπὲρ ὧν ἐγράψαμεν διασκεψασθε, πότερον ὑμῶν καὶ τὰς ἄλλας ὑπουργίας δι' ἀνάγκην ἀπάσας ἢ δι' εὐνοίαν χρῆθ' ἀδέχσθαι. πίστις γὰρ αὐτάρχεις βεβαιότητος φανεῖται τὸ διηνεκῶς ὑμῶν εἰς τὰς χρείας ἐτοιμον.

λε'. Καύνοι Βρούτῳ.

Πίστις εὐνοίας οὐ τὸ συνεχῶς ὑπουργεῖν, τοῦτο γὰρ μόνης ἰσχύος ἔργον, ἀλλὰ τὸ μὴ ὀκνεῖν ἐν οἷς ἂν τις δυνατὸς ἢ καιροῖς. ἡμεῖς δ' εἰ μέλλοιμεν ἐκ τῶν ἑλλειμμάτων τὴν παλαιὰν σπουδὴν ἀπιστεῖσθαι, μάτην ἂν ἠγησάμεθα καὶ τὰ πρότερα μεμοχθηκέναι· οὐδὲ γὰρ εἰκόσ τότε ἡμᾶς πεπλάσθαι τὴν πρὸς σὲ φιλίαν, ἣν φόβος μὲν καὶ ἀπουσίαν πάντως ἂν ἐκολάκευσε, κολακεία δὲ καὶ παροῦσαν ἂν διεψεύσατο.

λγ'. Βρούτος Δαμά.

Ἔοπλων καὶ χρημάτων χρεία. ἢ πέμπε ἢ ἀποφαίνου.

λδ'. Δαμάς Βρούτῳ.

Εὐπορούντων ἔργον τὸ πέμψαι, πενομένων δὲ τὸ ἀποφαίνεσθαι.

λε'. Βρούτος Κυζικηνῶσις.

Τὰ ἀπὸ Βιθυνίας ὄπλα παραπέμψατε μέχρι Ἑλλησπόντου ἢ κατὰ γῆν ἐπιθέμενοι ἢ κατὰ θάλατταν, αἴσθησθε δ' ἂν αὐτοὶ πῆς βῆξιον αὐτῶν κομιδῆς. εἰ μέντοι βραδύτερον ἢ δεῖ ἡμῖν ἔλθοι, ἢ καὶ ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γένοιτο, ὅψ' ὑμῶν ἠδικησθαι δοξομεν.

λς'. Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Παραπέμψαι τὰ ὄπλα καὶ κατὰ γῆν διὰ τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ θάλατταν διὰ τοὺς χειμῶνας χαλεπόν, μάλιστα σοῦ τὰ ἐναντιώτατα συνάψαντος, τάχος καὶ ἀσφάλειαν. ὁμοῦ δὲ σπουδῆς οὐδεμιᾶς λειψόμεθα,

XXX. Coi Bruto.

Nostris rebus scimus multo ante quam usus fuerit esse providendum, sociorum vero res, nisi multo ante quis denunciaret, non facile est perspicere. Apparatum autem nostrum noli inutilem seriores in usum iudicare. Nam etiamsi nunc quidem nullus eius usus sit, attamen integer ad futurum usum asservatur.

XXXI. Brutus Cauniis.

Quæ subditi palam præstant officia, ex adulatione pendunt ut plurimum atque metu, quod vero prompte eis quæ mandamus obsequuntur, magnam prodit animi firmitatem. Quare et vos de eis quæ scripsimus deliberate, utrum et reliqua vestra officia necessitatis an universa benevolentiae gratia præstita credi oporteat. Certissimum enim firmitatis pignus semper videbitur, si continenter, ubi usus fuerit, paratos vos præstiteritis.

XXXII. Caunii Bruto.

Benevolentiae pignus non est, ut sine intermissione quis inserviat, hoc enim solarum virium opus est, sed ut quo quis tempore possit præsto esse non dubitet. Sed si ob intermissionem pristinum nostrum studium in suspicionem vocandum est, frustra censeremus et in eis quæ ante fecimus nos laboravisse. Neque enim verisimile est tunc nos amicitiam erga te simulasse, quam metus quidem et absentem omnino eblanditus esset, adulatio vero et præsentem fefellisset.

XXXIII. Brutus Damæ.

Armis et pecuniis opus est. Aut mitte aut sententiam tuam prode.

XXXIV. Damas Bruto.

Abundantium est mittere, inopum vero sententiam prodere.

XXXV. Brutus Cyzicenis.

Arma mihi a Bithynia mitte usque in Hellespontum sive terra iter facientes sive mari, quorum advehendorum quæ facilius sit via ipsi intellexeritis. Si vero tardius quam necesse est ad nos pervenerint, vel etiam ab hostibus cepta fuerint, injuria a vobis a factos nos putabimus.

XXXVI. Cyziceni Bruto.

Arma mittere et terra propter hostes et navibus propter tempestates difficile est, præsertim quum tu duo maxime dissidentia coniunxeris, celeritatem atque securitatem. Nullam tamen non dabimus operam, dum quod

ἐὰν τὰ ἐκ τῆς τύχης συμβησόμενα μὴ τοῖς ἀόκνοις ὑπουργήσασαι προσθῆς.

λγ'. Βροῦτος Κυζικηνούς.

Ἐχομίσθη τὰ ὄπλα καὶ εἰς ὃν ἐβουλόμεθα καιρόν. τῆς οὖν λειτουργίας ταύτης ἐν ὀέοντι γενομένης ἀντιδίδομεν ὑμῖν τὴν Προκόνησον σὺν ταῖς ἐν αὐτῇ λειτουργίαις.

λη'. Κυζικηνοὶ Βροῦτω.

Οὔτε κέρδους ἐλπιδί ἐσπουδάσαμεν ἃ ἐπέσταιλας, οὔτε εἰς τὰ λοιπὰ ὀκνηρῶς ἐμέλλομεν ἔξειν, ἔπαινεθέντες ἀμισθί. ὅμως ἀξιοῦμενοι δωρεᾶς ἡδόμεθα τῇ σῆ μαρτυρία πλέον ἢ ταῖς Προκονησιῶν λατομίαις.

λδ'. Βροῦτος Κυζικηνοῖς.

Οἱ πρέσβεις ὑμῶν συνέτυχόν μοι ἀπίοντι ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ παρεῖσθαι τῆς συμμαχίας ἰκέτευον ἀσθένειαν αἰτιώμενοι καὶ τὸ ἀπορεῖν τὰ κοινά. δίκαιον μὲν οὖν ἦν, πλησίον ἤδη τῆς χάριος κατεπειγούσης, καὶ εἰ πρότερον οὐκ ἔδοτε, κἂν νῦν ἐπιπέμψαι. πλέον γὰρ ἂν ἐτίμα τὴν λειτουργίαν ὑμῶν ὁ καιρός. ἐπεὶ δὲ εἰκόκατε τὰ κακίω τοῦ πολέμου προλαθεῖν ἐλπίδι, τῇ μὲν ἀσθενείᾳ ὑμῶν ἦν αἰτιῶσθε ἡδομαι (τοῦναντίον γὰρ ἂν ἠχθίσθη ἀκούων ἰσχύειν ὑμᾶς κακοῦς ὄντας), τοὺς δὲ ἀνδρας ὑμῶν συμμαχίους μὲν οὐκέτι, ὑπουργοὺς δὲ καὶ ἀκοντας ἔξω. λέληθε δὲ ὑμᾶς οὐδαμῶς ὡς δεινὸν τῆς ἐκ τοῦ πολέμου μετασχεῖν νίκης, εἰ γένοιτο, τοὺς τὸ γ' ἐφ' ἑαυτοῖς εἰς πᾶσαν ἡμᾶς ἀσθένειαν προδόντας.

μ'. Κυζικηνοὶ Βροῦτω.

Τὸ σπουδαῖον ἡμῶν οὐκ ἐξ ὧν πολλάκις ὑπουργήσαμεν μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς παρὰ σοῦ δωρεαῖς μαρτυρηθὲν ἐδόκασι πεπιστεῦσθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κατὰ προαίρεσιν οὐχ ἅπαντες ὁμονοοῦσιν οἱ καιροί, τί δεῖ μέρος ἐχθρας ἀριμῆσαι τῆν ποτε ἀσθένειαν; πᾶν γὰρ τοῦναντίον μῖα ὑποληπτέον μεγαλοφυχίας τὸ πολυωρεῖν τοὺς ὀρθῶς διακονήσαντας καὶ συγγνώμην ὑποτιμῆσαι χαρίζεσθαι. σὺ δὲ καὶ πρὸς ἐφῆδεσθαι τῇ ἀδυναμίᾳ ἐφης ἡμῶν, ὡσπερ οὐχὶ σοὶ ἐλλείπειν μέλλοντος ὅσον ἂν ἡμῖν ἐνδῆ. τοὺς μὲν οὖν ἀνδρας, εἴτε συμμαχίους εἴτε ὑπουργοὺς ἐθέλεις (οὐ διοισόμεθα γὰρ περὶ ὀνομάτων), ἀπαγε, ἡμεῖς δὲ εἰ ἀπεγνωκείμεν σου τὰς εἰς τὸν πόλεμον ἐλπίδας, οὐκ ἂν ἔθεραπεύομεν αὐτὰς πρεσβευόμενοι. νῦν δὲ τὰ βέλτεστα εὐχόμενοι περὶ σοῦ καὶ νῆ Δία προσδοκῶντες, εἰ καὶ τῶν ἐπινικίων ἀπελαθησόμεθα ὡς ἐχθροί, τῆς γούν χαρᾶς μεθέξομεν ὡς φίλοι.

fortuna eventurum est rem impigre procurantibus non imputes.

XXXVII. Brutus Cyzicenis.

Allata sunt arma et quo tempore volumus. Quod officium quum rite praestiteritis, remuneramur vos Proconneso quaeque in ea sunt lapicidinis.

XXXVIII. Cyziceni Bruto.

Neque lucri spe missionem acceleravimus, nec sine mercede laudati segniore in posterum nos gessimus. Attamen praemio ornati tuo testimonio magis quam Proconnesiorum gaudemus lapicidinis.

XXXIX. Brutus Cyzicenis.

Legati vestri ad bellum me discedentem offenderunt ac foedere exsolvi suppliciter petebant debilitatem praetextentes atque inopiam reipublicae. Aequum erat sane, tam prope jam instante necessitate, etiamsi prius non dedissetis, nunc certe mittere : plus enim dignitatis ex ipso tempore ad officium vestrum accessisset. Sed quoniam peiorem de bello spem concepissee videmini, de vestra quam praetextitis debilitate letor (e contrario enim dolerem, si vos, quum mali sitis, audirem viribus valere), viris autem vestris non ut sociis amplius, sed ut ministris utam etiam invitit. Neque vos fugit quam indignum sit, ut belli victoriae, si contingat, participes ei fiant, qui quantum in ipsis erat in summum discrimen nos adduxissent.

XI. Cyziceni Bruto.

Nostrum erga te studium non officiis solum a nobis saepenumero praestitit, verum et a te acceptorum munerum testimonio videbatur comprobatum. Sed quoniam cum animi voluntate non omnia tempora concidunt, quid est cur in inimicitia ponendum sit, si quando deficient vires? immo e contrario enim eiusdem est animi magnitudinis, diligere qui recte inserviant, et si quando se excusent, dare veniam. Tu vero nostram infirmitatem gaudio tibi esse dicis, quasi quicquid nobis desit non tibi defuturum sit. Viros autem, sive ministros sive socios velis, non enim de nominibus contendemus, tibi habe, nos vero si tuas de bello spes irritas haberemus, non legationibus ipsas foveremus. Nunc autem optima de te precantes, immo per Iovem et exspectantes, etiamsi a victoriae praemiis ut hostes abigemur, ad laetitiae ut amici non expertes erimus.

μα'. Βρούτος Σμυρναίος.

Τὸ πρόθυμον τῶν ὑπηκόων διηγεκὲς μὲν ὄν βεβαιώ-
τητα δηλοῖ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, ἐλλείπον δὲ καὶ τὸν
ὄτε ἐποίκιλος ὑπούργει χρόνον δι' ἀσθένειαν ἐλέγχεται
τὴν ἑαυτοῦ μάλλον ἢ γνώμην ὑπουργῶν. σπουδάσατε
οὖν ἐκπληρῶσαι ὅσα ὑμῖν ἐπέστειλα πρὸς τὸν πόλε-
μον, ὡς εἰ νῦν κακοὶ φανείσθε, μηδ' ἦν πρόσθεν ἐπο-
ρίσασθε μαρτυρίαν ἔτι οἰσόμενοι· οὐ γὰρ χρὴ δοκεῖν
ἕξειν τὰ ἴσα μὴ ὁμοίους αἰεὶ φανέντας.

μβ'. Σμυρναῖοι Βρούτω.

Εὐχῆς ἔργον τὸ διηγεκῶς δύνασθαι, καιροῦ δὲ τὸ
ἐνίοτε μὴ ἄρκειν, τάς τ' ὑπουργίας οὐ μόνον αἱ ἀσθέ-
νειαί τῶν κελουσθέντων, ἀλλὰ καὶ ἡ συνέγεια τῶν ἐπι-
ταγῶν ἑλλιπεῖς ποιεῖ. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ πάλαι διὰ φό-
βον ἐλειτουργοῦμεν, οὐδ' ἂν νῦν ἐτολμῶμεν ἀρνεῖσθαι.
ἀλλὰ πᾶν τὸ ἔναντίον ἡ δοκεῖ συμβέβηκεν· ἐσπούδασε
μὲν γὰρ ἡ γνώμη τότε, ὑποτιμᾶται δὲ νῦν ἡ ἀσθένεια.
ὅστε ἀτοπον εἰ τοῖς ἐλλείμμασιν αἱ ὑπουργίαι δια-
βληθῆσονται μάλλον ἢ ταῖς ὑπουργίαις παρηγορηθί-
σεται τὸ ἐλλείπον.

μγ'. Βρούτος Μυρεῦσι.

Ξάνθιοι ἀλόντες ἐλεεῖσθαι ὑφ' ἡμῶν ἰκέτευσον, ἦν δὲ
οἶμαι χαλεπὸν τοὺς τῆς ἐλπίδος τοῦ πολέμου κοινω-
νοῦντας φεύγειν τὰ πάθη καὶ τὴν ἐκ τῆς νίκης ἡδονὴν
θηρωμένους ἴση γρηῃσθαι τῇ διαμαρτίᾳ πρὸς τὸ ἄλυ-
πον. καὶ τούτους οὖν ἐπιτηδείους παντελοῦς ἀπω-
λείας ἐθέμεθα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀποκηρύττομεν, εἰ μὴ
εὐθέως ἡμᾶς δέχοντο, μηδενὶ τὴν ἡμετέραν γνώμην
ἐπιεικεστέραν τῆς ἐκείνων τύχης ἔσσεσθαι.

μδ'. Μυρεῖς Βρούτω.

Οὐδὲ Ξανθίους ἔδει σωτηρίας ἀποτυχεῖν, ἥς τάχα
ἂν καὶ αὐτοὶ μετέδωκαν τοῖς ἔναντίοις, εἰ ἐκράτησαν·
ὡς γὰρ ἡ τοῦ νικᾶν ἴση τοὺς πολεμοῦντας ἐλπίς
ἐξάρει, οὕτω καὶ τὸ τῆς ἡττης πάθος εἰς κοινὸν ἔλεον
ἔρχεται διὰ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ
παρασκευαστικὴν εὐνοίας ἴσθαι τὴν χρηστότητα· ἀπειλή
μὲν γὰρ ἔθραυν ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα διὰ τὴν ἐκ
τῶν φόβων ἀπόγνωσιν, ἐλπίς δὲ καὶ τοὺς διαφόρους
εἰς εὐνοίαν πεπιστευμένην ἤθει προσαίγεται.

με'. Βρούτος Μυρεῦσι.

Ἡ συμμαχία ὑμῶν ἦκεν ἡδὴ νενικηκόσιν ἡμῖν.
τοῦ μὲν οὖν μηδ' ὄλιγος τὸ βράδιον ἀφικέσθαι ἄμεινον,
πρὸς μέντοι τὴν τοῦ πολέμου ὑπουργίαν ὁμοίως ἦτε
ἄχρηστοι· ἡ γὰρ ἐν πολέμῳ βραδυτῆς ἴσον ἔχει τῷ
μηδ' ὄλιγος γινομένῳ τὸ ἄπρακτον.

XLI. Brutus Smyrniæ.

Subditorum in obsequendo alacritas si perduret, firmum
prodit erga principes animum, sin autem intermittat, tum
etiam, quum promptam sese præbuit, ob suam imbecil-
litatem magis quam ex sententia officia præstitisse coar-
guitur. Quare operam date ut quæcunque vobis ad bel-
lum imperavi perficiatis, ut qui, nunc si mali apparebitis,
neque quod antea consequuti estis testimonium retinebitis : non enim par est credere eadem esse habitu-
ros, qui non similes quovis tempore apparent.

XLII. Smyrnæi Bruto.

Optantis est, ut quis continenter possit, verum tem-
pus nonnunquam quin par sis impedit, obsequium autem
non solum eorum, quibus imperatur, infirmitas, verum
etiam mandatorum continuitas debilitat. Nos vero si
olim quoque ob metum munia sustinuissemus, neque
nunc recusare auderemus. At longe quam videtur aliter
res sese habet : tunc enim operam dedit animus, nunc
vero infirmitas deprecatur. Iniquum igitur, si ob inter-
missionem obsequia potius in suspicionem vocabuntur
quam ob obsequia excusabitur intermissio.

XLIII. Brutus Myrensisibus.

Xanthii capti misericordiam nostram supplices implo-
rabant, verum indignum erat, qui spei in bello positæ
consortes fuissent, eiusdem calamitates effugere, quique
parem victoriæ voluptatem appetivissent, re male gesta
ad damnum uti averendum. Hos igitur extrema perni-
cie dignos habuimus, ac reliquos nunciamus, si non statim
nos receperint, nulli voluntatem nostram futuram
esse illorum clade clementiorem.

XLIV. Myrenses Bruto.

Neque Xanthii digni erant qui salutem non impetrarent,
quam nec ipsi fortasse, si superiores evasisent, adver-
sarii denegassent. Nam ut æqualis belligerantes effert
spes victoriæ, sic et cladis calamitas communem movet
ob humanitatem misericordiam. Atque apud reliquos be-
nevolentia conciliatricem benignitatem esse scito : minæ
enim odium vel inter amicos pariunt propter desperatio-
nem ex periculis oriundam, spes vero vel inimicos ad be-
nevolentiam adducit placido affectu confirmatam.

XLV. Brutus Myrensisibus.

Auxiliares vestri venerunt parta iam victoria. Ac præ-
stat quidem sero quam omnino non venisse, verum ad
belli usum inutilis fuistis : nam in bello tarditas æque
atque quod omnino non fit eventu caret.

μ'. Μυρῆες Βρούτω.

Συνήσθημέν σοι νικήσαντι τὸν πόλεμον θάττον ἢ τὴν παρ' ἡμῶν συμμαχίαν καίπερ μετὰ σπουδῆς ἐκπεμφθεῖσαν παραγενέσθαι, πρὸς μέντοι τὴν εὐνοίαν οὐδὲ ἡμεῖς ἀπρακτοὶ ἠλλομεν· οὐδὲ γὰρ ἴσον τῷ μηδ' ὅλως κινήθεντι τὸ κἂν ἐνὸς ὑστερήσει πρὸς τὰ λοιπὰ ἔτοιμον.

μ''. Βρούτος Μιλησίοις.

Οὐδὲ χρημάτων πένεσθαι πόλει συγγνωστόν· ἐκ πολλοῦ γὰρ ὀφείλει φυλάττεσθαι τὸ ἄπορον· τὸ δὲ ἐν τσοσούτῳ πλήθει μηδ' ἄνδρας ὑμᾶς ἔχειν γενναίως ἀγωνιουμένους παντελῶς ἴστε οὐ τύχης ἐνδεεῖς ἀλλὰ τῆς σωτηρίου γνώμης ἐλεγχομένοι. εἰ δὲ μήτε ὅσα εἰς ἀρετὴν ἀσχεῖτε μήτε ὅσα πρὸς ἰσχὺν παρασκευάζεσθε, ἀδικίως ἴστε πόλις λεγόμενοι.

μγ'. Μιλήσιοι Βρούτω.

Καὶ χρημάτων καὶ στρατιωτῶν ἐνδεῖν αἰσχρὸν οὐ τοῖς μὴ ἐν ἰδίᾳ καθεστῶσι χρεῖα, πολλὴ δὲ μᾶλλον τοῖς εἰ καὶ οἰκοθεν εὐποροῖεν, διὰ γούν τὸ μὴ ἐπαρκεῖν ἄλλων προσδεομένοις. ἡμεῖς δὲ καὶ γνώμης ἕνεκα καὶ τῆς εἰς τὸ δεῦρο τύχης δοκοῦμεν πόλις εἶναι μέχρι τοῦ εἰ καὶ μὴ ἑτέροις ἐπαρκεῖν, ἀλλ' οὖν μηδὲ τῶν πέλας χροῖζειν.

μδ'. Βρούτος Μιλησίοις.

Εἰ μὲν ἔστιν ὑμῖν ὅπλα ἐν κοινῷ, μὴ χρωόμενοι τοῖτοῖς ἀμαρτάνετε, μία γὰρ ἰσχὺς ὅπλων τὸ χρῆσθαι· εἰ δὲ καὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἀμελεῖτε, μεμφθέντες ἂν εἰ καὶ ἔχοντες μὴ ἐχρήσθε, πόσῳ μεμπτότεροι μηδὲ ἔχοντες;

νε'. Μιλήσιοι Βρούτω.

Οὐ τὰ ὅπλα ἰσχὺς ἀνδρῶν, ἀλλὰ τῶν ὅπλων οἱ ἀνδρες· ἐκεῖνα μὲν γὰρ δίχα τῶνδε ἀπρακτα, οἱ δὲ καὶ πορίσαι αὐτὰ καὶ χρήσασθαι αὐτοῖς δύνανται. οὔτε οὖν εἰ ἄπεστιν ὅπλα ἐνδεῖ τοῖς πορίσαι αὐτὰ δυναμένοις, οὔτε χρήσιμα τυγχάνει τοῖς κἂν ἔγωσι χρήσασθαι μὴ δυναμένοις.

να'. Βρούτος Τραλλιανῶσι.

Εἰ μὲν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν Δολοβέλλαν ἀνεχόμενοι οἴεσθε μηδὲν ἀδικεῖν με, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖτε· εἰ δὲ νομίζετε, ὧν ἂν τοὺς ἑαυτῶν πολεμίους ἀφελόμεθα, τούτων ὑμῖν ὡς θύτων οἰκείων παραχωρήσειν, αὐτίκα πλανᾶσθαι μοι δοκεῖτε. ἢ εἴργετε οὖν αὐτὸν τῆς σφετέρας, ἢ ὅλως μηδ' ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι φάσκετε ὧν ἂν ἔχειν αὐτοὶ Δολοβέλλαν ἀφελόμενοι, ἀλλὰ μὴ ὑμῖν παραχωρεῖν ἀξιοῦμεν.

XLVI. Myreses Bruto.

Lætati tecum sumus, quod citius victoriam reportasti, quam auxiliares nostri festinanter licet missi advenerunt, verum ad benevolentiam non prorsus inutiles venimus: non enim idem est, omnino non moveri, et quamvis semel defueris, ad reliqua tamen promptum paratumque esse.

XLVII. Brutus Milesiis.

Neque pecuniis egere civitati concedendum est: e longinquo enim egestatis cautio esse debet. Quod autem in tanta multitudine ne viros quidem vos habere dicitis fortiter pugnatos, hoc omnino sciatis non solum fortunæ, verum etiam salutaris sententiæ egenos vos coargui. Sin vero neque quæ ad robur ducunt comparatis, neque quæ ad virtutem exercetis, iniuria scitote dici civitas.

XLVIII. Milesii Bruto.

Et opibus et militibus egere turpe non eis est, qui nulla laborant domestica difficultate, verum eis potius qui, quamvis domi affluent, quoniam hoc non sufficit, aliis indigent. Nos vero quod et ad animum attinet et ad fortunam, quam hucusque obtinuimus, civitatis nomen tueri satis possumus, donec, etsi non aliis suppeditemus, at certe nec aliorum ope indigebimus.

XLIX. Brutus Milesiis.

Si arma vobis suppeditant, quod eis non utimini peccatis: in solo enim usu armorum robur situm est. Sin vero nec ut paretis arma datis operam, quum iam si habentes non uteremini vituperationem subiretis, quanto magis ne habentes quidem vituperandi estis?

L. Milesii Bruto.

Non arma viris, sed viri armis robur afferunt: nam illa sine his inertia sunt, hi vero et parere ea et uti eis possunt. Neque igitur si desunt arma, egent eis, qui, vobis ea parandi facultas est, neque utilia sunt eis qui, etsi habeant, uti tamen eis nequeunt.

LI. Brutus Trallianis.

Si, quod in vestra terra Dolabellam castra ponere patimini, nulla me putatis iniuria afficere, non recte sentitis, sin autem creditis, a quibus locis hostes aberimus, hos vobis in ditionem vestram nos cessuros esse, rursus errare mihi videmini. Quare aut finibus vestris eum prohibete, aut omnino nec iniuriam a nobis pati dicite, si abacto Dolabella tenere ipsi, nec vero vobis cedere volumus.

νβ'. Τραλλιανοὶ Βρούτου.

Καὶ Δολοβέλλας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύει, καὶ πᾶς ὁ μετ' ἐκείνων βιαζόμενος ἴστω μὴ ἔξω ἀυτὴν διορίκτητον· οὐ γὰρ εἰ στρατηγὸν Ῥωμαίων σύμμαχοι ὄντες μὴ ἐξείργωμεν τῆς ἑαυτῶν, ἡδῆ καὶ τοῖς πρὸς ἐκείνων διαφερομένοις ἄθλον αὐτῆν πολέμου καταγγέλλομεν, ἀλλ' ὅς ἂν ἀκόντων ἡμῶν εἰσβιάζηται, δεῖξομεν ἔργῳ καὶ Δολοβέλλαν μὴ ἂν ἄλλως εἰ μὴ ἐκόντων στρατοπεδεύειν.

νγ'. Βρούτος Τραλλιανός.

Καὶ πρόσθεν ὑμῖν ἐπέστειλα, ὅτι ἁμαρτάνετε Δολοβέλλαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύοντα περιορῶντες, καὶ τὸ παρὸν ἴστε, εἰ μὲν ὡς οἰκείας αὐτῷ παραχωρεῖτε, οὐδ' ἂν εἰ πρὸς ἡμῶν ἀρχειρεθίητε ὧν ἐκείνῳ ὡς ἄλλοτριῶν ἐξέστητε, ἡμῖν ὡς ἰδίων ἀντικεισάμενοι, εἰ δὲ ὡς φίλῳ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύειν δίδοτε, κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχης ἀρξάμενοι οὐδὲ ἡμῖν ἀκούσιοι πολέμοιο φανείσθε.

νδ'. Τραλλιανοὶ Βρούτου.

Ἐδηλώσαμεν σοὶ καὶ πρότερον περὶ Δολοβέλλας, καὶ νῦν ἴσθι, ὅτι οὔτε ἐν ἰδίᾳ στρατοπεδεύει γῆ, ἔστι γὰρ ἡμετέρα, οὔτε εἴ τις αὐτὴν ἀφείλοιο ἄλλος, συγχωρήσομεν ἀκόντων ἔχειν, ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν ἐπιτραπέντα βιάσαιοτο. εἰ δὲ δοκοῦμεν τῆς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχης αὐτῷ κοινωνεῖν, αἰρετώτερον τοῖς ἀρχούσι χειρῶν ἀντιπράξαι ἢ σύμμαχον ἄνδρα ἐξείργοντα ἀκούσιους Ῥωμαίους ἐγθροῦς φανῆναι.

νε'. Βρούτος Τραλλιανός.

Ἠγγέλη μοι Μηνόδωρον ἡμέτερον πολίτην, ξένον καὶ φίλον Δολοβέλλα τῷ ἡμετέρῳ πολέμῳ, καὶ πρότερον ὑμᾶς μὴ εἶργειν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύοντα πείσαι, καὶ νῦν ὅπως καὶ αὐτὸν καὶ τὴν στρατιάν αὐτοῦ τῇ πόλει δέξησθε συμβουλεύειν. ἐγὼ δὲ ὡς μὲν οὐδὲν ὀνήσει Δολοβέλλαν, εἰ καὶ ταῦτα καὶ ἔτι πλείω τούτων ποιῆσαι προσαχθείητε ὑπὸ Μηνόδωρου ἢ καὶ εἴ τις ἄλλος πείσειεν, οὐκ ἄγνωσθ, οὐδὲ μὴν οὔτε Μηνόδωρον ἢ Δολοβέλλα φίλιὰ καὶ ξενίκα, οὐ μὴν ἀλλ' οὐχ ὅπως κολάσαιμὲν τινὰς σκοπῶν ἐφεδρῶν οἰμαὶ τοῖς ἐνὸς ἐκάστου ἁμαρτήμασιν. ἵνα μὲντοι μηδὲν κολάσεως ἄξιον ἁμαρτεῖν ἀναγκασθῆτε, κελεύω ὑμᾶς Μηνόδωρον φυγαδεῦσαι τῆς πατρίδος τοῦ ἰδίου λυσιτελοῦς ἕνεκα, εἰ γὰρ τι λυσιτελεῖν ἔμελλεν αὐτῷ τὴν πατρίδα πωλοῦντι, Δολοβέλλαν δὲ μήτε τῇ πόλει δέχεσθαι, τῆς τε γῆς ἐξέλσασαι, βιαζόμενον δὲ ὅπλοις ἀμύνασθαι, ἢ ἀπειθοῦντας οὐχ ὑπὸ Μηνόδωρου ταῦθ' ὑμᾶς οὐκ ὀφίσομαι προαχθέντας πεισθῆναι, ἀλλ' αὐτοῦς Μηνόδωρον τούτων ἀπορμῆν δοῦναι ἐθέλοντας.

LII. Tralliani Bruto.

Et Dolabella in nostra terra castra metatur, et quisque post eum vim adhibuerit, scito non habiturum esse eam bello captam. Non enim si duces Romanorum, quod socii sumus, finibus nostris non prohibemus, hinc iam et adversariis illius præmium eam belli denunciavimus, verum quisquis invitis nobis invadere conetur, re ipsa demonstrabimus, Dolabellam quoque non nisi volentibus nobis castra metari.

LIII. Brutus Trallianis.

Et antea vobis per litteras significavi, peccare vos Dolabellam in vestra terra castra metari permittentes, et nunc scitote, si tanquam illius propria cedatis, vos neque si a nobis eis, quæ tanquam aliena illi permisistis, privati fueritis, a nobis tanquam propria recepturos esse, sin tanquam amico in vestra terra castra metari permitatis, communem illi belli fortunam sponte nacti neque nobis inviti hostes esse videbimini.

LIV. Tralliani Bruto.

Certiorum de Dolabella te et antea fecimus, et nunc scito, neque in sua eum regione castra metari, nostra est enim, neque si quis eam alius sibi arrogaverit, passuros nos ut nobis invitis obtineat, quod quæ sunt a nobis permissa violaret. Sin autem communem illi belli fortunam videmur experiri, satius est iniuriarum auctoribus reluctari quam homine socio repulso invitos Romanis videri hostes.

LV. Brutus Trallianis.

Nunciatum est mihi, Menodorum vestrum civem Dolabellæ nostri hostis hospitem atque amicum et antea vobis ne illum in vestra terra castra metantem prohiberetis persuasisse, et nunc suadere, ut ipsum eiusque exercitum vestra urbe recipiatis. Ego vero haud ignoro, neque Dolabellæ, si et hæc et plura adhuc facere a Menodoro adducamini aut si quis alius persuaserit, profuturum, neque vero Menodoro Dolabellæ amicitiam et hospitium. At vero non hoc agens, ut nonnullis puniam, unius cuiusque criminibus advigilandum censeo, sed ut quominus pœna quid dignum committatis impediāmi. Atque nunc iubeo Menodorum vos patria expellere ipsius lucri causa, si quidem ex patria vendenda lucrum meruit, Dolabellam vero neque urbe recipere et ex finibus eicere, sin vim adhibeat, armis arceere. Quod si negaveritis, non a Menodoro vos ad hæc patranda adductos esse credam, sed ipsos Menodoro hanc occasionem ultro obtulisse.

νς'. Τραλλιανοὶ Βρούτου.

Οὐ Μηνόδωρος ὑποδέξασθαι τῇ πόλει Δολοβέλλαν καὶ τὴν στρατιάν αὐτοῦ προηγάγετο ἡμᾶς, ὥσπερ οὐδὲ πάλαι στρατοπεδεύοντα περιορᾶν ἔπειθεν. ἀλλ' οὐδὲ εἰ ταῦτα ἐπέπρακτο, ἡγοῦμεθα δοκεῖν αὐτοὶ Μηνόδωρῳ τοιαύτης εὐβουλίας ἀφορμὴν παρεσχῆσθαι· τάχιον γὰρ ἂν τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἠμολογήσαιμεν συμμαχίαν ἡμεῖς ἢ σὺ τοῖς παρ' ἡμῶν τὴν Δολοβέλλα ξενίαν ἐπικαλεῖς, οἷς εἰ καὶ μῆδέν, ὡς λέγεις, ὄφελος οἴσεται ἢ πρὸς ἀλλήλους ἠμόνοια, μέγα γοῦν περιγένοιτ' ἂν τὸ ἐκ τῆς πίστεως εὐσυνειδήτων. ὄπλων μέντοι καὶ φυγαδείας οὐδέν τι τοῖς πράγμασι προσδεῖ· Μηνόδωρος γὰρ συναπῆρκε Δολοβέλλα, μὰ Δι' οὐχ ὡς πιπράσκειν τὴν πατρίδα κεκλυμένος, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ νομίζων ἀδίκημα τῷ φίλῳ συνίστασθαι εἰς τὰ ἐπιτήδεια. σὺ δ' εἰ καλὸν ὑπολαμβάνεις, ὥσπερ καὶ ἔστι καλόν, τὸ μὴ περιμένειν ποτὲ ἀμαρτάνοντας ἀμύνεσθαι, πολλῶν μᾶλλον οἰήθητι δεῖν μὴ προεξάνιστασθαι τῶν διαβολῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ συμβησομένῳ τὴν κρίσιν τηρεῖν, ἐπεὶ δόξεις οὐκ ἐφ' οἷς ἂν μέμψη τοὺς πέλας δυσμενῶς διατίθεσθαι, πρὸς οὓς δ' ἂν ἔχθραν ἔχῃς, αἰτίας τούτοις ἐπιφέρειν.

νς'. Βρούτος Τραλλιανοῖς.

Χρήματα ὅσα Δολοβέλλας κατέλετο παρὰ Μηνόδωρῳ τῷ ἑαυτοῦ ξένῳ, εἴ τί τινας ἄλλας παρακαταθήκας, παρὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ χομισάμενοι τῶν διαδεξαμένων αὐτοῦ τὴν οὐσίαν μετὰ τὴν ἐκείνου φυγὴν ἀναπέμψατε πρὸς με· εἰ δέ γε μὴ εἶναι φατε, αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν· οὐ γὰρ δίκαιον τοῖς τῶν ἡμῶν πολεμίων φίλοις ἢ καὶ ξένοις περαιτέρῳ τοῦ μῆδέν αὐτοὺς παθεῖν λυσιτελεῖσαι τὴν ἡμετέραν ἐπιείκειαν.

νη'. Τραλλιανοὶ Βρούτι.

Οὔτε Δολοβέλλαν ἐν τοῖς δαπανηροτάτοις τοῦ πολέμου καιροῖς ἀποθησαυρίσαι παρακαταθήκας εἰκός, οὔτε Μηνόδωρον ἀπαλασσομένον ἐκ τῆς πατρίδος οἶόν τε καταλιπεῖν οἴκοι τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια. τὸ μέντοι γε ἀναπέμπειν πρὸς σε ἢ τὰ μὴ ὄντα χρήματα ἢ τοὺς ἀναίτιους ἀνθρώπους τῇ μὲν ἀδύνατον τῇ δὲ ἄδικον· οὐ γὰρ ἄξιον τοῖς ἡμετέροις πολιταῖς διὰ τοὺς σοὺς πολεμίους μέγρι συμφορᾶς ἀλυστελεῖν εἶναι τὴν παρ' ἡμῶν, ἐὰν πεισθῶμεν, προδοσίαν.

νδ'. Βρούτος Βιθυνοῖς.

Μηδενὶ δοκεῖτω γαλεπόν, εἰ πολλὰ εἰσπράττομεν πολλῶν δέομενοι· τούτων γὰρ ἡμεῖς ἔργα ἀποδίδομεν. εἰ δὲ τὸ τῶν εἰσφορῶν πλήθος βαρύνεσθε, μεμνησθαὶ γὰρ πόσοι πόνοι σὺν τοῖς διδομένοις ὑφ' ἡμῶν ἀνα-

LVI. Tra'iani Bruto.

Non Menodorus ut Dolabellam eiusque exercitum in urbem reciperemus nos adduxit. ut neque antea ut castra metari pateremur suadebat. Sed neque hoc si factum esset, putamus Menodoro tam utilis consilii occasionem nos ipsos videri praeuisse: citius enim cum Romanis iungendum foedus profiteremur nos quam tu nostris Dolabellae hospitium exprobrabis. Quibus etsi nihil, ut ais, mutua consensio profutura est, at magnum certe eis in fidei servata conscientia suppetit praesidium. Armis autem et exilio nihil ad rem opus est: Menodorus enim una cum Dolabella discessit, non hercle quod patriam vendere sit prohibitus, sed quod omnino iniquam non putavit, in rebus necessariis comparandis amicum adiuvere. Tu vero si pulcrum esse censes, ut et pulcrum est, non differre poenam peccantibus quibusdam irrogandam, multo magis crede non praecoccupandas esse calumnias, verum donec quid evenerit iudicium cohibendum, quoniam videberis non ob ea quae reprehendis proximis succensere, sed quibuscum inimicitiam exeres, in eos crimina conferre.

LVII. Brutus Trallianis.

Quotquot pecunias Dolabella apud Menodorum hospitem suum et si quae alia depositum, adempta liberis eius, qui facultates eius post ipsius fugam occuparunt, ad me mittite: sin vero horum nihil esse dicitis, ipsos viros totius familiae cum liberis et uxoribus. Non enim iustum esset, meorum hostium amicis et hospitibus non solum nihil detrimenti, sed etiam emolumentum quid mea ex benignitate accedere.

LVIII. Tralliani Bruto.

Neque Dolabellam sumptuosissimis belli temporibus pecuniam in thesauris reposuisse consentaneum est, neque Menodorum et patria discedentem a se impetrasse ut exilium viaticum domi derelinqueret. Verum ad te quod postulas remitti aut quae non sunt pecunias aut homines innocentes, partim nequit fieri, partim iniustum est: non enim digni nostri cives, quibus ob tuos hostes ad extremam perniciem usque nostra officiat, si pareamus, proditio.

LIX. Brutus Bithynis.

Nemini durum videatur, quod multa exigimus, multis quippe indigentes: pro his enim nos ipsa facta reponimus. sin vos aegre fertis multitudinem tributorum, meminisse debetis, quot labores collatis pecuniis exha-

λίσκονται. παντί γὰρ δῆλον ὅτι τοῦ παρασκευαζομένου κάμνει πλείον ὁ ταῖς παρασκευαῖς τοῦ πολέμου χρό-
μενος, ἄλλως τε καὶ ὑμῶν μὲν τῆς οἰκείας φροντίδος ἐκάστω, ἡμῖν δὲ τῆς ἀπάντων προνοεῖν ἀνάγκη.

ξ'. Βιθυνοὶ Βρούτω.

Οὐχ ὅσων δεῖσθαί σοι συμβέβηκεν ἤδη καὶ ἡμῖν εὐπορεῖν τοσούτων περίεστι· γνοίης δ' ἂν δι' ὅσων ἀθροίζεται τὰ παρασκευαζόμενα καμάτων ἐξ ὧν αὐτὸς ἀναλίσκων αὐτὰ κοπιῆς. καίτοι τὸ μὲν ὑπὲρ ἄλλων εἰσφέρειν μετὰ πόνου καὶ ἀλυσιτελὲς φαίνεται, τὸ δὲ ταῖς ἐτέρων παρασκευαῖς χρῆσθαι μετ' ὠφελείας ἐστὶ βέλδιον. εἰ δὲ καὶ ὑπὲρ πολλῶν φῆς κακοπαθεῖν, καὶ ἀπὸ πλειόνων σοι ποριστέον· οὐ γὰρ οἷόν τε ἡμᾶς τοὺς περὶ μόνων ἐαυτῶν φροντίζοντας ταῖς ὑπὲρ ἀπάντων εἰσφοραῖς ἐξαρκεῖν.

ξα'. Βρούτος Βιθυνοῖς.

Ἀκύλαν ἐμὸν φίλον ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς κατασκευάσονται μοι ναῦς στρογγύλας πεντήκοντα καὶ μακρὰς διακοσίας, τοσαύτας δὲ καὶ Δολοβέλλα πυνθά-
νομαι ὑμᾶς παρασχέσθαι. ὀρθῶς οὖν ποιήσετε ναύ-
τας καὶ ἐρέτας εἰς ταῦτα τὰ πλοῖα, ἄξιον ἂν πρὸς ἐμὲ ἀνακομισθῆ, παρασχόντες τῷ Ἀκύλῳ καὶ σιτηρέσιον τοῦτοις μηνῶν τεσσάρων. τῶν γὰρ εἰς τὴν ναυπη-
γίαν δεόντων ξύλων καὶ τῆς τούτων παρακομιδῆς ἐπὶ θάλασσαν καὶ τεχνιῶν εὖ οἶδ' ὅτι οὐδὲν ἀμελήσετε μηδὲ Δολοβέλλα ἐλλιπόντες.

ξβ'. Βιθυνοὶ Βρούτω.

Οὐκ εἶ τι Δολοβέλλας ἐφασεν ἀρπάσας, τοῦτο ἤδη καὶ σοὶ λαθεῖν εὐπορον καταλείλοιπεν. οἱ γοῦν ἐκεῖνον πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν νεῶν οὐ πλέον δυνάμενοι παρασχεῖν βιασθέντες πῶς οἷοί τε ἂν εἴκημεν σοὶ τὰς ἴσας ἐξ ἀπόρων χορηγήσαι, καὶ μάλιστα σὺν ἐρέταις καὶ ξύλοις καὶ ναυπηγοῖς, ἃ καὶ ἀπαξ εἰσνεγκεῖν χαλεπὸν, δις δὲ ἀδύνατον· σιτηρέσιον δὲ οὐδὲ Δολοβέλλας ἡμῖν ἄτε μηδ' εἰ κελεύσειε παρασχεῖν δυν-
σομένοις ἐπήγγειλε. σύγγνωθι οὖν ἡμῖν καὶ σοὶ ἀρ-
νουμένοις κακείνῳ ἀρνήσασθαι μὴ δυνήθεισιν.

ξγ'. Βρούτος Βιθυνοῖς.

*Ἐγραψέ μοι Ἀκύλας πολλήν τινα ὑμῖν ῥαθυμίαν ἐγκείσθαι τῆς εἰς τὰ πλοῖα ὑπουργίας, ἐγὼ δὲ ἐκεῖνον σφόδρα ἐμεψάμην τῆς ἀνεξικακίας, πειθόμενον ἐπιστολῶν μοι τῶν καθ' ὑμῶν, ἃς παρ' ἑκάστα πέμπων οὐ παύεται, δεῖν μᾶλλον ἢ νεῶν, κἂν εἰ σὺν ταῖς κατ' αὐτοῦ πρεσβείαις δέοι· οὐ γὰρ οἷόν τε διὰ τούτων ἐκείνας καταρτισθῆναι. ὑμᾶς δὲ ὑπομνήσαιμ' ἂν ἡδέως καὶ νῦν καὶ ἔπειτα τοῦ μὴ ἀκοντος ἡμῖν ἀλλ' ἐκόντας καὶ εἰς ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα ὁμοίως

riendi nobis sint : manifestum enim cuius, eo qui apparat multo laborare plus, qui rebus ad bellum apparatus utitur, præsertim quum vestrum suæ unicuique curæ, nobis vero omnium providendum sit.

LX. Bithyni Bruto.

Non quanto tibi indigere contigit tantundem iam et nobis suppetit. Intelligas autem, quanto quæ apparantur cum labore colligantur, ex eo quod eis impendendis ipse fatigaris. Atqui pro aliis cum molestia conferre et ipsum inuitie videtur, aliorum autem apparatus cum lucro uti facile est. Sin pro multis ais molestias perferre, a pluribus etiam tibi exigendum : non enim fieri potest, ut nos, qui nostrum solorum curam gerimus, tributis pro omnibus conferendis simus pares.

LXI. Brutus Bithynis.

Aquilam amicum meum ad vos misi, ut quinquaginta mihi pararet naves rotundas et longas ducentas, tot enim et Dolabellæ a vobis præstitas esse audio. Recte igitur feceritis, si nautas atque remiges in has naves, donec ad me perventur, Aquilæ tradideritis, simulque comeatium eis quattuor mensium. Nam quod ad ligna attinget ad fabricandas naves necessaria et ea ipsa ad mare advehenda, quodque ad opifices, sat scio nihil horum vos neglecturos esse, quum hac in re neque Dolabellæ defueritis.

LXII. Bithyni Bruto.

Non si quid Dolabella per vim abstulit, hoc iam tibi quoque impetrandi reliquit facultatem. Qui igitur illi non plus quam centum et quinquaginta naves coacti potuimus præbere, quomodo tandem tibi parem numerum ad inopiam redacti conficere possumus, idque cum ipsis maxime remigibus et lignis et opificibus, quæ vel semel conferre difficile est, his autem impossibile? commeatum enim ne Dolabella quidem, ut quem etsi postulasset præbere non potuissemus, nobis imperavit. Quare da veniam nobis tibi denegantibus, quæ et illi denegare non potuimus.

LXIII. Brutus Bithynis.

Scriptis mihi Aquila, multam in vobis esse in parandis navibus segnitiam, ego vero illum vehementer ob clementiam reprehendi, quod putaret, epistolis me suis, quas in vos scriptas sine intermissione mittit, magis quam navibus indigere, idque etiamsi vestris insuper in eum legatis opus sit. Fieri enim non potest ut per has illæ instruantur. Vos autem libenter admonerim et nunc et postea, ut non inviti, sed volentes et in hac re et in reliquis pariter omnibus vestram mihi operam com-

συναγωνίζεσθαι· ἐκ τῶν παρόντων γὰρ καὶ περὶ ἐκείνων βᾶδιον τεκμαίρεσθαι.

ἔδ'. Βιθυνοὶ Βρούτηρ.

Ἀκύλας οὐ κατήγορος ἡμῶν τῆς ὀλιγορίας μᾶλλον ἢ μάρτυς φαίνεται τῆς ἀσθενείας. εἰ γοῦν ἀμελοῦντας ἀληθῶς ἐγίνωσκεν, οὐκ ἂν παρὸν βιάσασθαι τὴν ὀλιγορίαν περὶ αὐτῆς σοὶ ἐπέστελλεν, ἄλλως τε μὴδ' ἡμῶν πρεσβευεσθαι μελλόντων κατὰ τοῦ διακονούντος πρὸς τὸν πέμψαντα. νυνὶ δὲ Ἀκύλας μὲν συνεῖδε τὸ τῆς χρείας ἀδύνατον, σὺ δὲ δι' ἀπειληῆς λύσειν νομιζῶν τὸ ἄπορον ἀδικῶς ἅμα καὶ ἀνωφελῶς χαλεπαίνεις· οὔτε γὰρ ἐλπίς οὔτε φόβος χορηγίας αἰτίον, ἀλλὰ τὸ δύνασθαι.

ἔε'. Βρούτος Βιθυνοῖς.

Οἱ ἄκοντες ἡμῖν ὑπηρετοῦντες οὐχ ἂ μὴ βούλονται παρέχειν κερδαίνουσιν (ἀγαπητὸν γὰρ ἂν ἦν αὐτοῖς τοῦτό γε) ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἐκείνοις χάριν, ἥτις ἂν αὐτοῖς ὠφείλετο ὑφ' ἡμῶν, ἀποβάλλουσι. κατασκευάσαντες οὖν τὰς ναῦς ὄνπερ τρόπον ἐπεστείλαμεν οὖν τοῖς ἐρέταις καὶ τῷ ὀφειλομένῳ σιτηρεσίῳ πέμψατε, ἢ ἀναγκασθήσεσθε οὐκ ἐπὶ τούτοις ἄχθεσθαι, ἀλλ' ὧν ἂν ὑπολίπωμεν χάριν ἡμῖν εἰδέναι.

ἔς'. Βιθυνοὶ Βρούτηρ.

Οἱ βιαζόμενοι τοὺς ὑπουργεῖν μὴ ἰσχύοντας οὐχ ἂ προστάττουσιν ὠφελοῦνται (ἡδὺ γὰρ ἂν ἦν μὴ γενέσθαι χρείας καὶ οἱ ἐν ἀπειλῇ), ἀλλὰ τὸ δοκεῖν μὴ εὐγνώμονες εἶναι ζημιοῦνται· εἰςτοῖς γὰρ τῇ ἀνάγκῃ πρὸς τὸ ἄπορον, καὶ εἰ μὴ διὰ φιλανθρωπίαν τῇ ἐνδείξῃ συνέγνωσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν τάχιον ἂν εὐπορήσαιμεν καὶ ὑπὲρ ἰσχύον ἢ ἀρνησόμεθα χορηγεῖν ἔχοντες, σὺ δὲ εἰ πλεόν οἶε πορίσειν ἀφ' ἡμῶν διὰ βίας, ἴσθι μὴ ὧν ἂν παραλίπης, ἀλλ' ὧν ἂν χρήσασθαι δυναθῆς χάριν ἡμῖν παρέξων.

ἔδ'. Βρούτος Βιθυνοῖς.

Τὰ πλοῖα ἐγὼ πάντα, ὅσων μοι εἶδει, ἐν θαλάσῃ ἔχω παρασρόντων μοι Μακεδόνων καὶ Λεσθίων καὶ Φοινίκων. ὑμεῖς οὖν ἐπεὶ παρὰ τοὺς χειμῶνας αἰφνιδίως ἐπιπεσόντας ὑστερήσατε, τετρακισία μοι τάλαντα εἰς τὸ ἐπιβατικὸν αὐτῶν συγχομίσατε· νομιζῶ γὰρ εἰς μὴδὲν ὑμῖν τούτων αἰτίον τὸν χειμῶνα γεγενέαι, ἐθελησάντων δὲ ὑμῶν ἐνογλήσαι.

ἔη'. Βιθυνοὶ Βρούτηρ.

Ὁ μὲν χειμῶν διεκόλυσε τὴν ναυτικὴν ἡμῶν συμμάχίαν, ἡ δὲ ναυτικὴ παρασκευὴ ἐξανάλωσε τὰ χρήματα, ὥστε ἡμᾶς εἰ καὶ μὴ σοί, ἀλλ' οὖν αὐτοῖς γε

modetis : ex praesentibus enim et de illis facile potest fieri coniectura.

LXIV. Bithyni Bruto.

Aquila aperte non tam negligentiae nostrae accusator quam imbecillitatis nostrae testis est. Nam si segnes nos revera cognovisset, non utique, quum liceret vim adhibere negligentiae, de ea ad te litteras dedisset, praesertim quum nec nos legatos mittere contra ministrum ad eum qui ipsum misisset auderemus. Nunc autem Aquila egestatis novit impotentiam, tu vero, quum minis te opinaris inopiam posse solvere, iniuste simul et inutiliter indignaris : neque enim spes neque metus est, verum facultas rei gerendae adminiculum.

LXV. Brutus Bithynis.

Qui nobis inviti inserviant non id, quod praestare nolunt, in luero habent, nam hoc quidem optatum ipsis esset, sed gratiam amittunt a nobis expectandam. Paratas igitur naves quemadmodum iussimus cum remigibus debitoque comaeatu mittite, aut cogemini non ob haec dolere verum pro eis quae reliquerimus gratias nobis agere.

LXVI. Bithyni Bruto.

Qui vim adhibeat imperata praestare non valentibus, nullum mandati fructum percipiunt (dulce esset enim commodo non privari et eum qui minetur), verum id damni faciunt, quod iniqui esse videantur : cedendum est enim eis necessitati, quam secum fert inopia, etiamsi non humanitatis causa veniam egestati dederint. Nos igitur citius ut conferamus vel ultra vires operam dederimus, quam ut si possumus praestare recusemus. Tu vero si plus a nobis vi putas te extorquere posse, scito te non si quid relinquendum nobis, sed si quid in usum tuum inveneris convertendum, gratiam nobis habiturum.

LXVII. Brutus Bithynis.

Navigia quotquot indigebam habeo Macedonum et Lesbiorum Phoenicumque ope comparata omnia. Vos igitur quoniam tempestates subito incidentes retardarunt, quadringenta mihi talenta ad ipsa complenda conferte : arbitror enim, tempestatem extra noxiam fuisse nec nisi ex vestra voluntate turbas concitasse.

LXVIII. Bithyni Bruto.

Tempestatem quidem navale auxilium nostrum impedit, navium autem apparatus facultates nostras penitus exhausit, ut etsi non tibi, at nobis certe magnis impen-

δαπανηρῶς μεμοχθηκέναι. τῆς οὖν χρείας ὑπ' ἄλλων πεπληρωμένης αἰτούμεθα συγγνώμην, βραδύναντες μὲν διὰ τὴν τύχην, ἀποροῦντες δὲ διὰ τὸ ἀνάλωμα· οὐ γὰρ δυνατὸν ἡμῖν τὰς ναῦς ποιῆσαι χρήματα ὡς ἐκ τῶν χρημάτων ναῦς.

ξβ'. Βρούτος Σαμίους.

Αἱ βουλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι, αἱ ὑπουργίαι βραδεῖαι· τί τούτων τέλος ἐννοεῖσθε.

ο'. Σάμιοι Βρούτω.

Βουλευέσθαι μὲν ὀκνηρῶς ἀσφάλεια, ὑπουργεῖν δὲ βραδέως ἀσθένεια· τούτων ἀμφοτέρων ἐν τέλος συγνώμη.

sis hic labor constiterit. Quare quum hoc officium ab aliis præstitum sit, veniam petimus, quos fortuna retardavit, sumptus vero redegit ad inopiam: non enim in nostra potestate situm est, ut ex navibus pecuniam faciamus, quemadmodum ex pecunia naves.

LXIX. Brutus Samiis.

Consilia vestra parum prompta, tarda que obsequia: quorum quis finis fuerit considerate.

LXX. Samii Bruto.

Deliberare lente securitas, tarde que obsequium præstare imbecillitas: horum utrorumque finis unus indulgentia.

ΚΑΛΑΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

CALANI EPISTOLA.

Κάλανος Ἀλεξάνδρω.

Φίλοι πείθουσι χειῖρας καὶ ἀνάγκην προσφέρειν Ἰνδῶν φιλοσόφοις, οὐδ' ἐν ὕπνῳ ἑορακότες ἡμέτερα ἔργα. σώματα γὰρ μετοίσεις ἐκ τόπου εἰς τόπον, ψυχὰς δὲ οὐκ ἀναγκάσεις ποιεῖν ἢ μὴ βούλονται μᾶλλον ἢ πλίνθους καὶ ξύλα φωνὴν ἀφείναι. πῦρ μεγίστους τοῖς ζῶσι σώμασι πόνους καὶ φθορὰν ἐργάζεται· τούτου ὑπεράνω ἡμεῖς γινόμεθα, ζῶντες καόμεθα. οὐκ ἔστι βασιλεὺς οὔτε ἄρχων, ὃς ἀναγκάσει ἡμᾶς ποιεῖν ἢ μὴ προαιρούμεθα. Ἑλλήνων δὲ φιλοσόφοις οὐκ ἐξομοιούμεθα, ὅσοι αὐτῶν εἰς πανήγυριν λόγους ἐμελέτησαν, ἀλλὰ λόγοις ἔργα παρ' ἡμῖν ἀκόλουθα, καὶ ἔργοις λόγοι βραχεῖς ἄλλην ἔχουσι δύναμιν, καὶ μακκαριότητα καὶ ἐλευθερίαν περιποιοῦντες.

Calanus Alexandro.

Amici tibi suadent ut tormenta adhibeas Indorum philosophis, ne per somnum quidem conspicati nostras res et nostra negotia. Corpora de loco ad locum transferes, animis invitis nullam vim inferes, nihilo magis quam si lateres et ligna cogas vocem mittere. Ignis corporibus vivis maximos dolores excitat non sine pernicie, hunc tamen nos despiciamus dum vivi comburimur. Nullus rex, nullus princeps potest efficere ut quicumque agamus præter animi sententiam. Non sumus Græcorum philosophorum similes, qui diu meditatatas orationes recitant in celebratum conventibus, sed res a verbis apud nos non discrepant. Brevi momento et beatitatem et libertatem adipiscimur.

ΧΕΙΛΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

CHILONIS EPISTOLA.

Χείλων Περιάνδρω.

Ἐπιστέλλεις ἐμὴν ἐκστρατείαν ἐπὶ ἐκδάμῳ, ὡς αὐτὸς καὶ ἐξέρποι· ἐγὼν δὲ δοκέω καὶ τὰ οἰκῆα σφαλερὰ ἤμην ἀνδρὶ μονάρχῳ, καὶ τῆνον τυράννων εὐδαιμονίζω ὅστις καὶ οἶκοι ἐξ αὐτοῦ αὐτῷ καθάνη.

Chilo Periandro.

Scribis mihi expeditionem in externos suscipi, teque ipsum bello interfuturum. Atqui ego monarchæ nec sua tuta esse puto, felicemque eum tyrannum censeo, qui domi suæ morte obierit.

ΧΙΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

CHIONIS EPISTOLÆ.

α'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἀπεδοκέ μοι Λύσις τὴν ἐπιστολὴν τρίτην ἡμέραν ἤδη περὶ Βυζάντιον διατρίβοντι, δι' ἧς τὴν σαυτοῦ σύγγυσιν καὶ πάσης τῆς οἰκίας ἐδήλους μοι. ἄλλος μὲν οὖν, ὅσοις ἔνεστι παραμυθῆσασθαι σε, ταῦτ' ἂν διεξήκει καὶ τὰς ἐκ τῆς ἀποδημίας ἐλπίδας ἐξηριθμείτο καὶ ἐπὶ ταύταις ἀντίτροπον λύπης εὐφροσύνην καθίστατο· ἐγὼ δὲ τοῦτ' αὐτὸ ἀξίω παρ' ὑμῶν γενέσθαι, ὅπως ἄλλόν μοι τῆς ἐπιζομένης ἀρετῆς καταστήσῃτε τὸ μακαρίους ὑμᾶς ποιῆσαι γονεῖς, ἀλλὰ μὴ τὸ παραμυθίαν ἐκ τῆς ἐμῆς παιδείας προσδέγασθαι, μὴ λυπούμενοι δὲ εὐτυχίαν. ἄμεινον δὲ ὥσπερ ἀλοσοφῶ μείζονά μοι προθεῖναι τὰ ἄθλα, ἵνα κρείττων ἐπ' αὐτὰ ἀγωνιστῆς γένωμαι. οὕτως οὖν διάκεισο, ὦ πάτερ, καὶ παραμυθῶ τὴν μητέρα, εἴπερ ἄρα ἐκείνην μὲν ἐν τοῖς παρηγορουμένοις, σὲ δὲ ἐν τοῖς παρηγοροῦσι τετάχθαι προσήκει.

β'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Θράσων ἐμπορεύεται μὲν τὸν Πόντον, χρηστός δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἐπιτήδευσιν εἶναι μοι δοκεῖ. καὶ νῦν ἐν Βυζαντίῳ γενόμενος ἔχω τινὰ αὐτῷ χάριν· θεᾶσασθαι γάρ μοι βουλομένῳ τὰ περὶ τὴν γύραν ἄξια θεᾶς ὄντα ἡγεμῶν τῆς ὁδοῦ ἐγένετο καὶ τᾶλλα ἐπεμελήθη, ὅπως μὴ πονηρὰ τις ἡμῖν ἢ ὁδὸς καὶ κυνηγετικὴ γένοιτο, ἀλλὰ ὀχημάτων τε χάριν καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ἀβροτέρα. τοῦτον ὡς ὑμᾶς πλέοντα ᾤθηθην ταύτῃ τῇ μαρτυρίᾳ συμπαραπέμψαι δεῖν, ἵνα ἀντιτύχη τῶν αὐτῶν. θεᾶς μὲν οὖν οὐδὲν ὀμαι χρῆζει κατεστρατευμένος ἐκ πολλοῦ χρόνου τὸν Πόντον, εἰς δὲ τὴν οἰκίαν δῆλον ὡς κατὰ τὸ σαυτοῦ ἦθος ὑποδέξῃ προθύμως αὐτόν. ἐγὼ δὲ ὄρμημαι μὲν ἐκπλεῖν, ἀνέμου δὲ οὐκ ἐπιτυχάνω.

γ'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Πολλὴν χάριν οἶδα τοῖς ἐπισχοῦσιν ἡμᾶς ἀνέμοις καὶ τὴν ἐν Βυζαντίῳ διατρίβῃν βιασαμένους, καίτοι τὸ πρῶτον ἡγρόμην αὐτοῖς ἐπιγόμενος. ἀλλὰ γὰρ ἄξια πρόφασις καὶ χρονιωτέρας μονῆς ἐφάνη Ξενοφῶν ὁ Σωκράτους γνώριμος. οὗτος γάρ ὁ Ξενοφῶν εἷς τῶν ἐπ' Ἀσταξέροξην στρατευσαμένων Ἑλλήνων, Κύρω δὲ

I. Chion Matrīdi salutem.

Reddidit mihi Lysis epistolam tuam tertium iam diem Byzanti commoranti, qua tuam ipsius atque universae domus sollicitudinem mihi significasti. Alius igitur, quaecumque ad te consolandum faciant, enarraret et spes ex hoc itinere exspectandas enumeraret, hisque in parem tristitiae letitiam adduceret: ego vero hoc ipsum a vobis fieri volo, ut speratae virtutis praemium mihi constituatis, ut vos parentes beatos faciam, non ut ex meis studiis solatium accipiat aut nulla adversa re affecti felicitatem. Praestat autem tanquam de praemiis contententi maiora mihi praemia proponere, ut acrior fiam ad ea adipiscenda decertator. Hoc igitur animo esto, pater, et matrem consolare, siquidem illam ex eis esse, qui consolationis indigent, te ex eis, qui consolationem praebent, consentaneum est.

II. Chion Matrīdi salutem.

Thraso in Ponto negotiatur, sed probior quam pro vita instituto videtur mihi esse. Ac iam Byzantii quum sim, est cur gratias ei debeam. Namque spectare cupienti mihi quae spectatu digna hac in regione essent, duce[m] viam se adiunxit et reliqua curavit, ne mala nobis via contingeret et venatoria, sed propter vehicula et reliquum apparatus commodior. Hunc ad vos navigantem cum hoc testimonio deducendum censui, quo eadem vicissim consequatur. Spectare igitur, quae istae sunt, nihil opinor ipsi opus est, quum iam pridem in Ponto stipendia fecerit, domo tua autem, quemadmodum consuevisti, quin eam libenter excepturus sis, dubium nullum est. Ego vero iam dudum hinc solvere cupio, verum secundus ventus nondum mihi obtigit.

III. Chion Matrīdi salutem.

Magnam ventis gratiam habeo, qui nos detinere ac vi nonnihil Byzantii commorari coegerunt; quanquam initio succensebam eis, quum valde properarem. Sed ob Xenophontem Socratis familiarem operae pretium erat istic etiam diutius haerere. Hic enim Xenophon unus ex iis Graecis est, qui bellum adversus Artaxerxem gesserunt

συμάχων ἐστί. καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετὰ τινος τῶν
 στρατηγῶν ἦν οὐδὲν πολυπραγμονῶν ὃ τι μὴ στρα-
 τιωτῶν ἐγχεῖν, καίπερ εἰς ὧν τῶν Κύρω τιμίων· ὡς δὲ
 Κύρος τε ἀπέθανεν ἐν τῇ πρώτῃ μάχῃ καὶ οἱ στρατηγοὶ
 τῶν Ἑλλήνων παρασπονδῆθέντες ἀπετρέθησαν τὰς
 κεφαλὰς, ἤρθε στρατηγὸς ἀνδρείας τε ἕνεκα καὶ τῆς
 ἄλλης σοφίας, δοκῶν ἄριστα ἂν διαπραξασθαι τὴν σω-
 τηρίαν τοῖς Ἑλλήσι. καὶ οὐκ ἔβουλε αὐτοὺς τῆς
 ἐλπίδος, ἀλλὰ διὰ μέσης πολεμίας γῆς ὀλίγην στρα-
 τιὰν ἄγων περιεσώσατο, ἐκάστης ἡμέρας τοῖς βασιλεῦς
 στρατηγοῖς παραστρατοπεδεύμενος. (2) Θαυμασὰ
 μὲν οὖν καὶ ταῦτα, πολὺ δὲ τούτων θαυμαστότερόν τε
 καὶ μεῖζον ἔπερ αὐτοὺς ἐγὼ νῦν θησασάμην. πεπο-
 νημένοι γάρ οἱ Ἑλλήνες πολυχρονίῳ καὶ χαλεπῇ
 στρατείᾳ καὶ μηδὲν ἄλλο ὑβριζέμενοι τῶν κινδύνων ἄλλον
 πλὴν τῆς σωτηρίας, δεξιζόμενοι αὐτοὺς κατὰ φόβον
 τῶν Βυζαντιῶν, ἐγνωσαν διαρπάσαι τὴν πόλιν, καὶ
 πολλὸς τάραχος αἰφνιδίως κατέσχε τοὺς Βυζαντίους.
 ἐπεὶ δὲ ὀπιζόντο τε οἱ ξένοι καὶ ὁ σαλπικτῆς ἐσή-
 μνηεν, ἐγὼ μὲν ἀσπίδα καὶ λόγχην ἀρπάξας ἔδραμον
 ἐπὶ τὸ τεῖχος, οὗ καὶ τῶν ἐφῆβον τινὰς συνεστηκότας
 εἴρωδν. ἦν δὲ ἡ φρακκὴ τῶν τειχῶν οὐδὲν ὑπέλιμος
 πολεμίων κατερόντων τὴν πόλιν, ἀλλ' ὅμοιος ῥῆον ἐνο-
 μιζόμεν ἀμυνεῖσθαι πλεονεκτοῦντες τῷ τόπῳ ἢ ἀπο-
 λεισθαι γε βραδύτερον. (3) κἀν τούτῳ παραττομένῳ
 τῶν Ἑλλήνων ἐωρῶμεν κομῆτην ἄνδρα, καλὸν πάνυ
 καὶ πρῶον ἰδέσθαι, διεξιόντα δι' αὐτῶν καὶ παύοντα
 τῆς ἐρμῆς ἕκαστον· οὗτος δὲ ἦν ὁ Ξενοφῶν. ὡς δὲ
 ἐκ τῶν ἐναντιῶν παρεκάλουν αὐτὸν οἱ στρατιωταὶ
 ἕνα ὄντα πολλοὺς πειθεσθαι καὶ ἀναπαύσαι ποτε αὐτοὺς
 τῆς ταλαιπώρου καὶ χαλεπῆς ἄλης, « ἀνάγες οὖν ἐπὶ
 πόδα » ἔφη « καὶ βουλευσασθε· οὐ γὰρ θέος μὴ διαφύγη
 βουλευομένους τὸ πρῶγμα ἐξ' ὑμῖν κείμενον. » ὡς δὲ
 τοῦτό γε αὐτῷ ἀπειθεῖν ἠδέσθησαν, εἰς μέσον καταστὰς
 ὁ Ξενοφῶν θαυμαστοὺς λόγους διέθετο, ὡς τὸ τέλος
 αὐτῶν ἐδήλωσεν· οὐ γὰρ ἡμῖν γε σαφῶς ἐξηκούοντο.
 τοὺς γοῦν πρὸ μικροῦ διαρπάξειν ἐγνωκότας τὴν πόλιν
 μετρίως κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐωρῶμεν ὄνουμένους τὰ
 ἐπιτήδεια, ὡς τῶν ἄλλων Βυζαντιῶν ἕκαστον, καὶ
 μηδὲν εἶτι ἐκείνου τοῦ ἀδίκου καὶ ἀρπακτοῦ ἄρεος
 πνέοντας. (4) αὕτη δὲ ἡ ὄψις ἐπίδειξις ἦν τῆς Ξενο-
 φῶντος ψυχῆς, ὅπως καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν ἐδύ-
 νατο. οὐ μὴν ἔγωγε ἡσυχίᾳ τὸν ἄνδρα παρελθεῖν
 ὑπέμεινα, καὶ ταῦτα ὁμοίως Βυζαντίοις εἶ πεπονηδὸς
 ὑπ' αὐτοῦ (ἐπεὶ διὰ τοὺς ἀνέμους καὶ αὐτὸς εἰς ἦν τῶν
 διαρπασθησομένων), ἀλλ' ἐγνώρισα αὐτῷ ζυματόν.
 ὁ δὲ καὶ τῆς σῆς πρὸς Σοκράτη φιλίας ἀνεμιμνήσκειτο
 καὶ μὲ φιλοσοφεῖν ἀρίστα, καὶ τὰλλα οὐ στρατιω-
 τικῶς μὰ Δί' ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλανθρώπως διελέγετο.
 νῦν δὲ εἰς Θρακίην ἄγει τὸ στρατεύμα· Σευθῆς γὰρ ὁ
 τῶν Θρακῶν βασιλεὺς πρὸς τινὰς θυρόους πολεμῶν
 μετεπέψατο, ἐντελῆ μισθὸν αὐτοῖς ὑποσφόμενος, οἳ δὲ
 ὑπήκουσαν. οὐ γὰρ ἄποροι διαλυθῆναι βούλονται,
 ἀλλὰ καὶ κτήσασθαι τι ἐκ τῶν πόνων, ἕως γ' εἶτι

ac Cyro auxilium tulerunt. Atque initio quilibet unum
 e ducibus sequebatur, neque quicquam studiose agebat
 nisi quod deceret militem, quanquam unus eorum, quos
 Cyrus in pretio habebat. Verum posteaquam primo in
 proelio Cyrus occubuit et violatis induciis Græcorum du-
 cibus abscissa capita sunt, factus est imperator, quod et
 ob fortitudinem et ob reliquam sapientiam Græcorum
 saluti optime consulturus esse videbatur. Neque hanc
 eorum spem irritam fecit, sed per medias hostiles regiones
 exiguas quas ducebat copias incolumes servavit, quotidie
 castris non procul a regis ducibus positis. (2) Sunt hæc
 quidem iam admiratione digna, sed hoc multo admirabi-
 lius et maius, cuius nunc ipse spectator fui. Nam Græci
 diuturnæ ac difficilis militiae laboribus confecti, quum
 nullum aliud periculorum præmium quam vitam conser-
 vatam reperissent, recipientibus eis pro timore Byzantiis,
 statuerunt urbem populari, multæque turbæ statim By-
 zantios invasere. Quumque iam mercenarii arma cape-
 rent ac tubicen classicum caneret, equidem scuto hasta-
 que correpta currebam ad muros, quo loco et iuvenes
 nonnullos videbam congregatos. Verum muros custodire
 nihil referebat, quum urbem hostes iam tenerent. Nihil
 minus existimabamus defensionem nobis faciliorem fore,
 si loci commoditate superiores essemus, aut saltem nos
 perituros esse tardius. (3) Interea tumultuantibus Græ-
 cis conspeximus virum promisso capillo, pulchro ac miti
 aspectu, per medios ordines incedentem ac singulorum
 inpetum reprimentem. Xenophon hic erat. Quum autem
 ex adversantibus quidam militum eum hortarentur, ut
 unus multis pareret ac tandem aliquando ærummosis mo-
 lestisque erroribus finem imponeret, « pedem igitur
 referte » inquit « et de re consultate : non enim metuen-
 dum est, ne res nostrâ in potestate sita, dum consulta-
 bimus, elabatur. » Pudebat illos hoc ei denegare : itaque
 in medium progressus Xenophon admirabilem orationem
 habuit, quemadmodum exitus declaravit : non enim
 ipsam nos liquido exaudire poteramus. Itaque qui paullo
 ante urbem diripere decreverant, eosdem iam in foro
 modeste comeatum, non aliter ac reliquorum Byzan-
 tiorum quemlibet, ementes, nec quicquam amplius ini-
 quum illum ac rapacem Martem spirantes videbamus.
 (4) Erat autem hoc spectaculum indicium Xenophontis ani-
 mi, quantum ille prudentia et eloquentia præstaret. Ego
 vero a me impetrare non potui, ut silentio hunc virum
 præterirem, præsertim eodem cum Byzantiis ab eo be-
 neficio affectus, siquidem a ventis detentus et ipse diri-
 piendus fuissem, sed ipsi qui essem aperui. Tum ille
 amicitia, que tibi cum Socrate fuisset, reminisci, neque
 ad philosophandum cohortari, atque omnino non militare
 in modum, per Iovem, verum humaniter admodum mecum
 colloqui. Nunc copias in Thraciam ducit : nam Thracum rex
 Seuthes, qui bellum adversus finitimos quosdam gerit, ac-
 cessivit eum, pleno eis stipendio promisso, illi vero paruerit,
 quod dimitti nolunt inopes, sed dum in exercitum adhuc

στρατεύμα εἰσιν. (5) Ἰσθί δὴ, πολὺ με νῦν προθυμότερον εἰς Ἀθήνας πλεύσεσθαι φιλοσοφῆσοντα· μέμνησαι γὰρ δῆπου, πτε προτρέπων με συνεχῶς ἐπὶ φιλοσοφίαν καὶ θαυμαστά διεξιῶν περὶ τῶν κατ' ὀτιούων σπουδασάντων περὶ αὐτῆν μέρος τάλλα μὲν εἶχες πειθόμενον, ἐκείνο δὲ καὶ πάνυ φοβούμενον. ἐδόκει γὰρ μοι τὰ μὲν λοιπὰ ὄντως σπουδαιότερους ποιεῖν ὅσων ἐφάρψαιτο (καὶ γὰρ τὸ σώφρον καὶ τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλοθεν ἀρύεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἐκ φιλοσοφίας ἤμην), τὸ δὲ πρακτικὸν καὶ σφόδρα λύειν τῆς ψυχῆς καὶ μαλθάσσειν ἐπὶ τὸ ἥσυχον. ἀπραγμοσύνη γὰρ ἦν καὶ ἡρεμία τὰ θαυμαστά, ὡς μοι ἔλεγες, ἐγκύματα φιλοσόφων. (6) δεῖνον οὖν μοι κατεφάνετο, εἰ φιλοσοφῆσας τάλλα μὲν ἀμείνων ἔσομαι, θαρραλέος δ' οὐκέτι οὔτε στρατιώτης εἶναι δυνήσομαι οὔτε ἀριστεύς, εἰ δέοι, ἀλλὰ μεθίσω ταῦτα πάντα ὥσπερ ἐπιλήσμονί τινι ἐπωδῆ παντός ἔργου λαμπροτέρου κηληθείς τῇ φιλοσοφίᾳ. ἡγνόουν δ' ἄρα, ὅτι καὶ πρὸς ἀνδρείαν εἰσὶν ἀμείνους οἱ φιλοσοφῆσαντες, καὶ μόλις γε αὐτὸ παρὰ Ξενοφῶντος ἔμαθον, οὐκ ἐπειδὴ διελέχθη μοι περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπεὶ τοιοῦτος ὦν ἐφάνη, ὅποῖός ἐστι. μάλιστα γὰρ δὴ μετασχὼν τῶν Σωκράτους λόγων ἀρκεῖ καὶ στρατεύματα καὶ πόλεις σώζειν, καὶ οὐδὲν αὐτὸν ἐποίησε φιλοσοφία αὐτῷ τε καὶ τοῖς φίλοις ἀρχειότερον. (7) ἡσυχία μὲν οὖν ποιητικώτερα τάχα εὐδαιμονίας· ἥδη μέντοι καὶ πράξει καλῶς ἕκαστα ὁ καλῶς ἡρεμεῖν δυνάμενος, ἐπεὶ καὶ μείζων ἂν εἴη τοῦ πολέμου οὖτος ὁ πλεονεξίαν καὶ ἐπιθυμίαν καὶ τάλλα πάθη χειρούμενος, ὧν καὶ οἱ νικῶντες τοὺς πολέμους ἡττώνται. καγὼ οὖν ἐλπίζω φιλοσοφῆσας τὰ τε ἄλλα κρείττων ἔσεσθαι καὶ οὐχ ἥττον ἀνδρείος, ἀλλ' ἥττον θρασύς. ταῦτα μὲν οὖν οὐχ ἱκανὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἱκανοῦ πέρα. γίνωσκε δέ με ἤδη πρὸς τῷ πλεῖν ὄντα· καὶ γὰρ δὴ γέγονε καὶ τὰ τῶν ἀνέμων αἰσιώτερα.

δ'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ἐπιτυχόντες τῶν περὶ Σίμον κατ' ἐμπορίαν ὡς ὑμᾶς πλεόντων ἔργωμεν καὶ τὰ ἐν Περὶνθῷ συντυγόντα ἡμῖν δηλώσαι. ἦν μὲν γὰρ ἐρίφων ἑσπερία δύσις, καγὼ προέλεγον τοῖς σὺν ἡμῖν ναύταις ἐπισχεῖν τὸν ἐκπλουν, καὶ ταῦτα ἐν Βυζαντίῳ διατρέβειν δυνάμενος, οὗ δ' οὐκ ἐπέβητο, ἀλλὰ καὶ πάνυ μου τὴν πρόρρησιν ἐγλευάζον, προσβεβλήσθαι μοι νόσον τινὰ ἀστρονομίας ὑπὸ Ἀρχεδέμου τοῦ ἀστρονόμου λέγοντες. καγὼ μέχρι μὲν τινος ἀντεῖχον, καταναυμαχούμενος δ' ὑπ' αὐτῶν εἶσα, καὶ ταῦτα οὐδ' αὐτὸς εἰδώς εἴ τι ἀληθές προλέγοιμι, ἅμα δὲ καὶ πνεῦμα οὖριον καὶ καλὸς πλοῦς προφανόμενος ἀπιστότέρα μου ἐποίησε τὰ προαγορευόμενα. (2) ὡς δὲ ἀνήχθημεν, ἕως μὲν Σηλυμβρίαν παραλλάξει, κατεγελώμην ἐφ' οἷς προείπον, εὐχόμενός γε καὶ μέγρι τῆς ἀποβάσεως γελᾶσθαι· ὡς δὲ τριάκοντά που σταδίους ἀπ' αὐτῆς προεκοψάμεν, δεῖνός ἡμᾶς χειμῶν κατέλαβε. καὶ πολὺν μὲν χρόνον

congregati sunt, laborum suorum adipisci praemium. (5) Ceterum scito, me iam multo lubentius Athenas ad philosophandum navigaturum. Nam meministi, opinor, quoties ad philosophiam me impelleres et admirabilia de eis, qui ullam in eius partem incumberent, enarrares, in reliquis me tibi assensum esse, hoc unum tamen prorsus metuisse. Videbatur scilicet mihi in ceteris quidem vera praestantiores efficere homines, quoscumque attigisset (namque modestiam et iustitiam non aliunde quam ex philosophia ensebam homines haurire), sed agendi vim animi vel maxime dissolvere et ad otium emollire. Vacatio enim a rebus gerendis et tranquillitas admirabiles erant, quas tu dicebas, philosophorum laudes. (6) Itaque graviter ferendum mihi videbatur, si philosophia precepta ceteris in rebus melior evaderem, verum nec fortis amplius miles esse possem neque, si res ita posceret, praecleari facti auctor, sed abicienda haec omnia mihi essent delentito a philosophia, quae tanquam carmine quodam omnis egregii facinoris mihi induceret oblivionem. Nimirum ignorabam, philosophiae cultores ad fortitudinem etiam melius esse comparatos, atque hoc ipsum vix a Xenophonte didici, non postquam de ea re sermonem mecum instituit, sed postquam talem se declaravit, qualis est. Nam Socratis maxime licet sermonibus institutus, is tamen est, qui et exercitus et urbes conservare possit, nihiloque eum fecit philosophia et ipsi sibi et amicis inutiliorem. (7) Quare vita quieta plus fortasse ad felicitatem comparandam valet, sed omnia recte fecerit, qui otio recte frui potuerit. Nam bellica laude superior fuerit, qui avaritiam et cupiditatem ceterosque affectus vicerit, quibus et belli victores obnoxii sunt. Itaque spero fore ut philosophia duce et in reliquis praestantior evadam, et nihilo minus fortis, quamquam minus audax sim. Sed de his non solum quantum satis, sed multo plus etiam quam satis est. Ceterum scito, navigationem me iam parare: sunt enim venti magis secundi.

IV. Chion Matrīdi salutem.

Quum in Simum negotiandi causa ad vos navigantem incidissem, visum est nobis et de eis, quae Perinthi nobis accidere, vos certiores facere. Erat enim vespertinus haedorum occasus, egoque dehortabar nautas, qui nobiscum erant, ne solverent, praesertim quum Byzantii commorari possent; illi vero non parebant, immo praedictionem meam vehementer deridebant, astronomiae quendam morbum ab Archedemo astronomo mihi inflictum dictitantes. Et ego quidem aliquamdiu repugnabam, tandem quasi navali pugna ab illis superatus cessi, idque vel ipsum quid veri eis praedixissem inscius. Simul et ventus secundus et pulchra suborta navigatio magis etiam praedictionibus meis fidem derogabat. (2) Postquam in altum venimus, usque eo dum Selymbriam praeternavigavimus, ob ea quae praedixeram deridebar, optans et ipse ad exscensionem usque derideri. Verum ut triginta fere stadia hinc processimus, vehemens tempestas nobis inci-

οὐδαμοῦ καθορμίσει τὴν ναῦν δυνάμενοι πονηρῶς πᾶν διεκείμεθα, μόλις δέ ποτε ἐπιδόντες τὴν Πέρινθον ἐβιαζόμεθα πρὸς αὐτήν, κωπηλάται ἀγαθοὶ γενομένοι· τοῖς μὲν γὰρ ἰστίοις οὐ φορητὸς ἦν ὁ ἄνεμος. καὶ δεινὰ παθόντες, ἵνα μὴ λέγω τὰ μετὰξὺ, μέσων που νυκτῶν κατήχθημεν εἰς Πέρινθον. καὶ τότε μὲν καταδάρθομεν, ὑπελείπετο δὲ ἡμῖν καὶ ἕτερος χειμῶν οὐδὲν τοῦ θαλαττίου μετριώτερος. Περὶνθιοὶ γὰρ ὑπὸ Θρακῶν ἐπολεμοῦντο, καὶ τοῦτο οἱ πάντα ἀγνοήσαντες ἡμεῖς οὐκ ἐπυθόμεθα, καίπερ δώδεκα ἡμέρας ἐν Βυζαντίῳ διατρίψαντες, ἀλλ' ὡς εἰκὸς αἰρινίδιος ἢ καταδρομῆ τῶν βαρβάρων ἐγένετο. (1) ἀναστάντες οὖν ἐξήκειμεν ὀφόμενοι τὴν πόλιν, ὡς ὠρόμεθα, ἐγὼ τε καὶ Ἡρακλείδης καὶ Ἀγάθων ὁ χρηστός, εἶποντο δὲ ἡμῖν καὶ τῶν θεραπόντων Βαιτύλος καὶ Ποδάρχης καὶ Φίλων ὁ θρασύς, ἡμεῖς μὲν ἄνοπλοι, τῶν δὲ θεραπόντων παρήρτητο ἕκαστος μάχιραν, Φίλων μὲν γὰρ καὶ δόρυ ἐκόμιζε. μικρὸν δὲ προελθόντες ἀπὸ τοῦ λιμένος δροῦμεν στρατόπεδόν τε οὐ πρόσω τῆς πόλεως καὶ τὸ δεινότερον ἱππέας τρεῖς οὐ πόρρω ἡμῶν. καὶ Φίλων μὲν δούς μοι τὴν λόγχην, ἵν' αὐτὸς ἦ θρομικώτερος, ἐπὶ τὴν ναῦν ἔβρουγεν, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐλπίζων οὐκύτερον ἱππου ἑμαυτὸν εἶναι, περὶ τὸν βραχίονα ἐλίττων θοίματιον καὶ τὴν λόγχην διηγκυλωμένους ἕμενον. τὸ αὐτὸ δὲ ἐποίησαν καὶ οἱ θεράποντες, Ἡρακλείδης δὲ καὶ Ἀγάθων λίθους ἔχοντες ὀπίσω ἡμῶν ἐκρύπτοντο. (2) προσελάσαντες δὲ οἱ Θρακῆες πρὶν εἰς ἐρικτὸν ἐλθεῖν ἠκόντισαν τρεῖς λόγχας ἕκαστος, καὶ αἱ μὲν μικρὸν πρὸ ἡμῶν ἔπεσον, οἱ δὲ ἀναστρέψαντες ὡς δὴ τετελεσμένου αὐτοῖς τοῦ ἔργου ἤλαυνον εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀνελόμενοι δ' ἡμεῖς τὰς λόγχας ἀνεχωρήσαμεν ἐπὶ τὴν ναῦν καὶ λυσάντες τὰ ἀπόγεια ἐπέλομεν. νῦν δ' ἐν Χίῳ ἔσομεν, πᾶν ἐπεικίως τῶν ἀνέμων ἡμῖν παρὰ πάντα τὸν πλοῦν χρῆσαιμένων. λέγε οὖν Ἀρχεδήμω, ὅτι ἐρίφω ἐσπερία δύσις οὐ κατὰ θάλατταν μόνον σημαίνει γαλεπούς χειμῶνας, ἀλλὰ καὶ κατὰ γῆν γαλεπωτέρους· ἔχεις γὰρ ἐκ τῆς ἡμετέρας συντυχίας παιζαί πρὸς αὐτόν.

ε'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἀφίγεσθε εἰς Ἀθήνας καὶ Πλάτωνα τῷ Σωκράτους γνωρίμῳ διαλεγόμεθα. τᾶλλα τε γὰρ πάντα σοφὸς ἄνθρωπος ἐστὶ καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐκ ἀπολιπέτερον ἔργον τοῖς γνωρίμοις ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀμάρτημα πρὸς τὸ πρακτικὸν τοῦ βίου καὶ πρὸς ἡσυχίαν ἀπράγμονα. ἔγραψες δέ μοι καὶ περὶ τῆς σῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας, ὅτι οὐ μικρὸν πλεονέκτημα τὴν σὴν πρὸς Σωκράτη συνήθειαν εἰς αὐτὸν ἔχοιμι. ἴσθι οὖν, ὅτι πάντων μὲν ποιεῖται λόγον τῶν καὶ μίαν ἡμέραν ὀμιλησάντων Σωκράται, οὐδενὶ δ' οὕτως αὐτὸν οἰκείαι, ὡς τῷ μάλιστα ἀπολαύειν αὐτοῦ δυναμένῳ. καὶ κατὰ τοῦτο γοῦν ἐσπουδάκαμεν μὴ μειονεκτεῖν τῆς Πλάτωνος φιλίας, ἀλλ' ἐν τούτοις τετάχθαι, ὅφ' ὧν εὖ πάσχειν ᾔσθην, εἴ τι αὐτοῦ εὖ ποιεῖν δύναται. οὐ γὰρ ἤττονα

dit, diuque quo navem appelleremus non habentes in summo discrimine versabamur. Vix tandem visa Perintho buc vi contendebamus, boni facti remiges (vela enim ventos sustinere non poterant), et gravissima perpassi, ne cetera commemorem, media fere nocte Perinthum appulimus. Ac tum quidem somnum capiebamus, altera vero tempestas reliqua nobis erat, maritimā nihilo inferior. Perinthiis enim bellum intulerant Thraces, id quod nos omnia ignorant non audivimus, quamvis duodecim dies Byzantii commorati, sed pro more suo repentina accidit hæc incursio barbarorum. (3) Mane igitur de navi descendimus videndæ urbis gratia, ut putabamus, ego et Heraclides et bonus Agatho, nosque comitabantur e servis Bætulus et Podarces et audax ille Philo. Ac nos quidem inermes, sed servorum unus quisque succinctus erat ense, Philo etiam ferebat hastam. Iam paulum a portu progressi conspicimus castra non procul ab urbe et, quod gravius erat, prope nos tres equites. Tum Philo data mihi hasta, quo ipse expeditior esset, ad naves fugiebat, ego vero, qui cursu equum me posse antevertere non confiderem, involvens brachium pallio et hastam contorquens consistebam, idemque et famuli faciebant, Heraclides autem atque Agatho lapides manibus tenentes a tergo sese occultabant. (4) Verum Thraces propius accedentes, priusquam intra teli iactum pervenirent, ternas quisque in nos hastas coniecerunt, quæ ante pedes nostros deciderunt. Itaque illi quasi re confecta in castra sese referrebant, nos vero sublatis hastis ad navem regressi solutis rudentibus portum reliquimus. Nunc in Chio sumus, in toto hoc cursu ventis usi satis propitiis. Narra igitur Archedemo, vespertinum hædorum occasum non mari solum graves tempestates indicare, sed et terra multo graviores. Poteris enim ex hoc nostro casu apud ipsum iocari.

V. Chion Matridi salutem.

Athenas venimus, iamque cum Platone, Socratis discipulo, sermones conferimus. Hic vir enim quum in reliquis sapiens est, tum philosophiam revera discipulis probat a rebus publicis minime alienam, sed utrimque et ad vitam negotiis occupatam et ad otium negotiis vacuum idoneam. Scribebas mihi etiam de amicitia, quæ tibi cum eo fuerit, nec parum mihi apud eum profuturam consuetudinem, quæ tibi fuerit cum Socrate. Scias igitur, omnium illum habere rationem, qui vel unum diem cum Socrate fuerit conversati. Neque tamen cuiquam ita sese dat, ut ei, qui ex ipso fructum capere maxime potuerit. Et hæc in re operam dedimus, ne ultimum locum teneamus in Platonis amicis, sed in iis numeremur, a quibus se ait beneficium accipere, si quid ipsis bene facere potuerit. Non minorem enim ait esse

ἡδαιμονίαν εἶναι λέγει τὸ ἀγαθὸς ποιεῖν τοῦ ἀγαθὸν γίνεσθαι. τὸ μὲν οὖν ὠφελεῖσθαι τοῖς δυναμένοις τῶν φίλων αὐτὸς παρέχει, τὸ δ' ὠφελεῖν οὐχ ἤττον λαμβάνει παρὰ τῶν ὠφελεῖσθαι δυναμέων.

ς'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἐκόμισέ μοι Φαίδιμος ταρίχου βοδιᾶν καὶ μελιτος ἀμφορέας πέντε καὶ τοῦ μερσίτου οἴνου κεράμια εἴκοσι καὶ πρὸς τούτοις τρία ἀργυρίου τάλαντα. καὶ τῆς μὲν πίστεως ἔκεινον ἐπαίνῳ, τῆς δ' ἐπιμελείας σὲ ἐπιγινώσκω. ἤδη μέντοι τῶν ἐπιχωρίων γεννημάτων ὥσπερ ἀπαρχὰς τινας βουλοίμην ἂν σε ἀποστέλλειν, εἴγε ἐπιτρέποι ὁ καιρὸς· τούτοις γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους φίλους τέρπειν ἔνεστι καὶ Πλάτωνα σοφίζεσθαι ἀδωροδόκητον ὄντα. γρημάτων δὲ οὐδὲ εἰς ἔμοιγε πόθος, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις τε ὄντι καὶ Πλάτωνι διαλεγόμενῳ, ἐπεὶ καὶ ἄτοπον ἴσως, πεπλευκέναι μὲν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἤττον φιλογρήματοι γενώμεθα, μηδὲν δ' ἤττον καὶ ἐκ Πόντου πλεῖν πρὸς ἡμᾶς τὴν φιλογρημοσύνην. χαριέστερον οὖν ποιήσεις ταῦτα πέμπων, ὅσα τῆς πατρίδος ἡμᾶς, οὐχ ὅσα πλοῦτος ἀναμνήσει.

ζ'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἀρχέπολις Λήμνιος μὲν ἔστιν, ὡς λέγει, τὸ γένος, φαῦλος δὲ καὶ ἀτέκμαρτος ἄνθρωπος καὶ στασιαστὴς πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πάντων πρὸς ἑαυτὸν, σὺν δὲ τούτοις καὶ λελυμένος τῇ ἀποπληξίᾳ καὶ πᾶν ὃ ἂν αἰθῆ ἰλέγων· νοεῖ δ' αἰεὶ τὰ μωρότατα. οὗτος τὸ μὲν πρῶτον, ὡς πυθάνομαι, ταμίης τε ἐν Λήμνῳ γενόμενος καὶ τὰς ὁμοίας μετιῶν ἀρχὰς οὐκ εὐπρεπῶς ἀναστρέφεται, ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτῷ καταφρονῆσαι καὶ φιλοσοφίας, εἰς Ἀθήνας κατέπλευσε, κάκει πολλά μὲν Πλάτωνι δυσηρέστησε, πολλὰ δ' ἡμᾶς ἐβλασφήμησεν. οὐδὲν γὰρ αὐτῷ χρήσιμοι ἐφαινόμεθα, περὶ ἀρετῆς ἄλλ' οὐ περὶ γρηματισμοῦ τὰς διαλέξεις ποιούμενοι. (2) νῦν δὲ εἰς τὸν Πόντον ἐμπορεύεσθαι φησιν, οὐκ ἀπρόνοως, εἰ δὴ τοῦτο μόνον ἑαυτῷ προσήκειν λελογίσται· ἀλλὰ τὸ ἀστάθμητον αὐτοῦ καὶ πετόμενον οὐδὲ ταύτην ἐπιδέχεται τὴν φρόνησιν, ἵνα ὅς τέ ἐστιν εἰδῆ καὶ εἰς ὃ χρήσιμος· πρὸς γὰρ τὸ αἰεὶ φανταζόμενον μετεωρίζεται. οὗτος ἐπιλαθόμενος τῶν βλασφημιῶν προσῆλθέ μοι καὶ ἐδεήθη σοι γράψαι περὶ αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ ἔκειν μὲν, ἵνα μὴ ἀναξίῳ ὄντι Βελλεροφόντου σχῆμα περιθῶ, ἐτέραν ἐπιστολὴν ἔδωκα, οὐδὲ ἐκεῖ τι ὁμοίως ψευδάμενος, ταύτην δὲ προαναγομένῳ Λύσιδι ἐνεγείρισσα. (1) οἶμαι δὴ πάσῃ φιλανθρωπίᾳ δέξασθαι σε δεῖν τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰπεῖν ἐπὶ τέλει ὅτι «οὕτως ἀμείβεται Χίων τοὺς βλασφημῆσαντας· τοῦτο γὰρ ἐν ἔστι τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, ἃ σὺ ἐχλεύαζες, τὸ μηδένα κακὸν ἀμύνεσθαι μέχρι τοῦ μὴ αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι.» τοῦτο δὲ ἔσται, ἐὰν εὐποιίας αὐτοῦ ἀμυνώμεθα. οἶδα μὲν οὖν ὅτι οὐδὲν πείσεται ἄτρωτος

beatitudinem, bonos facere quam ipsum bonum esse. Itaque commodum eis amicorum, qui uti eo sciunt, ipse praebet, nec minus accipit ab eis, qui ex ipso commodum percipiunt.

VI. Chion Matr'idi salutem.

Attulit mihi Phadimus carnis sale conditæ dolium et amphoras mellis quinque et vini unguento misti vasa vincti et praeter hæc argenti talenta tria. Et huius quidem probo fidem, tuam vero agnosco sollicitudinem. Quamquam velim nostræ terræ fructus tanquam primitias te mittere, si tempus permittat: his enim et reliquos amicos delectare licet et inducere Platonem, omni quippe largitione superiorem. Pecuniae vero desiderium me tenet nullum, praesertim quum Athenis vivam et cum Platone sermones conferam, et haud scio an absurdum fuerit, exuendæ divitiarum cupiditatis causa in Græciam nos navigasse, nihilo minus tamen divitiarum cupiditatem ex Ponto ad nos advehi. Gratus igitur feceris, si ea miseris, quæ nobis patriæ, non opulentiae memoriam redintegrent.

VII. Chion Matr'idi salutem.

Archeopolis Lemno est, ut ait, oriundus, improbus homo atque varius et infestus omnibus, omnium maxime vero sibi ipsi, praetereaque nervorum laborans remissione et quicquid in mentem venerit eloquens: non meditatur autem nisi ineptissima semper. Hic igitur primum, ut audio, quum quaestor Lemni fuisset et eius generis alia munera ambiret, parum honorifice reiectus est; postquam autem philosophiam contemptui habere ei visum est, Athenas navigavit, ibique multis Platoni bilem movit, multisque nos contumeliis affecit: inutiles enim ipsi videbamur, qui de virtute, nec vero de lucro faciendo diserebamus. (2) Nunc vero in Pontum, ut ait, navigat negetiandi gratia, idque non sine ratione, dum hoc solum se decere cogitavit: sed inconstans ipsis atque vagum ingenium ne hanc quidem capit cogitationem, ut quis sit sciat et quam ad rem idoneus. Semper enim in eo vagatur, quod ipsi mentis errore observatur. Hic contumeliarum oblitus ad me accessit et ut de se ad te scriberem rogavit. Ego vero illi, ne praeter dignitatem Bellerophonis ei affingerem personam, alteram epistolam dedi, in qua nec ipsa læsi veritatem, hanc vero Lysidi tradidi ante ipsum soluto. (3) Itaque censeo, omni humanitate te excipere hominem oportere eique dicere abeunti, talem gratiam Chionem referre eis, qui contumeliis ipsum affecissent: « hoc enim unum est ex eius studiis, quæ tu deridebas, non eousque malorum quenquam ulcisci, ut ipse minus bonus sit. » Id quod consequemur, si beneficiis illos ulciscamur. Scio quidem, his non affectum iri eunus impenetrabilis est animus praestultitia, nihilo minus

ἴν τὴν ψυχὴν ὑπὸ μωρίας, ὅμως δ' οὖν ἡμῶν αὐτῶν χάριν γενέσθω τοῦτο τὸ πολίτευμα. τάδε περὶ αὐτοῦ λελυμένως καὶ ἀπροκαλύπτως ἐδήλωσα, πρὸς ἄλλον μὲν οὐδέν ποτε βλασφημίας τῶν ὄντων οὐδένα, πρὸς σέ δὲ τὸν ἐμὸν νοῦν ὑπὸ μηδενοῦ παραπεγόμενον λόγου ἀπλοῦν καὶ σαφῆ δικαίων εἶναι.

η'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Ὁ ἀποδιδούς σοι τὸ γράμμα Ἀρχέπολις δ' Ἀζήμιος ἐμπορευόμενος εἰς τὸν Πόντον ἐδεσθή μου ὅπως αὐτὸν συστήσαιμί σοι, ἐγὼ δὲ ἄσμενος ἐδεξάμην· καὶ γὰρ οὐδὲ φίλος μοι ὢν ἐτύγγανε. κέρδος οὖν μέγα ὤφθη ἀφορμὴ λαβεῖν τοῦ ποιῆσαι τινα φίλον μὴ ὄντα πρότερον. εἰς δ' κέρδος συλλήψη μοι καὶ σὺ φιλανθρώπως αὐτὸν εἰσδεξάμενος. πείθουμι δὲ καὶ μέτριον αὐτὸν ἐμπορον εἶναι· καὶ γὰρ φιλοσοφίας πρότερον εἶτα ἐμπορεύεται.

θ'. Χίων Βίωι χαίρειν.

Ὀλιγοῖράν μὲν σου τσαύτην περὶ ἐμῆ οὐκ ἤλπισα ἔσεσθαι οὐδ' ἐβουλόμην προσδέξασθαι, θαυμάζω δὲ τὴν συντυχίαν, δι' ἣν οὐδὲν τέως ἔχει μοι παρὰ σοῦ γράμμα, καὶ ταῦτα συνεχῶς γραφόντων τῶν ἄλλων φίλων. ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν γεγεννημένων ἐγὼ αὐτὸς ὑπὲρ σοῦ ἀπολογήσομαι, τὸ δὲ λοιπὸν, εἴτε οἱ μὴ ἀποδιδόντες αἰτίου γεγονάσι, φύλαξαι τοῦτο τῷ συνεχῶς γράφειν· οὗτω γὰρ καὶ τῶν ἀποδωσόντων ἐπιτεύξῃ· εἴτε σὺ μὴ γράφων, φύλαξαι καὶ τοῦτο. βραδία δὲ ἐστὶν αὐτοῦ φυλακὴ. καίτοι γε ἦν τι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φιλίᾳ τσοῦτον, ὅσον καὶ τὰ δυσχερῆ νικᾶν δύνασθαι. ἢ ἐπιλέλησαι τοῦ Ἡραίου καὶ τοῦ Καλλιγόρου καὶ τῶν παρὰ Καλλισθένης διατριβῶν καὶ ὅσοις ἄλλοις τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἐκεράσαμεν, ἢ αὐτὸς μὲν οὐκ ἐπιλέλησαι, ἐμὲ δὲ φιλοσοφίας γευσάμενον ἀνημμενεῖν αὐτῶν ὑπολαμβάνεις; ἀλλ' οὐ προσήκει σοι οὔτε αὐτῷ φαύλως ἔρειν περὶ τὴν φιλίαν οὔτε περὶ ἐμοῦ φαῦλα εἰκάσειν, ἀλλὰ καὶ ὡς φιλημένον αὐτῆς καὶ ὡς μεμνημένῳ γράφειν συνεχέστερον.

ι'. Χίων Μάτριδι χαίρειν.

Πλάτωνι ἀδελφιδῶν θυγατέρες εἰσὶ τέτταρες. τούτων τὴν πρεσβυτάτην ἐδίδου Σπευσίππῳ πρὸς γάμον καὶ μετρίαν προῖκα τριάκοντα μυᾶς, ἐπεπόμει δ' αὐτῇ ταύτας Διονύσιος. ἐγὼ οὖν ἀσπαστὸν ἡγησάμενος τὸν καιρὸν τάλατον προσετίθη τῇ προικί· καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ ἠγάνετο, ἐξεπολιορκήσαμεν δ' αὐτὸν πάνυ ἀληθεῖ καὶ δικαίῳ λόγῳ. ἔφαμεν γάρ, ὅτι οὐκ εἰς πλοῦτον, εἰς δὲ φιλανθρωπίαν σοι συμβαλλόμεθα, τὰς δὲ τοιαύτας δωρεὰς δέξασθαι δεῖ· αὐτὰ γὰρ τιμὰς ἀΐξουσιν, αἱ δὲ ἄλλαι ἀτιμάζουσι. τιμὰς μὲν οὖν φιλανθρωπίαν, ἀτιμάζεις δὲ πλοῦτον. ἤρμοςας δὲ καὶ τὰς ἄλλας παιδάς ἤδη τοῖς Ἀθῆναισι χρισιστάτοις.

hoc nostra caussa fiat artificium. Libere hæc de eo atque ingenue aperui : nam etsi apud alium neminem unquam contumeliis eum insectatus sum, apud te tamen animum meum nulla oratione vestitum, sed simplicem atque apertum esse oportere censui.

VIII. Chion Matrīdi salutem.

Qui tibi reddit has litteras, Archepolis Lemnius, negotiandi caussa in Pontum profecturus, ut se tibi commendarem, me rogavit, id quod in me lubens recepi : neque enim amicus mihi erat. Magnum igitur lucrum credidi, quod occasionem nactus sum amico comparandi, qui antea non fuisset. Qua in re tu quoque mihi operam fereris, si ipsum humaniter exceperis. Ceterum persuasum est, satis honestum eum esse mercatorem : nam quum philosophiæ antea dederit operam, iam facit mercaturam.

IX. Chion Bioni salutem.

Tantum tuam mei neglectionem nec futuram speravi nec velim patienter tolerare. Miror autem, quomodo acciderit, ut nulla hactenus abs te littera ad me allata sit, quum reliqui amici scribant continenter. Verum de præteritis ego pro te causam ipse dicam, at in posterum, sive in culpa sint, qui non reddiderint, hoc continenter scribendo cave (ita enim habebis, qui reddant), sive tu non scribens, hoc quoque cave. Facilis est autem hæc cautio. Atqui tanta quædam in amicitia nostra vis inerat, quæ vel ardua posset superare. An oblitus es Heræi et Calliebori et quos apud Callisthenem contulimus sermonum et reliquorum omnium, quibus animos nostros irrigavimus? an ipse quidem non oblitus me tamen philosophia imbutum eorum memoriam deï ouisse opinaris? at minime te decet, ut aut ipse in amicitia improbe te geras, aut male de me existimes, sed ut eius memor ad memorem scribas crebrius.

X. Chion Matrīdi salutem.

Platoni sunt neptium e fratribus filiæ quattuor : harum natu maximam in matrimonium dedit Speusippo cum modica dote triginta minarum, quas illi miserat Dionysius. Ego igitur gratam videns oblatam occasionem talentum adieci doti. Ac diu quidem hoc ille recusabat, tandem expugnâvimus eum verissima et iusta ratione Dicebamus enim : non in divitias, verum in benevolentiam tibi hæc conferimus, neque eiusmodi dona fas est repudiare. Hæc enim honores augent, reliqua debonestant. Itaque benevolentiam revereris, divitias aspernaris. Elocasti et reliquas puellas viris Athenis luculen-

ἀλλ' οἱ μὲν πλουτοῦσι, Σπεύσιππος δὲ χαριέστερος ὢν πένεται. τοῦτ' οὖν τὸ κέρδος ὥψθη ἐηλώσαι σοι, οὐ μείζον ἡμῖν οὐκ οἶδ' εἶ τι περιγενέσθαι ἐν παντί τῷ βίῳ δύναται.

α'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἐχομιόαμην παρὰ Βιάνορος τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ με ἀνακομίζεσθαι παρεκάλεις· ἱκανὸν γὰρ εἶναι πρὸς ἡντινοῦν ἀποδημίαν πέντε ἐτῶν χρόνον, ἔκτου δὲ τὴν ἐμὴν ξενιτείαν ἄρχεσθαι. ἐμὲ δὲ ὅσος μὲν πόθος ἔχει καὶ ὑμῶν καὶ τῆς πατρίδος, αὐτοὶ σαφῶς ἴστε· εἴκοι δ' οὖν αὐτὸς οὗτος δ' πόθος καὶ βιάζεσθαι με πλείω χρόνον διατρίβειν Ἀθηναίῳ· ὠφελιμώτερος γὰρ εἶναι οἷς συμπαθῶ βούλομαι, τοῦτο δὲ τὸ κράτος μόνῃ ἔχει φιλοσοφία. πενταετῆς δὲ χρόνος, ὃ πάτερ, οὐ γ' ὅπως φιλοσοφοῦσιν ἀπαρκεῖν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐμπορευομένοις ἐπιμελεέστερον. καίτοιγε οἱ μὲν ἐπὶ τὰ εὐτελέστατα στέλλονται, ἡμεῖς δὲ ἀρετὴν ἐμπορευόμεθα οὐδενὸς ἄλλου πλὴν φύσεως καὶ φιλοπονίας καὶ χρόνου ὄνιον. ὢν τὰ μὲν οὐ παντελῶς ἡμῶν ἀπολείπεται, χρόνος μόντοι δεόμεθα. διατρίψαντες οὖν ἄλλην πενταετίαν ἀναστρέφομεν θεοῦ γε σώζοντος. σὲ δέ, ὅν λογισμῷ ἐκπέμπω ἡμᾶς ὑπέμενες, τούτῳ γρη καὶ χρονίζοντων μὴ ἄρχεσθαι, καὶ ταῦτα εἰδότα ὡς οὐχὶ τὸ ἐκπλεῦσαι ἐπὶ παιδείαν ἀγαθοῦς ποιεῖ, τὸ δὲ χρονίσεια περὶ παιδείαν σπουδάζοντας.

β'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἠρότερον μὲν, ὡςπερ ἔγραψόν σοι, δεκαετίαν ἐκπληρώσας, οὕτως ἐπανερχέσθαι πρὸς ὑμᾶς ἐβουλόμην, νῦν δὲ ἀκούσας τὴν τυραννίδα οὐκ ἂν εἴ τι ὑπομείναιμι ἐν ἀσφαλεστέρω τῶν πολιτῶν εἶναι, ἀλλ' ἤ ἂν ἄρξῃ τὸ ἔαρ, πλευσούμαι θεοῦ σώζοντος (νῦν μὲν γὰρ μεσῶντος ἐστὶ τοῦ χειμῶνος οὐκ ἐδυνάμην), ἐπεὶ καὶ τελέως ἄτοπον δημοῖός ἡμᾶς εἶναι τοῖς ἐπειδὴν τι ταραχθῇ τῆς πατρίδος ἀποδιδράσκουσιν ὅπη ἂν τύχη, ἀλλὰ μὴ τότε μάλιστα παρεῖναι, ὅτε ἀνδρῶν ὠφελήσόντων δεῖται. εἰ δὲ καὶ παντάπασιν ἐν ἀδυνάτῳ εἴη τὸ ὠφελεῖν, τὸ γοῦν μετέχειν βλάβης ἐκόντα ἀρετῇ μὲν παραπλήσιόν μοι δοκεῖ, γὰρὶς δὲ ἴσως ἐνδεεστέρα. θαρραλεώτερον δὲ σοι γέγραφα, ἐπεὶ καὶ Λῦσις τὴν ἐπιστολήν ἐχομίζεν.

γ'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἦντως Κλέαρχος, ὅς μοι ἔγραψες, οὐχ οὕτως Σειληνὸν δέδοικε κατεληφτότα αὐτοῦ τὸ φρούριον ὡς ἡμᾶς φιλοσοφοῦντας. ἐπ' ἐκείνων μὲν γε οὐκ ἀπέστειλε τέως τοὺς πολιορκήσοντάς, ὡς πυνθάνομαι, ἐπ' ἐμὲ δὲ ἔχε Κότυς Θράξ, δορυφόρος αὐτοῦ γενόμενος (ἔγνω γὰρ μετὰ ταῦτα), καὶ μικρὸν ὕστερον ἢ γραφῆναι σοι τὴν περὶ τῆς νόσου παρ' ἡμῶν ἐπιστολήν ἐπεχείρησεν (ἀνελήθει δὲ ἐμυτὸν ἱκανῶς ἤδη), καὶ μοι περὶ

tissimis : sed hi divitiis abundant, Speusippus vero his etiam luculentior pauper est. De hoc lucro putavi te certiore esse faciendum, quo maius nescio an in omni vita contingere nobis queat nullum.

XI. Chion Matridi salutem.

Accepi a Biano epistolam, in qua me ut domum redeam hortaris : sufficere enim ad quamcunque peregrinationem spatium annorum quinque, me autem peregre esse coepisse annum sextum. Ego vero quanto et vestrum et patriae desiderio tenear ipsi certo scitis : sed hoc ipsum desiderium videtur me compellere, ut Athenis commoror diutius. Utilior enim eis, quibuscum una calamitatem perferam, volo esse, quam vim sola philosophia habet. At vero quinquennium, pater, non modo philosophiae operam dantibus sufficere videtur, sed ne eis quidem, qui mercaturam faciunt diligentius. Quanquam illi ad vilissima proficiscuntur, nos vero virtutis commercium facimus, quae venit alia re nulla quam natura et labore et tempore, quorum illa quidem non prorsus desideramus, temporis tamen indigemus. Alterum autem quinquennium commorati revertemur deo nos conservante. Te vero, quo consilio nos emittere voluisti, eodem et nobis diutius absentibus non angi animo decet, praesertim scientem, non fieri quenquam bonum, quod studiorum causa domo navigarit, sed si diuturnam impendat studii operam.

XII. Chion Matridi salutem.

Volebam ante, ut tibi scripsi, decennio demum exacto ad vos reverti, iam vero de tyrannide certior factus impetrare a me nequeo, ut tutiore quam ceteri cives loco sim, sed primo vere servante me deo navigabo (nunc enim media hieme non poteram), quoniam prorsus absurdum esset, eos nos imitari, qui, ubi quid in patria fuerit turbatum, quocumque aufugiunt, neque vero tum potissimum praesto esse, ubi viris opem laturis indiget. Nam etiamsi ut opem feras fieri prorsus nequeat, calamitatem tamen ultro subire haud procul a virtute abesse mihi videtur, quanquam beneficium fortasse non magni faciendum. Confidentius tibi scripsi, quum Lysis epistolam perferat.

XIII. Chion Matridi salutem.

Revera Clearchus, ut mihi scribebas, non tantopere metuit Silenum, qui ejus castellum cepit, quam nos philosophiae cultores. Illum certe qui oppugnarent hactenus, ut audio, misit neminem, sed adversus me venit Cotys Thrax, qui in eius satellitibus fuit (cognovi enim deinceps), et paulo post, quam ad te de morbo dedi litte-

ἔκτην ὄραν μόνω περιπατοῦντι ἐν τῷ ὄρειῳ καὶ περὶ τίνος σκέμματος φροντίζοντι αἰφνιδίως προσήξεν. (2) ἔγω δ' εὐθέως μὲν ὑπενόησα ὑπερ ἦν· ὡς δὲ ξηριδίον τι ὄρω κακῶς μεταλαμβάνοντα, βοήσας τε αὐτὸν ἐξέπληξα καὶ προσδραμῶν τὴν δεξιάν αὐτοῦ μετεληφότος ἤδη τὸ ἐγγερίδιον καταλαμβάνω, καὶ τὸ λοιπὸν δὴ λακτίων καὶ περιανγύων τὸν βραχίονα ἐξέβαλον αὐτοῦ τὸ ξίφος, καὶ ἐτρύβην μὲν κατενεγθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τὸν πόδα, οὐ χλαπεῶς δὲ ὄμω. ἐκ τούτου δὴ ἰλιγγιῶντα ἔδθησα τῷ ἰδίῳ ζώματι, ἀποστρέψας εἰς τοῦπίαν τῷ χεῖρι, καὶ πρὸς τοὺς στρατηγούς ἄγω. ἀκακίους μὲν ἔτισε δίκην, ἐγὼ δὲ οὐδὲν δειλότερος εἰς τὸν πλοῦν γέγονα, ἀλλὰ τῶν ἐτησίων παυσαιμένων ὅπως ἂν ἔγω πλεύσομαι· ἄτοπον γάρ τυραννομένης τῆς πατρίδος ἡμᾶς δημοκρατεῖσθαι. (3) καὶ τὰ μὲν ἐμὰ, ὡς ἂν ἔγῃ, ἀσφαλῶς ἔχει· ἀγαθὸς γάρ καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων ἔσομαι. ὅπως δέ τι καὶ ὑπερ τῆς πατρίδος πολιτευόμεθα, πείθῃ τὸν Κλέαρχον, ὅτι φιλοσοφῆσαντες ἡσυγίας γλιχόμεθα καὶ τελείως ἀπολίτευτοι τὰς ψυχὰς ἐσμέν· ταῦτα δὲ καὶ διὰ Νύμφιδος πείθῃ αὐτόν, ὃς ἡμῖν μὲν φίλος, ἐκαίην δὲ καὶ συγγενὴς ἐστίν· οὕτως γάρ ἂν πορρωτάτω πάσης ὑποψίας ἀπάγοιτο. ἀπροκαλύπτως δὲ σοι γράφομεν, ἐπεὶ καὶ πιστοῖς ἐπιτιθέμεθα ἀνδράσι τὰς ἐπιστολάς καὶ Κλέαρχος, ὡς ἐδήλου καλῶς ποιῶν, περὶ γοῦν ταῦτα οὐ πολυπραγμονεῖ.

15'. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Εἰς Βυζάντιον θρασυτέρῳ μὲν, ταχεῖ δ' οὖν πλῆθι διασωθεὶς ἔγνω αὐτὸς τε ἐπιμείναι χρόνον, ὃν ἂν μοι καλῶς ἔχῃν δοκοῖη, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐκπέμψαι Κρωθύλον τὸν θεράποντα, ἵνα τὴν κάθοδον πράττωμεν ἀπειλίμως τῇ πατρίδι· τὸ μὲν γὰρ ἡμέτερον ἀσφαλές οὐκ ἐπὶ Κλέαρχῳ ἐστίν. βούλομαι δ', ἐπεὶ προηγήθη ἀπαξ, καὶ καθόλου σοι τὴν ἐμὴν γνώμην δηλώσαι. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τῇ μὲν πατρίδι ὁ μέγιστος εἶναι κίνδυνος μετ' ἀτυχίας ἤδη παρουσίας. νῦν τε γάρ, ὡς πυνθάνομαι, σφαγὰς τε ἀνδρῶν καὶ φυγὰς ὑπομένει, στερομένη μὲν τῶν ἀρίστων πολιτῶν, τοῖς δὲ ἀσεβαστάτοις δουλεύουσα, καὶ εἰσαυθὶς οὐχ ὁ τυχὼν αὐτῇ κίνδυνος, μήποτε ἐκ τῆς περὶ ταῦτα συντυχίας οἷς μὲν πόθος τοῦ τυραννεῖν, οἷς δὲ συνήθεια δουλείας γένηται, καὶ τὸ λοιπὸν εἰς μοναρχίαν ἀκατάλυτον περιστῆ τὰ πράγματα. (2) μικραὶ γὰρ δὴ βροπαὶ καὶ τῶν πολυχρονίων καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἀπαύστων ἄρχουσι κακῶν καὶ ἔγγιστα ὁμοῖόν τι ποιῶσι τοῖς νοσήμασι τῶν σωμάτων. ὥσπερ γὰρ ἔκεινα περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς ἔβρον ἀπολύεται τῶν ἀνθρώπων, ἐνισχύσαντα δὲ δυσίατα ἢ καὶ τελείως ἀνίατα γίνονται, οὕτως καὶ τὰ ἐν ταῖς πολιτείαις νοσήματα. μέγρι μὲν γὰρ μνήμη τε ἐλευθερίας ἰσχύει καὶ ὑπέργεται τοὺς δουλουμένους, παράταξις λίαν ὀδυρὰ γίνεται πρὸς τοῦ πλῆθους· ἐπειδὴν δὲ ἀπαξ ὑπερισχύσῃ τὸ κακὸν καὶ μηκέτι ἢ τοῖς ἀνθρώποις λόγος, ὅπως

ras, me adortus est (salis autem iam refectus eram), atque circa sextam hcram, quum in oede ambulans quæstionem aliquam animo considerarem, ex improvise in me irruit. (2) Sed ipse statim, quid rei esset, suspicatus sum : quare ense eum videns infenso animo corripientem, clamore ipsum perterrefeci accurrensque eum dextra, quæ ense iam tenebat, prehendo, deinde conculeans atque brachium retorquens ense excussi, quo in pedem delapso vulnus accepi quidem, neque grave tamen. Hinc conturbatum suo constrinxi cingulo, contortis in tergum manibus, et ad prætores duxi. Et ille quidem pœnas dedit, ego vero nihilo magis navigationem timeo, immo cessantibus etesiis, utut res meæ erunt, navigabo. Absurdum est enim, patria tyrannide oppressa, in libera civitate commorari. (3) Meæ res, qualescunque erunt, tutæ sunt; nam sive vivam sive moriar, bonus ero. Ut autem aliquid etiam pro patria geramus, persuade Clearcho, nos philosophiæ studio ductos expectere otium et animum nostrum a publicis rebus prorsus esse alienum. Verum hoc ei per Nymphidem persuade, qui nobis quidem amicus, illi vero et cognatus est; sic enim fiet ut ab omni suspitione abducatur. Aperte hæc ad te scribimus, quoniam et fidelibus viris has litteras tradidimus et Clearchus, uti significabas, et recte quidem, in his rebus non est curiosus.

XIV. Chion Matrīdi salutem.

Aulaci sane navigationis cursu, sed celeri tamen Byzantium devectus constitui hic commorari, quamdiu mihi commodum videretur, et Crobylum famulum ad vos mittere, ut reditum pararem cum emolumento patriæ. Nam quominus salvi simus non stat per Clearchum. Sed postquam semel cepi, omnem tibi animi mei sententiam aperiam. Mihi enim videtur patriæ extremum periculum cum ipsa præsentī calamitate imminere. Iam enim, ut audio, cædes virorum et exilia perfert, præstantissimis quippe civibus spoliata et maxime impiis serviens, et rursus haud leve periculum est, ne, uti hæc quibusdam bene cesserint, aliis tyrannidis cupido, aliis consuetudo serviendi oriatur, et res denique in perpetuum unius imperium deducatur. (2) Parva enim momenta et diuturnas et fere, ut sic dicam, infinitas calamitates afferunt et idem propemodum quod morbi corporum efficiunt. Ut enim hi initio facile ab hominibus depelluntur, inveterati autem vix ac denique prorsus non curari queunt, sic et morbi in civitatibus: quamdiu quidem memoria viget libertatis et servitute oppressis in mentem venit aciem instruere, magna est populo adversus eum, qui ipsum in servitute redigit, contentio: sin vero semel malum invaluerit et homines iam non quomodo illud propulsare, sed quomodo facillime tolerare queant deliberaverint, tum

αὐτὸ ἀπαλλάξωσιν ἑαυτῶν, ἀλλ' ὅπως ἂν βῆστα ἐν αὐτῷ διάγοιεν, τότε ὁ παντελής θλευρος γίνεται. (3) ἢ μὲν οὖν πατρίς ἐν τοιούτοις καχοῖς καὶ κινδύνους ἐστίν, ἐγὼ δέ, εἰ μὲν αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ βούλοιο τοῦμὸν σκέπτεσθαι, καὶ πᾶν ἀσφαλῆς εἰμι. δουλείαν γὰρ ταύτην ἐγὼ γε νομίζω, ἢ μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑαυτὴν ἔχει· ἢ δὲ τῆς μὲν ψυχῆς οὐδ' ὀτιοῦν ἀπτομένη, τὸ δὲ σῶμα μόνον ἔχουσα οὐδὲ δουλεία τυγχάνειν ἕμοιγε δοκεῖ. τεκμηρίον δέ. εἴ τι γὰρ δουλείας κακὸν, τοῦτο ἐπὶ ψυχῇ καταβαίνει, ἐπεὶ ἄλλως οὐδὲ κακὸν λέγοιτο ἂν· φόβος γὰρ τοῦ παθεῖν τι καὶ ἢ ἐκ τοῦ παθεῖν λύπη τὰ δεινότερα τοῖς μὴ ἐλευθέροις. τί οὖν; ἂν τις μὴ φοβῆται τὸ μέλλον κακὸν μηδὲ ἐπὶ τῷ γινόμενῳ ἄχθηται, δουλεύσει; καὶ πῶς ὁ γε μὴ ἔχων τὰ δουλείας κακά; (4) ἴσοι οὖν τοιοῦτόν με ὑπὸ φιλοσοφίας γενόμενον, ὅσιον καὶ δόση Κλέαρχος, καὶ ὀτιοῦν δράστη τῶν χαλεπῶν, οὐδέποτε ποιήσει δούλον· οὐδέποτε γὰρ μου τὴν ψυχὴν χειρώσεται, ἐν ἣ τὸ δούλον ἢ τὸ ἐλεύθερον, ἐπεὶ σῶμά γε αἰεὶ συντυχίας ἦττον, καὶ ὑπ' ἀνδρὶ μὴ τάττηται δεσπότη. ἦν δὲ με ἀποκτείνῃ, τότε καὶ τὴν τελείαν ἐλευθερίαν χαριεῖται μοι. ἦν γὰρ οὐδὲ τὸ περιέχον σῶμα ἠκείνῃσε τῇ ἑαυτοῦ δουλείᾳ, ταύτη τίνα οἰκονομίαν ἐλλείψειν δοκεῖς κερωρισμένη τοῦ σώματος; οὐ μόνον δὲ ἐγὼ, ὁ ἂν πάσχω, ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ Κλέαρχος, ὁ ἂν διαθῇ με, δούλος γενήσεται· φοβούμενος γὰρ διαθήσει, δέος δὲ οὐδὲν ἔχει ψυχῆς ἐλευθερία. (5) τὰ μὲν οὖν ἐμὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκοπεῖν, ὡς δρᾶς, ἀσφαλέστερα εἰς τὸ παθεῖν ἢ Κλεάρχῳ εἰς τὸ δρᾶσαι, καὶ τό γ' ἐμὸν οὐκ ἐπιμελείας ἀλλ' ὀλιγορίας δεῖται· τὸ γὰρ ἀρχὴν φροντίζειν περὶ αὐτῶν ἀνδρός ἐστίν οὐ πᾶν τὸ ἐλεύθερου. τὰ δὲ τῆς πατρίδος συνημμένα μοι οὐκ ἐπιτρέπει τὴν αὐτόνομον ταύτην ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ πολιτεύεσθαι ἀναγκάζει καὶ κίνδυνον ἔχειν, κίνδυνον δέ, οὐχὶ μὴ αὐτός τι πάθω, ἀλλὰ μὴ πάσχουσάν τι τὴν πατρίδα οὐκ ὠφελήσω. διὰ τοῦτό μοι ἀνάγκη, καίπερ μὴ φοβούμενος, θάνατον προνοεῖν, ὅπως μὴ πρότερον ἀποθάνω ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν δυνήσομαι. πολιτεύου δὴ πρὸς τὸν τύραννον ἂ καὶ πρότερόν σοι ἔγραπον, πείθων αὐτὸν ὅτι ἡσυχίας ἐρασταί ἐσμεν, καὶ γράφε ἡμῖν, ἔαν καὶ ἄλλο τί σοι δοκῇ πρὸς τὴν αὐτόθι πολιτείαν ἀνήκειν, ἐπεὶ ἀνάγκη μοι εἰς τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν ὑφαιρεῖν τι τῆς ἑμαυτοῦ, φροντίζοντι περὶ τούτων καὶ βουλευομένῳ.

15. Χίων Μάτριδι χαιρεῖν.

Ἐπὶ μὲν τῷ συμπεῖθεσθαι τὸν τύραννον οἷς περὶ ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν ἔλεγες, συγχαίρω τῇ πατρίδι, γράψω δὲ καὶ αὐτός, ὡς συνεβούλευσας, ἀπάγων αὐτὸν ἀπὸ τᾶληθοῦς ὡς μάλιστα ἐνεστι. τὸναντίον γὰρ ἂν ποῖων ψευδαίμην τοὺς ἑμαυτοῦ πολίτας καὶ φίλους ἴδν ἐξ ἐμοῦ ἤλπισαν, καὶ ταῦτα οὐκ ἀξίους ὄντας ἀπατᾶ-

prorsus ad incitum res redacta est. (3) In tantis igitur malis et periculis patria versatur. Ego vero, si meas res ipsas per se considerare velis, omnino tutus sum. Hanc enim servitutem existimo, quæ una cum corporibus animos quoque opprimit : quæ autem animum prorsus non attingit, sed solum corpus tenet, ne servitus quidem mihi videtur esse. Ejus rei argumentum hoc est : si quod servitus malum est, ad animum hoc penetrat, quoniam alioquin ne malum quidem dicendum. Metus enim calamitatis et ex calamitate dolor gravissima sunt non liberis. Quid ergo, si quis nec metuat futurum malum nec presentis crucietur, hiccine serviet? at quomodo, qui non habeat mala servitutis? (4) Scito igitur, falem a philosophia me esse factum, quem etsi in vincula coniciat Clearchus et quocunque malo affecerit, servum tamen habebit nunquam. Nunquam enim animum meum opprimit, quo ipso constat servus sim an liber, siquidem corpus variis semper casibus obnoxium est, etiamsi domino nulli subiectum. Sin vero me interficiat, tum plane veram libertatem mihi largietur. Quem enim neque in quo habitat corpus ad sibi servendum adegit, quamnam huic animo libertatem defuturam putas a corpore segregato? Verum non ego solum, quodcumque patiar, liber, sed etiam Clearchus, quodcumque me faciet, servus erit. Metuens enim faciet, formidinis autem expers est libertas animi. (5) Quapropter si meas res per se consideres, maior, ut vides, ad patiendum in eis est securitas quam ad faciendum Clearcho. Neque eis cura, verum contemptu opus est. Omnino enim de eis sollicitum esse viri est non prorsus liberi. At mea cum patria coniunctio non permittit mihi hanc mei ipsius libertatem, verum et republicam adire et periculum subire cogit, non dico periculum ne mihi quid accidat, sed ne patriam in discrimine versantem ope carere patiar. Propterea hæc mihi imposita est necessitas, etiamsi nihil metuam, ut mortem præmeditatam habeam, ne prius moriar quam pro patria mori queam. Age vero apud tyrannum de quibus ante ad te scribebam, persuadens ipsi, nos otium cupide sectari, et siquid aliud etiam ad consilia nostra liberandæ patriæ pertinere videatur, ad nos scribe, quoniam necesse est ut, hæc quum mediter ac deliberm, in patriæ libertatem de mea ipsius aliquid condonem.

XV. Chion Matrīdi salutem.

De eo, quod tyrannus consensum præstat iis, quæ illi de me dicebas, patriæ gratulor, scribam autem et ipse ad eum, sicut consulisti, quam potero longissime a veritate eum abducens. Nam si contrarium facerem, cives meos et amicos spe frustrarer, quam de me conceperunt, idque fraude minime dignes. Sed quod dirus prorsus

σθαι. τὸ δὲ ὤμῶν εἶναι τὸν τύραννον τελῶς καὶ χαλεπὸν ὠφελιμώτερον ἔγωγε ἠγούμαι τῇ πόλει ἢ τὸ δημοκοπεῖν αὐτὸν καὶ προκαλύπτεσθαι δόξαν μετριότητος. (2) τὸ δὲ αἴτιον, ὅτε οἱ μὲν χαλεποὶ διαφθεύονται ταχέως, καὶ ἂν μὴ καταλυθῶσι, μῖσος ὁμοῦς τυραννίδος κατέλιπον τῷ πλήθει καὶ παντελῶς τὴν μοναρχίαν ἀφ' ἑαυτῶν διέβαλον. οὕτως οὖν συμβαίνει, τὸν γούν λοιπὸν χρόνον φυλακτικωτέρους γίνεσθαι καὶ προνοητικωτέρους τῆς δημοκρατίας ἅπαντας. ὅταν δέ τις δουλωσάμενος ἐκδημοκοπήσῃ τοὺς δουλωθέντας, καὶ ἀναيرهθῇ ταχέως, πολλὰ ὁμοῦς ἐγκαταλείπει τυραννίδος ἐν ἐκάστοις κακὰ, ὧν οἱ μὲν εὖ τι ποθοῦντες πείσεσθαι, οἱ δὲ ἄλλως δημαγωγηθέντες τυφλοὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων εἰσὶ, καὶ τὸν τε ἀναيرهθέντα οἰκτεροῦσιν ὡς δὴ μέτριον καὶ τὴν τυραννίδα οὐχ ὡς ἀνηκεστόν τι φυλάττονται κακόν, ἀγνοοῦντες ὅτι, καὶ πάντα τις ἢ μέτριος τύραννος, διὰ τοῦτο καταλυτέος ἐστίν, ὅτι ἕξεστιν αὐτῷ καὶ χαλεπῷ εἶναι. (3) Κλέαρχος δὲ ὡμῶς ὧν αὐτός τε εὐχέριωτος ἐστὶ μισούμενος καὶ τοῖς ἄλλοις δυσκατορθώτερον ποιήσει τὴν τυραννίδα, προσποιούμενος δ' εἶναι μέτριος αὐτός τε ἂν ταύτην τὴν δόξαν καρπώσαιο, τοῖς τε βουλομένοις ὑστερον εὐεμέατον ἀπολιποὶ τὴν ἀκρόπολιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ σοὶ δηλαδὴ φανερά, τὸν δὲ τρόπον τῆς γραφῆς καὶ ἀποδόσεως τῶν ἐπιστολῶν χάρω ὅτι δὴ σὺ τε ἀσφαλῆ ἐνόμισας καὶ τὸ τέλος μαρτυρεῖ μὴ ἀτόπως ἠδρῆσθαι. ἔπειμα δέ σοι καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸν Κλέαρχον ἐπιστολῆς, διῦραμεικωτέραν ποιήσας ἐπίτηδες αὐτήν, ἵν' ἡμῶν καταφρονῆ ὡς λογομανούτων τελῶς.

ἰς'. Νίων Κλέαρχω χαίρειν.

Ἐν Ἀθήναις μοι φιλοσοφίας χάριν διατρίβοντι τῶν τε κοινῶν τινες φίλων καὶ ὁ πατήρ ἔγραψαν ὡς δι' ὑποψίας εἶναι πρὸς σε, καὶ τὰς αἰτίας ἐκέλευον ἀπολύσασθαι. τοῦτο γὰρ δίκαιον εἶναι καὶ αὐτῷ μοι ἄμεινον. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν ὀρθῶς παρήνουν ταῦτα, σαφῶς ἤδειν, ἠγνούον δὲ ἀφ' ὧν διεβλήθην, καὶ τοῦτό μοι πρὸς τὴν ἀπολογίαν ἦν ἄπορον· οὕτε γὰρ αὐτὸς παρῆν, ὅτε περιεβάλου τὴν ἀρχήν, οὕτε ἀπὼν ἐδυνάμην ἐναντιοῦσθαι, οὐδ' ὁλοῦς ἡ λόγος ἦ ἔργον τι τῶν ἐμῶν ἐπιμιξίαν τινὰ ἔσχε πρὸς τὰ αὐτόθι πράγματα. τίνες οὖν αἱ διαπόντιοι πρὸς μόναρχον ἐναντιώσεις ἀνθρώπου μετ' ὀλίγων οἰκετῶν ἀποδημοῦντος οὐκ ἐγὼ ἠβρίσκον, καὶ διὰ τοῦτο γ' ἠπόρου ἀπολογίας, ὅτι οὐδὲν ἐώρων τὸ κατηγορούμενον. (2) οὐκ ἠπόρου δὲ πάλιν τῷ μηδὲν ἐννοεῖσθαι τοιούτων, ὁποῖον ἴσως ὑποπέτομαι, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἔχων πείθειν σε, ὅτι ἡ ἐμὴ ψυχὴ οὐδενὶ εὐεμέατος ἐστὶ τῶν τοιούτων βουλευμάτων. οἶμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μὴ ἐπεφιλοσοφῆκεν, ἱκανὸν ἂν γενέσθαι τεκμηρίον τοῦ μὴ ἀπεχθῶς ἔχειν πρὸς σε τὸ μηδὲ ἠδικηθῆαι τι ὑπὸ σοῦ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀφιλοσόφητοι μὴ παντάπασί γε μαμέντες, καθ' ἡδονὴν τινὰ τὰς

tyrannus est ac sævus, utilius existimo civitati quam si populum corrumpet et moderationis speciem præterderet. (2) Causa hæc est, quod qui sævi sunt e medio tolluntur statim, ac si non evertantur, tamen tyrannidis odium relinquere populo solent et prorsus unius imperium sola sua culpa in invidiam adducere. Hinc itaque accidit ut in posterum ad conservandum popularem statum et ad providendum ei omnes sint attentiores. At si quis imposito servitutis iugo eos, quibus id imposuit, populari ratione corruperit, etiamsi cito interficiatur, multa tamen in singulis relinquit tyrannidis mala, quorum alii beneficiis affici cupientes, alii aliis popularibus artibus circumventi ad publica commoda cæcutiunt, et dum illum de medio sublatum tanquam moderatum miserantur, ipsi haud sibi cavent a tyrannide tanquam malo insanabili, nimirum ignorantes, tyrannum, etsi in omni re moderatum sese præstet, ideo evertendum esse, quod ei etiam sævo esse liceat. (3) Clearchus igitur quum crudelis sit, et ipse in odium adductus facilis erit ad opprimendum, et efficiet ut alii tyrannidem minus stabilire possint: at si moderatum se esse simulet, et ipse hanc de se existimationem compararet, et in posterum, si qui vellent, ingressu facilem arcem relinqueret. Sed hæc tibi quoque sine dubio manifesta sunt. Ceterum quod ad scribendi et epistolas reddendi modum attinet, gaudeo quod tutus a te sit iudicatus, quodque ipse exitus testetur, non præter rationem esse excogitatum. Misi tibi et exemplar meæ ad Clearchum epistolæ, quam dithyrambo scripsi de industria similem, quo nos contemneret tanquam litterarum studiis insanientes.

XVI. Chion Clearcho salutem.

Athenis philosophiæ causa mihi commoranti et amicorum quidam et ipse pater me tibi suspectum esse scripsit, meque apud te purgare iussit. Hoc enim æquum esse et ipsi mihi profuturum. Ego vero recte illos hæc monere satis intelligebam, verum quænam ob crimina delatus essem nesciebam, et hoc mihi defensionis aditum impediabat; neque enim ipse aderam, quum regnum tibi comparabas, neque absens adversari tibi poteram, neque omnino sermo aliquis meus illic factum commune quisquam habebat cum eis, quæ illic gerebantur. Quæ igitur transmarina adversus principem repugnantia fuerit hominis cum paucis famulis peregre absentis ego non inveniebam, ac propterea quomodo me defenderem quærebam frustra, quod non videbam quomodo accusarer. (2) Sed rursus frustra non quærebam eo, quod tale nihil cogitaveram, cuius fortasse suspicio in me coniecta est, sed omnino in promptu mihi sunt, quibus persuadeam tibi, eiusmodi consiliis ad meum animum aditum non patere. Sic igitur existimo, etiamsi philosophiæ operam non dedissem, hoc satis grave argumentum esse me nullam simulatam tecum exercere, quod nulla ab

ἀπερχθείας ἐπκαιροῦνται, οὐδ' ἔρωτάς τινας ὡσπερ παιδικῶν ἐπιτηδεύματων οὕτω καὶ μίσους λαμβάνουσι, (πολλοῦ δεῖ), ἀλλὰ καὶ πάνυ ἐπίστανται, ὅτι οὐδὲν ἀνθρώποις ἀπερχθείας ἀνιαιρότερον ὅταν δὲ ὑπὸ ἀνηκέστου τινὸς διαιρεθῶσιν ἀπὸ ἀλλήλων τὰς ψυχάς, τότε ἀπερχθάνονται, καὶ οὐδὲ τότε ἐκόντες. (3) ἡμῖν δὲ μέχρι τῆς νῦν ἡμέρας οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἐπῆρκατι πρὸς ἀλλήλους ἀπερχθείας ἔργον, ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐδὲν πλέον ὑπονοίας καὶ λόγου, ἐγὼ δὲ καθαρεύω τὴν ψυχὴν καὶ ἀπὸ τούτων. τί οὖν βουλόμενος ἐξαίφνης στασιαζῶ πρὸς σε, καὶ ταῦτα μηδέπω καὶ τήμερον ἑορακὸς ἀρχομένην ὑπὸ σοῦ τὴν πατρίδα; ἢ νῆ Δία φυσῶσί με αἱ πολλαὶ τριήρεις καὶ οἱ ἵπταις, ἴνα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ὑποπτύης; τὸ γε δύνασθαι με ἐχθρόν εἶναι; ἀλλὰ ἀπεδήμησα μὲν σὺν ὀκτώ θεράπουσι καὶ φίλοις δύο, Ἡρακλείδῃ καὶ Ἀγάθωνι, ἀναλύω δὲ δύο τῶν οἰκετῶν ἀποβαλὼν. ταῦτα δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως πείθοσαι σε ἰκανὴν εἶναι παρασκευῆν ἐπὶ σέ· ἐκεῖνο δ' οὐ σκοπεῖς, ὅτι, εἰ συνηδὲν ἐμαυτῷ δικαίως ὑποπτουμένω, οὐκ ἂν ποτε ἐκὼν ἐμαυτὸν ἐνεχειρίζον τῷ ὑποπτέουσι. (4) ἢ οὕτω τι ἐραστῆς ἀπερχθειῶν εἰμι, ὥστε μηδὲ τὴν πρὸς ἐμαυτὸν φυλάττειν φιλίαν, ἀλλ' ἐκοντὶ ἐγχειρίζεις τὸ σῶμα τοῖς δικαίως αὐτὸ τιμωρησομένοις; ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ τοῖς μὴ φιλοσοφῆσασιν ἰκανή, μᾶλλον δὲ πέρα τοῦ ἰκανοῦ ἀπολογία. ἐγὼ δὲ οὐδ' ἄλλως ἀφυῆς γενόμενος πρὸς τὰ ἐκ φιλοσοφίας ἀγαθὰ συνέλαθον τῇ φύσει ὡς μάλιστα ἐνῆν, καὶ νεανίας γενόμενος οὐκ ἀρχὰς οὐδὲ φιλοτιμίας εἰλόμην, ἀλλὰ εὐθέως θεατῆς ἤρων γενέσθαι τῆς φύσεως τῶν λόγων. καὶ οὗτός με ὁ ἔρωσ ἤγαγεν εἰς Ἀθήνας καὶ Πλάτωνι ἐποίησε φίλον, καὶ μέχρι γε νῦν οὕπω αὐτοῦ πέπλησμαι. (5) φύσεως μὲν οὖν οὕτως ἔσχον πρὸς ἡσυχίαν, ὡς ἔτι παντελῶς νέος ὢν κατακροῖσθαι πάντων, ὅσα ἄρχειν ταρακτικωτέρου βίου δύναται, ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀθήνας οὔτε ἐκυνηγέτουν, οὔτε ναύτης εἰς Ἑλλάσποντον ἐπὶ Λακεδαιμονίους σὺν Ἀθηναίοις ἔπλεον, οὔτε ταῦτα ἐπαιδεύομην, ἀπ' ὧν τυράννοις καὶ βασιλεῦσιν ἐχθρὸς ἔσομαι, ἀλλ' ἀνδρὶ ἡσυχίᾳ ἐραστῇ διελεγόμην, τὸν ἔγγιστα θεῶν λόγον παιδεύομενος. καὶ μοι πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ παρηγγέθη ἡσυχίαν ποθεῖν ταύτην γὰρ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου φῶς εἶναι, τὴν δὲ πολιτείαν καὶ πολυπραγμοσύνην ὡσπερ ζῶφον τινὰ ἐπικαλύπτειν καὶ ἀνεύρετον ποιεῖν τοῖς ἐρευνῶσιν. (6) ὡς δὲ οὔτε περυνέμει καχὴς ἐδόχουν πρὸς αὐτὴν οὔτε πείθεσθαι βραδύως περὶ αὐτῆς, τηνικαῦτα ἤδη θεὸν πάντων ἐπόπτην καὶ κόσμου κατασκευὴν ἐμάνθανον καὶ φύσεως ἀρχὰς ἑώρων καὶ δικαιοσύνην τιμῶν ἐδιδασκόμεν καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα παιδεύει φιλοσοφία. καὶ οὐδὲν οὐχ ὅπως τοῦ εἰδέναι ταῦτα ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ζητεῖν τιμώτερον. τί γὰρ κάλλιον ἢ ἀνθρωπίνων ὄντα θνητῆς φύσεως καὶ θεοῦ κεκραμένον μοῖρα μόνως εὐκαιρεῖν τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτοῦ καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συγγενὲς ἄγειν; συγγενῇ δὲ τῷ θεῷ τὰ θεῖα λέγει, (7) ταῦτα ἡδύχουμν τε καὶ ἐσπούδαζον μαθεῖν, πολι-

te iniuria affectus sum. Neque enim vel rudes in philosophia, si non prorsus insaniant, animi gratia inimicitias suscipiunt, neque ut puerillum nugarum, sic et odii amoribus sese dedunt (multum abest), immo prorsus sciunt, nihil esse hominibus inimicitia molestius. Quum autem re quadam insanabili animi inter se divulsis fuerint, tum demum alienantur, ac ne tum quidem ultro. (3) Nobis autem ad hunc usque diem nullæ fuerunt neque magnæ neque parvæ invicem inimicitia. Iam tibi in promptu nihil est nisi suspicio atque criminatio, ego vero ab his quoque animum meum præsto liberum. Quo igitur consilio repente hostis tuus factus sim, præsertim quum neque ad hunc diem te viderim patriæ imperatorem? an me incitant multæ triremes atque equites, ut, si nihil aliud, certe suspicari queas, me posse tibi adversari? at peregre profectus sum cum octo famulis et duobus familiaribus, Heraclide et Agathone, redeo autem duobus famulis amissis. Hæc nescio quomodo tibi persuadeant, satis magnum mihi adversus te esse apparatus. Illud vero non consideras, si mihi conscius essem iure in me coniectæ suspicionis, non ultro me suspicanti in manus fuisse traditurum. (4) An ipse adeo amans sum inimicitiarum, ut ne mihi ipsi quidem debitam amicitiam tuear, sed ultro corpus meum tradam iure puniendum? sed hæc etiam a philosophia alienis iusta est, vel potius plus quam iusta excusatio. Ego vero quum nec natura a bonis ex philosophia exspectandis abhorrerem, naturæ operam addidi quantam potui. Itaque iuvenis factus neque munera neque honores affectavi, sed statim doctrinæ naturæ spectator fieri studebam. Quod studium Athenas me duxit et Platoni amicum fecit, neque hactenus eo expleri potui. (5) Quum igitur natura ita ad otium factus essem, ut admodum adolescens adhuc quæ ad vitam turbulentiorem facerent omnia aspernarer, Athenas delatus neque venationi dabam operam, neque in Hellespontum adversus Lacedæmonios cum Atheniensibus navigabam, neque eis instituebar, quæ me tyrannis ac regibus infestum facerent, sed cum viro quietis amante sermones conferebam, doctrina propemodum divina institutus. Ae primum ab illo quietem desiderare iussus sum: hanc enim philosophiæ esse lucem, rei publicæ vero administrationem ac negotiorum tractationem tanquam caliginem quandam illam obscurare et inveniendi viam occludere indagantibus. (6) Quum autem neque natura alienus a philosophia esse viderer, neque tamen facile de ea quæ præciperentur approbarem, tum demum deum omnium gubernatorem et compagem mundi cognoscebam et rerum causas perspiciebam et iustitiam revereri disciebam et quæ huius generis alia philosophia præcipit, ac nihil hoc non modo scitu, verum etiam investigatu dignius. Quid enim pulchrius, quam hominem ex mortali natura ac dei particula compositum solis vacare immortalibus sui elementis et hæc ad cognata perducere? cognata vero deo dico quæ divina sunt. (7) Hæc mihi in votis erant et in

τείαις δὲ (ἀνέζη γὰρ μετὰ παρρησίας μου λέγοντος) οὐδὲ μεμνηθῆναι ἤξιουν, ἕμαθον δὲ ἄλλα τε πολλὰ καὶ ταῦτα, οἷς νῦν χρῆσθαι πρὸς σε, τὸν μὲν μὴ ἀδικούντα τιμῶν, τὸν δὲ ἀδικούντα εὐεργεσίαις ἀμύνησθαι, εἰ δὲ μὴ γε, ἡσυχίᾳ καὶ φίλον μὲν τιμώτατον ἡγεῖσθαι, ἐγθρόν δὲ μηδένα ἑαυτῷ κατασκευάζειν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄντα φίλον ποιῆσθαι, καὶ μηδὲν τηλικούτων νομίζειν κακόν, ὅσον ἂν ταράξειε τὴν ψυχὴν καὶ τῶν οἰκειῶν ἔργων ἀποτρέψειε πρὸς ἕτερα. Ἄρα γε ἐπιβούλῳ μοι νομίζεις χρῆσθαι ταῦτα εἰδότει; μηδαμῶς, ἀλλὰ σοὶ μὲν ἀποκεισθῶν πολέμων ἔργα καὶ πολιτειῶν, ἡμῖν δὲ τῆς σῆς τοσοῦτον ἀποτεμῆσθαι τυραννίδος, ὅσον ἀταράχῳ ἀνδρὶ δοκεῖ ἐνησυχᾶσαι. πείθομαι δ' ὅτι, ἦν καὶ διαλέγεσθαι με ἐφῆς τοῖς φίλοις, ἡρεμαίους ἂν αὐτοὺς ποιήσαιμι καὶ ἀπολιτεύτους ὧν σὺ βούλῃ, διεξιῶν τὰ αἰεὶ ἡμῖν μελετώμενα ἡσυχίας ἐγκώμια, ἐπεὶ καὶ τελῶς ἂν εἴην μὴ ταῦτα φρονῶν ἀχάριστος. (8) φέρε γάρ, εἴ μοι ταραπτομένῳ τι ὧν σὺ υποπετεύεις ἢ πράξεια ἐπισταίη θεὸς ἡσυχία καὶ ταῦτα λέγοι, « ἀχάριστος εἶ καὶ πονηρός, ὦ Χίων, καὶ οὔτε τῶν καλῶν ἐκείνων μαθημάτων οὔτε θῆως σεαυτοῦ μνήμην ἔχεις. ἐμοὶ χρόμενος δικαιοσύνην ἤσκησας καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω καὶ θεὸν ἔμαθες καὶ τὴν σεαυτοῦ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενώσω καὶ τῶν ταπεινοτέρων τούτων, θαυμαστῶν δὲ τοῖς ἄλλοις κατεργηρίας, φιλοτιμίας καὶ πλοῦτου καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. εἶτα νῦν, ὅτε ἀποδιδόναι σε δεῖ τὴν χάριν μείζονα ἤδη νόμῳ καὶ κρείττονι ψυχῇ συνόντα μοι καὶ διαλεγόμενον, ἀπολείψεις με οὐδὲ μεμνημένον, ὅτι οὐ τὰ ἄλλα μόνον ἐκ φιλοσοφίας ἔμαθες, ἀλλὰ καὶ τὸ ζητεῖν δεξιῶς ἢ μήπω οἶδας. καὶ πῶς ἂν σὺ γε ζητήσεις ἢ εὔροις ἐμοῦ στερόμενος; » (9) ταῦτ' εἰ λέγοι, τί ἂν ἀποκρινάμην πρὸς αὐτὴν δίκαιον; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲν ὄρω. ἀλλὰ μὴν εὖ ἔσθι, ὡς ἐγὼ ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν αἰεὶ λέγω (λέγει γὰρ ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν ἂ φρονεῖ) καὶ οὐκ ἂν ποτε αὐτῶν ἀπολειφθῆην. ὥστε οὐδὲν σοὶ δέος ἐξ ἡμῶν εὐλογον· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἄψεται τῶν σῶν πραγμάτων ἢ ἐμὴ ἡσυχία.

17. Χίων Πλάτωνι χαιρεῖν.

Δυσὶν ἡμέραις τῶν Διονυσίων ἐμπροσθεν τοῦς πιστοτάτους μοι τῶν θεραπόντων, Πυλάδην καὶ Φιλόκαλον, ἐξέπεμψα ὡς σέ· μέλλω γὰρ τοῖς Διονυσίοις ἐπιτεῖσθαι τῷ τυράνῳ, πολιτευσάμενος ἐκ πολλοῦ ἀνύποπτος αὐτῷ γενέσθαι. πέμπεται δὲ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ πομπῇ τῷ Διονύσῳ, καὶ δοκεῖ ὀλιγωρότερον ἔξειν δι' αὐτὴν τὰ τῶν δορυφόρων· εἰ δὲ μὴ γε, κἂν διὰ πυρὸς ἐλθεῖν δέη, οὐκ ὀκνήσομεν, οὐδὲ καταισχυνοῦμεν οὔτε ἑαυτοὺς οὔτε τὴν σὴν φιλοσοφίαν. καὶ τὰ τῶν συνωμοτῶν δὲ ἐστὶν ἡμῖν ὀχυρά, πίστει δὲ ἢ πληθεὶ ὀχυρώτερα. (2) οἶδα μὲν οὖν ὡς ἀνακρεθῆσθαι, τελειώσας δὲ μόνον τὴν τυραννοκοτίαν τοῦτο παθεῖν εὐχομαι.

his perdiscendis studium meum collocabam, reipublicæ vero (pace tua enim dicam ingenue) ne meminisse quidem volebam, sed præter alia multa hæc quoque dicebam, quibus nunc utar adversus te, colere eum qui iniuria te non afficiat, sin vero afficiat, hunc propulsare beneficiis satius esse : quod si fieri non posset, silentio; item amico nihil præstantius arbitrari, inimicum sibi parare neminem, sed et qui sit inimicus amicum facere, denique nullum malum tantum putare, ut animum conturbare possit atque a propriis rebus ad alias convertere. Itane hæc scientem me insidiatorem tibi existimas habere? rainime, verum tibi tu habeas negotia belli et reipublicæ, nobis vero tantillum resectum sit a tuo imperio, quantum homini pacis amanti satis ad colendum otium. Præterea non dubito quin, si cum amicis colloquendi potestatem mihi facias, adducere hos possim, ut quiescant et a publicis negotiis, et quibus voles, abstineant, enarrandis videlicet, quas dudum meditatatus sum, quietis laudibus. Nam prorsus ingratus essem, si ita non sentirem. (8) Age enim, si mihi rebus, quibus tu suspicaris, perturbato mansueta illa dea quies adstaret et his me compellaret : « Ingratus es et improbus, Chion, et neque pulcherrimorum illorum præceptorum neque omnino tui ipsius memor : me magistra iustitiam exercuisti et modestiam tibi comparasti et deum cognovisti tuamque cum ipso cognationem renovasti et istis humiliora, quantumvis reliquis admiranda, contempsisti, honores dico et divitias et quæ sunt his similia, nunc vero, quam referre debes gratias, potiore jam lege et præstantiore animo mecum vivens et sermonem instituens, deseris me, neque te non solum cetera ex philosophia didicisse, verum etiam quemadmodum dextre quæras quæ nondum noveris, meministi. Atque quomodo quæras aut invenias, si me careas? » (9) Hæc si illa dicat, quid ei recte respondeam? ego enim nihil video. Sed probe scias, me hæc mecum semper dicere (quibus enim quæ sentit secum loquitur), neque ullo unquam tempore ab eis esse defecturum. Hinc consentaneum est, a nobis nihil tibi metuendum esse : neque enim ullo pacto mea quies tua negotia attinget.

XVII. Chion Platoni salutem.

Duobus ante Dionysia diebus Pyladem et Philocalum, fidelissimos mihi famulorum, ad te misi; in ipsis enim Dionysiis impetum in tyrannum facturus sum, postquam diu hoc egi, ut omni apud eum suspicione carerem. Ducitur hoc die sollemnis Baccho pompa, ob quam negligentius officio suo functuros esse satellites constat : sin minus, etiamsi per flammam transire oporteat, non reformidabimus, neque indignum quicquam aut nobis aut tua philosophia commitemus. Coniuratorum firmum nobis est auxilium, quanquam fide quam multitudine firmius. (2) Ac scio quidem me interfectum iri, sed modo tyrannum sus-

μετὰ παιζνος γάρ ἂν καὶ νικητηρίων ἀπολείπομι τὸν βίον, εἰ καταλύσας τὴν τυραννίδα ἐξ ἀνθρώπων ἀπελεύσομαι. σημαίνει γάρ μοι καὶ ἱερά καὶ οἰωνίσματα καὶ πᾶσα ἀπλῶς μαντεία θάνατον κατορθώσαντι τὴν πράξιν. ἔθεασάμην δὲ καὶ αὐτὸς ἐναργεστέραν ἢ κατ' ὄνειρον ὄψιν. ἔδοξε γάρ μοι γυνή, θεῖόν τι χρῆμα κάλλους καὶ μεγέθους, ἀναδεῖν με κοτίνῳ καὶ ταινίαις καὶ μετὰ μικρὸν ἀποδείξαι τι μνήμα περικαλλές καὶ εἰπεῖν « ἐπειδὴ κέκμηκας, ὦ Χίων, ἴθι εἰς τοῦτ' ἵθι μνήμα ἀναπαυσόμενος. » ἐκ τούτου δὲ τοῦ ὀνειράτος εὐελπίς εἰμι καλοῦ θανάτου τυχεῖν νομίζω γάρ μηδὲν κίβδηλον εἶναι ψυχῆς μάντευμα, ἐπεὶ καὶ σὺ οὕτως ἐγίνωσκας. (3) εἰ δὲ καὶ ἀληθεύσειεν ἡ μαντεία, μακαριώτερον ἐμαυτὸν ἡγοῦμαι γενήσεσθαι ἢ εἰ βίος μοι μετὰ τὴν τυραννοκτονίαν εἰς γῆρας ἐδίδοτο· καλὸν γάρ μοι μεγάλα διαπραξαμένῳ πρότερον ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλάττεσθαι ἢ χρόνου τι συναπολαῦσαι, καὶ ἂν δράσωμεν, πολὺ νομισθῆσεται μείζονα ὧν πεισόμεθα, καὶ αὐτοὶ τιμιώτεροι ἐσόμεθα τοῖς εὐπαθοῦσιν, εἰ τῷ ἰδίῳ θανάτῳ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ὀνησόμεθα. μείζων γάρ ὠφέλεια τοῖς εὐεργετηθεῖσιν εἶναι φαίνεται, ἥς ὁ δράσας οὐ μεταλαμβάνει. οὕτως μὲν δὴ προθύμως ἔχομεν πρὸς τὴν μαντείαν τοῦ θανάτου. σὺ δὲ χαῖρέ τε, ὦ Πλάτων, καὶ εὐδαίμονότις εἰς τέλειον γῆρας. προσαγορεύω δὲ σε ὕστατα, ὡς πείθομαι.

tulero, hoc mihi evenire opto : cum pæne enim et præmiis victoribus destinatis vitam relinquam, si eversa tyrannide ex hominibus discedam. Mortem enim mihi et sacrificia et auguria et omnis omnino generis vaticinationes denuntiant, postquam rem confecero. Quin etiam visum quoddam meis se oculis obtulit manifestius quam quæ in somniis apparere solent. Visa enim mihi est mulier divina prorsus specie et statura redimire me corona oleaginea et vittis et postea pulcherrimum mihi ostendere monumentum ac dicere : « quandoquidem fatigatus es, Chion, ingredere hoc monumentum et quietem cape. » Ex hoc autem somnio bonam spem concipio, fore ut pulchram mortem nanciscar. Nullam enim animi divinationem fallacem esse censeo, quoniam tu quoque ita statuas. (3) Quod si verum prodiderit hæc divinatio, beatiorem me existimo futurum quam si sublato tyranno vita in senectutem prorogetur. Honestius est enim mihi egregio facinore perpetrato ante ex hominibus secedere quam aliquamdiu parta felicitate una frui, quæque nos fecerimus multo maiora quam quæ passi fuerimus iudicabuntur, adeoque maiore in pretio erimus apud eos, de quibus bene meriti fuerimus, si morte nostra libertatem eis redemerimus. Nam beneficia qui accipiunt, fructus ampliores habent, quorum auctor non est particeps. Ita profecto bono animo sumus in hanc de morte divinationem. Tu vero, Plato, vale, sisque beatus ad seram usque senectulem. Postremum autem te compello, ut persuasum est.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

CLEOBULI EPISTOLA.

Σόλωνι. Πολλοὶ μὲν τιν ἔχουσιν ἑταροὶ καὶ οἶκος πάντη, φασὶ δὲ ἐγὼν ποτανωτάταν εἰσεῖσθαι Σόλωνι τὴν Λίνδον δημοκρατομένην. καὶ ἅ νᾶσος πελαγία, ἔνθα οἰκίοντι οὐδὲν δεινὸν ἐκ Πεισιστράτῳ, καὶ τοὶ ἑταροὶ δὲ ἑκαστόθεν πᾶρ τὸ βασιλεύουσι.

Soloni. Multi quidem tibi sunt amici ac domus ubicunque, verum ego amicissimam Soloni fore Lindum censeo, civitatem liberam. Estque insula in medio mari sita, ubi degenti nihil est a Pisistrato metuendum, atque ad te amici undique confluent.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

CRATETIS EPISTOLÆ.

α'. Ἱππαρχίᾳ.

Ἐπάνηκε ταχέως. ἔτι δύνασαι Διογένην καταλαβείν ζῶντα (ἐγγύς γὰρ ἤδη ἐστὶ τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, χθές γέ τοι παρὰ τοσοῦτον ἐξέπνευσεν), ἵνα καὶ ἀσπάζῃ αὐτὸν τὸ ἔσχατον ἀσπασμα καὶ γνῶς ὅσον δύναται καὶ ἐν τοῖς φοβερωτάτοις φιλοσοφίᾳ.

β'. Τοῖς ἐταίροις.

Μὴ πάντας αἰτεῖτε τὰ ἀναγκαῖα, μηδὲ παρὰ πάντων τὰ διδόμενα δέχεσθε (οὐ γὰρ θεμιτὸν ἀρετὴν ὑπὸ κακίας τρέφεσθαι), μόνους δὲ καὶ παρὰ μόνων τῶν μεμυημένων φιλοσοφίαν, καὶ ὑμῖν ἐξέσται ἀπαιτεῖν τὰ ἴδια καὶ μὴ δοκεῖν αἰτεῖν τὰ ἀλλότρια.

γ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Μελέτω ὑμῖν τῆς ψυχῆς, τοῦ δὲ σώματος ὅσον ἀνάγκη, τῶν δ' ἐξώθεν μὴδ' ὅσον· εὐδαιμονία γὰρ οὐ γέγονε, δι' ἣν τῶν ἐκτὸς χρεῖα, ἀρετὴ δὲ μετ' οὐδενός τῶν ἐκτὸς τελεία.

δ'. Ἐρμαίῳ.

Ἐθ' αἰρετὸν πόνος, εἴτε φευκτόν, πόνει, ἵνα μὴ πονῆς· διὰ γὰρ τοῦ μὴ πονεῖν οὐ φεύγεται πόνος, τῷ δὲ ἐναντίῳ καὶ διώκεται.

ε'. Τοῖς ἐταίροις.

Καλὸν νόμος, ἀλλ' οὐ κρεῖττον φιλοσοφίας· ὁ μὲν γὰρ βιάζεται μὴ ἀδικεῖν, ἡ δὲ διδάσκει. ὅσῳ δὲ χειρόν ἐστιν ἀνάγκη τι ποιεῖν τοῦ ἐκούσιως, τοσοῦτω καὶ νόμος φιλοσοφίας, ὥστε διὰ ταῦτα φιλοσοφεῖτε καὶ μὴ πολιτεύεσθε. κρεῖττον γὰρ δι' οὗ διδάσκονται ἀνθρωποὶ δικαιοπραγεῖν ἐπίστασθαι ἢ δι' οὗ ἀναγκάζονται μὴ ἀδικεῖν.

ς'. Τοῖς αὐτοῖς.

Φιλοσοφεῖτε πολλάκις ἢ ἀναπνεῖτε (αἰρετώτερον γὰρ τὸ εὐ ζῆν, ὃ ποιεῖ φιλοσοφία, τοῦ ζῆν, ὃ ποιεῖ ἀναπνοή), καὶ μὴ ὡς οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὡς ἤρξατο μὲν Ἀντισθένης, ἐτελείωσε δὲ Διογένης. εἰ δὲ δύσκολον

I. Hipparchiæ uxori.

Redi celeriter : adhuc vivum Diogenem potes deprehendere (iam enim prope abest a vitæ fine, heri certe pæne exspiravit), ut eum postremum salutes et cognoscas, quantum et in maxime timendis philosophia valeat.

II. Discipulis.

Ne petatis ab omnibus necessaria, neque ab omnibus oblata accipiatis (non enim fas est ab improbis virtutem sustentari), verum a solis philosophia initiatis et licelit vobis repetere propria et non videri petere aliena.

III. Eisdem.

Curæ sit vobis animus, corpus tantum, quantum necesse est, externa vero ne tantum quidem : felicitas enim non est voluptas, ob quam externis indigemus, sed virtus sine externorum ope perfecta.

IV. Hernalico.

Sive expetendus est labor, sive fugiendus est, labora, ut ne labores. Nam abstinendo a labore non vitatur labor, verum contrario etiam fugatur.

V. Discipulis.

Pulchra res lex est, non tamen præstantior philosophiâ : illa enim non peccare cogit, hæc vero docet. Quanto autem deterius est coactum quid facere quam volentem, tanto et lex inferior philosophiâ : quamobrem philosophiæ date operam, non reipublicæ gerendæ. Præstantius est enim, quo docentur homines, ut recte agere sciant, quam quo coguntur non peccare.

VI. Eisdem.

Philosophemini sæpius quam respiratis (magis enim expetendum est, ut recte vivamus, quod præstat philosophia, quam ut vivamus, quod præstat respiratio), nec vero ut alii, sed ut incepit Antisthenes, perfecit

τὸ ὄδε φιλοσοφεῖν, ἀλλὰ συντομώτερον. πρὸς δὲ εὐδαιμονίαν, ὡς ἔλεγε Διογένης, κἂν διὰ πυρὸς βαδίστέον.

ζ'. Τοῖς πλουσίοις.

Ἄπάγασθε, ὅτι θέρμους καὶ ἰσχάδας καὶ ὕδωρ ἔχοντες καὶ ἐξωμίδας Μεγαρικὰς πλεῖτε καὶ πολλὰ γεωργεῖτε καὶ προδίδοτε καὶ τυραννεῖτε καὶ φρονεῖτε καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτά ἐστι ποιεῖτε, δέον ἡρεμεῖν. ἡμεῖς δὲ εἰρήνην ἄγομεν τὴν πᾶσαν, παντὸς κακοῦ ἐλευθεροὶ γενόμενοι ὑπὸ τοῦ Σινωπέως Διογένης, καὶ ἔχοντες μηδὲν πάντ' ἔχομεν, ὑμεῖς δὲ πάντ' ἔχοντες οὐδὲν ἔχετε διὰ φιλονεϊκίαν καὶ φθόνον καὶ φόβον καὶ κενοδοξίαν.

η'. Διογένει.

Ἄπο μὲν δὴ τοῦ πλούτου ἤδη ἐλευθεριάζομεν, ἢ δὲ δόξα ἡμᾶς οὐδέπω ἐστὶ καὶ νῦν μεθίσταται τῆς δουλείας, καίτοι νῆ τὸν Ἡρακλέα ἡμῶν πάντα ποιούντων εἰς τὸ ἀφελθῆναι παρ' αὐτῆς. ἄλλως δὲ καὶ τῆσδε ἐμαυτὸν τῆς δεσποίνης λυτρώσομαι καὶ πλεύσομαι Ἀθήναζε φέρων σοι δωρεάν ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας, εἰς ἣν ἐξείλετο ἡμᾶς ὁ παρὰ σοῦ λόγος, ἐμαυτὸν κρείττονα τῶν πάντων κτημάτων.

θ'. Μνασί.

Μὴ ἀπέχου τοῦ καλλίστου κόσμου, ἀλλὰ κόσμει σαυτὴν ἐκάστης ἡμέρας, ἵνα διαφέρουσα ᾖς. καλλίστος δὲ κόσμος ἐστὶν ὁ κάλλιστα κοσμῶν, κάλλιστα δὲ κοσμεῖ ὁ κοσμιωτάτην ποιῶν, κοσμιωτάτην δὲ ποιεῖ κοσμιότης, ἣ μοι δοκοῦσι καὶ ἡ Πηνελόπη καὶ ἡ Ἀλκίσις κεκοσμηθῆσαι καὶ ἐστὶ καὶ νῦν ἐπ' ἀρετῇ ὑμνεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι. ἴν' οὖν καὶ σὺ ταῦταις ἐνάμιλλος γένῃ, περὶ τούτων ἀντέχεσθαι τῶν παραינוμένων.

ι'. Λύσιδι.

Ἀκήκοά σε, ὦ Λῦσι, ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐν Ἐρετρῆα συνεχῶς μεθύσκεισθαι. εἰ δὲ ταῦτά ἐστιν ἀληθῆ, πάρεστί γέ σοι μὴ καταφρονῆσαι τῶν Ὀμηρῶν ὁ σοφὸς λέγει. φησὶ γάρ « οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα ἄσασε » καὶ Κύκλωπα ὑπὲρ ἀνθρώπων καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἰσχύον φοροῦντα. εἰ οὖν καὶ τοὺς ἰσχυροτέρους καὶ μείζους ἡμῶν κακῶς διατίθησι, πῶς οἶε ἡμᾶς αὐτὸν διαθήσειν; οἴμαι μὲν γὰρ ἀθλίως. ἔπως οὖν μὴ γένηται μηδὲν δυσχερὲς ἀπ' αὐτοῦ, παραινῶ σοι μαθόντα εὐχρηστῶς αὐτῷ χρῆσθαι. (2) ὡς ἀτοπὸν ἐστὶ, τῷ μὲν πλήκτρῳ μὴ εἶκαιν οἶσθαι δεῖν, ὁ τοὺς χρωμένους αὐτῷ καλῶς οὐκ εἰσίστησι τῶν φρονῶν οὐδ' εἰς μανίαν ἐμβάλλει, τῷ δὲ οἶνω οἶσθαι εἶκαιν δεῖν καὶ χρῆσθαι αὐτῷ * ἢ τῷ πλήκτρῳ ἀποβαίνει τοσοῦτον μείζον * καὶ τὴν μελέτην αὐτοῦ ποιητέον. περὶ δὲ τοῖς ἐγκρατέσι τῶν ἀνδρῶν ὁμιλοῦν ἐγκρατῶς χρῆσθαι μαθάνειν, ὅπως ἂν τό γε δῶρον τοῦ θεοῦ μὴ

autem Diogenes. Sin sic philosophari arduum est, at compendiosius certe; ad beatitudinem vero, ut Diogenes dicebat, vel per ignes eundum est.

VII. Divitibus.

Ite in malam rem, quousiam lupinos et caricas et aquam habentes Megaricaque indusia navigatis et multum terrarum colitis et proditis et tyrannidem exercetis et homicidia patrafis, quaque hoc genus alia facitis, quum otium agere oporteat. Nos vero quietem agimus perfectam, et omni malo a Sinopensi Diogene liberati ac nihil habentes habemus omnia, vos autem omnia habentes nihil habetis propter aemulationem et invidiam et metum et vanæ gloriæ studium.

VIII. Diogeni.

A divitiis quidem iam sumus liberi, gloria vero nondum ex servitute nos dimittit, quamvis per Herculem ut ab ea dimittamur omnem demus operam. Ceterum ab hac quoque domina me liberabo atque Athenas navigabo pro libertate, in quam nos vindicavit tuus sermo, me ipsum afferens omnibus opibus superiorem.

IX. Mnaso.

Noli abstinere a pulcherrimo ornamento, sed orna te quotidie, ut excellas. Pulcherrimum vero ornamentum est quod ornat pulcherrime, pulcherrime ornat quod modestissimam reddit, modestissimam autem reddit modestia, qua mihi videntur et Penelope et Alcestis ornata fuisse et etiamnunc virtutis ergo celebrari atque coli. Ut igitur tu quoque par illis fias, fac ut hæc præcepta consequaris.

X. Lysidi.

Audivi te, o Lysi, inde a pugna Eretriensi perpetuo gravem esse vino. Quod si verum est, non contemnenda tibi sunt quæ sapiens Homerus dicit. Ait enim « vinum et centaurem inclytum Eurytionem perdidit et Cycloper » supra hominem et magnitudine et robore præditum. Si igitur robustiores nobis maioresque male afficit, quomodo nos illud putas affecturum? misere sane credo. Quare ne quid ab eo mali accidat, moreo te, ut discas uti eo, quantum conducat. (2) Namque absurdum est, plectro quidem non esse cedendum putare, quod eos, qui recte ipso utuntur, non deicit de mente, neque in furorem impellit, vino autem cedendum putare eoque uti. . . . . atque curam eius haberi oportere. Fac igitur, ut cum temperantibus viris conversans temperanter uti discas, ut ne dei donum tibi ludibrio habenti in caput tuum redundet, sed in pretio

ἀτιμάζοντι εἰς κεφαλὴν σοι γένηται, ἀλλὰ τιμῶντι ἡδονὰ ἄμεταμέλητοι καὶ ὠφέλειαί σοι ἀπ' αὐτοῦ ὄσιν, ὅταν ἄλλως πᾶς μετ' ἐγκρατείας περαινομένης εὐσχημόνως σε καὶ δικαίως ποιῆ βιοτεύειν, μηδὲν ἄσχημον μηδὲ φαῦλον ἐν τῷ βίῳ διαπραττόμενον, ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια λέγοντα καὶ πράττοντα. (3) ὧν παρουσίᾳ ἄνθρωποι λέγονται τρισευδαίμονες γίνεσθαι, τρισεῶν αὐτοῖς ἀγαθῶν πληθυνόντων ἐν τῷ βίῳ· οἷς γὰρ τὰ τε περὶ ψυχὴν ἐγκρατῶς διακείται, τὰ τε περὶ τὸ σῶμα ὑγιεινῶς, τὰ τε περὶ κτήσιν αὐτάρκως, πῶς ἂν οὐ τρισευδαίμονες εἶεν; ὅπως οὖν τούτων τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύης, παραινῶ σοι μὴ ὀλιγωρεῖν τῶν ἐπεσταλμένων.

ια'. Τοῖς ἐταίροις.

Ἄσκειτε ὀλίγων δεηθῆναι (τοῦτο γὰρ ἐγγυτάτω θεοῦ, τὸ δ' ἐναντίον μακροτάτω), καὶ ὑμῖν ἐξέσται μέσοις γενομένοις θεῶν καὶ ἀλόγων ζῴων τῷ κρείττονι γένει καὶ μὴ τῷ χείρονι ὁμοίους γενέσθαι.

ιβ'. Ὁρίωνι.

Οὐ ποιεῖ ἀγρὸς σπουδαίους, οὐδὲ ἄστου φαύλους, ἀλλ' αἱ σὺν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς διατριβαί. ὣστ' εἰ βούλει ἀγαθοὺς καὶ μὴ κακοὺς γενέσθαι σοι τοὺς παῖδας, πέμπε μὴ εἰς ἀγρόν, ἀλλ' εἰς φιλοσόφου, ἵνα καὶ αὐτοὶ βαδίζοντες τὰ καλὰ ἐμάθομεν. ἀσκητῶν γὰρ ἀρετὴ καὶ οὐκ αὐτόματος ἐμβαίνει τῇ ψυχῇ ὥσπερ κακία.

ιγ'. Εὐμόλῳ.

Ἄδοξος στολὴ Διογένης, ἀλλ' ἀσφαλής, καὶ πιστότερος ὁ χρώμενος αὐτῇ τῶν τὰ Καρχηδονίων φορούντων· καὶ λιτὸς ὁ βίος, ἀλλ' ὑγιεινότερος τοῦ Περσικοῦ· καὶ ἐπίπνος ἢ διαγωγὴ, ἀλλ' ἐλευθεριωτέρα τῆς Σαρδαναπάλλου. ὥστε εἰ κρείττον τὸ ἀσφαλές τῆς Καρχηδονίας στολῆς καὶ ὑγίεια τοῦ λαμπροῦ βίου καὶ ἐλευθερία τῆς ἐπονειδίστου διαγωγῆς, καὶ ἡ ταῦτα φιλοσοφία ποιῶσα τῶν πάντων ἐστὶ κρείττων, καὶ εἰ μὴ ἡ κατ' ἄλλους, ἀλλ' ἡ κατὰ Διογένην τὸν εὐρόμενον τὴν σύνταμον ὁδὸν ἐπ' εὐδαιμονίαν.

ιδ'. Τοῖς νέοις.

Ἐθίξεσθε ἐσθίειν μᾶζαν καὶ πίνειν ὕδωρ, ἰγθύος δὲ καὶ οἴνου μὴ γεύεσθε· ταῦτα γὰρ τοὺς μὲν γέροντας ἀποθηριοῖ ὥσπερ τὰ παρὰ τῆς Κίρκης φάρμακα, τοὺς δὲ νέους ἀποθελύνει.

ιε'. Τοῖς ἐταίροις.

Φεύγετε μὴ μόνον τὰ τέλη τῶν κακῶν, ἀδικίαν καὶ ἀκρασίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τούτων ποιητικὰ, τὰς ἡδονὰς· μόναις γὰρ ταύταις καὶ παρούσαις καὶ ἐπιζοιμῆναις ἐνατενιεῖτε, ἄλλω δὲ οὐδενί. καὶ διώκετε μὴ μόνον

habenti voluptates ab eo tibi contingant non pœnitendæ atque commoda, ubi aliorum vita cum continentia transacta decenter te et iuste facit vivere, nihil indignum neque malum per vitam committentem, sed omnia recte dicentem et facientem. (3) Quorum possessione homines ter beati dicuntur fieri, tribus ipsis bonis per vitam exsuperantibus : quorum enim animus temperantia præditus est et corpus valetudine, quibusque satis est quod possident, quomodo hi non fuerint ter beati? Quo igitur his bonis fruaere, hortor te, ut hæc præcepta non aspernere.

XI. Sodalibus.

Assuescite paucis contenti esse (hoc enim a deo abest proxime, longissimè vero contrarium), et licebit vobis mediis inter deos et bruta animalia positus generi potiori, nec vero inferiori similes evadere.

XII. Orióni.

Non rus probos reddit, neque malos urbs, verum cum bonis atque malis habita commercia. Quare si tibi vis bonos neque malos evadere liberos, mitte eos non in agrum, sed in philosophi scholam, quo et ipsi pergentes honestum didicimus. Exercitatione enim virtus comparatur, neque ultro in animum se insinuat, velut malitia.

XIII. Εὐμόλῳ.

Ignobilis quidem Diogenis vestis est, sed firma, quique ea utitur certior et constantior iis qui Punicas gestant vestes, et frugalis victus, sed Persico salubrior, et laboribus plena vivendi ratio, sed liberior quam quæ Sardapali fuit. Quare si præstantior est firmitas quam Punicæ toga et sanitas quam splendida vita et libertas quam probrosa vivendi consuetudo, etiam quæ hæc efficit philosophia omnibus est præstantior, et si non quam alii profitentur, at certe quam Diogenes, qui brevem ad felicitatem aditum invenit.

XIV. Adolescentibus.

Assuescite edere panem et bibere aquam, piscem autem et vinum non gustate : hæc enim senes quidem efferant ut venena Circeæ, iuvenes vero effeminant.

XV. Sodalibus.

Fugite non modo summa mala, iniustitiam atque intemperantiam, verum etiam ex quibus ista proveniunt voluptates : his enim solis sive adsint sive expectentur intenti eritis, neque alii cuiquam rei : et appetite non

τὰ τέλη τῶν ἀγαθῶν, ἐγκράτειαν καὶ καρτερίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τούτων παιητικὰ, τοὺς πόνους, καὶ μὴ διὰ τὸ τραχὺ αὐτῶν φεύγετε· οὐ γὰρ μεγάλην τινὲ ἀντικαταλάξετε χρεῖττω, ἀλλ' ἄσπυ γε γάλλεα χρυσεῶν πόνων πρὸς ἀρετῆν.

ις'. Τοῖς ἐταίροις.

Ἡ μὲν κυνικὴ φιλοσοφία ἐστὶν ἡ Διογένειος, ὃ δὲ κύων ὁ κατὰ ταύτην πονῶν, τὸ δὲ κυνίζειν τὸ συντόμως φιλοσοφεῖν. ὥστε μὴ φοβείσθε τὸ ὄνομα, μηδὲ διὰ ταῦτα φεύγετε τὸν τρίβωνα καὶ τὴν πήραν, τὰ θεῶν ὄπλα· συντόμως γὰρ ἐκφέρεται τοῖς διὰ τὸ ἦθος τιμίοις. ὥσπερ οὖν, εἰ ἀγαθοί, οὐκ ἂν κακοὶ λεγόμενοι ἡσχάλλετε, οὕτως μηδὲ νυνί, ὅτε καὶ τὸ φιλοσοφεῖν συντόμως κυνίζειν λέγεται καὶ ὁ ὧδε φιλοσοφῶν κύων καὶ ἡ φιλοσοφία κυνικὴ· δόξα γὰρ τὸ ὄλον τοῦτο, δόξη δὲ καὶ ἀδοξία δουλεύειν, καὶ τοῦτ' ἐν σκiais, ὡς φασί, τοῖς ὀνόμασι, πάντων χαλεπώτατον. πειρᾶσθε οὖν καὶ τούτων καὶ τῶν ὁμοίων καταφρονεῖν.

ις'. Τοῖς αὐτοῖς.

Οἱ μὲν ἱατροὶ μίαν ἔγραψαν κοιλιακὴν διάθεσιν, ἣν ἔλεγον ποιεῖν ἀπεψίαν, Διογένης δὲ ἑτέραν, ἣν ἔλεγε ποιεῖν λιμόν. ἀλλ' ἐπὶ τῇ προτέρᾳ φάρμακον αἰτεῖν παρὰ τῶν ἱατρῶν οὐκ ἄδοξον, ἀλλὰ τῇ ἑτέρᾳ. ὥστε διὰ τοῦτο καταφρονεῖτε τῶν τοιαῦτα αἰσχυρὰ λεγόντων καὶ ἀδοξᾶ, καὶ αἰτεῖτε κατ' ἴσον τὴν μᾶζαν τοῖς καταποτίοις· οὐ γὰρ αἰσχυρὸν τὸ αἰτεῖν, ἀλλὰ τὸ μὴ παρέχειν ἑαυτὸν ἄξιον τοῦ διδομένου. ** ἔστι δὲ τὸ δι' ἀπεψίαν ἢ λιμόν ἐπὶ βράστῳ. ** ἡ μὲν γὰρ γίνεται διὰ γαστριμαργίαν παρὰ καχίας, ἡ δὲ δι' ἔνδειαν παρ' ἀπορίας.

ιη'. Τοῖς νεανίσκοις.

Ἐθίζεσθε ψυχρῶ λούεσθαι καὶ πίνειν ὕδωρ καὶ ἐσθίειν μὴ ἀνιδρωτὶ καὶ ἀμπέγεσθαι τρίβωνα καὶ κατατρίβεσθαι ἐπὶ γῆς, καὶ οὐδέποτε ὑμῖν κλεισθήσεται τὰ βαλανεῖα, αἱ δ' ἀμπελοὶ καὶ τὰ πρόβατα ἀφορήσει καὶ τὰ ὄψοπώλια καὶ κλινοπώλια πενητεύσει ὥσπερ τοῖς μεμαθηκόσι θερμῶ μὲν λούεσθαι, πίνειν δ' οἶνον καὶ ἐσθίειν μὴ πονήσαντας καὶ ἀμπέγεσθαι ἀλουργῆ καὶ ἀναπαύεσθαι ἐπὶ κλίνῃς.

ιβ'. Πατροκλείῃ.

Μὴ λέγε τὸν Ὀδυσσεᾶ πατέρα τῆς κυνικῆς τὸν πάντων μαλακώτατον ἐταίρων καὶ τὴν ἡδονὴν ὑπὲρ πάντα προσεβύοντα, ὅτι ποτὲ τὰ τοῦ κυνὸς ἐνεδύσατο· οὐ γὰρ ἡ στολὴ ποιεῖ κύνα, ἀλλ' ὁ κύων στολήν, ὅπερ οὐκ ἦν Ὀδυσσεύς, ἡττώμενος μὲν αἰεὶ ὕπνου, ἡττώμενος δὲ ἐδωδῆς, ἐπαινοῦν δὲ τὸν ἡδὸν βίον, πράττων δὲ οὐδὲν οὐδέποτε ἀνευ θεοῦ καὶ τύχης, αἰτῶν δὲ

modo summa bona, temperantiam atque patientiam, verum etiam ex quibus ista proveniunt labores, neque hos ob ipsorum molestiam declinate: non enim re magna maiora reparabitis, sed velut qui are aurum, sic laboribus virtutem acquirētis.

XVI. Eisdem.

Cynica philosophia est quam condidit Diogenes, canis qui in hac laborat, canem agere dicitur qui compendiose philosophatur. Quare nolite timere hoc nomen, nec propter ista fugere pallium atque peram, decorum arma: non enim moleste feruntur ab eis, qui ob indolem in pretio habentur. Ut igitur, si, qui probi estis, improbi dicti non indignaremini, sic neque nunc, cum philosophari compendiose canem agere dicitur et ita qui philosophatur canis et philosophia cynica: hoc totum enim in opinione positum. Opinioni autem et contemptui se subicere, idque in verbis, quæ meræ unbræ sunt, ut aiunt, omnium est miserrimum. Itaque operam date, ut et hæc et similia contemnatis.

XVII. Eisdem.

Unam medici indicarunt ventris affectionem, quam dicebant effice re cruditatem, Diogenes vero et alteram, quam dicebat efficere famem. Sed quum priori medicinam a medicis postulare non ignominiosum sit, ignominiosum neque alteri est. Quare contemnite eos, qui talia turpia et ignominiosa proferunt, et panem aque atque pilulas postulate: non enim turpe est postulare, verum eo, qui dederit, non dignum se ipsum præstare. At turpius certe propter cruditatem quam propter famem medicinam quærere: illa enim ob voracitatem ex nequitia, hæc vero ob necessitatem ex inopia nascitur.

XVIII. Adolescentibus.

Assuescite frigida lavari et aquam bibere et cibum non capere nisi sudore acquisitum et pallio indui et decumbere in terra, nec vobis unquam præcludentur balnea, nec vites atque greges proventu carebunt, nec fora, ubi pisces veneunt atque lecti, inopia laborabunt velut eis, qui calida lavari et vinum bibere et edere nullo labore superato et purpura indui et in lecto decumbere didicere.

XIX. Patroclī.

Noli Ulixem, qui sodales omnes mollitie superabat et voluptatem præ omnibus colebat, cynicæ discipline patrem dicere, quod aliquando canis speciem induit: non enim habitus facit canem, sed canis habitum. Talis nor erat Ulixes, quin immo obnoxius semper somno ciboque obnoxius iucundam laudabat vitam, nihil unquam sine dei ac fortunæ auxilio agbat, ab omnibus, iis quoque

πάντας καὶ τοὺς ταπεινοὺς, λαμβάνων δ' ὅπως ἂν τις χαρίσαιοτο. λέγε δὲ Διογένη τὸν μὴ ἀπαξ κυνικὴν στολὴν ἐνδυσάμενον, ἀλλὰ τὸν ἕλον βίον κρείττω καὶ πόνου καὶ ἡδονῆς, τὸν ἀπαιτοῦντα καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ταπεινοῦ, τὸν τὰναγκαῖα πάντα προΐεμενον, τὸν ἐφ' ἑαυτοῦ θαρροῦντα, τὸν μηδέποτε εὐχόμενον ἐλεεινὸν εἰς τιμὰς ἔλθεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν καὶ τῷ λόγῳ πιστεύοντα καὶ οὐ δόλῳ οὐδὲ τῶν, τὸν οὐκ ἐπὶ τῷ ἀποθανεῖν καρτερικόν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τὴν ἀρετὴν ἀσκήσαι ἀνδρείον· καὶ ἐξέσται σοι μὴ τὸν Ὀδυσσεά ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν Διογένη, τὸν πολλοὺς καὶ ὅτε ζῆ ἐξελομένον ἐκ κακίας εἰς ἀρετὴν καὶ ὅτε τέθνηκε δι' ὧν κατέλιπεν ἡμῖν λόγων.

κ'. Μητροκλεῖ.

Χωρισθέντος σοῦ παρ' ἡμῶν ἐπ' οἴκου κατέβην εἰς τὴν τῶν νέων παλαίστραν καὶ ἀλειψάμενος ἔτρεχον. καὶ με οἱ νέοι κατιδόντες ἐγέλων, ἐγὼ δὲ ἵνα μὴ ὄψοντα καταπαύσωμαι τῶν γυμνασίων, ἐπεκελεύομην ἑμαυτοῦ λέγων « Κράτης, πονεῖς ὑπὲρ ὀφθαλμῶν, ὑπὲρ κεφαλῆς, ὑπὲρ ὠτων, ὑπὲρ ποδῶν. » οἱ δὲ μοι ταῦτα ἐπήκουσαν, καὶ οὐκέτι ἐπεγέλων, ἀλλ' ἐγχειρήσαντες καὶ αὐτοὶ τρέχειν ἤρξαντο, καὶ ἐξ ἐκείνου οὐκέτι μόνον ἠλείφοντο, ἀλλὰ καὶ ἐγυμνάζοντο, καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἐπινόσως διήγον, ὡσπερ πάλοι, ἐμοὶ τε χάριν ἐγίνωσκον ὡς αἰτίῳ τῆς υγιείας, καὶ οὐκ ἀπελείποντο, ἀλλ' εἴποντο ὅπου ἂν βυδίζοιμι, ἐπακροώμενοι καὶ μιμούμενοι ἃ λέγοιμι καὶ πράττοιμι. ταῦτα ἐπέσταλκά σοι, ἵνα καὶ σὺ μὴ καθ' ἑαυτὸν τρέγῃς, κεῖθι δὲ ἔνθα οἱ νέοι διατρίβουσιν, ὧν ἐχρῆν τι ἡμᾶς προμηθεῖσθαι, ἐπεὶ διδάσκει καρτερίαν τάχιον τὸ ἔργον τοῦ λόγου, ὅπερ ἐν μόνῃ τῇ Διογένης ἐστὶ φιλοσοφία.

κα'. Μητροκλεῖ τῷ κυνί.

Ἔως ἂν φοβῆ τὸν κύνα, τοῦτο προσαγορεύω φαίνει δὲ φοβούμενος ἕως τούτου. καὶ αὐτὸς δ' ἐπιστέλλων ἡμῖν κύνα ἐπέγραψας. καὶ ἄλλα δὲ ὄϊδε ποιεῖν μαθήσῃ, μὴ φοβείσθαι ἐπιζόμενος, μὴ μόνον λογικεῦσθαι μακρὰ γὰρ ἢ διὰ τῶν λόγων ὁδὸς ἐπ' εὐδαιμονίαν, ἢ δὲ διὰ τῶν καθ' ἡμέραν ἔργων μελέτη σύντομος. ἀλλ' οἱ πολλοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῖς κυσίν ἰέμενοι ἐπειδὴν ἐπιβλέψωσι τὸ χαλεπὸν αὐτῆς, φεύγουσι τοὺς ἐπιφωνοῦντας. ἀλλὰ διὰ μὲν ταύτην τὴν ὁδὸν τὸν κύνα οὐ γενέσθαι δεῖ, ἀλλὰ γεννηθῆναι· φύσει γὰρ ἢ μελέτῃ μᾶλλον ἀνυσιωμότερα ἢ ἡ ὁδὸς αὐτῆ.

κβ'. Μητροκλεῖ.

Μὴ πάντας αἰτεῖ, ἀλλὰ τοὺς ἀξιούς, μηδὲ παρὰ πάντων τὸ ἴσον λάμβανε, ἀλλὰ τριώβολον μὲν παρὰ τῶν σωφρόνων, μᾶλλον δὲ παρὰ τῶν ἀσιωτῶν· οὐ γὰρ παρ' αὐτῶν ἐστὶ πάλιν λαβεῖν, ὡς παρὰ τῶν σωφρόνων, ὡδὲ δαπανώντων.

qui humili essent loco, exigebat et quicquid ei offerret aliquis accipiebat. At Diogenem die, qui non semel cynicum habitum sibi induebat, sed per totam vitam labore et voluptate superiore se præstabat, qui exigebat quidem, sed non a paupere, qui necessaria omnia proieciat, sibi ipsi confidebat, nunquam honoribus ornari ob miseriam optabat, sed ob gravitatem, quodque rationi fidebat, non fraudi atque arcui, quique non modo in morte toleranda firmitatem, verum et in virtute exercenda fortitudinem comprobabat. Itaque licebit tibi æmulari non Ulixem, sed Diogenem, qui et dum vixit et postquam mortuus est sermonibus nobis relictis ex vitio in virtutem multos vindicavit.

XX. Metrocli.

Postquam me relicto domum te contulisti, descendi in iuvenum palæstram, ibique quum unctus currerem, qui aderant iuvenes me irridebant. Ego vero, ne prius missas facerem exercitationes, me ipsum compellabam his verbis : « Crates, laboras pro oculis, pro capite, pro auribus, pro pedibus. » Quæ qui audire, non amplius ridebant, sed data opera et ipsi currere incipiebant, atque hinc non modo ungebantur, verum etiam se exercebant; quo fiebat ut non iam, ut antea, infirmo uterentur corpore, mihi que ut prospere valetudinis auctori gratias ferrent, nec me relinquerent, sed quocumque pergerem prosequerentur, audituri et imitaturi quod dicerem ac facerem. Hæc tibi nuntiavi, quo tu quoque non solus curreres, verum eo loco, quo iuvenes conveniunt, quorum par est rebus nos prospicere, quoniam omni præcepto celerius exemplum docet tolerantiam, id quod in sola Diogenis philosophia situm est.

XXI. Metrocli canis.

Donec metues canem, hoc nomine te compellabo, videris autem metuere hucusque. Ipse tamen epistolis ad me datis canem inscripsisti. Quare et reliqua sic facere discas, si non modo disserere, verum etiam non metuere assueveris. Longa est enim, quæ præceptis constat, ad felicitatem via, sed brevis, quæ assiduo labore, exercitatio. At plurimi eundem licet cum canibus finem sequantur, conspectis eius difficultatibus eos, qui ipsos compellant, fugiunt. Sed non hac via canem fieri oportet, verum natum esse; naturam enim exercitatio via ista est efficacior.

XXII. Metrocli.

Ne petas ab omnibus, verum a dignis, neque ab omnibus idem exigas, verum triobolum a temperantibus, minam a dissolutis: non enim fieri potest ut ab his, quum ita sua effundant, iterum, ut a temperantibus, exigas

κγ'. Γανυμήδει.

Ἔως ἂν φοβῆ τὸν τρίβωνα καὶ τὴν πήραν καὶ τὴν βακτηρίαν καὶ τὴν κόμην, φιλῆς δὲ τὰ ἀλουργῆ καὶ τὴν τρυφήν, οὐ παύσει τοὺς ἐραστὰς ἐπισυρόμενος, ὡσπερ ἡ Πηνελόπη τοὺς μνηστῆρας. ὣσ' εἰ μὴ σοι ἄλλος οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων, γρῶν ᾧ προήρησαι βίω· εἰ δ' ἔστιν, ὡς πείθομαι, καὶ οὐ μικρός, τοὺς μὲν ἄλλους βοηθοὺς χαίρειν ἕα δι' ὧν πολλὰκίς ἐπειράθης αὐτοὺς ἀπελάσαι σαυτοῦ καὶ οὐκ ἴσχυσας, ἔνδυσαι δὲ τὰ Διογένεια ὄπλα, οἷς κακείνος ἀπήλασε τοὺς ἐπιβουλεύοντας, καὶ πείθου μηδένα ἔτι πελάσειν σοι τῶν ἐραστῶν· δεῖνὰ γὰρ ταῦτα καταγωνίσασθαι τοὺς τοιοῦτους ἔχθρους καὶ ἀποκρύβει τὸν μὴ ἐθέλοντα τούτοις ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς μάχεσθαι, ὡσπερ αἶδος κυνῆ τὸν περικείμενον αὐτήν.

κδ'. Θεσσαλοῖς.

Οὐ γεγονάσιν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἵππων χάριν, ἀλλ' οἱ ἵπποι τῶν ἀνθρώπων, ὥστε πειρᾶσθε ὑμῶν ἢ τῶν ἵππων ἐπιμελεῖσθαι. ἐπεὶ εὖ ἴστε ὅτι ἔχετε ἵππους πολλοὺ ἀξιούς, αὐτοὶ δλίγου ἀξιοὶ ὄντες.

κε'. Ἀθηναίσις.

Πυνθάνομαι ὑμᾶς ἀπορεῖν χρημάτων. τοὺς ἵππους οὖν ἀπόδοσθε καὶ εὐπορήσετε. ὅταν δὲ χρεῖα ᾖ ἵππων, τοὺς ὄνους χειροτονήσατε ἵππους εἶναι· τοῦτο γὰρ συνήθες ὑμῖν ἐν παντί, μὴ τοὺς ἐπιτηδείους πρὸς τὰς χρεῖας ἀλλὰ τοὺς χειροτονημένους ποιεῖσθαι. ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τοῖς μείζουσι τὸ μὴ ὄν, ὅμοιος τὴν χρεῖαν οὐ διαφθείρει, μῆδ' ἐν τοῖς ἐλάττωσι προσδοκᾷτε. ὥστε διὰ τοῦτο πείσθητέ μοι, καὶ τοὺς ἵππους, ἐπειδὴν ἀργυρίων δέησθε καὶ πόρος ἄλλοθεν μὴ ᾖ, ἀπόδοσθε, τοὺς δὲ ὄνους, ὅταν χρεῖα ᾖ, χειροτονήσατε ἵππους εἶναι.

κς'. Τοῖς αὐτοῖς.

Μὴ θαυμάζετε, εἰ Διογένης, πάντα τοῦ σπουδαίου εἶναι λέγων, προσίων οὐκ ἤτει ὑμᾶς, ἀλλ' ἀπήτει. οὐ γὰρ ἐστὶ πάντα τοῦ θεοῦ ἐστὶ θαυμάζετε, ἀλλ' ὁμολογεῖτε, καὶν τις ὑμᾶς κατ' ὄναρ ἐμπαλάσας θῆσαι προστάτη, αὐτῷ θύετε, καὶ οὐ λέγετε μεταίτεῖν τὸν Ἥλιον ὑμᾶς, ἀλλὰ τὰ αὐτοῦ ἀπαιτεῖν. ἐπειτα τοῦ θεοῦ λέγοντες πάντα οὐκ ἀσχάλλετε, ὅταν τι ἀπαιτῆσθε ὑπ' αὐτοῦ. τὸ αὐτὸ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τοῦ σπουδαίου, πάντα λέγετε τοῦ θεοῦ καὶ κοινὰ τὰ τῶν φίλων καὶ φίλων τῷ θεῷ μόνον τὸν σπουδαῖον, ἀλλ' ὅταν ἀπαιτήσῃ παρὰ τίνος ὑμῶν τὸν ὀβολόν, ὡς τὰ αὐτῶν μεθιέμενοι συμφορᾶζετε.

κζ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Διογένης ὁ κύων ἔλεγε πάντα τοῦ θεοῦ καὶ κοινὰ

XXIII. Ganymedi.

Donec metues pallium et peram et baculum et capillum, amabisque purpuram et mollitiam, non cessabis tecum trahere amatores, uti Penelope procos. Quare si non molesti tibi homines eiusmodi, utere hoc, quod instituisti, vitæ genere; sin vero molesti sunt, ut persuasum mihi est, idque non mediocriter, iube valere reliquos adiutores, quibus sæpenumero illos, licet frustra, conatus es a te repellere, tibique Diogenia arma indue, quibus et ille eos, qui insidias sibi struebant, repulit, ac persuasum habe, amatorum ad te accessurum esse neminem: hæc enim talia sunt, quæ eiusmodi hostes opprimere facile possint, eumque abscondere, qui nolit cum istis palmam decertare, quemadmodum Plutonis galea eum qui ipsam capiti imposuit.

XXIV. Thessalis.

Non facti sunt homines equorum gratia, verum equi hominum: quare operam date, ut vestrum magis quam equorum curam habeatis, quum probe sciatis, equos vos habituros esse pretiosissimos, dum ipsi sitis parvi pretii.

XXV. Atheniensibus.

Audio vos pecuniis indigere. Itaque equos vendite et abundabit. Sin autem equis opus fuerit, asinos decernite esse equos. Hoc enim in quavis re vestræ est consuetudinis, ut non eos, qui ad rem agendam idonei sint, verum eos, quos suffragiis constitueritis, vobis præficiatis. Qui si vel in maioribus rebus detrimentum afferunt nullum, neque in minoribus nocituros expectate. Quamobrem morem mihi gerite atque equos, quum pecuniis indigeatis, neque aliud suppeditet subsidium, vendite, asinos vero, si opus fuerit, equos esse decernite.

XXVI. Eisdem.

Nolite mirari, quod Diogenes, qui omnia sapientis esse dicit, ad vos accedens non petebat, verum repetebat. Non enim dei esse omnia miramini, sed conceditis, et si quis per somnium vobis visus sacrificare iusserit, sacra ei facitis, neque Solem petere a vobis, verum sua dicitis repetere, tum quoniam dei omnia esse dicitis, non moleste fertis, si quid a vobis repetat. Sapientis eadem est ratio. Omnia dicitis esse dei et communia amicorum et amicum deo solum sapientem, at si quis ab aliquo vestrum obolum suum repetat, quasi rem vestram percipientes lamentamini.

XXVII. Eisdem.

Diogenes canis dei dicebat esse omnia et communia

τὰ τῶν φίλων, ὥστε πάντα εἶναι τοῦ σπουδαίου, καὶ τὸν τούτων τι τῶν λημμάτων ἐκ τοῦ λόγου ἀθετοῦντα ὄρθια συγγεῖν οὐ τὰ ἄγχιον καὶ Τρώων, ἀλλὰ τὰ τοῦ βίου, ὥστε πειθόμενοι τῇ λόγῳ μὴ χαλεπαίνετε, ὅταν αἰτήσθε παρὰ τῶν σπουδαίων τὸ τριώβολον· οὐ γὰρ τὰ αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ ἐκείνων ἀποδίδετε.

κη'. Ἰππαρχία.

Αἱ γυναῖκες ἀνδρῶν οὐκ ἔφυσαν χεῖρους. Ἀμαζόνες γοῦν αἱ τοσαῦτα ἔργα ἀσκήσασαι ἐν οὐδενὶ ἀνδρῶν ἐμειονέκτησαν. ὥστε εἰ μέμνησαι τούτων, μὴ ἀπολιποῦ τούτων· οὐ γὰρ ἂν πείσειας ἡμᾶς, ὡς παρ' ἑαυτῆ θρύπτει. αἰσχρὸν δὲ ὡς ἐπὶ τούτῳ συγχυκνίζειν καὶ ἐν πύλαις εὐδοκίμησασαν τῇ γαμέτῃ καὶ τῇ πλούτῳ νῦν μετανοεῖν καὶ ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ ἀναστρέφειν.

κθ'. Τῆ αὐτῆ.

Οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀδιαφορεῖν περὶ πάντα κυνικὴν τὴν φιλοσοφίαν ἡμῶν ἐκάλεσαν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σφοδρῶς ὑπομένειν τὰ ἄλλοις διὰ μαλακίαν ἢ δόξαν ἀνυπομόνητα, ὥστε διὰ τοῦτο καὶ οὐ διὰ τὰ πρῶτα κεκλήκασαι κύνας ἡμᾶς. μένε οὖν καὶ συγχυκνίσει (οὐ γὰρ ἔφυς χείρων ἡμῶν· οὐδὲ γὰρ αἱ κύνες τῶν κυνῶν), ἵνα σοι γένηται καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως ἐλευθερωθῆναι, ὥστε ἀπὸ τοῦ νόμου ἢ διὰ κακίαν πάντες δουλεύουσιν.

λ'. Τῆ αὐτῆ.

*Ἐπεμψά σοι τὴν ἐξωμίδα, ἣν ὑφναμένη μοι ἐπεμψας, ὅτι ἀπαγορεύεται τοῖς καρτερίᾳ χρωμένοις τοιαῦτα ἀμπέχεσθαι, καὶ ἵνα σε τούτου τοῦ ἔργου ἀποπαύσκειμι, εἰς δὲ πολλῇ σπουδῇ ἐξηλθεις, ἵνα τις δόξης φίλανδρος τοῖς πολλοῖς εἶναι. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν διὰ ταῦτά σε ἠγόμην, εὖ γε ποιεῖς καὶ αὐτὴ διὰ τούτων ἐπιδεικνυμένη μοι· εἰ δὲ διὰ φιλοσοφίαν, ἥς καὶ αὐτὴ ὠρέχθης, τὰ τοιαῦτα σπουδάσματα ἔα χαίρειν, πειρῶ δὲ εἰς τὰ κρείττω τῶν ἀνθρώπων τὸν βίον ὠφελεῖν. ταῦτα γὰρ ἔμαθες καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ παρὰ Διογένη.

λα'. Τῆ αὐτῆ.

Λόγος ψυχῆς ἡγεμὼν καλὸν ἔργον καὶ μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρώποις. ζῆτει οὖν, ὅτι τῷ τρόπῳ κτήσῃ τούτων· ἀνθέξῃ γὰρ εὐδαίμωνος βίου καὶ κτήματος. ζῆτει δὲ ἀνδρας σοφοῦς, καὶν δέξῃ ἐπ' ἔσχατα γῆς ἀφικνεῖσθαι.

ιβ'. Τῆ αὐτῆ.

Ἦκόν τινες παρὰ σοῦ κομίζοντες ἐξωμίδα καινὴν, ἣν ἔρασκον ποιῆσαι σε, ἵνα ἔχοιμι ἐς τὰ χειμᾶδια. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν σοι μέλω, ἀπεδεξάμην σε, ὅτι δὲ ἔτι ἰδιωτεύεις καὶ οὐ φιλοσοφεῖς, εἰς δὲ σε προυτρεψάμην, μέμφομαι. ἔτι οὖν καὶ νῦν ἐπάνηκε, εἰ σοι ὄντως

amicorum, ita ut sapientis essent omnia, ac si quis hoc ex præcepto aliquam propositionum tolleret, hunc foedera rumpere non Achæorum Troianorumque, sed ipsius vitæ. Huic igitur præcepto obtemperantes nolite moleste ferre, si sapientes a vobis exigant triobolum : non enim vestra psorum, sed quæ illorum sunt rependitis.

XXVIII. Hipparchiæ.

Feminas natura non fecit viris deteriores ; Amazones certe, quæ tam magna facinora perpetrarunt, nulla in re inferiores fuere viris. Quare si harum meministi, nec patere ab eis te superari. Neque enim domi te mollitiæ non esse deditam nobis persuaseris. Turpe est autem, lucusque cynismum sequi, et ubi in multis spectata fueris ob maritum et ....., iam sententiam mutare et in media reverti via.

XXIX. Eidem.

Non quod nulla re moveremur, cynicam philosophiam nostram appellavere, sed quod, quæ ob mollitiem atque opinionem aliis intoleranda sunt, forti toleramus animo. Hanc ob causam, neque vero ob priorem canes nos appellaverunt. Perdura igitur et nobiscum canem age (non enim natura nobis es deterior, ut nec feminae canes maribus), quo tibi contingat, natura duce liberari, dum ex lege aut propter pravitatem omnes serviunt.

XXX. Eidem.

Remisi tibi tunicam, quam a te textam mihi misisti, quoniam talia sibi induere vetitum est tolerantiam exercentibus, et ut ab hoc negotio te revocarem, in quod magno cum studio te immisisti, quo amorem præ te ferres coniugalem. Ego vero si hanc ob causam te duxi, recte et ipsa his animum tuum significans mihi facis; at si ob philosophiam, cuius et ipsa fuisti cupida, eiusmodi studia valere iube, daque operam, ut gravioribus vitæ humanæ utilem te præbeas. Hæc enim et apud me et apud Diogenem didici-ti.

XXXI. Eidem.

Ratio, animi gubernatrix, pulehra res est et summum hominibus bonum. Quære igitur, quo modo eam tibi comparare possis : assequeris enim felicem vitam atque rem. Viros quære sapientes, etiamsi ad extremos terræ fines procedendum tibi sit.

XXXII. Eidem.

Venero quidam tunicam a te novam afferentes, quam te aiebant fecisse, quo hiemis tempore uterer. Ego vero etsi quod tibi curæ sim probem, tamen quod adhuc rudis es neque philosophiæ a me tibi commendatæ operam das, vituperō. Quare revertere nunc demum, si

μέλει καὶ οὐ καλλωπίζη ἐπὶ τούτῳ, καὶ σπούδαζε δι' αὐτὴν ἐπεθύμησας ἡμῖν συνελθεῖν πρὸς γάμον ταῦτα πράττειν, ταλασίαις δὲ τὰς μικρὰς ὠφελείας ἕα ποιεῖν ταῖς ἀλλαίς γυναιξίν, αἱ μὴ δένοντες τῶν αὐτῶν σοὶ ὠρέθησαν.

λγ'. Τῇ αὐτῇ.

Ἐπυθόμην σε ἀποτεκεῖν καὶ εὐμαρῶς σὺ μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῖν ἐδῆλωσας. χάρις δὲ θεῷ καὶ σοί. πέπεισαι ἄρα ὅτι τὸ πονεῖν αἰτιόν ἐστι τοῦ μὴ πονεῖν οὐδὲ γὰρ ἂν ὧδὲ γ' εὐμαρῶς ἀπέτεκες, εἰ μὴ χύσουσα ἐπόνεις ὡσπερ οἱ ἀγωνισταί. ἀλλ' αἱ πολλαὶ γυναῖκες, ἐπειδὴν κύωσι, θρύπτονται· ἐπειδὴν δὲ ἀποτέκωσι, αἷς δ' ἂν συμεθῆ περισωθῆναι, νοσερὰ τὰ βρέφη γεννώνται. ἀλλ' ἐπιδείξασα, εἰ ἄρα ἐγγὺν ἔκειν ἀφίχται, μελέτω σοὶ τούτου τοῦ σκυλακίου ἡμῶν μελήσει δέ, ἐν ἀσφαλῶς σαυτῇ παραπλησίως ἐπεισέλλης. ** (2) ἔστω οὖν λουτρὸν μὲν ψυχρὸν, σπάργανα δὲ τρίβων, τροφή δὲ γάλακτος ὅσον γε μὴ ἐς κάρρον, βυκαλήσεις δὲ ἐν ὀστρακίῳ γελώνης τοῦτο γὰρ φασὶ καὶ πρὸς νοσήματα παιδικὰ διαφέρειν. ἐπειδὴν δὲ ἐς τὸ λαλεῖν ἢ περιπατεῖν ἔλθῃ, κοσμήσασα αὐτὸ μὴ ξίρει, ὡσπερ ἡ Αἰθρα τὸν Θησεά, ἀλλὰ βρακτηρίᾳ καὶ τρίβωνι καὶ πήρᾳ, τοῖς μᾶλλον δυναμένοις σολάττειν ἀνθρώπους ξιφῶν, πέμπε Ἀθήνας. τὰ δ' ἄλλα ἡμῖν μελήσει πελαργὸν ἐς τὸ γῆρας ἑκαυτῶν ἀντὶ κυνὸς θρέψαι.

ιδ'. Μητροκλεί.

Ἰσθι με συμφορᾷ κεργῆσθαι πυθόμενον Διογένει ἐς ληστρικά ἀλῶναι, καὶ εἰ μὴ τις τῶν ἀίγμων ἁλώτων λυτρωθείς ἦλθεν Ἀθήνας, εἴτι ἂν ἦν καὶ νῦν ἐν τοῖς δμοίοις. νῦν δ' ἀφικόμενος οὗτος ἰάσατό με, ἐληγάμενος ὡς « ἤνεγκε τὴν συμφορὰν πράως, ὥστε ποτὲ καὶ εἴπε τοῖς λησταῖς ὀλιγοροῦσιν ἡμῶν, « ὦ οὔτοι, τί δῆποτε; εἰ μὲν σὺς ἤγεις εἰς ἐμπορίαν, ἐπεμεῖσθε ἂν αὐτῶν, ἵνα ὑμῖν πλείον ἀργύριον πολούμενοι ἐνέγκωσιν ἡμῶν δέ, οὐς καὶ αὐτοὺς μέλλετε ὡσπερ σὺς πιπράσκειν, καταμελεῖτε. (2) ἡ οὐ δοκεῖτε καὶ ἡμᾶς πλείον εὐρίσκειν, ἐὰν παχεῖς ὀρώμεθα, ἐλαττον δὲ ἐὰν λεπτοί; ἐπεὶ ἀνθρώποι οὐκ ἐσθίνονται, οὐκ οἴεσθε δεῖν καὶ ἀνθρώπων ἐπιμελεῖσθαι ὧδες; ἀλλ' ἴστε γε ὡς πάντες οἱ ἀγοράζοντες τὰ ἀνδράποδα εἰς ἐν τοῦτο βλέπουσιν, εἰ παχὺ τὸ σῶμα καὶ μέγα. ἐρῶ δὲ ὑμῖν καὶ αἰτίαν, ὅτι καὶ ἀνθρώπον διὰ τὴν τοῦ σώματος χροσίαν ἀγοράζουσι καὶ οὐ τῆς ψυχῆς. » ἐξ ἐκείνου οἱ λησταὶ οὐκέτι ἡμέλων ἡμῶν, ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ ἡμεῖς αὐτῷ χάριν ἐγινώσκωμεν. (3) ὡς δὲ ἤκομεν ἕς τινα πόλιν, ἵνα ἡδυνάμεθα χεῖρα γενέσθαι αὐτοῖς, προήγαγον ἡμᾶς ἐς ἀγοράν, εἶτα ἡμεῖς μὲν ἐστῶτες ἐδάκρυομεν, ὁ δὲ ἄρτου ἐπιλαθόμενος ἤρθε καὶ ἡμῖν προσώρεγεν. ἀπενουόντων δὲ ἡμῶν προσδέξασθαι ἔφη « καὶ γὰρ τ' ἡύκομος Νιόβη ἐμνήσατο αἴτου. » καὶ τοῦτο μετὰ παιδιᾶς καὶ γέλωτος εἰπὼν « οὐ

tibi revera curæ est, neque ea inanem captas gloriam, atque age ut, quorum caussa nubere nobis voluisti, ea facias, ex lanificio vero lucri quid facere mulieribus relinque eis, quarum studia a tuis distant plurimum.

XXXIII. Eidem.

Audivi te et facile quidem peperisse : tu enim nihil nobis nuntiavisti. Gratias autem deo atque tibi. Itaque experta iam es, labore effici ut quis non laboret : neque enim tam facile peperisses, nisi gravis athletarum modo laborasses. Verum plurimæ feminæ, postquam gravidæ factæ sunt, mollitiei sese dedunt, ubi autem partum edunt, infantes, si quibus ut vivos edant contingat, gignuntur imbecilli. Sed postquam indicaveris, num quod venire debebat venerit, cura hunc nostrum catulum : curabis autem si . . . . . (2) Sit igitur lavatio frigida aqua, incunabula pallium, alimentum lactis quantum satis est. Movebis eum in testudinis testa positum : hoc enim infantium morbos aiunt prohiberi. Ubi vero eo venerit, ut lingua ac pedibus uti possit, ornatum eum non gladio, ut ab Æthra Theseum, verum baculo et pallio atque pera, quæ gladiis magis ad conservandos homines sunt idonea, Athenas mitte. Quod reliquum est, curabo, ut eum ad senectutem nos'ram colendam ciconiam disciplina mea pro catulo educem.

XXXIV. Metrocli.

Allato nuntio de Diogene capto a latronibus scias me afflictum fuisse graviter, et nisi quis captivorum redemptus Athenas venisset, in simili etiamnum essem luctu. Hic vero huc delatus me consolatus est narrans hæc. « Haud moleste ille casum tulit, immo latrones aliquando, quum nos negligerent, his verbis compellavit : « O viri, quid agitis? si sues ad mercatum deferretis, curaretis istos, quo plus argenti vobis reddant venditi, nos vero negligitis, quos et ipsos tanquam sues estis vendituri. (2) An non putatis nos quoque maiorem reditum relatuos esse, si pingues fuerimus adspectui, vobis, minorem autem, si exiles? Quoniam homines non eduntur, censetis non pari modo et homines curandos esse? at scitis tamen, hoc solum omnes, qui mancipia emunt, spectare, an pingue corpus atque magnum sit. Cuius rei etiam rationem vobis dicam, nimirum quod hominem quoque emunt ob corporis usum et non ob animi. » Hinc latrones negligere nos desinebant, nosque illi habebamus gratiam. (3) Iam quum in urbem aliquam venissemus, ubi argentum eis fieri possemus, in forum nos producebant. Ille nos stabamus lacrimas fundentes, ille vero panem manducabat nobisque de eo offerebat, nobisque recusantibus « namque et pulchra Niobe » inquit « non est oblita ci-

παύσασθε » ἔφη « εἰρωνεύμενοι καὶ κλαίοντες ἐπὶ τῷ μέλλειν δουλεύειν, ὡσπερ πρὶν ἄλῳναι εἰς τοὺς ληστὰς ἐλεύθεροι ὄντες καὶ οὐ δούλοι καὶ τῶν γε φαύλων δεσποτῶν; νυνὶ μὲν γὰρ κληρώσεσθε ἴσως δεσπότης μετρίου, οἱ ἐκκόψουσιν ὑμῶν τὴν τρυφήν, ὑφ' ἧς διεφάρητε, ἐμποιήσουσι δὲ καρτερίαν καὶ ἐγκράτειαν, τὰ τιμιώτατα ἀγαθὰ. » (4) ταῦτα οὖν διεξιόντος οἱ ὠνηταὶ ἐστῶτες τῶν λόγων ἠχροῶντο καὶ αὐτὸν ἐθαύμαζον τῆς ἀπαθείας, τινὲς δὲ καὶ ἠρώτων εἴ τι ἐπίσταται. ὁ δὲ ἔλεγεν ἐπίστασθαι ἀνθρώπων ἄρχειν, « ὥστε εἴ τις ὑμῶν κυρίου δεῖται, συμφωνεῖτω προσίων τοῖς πωληταῖς. » κάκεινοι ἀναγελάσαντες ἐπὶ τούτῳ « καὶ τίς » ἔφασαν « ἐστίν, ὅς ὢν ἐλεύθερος κυρίου δεῖται; » « πάντες » εἶπεν « οἱ φαῦλοι καὶ τιμῶντες μὲν ἠδονήν, ἀτιμᾶζοντες δὲ πόνον, τὰ μέγιστα τῶν κακῶν δελέατα. » (5) διὰ ταῦτα περιμάχῃτος ἐγένετο ὁ Διογένης καὶ οὐκέτι ἐπράθη, ἀλλ' οἱ λησταὶ καθελόντες αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λίθου ἦγον οἴκαδε παρ' αὐτοῦς, ὑπισχνόμενοι, εἰ ἐπιδείξει τι αὐτοῖς ὄν πωλούμενος ἔλεγεν εἰδέναι, ἀφήσειν. » διὰ ταῦτα οὔτε αὐτὸς ἐπανελθὼν οἴκαδε τὸ λύτρον ἐπόρισα, οὔτε σοι ἐπέστειλα πορίζειν. ἀλλὰ χαῖρε καὶ σύ, ὅτι ζῆ δούλος εἰς τὰ ληστρικά καὶ ὅτι ἂ μὴ ὑπὸ πολλῶν ἐπιστευέτο εἶναι ἐφάνη.

λε'. Ἀπερι εὐ πράττειν.

Τὸ μὲν σύντομον καὶ ἄρμοστον πρὸς πᾶσαν περίστασιν, ὃ τιμιώτατε ἄνερ, ὁ τῶν ἀρχαίων χρησμὸς ἔφησε τὰ ἀναγκαῖα μὴ φεύγειν· τὸν γὰρ φεύγοντα τὰ ἄφικτα ἀνάγκη δυστυχεῖν, καὶ τὸν ὀρεγόμενον τῶν ἀδυνάτων ἀνάγκη αὐτῶν ἀτυχεῖν. ἴσως μὲν οὖν δόξω σοι ἀκαιρότερος εἶναι καὶ σχολαστικώτερος. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀπολογοῦμαι· ὁμοῦ δέ, εἰ δοκεῖ, ἐμοῦ μὲν καταγίνωσκε, πρόσχε δὲ τοῖς ἀρχαίοις. ἐγὼ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ τεκμαίρομαι, ὅτι τότε θλιβόμεθα ἀνθρώποι, ὅταν ἀπερίστατον βίον ζῆν ἐθέλωμεν. (2) τοῦτο δὲ ἐστὶ τῶν ἀμηγάνων ἀνάγκη μὲν γὰρ ζῆν μετὰ σώματος, ἀνάγκη δὲ καὶ μετ' ἀνθρώπων, αἱ δὲ πλεῖται περιστάσεις γίνονται ἔκ τε τῆς ἀνοίας τῶν συμβιούντων καὶ πάλιν ἔκ τοῦ σώματος. ἐὰν μὲν οὖν ἐπιστήμων τις ἐν τούτοις ἀναστρέφεται, οὗτος ἐστὶν ἄλυπος καὶ ἀτάραχος, ὁ μακάριος ἀνὴρ· ἐὰν δὲ καὶ ταῦτα ἀγνοῇ, οὐ μήποτε παύσεται αἰωρούμενος κεναῖς ἐλπίσι καὶ ἐπιθυμίαις συνεχόμενος. σὺ οὖν, εἰ μὲν ἀρέσκη τῷ τῶν πολλῶν βίῳ, ἐκείνοις συμβούλοις γρῶ, καὶ γὰρ εἰσι τετριμμένοι μᾶλλον ἐν τούτοις· εἰ δέ σε ὁ Σωκράτους καὶ Διογένης ἀρέσκει βίος, τὰ τῶν τραγωδῶν ἄλλοις παρείς σαυτὸν ἐπᾶνῃκε ἐπὶ τὸν ἐκείνων ζῆλον.

λε'. Δαινομάχῳ.

Ὁ μόνον τῶν αἰτούντων Διογένης ἀπεφάνετο ἀργυρικὸν τὸ πτωχικὸν τὸ κυνικὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν διδόν-

bum capere. » Hisque cum ioco atque risu dictis verba haec adiecit : « Non desinetis per simulationem lamentari, quod servi futuri sitis, quasi, antequam latronum in manus venistis, liberi fueritis nec vero servi et quidem improborum dominorum? nunc enim probos fortasse dominos nanciscemini, qui molliorem vobis, quae vos pessumdedit, expellent, ac tolerantia vos et temperantia, bonis pretiosissimis impertient. » (4) Haec igitur narrantem auditores circumstantes auscultabant, ipsaque ob animi aequitatem admirabantur, nonnulli etiam si quid nosset rogabant; ille vero respondit, nosse se hominibus imperare « ut si quis vestrum domino indigeat, is transigat cum venditoribus. » Tum illi videntes « at quis est, » aiebant « qui, liber quum sit, domino indigeat? » « Omnes » respondit « mali, quique colunt voluptatem, laborem autem despiciunt, quae maximae sunt vitiorum illecebrae. » (5) Hinc magnum sui Diogenes movit desiderium, non tamen amplius vendendus prostitit, sed remotum de lapide latrones domum ducebant, libertatem ei promittentes, si quid ipsis impertiret eorum, quae, quum prostraret, scire se professus esset. » Hanc ob causam neque ipse domum reversus pretium ad eum redimendum acquisivi, neque tibi ut acquirereres scripsi. Sed laetare tu quoque, quod vivit captus a latronibus, quodque quae non apud omnes fidem inveniebant evenere.

XXXV. . . . . S.

Breve et congruens omnibus rerum vicissitudinibus praecipuum, vir aestimatissime, nonne veterum oraculum hoc edixit, non esse necessaria fugienda? nam inevitabilia qui fugit, fieri non potest quin in miseriam incidat, quique quae fieri nequeunt appetit, is sine excidat necesse est. Fortasse videor tibi esse importunus nimis et umbraticus, neque ab hoc me defendam crimine: itaque damna me, si placet, dummodo antiquis advertas animum. Ego enim ex me ipso coniecturam facio, tum nos angustiis premi homines, quum vitam volumus vivere rerum vicissitudinibus superiorem. (2) Hoc autem ex eis est quae fieri nequeunt: necesse est enim vivere corpore praeditum, necesse item cum hominibus vivere, plurimae autem ex eorum, qui nobiscum vivunt, insania et rursus ex corpore nascuntur vicissitudines. Si quis igitur in his versetur sapiens, hic est omni aegritudine vacuus, hic nullo turbatus affectu, hic vir beatus: si vero et haec ignoret, nunquam non erit suspensus vanis expectationibus et cupiditatibus constrictus. Quare si tibi placet vulgaris hominum vita, his utere consilii adiutoribus, quoniam magis in istis sunt versati: sin vero Socratis atque Diogenis vita placet, relicto aliis tragico apparatus te ipsum confer ad illorum imitationem.

XXXVI. Dinomacho.

Non modo eorum qui argentum peterent mendicitatem cynicam Diogenes declaravit, verum eorum etiam, qui

των τὸ ἐλεητικὸν τὸ σπουδαῖον. ὅστε τοῦτο εἰδὼς
 μὴ πάντα προσίων αἶτει, οὐ γὰρ λήψῃ, μόνον δὲ
 τὸν σπουδαῖον. τοῦτον γὰρ καὶ λέγομεν εὐδαίμονα
 ἀκούειν, τῶν δ' ἄλλων οὐδένα.

darent, misericordiam sapientiam. Quod quum scias,
 non ab omnibus pete, non enim accipies, sed a solo sa-
 piente. Hunc enim et beatum dicimus, reliquorum vero
 nullum.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΕΩΣ.

DEMETRII PHALEREI.

Πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἐπιστολή.

Βασιλεῖ μεγάλῳ παρὰ Δημητρίου. Προστάξαν-
τος σοῦ, ὦ βασιλεῦ, περὶ τε τῶν ἐτι λειπόντων εἰς
ἀναπλήρωσιν τῆς βιβλιοθήκης συγγραμμάτων, ὅπως
συναγθῆ, καὶ περὶ τῶν διαπεπετωκότων ὅπως τῆς
δεούσης ἐπιμελείας τύχη, πάσῃ κεχρημένος περὶ
ταῦτα σπουδῇ δηλῶ σοι τὰ τῆς Ἰουδαίων νομοθεσίας
βιβλία λείπειν ἡμῖν σὺν ἑτέροις. χαρακτηῖσαι γὰρ
Ἑβραϊκοῖς γεγραμμένα καὶ φωνῇ τῆ ἐθνικῇ ἐστὶν
ἡμῖν ἀσαφῆ. συμβέβηκε δ' αὐτὰ καὶ ἀμελέστερον
ἢ ἔδει σεσημάνθαι διὰ τὸ βασιλικῆς οὐπω τετυχηκέ-
ναι προνοίας. ἐστὶ δὲ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ταῦτα
παρὰ σοὶ διηκριθωμένα φιλοσοφώτεραν γὰρ καὶ ἀκέ-
ραιον τὴν νομοθεσίαν εἶναι συμβέβηκεν ὡς ἂν οὔσαν
θεοῦ. διὸ καὶ τοὺς ποιητὰς αὐτῆς καὶ συγγραφεῖς
τῶν ἱστοριῶν οὐκ ἐπιμνησθῆναί φησιν Ἑκαταῖος ὁ
Ἀβδηρίτης, οὐδὲ τῶν κατ' αὐτὴν πολιτευσαμένων
ἀνδρῶν, ὡς ἀγνῆς οὖσης καὶ μὴ δέον αὐτὴν βεβήλοισ
στόμασι διασαφεῖσθαι. ἐὰν οὖν σοι δοκῆ, βασιλεῦ,
γράψεις τῷ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεῖ ὅπως ἀποστείλῃ
τῶν πρεσβυτέρων ἐξ ἑκάστης φυλῆς τοὺς ἐμπει-
ροτάτους τῶν νόμων, παρ' ὧν τὸ τῶν βιβλίων σαφές
καὶ σύμφωνον ἐκμαθόντες καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν
ἀκριβῆς λαθόντες τῶν πραγμάτων ἀξίως ταῦτα τῆς
σῆς προαιρέσεως συναγάγωμεν.

Ad Ptolemæum Ægyptiorum regem Epistola.

Regi magno Demetrius. Quod mihi mandavisti, o
rex, ut qui ad bibliothecæ complementum deessent,
ii per me libri congererentur, atque eorum qui dilaberentur
debita cura haberetur, summa hæc in re diligentia
defunctus significo tibi libros legislationis Iudæorum a
nobis desiderari cum aliis. Nam quum Hebraicis lit-
teris et patria ipsorum lingua scripti sint, intelligi a
nobis non possunt. Contigit autem et ipsos negligenti-
us quam oportebat notatos esse, quod nondum regia
eis cura consuluerit. Oportet ideo ut istos etiam ad
amussim exactos penes te habeas : scilicet sapientiæ
integritatisque plena, ut a deo profecta, hæc est legisla-
tio. Quare nec poetæ nec historiarum scriptores Heca-
tæo teste Abderita eius meminerunt, adeoque nec homi-
num illorum, qui ex eius præceptis vitam instituerunt,
quod sacra esset et profano ore exponi non oporteret.
Quamobrem, si ita tibi visum fuerit, o rex, scribes ad
Iudæorum pontificem, ut ad te mittat seniores senos ex
singulis tribubus legum peritissimos, a quibus postquam
librorum illorum apertum et consonum sensum intellexe-
rimus et accuratam acceperimus rerum interpretationem,
hæc ut tuo desiderio dignum est colligamus.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

DEMOSTHENIS EPISTOLÆ.

α'.

Παντὸς ἀρχομένου σπουδαίου καὶ λόγου καὶ ἔργου ἀπὸ τῶν θεῶν ὑπολαμβάνω προσήκειν πρῶτον ἀρχεσθαι. εὐχομαι δὴ τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις, ὅ τι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίῳ ἀριστόν ἐστι καὶ τοῖς εὐνοοῦσι τῷ δήμῳ καὶ νῦν καὶ ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον, τοῦτ' ἐμὸί μὲν ἐπὶ νοῦν ἔλθειν γράψαι, τοῖς δ' ἐκκλησιασασιν Ἀθηναίων ἐλέσθαι. εὐζήμενος δὲ ταῦτα, τῆς ἀγορῆς ἐπινοίας ἐλπίδα ἔχων παρὰ τῶν θεῶν, τάδ' ἐπιστέλλω.

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαιρεῖν.

(2) Περὶ μὲν τῆς ἐμῆς οἰκαδὲ ἀφίξεως αἰεὶ νομίζω πᾶσιν ὑμῖν ἔσεσθαι βουλευσασθαι, διόπερ νῦν οὐδὲν περὶ αὐτῆς γέγραφα· τὸν δὲ παρόντα καιρὸν ὄρων ἐλομένῳ μὲν ὑμῶν τὰ δέοντα ἅμα δόξαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν δυνάμενον κτήσασθαι οὐ μόνον ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἑλλησιν, ἀγνωστάντων δὲ ἢ παρακρουσθέντων οὐ ῥάδιον αὐθις τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν, ᾧ ἦθην χρῆναι τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην ὡς ἔγω περὶ τούτων εἰς μέσον θεῖναι. (3) ἔστι μὲν οὖν ἔργον ἐξ ἐπιστολῆς ἐμμεῖναι συμβουλή· πολλοῖς γὰρ εἰώθατε ἀπαντᾶν ὑμεῖς πρὸ τοῦ περιμεῖναι πάντα μαθεῖν. λέγοντι μὲν οὖν ἐστὶν αἰσθέσθαι τί βούλεσθε καὶ διορθώσασθαι τὰ γρησούμενα ῥάδιον τὸ δὲ βιβλίον οὐδεμίαν ἔχει βοήθειαν τοικύτην πρὸς τοὺς θορυβοῦντας. οὐ μὴν ἄλλ' ἐὰν ἐβελήθητε ἀκοῦσαι σιγῇ καὶ περιμεῖνητε πάντα μαθεῖν, οἴομαι, ὡς σὺν θεοῖς εἰρησθαι, καίπερ βραχέων τῶν γεγραμμένων ὄντων, αὐτὸς τε φωνήσεσθαι μετὰ πάσης εὐνοίας τὰ δέοντα περὶ ὑμῶν πράττων καὶ τὰ συμφέρονθ' ὑμῖν ἐμφανῆ δεῖξεν. (4) οὐχ ὡς ἀποροῦντων δὲ ὑμῶν ῥητόρων, οὐδὲ τῶν ἀνευ λογιτισμοῦ ῥηδίων ὅ τι ἂν τύχωσιν ἐρούντων, ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν· ἀλλ' ὅσα τυγχάνω δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδούς, ταῦτ' ἐβουλήθην τοῖς μὲν προαιρουμένοις λέγειν ἐμφανῆ ποιήσας ἀφθόνως ἀφορμὰς ὧν ὑπολαμβάνω συμφέρον ὑμῖν δοῦναι, τοῖς δὲ πολλοῖς ῥάδιον τὴν τῶν βελτίστων ἀρεσῶν καταστῆσαι. ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἐπῆλθέ μοι τὴν ἐπιστολὴν γράψαι, ταῦτ' ἐστὶ.

(5) Δεῖ δ' ὑμᾶς, οἱ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν ἀπάντων πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἁμόνοίαν εἰς τὸ κοινῇ συμ-

I.

Omnis et dicti et facti gravioris principia ducenda mihi videntur a diis immortalibus. Precor igitur deos deasque omnes, ut, quod Atheniensi populo utilissimum est et populo bene cupientibus, id et nunc et posthac mihi veniat in mentem scribere, et Atheniensium concioni discernere. Hæc precatus cum spe mihi divinitus aliquid bonum venisse in mentem, sic scribo.

Demosthenes Senatui Populoque S.

(2) Quod de meo in patriam reditu semper omnibus vobis deliberandi copiam fore puto, nunc de eo nihil scripsi; cum vero videam hoc nunc esse tempus quo vos, si recta consilia sequamini, simul et gloriam et salutem et libertatem adipisci possitis, non modo vobis, sed et reliquis universis Græcis, sin erraveritis deceptivè fueritis, non facile posse eandem occasionem recuperari, duxi meam quam de hisce habeo opinionem in medium esse proferendam. (3) Difficile quidem est per litteras pertexere consilium; multa enim vos ante rem cognitam soletis interpellare. Ac dicenti facile est quid velitis animadvertere quodque ignoratur recte explicare, libello autem nullum tale adiumentum suppetit contra tumultuantes. Si tamen audire voletis cum silentio, et expectabitis, dum rem omnem cognoveritis, spero diis propitiis, quamquam breves hæc literæ sunt, fore ut appareat, memet optimo studio ea conari pro vobis quæ deceant, et quæ vobis expediant, perspicue declaraturum. (4) Neque vero eo consilio hasce ad vos dedi litteras, quasi vobis desint oratores alii, qui impræmeditati, quidquid in mentem incidit, dicant, sed quæ per experientiam et ut in gerendis rebus versatus habeo cognita, iis expositis dicendi in publico studiosis uberem eorum quæ esse putem e republica materiam suppeditare et optimorum consiliorum delectum facilem reddere volui. Ac cur hanc epistolam scribere instituerim, hæc sunt.

(5) Primum omnium, Athenienses, vos concordēs esse propter communem civitatis utilitatem oportet, ortasque

φέρων τῆ πόλει παρασέσθαι καὶ τὰς ἐκ τῶν πρότερον ἐκκλησιῶν ἀμφισβητήσεις ἐᾶσαι, δεύτερον δὲ πάντας ἐκ μιᾶς γνώμης τοῖς δόξασι προθύμους συναγωνίζεσθαι ὡς τὸ μηδὲ ἐν ἀπλῶς πράττειν οὐ μόνον ἔστιν ἀνάξιον ὑμῶν καὶ ἀγενές, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγίστους κινδύνους ἔχει. (6) δεῖ δὲ μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ἀ καὶ αὐτὰ μὲν οὐκ ἔστιν αὐτάρκη κατασχεῖν πράγματα, προστεθέντα δὲ ταῖς δυνάμεσι πολλῶ πάντ' εὐκατεργαστότερα ὑμῖν ποιήσει. τίνα οὖν ἔστι ταῦτα; μήτε πόλει μηδεμιᾶ μῆτε τῶν ἐν ἐκάστῃ τῶν πόλεων συνηγωνισμένων τοῖς καθεστηκόσι μηδενὶ μῆτε πικραίνεσθαι μῆτε μνησικακεῖν. (7) ὁ γὰρ τοιοῦτος φόβος τοὺς συνειδότας αὐτοῖς, ὡς ἀναγκαίοις τοῖς συνεστηκόσι, κίνδυνον ἔχουσι πρόδηλον προθύμους συναγωνιστάς ποιεῖ, ἀφθέντες δὲ τοῦ θένους τούτου πάντες ἠπιώτεροι γενήσονται. τοῦτο δὲ οὐ μικρὰν ὠφέλειαν ἔχει. κατὰ μὲν δὴ πόλεις τὰ τοιαῦτα εὐχθες προλέγειν, μᾶλλον δ' οὐδ' ἐν δυνατῶ ὡς δ' ἂν ὑμῖν αὐτοῖς ὀφθῆτε χρώμενοι, τοιαύτην καὶ κατὰ τῶν ἄλλων προσδοκίαν παραστήσετε ἐκάστοις. (8) φημὶ δὲ χρῆναι μῆτε στρατηγῶ μῆτε ῥήτορι μῆτ' ἰδιώτῃ μηδενὶ τῶν τὰ πρὸ τοῦ γε δοκούτων συνηγωνίσασθαι τοῖς καθεστηκόσι μῆτε μέμφεσθαι μῆτ' ἐπιτιμᾶν μηδένα μηδὲν ὄλιως, ἀλλὰ συγχωρῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν τῆ πόλει πεπολιτεῦσθαι τὰ δέοντα, ἐπειδὴ περ οἱ θεοὶ, καλῶς ποιούντες, σώσαντες τὴν πόλιν ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅ τι ἂν βούλησθε ἐξ ἀρχῆς βουλευσασθαι, καὶ νομίζειν ὥσπερ ἂν ἐν πλοίῳ τῶν μὲν ἰστίῳ τῶν δὲ κόπαις ἀποφαινομένων κομίζεσθαι, λέγεσθαι μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ἅπαντα ἐπὶ σωτηρίᾳ, γεγενῆσθαι δὲ τὴν χρεῖαν πρὸς τὰ συμβάνα ἀπὸ τῶν θεῶν. (9) ἐὰν τοῦτον τὸν τρόπον περὶ τῶν παρεληλυθότων ἐγνοικότες ἦτε, καὶ πιστοὶ πᾶσι γενήσεσθε, καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργα πράξετε, καὶ τὰ πράγματα ὠφελήσετε οὐ μικρῶς, καὶ τοὺς ἐναντιωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ μεταγυῶναι ποιήσετε πάντας, ἢ κοιμῶν τινὰς αὐτοὺς τοὺς αἰτίους καταλειφθῆναι. μεγαλοψύχως τοῖνον καὶ πολιτικῶς τὰ κοινῇ συμφέροντα πράττετε, καὶ τῶν ἰδίων μέμνησθε. (10) παρακαλῶ δ' εἰς ταῦτα οὐ τυχῶν αὐτὸς τῆς τοιαύτης φιλανθρωπίας παρ' ἐνίον, ἀλλὰ ἀδίκως καὶ στασιαστικῶς εἰς τὴν ἐτέρων χάριν προποθείς. ἀλλ' οὔτε τὴν ἰδίαν ὀργὴν ἀναπληρῶν τὸ κοινῇ συμφέρον οἶμαι δεῖν βιάσπειν, οὔτε μίγνυμι τῆς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰ κοινῇ συμφέροντα οὐδέν, ἀλλ' ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους παρακαλῶ, ταῦτα αὐτὸς εἶμαι δεῖν πρῶτος ποιεῖν.

(11) Αἱ μὲν οὖν παρασκευαὶ καὶ ἃ δεῖ φυλάξασθαι, καὶ ἃ πράττων τις ἂν κατ' ἀνθρώπινον λογισμόν μάλιστα κατορθοίη, σχεδὸν εἴρηται μοι τοῖς δὲ καὶ ἡμέραν ἐπιστατήσασιν, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα συμβαίνουσιν ὀρθῶς χρῆσθαι, καὶ γυῶναι τὸν ἐκάστου καιρὸν καὶ κρίναι (12) τί τῶν πραγμάτων ἐξ ὀμιλίας δυνατὸν προσαγαγέσθαι καὶ τί βίας προσδεῖται, τῶν ἐφεστηκότων στρατηγῶν ἔργον ἔστι. διὸ καὶ χαλεπωτάτην

in prioribus conventibus missas facere dissenstones; deinde consentientibus animis omnes alacriterque quicquid decretum fuerit adiuuare. Nihil enim constanter simpliciter agere non modo est indignum vobis et animi parum generosi, sed summo etiam cum periculo coniunctum. (6) Iam nec illud vobis ignorandum est, ea quæ per se ad statum rerum vestrarum tuendum satis non sunt, si ad reliquas copias adiungantur, effectura, ut multo facilius omnia consequamini. Quæ igitur illa sunt? Neque civitati ulli, neque ullis viris, qui cuiusque urbis vetera instituta defenderunt, irascendum est; sed delenda potius ex animis memoria iniuriarum. (7) Nam istiusmodi metus efficit, uti qui se federatis in manifesto periculo versantibus necessarios esse sciunt, opem iisdem promptissime ferant: qui metu isto liberati omnes fient mitiores; in quo non parva est utilitas. At oppidam proclamare talia stultum fuerit; imo ne fieri quidem id potest. Sed prout vos cum vobis ipsis egisse viderint, ita efficietis ut quisque cum ceteris etiam actum iri exspectet. (8) Proinde censeo, neque civitatem neque ducem neque oratorem neque plebeium quemquam, eorum qui antehac eum defendisse statum qui tum fuit visi sunt, a quoquam ullo modo vel taxandum vel obiurgandum, sed concedendum esse hoc, omnes cives ea egisse, quæ oportuerit, postquam benignitate deum conservata republica vobis licitum est de integro vestro arbitratu deliberare: et cogitandum, quemadmodum in navi, cum hi vellificatione, illi remigatione utendum censent, dici ab utrisque omnia propter salutem tuendam: prælatum vero esse consilium, quod cum decorum voluntate congruerit. (9) Quod si de præteritis ad hunc modum statueritis, et fidem invenietis apud omnes, et officio bonorum virorum fungemini, et res vestras non parum erigetis; et eos, qui in urbibus adversati vobis fuerunt, eo redigetis, ut aut consilia mutent omnes, aut omnino aliqui esse in culpa ipsi videantur. Quæ igitur e republica sunt, ea magnis animis et civiliter administrate et privatarum rerum recordamini. (10) Atque hæc eo moneo non eandem humanitatem expertus apud nonnullos, sed per iniuriam et seditionem in aliorum gratiam quasi propinatus. Verum nec privatæ explendæ iracundiæ gratia reipublicæ commodis nocendum puto, neque ullam privati odii partem publicis utilitatibus admisceo, sed ad quæ alios adhortor, ea mihi primo esse facienda censeo.

(11) Quæ igitur præparanda quæque cavenda sunt et quibus agendis (quantum quidem humano consilio provideri potest) prosperrimo uti successu posse videamini, fere a me est explicatum. Quotidianis autem negotiis præesse et casibus subitis recte uti et cuiusque rei intelligere occasiones, et iudicare (12) quæ res benignitate verborum obtineri possint, quæ item vel extorquendæ sint, ducam

τάξιν ἔχει τὸ συμβουλευεῖν· τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμασθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ πολλάκις τῷ τοῦ ἐπιστάντος ἄλλως χρῆσασθαι διελυμάνθη. (13) νῦν μέντοι πάνθ' ἔξιν καλῶς ἐλπίζω. καὶ γὰρ εἴ τις ὑπέλιπεν εὐτυχῆ τὸν Ἀλέξανδρον τῷ πάντα κατορθοῦν, ἐκεῖνο λογισάσθω ὅτι πράττων καὶ πονῶν καὶ τολμῶν, οὐχὶ καθήμενος ἠτύχει. νῦν τοίνυν θενεῶτος ἐκείνου ζητεῖ τινὰς ἢ τύχην, μεθ' ὧν ἔσται. (14) τούτους δὲ ὑμᾶς δεῖ γενέσθαι. τοὺς τε ἡγεμόνας, δι' ὧν ἀνάγκη τὰ πράγματα πράττεσθαι, ὡς εὐνουστάτους ἐπὶ τὰς δυνάμεις ἐφίστατε, καὶ ὅ τι ποιεῖν αὐτὸς ἕκαστος ὑμῶν δυνήσεται καὶ βουλήσεται, τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπάτω καὶ ὑποσέσθω. καὶ τοῦθ' ὅπως μὴ ψεύσεται, μηδ' ἐξηπατῆσθαι μηδὲ πεισθῆναι παρακρουσθεὶς φήσας ἀναδύσεται. (15) ὡς τὴν ἐνδεῖαν ὧν ἂν ἠλλείπηθ' ὑμεῖς οὐχ' εὐρήσετε τοὺς ἀναπληρώσαντας· οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχει κίνδυνον, περὶ ὧν ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ὅπως ἂν βούλησθε πράξαι μεταβουλευέσθαι πολλάκις, καὶ περὶ ὧν ἂν ἐνοστῆ πόλεμος· ἀλλὰ ἢ περὶ τούτων μετάνγνωσις ἦτα τῆς προαιρέσεως γίγνεται. μὴ δὴ ποιήσητε τοιοῦτο μηδέν, ἀλλ' ὅ τι πράξετε γενναίως καὶ ἐτοιμῶς ταῖς ψυχαῖς, τοῦτο χειροτονεῖτε, (16) κἂν ἅπαξ ψηφισθε, τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς, οἱ πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγαθὰς καὶ ἀληθεῖς ὑμῖν μαντείας ἀνῆρηκασιν, ἡγεμόνας ποιησάμενοι καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι, μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐλευθεροῦτε τοὺς Ἑλληνας. εὐτυχεῖτε.

β'. Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χεῖρην.

Ἐνόμιζον μὲν ἀρ' ὧν ἐπολιτεύομην οὐχ' ὅπως μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἀλλὰ καὶ μέτρια ἂν ἐξαμαρτῶν συγγνώμης τεύξεσθαι. ἐπειδὴ δὲ οὕτω γέγονεν, ἕως μὲν ἐώρων ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως φανερᾶς οὐδ' ἐλέγχου γιγνομένου παρὰ τῆς βουλῆς, πρὸς τὰ ταῦτης ἀπόρρητα καταψηφισομένους, ἅπάντων οὐδὲν ἕλαττον παραχωρεῖν ὑμᾶς ἡγούμενος ἢ ἑμαυτὸν ἀποστερεῖσθαι, στέργειν ἡγούμενη· τὸ γὰρ οἷός ἐστιν ἢ βουλῇ φήσῃ τοὺς ὁμοιοκότας δικαστὰς προστίθεσθαι, μηδεμιᾶς ἀποδείξεως ῥηθείσης, τῆς πολιτείας παραχωρεῖν ἦν. (2) ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιῶντες ἤσθησθε τὴν δυναστείαν ἣν τινες τῶν ἐν τῇ βουλῇ κατεσκευάζοντο ἑαυτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἀποδείξεις τοὺς ἀγῶνας κρίνετε, τὰ δ' ἀπόρρητα τούτων ἐπιτιμῆσεως ἄξια ἠρώρηκατε, οἶμαι δεῖν, ἐὰν καὶ ὑμῖν βουλομένοις ἦ, τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰτιῶν τετυχηκόσι, καὶ μὴ μόνος δι' αἰτίαν ψευδῆ τῆς πατριδος καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν οἰκειοτάτων συνηθείας ἀποστερηθῆναι. (3) εἰκότως δ' ἂν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέλοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας, οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν δεῖνὰ πέπονθα, ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἕνεκ' εὐδοξίας. μὴ γάρ, εἰ

officium est, quo rebus administrandis sunt præfecti. Qua etiam de causa durissima est dicendæ in concilio sententiæ provincia. Nam recte consulta et magno studio laboreque probata sæpe propterea corrumpuntur. (13) Nunc tamen bene successura esse omnia spero. Nam si quis Alexandrum eo fortunatum putat, quod ei prospere successerunt omnia, is illud reputet, eum agendo et laborando et audendo, non desidendo fuisse fortunatum. Posteaquam igitur nunc mortuus est, fortuna quaerit aliquos quibus adsit: (14) ii vos esse debetis. Et duces, per quos geri necesse est, quam benevolentissimos copias præficite. Quodque unusquisque vestrum facere poterit et volet, id ad se ipsum dicat et promittat; caveatque ne fallat, neve tergiversandi gratia sibi data esse verba, non persuasum esse causetur. (15) Quicquid enim vos neglexeritis, id qui recarcat neminem inuenietis. Neque idem periculum est in iis rebus, quas tum cum voletis agere licebit, consilia sæpe mutare, et in iis, propter quas bellum erit gerendum. Sed in huiusmodi rebus sententiæ mutatio non est aliud, quam consilii et instituti clades. Ne vero tale quippiam committatis, sed quidquid acturi estis, id generosis et paratis animis decernite, (16) et ubi semel decreveritis, ductu et auspiciis tum Dodonæi Iovis tum reliquorum deorum, qui multa vobis et præclara et bona et vera oracula reddiderunt, illorumque ope implorata votisque pro victoria iis omnibus nuncupatis, adiutrice fortuna propitia libertatem Græcis restituite.

II. Demosthenes Senatui Populoque S.

Existimabam pro meis in rempublicam meritis me non modo insontem non ita tractatum iri, sed mediocrium etiam peccatorum si quam forte culpam contraxissem, veniam impetraturum. Postquam vero ita accidit, dum videbam a vobis nullis criminibus per senatum aperte demonstratis et probatis ex istorum arcanis consiliis condemnari omnes, non minus vos de vestro iure concedere, quam me fraudari existimans, ferendum æquo esse animo putavi: nam iis assentiri iuratos iudices, quæ senatus sine ulla probatione affirmavit, de reipublica iure concedere fuit. (2) Quia vero iam pro vestra prudentia eum principatum, quem in senatu quidam sibi parare conabantur, advertistis et in iudicandis causis argumenta spectastis, istorumque arcana digna esse reprehensione deprehendistis, decere censeo (si quidem id vestra etiam voluntas feret) me quoque ita restitui in integrum, ut ii restituti sunt, qui in simili crimine fuerunt, ne solus ego falsum ob crimen patria, fortunis et coniunctissimorum consuetudine caream. (3) Iure autem vobis, Athenienses, salus mea curæ fuerit, cum quod nulla vobis a me orta iniuria, ita sum tractatus, tum propter vestram apud exteros existimationem. Neque enim putetis, si nemo vobis

μηδεὶς ὑμᾶς ἀνακλιμῆσαι τοὺς χρόνους μηδὲ τοὺς καιροὺς ἐν οἷς τὰ μέγιστ' ἐγὼ χρησίμος ἦν τῇ πόλει, (4) τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἀνομιεῖτε μηδ' ἐπιλελῆσθαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ὑπὲρ ὑμῶν, ἃ ἐγὼ δυοῖν ἕνεκα νῦν ὀκνῶ γράφειν καθ' ἕκαστον, ἐνὸς μὲν, τὸν φρόνον δεδιώς, πρὸς ὃν οὐδέν ἐστι προὔργου τᾶ-ληθῆ λέγειν, ἑτέρου δέ, ὅτι πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐκείνων διὰ τὴν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων κακίαν νῦν πράττειν ἀναγκαζόμεθα. (5) ἐν κεφαλαίῳ δὲ τοιαῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ἐξεταζόμεν ὑπὲρ ὑμῶν ἐγὼ, ὥσθ' ὑμᾶς μὲν ἐπ' αὐτοῖς ὑπὸ πάντων ζηλοῦσθαι, ἐμοὶ δ' ἐλπίδα τῶν μεγίστων δωρεῶν προσδοκᾶσθαι παρ' ὑμῶν. τῆς δὲ ἀναγκαίας μὲν, ἀγνώμονος δὲ τύχης οὐχ ὡς δίκαιον ἦν, ἀλλ' ὡς ἐβούλετο, κρινάσης τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὃν ὑμεῖς ἠγωνίσασθε, (6) οὐδὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἀπέστην τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, οὐδ' ἀντιλαξάμεν ἀντὶ ταύτης οὐδέν, οὐ χάριν, οὐκ ἐλπίδας, οὐ πλοῦτον, οὐ δυναστείαν, οὐκ ἀσφάλειαν. καίτοι πάντα ταῦθ' ἐώρων ὑπάρχοντα τοῖς καθ' ὑμῶν βουλομένοις πολιτεύεσθαι. (7) ὁ δὲ, πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων ἐφ' οἷς εἰκότως ἐπέρχεται μοι παρρησιάζεσθαι, μέγιστον ἠγούμην, οὐκ ὀκνήσω γράψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἐν ἅπαντι τῷ αἰῶνι τῶν μνημονευμένων ἀνθρώπων δεινοτάτου γεγεννημένου Φιλίππου καὶ δι' ὀμιλίας πείσαι προσέγειν αὐτῷ τὸν νοῦν, ὡς βούλοιστο, καὶ διαφθεῖραι χρήμασι τοὺς ἐν ἐκᾶστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων γνωρίμους, (8) ἐγὼ μόνος οὐδὲτέρου τούτου ἠτήθην, ὃ κοινῆ ὑμῖν φιλοτιμίαν φέρει, πολλὰ μὲν ἐντυχὼν Φιλίππῳ καὶ δικαλεχθεὶς ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐπέμπετε πρεσβεύοντά με, πολλῶν δ' ἀποσχόμενος χρημάτων διδόντος ἐκείνου, ἃ τῶν συνειδότην ἔτι πολλοὶ ζῶσιν. οὐς τίνα γνώμην ἔχειν περὶ ὑμῶν εἰκὸς λογίσασθε· τὸ γὰρ τῷ τοιοῦτω τούτου τὸν τρόπον χειρῆσθαι ἐμοὶ μὲν ἂν εὐ οἶδ' ὅτι φανεῖη συμφερά, κακία δὲ οὐδεμία, ὑμετέρα δὲ ἀγνωμοσύνη, ἣν τῷ μεταγνώναι λύσετε. (9) πάντα τοίνυν τὰ προειρημένα ἐλάττω νομιζῶ τῆς συνεχοῦς καὶ καθ' ἡμέραν πολιτείας, ἐν ᾗ παρῆγον ἑμαυτὸν ἐγὼ πολιτευόμενον, οὐδεμίαις ὀργῆς οὐδὲ δυσμενεῖς οὐδὲ ἀδίκου πλεονεξίας οὔτε κοινῆς οὔτε ἰδίας προισταμένου, οὐδὲ συκοφαντήσας οὐδένα πώποτε οὔτε πολιτὴν οὔτε ξένον, οὐδὲ καθ' ὑμῶν ἰδίᾳ δεινὸς ὼν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν, εἰ τι δέησειν, ἐξεταζόμενος δημοσίᾳ. (10) εἶδεῖν δ' ἂν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἐστὲ δίκαιοι τὴν πρὸς Πύθωνα τὸν Βυζάντιον ἐκκλησίαν, ὅτε τοὺς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἦλας πρόσθεις ἔχων, ὡς ἀδικούσαν δειξῶν τὴν πόλιν, ἀπῆλθε δὲ τὰναντία τούτων παθῶν, μόνου τῶν τότε βητόρων ἐξετάσαντος ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ ὑμῶν δίκαια. καὶ εἴω πρεσβεῖας ὅσας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα, ἐν αἷς οὐδὲν ἡλαττώθητε πώποτε οὐδὲ καθ' ἑν. (11) ἐπολιτευόμεν γὰρ, ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὅπως ἀλλήλων ὑμεῖς περιγένεσθε σκοπῶν, οὐδ' ἐφ' ἐκὺν τὴν ἀκονῶν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν δόξαν καὶ μεγαλοφυχίαν ὑμῶν ὑπάρξειν ἐνόμιζον. ἐφ'

in memoriam redigit ea tempora easque occasiones, quibus ego maximas utilitates attuli reipublicæ, (4) reliquos etiam Græcos ignorare aut oblitos esse rerum a me pro vobis gestarum. Quas ego nunc duabas de causis scribere vereor singulatim : tum quod invidiam reformidum, contra quam in veritate orationis præsidii nihil est; tum quod multa et indigna illis rebus propter reliquorum Græcorum ignaviam nunc tolerare cogimur. (5) Summatim vero illiusmodi ea sunt, quæ pro vobis ego suscepi, ut et omnibus felicitas virtusque vestra admirationi esset, et ego summorum a vobis præmiorum spem propositam haberem. Cum vero inevitabilis illa quidem, sed iniqua fortuna non ex æquitate, sed pro sua libidine susceptum pro libertate Græcorum quod vos gessistis bellum diudicasset, (6) nec reliquo tempore meam erga vos benevolentiam non abieci, nec eam ulla re mutavi, non gratia, non spe, non divitiis, non potentia, non securitate. Quanquam videbam omnia hæc iis contingere, qui contra vos rempublicam gerere vellent. (7) Quod vero in multis et magnis rebus, quibus mihi iure gloriarī licet, maximum existimarem, non dubitabo scribere ad vos, cum Philippus inter eos, qui ab omni ævo memorantur, solertissimus fuerit, ad hominum voluntates comitate et affabilitate sic sibi devinciendos, ut ad nutum paratos haberet, et largitionibus omnes, quorum aliqua esset in Græcis urbibus auctoritas, corrupendos, (8) me solum ab horum neutro esse victum (id quod etiam nunc vobis gloriosum est, quamquam sæpe congressus et colloctus sim cum Philippo iis de rebus, propter quas vos me legatum mittebatis), et magnam pecuniam, quam ille offerebat, repudiasse. Quarum rerum conscii multi etiam hodie vivunt; quos quid de vobis iudicare consentaneum sit cogitate. Quod enim talem ita tractastis, id meæ quidem calamitati scilicet tribuetur, sceleris nequaquam, vestræ autem iniquitati; quam infamiam consilii mutatione delebitis. (9) Iam ea quæ dixi omnia minora puto continere et quotidiana reipublicæ administratione; in qua ita me gessi, ut neque ulli iracundia neque simulatibus neque iniusto quaestui vel publico vel privato servierim, neque ullum unquam vel civem vel hospitem sim calumniatus, neque contra vos privatim facultate mea usus, sed si quid opus esset, publice pro vobis in prociectu steterim. (10) Quod cum natu grandiores norint, æquum est ut iunioribus concionem adversus Pythæm Byzantium habitam indicetis, quum adductis Græcorum legatis adfuit, iniurias nostræ urbis ostensurus, et contrarium eius quod sperarat expertus recessit, ubi ego solus oratorum illius temporis vestram causam defendi. Omitto quot legationes pro vobis obierim; in quibus nullum unquam vel minimum detrimentum cepistis. (11) Ea enim, o Athenienses, in republica ratio mea fuit, non ut vos alios alii vinceretis, aut ut civitatem contra semet ipsam acuerem, sed ad ea vos incitavi, unde gloriam et magnani-

οἷς ἄπασιν μὲν, μάλιστα δὲ τοῖς νέοις, ἀγασθαι προσήκει, καὶ σκοπεῖν μὴ μόνον τὸν διακονήσοντα πρὸς χάριν πάντῃ ἐν τῇ πολιτείᾳ (τούτου μὲν γὰρ οὐδέποτε ἔσσι' ἀπορήσαι), ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπ' εὐνοίᾳ περὶ ὧν ἂν ἀγνοῆτε ἐπιτιμηθῆσοντα. (12) ἔτι τοίνυν παραλείπω πολλά, ἐφ' οἷς ἕτερος καὶ μηδὲν ἄλλο χρήσιμος γεγυώς δικαίως ἂν ἤξιον τυγχάνειν σωτηρίας, χρηρηγίας καὶ τριηραργίας καὶ χρημάτων ἐπιδόσεως ἐν πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι οὐ μόνον αὐτὸς ἐξητασμένος πρώτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους παρακελευκώς. ὧν ἕκαστον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογισασθε, ὡς ἀνάξιόν ἐστι τῆς περιστηχυαίας νῦν ἐμοὶ συμφορᾶς. (13) ἀφρόνων δ' ὄντων, ἀπορῶ τί πρώτων ὀδύρωμαι τῶν παρόντων κακῶν. πότερον τὴν ἡλικίαν ἐν ἧ φυγῆς ἐπικινδύνου πειρᾶσθαι παρ' ἔθους καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀναγκάζομαι; ἢ τὴν αἰσχύνην ἐφ' ἧ κατ' οὐδένα ἔλεγον οὐδ' ἀπόδειξιν ἄλους ἀπολώλα; ἢ τὰς ἐλιπίδας ὧν διαμαρτῶν, ὧν ἑτέροις προσήκε, κεκληρονόμηκα κακῶν; (14) οὔτε ἐφ' οἷς ἐπολιτεύθην πρότερον δίκην ὄφειλον δοῦναι οὔτε τῶν ἐφ' οἷς ἐκρινόμην ἐξελεγχθέντων οὔτε γὰρ ἔγωγε τῶν Ἀρπάλου φίλων φανήσομαι γεγονώς, τῶν τε γραφέντων περὶ Ἀρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποιήκτε τὴν πόλιν. ἐξ ὧν πάντων ὀχλόν ἐστιν ὅτι καιρῷ τινι ληφθεὶς καὶ οὐκ ἀδικήματι τῇ πρὸς ἄπαντας τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ὀργῇ περιπέπτωκα ἀδίκως, τῷ πρώτῳ εἰσιέναι. (15) ἐπεὶ τί τῶν δικαίων οὐκ εἶπον ἐγὼ τῶν σεσοκότων τοὺς ὑστερον κρινόμενους; ἢ τίνα ἔλεγον εἶπεν ἢ βουλή κατ' ἐμοῦ; ἢ τίνα νῦν ἂν εἰπεῖν ἔχοι; οὐ γὰρ ἐστὶν οὐδεὶς τὰ γὰρ μὴ γενόμενα οὐκ ἐστι ποιῆσαι γεγενῆσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων παύομαι, πολλά γράφειν ἔχων· τὸ γὰρ μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδέναί περὶ ἂν μοι δέδοικεν εἰς μὲν ὠφέλιαν ἀσθινέας ὧν, εἰς δὲ τὸ μάλλον λυπεῖσθαι πάντων ὀδυνηρότατον. (16) ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιούντες πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διήλλαχθε, καμῶι διαλλάγητε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὔτε γὰρ ἡδίκηχ' ὑμᾶς οὐδὲν, ὡς ἴστωσαν οἱ θεοὶ καὶ ἥρωες (μαρτυρεῖ δὲ μοι πᾶς ὁ πρόσθε παρεληλυθὼς χρόνος, ὃς δικαιοτέρων ἂν πιστεῦσθε ὑπὲρ ὑμῶν τῆς ἀνελέγκτου νῦν ἐπενεχθείσης αἰτίας), οὔτ' ἐγὼ γείριστος οὐδ' ἀπιστότατος φανήσομαι τῶν διαβληθέντων.

(17) Καὶ μὴν τὸ ἀπέλθειν οὐκ ἂν εἰκότως ὀργῆν πρὸς με ποιῆσειεν· οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ὑμᾶς οὐδ' ἑτέρισσε βλέπων οὐδαμῶι μετέστην, ἀλλὰ πρώτων μὲν τοῦνεὶδος τῆς εἰρκτικής χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων, εἶτα διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν οἷός τ' ὦν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν ὑπενεγκεῖν. ἔτι δ' οὐδ' ὑμᾶς ἐνόμιζον ἀβουλαῖν εἶσω με προπηλακισμοῦ γενέσθαι, ὃς οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελῶν ἐμὲ ἀπάλλυεν. (18) ἐπεὶ ὅτι γε ὑμῖν προσεῖργον τὸν νοῦν καὶ οὐδέσιν ἄλλοις, πολλὰ ἂν ἴδοιτε σημεία. εἰς τε γὰρ πόλιν ἦλθον, οὐκ ἐν ἧ μέγιστα πράξειεν αὐτὸς ἐμελλον, ἀλλ' εἰς ἣν καὶ τοὺς προγόνους ἐλθόντας ἤδειν, ὅτε ὁ πρὸς τὸν Πέρσην κατελάμβανεν αὐτοῦς κίνδυνος, καὶ παρ' ἧ πλείστην εὐνοίαν ὑπάρχουσαν

mitatis opinionem relatueros vos arbitrarer. Quæ cum omnes, tum vero adolescentes admirari debent, nec cum requirere solum, qui captator auræ popularis vulgiquæ cupiditatum administer omnium in republica sit (talium enim nulla unquam penuria futura est), sed eum etiam, qui bono studio vestra errata reprehendat. (12) Quin et alia multa prætereo, propter quæ alius, qui nullam aliam navasset operam, iure suæ salutis haberi rationem postulare, ut ædilitia munera, ut tritremium instructiones, ut largitiones pecuniarias, omnibus necessariis temporibus; quibus me non modo primum succurrisse constabit, sed alios etiam esse adhortatum. Quorum singula cogitate, Athenienses, quam ea calamitate indigna sint, quæ me oppressit. (13) Quum vero plurimis nunc in malis verser, quid primum deplorem dubito: utrum ætatem qua periculosum exilium experiri præter consuetudinem et dignitatem egor? an ignominiam, quod nullis criminis convictus et reus peractus, damnatus peii? an spem, quæ frustratus hereditatem eorum malorum, quæ aliis debentur, cepi? (14) neque enim ego propter priora mea acta in republica pœnas dare debeo, quum et ea, quorum accusabar, probata non sint, neque ego Harpali amicus fui, et ex omnibus de Harpalo factis decretis sola ea quæ ego egi civitatem omni crimine liberarint. Ex quibus omnibus perspicitur, me temporibus circumventum, non scelerum damnatum, iniuste eam, qua in omnes reos uti soletis, iracundiam experiri, propterea quod ego primus in iudicium veni. (15) Nam quid ego æqui pro mea defensione non attuli, ex iis quæ postea ceteros reos conservarunt? aut quibus me testibus senatus convicit? aut quid amplius vel nunc dicere quisquam possit? neimo certe. Nam quæ facta non sunt, ea facta ut sint, efficere nemo potest. Sed de his quanquam scribere multa possem, desino, quod innocentiam conscientiam experientia me docuit ad iuvandum parvas habere vires, ad augendum vero animi dolorem omnium esse acerbissimum. (16) Postquam vero pro vestra sapientia reis omnibus reconciliati estis, et mihi reconciliamini, o Athenienses. Neque enim (testes deos et heroes) ulli vestrum iniuriam feci, et mihi omnis ante acta vita meo testimonio est; cui merito plus fidei haberetur a vobis, quam isti crimini, quod nunc in me coniectum illud quidem est, sed probatum et demonstratum non est; neque me pessimum aut minimæ fidei esse inter eos, quos calumnia impetiit, deprehendetis.

(17) Iam ob discessum meum iure irasci mihi non potestis. Neque enim ideo abii, quod aut de vobis desperarem aut vespasiam alio respicerem, sed primum carceris ignominiam animo ferebam graviter; deinde propter ætatem afflictionem illam corporis perpeti non poteram; denique et vos non nolle putabam illam contumeliam me effugere, quæ neque vos quicquam iuvat et me perdebat. (18) Me autem vestri neque cuiusquam alterius fuisse studiosum multis iudiciis deprehendetis. Nam et in urbem me contuli, non in qua me splendidissime victurum confiderem, sed quo etiam maiores nostros, Persici belli discriminibus circumventos, venisse sciebam, et

ὑμῖν ἠπιστάμην. (19) ἔστι δ' ἡ Τροϊζηνίων αὐτή, ἣ μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἕνεκα καὶ τῆς εἰς ἐμὲ εὐεργεσίας εὖνοι πάντες εἴησαν, εἴτα καὶ ἡ σωθεὶς ὑφ' ὑμῶν δουηθεῖν ἀποδοῦναι χάριτας. ἐν τῇ ταύτῃ τινῶν, ὡς ἐμοὶ χαρίζομένων, ἐπιτιμᾶν ὑμῖν τι πειρωμένων τῇ κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ, ἐγὼ πᾶσιν εὐφημίαν, ὡς περ ἐμοὶ προσῆκε, παρειχόμεν' ἐξ ὧν καὶ μάλιστα' ἂν νομίζω πάντας ἀγαθέντας με δημοσίᾳ τιμῆσαι. (20) ῥῶν δὲ τὴν μὲν εὐνοίαν τῶν ἀνδρῶν μεγάλην, τὴν δὲ εἰς τὸ παρὼν δύναμιν καταδεστέραν, μετελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν ἐν Καλαυρείᾳ κάθηναι, οὐ μόνον τῆς ἀσφαλείας ἕνεκα, ἣν διὰ τὸν θεὸν ἐλπίζω μοι ὑπάρχειν (οὐ γὰρ εὖ οἶδ' ἄγε· ἂ γὰρ ἐφ' ἑτέροις ἔστιν ὡς ἂν βούλωνται πράξαι, λέπτῃν καὶ ἀδύλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν), ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἐντεῦθεν ἐκάστης ἡμέρας ἀφορῶ, εἰς ἣν τοσαύτην εὐνοίαν ἐμαυτοῦ συνοῖδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν.

(21) Ὅπως οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηκέτι πλείω χρόνον τοῖς παροῦσι κακοῖς συνέχωμαι, ψηφισασθέ μοι ταῦτα ἂ καὶ ἄλλοις τισὶν ἤδη, ἵνα μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδὲν μοι συμβῆ, μήτε ἱκέτης ἐτέρων ἀναγκασθῶ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ ὑμῖν τοῦτο γένοιτ' ἂν καλόν. ἐπεὶ εἶγε μοι τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει, τεθνάναι με χρεῖττον ἦν. (22) εἰκότως δ' ἂν μοι πιστεύοιτε ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν καὶ μὴ νῦν μάτην θρασύνεσθαι· καὶ γὰρ ἑαυτοῦ κυρίου ὑμᾶς ἐποίησα καὶ οὐκ ἔφυγον τὸν ἀγῶνα, ἵνα μήτε προδῶ τὴν ἀλήθειαν μήτ' ἄκυρος ὑμῶν ἐμοῦ μηδεὶς γένηται, ἀλλ' ὅτι ἂν βούλησθε, τοῦτο χρῆσησθε· παρ' ὧν γὰρ ἀπάντων καλῶν καγαθῶν ἔτυχον, τούτους ὅμην δεῖν ἔχειν καὶ ἁμαρτεῖν, εἰ βούλοιντο, εἰς ἐμέ. (23) ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιούσα ἡ δικαία τύχη τῆς ἀδίκου κρατήσασα οἷς περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέδωκεν ὑμῖν βουλευσασθαι τῷ μηδὲν ἀνήκεστον ἐψηφίσθαι περὶ ἐμοῦ, σώσατέ με, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ψηφισασθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἀξία καὶ ἐμοῦ. (24) ἐπ' οὐδενὶ γὰρ τῶν πεπραγμένων ἡδικοχότα με εὐρήσετε, οὐδ' ἐπιτήδειον ἄτιμον εἶναι οὐδ' ἀπολωλέναι, ἀλλὰ καὶ εὖνον τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλιστα' ὁμοίως, ἵνα μηδὲν ἐπίθονον γράψω, καὶ πλείστα πεπραγματευμένον τῶν νυνὶ ζώντων ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ μέγιστα ὑπάρχοντά μοι κατ' ἐμαυτὸν σύμβολα εὐνοίας πρὸς ὑμᾶς.

(25) Μηδεὶς δ' ὑμῶν ἠγείσθω με, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε ἀνανδρίᾳ μήτε ἄλλῃ προφάσει φαύλῃ μηδεμιᾷ παρ' ὅλην τὴν ἐπιστολὴν δδύρεσθαι. ἀλλὰ τοῖς παροῦσιν ἕκαστος ἀφθόνως χρῆται, ἐμοὶ δὲ ταῦτα νῦν πᾶρεστιν, ὡς μήποτ' ὄφελε, λῦπαι καὶ δάκρυα καὶ τῆς πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος καὶ ὧν πέπονθα λογισμός, ἂ πάντα ποιεῖ με δδύρεσθαι· θ' ἐπισκοποῦντες δικαίως ἐν οὐδενὶ τῶν πεπολιτευμένων ὑπὲρ ὑμῶν οὔτε μαλακίαν οὔτε ἀνανδρίαν προσσοῦσαν εὐρήσατέ μοι.

(26) Πρὸς μὲν δὴ πάντας ὑμᾶς τοσαῦτα· ἰδίᾳ δὲ τοῖς ἐμοὶ προσκρούουσιν ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι διαλεχθῆ-

quam vobis esse benevolentissimam intellegebam. (19) Est autem ea Troezeniorum, cui precor ut dii potissimum immortales tum ob benevolentiam erga vos, tum ob collata in me beneficia bene velint omnes, deinde ut et ego a vobis conservatus gratiam referre possim. In qua quum quidam gratificandi mihi studio vos ob istum in me admissum errorem reprehendere conarentur, ego summa qua me decuit aequitate vos defendi. Eamque ob causam in primis factum esse arbitrator, ut mihi honos publice haberetur. (20) Cum vero hominum benevolentiam, insignem quidem illam, sed vires in praesentia esse minores cernebam, digressus in Neptuni templum in Calauria me contuli, non modo quod propter numinis religionem me ibi tutiorem fore spero (nec enim id exploratum habeo; nam quæ res in aliorum potestate sitæ sunt, eæ spem tenuem et obscuram periclitanti suppeditant), sed eo etiam, quod hinc quotidie patriam intueor, in quam tantæ mihi sum benevolentiae conscius, quantam utinam a vobis consequar.

(21) Ne igitur, Athenienses, diutius etiam his malis angar, ea mihi decernitote, quæ iam aliis quoque nonnullis tribuistis, ut neque indignum vobis aliquid mihi conveniat, neque aliis supplicare cogar, id quod nec vobis honestum esset. Nam si vestra iracundia placari mihi nulla ratione potest, mori me præstiterit. (22) Iure autem hoc animo esse me neque nunc sine re hæciactare credetis. Nam et vestram auctoritatem subii, et iudicium non detrectavi, ut neque veritatem indefensam desererem, neque vestrum quisquam in me potestatem non haberet, sed ut vestro arbitrato de me statueretis. Arbitrabar enim eos, qui omnia in me ornamenta contulissent, etiam erga me (si ita vellent) delinquendi habere potestatem oportere.

(23) Quia vero iusta fortuna, ita uti decuit, iniustâ superatâ, his vobis iisdem de rebus statuendi facultatem dedit, propterea quod nihil in me, cui mediæ non liceat, statuisis, servatote me, et quæ tum vobis ipsis tum me digna sunt decernitote. (24) Nilil enim a me perperam et scelerate factum reperietis, neque me commeritum, ut vel dignitate vel vita spolier, sed et multitudinis ita esse studiosum, ut qui maxime (ne quid invidiosum scribam) et pulcherrima ex his qui adhuc vivunt pro vobis gerenda suscepisse, maximaque e meis æqualibus benevolentiae erga vos indicia reliquisse.

(25) Neque vero quisquam vestrum putet, Athenienses, me vel ex imbecillitate animi vel ulla alia turpi de causa per totam epistolam lamentari. Nam ego nunc iis confliktor rebns (quod utinam esset aliter) eo modo, quo quisque talibus in malis sibi indulget, ut doloribus et lacrimis et patriæ vestrique desiderio et ærumnarum mearum consideratione. Quæ omnia mihi querelas eliciunt; quæ si cum aequitate reputabitis, in nullis meis vestrarum rerum administrationibus vel mollitiei vel timiditatis argui me posse reperietis.

(26) Et hæc hactenus ad omnes vos; privatim vero cum iis qui me læcessunt, coram vobis volo disputare. Nam ea,

και. ὅσα μὲν γὰρ τοῖς ὑπ' ὑμῶν ἀγνωθεῖσιν ὑπηρετοῦν-
τες ἐποίουν, ἔστω δι' ὑμᾶς αὐτοῖς πεπερᾶσθαι, καὶ οὐδὲν
ἐγκαλῶ. ἔπειδὴ δὲ ἐγνώκαθ' ὑμεῖς οἷα ταῦτ' ἐστίν,
ἐάν μὲν, ὥσπερ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἔωσι, καὶ ἐμοὶ συγ-
χωρήσωσι, καλῶς ποιήσουσιν· ἐάν δ' ἐπιρράξῃεν ἐγγει-
ρῶσιν, ὑμᾶς ἀξίω μοι βοηθεῖν ἅπαντας καὶ μὴ κυριω-
τέραν τὴν τοῦτων ἐχθραν τῆς παρ' ὑμῶν χάριτός μοι
γενέσθαι. εὐτυχεῖτε.

γ'. Δημοσθένης τῆ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

Περὶ μὲν τῶν κατ' ἐμαυτὸν, ἃ μοι παρ' ὑμῶν ἐνό-
μιζον δίκαιον εἶναι γενέσθαι, τὴν προτέραν ἐπεμψα
πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ὅταν ὑμῖν δοκῇ, τότε συγγω-
ρήσετε. περὶ δὲ ὧν νῦν ἐπέσταλλα, βουλοίμην ἂν
ὑμᾶς μὴ παριδεῖν, μηδὲ πρὸς φιλονεικίαν, ἀλλὰ πρὸς
τὸ δίκαιον ἀκοῦσαι. συμβαίνει γάρ μοι, καίπερ ἔκποδόν
διατρίβοντι, πολλῶν ἀκούειν ἐπιτιμῶντων ὑμῖν ἐπὶ τοῖς
περὶ τοὺς Λυκούργου παῖδας γιγνομένοις. (2) ἐπέ-
στειλα μὲν οὖν ἂν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῶν ἐκείνῳ ζῶντι
πεπραγμένον ἔνεκα, τῶν ὁμοίως ἐμοὶ πάντες ἂν αὐτῷ
δικαίως ἔγοιτε χάριν, εἰ τὰ προσήκοντα βουλοίσθε
ποιεῖν. ἐκείνος γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ περὶ τὴν διοίκησιν
μέρει τάξας τῆς πολιτείας τὸ κατ' ἀρχῆς καὶ περὶ
τῶν Ἑλληνικῶν καὶ συμμαχικῶν οὐδὲν εἰσθῶς γρά-
φειν, ὅτι καὶ τῶν δημοτικῶν εἶναι προσποιουμένων οἱ
πολλοὶ κατέλιπον ὑμᾶς, τότε ταῖς τοῦ δήμου προαιρέ-
σεις προσέτιμειν ἐαυτόν, (3) οὐχ ὅτι δωρεὰς καὶ προσ-
όδους ἐκ τούτων ὑπῆρχε λαμβάνειν (ἀπὸ γὰρ τῶν
ἐναντιῶν πάντα τὰ τοιαῦτα εἰσίνετο), οὐδ' ὅτι ταύτην
ἀσφαλεστέραν τὴν προαίρεσιν οὖσαν ἑώρα (πολλοὺς
γὰρ καὶ προδῆλους εἶ/ε κινδύνους, οὓς ἀναγκαῖον ἦν
ὑπομεῖναι τὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου λέγειν καὶ πράττειν
προαιρούμενον), ἀλλ' ὅτι δημοτικὸς καὶ φύσει χρηστὸς
ἀνὴρ ἦν. (4) καίτοι παρῶν ἑώρα τοὺς μὲν βοηθήσαν-
τας τῷ δήμῳ ἀθηνεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὄντας,
τοὺς δὲ τάναντία πράττοντας κατὰ πάντα ἔρρωμένους,
ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἦσαν ἐκείνος εἶχετο τούτων ἃ συμ-
φέρειν ἤγειτο τῷ δήμῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀόκνως καὶ
λέγων καὶ πράττων ἃ προσῆκεν ἦν φανερός, ἐφ' οἷς
εὐθὺς ἐζητεῖτο, ὡς ἅπαντες ἴσασιν.

(5) Ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ,
καὶ διὰ τὴν ἐκείνου χάριν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν νομί-
ζων συμφέρειν τὰς παρὰ τοῖς ἔξω γιγνομένας ἐπιτι-
μήσεις εἰδέναί, πολλῶν προθυμότερον πρὸς τὸ πέμψαι
τὴν ἐπιστολὴν ἔσχον. παρατιούμαι δὲ τοὺς ἰδίᾳ
πρὸς ἐκείνον ἔροντας δυσκόλως, ὑπομεῖναι τἀληθῆ
καὶ τὰ δίκαια ἀκούειν ὑπὲρ αὐτοῦ. εὐ γὰρ ἴστε, ὡ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι νῦν ἐκ τῶν περὶ τοὺς παῖδας
αὐτοῦ γεγεννημένων φαύλην δόξαν ἢ πόλις λαμβάνει.
(6) οὐδεὶς γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖ ὅτι ζῶντα Λυ-
κούργον ἐτιμᾶθ' ὑμεῖς εἰς ὑπερβολήν, καὶ πολλῶν αἰ-
τιῶν ἐπενεγχεῖσθαι ὑπὸ τῶν φθονούντων αὐτῷ οὐδε-
μίαν πώποθ' εὔρετ' ἀληθῆ, οὗτοι δ' ἐπιστεύετ' αὐτῷ

in quibus vestrae ignorationi subservierunt, propter vos ab
eis facta sunt, neque ego accuso quicquam. Postquam
vero cognovistis vos, illa cuiusmodi sint, si, ut reliquos
missos faciunt, ita et me quiescere sinent, recte facient.
Sin exagitare me instituerint, peto ut vos omnes opem
mihi feratis, neque committatis ut istorum odia plus
valeant quam vestra benevolentia. Valet.

III. Demosthenes Senatui Populoque S.

Quæ meis in rebus iure a vobis tribui mihi putarem,
superioribus exposui literis, quæ, quum vobis videbitur,
mihi concedetis. Hæc autem de quibus nunc scribo,
non negligi a vobis, neque adversandi sed æquitatis
studio cognosci velim. Contingit enim mihi, quanquam
peregre degenti, multos audire, qui vos ob ea quæ Ly-
curgi liberis acciderunt, reprehendant. (2) Ac literas
hasce misissem propter res etiam ab eo vivente gestas,
de quibus æque mecum omnes, si voletis officio fungi,
gratiam ei habebitis. Qui ut primum ad rempublicam
accesserat, in curatione vectigalium urbanorumque mu-
nerum se collocavit; de statu Græciæ ac sociorum nihil
scribere solitus. Quum vero eorum etiam qui præ se po-
puli studium ferebant, plerique vos deseruissent, populi
partibus se addixit; (3) non quod inde munera et reditus
capere liceret (nam adversæ factioni hæc omnia proposita
erant) neque quod has partes magis extra periculum esse
videret (multa enim et manifesta pericula res habebat,
quæ ei, qui populi auctoritatem dicendo agendoque tue-
retur, adire necesse erat), sed quod natura popularis et
vir bonus fuit. (4) Quanquam autem coram videbat tameos,
qui populo opem ferre cuperent, propter acceptam cladem
esse infirmos, quam adversarios viribus ab omni parte suf-
fultos, nihilominus tamen ipse in ea quæ populo commo-
darent incumberebat, ac postea strenue palam et dicebat
et agebat ea quæ conveniebant. Ob quæ statim, ut omnes
norunt, ad supplicium deposcebatur.

(5) Scripsissem igitur, ut principio dixi, et in illius
gratiam, sed tamen quum et vobis expedire putem, ut
conviciæ quæ apud externos in vos dicuntur sciat, multo
magis ad literas mittendas sum incitatus. Peto autem,
ut qui privatim illi iniqui sunt, vera et æqua de eo au-
dire non graventur. Neque enim, Athenienses, ignorare
debetis, existimationi urbis ex his quæ in eius liberos
facta sunt, labem aspergi: (6) nemo enim Græcorum
ignorat, vos viventi Lycurgo summos honores habuisse,
cumque ei plurima crimina ab eius invidis inpingerentur
nullum unquam verum deprendisse; tantam autem fidem
habuisse et præ omnibus popularem iudicasse, ut de

καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἡγείσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι Λυκούργον ἐκρίνετε, καὶ τοῦθ' ὑμῖν ἐξήρκει· οὐ γὰρ ἦν ** τοιοῦτον μὴ δοκοῦν ὑμῖν. (7) νῦν τοίνυν ἅπαντες ἀκούοντες τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ δεδέσθαι τὸν μὲν τεθνεῶτα ἐλεοῦσι, τοῖς παισὶ δ' ὡς ἀνάξια πάσχουσι συνάθρονται, ὑμῖν δ' ἐπιτιμῶσι πικρῶς, ὡς οὐκ ἂν τολμήσαιμι γράφειν ἐγὼ· ἃ γὰρ ἄχθομαι τοῖς λέγουσι καὶ ἀντιλέγω καθ' ὅσον δύναμαι βοηθῶν ὑμῖν, ταῦτα ἄχρι μὲν τοῦ δῆλον ὑμῖν ποιῆσαι ὅτι πολλοὶ μέμφονται, συμφέρειν ὑμῖν νομίζων εἰδέναι, γέγραφα, ἀκριβῶς δὲ διεξιέναι δυσχερὲς κρίνω. (8) ὅσα μέντοι λοιδορίας χωρὶς ἐστὶν ὧν λέγουσὶ τινες, καὶ ἀκχεοῖναι συμφέρειν ὑμῖν ἠγοῦμαι, ταῦτα δηλώσω. οὐδεὶς γὰρ υπείληφεν ὡς ἄρα ἠγνοήκατε καὶ διεψεύσθητε τῆς ἀληθείας περὶ αὐτοῦ Λυκούργου. τότε γὰρ τοῦ χρόνου πλῆθος, ὃν ἐξεταζόμενος οὐδὲν πρόποθ' ἠδρέθη περὶ ὑμᾶς οὔτε φρονῶν οὔτε ποιῶν ἄδικον, καὶ τὸ μηδένα ἀνθρώπων εἰς μηδὲν τῶν ἄλλων ἀναισθησίαν ὑμῶν καταγῶναι, εἰκότως ἀναιρεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας σαφήνιν. (9) λείπεται τοίνυν ὃ πάντες ἂν εἶναι ψαύλων ἀνθρώπων ἔργον φῆσαιεν, τὸ ὅσον ἂν χροῖσθε χρόνον, τοσοῦτον ἐκάστου φροντίζειν δοκεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα μηδένα ἔχειν λόγον. εἰς τί γὰρ τῶν ἄλλων χρῆ προσδοκᾶν τῷ τετελευτηκότῃ τὴν παρ' ὑμῶν ἔσσεσθαι χάριν, ὅταν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὴν εὐδοξίαν τᾶναντία ὀρθᾷ τις γιγνώμενα, ὧν μόνων καὶ τελευτῶσι πᾶσιν, ὅπως ἔξει καλῶς, μέλει; (10) καὶ μὴν οὐδὲ χρημάτων ποιεῖν ἔνεκα ταῦτα δοκεῖν τῶν καλῶν καγαθῶν ἐστίν· οὔτε γὰρ τῆς μεγαλοψυχίας οὔτε τῆς ἄλλης προαιρέσεως τῆς ὑμετέρας ἀκόλουθον ἂν φανεῖν. εἰ γὰρ ὑμᾶς λύσασθαι παρ' ἐτέρων εἶδει δόντας ἐκ τῶν προσόντων τὰ χρημάτα ταῦτα, πάντας ἂν ἠγοῦμαι προσβύμους εἶναι· τίμημα δ' ὄρων ὀκνοῦντας ἀφεῖναι, ὃ λόγῳ καὶ φθόνῳ γέγονεν, οὐκ ἔγωγ τί καταγῶ, εἰ μὴ ὅλωις πικρῶς καὶ παραχρῶδως ἔργιν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὠρμήκατε. εἰ δὲ τοῦτ' ἐστίν, οὔτ' ὀρθῶς οὔτε συμφερόντως βουλεύεσθαι ἐγνώκατε. (11) Θαυμάζω δ', εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἐνωεῖ ὅτι τῶν αἰσχυρῶν ἐστὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, συνέσει καὶ παιδείᾳ πάντων προσέγειν δικούντα, ὃς καὶ τοῖς ἀτυχήσασιν θεῖ κοινὴν ἔχει καταφυγὴν, ἀγνωμονέστερον φαίνεσθαι Φιλίππου, ὃς ἀνουτέτητος ὧν εἰκότως, τραφεῖς γ' ἐν ἐξουσίᾳ, ὅμως ὤρετο δεῖν, ἤνικ' εὐτύχησε μάλιστα, τότ' ἀνθρώπινα πράττων φαίνεσθαι, (12) καὶ τοὺς παραταξάμενους, πρὸς οὓς περὶ τῶν ὄλων διεκινδύνευσεν, οὐκ ἐτόλμησε δεῖσαι τὸ τίνων καὶ τίνες εἰσὶν ἐξετάσας· οὐ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὁμοίως τῶν παρ' ὑμῖν βητόρων ἐνόις οὔτε δίκαια ἂν εἶναι πρὸς ἅπαντας τὰ αὐτὰ οὔτε καλὰ ἠγείτο, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀξίας προσθήκην συλλογιζόμενος τὰ τοιαῦτ' ἐπέκρινεν. (13) ὑμεῖς δ', ὄντες Ἀθηναῖοι καὶ παιδείας μετέχοντες, ἢ καὶ τοὺς ἀναισθητοὺς ἀνεκτοὺς ποιεῖν δοκεῖ δύνασθαι, πρῶτον μὲν, ὃ πάντων ἀγνωμονέστατόν ἐστι, περὶ ὧν τὸν πατέρα αἰτιῶνται τινες τοὺς υἱεῖς δεδέκατε, εἴτα

multis causis e sola Lycurgi affirmatione sententiam ferretis, eaque vobis satis esset. Id quod minime fecissetis, nisi vobis visus fuisset homo integerrimus. (7) Nunc igitur omnes, qui filios eius in vinculis esse audiunt, et defunctum miserantur et liberorum eius, ut cum quibus inique agatur, vicem dolent, vos vero acerbè insectantur, ut ego scribere non ausim. Nam ea quæ invitus audio, et propter vos defendendos quantum possum refuto, eatenus ut vobis indicem, multos esse a quibus reprehendimini, quod seitu vobis esse utilia iudicabam, scripsi. (8) Quæ vero sine convicio a quibusdam dicuntur et auditu fore utilia vobis arbitrator, significabo. Nemo vos per errorem et ignoratione veri ita de ipso Lycurgo statuere existimat. Nam et longum temporis spatium, quo exploratus nihil unquam contra vos vel cogitare vel agere iniustum deprehensus est, et illud, quod mortalium nemo ullis aliis in rebus vos stuporis arguit, merito istam tollit ignorantiae suspicionem. (9) Restat igitur, quod omnes haud frugi hominum esse dicant, ut tantisper cuiusque curam, dum eius vobis usus est, agere videamini, post nullam rationem habeatis. Quam enim aliam vos defuncto gratiam relatuos consentaneum est, quum eius liberos et existimationem lædi videamus? quæ sola, ut in tuto collocentur, etiam morientibus omnibus curæ sunt. (10) Iam nec illud bonorum virorum est, ut ista pecuniæ gratia facere videantur; id quod neque magnitudinî animi vestræ nec relinquo vitæ instituto congruere apparebit. Nam si vobis illi tanti ab aliis redimendi essent, e vestra arario deprompta pecunia, id vos omnes cupide facturos existimarem. De eo vero quod per calumniam et ex invidia factum sit, non habeo quid statuat, nisi prorsus acerbè insectari et proturbare populares homines instituisitis. Quod si ita est, neque recte neque utiliter facere decrevistis.

(11) Miror autem, si nemo vestrum cogitat turpe esse, ut populus Atheniensis, sapientiæ doctrinæque opinione præstans omnibus, ad quem in calamitatibus tanquam ad commune asylum confugi solet, Philippo inhumanior videatur, qui (ut in potestate regia educatum probabile est) a nemine admonitus, tamen quum secundissima fortuna usus esset, humanitatis se maxime esse memorem oportere censuit, (12) ab iis qui adversus ipsum in acie steterant, et cum quibus de summa rerum depugnarat, neque qui et cuiates essent perquirere neque vincire ausus. Etenim, ut apparet, non ut plerique vestri oratores eadem in omnes esse vel iusta vel honesta putabat, sed ratione habita dignitatis etiam, talia concludebat et decernebat. (13) Vos autem, qui estis Athenienses et liberali doctrina perpolitî, quæ stupidos etiam efficere tolerabiles putatur, primum, quod omnium iniquissimum est, quarum rerum patrem accusant quidam, ob eas filios in vincula coniecistis. Atque ita agere perinde esse

τὸ ταῦτα ποιεῖν ἴσον εἶναι φατε, ὥσπερ ὑπὲρ σταθμῶν ἢ μέτρων τὸ ἴσον σκοπούμενοι, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ἀνδρῶν προαιρέσεως καὶ πολιτείας βουλευόμενοι, (14) ἐν οἷς ἐξεταζόμενοι εἰ μὲν χρηστὰ καὶ δημοτικὰ καὶ ἐπ' εὐνοίᾳ τὰ Λυκούργω πεπραγμένα φαίνεται, μηδενὸς κακοῦ ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοὺς παῖδας αὐτοῦ δίκαιόν ἐστι τυγχάνειν παρ' ὑμῶν, εἰ δὲ τάναντία τούτων, ἐκείνον, ὅτ' ἐξῆ, ἔδει δίκην δίδόναι, τούτους δὲ μηδ' οὕτως, ἐφ' οἷς ἐκείνῳ τις ἐγκαλεῖ, τυγχάνειν ἀργῆς· πᾶσι γὰρ πάντων τῶν ἀμαρτημάτων ἕρος ἐστὶ τελευτή. (15) Ἐπεὶ εἰγ' οὕτως ἔχετε, ὥσθ' οἱ μὲν ἀγροσθέντες τι τοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου πολιτευομένοις μηδὲ πρὸς τελευτήσαντας διαλλαγῆσονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἔθραν διαφυλάξουσιν, ὁ δὲ δῆμος, ὃ συναγωνίζεται τῶν δημοτικῶν ἕκαστος, μέχρι τοῦ παρόντος χρῆσθαι μνημονεύσει τὰς χάριτας, μετὰ ταῦτα δὲ μηδὲν φρονεῖ, οὐδὲν ἀθλιώτερον ἔσται τοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάξιν αἰρεῖσθαι. (16) Εἰ δὲ Μοιροκλής ἀποκρίνεται ταῦτα μὲν σωζώτερα ἢ καθ' ἑαυτὸν εἶναι, ἵνα δὲ μὴ ἀποδρῶσιν, αὐτὸς αὐτοὺς δῆσαι ἐρωτήσας· αὐτὸν, ἦνικα Ταυρέας καὶ Πάτακος καὶ Ἀριστογείτων καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δεσποτικῆρον παραδοθέντες οὐ μόνον οὐκ ἐδέδετο, ἀλλὰ καὶ ἐδημηγόρου, εἰ ὅποτε οὐχ ἄρα τὰ δίκαια ταῦτα. (17) εἰ δὲ μή φήσει τὸτ' ἄρχειν, οὐδὲ λέγειν ἕκ γε τῶν νόμων αὐτῷ προσήκει. ὥστε πῶς ἴσον ἐστὶ τοὺς μὲν ἀρχεῖν, οἷς μηδὲ λέγειν ἔξεστι, τοὺς δὲ δεδέσθαι, ὧν πολλὰ χρήσιμος ἦν ὑμῖν ὁ πατήρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔγω συλλογίσασθαι, εἰ μὴ τοῦτο δεῖξαι δημοσίᾳ βούλεσθε, (18) ὅτι βδελυρία καὶ ἀναίθεια καὶ προαιρέσεις πονηρίας ἐν τῇ πόλει ἰσχύει καὶ διασωθῆναι πλείω προσδοκίαν ἔχει, κἂν τι συμβῇ χυλεπόν τοις τοιούτοις, ἀπόλοις γίγνεται, ἐν δὲ προαιρέσει χρηστῇ καὶ βίῳ σώφρονι καὶ δημοτικῷ προσελθῆαι ζῆν σφαλερόν, κἂν τι γένηται κατὰ τὸν ἀφικτον ἔσται. (19) Ἐπεὶ τοίνυν τὸ μὲν μὴ δίκαιον εἶναι τὴν ἐναντίαν δόξαν ἔχειν ἢ περὶ ζῶντος εἶχετ' ἐκείνου, καὶ τὸ τῶν τελευτηκότων ἢ τῶν παρόντων πλείω ποιεῖσθαι λόγον δίκαιον εἶναι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, εἴσω παραβῆ γὰρ πᾶσιν ἠμολογεῖσθαι ταῦτα ὑπείληρα· ὅσοι μὲντοι πατρικὰς εὐεργεσίας ἀπεμνημονεύσατε τῶν ἄλλων, ἡδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς ἀναμνησθέντας, ὅτι τοῖς Ἀριστείδου καὶ Θρασυβούλου καὶ τοῖς Ἀρχίνου καὶ πολλῶν ἑτέρων ἀπογόνους. (20) οὐχ ὡς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρήνεγκα. τοσούτου γὰρ δέω τοῦτο ποιεῖν, ὥστε συμφέρειν μάλιστα τῇ πόλει τὰ τοιαῦτα κρίνειν· προκαλεῖσθε γὰρ πάντας ἐκ τούτων δημοτικῶν εἶναι, δρῶντας ὅτι κἂν ἐν τῇ καθ' ἑαυτοῦ βίῳ ταῖς προσηκούσαις αὐτῶν τιμαῖς ὁ φθόνος ἀντιστῇ, τοῖς γε παισὶν ὑπάρξει τὰ προσήκοντα παρ' ὑμῶν κομίσασθαι. (21) πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, μᾶλλον δὲ καὶ αἰσχρόν, τῶν μὲν ἄλλων τιαῖς, καὶ παλαιῶν ὄντων τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγένοντο χρήσιμοι, καὶ δι' ὧν ἀκούετε τὰς εὐεργεσίας, οὐκ ἐξ ὧν ἐοράκατε ὑπειληρότας, ὅμως τὴν

dicitis ac si aequalitatem in ponderibus aut mensuris quaereretis et non de virorum instituto vitæ et ratione reipublicæ consultaretis. (14) In qua quidem inquisitione, si bona popularia et studio reipublicæ iuvandæ suscepta Lycurgi acta videbuntur, non modo nullo officii malo, sed quibusvis a vobis ornari beneficiis eius liberes æquum est. Sin contraria, illum, dum viveret, pœnas dedisse oportuit, hos vero ne sic quidem propter obiecta patri a quibusdam crimina per iracundiam plecti. Omnibus enim omnium delictorum quasi macta est obitus. (15) Quod si hoc eritis animo, ut aliqui populi studiosi irati ne cum mortuis quidem in gratiam redeant, sed inimicitias etiam ad liberos usque propagent tradantque posteris, populus autem, cuius causam quique populares agunt, dum horum opera utitur, beneficiorum meminere, post ea flocci faciat, nihil erit miserius quam populi tueri partes.

(16) Quodsi Meroles respondet hæc argutiora esse quam quæ intelligat, se vero eos, ut ne effugerent, in carcerem compegisse, queritote ex eo, quum Taureas et Patæcus et Aristogiton atque ipse in carcerem traditi non modo vinciri non fuerint, sed et conciones habuerint, cur istam æquitatem non perspexerit? (17) Sin se tum magistratu quidem esse functum dicit, sed orationes in publico non habuisse, idque permissum sibi fuisse legibus, æquum esse qui potest, ut magistratu fungantur hi, quibus verba facere non licet, illi vero in vinculis teneantur, quorum de vobis sæpe bene meritus fuit pater? Ego quidem hæc coniungere et concludere non possum, nisi hoc publice vultis ostendere, (18) et recordiam et impudentiam et affectationem improbitatis in civitate valere, et maiorem habere opem incolumitatis, ac, si quid secus acciderit, tales absolvi; meliorem autem tueri partem vitamque modestam et popularem instituere periculosum esse, ac si quid erretur, nullam veniæ spem esse propositam.

(19) Ad hæc non esse iustum omnino aliter quam de vivente sentire, decereque ut defunctorum potius quam viventium rationem habeatis, et quæ sunt eius generis, omnia missa faciam, quod ea in confesso esse apud omnes existimo; sed quam multos ob paterna beneficia honoratis, tam multis etiam aliorum posteris, velut Aristidis et Thrasybuli et Archini, similem referri gratiam vellem. (20) Neque vero hæc quo vos reprehenderem attuli; a quo tantum absum, ut eam rem maxime esse e republica dicam. Incitatis enim omnes ista ratione ad populum colendum, quippe qui videant, tametsi viventibus obstat invidia, quominus honores meritos consequantur, suis tamen liberis digna præmia esse apud vos reposita. (21) An non igitur absurdum atque adeo turpe est, vos quibusdam aliis, licet, ex quo usui fuerunt, multum temporis intercesserit, iudicio de illorum beneficiis ex fama, non ex iis, quæ vidistis, facto, tamen iustam benevolentiam

δικαίαν εὐνοίαν διασώζειν, Λυκούργω δ' οὕτως ὑπαυρίου καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς τελευτῆς γεγυνοίας, μηδ' εἰς ἂ καὶ τοῖς ἀγνώσι καὶ ὑπ' ὧν ἠδικεῖσθε ἔτοιμοι τὸν ἄλλον ἦτε γρόνον, εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν, μηδ' εἰς ταῦθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμοίως παρέχειν, καὶ ταῦτ' εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς τιμωρίας, οὗς κἄν ἐχθρός, εἴπερ μέτριος εἴη καὶ λογισμὸν ἔχων, ἐλεήσει;

(23) Θαυμάζω τοίνυν καὶ τοῦτ' εἴ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὡς οὐδὲ τοῦτο συμφέρει τῇ πολιτείᾳ φανερὸν γιγνόμενον, ὅτι τοῖς μὲν ἄλλων τινὰ κτησαμένους φίλιαν καὶ κατορθοῦσιν ἐν πᾶσι πλεονεκτητὴν ὑπάρχει, κἄν ἀτυχήσωσι τι, βράδια εἶναι τὰς λύσεις, τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς οὐ μόνον κατὰ τᾶλλα ἔλαττον ἔχειν ὑπάρξει, ἀλλὰ καὶ τὰς συμφορὰς βεβαίους τούτοις μόνους τῶν ἄλλων μένειν. (24) ἀλλὰ μὴν ὅτι τοῦθ' οὕτω γίγνεται, βράδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν Ἀχίητι τῷ Μελανόπου ἀλθῶναι μὲν ὁμοίως ἐν δικαστηρίῳ συμβᾶν ὡς καὶ νῦν τοῖς Λυκούργου πασί, ἀφειθῆναι δὲ πᾶν τὸ ὄφλημα ἐπιστραφέντος Ἀλεξάνδρου; καὶ πάλιν Μνησιβούλῳ τῷ Ἀχαρνεῖ ἀλθῶναι μὲν ὁμοίως, καταγνόντος αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου ὡσπερ καὶ τῶν Λυκούργου παίδων, ἀφείσθαι δὲ καλῶς ποιοῦντι; ἄξιός γάρ ἄνῃρ. (25) καὶ οὐδεὶς ἐπὶ τούτοις τοὺς νόμους ἔφη καταλύεσθαι τῶν νῦν βωόντων. εἰκότως οὐ γὰρ καταλύοντο, εἴπερ ἅπαντες οἱ νόμοι τῶν δικαίων ἔνεκα καὶ σωτηρίας τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων τίθενται, καὶ μήτε ἀδίδους τοῖς ἀτυχήσασιν καθιστάναι τὰς συμφορὰς συμφέρει, μήτ' ἀχαρίστους ὄντας φαίνεσθαι. (26) ἀλλὰ μὴν εἶγε ταῦθ' οὕτως, ὡσπερ ἂν φήσαιμεν, ἔχειν συμφέρει, οὐ μόνον τοὺς νόμους οὐ καταλύετε, ἤνικα ἐκείνους ἠφέτε, ἀλλὰ καὶ τοὺς βίους ἐσώζετε τῶν τοὺς νόμους θεμένων ἀνθρώπων, Ἀχίητα μὲν πρὸς χάριν δεηθέντος Ἀλεξάνδρου ἀφέντες, Μνησιβούλον δὲ τῆ τοῦ βίου σωφροσύνη σώσαντες. (27) μὴ τοίνυν τὸ κτήσασθαι τὴν ἐξωθεν φίλιαν λυσiteléstερων δείκνυτε ἢ τὸ τῷ δήμῳ παρακαταθέσθαι ἑαυτὸν, μηδὲ τὸ τῶν ἀγνώτων εἶναι κρεῖττον ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμφέροντα πολιτεύόμενον γιγνώσκεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πᾶσιν ἀρέσκειν τὸν συμβουλευόμενον καὶ τὰ κοινὰ πράττοντα ἀδύνατον· ἐὰν δ' ἐπ' εὐνοίᾳ ταῦτὰ τῷ δήμῳ τις φρονῆ, δίκαιός ἐστι σώζεσθαι· εἰ δὲ μή, καὶ θεραπεύειν ἐτέρους μάλλον ἢ τὸν δῆμον ἅπαντας διδάξετε, καὶ φεύγειν τὸ τῶν ὑμῖν συμφερόντων ποιοῦντά τι γνωσθῆναι. (28) ὅλως δὲ κοινόν ἐστιν ὄνειδος ἅπαντων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὅλης τῆς πόλεως συμφορὰ τὸν φθόνον δοκεῖν μείζον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν ἢ τὰς τῶν εὐεργεσιῶν χάριτας, καὶ ταῦτα τοῦ μὲν νοσήματος ὄντος, τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀποδοθειμένων.

(29) Καὶ μὴν οὐδὲ τὸν Πυθέαν παραλείψω τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἔτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεύεσθαι παρήει, ὡς δοῦλον ἐλαυνόμενον καὶ γραφῆν ξενίας φεύγοντα

constanter tribuere, Lycurgum autem, qui nuper adeo et republicae praefuit et vitam cum morte commutavit, ne in iis quidem vos, quae superiori tempore hominibus perditis quoque et in vos iniuriis tribuebatis, misericordia dico et humanitate, similes eisdemque experiri, praesertim cum in eius liberos supplicium redundet, quorum etiam hostem (si moderatus sit et mente utatur) miseresceret.

(23) Quin illud etiam demiror, si quis vestrum hoc ignorat, non esse e republica, palam fieri, eos, qui aliorum quorundam amicitiam sibi adiunxerunt, et quum res prospere cedunt, in omnibus esse meliore conditione, et quum fortuna reflarit, facile periculis liberari; cum his vero qui toti a populo pendent, non modo in aliis rebus peius agi, sed solis etiam his firmas permanere calamitates.

(24) Atque hoc ita fieri ostendi facile potest. Quis enim vestrum ignorat accidisse ut Laches Melanopi filius similiter iudicio vinceretur, ut etiam nunc Lycurgi liberi, sed propter Alexandri literas omne debitum ei esse condonatum? Et rursus Mnesibulum Acharnensem aequae convictum et iudicium sententia damnatum ac Lycurgi liberos, esse tamen (quod equidem gaudeo), ut merebatur, absolutum? (25) Neque quisquam istorum, qui nunc clamitant, propterea leges everti questus est, idque merito. Nec enim evertentur, quum omnes leges propter aequitatem et salutem bonorum et frugi hominum ferantur, cumque nec calamitates effici immortales, nec ingratos videre expediat. (26) Atqui si haec ita, ut pronuntiamus, se habere conducit, non modo leges non evertentur, quum illos absolveretis, sed vitam etiam civium, quorum leges auctoritate sanciantur, defendentur, Lachete ad proceres Alexandri absoluto, Mnesibulo propter vitae frugalitatem et modestiam conservato. (27) Ne igitur ostendite, utilius esse externas parare amicitias, quam populi fidei semet ipsum committere, neque praestare, ignoto alicui esse notum, quam rempublicam ex utilitate populi administrare. Nam ut is, qui suadet aliquid aut magistratu fungitur, placeat omnibus, fieri non potest. Tamen si quis populi rebus ex animo consultum cupit, dignus est qui conservetur. Quod nisi fiet, decetibus omnes, alios potius esse colendos quam populum, et cavendum esse, ne quis aliquid utile vobis gessisse intelligatur. (28) Omnino autem commune probrum est, Athenienses, et totius civitatis calamitas, quod Invidia plus valere apud vos quam Gratiae putatur, quum praesertim illa morbus sit, haec in deorum numerum referantur.

(29) At nec Pytheam praetermittam, qui pro suggesto duntaxat popularis est, postea vero paratus ad omnia, quae vobis adversantur. Quem, dum vestras in gerenda republica et concionibus habendis partes tuebatur, quis nescit ut servum agitari et peregrinitatis accusari solitum,

καὶ μικροὶ πραθέντα ὑπὸ τούτων οἷς νῦν ὑπηρετῶν τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους ἔγραψεν, (30) ἐπειδὴ δ' ἂ κατηγόρει τότε τῶν ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐποροῦντα μὲν οὕτως ὥστε οὐ' ἔγειν ἑταίρας, αἱ μὲχρι φθόγος καλῶς ποιῶσαι προπετόμασιν αὐτόν, πέντε τάλαντα δ' ὀφλόντα βῆον ἐκτίσαι ἢ πέντε δραχμὰς ἀνέχεσθαι πρότερον, πρὸς δὲ τούτοις παρ' ὑμῶν, τοῦ δήμου, οὐ μόνον τῆς πολιτείας μετεκληρότα, δ κοινὸν ὄνειδος ἔστιν ἅπασιν, ἀλλὰ καὶ θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρίους θυσίας ἐν Δελφοῖς; (31) ὅταν οὖν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα πᾶσιν ἰδεῖν ἢ παραδείγματα, ἀρ' ὄν ἀλυσιτελεὲς προσέλασαι τὰ τοῦ δήμου πᾶς τις ἂν κρίναι, φοβούμαι μή ποτ' ἔρημοι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούτων γένησθε, ἄλλως τε καὶ ὅταν τῶν δημοτικῶν τοὺς μὲν ἢ καθήκουσα μοῖρα καὶ ἡ τύχη καὶ ὁ χρόνος παραιρῆται, ὡς Ναυσικλέα καὶ Χάρητα καὶ Διότιμον καὶ Μενεσθέα καὶ Εὐδόξον, ἔτι δ' Εὐδοικὸν καὶ Ἐπιτάτην καὶ Λυκοῦργον, (32) τοὺς δ' ὑμεῖς πρόησθε, ὥσπερ Χαρίδημον καὶ Φιλοκλέα καὶ ἐμὲ, ὃν ἑτέρους εὐνουστέρους οὐδ' αὐτοὶ νομίζετε· εἰ δ' ὁμοίως τινὰς, οὐ φρονῶ. βουλομένη ὁ ἄν, εἴπερ ὑμεῖς δικαίως αὐτοῖς προσοίσεσθε καὶ μὴ ταῦτ' ἅπερ ἡμεῖς πείσονται, ὡς πλείστους αὐτοὺς γεννησέσθαι. ἀλλ' ὅταν γε τοιαῦτα οἶα τὰ νῦν παραδείγματα ἐκφέρητε, τίς ἔστιν ὅστις ταύτην τὴν τάξιν ἐκυτὸν γνησίως ὑμῖν ἐβελήσει δοῦναι; (33) ἀλλὰ μὴ τῶν γε προσποιησομένων οὐκ ἀπορήσετε· οὐδὲ γὰρ πρότερον. μὴ γένοιτο δὲ ἰδεῖν ἐξελεγγθέντας αὐτοὺς ὁμοίως ἐκείνοις, οἱ φανερώς, ἃ τότε ἤρουντο, νῦν πολιτευόμενοι οὐδένα ὑμῶν οὔτε δεδούκασιν οὔτε αἰσγύνομαι. ἃ χρὴ λογιζομένους, ὧ ἄνδρες Ἄθηναῖοι, μήτε τῶν εὐνόων ὀλιγορεῖν μήτε τοῖς πράγμασιν εἰς πικρίαν καὶ ὀμότητα τὴν πόλιν πείθεσθαι. (34) πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας τὰ παρόντα πράγματα δεῖται ἢ παραγῆς καὶ δυσμενείας, ὃν ὑπεροβῆ γρώμενοί τινες ἐργολαβοῦσι κατ' ὑμῶν εἰς ὑποδοχὴν πραγμάτων, ὃν διαψεύσειεν αὐτοὺς ὁ λογισμός. εἰ δέ τις ὑμῶν διασῶρει ταῦτα, πολλῆς ἔστιν εὐχθείας μεστός. εἰ γάρ, ἃ μηδεὶς ἂν ἤλπισεν, ὁρῶν γεγενημένα, ἃ καὶ πρότερον γέγονε τοῦ δήμου πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας ὑπ' ἀνθρώπων ἐγκαθέτων διαβληθέντος, νῦν μὴ ἂν οἶεται γενέσθαι, πῶς οὐ τεύφωται;

(35) Ταῦτα δ' εἰ μὲν παρῆν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον· ἐπειδὴ δ' ἐν τοιούτοις εἰμὶ ἐν οἷς, εἴ τις ἐμοῦ κατέψευσται ἐρ' οἷς ἀπόλωλα, γένοιτο, γράψας ἐπέσταλα, πρῶτον μὲν καὶ πλείστον λόγον ποιούμενος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφερόντος ὑμῖν, δεύτερον δ' ὅτι τὴν αὐτὴν εὐνοίαν, ἣν πρὸς ζῶντα Λυκοῦργον εἶχον, δίκαιον εἶναι νομίζω καὶ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ φαίνεσθαι ἔχων. (36) εἰ δέ τῳ παρέστῃκεν ὡς πολὺ μοι περίεστι τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς τοῦτον εἰπεῖν ὅτι τῶν συμφερόντων ὑμῖν καὶ τοῦ μηδένα τῶν φίλων ἐγκαταλείπειν ὁμοίως, ὥσπερ τῆς ἑμαυτοῦ σωτηρίας, φροντίζω. οὐκ οὖν ἐκ τοῦ περιόντος

propeque venundatam ab istis, quibus nunc inserviens orationes illas contra me scripsit? (30) Postquam autem ipse nunc ea facit, propter quæ tum alios criminabatur, ita esse locupletem, ut et duas meretriculas alat, quæ ad tabem eum usque, optimæ sane mulieres, redegerunt, et quinque talenta mulctæ nomine facilius nunc solverit, quam olim totidem drachmas solvere potuisset; et præter hæc a vobis non modo admissum ad gubernacula civitatis (quod commune probrum est omnibus), sed et patria sacra Delphis pro vobis fecisse? (31) Quod si talia et tanta exempla viderint omnes, de quibus nemo est quin populi deligere et tueri partes perniciosum esse iudicet, vereor ne aliquando nulli futuri sint, qui causam vestram tueantur, si præsertim alios naturæ debitum et fortuna et ætas sustulerit, ut Nausiclem, ut Charetem, ut Diotimum, ut Menestheum, ut Eudoxum, prætereaque Eudicium et Ephialten et Lyeurgum, (32) alios ipsi proieceritis, ut Charidemum et Philoclem et me, quibus vos nec ipsi ullos vestri esse studiosiores putatis; si vero quosdam æque studiosos, non invideo. Velim autem, si vos ita, ut æquum est, eos tractabitis, neque ita ut nos male mulctabitis, eos esse posthac quam plurimos. Sin talia, qualia nunc, exempla edideritis, quis est qui se toto animo in istum ordinem dare velit? (33) Qui quidem simulent, ut hactenus, sic etiam deinceps non deerunt. Absit autem, ut eorum animi sic palam conspiciantur, ut istorum, qui quæ tum palam infitiabantur, ea nunc ita agunt, ut neminem vestram vel metuant vel revereantur. Hæc igitur cogitanda sunt, Athenienses, neque vel benevoli negligendi vel iis qui civitatem ad acerbitatem servitiemque impellunt auscultandum. (34) Nam hic rerum status multo magis benevolentiam et humanitatem flagitat quam tumultus et simultates; quas quidam in immensum exaggeratas usurpantes contra vos operam locant ad ea negotia conficienda, quæ dii prohibeant, ne ad exitum perducantur. Si quis autem vestram hæc cavillatur, is est magna vecordia refertus. Qui cum ea facta esse videat, quæ nemo futura metuebat, et olim etiam facta sunt, quum populus per homines insidiatores impulsus eos, a quibus defendebatur, suspectos habere atque odisse cœpit, nunc esse futura non putat, nonne insanit?

(35) Hæc, si adessem, coram vobis explicarem. Postquam vero necum ita agitur, ut cum eo velim agi, cuius mendaciis effectum est ut ego perierim, per literas vestri et honoris et commodi ratione inprimis habita significavi. Secundo loco æquum esse censeo, ut qua benevolentia Lycurgum viventem sum prosecutus, eandem erga eius quoque liberos præ me feram. (36) Si cui vero fortasse in mentem venit, mihi multum otii esse a rebus meis, illi ego respondere non dubitem, me de vestra utilitate et omnium amicorum defensione non minus esse quam de mea salute sollicitum. Nulla igitur curiositas hæc facio,

ταῦτα ποιῶ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς σπουδῆς καὶ προαιρέσεως καὶ ταῦτα κακείνα μῆ γνώμη πραγματεύομαι. περίεστι δέ μοι τοιαῦτα, ὅσα τοῖς κακῶν τι νοοῦσιν ὑμῖν περιγένοιο. καὶ περὶ μὲν τούτων ἰκανά.

(37) Ἡδέως δ' ἂν ὑμῖν τὴν ἐπ' εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ μέμψιν ποιησαίμην νῦν μὲν ἐν κεφαλαίῳ, μικρῷ δ' ὑστερον δι' ἐπιστολῆς μακράς, ἣν ἔάνπερ ἐγὼ ζῶ προσδοκᾶτε, ἂν μὴ τὰ δίκαια γίγνηται μοι παρ' ὑμῶν πρότερον· οἵτινες, ὧ (τί ἂν εἰπὼν μὴθ' ἄμαρτεῖν δοκοίην μῆτε ψευσαίμην;) λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους οὐθ' ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσγύνεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα ἀφῆκατε, ἐπὶ τούτοις Δημοσθένην ἐκβέβληκότες, (38) καὶ ἅ τοῖς τολμῶσι μηδὲν ὑμῶν φροντίζειν μὴ λαθούσι παρ' ὑμῶν ἐξεστὶν ἔχειν, ταῦτ' οὐ διδόντες ἐμοί, ἴνα, ἂν ὅσος τε ὧ, τὰ τε ὀφειλόμενα εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσκας τὰ πρὸς ὑμᾶς διοικήσω, καὶ μὴ γῆρας καὶ φυγὴν ἐπίχειρα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων, κοινὸν ὄνειδος τῶν ἀδικησάντων, ἐπὶ ξένης περιῶν ἠρώμαι. (39) βουλομένου δέ μου ἐν μὲν ὑμετέρας χάριτος καὶ μεγαλοψυχίας τάξει τὴν οἰκαδὲ μοι ἀφίξιν γενέσθαι, ἐμχυτῷ δὲ λύσιν τῆς γεγονυίας οὐ δικαίως βλασφημίας πορίσασθαι, καὶ μόνον αἰτούτους ἀδειαν ὄσοντες χρόνον τὴν ἔκτισιν δεδούκατε, ταῦτα μὲν οὐ συγχωρεῖτε, ἐρωτᾶτε δ', ὡς ἀπαγγέλλεται πρὸς ἐμέ, τίς οὖν αὐτὸν κωλύει παρῆναι καὶ ταῦτα πράττειν; (40) τὸ ἐπίστασθαι αἰσγύνεσθαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ ἀναξίως τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπολιτευμένων πράττειν, καὶ τὸ τὰ ὄντα ἀπολωλεκέναι διὰ τούτους, οἷς, ἴνα μὴ διπλᾶ καθάθωνται ἅ οὐκ ἠδύναντο ἀπλᾶ, ἐπεισθην ὑπογράφασθαι τὴν ἀρχὴν τὰς καταβολάς, παρ' ὧν μετὰ μὲν τῆς ὑμετέρας εὐνοίας ἀξιόκωμος μέρος, εἰ καὶ μὴ πάντα, ἴσως ἂν κοιμισαίμην, ὥστε μηδὲν ἀσχημονεῖν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, ἂν δ' ὡς οἱ ταῦτα λέγοντες ἀξιοῦσά με ἔλθω, ἅμα ἀδοξία καὶ ἀπορία καὶ φόβος συνεζομαι. (41) ὧν οὐδὲν ὑμεῖς συλλογίζεσθε, ἀλλὰ ἠμαρτάνω μοι καὶ φιλανθρωπίᾳ φθονοῦντες, ἂν οὕτω τύχη, δι' ὑμᾶς περιόψεσθε ἀπολούμενον· οὐ γὰρ ἂν δεηθείην ἄλλων ἢ ὑμῶν. καὶ τότε φήσετε δεινὰ προσβλέπετε, ἀκριβοῦς ὁδὸν, ὅτε οὐτ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν οὐθ' ὑμῖν ἔσται. οὐ γὰρ δὴ χρήματά γ' εἶναι μοι προσδοκᾶτε ἔξω τῶν φανερῶν, ὧν ἀφίσταμαι. καὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι συναγαγεῖν, ἔάν μοι μὴ φιλονεικῶς ἀλλ' ἀνθρωπίνως δῶτε τὸ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς εἶναι. (42) οὐ μὴν οὐδὲ παρ' Ἀρπάλου με λαθόντα δεῖξετε· οὔτε γὰρ ἠλέγχθη οὐτ' ἔλαθον. εἰ δὲ τὸ περιφανὲς ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον προσβλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε· οὐ γὰρ ἔχω τούτου πρῶτον πρόσταγμα τοῖς τοιαῦτ' ἐξημαρτηκόσιν εἰς ἐμέ. (43) οὐ γὰρ δήπου τοῖς αὐτοῖς γε λόγοις ὑπὸ τῆς αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντα ἐκείνων μὲν ἀφείσθαι δίκαιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι· οὐχ οὕτως ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε· οὔτε γὰρ ἄξιος οὔτε ἐπιτήδειος οὔτε χείρων, ἀτυχεῖς

sed ut idem studium idemque institutum teneo, sic et hæc et illa pari animo suscipio. Otii vero tantum mihi superest, quantum illis, qui vobis male volunt, superesse velim. Ac de his quidem satis.

(37) Velim autem pro benevolentia et amore meo nunc breviter queri vobiscum; id quod paulo post per longas literas, quas (si vixero) a me expectabitis, faciam, nisi prius a vobis ius meum fuerim consecutus. Quos (o quid dicam, ut neque errare neque mentire videar?) nimum negligentes, neque aliorum neque vestri ipsorum pudet ob ea Demosthenem ciecisse, propter quæ Aristogitonem indemnem dimisistis, (38) quæque iis, qui vos flocci facere audent, non accepta a vobis tenere licet, ea non dare mihi, ut et ære alieno redacto et liberalitate amicorum sublevatus vobis satisfacere possim, ut ne senectutem et exilium mercedis loco pro meis vestra causa exantlatis laboribus accipiens commune probrum eorum qui me lesere iniuria peregre in hominum conspectu verser. (39) Quum autem ego velim vestro beneficio et pro magnitudine animorum vestrorum ab exilio domum revocari eaque infamia, quæ me immerentem obruit, liberari, fidemque publicam non diutius petam, quam quantum mihi temporis ad solvendam mulctam præfinitis; et hæc denegatis et interrogatis, ut mihi renunciatur. Quis ergo me prohibeat venire et hæc agere, (40) quod vereri didici, Athenienses, et longe alia fortuna sum, quam mea in vos et rempublicam facta merebantur; et quod rei familiaris propter quosdam iacturam feci, ne illi duplum solvere cogentur, quum simplum non possent, satis dare initio pro mea facultate pollicitus. A quibus adiutrice vestra benevolentia reversus, partem saltem, si non totum, exigere liceret. Quod si vero ita ut isti qui iactant talia iubent venero, simul et ignominia et inopia et metu conflictabor. (41) Quorum vos nihil consideratis; sed verba et humanitatem mihi invidentes me vestra culpa (si fors ita tulerit) interire sinetis. Neque enim alis quam vobis superlex esse possum. Ac tum sortem meam, satis scio, miseraturi estis, quum querelæ neque mihi neque vobis quicquam proderunt. Nam alias opes, præter eas quæ notæ et creptæ mihi sunt, habere ne me expectetis. Reliquias igitur, si omnia contentione il pro humanitate vestra mihi tuto facere concesseritis, conquiram. (42) Neque enim ab Harpalo me aliquid accepisse ostenditis; nam neque convictus sum neque accēpi. Si vero senatus amplam auctoritatem aut Areopagum intemini, iudicii de Aristogitone facti recordati erubescite. Non enim aliud habeo levius, quod mandem iis qui ad istum modum in me deliquerunt. (43) Nec enim iisdem rationibus utique ab eodem senatu promulgatum, illum dimitti æquum esse dicetis, me vero interire. Non adeo vos incogitantes estis. Neque enim mereer neque dignus his neque illo deterior sum.

μίντοι δι' ὑμᾶς. ὁμολογῶ· πῶς γὰρ οὐκ ἀτυχήσῃς εἰ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ πρὸς Ἀριστογείτονα ἐμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει, καὶ ταῦτ' ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας τετυχηκότα;

(44) Καὶ μὴ με ὑπολαμβάνετε ὀργίζεσθαι τοῖς λόγοις τοῦτοις· οὐ γὰρ ἂν πάθοιμι τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ· ἀλλ' ἔγει τινὰ τοῖς ἀδικουμένοις βρασιώνην τὸ λέγειν ἢ πάσγουσιν ὥσπερ τοῖς ἀλγοῦσι τὸ στένειν, ἐπεὶ τῇ γε εὐνοίᾳ οὕτως ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὡς ὑμᾶς ἂν εὐξάιμην πρὸς ἐμέ. (45) καὶ τοῦτ' ἐν πᾶσι πεποίηκα καὶ ποιήσω φανερόν. ἔγνωκα γὰρ ἐξ ἀρχῆς παντὶ τῷ πολιτευομένῳ προσήκειν, ἄνπερ ἢ δίκαιος πολίτης, ὥσπερ οἱ παῖδες πρὸς τοὺς γονέας, οὕτω πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας ἔχειν, εὐχέσθαι μὲν ὅς εὐγνομονεστάτους τυγχάνειν, φέρειν δὲ τοὺς ὄντας εὐμενεῖς· ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἤττα καλῆ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὐφρονούσι κρίνεται. εὐτυχεῖτε.

δ'. Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαιρεῖν.

Ἄκουσθε περὶ ἐμοῦ Θηραμένην ἄλλους τε λόγους βλασφημίας εἰρηκέναι καὶ δυστυρίαν προσέφερεν. τὸ μὲν οὖν τοῦτον ἀγνοεῖν δεῖ λοιδορίας, ἢ μηδεμίαν κακίαν, καὶ ὅτου λέγεται, δείκνυσιν, οὐδὲν ἔσσι ὄφελος παρ' εὐφρονούσιν ἀνθρώποις, οὐδὲ θαυμάζω· τὸν γὰρ θρασὺν μὲν τῷ βίῳ, μὴ πολίτην δὲ τὴν φύσιν, ἐν ἐργαστηρίῳ δὲ τεθραμμένον ἐκ παιδὸς μὴ αἰσθάνεσθαι τι τῶν τοιούτων εὐλογώτερον ἦν ἢ συνίεσθαι. (2) τοῦτω μὲν οὖν, ἐὰν ἀφίκωμαι ποτε καὶ σωθῶ, περᾶσομαι διαλασθῆναι περὶ ὧν εἰς ἐμέ καὶ περὶ ὧν εἰς ὑμᾶς παροινεῖ. καὶ νομίζω, καίπερ οὐδὲν μετέροντα τοῦ αἰσθάνεσθαι, μετριώτερον αὐτὸν ποιήσειν· ὑμῖν δὲ τοῦ κοινῆ συμπερόντος ἕνεκα βούλομαι δι' ἐπιστολῆς, οὗς περὶ τούτων ἔχω λόγους, δηλώσω. οἷς πάντω τὸν νοῦν προσέγοντες ἀκούσατε· οἴομαι γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἀσοῦς μόνον ἀλλὰ καὶ μνήμης ἀξίους εἶναι.

(3) Ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐτυχεστάτην πασῶν πόλεων ὑπολαμβάνω καὶ θεοφιλεστάτην, καὶ ταῦτα οἶδα καὶ τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τὴν Διώνην καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον αἰεὶ λέγοντας ἐν ταῖς μαντείαις, καὶ προσεπισφραγίζομένους τὴν ἀγαθὴν τύχην ἐν τῇ πόλει εἶναι παρ' ὑμῖν. ὅσα τοίνυν περὶ τῶν ἐπιόντων δηλοῦσιν οἱ θεοί, δῆλον ὡς προλέγουσι· τὰς δὲ ἀπὸ τῶν προεληλυθότων προσηγορίας ἐπὶ ταῖς γενοῦσαις πράξεσι τίθενται. (4) ἃ τοίνυν ἐγὼ πεπολιτεύμαι παρ' ὑμῖν, τὸν ἥδη γεγεννημένον ἐστίν, ἀπ' ὧν εὐτυχεῖς ὑμᾶς προσηγορέουκασι οἱ θεοί. πῶς οὖν δίκαιον τοὺς μὲν πεισθέντας εὐτυχεῖς ὀνομάζεσθαι, τὸν δὲ πείσαντα τῆς ἐναντίας προσηγορίας τυγχάνειν; πλὴν εἰ τοῦτο τίς εἴποι, τὴν μὲν κοινὴν εὐτυρίαν, ἧς ἐγὼ σύμβουλος, θεοὺς τοὺς λέγοντας εἶναι, οἷς οὐ θέμις ψεύδεσθαι, τὴν δ' ἰδίαν βλασφημίαν, ἧς κατ' ἐμοῦ κέρηται Θηραμένης, θρασὺν καὶ ἀναιδῆ καὶ οὐδὲ νοῦν ἔχοντ' ἀνθρώπων εἰρηκέναι.

Infelicem quidem esse me vestra causa confiteor. Quis enim infelicem me esse neget, cui ad mala cetera id quoque accedit, ut cum Aristogitone me comparem, praesertim perditum cum incolumni?

(44) Neque haec iracunde a me dici putetis (neque enim ego vobis irasci queam), sed ut suspiria dolentibus, sic affectis iniuria conquestiones levamenti aliquid afferre solent. Nam vobis quidem tam bene cupio, quam vos mihi optarim; (45) et hoc in omnibus rebus et declaravi et declarabo. Nam initio statim animum induxi meum, quisquis ad rempublicam accesserit (modo bonus civis esse velit), eum sic erga omnes cives affectum esse decere, ut liberos erga parentes, ut eos quidem quam aequissimos experiri optet, sed qualescunque fuerint, ferat aequo animo. Ita enim vinci praeclarum est et a prudentibus victoria conveniens existimatur. Valet.

IV. Demosthenes Senatui Populoque S.

Audio de me Theramenem cum alia dixisse contumeliosa, tum vero exprobrasse infelicitatem. Eum igitur ignorare, convicio, quo nulla eius cui fit declaretur improbitas, apud homines cordatos nihil profici, non miror. Nam et in vita audacem et non natura civem et a puero in prostibulo educatum nescire haec quam intelligere facilius credi potest. (2) Cum eo igitur, si quando rediero et mansero incolumis, disputare conabor de ipsis et in me et in vos contumelios, eumque spero me, quamvis ab omni verecundia sit alienus, modestiorem effecturum. Vobis autem publici boni causa volo per literas quae hisce de rebus dicenda habeo significare. Quae vobis diligenter animadvertenda sunt, ut mea quidem sententia non tantum auscultatione digna sed etiam memoria.

(3) Ego vestram urbem omnium urbium fortunatissimam existimo et diis carissimam. Et haec testari de vobis et Iovem Dodonaeum et Dionem et Pythium Apollinem perpetuo, et obsignare insuper, Bonam Fortunam esse in urbe vestra. Iam quae de futuris rebus significant dii, haec eos praedicere perspicuum est; a praeteritis autem petitas appellationes rebus quae factae sunt tribuere. (4) Ego autem, quae apud vos egi in republica, ex iis sunt quae iam praeterierunt, ob quae dii vos felices nominarunt. Quo igitur pacto aequum est vos qui paruistis felices dici, eum vero qui suavit, contrarium nomen sortiri? Nisi quis hoc fortasse dixerit, communem felicitatem, cuius ego fui suavor, deos esse qui nomen, quibus mentiri nefas est, privatum autem convicium, quo in me usus est Theramenes, hominem audacem et impudentem et rationis etiam expertem iactasse.

(6) Οὐ τοῖνον μόνον ταῖς παρὰ τῶν θεῶν μαντείας ἀγαθὴν οὔσαν εὐρήσετε ἢ κέχρησθε τύχῃ, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων θεωροῦντες, ἂν ἐξετάζητε ὀρθῶς. ὑμεῖς γὰρ εἰ μὲν ὡς ἄνθρωποι τὰ πράγματα βούλεσθε θεωρεῖν, εὐτυχεστάτην εὐρήσετε ἀπ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα τῆν πόλιν γεγонуῖαν· εἰ δ' ἂ τοῖς θεοῖς ἐξάιρεθ' ὑπάρχει μόνους, τούτων ἀξιώσετε τυγχάνειν, ἀδυνάτων ἐπίσθε. (6) τί οὖν ἐστὶ θεοῖς ἐξάιρετον, ἄνθρωποις δ' οὐ δυνατόν; ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ἐγκρατεῖς ὄντας κυρίου εἶναι καὶ αὐτοὺς ἔχειν καὶ δοῦναι τοῖς ἄλλοις, φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέποτε ἐν παντὶ τῷ αἰῶνι μήτε παθεῖν μήτε μελλῆσαι. καὶ μὴν ὑποκειμένων τούτων, ὅσπερ προσήκει, σκοπεῖτε τὰ ὑμέτερα αὐτὴν πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. (7) οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀγνώμων, ὅστις ἂν ἡ τὰ Λακεδαιμονίους συμβεβηκότα, οἷς οὐκ ἐγὼ συνεβούλευον, ἢ τὰ Πέρσαις, πρὸς οὓς οὐδὲ ἀφικόμεν πρόποτε, αἰρετώτερα φήσειεν εἶναι τῶν ὑμῖν παρόντων. καὶ ἐῷ Καππάδοκας καὶ Σύρους καὶ τοὺς τῆν Ἰνδικὴν χώραν κατοικοῦντας ἀνθρώπους ἐπ' ἔσχατα γῆς· οἷς ἅπασα συμβέβηκε πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονημένα καὶ χαλεπά. (8) ἀλλὰ τὴν Δία τούτων μὲν ἄμεινον ὑμᾶς πράττειν ἅπαντες ἠμολογήσουσι, Θετταλῶν δὲ καὶ Ἀργείων καὶ Ἀραβῶν χειρόν, ἢ τῶν ἄλλων, οἷς ἐν συμμαχίᾳ συνέβη γενέσθαι Φιλιππῶν. ἀλλὰ τούτων καὶ πολὺ βέλτιον ἀπηλλάξατε, οὐ μόνον τῷ μὴ δεδουλευκέναι (καίτοι τί τηλικούθ' ἔτερον); ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς μὲν πάντας αἰτίους εἶναι δοκεῖν τῶν τοῖς Ἑλλήσι κοινῶν συμβεβηκότων διὰ Φιλίππου καὶ τῆς δουλείας, ἐξ ὧν εἰκότως μισοῦνται, (9) ὑμᾶς δ' ὀρεῖσθαι ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ πόλει καὶ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ἡγωνισμένους, ἀνθ' ὧν εὐκλειαν εἰκὸς ὑπάρχειν καὶ χάριν ἀθάνατον παρὰ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ποιεῖν. οὐκοῦν ἀπ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα, τῶν μὲν ἀντιστάντων ἄριστα πράττειν τῇ πόλει συμβέβηκε, τῶν δὲ συνηγωνισμένων ἐνδοξοτέρων εἶναι περίεστι.

(10) Τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις οἱ θεοὶ τὰς μὲν μαντείας τὰς ἀγαθὰς ὑμῖν διδόναι, τὴν δ' ἄδικον βλασφημίαν εἰς κεφαλὴν τῷ λέγοντι τρέπουσι. γνοίη δ' ἂν τις, εἰ προσέλοιτο ἐξετάσαι τὰ ἐπιτηδεύματα, ἐν οἷς ζῆ. ἂ γὰρ ἂν καταράσαιτό τις αὐτῶν, ταῦτ' ἐκ προαιρέσεως ποιεῖ. (11) ἔχθρὸς μὲν ἐστὶ τοῖς γονεῦσι, φίλος δὲ Πausανία τῷ πόρῳ· καὶ θρασύνεται μὲν ὡς ἄνθρωπος, πάσχει δ' ὡς γυνή· καὶ τοῦ μὲν πατρός ἐστὶ κρείττων, τῶν δ' αἰσχροῶν ἤττων· οἷς δ' ὑπὸ πάντων δυσχεραίνεται, τούτοις τὴν διάνοιαν ἀγάλλεται, αἰσχρορρημοσύνη καὶ τῷ διηγέσθαι ταῦτ' ἐφ' οἷς ἀλγοῦσιν οἱ ἀκούοντες· ὁ δ' ὡς ἀφελὴς καὶ παρρησίας μεστός, οὐ παύεται. (12) καὶ ταῦτα οὐκ ἂν ἔγραφα, εἰ μὴ κινῆσαι τὴν ἐν ὑμῖν μνήμην τῶν προσόντων αὐτῶν κακῶν ἡβουλόμην. ἂ γὰρ εἰπεῖν ἂν τις ὀκνήσει καὶ γράψαι φοβάσθαι· ἂν, οἷμαι δὲ ἂν ἀκούσαντα δυσχερᾶναι, ταῦτα ἀπὸ τούτων μνησθεῖς οἶδεν ἕκαστος ὑμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ αἰσχρὰ τούτῳ προσόντα, ὅσ'

(5) Neque vero solum e deorum oraculis bonam esse qua estis usi fortunam reperietis, sed ipsis etiam eventibus, modo recte iudicare libeat, consideratis. Vos enim, si ut homines negotia considerare vultis, felicissimam e meis consiliis urbem esse factam reperietis; sin, quæ dii soli eximia tenent, vos consequi postulatis, ea quæ fieri nequeunt affectatis. (6) Quid igitur dii eximum hominibus negatum habent? ut bona omnia in sua manu et potestate teneant, eaque tum servare ipsi tum donare ceteris possint, utque mali nihil ab omni ævo vel passuri vel passuri sint. Iam his iactis fundamentis quemadmodum decet vestrum statum considerate et cum ceterorum fortuna conferte. (7) Nemo enim ita vecors est qui vel quæ Lacedæmonis accidere, quibus ego nihil consului, vel quæ Persis, ad quos ego nunquam perveni, isti vestro statui dicat anteferenda. Omitto Cappadoces et Syros et Indiæ regionis homines in ultimis terris habitantes, quibus omnibus usu venit, ut multa et acerba et gravia sustinerent. (8) At Hercule felicius agi vobiscum quam cum hisce omnibus fatebuntur omnes, deterius autem quam cum Thessalis et Argivis et Arcadibus et quibusdam aliis, quibus accidit ut Philippi societatem colerent. Ac minore quam hi ipsi etiam incommodum recessistis, non eo tantum, quod non serviistis (quo quid maius fieri queat?) sed ob illud etiam, quod istis omnibus clades a Philippo illatæ Græcis et oppressio libertatis imputatur. Unde merito in odio sunt; (9) vos autem pro salute Græcorum et corpora et opes et urbem et agros in discrimen adluxisse constat. Unde consentaneum est et vos florere gloria et apud homines æquos et gratos gratiam iniisse immortalem. Fuit igitur hic meorum consiliorum eventus, ut vestra urbs ex his quæ restiterunt, prosperrima fortuna utatur, illis quæ Philippum adiuverunt gloria præstet.

(10) Proinde οὐ hæc dii vobis bona illa oracula reddunt, iniquum autem maledictum in conviciatoris caput retorquent. Quod ita intelligatur, si quis eius quotidianæ vitæ consuetudinem spectare instituerit. Nam quæ illi impreceris, ea ipse de industria facit, (11) qui parentes odio, Pausaniam pædiconem amore prosequatur; qui insolenter se ut virum iacet, cum muliebria patiatur; patre superior, turpitudine inferior; qui earum rerum propter quas illum omnes aversantur, obscæna commemoratione suum ipse animum oblectet, iisque narrandis recreetur, quæ nauseam audientibus moveant. Neque tamen ut homo simplex atque ingenuus desistere potest. (12) Hæc ego non scripsissem, nisi commovere vestram qua comprehensa latent eius flagitia memoriam voluissem. Nam quæ dicta parum verecunda sunt, ea nec satis honeste scribi possunt. Atque vel hæc vobis arbitror auditu fuisse molesta. His enim admonitus unusquisque vestrum multa eius et atrocia et fæda flagitia meminit. Fit igitur ut

ἐμοί τε μηδὲν ἀναιδὲς εἰρησθαι καὶ τοῦτον ὑπόμνημα τῶν ἑαυτοῦ κακῶν ὀφθέντα πᾶσιν εἶναι. εὐτυχεῖτε.

ε'. Δημοσθένης Ἡρακλειδώρῳ εὐ πράττειν.

Οὐθ' ὅπως χρῆ πιστεύειν οἷς ἀπήγγελλέ μοι Μενεκράτης οὐθ' ὅπως ἀπιστεῖν ἔχω· ἐφη γὰρ Ἐπιτίμιον ἐνδεοῦσθαι μὲν καὶ ἀπῆλθαι ὑπὸ Ἀράτου, σὲ δὲ ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀπάντων αὐτῶν χαλεπώτατον εἶναι. θέομαι δὴ σου πρὸς Διὸς ξενίου καὶ πάντων τῶν θεῶν, μὴ με καταστήσῃς ἀηδεῖ καὶ δεινῷ μηδενὶ περιπετῆ. (2) εὐ γὰρ ἴσθι, χωρὶς τοῦ μέλειν μοι τῆς Ἐπιτίμου σωτηρίας καὶ νομίσει μεγάλην ἂν συμφορὰν, εἴ τι πάθοι καὶ τούτου σὺ συναίτιος εἴης, αἰσχύνομαι τοὺς συνειδότας μοι τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ περὶ σοῦ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἔλεγον, πεπαικῶς ἑμαυτὸν ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἐκ τοῦ πεπλησιακέναι σοι πείραν ἔχων, (3) ἀλλ' ὀρῶν ὅτι δόξης ἐπιτυγχάνων καὶ παιδείαν ἀπεδέχων, καὶ ταῦτα ἀπὸ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, ἤπερ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τῶν μὲν πλεονεκτιμάτων καὶ τῶν περὶ ταῦτα σοφισμάτων ἔξω, τοῦ βελτίστου δὲ καὶ τοῦ δικαιοτάτου πάνθ' ἕνεκα ἐξήτασμένη· ἥς μὰ τοὺς θεοὺς τῷ μετασφύρῳ μὴ οὐχὶ ἀψευδεῖν καὶ πρὸς ἅπαντας ἀγαθῶ εἶναι οὐκ ὅστιον ἠγούμαι. (4) γένοιτο δ' ἂν μοι κακείνο τῶν χαλεπωτάτων. εἰ γὰρ ὠρμηκῶς κατ' ἑμαυτὸν εὐνοϊκῶς ἔχειν σοι τὴν ἐναντίαν γνώμην μεταλαθεῖν ἀναγκασθεῖην, ἃ δὴ ὑπολαμβάνων παρεωρᾶσθαι καὶ πεφρακίσθαι, κἂν μὴ φῶ, νόμιζε οὕτως ἔξειν. (5) εἰ δὲ ἡμῶν καταπεφρόνηκας, ὅτι τῶν πρώτων οὐκ ἐσμέν πο, λόγισαι ὅτι καὶ σύ ποτ' ἤσθα νέος καὶ τὴν ἡλικίαν εἴγεις ἢν ἡμεῖς νῦν, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν καὶ πράττειν γενένησαι τηλικούτος. κἂν ἡμῖν τοῦτο συμβαίη· τὸ μὲν γὰρ εὐ βούλεσθαι πάρεστι, τῆς δὲ τύχης συλλαμβανούσης καὶ τοῦργον γένοιτ' ἂν. καλὸς οὖν ἔρνος χάρις δικαία· ἦν καὶ σὺ ποιήσαι πρὸς ἐμέ. (6) καὶ μὴδ' ὑπ' ἐνός τῶν σοῦ φρονούντων χεῖρον ἄγου μηδὲ ἤττω, ἀλλ' ἔκεινους ἄγε ἐπὶ τὰ σοὶ δοκοῦντα· καὶ πρᾶττε οὕτως ὅπως μηδενὸς τῶν ὁμολογηθέντων στερηθῶμεν, ἀλλ' Ἐπιτίμῳ γένηται σωτηρία τις καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν κινδύνων. παρέσομαι δ' εἰς τὸν χρόνον καγῶ, καθ' ὃν σὺ φῆς καιρὸν εἶναι. γράψας δέ μοι πέμψον, ἢ καὶ ὡς φίλῳ ἐπίστελλε. εὐτύχει.

ς'. Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ χαίρειν.

Ἦλθεν ἐπιστολὴ παρ' Ἀντιφίλου πρὸς τοὺς τῶν συμμαχῶν συνέδρους, τοῖς μὲν βουλομένοις ἀγαθὰ προσδοκᾶν ἱκανῶς γεγραμμένη, τοῖς δ' ὑπηρετούσιν Ἀντιπάτρῳ πολλοὺς καὶ δυσχερεῖς ἀπολείπουσα λόγους, οἱ παραλαβόντες τὰ παρ' Ἀντιπάτρου γράμματα πρὸς Δειναρχον εἰς Κόρινθον ἐλθόντα ἀπάσας τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις τοιούτων λόγων ἐπλησαν, οἷων εἰς κεφαλὴν αὐτῶν τρέψεται οἱ θεοί. (2) ἀφικόμενος δὲ τοῦ νῦν ἤκοντος μετὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ φέροντος γράμ-

nec ego quicquam turpe dixerim, et iste, quotiens in publicum prodierit, suarum fœditatum omnibus monumentum exhibeat. Valet.

V. Demosthenes Heraclodoro S.

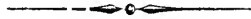
Quæ mihi Menecrates nunciavit, iis ego nec tribuere fidem nec abrogare possum. Dixit enim Epitimum ab Arato et delatum et abductum esse, te vero litem agere et esse acerrimum eius hostem. Te igitur per Iovem hospitalem omnesque deos obtestor, ne quam mihi molestiam et dolorem parias. (2) Præterquam enim quod Epitimi salus mihi curæ est et quod, si quid ei accideret, magnum mihi ipsi malum dari videretur, tuque eius calamitatis auctor ei esses, puderet me etiam eorum qui conscii sunt quid ad omnes homines de te dixerim, confisus me vera loqui, re non quidem e familiaribus congressibus comperta, (3) sed quod te et auctoritate præditum et eruditionem amplectum esse videbam, eam præsertim quæ in scholis Platonis traditur, quæ omnino ab avaritia et violentia ceterisque callidis aucupis abhorret, ad summam autem bonitatem et iustitiam omnia refert. Qua doctrina qui eruditus est, huic, ita me dii ament, non colere simplicem veritatem et in omnes esse benefico nefas esse duco. (4) Quin illud etiam molestissimum mihi esset, si magno benevolentiae erga te quasi impetu concitatus, mutare sententiam ac alio in te esse animo cogeres. Quibus igitur in rebus me despectum et neglectum esse putem, etsi non dixerō, eas tamen ita se habituras putato. (5) Quod si nos ideo contemnis, quod nondum e principibus sumus, cogita te quoque olim adolescentem et ea qua nos ætate modo sumus fuisse et consiliis atque actionibus tuis ad tantum fastigium adscendisse; id quod nobis etiam contingere poterit. Nam recta quidem voluntas adest: cui si fortunæ benignitas suffragetur, res ipsa confici queat. Nihil autem melius collocari potest recte tributo officio, quod et tu nobis præstare debes, (6) neque ab ullo vecorde vel abduci in deterius vel vinci velis, sed illos tute in tuam perducito sententiam; itaque te gerito, ut ne quid e pactis et conventis nostris desideretur, utque Epitimus periculis eripiat et liberetur. Adero autem et ipse eo tempore, quod tu tempestivum esse dixeris. Id igitur mihi per literas significa, vel etiam pro amicitia impera. Vale.

VI. Demosthenes Senatui Populoque S.

Redditæ sunt ab Antiphilo literæ senatui sociorum, bona quidem exspectare volentibus scriptæ commode, sed quæ Antipatri ministris multos et difficiles sermones suppeditent; qui acceptis ab Antipatro literis ad Dinarchum Corinthum missis omnes Peloponnesi urbes iis sermonibus impleverunt quos in illorum eaq̄ ita dii convertant! (2) Cum vero huc pervenisset iste qui nunc adest, cum meo tabellario literas ferente a Polemaisto

ματα παρὰ Πολεμιάστου πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἐπίνικον
 ἄνδρα ὑμῖν εὖνουν καὶ ἐμοὶ φίλον, κακείνου πρὸς ἐμὲ
 ἀγαγόντος, ἀκούσαντί μοι ἃ ἔλεγεν ἐδόκει πρὸς ὑμᾶς
 αὐτὸν ἀποστείλαι, ὅπως πάντα σαφῶς ἀκούσαντες τὰ
 ἐν τῇ στρατοπέδῳ γεγονότα τοῦ περὶ τὴν μάχην πα-
 ραγεγενημένου τότε εἰς τὸ παρὸν θαρρήτε, καὶ τὰ
 λοιπὰ τῶν θεῶν θελόντων, ἃ βούλεσθε ἕξειν ὑπολαμ-
 βάνητε. εὐτυχεῖτε.

ad Epinicum fratrem, virum vestri studiosum et mei
 amantem, atque ab illo ad me perductus esset, ego au-
 dito nuncio eum ad vos mittendum censi, ut perspicue
 rebus omnibus quæ in castris acciderunt ex eo qui tum
 prælio interfuit auditis, et in præsentia bonis animis
 sitis, et reliqua diis bene fortunantibus talia fore qualia
 vultis exspectetis. Valet.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

DIOGENIS EPISTOLÆ.

α'. Σινωπεύσιν.

Ἦμεῖς μὲν ἐμοῦ φυγὴν κατεψήφισασθε, ἐγὼ δὲ ὑμῶν μονήν. οἰκίσετε οὖν διὰ τοῦτο ὑμεῖς μὲν Σινωπήν, ἐγὼ δὲ Ἀθήνας, τοῦτ' ἔστιν ὑμεῖς μὲν μετὰ τῶν ἐμπόρων, ἐγὼ δὲ μετὰ Σόλωνος καὶ τῶν τὴν Ἑλλάδα ἠλευθερωκότων ἀπὸ τῶν Μηδικῶν, καὶ ὑμεῖς μὲν Ἠνίοχοις καὶ Ἀχαιοῖς χρώμενοι, ἀνθρώποις ἐκ τοῦ ἔγχροῦ γένους Πανελλήσιν, ἐγὼ δὲ Δελφοῖς καὶ Ἠλείοις, μεθ' ὧν καὶ θεοὶ πολιτεύονται. (2) ἀλλ' ὄφελε τοῦτο μὴ νῦν ὑμῖν δοῖται, ἀλλ' ἔτι πάλαι καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς Ἰκέτου. νυνὶ δὲ ἐν τοῦτο δέδοικα, μὴ διὰ τὴν πατρίδα ἀπιστηθῶ μέτριος εἶναι. τὸ μὲν οὖν πρὸς ὑμῶν με φυγαδευθῆναι συνηγορεῖ, καὶ πιστεύω αὐτῷ μᾶλλον τοῦ ἑτέρου· κρεῖττον γὰρ παρὰ πολὺ διαβάλλεσθαι πρὸς ὑμῶν ἢ ἐπαινεῖσθαι. ὅμως μέντοι δέδοικα τοῦτο, μὴ με ὁ κοινὸς περὶ τῆς πατρίδος λόγος βλάβῃ. ἄλλου δὲ τινος οὐδέτις λόγος· κρεῖττον γὰρ ὁπουδήποτε οἰκεῖν ἢ σὺν ὑμῖν οὕτως ἡμῖν προσενεχθεῖσιν.

β'. Ἀντισθένι.

Ἀνέβαινον εἰς ἄστυ ἐκ Πειραιῶς, καὶ περιτυγχάνει μοι μειράκια ἄττα θρυπτόμενα ἀπὸ συμποσίου τινὸς ἐγγηγευμένα, καὶ ἐν στίσιν αὐτοῖς, ἐπεὶ ἀγγυῶ ἐγενόμην, « ἀνάγωμεν » ἔλεγον « ἀπὸ τοῦ κυνός, » καὶ γὰρ ἐπεὶ τοῦτο ἤκουσα « θαρρεῖτε » ἔφην, « οὗτος ὁ κύων τεύτλα οὐ δάκνει. » οἱ δ' ὡς τοῦτο ἔλεξα, ἐπαύοντο ἀλύοντες καὶ τοὺς στεφάνους, οὗς εἶχον περὶ τῆ κεφαλῇ καὶ τῷ τραχήλῳ διαρροῖζαντες ἐξέβαλον καὶ τὰς γλανίδας εὐκόσμως περιεβάλλοντο καὶ ἤσυχοι εὔ μάλα ἕως εἰς ἄστυ ἠκολούθουν, ἐπακρωόμενοι τῶν λόγων οὗς πρὸς ἐμαυτὸν διεξήειν.

γ'. Ἰππάρχῃ.

Ἄγαμαί σε τῆς ἐπιθυμίας, ὅτι τε φιλοσοφίας ὠρέχθης γυνή οὔσα, καὶ ὅτι τῆς ἡμετέρας αἰρέσεως ἐγενήθης, ἣν διὰ τὸ αὐστηρὸν καὶ οἱ ἄνδρες κατεπλάγησαν. ἀλλ' ὅπως καὶ τέλος ἐπιθῆς τῇ ἀρχῇ σπούδατον. ἐπιθήσεις δὲ εὔ οἶδα, εἰ Κράτητός τε τοῦ συνουμένου μὴ ἀπολείποις, ἡμῖν τε τοῖς εὐεργέταις τῆς φιλοσοφίας θαμνῶς ἐπιστέλλοις· δύναται γὰρ αἱ ἐπιστολαὶ πολλὰ καὶ οὐχ ἥττονα τῆς πρὸς παρόντας διαλέξεως.

I. Sinopensibus.

Vos quidem me exilio mulctavistis, ego vero vos mansione. Habitabitis igitur vos Sinopen, ego Athenas, hoc est vos quidem cum mercatoribus, ego vero cum Solone cumque eis, qui Græciam in libertatem a Medis vindicaverunt, et vos Heniochis atque Achæis utentes, quod genus hominum invisum cunctis Græcis est, ego Delphis et Eleis, cum quibus vel dei conversantur. (2) Sed utinam non nunc demum hoc vobis visum esset, vetum iam pridem et patre Hiceta superstiti. Nunc vero hoc mihi timendum est, ne propter patriam minus modestus esse credar. Quod igitur a vobis exilio expulsus sum, hoc quidem mihi patrocinator, idque maiorem quam aliud quicquam fidem mihi facit: nam a vobis reprehendi quam laudari multum præstat. Nihilominus vereor ne communis de patria mea sermo mihi noceat. Alius cuiusquam nulla mihi cura: satius est enim ubivis locorum degere quam cum hominibus sic erga nos affectis.

II. Antistheni.

Ascendenti mihi in urbem ex Piræeo obviam fiunt adolescentuli nonnulli luxuria diffuentes a convivio redeuntes, et inter se, quum propius accessissem « recedamus » inquebant « a cane. » At ego quum hoc audissem « bono animo este » inquam « hic canis betas non mordet. » Illi vero, quum hoc dixissem, quiescebant consternati, quasque capitibus collisque gestabant coronas discerptas abiecebant, et togas suas decore circumiciebant, tacitque admodum in urbem me prosequerantur, sermones, quos in se mecum faciebam, auscultantes.

III. Hipparchiæ.

Admiror te ob studium tuum, quod et, femina licet sis, philosophiam appetiveris, et quod ad nostram disciplinam te contuleris, quam ob austeritatem viri etiam abhorrerunt. Verum ut etiam finem principio imponas, da operam; impones autem, sat scio, si a Cratete coniuge non supereris et ad nos de philosophia bene meritos litteras crebro dederis: namque et litterarum multum valent, neque minus quam quæ coram presentibus instituitur disputatio.

δ'. Ἀντιπάτρω.

Μὴ μέμφου με, ὅτι σοι μεταπεμπομένω ἡμᾶς ἐπὶ Μακεδονίαν οὐκ ἐπέισθημεν, μηδ' ὅτι τοὺς Ἀθήνησιν ἄλλας προυκρίναμεν τῆς παρὰ σοῦ τραπέζης· οὐ γὰρ δι' ὑπεροψίαν τοῦτ' ἐπράξαμεν, ἀλλ' οὐδὲ διὰ φιλοδοξίαν, δι' ἣν τάχ' ἴσως ἕτεροι ἂν ἐποίησαν, ἵνα τινὲς τοῖς πολλοῖς μεγάλοι δόξωσι, βασιλεῦσι δυνάμενοι ἀντιλέγειν, ἀλλ' ὅτι ἡμῖν παρὰ τὰς ἐν Μακεδονίᾳ τραπέζας οἱ Ἀθήνησιν ἄλλες εἶσι σύμφυλοι. φυλακῇ οὖν τῆς οὐσίας μᾶλλον ἀντείομεν καὶ οὐχ ὑπεροψία. συγγίγνωσκε οὖν· καὶ γὰρ εἰ πρόβητα ἤμεν, συνέγνωσ ἂν μὴ πεισθεῖσιν, ὅτι οὐκ ἔστι προβάτου τε τροφή καὶ βασιλείως ἡ αὐτή. ἔα οὖν ἕκαστον ὅπου ἂν δύνηται ζῆν, ὧ μακάριε· βασιλικὸν γὰρ τοῦτο καὶ οὐ τὸ ἕτερον.

ε'. Περδίκκᾳ.

Εἰ μὲν ταῖς δόξαις ἤδη πολεμεῖς, λέγω δὲ τοῖς ἰσχυροτέροις ἐγχοροῖς καὶ πλείονα καταθλάπτουσί σε Θρακῶν τε καὶ Παιόνων, καταστρεψόμενος τὰ τῶν ἀνθρώπων πάθη μεταπέμψου με· δύναμαι γὰρ εἰς τὸν πρὸς ταῦτα πόλεμον καὶ στρατηγεῖν. εἰ δ' ἔτι σοι τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἔργα λείπεται καὶ τοῦτου τοῦ πολέμου σχεδὸν αἰσθάνη, ἔα μὲν ἡμᾶς Ἀθήνησι καλεῖσθαι, μεταπέμψου δὲ τοὺς Ἀλεξάνδρου στρατιώτας, οἷς κείνους ἐπικύρους χρώμενος Ἰλλυριοὺς καὶ Σκύθας ὑπέταξεν.

ς'. Κράτητι.

Χωρισθέντος σου εἰς Θήβας ἀνέβαινον ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ μέσῃν ἡμέραν, καὶ διὰ τοῦτο λαμβάνει με δίψως καρτερόν. ὕρμησα οὖν ἐπὶ τὴν Πάνοπος κρήνην. καὶ ἕως ἐγὼ τὸ ποτήριον ἐκ τῆς πήρας ἐξήρουν, ἥκέτις θέων θεράπων τῶν τὴν γύραν ἐργαζομένων καὶ συνάμας κολας τὰς χεῖρας ἤρυετο ἀπὸ τῆς κρήνης καὶ οὕτως ἔπιπε, καὶ ἐγὼ, δόξαν μοι ποτηρίου σοφώτερον εἶναι, οὐκ ἠδέσθην διδασκᾶλω αὐτῷ τῶν καλῶν γρήσασθαι. (2) ἀπορρίψας οὖν τὸ ποτήριον δ' εἶχον, καὶ σὺ εὐρών τινὰς ἐπὶ Θηβῶν ἀνερχομένους τὸ σοφὸν τοῦτο ἐπέσταλα, οὐδὲν βουλόμενος τῶν καλῶν δίχα σοῦ ἐπίστασθαι. ἀλλὰ καὶ σὺ διὰ τοῦτο πειρῶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλειν, ἵνα πολλοὶ διατρίβουσιν ἀνθρώποι. ἔσται γὰρ ἡμῖν οὕτω καὶ ἄλλα σοφὰ παρὰ τῶν κατὰ μέρος εὐρεῖν· πολλὴ γὰρ ἡ φύσις, ἣν ἐκβαλλομένην ὑπὸ τῆς δόξης ἐκ τοῦ βίου ἐπὶ σωτηρίᾳ ἀνθρώπων καταγόμεν ἡμεῖς.

ζ'. Ἰκέτῃ.

Μὴ ἀνιώ, ὃ πάτερ, ὅτι κύνων λέγομαι καὶ ἀμπέρομαι τρίβωνα διπλοῦν καὶ πήραν φέρω κατ' ὤμων καὶ βῆθρον ἔχω διὰ χειρός· οὐ γὰρ ἄξιον ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις ἀνίσθαι, μᾶλλον δὲ ἠδεσθαι, ὅτι ὀλίγοις ἀρ-

IV. Antipatro.

Ne mihi vitio vertas, quod tibi arcescenti nos in Macedonia non paruerimus, neque quod qui vobis est Athenis salem mense quæ apud te est prætulimus. Non enim superbia ducti nec honoris cupidine fecimus, qua ducti hoc alii fortasse fecerint, ut magni quidam vulgo videantur, ut qui regibus queant contradicere, sed quoniam præ Macedonia mensa Attici sales affines nobis sunt. Magis igitur tuendarum nostrarum rerum causa, nec vero superbia adducti tibi contradiximus. Quare da veniam. Etenim si oves essemus, veniam dares non obtemperantibus, quoniam ovium ac regis non idem alimentum. Itaque permitte, optime, ut ubi cunque possit unusquisque vivat : hoc enim regium, nec vero alterum.

V. Perdiccæ.

Si iam cum opinionibus geris bellum, fortissimis hostibus et maiore te quam Thracæ Pæonesque detrimento afficientibus, ad hominum affectus subigendos me arcesse : possum enim in bello adversus hæc gerendo vel ducis fungi munere. Sin vero adhuc tibi cum hominibus negotia restant atque bellum illud vixdum sentis, nos quidem permitte ut Athenis considamus, Alexandri vero arcesse milites, quibus ille subsidiis usus Illyrios subegit atque Scythas.

VI. Crateti.

Quum tu Thebas secederes, adscendebam ex Piræeo sub meridiem, ideoque sitis me invasit vehemens. Quare festinanter me ad Panopis fontem contuli. Interea dum poculum ex pera eximo, accurrebat famulus aliquis eorum, qui in agro operantur, iunctisque cavis manibus hauriebat ex fonte atque sic bibebat, ego vero, quum hoc mihi poculo videretur esse scitius, nihil veritus sum ipso uti honorum præceptore. (2) Abiecit igitur poculo, quod habebam, inventisque qui ad te Thebas proficiscentur, sapienter hoc inventum tibi misi, quum nihil eorum, quæ bona sunt, sine te scire voluerim. At tu quoque operam da, ut in forum identidem te conferas, ubi multi conversantur homines. Sic enim continget, ut et alia præclara a singulis nobis comparemus : nimirum late natura patet, quam eiectam ab opinione ex vita salutem hominum inservientes nos reducimus.

VII. Hicetæ.

Noli gravari, pater, quod canis dicor et pallium duplex mihi induo et peram in humeris fero inque manibus baculum : non enim decet ob talia mœrore affici, sed lætari potius, quod paucis contentus est filius tuus

καίται ὁ παῖς σου, ἐλεύθερος δέ ἐστι δόξης, ἢ πάντες δουλεύουσιν Ἑλληνέστε καὶ βάρβαροι· τὸ γὰρ ὄνομα πρὸς τοῦ μὴ συμπεφυκέναι τοῖς πράγμασι, σύμβολον δ' εἶναι ἔνδοξόν πῶς ἐστι. καλούμαι γὰρ κύων ὁ οὐρανοῦ, οὐχ ὁ γῆς, ὅτι ἐκείνῳ εἰκάζω ἐμπαυτόν, ζῶν οὐ κατὰ δόξαν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἐλεύθερος ὑπὸ τὸν Δία, εἰς αὐτὸν ἀνατεθεικώς τάγαθόν καὶ οὐκ εἰς τὸν πλησίον· (2) τὴν δὲ στολὴν καὶ Ὀμηρος γράφει Ὀδυσσεύα τὸν τῶν Ἑλλήνων σοφώτατον φορῆσαι, ἡνίκα οἰκαδὲ ἐπαγῆται ἐξ Ἰλίου Ἀθηναῖς ὑποθημοσύνησιν, καὶ οὕτω καλὴ ἐστίν, ὡς μὴ ἀνθρώπων εὕρημα εἶναι ὁμολογεῖσθαι, ἀλλὰ θεῶν.

ἦρος μὲν οἱ πρῶτα χιτῶνά τε εἴματ' ἔδωκε
λευγαλέα, ἐυπῶντα, κακῶ μμορομημένα καπνῶ·
ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέσμα ταχεῖς, ἔσοτ' ἑλάροιο
ψυλόν, δῶκε δὲ οἱ στήπτερον καὶ ἀινεά πύργην,
πυκνὰ βωγαλέην, ἐν δὲ στέρους ἦεν ἀορτήρ.

Θάρρει οὖν, ὦ πάτερ, ἐπὶ τοῦ ὀνόματι, ὃ καλοῦσιν ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τῇ στολῇ, ἐπεὶ ὁ μὲν κύων ἐστὶ πρὸς θεῶν, ἡ δὲ εὕρημα τοῦ θεοῦ.

η'. Εὐγησιῶ.

Ἦκον εἰς Κόρινθον ἐκ Μεγάρων καὶ διαπορευόμενος τὴν ἀγορὰν παρίσταμαι διδασκαλεῖω τινὶ παιδῶν, καὶ μοι ἐπεὶ οὐκ εὖ ἐραψύφιδουν, ἔδοξε πυθέσθαι τίς ἦν ὁ διδάσκων αὐτούς. καὶ ἀπεκρίναντο « Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας τύραννος. » καὶ γὰρ δόξας αὐτοῦς ἐρρασιελεῖν πρὸς με καὶ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς ἀποκεκρισθαι, παρελθὼν ἐπὶ τι βάθρον ἐκάθισα, εὐχόσμως ἀναμένων αὐτόν· ἐλέγετο γὰρ πρὸς ἀγορὰν ὠρμηκέναι. καὶ δὴ οὐ διαγίνεται πολὺς χρόνος, καὶ ἐπιστρέφεται ὁ Διονύσιος, καὶ γὰρ ἐξαναστὰς προσαγορεύω τε αὐτὸν καὶ ἐπιλέγω « ὡς οὐκ εὖ, Διονύσιε, διδάσκεις. » (2) ὁ δὲ με δόξας συνάβησθαι αὐτῶ ἐπὶ τῇ πτώσει τῆς τυραννίδος καὶ τοῖ παρόντι σχήματι τοῦ βίου, τοιαῦτα εἶπεν « ὦ Διόγενεε, εὖ ποιεῖς συναλγῶν ἡμῖν. » καὶ γὰρ προσέθηκα τῷ οὐκ εὖ τὸ « ἀληθῶς. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οὐχ ὅτι τῆς τυραννίδος ἀφήρησαι ἄχθομαι, ὦ Διονύσιε, ἀλλ' ὅτι ἐλευθεριάζεις ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰ νῦν, καὶ περισεύσασαι ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ κακῶν, οἷς ἔδει σε ἐναποθανεῖν τοσαῦτα ἐργασάμενον φαῦλα γῆν καὶ θάλατταν. »

θ'. Κράτητι.

Ἐπυθόμην σε τὴν οὐσίαν ἅπασαν κατενεγκεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ παραχωρῆσαι τῇ πατρίδι καὶ σπάντα ἐν μέσῳ κηρύξαι « Κράτης Κράτητος Κράτητα ἀφίρσιν ἐλεύθερον. » ἡσθῆναι οὖν ἐπὶ τῇ ὄψεϊ τοῦ πάντας ἀστοῦς καὶ ἀγαθῆναι ἡμᾶς τοῦς τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ποιητάς, ἐβλήσθαι δὲ διὰ τοῦτο μεταμψασθαι ἡμᾶς Ἀθήνηθεν, σὲ δὲ ἐπιστάμενον τὴν ἡμετέραν κρίσιν κωλύσαι. ἐνταῦθα μὲν οὖν ἐπαίνῳ σε τοῦ νοῦ, ἐπὶ δὲ τῇ παραδόσει τῆς οὐσίας καὶ ἄγα-

et liber ab opinione, cui omnes serviunt tam Græci quam barbari. Scilicet nomen, præterquam quod non cum ipsis rebus coalescit, symboli loco esse gloriosum quodammodo est. Canis enim vocor cæli, quod similis illi sum, non secundum opinionem vivens, verum secundum naturam, liber sub Iove, huic ipsi quod bonum est imputans, non cuiquam hominum. (2) Vestem autem meam et Homerus scribit Ulixem, Græcorum sapientissimum, gestasse, quum domum Ilio rediret Minervæ admonitu, eaque adeo honesta est, ut non hominum, verum deorum inventum esse concedatur :

togam ei primum et tunicam vestimenta dedit
misera, sordida, malo fedata fumo,
circaque ipsum magnam pellem ceteris induit cervi
nudam, ac baculum ei dedit, vilemque peram
admodum pannosam, eique adiunctum lorum ad gestandum.

Bono igitur animo esto, pater, tam ob nomen, quo nos appellant, quam ob vestitum, quoniam illud cum diis commune est, hic dei numinis divini inventum.

VIII. Eugnesio.

Quum Megaris Corinthum venissem, perambulans forum ad scholam aliquam accessi puerorum, mibique, quum carmina male recitarent, quis ipsos litteras doceret, quærere visum est. Et responderunt « Dionysius Siciliæ tyrannus. » Tum ego illos ludibrio me habere atque hoc non vere respondere ratus in scamnis consido decore exspectans ipsum : dicebatur enim in forum sese contulisse. Nec sane multum temporis præterit, quum revertitur Dionysius; ego vero assurgens, postquam ipsum compellavi, hæc addidi, « quam non bene, Dionysi, doces. » (2) Tum ille me vicem suam dolere ratus, quod regno excidisset et in præsentī statu vitam ageret, talia dixit : « ο Διογενεε, recte facis, quod nostram doles vicem. » Ego vero « verum est » respondi « quod non bene dicebam : at ego non quod regno privatus sis doleo, Dionysi, verum quod libertate frueris in Græcia, quodque ex Sicula calamitate, cui immori te oportebat, postquam tanta mala terra marique perpetrasti, incolumis evasisti. »

IX. Crateti.

Audiui te universum patrimonium contulisse in concionem et patriæ concessisse et stantem in medio proclamasse « Crates Cratetis Cratetem dimittit liberum, » eoque dono gavisos cives omnes atque admiratos nos, qui eiusmodi homines effecissemus, hanc ob causam nos Athenis arcessere voluisse, te vero, qui nostram sententiam nosses, impedivisse. Et hic quidem laudo te ob mentem tuam, ob donationem vero patrimonii tui etiam demiror, quoniam citius quam exspectaveram opi-

μαί, ἐπεὶ θάπτον ἢ προσεδόχησα κρείττων ἐγένον τῶν δοξῶν. ἀλλὰ διὰ ταχέων ἐπάνηκε· ἔτι γάρ σοι δεῖ πρὸς τάλλα συνασκήσεως, καὶ χρονίζειν ἔνθα μὴ εἶσιν ὅμοιοι οὐκ ἀσφαλές.

ι'. Μητροκλιεῖ.

Μὴ μόνον ἐπὶ τῇ στολῇ καὶ τῷ ὀνόματι καὶ τῇ διαίτῃ θάρρει, Μητροκλιεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ αἰτεῖν ἀνθρώπους τὰ σωτήρια· οὐ γὰρ αἰσχρόν. βασιλεῖς γέ τοι καὶ δυνάσται παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων αἰτούσι χρήματα, στρατιώτας, ναῦς, σίτον, καὶ οἱ κάμωντες παρὰ τῶν ἱατρῶν φάρμακα καὶ οὐ μόνον πυρετοῦ, ἀλλὰ καὶ φρίκης καὶ λοιμοῦ, καὶ οἱ ἐρασταὶ παρὰ τῶν παιδικῶν φιλήματα καὶ ἐπαφήματα, τὸν δὲ Ἡρακλέα παρὰ τῶν ἀναισθητῶν φασὶ καὶ ἰσχὺν λαμβάνειν. οὐ γὰρ προῖκα οὐδ' ἐπὶ χεῖρονι ἀνταλλαγῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ πάντων ἔστιν αἰτεῖν, ἀνθρώπους τὰ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ταῦτα ποιεῖν Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς καὶ ἔχειν ἀμείβεσθαι πολλὴ κρείττονα ὧν λαμβάνεις αὐτός. (2) τίνα ταῦτα; μὴ πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἶναι σοὶ τὴν μάχην τοῦτο πράσσοντι, ἀλλὰ πρὸς τὴν δόξαν. ἢ πάντῃ μάχου, κἂν μηδὲν σε ἐπιείγῃ· καλὸν γάρ τι ἔθος καὶ ὁ πρὸς τὰ τοιαῦτα πόλεμος. Σωκράτης δὲ ἔλεγε μὴ αἰτεῖν τοὺς σπουδαίους, ἀλλὰ ἀπαιτεῖν· εἶναι γὰρ αὐτῶν τὰ πάντα ὡς καὶ τῶν θεῶν. καὶ τοῦτ' ἐπειρᾶτο συναγεῖν ἐκ τοῦ κυρίου μὲν ὑπάρχειν τῶν πάντων τοὺς θεοὺς, κοινὰ δ' εἶναι τὰ τῶν φίλων, φίλον δ' εἶναι τῷ θεῷ τὸν σπουδαῖον. αἰτήσεις τοίνυν τὰ ἴδια.

ια'. Κράτητι.

Καὶ τοὺς ἀνδριάντας τοὺς ἐν ἀγορᾷ προσῶν αἰτεῖ τὰ ἄλφιστα. καλὴ γάρ που καὶ ἡ τοιαύτη μελέτη· ἐντεῦξ γὰρ ἀνθρώποις ἀπαθεστέροις ἀνδριάντων. καὶ ὅταν σου μᾶλλον γάλλοις καὶ κιναιδολόγοις μεταδιδῶσι, μὴ θαύμαζε· τιμᾷ γὰρ ἕκαστος τὸν πλησίον ἑαυτοῦ καὶ οὐ τὸν πόρρω· εἰσὶ δὲ οἱ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκοντες γάλλοι μᾶλλον ἢ φιλόσοφοι.

ιβ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἱ πολλοὶ ἐπὶ τὸν εὐδαιμονισμόν, ὅταν μὲν σύντομον ὁδὸν ἐπ' εὐδαιμονίαν φέρουσαν ἀκούσωσιν, ἵενται καθάπερ ἡμεῖς ἐπὶ φιλοσοφίαν· ὅταν δ' ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἀφικνῶνται καὶ αὐτῆς τὴν γαλεπότητα θεασάσονται, ὡς ἀθενοῦντες ὀπίσω ἀναχωροῦσιν, εἶτα μέμφονται που οὐχ αὐτῶν τὴν μαλακίαν, ἀλλὰ τὴν ἡμῶν ἀπάθειαν. ἕα οὖν τούτους μὲν ὅπως ἐσπούδασαν ταῖς ἡδοναῖς συγκαθεύδειν· καταλήγεται γὰρ αὐτοὺς ζῶντας οὐκ εἰς ὃν ἡμᾶς διαβάλλουσι πόνος, ἀλλ' οἱ μείζωνες, δι' οὓς πάσῃ περιστάσει δουλεύουσιν αἰσχρῶς. σὺ δὲ ἐπίμενε ἐν τῇ ἀσκήσει ὥσπερ ἤρξω, καὶ σπούδαζε κατ' ἴσον ἡδονῇ ἀντιτάττεσθαι καὶ πόνῳ, ἐπεὶ καὶ κατ' ἴσον ἀμφότερα πολεμεῖν ἡμῖν πέφυκε καὶ εἰς τὰ πρῶτα ἐμποδίζειν, ἢ μὲν διὰ τὸ ἐπὶ τὰ αἰσχροῦ ἄγειν, ὁ δὲ διὰ τὸ ἀπὸ τῶν καλῶν ἀπάγειν τῷ φόβῳ.

nionibus superior evasisti. Verum redi celeriter : adhuc enim exercitatione in ceteris tibi opus est, neque morari, ubi non sunt similes, satis tutum.

X. Metrocli.

Non solum in vestitu et nomine et vivendi ratione confidenter persevera, Metrocles, sed etiam in poscendo ab hominibus salutaria : non enim turpe est. Reges sane atque principes a subditis poscunt pecunias, milites, naves, et aegrotantes a medicis remedia non solum adversus febris ardorem, sed etiam adversus frigus febrim atque pestem, et amatores a pueris oscula et contrectationes. Herculem etiam a sensu carentibus aiunt robur accepisse. Non enim gratis neque ut deteriora rependas, verum ut salutis omnium prospicias, petere licet ab hominibus quae naturae conveniunt, atque ut idem facias, quod Jovis filius Hercules, utque acceptis longe praestantiora reddere possis. (2) Quenam haec? ut hoc tibi facienti non adversus veritatem, sed adversus opinionem sit certamen, quacum ubique pugna, etiamsi te nihil cogat : honesta enim consuetudo etiam adversus talia quod geritur bellum. Socrates vero dicebat, non petere sapientes, sed repetere : ipsorum enim omnia esse ut et deorum. Id quod colligere ex eo conabatur, quod dii rerum omnium essent domini, communia autem, quae amici possiderent, amicus vero deo esset sapiens. Petes itaque propria.

XI. Crateti.

Etiam statuas in foro positas aggressus posse panem : pulchra nimirum et haec meditatio : incidet enim in homines statuis inertiores. Et si eunuchis potius turpissimaeque loquentibus quam tibi largientur, noli admirari : colit enim sibi proximum quisque, non eum a quo procul abest; sunt autem propiores qui vulgo probantur eunuchi potius quam philosophi.

XII. Eidem.

Plerique beatitudinem, quum quidem brevem ad fortunam ducentem viam audiunt, eodem quo nos philosophiam studio expetunt; quum vero ad ipsam accedunt viam eiusque difficultatem contemplantur, velut fessi retro cedunt, deinde reprehendunt non suam ipsorum mollitiem, sed nostri animi aequitatem. Permite igitur hos quidem, quo ipsos fert animus, voluptatibus consopiri : invadet enim eos sic viventes non unus ille, ob quem nos calumniatur, labor, verum maiores, ob quos omni rerum statui turpiter serviunt. Tu vero in exercitatione, uti copisti, persevera, operamque da ut aequae voluptati resistas ac labori, quoniam utrumque tale est quod nobis adversetur et maxime impedimento sit, illa quod ad inhonesta ducit, hic quod metu ab honestis revocat.

ιγ'. Ἀπολήξειδι.

Ἀπεθέμην τὰ πολλὰ τῶν τὴν πῆραν βραυοντων, πίνακα μὲν διδοαχθεῖς ἐν ἄρτω τὸ κοῖλον εἶναι, ποτήριον δὲ τὰς γεῖρας. καὶ οὐκ ἔστιν αἰσχρὴ τὸν ἐπιστάτην εἰπεῖν ὅτι « παῖς ἦν ἔτι, » οὐκ ἔδει δὲ τὴν εὐρεσιν εὐχρηστον οὔσαν διὰ τὴν ἡλικίαν παρελθεῖν, ἀλλὰ προσδέξασθαι.

ιδ'. Ἀντιπάτρῳ.

Μέμνη μου τὸν βίον ὡς ἐπίπονον καὶ διὰ χαλεπότητα ὑπ' οὐδενός ἐπιτηδευησόμενον. ἐγὼ δὲ ἐκὼν αὐτὸν ἐπέτεινα, ἵνα γνῶσιν οἱ μιμούμενοί με μὴ τέλειον ἥδυσθαβεῖς εἶναι.

ιε'. Ἀντιπάτρῳ.

Ἄκουόν λέγειν σε μηδὲν με ποιεῖν παράδοξον διπλοῦν τρίθωνα φοροῦντα καὶ πῆραν ἐξημίμενον, ἐγὼ δὲ θαυμαστόν μὲν οὐδὲν εἶναι φημι τούτων, καλὸν δ' ἐκἄτερον αὐτῶν ἀπὸ διαθέσεως ἐπιτηδευόμενον· οὐ γὰρ μόνον τὸ σῶμα ταύτη δεῖ κεκρῆσθαι τῇ λιτότητι, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν σὺν αὐτῷ, οὐδ' ἐπαγγέλλεσθαι μὲν πολλά, πράττειν δὲ τὰ μηδὲν ἄρκοῦντα, ἀλλὰ τῷ βίῳ τὸν λόγον ἀκόλουθον ἐπιδείκνυσθαι. ἃ δὴ παιρῶμαι ποιεῖν καὶ μαρτυρεῖν μοι — ἴσως ὑπολήψῃ με λέγειν τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἢ τὸν Κορινθίων, ἀδίκους μάρτυρας· τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν φημι, ἣν οὐκ ἔστι λαθεῖν ἀμαρτάνοντα.

ισ'. Ἀπολήξειδι.

Ἐνέτυχόν σοι περὶ οἰκῆσεως, καὶ χάρις ὑποσχομένου, κοχλίαν δὲ θεασάμενος ἤδρον οἰκῆσιν ἀλεξάνεμον τὸν ἐν τῷ Μητρώῳ πέθον. ἀπολέυσσο οὖν τῆς ὑπερσεσίας ταύτης καὶ σύγχαίρε ἡμῖν τὴν φύσιν ἀνευρίσκουσιν.

ις'. Ἀνταλκίδῃ.

Ἄκουέ σε γράφειν περὶ ἀρετῆς πρὸς ἡμᾶς καὶ τοῖς γνωρίμοις ἐπαγγέλλεσθαι ὅτι διὰ τῆς γραφῆς πείσεις ἡμᾶς φρονεῖν περὶ σοῦ τι. ἐγὼ δὲ οὐδὲ τὴν τοῦ Τυνδάρεω θυγατέρα ἐπαινοῦ τὴν εἰς τὸν οἶνον τὸ νηπενθὲς βαλοῦσαν φάρμακον (ἔδει γὰρ αὐτὸ προσενέγκασθαι χωρὶς οἴνου), οὐδὲ σέ, ὅς παρόντων μὲν ἡμῶν οὐδὲν ἐπεδειξῶ σπουδῆς ἀξίον, διὰ γραμμῶν δὲ ὑπολαμβάνεις ἡμᾶς πείσεις, ἃ μνήμας μὲν ἂν σώζοι τῶν οὐκ ὄντων, ἀρετῆς δὲ ζώντων καὶ οὐ παρόντων οὐκ ἂν εἴη δηλωτικά. ταῦτά σοι γράφειν ἔσχον, ἵνα μὴ διὰ τῶν ἀψύχων ἡμῖν προσωφῆς, ἀλλὰ παρῶν αὐτός.

ιη'. Ἀπολήξειδι.

Μηνόδορον φιλόσοφον παρεκάλεσάν με συστῆσαι σοι Μεγαρχικοὶ νεανίσκοι, γελοιοτάτην σύστασιν· ὅτι μὲν γὰρ ἀνθρώπος ἔστιν, ἐκ τῶν εἰκόνοις εἴση, εἰ δὲ

XIII. Apolexidi.

Abieci multa eorum, quæ feram meam onerabant, quum didicissem catillum esse panem excavatum, poculum vero manus. Neque ignominiosum præceptor est dicere « puer adhuc eram », neque utile inventum propter ætatem aspernari par est, sed recipere.

XIV. Antipatro.

Reprehendis vitam meam ut laboriosam et ob difficultatem a nemine expetendam; ego vero sponte eam intendendo, ut, quæquæ sunt qui me imitantur, ne prorsus fiant delicati.

XV. Antipatro.

Audio dicere te, nihil me facere admirabile, quod duplex feram pallium peraque cingar, ego vero mirandum quidem horum neutrum dico, honestum vero utrumque, si ex animi sententia exerceatur: non enim corpus tantum hac simplicitate uti par est, sed una cum illo etiam animum, neque multa quidem polliceri, at facere tamen quæ non sufficiunt, verum vite sermonem convenientem exhibere. Hæc igitur studeo facere et testimonium mihi comparare — fortasse credes me dicere Atheniensium peruli vel Corinthiorum, iniustorum testium — mei ipsius dico animi, quem quicquid delinquam non est quod celem.

XVI. Apolexidi.

Rogavi te, ut habitationem mihi comparares, et gratias iam ago, quod promisisti; cochleam vero conspicatus inveni habitationem a ventis tutam, dolium in Metroo. Missum fac igitur hoc officium, nobisque gratulare naturæ qui invenimus.

XVII. Antalcidæ.

Audio te de virtute ad nos scribere et familiaribus polliceri, per illam scriptionem te nobis ut aliquid de te sentiamus persuasurum. Ego vero ne Tyndarei filiam quidem laudo, quod in vinum tristitiam depellens coniecerit venenum (erat enim illud sine vino afferendum), neque te, qui præsentibus quidem nobis laude dignum nihil ostendisti, litterulis vero te opinaris nobis esse persuasurum, quæ mortuorum hominum memoriam conservare, non vero virtutem vivorum, qui absunt, declarare valent. Hoc habui quod ad te scriberem, ne per inanimata nos compelles, sed præsens ipse.

XVIII. Apolexidi.

Menodorum philosophum ut tibi commendarem Megarchi juvenes me rogarunt, ridiculam admodum commendationem: hominem enim eum esse ex imaginibus cogno-

καὶ φιλόσοφος, διὰ βίου καὶ λόγου. ὁ γὰρ καθ' ἡμᾶς σπουδαῖος δι' ἑαυτοῦ συνίσταται.

ιβ'. Ἀναξιλᾶω.

Πυθαγόρας ἑαυτὸν ἔλεγεν Εὐφροβον γεγενῆσθαι τὸν Πάνθου, ἐγὼ δὲ νέον ἑμαυτὸν ἐπέγνων Ἀγαμέμνονα· σκῆπτρόν τε γὰρ ἐστὶ μου τὸ βάκτρον καὶ γλαμύς δ' διπλοῦς τρίβων, ἣ δὲ πήρα παρὰ δέρματος ἀλλαγὴν ἀσπίς. εἰ δὲ μὴ καρηχομῶ, ** νέος ἦν ὁ Ἀγαμέμνων, γέριον δ' ἂν γενόμενος ἐφιλοκώρησε. τοιαῦτα γὰρ ἄξιον καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν πρὸς τὸν « αὐτὸς ἔφα » λέγοντα.

κ'. Μελησίπω.

* Ἦκουόν σε λελυπησθαι ὅτι τὰ Ἀθηναίων τέκνα πηγάς ἡμῖν ἐνέτεινε μεθύοντα, καὶ δεινὰ πάσχειν, εἰ σοφία πεπαρώνηται. εὖ δ' ἴσθι ὅτι τὸ Διογένους μὲν ἐπλήγη σῶμα ὑπὸ τῶν μεθύοντων, ἀρετὴ δὲ οὐκ ἠσχύνθη, ἐπεὶ μήτε κοσμεῖσθαι πέφυκεν ὑπὸ φαύλων μήτε αἰσχύνεσθαι. Διογένης μὲν δὴ οὐχ ὑβρίσθη, κακῶς δ' ἔπαθεν ὁ Ἀθηναίων δῆμος, ἐν ᾧ τινὲς ἐδοξάν ἀρετῆς ὑπεριδεῖν. διὰ γοῦν τὴν ἐνὸς ἀφροσύνην κατὰ δῆμους ἀφραίνοντες ἀπολλύνται, βουλευόμενοι τὰ μὴ προσήκοντα καὶ στρατεύόμενοι δεῶν ἡρμεῖν. εἰ δὲ τὴν ἀρχὴν τὴν ἀπόνοιαν ἔστησαν, οὐκ ἂν ἐπὶ ταῦτα ἐχώρουν.

κα'. Ἀμυνάνδρω.

Γονεῦσι χάριτας οὐχ ἐκτέον οὔτε τοῦ γενέσθαι, ἐπεὶ φύσει γέγονε τὰ ὄντα, οὔτε τῆς ποιότητος· ἣ γὰρ τῶν στοιχείων σύγκρασις αἰτία ταύτης. καὶ μὴν καὶ τῶν κατὰ προαίρεσιν ἢ βούλησιν οὐδεμίᾳ χάρις· ἣ γὰρ γένεσις ἀφροδισίῳ ἐστὶ παρακολούθημα, ἅπερ ἡδονῆς ἔνεκεν, οὐ γενέσεως ἐπιτηδεύεται. ταύτας τὰς φωνὰς ὁ τῆς ἀπαθείας προφήτης ἐγὼ ἀποφθέγγομαι ἐναντίας τῶ τετυφωμένῳ βίῳ. εἰ δὲ τισιν εἶναι φαίνονται σκληρότεροι, φύσει αὐτὰς σὺν ἀληθείᾳ βεβαῖοι καὶ ὁ βίος ὁ τῶν μὴ κατὰ τύπον, ἀλλὰ κατ' ἀρετὴν βιούντων.

κβ'. Ἀγησιλάω.

Ἐμοὶ τὸ μὲν ζῆν οὕτως ἐστὶν ἀβέβαιον, ὡς μὴ πιστεῦσθαι παραμενεῖν ἕως τὴν ἐπιστολὴν σοι γράψω· πήρα δὲ ἱκανὸν αὐτοῦ ταμείον, τὰ δὲ τῶν νομιζομένων θεῶν μείζονα ἢ κατ' ἀνθρώπους. ἐν δὲ μόνον ἑμαυτῷ βέβαιον σύνοιδα, τὴν μετὰ τὴν γένεσιν φθοράν. Ἰαῦτ' ἐπιστάμενος αὐτὸς τε τὰς κενὰς ἐλπίδας ἰπταμένας περὶ τὸ σωματίον ἀποφυσῶ, καὶ σοὶ παραγγέλλω μὴ πλέον ἀνθρώπου φρονεῖν.

κγ'. Λακύνᾳ.

Εὐαγγελίζῃ μοι βασιλεῖα Μακεδόνων σπουδάζειν περὶ τὴν θέαν ἡμῶν, εὖ δὲ ἐποίησας προσθεῖς τῷ βα-

scēs; si vero et philosophus, ex vita et sermone. Sapiens enim, quem nos quidem informamus, per se ipsum commendatur.

XIX. Anaxilao.

Pythagoras dicebat Euphorbum se olim fuisse, Panthi filium, ego vero nuper Agamemnonem me esse intellexi : sceptrum enim mihi est baculus et chlamys duplex pallium et pera mutata pelle clypeus. Quod autem comam non alo, mirandum non est. Iuvenis erat Agamemno, senex vero factus calvo fuisset capite. Taha enim et sentire et dicere par est ad eum qui utitur illo « ipse dixit. »

XX. Melesippo.

Audiui te indignatum esse, quod Atheniensium pueri verbera nobis inllexerint vino graves, graviterque ferre, quod sapientia facta sit iniuria. Scito vero, Diogenis corpus quidem ab ebriis percussum esse, virtutem vero probro non affectam, quoniam neque ornari ab improbis potest neque dehonestari. Quare Diogenes nulla iniuria affectus, verum indigna passus est populus Atheniensium eo, quod quibusdam placuit virtutem aspernari. Propter unius igitur desipientiam pagatim desipientes pereunt, quum de rebus deliberant absonis, bellumque gerant, ubi satius est quiescere. Qui si a principio vecordiam coeruisent, non eo usque processissent.

XXI. Amynandro.

Parentibus gratiæ nullæ referendæ, neque quod nati sumus, quoniam natura sunt quæ sunt, neque ob qualitatem : elementorum enim mixtio huius causa est. Nec vero pro eis, quæ ex proposito vel voluntate fiunt, gratiæ habendæ sunt : generatio enim res venereas sequitur, quæ voluptatis, non generationis causa exercentur. Has voces ego æquitatis animi antistes eloquor contrarias insolenti vitæ : quæ si quibus duriores videantur, natura cas cum veritate confirmat et vita non insolenter, sed ad virtutem accommodate viventium.

XXII. Agesilao.

Vita quidem tam incerta mihi est, ut non credam, dum hanc tibi scribo epistolam, mihi permansuram esse, ac sufficientem eius penum habeo peram, dcorum vero, qui habentur, res maiores sunt quam secundum hominem. Hoc unum certo mihi constat, post generationem futuram esse mortem. Quæ quum sciam, et ipse vanas spes circa hoc corpusculum volitantes deflo et te ne ultra hominem sapias adhortor.

XXIII. Lacydæ.

Nuncios mihi regem Macedonum desiderio teneri vendi nostri, sed recte fecisti quod regi Macedones ad-

σιλαί τοὺς Μακεδόνας· τὰ γὰρ ἡμέτερα ἤξεις ἀβασίλευτα. ἰδεῖν δὲ τὸν ἐμὸν τύπον μηδεὶς ὡς ζῆνον βουλέσθω· εἰ δὲ μεταλαβείναι Ἀλέξανδρος· βίου καὶ λόγων βούλεται, λέγε αὐτῷ, ὅτι ἕσον ἐξ Ἀθηῶν εἰς Μακεδονίαν, τοσοῦτον καὶ ἐκ Μακεδονίας εἰς Ἀθήνας.

κδ'. Ἀλεξάνδρῳ.

Εἰ θέλεις καλὸς καγαθὸς γενέσθαι, ἀπορρίψας δ' ἔχεις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βράχος παραγενοῦ πρὸς ἡμᾶς. ἀλλ' οὐ μὴ δυνήθῃς· κρατῆ γὰρ ὑπὸ τῶν Ἡρακιστίωνος μηρῶν.

κε'. Ἴππῳ.

Παρεκάλεις με ἐπιστειλί σοι, ὅ τι ποτὲ ἔγνωκα περὶ θανάτου καὶ ταφῆς, ὡς οὐκ ἂν τέλειος φιλόσοφος γενόμενος, εἰ μὴ καὶ τὰ μετὰ τὸ ζῆν παρ' ἡμῶν μάθοις. ἐγὼ δ' ἱκανὸν ἠγοῦμαι τὸ κατ' ἀρετὴν καὶ φύσιν ζῆσαι καὶ τοῦτ' ἐρ' ἡμῖν εἶναι. ὥσπερ δὲ τὰ πρὸ τῆς γενέσεως παρακλωρῆται τῇ φύσει, οὕτω καὶ τὰ μετὰ τὸ ζῆν ἐπιτροπτεῖα ταύτη· αὐτὴ γὰρ ὡς ἐγέννησε, καὶ διαλύσει. μηδὲν δὲ εὐλαβηθῆς ὅπως ποτὲ ἀναίσθητος ᾖ. ἐγὼ γοῦν ἔγνωκα ἀποπνεύσαντί μοι παρατεθῆναι τὸ βάκτρον, ἵνα τὰ δοκοῦντά με λυμπίνεσθαι ζῆα ἀπελαθούμι.

κς'. Τῷ αὐτῷ.

Μέμνησο ὅτι τῆς πενίας τὴν ἀρχὴν ἔδωκά σοι διὰ βίου, καὶ πειρῶ μήτε αὐτὸς ταύτην ἀποθέσθαι μήτε ὑπ' ἄλλου ἀφαιρεθῆναι αὐτὴν· εἰκόσ γὰρ τοὺς ἐν Θήβαις ἐκπεριελθεῖν σε πάλιν κακοδαίμονίζοντας. σὺ δὲ τὸν τρίβωνα λεοντῆν νόει, τὸ δὲ βάκτρον βρύαλον, τὴν δὲ πῆραν γῆν καὶ θάλατταν, ἀφ' ἧς τρέφῃ· οὕτω γὰρ ἂν Ἡράκλειον διανασταίῃ σοι φρόνημα καὶ πάσης τύχης κρείττον. ἦν δὲ σοι τῶν θερμῶν ἡ καὶ τῶν ἰσχάδων περιῆ, καὶ ἡμῖν πέμπε.

κζ'. Ἀνικέριδι.

Λακεδαιμόνιοι καὶ ἡμῶν ἐψηφίσαντο ὡς μὴ τῆς Σπάρτης ἐπιβαίνομεν. ἀλλὰ σὺ γε μηδὲν εὐλαβηθῆς· ὄνομαι γὰρ ἀποκέχρησαι κυνισμοῦ. ἀξιελέητοί γε μὴν οἱ μὴ νοῦντες, ἃ δοκοῦσιν ἀσκεῖν, ὑπ' ἐμοῦ μόνου κατορθοῦσθαι. βίου τε γὰρ λιτότητα οὐκ οἶδ' εἰ τις ἐμοῦ μάλλον ἤσκησεν· ὑπομονὴν τε τῶν θειῶν τίς ἂν καυχήσαιο Διογένους παρόντος; ἀκόλουθα γοῦν καὶ ταῦτα τούτοις ἀτελείστον δοκοῦντες δι' ἀνδρείαν οἰκεῖν τὴν Σπάρτην ἀφύλακτον τὴν ψυχὴν τοῖς πάθειν ἐκδεδώκασι, μηδὲνα κατ' αὐτῶν βοήθην ἐπιστήσαντες. φοβεροὶ οὖν τοῖς ἁμῶροις φανέντες ὑπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς νοσημάτων πολεμοῦνται. ἐξελαινώσων οὖν ἀρετῆν, ὑπ' ἧς μόνος δύναται· ἂν ἐρρωσθαι καὶ τῶν νοσημάτων ἀππλλάχθαι.

κη'.

Διογένης ὁ κύων τοῖς καλουμένοις Ἑλλησιν οἰμώ-

EPISTOLOGR.

didisti : scis enim nostras res nullius imperio esse subiectas. Videre autem meam formam tanquam insolitam ne cui in mentem veniat : si vero vitæ meæ ac sermorum particeps fieri cupit Alexander, dic ei, quantum itineris sit Athenis in Mæcedoniam, tantundem esse ex Mæcedonia Athenas.

XXIV. Alexandro.

Si vis honestus evadere, abieceto quem in capite gestas panno ad nos accede. Verum non poteris : Hephæstionis enim femoribus teneris.

XXV. Hipponi.

Tubebas me tibi scribere, quæcunque de morte et sepultura statuerim, quasi perfectus philosophus non futurus, nisi quæ post mortem erunt a nobis didiceris. Ego vero satius duco secundum virtutem et naturam vivere atque hoc in nostra esse situm potestate. Ut autem, quæ ante generationem erant, permissa sunt naturæ, sic etiam quæ post vitam futura ei committenda sunt : nam uti genuit, sic etiam dissolvat. Noli autem sollicitus esse, quasi tactu unquam ac sensu carere possim. Ego mortuo mihi constitui apponendum esse baculum, quo nocitura mihi animalia abigam.

XXVI. Eidem.

Memento quod paupertatis principatum per vitam tibi concesserim, daque operam, ut neque ipse illum deponas neque ab alio eo spolieris : vix enim dubium est, quin Thebani aggrediantur te rursus infelicem iudicantes. Tu vero pallium pellem existima leoninam et baculum clavam, peramque terram atque mare, a quibus nutritis : sic enim Herculeæ contigerit tibi fortitudo omnique fortuna superior. Si vero lupinorum aut caricarum quid tibi reliquum est, nobis mitte.

XXVII. Anniceridi.

Lacedæmonii decrevere, Spartam nobis non esse ingrediendam. Verum tu nihil perturberis : nomine enim contentus es cynismi. Commiserandi profecto, qui non sentiunt, quod ipsi videntur exercere, a me solo consummari. Victus enim tenuitatem nescio an me magis nemo coluerit ; molestiarumque tolerantiam quis est qui iacet Diogene præsentē ? hinc factum etiam hoc est, ut, quum immunitam propter fortitudinem suam habitare vellent Spartam, incustoditam animam affectibus exponerent, nullo ipsi adversus eos imposito custode. Terribiles igitur vicinis visi ab intestinis morbis pessumdantur. Quare expellant virtutem, qua sola duce potuerint animis confirmari et a morbis, quibus laborant, liberari.

XXVIII.

Diogenes canis Græcis qui vocantur miseriam. Non dec-

ζειν. Ὑπάρχει δὲ τοῦθ' ὑμῖν, κἄν ἐγὼ μὴ λέγω· ὄντες γὰρ ταῖς μὲν ὕψεσιν ἄνθρωποι, ταῖς δὲ ψυχαῖς πίθηκοι, προσποιεῖσθε μὲν πάντα, γινώσκατε δὲ οὐδέν· τοιγάρτοι τιμωρεῖται ὑμᾶς ἡ φύσις· νόμους γὰρ ὑμῖν αὐτοῖς μηχανησάμενοι μέγιστον καὶ πλεῖστον τῦφρον ἐξ αὐτῶν διεκλήρωσάσθε, μάρτυρας τῆς ἐμπεφυσιωμένης κακίας λαθόντες. καὶ οὐδέποτε ἐν εἰρήνῃ, ἀλλ' ἐν πολέμῳ τὸν θλον βίον καταγρηῶτε, κακοὶ κακῶν ἐπιτήρδιοι ὄντες, καὶ ἀλλήλοις φθονοῦντες, ἐὰν μικρῶ μαλακώτερον ἱμάτιον ἄλλον ἴδῃτε ἔχοντα ἢ κερατῖον μικρῶ πλέον ἢ ἐν λόγῳ δριμύτερον ἢ μάλλον πεπαιδευμένον. (2) οὐδὲν γὰρ διακρίνετε ὑγιει λόγῳ, ἀλλ' εἰς εἰκότα καὶ πιθανὰ καὶ ἔνδοξα καταλιθάνοντες πάντα μὲν αἰτιασθε, οὐδὲν δὲ οἴδατε, οὐδ' οἰ πρόγονοι ὑμῶν οὐδ' ὑμεῖς, ἀλλὰ ὑπὸ ἀγνοίας καὶ ἀφροσύνης, καταμωκώμενοι στρεβλοῦσθε, καλῶς ποιοῦντες. μισεῖ δ' ὑμᾶς οὐ μόνον ὁ κύων, ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτή· μικρὰ μὲν γὰρ εὐφραίνεσθε, πολλὰ δὲ λυπεῖσθε καὶ πρὸ τοῦ γῆμιαι καὶ γῆμαντες, ὅτι γε ἐγγήματα ὄντες ἐξώλειε καὶ δυσάρεστοι. ἄσους δὲ καὶ οἴους ἄνδρας ἀπεκτείνετε, τοὺς μὲν ἐν πολέμῳ πλεονέχεται ὄντες, τοὺς δὲ ἐν τῇ καλομένη εἰρήνῃ αἰτίαν ἐπενεγκόντες. (3) οὐκὼν πολλοὶ μὲν ἐπὶ τῶν σταυρῶν κρέμονται, πολλοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ δημίου ἀπεσφραγμένοι, ἔτεροι δὲ φάρμακον πίνοντες δημοσίῃ, οἱ δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ, δηλονότι ἀδικοὶ δόξαντες εἶναι; πότερον οὖν ἐπιχειρητέον, ὃ κακαὶ κεφαλαί, παιδεῦσαι τούτους ἢ ἀποκτείνειν; νεκρῶν μὲν γὰρ ἡμῖν οὐδεμία δῆπου χρεία, εἰ μὴ ὡσπερ ἱερείων σάρκας ἐσθίειν μέλλομεν, ἀνδρῶν δὲ ἀγαθῶν πάντως ἐστὶ χρεία, ὃ κακαὶ κεφαλαί. ἀγραμμάτους μὲν καὶ ἀμούσους παιδεύετε γράμματα τὰ καλούμενα μουσικά, ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν, ἴταν ποτὲ χρεία ἢ τούτων, ἄνδρας δὲ ἀδίκους διὰ τί οὐ παιδεύσαντες χρησθε τούτοις, ὁπόταν ἢ χρεία δικαίων; ἐπεὶ καὶ ἀδίκων χρεῖαν ἔχετε, ὅταν βούλησθε ὑπελίεσθαι πόλιν ἢ στρατόπεδον; (4) καὶ οὐπω μέγα τοῦτο ὅταν μετὰ βίας πράττητε τὰ κακά, καὶ τὰ κρείσσονα λεηλατούμενα πάρεσιν ὄρᾶν, καὶ οἷς μὲν ἄν, ὃ κακαὶ κεφαλαί, ἐπιχειρήσῃτε, τούτους ἀδικεῖτε, καίτοι αὐτοὶ μείζονος τιμωρίας ἄξιοι ὄντες. ἐν τε τοῖς γυμνασίοις, ὅταν ἢ τὰ καλούμενα Ἑρμῆα ἢ Παναθήναια, καὶ ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ ἐσθίετε καὶ πίνετε, μεθύετε, περαίνετε, γυναικοπαθεῖτε. εἴτ' ἐνασθεῖτε ὑμεῖς ἐτι καὶ κρύφα καὶ φανερώς ποιεῖτε ταῦτα. οὐδὲν μὲν μέλει τῷ κυνί, ὑμῖν δὲ πάντα ταῦτα ἐπιμελῆ ἐστιν. (5) καὶ ὅπου κύνας εἶργετε βίου φυσικοῦ καὶ ἀληθοῦς, πῶς εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν πλημμελήσατε; κἀγὼ μὲν ὁ κύων τῷ λόγῳ, ἡ δὲ φύσις τῷ ἔργῳ ὁμοίως πάντας ὑμᾶς τιμωρεῖται· ὁμοίως γὰρ πᾶσιν ὑμῖν θάνατος ἐπικρέμαται, ὃν ὑμεῖς φοβεῖσθε. καὶ πολλὰ κίς εἶδον πτωχοὺς ὑγιαίνοντας δι' ἔνδειαν, πλουσίους δὲ νοσοῦντας δι' ἀκρασίαν τῆς δυστυχοῦς γαστρὸς καὶ πόσθης· χαρισάμενοι γὰρ τούτοις ὀλίγον ἐναργαλίσθητε χρόνον ὑφ' ἡδονῆς μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς ἐναποδεικνυμένης ἀλγηθόνας. (6) καὶ οὐδὲν ὠφελήσει ὑμᾶς οὔτε οἰκία οὔτε τὰ ἐν αὐτῇ,

rit vero illa vobis, etiamsi ego non imprecet: nam quum facie quidem sitis homines, animis vero simiæ, omnia simulatis, nihil vero intelligitis. Quare ulciscitur vos natura. Ex legibus enim, quas vobis ipsis finxistis, maximam et plurimam superbiam nacti estis, insitæ vobis malitiæ exhibitis ipsis testibus. Neque in pace unquam, verum in bello per totam vitam consenesecitis, mali malorum socii, invidiam vicissim exercentes, si paullo molliorem vestem videtis alium habentem aut pecuniæ summam paullo ampliolem aut ipsum in dicendo acutiorem aut magis eruditum. (2) Nihil enim diiudicatis sana mente, verum ad verisimilia et credibilia et opinabilia delabentes omnia reprehenditis, nihil vero scitis, neque maiores vestri, neque vos ipsi, sed ab incitæ et vesania delusi torquemini, idque merito, oditque vos non solum canis, sed etiam natura ipsa. Paullum enim lætamini, multum vero doletis et antequam matrimonium iungatis et postquam iunxistis, quoniam iunxistis miseri quippe ac morosi. Quot autem et quales viros occiditis, alios in bello superatos, alios in pace, quæ dicitur, adductos in suspensionem. (3) Noane multi cruci suffixi pendent, multi a carnificæ interfecti, alii ad venenum hauriendum publice damnati, alii equuleo impositi, scilicet quod iniusti essent visi? utrum igitur tentare conveniebat, o dira capita, corrigere istos an interficere? cadaverum enim nullus utique nobis usus, nisi tanquam victimarum carnibus vesci voluerimus, virorum vero bonorum omnino usus erit, o dira capita. Indoctos atque rudes docetis musicæ quæ dicuntur elementa, quo præsto vobis sint, si quando his opus vobis fuerit; viros vero iniustos cur non ad frugem revocatis etisque utimini, si quando iustis opus fuerit, præsertim quum et iniustorum sane usura habeatis, si urbem surripere vultis sive exercitum? (4) Sed nondum magnum hoc; at ubi cum vi quæ bona sunt agatis, maioribus etiam vim illatum iri licet expectare, et ad quoscunque, o dira capita, accedatis, hos iniuria afficitis, ipsi vero maiore pœna digni in gymnasiis, si Hermæa instant aut Panathenæa, atque in medio foro editis ac bibitis, vino vos obruitis, pœdicatis, muliebria patimini. Tum etiam impie vos agitis, quod et clam et palam hæc patrat? Nil canis curat, vobis vero hæc omnia curæ sunt. (5) Et ubi canes a naturali veraque vita prohibetis, quomodo in ipsos non deliqueritis? et ego quidem canis verbis, natura vero re ipsa pariter vos punit omnes: pariter enim vobis omnibus mors imminet, quam extimescitis. Ac sæpenumero vidi pauperes bene valentes ob inopiam, divites vero ægrotañtes ob miseri ventris penisque incontinentiam. His enim indulgentes suaviter per breve tempus moti estis a voluptate magnos atque graves labores afferente. (6) Nec quicquam proderunt vobis ædes, neque quæ in

κιονόχρονα, ἀλλ' ἐν ταῖς χρυσαῖς καὶ ἀργυραῖς κλίμαις κατακείμενοι στρεβλοῦσθε καλῶς ποιοῦντες, οὐδ' ἰσχυροποιεῖσθαι δύνασθε, ἵνα τὰ τῶν ἀγαθῶν λείψανα μετὰ τῶν λαχάνων καταφάγητε κακοὶ κακῶν ἐπιτήδειοι ὄντες. ἀλλ' εἰ τοῦν ἔχετε, ὅσπερ οὐκ ἔχετε, ἐάν μεθύητε, Σωκράτει τε τῷ σοφῷ πεισθέντες κάμοι κοινῇ βουλή συνελθόντες ἠβηρὸν σύμπαντες ἢ σωφρονεῖν μάθετε ἢ ἀπάγξασθε· οὐ γὰρ δυνατὸν εἶναι ἄλλως ἐν τῷ ζῆν, εἰ μὴ θέλετε ὅσπερ ἐν συμποσίῳ, ἕως ἂν υπερπίοντες καὶ υπερμεθυσθέντες ὑπὸ ἰλίγγων καὶ στρόφων συνεχόμενοι ὑφ' ἐτέρων ἀγῆσθε καὶ μὴ αὐτοὶ δύνησθε σωθῆναι. (7) σπαταλῶσι δ' ὑμῖν καὶ ἐνθυμουμένους, ὅσα γε τὰ ἀγαθὰ ὦν δεσποῖμι λέγεσθε εἶναι, ἔρχονται οἱ κοινοὶ δῆμιοι, οὓς ὑμεῖς καλεῖτε ἱατροῦς, οἷς ἂν ἐπὶ τὴν γαστέρα ἐπέληθῃ, ταῦτα λέγουσι καὶ πράττουσιν. οὗτοι δὲ καλῶς ποιῶντες τέμνουσι καὶ κάουσι καὶ δεσμεύουσι φάρμακά τε διδοῦσι καὶ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ σώματος κἀν ὑγιασθῆτε, οὐδὲ τοῖς καλούμενοις ἱατροῖς χάριν ἔχετε, ἀλλὰ τοῖς θεοῖς φάτε δεῖν ἔχειν χάριν· ἐάν δὲ μή, τοῖς ἱατροῖς ἐγκαλεῖτε. πλείον δ' ἔμοιγε πάρεστι τὸ εὐφραίνεσθαι τοῦ λυπεῖσθαι καὶ τὸ εἰδέναι τοῦ ἀγνοεῖν· (8) διετέλεσα γὰρ ἐντυγχάνων Ἀντισθένη τῷ σοφῷ, ὃς μόνους τοῖς εἰδόσιν αὐτὸν διεῖλε καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις τοῖς οὐκ εἰδῶσι φύσιν, λόγον, ἀλήθειαν παρεξέθη, οὐδὲν φροντίσας κνωθάλων νηπίων μὴ ἐπισταμένον, ὡς εἴρηται ἐν ἐπιστολῇ, λόγους κυνός. βαρβάρους δὲ οὖσιν οἰμώζειν λέγω, ἕως ἂν ἑλληνιστὶ μαθόντες Ἕλληνας ἀληθινοὶ γένησθε· νῦν μὲν γὰρ πολλοὶ χαριέστεροί εἰσιν οἱ καλούμενοι βαρβαροὶ καὶ τόπων ἐν ᾧ εἰσι καὶ τρώπῳ, καὶ οἱ μὲν καλούμενοι Ἕλληνας στρατεύουσι ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, οἱ δὲ βαρβαροὶ διαφυλάττειν οἴονται δεῖν τὴν ἑαυτῶν, πάντες ὄντες αὐτάρκεις. ὑμῖν δὲ ἱκανὸν οὐδὲν· καὶ γὰρ φιλόδοξοι καὶ ἀλογοὶ καὶ ἀγρήστως τρεφόμενοι ἔστε.

κθ'. Διονυσίῳ.

Ἐπειδὴ δέδοκται σοι ἐπιμελείαν ποιήσασθαι σεαυτοῦ, πέμψω σοι ἄνθρωπον οὐδὲν μὰ Δία Ἀριστίπῳ καὶ Πλάτωνι ὅμοιον, ἀλλ' ἕνα τῶν Ἀθήνησι παιδαγωγῶν ἐξ ὧν ἔχω, δριμύτατα μὲν βλέποντα, δῦτάτα δὲ βαδίζοντα, σκύτος δὲ ἀλγεινότατον φέροντα, ὃς σε μὰ Δία ἐπιτρέψει τὸ μὴ καθ' ὄραν ἀναπαύεσθαι καὶ πρῶτ' ἐγείρεσθαι, παύσας φόβων καὶ δειμάτων, ἐν οἷς ὦν οἶσι τι μᾶλλον διὰ τοὺς δορυφόρους ἢ τῆς ἀκροπόλεως τὴν εὐεργίαν ἀποτιθήσεσθαι αὐτῶν, δι' ὧν μόνων αἰεὶ πάρεστι. καὶ σοὶ δὲ ὅσῳ μᾶλλον καὶ πλείω καὶ μείζω τοιαῦτα κατασκευάζῃ, πλείους καὶ μείζους ἀπορίας καὶ δειμάτα τῆς ψυχῆς ἀποθαίνουσι. (2) πάντα οὖν ταῦτα περιαιρήσεται καὶ θάρσος ἐμποιήσας ἀποστήσει τῆς μαλακίας· τί γὰρ ὄφελος ἀνδρὸς μὴ ἐλευθέρου; ἔστι δὲ τοι αὐτὸ τοῦτο ἡ δουλεία, οἷς μετὰ θεοῦ δ βίος παρεσκευάσται. ἕως μὲν οὖν ταύτας οὐ τὰς συνουσίας ἔχῃς, οὐκ ἀνήσει σε τούτων τι τῶν κακῶν· ἐάν

eis sunt capitulorum ornamenta, sed in aureis argenteisque lectis decumbentes torquemini, idque merito; nec corroborari potestis, quo bonorum reliquias cum ipsis oleribus devoretis, qui mali estis malorum socii. At si sapitis, ubi ebrui sitis, Socrati optimo mihique obediens communi concilio convocato cum omni iuventute aut modestiam discite aut in malam rem abite. Non enim aliter in vita versari licet, nisi vultis ut in convivio, donec vino graves et supra modum pleni oculorum vertigine tormineque correpti ab aliis ducendi sitis, nec vestris ipsorum viribus possitis conservari. (7) Luxuriantibus autem vobis, quantaque sint bona, quorum domini esse dicimini, reputantibus communes superveniunt carnifices, quos vos medicos appellatis, quibus quicquid in ventrem incidit, hoc dicunt atque faciunt. Iii vero, et iure quidem, secant, urunt, colligant, remedia corpori adhibent intra et extra. Et si convalescitis, ne gratias quidem habetis medicis, qui dicuntur, sed si convalescitis, diis habendas esse dicitis gratias, sin vero minus, medicos incusatis. Plus vero mihi quidem licet gaudere quam dolere et scire quam ignorare. (8) Id quod assequutus sum ex consuetudine, quam cum Antistheue habui, qui solus cum eis, qui ipsum norant, disputabat, a reliquis, qui naturam, rationem, veritatem ignorarent, sese abstinebat, nil moratus bestias infantulas, qui non intelligunt, ut in epistola dictum est, canis sermones. Barbari vero cum sitis, miseriam vobis imprecor, usque eo dum græce docti Græci veri evadatis. Nunc enim barbari qui vocantur politiores multo sunt et loco, in quo sunt, et moribus, et qui quidem Græci vocantur, bella barbaris inferunt, barbari autem custodiendam sibi suam terram censent, sibi ipsis contenti omnes, vobis vero satis nihil: etenim ambitiosi estis et rationis expertes et male educati.

XXIX. Dionysio.

Quoniam visum tibi est curam tui ipsius aliquam habere, mittam tibi hominem nihil per Iovem Aristippo Platonicque similem, sed unum ex pædagogis, quos Athenis habeo, acutissime videntem et velocissime euntem et flagrum asperimum gerentem, qui te per Iovem instigabit, ut non quavis hora quietem capias et mane expergeas, solutus ex timoribus atque terrore, a quibus magis putas per satellites arcis tue communionem liberari, per quæ sola semper adsunt, et quo magis et plura et maiora talia compares, hoc plures et maiores angustiae animique terrore enascuntur. (2) Hæc igitur omnia a te removebit et animo reddito a mollitie segregabit. Quis enim usus hominis non liberi? est autem hoc ipsum servitus, si cui vita cum metu instituitur. Dum igitur hac tu consuetudine uteris, horum malorum

δὲ τὸν ἐξωμέα λάθης, ὅς σου τὰς πλευρὰς ἀποκαθαρεῖ καὶ παύσει δειπνῶν μαγειρικῶν, ἐν ὁποίοις δὲ καὶ αὐτὸς διαίτῃται τρόποις καταστῆσαι σε, σωθήσῃ, ὃ δέιλαιε. (3) νυνὶ δὲ τοιοῦτους ἡβρηκῆας ἀνθρώπους, οἳ ἂν μάλιστα σε διαλυμαίνοντο καὶ διαφθειροῖεν· οὐ γὰρ ὅπως ἀγαθὸν τι παρασκευάσωσί σοι, ἀλλ' ὅπως δειπνήσωσί τι σκοποῦσι καὶ ὅ τι κερθάνουσι ζητοῦσιν, οὐδὲν ἀφαιρούμενοί σου τῶν ὑπαρχόντων κακῶν, ἀλλὰ τῶν ὄντων ἀφαιρούμενοι καὶ προσκαταλύοντες τῶν οἰκείων ἔθων. καὶ οὕτως ἀναίσθητος εἶ, ὅς οὐδὲ ἐκείνῳ ἀκούεις οὕτως ἐν μέσῳ καὶ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος λεγόμενον,

ἔσθλων μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεται, ἦν δὲ κακοῖσι συμμίσησι, ἀπολείς καὶ τὸν ἔοντα νόον.

(4) ὧν σοι οὐδὲν βαρύτερόν ἐστιν, ὃ δέιλαιε, τῶν πατρῶων καὶ τυραννικῶν τρόπων, οὐδέ ἐστιν ὅ τι σε ἀεὶ ἄλλο μᾶλλον ἀπολλύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ ἀνθρωπον ὄνῃ ἐξευρεῖν ἐπὶ τοῦτο, ὅστις σε ἀποστῆσει ὡσπερ τῆς ἱεραῆς νόσου καλουμένης τῆς τυραννίδος· ἅπαντα γὰρ ποιεῖς, ὅσα ἀνθρώπος μαινόμενος ποιεῖ, μόνου δὲ ἀποστάς τούτου σωθῆίς ἂν. ἀλλ' οὔτε οἱ συνόντες ἥρωσιν ὅσον τὸ κακὸν ἔχεις, οὔτε αὐτὸς αἰσθάνῃ, οὕτως ἐκ πολλοῦ τέ σου καὶ σφόδρα ἦπται ἡ νόσος. σχύτους οὖν δεῖ σοι καὶ δεσπότου, οὐχ ὅς σε θαυμάσει καὶ κολλακέυσει ὡς ὑπὸ γε τοιοῦτου ἀνθρώπου πῶς ἂν τίς ποτε ὠφελῆσθῆι, ἢ πῶς ὁ τοιοῦτος ὠφελήσῃ τίνα; εἰ μὴ ὡσπερ ἵππον ἢ βοῦν κολάζῃ τε ἅμα καὶ σωφρονίζῃ, φροντίζῃ τε τῶν δεόντων. (5) ἀλλὰ σύ γε πόρρω ἦκεις διαφθορᾶς. οὐκοῦν ἀναγκαῖον τομάς τε καὶ καύσεις καὶ φαρμακείας ποιῆσθαι. σὺ δὲ ὡσπερ τὰ παιδιὰ πάππους τινὰς καὶ τίτθας εἰσηγάγου, καὶ σοὶ φασὶ «δέξαι, τέκνον, ἔγχεαι, εἰ τί με φιλεῖς, μικρόν ἐτι μόνον τοῦτ' πρόσφαγε.» εἰ οὖν σοι ἅπαντες καὶ πᾶσαι συνελθόντες κατηρῶντο, οὐκ ἂν συμφορώτερα τῇ νόσῳ ἐποίησας. ἀλλὰ τί; οὐ γὰρ μήποτε σὺ θελήσεις τὰ θρία τῶν σύκων ἐπιτρόγειν, ἀλλ' ὡσπερ πρόβατον οὐκ ἂν ἀποσταίης τῶν ὑρίμων. οὐκ ἐστιν οὖν σοι οὔτε χάριεν οὔτε ἐρῶσθαι, ὃ φίλτατε.

λ'. Ἰκέτη.

Ἦκον, ὃ πάτερ, Ἀθήναζε, καὶ πυθόμενος τὸν Σωκράτους ἐταῖρον εὐδαιμονίαν διδάσκειν, εἰσῆλθον παρ' αὐτόν. ὁ δὲ ἐτύγγανε τότε σχολάζων περὶ ταῖν ὁδῶν ταῖν φεροῦσαι **, ἔλεγε δὲ αὐτὰς εἶναι δύο καὶ οὐ πολλάς, καὶ τὴν μὲν σύντομον, τὴν δὲ πολλήν· ἐξεῖναι οὖν ἑκάστῳ ὁποτέραν βούλοιο βαδίζειν. καὶ γὰρ ταῦτα ἀκούσας τότε μὲν κατεσίγησα, τῇ δὲ ἐξῆς, ἐπειδὴ πάλιν εἰσιόντων ἡμῶν παρ' αὐτόν περὶ ταῖν ὁδῶν παρεκάλεσα αὐτόν ἐπιδείξαι ἡμῖν, καὶ ὅς μάλ' ἐτόιμω ἀπαναστὰς τῶν θάκων ἦγεν ἡμᾶς εἰς ἄστου καὶ δι' αὐτοῦ εὐθύς εἰς τὴν ἀκρόπολιν. (2) καὶ ἐπεὶ ἀγχοῦ ἐγενόμεθα, ἐπιδείκνυσιν ἡμῖν δύο τινὲ ὁδῶ ἀναφερούσα, τὴν μὲν ὀλίγην προσάντη τε καὶ δύσκολον, τὴν δὲ

nullum te dimittet. Ubi vero palliatum illum nactus fueris, qui tua latera perpurgabunt, teque a cœnis coquina-riis prohibebit et ad eandem, in qua ipse versatur, vi-vendi rationem compellet, servaberis, o miser. (3) Nunc vero eiusmodi inveniisti homines, qui maxime te pes-sudent atque perdant: non enim ut boni quid effi-ciant, sed ut epulentur spectant et quod lucrentur quaerunt, nullum eorum, quæ habes, malorum auferentes, verum de bonis tuis auferentes ac moribus tuis detri-mentum afferentes. Quin stultus es adeo, ut ne illud quidem audias, quod sic in medio et ubique Græciæ dicitur,

A bonis enim bona disces, sin vero cum malis versere, perdes et quam adhuc habes mentem.

(4) Et sane nihil tibi gravius est, o miser, paternis et ty-rannicis moribus, neque aliquid est, quod magis te semper perdat. At ne hominem quidem invenire hoc in malum potes, qui te avertat tanquam a sacro morbo qui dicitur a tyrannide. Omnia enim facis, quæcunque homo fu-rius fecerit, a solo autem hoc ubi destiteris, servabere. Sed neque qui tecum conversantur quantum habeas ma-lum vident, neque ipse sentis, tam diu tamque vehem-entem morbus te invasit. Flagro igitur tibi opus est et domino, non qui te admiretur atque assentiat tibi: namque ab eiusmodi homine quomodo tandem utilitatem aliquis ceperit aut quomodo talis utilitatem alicui afferat? nisi velut equum sive bovem castiget simul et ad frugem revocet et procuret quibus opus est. (5) At tu eo pro-gressus es pravitatis, ut sectiones et ustiones et venena necesse sit adhibere. Sed tu velut pueri avos quosdam et nutrices tibi introduxisti, qui tibi dicunt «accipe, puerule, infunde, si me amas, paullum adhuc; hoc solum insuper comede.» Quare si universi et universæ con-iunctim diras tibi imprecarentur, non faceres quæ ad augendum morbum valent. Quid autem? nolueris enim unquam folia ficum comedere, sed tanquam ovis non abstinueris a maturis fructibus. Non licet igitur tibi nec salvere nec valere, amicissime.

XXX. Hicetæ.

Athenas quum venissem, mi pater, ibique Socratis di-scipulum felicitatem docere audivissem, ad ipsum memet contuli. Disputabat ille tunc de viis huc ducentibus atque duas eas dicebat esse, neque plures, alteram bre-vem, longam alteram: licere igitur cuique ultra voluerit incedere. Quibus auditis ego tum quidem silentium tenui, postero vero die, quum rursus ad eum accessissemus, de viis istis ut exponeret nobis admonui, isque prompte ex sedibus exurgens ad urbem nos perque ipsam recta ad arcem ducebat. (2) Ad quam prope acce-dentibus monstrat nobis duas vias huc ascendentes, al-teram brevem, abruptam et difficilem, alteram longam,

πολλὴν λειαν τε καὶ ραδίαν καθιστάς. ἄμα γὰρ « αἱ μὲν εἰς τὴν ἀκρόπολιν » εἶπε « φέρουσαι ὁδοὶ εἰσὶν αὐταί, αἱ δὲ ἐπὶ τὴν εὐδαίμονιαν τοιχῶνται αἰρεῖσθε δὲ ἕκαστος ἣν ἐθέλετε, ξαναγῆσω δ' ἐγώ. » τότε οἱ μὲν ἄλλοι τῆς ὁδοῦ τὸ δύσκολον καὶ πρόσαντες καταπλαγέντες ὑποκατεκλίθησαν καὶ τὴν μακρὰν καὶ λειάν παρεκάλουον αὐτὸν διάγειν, ἐγὼ δὲ κρείττων γινόμενος τῶν χαλεπῶν τὴν πρόσαντη καὶ δύσκολον ἐπὶ γὰρ εὐδαίμονιαν ἐπειγομένῳ κἂν διὰ πυρὸς ἢ ξιφῶν βαδιστέον εἶναι. (3) ἐπεὶ δὲ ταύτην εἰλόμην τὴν ὁδὸν, ἀραιρεῖταί μου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν γιτῶνα καὶ περιβάλλει μοι τρίβωνα διπλοῦν καὶ ἀποκρήμνησί μου τοῦ ὤμου πήραν, ἐμβαλὼν εἰς αὐτὴν ἄρτον καὶ τρίμμα καὶ ποτήριον καὶ τρυβλίον, ἔξωθεν δὲ αὐτῇ παρήρτησε λήκυθον καὶ σπλεγγίδα, δίδωσι δέ μοι καὶ βακτηρίαν. καὶ ἐγὼ τούτοις ἐκοσμήθην, ἠρόμην δὲ αὐτόν, διὰ τί με τρίβωνα περιέβαλε διπλοῦν. ὁ δὲ ἔφη « ἴνα σε πρὸς ἀμφοῦ συνασκήσω, καὶ καχῦμα τὸ ἀπὸ θερείας καὶ ψυχλοῦ τὸ ἀπὸ χειμῶνος, « τί γάρ » ἔφη, « ὁ ἀπλοῦς τοῦτο οὐκ ἐποίει; » (4) « οὐ μὲν οὖν » εἶπεν, « ἀλλὰ θέρους μὲν βραστῶνην, χειμῶνος δὲ πλείονα ἢ κατ' ἀνθρώπον ταλαιπωρίαν. » « τὴν δὲ πήραν διὰ τί μοι περιτέθεικας; » « ἴνα πάντῃ τὴν οἰκίαν » εἶπε « περιφέρης. » « τὸ δὲ ποτήριον καὶ τὸ τρυβλίον διὰ τί ἐπέβαλες; » « ὅτι δεῖ σε » εἶπε « καὶ πίνειν καὶ ὄψω χρῆσθαι, ὄψω ἐτέρῳ » ἔφη, « κάρθαμον μὴ ἔχοντα. » « τὴν δὲ λήκυθον καὶ τὴν σπλεγγίδα πρὸς τί ἀπήρτησας; » « τὴν μὲν ἀρωγόν » ἔφη « πόνων, τὴν δὲ γλοῖου. » « ἢ δὲ βακτηρία πρὸς τί; » ἔφη. « πρὸς τὴν ἀσφάλειαν » εἶπε. « ποῖαν τήνδε; » « πρὸς ἣν οἱ θεοὶ αὐτῇ ἐχρήσαντο, πρὸς τοὺς ποιητάς. »

λα'. Φαινίλῳ.

Ἀνέβαινον Ὀλυμπιάζε μετὰ τὸν ἀγῶνα, τῇ δ' ὑστεραία κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπήντησέ μοι Κίκερμος ὁ παγκρατιαστής, κατεστεμμένος τῷ Ὀλυμπιακῷ στεφάνῳ, καὶ σὺν αὐτῷ τῶν οἰκείων πολλὸς ὄμιλος πορευόμενος οἰκαδε. καγὼ, ὡς πλησίον ἐγένετό μου, λαθόμενος αὐτὸν τῆς χειρὸς « ἔκσθηθι » εἶπον, « ὦ ἄθλιε, τῆς ταλαιπωρίας καὶ λήξον τοῦ τύφου, ὅς σε Ὀλυμπιάζε ἀναθάντα ἀνεπίγνωστον τοῖς γονεῦσιν ἀπάγει. καὶ φράσον ἐπὶ τίνι δὴ μέγα πρῶτον κατέσσεψαι μὲν » ἔφη « τῷδε τῷ στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν, φοίνικα δὲ διὰ τῶν χειρῶν φέρεις, ὄγλον δὲ τοσοῦτον ἐπισύρη. » (2) καὶ ὅς ἀπεκρίνατο « ἐπὶ τῷ νενικηκέναι παγκρατίου τοὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ πάντας. » « ὦ τοῦ θαύματος » ἔφη, « καὶ τὸν Δία καὶ τὸν ἀδελφόν; » « οὐ μὲν οὖν » ἔφη. « ἀλλὰ τοὺς καθ' ἓνα προκαλούμενος; » « οὐ γάρ » εἶπεν. « ἄλλους ἄρα δήπουθεν καὶ ἄλλους κληρωσάμενος ἐπαγκρατίας; » « πάντων γὰρ. » εἶτα πῶς τοὺς ὑπ' ἄλλων ἐχθληθέντας ἐτολμησας λέγειν αὐτοὺς νενικηκέναι; τί δαί; ἄνδρες ἦσαν μόνον οἱ παγκρατιάζοντες Ὀλυμπίαισι; » « καὶ παῖδες » εἶπεν. « καὶ τούτους ἐνίκησας ἀνδρισάμενος; » οὐκ ἔφη.

planam atque facilem. « Et hæc quidem » inquit « via sunt ad arcem ducentes, quæ autem ad felicitatem, eodem modo comparatæ sunt : vos jam eligite, quam quisque volet, ego vero ducam. » Tum reliqui via asperitate ac abruptis perterriti animum abiecerunt et ut longa atque plana dueret cohortabantur; ego vero, ut qui contemnerem difficultates, ut abrupta atque aspera : nam qui ad felicitatem pervenire studeat, huic vel per ignes atque enses esse incidendum. (3) Quam quum elegissem viam, ablata mihi toga atque tunica pallium duplex mihi induit et peram iniecit ex humero suspensam, pane et placenta et poculo et scutula instructam, extraque ampullam ei suspendit atque strigilem, prætereaque dat mihi baculum. His ego ornatus interrogabam, qua de causa pallium duplex mihi induisset. Atque ille « ut ad utrumque te exerceam, et ad æstivum calorem et ad hiemale frigus. » « Quid enim » inquam, « simplex hoc non efficit? » (4) « Minime vero » respondit, « sed æstate quidem laxamentum, hieme vero maiorem quam præ humanis viribus molestiam. » « Peram autem cur mihi iniecisti? » « Ut quocunque » inquit « domum tecum circumferas. » « Sed poculum et scutulam qua de causa in illam indidisti? » « Quod oportet » respondit « et bibas et obsonio utare, obsonio alio » inquit « si nasturtium non habeas. » « Ampullam autem et strigilem cur suspendisti? » « Alteram in labores » inquit « alteram in sordes adiumentum. » « Sed baculum ad quid? » rogabam. « Ad securitatem » respondit. « Qualem hanc? » « Ad quam dei utuntur ipso, adversus poetas. »

XXXI. Phænίλῳ.

Ascendebam Olympiam certamine absoluto, posteroque die mihi in itinere obviam processit Cicernus pancratiasta, Olympica corona coronatus, cumque eo magna amicorum domum contendens turba. Atque ego, quum prope ad me accessisset, prehensa manu « finem fac, » inquam « o miser, laborum atque abice superbiam, quæ Olympiam profectum talem quem ne parentes quidem agnoscant te reducit. Iam dicas, quam re elatus » inquam « coronam istam capiti impositam manuque palmam feras ac tantam tecum trahas turbam. » (2) Tum ille respondit « quod pancratio superavi Olympiæ universos. » « Mira naras, » inquam « Iovem etiam eiusque fratrem? » « Minime vero » respondit. « Sed reliquos num singulatiim provocatos? » Negavit hoc. « Itaque cum aliis atque aliis sortito certamen inivisti. » « Omnino. » « Quare quomodo ab aliis superatos te ipsum ausus es dicere vicisse? quid autem, viri soli erant, qui pancratiium Olympiæ exercerent? » « Pueri etiam » respondit. « Hos quoque vicisti, quum inter viros relatus sis? » « Non, » inquit, « non enim

« οὐ γὰρ ἦσαν ἐκ τοῦ ἐμοῦ κλήρου. » « τί γάρ, σὺ τοὺς ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου πάντας ἐνίκησας; » « πάνυ γε. » « λέγε μοι » ἔφην, « οὐχ ὁ σὸς κλῆρος ὁ τῶν τελείων ἦν; » « τῶν τελείων » εἶπεν. « Κίκερμος δὲ ποῖον κλῆρον ἠγωνίζετο; » « ἐμὲ λέγεις; τῶν τελείων » εἶπεν. « ἄρ' οὖν Κίκερμον ἐνίκησας; » « οὐ μὲν οὖν » εἶπεν. (3) « εἶτα σὺ μήτε τοὺς παῖδας νενικηκώς μήτε τοὺς τελείους πάντας τολμᾶς λέγειν νενικηκέναι; τίνας δ' εἶλγες » ἔφην « τοὺς ἀντιπάλους; » « ἀνδρας » εἶπεν « ἐπιφανεῖς τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀσίας. » « ἄρα κρείττονας σαυτοῦ ἢ ἴσους ἢ χείρονας; » « κρείττονας. » « κρείττονας λέγεις τοὺς ἡττηθέντας ὑπὸ σοῦ; » « ἴσους » εἶπε. « καὶ πῶς τοὺς ἴσους ἠδυνήθης ἡττῆσαι σαυτοῦ μὴ χείρονας γενομένους; » « ἤττους » εἶπεν. « εἶτα οὐ παύση ἐπὶ τῶν τοὺς ἤττονας κατηγονησθαι μέγα φρονῶν; ἢ σὺ μὲν τοῦτο δύνασαι μόνος ποιῆσαι, ὁ τυζῶν δ' οὐκ ἂν δύναιτο; τί δ' οὐκ ἔστιν ὅστις οὐ τοὺς χείρονας ἐαυτοῦ δυνάμει ἐπικρατεῖ. (4) ἕα γοῶν ταῦτα, ὦ Κίκερμε, τὰ πολλὰ χαίρειν καὶ ἀγωνίζου μὴ παγκράτιον, μηδὲ πρὸς ἀνθρώπους, ὧν χείρων ἔση μετ' οὐ πολὺ εἰς γῆρας ἀφικόμενος, ἦκε δὲ ἐπὶ τὰ ὄντως καλὰ καὶ μάθε μὴ ὑπὸ ἀνθρωπίων τυπτόμενος καρτερεῖν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ψυχῆς, μηδ' ἱμάσι μηδὲ πυγμαίαις, ἀλλὰ πενία, ἀλλ' ἀδοξία, ἀλλὰ δυσγενεῖα, ἀλλὰ φυγαδεῖα. τούτων γὰρ ἀνικήσας καταφρονεῖν μακαριώως μὲν ζῆσεις, ἀνεκτῶς δὲ ἀποθανῆ· ἐκεῖνα δὲ ζηλῶν ζήσεις τάλαιπῶρος. » ταῦτά μου διεξιόντος αὐτῷ τὸν τε φοῖνικα εἰς τὴν γῆν κατέβαλε καὶ τὸν στέφανον τῆς κεφαλῆς ἀφελίετο καὶ οἶός τε ἦν τὴν ὁδὸν ἀναλθεῖν.

187. Ἀριστίππῳ.

Ἐπιθυμῶν σε σχολάσαι βρασκανίᾳ καθ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν τυράννων ὀνειδίζειν ἐκάστοτε τὴν ἐμὴν πενίαν, ὅτι ἡμῶς ποτὲ κατέλαβες ἐπὶ τῆς κρήνης σέρεις ἀποκλύζοντας ὄψον τῷ ἄρτῳ. ἐγὼ δὲ ἄγαμαι, πῶς, ὦ μακάριε, τοῖς τὰ ἀξία ἐπαινοῦσι πενίαν κακίζεις, καὶ ταῦτα Σωκράτους κατακρηκῶς, τοῦ τὸν αὐτὸν μὲν τρίβωνα χειμῶνος καὶ θέρους καὶ ἄλλοτε ἀμπερομένου, τὸν αὐτὸν δὲ πρὸς τὰς γυναῖκας κοινὸν ἔχοντος, ὄψον δὲ οὐκ ἐκ τῶν κήπων φέροντος οὐδ' ἐκ τῶν μαγειρείων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν γυμνασίων. ἀλλ' εἰκας ταῦτα ἐπιλελησμένῳ διὰ τὰς Σικελικὰς τραπέζας. (2) κἀγὼ οὐχ ὑπομνήσω σε πόσου ἀξίον ἔστι πενία μάλιστα Ἀθήνησιν, οὐδὲ ἀπολογησομαι περὶ αὐτῆς (οὐ γὰρ εἰς σὲ κἀγὼ ἀνατίθεται τὸ ἑαυτοῦ ἀγαθόν, ὥσπερ καὶ σὺ εἰς ἐτέρους ἀπόρηξαι οὖν μοι μόνῳ ἐπίστασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ), ὑπομνήσω δὲ σὲ ποτὲ περὶ Διονυσίου καὶ τῶν μακαρίων αὐτοῦ συνοουσῶν, αἵ σε εὐφραίνουσιν, ὁπότε ἐσθίον καὶ πίνων τὰ πολυτελεῖ ἑάπεινα καὶ ἄ μῆποτε ἡμῖν παρεῖθ' ἀνθρώπων ἐκάστοτε τοὺς μὲν μαστιγούμενους, τοὺς δὲ ἀνασκοπιζομένους, τοὺς δὲ εἰς τὰς λατομίας ἀπαγομένους βλέπεις, καὶ τῶν μὲν γυναικῶν ἀφαιρουμένας εἰς ὕβριν τῶν δὲ παιδῶν, καὶ

ex meo erant ordine. » « Quid enim, tunc qui ex tuo erant ordine omnes vicisti? » « Omnino. » « Dic mihi » inquam « tuus ordo nonne adultorum? » « Adultorum » respondit. « Cicermus autem quonam cum ordine certavit? » « Me dicis? cum adultorum » respondit « ordine. » « Cicermum igitur superavisti? » « Minime vero » respondit. (3) « Iam qui neque pueros neque adultos vicisti, omnes audes dicere te vicisse? quosnam autem habebas adversarios? » « Viros » respondit « Græciæ atque Asiæ clarissimos. » « Superioresne te an pares an deteriores? » « Superiores. » « Superiores dicis a te superatos? » « Pares » inquit. « Et quomodo pares potuisti superare, quum te nihil essent deteriores? » « Inferiores » inquit. « Non desines igitur victoria ab inferioribus reportata superbire? num tu solus hoc potes efficere, nec cuivis alii contigerit? omnino non est qui se deteriores vi non superet. (4) Hæc igitur, o Cicermus, omnino valere iube, nolique pancratio decertare, nec cum hominibus, quibus brevi, ad senectutem ubi perveneris, inferior evades, verum ad ea accede, quæ revera honesta sunt, ac discere non ab homunculis percussus sed ab anima tolerantiam, idque non cæstu neque pugno, verum paupertate et obscuritate et humilitate et exilio. Hæc enim ubi contemneris assueveris, beate vives, mortemque patienter feres; illa ubi consequare, vives miserabiliter. » Quibus dictis palmam ille humi proiecit, coronamque de capite detraxit, ac protenus ab itinere se recepit

XXXII. Aristippro.

Audiui te obtrectare nos et apud tyrannum paupertatem meam continenter criminari, quod aliquando nos ad fontem intubum, obsonium pani, abluentes deprehendisti. Ego vero, o bone, miror, quomodo honesta sequentibus paupertatem exprobres, præsertim quum Socratis disciplina usus sis, qui idem et hieme et æstate et quovis tempore pallium sibi induit, idemque cum mulieribus commune habuit, obsonium autem non ex hortis neque ex popinis petiit, sed ex gymnasiis. At tibi videntur ista ob Siculas mensas e memoria excidisse. (2) Ego vero non quanti pretii sit Athenis maxime paupertas in mentem tibi revocabo, neque de ipsa me defendam (non enim et ego meam felicitatem in te repono sicut tu in aliis, quare soli mihi nosse eam satis est — sed in mentem tibi revocabo Dionysium beatumque eius, quod te delectat, consortium, quum edens ac bibens magnificis in epulis, quæque procul a nobis absint, homines continuo vides alios flagris cæsos, alios cruci suffixos, alios in lapicidinas deductos, atque aliorum feminas, aliorum liberos gregatimque servos abreptos ad ex-

πλέονας τῶν δούλων, οὐχ ἐνὸς μόνου οὐδ' αὐτοῦ τοῦ τυράννου, ἀλλὰ πολλῶν καὶ ἀνοσίων, καὶ πίνοντα πρὸς ἀνάγκην καὶ μένοντα καὶ παρεούμενοι καὶ ἀποδρᾶναι μὴ δυνάμενοι διὰ τὰς χρυσᾶς πέδας. (3) ταῦτ' ἔγωγε ἀντ' ἐκείνων τῶν οὐκ ἐπιτασσόντων ἡμᾶς ἀποθαρρυνόμενοι, καὶ νοεῖν καὶ μὴ στασιάζεσθαι πρὸς τὰ πάθη τὸν λόγον· καλὰ γὰρ τὰ παρὰ Διονυσίῳ μέχρι λόγου, ἐλευθερία δὲ ἡ ἐπὶ Κρόνου καὶ ἡ φιλητιος μαζάβλωρος.

λγ'. Φανομάχῳ.

Ἐκαθήμην ἐν τῷ θεάτρῳ βιβλιῶτα κολλῶν, ἀφικόμενος δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου στᾶς ἐν τῷ καταντικρῷ πλησίον ἐμοῦ τὸν ἥλιον ἀφειλέτό μου, καὶ γὰρ διὰ τὸ μηκέτι πως ὄρεᾶν τὰ διασπᾶσματα τῶν βιβλιῶτων ἀνέβλεψα καὶ τότε ἔγνων αὐτὸν παρόντα. ὡς δὲ με καὶ αὐτός, ἐπεὶ ἀνέβλεψα, προσηγόρευσε καὶ τὴν δεξιάν ὄρεξεν, ὡς δὲ καὶ αὐτὸν ἐγὼ διὰ τοῦτο ἀντιπροσηγόρευσα καὶ εἶπον τοιούτων. « ἀληθῶς ἀνίκητος εἶ, μειράκιον, ὅτε καὶ θεοί· τὰ ἴσα δύνασαι· ἰδοὺ γὰρ, ὅφασι τὴν σελήνην τὸν ἥλιον διατιθέναι ἐν τῷ γενέσθαι αὐτῷ καταντικρῷ, καὶ οὐ ταῦτο τοῦτο εἶργασαι, ἐπεὶ δεῦρο εἰσελθὼν ἐμοὶ παρέστης. » (2) καὶ ὁ Ἀλέξανδρος « σκόπτεις » εἶπεν, « ὦ Διόγενες. » « τί τοῦτ' » ἔφην « λέγεις; οὐ γὰρ ἔστιν ὄρεᾶν σοι ὅτι τοῦ ἔργου μὲν ἀπολείπομαι διὰ τὸ μὴ βλέπειν ὡς περ ἐν νυκτί; διαφέρων δ' οὐδὲν μοι τὰ νῦν σοι προσδιαλέγεσθαι, διαλέγομαι. » « οὐδὲν » εἶπε « σοι διαφέρει; Ἀλέξανδρος δὲ βασιλεύς; » « οὐδ' ὅσον » ἔφην « πολεμεῖται γὰρ τῶν ἐμῶν οὐδέν, οὐδὲ καθαρπάζεται, καθάπερ τὰ Μακεδόνων καὶ τὰ Λακεδαιμονίων ἢ τινων ἄλλων, ἐν οἷς ἐκάστῳ χρεῖα βασιλέως. » « διὰ μέντοι πενίαν » ἔφην « διαφέρω σου. » « ποῖαν » ἔφην « πενίαν; » « τὴν σὴν πενίαν » εἶπε, « δι' ἣν περ οὕτως εἶ μεταίτης ἐνδῶν πάντων. » (3) « οὗτοι » ἔφην « τοῦτ' ἐστὶ πενία τὸ μὴ ἔχειν χρήματα, οὐδὲ κακὸν τὸ μεταίτειν, ἀλλὰ τὸ ἐπιθυμεῖν πάντων, ὅπερ ἐστὶν ἐν ὑμῖν, καὶ τὸ βίαι. διὰ τοῦτο τῇ μὲν ἐμῇ πενίᾳ κρῆναι τε καὶ γῆ εἰσιν ἐπίκουροι, ναὶ μὴν καὶ τὰ σπῆλαια καὶ τὰ νάκη, καὶ πολεμεῖται μὲν διὰ ταῦτην οὐδὲ εἰς οὔτε ἐν γῆ οὔτε ἐν θαλάσῃ, ἀλλ' ὡς ἐγενήθημεν, ἴσθι, καὶ ζῶμεν· τῇ δὲ ὑμετέρᾳ τάξει οὔτε γῆ εὐρίσκειται ἐπίκουρος οὔτε θάλαττα, (4) ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν ὡς ὄντα παραλείπεται, ἀναθαίνετε δὲ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν καὶ οὐδὲ Ὀμήρῳ πείθεσθε τοῦτων μὴ ἐπιθυμεῖν τῷ εἰς σωφροσύνην τὰ τῶν Ἀλωιδῶν πάθη ἀναγράφαντι. » ταῦτ' ἐμοῦ πολλῷ παραστήματι διεξερχομένου πολλή τις αἰδῶς τὸν Ἀλέξανδρον εἰσῆλθε, καὶ ἀποκλίνας πρὸς ἓνα τῶν ἐταίρων εἶπεν « ἀλλ' εἰ μὴ ἔφην Ἀλέξανδρος γενέσθαι, Διογένης ἂν ἐγενόμην. » καὶ ἔξανα-

plendas libidines non unius solum neque ipsius tyranni, verum multum impiorumque hominum, prætereaque vi coactus et bibis et manes et proficisceris, nec effugere potes aureis compedibus vinctus. (3) Hæc ego pro iniuriis istis in mentem tibi revoco. Quanto nos, qui intubum ablucere scimus et ad Dionysii ianuas observantiam nostram significare ignoramus, quanto, inquam, beatus eis vivimus, qui consiliis suis Dionysium iuvant totique imperant Siciliae. Sed quicquid, qua es impudentia, in nos dicis, contingat tibi ut sapias, nec cum affectibus ratio conflictetur. Pulchræ enim Dionysii res sunt nomine tenuis, verum quæ sub Saturno fuit libertas .....

XXXIII. Phanomachō.

Sedebam in theatro libri foliis conglutinandis occupatus, quum veniens Alexander, Philippi filius, et exadversum prope me consistens solem ademit mihi, atque ego, quoniam foliorum fissuras non amplius dignovi, sublatis oculis presentem jam cognovi. Quumque et ipse me intuentem porrecta manu salutasset, item ego quoque salutavi et hoc modo alloquutus sum. « Revera inexpugnabilis es, juvenis, quum eadem quæ diis potestas tibi sit : nam vide, quod lunam aiunt soli facere ex adverso ipsi positam, idem tu quoque effecisti, quum huc accedens prope me constitisti. » (2) « Jocaris, » inquit « o Diogenes. » « Quid tibi vis? » inquam. « Nonne vides, me opus intermittere, quoniam cernere neque quasi noctu? sed quamvis impræsentiarum tecum colloqui mea nil intersit, colloquar tamen. » « Nihil curas » inquit « regem Alexandrum? » « Prorsus nihil » inquam; « nihil enim mearum rerum bello petitur nec diripitur, quemadmodum Macedonum res sive Lacedæmoniorum sive quorundam aliorum, qui in eiusmodi re omnes opus habent rege. » « At ob paupertatem » inquit « me es inferior. » « Quamnam » inquam « paupertatem? » « Tuam » respondit « paupertatem, ob quam tam es mendicus, rebus omnibus indigens. » « (3) Minime » inquam « hæc est paupertas, si opes non possideas, neque mendicari malum, verum omnia appetere, id quod vestri moris est, vimque facere. Hinc meæ paupertati fontes et terra adiutores sunt, quin et specus atque vellera, propterque istam nemo nec terra neque mari bellum militi infert, sed uti nati sumus, scito, sic et vivimus, vestræ autem conditioni neque in terra neque in mari situm est subsidium. (4) At hæc ..... iam missa facite : sed vos cælum ipsum petitis, ac ne ab Homero quidem moniti, qui Aloidarum casu describendo ad frugem revocavit homines, ista cessatis affectare. » Quæ quum divissem magno cum animi impetu, multum pudoris incescit Alexandrum, inque unum amicorum reclinatus « si forte non essem » inquit « natus Alexander, fuerim Diogenes. »

στήσας με ἀπήγεν σὺν ἐαυτῷ, παρακαλῶν συστρατεύεσθαι, καὶ μόλις ἀφῆκεν.

λδ'. Ὀλυμπιάδι.

Μὴ ἀνῶ πρὸς τοὺς συνήθεις, Ὀλυμπιάς, ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅτι τρίθωνα ἀμπεύομαι καὶ ἄλφιτα ἐπιπολούμενος ἀνθρώπους μεταίτω' οὐ γὰρ ἐστὶ ταῦτα αἰσχρὰ οὐδ' ἐλευθέρως, ὡς φῆς, ὑποπτα, καλὰ δὲ καὶ οἶα ὅπλα εἶναι κατὰ δοξῶν τῶν πολεμουσῶν τῷ βίῳ. καὶ γὰρ ταῦτα ἔμαθον οὐ παρὰ Ἀντισθένης, πρῶτου τὰ μαθήματα, ἀλλὰ θεῶν καὶ ἡρώων καὶ τῶν τῆν Ἑλλάδα ἐπεστροφῶτων ἐπὶ σοφίαν, Ὀμήρου καὶ τῶν τραγωδοποιῶν, (2) οἵτινες Ἦραν τε τῆν Διὸς παράκοιτιν ἔφασαν εἰς Ἱέρειαν μεταμορφωθείσαν τοιοῦτον βίου σχῆμα ἀναλαθεῖν « νύμφαις κρηναίαν, κυδραῖς θεαῖς, ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις », Τηλέφον τε τὸν Ἡρακλέους, ἥνικα εἰς Ἄργος παρεγένετο, πολλὴ χεῖρὸν σχῆματι τούτῳ ἡμετέρου ἐμφανισθῆναι « πῶς ἄμφιβλήστρα σώματος λαβόντα βράχη ἀλκτῆρια ψύχους », Ὀδυσσεά τε τὸν Λαέρτου ἐξ Ἰλίου οἶκαδε ὑποστρέψαντα φάρει βρωγαλέου, ἵππου καὶ καπνοῦ ἀναμέστω. ἄρα σοὶ ἐτι δοκεῖ ἢ ἐμῇ στολῇ καὶ τὸ μεταίτειν αἰσχρὰ εἶναι ἢ καλὰ καὶ ἀγαστὰ βασιλεύειν καὶ παντὶ νόῳ ἔχοντι ἀρετὰ εἰς εὐτέλειαν; (3) καὶ Τηλέφος μὲν, ἵνα ὑγιαῖας τύχη, τοῦτω τῷ σχήματι τοῦ βίου ἐναπεκρούφατο, Ὀδυσσεὺς δ', ἵνα τοὺς μνηστῆρας ἐκ πολλοῦ ἀδικούντας ἀποκτείνῃ. ἐγὼ δὲ ἵνα τύχῳ μὲν εὐδαιμονίας ἦς μικρὰ μοῖρά ἐστι τὸ Τηλέφειον ἀγαθόν, ἔλω δὲ τὰς ψευδεῖς δόξας δι' ἃς οὐχ ἓνα δεσπότην ἠρήμεθα, διαφύγω δὲ νόσους καὶ τοὺς ἐπ' ἀγορᾶς συκοφάντας, περιέλθω δὲ ἐλεύθερος ὑπὸ τὸν Δία πατέρα ἐπὶ ὄλης γῆς, μηδὲνα φοβούμενος τῶν μεγάλων ἄεσποτῶν. εἰ μὲν οὖν ἐξιδάσκομαι σε, μήτερ, ἐπιδείξας τοὺς κρείττονας ἐμοῦ τρίθωνας ἀμπευομένους καὶ πήραν φοροῦντας καὶ παρὰ τῶν χειρόνων ἄλφιτα μεταίτουντας, θεοῖς χάρις· εἰ δὲ μή, μάτην ἀνιάση.

λε'. Σωπώλιδι.

Ἦκον εἰς Μίλητον τῆς Ἰωνίας, διαπορευόμενος δὲ τὴν ἀγορὰν παρήκουσα παίδων μὴ εὐ βραψυδούντων. προσελθὼν οὖν τῷ διδασκάλῳ ἠρώμην αὐτόν « διὰ τί κηθαρίζεις οὐ διδάσκεις; » ὃ δὲ ἀπεκρίνατο « ὅτι οὐκ ἔμαθον. » « εἶτα » ἔφη « πῶς τοῦτο μὲν, ὅτι οὐκ ἔμαθες, οὐ διδάσκεις, γράμματα δέ, ἃ μὴ ἔμαθες, σὺ διδάσκεις; » πάλιν δὲ προσελθὼν μικρὸν εἰσεμί εἰς τὸ τῶν νέων γυμνάσιον, θεασάμενος δὲ ἐν τῷ αἰθρίῳ κακῶς σφαιρίζοντά τινα, προσελθὼν τῷ παλαιστροφύλακι « πόσον » εἶπον « ἀποτεταγμένον ἐστὶν ἐπιτίμιον κατὰ τοῦ ἀλειψαμένου καὶ μὴ σφαιρίσαντος; » ὃ δὲ « ὀβολός » ἔφη. « ἐκεῖνος ὁ νεανίας » ἔφη δειξάς τὸν ἄνθρωπον « μηδενὸς ὄντος ἐπιτίμιου αὐτῷ ὑπ' ἀνάγκης ἐμπαίζει. » (2) ἀποθέμενος οὖν καὶ αὐτὸς τὸν τρίθωνα καὶ τὴν στλεγγίδα ἐκλύσας παρελθὼν ἠλειψάμεν, καὶ

Hinc excitatum me secum abduxit et ut in bellum ipsum comitarer invitatum vix demum demisit.

XXXIV. Olympiadi.

Noli conqueri, Olympias, cum amicis, quod ego pallium induerim, panemque oberrans exigam ab hominibus: non enim turpia ista sunt, neque hominibus liberis, ut ais, suspecta, verum honesta, quæque arma præbere possint adversus opinionem vitæ humanæ adversarias. Atque hæc ego non ab Antisthene primo didici præcepta, sed a diis atque heroibus, ab eisque qui Græciam ad sapientiam convertere, Homero atque tragicis, (2) qui Iunonem aiunt, Iovis coniugem, in sacerdotem mutatam eiusmodi vitæ genus subiisse « Naidibus, venerabilibus deabus, stipem colligentem, almæ Inachi Argivi fluvii filiabus, » Telephum item, Herculis filium, quum Argos veniret, multo nostro deteriore visum esse habitu, « miseris pannis membra involutum ad arcendum frigus, » atque Ulixem Troia domum redeuntem veste lacerata, illuvie plena et fumo inquinata. Adhuc videntur tibi habitus meus quodque mendicans vivam esse turpia, an pulchra regibusque admiranda et cuivis, qui quidem sapiat, frugalitatis caussa expetenda? (3) Ac Telephus quidem, ut valetudinem recuperaret, hoc vitæ habitu se abscondidit, Ulixes autem, ut procos ob crimina per longum tempus commissa interficeret, ego vero, ut felicitatem adipiscar, cuius minima pars est bonum a Telepho expetitur, utque falsas opprimam opiniones, per quas non unum nobis imponimus dominum, et morbos effugiam quique in foro dominantur scyphantas, et liber circumvolem sub Iove patre per universam terram, magnorum dominorum metuens nullum. Iam te si placaverim eo, mater, quod me superiores pallium ostendi induisse peramque gestasse et ab inferioribus panem exegisse, deis gratias refero; sin minus, frustra dolebis.

XXXV. Sopolidi.

Miletum postquam veni, urbem Ionie, perambulans forum pueros audivi non recte recitantes. Ad magistrum accedens igitur rogavi « cur fidibus canere non doces? » ille autem « quod non didici » respondit. « Qui fit igitur » inquam « ut hoc quidem, quoniam non didicisti, non doceas, litteras vero doces, quas non didicisti? » Paulum hinc progressus gymnasium intro juvenum, ibique in atrio aliquem pila male ludentem conspicatus ad palestræ custodem accessi et « quanta » rogavi « mulcta in eum constituta est, qui unctus pila non ludat? » « Obolus » respondit ille. Tum ego hominem mon-strans « juvenis ille » inquam « nulla ipsi mulcta imminente invitatus ludificatur. » (2) Deposito igitur pallio strigilique resoluta in medium prodiens corpus meum perunxi oleo, nec

οὐ διαγίνεται χρόνος συγνός καὶ κατὰ τὸ ἐπιγώριον εὐθέως παρελθὼν τις εἷς τῶν νέων, σφόδρα ἄστειος τὴν ὄψιν, ἀγένειος, προσαναδίδωσί μοι τὴν χεῖρα, διαπειρώμενος εἰ ἐπίσταμαι τὰ παλαιστρικά. κάγω ἕως μὲν τινος προσεποιούμην ὑπὸ αἰδοῦς μὴ εἰδέναι, ὡς δὲ ἐπηπειλήσε καταναλίσκειν με, ἠρξάμην συνανατριβεσθαι αὐτῷ νομίμως. εἶτα ὁ γνώμων μοί πως ἀνίσταται (τὸ γὰρ ἕτερον ὄνομα δέδρα διὰ τῶς πολλοὺς εἰπεῖν), καὶ ὡς μὲν τὸ μεираχίον ὑπ' αἰδοῦς καταλιπόν με ἄπεισιν, ἐγὼ δὲ ἐστὼς ἐτριβόμεν πρὸς ἑμαυτόν. (3) ἐπεὶ δὲ προσεῖδέ με ὁ παλαιστροφύλαξ, προσελθὼν ἐπέπληκτεν, κάγω πρὸς αὐτόν « εἶτα σὺ παρεῖς τῷ νόμῳ μάχεσθαι ὡς ἐμοὶ διαφέρῃ; εἰ μὲν ἔθος ἦν τὸ καταλειφόμενος παρμικὸν ὀσφραίνεσθαι, οὐκ ἂν ἤσχαλλες, εἰ τις τῶν ἀλειφόμενων ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐπτάρνυτο νυνὶ δὲ ἀγλήθῃ, εἰ τις καλοῦ συνανακυλιόμενον αὐτόματος ἐστύθη; ἢ δοκεῖς τὰς μὲν ῥίνας θλωσ ἐπὶ τῇ φύσει εἶναι, ταυτὶ δ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ προαιρέσει; οὐ παύση » ἔφη « τοιαῦτα σπαράξων πρὸς τοὺς εἰσιόντας; εἰ δὲ σοὶ τίς ἐστι λόγος ἵνα μὴ γιγνοῖτο τοῦτ' ἐν τῷ γυμνασίῳ, μεταίρεις ἐκ τοῦ μέσου τοὺς νέους. ἀλλ' οἶεῖ, ὅτι δυνήσεται σοὶ ὁ νόμος, ἐὰν συνανακλιγῆται τοῖς ἀνδράσι τὰ μεираχία, δεσμούς καὶ κούφους τῇ στυτικῇ φύσει περιβαλεῖν; » ταῦτ' ἑμοῦ λέξαντος καὶ ὁ παλαιστροφύλαξ ὄψετ' ἀπίων, κάγω ἀναλαβὼν τὸν τρίβωνα καὶ τὴν πήραν ἐξῆλθον ἐπὶ θάλασσαν.

λς'. Τιμομάχῳ.

Ἦκον εἰς Κύζικον καὶ διαπορευόμενος τὴν ὁδὸν ἐθασάμην ἐπὶ τινος θύρας ἐπιγεγραμμένον ὁ τοῦ Διὸς παῖς καλλίνικος Ἡρακλῆς ἐνθάδε κατοικεῖ, μὴ δὲν εἰσίστω κακόν. ἐπιστάς οὖν ἀνεγίνωσκον καὶ παρεργόμενόν τινα ἠρόμην « τίς ἦ πόθεν ὁ ταῦτην τὴν οἰκίαν οἰκῶν; » ὁ δὲ με δόξας πυθάνεσθαι διὰ τὰ ἄλφρατα ἀπεκρίνατο « φαῦλος ἄνθρωπος, ὃ Διόγενες ἀλλ' ἀπάναγε ἐνθὲνδε. » κάγω πρὸς ἑμαυτόν « ἀλλ' εἰοικεν » ἔφη « οὗτος, ὅστις ποτ' ἔστιν, ἐξ ὧν λέγει ἑαυτῷ τὴν θύραν ἀποκαλεῖται. » καὶ μικρὸν προελθὼν ἐτέραν (ὕραν θεωρῶ τὸ αὐτὸ ἱαμβεῖον ἔχουσαν ἐπιγεγραμμένον. (2) « ἐν ταύτῃ » ἔφη « τίς ἐστὶν ὁ κατοικῶν; » « τελώνης » εἶπεν, « ἄνθρωπος ἄγοραῖος ὢν. » « ταῦτην οὖν αἰ τῶν πονηρῶν » ἔφη « θύρα μόνον ἔχουσι τὴν ἐπιγραφὴν ἢ καὶ αἰ τῶν σπουδαίων; » « πάντων » εἶπεν. « εἶτα διὰ τί » ἔφη, « εἰ μᾶς ὠφελεῖ τοῦτο, οὐχὶ ταῖς πόλαις ἐπεγράψατε αὐτὸ τῶς τῆς πόλεως, ἀλλὰ ταῖς οἰκίαις, εἰς ἃς μὴδὲ χωρῆσαι δύναται ὁ Ἡρακλῆς; ἢ τὴν μὲν πόλιν βούλεσθε ἔχειν κακῶς, τὰς δὲ οἰκίας οὐ; ἢ τὰ μὲν κοινὰ μᾶς κακὰ οὐ δύναται καταθλάπτειν, τὰ δ' ἴδια; » « οὐκ ἔγω » εἶπε, « Διόγενες, περὶ τούτων ἀποκρίνασθαι σοὶ. » « τί δὲ » ἔφη « οἰεσθε ὑμεῖς; οἱ Κυζικηνοὶ κακὸν εἶναι; » « νόσον, πεινάν, θάνατον, τὰ τοιαῦτα » ἔφησεν. (3) « εἴτ' οἰεσθε ταῦτα, εἰ μὲν

multum intercesserat temporis, quum ex domestica consuetudine accedens ad me unus ex iuvenibus, bellus admodum facie, imberbis adhuc, manum mihi porrigit, an palaestricæ gnarum essem periculum facturus. Ego vero paullisper quasi præ verecundia gnarus non esse simularbam, sed quum se minaretur me esse confecturum, iam rite cœpi cum ipso congredi. Tum forte erigitur mihi gnomon (altero enim vocabulo, ne apud plebeculam offendam, uti vereor), itaque pudore suffusus me reflecto abit iuvenis, ego vero stans ipse me fricui. (3) Quum autem palaestræ custos me conspexisset, propius accedens increpabat, atque ego ad ipsum conversus « itaque tu, » inquam « postquam rite certare permisisti, nunc iurgio me lacassis? Si mos esset, ut peruncti redolerent materiam sternutatoriam, non graviter ferres, si quis unctorum in gymnasio sternutaret: nunc vero indignaris, si cui cum pulchro puero congresso penis erigatur? an censes tu naris quidem omnino pendere a natura, ista vero in nostra esse potestate? Non desines » inquam « talia ab intrantibus efflagitare? Sin vero hoc non vis fieri in gymnasio, ex medio demendi tibi sunt iuvenes. An putas, legem posse, si cum viris congreduantur iuvenes, vincula atque numellas iniicere pruritui? » Hæc quum dixissem, palaestræ custos discessit, atque ego resumpto pallio atque pera ad mare mecum contuli.

XXXVI. Τιμομάχῳ.

Cyzicum veni, ibique in via deambulans ianuam conspexi sic inscriptam: « Iovis filius Hercules victor hic habitat: malum ne introeat. » Consistens igitur legebam et prætereuntem aliquem rogabam, « quis est et unde, qui hanc domum habitat? » ille vero panis petendæ causa me rogare ratus « improbus homo, » respondit « ο Diogenes: verum hinc discedas. » Atque ego mecum « videtur ille, » inquam « quisquis est, verbis suis sibi ipsi ianuam præcludere. » Tum paullum progressus aliam conspicio ianuam iisdem inscriptam versibus. (2) « In hac » inquam « quisnam habitat? » Publicanus, » respondit « homo serdidus. » « Hancine igitur » rogavi « improborum tantum ianuæ an etiam proborum habent inscriptionem? » « Omnium » respondit. « Sed quamnam de causa, » inquam « si hoc vobis conducit, non ipsis urbis portis inscripsistis, sed domibus, quas ne ingredi quidem potest Hercules? an urbem quidem vultis calamitatem accipere, domus vero non? an sola privata mala, nec vero publica detrimentum vobis afferre possunt? » « Non habeo, » respondit « ο Diogenes, quod ad hoc tibi respondeam. » « Quid vero » inquam « malum esse vos Cyziceni existimatis? » « Morbum, paupertatem, mortem, hoc genus alia » respondit. (3) « Censetis itaque hæc

εις τὴν οἰκίαν εἰσελθοί, καταβλάψειν ὑμᾶς, εἰ δὲ μὴ εἰσελθοί, μὴ καταβλάψειν; » « πᾶνυ γε » ἔφη. « εἶν » ἔφη, « ταῦτα δ' οὐχ ἀπτόμενα βλάψειν ἀνθρώπους; » « ἀπτόμενα γάρ » εἶπεν. « ἄρ' οὖν » ἔφη « εἰς μὲν τὰς οἰκίας ἐπειδὴν εἰσελθῆ, ἔπεται ὑμῶν, εἰς δὲ τὴν ἀγορὰν ἐπειδὴν εἰσελθῆ, τότε οὐχ ἄπτεται; ἢ ἔστιν ὅστις ἀπολέγει αὐτοῖς ἐπὶ μὲν τῇ ἀγορᾷ μὴ ἄπτεσθαι ὑμῶν, ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις; » « οὐκ ἔχω » εἶπεν « οὐδὲ ἐνθάδε ἀποκρίνασθαι σοι. » « τί δέ » ἔφη, « ταῦτα ἐπειδὴν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν εἰσελθῆ, καταβλάπτει ὑμᾶς, ἢ ἐπειδὴν εἰς ὑμᾶς αὐτούς; » « εἰς ἡμᾶς » εἶπεν. (4) « εἶτ' » ἔφη « παρὸν ὑμῖν αὐτοῖς ἐπιγράψειν τὸ ἐμβεῖον ταῖς θύραις ἐπιγράφετε; πῶς δέ » ἔφη « ὁ Ἡρακλῆς εἰς ὧν ἐν τῶσαυταῖς δύναιται παροικεῖν οἰκίας; κινδυνεύει γὰρ καὶ τοῦτο τὴν μοῖραν τῆς πόλεως ἐνδείκνυσθαι. » « τίνα οὖν τις » εἶπεν, « ὦ Διόγενες, ἑτέραν ταύτης εὐφημοτέραν ποιῆσαι; ἂν ἐπιγραφῆν; » « γρηὶ γάρ » ἔφη « πάντως ἐπιγεγράφθαι τῇ θύρᾳ; » « πᾶνυ γε » εἶπεν. « μάθε » ἔφη, « Πενία ἐνθάδε κατοικεῖ, μηδὲν εἰσὶτω κακόν. » « εὐφήμει » εἶπεν, « ἀνθρώπε, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο κακόν ἐστι. » « κακόν » ἔφη « καθ' ὑμᾶς, καὶ μὴ παρ' ἐμοῦ μαθηθῆναι. ** ἀλλὰ Λινδιῶν τοὺς βόας κατέφαγε. » « πενία δὲ πρὸς θεῶν κακόν οὐκ ἔστιν; » εἶπε. « τί ποιῶσαν αὐτήν » ἔφη « κακὸν λέγεις; » « λιμόν » εἶπε, « ψύχος, καταφρόνησιν. » (6) « ἀλλ' οὐδὲν γε τούτων ὧν φῆς πενία ἄρα ** οὔτε λιμός· πολλὰ γὰρ ἐν τῇ γῆ φύεται, δι' ὧν ὅ τε λιμός θεραπύεται τό τε ψύχος, ἐπεὶ οὐδὲ τὰ ἄλογα γυμνά ὄντα ἀισθάνεται ψύχους. » « ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλογα οὕτως ἢ φύσις » εἶπεν « ἐποίησεν. » « ἀνθρώπους δὲ ὁ λόγος οὕτως ποιεῖ » ἔφη. « ἀλλ' οὐ προσποιούνται πολλοὶ συνιέναι διὰ μαλακίαν. ἀλλ' εἰσὶ καὶ ἐνθάδε ἐπίκουροι αἱ τε θοραὶ τῶν ζῴων καὶ τὰ νάκη τῶν προβάτων καὶ οἱ τοῖχοι τῶν σπηλαίων καὶ τῶν οἰκῶν. οὐ μὴν οὐδὲ καταφρόνησιν ἐργάζεται πενία. Ἀριστείδου γέ τοι τοῦ τοῦ φόρους τάξαντος οὐδέ τις κατεφρόνησεν πένητος ὄντος, οὔτε Σωκράτους τοῦ Σωκροτίσκου· οὐ γὰρ αὐτὰ ἦσαν βλάβαι, ἀλλὰ μοχθηρία. (6) τί δέ » ἔφη, « ἀλλὰ ταῦτα ἔδρα ἢ πενία παρ' ὑμῖν οὐκ οὔσα οὐκ ἦν ἀρετή, ἀλλὰ σφοδρότερα κακὰ ἀπελευθύνουσα ὑμῶν; » « ποῖα ἄττα; » εἶπεν. « φθόνους, μίση, συκοφαντίας, τοιχωρυγίας, ἀπειρίας, στρόφους, ἄλλα γαλεπὰ νοσήματα. πενίαν ἄρα ἐπιγράφετε οἰκεῖν παρ' ὑμῖν, καὶ οὐ τὸν Ἡρακλέα. καὶ γὰρ ἂ μὲν δύναιται ὁ Ἡρακλῆς ἀναριεῖν οὐ φοβεῖσθε, ὕδρας, ταύρους, λέοντας, κερβέρους, ἔνια δὲ καὶ αὐτοὶ θηράσθε· ἂ δὲ πενία ἀπελευθύνει, ταῦτα δεινά· πενίαν μὲν ὀλίγα δαπανῶντες θρέφετε φύλακα αὐτῶν, τὸν δὲ Ἡρακλέα πολλά. » « ἀλλὰ δύσφημόν ἐστι πενία » εἶπεν, « ὁ δὲ Ἡρακλῆς εὐφημον. » « σοί » ἔφη « εἰ πενία ἐστὶ δύσφημον, Αὐγείᾳ δὲ καὶ Διομήδει τῷ Θρακί καὶ ἄλλοις ὁ Ἡρακλῆς. » « οὐ πεῖθεις με » εἶπεν, « ὦ Διόγενες, πενίαν ἐπιγράψαι, ὅσθ' ἑτέρον τι σκέπτου, ἵνα σοι πεισθῶ τὸν Ἡρακλέα ἐξα-

si in domus vestras introeant, detrimentum vobis allatura sin vero non introeant, non item? » « Ita prorsus » respondit. « Esto, » inquam « hæcine vero non tangentia damnum hominibus inferre? » « Tangentia sane », ait. « Itaque » inquam « si in domus introeant, tangunt vos; sin vero introeant in forum, non vos tangunt? an quis est qui vetet ista in foro quidem non, at domi vos attingere? » « Neque hic habeo » inquit « quod tibi respondeam. » « Quid autem, » inquam « hæc « ubi in domus vestras introiverint, detrimentum vobis afferunt, an ubi in vos ipsos? » « Ubi in nos ipsos » respondit. (4) « Qui igitur » inquam « quos vobis ipsis inscribere debebat versus ianuis vestris inscribitis? quomodo vero Hercules, quum unus sit, tot in domibus potest habitare? nimirum hoc quoque dementiae urbis vestrae videtur declarare. » « Quamnam igitur aliam, » inquit « ο Diogenes, dexteriore feceris inscriptionem? » « Scilicet omnino » inquam « censes inscribendam esse ianuam? » « Prorsus ita » respondit. « Audi igitur » inquam : « paupertas hic habitat, malum ne introeat. » « Taceas, quæso, » respondit; « nam hoc ipsum malum est. » « Malum » inquam « vestra ex sententia, nec vero me si audias. ** verum Lindiorum boves devoravit. » « Paupertas vero per deos malum non est? » inquit. « Quid facientem malum eam dicis? » « Famem, » inquit « frigus, contemptum. » (5) « Sed nihil horum quæ dicis paupertas ** neque fames. Multa enim terra edit famis remediat atque frigidis, quin bruta animalia, nuda licet sint, frigus non sentiunt. » « Verum bruta animalia » inquit « natura ita comparavit. » « Homines vero » inquam « ratio sic comparat, sed plurimi præ mollitie hoc se ignorare simulant. At hic quoque præsto sunt subsidia, velut animalium pelles et vellera ovium specuumque parietes atque ædium. Neque vero contemptum paupertas parit. Aristidem certe, qui tributa ordinavit, quod pauper erat, contempserit nemo, neque Socratem Sophronisci filium.

Non enim ipsa paupertas damno est, verum improbitas. * (6) Quid autem, quæ hoc effecit paupertas vobis, si non habetis, non expetenda est, præsertim quum alia graviora a vobis abigat? » « Quænam hæc? » rogavit. « Invidiam, odia, calumnias, rapinas, cruditates, tormina, graves morbos alios. Paupertatem igitur scribite apud vos habitare, neque Herculem. Namque quæ Hercules evertere potest, non timetis, hydras, tauros, leones, cerberos, nonnulla etiam ipsi venamini : at quæ paupertas abigit, gravia sunt mala. Ad hoc paupertatem parvis impensis vestrum ipsorum custodem nutritietis, Herculem vero magnis » « At vero infame quid paupertas est, præclarum autem Hercules. » « Tibi » inquam « si infame paupertas, at Augie et Diomedis Thraci aliisque Hercules. (7) « Non persuades mihi » inquit, « ο Diogenes, ut paupertatem inscribam : quare aliud quid exco-gita, quo Herculem persuadeas mihi esse exstinguen-

λειψαι. » « ἔσκεμμαί » ἔφην. « ἄκουε λόγον » εἶπον, « Δικαιοσύνη ἐνθάδε κατοικεῖ, μηδὲν εἰσιτω κακόν. » « ἔνταῦθα μὲν » ἔφη « πείθομαί σοι, καὶ τὸν Ἡρακλέα οὐκ ἐξελίψω, συνεπιγράψω δὲ τὴν δικαιοσύνην. » « ὀρθῶς » ἔφην. « τοῦτο ποιεῖ καὶ ἐπιγράψας κάθουδε ἀναπεσῶν ὡσπερ Ὀδυσσεὺς μηκέτι μηδὲν φοβούμενος. » « ποιήσω » εἶπε, « σοὶ δὲ χάριν τούτου γνώσομαι νῦν τε καὶ εἰσαεὶ, Διόγενες, ἀσφαλισαμένῳ ἀπὸ τῶν φαύλων ἡμῶς. » ταῦτ' ἐν Κυζίκῳ, φίλε Τιμόμαχε, ἠθροῦνθη ἡμῖν.

λζ'. Μονίμω.

Ἀπαναστάντος σου τῆς Ἐφέσου ἔπλευσα καὶ αὐτὸς εἰς Ῥόδον, σπουδάζων τὸν τῶν Ἄλιων ἀγῶνα θεάσασθαι. ἀποβάς δὲ τῆς νεῶς ἀνέβαινον εἰς ἄστου καὶ παρὰ Λακύνθην τὸν ξένον· ὁ δὲ τυχὸν ἴσως, ἐπεὶ ἔργω με καταπλεύσαντα, τὴν ἀγορὰν ἐξέκλινεν. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ περιελθὼν τὴν πόλιν οὐδαμῆ αὐτῷ ἐνέτυχον, ἔγνων δὲ πυθόμενος ὡς εἶη κατὰ ἄστου, ἐπὶ τὴν τῶν θεῶν ξενίαν ἄσμενος ἰκόμεν καὶ παρὰ τούτοις ἐσκήνωσα. ἡμέρα δὲ τρίτη σχεδὸν ἢ τετάρτη ἐντυχῶν μοι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον φέρουσαν προσηγόρευσε καὶ ἐπὶ τὴν ξενίαν παρεκάλει ἔρχεσθαι. (2) κἀγὼ οὐδὲν τι μηχανίσας αὐτῷ διὰ τοσοῦτου μοι ἐντυχόντι « αἰσχρὸν μὲν » ἔφην « τοὺς θεοὺς καταλιπεῖν, οἱ μὲ, ἐπεὶ ἡ σὴ ξενία καταπλεύσαντι ἐκλείσθη, ἐδέξαντο· ἀλλ' ἐπεὶ δύνανται οὗτοι ἐπὶ μηδενὶ τῶν τοιούτων ἀσγᾶλλειν, ἡμεῖς δὲ διὰ τὸ ἀσθενέες, βλαδίζομεν. πρότερον δέ, εἰ σοι δοκεῖ, ἀναθάντες γυμνασώμεθα· οὐ γὰρ ᾄδον οἶομαι, εἰ παρὰ σὲ τήμερον μέλλω κατάγεσθαι καταλιπὼν τοὺς κρείττους ξένους, τοῦ σώματος ἀμελεῖν. » « ἀλλὰ καλῶς » ἔφη, « Διόγενες, λέγεις, καὶ οὐ βιάζομαί σε τοὺς θεοὺς ἐξελθεῖν. » (3) ἐγὼ δὲ ἀναθὰς εἰς τὸ στρατόπεδον περιεπάτησα, καὶ τότε κατέβην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λακύνθου. τῷ δὲ ἄρα ἦν παρασκευὴ οὐχ ὅση πρὸς τὴν φύσιν ἀπογοῆναι ἥς ἡμεῖς ἐδεσώμεθα, ἀλλ' ὅποση πρὸς τὴν δόξαν ἥς οἱ ἄλλοι ἠτιῶνται· κλίνας γὰρ ἐξέστρωντο σφόδρα πολυτελεῖς καὶ τράπεζαι τινες ἐν τῷ καταντικρῷ ἔκειντο, αἱ μὲν ἐκ βαριανασσαίου, αἱ δὲ ἐκ σφενδαμνίων ζύλων, ἀργυρωμάτων ἀνάπλω, ἐπὶ δὲ τούτοις θεράποντες εἰστήκεισαν οἱ μὲν χέρνιθας ἔχοντες, οἱ δὲ ἄλλα διακονήματα εἰς ταῦτα ἀπιθῶν « ἀλλὰ ἐγὼ μὲν » ἔφην « ἦκον εἰς τὴν ξενίαν τὴν σὴν, Λακύνθη, ὡφελήθησάμενος, σὺ δὲ ἐπ' ἐμὲ ὅσα οἱ ἐθροῖ παρεσκευάσαι. » (4) ταῦτα μὲν οὖν κέλευε ἄλλη μεταίρεσθαι, ἡμῶς δὲ κατέκλινεν, ἐπὶ βρωτῷ βοῶς ἀγραυλοῦ, ἣ ὡς Λακεδαιμόνιοι ἐπὶ σιβαδόσ, καὶ ἕα τὸ σῶμα ἐφ' ὧν ἔμαθε κατακλίνεσθαι. θέραιψ δ' οὐδὲ εἷς ἔστω ἐνταῦθα διακονούμενος· ἀπογοῆσοι γὰρ αἱ χεῖρες ἐς τοῦτο, καὶ γὰρ τούτου ἕνεκα ἡμῖν προσετέθησαν ὑπὸ τῆς φύσεως. ποτήρια δ' ἔστω, οἷς πιώμεθα, τὰ ἐκ πηλοῦ λεπτὰ καὶ εὐωνα,

dum. » « Habeo, inquam « itaque audi : iustitia hic habitat, malum ne introeat. » « Hic iam » inquit « morem tibi geram, quamquam non extinguam Herculem, verum adscribam justitiam. » « Recte » inquam ; « ita facito, et hoc ubi inscriperis, sicut Ulixes dormi reclinatus, nihil amplius metuens. » « Faciam, » inquit « tibi que gratias agam nunc et omni tempore, Diogenes, quod tutos nos a malis præstitisti. » Hæc, optime Timomache, Cyzici a nobis sunt peracta.

XXXVII. Μονίμω.

Postquam Epheso discessisti, Rhodum et ipse navigavi, quo ludos conspicerem Solis in honorem celebrandos. Relicta navi in urbem ascendi apud Lacydem hospitem meum deversurus, ille vero casu fortasse, quum me appulisse animadvertisset, forum devitavit. Itaque ego, quum per urbem oberranti mihi ut in eum incidere non contigisset, licet in urbe ipsum esse certior essem factus, deorum hospitalitatem libenter imploravi, atque apud istos domicilium constitui. Tertio demum fere vel quarto die obviam mihi factus in via, quæ ducit ad prætorium, salutavit me et ut a, u, d, e, deve, terem invitavit. (2) Tum ego, quod tanto intervallo obviam mihi fieret nihil indignatus, « turpe quidem est » inquam « a, d, e, o, derelinquere, quum tuum hospitium præclusum mihi erat huc devecto, sive excepere : sed quoniam isti ob talem causam irasci nequeunt, qua nos solemus, qua sumus imbecillitate, iam eamus. Prius autem, si tibi placet, ambulemus : non enim par est, opinor, si maioribus hospitibus relictis apud te hodie devertam, corpus ideo negligere. » « Recte vero mones » inquit, « Diogenes, neque te ut deos derelinquas cogo. » (3) Ego vero postquam conscenso prætorio ambulavi, in Lacydis domum memet contuli. Huic autem apparatus erat non ad naturam, quam nos indigemus, sufficienter accommodatus, verum ad opinionem, cui vulgus est obnoxium : strati erant enim lecti splendidissimi et ex adverso mensæ positæ aliæ ex ..... aliæ ex æcernis lignis factæ, argenteis vasis repletæ, servique adstabant alii situlas tenentes, alii aliam supellectilem. Quæ conspicatus « at ego » inquam « tuum hospitium, Lacydes, quo commodum hinc perciperem, adii, tu vero in me quæ hostes solent paravisti. (4) Hæc igitur hinc auferri iube, nobisque lectum sterne, qualem Homerus heroibus stravit in Iliade, bovis agrestis pellem, aut ex Lacedæmoniorum consuetudine stramentum, atque ut corpus in eis quæ novit recumbat. Servus autem nullus hic adsit administrans : manus enim ad hoc sufficient, quæ hunc ad finem a natura nobis datæ sunt. Denique pocula ad bibendum fictilia sunt atque vilia,

πόμα δὲ ὕδωρ ναματιαῖον, τροφή δὲ ἄρτος καὶ ὄψον ἄλλες ἢ κάρδαμον. τοιαῦτα ἐγὼ παρὰ Ἀντισθένη παιδευόμενος ἔμαθον ἐσθίειν καὶ πίνειν, οὐχ ὡς φαῦλα ἀλλ' ὡς κρεῖττονα τῶν ἐτέρων καὶ μᾶλλον δυνάμενα ἐν τῇ ὁδῷ εὐρίσκεσθαι τῇ φροσύνῃ ἐπ' εὐδαιμονίαν, ἣν ὁ πάντων τιμιωτάτην χρημάτων θετέον ** ἐν τόπῳ ὄχυρωτάτῳ καὶ ἀποκρημνοτάτῳ μίαν ὁδὸν προσάντη καὶ τραχείαν ἰδρύσασθαι. (5) ταύτην οὖν τὴν ὁδὸν διὰ τὸ δύσκολον μόλις ἂν δύνασθαι γυμνὸν ἕκαστον ἀναβῆναι, καὶ οὐχ ὅτι φέροντά τι σὺν ἑαυτῷ καὶ βαρούμενον μόγι καὶ δεσμοῖς περισωθῆναι, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἀναγκαίων τι μετιόντα, ποιῆσαι δ' ἐν τῇ ὁδῷ τροφὴν μὲν πᾶν ἢ κάρδαμα, πόμα δὲ εὐπαλὲς ὕδωρ, ** μάλιστα δ' ὅπῃ δέοι τοῦ ῥῆστα βαδίσαι, γυμναστέον ἐσθίειν μὲν κάρδαμον, πίνειν δὲ ὕδωρ, ἀμπέχεσθαι δὲ τρίβωνα κοῦφον, ἀποδειξαμένους τὴν ἀθλήσιν τοῦ τε ἀποδύεσθαι πρὸς γῆν, ἐστῶτα δὲ ἐπὶ ἄκρον τὸν Ἐρμῆν ἐκτινάσσειν τοὺς βαδίζοντας, μή τι ἔχοντες ἐρόδιον βέβηλον οἰκοθεῖν βαδίζωσιν. (6) ἐγὼ τοι παρὰ Ἀντισθένη πρῶτον ἀσκήσας ἐσθίειν τε καὶ πίνειν ἤκον τὴν ἐπ' εὐδαιμονίαν ὁδὸν σπευδῶν ἀπνευστί, παρελθὼν δὲ ἵνα ὑπῆρχεν ἡ εὐδαιμονία ἔφη « ὑπέμεινα, εὐδαιμονία, διὰ σὲ καὶ μέγα κακὸν ὕδωρ πίνειν καὶ κάρδαμον ἐσθίειν καὶ ἐπὶ γῆς κοιμᾶσθαι. » ἢ δὲ ἡμεῖψατό με « ἀλλ' ἐγὼ τοι » ἔφη « σοι ταῦτα ποιήσω δίχα ταλαιπωρίας ἡδύτερα τῶν τοῦ πλούτου ἀγαθῶν, ὃν μᾶλλον οἱ ἄνθρωποι ἐμοῦ πρεσβεύουσι, καὶ οὐκ αἰσθάνονται τύραννον ἑαυτοῖς ἐπιτρέφοντες. » εἰς ἐκείνου ἐγὼ, ἐπεὶ ταῦτα τῆς εὐδαιμονίας διαλεγόμενης ἤκουσα, οὐκέτι ταῦτα ὡς ἀσκήματα ἤσθιον καὶ ἔπινον, ἀλλ' ὡς ἡδονάς, κρατεῖ δέ με πρὸς ταύτην τὴν δίκαιαν καὶ τὸ ἔθος, οὗ πᾶς ἀπολειπόμενος βλάπτεται. (7) παρατίθει οὖν ἡμῖν καὶ σὺ τοιαῦτα δεῖπνα, μιμούμενος τὸ κάλλιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, εὐδαιμονίαν, τὰ δὲ πλούτου ἴει εἰς τοὺς ἀμαρτανόοντας αὐτῆς τῆς ὁδοῦ. ἀλλ' εἰ τοῦτο σοι » ἔφη « δοκοῖ, ἴσθι καὶ τοῦτ' » εἶπον. « αἰε τοιοῦτοις με δεῖπνοις θάινω, τοῦ τε λοιποῦ τοιαῦτα παρέχου τοῖς ξένοις. καὶ οὐδέποτε παρόντας μὲν αὐτοὺς ἐκκλινεῖς, ὑστερίζοντας δὲ τινος αὐτῶν ζητήσεις, ἐλέγγου γὰρ εἰς βελτίων. » ταῦτά μοι, ἐν Ῥόδῳ ἐπεὶ ἐγενόμην, πρὸς Λακύνθη τὸν ξένον ὠμολόγηθ.

λη'.....

Σὺ μὲν, ἐπεὶ οἱ ἀγῶνες ἀνεβλήθησαν, καταλιπὼν ὄχλου τὴν Ὀλυμπίαν, ἐγὼ δὲ διὰ τὸ ἐκτόπως εἶναι φιλοθεάμων κατέμεινα τὴν ἄλλην θεώμενος πανήγυριν. διέτριβον δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἵνα ὁ ἄλλος ὄμιλος, καὶ περιῶν ἄνω κάτω προσέσχον ὅτε μὲν τοῖς πωλοῦσιν, ὅτε δὲ τοῖς βραχυδοῦσιν ἢ φιλοσοφοῦσιν ἢ μαντευομένοις. καὶ ποτε διεξιόντος τινὸς περὶ ἡλίου φύσεως καὶ δυνάμεως καὶ πάντας ἀναπεθόντος παρελθὼν εἰς τὸ μέσον « ποστὰις, » ἔφη « φιλόσοφε, ἀπό

potus aqua fontinalis, cibus panis, obsonium sales et nasturtium. Talia ego ab Antisthene institutus edere ac bibere didici, non quod vilia sint, verum quod præstantiora reliquis, magisque inveniri possunt in via ducente ad felicitatem, quæ omnium rerum habenda est pretiosissima. ** in loco munitissimo et undique abrupto unam viam præcipitem atque asperam condidisse. (5) Hanc igitur viam propter difficultatem vix posse nudum ququam ascendere, nedum aliquid secum ferentem atque miseria vinculisque oneratum evadere salvum, sed ne eorum quidem, quæ necessaria sunt, aliquid persequentem : prætereaque utendum cibo inter viam herba aut nasturtiis ac potu quocum facillime luctari possis, aqua, idque non alieno loco, maxime vero ubi expeditissime eundem sit, ad nasturtium edendum aquamque bibendam ac leve pallium ferendum assuescere oportere, nec ipsum lumi decumbendi laborem recusantes, inque summo constitutum Mercurium excutere viatores, quo videat an viaticum aliquod, quo nefas uti, domo secum afferant. (6) Apud Antisthenem igitur edere demum edoctus atque bibere ad felicitatem ducentem viam ingressus sum summa virium intentione, eoque progressus usque, quo sedem felicitas habet, « sustinui » inquam, « ο felicitas, quo te assequer atque summum bonum, aquam bibere et nasturtium edere, humique prostratum somnum capere. » Illa vero respondens « at ego » inquit « hæc tibi sine molestia suaviora reldam bonis opulentia, quam me studiosius colunt homines, tyrannum se in se ipsos alere ignari. » Quæ ex quo felicitatem audivi disserentem, non ut me exercerem comedere ista cæpi atque bibere, sed voluptatis ergo, iamque impellit me ad hanc vivendi rationem consuetudo, quam suo quisque dispendio relinquit. (7) Quare tu quoque tales nobis appone epulas, omnium quæ in vita sunt pulcherrimum imitatus, felicitatem, opulentia vero bona in eos reice, qui a via ad illam ducente aberrarunt. At si sic tibi videtur, hoc quoque » inquam « scias : semper eiusmodi me pascere epulis, ac tales in posterum præbe hospitibus, neque unquam præsentem eos declinabis, immo si qui eorum adire te cunctantur, ipsos indagabis : sic enim opprobrium omne evitabis. » Hæc mihi, postquam Rhodum veni, cum Lacyde hospite meo transacta sunt.

XXXVIII.

Tu postquam dilatis certaminibus Olympiam reliquisti, ego utpote spectandi vel maxime studiosus remansi quod reliquum erat festi spectaturus. Versabar in foro cum reliqua turba hominum atque huc et illuc ambulans modo ad mercatores modo ad cantores aut philosophos aut fatidicos animum advertēbam. Ibi quum solis naturam atque potestatem quidam enarrans assensum auferret omnium, in medium progressus « quotus » inquam « dies est, philosophē, ex quo tu de cælo descendisti? »

τοῦρανοῦ καταβέβηκας; » ὁ δὲ μοι οὐκ εἶπεν ἀποκρί-
 νασθαι· οἱ δὲ καταλιπόντες αὐτὸν οἱ περισσώτε-
 ῶροντο ἀπίοντες, ὁ δὲ γε καταλειφθεὶς μόνος τὰς εἰ-
 ὄνας τοῦ οὐρανοῦ συνείθει εἰς τὸ κιβώτιον. (2) ἅπ' ἐκείνου προσίσταμαι μάντι, ὃ δὲ ἐκάθητο ἐν τῷ μέσῳ κατεστημένος μείζονα τοῦ εὐραμένου τὴν μαν-
 τεῖαν Ἀπόλλωνος. ἤρῳμην οὖν καὶ τοῦτον παρελθὼν « πότερον ἄριστος εἶ μάντις ἢ φαῦλος; » τοῦ δὲ εἰ-
 πόντος ὅτι ἄριστος, ἅμα ἐκτείνας τὴν βακτηρίαν « τί μέλλω δῆτα ποιεῖν; ἀπόκρινα, πότερον τύπτειν σε ἢ οὐ; » μικρὸν πρὸς αὐτῷ γενόμενος « οὐ » φησί, « τύπτω τ' ἐγὼ γελᾶσας αὐτὸν καὶ οἱ περισσώτερος ἀνέκραγον. « τί » ἔφην « ἐβοήσατε; ἐπεὶ κακὸς μάντις ἐφάνη, καὶ ἐπλήγη. » (3) ὡς δὲ καὶ τοῦτον καταλιπόντες οἱ περισσώτερος ἀπηλλάγησαν, ἄνθρωποι καὶ ἄλλοι οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐπεὶ τάχιστα ἤκουσαν, διέλυσαν τοὺς κύκλους καὶ εἶποντο ἐξ ἐκείνου, καὶ πολλάκις μὲν διαλεγόμε-
 νου μου περὶ καρτερίας ἐπακολουθοῦντες ἐπικροοῦντο, πολλάκις δὲ καρτεροῦντος ἢ δικαιωμένου παρετύγγα-
 νον. ἐκόμιζον δέ μοι διὰ τὰῦτα οἱ μὲν ἀργύρια, οἱ δὲ ἄξια ἀργυρίου, πολλοὶ δὲ καὶ ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλουν, ἐγὼ δὲ παρὰ μὲν τῶν μετρίων ἐλάμβανον τὰ πρὸς τὴν φύσιν ἀποχρώντα, παρὰ δὲ τῶν φαύλων οὐδὲν προσίε-
 μην, καὶ παρὰ μὲν τῶν ἐπισταμένων μοι χάριν ἐπὶ τῷ καὶ τὸ πρῶτον λαβεῖν καὶ πάλιν ἐλάμβανον, παρὰ δὲ τῶν μὴ ἐπισταμένων οὐκέτι. (4) ἐξήταζον δὲ καὶ τὰς θεωρίας τῶν θεωρησιβαί μοι ἐθελόντων τὰ ἄλριτα, καὶ παρὰ μὲν τῶν ὠφελουμένων ἐλάμβανον, τῶν ἄλλων δὲ οὐδὲν προσιέμην, οὐκ οἰόμενος καλὸν εἶναι λαμβάνειν παρὰ τοῦ μηδὲν παρειληφότος. δεδαίπνον δὲ οὐ παρὰ πάνσι, παρὰ μόνοις δὲ τοῖς θεραπεύσις δευόμενοι. ἦσαν δ' οὗτοι οἱ τοὺς Περσῶν βασιλεῖς μιμούμενοι. καὶ δὴ ποτε εἰσελθὼν πρὸς μενίσκον τῶν σφόδρα εὐπόρων κατακλινομαι ἐν τινὶ ἀνδρῶνι πάντῃ κεκαλωπισμένῳ γραφαῖς τε καὶ χρυσῷ, ὡς μὴδὲ ὅπου πτύση τις τόπον εἶναι. (5) ἐπιστάν οὖν μοι ἐπὶ τὴν φάρυγγα, ἔχρη-
 ψάμην, περιελάσας δὲ τὰ ὄμματα εἰς τὰ κύκλω, ἐπεὶ ὅπου πτύσαιμι τόπον οὐκ εἶχον, εἰς αὐτὸν ἔπτυσα τὸν νεανίσκον. τοῦ δὲ μεμψαμένου ἐπὶ τούτῳ « εἶτα » ἔφην « οὗτος, » εἰπὼν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος, « ἐμὲ μέμφῃ τοῦ γενομένου καὶ οὐ σεαυτὸν τοῦς μὲν τοίχους καὶ τὰ ἐδάφη κοσμήσαντα τοῦ ἀνδρῶνος, σεαυτὸν δὲ μόνον ἀπολιπόντα ἀχόσμητον εἰς τὸ ἐμπύεσθαι χωρίον ἐπι-
 τήθειον; » « ταῦτ' » ἔφη « πρὸς τὴν ἀπαιδευσίαν φαίνῃ λέγων ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ ἐξέσταί σοι τοῦτο πάλιν εἰπεῖν· οὐ γὰρ μὴ ἀπολειφθῶ σου ἓνα πόδα. » ἀπὸ τῆς αὔριον δὴ ἐξ ἐκείνου διανείμας τὴν οὐσίαν τοῖς αὐ-
 τοῦ ἐμοὶ ἀναλαβὼν τὴν πῆραν καὶ διπλώσας τὸν τρί-
 βωνα εἶπετο. ταῦτα μετὰ τό σε ἀπαλλαγῆναι ἐπράχθη ἡμῖν ἐν Ὀλυμπίᾳ.

λθ'. Μονίμω.

Μελέτω σοὶ καὶ τῆς μετοικίας τῆς ἐντευθεν, μελή-
 σει δέ, εἰ μελετήσεις ἀποθνήσκειν, τοῦτ' ἔστι χωρί-

Ille vero quod mihi responderet non habebat, ceterisque qui circumstabant abeuntibus solus relictus cœli imagines in cistulam suam recondebat. (2) Hinc transeo ad vatem. In medio in sedebat, corona maiore quam qua divinandi artis inventor Apollo coronatus. Ad hunc igitur accedens « optimusne » rogabam « an malus vates es? » qui quum « optimus » respondisset, simul sublato baculo « quidnam » inquam « facturus sum? impingamne tibi baculum an non? » paululum ille secum meditatus « non » respondit. Protinus ego in risum effusus percussio hominem, quique circumstabant clamorem edidit. « Quid » inquam « conclamatis? quoniam malum se vatem præstitit, et fuste mulcatus est. » (3) Quumque hunc quoque qui circumstabant reliquissent, alii etiam multi globatim in foro conversantes, ex quo hæc audivere, dissoluti me prosequerentur, ac sæpenumero de contentiuntia disputantem me comitantes auscultabant, interdum etiam inediæ meæ aut cœnæ testes aderant. Quapropter afferebant mihi pecuniam alli, alii quæ pecunie haberent pretium, multi etiam ad cœnam invitabant, ego vero ab honestis solis quæ ad vitam sustentandam sufficerent accipiebam, quod autem mali offerrent recusabam, atque ab eis, qui quod primum accepissem mihi gratias habebant, et iterum accipiebam, ab ingratissimis vero non item amplius. (4) Æstimabam etiam dona eorum, qui muneri me volebant, panemque ab eis, qui commodum ipsi perciperent, accipiebam, reliquorum vero dona recusabam, non par esse ratus accipere ab eo, qui ipse nihil recepisset. Cœnabam autem non apud omnes, sed apud eos solos, qui cura indigerent: hi erant tales, qui reges Persarum imitarentur. Contigit aliquando, ut apud iuvenem devertarem ex opulentissimis. Decumbo in conclavi picturis atque auro ubique exornato, ut ne quo desperet quidem aliquis relictus esset locus. (5) Pituita subita guttur obturabat: itaque screavi, quumque oculos circumferens, quocumque prospicerem, non invenirem locum quo desperem, in iuvenem ipsum desui. Qui quum ob hoc me reprehendisset, « itaque » inquam « tu, » compellans ipsum nomine, « me hanc ob causam reprehendis, neque vero te ipsum, qui conclavis parietibus ac solo exornatis te ipsum solum reliquisti inornatum, ad despuendum locum opportunum? » « Hæc » inquit « in stoliditatem meam aperte dicis, sed non licebit tibi hoc iterum dicere: non enim a latere tuo iam discedam. » Postridie eius diei patrimonio suo propinquis dispertito, sumptaque pera ac geminato pallio me sequutus est. Hæc post discessum tuum peracta a nobis sunt Olympiæ.

XXXIX. Monimo.

Curæ tibi esto et hinc facienda demigratio; curabis autem, si mori mediteris, hæc est animam vivus adhuc

ζειν τὴν ψυχὴν ἔτι ζῶν ἀπὸ τοῦ σώματος. τοῦτο γὰρ δοκῶ μοι καὶ οἱ περὶ Σωκράτη θάνατον ἐκάλουν, καὶ γὰρ ἔστιν ἡ μελέτη ἐν τῷ βῆστω. φιλοσοφίαι δὲ καὶ διασκέπτου, τί πρὸς σέ οὐχ οὕτως καὶ τί κατὰ φύσιν καὶ τί κατὰ νόμον· ἐν τούτῳ γὰρ μόνῳ χωρίζεται ψυχὴ ἀπὸ σώματος, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ὅταν βλέπῃ καὶ ὅταν ἀκούῃ καὶ ὅταν ὀσφραίνῃται καὶ ὅταν γεύηται, σύνεστιν ὡσπερ μιᾶς αὐτῷ κορυφῆς ἐξημμένη. γίνεται γοῦν, ὅταν μὴ μελετήσωμεν ἀποθνήσκειν, χαλεπὴν τελευτὴν ἀναμένειν· ἡ γὰρ ψυχὴ ὡς τινων παιδικῶν ἀπολειπομένη συμφορῶζει καὶ μετὰ ἀγχοῦ πολλῆς ἀπολύεται· ὅταν δὲ καὶ φιλοσόφον ψυχῆς ἐντύχῃ, τότε καὶ ἐν τῇ ὁδῷ πολλὰ κάμνει. (3) ἀφίεται γὰρ ἀξενάγητος ὅποι ποτὲ φέρεσθαι εἰς κρημνοὺς ἢ χάσματα ἢ ποταμούς, ἕως ἐπὶ τὸ ἔσχατον ἐνεχθῆ· φεύγουσι γὰρ αὐτήν, ὅτι οἴονται πολλὰ ἐξημαρτηκέναι ἐν τῷ ζῆν παρὰ χωρήσαν τῷ γέροντι τὴν τοῦ θλου ἀρχήν, δι' ἣν πολλὰ ἡναγκάσθη ὡς ἐν πονηροκρατίᾳ ἀδίκῃ πράττει. ὅταν δὲ μελετήσωμεν τὴν καλὴν μελέτην, γίνεται καὶ ὁ βίος ἡδὺς καὶ ἡ τελευτὴ οὐκ ἀγχοῦ καὶ ἡ ὁδὸς βῆστω· ξενάγει γὰρ πᾶσα ἡ ἐντυχοῦσα τὴν τοιαύτην ψυχὴν ἐπὶ τὰ εὐπορα καὶ ὡσπερ καλὴν ἄγραν ἐπιφανῶς ἄγει λαβομένη παρὰ τοὺς κάτω τῶν καλῶν δικαστῆς, αὐτὴ τε ὡς ἂν μεμελετηκῆ καὶ μόνῃ ζῆν οὐκ ἀγχοῦ καταλιποῦσα τὸ σῶμα. (3) ἔστι δὲ καὶ διὰ τοῦτο καὶ πολλὴ τις ταῖς τοιαύταις ψυχαῖς ἐν ἔξου τιμῇ, ὅτι ἄρα οὐκ ἦσαν φιλοσόματοι. δόξα γὰρ ἔστι τὰς φιλοσομᾶτους ψυχῆς φαύλας τε εἶναι καὶ ἀνελευθέρους, τὰς δὲ μὴ τοιαύτας ἀγαθὰς τε καὶ ὑψαύχενας (ζῶσι γὰρ ἡγούμεναι πάντων καὶ ἐπιτάττουσαι ἀρχικῶς), διὰ τε ταῦτα ἀναιρεῖσθαι μόνῃ τὰ δίκαια καὶ βῆστω, τῶν δὲ ἐναντιῶν μηδὲ ἓν, ἐφ' ᾧ τὸ σῶμα ἀναγκάζει τὴν ψυχὴν ἡδεσθαι διὰ τὴν περιπεπλασμένην αὐτοῖς ἡδονὴν ἰχθύος τρόπον ἢ ἄλλου τινὸς ἀλόγου πρὸς τὴν τοῦ γέροντος ἀρχὴν ἡγενημένον. (4) ταῦτα σοὶ εἴπεται μελετήσαντι ἀποθνήσκειν, ὅταν δέῃ μοι τοικεῖν ἐν θένδε. καὶ τὸ πρῶτον ἡδὺς ὁ βίος· ζῆσθι γὰρ ἐλευθέρως, ἀρχῶν καὶ οὐκ ἀρχόμενος, βραχὺ μὲν καὶ ὅσον τῷ σώματι περισπούμενος, ** καὶ τοῦτ' εἰς τὴν τοῦ θλου ἁρμονίαν, σωπῶν δὲ βασιλεύων καὶ θεωρῶν, ἃ θεοὶ ἀνθρώποις τοῖς μετρίοις κατεσκευάσαντο ἀπεχομένοις τοῦ ἀγρίου βίου, ἐν τῷ ἄρπαγαὶ καὶ ἀλληλοκτονίαι οὐ περὶ μεγάλων οὐδὲ θείων, περὶ μικρῶν δὲ καὶ κοινῶν, οὐ πρὸς ἀνθρώπους μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα. περὶ γὰρ τοῦ πλείονα ἔχειν καὶ ἐσθίειν καὶ πίνειν καὶ ἀρροδισιάζειν οἱ πάντες φαῦλοί εἰσι καὶ τοῖς ἀλόγοις σύμφοροι.

μ'. Διογένης ὁ κύων Ἀλεξάνδρου.

Ἐμεμφάμην καὶ Διονυσίῳ καὶ Περδικᾷ, λέγω δὲ καὶ σοὶ ὅτι δοκεῖτε τὸ ἀρχεῖν εἶναι μάχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ πλείστον διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ

a corpore segregare. Hoc enim et Socrates opinor mortem appellabat. Neque difficilis hæc est meditatio. Philosophare autem et considera, mors quid ad te revera valeat, et quid secundum naturam, quidque secundum legem. In hoc enim solo a corpore segregatur anima, in reliquis vero nullo modo, verum si videat sive audiat sive odoretur sive gustet, coniuncta cum ipso est quasi ex uno vertice suspensa. Fit igitur ut, si mori non meditemur, difficilis nos maneat exitus. Anima enim quasi deliciis suis orbata luget et magno cum dolore discedit, et si in philosophorum a deo animas incidat, tum in itinere quoque laborat admodum. (2) Scilicet relinquatur duce destituta; at periculum est ne in præcipitia aut voragines aut fluvios deferatur, donec ad extremum finem pervenerit: fugiunt enim illæ ipsam, quoniam multa eam in vita deliquisse arbitrantur, quod deteriori sui parti summum imperium concessisset, eoque vel in vita tanquam in dominio malorum flagitiosa multa perpetrasset. Sin vero in pulchra illa versemur meditatione, et vita evasit suavis et non insuavis exitus et via facilis: talem enim animam quæcumque in eam incidit planissima prosequitur via et tanquam pulchram prædam captam sollempni pompa ad inferos ducit præclare factorum iudices, atque ipsa quasi et sola vivere assueta non indignatur corpore relicto. (3) Quapropter et multus honor eiusmodi animabus apud inferos habetur, nimirum quod corporis non erant studiosæ. Opinio est enim, corporis studiosas animas pravas esse atque illiberales, non obnoxias vero corpori probas atque nobiles (vivunt enim regentes omnia et tanquam domini imperantes), atque hanc ob causam sola quæ iusta sint facili negotio in se recipere, nil vero eorum quæ contraria, ad quæ corpus circumfusa ipsis suavitate animam pelliciat ad instar piscis sive alius cuiusdam bestię ad obediendum deteriori parti natæ. (4) Hæc tibi contingere mori meditantī, ubi necesse fuerit hinc discedere. Ac primum suavis vita erit: liber enim vives, dominus ipse, nec domino obnoxius, paullum quidem quantumque fit corpore distractus, ... et conspiciens quæ dii hominibus honestis spectacula paravere, quique a vita atroci abstinent, in qua rapinæ fiunt et cædes mutuae non ob magnas atque divinas, verum ob exiles atque viles res, neque in homines tantum, sed etiam in bruta animalia. Nam quod ad divitias spectat cumulandas, quodque ad edendum et bibendum et ad libidinis desiderium satiantium, pravi sunt omnes et brutis animalibus consimiles.

XL. Diogenes canis Alexandro.

Quod Dionysio et Perdicæ exprobravi, iam tibi quoque significo, nimirum quod imperium putatis certamen esse cum hominibus ineundum. Id quod prorsus habet

ἄφροσύνη ἐστί, τὸ δ' ἐπίστασθαι τοῖς ἀνθρώποις χρῆσθαι καὶ ἕνεκά τι τοῦ βελτίστου πράττειν. σκόπει οὖν ἀν' ὧν νῦν ἐγχειρεῖς οὐδὲν εἰδὼς ποιεῖν ἐπιτρέψαι τινὶ σαυτὸν ἀνθρώπων, ὅστις σε ὡς περ ἰατρός νοσοῦντα ἐκθεραπεύσας ἀπαλλάξει τῆς νῦν πολλῆς καὶ κακῆς δόξης. σὺ γὰρ ὅπως μὲν τινα κακὸν ἀπεργάσῃ ζητεῖς, εὖ δ' ἂν οὐδὲ βουλόμενος ἔχῃς οὐδένα ποιῆσαι. (2) ἔτι δὲ τὸ κρατεῖν καὶ τὸ ὑπ' ἑαυτοῦ ἔχειν τινὰς οὐ τοιοῦτόν ἐστιν, ὅσον μετὰ τῶν κακίστων ἀνθρώπων ἄγειν καὶ φέρειν καὶ τοὺς παρατυγχάνοντας. τοῦτο γὰρ οὐδὲ τῶν θηρίων τὰ βέλτεστα ποιεῖ, ἀλλ' οὐδὲ οἱ λύκοι, ὧν ζῶον οὐδὲν ἐστὶν πονηρότερον οὐδὲ κακουργότερον, οὗς σὺ μοι δοκεῖς υπερβιβῆσθαι ἀκαθία. τοῖς μὲν γὰρ ἐξαρκεῖ ἴσως πονηροῖς εἶναι, σὺ δὲ καὶ πρὸς μισθὸν διδοὺς ἀνθρώποις τοῖς πονηροτάτοις τούτοις τε παρέχεις ἐξουσίαν μηδὲν ὑγιὲς πράττειν καὶ αὐτὸς ὅμοια τούτοις ἐγχειρεῖς ποιεῖν καὶ μεῖζω. (3) κατὰ γνώμην οὖν, ὧ ἰαθῆ, καὶ ἐν σαυτῷ γενεῖ ἔτι μᾶλλον. ποῦ γῆς εἶ ἄρα; καὶ τί σοι δύνανται τὰ κατασκευάσματα ταῦτα καὶ ἡ σπουδὴ ἢ ἐπὶ τούτοις; οὐ γὰρ οἶε δῆπου βελτίων τινὸς εἶναι ἀνθρώπου τοιαῦτα ποιεῖν. εἰ δὲ μηδὲν εἶ βελτίων, μηδὲ τούτοις ἐκπονεῖς, τί οἶε σοι τὰ γινόμενα εἶναι ἀλλ' ἢ συμφερόζαν καὶ φόβους καὶ κινδύνους μεγάλους; καίτοι οὐκ οἶδα ἐγὼ ὅπως ἂν ἔτι μεῖζω ἀτυχήματα ἀτυχήσεις τῶν νῦν. τίς γὰρ ἀνθρώπος μὴ δίκαιος οὐκ ἂν ἀτυχοῖ; τίς καλὸς καὶ βίαιος οὐκ ἂν κακὸν πράττοι καὶ μηδὲν ἀγαθὸν ἔχοι; καὶ τοῦτο τὸ ζῆν δοκεῖ τί σοι εἶναι καὶ περὶ τοῦδε κινδύνου σοι εἶναι μάλιστα παθεῖν τι τοιαυτὸ ποιοῦντι; (4) καὶ ὡς περ οὐκ οἶε σοι τούτοις ἐπιβουλεύσαι μάλιστα, εἴπερ τῶν πολλῶν ἐστὶν ἐξαμαρτάνειν; οὐ τοίνυν ἔχῃς ἂν ἐπιδειξαι ὅπως τοιούτους ὦν ἐπιπέχεσθαι ἀνθρώπων χρηστώ, τοιούτοις δὲ ἐπιχρώμενος ὄϊος πρῶτος γ' ἂν αὐτὸς καὶ μέγιστα κακὰ παθεῖν καὶ νῦν μηδὲν ἀγαθὸν πάσχειν, μηδὲ σοι ἀρκεῖσιν τὰ τεύχη βραδύως τὰ κακὰ υπεράλλεται καὶ παραδύεται. σκόπει δ' ὅσον καὶ αἱ νόσοι ποιοῦσιν· οὐδένα γὰρ πυρετὸν οὐδὲ τεύχος εἶργει, οὐδὲ ξενικὸν τὸν κατάρρου, ὥστε μὴ οὐχ οὕτω διατεθῆναι τῶν τυράννων ὅτινα βούλει, ὡς περ ἂν τὸν ἀποροῦντα δοκοῦντα ἀνθρώπων. τίνας οὖν σοι καὶ ὑγιεινά φυλακὰ παρσκευασμέναι ἕνεκεν ἀλλ' ἢ ἀμαθίας, ὅπως ὡς μάλιστα ταύτην διαφυλάττωσι, καὶ πλείστοις ἤς ἐν κακοῖς καὶ ἐν φόβοις; (5) ἢ γὰρ οἶε ἄλλοθὲν πῶθεν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὰ κακὰ ἢ ἐξ ὧν ἂν μὴ εἰδῶσιν ὅ τι ἐν αὐτοῖς ἢ πρακτέον; πάντων οὖν μοι δοκεῖς καὶ σὺ τῶν τυράννων εἶναι. οὗτοι γὰρ οὐδὲ τῶν παιδῶν πλείων νοῦν ἔχουσι. πᾶσαι οὖν, ὧ ἰαθῆ, καὶ εἰ τί σοι βούλει ἀγαθὸν εἶναι, σκόπει πῶθεν τι πράξεις τῶν δεόντων τοῦτο δὲ οὐδέποτε ἂν δυνηθεῖς μὴ διδαχθεῖς. ἄρα οὖν εἰ τινὰ σοι τῶν Ἀθήνησι δικαστῶν πέμψαιμι; οἷ γὰρ ὁσημέραι τοῦτο πράττουσι περὶ τῶν ἀδίκων, ὄντων καὶ αὐτοὶ μέγιστοι εἶναι καὶ τοὺς ἄλλους παρέχουσθαι μηδὲν κακὸν μήτε ἔχοντας μήτε πράττοντας.

aliter. Hoc enim est amentium, illud vero eorum qui uti hominibus sciunt ac publici commodi caussa aliquid faciunt. Vide igitur ut pro eis, quæ sine ratione facere conaris, te ipsum committas homini, qui tanquam medicus persanatum te liberet opinione, quæ multa tibi nunc hæret atque prava. Tu enim qui malo afficere homines possis quæris, beneficio vero ne data opera quidem afficere quenquam possis. (2) Iam dominantem in potestate sua tenere alios multum distat a latrocinio una cum perditissimis hominibus in obvium quemque exercendo. Hoc enim non modo bestiarum quæsimæ quæque non committunt, verum ne lupi quidem, quo animali malignius atque sævius aliud nullum est, quos tu mihi videris feritate superasse. His enim satis est malignis solum esse, tu vero mercede insuper data hominibus improbissimis et istis quicquid delinquendi potestatem facis, et ipse amulari illos studes atque superare. (3) In viam igitur redi, o bone, magisque descende in te ipsum. Ubinam es terrarum, quidque proficis isto, quo tantopere studes, apparatu? nimirum non credis utique talia te facientem quoquam hominum esse meliorem. Si autem non es quoquam melior, neque in hoc ipso operam collocas, quid tibi censes aliud quam calamitatem et metum et magna pericula eventurum? quanquam nescio qui in maiore quam nunc calamitate versari possis. Quis enim injustus homo in calamitate non versetur? quis improbus ac superbus non male sese habeat, quippe ab omni bono destitutus? atque hæc tibi videtur vitalis esse vita, ob eamque vel mortis periculum non dubitas subire? (4) et qui non putas hos tibi insidias struere maxime, siquidem nefas admittere plurimorum est? Non poteris igitur te, quum talis sis, probò uti homine demonstrare, eiusmodi autem utens hominibus persuasum habe, te primum ipsum vel maxima mala perpessurum, et nunc quoque haudquaquam bene te habere, neque præsidio tibi mœnia futura: facile mala transiliunt seque insinuant. Vide et morbi quomodo se habeant. Nullam neque febrem murus arceat, neque epiphoram exercitus, ut fieri nequeat quin tyrannorum quivis eodem modo quo qui inopia laborare videtur homo afficiatur. Quid est igitur cur et tuendæ valetudinis custodias disponas, nisi pro tua ignorantia, quas quantumvis vigilanter subeant, in summis tamen malis versaberis et periculis? (5) an aliunde putas hominibus mala evenire quam ex eo quod quid faciendum sibi sit ignoret? quare tu quoque videris mihi ex veris tyrannis esse: hi enim ne infantibus quidem plus sapiunt. Subsiste igitur, o bone, et si bene tibi esse cupis, cura ut officii tui partes expleas, id quod nisi edoctus nunquam poteris. Visne ex Atheniensium iuribus unum tibi mittam? nam qui in maleficis castigandis quotidie versantur, et ipsi sibi celsissimi videntur et reliquos eo se adducere posse opinantur, ut mali neque habeant quicquam neque faciant. Valere au-

ἐρρωσθαι δὲ ἢ χαίρειν οὐ θέμις μοι γράφειν, ἕως ἂν ᾗς τοιοῦτος καὶ μετὰ τοιουτοτρόπων βίοις.

μα'. Μελησίππο.

Οὐ δοκεῖ μοι πᾶς τὸ καθ' ἡμᾶς ἐν ἀρετῇ δύνασθαι, ἐπεὶ πολλῶν ἢ πρόθεσις καθαιρετικὴ τῆς ἀξίας γίνεται· οὐδὲ γὰρ ὁ τοῦ Μέλητος εἰπὼν τὸν Δία πατέρα ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἐκύδηνεν ἀλλ' ἐμείωσεν, ἐπεὶ χαλεπὸν, εἰ οὐς οἱ γεννήσαντες διὰ πονηρίαν ἀπολέγονται, Διὸς εἶναι παῖδας πιστεύομεν. ταῦτα οὖν ὁ κύων μόνον δυνήσεται, ἃ κατ' ἀρετὴν ἐνεργεῖται.

μβ'. Μελεσίππη τῆ σοφῆ.

*Ἐφθασεν ἡ χεῖρ μου πρὸ τῆς σῆς ἀφίξεως τὸν ὑμέωνιον ἄσαι, ἐγίγνωσκε δὲ τὴν ἀφροδισίων ἀποπλήρωσιν εὐποριστοτέραν εὐρήσθαι τῆς κατὰ γαστέρα. ὁ γὰρ κυνισμός, ὡς οἶσθα, φύσεώς ἐστιν ἀναζήτησις· εἰ δὲ τινες μέμφοιντο τὴν προαίρεσιν ταύτην, ἀξιοπιστότερος ἐπαινῶν ἐγώ.

μγ'. Μαρωνίτις.

*Ὅρθῶς ἐποιήσατε τὴν πόλιν μεταγρηματίσαντες καὶ καλέσαντες ἀντὶ Μαρωνείας ἥτις νῦν καλεῖται Ἴππαρχίαν, ἐπεὶ κρεῖττον ὑμῖν ἀπὸ Ἴππαρχίας λέγεσθαι, γυναικὸς μὲν, ἀλλὰ φιλοσόφου, ἢ Μάρωνος, ἀνδρὸς οἰνοπώλου.

μδ'. Μητροκλεῖ.

Οὐ μόνον ἄρτος καὶ ὕδωρ καὶ σιτῆς καὶ τρίβων σωφροσύνην καὶ καρτερίαν διδάσκουσιν, ἀλλ' εἰ χρεῖ οὕτως φάναι, καὶ ποιμενικὴ χεῖρ. ὠφελον καὶ τὸν πρὶν ἐκείνον βουκόλον ὄντα ἐξεπίστασθαι. ἐπιμέλου οὖν καὶ ταύτης ἔνθα ἂν ἐπιέγης· ἔστι γὰρ ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἡμετέρου βίου. τὰς δὲ πρὸς τὰς γυναῖκας ἀκρατεῖς ἐντεύξεις πολλῆς δεομένης σχολῆς ἕα πολλὰ χαίρειν· οὐ γὰρ σχολὴ τι μόνον πτωχὸν αἰτεῖν κατὰ Πλάτωνα, ἀλλὰ τῇ ἐπ' εὐδαιμονίαν σύντομον ἐπειγομένην ἢ πρὸς γυναικῶν ἐντεύξεις ὄντην φέρει ἀνθρώπων δ' ἰδιωτῶν πολλῶν, οἷς ὁμοίως διὰ ταύτην τὴν πρᾶξιν ζημία, περιμαθήσεις παρὰ τοῖς μεμαθηκόσιν ἐκ παντὸς ἐργάσασθαι. σὺ μὴ ἐπιστρέφου, μγδ' εἰ σε διὰ τὸν τοιοῦτον βίον κύνα τινὲς ἢ ἄλλο τι ἀποκαλῶσι γεῖρον.

με'. Περδικκᾶ.

Αἰσχύνου ἐφ' οἷς γράφων ἀπειλεῖς μοι, ὅτι δῆτά σοι οὐ πειθόμεαι χεῖρον Ἐριφύλης γενέσθαι καὶ χρυσοῦ ἔμαυτὸν ἀνταλλάξασθαι κακῶς. τοῦτο γὰρ ἀξιοῖς, καὶ λόγοις μὲν ἀπτεσθαί μου οὐκ ἀναβάλλη, ἀπειλεῖς δὲ ἀπειλὴν κληθαρίδος, ἀποκτενεῖν, καὶ οὐκ οἶσθα ὅτι δράσας τοῦτο ἀντιπέσει. ἔστι γὰρ τις, ὃ μὲλει περὶ ἡμῶν, ὅς καὶ τῶν τοιούτων τὴν ἴσιν δίκην τοῦς ἄρξαντας ἀδίκων ἔργων εἰσπράττεται, καὶ ζῶντας μὲν

tem aut salvere te iubere nefas mihi est, donec sis talis et cum talibus conversere.

XLI. Melesippo.

Non videtur mihi quivis ex nostra doctrina proficere in virtute, quoniam multorum indoles talis est, quae eius dignitatem detrahat. Neque enim Meletis filius, quum hominum deorumque patrem dixit Iovem, auctoritatem eius auxit, sed imminuit, quia difficile est, quos qui genuere ob improbitatem repudiant, Iovis esse filios credere. In his solis igitur, quae sunt in virtute posita, canis proficiet.

XLII. Melesippæ sapienti.

Manus mea, priusquam venires, hymenæum cecinit, noverat autem rei venereæ expletionem inventu faciliorem esse quam ventris. Cynismum enim scis naturæ esse indagacionem : si qui vero hanc reprehendant disciplinam, ego ipsam laudans maiore sum fide dignus.

XLIII. Maronitis.

Recte fecistis, quod urbis vestrae nomen mutavistis eamque pro Maronea Hipparchiam appellavistis, quoniam magis vos decet a femina eaque philosopha Hipparchia quam a viro eoque vinario Marone nominari.

XLIV. Metrocli.

Non solum panis et aqua et stramentum atque paliolum modestiam docent atque tolerantiam, verum etiam, si ita licet dicere, manus pastorica. Utinam iam pridem bubulum illum nossem. Hanc igitur, quocunque tendas, cura : est enim ad nostram vivendi rationem accommodata. Intemperantem vero cum mulieribus consuetudinem, quam multo indigeant otio, prorsus valere iube.

tu noli deficere, etiamsi eiusmodi ob vivendi rationem canem te quidam aut alio deteriore appellavit nomine.

XLV. Perdiccæ.

Erubescere minis, quas litteris in me iactas, quod deteriore Eriphyle me tibi prestare nolim, neque auro memet ipsum turpiter permutare. Hoc enim postcis, et verbis me non cessas insectari, cantharidisque more minaris cædem, neque hoc si feceris te pœnas scis daturum. Namque est aliquis, qui nostris rebus consulit, quique iustas ejusmodi criminum pœnas ab iniuriarum auctoribus repetit, et a viventibus quidem simplices,

ἀπλοῦν, τελευτήσαντας δὲ δεκαπλάσιον. ταῦτ' ἐγὼ οὐχὶ δεδουκώς σου τὰς ἀπειλὰς ἐγραψα, ἀλλ' οὐ βουλόμενός σε δι' ἐμὲ κακὸν τι πράξειαι.

μς'. Πλάτωνι τῷ σοφῷ.

Διαπτύεις μου τὸν τρίβωνα καὶ τὴν πήραν ὡς ἐμοὶ μὲν ἐπαχθῆ καὶ γαλεπά, τὸν δὲ βίον οὐδὲν ὠφελούντα, οὐκ εὖ ποιῶν. σοὶ μὲν γὰρ ἐπαχθῆ καὶ γαλεπά ἔμαθες γὰρ ἀπὸ τυραννικῶν τραπεζῶν ἀμέτρως ἐμπορεῖσθαι καὶ γαστρὶ προβάτων, ἀλλὰ μὴ ψυχῆς ἀρετῆ κοσμεῖσθαι· ἐγὼ δὲ ὡς μετ' ἀρετῆς ταῦτα ἐπιτετέδευκα, τίνα ἂν μείζονα ἀπόδειξιν ἢ τὸ μὴ μεταβάλλεσθαι πρὸς ἡδυσπάθειαν ἐξόν μοι παρασχόμην; τὸν γε μὴν βίον ἀξιώ πάντων μᾶλλον ἀνθρώπων ὠφελεῖν οὐ μόνον δι' ὧν ἔγω, ἀλλὰ καὶ δι' ὧν τοιοῦτος αὐτοῖς φαίνομαι. τίς γὰρ ἂν ἐρ' οὕτως αὐτάρκη καὶ λιτὸν πολέμιος στρατεύσαιτο; ἐπὶ τίνα δ' ἂν οἱ τοιοῦτοι ἀρεσκόμενοι βσιλεύα ἢ δῆμον πόλεμον ἐξενέγκαιεν; ἀκόλουθα γοῦν τούτοις, ἐκκεκάλθεται μὲν ἡ ψυχὴ κακῶν, ἀφίσταται δὲ κενοδοξίας, ἐπιθυμιῶν δὲ ἀμετρίαν ἐκθέβληκεν, ἀληθεύειν δὲ δεδιδάχεται, ψευδῶν τε πάντων ὑπερορᾶν· εἰ δὲ σε μὴ πείθει ταῦτα, ἄσκει φιληδονίαν καὶ κατὰπαιζει ἡμῶν ὡς οὐ μέγα νοησάντων.

μζ'. Ζήνωνι.

Οὐ γαμητέον οὐδὲ θρεπτέον παῖδας, ἐπεὶ τὸ γένος ἡμῶν ἀσθενές ἐστιν, ἐπιφορτίζει δὲ γάμος καὶ τέκνα ἀνίας τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. οἱ γοῦν ἐλθόντες ἐπὶ γάμον καὶ τέκνων τροφὴν δι' ἐπικουρίαν, ὕστερον γνόντες ὡς πλειόνων ὀγλήρων ἐστὶ ταῦτα, μετανοοῦσιν, ἐνὸν ἀργῆθεν περνεύειν. ὁ δὲ ἀπαθὴς ἱκανὰ πρὸς ὑπομονὴν ὑπολαθὸν τὰ οἰκεία γάμον καὶ τέκνων ἐκκλίνει γένεσιν. ἀλλ' ὁ βίος ἐρημὸς ἀνθρώπων γενήσεται· πόθεν γὰρ, ἐρεῖς, ἡ διαδοχὴ; εἴθε γὰρ ἐπιλείποι βλακεία τὸν βίον, σοφῶν γενομένων πάντων· νῦν δ' ὁ μὲν ἡμῖν πεισθεὶς μόνος ἴσως ἐπιλείψει, ὁ δὲ σύμπας βίος ἀπειθήσας παιδοποιήσεται. εἰ δὲ καὶ γένος ἀνθρώπων ἐπιλείποι, ἄρα ἀξίον τοσοῦτον ὀλοφύρασθαι, ὅσον καὶ εἰ μυιῶν καὶ σφηκῶν ἐπιλείποι γένεσις; ταῦτα γὰρ τὰ ῥήματα μὴ τεθεαμένων ἐστὶ τὴν τῶν ὄντων φύσιν.

μκ'. Ῥήσῳ.

Φρόνιχος Λαρισσαῖος ἀκουστὴς ἡμῶν ποθεῖ τὸ ἱππόβοτον Ἄργος θεάσασθαι, ὅς ἀπὸ σοῦ δεήσεται φιλόσοφος ὧν οὐ πολλῶν.

μθ'.

Ὁ κύων Ἄρουεκα γῶναι σαυτόν (οὕτω γὰρ ἂν εὖ πράττοι), καὶ εἴ τις ἄρα περὶ ψυχῆς νόσος, οἷον ἀπροσύνη, ταύτης ἱατρὸν λαμβάνειν, τοῖς θεοῖς εὐχόμενος.

decomplices vero a mortuis. Hæc non quasi minas tuas timerem scripsi, sed quod mea caussa te nolo admittere quicquam nefas.

XLVI. Platoni sapienti.

Despicis pallium meum atque peram tanquam gravia mihi et molesta, neque quicquam vitæ commodi afferentia, immerito. Tibi enim gravia et molesta, quoniam tyrannorum in epulis te ingurgitare didicisti, oviumque vellere, nec vero animi virtute te ornare; ego vero quod cum virtute hoc facitarim, quodnam gravius afferre possim argumentum, quam quod ad mollium data occasione non defecerim? ac videri mihi humano generi maiorem quam universi homines afferre utilitatem, non eis quæ habeo tantum, verum et eo, quod talis ab eis conspicio. Quis enim in tam modestum atque simplicem impetum hostis faciat? cuinam regi vel populo talibus contenti bellum inferant? Hinc fit ut anima libera sit a malis, a vana gloria abstineat, nimias cupiditates arceat, verax sciat esse et omne mendacium aspernari. Hæc si tibi fidem non faciunt, luxuriam exerce, nosque deride ut parum sapientes.

XLVII. Zenoni.

Abstinentum a matrimonio atque ab educandis liberis, quoniam genus nostrum imbecillum est, onerantque matrimonium atque liberi angoribus humanam imbecillitatem. Quare qui ad matrimonium iungendum liberosque educandos adiutorii sibi parandi caussa accedere, hos posthac, ubi quantas hoc afferat molestias cognoverint, pœnitentia subit, quam poterant ab initio evitare. Qui vero nulla re facili perturbatur, suasque putat res sufficere ad quidvis tolerandum, matrimonium declinat liberorumque procreationem. At sic inopia fiet hominum: unde enim, inquires, progenies? Utinam mollietas nos deficeret omnesque saperent homines. Nunc vero qui nobis morem gerit unus fortasse, carebit liberis, reliqui vero omnes homines liberos procreabunt. Verum etiam si deficeret humanum genus, num æque hoc deplorandum ac si muscarum vesparumque deficeret propago? sic enim loqui solent, qui naturam rerum non indagarunt.

XLVIII. Rheso.

Phrynichus Larissæus auditor noster equis alendis clarum Argos cupit videre, isque philosophus quum sit, non multa abs te postulabit.

XLIX.

Canis Aruceam iubet se ipsum noscere (sic enim recte valebis), et si quo morbo laboret animus, velut insaniam, huius medicum capere, idque non sine deorum implora-

μενος, ἵνα μὴ δοκοῦντα λαβῶν θάτερον ποιῆς. χρο-
νιζε δὲ μὴ οὕτως· οἶνος γὰρ σοι θησαυρίζεται, ἀλλὰ
μὲν βλάβηεις υλῆσει. ταῦτα δὲ ποιῶν οὐ μόνον ἐμοῖ
φίλος πολλοῦ ἄξιος, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι. τὸ δὲ
ἔρρωσθαι σε καὶ τὸ χάριεν ἐν τῷ μὴ ἀμελεῆσαι τῶν γε-
γραμμένων ἐπέσταλται.

ν'. Χαρμίδα.

Σοφίσματα μοι καὶ γρίφους ὁ σὸς γνώριμος Εὐρή-
μων προὔτεινεν ἐξησκημένα ὡς ἐνὶ μάλιστα. ἐγὼ δὲ
οὐκ ἐπὶ τούτοις ἀξιώ τὴν ἀρετὴν σεμνύνεσθαι, ἀ τὰς
κεναῖς καὶ δυσανόητοις πυξίσιν ἔοικεν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ
βίῳ, ὃν γυμνὸν ἐπιδεικνύσθαι πρέπει τοῖς ἐντυγγά-
νουσι. μετὰ γοῦν τὰς γαλεπάς τε καὶ κατησκημένας
ζητήσεις ὁ γενναῖος καὶ σοφὸς Εὐρήμων περὶ τῶν μη-
τρῶν πρὸς τὸν πατέρα μόνον οὐχὶ γυμνὸς ἐπαγκρα-
τίαζε, καὶ τὴν μάχην τοῦ σοφοῦ ἐνιοι τῶν ἐπιτυγόν-
των φορτικῶν ἀνδρῶν διέλυον. ἔδει δέ, εἴπερ ἀρετῆ
συνετέθηραπτο, ἡ τὴν ἀρχὴν μηδὲ συστῆναι χρημάτων
ἐπιθυμίαν περὶ αὐτόν, ἡ πάσης κακίας ἐστὶν αἰτία, οὐ
τῆς σεμνοτάτης φιλοσοφίας, ἧς ἀφηρῆσθαι τὸ σύμπαν
πάθος. οἱ Ἀθηναῖοι δὲ καθ' ὑμᾶς φιλοσοφῆσαντες
εἰκόασι τοῖς ἐπαγγελλομένοις ἄλλους ἰατρεῦειν, ἀ μὴ
αὐτοὺς ἰχθῆναι δεδύνηται.

να'. Ἐπιμενίδη.

Ἐπιμενίδη σοιασστατοῖδια δι' ἀρετὴν ἀνατλήναι
μένους ἂν οἴκοι τὴν γαστέρα τέρπων καὶ τὸ σωματίον
κοσμοῦν. ἀκούω γὰρ σε ἀρετὴν ἐπαγγέλλεσθαι, καὶ
μοι τὸ πρᾶγμα οὐκ ἐφάνη παράδοξον· εἶναι μὲν γὰρ
ἔσθλόν κατὰ Σιμωνίδην ἀλεπόν, ἐπαγγέλλεσθαι δὲ
ἔφθιδιον.

tione, ne . . . . . Noli autem tam diu cunctari : . . .
. . . . . Hæc vero si fece-
ris, non mihi solum, verum et reliquis omnibus amicus
eris carissimus. Valere te autem et salvere, si quæ
scripsi non neglexeris, me habes iubentem.

L. Charmidæ.

Argutias mihi atque griphos familiaris tuus Euremo
proposuit quam fieri potest peritissimos. Ego vero non
istis rebus virtutem velim gloriari, quæ inanis et ad ape-
riendum difficilis pyxidis speciem referunt, sed potius
vita, quam nudam decet in omnium conspectu collocare.
Iam post spinosas illas et eruditione plenas quæstiones
nobilis atque doctus Euremo de bonis maternis cum pa-
tre tantum non nudus decertabat, eamque docti hominis
pugnam importuni quidam homines forte supervenientes
dirimebant. Debebat autem, si quidem revera virtute
innutritus erat, aut omnino procul ab ipso pecuniæ avi-
ditas abesse, quæ omnis improbitatis causa est, aut
sanctissima philosophia ab omni affectu libera præstari.
Athenienses vero vestro more philosophantes similes iis
sunt, qui quos morbos in aliis sanare pollicentur, iisdem
ipsi laborantes mederi nequeunt.

LI. Epimenidi.

. . . . .
genio indulgens tuo pelliculamque curans. Audio enim,
virtutem te polliceri, id quod nequaquam mirum mihi
visum est : esse enim probum, ut ait Simonides, diffi-
cile est, facile vero polliceri.

ΔΙΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

DIONIS EPISTOLÆ.

α'. Ρούφο.

Συνίστημί σοι τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἄνδρα πράγματα μὲν ἔχοντα δι' ἀντιδίκου φιλονεικίαν, αὐτὸν δὲ τοῖς φίλοις παρέχειν οὐ βουλόμενον, ἔτι δὲ καὶ τάλλα οἷόν ἂν σὺ ἐπαινέσεις, μέτριος καὶ ἐπεικῆς· τὸ γὰρ τοῦ γένους καὶ πολιτικοῦ ἀξιώματος οὐδ' ὄμμαί σε δεῖσθαι πυνθάνεσθαι, καὶ γὰρ καὶ ταῦτα αὐτῷ ὑπάρχει.

β'. Ρούφο.

Ἐρέννιον τὸν ἐμὸν ἐταῖρον φθάνεις μὲν ἐπιστάμενος, οὕτω δὲ ἱκανῶς, ὅσον ἐγὼ βούλομαι. οὐδὲ γὰρ νῦν ἂν δυναίμην ἴσως εἰπεῖν ἅπαντα τὰ προσόντα αὐτῷ· τσαῦτα μέντοι ἄξιον αὐτὸν μαρτυρῆσαι ὡς καὶ γέγονεν ἡμῖν ἐκ πλείονος φίλος καὶ ὅσα πείραν ἤδη τῷ χρόνῳ δέδωκε. καὶ περὶ τούτους λόγους πρότερον μὲν ἐζήλωσε, νῦν δὲ καὶ ὑπερεβάλετο. ἔστι γὰρ ῥήτωρ ἀγαθός, ἔτι δ' ἂν γένοιτο βελτίων σοὶ συνὸν καὶ ὑπὸ σοῦ προαγόμενος. σὺ δέ μοι τὰ πολλὰ περὶ πολλῶν χαριζόμενος ἐν τοῖς μάλιστα ἂν χαρίζοιο καὶ Ἐρέννιον σαυτοῦ νομίζων.

γ'. Εὐσεβίῳ.

Παρόντα σε βλέπειν οἶμαι ταῖς ἐπιστολαῖς ἐντυγχάνων αἷς ἐπιστέλλεις, ὥστ' εἰ γράφοις μοι συνεχέστερον ἤκιστ' ἂν ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ δυσχεραίνοιμι.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἄνιάρᾳ μὲν εἶναι τὰ συμβάντα Δρακοντίῳ καὶ κακῶν ἔσχατα τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν, ἀνθρώπινα δὲ καὶ πολλοῖς ἤδη γεγενημένα. διὸ καρτερεῖν μὲν ἐπ' ἐκείνοις ἀνάγκη καὶ φέρειν ἐκόντας· δεῖ γὰρ, κἂν ἀλλῶς ἔγχε, κἂν σφόδρα τοῦ πάθους ἤττιξ, ὑπὲρ τῶν ὄντων ὄρᾳν ὀρθῶς, ἵνα μὴ τὰς μὲν συμφορὰς ἄριστα διηυκέναι δοκῆς, περὶ δὲ τοῦ ζῶντος οὐκ ἄριστα φρονεῖν.

ε'. Σαβινιανῷ.

Οὐκ ὄκνη τοῦ γράφειν οὐδ' ὑπερηφία τινὲ σεσιώπηταί μοι τὰ πρότερον. καὶ σοὶ ἂν ὁμολόγουν εἶναι οὐγετλιώτατος ἀνθρώπων, εἰ τέγγη μὲν τὸ λέγειν ἀσκήσας ἐπιστέλλειν οὐκ ἐβουλόμην, ἡμέλουν δὲ φίλου, ὃ καὶ συνεγράψατα τὰ τῶν Μουσῶν καὶ τὰ ἱερὰ συνετελέσθην, ὅσα δὴ πάντων ἐν Ἑλλάσιν ἀγιώτατα.

I. Rufo.

Commendo tibi virum, qui has literas tibi reddit, qui que vexatur litigatoris contentione et rixa, ipse autem amicos vexare non vult, ac preterea etiam is est, qui tibi placere possit, moderatus scilicet et modestus. Nam de genere eius ac dignitate politica tibi ne quærendum quidem esse puto: quippe et hæc ei præsto sunt.

II. Rufo.

Herennium socium meum antea quidem novisti, sed non tantum, quantum ego volo. Quanquam fortasse nunc non omnes eius virtutes animique proprietates enumerare licuerit. Illud tamen dignum est quod testificer diu eum fuisse amicum nostrum et amicitiae eum in his temporibus significationem fecisse. Eloquentia olim nobiscum concertavit, nunc adeo superavit; est enim optimus orator, et præstabilior etiam evadet, ubi familiaritate ei tua et institutione uti licuerit. Tu vero, qui multa mihi multorum causa gratificatus es, hoc mihi potissimum dabis, ut Herennium velis tuum esse.

III. Eusebio.

Præsentem te conspiciere mihi videor, cum in literas quas scribis incido, ita ut si mihi sæpius scribas, ex absentia tua minus doloris percipiam.

IV. Eidem.

Aerba esse quæ Dracontio acciderunt extremaque malorum, humana tamen esse multisque iam perecepta, quis est qui non constiteat? Unde nos constantes esse oportet et molliter ferre quæ divinitus acciderunt. Necesse enim est, ut etiamsi aliter habeas atque impar sis dolori, de instantibus verissime iudices, ne malam fortunam optime absolvisse, de vivo autem minus recte iudicare videaris.

V. Sabiniano.

Non fugâ laberis epistolici neque superbia elatus antea reticui. Nimirum faterer miserrimum me esse hominum, si artem dicendi edoctus literas dare recusarem nullamque amici curam agerem, quocum ad Musarum olim numeros me movi et mysteriis initiatus sum omnium quæ per Græciam sunt longe sanctissimis.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

DIONYSII SOPHISTÆ ANTIOCHENI

EPISTOLÆ.

α'. Φιλοξένῳ ἐπισκόπῳ.

Πρᾶγμα ἐμοὶ ποθεινὸν ἐπιστολὴ παρ' ὑμῶν, καὶ εἴθε μὲν ἐξεγένετό μοι καὶ αὐτῆς συνιέναι τῆς φωνῆς· οὕτω γὰρ ἂν ἦδιον ἔσχον ὥσπερ τις ἐραστῆς αὐτὴν ὁρῶν τοῦ ποθομένου τὴν ὄψιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς εἰκόνας εἰώθαμεν ἀγαπᾶν τῶν ἐρωμένων, ὅταν αὐτοὺς μὴ δυνηθῶμεν ἰδεῖν. τὰ σύμβολα δέ, ὅτι μὲν τῆς ἐορτῆς ἐστίν, ἀγαθὰ μοι δοκεῖ· διότι δὲ παρ' ὑμῶν, διπλάσιαι δικαίως νομισθήσεται.

β'. Διονυσίῳ.

Αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν, ἐπειδὴ τὴν σὴν ἤκουσα σιωπῆν· εἰ γὰρ ὁ κύκνος σιγᾷ, τίς ἄσεται μουσικὴν; εἰ δὲ μεγαλόφωνος Διονύσιος μικρὰ φθέγγεται, τίς οὐ σιωπήσεται; ὡς ἔδει τὴν ψυχὴν πολλοῖς σώμασιν ἐνηχεῖν, ὅπως ἂν ἦ τοῦτο κάμολι πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τέχνης· δεινὸν γὰρ εἰ τις ἄριστος αὐλητῆς κατσαγῶτων αὐτῶ τῶν αὐλῶν δι' ἀπορίαν ὀργάνων εἰς θέατρον μὴ καταβαίνει.

γ'. Στεφάνῳ.

Ὅτι γραμμάτων ἐμῶν ἐπιθυμεῖς ἠγνόουν· ὡς δὲ ἡσθόμην ἀφ' ὧν ὁ γραμματικὸς Βερονικιανὸς μοι διελέχθη, γράφων μὲν οὐ παύσομαι, φιλῶν δὲ οὐκ ἐπαυσάμην.

δ'. Εὐσεβίῳ.

Ποίησαντες ὑμῶν ἐραστὴν ἐποιήσατέ με καὶ τολμηρόν, ὥστε οὐ παύσομαι γράφων, κἂν πολλάκις αἰτιάσησθέ με θρασυτήτος. τί γὰρ ἂν καὶ ποιήσειεν ἄνθρωπος ἐρῶν καὶ παύσασθαι μὴ δυνάμενος;

ε'. Τῷ τὰ ὀξείδια πέμψαντι.

Τοὺς κεράμους ὅτι μὲν πρωτίτους ἐπέγραψας εἶδον, ὅτι δὲ μὴ προσέθηκας ὄζους ἐπελαθόμεν· τοῦτο γὰρ

I. Philoxeno episcopo.

Optata mihi res est epistola vestra, atque utinam mihi et ipsam vocem audiendi fieret potestas: sic enim suavius agerem velut amator qui ipsam amati vultum conspicit. Nihilominus etiam imaginibus eorum quas amamus contenti solemus esse, si ipsos non possumus videre. Stips, quoniam festo die collecta est, grata mihi videtur, sed quia a vobis, duplex iure putabitur.

II. Dionysio.

Ipsam terram dellevi, quum tuum audivi silentium. Nam si olor tacet, quisnam canet musicam? et si alta voce præditus Dionysius summisse loquitur, quis non tacebit? oportebat enim animam multa corpora personare, quo etiam mihi liceat artis officia præstare. Iniquum enim, si optimus tibicen fractis sibi fistulis propter instrumentorum inopiam in theatrum non descendat.

III. Stephano.

Litterarum mearum desiderio te teneri nesciebam; posteaquam autem ex Beroniciani grammatici sermonibus intellexi, scribere non desinam, amare vero non desieram.

IV. Eusebio.

Quod in amicitiam me recepistis, sane audacem quoque me reddidistis, ut finem scribendi non faciam, etiamsi sæpe me accusetis confidentiæ. Quid enim et faciat homo amans qui que nequit desinere amare?

V. Ei qui miserat acetabula.

Urceos quidem « primarios » te inscripsisse vidi, quod autem « aceti » non addideris reprehendi. Hoc

ἐπιγράφων κἀν ἀληθεύειν ἐδόκεις καὶ ἀσφαλεστέρους
ἐποιεῖς τοὺς πειρωμένους. νῦν δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας
ὡς οἶνον ἀρπάζοντες λανθάνουσι κινδυνεύοντες.

ς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡ φιλότιμος καὶ δικαία σου δωρεὰ μέγρι μὲν
πρώην ἀνέπαρος ἦν, ἐπεὶ μηδὲ ἰδεῖν αὐτὴν ἤνευγού-
αην, οὕτω μεγάλην οὖσαν ἐρυθριῶν. ὡς δὲ εἶδει τῶν
κεράμων ἕνα πέμψαι φίλῳ γνησίῳ κατὰ χρεῖαν ἐπι-
δημοῦντι, τότε ἠσθόμην ὅτι καὶ ὄλον εἶχεν ἐν ἀπορ-
ρήτῳ καὶ τὸν πέμψαντα ὡς ἀληθῶς ἐξιμειέτο. γελῶτον
δὲ ὅτι καὶ σημείον ἐπέθηκα αὐτοῖς ὅσον εὐφραῖναι τὸν
ἀπατώμενον. οὐδὲν δὲ ἀπεικὸς ἐπεπόνθειν πολλάκις
ἐφ' οἷς ἐπέεισθην διαμαρτῶν.

ζ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἱ κέραμοί σου κενοὶ μὲν ἦσαν ἀρθέντες, λυπηροὶ
δὲ ἀνοιχθέντες· οὕτω καὶ ὄλιγον ἐν αὐτοῖς ὑπῆρχε καὶ
πονηρόν. ὥστε, εἰ τοιαῦτα τιμᾶς, ἀμείνων ἂν εἴης
ἀγνωμονῶν.

η'. Τῷ ἀρχοντι Ἱεραπόλεως.

Οἱ τὰς ἀρχὰς ἐνδόξως μετιόντες, ὥσπερ ὑμεῖς,
πλέον τούτου ἐπιτηδεύουσι τοὺς φίλους πλείους ποιῆ-
σθαι ἐν ταῖς ἀρχαῖς. γινώμεθα τοίνυν φίλοι τῆς με-
γαλοπρεπειᾶς τῆς σῆς ἐγὼ τε καὶ ὁ τῆν ἐπιστολὴν ὑμῶν
ἐπιστοῦς, ἐγὼ μὲν ὡς γεγραφώς, ὁ δὲ ἑταῖρος Μό-
δεστος ὧν βούλεται βραδίως ἐπιτυχῶν.

θ'. Εὐσταθίῳ.

Ἄρα μὴ φαίνομαι βραδύς εἰς ἐπιστολὴν ἣ τοῦναν-
τίον καὶ ὀχληρός; ἀλλ' εἰ καὶ τὸ δεύτερον δικοίην,
αὐτὸς αἰτίας ἐπιστελλῶν ὅτι μετέωρος ἢ χάρις ἐστὶ τῆν
ἐμὴν ἀπόκρισιν περιμένουσα.

ι'. Θεοδώρῳ.

Εἶθε ἦν καὶ πυθέσθαι ὅπως ἡμῖν τοῦ σώματος
ἔχεις, ἐπειδὴ σοι τοῦτο καὶ μόνον ἐνοχλεῖ· τὰ γὰρ
τῆς ψυχῆς ἀμείνων καὶ θεϊότερα πέφυκε. κἀν εὐζαίμην
οὕτως ἔχειν ἐτέρους, ὥστε εὐδαιμονέστερον ἐντεῦθεν
εἶναι τὸν χρόνον. γράφε οὖν ὁσάκις ἐνδιδῶ σοι τὸ
νόσημα, καὶ πότε καὶ πόσον νενίκηται καὶ ὅπως πα-
ρεχώρησε ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. τὸν δὲ ἑταῖρον
Ἀρχελαον ἐκ τῶν ὑμετέρων γραμματῶν ἔγω δι' εὐνοίας,
ἀεὶ μεγάλην σύστασιν ἠγησάμενος ἐπιστολὴν ἀνδρὸς
ἀγαθοῦ.

ια'. Πλαρίῳ.

Ἄρα μὴ λέληθα ἐμαυτὸν εἰς παροιμίαν ἐλθῶν, καὶ
γέγονα λύκος γανῶν διὰ κενῆς; καὶ τίς ἂν πιστεύσειε
ταύτην ἐπ' ἐμὲ τῆν παροιμίαν ἰσχυρίεν, ὅτε ὑμεῖς τῆν

enim inscribens et verum dicere visus esses et tutiores
præstistisses experientes. Nunc vero inscitia sua quasi
vinum rapiens inopinato in periculum incidunt.

VI. Eidem.

Magnificum tuum præclarumque donum diu intactum
iacuit, quoniam ne aspicere quidem sustinebam, tantam
eius magnitudinem erubescens. Quum vero unus ex
urceis amico viro mittendus esset negotii causa hic agenti,
tum demum intellexi etiam dolum continere clandestinum
et cum qui misit revera imitari. Ridiculum vero, quod
etiam signum eis imposueras, quod deceptum oblectaret.
Nihil tamen præter expectationem mihi accidit, quem
sæpenumero fidem habentem spes fefellerit.

VII. Eidem.

Urcei tui, quum tollerentur, vacui erant, aegritudinem
autem afferebant aperti. Adeo parum in ipsis erat et
vitiosum, ut, si talibus nos ornas, satius sit te esse in-
gratum.

VIII. Principi Hierapolis.

Qui egregie magistratus gerunt, uti vos, imprimis id
curant, ut quam plurimos sibi in magistratibus compa-
rent amicos. Recipiamur igitur in amicitiam magnifi-
centiæ tuæ quum ego, tum is, qui hanc vobis reddit
epistolam, ego quidem ut qui scripserim, sodalis vero
Modestus facile quæ petit consequendo.

IX. Eustathio.

Videorne tibi tardus ad scribendum, an ex contrario
etiam molestus? Sed etiamsi hoc alterum videar, ipse in
caussa es, quod scribis, promptam esse gratiam responsum
meum exspectantem.

X. Theodoro.

Utinam etiam certiores fieri liceret, quomodo nobis
corpore valeres, quoniam hoc tibi solum affert molestiam:
animus enim præstantior ac divinus magis. Vellem et
alios sic habere, ut hinc feliciter ætas transigeretur. Scribe
igitur, quoties per morbum tibi licet, et quando et quan-
tum remiserit et quomodo nostris votis cesserit. Sodalem
vero Archelaum vestris ex litteris benevolentia prosequor,
magnam semper ratus viri boni epistolam esse commen-
dationem.

XI. Hilario.

Nesciusne in proverbium incidi et factus sum lupus
hians in vacuum? et quisnam credidisset, hoc de me
proverbium valere, quum vos ipsam expectationem

προσδοκίαν ἐποιήσατε, συζεύξαντες τὰ ἄθλα τοῖς ἐπιτάγμασιν; εἰ μὲν οὖν ὡς ἐχρόῃν ἠγωνίσμεθα, καὶ λαμπρὰν αἰτοῦμεν τὴν δωρεάν· εἰ δὲ ἤττον ἐξελέξαμεν ἢ νομίζομεν, ἀλλ' οὐ χεῖρον ἠβουλήθημεν ἤπερ ἐφάνημεν. βουλήσει δὲ ἴσως ἅπαντα κρίνεται. ἀπόδοτε τὴν σύνταξιν ἀνθρώποις ἢ δυναμένοις ἢ βουλομένοις, καὶ δότε πρόφρασιν ὑμῶν τὴν φιλότιμον καὶ σωφρονιστὴν ἀρχήν, αὐτοὶ πρὸς ἕκαστον ὑψηλοῦμενοι τῶν πεπραγμένων.

ιβ'. Ἀζυγίω.

Δὸς μοι τὰς ὑποσχέσεις ἢ μᾶλλον ἀπόδος. λέγω δὲ ἀπόδος οὐ κατὰ τὸν τῶν ὑποσχέσεων νόμον, ἀλλ' ὅτι τὸ θεραπεύειν ἡμᾶς ὡς ὄφλημα σουτὸν ἀπαιτεῖς, καὶ περὶ ὧν ἤδη τυγχάνω δεηθεὶς ἐπίστεilon ἀκριβῶς, ὅτι τὸ θέρος ἐνδίδωσιν ἢ θαρρεῖν δι' ἡμᾶς ἢ δραμεῖν ὡς ἡμᾶς.

ιγ'. Ρωμύλω.

Ἐκ μὲν τῆς ἤδη γραφείσης ἐπιστολῆς καὶ περωτὸν εἶναι σε διὰ τῆς προθυμίας ἐνόμισα, χρόνου δὲ ἐγγενομένου καὶ πεμφθέντος οὐδενὸς ὧν προσεδόκησα, γράφειν εὐθὺς ἐγκλήματα πικρὸν ἠγγισάμην· παρακαλῶ δὲ ἔτι, σπεῦσον ἢ πάντως ἔλπισον τὰ ἐγκλήματα.

ιδ'. Φιλοξένω.

Τοῦτ' ἐστὶ παλαιὸς ἐραστής, τοῦτο ῥήτωρ δεξιός; οὔτε πρότερος οὔτε δεύτερος ἐπιστέλλεις. καίτοι φιλοῦντός γε ἦν καὶ ἱκανοῦ λέγειν. μαρτυροῦ γὰρ ἡμῖν τὸ πέμπειν ἐπιστολάς. τί οὐ τοῦτο ποιεῖς; ἀπόκριναι γράφων, εἰ μὴ καὶ τοῦτό με ζημιόις. ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ σεαυτὸν ἀδικεῖς καὶ ἐμέ, σεαυτὸν μὲν κυρίαν ἔων κατὰ σοῦ τὴν αἰτίαν, ἐμέ δὲ μηδὲ ὑπὲρ ὧν ζητιασάμην ἀπολογίας ἀξίω.

ιε'. Πλακιδιανῶ.

Ἦδη σοι γράψας ἐπιθυμοῦντι τὸ μὲν ἠδέως δεχθῆναι τὴν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ κομισάντος ἔμαθον, παρὰ σοῦ δὲ οὐδέν. ὅσπερ ἐξ ὧν μὲν οὐκ ἀπεκρίνω, συμβουλεύεις ἔτι μὴ γράφειν· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ νῦν αἰτήσας ἀπὸ τῶν ὁμοίων ὄντων καὶ ὁ πρότερος ἦται, πάλιν σοι γράψω, τὴν δὲ ἐγκαλοῦσαν οὐ πέμψω.

ισ'. Εὐτοκίω.

Πρὸς σουτοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς φιλίας ἡμῶν, οὐ δοκῶ σοι γράφων ἀναισχυρτεῖν, ἀνδρὶ μηδὲ εἰδέναι μου βουλομένω τὰ γράμματα; ἀλλ' ἔτι μὲν ἐλπίζων μεταθήσειν ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπέσταλκα, ἀποτυχὼν δὲ νῦν αὖθις, ἀναίδης οὐ κληθήσομαι. τοῦ Μοδέστου δὲ πολὺν τινα ἔπαινον ὑπὲρ σοῦ κινδύοντος παρὰ πολλοῖς ἀναγκαῖον ἠγγισάμην καὶ δι' αὐτοῦ καθάπερ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ὑμῖν διμύλησαι.

excitaveritis, mandatis adiungentes præmia? Quod si igitur, uti par erat, certavimus, splendidum etiam munus petimus; sin vero minus exegimus quam putabamus, at non secus voluimus quam videbamur. Ex voluntate autem nisi fallor omnia iudicantur. Reddite constitutum præmium hominibus qui aut possunt aut volunt, et occasionem date celebrandi magnificum et sapientissimum magistratum, ipsi ad singula facta duces vos præbentes.

XII. Azygio.

Da mihi promissa vel potius redde. Dico autem redde non iuxta promissionum legem, sed quod nos colere quasi debitum a te ipso repetis. Et de quibus jam petii scribe exacte, quoniam æstas permittit aut bono animo esse propter nos aut properare ad nos.

XIII. Romulo.

Ex litteris iam scriptis et alatum te esse præ studiis existimavi; quum vero tempus interessisset, nec quicquam eorum, quæ exspectavi, missum esset, statim crimine te compellere acerbum duxi; sed adhuc te adhortor, festina, aut omnino exspecta criminationem.

XIV. Philoxeno.

Hocine est vetus amicus, hoc rhetor peritus? neque prior neque posterior das epistolas. Atqui amantis erat, dandique facultate præditi, testari hoc apud nos epistolis mittendis. Quid igitur hoc non facias? per litteras responde, nisi etiam hoc beneficio me privabis. At hic et ipsi tibi et mihi iniuriam facies, tibi ipsi, quod ratam relinquis in te coniectam criminationem, mihi vero, quod ne digna quidem quæ crimini tibi dedi habes defensione.

XV. Placidiano.

Postquam cupienti tibi scripsi, epistolam meam cum voluptate a te exceptam esse ab eo, qui attulerat, comperi, a te vero nihil. Itaque quoniam non respondisti, ut non iterum scribam hortaris; quum vero qui nunc petit, similiter petit ut qui petebat prior, rursus tibi scribo, accusatorias vero litteras non mittam.

XVI. Eutocio.

Per te ipsum et veterem amicitiam nostram, non impudens esse videor, quod tibi scribo, homini qui ne nosse quidem vult meas litteras? sed adhuc sperans vos animum mutaturos etiam in præsentis scripsi. Quod si nunc iterum tulero repulsam, impudens non appellabor; quum autem Modestus multam apud multos de te laudem excitet, necessarium duxi per ipsum quoque uti per epistolam vobiscum conversari.

ιζ'. Λεοντίω.

Ἐἶχον μὲν τινα λύπην ἄχρι τοῦ παρόντος καὶ διακαίαν πρὸς σέ, τὴν δὲ αἰτίαν οὐκ ἄγνοεῖς· εἰ δὲ ἄγνοεῖς, ἀναμνήσω. γεωργοῖς ἑμοῖς ἐβοήθειαι ἀδικοῦσιν ἑμέ. παυσάμενος οὖν τοῦ λυπεῖν ἐπανήγαγας αὖθις εἰς τὸ φιλεῖν. φιλήσω δὲ ἔτι μᾶλλον καὶ γὰρ, εἰ μελήσει σοι τῶν ἑμῶν, ἀλλὰ μὴ τῶν ἀδικούντων ἑμέ.

ιη'. Δημοφίλω.

Ἄρχει μὲν εὐτυχῶς, εὐτυχεῖς δὲ ὦν ἀγαθός, ἐπεὶ καὶ φιλεῖ τὸ θεῖον τοῦς ἀγαθούς. τὸ δὲ μεμνησθαι τῶν φίλων, εἴπερ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο βέβαιον παρὰ σοί. ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀφελκόντων εἰς λήθην ἔδωκα διπλὴν ἀνάμνησιν ὧν παρεκάλεσα, καὶ τὸν ἐπιδιδόντα καὶ τὸ διδομένον.

ιθ'. Ἀραβιανῶ.

Ἡ μὲν ἐπιστολὴ γέγραπται παρ' ἑμοῦ, τὴν χάριν δὲ οὐκ αἰτῶ μόνος, ἀλλὰ πολλοὶ δέονται μετ' ἑμοῦ. σκόπησον οὖν ὅπως μήτε τὴν ἐπιστολὴν τοῖς αἰτήσασιν καταλίπωμεν, μήτε οἱ δεχθέντες ὑμῶν ἀποτύχωσι δι' ἑμέ.

κ'. Ἀμμωνίω.

Ἄνδρα ἐπεικτικὴ καὶ παρὰ τῆς ὀφείας αὐτῆς μαρτυρούμενον τὸν ἀναγνώστην Οὐλπιανὸν εὖ ποιησάτω τὸ μέγεθος τὸ σόν, καὶ δι' ὑμᾶς αὐτοῦς καὶ δι' ἑμέ· δι' ὑμᾶς μὲν ὡς ἡγουμένους δεξιῶς, δι' ἑμέ δὲ ὡς ἱκανὸν εἶναι νομίζοντα περὶ ὧν ἐπιστέλλω παρ' ὑμῖν. ἡ δὲ τῆς εὐεργεσίας αἰτία, φιλοπράγμωνος ἀντιδίκου καὶ σπουδάζοντος ἐπηρεάζειν ἐλευθερωῖται.

κα'. Ἀνθεμίω.

Οὐ πάσσομαι γράφων, ἕως ἂν ἀπέιπωμεν ἐγὼ μὲν γράφων, σὺ δὲ ἐνοχλούμενος, ὅπως ἂν καὶ μάθω βεβαίως, εἰ δεῖ με περὶ ὧν ἐδέχθην τὴν ἐλπίδα τηρεῖν ἢ μᾶλλον ἀποβαλεῖν.

κβ'. Νείλω.

Συνὸν μὲν ἐλύπεις, ἀποδημήσειν γὰρ ἠπέλεις· ἀποδημῶν δὲ νῦν ἀδικεῖς· τῶν γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ τερπνῶν ἀποστερεῖς. ἀλλὰ μὴν καὶ γράφων ἐγένου βραρύτερος· τὸ γὰρ ἦδὺ τῆς ἐλπίδος ἀνήρηκας. ὥστε οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν πότε ἡμᾶς οὐκ ἠνέισας.

κγ'. Καλλιπίω.

Μεῖζόν με λυπεῖς ὧν ὠφέλησας, οὐ γράφων ἐξ ὅτου ὠφέλησας. ὥστ' εἰ τὸ τυχεῖν ἀγαθῶν τοῦς ποθουμένους παρασκευάζει σιγᾶν, κινδυνεύω μᾶλλον ἀγαπᾶν τὴν βραδυτέτα τοῦ τάχους, εἰ μέλλοιεν οἱ γνησιώτατοι

XVII. Leontio.

Habebam quandam usque ad præsens tempus eamque iustam adversus te offensionem, causam vero non ignoras; sin ignoras, in mentem revocabo. Agricolis meis auxilium ferebas iniuriam mihi inferentibus. Velim autem effendere desinas et in gratiam mecum redeas. Nam magis te amabo, si res curabis meas, non iniuriam mihi inferentium.

XVIII. Demophilo.

Impera feliciter, felix eris autem, si bonum te præstes, quoniam et amat divinum numen bonos. Habes tu quidem hoc præ ceteris, ut amicorum memoriam constanter teneas; sed quum hæc sit rerum conditio, ut ad oblivionem adducat, duplicem dedi eorum quæ petii admonitionem, et eum qui tradit et id quod traditur.

XIX. Arabiano.

Epistola quidem a me scripta est, beneficium vero non ego peto solus, sed multi mecum. Vide igitur, ut neque epistolam petentibus deseramus, neque qui petunt a vobis per me repulsam ferant.

XX. Ammonie.

Virum æquum et ipsa facie testimonium præ se ferentem, lectorem Ulpianum, beneficiis afficiat celsitudo tua, idque propter vos ipsos et me, propter vos quidem ut qui scienter viam monstretis, propter me autem, ut qui quod peto a vobis impetrare me posse existimem. Beneficii vero causa est, ut a contentioso adversario et ad laedendum prompto liberetur.

XXI. Anthemio.

Non desinam scribere, dum satiety utrumque nos ceperit, me quidem scribendi, te vero verborum, quibus aures tuas onerare soleo; ut tandem certior fiam, utrum de eis quæ petii spem oporteat conservare an potius abicere.

XXII. Nilo.

Præsens quidem dolore nos afficiebas, minaharis enim te abiturum; absens vero nunc iniuriaris: nam consuetudinis nos voluptate privas. At vero et scriptis molestior evasisti: spei enim iucunditatem sustulisti. Itaque dicere non possis, quando nobis ægritudinem non attuleris.

XXIII. Callipiō.

Maiore me dolore quam commodo afficis, non scribens ex quo iuvisi. Quare si bonorum impetratio silentium imponit iis quos amamus, parum abest quin tarditatem festinationi præferam, si optimi discipuli, quia non statim

φοιτηταί, διότι μὴ ταχὺ χαρίζονται, συγνότερον ἐπιστέλλειν. τοῦτο μὲν οὖν, ὡ μουσικώτατε, μὴ παύσῃ ποιῶν, μηδὲ ἀφαιροῦ με τοῖς ἐμοῖς καρποῖς ἐντυγχάνειν, ὑμετέρας ἐπιστολαῖς. ἃ δὲ ὑπὲρ ἐμοῦ πρακτέον, ἀφήμι τῷ θεῷ καὶ ὑμῖν, ὡς ἂν μὴ δοκοῖν ἀπειρόκαλος εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πλειστάκις διαλεγόμενος.

κδ'. Σεβότρω.

Οὔτε πατήρ οἷός τε εἶη μισῆσαι τοὺς ἐξ αὐτοῦ φύντας οὐδέποτε, καὶ παιδευτὴς ἀμείνων εἰκοιεν εἶναι πατρός· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἡδονῆς τύχῃ παιδοποιεῖται, ὁ δὲ ἐν προαιρέσει τέχνης ἀγαθοῦς εἶναι παρασκευάζει. μένε οὖν θαρρῶν ὡς ἀγαπῶ σε κατὰ τὸν ἀμείνω πατέρα τὸν τῆς τέχνης, καὶ μηδέποτε μικροβουλίας ἄλλως, εἰ τις ἄρα καὶ γέγονεν, ἐπεὶ καὶ πατέρες οἱ τῆς φύσεως ἐνίοτε παραλυποῦσι τοὺς σπῖδας, ἀλλ' οὐκέτι καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλοις.

κε'. Φιλοξένω.

Εὖ πρῶττε, φίλων ἄριστε καὶ βητόρων· οὕτω γὰρ ἐγὼ διατελῶ περὶ σοῦ τὰ μὲν εὐχόμενος, τὰ δὲ προσδοκῶν. καὶ σὺ μὲν ὅτι μὲνησαι φίλον καὶ σπεύδεις ὑπὲρ ἡμῶν, εἰσὶν οἱ δεῦρο ταῦτα συνεχῶς ἀπαγγέλλοντες· προστίθει δὲ τούτους τὸ λειπούμενον καὶ δίδου συνεχῶς ὑμετέρας ἐντυγχάνειν ἐπιστολαῖς.

κς'. Εὐσταθίω.

Ὁ γράφων ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν φίλος ὑμῖν, ὁ κομιζῶν φίλος ἐμοί, γένοιτο τοῖνον καὶ σοὶ δι' ἐμέ. καὶ γινῶθι κἀνταῦθα ποδαπός τις εἰμι φίλος εἰσάγων τοῖς φίλοις. ἐσ' οἷς δὲ ἔχει καὶ ὅποις αὐτὰ γρηθ διαθεῖναι, τὰς μὲν αἰτίας αὐτὸς διηγῆσεται, πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ὑμεῖς ὑφηγήσασθε καὶ φιλοῦντες ἄγαν καὶ φρονοῦντες ἰκανῶς.

κζ'. Ἰωάννη.

Ἄει μὲν φόβος ἡγείται μοι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς, θεραπεύει δὲ αὐτὸν ἡ πραότης ἡ παρ' ὑμῖν. γράφω τοιγαροῦν τῆς εἰς ὑμᾶς ἐλπίδος ἀντεχόμενος, ὡςπερ οἱ κυβερνηταὶ βλέποντες εἰς τὸν ἀπευθύνοντα τῶν ἀστέρων. ἐπεὶ οὖν καὶ ὑμεῖς οὕτω καταλάμπετε, μέναιτε καὶ οὕτως εὐεργετοῦντες.

κη. Εὐσταθίω κοιαιστόρι.

Καὶ προθυμία καὶ προσδοκία οὐ μικρὰ παρ' ἡμῖν, πρῶτον μὲν ἰδεῖν ὑμᾶς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς. ἀλλὰ τὸ μὲν πρότερον ἐν ὑμῖν, τὸ δὲ δεύτερον ἐν τῇ πόλει κάμοι, μάλλον δὲ καὶ τοῦτο ἐν ὑμῖν· οὐ γὰρ δὴ μικρὸν κώλυμα εἰς πανήγυριν πόλις ἀθυμοῦσα καὶ παιδευταὶ μετριάζειν οὐκ ἀνεχόμενοι.

gratificantur, crebrius velint mittere litteras. Hoc igitur, doctissime, facere non desine, neque eripe ius mihi meos legendi fructus, vestras epistolas. Quid autem pro me faciendum sit, committo deo atque vobis, ne videar importunus esse de iisdem identidem verba faciens.

XXIV. Severo.

Neque pater unquam possit ex se prognatos odio persequi, et patre preceptor praestantior esse videtur: ille enim voluptatis casu liberos procreat, hic vero artis consilio bonos efficit. Noli igitur dubitare quin amem te ut praestantior artis iure pater, neque ignaviae unquam vincaris, si quae omnino iam accidit, quoniam et qui natura sunt patres aegritudine quidem nonnunquam liberos afficiunt, at non etiam bellum gerunt invicem.

XXV. Philoxeno.

Bene tibi sit, amicorum optime et oratorum: sic enim ego de te semper quum vota facio, tum exspecto. Et te quidem amicorum meminisse et nobis bene velle sunt qui huc continenter nuntiant. His vero quod deest adde et fac ut continenter tuis fruar litteris.

XXVI. Eustathio.

Qui scripsi epistolam ego amicus vobis, qui perfert amicus mihi, quare et per me fiat tibi. Et hinc etiam qualis sim intellige, qui amicos amicis commendem. Quamobrem enarrari veniat et quomodo ea conficienda sint, causas ipse enarrabit, alterius vero multa vestra benevolentia et prudentia estote ei adiutores.

XXVII. Joanni.

Semper me metus incedit antequam ad vos scribam, mitigat eum autem quae in vobis est mansuetudo. Scribo igitur in vobis spem reponens, quemadmodum gubernatores, qui in dirigentem stellam intuentur. Quoniam igitur vos quoque sic splenditis, sic quoque bene facere ne cessetis.

XXVIII. Eustathio quaestori.

Et studium et expectatio haud exigua apud nos, primum quidem vos videndi, deinde etiam vos alloquendi. Sed primum in vobis situm est, alterum vero in urbe atque me, immo hoc quoque in vobis: non enim leve conventus impedimentum civitas afflicta et magistri, qui nequeunt se continere.

κβ'. Ἐλισσαίω.

Μία πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ παρὰ σοῦ, παρ' ἐμοῦ δέ, εἴ τις ὑμῖν ἀποδέδωκεν, αὕτη τετάρτη. πρῶττε τοίνυν καλῶς καὶ μέμνησο τῶν φίλων, κἄν τί σε δεξιὸν περιστεῆ, γράψῃ πρὸς ἐρῶντα μαθεῖν.

γ'. Πλακιδιανῶ.

Ὁ πρότερον πιστεύσας σοὶ δι' ἐμὲ νῦν ἐμὲ μέμνηται διὰ σέ. λῦσον οὖν τὸ γῆρας, ἵνα μὴ κἀγὼ μέμψωμαι· δι' ἐκεῖ

ια'. Σαλθιανῶ.

Τὰς ἐπιστολάς οἱ τὴν ἀρχὴν εὐρόντες δοκῶ μοι διὰ πρόσρησιν εὐρον, πραγμάτων δ' ἴσως ἐγγινομένων παρηκολούθηκέ τι καὶ νεώτερον ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διαλέγεσθαι. οὐκοῦν εἰ μὲν ἐμπέσοι πράγματα, καὶ μακρολογεῖν ἀνάγκη, τούτων δὲ ἀπόντων πῶς ἂν τις χαρίσασθαι σοὶ μακροτέρας ἑμιλίαις ἐρῶντι; καλῶ γὰρ ἑμιλίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν οὐδὲν πολὺ τῶν συνουσιῶν διαφέρουσαν.

ιβ'. Ἰερσίω.

Εἶτα, ὃ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ γῆ, χρήματα μὲν αἰτήσας ἔλαθον ἂν καὶ βραδίως, ἐπιστολὴν δὲ ὑμετέραν ἰδεῖν πολλὰκις μὲν εὐξάμενος πολλὰκις δὲ ἰκετεύσας, ἀνάξιός ἐστιν τοῦ τυγεῖν ὑποπετεύομαι; καίτοι φιλῶ μὲν ὡς ὀλίγοι, τιμῶ δὲ ὑπὲρ τοὺς ὀλίγους.

ιγ'. Ἡσυχίω.

Ἐγὼ καὶ σοῦ χίθωμαι καὶ Τιμοθέου, σοῦ μὲν ὡς μὴ ἀδικοῖς, Τιμοθέου δὲ ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μείζον εἶναι κακόν, ἔστω σοὶ μάλλον ἢ τούτῳ χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκης ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτε.

ιδ'. Σεργίω.

Πολλῆς ἐνέπλησέ με φροντίδος κομίσας τις περὶ ὑμῶν ἀπαγγελίαν ἐπαχθῆ, καίτοι τὰ βελτίω προσεδεγόμεν ἀκούειν. πέμψον οὖν θᾶττον ἐπιστολὴν περιμένοντί μοι συνδιατεθῆναι τοῖς γραφομένοις.

ιε'. Λεωνιδᾶ.

Ἐρρωσο. τοῦτο γὰρ ἐγὼ καὶ συνεύχομαι σοὶ καὶ ἀκούσαι· πούθι περὶ σοῦ, κἄν ὃ τι τοῦτό ἐστι παρ' ὑμῖν ἐπιτελεῖς, οὐ μικρὰν ἔχειν ὄψεσθαι ἡγοῦμαι παρὰ τῆς τύχης.

ις'. Καλλιπίω.

Ταῖς σοῖς ἀπαντῶν ἀεὶ καὶ ὅπως ἔχεις ἐρωτῶ καὶ εἰ

XXIX. Elisseo.

Una ad nos epistola a te, a me vero, si quis vobis reddidit, hæc est quarta. Bene igitur vale, amicorumque memento, et si quid tibi prosperum acciderit, scribe ad scire cupientem.

XXX. Placidiano.

Qui prius tibi creditit inea caussa, nunc me accusat sua. Solve igitur debitum, ne et ego te accusem illius caussa.

XXXI. Salviano.

Qui epistolas a principio invenere, salutandi caussa videntur mihi invenisse, negotiis autem forte intercedentibus novi quid accessit hoc, ut de his ipsis in epistolis verba facerent. Itaque si negotia incidant, longo etiam sermone opus est; quæ si desint, quomodo longiora colloquia largiatur tibi aliquis cupienti? voco enim colloquium et quod fit per epistolas, non multum a consuetudine differens.

XXXII. Hierio.

Itane, o sapientissimi mortalium, pecunias qui tem, si peterem, facile acciperem, epistolam vero vestram videre quamvis sæpe optaverim ac sæpe rogaverim, indignus qui voti compos fiam esse videor? atqui amo ut pauci, colo vero plus quam pauci.

XXXIII. Hesychio.

Ego et tui et Timothei curam gero, ac tui quidem, ne facias iniuriam, Timothei vero, ne iniuriam patiat. Quod si tibi quoque cum Platone maius videtur esse malum facere iniuriam quam pati, tibi magis quam illi gratificari videor, quum pro eo rogem, qui pœnas dat eorum quæ non peccavit.

XXXIV. Sergio.

Multa sollicitudine me implevit quidam gravem nuntium de vobis afferens, quanquam meliora sperabam me auditurum. Quare cito epistolam mihi mitte, quo animo me esse iubeant scripta exspectanti.

XXXV. Leonidæ.

Vale. Hoc enim ego et precor tibi et audire de te cupio; atque si hoc vobis suppeditare scripseris, non exiguum a fortuna habere puto munus.

XXXVI. Callipio.

Quoties in tuos incido, et quomodo valeas quæro et si

του δέονται μὴ σιγᾶν ἀπαιτῶ, λεγόντων δ' ἀμφοτέρα
σέ μὲν υγιαίνειν, αὐτοὺς δὲ χρῆζειν οὐδενός, χαίρων
ἐγὼ δικαίως ἀπέρχομαι.

λξ'. Σεργίω.

Σφόδρα μὲν σου περιεπτυσάμην τὰ γράμματα φιλο-
σοφούντα καὶ παραινούντα, γίνωσκε δὲ ὡς οὐδὲν οὔτε
τῶν καιρῶν οὔτε τοῦ συμφέροντος ἰσχυρότερον.

λη'. Ματέρνω.

Καὶ βραχέα τῶ μεγέθει σου γράφων ὅτι φιλοῦ καὶ
μέμνημαι δείκνυμι, ποιῶν δὲ καὶ αὐτὸς ὡσπερ ἐγὼ
τοῦτο δεῖξεις ὅπερ ἐγώ.

λβ'. Αἰγυπτίω.

Οἶδα καὶ τὰς υπερηφάνους τῶν ἐταιρῶν οὕτω ποιού-
σας καὶ πάντα ἐπιτάττειν βουλομένας τοῖς ἑρασταῖς.
ἀλλ' ἐκείναι μὲν ἴσασι καὶ θεραπεύειν, ὅταν κελεύω-
σι, σὺ δὲ Λαῖδα τινὰ Κορινθίαν ἀπομιμῆ, κελεύων
μὲν ἐτοίμως, ὑπακούων δὲ οὐδὲ μόλις.

μ'. Ἰωάννη.

Τὸν οἶνον τὸν Κνιδίου φασιν οὕτω πολλὸν εἶχειν ὑμᾶς,
ὥστε καὶ ἐπ' ἀγορᾶς αὐτὸν διατίθεσθαι· ἡμεῖς δὲ οἱ τὴν
Σύρον οἰκοῦντες ἄλλας μὲν εὐτυχοῦμεν ἀμπέλους, τὰς
δὲ παρ' ὑμῖν μακαρίζομεν οὕτως εὐδαιμονέστερον, ὅτι
καὶ ἀναγκαϊότερον. πέμψατε οὖν μοι κεράμους ἀρ-
κοῦντας εἰς ἔτος, ἢ ληψόμενοι τὴν τιμὴν ἢ χάριν ἀντὶ
χάριτος ἀπαιτήσοντας.

μα'. Ἀθραμίω ἐπισκόπῳ.

* Ἐδὲ πρὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν τοὺς μέλλοντας γράφειν
καὶ χρόνου μῆκος ἐπιζητεῖν καὶ δύναμιν λόγου ἀξίαν
εὐρεῖν· ἀμάρτημα γὰρ οὐ φορητόν, τοιούτοις πράγ-
μασιν ἐγχειρεῖν, ἀπ' ὧ καὶ τὰ τῆς προπετείας
ἐλέγχεται καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς ἐκ τῆς μικρολογίας
ὑβρίζεται. τοῦτο τοίνυν ἡμῖν καὶ τὴν ἀναβολὴν πε-
ποίηκε καὶ τὸ δοκοῦν ἐγκλημα περιέθηκε· φίλων γὰρ
ἐδόξαμεν ἀμνημονεῖν πρὸς αὐτοὺς μηδὲ γράμμασι φα-
νέντες. γνοὺς τοίνυν τὴν αἰτίαν καὶ σκοπῶν τὴν φιλίαν
μὴ παντελῶς τὴν ἐμὴν ἀβέβαιον νομίσις διάνοιαν·
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς οἶμαι τὴν τοιαύτην κακίειν ἐπίεγν
προαίρεσιν, ἥτις μικρὰς γούν ἀσφαλείας πεφρόντικεν.
εὐχου τοίνυν περὶ ἡμῶν· τοῦτο γὰρ καμῶι ποθεινὸν
καὶ σωτήριον καὶ σοὶ προσφιλὲς ἅμα καὶ νόμιμον.

μβ'. Διονυσίῳ ἐπισκόπῳ.

* Ἐλαβὸν σου τὴν ἐπιστολὴν υγιαίνων, ἀντεπιστέλλω
δὲ σοὶ νοσῶν. νοσῶν δὲ ἐκείνα τὰ εἰωθότα, ἐν οἷς ἀλ-
γήματά τε οὐ φορητὰ τῶν ποδῶν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ μὴ
εἶναι καθύδιν κακὰ καὶ τὸ ἐρᾶν θανάτου. πρὸς
ταῦτα εὐχῶν δεῖ τῶν ὑμετέρων, εὐχῶν δὲ λέγω τῶν

qua re opus habeant non facere rogo, dicentibus autem
utrumque, te quidem bene valere, se vero nulla re in-
digere, iure lætus ego discedo.

XXXVII. Sergio.

Vehementer tuas litteras amplexus sum philosophantes
atque adhortantes, scias autem nihil esse opportunitate
atque utilitate fortius.

XXXVIII. Materno.

Etiam pauca celsitudini tue scribens amare me ostendo
atque meminisse, tu vero exemplum meum sequutus idem
ostendes quod ego.

XXXIX. Ægyptio.

Scio superbas meretrices ita facere solere et quidvis
imperare velle amatoribus. At illæ norunt etiam obsequi,
quum iubent, tu vero Laidem aliquam Corinthiam imi-
taris, prompte quidem imperans, at ne vix quidem obe-
diens.

XL. Ioanni.

Vini Cnidii tanta copia vos aiunt abundare, ut etiam
in foro ipsium divendatis; nos vero, qui Syrum incolimus,
aliis quidem vitibus utimur, vestras autem prædicamus,
tanto felicius, quo magis necessarium. Mittite igitur
mihi cados in annum sufficientes, aut pretium accepturi
aut beneficium pro beneficio repetituri.

XLI. Abramio episcopo.

Oportebat ad viri virtutem scripturos et temporis lon-
gitudinem quærere et iustam dicendi facultatem invenire:
peccatum est enim non tolerandum, eiusmodi res susci-
pere, quibus et temeritas arguitur et virtus verborum
humilitate iniuriam patitur. Hoc igitur nobis et moram
iniecit et crimen in opinione positum contraxit: amicorum
enim memoriam abiicisse videbatur, coram ipsis ne litte-
ris quidem apparentes. Itaque cognita causa et spectans
amicitiam ne prorsus instabilem meum putes animum:
nam neque tu ipse statim opinor consilium improbabis,
quod exiguæ sane securitatis curam habet. Quamobrem
ora pro nobis: hoc enim et mihi optatum et salutare et
tibi gratum simul atque iustum.

XLII. Dionysio episcopo.

Accepi epistolam tuam bene valens, rescribo autem tibi
ægrotus, consueto quippe laborans illo morbo, in quo
insunt pedum dolores intolerabiles et quæ ex insomnia
enascuntur mala et amor mortis. Ad hæc vestris precibus
opus est, precibus autem dico solitis, quo deus exorari

ἰθαλῶν τοῦ δυσωπιεῖν τὸν θεόν· ὡς ἐγὼ πολλάκις ᾔδῃ· καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια μάτην ἠυξάμενην. τοιοῦτόν ἐστιν ἁμαρτία βαρεῖαί τε καὶ πολλαί. εἰ δὲ τι παρ' ὑμῖν εὔρηται τοιοῦτον, ὃ δύναίτο ἄν, εἰ καὶ μὴ τὸ πᾶν ἀνελεῖν τῶν πόνων, ἀλλ' ἀφαιρεῖν μέρος, πέμπε τάχιστα καὶ βοήθει φίλου σώματι.

μγ'. Εὐσεβίῳ.

Καὶ τῶν ἵππων λέγουσι τοὺς ἀρίστους, ἐπειδὴν εἰς ἀγῶνα ἔλθωσιν, εἶναι τὰ τελευταῖα βελτίους ἢ τὰ πρῶτα τῶν ὀρόμων, καὶ ὁ καλὸς Ἀκυλῖνος φιλοτιμότερός ἐστιν ἐν τοῖς πόνους νῦν μᾶλλον ἢ πάλαι, καὶ προθυμεῖται μὲν οὐδὲν εἶδος ἀγνοῆσαι παιδείας, τοὺς δὲ περὶ αὐτοῦ παλαιούς ἐπαίνους ἐπιδείξει μικρούς. αἱ τοιαῦται δὲ τῶν νέων ἐπιθυμίαι βίβλων ἐπιδέονται πλήθους· τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ παρείη χρυσός.

μδ'. Ιουλιανῷ.

Ἐπεδήμησέ τις ἡμῖν ἐκ τῆς ὑμετέρας καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγόμενος ἐπὶ λόγους. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ἄνδρα λίαν εὐχερῆ καὶ ὡς ἂν τύχη ταῖς ἀπάταις ἀγόμενον, ἐμμένειν δὲ οἷς ἐπήνεσεν οὐ δυνάμενον, ἠρώτων τί τοῦνομα εἴη τῷ ξένῳ. τῶν παρόντων δὲ τις εἰδέναι δοκῶν « Μακάριος » ἔφησεν, ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τὸ Μακάριος, « πάνυ γε » ἔφη, « εἶπερ οὐκ ἐπεδήμησεν. »

με'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐπέσειλά σοι γαμοῦντι, καὶ συγγνώμην ἔχω μετὰ τὸν γάμον σιγῶντι· οὐδὲ γὰρ ἐστίν, ὡς εἰσικεν, οὐδενὶ παρρησία δεδεμένῳ γυναικαῖς ἀπάταις?

μς'. Ρούφῳ σχολαστικῷ.

Λόγος ἐστὶ παλαιός, μὴ ῥαδίως Κίλικας ἀληθεύειν, καὶ δεδοικα μὴ Κιλικίαν ἰδὼν ἐκονώνησας αὐτῇ καὶ τῶν τρόπων. ποῦ γὰρ τὰ γράμματα, ποῦ δὲ τὸ συνελθὼς ἐπιστέλλειν; ἢ οὐχ αὕτη μὲν ἦν ἡ ὑπόσχεσις, μεμένηκε δὲ λόγος ὑπόσχεσις, ἐμὲ μὲν λυπεῖσθαι ποῦν, σὲ δὲ Κίλικα δεικνύων;

μς'.

Ἐγὼ σε φιλῶ μὲν ὡς μαθητὴν, συναλγῶ δ' ὡς ὄρφανῷ καὶ ἀδικουμένῳ καὶ ἀμελοῦντι παιδείας. καὶ παραινῶ μὴ παντελῶς αὐτὴν καταλιπεῖν μηδὲ ἀπελπῖσαι τοῦ δύνασθαι ταύτης ἐπιτυχεῖν· δυνήσεται γὰρ αὕτη καὶ φυλάττειν οὐσίαν καὶ προσθεῖναι πλοῦτον, καὶ ἀντιστῆναι τοῖς ἀδικούσιν καὶ βοηθῆσαι τοῖς δεομένοις, καὶ οἶκον ἀξίῃσαι καὶ ὄσων ἐνεργεῖν καὶ τῇ μνήμῃ δικαρθῆσαι τοῦ γένους. ἀλλὰ μὴ γένη τοσαύτης εὐτυχίας προδότης. ἐπάνελθε τοίνυν πρὸς τὸ παιδείας ἐπιθυμεῖν καὶ πονεῖν ἐλευθέρως καὶ ζῆν ἀσφαλεστέως.

se patiat : nam ego saepenumero iam tam publice quam privatim frustra sum precatus. Talis est peccatorum gravium ac multorum exitus. Sed si quid apud vos exstet tale, quod possit, etiamsi non universos tollere dolores, at certe partem adimere eorum, mitte quam celerrime et amici corpori fer auxilium.

XLIII. Eusebio.

Et equos praestantissimos ferunt, quum in certamen venerint, ad extremum cursu meliores esse, quam a principio, et praeclearus Aquilinus in laboribus studiosior nunc est quam antea, atque hoc agit, ut nullum eruditionis genus ignoret et veteres suas laudes exiguas fuisse ostendat. Sed eiusmodi iuvenum studia librorum copia indigent, id quod non facile contingat, nisi praesto sit aurum.

XLIV. Iuliano.

Deversatus est quidam apud nos ex vestris civibus et filium secum ducens litteris instituendum. Ego vero hominem admodum levem esse videns et quibuscunque fraudibus expositum, in laudandis vero aliis sibi minime constantem, rogabam quod nomen esset hospiti. Tum quidam ex praesentibus, qui nosse videbatur, « Macarius » inquit, atque ego quum audissem Macarium « omnino, » inquam « dum non peregrinaretur. »

XLV. Eidem.

Scripti tibi nuptias agenti et ignosco tibi post nuptias tacenti : neque enim ulli, ut videtur, libertas est loquendi, qui vincetus tenetur mulieris illecebris.

XLVI. Rufo scholastic

Vetus est dictum, Cilices non facile dicere verum, et sane metuo ne Cilicia conspecta in morum etiam communionem ipsi veneris. Ubinam enim sunt litterae, ubi crebra missio epistolarum? An non haec fuit promissio, sed mansit promissio verbum mihi quidem dolorem afferens, te vero ostendens Cilicem?

XLVII.

Ego te amo ut discipulum, commiseror autem ut erubum et iniuria affectum et doctrinam parum curantem. Atque hortor ne prorsus cam deseras neve desperes te istam posse consequi. Poterit ea enim et servare rem familiarem et cumulum addere divitiis et resistere iniuriam inferentibus et auxilium ferre indigentibus et domum augere et gloriam afferre et memoriam conservare generis. At ne fias tantae felicitatis proditor. Quare revertere ad doctrinae amorem et ad studia liberalia vitamque tutiorem.

μη'.

Ἐπὶ μεγίστῳ κέρδει, ὡς εἶοικε, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἐπιούμην ἐπιστολήν· ἀντὶ γὰρ τῆς παρ' ἐμοῦ τῆς μικρᾶς καὶ φαύλης ἐκείνης ἤλθεν ὑμετέρα καὶ σοφὴ καὶ μεγάλη καὶ σεμνότατα φέρουσα τῷ κεκτημένῳ. τί γὰρ εὐτυχέστερον ἢ τὴν εὐνοίαν τὴν ἡμετέραν ἐν γράμμασιν ἀναγινῶναι καὶ θεωρῆσαι τοῖς ἔργοις;

, μβ'.

Ἐμοὶ πρὸς φίλους ἴστω θεὸς οἷα σπουδὴ καὶ προθυμία θεραπεύειν αὐτούς. ἀλλὰ συντρέχειν εὐχομαι τὴν τύχην, ὅπως αὐτοῖς μὴ δόξω βράθυμος εἶναι. ταῦτ' ἔφην οὕτως ἔχων εὐημερίας, ὡς ὁ παρὰ σοῦ πεμφθεὶς ἀπαγγελεῖ. τὰ μέντοι περὶ τῶν φίλων ὁποῖά τινα πρὸς ἐμέ, θεῶ καὶ δίκῃ παρίημι κρίνειν. ἐνιαυτὸν γὰρ δὴ καὶ μῆνας τρεῖς ὁ λαβύρινθος ἡμᾶς οὗτος ἔχει τοῦ κακοῦ, καὶ δέδοικα μὴ μετὰ τοῦ σιώματος μαρανθῶσιν οἱ λόγοι καὶ σοι φανῶ δι' ἀμφοτέρων ἄμορτος.

γ'.

Ἄδικεῖς καὶ σαυτὸν καμῆ σιωπῶν, ἐμὲ μὲν ὅτι φίλων σου αἰεὶ τὰ γράμματα ἀναγινώσκεις ἐπὶ τοῖς καιροῖς τούτοις οὐδέχομαι, σαυτὸν δὲ ὅτι τὰς ἔμπροσθεν εὐεργεσίας ἀμαυροῖς τῇ μετὰ ταῦτα σιωπῇ. σπουδάζων δ' αἰεὶ τοὺς φίλους ὠφελεῖν, ταῦτ' ποιήσεις εἰ καὶ τοὺς φίλους τῶν φίλων εὐεργετοῖς, ὥσπερ οἶμαι τουτονὶ τὸν Μόδεστον. οὗτος γάρ, ὡ γενναῖε, πρᾶγμα εἰς εὐγένειαν ὀφθεὶς παρ' ἡμῖν καὶ τὴν στρατείαν ἧς εἶχετο διελλῶν ἀνεγκλήτως ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποδημεῖ. τί ἄρα βουλευθεὶς ἀπεδήμησε; φιλεῖ τοὺς πόρους, μισεῖ τὴν ἀργίαν, οἴεται δὲ ἄμεινον οἰκῆσθαι τῇ δυναμένῃ παρκαμβεῖσθαι πόρους.

να'.

Οὐ γράφεις ἀπελθῶν. οὐκοῦν ὑπεκρίνω παρών· ἐγὼ δ' εἰ καὶ μέγρι νῦν οὐκ ἔγραψα, τοῦτ' αὐτὸ περιμένων οὐκ ἔγραψα. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, λῦσον καὶ σαυτῷ τὴν ὑπεροψίαν καὶ ἐμοὶ τὴν σιωπήν. ἢ μικρὰν οἶε γραφὴν ἐγκαλεῖσθαι περὶ ἐμοῦ τὸ φιλεῖν ὅτε παρῆσθα καὶ τιμᾶν, ἀμφοτέρων δὲ ἐπιλαθέσθαι μετὰ τὴν ἀρτίως ἐπάνοδον;

.β'.

Σπουδὴ τὴν ἐπιστολήν ἐποίησα ταύτην, ἐπειδὴ κατεῖχε ἀσχολία περὶ τὸν λόγον τοὺς γράφοντας. τῷ μὲν οὖν τάχει σύγνωντε τῶν γραμμάτων, τῷ λόγῳ δὲ συμπράξατε, τοῦτο μὲν ὅτι μακρὰν πορείαν ἔργεται κελυσάντων ἡμῶν, τοῦτο δὲ ὅτι παῖς φιλοῦντός ἐστι. μαινάτω γοῦν παρ' ὑμῖν.

XLVIII.

Magno lucro, ut videtur, mihi fuit quam ad vos dedi epistola. Nam pro parva vilique illa mea vestra venit et sapiens et magna et gravissima ferens accipienti. Quid enim felicius quam benevolentiam vestram litteris conditam legere et factis intueri expressam?

XLIX.

Mihi erga amicos deus scito qui sit amor quodque gratificandi studium; sed velim fortuna gradus meos æquet, ne cessator iis ac negligens esse videar. Hæc dixi ea usus vitæ iucunditate, quam enarrabit is, quem misisti. Quanquam qua ego necessitate amicos meos attingam, deo atque iustitiæ diiudicandum committo. Annum enim et menses tres labyrinthus hic malorum me tenet, ac vereor ne una cum corpore sermones mei marcescant, neve utrobique tibi deformis esse videar.

L.

Iniuriam et tibi et mihi infers tacendo, mihi, quod cum literas tuas libenter legere soleam, per hanc temporis opportunitatem non accipio; tibi verò, quod superiora beneficia silentio tuo obscuras. Iam cum semper id agas, ut amicos adiuves, id ipsum ages, si amicos quoque amicorum beneficiis affeceris, veluti hunc Modestum. Is enim, vir genecrose, postquam se nobis nobilem ac virtutis plenum præstitit atque ad finem usque laudabiliter interfuisset expeditioni, cuius socium se adiunxerat, in præsens peregrinatur. At cur peregrinatur? Amat labores, segnitium detestatur, opinatur vero melius se habitaturum in terra, quæ consolari eum de laboribus valeat.

LI.

Non scripsisti, ex quo abiisti: præsens igitur dissimulasti; ego autem etsi adhuc non scripsi, id ipsum quia expectabam, a scribendo abstinui. At si tibi videbitur, solve et tuam superbiam et silentium meum. Num credis leviter me accusari eo, quod cum adesses; amore et honore me affeceris, post nuperum reditum tuum utriusque oblitus sis?

LII.

Summa cum festinatione has literas scripsi; neque enim sermocinando vacabamus scribentes. Itaque epistolæ festinationis plena ignoscite, sed verborum eius participes et adiutores estote, tum quia inbentibus nobis longinquas peregrinationes suscipiunt, tum quia prognata ex amico vestro sunt. Itaque mancant apud vos.

νγ'.

Οὐκ οἶδ' ὁπόθεν νόμος ἀγνώμων εἰσῆλθεν ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς, κἄν μή τις αἰτία χάριν αἰτεῖν ἐμπέσῃ, οἱ φίλοι τοῖς φίλοις οὐ γράφομεν. τοιγαροῦν πρότερον σιωπῶν, ἐπειδὴ τις ἐδέξθη, νῦν γράφω, ᾧ πάρεστιν ἀεὶ σιγᾶν, εἰ μηδεὶς δεηθεῖ μοι γράψαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πειράσομαι διορθοῦσθαι πέμπων ἐπιστολάς αὐτῶν ἕνεκα τῶν δεομένων, καὶ νῦν δὲ εἴ τις ὑμῖν λόγος ἐμοῦ, Παύλῳ συμπράξει καταξιώσαστα.

νδ'.

Τρόπος ἀγαθὸς οὔτε μεταβάλλεται ταῖς εὐτυχίαις οὔτ' ἐπιλανθάνεται φιλίας, βελτίων δὲ τύχης ἀπάσης καθέστηκε. ταῦτα μάλιστα ἢ σὴ φύσις λογιζομένη καὶ καλῶς διὰ τούτων εὐδοκίμοῦσα τῶν λογισμῶν ἐπιδείξει μήτ' ἐπιληησμένη φιλοῦντος μήτ' ἀμελοῦσα γράφοντος. αὐτῷ δὲ τὸν Ἰωάννην ὄντα μοι φίλον ἰδεῖν ἡδέως ὑμᾶς καὶ δεῖξαι προθυμίαν ἐψ' οἷς δεῖται βοηθείας ἐταιρίας ἐπιδομένην. ὡς ἐγὼ ἀπὸ τούτων καὶ θαυμάσομαί σε καὶ τὴν παροῦσαν συνεύξομαι τύχην μηδέποτε παύσασθαι.

νε'.

Ἠπιστάμην ὡς αἰεὶ δαιμόνιον ἐπιβουλεύει ταῖς ἀρεταῖς, ὅσπερ δὲ τοῦτο κἀκεῖνο ἐγίνωσκον. οὕτω τοῖνον ὃ πάντ' ἀγαθοὶ καὶ ἐφ' ὑμῶν ἐπέθετο μὲν ἀδικίως ὁ φθόνος, ἐλήλεκται δὲ δικαίως. καὶ ὅσπερ ἡμᾶς ἐτάραξαν οἱ τὸ πάθος εἰπόντες, οὕτως ἐπανήγαγον οἱ τὰ βελτίω κομίσαντες, ὅτι δὴ καὶ βαδίζεις καὶ τῶν συνήθων ἔγη καὶ ἐν τῷ λόγῳ εὐδοκίμεῖς καὶ τῶν δυσχερῶν περιγέγονας.

νε'.

Τὴν θεοφίλειαν ἐγὼ τὴν σὴν καὶ γράφουσαν φιλοῦ καὶ μὴ γράφουσαν, καὶ τὴν ταύτης οὐ μιμνήσομαι σιωπῆν. τοσοῦτω δὲ μᾶλλον πειράσομαι γράφειν, ὅσῳ ἐφυλάσσομαι πακεῖν ἃ τοὺς λοιποὺς καταμέμφομαι.

νε'.

Πάνυ μοι τὴν φιλίαν βεβαιοῖς ἢν Ἰσοκράτης ἐπήνεσε, καὶ σου τὴν παλαιὰν εὐνοίαν ἀνεῖλεν οὐκ εὐπορία πραγμάτων, οὐ μῆκος χρόνου, οὐ τόπου μετάστασις, οὐκ εὐτυχία. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς ἂν εἴη συμφέρον ἐχέτω, τὸν δὲ μεγαλοπρεπέστατον καὶ λογιώτατον Λέοντα προσείρησο.

νη'.

Οὐ πρός ἅπαντας ἢ σιωπὴ καλόν, οὐδ' εἰ σφόδρα παρ' ἐνόις εὐδοκίμεῖ, ἀλλὰ γίνονται καὶ σιωπὴ λόγου χαλεπωτέρα πολλάκις, ὅσον ἀμείλει καὶ τὸ νῦν.

LIII.

Nescio unde lex absurda et iniqua in praesentia sancta sit; scilicet, nisi quæ causa inciderit, cur beneficii loco aliquid petamus, amici amicis non scribimus. Itaque cum prius tacuissem, nunc, cum aliquis gratiam a me petit, scribo, cui semper licet tacere, nisi quis me ad literas dandas excitaverit. Sed illud quidem reficere conabor mittendo literas, quæ ipsos petentes spectant. Eadem nunc igitur, si mei aliquam rationem habetis, Paulo opitulari ne dedignemini.

LIV.

Proba indoles neque mutationem subit in rebus secundis, neque obliviscitur amicitiae, immo quavis fortuna superior evadit. Hoc ipsum cum natura tua bene teneat et hominum ore propter id ipsa celebretur, ostendet se neque amici oblitam esse neque despiciere scribentem. Velim autem Ioannem amicum meum propitiis oculis intueamini, eique ad ea, ad quæ admittitur, adipiscenda monstretis voluntatem, insuper sodalicii opitulacione egentem. Nempe ego, hæc si præstiteris, te admirabor et deum precabor, præsentem ut tibi felicitatem usque continet.

LV.

Sciebam daemones semper virtutibus insidiari, verum, ut hæc, ita etiam illud cognovi. Itaque vos quoque, o optimi, invidia iniuste insectata est, sed iure convicta est. Et quemadmodum perturbationem nobis iniecerunt qui de calamitate tua ros certiores fecerunt, ita in pristinum mentis statum nos reduxerunt qui meliora nobis renunciant, scilicet incedere te atque curæ familiaribus commercium habere et orationis auctoritate multum valere et molestos homines profligasse.

LVI.

Pietatem ego tuam et scribentem amo et non scribentem. Huius tamen silentium non imitabor. Eo magis autem scribere conabor, quo caveo iisdem implicari, quæ in aliis reprehendo.

LVII.

Omnino mihi amicitiam firmas quam Isocrates probavit, ac veterem tuam benevolentiam non vita negotiis distenta remittit, non temporis spatium, non sedis mutatio, non fortuna secunda. Sed hæc quidem ita se habeant, ut fructus inde redundant; Leonem velim magnificum et facundissimum mea causa salutes.

LVIII.

Non omnes silentium decet, neque si multum apud quosdam auctoritate valeat; verum fuerit haud raro silentium vel sermone molestius. Nempe hæc tua causa est.

διὰ φροντίδος μὲν γὰρ ἡμεῖς τὸ σὸν μέγας ἔχομεν, ὑμεῖς δ' ἴσως οὐδὲ γινώσκετε. καὶ μὴ θαυμάσης εἰ πρὸς ἄδικον σιωπὴν δοκῶ τραχύτερον ἐπιστέλλειν· εὐνοια γὰρ ἀμεληθεῖσα τῷ σχήματι τῆς ἐπιεικείας ἐμμένειν οὐ πέφυκεν.

νθ'.

Ἡ ἀφωνία μὲν ἴσως ἤρμωτε τοῖς παροῦσι δυσκόλοισι, καὶ καιρὸν ἴσως ἄδικον σιωπῆ θεραπεύει δικαίως· ἀλλ' ἐπεὶ τὰ παρόντα λυπηρὰ δεῖται φαρμάκων, δοίη δ' ἂν ἱκανὸν εἰς θεραπείαν ἡμῖν ὁ σὸς ἄγγελος εὐξάμενός τε καὶ γράφειν ἐλόμενος, ἡμεῖς μὲν ἰδοῦ γεγράφαμεν, ἐπίστελλε δὲ καὶ αὐτὸς καὶ μήθ' ἡμᾶς ἢ λήθη μήτε τὴν ἐπηγγελμένην εὐνοίαν μιμουμένην τὸν καιρὸν ἀδικεῖτω.

ξ'.

Τῶν ἀρετῶν αἰεὶ πειρᾶσθαι μὲν εὐτυχές, μεμνησθαι δ' ἀγαθόν, καὶ τοῦτο κέρδος ἐστὶν ἐπαινούμενον τοῖς ἀνθρώποις. ἐμοὶ δὲ περὶ τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα πείρα μὲν ὀλίγη, μνήμη δὲ μεῖζων. αἱ γὰρ ἀληθεῖς ἀρεταὶ ἅμα τε εἰς πείραν ἔρχονται καὶ κινουσι τὴν εὐνοίαν καὶ λήθην ἐπεισελοῖεν οὐδέποτε συγγοροῦσιν. ἐντεῦθεν ἢ τῆς ἐπιστολῆς ἀφορμὴ, καὶ δέομαι τοῦτο πρόσθετε τοῖς ἄλλοις ἐπαινοῖς ὑμῶν τὸ μὴ σιγῆσαι πρὸς τὸν γράφειν ἐλόμενον.

ξα'.

Οὐδὲν ὑμᾶς ἀνεμνησε τῶν ἡμετέρων, οὐ χρόνος οὕτω μακρός, οὐ καιρὸς τῶν ἑορτῶν, οὐκ ἀνάγκη παλαιότερας εὐνοίας, οὐ ξένοι πολλάκις ἡμῖν ἔτι μὴ πάρεστε συναγοῦντες. πράττετε δὲ μετὰ τοῦ συμφέροντος τὸ δοκοῦν. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν μὲν συνεύχομαι, ἐμαυτὸν δ' ὀδύρομαι καὶ μισῶ τὰ ἀνθρώπινα, τῶν μὲν λυπηρῶν ἐπιρρεόντων αἰεὶ, τῶν βελτιόνων δὲ βεβαίως ἔχειν οὐδαμοῦ πεφυκότων.

ξβ'.

Τὸ μὲν εἶναι παρ' ἑτέροις ὑμᾶς τύχης ὑποληπτέον ἡμᾶς ἀδικούσης, τὸ δὲ ἐκείθεν ἀδικούμενον οὐ παραμυθεῖσθαι μνήμη καὶ γράμμασι, τοῦτ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν τολμήσαιμι λέγειν, εἴποι δ' ἂν τις οἴμαι γνώμης εἶναι τῶν οικείων ἀμνημονούσης. ἀλλὰ θπως μὴ τοῦτο γένηται καὶ ἡμᾶς σεμνοτέρους ἐπιδειξήτε, δότε αὐθις ἡμῖν πανηγυρίσαι γράμμασιν ὑμετέροις καὶ πάλιν θαυμάσαι τὸν τρόπον ὑμῶν οὐδενὶ τρόπῳ καταελιθῆναι δυνατόμενον.

ξγ'.

Μόλις μὲν, πάρεστι δ' ὅμως ἕπερ ἐθουλόμην εὐτύχημα, καὶ σεμνύνομαι γράμμασιν ὑμετέροις, καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πρότερον ἀμεληθῆναι λύπην ἢ τῶν νῦν γραμ-

Summe enim nobis curæ tua magnitudo est, tu vero fortasse id ita esse ne nosti quidem. Unde ne mireris, quod pro iniusto tuo silentio acerbius scribere videar. Nimirum iniuste habita benevolentia, qua est indole, urbanitatis modos conservare nequit.

LIX.

Linguae tuæ infantia fortasse sufficiebat huius temporis difficultatibus, ac iure fortasse silentium casuum molestiis medicatur. Sed cum præsentia mala medicinam expetant . . . . . nos, ut vides, scripsimus; iam et tu literas mitte neve nobis oblivio neque benevolentie . . . . .

LX.

Virtutes semper experiri fortunatorum hominum est, meminisse earum haud ita malum. Atque hoc quidem lacri ab hominibus laudari solet. Mili vestræ excellentiæ usus et familiaritas rara est, minus rara memoria. Veræ virtutes tentari sese patiuntur et benevolentiam excitant, neque oblivionem supervenire concedunt. Hinc epistola mea profecta est, ac velim mihi, qui epistolam ad vos mittere ausus sum, os vestrum præbeatis haud tacitum, neve reliquis vestris laudibus hanc detrabatis.

LXI.

Nihil vos nostrarum rerum commonefecit, non tantum temporis spatium, non festorum opportunitas, non necessitas antiquæ amicitiae, non peregrini sæpe una nobiscum dolentes absentiam vestram. Commoda ne neglegatis nec nisi quæ vobis probentur faciatis. Ego pro vobis vota facio, ipsam me miseror, et odii res humanas, cum adversæ semper adfluant, secundæ natura sua nunquam possint stabiliri.

LXII.

Quod apud alios estis, fortunæ imputandum male nos habentis; sed quod male habitis consolatio illinc non affertur memoriæ ac literarum, id, etsi ipse meo iudicio uti nolo, alius tamen animum monstrare dicat amicorum coniunctissimorum immemorem. Verum ut hoc ne fiat et ut haud ita leves nos esse demonstretis, copiam nobis iterum date, ut inter festos dies referamus, quo litteræ tuæ redduntur, utque rursus admiremur animi vestri indolem, quæ nequaquam ad interitum vocari potest.

LXIII.

Sero quidem, sed evenit tamen res diu exoptata, et glorior de epistola tua, et dolerem, quem ex superiore neglectu conceperam, voluptas abegit, quæ ex his litteris

μάτων ἀπελήλακεν ἡδονή. τῷ δὲ τῆς ἐπιστολῆς αἰτίῳ νέω πειρασόμεθα τοσαύτην εἰσενεγκεῖν προθυμίαν, ὅσην αὐτὸς ἐκόμισεν εὐτυχίαν· οὕτω γὰρ τὰ ὑμέτερα γράμματα δίκαιον ὀνομάζεσθαι.

ξδ'.

Τὸ μὲν τῆς τύχης ἄνισον παρῆναι μοι δεδιέναι τὴν παρρησίαν, ἐνίκησε δὲ μάλλον ὑπὸ τῆς εὐνοίας ἢ θρασυτέρας ἢ διὰ τύχην ὁ φόβος, καὶ γίνεται κατηγορία μὲν ἐμῆ, πραότης δὲ ὑμέτερα τῆς ἐπιστολῆς ἡ προπέτεια.

ξε'.

Ἄκουέ σε φιλανθρώπου τῆς τύχης πειρασθῆαι καὶ τῆ φήμῃ συνήδομαι καὶ τὰ βελτίω παραμείναι ἐπεύχομαι. μελέτω δὲ σοι καὶ τῶν δικαίων ἅμα καὶ τῶν ἐν τοῖς τρόποις ἐπαίνων, ὡς ἂν ἐπιδειχθῆς ἔχων τὴν εὐτυχίαν ὀφειλομένην, οὐ πλυνωμένην.

ξε'.

Οὐ μετρία μὲν ἡ συμφορά. πῶς γὰρ ἂν; ὅτε καὶ πατὴρ ἀπεστέρημαι καὶ παιδευτοῦ καὶ φιλοῦντος, μία δὲ τῇ συμβάντι θεραπείᾳ τοὺς εὐκότας ἐκείνῳ τοὺς πάντας ὑμᾶς καὶ τηρήσά μοι τὴν αὐτὴν εὐνοίαν καὶ ἀπαιτῆσαι τὴν ἴσῃν. εὐνοίας δὲ τοιαύτης προσίμιον ἐποιησάμην μέτρον οἶμαι καὶ δίκαιον. τῶν γὰρ ὑμετέρων βίβλων μίαν ἐξελόμενος ἔγωγ τὸν μὲν ἀπελθόντα τῇ μνήμῃ τιμήσας, ὑμῶν δὲ τῇ φιλίᾳ θαρρήσας. εἰ μὲν οὖν καὶ ὑμῖν ὁδῶς τεθαρρηκέναι· καλῶς, ἰκανῶν καὶ τοῦτο δείγμα φιλίας· εἰ δὲ προπέτεια τὸ γινόμενον νομισθῆ, μικρὸν ἀργύριον διαλύει τὴν μέμψιν.

ξζ'.

Ὁφελεῖς ἅπαντας ἐν μὲν ταῖς συνουσίαις ἀπὸ τοῦ λέγειν, ἐν δὲ ταῖς ἀπουσίαις ἀπὸ τοῦ γράφειν. θεραπείεις δὲ καὶ οἷς ἐπιστέλλεις· τοῖς γὰρ λαβοῦσι ταῦτα γίνεται μαρτυρία μὲν τῆς μνήμης, κοινωνία δὲ τῆς ἐορτῆς. ἔστι δ' ἄμεινον μετέχειν ὁπωσοῦν ἐορτῶν ἢ μνήμης ἄξιον εἶναι δοκεῖν, ἣν ὑμεῖς οἷς ἀγαπᾶτε χαρίζεσθε. ὅτι δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὸ τῶν ὑμετέρων εὐγῶν ὠφέλιμον ἀναμείμικται πρόσθλον, καὶ πανταχοῦ τὸ τοιοῦτο γνωρίζεται καὶ σιγώμενον.

ξη'.

Εἶδον ὑμᾶς νῦν ἐν τοῖς γράμμασι, καὶ μάλα ἐγρυθεν ἔδοξα συνεῖναι τρόποις ἐκείνοις, ὧν τοσαῦτα μὲν χάρητες, τοσαῦτα δὲ τῶν πραγμάτων ὑπεροψία καὶ τὸ μεμαθηκέναι σαφῶς ὅτι δαί τὰ ἀνθρώπινα παίζειν πεφυκότα μὲν ἀθλίως, παυόμενα δὲ βραδίως. ἐντεῦθεν συναλγῶ μὲν ἐλάχιστα τοῖς ἀπελθούσιν, ὑμῶν δὲ παρὰ μὴν ἀπειρόκαλον ἐπιστέλλειν οὐχ ἤρημαι. ποῦ

manavit. Iuveni autem, qui epistolæ scribendæ occasionem dedit, tantum liberalitatis offeremus, quantum ipse felicitatis nobis attulit: ita enim vestras literas nominari par est.

LXIV.

Fortunæ diversitas a liberiore sermone me dehortabatur, et tamen, benevolentia tua quasi iubente, protervitas vicit vel metus fortunæ adversæ. Ita epistolæ meæ petulantia criminis me defert, te lenitatis convincit.

LXV.

Audio te fortunæ humanitatem expertum esse, et gratulor tibi quod bene audis, et opto ut ne mutantur quæ bene tibi evenerunt. Persequere honesta et morum laudes, ut fortunam debitum tibi solvisse, non temere vagatam esse demoustræs.

LXVI.

Non mediocris mea calamitas est, videlicet cura et patre orbatus sim et educatore et amico, una vero huic casui medicina sit, ut vos omnes, qui illi similes estis, eandem amicitiam mihi conservetis eandemque a me expostuletis. Cui amicitiam modeste, opinor, et iuste prolufi. Nam librorum vestrorum unum selectum habeo, defunctum memoria mea honorans, vestræ autem amicitie fidem habens. Iam si vobis quoque videbor recte fidem meam collocasse, vel hoc amicitie testimonio contentus sum; siu petulanter egisse videbor, parva pecunia reprehensionem franget.

LXVII.

Omnes adiuvæs præsens dicendo, absens scribendo. Verum etiam colis et observas eos, ad quos literas das; nam iis, qui illas accipiunt, memoriæ tuæ testimonia et communionem festi tradis. Melius autem est quavis ratione in festorum societate esse quam memoria dignum videri, quam iis quos diligitis non denegatis. His una etiam votorum vestrorum emolumenta admista esse manifestum est, et ubique eiusmodi quid cognoscitur vel ubi silentio premitur.

LXVIII.

Conspicatus sum vos nuper in literis vestris, et proximus mihi videbar esse indoli illi, quam tot gratiæ, tanta rerum temporumque contentio exornant, et quæ non ignorat, rebus humanis illudendum esse, quippe quæ, natura miseræ, facili finem habeant. Hinc defunctos mihi deploro, vobis autem quominus consolationem inæ-

γὰρ δεῖται λόγων ἐπεισάκτων ἀνὴρ ἐν περιουσίᾳ τοσαύτῃ τῶν ἀρετῶν;

ξθ'.

Οὐδὲ ἐπιελῆσθαι κἂν βουληθῶμεν ἔχομεν· τί γὰρ φιλίας ἰσχυρότερον, ἣν ἐποίησε μὲν ἡ κοινωνία τῶν λόγων, ἐβεβαίωσε δὲ μετὰ τῶν τρόπων ὁ χρόνος; ἔπει καὶ νῦν ὅπου ποτ' ἂν ᾧ αὐτὸς πρὸς τὰς ἐνταῦθα συνουσίας ἐπανάγω ἔμαυτόν. τοιοῦτος μὲν ἐγώ, καὶ οὐκ ἂν ποτε δυναίμην ἔχειν ἐτέρως· σὲ δὲ τὸν ἐν πλήθει πραγμάτων διοικεῖτο θεὸς καὶ συμφέρουσα τύχη, μεμνησθαι πείθουσα καὶ φιλίας ἀρχαίας καὶ παλαιᾶς συνηθείας.

ο'.

Ὅραξ ὅποσα δύναται σωφροσύνη καὶ τῶν ἀρετῶν ἡ σπουδή· προσήγαγέ σε θεῶ, πεποιήκην οικειότερον, τοῖς ἀγίοις παρέστησεν ἀπορρήτως. μένε τοίνυν ταῦτα ἀσκῶν, καὶ ἡμᾶς ποιεῖ βελτίους ἐξ ὧν συνήγαγες ἀρετῶν καὶ ὧν ἐν παρρησίαις ἔχεις εὐχῶν.

οα'.

Εἰ καὶ ἄρχειν ἡμῶν ἐπὶ πλέον ὠκνησέ σου τὸ μέγεθος, ἀλλὰ τό γε φιλεῖν οὐκ ἀπέθετο, μένει δ' ἐνδον τῇ γνώμῃ τὰ πρέποντα χαριζόμενον. Θεόπεμπτος τοίνυν ὁ εὐλαβέστατος πολλαχῶθεν προσήκων ἐμοὶ δεῖται τοῦ μεγέθους τοῦ σου· κἂν αὐτῷ συλλαθῆς τὰ δίκαια, ἐμοὶ τὴν χάριν ἐκτέθεικας.

οβ'.

Ἄν γράψω σιγᾶς, ἂν μὴ γράψω κατηγορεῖς, ἐγὼ δὲ πρὸς ἐκότερον οὐκ ὀκνῶ καὶ ἀθυμεῖν ὅτε σιγᾶς καὶ γεγραμέναι μὲν παλαιαί, εἶναι δὲ ἐν ταῖς τῶν μὴ γραφόντων αἰτίαις. ἡ τοίνυν μίμησά μου τὸ γράφειν ἢ σύγγνωθι· σιωπῶν.

ογ'.

Τί δεῖ παρ' ὑμῖν δικαιοσύνην ἐγκωμιάζειν ἢ τὰς λοιπὰς ἀρετάς, μεθ' ὧν συνοικεῖτε καὶ ἄς πεποιήσθε γνωρίμους; ἀρετὴ γὰρ φίλιος θεῶ· ἃ κέκτησθε μὲν καθαρῶς, παιδεύετε δὲ ἐπιμελῶς, καὶ που ἀμὲν τεταγμένον ἔχετε ταῖς ὑμετέροις εὐχαίς· οὐ γὰρ ἂν τοιμήσαιμι λέγειν ὡς ἀμνημονήσει ποτὲ περὶ τὰ τοιαῦτα ὧν πράττειν ὑπέσχετο. ὑπέσχετο δὲ οἷμαι μεμνησθαι μὲν ἡδέως, εὐχέσθαι δὲ προθύμως, ὃ καὶ οἷς ὑπέσχετο τῇ τῶν τρόπων ἐπαικίᾳ χαρίζεται.

οδ'.

Ἄν σιγῶμεν, οὐ γράφεις, ἂν ἐπιστέλλωμεν ἔτι σιγᾶς. πῶς οὖν ἔτι τῷ γράφειν ἔλξαι σε δυνήσόμεθα,

ptam mitterem abstinui. Qui enim virum qui adeo virtutibus affluit, sermonibus aliunde illatis adiuves?

LXIX.

Neque oblivisci possumus, etiamsi velimus. Quid enim validius est amicitia, quam sermonum communio peperit, tempus una cum natura moribusque firmavit? Quippe etiam nunc, ubicumque dego, congressus quos hic loci habuimus mente recolo. Ita fert natura mea neque unquam a me discedam; te autem negotiorum multitudine implicitum deus moderetur et propitia fortuna, suadens tibi veteris meminisse amicitiae et antiquae familiaritatis.

LXX.

Vides quantum possit temperantia et virtutum studium. Ad deum te perduxit, amiciorem mihi et maiore necessitudine devinctum reddidit, sanctis mirabiliter te adiunxit. Haec igitur exercere perge, nosque meliores redde adiuvantibus virtutibus quas coegisti et precibus, quorum usus tibi omnium consensu concessus est.

LXXI.

Etsi imperare nobis magnitudo tua diutius haesitavit, at certe amore non exiit, ac manet ille in pectore tuo decora prestans. Theopemptus religiosissimus, quocum magna mihi necessitudo est, ope tua indiget; hunc si pro merito adiuveris, mihi gratificatus eris.

LXXII.

Si scribo, taces; si non scribo, vituperas me; ego vero sine mora et animo despondeo, cum siles, et saepe scribo, et tamen in silentii infamia sum. Aut igitur scribendo me imitare, aut ignosce, quippe qui ipse taceas.

LXXIII.

Cur apud vos laudemus iustitiam vel reliquas virtutes quibuscum consortium habetis quasque in familiaritatem vestram recepistis? virtus enim deo amica est. Haec igitur incorrupte possidete et studiose colite et me ipsum quoque precibus vestris comprehendite. Neque enim dicere ausim, oblivioni illam daturam esse quae pollicita est. Pollicita autem est, nisi fallor, comiter meminisse et studiose precari, id quod pro morum suorum humanitate iis praestat, quibus pollicita est.

LXXIV.

Si tacemus, non scribis; si literas ad te damus, non minus taces. Qui igitur te scribendo ad nos trahemus.

εἰ μήτε δεόμενοι πείθομεν μήτε γράφοντες ἀνγκάζομεν;

σε'.

Πολέμιος ὁ χειμῶν, ὑμῖν μὲν ἀμετρία νιφетῶν, ἡμῖν δὲ σπάνει γρχμαμάτων σῶν. ὁ βελτιῶν δὲ περιήκει καιρὸς καὶ μετὰ τῆς ἀηδόνας τὴν σὴν ἄγει φωνήν. κάκεινή μὲν προλέγει τὰ τοῦ χειμῶνος οὐκέτι δεδιέναι δεινά, αὕτη δὲ μηκέτι τὴν σὴν ἀγανακτεῖν ἀπουσίαν. ἀλλ' ὦ γενναία κεφαλή, καὶ φίλη μὲν ἔμοι φίλη δὲ τῶν ἑορτῶν, ἦχε τὸ θῆττον ἡμῖν· καὶ γὰρ ἄτοπον τὴν ἀηδόνα μὲν πανταχοῦ φερομένην εἶδεν, τὴν δὲ σὴν εὐβουλίαν ἐπικαθειργμένην ἀκούειν καὶ τῆ πρὸς τοὺς φίλους εὐνοία μηδαμοῦ κινουμένην.

ςς.

Ἡμῶντον ἐπιστέλλων, ἀπολογήσομαι σιωπῶν· τὰς γὰρ θεραπείας φασὶν ἀπὸ τῶν ἐναντίων συμβαίνειν καὶ τοῖς νοσήμασι καὶ τοῖς πράγμασι. πάλαι σε ἐνίκησεν ὁ παῖς καὶ τῷ τρόπῳ καὶ ταῖς ἐλπίσι τῶν λόγων.

ςς'.

Ὁ μὲν φθόνος οὐδὲν ἐπεχείρησε κινῶν ἀρετῆ πολέμων, τῷ δὲ κρείττονι χάρις ἐστὶ τούτων πανταχοῦ λελυπήκατε καὶ κρατεῖν οὐκ ἀρχάκατε. ἂν μὲν οὖν αὐθις θρασύνηται καὶ μείνη φιλονεικῶν, τὴν περὶ ὑμᾶς ὄψεται ὀδῶν μετὰ ἀληθείας αὐτῷ μαχόμενῃν καὶ νικηθῆναι μηδαμοῦ δυναμένην· εἰ δὲ ἄκων μὲν, ἐβελήσει δ' ὄμως πύσασθαι τῆς ἀναίδειας, τίς μαρτυρία μείζων ἂν εἴη τῶν ἐν ὑμῖν ἀρετῶν ἢ ὅτι καὶ τὸν φθόνον πεποιθήκατε σωφρονέστερον; εἴη δὲ τὴν φίλην ὑμῶν αἰεὶ νίκην συμπαρεῖναι, καὶν συκρόφάντης ἐπίη καὶν πολέμιος.

ση'.

Τί μοι σιγᾶς, ὦ φίλη κεφαλή καὶ κοσμεῖν ἱκανὴ τὴν βασιλείαν; εἰ μὲν γὰρ ἀμυνόμενος τοῦτο ποιεῖς, εἰπέ καὶ τὴν ἀδικίαν, ὑπὲρ ἧς ἡμᾶς οὕτω λυπεῖς· εἰ δὲ οὐκ ἔχῃ τις αἰτίαν μηδαμοῦθεν εἰπεῖν, μὴ σίγα πρὸς ἄνδρα τῆ περὶ σοῦ μνήμη κοσμούμενον.

σδ'.

Τὸ μὲν ἐπιτιμᾶν ἢ λοιδορεῖν βῆξιον εἶναι καὶ παντὸς ὁ Παιανιεὺς ἐκείνος ἔφη παιδευτῆς· δὲ Γλαυκίππου δὲ πάντων ἀπαιδευτότατον ἔφη τὸ λοιδορεῖν. Καὶ σιωπῶν κατάλογον τοσοῦτων βητόρων καὶ ποιητῶν τοῦτο ἀμαθίαν τιθέντων. ἐκείνοι μὲν οὖν τῷ τοιούτῳ νοσήματι καὶ ἐμμείνωσιν οὐ λυπήσουσιν· ἴσως γὰρ ὑπὸ τῆς τύχης ἐξηπάτηνται καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ σωφρονεῖν ὁμιλίας οὐ μέμνηνται· σὺ δὲ ὁ σοφίαν μὲν ἀσκήων ἐπιμελῶς, ἀμαθίᾳ δὲ πολεμεῖν ἱκανός, μένε προθύμως

cum neque precibus maceraris neque epistolis cogi te patiaris ?

LXXV.

Infesta hiems est, vobis nivium mole, nobis epistolarum tuarum inopia. Redit tamen lætior tempestas et una cum luscinia tuam vocem reducit. Atque illa quidem nos iubet hiemis formidines non amplius timere, hæc autem tuam non amplius stomachari absentiam. At, generosum caput, dilectum nobis et festis diebus amicum, quam primum ad nos propera. Absurdum enim est, lusciniam quidem ubique volitantem conspici, magnanimitatem autem tuam in custodiam conditam esse neque amicorum tuorum amore concuti.

LXXVI.

Peccavi scribendo, excusabo me tacendo. Aiunt enim et in morbis et in rebus curationes fieri adhibitis contrariis. Iamdudum filius tuus te et moribus vicat et eo, quod bene sperare nos iubet de eius facultate oratoria.

LXXVII.

Nihil novi invidia aggressa est, cum virtutem impugnet; sed deorum numini gratiæ referendæ, quod ubivis illam male habuistis neque vires assumere sivit. Iam si iterum impudentius se gerat inque rixa et contentione perseveret, magnam hominum quæ de vobis est opinionem veritate adhibita pugnantem secum et semper invictam videbit; si iuvita quidem, sed tamen assistere proccacitate volet, quodnam gravius testimonium virtutum in vobis positarum perluberi possit, quam quod ipsam invidiam modestiorem reddidistis? Faxit autem deus, ut victoria amica nunquam a latere vestro discedat, sive sycophanta adventat sive hostis.

LXXVIII.

Quid mihi siles, carum caput, quod fasciam regiam honestet? Nam si iniuriæ persequendæ causa ita facis, agedum, etiam iniuriam nomina, ob quam tantum nobis dolorem commoves; at si non est unde quis insinulationem repetat, ne silentio tuo lædas virum memoria tui superbientem.

LXXIX.

Convicia et obiurgationes rem levem esse et cuiusvis hominis Pæaniensis ille ludimagister dicebat; Glaucciippi contra filius omnium rerum incultissimum convicia esse declarat. Omitto tot rhetorum et poetarum catalogum ignorantiam inde probari testantium. Atque illi quidem etiamsi perseverent in hoc vitio, non me vexabunt; fortasse enim eos fortuna ludificata est, neque illi meminerunt sermonum, quibus moderatio subest. Tu, qui sapientiam studiose exerces et ignorantiam bello persequeris, persiste in amore tuo; et si eiusmodi linguæ incillis,

φιλῶν· κἄν περιτύχῃς ποτὲ γλώττη τοιαύτη, φαίνου
γελῶν καὶ λογιζοῦ τὸν Ἄνυτον, ἐννόει τὸν Θρασύμα-
χον, καὶ σκόπει πόθεν ἐπῆξει τὸ λοιδορεῖν ἑτοιμότερον.

π'.

Ἄ πάλαι συνεύχομαι, ταῦτα ἀσχεῖν σε πυνθάνομαι.
τίνα δὲ ταῦτα; ἀγωνίζῃ πρὸς πονηρίαν δυνατῶς, πα-
ρατάτῃ γενναίως, καταλύεις ἀπόνοιαν ἐξ ἀμαθίας
ἐπαιρομένην. μένε δὲ ταῦτα δυνάμενος καὶ δεικνύς
τὴν ἀλόγιστον εὐτυχίαν πρὸς ἀρετὴν οὐκ ἀντίσχου-
σαν.

πα'.

Ἄπας ἡμῖν ὁ χρόνος σύνοιδε τὴν ὑπὲρ φίλων μὲν
ἐπιμέλειαν, κατὰ δὲ τὰς ὑποσχέσεις ἀλήθειαν. ταῦτα
καὶ ὁ νῦν μαρτυρησάτω καιρὸς, εἴπερ ἄξιος εἶναι δο-
κεῖ τὴν ἔμην ὑποδέξασθαι προθυμίαν.

πβ'.

Ἐπὶ πολλά με περιήγαγε πάθη τὰ νῦν γράμματα
τῆς ὑμῶν ἐξουσίας. ὅτε μὲν γὰρ τὴν ἐπιστολήν
ἔδεχόμεν, ἤλθοι εἰς ἑδονὴν νόσον δὲ ἀναγνοὺς ὑμετέ-
ραν ἀπηγέσθην εἰς ἀθυμίαν. ἀλλὰ πάλιν ἰδὼν τὸ
νευκῆσθαι τὴν νόσον ἐγκείμενον, εἰς ἐλάττωνα μὲν
ἑδονὴν τῆς προτέρας, ὁμῶς δὲ εἰς ἑδονὴν ἐπανῆλθοι.

πγ'.

Ἐγὼ μὲν ἐπιστέλλω συγχότερον, ἡμέλημαι δέ, ὡς
ἔοικεν, ὅσῳ καὶ γράφειν ἐπείγομαι· τίνα γὰρ ἂν ἔχοις
αἰτίαν εὐλογον εἰπεῖν τῆς σιωπῆς, ὅτε λέγειν μὲν εἶ
δυνατός, ἔχεις δὲ καὶ τῷ γράφειν ἀφορμάς, ἀφ' ὧν εὐ-
ποιεῖς ἐν τοῖς ἔργοις ἡμᾶς;

πδ'.

Σὺ μὲν διδοὺς ἐπιστέλλεις, ἐγὼ δὲ φιλῶν· καὶ σὺ μὲν
ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἀνάγκης, ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς ἀρ-
χαιοτέρας εὐνοίας.

πε'.

Ὅς μὲν παιδείας μεταλαθῶν μετάδος φιλῶν, ὡς δὲ
χρυσίον ὀφείλων ἀπόδος ἐκῶν, ἀπολογούμενος ὡς ἀνα-
βαλλόμενος καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῷ ψόγῳ τῆς
ἀδικίας.

ride atque Anyti tibi imaginem repræsentata et Thrasy-
machum oculis tuis proponere, et reputa, unde convicia
promptius proficisci potuerint.

LXXX.

Exercere te eas res audio, pro quibus dudum vota
suscepisti. Quænam ille? Luctaris pro viribus cum pra-
vitate, fortiter ei resistis, debellas dementia ex igno-
rantia ortam et superbia elatam. Hac vi cum valeas,
tene eam, monstrans simul insulsam fortunam virtuti
obsistere non posse.

LXXXI.

Cuivis tempori prout ipsi mihi exploratum est amico-
rum me curam gerere et promissis stare. Eadem et præ-
sens tempus testificator, siquidem dignum videtur, quod
propensum in te animum meum suscipiat.

LXXXII.

In multis animi affectus nuperæ tuæ literæ, vir illus-
tris, me detulerunt. Nam cum acciperem, in gaudium
deveni; perlectis illis cum rescissem te morbo vexari,
in desperationem incidi. Sed cum rursus intelligerem in-
faustis illis verbis alia adiuncta esse, quibus victum esse
morbum nuntiaretur, lætitiâ quidem inde priore illa
minorem, at certe lætitiâ cepi.

LXXXIII.

Ego quidem sæpius literas scribo, sed ratio mei, ut
videtur, non habetur pro diligentia et assiduitate, qua li-
teras efficere soleo. Quamnam enim sanam causam silen-
tium tui afferas, quum et dicendi non sis nescius, et ipsa
scriptio occasionem habeas, unde labores nostros ad-
iuvare possis?

LXXXIV.

Tu scribis, ut munere me dones; ego, ut amore te
prosequar; et tu quidem rerum necessitate pulsus, ego
pro veteri benevolentia in te mea.

LXXXV.

Ut vir humanitate exultus lubens nobis doctrinam
tuam imperti; ut aere alieno obrutus, sponte tua reddere
pecuniam, procrastinationis excusatione usus adversus
me et tempus et iniuriæ vituperationem.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

EURIPIDIS EPISTOLÆ.

α'. Αρχελάω βασιλεῖ.

Τὸ μὲν ἀργύριον ἀνεπέμφαμέν σοι πάλιν, ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμισεν, οὐ δοῦσαν κενὴν θηρώμενοι, εἰ μὴ γε καὶ ἀχθεσθήσεσθαί σε μᾶλλον ἢ ἀποδέξεσθαι ἡμᾶς δι' αὐτὸ ἐνομιζόμεν, τοὺς δ' ἄλλους αὐτὸ δὴ τῷτο καὶ μάλιστα πάντων συκοφαντεῖν ἐπιχειρήσειν ὡς ἐπίδειξιν οὖσαν τὸ πρᾶγμα καὶ πρόσχημα μᾶλλον εἰς τοὺς πολλούς, οὐ μεγαλοφροσύνην οὐδευτίν. ὥστε τούτοις μὲν ἀμφοῖν ἕνεκα κἂν ἐδεξάμεθα (καὶ Κλίτων δὲ ἐπέστειλεν ἡμῖν, ὅπως λάβοιμεν, ἀπειλήσας ὀργισθῆναι μὴ λαβοῦσιν), ἀλλ' ὡς τὸ μὲν αὐταρχεῖς ἡμῖν τε καὶ τοῖς φίλοις παρόν, τὸ δὲ ὑπὸ σοῦ πεμψθέν πλεῖτον ἢ ὅσον ἢ τε κτήσις ἤρμοξε καὶ ἦν ἡμῖν ἡ φυλακὴ βραδία. (2) περὶ δὲ τῶν Πελλαίων νεανίσκων καὶ πρότερον ἤδη ἐπέστειλάμεν σοι δεόμενοι, καὶ νῦν δεόμεθα σῶσαί τε αὐτοὺς καὶ ἀνεῖναι τῶν δεσμῶν· οὐδὲν γὰρ ἀδικεῖν δοίκασιν ἢ οὐδὲν βλάψειν ἀφέντες ἔτι. μέτριον δὲ καὶ τὸ χαρισάσθαι δεομένοις ἡμῖν καὶ τὸ ἐλεῆσαι δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν γέροντα, ὡς ἔστι πυνθάνεσθαι τῶν εὐγενεστάτων ἐν Πέλλῃ καὶ κατὰ ἄλλα δοκίμων, ὃς αὐτὸς ἐλθὼν Ἀθήνας ἐπ' ἡμᾶς κατέφυγεν, ἐλπίσας δύνασθαι τι παρὰ σοί, καὶ ἐδεῆθη ταῦτα ἐπιστεῖλαι σοι. ἀλλὰ μὴ φλυώτερος γένῃ περὶ ἡμᾶς ἢ ἐκεῖνος ὑπέλαθεν.

β'. Σοφοκλεῖ.

Ἐκομίσθη Ἀθήνας, ὃ Σοφοκλεῖς, ἡ παρὰ τὸν εἰς Χίον πλοῦν γενομένη σοι συμφορὰ, καὶ ἴσθι οὕτω διατεθεῖσαν τὴν πόλιν ἅπασαν, ὡς μηδὲ τοὺς ἐχθρούς ἤσσαν ἀχθεσθῆναι τῶν φίλων. τὸ δὲ τούτου κακοῦ ἤκοντος περισσώζεσθαί σε καὶ τὸ πῶν συνόντων σοι φίλων μηδὲ θεραπόντων ἀποβαλεῖν μηδένα, οὐκ ἄλλο τι ἔγωγε ἢ θεοῦ πρόνοιαν γενέσθαι πείθομαι. ἡ μέντοι περὶ τὰ δράματα συμφορὰ, ἣν τίς οὐχὶ κοινὴν ἀπάτης τῆς Ἑλλάδος νομισαίεν ἄν, δεινὴ μὲν, ἀλλὰ περιόντος γε σοῦ βραδύως ἐπανορθωθήσεται. (2) σκόπει δ' ὅπως ἀσφαλεστέραν ἢ ταχυτέραν ποιήσαιο τὴν ἐπάνοδον, καὶ εἰ τι ἄρα ἢ θάλασσα ἢ τὸ κρύος παραρρήμα νηρόμενόν γε ἢ ὕστερον κακώσαι δοκεῖ, βραδύως τὸ σῶμα πρότερον ἡσυγῆ ἐπάνειθι. καὶ τὰ οἴκοι ἴσθι κατὰ νοῦν καὶ ὅσα ἐπέστειλας ἐπιτελῆ ὄντα. ἀσπασαί Χιονίδην τε καὶ Λαπρέπην, καὶ εἰδῶσιν ἡμᾶς οὐχ ἥκιστα

I. Archelao regi.

Argentum, quod Amphias nobis attulit, iterum ad te remisimus, haud vanam gloriam captantes; praesertim quum te potius eapropter iratum fore quam nos esse probaturum crederemus, reliquos vero maxime hoc ipsum vitio mihi vertere conatos, quasi ostentatio haec res esset et praetextus magis in vulgus quam animi magnitudo ut duabus hisce de caussis accepissemus potius (et Clito sane scripsit nobis, ut acciperemus, minatus iram non accepturis), verum... quoniam quod satis est nobis et amicis suppetit, ac munus a te missum maius erat quam quod nostris rebus conveniret et facile a nobis posset custodiri. (2) De Pellaeis juvenibus et prius tibi scripsimus supplicantes, et nunc iterum rogamus, ut serves eos et a vinculis dimittas: non enim videntur malum fecisse aut certe non amplius facturi, si dimiseris. Aequum est autem, ut hoc nobis rogantibus gratificeris et patrem eorum miseraris, senem ut audire licet, ex nobilioribus Pellaeis et ceteroqui claris, qui ipse Athenas veniens ad nos confugit, sperans nos aliquid apud te valere, atque haec ut ad te scriberemus oravit. Tu vero ne alieniore in nos sis animo quam ille opinatus est.

II. Sophocli.

Allata est Athenas, o Sophocles, quae tibi in Chium naviganti accidit calamitas, et scito ita totam civitatem affectam, ut non minus inimici quam amici aegre ferrent. Quod vero ex tanto malo incolumis evaseris, quodque ex amicis qui una tecum fuere, immo nec famulorum quenquam amiseris, nihil ego aliud quam dei providentiam fuisse persuasum habeo. Iam quod tragædiarum tuarum fecisti damnum, quod quis est quin ad universam Graeciam pertinere censeat, grave utique est, sed quod te tamen superstite facile reparabitur. (2) Vide autem, ut tutum magis quam celerem reditum habeas, et sive mare sive frigus statim te naufragum aut post vexaverit, recreato prius corpore per otium revertere. Et domi scias omnia ex sententia, et quaecunq; mandaveris, perfecta esse. Saluta Chionidem et Laprepem, sciantque nos haud mi-

καὶ ἐπ' αὐτοῖς χαίροντας ὅτι σώζονται. Ἀντιγένη τὸν ἱατρὸν, εἴπερ ἔτι ἐν Χίῳ καταλαμβάνεις καὶ μὴ ἀπῆρχε πω εἰς Ῥόδον, ἀσπασαι, καὶ ἴσθι ἀνδρῶν βέλτιστον ὄντα, καὶ τοὺς Κρατίνου υἱεῖς.

γ'. Ἀρχελάῳ βασιλεῖ.

Ἄφικετο Ἀθήναζε πρὸς ἡμᾶς ὁ Πελλάιος γέρον ἄμα τοῖς ἑαυτοῦ νεανίσκοις, καὶ ἐγένετο ἡ ὄψις, ὃ βέλτιστε βασιλεῦ, ἤδεῖα μὲν ἐμοὶ τῷ θεωμένῳ τε καὶ δι' ὃν ταῦτα ἐγένετο, καλῆ δὲ καὶ σοὶ ἀπόντι καὶ φέρουσα δόξαν πολλὴν καὶ ζῆλον παρὰ πᾶσι τοῖς τε ἐπιτηδεύουσιν τοῖς ἐμοῖς καὶ Ἀθηναίων ὅπσοι εἶδον· εἶδον δὲ πολλοί, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἠγάσθη τέ σου τῆς φιλανθρωπίας καὶ συνηύξατό σοι τὰ ἀγαθὰ. περιφέρει γὰρ ὁ γέρον οὐ πολλὰς πάνυ ἡμέρας πρότερον ἐνθάδε ῥυπῶν τε καὶ κόμην ἔχων ἐν οὕτω πάνυ λιτῇ τινὶ ἐλπίδι τειθειμένος τὴν σωτηρίαν τῶν παίδων, λαμπρὸς τε ἐξ ἀίφνης καὶ μετὰ θοοῖν παίδων νεανίαιν, θύων τε τοῖς θεοῖς, ἐμέ τε θυμῶν καὶ περιέπων, ὅτι σώσασμαι αὐτῷ τοὺς υἱεῖς, καὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, ὅτι τοιούτους πολίτας τρέφει. (2) ἐγὼ δὲ πολλὰ μὲν καὶ ἕτερα εἰπεῖν ἔχω, οὐ βούλομαι δὲ, ἐπιδεικνύς ὅσῳ πλείονα ἐκ τούτου σεαυτὸν ὦνθσας ἢ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων, δοκεῖν διὰ τοῦτο ἐλάττω σοι χάριν ἔχειν. ὁμολογῶ δὲ αὐτὸς τε εὖ τὰ μέγιστα πεπονθῆναι καὶ πειρασέσθαι τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου πολλὰ πάνυ καὶ μεγάλα παρασχέειν σοι χαριστήρια, ὅτι οὔτε τὸν δειλιον γέροντα ἐκείνον, ὅτε ἠτύχει, τῆς ἐφ' ἡμῖν οὔτε ἡμᾶς τῆς ἐπὶ σοὶ γενομένης ὑψέουσ ἐλπίδος.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Καὶ τὰ περὶ τοῦ Πελλάιου, ὃ βέλτιστε Ἀρχελάε, καὶ πολλὰ ἄλλα πεπολιτευταί σοι καλῶς καὶ πρὸς ἐμέ καὶ πρὸς ἑτέρους ἐπιειεῖς τε καὶ σπουδῆς ἀξίους πολυλούς, καὶ οὐχ ἤσσαν αὐτά, εὖ ἴσθι, ὅσα πρὸς ἄλλους τινάς, ἢ ὅσα πρὸς ἡμᾶς ἰδίᾳ πέπρακται σοι καλῶς, ἐπιμελές μοι εἰδέναι, οὐ φιλοπράγμωνι ὄντι, ἀλλὰ χαίροντι ἐφ' οἷς εὐδοκιμοῦντα πυνθάνομαι σε, καὶ χάριν σοι οὐκ ἐλάττω ὑπὲρ αὐτῶν ἔχω· οὐ γὰρ ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔπαθόν τι ἰδίᾳ δεῖν μάλλον ἡσθῆναι ἢ ὅτι σε τοιοῦτον ὄντα ἔγνωον ἔγωγε νομίζω. ταῦτό δὲ τοῦτό μοι περίεστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, ὅ τι ἂν εἰς ὄντιν οὖν τῶν ἐπιεικῶν πυνθάνωμαι σε καλῶς πεπολιτευμένον. (2) καὶ μέμνησο τούτων, ὃ βέλτιστε Ἀρχελάε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν πλέον ἢ πολλοὺς πόνους καὶ πολλὰς φροντίδας ἔδωκέ σοι ὁ θεός, ἐν δὲ ἔδωκεν ἀγαθόν, δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὐδ' ἂν ἐθέλης, θέλειν δὲ δεῖ τοὺς ἀξίους. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπ' αὐτῷ βουλομένων ἐστὶν ἀφελέσθαι, ἐν δὲ οὐδὲ βουληθεῖς ποτε ἀφαρήσεται, τὸ πολλοὺς εὖ ποιοιῆκεναι. ὥστε εὖ ἴσθι, ὅτι οὐδεμίᾳ μεῖζον ἀνδρὶ γενομένῳ ποτὲ ἐν δυνάμει μεταμέλεια καὶ πολυδουρία γίγνεται ἢ εἰ διδόντος τοῦ θεοῦ μηδὲνα ἔδρασαν ἀγαθὸν μηδὲ ἐν, βουλομένῳ δὲ ὄραν πέπαυται διδούσ

nus de ipsis servatis gavisos esse. Antigenem medicum, si adhuc in Chio deprehendis, necdum in Rhodum abiit, saluta et scito cum virum esse optimum, item Cratini filios.

III. Archelao regi.

Venit Athenas ad nos Pellæus senex una cum suis adolescentibus, fuitque spectaculum, rex optime, iucundum mihi quidem coram spectanti quoque intercedente ista facta essent, pulchrum autem et tibi absentī et magnam gloriam ferens et admirationem apud omnes meos necessarios et quotquot viderunt Athenienses; viderunt autem multi, nec erat eorum quisquam, qui non tuam humanitatem admiraretur et omnia bona tibi precaretur. Circumibat enim senex, haud multis ante diebus squalens et comam alens in tenui adeo spe filiorum salute posita, iam splendidus repente et cum duobus filiis adolescentibus, diis sacrificans neque celebrans et colens, quod filios ipsi servaverim, urbemque Atheniensium, quod tales cives aleret. (2) Ego vero et alia multa quæ dicam habeo, nolo autem, postquam ostendi, quanto plus ex hoc te ipsam iuveris quam ullum alium hominem, videri exinde minore tibi gratiam referre. Confiteor autem ipse, me maximo a te beneficio affectum esse et operam daturum, ut pro præclaro hoc officio plurimas tibi et magnas gratias referam, quod neque miserum illum senem, quum miseria laborabat, de nobis, neque nos de te concepta spe letelleris.

IV. Eldem.

Et in negotio illo de Pellæis, optime Archelæ, et in multis aliis recte te gessisti et erga me et erga alios honestos et amore dignos viros multos, et crede mihi, non minus quæ erga alios, quam quæ privatim erga nos egregie præstitisti, curæ esse mihi scire, non quod curiosus sim, sed quod gaudeam super eis, in quibus te laudem meruisse audiam, neque tibi pro ipsis minorem gratiam habeo: non enim ob collata privatim in me beneficia magis gaudendum quam quod talem te cognoverim ego quidem censeo. Idque ipsum mihi contigit ab omni opere, quod in optimum quemque recte te præstare audiam. (2) Ceterum hæc memento, optime Archelæ, quod, etsi in reliquis nihil aliud quam multos labores multasque ærumnas deus tibi dederit, hoc tamen unum dedit bonum, ut possis, quibuscumque velis, bene facere: velle autem oportet dignis. Et reliqua quidem qui volet auferre poterit, unum hoc ne volens quidem quisquam auferet, multis bene fecisse. Quare probe scias, maiorem nullam viro in summa potentia aliquando constituto penitentiam oriri posse et mœstifiam, quam si, licet copiam deus fecerit, neminem tamen ullo beneficio affecerit, quum vero velit bene facere, deus per-

ὁ θεός. ἀλλ' οὐ σὺ γε ἂν τοῦτο πρόποτε πάθῃς, οὐδὲ ἀνιάσῃ ὅτι οἴγεται ὁ καιρὸς εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν ἀνεθείς προὔδος ἤδη καὶ πέπταται παρὼν ὁ θεός, ἀλλὰ καὶ παρέσται μὲν αἰεὶ καὶ στήσεται κατόπιν ἀξίῳ γε ὄντι καὶ χρωμένῳ ταῖς ἑαυτοῦ χάρισι δεξιῶς. (3) ἀλλὰ δῆτα, κἂν ἐπίσῃ πνέων, πάντως ἤδη καὶ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ ἰδιώται πολλοὶ καὶ ἤσθοντο τῆς σῆς δυνάμεως οὐ σὺν κακῷ, καὶ ἔρουσιν ἀπόμοιραν τῆς σῆς εὐπραξίας. καὶ οἱ μὲν πόνοι παύσαιντ' ἂν ἐκστάντος σοῦ καὶ τὸ κινδυνεύειν καὶ αἱ φροντίδες, τὸ δὲ συνειδὸς ὄν τε ἔπαθον τοῖς παθοῦσι καὶ σοὶ τῷ πεποικηκότῳ αἰεὶ μενεῖ οὐ μικρὸν οὔτε κτῆμα οὔτε ἀπολαυσμα, ἀλλὰ ἀρκοῦν τοῦτο καὶ ἐν δυσπραξίαις ἡδονὰς παρέχειν. ταῦτα δὴ παρακελεύομαι πράσσειν τε αἰεὶ καὶ μὴ ἀποκάμνειν, ὡσπερ οὐδ' ἀποκάμοις ἂν, οὐδ' ἔστι τις τούτου κόρος, τὰ δ' ἄλλα πράως ἰσοίως καὶ δεξιῶς γρησθαι τῇ παρουσίᾳ δυνάμει καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ οὐκ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων, οὐδ' ὅστις τεθνήξῃσθαι παραχρημα μέλλων σοῦ κελεύσαντος ἀρετῆ, ἐκείνων μέλλον ἢ σεαυτὸν εὐφρανεῖ τὸ τοιοῦτον εἶναι τὸν τρόπον. (4) ἔτι γε μὴν καὶ τὸ τοὺς ἀπανταγροὶ τιμῆς καὶ λόγου τινὸς τῶν Ἑλλήνων ἀξίους καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τὰς τέχνας σπουδαζομένους καὶ πάλιν αὖ μάλιστα τούτων ἀπάντων τοὺς ποιεῖν ἢ λέγειν τι κατὰ παιδείαν δυναμένους μετακαλεῖσθαι σε πανταγροὺς καὶ χορηγίας τῶν ἐπιτηδεῖων ἀρθόνους καὶ ταῖς ἄλλαις φιλοφροσύναις τημελεῖν, ὅπως ἀπαλλαγέντες τῶν ἄλλων φροντίδων ἐπιδιδῶσιν αἰεὶ διὰ σέ καὶ προΐωσιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἑκαστοὶ τέχναις, καὶ τούτων ἀναπιμπλάσαι τὸν οἶκον, ἀλλὰ μὴ κολάκων καὶ βωμολόγων ἀνθρώπων, καὶ τούτους θεραπεύειν αὐτόν, οὐχ ὑπ' ἐκείνων θεραπεύεσθαι, μᾶλλον ὁμολογοῦντα, ὡσπερ ἔστι πωνθάνεσθαι πολλάκις, ὅτι ἐπ' ἐκείνους μᾶλλον ἔστι τὸ σέ εἶναι ὁποῖος εἶ καὶ τὸ τοιοῦτον ὄντα παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις λόγου τυχεῖν, ἢ ἐπὶ σοὶ τὸ ἐκείνου εὐτυχεῖν ἐκείνους μὲν γε, κἂν ὑπολίπωσιν αἰ παρὰ σοῦ δωρεαί, καὶ πλοῦτον αὐτάρχη καὶ δόξαν εἶναι καὶ ἡδονὴν τὰς τέχνας. τίς σ' οὐκ ἂν ἀγάσασιτο καὶ μακαρίσειε τούτων ἀπάντων, καὶ μάλιστα ὅτι ὁμολογοῦσιν ἤδη καὶ ἴσασι πάντες εἰς τοῦτό σε ἕκοντα τῆς πρὸς τοὺς συνόντας σοι φιλοφροσύνης, ὥστε τὴν μὲν ἴσῃν καὶ πάνυ σοι συμβάλλεσθαι, τὸ δὲ ὄνομα μηδὲν ἀντιπράσσειν τὸ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ στέργεσθαι ὑπὸ τῶν φίλων.

ε'. Κηρισσοῦντι.

Καὶ ἀρικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὃ βέλτιστε Κηρισσοῦντι, τὸ τε σῶμα οὐ μογηρῶς διατεθέντες καὶ ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν ἐπεικῶς κομιζόμενοι συντόμως, καὶ ἀπεδέξατο ἡμᾶς Ἀρχέλαος, ὡς εἰκόσ τε ἦν καὶ προσεδοκῶμεν ἡμεῖς, οὐ δωρεαῖς μόνον, ὧν οὐδὲν ἐγρήζομεν ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναις, ὧν οὐδ' ἂν εὐχαιτο τις μείζους παρὰ βασιλέων. καὶ κατελάβομεν Κλίωνα ἐρρωμένον, καὶ ἔστιν ἡμῖν σὺν ἐκείνῳ τὰ πολλὰ

mittere desierit. Sed tale quid tu nunquam patieris, neque aegre feres, beneficiendi hominibus occasionem iam iam evanuisse, neque amplius adesse deum, verum et semper tibi aderit et pone adstabit, ut qui dignus sis atque ipsius beneficiis recte utaris. (3) At vero, etsi destiterit aspirare, iam omnino et civitates et gentes et privati multi tuam potentiam non cum damno experti sunt tuæque felicitatis sibi habent partem. Et labores quidem tui, si de statu excideris, et pericula et curæ cessaverint, conscientia vero beneficiorum et iis qui acceperint, et tibi qui præbueris, perpetuo manebit haud contemnenda possessio et fructus, sed ad voluptates in calamitatibus etiam præbendas idonea. Hæc iam auctor tibi sum ut semper facias nec fatigeris, ut neque fatigaberis, neque ullum huius rei tædium est; quod reliquum est, ut mansuete simul et prudenter utare præsentī potestate: nam hoc ipsum nullum alium hominem, ne eum quidem, qui ab imminente morte tuo iussu liberaretur, maiore quam te ipsum gaudio afficiet, tali te esse animo. (4) Præterea jubeo et eos Græcorum, qui quoque loco honore et respectu digni sunt, maximeque artium studio splendidos, et rursus horum maxime qui poetica et oratoria pro eruditione sua facultate pollent, undecunque convocare et largo rerum necessariarum apparatu aliisque muneribus fovere, ut reliquis curis liberati per te augetur semper et in suis quisque artibus proficiant, ac talibus ædes tuas implere, nec vero adulatoribus atque scurris, eosque colere ipsum, non ab illis coli, præsertim contentem, ut sæpenumero ex te audire licet, te illis potius debere quod talis sis qualis es, atque hinc et apud futuros homines laudem consequuturus, quam illos tibi quod felices sint: illis enim, etiamsi tua munera deficient, et satis opum et gloriam et voluptatem in artibus superesse. Quis non ob hæc omnia demiretur te et beatum prædicet, idque maxime, quod iam fatentur atque norunt omnes, eo te humanitatis erga familiares tuos processisse, ut ipsa quidem potentia valde te adiauet, nomen autem regis nihil omnino obsit, quo minus ab amicis diligaris.

V. Cephisophonti.

Venimus in Macedoniam, optime Cephisophon, nec corpore male affecti et quam fieri potuit convenienter brevi spatio perlati, atque excepit nos Archelaus, ut consentaneum erat nosque expectabamus, non tantum muneribus, quibus nihil nos indigebamus, sed et a comitate, qua nemo maiorem a regibus optaverit. Et Clitonen deprehendimus salvum, nebisque cum illo ple-

καί, ὅταν τύχη, σὺν Ἀρχελαῷ ἄμεμπτος ἢ διαγωγῆ, πρὸς τε τοῖς ἔργοις οὐδὲν κωλυόμεθα τοῖς τούτων γίνεσθαι. ἀλλὰ πολλὸς μὲν ἔγκριται ὁ Κλίτων, πολλὸς δὲ καὶ ὁ Ἀρχέλαος, ἐκάστοτε φροντίζειν τι καὶ ποιεῖν τῶν εἰωθῶτων ἀναγκάζοντες, ὥστε ἔμοιγε μισθὸν οὐκ ἀπὸδῆ μὲν οὖν οὐδὲ ἀπονον δοκεῖ Ἀρχέλαος ἀναπράσσεσθαι τῶν τε δωρεῶν, ὧν ἔδωκέ μοι εὐθύς ἀφικόμενον, καὶ ὅτι εἰστία με λαμπρότερον ἢ ἐμοὶ φίλον ἦν ἐκάστης ἡμέρας. (2) περὶ δὲ ὧν ἐπέστειλας ἡμῖν σὺ μὲν εὖ ποιεῖς ἐπιστέλλων ἃ δοκεῖς ἡμῖν εἰδέναι διαφέρειν ἴσθαι μέντοι μηδὲν μᾶλλον ἡμῖν οὖν νῦν Ἀγαθῶν ἢ Μέσατος λέγει μέλον ἢ τῶν Ἀριστοφάνους φληναφημάτων οἷσθ' ἂν ποτε μέλον. καὶ τούτοις γε ἂν ἀδικήσαις ἡμᾶς εἰς τὰ μάλιστα ἀποκρινόμενός ποτε, κὰν θλωὶ μὴ παυομένους τῆς ἀναγωγίας αὐτοῦς ὁρᾶς. ἢ μέντοι τις τῶν ἀξίων περὶ Εὐριπίδου λέγειν τι ἢ ἀκούειν αἰτιᾶται ἡμᾶς τῆς πρὸς Ἀρχελαῶν ὁδοῦ, ἃ μὲν τὸ πρόσθεν εἵπομεν περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς Μακεδονίαν ἡμᾶς ἀποδημεῖν ἐπιστάμενος, ἃ δὲ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς ἀπηγάχασε βαδίσαι ἀγνοῶν, τοῦτον δὲ ἀξίον νόμιζε δηλοῦν αὐτῷ ἄπερ οἷσθα, ὧ Κηρισφοῦν, καὶ οὕτως πεπαύεται ἀγνοῶν τὰς αἰτίας καὶ ἅμα, ὅπερ εἰκόσ' ἐστὶ τὸν ἀγνοῶντα πάσχειν, καταγινώσκων ἡμῶν ὡς φιλοχρημάτων γενομένων. (1) οὐ γὰρ που δὴ πορφύραν καὶ σκήπτρον φορεῖν ἢ φρούρια λαβόντας ἐν Τριβαλλοῖς ἡγεῖσθαι ὑπάρχους καλουμένους ὀρεχθῆναι τις ἂν φήσειεν ἡμᾶς καὶ διὰ τοῦτο δὴ στεῖλαισθαι τὴν πρὸς Ἀρχελαῶν ὁδόν, ἀλλὰ ὄφλον ὅτι πλούτου ἕνεκα. εἴτα πῶς ὄν ὅτε νεοὶ τε καὶ ὅτε μέσοι τὴν ἡλικίαν ἤμεν, καὶ ὄν ἐτι ζωῆς ἡμῖν τῆς μητρὸς, ἧς ἕνεκα ἂν μόνως ἐβουλόμεθα πλουτεῖν, εἴπερ ἄλλως ἐβουλόμεθα, οὐχ ὅπως ἐδιώξαμεν, ἀλλὰ καὶ ἀπεισάμεθα ἐγκείμενον, τὸν αὐτὸν τοῦτον πλούτον ἦδη τηλικοῖσδε οὖσιν ἡμῖν ἱμερτόν εἶναι εἰκότως ἂν τις νομίσειεν, εἰ μὴ διὰ τοῦτο ἄρα πολλὰ λαθεῖν σὺν ἀδοξίᾳ τέ τινα ἡμετέρᾳ καὶ οὐδὲ ἀπολαύσει ἐτι οὐδεμιᾷ ἐπεθυμήσαμεν, ἵνα ἐν βαρβάρῳ γῆ ἀποθάνωμεν, καὶ ἵνα πλείονα Ἀρχελαῷ καταλίπωμεν χρῆματα; (4) ἐτι δὲ δὴ καὶ προσθείς ἐτι, ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν, ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις τεσσαράκοντα τάλαντα ἀργυρίου διδόντος Ἀρχελαῶν καὶ ἀναγκαστῶντος ὅτι οὐ λαμβάνομεν, ἀντέσχομεν μὴ λαθεῖν, τῶν δὲ ἄλλων δώρων ὅσποσα ἢ Κλίτων ἔδωκεν ἡμῖν ἢ Ἀρχέλαος ἔπεισε λαθεῖν, οὐκ ἐστ' ὅ τι ἐνθάδε ὑπολελείμεθα, ἀλλ' οἴχονται αὐτὰ φέροντες ὅπερ καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν φέρουσιν, ἡμῖν τοῖς αὐτοῖσι ἐταίροις καὶ ἐπιτηδείοις νεμητόντες ἅπαντα. τίς δ' ἂν οὕτως εὐρεθείη ἐτι σκαιὸς καὶ βάσκακος τὸν τρόπον, ὅστις ἂν φιλοχρηματῆς με θελήθοντα ταύτην ἀποδημῆσαι ὑπολάβοι τὴν ἀποδημίαν; ἀλλὰ δήπου ἀλαζονείαν τινὰ ἢ τοῦ δύνασθαι τι μέγα ἐπιθυμίαν ἐροῦσιν. (5) ἀλλ' ἢ μὲν δύναμις ἡμῖν καὶ μένουσιν Ἀθήνησιν ἢ παρὰ Ἀρχελαῶν καὶ πάλοι ἦν, ἄλλως τε καὶ Κλίτων οὐ τοσοῦτον ἐδύνατο μέγα τοῦ μὴ ἄλλον ἢ ὄν προηρόμην ἐξ ἀρχῆς τρόπον βιοῦν ἐμέ, μηδ' ὅπου μὴ ἐθέλοιμι

rumque et passim cum Archelao pulchrum est commercium, nec illorum negotiis adesse prohibemur. Sed multus mihi instat Clito et multus etiam Archelaus quotidie, meditari semper aliquid et scribere polito nostro more cogentes, ut mercedem mihi non ingratham quidem, sed nec laboris expertem Archelaus exigere videatur eorum munere, quæ mihi dedit statim advenienti, et quod lautioribus quam gratum mihi est epulis quotidie me excipit. (2) De quibus autem scripsisti nobis, bene quidem facis, quod scribis quæ scire nostra interesse putas; scias tamen, nobis nihil magis curæ esse ea, quæ Agatho nunc dicit atque Mesatus, quam olim curavi nugæ Aristophanis. His igitur si responderis unquam, peccaveris vehementer, etiamsi a contumacia sua plane non desistere eos videas. Si quis vero ex eis, qui digni sunt ut de Euripide aliquid dicant atque audiant, accuset nos quod ad Archelaum profecti simus, qui quidem, quæ prius de itinere in Macedoniam non faciendo diximus, sciat, nesciat autem quæ postea nos eo proficisci coëgere, hunc dignum esse existima, cui exponas, Cephisophon, quæ nosti, atque ita desinet ille causas ignorare, simulque, quod accidere solet ignorantibus, accusare nos ut pecuniarum cupidus. (3) Non enim nos utique aliquid dixerit cupivisse, ut purpuram aut sceptrum gestaremus, neque presidiis apud Triballos impositi dominaremur procuratores dicti, atque hanc ob causam ad Archelaum iter suscepisse, sed divitiarum causa sine dubio. Cur igitur quas, quum iuvenes quumque melia ætate eramus, superlitate adhuc matre, cuius solius gratia ditescere voluissimus, si omnino unquam voluimus, non modo non captavimus, verum et repudiavimus, has ipsas divitias iam ultro oblatas ita ætate provecis nobis expetendas esse iure quis existimet? Nisi forte cum famæ nostræ dispendio nec ullo nostro commodo opes colligere studuimus, quo in peregrina terra moreremur et ampliores Archelao relinquere copias. (4) Præterea hoc quoque adicias, quod, postquam venissemus in Macedoniam, paucis post diebus offerenti quadraginta argenti talenta Archelao, ægreque quod non acciperemus ferenti, restitimus tamen nec accepimus. Ex reliquis autem muneribus, quæcumque vel Clito nobis donavit vel Archelaus accipere persuaserit, non est quod hic reliquerimus, sed abierunt hæc ferentes qui et hanc epistolam ferunt, vobis illi sociis et familiaribus distributuri omnia. Quis vero adhuc inveniat tam lævus et invidus moribus, qui me avaritia illectum hoc iter ingressum suspicetur? Sed nimirum superbiam aliquam aut magnæ cuiusdam potentie cupiditatem dicent. (5) At vero potentia nobis etiam Athenis manentibus apud Archelaum et olim magna fuit, præsertim quum nec Clito valeret tantum, ut non alio, quam ab initio mihi proposueram, modo vivendum mihi putarem, aut in quo loco minime vellem, vitæ finem faciendum, deni-

ἀποθανεῖν, τελευταῖον δὲ καὶ παρέχειν λόγους ἕσασθαι τοῖς κακῶς βουλομένοις ἡμᾶς λέγειν. εἰ δὲ δὴ καὶ δυνάμειός τις ὠρέχθημεν, τί ἄλλο ταύτῃ τῇ δυνάμει ἢ πρῶτον μὲν εἰς τὰ τῆς πόλεως, ἔπειτα εἰς τὰ τῶν φίλων χρῆσασθαι ἐμελλομέν; ἀλαζονείας τε ἕνεκα πολλὸν ἂν μάλλον ἐν ὄψει τῶν τε φίλων καὶ οὐχ ἤμιστα τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι τι ἐβουλόμεθα. καὶ μὴν εὐμετάβολόν γέ με οὔτε εἰς τὰ ἐπιτηδεύματα οὔτε εἰς ὑμᾶς τοὺς φίλους καὶ οὐχ ἦσσαν εἰς τοὺς ἐχθροὺς σκοπῶν εἴποι τις ἂν, οἷς ἅπασιν ἐκ νέου μέχρι τοῦ νῦν τοῖς αὐτοῖς κέχρημαι πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, Σοφοκλέους· πρὸς γὰρ δὴ τοῦτον μόνον ἴσασί με τάχα οὐχ ὁμοίως ἀεὶ τὴν γνώμην ἔχοντα. (6) ὃν ἐγὼ ἐμίσησα μὲν οὐδέποτε, ἐθαύμασα δὲ ἀεὶ, ἔστερξα δ' οὐχ ὁμοίως ἀεὶ, ἀλλὰ φιλοτιμότερον μὲν τινα εἶναι ποτε δόξας ὑπεῖδον, βουληθέντα δὲ διαλύσασθαι τὰ νεῖκη προθυμώτατα ὑπεδεξάμην. καὶ ἀλλήλους μὲν, ἐξ ὅτου συνέθη, στέργομέν τε καὶ στέρομεν, τοὺς δ' ἐμβάλλοντας ἡμῖν πολλακίς τὰς ὑπονοίας εἶναι ἐκ τοῦ ἡμᾶς ἀπεχθάνεσθαι τὸν ἕτερον θεραπεύοντες, ἂν τι πλεῖον ἔχωσι, διαβεβλήμεθα. καὶ νῦν, ὃ βέλτιστε Κηφισορῶν, εἶδ' ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ τοὺς περὶ ἡμῶν λόγους ἐμβάλλοντες εἰς τοὺς ὄχλους· ἀλλ' ὥσπερ ἀεὶ ἀπρακτοὶ αὐτῶν αἱ κακαὶ γλώσσαι ἐγένοντο καὶ γέλωτα ἐξ αὐτῶν καὶ μῖσος, οὐδὲν πλέον, ὠφλίσκανον, καὶ νῦν ἴσθι ὅτι οὐκ ἀπρακτοὶ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κακῷ σφίσι ἐσσονται. σὺ μέντοι εὖ ποιεῖς περὶ τούτων ἡμῖν γράφων, ἐπειδήπερ οἶε ἡμῖν διαφέρειν· ἀλλ' ὥσπερ εὖ ποιεῖς γράφων, οὕτως ἀδικεῖν σε φήσαιμ' ἂν ἡμᾶς ἀντιλέγοντα ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς οὐκ ἀξίοις.

que et calummandi materiem usque obtrectatoribus nostris præberem. Sin vero potentia cupidi essemus, ad quid aliud hac potentia quam primum ad civitatis nostræ deinde ad amicorum commodum usuri eramus? Superbiæ autem gratia multo sane magis in amicorum quoque conspectu, nec minus inimicorum potentes esse vellemus. At inconstantem me neque ad studia mea, neque ad vos amicos, sed nec minus ad inimicos respiciens aliquis dicat, quibus omnibus ex iuvene lucusque eisdem utor, uno viro excepto, Sophocle : erga hunc enim solum norunt me fortasse haud similiter semper affectum. (6) Hunc ego odi quidem nunquam, miratus vero sum semper, non tamen semper similiter dilexi, sed aliquando contentiosiore suspectans neglexi, volentem autem deponere controversias promptissime excepi. Et nos quidem iam invicem, ex quo hoc factum est, diligimus et diligemus, eos vero, qui suspiciones sæpenumero nobis iniiciunt, quoque odium nobis moveant, alterum adulantur nostrum, ne quid lucri faciant, confutamus. Et nunc, oritime Cephisophon, hos novi esse, qui de nobis sermones in vulgus spargant : sed ut effectu semper pravæ eorum linguæ caruerunt, nihilque aliud quam risum et odium sibi contraxerunt, ita et nunc scias, non tantum invalidas futuras, sed etiam in ipsorum damnum eventuras. Tu sane recte facis, quod de his nobis scribis, quando quidem id e re nostra putas, verum ut recte facis, quod scribis, ita affirmaverim te iniuria nos afficere, si de his rebus hominibus non dignis contradixeris.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

HERACLITI EPHESII EPISTOLÆ.

α'. Γασιλεύς Δαρείος Ἡράκλειτον Ἐφέσιον σοφὸν ἄνδρα προσαγορεύει.

Καταβέβησαι λόγον γραπτὸν περὶ φύσεως δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον. ἔν τισι μὲν οὖν ἔρμηνευόμενος κατὰ λέξιν σὴν δοκεῖ μοι δύναμίν τινα προσφέρεσθαι θεωρίας κόσμου τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν ἀπὸ τούτου συμβαινόντων, ἅπερ ἐστὶν ἐν θειοτάτῃ κείμενα κινήσει, τῶν δὲ πλείστων ἐποχὴν ἔχειν τὰ πρὸς ζήτησιν καὶ μάθησιν, ὥστε καὶ τοὺς ἐπὶ πλείστον μετῃ σκηκώτας γραμμάτων ἑλληνικῶν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀσχολουμένους περὶ τὴν τῶν μετεώρων προσοχὴν καὶ φιλομάθειαν ἀπορεῖσθαι τῆς ἐν ὁρθῇ γνώμῃ παρὰ σοὶ δοκούσης καταγεγράφθαι διηγήσεως. βασιλεύς οὖν Δαρείος Ὑστάσπου βούλεται σῆς ἀκροάσεως μεταλαβεῖν καὶ παιδείας λογικῆς. ἔργου δὲ συντόμως πρὸς ἔμην ὄψιν καὶ βασιλεῖον οἶκον. Ἐλληνες γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀνεπιστήμαντοι σοριζόμενοι ἀνδράσιν ὄντες παρῶσι τὰ καλῶς ὑπ' αὐτῶν ἐνδεικνύμενα πρὸς καλὴν ἀγωγὴν καὶ δίκαιαν, παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρξει σοὶ πᾶσα μὲν προσδρία, καθ' ἡμέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγορεύσεις καὶ βίος εὐδόκιμος σαῖς παραινέσειν.

β'. Ἡράκλειτος Δαρεῖφ βασιλεῖ πατρὸς Ὑστάσπου χροῖεν.

Ὅκοσοι τυγχάνουσιν ὄντες ἐπιθῆνοιοι, τῆς μὲν ἀληθείας καὶ δικαιοπραγίας ἀπέχονται, ἀπληστήτῃ δὲ καὶ δοξοκοπίῃ προσέχουσι κακῆς εἵνεκεν ἀνοήτης. ἐγὼ δὲ ἀμνηστὴν ἔχων πάσης πονηρίας καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκαιούμενον φθόνον διὰ τὴν ὑπερφηανίην οὐκ ἂν ἀφικοίμην εἰς Περσικὴν χώραν, ὀλίγοις ἀρκεόμενος κατ' ἔμην γνώμην. ἔρρωσο.

γ'. Βασιλεύς Δαρείος Ἐφέσιαις.

Ἄνηρ ἀγαθὸς μέγα ἀγαθὸν πόλει. λόγοις καλοῖς καὶ νόμοις ψυχὰς ἀγαθὰς ποιεῖ καιρίως ἄγων εἰς ἀγαθὰ. ὑμεῖς δὲ Ἑρμόδωρον οὐ μόνον αὐτῶν βέλτιστον ἀλλὰ καὶ Ἰώνων πάντων ἐξεβάλετε ἐκ πατρίδος, αἰσχρὰς αἰτίας ψυχῇ ἀγαθῇ προσάπτοντες. εἰ μὲν οὖν δι-

I. Rex Darius Heraclitum Ephesium sapientem virum salutatur.

Emisisti scriptum sermonem de natura intellectu et explicatu difficilem. Atque in quibusdam quidem, quantum ex verbis tuis colligere licet, videtur mihi facultatem præ se ferre contemplationis mundi universi et eorum quæ ab hoc pendent, quæ sunt in divinissimo motu posita, plurimorum autem ad indagationem et cognitionem præclusum habere aditum, ita ut et græcarum litterarum peritissimi et reliqui rerum cælestium studio ac scientiæ dediti qua vera sententia libellus scriptus esse videatur ambigant. Rex itaque Darius Hystaspis filius auscultationis atque institutionis coram tradendæ fieri cupit particeps. Fac igitur, ut brevi in meum conspectum et regiam domum venias. Græci enim ut plurimum sapientes viros nil curantes contemnunt ea, quæ ad disciplinam et vitam recte instituendam ab illis præcipiuntur, apud me vero omnis honor tibi suppetet et quotidie honesta atque studiosa allocutio et tuis adhortationibus vita celebris.

II. Heraclitus Dario regi Hystaspis filio salutem.

Quotquot sunt mortales, a veritate abhorrent atque probitate, insatiabili vero cupiditati tuæ et gloriæ malæ benevolentiae gratia inserviunt. Ego vero malitiæ omnis expers et fugiens fastidium, quod cuiusque odium comparat ob superbiam, in regionem Persicam non venerim, paucis ex animi sententia contentus. Vale.

III. Rex Darius Ephesiis.

Vir bonus magnum bonum reipublicæ, sermonibus honestis ac legibus mentes bonas reddit ad bona impellens tempestive. Vos autem Hermodorum non modo vestrum optimum, sed et universorum Ionum ex patria expulistis, turpibus in bonum animum crinibus colla-

γνωκατε βασιλεῖ πολεμεῖν δεσπότῃ, ἐτοιμάζεσθε (ἀποστελῶ γὰρ στρατιάν, ἣ ὑμεῖς οὐ δυνήσεσθε ἀντιτάσσεσθαι· αἰσχρὸν γὰρ βασιλεῖ μεγάλῳ μὴ ἀρκέειν φίλοις). εἰ δὲ μηδὲν τοιοῦτον ἐγγειρήσετε, κατὰζατε Ἑρμοδώρον καὶ ἀπόδοτε αὐτῷ πατρῶαν κτῆσιν, μνημονεύοντες ἃ ὑμᾶς ἐκείνου εὐνοία εὐηργέτησα, φόρους ἐλάττους τάξας ὧν ἐφέρετε καὶ γῆν πολλὴν δοῦς πρὸς ἣ ἐκέκτησθε. ὧν οὐκ εἴοικατε χάριν ὀφείλειν· οὐ γὰρ ἂν ποτε Ἑρμοδώρον φίλον βασιλέως ἐφυγαδεύσατε. ἀποστείλατε οὖν ἄνδρας τοὺς ἐροῦντας πρὸς με τὸ δίκαιον ὑπὲρ ὧν ἐγκαλεῖτε Ἑρμοδώρῳ, ἵν' ἐὰν μὲν ἐκεῖνος ἐπιδειγθῆ κακοφρονῶν, ἐπιτιμηθῆ, ἐὰν δὲ ὑμεῖς, ἐπὶ νοῦν βέλτιον θῶμαι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἀμαρτάνειν κωλύσω εἰς ἀγαθοῦς ἄνδρας· καὶ γὰρ βασιλεῖ ὑμπερῶν συμφέρει ταῦτα καὶ ὑμῖν. ἔρρωσθε.

δ. Ἡράκλειτος Ἑρμοδώρῳ.

Ἦδη μηκέτι τοῖς ἑαυτοῦ γαλέπεινε, Ἑρμοδώρε. Εὐθυκλῆς ὁ Νικοφῶντος τοῦ συλήσαντος προπέρουσι τὴν θεὸν ἀσεβείας με γέγραπται, ἄνδρα σοφία πρῶγοντα ἀπαιδευσίᾳ νικῶν, ὡς ὅτι ἐπέγραψα τῷ βωμῷ οὐ ἐπέστησα τὸ ἐμὸν ὄνομα, θεοποιῶν ἀνθρώπων ὄντα εἰμαυτὸν. εἶτα κρηθίσομαι ὑπὸ ἀσεβοῦς ἐν ἀσεβείᾳ. τί οἶε; δόξω αὐτοῖς εὐσεβῆς εἶναι ἐναντία φρονῶν ὡς αὐτοὶ περὶ θεῶν νομίζουσιν; εἰ καὶ πεπηρωμένην ἔκρινον ὄψιν, τυφλότῃτα ἂν ἔλεγον τὴν ὄρασιν. ἀλλ' ὦ ἀμαθεῖς ἄνθρωποι, διδάξατε πρῶτον ἑμᾶς τί ἐστὶν ὁ θεός, ἵνα ἀσεβεῖν λέγοντες πιστεύσθε. (2) ποῦ δ' ἐστὶν ὁ θεός; ἐν τοῖς ναοῖς ἀποκεκλισμένος; εὐσεβεῖς γε οἱ ἐν σκότει τὸν θεὸν ἰδρῦετε. ἄνθρωπος λυθροῖαν ποιεῖται λίθινος εἰλέγοιτο, θεός δὲ μυθεύεται, ὅς, τοῦτο τὸ λεγόμενον, ἐκ κρημῶν γεννᾶται; ἀπαιδευτοί, οὐκ ἴστε ὅτι οὐκ ἐστὶ θεός χειρόκμητος, οὐδὲ ἐναργῆ βῆσιν ἔχει, οὐδὲ ἔχει ἕνα περίθολον, ἀλλ' ὅλος ὁ κόσμος αὐτῷ ναός ἐστι ζῶντος καὶ ζυτοῖς καὶ ἀστροῖς πεποικιλμένος; Ἡρακλεῖ ἐπέγραψα τῷ Ἐφείῳ τὸν βωμὸν πολιτογραφῶν ὑμῖν τὸν θεόν, οὐγ' Ἡρακλεῖτῳ. ἂν δὲ ὑμεῖς ἀζυνετήτε γράμματα, οὐκ ἐμῆ ἀσέβεια τὸ ὑμῶν ἀπαιδευτον. μανθάνετε σοφίην καὶ συνίετε. ἀλλ' οὐ θέλετε, οὐδ' ἐγὼ ἀναγκάζω. γηράτε σὺν ἀπαιδευσίᾳ χαίροντες ἰδίοις κακοῖς. (3) Ἡρακλῆς δὲ οὐκ ἄνθρωπος ἐγέρνει; ὡς μὲν Ὅμηρος ἐψεύσατο, καὶ ξηνοκτόνος. ἀλλὰ τί αὐτὸν ἐθεοποίησεν; ἡ ἰδία καλοκαγαθία καὶ ἔργων τὰ γενναϊότατα τοσοῦτους ἐκτελέσαντα ἄλλους. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνθρωποι, οὐ καὶ αὐτὸς ἀγαθός εἰμι; ἤμαρτον ἐρόμενος ὑμᾶς· καὶ γὰρ εἰ τὰ ἐναντία ἀποκρίνασθε, ὅμως ἀγαθός εἰμι. καὶ ἔμοιγε πολλοὶ καὶ δυσχερέστατοι ἄλλοι κατώρθωνται. νενίκηκα ἡδονάς, νενίκηκα χρήματα, νενίκηκα φιλοτιμίαν, κατεπάλασα δειλίαν, κατεπάλασα κολακείαν, οὐκ ἀντιλέγει μοι φόβος, οὐκ ἀντιλέγει μοι μέθη, φοβεῖταιί με λύπη, φοβεῖταιί με ὀργή. κατὰ τούτων ἁγῶν· καὶ αὐτὸς ἐστεφάνωμαι ἐμαυτῷ ἐπι-

tis. Si igitur cum rege domino bellum gerere decreveritis, paramini. Mittam enim exercitum, cui resistere vos non poteritis: nam regi magno turpe, non ferre amicis opem. Sin tale nihil in vos suscipietis, Hermodorum revocate et paterna ei bona restituite, recordantes quanta in vos illius amore beneficia contulerim minore quam pendebatis tributo imperato, multaque ad eam quam tenebatis adiecta terra. Pro quibus gratiam videmini vobis debere nullam: non enim Hermodorum regis amicum in exilium eiecissetis. Mittite igitur viros, qui causam coram me dicant pro eis, quorum reum Hermodorum agitis, ut, si criminis ille coarguatur, pœnas det, sin vos, ad frugem vos reducam et ne in bonos viros peccetis in posterum caveam: namque et regi vestro hoc conducit et vobis ipsis. Valet.

V. Heraclitus Hermodoro.

Noli amplius, Hermodore, tuis succensere. Euthycles Nicophontis, qui deæ fanum ante hos duos annos complaverat, filius impietatis me accusavit, sapientia præstantem virum rusticitate sua superans, quod altari, cui præfui, meum nomen inscripserim, deum ex homine me ipsum faciens. Itaque ab impio in impiis iudicabor. Quid censes? Piusne videbor eis esse, qui diversam ab illis de diis opinionem habeam? Si etiam occæcatum oculum iudicarent, cæcitatem visum dicerent. Sed, o homines imperiti, docete nos primum, quid sit deus, ut impietatis reos nos agentes fidem mereatis. (2) Ubi vero deus est? num in templis conclusus? O pios, qui in tenebris deum erigitis. Homo convitium facit, lapideus si dicatur, deus autem fingitur ex præcipitiis, quod aiunt, natus? Indocti nescitis deum non manibus exsculpi, neque a principio fundamentum habere, neque uno septo contineri, sed totum mundum templum ei esse animalibus et plantis et astris decoratum. Herculi Ephesio inscripti aram in vestrorum civium numerum deum referens, non Heraclito. Sin vos litteras non intelligitis, non mihi impietati vertenda est vestra imperitia. Discite sapientiam atque sapite, sed non vultis, neque ego cogo. Senescite cum imperitia vestris ipsorum gaudentes malis. (3) Hercules nonne homo natus fuit? Immo, ut Homerus mentitur, adeo hospitium interfector. Sed quid cum deorum in ordinem retulit? Ipsius probitas fortissimaque facta tam magnis laboribus perpetrata. Ego igitur, o homines, non et ipse sum bonus? Erravi vos interrogans: nam etsi contraria respondeatis, sum tamen bonus. Mihi quoque multi eique difficillimi labores feliciter confecti sunt; vici voluptates, vici pecunias, vici honoris cupiditatem, profligavi ignaviam, profligavi adulationem, non repugnat mihi metus, non repugnat mihi temulentia, metuit me tristitia, metuit me iracundia. Contra hos ipsos adversarios et ipse coronam nactus sum, nihil me-

τάττων, οὐχ ὑπ' Εὐρυσθέως. (4) οὐ παύσεσθε σοφίαν ὑβρίζοντες καὶ ἴδια ἀμαρτήματα καὶ ἴδια ἐγκλήματα ἡμῖν προστριβόμενοι; εἰ ἐδύνασθε μετ' ἐνιαυτοῦς ἐκ παλιγγενεσίας πεντακσίους ἀναβιώσκειν, κατελάβετε ἂν Ἡράκλειτον ἐτι ζῶντα, ὑμῶν δὲ οὐδ' ἴγνος ὀνόματος. ἰσοχρονήσω πόλεσι καὶ γώραις διὰ παιδείαν οὐδέποτε σιγώμενος. κἀν ἡ Ἐφεσίων ἀναρπασθῆ πόλις καὶ οἱ βωμοὶ διαλυθῶσι πάντες, αἱ ἀνθρώπων ψυχὰι τῆς ἐμῆς ἔσονται χωρὶα μνήμη. ἄξομαι καὶ αὐτὸς γυναικῆ Ἥβην, οὐ τὴν Ἡρακλέους (ἐκεῖνος αἰεὶ ἔσται μετὰ τῆς ἑαυτοῦ), ἐτέρα δ' ἡμῖν γενήσεται. (5) πολλὰς ἀρετὴν γεννᾷ, καὶ Ὀμήρου ἔδωκεν ἄλλην καὶ Ἡσιόδῳ ἄλλην, καὶ ὅσοι ἂν ἀγαθοὶ γένωνται, ἐνὶ ἐκάστῳ συνοικίξει παιδείας κλέος. ἄρ' οὐκ εἰμὶ εὐσεβής, Εὐθύκλεις, ὃς μόνος οἶδα θεῶν, σὺ δὲ καὶ θρασὺς εἶναι οἰόμενος καὶ ἀσεβῆς τὸν μὴ ὄντα δοκῶν; ἂν δὲ μὴ ἰδρῶθῆ θεοῦ βωμὸς, οὐκ ἔστι θεός, ἂν δὲ ἰδρῶθῆ μὴ θεοῦ, θεὸς ἔστιν, ὥστε λίθοι θεῶν μάρτυρες; ἔργα δεῖ μαρτυρεῖν οἷα ἡλίου· νῦν αὐτῇ καὶ ἡμέρα μαρτυροῦσιν, ὄρα αὐτῷ μάρτυρες, γῆ ὅλη καρποφοροῦσα μάρτυς, σελήνης ὁ κύκλος, ἐκεῖνου ἔργον, οὐράνιος μάρτυρία.

ε'. Ἡράκλειτος Ἀμφιδάμαντι.

Νοσοῦμεν, Ἀμφιδάμα, νοῦσον ὑδρωπα, ὥστε ὅσα ἐν ἡμῖν, ἐκάστου τὸ κράτος νόσημα. ὑπερβολὴ θερμοῦ πυρετός, ὑπερβολὴ ψυχροῦ παράλυσις, ὑπερβολὴ πνεύματος πνίγις, ἡ νῦν ἐμὴ ὑγρὰ νόσος. ἀλλὰ θεῶν τι ψυχῆ ἡ ἀρμόζουσα αὐτά. ὑγίεια ἔστι τὸ πρῶτον ἱατρικώτατον φύσις· οὐ γὰρ εἰκάξει ἡ πρώτη ἀτεχνία τὸ παρ' αὐτὴν, ἀλλὰ ὕστερον. ἀλλὰ μιμούμενοι οἱ ἄνθρωποι ἐπιστήμας καὶ ἀγνοίας ἐκάλεσαν. ἐγὼ εἰ οἶδα κόσμου φύσιν, οἶδα καὶ ἀνθρώπου, οἶδα νόσους, οἶδα ὑγίειαν. ἰάσομαι ἑμαυτὸν, μιμήσομαι θεῶν, ὃς κόσμου ἀμετρίας ἐπανισοῖ ἡλίῳ ἐπιτάττων. (2) οὐχ ἄλῳσεται νόσῳ Ἡράκλειτος, νόσος Ἡρακλείτου ἄλῳσεται ψύμῃ. καὶ ἐν τῷ παντὶ ὑγρὰ αὐαίνεται, θερμὰ φύγεται. οἶδεν ἐμὴ σοφίη ὁδοὺς φύσεως, οἶδε καὶ νόσου παῦλαν. ἂν δὲ φθάσαν ὑπέραντλον γέννηται τὸ σῶμα, δύσεται εἰς τὸ εἰμαρμένον. ἀλλὰ οὐ ψυχὴ δύσεται, ἀλλὰ ἀθάνατον οὐσα χρῆμα εἰς οὐρανὸν ἀναπτήσεται μετάρσιος, δέξονται δὲ με αἰθέριοι δόμοι καὶ Ἐφεσίους συγκοφαντήσω. πολιτεύσομαι οὐκ ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν θεοῖς, καὶ οὐχ ἰδρῶσω ἄλλων βωμούς, ἀλλ' ἐμοὶ ἄλλοι, οὐδὲ ἀπειθήσει μοι ἀσέβειαν Εὐθύκλις, ἀλλ' ἐγὼ ἐκεῖνῳ γολήν. (3) θαυμάζουσι πῶς αἰεὶ σκυθρωπὸς Ἡράκλειτος, οὐ θαυμάζουσι πῶς αἰεὶ πονηροὶ ἄνθρωποι. μικρὰ τῆς κακίας ὑπανεῖτε, καὶ γὰρ τάχα μειδιάσω. καίτοι πραότερος ἐν τῇ νόσῳ νῦν ἐγενόμην, ὅτι οὐκ ἐντυγχάνω ἀνθρώποις, ἀλλὰ μόνος νόσῳ. τάχα καὶ ψυχὴ μαντεύεται ἀπόλυσιν ἐκυτῆς ἤδη ποτὲ ἐκ τοῦ δεσποτηρίου τούτου, καὶ σιομένου τοῦ σώματος ἐκχύπτουσα ἀναμνήσκειται τὰ πάτρια γιωρία, ἐνθεν καταλθούσα περιεβάλετο βέρον σῶμα τεύονδς

ipsi imperans, non ab Eurystheo. (4) Non desinetis iniuria sapientiam afficere, vestra ipsorum peccata vestraque crimina nobis impingentes? Si possetis post annos quingentos regenerati reviviscere, deprehenderetis adhuc viventem Heraclitum, vestrum vero nominis ne vestigium quidem. Tandiu vivam quam civitates atque terræ, ob doctrinam nullo silentio oppressus; et etiamsi Ephesiorum civitas diruta fuerit aræque delectæ omnes, hominum animi meæ memorie erunt receptacula. Agam et ipse uxorem Heben, non illam Herculis; — ille cum sua semper erit — verum alia nobis continget. (5) Multas virtus gignit, et aliam Homero elocavit, aliam Hesiodo, et quotquot sunt boni, suum cuique desponsat deus eruditio. Nonne igitur pius sum, Euthycles, qui solus deum novi, tu vero audax, qui deum esse credis, et impius, quod eum qui est non esse opinaris? Et si non condita sit dei ara, non est deus, sin vero condita sit non dei, est deus? Itaque lapides deorum testes. At opera testes adhibendi sunt, qualia solis: nox atque dies testimonium ei dicunt, tempestates ei testes, terra universa frugifera testis, lunæ orbis, illius opus, cœleste testimonium.

V. Heraclitus Amphidamanti.

Laboramus, Amphidama, hydrope, ita ut, quicquid in nobis est, affectum sit a morbo. Abundantia calidi febris, abundantia frigidi torpor, abundantia spiritus suffocatio, hic nunc humidus meus morbus est. Sed divinum quid anima, quæ morbos temperat. Valetudini principium est saluberrimum natura: nam non effingit prima simplicitas quod ipsi repugnat, verum postea homines alia imitantes scientias et inscitias appellavere. Ego si mundi novi naturam, novi et hominis, novi morbos, novi sanitatem, medebor nihilmet ipse, imitator deum, qui mundi redundantiam compensat soli mandans. (2) Non succumbet morbo Heraclitus, succumbet morbus Heracliti consilio. Etiam in universo humida arescunt, calida frigescunt. Novit mea sapientia naturæ vias, novit et morbi finem. Sin vero prius corpus redundarit, descendet in fatalem locum; at animus non descendet, immo quum res sit immortalis, in cælum sublimis evolabit. Excipient me ætherea domicilia, et Ephesios criminabor. Versabor non in hominibus, sed in diis, neque aliorum ædificabo aras, sed alii mihi, neque impietatis crimen mihi minabitur Euthycles, sed ego illi iram. (3) Mirantur perpetuam Heracliti tristitiam, non mirantur perpetuam hominum malitiam. Improbitalis aliquantulum remittite, et mox ego ridebo. Quanquam in morbo nunc factus sum hilarior, quod cum hominibus non versor, sed cum morbo solus. Mox et anima præ sagit, hoc ex carcere iam se solutum iri et ex quassato corpore prospiciens patria domicilia in memoriam revocat, unde digressa fluxum hoc

τοῦτο, ὃ δοκεῖ τοῖς ἄλλοις ζῆν ἐν φλέγμασι καὶ χολῇ καὶ ἰγῶρι καὶ αἵματι καὶ νεύροις καὶ ὀστοῖς καὶ σάρκεσι πεπιλημένον. εἰ γὰρ μὴ τὰ πάθη ἐσοφίζετο τὴν κόλασιν, οὐκ ἂν ἦδη πρόπαλαι καταλιπόντες τὸ σῶμα ἐξήλθομεν ἀπ' αὐτοῦ; ἔρρωσο.

ε'. Ἰῶ αὐτῷ.

Συνῆλθον οἱ ἰατροί, Ἀμφιδάμα, καὶ πάνυ προσύμμως γε ἐπὶ τὴν ἐμὴν νόσον, οὔτε τέχνην οὔτε φύσιν εἰδότες, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐδὲ ἐβούλοντο, τὸ δὲ ἐδόκουν, ἄμφω δὲ ἠγνόουν. οὐδὲν πλέον ἢ κατεμάλαζάν μου τὴν γαστέρα ταῖς ἀφαῖς ὡς ἀσκόν. οἱ δὲ καὶ θεραπεύειν ἤθελον. ἀλλ' οὐκ ἐπέτρεψα, ἀλλὰ λόγον αὐτοῦς πρότερον ἤτουν τῆς νόσου, καὶ οὐκ ἔδοσαν, οὐδὲ περιεγένοντό μου, ἀλλ' ἐγὼ αὐτῶν. « πῶς ἂν οὖν » ἔφη « δύνασθε ἀληθεῖα τεχνίται εἶναι ὑπὸ μὴ ἀληθεῖς ἤττημένοι; ἐμαυτὸν ἰάσομαι, ἢ ὑμεῖς, ἐὰν με διδάξητε πῶς ἐξ ἐπομβρίας αὐχμον ποιητέον. » (2) οἱ δὲ οὐδὲ συνέντες τὸ ἐρώτημα ἠτύχασαν ἀπορούμενοι ἐπιστήμης ἰδίας. ἔγνωσιν ὅτι καὶ τοὺς ἄλλους οὐκ αὐτοί, ἀλλὰ τύχη ἰάσαιτο. οὗτοι ἀσεβοῦσιν, Ἀμφιδάμα, καταψευδόμενοι τεχνῶν ἄς οὐκ ἔχουσι, καὶ θεραπεύοντες ἂ μὴ ἴσασιν, καὶ ἀποκινύνντες ἀνθρώπους, δι' ὀνόματος τέχνης ἀδικοῦντες καὶ φύσιν καὶ τέχνην. αἰσχρὸν ἐστὶν ὁμολογεῖν ἄνοιαν, αἰσχρὸν ἐπιστήμην οὐκ ἔχοντα. τί αὐτοῖς ἦδὺ τὸ ψεύδεσθαι ἢ ἵνα δι' ἀπάτης χρηματίζωνται; ἀμείνους ἂν ἦσαν μεταιτοῦντες ἠλεοῦντο γοῦν ἂν· νῦν δὲ μισοῦνται καὶ βλάπτοντες καὶ ψευδόμενοι. εὐτελέστεραι αἱ ἄλλαι τέχναι, ταχέως ἐλέγχονται· δυσσελεγκτότερα τὰ κρείττω. (3) ἐλήθεσάν με οἱ τοιοῦτοι ἐν τῇ πόλει. οὐδεὶς αὐτῶν ἰατρός, ἀλλὰ πάντες ἀπατεῶνες καὶ φένακες, σοφισματα τέχνης ἀργυρίου πιπράσκοντες. Ἡρακλεόδωρον ἐμὸν θεῖον οὗτοι ἀπέκτειναν καὶ μισθὸν ἔλαθον, οἱ οὐκ ἐδυνήθησαν ἐμῆς νόσου λόγον εἰπεῖν, οὐδὲ ἐξ ἐπομβρίας πῶς ἂν αὐμὸς γένοιτο. οὐκ ἴσασιν ὅτι θεὸς ἐν κόσμῳ μεγάλα σώματα ἰατρεύει. ἐπανισοῦ αὐτῶν τὸ ἄμετρον, τὰ θρυπτόμενα ἐνοποιεῖ, τὰ ὀλισθήσαντα ὑποσθὰς πιέζει, συνάγει τὰ σκιδόμενα, φαιδρύνει τὰ ἀπρηπῆ, κατείργει τὰ ληρθένα, διώκει τὰ φεύγοντα, φωτὶ μὲν ἀναλαμβάνει τὸ ζοφερόν, περαιοῖ δὲ τὸ ἄπειρον, καὶ μορφήν μὲν ἐπιβάλλει τοῖς ἀμόρφοις, ὄψεως δὲ ἀνατίμπλησι τὰ ἀνάσθητα. (4) διὰ πάσης γὰρ ἐργεταὶ τῆς οὐσίας πλάττων, ἀρμολόμενος, διαλύων, πηγνύς, γέων. τὸ ζηρὸν εἰς ὑγρὸν τῆκει καὶ εἰς λύσιν αὐτὸ καθίστησι, καὶ λιθῶδες μὲν ἐκθυμῆ, παχύνει δὲ χαλασθέντα τὸν ἀέρα, καὶ συνεχῶς τὰ μὲν ἄνωθεν διώκει, τὰ δεκάτωθεν ἰδρῦει. ταῦτα κἀμνοντος κόσμου θεραπεῖα. τοῦτον ἐγὼ μιμησομαι ἐν ἐμαυτῷ, τοῖς δ' ἄλλοις χαίρειν λέγω.

ζ'. Ἐρμωδῶφ.

Πυνθάνομαι Ἐφεσίους μέλλειν εἰσπραγεῖσθαι νόμον

corpus mortuum induebat, quod reliquis vivere videtur ex pituita et bile et sanie et sanguine et nervis et ossibus et carnibus condensatum. Nam si affectus pœnam non fallerent, non iam relicto dudum corpore ex ipso exiremus? Vale.

VI. Eidem.

Convenere medici, Amphidama, ad morbum meum summo studio, perspectam tenentes neque artem neque naturam, sed alterum ne volebant quidem, alterum sibi videbantur, at utrumque ignorabant. Nihil aliud quam emollierunt ventrem meum contrectationibus tanquam utrem. Alii etiam curare volebant, sed non permisi, verum primum morbi ab eis petebam rationem, nec tamen mihi reddidere, neque me superabant, sed ipsos ego. « Quomodo igitur » aiebam « tibi canendi artifices possitis esse, quam a non tibicine victi sitis? Mihimet medebor ipse, aut vos, ubi me quomodo sit ex humoris redundantia siccitas efficienda doeceritis. » (2) At illi ne intellecta quidem questione acquiescere, in sua ipsorum scientia ancipiter hærentes. Cognovi ceteros quoque non ab ipsis, sed a fortuna esse persanatos. Hi impie faciunt, Amphidama, artes eminentes quas non habent, et curantes quæ nesciunt, atque homines artis nomine interficientes, quo et naturæ et arti injuriam inferunt. Turpe est in scitiam profiteri, turpius adhuc artem, quam non habeas. Quam voluptatem mendacium eis affert, nisi ut ex fraude lucrum faciant? Melius sibi consularent, si mendicarentur; misericordiam certe moverent: nunc vero damno, quod afferunt, et mendacio in odium incurrunt. Viliores artes reliquæ; statim arguuntur. Difficiliora ad arguendum quæ præstantiora sunt. (3) Latuerant me hæc in civitate isti. Nemo eorum medicus, verum præstigiatores omnes atque impostores, artis fallacias argento dividentes. Heracleodorum avunculum meum hi mercede necaverunt, qui non potuere morbi mei proferre causam, neque ex humoris redundantia quomodo fieret siccitas. Nesciunt in mundo deum magna corpora curare, eo ut redundantiam ipsorum ad æqualitatem revocet, fracta coniungat, labentia priusquam concident sustineat, sparsa in unum redigat, indecora expurget, capta custodiat, fugientia persequatur, tenebrosos lumine illustret, infinita finibus terminet, deformibus formam addat, sensu cassa visu inbuat. (4) Per omnem enim naturam pergunt rumpens, concinnans, solvens, iungens, fundens. Aridum liquescit ac dissolvit, humores exhalat, condensat laxatum aërem et continenter quæ supra sunt deprimit, quæ infra erigit. Hæc ægrotantis mundi curatio. Hunc egomet imitabor in me ipso, reliqua valere iubeo.

VII. Hermodoro.

Audio Ephesios legem contra me laturos legibus omnibus

κατ' ἐμοῦ ἀνομώτατον· οὐδεὶς γὰρ νόμος ἐφ' ἑνος, ἀλλὰ κρίσις. οὐκ ἴσασιν Ἐφεσίοι ὅτι ἕτερος δικαστῆς νομοθέτου. καίτοι γε ἁμείνων οὗτος, ἐπεὶ ἀπαθέστερος πρὸς ἀόηλον τὸν μέλλοντα πράξει. ὁ δὲ δικάζων δὲ δρᾷ τὸν χρινόμενον, ᾧ συνάπτεται τὸ πάθος. Ἰσασί με, Ἑρμόδωρε, συντεργιτεύσαντά σοι τοὺς νόμους, καὶ μὲ ἐλάσαι βούλονται, ἀλλ' οὐ πρότερόν γε τῆ ἐλέγξει αὐτούς, ὅτι ἀδίκᾳ ἐγνώκασι. τὸν μὴ γελῶντα καὶ πάντα μισανθρωποῦντα πρὸ ἡλίου δύνοντος ἐξίεναι τῆς πόλεως, τοῦτο νομοθετεῖν βουλευόνται, οὐδεὶς δ' ἐστὶν ὁ μὴ γελῶν, Ἑρμόδωρε, ἢ Ἡράκλειτος, ὥστε με ἐλαῖουσιν. (2) ὦ ἄνθρωποι, οὐ θέλετε μαθεῖν, διὰ τί δεῖ ἀγέλαστῶ; οὐ μισῶν ἄνθρώπους, ἀλλὰ κακίαν αὐτῶν. οὕτω γράψατε τὸν νόμον, « Εἴ τις μισεῖ κακίαν, ἐξίτω τῆς πόλεως », καὶ πρῶτος ἐξείμι. φυγαδευθήσομαι οὐ πατρίδος ἀλλὰ πονηρίας ἄσμενος. μεταγράψατε τὸ διάταγμα. εἰ δὲ ὁμολογεῖτε Ἐφεσίου κακίαν εἶναι καὶ ὑμᾶς μισῶ, πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαιότερον νομοθέτης εἶην τοὺς ποιήσαντας Ἡράκλειτον διὰ πονηρίαν ἀγέλαστον ἐξίεναι τοῦ ζῆν, μᾶλλον δὲ μυριάκις ζημιουῖσθαι, εἰ πλέον ἀνίσθησε ἀργυρίῳ κολαζόμενοι; τοῦτο ὑμῶν ἐστι φυγή, τοῦτο θάνατος. (3) ἠδίκηκατὲ με ἀφελόμενοι ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ φυγαδευτέ με ἀδίκως. ἢ διὰ τοῦτο ὑμᾶς πρῶτον ἀγαπήσω, ὅτι μου τὸ ἤμερον ἐξεκόψατε; καὶ οὐ παύεσθε ἐπαγωνιζόμενοι νόμοις καὶ φυγαδείαις; ἐν γὰρ τῇ πόλει μένων οὐ πεφυγάδευμαι ἀφ' ὑμῶν; τίνοι συμμοιγέω, τίνοι συμμιαφρονῶ, τίνοι συμμεθύω, τίνοι συμφθειρόμαι; οὐ φθείρω, οὐκ ἀδικῶ οὐδένα τῶν ἀπάντων, μόνος εἶμι ἐν τῇ πόλει. ἐρημίαν αὐτὴν πεποιήκατε διὰ κακίας. ἢ ἀγορὰ ὑμῶν Ἡράκλειτον ἀγαθὸν ποιεῖ; οὐκ, ἀλλὰ Ἡράκλειτος ὑμᾶς, πόλιν. ἀλλ' οὐκ ἐθέλετε. (4) ἐγὼ μὲν βούλομαι καὶ νόμος εἶμι ἄλλων, εἴς δ' ὦν οὐκ ἀρκῶ πόλιν κολάζειν. θαυμάζετε εἰ μηδέπω γελῶ, ἐγὼ δὲ τὸν γελῶντα ὅτι ἀδικοῦντες χαίρουσι, καθυροπαζέτω δέον οὐ δικαιοπραγοῦντας. ὅστε μοι καιρὸν γέλωτος ἐν εἰρήνῃ, ὥστε μὴ ἐπὶ τῇ δικαστήριᾳ στρατεύεσθαι ἐν ταῖς γλώτταις ἔχροντες τὰ ὄπλα, ἀπεστερηχότας χρήματα, γυναικῶν φθειραντες, φίλους φαρμακεύσαντες, ἱεροσυλήσαντες, προαγωγιεύσαντες, ὄχλοις δραθέντες ἄπιστοι, τυμπανίσαντες, ἄλλους ἄλλου πλήρης κακοῦ. (5) ταῦτα γελάσω ὁρῶν ἄνθρώπους ποιοῦντας ἢ ἐσθῆτα καὶ γένεια καὶ κεφαλῆς πόνους ἀτμειλήτους ἢ γυναικῶν φαρμακείας ἐπιειλημμένην τέκνου ἢ μεριάκια τῆς οὐσίας ἐκβεβρωμένα ἢ πολιτίην γαμετῆς ἀψηρημένον ἢ κόρην βία διαπαρθευθεῖσαν ἐν παννυχίῳ ἢ ἐταίραν οὐπω γυναικῶν ἔχουσαν ἢ δὴ πάθη ἢ διὰ ἀσέλγειαν νεανίσκον ἕνα πόλεως ἐραστὴν ὄλης ἢ τὰς τῶν ἐλαίων φθορὰς ἐν υἱοῖς ἢ τοὺς ἐν συνδείπνοις γινομένους διὰ δακτύλων πλείονας ἢ τὰς δι' ἐδεσμάτων πολυτελείας καὶ γαστέρας βρούσας ἢ τοὺς ἐπὶ σκηνῆς ἀγωνοθετομένους δήμους τὰ μεγάλα δίκαια; ἀφήσει δέ μου τὴν ὄψιν ἀρετῆ χυθῆναι ὑστέρα πονηρίας τεταγμένη. (6) ἢ τοὺς ἀληθινούς ὑμῶν πολέμους γελάσω, ὅτε προφάσεις ἀδικημάτων ποιῶ-

contrariam : nulla enim lex in unum statuitur, sed iudicium. Nesciunt Ephesii inter iudicem et legislatorem quid differat. Et hic quidem altero praestat, quoniam, cum incertum sit qui sit noxam commissurus, ab omni perturbatione vacuus est; iudex vero ex rei aspectu pendens commovetur. Sciunt me, Hermodore, tibi legum ferendarum socium fuisse atque in exilium mittere me volunt, sed non ante quam se ipsos redarguerint, male sese deerevisse, ut, qui non rideat et omnia humana odio habeat, ante solis occasum ex urbe exeat, hanc legem edere in animo est. Nemo est autem, Hermodore, praeter Heraclitum, qui non qua ratione in exilium me agunt rideat. (2) O homines, non vultis qua de caussa nunquam rideam discere? Non quod homines oderim, sed quod eorum pravitatem. Sic legem scribite, « Si quis oderit pravitatem, exeat ex urbe, » et primus exibo. Non patriam fugiam, sed pravitatem libenter. Rescribite decretum. Sin vero conceditis Ephesiis esse pravitatem et ego vos odio persequor, quomodo non iustior essem legislator, si eos, quorum ob pravitatem nunquam ridenti Heraclito ex vita exeundum est, immo decem millibus mulctari, si gravius fertis argenti mulctam irrogatam? Hoc vestrum est exilium, haec mors. (3) Injuriam mihi intulistis, qui quod deus dedit mihi ademitis, et praeter ius in exilium me expellit. An icireo vos primum ditigam, quod hilaritatem mihi excussistis, nec legibus me et exiliis persequi desinitis? Namque e' in urbe manens a vobis non profugio? Cuinam adulteri vel caedum vel temulentiae vel sceleris socius sum? Non perdo, non laedo quemquam omnium, solus sum in civitate, in solitudinem per pravitatem eam redegitis. Forumne vestrum Heraclitum bonum reddi? Non, verum Heraclitus vos, civitatem. At non vultis. (4) Ego quidem volo et lex sum ceterorum, unus tamen non par sum civitati castigandae. Miramini quod nunquam adhuc riserim, ego vero ridentes miror, quod iniuria latantur, quum oporteat iniuste agentes in mœre esse. Date mihi ridendi occasionem in pace, ita ut non in iudiciis stipendia faciatis in linguis arma habentes, postquam pecunias rapuistis, mulieres corruptistis, amicos veneno sustulistis, sacrilegia patrastis, lenocinium exereuistis, vulgo perfidiam prodidistis, verberibus eecidistis, alius alio scelere vos contaminastis. (5) Haec rideam videns homines agentes, vestem et barbam et capitis ornamenta neglecta aut venefici uxorem puerum in complexu tenentem aut adolescentum exesa patrimoniam aut civem uxore privatum aut virgini nocturno tempore vim illatam aut meretricem nondum feminam feminae tamen partes subeuntem aut propter impudicitiam iuvenem unum totius amatores civitatis aut olivas in unguenta consumptas aut in epulis . . . . . aut fereulorum lautifilis ventres fluentes aut populos in scena de maximis negotiis sententias ferentes? Sed oculis meis lacrimas offundet virtus si posthabita fuerit improbitati. (6) An vera vestra bella rideam, quum iniuriarum sub praetextu caedibus vos con-

σάμενοι καταμαιφονείσθε δύστηνοι ἐξ ἀνθρώπων θηρία γεγονότες, αἰλοῖς καὶ σάλπιγγι διὰ μουσικῆς εἰς ἄμουςα πάθη παροξυνόμενοι, σιδήρους δὲ ἀρότρων καὶ γεωργίας δικαιοτέρον ὄργανον σφαγῆς καὶ θανάτων κτῆρέπισται, ὑβρίζεται δὲ δι' ὑμῶν θεός, Ἀθηναῖα πολεμιστρία καὶ Ἄρης ἐνυάλιος καλούμενος, φάλαγγας δὲ ἀντιστήσαντες, ἄνθρωποι κατὰ ἀνθρώπων ἀλλήλων σφαγὰς εὐγέσθη, ὡς λειποτάκτας τοὺς μὴ μαιφονοῦντας τιμωρούμενοι καὶ ὡς ἀριστέας τοὺς ἐμπλεονάσαντας αἵματι τιμῶντες; (7) λέοντες δ' οὐχ ὀπλίζονται κατ' ἀλλήλων, οὐδὲ ζῖφη ἀναλαμβάνουσιν αἱ ἵπποι, οὐδὲ τεθωρακισμένον ἄν ἴδοις ἄστον ἐπ' αὐτῷ. οὐδὲν ἄλλο μάχιος ἔχει ὄργανον, ἀλλ' ἐκάστω τὰ μέρη καὶ ὄπλα τοῖς μὲν κέρατα τὰ ὄπλα, τοῖς δὲ βύγῃ, τοῖς δὲ πετέρι, τοῖς δὲ τάχος, ἄλλοις μέγεθος, ἄλλοις ὀλιγότης, οἷς δὲ πάχος, οἷς δὲ νῆξις, πολλοῖς δὲ πνεύμα. οὐδὲν ζῖφος ἄλογα ποιεῖ ζῖφα χαίρειν πολλοῖς ὄρωντα φυλαττόμενον ἐν αὐτοῖς φύσεως νόμον, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀνθρώποις. μάλλον δὲ τοῦτο πλέον ἂν εἴη παράθασις, ἐν κρείττοις τὸ ἀβέβαιον. (8) τέλος δὲ πολέμων τί ὑμῖν εὐκτέον ἄρα; ἢ δι' ἐκεῖνο παύσετέ με καταφρέτας; πόθεν; οὐχὶ δὲ πλέον ὁμοφύλων σφῶν καὶ ἀνεθροτομουμένη γῆ καὶ ἀναρπαζομένη πόλις καὶ γῆρας προσηλακίζομενον καὶ γυναῖκας ἀπαγορεύει καὶ τέκνα ἐξ ἀγαλῶν ἀποσπώμενα καὶ θάλαμοι διαφθειρόμενοι καὶ παρθέναι παλλακευόμεναι καὶ μετρόκκια θηλυνόμενα καὶ ἐλευθέραι σιδηροδετούμεναι καὶ ναὶ θεῶν κατασπώμεναι καὶ ἡρώα δαιμόνιον ἀνορυττόμενα καὶ παιᾶνες ἀνοσιῶν ἔργων καὶ χαριστήρια θεοῦ ἀδικίας; (9) ταῦτα ἀγέλαια. ἐν εἰρήνῃ πολεμεῖτε διὰ λόγων, ἐν πολέμῳ πολιτεύεσθε διὰ σιδήρου· ἀρπάζετε τὸ δίκαιον ἐν ζήρεσιν. Ἐρμώδορος ἐλαύνεται νόμους γράφων, Ἡράκλειτος ἐλαύνεται ἀσεβείας. αἱ πόλεις ἔρημοι κλοκαγαθίας, αἱ ἐρημίαι πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὄχλοι. τείχη ἔστηκεν ἀνθρώπων σύμβολα πονηρίας ἀποκλείοντα τὴν βίαν ὑμῶν, οἰκίαι περιέβληνται πᾶσιν. ἕτερα τείχη πλημμυλείας· οἱ ἐνδον πολέμοι, ἀλλὰ πολίται, οἱ ἐκτὸς πολέμοι, ἀλλὰ ξένοι. πάντες ἐχθροί, οὐδένας φίλοι. (10) δύναμαι γελᾶσαι ἐχθροὺς ὄρων τοσοῦτους; τὸν ἀλλότριον πλοῦτον ἴδιον οἴεσθε, τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας ἰδίαις νομίζετε, τοὺς ἐλευθέρους ἀνδροποδίζετε, τὰ ζῶντα κατεσθίετε, τοὺς νόμους παραβαίνετε, παρανομίας νομοθετεῖτε, πάντα βιάζεσθε ἢ μὴ περύκατε. τὰ μάλιστα δοκοῦντα δικαιοσύνης εἶναι σύμβολα, οἱ νόμοι, ἀδικίας εἰπὶ τεκμήριον. εἰ γὰρ μὴ ἦσαν, ἀνέδην ἂν ἐπονηρεύεσθε· νῦν δὲ τι καὶ μικρὸν ἐπιστομίζεσθε· φόβῳ κολάτους κατέγεσθε εἰς πᾶσαν ἀδικίαν.

η'. Τῷ αὐτῷ.

Δήλου μοι, Ἐρμώδορε, πότε ἀπαίρειν κέρκινας εἰς Ἱταλίαν. δεξιαντὸ σε οἱ ἐκεῖνης τῆς γῆρας θεοὶ καὶ δαίμονες ἡδέως. ὄναρ ἐδόκουσιν τοῖς σοῖς νόμοις τὰ παρὰ πάσης τῆς οἰκουμένης δικαίωμα προσέειναι καὶ

iaminatis infelices ex hominibus in bestias mutati, tibus atque flagris per musicam ad alienos a musis motus instigati, ferrumque aratris et agriculturæ aptius instrumentum ad eadem et mortem inferendam apparatus, ac deo iniuriam inferitis, Minervæ bellatrici et Marti, qui Enyalios appellatur, confertinque homines hominibus oppositi mutuas cædes optatis, tanquam desertores eos, qui cæde se non polliunt, punientes et tanquam fortissimos viros eos, qui plurimum sanguinis effudere, celebrantes? (7) Leones vero non armanur in se invicem, neque gladios equi arripiunt, neque loricatedam aquillam videntes adversus aquilam. Nullum aliud habent pugnandi instrumentum, sed sua cuique membra pro armis sunt, aliis cornua, aliis rostra, aliis alæ, aliis celeritas, aliis magnitudo, aliis parvitas, his crassitudo, illis natatio, multis etiam spiritus. Nullus ensis brutis animalibus gaudio est, quum sibi videant nature legem conservatam, at hominibus non item. Quanquam magis hoc conducet, vitium est in præstantioribus inconstantie. (8) Finis autem bellorum cur vobis optandus est? An isto me modo a maiore revocabitis? Qui fiet? Non autem e re vestra est, dum sitis generis societate iuncti, direpta et eversa urbs et vexata senectus et mulieres abductæ et infantes ex ulnis abstracti et thalami polluti et virgines vitiatæ et adolescentes effeminati et liberi in vincula coniecti et templa deorum delecta et heroum monumenta effossa et pæanes impie factorum et pro iniuriis oblate diis grates. (9) Hæc non rideo: in pace verbis transigitis, in bello ferro decernitis, rapitis ius gladii, Hermodorus expellitur ob scriptas leges, Heraclitus ob impietatem, civitates prohibitate destitutæ, solitudines plebi ad inferendam iniuriam præsidia, mœnia condita sunt hominum signa improbitatis vestram vim arcentia, ædes circumiectæ sunt omnibus, alia sunt vitiositatis mœnia, qui intus hostes, at cives, qui extra hostes, at peregrini, omnes inimici, amici nulli. (10) Possumne ridere, quum tot hostes videam? Alienæ opes pro vestris habetis, alienas conjuges vestras putatis, liberos in servitum redigitis, violentia devoratis, leges migratis, scelera legibus confirmatis, omnibus vim facitis, neque extimescitis quæ maxime videntur iustitiæ esse documenta. Leges iniuriæ testimonium sunt: nam si non essent, effrenate in peccata vos daretis; nunc vero paullisper reprimimini, supplicii metu prohibemini quin omne scelus committatis.

VIII. Eι.λεμ.

Nuntia mihi, Hermodore, quando decreveris proficisci in Italian. Benigne te illius terræ dii ac dæmones excipiant. Per somnium videbantur totius orbis terrarum

κατὰ τὸ ἔθος τὸ Περσῶν ἐγκλωόμενα ἐπὶ στόμα προσκυνεῖν αὐτούς, οἱ δὲ σεμνῶς πάνυ καθεστὶν/χρῆσαν. προσκυνησοῦσί σε Ἐφεσίοι μακρῆτι ὄντα, ὅταν οἱ σοὶ νόμοι πᾶσιν ἐπιτάττωσι, καὶ τότε χρήσονται αὐτοῖς ἀναγκαζόμενοι. θεὸς γὰρ ἀφείλετο ἐκείνους ἡγεμονίαν καὶ ἑαυτοὺς ἐνόμισαν ἀξίους δουλεύειν. (3) τοῦτο μεμάθηκα καὶ ἐκ πατέρων. ὅλη Ἀσία κτῆμα ἐγένετο βασιλείως καὶ πάντες Ἐφεσίοι λάφυρον. ἀήθεις εἰσὶν ἐλευθερίας, ἀήθεις τοῦ ἄρχεσθαι. καὶ νῦν ὡς εἰκὸς ὑπακούουσται κελουόμενοι, ἢ μὴ πεισθέντες οἰμώζονται. καὶ μέμφονται θεοῦ ἀνθρωποι ὅτι αὐτοὺς οὐ πλουτίζουσιν ἀγαθὰ, οὐ μέμφονται ἴδιον ἦθος ἀφροσύνης. τυφλῶν ἐστὶ μὴ δέξασθαι ἃ δίδωσι χρηστὰ δαίμων. Σίβυλλα ἐν πολλοῖς καὶ τοῦτο ἐφράσθη « ἤξεν σοφὸν Ἴταλίην ἐξ Ἰάδος γῆρας. » εἶδὲ σε πρὸ τσοῦτου αἰῶνος, Ἐρμόδωρε, ἢ Σίβυλλα ἐκείνη καὶ τότε ἦσθα, Ἐφεσίοι δὲ οὐδὲ νῦν βούλονται ὄραν ὃν διὰ θεοφορομένης γυναικὸς ἀλήθεια ἔβλεπε. (4) σοφὸς μεμαρτύρησαι, Ἐρμόδωρε, Ἐφεσίοι δὲ ἀντιλέγουσι θεοῦ μαρτυρίᾳ. ἀποτίσονται ἑαυτῶν ὕβριν καὶ νῦν ἀποτίνονται γνώμης ἀναπιμπλάντες ἡμᾶς κακῆς. οἷκ ἀφαιρούμενος πλοῦτον κολάζει θεός, ἀλλὰ καὶ μάλλον δίδωσι πονηροῖς, ἵν' ἔχοντες δι' ὃν ἀμαρτάνουσιν ἐλέγχωνται καὶ περιουσιάζοντες σκηνοβατῶσιν αὐτῶν τὴν μοχθηρίαν· ἢ δ' ἀπορία παρακάλυμμά ἐστιν. μὴ ἐπιλίποι ὑμαῖς τύχη, ἵνα ὀνειδίξῃσθε πονηρούμενοι. οὔτοι μὲν χαιρόντων, σὺ δὲ μοι δόλοιο τὸν καιρὸν τῆς ἐξόδου. πάντως ἐντυχεῖν σοὶ βούλομαι καὶ περὶ τε ἄλλων πάνυ συγγῶν καὶ περὶ αὐτῶν τῶν νόμων βραχέα εἰπεῖν. (4) ἔγραψον δ' ἂν αὐτά, εἰ μὴ περὶ παντὸς ἐπιούμην ἀπόρητα μεῖναι. οὐδὲν δὲ οὕτω σιωπᾶται ὡς ἐνὶ λαλῶν εἶς, καὶ ἐτι μάλλον Ἡράκλειτος Ἐρμόδωρι. πολλοὶ οὐ διαφέρουσι κεραμίον σαθρῶν, ὡς μηδὲν στέγειν δύνασθαι, ἀλλ' ὑπὸ γλωσσολογίας διακρεῖν. Ἀθηναῖοι ὄντες αὐτόχθονες ἐγνωσαν φύσιν ἀνθρώπων, ὅτι γενόμενοι ἐκ γῆς ἐσ' ὅτε διερωγότα ἔχουσι νοῦν. τοῦτους ἐπαίδευσαν φυλακῆν ἀπορρήτων διὰ μυστηρίων, ἵν' ὡς φόβῳ σιωπῶσιν, ἀλλ' οὐ κρίσει, καὶ μακρῆτι χαλεπὸν ἢ τὸ μελήσαν τῇ ψυχῇ σιωπᾶν.

Θ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἄχρι τίνος, Ἐρμόδωρε, κακοὶ ἔσονται ἄνθρωποι καὶ οὐκέτι εἶς ἕκαστος ἴδια, ἀλλὰ καὶ κοινῇ πόλεις ὄλαι; Ἐφεσίοι σε ἀνδρῶν ὄντα ἄριστον ἐλαύνουσιν. ἀντὶ τίνος; ἢ ὅτι νόμους γράφεις τοῖς ἐλευθεροῖς ἰσοπολιτεῖαν καὶ τοῖς τούτων τέκνοις ἰσοτιμίαν; καίτοι γε ὁ μὲν γνήσιος πολίτης οὐ κριθεὶς ἀγαθὸς γίνεται, ἀλλὰ γεννηθεὶς ἀναγκάζεται, καὶ οὐδ' ἦν ἀναγκασθῆ, πολλάκις ἀγαθὸς ἔμεινεν, οἱ δὲ δοκιμασθέντες ἀξιοῦνται τοῦ πολιτεύματος μαρτυρήσαντες βίῳ τὸ ἰσότιμον, πόσω κρείττους οἱ δι' ἀρετὴν ἐγγραφομένοι; (2) Λακεδαιμόνιοι δὲ μετ' ἄλλων καὶ τοῦτο ἀγαθοί, οὐ γράμματι ἀποδεικνύοντες Σπαρτιάτας ἀλλ' ἀγωγῆ· κἂν ἔλθῶν

diademata ad leges tuas accedere et more Persarum in os procumbentia ipsas adorare, illæ vero graviter admodum astabant. Adorabunt te Ephesii et vivis digressum, quum tuæ leges omnibus imperabunt, et tunc eis utentur necessitate coacti. Deus enim imperium eis ademittit et se ipsos iudicare servitute dignos. (2) Hoc didici etiam ex maioribus. Tota Asia in regis dittonem venit et omnes Ephesii præda facti sunt. Insueti sunt libertatis, insueti imperii, et nunc, ut consentaneum est, iussi dicto erunt audientes, aut si non obedient, in malam partem abibunt. Et deos homines incusant, quod se bonis non locupletent, non suam incusant stultitiam. Cacorum est, quæ bona largitur fortuna non accipere. Sibylla in multis hoc quoque vaticinata est, ex Ionia sapientem venturum in Italiam. Te ante tot sæcula Sibylla ista novit, Hermodore, et tunc fuisti, Ephesii vero ne nunc quidem videre volunt quem per feminam divino afflatus percitam conspexit veritas. (3) Sapientiae tibi dictum est testimonium, Hermodore, Ephesii vero dei testimonio contradicunt. Luent suam ipsorum iniuriam et iam iam luunt, quum prava nos impleant opinione. Non adimendis divitiis punit deus, immo vero largitur improbis, ut habentes quibus peccent redarguantur et affluentes opibus sua flagitia omnibus patefaciant. Paupertas vero tegumentum est. Ne vobis desit fortuna, ut nequitia vestra probris pre-scindatur. Hi quidem valeant, tu vero discessus tui tempus mihi aperi. Omnino te volo convenire et quum de aliis multis tum de ipsis legibus pauca tecum colloqui. (4) Scriptis ea mandarem, nisi plurimi facerem ut occulta manerent. Nihil vero ita siletur quam si unus cum uno loquitur, præsertim Heraclitus cum Hermodoro. Multi a putridis urceis nihil differunt, ita ut nihil continere possint, sed linguæ pruriginè diffluant. Athenienses, qui erant indigenæ, naturam hominum perspexerunt, quod ex terra nati hiscentem interdum haberent mentem. Hos docuerunt arcanorum custodiam per mysteria, ut quasi metu facerent, non iudicio, nec amplius silere difficile esset ea quæ animum pupugissent.

IX. Eidem.

Quousque tandem, Hermodore, nequam erunt homines, idque non modo privatim singuli, verum et universim totæ civitates? Ephesii te optimum virorum expellunt. Qua de causa? An quod servis eadem cum liberis decrevisti iura civitatis, eosdemque horum cum liberis honores? Atque si genuinus civis nullo iudicio bonus fit, sed natus ad virtutem cogitur et non coactus malus evasit sæpentero, ii vero, qui probati cives facti sunt, digni civitate habentur, quoniam pari honore dignos sese esse vita sua testificati sunt, quanto præstant ob virtutem in civium numerum recepti? (2) Lacedæmonii autem quum ob alia, tum propterea probandi sunt, quod Spartiatas

τις Σκύθης ἢ Τριβαλλός ἢ Παφλαγῶν ἢ μηδὲν ἔχων ὄνομα γῶρας ὑποστῆ τὴν Λυκούργειον σκληραγωγίαν, Λάκων ἐστίν, ὥστε ἕκαστος τῶν πολιτευθέντων ἐν ἑαυτῷ φέρων τὴν πατρίδα ἔρχεται, πάσης δὲ πόλεως φυγαδεύει κακία, κἂν ἐν μέσταις ταῖς στήλαις τις οἰκῆ. οὐδὲ Ἐφέσιοι εἶναι τινα πείθουμαι, εἰ μὴ ὡς κύνα Ἐφέσιον ἢ βοῦν· ἀνὴρ δὲ Ἐφέσιος, εἰ ἀγαθός, κόσμου πολίτης. τοῦτο γὰρ κοινὸν πάντων ἐστὶ χωρίον, ἐν ᾧ νόμος ἐστίν οὐ γράμμα ἀλλὰ θεός, καὶ ὁ παραβαίνων δὲ μὴ γρῆ ἀσεβήσῃ· μᾶλλον δὲ οὐδὲ παραβήσεται, εἰ παραβάς οὐ λίσσεται. (3) πολλὰ δίκης Ἐρινυες, ἀμαρτημάτων φύλακες. Ἡσίοδος ἐφέσεατο τρεῖς μυριάδας εἰπόν· ὀλίγοι εἶναι, οὐκ ἀποκίχως κακία κόσμου· πολλὸ ἐστὶ πονηρία. ἐμοὶ δὲ πολλῖται θεοί, θεοὶ ξυνοικῶν δι' ἀρετῆς οἶδα ἦλιον ὀπίσσω ἐστὶ, πονηροὶ δὲ οὐδ' ὄντι εἰσίν. ἢ αἰσχύνονται Ἐφέσιοι δούλους ἀγαθοὺς εἶναι; εἰκότως· αὐτοὶ γὰρ κακοὶ ἐλευθεροὶ, οἱ οὐκ ἐλευθεροὶ πάθεισιν εἰκνυσι. παυστόλωσαν οἶοι εἶσι, καὶ ἀγαπήσουσι πάντας ἰσότητι ἀρετῆς. τί δὲ οἰεσθε, ὦ ἄνθρωποι, εἰ θεοὶ οὐ πεποικίως κύνως οὐδὲ πρόβατα δούλους, οὐδὲ ὄνους οὐδὲ ἵππους οὐδὲ ὄρεϊς, ἀνθρώπους ἐποίησε; (4) καὶ ὅτι κρείττονας ἐκάκωσε δουλεία, οὐκ αἰσχύνεσθε καὶ τοῦτο τῆς ὑμετέρας ἀδικίας καὶ ἔργου καὶ ὀνόμα; πῶσω κρείσσονες Ἐφεσίων λύκοι καὶ λέοντες. οὐκ ἐξανδραποδίζονται ἀλλήλους, οὐδὲ ἐπρίατο ἀέτος ἀετόν, οὐδὲ λέων λέοντι οἰνοχοεῖ, οὐδὲ ἐξέτεμε κύνων κύνα, ὡς ὑμεῖς τὸν τῆς θεοῦ Μεγαθύζον, φοβούμενοι τῆ παρθενία αὐτῆς ἀνδρα ἱερᾶσθαι. ἢ πῶς ἀσεβήσαντες εἰς φύσιν εὐσεβεῖτε εἰς ζῶανον; ἢνα θεοὶς καταρᾶται πρῶτον ὁ ἱερεὺς ἀπρηγμένον τὸν ἀνδρα. κατέγνωτε καὶ τῆς θεοῦ ἀκρασίαν, εἰ φοβήσθε ὑπ' ἀνδρὸς αὐτῆν θεραπεύεσθαι. (5) « μὴ συγκαθίζετω μοι δούλος μηδὲ συνδειπνεῖτω » Ἐφέσιοι λέγουσιν, ἐγὼ δὲ ἐρῶ δικαιοτέρου φωνῆν· συγκαθίζετω μοι ἀγαθὸς καὶ συνδειπνεῖτω μοι, μᾶλλον δὲ προκαθίζετω, προτιμηθήτω· οὐ γὰρ τύχη τὸ ἰσοῦμενον, ἀλλ' ἀρετῆ. τί ὑμᾶς ἀδικεῖ Ἐρμῶδωρος, Ἐφεσίους ὑπομιμνήσκων πάντας ἀνθρώπους εἶναι καὶ μηδένα μεγαλαυεῖν τύχη ὑπὲρ φύσιν; μόνη πονηρία δουραγωγεῖ, μόνη ἐλευθεροὶ ἀρετῆ, ἀνθρώπων δὲ οὐδεὶς κἂν ἐπιτάττητε ἄλλοις διὰ τύχην ἀγαθοὺς ὄσιν, αὐτοὶ δούλοὶ ἐστε δι' ἐπιθυμίαν, κελευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπιθυμῶν δεσποτῶν. (6) οὐ φοβήσθε δέ, ὦ ἄνθρωποι, πόλεως ὀλιγανδρίαν; τί οὖν ἐπηλυ εἰσάξετε πλῆθος, δέον τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀγθέντας καὶ τραπέντας καὶ ἀπειλαῖς καὶ κολάσσει καὶ φόβοις ἀγαθοὺς γεγονότας; ἔσονται κρείττους, Ἐρμῶδωρε, οἱ πεισθησόμενοι ταῖς σοῖς νόμοις. μὴ γαλέπαινε. μαγεύεται τὸ ἐμὸν ἦθος, ὅπερ ἐκάστῳ δαίμων. καὶ πεισθήσονται, ὧν ἔσται καὶ τὸ σύμπαν κράτος μιμησαμένον φύσιν. (7) σῶμα δούλου ψυχῆς συμπολιτεύεται ψυχῆ, καὶ οὐ γαλέπαινε νοῦς ἰδίους συνοικῶν ὑπηρέταις, καὶ γῆ, τὸ ἀτιμότερον ἐν κόσμῳ, οὐρανῷ συνάργει, καὶ οὐκ ἀναίνεται οὐρανὸς ἐπὶ κείρα ἐδάφει, οὐδὲ καρδία σπλάγγνα, τὸ ἱερώτατον γρῆμα

non litteris, sed institutione esse volunt, et si quis huc delatus Scythia aut Triballus aut Paphlago aut alius a nulla terra nomen habens severam subeat a Lycurgo institutam disciplinam, Laeco est, ita ut quisvis civium secum patriam circumferat, omnique civitate expellet nequitia, etiamsi mediis in columnis quis habitet. Neque Ephesium esse aliquem credo, nisi ut canem Ephesium vel bovem; vir vero Ephesius, si probus, mundi civis. Ille enim locus omnibus communis, in quo lex est non littera, sed deus, et ubi, si quis quæ decet migret, impius habebitur, vel potius ne migrabit quidem, si quum migraverit latere nequeat. (3) Permultæ iuris Erinnyes, custodes peccatorum. Falsus est Hesiodus, quum triginta millia profferret: panæ sunt, neque mundi nequitia coercendæ pares. Multum improbitatis est. Mihi vero cives dei, cum diis una versans per virtutem quantus sol sit novi, improbi autem ne quod sunt quidem. An Ephesii servos bonos esse dedecori sibi putant? Nil mirum, ipsi enim mali liberi, qui illiberalibus patent affectibus. Desinant esse quales sunt, et diligant omnes pro virtutis æquitate. Quid censetis, homines, si deus non canes neque oves neque asinos neque equos neque mulos servos fecisset, verum homines? (4) Nec pudet vos, quod præstantiores servitus afflixit, quum vestræ hoc sit et factum et nomen nequitia? Quanto præstant Ephesii lupi et boves. Non servitibus iugum sibi imponunt invicem, neque emit aquila aquilam, neque leo leoni pocula ministrat, neque exsecuit canis canem, ut vos deæ sacerdotem Megabyzum, virginitatem eius viro sacerdoti committere dubitantes. Aut quomodo, qui in naturam impios vos præstatis, pii sitis erga simulacrum? Dira diis imprecatur primum sacerdos excisa virilitate, deinde et immodestiam insimulatis, si viro eius cultum committere dubitatis. (5) Ne mecum servus consadat, ne mecum convivetur, Ephesii aiunt, ego vero æquius proferam præceptum. Consadat mecum probus et convivetur mecum, vel potius priorem locum occupet et maiorem honorem: non enim fortuna exæquat, verum virtus. Quid vobis iniuriæ infert Hermodorus Ephesios dum admonet omnes homines esse, nec superbire quenquam ultra naturæ fines? Sola nequitia in servitutum redigit, sola virtus in libertatem vindicat, hominum vero nullus. Etsi aliis imperatis, qui fortuna probi sunt, ipsi servi estis propter cupiditatem, a vestris ipsorum dominis instigati. (6) Non metuitis autem, o viri, hominum in civitate paucitatem? Quid igitur alienigenarum recipietis turbam, quum satis sit recipere a vobis altos et educatos et minis ac pœnis metuque probos factos? Præstabunt, Hermodore, qui tuis legibus parebunt. Noli irasci, præsaigit animus meus quod suus cuique dæmon. Atque parebunt, quorum et omnis erit vis naturam imitantibus. (7) Corpus animo licet obnoxium cum animo tamen conversatur, neque ægre fert mens hoc cum servis suis consortium. et terra, mundi pars contemptissima, una cum cælo re-

τὰ φαυλότατα ἐν σώματι. ἀλλὰ θεὸς μὲν οὐκ ἐψό-
νησεν ἐπίσης ἅπασιν ὀφθαλμοὺς ἄψαι καὶ ἀκοὰς ἀνα-
πετάσαι καὶ γεῦσιν καὶ ὄσφρησιν καὶ μνήμην καὶ ἐλ-
πίδα, καὶ ἡλίου φῶς οὐκ ἀπέκλεισε δούλων, πάντας
ἀνθρώπους κόσμου καταλέξας πολίτας. Ἐφέσιοι δὲ τὴν
ἑαυτῶν πόλιν ὑπερκόσμιον οἶονται μηδέποτε τῶν κοινῶν
ἀξιοῦντες. ὁρᾶτε μὴ ἀσεβῆτε θεῷ ἀντιπολιτευόμενοι.
ἀεὶ βούλεσθε μισεῖσθαι ὑπὸ δούλων, καὶ ἐν ᾧ ὑπὲρ-
τουν πρότερον καὶ ἐν ᾧ ἀτιμοῦνται ὕστερον; (8) τί οὖν
αὐτοὺς ἠλευθεροῦτε, εἰ μὴ ἀξίους ἐνομίζετε; ἢ ὅτι
πάθεισιν ὑμῶν ὑπήκουσαν; ἐκείνοις οὖν χυλαίνατε οἷ-
όντι τύχην ἐλειτούργουν, ἀλλ' οὐχ ἑαυτοῖς, οἷον διὰ κακίαν
ἐπάσχετε; οἰκτροὶ ἦσαν τὰ κακὰ φόβῳ ἀνεχόμενοι,
κατάρτοι δ' ὑμεῖς ἐπιτάττοντες τὰ χειρῶν καὶ τότε
πικροτέροις ἐδουλεύετε δεσπότης, καὶ νῦν ἐτι δουλεύετε
φοβούμενοι ὧν ἤρξατε. τί οὖν βούλεσθε; τῆς πόλεως
ἀθροοὶ πάντες ἐξέλθωσι καὶ ἐξεληθόντες ἰδίαν πόλιν κτί-
σωσι, καταρῶμενοι ὑμῖν καὶ παισὶ παίδων ἀνεπιθα-
σίαν ψηφισάμενοι; πολεμίους ἑαυτοῖς τρέφετε, Ἐφέ-
σιοι, καὶ τοῖς μέλλουσι παισὶ πρὸς τοὺς μέλλοντας ἐξ
ἐκείνων. ὄψονται, Ἐρμόδωρε, Ἐφέσιοι τὰ ἑαυτῶν,
σὺ δὲ χαῖρε ἀγαθὸς ὢν.

gnat, nec cælum aspernatur opportunum fundamentum,
neque cor viscera, sanctissima res quæ in corpore sunt
vilissima. Sed neque deus dedignatus est pariter omnibus
accendere oculos et auditum aperire et saporem et odorem
et memoriam et spem, nec solis lumen servis interclusit,
cunctis hominibus mundi civibus constitutis. Ephesii
autem suam civitatem supermundialem arbitrantur, quum
reipublicæ potestatem nolunt facere. Videte ne impie
agatis deo repugnantes. Perpetuone odio vultis esse
servis, et quo ante serviebant tempore et quo postea
despectui habentur? (8) Quid igitur in libertatem eos vindicabatis, si eos dignos non iudicabatis? An quia libidinibus vestris obtemperavere? Illis igitur succensetis, qui pro fortuna sua serviebant, nec vero vobis ipsis, qui pro nequitia vestra male eratis affecti? Miseri erant, qui mala metu tolerabant, vos vero exsecrandi, qui turpiora imperabatis. Et tunc gravioribus servichatis dominis, et etiamnum servitis, timentes eos, in quos dominati estis. Quid igitur vultis? Ex civitate simul omnes exeant et exsules urbem sibi condant, mala vobis imprecantes et liberos liberorum aditu interdicentes. Inimicos vestrum ipsorum alitis, Ephesii, et futuris liberis in futuros ex illis. Videbunt, Hermodore, quæ sibi destinata sunt Ephesii, tu vero qua es probitate, vale.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

HIPPOCRATIS EPISTOLÆ.

α'. Βασιλεῦ; βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Παίτω χάριεν.

. Νοῦσος προσεπέλασε ἡ καλομένη λοιμικὴ τοῖσι στρατεύμασι ἡμέων, καὶ πολλὰ ποιησάντων ἡμέων ἔνδοσιν οὐκ ἔδωκε. ἔθεν, ἀζιῶ, παντοῖησι καὶ πάσῃσι τῆσι παρ' ἐμεῦ διδομένησι δωρεῆσι ἢ τι τῶν ἐκ φύσιος βοηθημάτων ἢ τινα τῶν ἐκ τέχνης πηρῆζιον ἢ τινος ἑτέρου ἀνδρὸς ἐρμηγεῖν δυναμένου ἴσασθαι πέμπε τάχος. (2) μάστιξον, ἀζιῶ, τὸ πάθος· ἄλλος γὰρ κατὰ τὸν ὄχλον πολλός. οὐ πολεμῶντες πολεμεσόμεθα, ἐχθρὸν ἔχοντες τὸν θῆρα λυμαινόμενον τὰ ποίμνια. τέτρωκε πολλούς, δυσήτους ἐποίησε· πικρὰ βέλῃ βελῶν καταπέμπει. οὐ φέρω γνώμην, οὐκέτι ἔχω μετ' ἀνδρῶν γονίμων βουλευσασθαι. λῦε ταῦτα πάντα μὴ διαλείψας ἀγαθῇ τύχῃ, ἔρρωσο.

β'. Παῖτος βασιλεῖ βασιλέων τῷ μεγάλῳ Ἀρταξέρξῃ χάριεν.

Τὰ φυσικὰ βοηθήματα οὐ λύει τὴν ἐπιδημίην τοῦ λοιμοῦ πάθους· ὅσα γὰρ ἐκ φύσιος γίνονται νοσήματα, αὐτῇ ἢ φύσις ἴηται κρίνουσα· ὅσα δὲ ἐξ ἐπιδημίας, τέχνη τεχνικῶς κρίνουσα τὴν τροπὴν τῶν σωμάτων. (2) Ἴπποκράτης δὲ ἱητρὸς ἴηται τοῦτο τὸ πάθος. τῷ γένει μὲν οὖν ἐστὶ Δωριεὺς, πόλιος δὲ Κῶ, πατὴρ δὲ Ἡρακλείδα τοῦ Ἴπποκράτους τοῦ Γνωσιδίου τοῦ Νέβρου τοῦ Σωστράτου τοῦ Θεοδώρου τοῦ Κλεομυττάδα τοῦ Κρισάμιδος. (3) οὗτος θεῖη φύσις κέχρηται, καὶ ἐκ μικρῶν καὶ ἰδιωτικῶν εἰς μεγάλα καὶ τεχνικὰ προήγαγε τὴν ἱητρικὴν. γίνονται μὲν οὖν ὁ θεῖος Ἴπποκράτης ἕνατος μὲν ἀπὸ Κρισάμιδος τοῦ βασιλέως, δευτερευόντος δὲ ἀπὸ Ἀσκληπιῶ, εικοστός δὲ ἀπὸ Διός, μητρὸς δὲ Πραξιθέης τῆς Φαιναρέτης ἐκ τῆς οἰκίας τῶν Ἡρακλειδέων, ὥστε κατ' ἀμφοτέρα τὰ σπέρματα θεῶν ἀπόγονός ἐστι ὁ θεῖος Ἴπποκράτης, πρὸς μὲν πατὴρ Ἀσκληπιάδης ἑών, πρὸς δὲ μητὸς Ἡρακλειδῆς. (4) ἔμαθε δὲ τὴν τέχνην παρὰ τῷ πατρὶ Ἡρακλείδῃ καὶ παρὰ τῷ πάππῳ Ἴπποκράτει. ἀλλὰ παρὰ μὲν τούτοις, ὡς εἰκός, τὰ πρῶτα ἐμυθήθη τῆς ἱητρικῆς ὅσα πιθανὸν ἦν καὶ τούτους εἰδέναι, τὴν δὲ σύμπασαν τέχνην αὐτὸς ἐσωτὸν ἐδίδαξε, θεῖη φύσις κέχρημένος, καὶ τοσοῦτον ὑπερθεθετικῶς τῇ τῆς ψυχῆς εὐγενείῃ τοῦς προγόνους, ὅσον διενήνογε αὐτῶν καὶ τῇ τῆς τέχνης ἀρετῇ. καθάριε δὲ οὐ θηρίων, θηριωδῶν δὲ νοσημάτων καὶ ἀγρίων πολλὴν γῆν καὶ θάλασσαν δια-

I. Magnus Artaxerxes rex regum Pato S.

Morbus pestilens dictus nostris exercitibus se applicuit, nobisque crebro multa molientibus nihil dum remisit. Quare velim omnigenis quæ a me præbentur donis ut quamprimum aliquid ex natura sumptum præsidium aut aliquid ex arte remedium aut alicuius qui mederi queat consilium ad nos transmittas. (2) Propulsa, oro, hanc affectionem. Magna enim multitudinem invasit anxietas. Abstinentes bello debellamur, cum hostem habeamus feram istam gregem nostrum devastantem. Multos sauciavit et immedicabiles reddidit, acerba iacula immisit. Non fero. Angor animo neque habeo, quid iam consilii cum viris præstantibus capiam. Hæc omnia sine mora solve fortuna usus propitia. Vale.

II. Patus regi regum magno Artaxerxi.

Quæ a natura præsidia petuntur, pestilentiam grassantem non solvunt; morbos enim ex natura ortos ipsa natura inclinatione critica curat, epidemicos vero ars artificiose corporum mutationem discernens curat. (2) At Hippocrates medicus hunc morbum sanat, a Doriensibus oriundus et civitate Co, patre vero Heraclide Hippocratis filio, ex Gnosidico Nembro Sostrate Theodoro Cleomyttada Crisamida. (3) Hic divina natura præditus ex parvis ac vulgaribus initiis in magnam artem medicinam provexit. Ac divinus quidem Hippocrates nonus a Crisamide rege, ab Æsculapio vero decimus octavus, a Iove vigesimus, matre vero Praxithea Phænaretis filia, ex Heraclidarum familia. Quare ex utroque semine a diis oriundus divinus Hippocrates, ex patre quidem Asclepiadarum familiam attingens, ex matre vero Heraclidarum. (4) Artem vero tum ex patre Heraclide, tum ex avo Hippocrate didicit. Verum ab his quidem, ut par est, prinum artis mysteriis initiatus, quæ eos tenuisse credibile est; ipse deinde sese divino ingenio præditus universam artem docuit, tantum ingenii nobilitate maiores suos superans, quantum iis artis excellentiâ præstitit. Expellit autem non feras sed feras et agrestes morbos per magnos terræ et maris

σπειρών πανταχοῦ, ὡσπερ ὁ Τριπτόλεμος τὰ τῆς Δήμητρος σπέρματα, τὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ βοθηήματα. (6) τοιγαροῦν ἐνδιωκώτατα καὶ αὐτὸς ἀνιέρωται κολλαχοῦ τῆς γῆς, ἠξιώται τε τῶν αὐτῶν Ἡρακλεί τε καὶ Ἀσκληπιῶ ὑπὸ Ἀθηναίων δωρεῶν. τοῦτον μετὰ πεμψαι, ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅσον ἂν βούληται διδοῦς αὐτῶ· οὗτος γὰρ ἐπίσταται οὐχ ἓνα τρόπον τῆς ἰήσεως τοῦ πάθεος, οὗτος πατήρ ὑγείης, οὗτος σωτήρ, οὗτος ἀκεσώδυνος, οὗτος ἀπλῶς ἡγεμὸν τῆς θεοπρεπέος ἐπιστήμης. ἔρρωσο.

γ'. Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Ὑστάει Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ χαίρειν.

Ἴπποκράτεος ἱερῶ Κῆφω ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ γεγονότος καὶ ἐς ἐμὲ κλέος τέγγης ἀφίχεται. διδοῦς οὖν αὐτῷ χρυσίον ὁκόσον ἂν βούληται, καὶ τὰ ἄλλα χύδην ὧν ἂν σπανίη, πέμπε πρὸς ἡμέας· ἔσται γὰρ ὁμότιμος Περσέων τοῖσι ἀρίστοισι. ἀλλὰ καὶ εἰ τις ἄλλος ἀνὴρ κατ' Εὐρύπην ἀγαθὸς φαίνοιο, ψίλον οἴκῳ βασιλέος ποιοῦ μὴ χειρόμενος ὄλθου· ἀνδρας γὰρ εὐρεῖν δύναμένους τι κατὰ συμβουλίην οὐ φηίδιον.

δ'. Ὑστάνης Ἴπποκράτει ἱερῷ Κῆφω Ἀσκληπιαδέων ὄντι ἀπογόνῳ χαίρειν.

ἰ. Ὁ Πν ἔπεμψε βασιλεὺς ἐπιστολὴν σέο χρηζίῳν πέπομπά σοι. γράψον οὖν πρὸς ταῦτα ἵνα κατὰ τάχος τὴν σὴν ἀπόφασιν πέμψω.

ε'. Ἴπποκράτης ἱερῶς Ὑστάει Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ χαίρειν.

Πέμπε βασιλεῖ ἀ ἐγὼ γράφω, ὅτι καὶ προσφορῇ καὶ ἐσθῆτι καὶ οἰκίῃ καὶ πάσῃ τῇ ἐς τὸν βίον ἀρκεούσῃ οὐσίῃ χρέσομαι. ὄλθου δὲ Περσέων οὐ μοι θέμις ἐπαυρῆσθαι, οὐδὲ νούσων παῦσαι βαρβάρους ἀνδρας, ἐγθροὺς ἐόντας Ἑλλήνων.

στ'. Ἴπποκράτης Δημητρίῳ ὑγιαίνειν.

Βασιλεὺς Περσέων ἡμέας μεταπέμπεται, οὐκ εἰδὼς ὅτι λόγος ἐμοὶ σοφίης χρυσοῦ πλέον δύναται.

ζ'. Βασιλεῖ βασιλέων τῷ ἐμῷ μεγάλῳ δεσπότη Ἀρταξέρξῃ Ὑστάνης Ἑλλησπόντου ὑπαρχῳ χαίρειν.

Ὁ Πν ἔπεμψας ἐπιστολὴν, λέγων πέμψαι Ἴπποκράτει ἱερῷ Κῆφω ἀπὸ Ἀσκληπιαδέων γεγονότι, ἔπεμψα, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκομισάμην ἀπόκρισιν, ἣν γράψας ἔδωκε καὶ ἠξίωσε ἐς τὸν σὸν οἶκον πέμπειν. φέροντα οὖν ἀπέσταλακὰ σοι φενακηνασθῆν διευτύχη.

η'. Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Κῆφοις τάδε λέγει.

Δότε τοῖσι ἐμοῖσι ἀγγέλοισι Ἴπποκράτεια ἱερὸν κακοὺς τρόπους ἔγοντα καὶ ἐς ἡμέας καὶ ἐς ἐμὲ καὶ ἐς

fractus, atque Æsculapii auxilia non secus ac Triptolemus Cereris semina dispergit. (5) Quamobrem iustissimis de causis in multis terrarum locis etiam ipse divinis honoribus affectus est, et ab Atheniensibus iisdem quibus Hercules et Æsculapius muneribus coonestatus est. Hunc accersiri iube, aurique et argenti quantum volet dato. Hic enim non unum huius mali sanandi modum tenet. Hic sanitatis pater est, hic salvator, dolorum sanator, hic, ut breviter dicam, divinæ scientiæ princeps est. Vale.

III. Rex regum magnus Artaxerxes Hystani Hellesponti præfecto S.

Hippocratis medici Coi, ab Æsculapio oriundi, artis gloria ad me quoque pervenit. Auri igitur quantum volet, reliquaque quibus indiget effuse ei promitto et ad nos mitto; cum Persarum enim optimatibus eodem erit honore. Et si quis alius in Europa prudentia excellit, eum in familiam regiam nihil divitiis parcens asciscito. Neque enim viros qui consilio valeant invenire est facile.

IV. Hystanes Hippocrati medico Coi ex Asclepiadarum familia oriundo S.

Quas misit Persarum rex literas presentiam tuam expectens ad te misi. Ad hæc igitur rescribe, ut quam celerrime mittam responsum tuum.

V. Hippocrates medicus Hystani Hellesponti præfecto S.

Regi quæ respondeo quam celerrime rescribe, nos victu, vestitu, domo, cunctique re ad vitam necessariâ cumulate frui. Persarum autem opibus uti non mihi fas est, neque barbaros morbis liberare, cum sint Græcorum hostes.

VI. Hippocrates Demetrio S.

Rex Persarum nos ad se vocat, nescius potiore mibi esse sapientiæ quam auri rationem.

VII. Regi regum magno meo domino Artaxerxi Hystanes Hellesponti præfectus S.

Quam ad me misisti epistolam, iubens ut ad Hippocratem medicum Coi et ex Asclepiadarum familia oriundum mitterem, misi et ab eo responsum accipi, quod scriptis traditum ut domum tuam mitterem iussit. .... igitur ..... qui hoc perferat ad te misi.

VIII. Rex regum magnus Artaxerxes hæc Cois denuntiat.

Hippocratem medicum maligno erga nos animo et in vos et me et Persas proterve iniurium nuntiis meis reddite;

Ἰέρσας ἀσελαγίνοντα· εἰ δὲ μή, γνῶτεσθε καὶ πρὸ τῆς ἀμυρτίης τιμωρίην τίσαντες· δηλώσας γὰρ ὑμέων τὴν πόλιν καὶ τὴν νῆσον κατασπάσας ἐς πέλαγος, ποιήσω μὴδὲ ἐς τὸν λοιπὸν χρόνον γνωσθῆναι, εἰ ἢ ἐν ταύτῃ τῷ τόπῳ νῆσος ἢ πόλις Κῶων.

6.

Ἔδοξε τῇ πόλει ἀποκρίνασθαι τοῖσι παρὰ Ἀρταξέρξεω ἀγγελιοῖσι ὅτι Κῶοι οὐδὲν ἀνάξιον πρῆξουσιν οὔτε Μέροπος οὔτε Ἡρακλέος οὔτε Ἀσκληπιοῦ. (1) ὧν ἔνεκεν πάντως οἱ πολῖται οὕτι δώσουσι Ἴπποκράτεα, οὐδὲ εἰ μέλλοιεν ἄρτι διέθρῳ τῷ κακίστῳ ἀπολείσθαι· καὶ γὰρ Δαρείου καὶ Ξέρξεω ἀπὸ πατέρων ἐπιστολάς γραψάντων γῆν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔδωκε αἰτεῶντων ὁ δᾶμος, δρέων αὐτοὺς δημοῖς τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἀποστούς ἐόντας. (2) καὶ νῦν τὰν αὐτὰν ἀπὸ Κῶων ἀποκρισιν διδοῖ. Ἴπποκράτεα οὐ δίδοντι ἔκδοτον. ἀπαγγελόντων οὖν αὐτῷ οἱ ἀγγελοῖσι ὅτι οὐδὲ οἱ θεοὶ ἀμελήσουσι ἁμέων.

7. Ἀθῆρητέων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἴπποκράτῃ χαίρειν.

Κινδυνεύεται τὰ μέγιστα τῇ πόλει νῦν, Ἴπποκράτες, ἀνὴρ τῶν ἡμετέρων, ὃς καὶ τῷ παρόντι χρόνῳ καὶ τῷ μέλλοντι αἰεὶ κλέος ἠλπίζετο τῇ πόλει, μὴδὲ νῦν, ὃ πάντες θεοί, φθονηθεῖη. οὗτος ὑπὸ πολλῆς τῆς κατεχούσης αὐτὸν σοφίης νενοσήκε, ὥστε φόβος οὐχ ὁ τυχῶν, ἀν φθαρῆ τὸν λογισμὸν Δημοκρίτος, ὅντως δὴ τὴν πόλιν ἡμέων Ἀθῆρητέων καταλειψθήσεσθαι. (1) ἐκλαθόμενος γὰρ ἁπάντων καὶ ἑσωτοῦ πρότερον, ἐγρηγορῶς καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην, γελῶν ἕκαστα μικρὰ καὶ μεγάλα καὶ μὴδὲν οἰόμενος εἶναι τὸν βίον ὅλον διατελεῖ. γαμέει τις, ὃ δὲ ἐμπορεύεται, ὃ δὲ δημηγορεῖ, ἄλλος ἄρχει, πρῶτος εὐεῖ, χειροτονεῖται, ἀποχειροτονεῖται, νοσέει, τέτρωται, τέθνηκε, ὃ δὲ πάντα γελῆ, τοὺς μὲν κατηρέας τε καὶ σκυθρωποὺς τοὺς δὲ χαίροντας δρέων. (2) ζητέει δὲ ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῶν ἐν Αἰδοῦ καὶ γράφει ταῦτα, καὶ εἰδιώλων φησὶ πλήρη τὸν ἥερα εἶναι, καὶ ὀρνέων φωνὰς ὠτακουστέει, καὶ πολλάκις νύκτωρ ἐξαναστὰς μῦθος ἡσυχῆ ὠδὰς ᾄδοντι εἶκοι, καὶ ἀποδημέειν ἐνίοτε λέγει ἐς τὴν ἀπειρίην καὶ Δημοκρίτους εἶναι δημοῖς ἑσωτῶ ἀναριθμήτους, καὶ συνδιεφθωρῶς τῇ γνώμῃ τὸ χροῖμα ζῆ. ταῦτα φοβούμεθα, Ἴπποκράτες, ταῦτα ταρσασόμεθα. (3) ἀλλὰ σῶζε, καὶ ταχὺς ἐλθὼν νουθέτησον τὴν πατρίδα. μὴδὲ ἡμέας ἀποβάλλης· καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοί ἐσμεν, καὶ ἐν ἡμῖν μαρτυρίη κέεται. οὐκ ἂν ἡμᾶρ τοῖς οὔτε δόξης τῆς ἐπ' αὐτῷ περιωθέντι οὔτε χρημάτων οὔτε παιδείης (καίτοι τὰ τῆς παιδείης πολλῶ σοι βελτίω τῶν τῆς τύχης), ἀλλὰ σοι καὶ ταῦτα συχνὰ παρ' ἡμέων καὶ ἄρθονα γενήσεται· τῆς γὰρ Δημοκρίτου ψυχῆς ἀλλ' οὐδ' εἰ χρυσὸς ἦν ἢ πόλις ἀναξία βουλήσας οὐδ' ἐτιοῦν ἀφουστέρησαντα. τοὺς νόμους ἡμέων δοκέομεν νοσέειν, Ἴπποκράτες, τοὺς νόμους

alioqui noscetis vos etiam ante facinus poenas persolutores. Vestra enim urbe ferro et igni devastata et insula demolita in pelagus efficiam, ut ne in posterum quidem dignoscatur, num eo loco insula vel urbs Coorum fuerit.

IX.

Artaxerxis nuntiis populus respondere constituit, Coos nihil Merope neque Hercule neque Esculapio indignum facturos, (2) ideoque cives Hippocratem minime reddituros, etiamsi pessimam mortem oppetere debeant. Dario enim et Xerxi per literas terram et aquam a maioribus nostris petentibus populus recusavit, cum videret eos qui se hostiliter persequerentur, aequae ac alios homines propelli posse. (3) Atque etiam nunc idem respondet, Coos Hippocratem vobis non esse tradituros. Hoc igitur illi nuntiant legati, ipsos deos nostri curam habituros esse.

X. Senatus populusque Abderitanus Hippocrati S.

Caput urbis nostrae nunc summo in discrimine versatur, Hippocrates, vir scilicet nostras, qui et nunc et olim huic urbi semper ornamento fore sperabatur, quique utinam ne nunc, o dii omnes, nobis denegetur. Is ob multam sapientiam, quam consecutus est, adeo aegrotat, ut non mediocriter verendum sit ne, si Democritus mente captus fuerit, urbs nostra Abderitana penitus pro deserta habenda sit. (2) Omnium enim imprimisque sui oblitus, vigilans noctu et interdium, singulaeque parva et magna deridens ac pro nihilo rejucans, totam vitam traducit. Ducit aliquis uxorem, hic mercaturam exercet, hic concionem habet, alius magistratum gerit, legationem obit, populi suffragio magistratus declaratur, abrogatur, aegrotat, vulneratur, moritur; hic autem ridet omnia, cum hos demisso et tetrico vultu, illos bilares videat. (3) Quin et ea inquit quae apud inferos fiunt, et de his scribit, et imaginum plenum aereum esse dicit seque avium voces intelligere, et saepe de nocte surgens solus placide canere videtur, seseque quandoque in infinitatem peregrinari dicit, et innumerabiles sui similes esse Democritos, uaque cum mente corpore perditus vivit. Haec metuimus, o Hippocrates, his de rebus perturbati sumus. (4) Verum tuo consilio patriam nostram servaturus cito advenito, neque nos despexeris. Neque enim despiciendi sumus, et nos testimonii auctoritate valemus, et de Democrito servato neque gloria neque pecuniis neque eruditionis fama frustraberis. Et quamquam plus apud te valet doctrinae quam fortunae ratio, haec tamen tibi a nobis et copiosa et larga offeretur. Etenim vitam Democriti urbs nostra, quam auream esse velimus, quovis pignore redimere tendet. Leges nostras, Hippocrates, aegro-

παρακόπτειν. (5) ἴθι θεραπεύσων, ἀνδρῶν φέριστε, ἀνδρα ἀρίσημον, οὐκ ἱηρός, ἀλλὰ κτίστης ἐὼν ὅλης τῆς Ἰωνίης, περιβάλλων ἡμῖν ἱερώτερον τεῖχος. πόλιν, οὐκ ἀνδρα θεραπεύσεις, βούλην δὲ νοσοῦσαν καὶ κινδυνεύουσαν ἀποκλείεσθαι μέλλεις ἀνοιγνύναι, αὐτὸς νομοθέτης, αὐτὸς δικαστής, αὐτὸς ἄρχων, αὐτὸς σωτήρ, καὶ τούτων τεχνίτης ἀφίξει. ταῦτά σε προσδοκῶμεν, Ἰππόκρατες, ταῦτα καὶ γένοιτο ἐλθῶν. (6) μία πολίων οὐκ ἀσχος, μᾶλλον δὲ ἡ Ἑλλάς ὅλη δέεται σου φυλάξαι σῶμα σοφίης. αὐτὴν δὲ δόκει παιδεῖν πρεσβύειν πρὸς σὲ τῆς παρακοπῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι δευμένην. ζυγγενὸς μὲν ὄν, ὡς εἶοικε, πᾶσι σοφίη, τοῖσι δ' ἐγγυτέρω κερωρηχόσι αὐτῆς ὡσπερ ἡμῖν καὶ μάλα πλέον. εὖ ἴσθι, χαριεὶ καὶ τῷ μέλλοντι αἰῶνι, μὴ προεκλιπὼν Δημοκρίτου ἧς ἐλπίζει προτερήσειν ἀληθείης. (7) σὺ γὰρ Ἄσκληπιῷ προσπέπλεξαι γένος καὶ τέγγην, ὃ δὲ Ἡρακλῆος ἐστὶ ἀδελφιδόου, ἀφ' οὗ Ἄβδηρος, ὡς που πυθάνη πάντως, ἧ' ἐπώνυμος ἡ πόλις. ὥστε κακείνῳ χάρις ἡ Δημοκρίτου γένοιτ' ἂν ἱσίου. ὁρέων οὖν, ὡς Ἰππόκρατες, ἐξ ἀναισθησίην ἀπορρέοντα καὶ δῆμον καὶ ἀνδρα ἀρίσημον, σπεῦδε πρὸς ἡμέας, δεῦθεα. φεῦ ὡς καὶ τὰ ἀγαθὰ περισσεύσαντα νοῦσοι τυγχάνουσι. (8) ὁ Δημοκρίτος γὰρ ὅσον ἐρρώσθη πρὸς ἄκρα σοφίης, ἴσα κινδυνεύει νῦν ἀποπληξίῃ διανοίης καὶ ἡλιθιότητι κεκακῶσθαι, οἱ δ' ἄλλοι, ὅσοι πολλοὶ Ἄβδηριτέων, μείναντες ἐν ἀπαιδευσίῃ τὸν γε κοινὸν κατέχουσι νόον, ἀλλὰ νῦν φρονιμώτεροι νοῦσον σοφοῦ κρίνουν οἱ πρὶν ἄφρονες. ἴθι οὖν μετὰ Ἄσκληπιῷ πατρός, ἴθι μετὰ Ἡρακλῆος υἱατρὸς Ἡπιόνης, ἴθι μετὰ παίδων τῶν ἐπὶ Ἰλιον στρατευσαμένων, ἴθι νῦν παιῶνια νόσου φέρων ἄκεια. (9) εὐκαρπῆσει δὲ γῆ ῥίζας καὶ βοτάνας ἀλεξιφάρμακα μανίης ἀνίει· σχεδὸν οὖν οὐδέποτε γονιμώτερον εὐφορήσουσι οὔτε γῆ οὔτε ὁρέων ἀκρόρειαι ἢ νῦν Δημοκρίτῳ τὰ πρὸς υγιεῖν. ἔρρωσο.

κα'. Ἰπποκράτης Ἄβδηριτέων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ χαίρειν.

Ὁ πολίτης ἡμέων Ἀμελησαγόρης ἤλθε ἐς Κῶν, καὶ ἔτυγε τότε εὐῶσα ἡ ἀνάληψις τῆς ῥάβδου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ καὶ ἐτήσιος ἑορτῆ, ὡς ἴστε, πανηγυρις ἡμῖν καὶ πομπὴ πολυτελής ἐς κυπάρισσον, ἣν ἔθος ἄγειν τοῖσι τῷ θεῷ προσήκουσι. (2) ἐπεὶ δὲ σπουδαίειν ἐβόησε καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῆς προσόψιος ὁ Ἀμελησαγόρης, πεισθεὶς, ὅπερ ἦν, ἐπέειπεν τὸ πρῆγμα, ἀνέγων τὴν ἡμέων τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐθουμάσα ὅτι περὶ ἐνὸς ἀνθρώπου ὡς εἰς ἀνθρώπου ἡ πόλις θορυβέεσθε. (3) μακάριοι γε δῆμοι· ὁκοῖσι ἴσασι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἔρμικτα ἑωυτῶν, καὶ οὐ τοὺς πύργους οὐδὲ τὰ τεύχεα, ἀλλὰ σοφῶν ἀνδρῶν σοφὰς γνώμας. ἐγὼ δὲ πείθομαι τέχνας μὲν εἶναι θεῶν χάριτας, ἀνθρώπου δὲ ἔργα φύσιος. μὴ νημεσήσητε, ἀνδρες Ἄβδηριταί, εἰ οὐχ ἡμέας δοκέω ἀλλὰ τὴν φύσιν αὐτὴν καλλεῖν με ἀνασῶσαι ποίημα ἑωυτῆς, κινδυνεύον ὑπὸ

tare et delirare existimamus. (5) Adsis, vir optime, virum eximium curaturus. Venies non tanquam medicus, sed velut totius Ioniae fundator, nos sacriore muro circumdabis. Urbem non virum curabis, senatum aegrotantem et ne claudatur periclitantem aeries, ipse legum conditor, iudex, magistratus, servator et horum artifex advenies. Hanc in rem te exspectamus, Hippocrates, haec nobis eris ubi veneris. (6) Civitatum una non obscura, imo universa Graecia te orat, ut sapientiae corpus conserves. Ipsam vero doctrinam apud te legationem obire putato, ut se hac insania liberes rogantem. Sapientia certe, ut nobis videtur, omnibus cognata est et iis, qui ad eam propius accesserunt, velut nobis, multo magis. Certo scito te a futuro saeculo magnam miturum gratiam, si Democritum veritate, qua eum omnibus praestare posse sperat, non destitueris. (7) Tu enim Aesculapio genere et arte coniunctus es, hic vero Herculis ex fratre nepos, ex quo Abderus, ut procul dubio audisti, cuius nomen civitas habet. Quare illi etiam grata futura est Democriti curatio. Cum igitur videas, Hippocrates, et populum et virum egregium ad sensuum stupiditatem delabi, ad nos ut festines rogamus. Mirum quod vel bona exuberantia morbi existunt. (8) Democritus enim quantum sapientiae acumine valuit, in tantum nunc periclitatur, ne mentis stupore et dementia male afficiatur. At reliquum Abderitarum vulgus ineruditum sensu quidem communi fruitur, quin etiam qui antea imprudentes habebantur, ad sapientis morbum discernendum nunc quidem perspicaciores sunt. Adesto igitur cum Aesculapio patre, cum Herculis filia Epione, cum filiis qui ad Ilium in expeditionem profecti sunt, adesto nunc praenonia fecum morbi remedia afferens. (9) Terra uberibus fructibus, radicibus, herbis et floribus ad depellendam insaniam ferax erit, neque fere unquam fecundius quid producent neque terra neque montium iuga quam quae nunc ad Democriti salutem. Vale.

XI. Hippocrates senatu populoque Abderitarum S.

Civis vester Amelesagoras eo die Co appulit, in quem forte inciderat virgae assumptio, universaria, ut scitis, nobis festivitas et publicus conventus, pompaque ad cypressum celebris, quam pro more deducunt qui deo dicati sunt. (2) Cum autem et ex verbis et ex aspectu ipso festinare videretur Amelesagoras, credens re vera urgere negotium, epistolam vestram legi et miratus sum quod de unius hominis salute non secus ac si unus esset in civitate conturbati essetis. (3) Certi beati sunt populi, qui viros bonos sua esse propugnacula intelligunt, non turres, non moenia, sed prudentium virorum prudentia consilia. At vero artes deorum esse munera cum mihi persuadeam, viros autem naturae opera, ne indignemini, viri Abderitae, si naturam, non vos me vocare existinem ad opus suum conservandum, quod periclitatur ne morbo

νοῦσου διαπεσεῖν. (4) ὥστε πρὸ ὑμῶν ἐγὼ φύσι καὶ θεοῖσι ὑπακούων σπεύδω νοσεύντα Δημόκριτον ἰήσασθαι, εἴπερ δὴ καὶ τοῦτο νοῦσός ἐστι, ἀλλὰ μὴ ἀπάτη συσκιάζεσθε, ὅπερ εὐχόμεαι. καὶ γέναιτο ἂν πλεόν τῆς ἐν ὑμῖν εὐνοίας τεκμήριον τὸ πρὸς ὑπόνοιαν ταραχθῆναι. (5) ἀργύριον δέ μοι ἐργόμενῳ οὔτ' ἂν φύσις οὔτε θεὸς ὑπόσχοιτο, ὥστε μὴδ' ὑμεῖς, ἄνδρες Ἀθηναῖται, βιάζεσθε, ἀλλ' εἴτα ἐλευθερίας τέλῃς ἐλεύθερα τὰ ἔργα. οἱ δὲ μισθαρνεύοντες δουλεύειν ἀναγκάζουσι τὰς ἐπιστήμας, ὅσπερ ἐξανδραποδίζοντες αὐτὰς ἐκ τῆς προτέρας παρρησίας. (6) εἴθ' ὡς εἰκὸς καὶ ψεύσαντο ἂν ὡς περὶ μεγάλης νόσου, καὶ ἀρνηθεῖεν ἂν ὡς περὶ μικρῆς, καὶ οὐκ ἂν ἔλθοιεν ὑποσχόμενοι, καὶ ἅπαντες ἐλθοῖεν μὴ κληθέντες. οἰκτρὸς γὰρ ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὅτι δι' ὅλου αὐτοῦ ὡς πνεῦμα χειμῆριον ἢ ἀφόρητος φιλαργυρία διαδέσκει, εἴθ' ἦν εἴθε μᾶλλον ἅπαντες ἰητροὶ ζυγίαν ἀποθεραπεῦσαι χλεπωτέρην μανίης νόσον, ὅτι καὶ μακκρίζεται νόσος ἐοῦσα καὶ κακοῦσα. (7) αἴματι δὲ ἔγωγε καὶ τὰ τῆς ψυχῆς νοσήματα πάντα μανίας εἶναι· σφοδρὰς ἐμποιούσας δόξας τινὰς καὶ φαντασίας τῷ λογισμῷ, ὧν ὁ δι' ἀρετῆς ἀποκαθαρθεὶς ὑγιάζεται. (8) ἐγὼ δὲ εἰ πλουτέειν εἰς ἅπαντος ἐβουλόμην, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖται, οὐκ ἂν εἴνεκεν δέκα ταλάντων διέβηνον πρὸς ὑμᾶς; ἀλλ' ἐπὶ τὸν μέγαν ἐργόμενος Περσέων βασιλέα, ἔνθα πόλις ὄλαι προσήισαν τῆς ἐξ ἀνθρώπων εὐτυχίης γεγεμισμένη, ἰώμην ἂν τὸν ἐκεῖ λοιμὸν ἀνιών. (9) ἀλλ' ἀπρηνησάμην ἐγὼρην Ἑλλάδι γῶρην ἐλευθερώσασα κακῆς νόσου. καγὼ τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ καταναυμαγῶ τοὺς βαρβάρους, εἶχον δ' ἂν αἰσχύνην τὸν βασιλέα πλοῦτον καὶ πατρίδος ἐγὼρην περιουσίην, περιεκέμην δ' ἂν αὐτὰ, ὡς ἐλέημι τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχων. (10) οὐκ ἔστι πλοῦτος τὸ πανταχόθεν χρηματίζεσθαι· μέγала γὰρ ἰερά τῆς ἀρετῆς ἐπὶ δικαιοσύνην, οὐκ ὀρυσσόμενα ἀλλ' ἐμφανέα ἔοντα. ἢ οὐκ οἴεσθε ἴσον ἀμάρτημα εἶναι σώζειν πολλομένους καὶ φίλους ἰᾶσθαι μισθοῦ; (11) ἀλλ' οὐχ ὅδε ἔχει τὰ ἡμέτερα, ὡς ὄψομαι οὐ καρποῦμαι νόσους, οὐδὲ δι' εὐχῆς ἤκουσα τὴν Δημόκριτου παράχρυσιν, ὅς εἶτε ὑγιαίνει, φίλος ἔσται, εἴτε νοσέει, θεραπευθεὶς φίλος πλεόν ὑπάρξει. πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν ἐμβροθεῖα καὶ στερρὸν τὰ ἤθεα καὶ τῆς ὑμετέρας πόλιος ἔοντα κόσμον. ἔρωσθε.

β'. Ἱπποκράτης Φιλοπόμην χαιρεῖν.

Οἱ τὴν τῆς πόλιος ἐπιστολὴν ἀποδόντες μοι πρέσβεις καὶ τὴν ἀπέδωσαν, ἤσθη δὲ κάρτα ζεινίην τε ὑπισχυομένου σέο καὶ τὴν ἐτέρην δικίτην. ἔλθοιμεν δὲ αἰσθή τύχη καὶ ἀξιόμοθα ὡς ὑπολαμβάνομεν χρηστοτέρησι ἔλλοισι, ἐξ ὧν ἐν τῇ γραφῇ παραδεδήλωται οὐ μανίην ἀλλὰ ψυχῆς τινὰ βῶσιν ὑπερβάλουσαν διασαφρόντες τάνδρός, μήτε παίδων μήτε γυναικῶς μήτε συγγενῶν μήτε οὐσίης μήτε τινὸς ὄλου

cornat. (4) Quare naturæ et diis potius quam vobis auscultans festino Democritum ægrotantem sanaturus, si sane hic morbus est, ac non potius, quod exopto, errore hallucinamini. Ac certe maius fuerit benevolentiae vestrae testimonium, si vos ad hanc suspici-nem conturbati fueritis. (5) Mili vero ad vos venienti non natura, neque deus argentum promiserit. Unde neque vos, viri Abderitæ, per vim obtrudite, sed liberæ artis libera esse sinite opera. Qui autem mercede operam suam loc ut, has scientias tanquam ex priore libertate mancipio dantes servire cogunt. (6) Deinde probabile est mentiri posse tanquam in magno morbo, et negare ut in parvo, aut ubi promiserint, non venire, rursusque non vocatos venire. Miserabilis sane est humana vita, quod eam totam intolerabilis argenti cupiditas velut hibernus flatus pervaserit, ad quem morbum curandum utinam medici omnes potius concurrerent; gravior enim ille mentis alienatione est, quippe qui, etiamsi morbus sit et male affligat, censeatur beatus. (7) Equidem omnes animi morbos vehementes insaniam reputo, cum opiniones quasdam et visa rationi suscipient, ex quibus sanescit qui per virtutem repurgatur. (8) Ego vero si omnibus modis ditescere voluissem, viri Abderitæ, ne decem quidem talentorum gratia ad vos venirem, sed ad magnum Persarum regem proficiscerer, ubi urbes totæ cuiusvis generis opibus mirum quantum refertæ occurrissent, illorum autem pestilentem morbum curassem. (9) Sed regionem Græciæ inimicam malo morbo liberare recusavi. Et ipse, quantum in me erat, barbaros navali prolio supero. Regias autem opes ignominie mihi futuras et opulentiam patriæ inimicam reportassem, quibus circumaffluens urbium Græciæ quasi destructor existerem. (10) Divitiæ non sunt pecuniæ undecunque comparatæ. Magna enim sunt virtutis sacra, quæ a iustitia non teguntur, sed in apertum se proferunt. An non reputatis æquale peccatum esse, hostes servare et amicos mercede curare? (11) At non ita se habent res nostræ. Ex morbis quæstum non facio, neque ex animo Democriti dementia audiavi, qui sive sanus sit, amicus est, sive ægrotet, curatus magis etiam amicus futurus est. Eum autem gravibus et firmis moribus esse præditum intelligo et urbi vestrae esse ornameto. Valet.

XII. Hippocrates Philopœmeni S.

Legati cum urbis vestrae epistola etiam tuam mihi reddiderunt, quodque tuum hospitium et reliqua vitæ commoda promitteres, valde lætatus sum. Auspicato autem veniemus et, ut opinamur, meliore spe accedemus; quippe argumento usi iis quæ per litteras accepimus, non insaniam sed eximium quoddam animi robur in viro isto agnoscimus, qui neque liberorum neque uxoris neque

ἐν φροντίδι ἐόντος, ἡμέρην δὲ καὶ εὐφρόνην πρὸς ἐσωτῆ κατεστειωτος καὶ ἰδιόζοντος πάμπολλα ἐν ἀντροισι καὶ ἐρημίησι ἢ ὑπὸ σκέπησι δενδρέων καὶ ἐν μαλθακῆσι ποίησι ἢ παρ' ἡσύχοισι ὑδάτων βέεθροισι. (2) ζυμβαίνει μὲν οὖν τὰ πολλὰ τοῖς μελαγχολῶσι τοιαῦτα σιγηλοῖ τε γὰρ ἐνίοτες καὶ μονήρες καὶ φιλέρημοι τυγχάνουσι, ἀπανθρωπεύονται τε ζῦμφυλον ὄψιν ἀλλοτριωτάτην νομίζοντες. οὐκ ἀποικὸς δὲ καὶ τοῖσι περὶ παιδείην ἐσπουδαχόσι τὰς ἄλλας φροντίδας ὑπὸ μίτης τῆς ἐν σοφίῃ διαθέσιος σεσοβῆσθαι. (3) ὅσπερ γὰρ ὁμοῦς καὶ ὁμοῖδας ἐν τοῖσι οἴκοισι θαρυβέοντες καὶ στασιάζοντες, δικόταν ἐξαπιναιῶς αὐτοῖσι δέσποινα ἐπιστῆ, ποθηθέντες ἐφρυσυγάζουσι, παραπλησίως καὶ αἱ λοιπαὶ αἰ κατὰ ψυχῆν ἐπιθυμίαι ἀνθρώποισι κακῶν ὑπερρέτιδες· ἐπὴν δὲ σοφίης ὄψις ἐσωτῆν ἐπιστήσῃ, ὡς δοῦλα τὰ λοιπὰ πάθεα ἐκχευώρηκε. (4) ποθέουσι δὲ ἄντρα καὶ ἡσυχίην οὐ πάντως οἱ μανέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων πρηγμάτων ὑπερφρονήσαντες ἀταραξίης ἐπιθυμίη. δικόταν γὰρ ὁ νόσος ὑπὸ τῶν ἔξω φροντίδων κοπτόμενος ἀναπαύσασθαι θελήσῃ τὸ σῶμα, τότε ταχέως ἐς ἡσυχίην μετήλλαξε, εἴτα ἀναστὰς ὄρθριος ἐν ἐσωτῆ περισκοπέει κύκλω χωρίον ἀληθείης, ἐν ᾧ οὐ γυνή, οὐ τέκνα, οὐ κασίγνητοι, οὐ ζυγγενέες, οὐ ὁμοῦς, οὐδ' ἕλωσ οὐδὲ ἐν τῶν θόρυβον ἐμποιεόντων, πάντα δ' ἀποκλεισμένα τὰ ταρασσόντα ἐστῆκε ὑπὸ φόβου, οὐδὲ πλησιάζουσι τοιμέοντα ὑπὸ εὐλαθείης τῶν αὐτόθι οἰκούντων· οἰκεῖουσι δὲ τὸ χωρίον ἐκεῖνο τέγναι καὶ ἀρεταὶ καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες καὶ βουλαὶ καὶ γνώμη. (5) καὶ ὁ μέγας πόλος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τοὺς πολυκινήτους ἀστεράς κατέστειπται, εἰς δὲ τάχα καὶ Δημόκριτος· ὑπὸ σοφίης μετακίησας εἶτ' οὐκέθ' ὄρεων τοὺς ἐν τῇ πόλει, οἷά γε τηλοῦ ἐκδεδημηκῶς, δοξάζεται μανίης νοῦσον διὰ τὸ φιλέρημον, σπεύδουσι δὲ Ἀβδηρίται ἀργυρίου ἐλεγχθῆναι ὅτι οὐ ζυνίχισι Δημόκριτον. ἀλλὰ σύ γε ἡμῖν κατάρτυε τὴν ξεινίην, ἑταῖρε Φιλοποιμῆν· οὐδὲ γὰρ ἐθέλω τεταραγμένη τῇ πόλι παρασχέιν ὄχλησιν, ἐκ παλαιοῦ ἴδιον ἔχων ξεινόν σε, ὡς οἴσθα.

17. Ἱπποκράτης· Διονυσίῳ χείριον.

Ἡ περίμεινόν με ἐν Ἀλικαρνησσῶ ἢ φθάσον αὐτὸς ἐλθών, ὃ ἑταῖρε· κατὰ πᾶσαν γὰρ ἀνάγκην ἀπιτέον εἰς Ἀβδηρά μοι Δημόκριτον χάριν, ἐφ' ὃν νοσέοντα μετεπέμψατό με ἡ πόλις. (2) ἀλλ' ἔκτοπος γάρ τις ἡ ζυμπαθείη τῶν ἀνθρώπων, Διονύσιε, ὡς μία ψυχῆ συννοσεύωντων τῷ πολιτῆ· ὥστε μοι δοκέουσι καὶ αὐτοὶ θεραπείης δέεσθαι. ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδὲ νοῦσον αὐτὸ εἶναι, ἀλλ' ἀμετρίην παιδείης, οὐκ οὔσαν δὲ τῷ ὄντι ἀμετρίην, ἀλλὰ νομιζομένην τοῖσι ἰδιώτησι, ἐπεὶ οὐδέποτε βλαβερὸν τῆς ἀρετῆς τὸ ἀμετρον. (3) δόξα δὲ νοῦσου γίγνεται τοῦτο διὰ τὴν τῶν κρινόντων ἀπαιδευσίην, δοκιμάζει δὲ ἕκαστος ἐξ ὧν αὐτὸς οὐκ ἔχει τὸ ἐν ἄλλῳ πλεονάζον περισεύειν. καὶ ἴσως ποῦ καὶ ὁ δεῖ-

cognatorum neque rei familiaris neque cuiusquam omnino curam habeat, sed dies et noctes secum vivat et privatam vitam degat in antris plerumque et solitudinibus aut in arborum umbraculis aut in mollibus herbis aut iuxta crebra aquarum fluentia. (2) Hæc igitur plerumque melancholicis accidunt. Quandoque enim taciturni sunt, solitarii, desertorum amantes, familiarium conspectum tanquam alienum fugiunt. Neque etiam absurdum est in his, qui ad disciplinas studiose contendunt, omnes alias curas ab uno sapientiæ affectu excuti. (3) Non aliter enim ac ministri et ministræ in domibus tumultuantes ac concertantes, si quando derepente eis hera adfuerit, attoniti conquiescunt, similiter etiam reliquæ animi cupiditates malorum hominibus sunt administræ; at ubi sapientia in conspectum se dederit, tanquam mancipia reliqui affectus discedunt. (4) Expetunt autem speluncas et quietem non amentes solum, verum etiam qui res humanas negligunt ob tranquillitatis desiderium. Cum enim mens curis externis fracta se recreare voluerit, tunc cito quieti se tradit, deinde celsa atque erecta veritatis locum circumspicit, in quo non pater, non mater, non uxor, non liberi, non frater, non cognati, non ministri, non fortuna neque prorsus quicquam tumultum excitat, sed perturbantia omnia reiecta præ timore subsistunt neque appropinquare audent pro eorum reverentia qui illic inhabitant. Illum autem locum inhabitant artes, virtutum omne genus, dii, dæmones, consilia, sententiæ. (5) In illaque regione magnus polus stellis plurimum se moventibus tanquam corona cinctus est, in quam fortassis Democritus ob sapientiam commigravit. Deinde cum eos qui in urbe sunt non amplius videat, ut qui procul a domo agat, ob solitudinis amorem insanire creditur. Cum vero Abderitæ Democritum non intelligant, de argento periculum facere student. Tu vero, amice Philoœmen, hospitium nobis præparat; neque enim perturbatæ urbi molestus esse volo, cum te, ut nosti veterem et proprium hospitem habeam.

XIII. Hippocrates Dionysio S.

Aut me Halicarnassii exspecta, aut me, o amice, antevorte; necessario enim mihi Democriti gratia in Abderam abundum, ad quem ægrotantem urbs me accersivit. (2) At mirabilis, Dionysi, quædam est hominum istorum naturæ cognatio et quasi concentus, quippe qui velut uno animo cum cive suo ægrotent, ut et ipsi curatione indigere mihi videantur. Equidem ne morbum quidem esse puto, sed nimis exsuperantem doctrinam quæ tamen modum exsuperare non potest, sed ita vulgo existinatur, cum virtus modum exsuperans nunquam sit noxia. (3) Quod vero eminet, propter eorum qui iudicant inscitiam morbi speciem præbet. Unusquisque autem ex his que non habet, id quod in alio abundat mo-

λὸς ἀμετρίτην τὴν ἀνδρείην ὑπελάμβη, καὶ ὁ φιλάργυρος τὴν μεγαλοφυλίην, καὶ πᾶσα ἔλλειψις ὑπερβάλλειν δοκέει τὸ τῆς ἀρετῆς ζύμμετρον. (4) ἔκεινον μὲν οὖν αὐτὸν ἰδόντες μετὰ τῆς ἐθνένδε προγνώσιος καὶ ἀκούσαντες τῶν λόγων αὐτοῦ ἄμενον εἰσόμειθα· οὐ δὲ ἐπειζον, ὡς Διονύσιε, παραγενομένοι· βούλομαι γὰρ ἐνδιατριψαί σε τῇ πατρίδι μου μέχρις ἂν ἐπανέλθω, ὅπως τῶν ἡμετέρων φροντιστῆς καὶ πρὸ τῶν ἐμῶν τῆς πόλιος. ἔπειτ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκ ξυντυχίης ὑγιενὸν τὸ ἔτος ἐστὶ καὶ τὴν ἀρχαίην φύσιν ἔχον· ὅστε οὐ πολλὰ παρενοχλοῦσι νοῦσοι. πλὴν ὅμως πάθει. (5) οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν εὐκαιρέουσαν οἰκίην, ἅτε καὶ τοῦ γυναίου μένοντος πρὸς τοὺς γονεῖς διὰ τὴν ἐμὴν ἀποδημίην. ἐπισκόπεε δὲ καὶ τὰ ἐκείνης, ὅπως διὰ τῆς σωφρονίας, καὶ μὴ διὰ τὴν τάνδρος ἀπουσίην ἄλλους ἄνδρας νομίση. κόσμιος μὲν οὖν ἦν ἐξ ἀρχῆς, καὶ τοὺς γονεῖς ἀστείους εἶχε, τὸν τε πατέρα ἀνδρικόν τε καὶ μισοπόνηρον ὑπερφυῶς γερόντιον· ἀλλ' ὅμως αἰεὶ χηρίζει γυνὴ τοῦ σωφρονίζοντος, ἔχει γὰρ φύσι καὶ τὸ ἀκόλαστον ἐν ἑωυτῇ, ὅπερ εἰ μὴ κατ' ἡμέρην ἐκκόπτοιο, ὥσπερ τὰ δένδρα καθυλομανεῖ. (6) ἐγὼ δὲ φίλον ἀκριβέστερον οἶμαι γονεῶν ἐς φυλακὴν γυναικός· οὐ γὰρ ὡς ἐκείνοισι καὶ τούτῳ ζυνοικεῖ πάθος εὐνοίης, δι' οὗ πολλάκις ἐπισκιάζονται τὴν νοσησίην. φρονιμώτερον δὲ ἐν παντὶ τὸ ἀπαθέςτερον, ἅτε μὴ ἐπικλώμενον ὑπὸ εὐνοίης.

ιδ'. Ἱπποκράτης Δαμαγήτῳ χεῖρειν.

Οἶδα παρὰ σοὶ γεγόμενος ἐν Ῥόδῳ, Δαμαγήτε, τὴν ναῦν ἐκείνην (Ἀλίας ἐπιγραφὴ ἦν αὐτῆς), πάγκαλόν τινα καὶ εὐπρυμνον, ἱκανῶς τε τετροπισμένην, καὶ διάθασιν εἶχε πολλήν· ἐπήγεες δὲ καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῆς ὡς ὅζῳ καὶ ἀσφαλῆς καὶ ἐντεργον ὑπουργήσεται, καὶ τοῦ πλοῦς τὴν εὐδρομίην. (2) ταύτην ἐκπεψὼν ἡμῖν, εἰ οἶόν τε, μὴ κώπησι ἀλλὰ πεπεροῖσι ἐρετμώσας· ἐπέγειν γὰρ τὸ πρήγμα, φιλότης, καὶ ἐς Ἀβδηρα διαπλεύσας πᾶν ταχέως βούλομαι νοσεῖσαν ἰησασθαι πόλιν διὰ νοσεῦντα ἓνα Δημόκριτον. ἀκούεις ποῦ τάνδρος τὸ κλέος. (3) τοῦτον ἢ πατρὶς αἰτιᾶται μανίῃ κεκακῶσθαι, ἐγὼ δὲ βούλομαι μὴ ὄντως αὐτὸν παρακόπτειν, ἀλλ' ἐκείνοισι ὁδῶσαν εἶναι. γελῆ, φασί, αἰεὶ καὶ οὐδέποτε παύεται γελῶν ἐπὶ παντὶ πρήγματι, καὶ σημείων αὐτὸ τοῦτο μανίης δοκέει. (4) ὅθεν λέγε τοῖσι ἐν Ῥόδῳ φίλοισι μετριάζειν καὶ μὴ πολλὰ γελῆν μηδὲ πολλὰ στυβρωπάζειν, ἀλλὰ τούτων ἀμφοῖν τὸ μέτριον κτήσασθαι, ἵνα τοῖσι μὲν χαριέστατος εἶναι ὁδῶς, οἷσι δὲ φροντιστῆς περὶ ἀρετῆς μεμηρῖζων. (5) ἐνὶ μέντοι τι, Δαμαγήτε, κακόν, παρ' ἕκαστον αὐτοῦ γελῶντος· εἰ γὰρ ἡ ἀμετρίη φλαῦρον, τὸ διὰ παντός φλαυρότερον. καὶ εἶποιμ' ἂν αὐτῷ «Δημόκριτε, καὶ νοσεόντος καὶ κτενυμένου καὶ τελευτώτος καὶ πολιορκουμένου καὶ παντός ἐμπίπτοντος κακοῦ, ἕκαστον τῶν προχρησσομένων

dum excedere opinatur. Ita timidus fortitudinem et avarus animi magnitudinem inolum excedere sentit, omnisque defectus moderationem virtutis excessum esse putat. (4) Illum igitur ipsum ubi viderimus cum ea quam hic concipimus praeentione, eiusque sermonem audiverimus, melius cognoscemus. Tu vero, Dionysi, ipse accedere festina; volo enim te, quoad rediero, in patria nostra commorari, ut rerum nostrarum imprimisque urbis nostrae curam habeas, quandoquidem nescio quo casu salubris annus est et pristinum naturam relinnet. Quare neque multi morbi molesti sunt. Verumtamen adesto. (5) Domum meam vacantem inhabitabis, cum uxor mea propter perfectionem meam apud parentes maneat. Illius tamen vitam observa, ut pudice degat et ne ob viri absentiam alios viros usurpet. Modesta quidem ab initio fuit et probos habuit parentes, patrem autem senem mirum in modum virilem et vehementer malos odio prosequentem; semper tamen eo qui ad bonam frugem corrigat mulier opus habet. Natura enim insitam intemperantiam habet, quae nisi quotidie resecetur, velut arbores supervacuis frondibus et inutili fructificatione luxuriat. (6) At ego amicum parentibus diligentior in muliere custodienda existimo; neque enim hic, velut illi, benevolentiae affectu cum ea coniunctus est, quo plerumque admonitioni tenebras offundunt. In omni autem re animus ab omni perturbatione liber prudentior est, quod nimirum benevolentia frangi non possit.

IV. Hippocrates Damageto S.

Cum apud te Rhodi essem, Damagete, navem illam vili cui Italiae inscriptio inerat, quae mihi perpulebra, puppi proba et carina idonea instructa, multaque transta habere visa est; tu vero eam commendabas, quod ad navigandum velox esset. tuta, ad regendum bene fabricata, facilemque navigationis cursum haberet. (2) Eam ad nos mitto, sed si fieri possit, non remis, sed alarum remigio instructam; res enim, amice, urget, ut quam citissime in Abderam traiciam, aegrotantem enim urbem propter unum Democritum morbo affectam curare volo, si quando de huius viri fama accepisti. (3) Hunc patria dementiae insimulat; at ego volo, imo vero exopto, illum re vera non delirare, sed eos ita opinari. Ridet semper, inquiet, neque in quovis negotio ridere cessat, hocque illis insanie signum videtur. (4) Quare nostros qui Rhodi sunt amicos moneto, ut semper inolum teneant neque multum rideant neque multum tetrici sint, sed inter haec modum teneant, uti his quidem gratissimus esse videaris, illis vero commentationi deditus, de virtute anxie cogitans. (5) Inest certe, Damagete, vitii aliquid, quod ad singula rideat; si enim immoderantia vitiosa est, quae perpetua, vitiosior. Eum autem sic alloquar, «Democrite, si quis aegrotat, si quis inferticitur, moritur, obsidet, omnino si quid mali incidit, nihil horum est, quod tibi non praebeat materiam

ὕλη σοι γέλωτος ὑποκείται. (6) οὐ θεομαχίεις δέ, εἰ δύο ἐόντων ἐν τῷ κόσμῳ, λύπης καὶ χαρᾶς, σὺ θάτερον ἐκβέβληκας; μακίριός γ' ἂν ἦς (ἄλλ' ἀδύνατον), εἰ μήτε μήτηρ σοι νενοίχηε μήτε πατήρ μήτε τὰ τυχόντα τέκνα ἢ γυνὴ ἢ φίλος. ἀλλὰ διὰ τὸν σὸν γέλωτα ἵνα σώζηται εὐτυχίεις τὰ πάντα. (7) ἀλλὰ νοσούντων γελῆς, ἀποθησκότων χαίρεις, εἰ τέ τι πού πύθοιο κακόν, εὐφραίνεται. ὡς πονηρότατος εἶ, ὦ Δημοκρίτε, καὶ πόρρω γε σοφίης, εἰ νομίζεις ταῦτα μηδὲ κακὰ εἶναι. μελαγχολᾷς ὄν, ὦ Δημοκρίτε, κινδυνεύων καὶ αὐτὸς Ἀβδηρίτης εἶναι, φρονιμωτέρη δὲ ἡ πόλις. » (8) ἀλλὰ περὶ μὲν δὴ τούτων ἀκριβέστερον ἐκεῖ λέξομεν, Δημοκρίτε· ἡ δὲ ναῦς καὶ τὸν χρόνον ὃν ἐπιστέλλω σοι χρονίζει.

15. Ἱπποκράτης Φιλοπόσιμενι χαίρειν.

Σύννοος καὶ πεφροντικός ὑπὲρ Δημοκρίτου, ἐκείνη τῇ νυκτὶ καταδαρθών, πρὸς ἀρχομένην τὴν ἡῶ ὄναρ ἐφαντάσθη, ἐξ οὗ νομίζω κάρτα μηδὲν ἐπιφαλῆς γενήσθαι· ἐκπληκτος δὲ διηγήθη. (2) ἐδόκεν γὰρ αὐτὸν τὸν Ἀσκληπιὸν ὄρῃν, φαίνεσθαι τε αὐτὸν πλησίον, ἤδη δὲ πρὸς τῆσι Ἀβδηρίτων πύλῃσι ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ Ἀσκληπιός, οὐχ ὡς εἰώθεσαν αὐτοῦ αἱ εἰκόνες, μειλίχιός τε καὶ πρᾶος ἰδέσθαι καταφαινετο, ἀλλὰ διεγῆγεμενός τῇ σῆσίῃ καὶ ἰδέσθαι φοβερώτερος. (3) εἶποντο δὲ αὐτῷ ὀράκοντες, χρῆμά τι ἐρπετῶν ὑπερφυῆς, ἐπειγόμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ μακροῦ τῷ ἐπισύρματι καὶ τι φρικτῶδες ὡς ἐν ἐρημίῃ καὶ νάπησι κοίλῃσι ὑποσυρίζοντες. οἱ δὲ κατόπιν ἑταῖροι κίστος φαρμάκων εὖ μάλ' ἀπεριεσφηκωμένας ἔχοντες ἦσαν. (4) ὤρεξε δὲ μοι τὴν χεῖρα ὁ θεός, κἀγὼ λαθόμενος ἄσμενος ἐπιπάρσον ζυερέγχεαι καὶ μὴ καθυστερέωιν τί μου τῆς θεραπείης; ὁ δὲ « οὐδέν ἐστι » ἔφη « ἐν τῷ παρεόντι χρηίζεις ἐμέο, ἀλλὰ σε αὕτη ξενιγήσει ἡ θεὸς κοινή, ἀθανάτων τε καὶ θνητῶν. » ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεὶς ὄρεῦς γυναικᾶ καλὴν τε καὶ μεγάλην ἀφελὲς πεπλοκισμένην, λαμπρεῖμονα· διέλαμπον δ' αὐτῆς οἱ τῶν ὀμμάτων κύκλοι καθαρὸν τι φῶς, οἷον ἀστέρων μαρμαρυγὰς δοκέειν. (5) καὶ ὁ μὲν δαίμων ἐχωρίσθη, κείνη δὲ ἡ γυνὴ πιέξασά με τοῦ καρποῦ μαλθακῇ τινὶ εὐτονίῃ διὰ τοῦ ἀστεος ἤγε φιλοφρονομένη. ὡς δὲ πλησίον τῆς οἰκίας ἦμεν, ἵνα τὴν ξενίνην ἐδόκεον ἠὲρπεῖσθαι, ἀπήει ὡς φάσμα, μῶνον εἰποῦσα « αὐρίων σε παρὰ Δημοκρίτῳ καταλήψομαι. » (6) ἤδη δὲ αὐτῆς μεταστρεφόμενης « δέομαι » ἔφη « ὦ ἀρίστη, τίς εἶ καὶ τί σε καλέομεν; » ἢ δὲ « Ἀληθεῖα » ἔφη· « αὕτη δὲ ἦν προσισοῦσα ὄρῆς » (καὶ γὰρ ἐξάκρηνς ἑτέρη τις καταφαινετο, οὐκ ἀκαλλῆς μὲν οὐδὲ αὐτῇ, ὄραστέρη δὲ καὶ σεσοθήμενη) « Δόξα » ἔφη « καλέσεται, κατοικεῖ δὲ παρὰ τοῖσι Ἀβδηρίτησι. » (7) ἐγὼ ὄν ἀναστάς ὑπεκρινάμην ἐμωυτῷ τούναρ, ὅτι οὐ δεήσοιτο ἱετροῦ Δημοκρίτος, ὅπου γε αὐτὸς ὁ θεραπειῶν θεὸς ἀπέστη, οὐκ ἔχων ὕλην θεραπείης· ἀλλὰ ἡ μὲν ἀληθεῖα τοῦ ὑγιαίνειν

ridendi. (6) Nonne bellum diis indicere videris, si, cum duo sint in mundo, gaudium et tristitia, alterum a te receeris? Beatus certe mihi videaris (verum id fieri nequit), si neque mater tibi ægrotet, neque pater neque liberi aut uxor aut amicus. Sed propter tuum risum, ne scilicet pereat, omnia tibi prospere cedere simulas. Sed quod cum ægrotant ridet, cum moriuntur gaudes, si quod malum audieris, exhilararis, maxime improbus es, Democrite, longeque a sapientia aberras, si hæc non vitia existimas. Atra igitur bile vexaris Democrite, et pericillar is ne ipse Abderitanus habearis, prudentior autem sis civitas. » (8) Verum de his quidem, Damagete, illic exactius dassetemus; navis autem etiam hoc tempore quo ad te scribo moratur.

XV. Hippocrates Philopomeni S.

Cum cogitabundus et sollicitus de Democriti salute essem, illaque ipsa nocte dormirem, sub auræ initium somnium mihi visum est, ex quo nihil admodum periculosi eventurum existimo. Mirandum in modum excitatus sum. (2) Ipsum enim Æsculapium præsentem mihi videre videbar, iamque ad Abderitanas portas perveneramus. At Æsculapius non ea lenitate ac facilitate, qua illius imagines conspici solent, videbatur, sed habitus erat commoto similis et aspectus magis horrendus. (3) Sequabantur autem eum dracones inter reptilia eximii, longoque tractu festinantes, horrendum quiddam velut in solitudinibus et cavis vallibus subsibilantes. Pone ibant comites medicamentorum eistas probe obturatas habentes. (4) Deinde mihi manum deus porrexit, qua lubenter arrepta rogabam necum uti veniret, neve me in curatioe desereret. Ille vero « nihil » inquit « mea opera in presentia indiges, verum hæc communis tum immortalium tum mortalium dea te nunc hospitem deducet. » At ego conversus mulierem tum pulchram tum magnam aspicio, simplici capillorum ornatu, splendido cultu, cuius oculorum orbis claro lumine pellucebant, uti stellarum fulgores viderentur. (5) Et deus quidem discessit, mulier vero illa molliter prehensa manu mea per urbem perhumaniter complexa deduxit; ubi vero ad domum venimus, ubi mihi hospitium paratum putabam, velut spectrum discessit, hæc tantum dicens « cras te apud Democritum offendam. » (6) Qua iam discedente « quæso optima » inquam « quænam es et quod tibi nomen est. » « Veritas » inquit. « Quam vero accedentem vides Opinio est » inquit (confestimque altera quædam mihi visa est, neque mala hæc quidem, ferociore tamen et fastuoso aspectu) « et apud Abderitanos habitat. » (7) Experrectus igitur mihi ipsi sonanum explicavi, quod ex quo ipse deus medendi auctor discessisset, tanquam nullam curandi haberet materiam, Democritus medico non indigeat, sed veritas ipsa, quod

παρὰ Δημοκρίτῳ μένει, ἢ δὲ τοῦ νοσέειν αὐτὸν δοῦσα παρὰ Ἀβδηρίτῃσι ὄντως κατοικεῖει. (8) ταῦτα πιστεύω ἀληθῆα εἶναι, Φιλοποίμην, καὶ ἔστι, καὶ οὐκ ἀπογινώσκω τὰ ὄνειρατα, μάλιστα δὲ ἑκοτὰν καὶ τὰς τιν διαφυλάσσει. ἰητρικὴ δὲ καὶ πάνυ μαντικὴ ζυγγενής ἐστι, ἐπεὶ τῶν θυῶν τεχνῶν εἰς πατῆρ ὁ Ἀπόλλων, ὁ καὶ πρόγονος ἡμῶν, ἐσθμῆνας νοσούσας προαγορεύων καὶ νοσηράντας ἰώμενος.

κ'. Ἱπποκράτης Κρατεῦα χαίρειν.

Ἐπίσταμαί σε βίσητόμων ἄριστον, ὦ ἑταῖρε, καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ διὰ τὸ τῶν προγόνων κλέος, ὡς μηδὲν ἀποδεῖν σε τοῦ προπάτορος Κρατεῦα. (2) νῦν οὖν, εἰ καὶ ποτε ἄλλοτε, βοτανολόγησον ἑκόσα τε καὶ ἑκοτὰ δύνασαι, ἀναγκαίη γὰρ ἐπιείγει, καὶ διάπεμψαί μοι αὐτὰ ἐπ' ἄνδρα ὄλη πόλι ἰσοστάσιον, Ἀβδηρίτην μὲν, ἀλλὰ Δημοκρίτον· νοσέειν γὰρ αὐτὸν φασὶ καὶ καθάρσιος μάλᾳ χρῆζεν ἐντὸς μανίης ὄντα. (3) μὴ χρῆσαιμεθα μέντοι σου τοῖσι φαρμάκοισι, ὡσπερ καὶ πέπεισμαι· ἀλλ' ὅμως εὐτρεπίσασθαί γρη πανταχόθεν. τὸ δὲ γράμμα τῶν βοτανῶν πολλάκις παρὰ σοὶ ἐθώμασα, ὡς καὶ τὴν τῶν ὄλων φύσιν τε καὶ διάταξιν καὶ τὸ ἱερώτατον γῆς ἴδρυμα, ἐξ ἧς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τροφαὶ καὶ φάρμακα καὶ τύχη καὶ ὁ πλοῦτος αὐτὸς ἀναφύεται· οὐδ' ἂν γὰρ ἂν εἶγε οἱ ἐπιβῆ ἢ φιλαργυρίη, οὐδ' ἂν Ἀβδηρίται με νῦν δέκα ταλάντοισι ἐπέλεάζον, ἀντὶ ἰητροῦ μισθῶτον ἐλέγχοντες. (4) εἴθε δὲ ἐδύνασο, Κρατεῦα, τῆς φιλαργυρίας τὴν πικρὴν βίξαν ἐκκόψαι, ὡς μηδὲν αὐτῆς λείψανον ἀφῆναι. εὖ ἴσθι, ἐκαθήραμεν ἂν τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν σωματίων καὶ τὰς ψυχὰς. (5) ἀλλὰ ταῦτα μὲν εὐχαί, σὺ δ' ἡμῖν τὸ παρὸν μάλιστα τὰς ὀρεῖνὰς καὶ ὑψηλοφύτους βίσητόμους βοτάνας· στερεώτεραι γὰρ τῶν ὑδροηλωτέρων εἰσὶ καὶ δριμύτεραι μᾶλλον διὰ τὴν τῆς γῆς πυκνότητά καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ ἡέρος· ὅτι γὰρ ἔλαουσι ἐμψυρότερον ἐστὶ. (6) περιεθήτη δ' ὅμως καὶ τὰς παρὰ λίμνησι πεφυκυίας ἀνθολογήσαι, καὶ τὰς παραποταμίους ἢ κρηνίτιδας παρ' ἡμῖν καλεομένας, ἅς δὴ ἀσθενέας καὶ ἀτόνους καὶ γλυκυγύλους εἶναι πέπεισμαι. πάντα δὲ ἑκόσα γυλοὶ καὶ ὀποὶ βέοντες, ἐν ὑαλίνοισι ἀγγεῖοισι φερέσθωσαν· ἑκόσα δ' αἶψ φύλλα ἢ ἄνθη, ἐν κώθωσι καινοῖσι περιεσφηκωμένοισι, ὅπως μὴ διαρριπιζόμενα τῆσι πνοιῆσι ἐκλίπη τὸν τόνον τῆς φαρμακείης, ὡσπερ λιποψυχῆσαντα. (7) ἀλλ' εὐθὺς ἡμῖν ταῦτα πέμψον· καὶ γὰρ ἡ ὥρη τοῦ ἔτους ἄρμοδιος, καὶ ἡ ἀναγκαίη τῆς λεγομένης μανίης ἐπιείγει, τέγγης δὲ πάσης μὲν ἀλλότριον ἀναβολή, ἰητρικῆς δὲ καὶ πάνυ, ἐν ἧ ψυχῆς κίνδυνος ἢ ὑπέρβεις· ψυχαὶ δὲ τῶν θεραπειῶν οἱ καιροί, ὧν ἡ παραφυλακὴ τὸ τέλος. (8) ἔλπομαι οὖν ὑγιᾶ εἶναι Δημοκρίτον καὶ ὄγα ἰήσιος· εἰ δ' ἄρα τι σφάλμα φύσιος ἢ καιροῦ ἢ ἄλλης τις αἰτίη γένοιτο (πολλὰ γὰρ ἂν ἡμέας θνητοὺς ὄντας λάθοι, ἅτε μὴ πάγῃ δι' ἀτρικεῖν εὐτονέοντας), ἐπι

sanus sit, apud Democritum manet, opinio vero quod ægrotet re vera apud Abderitanos habitat. (8) Hæc vera esse, ut sunt, credo, Philopœmen, neque somnia reicie, præsertim quæ ordinem conservant. Medicina autem et divinatione magnam inter se cognationem habent, quandoquidem duarum artium pater est unus Apollo, progenitor noster, qui et futuros morbos prædicat et ægrotantes curat.

XVI. Hippocrates Crateuæ S.

Scio te, o amice, præstantissimum esse herbarium, teque propter studium et maiorum gloriam nihil facultate Crateuæ proavo tuo cedere. (2) Nunc igitur si unquam alias quot et qualescunque poteris herbas lege, cum necessitas urgeat, easque ad nos trans mitte, ad virum curandum, Abderitam quidem, verum Democritum, toti civitati æquiparandum. Eum enim ægrotare aiunt, et insaniam detentum purgatione valde indigere. (3) Ac ut ne medicamentis quidem, ut spero, utamur, sed tamen undequaque instructum esse oportet. Rem autem herbariam apud te semper miratus sum, ut et rerum universarum naturam et ordinem sanctissimumque terræ solum, ex qua animantia, plantæ, alimenta, medicamenta, fortuna divitiarumque ipsæ promanant. Neque enim aliqui pecunia cupiditas haberet ubi consisteret, neque me nunc Abderitæ decem talentis illectassent, pro medico me vocantes mercenarium. (4) Quod si, Crateua, amaram pecuniæ cupiditatis radicem excindere posses, ut ne ullæ eius reliquie restarent, hoc probe tenetò, nos una cum hominum corporibus etiam animos male affectos purgatos fuisse. (5) Sed hæc quidem in votis habenda; tu vero nobis, quod præsens est, montanas et ex summis collibus herbas legito. Nam ob soli densitatem et aeris tenuitatem aquosioribus sunt solidiores et vehementiores; quod enim attrahunt, magis est animatum. (6) Tenta tamen ut etiam ex eis quæ circa stagna aut paludes nascuntur herbas colligas, et eas quæ apud nos lluviales aut fontanæ aut ex aquis salientibus scatentes vocantur, quas sane imbecillas et remissas ac dulcis succi esse mihi persuadeo. Succi autem omnes et fluidi liquores in vitreis vasis adferantur, ac rursus folia, flores et radices in fictilibus novis prole obturatis, ut ne ventis difflata vim medicam tanquam animo deficientes amittant. (7) Verum hæc ad nos confestim mitte; anni enim tempestas comoda est, et insaniam quam vocant necessitas urget. Est vero cum ab omni arte aliena procrastinatio, tum vero maxime a medicina, in qua dilatio vitæ periculum adfert; temporum autem opportunitates curationum sunt animi, earumque observatio finis. (8) Democritum sane quidem etiam citra medelam convaliturum spero; si vero aliquod naturæ aut occasionis aut alterius alicuius causæ erratum contingat (multa namque nos mortales latent, cum non admodum veritate præstemus), ad id quod obscurum

τὸ ἄδηλον πᾶσαν γρῶν δύνανται ἠθροῖσθαι. (9) οὐ γὰρ ἀρχέεται ὁ κινδυνεύων οἷς δυνάμεθα, ἀλλ' ἐπιθυμῆται καὶ ὄν μὴ δυνάμεθα· καὶ σγεδὸν αἰεὶ πρὸς δύο στρατευόμεθα τέλεα, τὸ μὲν ἀνθρώπου, τὸ δὲ τέχνης, ὃν τὸ μὲν ἄδηλον, τὸ δὲ τῇ ἐπιστήμῃ ὄρισται. (10) δεῖ δὲ ἐν ἀμφοτέροισι τοῦτοισι καὶ τύχης· τὸ γὰρ ἀτέκμαρτον ἐν τῆσι καθάρσιν δι' εὐλαθείης ἰόντων. καὶ γὰρ στομάχου καθάρσιν ὑφορώμεθα, καὶ ζυμμετρὴν φαρμακείας πρὸς ἀγνοουμένην φύσιν στοχάζομεθα· οὐ γὰρ οὐτῆ καὶ μία φύσις ἀπάντων, ἕτερον δ' αἰεὶ πρὸς ἐουτὴν ὀρίζουσα οἰκείῃ. (11) ἐνίοτε δὲ καὶ τῆσι βροτάνησι πολλὰ τῶν ἐρπετῶν ἐνιοβόλησε καὶ περιγώνοντα τῇ ἐντὸς αὐρῇ κάκωσιν ἀντ' ἀλέξις αὐτῆσι προσέπνευσε. καὶ τοῦτου ἀγνοία ἔσται, εἰ μὴ τις ἄρα κηλὶς ἢ σπῖλος ἢ ὀδμή θηριώδης καὶ ἀπηγήης τοῦ γενομένου σύμβολον φανείη, εἴθ' ἢ τέχνη διὰ τὸ ζύμπτωμα τῆς τύχης τῆς κατορθώσις ἀφήμαρτε. (12) βεβαίως τεραὶ δ' αἰεὶ αἰ δι' ἑλλεβόρου διὰ τοῦτο καθάρσις, ἥσι καὶ Μελάμπους ἐπὶ τῶν Προϊτῶν θυγατέρων καὶ Ἀντικυρεῶς ἐφ' Ἡρακλέος ἰσοτόροντα κεχρῆσθαι. μὴ χρῆσαιμεθα δὲ ἡμεῖς ἐπὶ Δημοκρίτου μηδενὶ τούτων, ἀλλὰ γένοιτο ἐκεῖνῳ τῶν ὀρητικωτάτων φαρμάκων σοφίη.

κ'. Ἱπποκράτης· Δαμαγήτω χαιρέειν.

Τοῦτ' ἐκεῖνο, Δαμαγήτε, ὅπερ εἰκάζομεν, οὐ παρέκοπτε Δημοκρίτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερεφρόνες, καὶ ἡμέας ἔσωφρόνεις καὶ δι' ἡμέων πάντας ἀνθρώπους. (2) ἐξέπεμψας δέ μοι, φιλότις, ὡς ἀληθῆς ἀσκληπιάδῃ νῆα, ἣ πρόσθεσι μετὰ τοῦ ἀλίου ἐπίσημον καὶ Ὑγίειν, ἐπεὶ κατὰ δαίμονα τῶ ὄντι Ἰστυοδρόμηκε, καὶ ἐκεῖνη τῇ ἡμέρῃ κατέπλευσε εἰς Ἀθόδρα, ἣ περ αὐτοῖσι ἐπεστάλκεα ἀφίεσθαι. πάντας οὖν ἀολλέας πρὸ τῶν πυλέων εὔρομεν, ὡς εἰκός, ἡμέας περιμένοντας, οὐκ ἄνδρας μόνον ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, ἔτι δὲ καὶ πρεσβύτας καὶ παιδία, νῆ τοὺς θεοὺς κατηφέα καὶ τὰ νήπια. (3) καὶ οὗτοι μὲν ὡς εἶπον ἐπὶ μακρομένῳ τῷ Δημοκρίτῳ, ὃ δὲ μετ' ἀκριθείης τότε ὑπερεφλοσώφει. ἐπεὶ δὲ με εἶδον, ἔδοξάν μου σμικρόν τι ἐφ' ἐουτῶν γεγονέναι καὶ γρηστάς ἐλπίδας ἐποιεῦντο, ὃ δὲ Φιλοπόμην ἄγειν ἐπὶ τὴν ξεινίην με ὠρέετο, κακείνοις ζυνεδοῦσε τοῦτο. (4) ἐγὼ δὲ ἔφην « ὦ Ἀθόδρα, οὐδὲν ἔστι μοι προὔργου ἢ Δημοκρίτον θεῆσθαι », οἱ δ' ἐπήνεον ἀκούσαντες καὶ ἤσθησαν, ἦγόν τέ με ζυντόμους διὰ τῆς ἀγορῆς, οἱ μὲν ἐπόμην, οἱ δὲ προθέοντες ἐτέρωθεν ἕτεροι, « ὦ Ζεῦ βασιλεῦ » λέγοντες « βοήθειε θεράπευσον. » (5) καὶ γὰρ παρηγόρειον θαρρέειν, ὡς τάχα μὲν οὐδενὸς ἐόντος κακοῦ πίσυνος ἐτησίησι ὄρησι, εἰ δ' ἄρα καὶ τινος βραχέος, εὐδιορθώτου. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἦεν, οὐδὲ γὰρ πόρρω ἦν ἢ οἰκίῃ, μᾶλλον δ' οὐδὲ ἢ πόλις. (6) παρῆμεν οὖν (πλησίον γὰρ τοῦ τεύχεος ἐτύχχανε) καὶ ἀνάγουσέ με ἡσανίη· ἔπειτα κατόπιν τοῦ πόργου βουνοῦ τις ἦν ὑψηλός, μακρῆσι καὶ λασίησι αἰγείροισι ἐπίσκιος

est facultatem omnem congregatam esse opus est. (9) Neque enim ei, qui periculo constitutus est, satis sunt quæ possumus, verum etiam quæ non possumus expedit, fereque cum duobus finibus confligitur, altero hominis, altero artis, quorum ille obscurus est, alter arte circumscriptus. (10) Et in utraque re fortuna opus est; nulla enim coniectura eorum quæ ad purgationem cum cautione feruntur. Nam et stomachum male affectum suspectamus, et medicationis convenientem modum ex ignota natura conicimus. Neque enim eadem et una est omnium natura, alterum autem semper etiam sibi circumscribens assimilat, interdum vero totum perdit. (11) Quin etiam reptilia multa herbas suo veneno inficiunt, et tunc circum biatu cum inferiore aura malignitatem pro auxilio ipsis inspirant. Idque ignorabitur, nisi certe macula quedam aut inquinamentum aut ferinus et iniucundus odor eius rei quæ accidit notam dederit; atque ars ipsa propter fortunæ lapsum a via recta aberrat. (12) Certiores autem sunt per veratrum purgationes, quibus etiam Melampus ad Præti filias et Anticyrus in Hercule usi fuisse traduntur. Ac optandum nobis ut nullum ex his in Democrito usurpemus, sed sapientiâ efficacissimum et præstantissimum medicamentum illi contingat, et finem imponat. Vale.

XVII. Hippocrates Damageto S.

Hoc ipsum coniciebamus, Damagete; non delirat Democritus, sed in omnibus sapit nosque et per nos omnes homines sapientiores reddit. (2) Misisti autem ad me, amice, revera Æsculapii navem, cui cum Italia signo etiam Sanitatem apponito, cum revera prospero numine vela fecerit, eoque die Abderam appulerit, quo me perventurum scripseram. Omnes igitur ante portas congregatos offendimus, nos, ut par erat, expectantes, non viros solum, verum etiam mulieres, atque etiam senes et pueros, per deos, tristes itemque infantes. (3) Hi sane sic affecti erant, quod Democritum insanire opinabantur, at ille tunc exacta diligentia philosophiæ incumberebat. Ubi autem me viderunt, paulum ad se rediisse et bene sperare visi sunt. Philæmænam vero me ad hospitium ducere properabat, quod et communiter illis placebat. (4) At ego « viri Abderitæ » inquam, « nihil mihi prius faciendum existimo, quam ut Democritum videam. » Quo audito collaudarunt et lætati sunt, meque continuo per forum deduxerunt, alii quidem sequentes, alii præcurrentes, aliæque ex parte alii clamantes « Iuppiter rex, adiuva, medelam adhibe. » (5) At ego bono animo esse iucebam, quod et etesiarum tempestate fretus nihil mali aut certe pusillum et quod facile corrigi posset me inventurum esse sperabam. (6) Simulque hæc dicens pergebam; neque enim procul domus erat, imo neque tota civitas. Procedebamus igitur, cum iuxta mœnia esset, illucque me placide deducunt. Deinde post turrim collis erat altus, longis et densis populis nigri-

ἐνθ' ἑώρατο τὰ τοῦ Δημοκρίτου καταγώγια. καὶ αὐτὸς ὁ Δημοκρίτος ἐκάθητο ὑπὸ τινι ἀμφιλαφῇ καὶ γθαμλῇ πλατανίστῳ, ἐν ἐξομίδι παχέῃ, μῶνος, ἀνήλιπος, ἐπὶ λιθίνῳ θώκῳ, ὄχριακῶς πάνυ καὶ λιπόσαρκος, κουριέων τὰ γένεια· παρ' αὐτὸν δ' ἐπὶ δεξιῆς λεπτόρρυτον ὕδωρ κατὰ πηγέος τοῦ λόφου ἡρεμαίως ἐκελάρυζε. (7) ἦν δέ τι τέμενος ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸν λόφον, ὡς ἐν ὑπονοίῃ κατεικάζοντι, νυμφῶν ἰδρυμένον, αὐτοφύτοισι ἐπιρρεπὲς ἀμπέλοισι. ὁ δ' εἶγε ἐν εὐκοσμίῃ πολλῇ βιβλίον ἐπὶ τοῖν γυνάτοι, καὶ ἕτερα δέ τινα ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μερῶν αὐτῶ παρεθέβλητο, ἐσεσώρευτο δὲ καὶ ζῶα συγγὰ ἀνατετηγμένα οἷ ὄλων. (8) ὁ δὲ ὅτε μὲν ζυντόνος ἔγραψε ἐγκείμενος, ὅτε δὲ ἤρέμεε πάμπόλῳ τε ἐπέγων καὶ ἐν εἰωυτῷ μερμηρίζων, εἶτα μετ' οὐ πολλὸν τούτων ἐρδομένῳν ἐξαναστὰς περιεπάτας, καὶ τὰ σπλάγγνα τῶν ζῶων ἐπεσκόπες, καὶ καταθεῖς αὐτὰ μετελήθον ἐκαθίστατο. (9) οἱ δὲ Ἄδδῆριται περιεστειωτές με κατηφές καὶ οὐ πόρρω τῆς ὄψιας σαρκῶν ἐργοντές ὡσι « ὄρηξ μέντοι τὸν τοῦ Δημοκρίτου βίον αὐτός, ὃ Ἰπποκράτες, ὡς μέμνη καὶ οὕτε ὅ τι ἐθέλει οἶδε οὕτε ὅ τι ἐρᾷ. καὶ τις αὐτῶν μάλλον ἐνδείξασθαι βουλόμενος τὴν μακίην αὐτοῦ, ὅξ ἐκόκυσσε ἔκλον γυναικὶ ἐπὶ θανάτῳ τέκνου ὀλοφρομένη, εἶτα ἀνόμωξε ἄλλο, ὑποκρινόμενος παροῦσιν ἀπολέσαντά τι ὧν διεκόμιζε. (10) καὶ ὁ Δημοκρίτος ἐπακούων τὰ μὲν ἐμειδία, τὰ δὲ ἐξεγέλα, οὐκέτι οὐδὲν γράφων, τὴν δὲ κεφαλὴν θαμινὰ ἐπέσειε. ἐγὼ δὲ « υμεῖς μὲν » ἔφην « ὃ Ἄδδῆριται, αὐτόθι μένατε, ἐγγυτέρω δὲ αὐτός καὶ σώματος καὶ λόγων τάνδρος γενηθείς, ἰδὼν καὶ ἀκούσας εἶσομαι τοῦ πάθεος τὴν ἀληθείην », καὶ ταῦτα ἐπίθων κατέβανον ἡσυγῆ. ἦν δὲ ὅξ καὶ ἐπίφορον ἐκείνο τὸ χωρίον, μόλις δ' οὖν διαστηριζόμενος διήλθον. (11) ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, ἔτυχε, τότε ἐπελθὼν αὐτῶ, ὅ τι δήποτε γράφων ἐνοουσιωδῶς καὶ μεθ' ὀρυγῆς. εἰστήκειν οὖν αὐτόθι περιμέμων αὐτοῦ τὸν καιρὸν τῆς ἀναπαύσεως, ὁ δὲ μετὰ σμικρὸν λήξας τῆς φορῆς τοῦ γραφείου ἀνέβληψε τε ἐς ἐμὲ προσιόντα καὶ φησὶ « χαῖρε, ζεῖνε. » κάγώ « πολλὰ δὲ καὶ σύ, Δημοκρίτε, ἀνδρῶν σοφώτατα. » (12) ὁ δὲ αἰδασθείς, οἶμαι, ὅτι οὐκ οὐνομαστὶ προσεῖπέ με, « σὲ δέ » ἔφη « τί καλέσομεν; ἀγνοῖ γὰρ τοῦ σοῦ οὐνόματος ἦν πρόφασις τῆς τοῦ ζείνου προσηγορίας. » « Ἰπποκράτης » ἔφην « ἔμοιγε οὐνομα, ὁ ἱερός. » ὁ δὲ εἶπε « ἡ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εὐγενεῖα πολὺ τέ σου τὸ κλέος τῆς ἐν ἱετρικῇ σοφίᾳ πεφοίτηκε ὡς ἐμέ. (13) τί δὲ σε γρέος δεῦρ' ἦγαγε, ἔταῖρε; μάλλον δὲ πρὸ πάντων κάθισον. ὄρηξ δὲ τὸν οὖτος οὐκ ἀγδέα φύλλον θημῶνα ὡς ἡλοερὸς καὶ μαλθακός ἐστι ἐγκαθίσαι, προσηνέστερος τῶν τῆς τύγης ἐπιφθόνων θώκων. » καθίσαντος δὲ μου αὐτίς φησὶ « ἰδὼν τι ἢ ἐπιδήμιον πρῆγμα διζήμενος δεῦρο ἀφίξαι; φράζε σαφῶς· καὶ γὰρ ἡμεῖς ὅ τι δυναίμεθα συνεργούμεν ἄν. » (14) κάγώ « τὸ μὲν κατ' ἀληθείην » ἔφην « αἴτιον, εἴνεκεν σεῦ· δεῦρο γὰρ ἦκοι σοὶ ζυντογείν

opacus, unde Democriti domicilium conspiciebatur. Ipse Democritus sub umbrosa et humili platano sedebat. in exomide crassa, solus, squalidus, in lapidea sella. pallidus admodum et macilentus, barba promissa. Iuxta eum ad dextram tenuis aquula per declivem tumulum decurrens placide resonabat. (7) Erat autem delubrum quoddam super tumulum illum, Nymphis, quantum conicere licebat, dedicatum, sponte enatis vitibus circumdatum. Hic vero composite admodum librum super genua habebat, et alii quidam utraque ex parte ei adiacebant, crebra autem animalium cadavera omnibus partibus dissecta accumulata erant. (8) Ille autem modo contento studio scriptioni incumberebat, modo longa scribendi intercapidine facta in cogitatione defixus quiescebat. Deinde non multo post his peractis exurgens deambulabat et animalium viscera attente inspiciebat, hisque depositis reversus rursus desiderabat. (9) At vero Abderite mihi tristes, nec procul a lacrimantibus oculis assistentes « vides certe » inquit « Hippocrates, Democriti vitam, quam insaniam neque quid velit aut quid faciat norit » Et ex his aliquis cum magis etiam eius insaniam mihi demonstrare vellet, altos eiulatus ad instar mulieris liberorum mortem lamentantis edidit, deinde rursus alius ingemuit, viatoris personam agens, qui quæ secum portabat perdidit. (10) Quibus auditis Democritus partim risit, partim subsannavit nihilque amplius scribebat, caput vero crebro concutiebat. At ego « vos quidem » inquam « viri Abderite, hic manete; ubi autem ipse propius accessero et viri verba audiero corpusque videro, morbi veritatem cognoscam, » hisque diets placide descendi. Erat autem præceps locus ille et pronus; itaque non sine manuum præsidio tandem perveni quo contendebam. (11) Ubi vero propius accessi, forte eum nescio quid cogitationis subierat, quam divino furore actus et concitatus literis mandabat. Isthic igitur constiti, tempus opportunum dum ipse cessaret expectans. At ille non multo post, compresso impetu stilli scriptorii, me accedentem aspexit et « salve » inquit « hospes ». Et ego « tu quoque plurimum » inquam « Democrite, hominum sapientissime. » (12) Ille vero pudore suffusus, opinor, quod me nomine non compellasset, « te vero » inquit « quoniam nomine vocavero? tui enim nominis ignoratio occasio fuit cur te hospitem appellarem. » « Hippocrates » inquam « medicus vocor. » At ille « Asclepiadarum » inquit « nobilitas tuaque in arte medica sapientiae gloria crebris admodum hominum sermonibus ad nos pervenit. (13) Quodnam vero te negotium, o amice, huc adduxit? Quin potius omissis omnibus consideto. Cernis enim quam non sit iniucunda læ foliis instrata sedes, viridis ad hæc et mollis, et ad insidendum blandior invidia obnoxii fortunæ sellis. » Cum vero consedissem, rursus inquit « privatum an publicum animo agitans negotium huc venisti? eloquere aperte. Ad id enim te pro viribus adiuvabimus. » (14) Ego vero « ista sane vera causa est » inquam, huc tui gratia venio, ut te virum sapientem conveniam. Occasionem

ἀνδρὶ σοφῷ· ἔχει δὲ πρόφρασιν ἢ πατρις, ἧς προσθεῖην τελέω. » ὁ δὲ « ξεινίη τοίνυν » φησί « τὰ πρῶτα κέχρησο ἡμετέρη ». πειρούμενος δὲ κατὰ πάντα τὰνδρός, καίπερ ἦδη μοι δήλου μὴ παρακόπτειν, « Φιλοποίμενα οἶσθα » ἔφη, « πολιτήν ἐόντα ὑμέτερον; » (15) ὁ δὲ « καὶ μάλα » ἔφη « τὸν Δάμωνος εἰ λέγεις υἷον, τὸν οἰκεῦντα παρὰ τὴν Ἐρμαίδα κρήνην. » « τοῦτον » εἶπον, « ὃ καὶ τυγχάνω ἐκ πατέρων ἰδιοῦσιν, ἀλλὰ σύ, Δημόκριτε, τῆ χρέσσοσι με ξεινίη δέχου καὶ πρῶτόν γε τί τοῦτο ὁ γράφων τυγχάνεις φράζε. » ὁ δὲ ἐπισχῶν ὀλίγον « περὶ μανίης » ἔφη. (16) καὶ γὰρ « ὦ Ζεῦ βασιλεῦ » φημί, « εὐκαίρως γε ἀντιγράφεις πρὸς τὴν πόλιν. » ὁ δὲ « ποίην » φησί « πόλιν, Ἴππόκρατες; » ἐγὼ δὲ « οὐδέν » ἔφη, « ὦ Δημόκριτε, ἀλλ' οὐκ οἶσ' ὅπως προσέπεσε. ἀλλὰ τί περὶ μανίης γράφεις; » « εἰ τί γάρ » εἶπε « ἄλλο ἢ τίς πέλει καὶ ὅπως ἀνθρώποισι ἐγγίγνεται, καὶ τίνα τρόπον ἀπολωρέοιτο; τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα » ἔφη « ὁκόσα ὀρθῶς, τούτου μὲντοιγε ἀνατάμνω εἵνεκεν, οὐ μισέων θεῶν ἔργα, γολῆς δὲ διζήμενος φύσιν καὶ θέειν· οἶσθα γὰρ ἀνθρώπων παρακοπῆς ὡς αἰτίη ἐπὶ τὸ πολλὸν αὕτη πλεονάσασα, ἐπεὶ πᾶσι μὲν φύσι ἐνυπάρχει, ἀλλὰ παρὰ οἷσι μὲν ἐλάσσων, πικρὸ οἷσι δὲ τισι πλείων. (17) ἢ δὲ ἀμετρίη αὐτῆς νοῦσοι τυγχάνουσι, ὡς ἕλης δὲ μὲν ἀγαθῆς δὲ δὲ φλαύρης ὑποκειμένης. » καὶ γὰρ « νῆ Δι' » ἔφη, « ὦ Δημόκριτε, ἀληθῶς τε καὶ φρονίμως λέγεις. ὅθεν εὐδαίμονά σε κρινῶ ἀπολαύοντα τσαυτῆς ἡσυχίης· ἡμῖν δὲ μετέχειν ταύτης οὐκ ἐπιτέτραπται. » ἐρομένου δὲ « διὰ τί, ὦ Ἴππόκρατες, οὐκ ἐπιτέτραπται; » « ὅτι » ἔφη « ἢ ἀγροὶ ἢ οἰκίῃ ἢ τέκνα ἢ θάνατοι ἢ νοῦσοι ἢ θάνατοι ἢ δμῶες ἢ γάμοι ἢ τοιαῦτά τινα τὴν εὐκαιρίην ὑποτάμνεται. » (18) ἐνθαῦτα δὲ ἀνὴρ ἐς τὸ εἰωθὸς πάθος κατηνέβη, καὶ μάλα ἀθρόον τι ἀνεκάγχασε καὶ ἐπετώθησε, καὶ τὸ λοιπὸν ἡσυχίην ἤγε. καὶ γὰρ « τί μέντοι » ἔφη, « ὦ Δημόκριτε, γελῆς; πότερον τὰ γαθὰ ὢν εἶπον ἢ τὰ φλαῦρα; » ὁ δὲ ἐτι μᾶλλον ἐγέλα, καὶ ἀπωθεν ὁρεῦντες οἱ Ἀβδηρίται, οἱ μὲν τὰς κεφαλὰς ἑωσῶν ἔβαιον, οἱ δὲ τὰ μέτωπα, οἱ δὲ τὰς τρίχας ἐτίλλον· καὶ γὰρ, ὡς ὕστερον ἔφασαν, πλεονάζοντι παρὰ τὸ εἰωθὸς ἐχρήσατο τῷ γέλωτι. (19) ὑποτυχῶν δ' ἐγὼ ἔφη « ἀλλὰ μὴν, σοφῶν ἀριστερὸν Δημόκριτε, ποθίω γὰρ αἰτίην τοῦ περὶ σε πάθους καταλαβέσθαι, τίνος εἵνεκεν ἄξιος ἐφάνην ἐγὼ γέλωτος αὐτὸς ἢ τὰ λαληθέντα, ὅπως ἡ μαθὼν παύσωμαι τῆς αἰτίας ἢ σὺ ἐλεγχθῆς διακρούση τοὺς ἀκαίρους γέλωτας. » (20) ὁ δὲ « Ἡράκλεις » ἔφη, « εἰ γὰρ δυνήσεαι με ἐλέγξαι, θεραπήνην θεραπεύσεις οἷον οὐδεπόποτε, ὦ Ἴππόκρατες. » « καὶ πῶς οὐκ ἐλεγχθῆσεαι » ἔφη « ὦ ἀριστερὸν; ἢ οὐκ οἶμαι ἀποπὸς τις εἶναι γελῶν ἀνθρώπου θάνατον ἢ νοῦσον ἢ παρακοπὴν ἢ μανίην ἢ μελαγχολίην ἢ σφαγὴν ἢ ἄλλο τι χέρον; » (21) ἢ τὸ μῦθον γάμοις ἢ πανηγύριαις ἢ τεκνονίῃν ἢ μυστήρια ἢ ἀρχαῖς ἢ τιμαῖς ἢ πᾶν ὅλως ὄνομα ἀγαθόν; καὶ γὰρ ἂ δέον οἰκτερεῖν γελῆς, καὶ ἐφ' οἷσι ἠδῆσθαι χρῆ, καταγελῆς τούτων, ὥστε

autem patria dedit, cuius legationem obeo. » At ille « hospitio igitur primum nostro utere. » Ego vero pertentato per omnia viro, etsi eum minime delirare iam mihi constaret, « Philopemenem » inquam « nosti, civem vestrum? » (15) Ille vero « maxime » inquit, « si Damonis filium dicis, cuius ædes sunt iuxta fontem Hermaida? » « Illum ipsum » inquam, « cuius antiquus sum et peculiaris hospes. Tu vero, Democrite, potiore me hospitio excipito, imprimisque quidnam scribas eloquere. » Ille vero paulum moratus « de insania » inquit. (16) Tum ego « Iuppiter rex » inquam « peropportune sane contra civitatem scribis ». At ille « quam civitatem, Hippocrates? » « Nihil » inquam « o Democrite, sed nescio quo modo mihi excidit. Sed quid de insania scribis? » « Quidnam mihi inquit « aliud quam quid sit et quomodo hominibus innascatur et quam ratione allevetur. Hæc enim » inquit « quæ vides animantia huius certe rei gratia rescoco, minime dei opera odio prosequens, sed liliis naturam et sedem inquirens. Nosti enim quod hæc ubi redundarit, ut plurimum hominum insaniam causa est. In omni quidem natura inest, sed in aliis minus, in aliis copiosius. (17) Huius autem abundantia morbi fiunt, quippe materia partim bona partim mala subiecta. » Tum ego « per Iovem » inquam « o Democrite, vere et sapienter ais. Hinc te beatum iudico, qui tanta quiete fruaris, cuius participes esse nobis non liceat. » At interrogante illo « cur, Hippocrates, non liceat? » « quod » inquam « aut agri aut res familiaris aut liberi aut æs alienum aut morbi aut mortes aut servi aut nuptiæ aut eiusmodi res huius opportunitatem nobis rescindunt. » (18) Tum ille in solitam affectionem delapsus et abunde in risum effusus est et vehementius irrisit ac præterea quievit. At ego « quid » inquam « Democrite rides? num de bonis aut malis quæ dixi? » Ille vero adhuc magis ridebat. Quæ d procul videntes Abderite partim capita partim frontem cædebant, nonnulli etiam capillos evelebant. Nam ut postea rescivi, copiosiore quam solebat risu usus fuerat. (19) Tum ego « at vero sapientum optime Democrite, huius enim tui affectus causam deprehendere cupio, quonam tibi risu dignus visus sim aut ea quæ dicta sunt, ut hoc cognito causa desistam, vel tu reprehensus importunos hos risus summoveas. » (20) Tum ille « si mercurale » inquit « redarguere me poteris, curationem Hippocrates qualem nullus unquam feceris. » « Et quomodo » inquam « optime, reprehensione dignus non videaris aut te absurdum non esse putas, si hominum mortem rides aut morbum aut dementiam aut insaniam aut melancholiam aut cædem aut quid peius? (21) aut contra nuptias aut conventuum celebritates aut liberorum natales aut mysteria aut magistratus aut honores aut quidvis denique bonum? Quæ enim commiseratione digna sunt rides, et de quibus letari oporteat, ea et

μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν παρὰ σοὶ διακεκριθῆαι. » (22) ὁ δὲ « ταῦτα μὲν » ἔφη « εὖ λέγεις, ὦ Ἱπποκράτης· ἡ γὰρ οὐκ οἶσθα πῶ τοῦ ἡμετέρου γέλωτος τὴν αἰτίην· μαθὼν δ' εὖ οἶδ' ὅτι κρέσσονα τῆς πρεσβείης ἀντιφορτισάμενος ἀποίσεις θεραπειῆν τὸν ἐμὸν γέλωτα τῇ πατρίδι, καὶ σεουτὸν καὶ τοὺς ἄλλους δυνήσῃαι· σωφρονίζῃαι. (23) ἀνθ' ὧν ἴσως καμὲ διδάξεις ἰητρικὴν ἀμοιβηθὸν, γνοὺς ὅση σπουδῇ περὶ τὰ ἀσπούδαστα, φιλοτιμιέμενοι πρήσσειν τὰ μηδενὸς ἄξια, πάντες ὄθρησποι τὸν βίον ἀγρήστωι ἀναλίσκουσι, γελώτων ἄξια δικαιεῦντες. ἐγὼ δὲ « λέγε » φημί « πρὸς θεῶν· μήποτε γὰρ διαλανθάνη νοσέων πᾶς ὁ κόσμος, καὶ οὐκ ἔρχη σκου διαπέμψῃται πρεσβείην πρὸς θεραπειήν. (24) τί γὰρ ἂν εἴη ἔξω αὐτοῦ; ὁ δὲ ὑπολαβὼν « πολλάκι γε » φησί « ἀπειρίαι κόσμων εἰσὶ, ὦ Ἱπποκράτης, καὶ μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, κατασμιχρολόγησε πλουσίην τὴν φύσιν εἶδυσαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν » ἔφην « ὦ Διμόκριτε, διδάξεις ἐν ἰδίῳ καιρῷ· εὐλαθέσμαι δὲ μή πως καὶ τὴν ἀπειρίην διεξῶν γελᾶν ἄρξῃ. ἴσθι τοίνυν περὶ τοῦ σοῦ γέλωτος τῇ βίῳ λόγον δώσω. (25) ὁ δὲ μάλα τρηχὺ ἐπιθῶν μοι « δύο » φησί « τοῦμοῦ γέλωτος αἰτίας δοκέεις, ἀγαθὰ καὶ φλαῦρα· ἐγὼ δὲ ἓνα γελῶ τὸν ἄνθρωπον, ἀνοίης μὲν γέμοντα, κενεὸν δὲ προημάτων ὀρθῶν, πάσῃσι ἐπιβουλήσι νηπιάζοντα καὶ μηδεμιῆς εἵνεκεν ὑπελείης ἀνούστα τοὺς ἀνηγνύτους μὸγχοι, πείρατα γῆς καὶ ἀορίστους μυχοὺς ἀμετρήσι ἐπιθυμίης ὀδεύοντα, ἄργυρον τήκοντα καὶ χρυσόν, καὶ μὴ παυόμενον τῆς κτήσιος ταύτης, αἰεὶ δὲ θορυβεύμενον περὶ τὸ πλεόν, ὅπως αὐτοῦ ἐλάσσω γένηται. (26) καὶ οὐδὲν αἰσγύνεται λεγόμενος εὐδαίμων, ὅτι χάσματα γῆς ὀρούσει δεσμίῳν χειρῶν, ὧν οἱ μὲν συμφῆς ἐπιπεσοῦστος τῆς γῆς ἐφθάρησαν, οἱ δὲ πολλῶν χρόνῳ ταυτῆν ἔχοντες τὴν ἀναγκαίην ὡς ἐν πατρίδι τῇ κολάσι κατακείμενοι, ἄργυρον καὶ χρυσόν μαστεύοντες, ἔγχεα κόνιος καὶ ψήγματα ἐρευνῶντες, ψάμμον ἄλλην ἄλλαχόθεν ἀγειρόντες καὶ γῆς φλέβας ἐκτάμοντες, ἐς περιουσίην αἰεὶ βωλοποιεῦντες ἐκ γῆς μητρόος, τὴν δὲ γῆν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἶδυσαν καὶ θουμαζέουσι καὶ πατέουσι. (27) ὅσος γέλωρ. ἐπιμόγχοι καὶ κρυφίης γῆς ἐρῶσι καὶ τὴν φανερὴν ὑβρίζουσι. κύνες ὀνεύονται, οἱ δ' Ἴππους, οἱ δὲ γώργη πολλὴν περιορίζοντες ἰδίην ἐπιγράφουσι, καὶ πολλῶν ἐθέλοντες δεσπόζειν οὐδὲ ἐσωτῶν δύνανται. γαμῆειν σπεύδουσι· ἄς μετ' ὀλίγον ἐκβάλλουσι· ἐρῶσιν, εἴτα μισέουσι· μετ' ἐπιθυμίης τεκνοῦσι, εἴτα ἐκβάλλουσι τελείους. (28) τίς ἢ κενεὴ σπουδὴ καὶ ἀλόγιτος, μηδὲν μανίης διαφέρουσα; πολεμῆσαι ἐμφυλα, ἡρσείην οὐχ αἰρετίζουσι. ἀντενεδρεύουσι βρασιλῆας, ἀνδροφονέουσι, γῆν ὀρούσσοντες ἄργυρον ζητέουσι, ἄργυρον εὐρόντες γῆν ἐθέλουσι ποίεσθαι, ὠνησάμενοι γῆν καρποῦς πιπρήσκουσι, καρποῦς ἀποδόμενοι πάλιν ἀργύριον μεταλαμβάνουσι. ἐν ὅσῃσι μεταβολῆσ' εἰσι, ἐν ὅσῃ κακίῃ πολιτείης. μὴ ἔχοντες οὐσίην ποθέουσι, ἔχοντες κρύπτουσι τὴν ἀφανίζουσι. (29) γελῶ ἐφ' οἷσι κακοφρηγέουσι,

ipsa derides, adeo ut apud te neque boni neque mali ullum sit discrimen. » (22) At ille « recte quidem dicis, Hippocrates, verum risus nostri causam nondum nosti; quam cum dedieris, certus sum te risum meum efficacissimum medicamentum in patriam esse reportaturum, quo et ipsum te et alios ad sanio rem rationem revocare poteris, quoque legatio tua compensabitur. (23) Pro quibus fortasse etiam me medicinam mutuo docueris, ubi cognoveris quanto studio omnes homines ad ea quæ negligenda sunt et nullius pretii facienda contendunt, et in iis quæ risu digna sunt consecrandis vitam consumunt. » Tum ego « dic per deos » inquam « nunquid omnis mundus se ægrotare ignoret, neque habeat unde sui curationem legatione accersat? (24) Quid enim extra eum esse potest? » Quo audito « multæ » inquit « sunt, Hippocrates, mundorum infinitates, nollic, amice, naturam divitem ut parvam existinare. » « Sed hæc, Democrite » inquam, « suo tempore docebis: vereor enim, ne si quando infinitatem percensueris, ridere incipias. Nunc vero de tuo risu in vita reddendam esse tibi rationem puta. » (25) At ille adnodum perspicue in me intuens « duas » inquit « risus mei causas existimas, bona et mala. At ego unum hominem rideo, amentia refertum, recte factis vacuum, in omnibus consiliis pueriliter agentem, nullius utilitatis gratia immensos labores tolerantem, terræ fines et infinitos recessus argenti et auri comparandi gratia immoderatis cupiditatibus peragrante m et nunquam ab his comparandis cessantem, semper vero ad copiam tumultuante m, ut ab ea subiugatur. (26) Non suffunditur pudore, cum dives dicatur, quod in terræ hiatus inquirens servorum manibus effodiat, qui partim quidem a terra inani intereunt, partim vero diutius hac necessitate detenti in supplicio tanquam in patria permanent, aurum et argentum perquirentes, pulveris vestigia et ramenta pervestigantes, arenam aliam aliunde excitantes, et terræ venas excindentes, ad opulentiam semper terram matrem in glebas proscindunt, quam eandem et admirantur et vero calcant. (27) At quantum isti nobis risum movent! Terram latentem cum labore amant, apertam contumelia afficiunt. Canes emunt, nonnulli etiam equos, alii vero aliquantum agrî finibus includunt sibi que adscribunt, et cum multis dominari volunt, sibi ipsis imperare nequeunt. In matrimonium se coniciunt, ut brevi uxores repudient; amant, mox odio prosequuntur; cupiditate incensi liberos gignunt, adultos foras protrudunt. (28) Quodnam hoc inane studium et rationis expers nihilque ab insaniam discrepans? Bellum intestinum gerunt, tranquillitatem spernant. Regibus vicissim insidias tendunt, homines necant, defossa terra argentum investigant, argento reperto terram emere cupiunt, terra empta fructum venundant, fructibus divenditis rursus argentum capiunt. Quibus mutationibus et quantis vitii obnoxii? Cum opes non habeant, eas expetunt; si habent, abscondunt, dissipant. (29) Derideo res eorum adversas, in-

ἐπιτείνω τὸν γέλωτα ἐφ' οἷς δυστυχέουσι· θεσμούςς γὰρ ἀληθείης παραθεθήκασι. φιλονικούντες ἔχθρην πρὸς ἀλλήλους θῆρην ἔχρουσι μετὰ ἀδελφείων καὶ τοκῶν καὶ πολιτητέων, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοιούτων κτημάτων ὧν οὐδὲ εἰς θανάτων δεσπότης ἔσται, ἀλληλοκτονέουσι, ἀθεσμία φρονεῦντες φίλων καὶ πατριῶν ἀπορίην ὑπερρέουσι, πλουτίζουσι τὰ ἀνάξια καὶ τὰ ἄψυχα, ὅλης τῆς οὐσίας ἀνδριάντα ὠνεύονται, ὅτι δοκέει λαλέειν τὸ ἄγαλμα. τοὺς δὲ ἀληθῶς λαλέοντας μισέουσι. (30) τῶν μὴ ἰδίων ἐφίενται· καὶ γὰρ ἤπειρον οἰκεῦντες θάλασσαν ποθέουσι, καὶ πάλιν ἐν νήσοισι ἐόντες ἠπείρων γλιγχνονται, καὶ πάντα διασπρέουσι ἐς ἰδίην ἐπιθυμίην. καὶ δοκέουσι μὲν ἐν πολέμῳ ἀνδρείην ἐπιανέουσι, νικῶνται δὲ καθ' ἡμέρην ὑπὸ τῆς ἀσελείης, ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας, ὑπὸ τῶν παθῶν ἀπάντων ἂ νοσέουσι. Θερσῖται δ' εἰσι τοῦ βίου πάντες. (31) τί δὲ τὸν ἐμὸν, Ἴππόκρατες, ἐμέμψω γέλωτα; οὐ γὰρ αὐτός τις τῆς ἰδίας ἀνοίας, ἀλλὰ ἄλλος ἄλλου καταγελῆ, οἱ μὲν τῶν μεθύοντων, ὅταν αὐτοὶ δοκέωσι νήφειν, οἱ δὲ τῶν ἐρώντων, χαλεπωτέραν νοῦσον νοσεύντες αὐτοί, οἱ δὲ τῶν πλεόντων, ἄλλοι δὲ τῶν περὶ γεωργίην ἀσχοληθέντων· οὐ ξυμφωνέουσι γὰρ οὔτε τῆσι τέχνῃσι οὔτε τοῖσι ἔργοισι. » (32) ἐγὼ δὲ « ταῦτα μὲν » ἔφη « κρήγυα, Δημόκριτε, οὐδὲ ἄλλος τις ἂν εἴη λόγος ἀρμοδιώτερος ἐξαγγέλλειν ταλαιπωρίην θνητῶν· ἀλλ' αἱ πρῆξις νομοθετοῦσι τὴν ἀναγκαίην, οἰκονομίης τε εἵνεκεν καὶ ναυπηγίας καὶ τῆς ἐτέρης πολιτητίας, ἐν ᾗ γρεῶν εἶναι τὸν ἄνθρωπον· οὐ γὰρ εἰς ἀργίην αὐτὸν ἢ φύσις ἐγέννησε. (33) ἐκ τούτων δὲ πάλιν φιλοδοξίη γυθεῖσα ἔσφηλε πολλῶν ὀρθογνώμονα ψυχῶν, σπουδαζόντων μὲν ἅπαντα ὡς ἐπ' ἀδιαπτωσίῃ, μὴ κατευθυνόντων δὲ τὴν ἀδιόληττα προσησθαι. ἢ κοῦ γὰρ τις, ὦ Δημόκριτε, γαμέων ἢ χωρισμῶν ἢ θανάτων προσεδόκασε; τίς δ' ἑμοῖως παιδοτροφέων ἀπωλείην; (34) ἀλλὰ οὐδὲ ἐν γεωργίῃ καὶ πλοῦ καὶ βασιλείῃ καὶ ἡγεμονίῃ καὶ πάνθ' ὅσ' ὑπάρχει κατὰ τὸν αἰῶνα· οὐδὲ εἰς γὰρ προὔπελαθε πταῖσαι, ἀλλ' ἀγαθῆσι ἕκαστος τούτων ἐλπῖσι φέρβεται, τῶν δὲ γε χειρεῖων οὐδὲ μέμνηται. μήποτ' οὖν ὁ σὸς γέλωσ τούτοις ἀνάρμωστος; » ὁ δὲ Δημόκριτος « μάλα νοβίης » ἔφη « τὸν νόον ὑπάρχεις καὶ μακρὴν γε τῆς ἐμῆς γκώμης ἀπόδημος εἶ, Ἴππόκρατες, ἀταραξίης καὶ ταραχῆς μέτρα μὴ ἐπισκοπέων δι' ἀγνοίην. (35) ταῦτα γὰρ αὐτὰ διανοίη φρενήρει διοικεῦντες, αὐτοὶ τε βριδῶς ἀπηλλάσσοντο καὶ τὸν ἐμὸν ἐλώμφρον γέλωτα. νῦν δ' ὡς ἐπ' ἀρηρόσι τοῖσι ἐν τῷ βίῳ φρενοβλαβέες τετύφωται, ἀσυλλογίστω διανοίῃ τῆς ἀτάκτου φορῆς δυσδιδακτοί· νουβησίη γὰρ αὐτάρκης ὑπῆρχε ἢ τῶν ξυμπάντων μεταβολῇ, ὁδείησι τροπῆσι ἐμπίπτουσα, αἰφνιδίον τροχηλαστὴν παντοίην ἐλίσσουσα. (36) οἱ δ' ὡς ἐπ' ἀρηρῆν καὶ βεβαίην ἐκλελησμένοι παθῶν κατὰ τὸ ζυνεχῆς ἐμπιπτόντων, ἄλλοτε ἄλλως ποθέοντες τὰ λυπέοντα, διζήμενοι τὰ μὴ ξυμφέροντα, ἐναλινδέονται πολλῆσι ξυμφορῆσι. (37) εἰ δὲ τις ἐμερμηρίζε κατὰ δύνκαμιν ἰδίην τὰ ξυμπαντα ἔρδειν, ἀδιάπτωτον ἐφροοῦσε

fortunia intento risu excipio; veritatis enim instituta violant. Contentionis studio hostiles inter se rixas habent, cum fratribus vero, parentibus et civibus mutuas cædes excrent, idque possessionum causa quarum nemo post mortem dominus esse potest; iniustam vitam consecantes amicorum et patriæ inopiam nil morantur, divitiis onerant indigna et inaninata; universis facultatibus statnam redimunt, quod simulacrum loqui videatur; eos vero, qui vere loquuntur, odio habent. (30) Res alienas amore prosequuntur, in continente habitantes maritima expetunt, rursusque insulas tenentes continentem affectant, cunctaque in suam cupiditatem pervertunt. Et in bello quidem fortitudinem laudare videntur, at in dies a libidinum indulgentia et avaritia vincuntur et quovis genere affectuum, quibus conflictantur. Thersitis autem vitam omnes referunt. (31) Cur igitur risum meum, Hippocrates, reprehendisti? Neque enim suam quis, sed alter alterius amentiam deridet, vclut alii ebrios, cum ipsi sibi sobrii videantur, alii amantes, cum ipsi graviore morbo laborent, hi vero navigantes, alii agriculturæ deditos. Neque enim artibus, neque operibus inter se consentiunt. » (32) Tum ego « hæc quidem » inquam « vera sunt, Democrite, neque alia quæpiam oratio ad convincendam mortalium miseriam commodior fuerit; verum ipsæ actiones hanc necessitatem veluti decreto quodam imponunt ad rei domesticæ dispensationem, navium fabricationem et reliquam reipublicæ administrationem, in qua versari hominem oportet. Neque enim ad inertiam eum natura procreavit. (33) Ex his risus late sparsa ambitio multorum hominum recte sentientem animum aberrare cogit, ut ad omnia velut sine lapsu summo studio contendant, non tamen obscuritatem prævidere possint. Quis enim, o Democrite, uxorem ducens divortium aut mortem cogitat? aut liberos educans interitum? (34) Sed neque in agricultura, navigatione, regno, imperio et omni vitæ genere; nemo enim istorum in opinionem venit, pedem se offensurum esse, sed quivis bona spe pascitur, deteriorum vero ne meminit quidem. Num igitur risus tuus his parum convenit? » Tum Democritus « tardo » inquit « es admodum ingenio proculque a mea sententia peregrinarius, Hippocrates, neque tranquillitatis et perturbationis modum propter ignorantiam prospicis. (35) Qui enim hæc ipsa prudenti cogitatione disponunt, et ipsi facile liberantur et meum risum sublevant. Nunc vero, quasi res humanæ firmiter constitutæ sint, mente capti insolescent, neque mente ratiocinationis experte inordinatum impetum facile addiscunt. Sufficientis enim fuerit admonitio rerum omnium commutatio, quæ subditis conversionibus incidens repentinam et omnimodam rerum orbitam nodorum instar implicat. (36) Illi vero, tanquam hæc fixa sit et firma, affectionum continenter incidentium obliiti, aliter alius quæ tristitiam adferunt expetentes, quæ sunt incommoda inquirentes, in multis calamitatibus assidue versantur. (37) Quod si quis omnia quæ facit pro viribus mente

τὴν ζωὴν, ἐσωτὸν ἐξεπιστάμενος καὶ ζυγκρίσιν ἰδίῃ σαφέως κατανοήσας καὶ μὴ τῆς ἐπιθυμίας τὴν σπουδὴν ἀρίστον ἐκτείνων, τὴν δὲ πλουσίην φύσιν καὶ πάντων τιθῶν δι' αὐταρκειῆς ἐσορέων. (38) καθάπερ δὲ τῶν παχέων ἐν εὐεξίῃ κίνδυνος πρόδηλος, οὕτω τὸ μέγεθος τῶν εὐτυχισμάτων ἐπισφαλέςτερον ἐστὶ, ἀρίστημοι δ' ἐπὶ τῆσι κηκοδαίμονήσι ζυθωερόνται. ἄλλοι δὲ τὰ τῶν πέλας μηδὲν ἰστορόντες ὑπὸ τῆς ἰδίας κακοπραγίας ἀπόλοντο, τὰ ὅτλα καθάπερ ἄσθλα μὴ προθεωρόντες, ὑπόδειγμα τὸν μακρὸν βίον ἔχοντες γενομένον καὶ μὴ γενομένον, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἐσόμενον ἔγρηθν κατανοήσιν. (39) ταῦθ' ὁ ἐμός γέλωσι, ἄφρονες ἄνθρωποι, πονηρῆς δίκας ἐκτείνοντες, φιλαργυρίας ἀπληστῆς ἔλθρης ἐνέδρης ἐπιθυουλῆς βασκανίας. ἀργαλέον ἐξεπιεῖν πολυμηχανίην κελῶν ἀπειρήν γὰρ τίς ἐστὶ κἀν τούτοισι. δολοπλοκίῃσι ἀνθαμιλλέονται σχολιόφρονες, ἀρετῆς δὲ παρ' αὐτοῖσι τρόπος ἐστὶ τὸ χέριον φιλοψευδίην γὰρ ἀσκεύουσι, φιληδονίην κοσμέουσι, νόμοισι ἀπειθεῖντες. (40) ὁ δὲ αὐτὸν κατακρίνει τὴν ἀπροκρίσειν, μήτε ὀρθῆσιος μήτε ἀκοῆς μετεγῶτων, μούνη δ' αἴσθησις ἀνθρώπου ἀτρεκέιη διανοήσις τηλαυγῆς, τό τε ἐὸν καὶ τὸ ἐσόμενον προσροσμένη. δυσχεστεῦνται πᾶσι, καὶ πάλιν τοῖσι αὐτοῖσι ἐμπελάζονται. ἀρησάμενοι πλόον πλέουσι, γεωργίην ἀπειπάμενοι αὐτῆς γεωργέουσι, ἐκβάλλοντες γαμετῆν ἐτέρην ἐσάγονται, γεννήσαντες ἔθαψαν, θάψαντες πάλιν ἀρέφουσι, γῆρας ηῤῥαξαντο, εἶτα ἐς αὐτὸ ἀφικόμενοι στενάζουσι, ἐν οὐδεμιῇ καταστάσει βεβαίην ἔχοντες τὴν γνώμην. (41) ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖες μακαρίζουσι τὸν ἰδιώτην, ὁ δὲ ἰδιώτης ὀρέγεται βασιληίῃς. ὁ πολιτεύμενος τὸν χειροτεχνεῦντα ὡς δακνύονον, ὁ δὲ χειροτέγῃς ἐκείνον ὡς εὐτονεῦντα κατὰ πάντων. τὴν γὰρ ὀρθὴν κέλευθον τῆς ἀρετῆς οὐ θεωρεῖ· οὐ καθαρὴν καὶ λείην καὶ ἀπρόσπταιστον, εἰς ἣν οὐδὲ εἰς τετόλιμηκε ἐμθεῖναι, φέρονται δὲ ἐπὶ τὴν ἀπειθεῖα καὶ σχολίην, τρηγυχατεῦντες καὶ καταφερόμενοι καὶ προσκόποντες, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐκπίπτοντες, ἀσθμαίνοντες ὡς διωκόμενοι, ἐρίζοντες ὑστερεῦντες προηγούμενοι. (42) καὶ οὐς μὲν αὐτῶν ἔρωτες ἀτάσθαλοι ὑποπεπρήχασι ἀλλοτρίῃς φῶρας εὐνῆς, ἀναιδεῖς πισύνονος· οὐς δὲ τῆκε φιλαργυρία, νοῦσος ἀρίστος, οἱ δ' ἀλλήλοισι ἀντεπιτίθενται, οἱ δ' ὑπὸ φιλοδοξίῃς ἐς ἥερα ἀναγθέντες βρήθεὶ κακίῃς ἐς βυθὸν ἀπωλείῃς καταφερόνται. (43) κατασκάπτουσι ἐποικοδομέοντες· χαρίζονται, εἶτα μετανοοῦσι καὶ ὀφραεῦνται τὰ φιλήσι δίκαια· κακοπραγέουτες ἐς ἔγρηθν τὰ ζυγγενεῖς πολεμοποιέουσι, καὶ τούτων ἀπάντων αἰτιῆ ἡ φιλαργυρία. τί νηπίων ἀθυρόντων διαφέρουσι, παρ' οἷσι ἀκριτος μὲν ἡ γνώμη, τὸ δὲ προσπεσὸν τερπνόν; (44) ἐν δὲ τοῖσι θυμοῖσι τί περισσὸν ζήσιος ἀλόγισι παραλελοῖπασι; πλὴν ὅτι ἐν αὐταρκειῇ μένουσι οἱ ὀθῆρες. τίς γὰρ λέων ἐς γῆν κατέκρυψε χρυσόν; τίς ταῦρος πλεονεξίην ἐκορύσατο, τίς παράλις ἀπληστῆν κελώρηκε; διψῆ μὲν ἄριστος οὐς ὕσαν ὕδατος κορσεθῆ, λύκος δὲ δαρδάψας

versaret, vitam ab omni casu immunem servaret se ipse probe nosces, et suam ipsius concretionem aperte intelligens cupiditatis studium in infinitum non extenderet, sed naturam divitem et omnium alumnam per ea quae abunde suppetunt sequeretur. (38) Quemadmodum autem optimus corporis habitus affectionum periculum denuntiat, sic magnus rerum successus lubricus est. Rebus autem in adversis insignes conspiciuntur. Alii vero aliorum res minime oculis subicientes, pravis suis affectionibus pereunt, manifesta velut obscura non providentes, cum tamen longam vitam exemplum habeant eorum quae fiunt et non fiunt, ex quibus quod futurum est cognoscere oportebat. (39) Haec est mei risus materia, homines imprudentes, qui penas datis improbitatis vestrae, avaritiae, inexplebilis cupiditatis, inimicitiarum, insidiarum, subdolorum consiliorum, invidentiae. Difficile est multorum malorum machinatricem solertiam verbis exprimere, cum eorum sit infinitas quaedam et in his cum dolosis commentis prava mente inter se conver-sentur. Habetur autem apud eos virtutis loco ingenium malum pravumque; mendacia enim amant et in his se exercent, voluptatis studium extollunt, legibus ne tantillum parentes. (40) Itaque risus meus quae ab his nullo proposito consilio fiunt condemnat, cum neque visionis neque auditionis participes sint; at solus hominis sensus recta intelligentia eminus splendet, quippe qui praesentia et futura praevideat. Omnia detestantur ac rursus ad eadem se adiungunt. Navigationem aversantes navigant, agricultura propulsata rursus agrum colunt, abdicata uxore aliam inducunt, susceptos liberos sepeliunt et his sepultis alios procreant et rursus educant, senectutem exoptant, cumque eo pervenerint, gemunt nulloque in statu firma mente persistunt. (41) Principes ac reges privatum beatum praedicant, privatus regium imperium affectat. Qui rempublicam regit, artificem tanquam periculi expertem laudat, artifex vero illum quippe infinitam potentiam exercentem. Rectam enim virtutis viam puram minimeque asperam ac inoffensam non cernunt, per eamque nemo incedere sustinet; e contrario per inaccessam et tortuosam feruntur et per aspera incedentes offendunt et praecipites eunt; plerique deerrant itinere anhelantes perinde ac si quis persequatur eos, iurgio decertantes, cui primo loco eundem sit, male subsequentes, praecursantes. (42) Et male eorum quosdam impudentia fretos nefandi amores alieni cubilis corrupendi succendunt, quosdam etiam inordinatus avaritiae morbus tabefacit, alii mutuas insidias struunt, alii ambitionis studio in aera subverti secleris gravitate in exitii profundum praecipites deferuntur. (43) Diruunt, deinde aedificant; beneficio collato gratiam demerentur, deinde poenitentia ducti amicitiae iura violant maleque afficiendo ad inimicitias deveniunt et cognationis iura bello appetunt, horumque omnium in causa avaritia est. Quanam in re ab infantibus ludibundis discrepant, quos, cum mens iudicio careat, quicquid sese forte obtulit delectat? (44) Quod ad cupiditates attinet, non multum a brutis animantibus differunt, nisi quod fere in eo quod satis est se continent. Quinam enim leo aurum defossum in terram abdidit? quinam fau-

τὸ προσπεσὸν τῆς ἀναγκαίης τροφῆς ἀναπέπταται·
 ἡμέρησι δὲ καὶ νυξὶ ζυμαπομένησι οὐκ ἔχει θοίνης
 χρόνον ὄνθρωπος. χρόνων μὲν ἐνιαυσίων τάξις ὀχρεῖς
 ἀλόγων ἐστὶ τέρμα, ὃ δὲ ἐς τὸ διηνεκὲς εἰστρο-
 μακίην ἔχει τῆς ἀσελείης. (45) Ἱππόκρατες, μὴ
 γαλάσω τὸν κλαίοντα δι' ἔρωτα ὅτι ζυμαφερόντως ἀπο-
 κέκλεισται, μάλιστα δ' ἂν ῥιφικινδυνῆ καὶ φέρηται
 κατὰ κρημνῶν ἢ βυθῶν πελάγεος, ἐπιτενω τὸν γέ-
 λωτα; μὴ γαλάσω τὸν τῆν νῆα πολλοῖσι φορτίοισι βε-
 πτίσαντα, εἴτα μέγα μεμφόμενον τῇ θαλάσῃ ὅτι κατε-
 βύθισε τὴν πλήρηα; ἐγὼ μὲν οὐδ' ἀξίως δοκέω γελῆν,
 ἐξευρεῖν δὲ κατ' αὐτῶν ἠβελόν τι λυπηρόν. ἀλλ' οὐδὲ
 ἡτρικὴν ὑπὲρ τούτων ἐγρῆν εἶναι μὴ τεγνωμένην
 παιώνια φάρμακα. (46) ὁ σὸς πρόγονος Ἀσκληπιὸς
 νοουεσὶ σοι γενέσθω σώζων ἀνθρώπους κεραυνοῖσι
 εὐχαρίσθηται. οὐχ ὀρθῆς ὅτι κατὰ τῆς αὐτῆς μοίρης
 εἶμι; μανίης διζήμενος αἰτίην ζηα κατακτείνω καὶ
 ἀνατάνω; ἐγρῆν δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὴν αἰτίην ἐρευ-
 νῆσαι. (47) οὐχ ὀρθῆς ὅτι καὶ ὁ κόσμος μισανθρωπίης
 πεπλήρωται καὶ ἀπειρα κατ' αὐτῶν πάθεα ζυνηροικε;
 ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νόσος ἐστὶ. τρεφόμενος
 ἄγρηστος, ἱκέτης βοηθείης· αὐξόμενος ἀτάσθαλος ἄ-
 φρων διὰ χειρὸς παιδαγωγίης· ἀμύζων θρασύς, παρακ-
 μάζων οἰκτός, τοὺς ἰδίους πόρους ἀλογιστίη γεωργή-
 σας· ἐκ μητροῦν γὰρ ἄβυρον ἐξέθουρε τοιοῦτος.
 (48) διὰ τοῦτο οἱ μὲν θυμικὸι καὶ ὀργῆς ἀμέτρου γέ-
 μοντες, οἱ δ' ἐν φροσῆσι καὶ μοιχείησι διὰ παντός, οἱ δ'
 ἐν ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀλλοτριῶν, οἱ δ' ἐν ἀπωλείᾳ τῶν
 σφετέρων. ὠφέλε δύναμις ὑπῆργε τὰς ἀπάντων οἰκίης
 ἀνακαλύψαντα μηδὲν ἀφείναι τῶν ἐντὸς παρακάλυμμα,
 εἴθ' οὕτως ὀρῆν τὰ προσησόμενα ἐνδον. (49) εἶδομεν
 ἂν τοὺς μὲν ἐσθίοντας, οὓς δὲ ἐμέροντας, ἐτέρους δ'
 αἰκίησι σπρεβλόντας, τοὺς δὲ φάρμακα κυκεύοντα,
 τοὺς δὲ ζυνοεύντα; ἐπιβουλίην, τοὺς δὲ ψηφίζοντα,
 ἄλλους χαίροντα; τοὺς δὲ κλαίοντα; τοὺς δὲ ἐπὶ κα-
 τηγορίᾳ τῶν φίλων ζυγγράφοντα; οὓς δὲ διὰ φιλοδο-
 ξίην ἐκφροντα; (50) καίτοιγε βαθύτεραι πρήξιες
 τῶν κατὰ ψυχὴν κευθόμενων, καὶ τούτων ὀκῶσι μὲν
 νεοὶ ὀκῶσι δὲ πρεσβῦται αἰτεῦντες ἀρνεύμενοι πενό-
 μενοι περιουσιάζοντες λιμῆ ὀλιθόμενοι, οἱ δὲ ἀσιωτῆ
 βεβαρημένοι ῥυπῶντες δασμοῖ, οἱ δὲ τρυφῆσι γυ-
 ριῶντες τρέφοντες, ἄλλοι θάπτοντες, ὑπερορέοντες ἢ
 ἔχουσι, πρὸς τὰς ἐλπίζόμενας πρήξιες ὠρμημένοι,
 οἱ μὲν ἀναίσχυντοι, οἱ δὲ φειδωλοὶ, οἱ δὲ ἀπληστοὶ,
 οἱ δὲ μὴ φρονεύντες, οἱ δὲ τυπτόμενοι, οἱ δὲ ὑπερηφα-
 νεῦντες, οἱ δὲ ἐπαιρόμενοι κενοδοξίη. (51) καὶ οἱ μὲν
 ἦπιοισι περσεστέες, οἱ δὲ ἀνδράσι, οἱ δὲ κυσί, οἱ
 δὲ λίθοισι ἢ ἐλύοισι, οἱ δὲ γαλκῶ, οἱ δὲ γραφῆσι. καὶ
 οἱ μὲν ἐν πρεσβείησι, οἱ δὲ ἐν στρατηγίησι, οἱ δὲ ἐν ἱερο-
 σύνησι, οἱ δὲ στεφανφορέοντες, οἱ δὲ ἐν ὄπλοις, οἱ δ'
 ἀποκτιννύμενοι. (52) φέρονται δὲ τούτων ἕκαστοι οἱ μὲν
 ἐπὶ ναυμακίην, οἱ δὲ ἐπὶ στρατηγίην, οἱ δὲ ἐπ' ἀγρο-
 κίην, ἕτεροι δὲ ἐπὶ νῆας, οἱ δὲ ἐς ἀγορῆν, οἱ δ'
 ἐς ἐκκλησίην, οἱ δὲ ἐπὶ θέατρον, οἱ δὲ ἐς φυγαδείην, ἄλλοι

rus alienarum rerum cupiditate in pugnam delatus est?
 quæ pardalis inexplebilem aviditatem admisit? Sitis aper,
 sed catenus, qua aquam appetit; lupus dilaniato quod
 sese obtulit necessario alimento quiescit; at si dies iun-
 gantur noctibus, hominem non capit comessandi satietas.
 Et anniversariorum temporum ordo brutis quidem ani-
 mantibus coitus finem adfert, hic vero insano libidinis
 stimulo continenter agitur. (45) Quomodo, Hippocrates,
 eiulantem ob amorem, cum feliciter repulsam tulit,
 non derideam? præcipueque si quis nullo habito pericu-
 risu non excipiam? Non ridebo eum, qui navem multis
 mercibus onustam demersit, deinde mare incusantem,
 quod eam plenam submerserit? Equidem hæc ne digna
 quidem risu duco, verum aliquid molesti in eos excogitare
 malui. Sed neque medicinam pro his esse oportuit, nec
 qui Pæonia medicamenta conficeret. (46) Cuius rei te
 admoneto tuus ille progenitor Æsculapius, qui pro servatis
 hominibus gratam beneficii recordationem fulminis ictu
 reportavit. Non vides me eiusdem vitii participem
 esse, dum in insaniam inquiring animantia mactæ
 ac reseco, quam in hominibus perscrutari oportuit?
 (47) Nonne vides mundum ipsum inhumanitate redundare
 et infinitas adversus hominem affectiones cumulare?
 Totus homo ab ipso ortu morbus est. A teneris un-
 guiculis inutilis est, auxilium supplex implorat; dum
 merescit, improbus et demens est, institutione puerili in-
 digens; in ætatis vigore constitutus audax; ætate marces-
 cens miserabilis, suos labores per imprudentiam exco-
 lens. Talis ex materno cruore promicuit. (48) Prop-
 terea alii indignabundi sunt et inmodica ira referri
 in calamitatibus et pugnis, alii in adulteriis et stupris
 perpetuo versantur, alii in ebrietatibus, alii in rerum
 alienarum cupiditatibus, alii in suis perdendis. Quod
 si possemus nullo intrinsecus relicto velamento omnium
 habitationes detegere, atque ita quæ intus aguntur
 inspicere, (49) alios edere videremus, alios vomere,
 alios indignis verberibus torquere, alios venena mi-
 scere, alios insidias struere, alios subducere calculos,
 alios gaudere, illos plorare, hos amicorum accusationem
 meditari, illos vero nimia ambitione desipere. (50) Ace-
 dunt actiones in animis altius recondite. Et in his iu-
 venes pariter ac senes petentes, denegantes, pauperes,
 rebus affluentes, fame oppressi, item luxu gravati, sor-
 didi, vincti, deliciis gestientes, alentes, alii iuguan-
 tantes, alii sepelientes, ea quæ habent pro nihilo ha-
 bentes, speratas possessiones captantes, alii impudentes,
 alii parei, alii inexplebiles, alii interficientes, alii verberibus
 afflicti, alii superbe se iactantes, alii inani gloria
 elati. (51) Porro alii equis addicti aut lignis, alii statuis ex ære,
 alii canibus, alii lapidibus aut lignis, alii in hominibus,
 alii picturis, alii legationibus, alii rei militaris admi-
 nistrationibus, alii rebus sacris; alii coronas gestant, alii
 armati sunt, alii interficiuntur. (52) Et horum singuli
 partim in pugna navali versantur, partim in pugna
 terrestri, partim in agricultura, alii in navibus, alii in
 foro, alii in concionibus, alii in theatro, alii in fuga,

δὲ ἀλλαχόσε. (51) καὶ οἱ μὲν ἐς φιληδονίην καὶ ἡδοναθεΐην καὶ ἀκρασίην, οἱ δὲ ἐς ἀργίην καὶ βραθυμίην. τὰς ἀναξίτους οὖν καὶ δυστήνους σπουδὰς τοιαύτας ἔρυσσεντες καὶ τοσούτας, κῶς μὴ γλευσώμεν τὸν τοιῆσδε ἀκρασίας γέμοντα βίον αὐτῶν; κάρτα γὰρ ἔλπομαι μηδὲ τὴν σὴν ἱητρικὴν ἀνδάνειν αὐτοῖσι· οὐσαρσετέονται γὰρ ἀκροάσι καὶ μανίην τὴν σοφίην νομίζουσι. (52) ἤκουσα γὰρ ὑπὸ νοσεύτων σαφῶς τωθάξασθαι σου τὰ πολλὰ τῆς ἐπιστήμης ἢ διὰ φρόνον ἢ δι' ἀχαριστίην· οἱ τε γὰρ νοσεύοντες ἅμα τῷ σώζεσθαι τὴν αἰτίην ἢ θεοῖσι ἢ τύχῃ προσνέμουσι, (53) πολλοὶ τε τῇ φύσει προσάψκοντες ἐχθαίρουσι τὸν εὐεργετήσαντα, μικροῦ δέιν προσαγνακτεῦντες εἰ νομίζονται ἡρωεφιλῆται· οἱ δὲ πολλὸ τὸ τῆς ἀτεχνίας ἐφ' ἑωυτοῖσι ἔχοντες, αἰδύρας ἔόντες καθαιρέουσι τὸ χρέσον· ἐν ἀναισθητοῖσι γὰρ εἰσι αἱ ψῆφοι, οὔτε δ' οἱ πάσχοντες ἐξομολογέειν ἐθέλουσι, οὔτε οἱ δημογεγεῆντες μαρτυροῦν· φθόνος γὰρ ἐνίσταται. (54) οὐκ ἀπέριω δέ σοι τῶν τοιούτων λεσχηνεύω ταῦτα, σαφῶς δὲ εἰδὼς ἐν ἀναξιοπαθειῇσι σε πολλὰ καὶ γενηθέντα καὶ δι' οὐσίην τε καὶ βρακακίην φιλοσοφασθέντα· ἀπρεκέιης γὰρ οὐδεμία οὔτε γνώσις οὔτε μαρτυρία. » ἐπεμειδίᾳ λέγων ταῦτα καὶ μοι, Δαμάγῃτε, θεοειδῆς τις κατεφαίνετο, καὶ τῆς προτέρης αὐτοῦ μορφῆς ἐξελελήσμεν (57) καὶ φημί « ὦ Δημόκριτε μεγαλόδοξε, μεγάλας τε τῶν σῶν ξενίων δωρεὰς εἰς Κῶ ἀποίσμαμι (πολλοῦ γὰρ με τῆς σῆς σοφίης θουμασμοῦ πεπλήρωκας) ἀπονοστέω τέ σευ κήρυξ ἀληθείην ἀνθρωπίνης φύσεως ἐξηγεύσαντος καὶ νοήσαντος καὶ καλῆσαντος. θεραπέειν τε λαθῶν παρὰ σεῦ τῆς ἑμῆς διανοίας ἀπαλλάσσομαι, τῆς ὥρης τοῦτο ἀξιοσύνης καὶ τῆς τοῦ σώματος τημελείης· αὐριον δὲ κατὰ τὸ ἐξῆς ἐν ταυτῷ γενησόμεθα. » (58) ἀνιστάμεν ταῦτα εἰπὼν, καὶ ὅς ἔτοιμος ἦν ἐπακολουθεῖν, προσελθόντι δὲ τιμὴ οὐκ οἶδ' ὀκθῆν ἐπεδίδου τὰ βιβλία. καὶ γὰρ ζυνονώτερον ἐπέειξας πρὸς τοὺς ὄντως Ἀθεδρήτας ἐπὶ τῇ σκοπιῇ ἀναμένοντάς με « ἄνδρες » ἔφην, « τῆς πρὸς ἑμὲ πρεσβεΐης χάρις ὑμῖν πολλή· Δημόκριτον γὰρ εἶδον, ἄνδρα σοφώτατον, σωφρονίζεν ἀνθρώπους μόνον δυνάμενον. » ταῦτ' ἔγω σοι περὶ Δημόκριτου, Δαμάγῃτε, φράζειν γηθόσυνος πάνυ. ἔρρωσο.

ἡ'. Δημόκριτος Ἱπποκράτει εὖ πράττειν.

Ἐπιήθεις ἡμῖν, ὦ Ἱπποκράτες, ὡς μεμηγόσι, ἐλλέθορον δώσων, πεισθεὶς ἀνοήτοισι ἀνδράσι, παρ' οἷσι δὲ πόνος τῆς ἀρετῆς μανίη κρίνεται· ἐτυγχάνομεν δὲ περὶ κόσμου διαθέσιος καὶ ποιογραφίης ἐπι τε ἀστρων οὐρανίων ζυγράφωντες. (2) γινῶς δὲ τὴν τούτων φύσιν, ὡς ἀπρεκέως κάρτα εἴη δεδημιουργημένα καὶ ὡς τηλοῦ μανίης καὶ παραφρονήσιος καθεστῆχοι, ἐμέο μὲν φύσιν ἐπῆνεσας, ἀπηνέας δὲ καὶ μεμηγότας κείνους ἔκρινας. ὅσα γὰρ ἰνδαλμοῖσι διαλλάσσονται ἀνὰ τὸν ἥέρα πλάζει ἡμέας, ἃ δὴ κόσμῳ ζυνοῶνται καὶ ἀμεληθροσμένα τετέυγε, ταῦτα νόος ἐμὸς φύσιν ἐρευνήσας ἀπρεκέως ἐς φῶς ἡγάγε· μάρτυρες δὲ τού-

alii aliis in rebus; (53) alii etiam ad voluptatis studium, mollitiem et intemperantiam feruntur, alii ad otium ac desidiam. Cum igitur tot indigena et misera studia videamus, quomodo vitam eorum tantæ intemperantiæ deditam ludibrio non habeamus? Vehementer vereor, ne artem tuam medicam ipsi non sint probaturi; nam auditione ac disceptatione non delectantur et sapientiam insaniam existimant. (54) Certe audiui maiorem artis tuæ partem aut per invidiam aut per ingratitude palam contumelia affici. Ægotantes enim simul ac servati sunt, causam diis vel fortunæ attribunt; (55) multi etiam hoc suæ naturæ assignantes bene merentem odio prosequuntur, parumque abest quin insuper indignantur, si debitores eius esse dicantur; alii etiam artis imperitiam præferentes, cum sint ignorantes, quod melius est damnant. Calculorum enim suffragia stupidis attribuntur; ac neque curationem bene processisse fateri volunt, neque medici collegæ testinonio suo confirmare, cum invidia obstet. (56) Neque tu huiusmodi contumelias non expertus es, cum probe sciam hæc, quæ in memorabilibus affectionibus fiunt, te per causam aut invidiam nunquam iubenter convitiis insectatum. Veritatis enim nulla est cognitio, neque testimonii confirmatio. Quæ cum diceret, subridebat mihiq; Damagete, divina quadam specie prioremque formam oblitus esse videbatur. (57) Tum ego, Democrite præstantissime, magna hospitalitatis tuæ munera mecum in Co reportabo, cum multa me sapientiæ tuæ admonitione compleveris. Præce enim tuarum laudum revertor, quod naturæ humanæ veritatem investigasti et mente complexus es. Accepta autem a te mentis curatione discedo, cum id tempus postulet, ut corpori consulatur; « Cras vero ac deinceps ad eundem locum revertemur. » (58) Quæ cum dixissem surrexi, ille vero me comitari paratus erat, cumque quidam laud scio unde accederet, libros tradidit. Et ego ad Abderitas, qui me speculantes expectabant iam fama sua non indigni, concitatore gressu redii. « Viri » inquam « Abderite, pro vestra ad me legatione magnas habeo gratias. Democritum enim virum sapientissimum vidi, qui solus homines ad sanam mentem reducere potest. » Hæc habui, Damagete. quæ de Democrito tibi læto admodum animo narrarem. Vale.

XVIII. Democritus Hippocrati

Venisti ad nos, Hippocrates, ut tanquam insanis veratrum exhiberes, a stultis hominibus persuasus, quibus virtutis labor insaniam reputatur; ac tum forte de mundi ratione deque polorum et insuper de astrorum celestium descriptione scribebamus. (2) Cum autem horum naturam cognovisses, quam perfecte et absolute essent fabricata et quam procul ab insaniam ac dementia absent, naturam quidem meam laudasti, illos vero immites et insanos iudicasti. Quæcunque enim per aerem feruntur et imaginum vicissitudine nos decipiunt (quæ cum mundo cernuntur quæque soluta individuorum coalitione formam mutant), ea mens nostra, dum naturæ veritatem indagatur, in lucem producit. Harum rerum testes sunt libri a me

των βίβλοι ὑπ' ἐμέο γραφεῖσθαι. (3) γρη ὄν και σέ, ὃ Ἱπποκράτης, μὴ τοιουτοτρόποισι ἀνδράσι ζυν- ἐργεσθαι και ζυνομιλέειν, ὧν νόος ἀκρόπλοος και ἀβέβαιος καθέστηκε. εἰ γὰρ πεισθεῖς τούτοις ὡς με- μνηνῶτα με ἐπόσιαι, ἡ πιυντὴ μανίη ἂν ἐγεγόνει, και σέο τέχνην ἂν κατεμέμψαντο, ὡς παραίτιον παρακο- πῆς γεγενημένην· (4) ἑλλέβορος γὰρ ὑγιαίνουσι μὲν δο- θεῖς ἐπισκοτεῖν διανοίην, μεμνησὶ δὲ δοθεῖς κάρτα ὤφε- λεί. γνῶθι γὰρ ὡς εἰ μὴ καταλαθαίηκεῖς με γράφοντα, ἀλλ' ἀνακεκλιμένον ἢ στέθην περιπατεῦντα και προσο- μιλεῦντα ἐμεωυτῷ και ὅτε μὲν δυσγεραίνοντα ὅτε δὲ μειδιῶντα ἐπὶ τοῖς ἐννοουμένοις ὑπ' ἐμέο, και τοῖσι μὲν προσομιλεῖουσι τῶν γνωρίμων οὐ προστέγοντα, ἐπιστάνον- τα δὲ τὴν διανοίην και σκεπτόμενον ἐκπάγλως, ὡς ἦθις ἂν Δημόκριτον κατά γε ὄμιος κρίσιν ἐκ τῶν ὄρουμένων μανίης εἰκόνη εἰοικάναι. (5) γρη ὄν τὸν ἰητρὸν μὴ μῶνον ὄψι τὰ πάθει κρίνειν, ἀλλὰ και πρήγμασι τούς τε βυθμούς ἀνακρίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, και πότι- ρον ἄρχεται τὸ πάθος ἡ μεσάζει ἢ λήγει, και διαφορὴν και ὄρην και ἡλικίην παρατηρεῖν οὐλομελίην τε τοῦ σκῆνος· ἐκ γὰρ τούτων ἀπάντων εὐερωῖς ἂν τὰς νό- σους εὐροῖς. ἀπέστειλα δὲ σοι τὸν περὶ μανίης λόγον.

ιβ'. Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ μανίης.

Μαινόμεθα, ὡς ἔφην ἐν τῷ περὶ ἰερῆς νόσου, ὑπὸ ὑγρότητος τοῦ ἐγκεφάλου, ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα. ὅταν ὑγρότερος τῆς φύσιος ἦ, ἀνάγκη κινέε- σθαι, κινουμένου δὲ μήτε τὴν ὄψιν ἀτρεμίζειν μήτε τὴν ἀκοήν, ἀλλὰ ἄλλοτε ἄλλοια ὄρην τε και ἀκούειν, τὴν τε γλῶσσαν τοιαῦτα διαλέγεσθαι, ὅσα ἂν βλέπη τε και ἀκούῃ ἐκάστοτε. (2) ὅσον δὲ ἂν ἀτρεμίσῃ ὁ ἐγκεφαλος, τοσοῦτον και φρονεῖ χρόνον ὁ ἀνθρωπος. γίγνεται δὲ ἡ διαφορὴ τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ φλέγματος και χολῆς, γνώση δὲ ἐκάτερα ὄδε. οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ φλέγματος μαινόμενοι ἡσυχοὶ τέ εἰσι και οὐ βοηταὶ οὐδὲ θορυβώδεις, οἱ δὲ ὑπὸ χολῆς πλῆχται και κακοῦργοι και οὐκ ἡρεμαῖοι. (3) ἦν μὲν ζυνεγῶς μαινῶνται, αὔται αἱ προφάσιες εἰσὶ· ἦν δὲ δειμάτα και φόβοι, ὑπὸ μεταστάσιος γίγνονται τοῦ ἐγκεφάλου θερμαινομένου ὑπὸ χολῆς ὁρμῶσις ἐπ' αὐτὸν κατά τὰς φλέβας τὰς αἱματιτίδας. (4) ὅταν δὲ ἀτέλθῃ ἡ χολὴ πάλιν ἐς τὰς φλέβας και τὸ σῶμα, πέπαυται. ἀνιῆται δὲ και ἀσῆ- ται και ἐπιλήθεται, παρὰ καιρὸν ψυγομένου τοῦ ἐγκε- φάλου ὑπὸ φλέγματος και ζυνισταμένου παρὰ τὸ ἔθος. (5) ὅταν δὲ ἐξῆπίνῃ ὁ ἐγκεφαλος διαθερμαίνεται ὑπὸ χολῆς κατά τὰς φλέβας τὰς εἰρημέναις, ἐπιξέσαντος τοῦ αἵματος, ἐνύπνια ὄρη φοβερά, και ὡς ἐρηγο- ρότος τὸ πρόσωπον φλογιᾶ, και οἱ ὀφθαλμοὶ ἐρυθρί- νονται, και ἡ γνώμη ἐπινοεῖ τι κακὸν ἐργάζεσθαι. τοῦτο και ἐν τῷ ὑπνω πάσγει. (6) ὅταν δὲ αἷμα σκε- δασθῇ πάλιν ἐς τὰς φλέβας, πέπαυται. ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῶν ἐπιδημίων ἰστόρησα ὡς ἐγίνετο ἀφωνία, ἀγνοία, παραληρήσεις συγκαὶ και ὑποστροφαί, ἡ δὲ γλῶσσα σκληρὴ, και εἰ μὴ διακλύσαιο, λαλεῖν οὐχ

conscripti. (3) Minime igitur, Hippocrates, cum huius- modi viris, quorum mens in summo fluctuat et incon- stans est, te congrredi aut conversari oportet. Nam si ab his persuasus mihi tanquam insano veratrum propinasses, prudentia in insaniam evisisset artemque tuam velut dem- entiae causam increpuit; (4) veratrum enim sanis ad- hibitum menti tenebras offundit, insanis multum prodesse consuevit. Sciendum autem te, si me non scribentem, sed recubentem aut tardo passu deambulantem offen- disset et mecum colloquentem, modo ea quae animo agitariem implacide ferentem, modo ridentem et familia- ribus me convenientibus mentem non adhibentem, sed stupendum in modum mente et contemplatione in rem aliquam incumbentem, te, inquam, ex his sane, quae vidisses, Democritum insaniae imaginem praese ferre oculis tuis iudicasses. (5) Medicum igitur non solum ex aspectu, sed ex re ipsa affectus iudicare decet, et pulsus ut plurimum et num morbus incipiat aut in medio sit aut in fine discernere et considerata temporis et aetatis differentia et universa totius corporis naturam contemplari. Ex his enim omnibus facile morbum de- prehendas. Ceterum dissertationem de insaniam ad te misi.

XIX. De insaniam dissertatio.

Insaniam ob humiditatem cerebri, in quo animi sunt officia. Nam cum humidius quam pro natura fuerit, moveri necesse est, velut dixi in libello de morbo sacro; cum au- tem movetur, neque visionem neque auditionem quiescere par est, verum modo haec modo illa videre et audire lin- guamque ea quae singulis temporis videris et audieris dis- serere. (2) Eo autem tempore homo sapit, quo cerebrum quiescit. Cerebri vero corruptio ex pituita et bile oritur. Utrumque hoc modo dignoscet. Qui ex pituita insaniant, quieti sunt neque clamosi neque tumultuantes; qui vero ex bile, hi verberitant, maleficia committunt, neque quiescunt. (3) Et siquidem continenter insaniant, eae causae sunt. Terrores vero et metus ex transmutatione fiunt, calefacto cerebro a bile in ipsum per venas sanguinarias ir- ruente. (4) Ubi vero bilis rursus in venas et corpus discessit, quiescunt. Tristantur vero et aestuant et plus oblivione premuntur, dum cerebrum a pituita refrige- ratum et praeter naturam concrevit. (5) Cum vero de repente cerebrum a bile calefactum fuerit, sanguine in- commemoratis venis ebulliente, horrenda videntur insomnia, ac velut evigilati facies incenditur, oculi rubent, mensque aliquid mali agitatur. Idque etiam in somno contingit. (6) Ubi vero sanguis rursus in venis sparsus fuerit, quiescunt. Libro quinto de morbis vulgaribus quendam recensui, in quo vocis defectio contingebat, ignoratio, crebra deliria et morbi reversiones. Lingua dura erat, ac nisi collueret, loqui non poterat, et plerumque valde

οἷός τε ἦν, καὶ σφόδρα πικρὴ τὰ πολλά. (7) φλεβοτομίῃ ἔλυσε, ὑδροποσίῃ, μελίχρητον, ἑλλεβορίων πόσις. οὕτως ὀλίγον ἐπιζήσας χρόνον ἐτελεύτησε. ἄλλος ἦν, ὃν ὅτε εἰς ποτὸν δρυῖν, φόβος τῆς αὐλητριδος ἔλαμβανε, εἰ ἀκούσειε ἀλούσης· ἡμέρης δὲ ἀκούων οὐδὲν ἔπαυσε.

κ'. Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ χράειν.

Ἱητρικῆς τέχνης, ὧς Δημοκρίτε, κατορθώματα μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ παντάπασι ἐπαινεύουσι, θεοῖσι δὲ πολλάκις προσαρτῶσι· ἦν δὲ τι ἡ φύσις ἀντιπρῆξασα ἀπολέσῃ τὸν θεραπευόμενον, τὸν ἱητρὸν καταμέμρονται παρέντες τὸ θεῖον. καὶ ἐγὼ δοκέω πλείονα μεμψιμοιρίην ἢ τιμὴν κεκληρῶσθαι τὴν τέχνην. (2) ἐγὼ μὲν γὰρ ἱητρικῆς ἐς τέλος οὐκ ἀπίγμαι, καίπερ ἦδη γρηλεύς καθεστειώς· οὐδὲ γὰρ ὁ τῆσδε εὐρετής Ἀσκληπιός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς διεψώνησε, καθάπερ ἡμῖν συγγραφῶν βίβλοι παραδεδώκασι. (3) ἡ μὲν οὖν ὑπὸ σέο ἀποσταλεῖσα ἡμῖν ἐπιστολὴ κατεμέμπετο τῆς φαρμακείης τοῦ ἑλλεβορίου. εἰσηγθὴν μὲν οὖν, ὧς Δημοκρίτε, ὡς μεμηνοῦτα ἑλλεβορίων, ὡς οὐ καταμαντευσάμενος ὅστις πο'· εἴης· ὡς δ' ἐντυγῶν εἶδον οὐ μὰ Δία παραρρόνησιος ἔργον ἀλλὰ σχεδὸν ἀποδοχῆς πάσις, κάρτα τὴν φύσιν ἐπήνεσα, ἀριστόν τε ἐρμηνέα φύσις καὶ κόσμου ἔχρινα, τοὺς δὲ ἐσαχαγόντας με ἐμεψάμην ὡς μεμηνοῦτας φαρμακείης γὰρ αὐτοὶ ἐζήριζον. (4) ἐπειδὴ τοίνυν ταυτόματον ἡμέας εἰς τὸ αὐτὸ ζυγήγαγε, ὀρθῶς ποιήσεις ἐπιστελλῶν ἡμῖν πυκνότερον καὶ μεταδιδοῦς τῶν ὑπὸ σέο γραφόμενων ζυνηταγμάτων. ἀπεστείλα δὲ σοι καὶ αὐτὸς τὸν περὶ ἑλλεβορισμοῦ λόγον. ἔρρωσο.

κα'. Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ περὶ ἑλλεβορισμοῦ.

Τοῖς μὴ βηθίως ἄνω καθαιρομένοις περὶ τῆς πόσιος προὐγγράειν τὰ σώματα πλέονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει. ἐπὴν δὲ πῆχ ἑλλεβορον, πρὸς κινήσιαις τὰ σώματα μᾶλλον ἄγειν, μὴ πρὸς ὑπνους· δηλοῖ δὲ ἡ ναυτιλίη ὅτι κινήσις τὰ σώματα ταράσσει. (2) ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν ἑλλεβορον, κίνεε τὰ σώματα. ἑλλεβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι σάρκασι γιέτας ἔχουσι. ὅσοι ἐν ταῖς φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι, καθαιρόμενοι οὐ θάουται πρὶν ἢ διψήσωσι. σπασμὸς ἐξ ἑλλεβορίου θανάσιμον. ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγιγνώμενος κακόν. ἐν ταῖς ταρραχῆσι τῆς κοιλίης καὶ τοῖσι ἐμέτοισι τοῖσι αὐτομάτως γιγνομένοισι, ἦν μὲν οἷα θεὶ καθαίρεσθαι καθαίρονται, ζυμφέριε τε καὶ εὐφώριος φέρουσι· εἰ δὲ μή, τούναντιον. (3) ὡς δὲ ἔφη ἐν τῇ προγνωστικῷ, κάθαρσις εὐθετέει ἢ ἄνω, ὅκου ἄνευ πυρετοῦ ἀσιτίη ἢ καρδιωγμὸς ἢ σκοτόδιος ἢ στόμα ἐκπικρεῦμενον, καθόλου ἐν τῇσι ὑπὲρ τῶν φρενῶν δόδυνη· ἢ δὲ κάτω, ὅκου χωρὶς πυρετοῦ στρόφος, ὄσφρος δόδυνη, γουνάτων βῆρος, καταμήνια δυσεργεῦντα, δόδυναι ἐν τοῖσι ὑπὸ τὸ διάφραγμα. (4) φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι

amara. (7) Venæ sectio solutionem attulit, aquæ potio aqua mulsa et veratri potiones. Hic cum non diu supervixisset, mortuus est. Erat et alius, quem, cum ad convivium procederet, si t'vicinam tibia canentem audiret, timor invadebat, interdiu vero si audiret, nihil patiebatur.

XX. Hippocrates Democrito s.

In arte medica quæ recte fiunt plerumque hominum vulgus non admodum laudat, sæpe vero diis attribuit; at si in aliquo repugnans natura eum qui curatur interemerit, numen prætermittentes medicos incusant. Et ego sane plus reprehensionis quam honoris ex arte mihi consecutus videor. (2) Neque enim, quantumvis iam senex, ad artis me licæ summam perveni, neque inventor eius Æsculapius, sed et ipse a sese in multis dissensit, ut scriptorum libri nobis tradiderunt. (3) Tua ad nos missa epistola per veratrum medicationem instituendam reprehendebat. Accitus sum, Democrite, ut insanientem veratro purgarem, cum concicere non possem, qualis tandem esses; postquam vero tecum versatus non mehercule desipientie opus sed omni prope favore prosequendum cognovi, magnopere naturam laudavi, seque præstantissimum naturæ et mundi interpretem iudicavi, eos vero qui me acciverunt tanquam insanos accusavi, cum ipsi medicatione indigerent. (4) Quandoquidem igitur casu contigit ut nos una conveniremus, recte feceris si ad nos crebriores literas dederis, et a te conscripta commentaria ad nos transmiseris. Misi autem etiam ad te de veratri usu libellum. Vale.

XXI. Hippocrates Democrito de veratri purgatione.

Qui non facile per superiora purgantur, iis corpora copiosiore cibo et quiete ante potionem humectanda sunt. Post veratri potionem corpora magis ad motionem quam ad somnos adducenda; turbari autem motione corpora demonstratur navigatione. (2) Cum voles veratrum efficacius esse, corpora moveto. Veratrum carnes sanas habentibus periculum creat. Qui in medicamentorum potionibus non sitiunt, purgari non desinant prius quam sitiant. Ex veratro orta convulsio letalis. Immodicæ purgationi succedens convulsio aut singultus malo est. In alvi perturbationibus et vomitionibus sponte abortis si qualia purgari convenit purgentur, conducit et facile ferunt; alioqui contra accidit. (3) At velut in prænotionibus dictum est, per superiora purgatio accommodata est ei, qui sine febre cibi fastidio aut ventriculi morsu aut tenebrosa vertigine torquetur, aut cui os amarum est et in summa omnibus supra septum transversum doloribus; per inferiora vero, ubi citra febrem tormina detinent, lumborum dolor, genuum gravitas, iocenses ægre prodeunt et dolores sunt in partibus septo transverso inferioribus. (4) In medicamentorum autem potionibus

τοὺς ἀστείους τὰ σώματα, μάλιστα δὲ τοὺς μέλανας καὶ υγροσάρχους, καὶ τοὺς υποξήρους δὲ καὶ ψελλοὺς καὶ τραυλοὺς. ὁκόσοι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου, ὡς ἔφην ἐν τῇ περὶ πτισάνης, εὐθέως ἐπιχειροῦσι λύειν φαρμακείῃ, τοῦ μὲν ζυντεταμένου καὶ φλεγμαίνοντος οὐδὲν ἀφαιρούσι· οὐδὲ γὰρ ἐνδιδοῖ ὡμὸν ἐὼν τὸ πάθος, τὰ δὲ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι καὶ ὑγιεινὰ ζυντάχουσι· ἀσθενέος δὲ τοῦ σώματος γενομένου, τὸ νόσημα ἐπικρατέει καὶ ἀνιήτως ἔχουσι. (5) ἔλλαβορίζειν δὲ χρῆ οἷσι ἀπὸ κεφαλῆς φέρεται βρεῦμα. μὴ διδόναι δὲ ἐπὶ ἐμπύων, μηδὲ φαρμακεύειν τοὺς ἀγρόους, τοὺς βραγχώδεας, τοὺς σπληνώδεας, τοὺς λιπαίμους, τοὺς πνευματώδεας καὶ ξηρὰ βήσσοντας, διψώδεας, φυσώδεας, ἐντεταμένους ὑποχόνδρια καὶ πλευρὰ καὶ μετάρρηνα, τοὺς ἀπονεαρωμένους καὶ ἀμακρὰ βλεπόντας καὶ οἷσι ἤγροι τῶν ὠτων, καὶ τοὺς τῆς οὐρήθρας ἀκρατέας, μηδὲ τοὺς ἰκτερώδεας ἢ κοιλίης ἀσθενέας ἢ αἰμορρώδεας ἢ ἐν φύμασι. (6) τὴν δὲ φαρμακεύσει δοκίμη, ἔλλαβορῶν ἀσφαλῶς ἄνω καθαιρε, κάτω δὲ μὴ· κράτιστον δὲ τοῦτοιςι δαιτῶν. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῇ προρητικῇ, μὴ φαρμακεύειν μηδὲ τοὺς ἐπανεμόντας μέλανα, ἀποσίτους καὶ παραφόρους, καθ' ἣθην μικρὰ ὀδυνώδεας, ὄμμα θρασύ, κεκλασμένον ἔχοντας, ἐποιδῶντας, σκοτώδεας, ἀγρόους, μηδὲ τοὺς ἐν πυρετῷ καυματώδεας κατακεκλασμένους. (7) ὡς δὲ ἔφην ἐν τῇ περὶ πτισάνης, σησασοειδὲς ἄνω καθάριε ἢ πόσις ἤμισυ δραχμῆς ἐν ὀσμῆλει τετριμμένον· ζυμίσγειν δὲ καὶ τοῖσι ἔλλαβοροῖσι τὸ τρίτον μέρος τῆς πόσιος, καὶ ἤσσον πνίγει. (8) καθάριεν δὲ καὶ τοὺς ἐν γρονίσι τεταρταίους καὶ τοὺς ἐν λιπυριώδει πυρετῷ γρονίους, καὶ ὧν οὐκ ἔστι δίψος οὐδὲ ἀπόκρισις. τούτους δὲ μὴ πρότερον τῶν τριῶν ἐβδομάδων, ποτὲ δὲ καὶ πλευριτικούς καὶ εἰλωδέας. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῇ περὶ γυναικείων, καθάριεν καὶ τὴν αἰμῆτρα καθάρσιος δέωνται.

κβ'. Ἱπποκράτης πρὸς τὸν υἱὸν Θεσσαλόν.

Ἱστορίας δέ, ὦ παῖ, μελέτω σοι, γεωμετρικῆς καὶ ἀριθμητικῆς· οὐ γὰρ μόνον σέο τὸν βίον ευκλέα καὶ ἐπὶ πολλὰ χρήσιμον ἐς ἀνθρωπίνην μοίρην ἐπιτελέσει, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὀζυτέρην καὶ τηλαυγεστέραν κατὰ τὸ ἐν ἱητρικῇ ὀνιάσθαι πᾶν ὅ τι χρῆζει. (2) καίτοι ἢ μὲν τῆς γεωμετρικῆς ἱστορίῃ ἐδῶσα πολυσχίσμων τε καὶ πολυειδῆς καὶ πᾶν μετὰ ἀποδείξεως περαινόμενῃ ἔσται χρησίμη πρὸς τὰς τῶν ὀστέων θέσεις καὶ ἐξαρρήσεις καὶ τὴν λοιπὴν τῶν μελέων τάξιν· (3) εἴση γὰρ τὴν τούτων πολυτροπὴν εὐεπιγνωστότερον, ἐμβολῆ τε ἄρθρων καὶ τῇ τῶν ὀστέων τῶν συντριβομένων ἀναπρίσι τε καὶ ἐκτροπῆσι καὶ συνθέσι καὶ ἐξαρρέσι καὶ τῇ λοιπῇ θεραπείῃ χρῆσι, εἰδὼς ὁκόσον τὸ χωρίον ἔστι καὶ τὸ ἐκ τούτου ἐξαιρευόμενον ὀστέον. (4) ἢ δὲ τῆς ἀριθμητικῆς τάξις πρὸς τὰς τῶν περιόδου καὶ εὐλόγου τῶν πυρετῶν μεταστάσις καὶ τὰς κρίσις τῶν νο-

vitandi sunt qui corpore probe valent, praecipue vero nigri et humida carne praediti, subsicci, balbi et blaesi. At qui per morbi initia inflammationes confestim per medicamenti potionem solvere nituntur, si de distento quidem ac inflammato nihil auferunt, velut a me dictum est in libro de ptisana. Crudus enim affectus nihil cedit; quae vero morbo resistunt et sana sunt, tabefaciunt. Imbecillo autem reddito corpore morbus superior evadit, et curari nequeunt. (5) Veratrum autem exhibendum quibus de capite fluxio fertur, at suppuratis minime dandum. Medicamento minime purgandi decolores, rauciduli, lienosi, sanguine carentes, suspiriosi et sica tussi vexati, siticulosi, flatuosi, quique praecordia distenta habent et latera et dorsum, qui stupore affecti hebeticus cerunt, quibus aures sonant, quique urinam minime continent, neque qui morbo regio laborant et alvo sunt debili, quibus sanguis erumpit aut qui tubercula habent. (6) Quod si medicamento purgandum videatur, veratro per superiora secure purgato, at per inferiora minime. His autem praestat victus rationem praescribere. Neque vero, quem admodum in Praedictis dixi, medicamento purgandi sunt, qui nigra vomitione refundunt, cibos aversantur, delirant, quique dolore vexati parum dormiunt, qui aspectum ferocem oblique deflexum habent, subhumidi sunt, tenebriosa vertigine vexantur, decolores, neque qui in febre aestuant et confracti sunt. (7) Sesamoides vero, velut dixi libro de ptisana, per superiora purgat, potum ad drachmam dimidiam et in aceto mulso tritum. Admisceatur etiam veratris tertiam potionis parte, et minus strangulat. (8) Diuturnas etiam quartanas purgat, et longa febre lippria laborantes et eos quibus neque sitis neque excretio adest, neque tamen ante tres hebdomadas. Interdum etiam morbo laterali et volvulo laborantes. Quin etiam purgandum est, si uteri purgatione opus habeant, velut dixi libro de morbis mulierum.

XXII. Hippocrates ad Thessalum filium.

Geometriae et arithmeticae cognitioni studium adhibeto, mi fili. Neque enim solum vitam tuam gloriosam et ad multa in rebus humanis utilem, verum etiam mentem acutiorem et longe splendidiorem ad fructum eorum omnium, quae in arte medica usui sunt, consequendum reddet. (2) Quanquam geometriae cognitio, cum multas et varias formas habeat et omnia cum demonstratione ad exitum perducat, tum ad ossium positus et articulos suis sedibus enotos, tum etiam ad reliquam membrorum compositionem utilis futura est. (3) Nam ad horum affectuum variam cognitionem facilius pervenies, deinde articulorum repositionem, tum ossium contritorum resectionem et perforationem et coaptationem et subtractionem, reliquamque curationem a libebis, qui locum et os quale sit ex eo emotum cognoveris. (4) Numerorum vero series tum ad ambitus tum ad eas mutationes, quae ad certam rationem in febrilis sunt, et ad

εύωνται καὶ τὰς ἐν νούσοις ἀσφαλείας ἀρκέουσα ἔσται· μάλα γὰρ σεμνὸν ὑπηρεσίην ἔχειν ἐν ἱητρικῇ τοιγύνη, ἥτις σοὶ τὰ μέγιστα τῆς ἐπιτάσιος καὶ τῆς ἀνέσιος ἀνίστα ὄντα τὴν μοῖραν εὐγνώστα παρέχεται χωρὶς ἀμπλακίης. διὸ δὴ χάριτα ἐς δύναμιν ἀφίκεο τῆς τοιγύθου ἐμπερίης. ἔρρωσο.

κγ'. Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ φύσιος ἀνθρώπου.

Χρὴ πάντας ἀνθρώπους ἱητρικὴν τέχνην ἐπίστασθαι, ὃ Ἱπποκράτης (καλὸν γὰρ ἅμα καὶ ζυμφορὸν ἐς τὸν βίον), πάντων δὲ μάλιστα τοὺς παιδείης καὶ λόγων ἰδρίας γεγεννημένους· ἱστορίην σοφίης γὰρ δοκεῖν ἱητρικῆς ἀδελφὴν καὶ ζύνοικον. (2) σοφίη μὲν γὰρ ψυχὴν ἀναρρύεται παθῶν, ἱητρικὴ δὲ νούσους σωματικῶν ἀφαιρέσει. αὐξεται δὲ νόσος παρεούσης υγιείης, ἣν καλὸν προνοεῖν τοὺς ἐσθλὰ φρονέοντας· ἔξωθεν δὲ σωματικῆς ἀλλοίωσης οὐδὲ προθυμίην ἄγει νόσος ἐς μελέτην ἀρετῆς· νόσος γὰρ παρεούσα δεινῆς ψυχῆν ἀμαυροῖ, φρόνησιν ἐς συμπαιθεῖν ἄρουσα. (3) φύσιος δὲ ἀνθρωπίνης ἀπογραφῆς θεωρίην ἔχει τοιγύνη. ὁ μὲν ἐγκέφαλος φρουρεῖ τὴν ἄκρην τοῦ σώματος, ἀσφαλείην ἐμπεπιστευμένον, ἡμέσι νευροῖσιν ἐγκατοικίον, ὑπὲρ ὧν ὀστέων διπλῶν φύσιος ἀναγκαῖα ἀρηρῦται δεσπότην φύλακα διανοίης καλύπτουσι. (4) τριζέον δὲ εὐκοσμίαι χροῖτα κοσμέουσα, τὸ δὲ τῶν ὀμμάτων ὀρητικὸν ἐν πολυχίτωνι φωλεῦον ὑγροῦ ἐνστάσι ὑπὸ μετώπῳ κοιλασίῃσι ἐνίδρουται· θεωρίης δὲ αἷτιον ἀκριβῆς κόρη φύλακα ταρσὸν εὐκαιρίης ὑπομένει. διπλοὶ δὲ βῶθωνες ὀσφρητίος ἐπιγνώμονες διορίζουσι ὀφθαλμῶν γειτνίην. (5) μαλακὴ δὲ χειλέων ἀρὴ στόματι περιπτυσσομένη, βρῆμάτων αἰσθησὶν ἀκριβῆς τε διαρρηρῶσιν παρέσχηκε κυβερνωμένη. γένειον δὲ ἀκροτενὲς καὶ χελύνειον γόμφους ζυνηροσμένον. ἐκδοχεῖα δὲ μύθων ὠτα δημιουργὸς ἀνέωγε, ὅσι ἐπεδὸν ὁ θυμὸς οὐκ ἀσφαλῆς διήκοον· ἀλογιστίης γίγνεται. καλῆς μήτηρ γλῶσσα, ψυχῆς ἄγγελος, πωλορεῦσα τὴν γειῦσιν, ἐχυροῖσι ὀδόντων θριγκοῖσι πεφροῦρηται. (6) βρόγχος δὲ καὶ φάρυγξ ἠρμοσμένοι ἀλλήλοισι γειτνωῖσι· ὁ μὲν γὰρ ἐς κλειθεὸν πνεύματος, ὁ δὲ ἐς βυθὸν κοιλήτης τροφὴν προπέμπει λάβρον ὠθεύμενος. κωνοειδῆς δὲ καρδίη βασιλεῖς, ὀργῆς τιθηνός, πρὸς πᾶσαν ἐπιβουλήν ἐνδεδούκε θώρακα, θαιμναὶ δὲ πνευμάτων σήραγγες ἡέρι διοδουόμεναι φωνῆς αἷτιον πνεῦμα τίκτουσι. (7) τὸ δὲ χορηγὸν αἵματος καὶ μεταβάλλον ἐς τροφὴν ζῶν λοβοῖσι πολλακίς κοιλὴ περίπλοος ἔσται ἥπαρ, ἐπιθυμίας αἷτιον. χολὴ δὲ γλωρὴ πρὸς ἥπαρ μένουσα καὶ διαφθορῆ σώματος ἀνθρωπότητος ὑπερβλύσασα γίγνεται. βλαθερός δὲ σώματος ἀνθρωπότητος καὶ ἀνωφελῆς ἐνοικος σπλὴν ἀπέναντι εὐδαί, πρῆγμα μηδὲν αἰτεῦμενος. (8) μέση δὲ τούτων χορηγεῖ πανδέκτετρα κοιλίη κατευναζέται διοικέουσα τὴν πέψιν, ἐνοχὰ δὲ κοιλίης ζυνήσιος δημιουργίη ζυνοδουόμενα εἰλέεται περὶ κοιλίην ἔντερα, λήμιος καὶ ἀποκρίσιος αἷτια.

iudicandos agrorum crises et ad securitatem in morbis satis futura est. Præclarum enim est, id tibi in re medica subministrari, quod intensionis ac remissionis partes, quæ ex parte inæquales sunt, absque errore te edoceat. Quapropter ad huius experientie facultatem valde contentidito. Vale.

XXIII. Democritus Hippocrati de natura humana.

Omnes artem medicam nosse convenit, o Hippocrates, cum præclara simul res sit et ad vitam conducibilis, tum vero vel maxime eruditionis et eloquentiæ peritos. Sapientia enim cognitionem medicinæ sororem et familiarē esse duco, (2) sapientia siquidem animum perturbationibus liberat; at medicina corporum morbos pellit. Mens autem increscit cum adest sanitas, cuius curam habere eos qui recte sentiunt præclarum est. Ubi vero corporis habitus dolet, mens ad virtutis exercitationem nullam adhibet diligentiam. Præsens enim morbus animum vehementer hebetat, et intelligentiam in affectus cognationem secum adducit. (3) Humanæ vero naturæ descriptio hanc habet speculationem. Cerebrum quidem in summa corporis parte præsidio locatum est, ad securitatem sibi concreditum, infra membranas nervosas collocatum, supra quod duplicia ossa ad necessitatem adaptata dominum mentis custodem cerebrum coeperint. (4) Pilorum concinna ratio cutem exornat. Oculorum vero cernendi vis intra multa tunicas insistentibus humoribus velut in cavo delitescens, sub fronte ad moderationem collocata, cernendi causa est. Pupilla sincera, palpebræ extremam oram, τρῶσόν dicunt, ad opportunitatis custodiam sustinet. Nares duplices odoratus arbitrar, oculorum viciniam dirimunt. (5) Labra vero os molli suo contactu circumplexa, verborum sensum et exactam articulationem regunt et efficiunt. Mentum autem in extremitatem desinit et festudinis in modum connexum dentium clavis coaptatur. Ad aures cōpifex ad sermones excipendos aperuit, in quas cum sermo subit, certus temeritatis minister evadit. Lingua loquentiæ mater, animi nuntia, gustus custodiæ præfecta, tutis dentium sepiementis munita est. (6) Guttur ac gula iuxta sese coaptata viciniam habent. Illud enim in spiritus viam, hæc vero in ventriculi profundum liberaliter propellendo alimentum demittit. Cor regium locum obtinens, coniformam habens, adversus omnes insultus thoracem induit. Crebræ autem spiritus cavernæ, aeris perviæ, spiritum vocis causam pariunt. (7) At hepar quod sanguinem suggerit et in alimentum transmutat, cum fibris plerumque vena cava alluitur, cupiditatisque causa est. Bilis pallida in hepate manens, ubi in corpore humano redundat, ipsum corrumpit, eiusque noxius et inutilis est incola. Splen ex adverso iacet, nullum negotium exhibens. (8) Hominis medius ventriculus omnia in se recipiens chorum ducit et recumbit coctionem moderans. Intestina vero quæ ventris compositione continentur, constituta uti cum eo agitentur, per ventrem convolvuntur, eorum que

(9) διδυμοὶ δὲ νεφροὶ ἰσχυροὶ ἐνηδρασμένοι καὶ ἡμφιεσμένοι ὄσμῳ, οὐρῶν ἐκκρίσιος οὐκ ἀλλότριος περὺ κασι κούριος δὲ ἀπάσης κοιλίης ὁ καλεύμενος ἐπίπλους γαστέρα πᾶσαν ἐμπεριεὶληψε, μόνου σπληνὸς ἄτερ. (10) ἐξῆς νευράδης κύστις ἰσχυρὴ στόμα ἐνηδρασμένη, συμπεπλεγμένην ἀγγείων, οὐρῶν ἐκκρίσιος αἰτίη γίνεσται. ἢ δὲ γεινῶσα ταύτῃ μήτηρ βρεφείων, δεινὸν ἄλλος, τῶν ἐν γυναικὶ μόχθων μυρίων παραιτίη, μήτηρ ἐμπεφώλευκε· ἢ πυλωρὸς μυχοῖσι ἰσχυῶν βράσασα σὰρξ σφίγγεσται νεύροισι, ἐκ δὲ πλήθους ἐκχέουσα γαστροστοφύσιος ἐκ τόκου προνοίης. (11) ἐκ δὲ σώματος χρεμαστοὶ ἐκτὸς οἰκίην νέμονται ἐκγόνων κτίσται ὄργιες, πολυγίτωνες ἐόντες. εὐνοίης ἤθῃ ἀπὸ φλεβῶν τε καὶ νεύρων πλέγμα, οὐρῶν ἐκχυσιν ποιούμενον, ξυνοσίης ὑπουργόν, φύσιος ὑπὸ δαδῆμιούρρηται θριξὶ ἤθῃς πυκαζόμενον. (12) σκέλεα δὲ καὶ βραχίονες καὶ τὰ προσθητημένα τοῦτοιαι ἄκρα, δικηκονίης πᾶσαν ἀρχὴν ζυνηθροισμένα ἔχοντα, νεύρων ἀσφαλέα λειτουργίην τελέουσι. ἢ δὲ ἀσώματος ἐν μυχοῖσι φύσιος ἐξέτευσε παντάμορφα σπλάγγων γένεα, ἃ δὴ θάνατος ἐπισταθεὶς ὠκέως ἐπαυσε λειτουργίης.

κδ'. Ἱπποκράτης Κῶος βασιλεῖ Δημητρίῳ χαίρειν.

Ἡμεῖς καὶ πρότερον μὲν σπουδάζοντες, ὦ βασιλεῦ, περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσιος ἐν κεφαλαίῳ θεωρήσασιν τὰ μέρη, ταῦτα ζυγγραψάντας καθάπερ ἡξίωσας ἀπεστείλαμεν. νῦν δὲ περὶ ὧν δεῖ μάλιστα σπουδάζειν τοὺς ἔμφρονας, ἡμεῖς τὰ μὲν καὶ παρὰ τῶν πρότερον παρειληφότες, τὰ δὲ καὶ νῦν αὐτοὶ προσεξευρίσκοντες γεγράφαμεν σοι. οἷς σὺ τοῖς τῶν προτέρων ἀρρωστημάτων σημείοις γινόμενοις ἐπακολουθῶν καὶ χροόμενος πλειστακίαι ἀνοσοὺς ἀν εἴης τὸν ἅπαντα χρόνον. (2) ἐστὶ δὲ δύο γένη ἀρρωστίων ἀπάντων ζῶων, ἢ μὲν κατὰ γένος, ἢ δὲ κατὰ πάθος ἀνόμοιαι. τὰς δ' ἐπιθυμίας τὰς κατὰ τὴν τροφὴν ἐκ τῶν ὑπεναντίων ὄψει ζηραινομένων τῶν κενουμένων τὰ δὲ πλήρη πληρούτων δὲ κενά. τὰς δὲ νοσοὺς ἀπάσας ἐξ ὑπεναντίων ὄψει καθεστηκυίας καὶ νοσοὺς ὑπὸ νοσοῦν γιγνομένας. (3) ὑπὸ σπασμῶν πυρετὸς ἐπιγιγνόμενος Ἰσθησι τὸ νόσημα κεφαλῆς, πολλῆς δὲ περιωδυνίας αἴμα κατὰ τὰ ὦτα βράχην ἢ κατὰ τὰς βίνας. σπασμοὶ δὲ τοῖς μελαγχολικοῖς ἐπιγιγνόμενοι παύουσι τὰς μελαγχολίας. (4) καὶ καθόλου μὲν ἐστὶ καὶ βίβλα τῶν ἀνθρωπίνων νοσημάτων ἢ κεφαλῆ, καὶ τὰ ἀρρωστήματα τὰ μέγιστα ἐκ ταύτης παραγίνεσται· ἐπικειμένην γὰρ αὐτὴν τῷ σώματι ὡσπερ σικύαν, τῶν εἰσφερομένων ἀπάντων συμβαίνει αὐτὴν ἔλκειν περιττώματα καὶ τοὺς λεπτομερεῖς χυμούς. (5) δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν ἰδίως ζῆν αὐτὸν παρασκευάσαντα εἰς ταῦτα τὰ μέρη, ὅπως μηδεμίαν αὐξήσιν λαμβάνη τὰ προσπίπτοντα τῶν ἀρρωστημάτων διὰ τε τῆς ἐπιμελείης καὶ τῆς εὐταξίης τῆς παρὰ σοὶ γινόμενης, καὶ μήτε ταῖς τῶν ἀφροδισίων ἀκρασίαις μήτε ταῖς τῶν διαφόρων ἐδεσμάτων μήτε τοῖς ὑπνοῖς τοῖς ὑπερβολαστικοῖς, ἀγυ-

assumuntur et excernuntur causæ. (9) At gemini renes coxis insidentes et adipē circumdati, ad urinarum excretionē non alieni naturæ sunt comparati. Omentum vocatum toti ventri dominatur, cumque solo liene excepto complectitur. (10) Vesica deinceps nervosa, coxæ ore per complicata vasa insidens, urinarum excretionis causa existit. Huic vicina infantium mater, gravis calamitas, sexcentarum ærumnarum mulieri auctor uterus delitescit. Cujus osculo caro præficitur, quæ ex imis coxarum recessibus erumpens, nervis adstringitur, ex plenitudine naturæ ventris effundens, ex partus providentia. (11) Extra corpus pensiles domum incolunt ad generationem conditi testes, multiplices tunicas habentes. Pubes autem ex venis et nervis ad benevolentiam contexta, urinarum effusionem facit, ad veneris ministerium a natura condita pubertatis appetentiam coarctat. (12) Crura et brachia hisque annexa extrema, totum officii principium coærvatum habent, totamque nervorum administrationem præficiunt. Incorporæ autem in imis recessibus natura viscerum omne genus fabricavit, quibus sane mors insistens ea celeriter administratione solvit.

XXIV. Hippocrates Cœus regi Demetrio S.

Nos cum antea, o rex, operam dederimus ut naturæ humanæ partes in summa considerarem, eas ad te conscriptas velut iussisti misimus. Nunc vero ea quibus summo studio prudentes incumbere debent, partim quidem a maioribus excepta, partim vero etiam nunc per nos inventa ad te scripsimus. Quæ si una cum priorum morborum signis assecutus fueris, iisque sæpius usus fueris, nullum per omne vitæ tempus morbum experieris. (2) Duo autem sunt morborum genera, quæ universa animantia affligunt, unum quidem genere, alterum verò affectu inter se dissimilia. At alimentorum cupiditates ex repugnantibus deprehendes, dum quæ vacuantur eorum quæ plena sunt, et quæ implent vacuum indicationem faciunt. Morbos autem omnes ex subcontrariis conflatos deprehendes, et morbos ex morbis oriundos. (3) Convulsionibus succedens febris morbus compescit. Capitis magnos dolores, sanguis per aures aut nares copiose prorumpens. Convulsiones melancholicis omnibus succedentes, melancholias sedant. (4) Et in summa quidem humanorum morborum radix caput est, ex eoque maximæ ægrotationes adveniunt. Cum enim toti corpori incumbat, eorum omnium quæ ingeruntur reliquias et tenues humores non secus ac cucurbitulam atrahere contingit. (5) Intendere autem animum oportet ut in has partes præparatus peculiariter vivas, et adhibita diligentia tam bene constituto ordine omnia apud te fiant, ut nullum ingruentis morbi incrementum accipiat, et neque rerum venerearum neque diversorum eduliorum intemperantia neque somnis

ανάστου ὄντος τοῦ σώματος, χρώμενος, ἀλλ' ἐπακολου-
θοῦντα τοῖς σημείοις τοῖς γιγνομένοις ἐν τῷ σώματι
διατηρεῖν τὸν καιρὸν ἐκάστου σώματος, ὅπως ἂν φυλα-
ξάμενος τὸ ἀρρώστημα τὸ μέλλον ἐπιφέρεσθαι ταῖς θε-
ραπείαις αἷς ἂν ἐγὼ γράψω χρώμενος διατελεῖς ἄνου-
σος ἐών.

κε'.

Ἐδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων.
Ἐπειδὴ Ἱπποκράτης Κῶος ἱητρός ὑπάρχων καὶ γεγο-
νῶς ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ μεγάλην εὐνοίαν μετὰ σωτηρίας
ἐνδέδεικται τοῖς Ἕλλησι, ὅτε καὶ λοιμοῦ ἰόντος ἀπὸ
τῆς βαρβάρων ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τόπους ἀπο-
στειλίας τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς παρήγγειλε τίσι χρῆ θε-
ραπείαις χρωμένους ἀσφαλῶς διώτασθαι τὸν ἐπίοντα
λοιμὸν, (2) ὅπως τε ἱατρικὴ τέχνη Ἀπόλλωνος διαδο-
θεῖσα τοῖς Ἕλλησι ἀσφαλῶς σώσῃ τοὺς κάμοντας αὐ-
τῶν· ἐξέδωκε δὲ καὶ ξυγγράψας ἀφθόνως τὰ περὶ τῆς
ἱατρικῆς τέχνης, πολλοὺς βουλόμενος τοὺς σώζοντας
ὑπάρχειν ἱατροῦς, τοῦ τε Περσῶν βασιλέως μεταπεμ-
πομένου αὐτὸν ἐπὶ τιμαῖς ταῖς κατ' αὐτὸν ἴσαις καὶ
δώροις ἐφ' οἷς ἂν αὐτὸς Ἱπποκράτης αἰρήται, ὑπερεῖδε
τὰς ὑποσχέσεις τοῦ βαρβάρου, ὅτι πολέμιος καὶ κοινὸς
ἐχθρὸς ὑπῆρχε τοῖς Ἕλλησιν. (3) ὅπως οὖν ὁ δῆμος ὁ
Ἀθηναίων φαίνεται προαιρούμενος τὰ χρέσιμα διὰ
παντὸς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἵνα χάριν ἀποδοῖ πρό-
πουσαν Ἱπποκράτει ὑπὲρ τῶν εὐεργετημάτων, δέδο-
κται τῷ δήμῳ μῦσαι αὐτὸν τὰ μυστήρια τὰ μεγάλα
δημοσίᾳ καθάπερ Ἡρακλέα τὸν Διός, καὶ στεφανῶσαι
αὐτὸν στεφάνῳ χρυσοῦ ἀπὸ χρυσοῦν γυλίων, ἀναγορεῦ-
σαί τε τὸν στέφανον Παναθηναίους τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ
ἀγῶνι τῷ γυμνικῷ, καὶ ἐξεῖναι πᾶσι Κῶων παῖσιν
ἐφηθεύειν ἐν Ἀθήναις, ἐπειδήπερ ἡ πατρίς αὐτῶν ἄν-
δρα τοιοῦτον ἐγέννησεν. εἶναι δὲ Ἱπποκράτει καὶ πο-
λιτείαν καὶ σίτησιν ἐν Πρυτανεῖῳ διὰ βίου.

κε'.

Ἦ πολλοὶ καὶ πολλῶν πολιῶν οἰκηταί, ἐν ἀξίῃ με-
γάλη γενῶτες, κοινὸν οὐνομα Θεσσαλοί, πᾶσι ἀν-
θρώποισι πικρὴ ἀνάγκη τὰ μεμοιραμένα φέρειν καρ-
τερῆ γὰρ βιάζεσθαι ἢ ἂν βούληται. ἦ καὶ ἐγὼ νῦν εἰκῶν
ξὺν ἐμῇ γενεῇ Οαλλοὺς στέψας ἐπ' Ἀθηναίης βωμοῦ
ἐκέτης ἱδρυμαί τις ἐών, χρῆ λέγειν τοῖσι ἀγνοοῦσι.
(2) Ἱπποκράτης, ὃ ἄνδρες, ὁ ἱητρός ὁ Κῶιος διὰ
σεμνῆς καὶ καλῆς αἰτίας ἐμεουτῶν καὶ παιδῶν ἡμῶν
ξυνίστημι γινώσκεισθαι, ὃ πληθὺς· καὶ γὰρ δὴ, ὃ ἄν-
δρες, οἰκίῳ ἐν οἷς εἰπεῖν ἀληθῶς πολλοῖσι ἡμέων
καὶ πολιῶν ὑμετέρων γινώσκουμαι, ὡς τύπῳ εἰπεῖν.
οὐνομα δ' ἰδέης καὶ προσωτέρω κευόρηκε· δοκέω δὲ
τοῦτο ἐκ τέχνης ἐμῆς υγιείης τε καὶ ζωῆς αἴτιον ἀν-
θρώποισι, ὃ μόνον τοῖσι τὴν ἡμετέραν οἰκέουσι, ἀλλὰ
καὶ πολλοῖσι Ἕλλησιν ἐγγὺς ἡμέων γινώσκουμαι.
(3) ἦδη δὲ ὅτε ὑπέμεινα τὸ τηλικούτον πρῆγμα ἔργω

maxime noxiis minime exercitato corpore utaris, sed
signa quæ in corpore fiunt secutus, cuiusque corporis
occasione conserves, ut eo qui ingruit morbo evitato,
earum medelarum usu quas præscribo sine ullo morbo
vitam transigas.

XXV.

Senatus populusque Atheniensium sic censuit. Quan-
doquidem Hippocrates Cœus medicus ab Æsculapio oriun-
dus summam benevolentiam in servandis Græcis osten-
dit, cum peste a barbaris in Græciam pervadente,
dimissis per loca suis discipulis medelas indicavit, qui-
bus instantem pestem secure repellere possent quo-
que modo (2) medicina Græcis tradita eos laborantes
tuto servaret. Quin et exacte a se scripta de re medica
in publicum emisit, cum multos esse cuperet medicos,
qui servare possent. Persarum etiam rege ipsum ad hono-
res suos optimatibus æquales et munera quæ ipse Hip-
pocrates optaret accersente, barbari pollicitationes, quod
hostis et communis Græcorum inimicus esset, con-
tempnit. (3) Ut igitur constet populum Atheniensem
Græcis semper utiliter consuluisse, utque dignam pro
meritis Hippocrati gratiam referat, decrevit populus, ut
in magnis mysteriis non secus ac Hercules Iovis filius
publice initiaretur, et corona aurea mille aureorum coro-
naretur, coronam ipsam Quinquatribus magnis in gym-
nico certamine præcone proclamante. Et omnibus Cœo-
rum liberis liceat, non secus ac Atheniensium, Athenis
pubertatem agere, quod eorum patria eiusmodi virum
procreavit. Hippocrates vero ut civitatis iure et victu
in Prytæneo toto vite tempore donetur.

XXVI.

Vos alloquor, o multi et multarum urbium incolæ,
summaque dignitate constituti, communi nomine Thes-
sali. Mortales omnes duræ fati necessitati sunt obnoxii, quæ
satis viribus valet, ut vel invitos cogat facere quæ velit.
Huic ego quoque nunc cedens cum prole mea fronde
coronatus ad Minervæ aram supplicanti similis qui sedeo,
quis sim iis qui me non norunt enarrare oportet. (2) Hippo-
crates medicus Cœus, o viri, gravi et honesta de causa
me ipsum oculis vestris propono cognoscendum et liberos
meos. Namque mihi sane familiares estis, inter quos re
vera plurimos et in vestris urbibus, ut paucis expediam,
noti sumus. Nomen vero meum ulterius quam forma
processit. Id autem causæ ex arte mea, quæ sanitate
et vitam tectur, fuisse videtur, quod non solum homini-
bus qui vestram regionem incolunt, verum etiam multis
Græcis vobis finitimis notus sum. (3) Cur autem tantum

πραῖται ἐρέω. « Ἀθηναῖοι, ὧ ἄνδρες Θεσσαλοί, κακῶς ἐξουσίῃ χρεόμενοι, μητρόπολιν ἡμετέραν Κῶ ἐν δούλης μερίδι διατίθενται, τὰ ελεύθερα διὰ προγόνων κτήσιος δορικτῆτα ποιούμενοι, οὔτε συγγενεῖν αἰδεσθέντες, ἥ ἐστι αὐτοῖσι ἀπὸ Ἀπόλλωνός τε καὶ Ἡρακλέος, ἥτις ἐς Αἰνίον τε καὶ Σούνιον τοὺς κείνων παῖδας ἰκέεσται, οὐδ' Ἡρακλέος εὐεργεσιῶν εἵνεκεν περὶ ἐς νόον βαλλόμενοι, ἃς ὁ κοινὸς ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν ὀρθῶς ποιέων θεὸς ἐς κείνους κατέθετο. ὑμεῖς δὲ ἀλλὰ πρὸς Διὸς τε ἰκεσίου καὶ θεῶν ὁμογνίων ἐξέλοσθε, ἀμύνατε, ἐλευθερώσατε, τῆς ἰοῦσης φιλοτιμίας μὴ δὲν ἐλλείποντες.

κζ'.

Προσθήκειν ἠγέομαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν καθιστάμενον ἐς ὑμέας καὶ μὴ γιγνωσκόμενον παντὶ τῷ πλῆθει, πρῶτον μὲν δηλώσαι ὅστις καὶ ὅποθεν ἐστί, μετὰ δὲ ταῦτα οὕτω τῶν ἄλλων λόγων ἄπτεσθαι. ἐμοὶ μὲν πατὴρ Ἴπποκράτης, ὃν ὑμεῖς γιγνώσχετε ἐν ἱητρικῇ ἡλικίῃν δύνάμιν ἔχει, σὺνομα δὲ Θεσσαλός. (1) γιγνώσκουμαι δὲ καὶ γὰρ οὐκ ἐν δευτέροισι ὑμέων οὐδ' ὀλίγοις. πατὴρ δὲ μοι Κῶς, ἣν ἴσως ὑμῖν οἰκείη ἐστί ἐξ ἀρχαίων, ἕτεροι ἐροῦσι οἵτινες ἱστορίῃν ἐξηγήσασθαι δυνατώτεροι. (2) ἤθλον δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, τέσσαρας ἔχων, εὐεργεσίας εἶπεν παρ' ἡμέων ἐς ὑμέας γεγεννημένας· τὴν μὲν τινα παλαιὰν ἐπὶ τῶν προγόνων, κοινὴν ἐς ἅπαντας τοὺς Ἀμφικτύονας, ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα· τὴν δὲ ἐτέραν ἔτι μᾶλλον ταύτης καὶ δικνεομένην ἐς Ἑλλήνων τοὺς πλείστους. (3) καὶ αὐτὰ μὲν φανήσονται τῆς πόλιος καὶ τῶν προγόνων τῶν ἐμῶν εἶσσαι, ἣ δὲ τρίτη τοῦ πατρὸς ἰδίη, καὶ τηλικαύτη ὅσην εἰς ἀνήρ οὐδεὶς ὑμῖν τε καὶ πολλοῖσι Ἑλλήνων κατέθετο. ἣ δ' ὑστάτη τῶν τεσσάρων κοινὴ τοῦ πατρὸς καὶ ἐμέο, καὶ οὐκέτι ἐς πλέονας ἀλλ' ἐς ὑμέας αὐτοὺς δικνεομένη, ἣ πρὸς μὲν τὰς προτέρας εὐεργεσίας σμικρὴ ἂν φανείη, πρὸς δὲ ἐτέρων χάριτας μετρεομένη μεγάλη. (4) αἱ μὲν δὲ εὐεργεσίαι οὕτως ἔχουσι ἃς ἔρην εἶναι, ὡς ζυνηλόνη εἶπεν· δεῖ δὲ μὴ μῶνον φάναι ἀλλὰ καὶ ἀποδεῖξαι ὡς εἰσι ἀληθείας. ἀρχὴν οὖν τῷ λόγῳ τὴν ἀρχὴν τῶν ὑποურიγιέων ποιήσομαι, τὰ δὲ ἀρχαιότατα πρῶτα λέξω, ἐν οἷσι τάχ' ἂν με καταλάβοι μακρότερα καὶ μυθωδέστερα εἶπεν· ποθέει δὲ πως ἀρχαίως λέγεσθαι. (5) ἦν γὰρ χρόνος ὅτ' ἦν Κρισαῖον ἔθνος. καὶ ὄκεον μὲν περὶ τὸ Πυθικὸν ἱερόν, γῆν δ' εἶχον ἣ γε νῦν τῷ Ἀπόλλωνι καθιέρωται· καλέσεται δὲ τὸ μὲν Κρισαῖον πεδῖον ἢ Λοκροὶ παροιέουσι καὶ ἢ Μελαιναι πρόσεισι, τὸ δὲ Κίρριον ὄρος ἢ Φωκίεας παρακίεται. (6) οὗτοι αἱ Κρισαῖοι γενόμενοι κοτε πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι, τούτοις τοῖσι ἀγαθοῖσι ἐπὶ κακῷ ἔχρησαντο· ἐξυβρίσαντες γὰρ πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ παράνομα εἰργάσαντο ἐς τὸν θεὸν ἀσεβέοντες, Δελφούς καταδουλούμενοι, προσκόους ληζόμενοι, θεωροὺς συλέοντες, γυναικίας τε καὶ παῖδας ἀγνέοντες καὶ ἐς

negotium peragendum susceperim, iam referam. Athenienses, viri Thessali, abusi potentia sua aetropolitanam nostram Co in servitutum redigunt, belli iure libertate quam a maioribus accēpimus nos privarunt, neque cognitionem reverentur quæ eis nobiscum inde ab Apolline et Hercule est, quæque ad Ænium et Sunium eorum liberos devenit, neque eis in mentem venit Herculis beneficiorum, quæ deus ille et vobis et nobis communis non iniuria in eos contulit. At vos per Iovem supplicum curam gerentem et per penates deos foras prodite, opem ferite et vestræ dignitatis memores nos in libertatem asserite.

XXVII.

Consentaneum esse arbitror, viri Athenienses, ut is qui apud vos dicturus est, cum multitudini notus non sit, primum quidem quinam et unde sit demonstrat, deinde vero reliquam orationem persequatur. Ac pater quidem mihi est Hippocrates, quem quantam habeat in arte medica facultatem, optime nostis, nomen vero Thessalus. (2) Verum et ipse inter vos non in postremis nec in paucis sum cognitus. Patria mea Cos est, quæ qua ratione vobis ab antiquo coniuncta sit, cæteri dicent qui in enarranda historia plus valent. (3) Huc autem veni a patre missus, quatuor in vos a nobis collata beneficia commemoraturus; unum quidem vetus quoddam, maiorum nostrorum memoria, in omnes Amphictyenes commune, quorum vos non minima pars estis; alterum vero hoc aliquanto maius, quod et ipsum ad plurimos Græcos permansit. (4) Et hæc quidem ab urbe nostra et maioribus nostris profecta deprehenduntur; at tertium patris est proprium et tantum quanto nemo unquam hominum tum vos tum multos Græcos affecit. Quartum et ultimum mihi cum patre commune est, quod nec iam in multos, sed in vos ipsos redundavit. Quod quanquam cum prioribus beneficiis comparatum parvum videri queat, cum aliorum tamen beneficiis collatum magnum est. (5) Atque hæc quidem beneficia, ut paucis comprehendam, quemadmodum dixi, ita se habent. Vera autem esse non solum dicere, sed etiam demonstrare convenit. Orationis igitur nostræ exordium ab officiis nostris sumam, ac primum antiquissima referam, in quibus longiora fortasse et fabulosiora narrare mihi acciderit. Quivis autem vetus dici desiderat. (6) Olim enim Crisea gens fuit, et circa Pythicum templum habitabat, terram autem quæ nunc Apollini dicata est incolebat. Criseus vero campus vocatur, quem Loeri accolunt et in quo sunt Melænæ; Cirphius autem mons, cui Phocenses adiacent. (7) Crisei vero cum numerosi essent ac potentes et divites, his bonis insolentius abusi multa gravia et iniusta perpetrarunt, in deum etiam impie se gerentes, Delphos subiugantes, vicinos diripientes, ad oraculum consulendum missos deprædantes, uxores et liberos vi ab-

τὰ σώματα ἐξυβρίζοντες. ἀν' ὧν Ἀμφικτύονες ὀργισθέντες καὶ στρατεύματι ἐς τὴν γῆν ἐμβαλόντες αὐτῶν καὶ μάχῃ νικήσαντες, τὴν χώραν ἐξήρουν καὶ τὰς πόλιας ἐπόρθεον. (8) ἔνθα πολλὰ καὶ ἀνόσια ποιήσαντες σχετλίωσι ἀπήτησαν καὶ οὐ μείω ὧν ἔπραξαν τίνοντες· μακαριστοὶ δ' ἦσαν αὐτῶν οἱ ἐν χειρὶ τελευτήσαντες, δευτέρου δὲ οἱ δοριάλωτοι γενόμενοι, οἳ τε ἐς ἐτέραν χώραν καὶ πόλιας ἐπεραιώθησαν· τὰ γὰρ σφέτερα κακὰ οὐκ εἶχον ἐν ὀφθαλμοῖσι. (9) οἱ δὲ αὐτοὺ μείναντες τῶν αἰγματούων ἀτυχεστάτοι ἦσαν, ὅσοι ἤκίζοντο ἐν χώρῃ τῇ ἐσωτῶν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοιον, ἀγροῦς τε καὶ ἄσπεα πυρὶ παραδιδόμενα θηέρονσι. (10) ἔτι δὲ τούτων κακίον διήγων οἱ ἐν ταῖς τείχεσι διακράντες, ἰδέοντες τῶν εἰρημένων κακῶν ἃ μὲν ἐβλεπον ἃ δ' ἐπινοήσαντο, πλέον ἀκούοντες τῶν ἀληθῶν· οὕτω γὰρ κοῦ ἔθος γίνεσθαι· καὶ δὴ κακὰς ἐλπιδὰς σωτηρίας εἶχον. (11) ἦν δὲ σφι πόλις ἐγγὺς τούτου τοῦ τόπου μεγίστη, ὅκου νῦν ὁ ἱππικὸς ἀγὼν τίθεται, ἧς τὰ τείχη ἐπισκευάζοντο καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄλλων πολλῶν διαφύγοντας ἐδέχοντο, τὰ δὲ ἀρχαῖα ἐξέβαλον καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσεκουμίζοντο, καὶ διενεοῦτο ὑπομένειν, ἐλπίζοντες μήτε μάχῃ τὴν πόλιν αἰρεθῆναι μήτε κατὰ μῆκος χρόνου. (12) οἱ δ' Ἀμφικτύονες τὰ τε ἄλλα καθεῖλον, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πόλει φρούριον ποιησάμενοι καὶ ἐς πολιορκίην σκευάσαντες, τὸ ἄλλο στρατεύμα κατὰ πόλιας ἀφῆκαν. προΐοντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ λοιμοῦ ἐς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσόντος καὶ τῶν στρατιωτῶν νοσεόντων, τινῶν δὲ καὶ ἀποθνήσκόντων, τῶν δὲ καὶ ἐκλειπόντων τὸ φρούριον διὰ τὴν νοῦσον, οἱ Ἀμφικτύονες ἐταράσσοντο καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐβουλεύοντο· φιλέει δὲ τὰ κοινὰ οὕτω κως γίνεσθαι. (13) τέλος δὲ ἀγανακτήσαντες τῷ πάθει καὶ ἀπογνωσιμαρχήσαντες τῷ θεῷ ἐπέτρεψαν, καὶ ἤρουντο ὅ τι χρὴ ποίειν. ὁ δ' ἐκέλευε πολεμείειν, καὶ ὑπισχνέετο κρατήσειν, ἣν ἐς Κῶν ἐλθόντες ἐλάτρου παῖδα ἐς ἐπικουρίην ἀγάγωνται ξὺν χρυσῷ σπεύσαντες, ὥς μὴ πρότερον οἱ Κρισαῖοι ἐν τῷ ἀδύτῳ τὸν τρίποδα συλῆσωσι· εἰ δὲ μή, τὴν πόλιν οὐκ ἄλωσεσθαι. (14) οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες καὶ ἐλθόντες ἐς Κῶν τὰ μαντευθέντα ἀπήγγειλαν. ἀπορεύτων δὲ τῶν Κῶων καὶ ἀγνωσούντων τὸ μάντευμα, ἀνέστη ἀνὴρ, γένος μὲν Ἀσκληπιάδης, πρόγονος δὲ ἡμέτερος, ἱητρὸς δὲ Ἑλλήνων κρᾶτιστος ἠμολογούμενος τῶν τότε (ὄνομά οἱ ἦν Νεβρός), ὅστις νομίσειν ἔφη τὸ θέσφατον ἦκειν ἐς ἐσωτῶν, « εἴπερ ὁ θεὸς οὕτω παρήνεσε θυμῖν, ἐλθόντας ἐς Κῶν ἐλάτρου παῖδα ἐς ἐπικουρίην ἀγαγεῖν. (15) Κῶς μὲν γὰρ αὕτη, τὰ δὲ ἐλάτρου ἔκγονα νεβροὶ καλεῖνται, Νεβρός δὲ μοι οὖνομα, ἐπικουρίην δ' ἂν ἄλλη τίς προτέρῃ γένοιτο στρατοπέδῳ νοσεόντι ἱητροῦ; καὶ μὴν τό γε εὐθὺ ἐγγόμενον οὐ δοκέω σφὶ τοὺς τοσοῦτον Ἑλλήνων ὑπερέχοντας ὀλβῶν ἐς Κῶν παρελθόντας ἔταξε ὁ θεὸς νόμισμα χρυσοῦν αἰτέειν, ἀλλὰ τοῦτο τὸ θέσφατον ἐς τὴν ἐμὴν οἰκίην ἔρχεται· Χρυσὸς γὰρ μοι κέκληται τῶν ἀρρένων

ducentes eorumque corpora stupro contaminantes. Unde ira commoti Amphictyones immisso in eorum agros exercitu iisque praelio superatis regionem devastarunt et urbes expugnarunt. (8) Ubi qui multa et nefaria perpetrarunt, in miserabiles calamitates inciderunt, neque minores poenas quam aliis inflixerant persolverunt. Ex quibus felicissimi fuerunt qui hostium manibus perierunt, deinde qui bello capti sunt, quique ad aliam regionem et urbes transmissi sunt; neque enim sua mala ob oculos habuerunt. (9) At qui captivi illic remanserunt, infelicissimi fuerunt, qui suam regionem incolentes cum uxoribus et liberis agros et urbes igne contlagrantes aspexerunt. (10) His autem adhuc peius degebant qui intra mœnia perdurabant, cum commemorata mala partim videbant, partim sciscitando rescisciebant, veris maiora audientes (sic enim contingere solet); et sane suæ salutis diffidebant. (11) Erat autem illis urbs prope hunc locum maxima, ubi nunc equestre certamen celebratur, in quam mœnibus reffectis exules aliarum urbium receperunt, inutilibus vero eiectis necessaria comportarunt et de sustinendo bello cogitabant, sperantes neque hostili manu neque longa temporis obsidione urbem capi posse. (12) Amphictyones vero tum reliqua destruxerunt, tum presidio urbi imposito et ad obsidionem comparato reliquum exercitum oppidatim dimiserunt. Interiecto tempore, cum pestis castra invasisset, militibus agrotantibus, nonnullis etiam morientibus, aliis quoque propter morbum præsidium deserentibus, Amphictyones turbati sunt et varia inter se consultabant. Solent autem hæc in rebus publicis evenire. (13) Tandem morbum indigne ferentes, mutata sententia iudicium de se deo commiserunt et quid agendum esset interrogaverunt. At ille bellum gerere iussit et victoriam pollicitus est, si Co peterent cervique filium cum auro in subsidium adducerent, idque festinabundi, prius quam Crisæi in adyto tripodem diriperent; alioqui urbem capi non posse. (14) Quibus auditis Co profecti oraculum renunciaverunt. Hærentibus autem Cois et vaticinium ignorantibus, surrexit ex Asclepiadarum genere quidam ex maioribus nostris medicus inter Græcos eius temporis procul omni dubio præstantissimus, Nebrus nomine, qui dicebat videri sibi oraculum se ipsum innuere. « Quippe si deus » inquit « vobis consulit ut Co profecti cervi filium in subsidium adduceretis. (15) Nempe hæc est Cos, cervorum fœtus Nebri appellantur, Nebrus autem mihi nomen est. Quodnam vero subsidium male habenti exercitui potius fuerit quam medicus? Certe consentaneum non existimo ut eos qui tantum Græcos divitiis superant, deus Co venire iusserit, ut aureos nummos peterent. Verum oraculum istud in familiam meam venit. Chrysus enim mihi vocatur filiorum meorum natu mini-

παίδων ὁ νεώτατος. (16) ἔστι δὲ πάντα καὶ ἰδέη καὶ ἐς ψυχῆν ἀρετῆς, ὡς πατέρα λέγειν, πάντων διάκριτος τῶν πολιητέων. ἐγὼ μὲν οὖν, εἰ μὴ ὑμῖν ἄλλο δοκῆι, πεντηκόντορον πληρώσας τοῖσι ἐμοῖσι τέλεσι αὐτὸς τε εἶμι καὶ τὸν παῖδα ἄζω, ὑπηρεσίας τε ἱερικὰς καὶ πολεμικὰς, ἵνα ἐς ἀμφοτέρα βοηθῶμεν. » (17) ὁ μὲν εἶπε, τοῖσι δὲ ἔδοξε, οἱ δὲ ἀπεστάλησαν. Ξυνηέθηκε δὲ ὁ Νεβρός οὗτος καὶ Καλυδώνιον ἄνδρα παρ' ἐωυτῷ τρεφόμενον, ὑπὲρ οὗ τὸ αὐτίκα ὁ λόγος δηλώσει, ὅταν ἡ γῆσις ἔλθῃ. ὅτε δ' οὖν ἀφίκοντο οὗτοι οἱ ἄνδρες οὗ τὸ στρατόπεδον ἐπετελέετο, ὁ θεὸς ἔρχιρε· οἱ τε γάρ θάνατοι τῶν στρατιωτέων ἔληξαν, καὶ θεῆν τύχην ἵππου τοῦ Εὐρύλοχου, ὃς ἠγέετο τοῦ πολέμου Θεσσαλὸς ἐὼν καὶ ἄνωθεν ἐξ Ἡρακλειδέων, κρούσαντος τὸν σωλῆνα τῆ ὀπλῆς, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ῥιγέτο ἐς τὸ τεῖχος, ὁκότε διακονείσθαι ἤθελε, Νεβρός φαρμάκοισι ἐμίγηε τὸ ὕδωρ. (18) ἔνθεν αἱ κοιλίαι τῶν Κρισαίων ἐφθάρησαν, καὶ μέγα δὴ τὴ ξυνεβάλετο πρὸς τὸ ἀλῶναι τὴν πόλιν. καὶ ἐνθεύτεν αἱ γυνῶμαι ἐπήρηθησαν τῶν πολιορκεῦντων, ὡς τοῦ θεοῦ ἐπικουρέοντος ἤδη σαφές. (19) προσβολὰς δὲ ποιευμένων καὶ ἄλλα προτιέντων τοῖσι πρώτοις ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβῆαι, ὁ ἀγὼν ἦν καρτερώτατος, καὶ ἡ πόλις ἠρέετο ἀνέβη γὰρ πρῶτος ἐπὶ τὸ τεῖχος Χρυσὸς καὶ κατέλαβε τὸν πύργον, ξυνεῖπετο δὲ αὐτῷ ἐκ ποδὸς Ξυνασπίζων ὁ ἀνὴρ ὁ Καλυδώνιος, περὶ οὗ προέλεξα. (20) ὁ μὲν οὖν Χρυσὸς δόρατι πληγείς ἔπεσε κατ' ἄκρης ἐκ τοῦ πύργου ὑπὸ Μερμόδεω, τοῦ Λύκου δὲ ἀδελφεοῦ, ὃς ἀπέθανε λευσθείς, ὅτε ἔλθε ἐς τὸ ἄδυτον τὸν τρίποδα συλῆσων. ἡ δ' οὖν πόλις οὕτω ἦλω, ἥ τε τοῦ Νεβροῦ ἐπικουρήν σὺν Χρυσῷ ὀρθῶς ἀπήνησε καὶ κατὰ τὰ ἱερικὰ καὶ κατὰ τὰ πολεμικὰ, ὅ τε θεὸς ἠλάθευσε, καὶ ἡ ὑπέσχετο ἐποίησε. (21) ἐφ' οἷσι οἱ Ἀμφικτύονες τῷ μὲν Ἀπόλλωνι νῆδον ἀνέθεσαν τὸν νῦν ἐόντα ἐν Δελφοῖσι, ἀγῶνά τε γυμνικὸν καὶ ἵππικὸν πρότερον οὐ τιθέντες νῦν τιθέασι, τὴν τε τῶν Κρισαίων γῆρα ἅπασαν καθιέρωσαν τῷ δόντι ἃ ἔδωκε διδόντες καθότι ἔρχησε, τὸν τε τοῦ Νεβροῦ παῖδα Χρυσὸν ἔθαψαν ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ, καὶ ξυνέταξαν δημοσίῃ Δελφῶδες ἐναγίζειν. (22) Ἀσκληπιάδῃσι δὲ τοῖσι ἐν Κῷ ἐδόθη Νεβροῦ γάρριτι προμηθεῖα πρὸς μαντεῖαν, καθάπερ τοῖσι ἱερομνήμοσι, Καλυδωνίοισι δὲ ἀπ' ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐκείνης τῆς ὑπογραφῆς καὶ ἐτι νῦν ἐν Δελφοῖσι προμηκτεῖα καὶ αἰεισιτή δέδοται. ἀλλ' ἐπάνειμι ἐπὶ τὰ ἡμέτερα. (23) ὅτι γὰρ ἀληθῆς λέγω, τοῦ πατρὸς καὶ ἐμεῦ ἐπελθόντων Ἀμφικτύονες ἀνεσώσαντο ταῦτα καὶ ἀπέδοσαν, καὶ ἐν στήλῃ ἀναγράψαντες ἐν Δελφοῖσι ἀνέθεσαν. καὶ τούτου μὲν μοι τοῦ λόγου τὸ τέλος ἐνταῦθα καθαρῶς δεῖκνυσι τοὺς ἡμετέρους προγόνους ὑμῶν εὐεργέτας· τοῦτον δὲ καταθέμενος, ἄλλον αἰρήσομαι περὶ τῶν αὐτῶν, οὐ τὸν αὐτόν. (24) ὅτε γὰρ βασιλεὺς ὁ μέγας ἐν Πέρσῃσι καὶ τοῖσι ἄλλοισι βαρβάροισι ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς μὴ δίδοντας ὕδωρ καὶ γῆν Ἑλλήνων, ἡ πατρίς ἡ ἡμετέρη εἴλετο μάλλον πανθῶ-

mus. (16) Illic autem omnino et specie et animi virtute, si patri dicere licet, omnibus civibus præcellit. Ego igitur, nisi quid aliud vobis videatur, navi actuaria quinquaginta remorum meis sumptibus auxiliis medicis et bellicis instructa et ipse veniam et filium meum deducam, ut utroque modo vobis auxilium feramus. » (17) Quæ cum dixisset, assensu suo permiserunt legati, ut navis solveretur. Nebrus autem Calydonium apud se educatum, cuius statim, cum res tulerit, mentio fiet, secum navem conscendere iussit. Cum igitur ad locum castrorum viri illi pervenissent, deus letatus est; nam et militum mortes cessarunt, cumque divina quadam fortuna equus Eurylochi, qui belli dux et Thessalus erat et originem ex Heraclide altius repetebat, in pulvere volutatus, canalem ex quo aqua in urbem deducebatur ungula percussisset, Nebrus eam venenis refecit. (18) Unde Crisæorum ventres in exitium adducti sunt, idque multum certe ad capiendam urbem contulit. Hinc velut deo aperte auxilium ferente, obsidentium animi sublatis sunt. (19) Cum autem impetum in muros facerent et eis qui primi in mœnia ascendissent præmia proponerent, validissimum certamen fuit, urbsque capta est. Primus enim Chrysus in murum ascendit et turrim occupavit. Eum autem e vestigio sequebatur simul dimicans vir ille Calydonius, de quo ante dixi. (20) Ac Chrysus quidem ex summa turri decidit, hasta percussus a Mermode Lyci fratre, qui cum tripodem direpturus in adytum venisset, lapidibus obrutus periiit. Sic igitur urbem ceperunt, Nebrique auxilium Chryso opitulante tum in medicis tum in bellicis rebus bene respondit, deusque verax fuit et quæ promiserat præstitit. (21) Quibus de causis Amphictyones Apollini templum, quod nunc Delphis est, dicarunt, certamenque gymnicum et equestre, quod nunquam antea, nunc constituerunt, totamque Crisæorum regionem deo addixerunt, se dediturum secundum oraculum reddentes ei quæ pollicitus erat quæque revera dederat, Chrysumque Nebri filium in circo equestri sepelierunt, et statuerunt, ut ei Delphi publice parentarent. (22) Asclepiadibus vero in Co in Nebri gratiam præsentia ac scientia rerum futurarum concessa est, qua et hieromnemes valebant; Calydoniis autem ob illius viri et officii meritum etiam nunc apud Delphos primæ vaticinandi partes et victus publicus conceduntur. Verum ad nostra redeo. (23) Nam vera me referre inde patet, quod cum pater et ego accessissemus, Amphictyones hæc renovarunt et ut nostra nobis tribuerunt, Delphisque columnæ inscripta proposuerunt legenda. Atque huius quidem narrationis exitus liquido ostendit maiores nostros de vobis esse bene meritos: eâ vero quasi depositâ aliam de iisdem, non tamen eandem assumam. (24) Cum enim magnus ille rex cum Persis et reliquis barbaris in Græcos, qui aquam et terram recusabant, exercitum duce-

μει ἀπολέσθαι, ὡς μὴ καθ' ὑμέων τε καὶ τῶν ταυτὰ ὑμῖν γιγνωσκόντων ὅπλα πολέμητα λάβη καὶ ἐν νηυσὶ στρατεῖην ἀποστείλῃ, ἀλλ' ἀνένευσε καλὸν τι καὶ ἄξιον τῶν πατέρων μεγαλοφρονουμένης, οἱ λέγονται γηγενεῖς τε εἶναι καὶ Ἡρακλεῖδαι. (25) ἔδοξε οὖν σφι, τεσσαράων ἐόντων ἐξαγγηνεύσαι πάντων ὅσα λοιπὰ ἔκλιπεν καὶ ἐς τὰ ὄρεα καταφυγοῦσι ἀντέχεσθαι σωτηρίας. ἔθεν δὴ τί κακὸν οὐκ ἀπήτησε, γῶρης λεηλατευμένης καὶ σωματῶν ἐλευθέρων ἀνδραποδιζομένων καὶ κτεινομένων ἐγθρῶν νόμῳ, τῆς τε πόλιος καὶ τῶν ἄλλων ἐρυμάτων καὶ ἱερῶν καταθαλουμένων; ἐτι δὲ καὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ Λυδῆα Ἄρτεμισίῃ κατὰ πατρῶιον νεῖκος δοθέντων ἐξαγγηνεύσαι πάντων ὅσα λοιπὰ ἔην. (26) ἀλλὰ γὰρ ὡς εἴοικε θεοῖσι οὐκ ἡμελεῦμεθα, χειμῶνων δὲ γενομένων ἐξαισιῶν αἶ τε νῆες τῆς Ἄρτεμισίης ἐκινδύνευσαν ἅπασαι ἀπολέσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἀπώλοντο, ἐς τε τὸ στρατεύμα αὐτῆς πολλοὶ κεραυνοὶ ἐνέπεσον, σπάνιον τι τῆς νήσου κεραυνουμένης λέγεται δὲ καὶ φάσματα ἡρώων τῇ γυναικὶ ὀφθῆναι. ἃ δὲ πάντα φοβηθεῖσα ἀπέστη ἔργων ἀνηκέστων, ὁμολογίην πικρὴν ποιησαμένη καὶ λίην μακρὴν λέγεσθαι, ὥστε ἀφεισ.ω. (27) ἀποδώσω δὲ καὶ ἐνταῦθα προγόνοισι τοῖσι ἐμοῖσι κυριότητα οὐ ψευδέα τοῦ μήτ' ἐφ' ὑμέας μήτ' ἐπὶ Ἀακξεδαιμονίους ἢ ἑτέροισι ἄλλοις Ἑλλήνων Κῶους ἐκούσια ὅπλα λαβεῖν, καίπερ πολλῶν τῶν ὁμοῦ νήσους τε καὶ Ἀσίην οἰκούντων συναψαμένων τοῖσι βαρβάροισι τοῦ πολέμου οὐ βίη· οἱ γὰρ προεστεωτες τότε τῆς πόλιος ἦσαν Κάδμος τε καὶ Ἰππόλοχος, ἐπ' ἀληθείᾳ δὲ κέεται προγόνους ἐμοῦ εἶναι τὸν τε Κάδμον καὶ τὸν Ἰππόλοχον. (28) ὁ μὲν γὰρ Κάδμος, ὃς τὴν βουλήν αὐτὴν ἤρτυσε, ἐστὶ τῆς ἐμῆς μητρός, ὃ δὲ Ἰππόλοχος ἐξ Ἀσκληπιαδέων τέταρτος ἀπὸ Νεβροῦ τοῦ Κρισαίου συγκαθελόντος, ἡμεῖς δ' Ἀσκληπιάδαι κατ' ἀνδρογενεῖην, ὥστε καὶ τοῦτο τὸ καλὸν τῶν ἡμετέρων προγόνων προέλεσθαι. (29) ἐπ' ἀνεμι δ' ἐπὶ τὸν Κῆδμόν. οὗτος γὰρ δὴ ὁ ἀνὴρ οὗτω ἔσπευσε τὰ τῶν Ἑλλήνων καλὰ, ὥστε ὑκάτε ἐληξε ἢ γῶρη πολιορκουμένη ὑπὸ Ἄρτεμισίης, αὐτοῦ καταλιπὼν τὴν γυναῖκα καὶ γενεήν, ὥχρετο ἔξιν τοῖσι ταυτὰ ἀφρομένοισι ἐπὶ Σικελίης, ὅπως Γέλωνα καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς καλύσῃ φιλήν ξυνθέσθαι κατὰ Ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους. (30) διεπρήξατο δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ καλὰ ἔργα, ἃ μηχανεῖν οὐ πρόσκαIRON. αἶ μὲν δὲ δημόσια καὶ ἡμέων προγόνων ὑπουργία ἐς ὑμέας καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας αὐτὰ καὶ τοιαῦτα, καὶ γὰρ ἐκλείπει ἢ δύναμις τοῦ λόγου ἔρχομαι δ' ἤδη ἐν εἰδόσι εὐεργεσίην Ἰπποκράτους πατρὸς ἐμέο προσέσθαι, λέγων δ' ἂν ἀληθεύοιμι οὕτως. (31) ἐκότε λοιμοῦ βρόντος διὰ τῆς βραβάρου, ἢ ὑπέρεται Ἰλλυριῶν καὶ Παιόνων, ὑκάτε δὴ ἐπὶ ταύτην τὴν γῶρην ἦκε τὸ κακόν, οἱ τούτων τῶν ἐθνῶν βασιλεῖς κατὰ δόξαν ἰητρικὴν, ἢ ἀληθῆς ἐούσα πανταχόσε ἰσχυεῖ ἔργεσθαι, κατὰ πατρὸς τοῦ ἐμέο πέμπουσι ἐπὶ Θεσσαλίης (ἐκεῖ γὰρ δὴ ὁ ἐμὸς πατὴρ καὶ πρότερον καὶ νῦν οἰκῆσιν εἶχε), καλέοντες αὐτὸν ἐς

ret, patria nostra maluit cum toto populo perire, ut ne in vos et eos qui vobiscum sentirent arma sumeret et expeditionem navalem mitteret, sed excelso animo renuit honestum quid et maioribus suis dignum sentiens, qui terra editi et Heraclidæ dicuntur. (25) Placuit igitur iis ut quatuor quæ erant in insula urbibus relictis in montes confugerent atque ita salutem viribus omnibus retinerent. Ex quo sane quid non mali obtigit, regione devastata, liberis corporibus in servitutem abductis et hostili iure interfectis, urbeque et cæteris præsidiiis ac templis in cinerem redactis. Quin etiam Artemisiæ Lygdamis filię pro patrum victoria permissum erat omnia quæ reliqua erant asportare. (26) At enim a diis, ut res docuit, derelicti non sumus, sed immanibus exortis tempestatibus naves omnes in periculum adductæ sunt, ple-ræque etiam perierunt et in eius exercitum crebra fulmina deciderunt, insula nostra raro fulmine appetita. Feruntur etiam heroum spectra mulieri esse visa, quibus omnibus perterrita atrocibus captis post acerbam confessionem destitit, quæ quod dictu acerba sint, etiam a me dimittantur. (27) Hoc vero loco maioribus etiam meis quæ sint illis valde propria neque falsa reddam, Coos nunquam adversus vos neque Lacedæmonios neque alios Græcos sponte arma sumpsisse, quamvis multi, qui simul insulas et Asiam incolunt, bello cum barbaris nulli vi coacti coniuncti essent. Tunc enim urbi præerant Cadmus et Hippolochus, qui re vera ex nostris sunt maioribus. (28) Nam Cadmus, qui senatum etiam regebat, ex matris meæ maioribus est; Hippolochus vero ex Asclepiadum familia a Nembro, qui Criseos simul evertit, quartus est; nos autem Asclepiadæ ex virili stirpe sumus. Proinde præclarum hoc maiorem nostrorum facinus amplecti vos decet. (29) Nunc autem ad Cadmum redeo. Hic certe ornamentum Græciæ adeo studiosus fuit, ut cum regio Artemisiæ obsidione soluta esset, ut relicta isthuc uxore et familia cum iis qui eadem sentiebant in Siciliam profectus sit, uti Gelonem eiusque fratres ab amicitia cum barbaris contra Græcos contrahenda diverteret, (30) multaque alia præclara facinora perpetravit, quæ verbis exaggerare tempestivum non est. Ac certe quidem hæc et eiusmodi sunt publica nostrorum in vos et reliquos Græcos officia, ut me dicendi facultas deficiat. Iam vero eo devenio ut Hippocratis patris mei beneficium vobis non nescientibus in mentem reducam, quod cum recenseo, verum me dicere sic comperietis. (31) Cum pestis ex barbarorum regione, quæ supra Illyrios et Pæonias sita est, decurreret, cumque malum ad hanc regionem pervenisset, istarum nationum reges, pro rei medicæ fama, quæ re vera vires suas quocumque extenderat, ad patrem meum in Thessaliam mittunt, qui illis sane, ut prius, etiam nunc domum habet, ipsum ut auxilium ferret accersentes. Neque aurum solum et ar-

ἐπικουρήν· χρυσῶν τε καὶ ἀργύρου καὶ ἄλλων κτεάνων οὐ μόνον ἔφασαν πέμψειν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ ἀποιόσασθαι δόσσα ἂν αὐτοὺς ἐθέλῃ ἐπαμύναντα. (32) ὁ δὲ ἐρώτησιν ποιησάμενος δόκοιαι τινες ἐν μέρεϊ κινήσεις γίγνονται κατὰ τὰ καύματα καὶ ἀνέμους καὶ ἀγέλας καὶ τῶν ἄλλων ἀπέφυκε τὰς ἐξίας κινεῖν παρὰ τὸ καθεστῆκός. (33) δόκοτε δὴ πάντων μαθήσια· ἀνείλετο, τοὺς μὲν γυροῦσιν ἐκέλευσε ὀπίσω, ἀποφηνίμενος μὴ οἶδός τε εἶναι ἐς χώρην τὴν ἐκείνων ἰέναι· ἴκως δὲ ἔτχε τάχος, αὐτὸς μὲν Θεσσαλοῖσι ἠρέετο παρηγγέλλειν δόκοιαι χρῆ τρέποισι κακοῦ τοῦ προσόντος εὐλαθεῖν ποιέεσθαι, καὶ ξυγγραφῶν θεραπειὴν ἐξετίθει περὶ τὰς πόλιας, ἐμὲ δὲ ἐπὶ Μακεδονίας ἐξαπέστειλε, βασιλεῦσι γὰρ Ἡρακλειδῶν, οἱ ἐκεῖ κατέχουσιν, παρική ζενίη ὑπῆρχε ἡμῖν. (34) καὶ γὰρ μὲν ἦεν ἡμεῖς οὐκ ἀπὸ πατρὸς ἐκέλευσε ἀπὸ Θεσσαλίας, ἀρῆξιν τοῖς ἐκεί· συνετέτακτο δὲ μοι ξυμβαλεῖν ἐς πόλιν τὴν ὑμετέραν· ἀδελφεὸν δὲ τὸν ἐμὸν Δράκοντα ἐκ Πηγησῶν ἠρμηθέντα πλόον ποιέεσθαι ἐφ' Ἑλλησπόντου ἐκέλευσε, οὐ παραπλησίην δούς ὑποθήκην ἢ αὐτοὺς ἔπροσσε· οὐ γὰρ πάντες τόποι τὰ αὐτὰ φέρουσιν παθήματα διὰ τὸ μὴ πάντη τὰ περιέχοντα ἐξ ἡέρος ὅμοια εἶναι. (35) Πόλυβον δὲ τὸν τὴν θυγατέρα ἔχοντα, ἐμὴν δὲ ἀδελφεήν, καὶ ἄλλους τῶν μαθητέων διέπεμπε ἐς ἐτέρας ἐτέρων καὶ πλοτοὺς καὶ δούς πορευσομένους, ὅπως ὅτι πλείστοις ἐπαρῆξαι. ὡς δὲ δὴ τὰ κατὰ Θεσσαλίην ἡνύσατο, ἔπορευέτο τοῖσι ἐχομένοισι ἔθνεσι βοθηέων. (36) ἐπὶ Πύλας δὲ ἑλλῶν Δωριεῦσι καὶ τοῖσι ὁμοῦ Φωκίῶν ἐπήρκεε. καὶ ὁκότε δὴ ἐς Δελφούς ἀφίκετο, ὑπὲρ Ἑλληνῶν ἱεσίων ἔθετο τῷ θεῷ, καὶ θύσας ἤνυε τὴν ἐπὶ Βοιωτῶν, τοῖς δὲ ἐκεῖ ἐπαμύνας ἀναλόγως ἐν τῇ ὑμετέρῃ ἦν καὶ ἱκανὰ ἂ νῦν ἐγὼ ἐπαγορεύω τὰ ὑμῖν σωτήρια ἐκ θυμοῦ παντός εἶπε. (37) δοκέω δ' ὑμέων ὅτι ἀληθεύω πολλοὺς γινώσκειν· οὐ γὰρ πάλα· ἀλλ' ἔτος ἐστὶ τοῦτο ἕνατον ἐξ οὗ διετλήθη καὶ ἐπὶ Πελοπόννησον ἐστελλόμεν, καὶ τοῖσι ἐκείνῃ οἰκέουσι βοθηέων. πάντοθεν δ' ἡμῖν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀξίη τιμὴ ἀπῆντα, ὥστε μὴ μεταμέλεισθαι· ὅτι οὐκ ἠλλαξάμεθα χρηματισμοῦ τοῦ ἐξ Ἑλλυριῶν καὶ Παιόνων. (38) παρὰ δὲ τὰς ἄλλας πόλιας τὰ παρ' ὑμέων δοθέντα μεγάλα ἦν· ἢ τε γὰρ πολιτεία ἢ ὑμετέρῃ ὑπερῆγε τὰς ἐτέρων· αἱ γὰρ Ἀθῆναι ὑψηλότερόν τι τῶν ἄλλων πολιῶν ἐς δούσας, καὶ ὁ ἐν τῷ ὑμετέρῳ θεήτρῳ χρύσεος στέφανος ἐπιτεθεὶς ζήλου πρὸς τὸ ἄκρον ἦγε. (39) ἀλλὰ καὶ τοῦτο καλὸν ὑπερβάλασθε μνησάντες τὰ Δῆμητρος καὶ Κόρης ὄργια καὶ τὸν πατέρα καὶ ἐμὲ δημοσίη, καὶ τρεῖς μὲν αὐτὰ μοι ὅσῳ ἀνιόντε ἐξέλακε τοὺς λόγους σχοινίων προέγεσθαι πόλιός τε καὶ προγόνων καὶ πατρὸς τοῦ ἐμῆο χάριτας ζῆν πολλοῖσι Ἑλλήνων, τετάρτην δ' ἀναλήψομαι λέγειν ὑπουργίην, ἣν, ὡς ὑπεθέμην, ἐς ὑμᾶς ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς κατεθέμεθα. (40) ὅτε γὰρ Ἀλκιβιάδην ἐξεπέμπετε ἐπὶ Σικελίην, πολλῆ μὲν δυνάμει, οὐκ οὐδὲν δὲ πολλῆ ὡς θαυμαστικῆ (εἰ γὰρ ὡς ἔργα), λόγῳ ἐν ἐκκλησίῃ ὑπὲρ

gentum reliquasque opes se missuras promiserunt, verum etiam si succurreret, quaecumque vellet reportaturum. (32) Ille vero percontatus est, quanam apud eos peculiaris agitationes contingerent et astus, deinde ventos et aeris perturbationes reliquaque quae corporum habitus ex praesenti statu agitare queunt. (33) Quae certe omnia elocutus redire ees iussit, responso dato se non posse ad illorum regionem proficisci. Quam citissime autem profuit, ipsos quidem Thessalos admonere constituit, quibusnam modis ab ingruente malo sibi caverent et conscriptam medelam per urbes proposuit, me autem in Macedonia misit. Cum regibus enim Heraclidarum, qui illic regnum obtinent, nobis paterni officii familiaritas intercedit. (34) Et ego quidem ex Thessalia, quo me pater ire iussit, discessi auxilium illis laturus; mihi vero constitutum erat, ut ad vestram urbem accederem. Draconem autem fratrem meum ex Pagasis profectum, Hellepontum navigare iussit, praeeptione instructum diversa ab ea quam ipse sequebatur. Neque enim loca omnia eadem ferunt auxilia, quod aer circumfusos non ubique idem est. (35) At Polybum, cui filiam suam sororem meam locaverat, et reliquos discipulos ad diversas urbes misit, ut ad fora et compita profecti quam plurimis subvenirent. Rebus autem in Thessalia confectis ad vicinas nationes, ut illis auxilio esset, se conferebat. (36) In Pylas vero profectus Doriensibus et reliquis simul Phocensibus auxilium suppeditavit. Cumque Delphos pervenisset, pro Graecis deo supplicavit et sacrificio peracto ad Borotos se contulit, iisque simili modo supplicans ferens, ad vos profectus, plurima quae ad salutem satis essent, quaeque ego nunc adicio, penitus ex animo dixit. (37) Quae autem dico vera esse, multos ex vobis nosse arbitror. Neque enim ita pridem id contigit, sed nonus hic annus agitur, ex quo in Peloponnesum missus profectus sum, iis qui eam incolunt auxilium allaturus. Nobis autem undique et verbis et re dignus honor obveniebat, adeo ut minime nos poeniteat cum Illyriorum aut Paeonum luero non commutasse. (38) At quae a vobis sunt concessa, ad reliquas urbes collata, magna sunt; vestra enim respublica reliquis praestat; Athenae enim ad gloriam nescio quid reliquis urbibus sublimius habent. Quin etiam corona illa aurea in theatro vestro imposita ad summam gloriae culmen ipsum perduxit. (39) Sed et bonum illud cumulastis, dum patrem meque publice Cereris et Proserpinae mysteris ac sacris initiastis. Atque haec quidem tria sunt tum urbis tum maiorum nostrorum et patris mei in vos cum multis Graecis beneficia, quae quantum lieuit verbis velut fune evoluta extensa vobis obtendere tentavi. Quartum vero beneficium oratione mea repetam, quod, velut proposui, in vos ego paterque meus collocavimus. (40) Cum enim Alcibiadem urbs in Siciliam cum multis copiis mitteretis, neque tamen tam multis quam admirandis (siquidem

ἐντροῦ προσπεσόντος, ὃν δέοι ἀκολουθεῖν τῷ στρατεύματι, παρελθὼν ὁ πατήρ ὑπέσχετο ἐμὲ ἐπὶ τὰ ὑμέτερα πύματα δώσειν τοῖσι ἰδίῃσι δαπανήμασι κατεσκευασμένον καὶ ἄτερ μισθῶν αἰτήσις ἕως ἂν ὁ στόλος ἀποδημῇ, ἐν ἐλάσσονι τιθέμενος τὸ λυσιτελές, ἀξιοχρεῶν ἐὼν τῆς ὑμέων χρείης ἐσομένης. (41) ἐγὼ γὰρ οὐχ ὅπως τὰ ὑπάρχοντα κατεδαπάνεον (ὁ ἐποίησεν ὑμῖν ὑπουργέων), ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοισι μεγάλοισι ἔργοισι ἐτετάχην. καὶ τοῦτο ἐλάχιστον τῶν μελλόντων βρῆθήσεσθαι προεβλετο γὰρ μᾶλλον ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ τῷ υἱεὶ καὶ ἐν γῆ ὀθειῇ σαλεύειν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ κινδύνους πολεμικοὺς καὶ κατὰ ἀρρωστίας, αἱ τοῖσι ἐν πλανώδεσι βίοισι εἰθισμέναι εἰσὶ μᾶλλον προσκαθίζειν ἢ τοῖσι ἐν τεταγμένῃ ζωῇ ἠπίστατο γὰρ χάριτι χάρητα μετρέεσθαι, καὶ μὴ ὄϊόν περ τι ὠνεύμενος ἐκ χειρὸς ἐς χεῖρα ζυναλλάξας ἄπαξ ἀπιέναι. (42) ὁ μὲν δὴ τοιούτων ὑπῆρξε, ἐγὼ δὲ, ἅτε παῖς ἐὼν ἐκείνου, οὐδὲν ἐλλείπω φιλοτιμίας καὶ τέχνης βοηθῶν καὶ κινδυνεύων ζῆν ὑμῖν ὁκότες που καιρὸς εἴη· καὶ ἐς ταῦτά με ἀμφοτέρω οὔτε νοῦτος οὔτε κακοπαθείη, οὔτε φόβος ὁ ἐν θάλασσῃ καὶ ὁ ἐν γερσὶ πολεμίων εἴργει. (43) μαρτυρήθῃ δὲ οὐκ ἐν ἄλλοισι τισὶ ἐν δ' ὑμῖν αὐτοῖσι κέεται ὥστε εἰ τῷ ἀντιλεχτέον, ἀναστῆτω μηδὲν ὀκνήσας. ἀλλ' οὐ δοκέω ψευδεσθαι. ταῦτα δὲ πρῆξας ἐπὶ τρία ἔτεα, στεφανωθείς τε χρυσεῖο στεφάνῳ καὶ ἔτι κάλλιον εὐφραγόμενος ἐς τὴν ἰδίην ἀπήλθον ἐπὶ γάμῳ, ὡς διαδόχους καταστήσασιμι καὶ τέχνης καὶ γενεῆς ἡμετέρης. (44) ἃ μὲν δὴ παρὰ πόλιος προγόνοιν πατρός τε καὶ ἐμέο ὑμῖν ὑπάρχει, ταῦτ' ἐστὶ εἰρηται δὲ καὶ ὧν ἡμεῖς παρ' ὑμέων ἐπαυράμεθα. δοκέω δὲ πολλοὺς ὑμέων θαυμάζειν ὅτιον γὰρ ἰν ταῦτα ἀναμεμέτρηται. ὡς οὖν καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε καὶ ἐμοὶ γίνηται ἃ ἐγὼ ἐπιθυμῶ, καιρὸς λέγειν. (45) ὁ πατήρ, ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐγὼ αἰτούμεθα ὑμέας (οὕτω γὰρ εἰπεῖν ἔλευθέρους καὶ φίλους παρὰ φίλων τυχεῖν ἔλευθέρων) ἐκ πατρίδος τῆς ἡμετέρης ὅπλα πολέμια μὴ ἀρασθαι εἰ δὲ δεῖ, ὡς περ ἴσως δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῆς αὐτῶν προσελθούσας, θεόμενα μὴ ἡμέας μετέχοντας ἀξιομάτων μεγάλων καὶ τοιούτων προὑπάρξαντας, ἐν δούλων μέρει τίθεσθαι. (46) ἔτι δὲ (καὶ γὰρ οὕτως ἀρμοσει λέγειν) μὴ πονήσησθε ἱκετεύομεν τὰ ἡμέτερα ὑμῖν αὐτεῖσι δουρίττητα, πολὺ μειόνων ἢ ἐπάνω γένησθε· ἀλλ' ὑπιδέσθαι καὶ τοῦτο, ὅτι ἐτέρως ἐτέρῃ ἢ τύχῃ ταχύνω, καὶ κοτε μικρῶν μεγάλοι προτεδεθήσαν, καὶ οἱ καρτεροὶ δι' ἀσθενέας σωτηρίας ἔτυχον. (47) δοκέω δὲ σύνδηλον, ὡς μὴ ἐνδηλότερον εἶπω, ὅτι ἐφ' ἐνὶ ἀνδρὶ οὐ πόλις ἀλλὰ ὅλα ἔθνεα ἤδη κατὰ ὤφρη ὠφελήθηεντα ἐν πολεμικοῖσι καὶ ἐνθα τέχνη ἰσχύει. (48) μὴ δ' ἡμέας ἀποβάλησθε· καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοὶ ἔσμεν, καὶ ἐν ἡμῖν μαρτυρή κέεται. ἀλλ' ὄργην μὲν οὐ θεοί, ἔνθεν γένος ἔρχομαι εἶναι, Ἀσκληπιὸς καὶ Ἡρακλῆς, ἐπ' ὠφελείῃ ἀνθρώπων ἐγένοντο, καὶ τούτους δι' ἀρετῆν τὴν ἐνταῦθα ἐν θεῶν χεῖρσι ἔχουσι πάντες πόλις δὲ ἐμῆ καὶ ἐγὼ δὲ λέγων ἐς

facta spectentur), cumque iam concione sermo de medico incidisset, quem exercitum sequi oporteret, in medium progressus pater meus, me quoad classis abesset, suis sumptibus instructum, citra ullam mercedem ad curanda vestra corpora daturum recepit, parvi suam utilitatem existimans, quod certo sciret id vobis usui fore. (41) Ego enim non tantum dum vobis inservio facultates meas insumpsi, verum etiam aliis magnis operibus præfectus eram. Idque eorum quæ dicturus sum est minimum. Maluit enim pater iam me filio et in terra aliena fluctuare et maritima ac bellica morborumque pericula experiri, quæ iis qui errabundam vitam degunt magis incumberet solent quam iis qui certam vitæ rationem sequuntur; noverat enim gratiam gratia remeteri et non veluti re aliqua empta et ex manu in manum semel tradita discedere. (42) Et hæc quidem præstitit, ego autem, utpote qui illius sim filius, ut vobis auxilium ferrem nihil dii-gentia neque artis prætermisi, meque si quando occasio tulit vobiscum periculis obieci, neque ad hæc ambo præstanda aut morbus aut labor aut maris et hostilis manus metus deterruit. (43) Cuius rei testimonium non ab aliis quibusdam, sed a vobis ipsis petendum est. Quare si qui contradicere velit, confestim surgat, sed me mentiri non existimo. Hæc autem per triennium præstiti, corona vero aurea donatus et longe honorificentius acceptus, domum ad nuptias redii, ut et artis et generis nostri successores relinquerem. (44) Et hæc quidem a civitate, maioribus nostris et patre, a meque in vos profecta sunt. Dictum etiam est quibus commodis affecti a vobis fuimus. Multos autem ex vobis mirari arbitror, quorsum hæc a me recenseantur. Ut igitur et vos sciatis et quæ cupio mihi eveniant, dicendi tempus est. (45) Pater meus et ego, viri Athenienses, a vobis petimus (hæc enim oratione amici et liberi a vobis amicis et liberis impetrare debemus), ne contra patriam nostram arma hostilia feratis. Quod si deceat, quemadmodum sane eos decet, qui suos ipsorum fines transgressi sunt, rogamus, ne nos, qui in tanto honore sumus taliumque olim beneficiorum autores fuimus, servorum loco habeatis. (46) Ad hæc etiam, sic enim dicere conveniet, supplicamus, ne res nostras vobis belli iure subtilitas possideatis, si nobis longe inferioribus superiores fueritis, sed istud consideretis, alia aliter fortuna cito præcipitare et quandoque magnos parvorum opem implorasse, potentioresque per debiles salutem consecutos esse. (47) Manifestum vero arbitror, ut ne clarius quidem mihi demonstrandum sit, in rebus bellicis ab uno homine, non civitatem solum, verum etiam totas nationes iam aliquando utilitatem consequi visas esse, ubi ars valuerit. (48) Ne nos despiciatis; neque enim despiciendi sumus (cuius rei testimonium penes vos est), sed omnino quidem illi illi a quibus nos oriundos gloriamur, Esculapius et Hercules, ad hominum utilitatem nati sunt, eosque ob virtutem quam

τούτους ἀνερχόμεθα, ὡς ἀνθρώπων λόγοι κατέγουσι. (49) ἔθεν δὴ καὶ ὑπερ Ἑλλήνων φανεύμεθα ἀμφοτέροι ταύτη προσιτάμενοι καὶ ἐπὶ παντὶ καλλίστων οὐ γὰρ μῦθος τὰ Τρωϊκὰ ἀλλ' ἔργα, ἐν οἷσι ἡ Κῶϊς σὺν τῆσι ἑωυτῆς νήσοισι οὐ πολλοστή, μεγίστη δ' ἐς ζυμμαχίην ἐστί. (50) οὕτως δὲ καὶ Ἀσκληπιῶν παῖδες οὐ τέχνη μόνον ἀλλὰ καὶ ὄπλοισι ἐπήρκεσαν Ἑλληνισι. Μαχάων γέ τοι ψυχὴν κατέθετο ἐν τῇ Τρωάδι, ὅτε, ὡς οἱ ταῦτα γράφοντες λέγουσι, ἐξ ἔππου ἐς πόλιν τὴν Πριάμου ἐσῆλθε. μὴ δὴ μήτε καθότι ἐμφυλοὶ μήτε καθότι ἐξ ἐπαρηγότων ἐπαρῆγοντες γεγόναμεν Ἑλληνισι ἀδικήσητε ἡμέας. (51) οὐ μυχυνέω δὲ οὔτε τὰ Κρισία αὐθὶς οὔτε τὰ Περσικὰ λέγων, ὅκοτε καὶ ἀκηχάετε καὶ ἐν χειρὶ μάλλον τῶν ἀρτίως εἰρημένων ἐστί. ἐν θυμῷ δὲ λάθετε καὶ οὕτως εὐεργέτας μὴ ὄσιν ἀδικεῖν, ἡμέας δὲ εὐεργέτας ὡς τὰ ἔργα φησί. τίνες φανεῖσθε οἱ πατέρων γεγόντες οἶον οἱ μυθολόγοι εἶπον, ἂν τὸ ἀδικεῖν ἀντὶ τοῦ χρηστοὶ εἶναι ἀρῆσθε; οὐ γὰρ ἐθέλω πικρότερον λέγειν. (52) κείνοι γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἡρακλειδῆσι μὲν ἔτινον χάριτας, ἐτέροισι δὲ πολλοῖσι εὐεργετηθέντες ἐπήρκεσαν ὑπολίποι δ' ἂν με ἡμέρη μακρολογέοντα, εἰ διεξίτοιμι ὀκύνος ὀκύνος ἀπῆντηκε ἀγαθὰ οὐδὲν ἐν χρεῖη ὑμῖν γεγονόσι. (53) περιβλέψατε δὲ ἑωυτούς, καὶ μὴδὲ ἐμεῦ εἰπόντος γῶντε ὀκύνος πρήσσετε. καχὸν ἐξουσίη, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐ γὰρ ἐπίσταται τὰ ἑωυτῆς μέτρον ταμειεύσθαι, ἀλλὰ δὴ τινὰς καὶ πόλιος καὶ ἔθνεα ἐλυμήνατο. ἐς ἐτέρους δὲ οἶον ἐς κάτοπρον βλάψαντες ἴδετε αὐτοὶ ἂ ποιέετε, καὶ ἐγὼ ἀληθέα λέγω. καὶ νέος δὲ νόμος ὅστις εὐτυχίη πεποιθὸς μὴ καὶ ἐς τὰ δυσπετέα βλέπειν. οὐ γὰρ μέτερον· πολλὰ γὰρ καὶ ὄδε δαίμονος πεπείρησθε. οὐδὲν ὑμέας ἀδικέομεν· εἰ δὲ καὶ ἀδικέομεν, μὴ ὄπλοισι ἀλλὰ λόγῳ κρηθῶμεν. (54) παραιτέομαι δὲ ὑμέας καὶ τοῦτο, μὴ ποιῆσαι χάριν ἐτέροισι ὀφειλῆσαι ἐπικουρήσασιν ἡμῖν· ἐπικουρήσουσι γὰρ, ἢν ὀρθῶς ποιέουσι, οἳ τε ἐντὸς Θεσσαλίας Ἄργεος Λακεδαίμονος Μακεδονίας βασιλῆες, καὶ εἴκου ἔτεροι Ἡρακλειδαὶ ἢ Ἡρακλειδέων συγγενέες οἰκέουσι. κρέσσον ἄτερ βίης τὰ δίκαια ποιέειν ἢ βιασθέντας. (55) οὐκ εἶπον δ' ἐπ' ἀναστάσι, τοῦτο δὲ φανερόν ποιέω, ὅτι πολλοῖσι μελόμεθα ἢ μελησόμεθα, εἰ μὴ πανταχόθεν ὄχεται τὸ χρηστοῦς ἀνθρώπους ἔτι εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν (μικρὴ γὰρ μοι δύναμις λόγου, ἄτε πρὸς ἐτέρον ἐπιμελεῖν ἡμροσμένῳ) ἐνταῦθα καταπαύσω, ἀξιῶ δὲ ξείνους ἡμετέρους καὶ τοὺς ἡμῖν ζυμβούλους εἰθισμένους εἶναι καὶ θεῶν καὶ ἡρώων εἴνεκεν καὶ χάριτων, αἱ ἀνθρώποισι παρ' ἀνθρώπων γίνονται, ἐχθρας μὲν εἴργειν τὰς ὑμέων ἐς ἡμέας, ἐς δὲ φίλα προτρέπεσθαι. εἰ γὰρ μὴ ἐν τῇ ὑμετέρῃ πόλει τούτων ἐπιτευξόμεθα, οὐκ οἶδ' ὅκου ἐλθόντες ὧν ἡμεῖρομεν εὐμοιρῆσομεν.

mortalibus praestiterunt deorum loco omnes habent; urbem autem meam et ipsum me, qui apud vos dico, a diis illis originem repetere hominum memoria prodit. (49) Unde sane etiam pro Graecis utrosque hac in parte et in praclarissimo quoque facinore stetisse planum erit. Neque enim res Troiana fabulis sed factis continentur, in quibus Cos non una de multis, sed maxima in auxilio ferendo fuit. (50) Sic vero etiam Aesculapii filii non arte solum, verum etiam armis Graecis auxilium suppeditarunt. Machaon certe animam in Troade reliquit, velut de his scribentes tradunt, cum ex equo Priami urbem intraret. Ne nos sane vel ex eo quod contribules sumus, vel ex eo quod inter auxiliares Graecis auxilium tulimus, inique opprimatis. (51) Non producam longius, neque Crisaeorum res neque Persarum repetam, quandoquidem ea audivistis, magisque sunt in manibus quam nuper commemorata. Quin etiam sic in animo reponite, impium esse de se bene meritos contumelia afficere. Nos autem de vobis bene meritos cum facta testentur, quales vos esse constabit, si ex maioribus orti, quales fabularum scriptores ferunt, iniuria lacessere quam benefici esse malueritis? Neque enim quicquam atrocius dicere volo. (52) Illi enim, viri Athenienses, Heraclidis gratias retulerunt, aliisque multis, a quibus beneficia acceperant, auxilio subvenerunt. Dies me sane deficiat, si longa enarratione enumerem, quanta bona eis obvenerint, qui nulla in re de vobis sunt bene meriti. (53) In vosmetipsos intueamini, meque vel tacente cognoscite qualia perpetetis. Mala res est potentia, viri Athenienses, neque enim novit quae sua sunt intra modum in aliud tempus asservare, verum et urbibus quibusdam et gentibus exitio fuit. In alios autem tanquam in speculum intuentes videte quae ipsi facitis, et me vera dicere intelligite. Et nova lex est, quae eum, qui sibi rerum prosperum successum persuadet, vetat etiam ad difficilia respicere. Non hoc est vestrum. Plerumque enim sic etiam fortunam estis experti. Nulla vos laesinus iniuria; quod si laesinus, non armis, sed verbis iudicium experiamur. (54) Illud etiam a vobis peto, ne efficiatis ut aliis qui nobis auxilium ferent hoc beneficium debeamus. Auxilium enim ferent, si quidem recte faciant, qui intra Thessaliam, Argos, Lacedaemona, Macedoniam sunt reges, et sicubi alii habitant Heraclidae aut Heraclidis cognatione coniuncti. Praestate citra vim quam vi coactos iuste facere. (55) Id quod non ita dictum velim quasi ipsi auctores futuri simus, ut ad bellum illi contra vos coortantur, verum hoc vobis aperio, nos multis curae esse aut certe fore, nisi hominum benevolentia de medio omnino sublata est. Atque ego quidem (est enim mihi exilis dicendi facultas, ut qui me ad aliarum rerum studium adiunxerim) hic finem dicendi faciam. Velim autem hospites nostri et qui nobis consulere consueverunt deorum et heroum gratia et beneficiorum quae homines inter se conferunt arceant inimicitias, quas adversus nos geritis, vosque ad amicitiam convertant. Quae si in hac civitate vestra nobis non successerint, haud scio undenam quae cupimus consequamur.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ISOCRATIS EPISTOLÆ.

α'. Ἴσοκράτης Διονυσίῳ χαίρειν.

Εἰ μὲν νεώτερος ἦν, οὐκ ἂν ἐπιστολὴν ἔπεμπον ἀλλ' αὐτὸς ἂν σοι πλεύσας ἐνταῦθα διελέθην· ἐπειδὴ δ' οὐ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὃ τε τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς καιρὸς καὶ τῶν σῶν πραγμάτων συμβέβηκεν, ἀλλ' ἐγὼ μὲν προαπείρηκα, τὰ δὲ πράττεσθαι νῦν ἀκμῆν εἴληφεν, ὡς οἷόν τ' ἐστὶν ἐκ τῶν παρόντων, οὕτω σοι πειράσομαι δηλώσαι περὶ αὐτῶν.

(2) Οἶδα μὲν οὖν ὅτι τοῖς συμβουλευεῖν ἐπιχειροῦσι πολὺ διαφέρει μὴ διὰ γραμμάτων ποιῆσθαι τὴν συνουσίαν ἀλλ' αὐτοὺς πλησιάζοντας, οὐ μόνον ὅτι περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων βῆρον ἂν τις παρῶν πρὸς παρόντα φράσειεν ἢ δι' ἐπιστολῆς δηλώσειεν, οὐδ' ὅτι πάντες τοῖς λεγομένοις μάλλον ἢ τοῖς γεγραμμένοις πιστεύουσι, καὶ τῶν μὲν ὡς εἰσηγημάτων τῶν ὀ' ὡς ποιημάτων ποιοῦνται τὴν ἀκρόασιν· (3) ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐν μὲν ταῖς συνουσίαις ἦν ἀγνωστῆ τι τῶν λεγομένων ἢ μὴ πιστευθῆ, παρῶν δὲ τὸν λόγον διεξιῶν ἀμφοτέροις τούτοις ἐπιμύνην, ἐν δὲ τοῖς ἐπιστελλομένοις καὶ γεγραμμένοις ἦν τι συμβῆ τοιοῦτον, οὐκ ἔστιν ὃ διορθῶσιν· ἀπόντος γὰρ τοῦ γράψαντος ἔρημα τοῦ βοηθήσοντός ἐστιν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ σὺ μέλειαι αὐτῶν ἔσσεσθαι κριτής, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω φανήσεσθαι λέγοντας ἡμᾶς τι τῶν δεόντων· ἡγοῦμαι γὰρ ἀπάσας ἀφέντα σε τὰς δυσχερεῖας τὰς προειρημένας αὐταῖς ταῖς πράξεσι προσέξειν τὸν νοῦν.

(4) Καίτοι τινὲς ἤδη με τῶν σοι πλησιάζοντων ἐκφοβεῖν ἐπεχείρησαν, λέγοντες, ὡς σὺ τοὺς μὲν κολακεύοντες τιμᾶς, τῶν δὲ συμβουλευόντων καταφρονεῖς. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀπεδεγόμεην τοὺς λόγους τούτους ἐκείνων, πολλὴν ἂν ἠσυχίαν εἶχον· νῦν δ' οὐδεὶς ἂν με πείσειεν ὡς οἷόν τ' ἐστὶ τοσοῦτον καὶ τῆ γνώμη καὶ ταῖς πράξεσι διενεγκεῖν, ἂν μὴ τις τῶν μὲν μαθητῆς τῶν δ' ἀκρατῆς τῶν δ' εὐρετῆς γέννηται, καὶ πανταχόθεν προσαγάγῃται καὶ συλλέξῃται δι' ὧν οἷόν τ' ἐστὶν ἀσκήσαι τὴν αὐτοῦ διάνοιαν.

(5) Ἐπήρθην μὲν οὖν ἐπιστελλεῖν σοι διὰ ταῦτα. λέγειν δὲ μέλλω περὶ μεγάλων πραγμάτων καὶ περὶ ὧν οὐδενὶ τῶν ζώντων ἀκοῦται μάλλον ἢ σοι προσήκει. καὶ μὴ νόμιζέ με προθύμως οὕτω σε παρακαλεῖν, ἵνα γένη συγγραμματος ἀκρατῆς· οὐ γὰρ οὗτ' ἐγὼ τυγχάνω φιλοτίμως διακειμένος πρὸς τὰς ἐπιδείξεις

I. Isocrates Dionysio S. D.

Si essem junior, non per literas tecum agerem, sed istuc profectus coram disseruissem. Sed cum ætatis meæ tempus et rerum tuarum occasio non inter sese congruant (nam et ego senectute retardor, et res nunc recitissime administrari possunt, ita tibi eas explicare conabor ut tali statu rerum fieri potest

(2) Equidem hanc ignoro, quantum ad persuadendum intersit, utrum viva voce an per literas consilium detur, non eo tantum, quod iisdem de rebus presenti cum presentibus agere quam scriptis facilius est, aut quod omnes dictis quam scriptis plus credunt, et illa tanquam decreta, hæc ut commenta audiunt; (3) sed propterea in primis, quod in congressibus, si quid forte vel non recte intelligitur, vel non creditur, is qui coram adest, utrique incommodo facili opera medetur; in mandatis vero et scriptis, si talis scrupulus incidit, nemo est qui tollat; ipso scriptore absente ab eo qui ea explicet aut defendat destituuntur. Sed cum totius rei penes te iudicium sit futurum, bona mihi spes est orationem nostram ponderis aliquid apud te habituram, quem reiectis omnibus id genus impedimentis res ipsas spectaturum arbitror.

(4) Quidam autem, qui in congressum et colloquium tuum venerunt, me ab hoc instituto detertere sunt conati, cum viderent apud te assentatores in pretio esse, contemni monitores. Quorum verbis si crederem, omnino quiescissem. Sed nemo mihi persuadebit posse fieri ut quisquam tanta et laude sapientiæ et rerum gestarum gloria ceteris antecellat, nisi ex aliis discat, alios audiat, alios invenerit, et undecunque accersat et colligat ea quibus ingenium ipsius excolatur.

(5) Et hæc me causæ, ut ad te scriberem, moverunt. Dicturus autem sum magnis de rebus deque iis quas audire nemini mortalium quam tibi magis convenit. Neve alacriter adeo me ire te hortatum existima, ut scriptam orationem audire velis. Neque enim aut ego nunc gloriolam ex orationibus ostentationis causa scriptis

οὔτε σὺ λαυθάσεις ἡμᾶς ἤδη πλήρης ὢν τῶν τοιούτων. (6) πρὸς δὲ τούτοις χἀκείνο πᾶσι φανερόν, ὅτι τοῖς μὲν ἐπιδείξεις δεομένοις αἱ πανηγύρεις ἀρμόττουςιν (ἔχει γὰρ ἂν τις ἐν πλείστοις τὴν αὐτοῦ δύναμιν διασπείρειν), τοῖς δὲ διαπραξασθῆναι τι βουλομένοις πρὸς τοῦτον διαλεκτέον, ὅστις τάχιστα μέλλει τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν τὰς ὑπὸ τοῦ λόγου δηλωθείσας. (7) εἰ μὲν οὖν μῖα τινη τῶν πόλεων εἰσηγούμην, πρὸς τοὺς ἐκείνης προσεστώτας τοὺς λόγους ἂν ἐποιοούμην· ἐπειδὴ δ' ὑμῶν τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας παρεσκευάσμαι συμβουλευεῖν, πρὸς τίν' ἂν δικαίτερον διαλεχθῆην ἢ πρὸς τὸν πρωτεύοντα τοῦ γένους καὶ μεγίστην ἔχοντα δύναμιν;

(8) Καὶ μὴν οὐδ' ἀκαίρως φανησόμεθα μεμνημένοι περὶ τούτων. ὅτε μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχὴν εἶχον, οὐ βῆξιον ἦν ἐπιμεληθῆναί σοι τῶν περὶ τὸν τόπον τὸν ἡμέτερον, οὐδὲ τούτοις ἐναντία πράττειν ἅμα καὶ Καρχηδόνιους πολεμεῖν· ἐπειδὴ δὲ Καρχηδόνιοι μὲν οὕτω πράττουσιν ὥστ' ἀγαπᾶν ἦν τὴν γῶραν τὴν αὐτῶν ἔχουσιν, ἡ δ' ἡμετέρα πόλις ἡδέως ἂν αὐτὴν σοι παράσχοι συναγωνιζομένην, εἴ τι πράττοις ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγαθόν, πῶς ἂν παραπέσοι καλλίων καιρὸς τοῦ νῦν σοι παρόντος;

(9) Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ μήτε δημηγορῶν μήτε στρατηγῶν μήτ' ἄλλως δυνάστης ὢν οὕτως ἐμβριθὲς αἰρομαι πᾶγμα καὶ θυοῖν ἐπιχειρῶ τῶν μεγίστων, ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος λέγειν καὶ σοὶ συμβουλεύειν. ἐγὼ γὰρ τοῦ μὲν πράττειν τι τῶν κοινῶν εὐθύς ἐξέστην (δι' ἃς δὲ προφάσεις, πολλὸν ἂν ἔργον εἴη μοι λέγειν), τῆς δὲ παιδεύσεως τῆς τῶν μὲν μικρῶν καταφρονούσης, τῶν δὲ μεγάλων ἐφικνεῖσθαι πειρωμένης οὐκ ἂν φανείην ἅμοιρος γεγενημένος. (10) ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον, εἴ τι τῶν συμπερόντων ἰδεῖν ἂν μάλλον δυναθῆην τῶν εἰκῆ μὲν πολυτελυομένων μεγάλῃν δὲ δόξαν εἰληρότων. δηλώσομεν δ' οὐκ εἰς ἀναβολὰς εἴ τινας ἄξιοι τυγχάνομεν ὄντες, ἀλλ' ἐκ τῶν βῆθησέσθαι μελλόντων. . . . .

β'. Φιλίππῳ.

Οἶδα μὲν ὅτι πάντες εἰώθασι πλείω χάριν ἔχειν τοῖς ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλεύουσιν, ἄλλως τε κἂν μὴ κελευσθεῖς ἐπιχειρῆναι τίς τοῦτο ποιεῖν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν μὴ καὶ πρότερον ἐτύγγανόν σοι παρηγεκὼς μετὰ πολλῆς εὐνοίας, ἐξ ὧν ἐδόκει μοι τὰ πρόποντα μάλιστα' ἂν σαυτῷ πράττειν, ἴσως οὐδ' ἂν νῦν ἐπιχειροῦν ἀποφαινεσθαι περὶ τῶν σοὶ συμβεβηκότων· (2) ἐπειδὴ δὲ προσιλόμην φροντίειν τῶν σῶν πραγμάτων καὶ τῆς πόλεως ἐνεκα τῆς ἔμαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, αἰσχυροῦσθαι ἂν εἰ περὶ μὲν τῶν ἤττον ἀναγκαίων φανοίμην σοι συμβεβουλευκώς, ὑπὲρ δὲ τῶν μάλλον κατεπειγόντων μηδένα λόγον ποιοίμην, καὶ ταῦτ' εἰδὼς ἐκεῖνα μὲν ὑπὲρ δόξης ὄντα, ταῦτα δ' ὑπὲρ σωτηρίας, ἧς ὀλιγοῦρεῖν ἄπασιν ἐδόξας τοῖς ἀκούσασι

capto, aut te eiusmodi orationes vel ad sanctatē iam audivisse ignoramus. (6) Ad hæc illud etiam omnibus est perspicuum, si qui ostentare ingenia cupiant, celebres eis conventus esse petendos, in quibus plurimos invenient eloquentiæ suæ admiratores : si qui autem perficere aliquid studeant, iis cum eo disserendum esse, qui res ipsas, quæ oratione fuerint expositæ, quamprimum sit exsecuturus. (7) Quod si urbi alicui consilium darem, cum magistratibus et principibus civitatis sermonem haberem; quam vero de salute Græcorum tuenda suadere instituerim, quisnam mihi æquius appellandus erit, quam is qui et nobilitate et potentia Græcis omnibus antecellit?

(8) Neque vero nos harum rerum intempestive mentionem facere censendum est. Nam dum Lacedæmonii rerum potirentur, difficile tibi fuit gentis nostræ suscipere curam, illisque adversari et una cum Carthaginiensibus bellum gerere. Nunc vero quum res Carthaginiensium in eo loco sint, ut bene secum agi putent si suam ditonem tueri queant, nostra autem civitas promptissime tecum suas opes coniungat, si de Græcia bene mereri studueris, quæ tandem hæc melior occasio tibi dari queat?

(9) Mirari autem non debes me, qui neque orator sum neque imperator nec alioqui vir potens, negotium tam arduum suscepisse duasque res maximas conari, ut et de statu Græciæ orationem habeam, et tibi dem consilium. Nam ego ut nunquam gessi rem publicam (qua quibus de causis abstinuerim, dictu operosum fuerit), sic nemo negabit, opinor, me ea doctrina quæ res minutas despicit et consequi arduas conatur, non esse destitutum. (10) Quare absurdi nihil fuerit me, quid publice prosit, aliquanto acutius perspicere, quam qui temere republicam capessunt magnamque auctoritatem habent. Non autem per moras declarabimus num alicuius pretii simus, sed rei testis aptissimus ipsa erit oratio.

II. Φιλίππῳ.

Equidem scio solere gratiores esse omnibus laudatōres quam monitores, præsertim, si quis præcipiendi munus non rogatus suscipiat. Ego vero nisi etiam prius optimo studio te movissem iis de rebus, quæ officii tui esse maxime videbantur, fortasse nunc de iis quæ ad te pertinent suadere non instituerem. (2) Sed quia mihi propositum est rerum tuarum gerere curam cum patriæ meæ tum ceterorum Græcorum causa, turpe mihi ducerem, cum de rebus non perinde necessariis consilium tibi dedissem, nunc longe graviorem nullam facere mentionem, præsertim quum scirem illa ad gloriam tantum, hæc vero ad salutem tuam pertinere, quam neglexisse visus es iis omnibus qui convicia in te

τὰς περὶ σοῦ ῥηθείσας βλασφημίας. (3) οὐδεὶς γὰρ ἔστιν ὅστις οὐ κατέγνω προπετέστερόν σε κινδυνεύειν ἢ βασιλικώτερον, καὶ μᾶλλον σοὶ μέλειν τῶν περὶ τὴν ἀνδρείαν ἐπαίνων ἢ τῶν ὅλων πραγμάτων. ἔστι δ' ὁμοίως αἰσχρὸν περιστάντων τε τῶν πολεμίων μὴ διατρέποντα γενέσθαι τῶν ἄλλων, μηδεμίαν τε συμπεσοῦσης ἀνάγκης αὐτὸν ἐμβαλεῖν εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας, ἐν οἷς κατορθώσας μὲν οὐδὲν ἂν ᾔσθαι μέγα διαπραγμάνους, τελευτήσας δὲ τὴν βίον ἄπασαν ἂν τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν συνανεῖλες. (4) χρὴ δὲ μὴ καλὰς ἀπάσας ὑπολαμβάνειν τὰς ἐν τοῖς πολέμοις τελευτάς, ἀλλὰ τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῶν γενέων καὶ τῶν παίδων ἐπαίνων ἀξίας, τὰς δὲ ταῦτά τε πάντα βλαπτούσας καὶ τὰς πράξεις τὰς πρότερον κατωρθωμένας καταρρουπαινούσας αἰσχρὰς νομίζειν καὶ φεύγειν ὡς αἰτίας πολλῆς ἀδοξίας γιγνομένης.

(5) Ἠγοῦμαι δὲ σοὶ συμφέρειν μιμεῖσθαι τὰς πόλεις, ὃν τρόπον διοικῶσι τὰ περὶ τοὺς πολέμους. ἀπασαὶ γάρ, ὅταν στρατοπέδων ἐκπέμπωσιν, εἰώθασιν τὸ κοινὸν καὶ τὸ βουλευσόμενον ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων εἰς ἀσφάλειαν καθιστάναι· διὸ δὴ συμβαίνει μηδὲ μίαν ἀτυχίαν συμπεσοῦσης ἀνηρῆσθαι καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλὰ πολλὰς ὑποφέρειν δύνασθαι συμφορὰς καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τούτων ἀναλαμβάνειν. (6) ὁ καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν, καὶ μηδὲν μείζον ἀγαθὸν τῆς σωτηρίας ὑπολαμβάνειν, ἵνα καὶ τὰς νίκας τὰς συμβαινούσας κατὰ τρόπον διοικῆς καὶ τὰς ἀτυχίας τὰς συμπιπτούσας ἐπανορθῶν δύνη. ἴδοις δ' ἂν καὶ Λακεδαιμονίους περὶ τῆς τῶν βασιλείων σωτηρίας πολλὴν ἐπιμελεῖν ποιουμένους, καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν φύλακας αὐτῶν καθιστάντας, οἷς αἰσχρὸν ἔστιν ἐκείνους τελευτήσαντας περιδεῖν ἢ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλεῖν. (7) ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκείνά σε λελήθην, ἃ Ξέρξης τε τῷ καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας βουλήθην· καὶ Κύρου τῷ τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσαντι συνέπεσεν. ὁ μὲν γὰρ τηλικαύταις ἤττας καὶ συμφοραῖς περιπεσὼν ἡλικίας οὐδεὶς οἶδεν ἄλλοις γενομένης, διὰ τὸ περιποιῆσαι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν τὴν τε βασιλείαν κατέσχε καὶ τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ παρέδωκε καὶ τὴν Ἀσίαν οὕτω διόκησεν ὥστε μηδὲν ἦτρον αὐτὴν εἶναι φοβερὰν τοῖς Ἕλλησιν ἢ πρότερον· (8) Κύρος δὲ νικήσας ἄπασαν τὴν βασιλείαν δύναμιν καὶ κρατῆσας ἂν τῶν πραγμάτων, εἰ μὴ διὰ τὴν αὐτοῦ προπέτειαν, οὐ μόνον αὐτὸν ἀπεστέρησε τηλικαύτης δυναστείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνακολουθήσαντας εἰς τὰς ἐσχάτας συμφορὰς κατέστησεν. ἔχοιμι δ' ἂν παμπληθεῖς εἰπεῖν, οἱ μεγάλων στρατοπέδων ἡγεμόνες γινόμενοι διὰ τὸ προδιαφραγῆναι πολλὰς μυριάδας αὐτοῖς συναλώλεσαν.

(9) Ὡν ἐνθυμούμενον χρὴ μὴ τιμᾶν τὴν ἀνδρείαν τὴν μετ' ἀνοίας ἀλογίστου καὶ φιλοτιμίας ἀκαίρου γιγνομένην, μηδὲ πολλῶν κινδύνων ἰδίων ὑπαρχόντων ταῖς μοναρχίαις ἐτέρους ἀδόξους καὶ στρατιωτικὸς

dicta audierunt. (3) Nemo enim est quin statuat te in adeundis periculis magis esse temerarium quam regia dignitas patiatur, et de laude fortitudinis quam de summa rerum magis sollicitum esse. Atqui æque turpe est et hostibus circumdatum strenue pugnando aliis non superiorem esse, et cum nulla talis urget necessitas, in ea te discrimina conicere, quibus superatis nihil memorabile gesseris, interfectus autem omnes fortunas una evertas. (4) Neque vero semper præclarum habendum est in bellis occumbere; sed quando id fit pro defensione patriæ, parentum et liberum, laudabile est. quum vere talis obitus et his omnibus nocet et superiorum temporum successibus labem aspergit, turpis habendus et fugiendus est, ut multæ ignominie conciliator.

(5) Eam potius in gerendis bellis rationem tibi sequendam censeo, qua urbes utuntur. Nam hæc omnes, quum aliquo mittunt exercitus, republicam et senatum de rebus deliberantem in tuto collocare solent. Unde id evenit, ut, si una plaga fuerit accepta, non tamen vires omnes amittant, sed et multas clades perferre et opes suas recuperare possint. (6) Quod et tibi propositum esse debet, neque ullum salute maius esse bonum existimandum, ut et victoriis, quæ contingant, recte uti queas, et cladibus, quæ forte accidunt, succurrere possis. Ac videas etiam Lacedæmonios de regum incolumitate maxime esse sollicitos et clarissimos quosque cives eorum custodes constitui, quibus turpius est a capite regis pericula non depulisse quam clipeum abiecisse. (7) Neque illa etiam ignoras, quæ Xerxi Græcos opprimere servitute conato et Cyro Persicum regnum sibi vindicare aggresso acciderunt. Alter enim tantis præliis victus, tot cladibus affectus, quot nemo aliis accidisse norit, tamen quia vitam conservarat, non ipse modo regnum obtinuit, sed idem filiis suis reliquit, et Asiam ita firmavit, ut nihilo minus esset, quam prius, Græcis formidanda. (8) Cyrus autem, victis omnibus regis exercitibus cum summa rerum politus esset, temeritate sua non se ipsum modo tanto imperio privavit, sed milites suos etiam in extremum discrimen adduxit. Innumeros commemorare possim, qui, quum maximorum exercituum duces essent, quia ipsi immature perierunt, una secum innumeros in exitum traxerunt.

(9) Hæc exempla tibi consideranda sunt, ut eam fortitudinis laudem, quæ cum temeraria recordia et intempestiva ambitione coniuncta est, non appetendam iudices, neque ipse tibi in tot regnorum periculis alia igno-

αὐτῶ προσεξευρίσκειν, μηδ' ἀμιλλᾶσθαι τοῖς ἢ βίου δυστυχοῦς ἀπαλλαγῆναι βουλομένοις ἢ μισθοφορᾶς ἕνεκα μείζονος εἰκῆ τοὺς κινδύνους προαιρουμένοις, (10) μηδ' ἐπιθυμῆναι τοιαύτης δόξης ἢς πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τυγχάνουσιν, ἀλλὰ τῆς τηλικαύτης τὸ μέγεθος ἦν μόνος ἂν τῶν νῦν ὄντων κτήσασθαι δυναθῆίης· μηδ' ἀγαπᾶν λίαν τὰς τοιαύτας ἀρετὰς ὧν καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστιν, ἀλλ' ἐκείνας ὧν οὐδεὶς ἂν πονηρὸς κοινωνήσῃ· (11) μηδὲ ποιῆσθαι πολέμους· ἀδόξους καὶ χαλεπούς, ἐξόν ἐντίμους καὶ βραδύους, μηδ' ἐξ ὧν τοὺς μὲν οἰκειοτάτους εἰς λύπας καὶ φροντίδας καταστήσεις, τοὺς δ' ἐθιρούς ἐν ἐλπίσι μεγάλας ποιήσεις, οἷας καὶ νῦν αὐτοῖς παρέσχε· ἀλλὰ τῶν μὲν βαρβάρων, πρὸς τοὺς νῦν πολεμείας, ἐπὶ τοσούτων ἐξαρκέσει σοι κρατεῖν ὅσον ἐν ἀσφαλεῖα καταστήσαι τὴν σαυτοῦ γῶραν, τὸν δὲ νῦν μέγαν προσαγορευόμενον καταλύειν ἐπιχειρήσεις, ἵνα τῆν τε σαυτοῦ δόξαν μείζω ποιήσης καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ὑποδείξῃς, πρὸς ὧν γρῆ πολεμῆιν.

(12) Πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐποιησάμην ἐπιστεῖλαι σοι ταῦτα πρὸ τῆς στρατείας, ἵν' εἰ μὲν ἐπέισθης, μὴ τηλικούτω κινδύνῳ περιπέσῃς, εἰ δ' ἠπίστησας, μὴ συμβουλευεῖν ἐδόκουν ταῦτα τοῖς ἤδη διὰ τὸ πάθος ὑπὸ πάντων ἐγνωσμένοις, ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐμαρτύρει τοὺς λόγους ὀρθῶς ἔχειν τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημένους.

(13) Πολλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν παύσομαι λέγων· οἶμαι γὰρ καὶ σὲ καὶ τῶν ἑταίρων τοὺς σπουδαιοτάτους βραδύως ὀπῆσ' ἂν βούλησθε προσθήσειν τοῖς εἰρημένοις. πρὸς δὲ τούτους φοβοῦμαι τὴν ἀκαιρίαν· καὶ γὰρ νῦν κατὰ μικρὸν προῖον ἔλαθον ἑμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρῖαν ἀλλ' εἰς λόγου μήκος ἐξοκειλάς.

(14) Οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων οὐ παραλειπτέον ἐστὶ τὰ περὶ τῆς πόλεως, ἀλλὰ πειρατέον παρακαλέσαι σε πρὸς τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν γρηῃσιν αὐτῆς. οἶμαι γὰρ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἀπαγγέλλοντας καὶ λέγοντας οὐ μόνον τὰ δυσχερέστατα τῶν περὶ σοῦ παρ' ἡμῖν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν προστιθέντας· οἷς οὐκ εἰκὸς προσέγειν τὸν νοῦν.

(15) καὶ γὰρ ἂν ἀποπον ποιήσῃς, εἰ τὸν μὲν δῆμον τὸν ἡμέτερον ψέγοις ὅτι βραδύως πείθεται τοῖς διαβάλλουσιν, αὐτὸς δὲ φαίνοιο πιστεύων τοῖς τὴν τέχνην ταύτην ἔχουσι καὶ μὴ γιγνώσκουσι, ὡς ὅσῳπερ ἂν τὴν πόλιν εὐαγορῶτερον ὑπὸ τῶν τυγχόντων οὖσαν ἀποφαίνουσι, τοσούτω μᾶλλον σοι συμφορόντως ἔχουσαν αὐτὴν ἐπιδεικνύουσιν. εἰ γὰρ οἱ μὴδὲν ἀγαθὸν οἶοί τ' ὄντες ποιῆσαι διαπράττονται τοῖς λόγοις ὅτι ἂν βουλευθῶσιν, ἢ πού σέ γε προσήκει τὸν πλείστ' ἂν ἔργῳ δυνάμενον εὐεργετῆσαι μηδενὸς ἀποτυχεῖν παρ' ἡμῶν.

(16) Ἠγοῦμαι δὲ δεῖν πρὸς μὲν τοὺς πικρῶς τῆς πόλεως ἡμῶν κατηγοροῦντας ἐκείνους ἀντιτάττεσθαι τοὺς πάντα τε ταῦτ' εἶναι λέγοντας, καὶ μήτε μείζον

billia et militaria accersas, neque cum iis certes, qui uat vitam calamitosam perdere uolunt aut, stipendii maioris impetrandi causa temere in pericula se coniciunt, (10) neque gloriam desideres tibi cum multis Græcis et barbaris communem, sed eam, cuius tanta sit amplitudo, ut tibi soli nostro seculo contingere queat, neque tales uirtutes nimis adames, quæ contemptis etiam hominibus haud negatæ sunt, sed illas, quarum nemo malus particeps esse possit; (11) neque bella geras obscura et molesta, quum honorata et faciliora suscipere liceat; neque ea, per quæ et tibi coniunctissimos molestis ac solitudinibus afficias et hostibus tuis magnam spem submittes; id quod nunc quoque abs te factum est: sed barbaros istos, cum quibus nunc dimicas, tantisper uicisse, suffecerit, dum regnum tuum in tuto collocaris; istum uero, qui nunc Magnus Rex appellatur, regno evertere studebis ut gloriam tuam amplifices et Græcis ostendas, quocum bella geranda sint.

(12) Vehementer autem optarem me hæc ad te scripsisse ante susceptam expeditionem, ut uel, si paruisses, in tantum periculum non uenisses, uel, si mea monita neglexisses, ego non uiderer ea suadere, quæ nunc eventu edocti omnes probant; sed ut exitus testaretur, uera et recta fuisse mea his de rebus consilia.

(13) Cum uero huius disputationis ea natura sit, ut largam dicendi materiam præbeat, ego pluribus uerbis non utar, quod existimo et te ipsum et ex amicis tuis uiros honestissimos facile, quam multa uolueritis, ad hæc adiecturos. Præterea uereor ne fuerim importunior. Nam dum paulatim progredior, non animadueri me neglecta epistolæ breuitate in iustæ orationis prolixitatem inci disse.

(14) Quæ quanquam ita sunt, non tamen præterire debeo, quæ de nostra urbe dicenda sunt: sed danda est opera, ut te adhorter ad contrahendam cum ea familiaritatem et amicitiam usum. Arbitror enim esse multos qui nuntient atque dicunt non odiosissima tantum quæ apud nos de te dicta sunt, sed quædam etiam de suo affingant. Quibus auscultare non decet. (15) Absurdum enim fuerit te, qui nostrum populum eo reprehendas, quod calumniatoribus facile aures præbeat, illos magnificere qui artem calumniandi exercent, neque intelligere istos, quo facilius civitatem nostram a quibuslibet in quamvis posse traduci partem asserant, eo tibi magis opportunam eam esse ostendere. Nam si hi qui nulla in rempublicam beneficia conferre possunt, solis uerbis quicquid uolunt impetrant, qui consentaneum est te, qui ipsis factis plurimum iuare potes, quicquam a nobis non consecuturum? (16) Acerbis autem nostræ urbis accusatoribus illos esse opponendos uideo, et qui hæc omnia affirmant, et qui Athenienses nulla uel magna uel parua in re deli-

μήτ' ἔλαττον αὐτὴν ἡδίκηκέναι φάσκοντας. ἐγὼ δ' οὐδὲν ἂν εἴποιμι τοιοῦτον· αἰσχυροθεῖην γὰρ ἂν, εἰ τῶν ἄλλων μηδὲ τοῦ θεοῦ ἀναμαρτήτους εἶναι νομιζόντων αὐτὸς τομῶν ἰσχυρὸς ὡς οὐδὲν πώποθ' ἢ πόλις ἡμῶν πεπλημμέληκεν. (17) οὐ μὴν ἀλλ' ἔκειν' ἔχω περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ὅτι χρησιμωτέραν οὐκ ἂν εὖροις ταύτης οὔτε τοῖς Ἑλλήσιν οὔτε τοῖς σοῖς πράγμασιν· ὃ μάλιστα προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστίν. οὐ γὰρ μόνον συναγωνιζομένη γίγνεται ἂν αἰτία σοι πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλὰ καὶ φιλικῶς ἔχειν δοκοῦσα μόνον· (18) τοῦς τε γὰρ ὑπὸ σοὶ νῦν ὄντας ῥῆον ἂν κατέχοις, εἰ μηδεμίαν ἔχοιεν ἀποστραφῆν, τῶν τε βαρβάρων οὐδ' βουληθείης θᾶπτον ἂν καταστρέψαιο. καίτοι πῶς οὐ γὰρ προθύμως ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης εὐνοίας, δι' ἣν οὐ μόνον τὴν ὑπάρχουσαν ἀρχὴν ἀσφαλῶς καθέξεις, ἀλλὰ καὶ πολλὰν ἑτέραν ἀκινδύνως προσκτήσει; (19) θαυμάζω δ' ὅσοι τῶν τὰς δυνάμεις ἐχόντων τὰ μὲν τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα μισθούονται καὶ χρήματα πολλὰ δαπανῶσι, συνειδότες ὅτι πλείους ἡδίκηκε τῶν πιστευσάντων αὐτοῖς ἢ σέσωκε, τὴν δὲ πόλιν τὴν τληικαύτην δυνάμειν κεκτημένην μὴ πειρῶνται θεραπέυειν, ἣ καὶ μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων καὶ σύμπασαν τὴν Ἑλλάδα πολλὰκις ἤδη σέσωκεν. (20) ἔνθυμοῦ δ' ὅτι πολλοὶς καλῶς θεβουλεύσασθαι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρηται Θετταλοῖς καὶ συμπερόντοις ἐκείνοις, ἀνδράσιν οὐκ εὐμεταχειρίστοις ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς. γὰρ τοῖνον καὶ περὶ ἡμᾶς πειρᾶσθαι γίνεσθαι σε τοιοῦτον, ἐπιστάμενον ὅτι τὴν μὲν χώραν Θετταλοὶ τὴν δὲ δυνάμειν ἡμεῖς ὁμορῶν σοι τυγχάνομεν ἔχοντες, ἣν ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖ προσαγαγέσθαι. (21) πολλὸν γὰρ καλλίον ἐστί τὰς εὐνοίας τὰς τῶν πόλεων αἰρεῖν ἢ τὰ τελεῖν. τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα τῶν ἔργων οὐ μόνον ἔχει φθόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τοῖς στρατοπέδοις ἀνατιθέασιν· ἣν δὲ τὰς οικειότητος καὶ τὰς εὐνοίας κτήσασθαι θνητῆς, ἅπαντες τὴν σὴν διάνοιαν ἐπαινέσονται.

(22) Δικαίως δ' ἂν μοι πιστεύοις ὅς εἴρηκα περὶ τῆς πόλεως φανήσομαι γὰρ οὔτε κολακεύειν αὐτὴν ἐν τοῖς λόγοις εἰθισμένος, ἀλλὰ πλείστα πάντων ἐπιτετιμηκώς, οὐτ' εὖ παρὰ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς εἰκῆ δοκιμάζουσι φερόμενος, ἀλλ' ἀγνοούμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ φθονούμενος ὡς περὶ σὺ. πλὴν τοσοῦτον διαφέρωμεν, ὅτι πρὸς σὲ μὲν διὰ τὴν δυνάμειν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὕτως ἔχουσι, πρὸς δ' ἐμέ, διότι προσποιούμαι τὸ βέλτιον αὐτῶν φρονεῖν, καὶ πλείους ὁρῶσιν ἐμοὶ διαλέγεσθαι βουλομένους ἢ σφίσιν αὐτοῖς. (23) ἡβουλόμην δ' ἂν ἡμῖν ὁμοίως ῥάδιον εἶναι τὴν ὄψαν, ἣν ἔχομεν παρ' αὐτοῖς, διαφεύγειν. νῦν δὲ σὺ μὲν οὐ χαλεπῶς, ἣν βουληθῆς, αὐτὴν διαλύσεις, ἐμοὶ δ' ἀνάγκη καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ δι' ἄλλα πολλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν.

(24) Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν πλὴν τοσοῦτον, ὅτι καλὸν ἐστί τὴν βασιλείαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν

quisse asserant. Absit autem, ut ego tale aliquid dicam. Nam quum alii ne deos quidem omni crimine vacare putent, me gloriari puderet nos nihil unquam peccavisse; (17) illud tamen habere dicere, te nullam aliam urbem inventurum, quæ vel Græcis vel tuis rebus magis sit oportuna. Quod tibi est diligentissime considerandum. Nec enim tantum, si tecum societatem inierit, sed si vel visa fuerit amica tibi esse maximas tibi allatura est utilitates. (18) Nam et hos qui tibi nunc parent, si non habebunt ad quos confugiant, in officio facilius continebis, et quosvis barbarorum celerius subiges. An vero talis benevolentia non alacriter expetenda est, qua non modo partum imperium secure teneas, sed amplam etiam ditionem sine periculo acquiras? (19) Miror equidem eorum principum rationes, qui peregrinos milites conducunt et magnis impensis alunt, a quibus et ipsi nocunt plures eorum qui illis crediderunt esse profitos quam servatos; tam potentis vero urbis adiungere sibi studia non canantur, quæ cum singulas urbes, tum universam Græciam sæpe iam conservavit. (20) Illud cogita, multos laudare tuam prudentiam, quod ita cum Thessalis egeris, ut et æquum erat et illis expediebat, qui quidem viri sunt non facillimis ingeniis, sed animosæ et seditiosissimi. Istæ eadem ratio de nobis etiam erit ineunda, quum scias, ut regionem Thessalorum, sic Atheniensium potentiam tibi esse finitimam, quam tibi omni studio conciliare debes. (21) Multo enim præclarior est benevolentiam civitatum capere quam mœnia. Hoc enim non modo invidiosum est, sed et quicquid fit huius generis, exercitibus plerumque ascribitur; si autem familiaritatem contrahere potueris et hominum benevolentiam colligere, sapientiam tuam mirabuntur omnes.

(22) Hæc quæ de urbe nostra disserui, affirmanti mihi iure credideris. Satis enim constat me et meis civibus ad hæc assentiri non solere, ut nemo sit omnium qui sapius eos reprehenderit, neque etiam in magno esse pretio apud vulgus et temerarios rerum æstimatores, sed illorum aliis ignotum esse, aliis æque invisum ac te. Hoc tamen inter nos interest, quod tibi potentiam et opes invident, mihi, quod me illis sapientiorum esse profiteor. pluresque sunt qui mea consuetudine quam illorum delectentur. (23) Utinam vero tam facile mihi esset, quam tibi, conceptam de nobis vulgi opinionem abolere. Nunc id quidem in tua manu est, modo velis; mihi vero eum propter senium, tum pluribus aliis de causis, bona fortuna mea est consulenda. Non video plura dicere quorsum attineat; hoc tamen addam, pulchrum esse regnum

ὑπάρχουσαν ὑμῖν παρακαταθέσθαι τῇ τῶν Ἑλλήνων εὐνοίᾳ.

γ'. Φιλίππου.

Ἐγὼ διελέχθην μὲν καὶ πρὸς Ἀντίπατρον περὶ τε τῶν τῇ πόλει καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων ἐξαρκούντως, ὡς ἔμαυτὸν ἔπειθον, ἠβουλήθην δὲ καὶ πρὸς σέ γράψαι περὶ ὧν μοι δοκεῖ πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην, παραπλήσια μὲν τοῖς ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμένοις, πολλὸ δ' ἐκείνων συντομώτερα.

(2) Κατ' ἐκείνων μὲν γὰρ τὸν χρόνον συνεβούλευον, ὡς χρῆ διαλλάξαντά σε τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν Ἀργείων εἰς ἑνόμιον καταστήσας τοὺς Ἑλληνας, ἡγούμενος, ἐὰν τὰς προεστίας πόλει πείσης οὕτω φρονεῖν, ταχέως καὶ τὰς ἄλλας ἐπακολουθήσειν. τότε μὲν οὖν ἄλλος ἦν καιρός, νῦν δὲ συμβέβηκε μηκέτι δεῖν πείθειν· διὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γεγενημένον ἠναγκασμένοι πάντες εἰσὶν εὖ φρονεῖν καὶ τούτων ἐπιθυμεῖν ὧν ὑπονοοῖσι σε βούλεσθαι πράττειν, καὶ λέγειν ὡς δεῖ παυσάμενους τῆς μακρίας καὶ τῆς πλεονεξίας, ἣν ἐποιούοντο πρὸς ἀλλήλους, εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν. (3) καὶ πολλοὶ πυνθάνονται παρ' ἐμοῦ πότερον ἐγὼ σοι παρήνεσα ποιῆσθαι τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἢ σοῦ διανοηθέντος συνείπον· ἐγὼ δ' οὐκ εἰδέναι μὲν φημι τὸ σφάρες (οὐ γὰρ συγγεγενῆσθαί σοι πρότερον), οὐ μὴν ἀλλ' οἶεσθαι σέ μὲν ἐγνωκέναι περὶ τούτων, ἐμὲ δὲ συνειρηκέναι ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις. ταῦτα δ' ἀκούοντες ἐδέοντό μου πάντες παρακελεύεσθαι σοὶ καὶ προτρέπειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων μένειν, ὡς οὐδέποτε ἂν γενομένων οὔτε καλλίωνον ἔργων οὔτ' ὠφελιμωτέρων τοῖς Ἑλλησιν οὐδ' ἐν καιρῷ μᾶλλον παραγνησομένων.

(4) Εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν ἤνπερ πρότερον, καὶ μὴ παντάπασιν ἦν ἀπειρηκός, οὐκ ἂν δι' ἐπιστολῆς διελεγόμην, ἀλλὰ παρῶν αὐτὸς παρῶξυον ἂν σε καὶ παρακάλουν ἐπὶ τὰς πράξεις ταύτας. νῦν δ' ὡς δύναμαι παρακελεύομαι σοὶ μὴ καταμελήσαι τούτων, πρὶν ἂν τέλος ἐπιθῆς αὐτοῖς. ἔστι δὲ πρὸς μὲν ἄλλο τι τῶν ὄντων ἀπλήστως ἔχειν οὐ καλόν (αἱ γὰρ μετριότητες παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκίμοισι), δόξης δὲ μεγάλης καὶ καλῆς ἐπιθυμεῖν καὶ μηδέποτε ἐμπίπλασθαι προσήκει τοῖς πολλῶν ἄλλων διενεγκοῦσιν· ὅπερ σοὶ συμβέβηκεν. (5) ἡγοῦ δὲ τόθ' ἔξιν ἀνυπέρβλητον αὐτὴν καὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων ἀξίαν, ὅταν τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναγκάσης εἰλωτεύειν τοῖς Ἑλλησι πλὴν τῶν σοὶ συναγωνισαμένων, τὸν δὲ βασιλέα τὸν νῦν μέγαν προσαγορευόμενον ποιήσης τοῦτο πράττειν ὅ τι ἂν σὺ προστάττης. ταῦτα δὲ κατεργάσασθαι πολλὸ βῆξον ἐστὶν ἐκ τῶν νῦν παρόντων, ἢ προελθεῖν ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν, ἣν νῦν ἔχεις, ἐκ τῆς βασιλείας τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ὑπαρξάσης· οὐδὲν γὰρ ἔσται λοιπὸν ἔτι πλὴν θεῶν γενέ-

vestrum ac felicitatem Græcorum benevolentiae tanquam depositum commendare.

III. Isocrates Philippo s. d.

Etsi cum Antipatro etiam et de nostræ urbis et tuis commodis satis, ut mihi persuadeo, copiose disserui, tamen ad te quoque scribere volui, quid pace iam facta mihi agendum esse videatur, non multum absimilia his quæ in oratione perscripta sunt, sed multo breviora.

(2) Tum enim suadebam, ut compositis nostræ urbis et Lacedæmoniorum et Thebanorum Argivorumque controversiis Græcos in concordiam reduceres. Existimabam enim, si id a principibus civitatibus inpetrasses, quam primum reliquas rerum secuturas. Atque illo quidem tempore alius erat rerum status. Nunc vero in eo loco res sunt, ut suadere nihil sit necesse. Nam propter commissum prælium omnes coacti sunt ad sanam mentem redire et ea desiderare, quæ te velle facere suspicantur, et profiteri omnia insania et avaritia, qua alios alii exagitarent, bellum in Asiam esse transferendum. (3) Atque illud complures ex me quærent, utrum ego tibi suaserim ut expeditionem contra barbaros susciperes, an vero, quum tu iam id decrevisses, ego sententiæ tuæ approbator accesserim. Ego vero nihil me de eo comperti habere dico; neque enim prius tecum convenisse: sed putare tamen, cum tibi id iam antea deliberatum esset, me tuis consiliis suffragatum esse. Quæ illi cum audirent, omnes me rogabant ut te hortarer, ne mutares consilium: nunquam enim edidisse illustriora facinora, vel Græcis utiliora, neque unquam posse dari meliorem rei gerendæ occasionem.

(4) Si igitur ea quæ olim fuit ingenii facultas mihi suppeteret, neque senectus omnes vires ademisset, non per literas tecum agerem, sed coram te invitarem et cohortarer ad hoc negotium strenue suscipiendum. Nunc ut possum te hortor, ne his desistas, priusquam rem omnem confeceris. Alterius porro alicuius rei cupiditate insatiabili æstuarum non est honestum, nam plerisque probatur mediocritas; sed magnam illustremque gloriam desiderare, nec eius unquam satietate affici debent, qui ceteris multum antecellunt: id quod tibi contigit. (5) Tum autem ad famæ tuæ splendorem nihil posse accedere putato eamque rebus tuis gestis parem fore, quum barbaros (iis exceptis qui se ad ductum tuum applicaverint) Græcis servire cœgeris, illumque regem qui nunc Magnus appellatur, ex redegeris, ut ea agat quæ tu imperaris. Hoc autem rerum statu nunc hæc tibi perficere multo facilius est, quam eam consequi potentiam et gloriam, quam tibi vetusti regni subsidio comparasti: neque enim quicquam tibi erit adhuc reliquum, nisi ut

σθαι. (6) χάριν δ' ἔχω τῷ γήραυ τούτῃ μόνῃ, ὅτι προήγαγεν εἰς τοῦτό μου τὸν βίον, ὥσθ' ἂ νέος ὢν διενουούμην καὶ γράφειν ἐπεχειροῦν ἐν τε τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ καὶ τῷ πρὸς σέ πεμφθέντι, ταῦτα νῦν τὰ μὲν ἤδη γιγνόμενα διὰ τῶν σῶν ἐφορῶν πράττειν, τὰ δ' ἐλπίζω γενήσεσθαι.

δ'. Ἀντιπάτρῳ.

Ἐγώ, καίπερ κινδύνου παρ' ἡμῖν ὄντος εἰς Μακεδονίαν πέμπειν ἐπιστολήν, οὐ μόνον νῦν ὅτε πολεμοῦμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς εἰρήνης οὔσης, ὅμως γράφαι πρὸς σέ προειλόμην περὶ Διοδότου, δίκαιον εἶναι νομίζων ἅπαντας μὲν περὶ πολλοῦ ποιῆσθαι τοὺς ἐμαυτῷ πεπλησιακότας καὶ γεγενημένους ἀξίους ἡμῶν, οὐχ ἥμιστά δὲ τοῦτον καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν εἰς ὑμᾶς καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἐπιείκειαν. (2) μάλιστα μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν συσταθῆναι σοὶ δι' ἡμῶν· ἐπειδὴ δὲ δι' ἐτέρων ἐντετύχηκέ σοι, λοιπὸν ἐστί μοι μαρτυρῆσαι περὶ αὐτοῦ καὶ βεβαιῶσαι τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς σέ γνώσιν. ἔμοι γὰρ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν συγγεγενημένων ἀνδρῶν, καὶ δόξας ἐνίων μεγάλας ἔχοντων, τῶν μὲν ἄλλων ἅπαντων οἳ μὲν τινες περὶ αὐτὸν λόγον οἳ δὲ περὶ τὸ διανοηθῆναι καὶ πρᾶξαι δεινοὶ γεγόνασιν, οἳ δ' ἐπὶ μὲν τοῦ βίου σώφρονες καὶ χαρίεντες, πρὸς δὲ τὰς ἄλλας χρήσεις καὶ διαγωγὰς ἀφροεῖς παντάπασιν· (3) οὗτος δ' οὕτως εὐάρμοστον τὴν φύσιν ἔσχηκεν ὥστ' ἐν ἅπασιν τοῖς εἰρημένοις τελειότατος εἶναι. καὶ ταῦτ' οὐκ ἂν ἐτόλμων λέγειν, εἰ μὴ τὴν ἀκριβεστάτην πείραν αὐτός τ' εἶχον αὐτοῦ καὶ σὲ λήψεσθαι προσεδόκουν, τὰ μὲν αὐτὸν χρώμενον αὐτῷ, τὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐμπείρων αὐτοῦ πυθνάνομενον, (4) ὢν οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν, εἰ μὴ λίαν εἴη φθονερός, καὶ εἰπεῖν καὶ βουλεύεσθαι μηδενὸς ἤττον αὐτὸν δύνασθαι, καὶ δικαιοτάτον καὶ σωφρονέστατον αὐτὸν εἶναι καὶ χρημάτων ἐγκρατέστατον, εἶτι δὲ συνημερεῦσαι καὶ συμβιῶναι πάντων ἥδιστον καὶ λιγυρώτατον, πρὸς δὲ τούτοις πλείστην ἔχειν παρρησίαν, οὐχ ἦν οὐ προσῆκεν, ἀλλὰ τὴν εἰκότως ἂν μέγιστον γιγνομένην θεμαῖον τῆς εὐνοίας πῆς πρὸς τοὺς φίλους· (5) ἦν τῶν δυναστῶν οἳ μὲν ἀξιόχρονον τὸν ὄγκον τὸν τῆς ψυχῆς ἔχοντες τιμῶσιν ὡς χρησίμην οὖσαν, οἳ δ' ἀσθενέστεροι τὰς φύσεις ὄντες ἢ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐξουσίας δυσγεραίνουσιν, ὡς ὢν οὐ προαιροῦνταί τι ποιεῖν βιαζομένην αὐτούς, οὐκ εἰδότες ὡς οἳ μάλιστα περὶ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγειν τολμῶντες, οὗτοι πλείστην ἐξουσίαν αὐτοῖς τοῦ πράττειν ἂ βούλονται παρασκευάζουσιν. (6) εἰκόθ' ἂν διὰ μὲν τοὺς ἀεὶ πρὸς ἡδονὴν λέγειν προαιρουμένους οὐχ ὅπως τὰς μενυχρίας δύνασθαι διαμείναι, αἱ πολλοὺς τοὺς ἀναγκαίους ἐφέλκονται κινδύνους, ἀλλ' οὐδὲ τὰς πολιτείας, αἱ μετὰ πλείονος ἀσφαλείας εἰσὶ, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παρρησιαζομένους πολλὰ σώζεσθαι καὶ τῶν

deus fias. (6) Ego vero senectuti ob hoc unum habeo gratiam, quod eo usque produxi vitæ meæ tempus, ut ea quæ ad adolescentem animo agitavi et tum in Panegyrica, tum ad te missa oratione scribenda suscepi, partim nunc per te geri et administrari videam, partim deinceps perfectum esse sperem.

IV. Antipatro.

Quonquam apud nos periculosum est literas mittere in Macedoniam, non modo nunc quum bellum vobiscum gerimus, sed pacis etiam tempore, ego tamen ad te scribere de Diodoto institui. Equum enim esse existimo, ut magnificentiam cum omnes familiares meos, qui se nobis dignos præbuerunt, tum vero hunc et propter benevolentiam erga nos et ob morum integritatem. (2) Maxime autem vellem eum per nos fuisse commendatum tibi: postquam vero aliorum opera ei aditus ad te patefactus est, hoc mihi relinquatur, ut testimonium de eo dicam eamque notitiam, quæ inter te et illum est, confirmem. Nam cum multi et varii viri atque ex illis nonnulli gloria celebres mea consuetudine sint usi, reliquorum omnium alii eloquentia, alii prudentia et rebus gerendis conspicui evaserunt; alii vero vitæ quidem modestia et suavitate morum commendati sunt, ad alios usus et actiones alias prorsus inepti: (3) huic autem ea contigit ingenii dexteritas, ut in his quæ diximus omnibus sit absolutissimus. Quæ ego dicere non audeam, nisi et ipse ab omni parte perspectum eum haberem, et omnino putarem te idem cogniturum partim ex familiaribus cum eo congressibus, partim ex eorum quibus notus est sermonibus: (4) quorum nemo erit, nisi supra modum sit invidus, quin fateatur eum et eloquentia et consiliis nullo esse inferiore, virumque iustissimum et modestissimum et ab avaritia alienissimum, atque in quotidiano usu et vitæ consuetudine suavissimum hominem et urbanissimum; ad hæc summam in eo esse dicendi libertatem, non illam indecoram, sed banc quæ iure maximum signum habetur benevolentiae erga amicos; (5) quam ex principibus hi qui tantos animos habent, quantos imperii maiestas requirit, tanquam utilem venerantur; qui autem imbecillioribus sunt ingenii, quam potentiae amplitudo postulat, ut molestam aversantur, quasi vero per eam cogantur aliquid contra sui animi voluntatem facere, qui non intelligunt, quum de utilitate deliberatur, eos qui adversari audent maximam eis dare potestatem ea quæ velint faciendi. (6) Consentaneum est enim, eos qui ad gratiam loqui omnia student, non modo regum imperia, quæ multa eaque necessaria pericula secum trahunt, firmare non posse, sed ne rerum publicarum quidem, quæ aliquanto tutiores sunt, libertatem; eos autem qui propter audientium utilitatem libere quæ sentiunt dicunt, multa conservare posse etiam iis

ἐπιδοῶν διαφθαρῆσθαι πραγμάτων. ὢν ἕνεκα προσῆκε μὲν παρὰ πᾶσι τοῖς μονάρχῳσι πλέον φέρεσθαι τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἀποφαινομένους τῶν ἅπαντα μὲν πρὸς χάριν μηδὲν δὲ χάριτος ἄξιον λεγόντων· συμβαίνει δ' ἔλαττον ἔχειν αὐτοὺς παρ' ἐνίοις αὐτῶν. (7) ὁ καὶ Διοδότῳ παθεῖν συνέπεισε παρὰ τισι τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν δυναστῶν, οἷς περὶ πολλὰ χρήσιμος γενόμενος οὐ μόνον τῷ συμβουλευεῖν ἀλλὰ καὶ τῷ πράττειν καὶ κινδυνεύειν, διὰ τὸ παρρησιάζεσθαι πρὸς αὐτοὺς περὶ ὧν ἐκείνοις συνέφερε, καὶ τῶν οἴκῳ τιμῶν ἀπεστέρηται καὶ πολλῶν ἄλλων ἐλπίδων, καὶ μετίζων ἴσχυσαν αἱ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων κολακείαι τῶν ἐυεργεσιῶν τῶν τούτου. (8) διὸ δὴ καὶ πρὸς ὑμᾶς αἱ προσεῖναι διανοούμενος ὀκνητῶς εἶχεν, οὐχ ὡς ἅπαντας ὁμοίους εἶναι νομίζων τοὺς ὑπὲρ αὐτὸν ὄντας, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς ἐκείνους γεγενημένας δυσγερείας καὶ πρὸς τὰς παρ' ὑμῶν ἐλπίδας ἀθυμότερος ἦν, παραπλήσιον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πεπονθῶς τῶν πεπλευκότων τισίν, οἳ τὸ πρῶτον, ὅταν χρήσιμῳται χειμῶσιν, οὐκέτι θαρροῦντες εἰσβαίνουσιν εἰς θάλατταν, καίπερ εἰδότες ὅτι καὶ καλοῦ πλοῦ πολλὰς ἐπιτυχεῖν ἔστιν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ συνέστηκέ σοι, καλῶς ποιεῖ. (9) λογιζομαι γὰρ αὐτῷ συνοίσειν, μάλιστα μὲν τῇ φιλανθρωπίᾳ τῇ σῇ στοχαζόμενος, ἣν ἔχειν ὑπείληψαι παρὰ τοῖς ἔξωθεν ἀνθρώποις, ἔπειτα νομίζων οὐκ ἄγνωσθαι ὑμᾶς ὅτι πάντων ἥδιστόν ἐστι καὶ λυσιτελέστατον πιστοῦς ἅμα καὶ χρησίμους φίλους κτᾶσθαι ταῖς ἐυεργεσίαις καὶ τοὺς τοιούτους εὖ ποιεῖν, ὑπὲρ ὧν πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων ὑμῖν χάριν ἔξουσιν. ἅπαντες γὰρ οἱ χαρίεντες τοὺς τοῖς σπουδαίοις τῶν ἀνδρῶν καλῶς ἐμιλοῦντας ὁμοίως ἐπαινοῦσι καὶ τιμῶσιν, ὥσπερ αὐτοὶ τῶν ὑπελειῶν ἀπολαύοντες.

(10) Ἀλλὰ γὰρ Διόδοτον αὐτὸν οἶμαι μάλιστα σε προτρέψεσθαι πρὸς τὸ φροντίζειν αὐτοῦ. συνέπειθον δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν ὑμετέρων ἀντέχεσθαι πραγμάτων, καὶ παραδόθ' ὑμῖν αὐτὸν ὥσπερ μαθητὴν εἰς τοῦμπροσθεν πειραθῆναι προσελθεῖν. ὁ δὲ ταῦτά μου λέγοντος ἐπιθυμῶν μὲν ἔφρασκε τῆς ὑμετέρας φιλίας, οὐ μὴν ἀλλὰ παραπλήσιόν τι πεπονθέναι πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τοὺς στεφανίτας ἀγωνίνας. (11) ἐκείνους τε γὰρ νικᾶν μὲν ἂν βούλεσθαι, καταβῆναι δ' εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν τολμήσαι διὰ τὸ μὴ μετεσχηκέναι ῥώμης ἀξίας τῶν στεφάνων, τῶν τε παρ' ὑμῶν τιμῶν εὐχασθαι μὲν ἂν τυχεῖν, ἐφίεσθαι δ' αὐτῶν οὐ προσδοκᾶν· τὴν τε γὰρ ἀπειρίαν τὴν αὐτοῦ καταπεπληχθαι καὶ τὴν λαμπρότητα τὴν ὑμετέραν, ἔτι δὲ καὶ τὸ σωματίον οὐκ εὐκρινές ὄν, ἀλλ' ἔχον ἅττα σίνη νομίζειν ἐμποδιεῖν αὐτὸν πρὸς πολλὰ τῶν πραγμάτων.

(12) Οὗτος μὲν οὖν, ὃ τι ἂν αὐτῷ δοκῇ συμφέρειν, τοῦτο πράξει· σὺ δ' ἕαν τε περὶ ὑμᾶς ἕαν θ' ἡσυχίαν ἔχων διατρέψῃ περὶ τούτους τοὺς τόπους, ἐπιμελοῦ καὶ τῶν ἄλλων μὲν ἀπάντων, ὧν ἂν τυγχάνῃ θεό-

quae alioqui peritura videbantur. Quibus de causis æquum est apud omnes principes maiorem esse eorum, qui vera dicere non dubitant, auctoritatem, quam eorum qui ad gratiam omnia, nihil autem gratia dignum loquuntur. Fieri tamen solet, ut illi apud nonnullos minore in pretio sint quam assentatores. (7) Id quod etiam Diodotum apud quosdam Asiæ proceres afflixit. Quorum commodis quum multis in rebus consulisset, non dandis modo consiliis, sed rebus etiam gerendis adeundisque periculis : quia tamen literius eos officii sui monebat, tum honores quos in patria tenuit amisit, tum aliorum multorum spe præmiorum excidit, ac plus valuerunt levissimorum hominum adulationes meritis et beneficiis tanti viri. (8) His de causis, tametsi ad vos se conferre semper in animo habebat, tamen nescio quo timore est retardatus, non quod omnes in altiori dignitatis gradu collocatos similes esse inter se putaret, sed quia difficiles aliorum mores expertus minus avide spem, quæ a vobis ostendebatur, amplecti audebat. In quo idem illi accidisse videtur, quod navigantium plerisque, qui ubi semel in tempestates inciderunt, nunquam securis animis mare ingrediuntur, etsi sciunt, sæpe prosperam etiam navigationem solere contingere. Sed quoniam tibi commendatus est, bene factum est. (9) Puto enim id illi profuturum, inprimis id coniciens ex tua humanitate, quæ ab exteris hominibus prædicatur ; deinde vos præterire non arbitror, nihil esse vel suavius vel utilius, quam fideles simul et utiles amicos parare beneficiis, et de talibus viris bene mereri, propter quos multi etiam alii gratiam vobis habituri sunt. Omnes enim boni et docti eos, qui præstantibus doctrina et virtute viris honorem habent, non minus laudant et venerantur, quam si in ipsos collata fuissent omnia.

(10) Sed ipsum Diodotum suapte potissimum industria effecturum esse arbitror, ut sui curam geras. Autor autem etiam eius filio fui, ut se ad vos conferret, seque vobis in disciplinam quasi tradito proficere atque operæ pretium facere conaretur. Quod cum exaudisset, se quidem vestræ amicitiae pereupidum esse dixit, sed eodem esse erga illam animo, quo erga certamina coronaria. (11) Cupere enim in illis victoriam consequi, sed ad ea propterea descendere non audere, quod sibi viros coronis dignas æesse animadvertat, eodemque modo se optare quidem honores a vobis consequi, sed eam sibi facultatem negatam esse arbitrari. Nam et imperitia sua et splendore vestro se detererri. Huc accedere corpusculum quoque minus sanum et nonnulla non integra habens, quod existimet in multis sibi rebus impedimento fore,

(12) Et hic quidem, quod e re sua esse putabit, id faciet. Sive autem ad vos se contulerit, sive quieti otioque deditus in hisce locis versabitur, curæ tibi esse velim, cum cetera quibus indigebit omnia ut subministres,

μενος, μάλιστα δὲ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τούτου καὶ τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, νομίσας ὅσπερ παρακαταθήκην ἔχειν τούτον παρά τε τοῦ γήραος ἡμῶν, ὃ προσκχόντως ἂν πολλῆς τυγχάνοι προνοίας, καὶ τῆς δοξῆς τῆς ὑπαρχούσης, εἴ τινας ἄρα σπουδῆς ἐστὶν ἀξία, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς περὶ ὑμᾶς, ἣν ἔχων ἅπαντα τὸν χρόνον διατετέλεκα. (13) καὶ μὴ θαυμάσης μήτ' εἰ μακροτέραν γέγραφα τὴν ἐπιστολήν, μήτ' εἰ τι περιεργότερον καὶ πρεσβυτικώτερον εἰρήκαμεν ἐν αὐτῇ· πάντων γὰρ τῶν ἄλλων ἀμελήσας ἐνὸς μόνου ἐφρόντισα, τοῦ εἰσπληνῆσαι σπουδάζων ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων καὶ προσφιλεστάτων μοι γενεημέθεν.

ε'. Ἀλεξάνδρῳ.

Πρὸς τὸν πατέρα σου γράζων ἐπιστολήν ἄτοπον ὄμην ποιήσεις, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ὄντα σὲ τόπον ἐκείνῳ μήτε προσεῶν μήτ' ἀσπάσομαι μήτε γράψω τι τοιοῦτον, ὃ ποιήσει τοὺς ἀναγνόντας μὴ νομίζειν ἤδη με παραφρονεῖν διὰ τὸ γῆρας μηδὲ παντάπασι ληρεῖν, ἀλλ' ἐστὶ τὸ καταλειμμένον μοι μέρος καὶ λοιπὸν ὃν οὐκ ἀνάξιον εἶναι τῆς δυνάμεως, ἣν ἔσχον νεώτερος ὢν.

(2) Ἀκούω δὲ σε πάντων λεγόντων, ὡς φιλόθεωπος εἶ καὶ φιλαθήναιος καὶ φιλόσοφος, οὐκ ἀφρόνως ἀλλὰ νοῦν ἔχοντος. τῶν τε γὰρ πολιτῶν ἀποδέξασθαι σε τῶν ἡμετέρων οὐ τοὺς ἡμεληκότας αὐτῶν καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμοῦντας, ἀλλ' οἷς συνδιατριβῶν τ' οὐκ ἂν λυπηθεῖς, συμβάλλων τε καὶ κοινῶν πραγμάτων οὐδὲν ἂν βλαθεῖς οὐδ' ἀδικηθεῖς, οἷσπερ χρητὴ πλησιάζειν τοὺς εὖ φρονοῦντας· (3) τῶν τε φιλοσοφῶν οὐκ ἀποδοκιμάζειν μὲν οὐδὲ τὴν περὶ τὰς ἐρίδας, ἀλλὰ νομίζειν εἶναι πλεονεκτητικὴν ἐν ταῖς ἰδίαις διατριβαῖς, οὐ μὴν ἀρμόττειν οὔτε τοῖς τοῦ πλήθους προεστῶσιν οὔτε τοῖς τὰς μοναρχίας ἔχουσιν· οὐδὲ γὰρ συμφέρον οὐδὲ πρέπον ἐστὶ τοῖς μᾶλλον τῶν ἄλλων προνοῦσιν οὐδ' αὐτοῖς ἐρίζειν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους οὔτε τοῖς ἄλλοις ἐπιτρέπειν πρὸς αὐτοὺς ἀντιλέγειν. (4) ταύτην μὲν οὐν οὐκ ἀγαπᾶν σε τὴν διατριβήν, προαιρεῖσθαι δὲ τὴν παιδείαν τὴν περὶ τοὺς λόγους οἷς χρώμεθα περὶ τὰς πράξεις τὰς προσπιπούσας καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν, καὶ μεθ' ὧν βουλευόμεθα περὶ τῶν κοινῶν· δι' ἣν νῦν τε δοξάζεις περὶ τῶν μελλόντων ἐπιεικῶς, τοῖς τ' ἀρχομένοις προστάττειν οὐκ ἀνοήτως, ἀ δεῖ πράττειν ἑκάστους, ἐπιστήσῃ, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ δικαίων καὶ τῶν τούτους ἐναντιῶν ὀρθῶς κρίνειν, πρὸς δὲ τοῖς τιμᾶν τε καὶ κολλάζειν, ὡς προσήκον ἐστὶν ἑκατέρους. (5) σωρρονεῖς οὐν νῦν ταῦτα μελετῶν· ἐλπίδας γὰρ τῷ τε πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχεις, ὡς, ἂν πρεσβύτερος γενόμενος ἐμμείνης τούτοις, τοσοῦτον προέξεις τῇ φρονήσει τῶν ἄλλων, ὅσον περὶ δὲ πατῆρ σου διενήνοχεν ἅπαντων.

ς'. Τοῖς Ἰάσονος παῖσιν.

Ἀγγεγεῖλὲ τίς μοι τῶν πρεσβυεσάντων ἕς ὧμας,

tum vero et huius et parentis eius vita in tuto ut collocetur. Existimare enim debes, te hunc tanquam depositum habere a senectute nostra, quæ minime certe negligenda est, et ab ea auctoritate, si qua forte cura videbitur digna et ab ea benevolentia, qua vos per omnem ætatem sum persecutus. (13) Neque mireris, si vel prolixiorē scripsi epistolam, vel aliquid in ea inutilius aut senilius diximus. Ego enim neglectis cæteris rebus omnibus, in hoc unum toto animo intentus fui, ut appareret mihi maximæ curæ esse amicorum commoda, quos summa caritate complector.

V. Isocrates Alexandro s. d.

Quum ad patrem tuum literas darem, absurde me facturum putabam, si te, qui in eodem loco cum illo versareris, neque compellarem neque salutarem, neque tale aliquid ad te scriberem, quod efficeret, ne ii qui legerent, putarent me iam senio desipere aut prorsus delirare, sed quod adhuc reliquum est mei et extat, non indignum esse ea facultate, qua iunior florebam.

(2) Prædici autem te ab omnibus audio ut et humanum et Atheniensibus amicum et sapientiæ studiosum, in quo profecto non insipienter sed prudentissime facis. Illo quoque laudem mereris, quod ex nostris civibus suscipias non eos qui nullum virtutis et doctrinæ studium habuerunt malarumque rerum cupiditate constricti tenentur, sed eos, quorum disputationibus audiendis nullas molestias capias, quorumque commercii et consilii utendo neque damnis neque iniuriis afficiaris: talium enim consuetudo prudentibus expetenda est. (3) Inter doctrinarum porro genera ne dialecticas quidem disputationes improbare diceris, sed sic de illis sentire, ut eas existimes in privatis congressibus permultum valere, non tamen vel populi gubernatoribus vel principibus esse opportunas. Nec enim expedire nec decere, ut qui dignitate ceteris præstant, vel ipsi cum civibus rixentur, vel ceteris dent contradicendi licentiam. (4) Hoc igitur studium te non amare ferunt, sed eloquentiæ disciplinam permagni facere, qua utimur et in quotidianæ vitæ negotiis et cum de republica deliberamus. Per quam nunc de futuri rebus prudenter constituere videris; et non insipienter quid singulos qui parent facere deceat præcipere et de rebus honestis et iustis harumque contrariis recte iudicare scies, præterea sic vel pænis vel præmiis afflicere utrosque, ut mereantur. Sapienter igitur nunc agis, qui talibus studiis occuperis. Spem enim et patri et reliquis amicis affers, ubi ætate processeris et in his actionibus perseveraris, fore ut reliquos tantum sapientia antecæas, quantum pater tuus omnibus antecælit.

VI. Isocrates Iasonis liberis s. d.

Renuntiavi mihi quidam legatorum qui ad vos missi

ὅτι καλέσαντες αὐτὸν ἄνευ τῶν ἄλλων ἐρωτήσαιτ' εἰ πεισθεῖν ἀποδημησάσι καὶ διατρίψαι παρ' ὑμῖν. ἐγὼ δ' ἔνεκα μὲν τῆς Ἰάσονος καὶ Πολυαλκοῦς ξενίας ἡδέως ἂν ἀφικοίμην ὡς ὑμᾶς οἶμαι γὰρ ἂν τὴν ἑμιλίαν τὴν γενομένην ἅπασιν ἡμῖν συνενεγκεῖν· (2) ἀλλὰ γὰρ ἐμποδίζει με πολλὰ, μάλιστα μὲν τὸ μὴ δύνασθαι πλανᾶσθαι καὶ τὸ μὴ πρέπειν ἐπιξενουῖσθαι τοῖς τηλικούτοις, ἔπειθ' ὅτι πάντες οἱ πυθόμενοι τὴν ἀποδημίαν δικαίως ἂν μου καταφρονήσειαν, εἰ προηρημέενος τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἄγειν ἐπὶ γήρως ἀποδημῆν ἐπιχειροῖν, ὅτ' εἰκὸς ἦν, εἰ καὶ πρότερον ἀλλοθί που διέτριβον, νῦν οἴκαδε σπεύδειν, οὕτως ὑπογυῖοι μοι τῆς τελευτῆς οὕσης. (3) πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι καὶ τὴν πόλιν· χρὴ γὰρ τάληθῆ λέγειν. ὄρω γὰρ τὰς συμμαχίας τὰς πρὸς αὐτὴν γιγνομένας ταχέως διαλυομένας. εἰ δὲ τι συμβαίη καὶ πρὸς ὑμᾶς τοιούτων, εἰ καὶ τὰς αἰτίας καὶ τοὺς κινδύνους διαφυγεῖν δυναθεῖν, ὃ χαλεπὸν ἔστιν, ἀλλ' οὖν αἰσχυρθεῖν ἂν, εἴτε διὰ τὴν πόλιν δόξαιμι τισιν ὑμῶν ἀμελεῖν, εἴτε δι' ὑμᾶς τῆς πόλεως ὀλιγωρεῖν. μὴ κοινοῦ δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἀμφοτέροις ἀρέσκειν δυναθεῖν. αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι' ἃς οὐκ ἔξεστί μοι ποιεῖν ἢ βούλομαι, τοιαῦται συμβεβήκασι.

(4) Οὐ μὴν περὶ τῶν ἐμαυτοῦ μόνον ἐπιστείλας οἶμαι δεῖν ἀμελεῖσθαι τῶν ὑμετέρων, ἀλλ' ἅπερ ἂν παραγενόμενος πρὸς ὑμᾶς διελέχθην, πειράσομαι καὶ νῦν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ὅπως ἂν δύνωμαι διεξελεθεῖν. μὴδὲν δ' ὑπολάβητε τοιούτων, ὡς ἄρ' ἐγὼ ταύτην ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν οὐχ ἔνεκα τῆς ὑμετέρας ξενίας, ἀλλ' ἐπίδειξιν ποιήσασθαι βουλόμενος. οὐ γὰρ εἰς τοῦθ' ἦκα μανίας ὥστ' ἀγνοεῖν ὅτι κρείττω μὲν γράψαι τῶν πρότερον διαδεδομένων οὐκ ἂν δυναίμην, τοσοῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν, χεῖρω δ' ἐξενεγκῶν πολλὸν φαυλοτέρων ἂν λάβοιμι δόξαν τῆς νῦν ἡμῖν ὑπαρχούσης. (5) ἔπειτ' εἴπερ ἐπίδειξι προσεῖχον τὸν νοῦν ἀλλὰ μὴ πρὸς ὑμᾶς ἐσπούδαζον, οὐκ ἂν ταύτην ἐξ ἅπασων προσιδόμεν τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς χαλεπὸν ἔστιν ἐπιεικῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ πολλὸν καλλίους ἐτέρας ἂν εὔρον καὶ μᾶλλον λόγον ἐχούσας. ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον οὐδεπώποτ' ἐφιλοτιμηθῆν ἐπὶ τούτοις ἀλλ' ἐπ' ἐτέροις μᾶλλον ἢ τοὺς πολλοὺς διαλέληθεν, οὔτε νῦν ἔχων ταύτην τὴν διάνοιαν ἐπραγματευσάμην, (6) ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ὄρων ἐν πολλοῖς καὶ μεγάλοις πράγμασιν ὄντας, αὐτὸς δ' ἀποφῆναςθαι βουλόμενος ἦν ἔχων γνώμην περὶ αὐτῶν. ἡγοῦμαι δὲ συμβουλεύειν μὲν ἀκμῆν ἔχειν (αἱ γὰρ ἐμπειρία παιδεύουσι τοὺς τηλικούτους καὶ ποιοῦσι μᾶλλον τῶν ἄλλων δύνασθαι καθορᾶν τὸ βέλτιστον), εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν προτεθέντων ἐπιχαρίτως καὶ μουσικῶς καὶ διαπεπονημένως οὐκέτι τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἔστιν, ἀλλ' ἀγαπῶν ἂν, εἰ μὴ παντάπασιν ἐκλελυμένως διαλεχθεῖν περὶ αὐτῶν.

(7) Μὴ θαυμάζετε δ' ἂν τι φαίνομαι λέγων ὅν πρότερον ἀρχόμην τῶ μὲν γὰρ ἴσως ἄκων ἂν ἐντύχοιμι, τὸ δὲ καὶ προσιδῶς, εἰ πρόπον εἰς τὸν λόγον

sunt, se a vobis revocatum ac seorsum a ceteris interrogatum esse, an persuaderi mihi possit, ut peregre profectus vestra familiaritate utar. Ego vero propter Iasonis et Polyalcis hospitium libenter ad vos venirem: eum enim congressum posse nobis omnibus prodesse scio: (2) sed multa me impediunt, atque illud inprimis, quod et itineris labores ferre nequeo et tam grandi ætate peregre vivere indecorum est; deinde, quod omnes audita ea peregrinatione iure me contemnerent, qui reliquo vitæ meæ tempore otium amplexus, in senectute demum peregrinari instituerem, quum deceret, etiamsi prius alibi vixissem, nunc domum festinare, postquam ab obitu tam prope absum. (3) Ad hæc (vera enim dicenda sunt) etiam civitatem meam formido, qui initas cura ea societates celeriter solere dirimi videam. Quod si et vestris in rebus tale aliquid accidisset, etiamsi crimina et pericula effugere possem (id quod difficile admodum est), et me pueret, sive aliqui putarent vos a me propter meam civitatem negligi, sive propter vos patriæ rationem non haberi. Quum autem non communis sit utilitas, quomodo utrisque gratificari queam, non video. Causæ igitur, propter quas ea quæ vellem mihi facere non licet, tales inciderant.

(4) Neque tamen decere existimo ut de meis tantum rebus scribere res vestras negligam; sed quæ istic eoram disseruissem, hæc eadem nunc, ita ut potero, explicare conabor. Neque vero putetis hanc epistolam ostentationis a me causa potius scriptam esse, quam hospitii vestri. Non enim ita insanio, ut ignorem, me hac affecta ætate meliora iis quæ prius edita sunt, scribere nequaquam posse; sin deteriora protulero, fore ut gloria mea non parum minuat. (5) Deinde si ostentationi ingenii servire magis quam serio vobiscum agere studeam, non hoc argumentum ex omnibus delegissem, de quo haud difficile est apte disserere, sed alia longe pulchriora et uberiora reperissem. Sed neque hactenus unquam his de rebus laudibus efferrī volui, sed ob alia potius, quæ plerique ignorant, neque nunc eo animo laborem hunc cepi; (6) sed cum vos multis arduis negotiis implicatos esse viderem, quæ mea sit de illis sententia, declarare volui. Ac dandi quidem consilii facultatem ætati meæ adesse censeo (nam experientia et rerum multarum usus senes erudit atque efficit ut quid expediat acutius quam alii perspicere possint); de propositis autem rebus suaviter et concinne atque elaborate dicere, non iam nostræ ætatis munus est; sed hoc mihi suffecerit, si meam sententiam non dissolute prorsus exposuero.

(7) Neque vero miremini, si quid dicere videbor quod prius audivistis. Nam eorum quædam fortassis etiam invito in mentem venient, quædam, quod instituto meo

εἶη, προσλάβοιμι· καὶ γὰρ ἂν ἄτοπος εἶην, εἰ τοὺς ἄλλους ὄρων τοῖς ἑμοῖς χρωμένους αὐτὸς μόνος ἀπεχοίμην τῶν ὑπ' ἑμοῦ πρότερον εἰρημένων. τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι τὸ πρῶτον ἐπιφερόμενον ἐν τῶν τεβρυλημένων ἔστιν. (8) εἴθισμαι γὰρ λέγειν πρὸς τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν τὴν ἡμετέραν διατρίβοντας, ὅτι τοῦτο πρῶτον δεῖ σκέψασθαι, τί τῷ λόγῳ καὶ τοῖς τοῦ λόγου μέρεσι διαπρακτέον ἔστιν· ἐπειδὴν δὲ τοῦθ' εὖρωμεν καὶ διακριθώσωμεθα, ζητητέον εἶναί φημι τὰς ἰδέας, δι' ὧν ταῦτ' ἐξεργασθήσεται καὶ λήψεται τέλος ὅπερ ὑπέθεμεθα. καὶ ταῦτα φράζω μὲν ἐπὶ τῶν λόγων, ἔστι δὲ τοῦτο τὸ στοιχεῖον καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων καὶ κατὰ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων. (9) οὐδὲν γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πραγμαθῆναι νοῦν ἐχόντως, ἂν μὴ τοῦτο πρῶτον μετὰ πολλῆς προνοίας λογίσῃσθε καὶ βουλευθήσθε, πῶς χρὴ τὸν ἐπιλοιπον χρόνον ὑμῶν αὐτῶν προστεῖναι καὶ τίνα βίον προσελέσθαι καὶ ποίας ὁδῆς ὀριγνῆθῆναι καὶ ποτέρας τῶν τιμῶν ἀγαπήσαι, τὰς παρ' ἐκόντων γιγνομένας ἢ τὰς παρ' ἀκόντων τῶν πολιτῶν· ταῦτα δὲ διορισμένους, τότε ἤδη τὰς πράξεις τὰς καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν σκεπτέον, ὅπως συντενοῦσι πρὸς τὰς ὑποθέσεις τὰς ἐξ ἀρχῆς γενομένας. (10) καὶ τοῦτον μὲν τὸν τρόπον ζητοῦντες ὡς περ σκοποῦ κειμένου στοχάσεσθε τῆ ψυχῆ, καὶ μάλλον ἐπιτευξεσθε τοῦ συμφέροντος· ἐὰν δὲ μηδεμίαν ποιήσῃσθε τοιαύτην ὑπόθεσιν, ἀλλὰ τὸ προσπίπτον ἐπιχειρήτε πράττειν, ἀναγκαῖόν ἔστιν ὑμᾶς ταῖς διανοίαις πλανᾶσθαι καὶ πολλῶν διαμαρτάνειν πραγμάτων.

(II) Ἴσως ἂν οὖν τις τῶν εἰκῆ ζῆν προηρημένων τοὺς μὲν τοιοῦτους λογισμοὺς διασύρειν ἐπιχειρήσειεν, ἀξιώσειε δ' ἂν ἡδῆ με συμβουλεύειν περὶ τῶν προετηρημένων. ἔστιν οὖν οὐκ ὀκνητέον ἀποφῆναι περὶ αὐτῶν, ἃ τυγχάνω γιγνώσκων. ἔμοι γὰρ αἰρετώτερος ὁ βίος εἶναι δοκεῖ καὶ βελτίων ὁ τῶν ἰδιωτευόντων ἢ τῶν τυραννούντων, καὶ τὰς τιμὰς ἡδίους ἠγούμαι τὰς ἐν ταῖς πολιτείαις ἢ τὰς ἐν ταῖς μοναρχίαις· καὶ περὶ τούτων λέγειν ἐπιχειρήσω. (12) καίτοι μ' οὐ λέληθεν ὅτι πολλοὺς ἐξω τοὺς ἐναντιουμένους, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ ὑμᾶς ὄντας. οἷμαι γὰρ οὐχ ἥμισυ τούτους ἐπὶ τὴν τυραννίδα παραξύνειν ὑμᾶς σκοποῦσι γὰρ οὐ πανταχῆ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλὰ πολλὰ παραλογίζονται σφᾶς αὐτοὺς. τὰς μὲν γὰρ ἐξουσίας καὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς ἡδονὰς ὀρώσι, καὶ τούτων ἀπολαύσεσθαι προσδοκῶσι, τὰς δὲ παραχὰς καὶ τὰς συμφορὰς τὰς τοῖς ἀρχουσι συμπιπτούσας καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν οὐ θεωροῦσιν, ἀλλὰ πεπὸνθασιν ὅπερ οἱ τοῖς ἀισχίστοις καὶ παρανομωτάτοις τῶν ἔργων ἐπιχειροῦντες. (13) καὶ γὰρ ἐκείνοι τὰς μὲν πονηρίας τὰς τῶν πραγμάτων οὐκ ἀγνοοῦσιν, ἐλπίζουσι δ' ὅσον μὲν ἀγαθόν ἔστιν ἐν αὐτοῖς, τοῦτο μὲν ἐκλήψεσθαι, τὰ δὲ δεῖνὰ πάντα τὰ προσόντα τῷ πράγματι καὶ τὰ κακὰ διαφεύξεσθαι, καὶ διοικῆσθαι τὰ περὶ σφᾶς αὐτοὺς οὕτως ὥστε τῶν μὲν κινδύνων εἶναι

esse idonea scio, assumam. Ineptus enim essem, quum alios videam dicta mea mutuari, si ego solus his quæ prius ipse dixi, abstinerem. Hæc propterea præfatus sum, quod id quod primum occurrit, unum ex pervulgatis est. (8) Soleo enim nostræ disciplinæ sectatoribus dicere autè omnia esse considerandum, quidnam oratione et partibus orationis efficiendum sit : quod ubi invenerimus, et accurate confecerimus, rationes et ornamenta quærenda esse dico, quibus argumentum expoliatur, et finem eum qui nobis propositus fuerat consequatur. Et hæc de orationibus dico ; est autem idem et aliarum rerum omnium et vestræ deliberationis fundamentum. (9) Non enim fieri potest, ut quicquam prudenter agatur, nisi hoc primum singulari sapientia cogitaveritis et constitueritis, quales vos in posterum præbere velitis, et quomodo vitam vestram instituere, qualemque auctoritatem expetere et utrum honorem sequi eumne, quem cives ipsi ultro deferunt, an qui ab iisdem invitis extorqueatur. His iam definitis tum iam singulæ actiones, quæ in dies incidunt, considerandæ sunt, et efficiendum ut ad eum finem, qui initio propositus fuit, referantur. (10) Quod si hoc modo quæretis, animo quod utile sit tanquam meta proposita invenietis, idque magis assequimini : sin nullum tale fundamentum iacietis, sed id quod fortuito incidet, agetis, necesse est ut animis vestris erretis et multis rebus frustremini.

(11) Fortassis autem eorum aliquis qui temere vitam instituerunt, has rationes perstringere conabitur, et ut certi aliquid de proposita quæstione dicam, dissimulandum est. Mihi enim præstabilius esse videtur, et melior privatorum hominum quam tyrannorum vita, et iucundiores honores esse in republica quam in regno. Ac de hisce disserere aggrediar.

(12) Quanquam scio fore multos qui mihi adversentur et familiares vestros inprimis. Hos enim vos magno opere ad retinendam stabiliendamque tyrannidem incitare opinor : non enim rei naturam universæ nec ab omni parte intuentur, sed hallucinantur et in errores ipsi se conciunt. Auctoritatem illi quidem et emolumenta et voluptates vident, iisque frui se posse sperant : sed turbas et clades principibus obici solitas illorumque amicis non perspiciunt, idemque illis evenit, quod his qui turpissima et maxime nefaria facinora moliantur : (13) qui etsi rerum pravitatem non ignorant, tamen id commodi quod illis inest excerpturos se sperant periculis et malis omnibus quæ cum iis rebus coniungi solent evitatis, eamque de se rationem inituros, et a discrimine omni

πόρρω, τῶν δ' ὠφελειῶν ἐγγύς. (13) τοὺς μὲν οὖν ταύτην ἔχοντας τὴν διάνοιαν ζηλωτῶ τῆς βαθυμίας, αὐτὸς δ' αἰσχυνομένην ἂν, εἰ συμβουλεύουσιν ἑτέροις ἐκείνων ἀμελήσας τὸ ἔμαυτῷ συμφέρον ποιήσῃν, καὶ μὴ παντάπασιν ἕξω θεὸς ἔμαυτὸν καὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὰ βέλτεστα παραινοίη. ὡς οὖν ἔμοῦ ταύτην ἔχοντας τὴν γνώμην, οὕτως ἔμοι προσέχετε τὸν νοῦν.

ζ'. Τιμοθέω.

Περὶ μὲν τῆς οἰκειότητος τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους οἰμαί σε πολλῶν ἀκηχοῖναι, συγχάριω δέ σοι πυνθανόμενος πρῶτον μὲν ὅτι τῇ δυναστείᾳ τῇ παρούσῃ κάλλιον χρητῆ τοῦ πατρὸς καὶ φρονιμώτερον, ἐπειθ' ὅτι προαιρεῖ δόξαν καλλὴν κτήσασθαι μάλλον ἢ πλοῦτον μέγαν συναγαγεῖν. σημεῖον γὰρ οὐ μικρὸν ἐκφέρεις ἀρετῆς ἀλλ' ὡς δυνατόν μέγιστον, ταύτην ἔχων τὴν γνώμην· ὥστ' ἦν ἐμείνης τοῖς περὶ σοῦ νῦν λεγομένοις, οὐκ ἀπορήσεις τῶν ἐγκωμισασμένων τὴν τε φρόνησιν τὴν σὴν καὶ τὴν προαιρεσιν ταύτην. (2) ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ διηγγελμένα περὶ τοῦ πατρὸς σου συμβαλέσθαι μεγάλην πίστιν πρὸς τὸ δοκεῖν εὖ φρονεῖν σε καὶ διαφέρειν τῶν ἄλλων· εἰώθασι γὰρ οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων οὐχ οὕτως ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν τοὺς ἐκ τῶν πατέρων τῶν εὐδοκιομένων γεγονότας, ὡς τοὺς ἐκ τῶν δυσκόλων καὶ χαλεπῶν, ἦν περ φαίνονται μηδὲν ὅμοιοι τοῖς γονεῦσιν ὄντες. μάλλον γὰρ ἐπὶ πάντων κεχαρισμένον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον ἀγαθὸν τῶν εἰκότως καὶ προσηκόντως γιγνομένων.

(3) Ἐνθυμούμενον χρητῆ ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν, ἐξ ὅτου τρόπου καὶ μετὰ τίνων καὶ τίσι συμβούλοις χρώμενος τὰς τε τῆς πόλεως ἀτυχίας ἐπανορθώσεις, καὶ τοὺς πολίτας ἐπὶ τε τὰς ἐργασίας καὶ τὴν σωφροσύνην προτρέψεις, καὶ ποιήσεις αὐτοὺς ἡδίων ζῆν καὶ θαρραλεώτερον ἢ τὸν παρελθόντα χρόνον. ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἔργα τῶν ὀρθῶς καὶ φρονίμως τυραννεύοντων. (4) ὧν ἔνιοι καταφρονήσαντες οὐδὲν ἄλλο σκοποῦσι πλὴν ὅπως αὐτοὶ ὅς ὡς μετὰ πλείστης ἀσελγείας τὸν βίον διάζουσιν, τῶν τε πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ πλουσιωτάτους καὶ φρονιμοτάτους λυμανοῦνται καὶ δασμολογήσουσι, κακῶς εἰδότες ὅτι προσήκει τοὺς εὖ φρονούντας καὶ τὴν τιμὴν ταύτην ἔχοντας μὴ τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς αὐτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις τοὺς πολίτας εὐδαιμονεστέρους ποιεῖν, (5) μηδὲ πικρῶς μὲν καὶ χαλεπῶς διακεῖσθαι πρὸς ἅπαντας, ἀμελεῖν δὲ τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἀλλ' οὕτω μὲν πράως καὶ νομίμως ἐπιστατεῖν τῶν πραγμάτων, ὥστε μηδὲνα τολμᾶν αὐτοῖς ἐπιβουλεύειν, μετὰ τσαύτης δ' ἀκριθείας τὴν τοῦ σώματος ποιεῖσθαι φυλακὴν, ὡς ἀπάντων αὐτοὺς ἀνελεῖν βουλομένων. ταύτην γὰρ τὴν διάνοιαν ἔχοντας αὐτοὶ τ' ἂν ἕξω τῶν κινδύνων εἶεν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκιομένον· ὧν ἀγαθὰ μείζω

sint remotissimi et utilitatibus proximi. (14) Si qui igitur ita sentiunt, illos ego sua socordia beatos esse facile potior: me vero puderet aliis suadentem illis neglectis meum compendium spectare, nec repudiatis et commodis et ceteris rebus omnibus, ut a me alienis, utilissima praecipere. Mihi igitur sic auscultetis velim, ut me hoc esse animo non dubitetis.

VII. Timotheo.

Qua necessitudine inter nos coniuncti simus, ex multis te audivisse arbitror. Gratulor autem tibi primum, quod ista potestate rectius uteris quam pater ac prudentius; deinde quod honestam famam parandi quam magnas divitias coacervandi es studiosior. Non enim parvum signum virtutis ostendis, sed quam fieri potest maximum; qui tali animo sis praeditus. Quare si, ut capisti, passimque de te nunc praedicatur, perrexeris, non defuturi sunt qui et sapientiam tuam et institutum istud laudibus illustrent. (2) Arbitror autem etiam ea quae de patre tuo dicuntur, momenti plurimum ad hoc esse allatura, ut sapere aliisque prestare videaris. Solent enim plerique non ita commendare et venerari laudatis patribus natos, ut eos qui patrum saevitiam et immanitatem nulla ex parte imitantur. Quicquid enim boni mortalibus praeter expectationem offertur, id omnibus in rebus longe gratius est quam ea quae usitata et legitima ratione contingunt.

(3) His igitur consideratis quaerendum tibi et sollicite cogitandum est, quibus modis et quorum opera quorunque consiliis tum urbis calamitates emendes, tum civis ad officium et modestiam cohorteris, atque efficias ut et suavius et securius aevum exigant, quam superiori tempore. Nam haec officia sunt honorum et cordatorum principum. (4) Quibus nonnulli contemptis in id unum intenti sunt, ut in summa licentia vitam transigant optimosque et opulentissimos civium iniuriis afficiant et tributa ab iis exigant. Ignorant illi nimirum, decere viros prudentes in hoc honorum et dignitatis fastigio collocatos non ex aliorum miseriis suas parere voluptates, sed sua sollicitudine et laboribus civium felicitatem augere, (5) neque acerbitem et saevitiam in omnes exercere suamque ipsorum salutem negligere, sed imperium ea clementia et aequitate administrare, ut nemo eis adeat insidiari, et non minore vitam suam diligentia munire, quam si omnes in eorum exitium conspirassent. Hoc enim animo si agant, fiet ut et ipsi extra periculum sint, et apud ceteros gloria floreat. Quibus maiora

χαλεπὸν εὑρεῖν ἐστίν. (6) ἐνεθυμήθην δὲ μεταξὺ γράφων, ὡς εὐτυχῶς ἅπαντά σοι συμβέβηκε. τὴν μὲν γὰρ ἑμπορίαν, ἣν ἀναγκάσθην ἦν κτήσασθαι μετὰ βίας τυραννικῶς καὶ μετὰ πολλῆς ἀπεργθείας, ὁ πατήρ σοι καταλείπει, τὸ δὲ χρῆσθαι τούτοις καλῶς καὶ φιλανθρωπῶς ἐπὶ σοὶ γέγονεν ὧν χρῆσι σε πολλὴν ποιῆσθαι τὴν ἐπιμέλειαν.

(7) Ἄ μὲν οὖν ἐγὼ γινώσκω, ταῦτ' ἐστίν· ἔχει δ' οὕτως. εἰ μὲν ἔραξ χρημάτων καὶ μείζονος δυναστείας καὶ κινδύων, δι' ὧν αἱ κτήσεις τούτων εἰσίν, ἑτέρους σοι συμβούλους παρακλήσων· εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἰκανῶς ἔχεις, ἀρετῆς δὲ καὶ δόξης καλῆς καὶ τῆς παρὰ τῶν πολλῶν εὐνοίας ἐπιθυμεῖς, τοῖς τε λόγοις τοῖς ἑμοῖς προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστὶ καὶ τοῖς καλῶς τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν δικαιοῦσιν ἀμιλλήσων καὶ πειρατέον αὐτῶν διενεργεῖν. (8) ἀκούω δὲ Κλέομιν τὸν ἐν Μηθύμῃ ταύτην ἔχοντα τὴν δυναστείαν περὶ τε τὰς ἄλλας πράξεις καλὸν κάγαθόν εἶναι καὶ φρόνιμον, καὶ τοσοῦτον ἀπέειν τοῦ τῶν πολιτῶν τινὰς ἀποκτείνειν ἢ φυγαδεύειν ἢ δημεύειν τὰς οὐσίας ἢ ποιεῖν ἄλλο τι κακόν, ὥστε πολλὴν μὲν ἀσφάλειαν παρέχειν τοῖς συμπολιτευομένοις, κατὰγειν δὲ τοὺς φερόντας, (9) ἀποδιδόναι δὲ τοῖς μὲν κατιούσι τὰς κτήσεις ἐξ ὧν ἐξέπεσον, τοῖς δὲ πριαμένοις τὰς τιμὰς τὰς ἐκάστοις γιγνομένας, πρὸς δὲ τούτοις καθοπλίζειν ἅπαντας τοὺς πολίτας, ὡς οὐδενὸς μὲν ἐπιχειρήσοντος περὶ αὐτὸν νεωτερίζειν, ἣν δ' ἄρα τινὲς τόλμησωσιν, ἠγούμενος λυσιτελεῖν αὐτῷ τεθνάναι τοιαύτην ἀρετὴν ἐνδείξασθαι τοῖς πολίταις μᾶλλον ἢ ζῆν πλείω χρόνον τῇ πόλει τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ γενομένῳ.

(10) Ἐτι δ' ἂν πλείω σοι περὶ τούτων διελέγθην, ἴσως δ' ἂν καὶ χαριέστερον, εἰ μὴ παντάπασιν ἴδεις με διὰ ταχέων γράψαι σοι τὴν ἐπιστολήν. νῦν δὲ σοὶ μὲν αὐθις συμβούλους, ἐὰν μὴ κοιλύση με τὸ γήρας, ἐν δὲ τῷ παρόντι περὶ τῶν ἰδίων δηλώσωμεν. Αὐτοκράτωρ γὰρ ὁ τὰ γράμματα φέρων οἰκείως ἡμῖν ἔχει· (11) περὶ τε γὰρ τὰς διατριβὰς τὰς αὐτὰς γέγοναμεν καὶ τῇ τέγγῃ πολλὰκις αὐτοῦ κέχρημαι καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ὡς σὲ σύμβουλος ἐγενόμην αὐτῷ. διὰ δὲ τὰ ταῦτα πάντα βουλομένη ἂν σε καλῶς αὐτῷ χρῆσασθαι καὶ συμπερόντως ἀμφοτέροις ἡμῖν, καὶ γενέσθαι φανερόν, ὅτι μέρος τι καὶ δι' ἐμὲ γίνεταί τι τῶν δεόντων αὐτῷ.

(12) Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ σοὶ μὲν οὕτως ἐπιστέλλω προθύμως, Κλέαρχου δὲ μηδὲν πώποτε ἔδειχθην. σχεδὸν γὰρ ἅπαντες οἱ παρ' ἡμῶν καταπλέοντες σὲ μὲν ὁμοῖον φασιν εἶναι τοῖς βελτίστοις τῶν ἑμοῖ πεπλησιακότων, Κλέαρχον δὲ κατὰ μὲν ἕκαστον τὸν χρόνον, ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν, ὠμολόγουν, ὅσοι περ ἐνέτυχον, ἔλευθεριώτατον εἶναι καὶ πρακτάτον καὶ φιλανθρωπώτατον τῶν μετεχόντων τῆς διατριβῆς· ἐπειδὴ δὲ δύναμιν ἔλαβε, τοσοῦτον ἔδοξε μεταπεσεῖν ὥστε πάντας θαυμάζειν τοὺς πρότερον αὐτὸν γινώσκοντας. (13) πρὸς μὲν οὖν ἕκαστον διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἀπῆλλοτριώθην·

bona invenire difficile est. (6) *Inter scribendum autem in mentem mihi venit secundissima tibi omnia accidisse.*

Opum enim abundantiam, quam necesse erat regio modo vi multisque inimicitiis susceptis comparare, pater tibi reliquit; his vero bene et humaniter uti, in tua manu est, et in eo te summo studio elaborare decet.

(7) Quæ igitur mihi consulta videantur, hæc sunt. Sic autem se res habet. Si pecunias maioremque potentiam et pericula, sine quibus hæc parari nequeunt, adamas, alii tibi in consilium adhibendi erunt; sin tibi harum rerum abunde est, virtutis vero et honestæ famæ ac popularis benevolentiae desiderio teneris, et orationi meæ obtemperandum erit et cum illis certandum, qui præclare suas urbes administrant, et tentandum etiam ut eos superes. (8) Nam et Cleomina audio, qui Methymnæ dominatur, cum in aliis actionibus viri boni et prudentis fungi officio, tum tantum abesse ut civium quosquam occidat aut in exilium agat aut proscribat aut alia ulla clade afficiat, ut cives eius in summa securitate degant, ut patria pulsos ab exilio revocet, (9) ut restitutis possessionibus unde exciderunt reddat, his vero qui eas emerant, tantum pro eis numeret, quanti emerunt, neque his contentus, cives omnes armis instuat et exornet, nihil metuens ne qui novarum rerum studiosi insidias ipsi struant. Quod si qui audeant, mortem oppetere satius esse ducit in tanta humanitate et benignitate erga cives, quam crudeliter in eosdem grassando vitam ultra producere.

(10) Plura de his fortasse et elegantius tecum disseruissem, nisi mihi hæc literæ cum magna festinatione scribendæ essent. Sed alias iterum tibi, nisi me senium prohibuerit, consilium dabinus: in præsentia vero de privatis rebus agemus. Autoerator enim, qui literas has tibi reddit, est mihi familiaris: (11) nam et in iisdem studiis versati sumus et eius arte sæpe usus sum: denique vero illi autor fui ad te proficiscendi. His omnibus de causis cum honorifice tractes velim et ut nostrum utriusque expedit, ac præ te feras, quicquid officiorum in eum contuleris, aliqua ex parte mea quoque gratia fieri.

(12) Neque mireris me tam expedite ad te scribere, qui a Clearcho nihil unquam petierim. Nam fere omnes qui istinc ad nos navigant, te similem esse dicunt præstantissimis eorum qui nobiscum una versati sunt: Clearchum vero, quo tempore apud nos fuit, fatebantur omnes qui eum unquam convenerant, liberalissimum esse et inansuetissimum et humanissimum inter omnes discipulos nostros: posteaquam autem principatum est adeptus, ita mutasse animum visus est, ut omnes qui eum prius norant, demirentur. (13) Ob has igitur causas factus ab eo sum alienior: te vero amo et probò ac vehementer velim te

σέ δ' ἀποδέχομαι καὶ πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην ἂν οἰκείως διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς. δηλώσεις δὲ καὶ σὺ διὰ ταχέων, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχεις ἡμῖν. Αὐτοκράτορός τε γὰρ ἐπιμελήσει καὶ πέμψεις ἐπιστολὴν ὡς ἡμᾶς, ἀνανεούμενος τὴν φιλίαν καὶ ξενίαν τὴν πρότερον ὑπάρχουσαν. ἔρρωσο, κἄν του δέη τῶν παρ' ἡμῶν, ἐπίστελλε.

γ'. Τοῖς Μυτιληναίων ἄρχουσιν.

Οἱ παῖδες οἱ Ἀφραεῖς, υἱοεῖς δ' ἔμοι, παιδευθέντες ὑπ' Ἀγηγόρος τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, ἐδεήθησάν μου γράμματα πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν, ἐπειδὴν καὶ τῶν ἄλλων τινὰς καταγάγητε φυγάδων, καὶ τούτων καταδέξησθε καὶ τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς. λέγοντος δὲ μου πρὸς αὐτοὺς ὅτι δέδοικα μὴ λίαν ἄτοπος εἶναι δόξω καὶ περιέργως, ζητῶν εὐρίσκεσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος παρ' ἀνδρῶν, οἷς οὐδεπώποτε πρότερον οὔτε διελέχθη οὔτε συνήθησεν ἐγενόμεν, ἀκούσαντες ταῦτα πολὺ μᾶλλον ἐλιπάρουν. (2) ὡς δ' οὐδὲν αὐτοῖς ἀπέβαιναν ὧν ἤλπιζον, ἅπασιν ἦσαν καταφανεῖς ἀηδῶς διακείμενοι καὶ χαλεπῶς φέροντες. ὁρῶν δ' αὐτοὺς λυπούμενους μᾶλλον τοῦ προσήκοντος, τελευταῖων ὑπεσχόμεν γράψαι τὴν ἐπιστολὴν καὶ πέμψαι ὑμῖν. ὑπὲρ μὲν οὖν τοῦ μὴ δικαίως ἂν δοκεῖν μωρὸς εἶναι μῆδ' ὀχληρὸς ταῦτ' ἔχω λέγειν.

(3) Ἦγοῦμαι δὲ καλῶς ὑμᾶς βεβουλεύσασθαι καὶ διαλλαττομένους τοῖς πολιταῖς τοῖς ὑμετέροις, καὶ πειρωμένους τοὺς μὲν φεύγοντας ὀλίγους ποιεῖν, τοὺς δὲ συμπολιτευομένους πολλούς, καὶ μιμουμένους τὰ περὶ τὴν στάσιν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. μάλιστα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἐπαινεῖσιν, ὅτι τοῖς κατιοῦσιν ἀποδίδοτε τὴν οὐσίαν· ἐπιδείκνυσθε γὰρ καὶ ποιεῖτε πᾶσι φανερόν, ὡς οὐ τῶν κτημάτων ἐπιθυμήσαντες τῶν ἀλλοτρίων ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως δέισαντες ἐποιήσασθε τὴν ἐκβολὴν αὐτῶν. (4) οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ μὴδὲν ὑμῖν ἔδοξε τούτων μὴδὲ προσεδέχεσθε μὴδένα τῶν φυγάδων, τούτους γε νομίζω συμφέρειν ὑμῖν κατὰ γιν. αἰσχρὸν γὰρ τὴν μὲν πόλιν ὑμῶν ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖσθαι μουσικωτάτην εἶναι καὶ τοὺς ὀνομαστοτάτους ἐν αὐτῇ παρ' ὑμῖν τυγχάνειν γεγονότας, τὸν δὲ προσέχοντα τῶν νῦν ὄντων περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς παιδείας ταύτης φεύγειν ἐκ τῆς τοιαύτης πόλεως, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας τοὺς διαφέροντας περὶ τι τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων, κἂν μὴδὲν προσήκωσι, ποιεῖσθαι πολιτας, ὑμᾶς δὲ τοὺς εὐδοκιοῦντάς τε παρὰ τοῖς ἄλλοις καὶ μετασχόντας τῆς αὐτῆς φύσεως περιορᾶν παρ' ἑτέροις μετοικοῦντας. (5) θαυμάζω δ' ὅσαι τῶν πόλεων μειζρόνων δωρεῶν ἀξιοῦσι τοὺς ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσι κατορθοῦντας μᾶλλον ἢ τοὺς τῇ φρονήσει καὶ τῇ φιλοπονίᾳ τι τῶν χρησίμων εὐρίσκοντας, καὶ μὴ συνορῶσιν ὅτι πεφύκασιν αἱ μὲν περὶ τὴν βίωμην καὶ τὸ τάχος δυνάμει συναπονήσκειν τοῖς σώμασιν, αἱ δ' ἐπιστήμαι παραμένειν ἅπαντα τὸν χρόνον ὠφελού-

nos complecti familiariter. Sed et tu quamprimum ostendes, an idem tuus sit erga nos animus. Nam et Autocratem commendatum habebis et epistolam ad nos mittes, qua vetus amicitia nostra et hospitium renovetur. Vale, et si quid aliud a nobis praestari tibi volueris, scribito.

VIII. Mitylenæorum magistratui.

Apharci liberi, mei nepotes, ab Agenore in musicis eruditi, me orarunt, ut vos per literas rogarem, ut, quando etiam alios nonnullos ab exilio revocastis, hunc quoque cum patre et fratribus restituatis. Quibus ego cum dicerem, vereri me, ne nimis absurde et imprudenter facere viderer, qui rem tantam a viris, cum quibus nunquam prius vel collocutus vel familiaritate coniunctus essem, impetrare studerem, hac excusatione audita rogando multo magis instare cœperunt. (2) Ubi vero spe sua prorsus frustrabantur, omnibus apparebat eos affici molestia et repulsam graviter ferre. Cum autem eos vehementius dolere viderem quam decebat, postremo pollicitus sum, me hanc epistolam scripturum, et ad vos missurum esse. Atque hæc habeo quæ dicam, ne iure a vobis stultitiæ aut importunitatis accuser.

(3) Arbitror autem vos prudenter fecisse, qui et cum civibus vestris in gratiam redieritis, et operam dederitis ut exulum numerus minuatur, civium maior fiat, et in ista seditione urbis nostræ exemplum imitemini. Illud autem inprimis laude dignum est, quod exulibus ereptas opes una cum patria restituitis. Ostenditis enim et omnibus declaratis vos non alienarum opum cupiditate impulsos, sed reipublicæ metuentes urbe eos eiecisse. (4) Verum, ctiamsi nihil horum decrevissetis nec ullum exulem reciperetis, e re vestra tamen esse putarem, ut his, de quibus ego scribo, patriam redderetis. Quum enim inter omnes constet vestram urbem peritiam musicæ omnibus antecellere et viros in ea arte celeberrimos apud vos esse natos, turpe fuerit eum qui cognitione huius disciplinæ nostræ ætatis artifices superat, tali civitate exulare; et quum ceteri Græci eos, qui aliquo honesto studio excellunt, quanquam prorsus alienos, civitate donare soleant, vos committere ut qui apud alios fama floreat et cives sint vestri, apud externos inquilinos agant. (5) Demiror equidem eas civitates, quæ maiora præmia victoribus in ludis gymniciis decernunt, quam his qui ingenii solertia et industria sua vitæ aliquid utile repererunt, neque considerant robur et pedum celeritatem morte una cum corpore interire, artium autem eam esse naturam, ut perpetuo durent sui que studiosos

σαι τούς χρωμένους αὐταῖς. (6) ὧν ἐνθυμουμένους χρῆ τούς νοῦν ἔχοντας περὶ πλείστου μὲν ποιεῖσθαι τοὺς καλῶς καὶ δικαίως τῆς αὐτῶν πόλεως ἐπιστατοῦντας, δευτέρους δὲ τοὺς τιμῆν καὶ δόξαν αὐτῇ καλῆν συμβαλέσθαι δυναμένους ἅπαντες γὰρ ὡςπερ δεῖγματι τοῖς τοιοῦτοις χρωμένοι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συμπολιτευομένους ὁμοίως εἶναι τοὺς τοῖς νομίζουσιν.

(7) Ἴσως οὖν εἴποι τις ἂν ὅτι προσήκει τοὺς εὐρέσθαι τι βουλομένους μὴ τὸ πρῶγμα μόνον ἐπιανεῖν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐπιδεικνύει δικαίως ἂν τυγχάνοντας περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τοὺς λόγους. ἔχει δ' οὕτως. ἐγὼ τοῦ μὲν πολιτεύεσθαι καὶ ῥητορεύειν ἀπέστην οὔτε γὰρ φωνὴν εἶχον ἱκανὴν οὔτε τόλμαν· οὐ μὴν παντάπασι ἀγρηστος ἔξουν οὐδ' ἀδόκιμος, ἀλλὰ τοῖς προηρημένους λέγειν ἀγαθόν τι περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων φανείη ἂν καὶ σύμβουλος καὶ συναγωνιστῆς γεγενημένος, αὐτὸς τε πλείους λόγους πεποιημένος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας τῆς τῶν Ἑλλήνων ἢ συμπαντες οἱ τὰ βήματα κατατετριφότες.

(8) ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἂν μοι δικαίως πλείστην ἔχοιτε χάριν· μάλιστα γὰρ ἐπιθυμοῦντες διατελεῖτε τῆς τοιαύτης καταστάσεως. οἶμαι δ' ἂν εἰ Κόνων μὲν καὶ Τιμόθεος ἐτύγχανον ζῶντες, Διοφάντος δ' ἔκην ἐκ τῆς Ἀσίας, πολλῆν ἂν αὐτοὺς ποιήσασθαι σπουδὴν, εὐρέσθαι με βουλομένους ὧν τυγχάνω θεόμενος. περὶ ὧν οὐκ οἶδα τί δεῖ πλείω λέγειν· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν οὕτως ἐστὶ νέος οὐδ' ἐπιλήσιμων, ὅστις οὐκ οἶδε τὰς ἐκείνων εὐεργεσίας.

(9) Οὕτω δ' ἂν μοι δοκεῖτε κάλλιστα βουλευσασθαι περὶ τούτων, εἰ σκέψασθε τίς ἐστιν ὁ θεόμενος καὶ ὑπὲρ ποίων τιῶν ἀνθρώπων. εὐρήσετε τοῖνον ἐμὲ μὲν οἰκειότατα κεχρημένον τοῖς μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίοις γεγενημένους ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις, ὑπὲρ ὧν δὲ δεόμεαι τοιοῦτους ὄντας, οἷους τοὺς μὲν πρεσβυτέρους καὶ τοὺς περὶ τὴν πολιτείαν ὄντας μὴ λυπεῖν, τοῖς δὲ νεωτέροις διατριβὴν παρέχειν ἡδέϊαν καὶ χρησίμην καὶ πρέπουσαν τοῖς τηλικούτοις.

(10) Μὴ θαυμάζετε δ' εἰ προθυμότερον καὶ διὰ μακροτέρων τῶν ἄλλων γέγραφα τὴν ἐπιστολήν· βούλομαι γὰρ ἀμφοτέρω, τοῖς τε παισὶν ἡμῶν χάριτασθαι καὶ ποιῆσαι φανερόν αὐτοῖς ὅτι κἂν μὴ δημηγορῶσι μὴδὲ στρατηγῶσιν, ἀλλὰ μόνον μιμῶνται τὸν τρόπον τὸν ἐμόν, οὐκ ἡμελημένους διάζουσιν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν. ἐν ἔτι λοιπόν· ἂν ἄρα δόξῃ τι τούτων ὑμῖν πράττειν, Ἀγῆνορι τε δηλώσατε καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι μέγροτι καὶ δι' ἐμὲ τυγχάνουσιν ὧν ἐπεθύμουν.

θ'. Ἀρχιδάμω.

Εἰδὼς, ὦ Ἀρχίδαμε, πολλοὺς ὀρυμημένους ἐχχωμιάζειν σὲ καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸ γένος ὑμῶν, εἰλόμην τούτων μὲν τὸν λόγον, ἐπειδὴ λίαν ῥάδιος ἦν, ἐκείνοις παραλπείν, αὐτὸς δὲ σε διανοοῦμαι παρακαλεῖν ἐπὶ στρατηγίας καὶ στρατείας οὐδὲν ὁμοίως ταῖς νῦν ἐνεστηκυῖαις, ἀλλ' ἐξ ὧν μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιος γενήσεται καὶ τῇ πόλει τῇ σαυτοῦ καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπασιν. (2)

semper iuvent. (6) Hæc prudentibus consideranda sunt, ut maximi faciant bonos et iustos reipublicæ gubernatores; proximum honoris gradum iis tribuant, qui civitati ornamento et gloriæ esse possunt. Omnes enim in hæc tanquam in specimen quoddam inducentes, reliquos etiam quibus his viris similes esse iudicant.

(7) Fortassis autem dixerit aliquis, si qui beneficium petant, non rem ipsam tantum esse laudandam, sed ostendendum etiam ip-os non esse indignos ea re, de qua verba faciant. Sic autem hæc se res habet. Ego reipublicæ administratione et concionibus habendis abstinui, propterea quod et vox et audacia me deficiebat; non tamen omnino nullus mei usus aut nulla fuit auctoritas: sed me his qui vestræ ceterorumque sociorum dignitati ac commodis patrocinati sunt, et consiliarium et adiutorem fuisse comperietis; præterea plura verba feci de libertate et iure suo Græcis restituendo, quam omnes isti qui suggestum crebris concionibus contriverunt. (8) Pro quibus vos mihi rebus merito maximam gratiam habueritis; nam semper huic reipublicæ statum maxime desiderastis. Arbitror autem Cononem et Timotheum, si viverent, ac Diophantum, si ex Asia redisset, mea causa strenue fuisse laboraturos, qui vellent idem mihi a vobis tribui, quod a vobis peto. De quibus nescio quorsum attineat plura verba facere: nemo enim vestrum ita vel adolescens vel obliviosus est, quin collata in vos ab illis beneficia noverit.

(9) Sic autem de hoc negotio rectissime deliberaturi videntur, si consideretis, et quis sit qui orat, et pro qualibus hominibus intercedat. Reperietis enim me conunctissimum et amicissimum fuisse his qui vos et alios summis beneficiis affecerunt: eos vero pro quibus intercedo eius generis esse homines, qui nec senioribus et magistratu præditis molesti sint, et adolescentes in studiis iuendis et utilibus et huic ætati convenientibus exerceant.

(10) Ne vero miremini si promptius et longiores ceteris ad vos literas dederim. Nam et filiis nostris obsequi et simul ostendere cupio, etiamsi rempublicam non attigerint neque exercitui præfuerint, sed mores tantum et institutum meum imitentur, fore tamen ut apud Græcos contemnantur. Unum adhuc est reliquum, si precibus nostris locum dare vobis visum fuerit, ut Agenori et fratribus eius significetis, eis mea quoque causa ex quadam parte ea tribui, quæ sibi tribui vehementer optant.

IX. Archidamo.

Quum sciam, Archidame, quam multi te parentemque tuum et vestrum universum genus laudibus ornare aggre-diantur, eam ipsis dicendi materiam, quum facilis admodum esset et obvia, relinquendam putavi; mihi autem in animo est hortari te ad expeditiones iis prorsus dissimiles quæ hoc tempore suscipiuntur, sed ad tales, ex quibus civitati tuæ non minus quam eunctæ Græciæ maximorum bonorum auctor futurus sis. (2) Atque hoc

ταύτην δ' ἐποιήσαμην τὴν αἵρεσιν, οὐκ ἀγνοῶν τῶν λόγων τὸν εὐμεταχειριστότερον, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι πράξεις μὲν εὐρεῖν καλὰς καὶ μεγάλας συμφερούσας χαλεπὸν καὶ σπᾶνίον ἔστιν, ἐπαινεῖσαι δὲ τὰς ἀρετὰς τὰς ὑμετέρας βραδύως ὅσος τ' ἂν ἐγενοίμην. οὐ γὰρ ἔδει με παρ' ἑμαυτοῦ πορίζεσθαι τὰ λεγθησόμενα περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑμῖν πεπραγμένων τοσαύτας ἂν καὶ τοιαύτας ἀφορμὰς ἔλαβον, ὥστε τὰς περὶ τῶν ἄλλων εὐλογίας μηδὲ κατὰ μικρὸν ἐναμίλλους γενέσθαι τῇ περὶ ὑμᾶς ῥηθείᾳ. (3) πῶς γὰρ ἂν τις ἢ τὴν εὐγένειαν ὑπερεβάλετο τῶν γεγονότων ἀφ' Ἡρακλέους καὶ Διός, ἣν πάντες ἴσασι μόνους ὑμῖν ὁμολογουμένους ὑπάρχουσιν, ἢ τὴν ἀρετὴν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ Δωρικὰς πόλεις κτισάντων καὶ τὴν χώραν ταύτην κατασχόντων, ἢ τὸ πλῆθος τῶν κινδύνων καὶ τῶν τροπαίων τῶν διὰ τὴν ὑμετέραν ἡγεμονίαν καὶ βασιλείαν σταθέντων; (4) τίς δ' ἂν ἠπόρησε διεξιέναι βουληθείς τὴν θύης τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνην καὶ πολιτείαν τὴν ὑπὸ τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων συνταχθεῖσαν; πόσις δ' ἂν λόγοις ἐξεγένετο χρήσασθαι περὶ τὴν φρόνησιν τοῦ σοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἐν ταῖς συμφοραῖς διοίκησιν καὶ τὴν μάχην τὴν ἐν τῇ πόλει γενομένην, ἧς ἡγεμὼν σὺ καταστάς καὶ μετ' ὀλίγων πρὸς πολλοὺς κινδυνεύσας καὶ πάντων διενεγκῶν αἴτιος ἐγένου τῇ πόλει τῆς σωτηρίας, οὐ κάλλιον ἔργον οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν; (5) οὔτε γὰρ πόλεις εἶναι οὔτε πολλοὺς ἀποκτεῖναι τῶν πολεμίων οὕτω μέγα καὶ σεμνὸν ἔστιν, ὡς ἐκ τῶν τοιούτων κινδύνων σῶσαι τὴν πατρίδα, μὴ τὴν τυχεύσαν, ἀλλὰ τὴν τοσοῦτον ἐπ' ἀρετῇ διενεγκούσαν. περὶ ὧν μὴ κομψῶς ἀλλ' ἀπλῶς διεθλῶν, μηδὲ τῇ λέξει κοσμῆσας ἀλλ' ἐξαριθμησας μόνον καὶ γύδην εἰπὼν οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν εὐδοκίμησειεν.

(6) Ἐγὼ τοίνυν δυνήθεις ἂν καὶ περὶ τούτων ἐξαρκούντως διαλεγθῆναι, καχεῖνο γινώσκων, πρῶτον μὲν ἦτι βῆθόν ἐστι περὶ τῶν γεγενημένων εὐπόρως ἐπιδραμεῖν ἢ περὶ τῶν μελλόντων νοῦν ἔχοντως εἰπεῖν, ἔπειθ' ὅτι πάντες ἄνθρωποι πλείω χάριν ἔχουσι τοῖς ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλευούσι (τοὺς μὲν γὰρ ὡς εὐνοὺς ὄντας ἀποδέχονται, τοὺς δ' ἂν μὴ κελευσθέντες παραινῶσιν, ἐνοχλεῖν νομιζοῦσιν), (7) ἀλλ' ὅμως ἅπαντα ταῦτα προσιδῶς τῶν μὲν πρὸς χάριν ἂν ῥηθέντων ἀπεσχόμεν, περὶ δὲ τοιούτων μέλλω λέγειν περὶ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος τολμήσειεν, ἡγούμενος δεῖν τοὺς ἐπιεικείας καὶ φρονήσεως ἀμψισθητόντας μὴ τοὺς ῥάστους προαιρεῖσθαι τῶν λόγων ἀλλὰ τοὺς ἐργαστάτους, μηδὲ τοὺς ἡδίστους τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ὠφελήσους καὶ τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας ἐφ' ὅσπερ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφροσνησῶς.

(8) Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν πράττειν ἢ λέγειν δυνάμενον, εἰ μηδὲπωπὸτ' αὐτοῖς ἐπήλθεν ἐνθυμηθῆναι περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, μηδ' ἐλεῆσαι τὰς τῆς Ἑλλάδος δυσπραξίας οὕτως ἀεὶ χροῖσαι καὶ δεινῶς διατιθεμένης, ἧς οὐδεὶς παραλέλειπται τό-

scribendi argumentum delegi non ignarus quidnam esse ad pertractandum facilius; sed probe sciens fore ut sicuti arduum simul et paucorum hominum esset invenire quas geras res praeclaras magnas utiles, ita tuas tuaque familiae virtutes laudare haud difficulter possem. Neque enim opus fuisset de meo deprimere quae de tuis dicerentur, quando ex ipsis per vos gestis rebus talis mihi ac tanta dabatur dicendi materies, ut quae de aliis praedicantur laudales, ne tantillum quidem cum iis conferri possint quibus vos celebraremini. (3) Quomodo enim aliquis superet vel nobilitatem eorum qui ab Hercule et ipso Iove genus ducunt, quam omnes uno ore confitentur in vobis solis reperiri; vel virtutem eorum, qui Doricas in Peloponneso urbes condiderunt, et illam regionem occupaverunt; vel praeliorum tropaeorumque multitudinem quae vestro ductu atque auspiciis facta sunt et statuta? (4) Quis autem dicendis egeret, qui velit quum fortitudinem ac temperantiam totius vestrae civitatis, tum a vestris maioribus institutum reipublicae statum percensere? quantis porro verbis uti liceret ad explicandam parentis tui prudentiam, eiusdemque in adversis rei gerendae rationem, et illud quod intra ipsam urbem commissum esse praelium? in quo tu proelio constitulus imperator pugnando cum paucis adversus multos omnibus antecelluisti, et urbem tuam ab exilio servasti: quo nihil praeclarior gustum ab ullo proferri possit: (5) neque enim vel urbes expugnare, vel hostium magnas copias interimere, magnum adeo est et honorificum, ut fuit et tantis periculis patriam liberare, et non illam vulgarem aliquam, sed quae tantopere virtutis causa emineret. De quibus nemo scilicet non cum ostentatione, sed simpliciter narrando, neque cum verborum ornatu, sed enumerando duntaxat et temere quidvis effundendo disseruerit, qui non ex eo magnam sibi laudem comparaverit.

(6) Ego igitur qui etiam de his poteram idoneo modo profari, atque illud sentiens, primum facilius esse de praeteritis copiose eloqui, quam de futuris cordate dicere; deinde omnes homines maiorem habere gratiam laudantibus quam consiliantibus, et illos quidem libenter excipere ut sui studiosos, hos vero, nisi iussi admonent, auriibus obtundere arbitrari: (7) quae etsi omnia providerim, nihilo tamen secius ab his abstinui quae ad gratiam ineamdam dicenda essent, de iis tantum modo dicturus de quibus nemo alius ausit: rarus nimirum decere eos qui de aequitate et prudentia cum aliis contendunt, nequaquam ea sibi eligere argumenta quae tractatu facilima sunt, sed quae difficillima, neque rursus ea quae auditu sint iucundissima, sed ex quibus emolumentum plurimum afferant quum suis civitatibus, tum Graecis omnibus, in quorum utilitatem nunc intendor.

(8) Demiror autem ceteros quibus vel agendi est vel dicendi aliqua facultas, quod nulla unquam de communibus rebus illorum animos cogitatio subeat, neque inoveantur Graeciae calamitatibus, cuius status adeo foedus est et miserabilis ut nullus in ea locus reperiat, qui non

πος ὅς οὐ γέμει καὶ μεστός ἐστι πολέμου καὶ στάσεων καὶ σφαγῶν καὶ κακῶν ἀναριθμητῶν, ὧν πλεῖστον μέρος μετεilhφρασι οἱ τῆς Ἀσίας τὴν παραλίαν οἰκοῦντες, οὗς ἐν ταῖς συνθήκαις ἅπαντας ἐκδοδόχαμεν οὐ μόνον τοῖς βαρβάροις ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων τοῖς τῆς μὲν φωνῆς τῆς ἡμετέρας κοινοῦντοσι, τῷ δὲ τρόπῳ τῷ τῶν βαρβαρίων χοιόμενοις· (9) οὗς, εἰνοῦν ἔχομεν, οὐκ ἂν περιεωρῶμεν ἀθροισμένους οὐδ' ὑπὸ τῶν τυχόντων στρατηγουμένων, οὐδὲ μείζους καὶ κρείττους συντάξεις στρατοπέδων γιγνομένας ἐκ τῶν πλανουμένων ἢ τῶν πολιτευομένων οἱ τῆς μὲν βασιλείας χώρας μικρὸν μέρος λυμαίνονται, τὰς δὲ πόλεις καὶ Ἑλληνίδας, εἰς ἣν ἂν εἰσέλθωσι, ἀνασάτους ποιοῦσι, τοὺς μὲν ἀποκτείνοντες, τοὺς δὲ φυγαδεύοντες, τῶν δὲ τὰς οὐσίας διαρπάζοντες, (10) ἔτι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας ὑβρίζοντες, καὶ τὰς μὲν εὐπρεπεστάτας καταισχύνοντες, τῶν δ' ἄλλων ἂν περὶ τοῖς σώμασιν ἔχουσι περισπῶντες, ὅσθ' ἂς πρότερον οὐδὲ κεκοσμημένας ἦν ἰδεῖν τοῖς ἀλλοτρίοις, τάχτας ὑπὸ πολλῶν δρᾶσθαι γυμνάς, ἐνίας δ' αὐτῶν ἐν βράχεσι περιρθειρομένας δι' ἐνδειαν τῶν ἀναγκαίων.

(11) Ὑπὲρ ὧν πολὺν ἤδη χρόνον γιγνομένων οὗτε πόλις οὐδεμία τῶν προεστάναι τῶν Ἑλλήνων ἀξιουσῶν ἠγανάκτησεν, οὗτ' ἀνὴρ τῶν πρωτευσόντων οὐδεὶς βραβείας ἤνεγκε, πλὴν ὁ σὸς πατήρ· μόνος γὰρ Ἀγασίλαος ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ἐπιθυμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλετε τοὺς μὲν Ἑλληνας ἐλευθερωῖσαι, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάροις πολεμον ἐξενεγκεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ κακείνους ἐνὸς πράγματος διήμαρτεν. (12) καὶ μὴ θαυμάσις εἰ πρὸς σὲ διαλεγόμενος μνησθήσομαι τῶν οὐκ ὀρθῶς ὑπ' αὐτοῦ γνωσθέντων· εἰθισμαί τε γὰρ μετὰ παρρησίας ἀεὶ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, καὶ δεξιότητα ἂν δικαίως ἐπιτιμῆσας ἀπεχθῆσθαι μᾶλλον ἢ παρὰ τὸ προσῆχον ἐπαινεῖσας χρισσασθαι. (13) τὸ μὲν οὖν ἐμὸν οὕτως ἔχον ἐστίν, ἐκείνους δ' ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις διενεγκῶν καὶ γενόμενος ἐγκρατέστατος καὶ δικαιοτάτος καὶ πελιτικώτατος διττὰς ἔσχεν ἐπιθυμίας, χωρὶς μὲν ἑκατέραν καλὴν εἶναι δοκοῦσαν, οὐ συμφωνούσας δ' ἀλλήλαις εὐδ' ἅμα πράττεσθαι δυναμένας· ἠβούλετο γὰρ βασιλεῖ τε πολεμεῖν καὶ τῶν φίλων τοὺς φεύγοντας εἰς τὰς πόλεις καταγαγεῖν καὶ κυρίους καταστῆσαι τῶν πραγμάτων. (14) συνέβαινεν οὖν ἐκ μὲν τῆς πραγματείας τῆς ὑπὲρ τῶν ἑταίρων ἂν κακοῖς καὶ κινδύνοις εἶναι τοὺς Ἑλληνας, διὰ δὲ τὴν ταρχάνην τὴν ἐνθάδε γιγνομένην μὴ σχολῆν ἄγειν μηδὲ δύνασθαι πολεμεῖν τοῖς βαρβάροις. ὅστ' ἐκ τῶν ἀγνωσθέντων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον βράδιον καταμαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους μὴ πρότερον ἐκφέρειν πρὸς βασιλεα πολεμον, πρὶν ἂν διαλλάξῃ τις τοὺς Ἑλληνας καὶ παύσῃ τῆς μανίας καὶ τῆς φιλονικίας ἡμᾶς. περὶ ὧν ἐγὼ καὶ πρότερον εἶρηκα καὶ νῦν ποιήσομαι τοὺς λόγους.

(15) Καίτοι τινὲς τῶν οὐδεμιάς μὲν παιδείας μετ-σχηκότων, δύνασθαι δὲ παιδεύειν τοὺς ἄλλους ὑπισχυομένων, καὶ ψέγειν μὲν τὰμὰ τολμώντων, μιμεῖ-

bellorum, seditionum, cædium et infinitorum malorum plenus sit : quorum quidem partem longe maximam sustinent ii qui Asiæ maritima incolunt, et a nobis universis in fœderibus sunt dediti, non barbaris tantummodo, sed iis item Græcis, qui etsi nobiscum eadem lingua utantur, a moribus barbarorum nihil discrepant; (9) quos certe, si in nobis quidquam esset sanæ mentis, non sineremus coire nec a quibus libet in expeditionem educi, maioresque et validiores conflari copias e vagantibus viris quam e civibus in urbe degentibus : qui quum exiguam admodum ditionis regię partem devastent, Græcas urbes, ad quamcumque accesserint, evertunt, in quibus alios trucidant, alios exterminant, alios bonis expoliant; (10) prætereaque pueros et feminas contumeliis afficiunt, et in his forma præstantissimas contemerant, ceteras iis exuunt vestimentis quibus teguntur ipsarum corpora, ut quas antea ne ornatas quidem videre poterant alieni, hæc iam nudæ a nullis et conspiciantur, et earum nonnullæ in vilibus pannis ob necessarium inopiam pereant.

(11) Quæ quum tanto iam tempore mala perdurent, nulla tamen civitas ex iis quæ Græcorum imperium affectant neque vir aliquis ex Græciæ principibus molestius tulit præterquam tuus parens : solus enim Agesilaus eorum quos novimus, in magno semper vixit desiderio tum Græcos in libertatem vindicandi tum belli barbaris inferendi. Qui tamen et ipse in re una aberrare visus est. (12) Neque mireris velim, si, tecum ego disserens, eorum mentionem faciam quæ minus ille recte sensit : nam et libere loqui semper soleo, et malim ob iustam reprehensionem odium incurere potius quam per immeritam laudem gratificari. (13) Hæc igitur est mea ratio. Ceterum ille qui in reliquis omnibus superabat alios, idemque erat maxime iustus et temperans ac rerum gerendum peritus, habuit duos cupiditates, præclaram utramque seorsum, sed non inter se consentientes, nec eius generis quæ simul conferri possint. Quum enim et regi Persarum bellum inferre et amicos ab exilio in patriam quemque suam restituere ac summæ rerum præficere decessisset, (14) fiebat, dum amicis studeret impensius, ut et Græci in malis ac bellis versarentur, et ipse propter tumultum hic excitatum pugnandi contra barbaros otium et facultatem non haberet. Quare ex his, quæ illo tempore errata sunt, facile intelligitur eum qui recte rebus consultum velit, non prius regi Persico bellum inferre debere, quam Græcos reconciliarit illorumque hunc furem et ambitionem hanc compescuerit. Quare de re ut alias verba feci, ita nunc quoque faciam.

(15) At enim ex iis qui alios se docere posse pollicentur, quum sint ipsi doctrinæ omnis expertes, quique mea scripta carpere audent, quæ tamen imitari gestiunt, hoc

σθαι δὲ γλιχομένων, τὰ γὰρ ἂν μανίαν εἶναι φήσειαν τὸ μέλειν ἐμοὶ τῶν τῆς Ἑλλάδος συμφορῶν, ὥσπερ παρὰ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἢ βέλτιον ἢ χεῖρον αὐτὴν πράξουσιν. ὧν δικαίως ἂν ἅπαντες πολλὴν ἀνανδρίαν καὶ μικροψυχίαν καταγοιέιν, ὅτι προσποιούμενοι φιλοσοφεῖν αὐτοὶ μὲν ἐπὶ μικροῖς φιλοτιμοῦνται, τοῖς δὲ δυναμένοις περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν φθονοῦντες διατελοῦσιν. (16) οὗτοι μὲν οὖν βοηθοῦντες ταῖς αὐτῶν ἀσθενείαις καὶ βραθυμίαις ἴσως τοιαῦτ' ἐροῦσιν· ἐγὼ δ' οὕτως ἐπ' ἐμαυτῶν μέγα φρονῶ, καίπερ ἔτη γεγονῶσι ὀγδοήκοντα καὶ παντάπασιν ἀπειρηκώς, ὅστ' οἶμαι καὶ λέγειν ἐμοὶ προσήκειν μάλιστα περὶ τούτων καὶ καλῶς βεβουλεύσθαι πρὸς σὲ ποιούμενον τοὺς λόγους, καὶ τυχὸν ἀπ' αὐτῶν γενήσεσθαι τι τῶν θεόντων. (17) ἤγοῦμαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, εἰ δεήσειεν αὐτοὺς ἐξ ἀπάντων ἐκλέξασθαι τὸν τε τῶν λόγων κάλλιστ' ἂν δυναθέντα παρακαλέσαι τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ τὴν τῶν βαρβάρων στρατείαν καὶ τὸν τάχιστα μέλλοντα τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν τὰς συμφέρειν δοξάσας, οὐκ ἂν ἄλλους ἀνθ' ἡμῶν προκριθῆναι. καίτοι πῶς οὐκ ἂν αἰσχρὸν ποιήσαιμεν, εἰ τούτων ἀμελησάμεν οὕτως ἐντίμων ὄντων, ὧν ἅπαντες ἂν ἡμᾶς ἀξιώσειαν; (18) τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἔλαττόν ἐστιν ἀποφθίνασθαι γὰρ ἂν γινώσκει τις, οὐ πάνυ τῶν χαλεπῶν πέφυκεν· σοὶ δὲ προσήκει προσέχοντι τὸν νοῦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις βουλευσάσθαι, πότερον ὀλιγορρητέον ἐστὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων γενοσθαι μὲν ὥσπερ ὀλίγω πρότερον ἐγὼ διήλθον, ἡγεμόνι δὲ Λακεδαιμονίων ὄντι, βασιλεῖ δὲ προσκαγορευμένῳ, μεγίστην δὲ τῶν Ἑλλήνων ἔχοντι δόξαν, ἢ τῶν μὲν ἐνεστώτων πραγμάτων ὑπεροπτέον, μείζονσι δ' ἐπιχειρητέον.

(19) Ἐγὼ μὲν γὰρ φημι χρῆναι σε πάντων ἀφένον τῶν ἄλλων δυοῖν τούτοις προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως τοὺς μὲν Ἑλληνας ἀπαλλάξεις τῶν πολέμων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν νῦν αὐτοῖς παρόντων, τοὺς δὲ βαρβάρους παύσεις ὑβρίζοντας καὶ πλείω κεκτημένους ἀγαθὰ τοῦ προσήκοντος. ὡς δ' ἐστὶ ταῦτα δυνατὰ καὶ συμφέροντα καὶ σοὶ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, ἐμὸν ἔργον ἤδη διδάξαι περὶ αὐτῶν ἐστίν.

amentiae forsā adscribant, quod Græciæ calamitates ego curare profitear, quasi per meam orationem melius cum illa agi deinceps possit aut deterius. (16) Quorum merito sane pusillum nimis ac parum virilem animum omnes reprehendant, quod se tanquam oratores iactantes, et ipsi ob parva gloriantur, et aliis qui de maioribus consilia suggerere possint, non desinant invidere. Atque illi quidem ignaviam et imbecillitatem suam obtegere cupientes, talia fortasse sunt dicturi; ego vero quanquam octogesimum iam annum agam, et ab rebus gerendis me plane abdicaverim, ita magnifice tamen de me adhuc sentio, ut putem mei præsertim fuisse muneris de his dicere, meque tecum agendo præclara suggestisse consilia, ac per hæc forsā aliqua rectius gestum iri. (17) Quin et ceteros Græcos existimo, si inter omnes ipsis deligendus esset is qui Græcos optime posset oratione sua incitare ad invadendos bello barbaros, tum qui celerrime posset conficere quæ utiliter gerenda viderentur, nullos omnino alios nobis præposituros. At enim quomodo non ageremus turpiter, si tam honorificum de nobis indicium negligere-mus? (18) Ac meum quidem munus minoris momenti est, quum non ita soleat esse arduum suam sententiam proferre: te vero decet meis verbis attendentem pendere utrum Græcæ res tibi negligendæ sint, iis commendato natalibus quæ modo dicebam, duci Lacedæmoniorum, ipsorumque regi appellato, et maximum inter Græcos nomen sustinenti; an potius præsentia omittenda sint negotia, ut his maiora suscipias. (19) Equidem censeo in hæc duo maxime, ceteris omnibus prætermissis, tibi esse incumbendum, ut Græcos bellis ac ceteris miseris quibus hodie conflictantur liberes, utque barbarorum coerceas insolentiam, et nimia ipsorum bona imminuas. Hæc autem confici posse eademque et tibi et tuæ civitati et ceteris omnibus expedire, monere te mei operis est.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

IULIANI IMPERATORIS EPISTOLÆ.

α'. Προαιρεσίω.

Τί δὲ οὐκ ἔμελλον ἐγὼ Προαιρέσιον τὸν καλὸν προσ-
αγορεύειν, ἄνδρα ἀρίεντα τοὺς λόγους, ὅσπερ οἱ πο-
ταμοὶ τοῖς πεδίοις ἐπαριῶσι τὰ βρύματα, καὶ ζηλοῦντα
τὸν Περικλέα κατὰ τοὺς λόγους, ἕξω τοῦ συνταράττειν
καὶ ξυγκυκᾶν τὴν Ἑλλάδα; θαυμάζειν δὲ οὐ χρὴ τὴν
Λακωνικὴν εἰ πρὸς σε βραχυλογίαν ἐμιμησάμην· (2) ὑμῖν
γὰρ πρέπει τοῖς σοφοῖς μακροὺς πάνυ καὶ μεγάλους
ποιεῖσθαι λόγους, ἡμῖν δὲ ἀρκεῖ καὶ τὰ βραχέα πρὸς
ὑμᾶς. ἴσθι δῆτά μοι πολλὰ πανταχόθεν κύκλω πράγ-
ματα ἐπιρρεῖν. τῆς καθόδου τὰς αἰτίας, εἰ μὲν ἱστο-
ρίαν γράφεις, ἀκριθέστατα ἀπαγγεῶ σοι, δοὺς τὰς
ἐπιστολὰς ἀποδείξεις ἐγγράφους· εἰ δ' ἐγνωκας ταῖς
μελέταις καὶ τοῖς γυμνάσμασιν εἰς τέλος ἄχρι γήρωος
προσκαρτερεῖν, οὐδὲν ἴσως μου τὴν σιωπὴν μέμνη.

β'. Λιβανίω.

Ἐπειδὴ τῆς ὑποσχέσεώς ἐπελάθου (τρίτῃ γοῦν ἔστι
σήμερον, καὶ ὁ φιλόσοφος Πρίσκος αὐτὸς μὲν οὐχ ἦκε,
γράμμακα δ' ἀπέστειλεν ὡς ἔτι χρονίζων), ὑπομι-
μνήσκω σε τὸ χρέος ἀπαιτῶν. ὄφλημα δὲ ἔστιν, ὡς
οἴσθα, σοὶ μὲν ἀποδοῦναι βῆδιον, ἐμοὶ δὲ ἕδιστον πάν-
των κομίσασθαι. πέμπε δὴ τὸν λόγον καὶ τὴν ἱεράν
συμβουλὴν, ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν ταχέως,
ἐπεὶ καὶ τούτων με τῶν τριῶν ἡμερῶν ἴσθι συντρέψας,
(2) εἴπερ ἀληθῆ φησὶν ὁ Σικελιώτης ποιητής, ἐν ἡματι
φάσκων τοὺς ποθοῦντας γηράσκειν. εἰ δὲ ταῦτά ἐστιν,
ὅσπερ οὖν ἔστί, τὸ γῆρας ἡμῖν ἐτριπλασίασας, ὦ
γενναῖε. ταῦτα μεταξὺ τοῦ πράττειν ὑπηγόρευσά σοι
γράψειν γὰρ οὐχ οἷός τε ἦν, ἀργότεραν ἔχων τῆς
γλώττης τὴν χεῖρα. καίτοι μοι καὶ τὴν γλώττιαν εἶναι
συμβέβηκεν ὑπὸ τῆς ἀνασχίσιας ἀργότεραν καὶ ἀδιάρ-
θρωτον. ἔρρωσά μοι, ἀδελφεὲ ποθεινότεατε καὶ προσ-
φιλέστατα.

γ'. Ἀριστοξένω φιλοσόφω.

Ἄρα γε χρὴ περιμένειν κληῖσιν; καὶ τὸ αἰε προτι-
μᾶν μηδαμοῦ; ἀλλ' ὅρα μὴ χαλεπὴν ταύτην εἰσαγά-

I. Prohæresio.

Cur ego Prohæresium optimum virum non salutabo?
hominem ita in dicendo copiosum et abundantem, ut flu-
mina, cum in patentes campos influunt; hominem a-mu-
lantem eloquentia Periclem, nisi quod Graciam non
conturbat nec permiscet? Noli autem mirari, quod Læco-
nicæ orationis brevitatem erga te inuitatus fuerim. (2) Vos
enim sapientes homines deest copiosa et magnifica ora-
tione uti; nobis satis est, si pauca ad vos scribamus.
Scito igitur, multa undique negotia mihi affluere. Redi-
tus causas, si quidem historiam cogitas, accuratissime
tibi exponam, epistolas tanquam demonstrationes scriptas
ad te missurus. Sin autem te oratoriis studiis et exerci-
tationibus ad extremam usque senectutem consumere
statuis, nihil fortasse meum silentium accusabis.

II. Libanio.

Quandoquidem promissi tui oblitus es (tertius enim
hic dies est, neque Priscus philosophus venit, sed litteras
misit tanquam adhuc morans), revoco tibi in memoriam
debitum flagitando. Est autem, ut scis, eiusmodi, ut
et tibi facile sit persolvere, et mihi periuicundum accipere.
Mitte itaque orationem illam unaque sacrum consilium, sed,
per Mercurium et Musas, mitte celeriter. (2) Nam et me
scito tribus his diebus valde abs te consumtum esse, si qui-
dem vere ait poeta Siculus, uno die desiderantes consenc-
scere. Quod si ita est, ut certe est, senectutem iam nobis,
vir egregie, triplicasti. Hæc ad te dictavi occupatus. Scri-
bere enim ipse non poteram, quod manum lingua tardio-
rem habebam. Quin et lingua ipsa tardior iam est, quod
eam iam diu non exercuerim. Vale, frater suavissime
et carissime.

III. Aristoxeno philosopho.

An vero expectandum est, dum vocere? an priorem
officio atque amicitia certare prorsus iam extinctum

γουμεν τὴν νομοθεσίαν, εἰ ταῦτα χρῆ παρὰ τῶν φίλων περιμένειν, ὅσα καὶ παρὰ τῶν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε γνωρίζω. ἀπορήσει τις ἐνταῦθα πῶς οὐκ εἰδότες ἀλλήλους ἐσμέν φίλοι; πῶς δὲ τοῖς πρὸ χιλίων ἐτῶν γεγονόσι καὶ ναὶ μὰ Δία δισχιλίων; ὅτι σπουδαῖοι πάντες ἦσαν καὶ τὸν τρόπον καλοὶ τε κάγαθοί. ἐπιθυμοῦμεν δὲ καὶ ἡμεῖς εἶναι τοιοῦτοι. (α) εἰ καὶ τοῦ εἶναι, τότε εἰς ἐμέ, πάμπληθες ἀπολειπούμεθα, πλὴν ἀλλ' ἤγε ἐπιθυμία τάττει πως ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκείνοις μερίδα. καὶ τί τοιαῦτα ἐγὼ ληρῶ μακρότερον; εἶτε γὰρ ἄκλητον ἰέναι χρῆ, ἤξεις δῆπουθεν· εἶτε καὶ κλῆσιν περιμένεις, ἰδοὺ σοι καὶ παρακλήσις ἤκει παρ' ἡμῶν. ἐντυχε οὖν ἡμῖν περὶ τὰ Τύανα πρὸς Διὸς φίλιου, δεῖξον ἡμῖν ἄνδρα ἐν Καππαδόχαις καθαρῶς Ἕλληνα. τῶς γὰρ τοὺς μὲν οὐ βουλομένους, ὀλίγους δὲ τινὰς ἐθέλοντας μὲν, οὐκ εἰδότες δὲ θύειν ὀρῶ.

δ'. Ἰουλιανὸς Θεοδωρᾷ τῇ αἰδεσιμωτάτῃ.

Τὰ πεμφθέντα παρὰ σοῦ βιβλία πάντα ὑπεδεξάμην καὶ τὰς ἐπιστολάς ἄσμενος διὰ τοῦ βελτίστου Μυγδονίου. καὶ μόγις ἄγων σχολήν, ὡς ἴσασιν οἱ θεοί, οὐ καχιζομένην λόγῳ ταῦτα ἀντέγραψα πρὸς σέ. εὐ δὲ εὔπράττοις καὶ γράφοις αἰεὶ τοιαῦτα.

ε'. Ἐκδικίῳ ἐπάρῳ Αἰγύπτου.

Εἰ καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα μὴ γράφεις ἡμῖν, ἀλλ' ὑπὲρ γε τοῦ θεοῦ ἐχθροῦ χρῆν σε γράφειν Ἀθανασίου, καὶ ταῦτα πρὸ πλείονος ἤδη χρόνου τὰ καλῶς ἡμῖν ἐγνωσμένα πεπυσμένον. (2) ὄμνυμι δὲ τὸν μέγαν Σάρραπιν, ὡς εἰ μὴ πρὸ τῶν Δεκεμβρίων Καλανδῶν ὁ θεοῦς ἐχθρὸς Ἀθανασίος ἐξέλοι ἐκείνης, μᾶλλον δὲ καὶ πάσης τῆς Αἰγύπτου, τῇ ὑπακουούσῃ σοι τάξει προστιμήσομαι χρυσῷ λίτρας ἑκατόν. (3) οἶσθα δὲ ὅπως εἰμι βραδὺς μὲν εἰς τὸ καταγῶναι, πολλῶ δὲ ἔτι βραδύτερος εἰς τὸ ἅπαξ καταγῶς ἀνεῖναι. ** καὶ τῇ αὐτοῦ χειρὶ πάνυ με λυπεῖ τὸ καταφρονεῖσθαι τοὺς θεοὺς πάντας. οὐδὲν οὕτως ἴδοιμι, μᾶλλον δὲ ἀκούσαιμι μηδενὸς παρὰ σοῦ πραγθέντος, ὡς Ἀθανάσιον ἐξεληλαμένον τῶν τῆς Αἰγύπτου τόπων, τὸν μιαρὸν, ὃς ἐτόλμησεν Ἑλληνίδας ἐπ' ἐμοῦ γυναίκας τῶν ἐπιστήμων βαπτίσαι. διωκέσθω.

ς'. Ἀρταβίῳ.

Ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς οὔτε κτείνεσθαι τοὺς Γαλιλαίουσιν οὔτε τύπτεσθαι παρὰ τὸ δίκαιον οὔτε ἄλλο τι πάσχειν κακὸν βούλομαι, προτιμᾶσθαι μέντοι τοὺς θεοσεβεῖς καὶ πάνυ φημί δεῖν διὰ γὰρ τὴν Γαλιλαίων μωρίαν ὀλίγου δεῖν ἅπαντα ἀνετρέπη, διὰ δὲ τὴν τῶν θεῶν εὐμένειαν σιζόμεθα πάντες. ἔθεν γὰρ τιμᾶν τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς θεοσεβεῖς ἄνδρας τε καὶ πόλει.

est? Vide ne iniquam legem in amicitiam inducamus, et ab amicis eadem expectare conveniat, quæ vulgo a quibuslibet familiaribus expectantur. Quæret aliquis, quemadmodum amici simus, cum ne de facie quidem inter nos noverimus? At ego vicissim quæro, qui fit ut eos, qui mille annos, imo etiam bis millenos antea fuerunt, diligamus? Nempè quia boni viri erant. Et nos sane tales esse volumus. (2) Ac tametsi quod ad me attinet, multum ab eo absumus, ut tales simus, voluntate certe proxime accedimus. Verum quid pluribus tempus consumo? si invocatum venire oportet, venies: sin vocationem expectas, habes adhortationem meam. Quocirca per Iovem amicitiae præsidem te oro, ut ad nos prope Tyana venias, hominemque inter Cappadocas vere Græcum ostendas. Nam adhuc quidem invitos nonnullos, volentes paucos, sed inscientes sacrificare video.

IV. Iulianus Theodoræ plurimum observanda.

Libros omnes, quos ad me misisti, cum epistolis perlibenter accepi, a Mygdonio viro optimo mihi redditos. Et cum otii vix quicquam haberem (Dii enim sciunt, nihil me verbis minuere) hæc ad te rescripsi. Tu vero da operam ut valeas, et semper ad nos tales litteras mittas.

V. Eedicio præfecto Ægypti.

Etsi nihil de cæteris scribis, attamen de illo deorum hoste Athanasio scribere certe debuisti, præsertim cum præclara nostra decreta multo ante audivisses. (2) Testor magnum Sarapin, nisi ante Calendas Decembres inimicus deorum Athanasius ex ea urbe vel potius ex universa Ægypto discesserit, centum auri pondo cohortem, quæ tibi paret, multatum iri. (3) Scis autem quam sim lentus ad condemnandum, et quanto lentior, postquam condemnavi, ad ignoscendum. *** Per mihi molestum est, eius opera deos omnes contemni. Equidem ex tuis factis nullum libentius videro, imo audiero, quam Athanasium illum scelestum ex omnibus Ægypti locis pulsum esse: qui ausus est in meo regno fœminas Græcorum illustres ad baptismum impellere. Eiciatur.

VI. Artabio.

Ego per deos neque interfici Galilæos neque cædi præter ius et æquum neque molestiæ quicquam perpeti volo, sed tamen iis deorum cultores præferendos esse vel maxime censeo. Etenim Galilæorum amentia propemodum omnia affixit ac perdidit, cum deorum benevolentia omnes salvi simus. Quare tum deos colere tum eorum cultores et viros et populos honorare debemus.

η'. Γεωργίω.

Ἦλθες Τηλέμαχε φησὶ τὸ ἔπος· ἐγὼ δέ σε καὶ εἶδον ἤδη τοῖς γράμμασι, καὶ τῆς ἱερᾶς σοῦ ψυχῆς τὴν εἰκόνα καθάπερ ὀλίγη σφραγὶς μεγάλου χαρρακτιῆρος τύπον ἀνεμαζάμην. ἔστι γὰρ ἐν ὀλίγῳ πολλὰ δευθῆναι, ἐπεὶ καὶ Φειδίας ὁ σοφὸς οὐκ ἐλ τῆς Ὀλυμπίαςι μόνον ἢ Ἀθῆνῃσιν εἰκόνας ἐγνωρίζετο, ἀλλ' ἤδει καὶ μικρῶ γλύμματι μεγάλης τέχνης ἔργον ἐγκλείσαι, (2) οἷον δὴ τὸν τέτιγά φασιν αὐτοῦ καὶ τὴν μέλιτταν, εἰ δὲ βούλει, καὶ τὴν μυῖαν εἶναι ἰὼν ἕκαστον, εἰ καὶ τῇ φύσει κεχάλωται, τῇ τέχνῃ ἐψύχεται. ἀλλ' ἐν ἐκείνοις μὲν ἴσως αὐτῷ καὶ ἡ σμικρότης τῶν ζῶων εἰς τὴν κατὰ λόγον τέχνην τὸ εἰκὸς ἐχαρίζετο· σὺ δ' ἀλλὰ τὸν ἐπ' ἵππου θηρῶντα Ἀλέξανδρον εἰδοκαὶ σκόπει, οὗ τὸ μέτρον ἐστὶ πᾶν ὄνυχος οὐ μεῖζον· (3) οὕτω δὲ ἐφ' ἑκατέρου τὸ θαῦμα τῆς τέχνης κέρυται, ὥστε δὲ μὲν Ἀλέξανδρος ἤδη τὸ θηρίον βάλλει καὶ τὸν θεατὴν φοβεῖ, δι' ὅλου δυσιπτῶν τοῦ σχήματος, ὁ δὲ ἵππος ἐν ἄκρᾳ τῶν ποδῶν τῇ βάσει τὴν στάσιν φεύγων ἐν τῇ τῆς ἐνεργείας κλοπῇ τῇ τέχνῃ κινεῖται. ὁ δὴ καὶ αὐτὸς ἡμῖν, ὦ γενναίε, ἐποίεις. (4) ὥσπερ γὰρ ἐν Ἑρμοῦ λογίου σταδίοις δι' ὅλου πολλᾶκις τοῦ δρόμου στεφανωθείς ἦν δι' ὧν ἐν ὀλίγοις γράφεις τῆς ἀρετῆς τὸ ἄκρον ἐμφανίεις καὶ τῶν ὄντι τὸν Ὀδυσσεῆα τὸν Ὀμήρου ζῆλοισι, ὅς καὶ μόνον εἰπὼν ὅστις ἦν, ἤρκει τοὺς Φαίακας ἐκπληξῆσαι. εἰ δέ τι καὶ παρ' ἡμῶν τοῦ κατὰ σέ φιλικοῦ καπνοῦ δέει, φθόνος οὐδεῖς. πάντως που καὶ παρὰ τῶν ἡττόνων εἶναι τι χρηστὸν ὁ μῦς τὸν λέοντα σώσας ἀρκαῦντος δείκνυσιν.

ζ'. Ἐκδικίῳ ἐπάρχῳ Αἰγύπτου.

Ἄλλοι μὲν ἵππων, ἄλλοι δὲ ὄρνείων, ἄλλοι δὲ θηρίων ἐρῶσιν· ἐμοὶ δὲ βιβλίων κτήσεως ἐκ παιδαρίου δεινὸς ἐντέτηκε πόθος. ἄτοπον οὖν εἰ ταῦτα περιδοίμι σφετερισταμένους ἀνθρώπους, οἷς οὐκ ἀρκεῖ τὸ χρυσίον ἀποπλῆσαι τὸν πολὺν ἔρωτα τοῦ πλούτου, πρὸς δὲ καὶ ταῦτα ὑφαίρεισθαι βραδίως διανοουμένους. (2) ταῦτην οὖν ἰδιωτικὴν μοι δὸς τὴν χάριν, ὅπως ἀνευρεθῇ πάντα τὰ Γεωργίου βιβλία. πολλὰ μὲν γὰρ ἦν φιλόσοφα παρ' αὐτῷ πολλὰ δὲ ῥητορικά, πολλὰ δὲ ἦν καὶ τῆς τῶν δυσεβῶν Γαλιλαίων διδασκαλίας. ἂ βουλοίμην μὲν ἠφανίσθαι πάντῃ τοῦ δὲ μὴ σὺν τούτοις ὑφαίρειθῆναι τὰ χρησιμώτερα, ζητησῆθω κάκεινα μετ' ἀκριβείας ἅπαντα. (3) ἡγεμῶν δὲ τῆς ζητήσεως ἔστω σοὶ ταύτης ὁ νοτάριος Γεωργίω, δεῦρ μεταπίστεως μὲν ἀνιχνεύσας αὐτὰ γέρας ἴστω τευξόμενος ἐλευθερίας, εἰ δ' ἀμωσγέπως γένοιτο καχοῦργος περὶ τὸ πρᾶγμα, βασιάνων εἰς πείραν ἤζων. (4) ἐπίσταμαι δὲ ἐγὼ τὰ Γεωργίου βιβλία, καὶ εἰ μὴ πάντα, πολλὰ μέντοι μετέδωκε γάρ μοι περὶ τὴν Καππαδοκίαν ὄντι πρὸς μεταγραφὴν τινα, καὶ ταῦτα ἔλαβε πάλιν.

VII. Georgio.

In versu illo scis esse *venisti, mi Telemache*. At ego te et vidi iam in litteris, et tuæ divinæ mentis imaginem, quasi magni cuiusdam signi effigiem, parvo sigillo expressi. Licet enim multa in re parva ostendere. Sapiens ille Phidias non ex ea solum imagine, quæ in Olympiis est aut Athenis, notus erat, verum etiam quod in exigua sculptura magnæ artis opus incluserat. (2) Talem aiunt eius cicadam et apem fuisse, ac, si vis, muscam: quorum unumquodque licet natura æreum finxit, ars tamen vita atque anima ornavit. Verum in iis parvitas fortasse animantium in artis industriam speciem veritatis contulit: at tu, si placet, Alexandrum ex equo venantem intue, cuius magnitudo digiti unguem non superat, (3) et tamen uterque adeo mirabili est artificio expressus, ut Alexander quidem et beluam feriat et spectatori terrorem vultu incutiat, equus vero in extrema pedum basi consistere recusans, dum motionis sensum tanquam surripit, arte tamen moveatur. Hoc ipsum tu, vir egregie, paulo ante apud nos fecisti. (4) Nam ut in Mercurii facundi stadiis toties iam victor coronatus in paucis his scriptis virtutem summam demonstras vereque Homericum Ulixem imitaris, qui vel tantum dicendo quisnam esset, Phæacæ perterritus ac conturbavit. Si quid etiam a nobis fumi, ut ais, ab amico profecti desideras, libenter largiemur. Omnino amicitiam quoque infimorum utilem esse, satis docet mus, qui leoni mercedis loco salutem attulit.

VIII. Ecdicio præfecto Ægypti.

Quidam equis, alii avibus, nonnulli feris delectantur: ego vero inde usque a pueritia librorum cupiditate arsi. Quare absurdum est, has opes iis relinquere, quorum avaritia nequit auro expleri, imo qui et istos libros facile suffurari clanculum molliuntur. (2) Quocirca hoc mihi privatim beneficium dabis, ut Georgii scripta omnia rependienda cures. Multa erant apud illum philosophica, multa rhetorica, multa de impiorum Galilæorum doctrina: quæ quidem velim penitus extincta esse; sed necum his utiliora quoque pereant, et illa cuncta diligenter exquiri volo. (3) Dux autem tibi esto ad inquirendum librarius ipsius Georgii: qui si fideliter in eam curam incubuerit, præmium sibi libertatem esse sciat; sin autem malitiose et astute quodammodo rem gesserit, quæstio nem de se habitum iri. (4) Georgii libros ego novi, etsi non omnes, at multos tamen. Mihi enim, cum in Cappadocia essem, quosdam describendos dedit, quos ad eum postea remisit.

θ'. Αυτοκράτωρ Καίσαρ Ἰουλιανὸς Μέγιστος Σεβαστὸς Ἀλεξανδρέων τῷ δήμῳ.

Εἰ μὴ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν οἰκιστὴν ὑμῶν καὶ πρόγε τούτου τὸν μέγαν θεὸν τὸν ἀγιώτατον Σάραπιν αἰδεῖσθε, τοῦ κοινοῦ γοῦν ὑμᾶς καὶ ἀνθρωπίνου καὶ πρόποντος πῶς οὐκ εἰσῆλθε λόγος οὐδεὶς; προσθήσω δὲ ὅτι καὶ ἡμῶν, οὗς οἱ θεοὶ πάντες, ἐν πρώτοις δὲ ὁ μέγας Σάραπις ἄρχειν ἐδικαίωσαν τῆς οἰκουμένης. (2) οἷς πρέπον ἦν τὴν ὑπὲρ τῶν ἡδικοκῶτων ὑμᾶς φυλάξαι διαγνώσειν. ἀλλ' ὀργὴ τυχὸν ἴσως ὑμᾶς ἐξηπάτησε καὶ θυμῶς, ὅσπερ οὖν εἴωθε τὰ δεινὰ πράττειν, τὰς φρένας μετοικίσας, εἰ τὰ τῆς ὀργῆς ἀναστείλαντες τοῖς παραχρῆμα βεβουλευμένοις καλῶς ὑστερον ἐπηγάγετε τὴν παρανομίαν, οὐδὲ ἡσχύνθητε δῆμος ὄντες τολμησαὶ ταῦτα, ἐπ' οἷς ἐκείνους ἐμισήσατε δικαίως. (3) εἶπατε γάρ μοι πρὸς τοῦ Σαράπιδος, ὑπὲρ ποίων ἀδικημάτων ἐχάλεπῆνατε Γεωργίῳ. τὸν μακαριώτατον Κωνσταντίον ἑρεῖτε δῆπουθεν ὅτι κατ' ὑμῶν παρῴζουεν, εἴτα εἰσῆγαγεν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν στρατόπεδον, καὶ κατέλαβεν ὁ στρατηγὸς τῆς Αἰγύπτου τὸ ἀγιώτατον τοῦ θεοῦ τέμενος, ἀποσυλῆσας ἐκεῖθεν εἰκόνας καὶ ἀναθήματα καὶ τὸν ἐν τοῖς ἱεροῖς κόσμον. (4) ὑμῶν δὲ ἀγανακτούντων εἰκότως καὶ πειρωμένων ἀμύνειν τῷ θεῷ, μᾶλλον δὲ τοῖς τοῦ θεοῦ κτήμασιν, ὃ δὲ ἐτόλμησεν ὑμῖν ἐπιπέμψαι τοὺς ὀπίτας ἀδίκως καὶ παρανομῶς καὶ ἀσεβῶς, ἴσως Γεώργιον μᾶλλον ἢ τὸν Κωνσταντίον δεδαικῶς, εἰ μετριώτερον ὑμῖν καὶ πολιτικώτερον, ἀλλὰ μὴ τυραννικώτερον πόρρωθεν προσεφέρετο. (5) τούτων οὖν ἔνεκεν ὀργιζόμενοι τῷ θεοῖς ἐχθρῶ Γεωργίῳ τὴν ἱερὰν αὐθις ἐμίνατε πόλιν, ἐξὸν ὑποβάλλειν αὐτὸν ταῖς τῶν δικαστῶν ψήφοις. οὕτω γὰρ ἐγίνετο ἂν οὐ φόνος οὐδὲ παρανομία τὸ πρῶγμα, δίκη δὲ ἐμμελής, ὑμᾶς μὲν ἀθύους πάντη φυλάττουσα, τιμωρουμένη μὲν τὸν ἀνίκατουςσεβήσαντα σφραγίζουσα δὲ τοὺς ἄλλους πάντας ὅσοι τῶν θεῶν ὀλιγοῦσι καὶ προσέτι τὰς τοιαύτας πόλεις καὶ τοὺς ἀνθρώπους δῆμους ἐν οὐδενὶ τίθενται, τῆς ἑαυτῶν δὲ ποιῶνται πάρεργον δυναστείας τὴν κατ' ἐκείνων ὁμότητα. (6) παραβάλλετε τοῖνον ταύτην μου τὴν ἐπιστολήν, ἣν μικρῶ πρῶην ἐπέσειλα, καὶ τὸ διάφορον κατανοήσατε. πόσους μὲν ὑμῶν ἐπαίνους ἔγραφον τότε; νυνὶ δὲ μὰ τοὺς θεοὺς ὄφειλον ὑμᾶς ἐπαινεῖν οὐ δύναμαι διὰ τὴν παρανομίαν. τολμᾶ δῆμος ὅσπερ οἱ κύνες ἀνθρώπων σπαράττειν, εἴτα οὐκ αἰσχύνεται τὰς γαῖρας προσάγειν τοῖς θεοῖς αἵματος βεούσας. ἀλλὰ Γεώργιος ἄξιός ἦν τοιαῦτα παθεῖν. (7) καὶ τούτων ἴσως ἐγὼ φαίην ἂν χεῖρονα καὶ πικρότερα. καὶ δι' ὑμᾶς ἑρεῖτε. σύμφημι καὶ αὐτός· παρ' ὑμῶν δὲ εἰ λέγοιτε, τοῦτο οὐκέτι συγχωρῶ. νόμοι γὰρ ὑμῖν εἰσὶν οὗς χρὴ τιμᾶσθαι μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων ἰδίᾳ καὶ στέργεσθαι· πλὴν ἐπειδὴ συμβαίνει τῶν κατ' ἕκαστον τινὰς παρανομεῖν, ἀλλὰ τὰ κοινὰ γοῦν εὐνομεῖσθαι χρὴ καὶ πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις ὑμᾶς, καὶ μὴ παραβαίνειν ὅσπερ ἐξ ἀρχῆς ἐνομισθη

IX. Imperator Cæsar Iulianus Maximus Augustus populo Alexandrino.

Si nihil vos Alexander conditor, ac potius Deus ille magnus sanctissimus Sarapis commovet, attamen patriæ, humanitatis, officii ratio nonne debuit ac potuit commovere? addo etiam nostri, quos cum dii omnes, tum vero inprimis magnus Sarapis, totius orbis imperio præfecerunt: (2) quorum intercat de iniuria vobis facta cognoscere. Verum iracundia vos fortasse decepit et furor (qui atrocissima quæque solet committere, ubi mentem domicilio suo exturbavit), quando represso impetu iis, quæ statim a vobis recte consulta erant, iniquum postea facinus subiecistis, neque veriti estis, cum plebs essetis, eadem committere, quæ in illis merito reprehendebatis. (3) Etenim per Sarapin, dicite mihi, quæ tandem Georgii crimina vos in illum incitarunt? Respondebitis, arbitror, quoniam in vos beatissimum Constantium accenderit, deinde exercitum in sacram urbem adduxerit, tum dux Ægypti sanctissimum dei templum ceperit, statuas et donaria et ornatum omnem diripuerit: (4) cumque vos merito irascere mini, et deo vel dei potius opibus succurreretis, illa summa iniquitate, scelere impietateque usus armatos immisit, magis fortasse Georgium quam Constantium veritus, si seipsum erga vos modeste ac civiliter gereret, neque tyrannidem aliquo modo exerceret. (5) His itaque causis irati deorum inimico Georgio, iterum sacram urbem scelere polluistis, cum liceret eum sententiis iudicium permitttere. Sic enim non cædes, non scelus ullum fuisset, ius et æquitas adhibita esset, quæ et vos penitus conservaret et impietatis auctorem puniret et cæteros comprimeret, qui Deos contemnunt insuperque urbes istas et florentes populos pro nihilo ducunt, sed crudelitatem erga illos existimant potentia suæ additamentum. (6) Conferte itaque meam illam epistolam, quam ad vos paulo ante misi, cum hac ipsa, et quantum intersit considerate, quantisque laudibus vos illic affecerin: quas cum hoc tempore vobis tribuere deberem, propter scelus vestrum medius fidius non possum. Ausus est populus, ut canes, hominem discernere, neque pudet eum, manus madentes sanguine ad deos tollere. Atenim dignus erat Georgius, qui talia pateretur. (7) Imo longe fortasse graviora, inquam, et acerbiora. At vestro nomine, inquietis. Fatcor; sed a vobis, non concedo. Sunt enim leges, quas observare omnes et colere debetis: ac si privatim a nonnullis violarentur, publice quidem certe rem bene administrari, legibus obtemperari, instituta maiorum sancta et sacra haberi conveniebat.

καλῶς. (8) εὐτόχῃμα γέγονεν ὑμῖν, ἄνδρες Ἀλεξανδρεῖς, ἐπ' ἐμοῦ πλῆμμελῆσαι τοιοῦτό τι ὑμᾶς, ὃς αἰδοῖ τῇ πρὸς τὸν θεὸν καὶ διὰ τὸν θεῖον τὸν ἐμὸν καὶ δμῶνυμον, ὃς ἤρξεν αὐτῆς τε Αἰγύπτου καὶ τῆς ὑμετέρας πόλεως, ἀδελφικὴν εὐνοίαν ὑμῖν ἀποσώζω. (9) τὸ γὰρ τῆς ἐξουσίας ἀκαταφρόνητον καὶ τὸ ἀπῆνεστερον καὶ καθαρὸν τῆς ἀρχῆς οὐποτε ἂν δήμου περιδοῖ τὸ λῆμμα μὴ οὐ καθάπερ νόσημα χαλεπὸν πικροτέρῳ διακαθῆραι φαρμάκῳ· προσφέρω δ' ἐγὼ ὑμῖν δι' ἄσπερ ἔναγχος ἐφην αἰτίας τὸ προσηνεστάτον παρῆνεσιν καὶ λόγους, ὅφ' ὧν εὖ οἶδα ὅτι πείσεσθε μᾶλλον, εἴπερ ἐστὲ καθάπερ ἀκούου τό τε ἀρχαῖον Ἑλληνας καὶ τὰ νῦν ἔτι τῆς εὐγενείας ἐκείνης ὕπεστιν ὑμῖν ἀξιόλογος καὶ γενναῖος ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὁ χαρακτήρ.

Προτεθήτω τοῖς ἐμοῖς πολίταις Ἀλεξανδρεῦσιν.

ι'. Ἰουλιανὸς Βυζαντίως.

Τοὺς βουλευτὰς πάντας ὑμῖν ἀποδεῶκαμεν καὶ τοὺς πατροβούλους, εἴτε τῇ Γαλιλαίων ἐκυτοῦς ἔδωσαν θρησκεία, εἴτε πως ἄλλως ἐπραγματεύσαντο διαδρῆναι τὸ βουλευτήριον, ἕξω τῶν ἐν τῇ μητροπόλει λειτουργηκότων.

ια'. Βασιλείῳ.

Ἡ μὲν προκομίαι φησὶν οὐ πόλεμον ἀγγέλλεις, ἐγὼ δὲ προσθέτην ἐκ τῆς κωμωδίας ὃ χρυσοὺν ἀγγείλας ἐπῶν. Ἰθ' οὖν ἔργοις αὐτὸ δεῖξον, καὶ σπεῦδε παρ' ἡμᾶς· ἀφιξή γὰρ φίλος παρὰ φίλον. ἢ δὲ περὶ τὰ πράγματα κοινὴ καὶ συνεχὴς ἀσχολία δοκεῖ μὲν εἶναι πῶς τοῖς μὴ πάρεργον αὐτὰ ποιῶσιν ἐπαγῆς, οἳ δὲ τῆς ἐπιμελείας κοινωνοῦντές εἰσιν ἐπεικείς, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, καὶ συνετοὶ καὶ πάντως ἱκανοὶ πρὸς πάντα. (2) δίδωμι οὖν μοι ῥασιώνην, ὥστε ἐξεῖναι μὴδὲν ὀλιγορῶντι καὶ ἀναπαύεσθαι· σύνεσμεν γὰρ ἀλλήλοισι οὐ μετὰ τῆς αὐλικῆς ὑποκρίσεως, ἧς μόνης οἶμαι σε μέχρι τοῦ δεῦρο πεπειῆσθαι, καθ' ἣν ἐπαινοῦντες μισοῦσι τηλικούτου μίσος, ἡλικίον οὐδὲ τοὺς πολεμιοτάτους, ἀλλὰ μετὰ τῆς προσηκούσης ἀλλήλοισι ἐλευθερίας ἐξελέγγοντές τε ὅταν δέη καὶ ἐπιτιμῶντες οὐκ ἔλαττον φιλοῦμεν ἀλλήλους τῶν σφόδρα ἐταίρων. (3) ἔθνην ἐξεστίν ἡμῖν (ἀπείη δὲ φθόνος) ἀνειμένους τε σπουδάζειν καὶ σπουδάζουσι μὴ ταλαιπωρεῖσθαι, καθέουδεν δὲ ἀδεῶς. ἐπεὶ καὶ ἐγγρηγορὸς οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὡς εἶδος ἐγγήγορα. (4) ταῦτα ἴσως κατηδόλεσχά σου καὶ κατέληρσα, παθῶν τι βλακῶδες ἐπήνεσα γὰρ ἐμαυτὸν ὡσπερ Ἀστυδάμας· ἀλλ' ἵνα σε πείσω προύργου τι μᾶλλον ἡμῖν τὴν σὴν παρουσίαν ἅτε ἀνδρὸς ἐμφορον ποιήσεν ἢ παραρήσεσθαι τι τοῦ καιροῦ, ταῦτα ἐπέστειλα. σπεῦδε οὖν, ὅπερ ἐφην, δημοσίῳ χρησόμενος δρόμῳ· συνδιατρίψας δὲ ἡμῖν ἐφ' ὅσον σοι φίλον, ὅπερ ἂν θέλῃς ὅφ' ἡμῶν πεμπόμενος ὡς προσῆκόν ἐστι βαδίει.

(8) Præclare est vobiscum actum, viri Alexandrini, quod me regnante talia commisitistis, qui partim verecundia indeum, partim avunculi mihi cognominis, qui tum ipsi Ægypto tum vestræ civitati præfuit, recordatione fraternam erga vos caritatem conservo. (9) Certe rigida auctoritas imperiumque severum ac intemperatum handquaquam facinus insolens populi ferret, sed tanquam gravem morbum asperiore medicina sanaret. At ego propter eas causas, quas modo commemoravi, remedium lenius adhibeo, orationem nimirum atque admonitionem. Quibus (ut spero) eo libentius parebitis, quod et antiqua origine Græci estis, et etiamnunc illustres ac præclaras nobilitatis illius notas animo vitæque retinetis.

Proponatur civibus meis Alexandrinis.

X. Iulianus Byzantiis.

Senatores omnes vobis reddidimus et decuriones patricios, sive in Galilæorum religionem se dederunt, sive aliud quidvis gesserunt, ut curiam effugerent, extra eos qui in urbe primaria publico muneri præfuerunt.

XI. Basilio.

Non bellum denuntias, ait vetus verbum : at ego addam illud comœdiæ veteris : *o nuntium aureorum verborum!* Age igitur, istud re ipsa ostende, et ad nos quamprimum advola : certe amicus ad amicum venies. Publica et assidua cura reipublicæ molesta quidem esse videtur iis, qui strenue in ea versantur : at socii laborum æqui sunt, mea quidem sententia, et prudentes, omninoque ad omnia idonei. (2) Quare ipse mihi opportunitatem hanc comparavi, ut sine ulla reipublicæ negligentia nonnihil quoque spatii ad relaxationem animi sumam. Etenim conversamur absque simulatione aulica, quam tu solam, opinor, hactenus expertus es (secundum quam ii, qui laudant, maiore odio prosequuntur quam inimicissimos) ; sed honesta moderataque libertate, cum opus est, nos mutuo accusamus et reprehendimus, neque tamen propterea minus inter nos amamus, quam qui maxime amici sunt. (3) Ex eo accidit (quod sine invidia dicere liceat) ut, dum relaxamur, seria agamus, et dum hæc agimus, minime cruciemur et secure dormiamus : quoniam cum vigilarem, non tam pro me ipso, quam pro cæteris omnibus, ut par erat, vigilavi. (4) Hæc forsitan apud te nugatus sum, levitate quadam animi et insolentia : me ipsum namque, sicut Astydama, collaudavi. Verumtamen, ut intelligeres multo magis tuum conspectum, sapientis videlicet hominis, nobis profuturum quam impedimentum allaturum, hæc scripsi. Propera igitur, ut dixi, et cursu publico utere : cumque apud nos, quantum tibi videbitur, fueris, tum a nobis honeste et ut decet dimissus, quo voles, proficisceris.

ιβ'. Ἰουλιανὸς Ἰουλιανῷ θεῷ.

Τρίτης ὥρας νυκτὸς ἀρχομένης οὐκ ἔχων οὐδὲ τὸν ὑπογράφοντα διὰ τὸ πάντας ἀσχόλους εἶναι, μόλις ἵσχυσα πρὸς σε ταῦτα γράψαι. Ζῶμεν διὰ τοὺς θεοὺς, ἐλευθερωθέντες τοῦ παθεῖν ἢ δρᾶσαι τὰ ἀνήκεστα· μάρτυς δὲ ὁ Ἥλιος, ὃν μάλιστα πάντων ἰκέτευσα συναράσθαι μοι, καὶ ὁ βασιλεὺς Ζεὺς, ὃς οὐ πώποτε γυζάμην ἀποκτείνει Κωνσταντίον, μᾶλλον δὲ ἀπηρξάμην. (2) τί οὖν ἦλλον; ἐπειδὴ θεοὶ διαρρηθῆν ἐκέλευσαν, σωτηρίαν μὲν ἐπαγγελλόμενοι πειθομένῳ, μένοντι δὲ ὁ μηδεὶς θεῶν ποιήσειεν. ἄλλως τε καὶ πολέμιος ἀποδειχθεὶς ὤμην φοβῆσαι μόνον καὶ εἰς ἑμιλίαν ἤξειν ἐπιεικτέρας τὰ πράγματα· εἰ δὲ μάχῃ κριεῖν, τῇ τύχῃ τὰ πάντα καὶ τοῖς θεοῖς ἐπιτρέψας περιμένειν ὅπερ ἂν αὐτῶν τῇ φιλανθρωπίᾳ ὀδῆ.

ιγ'. Ἰουλιανὸς Λιβανίῳ.

Ἀνέγνων γθές σου τὸν λόγον πρὸ ἀρίστου σχεδόν, ἀριστήσας δὲ πρὶν ἀναπαύσασθαι τὸ λοιπὸν προσάπεδωκα τῆς ἀναγνώσεως. μακάριος εἶ λέγειν οὕτω, μᾶλλον δὲ φρονεῖν οὕτω δυνάμενος. ὦ λόγος, ὦ φρένες, ὦ σύνθεσις, ὦ διαίρεσις, ὦ ἐπιχειρήματα, ὦ τάξις, ὦ ἀφορμαί, ὦ λέξις, ὦ ἀρμονία, ὦ συνθήκη.

ιδ'. Ἰουλιανὸς Μαξιμῷ φιλοσόφῳ.

Ἀλέξανδρον μὲν τὸν Μακεδόνα τοῖς Ὀμήρου ποιήμασιν ἐφυπνώττειν λόγος, ἴνα δὴ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτοῦ τοῖς πολεμικοῖς ἑμιλοίῃ συνθήμασιν· ἡμεῖς δὲ σου ταῖς ἐπιστολαῖς ὡσπερ παιωνίοις τισὶ φαρμάκοις συκαθεύδομεν, καὶ οὐ διαλείπομεν ἐντυγχάνοντες αἰεὶ καθάπερ νεαρὰς ἔτι καὶ πρῶτον εἰς χεῖρας ἡκούσαις. (2) εἶπερ οὖν ἐθέλεις ἡμῖν εἰκόνα τῆς σῆς παρουσίας τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν ἑμιλίαν προξενεῖν, γράψε καὶ μὴ λῆγε συνεχῶς τοῦτο πράττων· μᾶλλον δὲ ἔχε σὺν θεοῖς, ἐνθυμούμενος ὡς ἡμῖν γ' ἔως ἂν ἀπῆς οὐδὲ ὅτι ζῶμεν εἰπεῖν ἔστιν, εἰ μὴ ὅσον τοῖς παρὰ σοῦ γραφομένοις ἐντυχεῖν ἔξῃστιν.

ιε'. Ἰουλιανὸς τῷ αὐτῷ.

Ὁ μὲν μῦθος ποιεῖ τὸν αἰτόν, ἐπειδὴν τὰ γνήσια τῶν κυνημάτων βασανίῃ, φέρειν ἅπτιλα πρὸς τὸν αἰθέρα καὶ ταῖς ἡλίου προσάγειν ἀκτίσιν, ὡσπερ ὑπὸ μάρτυρι τῷ θεῷ πατέρα τε ἀληθοῦς νεοτοῦ γινόμενον καὶ νόθου γονῆς ἀλλοτριούμενον· ἡμεῖς δὲ σοι καθάπερ Ἑρμῆ λογίῳ τοὺς ἡμετέρους λόγους ἐγχειρίζομεν. (2) κἂν μὲν ὑπομένωσι τὴν ἀκοὴν τὴν σὴν, ἐπὶ σοὶ τὸ κρίναι περὶ αὐτῶν εἰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους εἰσὶ πτήσιμοι· εἰ δὲ μὴ, ῥῖψον ἐκεῖ καθάπερ Μουσῶν ἀλλοτρίους, ἢ ποταμῷ κλύσον ὡς νόθους. (3) πάντως οὐδὲ ὁ Πῆγος ἀδικεῖ τοὺς Κελτούς, ὃς τὰ μὲν νόθα τῶν βρεφῶν ὑποβρύχια ταῖς δίναις ποιεῖ, καθάπερ ἀκολάστου λέχους τιμωρὸς πρέπων· ὅσα δ' ἂν ἐπιγνῶ καθαρῷ σπέρματος, ὑπεράνω

XII. Iulianus Iuliano avunculo.

Ad tertiam horam noctis incuntis cum neminem qui scriberet haberem, quod omnes occupati essent, vix potui hæc ad te scribere. Vivimus deorum beneficio, liberati ab extremis malis patiendis vel faciendis. Testis vero miti est Sol, cuius auxilium opemque inprimis posci; testis Jupiter rex, quod Constantium occidere nunquam optaverim, imo magis ne id accideret exoptaverim. (2) Cur igitur veni? quia videlicet dii aperte hortabantur, salutem polliciti, si parerem; sin vero remanerem, id quod dii prohibeant. Accedit, quod cum hostis iam appellatus essem, terrere eum dumtaxat cogitabam, eo que pacto res ad colloquium aliquod lenius et mitius deventuras esse: aut si etiam bello decernendum foret, fortunæ disque omnia permitterem, atque exitum, qualem ipsorum clementia afferret, exspectarem.

XIII. Iulianus Libanio.

Legi hesterno die orationem tuam magna ex parte ante prandium, pransus vero sine ulla intermissione reliquum absolvi. O te felicem, qui ita possis dicere aut sentire potius! o orationem, o mentem, o coniunctionem, o disunctionem, o argumenta, o dispositionem, o aditus, o verba, o numerum, o compositionem!

XIV. Iulianus Maximo philosopho.

Alexandrum Macedonem aiunt Homeri carminibus indormire solitum, ut noctes diesque in bellicis eius præceptis versaretur: at nos cum tuis epistolis tanquam Pæoniis medicamentis dormimus, easque assidue tanquam recentes ac novas iteramus. (2) Quare si tuarum litterarum colloquio præsentiae tuæ imaginem nobis representare vis, scribe et assidue scribe; vel potius diis iuvantibus veni, tibi que persuade, quamdiu abfueris, nos vita frui non posse dicere nisi catenus, quoad litteras tuas legimus.

XV. Iulianus eidem.

Aquilam lingunt fabulæ, cum veros foetus explorare vult, implumes eos adhuc et teneros in cælum ferre solisque radiis obicere, tanquam deo teste verum patrem a falso atque adultero sciungat: at tibi nos tanquam Mercurio eloquentiæ præsidii scripta nostra offerimus, (2) ut, si aures tuas suscinere possint, tu pro arbitrio tuo statuas, an in vulgus evolare debeant: sin minus, ea continuo proicias tanquam a Musis aliena, aut flumine obruas ut adulterina. (3) Sic certe Gallis iniuriam nullam facit Rhenus, qui spurios infantes abripit, tanquam impuri lecti vindex: quos autem ex puro semine ortos agnovit, in summa aqua suspendit, matrisque tremantis

τοῦ ὕδατος κίωρεῖ καὶ τῇ μητρὶ τρεμούσῃ πάλιν εἰς χεῖρας δίδωσιν, ὡσπερ ἀδέκαστόν τινα μαρτυρίαν αὐτῇ καθαρῶν καὶ ἀμέμπτων γάμων τὴν τοῦ παιδὸς σωτηρίαν ἀντιδιωρούμενος.

15. Ἰουλιανὸς Ὀριζοσίω.

Τῶν ὄνειράτων δύο πύλας εἶναι φησιν ὁ θεὸς Ὀμηρος, καὶ διάφορον εἶναι αὐτοῖς καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀποθροισμένων πίστιν. ἐγὼ δὲ νομίζω σε νῦν, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, σαφῶς ἑορακέναι περὶ τῶν μελλόντων ἔθεσάμην γὰρ καὶ αὐτὸς τοιοῦτον σήμερον. δένδρον γὰρ ὠμόμην ὑψηλὸν ἐν τινὶ τρικλίνῳ σφόδρα μεγάλῳ πεφυτευμένον εἰς ἔδαφος ῥέπειν, ἐν τῇ ῥίζῃ παραπεφυκότος ἐτέρου μικροῦ καὶ νεογενοῦς, ἀνθηροῦ λίαν. (α) ἐγὼ δὲ περὶ τοῦ μικροῦ σφόδρα ἠγωνιώω μὴ τις αὐτὸ μετὰ τοῦ μεγάλου συναποσπάσῃ. καὶ τοῖνον ἐπειδὴ πλησίον ἐγενόμην, ὄρω τὸ μέγα μὲν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκτεταμένον, τὸ μικρὸν δὲ ὄρθον μὲν, μετέωρον δὲ ἀπὸ γῆς. ὡς οὖν εἶδον, ἀγωνιάσας ἔφην « οἴου δένδρου, κίνδυνος ἔστι μηδὲ τὴν παραφυάδα σωθῆναι. » (β) καὶ τις ἀγνώστου ἐμοὶ παντελῶς « ὄρα » ἔφρασεν « ἀκριβῶς καὶ θάρρει τῆς ῥίζης γὰρ ἐν τῇ γῇ μενούσης τὸ μικρότερον ἀβλαβὲς διαμενεῖ καὶ βεβαιότερον ἰδρυθήσεται. » τὰ μὲν δὲ τῶν ὄνειράτων τοιαῦτα, θεὸς δὲ οἶδεν εἰς ὅ τι φέρεται περὶ δὲ τοῦ μικροῦ ἀνδρογύνου μάθοιμι ἂν ἡδέως ἐκείνου, πότε διελέχθη περὶ ἐμοῦ ταῦτα, πότερον πρὶν συντυγεῖν ἐμοὶ ἢ μετὰ τοῦτο. (γ) δῆλωσον οὖν ἡμῖν ὅ τι ἂν οἶδῃς τε ἤσ. ὑπὲρ δὲ τῶν πρὸς αὐτὸν ἴσθι ὅτι πολλάκις, αὐτοῦ τοὺς ἐπαρχιώτας ἀδικήσαντος, ἐσιώπησα παρὰ τὸ πρέπον ἑμαυτῷ, τὰ μὲν οὐκ ἀκούων, τὰ δὲ οὐ προσέτιμος, ἀλλοις δὲ ἀπιστῶν, ἕνια δὲ εἰς τοὺς συνόντας αὐτῷ τρέπων. (δ) ὅτι δὲ μοι μεταδοῦναι τῆς τοιαύτης ἡξίωσεν αἰσχρόνης, ἀποστείλας τὰ μικρὰ καὶ πάσης αἰσχρόνης ἄξια ὑπομνήματα, τί με πράττειν ἐχρῆν; ἄρα σιωπᾶν ἢ μάχεσθαι; τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦν ἡλίθιον καὶ δουλοπρεπὲς καὶ θεομίσητον, τὸ δεύτερον δὲ δίκαιον μὲν καὶ ἀνδρείον καὶ ἐλευθέριον, ὑπὸ δὲ τῶν ἐχόντων ἡμᾶς πραγμάτων οὐ συγχωρούμενον. (ε) τί τοῖνον ἐποίησα πολλῶν παρόντων, οὓς ἤδειν ἀναγγελοῦντας αὐτῷ « Πάντη καὶ πάντως » εἶπον « διορθώσει τὰ ὑπομνήματα ὁ δεῖνα, ἐπεὶ διενῶς ἀσχημονεῖ. » τοῦτο ἐκείνος ἀπούσας τοσοῦτον ἐδέξασθε σιωφρόνως τι πράξει, ὥστε πεποιθῆκεν ὅτι αὐτὸν θεὸν οὐδ' ἂν εἶς μέτριος τύραννος, οὕτω μου πλησίον ὄντος. (ζ) ἐνταῦθα τί πράττειν ἐχρῆν ἄνδρα τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους ζηλωτῆν δογματῶν; ἄρα περιορᾶν ἀνθρώπους ἀθλίους τοῖς κλέπταις ἐκδιδομένους, ἢ κατὰ δύναμιν αὐτοῖς ἀμύνειν, ὡς ἦδη τὸ κύνειον ἐξάδουσι διὰ τὸ θεομιεῖς ἐργαστήριον τῶν τοιοῦτων; ἐμοὶ μὲν οὐκ αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ τοὺς μὲν γιλιάρχους, ὅταν λείπωσι τὴν τάξιν, καταδικάζειν (καίτοι χρῆν ἱκανὰ τεθνάναι παραχρῆμα καὶ μηδὲ ταφῆς ἡξιούσθαι), τὴν δὲ ὑπὲρ τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων ἀπολαίπειν τάξιν, ὅταν δέη πρὸς κλέπτας ἀγωνίζεσθαι τοιοῦτους, καὶ ταῦτα

manibus reddit, et quasi verum incorruptumque casti et laudabilis coniugii testimonium servato infante persolvit.

XVI. Iulianus Oribasio.

Somniorum portas duas esse ait divinus Homerus, et variam iis esse fidem rerum futurarum : at ego te nunc, si unquam alias, certo futura vidisse arbitror ; nam et ego hodie tale quiddam vidi. Arborem proceram in quodam triclinio peramplum et spatioso insitam videre mihi visus sum, quæ in terram se inflecteret, atque arbusculam parvam et teneram valdeque florentem ad radices agnatam haberet. (2) Angebat me autem vehementer metus de exigua illa arbore, ne a quopiam una cum magna avelleretur. Et cum propius accessissem, cerno magnam arborem humi prostratam, parvam autem erectam quidem, sed a terra suspensam. Quod cum vidissem, æstuans ac laborans « heu, inquam, quanta arbor, et tamen est periculum ne surculus etiam ei agnatus intreat ! » (3) Hic quidam mihi ignotus omnino « contemplare » ait « diligenter, et bono sis animo : radice enim humi manente, parvula illa arbor permanebit incolumis, firmiorque hærebit. » Ac somnium quidem tale est : quo autem pertineat, deus scit. Verum de scelerato illo eunucho valde cupio scire, quando ista de me narraverit, utrum antequam mihi occurrat, an postea : (4) tu quod poteris, nobis indicabis. Quod vero ad ipsum attinet, scito me persæpe, illo provinciales vexante, tacuisse contra quam dignitas mea postularet, cum quædam non audirem, alia non admitterem, nonnulla non crederem, multa in eius familiares et domesticos converterem. (5) Quod autem mihi talem maculam inurere voluit, missis libellis omni scelere et contumelia refertis, quid me facere oportuit? num tacere, an pugnare? Illud stultum ac servile erat, deoque ingratum : hoc iustum quidem et forte et libero dignum, at tamen per negotia, quibus tum implicati eramus, minime licitum. (6) Quid igitur feci? multis presentibus, quos ei relatuos intelligebam, « omnino certe » inquam « iste scripta sua emendabit ; nam adhuc quidem valde est intemperans. » Hoc ille audito tantum abfuit ut ad sanitatem et modestiam rediret, ut ea fecerit, quæ per Iovem nullus modestus tyrannus fecisset, presentem cum tam prope ab eo abessem. (7) Quid hic faciendum erat homini Platonis et Aristotelis studioso? utrum miseros homines in latronum potestatem dedere? an eos potius pro mea parte defendere, ut qui iam propter nefariam isforum officinam cyeneum carmen canant? Mihi certe turpe videtur tribunos militares, ubi ordinem deseruerint, condemnare, quanquam quors eis ante oculos oppetenda esset, ac ne sepultura quidem dignos iudicare, in miseris autem hominibus ab iniuria vindicandis ordinem deserere, cum præsertim adversus tales latrones dimicandum sit, et quidem deo nobis auxilium ferente, sicuti nos ad

τοῦ θεοῦ συμμαχοῦντος ἡμῖν, ὡς περ οὖν ἔταξεν. (8) εἰ δὲ καὶ παθεῖν τι συμβαίῃ, μετὰ καλοῦ τοῦ συνειδότες οὐ μικρὰ παραμυθία πορευθεῖναι. τὸν δὲ χρηστὸν Σαλούστιον θεοὶ μὲν μοι χαίρειναι, ἂν συμβῆ δὲ διὰ τοῦτο τυγχάνειν διαδόχου, λυπήσει τυχόν οὐδὲν· ἄμεινον γὰρ ὀλίγον ὀρθῶς ἢ πολλὸν κακῶς πρᾶξαι χρόνον. (9) οὐκ ἔστιν, ὡς λέγουσιν αἱ τὰ περιπατητικὰ δόγματα τῶν Στωικῶν ἀγεννέστερα, τοσοῦτῳ δὲ μόνον ἀλλήλων ὡς ἐγὼ κρίνω διαφέρει· τὰ μὲν γὰρ ἔστιν αἰεὶ θερμότερα καὶ ἀβουλότερα, τὰ δὲ φρονήσεως ἄξια τοῖς ἐγνωσμένοις ἐμμένει.

ιζ'. Ἰουλιανὸς Εὐγενίῳ φιλοσόφῳ.

Δαίδαλον μὲν Ἰκαρίῳ φασὶν ἐκ κηροῦ περὰ συμπλάσαντα τολμῆσαι τὴν φύσιν βιάσασθαι τῇ τέχνῃ. ἐγὼ δὲ ἐκείνον μὲν εἰ καὶ τῆς τέχνης ἐπαινώ, τῆς γνώμης οὐκ ἄγαμαι· μόνος γὰρ δὴ κηρῷ λυσίμῳ τοῦ παιδὸς ὑπέμεινε τὴν σωτηρίαν πιστεύσας. (2) εἰ δέ μοι θέμις ἦν κατὰ τὸν Τήιον ἐκείνον μελοποιῶν τὴν τῶν ὀρνίθων ἀλλάξασθαι φύσιν, οὐκ ἂν δήπου πρὸς Ὀλυμπον οὐδὲ ὑπὲρ μέμψεως ἐρωτικῆς, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς ἂν τῶν υμετέρων ὀρνῶν τοὺς πρόποδας ἔπτην, ἵνα σε τὸ μέλημα τοῦμόν, ὡς φησὶν ἡ Σαπφῶ, περιπτύξωμαι. (3) ἐπεὶ δέ με ἀνθρωπεῖου σώματος δεσμῷ κατακλείσασα ἡ φύσις οὐκ ἐθέλει πρὸς τὸ μετέωρον ἀπλωσάσθαι, οἷς ἔχω σε περὶ μετέωρον, καὶ γράφω καὶ σύνειμι τὸν δυνατὸν τρόπον. πάντως που καὶ Ὀμηρος αὐτοὺς οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τούτου χάριν πεπερόντας ὀνομάζει, διότι δύνανται πανταχοῦ φοιτᾶν, ὡς περ οἱ ταχύτατοι τῶν ὀρνίθων ἢ ἂν ἐθέλωσιν ἄττοντες. (4) γράφε δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ φίλος· ἴση γὰρ δήπου σοι τῶν λόγων, εἰ μὴ καὶ μειζῶν ὑπάρχει ἢ πτέρωσις, ἢ τοὺς ἑταίρους μεταθεῖν δύνασαι καὶ πανταχοῦ ὡς παρῶν εὐφραίνεσθαι.

ιη'. Ἰουλιανὸς Ἐκθεόλῳ.

Πινδάρῳ μὲν ἀργυρέας εἶναι δοκεῖ τὰς Μούσας, οἷονεὶ τὸ ἐκδοχλον αὐτῶν καὶ περιφανὲς τῆς τέχνης ἐς τὸ τῆς ὕλης λαμπρότερον ἀπεικάζοντι. Ὀμηρος δὲ ὁ σοφὸς τὸν τε ἀργυρον αἰγλήεντα λέγει, καὶ τὸ ὕδωρ ἀργύρεον ὀνομάζει, καθάπερ ἥλιος καθαράς ἀκτίνας αὐτῷ τῷ τῆς εἰκόνας φαιδρῷ μαρμαρύσσον, Σαπφῶ δ' ἡ καλὴ τὴν σελήνην ἀργυρέαν φησὶ καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων ἀστέρων ἀποκρύπτει τὴν ὄψιν. (2) οὕτω καὶ θεοῖς τὸν ἀργυρον μᾶλλον ἢ τὸν χρυσὸν εἰκάσειεν ἂν τις πρέπειν ἀνθρώποις γε μὴν ὅτι πρὸς τὴν χρεῖαν ἔστιν ὁ ἀργυρος τοῦ χρυσοῦ τιμιώτερος καὶ σύνεστι μᾶλλον αὐτοῖς, οὐχ ὡς περ ὁ χρυσὸς ἐπὶ γῆς χρυπτόμενος ἢ φεύγων αὐτῶν τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ ὀφθῆναι καλὸς καὶ ἐν δικαιοσύμῃ κρείττων, οὐκ ἐμὸς ἴδιος ἀλλὰ παλαιῶν ἀνδρῶν ὁ λόγος ἔστιν. (3) εἰ δὲ καὶ σοὶ τοῦ πεμψθέντος ὑπὸ σοῦ χρυσοῦ νομίσματος εἰς τὸ ἴσον τῆς τιμῆς ἔτε-

praelium instruxit. (8) Quod si etiam perpetiendum sit aliquid, non parva consolatio est, cum recta et integra mentis conscientia decedere. Utinam dii Salustium virum probum nobis concedant. Ac si propterea successor forte nobis dabitur, nihil erit, ut spero, molestum. Etenim breve tempus bene et innocenter actum peccanti immortalitati anteponendum est. (9) Peripatetica philosophia non est, sicut quidam opinantur, ignavio Stoica. Hoc autem, mea sententia, inter utramque differt, quod altera sit calidior magisque turbulenta; altera prudentior, nempe in sententia permanendum.

XVII. Iulianus Eugenio philosopho.

Dædalum narrant pennas Icaro e cera finxisse, arteque naturam vincere tentasse. At ego illius quidem artem laudo, animum tamen non probo: quippe cum solus ex omni memoria sit ausus ceræ fluxæ ac fragili salutem filii committere. (2) Ego tamen, si mihi esset integrum Tei illius Lyrici instar in avem mutari, non mehercule ad Olympum, neque ob amatorias aliquas querimonias, sed in ipsa montium vestrorum radices volarem, quo te meam (ut ait Sappho) curam amplecterer. (3) Quoniam igitur natura me in hoc ergastulum corporis inclusit, neque in sublime ferri concedit, quibus possum alis te adeo, et scribo et quo licet modo tecum sum. Homerus certe non alia ex causa dixit verba alata, nisi quia omnem in partem ire possunt, ut velocissimæ aves, quocunque volunt, prosilientes. (4) Verumtamen tu quoque, amice, vicissim scribe. Nam et tibi par est vel maior in dicendo alarum copia, qua et amicos potes sectari et varie, tanquam præsens esses, delectare.

XVIII. Iulianus Heceboῶ.

Pindarus argenteas Musas esse vult, quasi artis illarum claritatem et splendorem cum clarissimis rerum omnium materia conferat; Homerus vero ille sapiens argentum illustre et aquam argenteam appellat, quod ipsa speciei suæ hilaritate et nitore non secus atque solis radiis coluceat; denique eximia Sappho lunam nominat argenteam, ob eamque causam caterorum siderum aspectum ait ab ea obscurari. (2) Quare diis argentum potius quam aurum congruere coniectari possit aliquis. Quod autem hominibus ad usum aptius et melius sit argentum quam aurum, quodque magis eis adsit, neque ut aurum in terra occultetur, aut eorum oculos vitet, sed et aspectu iucundum sit et ad vitam commodius, non mea sed veterum oratio est. (3) Quod si nos etiam aureum nummum abs te missum argento remunerari volumus,

ρον τοσούτον ἀργύριον ἀντιδίδομεν, μὴ κρίνης ἤττω τὴν χάριν, μηδὲ ὡσπερ τῷ Γλαύκῳ πρὸς τὸ ἔλαττον οἰθηθῆς εἶναι τὴν ἀντίδοσιν, ἐπεὶ μηδὲ ὁ Διομήδης ἴσως ἀργυρᾶ χρυσῶν ἀντέδωκεν, ἅτε δὴ πολλῶ τῶν ἐτέρων ὄντα χρησιμώτερα καὶ τὰς αἰχμὰς μολίβδου δίκην ἐκτρέπειν εἶδότες. (1) ταῦτά σοι προσπαίζομεν, ἀρ' ὄν αὐτὸς γράφεις τὸ ἐνδοσίμον εἰς σέ τῆς παρρησίας λαμβάνοντες. σὺ δὲ εἰ τῷ ὄντι χρυσοῦ τιμωτέρα ἡμῖν δῶρα ἐθέλεις ἐκπέμπειν, γράψε, καὶ μὴ λῆγε συνεργῶς τοῦτο πράττων· ἐμοὶ γὰρ καὶ γράμμα παρὰ σοῦ μικρὸν δτουπερ ἂν εἴπη τις ἀγαθοῦ κάλλιον εἶναι κρίνεται.

ιβ'. Ἰουλιανὸς Εὐστοχίῳ.

Ἡσιόδῳ μὲν δοκεῖ τῷ σοφῷ καλεῖν ἐπὶ τὰς ἐορτὰς τοὺς γείτονας ὡς συνηθησομένους, ἐπειδὴ καὶ συναλγοῦσι καὶ συναγωνιῶσιν, ὅταν τις ἀπροσδόκητος ἐμπέση παραγῆ. ἐγὼ δὲ φημὶ τοὺς φίλους δεῖν καλεῖν, οὐχὶ τοὺς γείτονας· τὸ αἷτιον δέ, ὅτι γείτονα μὲν ἐνεσθιν ἐγθρόν ἔχειν, φίλον δὲ ἐγθρόν οὐ μᾶλλον ἢ τὸ λευκὸν μέλαν εἶναι καὶ τὸ θερμὸν ψυχρόν. (2) ὅτι δὲ ἡμῖν οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ πάλαι φίλος εἶ, καὶ διετέλεσας εὐνοϊκῶς ἔχων, εἰ καὶ μηδὲν ὑπῆρχεν ἄλλο τεκμήριον, ἀλλὰ τὸ γέ ἡμᾶς οὕτω διακτεθεῖσθαι περὶ σέ μέγα ἂν εἴη τούτου σημείον. ἦξε τοίνυν μεθῆξων τῆς ὑπατείας καὶ αὐτός. ἄξει δέ σε ὁ θεμόσιος ὁρόμος, ὀχῆματι χρώμενον καὶ περιίπῳ ἐνί. εἰ δὲ χρῆ τι καὶ ἐπεύξασθαι, τὴν Ἐνοδίαν εὐμενῆ σοὶ καὶ τὸν Ἐνόδιον παρακεχλήκαμεν.

κ'. Ἰουλιανὸς Καλλιξείῃ.

Χρόνος δίκαιον ἂν δρα δείκνυσι μόνος, ὡς παρὰ τῶν ἔμπροσθεν ἔγνωμεν· ἐγὼ δ' ἂν φαίην ὅτι καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ τὸν φιλόθεον. ἀλλ' ἐμαρτυρήθη, φῆς, καὶ ἡ Πηνελόπη φιλάνδρος. εἶτα μετὰ τοῦ φιλάνδρου τὸ φιλόθεον τίς ἐν γυναικί δεύτερον τίθησι, καὶ οὐ φανείται πολὺν πᾶν τὸν μανδραγόραν ἐκπεπωκώς; (2) εἰ δὲ καὶ τοὺς καιροὺς τις ἐν νῷ λάβοι καὶ τὴν μὲν Πηνελόπην ἐπαινουμένην σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἐπὶ τῇ φιλάνδρῳ, κινδουνοῦσας δὲ τὰς εὐσεβεῖς δολίγῳ πρότερον γυναικας, καὶ προσθεῖη δὲ τῶν κακῶν ὅτι καὶ διπλάσιος ὁ χρόνος, ἀρ' ἔστι σοὶ τὴν Πηνελόπην ἀξίως παραβάλλειν; (3) ἀλλὰ μὴ μικροῦς ποιῶ τοὺς ἐπαίνους, ἀνθ' ὧν ἀμείψονται μὲν σε πάντες οἱ θεοί, τὰ παρ' ἡμῶν δὲ διπλῆ σε τιμῆσομεν τῇ ἱερωσίῳ. πρὸς ἣ γὰρ πρότερον εἶγες τῆς ἀγιοτάτης θεοῦ Δήμητρος, καὶ τῆς μεγίστης μητρὸς θεᾶς τῆς Φρυγίας ἐν τῇ θεοφιλεῖ Πησσινοῦντι τὴν ἱερωσίῳ ἐπιτρέπομέν σοι.

κα'. Ἰουλιανὸς Λεοντίῳ.

Ὁ λογοποιὸς ὁ Θούριος ὧτα εἶπεν ἀνθρώποις ὁφθαλμῶν ἀπιστότερα. τοῦτ' ὁ' ἐπὶ σοῦ τὴν ἐναντίαν

ne putes ideo levior te affectum esse munere, neque ut Glaucō in armorum commutatione, sic tibi in hac referenda gratia existimes accidisse: neque enim ex æquo Diomedes argentea arma pro aureis dedit, quippe cum longe his utiliora illa essent et ad retundendas instar plumbi acies aptiora. (4) Hæc tecum iocati sumus, ex iis que ipse scribis occasionem nacti liberius in te dicendi. Tu si revera pretiosiora auro munera nobis largiri vis, scribe, assidueque id facito. Mihi namque quamvis parva abs te epistola tamen maximis etiam bonis anteponetur.

XIX. Iulianus Eustochio.

Hesiodus ille sapiens vicinos ad convivia vocandos esse censet, ut communiter gaudeant, quandoquidem, cum perturbatio casusque aliquis inopinatus incidit, communem dolorem et angorem perferunt: at ego amicos, non vicinos vocandos existimo. Quamobrem? quia vicinus potest aliquando esse inimicus; at amicus non magis id esse potest, quam quod album est nigrum aut quod calidum frigidum. (2) Te vero non solum hoc tempore, sed etiam multo ante amicum fuisse, et deinde semper eadem voluntate nos persecutum esse, si nihil aliud, certe hoc testificatur, quod tam vehementer te amamus. Veni igitur, ut et ipse consulatus honore fungaris. Ducet autem te publicus cursus velicula et uno parhippo. Quod si est præterea optandum aliquid, Enodiam tibi propitiam Enodiumque imploravimus.

XX. Iulianus Callixenæ.

Iustum virum longa arguit solum dies. Sic sane veteres. At ego addam, etiam pium et religiosum virum tempore argui. At enim, inquit, Penelopes etiam amor et fides erga virum tempore cognita est. Et quis tandem, inquam, in muliere amorem coniugis sui religioni ac pietati anteponet, quin continuo mandragoræ multum bibisse iudicetur? (2) Quod si quis etiam tempora consideret, et Penelopem ab omnibus prope de viri amore laudatam et mulieres paulo ante ob pietatem periclitantes, et si addiderit malorum tempus duplex esse, an iure poterit Penelopem tecum comparare? (3) Tu vero noli parvas eas laudes ducere, pro quibus et dii omnes tibi meritas gratias relaturi sunt, et nos pro parte nostra te duplici sacerdotio ornabimus. Ad illud quod antea habebas, Cereris sanctissimæ, iam magnæ quoque matris Phrygiæ deæ in sacra Pessinunte sacerdotium adiungimus.

XXI. Iulianus Leontio.

Ille scriptor historię Thurius aures dixit esse hominibus minus fideles quam oculos. At ego in te contra

ἔγω γνώμην ἐγὼ πιστότερα γὰρ ἐστὶ μοι τὰ ὤτα τῶν ὀφθαλμῶν. οὐ γὰρ εἶποτε εἰδόν σε δεκάκις, οὕτως ἂν ἐπίστευτα τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς νῦν ταῖς ἀκοαῖς πιστεύω ταῖς ἑμαυτοῦ, παρ' ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἴου τε ψεύδουσθαι δεδιδαγμένους ὅτι πάντα ἀνὴρ ὧν αὐτὸς σεαυτοῦ κρείττων εἶ περὶ τὸ βέζαι (φησὶν Ὁμηρος) χερσὶ τε καὶ ποσίν. ἐπιτρέψαντες οὖν σοι τὴν τῶν ὀπλίων ῥῆσιν ἀπεστείλαμέν τε πανοπλίαν ἢ τέως τοῖς πεζοῖς ἀρμόττει, ἐγκατελέξαμέν τέ σε τῷ τῶν οἰκείων συντάγματι.

κβ'. Ἐρμogene ἀποπύργω Αἰγύπτου.

Δὸς μοί τι κατὰ τοὺς μελικτὰς εἰπεῖν ῥήτορας, ὃ παρ' ἐλπίδα σεωσμένους ἐγὼ, ὃ παρ' ἐλπίδας ἀκηχοῦς ὅτι διαπέφυγας οὗτοι μὰ Δία τὴν τρικέφαλον ὕδραν, τὸν ἀδελφόν φημι Κωνσταντῖον (ἀλλ' ἐκείνος μὲν ἦν οἷος ἦν), ἀλλὰ τὰ περὶ αὐτὸν θηρία πᾶσιν ἐποφθαλμιῶντα, ἃ κακείνον ἐποίει χαλεπώτερον, οὐδὲ τὸ καθ' ἑαυτὸν ὄντα πρᾶον, εἰ καὶ ἐδόκει πολλοῖς τοιοῦτος. (2) ἐκείνῳ μὲν οὖν, ἐπειδὴ μακαρίτης ἐγένετο, κούφη γῆ, καθάπερ λέγεται· τούτους δὲ ἀδίκως τι παθεῖν οὐκ ἂν ἐθελοίμι, ἴστω Ζεύς. ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ἐπανίστανται πολλοὶ κατήγοροι, δικαστήριον ἀποκεκλήρωται. σὺ δέ, ὦ φίλε, πάρει, καὶ παρὰ δύναμιν ἐπέιχθητι· θεάσασθαι γὰρ σε πάλαι τε ἠγχομένη, νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ νῦν εὐμενέστατα ὅτι διεσώθης ἀκηχοῦς, ἦκειν παρακελεύομαι.

κγ'. Ἰουλιανὸς Σαραπίωνι τῷ λαμπροτάτῳ.

Ἄλλοι μὲν ἄλλως τὰς πανηγύρεις νομίζουσιν, ἐγὼ δὲ ἡδὺ σοι γλυκείας ἐορτῆς σύνθημα τῶν ἐπιχειρῶν ἰσχυάων τὰς μακροκέντρους ἑκατὸν ἐκπέμπω, τῷ μὲν τοῦ δώρου μεγέθει μικράν, τῷ κάλλει δὲ ἴσως ἀρχοῦσαν ἡδονὴν μνηστεύω. (2) Ἀριστοφάνει μὲν οὖν δοκεῖ εἶναι πλὴν μέλιτος τῶν ἄλλων γλυκυτέρον τὰς ἰσχυάδας, καὶ οὐδὲ τοῦτ' ἀνεγεται τῶν ἰσχυάδων εἶναι γλυκυτέρον, ὡς αὐτὸς ἐπικρίνας λέγει· Ἡροδότῳ δὲ ἄρα τῷ συγγραφεὶ πρὸς ἐπίδειξιν ἐρημίας ἀληθοῦς ἤρκεσαν εἰπόντι παρ' οἷς οὐτε σὺ κάεστιν οὐτε ἄλλο ἄγαθὸν οὐδέεν, ὡς οὔτε ἄλλου τινὸς ἐν καρποῖς ἀγαθοῦ προτέρου τῶν σύκων ὄντος, οὔτε ἐτι πάντως ἀγαθοῦ λείποντος παρ' οἷς ἂν ἦ τὸ σῦκον. (3) Ὁμηρος δὲ ὁ σοφὸς τὰ μὲν ἄλλα τῶν καρπῶν εἰς μέγεθος ἢ γρόαν ἢ κάλλος ἐπαινεῖ, μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ τῆς γλυκύτητος ἐπωνυμίαν συγχωρεῖ. καὶ τὸ μὲν μέλι γλωρὸν καλεῖ, δεδιὼς μὴ λάθῃ γλυκὺ προσειπῶν ὃ καὶ πικρὸν εἶναι πολλαχῶς συμβαίνει· τῷ σύκῳ δὲ ἄρα μόνῳ ἀποδώσει τὴν οἰκείαν εὐφημίαν, ὡς περ τῷ νέκταρι, διότι καὶ μόνον φησὶ γλυκὺ τῶν ἄλλων ἐστὶ. (4) καὶ μέλι μὲν Ἰπποκράτης γλυκὺ μὲν εἶναι τὴν ἀσθθιν, πικρὸν δὲ πάντως τὴν ἀνάσθιν, καὶ οὐκ ἀπιστῶ τῷ λόγῳ· γολῆς γὰρ αὐτὸ ποιητικὸν εἶναι ζύμπαντες ὁμολογοῦσι καὶ τρέπειν τοὺς χυμοὺς εἰς τοῦναντίον τῆς γεύσεως. ὃ δὴ καὶ μᾶλλον τῆς ἐκ φύσεως αὐτοῦ πικρότητος κατηγορεῖ τὴν γένε-

sentio, magisque auribus quam oculis credo. Nunquam enim, ne si decies quidem te vidissem, tantum fidei oculis, quantum nunc auribus tribuissem, quippe qui ab homine minime mendaci te cum semper virum esse intellexerim, tum in agendo pedibus manibusque (ut ait Homerus) ita contendere, ut te ipsum superare videaris. Quare armorum usum tibi permittimus, armaturamque universam mittimus, quibus adhuc pedites utuntur, teque domesticorum numero adscribimus.

XXII. Hermogeni expraefecto Aegypti.

Permitte mihi iuxta poetas dicere, o me praeter spem felicem, o nuntium praeter expectationem allatum, quod evaseris non, melicreule, hydram multorum capitum, fratrem meum Constantium dico (fuit is, qualis fuit), sed belluus ipsius comites, quæ oculis unumquemque petebant, quæque illum reddebant atrociorum, qui per se non admodum clemens erat, licet multis esse videretur. (2) Verum illi, quandoquidem e vita iam excessit, terra (ut aiunt) sit levis: istos autem iniuste pati quippiam nolim (scit Iupiter): sed quia accusatores nacti sunt multos, iudicium iis datum est. Tu vero, amice, adveni, supra vires festinas: videre enim te et olim medius fidius optavi, et nunc, cum te salvum esse libentissime audierim, venire iubeo.

XXIII. Iulianus Sarapioni clarissimo.

Alii aliter solemnia agere solent: at ego tibi caricas nostrates quibus longus pediculus est centum mitto, quas tanquam signum iucundum diei festi accipies. In qua voluptatem quidem, si ad muneris magnitudinem spectas, non magnam, sin autem ad pulchritudinem, satis magnam fortasse percipies. (2) Aristophanes ait, excepto melle, nihil dulcius esse caricis: imo ne hoc quidem ipsum dulcedine praerponendum illis esse postea iudicat. Et Herodotus rerum scriptor ad veram solitudinem ostendendam satis habuit ita dicere: *Apud eos neque fici sunt, neque aliud bonum ullum*, tanquam ex omni fructuum genere nullum melius maiusve ficis inveniantur, neque ubi ficus sit, boni quippiam desideretur. (3) Neque aliter Homerus ille sapiens, cum caeteros fructus partim ob magnitudinem, partim ob colorem pulchritudinemve laudat, soli fico dulcedinis nomen attribuit. Idem mel flavum vocat, veritus ne imprudens dulce id appellet, quod amarum persæpe esse solet: at uni certe fico proprie hanc appellationem tribuit, ut nectari, quod ficus sola ex omnibus dulcis sit. (4) Ac mel quidem Hippocrates ait sensu dulce, ad digestionem vero omnino amarum esse; neque ei repugno, quia omnium consensu bilem procreat, et humores in contrarium saporem convertit: quæ res magis ipsum natura amarum esse demonstrat.

σιν· οὐ γὰρ ἂν εἰς τοῦτο μετέβαλλον ὁ πικρὸν ἐστίν, εἰ μὴ καὶ πάντως αὐτῷ προστῆν ἐξ ἀρχῆς τοῦτο, ἀφ' οὗ πρὸς τὸ ἕτερον μετέπιπτε. (5) σῦκον δὲ οὐκ αἰσθήσει μόνον ἤδύ, ἀλλὰ καὶ ἀναδοσεὶ κρεῖττον ἐστίν. οὕτω δὲ ἐστίν ἀνθρώποις ὠφέλιμον, ὅσπερ καὶ ἀλεξίφάρμακον αὐτὸ παντὸς θληθρίου φαρμάκου φησὶν Ἀριστοτέλης εἶναι, καὶ τῶν δειπνοῖς οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦτου χάριν τῶν ἐδεσμάτων προπαρατίθεσθαι τε καὶ ἐπιτραχηματίζεσθαι, καθάπερ ἀντ' ἄλλης τινὸς ἀλεξήσεως ἱερᾶς ταις τῶν βρωμάτων ἀδικαίαις περιπτυσσόμενον. (6) καὶ μὴν ὅτι θεοῖς τὸ σῦκον ἀνάκειται καὶ θυσίας ἐστὶν ἀπάσης ἐμυώμιον, καὶ ὅτι παντὸς λιθωντωῦ κρεῖττον ἐς θυμιάματος σκευασίαν ἐστίν, οὐκ ἐμὸς ἴδιος οὗτος ὁ λόγος, ἀλλ' ὅστις τὴν χρεῖαν αὐτοῦ ἔμαθεν, οἶδεν ὡς ἀνδρὸς σοφοῦ καὶ ἱεροφάντου λόγος ἐστὶ. (7) Θεόφραστος δὲ ὁ καλὸς ἐν γεωργίας παραγγέλλουσι τὰς τῶν ἑτεροφύτων δένδρων γενέσεις ἐκτιθεῖς καὶ ὅσα ἀλληλοῦχοις ἐγκεντρίσειεν εἶκει, πάντων οἴμαι τῶν φυτῶν μᾶλλον ἐπαινεῖ τῆς συκῆς τὸ δένδρον ὡς ἂν ποικίλης καὶ διαφόρου γενέσεως δεκτικὸν καὶ μόνον τῶν ἄλλων εὐκόλον παντοῖου γένους ἐνεγκεῖν βλάστην, εἰ τις αὐτοῦ τῶν κλάδων ἐκτεμῶν ἕκαστον, εἴτα ἐκρῆξας ἄλλην ἐς ἄλλο τῶν πρέμων ἐμυῶν γονὴν ἐναρμόσειεν, ὡς ἀρκεῖν ἤδη πολλάκις αὐτοῦ καὶ ἀνθ' ὀλοκλήρου κήπου τὴν ὄψιν, οἷον ἐν λειμῶνι χαριστάτῳ ποικίλην τινὰ καὶ πολυειδῆ τῶν καρπῶν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀγλαίαν ἀντιπεπομφότος. (8) καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀκροδρύων ἐστὶν ὀλιγοχρόνια καὶ τὴν μόνην οὐκ ἀνέχεται, μόνῃ δὲ τῷ σύκῳ καὶ ὑπερνιαυτίζειν ἔξεστι καὶ τῆ τοῦ μέλλοντος καρποῦ γενέσει συνενεργήναι. ὥστε φησὶ καὶ Ὀμηρος ἐν Ἰλιάδῳ κήπῳ τοὺς καρποὺς ἀλλήλοισ ἐπιγεράσκειν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἴσως ἂν μῦθος ποιητικὸς εἶναι δόξειε· μόνῃ δὲ τῷ σύκῳ πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας ἐναργῆς ἂν συμφέροίτο, οἷστί καὶ μόνον τῶν ἄλλων καρπῶν ἐστὶ μονιμώτερον. (9) τοιαύτην δὲ ἔχον οἴμαι τὸ σῦκον τὴν φύσιν, πολλῶν κρεῖττον ἐστὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἔχον τὴν γένεσιν, ὡς εἶναι τῶν μὲν ἄλλων φυτῶν αὐτὸ τιμιώτερον, αὐτοῦ δὲ τοῦ σύκου τὸ παρ' ἡμῖν θαυμασιώτερον, καὶ νικᾶν μὲν αὐτὸ τῶν ἄλλων τὴν γένεσιν, αὐθὶς δ' ὑπὸ τοῦ παρ' ἡμῖν ἠττάσθαι καὶ τῆ πρὸς ἑκάτερον ἐγκρῖσει πάλιν ὠφέλιμα, κρατοῦντι μὲν ἐοικός, οἷς δ' αὖ κρατεῖσθαι δοκεῖ, πάλιν ἐς τὸ καθόλου νικῶναι. (10) καὶ τοῦτο οὐκ ἀπεικότως παρ' ἡμῖν μόνοις συμβαίνει· εἶδει γὰρ οἴμαι τὴν Διὸς πόλιν ἀληθῶς καὶ τὸν τῆς ἑώας ἀπάσης ὀφθαλμῶν (τὴν ἱερὰν καὶ μεγίστην Δαμασκὸν λέγω) τοῖς τε ἄλλοις σύμπαντιν, οἷον ἱερῶν κάλλι καὶ νεῶν μεγέθει καὶ ὠρῶν εὐκαιρίᾳ καὶ πηγῶν ἀγλαίᾳ καὶ ποταμῶν πλήθει καὶ γῆς εὐφορίᾳ νικῶσαν μόνην ἄρα καὶ τῷ τοιοῦτῳ φυτῷ πρὸς τὴν τοῦ θαύματος ὑπεροχὴν ἀρκεῖσαι. (11) οὐδὲν οὖν ἀνέχεται μεταβολῆς τὸ δένδρον, οὐδὲ ὑπερβαίνει τοὺς ἐπιχωρίους ὄρους τῆς βλάστης, ἀλλ' ὥσπερ αὐτόχθονος φυτοῦ νόμου τὴν ἐξ ἀποικίας γένεσιν ἀρνεῖται. καὶ χρυσὸς μὲν οἴμαι καὶ ἄργυρος ὁ αὐτὸς πολλαχρῶ φέρεται, μόνῃ δὲ ἢ παρ'

Nunquam enim in amaram naturam mutaretur, nisi ei esset ab initio illud, cuius vi in diversum inclinare assolet. (5) At ficus non solum sensu est dulcis, verum etiam digestionem antecellit. Iam adeo utilis hominibus est, ut praesidium ad quævis venena salutare Aristoteli videatur; ac mensis etiam inchoandis et claudendis non ob aliam causam adhiberi, tanquam hoc unum pro quovis alio sacro remedio ciborum iniurias circumplicet et vinculis conliget. (6) Enimvero diis ficum consecrari omnibusque aris adhiberi et quovis thure ad odores aptiorem esse, non mea est oratio; sed quisquis usum eius didicit, a sapiente aliquo homine sacrarumque antistite manasse intelligit. (7) Theophrastus ille vir egregius in iis, quæ de agricultura scripsit, ubi de arborum, quæ in aliis inseri possunt, natura mutuaque insitione disserit, præcipue ficum commendat, quod variorum generum arbores admittat, et una ex omnibus facile aliarum stirpem ferat, si quis eius singulos ramos amputet et in eorum quemque diffusum aliarum arborum solem inserat, ita ut persæpe huius unius aspectus pro horto integro esse possit, quod ut in prato amœnissimo, sic ipsa varium ac multiplicem omnium generis fructuum splendorem a sese mittat. (8) Et cum cæterarum arborum poma exigui temporis sint neque ætatem ferant, sola ficus ultra annum vivit, et sequentis fructus ortum comitatur. Itaque Homerus in horto Alcinoi ait fructus alios super aliis senescere. Quod in cæteris fortasse poetica fabula videri potest: in fico certe cum veritate consentiens oratio est, quia hic fructus omnium maxime ad diuturnitatem servatur. (9) Ac cum ea sit ficus ut opinor natura, tamen apud nos longe præstantior nascitur: ut aliis quidem plantis collata facile præstet omnibus, ipsi vero ficu omnino nostra antecellat, et reliquas omnes genere vincat, a nostra vincatur, et hac cum utrisque collatione rursus servetur: tum quia cæteris, ut par est, excellit, tum quia ea parte, qua vincitur, rursus in universo genere vincit. (10) Nec sane immerito nobis solis istud accidit. Etenim æquum erat, opinor veram Iovis urbem totiusque Orientis oculum (sacram et amplissimam Damascum dico) cum omnibus aliis rebus, ut sacrarum elegantia, templorum magnitudine, temporum anni opportunitate, fontium nitore, fluviorum multitudine, terræ ubertate vinceret, solam etiam plantæ istius nobilitate miraculum de se maius commovere. (11) Quocirca hæc arbor mutationem omnem soli respuit, neque patricias fines egreditur, sed velut indigena planta ortum ex colonia aspernatur. Aurum atque argentum, sicuti arbitror,

ἡμῖν χώρα τίχτει φυτὸν ἀλλαχοῦ φύναι μὴ δυνάμενον. (12) ὡςπερ δὲ τὰ ἐξ Ἰνδῶν ἀγώγιμα καὶ οἱ Περσικοὶ σῆ-
ρες ἢ ἕσα ἐν τῇ Αἰθιοπῶν γῇ τίχτεται μὲν καὶ τρέφεται,
τῷ δὲ τῆς ἐμπορίας νόμῳ πανταχοῦ διαβαίνει, οὕτω
δὴ καὶ τὸ παρ' ἡμῖν σύκον ἀλλαχοῦ τῆς γῆς οὐ γινόμενον
πανταχοῦ παρ' ἡμῶν στέλλεται, καὶ οὔτε πόλις οὔτε
νῆσός ἐστιν, ἣν οὐκ ἐπέρχεται τῷ τῆς ἡδονῆς θαύματι.
(13) ἀλλὰ καὶ τράπεζαν βασιλικὴν κοσμεῖ, καὶ παντὸς
δειπνοῦ σεμνόν ἐστιν ἐγκαλλώπισμα, καὶ οὐτ' ἂν
ἐνθροπτον οὔτε στρεπτὸν οὔτε νεῖλατον οὔτε ἄλλο κα-
ρυκείας γένος οὐδὲν ἐς τὸ ἴσον ἀφίκοιτο· τοσοῦτον αὐτῷ
τῶν τε ἄλλων ἐδεσμάτων καὶ δὴ καὶ τῶν ἑκασταχοῦ
περίεστι τοῦ θαύματος. (14) καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν σύ-
κων ἢ ὀπωρινὴν ἔχει τὴν βρώσιν ἢ τερσαίνόμενα ἐς τὸ
ὅμοιον ἔρχεται, τὸ δὲ παρ' ἡμῖν μόνον ἀμφοτερίζει τῇ
χρεῖα, καὶ καλὸν μὲν ἐστὶν ἐπιτόνιον, πολλῶν δὲ κἀλ-
λιον εἰ ἐς τερσιὰν ἔλθοι. (15) εἰ δὲ καὶ τὴν ὄραν αὐτοῦ
τὴν ἐν τοῖς δένδροις ὀφθαλμοῦ λάβοις, καὶ ὅπως ἐκαστοῦ
τῶν πρέμνων ἐπιμήξεισι τοῖς κέντροις καλύκων δίκην
ἀπῆρτηται, ἢ ὅπως ἐν κύκλῳ περιθεῖ τῷ καρπῷ τὸ
δένδρον ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ἐν τοίχῳ περιφερεῖ πολυειδεῖς
ἀγλαΐας μηχανώμενον, φαίης ἂν αὐτῷ καθάπερ ἐν
ὄρμῳ δέρης τὰς τῶν δένδρων ἐξαιρέσεις αὐτοῦ. (16) καὶ
ἢ πρὸς γρονίαν μόνην ἐπιτέχνησις οὐκ ἐλάττωνα τῆς ἐς
τὴν χρεῖαν ἡδονῆς ἔχει τὴν φιλοτιμίαν· οὐ γὰρ ὡςπερ
τὰ ἄλλα τῶν σύκων ἑμοῦ καὶ κατὰ ταῦτόν ἔρριπται,
οὐδὲ σωρηδὸν ἢ γύδην ἡλίῳ τερσαινεται, ἀλλὰ πρῶτον
μὲν ἡρέμα τῶν δένδρων αὐτὰ ταῖς χερσὶν ἀποδρέ-
πουσιν, ἔπειτα ὄρηξιν ἢ ῥάβοις ἀκανθώδεσι τῶν τοί-
χων ἀπαρτῶσιν, (17) ἵνα λευκαίνηται μὲν ἡλίῳ καθαρῶ
προσομιλοῦντα, μένῃ δὲ ἀνεπιθούλευτα τῶν ζῶων καὶ
τῶν ὀρνιθίων, οἶνοι τῶν κέντρων τῇ ἀλεξήσει δορυ-
φορούμενα. καὶ ὑπὲρ μὲν γενέσεως αὐτῶν καὶ γλυ-
κύτητος καὶ ὄρας καὶ ποιήσεως καὶ χρεῖας ταῦτά σοι
παρ' ἡμῶν ἢ ἐπιστολῇ προσημαίξει.

(18) Ὁ γε μὴν τῶν ἑκατῶν ἀριθμὸς ὡς ἐστὶ τῶν ἄλ-
λων τιμιώτερος καὶ τὸ τέλος ἐν αὐτῷ τῶν ἀριθμῶν πε-
ριγράφων, μάθοι ἂν τις θεωρῶν τῆδε. καὶ οὐκ ἀγνοῶ
μὲν ὡς παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν ὁ λόγος, τοῦ ἀρτίου
τὸν περιττὸν προκείσθαι, οὐδὲ ὡς ἀρχὴν φασιν αὐξή-
σεως εἶναι τὸ μὴ συνδυάζον· τὸ γὰρ ὅμοιον θεατέρῳ μέ-
νειν ὀποῖον καὶ τὸ ἕτερον, δυοῖν δὲ γενόμενον τὸν
τρίτον εἶναι τὴν περιττότητα. (19) ἐγὼ δ' ἂν εἰ καὶ τολ-
μηρότερος ὁ λόγος ἐστί, φαίην ὅμως. ἀρχῆς μὲν εἰσιν
οἱ ἀριθμοὶ πάντως ἐξηρηγμένοι, καὶ τὸ προσεχές τῆς
αὐξήσεως διὰ παντὸς ἂν κομίζοντο· πολλῶν γε μὴ οἶμαι
δικαιότερον τῷ ἀρτίῳ μᾶλλον ἢ τῷ περιττῷ τὴν τῆς αὐ-
ξήσεως αἰτίαν προσκείσθαι. (20) ὁ μὲν γὰρ εἰς ἀριθμὸς
οὐκ ἂν εἴη περιττός, οὐκ ἔχων ὅτου περιττὸς γένοιτο·
ἢ δὲ τῆς δυάδος συζυγία τίκει διπλῆν τὴν περιττό-
τητα, καὶ τῶν δυοῖν ἀριθμῶν ὁ τρίτος εἰκότως εἰς αὐ-
ξήσιν ἔρχεται. πάλιν τε ἐν τῇ τῆς ἐτέρας δυάδος
μίξει τῆς τετράδος τὴν ὑπεροχὴν λαμβάνει, καὶ ὅπως
ἢ πρὸς ἀλλήλα κοινονία τὴν ἐξ ἑκάτερου περιττότητα

idem multifariam nascitur; at sola hæc nostra regio fert
plantam, quæ alibi nasci non potest. (12) Ut porro merces
Indicæ et Persici seres, quæve in Æthiopum terra na-
scentur quidem et crescunt, mercatoria vero lege in
omnes orbis partes distrahuntur, sic nostra hæc ficus
nusquam alibi nascitur, et a nobis in omnem locum di-
mittitur : neque civitas ulla est aut insula, in quam
voluptatis suæ admiratione non perveniat. (13) Quin et
regales mensas ornat, atque ad omnium conviviõrum or-
natum adhibetur; neque intritum aut scriblita aut panis
dulcarius aut denique aliud condimenti genus pari sua-
vitate unquam reperietur : adeo est mirabilis iste cibus
præ aliis omnibus. (14) Ac cæteræ quidem fici aut per dies
caniculares eduntur, aut assicatæ pari usui inseruiunt :
at nostræ duntaxat utrumque usum præstant, et valent
in arbore, et præstantiores sunt in sole paratæ. (15) Quod
si pulchritudinem istarum in arbore consideres, et quem-
admodum a singulis ramis pendeant longioribus pediculis
instar calycum, aut quo pacto arbor fructum in orbem
circumdet, multiplicem interea speciem rotunditate illa
exhibens, dixeris sane quasi in torque colli esse eius ap-
pendices ex arboribus. (16) Præterea in arte, quæ ad istas
ficus servandas adhibetur, non minus est studii, quam in
usu voluptatis. Non enim, sicut ceteræ ficus, in unum
locum conciduntur, neque acervatim confuse in sole
siccantur, sed ex arbore primum sensim decerpuntur,
deinde ex arbutis ramisque aculeatis in muro suspendun-
tur, (17) partim ut assiduo puri solis usu albescant, partim
ut ab insidiis animantium et avicularum tutæ permaneant,
aculeorum præsidio tanquam satellitum comitatu circum-
septæ. Ac de earum ortu, dulcedine, specie, confectione,
utilitate nostra epistola hæc ludit.

(18) Deinceps numerum centenarium aliis omnibus nu-
meris nobiliorem esse omniumque perfectionem numerorum
eo contineri doceamus. Equidem non sum nescius, veteres
eosdemque sapientes homines imparem numerum pari
præposuisse, atque amplificationis fontem putavisse illum,
quod non copulatur : quod enim alteri simile sit, tale
semper manere, quale sit alterum; cum vero duo numeri
sint, tertium esse imparilitatem. (19) At ego dicam fortasse
audacious, dicam tamen. Numeri omnes ex principio apti
sunt, et possunt per quemvis numerum omnino augeri;
præstat tamen amplificationis causam pari numero potius
quam impari tribuere. (20) Etenim unum non erit impar, si
non habeat cum quo impariter conferri possit : at binarii
copulatio duplicem imparilitatem procreat, atque e duobus
numeris tertius ad incrementum iure accedit : et rursus
cum binarius alter adiungitur, fit quaternarii amplificatio :
omninoque eorum inter se coniunctio, inæqualitatem ex
utrisque ortam ostendens, in binarii numerum concluditur.

φαίνουσα εἰς τὸν τῆς δυνάδος ἀριθμὸν περικλείεται. (21) δεδομένου δὴ τούτου, φαίην ἂν οἶμαι τῆς πρώτης δεκάδος τὴν εἰς αὐτὸ περιφέρειαν ἀνακυκλούσης εἰς τὸν τῆς ἑκατοντάδος ἀριθμὸν τὸ ὅλον διαβαίνειν, ὡς τῷ μὲν ἐνὶ τὴν αὐξήσιν ἂν εἰς δέκα συντείνειν, πάλιν δ' αὖ τὴν δεκάδα δι' αὐτῆς ἀνιούσαν εἰς τὸν τῶν ἑκατὸν ἀριθμὸν συντελεῖσθαι. (22) κἀντεῦθεν αὖ πάλιν ἐξ ἑκατοντάδων τὸ ὅλον τῶν ἀριθμῶν τὴν δύναμιν καρποῦσθαι, μήτε τοῦ ἐνὸς ἡρεμοῦντος, εἰ μὴ τι τῆς δυνάδος ἐν τῇ μίξει τὸ περιστὸν αἰετικτούσης τε καὶ εἰς ἑαυτὴν αὐθις ἀνακαλουμένης, ἄχρις ἂν ἑτέρα πάλιν ἑκατοντάδι τῶν ἀριθμῶν τὸ συναγόμενον κατακλείσῃ, καὶ τὸν τέλειον αὐτῷ προσάπτουσα πάλιν ἐξ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἕτερον ἐρπύσῃ, ταῖς τῶν ἑκατοντάδων ἐπιγορίαις αἰετὸ ὅλον εἰς τὸ τῆς καταλήψεως ἀπειρον ἀναφέρουσα. (23) δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὁμηρος οὐκ ἀπλῶς οὐδὲ ἀργῶς ἐν τοῖς ἔπεισι τὴν ἑκατονταθύσανον αἰγίδα τῷ Διὶ περιθεῖναι, ἀλλὰ τινι κρείττονι καὶ ἀπορρητῷ λόγῳ τοῦτο αἰνιττεσθαι λέγων, ὡς ἄρα τῷ τελειώτατῳ θεῷ τὸν τελειώτατον ἀριθμὸν περιάψει καὶ ὧ μόνῳ παρὰ τοὺς ἄλλους ἂν δικαίωτερον κοσμοῖτο, ἢ ὅτι τὸν ζύμπαντα κόσμον, ἂν εἰς αἰγίδος σχῆμα τῷ τῆς εἰκόνης περιφέρει ξυνεῖληπεν, οὐκ ἄλλοις πως ἢ ὁ τῶν ἑκατὸν ἀριθμῶς περιγράφει, τῇ κατὰ κύκλον ἑκατοντάδι τὴν ἐς τὸ ὅλον τοῦ νοητοῦ κατανόησιν ἐφαρμόστων. (24) ὁ δ' αὐτὸς λόγος οὗτος καὶ τὸν ἑκατοντάχειρα τὸν Βριάρεω καθίζει πάρεδρον τῷ Διὶ, καὶ πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἀμιλλᾶσθαι συγχερεῖ δύναμιν, οἷον ἐν τῷ τοῦ ἀριθμοῦ τελείῳ τὸ τέλειον αὐτῷ τῆς ἰσχύος ἀποδίδους. (25) καὶ μὴν καὶ Πίνδαρος ἐ Ὀμηραῖος τὴν ἀνάξειρον τοῦ Τυφωεύς ἐν ἐπινομίαις κηρύττων καὶ τὸ τοῦ μεγίστου τούτου γίγαντος κράτος τῷ μεγίστῳ βρασιλεῖ τῶν θεῶν περιτιθεῖς οὐκ ἑτέρωθεν αὐτῷ τῆς εὐφημίας κρατύνει τὴν υπερβολὴν ἢ ὅτι τὸν γίγαντα τὸν ἑκατοντακέφαλον ἐνὶ βλήματι καθελεῖν ἤρκεσεν, ὡς οὔτε τινὸς ἄλλου εἰς χεῖρα τοῦ Διὸς ἐλθεῖν ἀντιμάχου γίγαντος νομισθέντος ἢ ὅν ἢ μῆτερ μόνον τῶν ἄλλων ἑκατὸν κεραλαῖς ὤπλισεν, οὔτε ἑτέρου τινὸς θεῶν ἢ μόνου Διὸς ἀξιονικότερου πρὸς τὴν τοῦ τοσούτου γίγαντος καθάξεισιν δύνατος. (26) Σιμωνίδῃ δὲ ἄρα τῷ μελικῷ πρὸς τὴν Ἀπόλλωνος εὐφημίαν ἀρκεῖ τὸν θεὸν ἑκατὸν προσσιπόντι καὶ καθάπερ ἀντ' ἄλλου τινὸς ἱεροῦ γνωρίσματος αὐτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν κοσμεῖσθαι, διότι τὸν Πύθωνα τὸν δράκοντα βέλεις ἑκατὸν ὡς φησιν ἐξαιρώσατο· καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἑκατὸν ἢ Πύθιον χεῖρειν προσαγορευόμενον, οἷον δλοκλήρου τινὸς ἐπωνυμίας συμβῶν προσηνωόμενον. (27) ἢ γε μὴν τὸν Δία θρεψαμένη νῆσος ἢ Κρήτη καθάπερ τροφεία τῆς Διὸς ὑποδοχῆς ἀντιλαβοῦσα τῷ τῶν ἑκατὸν πόλεων ἀριθμῷ τετίμηται. καὶ Θήβας δὲ ἄρα τὰς ἑκατονταπόλους οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τούτου χάριν ἐπαινεῖ Ὁμηρος, διότι ταῖς πύλαις ταῖς ἑκατὸν κάλλος ἦν θαυμαστόν. καὶ σιωπῶν θεῶν ἑκατόμβας καὶ νεῶς ἑκατονταπέδους καὶ βωμοὺς ἑκατοντακρήπιδας καὶ τοὺς ἑκατονταδόλους ἀνδρώνας, καὶ τὰς ἀρούρας δὲ τὰς

(21) Hoc posito dicam primo denario in seipsum circumducto centenarium totum effici, ut ex uno quidem decem, ex his autem in se redeuntibus centum proceentur : (22) hinc item e centenariis numerorum summa universa vires sumat, unitate interea minime feriente, nisi cum binarii commistio inæqualitatem creat et in se ipsam iterum revocatur, dum rursus in centenarium alterum totius numeri summa concludatur, atque hoc absoluto et perfecto ad alterum ex eo procedat, et centenariorum appellationibus perpetuo summam in infinitum producat. (23) Homerus mihi quidem videtur non temere neque otiose in poemate suo clipeum e centum loris Iovi tribuisse : verum magna aliqua et abditā ratione istud dicendo involvit, quoniam videlicet perfectissimo deo perfectissimum numerum accommodabat, eumque numerum quo maxime exornari posset : aut quia mundum universum, quem clipei forma propter rotunditatem comprehendit, non alius numerus describit quam centenarius, circuli centenario accommodat intelligentiam eius, qui in universo intelligitur. (24) Eadem ratione centimanus Briareus iuxta ipsum Iovem collocatur, et cum patre certat, quasi perfectum eius robur perfecto numero exprimitur. (25) Quin et Pindarus Thebanus, cum Typhoëi eadem in illo triumphali carmine celebrat, et maximi huius gigantis robur maximo deorum regi attribuit, non alio nomine eum magnifice adeo commendat, quam quod gigantem centeno capite horrendum uno ictu afflixerit atque prostraverit, tanquam nullus alius gigas manum cum Iove conserere potuerit, nisi quem solum mater centum capitibus armarat, neque ullus deus præter Iovem tanta victoria dignus esset. (26) Simonides poeta lyricus magnæ laudis loco Apollinem ἑκατὸν appellat, et quasi hæc una sacra nota eius cognomen exornat, quod Pythonem serpentem centum sagittis, ut ait, confecerit : imo magis ac sæpius se ἑκατὸν quam Pythium appellari gaudet, quod illo cognomine tanquam perfecto aliquo titulo exornetur. (27) Iam illa ipsa Iovis nutrix Creta, quasi Iovis educati et suscepti mercede, centum urbium numero ornata est. Thebas etiam ἑκατονταπόλους nominat Homerus, propterea quod centum portis maxima esset dignitas ac pulchritudo. Taceo deorum hecatombas, templa hecatompeda, aras centens basi, centenarios andronas, centiugera arva et cætera

ἑκατονταπλήθους καὶ ὅσα ἄλλα θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα τῆ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦδε προσηγορίᾳ συνείληπται. (28) ὃ γε μὴν ἀριθμὸς οὗτος οἶδε καὶ στρατιωτικὴν ὁμοῦ καὶ εἰρηλικὴν τάξιν κοσμήσαι, καὶ φαιδρύνει μὲν τὴν ἑκατόντανδρον λοχαγίαν, τιμᾶ δὲ ἦδε καὶ δικαστῶν ἐς τὸ ἴσον ἤκουσαν ἐπινουμῖαν. καὶ με καὶ πλείω τούτων ἔγοντα λέγειν ὃ τῆς ἐπιστολῆς ἐπιστρέφει νόμος· σὺ δὲ ἄλλὰ συγγνώμην ἔχε τῷ λόγῳ, διότι καὶ ταῦτα πλείω τῶν ἰκανῶν εἴρηται. (29) καὶ εἰ μὲν ἔχει μέτρον ἐπὶ σοὶ χρῆτῆ κάλλος τὸ ἐγγείρημα, πάντως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔκφορον ἔσται, τῆς παρὰ σοῦ ψήφου τὴν μαρτυρίαν δεξιόμενον· εἰ δὲ χειρὸς ἐτέρας προσδεῖται πρὸς τὸ τοῦ σκοποῦ συμπλήρωμα, τίς ἂν σου καλλίω ἐῖη τὴν γραφὴν εἰς κάλλος ἀκριβῶσαι;

κδ'. Ἰουλιανὸς Ἰουδαίων τῷ κοινῷ.

Πάνυ ὑμῖν φορτικώτατον γεγένηται ἐπὶ τῶν παρεχόμενων καιρῶν τῶν ζυῶν τῆς δουλείας τὸ δὴ διαγραφαῖς ἀκριβέτως πράττεσθαι ὑμᾶς καὶ χρυσίου πλῆθος ἄφατον εἰσκομῆσαι τοῖς τοῦ ταμείου λόγοις· ὧν πολλὰ μὲν αὐτοψεῖ θεώρου, πλείονα δὲ τούτων ἔμαθον εὐρῶν τὰ βρέβια τὰ καθ' ὑμῶν φυλαττόμενα· εἶτι δὲ καὶ μέλλουσιν πάλιν εἰσφορὰν καθ' ὑμῶν προτάττεσθαι εἰρῆξαι, καὶ τὸ τῆς τοιαύτης δυσφημίας ἀσέβημα ἐναυθῆ εἰσασάμενη στῆσαι, καὶ περὶ παρέδωκα τὰ βρέβια τὰ καθ' ὑμῶν ἐν τοῖς ἑμοῖς σκρινίοις ἀποκείμενα, ὡς μηκέτι δύνασθαι καθ' ὑμῶν τινὰ τοικύτην ἀκοντίζειν ἀσεβείας φήμην. (3) καὶ τούτων μὲν ὑμῖν οὐ τοσοῦτον αἴτιος κατέστη ὃ τῆς μνήμης ἄξιος Κωνσταντῖος ὁ ἀδελφός, ὅσον οἱ τὴν γνώμην βάρβαροι καὶ τὴν ψυχὴν ἄθεοι οἱ τὴν τούτου τράπεζαν ἐσιτώμενοι, οὓς ἐγὼ μὲν ἐν χερσὶν ἐμαῖς λαβόμενος εἰς βόθρον ὡσας ὄλεσα, ὡς μηδὲ μνήμην ἔτι φέρεσθαι παρ' ἡμῖν τῆς αὐτῶν ἀπωλείας. (4) ἐπὶ πλεόν δὲ ὑμᾶς εὐωχεῖσθαι βυζολόμενος τὸν ἀδελφόν Ἰουλον τὸν αἰδεσιμώτατον πατριάρχην παρήνεσα καὶ τὴν λεγομένην εἶναι παρ' ὑμῖν ἀποστολὴν κωλυθῆναι καὶ μηκέτι δύνασθαι τὰ πλῆθη ὑμῶν τινὰς ἀδικεῖν τοιαύταις φόρων εἰσπράξεσιν, ὡς πανταχόθεν ὑμῖν τὸ ἀμέριμον ὑπάρχειν τῆς ἐμῆς βασιλείας, ἵνα ἀπολαύοντες ἔτι μείζονας εὐχὰς ποιῆτε τῆς ἐμῆς βασιλείας τῷ πάντων κρείττονι καὶ θεμιουργῷ θεῷ τῷ καταξιώσαντι στέψαι με τῇ ἀρχάντῳ αὐτοῦ δεξιᾷ. (5) πέφυκε γὰρ τοὺς ἐν τινι μερίμῃ ἐξεταζόμενος περιδεῖσθαι τὴν διάνοιαν καὶ μὴ τοσοῦτον εἰς τὴν προσευχὴν τὰς χεῖρας ἀνατείνειν τολμᾶν, τοὺς δὲ πανταχόθεν ἔγοντας τὸ ἀμέριμον δολιχέρῳ ψυχῇ χαίροντας ὑπὲρ τοῦ βασιλείου ἰσχυρῶς λατρείας ποιῆσθαι τῷ μείζονι, τῷ δυναμένῳ κατεσθῆναι τὴν βασιλείαν ἐπὶ τὰ κάλλιστα, καθάπερ προαιρούμεθα. (6) ὅπερ γρηθὶ ποιεῖν ὑμᾶς, ἵνα καὶ γὰρ τὸν τῶν Περσῶν πόλεμον διυρνωσάμενος τὴν ἐκ πολλῶν ἐτῶν ἐπιθυμουμένην παρ' ὑμῖν ἰδεῖν οἰκουμένην πόλιν ἁγίαν Ἰερουσαλήμ· ἐμοῖς καμάτοις ἀνοικοδομήσας

divina aut humana, quæ huius numeri appellatione continentur. (28) Iste ipse numerus et belli et pacis ordines decorat, centurias militares exhiberat, iudicum appellationem, quæ pari ratione continetur, honorat. Ac me quidem, cum plura possem dicere, lex epistolæ prohibet. Tu interea ignosces, quod plura etiam, quam satis est, diximus. (29) Quod si iudice te mediocritatem assecuta erit exercitatio nostra, omnino ad alios etiam exire poterit, tui iudicii testimonio freta: sin alterius manum desiderat, ut quod vult assequatur, quis te uno aptior fuerit ad scriptum ita exornandum, ut hominum oculis placeat?

XXIV. Iulianus Iudæorum nationi.

Superiora tempora non tam vobis ob servitatem molesta fuere, quam quod tabulis iniussu principis emissis obnoxii essetis, immensumque aurum in ærarium inferetis. Quam rem ego magna ex parte meis vidi oculis, tum multo magis ex ipsis tabellis, quæ contra vos asservantur, perspexi: quin et paratum iam iterum contra vos vectigal prohibui, et impietatem hanc detestabilem compressi, tabulasque incendi quæ in meis scriniis ad vos opprimendos custodiebantur, ut nemini liceat deinceps tantæ impietatis rumorem in vos spargere. (2) Neque sane harum iniuriarum causa Constantio fratri, viro memorabili, potius tribuenda videatur, quam nonnullis animo barbaris et mente impiis, qui eius mensa utebantur: quos ego manibus meis arreptos atque in foveam coniectos perdidit, ut ne memoria quidem ulla de eorum interitu apud nos supersit. (3) Quum vero longe maioribus beneficiis vos ornare vellem, fratrem Iulum, patriarcham omni observantia dignum, hortatus sum, ut et apostolatam quem apud vos esse dicunt prohibeat, et nemini in posterum liceat vectigalia eiusmodi a vobis exigere; quo summa vobis securitas et otium sit in meo regno, et maiore studio pro meo regno vota faciatis deo optimo et opifici, qui mihi dignatus est suis purissimis manibus coronam imponere. (4) Solent namque qui solitudine aliqua premuntur, mente constringi, neque tam confidenter manus ad deum orandum tollere: at qui cura penitus vacui sunt, tota mente gaudent, et pro regno supplices manus ad deum maximum porrigunt; in quo situm est, ut regnum nostrum in optimo statu versetur, sicut optamus. (5) Id vos inprimis curare atque contendere debetis, quo et ipse Persico bello ex animi sententia gesto sanctam urbem Hierusalem, quam multos iam annos habitatam videre desideratis, meis laboribus re-

οἰκίσω, καὶ ἐν αὐτῇ δόξαν δώσω μεθ' ὑμῶν τῷ κρείττονι.

κε'. Ἀλεξανδρεῦσι διάταγμα.

Ἐγρῆν τὸν ἐξελαθέντα βασιλικοῖς πολλοῖς πάνυ καὶ πολλῶν αὐτοκρατόρων προστάγμασιν ἐν γούν ἐπίταγμα περιμεῖναι βασιλικόν, εἴθ' οὕτως εἰς τὴν ἑαυτοῦ κατιέναι, ἀλλὰ μὴ τόλμη μηδ' ἀπονοία χρησάμενον ὡς οὐκ οὖσιν ἐνουθρίζειν τοῖς νόμοις, ἐπεὶ τοι καὶ τὸ νῦν τοῖς φυγαδευθεῖσιν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίου οὐ κάθοδον εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀλλὰ τὴν εἰς τὰς πατρίδας συνεχωρήσαμεν. (2) Ἀθανάσιον δὲ πυνθάνομαι τὸν τολμηρότατον ὑπὸ τοῦ συνήθους ἐπαρθέντα θράσους ἀντιλαθῆσθαι τοῦ λεγομένου παρ' αὐτοῖς ἐπισκοπῆς θρόνου, τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τῷ θεοσεβεῖ τῶν Ἀλεξανδρέων δήμῳ οὐ μετρίως ἀηδέες. ὅθεν αὐτῷ προαγορεύομεν ἀπιέναι τῆς πόλεως, ἐξ ἧς ἂν ἡμέρας τὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος γράμματα δέξεται παραχρῆμα μένοντι δ' αὐτῷ τῆς πόλεως εἰσω μείζους πολὺ καὶ χυλεπωτέρας προαγορεύομεν τιμωρίας.

κς'. Ἰουλιανὸς Λιθανίῳ σοσιστῇ καὶ κοιταστῶρι.

Μέχρι τῶν Λιτάρβων ἦλθον (ἔστι δὲ κώμη Χαλικίδος), καὶ ἐνέτυχον δόξῃ λείψανα ἐχούση χειμαδίῳ Ἀντιοχικῶν. ἦν δὲ αὐτῆς ὄμμα τὸ μὲν τέλημα τὸ δὲ ὄρος, τραγεία δὲ πᾶσα, καὶ ἐνέκειντο τῷ τέλεματι λίθοι ὡσπερ ἐπίτηδες ἐρριμμένοις ἐοικότες, ἐπ' οὐδεμιᾷ τέχνῃ συγκείμενοι, ὃν τρόπον εἰώθησιν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τὰς λεωφόρους οἱ ἐξοικοδομοῦντες ποιεῖν, ἀντὶ μὲν τῆς κονίας πολλὴν τὸν γούν ἐποικοδομοῦντες, πυκνοὺς δὲ ὡσπερ ἐν τοίχῳ τιθέντες τοὺς λίθους. ἐπεὶ δὲ διαβάς μόλις ἦλθον εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, ἐννεὰ που σγερὸν ἦσαν ὄραι, καὶ ἐδεξάμην εἶσω τῆς ἀλλῆς τὸ πλεῖστον τῆς παρ' ὑμῖν βουλής. ἃ δὲ διελέγθημεν πρὸς ἀλλήλους, ἴσως ἐπιθύου· μάθεις δ' ἂν καὶ ἡμῶν ἀκούσας, εἰ θεοὶ θέλοιεν.

(2) Ἀπὸ τῶν Λιτάρβων εἰς τὴν Βέρειαν ἐπορευομένη, καὶ ὁ Ζεὺς αἴσια πάντα ἐσήμηεν, ἐναργῆ δεΐξας τὴν διοσημίαν. ἐπιμείνας δὲ ἡμέραν ἐκεῖ τὴν ἀκρόπολιν εἶδον καὶ εἶδον τῷ Διὶ βασιλικῶς ταῦρον λευκόν, διελέγην δὲ ὀλίγα τῇ βουλή περὶ θεοσεβείας. ἀλλὰ τοὺς λόγους ἐπήγουν μὲν ἅπαντες, ἐπεσίθησαν δὲ αὐτοῖς ὀλίγοι πάνυ, καὶ τοιοῦτοι οἱ καὶ πρὸ τῶν ἐμῶν λόγων ἐδόκουν εἶχειν ὑγιῶς. ἐλάθοντο δὲ ὡσπερ παρρησίας ἀποτρέψασθαι τὴν αἰθερὶ καὶ ἀποθέσθαι· περίεστι γάρ, ὦ θεοί, τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς ἐρυθριᾶν, ἀνδρεία ψυχῆς καὶ εὐσεβεῖα, καλλωπιζέσθαι δὲ ἐπὶ τοῖς χειρίστοις, ἱεροσυλίᾳ καὶ μαλακίᾳ γνώμης καὶ σώματος.

(3) Ἐνθεν ὑποδέγονταί με Βάτναι, χωρίον οἶον παρ' ὑμῖν οὐκ εἶδον ἔξω τῆς Δάφνης, ἣ νῦν εἶοικε ταῖς Βάτναις· ὡς τὰ γέ πρὸ μικροῦ, σωζομένου τοῦ νεῶ καὶ τῷ ἀγάλματός, Ὅσση καὶ Πηλῶ καὶ ταῖς Ὀλύμ-

fectam frequentem, et una vobiscum in ea optimo deo gratias agam.

XXV. Edictum ad Alexandrinos.

Æquum erat, eum qui regis et imperatoris edictis compluribus eiectus fuerat, unum saltem edictum regum expectare, ac tum denique domum suam redire, non autem singulari audacia atque amentia fretum legibus tanquam omnino extinctis ac perditis illudere. Etenim nunc quoque nos Galilæis a Constantio eiectis non reditum ad suas ecclesias, sed in patriam cuique suam concessimus. (2) Audio Athanasium, hominem audacissimum, solita audacia elatum, episcopatus sedem, ut ipsi appellant, iterum usurpare, id vero non mediocriter Alexandrino populo displicere deos colenti. Quare eum iubemus urbe excedere, eo ipso die quo humanitatis nostræ litteras acceperit : quod si in urbe manserit, longe maiores gravioresque ei pœnas denuntiamus.

XXVI. Iulianus Libanio sophistæ et quæstori.

Litarba veni (quod oppidum est in Chalcide) et casu incidi in viam quandam, quæ reliquias adhuc Antiochensium hibernorum habebat. Erat autem sicut quinor, illius pars una palus, altera mons, tota certe aspera : ad salutem erant lapides, tanquam de industria disiecti, nulla arte compositi, quomodo in cæteris urbibus ii qui vias publicas condunt facere solent, loco calcis multum rudus supersfruentes ac sicut in pariete cumulatōs lapides ponentes. Hoc itineris spatio confecto, ubi viv tandem ad prima stativa perveni (quod fuit hora fere nona), senatus vestri inavimam partem domum meam recepi. Ac ibi quæ simul inter nos collocuti, fortasse accepisti, et ex nobis ipsis aliquando, si diis placuerit, cognosces.

(2) Litarbis deinde ad Beroam veni, et Iupiter clarum prodens ostentum læta omnia denuntiavit. Commoratus autem ibi diem unum, arcem invisi, et Iovi regio more taurum candidum sacrificavi, cum senatu autem pauca de religione disserui. Et laudarium quidem omnes orationem meam, pauci vero admodum assensere, atque isti ipsi erant, quos ante meam orationem sanos esse arbitrabar : postea tamen quasi licentia arrepta omnem pudorem excusserunt ac deposuerunt. Erubescunt enim homines vehementer (o dii immortales) in rebus honestis, ut fortitudine animi ac pietate : in turpissimis exultant, ut in sacrilegio et corporis animique ignavia.

(3) Inde me Batnæ exceperunt, locus qualem in vestra regione nullum vidi extra Daphnem, quæ nunc Batnis confertur, cum antea salvis templo et simulacro non solum Ossæ, Pelio, Olympo et Thessalicis vallibus æquare,

που κορυφαίς καὶ τοῖς Θεταλικοῖς Τέμπεσιν ἄγων ἐπίσης ἢ καὶ προτιμῶν ἀπάντων ἑμοῦ τὴν Δάφνην οὐκ ἂν ἤσχυνομένη. ἱερὸν Διὸς Ὀλυμπίου καὶ Ἀπόλλωνος Πυθίου τὸ χωρίον. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ Δάφνῃ γέγραπται σοι λόγος, ὅποιον ἂν ἄλλος οὐδὲ εἰς τῶν ὄϊν νῦν βροτοὶ εἶσι καὶ μάλα ἐπιχειρήσας καμῖν ἐργάσαιτο, νομίζω δὲ καὶ τῶν ἔμπροσθεν οὐ πολλοὺς πάνυ. (4) τί οὖν ἐγὼ νῦν ἐπιχειρῶ περὶ αὐτῆς γράφειν, οὕτω λαμπρᾶς ** ἐπ' αὐτῇ συγγεγραμμένης; ὡς μήποτε ὄψελε τοιοῦτον. αἶ γε μὴν Βάτναι (βαρβαρικὸν ὄνομα τοῦτο) χωρίον ἐστὶν Ἑλληνικόν, πρῶτον μὲν ὅτι διὰ πάσης τῆς περὶ γῆρας ἀτμοὶ λιθανωτοῦ πανταχόθεν ἦσαν, ἱερεῖά τε ἐβλέπομεν εὐτρεπῆ πανταχοῦ. (5) τοῦτο μὲν οὖν εἰ καὶ λίαν ὑψοῦμαι με, θερμότερον ὅμως ἐδόκει καὶ τῆς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας ἀλλότριον· ἐκτὸς πάτου γὰρ εἶναι χρῆ καὶ ὀρθῶσθαι καθ' ἡσυχίαν, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πορευομένων οὐκ ἐπ' ἄλλο τι τῶν ἑορταζόντων, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἱερά τε καὶ ὅσια. τοῦτο μὲν οὖν ἴσως τεύξεται τῆς ἀρμοζούσης ἐπιμελείας αὐτίκα, τὰς Βάτνας δὲ εὐρών πεδίον λάσιον, ἄλση κυπαρίττων ἔχον νέων (καὶ ἦν ἐν ταύταις οὐδὲν γεράνδρον οὐδὲ σαπρόν, ἀλλὰ ἐξ ἴσης ἅπαντα θάλλοντα τῇ κόμῃ), καὶ τὰ βασιλεία πολυτελῆ μὲν ἤχιστα (πηλοῦ γὰρ ἦν μόνον καὶ ξύλων οὐδὲν ποικίλον ἔχοντα), κήπον δὲ τοῦ μὲν Ἀλκίονο καταδεέστερον, παραπλήσιον δὲ τῷ Λαέρτου, καὶ ἐν αὐτῷ μικρὸν ἄλσος πάνυ, κυπαρίττων μεστόν, καὶ τῷ Ὀριγίῳ δὲ πολλὰ τοιαῦτα παραπεφυτευμένα δένδρα στίχῳ καὶ ἐφεξῆς. (6) εἶτα τὸ μέσον πρασιαί, καὶ ἐν ταύταις λάχανα καὶ δένδρα παντοῖαν ὀπωρᾶν φέροντα. τί οὖν ἐναυθα; ἔθυσα δειλῆς, εἶτ' ὄρθρου βαθείος, ἔπει εἴωθα ποιεῖν ἐπιεικῶς ἐκάστης ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ ἦν καλὰ τὰ ἱερά, τῆς πόλεως εἰργασθῆναι, καὶ ὑπαντῶσιν ἡμῖν οἱ πολῖται, καὶ ὑποδέχεσθαι με ξένος, ὄφθεις μὲν ἄρτι, φιλούμενος δὲ ὑπ' ἑμοῦ πάλαι. τὴν δὲ αἰτίαν αὐτὸς μὲν οἶδα ὅτι συνήδεις, ἐμοὶ δὲ ἡδὺ καὶ ἄλλως φράσαι· τὸ γὰρ αἰεὶ περὶ αὐτῶν ἀκοῦειν καὶ λέγειν ἐστὶ μοι νέκταρ. (7) Ἰαμβλίχου τοῦ θειοτάτου τὸ θρέμμα Σώπατρος, ὁ τούτου κηδεστής ἐξ ἔσου· ἐμοὶ γὰρ τὸ μὴ πάντα ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἀγαπᾶν ἀδικημάτων οὐδὲν οὕτω φαυλότατον εἶναι δοκεῖ. πρόσσει ταύτης αἰτία μεῖζων· ὑποδεξάμενος γὰρ πολλᾶκις τὸν τε ἀνεψῖον τὸν ἐμὸν καὶ τὸν ὁμοπάτριον ἀδελφὸν καὶ προτραπέεις ὑπ' αὐτῶν, οἷα εἰκός, πολλᾶκις ἀποστῆναι τῆς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας, ὃ χαλεπὸν ἐστίν, οὐκ ἐλήφθη τῇ νόσῳ. (8) Ταῦτα εἶχον ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς πόλεως σοι γράφειν ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ. τὰς δὲ στρατιωτικὰς ἢ πολιτικὰς οἰκονομίας αὐτὸν ἔχρῃν οἶμαι παρόντα ἐφορᾶν καὶ ἐπιμελεῖσθαι· μεῖζον γὰρ ἐστίν ἢ κατ' ἐπιστολήν, εὖ ἴσθι, καὶ τοσοῦτον ὅσον οὐ βῆξιον οὐ τριπλάσια τούτου περιλαθεῖν σκοποῦντι τάκρυβές. ἐπεὶ καὶ φράϊν δέ σοι, καὶ ταῦτα φράσω δι' ὀλίγων. πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς ἐπεμψα πρέσβεις, ὑπομιμνήσκων αὐτοὺς ἤκειν, εἰ βούλοιντο. (9) ἐν μὲν δὴ τοιοῦτο ἕτερον δέ, λίαν

verum etiam anteferre omnibus Daphnem non vererer. Locus Iovi Olympio et Pythio Apollini sacer est. Sed de Daphne scripta est a te oratio, qualem nemo alius eorum qui nunc vivunt hominum, quamvis maxime contenderet, possit perficere, veterum autem non multos perfecturos fuisse existimo. (4) Quid igitur ego de ea nunc scribam, cum tua tam luculenta extet oratio? Absit, ut quicquam tale cogitem. Igitur Batnae (nomen est istud barbarum) locus est Graecus, primum quod thuris odor ex omni parte regionis circumspirabat, et victimas in omnibus locis apparatus cernebamus. (5) Atque id quidem etsi multum mihi voluptatis afferebat, tamen calidius videbatur et a deorum cultu alienum. Procul enim a tumultu ac tranquille, ita ut propter eum ipsum nec alium quempiam finem festus dies celebretur, sacra et profana diis peragi decet. Verum istud fortasse brevi corrigeat. Batnas vero videbam esse agrum silvum, nemoribus tenerarum cupressorum ornatum. Et in his nulla erat arbor annosa, nulla putris, sed omnes pariter coma florebant. Regia domus non erat sumptuosa (e luto enim et lignis tantum erat, nullam ornatus varietatem habebat), hortus illo Alcinoi pauperior, similis autem horto Laertis. Nemus erat in eo perexiguus, cupressis refertum: iuxta murum plurimae arbores ordine ac deinceps insitae: (6) in medio areae, et in his olera atque arbores, quae omnis generis fructus afferebant. Quid tum illic? sacrificavi vesperi et postridie summo mane, quod studiose singulis diebus facere consuevi. Quum vero laeta ac praeclara essent sacra, ad urbem contendimus. Ibi nobis a civibus itum est obvium, et nos domum suam excepit amicus quidam, quem tum primum fere videramus, sed multo ante tempore amabamus. Causam quidem notam tibi esse scio, sed et incassum effari delector: nectar enim mihi est de illis semper et audire et dicere. (7) Iamblichus divinisissimi alumnus fuit Sepater, huius affinis.....; mihi enim res illorum virorum omnes non amare scelus omnium maximum videtur. Sed est alia quoque maior causa. Hic cum persaepe patruelem meum et fratrem germanum hospitio accepisset, et ab iis magnopere ut par fuit sollicitaretur, ut a diis deficeret, nunquam tamen (quod grave et magnum est) in eum morbum lapsus est.

(8) Haec habui, quae ex Hierapoli ad te de rebus meis scriberem. Quod ad bellicas et civiles res attinet, ipse tu praesens de iis debes cognoscere: maior enim, ut probe scis, res est, quam ut epistola comprehendi possit, imo tanta, ut facile haec epistola ter maiorem absorberet qui accuratam descriptionem spectaret. Veruntamen narabo tibi, idque breviter. Legatos nesci ad Saracenos et ut veniant, si velint, commonefacio. (9) Hoc primum caput

ἐργηγορότας ὡς ἐνεδέχεται τοὺς παραφυλάζοντας ἐξέπεμψα, μή τις ἐνθένδε πρὸς τοὺς πολεμίους ἐξέλθῃ λαθῶν, ἐσόμενος αὐτοῖς ὡς κεινήμεθα μηχανητής. ἐκεῖθεν ἐδίδαξα δίκην στρατιωτικὴν, ὡς ἐμωτὸν πείθω, πρατότατα καὶ δικαιοτάτα. Ἰππους περιττοὺς καὶ ἡμίονους παρεσκευάσα, τὸ στρατόπεδον εἰς ταῦτὸ συναγαγών. ναῦς πληροῦνται ποτάμιαι πυροῦ, μᾶλλον δὲ ἄρτων ξηρῶν καὶ ὄζου. (10) καὶ τούτων ἕκαστον ὅπως ἐπράχθη καὶ τίνας ἐφ' ἑκάστῳ γεγῶσαι λόγοι, πόσου μήκους ἐστὶ συγγραφῆ ἔννοεῖς. ἐπιστολαῖς δ' ὁπόσαις ὑπέγραψα καὶ βίβλοις τὰ ἐπόμενα ὥσπερ αἰσιά μοι (καὶ ταῦτα συμπερινοστεῖ πανταχοῦ), τί δεῖ νῦν πράγματα εἶχειν ἀπαριθμούμενον;

κζ'. Ἰουλιανὸς Γρηγορίῳ ἡγεμόνι.

Ἔμοι καὶ γράμμα παρὰ σοῦ μικρὸν ἀρκεῖ μεγάλης ἡδονῆς πρόφασιν μνηστεῦσαι. καὶ τοίνυν ὅς ἐγραψας λίαν ἡσθεὶς ἀντιδίδωμι καὶ αὐτὸς τὴν ἴσῃν, οὐ τῶ τῶν ἐπιστολῶν μήκει μᾶλλον ἢ τῶ τῆς εὐνοίας μεγέθει τὰς τῶν ἐταίρων φιλίας ἐκτίναςθαι δεῖν κρίνων.

κη'. Ἰουλιανὸς Ἀλυπίῳ ἀδελφῷ Καισαρίῳ.

Ὁ Συλοσῶν ἀνῆλθε, φασί, παρὰ τὸν Δαρεῖον, καὶ ὑπέμνησεν αὐτὸν τῆς γλάνιδος, καὶ ἤτησεν ἀντ' ἐκείνης παρ' αὐτοῦ τὴν Σάμον. εἶτα ἐπὶ τούτῳ Δαρεῖος μὲν ἐμεγαλοφρονεῖτο, μέγιστα ἀντὶ μικρῶν νομίζων ἀποδεδοκέναι. Συλοσῶν δὲ λυτράν ἐλάμβανε χάριν. σκόπει δὴ τὰ ἡμέτερα νῦν πρὸς ἐκεῖνα. (2) ἐνὶ μὲν δὴ τὸ πρῶτον οἶμαι κρείσσον ἔργον ἡμέτερον, οὐδὲ γὰρ ὑπεμείναμεν ὑπομνησθῆναι παρ' ἄλλου. τοσούτῳ δὲ χρόνῳ τὴν μνήμην τῆς σῆς φιλίας διαφυλάξαντες ἀκέραιον, ἐπειδὴ πρῶτον ἡμῖν ἔδωκεν ὁ θεός, οὐκ ἐν δευτέροις ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις σε μετεκαλέσαμεν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοιαῦτα· περὶ δὲ τῶν μελλόντων (3) ἄρα μοι δώσεις τι (καὶ γὰρ εἴμι μαντικός) προαγορευῆσαι; μακρῶ νομίζω κρείττονα ἐκείνων, Ἀδράστεια δ' εὐμενῆς εἶη. σὺ τε γὰρ οὐδὲν δεῖ συγκαταστρεφόμενου πόλιν βασιλείως, ἐγὼ τε πολλῶν δέομαι τῶν συνεπανορθούντων μοι τὰ πεπτωχότα κακῶς. ταῦτά σοι Γαλλικὴ καὶ βάρβαρος Μοῦσα προσπαίζει, σὺ δὲ ὑπὸ τῆ τῶν θεῶν πομπῇ χαίρων ἀψίχοιο, καὶ τῆ σαυτοῦ χειρὶ λῆξις ἐρίφων καὶ τῆς ἐν τοῖς χειμαδαῖσι θήρας τῶν προβατίων. ἤκε πρὸς τὸν φίλον, ὅς σε τότε, καίπερ οὐπω γινώσκειν ὅσος εἶ δυνάμενος, ὁμοῦ περιεῖπον.

κθ'. Ἰουλιανὸς τῷ αὐτῷ.

Ἦδη μὲν ἐτύγχων ἀνειμένος τῆς νόσου, τὴν γεωγραφίαν ὅτε ἀπέστειλας· οὐ μὴν ἔλαττον διὰ τοῦτο ἡδέως ἐδεξάμην τὸ παρὰ σοῦ πινάχιον ἀποσταλέν. ἔχει γὰρ καὶ τὰ διαγράμματα τῶν πρόσθεν βελτίω, καὶ κατεμύσθησας αὐτὸ προσθεῖς τοὺς ἰάμβους οὐ

est. Alterum, exploratores misi quoad licuit vigilantissimos, ne quis hinc tacitus ad hostes veniat, certioresque faciat nos commoveri. Inde controversiam militarem, ut mihi persuadeo, summa lenitate æquitateque disceptavi. Equos eximios et mulos comparavi; copias in unum coegi; naves fluviatiles implentur frumento, vel potius pane cocto atque aceto. (10) Quorum unumquodque quomodo gestum fuerit, qui sermones habiti sint, exponere quam longæ sit epistolæ non ignoras. Quam vero multis et litteris et libris mandarim ea, quæ mihi tanquam læta auspicia eveniunt (circumferuntur autem nobiscum), quid iam opus est fastidiose ac moleste recensere?

XXVII. Iulianus Gregorio ducl.

Mihi sane vel exigua abs te epistola sufficit ad magræ voluptatis occasionem præbendam. Ego vero iis quæ scripsisti plurimum lætatus, parem gratiam refero, neque tam epistolæ prolixitate, quam benevolentia magnitudine amicorum caritatem retribuendam esse iudico.

XXVIII. Iulianus Alypio Casarii fratri.

Syloson (ait ille) ad Darium venit, ac pallium ei commemoravit, et petit pro eo Samum. Postea Darius in ea re magnopere sibi placebat, putans se magna pro parvis retulisse: Syloson tamen triste beneficium accepit. Confer nunc nostra cum illis. (2) Primum quidem una in re nos multo melius, quandoquidem non expectavimus, dum ab altero admoneremur, sed in tanto tempore amicitiam erga te perpetuam sanctamque servavimus; deinde cum primum nobis oblata est a deo facultas, non inter secundos, sed inter primos te amicos appellavi. Ergo hoc primum. (3) De futuris autem (sum enim augur) dasne mihi ut augurer? longe melius expecto, modo sit propitia Adrastia. Neque enim tibi opus est rege, qui te in evertenda urbe aliqua suis viribus iuvet: et mihi multis sane opus est, qui me adiuvent ad ea restituenda, quæ male cecidere. Hæc tecum Musa Gallica et barbara iocatur. Tu vero interea diis ducibus venies: ad manum tibi erit præda hœdorum et ovium, quæ in hibernis venatio est. Veni ad amicum, qui te iam tum, antequam nossem quantum esses, tamen valde colui.

XXIX. Iulianus eidem.

Iam eram morbo liberatus, cum geographiam misisti; non tamen propterea minus grata mihi fuit tabella abs te missa. Sunt enim in ea tum descriptiones prioribus meliores, tum iambi, quibus eam exornasti, non illi quidem

μάχην αείδοντας τὴν Βουβάλειον κατὰ τὸν Κυρηνάιον ποιητὴν, ἀλλ' οἷος ἡ καλὴ Σαπφὸ βούλεται τοῖς νόμοις ἀρμόττειν. (2) καὶ τὸ μὲν δῶρον τοιοῦτόν ἐστιν ὅποιον ἴσως σοὶ τε ἐπρεπε δοῦναι, ἐμοὶ τε ἥδιστον ἰξασθαι· πρὶ δὲ τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων ὅτι δραστηριῶς ἅμα καὶ πράως ἅπαντα περαίνειν προθυμῆ, συνηδόμεθα· μῖζαι γὰρ πραότητα καὶ σωφροσύνην ἀνδρεία καὶ ῥώμη, καὶ τῆ μὲν χρήσασθαι πρὸς τοὺς ἐπεικεστάτους, τῆ δὲ ἐπὶ τῶν πονηρῶν ἀπαρητήτως πρὸς ἐπανόρθωσιν οὐ μικρᾶς ἐστὶ φύσεως οὐδ' ἀρετῆς ἔργον, ὡς ἐμαυτὸν πείθω. (3) τούτων εὐχόμεθά σε τῶν σκοπῶν ἐχόμενον ἅμφω πρὸς ἐν τὸ καλὸν αὐτοὺς συναρμόσαι· τοῦτο γὰρ ἀπάσαις προκείσθαι ταῖς ἀρεταῖς τέλος οὐκ εἰκῆ τῶν παλαιῶν ἐπίστευον οἱ λογιώτατοι. ἐρρωμένους καὶ εὐδαίμωνῶν διατελοῦν ἐπὶ μήκιστον, ἀδελφῆ ποθεινότεα καὶ φιλικώτατα.

λ' Ἰουλιανὸς Ἀετίῳ ἐπισκόπῳ.

Κοινῶς μὲν ἅπανσι τοῖς ὁπωσοῦν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίου πεφυγαδευμένοις ἔνεκεν τῆς τῶν Γαλιλαίων ἀπονοίας ἀνῆκα τὴν φυγὴν, σὲ δὲ οὐκ ἀνίχημι μόνον, ἀλλὰ γὰρ καὶ παλαιᾶς γνώσεώς τε καὶ συνηθείας μεμνημένους ἀμειψέσθαι προτρέπω μέχρις ἡμῶν. χρήσι δὲ ὀγγίματι δημόσιῳ μέχρι τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐμοῦ καὶ ἐνὶ παρίππῳ.

λα' Ἰουλιανὸς Λουκιανῷ σοφιστῆ.

Καὶ γράφω καὶ ἀντιτυχεῖν ἀξιώ τῶν ἴσων. εἰ δὲ ἀδικῶ συνεχῶς ἐπιστέλλων, ἀνταδικηθῆναι δέομαι τὰ ὅμοια παθῶν.

λε' Ἰουλιανὸς Δοσιθέῳ.

Μικροῦ μ' ἐπῆλθε δακρυῦσαι. καίτοιγε ἐγρῶν εὐφραμεῖν τοῦνομα τὸ σὸν φηγεγόμενον· ἀνεμνήσθην γὰρ τοῦ γενναίου καὶ πάντα θαυμασίου πατρὸς ἡμῶν, ὃν εἰ μὲν ζηλώσεις, αὐτὸς τε εὐδαίμων ἔσῃ, καὶ τῷ βίῳ δώσεις, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἐφ' ὅτῳ φιλοτιμῆσεται· βραθυμῆσας δὲ λυπησεῖς ἐμέ, σαυτῷ δὲ ὅτε μηδὲν ὄφελος μέμψῃ.

λγ' Ἰουλιανὸς Ἰαμβλίῳ φιλοσόφῳ.

Ὅδυσσεὶ μὲν ἐξήρκει τοῦ παιδὸς τὴν ἐφ' ἑαυτῷ φαντασίαν ἀναστέλλοντι λέγειν

οὐ τίς τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἰσκαίς;

ἐγὼ δὲ οὐδ' ἂν ἐν ἀνθρώποις εἶναι φαίην ἂν ὄλω, ἕως ἂν Ἰαμβλίῳ μὴ συνῶ. ἀλλ' ἐραστῆς μὲν εἶναι σὸς ἠμολογῶ, καθάπερ ἐκεῖνος τοῦ Ἰηλεμάχου πατῆρος· κἂν γὰρ ἀνάξιόν με λέγῃ τις εἶναι, οὐδὲ οὕτω τοῦ ποθεῖν ἀφαιρήσεται, ἐπεὶ καὶ ἀγαλμάτων καλῶν ἀκούω πολλοὺς ἐραστὰς γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ δημιουργοῦ τὴν τέχνην μὴ βλάπτοντας, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ αὐτὰ πάθει

bellum sonantes Bupalæum, ut ait poeta Cyrenæus, sed quales egregia Sappho solet hymnis suis intexere. (2) Denique munus tuum est eiusmodi, ut et te fortasse sit dignum, et mihi sane quam gratissimum. De reipublicæ autem administratione quod diligenter atque humaniter transigere omnia studes, gratum est. Etenim lenitatem ac moderationem cum fortitudine et robore ita temperare, ut illa erga bonos viros utare, hanc ad pravos severe corrigendos adhibeas, non mediocri ingenii ac virtutis rem esse arbitror. (3) Hos fines tibi propositos esse et ad honestatem unicam referri cupio, extremum siquidem virtutum omnium istud esse non sine causa veterum sapientissimi crediderunt. Vale, et quam longissime beatus vive, frater suavissime et carissime.

XXX. Iulianus Actio episcopo.

Communiter omnibus, qui a Constantio vita defuncto eieci patria fuerant propter amentiam Galilæorum, exilium condonavi : te autem non solum ea pœna libero, verum etiam memor pristinae consuetudinis atque amicitia nostræ hortor ut ad nos venias. Uteris autem vehiculo publico usque ad nostram cohortem et uno parhippo.

XXXI. Iulianus Luciano sophistæ.

Scribo et litteras vicissim expecto. Quod si tam crebris litteris tibi iniuriam facio, tu mihi vicissim parem iniuriam reponito.

XXXII. Iulianus Dosithæo.

Vix potui lacrimas continere, licet fausti ominis esset nomen tuum pronunciatum. Commovebat enim mihi memoria nobilis illius et omnibus modis admirandi patris nostri : quem si imitari voles, et ipse felix eris et, sicut ille, generi humano virum præstabis, in quo gloriabitur : sin ignavus fueris, tum mihi dolorem afferes, tum te tibi detrimento fuisse in perpetuum dolabis.

XXXIII. Iulianus Iamblichæ philosopho.

Ulixi satis fuit ad filii de ipso opinionem coerendum dicere

non sum de superis : quid me immortalibus æquas?

At ego me ne vivere quidem omnino dicam, quandiu absum ab Iamblichæ. Imo tui amatorem esse me profiteor, sicut ille Telemachi. Quamvis enim indignum me aliquis fortasse dixerit, attamen non propterea me a tui amore abstrahet. Nam et multos egregiarum statuarum amatores fuisse audio, qui non solum artificis laudi nihil obfuerint, verum etiam suo erga illas amore veram vi-

τὴν ἔμψυχον ἡδονὴν τῷ ἔργῳ προστιθέντας. (2) τῶν γε μὴν παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, οἷς ἡμεῖς ἐγκρίνειν ἐθέλεις παίζων, τοσοῦτον ἀτέχειν ἂν φαίην, ἐπόσον αὐτῷ σοι τῶν ἀνδρῶν μετεῖναι πιστεύω. καίτοι σύ γε οὐ Πίνδαρον μόνον οὐδὲ Δημοκρίτον ἢ Ὀρφέα τὸν παλαιότατον, ἀλλὰ καὶ ξυμπαν ἡμοῦ τὸ Ἑλληνικόν, ἐπόσον εἰς ἄκρον φιλοσοφίας ἐλθεῖν μνημονεύεται, καθάπερ ἐν λύρᾳ ποικίλων φθόγγων ἐναρμονίῳ συστάσει πρὸς τὸ ἐντελές τῆς μουσικῆς κεράσας ἔχεις. (3) καὶ ὡσπερ Ἄργον τὸν φύλακα τῆς Ἴουσι οἱ μῦθοι πρόνοιαν ἔχοντα τῶν Διὸς παιδικῶν ἀκαιμήτοις πανταχόθεν ἀμμάτων βολαῖς περιφράττουσιν, οὕτω καὶ σὲ γνήσιον ἀρετῆς φύλακα, μυριάσι παιδεύσεως ὀφθαλμοῖς ὁ λόγος φωτίζει. (4) Πρωτεύα μὲν δὴ τὸν Αἰγυπτίον φρασὶ ποιητικῆς μορφαῖς ἑαυτὸν ἐξέκαλλε, ὡσπερ δεδιότα μὴ λάθῃ τοῖς δεομένοις ὅτι ἦν σοφὸς ἐκζητίας· ἐγὼ δὲ εἶπερ ἦν ὄντως σοφὸς ὁ Πρωτεύς καὶ οἷος πολλὰ τῶν ὄντων γινώσκειν, ὡς Ὅμηρος λέγει, τῆς μὲν φύσεως αὐτὸν ἐπαιῶ, τῆς γνώμης δ' οὐκ ἄγαμαι, διότι μὴ φιλοφροῦς τινὸς ἀλλ' ἀπατεῶνος ἔργον ἐποίει κρύπτων ἑαυτὸν, ἵνα μὴ χρήσιμος ἀνθρώποις ᾖ. (5) σὲ δέ, ὦ γενναῖε, τίς οὐκ ἂν ἀληθῶς θαυμάσειεν εἰ οὐδὲν τι τοῦ Πρωτεύως τοῦ σοφοῦ μείων, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον εἰς ἀρετὴν ἄκραν τελεσθεὶς ὧν ἔχεις καλῶν οὐ φρονεῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' ἡλίου καθαροῦ δίκην ἀκτίνας σοφίας ἀκραιφνοῦς ἐπὶ πάντας ἄγεις, οὐ μόνον παροῦσι τὰ εἰκότα ζυγῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπόντα ἐφ' ὅσον ἔξεισι τοῖς παρὰ σαυτοῦ σεμνύνων; (6) νικῶν δ' ἂν καὶ τὸν Ὀρφέα τὸν καλὸν οἷς πράττεις, εἴγε ὁ μὲν τὴν οἰκίαν μουσικὴν εἰς τὰς τῶν θηρίων ἀκοὰς κατανόλισκε, σὺ δ' ὡσπερ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων τεχνεῖς, τὴν Ἀσκληπιοῦ χεῖρα πανταχοῦ ζηλῶν, ἅπαντα ἐπέργῃ λογίῳ τε καὶ σωτηρίῳ νεύματι. ὥστ' ἐμοὶ δοκεῖ καὶ Ὅμηρος, εἰ ἀνεβίω, πολλῷ δικαιοτέρων ἂν ἐπὶ σοὶ αἰνίξασθαι τὸ

εἰς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέι κόσμῳ.

(7) τῷ γὰρ ὄντι τοῦ παλαιῶν κόμματος ἡμῖν ὀνοεῖ σπινθήρ τις ἱερὸς ἀληθοῦς καὶ γονίμου παιδεύσεως ὑπὸ σοὶ ζωπυρεῖται μόνῳ. καὶ εἴη γε, Ζεῦ σῶτερ καὶ Ἑρμῆ λόγιε, τὸ κοινὸν ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ὄφελος Ἰάμβλιγον τὸν καλὸν ἐπὶ μήχιστον χρόνον τηρεῖσθαι. (8) πάντως που καὶ ἐφ' Ὀμήρου καὶ Πλάτωνος καὶ Σωκράτους καὶ εἰ τις ἄξιος τοῦ χοροῦ τούτου, δικαίως εὐχῆς ἐπίτευγμα τοῖς πρότερον εὐτυχῆσθαι οὕτω τοὺς ἐκείνων καιροὺς ἐπὶ μεῖζον ἠῤῥῆσεν. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀνδρα καὶ λόγους καὶ βίῳ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀντάξιον ὑφ' ὁμοίαις εὐχαῖς εἰς τὸ ἀκρότατον τοῦ γήρωος ἐπ' εὐδαιμονίᾳ τῶν ἀνθρώπων παραπεμφθῆναι.

λδ'.

Ἐπεὶ τῆς Ἀργείων πόλεως πολλὰ μὲν ἂν τις εἰπεῖν

vamque voluptatem operi addiderint. (2) Quod autem me veteribus illis sapientibus ludens adscribis, tantum me ab iis abesse sentio, quantum te ipsum eorum consortem esse certus sum. Tu vero non solum Pindarum aut Democritum aut Orpheum illum antiquissimum, sed omnes omnino Græciæ philosophos, qui in eo genere floruisse memorantur, tanquam in lyrae variis e sonis concentu ad perfectam musicam coniunxisti. (3) Atque ut Argum illum, qui Io delicias Iovis custodiebat, pervigilibus oculis undique poetæ obsepiunt, sic et te, virtutis verum et germanum custodem, innumeris doctrinæ luminibus illustrat eloquentia. (4) Aiunt Proteum illum Ægyptium se in varias formas commutasse, quasi veritum, ne imprudens hominibus requirentibus sapientem se esse demonstraret. Ego vero siquidem sapiens fuit reipsa Proteus et is qui multas res cognosceret (sicut vult Homerus); de scientia cum laudo, de ingenio non laudo: non enim viri boni et liberalis sed impostoris improbi officio fungebatur, cum eo se occultaret, ne hominibus prodesset. (5) At te, vir clarissime, quis non iure admiretur, quod sapienti Proteo nequaquam inferior, imo magis consummata virtute perfectus ea quibus abundas bona hominibus non invides, sed instar nitidi solis tuos illustres radios in omnes emittis, non modo præsentibus docendo, sed etiam absentibus quoad licet scriptis tuis ornando? (6) In quo et Orpheum illum nobilem superas. Ille siquidem musicam suam in bellis demulcendis consumebat: tu tanquam ad salutem humanæ reipublicæ in hoc mundo genitus, omnibus locis Æsculapii manum imitaris, numineque prudenti et salutari omnes orbis partes perlustras. Quocirca mihi videtur Homerus, si revivisceret, multo iustius illud de te usurpare posse:

unus adhuc vivus lato versatur in orbe.

(7) Nam revera antiqui moris nobis tanquam scintilla quædam sacra veræ atque uberis doctrinæ a te uno denuo accenditur. Atque utinam (o servator Iupiter et eloquentiæ antistes Mercuri) contingat Iamblichum optimum, id est, commune orbis terrarum commodum, longissima vita frui. (8) Certe cum veteres pro Homero, Platone, Socrate, et si quis alius in orbem hunc incidit, iusta vota feliciter atque ex animi sententia fecerint vitamque illorum hoc modo produxerint, non erit incommodum, hominem nostram ætate viris illis et vita et oratione parem similibus votis ad summam senectutem cum hominum felicitate transmittere.

XXXIV.

Multa sunt, quæ de Argivorum civitate dici possunt,

ἔχοι, σεμνύνειν αὐτῆς ἐθέλων παλαιὰ καὶ νέα πράγματα· τοῦ τε γὰρ Τρωϊκοῦ καθάπερ ὕστερον Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους τοῦτο προσήκει τὸ πλεόν ἐκείνοις ἔργου. δοκεῖ μὲν γὰρ ἄμφω κοινῇ πραγθῆναι παρὰ τῆς Ἑλλάδος· ἄξιον δὲ ὥσπερ τῶν ἔργων καὶ τῆς φροντίδος, οὕτως καὶ τῶν ἐπαίνων τοὺς ἡγεμόνας τὸ πλεόν μετέχειν. (2) ἄλλα ταῦτα μὲν ἀρχαῖά πως εἶναι δοκεῖ, τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις, ἧ τε Ἡρακλειδῶν κάθοδος καὶ ὡς τῷ πρεσβυτάτῳ τὸ γέρας ἐξῆρέθη, ἧ τε εἰς Μακεδόνας ἐκείθεν ἀποικία, καὶ τὸ Λακεδαιμονίους οὕτω πλησίον παροικούντας ἀδούλωτων ἀεὶ καὶ ἐλευθέρων φυλάττει τὴν πόλιν, οὐ μικρὰς οὐδὲ τῆς τυχεύουσης ἀνδρείας ἦν. (3) ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ τοσαῦτα περὶ τοὺς Πέρσας ὑπὸ τῶν Μακεδόνων γεγόμενα ταύτῃ προσήκειν τῇ πόλει δικαίως ἂν τις ὑπολάβοι. Φιλίππου τε γὰρ καὶ Ἀλεξάνδρου τῶν πάντων τῶν προγόνων πατρίς ἦν αὕτη· Ῥωμαῖοις δὲ ὕστερον οὐχ ἁλόυσα μᾶλλον ἢ κατὰ ξυμμαχίαν ὑπήκουσε, καὶ ὥσπερ οἶμαι μετεῖχε καὶ αὐτὴ καθάπερ αἱ λοιπαὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἄλλων δικαίων, ὅσα νέμουσι ταῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα πόλεσιν οἱ κρατοῦντες ἀεὶ.

(4) Κορινθιοὶ δὲ νῦν οὐτὴν προσγενομένην αὐτοῖς (οὕτω γὰρ εἶπεῖν εὐπρεπέστερον) ἀπὸ τῆς βασιλευσύσης πόλεως εἰς κακίαν ἐπαρθέντες συντελεῖν αὐτοῖς ἀναγκάζουσι, καὶ ταύτης ἤρξαν ὡς φασὶ τῆς καινοτομίας ἔβδοςμος οὗτος ἐνιαυτός, οὔτε τὴν Δελφῶν οὔτε τὴν Ἡλείων ἀτέλειαν ἧς ἡξιώθησαν ἐπὶ τῷ διατιθέναι τοὺς παρὰ σφίσιν ἱεροὺς ἀγῶνας αἰδεσθέντες. (5) τετάρων γὰρ ὄντων ὡς ἴσμεν τῶν μεγίστων καὶ λαμπροτάτων ἀγῶνων περὶ τὴν Ἑλλάδα, Ἡλείοι μὲν Ὀλύμπια, Δελφοὶ δὲ Πύθια, καὶ τὰ ἐν Ἴσθμῳ Κορινθιοὶ, Ἀργεῖοι δὲ τὴν τῶν Νεμέων συγκροτοῦσι πανήγυριν. πῶς οὖν εὐλόγον ἐκείνοις μὲν ὑπάρχειν τὴν ἀτέλειαν τὴν πάλαι δοθεῖσαν, τοὺς δὲ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις δαπανήμασιν ἀφεισθέντας πάλαι, τυχόν δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπαρθέντας νῦν ἀφρηθῆσθαι τὴν προνομίαν ἧς ἡξιώθησαν; (6) πρὸς δὲ τούτοις Ἡλείοι μὲν καὶ Δελφοὶ διὰ τῆς πολυουλήτου πενταετηρίδος ἅπαξ ἐπιτελεῖν εἰώθησαν, διττὰ δ' ἐστὶ Νέμεα παρὰ τοῖς Ἀργεῖοις, καθάπερ Ἴσθμια παρὰ Κορινθίοις. ἐν μέντοι τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ δύο πρόκεινται παρὰ τοῖς Ἀργεῖοις ἀγῶνες ἕτεροι τοιοῦδε, ὥστε εἶναι τέσσαρας τοὺς πάντας ἐν ἐνιαυτοῖς τέσσαρσι. (7) πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνους μὲν ἀπράγμονας εἶναι λειτουροῦντας ἅπαξ, τούτους δὲ ὑπάγεσθαι καὶ πρὸς ἐτέρων συντελεῖαν ἐπὶ τετραπλασίους τοῖς οἴκοι λειτουργήμασιν, ἄλλως τε οὐδὲ πρὸς Ἑλληνικὴν οὐδὲ παλαιὰν πανήγυριν; οὐ γὰρ ἐς χορηγίαν ἀγῶνων γυμνικῶν ἢ μουσικῶν οἱ Κορινθιοὶ τῶν πολλῶν δέονται χρημάτων, ἐπὶ δὲ τὰ κυνηγέσια τὰ πολλάκις ἐν τοῖς θεάτροις ἐπιτελούμενα ἄρκτους καὶ παρδάλεις ὀνοῦνται. ἀτὰρ αὐτοὶ μὲν εἰκότως φέρουσι διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἀναλωμάτων τὸ μέγεθος, ἄλλως τε καὶ πολλῶν πόλεων ὡς εἰκὸς αὐτοῖς εἰς τοῦτο συναιρομένω, (8) Ἀργεῖοι δὲ χρημάτων τε ἔχοντες ἐνδεέστερον καὶ ξενικῇ θῆρᾷ καὶ παρ'

si quis velit eorum res veteres et novas prædicare. Nam rerum ad Troiam gestarum gloria, sicut Atheniensibus et Lacedæmonis postea, sic illis maxima ex parte tribuenda est. Etsi enim ambo illa communiter ab universa Græcia gesta sunt, attamen ut laborum et molestiarum, sic laudum præcipua pars esse debet imperatorum. (2) Verum ista sunt vetera. Deinceps vero Heraclidarum reversio, honos ereptus natu maximo, inde in Macedoniam colonia, et a Lacedæmonis vicinis liberæ civitatis perpetua defensio conservatioque, non exiguæ neque vulgaris virtutis fuit. (3) Quin etiam tanta illa Macedonum in Persas facinora civitati huic attribui posse videntur: hæc siquidem avorum Philippi et Alexandri, virorum excellentium, patria erat. Posteris autem temporibus paruit Romanis non tam victa quam in societatem fœdusque adhibita: atque, ut opinor, et libertatis et iuris omnis particeps fuit, quo reliquæ Græciæ civitates utuntur concessu ac munere imperatorum.

(4) Atque hæc eum ita sint, tamen eam civitatem Corinthii, quæ adiuncta est eis (sic enim dicere est honestius) ab urbe regnante, elati atque audaces ad scelus, tributariam sibi esse cogunt, et huius incepti septimo iam anno sunt auctores, neque Delphorum atque Eleorum immunitatem, ipsis ad sacros ludos celebrandos condonatum, verentur. (5) Cum enim sint quatuor (ut scimus) maxima et clarissima certamina in Græcia, Elei Olympia, Delphi Pythia, Corinthii Isthmia, Argivi Nemea conficiunt et curant. Quæ igitur æquitas est, manere illis immunitatem olim concessam, hos autem ob similes sumtus olim immunes, imo fortassis ne initio quidem obnoxios, privari nunc privilegio eo quod obtinuerant? (6) Præterea Elei et Delphi per famosum quinquennium semel duntaxat pecunias conferre solent: at duplicia interea sunt Nemea apud Argivos, sicut et Isthmia apud Corinthios. Quin et hoc tempore duo præterea certamina hæc Argivis sunt adiecta, ut quaterni omnino ludi annis quaternis fiant. (7) Quamobrem quo tandem iure illi semel exhibito certamine liberantur, hi domi quaternis ludis editis, tamen aliis præterea tribuere coguntur, præsertim cum neque veteres sint neque in Græcia solemnes? Non enim ad gymnicos musicosve ludos magna pecunia Corinthiis opus est, sed ad venationes, quæ sæpe in theatris exhibentur, ursas et pantheras emunt: quæ quidem ipsi facile ferunt propter opes et sumptuum magnitudinem, et multis quidem civitatibus ut par est pecunias conferentibus ipsi genii oblectationem sui redimunt. (8) At Argivi et a pecuniis inopes et externo spectaculo et apud externos ho-

ἄλλοις ἐπιδουλεύειν ἀναγκαζόμενοι πω, οὐκ ἄδικα μὲν καὶ παράνομα, τῆς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἀρχαίας δυνάμεώς τε καὶ δόξης ἀνάξια πείσονται; ὄντες γὰρ αὐτοῖς ἀστυγείτονες, οὐς προσῆκον ἦν ἀγαπᾶσθαι μᾶλλον, εἴπερ ὀρθῶς εἶχε τὸ οὐδ' ἂν βοῦς ἂ πόλοιτ', εἰ μὴ διὰ κακίαν γειτόνων. Ἀργεῖοι δὲ εἰκόασιν οὐχ ὑπὲρ ἑνὸς πολυπραγμονούμενοι βοϊδίου ταῦτα τοὺς Κορινθίους αἰτιάσθαι, ἀλλ' ὑπὲρ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀναλωμάτων, οἷς οὐ δικαίως εἰσὶν ὑπεύθυνοι.

(9) Καίτοι πρὸς τοὺς Κορινθίους εἰκότως ἂν τις καὶ τοῦτο προσθεῖη, πότερον αὐτοῖς δοκεῖ καλῶς ἔχειν τοῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐπεσεῖσι νομίμοις ἢ μᾶλλον οἷς ἀναγκῶς δοκοῦσι παρὰ τῆς βασιλευσύτης προσειληφέναι πόλεως; εἰ μὲν γὰρ τὴν τῶν παλαιῶν νομίμων ἀγαπῶσι σεμνότητα, οὐκ Ἀργεῖοις μᾶλλον εἰς Κόρινθον ἢ Κορινθίους εἰς Ἄργος συντελεῖν προσῆκει· εἰ δὲ τοῖς νῦν ὑπάρξαι τὴν πόλιν, ἐπειδὴ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ἐδέξαντο, ἰσχυρίζομενοι πλέον ἔχειν ἀξιῶσι, παρατησόμεθα μετρίως αὐτοὺς μὴ τῶν πατέρων φρονεῖν μεζίζονα, μηδὲ ὅσα καλῶς ἔκεινοι κρίναντες ταῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα διεφύλαξαν πόλεσιν ἔθιμα, ταῦτα καταλύειν καὶ καινοτομεῖν ἐπὶ βλάβῃ καὶ λύμῃ τῶν ἀστυγείτων, ἄλλως τε καὶ νεωτέρᾳ χρωμένους τῇ ψήφῳ, καὶ τὴν ἀπραγμοσύνην ὑπὲρ τῆς Ἀργείων πόλεως τὴν δίκην εἰσελθεῖν ἔρμαιον ἔχοντας τῆς πλεονεξίας. (10) εἰ γὰρ ἐφῆκεν ἐξω τῆς Ἑλλάδος ἀπάγων τὴν δίκην, οἱ Κορινθιοὶ ἔλαττον τε ἰσχύειν ἐμελλον, καὶ τὸ δίκαιον ἐξεταζόμενον καλῶς φανέσθαι καίπερ ὄντων πολλῶν καὶ γενναίων τούτων συνηγόρων, ὑπ' ὧν εἰκός ἐστι τὸν δικαστὴν προστιθεμένου καὶ τοῦ κατὰ τὴν πόλιν ἀξιώματος δυσωπούμενον ταύτην τὴν ψῆφον ἐξενεγκεῖν.

(11) Ἀλλὰ τὰ μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως δίκαια καὶ τῶν βητόρων, εἰ μόνον ἀκούειν ἐθέλοις καὶ λέγειν αὐτοῖς ἐπιτραπείῃ τὴν δίκην, ἐξ ὑπαρχῆς πύσης, καὶ τὸ παραστὰν ἐκ τῶν λεγομένων ὀρθῶς κριθήσεται. ὅτι δὲ χρῆ καὶ τοῖς τὴν προσθεῖαν ταύτην προσάγουσι δι' ἡμῶν πεισθῆναι, μικρὰ προσθεῖναι χρῆ περὶ αὐτῶν. (12) Διογένης μέντοι καὶ Λαμπρίας φιλοσοφοῦσι μὲν, εἴπερ τις ἄλλος τῶν καθ' ἡμᾶς, τῆς πολιτείας δὲ τὰ μὲν ἔνομα καὶ κερδαλέα διαπεφεύγασιν· τῇ πατρίδι δὲ ἐπαρκεῖν αἰεὶ κατὰ δύναμιν προθυμούμενοι, ὅταν ἡ πόλις ἐν χρεῖᾳ μεγάλῃ γένηται, τότε βητορεύουσι καὶ πολιτεύονται καὶ προσθεύουσι καὶ δαπανοῦσιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων προθύμως, ἔργοις ἀπολογούμενοι τὰ φιλοσοφίας ὀνειδήν καὶ τὸ δοκεῖν ἀχρήστους εἶναι ταῖς πόλεσι τοὺς μετιόντας φιλοσοφίαν ψεύδος ἐλέγχοντες. (13) χρῆται γὰρ αὐτοῖς ἢ τε πατρίς εἰς ταῦτα, καὶ πειρώνται βοηθεῖν αἰτία τοῦ δικαίου δι' ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ αὐθις διὰ σοῦ. τοῦτο γὰρ καὶ μόνον λείπεται τοῖς ἀδικουμένοις εἰς τὸ σωθῆναι, τὸ τυχεῖν δικαστοῦ κρίνειν τε ἐθέλοντος καὶ δυναμένου κυλῶς· ὁπότερον γὰρ ἂν ἀπῆ τούτων, ἐξαπατηθέντος ἢ καταπροδόντος αὐτοῦ τὸ δίκαιον οἴεσθαι πάντως ἀνάγκη. (14) ἀλλ' ἐπειδὴ νῦν ἡμῖν τὰ μὲν τῶν δικαστῶν ὑπάρχει κατ' εὐχάς, λέγειν δὲ οὐκ ἔτι μὴ τότε ἐφέν-

mines servire coacti, nonne iniustas et iniquas res ac civitatis veteri potentia et gloria indignas patientur? Ac cum hi sint illis vicini eoque nomine cariores esse debuisent, si modo locum haberet illud, *ne bos quidem perierit, nisi ob scelus vicini*, tamen Argivi videntur non de bove uno solliciti Corinthios accusare, sed de multis et magnis sumtibus, quibus præter ius et æquum obstringuntur.

(9) Verum hoc etiam in Corinthios addi potest, utrum malint iura veteris Græciæ sequi, an ea quæ deinceps a principe civitate acceperunt. Nam si in sanctis veterum legibus stare volunt, non magis decet Argivos Corinthiis, quam Argivis Corinthios conferre: sin autem recentes leges amplexi, quoniam in Romanam coloniam redacti sint, inde civitatem suam commodum capere contentund, modeste ab iis deprecabimur, ne altiores spiritus gerant suis patribus, neque præclara instituta, quæ ab illis relicta sunt Græciæ, in perniciem propinquorum civium evertant ac mutant, recenti scilicet eam in rem iudicio confisi et ex eius, qui Argivorum causam agebat, imperitia cupiditatis suæ lucrum facientes. (10) Nam si quis causam hanc extra Græciam evocasset, minus certe virium Corinthii habuissent, et iuris æquitas a multis et egregiis istis patronis diligenter exquisita magis apparuisset: a quibus et iudicem proposita civitatis dignitate veritum verisimile est talem sententiam tulisse.

(11) Verum de civitatis iure vel ex oratoribus, si audire voles ipsisque causam dicendi potestas fiat, a principio audies, et de tota summa recte ex eorum oratione statuetur. Quod vero iis, qui legati huc venerunt, credere oporteat, pauca addenda sunt. (12) Diogenes et Lamprias, si quis alius hoc tempore, philosophantur. Atqui hi reipublicæ munera et quæstus aspernantur: at tamen si patria eorum operam desideret, ei pro viribus serviunt: tum causas agunt, rempublicam administrant, legationes suscipiunt, et pecunias liberaliter impendunt; denique re ac factis philosophiæ crimina refutant, et, quod vulgo creditur, philosophos patriæ inutilis esse, falsum demonstrant. (13) Utitur enim illis ad res istas patria, et iustitiæ causam defendere conantur nostro auxilio usi, nos vero tuo. Hoc enim reliquum est iis, qui afficiuntur iniuria, quo se tueantur ac servant, iudicem eum nancisci, qui recte iudicare et velit et possit: utrumvis defuerit istorum, ut iudex fallatur aut prævaricetur, æquitatem perire est necesse. (14) Verum quando iudex est qualem optamus. dicendi autem potestas non est iis, qui tum non appella-

τας, ἀξιοῦσι τοῦτο πρῶτον αὐτοῖς ἀνεθῆναι, καὶ μὴ τὴν ἀπραγμοσύνην τοῦ τότε συνεπιπόντος τῆ πόλει καὶ τὴν δίκην ἐπιτροπεύσαντος αἰτίαν αὐτῆ γενέσθαι εἰς τὸν ἔπειτα αἰῶνα βλάβης τοσαύτης.

(15) Ἄτοπον δὲ οὐ γρη νομίζειν τὸ τὴν δίκην αὐθις ἀνάδικον ποιεῖν· τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ζυμφέρει τὸ κρεῖττον καὶ λυσιτελέστερον ὀλίγον παριδεῖν, τὴν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀσφάλειαν ὠνομεύον· ὄντος γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου βίου, ἡδὺ μὲν καὶ τὸ ἐπ' ὀλίγον ἡσυχίαν ἀπολαῦσαι, φοβερὸν δὲ καὶ τὸ πρὸ τῶν δικαστηρίων ἀπολέσθαι κρινόμενον, καὶ παισὶ παραπέμψαι τὴν δίκην ἀτελεῖ. (16) Ὅστε κινδυνεύει κρεῖσσον εἶναι τὸ καλὸν ὁπωσοῦν προσλαβεῖν ἤμισυ ἢ περὶ τοῦ παντός ἀγωνιζόμενον ἀποθανεῖν. τὰς πόλεις δὲ ἀθανάτους οὖσας εἰ μὴ τις δικαίως κρίνας τῆς πρὸς ἀλλήλας φιλονικίας ἀπαλλάξει, ἀθάνατον ἔχει τὴν δύσοιαν πάντως ἀναγκαῖον. καὶ τὸ μῖσος δὲ ἰσχυρὸν τῷ χρόνῳ κρατυνόμενον. εἰρηται, φασὶν οἱ ῥήτορες, ὅγ' ἐμὸς λόγος, κρίνοις δ' ἂν αὐτὸς τὰ δέοντα.

λε'. Ἰουλιανὸς αὐτοκράτωρ Πορφυρίῳ χαίρειν.

Πολλὴ τις ἦν πάνυ καὶ μεγάλη βιβλιοθήκη Γεωργίου, παντοδαπῶν μὲν φιλοσόφων πολλῶν δὲ ὑπομνηματογράφων, οὐκ ἐλάχιστα δ' ἐν αὐτοῖς καὶ τὰ τῶν Γαλιλαίων βιβλία. πᾶσαν οὖν ἀθρόως ταύτην τὴν βιβλιοθήκην ἀναζητήσας φρόντισον εἰς Ἀντιόχειαν ἀποστεῖλαι, γινώσκων ὅτι μεγίστη δὴ καὶ αὐτὸς περιβληθήσῃ ζημία, εἰ μὴ μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἀνιχνεύσεις, καὶ τοὺς ὁπωσοῦν ὑπονοίας ἔχοντας ὑφ' ἡρεσθαι τῶν βιβλίων πᾶσι μὲν ἐλέγχους, παντοδαποῖς δὲ ὄρκοις, πλείονι δὲ τῶν οἰκετῶν βρασάνῳ, πείθειν εἰ μὴ δύναιο, καταναγκάσειας εἰς μέσον πάντα προκομίσαι. ἔρρωσο.

λε'. Ἀμερίῳ.

Οὐκ ἀδακρυτί σου τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνω, ἣν ἐπὶ τῷ τῆς συνοικουσίας θανάτῳ πεποίησαι, τοῦ πάθους τὴν υπερβολὴν ἀγγείλας· πρὸς γὰρ τῷ καὶ καθ' ἑαυτὸ λύπη τὸ ζυμβᾶν ἄξιον εἶναι, γυναικίνα νέαν καὶ σώφρονα καὶ θυμήρη τῷ γήμαντι, πρὸς δὲ καὶ παίδων ἱερῶν μητέρα πρὸ ὥρας ἀναρπασθῆναι καθάπερ δᾶδα λαμπρῶς ἡμεμένη εἶτα ἐν ὀλίγῳ καταβαλοῦσαν τὴν φλόγα, ἔτι καὶ τὸ τοῦ πάθους εἰς σὲ τείνον οὐχ ἥττον μοι δοκεῖ λυπηρὸν εἶναι. (2) ἤκιστα γὰρ δὴ πάντων ἄξιος ἦν ὁ καλὸς Ἀμερίος ἀλγεινοῦ τινὸς εἰς· πείραν ἔλθειν, ἀνὴρ καὶ λόγῳ χρηστὸς καὶ ἡμῖν εἰς τὰ μάλα τῶν φίλων ὁ ποθεινός. οὐ μὲν ἀλλ' εἰ μὲν ἕτερος ἦν, ὃ γράφειν περὶ τούτων ἐχρῆν, πάντως ἂν ἔδει μοι πλείονον εἰς τοῦτο λόγων, τό τε συμβᾶν ὡς ἀνθρώπινον καὶ τὸ φέρεν ὡς ἀναγκαῖον καὶ τὸ μηδὲν ἐκ τοῦ μάλλον ἀλγεινὸν ἔχειν πλέον, καὶ πάντα ὅσα ἐδόκει πρὸς τὴν τοῦ πάθους παραμυθίαν ἀρόττειν

verunt, hanc primum sibi concedi postulant; neque illius inertiam, qui tum civitatis causam agebat, tanto detrimento sibi in posterum esse.

(15) Neque vero absurdum debet videri, quod iudicium revocetur. Privatis enim hominibus conducit, commoda et opportunitates paululum negligere, ut in posterum pacem atque otium redimant. Cum enim exiguis terminis eorum vita contineatur, iucundum est exiguo saltem tempore tranquille et quiete vivere, horrible autem et periculosum in ipso fori conspectu causam perire et ad posteros non definitam transmitti; (16) ut melius esse videatur, boni quocunque modo dimidium obtinere, quam de toto dimicantes perire. At urbes immortales, nisi quis integre iudicabit omnemque controversiam dirimet, sempiternas inimicitias gerere necesse est. Grave autem odium esse solet, quod temporis longinquitas confirmavit. Dixi, ut aiunt rhetores; ipse vero de causa, ut æquum erit, statuito.

XXXV. Iulianus imperator Porphyrio S.

Georgii magna sane et copiosa bibliotheca fuit et philosophorum et historicorum omni genere referta, itemque de Gallæorum maxime doctrina multi et varii commentarii exstabant. Quare totam eam bibliothecam perquire et Antiochiam mitti cura: scito autem te quoque gravissimas pœnas esse daturum, nisi omnem diligentiam in quærendo adhiberis, et quos suspicio erit quacunque ratione libros aliquos intervertisse, tum argumentis omnibus, tum iureiurando multiplici, tum magis servorum quæstione, nisi queas convincere, saltem vi cogas eos in medium proferre Vale.

XXXVI. Amerio.

Legi tuam epistolam non sine lacrimis, in qua de uxoris tuæ obitu scribis, casusque acerbitatem exponis. Nam cum res per se luctuosa sit, uxorem adolescentulam et castam et viro iucundam, prætereaque liberorum præstantium matrem ante tempus ereptam esse, tanquam facem accensam et paulo post extinctam, tum vero ad te dolorem eum pertinere per mihi molestum est. (2) Etenim indignissimus erat omnium noster Amerius, qui molestiam doloremque aliquem gustaret, vir et oratione optimus, et nobiscum coniunctissimus. Verum enim vero si ad alium scriberem, omnino longiore mihi oratione opus esset, qua et humanum esse eum casum docerem, et ferre necessarium, et in luctu graviore solatium maius non esse; denique omnia remedia, quæ ad dolorem leniendum

ὡς ἀγνοοῦντα διδασκοντι· (3) ἐπεὶ δὲ αἴσιμον ἡγοῦμαι πρὸς ἄνδρα τοὺς ἄλλους νουθετεῖν εἰδότα ποιείσθαι λόγους, οἷς χρῆ τοὺς μὴ εἰδότας σωφρονίζειν καὶ παιδεύειν, φέρε σοι τὰ ἄλλα παρὲς ἀνδρὸς εἶπω σοφοῦ εἴτε μῦθον εἴτε δὴ λόγον ἀληθῆ, σοὶ μὲν ἴσως οὐ ξένον, τοῖς πλείοσι δὲ ὡς εἰκὸς ἀγνωστον, ᾧ δὴ καὶ μόνῳ χρῆσάμενος ὥσπερ φαρμάκῳ νηπνεθεῖ λύσιν ἂν εὖροις τοῦ πάθους οὐκ ἐλάττω τῆς κύλικος, ἣν ἡ Λάχαινα τῷ Τηλεμάχῳ πρὸς τὸ ἴσον τῆς χρείας ὀρέξαι πιστεύεται. (4) φασὶ γὰρ Δημόκριτον τὸν Ἀδερῆριν, ἐπειδὴ Δαρεῖον γυναικὸς καλῆς ἀλόγουτι θάνατον οὐκ εἶχεν ὅτι ἂν εἶπὼν εἰς παραμυθίαν ἀρκέσειεν, ὑποσχέσθαι αὐτῇ τὴν ἀπελοῦσαν εἰς τὸ φῶς ἀνάξειν, ἦν ἐθελήσῃ τῶν εἰς τὴν χρείαν ἡκόντων ὑποστῆναι τὴν χορηγίαν. (5) κελεύσαντος δ' ἐκείνου μηδενὸς φείσασθαι, ὅτι δ' ἂν ἐξῆ λαθόντα τὴν ὑπόσχεσιν ἐμπεδῶσαι, μικρὸν ἐπισχόντα χρόνον εἶπεν ὅτι τὰ μὲν ἄλλα αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ ἔργου πρᾶξιν συμπορισθεῖη, μόνου δὲ ἐνὸς προσδέοιτο, ὃ δὴ αὐτὸν μὲν οὐκ εἶχεν ὅπως ἂν λάβοι, Δαρεῖον δὲ ὡς βασιλέα τῆς ὅλης Ἀσίας οὐ χαλεπῶς ἂν ἴσως εὐρεῖν. (6) ἐρομένου δ' ἐκείνου « τί ἂν εἴη τοσοῦτον ὃ μόνῳ βασιλεῖ γνωσθῆναι συγχωρεῖται », ὑπολαβόντα φασὶ τὸν Δημόκριτον, εἰ τριῶν ἀπενθήτων ὀνόματα τῷ τάφῳ τῆς γυναικὸς ἐπιγράψαιεν, εὐθὺς αὐτὴν ἀναθίσσασθαι τῷ τῆς τελευταῖας νόμῳ δυσωπούμενην. (7) ἀπορήσαντος δὲ τοῦ Δαρεῖου καὶ μηδένα ἄρα δυναθέντος εὐρεῖν ὅτι μὴ καὶ παθεῖν λυπηρόν τι συνήγθη, γελᾶσαντα συνήθως τὸν Δημόκριτον εἶπεν « τί οὖν, ὦ πάντων ἀτοπίωτατε, θρηνεῖς ἀνένδῳ ὡς μόνος ἀλγεῖνῳ τοσοῦτω συμπλακείς, ὃ μηδὲ ἓνα τῶν πώποτε γεγονότων ἄμοιρον οἰκείου πάθους ἔχων εὐρεῖν; » ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀκούειν ἔδει Δαρεῖον, ἄνδρα βάρβαρον καὶ ἀπαίδευτον, ἐκδοτον ἡδονῆς καὶ πάθου· σὲ δὲ ἄνδρα Ἕλληνα καὶ παιδείαν ἀληθῆ προσθεύοντα καὶ παρὰ σαυτοῦ τὸ ἄκος ἔχριν ἐγρόν, ἐπεὶ καὶ ἄλλως αἰσχύνῃ τῷ λογισμῷ γένοιτ' ἂν, εἰ μὴ ταῦτόν δύναιτο τῷ χρόνῳ.

λζ'. Μαξιμῷ φιλοσόφῳ.

Πάντα ἀθρόα ἐπεισὶ μοι καὶ ἀποκλείει τὴν φωνὴν ἄλλω ἄλλῳ προσελθὲν οὐ συγχωροῦν τῶν ἐμῶν διανοημάτων, εἴτε ψυχρὸν τῶν παθῶν εἴτε ὅπως φίλον κατονομάζειν τὰ τοιαῦτα. ἀλλ' ἀποδῶμεν αὐτοῖς ἣν ὃ χρόνος ἀπέδωκε τάξιν, εὐχαριστήσαντες τοῖς πάντα ἀγαθοῖς, οἱ τῶς μὲν γράφειν ἐμοὶ συνεχώρησαν, ἴσως δὲ ἡμῖν καὶ ἀλλήλους ἰδεῖν συγχωρήσουσιν. (2) ὡς πρῶτον αυτοκράτωρ ἄκων ἐγενόμενος, ὡς ἴσασιν οἱ θεοὶ (καὶ τοῦτο αὐτοῖς καταφανὲς ὃν ἐνεδέχετο τρόπον ἐποίησα), στρατεύσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἐκείνης μὲν γενομένης τριμήνου τῆς στρατείας, ἐπανιών εἰς τοὺς Γαλατικοὺς αἰγιαλοὺς ἐπισκόπουεν, καὶ τῶν ἐκείθεν ἡκόντων ἀνεπυθνανόμην, μὴ τις φιλόσοφος, μὴ τις σχολαστικὸς ἢ τριβώνιον ἢ χλανιδιον φορῶν κατῆ-

apla viderentur, tanquam eorum imperito adhiberem. (3) Nunc vero quoniam turpe videtur ad eum, qui cæteros docere volet, ea uti oratione, qua indoctos lenire ac erudire consuevimus, age cæteris rebus omissis referam tibi fabulam vel potius verum sermonem sapientis cuiusdam viri, non quidem illum tibi fortasse inauditum, attamen multis, ut opinor, ignotum, quo vel unico tanquam lætitiæ pharmaco usus aegritudinis remedium invenies non minus quam illo poculo, quod Telemacho in re simili Lacæna dedisse creditur. (4) Aiunt enim Democritum Abderiten, cum nullo modo posset Darium, cui paulo ante uxor pulcherrima e vita excesserat, consolari, se illi mortuam resuscitaturum dixisse, si vellet res ad hoc negotium necessarias suppeditare: (5) cumque rex eum iuberet, nulla sumtus ratione habita, quidquid opus esset accipere promissaque præstare, tum paulisper cunctatum dixisse cætera quidem sibi abunde suppetere, sed unum deesse, neque id quemadmodum haberi posset se intelligere; Darium tamen, quod totius Asiæ rex esset, facile fortasse consecuturum. (6) Hic cum rogaret ille, quid tandem tam magnum esset, quod soli regi fas esset scire, tum Democritum respondisse aiunt, si tumulo uxoris inscriberet nomina trium, qui neminem unquam luxissent, statim illam ab inferis esse redituram, ita ut mors confunderetur. (7) Tum Darius cum hæeret neminemque reperiret, cui triste aliquid non accidisset, Democritus pro sua consuetudine ridens « cur igitur » inquit « ineptissime omnium, effusius tu luges, quasi unus tanti mali particeps, cum neminem eorum qui unquam fuerunt, sine privato aliquo dolore vivisse reperias? Verum ista quidem Darium audire conveniebat, hominem barbarum et indoctum, voluptati ac dolori obsequentem: at te et Græcum et veræ doctrinæ studiosum a te ipso repetere medicinam oportet. Etenim turpe fuerit rationi, non posse impetrare quod impetrata est dies.

XXXVII. Maximo philosopho.

Omnes uno tempore cogitationes meæ sese mihi offerunt vocemque intercludunt, dum nulla aliam præire patitur, sive est ineptus et frigidus quidam affectus, sive aliud quodeunque voles nominare. Sed demus ils locum quem tempus tribuit, diisque optimis gratias agamus, qui adhuc facultatem scribendi nobis concessere, ac visendi mutuo fortassis etiam concedent. (2) Cum primum imperator invitus creatus sum (cuius rei conscii sunt dii, et quantum in me situm fuit, ipsis declaravi), bellum gerens in barbaros et trimestri spatio in ea militia consumto ad Gallicas oras revertens, circumspiciebam et percontabar de omnibus qui illinc venirent, num quis philosophus, num quis scholasticus aut pallo penulave indutus

ρεν. (3) ἐπεὶ δὲ περὶ τὸν Βικεντιώνα (πολίχιον δὲ νῦν ἔστιν ἀνείλημμένη, πάλαι δὲ μεγάλη τε ἦν καὶ πολυτελείῃσιν ἱεροῖς ἐκεκόσμητο, τείχει καρτερῶ καὶ προσέτι τῇ φύσει τοῦ χωρίου περιθεὶ γὰρ αὐτὸ δὲ Δουβίης ποταμός. ἢ δὲ ὡσπερ ἐν θαλάττῃ πετρῶδης ἀκρα ἀνέστηκεν, ἄβιατος ὀλίγου δὲω φάναί καὶ αὐτοῖς ὄρνισι, πλὴν ὅσα δὲ ποταμὸς αὐτὴν περιρρέων ὡσπερ τινὰς αἰγιαλοὺς ἔχει προκειμένους), ταύτης πλησίον τῆς πόλεως ἀπήνηταισε κυνικός τις ἀνήρ, ἔχων τρίβωνα καὶ βακτηρίαν. (4) τοῦτον πόρρωθεν θεασάμενος οὐδὲν ἄλλο ὑπέλαβον ἢ σέ, πλησίον δὲ ἤδη προσίων παρὰ σοῦ πάντως ἦκεν αὐτὸν ἐνόμιζον. οὗτος δ' ἀνὴρ φίλος μὲν, ἤττον δὲ τῆς προσδοκωμένης ἐπίτιδος. ἐν μὲν δὲ τοιοῦτον ὄναρ ἐγένετό μοι. μετὰ τοῦτο δὲ ὦμην σε πολυπραγμονήσαντα τὰ κατ' ἐμέ τῆς Ἑλλάδος ἐκτός οὐδαμῶς εὐρεθῆναι. ἴστω Ζεὺς, ἴστω μέγας Ἥλιος, ἴστω Ἀθηναῶν κράτος καὶ πάντες θεοὶ καὶ πᾶσαι, πῶς κατιῶν ἐπὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς ἀπὸ τῶν Κελτῶν ἔτρεμον ὑπὲρ σοῦ. (5) καὶ ἐπυθνανόμην τῶν θεῶν, αὐτὸς μὲν οὐ τολμῶν (οὐ γὰρ ὑπέμενον οὕτε ἰδεῖν τοιοῦτον οὕτε ἀκοῦσαι οὐδὲν, οἷον ἂν τις ὑπέλαβε δύνασθαι τηρῆκαῦτα περὶ σέ γίνεσθαι), ἐπέτρεπον δὲ ἄλλοις. οἱ θεοὶ δὲ ταραχὰς μὲν τινὰς ἔσσεσθαι περὶ σέ περιφανῶς ἐδήλουν, οὐθὲν μὲντοι δεινὸν οὐδὲ εἰς ἔργον τῶν ἀθέσμων βουλευμάτων. ἀλλ' ὄρᾳς ὅτι μεγάλα καὶ πολλὰ παρέδραμον. (6) μάλιστα σε πυθέσθαι ἄξιον πῶς μὲν ἀθρόως τῆς ἐπιφανείας ἡσθόμεθα τῶν θεῶν, τίνα δὲ τρόπον τὸ τοσοῦτον τῶν ἐπιβούλων πλήθος διαπεφεύγαμεν, κτείναντες οὐδένα, γρήμματα οὐδενὸς ἀφελόμενοι, φυλαξάμενοι δὲ μόνον οὐς ἐλαμβάνομεν ἐπ' αὐτοφώρῳ. ταῦτα μὲν οὖν ἴσως οὐ γράφειν ἀλλὰ φράζειν χρῆ, οἶμαι δὲ σε καὶ μάλα ἡδέως πεύσσεσθαι. (7) θρησκεύομεν τοὺς θεοὺς ἀναφανδόν, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ συγκαταλόγοντος μοι στρατοπέδου θεοσεβείας ἔστιν. ἡμεῖς φανερώς βουθυτοῦμεν. ἀπεδώκαμεν τοῖς θεοῖς χαριστήρια ἑκατόμβιας πολλάς. ἐμὲ κελεύουσιν οἱ θεοὶ τὰ πάντα ἀγνεύειν εἰς δύναμιν, καὶ πείθομαί γε καὶ προθύμως αὐτοῖς· μεγάλους γὰρ καρποὺς τῶν πόνων ἀποδώσειν φασίν, ἣν μὴ βραθυμῶμεν. ἦλθε πρὸς ἡμᾶς Εὐάγριος.

λη'. Τῷ αὐτῷ.

Χρῆ ξείνον παρέοντα φιλεῖν, ἐθελοντα δὲ πέμπειν

Ὁμηρος ὁ σοφὸς ἐνομοθέτησεν· ἡμῖν δὲ ὑπάρχει πρὸς ἀλλήλους ξενικῆς φιλίας ἀμεινών ἢ τε διὰ τῆς ἐνδεχομένης παιδείας καὶ τῆς περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας, ὥστε οὐκ ἂν μέ τις ἐγράφατο δικαίως ὡς τὸν Ὀμήρου παραβαίνοντα νόμον, εἰ καὶ ἐπὶ πλείονι σε μένειν παρ' ἡμῖν ἀξιώσαιμι. (2) ἀλλὰ σοὶ τὸ σωματίον ἰδὼν ἐπιμελείας πλείονος δεόμενον ἐπέτρεψα βαδίζειν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ βραστόνης ἐπεμελήθησιν τῆς πορείας. ὀχλήματι γοῦν ἔξεστί σοι δημοσίῳ γρήσασθαι, πορεύσειν

eo appulisset. (3) Cum autem Vesontionem appropinquarem (est autem oppidulum nunc reffectum, magnum tamen olim et magnificis templis ornatum, mœnibus firmissimis et loci natura munitum, propterea quod cingitur Dubi : estque, ut in mari, rupes excelsa, propemodum ipsis avibus inaccessa, nisi qua flumen ambiens tanquam littora quaedam habet proiecta), cum, inquam, prope abessem ab hac urbe, vir quidam Cynicus cum pera et baculo mihi occurrit. (4) Eum ego cum eminus aspexissem, te ipsum esse putavi : cum accessi propius, a te omnino illum venire suspicatus sum. Est autem mihi quidem ille amicus, multum tamen infra exspectationem meam. Ergo hoc unum nobis somnium obtigit. Postea existimabam te de rebus meis sollicitum nusquam e Græcia pedem extulisse. Testis est Jupiter, testis magnus Sol, testis Minerva, testis dii deaque omnes, quanto in timore tua causa fuerim, cum ad Illyrios a Gallis venirem. (5) Et quidem sciscitabar deos, non ego ipse (neque enim præsens spectare audireve potuissem, quis tum status esse posset rerum tuarum), sed aliis negotium committebam. At dii manifeste ostendebant, perturbationes aliquas tibi fore; nihil tamen terribile aut opportunum sceleratis consiliis denunciabant. Sed vides me multas et magnas res præterire. (6) Illud maxime te audire convenit, et quam crebro auxilium decorum sensimus, et quomodo tantam insidiatorum multitudinem effugimus, nemine occiso aut spoliato, sed iis tantum custodiæ traditis, qui in scelere ipso deprehensi erant. (7) Atque hæc quidem fortasse melius erat dicere quam scriberè, puto tamen abs te libentissimo animo auditum iri. Deos publice et palam colimus, et totus meus exercitus illorum cultum sequitur. Nos aperte boves immolamus. Diis gratias egimus multis hecatombis. Me iubent dii pure et caste, quoad potero, vivere. Ego vero iis pareo, et quidem libenti animo. Magnos fructus laborum pollicentur, nisi segniter agamus. Venit ad nos Evagrius.

XXXVIII. Eidem.

Dum tecum est hospes, colito; dimitte volentem :

sic lex Homeri præcipit. At nobis amicitia est longe maior, quam illa hospitii; nempe hæc, quam doctrina, quæcumque est, ac religio conciliat. Quare nemo me iure accusasset, quasi Homericam legem violarem, si te apud nos diutius manere voluissem. (2) Sed cum viderem corpusculum tuum curationis ac solatii maioris indigere, permisi tibi ut ires in patriam, et de commoditate itineris providi : usum siquidem publici vehiculi tibi concessi.

δέ σε σὺν Ἀσκληπιῷ πάντες οἱ θεοί, καὶ πάλιν ἡμῖν
συντυχεῖν δοίεν.

λθ'. Ἰαμβλίχῳ.

Αἰσθάνομαί σου τῆς ἐν τῇ μέμψει γλυκύτητος, καὶ
ὡς ἐκάτερον ἐξ Ἰσοῦ πράττεις, καὶ οἷς γράφεις τιμῶν
καὶ οἷς ἐγκαλεῖς παιδεύων· ἐγὼ δὲ εἰ μὲν τι συνήθειν
ἐμαυτῷ τοῦ πρὸς σε γιγνομένου καὶ κατὰ μικρὸν ἔλλι-
πόντι, πάντως ἢ προφάσεις εὐλόγους εἰπὼν ἐπειρώμην
ἂν τὴν μέμψιν ἐκκλίειν, ἢ συγγνώμην αἰτεῖν οὐκ
ἠρνούμην, ἐπεὶ μηδὲ ἄλλως ἀσύγγνωστον οἶδά σε πρὸς
τοὺς σοῦς, εἴ τι τῶν πρὸς σε φιλικῶν ἐξήμαρτον
ἄκοντες. (2) νῦν δέ (οὐ γὰρ ἦν οὔτε σὲ παροφθῆναι θέ-
μις οὔτε ἡμᾶς ἀμελεῖν, ἵνα τύχοιμεν ὧν αἰεὶ ζητοῦντες
ποθοῦμεν) φέρε σοι καθάπερ ἐν ὄρω γραφῆς ἀπολογή-
σωμαι, καὶ δεῖξω μηδὲν ἐμαυτὸν ὧν ἐχρῆν εἰς σὲ πα-
ριδεῖν ἀλλὰ μηδ' ἀμελεῖσθαι τολμήσαντα.

(3) Ἦθλον ἐκ Παννονίας ἤδη τρίτον ἔτος τοῦτῃ μολίς
ἀπ' ὧν οἶσθα κινδύνων καὶ πόνων σωθεῖς· ὑπερβὰς δὲ τὸν
Καλχηρόνιον πορθμὸν καὶ ἐπιστάς τῇ Νικομήδους πό-
λει, σοὶ πρώτῳ καθάπερ πατρίῳ θεῷ τὰ πρωτόλαια τῶν
ἐμαυτοῦ σώστρον ἀπέδωκα, σύμβολον τῆς ἀφίξεως τῆς
ἐμῆς οἶον ἀν' ἀναθήματος ἱερῶν τὴν εἰς σὲ πρόσρρητι
ἐκπέμψων. (4) καὶ ἦν ὁ κομίζων τὰ γράμματα τῶν βα-
σιλείων ὑπασπιστὸν εἷς, Ἰουλιανὸς ὄνομα, Βακχύλου
παῖς, Ἀπαμεὺς τὸ γένος, ὃ διὰ τοῦτο μάλιστα τὴν
ἐπιστολὴν ἐνεγείριζον, ὅτι καὶ πρὸς ὑμᾶς ἤξειν καὶ σε
ἀκριβῶς εἰδέναι καθυπισπγγεῖτο. (5) μετὰ ταῦτά μοι
καθάπερ ἐξ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐφοῖτα παρὰ σοῦ γράμμα, τὴν
ἀφίξιν τὴν ἡμετέραν ἀσμένως ἀκχοσέαι δηλοῦν-
τες· ἦν δὲ τοῦτο ἔμοι δεξιὸν οἰώνισμα καὶ χρηστῶν
ἐλπίδων ἀρχή, Ἰαμβλίχης ὁ σοφὸς καὶ τὰ Ἰαμβλίχῳ
γράμματα πρὸς ἡμᾶς, τί με δεῖ λέγειν ὅπως ἠυφράνθη ἢ
ἂ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἔπαθον; (6) εἰ γὰρ ἐδέξω τὰ παρ'
ἡμῶν ἕνεκα τούτων γραφέντα (ἦν δὲ δι' ἡμεροδρόμου
τῶν ἐκεῖθεν ἠκόντων ὡς σὲ περιφθέντα), πάντως ἂν
ὀπόσην ἐπ' αὐτοῖς ἤδονην ἔσχον ἀπ' ὧν ἐδήλουν ἐγνώ-
σκεις· πάλιν ἐπανιόντος οἴκαδε τοῦ τροφῆς τῶν ἐμαυτοῦ
παιδῶν ἐτέρων ἦρχον πρὸς ὁ γράμμάτων, διού καὶ
τὴν ἐπὶ τοῖς φθάνουσι χάριν ἠμολογῶν καὶ πρὸς τὰ
ἐξῆς ἐν Ἰσῳ παρὰ σοῦ τὴν ἀντίδοσιν αἰτῶν. (7) μετὰ
ταῦτα ἐπρέσθυσεν ὡς ἡμᾶς ὁ καλὸς Σώπατρος· ἐγὼ
δὲ ὡς ἔγνω, εὐθύς ἀναπηδήσας ἤξα καὶ περιπλακείς
ἐδάκρυον ὑπ' ἠδονῆς, οὐδὲν ἄλλο ἢ σὲ καὶ τὰ παρὰ
σοῦ πρὸς ἡμᾶς ὄνειροπολῶν γράμματα· ὡς δὲ ἔλαθον,
ἐφίλουν καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς προσῆγον, καὶ ἀπρὶξ εἰχό-
μην, ὥσπερ δεοῖός μὴ λάθῃ με ἀποπτᾶν ἐν τῇ τῶν
γραμμάτων ἀναγνώσει τὸ τῆς σῆς εἰκόνας ἰνδαλμα.
(8) καὶ δὴ καὶ ἀντέγραψον εὐθύς, οὐ πρὸς σὲ μόνον ἀλλὰ
καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν Σώπατρον τὸν ἐκεῖνον παῖδα, κα-
θάπερ θρυπτόμενος ὅτι τὸν κοινὸν ἐκαίρον ἐκ τῆς Ἀπα-
μείας οἶον ἐνέχυρον τῆς ὑμετέρας ἀπουσίας ἀντειλη-
φότες εἶμεν· ἐξ ἐκεῖνου τρίτην ἤδη πρὸς σε γεγρα-

Esculapius et dii omnes te deducant, atque iterum ad
nos adducant.

XXXIX. Iamblichō.

Sentio tuam in reprehendendo dulcedinem, et quemad-
modum utrumque pariter eficias, ut et nos scribendo
ornes et reprehendendo erudias. Ego vero si mihi essem
consciis vel tantillum officio erga te meo defuisse, certe
aliqua probabili ratione crimen conarer effugere, quan-
tum possem, aut delicti veniam petere non recusarem,
praesertim cum te nec alias sciam esse tuis implacabi-
lem, si quid per imprudentiam in amicitia offenderint. (2)
Nunc autem (neque enim cunctationem aut inertiam res
ferebat, si modo assequi aliquando volumus quæ sem-
per optavimus) constitui tibi, tanquam coram iudice res
esset, causam dicere, nihilque a me secus quam oportet
vel negligentia vel tarditate commissum esse probare.

(3) E Pannonia veni tertio abhinc anno, vix et illis pe-
riculis et laboribus quos tu minime ignoras ereptus. Cum
autem fretum Chalcedonium traicissem et ad urbem
Nicomedis appropinquassem, tibi primo quasi patrio deo
prima pro salute mea vota persolvi, cum ad te signum
adventus mei, quasi donarium aliquod sacrum, saluta-
tionem misi. (4) Litteras autem ferebat unus e regis sa-
tellitibus, nomine Iulianus, Bacchyli filius, genere Apa-
meus, cui propterea libentius epistolam tradidi, quod
et istuc ire et te optime nosse aiebat. (5) Postea vero
mihi abs te tanquam ab Apolline sacra epistola allata
est, qua te libenter de meo adventu cognovisse declara-
bas. Fuit vero mihi tanquam lætum omen et initium bene
sperandi sapiens ille Iamblichus et Iamblichi litteræ.
Quid hic commemorem, quantopere lætatus fuerim aut
quemadmodum legendis tuis litteris affectus? (6) Si enim
de hac re litteras nostras accepisti (quas tabellario cuidam
ex iis, qui ad nos istinc veniunt, dedimus ad te perfe-
rendas), certe quantam ex iis voluptatem ceperim, e nos-
tris verbis intelligis. Iterum voluit cum domum rediret
educator meorum liberorum, alteras ad te litteras misi,
quibus et tibi de prioribus tuis gratias agebam, et simul
in posterum mutuas a te litteras flagitabam. (7) Postea
venit ad nos legatus clarus vir Sopater: utque homi-
nem agnovi, continuo exsiliui, eumque complexus flevi
præ gaudio, quod nihil nisi te ac tuas litteras augurarer.
Quas ut accepi, osculatus sum et ad oculos admovi,
mordicusque tenni, quasi veritus, ne inter legendum
imago vultus tui ex oculis meis sensim evolare. (8) Et
quidem statim rescripsi non ad te solum, sed etiam ad
illius filium Sopatrum clarissimum, quasi ludens, quod
communem amicum ex Areama tanquam obsidem pro
vobis absentibus accepissemus. Ex eo tempore cum

φώς, αὐτὸς οὐδεμίαν ἄλλην ἢ τὴν ἐν ᾗ μέμψεσθαι δοκεῖς ἐπιστολὴν ἐδεξάμεν.

(9) Εἰ μὲν δὴ διὰ τοῦτο ἐγκαλεῖς, ἵνα νῶ τῆς αἰτίας σγῆματι πλείονας ἡμῖν ἀφορμὰς τοῦ γράφειν προσενῆς, δεῖχόμεαι τὴν μέμψιν ἄσμενος καὶ ἐν οἷς λαμβάνω τὸ πᾶν τῆς χάριτος εἰς ἑμαυτὸν οικειοῦμαι· εἰ δὲ ὡς ἀληθῶς ἐλλυπόντα τι τοῦ πρὸς σε καθήκοντος αἰτιᾶ, τίς ἂν ἔμοῦ γένοιτο ἄν ἀθλιώτερος διὰ γραμματοφόρων ἀδικίαν ἢ βῆθυμίαν πάντων ἥκιστα τούτου τυγχάνοντας; (10) καί τοι ἐγὼ μὲν, κἂν μὴ πλεονάκις γράψω, δίκαιός εἰμι συγγνώμης παρὰ σοῦ τυγᾶνειν, οὐ τῆς ἀσχολίας ἦν ἐν χερσίν ἔχω φράϊην ἄν (μὴ γάρ σου τοῦ πράξαιμαι κακῶς, ὡς μὴ καὶ ἀσχολίας ἀπάσης, καθὰ φησι Πίνδαρος, τὸ κατὰ σὲ κρεῖττον ἡγεῖσθαι), ἀλλ' ὅτι πρὸς ἄνδρα τηλικούτου, οὐ καὶ μνησθῆναι φόδος, ὃ καὶ γράφειν κατοικῶν τοῦ πλέον ἢ προσήκει θαρροῦντός ἐστι σωφρονέστερος. (11) ὥσπερ γὰρ οἱ ταῖς ἡλίου μαρμαρυγαῖς ἀντιβλέπειν συνεχῶς τολμῶντες, ἂν μὴ θεοὶ τινες ὧσι καὶ τῶν ἀκτιῶν αὐτοῦ καθάπερ οἱ τῶν ἀέτων γνήσιοι καταθαρρῶσιν, οὕτε δ' μὴ θέμις ὀρθῆναι θεωρεῖν ἔχουσι, καὶ ὄσπερ μᾶλλον φιλονικῶσι, τοσούτω πλέον ὅτι μὴ δύνανται τυχεῖν ἐμφαίνουσιν, οὕτω καὶ ὁ πρὸς σὲ γράφειν τολμῶν, ὄσπερ ἂν ἐθέλῃ θαρρεῖν, τοσούτω μᾶλλον ὅτι γρηθὲν ἀδεῖναι καθαρῶς δέικνυσι. (12) σοὶ γε μὴν, ὦ γενναῖε, παντὸς ὡς εἰπεῖν τοῦ Ἑλληνικοῦ σωτηρίου καθεστῶτι πρόπον ἦν ἀφθόνως τε ἡμῖν γράφειν καὶ τὸν παρ' ἡμῖν ὄκνον ἐπ' ὅσον ἐξῆν καταστέλλειν. (13) ὥσπερ γὰρ ὁ Ἥλιος (ἵνα δὴ πάλιν ἐκ τοῦ θεοῦ πρὸς σε τὴν εἰκόνα λάβῃ ὁ λόγος) ὃ δ' οὖν Ἥλιος ὥσπερ, ὅταν ἀκτίσι καθαρθεῖς ὅλος λάμπῃ, οὐδὲ ἀποκρίνη τοῦ πρὸς τὴν αἴγλην ἐλθόντος, ὃ μὴ τὸ οἰκτεῖον, ἐργάζεται, οὕτω δὴ καὶ σὲ γρηθὲν ἀφθόνως τῶν παρὰ σοῦ κελῶν οἷον φωτὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἐπαρθεύοντα μὴ ἀποκνεῖν, εἰ τις τῆ ἀϊδούσῃ τῆ δέουσι ἐνεκα τοῦ πρὸς σε τὴν ἀντίδοσιν θυσοῦπεται. (14) οὐδὲ γὰρ ὁ Ἀσκληπιὸς ἐπ' ἀμοιβῆς ἐλπιδί τοὺς ἀνθρώπους ἰάται, ἀλλὰ τὸ οἰκτεῖον αὐτοῦ φιλανθρώπουμα πανταχοῦ πληροῖ. ὃ δὴ καὶ σὲ γρηθὲν ὥσπερ εἰ ψυχῶν ἐλλογίμων ἰατρὸν ὄντα ποιεῖν καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς παράγγελμα διὰ πάντων σώζειν, οἷον ἀγαθὸν τοξότην, οὗ, κἂν μὴ τὸν ἀντίπαλον ἔχῃ, πάντως ἐς τὸ καίριον αἰεὶ τὴν χεῖρα γυμνάζει. (15) ἐπεὶ μὴδὲ ὁ σκοπὸς ἐκατέρου ὁ αὐτὸς, ἡμῖν τε τῶν παρὰ σοῦ δεξιῶν τυχεῖν καὶ σοὶ τοῖς παρ' ἡμῶν διδομένοισιν ἐντυχεῖν. (16) ἀλλ' ἡμεῖς, κἂν μυριάκις γράψωμεν, ἴσα τοῖς Ὀμηρικοῖς παισὶ παιζόμεν, οἱ παρὰ τὰς θίνας ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν ἀφ᾽ αἰσι κλύζεσθαι· παρὰ σοῦ δὲ καὶ μικρὸν γράμμα παντός ἐστι γονίμου βέβαιου κρεῖττον, καὶ εὐξάμεν ἂν ἐγῶγε Ἰακωβίτου μᾶλλον ἐπιστολὴν μίαν ἢ τὸν ἐκ Λυδίας χρυσὸν κεκτῆσθαι. εἰ δὲ μέλει τί σοι τῶν ἐραστῶν τῶν ὧν (μέλει δέ, εἰ μὴ σφάλλωμαι), μὴ περιόδης ὥσπερ νεοττοῦς ἡμᾶς αἰετῶν παρὰ σοῦ τροπῶν ἐν χρεῖα τυγᾶνοντα, ἀλλὰ καὶ γράφε συνεχῶς καὶ τοῖς παρὰ σαυτοῦ καλοῖς ἐστιᾶν μὴ κατόκειν. (17) κἂν ἐλλίπωμεν, αὐτὸς ἐκπέρου τὴν χρεῖαν

hanc ad te scripserim, ipse nullam abs te epistolam accipi præter istam qua me videris accusare.

(9) Si iam ob id nos accusas, ut hac specie accusationis maiorem nobis occasionem scribendi præbeas, accipio libenti animo totam accusationem tuam, atque ex his ipsis litteris, quas abs te accipio, omnem gratiam et suavitatem decerpo: sin autem omnino peccatum aliquod meum erga te accusas, quis me miserior, qui per tabellariorum iniuriam aut negligentiam tibi satisfacere officio non possum? (10) Verumtamen ego, licet non persæpe occipere, iure possem a te veniam obtinere, non propter occupationem, quam in præsentem habeo (absit enim ut adeo sim miser, ut te meis rebus omnibus, sicut Pindarus ait, non anteponom), sed quod ad te, tantum virum, cuius vel meminisse sine timore non licet, vel qui scribere cunctatur sapientior est e), qui nimis audet. (11) Nam sicut qui in solem assidue suspicere audent, nisi diviniore quodam natura præditi sint, eiusque radios tanquam aquilarum veri factus intueantur, neque ea, quæ nefas est videre, possunt cernere, et quo magis contendunt, eo magis se id assequi non posse ostendunt: sic qui ad te scribere, quo plus audere nititur, eo magis timendum esse liquido demonstrat. (12) Tibi vero, vir generose, qui ad gentilitatem totam servandam, ut ita dicam, constitutus es, consentaneum erat et ad nos crebras litteras mittere, et nostram desilium inertiamque, quantum posses, coercere. (13) Nam quemadmodum Sol (ut iterum ex eodem deo ad te similitudinem mea ducat oratio), ut, inquam, Sol cum purus totus ac lucidus radiis collucet, non dispiciens an quod lumini occurrit, sit consentaneum, suum munus perficit, sic te oportebat liberaliter bona tua tanquam lucem in universos gentiles effundere, neque eo desistere, quod aliquis metu aut verecundia erga te impeditus respondere tibi scribendo non audeat. (14) Neque enim Æsculapius mercedis spe homines curat, sed humanitatem suam tanquam disciplinam aliquam in omnes homines explicat. Idem te facere oportuit, cuius animorum studiosorum medicus, et omnibus in rebus virtutis præceptum servare, ut bonus sagittarius, qui tametsi adversarium non habeat, tamen semper manum exerceat, ut opportuno tempore ea utatur. (15) Nam neque scopus utriusque nostrum idem est, ut nos videlicet tuis eruditae scriptis fruamur et tu nostra legas, (16) sed nos quamvis millies scribamur, similiter ut Homericæ pueri ludimus, qui iuxta littora quicquid e luto fixerunt fluctibus obrui sinunt, cum interim tua licet parva epistola cuiusvis fertili fluvio anteponenda sit. Ac sane epistolam unam Iamblichi malim quam omne Lydiæ aurum possidere. Quod si amatorum tuorum ulla tibi cura est (est autem aliqua, nisi fallor), ne nos quasi pullos negligas, qui cibo tuo magnopere egemus, sed scribe assidue, neque tuis bonis pascere nos desine. (17) Quod si forte officio

οἰκείου, καὶ ὧν δίδως καὶ ὧν ἀνθ' ἡμῶν τὸ ἴσον πρεσβεύεις. πρέπει δὲ Ἐρμού λογίου μαθητὴν, εἰ δὲ βούλει καὶ πρόφρονον ὄντα σε, τὴν ἐκείνου ῥάβδον οὐκ ἐν τῷ καθέδειν ποιεῖν ἀλλ' ἐν τῷ κινεῖν καὶ διεγείρειν μᾶλλον ἐθέλειν μιμεῖσθαι.

μ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐγρῆν μὲν ἡμᾶς τῷ γράμματι πειθομένους τῷ Δελφικῷ γινώσκειν ἑαυτοὺς καὶ μὴ τολμᾶν ἀνδρὸς ἀκοῆς τοσοῦτου καταθαρρεῖν, ἧ καὶ δρῶντι μόνον ἀντιθέλει δυσχερέει, ἧ που τὴν πάντορον ἀρμονίαν κινουῖν πρὸς τὸ ἴσον ἐλαθεῖν, ἐπεὶ καὶ Πανὶ μέλος λιγυρὸν ἤχουσι πᾶς ὅστις ἐκσταίη, καὶ Ἀρισταῖος ἦ, καὶ Ἀπόλλωνι πρὸς κιθάραν ψάλλοντι πᾶς ὅστις ἡρεμοίη, καὶ τὴν Ὀρφέω; μουσικὴν εἰδῆ. (2) τὸ γὰρ ἦτρον τῷ κρείττονι, καθ' ὅσον ἦττιόν ἐστιν, εἰκοί ἀνδικαιῶς, εἰ μέλλοι τό τε οἰκεῖον καὶ τὸ μὴ τί ἐστι γινώσκειν. ὅστις δ' ἐνθέω μουσικῇ θνητὸν ἀναρμόσσει μέλος ἤλπισεν, οὐκ ἔμαθέ που τὸ Μαρσίου τοῦ Φρυγῶς πάθος οὐδὲ τὸν ὁμώνυμον ἐκείνῳ ποταμῶν, ὃς μανέντος αὐλητοῦ τιμωρίαν βεῖ, ἀλλ' οὐδὲ τὴν Θαμυρίδος τοῦ Θρακῶς τελευτὴν ἤκουσεν, ὃς ταῖς Μούσαις οὐκ εὐτυχῶς ἀντεφλέγξατο. (3) τί γὰρ δεῖ τὰς Σειρῆνας λέγειν, ὧν ἐστὶ τὸ πτερόν ἐπὶ τοῦ μετώπου φέρουσιν αἱ νικῆσσαι; ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀμούσου τολμῆς ἀρκοῦσαν ἐστὶ καὶ νῦν ἐκτίνει τῇ μνήμῃ δίκην, ἡμᾶς δὲ ἔδει μὲν ὡς ἔφην εἶσον τῶν οἰκείων ὄρων ἐστάναι καὶ τῆς ὑπὸ σοῦ μουσικῆς ἐμφορομένουσιν ἡρεμεῖν, ὥσπερ οἱ τὴν Ἀπόλλωνος μαντείαν ἐξ ἀδύτων ἐερῶν προῖτοῦσαν ἡσυγῆ δέχονται· (4) ἐπεὶ δ' αὐτὸς ἡμῖν τοῦ μέλους τὸ ἐνδύσιμον τῷ παρὰ σαυτοῦ λόγῳ μνηστεύεις καὶ ὅσον Ἐρμού ῥάβδῳ κινεῖς καὶ διεγείρεις καθέδοντας, φέρε σοι, καθάπερ οἱ τῷ Διονύσῳ τὸν θύρσον κρούσαντι πρὸς τὴν χορείαν ἀνεταί φέρονται, σὺ καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τῷ σοῦ πλῆκτρῳ τὸ εἶκος ἀντηγῆσωμεν, ὥσπερ οἱ τῷ χοροστάτῃ πρὸς τὸ ἀνάκλημα τοῦ ῥυθμοῦ συνομαρτοῦντες. (5) καὶ πρῶτόν σοι τῶν λόγων, οὗς βασιλεῖ κελεύσαντι πρὸς τὴν αἰδίμῳ τοῦ πορθμοῦ ζεῦξιν ἐναγῶς ἐξεργασάμεθα, ἐπειδὴ τοῦτο ἐστὶ δοκῶν, ἀπαρξώμεθα, μικρὰ μὲν ἀντὶ μεγάλων καὶ τῷ ὄντι γαλιπῶ χροσῶν ἀντιδιδόντες, οἷς δὲ ἔχομεν ξενίος τὸν Ἐρμῆν τὸν ἡμέτερον ἐστιῶντες. (6) πάντως οὐδὲ τῆς Ἐκάλης δ' Ἰθυσῆς τὸν δαίμονα τὸ εἶκος ἀπηξίωσεν, ἀλλ' ἦδει καὶ μικροῖς ἐς τὸ ἀναγκαῖον ἀρκεῖσθαι· ὁ Πᾶν δὲ ὁ νόμιος τοῦ παιδὸς τοῦ βουκόλου τὴν σύριγγα προσαρμόσαι τοῖς γέλευσιν οὐκ ἠτίμασε. προσοῦ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν λόγον εὐμενεῖ νεύματι, καὶ μὴ ἀποκνήσης ὀλίγῳ μέλει μεγάλῃν ἀκοὴν ἐνδύσαι. (7) ἀλλ' ἐὰν μὲν ἔχῃ τι δεξιόν, αὐτὸς τε ὁ λόγος εὐτυχεῖ καὶ ὁ ποιητὴς αὐτοῦ τῆς παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς ψήφου τὴν μαρτυρίαν προσλαβὼν εἰ δ' ἐστὶ χειρὸς ἐντελοῦς εἰς τὸ τοῦ ὅλου πλήρωμα προσδέεται, μὴ ἀπαξιώσης αὐτὸς τὸ ἐνδέον προσθεῖναι. (8) ἧδὲ που καὶ ἀνδρὶ τοξότη κληθεῖς

defuerimus, ipse utrumque munus præstato, tum ad nos, tum pro nobis vicissim scribendo. Etenim Mercurii faucundi discipulum aut etiam alumnum, qualis tu es, virga uti decet, non ad somnum inducendum, sed ad movendum et excitandum, atque hac ex parte maxime illum imitari

XL. Eidem.

Oportebat sane iuxta Delpicum oraculum nos ipsos nosse neque audere tanti viri auribus obstrepere, quem vel aspicientem respicere difficile est, nedum concentum omnis sapientiae moventi velle par referre. Nam et Pani dulce carmen canenti quilibet concesserit, quamvis sit Aristæus; et Apolline ad citharam canente unusquisque tacet, quamvis Orphei musicam teneat. (2) Quod enim minus est, hoc ipso quod est minus, cedere debet maiori, si modo vult et sua ipsius bona et aliena cognoscere. Quisquis autem cum divina musica humanam vult componere, nunquam Marsyæ Phrygis casum didicit, neque nominis eiusdem fluvium, qui tibicinis insani supplicio manat: immo neque Thamyræ Thracis mortem audivit, qui infelicitè cum Musis de cantu certavit. (3) Quid enim Sirenas memorem? quarum alam in fronte adhuc gestant victrices. Verumenimvero illi stultæ audaciæ pœnas satis inagnas nunc etiam posteritati persolvunt: nos autem, sicut ante dixi, oportebat sane nostris finibus contentos esse et tua musica satiatos quiescere, ut qui Apollinis oracula e sacris adytis cum silentio excipiunt. (4) Verum, quando tu nobis ad canendum præis, et tanquam Mercurii virga oratione tua nos moves atque excitas dormientes, ecce ipsi quoque, sicut qui Baccho thyrsus pulsanti cum choreis lymphati occurrunt, sic ad plectrum tuum respondeamus, perinde ut qui præultorem ad numeri provocationem sequuntur. (5) Accipias igitur primum, quando ita vis, orationem, quam nuper imperatoris iussu in nobilem illam freti coniunctionem elaboravi. Parvum certe munusculum, si cum tuo conferatur, omninoque æs pro auro reddimus: sed tamen quo possumus munere nostrum Mercurium prosequimur. Theseus quidem certe mensam Hecales, licet tenuem, non est aspernatus, sed necessitati obsecutus exiguo contentus fuit. Pan ille Nomius non erubuit, cum pueri bubulci fistulam suis labris admovit. (6) Quare tu quoque librum nostrum amico animo admitte, neque te pœniteat exiguo carmini magnam aurem præbere. Verum si quid erit boni, et liber felix est et eius auctor, ut cui Minerva ipsa testimonium laudis dederit: sin extremam manum, quo perficiatur, desiderat, ne sit tibi grave addere quod deest. Sic olim sagittario invocanti deus af-

δ θεός παρέστη καὶ συνεψήφατο τοῦ βέλους, καὶ κιθαρωδῶ τὸν ὄρθιον ἄδοντι πρὸς τὸ ἄλλεϊπον τῆς χορδῆς ὑπὸ τῷ τέτιγι τὸ ἴσον δ Πύθιος ἀντεφερθέξατο.

μα'.

Παιδεῖαν ὄρθην εἶναι νομίζομεν οὐ τὴν ἐν τοῖς ῥήμασι καὶ τῇ γλώττῃ πολιτευομένην εὐρυθμίαν, ἀλλὰ διάθεσιν ὑγιᾶ νοῦν ἐχούσης διανοίας, καὶ ἀληθεῖς δόξας ὑπὲρ τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ἐσθλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν. ὅστις οὖν ἕτερα μὲν φρονεῖ, διδάσκει δὲ ἕτερα τοὺς πλησιάζοντας, αὐτὸς ἀπολελεῖσθαι τοσοῦτω δοκεῖ τῆς παιδείας, ὅσῳ καὶ τοῦ γρηστος ἀνὴρ εἶναι. (2) καὶ εἰ μὲν ἐπὶ σμικροῖς εἶτὸ διὰφορον τῆς γνώμης πρὸς τὴν γλώτταν, κακὸς μὲν εἰς τόδε, ὅμως τῷ τοσῷ γίνεται· εἰ δὲ ἐν τοῖς μεγίστοις ἄλλα μὲν φρονοῖη τις, ἐναντία δὲ ὧν φρονεῖ διδάσκει, πῶς οὐ τοῦτο ἔκεινο καπήλων ἐστίν, οὐ τι χρηστῶν ἀλλὰ καμπονήρων ἀνθρώπων, οἱ μάλιστα παιδεύουσιν ὅσα μάλιστα φαῦλα νομίζουσιν, ἐξαπατῶντες καὶ δελεάζοντες τοὺς ἐπαίνοις εἰς οὓς μετατιθέναι τὰ σφέτερα ἐθέλουσιν οἷμαι κακά; (3) πάντας μὲν οὖν γρη τοὺς καὶ δίοῦν διδάσκειν ἐπαγγελιομένους εἶναι τὸν τρόπον ἐπιεικῆς καὶ μὴ μαχόμενα τοῖς δημοσίᾳ μεταχαρακτηρίζοντας τὰ ἐν τῇ ψυχῇ φέρειν δοξάσματα, πολλὸ δὲ πλέον ἀπάντων οἷμαι δεῖν εἶναι τοιοῦτους ὅσοι ἐπὶ λόγοις τοῖς νέοις συγγίγονται, τῶν παλαιῶν ἐξηγητῶν γιγνόμενοι συγγραμμάτων, εἴτε ῥήτορες εἴτε γραμματικοί, καὶ ἔτι πλέον οἱ σοφισταί. βούλονται γὰρ πρὸς τοὺς ἄλλοις οὐ λέξων μόνον, ἠθῶν δὲ εἶναι διδάσκαλοι, καὶ τὸ κατὰ σφᾶς εἶναι φασὶ τὴν πολιτικὴν φιλοσοφίαν. (4) εἰ μὲν οὖν ἀληθὲς ἢ μὴ, τοῦτο ἀφαισθῶ νῦν· ἐπαίων δὲ αὐτοὺς οὕτως ἐπαγγελμάτων καλῶν ὀρεγομένους ἐπαίνεσαι· ἂν ἔτι πλέον, εἰ μὴ ψεύδοιντο μηδ' ἐξελέγχοιεν αὐτοὺς ἕτερα μὲν φρονοῦντες, διδάσκοντες δὲ τοὺς πλησιάζοντας ἕτερα. τί οὖν; Ὀμηρῷ μέντοι καὶ Ἡσιόδῳ καὶ Δημοσθένει καὶ Ἡροδότῳ καὶ Θουκυδίδῃ καὶ Ἰσοκράτει καὶ Λυσίᾳ θεοὶ πάσης ἡγοῦνται παιδείας. (5) οὐχ οἱ μὲν Ἑρμοῦ σφᾶς ἱεροῦς οἱ δὲ Μουσῶν ἐνόμιζον; ἄσπονον μὲν οἷμαι τοὺς ἐξηγουμένους τὰ τοῦτων ἀτιμάζειν τοὺς ὡπ' αὐτῶν τιμηθέντας θεοῦς. (6) οὐ μὴν ἐπειδὴ τοῦτο ἄσπονον οἷμαι, φημί δεῖν αὐτοὺς μεταθεμένους τοῖς νέοις συνεῖναι· δίδομι δὲ αἴρεσιν μὴ διδάσκειν ἢ μὴ νομίζουσι σπουδαία, βουλομένους δὲ διδάσκειν ἔργῳ πρῶτον καὶ πείθειν τοὺς μαθητὰς ὡς οὔτε Ὀμηρος οὔτε τοῦτον τις, οὐς ἐξηγοῦνται καὶ ὧν κατεγνωκότες εἰσὶν ἀσέβειαν ἀνοίαν τε καὶ πλάνην εἰς τοὺς θεοὺς, τοιούτος ἐστίν. (7) ἐπεὶ δ' ἐκείνοι ἐξ ὧν γεγράφρασι παρατρέφονται μισθαρνοῦντες, εἶναι ὁμολογοῦσιν αἰσχροκερδέστατοι καὶ δραχμῶν ὀλίγων ἕνεκα πάντα ὑπομένειν. ἕως μὲν οὖν τούτου πολλὰ ἦν τὰ αἴτια τοῦ μὴ φοιτᾶν εἰς τὰ ἱερά, καὶ ὁ πανταχόθεν ἐπιχειρέμενος φόβος ἐδίδου συγγνώμην ἀποκρύπτεσθαι τὰς ἀληθεστάτας ὑπὲρ τῶν

fuit et telum una direxit; sic citharædo orthium canenti, cum nervus deficeret, Apollo ipse cicadæ specie respondit.

XLI.

Doctrinam rectam esse arbitramur non concinnitatem eam, quæ verbis et lingua se iactat, sed affectionem sanam animi cordati et veras certasque de bonis et malis, honestis et turpibus sententias. Quare quisquis aliud sentit, aliud suos discipulos docet, is tantum videtur a scientia quantum a probitate abesse. (2) Ac si de parva re sit linguæ animique dissensio, in hoc ipso etiam est improbus, tametsi modum non excedat sceleris magnitudo: sin vero in maximis rebus aliud sentit, contraque ac sentit docet, nonne hæc cauponum, non dico bonorum, sed nequissimorum vita est? quippe cum id maxime doceant, quod maxime malum existimant, fallentes atque inescantes eos laudibus, quibuscum sua, ut arbitror mala commutare volunt. (3) Quamobrem omnes, qui quid, vis docere profitentur, bonis moribus esse debent neque opiniones novas et a sensu populari abhorrentes afferre: sed imprimis tales esse debent, qui adolescentes in veterum scriptis instituunt, sive sint rhetores sive grammatici, et præcipue sophistæ, qui non solum verborum, sed etiam morum magistros se esse volunt, et ad se philosophiam de administrandis rebus publicis pertinere contendunt. (4) Hoc verum sit necne, in præsentia omitto: laudo eos, quod doctrinam tam præstantem expetant; plus certe laudaturus, si non mentirentur, neque se ipsi refellerent, dum aliud sentiunt, aliud discipulis tradunt. Quid? Homerus, Hesiodus, Demosthenes, Herodotus, Thucydides, Isocrates, Lysias deos habent doctrinæ suæ duces et auctores. Nonne eorum alii Mercurio, alii Musis sacros se esse arbitrabantur? (5) Quare absurdum est, qui horum libros exponunt, deos vituperare, quos illi coluerunt. Neque tamen, quia id absurdum puto, idcirco eos mutata sententia familiariter discipulis uti iubeo: verum do optionem, ut ne doceant quæ non bona esse censent; sin docere malunt, doceant re ipsa primum et persuadeant discipulis, neque Homerum neque Hesiodum neque quemquam eorum, quos interpretati sunt, quosque impietatis amentia erroris erga deos condemnarunt, talem esse. (6) Nam alioqui cum ex illorum scriptis alantur mercedemque capiant, avarissimos plane et sordidissimos se esse fatentur, paucarumque drachmarum gratia quaelibet sustinere. Atque hactenus quidem multa erant, quæ eos templorum aditu prohiberent: et timor undique imprudens excusabat, quo minus verissimæ de diis sententiæ explicarentur. Nunc autem cum deorum munere atque

θεῶν δοῖα; ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν οἱ θεοὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔδοσαν, ἄποπον εἶναι μοι φαίνεται διδάσκειν ἕκείνα τοὺς ἀνθρώπους, ὅσα μὴ νομιζουσιν εἶ ἔχειν. (7) Ἄλλ' εἰ μὲν οἴονται σοφοὺς ὧν εἰσὶν ἐξηγηταὶ καὶ ὧν ὡσπερ προφῆται κἀθῆνται, ζηλούντων αὐτῶν πρῶτον τὴν εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείαν· εἰ δὲ εἰς τοὺς τιμιωτάτους ὑπολαμβάνουσι πεπλανηθῆσαι, βαδίζοντων εἰς τὰς τῶν Γαλιλαίων ἐκκλησίας, ἐξηγησόμενοι Ματθαῖον καὶ Λουκᾶν, οἷς πεισθέντες ἱερεῖων ὑμεῖς ἀπέχεσθαι νομοθετεῖτε. βούλομαι ὑμῶν ἐγὼ καὶ τὰς ἀκοάς, ὡς ἂν ὑμεῖς εἴποιτε, καὶ τὴν γλωτταν ἐξαγαγεννηθῆναι τούτων ὧν ἔμοιγε εἶη μετέχειν ἀεὶ καὶ ὅστις ἐμοὶ φίλα νοεῖ τε καὶ πράττει. (8) τοῖς μὲν καθηγεμόσι καὶ διδασκάλοις οὕτοσι κοινὸς κεῖται νόμος· ὁ βουλούμενος γὰρ τῶν νέων φοιτᾶν οὐκ ἀποκέκλεισται. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ εὐλογον ἀγνοοῦντας ἔτι τοὺς παῖδας ἐφ' ὅτι τρέπωνται τῆς βελτίστης ἀποκλείειν ὁδοῦ, φόβῳ δὲ καὶ ἄκοντας ἄγειν ἐπὶ τὰ πάτρια. καίτοι δίκαιον ἦν, ὡσπερ τοὺς φρενιτίζοντας, οὕτω καὶ τούτους ἄκοντας ἰᾶσθαι, πλὴν ἀλλὰ συγγνώμην ὑπάρχειν ἅπασι τῆς τοιαύτης νόσου. καὶ γὰρ οἶμαι διδάσκειν ἀλλ' οὐχὶ κολάζειν γὰρ τοὺς ἀνοήτους.

μδ'. Ἐκθεῶφ.

Ἐγὼ μὲν κέχρημαι τοῖς Γαλιλαίοις ἅπασιν οὕτω πρᾶως καὶ φιλανθρώπως, ὥστε μηδένα μηδαμοῦ βίαν ὑπομένειν μηδὲ εἰς ἱερὸν ἔλκεσθαι μηδὲ εἰς ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπηρεάζεσθαι παρὰ τὴν οἰκείαν πρόθεσιν· οἱ δὲ τῆς Ἀρειανικῆς ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ πλοῦτου τρυφῶντες ἐπεχειρήσαν τὰς ἀπὸ τοῦ Οὐαλεντινίου, καὶ τετολημῆκασιν τοσαῦτα κατὰ τὴν Ἐδεσσαν, ὅσα οὐδέποτε εἰ ἐνομομυμένῃ πόλει γένοιτ' ἄν. (1) οὐκοῦν ἐπειδὴ αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ θαυμασιωτάτου νόμου προεῖρηται **, ἔν' εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εὐδοῦτερον πορευούσι, πρὸς τοῦτο συναγωνιζόμενοι τοῖς ἀνθρώποις αὐτῶν τὰ χρήματα τῆς Ἐδεσσηνῶν ἐκκλησίας ἅπαντα ἐκελεύσαμεν ἀναληφθῆναι δοθησόμενα τοῖς στρατιώταις, καὶ τὰ κτήματα τοῖς ἡμετέροις προστεθῆναι πριβάτοις, ἵνα πενόμενοι σωφρονίσῃ, καὶ μὴ στερηθῶσιν ἧς ἔτι ἐλπίζουσιν οὐρανῶν βασιλείας. (2) τοῖς οἰκοῦσι δὲ τὴν Ἐδεσσαν προαγορεύομεν ἀπέχεσθαι πάσης στάσεως καὶ φιλονεικίας, ἵνα μὴ τὴν ἡμετέραν φιλανθρωπίαν κινήσαντες καθ' ὑμῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς τῶν κοινῶν ἀταξίας δίκην τίσητε, ξίφει καὶ φυγῇ καὶ πυρὶ ζημιωθέντες.

μγ'. Λιθανίφ.

Ἄρτι μοι πυσσαμένῳ τῆς χαλεπῆς πάνυ καὶ ταχέως νόσου τῆ τοῦ πάντα ἐφορῶντος προνοῖα γράμματα εἰς χεῖρας ἦλθεν ὑμέτερα, καθ' ἣν ἡμέραν πρῶτον ἔλουσάμην. δειλῆς ἦν ταῦτα ἀναγνούς, οὐκ ἂν εἴποις βραδύς ὅπως ἐρρωνύμην, αἰθανόμενος τῆς σῆς ἀκραφνοῦς καὶ καθαρῆς εὐνοίας, ἧς εἶθε γενοίμην ἄξιος, ὡς ἂν μὴ κατατιγύναιμι τὴν σὴν φιλίαν. (2) τὰς

concessu libertate potiamur, absurdum mihi videtur ea homines docere, quæ non bona esse arbitrentur. (7) Quod si in iis quæ docent, et quorum quasi interpretes sedent, sapientiam esse ullam arbitrantur, student primum illorum in deos pietatem imitari; sin in deos sanctissimos putant ab illis auctoribus peccatum esse, eant in Galileorum ecclesias, ibique Mattheum et Lucam interpretentur: quibus vos obtemperantes a victimis abstinere iubetis. Cupio ego et aures et linguam vestram (sicut vos loqueremini) renasci in iis rebus, quarum utinam et ego semper particeps et omnes qui me diligunt. (8) Ductoribus quidem et præceptoribus communis hæc lex statuatur. Adolescentes enim qui ire volent, minime prohibentur, iniquum siquidem fuerit, pueros adhuc ignaros quo se vertant, ob optima via reicere ac metu coactos ad patria instituta deducere. Quamvis iustum esset istos quemadmodum impotentes et insanos, invitos ac repugnantes curare, attamen liceat omnibus per nos isto morbo detineri. Docere enim amentes, non punire oportet.

XLII. Hecebolo.

Equidem de Galileis omnibus adeo clementer et humaniter statui, ut nemo vim patiat, neque in templum trahatur, neque alia de re ulla præter voluntatem suam contumelia afficiatur. At qui sunt de ecclesia Arianorum luxuriantes opibus in Valentinianos invaserunt, eaque apud Edessam perpetraverunt, quæ nunquam in civitate bene instituta accidissent. (2) Quare quum ipsis a lege admirabili paupertas imperata sit, quo facilius in regnum cælorum veniant, nos ad id hominibus opem tulimus, eorumque pecunias omnes ab Edessenorum ecclesia tolli iussimus, ut militi dividantur, et facultates, ut nostris privatis attribuantur: quo illi pauperes facti sapiant, neque regno cælesti quod nunc etiam sperant priventur. (3) Iis autem qui Edessam incolunt, edicimus, ut seditione pugnaque omni abstineant, ne, si nostram humanitatem commoverint, vos ipsi pro communi omnium intemperie ac insolentia penas luatis, gladio exilio igne nullati.

XLIII. Libanio.

Nuper cum e gravissimo atque acerrimo morbo numinis providentia recreatus essem, vestras accepi litteras, quo die primum balneum intravi. Quas cum vesperi legissem, dici non potest quam sim confirmatus perspecta tua sincera puraque benevolentia: quæ utinam dignus essem, ne dedecori sim amicitia tuæ. (2) Igitur sta-

μὲν οὖν ἑμετέρως ἐπιστολάς εὐθὺς ἀνέγνων, καίπερ οὐ σφόδρα τοῦτο ποιεῖν δυνάμενος, τὰς δὲ τοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐταμειυσάμην. ἐκεῖθεν ἐβδόμη σοι ταῦτα ἔγραψον ἡμέρα, κατὰ λόγον μοι τῆς ρύσεως προχωρούσης διὰ τὴν τοῦ θεοῦ προμήθειαν. σώζοί μοι, ποθεινότατε καὶ φιλικώτατε ἀδελφέ.

μδ'. Ζήνωνι.

Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα σοι μαρτυρεῖ καὶ τῆς ἱατρικῆς τέχνης εἰς τὰ πρῶτα ἀνήκειν, καὶ ἤθους καὶ ἐπιεικείας καὶ βίου σωφροσύνης συμφώνως πρὸς τὴν τέχνην ἔχειν, νῦν δὲ προσήλθε τὸ κεφάλαιον τῆς μαρτυρίας. τὴν τῶν Ἀλεξανδρέων πόλιν ἀπὼν ἐπιστρέφεις εἰς σεαυτὸν τοσοῦτον αὐτῇ κέντρον ὥσπερ μέλιττα καταλέλοιπας. εἰκότως· καλῶς γὰρ εἰρῆσθαι καὶ Ὀμήρω δοκεῖ τὸ

εἰς ἱητρός ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.

(2) οὐ δὲ οὐκ ἱατρὸς ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ διδάσκαλος τοῖς βουλομένοις τῆς τέχνης, ὥστε σχεδὸν ὁ πρὸς τοὺς πολλοὺς εἰσιν οἱ ἱατροί, τοῦτο ἐκείνοις σύ. λύει δὲ σοι τὴν φυγὴν καὶ ἡ πρόφρασις αὐτῆ, καὶ μάλα λαμπρῶς· εἰ γὰρ διὰ Γεώργιον μετέστης τῆς Ἀλεξανδρείας, οὐ δικαίως μετέστης, καὶ δικαιοτάτα ἂν ὀπίσω κατέλοις. κἀτιθι τοῖνυν ἐπίτιμος καὶ τὸ πρότερον ἔχων ἀζώωμα, καὶ ἡμῖν κοινῆ παρ' ἀμφοτέροις χάρις ἀποκείσθω, Ἀλεξανδρεῦσι μὲν Ζήνονα, σοὶ δὲ ἀποδοῦσι τὴν Ἀλεξανδρείαν.

με'. Εὐαγρίῳ.

Συγκτησεῖδιον μικρὸν ἀγρῶν τεττάρων δοθέντων μοι παρὰ τῆς τῆθης ἐν τῇ Βιθυνίᾳ τῇ σῆ διαθέσει δῶρον δίδωμι, ἕλαττον μὲν ἢ ὥστε ἄνδρα εἰς περιουσίαν ὀνῆσαι τι μέγα καὶ ἀποφῆναι ὀλβίον, ἔχον δ' ἂν οὐδ' ὡς παντάπασιν ἀτερπῆ τὴν δόσιν, εἰ σοι τὰ καθ' ἕκαστα περὶ αὐτοῦ διέλθοιμι. παίζειν δὲ οὐδὲν κωλύει πρὸς σε χάριτων γέμοντα καὶ εὐμουσίας. (2) ἀπόικισται μὲν τῆς θαλάσσης σταδίου οὐ πλέον εἴκοσι, καὶ οὔτε ἔμπορος οὔτε ναύτης ἐνοχλεῖ ἄλαος καὶ ὑβριστῆς τῷ χωρίῳ. οὐ μὴν ἀφήρηται τὰς παρὰ τοῦ Νηρέως χάριτας παντελῶς, ἔχει δὲ ἰχθὺν πρόσφατον αἰεὶ καὶ ἀσπαίροντα, καὶ ἐπὶ τινος ἀπὸ τῶν διωμάτων προελθὼν γηλόφου ὄψει τὴν θάλατταν τὴν Προποντίδα καὶ τὰς νήσους τὴν τε ἐπὶ νῦνον πόλιν τοῦ γενναίου βασιλέως, οὐ φηκίοις ἐφρατῶς καὶ βρούσις, οὐδὲ ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν ἐκβαλλομένων εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς καὶ τὰς ψάμμους ἀτερπῶν πάνυ καὶ οὐδὲ ὀνομάζειν ἐπιτηδείων λυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ σμίλακος καὶ θύμου καὶ πόας εὐόδους. (3) ἡσυχία δὲ πολλὴ κατακλινομένη καὶ εἰς τὸ βιβλίον ἀφορῶντι, εἴτα διαναπαύονται τὴν ὄψιν ἡδίστον ἀπιδεῖν εἰς τὰς ναῦς καὶ τὴν θάλατταν. τοῦτο ἐμοὶ μείζακιω κομιδῇ νέω θεριδίον ἐδόκει φιλτα-

tim litteras vestras legi, quamvis id facere non admodum possem : quas autem Antonius ad Alexandrum mittebat, in posterum diem reservavi. Inde ad te septimo die hæc scripsi, cum mihi dei providentia valetudo e sententia procederet. Serveris mihi, optatissime et carissime frater.

XLIV. Zenoni.

Cum multæ aliæ res testificantur te ad summum medicæ artis gradum pervenisse, eique parem morum ac vitæ temperantiam adiunxisse, tum vero hoc tempore maximum omnium testimonium accessit, quod Alexandriam absens universam in te convertis : tantum ei tuo decessu aculeum tanquam apis reliquisti. Nec sane immerito ; præclare enim Homerus

vir medicus par est multorum millibus unus.

(2) Tu vero non tantum medicus es, verum etiam magister omnibus, qui eius artis studio ducuntur, ut propemodum quod medici sunt populo, hoc ipse sis medicis. Hæc autem causa te liberat exilio, et quidem magnifice. Nam si propter Georgium Alexandria excessisti, non iure excessisti : iustissime autem reverti potes. Redi igitur cum honore et dignitate pristina : nobis autem gratia sit apud utrumque, et quia Zenonem Alexandrinis, et quia Zenoni Alexandriam restitimus.

XLV. Evagriō.

Parvam acceperam ab avia mea possessionem in Bithynia quatuor agrorum, eamque tuo in me amori dono. Munus est profecto levius, quam ut eo quispiam possit vel de opum abundantia gloriari vel beatum se prædicare : munus tamen non omnino iniucundum, si tibi cuncta eius bona sigillatim recenseam. Nec sane absurdum sit, tecum, qui elegantis atque amœnitatis plenus es, iocari. (2) Abest a mari stadia non amplius viginti, neque mercator aut nauta loquax et petulans loco illi obstrepit. Sed tamen non propterea Nerei gratiam amittit ; habet enim perpetuo piscem recentem et palpantem, et si domo in tumulum terræ aliquem prodieris, videbis mare Proponticum atque insulas et urbem nobilissimi regis nomine appellatam : neque interim in algulis et musco aut sordibus aut rebus aliis iniucundis, quæ in littus atque arenas eiciuntur et fere non nominantur, versabere, sed in smilacæ et thymo et herbis fragrantibus. (3) Cum vero in librum incubueris, alta quies est ; et cum oculos multa lectione defatigatos reficere voles, gratissimus erit maris et navium aspectus. Mihi quidem adolescentulo

τον, ἔχει γὰρ καὶ πηγὰς οὐ φαύλας καὶ λουτρὸν οὐκ ἀναρρόδιον καὶ κήπον καὶ δένδρα· ἀνὴρ δ' ὢν ἤδη τὴν παλαιὴν ἐκείνην ἐπέθουεν δίαιταν, καὶ ἤλθον πολ- λάκις, καὶ γέγονεν ἡμῖν οὐκ ἔξω λόγων ἢ σύνοδος. ἔστι δ' ἔνταῦθα καὶ γεωργίας ἡμῆς μικρὴν ὑπόμνημα, φυταλιὰ βραχεῖα, φέρονσα ὅλως εὐώδη τε καὶ ἡδύν, οὐκ ἀναμείνοντά τι παρὰ τοῦ χρόνου προσλαθεῖν. τὸν Διόνυσον ὄψεαι καὶ τὰς Χάριτας. (4) ὁ βότρυς δὲ ἐπὶ τῆς ἀμπέλου καὶ ἐπὶ τῆς ληνοῦ θλιβόμενος ἀπόζει τῶν ῥόδιον, τὸ γλεῦκος δὲ ἐν τοῖς πίθοις ἤδη νέκταρός ἐστιν ἀποροῦς Ὀμήρω πιστεύονται. τί δὴτα οὐ πολλὰς γέγονεν οὐδ' ἐπὶ πλεῖρα πάντα πολλὰ τοιοῦτος ἀμπε- λών; τυχὸν μὲν οὐδὲ γῶν γεωργὸς γέγονα πρόθυμος, ** ἀλλὰ ἐπεὶ ἔμοι νηφάλιος ὁ τοῦ Διονύσου κρατὴρ καὶ ἐπὶ πολλὰ τῶν νυμφῶν δεῖται, ὅσον εἰς ἑμαυτὸν καὶ τοὺς φίλους (ὀλίγον δὲ ἐστὶ τὸ χοῆμα τῶν ἀνδρῶν) παρεσκευασάμην. (5) ὕν δὴ σοι ὄωρον, ὦ φίλη κεφαλὴ, δίδωμι μικρὸν μὲν ἔπερ ἐστὶ, χάριεν δὲ φίλῳ παρὰ φίλου, οἴκοθεν οἴκαδε, κατὰ τὸν σοφὸν ποιητὴν Πίν- δαρῶν. τὴν ἐπιστολὴν ἐπισύρωμαι πρὸς λύχρον γέγραφα, ὥστε εἶ τι ἡμάρτηται, μὴ πικρῶς ἐξετάξῃ, μὴ δ' ὡς ῥήτωρ ῥήτορα.

μς'. Θραξί.

Βασιλεῖ μὲν πρὸς κέρδος ὁρῶντι χαλεπὸν ἂν ὑμῶν ἐφάνη τὸ αἴτημα, καὶ οὐκ ἂν ᾄθηρ δεῖν τὴν δημοσίαν εὐπορίαν βλάπτειν τῇ πρὸς τινὰς ἰδίᾳ χάριτι ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς οὐχ ὅτι πλεῖστα παρὰ τῶν ὑπηρετικῶν ἀθροίζειν πεποιήμεθα σκοπὸν, ἀλλ' ὅτι πλείστον ἀγαθῶν αὐτοῖς αἴτιοι γίνεσθαι, τοῦτο καὶ ὑμῖν ἀπολύσει τὰ ὀφλή- ματα. (2) ἀπολύσει δὲ οὐχ ἀπλῶς ἅπαντα, ἀλλὰ μερι- σθήσεται τὸ πρᾶγμα, τὸ μὲν εἰς ὑμᾶς, τὸ δὲ εἰς τὴν τῶν στρατιωτικῶν χρεῖαν, ἐξ ἧς οὐκ ἐλάττωστα καὶ αὐτοὶ δὴπου φέρεσθε τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειαν. τοιγαρ- οῦν μέχρι μὲν τῆς τρίτης ἐπινομήσεως ἀφίεμεν ὑμῖν πάντα, ὅσα ἐκ τοῦ θθάνοντος ἐλλείπει χρόνου μετὰ ταῦτα δὲ εἰσοίσετε κατὰ τὸ ἔθος. (3) ὑμῖν τε γὰρ τὰ ἀφιέμενα χάρις ἱκανή, καὶ ἡμῖν τῶν κοινῶν οὐκ ἀμε- λητέον. περὶ τούτου καὶ τοῖς ἐπάρχοις ἐπέσταλκα, ἵν' ἡ χάρις ὑμῖν εἰς ἔργον προχωρήσῃ. ἐρωυμένους ὑμᾶς οἱ θεοὶ σώζοιεν τὸν ἅπαντα χρόνον.

μζ'. Ζήνωνι.

Πάντων μὲν ἐνεκά μοι τὸ σῶμα διάκειται μετρίως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς γνώμης ἔχει καλῶς. οἶμαι δ' ἐγὼ τούτου προοίμιον εἶναι μηδὲν κρείττον ἐπι- στολῇ φίλῳ παρὰ φίλου πεμπομένῃ. τίνας οὖν ἐστὶ τὸ προοίμιον; αἰτήσεως, οἶμαι. τίς δὲ ἡ αἴτησις; ἐπι- στολῶν ἀμοιβαίων, ἃς εἶη γε καὶ κατὰ διάνοιαν δημολο- γῆσαι ταῖς ἡμαῖς, αἴσια παρὰ σοῦ ταῦτά πρὸς ἡμᾶς ἐξαγγελούσας.

æstivus locus videbatur gratissimus, quia fontes habet non contemnendos et balneum non invenustum, præterea hortum et arbores : cumque vir iam essem, eadem loci illius cupiditate tenebar. Itaque persæpe illuc veni, neque mihi sine confabulatione fuit congressus. Est etiam illic agriculturae meæ monumentum exiguum, parva quædam vinea, quæ vinum fert suave et odoriferum, neque temporis diuturnitate præstantiæ quicquam assumens : denique Bacchum et Gratias videbis. (4) Iam uva, et cum in vite adhuc pendet et cum in torculario premitur, odorem edit rosarum : mustum vero in dolis iam nectaris est liquor, si quis Homero fidem habere velit. Quæres fortasse, quamobrem, cum tales essent vites, non tamen multo plura iugera eodem genere consecerim? Quo- niam, inquam, neque ipse fortasse valde diligens agricola fui : deinde cum sobrius sit mihi Bacchi calix, magnam- que partem nymphis indigeat, tantum vini comparavi, quantum mihi et amicis (quorum exiguus solet esse numerus) satis esse videretur. (5) Nunc igitur illud tibi, o carum caput, dono, exiguum certe, quicquid est, sed tamen gratum amico ab amico, domum domo, ut ait sajens poeta Pindarus. Epistolam hanc raptim ad lucernam conscripsi. Quare si quid peccatum erit, ne severe neque ut rhetor in rhetorem inquiras.

XLVI. Thracibus.

Imperatori ad lucrum spectanti difficilis vestra postu- latio videretur, neque unquam paucorum gratia publicis vectigalibus detrimentum afferri pateretur. Verum quia consilium est nostrum non quam plurima e subditis colligere, sed quam plurimum eis prodesse, idcirco vobis debita condonamus. (2) Neque tamen omnia, sed pars una vobis, altera militibus cedit : quæ quidem et ipsa maxima ex parte vestra erit, cum præsertim pacis et securitatis vestræ causa impendatur. Quare usque ad tertiam in- dictionem vobis remittimus quæcumque e præterito tem- pore reliqua sunt : deinceps autem solvetis, sicut con- suetudo postulat. (3) Nam et quæ vobis remisimus, satis multa sunt, neque nobis rei publicæ rationes sunt negli- gendæ. Hac de re ad præfectos scripsi, ut beneficium vobis verbo datum re persolvatur. Valentes vos dii per omne tempus servent.

XLVII. Zenoni.

Cum omnibus de causis mihi corpus est in mediocri statu valetudinis, tum vero animus recte se habet. Hoc proemio meius nullum esse potest epistolæ ab amico ad amicum missæ. Quid est igitur in hoc proemio? peti- tio, ut opinor. Cuius tandem rei? Epistolarum mutua- rum : quæ utinam sententiam habeant cum meis con- gruentem, nobisque de te læta ac prospera omnia roun- tient.

μη'. Ἀρσακίῳ ἀρχιερεὶ Γαλατίας.

Ὁ ἐλληνισμὸς οὕτω πράττει κατὰ λόγον ἡμῶν ἕνεκα τῶν μετιόντων αὐτόν· τὰ γὰρ τῶν θεῶν λαμπρὰ καὶ μεγάλα, κρείττονα πάσης μὲν εὐχῆς πάσης δὲ ἐλπίδος. Ἰλωος δὲ ἔστω τοῖς λόγοις ἡμῶν Ἀδράστεια· τὴν γὰρ ἐν ὀλίγῳ τοιαύτην καὶ τηλικαύτην μεταβολὴν οὐδ' ἂν εὐξασθαί τις ὀλίγῳ πρότερον ἐτόλμα. (2) τί οὖν ἡμεῖς οἴομεθα ταῦτα ἀρκεῖν, οὐδὲ ἀποβλέπομεν ὡς μάλιστα τὴν ἀθεότητα συνήυξησεν ἢ περὶ τοὺς ξένους φιλανθρωπία καὶ ἢ περὶ τὰς ταφὰς τῶν νεκρῶν προμήθεια καὶ ἢ πεπλασμένη σεμνότης κατὰ τὸν βίον; ὧν ἕκαστον οἴομαι χρῆναι παρ' ἡμῶν ἀληθῶς ἐπιτηδεύεσθαι. (3) καὶ οὐκ ἀπόχρη τὸ σὲ μόνον εἶναι τοιούτον, ἀλλὰ πάντας ἀπαξάπλῳ ὅσοι περὶ τὴν Γαλατίαν εἰσὶν ἱερεῖς. οὐδ' ἢ δυσώπησον ἢ πείsson εἶναι σπουδαίους, ἢ τῆς ἱερατικῆς λειτουργίας ἀπόστησον, εἰ μὴ προσέρχοντο μετὰ γυναικῶν καὶ παιδῶν καὶ θεραπόντων τοῖς θεοῖς, ἀλλὰ ἀνέχοντο τῶν οἰκετῶν ἢ υἱῶν ἢ τῶν γαμετῶν ἀσεβούντων μὲν εἰς τοὺς θεοὺς, ἀθεότητα δὲ θεοσεβείας προτιμώντων. (4) ἔπειτα παραίνεσον ἱερέα μῆτε θεάτρῳ παραβάλλειν μῆτε ἐν καπηλείῳ πίνειν, ἢ τέχνης τινὸς καὶ ἐργασίας αἰσχρᾶς καὶ ἐπενειδίστου προστάσθαι· καὶ τοὺς μὲν πειθομένους τίμα, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἐξώθει. ξενοδοκία κατ' ἑκάστην πόλιν κατὰσθησον πυκνά, ἵν' ἀπολαύσωσιν οἱ ξένοι τῆς παρ' ἡμῶν φιλανθρωπίας, οὐ τῶν ἡμετέρων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ὅστις ἂν δεηθῆ χρημάτων. (5) ἔθεν δὲ εὐπορήσεις, ἐπινερόνθαι μοι τέως. ἑκάστου γὰρ ἑνιαυτοῦ τρισμυρίου μοδίου κατὰ πᾶσαν τὴν Γαλατίαν ἐκέλευσα δοθῆναι σίτου καὶ ἑξακισμυρίου οἴνου ξέστας, ὧν τὸ μὲν πέμπτον εἰς τοὺς πέννητας τοὺς τοῖς ἱερεῦσιν ὑπηρετούμενος ἀναλίσκεσθαι φημι χρῆναι, τὰ δὲ ἄλλα τοῖς ξένοις καὶ τοῖς μεταιτοῦσιν ἐπινέμεσθαι παρ' ἡμῶν. (6) αἰσχρὸν γὰρ εἰ τῶν μὲν Ἰουδαίων οὐδεὶς μεταίτει, τρέφουσι δὲ οἱ δυσσεβεῖς Γαλιλαῖοι πρὸς τοῖς ἑαυτῶν καὶ τοὺς ἡμετέρους, οἱ δὲ ἡμέτεροι τῆς παρ' ἡμῶν ἐπικουρίας ἐνδεεῖς φαίνονται. (7) δίδασκε δὲ καὶ συνεισφέρειν τοὺς Ἑλληνιστὰς εἰς τὰς τοιαύτας λειτουργίας καὶ τὰς Ἑλληνικὰς κώμας ἀπάρχεσθαι τοῖς θεοῖς τῶν καρπῶν, καὶ τοὺς Ἑλληνικοὺς ταῖς τοιαύταις εὐποιαῖς προσέθιζε, διδάσκων αὐτοὺς ὡς τοῦτο πάλαι ἦν ἡμέτερον ἔργον. (8) Ὅμηρος γοῦν αὐτὸ πεποίηκεν Εὐμαῖον λέγοντα,

ξεῖν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίον σθένε εἶθι,
ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἔπαντες
ξεῖνοὶ τε πτωχοὶ τε. ὅσοι; δ' ὀλίγη τε φίλη τε.

(9) μὴ δὲ τὰ παρ' ἡμῶν ἀγαθὰ παραζηλοῦν ἄλλοις συχωροῦντες αὐτοὶ τῇ βραθυμίᾳ κατασιχῶνόμεν, μᾶλλον δὲ καταπροώμεθα τὴν εἰς τοὺς θεοὺς εὐλάβειαν. εἰ ταῦτα πυθομένη ἐγὼ σε πράττοντα, μεστὸς εὐφροσύνης ἔσομαι.

(10) Τοὺς ἡγεμόνας ὀλιγάκις ἐπὶ τῆς οἰκίας ὄρα, τὰ

XLVIII. Arsacio pontifici Galatia.

Quod quidem nondum religio gentilium ex nostra procedat sententia, impedimento sunt hi qui eam profitentur. Quae autem a diis nobis donata sunt, ea splendida magnaue sunt et excellentiora, quam quae omnino vel optari vel sperari poterant: sit quidem Nemesis verbis nostris propitia. Nam in tam exiguo temporis spatio tantam ac talem rerum mutationem paulo ante ne optare quidem quisquam audebat. (2) Sed quid est causae, cur in hisce, perinde ac si nihil amplius opus esset, conquiscescamus, ac non potius convertamus oculos ad ea, quibus impia christianorum religio crevit, id est ad benignitatem in peregrinos, ad curam ab illis in mortuis sepeliendis positam, et ad sanctimoniam vitae, quam simulant? Quorum singula a nobis vere exsequenda esse censeo. Neque satis est te solum esse talem, sed velim omnes nostros sacerdotes omnino, qui Galatiam incolunt; (3) quos vel minis vel persuasione impellas, ut sint honesti: vel sacerdotali ministerio abdicēs, si non una cum uxorbis, liberis et famulis diis colendis sedulo animos attendant, sed patientur servos aut filios aut coniuges impie in deos se gerere et impietatem pietati praeroperare. (4) Deinde sacerdotem quemque hortare, ne accedat ad spectacula neve in faberna bibat, neu artem aliquam aut officium turpe infameve exerceat. Et qui tibi in his rebus morem gerunt, eis honorem tribuito: qui autem resistunt, expellito. Porro xenodochia multa in singulis civitatibus exstruito, ut peregrini nostra benignitate fruuntur; neque solum hi, qui nostram colunt religionem, sed alii quoque, si qui pecuniarum indigeant. (5) At ratio, quae tibi ad hoc institutum necessariae abunde suppetant, a me interim excogitata est. Nam triginta millia modiorum tritici in tota Galatia, et sexaginta millia sextariorum vini in singulos annos dari iussi: quorum quintam partem in pauperes, qui sacerdotibus inserviunt, insuendam esse mando; quod reliquum est, peregrinis et mendicantibus sublevandis distribuendum. (6) Nam turpe profecto est, cum nemo ex Iudaeis mendicet, et impii Galilaei non suos modo, sed nostros quoque alant; ut nostri auxilio, quod a nobis ferri ipsis debeat, destituti videantur. (7) Quare doceto gentiles in eiusmodi ministeria pecuniam conferre et pagos gentilium ex fructibus diis offerre primitias, atque deorum cultores eiusmodi beneficentiae officii assuefacito, planumque illis facito hoc nostrum olim munus fuisse. (8) Nam Homerus Eumæum sic loquentem facit:

hospes si nostris succederet advena tectis
villior, acciperem placide. Sunt d' ves egensque
a Iove: parvum hoc est (fateor), sed munus amicum.

(9) Neque autem permittamus alios nostrorum imitatione bonorum nobis laudem praeripere, ut ipsi propter socordiam turpitudine et infamia afficiamur; immo potius, ne pietatem erga deos penitus prodere videamur. Quodsi te ista sedulo obire accepero, maxima sane laetitia gestiam.

(10) Praesides sed scribas domi raro invisas, ad eos lit-

πλείστα δὲ αὐτοῖς ἐπίστελλε. εἰσοῦσι δὲ εἰς τὴν πόλιν ὑπαντάτω μηδεὶς αὐτοῖς ἱερέων, ἀλλ' ὅταν εἰς τὰ ἱερὰ φοιτῶσι τῶν θεῶν, εἶσω τῶν προθύρων. (11) ἤγεισθω δὲ μηδεὶς αὐτῶν εἰσω στρατιώτης, ἐπέσθω δὲ ὁ βουλόμενος· ἅμα γὰρ εἰς τὸν οὐδὸν ἦλθε τοῦ τεμένουσιν καὶ γέγονεν ἰδιώτης. ἄρχεις γὰρ αὐτός, ὡς οἶσθα, τῶν ἔνδον, ἐπεὶ καὶ ὁ θεὸς ταῦτα ἀπαιτεῖ θεσμός. καὶ οἱ μὲν πειθόμενοι κατὰ ἀλήθειάν εἰσι θεοσεβεῖς, οἱ δὲ ἀντερόμενοι τοῦ τύπου δοξολογοῖ εἰσὶ καὶ κενόδοξοι.

(12) Τῆ Πεσσινούντι βοθηεῖν ἐτοιμὸς εἰμι, εἰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν ἴλεων καταστήσουσιν ἑαυτοῖς ἀμελοῦντες δὲ αὐτῆς οὐκ ἀμεμπτοὶ μόνον, ἀλλὰ πικρὸν εἰπεῖν μὴ καὶ τῆς παρ' ἡμῶν ἀπολαύσῃσι δυσμενεῖας.

οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἐλατρίην ἀνέρας, οἱ κε θεοῖσιν ἀπέχλωντ' ἀθανάτοισιν.

πεῖθε τοίνυν αὐτούς, εἰ τῆς παρ' ἐμοῦ κηδεμονίας ἀντέχονται, πανδημεί τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἰκέτας γενέσθαι.

μβ'. Ἰουλιανὸς Ἐκδικίῳ ἐπάρχῳ Αἰγύπτου.

Ἡ μὲν παροιμία φησὶν « ἐμοὶ σὺ διηγεῖ τοῦ μὲν ὄναρ », ἐγὼ δ' εὐκαί σοι τὸ σὸν ὕπαρ ἀφηγεῖσθαι. πολὺς, φασίν, ὁ Νεῖλος ἀρθεὶς μετέωρος τοῖς πῆγξις ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν Αἰγύπτου· εἰ δὲ καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀκούσαι ποθεῖς, εἰς τὴν εἰκάδα τοῦ Σεπτεμβρίου τρεῖς πέντε. μνηθεὶ δὲ ταῦτα Θεόφιλος ὁ στρατοπεδάρχης. εἰ τοίνυν ἠγνόησας αὐτό, παρ' ἡμῶν ἀκούων εὐφραίνου.

ν'. Ἰουλιανὸς Ἀλεξανδρεῦσιν.

Εἰ μὲν τις τῶν ἄλλων ἦν ἡμῶν οἰκιστής, οἱ τὸν ἑαυτῶν παραβάντες νόμον ἀπέτισαν ὁποίας ἦν εἰκὸς δίκας, ἐλόμενοι μὲν ζῆν παρανόμως, εἰσαγαγόντες δὲ κήρυγμα καὶ διδασκαλίαν νεκράν, λόγον εἶχεν οὐδ' ὡς Ἀθανάσιον ὑπ' ἡμῶν ἐπιζητεῖσθαι· νυνὶ δὲ κτίστου μὲν ὄντος Ἀλεξάνδρου τῆς πόλεως, ὑπάρχοντος δὲ ἡμῖν πολιούχου θεοῦ τοῦ βασιλέως Σαράπιδος ἅμα τῆ παρῆδρω κόρη καὶ τῆ βασιλίδι τῆς Αἰγύπτου πάσης Ἰσιδι ** τὴν ὑγιαίνουσιν οὐ ζηλοῦντες πόλιν· ἀλλὰ τὸ νοσοῦν μέρος ἐπιζημίζειν ἑαυτῷ τολμᾶ τὸ τῆς πόλεως ἄνομα.

(2) Αἶαν αἰσχύνομαι νῆ τοὺς θεοὺς, ἄνδρες Ἀλεξανδρεῖς, εἰ τις ὅλων Ἀλεξανδρέων ἑμολογεῖ Γαλιλαῖος εἶναι. τῶν ὡς ἀληθῶς Ἑβραίων οἱ πατέρες Αἰγυπτίους ἐδοῦλεον πάλοι, νυνὶ δὲ βυεῖς, ἄνδρες Ἀλεξανδρεῖς, Αἰγυπτίων κρατήσαντες (ἐκράτησε γὰρ ὁ κτίστης ἡμῶν τῆς Αἰγύπτου) τοῖς κατωλιγορηκόσι τῶν πατριῶν δογματῶν δουλείαν ἐθελοῦσιον ἀντικρυς τῶν παλαιῶν θεσμῶν ὑφίστασθε. καὶ οὐκ εἰσέρχεται μνήμη τῆς παλαιᾶς ὑμᾶς ἐκείνης εὐδαιμονίας, ἥνικα ἦν κοινωμία μὲν πρὸς θεοὺς Αἰγύπτῳ τῆ πάσῃ, πολλῶν δὲ ἀπελαύομεν ἀγαθῶν. (3) ἀλλ' οἱ νῦν εἰσαγαγόν-

teras sæpissime. Ingredientibus illis in urbem nemo sacerdos obviam prodeat; nisi quando ad templa deorum accedunt, solum intra vestibula. (11) Eos intrantes nullus miles præcedat, sequatur autem qui vult. Nam simul ut ingreditur limen delubri, privati personam induit; siquidem ipse, ut nosti, his qui intus sunt præes, propterea quod divina lex istud postulat. Et qui tibi parent, sunt revera pii: qui autem præ arrogancia resistunt, ostentatores sunt et inanis gloria appetentes.

(12) Pessinunti opem ferre paratus sum, dummodo matrem deorum sibi propitiam reddant. At si eam contemnant, non modo querendi prætextu carent, verum etiam, quod dictu acerbius est, in gravissimam apud nos offensionem incurrent.

Nam scelus infandum est dextram præstare benignam illis qui superis indicunt bella beatis.

Persuade igitur illis, ut, si a me curam de se suscipi cupiant, omnes una se deorum matri supplices præbeant.

XLIX. Iulianus Ecdicio præfecto Ægypti.

Meum tu mihi somnium narras ait proverbium. At ego verum tibi visum tuum narraturus videor. Nilus, ut ferunt, multis in altum cubitis elatus in universam exundavit Ægyptum. Ac si cubitorum quoque numerum audire vis, A. D. XII. Cal. Oct. quindecim deprehensi sunt. Significavit hoc Theophilus castrorum præfectus. Quam ob rem si id nescisti hactenus, a nobis audiens gaudeo.

L. Iulianus Alexandrinis.

Si alius quispiam vestrae conditor urbis esset ex iis, qui suas ipsi leges transgressi meritas pœnas eo ipso persolverunt, quod et nefariam vitam sponte sua delegerunt et novum dogmatis doctrinaeque genus invexerunt, ne tum quidem desiderari a vobis æquum esset Athanasium. Nunc vero, cum et urbis vestrae conditorem habeatis Alexandrum, et tutelaris vobis præsesque sit deus ille rex Sarapis, una cum assestrice puella et Ægypti regina totius Iside, ** minime sanam civitatem imitant. Verum male affecta pars audet civitatis nomen assumere.

(2) Equidem pudore per deos laud mediocri teneor, Alexandrini, quod ullus apud vos Galilæum se esse fateri audeat. Hebræorum quondam verorum parentes Ægyptiis serviebant. At vos, Alexandrini modo, qui Ægyptum subegistis (hanc enim conditor vester sibi subiecit), patriorum dogmatum contemtoribus servire sponte contra antiqua iura sustinetis, neque prisca illius felicitatis recordamini, quæ tum suppetebat, cum et communionem cum diis Ægyptus habebat omnis, et in multa honorum abundantia vivebamus. (3) At illi, qui novam hanc vobis

τες ὑμῖν τὸ καινὸν τοῦτο κήρυγμα τίνος αἴτιοι γεγόνασιν ἀγαθῷ τῇ πόλει φράσατε. οἰκιστὴς ὑμῖν ἦν ἀνὴρ θεοσεβὴς Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, οὗτι μὰ Δία κατὰ τινα τούτων ὄν οὐδὲ κατὰ πάντας Ἑβραίους μακρῷ γεγονότας αὐτῶν κρείττονας. (4) ἐκείνων μὲν οὖν καὶ ὁ τοῦ Λάγου Πτολεμαῖος ἦν ἀμείνων, Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Ῥωμαίοις ἐπὶ ἄμιλλαν ἰὼν ἀγῶνα παρεῖχεν. τί οὖν μετὰ τὸν κτίστην οἱ Πτολεμαῖοι, τὴν πόλιν ὑμῶν ὡσπερ γνησίαν θυγατέρα παιδοτροφήσαντες; οὗτι ποῖς Ἰησοῦ λόγους ἠῤῥῆσαν αὐτὴν, οὐδὲ τῇ τῶν ἐχθίστων Γαλιλαίων διδασκαλίᾳ τὴν οἰκονομίαν αὐτῆ ταύτην, ὅψ' ἧς νῦν ἐστὶν εὐδαίμων, ἐξεργάσαντο. (5) τρίτον, ἐπειδὴ Ῥωμαῖοι κύριοι γεγόναμεν αὐτῆς ἀφελόμενοι τοὺς Πτολεμαίους οὐ καλῶς ἄρχοντας, ὁ Σεβαστὸς ἐπιδημήσας ὑμῶν τῇ πόλει καὶ πρὸς τοὺς ὑμετέρους πολίτας διαλεγθεὶς « ἄνδρες » εἶπεν « Ἀλεξανδρεῖς, ἀφήμι τὴν πόλιν αἰτίας πάσης, αἰδοῦ τοῦ μεγάλου θεοῦ Σαράπιδος, αὐτοῦ τε ἕνεκα τοῦ δήμου καὶ τοῦ μεγέθους τῆς πόλεως· αἰτία δέ μοι τρίτη τῆς εἰς ὑμᾶς ἐνόησας ἐστὶ καὶ ὁ ἑταῖρος Ἄρειος. » ἦν δὲ ὁ Ἄρειος οὗτος πολίτης μὲν ὑμετέρος, Καίσαρος δὲ τοῦ Σεβαστοῦ συμβιωτῆς, ἀνὴρ φιλόσοφος.

(6) Τὰ μὲν οὖν ἰδίᾳ περὶ τὴν πόλιν ὑμῶν ὑπάρξαντα παρὰ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν, ὡς ἐν βραχεί φράσαι, τοιαῦτα, σιωπῶ δὲ διὰ τὸ μήκος τὰ πολλά· τὰ δὲ κοινῇ καθ' ἡμέραν οὐκ ἀνθρώποις ὀλίγοι οὐδὲ ἐνὶ γένει οὐδὲ μιᾷ πόλει, παντὶ δὲ ἁμῶν τῷ κόσμῳ παρὰ τῶν ἐπιφανῶν θεῶν διδόμενα πῶς ὑμεῖς οὐκ ἴστε; (7) μόνου τῆς ἐξ Ἡλίου κατιούσης αὐγῆς ἀναισθητῶς ἔχετε; μόνου θέρους οὐκ ἴστε καὶ χειμῶνα παρ' αὐτοῦ γινόμενον; μόνου ζωογονούμενα καὶ φυόμενα παρ' αὐτοῦ τὰ πάντα; τὴν δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ δημιουργῶν τῶν ὄλων Σελήνην οὐσαν οὐκ αἰσθάνεσθε πόσων ἀγαθῶν αἰτία τῇ πόλει γίνεται; (8) καὶ τούτων μὲν τῶν θεῶν οὐδένα προσκυβεῖν τομᾶτε· ὃν δὲ οὕτε ὑμεῖς οὕτε οἱ πατέρες ὑμῶν ἐοράκασιν Ἰησοῦν οἰσεθε γρηῃταί θεὸν λόγον ὑπάρχειν. ὃν δὲ ἐξ αἰῶνος ἅπαν ὄρα τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος καὶ βλέπει καὶ σέβεται καὶ σεβόμενον εὐ πράττει, τὸν μέγαν Ἡλίον λέγω, τὸ ζῶν ἄγαλμα καὶ ἐμφύλον καὶ ἔννοον καὶ ἀγαθοεργὸν τοῦ νοητοῦ παντός, εἰ τί μοι πείθεσθε παραινούντι, καὶ μικρὰ ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπαναγάγετε πρὸς τὴν ἀλήθειαν. οὐχ ἁμαρτήσεσθε τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ πειθόμενοι τῷ πορευθέντι κακείνῃ τὴν ὁδὸν ἄχρισ ἐτῶν εἴκοσι καὶ ταύτην ἰδοὺ σὺν θεοῖς πορευομένῳ δωδέκατον ἔτος.

(9) Εἰ μὲν οὖν φίλον ὑμῖν πείθεσθαι, μειζρόνως εὐφρανεῖτε· τῇ δεισιδαιμονίᾳ δὲ καὶ κατηγήσει τῶν πανούργων ἀνθρώπων ἐμμένειν εἴπερ ἐθέλοιτε, τὰ πρὸς ἀλλήλους ἔμνοοῖτε καὶ τὸν Ἀθανάσιον μὴ ποθεῖτε. πολλοὶ πάντως εἰσι τῶν αὐτοῦ μαθητῶν δυνάμενοι τὰς ἀκοὰς ὑμῶν νησιώσας καὶ ὁσίων ἀσεβῶν βημάτων ἱκανῶς παραμυθήσασθαι. ὥρατε γὰρ Ἀθανασίῳ μόνῳ ἢ τοῦ δυσσεβοῦς αὐτοῦ διδασκαλείου κατακλεισθαι μογυθρία. (10) νῦν δὲ ἐστὶ πλῆθος ὑμῖν οὐκ

religionem invehunt, cuius tandem auctores boni civitati fuerint vestrae, dicite. Conditor vobis obtigit pius erga deos vir Alexander Macedo, non istorum utique similis, neque Hebraeorum omnium, qui longe illis antecelluerunt. (4) Iisdem porro Lagi quoque filius Ptolemæus præstitit. Nam Alexander Romanos ipsos, si cum iiscertasset, in discrimen adduxisset. Quid deinceps post conditorem vestrum Ptolemæi, vestram civitatem velut germanam filiam a primis annis educantes? non Iesu sermonibus eam ad incrementum evexerunt, neque invisorum Galilæorum doctrina tantam hanc, quæ beatam nunc illam facit, administrationem rerum copiamque pepererunt. (5) Tertio, postquam nos Romani compotes illius urbis fuimus, quam Ptolemæis laud recte imperantibus eripimus, Augustus ad eam veniens et ad vestros cives verba faciens *o cives*, inquit, *Alexandrini, urbi vestrae culpam omnem remitto cum ob magni dei Sarapidis reverentiam tum propter populum ipsum ac civitatis amplitudinem. Accedit meæ erga vos benevolentia tertia mihi causa, amicus meus Arius. Erat autem Arius iste civis vester et Augusti Cæsaris contubernalis, professione philosophus.*

(6) Quæ privatim igitur in civitatem vestram cælestium deorum beneficio commoda redundarunt, eiusmodi fere, ut paucis cloquar, fuerunt. Nam id genus pleraque, ne sim longior, omitto. Quæ autem communiter quotidie, non in paucos homines, nec in unum aliquod genus unamque civitatem, sed in mundum universum ab illustribus diis bona proficiuntur, qui tandem non agnoscitis? (7) An soli splendoris illius a sole manantis sensum nullum habetis? soli æstatem et hiemem ab illo fieri nescitis? soli vegetari ab eo produci penitus universa? Jam illam ab eodem ac per eundem molitricem omnium Lunam non videtis quantas commoditates afferat civitati? (8) Atqui nullum istorum audetis adorare numinum. Hunc vero, quem neque vos neque patres vestri videre, Iesum deum esse verbum creditis oportere. Quem autem ex æterno genus omne videt atque intuctur hominum et veneratur ac venerando feliciter degit, magnum dico Solem illum, vivum et anima menteque præditum ac beneficium simulacrum intelligibilis universi, si quid hortanti mihi creditis et vos paululum ipsos ad veritatem reflectitis. Non enim a recto tramite aberrabitis, si ei fidem habeatis, qui ad annum usque vicesimum ætatis illa via progressus est, et hanc alteram modo duodecimum iam insisit annum.

(9) Vos igitur, si momenti mihi obtemperare vultis, maiorem letitiam afferetis. Sin est, ut in illa superstitione et callidorum hominum institutione perseverare malitis, at mutuam inter vos concordiam retinete, neque Athanasium desiderate. Sunt enim ex eius discipulis utique complures, qui prurientibus ac sermonibus impiis expleri cupientibus auribus vestris abunde satisfaciant. Utinam enim Athanasio solo sacrilegæ ipsius scholæ circumscripta esset improbitas! (10) Sed est in vobis eiusmodi

ἀγενεῖς, καὶ πρᾶγμα τε οὐδέν. ὃν γὰρ ἂν ἐλθῆσε τοῦ πλήθους, ὅσα γε εἰς τὴν τῶν γραφῶν διδασκαλίαν ἤκει, γείρων οὐδὲν ἔσται τοῦ παρ' ἡμῶν ποθομένου. εἰ δὲ τῆς ἄλλης ἐντρεχείας ἐρῶντες Ἀθανασίου (πανοῦργον γὰρ εἶναι τὸν ἄνδρα πυθάνομαι) ταύτας ἐποίησασθε τὰς δεήσεις, ἴστε διὰ τοῦτο αὐτὸν ἀπεληλαμένον τῆς πόλεως· ἀνεπιτήδειον γὰρ φύσει προστατεύον δήμου πολυπράγμων ἀνὴρ. (11) εἰ δὲ μὴ δὲ ἀνὴρ, ἀλλ' ἀνθρωπίσκος εὐτελής, καθάπερ οὗτος ὁ μέγας οἰόμενος περὶ τῆς κεφαλῆς κινδουνεῖν, τοῦτο δὲ δίδωμι ἀταξίας ἀρχῆν ** ὅθεν ἵνα μὴ γένηται τοιοῦτο πρὸς ὑμᾶς μηδὲν, ἀπελεθεῖν αὐτῷ προγορευόμενον τῆς πόλεως πάσαι, νυνὶ δὲ καὶ Αἰγύπτου πάσης.

Προτεθῆτω τοῖς ἡμετέροις πολιταῖς Ἀλεξανδρεῦσιν.

να'. Ἰουλιανὸς Βοστρησίος.

Ἐμὴν ἐγὼ τοὺς τῶν Γαλιλαίων προστάτας ἔξειν μοι μείζονα χάριν ἢ τῷ φθάσαντι πρὸ ἑμοῦ τὴν ἀρχὴν ἐπιτροπεῦσαι. συνέβη γὰρ ἐπὶ μὲν ἐκείνου τοὺς πολλοὺς αὐτῶν καὶ φυγαδευθῆναι καὶ διωχθῆναι καὶ δεσμευθῆναι, πολλὰ δὲ ἤδη καὶ σπαραγῆναι πλήθη τῶν λεγομένων αἰρετικῶν, ὥστε ἐν Σαμοσάτοις καὶ Κυζίκῳ καὶ Παφλαγονίᾳ καὶ Βιθυνίᾳ καὶ Γαλατίᾳ καὶ πολλοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν ἄρδην ἀνατραπῆναι πορθηθείσας κώμας. (2) ἐπ' ἑμοῦ δὲ τοῦναντίον. οἷ τε γὰρ ἐξορισθέντες ἀφείθησαν, καὶ οἱ δημευθέντες ἀπολαμβάνειν τὰ σφέτερα πάντα νόμῳ παρ' ἡμῶν ἔλαθον. οἱ δ' εἰς τοσοῦτον λυσομανίας ἤκρυσται καὶ ἀπονοίας, ὅσπερ, ὅτι μὴ τυραννεῖν ἔξοισιν αὐτοῖς μηδὲ ἄ ποτε ἐπραττον κατ' ἀλλήλων ἔπειτα καὶ ἡμᾶς τοὺς θεοσεβεῖς εἰργάζοντο διατιθέσθαι, παροξυνόμενοι πάντα κινουσί λίθον καὶ συνταράττειν τομῶσι τὰ πλήθη καὶ στασιάζειν, (3) ἀσεβοῦντες μὲν εἰς τοὺς θεοὺς, ἀπειθοῦντες δὲ τοῖς ἡμετέροις προστάγμασι, καθάπερ οὕτως οὔσι φιλανθρωποῖς. οὐδένα γοῦν αὐτῶν ἄνοτα πρὸς βιωμὸς εἶωμι ἔλκεσθαι, διαρρήδην δὲ αὐτοῖς προγορευόμενον, εἴ τις ἐκὼν χερνίβων καὶ σπονδῶν ἡμῖν ἐθέλει κοινωνεῖν, καθάρσια προσφέρεισθαι πρῶτον καὶ τοὺς ἀποτροπαίους ἰκετεύειν θεοῦς. (4) οὕτω πόρρω τυγχάνομεν τοῦ τινὰ τῶν δυσσεβῶν ἐβελῆσαι ποτε ἢ διανοηθῆναι τῶν παρ' ἡμῖν εὐαγῶν μετασχεῖν οὐσιῶν, πρὶν τὴν μὲν ψυχὴν ταῖς λιτανείαις πρὸς τοὺς θεοὺς, τὸ δὲ σῶμα τοῖς νομίμοις καθαρσίαις καθήρασθαι.

(5) Τὰ γοῦν πλήθη τὰ παρὰ τῶν λεγομένων κληρικῶν ἐξηπατημένα πρόδηλον ὅτι ταύτης ἀπαιρεθείσης στασιάζει τῆς ἀδείας. οἱ γὰρ εἰς τοῦτο τετυραννηκότες οὐκ ἀγαπῶσιν ὅτι μὴ τίνουσι δίκην ὑπὲρ ὧν ἐπραξαν κακῶν, ποθοῦντες δὲ τὴν προτέραιν δυναστείαν, ὅτι μὴ δικάζειν ἔξοισιν αὐτοῖς καὶ γράφειν διαθήκας καὶ ἀλλοτρίους σφετερίζεσθαι κλήρους, πάντα κινουσί ἀκοσμίαις κάλων καὶ τὸ λεγόμενον πῦρ ἐπὶ πῦρ ὀχλετεύουσι καὶ τοῖς προτέροις κακοῖς μείζονα ἐπιθεῖναι τομῶσιν, εἰς διάστασιν ἄγοντες τὰ πλήθη. (6) ἔδοξεν οὖν μοι παῖσι τοῖς δήμοις προγορεῦσαι διὰ τοῦδε τοῦ διατάγματος

non ignobilis multitudo, ac ne id quidem est difficile factum. Nam quicumque tandem et populo delectus erit a vobis, quod ad scripturarum enarrationem pertinet, nihil erit eo qui optatur a vobis deterior. Sin, quod reliqua vos Athanasii solertia delectat (veteratorem enim esse hominem illum audio), idcirco mihi pro eo supplicastis, scitote hac ipsa de causa urbe illum electum fuisse. Etenim parum commoda per sese res est, vir populo praesidens ac multiplicium rerum novandarum cupidus. (11) Quod si ne ille quidem vir est, sed contemptus homuncio, qualis iste magnus, qui de capite periclitari existimat, hoc vero publicæ perturbationis initium est. Quamobrem, ne quid simile apud vos contingat, cedere illum pridem civitate iussimus, nunc vero Ægypto etiam universa.

Proponatur civibus nostris Alexandrinis.

LI. Iulianus Bostremis,

Equidem Galilæorum præsules maiorem mihi gratiam, quam ei, qui ante me imperio præfuit, habituros putabam. Nam imperante illo plerique ex iis relegati ac in ius rapti vincique sunt; tum eorum quos hæreticos vocant turbæ quamplurimæ iugulatæ sunt, adeo ut Samosatis et in Cyzico, Paphlagonia, Bithynia et Galatia aliisque gentibus integri pagi vastati sint ac funditus eversi. (2) Me vero rerum potente contra accidit. Nam et relegatis permissus est reditus, et quorum bona publicata fuerant, edicto nostro omnia sua recuperarunt. At illi eo furoris ac vecordia venerunt, ut, quia tyrannice grassari iis amplius non licet, nec ea, quæ in se primum invicem, tum in nos quoque pios numinum cultores moliebantur, perpetrare possunt, iracundia perciti nullum non lapidem moveant, neque miscere tumulto populos et ad seditionem incitare vereantur. (3) In quo et adversus deos impii sunt et adversus edicta nostra, quamlibet humanitatis plena, contumaces. Sane neminem istorum trahi ad aras nostras invitum patimur. Quin iis aperte denuntiamus, si quis sponte lustrationum libationumque particeps esse nobiscum velit, adhibere piacula primum oportere et averruncos exorare deos. (4) Tantum ab eo absumus, ut sacrilegorum quempiam velinum unquam aut vel levissime cogitemus in sacrorum illorum quæ penes nos sunt religiosissima communionem recipere, priusquam et animam supplicationibus ad deos et corpus legitimis purgationibus expiatum habeat.

(5) Vulgus igitur ab iis, qui clerici vocantur, in errorem inductum illa ipsa quam dixi impunitate ac licentia ei detracta perspicue tumultus excitat. Nam qui ad id usque tempus tyrannidem gesserunt, non hoc ipso contenti sunt, quod præteritorum criminum pœnas nullas luant, sed prius dominationis cupidi, quoniam neque ius dicere amplius illis permittitur, neque testamenta scribere aut alienas hæreditates intervertere et ad se e omnia transferre, omnes, ut ita dicam, petulantia rudentes explicat et, quod est in proverbio, ignem in ignem derivare ac priora mala maioribus cumulare non dubitant, dum civitatum populos seditionibus invicem committunt. (6) Quocirca populis omnibus presenti edicto denuntiare a nobis facere volumus ne cum clericis un-

καὶ φανερόν καταστῆσαι, μὴ συστασιάζειν τοῖς κληρικοῖς μηδὲ ἀναπειθεσθαι παρ' αὐτῶν λίθους αἶρειν, μηδὲ ἀπιστεῖν τοῖς ἄρχουσιν, ἀλλὰ συνιέναι μὲν ἕως ἂν ἐθέλωσιν, εὐθεσθαι δὲ ἄς νομίζουσιν εὐχὰς ὑπὲρ ἑαυτῶν, εἰ δὲ ἀνακείθωεν ὑπὲρ ἑαυτῶν στασιάζειν, μηκέτι συμφέδιν, ἵνα μὴ δίκην ὄωσι.

(7) Ταῦτα δέ μοι παρέστη τῆς Βοστρονῶν ἰδίᾳ προαγορεῦσαι πόλει διὰ τὸν ἐπίσκοπον Τίτον καὶ τοὺς κληρικούς ἐξ ὧν ἐπέδοσαν βιβλίων τοῦ μετὰ σφῶν πλήθους κατηγορηθέναι, τῶν μὲν παραινούτων τῷ πλήθει μὴ στασιάζειν, ὁρμωμένου δὲ τοῦ πλήθους πρὸς ἀταξίαν. ἐν γοῦν τοῖς βιβλίοις καὶ αὐτὴν ἦν ἐτόλμησεν ἐγγράψαι τὴν φωνὴν ὑπέταξά μου τῷδε τῷ διατάγματι. (8) καί τοι Χριστιανῶν ὄντων ἐφαιμίλων τῷ πλήθει τῶν Ἑλλήνων, κατεγομένων δὲ τῆς ἡμετέρας παραινέσει, μηδένα μηδ' ἀμοῦ ἀτακτεῖν. ταῦτα γὰρ ἔστιν ὑπὲρ ὑμῶν τοῦ ἐπισκόπου τὰ ρήματα. (9) ὁρᾶτε ὅπως τὴν ὑμετέραν εὐταξίαν οὐκ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας εἶναι γινώμης, οἷ γε ἄκοιτες, ὡς γε εἶπε, κατέχευθε διὰ τὰς αὐτοῦ παραινέσεις. ὡς οὖν κατήγορον ὑμῶν ἐκόντες τῆς πόλεως διώξατε, τὰ πλήθη δὲ ὁμονοεῖτε πρὸς ἀλλήλους, καὶ μηδεὶς ἐναντιόσσω μηδὲ ἀδικεῖτω. μήθ' οἱ πεπλανημένοι τοὶ ὀρθῶς καὶ δικαίως τοὺς θεοὺς θεραπεύουσι κατὰ τὰ ἐξ αἰῶνος ἡμῖν παραδεδομένα, μήθ' οἱ θεραπευταὶ τῶν θεῶν λυμαίνεσθε ταῖς οἰκίαις ἢ διαρπάξετε τῶν ἀγνοία μᾶλλον ἢ γνώμη πεπλανημένων. (10) λόγῳ δὲ πείθεσθαι γρηὶ καὶ διδάσκεισθαι τοὺς ἀνθρώπους, οὐ πληγαῖς, οὐδὲ ὕβρεσιν οὐδὲ αἰκισμῷ τοῦ σώματος. αὐθὶς δὲ καὶ πολλάκις παραινῶ τοῖς ἐπὶ τὴν ἀληθῆ θεοσέβειαν ὁρμωμένοις μηδὲν ἀδικεῖν τῶν Γαλιλαίων τὰ πλήθη, μηδὲ ἐπιτίθεσθαι μηδὲ ὕβριζειν εἰς αὐτούς. (11) ἐλεεῖν δὲ γρηὶ μᾶλλον ἢ μισεῖν τοὺς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις πράττοντας κακῶς· μέγιστον γὰρ τῶν καλῶν ὡς ἀληθῶς ἢ θεοσέβεια, καὶ τὸναντίον τῶν κακῶν ἢ δυσσεβεία. συμβαίνει δὲ τοὺς ἀπὸ θεῶν ἐπὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τὰ λείψανα μετατετραμμένους ταύτην ἀποτίσαι τὴν ζημίαν. ὡς τοῖς μὲν ἐνεχομένοις τινὲ συναλοῦμεν, τοῖς δὲ ἀπολυομένοις καὶ ἀφιεμένοις ὑπὸ τῶν θεῶν συνήδόμεθα.

Ἐδόθη τῆ τῶν Καλανδῶν Ἀγούστου ἐν Ἀντιοχείᾳ.

νϵ'. Ἰαμβλίχῳ φιλοσόφῳ.

Ἦ Ζεῦ, πῶς ἔχει καλῶς ἡμᾶς μὲν ἐν Θρακίᾳ διαγεῖν μέση καὶ τοῖς ἐναυθῶσι σιροῖς ἐγγεμαάζειν, παρ' Ἰαμβλίχῳ δὲ τοῦ καλοῦ καθάπερ ἐφόσ τινὸς ἔαρος ἡμῖν τὰς ἐπιστολὰς ἀντὶ χελιδόνων πέμπεσθαι, καὶ μήτε ἡμῖν εἶναι μηδέπω παρ' αὐτὸν ἔλθειν μήτ' αὐτῷ παρ' ἡμᾶς ἦκειν ἐξείναι. τίς ἐν ἐκὼν εἶναι ταῦτα δέξαιτο, ἐὰν μὴ Θραξ τις ἢ καὶ Τηρέως ἀντάξιος;

Ζεῦ ἄνα, ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἀπὸ Θρηκῆεν ἄχαιούς· ποίησον δ' αἶθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδεσθαι

ποτὲ τὸν ἡμέτερον Ἐρμῆν καὶ τὰ τε ἀνάκτορα αὐτοῦ

seditiones faciant, neque ab ipsis induci se sinant, ut vel lapides tollant vel magistratibus non obtemperent, sed ut conventus quidem eorum frequentent, quoad illis videbitur, et quas habent constitutas pro se preces obeant; sin idem suapte causa ad seditiones illos vocent, minime iis assentiantur, ne pœnis subiaceant.

(7) Hæc porro Bostrenorum civitatis privatim denuntiare volui, quod episcopus Titus et Clerici in libellis, quos obtulerunt, in populum, qui apud se est, crimen omne contulerunt, tanquam se frustra cives a seditione revocantibus ii nihilominus ad turbas ac tumultus decurrerint. Sane verba ipsa, quæ in oblati libellis inserere ausus est, præsentī edicto subieci: (8) *cum tamen Christiani gentilibus haud inferiores numero essent, sed hortatu nostro continerentur, ne quis uspiam tumulluari vellet.* Hæc enim de vobis verba sunt episcopi. (9) Videte quemadmodum modestiam vestram non ex animi vestri proposito venisse dicat, utpote qui inviti, ut ait ipse, cohortatione sua repressi a seditione temperetis. Quamobrem vos illum tanquam accusatorem vestrum e civitate sponte pellite, cives autem concordiam mutuo retinete, ita ut nemo adversetur aut iniuriam faciat alteri: neque vos qui in errore estis, aliis, qui deos recte iusteque venerantur iis ritibus, qui nobis ab omni æternitate traditi sunt; neque deorum cultores illorum ædibus, qui ignorantia magis quam animi consilio in errore versantur, vim inferte aut eas diripite. (10) Quippe oratione persuaderi docerique satius est homines quam verberibus ac contumeliis corporumque suppliciis. Ergo iterum ac sæpius eos admoneo, qui in veram religionem voluntate sua feruntur, ne qua iniuria Galilæos afficiant, neve in eos impetum faciant, aut contumeliis vexent. (11) Etenim misericordia potius illi quam odio digni sunt, qui maximis in rebus calamitatem patiuntur. Est autem ut bonorum omnium revera maximum pietas ac religio, sic contra maximum malorum impietas. Cuiusmodi sibi damnum inferunt qui a diis immortalibus ad mortuos et eorum reliquias sese transferunt. Ac qui in malo aliquo versantur, eorum vicem dolemus: de iis vero, qui liberati et a diis exempti sunt, plurimum gratulamur.

Datum Calendis Augusti Antiochiæ.

LII. Iamblichō philosopho.

O Iupiter, qui tandem bellum illud est, nos in Thracia media vivere et in eius cryptis hiemare, dum a præclaro interim Iamblichō tanquam orientali quodam vere hircinidino ad nos loco litteræ mittuntur, adeo ut neque ad illum nobis hucusque venire nec ad nos illi proficisci licitum fuerit? Quis hæc nisi Thrax et Tereō dignus æquo tandem animo patiatur?

Iupiter rex, age libera e Thracia Achivos, induc vero serenitatem, da oculis intueri

aliquando Mercurium nostrum, atque et illius adyta sa-

προσειπεῖν καὶ τοῖς ἔδρασι ἐμφύναι, καθάπερ τὸν Ὀδυσσεῖα φασίν, ὅτε ἐκ τῆς ἄλλης τὴν Ἰθάκην εἶδεν. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν οἱ Φαίακες ἔτι καθυέδοντα ὡσπερ τι φορτίον ἐκθήμενοι τῆς νεῶς ὄχοντο· ἡμᾶς δὲ οὐδὲ ὕπνος αἰρεῖ, μέγρις ἂν σὲ τὸ μέγα τῆς οἰκουμένης ὄφελος ἰδεῖν ἐγγένηται. (2) καίτοι σὺ μὲν τὴν ἐύαν ὄλην ἐμέ τε καὶ τὸν ἑταῖρον Σώπατρον εἰς τὴν Θράκιαν μετενηνοχέαι προσπαίξεις, ἡμῖν δέ, εἰ χρὴ τάληθές εἰπεῖν, ἕως ἂν Ἰάμβλιχος μὴ παρῆ, Κιμμερίων ἀγλὺς συνοικεῖ. καὶ σὺ μὲν δυοῖν θάτερον αἰτεῖς, ἢ ἡμᾶς παρὰ σὲ ἕκειν ἢ αὐτὸν σε παρ' ἡμᾶς. ἡμῖν δὲ τὸ μὲν ἕτερον εὐχκαίον τε ὁμοῦ καὶ σύμφορον, αὐτοὺς ἐπανελθεῖν ὡς σὲ καὶ τῶν παρὰ σοὶ καλῶν ἀπολαύσαι· τὸ δὲ ἕτερον εὐχγῆς μὲν ἀπάσης κρεῖττον. (3) ἐπεὶ δὲ ἀδύνατόν σοί γε καὶ ἀσύμφορόν ἐστι, σὺ μὲν οἴκοι μένειν καὶ χαίρειν καὶ τὴν ἡσυχίαν ἣν ἔχεις σῴζειν, ἡμεῖς δέ, ὅ τι ἂν θεὸς διδῶ, γενναίως οἴσσομεν. ἀνδρῶν γὰρ ἀγαθῶν εἶναι φασὶ τὸ μὲν εὐέλπι κεκτῆσθαι καὶ τὰ δέοντα πράττειν, ἔπεισθαι δὲ τοῖς ἀναγκαίαις τοῦ δαίμονος.

γγ'. Γεωργίῳ Καθολικῷ.

Ἡ μὲν ἡγῶ θεὸς ἔστω κατὰ σὲ καὶ ἄλαος, εἰ δὲ βούλει, καὶ Πανὶ σύζυγος· οὐ γὰρ δίστομαί. κἂν γὰρ ἐθέλη με διδάσκειν ἢ φύσει ὅτι ἐστὶν ἡγῶ φωνῆς ἐς ἀέρος πληρῆν ἀντίτυπος ἡγῆ πρὸς τοῦμαπαλιν τῆς ἀκοῆς ἀντανακλωμένη, ὁμοῦ, παλαιῶν ἀνδρῶν ἔτι καὶ νέων οὐκ ἔλαττον ἢ τῷ σῶ πειθόμενος λόγῳ, θεὸν εἶναι τὴν ἡγῶ δυσωποῦμαι. (2) τί γοῖν ἂν εἴη τοῦτο πρὸς ἡμᾶς, εἰ πολλῶ τῷ μέτρῳ τοῖς πρὸς σὲ φίλοις τὴν ἡγῶ νικῶμεν; ἢ μὲν γὰρ οὐ πρὸς ὅ τι ἂν ἀκούσῃ μᾶλλον ἢ πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς φωνῆς ἀντιβέγγεται, καθάπερ ἐρωμένη φειδωλὸς ἄκροις ἀντιριλοῦσα τὸν ἔραστῆν τοῖς χεῖλεσιν· ἡμεῖς δὲ καὶ τῶν πρὸς σε κατάρχομεν ἡδέως, καὶ αὐθὶς εἰς τὴν παρὰ σοῦ πρόσκλησιν σφαιράς δί- κην τὸ ἴσον ἀντιπέμπομεν. (3) ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις αὐτὸς ἔνοχος ὢν οἷς γράφεις καὶ σαυτὸν ἀπ' ὧν πλέον λαμβάνων ἐλάχιστον ἀντιδίωξ οὐχ ἡμᾶς, ἐν οἷς ἐπ' ἄμω πλεονεκτεῖν σπεύδομεν, ἐς τὸ ὁμοιον τῆς εἰκόνας ἐγκρίνων. πλὴν ἂν τε ἴσω τῷ μέτρῳ διδῶς ὥσπερ ἂν λάθῃς ἂν τε μή, ἡμῖν ὅ τι ἂν ἐξῆ παρὰ σοῦ λαβεῖν ἡδὺ καὶ πρὸς τὸ δλον ἀρκεῖν πιστεύεται.

γδ'. Εὐμενίῳ καὶ Φαριανῷ.

Εἴ τις ὑμᾶς πέπεικεν ὅτι τοῦ φιλοσοφεῖν ἐπὶ σχολῆς ἀπραγμόνως ἐστὶν ἥδιον ἢ λυσιτελέστερόν τι τοῖς ἀνθρώποις, ἡπατημένος ἐξαπατᾷ· εἰ δὲ μένει παρ' ὑμῶν ἢ παλαι προθυμία καὶ μὴ καθάπερ φλόξ λαμπρὰ ταχέως ἀπέσθη, μακαρίους ἔγωγες ὑμᾶς ὑπολαμβάνω. τέταρτος ἐνιαυτὸς ἤδη παρελήλυθε καὶ μὴν οὐτοσί τρίτος ἐπ' αὐτῷ σχεδόν, ἔσotte κερχωρίσμεθα ἡμεῖς ἀλλήλων· ἡδέως δ' ἂν ἔσκαψάμεν ἐν τούτῳ πόσον τι προσελήλυθατε. (2) τὰ δὲ ἐμά, εἰ καὶ φθεγγόμην Ἑλλη-

lutare et simulacra complecti, quemadmodum Ulivem fecisse narrant, cum post diuturnos errores Ithacam re-visit. At Phæaces illo, cum adhuc dormiret, e navi mercis instar exposito discesserunt, nos contra ne somnum quidem capimus, donec te, ingens orbis terrarum commodum, fas sit aspicere. (2) Tu vero iocari etiam voluisti, cum diceres, me et sodalem meum Sopatrum transportasse orientem in Thraciam: atqui, si quod res est fateri convenit, quamdiu abest Iamblichus, Cimmeriæ tenebræ nobis obversari videntur. Porro tu duorum alterum postulas, ut vel ad te nos camus vel tu ad nos ipse venias. Quorum alterum, ut ad te redeamus ac bonis tuis perfruamur, optandum nobis est atque utile, alterum voto omni præstantius est. (3) Sed quoniam facere illud non potes neque rationibus tuis expedit, tu domi te quidem contine, ac bene vale, et quam habes quietem obtine: nos quicquid divinitus nobis acciderit, forti animo perferemus. Nam proborum virorum hoc dicitur, bona spe præditum esse atque officium suum facere, ad ea vero, quæ fatalis necessitas imposuerit, accommodare sese.

LIII. Georgio Catholico.

Esto vero, ita ut dicis, dea quælam et loquax Echo ac Panos adeo, si placet, coniux; non enim repugnem. Nam tametsi natura nos docere conetur, Echo nihil aliud esse, nisi vocis ex aeris percussione respondentem ac resonantem imaginem, quæ aurium ex adverso reciprocatur ac refringitur, tamen eandem illam Echo deam esse non magis tuo, quam veterum ac recentiorum omnium sermone ac sententia adducor ut credam. (2) Sed quid nostra illud interest, si in amore erga te longo a nobis Echo intervallo superatur? Hæc enim, quicquid audierit, non ad omnia potius quam ad vocis extrema respondet, sic tanquam præparata quædam amicalia, quæ amatorem suum summis tantummodo labris osculatur: nos vero cum libenter hoc tibi genere officii præinus, tum abs te ipso provocati velut in pile ludo par vicissim remittimus. (3) Quocirca nunquam effugies, quin tutemet in iis quæ scribis reus atque obnoxius tenearis, ac te ipsum, quatenus plura idem accipis et quam minimum reddis, non utique nos, qui in ambobus superiores esse studeamus, in illius imaginis similitudine reponas. Verumtamen sive eadem mensura reddis quod acceperis, sive non reddis, quicquid est, quod a te licet accipere, mihi hoc gratissimum est, et in solidum sufficere persuasum habeo.

LIV. Eumenio et Phariano.

Si quis est, qui vobis persuaserit, iucundius aliquid et utilius hominibus esse, quam in otio ac secure philosophari, falsus hic opinione vos fallit. Sin pristina in vobis adhuc alacritas perseverat, neque confestim emicantis flammæ instar extincta est, equidem felices vos esse iudico. Quartus iam annus abiit, ac tertius fere præterea mensis, ex quo ab invicem seicuncti sumus. Quantum igitur toto illo interiecto tempore progressum habueritis, libenter inspexerim. (2) Quod autem ad me

νιστί, θαυμαζέιν ἄξιον· οὕτως ἐσμέν ἐκθεσθαρωμένοι διὰ τὰ χωρία. μὴ καταφρονεῖτε τῶν λογιῶν, μηδὲ ἀμελεῖτε ἱστορικῆς μηδὲ τοῦ ποιήμασιν ὀμιλεῖν· ἔστω δὲ τῶν μαθημάτων ἐπιμέλεια πλείων, ὃ δὲ πᾶς πόνος τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος δογμάτων ἐπιστήμη. (3) τοῦτο ἔργον ἔστω, τοῦτο κρηπίς θεμέλιος οἰκοδομία στέγη· τᾶλλα δὲ πάρεργα, μετὰ μεζίζονος σπουδῆς παρ' ὑμῶν ἐπιτελούμενα ἢ παρὰ τισι τὰ ἀληθῶς ἔργα. ἐγὼ νῆ τὴν θείαν δίκην ὑμᾶς ὡς ἀδελφούς φιλῶν ταῦτα ὑμῖν συμβουλεύω· γεγόνατε γάρ μοι συμφοιτηταὶ καὶ πάνυ φίλοι. εἰ μὲν οὖν πεισθεῖτε, πλέον στέρξω, ἀπειθῶντας δὲ ὀρῶν λυπήσομαι. λύπη δὲ συνεχῆς εἰς ὃ ποτε τελευτᾶν εἴωθεν, εἰπεῖν παραιτοῦμαι οἰωνοῦ κρείττονος ἕνεκα.

νε'. Ἐκδικίω.

Ἄξιόν ἐστιν, εἴπερ ἄλλου τινός, καὶ τῆς ἱερᾶς ἐπιμεληθῆναι μουσικῆς. ἐπιλεξάμενος οὖν ἐκ τοῦ δήμου τῶν Ἀλεξανδρέων εὖ γεγονότας μειρακίσκους ἀρτάβας ἐκάστω κέλευσον δύο τοῦ μηνός γορηγεῖσθαι, ἑλαιὸν τε ἐπ' αὐτῷ καὶ σίτον καὶ οἶνον· ἐσθῆτα δὲ παρέξουσιν οἱ τοῦ ταμείου προεστῶτες. (2) οὗτοι δὲ τέως ἐκ φωνῆς καταλεγέσθωσαν· εἰ δὲ τινες δύναιτο καὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς εἰς ἄκρον μετασχεῖν, ἴστωσαν ἀποκείμενα πάνυ μεγάλα τοῦ πόνου τὰ ἐπαθλα καὶ παρ' ἡμῶν. ὅτι γὰρ πρὸ ἡμῶν αὐτοὶ τὰς ψυχὰς ἀπὸ τῆς θείας μουσικῆς καθαρθέντες ὀνήσονται, πιστευτίον τοῖς προσηρανομένοις ὀρθῶς ὑπὲρ τούτων. ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν παίδων τσαυτά, τοὺς δὲ νῦν ἀκρωμένους τοῦ μουσικοῦ Διοσκόρου ποιήσον ἀντιλαθῆσθαι τῆς τέχνης προθυμότερον, ὡς ἡμῶν ἐτοιμῶν ἐπὶ ὕπερ ἂν ἐθέλωσιν αὐτοῖς συνάρασθαι.

νε'. Ἐλπίδιω φιλοσόφω.

Ἔστι καὶ μικροῦ γράμματος ἡδονὴ μεζίζων, ὅταν ἡ τοῦ γράφοντος εὐνοία μὴ τῇ τῆς ἐπιστολῆς σμικρότητι μάλλον ἢ τῷ τῆς ψυχῆς μεγέθει μετρηῆται· εἰ δὲ ὀλ καὶ νῦν βραχέα τὰ τῆς προσήσεως ὑφ' ἡμῶν γένηται, μηδ' οὕτω τὸν ἐπ' αὐτοῖς πόθον τεκμηριώσῃ, ἀλλ' εἰδῶς ἐφ' ὅσον ὃ παρ' ἡμῶν ἔρωσ ἐπὶ σοὶ τέταται, τῇ μὲν τοῦ γράμματος βραχύτητι συγγνώμην νέμε, τοῖς ἴσοις δὲ ἡμᾶς ἀμείβεσθαι μὴ κατόκνει. πᾶν γὰρ ὃ τι ἂν διτῶς κἂν μικρὸν ᾖ, παντὸς ἀγαθοῦ γνώρισμα παρ' ἡμῖν σώζει.

νε'. Ἰουλιανὸς Ἀλεξανδρεῦσιν.

Ὁβελὸν εἶναι παρ' ὑμῖν ἀκούω λίθινον εἰς ὕψος ἱκανὸν ἐπηρμένον, ἐπὶ τῆς ἡόνος ὡσπερ ἄλλο τι τῶν ἀτιμοτάτων ἐρριμμένον. ἐπὶ τοῦτον ἐναυπηγήσατο σκάφος ὃ μακαρίτης Κωνσταντίας, ὡς μετᾶξω αὐτὸν εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα Κωνσταντίνου πόλιν. ἐπεὶ δὲ ἐκείνῳ συνέβη θεῶν ἐθελόντων ἐνθῆνδε ἐκέισε πορευ-

attinget, mirum est, si vel Graece loqui possim : tanta ex regionibus istis barbariem contraximus. At vos neque oratorium studium contemnitis, neque rhetoricam aut poetarum lectionem negligite : sed ita tamen, ut in disciplinas ipsas vehementius incumbatis. Itaque labor omnis vester in Aristotelicorum Platoniorumque dogmatum scientia versetur. (3) Vestrum hoc opus sil, hoc crepido, fundamentum, aedificium, tectum : reliqua sint accessionis instar. Quae maiore tamen a vobis studio, quam legitima opera ab nonnullis elaborentur. Ego vero per divinum ius fasque vos tanquam fratres diligens id vobis consilii dedi utpote condiscipulis olim meis et amicitia coniunctissimis. Quod si mihi haec in re parueritis, ego vos maiori quodam amore complectar ; sin minus responderitis, equidem res dolebo. Porro continuus dolor quem tandem exitum habeat, melioris omnibus causa tacere malo.

L.V. Ecdicio.

Si qua res est studio nostro curaque digna, cuiusmodi esse sacra musica videtur. Tu igitur ex Alexandrinorum populo delectis bonae indolis adolescentulis, menstruas in singulos artabas duas erogari praecipere, nec non oleum, frumentum et vinum : vestem porro praebentur aërii praefecti. (2) Atque illi quidem interim ex voce conscribantur. Quod si aliqui perfecte artem illam consequi potuerint, sciant haud mediocria sibi laboris illius praemia etiam a nobis esse constituta. Nam quod citra nostra illa praemia non mediocrem fructum divinae ope musicae ex animorum suorum purgatione percepturi sint, persuadent illi, qui olim recte haec de re statuerunt. De pueris igitur ita praecipimus. Iam vero quod ad musici Dioscori discipulos attinet, fac ut artem illam studiosius addiscant. Nos enim ad illos, quacumque in re voluerint, iuvandos parati sumus.

LVI. Elpidio philosopho.

Affert et epistola parva voluptatem maiorem, cum eius, qui scripsit, benevolentiam non parvitate potius epistolae quam animi magnitudine metimur. Quamobrem si haec salutatio paulo a nobis brevior instituitur, noli de nostro in te studio coniecturam ex ea re facere. Imo vero cum meus amor in te quam vehemens sit optime noris, litterarum brevitati sis ignoscas velim, ut sine ulla cunctatione vicissim rescribas. Quicquid enim a te in nos profectum fuerit, id, etsi parvum est, boni specimen omnis apud nos obtinet.

LVII. Iulianus Alexandrinis.

Obeliscum apud vos esse audio lapideum, in magnam altitudinem exstructum ; despici tamen et, ut quid vile, iacere in littore. Eum Divus Constantius instructo navigio Constantinopolim patriam meam advehi praeeperat. Sed quandoquidem ille diis ita volentibus fatalem instinc ad plures migrationem migravit, exigit a me eadem civi-

θῆναι τὴν εἰμαρμένην πορείαν, ἢ πόλις ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ τὸ ἀνάθημα, πατρίς οὐσά μου καὶ προσήκουσα πλέον ἤπερ ἔκειντο. (2) ὁ μὲν γὰρ αὐτὴν ὡς ἀδελφὴν, ἐγὼ δὲ ὡς μητέρα φιλῶ· καὶ γὰρ ἐγενόμην παρ' αὐτῆ καὶ ἐτρόφην ἔεισε, καὶ οὐ δύναμαι περὶ αὐτὴν ἀγνωμονῆσαι. τί οὖν; ἐπειδὴ καὶ ὑμᾶς οὐδὲν ἔλαττον τῆς πατρῆδος φιλῶ, δίδωμι καὶ παρ' ὑμῖν ἀναστήσαι τὴν χαλκῆν εἰκόνα. (3) πεποιήται δὲ ἑναγγος ἀνδρῶς τῷ μεγέθει κολοσσικός, ὃν ἀναστήσαντες ἔχετε ἀντὶ ἀναθήματος λιθίνου χαλκοῦν, ἀνδρὸς, οὗ φατέ ποθεῖν εἰκόνα καὶ μορφήν, ἀντὶ τριγώνου λίθου χαράγματα ἔχοντος Αἰγύπτια. (4) καὶ τὸ λεγόμενον δέ, ὡς τινές εἰσιν οἱ θεραπεύοντες καὶ προσκαθεύοντες αὐτοῦ τῆ κορυφῆ, πάντω με πείθει χρῆναι τῆς δεισιδαιμονίας ἕνεκα ταύτης ἀπάγειν αὐτόν. οἱ γὰρ θεώμενοι τοὺς καθεύδοντας ἐκεῖ, πολλοῦ μὲν ῥύπου πολλῆς δὲ ἀσελγείας περὶ τὸν τόπον ὡς ἔσυχεν οὐσης, οὔτε πιστεύουσιν αὐτὸν θεῖον εἶναι, καὶ διὰ τὴν τῶν προσεχόντων αὐτῷ δεισιδαιμονίαν ἀπιστότεροι περὶ τοὺς θεοὺς καθίστανται. (5) δι' αὐτὸ δὲ οὖν τοῦτο καὶ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει συνεπιθεσθαι καὶ πέμψαι τῆ ἐμῆ πατρίδι τῆ ξενοδοχούσῃ καλῶς ὑμᾶς, ὅτε εἰς τὸν Πόντον εἰσπλείετε, καὶ ὥσπερ εἰς τὰς τροφὰς καὶ εἰς τὸν ἐκτὸς κόσμον συμβάλεσθαι. πάντως οὐκ ἄχαρι καὶ παρ' αὐτοῖς ἐστάναι τι τῶν ὑμετέρων, εἰς ὃ προσπλέοντες τῆ πόλει μετ' εὐφροσύνης ἀποβλέψετε.

νῆ. Διονυσίω.

Ἀμείνων ἦσθα σιωπῶν πρότερον ἢ νῦν ἀπολογούμενος, οὐδὲ γὰρ ἔλιθοδору τότε, καίτοι διανοούμενος ἴσως αὐτό· νῦν δὲ ὥσπερ ὠδίνων τὴν κατ' ἡμῶν λοιδορίαν ἀθρόαν ἐξέχεας. ἢ γὰρ οὐ γρή με καὶ λοιδορίαν αὐτὸ καὶ βλασφημίαν νομίζειν ὅτι με τοῖς σαυτοῦ φίλοις ὑπελάμβανες εἶναι προσόμοιον, ὧν ἑκατέρω δέδωκας σεαυτὸν ἀκλήτον, μᾶλλον δὲ τῷ μὲν ἀκλήτον τῷ προτέρω, τῷ δευτέρω δὲ ἐνδείκxμένω μόνον ὅτι σε συναργὸν ἐθέλει προσλαβεῖν ὑπήκουσας; (2) ἀλλ' εἰ μὲν ἐγὼ προσόμοιός εἰμι Κώνσταντι καὶ Μαγνηντίω, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ φασὶ δείξει· σὺ δ' ὅτι κατὰ τὸν Κωμικόν

σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας, γύναι,

πρόδηλόν ἐστιν ἐξ ὧν ἐπέσειλας. ἢ γὰρ ἀφοβία καὶ τὸ μέγα θάρσος καὶ τὸ εἶθε με γνοίης ὅσος καὶ οἷός εἰμι, καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ τοιαῦτα, βαβαί, πηλίκου κτύπου καὶ κόμπου ῥημάτων ἐστίν. (3) ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν Χαρτίων καὶ τῆς Ἀφροδίτης εἰ τομμηρὸς οὕτως καὶ γενναῖος, τί καὶ τρίτον ὑλαδῆθης, ἂν δέξῃ, προσκρούειν; οἱ γὰρ τοῖς κρατοῦσιν ἀπεχθονόμενοι τὸ μὲν κουφότατον καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ἤδιστον τῷ γενοῦν ἔχοντι τοῦ πράγματι ἔχειν ταχέως ἀπαλλάττονται, μικρὰ δὲ, εἰ γρή προσζημιώθῃναι, περὶ τὰ χρεῖματα παύουσι· τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι τῆς ὀργῆς καὶ

fas donarium, quum ipsa mihi sit patria adeoque maiore mihi quam illi necessitudine coniuncta. (2) Ille namque eam ut sororem, at ego ut matrem amo : in eius enim solo primum steti in lucem editus; illic altus educatusque sum; nec fieri ulla ratione potest, ut in illam ingratus unquam videar. Quid igitur? quoniam et vos non minus quam patriam amo, do, ut et apud vos æreum erigatur simulacrum. (3) Facta est autem nuper statua collossea magnitudine, quam vos erigentes habebitis pro lapideo donario æreum; viri, cuius simulacrum et formam desiderare dicitis, pro triangulo lapide Ægyptii notis inscripto. (4) Et, quod vulgo fertur, quosdam esse therapeutas, qui obelisci huius vertici indormiant, valde mihi persuadet, ob huiusmodi superstitionem oportere ipsum abduci. Nam qui inspiciunt indormientes ibi, multasque sordes ac flagitia loco, ut casus tulit, circumfusa, illum minime arbitrantur quid divinum esse, et propter eorum, qui saxo eidem immorantur superstitionem minus de diis credunt. (5) Idcirco igitur magis etiam vobis convenit inceptum adiuvare, saxumque illud ad patriam meam mittere, quæ vos honesto excipere solet hospitio, quando in Pontum navigatis, et quemadmodum annona deferenda, ita et externo urbis ornatu augendo opem vestram conferre. Neque omnino vobis ingratus erit, apud nos ipsos aliquid vestrum exstare, in quod, quum ad urbem adnavigatis, cum hilaritate in posterum respiciatis.

LVIII. Dionysio.

Rectius faciebas prius, cum faceres, quam nunc, quum te instituis defendere. Quid igitur? Neque enira ullam tunc inferebas iniuriam, etsi illam fortasse ineditabilem; nunc autem, veluti parienti dolores patiens, contumeliam in nos gnauiter effudisti. Annon enim oportet me contumeliam et blasphemiam interpretari, quod me tuis amicis adsimilem esse existimas? quorum utrique tu te invocatum obtulisti, vel potius priori invocatum, alteri vero vel annuenti tuam sibi gratam fore operam, obedientissime paruisti. (2) Cæterum, an ego sim Constanti et Magnentio similis, res ipsa, quod aiunt, indicabit: quod vero tu iuxta Comicum *te ipsam laudas, velut Astydamas, mulier*, id ex iis, quæ scripsisti, liquet. Omnia enim illa *imperterrita mens et ingens audacia* itemque illud, *utinam me nosset quantus et qualis sim*, et cætera deinceps eiusmodi, papæ, ut personantia sunt et tumida turgidaque. (3) Sed Gratias testor et Venerem, si ita audax es et generosus, quid adeo metuelas tertia vice ne collidere esset necesse? Qui enim principum incurrerunt odium, promte a munere quod habent discedunt; id quod facillimum sapientique, ut ita dicam. suavissimum: sin leve insuper oporteat damnum sustinere, parvam opum iacturam faciunt: summus autem

τὸ παθεῖν, φασί, τὰ ἀνήκεστα, τὸ ζῆν προέσθαι. (4) τούτων δὴ πάντων ὑπερορῶν, ὅτι καὶ τὸν ἰδίως ** ἐπέγνωκας· καὶ τὸν κοινῶς καὶ γενικῶς ἄνθρωπον ὑπ' ἡμῶν τῶν ὀφθαλμῶν ἀγνωσόμενον, ἀν' ὅτου πρὸς τῶν θεῶν εὐλαβεῖσθαι ἔφης, μὴ τρίτον προσκρούσης; οὐ γὰρ δὴ πονηρὸν ἐκ χρηστοῦ σε ποιήσω χαλεπήνας ἐγώ· ζηλωτὸς γὰρ ἂν ἦν ἐν δίκῃ τοῦτο θυνάμενος. ἢ γὰρ, ὡς φησι Πλάτων, καὶ τοῦναντίον οἷός τε ἦν ἄν. (5) ἀδεσπότου δὲ τῆς ἀρετῆς οὐσης ἐχρῆν ὑπολογίζεσθαι μηδὲν τῶν τοιούτων. ἀλλ' οἷε μὲγα τὸ πάντας μὲν βλασφημεῖν, πᾶσι δὲ ἀπλῶς λοιδορεῖσθαι, καὶ τὸ τῆς εἰρήνης τέμενος ἀποραίνειν πολέμου ἐργαστήριον. ἢ τοῦτο νομίζεις ὑπὲρ τῶν παλαιῶν ἀμαρτημάτων ἀπολογεῖσθαι πρὸς ἅπαντας καὶ τῆς πάλαι ποτὲ μαλακίας παραπέτασμα τῆν νῦν ἀνδρείαν εἶναί σοι; τὸν μῦθον ἀκήκοας τὸν Βαβρίου, γὰρ λέγει ποτ' ἀνδρὸς εὐπρεποῦς ἐρασθεῖσαι· τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ βιβλίου μάνθανε. (6) πολλὰ εἰπὼν οὐδένα ἂν πείσεις ἀν' ἰσχύων ὡς οὐ γέγονας ὅπερ οὖν γέγονας καὶ ὅσον πολλοὶ πάλαι σε ἠπίσταντο. τῆν νῦν δὲ ἀμαθίαν καὶ τὸ θάρσος οὐχ ἢ φιλοσοφία μὰ τοὺς θεοὺς ἐνεποίησέ σοι, τοῦναντίον δὲ ἢ διπλῆ κατὰ Πλάτωνα ἄγνοια· κινδυνεύεις γὰρ εἰδέναι μηδὲν, ὡς οὐδὲ ἡμεῖς, οἷε δὲ πάντων εἶναι σοφώτατος, οὐ τῶν νῦν ὄντων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν γεγονότων, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἐσομένων. οὕτω σοι πρὸς ὑπερβολὴν ἀμαθίας τὰ τῆς οἰήσεως ἐπιδέδωκεν.

(7) Ἄλλα σοῦ μὲν ἕνεκα καὶ ταῦτα τῶν ἱκανῶν εἰρηγαί μοι πλείω, δεῖ δὲ ἴσως ἀπολογησάσθαι διὰ σέ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅτι προχείρως ἐπὶ κοινωνίαν σε παρεκάλεσα πραγμάτων. οὐ πρῶτος οὐδὲ μόνος ἔπαθον, ὦ Διονύσιε. ἐξηπάτησε καὶ Πλάτωνα τὸν μὲγα ὁ σὸς ὀμόθυμος, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀθηναῖος Κάλλιππος· εἰδέναι μὲν γὰρ αὐτὸν φησι πονηρὸν, τηλικαύτην δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μέγεθος κακίαν οὐδὲ ἐλπίζαι πώποτε. (8) καὶ τί χρῆ λέγειν ὑπὲρ τούτων, ὅπου καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν ὁ ἄριστος Ἰπποκράτης ἔφη ἔσφηλαν δέ μου τῆν γνώμην αἰ ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφαί; εἴτ' ἐκείνοι μὲν ὑπὲρ ὧν ἤδασαν ἐξηπατῶντο, καὶ τὸ τεχνικὸν ἐλάνθανε τὸν ἱατρὸν θεώρημα, θαυμαστὸν δέ, εἴπερ Ἴουλιανὸς ἀκούσας ἐξαίφνης ἀνδρίζεσθαι Διονύσιον ἐξηπατήθη; (9) ἀκούεις ἐκεῖνον τὸν Ἥλειον Φαίδωνα, καὶ τῆν ἱστορίαν ἐπίστασαι· εἰ δὲ ἀγνοεῖς, ἐπιμειλέστερον πολυπραγμόνησον, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐρῶ τοῦτο. ἐκεῖνος ἐνόμιζεν οὐδὲν ἀνίατον εἶναι τῇ φιλοσοφίᾳ, πάντας δὲ ἐκ πάντων ὑπ' αὐτῆς κατεῖρεσθαι βίωμ ἐπιτηδευμάτων ἐπιθυμῶν, πάντων ἀπαξαπλῶς τῶν τοιούτων. εἰ γὰρ τοῖς εὖ πεφυκόσι καὶ καλῶς τεθραμμένοις ἐπήραε μόνον, οὐδὲν ἂν ἦν θαυμαστὸν τὸ κατ' αὐτὴν· εἰ δὲ καὶ τοὺς οὕτω διακειμένους ἀνάγει πρὸς τὸ φῶς, δοκεῖ μοι διαφερόντως εἶναι θαυμάσιον. (10) ἐκ τούτων ἢ περὶ σέ μοι κατ' ὀλίγον γνώμη, ὡς ἴσασιν οἱ θεοὶ πάντες, ἔρρεπεν ἐπὶ τὸ βέλτιον. αὐτοὶ γοῦν οὔτε ἐν πρώτοις οὔτε ἐν δευτέροις τῶν κρατίστων ἐθέμην ἀνδρῶν τὸ κατὰ σέ. ἐπίστασαι ἴσως

irae effectus est pati supplicium et vita cedere. (4) Hæc omnia tu facis flocci, qui et proprie tibi faventem abnegasti; et ex communi ac generali captu hominem, quem nos scilicet tardi studiorum cum ignarissimis novimus, cur per deos metuere dixisti, ne tertia vice collideres? Non enim profecto, si tibi succenseam, ex bono malum facturus sum; quod qui posset facere, in pretio habendus merito esset. Idem enim, ut est apud Platonem, posset etiam contrarium efficere. (5) Sed libera res cum sit virtus, nihil tale cogitare te oportebat. Tu vero magnum putas omnes petere maledictis ac de omnibus promiscue detrahare et ex pacis delubro facere officinam armorum. An id putas, quæcumque a te pridem sunt peccata, facile apud omnes excusari purgarique et nupera fortitudine umbram mollitiei pristinæ obduci? Fabulam audivisti Babrii: *mustela quondam amore capta formosi*; cætera e libro disce. (6) Quamvis multa dicas, nemini tamen persuadebis unquam, te eum non fuisse qui fueris et qualem te permulti iam pridem norunt. Nunc autem incitiam tibi ac temeritatem non philosophia, deos testor, attulit, sed potius duplex, ut ait Plato, ignorantia. Quum enim nihil propemodum scias, quod et nos de nobis ipsi fatemur, autumas te sapientiorum esse omnibus, qui sunt, qui fuerunt, quique futuri sunt posthac; tantum in te stoliditatis de tua opinione exuberat.

(7) Sed hæc tibi quidem propter te dicta plus satis. Verum mihi pluribus fortean apud alios agendum est, quod tam inconsiderate te ad rerum gerendarum societatem vocavi. Nec primus ego nec solus indigna sum passus, Dionysi. Decepit et Platonem cognominis tibi Dionysius, imo etiam Callippus Atheniensis, quem non ignorasse quidem se ait esse nauci, tanta vero malitia hominem nunquam sperasse. (8) Et quid hic moror? nonne et medicorum præstantissimus Hippocrates dixit *opinionem meam suturæ capitis fefellerunt*? At illi quidem in iis, quæ nos apprime debuerant, decepti sunt, medicumque latuit artis suæ regula; mirum vero, si et Iulianus audiens Dionysium subito virum extitisse deceptus est? (9) Audis Eleum illum Phædonem, et historiam nosti: siu secus, accuratius inquire; nec enim dicam. Putabat ille neminem esse tam prave affectum, quem philosophia non curaret, omnesque illius ope libidines, cupiditates, affectus atque, ut uno semel verbo dicam, cuncta huiuscemodi tolli facillime posse. Nam si bene et feliciter natos solum iuvat, quid magnum philosophia habet? si vero homines usque adeo corruptos valet reducere ad lucem, hoc inprimis esse admirabile mihi videtur. (10) Atque exinde quoque paullatim de te, ut norunt omnes dii, melius sentire cœpi. Neque tamen sic in primo te nec in secundo præstantium virorum numero computavi, quod ipse fortean nosti: si ignoras, sciscitare

αὐτό· εἰ δὲ ἀγνοεῖς, τοῦ καλοῦ Συμμάχου πονηάνου· πέπεισμαι γὰρ ἐκεῖνος ὅτι οὐποτε ἂν ἐκὼν εἶναι ψευδαισιμαίον, τὰ πάντα ἀληθίζεσθαι πεφυκώς. (11) εἰ δὲ ἀγνακτεῖς ὅτι μὴ πάντων σε προσημιχέωμαι, ἐγὼ μὲν ἐμαυτὸν ὅτι σε καὶ ἐν ἐσχάτοις ἔταξα μέμφομαι, καὶ χάριν οἶδα τοῖς θεοῖς πᾶσι τε καὶ πάσαις, οἱ κοινωνήσαι σε πραγμάτων καὶ φίλους ἡμᾶς γενέσθαι διεκώλυσαν. (12) καὶ γὰρ εἰ πολλὰ περὶ τῆς φήμης οἱ ποιηταὶ φασιν ὡς ἔστι θεός, ἔστω δὲ εἰ βούλει δαιμόνιον, καὶ τὸ τῆς φήμης οὐ πάντῃ προσεκτέον αὐτῇ, διότι πέφυκα τὸ δαιμόνιον οὐ πάντα καθαρὸν οὐδὲ ἀγαθὸν τελείως ὡς τὸ τῶν θεῶν εἶναι γένος, ἀλλ' ἐπικοινωνεῖ πως καὶ πρὸς θάτερον. εἰ δὲ ὑπὲρ τῶν ἄλλων δαιμόνων οὐ θέμις τοῦτο φάναι, περὶ τῆς φήμης οἷδ' ὅτι λέγων ὡς πολλὰ μὲν ψευδῶς πολλὰ δὲ ἀληθῶς ἀγγέλλει, οὐποτ' ἂν αὐτὸς ἀλοίην ψευδομαρτυρίων.

(13) Ἀλλὰ τὴν παρρησίαν τὴν σὴν οἶμι τετάρων εἶναι ὀβολῶν, τὸ λεγόμενον, ἀξίαν. οὐκ οἶσθ' ὅτι καὶ Θεοσίτης ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἐπαρρησιάζετο, καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν αὐτὸν ὁ συνετώτατος ἔπαιε τῷ σκήπτρῳ, τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι τῆς Θεοσίτου παροινίας ἑλαττον ἔμελεν ἢ χελώνῃ μυῖων, τὸ τῆς παροινίας; πλὴν οὐ μέγα ἔργον ἔστιν ἐπιτιμᾶν ἄλλοις, ἐκυτόν δὲ ἀνεπιτίμητον παρασχεῖν. εἰ δέ σοι ταύτης μέτεστι τῆς μερίδος, ἐπίδειξον ἡμῖν. (14) ἄρ' ὅτε νέος ἦσθα, καλὰς ἔδωκας ὑπὲρ σαυτοῦ τοῖς προσκυτέροις ὁμιλίαις; ἀλλ' ἐγὼ κατὰ τὴν Εὐριπίδειον Ἠλέκτραν τὰς τοιαύτας σιγῶν τύχας. ἔπει δὲ ἀνήρ γέγονας καὶ στρατοπέδῳ παρέβλαξας, ἔπραξας ὅπως πρὸς τοῦ Διὸς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας φῆς προσκρούσας ἀπηλλάχθαι. ἐκ τίνων τοῦτο ἔχων δεῖξαι, ὡς περ οὐ πολλῶν καὶ πονηροτάτων, ὑφ' ὧν περ καὶ αὐτὸς ἀπηλλάχθης, ἐκτοπισθέντων; (15) οὐ τοῦτο ἔστιν, ὃ συνετώτατε Διονύσιε, σπουδαῖον ἀνδρὸς καὶ σώφρονος, ἀπεχθάνομενον ἀπελθεῖν τοῖς κρατούσιν ἦσθα δὲ ἂν βελτίων, εἰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς πρὸς σαυτὸν συνουσίας ἀπέφρανας ἡμῖν μετριωτέροισι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ κατὰ σέ, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐδὲ κατὰ μυρίους ἄλλους ὅσοι ζηλοῦσι τὸν σὸν τρόπον· πέτραι γὰρ πέτραι καὶ λίθοι λίθοις προσαραττόμενοι οὐκ ὠφελοῦσι μὲν ἀλλήλους, ὁ δ' ἰσχυρότερος τὸν ἥττονα εὐχερῶς συντρίβει.

(16) Ἄρα μὴ Λακωνικῶς ταῦτα καὶ συντόμως λέγω; ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι λαλιώτερος διὰ σέ καὶ τῶν Ἀττικῶν ἀποπεράνθαι τεττίγων. ὑπὲρ δὲ ὧν εἰς ἐμέ πεπαρώνηκας, ἐπιθήσω σοι δίκην τὴν πρόπτουσαν, ἐθελόντων θεῶν καὶ τῆς δεσποίνης Ἀδραστείας. τίς οὖν ἢ δίκη καὶ τί μάλιστα τὸ δυνάμενόν σου τὴν γλώτταν καὶ τὴν διάνοιαν δούνησαι; ὡς ἐλάχιστα πειράσομαι διὰ τε τῶν λόγων καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐξαμαρτῶν μὴ παρασχέσθαι σου τῇ κακῆγόρῳ γλώττῃ πολλὴν φλυαρίαν. (17) καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι καὶ τῆς Ἀφροδίτης φασὶν ὑπὸ τοῦ Μῶμου ἐσχωρῆσαι τὸ σάνδαλον. ἀλλ' ἔρῃς ὅτι πολλὰ καὶ ὁ Μῶμος ἐρρήγνυτο, καὶ μόλις ἐλάμβανε τοῦ σανδάλου. εἴη δὲ καὶ σέ περὶ ταῦτα

ex optimo Symmacho. Certo enim scio non se turpi mendacio contaminaturum qui suaapte natura verum dicere consuevit. (11) Si vero aegre feras quod non omnibus a me praelatus es, ego mihi ipsi indignor quod te non in postremis habui; gratiasque ago diis et deabus omnibus, qui me prohibuerunt, ne propius communicarem et negotiorum coniunctione fieremus amici. (12) Etsi enim multa de fama dicuntur a poetis, quod dea sit, sit potius daemionium, siquidem famae non est per omnia fides tribuenda. Est enim daemionium non purum bonumque per omnia, qualis deorum natura esse consuevit, sed ab sequire parte etiam quodammodo participat. Quod si de aliis non fas sit affirmare daemionibus, de fama novi dicentem, quod falso multa, multa vere nuntiat, me nunquam falsi argutum iri testimonii.

(13) Verum tu tuam libertatem in dicendo quatuor, quod dicitur, obolorum pretio aestimas. An nescis, quod et Thersites inter Graecos libertate in dicendo utebatur? quem sceptro percussit Ulives sapientissimus: Agamemnoni autem minus curae erat Thersitae maledicentia, quam, ut est in proverbio, muscas testudo curat. Non magnum negotium est alios reprehendere, sed aliis sese inculpatum et irreprehensibilem praebere: quod si tibi contigit, age, id nobis demonstrato. (14) Scilicet iuvenis cum esses, bellas de te praebuisti fabulas senioribus: ego tamen cum Euripideae Electra tales casus silentio praetero. At vir factus, quando adversus hostes res gerenda erat, fecisti profecto quod de veritate ais, obviam illis datus retrocessisti. Quibus hoc possum testibus demonstrare? non e vulgo nec levissimis, sed a quibus ipse es repulsus, qui ex locis illis ad nos venerunt. (15) Illud strenui prudentisque viri non est, cordatissime Dionysi, discedere principibus invisum infensumque: at tum esses melior, si tua consuetudine et familiaritate homines nobis reddidisses sapientiores. Sed hoc tibi nunquam neque aliis mille tui similibus continget. Etenim saxa saxis si confligant, et lapides lapidibus si colliduntur, nihil sibi invicem prosunt, sed mollior a duriore facile teritur.

(16) Nonne haec loquor Laconice et concise? Ego enim arbitror me tua causa loquaciorem Atticis cicadis videri. Pro tuis autem in me contumeliis conviciisque faxo pœnas mihi luas, ut par erit, annuentibus diis dominaque Adrastea. Quonam pacto, ais, et quidnam praecipue valebit linguam tuam et mentem coustringere? Ut verbo et opere quam minimum peccans obstruam, quantum in me erit, pervicaci et maledicae tuae linguae ac futilitati rimas. (17) Nescius tamen non sum, Veneris ipsius soleam Momii diceria non evasisse. Sed vides, ut idem ille Momus ob reliquum Veneris decorem invidia rumpebatur, et vix repe-

τριβόμενον καταγρηῆσαι καὶ τοῦ Τιθωνοῦ βαθύτερον καὶ τοῦ Κινύρου πλουσιώτερον καὶ τοῦ Σαρδανάπαλλου τρυφηλότερον, ὅπως τὸ τῆς παροιμίας ἐπὶ σοῦ πληρωθῆ ὁς παῖδες οἱ γέροντες.

(18) Ἄλλ' ὁ θέσπιος Ἀλέξανδρος ἐκ τίνων ἐφάνη σοι τηλικούτος; ἄρ' ὅτι μιμητὴς αὐτοῦ γενόμενος ἐξήλωσας ὅσα ἐκείνῳ τὸ μεράκιον ὁ Ἑρμόλαος ὠνεΐδισεν; ἢ τοῦτο μὲν οὐδεὶς οὕτως ἐστὶν ἀνόητος ὡς ὑπονοῆσαι περὶ σοῦ· τούναντίον δὲ καὶ ἄπερ ἀπωδύρετο παθὼν Ἑρμόλαος, καὶ διόπερ διενεοῖτο τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς φασιν, ἀποκτεῖναι, τοῦτο δὲ οὐδεὶς ὅστις πεπεισμένος οὐκ ἐστί περὶ σοῦ. (19) πολλῶν δὲ ἐγὼ νῆ τὸς θεοὺς καὶ σφόδρα σε φραμένων φιλεῖν ἀχέκοι πολλὰ ὑπὲρ ταύτης ἀπολογουμένων τῆς ἀμαρτίας, ᾗ δὲ τίνας καὶ ἀπιστοῦντας. ἀλλ' οὗτός ἐστιν ἡ μία χελιδὼν· οὐ ποιεῖ τὸ ἔαρ. ἀλλ' ἴσως ἐκείθεν Ἀλέξανδρος ὠρθη σοι μέγας, ὅτι Καλλιस्थένῃ μὲν ἀπέκτεινε πικρῶς, Κλείτος δὲ αὐτοῦ τῆς παροιμίας ἔργον ἐγένετο, Φιλώτας τε καὶ Παρμενίων καὶ τὸ Παρμενίωνος παιδίον. (20) ἔπειτα τὰ περὶ τὸν Ἑκτορα τὸν ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Νεΐλου ταῖς θίνας ἢ ταῖς Εὐφράτου (λέγεται γὰρ ἐκάτερον) ἐναποπνιγέντα καὶ τὰς ἄλλας αὐτοῦ παιδιάς σιωπῶ, μὴ βλασφημεῖν ἄνδρα δόξω τὸ κατορθούμενον μὲν οὐδαμῶς ἔχοντα, κράτιστον μέντοι τὰ πολεμικὰ στρατηγόν· ὃν σὺ κατὰ τὴν προαίρεσιν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρείαν ἔλαττον μετέχεις ἢ τριγῶν ἰχθύες. (21) ἄκουε δὴ τῆς παραινέσεως μὴ λίαν ὀργίλως,

οὐ νοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολημῆα ἔργα.

τὰ δὲ ἐξῆς οὐ παραγράφουμαι, αἰσγύνομαι γὰρ νῆ τὸς θεοὺς. ἀξίῳ μέντοι σε προσυπακούειν αὐτό· καὶ γὰρ εὐλογον ἔπεσθαι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους, ἀλλὰ μὴ φεύγειν τὰ ῥήματα τὸν μαχάμῳ διαπεφευγῆτα τὰ ἔργα.

(22) Ἄλλ' ὁ τὴν Μαγνητίου καὶ Κόνισταντος ὁσίαν αἰσγυόμενος, ἀνθ' ὅτου τοῖς ζωσὶ πολεμείας καὶ τοῖς ὀπωσῶν βελτίστοις λοιδορῆ; πότερον ὅτι μᾶλλον ἐκείνοι δύνανται τῶν ζώντων ἀμύνεσθαι τοὺς λυποῦντας; ἀλλὰ σοὶ τοῦτο οὐ προσήκει λέγειν· εἴ γάρ, ὡς γράφεις, θαρραλεώτατος. ἀλλ' εἰ μὴ τοῦτο, τυγὼν ἔτερον· ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένους ἐπισκώπτειν ἴσως οὐ βούλει. (23) τῶν ζώντων δὲ ἄρ' αἱ τις οὕτως εὐθύθεις ἐστὶν ἡ μικροψυχος, ὃς ἀξιώσειεν ἂν αὐτοῦ παρὰ σοὶ λόγον εἶναι τινα, καὶ οὐ βουλήσεται μάλιστα μὲν ἀγνοεῖσθαι παρὰ σοῦ παντάπασιν, εἰ δ' ἀδύνατον εἶη, λοιδορεῖσθαι παρὰ σοῦ μᾶλλον, καθάπερ ἐγὼ νῦν, ἢ τιμᾶσθαι; μήποτε οὕτω κακῶς φρονήσαιμι, μήποτε τῶν παρὰ σοῦ μᾶλλον ἐπαίνων ἢ ψόγων ἀντιποιησαίμην.

(24) Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ γράφεις πρὸς σε δακνομένου τυγὼν ἴσως ἐστίν; οὐ μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς σωτήρας, ἀλλ' ἐπικόπτοντος τὴν ἄγαν αὐθάδειαν καὶ τὴν θρασύτητα καὶ τὴν ἀκολάσιαν τὴν τῆς γλώττης καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἄγριον καὶ τὸ μαινόμενον τῶν φρενῶν καὶ τὸ παρακε-

rit quod in solea carperet? hoc igitur optaverim, ut circa huiusmodi res livore dstrictus consenescas et Tithono magis seniculus et Cinyra opulentior et Sardana-palo mollior, ut de te verissime dicatur *bis pueri senes*.

(18) At divinus Alexander quibus de causis tantus tibi videtur? num quia imitatore[m] te eius et æmulum geris in eo, quod illi puer Hermolaus-exprobravit? Nemo autem ita desipit, ut istud de te suspicetur; contrarium vero et de quo graviter conquerebatur affectus verberibus Hermolaus, quam ob causam quoque aiunt Alexandrum voluisse occidere, hoc nemo est qui de te non sit persuasus. (19) Ex multis ego, deos testor, et qui vehementer te aiebant a se diligi, audivi multa pro hoc scelere a te removendo disputare; erat etiam aliquis, qui negaret se illud credere. Sed una hirundo ille fuerit, quæ ver non facit. At enim fortasse ideo magnus tibi Alexander visus est, quod Callisthenem crudeliter interfecit, quod Clitum per temulentiam, quod Philotam et Parmenionem. (20) Tum quæ Hectorem attinent in Nili Ægyptii fluctibus vel Euphratis (utrumque enim fertur) suffocatum et alios eius lusos omitto, ne contumeliosus in virum videar, qui morum quidem rectitudine neutiquam conspicuus fuit, in bello autem præclarissimus dux. Quorum utrorumque, et virtutis studii et fortitudinis, minus etiam est in te, quam comarum in piscibus. (21) Audi vero quod te monebo, nec ira tibi mentem efferat :

non tibi, nata, datum est armorum laude lucere.

Quæ apud poetam sequuntur, non adscribo; nam profecto pudore cohibeor: velim tamen ea cogitatione tua suppleri, cum rationi sit congruens rebus verba subsequi, eumque, qui rem neutiquam refugit, nec verba debere aliena a se putare.

(22) Sed qui Magnenti et Constanti manes revereris, cur oppugnans vivent'es et optimis quibusque convitiaris? Num quod illi superstitionibus amplius possunt ulcisci iniurias? Quod tamen tibi affirmare neutiquam convenit, si quidem, ut scribis, es audentissimus. Sed si hoc non valeat, alterum fortasse, quod illos tanquam non senso-ros derides. (23) Sed non opinor hoc volueris. Ex viventibus autem quis ita est stolidus aut pusillanimis, ut hilitum curet sui apud te haberi rationem quamcumque et non malit prorsus tibi esse ignotus; aut si hoc non possit fieri, convitiis peti a te potius, ut mihi nunc contigit, quam honorari? Nolim equidem tam male sapere, ut laudes a te quam vituperationes tuas potiores existimem.

(24) Sed hoc ipsum fortasse, quod ad te scribo, læsum me offensumque indicat. Minime sane, deos servatores testor: sed reprimere cupio nimis sibi placentem hominem audacemque et effrenem eius linguam et ferocem animam et insanam prorsusque turbatam mentem. Lice-

κινηκός ἐν πᾶσιν. ἐξῆν γούν, εἶπερ ἐδεδήγγην, ἔργου ἄλλα μὴ λόγους σε σφόδρα νομίμως κολάσαι. πολλῆς γὰρ ὦν καὶ τῆς γερούσιας μετέχων αυτοκράτορος ἐπίταγμα παρητήσω· τοῦτο δὲ οὐκ ἐξῆν δῆπουθεν τῷ μὴ μεγάλην ἀνάγκην προσγομένῳ. (25) οὐκ οὐκ ἐξήρκει μοι ὑπὲρ τούτου ζημιώσαι σε παντοίαν ζημίαν, ἀλλ' ὤφθη δεινὸν γράψαι πρὸς σε πρῶτον, νομίζων ἰάσιμον ἐπιστολίῳ βραχεῖ. ὡς δὲ ἐμμένοντα τοῖς αὐτοῖς, μᾶλλον δὲ τὸ λεληθὸς τέως τῆς μακρίας ἐρώ-
 ρασα, ** μὴ τι καὶ νομισθεῖς ἀνὴρ, οὐκ ἀνὴρ ὦν, καὶ παρησίαις μεστός, ἐμβροντησίας ὦν πλήρης, καὶ παιδείας μετεσχηκώς, οὐδὲ γὰρ λόγων ἀψάμενος, ὅσα γε εἰκός ἐστι ταῖς ἐπιστολαῖς σου τεκμήρασθαι· τὸ γὰρ φροῦδον οὐδεὶς εἶπε τῶν ἀρχαίων ἐπὶ τοῦ προσωποῦς, ὡσπερ σὺ νῦν, ἐπεὶ τὰς ἄλλας σου τῆς ἐπιστολῆς ἀμαρτίας οὐδεὶς ἂν ἐπέξελεθῆν ἐν μακρῷ βιβλίῳ δυνηθεῖ καὶ τὸ μαστροπὸν ἐκείνου καὶ βδελυρὸν ἦθος, ὅφ' οὐ σεαυτὸν προαγωγεύεις. (26) οὐ γὰρ τοῦς ἐξ ἐτοίμου ** φύσει ** οὐδὲ τοὺς ἐφεδρεύοντας ταῖς ἀρχαῖς, ἀλλὰ τοὺς βεβαίαι χρίσει χρωμένους, καὶ δὴ τοῦτο τὸ δέον αἰρουμένους τούτους δεῖν, ἀλλὰ τοὺς ἐτοιμῶς ὑπακούοντας αἰρεῖσθαι. καλὰς γε ἡμῖν ἐλπίδας ὑποφαίνεις οὐδὲ δέσμενος, ὡς ὑπείζων, ἦν αὖθις καλῶμεν ἐπὶ κοινωνίᾳ πραγμάτων. (27) ἐμοὶ δὲ τοσοῦτον μέρος τούτου περίεστιν, ὥστε σε τῶν ἄλλων εἰσιεμένων οὐδὲ προσεῖρηκα ὥποτε. καίτοιγε πρὸς πολλοὺς ἔγωγε τοῦτο ἐποίησα γνωρίμων τε καὶ ἀγνωσμένων ἐμοὶ κατὰ τὴν θεοφιλῆ Ῥώμην διατρέθοντας. οὕτω σου τῆς φιλίας ἀντεποιούμην, οὕτω σε σπουδῆς ἀξίον ὄφισμην. (28) εἰκός οὖν ὅτι καὶ τὰ μέλλοντα πρὸς σὲ τοιαῦτα ἔσται. καὶ γὰρ νῦν ἔγραψα ταυτηνὴ τὴν ἐπιστολήν, οὐ σοὶ μόνον ἀνάγνωσμα, ἐπεὶ καὶ ἀναγκαίαν πολλοῖς αὐτὴν ἤδειν, καὶ ὄσως γε πᾶσιν οὐκ ἄκουσιν, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ληψομένοις· σεμνότερον γὰρ ὁρῶντές σε καὶ ὀγκωδέστερον τῶν ἐμπροσθέν σου θεσιωμένων ἄχρονται. τελείαν ἔχεις παρ' ἡμῶν τὴν ἀπόκρισιν, ὥστε σε μηδὲν ἐπιποθεῖν. οὐκ οὐκ οὐδὲ ἡμεῖς παρὰ σοῦ τι πλέον ἀπαιτούμεν, ἀλλ' ἐντυγῶν, ὅτε βούλει, τοῖς γράμμασι γῆρῆσαι· τὸ γὰρ τῆς ἡμετέρας φιλίας πέπραταί σοι. ἔρρωσο τρυζῶν καὶ λοιδορούμενος ἐμοὶ παραπλησίως.

ἠθ'. Ἰαμβλίχου.

ἦλθες καὶ ἐποίησας, ἦλθες γὰρ δὴ καὶ ἀπὸν οἷς γράφεις· ἐγὼ δὲ σε μὰ ἐμὴν ἂν δ' ἐψύλαξας ἐμὴν φρένα καιομένην πόθῳ. οὐκ οὐκ οὐτε ἀρνούμαι τὸ φίλτρον οὐτε ἀπολείπειν σε κατ' οὐδέν, ἀλλὰ καὶ ὡς παρόντα τῆ ψυχῆ θεωρῶ καὶ ἀπόντι σύνεμι, καὶ οὐδὲν ἱκανόν ἐστὶ μοι πρὸς κόρον ἀρκέσαι. καίτοι σὺ γε οὐκ ἀνίης καὶ παρόντας εὐ ποῖων ἀεὶ καὶ ἀπόντας οὐκ εὐφραίνων μόνον οἷς γράφεις ἀλλὰ καὶ σώζων. (2) ὅτε γούν ἀπήγγειλέ μοι τις ἐναγχος ὡς παρὰ σοῦ γράμματα κομισίας ἐταίρος ἦκοι, ἐτύγγων μὲν ἐν ἀηδία τοῦ

bat sane, si morsu offensus essem tuo, rebus, non verbis legitimas omnino penas a te repetere. Civis enim et ex senatorio ordine cum sis, imperatoris mandatum transgressus es. Hoc autem fas non erat, summa ad hoc non adigente necessitate. (25) Igitur neque causæ hoc mihi satis fuit propterea te damno qualicumque afficere, sed duxi prius ad te scribendum, sperans brevi te epistolio sanari posse. Cum vero te deprehendissem delictis insistentem tuis, vel potius latentem prius insaniam palam proditam, ** ne deinceps, qui vir non es virum te putent homines, et libere dicentem, qui es maxime stupidus, vel eruditum, qui litteras nunquam attigisti, ut ex epistolis tuis licet arguere. Neque enim antiquiorum ullus de te sermo de re manifesta usurpavit, quod tu nunc facis. Nam ceteros epistolæ tuæ lapsus nemo facile persequatur sermone quamvis longo, neque lenoninos et impuros tuos mores explicare queat. Stas enim velut prostibulum, nec eos modo, qui te ultro adeunt, ductando captas **. (26) Neque enim hos qui magistratus aucupantur, sed eos qui firmo utuntur iudicio et per hoc rectum colunt, ita ut decet, deligemus, et qui obsequi parati sunt. Bonas nobis spes obicis, dum ne rogas quidem, ut obsecraturus, si iterum te ad communia negotia appellaverimus. (27) Ego vero tantum ab illo absum, ut, cæteris infrantibus, te ne adlocutus quidem sim unquam: quod tamen multis ego feci notis et ignotis, qui Romæ in illa dilecta diis urbe versantur. Tanti amicitiam tuam aestimavi; ita dignum te esse ratus sum. (28) Verisimile igitur in posterum quoque meam hanc de te sententiam fore. Nam et in præsentem hanc ad te exaravi epistolam non solum legendam tibi, sed quam necessariam duco ut multi cognoscant; et dabo legendam omnibus, qui, ut opinor, non illubentes eam a me accipient. Cum enim vident te ita insolentem et turgidum esse præ aliis, indignantur. Perfectam hanc habes a nobis responsionem, ita ut nihil desiderare possis amplius: nec nos a te quicquam amplius postulamus. Igitur epistolas nostras, cum voles, lege; amicitiam enim nostram vendidisti. Vale inter delicias tuas et tua, in me convicia.

LIX. Iamblichou.

Venisti et fecisti. Nam et absens per eas, quas scribis, litteras venisti. Ego vero te, per meam, quam tu incendisti, meam, inquam, mentem ardentem desiderio, nec amorem inficior, nec te illa re desero, sed tanquam præsentem contempnor animo et cum absente versor: nec est quicquam quod me plene satiare possit. Verum tu neque de præsentibus bene merendi finem facis, nec absentes cum oblectare scriptis tuis, tum salutem iis afferre desinis. (2) Cum igitur mihi nuper nuntiasset aliquis, advenisse sodalem, qui a te litteras afferret, tertium iam diem

στομάχου τριταῖος ἤδη καθεστώς· καί τι καί περιαλιγῶς ἔχων τοῦ σώματος, ὡς μηδὲ ἐξω πυρετοῦ μείναι σημανθὲν δὲ ὡς ἔφην θτι μοι πρὸς ταῖς θύρας ὁ τὰ γραμματα ἔχων εἶη, ἐγὼ μὲν ὡσπερ τις ἀρχατῆς ἑμαυτοῦ καὶ κάτοχος ἀναπηδῆσας ἕξα πρὶν ὅ τι δεοί παρῆναι. (3) ἐπεὶ δὲ καὶ ἔλαθον εἰς χεῖρας τὴν ἐπιστολὴν μόνον, ὁμνῶς τοὺς θεοὺς αὐτοὺς καὶ τὸν ἐπὶ σοί με ἀνάπαντα πόθον, ὡς ἅμα τε ἔφυγον οἱ πόνοι καὶ με καὶ ὁ πυρετὸς ἀνῆκεν εὐθύς, ὡσπερ τινὶ τοῦ σωτήρος ἐναργεῖ παρουσίᾳ δυσωπούμενος. ὡς δὲ καὶ λύσας ἀνέγνω, τίνα με ἡγῆ ψυχὴν ἐσχηκέναι τότε ἢ πόσας ἡδονῆς ἀνάπλευον γεγενῆσθαι; τὸν φίλτατον ὡς φῆς ἂν ἐμόν, τὸν ἐρωτικὸν ἀληθῶς, τὸν διάκονον τῶν καλῶν, ὑπερπαινουμέντᾳ τε καὶ φιλοῦντᾳ δικαίως, ὅτι μοι τῶν παρὰ σοῦ γραμμάτων ὑπηρετῆς γέγονεν, πτηνοῦ δίκην ἡμῖν τὴν ἐπιστολὴν διευθύνας οὐρίῳ τε καὶ πομπίμῳ πνεύματι, δι' ἧς οὐ μόνον ὑπῆρξεν ἡσθῆναί μοι τὰ εἰκότα περὶ σοῦ γνόντι, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ κάμονται παρὰ σοῦ σωθῆναι; (4) τὰ γε μὴν ἄλλα πῶς ἂ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἔπαθον εἴποιμ' ἂν, ἢ πῶς ἂν ἀρκοῦντοίς ἑμαυτοῦ τὸν ἔρωτα καταμηνύσαιμι; ποσάκις ἀνέδρομον εἰς ἀρχὴν ἔκ μέσου; ποσάκις ἔδεισα μὴ πληρώσας λάθω; ποσάκις ὡσπερ ἐν κύκλῳ τινὶ καὶ στροφῆς περιόδῳ τοῦ συμπεράσματος τὸ πλήρωμα πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνεῖλκον, οἷον ἐν ἄσματι μουσικῷ ταῦτόν τοῦ ῥυθμοῦ τῆς τέλει τὸ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἡγούμενον μέλος ἀντιδιδούς, ἢ καὶ νῆ Δία τὰ ἐξῆς τούτων, δασάκις μὲν τῷ στόματι τὴν ἐπιστολὴν προσήγαγον ὡσπερ αἱ μητέρες τὰ παιδία προσπλέονται, δασάκις δὲ ἀνεφῆν τῷ στόματι καθάπερ ἐρωμένην ἑμαυτοῦ φιλάτην ἀσπασζόμενος, δασάκις δὲ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτῆν, ἢ χειρὶ σῆ καθάπερ ἐναργεῖ σφραγίδι σεσήμαντο, προσειπὼν καὶ φιλήσας εἶτα ἐπέβαλον τοῖς ὀφθαλμοῖς, οἷον εἰ τοῖς τῆς ἑρῶς ἐκείνης δεξιᾶς δακτύλοις ἐν τῷ τῶν γραμμάτων ἔγχει προσεφυκῶς. (5) χαίρει δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν πολλὰ, καθάπερ ἢ καλῆ Σαπφῶ φησι, καὶ οὐκ ἰσάριθμα μόνον τῷ χρόνῳ, ἐν ἀλλήλων ἀπελείφθημεν, ἀλλὰ γὰρ καὶ αἰεὶ χαίρει, καὶ γράφει καὶ μέμνησο ἡμῶν τὰ εἰκότα. ὡς ἡμᾶς γε οὐκ ἐπιλείψει χρόνος, ἐν ᾧ σε μὴ πάντα καὶ ἐν παντὶ καιροῦ καὶ λόγῳ διὰ μνήμης ἔξομεν. (6) εἰ δὲ ποθὶ Ζεὺς δοίη ἰκέσθαι ἐς πατρίδα γαίαν, καὶ σου τὴν ἱερὰν ἐκείνην ἐστίαν αὖθις ὑπέλθοιμεν, μὴ φείσῃ λοιπὸν ὡς φυγάδος, ἀλλὰ δῆσον εἰ δοκεῖ πρὸς τοῖς σεαυτοῦ θώκοις τὸς φιλάτους, ὡσπερ τινὰ Μουσῶν λιποτάκτην ἐλὼν, εἶτα τοῖς εἰς τιμωρίαν ἀρκοῦσι παιδεύων. πάντως οὐδὲ ἄκων ὑποστήσομαι τὴν δίκην, ἀλλ' ἐκὼν δὴ καὶ χαίρων, ὡσπερ ἀγαθοῦ πατρὸς ἐπανόρθωσιν προμηθῆ καὶ σωτήριον. (7) εἰ δὲ δή μοι καὶ κατ' ἑμαυτοῦ τὴν κρίσιν ἐθέλοις πιστεῦσαι καὶ δοίης ἐνεργεῖν ἢν βούλομαι, ἑμαυτόν, ὧ γενναῖε, τῷ σῷ γιτωνίσκῳ προσάψαιμι ἂν ἡδέως, ἵνα σου κατὰ μηδὲν ἀπολειποίμην, ἀλλὰ συνείη ἀεὶ καὶ πανταχῆ προσφεροίμην, ὡσπερ οὗς εἰ μῦθοι διφραεῖ ἀνθρώπους

stomacho laborabam et affecta eram valetudine, ut nec extra febrem considerem : sed cum mihi, ut dixi, significatum esset, adesce præ foribus qui a te litteras haberet, statim velut impotens mei et furore quodam instinctus exsilensque, nec ministris expectatis, obviam erupi. (3) Ut autem epistolam in manus tantummodo sumsi, decess ipsos et illud meum, quo in te sum inflammatus, desiderium testor, repente fugisse dolores omnes, ac me febrim reliquisse, velut manifesta salutaris cuiusdam numinis præsentia territam. Postquam vero resignatam legere cæpi, quo me tandem animo fuisse tunc existimas, aut quantam cepisse voluptatem? cum amicissimum, ut ais, nuntium et ad amores reipsa factum ac rerum præclararum administrum impense collaudarem ac merito oscularer, quod perferendis ad me litteris tuis operam navaverat, easque more volueris ad nos secundo ac prospero vento direxerat, quæ mihi non solum oblectationem attulerunt, quod ex ipsis in illo, quem par erat, statu res tuas esse cognovi, sed ægrotanti quoque salutem ac sospitatem reddiderunt. (4) Iam quod ad cætera spectat, quis animi mei affectus fuerit, cum primum epistolam illam legi, qua tandem oratione consequar aut quemadmodum desiderium meum idoneis verbis explicem? quotiens me ad initium a fine revocavi, quotiens veritus sum, ne imprudens totam legendo percurrerem quotiens, velut in circulo quodam ac strophæ ambitu, finem et clausulam ad principium retraxi, sic tanquam in musico cantu id ipsum, a quo carmen exordium ceperat, modulationis in fine repererem? vel illa, per Iovem, quæ deinde consecuta sunt? quotiens ad os meum epistolam admovi, sicut matres filiolos suos exosculantur? quotiens ad idem meum os adhæsit, tanquam suavissimam meam amasiam complecterer? quotiens inscriptionem ipsam, quam velut manifesto sigillo tuapte manu obsignaveras, blande compellavi suaviusque sum? tum oculis imposui, quasi sacræ illius dextræ digitis in istis litterarum vestigiis affixus. (5) Tu vero nobis et ipse plurimum salve, ut egregia illa Sappho loquitur, nec pro ratione modo temporis, eius quo invicem abiuncti sumus sed perpetuo salve, ac scribe et quantum par est momento nostri. Nam, quod ad me attinet, nullum tempus erit, quo non tui penitus et in occasione omni ac sermone meminerim. (6) Quod si unquam Iupiter dederit contingere patriam terram, ac tuos illos sacros penates subire liceat, noli tanquam fugitivo deinceps parcere, sed ad iucundissima tua subsellia, non secus ac desertorem Musarem a fuga retractum, si videtur, alliga : tum pro eius merito castigatum admone. Equidem ultro ac gaudens, nedum invitus, pœnas istas, tanquam ab optimo patre providam ac salutarem emendationem, excipiam. (7) Sin est ut mihi de me, qualemcumque velim, sententiam ferre permittas, hoc mihi, præstantissime vir, libenter imponam, ut ad tuniculam tuam adhærescam, nec a te ullo tempore divellar, sed una tecum assidue verser et ubique sim applicitus; cuiusmodi sunt, quos bifformes

πλάττουσιν. εἰ μὴ κάκεινο οἱ μῦθοι λέγουσι μὲν ὡς παίζοντες, αἰνίττονται δὲ εἰς τὸ τῆς φιλίας ἐξάρητον, ἐν τῷ τῆς κοινωνίας δεσμῷ τὸ δι' ἑκατέρου τῆς ψυχῆς ἕμογενὲς ἐμφαίνοντες.

Ἔ. Τῷ αὐτῷ.

Ἰκανὴν ὁμολογῶ τῆς σῆς ἀπολείψεως ἐκτετικέναι δίκην οὐ μόνον οἷς παρὰ τὴν ἀποδημίαν συνηνέχθησαν ἀνιαιοῖς, ἀλλὰ γὰρ καὶ αὐτῷ τούτῳ πλέον, ὅτι σου τὸν τοσοῦτον ἀπελείφθη χρόνον, καίτοι πολλὰς καὶ ποικίλας πανταχοῦ χρησάμενος τύχαις, ὡς μηδὲν ἀπειράτον καταλαίπειν. (2) ἀλλὰ καὶ πολέμων θορύβους καὶ πολιορκίας ἀνάγκην καὶ φυγῆς πλάνην καὶ φόβους παντοίους, ἔτι δὲ χειμῶνων υπερβολὰς καὶ νόσων κινδύνους καὶ τὰς ἐκ Παννονίας τῆς ἄνω μέχρι τοῦ κατὰ τὸν Καλχηδόνιον πορθμὸν διάπλου μυρίας δὴ καὶ πολυτρόπους συμφορὰς ὑπομείνας οὐδὲν οὕτω λυπηρὸν οὐδὲ δυσχερὲς ἑμαυτῷ συμβεβηκέναι φαίην ἂν ὡς οἱ σὲ τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγαθὸν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τὴν ἑῶν ἀπολιπὼν οὐκ εἶδον. (3) ὥστ' εἴπερ ἀγλὴν τινα τοῖς ἑμοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νέφος πολλὸ περιεῖσθαι λέγοιμι, μὴ θαυμάσης· τότε γὰρ δὴ με καὶ ἄλλ' εὐδίας καὶ φέγγους ἡλίου λαμπρότατον καὶ ὅλον ἕαρ ἀληθῶς τοῦ βίου περιεῖξε κάλλιστον, ὅταν σὲ τὸ μέγα τῆς οἰκουμένης ἀγαλμα περιπτύζωμαι καὶ καθάπερ ἀγαθῷ πατρὶ παῖς γνήσιος ἐκ πολέμου τινὸς ἢ διαποντίου κλύδωνος ἀνεπίστως ὄρθεις εἶτα ὅσα ἔπαθον καὶ δι' ὅσων κινδύνων ἦλθον εἰπὼν καὶ ὅσον ἐπ' ἀγκύρας ἱερὰς ὀρμιζόμενος ἀρκοῦσαν ἤδη τῶν ἀλγεῖων παραψυγὴν εὐρωμαι. (4) παραμυθεῖται γὰρ ὡς εἰκόσ καὶ ἐπικουφίζει τὰς συμφορὰς ὅταν τις ἂ πέπονθεν εἰς τοὺς ἄλλους ἕκφορα καθιστὰς διανεῖμη τοῦ πάθους τὴν γνῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ λόγου. τέως γε μὴν οἷς ἔχω σε κατὰ δύναμιν τὴν ἐμὴν μέτεμι· καὶ γὰρ οὐ παύσομαι τὸν ἐν μέσῳ τῆς ἀπολείψεως χρόνον τῷ τῶν γραμμάτων θεραπεύων συνθήματι. (5) εἰ δὲ δὴ καὶ ἀντιτύγοιμι παρὰ σοῦ τῶν ἰσων, ὑφῆσω τι καὶ μικρόν, ὅσον ἀντὶ σωτηρίου τινὸς συμβόλου τοῖς σοῖς ἑμιλῶν γράμμασι. σὺ δὲ δέγοιο τὰ παρ' ἡμῶν εὐμενῶς, παρῆχοις δὲ καὶ σεαυτὸν εἰς ἀμοιβὴν εὐμενέστερον, ὡς ὅ τι ἂν σημήνης καλὸν ἢ γράψης, ταῦτα ἀντὶ τῆς Ἑρμοῦ λογίου φωνῆς ἢ τῆς Ἀσκληπιοῦ χειρὸς παρ' ἡμῖν κρίνεται.

ἐκ'.

** τοῦθ' ὅπερ ὑπάρχει τοῖς ζύλοις, οὐκ ἄξιόν ἐστι νέμειν ἀνθρώποις· ὑποκείσθω γὰρ ἀνθρώπος ἱερωσύνης ἀπειληφθαι, τυχὸν οὐκ ἄξιος· οὐ γὰρ φείδεσθαι μέχρι τοσοῦτου, μέχρις ἂν ἐπιγνόντες ὡς πονηρὸς ἐστί καὶ τῆς λειτουργίας αὐτὸν εἰρῶντες τὸ προπετιῶς ἴσως προστεθὲν ὄνομα τοῦ ἱερέως ὑπεύθυνον ἀποδείξωμεν ὕβρι καὶ κολάσει καὶ ζημίᾳ· ταῦτα εἰ μὲν ὀγνωεῖς, οὐδὲ τῶν ἄλλων ἑοικας εἰδέναι τι τῶν μετρίων. (2) ἐπεὶ

fungunt fabulæ : nisi id istæ ludentes fortasse prædicant, quod singularis cuiusdam amicitie significationem habeat, ut in communionis illius vinculo naturæ in amborum animis consensionem expriment.

LX. Eidem.

Satis magnas pœnas abiunctionis abs te meæ dedisse me fateor non ob eas molestias solum, quas in peregrinatione ista sum expertus, sed huius unius rei maxime causa, quod tanto abs te sum tempore divulsus : quantum et multis et variis fortunæ casibus ubique conflictatus fuerim, sic ut nullius non periculum facerem. (2) Verum cum et bellorum tumultus ac strepitus et obsidionis necessitates et errores fugæ et varios metus et asperas ac rigidas hiemes et morborum pericula et innumerabiles ac diversas calamitates, quæ me a superiore Pannonia ad freti Calchedonii traiectum usque comitatæ sunt, lactenus exhausserim, nihil tamen peræque mihi acerbum ac triste contigisse dixerim, atque illud unum, quod ab oriente digressum Græcorum te commune bonum tam longo tempore non vidi. (3) Noli itaque mirari, si nescio quam caliginem adhuc offusam esse meis oculis, et densissimam nubem obductam dixerim. Tunc enim profecto et aer mihi serenus et lux sole ipso splendidior et velut formosissimum ver quoddam vitæ ad me deveniet, cum te magnum ferrarum orbis simulacrum complecti potero, ac, quemadmodum bono parenti germanus filius et bello marisve fluctibus præfer spem conspectus, quæcunque sum perpeusus ac quibus perfunctus periculis exponens et quasi in sacra ancora stans idoneum solafium calamitatum mearum reperiam. (4) Consolationem enim, ut credo, levamenque calamitatum accipit aliquis, cum ea quæ perpeusus est in aliorum effundit aures, et laborum suorum notitiam in sermonis communionem impertitur. Ego vero quibus possum te officii interim prosequor, nec tempus hoc totum, quo a te absum, epistolarum scriptio levare desinam. (5) Quod si parem de te gratiam impetrare potuero, nonnihil se dolor meus remittet, cum litteras tuas tanquam salutare quoddam omen adhibuero. Tu vero fac ut et meas benevole et humaniter accipias et ad mutui officii consuetudinem humaniorem te præbeas. Quicquid enim boni ac præclari significaris aut scripseris, id ego velut Mercurii doctrinarum præsidis vocem vel Esculapii manum esse iudico.

LXI.

Hoc ipsum, quod lignis tribuitur, nonne hominibus concedere oportet? Etenim cogitemus hominem, qui sacerdotio potitus sit forsitan indignus, nonne tantisper ei parcendum est, dum ipsius improbitate comperta primum a sacra functione removeatur, tum deinde nomen ipsum sacerdotis temere huic impositum contumeliæ, supplicio pœnæque subiciatur? Hæc si non intelligis, ne rem quidem ullam cæterarum tenes, etiam mediocriam. (2) Quam enim iuris atque æqui peritiam obtines, qui

σοι ποῦ μέτεστιν ἐμπειρίας ὄλως τῶν δικαίων, ὃς οὐκ οἶσθα τί μὲν ἱερεὺς, τί δὲ ἰδιώτης; ποῦ δὲ σοι μέτεστι σωφροσύνης, εἴπερ ἠκίσω τούτου ᾧ καὶ θώκων ἐχρῆν ἐξανάστασθαι; τὸ αἰσχρὸν ἀπάντων καὶ σοι μάλιστα μῆτε πρὸς θεοὺς μῆτε πρὸς ἀνθρώπους ἔχων καλῶς. (3) οἱ μὲν τῶν Γαλιλαίων ἴσως ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι συγκαθίζουσί σοι, καὶ εἰ μὴ δημοσίως δι' ἐμέ, λάθρα καὶ ἐν τῷ οἴκῳ διὰ σὲ τέτυπται δὲ ὁ ἱερεὺς, οὐ γὰρ ἀν' ἡλθεν ἐπὶ ταύτην ὁ παρ' ὑμῖν ἀρχιερεὺς μὰ Δία τὴν δέησιν. ἀλλ' ἐπειδὴ σοι πέφνηε μυθώδη τὰ παρ' Ὀμήρῳ, τῶν τοῦ Διδυμαίου δεσπότην χρησμῶν ἐπάκουσον, εἴ σοι φανείη πάλαι μὲν ἔργῳ νοουητέσας καλῶς τοὺς Ἑλληνας, ὕστερον δὲ τοὺς σωφρονούντας διδάσκων τοῖς λόγοις,

(4) ὅσοι ἐς ἀρητῆρας ἀτασθαλίαι νόμοι ἀθανάτων βέξουσ' ἀποφώλια καὶ γράεσσιν ἀντία βουλεύουσιν ἀδεισιθίσοι λογισμοῖς, οὐκέθ' ἔλην βιότιοι διεκπερόωσιν ἀταρπὸν, ὅσοι περ μακρέσσιν ἐλωθήσαντο θεοῖσιν, ὧν κείνοι θεόσεπτον ἔλον θεραπεύειν τιμῆν.

ὁ μὲν οὖν θεὸς οὐ τοὺς τύπτοντας οὐδὲ τοὺς ὑβρίζοντας ἀλλὰ τοὺς ἀποστερούντας τῶν τιμῶν εἶναι ** θεοῖς ἐχθρούς· ὁ δὲ τυπητής ἱερόσουλός ἄν εἴη. (5) ἐγὼ τοίνυν ἐπειδήπερ εἰμι κατὰ μὲν τὰ πάτρια μέγας ἀρχιερεὺς, ἔλαχον δὲ νῦν καὶ τοῦ Διδυμαίου προφητεύειν, ἀπαγορεύω σοι τρεῖς περιόδους σελήνης μῆτι τῶν εἰς ἱερέα μῆρὲν ἐνοχλεῖν· εἰ δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ φανείης ἄξιός, ἐπιστειλαντός μοι τοῦ τῆς πόλεως ἀρχιερέως, εἰ παραδεκτός εἴης ἡμῖν ἐσαυθῆς μετὰ τῶν θεῶν βουλεύσομαι. (6) ταύτην ἐγὼ σοι τῆς προπετείας ἐπιτίθημι ζήμιαν. τὰς δὲ ἐκ τῶν θεῶν ἀρὰς πολλὰς μὲν εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ λέγειν καὶ γράφειν, οὐ μὴν ἔμοιγε φαίνεται καλῶς ἔχειν· οὐδαμοῦ γὰρ αὐτοὶ πεποιηκότες οἱ θεοὶ φαίνονται. καὶ ἄλλως εὐχῶν εἶναι διακόνους ἡμῶς. ὅθεν οἶμαι καὶ συνεύχομαι σοι πολλὰ λιπαρήσαντι τοὺς θεοὺς ἀδείας τυχεῖν ὧν ἐπιλημμέλησας.

ἐβ'. Ἰουλιανὸς Καῖσαρ Θεοδώρῳ ἀρχιερεῖ.

Ἐμοὶ πρὸς σὲ πεποιηταὶ παρὰ τοὺς ἄλλους ἰδιαιτέρων ἐπιστολῆς εἶδος, ὅτι σοι καὶ πλέον μέτεστι τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας ἢ περ οἶμαι τοῖς ἄλλοις· ἔστι γὰρ ἡμῖν ὁ κοινὸς καθηγεμῶν οὐ μικρὰ, καὶ μὲμνησαι δήπου. (2) χρόνος δὲ οὐ βραχὺς ὅτε διατριβῶν ἔτι κατὰ τὴν ἐσπέραν, ἐπειδὴ σε λίαν ἀρέσκειν ἐπιθυομένη αὐτῷ, φίλον ἐνόμισα, καίτοι λ..... ἔχων ἐκεῖνο καλῶς εἰώθεν ἐμοὶ διὰ περιττὴν εὐλάβειαν τὸ οὐ γὰρ ἔγωγε ἦν τῆσ' οὐ δὲ ἔθον, καὶ ὡς ἠγεῖσθαι χρῆ φιλίας μὲν γνῶσιν, γνώσεως δὲ πέτρων. (3) ἀλλ' ἦν τις ὡς εἰκοθεν οὐκ ἐλάχιςτος παρ' ἐμοὶ λόγος καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔφα. διόπερ ἐγὼ καὶ τότε σε τοῖς γνωρίμοις ὤμην δεῖν ἐγκαταλέγειν, καὶ νῦν ἐπιτρέπω πρᾶγμα ἐμοὶ μὲν φίλον, ἀνθρώποις δὲ πᾶσι πανταχοῦ λυσiteléstατον. σὺ δὲ εἰ καλῶς, ὡς περ οὖν ἄξιον ἐλπίζεις, αὐτὸ μεταχειρί-

nondum scis quid sacerdos sit, quid privatus. Quam tu vero moderationem habes animi, si eum male mulcaveris, cui te vel decebat assurgere ac loco cedere? O rem omnimodo turpem, neque tibi praesertim vel deorum vel hominum causa satis decoram! (3) Ac Galilaeorum quidem episcopi et presbyteri tibi fortassis assident, etsi non publice propter me, at clanculum domique. Propter te autem sacerdos vapulat. Nam nisi ita res haberet, non sic vester ille pontifex mihi supplicasset. At quoniam Homeria illa fabulosa tibi videntur, audi Apollinis oracula Didymaei, ac vide num recte olim quidem reipsa Graecos admonuerit, postea vero frugi ac moderatos homines sermone docuerit :

(4) quicumque in sacerdotibus superbia mentis deorum immortalium stolidia perpetrat et honoribus contraria consulunt contemtricius deum cogitationibus non iam illi totum vitae conficiunt iter, quicumque beata contumeliis affecerunt numina, quorum isti religiosum susceperunt cultum et honorem.

Hic nimirum deus non eos, qui sacerdotes pulsant aut contumeliose tractant, sed qui debitis illos honoribus privant, deorum inimicos esse pronunciat. Quare qui verberat, merito sacrilegus habeatur. (5) Ego itaque, quoniam secundum patriae leges maximus sum pontifex et oraculi Didymaei praefecturam modo sum sortitus, edico tibi, ne quid eorum quae ad sacerdotem pertinent tribus totis mensibus attingas. Quod si intra hoc spatium dignus esse videbere, postquam a civitatis antistite super ea re litteras accepero, utrum sis admittendus, cum diis postea deliberabo. (6) Hanc tibi poenam tuae timeritatis impono. Ad ea quondam veteres deorum execrationes solebant verbis ac scriptis adiungere. Hoc tamen ego nequaquam recte habere iudico, quippe nunquam a diis ipsis factum videtur. Et alioqui precum esse ministros nos decet. Itaque vel meis precibus te adiuvo, ut, cum assiduus in diis exorandis fueris, eorum veniam impetres, quae perperam admisisti.

LXII. Iulianus Caesar Theodoro pontifici.

Mihi ad te specialius quoddam quam ad alios conscriptum est epistolae genus, et ideo quidem, quod tibi necum, ut arbitror, maior quam cum aliis amicitiae usus intercedit; est enim nobis communis ductor, cuius rei nemineris utique. (2) Non diu vero est, quod, cum in occidente adhuc versarer, ex quo te valde ei placere intellexi, in amicorum numero te habui, etsi propter nimiam cautionem Homeri illud bene mihi habere videbatur, non mihi ille obviam factus est, neque vidi eum, et amicitiam praecedere debere cognitionem, cognitionem vero consuetudinem. (3) Sed plurimum apud me valet doctoris nostri auctoritas. Quapropter ego et inter notos referre te continuo debere censui, et nunc tibi negotium committo mihi quidem iucundum, omnibus vero hominibus futurum utique utilissimum. Tu autem praclare, prout id sperare decet, illud suscipe, multam quidem his in

σαιο, ἴσθι πολλὴν μὲν εὐπροσόνην ἐνταῦθα παρῆσιν, ἐλπίδα δὲ ἀγαθὴν μερίζονα τὴν εἰς τὸ μέλλον. (4) οὐ γὰρ δὴ καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν τῶν πεπεισμένων τὰς ψυχὰς ἤτοι προαπόλλυσθαι τῶν σωμάτων ἢ συναπόλλυσθαι, πειθόμεθα δὲ τῶν μὲν ἀνθρώπων οὐδενί, τοῖς θεοῖς δὲ μόνον, οὐς δὴ καὶ μάλιστα ταῦτα εἰκὸς εἶδέναι μόνους, εἴ γε χρὴ καλεῖν εἰκὸς τὸ ἀναγκαῖον ὡς τοῖς μὲν ἀνθρώποις ἀρμόζει περὶ τῶν τοιούτων εἰκάσειν, ἐπίστασθαι δὲ αὐτὰ τοὺς θεοὺς ἀνάγκη.

(5) Τί ποτ' οὖν ἐστὶν ὃ φημί σοι νῦν ἐπιτρέπειν; ἄρχειν τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν ἱερῶν ἀπάντων ..... τοὺς λήθους ... τὴν πόλιν ἱερῶν, καὶ ἀπονέμονται τὸ πρέπον ἐκάστω. πρέπει δὲ ἐπιεικεία μὲν πρῶτον ἄρχοντι ἢ γροιστότης τε ἐπ' αὐτῇ καὶ φιλάνθρωπία πρὸς τοὺς ἀξίους αὐτῶν τυγχάνειν. ὡς ὅστις γε ἀδικεῖ μὲν ἀνθρώπους, ἀνόσιος δ' ἄσπι πρὸς θεοὺς, θρασὺς δὲ πρὸς πάντας, ἡ διδακτέος μετὰ παρρησίας ἐστὶν ἡ μετὰ ἐμβριθείας κολαστέος. (6) ὅσα μὲν οὖν γρηγορήσῃ συντάξει περὶ τῶν ἱερῶν ἀπάντων ἐντελέστερον, αὐτίκα μάλᾳ σὺν τοῖς ἄλλοις εἴσει, μικρὰ δὲ τῶς ὑποθέσθαι σοι βούλομαι δίκαιος δὲ εἰ πείθεσθαι μοι τὰ τοιαῦτα. (7) καὶ γὰρ οὐδὲ ἀποσχεδιάζω τὰ πολλὰ τῶν τοιούτων, ὡς ἴσασιν οἱ θεοὶ πάντες, ἀλλὰ, εἴτε τις ἄλλος, εὐλαβὴς εἰμι καὶ σεύγω τὴν καινοτομίαν ἐν ἅπασιν μὲν ὡς ἔπος εἶπειν, ἴδια δὲ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς θεοὺς, οἰόμενος γρῆναι τοὺς πατέρας ἐξ ἀρχῆς φυλάττεσθαι νόμους, οὐς ὅτι μὲν ἔδοσαν οἱ θεοὶ, φανερόν· οὐ γὰρ ἂν ἦσαν οὕτω καλοὶ παρὰ ἀνθρώπων ἀπλῶς γενόμενοι. συμβᾶν δὲ αὐτοὺς ἀμεληθῆναι καὶ διαφθαρῆναι πλοῦτου καὶ τρυφῆς ἐπικρατησάντων, οἷμαι δεῖν ὡσπερ ἀρ' ἐστίας ἐπιμεληθῆναι τῶν τοιούτων. (8) ὄρων οὖν πολλὴν μὲν ὀλιγοψύχον οὖσαν ἡμῖν πρὸς τοὺς θεοὺς, ἅπασαν δὲ εὐλάβειαν τὴν εἰς τοὺς κρείττους ἀπελάττεσθαι νόμους, οὐς τῆς ἀκαθάρτου ** τρυφῆς, ἀεὶ μὲν ὠδύραμην ἐγὼ καὶ ἑαυτὸν τὰ τοιαῦτα. τοὺς μὲν εὐσεβεῖας σχολῇ προσέχοντας οὕτω διαπύρωσ, ὡς αἰρεῖσθαι μὲν ὑπὲρ αὐτῆς θάνατον, ἀνέχεσθαι δὲ πᾶσαν ἔνδειαν καὶ λιμόν, βεῖων ὅπως μὴ γεύσαιντο μηδὲ πνικτοῦ μήτ' ἄρα τοῦ ἀποθλιβέντος· ἡμᾶς δὲ οὕτω βραθύμως πρὸς τοὺς θεοὺς διακειμένους, ὥστε ἐπιλελῆσθαι μὲν τῶν πατρίων, ἀγνοεῖν δὲ λοιπὸν εἰ καὶ ἐτάχθη πώποτε τι τοιοῦτον. (9) ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐν μέρει θεοσεβεῖς ὄντες, ἐπειπερ δν τιμῶσιν ** ἀλλ' ἀληθῶς ὄντα δυνατώτατον καὶ ἀγαθώτατον, ὃς ἐπιτροπεύει τὸν αἰσθητὸν κόσμον. ** εὐ οἶδ' ὅτι καὶ ἡμεῖς ἄλλοις θεραπευόμεν δνόμασιν, εἰκότα μοι δοκῶσι ποιεῖν, τοὺς νόμους μὴ παραβιάζοντες, ἐκείνο μόνον ἁμαρτάνειν, ὅτι μὴ καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἀρέσκοντες, τούτῳ μάλιστα τὸν θεὸν θεραπεύουσιν. ἀλλ' ἡμῖν οἴονται τοῖς ἔθνεσιν ἀποκαληρῶσθαι μόνους αὐτούς, ἀλαζονεῖα βραβαρακὴ πρὸς ταυτηνὴν τὴν ἀπόνοιαν ἐπαρθέντες. ὡς ἐκ τῆς Γαλιλαίων δυσσεβείας ὡσπερ τι νόσημα τῷ βίῳ τῆν ἑαυτῶν.....

terris iucunditatem, maiorem vero in futurum spem præbiturus. (4) Neque enim nos ex eorum numero sumus, qui animos vel ante corpora aut cum corporibus interire statuunt. Nulli vero inter homines de hisce fidem habemus, solum autem diis, quos et solos apprime hæc scire consentaneum est, dummodo vocare liceat consentaneum, quod necessarium est: nam hominibus quidem convenit de iis rebus concipere, scire autem illas deos est necesse.

(5) Quid tandem est illud, quod dico me velle nunc tibi committere? ut omnibus nempe Asiæ sacris præsis, ruris et urbium sacerdotibus imperes ac distribuas unicuique id quod ei convenit. Moderatio ante omnia antistiti sacrorum, benignitas vero insuper et humanitas erga eos ad sit, qui merentur iis frui. Qui vero iniuste se erga homines gerit, iniquus est erga deos: temerarius vero in omnes aut libere monendus est aut graviter puniendus. (6) Qualia vero in universum oporteat de sacris omnibus perfectius decernere, mox cum cæteris comperis; pauca vero interea volo hic tibi proponere: iure autem istis in rebus tu mihi obtemperabis. (7) Neque enim plura id genus, ut omnes dii norunt, temere effutio, sed si quis alius circumspice in iis versor, et novitatem quidem in omnibus fere fugio, sed speciatim in iis, quæ deos respiciunt; ratus nimirum debere nos ante omnia patrias observare leges, quas certum est nobis a diis datas: baud enim existerent adeo præclaræ, si ab hominibus simpliciter essent profectæ. Quum vero acciderit, ut illæ neglectæ sint et corruptæ, divitiis ac luxu prævalentibus, arbitror oportere tanquam a Laribus earum curam geri. (8) Videns igitur magnam nobis circa deorum cultum negligentiam, omnem autem erga superiores reverentiam impuris deliciis profligatam, semper equidem talia apud me deplorabam: illos quidem, qui impietatis scholam sectantur, fervidos adeo esse, ut non solum pro ea mortem obire eligant, sed et omnem inopiam famemque ferant, ne sullis aut suffocato aut etiam morticinio vescantur; nos autem in rebus ad deos pertinentibus adeo segnes esse, ut patriarum etiam legum obliviscamur, ignoremus præterea, num unquam tale quid fuerit præscriptum. (9) Sed illi quidem pro sua parte pii, quandoquidem quem colunt ** sed qui revera sit potentissimus et optimus quippe sensibilem mundum regit; qui equidem, ut optime novi, a nobis etiam aliis colitur nominibus; consentanea mihi videntur facere, dum leges non transgrediuntur: in eo autem solum errare, quod, spreto aliorum deorum cultu, ii maxime deo inserviunt, nobis vero putant gentilibus solis eum occultari, se ipsos barbara ostentatione ad hanc vesaniam efferentes. Quod impii Galilæi, tanquam quandam vitæ morbum.....

ξγ'. Ἰουλιανοῦ νόμος περί τῶν ἱατρῶν.

Τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην σωτηριώδη τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνειν τὸ ἐναργές τῆς χρείας μαρτυρεῖ. διὸ καὶ ταύτην ἐξ οὐρανοῦ πεφοιτηκέναι δικαίως φιλοσόφων παῖδες κηρύττουσι τὸ γὰρ ἀσθενές τῆς ἡμετέρας φύσεως καὶ τὰ τῶν ἐπισυμβαίνοντων ἀρρωστημάτων ἐπανορθοῦται διὰ ταύτης. ὅθεν κατὰ τὸν τοῦ δικαίου λογισμὸν συνωδὰ τοῖς ἀνωθεν βασιλεῦσι θεσπίζοντες ἡμετέρα φιλανθρωπία κελεύομεν τῶν βουλευτικῶν λειτουργημάτων ἀνενοχλήτους ὑμᾶς τοὺς λοιποὺς χρόνους διάγειν.

ξδ'. Πρὸς δῆμον εὐφημήσαντα ἐν τῷ Τυχαίῳ.

Εἰ μὲν εἰς τὸ θέατρον λαθῶν εἰσῆλθον, εὐφημεῖτε· εἰ δὲ εἰς τὰ ἱερά, τὴν ἡσυχίαν ἄγετε καὶ μετενέγκατε ὑμῶν τὰς εὐφημίας εἰς τοὺς θεοὺς. μάλλον δὲ οἱ θεοὶ τῶν εὐφημιῶν οὐ χρεῖζουσιν.

ξε'. Ζωγράφῳ.

Εἰ μὲν μὴ εἶχον καὶ ἐχαρίσω μοι, συγγνώμης ἦσθα ἄξιος· εἰ δὲ εἶχον μὲν, οὐκ ἐχρησάμην δέ, τοὺς θεοὺς ἔφερον, μάλλον δὲ ὑπὸ τῶν θεῶν ἐφερόμην. σύ μοι ἀλλότριον σχῆμα πῶς εἰδίδους, ἑταῖρε; οἷόν με εἶδες, τοιοῦτον καὶ γράψον.

ξς'. Ἀρσάκη Ἀρμενίων σατραπῆ.

Ἐπείχθητι πρὸς τὴν τῶν πολεμίων παράταξιν, Ἀρσάκιε, θάπτον ἢ λόγος, τὴν δεξιὰν κατὰ τῆς Περσικῆς μανίας ὀπλίσας. ἡ γὰρ ἡμετέρα παρασκευὴ τε καὶ προθυμία δυοῖν θάτερον βεβούλευται, ἢ τὸ χρεὼν ἀποδοῦναι ἐπὶ τῆς Παρθυαίων εὐδοίας τὰ μέγιστα διαπραξαμένους καὶ τὰ δεινότατα διαθεμένους τοὺς ἀντιπάλους, ἢ τοὺτους χειρωσαμένους, πρυτανεύοντων ἡμῖν τῶν θεῶν, καλλινίκους ἐπανελθεῖν ἐπὶ τὴν ἐνεγκαμένην, τρόπαια κατὰ τῶν πολεμίων ἐγείραντας. (2) πᾶσαν οὖν ῥασιώνην καὶ φενακισμὸν ἀποθέμενος, καὶ τὸν μακαρίτην ἐκείνον καὶ τὰς τῶν εὖ γεγονότων περιουσίας τὰς εἰς σέ τε καὶ τοὺς δημοτρόπους σοὶ βραβέλους ὑπὸ τοῦ ἀδρότατου καὶ πολυτελοῦς Κωνσταντίου κενωθείσας, νῦν μοι τὸν Ἰουλιανόν, τὸν ἀρχιερέα, τὸν Καίσαρα, τὸν Αὐγουστον, τὸν θεῶν τε καὶ Ἄρεος θεραπευτὴν ἐνόησον, τὸν Φραγκῶν τε καὶ βαρβάρων ὀλετήρα, τὸν Γάλλων τε καὶ Ἰταλῶν ἐλευθερωτήν. (3) εἰ δὲ ἕτερόν τι βουλευσαιο (πυνθάνομαι γὰρ εἶναι σε πανοῦργον καὶ κακὸν στρατιώτην καὶ ἀλαζόνα, ὡς τὰ παρόντα μοι πράγματα δείκνυσιν) ἐχθρὸν γὰρ τινὰ τῆς κοινῆς λυσιτελείας λαμβάνοντα ἀποκρῦπτειν παρὰ σοὶ πειρᾶ, καὶ τῶς μὲν τοῦτο ὑπερτιθεῖναι διὰ τὴν τοῦ πολέμου τύχην) ἀρκεῖ γὰρ ἡμῖν ἡ τῶν θεῶν συμμαχία πρὸς τὴν

LXIII. Ad medicos.

Artem medicam hominibus salutarem esse usus ipse demonstrat. Quare et ipsam e caelo in terram descendisse non immerito philosophi praedicant. Etenim naturae nostrae infirmitas et valetudinis offensiones, quae quotidie incidunt, per hanc corriguntur. Quam ob rem sicut aequitatis ratio postulat, nos superiorum regum auctoritatem et vocem secuti, pro nostra humanitate iubemus vos senatoriis muneribus liberos in posterum vivere.

LXIV. Ad populum acclamantem in Tychaëo.

Si in theatrum latenter ingrediar, acclamate; sin autem in templa me conferam, silentium agite et acclamations vestras in deos transferte. Immo vero plausibus et bonis verbis dii non indigent.

LXV. Ad pictorem.

Si quidem non haberem, et mihi fuisses gratificatus, venia dignus esses: sin autem haberem neque uterer, deos ferrem, imo potius dii me ferrent. Tu vero quare alienum mihi habitum dedisti, o amice? Qualem me vidisti, talem etiam pingito.

LXVI. Arsaci Armeniorum Satrapæ.

Ad hostium aciem propera, Arsacie, celerius quam sermo, dextram adversus Persicum furorem obarmans. Noster enim bellicus apparatus animique promptitudo alterutrum constituit, aut naturæ debitum persolvere, postquam in plana Parthorum expeditione maxima confecerimus atque adversarios gravissime adfecerimus, aut iisdem in servitutem redactis, diis nostra gubernantibus, in patriam redire victores, trophæis adversus hostes statutis. (2) Omnem igitur desidiâ atque tergiversationem abiciens, Divumque illum et nobilium facultates, quas in te non solum sed in tui similes barbaros mollissimus ac magnificus Constantius olim exhausit, pro nihilo ducens, nunc mihi cogita Iulianum, Pontificem Maximum, Cæsarem, Augustum, deorum ac Martis cultorem, qui et Francorum et barbarorum perditor, Gallorum vero atque Italorum liberator est. (3) Quodsi pravi quid apud te constitueris (audio enim te versutum esse malumque militem et superbum, ut res ipsa mihi fidem facit, quum hostem quandam publicæ utilitatis apud te latitantem abscondere atque interim hoc differre propter belli fortunam videarè), nobis satis est deorum

τῶν πολεμίων καθάρισιν. (1) εἰ δέ τι τὰ τῆς εἰμαρμένης κρῖνει (θεῶν γὰρ βούλησις ἡ ταύτης ἐξουσία), ἀδεῶς καὶ γενναίως οἶσω τοῦτο. Ἴσθι δὲ ὡς σὺ μὲν πάρεργον ἔση τῆς Περσικῆς χειρός, συναφθείσης σοι παγγενοῦ τῆς ἐστίας καὶ τῆς Ἀρμενίων ἀρχῆς· κοινωήσῃ δέ σοι τῆς δυστυχίας καὶ ἡ Νισιβίων πόλις, τῶν οὐρανίων θεῶν τοῦτο πάλα· ἡμῖν προαγορευσάντων.

ξ'. Ἰουλιανὸς Σωσιπάτρω.

Ἔστι τις ἡδονῆς ἀφορμὴ πλείων, ὅταν ἐξῆ δι' ἀνδρὸς οἰκείου τοὺς φίλους προσφωνεῖν· οὐ γὰρ μόνον οἷς γράφεις τὸ τῆς σεαυτοῦ ψυχῆς ἰνῶδμα τοῖς ἐντυγχάνουσι ξυναρμόττη. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ποιῶ. τὸν γὰρ τροφέα τῶν ἑμαυτοῦ παιδίων Ἀντίοχον ὡς ὑμᾶς ἐκπέμπων, ἀπροσρητόν σε καταλιπεῖν οὐκ ἠνεσγόμεν· ὥστε εἴ τι τῶν καθ' ἡμᾶς ποθείς, ἔργοις ἀν' οἰκειότερον παρ' αὐτοῦ γινώσκαι. εἰ δέ τι καὶ σοὶ μέλει τῶν σῶν ἑραστῶν, ὡς ἔγωγε ὅτι μέλει πιστεύω, δεΐξεις ἐν οἷς ἀν' ἐξῆ γράφειν μηδαμῶς ἐλλείπων.

ξη'. Ἰουλιανὸς Φιλίππῳ.

Ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς εἶτι Καῖσαρ ὢν ἐπέστειλά σοι, καὶ νομίζω πλέον ἢ ἀπαξ. ὄρησα μέντοι πολλάκις, ἀλλ' ἐκώλυσαν ἄλλοτε ἄλλαι προφάσεις, εἴτα ἡ γενομένη διὰ τὴν ἀνάρρησιν ἐμοὶ τε καὶ τῷ μακκαρίτῃ Κωνσταντίῳ λυκοφιλία· παντάσῃ γὰρ ἐφυλατόμην ὑπὲρ τὰς Ἀλπεῖς ἐπιστειλὰ τινα, μὴ πραγμάτων αὐτῶν χαλεπῶν αἴτιος γένομαι. τεκμήριον δέ μοι ποιῶ τοῦτο εὐνοίας τὸ γράφειν· οὐ γὰρ ἐθέλει πολλάκις ὁμολογεῖν ἡ γλώττα τῇ διανοίᾳ. (2) καὶ ἴσως ἔχει μὲν τι πρὸς τὸ γαυριᾶν καὶ ἀλαζονεύεσθαι τοῖς ἰδιώταις· ἡ τῶν βασιλικῶν ἐπιστολῶν ἐπίδειξις, ὅταν πρὸς τοὺς ἀσυνήθεις ὥσπερ δακτύλιοι τινες ὑπὸ τῶν ἀπειροκάλων φερόμενοι κομίζωνται· φιλία δὲ ἀληθινὴ γίνεται μάλιστα μὲν δι' ὁμοιότητος, ἡ δευτέρα δὲ ὅταν τις ἀληθῶς ἀλλὰ μὴ πλαστῶς θαυμάζῃ, καὶ παρὰ τῇ τύχῃ καὶ συνέσει κρείττων ὡς ὁ πρῶτος καὶ μέτριος καὶ σώφρων ἀγαπηθῇ. (3) τὰ γραμματεῖα δὲ ταῦτα πολλοῦ τύφου καὶ πολλῆς φλυαρίας ἐστὶ μεστά, καὶ ἔγωγε πολλάκις ἑμαυτῷ μέμφομαι μακρότερα ποιοῦμενος αὐτὰ καὶ καλλίστερος ὢν, ἐξὸν Πυθαγόρεια διδάσκειν τὴν γλώτταν. ὑπεδεξάμην μέντοι τὰ σύμβολα, φιάλην ἀργυρᾶν, ἔλκουσαν μίαν μνᾶν, καὶ χρυσοῦ νόμισμα. καλέσαι δέ σε πρὸς ἑμαυτὸν ὥσπερ ἐπέστειλας ἐβουλόμην. (4) ἥδη δὲ ἔαρ ὑποφαίνει καὶ δένδρα βλαστάνει, χελιδόνες δὲ ὄσον οὐπω προσδοκώμεναι τοὺς συστρατευομένους ἡμᾶς ὅταν ἐπεισέλθωσιν ἐξελαύνουσι τῶν οἰκιῶν, καὶ φασὶ δεῖν ὑπερορίους εἶναι. πορευσόμεθα δὲ δι' ὑμῶν, ὥστε μοι βέλτιον ἀν' ἐντύχοις θελεόντων θεῶν ἐν τοῖς αὐτοῦ. τοῦτο δὲ οἶμαι ταχέως ἔσεσθαι, πλὴν εἰ μή τι δαιμόνιον γένοιτο κώλυμα. καὶ τοῦτο δὲ αὐτὸ τοῖς θεοῖς εὐχόμεθα.

auxilium, ut hostes cunctos internecone deeamus. (4) Sin vero fatum aliquid decreverit (huius enim potestas deorum voluntas est), secure et fortiter hoc feram. Scito tamen incensa tibi funditus domo atque exciso Armeniorum imperio te Persicæ potentia appendicem fore. Communem vero tecum calamitatem subibit Nisibiorum civitas, cælestibus diis hoc olim nobis prænuntiantibus.

LXVII. Iulianus Sosipatro.

Amplior voluptatis est occasio, ubi amicos datur per virum familiarem salutare. Nam ita fit, ut non solum per litteras animi tui simulacrum ad eos quibus scribis perveniat. Idem mihi iam contingit; nam Antiochum liberorum meorum educatorem ad vos cum mitterem, non potui quin te per epistolam alloquerer. ut, si quid de rebus nostris desideras, possis ex illo familiarius cognoscere. Tibi quoque si curæ sunt amici tui, ut ego esse tibi curæ non dubito, fac ut, si sint, per quos litteras mittere liceat, scribere neutiquam negligas.

LXVIII. Iulianus Philippo.

Cum adhuc Cæsar essem, deos testor, ad te scripsi atque plus simplici vice, ut opinor. Sæpius certe animi impetus me incessit, sed iam hæc iam aliæ me causæ impederunt, tum illa quod, pronunciatum me Augusto, lupina inter me ac beatum Constantium amicitia cœpisset. Magnopere enim cavi, quo minus cuiquam trans Alpes scriberem, ne graves illi molestiæ mea causa excitarentur. Tu vero documentum hoc habe meæ in te benevolentia, quod ad te scribo; nam et lingua sæpe animo suffragari renuit. (2) Et fortasse privatis est gloriandi ac sese effrendi materia, si imperatoris ad se epistolas ostentare valeant, quando ad inassuetos illæ tanquam annuli quidam ab hominibus elegantiarum rudibus perforuntur. Vera autem amicitia maxime inter pares locum habet. Sed est et secundum genus amicitia, quando unus alterum: vera, non simulata æstimatione colit ac suspicit, et fortuna vel ingenio præstantior amator tanquam modestus homo et placidus ac mentis bene sanæ. (3) Epistolæ autem buiusemodi multo fastu, ineptiis multis refertæ sunt. Ac sæpe me ipse reprehendo quod longiores illas facio, sumque loquacior, cum possem ad Pythagoricum morem linguam instituere. Symbola recepi phialam argenteam minæ pondere et numisma aureum. Volui te, ut in litteris tuis scribis, ad me accessere. (4) Sed iam ver imminet et arbores frondescere incipiunt, hirundinesque necdum exspectatæ, ubi advenierint, commilitaturos nos domibus eiciunt, atque peregrinas terras petere iubent. Per vestram autem regionem iter facturi sumus, ut adeo melius feceris, si diis propitiis apud tuos mihi occurreris. Idque brevi futurum spero, ni impedimentum divinitus obiciatur. Atque ut brevi contingat deos oramus.

εθ'. Ἰουλιανὸς Εὐθηρίῳ.

Ζῶμεν ὑπὸ τῶν θεῶν σωθέντες, ὑπὲρ ἑμοῦ δὲ αὐτοῖς ἔθε τα χαριστήρια. θύσεις δὲ οὐχ ὑπὲρ ἑνὸς ἀνδρός, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων. εἰ δέ σοι σχολή καὶ μέχρι τῆς Κωνσταντινίου πόλεως διαβῆναι, τιμησαίμην ἂν οὐκ ὀλίγου τῆν σὴν ἐντυχίαν.

ο'. Ἰουλιανὸς Διογένει.

Διογένης ὁ σὸς υἱὸς ὄφθεις μοι μετὰ τὴν ἐξοδὸν τὴν σὴν καὶ ψήσας ὠργίσθαι σέ τι πρὸς αὐτὸν οἶον ἂν πατὴρ πρὸς παῖδα χαλεπήνειεν, ἐδέχθη μέσον με τῶν πρὸς αὐτὸν καταλλαγῶν παρὰ σοὶ γενέσθαι. εἰ μὲν οὖν μέτρια καὶ ὅσα δύνασθαι φέρειν ἤμαρτεν, εἴξον τῇ φύσει καὶ τὸ πατὴρ εἶναι γνοῦς ἐπάνελθε πρὸς τὸν παῖδα τῇ γνώμῃ· εἰ δέ τι μείζον ἐπταικεν ἢ οἶον πρὸς συγγνώμην ἔλθειν, αὐτὸς ἂν εἴης δικαιότερος κριτής, εἴτε δεῖ καὶ τοῦτο γενναίως ἐνεγκόντα νικῆσαι τοῦ παιδὸς τὴν βουλήν γνώμη κρείττονι, εἴτε καὶ πλείονος χρόνου σωφρονισμῷ τὴν ἐπὶ τῷ πταισθέντι βάσανον πιστεῦσαι.

οα'. Ἰουλιανὸς Πρίσκῳ.

Ἐγὼ δεξάμενός σου τὰ γράμματα παραχρήμα τὸν Ἀρχέλαον ἀπέστειλα, δοὺς αὐτῷ φέρειν ἐπιστολάς πρὸς σέ, καὶ τὸ σύνθημα, καθάπερ ἐκέλευσας, εἰς πλείονα χρόνον. ἱστορήσαι δέ σοι τὸν Ὠκεανὸν ἐθέλοντι ὑπάρξει σὺν θεῷ πάντα κατὰ γνώμην, εἰ μὴ γε τὴν Γαλατῶν ἀμουσίαν καὶ τὸν χειμῶνα διευλαθηθείης. (α) ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὅπως ἂν ἦ τῷ θεῷ φίλον γενήσεται, ἐγὼ δὲ ὁμνυμί σοι τὸν πάντων ἀγαθῶν ἔμοι αἴτιον καὶ σωτήρα, ὅτι διὰ τοῦτο ζῆν εὐχομαι, ἵν' ὑμῖν τι χροῖσιμος γένομαι. (β) τὸ δὲ ὑμῖν ὅταν εἶπω, τοὺς ἀληθινούς φημι φιλοσόφους, ὧν εἶναί σε πεισθεις ὅσθα πῶς ἐφίλησα καὶ φιλῶ καὶ ὄραν εὐχομαι. ἐρρωμένον σε ἡ θεῖα πρόνοια διαφυλάξει πολλοῖς χρόνοις, ἀδελφεῖ ποθεινότατε καὶ φιλικώτατε. τὴν ἱερὰν Ἰππίαν καὶ τὰ παιδιὰ ὑμῶν προσαγορεύω.

οβ'. Λιθνίῳ σοσιπῆ καὶ κουκίστωρι.

Ὅς ὦνησέ γε τὸ σύνθημα ἡμῖν μελλῆσαν· ἀντί γὰρ τοῦ τρέμειν καὶ δεδιέναι φερόμενον ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀπήνης καὶ περιπίπτοντα κραιπαλῶσιν ὀρεικώμοις καὶ ἡμιούσις ἀκοστήσασι καθ' Ὅμηρον δι' ἀργίαν καὶ πλησμονὴν ἀνεγχεσθαι κοινορτοῦ καὶ φωνῆς ἀλλοκότου καὶ ψόφου μαστίγων βαδίζειν ἐπὶ σχολῆς περιεστί μοι δι' ὁδοῦ συνηρεφούς καὶ ἐπισκίου, (2) πολλὰς μὲν κρήνας πολλὰς δὲ ἐχούσας καταγωγὰς ἐπιτηδείους τῇ ὥρᾳ μεταξὺ τὸν πόνον διαναπαύοντι, ἵν' ἂν μοι φανῆ κατάλυσις εὐπνοῦς τε καὶ ἀμφιλαφῆς ὑπὸ πλατάνους τισὶν ἢ κυπαρίττοις, τὸν Φαῖδρον ἔροντι ἐν χειρὶ τὸν Μυρρινούσιον ἢ ἕτερόν τινα τῶν Πλάτωνος λόγων.

LXIX. Iulianus Eutherio.

Vivimus servati a diis. Pro me igitur ut illis gratias agas, sacra facito. Facies autem non pro uno viro, sed pro communi Græcorum salute. Quod si otium tibi fuerit Constantinopolin traicere, præsentia tua non parum gaudebo.

LXX. Iulianus Diogeni.

Post profectioem tuam Diogenes filius tuus ad me venit, dixitque te sibi irasci et quantum posset pater filio indignari : quare rogavit me, ut medium me interponerem atque se tibi reconciliarem. Si igitur delictum eius leve sit et quale ferri utcumque possit, da quæso spatium naturæ, atque memor patrem te esse cum filio redi in gratiam; si vero maius quidpiam admiserit quam ut veniæ locus esse possit, ipse rectius iudicabis præstetne aut hoc etiam generose sustinendo voluntatem filii meliore consilio vincere, aut longioris temporis emendationi committere delicti reparandi experimentum.

LXXI. Iulianus Prisco.

Acceptis litteris tuis extemplo Archelaum misi, epistolamque ad te perferendas dedi, et tesseram commeatus, sicut iusseras, in longius tempus. Oceanum speculari si volueris, omnia tibi fluent cum deo ex animi sententia, nisi Gallorum inegalentiam aut tempestatem pertimescis. (2) Sed hoc, ut deo visum fuerit, ita fiet. Ego iuro tibi per illum, qui omnium mihi bonorum auctor et servator est, quod vel ideo opto vivere, ut vobis utilis esse valeam. (3) Vobis autem cum aio, veros philosophos intellico, ex quorum numero esse te persuasus non potes ignorare quantopere et amavi te et amo et videre gestio. Firmum te ac valentem divina providentia multos conservet annos, frater desideratissime et amicissime. Præclaram conjugem tuam Hippiam liberosque vestros cupio salvare.

LXXII. Libanio sophistæ et quæstorî.

Quam opportune accidit, cursum publicum non statim præsto nobis fuisse. Nam tremoris loco et timoris, qui in vectura publica sustinendus fuisset modo in ebrios muliones incidentibus mulosque (quos hordeo pastos cum Homero dixeris, ita ignavi sunt et distenti), modo exipientibus pulverem et voces insolentes cum scuticarum strepitu, nunc datur otio pergere per viam opacam et umbrosam (2) multis amœnam fontibus et ductibus opportunis aquarum; et quum hora nos recreandi interponitur, loco quo placuerit fragranti et spatioso sub platanis et cupressis acquiescimus, Phædrum Myrrhinusium aut alium quempiam ex Platonis libris in manibus habentes.

ταῦτά σοι, ὦ φίλη κεφαλῇ, ἀπολαύειν τῆς ἐλευθέρου
δδοιπορίας, ἄτοπον ὑπέλαθον τὸ μὴ καὶ τοῦτο κοινώ-
σασθαί τε καὶ ἀποσημῆναι.

ογ'. Εὐκλείδη φιλοσόφῳ.

Πότε γὰρ ἡμῶν ἀπελείψῃς, ἵνα καὶ γράψωμεν, ἢ
πότε οὐχὶ τοῖς τῆς ψυχῆς ὀρθαλοῖς ὡς παρόντα σε
θεωροῦμεν; οἷγε οὐ μόνον αἶε σοι συνεῖναι καὶ συνομι-
λεῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν γε νῦν προσηκόντων ὡς
ὑπὸ παρουσίᾳ τῇ σῇ τὰ εἰκότα κηδόμεθα. εἰ δὲ καὶ
γράφεσθαί σοι παρ' ἡμῶν ὡς ἀπόντι θέλεις, ὅρα μὲν
ὅπως μὴ αὐτὸς τὸ δοκεῖν ἡμῶν ἀπεινὰ μάλλον αὐτῷ
γράφειν ἐθέλειν ἐκφῆρξῃ· πλὴν ἄλλ' εἶγε σοι φίλον
ἔστιν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐκόντες ὑπακούομεν. (2) πάντως
γε, τὸ τοῦ λόγου, θέοντα τῇ παρακλεῦσει τὸν ἴππον
εἰς πεδὸν ἄξεις. ἄγε οὖν ὅπως ἀντιδίδως τὰ ἴσα,
καὶ πρὸς τὴν ἀντίκλησιν ἐν τῇ τῶν ἀμοιβῶν συνε-
χεῖα μὴ κατοκνήσης. (3) καίτοι ἔγωγε εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ
κοινῷ σοι γινομένην σπουδῇ οὐκ ἐθέλω δισχλεῖν, ἀλλ'
ὅσῳ σε φυλάττω τῇ θήρᾳ τῶν καλῶν, οὐ μόνον οὐκ
ἀδικεῖν ἀλλὰ καὶ ζύμπαν ἡμῶν τὸ Ἑλληνικὸν ὠφελεῖν ἂν
δοκῶν, ὥσπερ σκύλακα γενναῖον, ἀόκλητον ἀειεὶς
ἐσχολακέναι τοῖς περὶ τοὺς λόγους ἔγνεσιν ὀλοκλήρῳ
τῷ βήματι. (4) εἰ δέ σοι τοσοῦτον τάχος περιεστίν, ὡς
μῆτε τῶν φίλων ἀμελεῖν μῆτ' ἐκείνοις ἐνδεῖν, ἴθι χαρῆ-
σαι παρ' ἄμφω τῷ ὀρόμῳ.

οδ'. Λιθάνῳ.

Ἀποδέδωκας Ἀριστοφάνει τὰς ἀμοιβὰς τῆς τε περὶ
τοὺς θεοὺς εὐσεβείας καὶ τῆς περὶ σεαυτὸν προθυμίας,
ἀμείψας αὐτῷ καὶ μεταβίβεις τὰ πρόσθεν ἐπινοεῖσθαι
πρὸς εὐκλειαν οὐ τὴν νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν
ἔπειτα χρόνον, ὡς οὐχ ὁμοίῳν γε ἡ Παύλου συκοφαν-
τία καὶ ἡ τοῦ δεῖνος κρίσις τοῖς ὑπὸ σοῦ γραφομένοις
λόγοις. (2) ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἀνοῦντά τε ἐμισεῖτο καὶ
συναπέσθη τοῖς δράσασιν, οἳ δὲ σοὶ λόγοι καὶ νῦν ὑπὸ
τῶν ἀληθῶς Ἑλλήνων ἀγαπῶνται, καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρό-
νον, εἰ μὴ τι σφάλλωμαι κρίσεως ὀρθῆς, ἀγαπηθήσονται.
πεύσῃ δὴ λοιπὸν εἰ πέπεικας με, μάλλον δὲ μεταπέ-
πεικας ὑπὲρ Ἀριστοφάνους. (3) μὴ νομῶν αὐτὸν ἡθο-
νῶν ἤττονα καὶ χρημάτων ἡμολογῶ. τί δὲ οὐ μέλλω
τῷ φιλοσοφώτατῳ καὶ φιλαληθεστάτῳ τῶν ῥητόρων
εἶκειν; ἔπειτα καὶ τὸ ἐπὶ τοῦτοις παρὰ σοῦ προσανερω-
τῆσθαι. (4) τί οὖν οὐ μετατίθεμεν αὐτῷ τὰς συμφορὰς
εἰς ἀμείνω τύχην καὶ ἀφανίζομεν τὰ κατασχόντα διὰ
τὰς δυσπραγίας ὀνειδῆ; σὺν τε δὴ ἔργοις ἐμῶν,
φασίν, ἐγὼ καὶ σὺ δουλευσώμεθα· δίκαιος δὲ εἴ μὴ
συμβουλεύειν μόνον ὅτι χρῆ βοηθεῖν ἀνδρὶ τοὺς θεοὺς
ἀδόλως τετιμηκότι, ἀλλὰ καὶ ὃν χρῆ τρέπον. (5) καίτοι
τοῦτο ἠνέξω τρόπον τινά. βέλτιον δὲ ἴσως ὑπὲρ τῶν
τοιοῦτων οὐ γράφειν ἀλλὰ διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλή-
λους. ἔρωσέ μοι, ἀδελφεῖ θεοεινότητε καὶ προσφι-
λέστατε.

Hæc ego, qui liberi itineris voluptate me oblecto, tecum,
carissimum caput, non communicare nec tibi significare
indignum existimavi.

LXXIII. Euclidis philosopho.

Equando te dereliquimus, ut ad littèras scribendas
recurrere nobis sit necesse? vel quando non animi nostri
luminibus te veluti præsentem intuemur? ut qui non so-
lum videmur assidue tecum versari et colloqui, sed
etiam pro nostra consuetudine perinde ut in præsentia
tua res tuas curamus. Si autem omnino vis, ut ad te
tanquam ad absentem scribam, vide ne per hoc ipse,
quod cupis me scribere ad te, prodas potius te a nobis
abesse. Quicquid sit tamen, si gratum istud ducis,
etiam hac in re lubentes tibi obsequimur; (2) ac sane,
quod aiunt in proverbio, eurrentem equum hortatione
alacrius ire in campum facies. Tu modo par pari redde,
nec mutuis litteris assidue respondere grave ducito. (3)
Quanquam ego industriam tuam pro communi laboran-
tem bono turbare nolim, sed ut te res pulcherrimas ve-
nantem observo, sic non modo minime peccaturus, sed te
non distineam, verum pleno ac libero cursu sinam tan-
quam generosum canem per omnia vestigia eruditionem
indagare ac persequi. Quod si tanta celeritate polles,
ut nec amicos negligas, nec illis rebus desis, age, ad
utrumque cursum vires intende.

LXXIV. Libanio.

Retribuisti Aristophani vicem, quam et religio eius
erga deos et in te benevolentia exposcebat. Rependisti
illi, et priores quas passus est ignominias in laudem eius
et gloriam convertisti non præsentem tantummodo sed
duraturam ad posteros. Nec tanti est vel Pauli calum-
nia vel sententia illius iudicis, ut cum orationibus a te
scriptis conferri mereantur. (2) Nam illa statim cum pro-
dient odio habebantur, et cum auctoribus suis extincta
sunt. At tuæ orationes et nunc amantur a vere Græcis,
et, nisi me fallit iudicium, in futurum tempus araban-
tur. In posterum saue comperies, num mihi persuaseris
vel potius mentem immutaveris de Aristophano. (3) Vol-
uptatibus eum ac divitiis indulgere, minime credere me
confiteor. Quidni cedam oratori philosopho veritatisque
amantissimo? Accedit, quod his de rebus insuper abs te
rogor. (4) Cur igitur adversos ei casus in meliorem fortun-
am non mutamus, neque dissolvimus opprobria ex rebus
conflata, quæ male successerant? Duobus pariter eunti-
bus, ut aiunt, ego ac tu deliberemus. Equum enim est,
ut non solum consilium des opem esse ferendam viro,
qui sincere deos coluit, sed etiam quoniam modo ferenda
sit; (5) quanquam id aliquo iam modo innueris. Sed præ-
stat fortasse de talibus non scribere sed eorum colloqui-
Vale, frater optatissime et carissime.

ος'. Ἰουλιανὸς τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖω.

Τὸ ἔμφυτόν μοι ἐκ παιδῶθεν γαληνὸν καὶ φιλό-
θρωνον μέχρι τοῦ παρόντος γε ἐπίδεικνύμενος, πάν-
τας ὑπηκόους ἔχομισάμην τοὺς οἰκοῦντας τὴν ὑφ'
ἥλιον. Ἴδού γάρ πᾶν γένος βαρβάρων μέχρι ὁρίων
Ἰκεανοῦ ποταμοῦ δῶρά μοι κομίζονται ἤκε παρὰ ποσὶ
τοῖς ἑμοῖς, ὁμοίως δὲ καὶ Σαγάδαρες οἱ παρὰ τὸν
Δάνουβιν ἐκτραφέντες καὶ Γόττοι ποικιλοκαρόμορ-
φοι, οἷς οὐκ ἔστι θέα ὁμοιοειδῆς ἀνθρώποις, ἀλλὰ
μορφῇ ἀγριαίνουσα, (2) οὗτοι καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν
ἐνεστῶσαν προκυλινδῶνται ἔχνεσι τοῖς ἑμοῖς, ὑπισ-
χνόμενοι ποιεῖν ἔκεινα, ἅπερ τῇ ἐμῇ ἀρμόζει βασι-
λείᾳ. οὐχὶ δὲ ἐν τούτῳ μόνῳ ἔλκομαι, ἀλλὰ δεῖ με
σὺν πολλῶ τῷ τάχει καταλαθεῖν τὴν Περσῶν καὶ τρο-
πώσασθαι τὸν Σάπυριν ἔκεινον τὸν ἀπόγονον Δαρείου
γεγονότα, ἄχρις οὗ ὑπόφορος καὶ ὑποτελής μοι γένη-
ται· (3) ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν Ἰνδῶν καὶ τὴν Σαρακηνῶν
περιοικίδα ἐκπορθῆσαι, ἄχρις οὗ καὶ αὐτοὶ πάντες ἐν
δευτέρᾳ τάξει βασιλείας γέγονται τῆς ἐμῆς ὑπόφοροι
καὶ ὑποτελεῖς. ἀλλ' αὐτὸς ἐπέκεινα τῆς τούτων δυνά-
μεως περρόνηκας, εὐλάθειαν μὲν λέγων ἐνδεδῶσθαι,
ἀνάδειξαν δὲ προβαλλόμενος, καὶ πανταχοῦ διαφημί-
ζων ἀνάξιόν με τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας γεγο-
νέναι. (4) ἢ οὐκ οἶσθα αὐτός, ὡς Κώνστα τοῦ κρα-
τίστου ἀπόγονος γέγονα; καὶ τούτων οὕτως γνωσθέντων
ἡμῖν σοῦ ἕνεκα, οὐδὲ τῆς προτέρας ἐξέστημεν διαθέ-
σεως, ἥσπερ ἔτι νέαι ὄντες τῇ ἡλικίᾳ ἐγὼ τε καὶ σὺ
μετεσχέχαμεν. (5) ἀλλὰ γαληνῶ τῷ φρονήματι θεσπίζω
δέκα ἑκατοντάδας χρυσίου λιτρῶν ἐξαποσταλῆναί μοι
παρὰ σοῦ ἐν τῇ παρόδῳ μου τῇ κατὰ τὴν Καίσαρος,
ἔτι μου κατὰ τὴν λεωφόρον ὑπάρχοντος, σὺν πολλῶ
τῷ τάχει ἀφικνουμένου μου κατὰ τὴν Περσῶν, ἐτόί-
μου ὄντος μου, εἰ μὴ τοῦτο ποιήσεις, πάντα τόπον
ἀνασκευάσαι τῆς Καίσαρος, καὶ τὰ πάλαι αὐτῆς ἐγ-
γεμμένα καλλιουργήματα καταστρέψαι κατὰ τόπον,
ναούς τε καὶ ἀγάλματα ἀναστῆσαι, ὥστε με πείσαι
πάντας εἶκειν βασιλεῖ Ῥωμαίων καὶ μὴ ὑπεραίρε-
σθαι. (6) τὸ οὖν ἐξονομασθὲν χρυσίον ἐξ ἀριθμοῦ ζυγῶ
Καμπανῶ τρυτανίσας καὶ διαμετρησας ἀσφαλῶς ἐξα-
πόμενόν μοι δι' οἰκείου πιστοῦ σοι ὄντος, δακτυλίῳ
τῷ σὺ σφραγισάμενος, ὥστε με ἐπεγνωκότι, κἂν ὀψέ-
ποτε, τοῦ καιροῦ τὸ ἀπαραίτητον γαληνόν σοι γενέ-
σθαι περὶ τὰ ἐπταισμένα. ἃ γὰρ ἀνέγνων, ἔγνων καὶ
κατέγνων.

ος'. Εὐσταθίῳ φιλοσόφῳ.

Μὴ λίαν ἦ κοινὸν τὸ προσίμιον τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα.
τὰ δὲ ἐπεξῆς οἶσθα δῆπουθεν. ἀλλὰ καὶ ἔχεις. οἶσθα
μὲν γὰρ ἄτε λόγιος ὢν καὶ φιλόσοφος τὸ ἐπόμενον
αὐτῷ, ἐμὲ δὲ ἔχεις φίλον, εἴπερ συνάμφορ ἐσθλοῖ
ἔσμεν. ὑπὲρ γὰρ σοῦ τοῦτο κἂν δικτεῖναι μὴν ὅτι
τοιοῦτος εἶ, περὶ δὲ ἑμαυτοῦ σιωπῶ· γένοιτο δὲ τοὺς

LXXV. Iulianus Basilio magno.

Naturaliter insitum mihi a puero mite humanumque
ingenium cum hactenus testatum fecerim omnibus, omnes
qui sub sole habitant obsequentes mihi habui. Ecce enim
barbarorum genus omne ab ultimis Oceani venit finibus,
donaque ad pedes meos advolvit. Similiter et Sagadares,
qui ad Danubium victitant, et variis in capite formis
Gothi, qui vix hominum, sed trucem figuram referunt,
(2) hi et ipsi in praesenti mea adorant vestigia, polliciti
se facturos quae ratio imperii me exposcit. Neque haec
sola moror, sed oportet me iam maturate Persarum
regnum occupare et Saporim illum, qui ad Darium gen-
num refert, in ordinem redigere, ut tributa mihi pendat
ac vectigalia; (3) hinc Indorum quoque et Saracenorum di-
tiones exsuperare, ut ipsi quoque universi inferiores im-
perio meo se fateantur, vectigalesque mihi sint ac tribu-
tarii. Tu vero horum omnium viribus maiora sapiens,
pietatem dum dicis te induisse, praefers impudentiam,
et usquequaque diffamas me et indignum esse Romano
imperio iactitas. (4) Itaque ignoras me ex Constantis
potentissimi genere prognatum? Illa vero cum comperta
mihi sint, needum tamen renuntiavi affectui, quo iuve-
nili aetate ego et tu iuncti fuimus, (5) verum ira procul
et indignatione tibi edico, ut mille libras auri mittas mihi,
cum Caesaream praeteribo et adhuc publicam viam te-
nebo, quam citissime ad Persicum bellum contendens.
Moc ni feceris, paratus sum Caesaream totam vastare
et pulchra quae pridem sunt ibi excitata monumenta
evertere atque templa et imagines deorum ibi erigere,
quo fidem faciam omnibus, imperatori Romano ut conced-
dant, neque se ultra fas efferant. (6) Quod igitur deno-
minavi aurum, dicto numero, Campano pondere trutinatum
mensuratumque tuto ad me mittes per aliquem
familiarem tibi fidum, atque annulo tuo obsignabis; ut
cognoscente te tandem aliquando, licet sero, temporis
necessitatem, mitiorem peccatis tuis me praebeam. Quae
enim legi, intellexi damnatique.

LXXVI. Eustathio philosopho.

Vide, ne admodum commune sit praemium illud
bonum virum. Sequentia autem nosti: imo etiam habes.
Nosti scilicet ut eruditus atque philosophus id quod
post illa sequitur: me vero habes amicum, si quidem
ambo boni viri sumus. Nam te quidem talem esse facile
contendere possum; de me autem ipso sileo: utinam

ἄλλους αἰσθῆσθαι καὶ ἐμοῦ τοιοῦτου. (2) τί οὖν ὥσπερ ἄτοπόν τι λέγων κύκλω περίεμι δέον εἰπεῖν; ἦκε καὶ σπεῦδε καί, τὸ λεγόμενον, ἴπτασο. πορεύσει δέ σε θεὸς εὐμενῆς μετὰ τῆς Ἐνοδίας παρθένου, καὶ ὑπουργήσει δρόμος δημόσιος ὁχλήματι βουλομένῳ χρῆσασθαι καὶ παρίπποις δυστί.

LXXXVIII.

Julianus etenim Christo perfidus Imperator sic Photino hæresiarchæ adversus Diodorum scribit : Tu quidem, o Photine, verisimilis videris, et proximus salvare, benefaciens nequaquam in utero inducere quem credidisti deum. Diodorus autem Nazaræi magus, eius pigmentalibus manganes acuens irrationabilitatem, acutus apparuit sophista religionis agrestis. *Et post paululum* : Quod si nobis opitulati fuerint dii et deæ et musæ omnes et fortuna, ostendemus infirmum et corruptorem legum et rationum et mysteriorum paganorum et deorum infernorum, et illum novum eius deum Galilæum, quem æternum fabulose prædicat indigna morte et sepultura, denudatum confictæ a Diodoro deitatis. *Sicut autem solent errantes convicti fingere, quod arte magis quam veritate vincamur, sequitur dicens* : Iste enim malo communis utilitatis Athenas navigans et philosophans

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

α'.

Περὶ εἰσι γάρ σοι καὶ σχολή, καὶ φύσει εἶχεις εὖ, καὶ φιλοσοφίας ἔραξ, εἴπερ τις ἄλλος τῶν πρόποτε. τρία δὲ ἅμα ταῦτα ξυνηθόντα ἤρκεσαν ἀποφῆναι τὸν Ἀμφίωνα τῆς παλαιᾶς μουσικῆς εὐρετίν, χρόνος, θεοῦ πνεῦμα, ἔρωσ ὑμνωδίας· οὐδὲ γὰρ ἡ τῶν ὀργάνων ἔνδεια πρὸς ταῦτα πέφυκεν ἀντιτάττεσθαι καὶ ταῦτα βραδίως ἂν ὁ τῶν τριῶν τούτων μέτοχος ἐξεύροι. (2) ἢ γὰρ οὐχὶ τοῦτον αὐτὸν ἀκοῆ παραδεδέγμεθα οὐ τὰς ἀρμονίας μόνον, αὐτὴν δὲ ἐπ' αὐταῖς ἐξευρεῖν τὴν λύραν, εἴτε δαιμονιώτερά γε χρῆσάμενον ἐπινοῖα, εἴτε τινὶ θεῷ δόσει διὰ τινος συμμαχίαν ἀμήχανον; καὶ τῶν παλαιῶν οἱ πλεῖστοι τοῖς τρισὶ τούτοις εὐόκασι μάλα προσσχόντες οὗτι πλαστῶς φιλοσοφῆσαι, οὐδὲν ἄλλου δεόμενοι.

β'.

Τίς οὖν ἀγνοεῖ τὸν Αἰθιοπῶν ὑπὲρ τοῦ παρ' ἡμῖν τροφιμωτάτου σιτίου λόγον; ἀψάμενοι γὰρ τῆς μάξης θαυμάζειν ἔφασαν ὅπως κόπρια σιτούμενοι ζῶμεν, εἴ τω πιστὸς ὁ Θούριος εἶναι λογοποιὸς δοκεῖ. ἰγθυοφάγων δὲ καὶ σαρχοφάγων ἀνθρώπων γένη μὴδ' ὄναρ ἰδόντα τὴν παρ' ἡμῖν δίαιταν οἱ τὴν οἰκουμένην περιηγούμενοι γῆν ἱστοροῦσιν. ὦν εἴ τις παρ' ἡμῖν ζηλωσῶν

vero alii me quoque talem esse sentiant. (2) Cur igitur, quasi absurdi quid disserens, per ambages circumeo quæ dicere oportet? Veni et propra et, ut aiunt, advola. Deducet te propitius deus cum Enodia virgine, suppetetque tibi cursus publicus, si vehiculo uti volueris ac duobus parhippis.

imprudenter musicorum participatus est rationem, et rhetoris confectionibus odibilem adarmavit linguam adversus cælestes deos, usque adeo ignorans paganorum mysteria, omnemque miserabiliter imbibens, ut aiunt, degenerum et imperitorum eius theologorum piscatorum errorem. Propter quod iam diu est quod ab ipsis puniatur diis. Iam enim per multos annos in periculum conversus et in corruptionem thoracis incidens, ad summum pervenit supplicium. Omne eius corpus consumptum est. Nam malæ eius conciderunt, rugæ vero in altitudinem corporis descenderunt. Quod non est philosophicæ conversationis indicio, sicut videri vult a se deceptis, sed iustitiæ pro certo deorumque pœnæ, qua percutitur competenti ratione, usque ad novissimum vitæ suæ finem asperam et amaram vitam vivens et faciem pallore confectam.

FRAGMENTA.

I.

Nam et otium tibi suppetit et a natura egregie comparat es, et philosophiæ si quis alius amore teneris. Quæ tria in unum collecta facile potuerunt Amphionem musicæ veteris inventorem efficere : nimirum tempus, dei spiritus, canticorum amor. Non enim instrumentorum vilitas suapte natura illis opponi potest, ac qui trium istorum particeps erit, facile illa inveniet. (2) Annon Amphionem ipsum fama accepimus non harmonias modo sed lyram ipsam insuper excogitasse, sive præstantiore animi solertia usum, sive dono quodam dei et admirabili modo divinitus adiutum? Ac veteres plerique in illa tria potissimum intenti sincere ac sine fuco philosophati videntur, rei præterea nullius indigi.

II.

Quis igitur de cibo, qui apud nos pro optimo habetur alimentum, dictum illud Æthiopum nescit? Qui cum mazam degustassent, mirari se dixerunt, quomodo stercoreibus vescentes viveremus : si qua Thurio rerum scriptori fides est. Esse præterea nationes hominum piscibus carnibusque vescentium, qui nostri victus rationem ne per somnium quidem viderint, asserunt illi, qui de situ

τὴν δίαϊταν ἐπιχειρήσει, οὐδὲν ἄμεινον διακείσεται τῶν τὸ κίνειον προσενεγακμένων ἢ τὴν ἀκόνιτον ἢ τὸν ἐλλέβορον.

γ'

Τὴν παροιμίαν, ἣν εἰς ἡμᾶς ὁ τῆς Ἑλλάδος ἡγεμὸν πεπαρήνηκεν, οὗτοι βαρέως ἤνεγκας, οὐδὲν ἡγούμενος τούτων εἰς σέ γεγονέναι· τό γε μὴν τῇ πόλει βοηθεῖν ἐκείνη βούλεσθαι καὶ προθυμεῖσθαι, περὶ ἣν ἐποίησω τὰς διατριβάς, φιλοσόφου ψυχῆς ἐστὶ τεκμήριον, ὥστε μοι δοκεῖ τὸ μὲν πρότερον Σωκράτει προσήκειν, τὸ δεύτερον δὲ οἷμαι Μουσωνίῳ. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἔφη, ὅτι μὴ θεμιτὸν ἀνδρᾶ σπουδαῖον πρὸς τοῦν χειρόνων καὶ φαύλων βλαβῆναι· ὁ δὲ ἐπεμύλετο τῶν βάρων, ὀηνήκα φεύγειν αὐτὸν ἐπέταττε Νέρων.

δ'

Πρὸς τὴν Ἑρκυνίαν ὕλην ἤλθομεν, καὶ εἶδον ἐγὼ χρῆμα ἐξάσιον. ἰδοὺ γοῦν σοὶ θαρρῶν ἐγγυῶμαι μὴποτε ὄφθαι τοιούτων μηδέν, ὅσα γε ἡμεῖς ἴσμεν, ἐν τῇ Ῥωμαίων. ἀλλ' εἶτε τὰ Θεσσαλικὰ Τέμπη δύσβατα νομίζει τις εἶτε τὰς Θερμοπύλας εἶτε τὸν μέγαν καὶ διωλύγιον Ταῦρον, ἐλάχιστα ἴστω χαλεπότητος ἕνεκα πρὸς τὸ Ἑρκύνιον ὄντα.

ε'. Ἰουλιανὸς Κορινθίαις.

..... πατρώα μοι πρὸς ὑμᾶς ὑπάρχει φιλία· καὶ γὰρ ὄκησες παρ' ὑμῶν ὁ ἐμὸς πατήρ, καὶ ἀναχθεὶς ἔνθεν, ὡσπερ ἐκ Φαιακίων Ὀδυσσεύς, τῆς πολυχρονίου πλάνης ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίης ..... ἐνταῦθα ὁ πατήρ ἀνεπαύσατο.

ς'

... ἵνα μὴ ἀκονόμενοι τὴν γλῶτταν ἐτοιμῶς πρὸς τοὺς διαλεκτικούς τῶν Ἑλλήνων ἀπαντῶσιν.

ζ'

... τοῖς οἰκείοις γὰρ περὶ οὖς κατὰ τὴν παροιμίαν βαλλόμεθα. ἐκ γὰρ τῶν ἡμετέρων συγγραμμάτων καθοπιζόμενοι τὸν καθ' ἡμῶν ἀναδέχονται πόλεμον.

Γάλλος Καῖσαρ Ἰουλιανῷ ἀδελφῷ χαιρεῖν.

Ἡ γειννίασις τῆς χώρας, λέγω δὲ τῆς Ἰωνίας, πλεῖστον ὅσον εἰς κέρδος ἡμᾶς ἤνεγκεν. ἀνωμένους γὰρ ἡμᾶς καὶ δυσχεραίνοντας ἐπὶ ταῖς πρώταις φήμασι παρεμυθήσατο. τί δὲ ἐστὶν ὁ λέγω, γνώση· ἦκεν εἰς ἡμετέρας ἀκοὰς ἀποστῆναι μὲν σε τῆς προτέρας ὀρησκείας τῆς ἐκ προγόνων παραδοθείσης, ἐπὶ δὲ τὴν μάταιον δεισιδαίμονιαν ἐληλακέναι, οἷστρω τινὶ κακῷ συμβούλῳ εἰς τοῦτο ἐλαθέντα. καὶ τί οὐκ ἔμελλον πάσχειν δυσχεραίνων; (2) ὡς εἰ μὲν τι τῶν

orbis commentati sunt. Illorum vitandi rationem si quis apud nos æmulari voluerit, nihil iis melius habebit, qui cicutam vel aconium vel helleborum hauserint.

III.

Contumeliam, qua nos Græciæ præfectus affecit, in levi habuisti, nihil hæc ad te pertinere putas. Quod autem illi urbi opem ferre velis, eique studeas, in quascholâ habuisti, dignæ philosopho mentis est indicium. Itaque prius illud convenire Socrati, alterum Musonio videtur. Nam ille fas esse negabat, virum bonum ab ullo deteriorum lædi: hic vero turrium curator erat, quum exsulare a Nerone iussus est.

IV.

Ad Hercyniam silvam contendentes rem vidimus plane stupendam. Enimvero tibi affirmare ausim, nihil tale unquam esse visum, quantum scimus, in orbe Romano. Nam sive quis Thessalica Tempe prærupta et inaccessa putat, sive loca ad Thermopylas, sive ingentem et arduum Taurum, minima hæc esse scito cum saltus Hercynii asperitate collata.

V. Iulianus Corinthiis.

..... paterna mihi vobisum intercedit amicitia. Etenim apud vos pater meus habitavit, indeque reversus, ut Ulixes a Phæacibus, diuturno errore liberatus est .... Ibi pater requievit.

VI.

... ne, si linguam accuissent, gentiliū dialecticis expeditiis responderent.

VII.

... nostris enim pennis, ut est in proverbio, configimur. Quippe nostrorum scriptorum armis instructi bellum contra nos gerunt.

Gallus Cæsar Iuliano fratri S. D.

Ionie provinciæ vicinitas maximum mihi lucrum attulit, quippe quem priore de te fama dolentem merentemque recreavit. Ad aures meas pervenit, te, abdicata prima religione, quam a maioribus accepisti, ad inanem superstitionem deflexisse, impetu quodam pravoque consilio abreptum. Quid non mihi accidisse putas, cum tuam vicem dolerem? (2) Nam sicut meum esse commodum

ἐν σοὶ καλῶν διαβουόμενον γνώην, κέρδος οἰκείον ἤγοῦμαι· οὐδέ τι τῶν δυσχερῶν, ὅπερ οὐκ οἶμαι, ἐξίσης ζημίωμα μᾶλλον ἐμὸν νομίζω. ἐπὶ τούτοις οὖν ἀνιόμενόν με ἡ παρουσία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀετίου ὑψοῦται, ἀπαγγέλλοντος μὲν ἐναντία, ἡμῖν δὲ εὐκτά· καὶ γὰρ σπουδάζειν σε ἔφη εἰς οἴκους εὐχῶν, καὶ μὴ πόρρω τῆς μνεΐας τῶν ἀθλητῶν ἀνδρῶν ἀποσπᾶσθαι, ὅπως δὲ ἔχουσθαι διεβεβαίουτο τῆς θεοσεβείας τῶν ἡμετέρων. (3) ἐγὼ δὲ σοὶ τοῦτ' ἂν εἴποιμι κατὰ τὸ Ὀμηρικὸν β' ἄλλ' οὕτως, καὶ ἐπὶ τοιαύταις μνεΐαις εὐφραίνε τοὺς ἀγαπῶντας, μεμνημένος ὡς οὐκ ἔστι τι θεοσεβείας ἀνώτερον. ἡ γὰρ εἰς ἄκρον ἀρετὴ παιδεύει τὸ μὲν ψεύδος ὡς ἀπατηλὸν μισεῖν, τοῦ δὲ ἀληθοῦς ἔχουσθαι, ὅπερ μάλιστα ἐν τῇ περὶ τὸ θεῖον φαίνεται ἠρησκείᾳ. (4) ὄγλος γὰρ πάντως φιλονεικῶν καὶ ἄστατον· τὸ δὲ μόνον σὺν ἐνὶ ὑπουργῶν ὄν βασιλεύει τοῦ παντός, οὐκ ἐκ δασμοῦ καὶ κλήρου, καθάπερ οἱ Κρόνου παῖδες, ἀλλ' αὐτὸ ἀρχὴ ὄν, καὶ κρατοῦν τῶν ἀπάντων, οὐδὲ δεξιόμενον βίᾳ ἕτερον, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὄν. τοῦτο ὄντως θεός, ὅνπερ σὺν τῷ ὀφειλομένῳ σεβάσματι προσκυνεῖν γρή. ἔρρωσο.

reor, cum tua bona prædicari audio, ita mala, quæ deus avertat, meum apprime damnum arbitror. Me igitur in eo mærore iacentem communis pater Aetius adveniens erexit, qui et plane contraria narravit et mihi optatissima. Nam te domibus precationi consecratis studiose versari et a memoriis martyrum non divelli dixit, sed omnino dei cultui addictum esse adfirmavit. (3) Ego vero Homeri illam vocem tibi ingero *sic iaculare*. Perge, inquam, ut cæpisti, atque hanc eis repende voluptatem, qui te omni benevolentia complectuntur; illudque memoria retine, nihil religioni præferendum esse. Virtus enim quo est perfectior, monet ut mendaciæ detestemur fallacias, veritatem autem consecemur: quod præcipue in pietate erga deum curandum esse apparet. (4) Multitudo dissidii origo et perpetuitatis est labes: quod vero solum unumque est atque potentia præditum, rerum omnium tenet imperium, non, ut Saturni filii, sorte aut partitione, sed quia suapte natura principium est et omnia potentia continet neque vi acquisita: nam ipsum ante omnia est. Hic revera est deus, quem debito cultu venerari oportet. Vale.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

LUCIANI EPISTOLÆ SATURNALES.

α'. Ἐγὼ Κρόνῳ χρίζειν.

(19) Ἐγεγράφειν μὲν ἤδη σοι καὶ πρότερον δηλῶν ἐν οἷς εἶην καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι μόνος ἄμιρος εἶναι τῆς ἐορτῆς ἣν ἐπήγγελκας, ἔτι καὶ τοῦτο προσθεῖς (μὲννημαι γάρ) ἀλογώτατον εἶναι τοὺς μὲν ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν καὶ τρυφᾶν οὐ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις, τοὺς δὲ λιμῶ διαφθείρεσθαι, καὶ ταῦτα Κρονίων ἐνεστώτων· ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἠγησάμην δεῖν αὐτῷ ἀναμνησάσθαι σε τῶν αὐτῶν. Ἐγρῆν γάρ σε, ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα ἔπειτα κελεύειν ἐορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἢ παροιμία φησί· μᾶλλον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐνόησον θατέρῳ μὲν τοῖν ποδοῖν ἐπ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, ὁ δ' ἕτερος ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίζεις οὕτως ἔχων, ὄρθας ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρτι μὲν ὑψηλῶ ἄρτι δὲ ταπεινῶ γενέσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνει. τοσοῦτον κἂν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον· καὶ οἱ μὲν ὑποδησάμενοι ἐμβατάς τῆς τύχης χορηγούσης ἐντραγωδοῦσιν ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ πεζῇ καὶ χαμαὶ βαδίζομεν, δυνάμενοι ἂν, εὖ ἴσθι, μὴ γείρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι καὶ διαβαίνειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐνεσκεύασε παραπλησίως ἐκείνοις.

(20) καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν οὐ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα σοῦ ἔτι μοναρχοῦντος, ἀλλ' ἢ μὲν γῆ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος ἔφυν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἔτοιμον ἐκάστω ἐς κόρον, ποταμοὶ δὲ οἱ μὲν οἶνον οἱ δὲ γάλα, εἰσι δὲ οἱ καὶ μέλι ἔρρεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι, πενιὰν δὲ μῆδὲ τὸ παράπαν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ μὲν οὐδὲ μόλυβδος ἂν εἰκότως δοκοῖμεν ἀλλ' εἰ τί καὶ τούτου ἀτιμότερον, ἢ τροφὴ δὲ μετὰ πόνον τοῖς πλείστοις, ἢ πενία δὲ καὶ ἀπορία καὶ ἀμυγχανία καὶ τὸ οἶμοι καὶ τὸ πόθεν ἂν μοι γένοιτο καὶ ὦ τῆς τύχης πολλὰ τοιαῦτα παρὰ γούν ἡμῖν τοῖς πένησι. καὶ ἔττον ἂν, εὖ ἴσθι, ἠνώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τοὺς πλουσίους ἐωρῶμεν τοσαύτη εὐδαιμονία συνόντας, οἱ τοσοῦτον μὲν χρυσὸν τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλεισάμενοι, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ καὶ ζεύγη καὶ συνοικίας καὶ ἀγρούς, πάμπολλα δὲ ταῦτα ἕκαστα κεκτημένοι οὐχ ὅπως μετέδωκαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν ἀλλ' οὐδὲ προσβλέ-

I. Ego Saturno S.

(19) Equidem iam prius tibi litteris demonstravi, qui loco essem et ut præ paupertate in periculo versare ne solus sim expers eius quam denuntiasti solemnitate. Adieceram etiam, probe commemini, vehementer esse rationi adversum, alios nostram opibus deliciisque affluere, neque quidquam de his, quæ habent, impertiri tenuioribus; alios autem enecari fame: idque instantibus Saturnalibus. Quando quidem vero nihil mihi tum rescripsisti, faciendum putavi, ut iterum de iisdem rebus te admonerem. Decebat enim te, Saturne optime, sublata prius illa inæqualitate, bonis in medio omnium positis, deinde imperare dies festos. Ut vero nunc habemus, formica aliquis est aut camelus, ut est in proverbio. Quin tu tragicum mihi actorem cogita, altero quidem pede alte calceatum, alter vero eius pes discalceatus sit. Si iam eo habitu ingrediatur, vides necesse illi esse, ut in modo excelsus sit, modo humilis, prout hoc vel illo pede procedat; tanta etiam est in vita nostra inæqualitas. Alii induti cothurnis a fortuna suppeditatis tragico nos fastu conculcant. Nos autem vulgus pedibus et humi ingredimur, qui possemus, bene noris, non deterius illis agere, et gradum grandire, si quis nos etiam similiter atque illos instruat. (20) Quanquam audio poetæ dicere, olim non sic fuisse res hominum, te adhuc rerum potente, sed tellurem sine semine et aratro genuisse ipsi bona, paratas unicuique ad satietatem usque epulas. Fluvios autem partim vino, partim lacte fluxisse: fuisse etiam qui melle. Quod vero maximum, illos ipsos homines aiunt fuisse aureos, paupertatem vero nec omnino ad illos accessisse. At nos contra ea ipsi quidem vix plumbum videamur merito, aut si quid illo vilius: victus autem cum labore plerisque contingit: ceterum paupertas et consilii inopia et desperatio et illud « heu mihi » et « unde nanciscar? » et « heu fortunam! » talia apud nos quidem pauperes plurima. Ac minus ea indigne, bene noris, ferremus, nisi divites in tanta esse felicitate videremus, qui tot vestes habentes, mancipiaque et currus et vicos totos et agros, et magnam quidem vim, nihil horum nobis impertiant, neque adspicere de plebe homines di-

πειν τοὺς πολλοὺς ἀξιοῦσι. (21) ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφρότητον ἡγούμεθα τὸ πρῶγμα, τὸν μὲν ἐφ' ἀλοურγίδων κατακείμενον τοσοῦτοις ἀγαθοῖς ἐντρυφῆν ἐρυγγάνοντα καὶ ὑπὸ τῶν συνόντων εὐδαιμονιζόμενον αἰεὶ ἐορτάζοντα, ἐμὲ δὲ καὶ τοὺς δημοῖους ὄνειροπολεῖν εἴ ποθεν ὀβολοὶ τέτταρες γένοιτο, ὡς ἔχομεν ἄρτων γούνη ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κάρδαμον ἢ θύμον ἢ χρόμμυον ἐπιτρύγοντες. ἡ τοῖνον ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν καὶ μεταποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδαίον, ἢ τὸ βστατον, αὐτοῦς γε ἔκεινους κελεύειν τοὺς πλουσίους μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μὲν μεδίμων τοσοῦτων χρυσοῦ χοίνικᾶ γε ἡμῶν πάντων κατασκεδάσαι, ἀπὸ δὲ ἱματίων ὅσα κἂν ὑπὸ στήτων διαβρωθέντα οὐκ ἂν αὐτοῦς ἀνιάσεις, ταῦτα γούνη πάντως ἀπολλύμενα καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθαρσόμενα ἡμῖν δοῦναι περιβλέσθαι μᾶλλον ἢ ἐν ταῖς κοίταις καὶ κίσταις εὐρῶτι πολλῶ κατασαπῆναι. (22) καὶ μὴν καὶ δειπνίζειν ἔκαστον ἄρτι μὲν τέτταρες ἄρτι δὲ πέντε τῶν πενήτων παραλαμβάνοντας, μὴ μένοι ἐς τὸν νῦν τρόπον τῶν δειπνων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπ' ἴσης μετέχειν ἅπαντας καὶ μὴ τὸν μὲν ἐμφορεῖσθαι τῶν ὄψων καὶ τὸν οἰκέτην περιμένειν ἐστῶτα, ἔστ' ἂν ἀπαγορεύση ἐσθίων, ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἔλθοντα, εἴτι παρασκευαζόμενων ὡς ἐπιβαλούντων τὴν χεῖρα, παραμείβεσθαι, δείξαντα μόνον τὴν λοπάδα ἢ ὅσον ἐστὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ λοιπόν, μηδὲ ἐσκομισθέντος ὕδρος διανεμόντα τῷ μὲν δεσπότη παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὄλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δὲ ἄλλοις ὅστ' ἄ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προειπεῖν δὲ καὶ τοῖς οἰνοχοοῖς μὴ περιμένειν, ἔστ' ἂν ἐπτάκις αἰτήσῃ πιεῖν ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλὰ τὴν ἅπασιν κελεύση, αὐτίκα ἐγγεῖαι καὶ ἀναδοῦναι μεγάλην κύλικα ἐμπλησάμενος ὥσπερ τῷ δεσπότη. καὶ τὸν οἶνον δὲ πᾶσι τοῖς συμπόταις ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι· ἢ τοῦ γὰρ γεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸν μὲν ἀνοσμοῦ μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ γλεύκου διαρρήγνυσθαι τὴν γαστέρα; (23) ἦν ταῦτα ἐπανορθώσης καὶ μετακοσμήσης, ὦ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἐορτὴν δὲ τὴν ἐορτὴν εἶτη πεποιηκώς, εἰ δὲ μὴ, ἔκεινοι μὲν ἐορτάζοντων, ἡμεῖς δὲ καθεδούμεθα εὐγόμενοι, ἐπειδὴν λουσάμενοι ἦκωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τὸν ἀμφορέα καταῤῥαι, τὸν μάγειρον δὲ τὸν ζωμὸν κνισῶσαι καὶ ἐπιλαθόμενον τὸ τάριχος μὲν ἐς τὴν φακῆν ἐμβάλειν, τὴν κύναν δὲ παρεσπεσοῦσαν τὸν τε ἀλλᾶντα ὄλον καταφαγεῖν, περὶ τᾶλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἡμισυ, τὸν δὲ ὕν καὶ τὸν ἔλαφρον καὶ τὰ θελφάκια μεταξὺ δπτῶμενα τὸ ὅμοιον ποιεῖν ὅπερ Ὀμηρος περὶ τὸν Ἥλιου βοῶν φησὶ, μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς, καὶ τὰς ὄρνεις δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἦδη οὔσας καὶ ἐσκευασμένας, ἀναπταμένας οἴγεσθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνου ἀπολαύσειν αὐτῶν. (24) ὁ δὲ δὴ μάλιστα ἂν αὐτοῦς ἀνιάσεις, τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκας τινὰς οἶους τοὺς Ἰνδικούς ἀνορύττοντας

gnetur. (21) Ista nos præsertim, Saturne, angunt, et intolerabile arbitramur istum quidem iacentem in purpura tot in bonis delicias agere ructantem, et beatum prædicari a familiaribus, perpetuosque dies festos agere: me vero ac mei similes hoc ipsum per quietem etiam et in somnis curare, unde quatuor confiant oboli, ut pane certe aut pulle oppleti, adhibito nasturtii aut porri aut cepæ obsonio, ire cubitum queamus. Aut igitur hæc immuta, Saturne, et reduc ad æqualitatem, aut, quod extremum est, ipsis illis divitibus impera, ne soli fruantur bonis illis, sed de tot modiis auri chœnicem saltem in nos omnes spargant: de vestibus autem tantum, quantum e tineis si corrodat, ægre non ferant; hæc ergo omnino peritura et corrupenda a tempore nobis uti dent induenda potius, quam in arcis ac cistis multo situ computrescant. (22) Verum etiam cœna excipere illos iube assumptos modo quatuor modo quinque pauperum, non tamen præsentis modis cœnarum, sed populari magis ratione, ut ex æquo participes sint universi, nec alter quidem obsoniis se ingurgitet, manente sermo atque adstante, donec ille edere non amplius possit; ad nos vero cum venerit idem servus, adhuc parantibus nobis manum inicere, prætereat, ostensa modo patina aut quantum est placentæ reliquum; neque ut illato porco carptor hero quidem apponat dimidium ipsum cum capite, reliquis vero involuta ossa offerat. Præcipere porro illos iube pocillatoribus, ne expectent, dum septies bibere unusquisque nostram postulerit, sed cum semel iusserit, infundere statim et tradere non minus quam hero magnum plenumque calicem. Vinum vero ipsum convivis omnibus unum idemque esse impera; ubi enim scriptam esse illam legem, ut alter vino odorato inebrietur, mihi autem a musto rumpatur venter? (23) Hæc si correxeris, Saturne, tum deinum ut vita vita sit et festi dies sint festi effeceris. Sin minus, festos illi dies obeant: nos vero sedebimus vota facientes, ut, cum e balneo redeant, puer eversam illis fregerit amphoram, coqus autem nidore ius corruerit, et aliud agens pisculentam muriam infuderit lenticulæ; ut irrepens canis totum farcimen, occupatis alia in re coquis, dimidiamque placentam devoraverit, aper vero atque cervus et porcelli, dum assantur, simile uti faciant ei, quod de Solis bubus narrat Homerus: quin non repant modo, sed exsistentes in montem ipsi cum veribus auferunt: gallinæ autem saginatæ, licet vulsis iam pennis apparatus, evolantes ipsæ quoque discedant, ne soli illis fruantur. (24) Quod vero imprimis molestum iis fuerit, ut formicæ, quales sunt illæ Indicæ effossos thesauros

ἐκ τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον, τὴν ἐσθῆτα δὲ ὀλιγορίας τῶν ἐπιμελητῶν κοσμηθῆναι διατετυπῆσθαι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης θυνευτικῆς μηδὲν διαφέρειν, παιδάς δὲ αὐτῶν τοὺς ὠραίους καὶ κομήτας, οὓς Ἰακίνθους ἢ Ἀχιλλέας ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρέγοντάς σφισι τὸ ἐκτωμα φαλακροῦς γίγνεσθαι ὑπορευούσης τῆς κόμης καὶ πύγωνα φύειν ὀξύν, οἳοί εἰσιν ἐν ταῖς κωμωδίασι οἱ σφηνοπύγωνες, καὶ τὸ παρὰ τοῖς κροτάφοις πάνυ λάσιον καὶ κάρτα ἐκκεντοῦν, τὸ μεταξὺ δὲ λείον καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα καὶ πλείω τούτων εὐζαίμεθ' ἂν, ἣν μὴ ἐθέλωσι τὸ ἄγαν φιλαυτον τοῦτ' ἀφέντες ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

β'. Κρόνος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν.

(25) Τί ταῦτα ληρεῖς, ὦ οὔτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιστέλλων καὶ ἀναδασμὸν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ δὲ ἐτέρου ἂν εἶη, τοῦ νῦν ἄρχοντος. θαυμάζω γὰρ σε εἰ μόνος ἀπάντων ἀγνοεῖς ὡς ἐγὼ μὲν ἀλλὰ βρασιλεύς ὢν πέπαυμαι, τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν, ὃ δὲ Ζεὺς μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται· τὰ δὲ ἡμέτερα ταῦτα μέχρι πεττῶν καὶ κρότου καὶ φθῆς καὶ μέθης, καὶ τοῦτο οὐ πλέον ἡμερῶν ἐπτά· ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἂ φής, ἀφελεῖν τὸ ἀνισον καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πένεσθαι ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὃ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ἡμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἐορτῆς ἀδικότιό τις ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἶη δικάζειν. καὶ ἐπιστέλλω δὲ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν δειπνων καὶ τοῦ χοίνικος τοῦ χρυσίου καὶ τῶν ἐσθῆτων, ὡς καὶ ἡμῖν πέμποιεν ἐς τὴν ἐορτήν· δίκαια γὰρ ταῦτα καὶ ἄξια αὐτοῦ ποιεῖν, ὡς φατέ, ἣν μὴ τι εὐλογον ἐκείνοι πρὸς ταῦτα λέγειν ἔχουσι. (26) τὸ δὲ ὄλον, ἵστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων, οἳ γε πανευδαίμονες αὐτοῦς ὄισθε εἶναι καὶ μόνους ἡδὺν τινα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε πολυτελεῶς ἔστιν αὐτοῖς καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδέος καὶ παισὶν ὠραίοις καὶ γυναῖξιν ὁμιλεῖν καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι· τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἱ γὰρ φροντίδες αἱ περὶ τούτων οὐ μικραί, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκάστοις, μὴ τι ὁ οἰκονόμος βλακῆσθαι ἢ ὑπελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῆ, μὴ ὁ σίτος φθειρᾷ ζέση, μὴ ληστῆς ὑφέληται τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συκοφάνταις ὃ δῆμος λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἶη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτοῦ· εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους καὶ τὰς μερίμνας ἅς ἔχουσι, πάνυ ἂν ἡμῖν φευκτέον ὃ πλοῦτος ἔδοξεν. (27) ἐπεὶ τοι οἶε με αὐτὸν οὕτως ἂν ποτε κορυβαντιᾶσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ καὶ παραγνωρήσαντα ἄλλοις καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλῳ ταττόμενον; ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδώς, ἂ τοῖς πλουσίοις καὶ ἄρχουσι προσεῖναι ἀνάγκη,

noctu in publicum efferant, atque ut vestis eis ob negligentiam curatorum cribri instar perforata sit ab optimis muribus, ne quid a reti thunnis capiendis differant, atque ut pueri illorum pulchri et comati, quos Hyacinthos vel Achilles vel Narcissos appellant, dum poculum illis porrigunt, coma defluente calvescant, et barba crescat eis acuta, quales sunt in comœdiis illi cuneobarbi, atque in ipsis temporibus plane hirsuta vehementerque pungens, interiectis partibus lævibus atque nudis. Hæc et his plura vota faciemus, si noluerint, relicto illo nimio tui ipsorum amore, in commune esse divites et mediocria nobis impertiri.

II. Saturnus mihi suo carissimo s.

(25) Quid sic deliras, o noster, qui de præsentibus rebus ad me scribas et bonorum divisionem me iubeas instituere? At illud alterius opus fuerit, ejus qui nunc rerum potitur. Miror enim, si solus omnium ignoras, me, qui olim rex fui, distributo filiis imperio, unum esse desisse, ad Iovis autem curam maxime pertinere talia, hoc autem nostrum regnum intra talos et plausus cantumque et ebrietatem fere contineri, idque septem non amplius diebus. Itaque de maioribus illis, quæ dicis, de auferenda inæqualitate, ut ex æquo aut pauperes sint omnes aut divites, Iuppiter vobis respondeat. Si quis vero in iis, quæ ad solemnitatem pertinent, per iniuriam aut avaritiam aliquid designet, meum fuerit iudicium. Ac scribo ad divites epistolam de cœnis, de chœnice auri et de vestibus, ut vobis etiam solemnibus causa aliquid mittant: iusta enim ista et digna, quæ faciant, uti dicitis, nisi quid habent illi, quod cum ratione contra dicant. (26) In universum autem scitote, pauperes, falli vos, neque recte de divitibus sentire, si undique beatos illos putatis, et suavem vitam solos vivere, quod sumptuose cœnare illis licet, et dulci vino iuebriari, et cum pueris formosis atque mulieribus esse, et vestimentis uti mollibus. Omnino autem, quale id sit, nescitis. Curæ etenim de hisce non parvæ. Sed opus est invigilare singulis, ne quid ipsis imprudentibus dispensator vel stupore perdat, vel fraude subducat, ne accescat vinum, ne curculionem creet frumentum, ut pecula latro auferat, ne delatoribus credat populus tyrannidem ab ipso affectari dicentibus. Hæc vero omnia vix una de multis particula molestiarum, quæ illos premunt, fuerit. Si enim timores sciatis, quos habent, et curas, fugiendæ omnino vobis videantur divitiæ. (27) Alioqui putas ipsum me ita insanire unquam, ut, si quid præclarum adeo essent divitiæ, et imperium, relicta illa concedam aliis, desideam ipse privatus, et sub alterius imperio vivam. Sed cum scirem multa illa, quæ adesse divitibus atque imperantibus necesse est, dimisi, nec

ἀφῆκα τὴν ἀρχὴν εὖ ποιῶν. (28) καὶ γὰρ ἂ νῦν ἐπο-
τινῶ πρός με, τοὺς μὲν ὕδων καὶ πλακούντων ἐμφο-
ρουμένους, ὑμᾶς δὲ κάρδαμον ἢ θύμον ἢ χρομμυον
ἐπιτρῶγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὅποιά ἐστι· πρὸς
μὲν γὰρ τὸ παρὸν ἡδὺ καὶ οὐκ ἀνισπρὸν ἴσως ἐκάτερον
αὐτῶν, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἔμπαλιν ἀναστρέφεται
τὸ πρᾶγμα. εἴτα ὑμεῖς μὲν οὕτε καρηθαρούντες
ἀνασαιήτ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥσπερ ἐκείνῳ ὑπὸ τῆς
μέθης οὕτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς δυσωδῆς τε καὶ
καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες· οἳ δὲ τούτων τε ἀπο-
λαύουσι καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς ἢ παισὶν ἢ γυναιξίν ἢ
ὄπως ἂν ὁ τράγος κελεύη συναναφυρέντες ἢ φθόβῃν ἢ
περιπνευμονίαν ἢ ὕδερρον συνελέξαντο ἐκ τῆς πολλῆς
τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν βραδίως δεῖξαι δύναται μὴ
πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐμφαίνοντα; τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφι-
κόμενον τοῖς αὐτοῦ ποσίῃ, ἀλλὰ μὴ φορᾶδῃν ἐπὶ τετ-
τάρων ὀρούμενον, ὀλόγγρυσον μὲν τὰ ἐξω, κατάρραφον
δὲ τὰ ἐνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ βραχίων
πάνυ εὐτελῶν συγκακτυμέναι; ὑμεῖς δὲ ἰχθύων μὲν
ἄγευστοι καὶ ἄσιτοι, ποδάγρας δὲ ἢ περιπνευμονίας
οὐχ ὀρθῶ' ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί ἐστε; καίτοι οὐδ'
αὐτοὶ ἐκείνους ἡδύ ἐστι τὸ καθ' ἡμέραν καὶ πέρα τοῦ
χόρου ἐσθίειν τούτων, ἀλλὰ ἴδιοι ἂν αὐτοὺς οὕτω λα-
χάνων καὶ θύμου δρεγομένους ἐνίστε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ
τῶν λαγῶν καὶ ὕδων. (29) εἴω λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ
αὐτοὺς, υἱὸς ἀκόλαστος ἢ γυνὴ τοῦ οἰκέτου ἐρώσα ἢ
ἐρώμενος πρὸς ἀνάγκην μᾶλλον ἢ πρὸς ἡδονὴν συνών·
καὶ ὅπως πολλά ἐστὶν ἄπερ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες τὸν
χρυσὸν ὄρατε αὐτῶν μόνον καὶ τὴν πορφυράν, καὶ ἢ
ἰδοῦντε ποτε ἐξελαύνοντα ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, κεχρῆντα
καὶ προσκυνεῖτε. εἰ δὲ ὑπερωρᾶτε αὐτῶν καὶ κατε-
φρονεῖτε καὶ μήτε ἐπιστρέψετε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν
ἀρμάμαξαν μήτε μεταξὺ διαλεγόμενον ἐς τὸν ἐν τῷ
δακτυλίῳ σμάραγδον ἀφωρᾶτε καὶ τῶν ἑματίων παρ-
απτόμενοι τὸ μαλακὸν ἐθουμάζετε, ἀλλ' εἴθε καθ'
ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴστε, αὐτοὶ ἂν ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες
ἐδέοντο συνδειπνεῖν, ὡς ἐπεδείξαντο ὑμῖν τὰς κλίνας
καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὰ ἐκπώματα, ὧν οὐδὲν ὄφελος,
εἰ ἀμάρτυρος ἢ ἡτῆσις εἶη. (30) τὰ γέ τοι πλεῖστα
εὐροῖτε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους, οὐχ ὅπως
αὐτοὶ γρήσονται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζετε. ταῦτα
ὑμᾶς παραυλοῦμαι εἰδὼς τὸν βίον ἐκάτερον, καὶ
ἄξιον ἑορτάζειν ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας
δεήσει ἀπένεια ἐκ τοῦ βίου κἀκείνους τὸν πλοῦτον καὶ
ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀξέντας. πλὴν ἐπιστελώ γε αὐτοῖς
ὥσπερ ὑπεσπόμεν, καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγορήσουσι τῶν
ἑμῶν γραμμάτων.

γ'. Κρόνος τοῖς πλουσίσι; χείρειν

(31) Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπεστάλαξά μοι, αἰτιώ-
μενοι ὑμᾶς μὴ μεταδιδόναι σφίσι ὧν ἔχετε, καὶ τὸ
μὲν ὅλον ἡξίου με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τάγαθὰ καὶ τὸ
μέρος ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν· οἰκῆσιον γὰρ εἶναι ἰσοτι-

pænitet, imperium. (28) Quæ autem modo apud me
conquestus es, illos apris ingurgitare se et placentis,
vos nasturtium aut perrum aut cepam per dies festos
arroderere, quale sit vide. In præsens enim suave
utrumque et minime forte molestum. Quantum vero
ad ea, quæ sequuntur, in contrariam partem res vertitur.
Deinde enim vos neque gravato, ut isti, per ebrietatem
capite postridie surgatis, neque ventre nimis referto
tetrum vaporem crucietis. At illi cum istum divitiarum
fructum habeant, tum maiorem noctis partem cum pueris
aut mulieribus, aut prout mala libido imperaverit, volu-
fati, tabem vel pulmonis inflammationem vel aquam in-
tercutem non difficulter ex multa illa luxuria colligunt.
Aut quem illorum ostendere facile possis, qui non plane
sit pallidus, non multum cadaveri similis? Quem autem,
si ad senectutem omnino pervenit, suis ipsum utentem
pedibus, non quatuor hominum humeris invectum? au-
reum illum quidem quod ad externa, intus vero consu-
filem, quales sunt tragicæ vestes, de pannis plane vilibus
consarcinatæ. Vos autem pisces ne gustatis quidem,
nedum ut iis vescamini; podagrae autem et pulmonum
morbi nonne videtis ipsorum quoque vos expertes esse?
aut siquid tale simili alia causa accidat. Quanquam ne
ipsis quidem suave iam est ipsum illud quotidie et ultra
quam satis est de his edere. Verum videas illos adeo
oleris ac porri nonnunquam cupidos, ut neque tu ita leporum
aut aprorum. (29) Mitto dicere quæ illos alia excru-
ciant, aut filius corruptus, aut uxor amans servum, aut
puer necessitate potius præbens quam amore. Multa
sunt in universum, quorum vos ignari aurum modo illo-
rum spectatis et purpuram. Et si videas illos aliquando
albis equis vectos, hiatis admiratione et adoratis. Si
vero despiceretis ea et contemneretis, nec adverteret
vos argenteum carpentum, nec inter agendum cum illis
ad smaragdum in annulo respiceretis, et cum stupore
quodam mollitiem vestium admiraremini, si pro se divites
illos esse pateremini, ipsi ad vos, bene noritis, venient,
ut secum cenaretis rogarent, uti suos vobis lecto est
mensas et pocula ostenderent, quorum usus nullus est, si
testibus careat possessio. (30) Certe pleraque vestra illos
causa possidere videatis, non quo utantur ipsi, verum
vos ut admiremini. Hæc consolandi vos causa scribo,
qui utrumque vite genus norim. Et vel hoc nomine so-
lemne hoc a vobis celebrari dignum est, si cogitetis,
abeundum esse paulo post de vita omnibus, relicta illis
honorum copia, vobis paupertate. Verum etiam scribam
illis, ut promiseram, et novi meas ab illis literas non
neglectum iri.

III. Saturnus divitiibus s.

Literas mihi nuper miserunt pauperes, quibus vos ac-
cusant, qui de vestris opibus nihil sibi impertiatis. Atque
in universum illud pctiere, ut communia omnibus bona
ficerem, quorum æquam unusquisque partem haberet.

μίαν καθεστηχέναι καὶ μὴ τῷ μὲν πλεόν, τῷ δὲ μηδ' ἄλλω μετεῖναι τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων ἔφην ἀμεινον σκέψασθαι τὸν Δία, περὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι ὄντο κατὰ τὴν ἑορτὴν ἑώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ ὑπεσχόμην γράψαι πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἄπερ ἀξιούσι μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ, φασί, βριγῶντες τοσούτω κρῦει καὶ λιμῷ ἐχόμενοι προσέτι ἑορτάζομεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλωμι κἀκείνους μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθίτων καὶ ὧν ἔχετε μεταδύναμι αὐτοῖς, εἰ τινες περιτταὶ καὶ παρύτεραι ἢ καθ' ὑμᾶς, καὶ τοῦ χρυσοῦ ὀλίγον ἐπιστάζει αὐτοῖς· εἰ γὰρ ταῦτα, φασί, ποιήσετε, μηδὲ ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τοῦ Διός· εἰ δὲ μή, ἀπειλοῦσι προσκαλέσασθαι ἐπὶ τὸν ἀναδασμόν, ἐπειδὴν τὸ πρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς προῆλθε. ταῦτά ἐστιν οὐ πάνυ τι χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων ἂ καλῶς ποιούντες ἔχετε. (32) νῆ Δία καὶ τῶν δείπνων πέρι, ὡς συνδειπνοῦσιν ὑμῖν, καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἡξίουν τῆ ἐπιστολῆ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν ἐπιτιλεισαμένους τὰς θύρας· εἰ δὲ ποτε κἀκείνων τινὰς ἐστὶν διὰ μακροῦ ἐθελήσατε, πλεόν τοῦ εὐφραίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀναρὸν τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο τὸ μὴ τοῦ αὐτοῦ οἴνου συμπίνειν (Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον), ὥστε καὶ καταγιγνώσκω αὐτῶν ἐκείνων ἀξίον, ὅτι μὴ πίνοντες μεταξὺ ἀναστάντες οἴχονται ὄλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ ἐς κύρον φασὶ πίνειν· τοὺς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσεῦς ἐταίρους κηρῷ βεβύσθαι τὰ ὄντα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εὖτως αἰσχρά ἐστιν, ὥστε ὄκνῳ λέγειν ἂ περὶ τῆς νομῆς τῶν κρεῶν αἰτιῶνται καὶ τῶν διακόνων, ὑμῖν μὲν παρεστῶτων, ἔστ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δὲ παραθεόντων, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ καὶ ἡχιστα ἐλευθέρως πρέποντα. τὸ γοῦν ἥϊστον καὶ συμποτικώτατον ἢ ἱσοτιμία ἐστὶ, καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἔνεκα ἡγείται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχουσιν. (33) εἶδ' ἔτι ὅπως μὴκέτι ὑμᾶς αἰτιάσονται, ἀλλὰ τιμήσουσι καὶ φιλήσουσι τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες, ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις δὲ ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἡ δόσις ἀειμνηστος. ἄλλως τε οὗτ' ἂν οἰκεῖν δύναισθε τὰς πόλεις μὴ οὐχὶ καὶ πενήτων συμπουλιτευομένων καὶ μυρία πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν συντελοῦντων, οὗτ' ἂν ἔχοιτε τοὺς θαυμάζοντας ὑμῶν τὸν πλοῦτον, ἣν μόνον καὶ ἰδίᾳ καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε. ἰδόντων οὖν πολλοὶ καὶ θαυμασάντων ὑμῶν τὸν ἄργυρον καὶ τὰς τραπέζας καὶ προπινόντων φιλοσησίας, καὶ μεταξὺ πίνοντες περισκοποῦντων τὸ ἔκπωμα καὶ τὸ βᾶρος ἰσάδων αὐτὸν διαβαστάσαντες καὶ τῆς τορείας τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸν χρυσὸν ὄσος, ὃς ἐπανθεῖ τῆ τέχνῃ. πρὸς γὰρ τῷ χρηστοὶ καὶ φιλόφρονες ἀκούειν καὶ τοῦ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γενήσεσθε. τίς γὰρ ἂν φθονήσῃε τῷ κοινωνούντι καὶ μεταδιδόντι τῶν μετρίων; τίς δ' οὐκ ἂν εὐζαίτω εἰς τὸ μῆχιστον διακίβναι αὐτὸν

Par enim esse, ut instituat æqualitas, nec plus alius quam opus est, alius vero plane nihil suavitatis habeat. Respondi ego, de his Iovis potius inspectionem esse. De presentibus autem et iis iniuriis, quibus te perfectos hosce dies affici a vobis putabant, ad me pertinere videbam iudicium, et scripturum me vobis recepi. Sunt autem ea, quæ a vobis postulant, ut mihi quidem videbatur, moderata. Quo modo enim, aiunt, si gentes tanto gelu et fame pressi festos insuper dies agamus? Si igitur vellem ipsos quoque in partem celebrationis venire, voluerunt uti vos cogere cum de vestimentis, quæ habetis, sibi impertiri aliquid, si qua essent superflua aut quam vos deceat crassiora; tum aliquantum auri ipsis instillare. Hæc si faciatis, negant se de bonis litem vobis apud Iovem moturos amplius: sin minus, ad divisionem se provocaturos minantur, ubi primum Iuppiter iudicium proposuerit. Hæc sunt non admodum difficilia vobis de tantis, quas me non invidente habetis, capibus. (32) Sane etiam de cœnis, ut illas vobiscum capiant, etiam hoc epistolæ addendum putarunt, vos nunc solos, clausis ianuis, delicate vivere: si vero quandoque etiam illorum quosdam convivio excipere post longum intervallum velletis, plus molestiarum quam hilaritatis cœnæ inesse, et pleraque ibi contumeliose in se fieri; ut illud, quod non de eodem vino bibant, Hercules! quam est hoc illiberale! atque reprehensione ipsi digni, qui non inter hæc surgant, et discedentes vestrum vobis vos convivium habere iubeant. Sed ne vel sic quidem ad saturitatem se bibere aiunt. Vestros enim pocillatores, ut illos Ulixis socios, cera obturatas habere aures. Reliqua adeo sunt turpia, uti dicere ea dubitem, quæ de carniū divisione et ministris dicunt, qui vobis adstant, dum ultra modum vos ingurgitetis, illos autem prætercurrant, et alia in hoc genere multa, ieiuna illa quidem et minime digna liberis. Suavissimum enim maxime convivale est illa æqualitas, et præest hanc ob causam conviviis vestris æquus ille dapium divisor Bacchus, ut æquum omnes habeant. (33) Curate igitur, ut non amplius vos accusent, sed honorent potius amentque minorum istorum participes, quorum vos sumtum non sentiat; quæ tamen, ut munus opportuno adeo ad usum tempore datum, perpetua ipsi memoria prosequantur. Et alioquin ne habitare quidem urbes possitis, nisi et pauperes in civitate habeatis, qui innumerabilia vobis ad felicitatem conferant; nec habeatis qui divitias admirentur vestras, si soli et privatim et in tenebris sitis divites. Videat igitur vulgus et admiretur argentum vestrum et mensas, et amicitia pocium sibi invicem propinent; atque inter bibendum considerent pocium, cuius pondus ipsi manu librando explorent, et cæclatura quam accurate expressa sit, et quantum auri in illo artificio niteat. Præterquam enim quod mansueti et humani audietis, etiam invidiam illorum evitaveritis. Quis enim invidet ei, qui impertiat sibi quod

ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς δὲ νῦν ἔχετε, ἀμάρτυρος μὲν ἢ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος δὲ ὁ πλοῦτος, ἀθδῆς δὲ ὁ βίος. (34) οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδῶ, οἶμαι, μόνον ἐμπίπλασθαι, ὡσπερ τοὺς λέοντάς φασι καὶ τοὺς μοινοῦς τῶν λύκων, καὶ συνόντας δεξιῶς ἀνδράσι καὶ πάντα χαρίζεσθαι πειρωμένοις, οἱ πρῶτα μὲν οὐ κωφῶν καὶ ἄφρωνον ἐάσουσι τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικοῖς καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθεῖσι καὶ φιλοφροσύναις ποικιλίας συνέσονται, οἷαι ἤδιστα διατριβαί, φίλαι μὲν Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης, φίλαι δὲ Χάρισιν· ἔπειτα δὲ πρὸς ἅπαντας ἐς τὴν ὑστεραῖαν διηγούμενοι ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλεῖσθαι παρασκευάσουσι. ταῦτα πολλοῦ πρᾶσθαι καλῶς εἶχεν. (35) ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητας βαδίζοιεν (ὑποθώμεθα γὰρ οὕτως), οὐκ ἂν ὑμᾶς ἠνάσεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξαισθε τὰς ἀλουργεῖς ἐσθῆτας καὶ τῶν ἀκολουθοῦντων τὸ πλῆθος ἢ τῶν ὀκτακτύλων τὸ μέγεθος; εἴω λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς καὶ μίσην παρὰ τῶν πενήτων ἀναγκᾶν ἐγγίγνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἣν μόνου τρυφᾶν ἐθέλητε. ἃ μὲν γὰρ εὖξεσθαι κατ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτροπαία, μηδὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καταστῆναι τῆς εὐχῆς, ἐπεὶ οὔτε ἀλλάντων γεύσεσθε οὔτε πλακοῦντος ἢ εἴ τι λείψανον τῆς κυνός, ἢ φακῆ δὲ ὑμῖν σπαρέρθην ἐντετηκότα εἴξει, ἢς δὲ καὶ εἰλαφος ὀπτόμενοι μεταξὺ δραμαῶν βουλευέσουσιν ἐκ τοῦ ὀπτανίου ἐς τὸ ὄρος, καὶ ὄρνεις ψύττα κατατείνασαι ἄπτεροι καὶ αὐταὶ παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐκπετήσονται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὠραιότατοι τῶν οἰνοχόων φαλακροὶ ἐν ἄκαρῳ τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγότη καὶ ταῦτα τῷ ἀμφορεί. πρὸς τὰδε βουλευέσθε ἃ καὶ τῇ ἐορτῇ πρόποντα γένοιτ' ἂν καὶ ὑμῖν ἀσφαλίστατα, καὶ ἐπικουρίζετε πολλὴν τὴν πείναν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους οὐ μεμπτοὺς ἔζοντες.

δ'. Οἱ πλοῦστοι τῷ Κρόνῳ χαίρουσιν.

(36) Πρὸς γὰρ σὲ οἶε μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι, οἱ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφηται πρὸς αὐτῶν ἀναθοῶντων καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα τὸν ἀναδαμῶν ἀξιούτων γενέσθαι καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεπονημένην καὶ ἡμᾶς ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόνα ἀξιούμεν; ἀλλ' οἶδεν ἔλεινος, ἅτε Ζεὺς ὢν, παρ' οἷστίην ἢ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δὲ ὁμῶς ἀπολογησόμεθα, ἐπειπερ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαθόντες ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις καὶ ὡς ἤδιον συνεῖναι καὶ συνευχαῖσθαι τοῖς πένησιν, αἰεὶ διετελοῦμεν οὕτως ποιῶντες ὡς ἂν μηδὲ τὸν ἰσοδαίτην αὐτὸν αἰτιάσασθαι τι. (37) οἱ δὲ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδὴ περ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ ἄνισαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες· εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθύς μηδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὀργῆ καὶ μῖσος καὶ πρόχειροι εἰ βλασφη-

æquum est atque donet? Quis vero non optet, quam longissime illum extendere ævum et bonis frui? Ut vero nunc habetis, teste caret vestra felicitas, invidiæ opportuna sunt vestrae divitiæ, suavitatis vita vestra experts. (34) Neque enim æque iucundum, credo, est, impleri solum, quod de Leonibus aiunt et de genere luporum solivago, atque in convictu hominum dextrorum et gratiam inire omnibus in rebus studentium: qui primo non patientur convivium esse mutum et vocis experts, sed in fabulis convivalibus et iocis non molestis et vario genere comitatis una versabuntur: quod genus suavissimæ consuetudinis Baccho amicum et Veneri, amicum Gratiiis. Tum vero postridie narranda apud omnes dexteritate vestra amorem vobis conciliabunt. Tum vero vel magno redimere bonum fuerit. (35) Namque interrogabo vos, si clausis oculis incederent pauperes (ponamus enim hoc), nonne vobis id molestum esset non habentibus, quibus ostenderetis vestes purpureas et pedissequorum turbam aut speciem annulorum? Omitto dicere, fieri non posse, quin insidias et odia contra vos concipiant pauperes, si vivere in deliciis soli velitis. Quæ enim se vota contra vos facturos minantur, abominanda sunt; et absit, ut in necessitatem eorum votorum deveniant. Nam neque farcimen gustabitis neque placentam, nisi si quid forte canis reliquerit: lenticula vobis saperdæ tabem habebit: aper et cervus, dum assantur, fugam de culina meditabuntur in saltum: et gallinæ, illicet! contentis alis etiam implumes ad ipsos pauperes avolabunt: quod vero maximum, pincernarum formosissimi calvi vobis uno momento fient, idque fracta insuper amphora. Ad hæc, quæ tum dies festos deceant, tum vobis sint tutissima, statuite, et multam illis paupertatem levate, quos parva pensione interposita amicos habebitis minime contemnendos.

IV. Divites Saturno

(36) Nimirum ad te solum scripta esse a pauperibus ista, Saturne, existimas? Nonne etiam Iuppiter diu est cum ab istis obtunditur clamantibus et divisionem fieri postulantibus et fatum accusantibus, quod inæqualem illam divisionem fecerit, et nos qui nihil impertiri illis dignemur? Verum novit ille, ut qui sit Iuppiter, penes utros culpa sit, et ob id ipsum preces illorum surda fere aure transmittit. Interim tamen causam apud te, qui nunc certe nobis imperes, dicemus. Nos enim, quibus quæ scripsisti ante oculos versarentur omnia, tanquam pulchrum esset auxilium ferre de sua copia indigentibus, et suavius, versari cum pauperibus atque epulari, semper faciebamus ita, æquo ipsi victu utentes, adeo ut neque isodæta quod accusaret haberet. (37) At isti, qui paucis initio opus se habere dixerant, cum semel fores iis aperuissemus, alia super alia petere non desierunt. Si vero non omnia statim neque in ipso verbo acciperent, ira et odium et maledicta in promptu. Ac

μαίαι· κἀν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν, ἀλλ' οἷ γε ἀκούοντες ἐπίσταντες ἂν ὡς ἀκριβοῶς εἰδόσιν ἐκ τοῦ συγγεγονέναι. ὅσπερ δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διδόντα ἐχθρὸν εἶναι πάντως εἶδει, ἢ πάντα προῖέμενον αὐτίκα μάλα πένεσθαι καὶ τῶν αἰτούντων καὶ αὐτὸν εἶναι. (38) καὶ τὰ μὲν ἄλλα μέτρια· ἐν δὲ τοῖς δεινίοις αὐτοῖς ἀμελήσαντες τοῦ ἐμπίπασθαι καὶ γαστριῶσθαι καὶ αὐτοί, ἐπειδὴν πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμπῶσιν, ἢ παιδὸς ὠραίου μεταξὺ ἀναδόντος τὸ ἔκπωμα ἐνυξαν τὴν χεῖρα, ἢ πλλακῆ ἢ γαμετῆ γυναικὶ ἐπεχείρησαν· εἶτα κατεμέσαντες τοῦ συμποσίου ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδοροῦνται ἡμῖν καταελθόντες, ὡς ἐδίψησαν καὶ ὡς λιμῶ συνῆσαν διηγούμενοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταβέβησθαι αὐτῶν δοκοῦμεν, τὸν ὑμέτερον παράσιτον ἀναμνήσθητι τὸν Ἰξίωνα, δς κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον ὑμῖν, τῆ Ἥρα μεθυσθεὶς ἐπεχείρει ὁ γενναῖος. (39) ταῦτ' ἐστὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εὖ ὧν ἡμεῖς ἐβουλεύσαμεθα πρὸς τὸ λοιπὸν ἀσφαλείας τῆς ἡμετέρας ἕνεκα μηκέτι ἐπιβατὸν αὐτοῖς ποιεῖν τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοῦ συνοῖντο μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασί, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάσεσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν καὶ συνδειπνούντων τύχη τῆ ἀγαθῆ. καὶ τῶν ἱματίων ὡς σὺ κελεύεις πέμψομεν, καὶ τοῦ χρυσίου ὅπόσον οἷόν τε προσδαπανήσομεν, καὶ ὄλως οὐδὲν ἐλλείψομεν. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι τοῦ κατὰ τέγγην ὀμιλεῖν ἡμῖν φίλοι ἀντὶ κολάκων καὶ παρασίτων ἔστων. ὡς ἡμεῖς γε οὐδὲν ἂν αἰτιάσαιτο κἀκείων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

si quid mendacio nobis affingerent, credebant tamen, qui audirent, velut accurate ipso ex convictu scientibus. Itaque alterum de duobus, aut si nihil dares, inimicum omnino esse oportebat; aut si omnia illis diripienda permitteres, ipsum fieri statim pauperem, et unum eorum, qui ab aliis peterent. (38) Ac reliqua tolerabilia: in ipsis vero cenis non satis habentes impleri et ingurgitare se, etiam ipsi, ubi plus quam satis esset bibissent, vel formosi pueri, dum poculum præbet, manum stringebant, vel pellicem aut coniugem adeo tentare audebant. Deinde ubi vomitu opplevire triclinium, postridie maledictis nos perstringunt; quam sitierint, quam famis convictores fuerint enarrant. Et si hæc mentiri contra eos videamur, vestii illius parasiti recordare, Ixionis; qui communi dignatus mensa, dignationem æqualem vobis habens. ebrius cum esset, Iunonis pudorem tentavit vir fortis. (39) Hæc sunt et talia, quibus inducti de crevimus in posterum nostræ securitatis causa non amplius accessum illis in nostras domus præbere. Si vero te arbitro ac vindice spondeant, moderata se, uti nunc aiunt, petifuros, neque contumeliosum quidquam admisuros in conviviis, in communionem veniunto, quod bene vertat, nobiscum epulantor. Etiam de vestibus, ut imperas, mitemus, ac de auro etiam, quantum æquum fuerit, insuper impendemus. Atque in universum nulla in parte deficiemus. Verum ipsi quoque ex arte nobiscum agere desinunto, pro adulatoribus et parasitis amici sunt. Nos quidem, si et isti facere officium voluerint, nulla in re accusabis.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

MENEKRATIS EPISTOLA.

Μενεκράτης Ζεῦ· Φίλιππῳ χίρειν.

Σὺ μὲν Μακεδονίας βασιλεύεις, ἐγὼ δὲ ἰατρικῆς· καὶ σὺ μὲν ὑγιαίνοντας δύνασαι, ὅταν βουληθῆς, ἀπολλύναι, ἐγὼ δὲ τοὺς νοσοῦντας σώζειν καὶ τοὺς εὐρώστους ἀνόστους, οἳ ἂν ἐμοὶ πείθωνται, παρέχειν μέχρι γήρωος ζῶντας. τοιγαροῦν σὲ μὲν Μακεδόνες δαρυφοροῦσιν, ἐμὲ δὲ καὶ οἱ θεοὶ μέλλοντες ἔσεσθαι· Ζεὺς ἄρ' ἐγὼ αὐτοῖς βίον πρέχω.

Menecrates Iuppiter Philippo s.

Tu Macedoniæ rex es, ego medicinæ sum. actu quidem sanos potes, si velis, perdere, ego vero ægrotos sanare et robustos integros, dum mihi pareant, ad senectutem usque viventes conservare. Itaque te Macedones stipant, me vero qui dii sunt futuri: Iuppiter enim ego vitam eis præbeo.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

MENIPPI EPISTOLA.

Μένιππος αυτοπηρίταις.

Ὅρθῶς ποιεῖτε πεινῶντες διψῶντες βιγῶντες χαμευνοῦντες ταῦτα γὰρ διατάττει νόμος ὁ Διογένειος, ὃς ἐγράφη κατὰ Λυκοῦργον νομοθέτην Λακεδαιμονίων· ἐὰν δέ τις ὑμῶν παρακούσῃ, παραδοθήσεται νόσῳ καὶ βασκανίᾳ καὶ λύπῃ καὶ πᾶσι τοῖς ἀπὸ τοῦ χοροῦ τούτου, λήψονται δὲ αὐτοὺς καὶ ποδάγραι καὶ βηχία καὶ ψῦσαι βροντώδεις κάτωθεν, ὅτι ἐς νόμον δίκαιον καὶ θεῖον τὸν ἀπὸ Σινώπης ἠσέβησαν.

Menippus veris peræ gerulis.

Recte facitis quod esuritis, sititis, algetis, humi strati somnum capitis : sic enim iubet lex Diogenia, quæ scripta est ex sententia Lycurgi, legislatoris Lacedæmoniorum. Sin vero quis vestrum dicto audiens non fuerit, morbo tradetur et invidiæ et dolori et quæquæ eiusdem sunt familiæ, invadent eos podagræ ventique tonantes ab imo, quod legem iustam ac divinam violavere Sinopæ oriundam.

ΜΟΥΣΩΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

MUSONII EPISTOLA.

Παγκρατίδα.

Καὶ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων ἡμῖν περὶ σοῦ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς ἐπέστειλας τοῖς υἱοῖς σου τεχμαιρόμενος μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς λαώδεσιν, ἀλλ' ἄπερ οἰκεῖόν ἐστι σὲ φρονεῖν περὶ φιλοσοφίας, προεθυμήθην κατὰ μὲν τὸ παρὸν συνησθῆναί σοι ἐπ' αὐτοῖς, εἰς δὲ τὸ ἐπιὸν συνεύξασθαι, μὴ ἐφ' ἑτέρον τι αὐτοὺς ἀποκλίνειν, τηροῦντας δὲ ἣν ἔχουσι νῦν πρόθεσιν ἄχρι τέλους φιλοσοφῆσαι, ἵν' αὐτοῖ τε εὖ ἀπαλλάττωσι καὶ σὲ ἀνθ' ὧν ἐκ σοῦ ἔπαθον ἀμείψασθαι δυναθῶσι. Δυσὲν γὰρ ὡς καθόλου εἰπεῖν οὐσῶν αἰτιῶν, παρ' ἃς ἀνθρώποι εὐτάκτως καὶ δόξῃ ζῶσιν, ἐμπειρίας τε καὶ ἐγκρατείας, πῶς ἂν δυναίμεθα ἢ πρὸς ἑαυτοὺς ἢ πρὸς ἑτέρους ποιεῖν τὰ δεόντα ὑπ' ἀγνοίας ἅμα καὶ ἀκρασίας κατεχόμενοι; (2) ἢ μὲν οὖν τούτων ἀπόλουςι ἀναγκαίως πάνυ εἴοικε παρ' ἡμῶν ἀπαιτεῖσθαι· πρὸς γὰρ τὸ τεταγμένως καὶ εὐσχημόνως ζῆν γεγόναμεν, τοῦ λόγου εἰς τοῦτο ἡμῖν καθάπερ ἐπισκόπου καὶ ἄρχοντος ὑπὸ τῆς φύσεως δεδομένου. ἀπολυθῆναι μέντοι ἀγνοίας καὶ ἀκρασίας οὐχ οἶόν τε ἡμᾶς ἄνευ τοῦ ἐπιτρέψαι αὐτοὺς τῇ διὰ τοῦ λόγου ἰατρείᾳ· προσελθούσα γὰρ αὕτη καὶ τὸ προεστῆκος ἐν ἡμῖν ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν αἰετρεπούσα τὰς μὲν μοχθηρὰς τῶν κρίσεων καὶ ἐκ τῆς διαστροφῆς ἐγκειμένας ἐπικόπτειν καὶ ἐξάγειν ἐκ τῆς ψυχῆς αἰετρεπᾶται, τὰς δ' ὑγιεῖς καὶ ἀκολούθους τῆ φύσει ἀντεισάγειν ἢ ἀσθενούσας ἀνακτᾶσθαι. (3) Ἰσχυρὸν δὲ αὐτὰ καὶ εὐστάθειαν προσλαβοῦσαι ὡς χρὴ ἡμᾶς ἐν ἅπασιν τοῖς κατὰ τὸν βίον ὁδηγοῦσιν, ὥστε καὶ δρᾶν αἰετὰ τὰ ἐπιβάλλονθ' ἡμῖν καὶ σύμφωνα οἷς ἐδοκιμάσαμεν πράττειν. τοιαῦτα οὐκ ἐπαγγελλομένης μόνον ἀλλὰ καὶ παρεχούσης τῆς κατὰ τὴν ψυχὴν ἰατρείας τίνα ἂν τις δικαιότερον ἐπὶ τὸ βῆθηθῆν τοῖς σοῖς παισὶν ἢ σὲ καλέσειεν; ἢ οὐκ εὐδαιμονεῖν μὲν αὐτοὺς προαιρῆ πατὴρ ὢν, ἐτοίμως δ' ἔχεις πᾶν ὅτιον ὑποστῆναι, ἵνα αὐτοὺς δρᾶς ἐν ἀγαθοῖς ὄντας; ἢ οὐκ ἐπὶ ταῦτα καὶ ἐγέννησας αὐτοὺς καὶ ἀνεθρέψω; οὐ τοιαῦτα δὲ διηνεκῶς σὺ περὶ αὐτῶν εὐχῆς τοῖς θεοῖς; (4) ἀρετῆς δὲ καὶ εὐσχημοσύνης βίου ἀντιποιούμενος οὐκ ἂν ἐβέλῃσειας δρᾶν τοὺς σεαυτοῦ παῖδας εὐτάκτους μὲν ἐν ἐδοδαῖς καὶ πόσει, κρατοῦντας δὲ τῶν ὑπὸ γαστέρα, ὡς πρὸς σποράν μόνον τέκνων, δταν εὐκαιρὸν ἦ, τοῖς γεννητικαῖς μέρεσι χρῆσθαι, καὶ ὀλίγω μὲν ὑπνω πρὸς ἀνάπαυσιν ἀρκουμένους, ἐσθῆτι δὲ ἀπράγμονι καὶ μὴ

Pancretidæ.

Et ex hominum de te sermonibus et ex tuis ad filios tuos datis litteris non idem te quod vulgus, sed quod par est de philosophia sentire colligens meum putavi, in presentem quidem ipsos tibi gratulari, in posterum vero vota facere, ne in aliud quid declinent, sed quod nunc propositum habent conservantes ad finem usque philosophentur, ut et ipsis bene cedat et tibi pro beneficiis in se collatis gratias referre possint. Nam quum duæ sint in universum causæ, quibus homines recte et via vitam instituunt, peritia et temperantia, quomodo possimus aut erga nos ipsos aut erga alios officium explere inscitia simul et intemperantia defenti? (2) Ab his igitur ut liberentur necessario prorsus videtur a nobis requiri: nam ad composite et honeste vivendum nati sumus, ratione ad hoc nobis quasi custode ac principe a natura data. Liberari vero ab inscitia et intemperantia non possumus, nisi rationis curæ nos committamus: hæc enim quum accedit, eiusque quod in nobis primum est conditionem naturæ alienam ad naturæ statum semper revocat, prava iudicia et ex perversitate insita resecare et evellere ex animo semper conatur, sana vero et naturæ convenientia introducere aut imbecilla recreare. (3) Quæ ubi robur et constantiam nacla fuerint, rectam nobis in omni vitæ negotio monstrant viam, ut et officia nostra semper videamus et eis quæ probavimus consentanea faciamus. Talia quum non modo promittat, sed etiam præstet animi curatio, cuiusnam auxilium aliquis iustius tuis liberis imploraverit quam tuum? An non beate vivere eos cupis, quum pater sis, et ad quidvis subeundum paratus es, ut eos in bonorum numero conspicias? An non ad hæc et genuisti ipsos et educasti? Non talia eis continenter a diis precaris? (4) Virtutem autem et vitæ honestatem colens non velis liberos tuos videre temperantes in cibo atque potu, et membra ventri subiecta continentes, ut ad procreandam subolem tantum, quum opportunum sit, genitalibus utantur partibus, et exiguo somno ad requiescendum contentos, et veste simplici et non fucata, sed pura et ad tegenda ea, quæ tegi natura vult, accommo-

ἐψευσεμένη, ἀλλὰ καθαρᾶ καὶ πρὸς τὸ ἐκ τῆς φύσεως εἰς τὸ σκέπειν ἀπαιτούμενον ἡρμοσμένη ἡμψισμένους, βλέμμα δ' εἶναι καὶ βᾶδισμα αὐτῶν αἰδοῖ καὶ φρονήσει κεχαριστημένον, ὡς μὴ ἂν τινα θαρσῆσαι ἐπ' αὐτῶν ἢ ποιῆσαι τι ἢ εἰπεῖν ἄκοσμον, ἐν ἐτοιμίῳ δ' εἶναι αὐτοὺς ὅποτε βουληθεῖεν καὶ δεήσειεν ὅλω τε τῷ σώματι καὶ παντὶ μέρει αὐτοῦ εἰς ὃ πέφυκε χρῆσθαι; (5) οὐκ ἂν δὲ ἐθελήσειας αὐτοὺς ἐπεσχεμένους τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα πρὸς μὲν θεοὺς εὐσεβεία καὶ δσιότητι κοσμεῖσθαι, πρὸς ἀνθρώπους δὲ δικαιοσύνη καὶ δσιότητι, καὶ πατρίδα μὲν γονέων προτιμάειν, καὶ αὐτῶν τοῦτο βουλησομένων τῶν γονέων, εἴπερ σωφρονοῖεν, γονεῖς δὲ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν, αὐτῶν δὲ τῶν γονέων τῷ πατρὶ τὸ πρεσβεῖον ἀποβιμοντας, τὸ μὲν αἰτεῖν ἢ κείψεσθαι θάτερον αὐτῶν ἀσεβῆς ἡγεῖσθαι, τὸ δ' ἀμείβεσθαι ὑπὲρ τῶν προηγησαμένων εὐχαρίστῳ καὶ μνημονεούσῃ διαθέσει ἀναγκάστον, ὡς ἂν μόνως οὕτως ἐκτίνειν δυναμένους παλαιὰς χάριτας ἐπὶ νέαις δανεισθείσας, ἐτοιμίως δ' ἔχοντας ὑπερμαχεῖν αὐτῶν καὶ δι' αὐτούς, εἰ δεήσειεν, ἀπονήσκειν, ὅποτε δὲ χαλεπήνειαν, μὴ βήματα μόνον, ἀλλὰ καὶ πληγὰς καὶ τραύματα ἀπ' ὀργῆς οὐ διαθέσεις φερόμενα πρᾶξας ἐκδέχεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἑαυτῶν τότε, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν γονέων εὐλαβῶς ἔχοντας, μὴ ἐκ τοῦ διατιθέσθαι αὐτοὶ τι κακὸν πάθωσι; (6) τί δ' οὐκ ἂν ὑπομείνεις, ὥστε πεισθῆναι περὶ αὐτῶν, ὅτι τὸν αὐτὸν μὲν οἰκήσουσι διὰ βίου οἶκον, ἑαυτοὺς δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐν κοινῷ θέμενοι διατελέσουσιν ὁμονοῦντας, ὡς καὶ σπουδαῖς καὶ ἀνέσσει ταῖς αὐταῖς χρῆσθαι; ἢ ταῦτα μὲν ἐθελήσειας ἂν αὐτοῖς ὑπάρξαι, θανάτου δὲ καὶ πόνου καὶ δόξης οὐκ ἂν βούλοιο αὐτοὺς ὑπεράνω εἶναι, οἷς ὁ πολλὸς καταδεδουλωμένος, ὅποι ἂν ἀπίη, τῷ δι' αὐτῶν κατισχύοντι ὥσπερ τι ἀτιμον ἀνδράποδον ἀγεται τε καὶ φέρεται, τὸ δὲ τῆ φύσει μὲν πολὺ βραδύτερον τῶν προτέρων, ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοσαῦτα κατεχούσης διαστροφῆς γερονδὸς δυσχερέστερον οὐκ ἂν εὐξαιο αὐτοῖς ὑπάρξαι, ὥστε μὴ ἀργυρίῳ αὐτοὺς πάντα μετρεῖν καὶ αὐτοὺς μᾶλλον καὶ γονεῖς καὶ τέκνα ἢ χρήματα προῖεσθαι, ἀλλὰ κτήσεως μὲν ἀντιποιεῖσθαι ἐφ' ὅσον ἀναγκαῖον διὰ τὰς εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς οἰκείους αὐτῶν χρεῖας, θησαυρισμῷ δὲ καὶ τοῦ πλείονος παρὰ τὸ ἀρκούν ὑπερφρονεῖν, ὑπ' ὃν ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ εἰς κακὰ ἐπάλληλα καὶ ἀνήκεστα ἀνθρώποι ἐκτρέπονται; (7) ἀλλὰ ταῦτα μὲν εὐκτά, οὐκ ἐπίσης δ' εὐκτὸν τό τε ἀρχειν αὐτοὺς καὶ δικάζειν δύνασθαι κατὰ νόμους καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ συμφωνοῦντας ἑαυτοῖς τε καὶ ἀλλήλοις καὶ ἐν οἷς πράττουσι καὶ ἐν οἷς λέγουσι τὸν μὲν βίον ἔχειν αἰεὶ προαιρησόμενον τοὺς λόγους, τὸν δὲ λόγον νῶν καὶ τῷ φρονεῖν τὰ ἀριστα βεβαιούμενον καὶ εἰς προφορὰν ὅταν ἢ καιρὸς ἐντεινόμενον, καὶ τὸν δ' ἡγεῖσθαι, ἐπειδὴν ὑπερμαχεῖν μέλλωσιν ἱερῶν, πατρίδος, γονέων, φίλων, ἀληθείας, νόμων, καὶ συλλαβόντι εἰπεῖν τῶν δεικνομένων; οὔτε γὰρ σὲ οὔτε ἕτερόν τινα οἶμαι, εἴπερ εὖ φρονοῖ, ὡς

data indutos, vultum autem et gressum eorum esse pudore et prudentia notatum, ut non audeat quisquam coram ipsis aut facere aut dicere quicquam indecorum, atque in promptu eis esse, quum velint atque opus sit, quum toto corpore, tum qualibet eius parte ad eam rem, cuius causa nata est, uti? (5) Non velis eos perpensis rebus divinis et humanis erga deos pietate ornari atque sanctitate, erga homines justitia et sanctitate, et parentibus patriam anteferre, quod et ipsi, si sapiant, parentes volent, parentes autem familiaribus et cognatis, atque ex ipsis parentibus patri primum honorem deferentes rogare quidem aut reprehendere alterutrum eorum nefarium ducere, gratiam vero pro officiis praestitis referre grato et inmemori animo necessarium, quasi sic tantum rependere possint vetera beneficia novis cumulata, item promptos esse ad eos defendendos et pro ipsis, si necesse sit, vel mortem subeundam, et tibi indignentur, non verba solum, sed etiam verbera et vulnera ab ira, non ab animo proficiencia placide excipere, non sua causa tunc, verum pro parentibus caventes, ne ex animi affectu malum aliquod patiantur? (6) quid vero non sustineas, ut certior fias, eandem eos domum pro vitam habituros esse, seque ipsis ac bonis suis communem in usum deditis concorditer aetatem acturos, ita ut iisdem et studiis et animi remissionibus utantur? An haec quidem eis praesto esse velis, morte vero et labore et opinione non velis esse superiores, quibus obnoxium vulgus, quocumque se vertat, ipsorum vi tanquam vile aliquod mancipium agitur atque trahitur, quodque natura sua quidem multo est prioribus facilius, nostris vero temporibus tam late vagante perversitate difficilius evasit, non optaveris eis contingere, ut non argento omnia metiantur, nec se ipsos potius et parentes atque liberos prodant quam pecunias, verum opibus quidem operam dent, quatenus necessarium sit ad suos suorumque familiarium usus, thesauros vero et id quod plus quam satis est contemnant, quibus privatim atque publice ad multa insanabiliaque mala homines impelluntur? (7) Sed haec quidem optanda, non autem aequae optandum, ut ipsi imperium gerere et iudicia secundum leges et iustitiam gubernare possint, et consentientes quum ipsis sibi tum inter se mutuo tam in eis quae faciunt quam in eis quae loquuntur vitam agant, quae linguam semper antevertat, et rationem habeant prudentia et animi honestate confirmata et ad agendum, si tempus postulet, paratam atque promptam, eaque primas teneat, quum pugnare velint pro sacris, patria, parentibus, amicis, veritate, legibus, ut breviter dicam, pro iniuria affectis? neque te enim, neque alium quenquam arbitror, qui quidem sapiat, ut ad respublicas regendas aptam pro-

πολιτικὸν δοκιμάζειν λόγον τὸν μὴ εἰς ταῦτα ἀλλ' εἰς τάναντία ἐντεινόμενον. (8) εἰ τοῖνον καὶ εὐκτὰ ταῦτα καὶ αἰρετά, πῶς οὐ καὶ τὸ φιλοσοφεῖν θεῖη ἄν τις καὶ εὐκτὸν καὶ αἰρετόν, δι' οὗ μόνου περιγίνεται ταῦτα; φιλοσοφεῖ μὲν γὰρ ὁ τῆς ἐκκαθάρασεως τοῦ λόγου ἐπιμελούμενος καὶ ἐπιτηθεύων λόγον ὀρθόν, ὁ δ' ἐπιμελούμενος λόγου ἑαυτοῦ τε ἅμα ἐπιμελεῖται καὶ πατρίδος καὶ πατρὸς καὶ ἀδελφῶν καὶ φίλων καὶ συλλαβόντι εἰπεῖν πάντων. θεωροῦς γὰρ ἡ φύσις κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατασκευάσασα, διὰ τοῦ μεταδοῦναι ἡμῖν λόγου, κοινῷ μὲν ὄντος πρὸς τοὺς, ἰδίου δὲ παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ἀξιοῖ ἡμᾶς τοὺς μὲν θεοὺς καθάπερ τινας ἀρίστους καὶ πρώτους ἡγεμόνας καὶ κοινούς εὐεργέτας τε ἡμῶν καὶ γονεῖς ζηλοῦντε καὶ ἀμειβεσθαι διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐπειθείας, ἀνθρώπων δὲ καὶ κατὰ τὸ κοινὸν καὶ κατὰ τὰς ἰδιαίτερον γινόμενης ἐπιπλοκᾶς καὶ κηδεμονικῶς καὶ εὐποιητικῶς προστασίαι. (9) ἐπειδὴν δὲ νόμῳ καὶ δίκῃ συκκεράσωμεν τὰ ἀνθρώπινα καὶ τὰ θεῖα, φησὶν ἄκρω μὲν κατὰ φύσιν ἡμᾶς διατεθῆσθαι ἄτε τελείους γεγονότας καὶ ἐπὶ τὰ ἀνωτάτω προελθόντας, νόμον καὶ δίκην, οἷς καὶ τὰ θεῖα οἰακίζεσθαι τε καὶ μακάρια γίνεσθαι, τοιούτους δ' ὄντας διὰ τὴν τοῦ λόγου καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν σηματοποιούμενου ἡθους ὀρθότητα καὶ βιώσεσθαι εὐδαιμονίως καὶ καταστρέψαι τὸν βίον εὐδαιμονίως, ὥσπερ τι ὄραμα εὖ συντεταγμένον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀστείως ὑποκριαμέμενος καὶ ἀπαρτίσαντας. (10) θαρρῶν οὖν, ὦ Παγκρατίδη, μὴ ἐπίτρεπε μόνον ἀλλὰ καὶ παρακάλει τοὺς παῖδας φιλοσοφεῖν, καὶ συναγωνιστὴν παρέχων σεαυτὸν διεγείρει αὐτοὺς, καὶ πασῶν ἀρμοδιωτάτην παρρησίαν παρασκευάζει. ἐξέσται γὰρ σοι τοιαῦτα προελομένῳ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αἵματος ὑμῖν δικαίους ὄντας λέγειν, ὅτι οὐ τέχνα μόνον εἰς τὸ γένος ἀλλὰ καὶ τοιαῦτα τέχνα εἰσῆγαγόν, καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ὅτι οὐχ οἷος ἔτυχε μόνον ἀνθρώπους αὐτῇ ἀλλὰ καὶ οἷος δεῖ πολίτας παρέστησας. (11) εἰ δὲ θαρρήσετε κοινῇ καὶ πρὸς τὴν ἑαυτῶν τε καὶ ἀλλήλων θεραπείαν ὡς ἀξιόν ἐστι διαναστήσετε τὰς ψυχὰς, εὐθὺς μὲν ἐν τῇ ἀγωνοθεσίᾳ τοῦ θεοῦ συμπιλοσοφῆσετε ἀλλήλοις, οὐ μόνον τὰ νομιζόμενα πρρασκευάζοντες αὐτῇ, ἀπερ ἐκ βαλαντίου ψιλῷ γίνεσθαι, ἀλλὰ καί, ὅς ἐνεκεν νενομισται, ἀκολουθοῦντες τῇ ἱερᾷ καὶ ἀρχαίᾳ παραδόσει, ὅπερ ἐκ μόνης τῆς εὐσεβοῦς καὶ φιλοσόφου περιγίγνεται διαθέσεως, καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀγῶνι εὐταξίας ἐπὶ τὸν κοινὸν ὑμῖν τε καὶ πᾶσιν ἡμῖν ἀγῶνα τραπήσεσθε, οὐδὲν μὲν τῶν κατὰ φύσιν ἀπαρηχόμενον, μόνον δὲ τὰ λύπης καὶ θορύβου αἷτια ἡμῶν περισπάσοντα. (12) ἐν δὲ ἀγῶνι ἡττηθῆναι μὲν ἀνάγκη τὸν ἀπαράσκευον, ἡττηθέντα δὲ ἐκπεσεῖν γρη εἰς δουλείαν καὶ κακοδαίμονίαν, ἣν οὐδ' ἐξομώσασθαι τιμὴ ἡμῶν συκκεχώρηται· κρατούμεθα γὰρ ἐν αὐτῇ ὑπὸ τε τῶν ἀιδίων καὶ τῶν τῆς φύσεως καὶ ὑπὸ τῶν θέσει νόμων, εὐτακτεῖν ἐκάστῳ καὶ ζῆν δικαίως ἅμα καὶ ὁσίως προστασσόντων. ταῦτα οἶμαι σε ὡς παρὰ πατρὸς παίδων πα-

bare rationem, quæ non ad hæc, sed ad contraria tentat. (8) Si igitur et optanda hæc et expetenda, quomodo non etiam, qua sola hæc comparantur, philosophiam aliquis optandam et expetendam esse ducat? Philosophatur enim, qui expurgandæ rationis curam habet et rectæ studet rationi. Qui vero rationem curat, se ipsum simul curat et patriam et patrem et fratres et amicos et ut breviter dicam omnes. Nimirum natura quum mundi et eorum quæ in ipso sunt speculatores constituerit, eo, quod nobis impertivit rationem, cum illis quidem communem, propriam vero præ reliquis animalibus, vult deos nos tanquam optimos quosdam ac primarios duces et ut communes beneficiorum in nos collatorum auctores atque patres admirari et gratum eis obsequio nostro significare animum, hominibus vero tam in publico quam in privato vitæ commercio cum studio et beneficentiâ præesse. (9) Postquam vero legibus ac iure divina atque humana miscuerimus, prorsus quidem nos ait ad naturam esse compositos, quippe ex omni parte absolutos et ad suprema progressos, legem ac iustitiam, quibus et divina numina regantur et beata fiant, tales autem quum simus ob rationis et formatorum secundum illam morum rectitudinem et acturos nos esse vitam feliciter et feliciter finituros, quasi fabulam aliquam bene compositam ab initio usque ad finem pulchre luserimus atque absolverimus. (10) Confidenti igitur animo, o Pancratida, ad philosophiam non admittite solum, verum etiam adhortare pueros, teque ipsum studiorum verum exhibens excita eos et omnium convenientissimam loquendi libertatem para. Talia enim si institueris, licebit tibi et sanguine vobis cognatis dicere, te non liberos solum in genus, verum et tales liberos introduxisse, et patriæ, te non solum qualescunque homines ei, sed etiam quales par sit civis præbuisse. (11) Quod si confiditis communiter et quum ad vestrum ipsorum tum ad mutuo invicem curam, uti par est, promptis animis acceditis, statim quidem in institutis dei ludis mutuo philosophiam tractabitis, non tantum iusta eis apparantes, quæ ex tenui fiunt marsupio, verum etiam quam ob causam instituti sunt, sancta et vetusta præcepta observantes, id quod ex sola pia et philosophica mentis affectione fieri potest, ludisque rite institutis ad commune vobis ac nobis omnibus certamen convertemini, quod nihil quidem eorum, quæ naturæ conveniant, detrahet, solas vero doloris et perturbationis causas auferet. (12) In quo certamine vinci necesse est imparatum, victum autem in servitatem incidere oportet et infelicitatem, quam ne eiurare quidem cuiquam nostrum concessum est: superamur enim in ea tam ac sempiternis et natura natis quam a latis demum legibus, unumquemque moderate se gerere et iuste simul a sancte vivere iubentibus. Hæc si quasi a patre liberorum pater

τέρῳ προσδεξιόμενον αὐτόν τε ἄμεινον ἔξειν καὶ τοῖς
 υἱοῖς εἰς τὰ ἄριστα συλλήψεσθαι. ἀσπάζομαί σε καὶ
 διὰ τᾶλλα καὶ διὰ τὴν εἰς ἡμᾶς εὐνοίαν. ἴσθι ὑπ'
 ἔμοῦ στεργόμενος. τοιούτων δὲ καὶ ἐτέρων φιλοσο-
 φούντες εὐπορήσετε φίλων.

acceperis, et ipsum te arbitror melius habiturum, et fi-
 liis tuis ad optima quæque auxilio futurum. Saluto et
 quum ob reliqua tum propter tuam in nos benevolentiam.
 Scias te a me diligi. Eiusmodi vero amicis et aliis, dum
 philosophiæ operam detis, abundabit.

ΝΙΚΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

NICIAE EPISTOLA.

Ἀθηναίους.

Τὰ μὲν πρότερον παρὰθέντα, ὧ Ἀθηναῖοι, ἐν ἄλλαις [πολλαῖς] ἐπιστολαῖς ἴσαστε, νῦν δὲ καιρὸς οὐχ ἤσσαν μαθόντας ὑμᾶς ἐν ᾧ ἐσμὲν βουλευσάσθαι. κρατησάντων γὰρ ἡμῶν μάχαις ταῖς πλείοσι Συρακοσίους, ἐφ' οὓς ἐπέμφθημεν, καὶ τὰ τεῖχη οἰκοδομησαμένων ἐν οἷσπερ νῦν ἐσμὲν ἦλθε Γύλιππος Λακεδαιμόνιος στρατιὰν ἔχων ἐκ τε Πελοποννήσου καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὢν. καὶ μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ νικᾶται ὑφ' ἡμῶν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἱππεῦσί τε πολλοῖς καὶ ἀκονισταῖς βιασθέντες ἀνεχωρήσαμεν ἐς τὰ τεῖχη. νῦν οὖν ἡμεῖς μὲν παυσάμενοι τοῦ περιτειγισμοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντιῶν ἡσυχάζομεν (οὐδὲ γὰρ ζυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ δυνάμεθ' ἂν χρῆσασθαι ἀπαναλωκυίας τῆς φυλακῆς τῶν τειγῶν μέρος τι τοῦ ὀπλιτικοῦ), οἳ δὲ παρῳκοδομήχασιν ἡμῖν τεῖχος ἀπλοῦν, ὥστε μὴ εἶναι ἐπι περιτειγισαί αὐτούς, ἣν μὴ τις τὸ παρατείχισμα τοῦτο πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν εἴη. ζυμβέβηκέ τε πολιορκεῖν δοκοῦντας ἡμᾶς ἄλλους αὐτοὺς μᾶλλον, ὅσα γὰρ κατὰ γῆν, τοῦτο πάσχειν· οὐδὲ γὰρ τῆς χώρας ἐπὶ πολὺ διὰ τοὺς ἱππέας ἐξεργόμεθα. πεπόμφασιν δὲ καὶ ἐς Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ' ἄλλην στρατιὰν καὶ ἐς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις Γύλιππος οἴχεται, τὰς μὲν καὶ πείσων ζυμπολεμεῖν ὅσων νῦν ἡσυχάζουσιν, ἀπὸ δὲ τῶν ἐπι καὶ στρατιὰν πεζὴν καὶ ναυτικοῦ παρασκευῆν, ἣν δύνηται, ἄξων. διανοοῦνται γάρ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, τῷ τε πεζῷ ἅμα τῶν τειγῶν ἡμῶν πειρᾶν καὶ ταῖς ναυαῖς κατὰ θάλασσαν. καὶ δεινὸν μηδεὶ ὑμῶν δόξῃ εἶναι ὅτι καὶ κατὰ θάλασσαν· τὸ γὰρ ναυτικὸν ἡμῶν, ὅπερ κακείνῳ πυνθάνονται, τὸ μὲν πρῶτον ἤματι καὶ τῶν νεῶν τῇ ζηρότητι καὶ τῶν πληρωμάτων τῇ σωτηρίᾳ· νῦν δὲ αἶ τε νῆες διάθρογοι τοσοῦτον χρόνον ἤδη θαλασσεύουσαι καὶ τὰ πληρώματα ἐφθαρταί. τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνεκλύσαντας διαψύξαι διὰ τὸ ἀντιπάλους τῷ πλῆθει καὶ ἐπι πλείους τὰς τῶν πολεμίων οὐσας αἰεὶ προσδοκίαν παρέχειν ὡς ἐπιπλεύσονται· φανεραὶ δ' εἰσὶν ἀναπειρόμεναι καὶ αἰ ἐπιχειρήσεις ἐπ' ἐκείνοισι καὶ ἀποζηρᾶναι τὰς σφετέρους μᾶλλον ἐξουσία· οὐ γὰρ ἐφορμουσιν ἄλλοις. ἡμῖν δ' ἐκ πολλῆς ἀν περιουσίας νεῶν μόλις τοῦτο ὑπῆρχε καὶ μὴ ἀναγκαζόμενοι, ὥσπερ νῦν, πάσαις φυλάσσειν· εἰ γὰρ ἀραιώσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, τὰ ἐπιτέλεια οὐχ ἔξομεν, παρὰ

Atheniensibus.

Prius acta, o Athenienses, ex aliis multis comperta habetis epistolis, nunc vero tempus, ut item de praesenti, in quo versamur, statu certiores facti deliberetis. Scilicet postquam Syraecos, in quos missi sumus, plurimis praелиis superavimus et moenia, in quibus nunc sumus, aedificavimus, venit Gylippus Lacedaemonius cum exercitu e Peloponneso Siciliaeque urbibus nonnullis collecto. Et primo quidem praelio vincitur a nobis, altero vero equitum iaculatorumque turba pressi in moenia nos recepimus. Nunc igitur nos missa communitioe propter adversariorum multitudinem quiescimus (neque enim universo exercitu uti licet, quum partem militum gravis armaturae munium consumat custodia), illi vero iuxta aedificaverunt nobis murum simplicem, ut non liceat amplius ipsos circummunire, nisi quis murum iuxta positum multo exercitu immisso capiat. Atque accidit nobis ut, qui alios obsidere videbamur, ipsi potius, quantum id terram quidem attinet, hoc patiamur: namque non longe per agros propter equites egredimur. Miserunt etiam in Peloponnesum legatos ad alium exercitum conducendum, inque Siciliae civitates Gylippus profectus est, ut alias, quotquot nunc quiescunt, ad bellum secum gendum excitet, ex aliis iam novum exercitum pedestrem et navalem apparatus, si possit, adducat. Constituerunt enim, ut audio, pedestribus simul copiis moenia nostra tentare et mare navibus. Nec quod mare quoque mirum cuiquam vestrum videatur. Classis enim nostra, quod illi quoque compertum habent, ab initio quidem valebat et navium aritudine et classicorum incolumitate. nunc vero naves, per tantum tempus mari immersae, madore vitiosae factae et classici corrupti sunt. Nam naves non licet subductas exsiccare, propterea quod expectandum semper est fore ut numero pares atque adeo plures hostium naves impetum faciant. Apparet autem periculum eas esse facturas, estque penes illos invadendi facultas et suas magis exsiccandi naves copia: non enim alii custodiendi ipsis sunt. Naves autem vel navium copia abundantibus vix facere hoc liceret, etiamsi non, ut nunc, omnibus custodire coacti essemus. Nam si vel minimum quid de custodia detrahamus, comeatum non habebimus, quem nunc quoque iuxta illorum urbium

τὴν ἐκείνων πόλιν χαλεπῶς καὶ νῦν ἐσκομιζόμενοι. τὰ δὲ πληρώματα διὰ τὸδε ἐφθάρη τε ἤμιν καὶ ἔτι νῦν φθέρεται, τῶν ναυτῶν τῶν μὲν διὰ φρυγανισμόν καὶ ἀρπαγὴν καὶ ὑδρείααν μακρὰν ὑπὸ τῶν ἱππέων ἀπολυμένων· οἱ δὲ θεράποντες, ἐπειδὴ ἐς ἀντίπαλα καθιστήκαμεν, αὐτομολοῦσι, καὶ οἱ ξένοι οἱ μὲν ἀναγκαστοὶ ἐσθάντες εὐθὺς κατὰ τὰς πόλεις ἀποχωροῦσιν, οἱ δ' ὑπὸ μεγάλου μισθοῦ τὸ πρῶτον ἐπαρθέντες καὶ οἰόμενοι χρηματιεῖσθαι μᾶλλον ἢ μαχεῖσθαι, ἐπειδὴ παρὰ γνώμην ναυτικόν τε δὴ καὶ τᾶλλα ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνθεστῶτα ὀρώσιν, οἱ μὲν ἐπ' αὐτομολίας προφάσει ἀπέρχονται, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι δύνανται πολλῇ δ' ἢ Σικελία· εἰσι δ' οἱ καὶ αὐτοὶ ἐμπορευόμενοι ἀνδράποδα Ἰγκαρικὰ ἀντεμβιβάζουσι ὑπὲρ σφῶν πείσαντες τοὺς τριηράρχους τὴν ἀκρίθειαν τοῦ ναυτικοῦ ἀφήρηται. ἐπισταμένους δ' ἡμῖν γράφω, ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ πληρώματος καὶ ὀλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ ἐξορμῶντές τε ναῦν καὶ ξυνέγοντες τὴν ἐρεσίαν. τούτων δὲ πάντων ἀπορώτατον τὸ τε μὴ ὅσῳ τε εἶναι ταῦτα ἔμοι κωλύσαι τῷ στρατηγῷ (χαλεπαὶ γὰρ αἱ ἡμέτεραι φύσεις ἄρξαι) καὶ ὅτι οὐδ' ὀρθῶς ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν, ὃ τοῖς πολεμίοις πολλαχόθεν ὑπάρχει, ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ὧν ἔγοντες ἤλθομεν τὰ τε ὄντα καὶ ἀπαναλισκόμενα γίνεσθαι· αἱ γὰρ νῦν οὔσαι πόλεις ζύμμαχοι ἀδύνατοι, Νάξος καὶ Κατάνη. εἰ δὲ προσγενήσεται ἐν ἔτι τοῖς πολεμίοις, ὥστε τὰ τρέφοντα ἡμᾶς χωρὶα τῆς Ἰταλίας, ὀρώντα ἐν ᾧ τ' ἐσμέν καὶ ἡμῶν μὴ ἐπιβοηθούτων, πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι, διαπεπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεῖ ἐκπολιορκθέντων ἡμῶν [ὁ πόλεμος]. τούτων ἐγὼ ἡδῶ μὲν ἂν εἶχον ὑμῖν ἕτερα ἐπιστέλλειν, οὐ μέντοι γρησιμωτέρὰ γε, εἰ δεῖ σαφῶς εἰδῶτας τὰ ἐνθάδε βουλευσασθαι. καὶ ἅμα τὰς φύσεις ἐπιστάμενος ὑμῶν, βουλομένων μὲν τὰ ἥδιστα ἀκούειν, αἰτιωμένων δὲ ὕστερον, ἦν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ ὁμοῖον ἐκβῆ, ἀσφαλέστερον ἡγησάμεν τὸ ἀληθὲς δηλῶσαι. καὶ νῦν ὡς ἐφ' ἃ μὲν ἤλθομεν τὸ πρῶτον καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων ὑμῖν μὴ μεμπτῶν γεγενημένων, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε· ἐπειδὴ δὲ Σικελία τε ἅπασα ξυνίσταται καὶ ἐκ Πελοποννήσου ἄλλη στρατιὰ προσδοκίμος, αὐτοὶ βουλευέσθε ἤδη ὡς τῶν γ' ἐνθάδε μὴδὲ τοῖς παροῦσιν ἀνταρκούντων, ἀλλ' ἢ τούτους μεταπέμπειν πρὸς ἢ ἄλλην στρατιάν μὴ ἐλάσσω ἐπιπέμπειν καὶ πρὸς τὴν καὶ ναυτικὴν, καὶ γρήματα μὴ ὀλίγα, ἔμοι δὲ διάδοχόν τινα, ὡς ἀδύνατός εἰμι διὰ νόσον νεφρίτιν παραμένειν. ἀξιώ δ' ὑμῶν ζυγνώμης τυγχάνειν· καὶ γὰρ δεῖ ἐρρωμένη πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμᾶς εὖ ἐποίησα. ὅ τι δὲ μέλλετε, ἅμα τῷ ἤρι εὐθὺς καὶ μὴ ἐς ἀναβολὰς πράσσετε, ὡς τῶν πολεμίων τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ δι' ὀλίγου ποριουμένων, τὰ δ' ἐκ Πελοποννήσου σχολαίτερον μὲν, ὅμως δ', ἦν μὴ προσέγχετε τὴν γνώμην, τὰ μὲν λήσουσιν ὑμᾶς ὥστερ καὶ πρότερον. τὰ δὲ φηθήσονται.

ægre invehimus. Classarii vero ideo corrupti nobis sunt et adhuc corrumpuntur, quod nautæ quidem propter lignationem et rapinam et aquationem longius evagantes ab equitibus opprimuntur, servi autem, postquam ad virium aequalitatem redacti sumus, transfugiunt, atque peregrinorum alii, qui necessitate coacti naves conscenderant, statim in suam quisque civitatem redeunt, alii magna mercede primum allecti et quæstum sese facturos potius quam certamen subituros existimantes, quoniam præter expectationem classem iam et reliqua ab hostium parte obsistentia vident, partim suæ voluntatis prætextu discedunt, partim ut quique possunt : late autem patet Sicilia : sunt etiam qui ipsi mercatum facientes mancipia Hyccarica pro se ut in naves imponerent trierarchis persuaserint atque ita perdiderint exactam rei nauticæ disciplinam. Scientibus vobis scribo exiguam esse copiam remigum ætate et robore florentium, paucosque esse nautas, qui navem e statione deducere et remiges coercere queant. His omnibus vero maior in eo posita est difficultas, quod ego, qui sum imperator, hæc impeditre nequeo (difficilis enim ad regendum vestra est indoles) neque habemus unde naves iterum compleamus, id quod hostibus multis ex locis suppetit, verum necesse est ut ad ea, quæ huc nobiscum attulimus, et quæ adhuc sunt et quæ perdidimus referantur : nam quæ nunc a nostris stant partibus civitates imbecilles sunt, Naxus atque Catana. Sin vero hoc unum adhuc eveniet hostibus, ut quæ nos alunt urbes Italiæ, quum quo in rerum statu simus neque vos auxilio venire vident, ad illos transeant, sine gladio nobis expugnatis debellatum ipsis erit. His gratiora quidem alia scribere ad vos possem, nec vero utiliora, si quidem rerum qui hic est statu penitus perspecto deliberandum vobis est. Ac simul quum indolem vestram norim, qua cupiditas quidem iucundissima audire, deinde vero obiurgatis, si quid secus vobis cesserit, tutius existimavi verum aperire. Atque nunc, ad quæ missi sumus ab initio, in ois et milites et duces tales se gessisse, ut reprehendendi non sint, persuasum habeatis : sed quoniam universa Sicilia vires contulit, novusque ex Peloponneso instat exercitus, ipsi iam deliberate reputantes, quæ hic sunt nobis ne ad præsentis quidem hostes sufficere propulsandos, verum aut hos domum esse revocandos aut alias mittendas copias haud minores et pedestres et navales et pecunias sat magnas, mihi que successorum, qui ob renum dolores perdurare nequeam. Neque venia vestra indignus mihi vidcor : nam dum valebam, imperator sæpe de vobis bene merui. Quicquid autem statuetis, primo statim vere et sine cunctatione facitote, quum hostes, quæ in Sicilia ipsis suppetant, brevi, quæque ex Peloponneso instant tardius quidem, sed ita tamen paraturi sint, ut, si animum non attendatis, aut fallant vos, sicut et antea, aut antevertant.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

PAUSANIÆ EPISTOLA.

Ξέρξης.

Παυσανίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Σπάρτης τοῦσδε τέ σοι χαρίζεσθαι βουλόμενος ἀποπέμπει δορὶ ἐλών, καὶ γνώμην ποιῶμαι, εἰ καὶ σοὶ δοκεῖ, θυγατέρα τε τῆν σὴν γῆμαι καὶ σοὶ Σπάρτην τε καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ὑποχείριον ποιῆσαι. δυνατὸς δὲ δοκῶ εἶναι ταῦτα πράξαι μετὰ σοῦ βουλευόμενος. εἰ οὖν τί σε τούτων ἀρέσκει, πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλασσαν, δι' οὗ τὸ λοιπὸν τοὺς λόγους ποιησόμεθα.

ΞΕΡΞΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ὡς δὲ λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίαν. καὶ τῶν ἀνδρῶν, οὓς μοι πέραν θαλάσσης ἐκ Βυζαντίου ἔσωσας, καί ται σοὶ εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἔσται ἀνάγραφτος, καὶ τοῖς λόγοις τοῖς ἀπὸ σοῦ ἀρέσκομαι. καὶ σὲ μήτε νύξ μήθ' ἡμέρα ἐπισχέτω ὥστε ἀνεῖναι πράσσειν τι ὧν ἐμοὶ ὑπισχνῆ, μηδὲ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου δαπάνη κεκωλύσθω μηδὲ στρατιᾶς πλήθει, εἴ ποὶ δεῖ παραγίγνεσθαι, ἀλλὰ μετ' Ἀρταβάζου ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ὃν σοὶ ἐπεμψα, πρᾶσσε θαρσῶν, καὶ τὰ ἐμὰ καὶ τὰ σάδων κάλλιστα καὶ ἀριστα εἴξει ἀμφοτέροις.

Xerxi.

Pausanias Spartanorum dux et hos tibi gratificari cupiens remittit bello captos, et polliceor, si tibi quoque placet, me nuptum mihi data filia tua Spartam atque reliquam Græciam in tuam potestatem traditurum. Videor enim mihi efficere hoc posse tuo consilio adiutus. Si igitur quid horum tibi gratum est, hominem ad mare mitte fidum quo uti possimus ad res nostras agendas.

XERXIS EPISTOLA.

Sic dicit rex Xerxes Pausaniae. Et pro viris, quos Byzantio mihi trans mare salvos misisti, reposita tibi est gratia in nostris ædibus nulla oblivione delenda, et propositis tuis gaudeo. Itaque nec nox nec dies te arceat quin eorum, quæ mihi polliceris, aliquid peragas, neque impedimento sit auri argentique impensa neque copiarum quopiam mittendarum multitudo, sed cum Artabazo probo viro, quem tibi misi, confidenter transige et meas res et tuas, prout utrique maxime conducet.

ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.
PERIANDRI EPISTOLÆ.

α'. Τοῖς σοφοῖς.

Πολλὰ χάρις τῷ Πυθῷ Ἀπόλλωνι τοῦ εἰς ἓν ἐλθόν-
τας εὔρεῖν, ἀξιοῦντί τε καὶ ἐς Κόρινθον ταί ἐμαί ἐπι-
στολαί. ἐγὼν δὲ ὑμᾶς ἀποδέχομαι, ὡς ἴστε αὐτοί, ὅτι
δαμοτικώτατα. πεύθομαι ὡς πέρυτι ἐγένετο ὑμῶν
ἄλλια παρὰ τὸν Λυδὸν ἐς Σάρδεϊς. ἤδη ὧν μὴ ὀ-
κνεῖτε καὶ παρ' ἐμέ φοιτᾶν τὸν Κορίνθου τύραννον.
ὑμᾶς γὰρ καὶ ἄσμενοι ὄψονται Κορίνθιοι, φοιτεῦντας
ἐς οἶκον τὸν Περιάνδρου.

β'. Προκλεῖ.

Ἐμὴν μὲν ἀκούσιον τᾶς δάμαρτος τὸ ἄγος, τὸ δὲ
ἐκὼν τῷ παιδί με ἀπο θυμοῦ ποιήσας ἀδικεῖς. ἡ ὧν
παῦσον τὰν ἀπήνειαν τῷ παιδός, ἡ ἐγὼν τὸ ἀμυνοῦ-
μαι. καὶ γὰρ δὴν καὶ αὐτὸς ποινὰς ἔτισα τὴν τᾶ θυ-
γατρί, συγκατακαύσας αὐτᾶ τὰ πασῶν Κορινθιᾶν
εἴματα.

I. Sapientibus.

Gratias multas ago Pythio Apollini, quod in unum
coactos vos inveniam, atque perducent vos epistolæ meæ
Corinthum. Ego vero vos, ut nostis ipsi, quam civilissime
excipiam. Audio vos superiore anno Sardes apud Lydum
convenisse. Itaque ne dubitetis ad me quoque proficisci
Corinthi tyrannum. Vos enim libenter videbunt Corin-
thii Periandri domum adeuntes

II. Proch.

Nobis quidem non ex sententia fuit uxoris cædes, tu
vero, qui pueri animum volens a me abalienasti, iniuste
facis. Aut igitur filii inimicitiae impone finem aut ego te
ulciscar. Nam iam dudum filiae tuæ pœnas persolvi,
omnium Corinthiarum mulierum vestibus cum ipsa con-
crematis.

ΦΑΛΑΡΙΔΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. PHALARIDIS EPISTOLÆ.

α'. Λυκίνω.

Πολύκλειτος ὁ Μεσσηνίος, οὗ κατηγορεῖς παρὰ τοῖς πολίταις προδοσίαν, ἰάσατό μου νόσον ἀνήκεστον, οὐκ ἄγνοῶ δὲ λύπας εὐαγγελιζόμενός σοι καὶ δάκρυα· σὲ δ' οὐκ ἂν οὐδ' αὐτὸς ὁ τῆς τέχνης ἡγεμὼν Ἄσκληπιὸς μετὰ πάντων ἰάσαιτο τῶν θεῶν. σώματος μὲν γὰρ ἄρρωστίαν θεραπεύει τέχνη, ψυχῆς δὲ νόσον ἱατρὸς ἔσται θάνατος, ὃν ἐπαχθέστατον ἀντὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀδικημάτων, οὐκ ἀκουσίων, ὧν ἐμοὶ προσ- τρίβεις, ἀλλ' ἐκουσίων, ὧν αὐτὸς εἰργασαι, προσ- δέξου.

β'. Μεγαρεῦσι.

Οὐ μέμφομαι τὴν ἀχαριστίαν ὑμῶν πολλάκις εὐη- γετημένων, ὅτι μου κρινομένου περὶ τῶν ὄρων πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας κατελευδομαρτυρήκατε, κατηγορῶ δὲ ἐμαυτοῦ τῆς ἀναληγσίας, ὅτι προπηλακίζομενος ὑπὸ τῶν αὐτῶν πολλάκις οὐ σωφρονίζομαι. ὑμεῖς μὲν γὰρ οὐδέποτε χάριτος ἐμοὶ μνημονεύετε, ἐγὼ δ' ὡς μηδέ- ποτε ἐπιτελήσμενοις χαρίζομαι.

γ'. Τυρσηνῶ.

Ἐὶ τοὺς μετ' ἀνάγκης τι πράξαντας τῶν μὴ νομί- μων χαλεπὰς ἔχειν δεῖ περὶ τοῦ μέλλοντος βίου τὰς προσδοκίας, ὡς ὑπέφαινες Αἰγεσταίοις, εἰς τὴν τοῦ δαιμονίου πρόνοιαν ἀναφέρων τὰ περὶ ἐμοῦ, τίνας ἐργῆν ἐλπίδας ἔχειν σὲ περὶ σεαυτοῦ, τὸν μὴ μετ' ἀνάγκης μηδὲν ὧν παρανενομήκας, μετὰ γνώμης δὲ ἅπαντα ἡσεθηκότας;

δ'. Λυκίνω.

Οὐκ ὀρθῶς ἠρώτησας ἐν Λεοντίνοις ὡς παρόντα με καὶ δυνάμενον ἀποκρίνασθαί σοι, τίς εἰμί καὶ τίνων καὶ πόθεν. ἐγὼ γὰρ ὅσπερ ἐμαυτὸν οἶδα Φάλαριν Λεωδιάμαντος υἱόν, Ἀστυπαλαιὰ τὸ γένος, πατρὶδος ἀπεστερημένον, τύραννον Ἀκραγαντίνων, ἔμπειρον πολέμων, ἀπ' ὧτα μέχρι τοῦ παρόντος, οὕτως οἶδα καὶ Λυκίνον πόρνον μὲν ἐν παισί, λάγνον δ' ἐν νέοις, μοιχρὸν δ' ἐν γυναίξιν, ἀκόλαστον δ' ἐν νόμοις, ἀσελγῆ δ' ἐν ἡδοναῖς, ἀργὸν δ' ἐν εἰρήνῃ, λιποτάκτην δ' ἐν πολέμῳ, δώσοντά μοι καὶ τῶν δημηγορῶν καὶ τούτων

I. Lycino.

Polycletus Messanius, quem proditionis apud cives accusas, liberavit me morbo insanabili. Nec ignoro, me luctus nuntiare tibi atque lacrimas. Te vero ne ipse quidem antistes artis Æsculapius cum omnibus diis persanaverit. Nam corporis infirmitatem curat ars, animæ vero morbum medica sanat mors, quam gravissimam pro multis magnisque iniuriis, non ab invito factis, quam mihi obicis, sed voluntariis, quas ipse fecisti, exspecta.

II. Megareis.

Non reprehendo vestrum beneficiis sæpe numero affectorum ingratum animum, quod in me de finibus cum vicinis disceptantem falsum dedistis testimonium, me ipsum vero inertiae accuso, quod iniuria sæpenumero affectus ab iisdem non disco sapere. Vos enim nunquam gratiæ memores erga me vis geritis, ego vero tanquam nunquam oblitis gratificor.

III. Tyrseno.

Si, qui necessitate coacti iniusti quid fecerunt, eorum acerbam oportet esse futuri expectationem, ut Segestanis significabas, quum ad divinam providentiam res meas referebas, quamnam par est te spem habere de te ipso, qui nihil eorum quæ inique fecisti necessitate coactus, sed consulto impie perpetrasti omnia?

IV. Lycino.

Non recte interrogasti apud Leontinos tanquam præsentem me et qui possem tibi respondere, quis essem et a quibus et unde. Ego enim ut memet novi Phalarin, Leodamantis filium, Astypalæum genere, patria exulem, tyrannum Agrigentorum, peritum bellorum, ad hoc usque tempus invictum, sic novi etiam Lycinum exoletum in pueris, mollem in iuvenibus, adulterum in mulieribus, intemperantem in legibus, protervum in voluptatibus, desidem in pace, desertorem in bello, daturum mihi et concionum et eorum quorum te con-

ἴδῃν ἐλέγχω σε δίκην, ἐὰν μὴ θάττον ἀλώης, ἀλλ' οὖν ὅταν ἐκδοτόν σε παραδώσι Λεοντῖνοι, βουλόμενοι τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι πολέμου.

ε'. Λεοντῖνοις.

Εἰ καταλύσαι με τὸν πρὸς ὑμᾶς ὀρέγεσθε πόλεμον, μηδὲν αἰδεσθέντες ἐκδοτέ μοι Λυκῖνον, ἵνα τὴν ὀργὴν ἅπασαν εἰς τοῦτον ἀφίεις παύσωμαι τοῦ πρὸς τὴν πόλιν θυμοῦ. γρήσομαι δ' οὐδὲν αὐτῷ χλαπεώτερον ἢ πάντας ὑμᾶς ἐπίσταμαι βουλομένους.

ς'. Ζευξίππῳ.

Τῷ μὲν υἱῷ σου διὰ τὴν νεότητά σου συγγινώσκω, σοὶ δὲ διὰ τὸ γῆρας, καίπερ ἀσύγγνωστα πεποιηκόσιν. ἂν μέντοι μὴ παύσησθε τῆς αὐθαδεΐας, οὐτ' ἐκείνων ἢ νεότητος οὔτε σὲ τὸ γῆρας ἐξαιρήσεται, δι' αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ μάλλον κολασθήσεσθε, δι' ἃ νῦν συγγνώμης ἀξιούσθε.

ζ'. Εὐήνῳ.

Γνώμης γενόμενος τὸ πρῶτον ἀλόντα αἰγμάλωτον ἀποκτεῖναι σοὶ τὸν υἱὸν ἀνθ' ὧν ἡδίκηκέ μου τοὺς ναυάρχους, μετέγνων ὕστερον καὶ σέσωκα. μάλλον γὰρ βούλομαι διὰ τῆς ἐκείνου ζωῆς σὲ λυπεῖν ἢ διὰ τῆς ἀναιρέσεως τὸν ἀποθανόντα.

η'. Σαμέῳ.

Εἰδώς σου τὴν χρηστότητα τοῦ τρόπου καὶ τὴν ὑπερφυᾶ πρὸς ἅπαντας φιλοφροσύναν, καὶ ὅτι τὰς τῶν πλησίον εὐτυχίας ἡμέρας καὶ συμπαθῶς ἰδίας ἀλγηδόνας καὶ συμφορὰς ἤγῃ, γέγραφέ σοι συντόμως, ὅτι καὶ τὴν δίκην καὶ τὴν ναυμαχίαν καὶ τὴν παράταξιν καὶ τὸ τελευταῖον τὸν ἵπτικὸν ἀγῶνα νεικῆκαμεν, ἵν' ἀκούσας, ὡς προσήκει καλῶ καγαθῷ, στένης ἀδιαλείπτως, λαμβάνων παρὰ τῆς σεαυτοῦ φύσεως τὰς ἀξίας καὶ πρεπούσας τοσαύτη κακοηθείᾳ βρασάνους.

θ'. Κλεοστράτῳ

Πάνυ μοι δοκεῖ μετὰ γέλωτος ἀξιὸν εἶναι θαυμάσαι τὸ σωφρονίζεσθαι τινὰς ὑπὸ σοῦ· τὸν γὰρ ἄλλοις ἐπιτιμᾶν ἐπιβαλλόμενον καὶ αὐτὸν ἀπηλλάχθαι χρῆστος πονηρίας. σὺ δὲ ταῖς τῶν ὑπὸ σοῦ νουθετουμένων κακίαις ἐνοχὸς ὢν καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις ὡς ἀνεπιληπτος εἰς πονηρίαν οὕτω νουθετεῖς.

ι'. Λακρίτῳ.

Ἀγχομένῳ σοι βαρέως ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς τελευτῇ πᾶσα συγγνώμη, καὶ γὰρ δὲ σφόδρα συμπαθῶν, ὡσεὶ τῶν οἰκείων τὸ συμβεβηκὸς ἡγούμενος, μείζον ἄγχομαι, καίτοι στεροτέρα φύσει πρὸς τὰ τοιαῦτα

vinco pœnas, nisi citius captus fueris, ubi Leontini te tradiderint, bellum nobiscum gestum componere cupientes.

V. Leontinis.

Si componere me cupitis bellum vobiscum gestum, nihil veriti tradite mihi Lycinum, ut omni bile in hunc effusa irasci civitati desinam. Tractabo eum autem nihilo durius quam omnes vos velle scio.

VI. Zeuxippo.

Filio tuo propter iuventutem ignosco, tibi vero propter senectutem, quamvis talia quæ ignosci nequeunt feceritis. Sin vero non destiteritis a contumacia, nec illum iuventus, nec te senectus liberabit, sed propter ea ipsa magis etiam puniemini, ob quæ nunc venia dignamini.

VII. Eueno.

Quum primum decrevissem, filium tuum captum interficere, quod navium præfectos meos iniuria affecerat, dein sententia mutata servavi. Malim enim illius vita tibi quam eius morte ipsi dolore commovere.

VIII. Samœ.

Cognita qua es morum bonitate et incredibili in omnes humanitate, et quod aliorum successus pro lenitate tua atque misericordia proprios cruciatus calamitatesque ducis, scripsi tibi breviter, vicisse nos et causam et prælium tam navale quam terrestre et postremo equestre certamen, ut nuntio accepto, sicut convenit viro bono et honesto, continenter gemas, sumptis a tua ipsius natura dignis ac tantæ malignitati consentaneis tormentis.

IX. Cleostrato.

Omnino mihi videtur dignum esse quod ridens quis miretur, castigari aliquos a te: nam qui alios reprehendere conatur, ipsum abesse oportet ab omni improbitate. Tu vero eorum, qui a te obiurgantur, vitiiis et reliquis omnibus obnoxius quasi ab omni vitio vacuus ita demum obiurgas.

X. Lacrito.

Filii mortem graviter ferenti tibi omni modo ignoscendum, atque vehementer mihi dolenti quasi alicuius necessarii casum maiori tristitiæ est, firmiore licet animo adversus talia utar, quod nec immoderate dolentibus

χρῖόμενος διὰ τὸ μηδὲν ὄφελος ὄρᾶν μηδὲ τοῖς ἀμέτρως ἀνιωμένοις. παραμυθία δὲ σοι ἔστω μεγάλη τῆς ἐπ' αὐτῷ συμφορᾶς πρῶτον μὲν, ὅτι ὑπὲρ πατριδος ἀγωνιζόμενος ἐν πολέμῳ σὺν ἀριστεία τέθνηκεν, εἴθ' ὅτι νικῶν καλλίστου τέλους ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης ἤξιώται, τὸ δὲ τελευταῖον ὅτι μηδὲν ἀμαρτὸν παρὰ τὸν βίον ἐπεσφράγισται τὴν ἰδίαν ἀρετὴν θανάτῳ. ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ ζῆν ἀγαθὸς ἀδελὸν εἰ μὴ μεταβαλεῖ πρὸς τὸ χειρόν· αἱ τύχαι γὰρ ἀνθρώπων τὸ πλείστον, οὐχ αἱ γινώμαι κρατοῦσιν· ὁ δὲ τελευταίας ἀκατηγόρητος ἐν τῷ καλλίστῳ σχήματι τῆς δόξης καθίδρυται. νομίσας οὖν ἀξίας παρ' αὐτοῦ χάριτας ἀπειληφέναι γενέσθω καὶ ἀνατροφῆς τὸ καλὸν ἀγαθὸν μέγρι τέλους αὐτὸν γεγενῆσθαι, ταύτην αὐτῷ τὴν ἀμοιβὴν ἀντίδος, τὸ πρᾶως καὶ μετρίως τὴν ἐπ' αὐτῷ λύπην ἐνεγκεῖν.

ια'. Μεγακλεί.

Καὶ τοὺς ἵππους ἐκπέπομφά σοι κεκοσμημένους ἐπὶ τὸν ἀγῶνα καὶ τὰ χρήματα δοῦναι Τεύκρω προστέταχα. κἂν ἄλλου του δέη, μὴ κατόκειε γράφειν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἔσται μέγα τῶν αἰτημάτων, ὃ μὴ πάντως αἰτησάμενῳ χαριούμεθα.

ιβ'. Ἀγλάφ.

Τεθῆσαυρίκαμεν τοῦ πλοῦτου ὅσον παρέσχεν ὁ θεὸς εἰς μεταβολὰς τῆς τύχης οὐκ ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς, ὡς παρήνεις, ἀλλ' εἰς τοὺς βουληθέντας τῶν φίλων τὰς δωρεὰς λαμβάνειν. σὺ δ' οὐδ' εἰς τοῦτο πρόθυμον ἡμῖν σεαυτὸν ἐχαρίσω, τὸ κατὰ γε ὑμᾶς τοὺς φίλους, κἂν ἀποσφαλῶμεν τῆς ἀρχῆς, ἔχῃσθαι τῶν ἐλπίδων. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν γε λαθῶν ὡς παρακαταθήκην ἐμοὶ φυλαχθησομένην φίλου τι ποιήσων ἔργον· πιστὸν γὰρ οὐδὲν ἡγησάμεθα γῆς μέρος παρελθόντες ὡς κόνεως ἀπιστοτέρους τοὺς ἐξ ὑμῶν τῶν ἐταίρων κρατίστους, ὧν εὐτυχοῦντων, κἂν αὐτὸς ἐτέρῳ συμπλακῶ δαίμονι, ἡσθεῖς οὐδὲν ἦ-τον εὐτυχεῖν δόξω.

ιγ'. Ἡροδίκω.

Ἄλλου μὲν ἦν κακῶς πεπονθὸς μηδὲν ἐμολογήσαι πρὸς τὸν δεδρακότα περὶ ἀμύνης, ἦν' ὡς ἤμισα πρὸς αὐτὸν ὑποπτος ἀλώη, ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν ἀγενοῦς ἀνδρὸς ἔργον ἡγοῦμαι τὸ τὸν ἀγενοῦντα χειρῶσασθαι. προηδικημένος δ' ὑπὸ σοῦ μέγιστα μεθύω σοι φυλάττεσθαι τὴν ἐπιούσαν ἐξ ἡμῶν ἄμυναν, ἵνα πρὸ τοῦ μὲν παθεῖν ἢ προσδοκία κολάζῃ σε, μετὰ δὲ τὴν προσδοκίαν αὐτὸ τὸ παθεῖν.

ιδ'. Εὐμήλω.

Οὔτε δοκῶντος οὔτε ὄντος ἀδίκου τὸν ἄρξαντα πλημμελεῖν ἀμύνεσθαι, τοῦ πρώτου γεγονότος ὑπὸ τοῦ τὸ δεύτερον παρ' ἡμῶν ἔσεσθαι προσδέχου.

quicquam video commodi. Solatium vero magnum esto tibi in hac calamitate, primum quod pro patria fortiter pugnans in bello cecidit, deinde quod victor pulcherrimo vitæ exitu a fato donatus est, postremo quod nullo dum vixit vitio commisso virtutem suam morte confirmavit. Qui enim in vita bonus est, obscurum an in peius degeneret, fortuna enim homines plerumque, non consilium regit : qui autem inculpatus moritur, in pulcherrimo gloriæ gradu collocatus est. Puta igitur, digna te nativitatæ atque educationis ab eo præmia accipisse, quod bonus et honestus ad mortem usque fuit, atque has ei vices redde, ut leniter moderateque calamitatem feras

XI. Megacli.

Et equos emisi tibi ornatos ad certamen, et ut pecuniam daret Teucro imperavi. Ac si qua alia re indigeas, scribere ne cuncteris : nihil enim eorum, quæ petieris, tam magnum quicquam erit, quod non omnino petenti gratificabimur.

XII. Aglao.

De divitiis, quantacunque præbuit deus ad vicissitudines fortunæ, thesaurum reposuimus non in terræ penetralibus, sicut hortabare, sed in eos amicorum, qui dona accipere voluerunt. Tu vero ne eatenus quidem promptum tenet nobis præstitisti, ut in vobis amicis, si imperio exciderimus, firmam spem repositam haberemus. At vero etsi ante non, nunc tandem accepto tanquam deposito mihi custodiendo amici facito officium. Fidam enim nullam terræ partem existimabimus, si tanquam pulvere infideliores e vobis amicis præferemus præstantissimos : qui ubi felices fuerint, tametsi ego cum altera conflixerō fortuna, lætus tamen nihilo minus me felicem arbitror.

XIII. Herodico.

Alius esset malo affecti nihil confiteri apud eius auctorem de ultione, ut nihil suspicionis in ipsum habens opprimeretur, ego vero ignavi hominis esse puto, opprimere ignorantem. Iniuria vero magna affectus ante a te moneo te, ut caveas futuram a nobis ultionem, quo ante supplicium expectatione eius puniaris, post expectationem vero ipso supplicio.

XIV. Eumelo.

Quum nec videatur nec sit iniustum eum qui primus peccaverit ulcisci, quum prius factum sit a te, posterius a nobis futurum expecta.

ιε. Τεύκρω.

Ταυρομενεΐταις τὰ λύτρα τῶν ἀίχμαλώτων, ἅπερ ἔλαθον, ἀπόδος, μὴ ποιούμενος ἐμὴν τὴν χάριν ἀλλὰ Στησιγόρου. Ἰὴ γὰρ ἐκεῖνος εἰς τὴν τῶν ληψομένων εὐεργεσίαν ὁ παρ' ἐμοῦ ταύτην ἠτημένος, τέθηκε μέντοι ἡ περὶ τούτων αὐτῶν χάρις εἰς ἀμνήμονας ἀνθρώπους δεδομένη.

ς'. Ἀριστοφῶντι.

Τὰ μὲν σὰ καὶ τούτων ὧν πεπόμφαμεν καὶ πλείονων ἔτι καὶ μειζρόνων ἀγαθῶν ἀξία, τὰ δ' ἐμὰ μὴ βούλου μαθεῖν· οὐδὲν γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἔχομεν σιγῆς κρείττον.

ιζ'. Ἀμφινόμῳ.

Οὐ δίδόναι χάριτας εἶμαι δωρούμενος ἀγαθοῖς ἀνδράσι, ἀλλὰ πολλὸν μᾶλλον παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὄθεν, ἀξιώ, μὴ ὡς πρὸς δεδωκότα με χάριν, ἀλλ' ὡς πρὸς ὀφειλοντά σοι διὰ τὸ βουλευθῆναι σε λαθεῖν ἀπέμψαμεν γοάφει.

ιη'. Ἐρυθείᾳ.

Καὶ περ ἐμαυτοῦ πλείστην οἶδά σοι χάριν καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ παιδός, ὃν ἐπὶ σοὶ κατέλιπον, Ἐρυθεία· περὶ μὲν ἐμαυτοῦ, ὅτι φεύγοντός μου χηρεύειν ὑπέμεινας μᾶλλον ἢ γήμασθαί τι, πλείστον ἀγαγέσθαι σε βωλομένων, περὶ δὲ τοῦ παιδός, ὅτι σὺ ἀμφοτέρω καὶ πατὴρ αὐτῶ καὶ μήτηρ ἐγένου, οὐτ' ἀνδρ' ἕτερον ἀντὶ Φαλαρίδος, οὐτ' υἱὸν ἀντὶ Παυρόλα προτιμήσασα, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ἀνδρός δευτέρου τὴν ἐπὶ τῷ πρώτῳ μονῆν ἐλομένην, ἀντὶ δὲ παιδὸς ἄλλου τὸν ὑπὸ τοῦ πρώτου σπαρέντα σώζουσα. τελείωσον οὖν ἀνδρὶ καὶ υἱῷ τὴν ὑπὸ σεαυτῆς αὐτῷ δεδομένην χάριν, ἄχρις ἂν φρονήσας τὰ ἀρμόζοντα τοῖς χρόνοις μήτε πατὴρ ἔτι μήτε μητὴρ προσδέηται. λιπαρῶ δέ σε μετὰ τοσαύτης δεήσεως, οὐχ ὡς ἀπιστῶν μητρὶ περὶ τέκνου καὶ ταῦτα τοιαύτη, ἀλλ' ὡς πατὴρ ὑπὲρ ἑνὸς υἱοῦ φοβούμενος, δύναιο δ' ἂν ἀπὸ τῶν σεαυτῆς παθῶν καὶ τὸ παρὰ πατέρων ἐπὶ τέκνοις ἐνθυμηθεῖσα δέος συγκνώμης ἀξιοῦν τὸν οὕτως ἐπιστέλλοντά με.

ιθ'. Παυρόλᾳ.

Μάλιστα μὲν ἀμφοτέρους τοὺς γονέας, ὃ παῖ, στέργειν σοι προσήκει καὶ περὶ πλείστου ποιῆσθαι· τοῦτο γὰρ καὶ σεμνὸν καὶ ἄλλως εὐσεβὲς υἱῷ, μεμνησθαι τῆς τῶν γεγεννηκότων καὶ τοσαῦτ' εὐηργετηκότων χάριτος. ἐπεὶ τοι πατὴρ ἀμέλησον μᾶλλον ἢ μητὴρ· οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν ἴσων καὶ ὁμοίων τὰ πατὴρ ἂν εἴη δίκαια πρὸς τέκνον αὐξήσῃ καὶ τὰ μητὴρ, ἀλλ' ἢ μὲν γὰρ σὺν τῷ κυῆσαι καὶ γεννησῆσαι καὶ τιθηνῆσαι μύριους ἄλλους ἀνήντησε πόνους, ὃ δ' ἐκτραφέντος ὑπὸ τῆς τεκούσης καὶ τελειωθέντος ἀπολαύσεως μετέχειν

XV. Τεύκρω.

Tauromenitanis pretia captivorum, quæ accepi, reddere non meo, sed Stesichori beneficio. Vivit enim ille ad bene faciendum accepturis, qui a me hoc petit, interit vero ei his præstitum beneficium in immemores homines datum.

XVI. Aristophonti.

Tua quidem et iis quæ misimus et pluribus etiara ac maioribus beneficiis digna sunt, mea vero cognoscere noli : nihil enim melius quam silentio ea premi.

XVII. Amphinomo.

Viris bonis donando non dare beneficia me arbitrator, sed multo magis ab ipsis accipere. Quare, obsecro, ad me scribas non ut qui dederim beneficium, sed ut qui devinctus tibi sim, quod ea quæ misimus accipere voluisti.

XVIII. Erythiæ.

Et meo nomine gratias tibi ago et communis filii, quem tuæ curæ reliqui, Erythia : ac meo quidem, quod me exule viduitatem sustinere quam alteri nubere maluisti, plurimi licet uxorem te expelerent, filii vero, quod utrumque et pater ei et mater fuisti, neque alium virum Phalaridis neque Paurolæ filium prætulisti, sed pro secundo viro primo adhærere voluisti, pro filio vero alio quem ex primo conceperas servasti. Perfice igitur viro et filio quod tua sponte huic fecisti beneficium, usque dum temporibus convenienter sapiat, neque patre amplius nec matre indigeat. Hoc abs te tantis precibus contendo, non ut qui matri, ac tali quidem, permittere puerum dubitem, sed ut pater, qui unico filio metuit. Poteris autem ex tuo ipsius animo de patrum propter filios metu coniectura facta mihi sic præcipienti ignoscere.

XIX. Paurolæ.

Maxime ambo parentes, o fili, amare oportet te ac plurimi facere : hoc enim et sanctum et omnino pium est, ut filius gratiam referat iis, qui ipsum genuerunt et tantis affecerunt beneficiis ; verum tamen patrem potius negligere quam matrem. Non enim æqua et paria patris fuerint iura in liberorum incrementa atque matris, verum hæc præterquam quod in utero gestat et parit et nutrit innumerabiles alios perfert labores, ille vero educato eo a matre ac viro facto fructuum particeps

ἀξιοῖ, δυσκόλου πειραθεῖς οὐδενός. (2) ἰδιαίτερον δὲ τῶν ἄλλων ἢ σὴ μήτηρ διὰ τὰς ἐμὰς φυγὰς περὶ τῆς σῆς κεκοπίαιε τελειώσεως, τὰς ὑπὲρ ἀμφοῖν μόνη φροντίδας ὑποστᾶσα, ὥστε καὶ σὺ τὰς εἰς ἑκατέρους τοὺς γονεάς εὐχαριστίας μιᾷ μητρὶ τῇ πάντα πονησάσῃ ἀπόδος. πεπληρώσεται γὰρ σοι καὶ τὰ πρὸς τὸν πατέρα δίκαια διὰ τῶν εἰς τὴν μητέρα φιλανθρωπῶν· οὐδὲν γὰρ ἀπαιτήσω πλεον εἰς ἑμαυτόν, ἂν εἰς ταύτην εὐσεβήσῃς, μᾶλλον δὲ καὶ προσειληφέναι παρὰ σοῦ πολλὸ μέρος εὐεργεσίας ἠμολογήσω. πρέπει δ' ἂν σοι μητρὶ περὶ πολλῶν χάριν ἀποδόντι μεγάλης εὐεργεσίας ἀρχὴν ποιήσασθαι πρὸς πατέρα.

ε'. Τῷ αὐτῷ.

Τὰ μὲν παρὰ πατρός εἰς υἱὸν ἔσχηκας δίκαια, Παυρόλα, τὰ δ' ἔκ σοῦ πατρὶ δυνάμενος οὐκ ἀντιπαρέχων ἀμαρτάνεις· πυνθάνομαι γὰρ σε παιδείας, ὃ πολλάκις ἐμεμψάμην, οὐκ ἐπιμελεῖσθαι. ἄλλην δὲ χάριν οὐκ ἐπιζητῶ λαθεῖν παρὰ σοῦ ταύτης ὑστερήσας. ἴσθι δέ, ὅτι καὶ τὸ παιδείας συμφέρον ἂν χαρίσασθαι βουληθῆς, οὐ γὰρ ληψόμενος τὴν χάριν ἀλλ' ὃ δώσω μᾶλλον καθέξει.

κα'. Μεσσηνίσις.

Πολύκλειτον, ὡς πυνθάνομαι, τὸν ἱατρὸν ὑμεῖς μέμφεσθε ὡς προδότην Ἀκραγαντίνων γεγονότα, ὅτι με κάμνοντα παραλαβὼν, δυνάμενος ἀποκτείνειν, χάλειπτω τῆς ἐξήρπασε νόσου, καὶ τὸν ἔπεινον αὐτοῦ τῆς δικαιοσύνης κατηγορίαν ἀδικίας ποιῆσθε, καὶ τοῦθ' ἠμολογοῦντες οὐκ αἰσχύνεσθε. ἐγὼ δὲ θαυμάζω τῆς τέχνης αὐτοῦ τὸν τρόπον μᾶλλον, ὅτι με θνήσκοντα πιστευθεὶς οὐ γὰρ τύραννον ἀνήρκεν, ἀλλ' ὡς νοσοῦντα εὐνοήσας σέσωκεν. καὶ διὰ μὲν τὴν ὑμετέραν μίμψιν οὐδ' ὅτι οὐδὲν πέπονθε κακόν, διὰ δὲ τὴν ἐμὴν εὐχαριστίαν ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν. οἷα γοῦν, ὅτι διὰ τὴν δόσιν τῶν χαριστηρίων πάντες εὐχεσθε προδοταὶ μᾶλλον Ἀκραγαντίνων ἢ τυραννοκτόνοι Φαλαρίδος ἀκουσθῆναι.

κε'. Ἀνδροκλεῖ.

Κἀγὼ μὲν ἐσπουδασμένως ἐπέσταλκα Στησιχόρῳ μηδὲν ἀχθεσθῆναι περὶ τῆς διαβολῆς, ἣν κατ' αὐτοῦ πεποιήναι πρὸς με οἱ περὶ Εὐθούλων, καὶ σὺ δὲ δός μοι ταύτην τὴν χάριν, ἀνάδεχος αὐτῷ γεγόμενος περὶ τοῦ μηδὲν ἐμὲ κατ' αὐτοῦ πονηρὸν πεπιστευκέναι. μᾶλλον γὰρ ἂν πεισθείην, ὡς τὴν ἀρχὴν νῆ Δία οὐδὲ ἐπειβουλεύθην ὑπ' αὐτῶν, ὅπερ ἠμολογήκασιν, ἢ ὡς διὰ τὰς ἐκείνου ποιήσεις, ἀλλ' οὐ διὰ τὰς ἰδίας κακουργίας εἶψαν ἐπιβεβουλευκότες.

κγ'. Πυθαγόρῃ.

Ἡ Φαλαρίδος τυραννὶς τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας

esse vult, expertus licet molesti nihil. (2) Præ ceteris vero tua mater propter exilium meum in te educando laboravit, quum pro ambobus sola curam sustineret. Quare etiam tu quam utrique parenti debes gratiam uni matri, quæ cuncta utriusque, refer. Nam expleta tibi erunt patri quæque debita officia, si pietate matrem prosequaris: nihil enim requiram amplius in me, quam ut in eam pius sis, immo et magnam a te beneficiorum partem accepisse confitebor. Decet vero te quum matri pro multis gratiam referas, magnorum beneficiorum initium facere in patrem.

XX. Eidem.

Quæ patris in filium sunt officia accepisti, Paurola, quæ vero tua si patri, quanquam potes, mutua non præstas, peccas. Intellego enim te, quod sæpe reprehendi. litterarum studia non curare. Qua quidem frustratus gratia aliam a te non requiro. Scias autem, si literarum emolumentum gratificari volueris, non in eum, qui accepturus, sed qui daturus sit, multo magis collocatum iri beneficium.

XXI. Messeniis.

Polyeletum, ut audio, medicum vestrum accusatis tanquam Agrigentinorum proditorem, quod me ægrotum sibi tradidit, quum posset interficere, gravissimo eripuit morbo, atque eius iustitiæ laudem in iniuriæ crimen convertitis, neque id vos pudet confiteri. Ego vero magis quam artem eius animum adinror, quod moribundum etiam fidei suæ commissum me non ut tyrannum sustulit, sed ut ægrotantem sua cura conservavit. Ac vestra quidem accusatione mali nihil quicquam passus est, meo vero grati animi beneficio divitiis pari evasit primis Siculorum. Novi itaque, propter grati animi dona vos universos malle proditores Agrigentinorum quam tyrannidæ Phalaridis audire.

XXII. Androclī.

Et ego data opera scripsi Stesichoro, ne sollicitus esset de calumnia, quam in eam contulerunt apud me Eubulus atque socii, et tu hanc mihi fac gratiam, ut sponsor ei sis, nihil me mali adversus eum credidisse. Facilius enim mihi persuaderem, me nullis omnino insidiis, id quod confessi sunt, ab iis petitum, quam propter illius carnina, nec vero propter insitam ipsius malitiam insidiatos esse.

XXIII. Pythagoræ.

Phalaridis tyrannis a Pythagoræ philosophia plurimum

πλεῖστον ὅσον ἰσκέῃ κεχωρίσθαι, καλωῖαι δὲ ἴμῳ οὐ-
δὲν καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων συγγενομένους ἡμᾶς
τὴν ἀτρεκῆ διάπειραν ἀλλήλων λαβεῖν· δύναίτο γὰρ
ἂν καὶ τὰ πόρρωθεν διεστώτα συναγαγεῖν εἰς ταύ-
τον ὁμίλια. ἐγὼ μὲν οὖν ἀκοῆ τὰ περὶ σοῦ
πυθανόμενος ἄριστον ἄνδρα πέπεισμαί σε εἶναι, σὺ
δὲ περὶ ἐμοῦ μὴ κρίνε· ψευδῆς γὰρ με δόξα λυπεῖ.
οὐ μὴν ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς ἀφικέσθαι πρὸς
σέ δι' ἣν κατηγοροῦμαι τυραννίδα· ἄνευ μὲν γὰρ
ἴπλων καὶ δορυφόρων ἐρρόμενος εὐεπιχειρήτος ἔσομαι,
μεθ' ἴπλων δὲ καὶ φρουρᾶς ὕποπτος. σοὶ δὲ πᾶσα
ἀσφάλεια κινδύνου ἀπῆλλαγμένῳ καὶ παραγενέσθαι
πρὸς με καὶ μεθ' ἡσυχίας συμβιῶναι. (2) λαμβάνων
δέ μου διάπειραν, ἐὰν μὲν ὡς τύραννον ἐξετάζῃς,
ἰδιώτην εὐρήσεις με μᾶλλον ἢ τύραννον· ἐὰν δὲ ὡς ἰδιώ-
την, ἔχοντά τι διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τυράννον· κρατεῖν γὰρ
οὐχ οἷόν τε τοιαύτης ἀρχῆς ὁμοιωτῆ μὴ χρώμενον,
οὐδ' ἔστιν ἐν τυραννίδι χρηστότης ἀκίνδυνον. διὰ τε
οὖν τᾶλλα καὶ διὰ τοῦτό σοι ποθῶ συγγενέσθαι·
πέισσομαι γὰρ σοὶ τὴν ἡμερωτέραν ὁδὸν πορευθῆναι,
ἐὰν τὸ πιστὸν εἰς σωτηρίαν τῷ πεισθησομένῳ μετὰ
τῶν Πυθαγόρου λόγων ἢ ἀλήθεια προσβεβαιώσῃ.

κδ'. Θώρακι.

Πότερον ἐμαυτὸν ὡς ἀσφαῶς γράφοντα μέμψομαι
ἢ σὲ ὡς ἔκουσίως μαθεῖν μὴ βουλούμενον αἰτιάσομαι
ἀγνοῶ· δύο γὰρ σοὶ μυριάδες ἐκλογισμῶν λελοίπασιν.
εἰ δὲ σαφέστερον ἐπιζητεῖς διδαχθῆναι, τοὺς ἄλλῳ
σε τρόπῳ διδασκόντας ἢ σὺ μαθεῖν ἂν ἠθέλησας ἐν τάξει
παρ' ἡμῶν προσδέχου.

κε'. Λέοντι.

Οὐ νῦν ἀλλὰ πολλὰκις ἦδη σοὶ γέγραφα, μηδεμίαν
ἄλλην εὐχαριστίαν ἡμῖν ἀποδοῦναι περὶ τῆς γυναικός,
εἰ ἄρα νομίζεις ὑπ' ἡμῶν εὖ πεπονθέναι διὰ τὸν γάμον,
ἢ τὸ στέργειν ἐκείνην, δι' ἣν ἡμῖν οἶει δεῖν χάριτας
ἀπενέμειν, ἐξ ἧς ἡ συνάφεια τοῦ πρὸς ἡμᾶς γένους
ἀρχὴν εἰληφέναι σοὶ φαίνεται.

κς'. Ἀριστοφῶντι.

Αὐθάδεια καὶ νεότητος ἀβουλία πολλοὺς ἀνθρώπων
ἀπώλεσεν, οἷς ἀμφοτέροις τοῖς πάθεσιν ἴσθι σου τὸν υἱὸν
κερημμένον. ἀδικούμενος δ' ὑπ' αὐτοῦ μεγάλη δι' ἄς
προεῖρηκα αἰτίαις τὴν ἄμικταν ἐπέσχηκα, σοὶ μᾶλλον βου-
λούμενος καὶ οὐκ ἐκείνῳ χαρίζεσθαι μαρτυροῦν γὰρ ὑπὸ
πολλῶν ἀρίστην ἐπιείκειαν ἔχων παρὰ σεαυτῷ. διόπερ
οὐκ ἐδοκίμαζον δι' υἱοῦ πονηρίαν λυπεῖν γῆρας πατρός
οὐδὲν ἀδικήσαντος. ἓνα γὰρ ἔχων παῖδα τούτου, εἰ καὶ
πάντως φαῦλός ἐστι, δι' ἐρημίαν ἄλλου διαδόχου στέρ-
γει· κακίαν γὰρ υἱοῦ πατρός εὖνοια νικᾷ. ἂν μέντοι
μὴ παύσῃται πλεονάζων, ἀπειθῆ δὲ καὶ τοῖς σοῖς παρ-
αγγέλλασι καὶ τοῖς ἐμείοις λόγοις, μὴ ἀγνοήσῃς ὅτι

quantum distare videtur, nihil tamen impedit, etiamsi
hæc ita sese habeant, quin conveniamus ac veram nos-
trum faciamus uterque alterius experimentum : poterit
enim vel longissime distantia in unum coniungere consu-
tudo. Ego igitur auditione de te edoctus optimum vi-
rum te esse persuasum habeo, tu vero de me noli iudi-
care : falsa enim opinio me lædit. Verum enimvero
mihi tutum non est ad te proficisci propter tyrannidem,
quæ mihi exprobratur : nam si sine armis et satellitibus
veniam, facilis insultu ero ; sin autem cum armis et
præsidio, suspectus. Tibi vero extra periculum posito
omnino tutum est et ad me pervenire et in otio una vi-
tam degere. (2) Quum autem qualis ego sim experieris,
si tanquam tyrannum me explores, privatum me in-
venies magis quam tyrannum, sin tanquam privatum, ha-
bentem nonnihil vel invitum etiam tyranni. Fieri enim
non potest ut talem quis teneat principatum crudelitate
non usus, neque in tyrannide periculi expers est probi-
tas. Quum propter cetera igitur, tum propter hoc tecum
consuetudinem habere cupio : persuaderi enim mihi pa-
tiar a te, ut mansuetiorem ingrediar viam, si fidem in
salutem ei, cui persuadebitur, una cum Pythagoræ ser-
monibus veritas confirmaverit.

XXIV. Thoraci.

Utrum memet, quasi obscure scribam, an te, quasi
tua sponte discere nolis, accusare nescio ; viginti enim
millia tibi rationum restant, si clarius studes doceri.
Quare qui alio modo te doceant, quam tu discere velis,
brevis a nobis exspecta.

XXV. Leonti.

Non nunc primum, sed sæpius iam tibi scripsi, ne
aliam ullam pro uxore gratiam mihi referas nisi hanc, si
quidem ob nuptias nos bene de te meruisse putes, ut il-
lam ames, cuius caussa nobis obstrictum te esse existi-
mas, ex qua in generis nostri communionem primum
videris transiisse.

XXVI. Aristophonti.

Arrogantia et juvenilis temeritas multos perdiderunt
hominum, quo utroque morbo scias filium tuum laborare.
Magna autem licet ab eo iniuria affectus ob eas quas
dixi causas tamen ultionem distuli, idque tua, non illius
gratia : multorum enim testimonio singularis in te inest
probitas. Quapropter patris insonantis senectutem ob filii
nequitiam dolore afficiendam non existimabam. Quum
enim unicum habeas filium, hunc, etiamsi omnino pra-
vum, amas tamen, quoniam alius heres tibi nullus est :
filii enim improbitatem patris superat benevolentia. Quod
si vero delinquere non desinat, nec tuis præceptis et

καὶ περὶ ἑαυτοῦ καὶ περὶ σοῦ τὰς προπούσας λήψομαι παρ' αὐτοῦ δίκας. ἵνα δὲ ὅταν ἐπ' αὐτῷ γένηται τῷ κακῷ, μὴ προσποιηθῆ ἡγροηκέναι τὰ ὑπ' ἑμοῦ γεγραμμένα πρὸς σέ, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκείνον περὶ τῶν αὐτῶν ἐπέσταλα.

κζ'. Ἀντιμάχῳ.

Εἰ μὲν ἔχων οὐκ ἀποδίδως τὸ δάνειον, ἐκὼν εἶ πονηρός· εἰ δ' οὐκ ἔχων, ἀδικεῖς μὲν, τὸ δ' ἀκούσιον παρὰ τοῖς ἀνθρωπίνως λογιζομένοις συγγνώμης ἀξιούται. ἢ δὲ συγγνώμη γίνωσκε ὅτι μέλλησίς ἐστιν ἀπολήψεως, οὐ παντελῆς χρημάτων ἀπόγνωσις.

κη'. Ἀριστομένει.

Μὴ συνάθου μοι περὶ τῶν τραυμάτων ὧν τέτρωμαι κατὰ τὸν πόλεμον· τὸ μὲν γὰρ εὖνον καὶ συμπαθές σου ἄγαμαι, τοσοῦτον δ' ἀπέχῳ τοῦ βαρέως φέρειν ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, εἰ καὶ παρ' ὀλίγον ἦλθον ἐξ αὐτῶν ἀποθανεῖν, ὅσπερ ἀπευκτοῦ τοῦ θανάτου ὄντος πᾶσιν ἀνθρώποις, εὐξαιμῆν ἂν καὶ τῆς εἰμαρμένης θάττον, εἰ καὶ πλείονά μοι χρόνον ἐπιτρέποι ζῆν, ἐν πολέμῳ τελευτῆσαι. τί γὰρ ἀνδρὶ γενναίῳ μείζον ἀγαθὸν ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ νίκης ἀγωνιζομένου ἀπρεύξασθαι τὸν βίον;

κθ'. Ξενοπίθει.

Οὐκ ἄχθομαι ταῖς διαβολαῖς οὐδὲ ταῖς δοξαῖς αἷς ἔχουσιν ἐπ' ἡμῖν οἱ μὴ δικαίως κατηγοροῦντες, καὶ τοῦτο δι' οὐδὲν ἕτερον πέπονθα ἢ διὰ τὸ γινώσκειν, ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις φύσει κακοῖς, ἑμοὶ δὲ διὰ τὴν καὶ θεῶν πλείον ἰσχύουσαν ἀνάγκην τοιοῦτον γενέσθαι συνέβη. διαφέρει δὲ, καθ' ὅσον ἐγὼ μὲν τύραννος ὢν ἐξουσίαν διὰ τὴν ἀρχὴν ἔχων ὁμολογῶ, ὑμεῖς δ' ἰδιωτικῶς γεγονότες παρ' ὅσον δεδοίκατε τοὺς νόμους ὁμολογεῖν ὀλέον ἀρνεῖσθε.

λ'. Καταναίοις.

Ἀγθέντας αἰγυμαλῶτους ἐπ' ἑμέ τῶν ὑμετέρων πολιτῶν τινάς, οὐδεμίαν ἐκ τῶν μυρίων ἔχοντας ἐλπίδα τοῦ σωθῆσθαι διὰ τὸ μὴ σφόδρα ἀνίσθαι ὑμᾶς ἀνακρεθέντων αὐτῶν, σέσωκα, οὐκ ἐπιληθσμένος τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχθρας· πάντων γὰρ ἂν εἶην ἐπιληθμονέστατος, εἰ τοῦ θυμοῦ μικροτέρην δίκην παρ' ὑμῶν λαθεῖν καταφρονήσαιμι. ὅταν δὲ τὴν κατ' ἀξίαν ὑπόσχῃτέ μοι, τότε ὑμᾶς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὧν ἐδράσατε κακῶν ἀναμνήσει.

λα'. Ταῖς Στησιχόρου θυγατρῶσι.

Ταυρομενίται μὲν, ὑπὲρ ὧν γράφετε πρὸς με, ἐντολὴν ἔχειν λέγουσαι παρὰ τοῦ πατρός, ὅτε μετέλλαττε τὸν βίον, οὐδεμιᾶς ἧσαν ἐπιτήδειοι τυχεῖν ἐπιει-

meis adhortationibus obtemperet, probe scias eura et mea et tua causa meritas daturum pœnas. Ne autem, quum in eodem proposito perseverans in ipsum malum incidere, ignorantiam prætexat, de eisdem rebus, de quibus ad te scripsi, ad ipsum quoque dedi litteras.

XXVII. Antimacho.

Si quum habes non reddis mutuum, sponte es improbus; sin vero quum non habes, iniuriam facis quidem, sed quod ab invito fit apud eos, qui humaniter rationes ineunt, meretur veniam. Veniam vero scias restitutionis esse dilationem, non universæ pecuniæ remissionem.

XXVIII. Aristomeni.

Noli de vulneribus in bello a me acceptis mecum dolere: nam etsi benevolentiam tuam ac sollicitum tuum de me animum agnosco, tantum tamen abest ut graviter feram talia, licet propemodum ex eis mortuus sim, ut, quamvis omnibus hominibus deprecanda mors sit, precer tamen ante factum, si vel diuturniorem mihi concedat vitam, in bello mori. Quid enim generoso homini præstantius quam de virtute et victoria certanti animam exhalare?

XXIX. Xenopithi.

Non moleste fero calumnias neque opiniones, quas de nobis qui iniuste accusant habent, et hoc animo non alia de causa sum quam quod scio, aliis natura malis, mihi necessitate, quæ vel diis est potentior, tali esse obtigisse. Differt vero, quod ego tyrannus, cui propter imperium potestas est, confiteor, vos privati, quatenus metuitis leges, quum confiteri oporteat, negatis.

XXX. Catinensibus.

Ductos ad me nonnullos e vestris civibus captivos, quum nullam ex multis salutis spem haberent, quia vos ipsorum interitum non admodum estis curaturi, conservavi, non oblitus quod mihi in vos est odii. Nam omnium essem obliviosissimus, si ira mea minores a vobis pœnas repetere aspernarer. Ubi vero dignas mihi dabit, tum vos magnitudo calamitatis in malorum quæ fecistis memoriam reducet.

XXXI. Stesichori filibus.

Taurominitani, de quibus scribitis mandatum vos accepisse a patre, quum e vita decederet, nulla digni erant benignitate: nulla enim unquam iniuria nec minore nec

κείας· οὐδὲν γὰρ ὑπ' ἐμοῦ πώποτε πλημμεληθέντες οὔτε μείζον οὐτ' ἔλαττον ἀδίκως ἐξήνεγκαν τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον. Στησίχορος δ' οὐ μόνον ταύτης τῆς χάριτος ἀξίός ἐστι παρ' ἐμοῦ τυχεῖν, ἥς αἰτεῖται δι' ὑμῶν, τὰ λύτρα τῶν αἰχμαλώτων αὐτοῖς ἄπερ εἰσπραξάμην ἀποδοῦναι, ἀλλ' εἰ καὶ τι τῶν δυνατῶν ἐστὶ μείζον. καὶ γὰρ εἰ τεθνάναι δοκεῖ τισίν, ὅπερ οὐδέ τις ἂν εὖ φρονῶν εἴποι, ἐμοὶ γοῦν ὁ τοιοῦτος οὐ τέθνηκεν. μὴ γὰρ τοσοῦτον ἰσχύσει τὸ κατὰ Ταυρομενεϊτῶν μῖσος, ὥστε Στησίχορον αἰτησάμενόν τι μὴ λαβεῖν ὧν Φάλαρις ἔχει τὴν ἐξουσίαν. πάντα μὲν γὰρ ἀνθρώπους ὑπ' ἐκείνου πρέπει νικᾶσθαι, περιττότερον δὲ πάντων ἐμὲ τὸν ἐν τοσαύταις μυριάσιν ἀνθρώπων, ὧν ἐπειράθην, ἀνδρὸς ἀρετὴν ἐπιφανεστέραν οὐκ εἰδῶτα. διὸ τὰ τε χρήματα αὐτοῖς ἀποδοῦναι προστέταχα, καὶ τὴν χάριν ταύτην οὐ δεδωκέναι τῷ πατρὶ ὑμῶν, μὰ τοὺς θεούς, ἀλλ' αὐτὸς παρ' ἐκείνου μᾶλλον εἰληφέναι νομίζω.

ιβ'. Κριτοδήμω.

Ἄγαθὸν μὲν ἔργον φίλου καὶ σὺ ποιεῖς καὶ πάντες, ὅσοι πλεῖον τί μου τοῦ μετρίου περὶ ἀνδρείας μαρτυρεῖτε, πεπεισμένοι ταῖς ἐμαῖς βουλαῖς καὶ πράξεσιν ἠττησθαι Λεοντίνους. ἐγὼ δὲ σαφῶς οἶδα τὴν μὲν ἀναγκαίαν ἄμυναν ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένην, τὴν δ' εὐκταιοτάτην νίκην ὑπὸ τῆς τύχης κατορθωμένην· οὐδὲν γὰρ ἐστίν, ὃ φιλιτατε, τῶν ἐν ἀνθρώποις οὔτε μείζον οὔτε ἔλαττον, ὃ μὴ ταῖς ἐκείνης ῥοπαῖς βεβαιούται.

ιγ'. Κτησίπῳ.

Οὔτε πρότερον, ὀπηνίκα Ταυρομενεῖται ἀδίκως ἐξήνεγκαν τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον, ἀπολυτρώσας τοὺς αἰχμαλώτους ἐκείνους ἐχαρισάμην, τῷ κοινῷ δὲ νόμῳ τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἠναντιώθη, οὐθ' ὕστερον ἀποδιδούς ἂ τότε ἔλαβον, εὐεργετῶν τοὺς ἀποληψομένους, ὅπερ ὀνειδίζεις, αὐτοῖς ἀπέδωκα, Στησίχορῳ δὲ προσθευσάμενῳ διὰ τῶν θυγατέρων περὶ αὐτῶν ἐπέισθην. Ταυρομενεῖται μὲν οὖν καὶ τεθνηκότε Στησίχορῳ χάριν ἴστωσιν ὧν ἔτυχον, Στησίχορος δὲ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις, ἐγὼ δὲ περὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἐκείνῳ χάριτας εἰδὼς οὐδὲ περὶ τῆς προσθεΐας ἀμνημονήσω· γινώσκω γὰρ, ὅτι δι' αὐτῆς αἰτησάμενός τι παρ' ἐμοῦ καὶ τυχεῖν Ταυρομενεΐτας μὲν εἰς χρήματα εὐηργέτησεν, ἐμὲ δ' εἰς ἐπίδειξιν ἥς ἔχειν ὑπ' ἀνθρώπων ἀπιστοῦμαι χρηστότητος.

ιδ'. Πολυδεύκει.

Θαυμάζειν διὰ τῆς ἐπιστολῆς εἰκας τὴν παρὰ πολὺ μου μεταβολὴν τοῦ βίου, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον θραυστέρος ἢ κατὰ τύραννον ἐμφανῆς ὧν τὰ νῦν οὐδὲ τοῖς ἀναγκασιότατοις ὀρῶμαι. ἐγὼ δὲ ἐνδεδέστερον ἢ δεῖ φεύγω πάντας ἀνθρώπους· πίστιν γὰρ οὔτε παρ'

maiore a me affecti iniuste bellum mihi intulerunt. Stesichorus vero non solum dignus est qui quod per vos petit accipiat beneficium, ut captivorum pretia, quæ exegi, reddi eis iubeam, verum etiam si eorum, quæ quidem fieri possunt, maius quid est. Nam etsi mortuus esse quibusdam videtur, id quod sapiens nemo dixerit, mihi tamen talis vir mortuus non est. Absit enim, ut tantum valeat odium in Taurominitanos, ut Stesichorus, ubi quid petiverit, non assequatur ea, quorum Phalaris habet potestatem. Nempe omnes homines iuvat ab illo superari, sed omnium maxime me, qui in tot millibus hominum, quibus usus sum, viri illustriorem animum non vidi. Quare et pecuniam eis reddi iussi, et beneficium hoc non dedisse patri vestro, per deos, sed ipsum me ab illo potius accepisse censeo.

XXXII. Critodemo.

Boni amici opus facitis et tu et omnes, quotquot mediocritatem excedens mihi fortitudinis præbetis testimonium, meis consiliis et factis devictos esse Leontinos confidentes. Ego vero certo scio, necessariam ultionem a me factam, exoptatissimam autem victoriam a fortuna esse consummatam : nihil est enim, o carissime, in rebus humanis neque maius neque minus, quod non illius momentis confirmetur.

XXXIII. Ctesippo.

Neque antea, quum Taurominitani iniuste mihi bellum intulissent, accepto pretio captivos dimisi in illorum gratiam, sed communi Græcorum legi non repugnavi, neque dein reddens quæ tunc accepi, ut bene facerem accepturis, quod exprobrabas, ipsis reddidi, sed Stesichoro per filias oratrices pro eis petenti obsequutus sum. Taurominitani igitur etiam mortuo Stesichoro gratias habent pro eis quæ assequuti sunt, Stesichorus suis ipsius moribus, ego vero pro multis magnisque illi gratis habitis neque pro hac legatione habere obliviscar : sentio enim, quum quod per eam petiit nactus esset, Taurominitanis quidem ipsum bene fecisse in pecuniam, mihi vero in documentum qua me homines non esse præditum credunt prohibitatis.

XXXIV. Polluci.

Litteris tuis mirari videris meam vivendi rationem tantopere immutatam, quod, quum ante audacius quam tyrannum decebat in publicum prodierim, nunc ne familiarissimis quidem aditus ad me patet. Ego vero minus etiam quam oportet omnes homines fugio : nam nec apud

ἄλλοις τισὶν οὐτ' ἐν φίλοις βεβαίαν εἶδρον. διὸ πάντα πολυπόνως ἐπιγυνοῦς τὴν ἀόικητον ἐρημίαν ἐν Λιβύῃ τοῦ μετ' ἀνθρώπων βίου αἰρετωτέραν ὑπολαμβάνω καὶ τὰ θηρόβστα Νομάδων ἐνδιαίτηματα. μᾶλλον γὰρ ἐμπελασθεὶς λέουσιν ἀκινδύνως συναυλισαίμην ἂν καὶ συνευνηθείην ἔρπετοις πᾶσιν ἢ τοῖς νῦν οὔσιν ἀνθρώποις. τοσοῦτον ἡμῖν αἱ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ συνεχεῖς τύχαι ἐμπειρίας [καὶ πονηρίας] μεταδεδώκασιν.

λε'. Πολυγνώτη.

Καὶ τοῦ δωρεῖσθαί τί σοι πρὸς τὸ μέλλον καὶ τοῦ γράφειν πεπαύσομαι, Πελοῦγνῶτε, πέπαυσο δὲ καὶ σὺ τῶν ὑπὲρ ἐμοῦ πολλῶν ἐπαίνων. τοῖς γὰρ ἔργοις μου κατηγορῶν, δι' ὧν οὐδὲν ἀποδέχῃ τῶν πεμπομένων ὑπ' ἐμοῦ, τοῖς λόγοις με ἐγκωμιάσεις, οὐδὲ τοῦτο συνείεις, ὅτι λόγος ἔργου σιὰ παρὰ τοῖς σοφωτέροις δεδοξασται.

λς'. Κλεομενίδης.

Τῶν δώρων ὅσα μὲν σοι πρὸς τὴν γυμνασιαρχίαν ἔχει, πεπόμφαμεν, ἐλαίου μετρητὰς διακοσίους καὶ πυρῶν μεδίμνους τετρακοσίους, ὅσα δὲ νεότητός ἐστι, τῷ υἱῷ σου, τὸν τε οἶνον καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ τὰ Σττησιγύρου ποιήματα, εἰ μὴ καὶ ταῦτα τις τὰ δῶρα Συρακουσίων ὑποπέτυσε νεωτέρων ἕνεκα πραγμάτων ὑπὸ τυράννου πεπέμφθαι.

λδ'. Γοργία.

Τὰ μὲν ἄλλα τῆς ἐπιστολῆς σου πάντα καλῶς ἡγοῦμαι γεγράφθαι, τὴν δὲ παράκλησιν τὴν ἐπὶ τοῖς μέλλουσι περιττεύειν νυνὶ μάλιστα λογίζομαι. ἐγὼ γὰρ οὔτε τελευτὴν οὔτε τελευτῆς εἶδος φεύγω σωφρονεῖν ὑπολαμβάνομενος εἰμαρμένη γὰρ οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων νομοθετεῖται. καθόλου δὲ τὸν ἐξετάζοντα περὶ τῶν ἐσομένων καλῶν ἢ κακῶν λίαν εὐήθη νομίζω, εἴ τις ἢ προγνώσκει τὸ μέλλον δύνασθαι πέπεισται ἢ προγνοῦς φυλάξασθαι. εἰ δέ τις τὸ μὲν προγνώσκει δυνάτον ἡγεῖται, τὸ δὲ φυλάξασθαι ἀδύνατον, τοῦ χάριν ἐσπούδακεν εἰδέναι τὸ γενησόμενον, ὅπερ καὶ ἀγνοῦντος καὶ γινώσκοντος ἔσται; (2) οὐ μὴν ἄλλ' εἰ σὺν τῷ γνῶναι καὶ τὸ φυλάξασθαι τοῦπιόν ἀνυστόν εἶναι φήσει τις, οἷός τε ἔσται καὶ διατάξει καὶ μεταθεῖναι ἄλλον ἀντὶ τοῦ προγνωσθέντος χειρόνος ἐπιεικέστερον τρόπον, ὃ τελευτήσαι δύναται ἂν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι θεοῦ γὰρ ἔργον τὸ τοιοῦτον, οὐκ ἀνθρώπου. ἐνθυμηθεὶς δὲ τις τοὺς λεγομένους ἀπὸ τοῦ Διός, Αἰακὸν καὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθον, καὶ τοὺς ἄλλους ἡμιθέους οὔτε ἀθανάτους γενομένους οὔτε ἄλλως ἀποθανόντας ἢ κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκάστου εἰμαρμένην, ἢ περὶ μοίρας ἢ θανάτου δυσανασχετῶν ἢ φοβούμενος ἐμπεδόζων εἶναι σοι δοκεῖ; μάλιστα μὲν οὖν περὶ καὶ σὺ τοιαύτην διάνοιαν ἐν τοῖς ἰδίῳ περὶ τῶν ἀρανῶν ἔχειν, ὡς μηδὲν περὶ αὐτῶν φροντίζεις, ἐπεὶ τοι περὶ ἡμῶν ὡς μηδὲν μεριμνόντων ἐπίστασο.

EPISTOLOGR.

alios nec apud amicos fidem constantem inveni. Quare singulis summo cum studio perspectis desertas Africæ solitudines ferisque repletas Numidarum sedes consortio hominum præferendas esse censeo. Cum leonibus enim iunctus tutius commorarer et cum quibusvis reptilibus cubarem quam cum iis qui nunc sunt hominibus. Tantum nobis multæ et variæ et continuæ fortunæ vicissitudines experientiæ nobis [et malitiæ] impertiverunt.

XXXV. Polygnoto.

Et a te donando in posterum et a scribendo desistam, Polygnote, desiste tu quoque a me laudando apud plebem. Namque facta me accusans, quod nihil accipis eorum quæ a me mittuntur, oratione me celebras, nec tamen reputas, orationem facti umbram credi a prudentioribus.

XXXVI. Cleomenidæ.

Munera, quibus tu quidem opus habes ad gymnasii præfecturam, misimus, ducentos olei metretas et tritici medimnos quadringentos; quæ vero iuventuti conveniunt, filio tuo, vinum et pueros scribas et Stesichori carmina, nisi et hæc dona Syracusianorum aliquis suspecta habeat tanquam ad res novas molindas missa a tyranno.

XXXVII. Gorgiæ.

Reliqua epistolæ tuæ omnia pulchre scripta censeo, sed tuam de futuris adhortationem nunc quidem supervacaneam esse puto. Ego enim nec mortem nec mortis speciem fugio, idque recte facere mihi videor: fatum enim non hominum legibus obsequitur. Omnino etiam qui in futura bona an mala inquirat valde stultum existimo, si quis aut ante cognoscere futurum se posse credat, aut quum ante cognoverit cavere. Si quis vero ut ante cognoscat fieri posse existinat, ut caveat non posse fieri, quam ob causam studet scire id quod futurum est, quod eo nesciente et sciente erit? (2) verum enim vero si quis, quum cognoverit, ut caveat quoque id quod instat fieri posse dicet, num poterit et ordinare et in locum moliri ante cogniti deterioris alium substituere leniorem, quo moriatur? ego quidem nullum puto esse: dei enim tale opus, non hominis. Si quis vero reputaverit, qui a Iove prognati dicuntur Æacum et Mino et Rhadamanthum, et reliquos semideos nec immortales fuisse nec aliter quam suo quemque fato esse mortuus, fatumne vel mortem graviter ferens aut metuens rationis compos tibi esse videtur? qua re operam da tu quoque, ut tuis in rebus de cis quæ latent eo sis animo, ut nihil ea cures, nos certe nullo modo sollicitus esse scias.

λη'. Δημοτέλει.

Συγγνώμην ἔχω σοι τῶν παραινέσεων· τύραννος γάρ οὐ γεγονώς τυράνῳ συμβουλευείς καταθέσθαι τὴν τυραννίδα, θεῶν μὲν οὐδένα μοι διδοῦς ἑγγυτήν τῆς ἀσφαλείας, ἧ τάχα ἂν καὶ ἐπέισθην, ἀξίόπιστον δὲ σαυτὸν ἠγούμενον ἀνάδοχον ὑπὲρ τηλικούτου πράγματος, σχεδὸν οὐκ εἰδώς, ὅτι τοῦ κτήσασθαι τὴν τοιαύτην ἀρχὴν ἐπισφαλέστερόν ἐστι τὸ καταθέσθαι. ὥσπερ γὰρ ἰδιώτῃ τοῦ τυραννήσαι πολλῶν λυσιτελέστερόν ἐστι τὸ μὴ τυραννήσαι, οὕτω τυράνῳ τοῦ καταθέσθαι τὸ μὴ καταθέσθαι τὴν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος. καθόλου δὲ τὸ περὶ τυραννίδος οὕτως οἷς περὶ γενέσεως καὶ ζωῆς ἀνθρώπου φρονητέον· οὔτε γὰρ ἀνθρώπος ἀκούσας πρὸ τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως, εἴ πως κτήτορ δυνατόν, ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐκχυρήσειν παρὰ τὸν βίον, γεννηθῆναι βουληθεῖη ποτ' ἂν, οὔτ' ἰδιώτης ἐσπουδακῶς τυραννήσαι, προπυθόμενος τὰς ἐν τυραννίδι κακοδαίμονιαι, τύραννος ἂν, ἀλλ' οὐκ ἰδιώτης ἐθελήσει καταβῶναι. (2) οὕτω, Δημοτέλες, ἀνθρώπων τοῦ μὲν γενέσθαι συμφορώτερον ὄρω τὸ μὴ γενέσθαι, τοῦ τυραννήσαι δὲ τὸ μεῖναι μέχρι ζωῆς ἰδιώτην. εἰ μὲν οὖν πρὸ τῆς τυραννίδος τὰ περὶ αὐτῆς μοι διηγησάμενος κακὰ συνεβούλευες, πάντως ἂν ἐπέισθην μὴ τυραννήσαι, τύραννος δ' ὦν καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρχῆς εἰς πολλὰ προπεπτωκῶς οὐχ ὅσον ἀνθρώπων τινὲ πεισθῆναι ἂν καταθέσθαι τὴν ταύτης ἐξουσίαν, ἀλλ' οὐδὲ θεῶν τῶν δυναστεύοντι. καταθέμενον γὰρ τὴν ἀρχὴν οἷδ' ἔτι δεῖ πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντα πρὸς τῶν τυραννηθέντων οὕτω καταστρέφαι τὸν βίον.

ιβ'. Πολυστράτη.

Καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι φίλοις ἐπέσταλκα διὰ ταχέων εἰλεῖν εἰς Ἀκράγαντα, καὶ σοῦ δέομαι παραγενέσθαι πρὸ Ὀλυμπίων. βούλομαι γὰρ τῶν μάλιστα εὐνουστάτων σύλλογον ἀγαγὼν τὴν πρέπουσαν ἐπιμέλειαν ὥσπερ ἄλλοτε καὶ νῦν ποιήσασθαι καὶ περὶ πραγμάτων ἐπισφαλῶν καὶ μεγάλων γνώμην λαβεῖν, ἀτόπου μὲν ἢ δυσκόλου μεταδώσω οὐδενός (ἀρκέσω γὰρ ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ), πεισθησόμενος δὲ οἷς ἂν εἴποιτε, ἵνα μενούσης μὲν τῆς ἀρχῆς ἐν οἷς ἐστὶ πολλὰκίς ὑμᾶς δεξιῶσμαι, πιπτούσης δὲ ταύτης, ἂν δοκῇ τῶν δαίμονι, τὴν ἐσάτην λαθόντες προσεγόρευσιν μνημόνες εὐσεθεῖς ὧν ἐφιλοτιμηθήμεν εἰς ὑμᾶς γέννησθε. ἦκατε οἷν ἀνυπερθέτως τῇ προτέρᾳ προθυμίᾳ κεχρημένοι πρὸς Φάλαριν, ὃν μάλιστα ὑμεῖς γινώσκατε.

μ'. Παυρόλα.

Ἐδεξάμην τὸν ἑπὶ σοῦ πεμφθέντα μοι στέφανον ἑλαχῆς χρυσοῦν ἐξακοσίων. ὃν τέγγης μὲν ἕνεκα καὶ τῆς τοῦ πέμψαντος φιλοτιμίας εἰληφα, στεφανωσάμενος δ' αὐτὸν ἡμέραν μίαν, ἐν ἧ τῶν πατρῴων θεοῖς ἐπινίκια τῆς πρὸς Λεοντίους μάχης ἐβουθύτου, τὸν αὐτὸν

XXXVIII. Demoteli.

Adhortationum tuarum veniam tibi do : quum enim tyrannus non sis, tyranno deponendæ tyrannidis das consilium, nec famen deorum quoquam securitatis vade mihi dato (nam sane sic obtemperavisses), sed fide dignum in tanto negotio temet ipsum sponsorem existimans, periculosius esse deponere quam acquirere tale imperium fere nescius. Ut enim privato homini multo utilius est non esse quam esse tyrannum, ita tyranno non deponere quam deponere imperium tyrannidis. In universum autem de tyrannide sicut de nativitate et vita hominis sentiendum est. Neque enim homo si, antequam natus sit, ut hoc omnino fieri possit, quot malis obnoxius esset in vita futura audiret, natum se vellet unquam, neque privatus tyrannidem affectans, ante intellectis, quæ in tyrannide sunt, miseris, tyrannus, nec vero privatus cuperet vitam degere. Sic, Demoteles, homini magis non esse quam esse natum video conduocere atque manere dum vivat privatum magis quam tyrannum esse. Quod si igitur ante tyrannidem malis, quæ in ea sunt, enarratis mihi consulisses, omnino ne fierem tyrannus persuasisses : quum vero tyrannus sim et propter imperii necessitatem in multa præceps ruerim, non modo, ut huius deponam potestatem, ab homine quoquam non poterit mihi persuaderi, sed ne a deorum quidem domino. Deposito enim imperio scio oportere gravia multa passum a tyrannidi subiectis sic demum vitam finire.

XXXIX. Polystrato.

Et reliquis amicis omnibus scripsi, ut celerrime venirent Agrigentum, et a te peto, ut adsis ante Olympia. Volo enim quam benevolentissimorum concilio coacto quam par est curam, sicut olim, etiam nunc agere deque rebus periculososis atque magnis consilium capere, nihil impertiturus iniqui aut molesti (sufficiam enim ego meis ipsius), sed obtemperaturus eis quæ dixeritis, ut manente imperio in eodem quo nunc est statu sæpe liberaliter vos excipiam, intercidente vero, si deo videatur, ultimam salutari memores sitis pietatis, qua bene de vobis studui mereri. Venite igitur sine cunctatione, pristinam animi promptitudinem Phalaridi, quem maxime vos nostis, expromentes.

XL. Paurolæ.

Allata est quam ad me misisti corona sexcentorum aureorum pondo. Quam ob artem et eius qui misit studium accepi, gestatam autem unum diem, quo diis patriis ob partam in prælio cum Leontinis victoriam sacra feci,

ἀπέσταλκα δῶρον Ἐρυθθαίᾳ τῇ μητρὶ σου. οὐδένα γὰρ εὐρον ἀξιώτερον τοιαύτῃ κοσμηθῆναι πολυτελεῖα ἢ μητέρα. γένοιο δ' ἂν ἡμῖν καλλίων σὺ καὶ πρεπωδέστερος στέφανος, εἰ τῆς τῶν γονέων εὐχῆς ἄξια φρονῶν εὐρεθείης.

μα'. Ἱππολυτίωνι.

Ἐπιτρέπω σοι πρὸς με παραγενέσθαι, καθὼς ἀξιοῖς, ὄρκον δ' οὐδένα σοι δίδωμι τοῦ μηδὲν σε πείσεσθαι κακόν, ἀλλὰ πίστιν. εἰ δέ μου τῆς τῶν λόγων ἀπιστεῖς ὑποσχέσει, νῦν με ταῖς ἀληθείαις ἀδικεῖς, οὐχ ὅτε κατηγορήθης· εἰδὼς γὰρ με μηδενὶ πώποτε παραβεβηκότα πίστιν ὡς κατεγνωκὼς ὄρκῳ μετέρχῃ. καίτοι τί διαφέρει πρὸς εὐσέβειαν, ὄρκον ἢ πίστιν συγχέαι; ἀμφοτέρα γὰρ ἡ γνώμη βεβαίοι.

μβ'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ μὲν ἀπὸ τῶν σεαυτοῦ τρόπων στοχαζόμενος ἀπιστεῖς ἐμοί, σύνεσιν ἐμοῦ καταδικάζεις, οὐ πονηρίαν· εἰ δ' ἀπὸ τῶν ἐμῶν, ἀγνοία μου πολλὴ διημάρτηκας. τοσοῦτον γὰρ ἀπέγω τοῦ παραβῆναι πίστιν, ὥστ' ἀπ' ἐμαυτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις πέρα τοῦ θέντος προσέχων ὡς βεβαιότεραν πίστειος ἔχουσιν εὐσέβειαν πολλακίς ἐσφάλην. ἦκε οὖν ἐμοὶ πεισθεῖς ἄνευ δόλου καὶ ἀπάτης, πεισόμενος μὲν ἄτοπον οὐδέν, μαρτυρήσων δὲ πρὸς ἅπαντας, ὅτι Φάλαρις οὐ ψεύδεται πίστιν.

μγ'. Τεύκρω.

Ἀριστομένει τῷ σῶ τὸ χοιρίον παρεδόθη καὶ Ἱππολυτίων ἀφείθη τῶν ἐγκλημάτων. σὲ δ', ὡς ἐπαγγέλλῃ, προσδοκῶμεν. ἐγὼ δ' ἔρρωμαι, εἰ τοῦτ' ἐστὶν ἔρρωσθαι, τὸ πολλοῖς ἐπιχειρήσαντα καὶ τῶν πλείστων περιγενόμενον διὰ τὰ χεῖρα μεταμέλεσθαι καὶ τῶν βελτιούων.

μδ'. Νικίᾳ.

Ἐφ' οἷς μισεῖς σου τὸν υἱόν, ὅτι τοὺς σοὺς οὐ μιμεῖται τρόπους, ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τῶν ἄλλων ἅπαντων φιλεῖται. σύνεσ οὖν, ὅτι πάντες οἱ τοῦτον φιλοῦντες σὲ μισοῦσιν.

με'. Ἀδειμάντῳ.

Ἀκούω σε διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὁπότερος ὑμῶν ἐστὶ χεῖριον, σοῦ μὲν ἐκείνον λέγοντος, ἐκείνου δὲ τοῦμαλιν σέ. ἐγὼ δ' οἶσθαι, μᾶλλον δὲ καλῶς πέπεισμαι, τῶν μὲν ἄλλων ἅπαντων ἐκείνον εἶναι κακίω, σοῦ δὲ οὔτε ἐκείνον οὔτε ἄλλον ἀνθρώπων οὐδένα.

μς'. Ἐγεσταίοις.

Πάσασθέ μου τοὺς φυγάδας ὑποδεχόμενοι· Φάλα-

dono eandem Erythiæ misi, matri tuæ. Neminem enim inveni tam pretioso ornatu digniorem quam matrem. Tu vero nobis pulchrior fueris ac decentior corona, si parentum votis digna sapere inveniaris.

XLII. Hippolytioni.

Potestatem tibi facio, uti petis, ad me veniendi, nec tamen fore, ut nihil mali patiaris, iusiurandum, sed fidem do. Si vero promissis meis fidem non habes, nunc revera iniuriam mihi facis, non quum accusabaris. Qui enim scis, me nemini cuiquam fidem fefelisse, quasi condemnaveris requiris iusiurandum. Quid vero ad religionem interest, iusiurandum an fidem violari? utrumque enim animus confirmat.

XLII. Eidem.

Si a tuis moribus coniectura facta fidem non habes mihi, prudentiæ me condennas, non malitiæ, sin vero a meis, ignorantie mei multum erravisti. Tantum abest enim, ut fidem fallam, ut ex meo ingenio coniectura facta etiam reliquis tanquam maioris fidei religionem æstimantibus plus æquo confidens sæpenumero erraverim. Veni igitur ad me sine fraudis ac doli suspitione, nihil passurus mali, sed apud omnes Phalarin non fallere fidem testaturus.

XLIII. Teucro.

Aristomeni tuo locus traditus est et Hippolytio iudicio absolutus. Te autem, ut promittis, expectamus. Ego vero valeo, si hoc est valere, multa aggressum ac plurima consequutum ob deteriora et meliorum pœnitere.

XLIV. Niciæ.

Quæ tibi causa odio prosequendi filium tuum, quia tuos non imitatur mores, ea ceteris omnibus est eum diligendi. Hinc colligas, omnes, qui hunc ament, te odisse.

XLV. Adimanto.

Audio te cum fratre dissidere, uter vestrum sit deterior, quum tu illum dicas, ille vicissim te. Ego vero puto, immo probe persuasum habeo, reliquis omnibus peiorem esse illum, te vero neque illum neque hominum quenquam alium.

XLVI. Segestanis.

Desinite exules meos recipere: Phalarin enim neque

ριν γάρ οὐτ' εὔ ποῖων τις οὔτε κακῶς ἐνίκησε. μά-
θουτε δ' ἂν τὸ τοιοῦτον, εἰ τὰ Μελιταίων καὶ Λεοντίνων
ἴδοιτε. τοῖς μὲν γὰρ ἑλευθερίας, Λεοντίνους δὲ δουλείας
παραίτιος ἔγενόμην· τοῖς μὲν, ὅτι τριήρη μου κατέδου-
σαν, Μελιταίους δέ, ὅτι καταδυομένην ἐβούλοντο σῶ-
σαι.

μζ'.

Τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεμφθεισῶν δωρεῶν Ἀντισθένης μὲν
τὸ μέρος ἐδέξατο, Θεότιμος δ' οὐ. διὸ τῷ μὲν οἶδα
χάριν, τὸν δ' οὐ μέμφομαι· ὁ μὲν γὰρ οὐδὲν ἡλάτ-
τωσέ με λαβῶν, ὁ δ' οὐδὲν ἐζημίωσεν.

μθ'. Μενεμάχῳ.

Μὴ μεταμέλου χρηστὸς γενόμενος, εἰ βούλει τῆς
τοῦ πατρὸς πονηρίας ἀπολιμπανόμενος νομισθῆναι,
ἐπεὶ καὶ τοῦ πρώτου χρόνου τὴν πρὸς Καμαριναίους
ὑπόληψιν προσαπολοιῆς· δόξεις γὰρ ὑποκρίσει καιροῦ καὶ
οὐκ ἀληθείᾳ χρηστὸς γεγονέναι.

μθ'. Ἐπιστράτῳ.

Ὡς πρὸς εὐτυχίῃ τινὰ ἔοικας γράφειν, ἐγὼ δέ σοι ἂ
οἶδα περὶ ἐμαυτοῦ συνελθὼν ἐν βραχεῖ δηλώσω. εἰ τοῦτ'
ἔστιν εὐτυχεῖν, τὸ γεννηθέντα μὲν ὀρφανίας πειραθῆ-
ναι, νεάζοντα δὲ κατὰ περίστασιν ἐκπεσεῖν τῆς πα-
τρίδος, ἀπολέσαι δὲ τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας, φθαρῆναι
δὲ εἰς βάρβαρα ἔθνη, φέγγειν δὲ ἐξ ἀπάσης γῆς ἀδι-
κούμενον, ἐπιβουλεύεσθαι δὲ μὴ μόνον ὑπ' ἐχθρῶν,
ἀλλὰ καὶ τῶν εὐεργετουμένων, τυραννίσαντα δὲ
ἀπευχεσθαι καὶ τὸν ἐν τυραννίδι βίον, εὐτυχοῦμεν.

ν'. Ὀνήτορι.

Καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι τοῦτ' ἂν μοι χαρίζοισθε,
μῆτε ἐξετάζοντες περὶ ἐμοῦ μηδὲν μῆτε πολυπραγμο-
νοῦντες, εἰ μὴ τι βουλοίμην· τοιαῦτα γὰρ ἔστι τὰ κατὰ
τύχην περὶ ἡμᾶς, ὡς μᾶλλον ἡσθῆναι τοὺς ἐχθροὺς
ἀκούσαντας ἢ λυπηθῆναι τοὺς φίλους μὴ συνυπακού-
σαντας.

να'. Ἐτεονίῳ.

Τῆς μὲν τῶν ἄλλων ἐχθρας, ὅσοι τι κακὸν με δε-
δράκασιν, ὡς παρακαλεῖς, κἂν ἐπιλαθοίμην· θνη-
τοὺς γὰρ ὄντας ἀθάνατον ὄργην ἔχειν, ὡς
φασιν, οὗτοι προσήκει· τῆς μὲντοι Πύθωνος εἰς
ἐμαυτὸν δυσμενείας οὐ μόνον ζῶν, ἀλλ' οὐδ' ἀπο-
θανών, ὁ πᾶσι συμβαίνει τοῖς τελευτήσασιν, ἐπι-
λαθοίμην ἄν. ὁ γὰρ τὰ μέγιστα με τῶν κακῶν ἐργα-
σάμενος οὗτός ἐστιν ὁ μετὰ τὴν ἐμὴν φυγὴν Ἐρύθειαν
τὴν γυναῖκα, βουλομένην ἐμὲ διώκειν, ἀναινομένην δὲ
τούτῳ γήμασθαι, φαρμάκῳ διαφθείρας.

bene faciendo neque male quisquam vicit. Didiceritis
hoc, si Melitensium atque Leontinorum res spectaveritis.
Illis enim libertatis, Leontinis servitutis auctor fui, et
his quidem, quod triremem meam submerserunt, Meli-
tensibus vero, quod submersam servare voluerunt.

XLVII.

Donorum, quæ mihi, Antisthenes partem accepit,
Theotimus non. Quapropter illi gratias ago, hunc non ac-
cuso : nam ille nulla re me fraudavit, hic nullo me affe-
cit damno.

XLVIII. Menemacho.

Ne te pœniteat probitatis tuæ, si vis a patris maligni-
tate alienus existimari, alioquin enim et prioris temporis
quam apud Camarinæos excitasti opinionem una perdes :
videberis enim simulatione pro tempore, non re vera
probus esse.

XLIX. Epistrato.

Videris tanquam ad fortunatum scribere, ego vero tibi
res meas paucis complexus breviter exponam. Si hoc est
fortunatum esse, prima ætate parentibus orbari, iuvenem
patria casu eici, spoliari maxima bonorum parte, vagari
barbaras inter nationes, expelli omni terra per iniuriam,
insidiis peti non tantum inimicorum, sed etiam affectorum
beneficiis, imperium consequutum demum abominari vi-
tam in tyrannide gendam, fortunati sumus.

L. Onetori.

Et tu et omnes amici hoc mihi gratissimum feceritis, si
neque in meas res inquiratis, neque curiosius eas, nisi
ipse velim, perscrutemini : talis est enim fortunæ meæ
conditio, ut magis ea inimici si audiverint lætentur, quam
amici si non audiverint doleant.

LI. Eteonico.

Reliquorum inimicitias, quotquot mali aliquid mihi fe-
cerunt, ut hortaris, sane oblivisceris; mortales enim
quum simus, immortales habere eras, ut aiunt, laud-
quamquam convenit : at vero Pythonis infestum in me
animum non tantum vivus, sed ne mortuus quidem, id
quod vita functis accidit omnibus, oblivisceris. Qui
enim maximo malo me affecit, hic est; qui me exule
Erythiam uxorem, quum me sequi vellet et huic nubere
recusaret, veneno perdidit.

νδ'. Μεγαρεῦσι.

Οὐκ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν ἀπολήψεσθαι χάριν τὰς τριήρεις ὑμῶν ἀλούσας μεθ' ἃ κατ' ἐμοῦ πλεούσας. εἰ γὰρ ἐμνημονεύετε χάριτος, οὐκ ἂν ἐπελάθεσθε ὅτι πρότερον τρις ὑμᾶς ἀπονήσκοντας ἐν σιτοδείᾳ σέσωκα.

νγ'. Λεοντίοις.

Λεωνίδα, ὃν ἐξεπέμψατε κατάσκοπον τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἄλόντα δυνάμενος ἀποκτείνειν σέσωκα, οὐχ ὑμῖν χαριζόμενος, ἀλλ' ἵνα μὴ ζητῶ τίς ὑμῖν σαφῶς ἀπαγγεῖλῃ τὴν παρασκευὴν τοῦ καθ' ὑμῶν πολέμου. καὶ γὰρ ἐμοὶ πάνυ πιστῶς ἄνευ βασιάνου τὰ παρ' ὑμῖν ἐδῆλωσεν, ὅτι πάντων ἐνδοεῖς ἐστέ πλήν λιμοῦ καὶ φόβου· τούτων δ' ὑμᾶς φησὶ καὶ λίαν εὐπορεῖν.

νε'. Ἱμεραίοις.

Ἐγὼ πάντα μὲν ὑπὲρ Σητησιγόρου πράττειν ἔτοιμός εἰμι, κἄν εἰ πρὸς αὐτὴν ἕδει με τὴν Μοῖραν ὄπλα ἀράμενον περὶ τοῦ θανάτου διαγωνίσασθαι, οὐκ ἂν ὄκησα, ἐπ' ᾧ τε θεῖον ἄνδρα περὶ κάλλους ὑμνωδίας ἐπαινούμενον ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις περιώσασθαι, ὃν ἐξ ἁπάντων αἱ καθαρώταται θεαὶ Μοῦσαι προτίμησαν ὑμνοπόλων, δι' ὧν μέλη καὶ χοροὺς ἀνθρώποις ἐξήνεγκαν. λογίσασθε δὲ ὡς, ὅπου ποτ' ἂν ταρῆ Σητησιγόρος, Ἱμεραῖός ἐστι, καὶ πάσης μὲν πατριδος κληθήσεται διὰ τὴν ἀρετὴν, μενεὶ δὲ ὑμέτερος. ἅμα δὲ μηδὲ οἴεσθε ἕνα τῶν νεκρῶν Σητησιγόρον, ἀλλ' ἐν τοῖς ποιήμασιν εἶναι, ἃ κοινὰ πάντων ἀνθρώπων πεποιήται. (2) δέξασθε δέ, ὧ Ἱμεραῖοι, παρὰ μὲν ὑμῖν γεννηθέντα τραχηλῆν τὸν ἦρωα καὶ παιδευθέντα καταθῶναι, γηράσκοντα ἐν ὑμῖνοις καὶ μέλεισι, παρὰ δὲ Καταναίοις τοῦτο βουληθεῖσιν, εἰς ἄλλο τι τῆς φύσεως μεταβαλούσης, τελευτήσαι. καὶ ἐν μὲν Ἱμέρᾳ νεὺς ἰστάσθω, Σητησιγόρου μνημεῖον ἀρετῆς ἀθάνατον, ἐν δὲ Κατάνῃ τὸ σπουδαζόμενον ὑπ' αὐτῶν, τάφος. περὶ μὲν οὖν τούτου ὅπως ἂν ἀμεινον ὀξῆς ὑμῖν αὐτοῖς πράσσετε, μῆτε χρημάτων τὸ ἐπ' ἐμοὶ μῆθ' ὅπλων ἐνδοεῖς εἶναι νομίζοντες μῆτ' ἀνδρῶν, ἐν δὲ προνοεῖσθε, ὡς οὔτε ἐλοῦσιν ὑμῖν πόλιν ἐν Σικελίᾳ Σικελιώταις οὔσιν εὐπρεπές, οὔτε μὴ ἐλοῦσιν ἀσφαλές. (3) τὸν δ' ἄνδρα μὴ στένετε μηδ' ὀλοφύρεσθε, κινουντές τι τῆς ἐπ' αὐτῷ τύχης· τέθνηκε μὲν γὰρ τὸ σῶμα τὸ Σητησιγόρου, τούνομα δὲ παραλαβὼν ὁ ἀνήνυτος αἰὼν εὐκλεὲς μὲν ἐν βίῳ, μακάριον δ' ἐν μνήμαις ἀναθήσει. τὰ μέντοι μέλη καὶ ἔπη καὶ παντοῖα ἄλλα ποιήματα παραινῶ καὶ δημοσίᾳ ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς ἀναγράφασθαι καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐν τῷ σφετέρῳ οἴκῳ· τότε γὰρ ἂν ἀφανίζοιτο Σητησιγόρος, ὅταν τούτων τι μὴ φυλάττηται· εἰς τε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους διαπέμψασθε ἐπιελὼς, εἰδότες ὅτι μᾶλλον τοῦ γράψαντος ἀνδρός ἢ

LII. Megareis.

Quum nullam beneficii vicissim a vobis accipiendi spem haberem, triremes vestras captas dinisi palam contra me navigantes. Nam si iniores essetis beneficii, non oblivisceremini, me antea ter moribundos in annonæ caritate vos servasse.

LIII. Leontinis.

Leonidam, quem misistis exploratorem rerum mearum, captum, quum possem interficere, servavi, non vestra gratia, sed ne quærerem, quis apparatus belli adversus vos gerendi clare vobis nuntiaret. Etenim fideliter admodum sine tormento res vestras mihi patefecit, omnium indigos vos esse præter famem atque metum, horum vero suppetere vobis affatim.

LIV. Himerensibus.

Equidem Stesichori causa ad omnia facienda paratus sum, immo si cum ipso fato me sumptis armis de morte certare oporteret, non cunctarer, quo divinum virum ob cantuum pulchritudinem laudatum vobis et reliquis hominibus conservarem, quem purissimæ deæ Musæ præ omnibus poetis æstimarunt, per quos cantus et choros ediderunt. Considerate vero, ubicunque tandem sepultus fuerit Stesichorus, Himerensem esse: atque omnis quidem patriæ vocabitur ob virtutem, manebit vero vester. Simul autem nolite putare unum ex mortuis Stesichorum, sed in carnibus esse, quæ omnium hominum fecit communia. (2) Ratum habete, Himerenses, apud vos natum heroem et altum esse et educatum vitam transegisse, in carminibus cantibusque senescentem, apud Catinenses vero, qui illud exoptarunt, in aliud mutata natura mortem obiisse. Et Himeræ quidem templum erigitur, Stesichori monumentum virtutis immortale, Catinæ vero expetitum ab eis sepulcrum. De hoc igitur ut optimum vobis ipsis visum fuerit statuete, nec pecunia, quantum in me est, neque armis vos indigere rati, neque viris. Unum providete, nec, quum ceperitis civitatem in Sicilia, vobis Siculis decorum, nec, quum non ceperitis, tutum fore. (3) Virum vero istum nec lugete nec deplorate, fortunam eius conturbantes: mortuum est enim corpus Stesichori, nomen vero æternitati traditum gloriosum quidem in vita, beatum vero in omnium memoria consecrabitur. Cantus autem et epica carmina et omnis generis alia poemata hortor ut et publice in omnibus templis et privatim in suis quisque ædibus scripta asservetis: tunc enim evanuerit Stesichorus, si quid horum non conservetur: atque ad reliquos homines transmittite diligenter, quum sciatis, in maiore

θρέψασα πόλις τὸν τοιοῦτον ὑπὸ πάντων θαυμασθή-
σεται.

νε'. Τιμοσθένης.

Τὸ φρούριον, ὃ σὺ πορθῶν ἐγκατέλιπες, ὑπὸ τῶν
περὶ Τεῦκρον ἐξ ἐπιδρομῆς ἤρθη, τοῦ δὲ περὶ
τὴν ἐπιστολὴν τάχους συντομώτερον ἴσθι ληφθὲν τὸ
χωρίον.

νε'. Ἀβάριδι.

Πυνθάνομαι σε χάριν ὁμιλίας ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐξ
Ἵπερβορέων εἰς τοὺς καὶ ἡμᾶς ἀφίχθαι τόπους. Πυ-
θαγόρα μὲν οὖν τῆ φιλοσόφῳ καὶ Στρησιγόρῳ τῆ ποιη-
τῆ καὶ τισιν ἄλλοις τῶν ἐλλογίμων Ἑλλήνων συμμε-
μιγμένα· καὶ πολλὰ παρ' αὐτῶν προσμεμαθηκέναι,
ζητεῖν δὲ καὶ πλείοσιν ἱστορίας χάριν ὣν οὐκ οἶσθα
ἐντυχεῖν. εἰ μὲν οὖν προκατέσχησαι ταῖς ἐμαῖς δια-
βολαῖς καὶ πέπεισαι τοιοῦτον εἶναί με, ὁποῖον οἱ δια-
βάλλοντες εἰσάγουσι, μεταπίθειν οὐ βράδιον· εἰ δὲ τὸ
ἀληθὲς ἐξετάζεσθαι δικαιοῖς παρὰ πᾶσι μὲν ἀνθρώ-
ποις, μάλιστα δὲ παρὰ σοφοῖς ἀνδράσι, ἐλθέ πρός με
συγγενισόμενος, ὥσπερ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἀξίων λό-
γου. γνώσῃ γὰρ ἐκ πείρας τά τε ἄλλα πάντα παρ'
ἐμοὶ κάλλιον καὶ σεμνότερον, εἰ δὲ δεῖ εἰπεῖν μηδὲν
ὀκνήσαντα, καὶ φιλικυρότερον ἢ πρός τὴν κατέ-
χουσαν φήμην ἐσχηματισμένα καὶ τὸν ταῦτα διέ-
ποντα καὶ κοσμοῦντα Φάλαριν οὐδενὸς τῶν σφῶδρα
ἐπὶ τούτοις θαυμαζομένων δεύτερον.

νε'. Ἀβάρις Φαλάριδι τυραννῶ.

Ἰδεῖξας φύσιν σὴν οἰκίαν ὕβρεως καὶ ὠμότητος,
καὶ σε ἔτεκεν οὐ γυνὴ καὶ ἀνὴρ, ἀλλὰ λέαινα καὶ
σὺς ἄγριος· ποιεῖς γὰρ πάντα βία καὶ προσέτι
δόξῃ κακῇ καὶ ἀγριότητι. μὴ σύ γε κάλει Ἀβάριν,
εὐσεβῆ ἀνδρα, εἰς πόλιν Ἀκράγαντα· ἀλλότρια γὰρ ἐμοὶ
φόνος καὶ γαλεπότης καὶ κακῇ ἀγνοία. εἰ δὲ προ-
θύμως με θέλεις ἐλθεῖν εἰς τὸν οἶκον, νόμοις Ἑλληνι-
κοῖς χρώμενος προσκαλοῦ με εἰς τὴν συνθήειαν, καθα-
ρεῦων χερσὶ καὶ ψυχῇ πρός πάντα πολίτην σὸν καὶ
ξένον· εἰ δὲ μή, χαίρειν σοι Ἀβάρις λέγει.

νε'. Πολυστράτῳ καὶ Δαίσκῳ.

Ἐγχειρεῖτε καὶ μὴ μέλλετε διὰ τάχους ἐμοὶ πολε-
μεῖν· ἐπὶ τοιοῦτοις γὰρ ἄλλοις οἷς δημηγοροῦντες
ἐλέγετε, διαβάλλοντές με πρός Λεοντίνους, οὔτε φθο-
νοῦμεν ὑμῖν οὔτε ἀποσυμβουλεύομεν φιλοτιμεῖσθαι.

νε'. Ναυσικλεῖ.

Ἐγὼ μὲν, ὅπερ ἦδη πολλάκις ἐπεσταλκῶς σοι τυ-
χάνω, κἂν Ἑρμοκράτης ἢ τις ἄλλος εἶρξῃ τὰς παρ'
ἐμοῦ δωρεὰς λαβεῖν τὴν Φιλοδότημου θυγατέρα γαμου-

civitatem quam auctorem ipsum apud omnes futuram
esse admiratione.

LV. Timostheni.

Castellum, quod tu oppugnans reliquisti, a Teucro
facto impetu eversum est. Citius autem quam hæc
epistola scripta sit scias captum esse locum.

LVI. Abaridi.

Audio te consuetudinis causa cum claris viris habendæ
ex Hyperboreis in nostras terras advenisse, ideoque Py-
thagoræ philosopho et Stesichoro poetæ aliisque illustri-
bus Græcis te adiunxisse ac multa ab eis addidicisse,
cupere etiam pluribus ad cognoscenda ea quæ ignoras in
notitiam pervenire. Quod si igitur calumniis in me con-
iectis occupatus es ac talem credis esse, qualem calum-
niantores representant, non facile est ab hac sententia te
abducere : sin autem veritatem exquirendam esse censes
quum apud omnes homines, tum apud sapientes viros
maxime, veni ad me, quo me utaris, sicut multi alii e
laude dignis. Experientia enim cognosces reliqua omnia
apud me pulchrius et honestius et, si sine hæsitatione
dicendum est, etiam humanius quam fama fert ordinata,
et qui hæc regat et ornet Phalarin nemine eorum,
quorum summa est propter hæc admiratio, inferiorem.

LVII. Abaris Phalaridii tyranno.

Ostendisti veram contumeliæ et crudelitatis naturam
ac te pepererunt non mulier et vir, sed læna et sus agres-
tis. Facis enim omnia vi et præterea opinione mala
atque feritate. Noli tu Abarin vocare, pium virum,
in urbem Agrigenti : aliena enim a me sunt cædes et
sævitia et mala ignorantia. Sin vero me cupis venire
in tuas ædes, legibus Græcis usus advoca me ad focum,
purus manibus ac mente in quemque civem tuum atque
hospitem; sin minus, valere te iubet Abaris.

LVIII. Polystrato et Daisco.

Aggredimini, nec cessate quam primum mihi bellum
inferre; talia enim præmia, de quibus in concione apud
Leontinos me calumniantes dicebatis, nec invidemus
vobis, nec contendere de eis dissuademus.

LIX. Nausicli.

Ego quidem, quod sæpenumero iam tibi scripsi,
etiamsi Hermocrates sive quis alius obstet quin Philodemum
filia nuptialia a me dona missa accipiat, quæ misi dedi, et

μένην, ἃ πέμπω δέδωκα, καὶ τὸν ἔπαινον ἴσον, μᾶλλον δὲ εὐκλεέστερον ἔγω, παρ' ὅσον τοιοῦτοις συγγενέσιν ὁ τύραννος καὶ μηδὲν προσήκων ἀντεξέταζομαι. πρὸς δὲ τοὺς ὀνειδίζοντας, ὅτι χαριζόμενοι πειθόμεν, ταύτην ἔγω τὴν ἀπολογία, τὸ μὴ δύνασθαι τοὺς εὐεργετούμενους ἀντὶ φιλοφροσύνης βία χρῆσασθαι.

ἑ'. Ἀριστολόγω.

Ἐπιλαθόμενος ἧς ἔχειν ἡρνοῦ πονηρίας καὶ γενόμενος ἄλλος τις πρὸς ἡμᾶς ἢ οἷος εἶ, γαλεπὸν ὑπόλαβε μὴ τοῦτο μόνον, εἰ πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ καὶ καθ' ἐκάστην γε κατηγορίαν εὖ παθὼν οὐ τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμείβῃ (ἔγω μὲν γὰρ οὐκ ἔασω χρῆστώτητα τὴν δοκοῦσαν εἶναί τισι τῆς κατ' ἐμαυτοῦ πονηρίας ἐνέγκασθαι δευτέραν αἰτίαν), ἀλλ' εἰ μηδὲ σὺ σεαυτοῦ πρὸς με εὐεργετεῖν βεβουλημένον φείδη. ἡμῶν γοῶν οὕτως ἔχόντων ἐπὶ τὸ πλεῖστον τάχ' ἂν ἐπιεικέστερος ὀφθῆις.

ἑα'. Ἐπιχάρμω.

Περὶ τῶν αὐτῶν σὺ καὶ Δημοτέλης ἡμῖν συμβουλεύετε, ἀποστῆναι τῆς τυραννίδος· ταῦτα δ' οὐ δυσνοοῦντες, ἀλλ' ἀγνοοῦντες δι' ἀπειρίαν οὕτω συμβουλεύετε· τὸ μὲν γὰρ ἀρῆσασθαι βῆθ' ἐστὶ τυραννίδος ἀρεγομένω, τὸ παύσασθαι δ' οὐκέτι διὰ τὸ πολλὰ μὴ δεόντως πράξει, ὥσπερ οὐδὲ τοζότη μελέντι τὸν οἶστον ἀναλαβεῖν τὸ βεβλημένον. ἀλλ' εἰ μὲν δυνατὸν ἡμῖν ἐστὶν ἀνελεῖν τὴν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος, καὶ δὴ ποιεῖτε· εἰ δὲ τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον, ἀδυνατωτέραν ἴστε τὴν ὑμετέραν παραίνεσιν ἐμοὶ δόξαι συμφέρειν.

ἑδ'. Τιμοσθένει.

Τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν ἡμίσεις τὸ φρούριον ἐπιμείναντες ἐκκοψάτωσαν, οἱ δ' ἄλλοι τὰς ἐπιδρομὰς τῆς θαλάσσης διαχωσάτωσαν, ἵνα τῆς πλημμυρίδος διαψυγείσης ἐνεργῶν ἀντὶ ἀργῶν γένηται τὸ πεδίον. ἀνακείσθω δ' ἡ περὶ ἐκατέρων αὐτῶν χάρις τοῖς πρώτοις τὸ καθ' ἑαυτοῦς ἔργον ἀποτελέσασιν.

ἑγ'. Ἀριστολόγω.

Εἰ τὸ Στησίχορον ἀδείας ἀξιοῦσθαι παρ' ἡμῖν αἰχμάλωτόν ποτε γενόμενον ἐπαίρει σε κατ' ἐμοῦ γράφειν τραγωδίας, ὡς πᾶσι τοῖς ποιηταῖς ἡμέρως προσενηγθησομένου μου, πολὺ τῆς ἀληθείας διαμαρτάνεις. σὺ γὰρ ἀποδέχομαι κοινότητι ποιητάς, ἀλλὰ τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ποιητῶν, οὐδὲ τοὺς εἰς ἔθραν ἐμοὶ καταστάντας, ἀλλὰ τοὺς γενναίους τῶν ἔθρων. σὺ δὲ κακὸς μὲν ποιητὴς ἀναλκίς δ' ἐθρὸς ὧν καὶ κατ' ἀνδρείαν καὶ κατὰ δύναμιν ποιητικὴν Στησίχору σεαυτὸν προσεικάξεις. γνώση δὲ τὴν τῶν λεγομένων διαίρεσιν οὐκ εἰς μακράν, οὐ παρ' ὅτι εἰς ἡμᾶς γράφει:

aequalem laudem, immo maiorem habeo, quod talibus cum cognatis tyrannus ego neque ulla necessitate coniunctus contendam. Qui vero largitiones mihi exprobrant, his ita pro me responsum volo, beneficiis affectos pro benevolentia non posse vim reponere.

LX. Aristolochi.

Oblitus qua te esse negabas malitiæ, aliusque factus adversus nos quam qualis es, durum cogita non hoc solum, si sæpenuero a me et quotiescunque accusaris beneficiis affectus non similia nobis rependas (ego enim quæ quibusdam esse videtur probitatem secundas post malitiam in me ferre non permittam), sed si erga me ad benefaciendum promptum tu ne tibi ipsi quidem parcas. Tales igitur quum ut plurimum nos geramus, fortasse æquior apparueris.

LXI. Epicharmo.

Idem et tu et Demoteles nobis consilium dabatis, ut nempe desisteremus a tyrannide, idque non quod malevoli, sed quod ignari eratis propter imperitiam sic dabatis: nam incipere facilius est tyrannidem appetenti, desinere vero non item, quod multa parum recte fecerit, sicut neque sagittario, quum sagittam emiseric, iactum recipere. Jam si fieri potest, ut vos tollatis initium tyrannidis, facite quæso, sin vero hoc fieri non potest, multo minus fieri posse scitote, ut vestra hortatio mihi utilis videatur.

LXII. Timostheni.

Militum dimidia pars maneto, ut castellum diruant, reliqui maris incursum aggere facto prohibento, ut aqua absumpta siccatus campus pro inculto fiat cultus. Refertor vero, quæ pro utrisque debetur, gratia eis, qui prius suum opus perfecerint.

LXIII. Aristolochi.

Si Stesichoro, quum aliquando apud nos captivus esset, data venia te ad tragædias in me scribendas incitat, quasi ego omnes poetas elementer sim tractaturus, multum a vero abærras. Non enim familiariter omnes excipio poetas, sed bonos e poetis, neque qui inimicitiam in me exercent, sed generosos ex inimicis. Tu vero, qui tam malus poeta quam ignavus inimicus es, et fortitudine et vi poetica cum Stesichoro te comparas. Cognosces autem quid inter hæc differat non longo post tempore, non ob ea quæ in nos scribis (omnium enim essem ignavissimus,

(πάντων γὰρ ἂν εἶην ἀψυχότατος, εἰ καὶ τῶν σῶν ἐπιστραφεῖην δραμάτων), ἀλλ' ὅτι τοιοῦτος ὢν ἐχθρὸς καὶ ποιητὴς τῶν αὐτῶν σεαυτὸν καὶ Στῆσίχορον ἀξιόσις.

ξδ'. Ἀμφιδάμαντι καὶ Θρασυβύλῳ.

Ἦμεῖς μὲν ἀποδοδωκέναι τὰ χρήματα, ἃ ἔδανει-
σασθε, Τεύκρῳ λέγετε, ὃ δ' οὐ φησιν ἀπειληθέναι.
οὐκ ἔχει δὲ μὰ τὸν Ἡρακλέα οὐθ' ὑμῖν ἀπιστεῖν οὐτ'
ἐκείνῳ μὴ πιστεῦειν· ὃ μὲν γὰρ ἐπιζητεῖ βεβαίωσιν
ὑμᾶς ἔχειν τῆς ἀποδόσεως, ὑμεῖς δὲ ὡς φίλῳ πεπι-
στευκέναι λέγετε. δι' ἧς γ' αἰτίας οὐκ ἀπειληφώς, ἵνα
μὴ δόξῃ ὑμῶν ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις, ὡς κεκομισμένος
προσδέδεγμαι. εἴη μέντοι μέχρι παντὸς ἀγνοηθῆναι
τῆλθθὲς ἢ τὸν ἕτερον ὑμῶν, ὅστις ἐστί, πονηρὸν εὐρε-
θῆναι. κρεῖττον γὰρ ἠγοῦμαι πολλῶν χρημάτων
ἐνεργεῖν ζημίαν ἢ φίλων. ἀνάγκη δὲ τῆς ἀληθείας
εὐρεθείσης ἀντί φίλων τοὺς ἀδικούντας καὶ ψευδομένους
ἐχθροὺς γενέσθαι.

ξε'. Πελοπίδῃ.

Οὐτ' ἂν ἐγὼ γράψαιμι πρὸς Στῆσίχορον περὶ ὧν
ἀξιόσις, οὐτ' ἂν ἐκείνος ἐπινεύσειεν εἰς τινα τῶν οὐκέτι
ζώντων ἐνεργεῖν μέλος, εἰ καὶ γράψαιμεν ἡμεῖς.
ἀπόχρη δέ μοι χάριν εἰληφέναι παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῇ
Νικοκλέους γυναικὶ ποιήσιν. εἰ δέ τι βούλει παρ'
ἡμῶν αἰτεῖν, οὐτινος ἢ ἐξουσία οὐκ ἐπ' ἀλλοτρίαν ἀλλ'
ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἄνευσι γνώμην, ἐπίστεττελε.

ξς'. Τηλεκλειδίῃ.

Ἰδία τινὲ χρώμενος γνώμῃ πρὸς πολλοὺς ἤδη τῶν
ἐμῶν ἐταίρων διείλεξα, τοῦτ' ἴσως διαπραττόμενος
ὃ καὶ γέγονεν, εἰς ἐμὲ κοιμισθῆναι τοὺς λόγους, ὡς οὐκ
ἐχρῆν με μετὰ τὸν δημιουργὸν τοῦ ταύρου Περιλάου
ἄλλους κατεργάσασθαι τῷ τρόπῳ τῆς αὐτῆς αἰκίας·
τὸν γὰρ ἴδιον λύειν ἔπαινον. ἐγὼ δ' οὔτε τῆς ἐπὶ
Περιλάῳ τιμωρίας ἐπαινούμενος ἐπιστρέφομαι (τιμω-
ρὸς γὰρ οὐκ ἐγενόμην ἐπαινῶν χάριν), οὔτε τῆς ἐπὶ
τοῖς ἄλλοις κολάσεως διαβαλλόμενος ἀγθόμαι· δόξης
γὰρ αἰσχυρᾶς ἢ καλῆς ἄμυνα κεχώρισται. (2) εἴ μὲν-
τοι καὶ τοῦτο ἴσθι, ὅτι τοῦ μέλλειν καὶ ἄλλους τινὰς
ἐν τῷ ταύρῳ διαφθεῖρεσθαι χάριν ἐκολασάμην αὐτόν,
ἐπεὶ τῆς τοῦ γαλοῦ κατασκευῆς ἕνεκα ὤρωρεᾶς οὐκ
ἀπωλείας ἦν ἀξίος. δίκαιον μὲν οὖν ἐκείνῳ τὰς περὶ
τούτων αἰτίας καὶ τοῖς εἰς τοῦτο τύχης ἦσαν βιαζομέ-
νοι ἀνακείσθαι· εἰ δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀναφέροντο ὑπὸ
τῶν ἀγνομόνως κρινόντων, οὐκ ἀγθόμεθα, ἕως ἔχο-
μεν ἀξίους ἀποδεικνύναι τῆς κολάσεως τοὺς ἀναιρου-
μένους. ἀρξάμενοι γὰρ ἀπὸ τοῦ πρώτου κολασθέντος, ὃν
ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, μᾶλλον δ' αὐτῆς τῆς ἀνθρω-
πίνης φύσεως ἐπυρπόλησα, τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ἐξετά-
σεως ἐπὶ πάντων ποιήσασθε. (3) εἰ γὰρ τὴν ἐπὶ Περιλάῳ

si tua quoque dramata curarem), sed quia, talis ini-
micus et poeta qui sis, eodem temet ipsum ac Stesicho-
rum honore dignum esse putas.

LXIV. Amphidamanti et Thrasymbulo.

Vos reddidisse pecuniam, quam mutuo sumpsistis,
Teucro dicitis, ille negat se recepisse, ego vero nequeo
hercle nec vobis fidem derogare nec illi non credere :
ille enim requirit, ut habeatis quo redditam confirmetis,
vos vero tanquam amico credidisse dicitis. Quapropter,
quamvis non receperim, ne vestrum cuiquam videar dif-
fidere, in tabulis ut acceptas retuli. Utinam vero sem-
per lateat potius verum quam alter vestrum, quisquis
sit, improbus inveniatur. Præstare enim censo magnæ
pecuniæ facere quam amicorum detrimentum. Necesse
est autem invento vero pro amicis eos, qui iniuriam faci-
ant et mentiantur, inimicos esse.

LXV. Pelopidæ.

Neque ego ad Stesichorum scriberem de eis, quæ
petis, neque ille annucret in quenquam non amplius vi-
ventium edere cantum, etiamsi scriberemus nos. Suf-
ficit mihi vero beneficium ab eo carmen in Nicoelis uxore
recepisse. Quod si quid vis a nobis petere, cuius
facultas non ad alienum sed ad meum arbitrium redit,
scribe.

LXVI. Teleclidæ.

Peculiari quodam usus consilio apud multos iam socio-
rum meorum disseruisti, id fortasse agens, quod etiam eve-
nit, ut ad mesermones tui perferrentur, post Perilaum, tauri
artificem, non oportuisse me alios eodem cruciatus genere
interficere : sic enim me tollere laudem propriam. Ego
vero neque ob Perilai supplicium laudari curo (non enim
laudis gratia vindicavi), neque calumnias ob pœnas a
reliquis sumptas ægre fero : a fama enim tam turpi
quam honesta seiuncta est ultio. (2) Sed hoc quoque
probe scias, me aliorum quorundam etiam in tauro in-
terficiendorum causa eum punivisse : nam propter aeris
apparatum dono, non exitio dignus erat. Æquum est
igitur, illi horum caussas atque eis, qui istam fortunam
experiri adnituntur, tribui. Si vero in nos quoque confe-
rantur ab inique iudicantibus, non ægre ferimus, dum
interfectos pœna dignos possimus demonstrare. Nam
facto initio a primo, qui punitus est, quem pro omnibus
hominibus, immo pro ipsa humana natura concremavi,
eodem modo examine omnes. (3) Etenim si pœnam a

κόλασιν ὡς δικαίαν ἐπαινεῖτε, καὶ τῶν ἄλλων, ὄσους ὑπὲρ ἄλλοτρίων ἐκολασάμεν ἀδικημάτων, οὐ δῆπου μέμφοισθ' ἂν προσηκόντως, οὐδὲ ὅσων ἀνῆρήκαμεν ἐκσπόνδων ἐμοὶ γεγενημένων δι' οὓς ἐμηχανήσαντο ὀλέθρους. ἤπου σφόδρα γε ἂν ἄβουλος εἶην, εἰ τοὺς ὑπὲρ ἄλλων κακούργους, ἕάν με καὶ εὖ ποιῶσι, τιμωρούμενος τοὺς εἰς ἐμαυτὸν ἐπιβουλεύοντας ἀζημίους ἐάσαιμι καὶ τὴν δύσκληταν ὑπὲρ τῶν μὴ προσηκόντων ἐπὶ τῷ φοβερῷ δοκεῖν εἶναι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν ἀναδεγόμενος ὑπὲρ τῶν ἰδίων κινδύνων δκνήσαιμι. πέ-
 παυσο δὴ καὶ σεαυτῷ κάμοι πράγματα παρέχων.

Εἴ. Παυρόλα.

Ἀφικόμενος εἰς Ἱμέραν ἀναγκάσις ἕνεκα πραγμα-
 τεῖας ἤκουσα τῶν Σησιγόρου θυγατέριον ποιήματα
 λυρίζουσῶν, ἃ μὲν αὐτοῦ Σησιγόρου γεγραμμένος,
 ἃ δὲ τῶν παρθένων ἴδια. ἦν δὲ τῶν μὲν Σησιγόρου τὰ
 τῶν θυγατέριων ἤττονα, τῶν δὲ ἄλλων εἴ τινα κατὰ
 σύγκρισιν ἐξετασθεῖη, κατὰ πολὺ βελτίονα. ὥστε
 με τρισόλιον ἠγήσασθαι τὸν διδάξαντα, τρισολβίους
 δὲ καὶ τὰς παρὰ φύσιν εἰς τασούτων βάρους παιδείας
 ἀγθέσας. εἶεν δὴ, Παυρόλα (σφόδρα γὰρ καὶ διὰ
 ταῦτα ἐπιζητῶ μαθεῖν), τίνα δὴ ποτε γνώμην ἔχων
 τὸ μὲν σώμα γυμνάσεις ὀπλοῖς τε καὶ κυνηγείοις
 καὶ ταῖς ἄλλαις κακοπαθείαις, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγύ-
 μναστον ἕξ λόγου τε καὶ παιδείας Ἑλληνικῆς, ἣν ἔχρῃ
 πρώτην ἐπὶ τὰ τοιαῦτα συνησκήσθαι καὶ μόνην; (2) σώ-
 ματος μὲν γὰρ ἐπιμελητέον υγιείας χάριν, οὐκ ἰσχύος,
 εἰ μὴ τις τῶν ἱερῶν ἀγώνων ἕνεκα ἀθλοῖη· ψυχῆς δὲ
 πάντας τρόπους προνοεῖσθαι γρηὶ τὸν μέλλοντα μετὰ
 ἀρίστης τιμῆς ἐν δημοκρατοσίμην ἰχέσθαι πόλει, εἴ
 γε μὴ σύ, τοῦτ' ὁ κατηγοροῦσά τις, ὄρμηκας ἐπὶ τὸ
 ζηλοῦν καὶ μιμεῖσθαι τὸν ἐν τυραννίδι βίον ὡς προσή-
 κοντά σοι κατὰ νόμους, καὶ διὰ τοῦτο σωματικὴν ἐπα-
 σκεῖς βώμη, οἰόμενος ἀρμύζουσαν εἶναι σοὶ τὴν ἰσχὴν
 εἰς τοιαύτης δυναστείας κατακτήσιν. ὅπερ ἕάν εὖ
 φρονῶν τυγχάνης, παρὰ τοῦ μεταμελομένου περὶ μο-
 ναρχίας, οὐχ ἔκουσάς, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης τούτων ἐπα-
 νελομένου τὸν βίον, γνώμην λάβε. ὁ γὰρ ἀμφοτέρων
 πεπειραμένος τυραννηθῆναι μᾶλλον εὐζαίτω ἂν ἢ τυ-
 ρανῆσαι. (3) ὁ μὲν γὰρ ἕνα φοβεῖται τῶν ἄλλων
 χαλεπῶν ἀπῆλλαγμένος, τὸν τύραννον, ὁ τύραννος δὲ
 καὶ τοὺς ἔξωθεν ἐπιβουλεύοντας καὶ δι' οὓς σώζεται·
 ἀνάγκη γὰρ αὐτῷ μετὰ τῶν πολλῶν φόβων καὶ τα-
 λαιπωριῶν προσευλαθεῖσθαι τοὺς φυλάττοντας. ὥστε
 ἐμφρονέστερον δεξάμενος τὴν τοῦ συμβουλεύοντος
 πατρὸς εὐνοίαν ἴσος ἀξίον πᾶσιν εἶναι, τὸ δὲ ἐκ φόβων
 διτηνεκῶν καὶ κινδύνων ἀδιαπαύστῶν αὐτεξούσιον
 ἐχθροῖς καὶ παισὶν ἐχθρῶν πάρες. εἰ δὲ ἀπειρία καὶ
 νεότητι τὸν ἐν τυραννίδι βίον οἶσι τι τερπνὸν καὶ προσ-
 φιλεῖς ἔχειν, ἀλλ' οὐ τὰς ἀνωτάτω συμφορὰς καὶ κα-
 κοδαμιονίας, πάντως μὲν ἀμαρτάνεις, καὶ τοῦτο

Perilao sumptam ut iustam laudatis, reliquorum quoque,
 quotquot pro alienis iniuriis punivi, penas non sane vitu-
 peraveritis merito, neque eorum, quotquot sustulimus fac-
 difragos mihi factos propter perniciem, quam machinati
 sunt. Imprudens certe admodum profecto essen, si eos,
 qui lædunt alios, etiamsi mihi vel bene faciant, punirem,
 eos vero, qui mihi ipsi insidiantur, inultos sinerem, et si
 pro aliis nulla mihi necessitate iunctis, quo metuendus
 videar insidiatoribus, infamiam subirem, pro meis ipsius
 periculis vero idem facere dubitarem. Desine igitur et
 tibi ipsi et mihi negotium facessere.

LXVII. Paurolæ.

Quum ob negotium necessarium essem Himeræ, car-
 mina canentes ad Iyram Stesichori filias audivi, alia ab
 ipso Stesichoro scripta, alia puellarum propria. Erant vero
 Stesichorcis filiarum carmina inferiora, aliorum vero si
 qua cum iis comparentur, longe meliora. Quamobrem
 ter beatum magistrum iudicavi, terque beatas, quæ ad
 istum eruditionis gradum præter naturam pervenissent,
 etiam discipulas. Age igitur, Paurola (valde enim et
 hanc ob causam scire desidero), quo tandem consilio
 corpus exeres armis et venationibus reliquisque molestis
 laboribus, animum vero incultum relinquis litteris græ-
 cisque disciplinis, quem primum talibus exerceri oportebat
 atque solum? (2) Corpus enim curandum est valetudinis
 causa, non reboris, nisi quis sacrorum ceitaminum
 causa labores perferat, animo vero omnibus modis pro-
 videre eum oportet, qui quam honorificentissime in libera
 republica victurus sit. Nisi forte tu, id quod nonnulli de te
 perhibent, tyrannidis æmulandæ atque imitandæ flagras
 studio, ut quæ legibus tibi debeatur, ac propterea cor-
 poris vires exeres, ad talem principatum obtinendum
 robur idoneum tibi esse ratus. Quod si recte sapias, ab
 eo, quem non sua sponte, sed necessitate urgente istam
 vite rationem sequutum principatus pœnitet, consilium
 accipe. Nam qui utrumque expertus est, tyranno subie-
 ctus esse quam agere tyrannum mallet. (3) Nam ille a
 reliquis malis liber ab uno metuit, tyranno, tyrannus
 vero et ab externis insidiatoribus et per quos servatur;
 necesse habet enim in multis periculis ac miseriis præ-
 cipue a custodibus sibi caveat. Quare prudenter accepta
 consulentis patris benevolentia fac ut par sis omnibus,
 potestatem autem perpetuo metu infinitisque periculis
 iunctam inimicis et inimicorum filii relinque. Sin vero
 pro imperitia et adolescentia iucundi quid et grati, ac non
 summas calamitates et miseriis inesse putas in tyrannide.

πάσχεις δι' ἄγνοιαν, εὐχου δέ σοι τὸν θεὸν μηδέποτε τυραννικῆς πείραν παραστήσαι τύχης.

ζη'. Τῷ αὐτῷ.

Οὐχ ὑπὸ σοῦ πολλὰ νομίζω χροήματα αἰτεῖσθαι, μὰ τοὺς θεούς, ἀλλ' ἐμαυτὸν ἐνδέεσσερον εὐρίσκω ἢ δεῖ χρηστότητι παιδὸς ὑπηρετεῖν. εἴη μέντοι σε εἰς ὅσα φης ἀναλίσκειν, καὶ οὕτω διδοῦς τῶν ληψομένων φίλων ἀπορήσεις ὅσσον ἢ παρὰ τοῦ πατρὸς αἰτούμενος. ὅτω γὰρ ἂν προηγῆται τὸ λαμπρῶς χαρίζεσθαι, ἔπεται τὸ μετὰ μεγαλοφροσύνης ἀξίως κτᾶσθαι ὅταν δὲ ἅπαξ τὸ δρᾶν πρόθυμον παρῆ τισί, τὸ κατορθοῦν ἔτοιμον αἱ τύχαι παρέχονται. μὴ δὲ καταιδούμενός με τοιούτοις παρρησιάζου λόγοις ὡς οὐκ ἀμείνους ὀλίγα δίδόντα υἱῷ, δι' ὃν τὰ πάντα περιποιησάμεθα. τοσούτων γὰρ ἀπέχω τοῦ μέμφεσθαι σε τῆς πρὸς τοὺς ἐταίρους ἐκτενείας, ὅσθ' ὑπερφυῶς ἠρόμενος ἀξία παραινῶ σοι διανοεῖσθαι τῆς τοσαύτης φιλανθρωπίας, ἵνα μὴ μόνον πρὸς τὸ παρὸν ἤξει μεγαλόφρων, συμπαραμενούσης δέ σοι τῆς αὐτῆς τύχης ἔσαι φυλάττης τὸ βούλημα. καὶ οἶδομεν οὖν ἀσμένως, ὃ γενναῖε Παυρόλα, καὶ λαμβάνομεν χάριν παρὰ σοῦ τὸν τρόπον τῆς δαπάνης οὕτως εὐέλπιν καὶ χρηστὸν ὄντα.

ζη'. Ἐρυθεία.

Εἰ μὲν εὐλαβομένη τὸν ἐν τυραννίδι βίον οὐ τολμᾷς εἰς Ἀκράγαντα πέμψαι Παυρόλαν, συγγνώμηνη ἔγω σοι καὶ ὡς γυναικὶ καὶ ὡς μητρὶ δεδοικυῖα περὶ ἀγαπητοῦ παιδός· εἰ δὲ ὡς μόνῃ καὶ οὐ μετ' ἐμοῦ γεγεννηκυῖα μόνῃ καὶ ἔχειν δικαιοῖ; αὐτόν, ἀγνωμόνως κρίνεις τὰ περὶ γονέων. κατὰ μὲν γὰρ τὸν ἀποτομώτατον λόγον πατὴρ ἂν εἴη παῖς μᾶλλον ἢ μητὴρ, κατὰ δὲ τὸν εὐγνωμονέστερον ἑκατέρων ἴσως. εἰ δὲ τὸ μεταδοῦναι ποτε καὶ τῷ γεγεννηκότῃ τοῦ υἱοῦ σεαυτῆς ἐλάττωσιν ἡγή, τί δοκεῖς τὸν μηδὲ μέρους ἀξιούμενον; κοινωτικώτερον δὴ ποιῶσα πέμψον αὐτὸν ὡς ἐμέ, οὐ διὰ μακρᾶς ἤξοντα πρὸς σέ, ἀλλὰ θάττον καὶ μεθ' ὅσων δεῖ Φαλάριδος καὶ Ἐρυθείας παῖδα, ἵνα, εἰ καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ, μετ' ἀλλήλων γούν ἐν ἀφρονίᾳ πλούτου βιοτεύητε. (2) εἰς τίνας γὰρ ἂν τις ἀναγκαιότερους εὐξάιτο περιουσιάζειν, γυναικὸς καὶ παιδὸς οὐκ ἐπιμεληθείς; ἐγὼ δὲ περὶ ὑμᾶς ἐσπουδακώς, ὡς εἰκὸς ἄνδρα καὶ πατέρα, βούλομαι τῶν παρ' ἐμοῖ χρημάτων μοῖραν οὐκ ὀλίγην ἐν ὑμῖν τοῖς φιλότατοις ἐναπερεῖσασθαι καὶ τοῦτο σὺν τάξει πρᾶξαι, καὶ διὰ τᾶλλα μὲν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν γῆρας καὶ διὰ τὴν πρόσφατον συμβεβηκυῖάν μοι γαλεπὴν νόσον. ὑπομιμνήσκει γὰρ με τελευταίαν ἠγεῖσθαι τοῦ ζῆν ἀνθρώπων προθεσίαν τὴν ἐνεστώσαν ἡμέραν. τῆς δὲ παρουσίας τῆς Κρήτηςθεν εἰς Ἀκράγαντα καὶ τῆς ἐνθάδε πάλιν ἀφόδου τὸ πιστὸν αὐτῷ πρὸς ἀσφάλειαν ἢ τοῦ πατρὸς εὐνοία παρέξεται μᾶλλον ἢ ὁ τῆς μητρός φόβος.

plane erras, et id quidem ignorantia, at deum precare ne unquam tyrannicam fortunam experiare.

LXVIII. Eidem.

Non magnam a te puto pecuniam peti, per deos, sed memet sentio minus quam par est liberalitati filii subvenire. Liceat autem tibi in ea quæ dicis insumere, ac sic quum des, accepturis amicis citius indigebis, quam quum a patre petas. Nam ut quis primum splendide gratificetur, sequitur ut animi magnitudine digne acquirat : si cui autem semel ad agendum promptus animus exsiterit, felicem eventum illic præstat fortuna. Noli itaque reverentia mei talibus uti verbis, quasi non libenter pauca dem filio, cuius caussa omnia acquisivi. Tantum enim abest, ut reprehendam officiosum tuum in amicos animum, ut supra modum lætatus adhorter te, digna tanta humanitate sentias, quo non modo nunc sis magnificus, verum eadem tibi manente fortuna semper eam conserves voluntatem. Damus igitur libenter, optime Paulola, et gratiam a te accipimus sumptuum modum tum bonæ spei plenum atque probum.

LXIX. Erythlæ.

Si vitam timens in tyrannide agendam non audes Agrigentum mittere Paulolam, ignosco tibi et ut mulieri et ut matri metuenti dilecto filio, sin vero, quasi sola et non mecum genueris, sola cum possidere vis, imprudenter res parentum iudicas. Nam summo iure patris filius magis quam matris fuerit, æquiore vero utriusque pariter. Iam si, quum genitorem participem facias filii, de tua auctoritate putas detrahi, quid de eo censes, qui ne parte quidem habetur dignus? quare æquius facies, si eum ad me mittes non longe post ad te rediturum, sed cito et ornatum quibus oportet Phalaridis et Erythiæ filium, ut, etiamsi non mecum, inter vos tamen in rerum omnium abundantia vivatis. (2) Nam qui tandem necessarij magis esse poterunt, in quos quis cupiat sibi opes suppetere, si uxorem aut filium neglexerit? ego vero sic erga vos affectus, ut par est esse virum atque patrem, divitiarum, quæ mihi sunt, partem volo non exiguam apud vos deponere, idque quam primum facere, quum propter alia, tum propter senectutem appropinquantem maxime et in quem nuper incidi vehementem morbum. Admonet enim me, ut ultimum existimem vitæ terminum homini statutum presentem diem. Itineris autem ex Creta Agrigentum faciendi et rursus hinc reditus tuti fidem patris ei benevolentia præstabit magis quam matris metus.

ο'. Πολυκλείτω.

Οὐκ οἶδα τί σου μᾶλλον ἂν τις θυμάσῃσιν, ὦ Πολυκλείτε, τὴν ἰσχὺν τῆς ἱατρικῆς ἢ τὴν τοῦ τρόπου πίστιν· ἢ μὲν γὰρ ἰσχὺς τυραννοκτόνον νενίκηκε πάθος, ὃ δὲ τρόπος τιμᾶς τυραννοκτόνους. δι' ἀμφοτέρων δὲ τούτων ἡ σὴ δικαιοσύνη δραμοῦσα τὸν θυσιῶν κινδύνους ἀνικρούμενον, ἀρπύκτου τε νόσου προσβολῆς καὶ τιμαῖς πολεμίων, περιεσώσατο. μόνω γὰρ σοὶ παρῆν κτείναντός με τοῦ πάθους μὴδὲν ἀπὸ τῆς τέχνης ἀντιπράττειν τε τυραννοκτονικῆναι δοκεῖν, καὶ μὴ κτείναντος πᾶν τὸ δοθὲν ἐτόιμωσ ὡς ἐπὶ σωτηρίᾳ μου λαθόντος ἂν διαφθεῖραι. ἦν δὲ καὶ τὸ δόξαι διαφθεῖραι πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν ὁμοίων τιμῶν. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐβουλήθης κέρδος ἀδικῶν ἀντὶ δόξης δικαίας ἐλέσθαι· ἴσως γὰρ οὐδ' εἶχεν ὁ παραδούς σοι καιρὸς ἐμὲ διὰ τὴν νόσον τυραννοκτονίας εὐσεβοῦς τύπον. (2) ἐγὼ μὲν οὖν, ἐπὶ σοὶ γενόμενον ὃ τι βούλοιο μοι χρῆσθαι, τὰς ἀξίας χάριτας οὐκ ἔχων τσαούτης ἀρετῆς ἀποδοῦναι τοῦθ' ἐν οἷδα, ὅτι τοῦ κτίσαντος θεοῦ τὴν τέχνην ἀξία φρονεῖν ἐπαυθῆς· ὅμοις δὲ σὺν τοῖς τῆς ἱατρικῆς καὶ τοῖς τῆς πίστεως ἐπαίνους ἀπέσταλκά σοι τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς χριστήρια, φιάλας ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρας καὶ κρατήρας ἀργυροῦς οὐ τῆς καθ' ἡμᾶς τέχνης δύο καὶ ποτηρίων Θηρικλείων ζεύγη δέκα καὶ παιδάς ἀφρόρους εἴκοσι καὶ ἀργυρίου μυριάδας ἑπτὰ καὶ πέντε. γέγραφα δὲ καὶ Τεύρω τῷ ἐπὶ τῆς διοικήσεως διδόναι σοι σύνταξιν, ὅσην λαμβάνουσιν οἱ τε ναύαρχοι καὶ οἱ ταξίαρχοι καὶ δὴ καὶ οἱ σωματοφύλακες, μικρὰν ἀμοιβὴν ἀντὶ μεγάλης εὐεργεσίας. προσκείσθω δὲ τῷ καταδεστέρω τῆς εὐχαριστίας τὸ προσομολογεῖν, ἴσην ἀμοιβὴν οὐκ ἔχειν ἀποδοῦναι τὸν εὐεργετηθέντα.

οα'. Τῷ κῦτῳ.

Ἀπέλυσα διὰ σὲ Κάλλαισχρον οὕτως ἐπιβουλεύσαντά μοι περιφανῶς, ὡς μὴ μόνον ὁμολογῆσαι τὴν ἐπίθεσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνωμώτας μηνῦσαι, προσθεῖναι δὲ τῇ μηνύσει καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ καὶ πότε καὶ πῶς ἔμελλον ἐπιχειρήσειν. ἀλλ' ἦν ἀμνήμονος ὡς ἀληθῶς ἀνδρὸς μὴ χαρίσασθαι σωτηρίαν ἀνθρώπῳ τῷ ταύτην δωρημένῳ. ἅμα δὲ ἔλογίζομην, ὅτι κάμου μὲν ἦν τὸ δοῦναι τὴν τοιαύτην χάριν ἱατρῶν σεσοκῶτι, πρὸ πολλοῦ δὲ σοὶ τὸ λαβεῖν πρεπωδέστερον τῷ τῆς ἱατρικῆς προστατοῦντι καὶ πάντας σὼζοντι τοὺς δεηθέντας. ἴστω μέντοι τὸ παράλογον Κάλλαισχρος, ὅτι ζωῆς παρὰ σοῦ χάριν εἴληφεν ἐτέρου ζωῆν οὐ δικαίως ἀπελόμενος. ἀφῆρηται μὲν γὰρ οὐ μελλήσας, ἄλλως δὲ ἠτύχηκεν.

οβ'. Περισθένει.

Τὴν Εὐβούλου καὶ τὴν Ἀριστοφώντος γυναῖκα, τῶν ἐπιβουλεσάντων μοι, Περίσθενες, ἃς ἐλὼν αἰχμαλώτους ἐπεμψας ὡς ἀπολουμένας πρὸς με, σφόδρα σπου-

LXX. Polycleto.

Nescio quid in te magis admirandum sit, Polyclete, vis medicæ artis an animi integritas. Nam vis tyrannicidam vicit morbum, animus vero honores tyrannicidas. Utrumque hoc eluctata tua iustitia duobus periculis pereuntem, et inevitabilis morbi impetu et hostium præmiis, conservavit. Soli enim tibi licebat, si me interemisset morbus, nullo artis tuæ remedio obnixus tyrannicidam videri, et si non interemisset, me quicquid dares prompte tanquam saluiferum sumentem interficere, prætereaque vel opinio cædis facere poterat ad talia præmia obtinenda. At lucri iniustum iustæ gloriæ anteferre noluit: fortasse enim quæ me tibi tradidit occasio propter morbum nec sancte perpetrandi tyrannicidii habebat formam. (2) Ego igitur, quum in tua fuerit potestate, ut quod velles mihi faceres, tantæ virtuti remunerandæ impar unum hoc novi, te conditore artis deo digna sapere didicisse. Nihil minus una cum medicæ artis atque integritatis laude misi tibi ob vitam meam conservatam præmia, phialas auri puri quattuor, et crateras argenteas antiqui operis duo et poculorum Thericleorum paria decem et pueros intactos viginti et quinquaginta millia drachmarum Atticarum. Præterea scripsi Teucro quæstori, ut salarium annuum tibi det, quantum accipiunt navium præfecti et tribuni militum et præterea stipatores, parvam illam pro magno beneficio remunerationem. Restat ut is, qui remunerando impar sit, accepta præmia se non posse pro dignitate red tere confiteatur.

LXXI. Eidem.

Dimisi tua causa Callæschrum tam manifesto mihi insidiantem, ut non solum confiteretur insidias, sed etiam coniurationis socios indicaret, adderetque indicio etiam locum, ubi, et quando et quomodo aggressuri essent. Sed hominis esset opinor beneficii inmemoris, non gratificari salutem ei, qui ipsam dederit. Simul autem cogitavi, meum quidem esse tale beneficium dare medico, qui me conservavit, multo vero magis te accipere decere, qui medicinæ præes, omnesque, qui te rogant, servas. Sciat tamen inopinatum exitum Callæschrus, quod vitæ a te beneficium accepit, dum alterius vitam iniuste abstulit. Abstulit enim non cunctanter, sed frustra voto excidit.

LXXII. Peristheni.

Eubuli et Aristophontis, qui mihi insidias struxerunt uxores, Peristhenes, quas captivas misisti ad me perituras, quum vehementer primum de medio tollere cupiviss-

δάσας τὸ πρῶτον ἀνελεῖν σέσωκα. καὶ πάντως που θαυμάζεις ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς· εἰ δὲ καὶ πύθοιο τὴν αἰτίαν, ὅτι δι' εὐγενείας ὑπερβάλλουσαν ἀπόδειξιν, οὐδὲν πρὸς ἐμοῦ πεπόνθασι μᾶλλον ἢ ἐστὶ θαυμάσιαις. ἐρωτώμεναι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τὴν ἐπιβουλὴν εἰ συνήδεσαν τοῖς ἀνδράσιν, οὐ μόνον ἔφασαν συνειδέσθαι, ἀλλὰ καὶ συνορηῆσαι τυραννοκτονεῖν. « ἀντί ποίας » δὲ « ἀδικίας » εἰπόντος μου « μείζονος ἢ ἐλάττωνος εἰς ὑμᾶς ἐξ ἐμοῦ γενομένης ; » « ἰδίας μὲν οὐδεμιᾶς, τῆς δὲ κοινῆς » ἀπεκρίναντο· κοινήν γὰρ ἀδικίαν εἶναι τὸ καταδουλοῦσθαι πόλεις ἐλευθέρας. « τί παθοῦσαι τοιγάρτοι » πάλιν ἐπανερωμένου μου « δίκην ἀποτίσαισι ; ἂν μοι τοῦ μίσους τὴν κατ' ἀξίαν ; » « ἀποθανοῦσαι » προσέθηκον. ζῆν δὴ, οὐ τεθνάναι κρίνας τὰς μετὰ τοιαύτης ἀρετῆς ἀποθνησκούσας φρονήματός τε τοσούτου, Περίσθενες, ἐγὼ δικάϊους ἐφεισάμην, οὐτε πάνθ' ὅσα μετὰ τούτων ἔλαβες, ὅτε ἠλίσκοντο, μεταπεμψάμενος αὐτῶν τοὺς ἀναγκαίους ἀπόδος, ἵνα περὶ μηδεὸς ὡς ἡδίκημένα μὲμψωνται.

ογ'. Εὐάνδρω.

Καὶ σὲ καὶ πάντας Ἱμεραίους, μᾶλλον δὲ τοὺς πλείστους Σικελιωτῶν οἴομαι γινώσκειν τοῦτο, ὅτι τῆς ἐν Ἱμέρᾳ συνθεθείσης κατ' ἐμοῦ ἐπιβουλῆς δικαιοτέρος ὢν τῶν ἐγγχειρούτων περιγενομένην. οὐ γὰρ δῆπου φαῦλος ἂν κριτὴς τῶν ἐν τῷ σφετέρῳ τεμένει τόλμων ἡμεῶν ὁ Ζεὺς ἐγένετο, ὥστε τοὺς δικαίον τι πράξαντας ἐν ἱερῷ ὡς ἀδικούντας ὑποχειρίους παραδοῦναι τῷ προσηκόντως ἂν ὑπ' αὐτῶν ἀπολομένῳ. ταῦτα μὲν οὖν οὐδεὶς ἂν ἄλλως ὑπολάβοι, Στησίχορον δὲ πυνθανόμενος ἀνίστασθαι, διότι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν αἰτίαν εἰς τὰς ἐκείνου ποιήσεις οἱ περὶ Εὐβουλον ἀνέφερον, οὐκ ἂν βουλοίμην ὡς ἐμοῦ ταῦτα πεπεισμένου δυσχεραίνειν. εἰ γὰρ τοῖς τούτου ποιήμασι προσεῖγον, ὡς φασιν αὐτοί, οὐ πονηρίας ἂν ἀπεγνωσμένης, ἀλλὰ χρηστότητος ὑπερβαλλούσης ἔπαθλον ἤρατο.

οδ'. Ὀρσιλόχῳ.

Εἰ τὸ μὴ βουληθῆναι ποτε Πυθαγόραν τὸν φιλόσοφον ἀφικέσθαι πρὸς με πολλὰκις ὑπ' ἐμοῦ καλούμενον διαβολὴν ἔφερέ μοι, καθὼς ἐγκωμιάζων αὐτὸν ἔλεγες ἐπὶ τῷ φεύγειν αὐτὸν τὴν μετ' ἐμοῦ συμβίωσιν, τὸ παραγεγονέναι καὶ πέμπτον ἤδη μῆνα συνεῖναι μεθ' ἡδονῆς πάντως ἔπαινός ἐστιν ἐμός. δῆλον γὰρ ὡς οὐκ ἂν ἔμεινεν οὐδὲ βραχὺ μῶριον ἡμέρας, εἰ μὴ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις εὐρήκει καμὲ παραπλήσιον.

οε'. Λεοντίδῃ.

Ἄμετροις κέρχρησαι λόγοις πρὸς Καμαριναίους, ἐγγεῖρων αὐτοὺς εἰς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον. εὖ μέντοι καὶ τότε ἀφ' ἡμῶν ἴσθι μὴ καλῶς πεπεικὸς αὐτούς, ὅτι οὐ λόγοις ἀπράκτοις ἀμυνοῦμεθά σε, οἷς εἰς ἡμᾶς ἔρχεν δοκεῖς, ἀλλ' ἔργοις, ὧν οἱ πειραθέντες αὐδῖαι

sem, servavi. Atque omnino miraris fortasse, quod iraq̄ quid remiserim : si vero cognoveris propter egregium nobilitate responsum nihil passas esse, magis etiam mirabere. Interrogatæ enim a me, an insidiarum consciæ viris fuerint, non solum aiebant, sed etiam una promptas fuisse ad tyrannum occidendum. « Pro qua iniuria » rogante me « sive maiore sive minore vobis a me facta? » « privata nulla, sed publica » responderunt ; nam publicam iniuriam se existimare, in servitutem adducere liberas civitates. « Quomodo igitur » rursus quærente me « pœnas mihi hoc dignas dependetis? » « moriendo » subiecerunt. Vivere autem ratus, non mori, quæ tam fortiter mortem subeant, tantæ animi magnitudini, Peristhenes, et ego iure peperci, et tu quæcunque in tuas manus venire, quum istæ caperentur, accessitis earum necessariis redde, ne ulla re iniuriam sibi factam conquærantur.

LXXIII. Evandro.

Et te et omnes Himerenses, immo vero plerosque Siculorum hoc puto scire, insidiis Himeræ mihi structis, quum eis qui me peterent iustior essem, superiorem evasisse. Non enim tam utique malus iudex ausorum in sno templo fuisset Iuppiter, ut, qui iusti quid in sacro fecissent, tanquam iniuste facientes in potestatem traderet ei, quem illorum manu par esset interire. Hæc igitur nemo est qui aliter accipiat. Quod vero Stesichorum audio dolere, quia insidiarum culpam in eius carmina Eubulus atque socii contulere, nolim, quasi ego hæc credam, eum moleste ferre. Si enim ad huius carmina attendissent, ut ipsi aiunt, non malitiæ desperatæ, sed uberrimæ bonitatis præmium tulissent.

LXXIV. Orsilocho.

Si, quod Pythagoras philosophus noluit ad me venire, quantumvis sæpe a me vocatus, calumniam mihi movit, sicut laudans eum dixisti, quod meam consuetudinem fugeret, omnino, quod venit et quantum iam mensum suaverissecum mecum agit, mea laus est. Apparet enim, ne minimam quidem diei-partem eum mansurum fuisse, nisi suis ipsius moribus me quoque similem deprehendisset.

LXXV. Leontidæ.

Immodicis usus es sermonibus ad Camarinæos, ad bellum mihi inferendum eos incitans. Probe autem hoc etiam a nobis scias, quum non satis eis persuaseris, non verbis inanibus nos te ulturos esse, quibus nobis iniuriam inferre videris, sed factis, quæ qui experti

οὐκ ἐπεβούλευσαν. τοῦτ' εἰδότες Καμαριναῖοι πείραν οὐ βούλονται λαθεῖν ὀργιζομένου Φαλαρίδος· χαριζόμενος γὰρ αὐτοῖς ἡδίων ἔδοξα.

ος'. Δημαράτω.

Μὴ θαύμαζε τὸν Ἀλκίνοιο καὶ Δορυμένους θάνατον ὡς μετὰ πικρᾶς καὶ τυραννικῆς ὁμότητος πεπραγμένον· πολλῶ γὰρ ἐστὶ θαυμαστότερον τὸν δις καὶ τρίς ἀδείας ἀξιοθέοντα ὑπὸ τυράννου τότε κολασθῆναι.

ος'. Ἡγησίπῳ.

Σὺ μὲν ἴσως καὶ ἄλλοι συγγενεῖς, ὅσοι μάλιστα ἀχθόμενοι ἐστὶ τὸ φεύγειν Κλεισθένην, νῦν ἔγνωτε κακῶς βεβουλευμένον ἐπὶ τοῦτοις, ἐφ' οἷς ἀπεστέρηται τῆς πατρίδος, ὅτ' οὐδενὸς ἐτέρου καιρὸς ἢ μεταμελείας. ἐγὼ δέ, ὅτε μάλιστα πολλὸς ἐν ταῖς τοῦ πολιτεύεσθαι κενοδοξίαις ἦν, τότε τὰ μέγιστα ἥκτειρον αὐτὸν καὶ ἐπέστελλον γε περὶ τοῦτον μαρτυρούμενος οἱ τελευτήσοι. ὁ δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τοῦ τιμᾶσθαι γαυριῶν ἐκπαθῆς ἦν, λήρους ἡμᾶς ὑποπεύων γράφειν οὐκ ὄντας ἐμπείρους δημοκρατουμένης πόλεως, μᾶλλον δ' οὐδὲ βουλομένους εἰδέναι τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως τὰ ἄριστα πράξαντα διὰ τὴν τυραννίδα, ἕως οὗ λαμπρότερον πνεύσας ἢ συνέφερε τοῖς ἰδίῳις ψυχήμασιν ἀνετρέπη καὶ μετὰ ζημίας ἔγνω μεγάλης οὐ Φάλαριν ἀμαθῆ πόλεως εὐνομουμένης διὰ τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἑαυτὸν ἀγνώτα δήμου διὰ τὴν πρόσκαιρον εὐπραγίαν. (2) ἐπαγωγὸν γὰρ ὄχλος εἰς ἀτυχίας καὶ τὰς ἀρχὰς πρὸς τὰ τέλη διαφωνούσας ἔχουν. ἐγὼ γοῦν καὶ πᾶς ὁ μὴ παραφρονῶν συρίττεσθαι μᾶλλον ὑπὸ πλῆθους ἀκρίτου βουλομένη ἂν ἢ τιμᾶσθαι τὸ μὲν γὰρ ἔχθος αὐτοῦ τάχιον τοῦ ἀφθῆναι σβέννυται καὶ οὐδ' ἐν οἷς ἀκμάζει καιροῖς ἐπιζήμιόν ἐστιν, ἢ δὲ τῆς εὐνοίας δόκησις φυχῆς ἢ θανάτους ἢ δημεύσεις ἢ τοῦτων γε μετριώτερον οὐδὲν φέρει. νῆ τὸν Δία τὸν μέγιστον, Ἡγησίππε, ὡς ἴσμεν, οὕτως ἂν εἴποιμεν πρὸς σέ· δῆμος ἅπας ἄτακτος, ἄνομος, ἀπρακτος, ἐτοιμότητος ἐφ' ὃ τι ἂν τύχη μεταχθῆναι, ἄπιστος, ἀβέβαιος, οὐδὲ, προδοτικός, ἐψευσμένος, φωνὴ μόνον ἀνωφελής, καὶ πρὸς ἔπαινον καὶ πρὸς ὀργὴν εὐχερής. τοῦτ' ἐστὶ τὸ μετ' ἐνδόξου προπληκτισμοῦ φθειρεσθαι, τὸ δῆμῳ πολιτεύομενον ζητεῖν ἀρέσκειν. μεμῆνασι δ' ὅμως τινὲς εἰς τοῦτο ἀνοήτω καὶ δυσκαθέκτω ὄρωμῃ, μᾶλλον δὲ λύσσει χρωμένοι. (3) καὶ πολλοὶ παίδων ὄντες ἐρασταὶ τοσοῦτους πόθους οὐκ ἔσχον εἰς τέκνα, καὶ χαιρόντες γάμοις οὐχ οὕτως εἶδον ἀσμένους γυναῖκας, καὶ φιλόπλουτοι φύντες οὐ παραπλησίως ἔστερξαν γρήματα, καὶ φίλοπλοι καὶ μαχηταὶ καὶ φιλιππότροφοι νίκης ἔνεκα τῶν ἐν Ὀλυμπίαισι ἀγώνων οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἤσθησαν ἐκάστοις τοῦτων, ὡς οἱ ἀθλίαν δόξαν καὶ τιμὴν ἀνόνητον καὶ κρότον ἐπὶ ζημίᾳ τῇ ἑαυτῶν ἀγρεύοντες. τοῖς δὲ τῶν τοιοῦτων ἐρασταῖς οἱ μὲν οἰκεῖοι συναχθεσθεῖεν

sunt, in posterum insidiari desiderunt. Hoc quum sciant Camarinæ, irascentis Phalaridis experimentum facere nolunt : gratificans enim iucundior eis soleo videri.

LXXVI. Demarato.

Noli mirari Alcinoi et Dorymenis mortem quasi cum dira et tyrannica crudelitate perpetrata : multo enim mirabilius est bis terque veniam adeptum a tyranno tum demum pœnas aliquem dedisse.

LXXVII. Hegesippo.

Tu fortasse aliique cognati, qui inprimis dolent Clisthenis exilium, nunc demum de eis, ob quæ patria expulsus est, male consultum fuisse cognoscitis, quum iam nullus nisi penitentiae locus sit relictus. Ego vero, quum maxime arderet vano reipublicæ gerendæ studio. tunc potissimum eius miserebar et litteris testabar, quis futurus esset exitus. Is autem honoris cupiditate captus prorsus intemperanter se gerebat, nugas nos suspicans scribere, imperitos civitatis a populo regendæ, immo ne volentes quidem optime de civitate meritum scire ob tyrannidem, usque dum maiora spirans quam conduceret suo ipsius spiritu exerteretur, inagnoque cum detrimento disceret, non Phalarin esse rudem civitatis bene legibus institutæ propter imperium, sed semet ipsum ignarum populi propter temporarium rerum successum. (2) Hoc enim habet vulgus, ut in calamitates alliciat, nec respondeat in eo exitus principio. Ego quidem et quis, qui non desipit, exsibilari malleam a cæca multitudine quam honoribus ornari : nam odium eius citius, quam deperdit, exstinguitur, ac ne tum quidem, quum fervet maxime, damnosum est, favoris vero opinio exilia aut mortes aut publicationes aut his quidem moderatius nihil fert. Per Iovem maximum, Hegesippe, ex animi sententia dicemus : populus omnis inkompositus, amens, desidiosus, ad consilium mutandum promptissimus, infidus, inconstans, iracundus, perfidiosus, fallax, vox tantum inutilis, et ad odium et ad laudem facilis. Hoc est cum gloriosa contumelia perire, populo in regenda republica placere velle. Est tamen is quorundam furor, ut insano et effrenato impetu, immo vero rabie in id ferantur. (3) Ac multi, qui liberos amant, tanto desiderio proli non tenentur, nec nuptiis gaudentes tam cupide spectare feminas, nec qui divites esse cupiunt similiter pecunias amare, nec studiosi armorum et bellicosos equorum alendorum cupidi victoriae causa in ludis Olympicis reportandæ tantam voluptatem capere e singulis horum solent, quantam qui miseram gloriam honoremque inutilem ac plausum suo ipsorum venantur detrimento. Qui vero talia amant, cum iis necessariis doluerint quam vehementissime, inimici autem

ἀν ὡς ἐνὶ μάλιστα, οἱ δ' ἐχθροὶ τὰ μέγιστα πάντων ἐψηθεῖεν. ὑμεῖς δὲ παραμυθεῖσθε μὲν Κλεισθένη συγγενεῖς ὄντες, εἰ ἄρα δυσθύμως ἔχει, ὡς ἀνθρώπινόν τι πεπονθότα, ἀποτρέπετε δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς φιλοτιμείσθαι ὡς ἀνήκεστα ἡμαρτηρότα.

ση'. Στησιχόρω.

Νικοκλῆς ὁ Συρακούσιος (οὐκ ἄγνοεῖς δ' ἴσως διὰ λέγω, διὰ γὰρ ἐπιφάνειαν οἰκείαν οὐκ ἔστι τῶν ἀγνοηθῆναι δυναμένων ὑπὸ Στησιχόρου) γυναικὸς ἀποθανούσης αὐτῷ μέγα προσφάτως καὶ περιττὸν περιέθεται πένθος. εἰκότως· ἔτυγε γὰρ τὴν αὐτὴν ταύτην ἀδελφιδῆν ἔχων καὶ γυναῖκα. οὗτος δὲ Νικοκλῆς (ἤδει γάρ, ὡς εἴκειν, ὅσοις πρὸς ἀλλήλους κεχρήμεθα πόθοις) πέμψας πρὸς με Κλεόνικον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἠξίῳ σπῆρας σου δεηθεῖν ἔπαινον ἐν ποιήσει διαθέσθαι περὶ τῆς ἀνθρώπου. καὶ γὰρ, ὡς πυθάνομαι Συρακουσίων, πᾶσάν τε τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀνωτάτω σωφροσύνην αὐτῆ μαρτυρούντων, οὐκ ἔστιν ἀνάξιος ὑπὸ τοῦ σοῦ στόματος ὑμνηθῆναι. (2) πεφύλαξαι μὲν οὖν γράφειν εἰς τοὺς κατὰ σεαυτὸν ἀνθρώπους, ἵνα μὴ δόξῃ σοὺ τις ὄντιαν εἶναι τὴν ποίησιν· ἔστι δὲ Κλεαρίστη, φιλότης, οὐδὲ αὐτὴ καθ' ἡμᾶς, εἰς τὸ χρεῶν ἀπηλλαγμένη. μὴ δὴ τὸ σύνθηρές σου τῆς γνώμης προβαλλόμενος ἀποστραφῆς μου τὴν δέησιν· οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἀτυγῆσαι παρὰ Στησιχόρου Φάλαριν αἰτησάμενον, οὐχ ὅτι χάριτας ὀφείλεις ὑπὲρ τίνος, ἀλλ' ὅτι τὴν πεπιστευμένην δόξαν ἀξιοῦμεν ὑπὸ σοῦ βεβαιωθῆναι. ὁδὸς δὴ μοι προφανῶς χάριν τῆς σεαυτοῦ φύσεως ἀφθόνοιας, αἰτουμένῳ μὲν ἂ δώσεις εἰς ἑμαυτὸν, ληψομένῳ δὲ εἰς φίλον. (3) λοιπὸν, εἴγε νένευκας ἐπὶ τὴν χάριν, Κλεαρίστην γράφε Συρακουσίαν τὸ γένος, Ἐχεκρατίδου πατρός, ἀδελφιδῆν οὖν γεγράφαμεν καὶ γυναῖκα, ἑκκαίδεκα συνεζήκυϊαν ἔτη, τριακοστὸν δὲ ζήσασαν, δυοῖν παιδῶν μητέρα, τεθνηκυῖαν δὲ ἐκ διαφθορᾶς. τὰ μὲν κεφάλαια τῶν υποθηκῶν ταῦτα, ἐπιπνευσθεῖς δὲ εἰς τὰ κατὰ μέρος τῆς γραφῆς ὑφ' ὧν κατέλῃ θεῶν, καὶ σου τὴν ἱερὰν καὶ ὑμνοπολον κεφαλὴν ἢ Μουσῶν συγγένεια κοσμήσειεν ἄλλαις τε ὑμνοῦδαίς καὶ τῇ νῦν ὑφ' ἡμῶν εἰς Κλεαρίστην ἐπεσταλμένην.

σθ'. Τῷ αὐτῷ.

Τῶν μὲν ἐπὶ Κλεαρίστη μελῶν πολλῇ σοὶ καὶ μεγάλῃ χάρις ἀποκρίσεται. καὶ γὰρ ἐπέδωκας σεαυτὸν εἰς ἂ παρεκάλουν, καὶ ταῖς κατὰ μέρος οἰκονομίας ὑπερφυῶς συννήχθης, καὶ τὸ σχῆμα τῆς γραφῆς θαυμαστάως ἠδουκίμησεν, οὐ παρ' ἑμοὶ μόνον (ἐγὼ μὲν γὰρ ἐπὶ πᾶσιν ὁμοίως ἀγαμῆμι τοῖς Στησιχόρου) ἀλλὰ καὶ τοῖς συνακούσασιν Ἀγραγαντίνους πολλοῖς γενομένοις. εἴσονται δὲ οὐχ οἱ τὸ παρὸν ἀκηκόες, οὐδ' ὅσοι νῦν εἰσίν, ἀλλ' ὅσοις δὲ μεθ' ἡμᾶς ὄσσει βίος. ἡ μὲν οὖν ὑπὲρ ταύτης σου τῆς ποιήσεως χάρις, ὡς ἔφην, ὀφεί-

maxime omnium fuerint lætati. Vos vero consolamini Clisthenem, quum sitis cognati, si quidem animo afflictus est, tanquam humani aliquid passum, et delhortamini, ne iisdem rebus se elletat, tanquam insanabili errore lapsum.

LXXVIII. Stesichoro.

Nicoeles Syracusius (non ignoras opinor quem dicam : nam propter splendorem domesticum non est ex iis, qui ignorari a Stesichoro possunt) mortua uxore magnum nuper et incredibilem percepit luctum. Nec iniuria : habebat enim eandem illam nep̄tem et uxorem. Hic Nicoeles (noverat enim, ut videtur, quanto nos invicem amore prosequamur) misso ad me Cleonico fratre suo iussit a te petere, ut mulieris laudationem versibus componeres. Etenim ut audio ex Syracusiis quum reliquas virtutes eius omnes, tum summam pudicitiam suo testimonio confirmantibus, non est indigna quæ tuo canatur ore. (2) Cavisti quidem in tuæ ætatis homines scribere, ne quis opinaretur venalem tuam esse Musam : est autem, amice, Cleariste ne ipsa quidem ætatis nostræ, postquam fato concessit. Noli itaque sub consuetudinis tuæ obtentu precibus meis repugnare : neque enim par est Phalarin, quum petat a Stesichoro, repulsam pati, non quod pro beneficio aliquo debes gratiam, sed quod conceptam opinionem volumus a te confirmari. Palam igitur in me ingenii tui confer gratiam, petentem quidem quæ dabis meo, accepturum vero amici nomine. (3) Ceterum, si quidem ad gratificandum propensus es, depinge Clearistam genere Syracusiam, Echekratidis filiam, nep̄tem eius quem scripsimus et uxorem, sedecim annos viro iunctam, triginta natam, duorum liberorum matrem, ex abortione mortuam. Atque hæc quidem argumenti capita. Afflentur autem tibi singulæ picturæ partes a deabus, a quibus possideris, ac sacrum tuum et poeticum caput Musarum cognatio quum aliis cantibus ornet, tum eo, de quo nunc scripsimus, in Clearistam.

LXXIX. Eidem.

Pro cantibus in Clearistam multa tibi magnaque habebitur gratia. Etenim ad quæ hortabar, temet præbuiisti, partesque singulas disposuisti supra quam dici potest apte, et forma picturæ miram retulit laudem, non apud me solum (ego enim pariter omnia Stesichori admiror), sed et, qui una audiverunt, Agrigentinos, qui multi fuere. Intelligent autem, non qui modo audiverunt nec quotquot nunc sunt solum, sed quotquot ventura feret ætas. Ac pro hoc quidem carmine tuo gratia, sicut dixi,

λεται ὑπ' ἐμοῦ, χαράρισαι δὲ διὰ τῆς ἐμῆς ἀξιώσεως τοῖς τε νῦν οὖσι καὶ τοῖς ἐσομένοις ἀνθρώποις καὶ ταύτην τὴν μελωδίαν. περὶ δ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν (τοιοῦτο γὰρ τι διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐδήλως) πρὸς ἑταιρείου Διὸς καὶ κοινῆς ἑστίας μηδὲ ἐν ἐν ποιήσει, μήθ' ὡς κακὸς ἐγενόμην μήθ' ὡς ἀγαθός, ἐπιμνησθῆς· ἐκμελὲς γάρ ἐστί μου τὸννομα διὰ τὰς τύχας. γεγράφθω δὲ Φάλαρις ἐν αὐτῷ Σησιγόρῳ, εἴτε βελτίων τῆς κατεχούσης ἐν ἀνθρώποις δόξης, εἴτε καὶ τοῦναντίον ὑπείληπται.

π'. Κλεανέτη καὶ Θεανῶ.

Τὴν μὲν φιλοφροσύνην ὑμῶν ἀσμένως ἀποδέχομαι τοσαύτη σπουδῇ βουλομένων ὀνομάσαι Φάλαριν, παραιοῦνται δὲ αἱ τύχαι, καὶ ἡμεῖς συνηγοροῦμεν· εὐρῆσετε γὰρ ἀνεπιληπτον καὶ ἀκατηγόρητον ἐκ τοῦ γένους ὄνομα αὐτῷ γεγεννημένον. ἐγὼ δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα διὰ πικρᾶς εἰμαρμένης ἀνάγκης ἀκουσίως πρᾶχθέντα μοι κατέγνωσμαι, καὶ τοῦμὸν ὄνομα δι' οὐδὲν ἑτερόν ἐστιν ἐκμελὲς ἢ ὅτι νόμοις οὐ πείθομαι, νόμος δὲ εἶμι τοῖς ὑπὸ νόμοις. ἦν δέ μοι χάριτος ἀμοιβὴν προσφέρεσθε Φάλαριν ὀνομάζουσαι, ταύτην εὐεργεσίαν ποιήσασθε, μὴ τοῦτο τιθέναι τὸ ὄνομα.

πα'. Ἐνωαῖος.

Οὐ μεταμελόμενος ἐπὶ τῇ παρέσει τῶν χρημάτων, ὧ ἀνδρες Ἐνωαῖοι, τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ταύτην ἐπέσταλκα, ἀλλ' ἵνα βεβαίαν ἔχητε τὴν χάριν ἐπεξεληθόντες τῇ οἰκῇ Περιάνδρον τοῦ γὰρ ἀληθῶς ἔχειν τὴν πόλιν, ἀλλὰ μὴ προφάσει ψευδεῖ καταχρωμένην ἀποστερεῖν τοὺς δεδανεικότας ἀπόδειξις ἔσται μοι τὸ τοῦτου τῆς κλοπῆς ὑμᾶς καταψεύσασθαι. οὐ γὰρ ἔχει λόγον ὑγιᾶ, τοὺς αὐτοὺς τοτὲ μὲν ὡς πενομένους πάρεσιν αἰτεῖσθαι χρημάτων, τοτὲ δὲ ὡς πλουτούντας πολλὰ τῶν κοινῶν εἰς τοὺς ἀρπάζοντας προΐεσθαι, ἀλλ' ἢ καὶ πρὸς τοὺς δανειστάς πλουσίους ὑμᾶς εἶναι δέον, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κλέπτοντας πένητας. (2) ἐὰν δὲ τὰ μὲν τῆς πόλεως χαρίζησθε τοῖς νοσφιζομένοις ὡς περιουσιάζοντες, τὰ δὲ τῶν δεδανεικῶτων ἀποστερήτε διὰ τοὺς δημαγωγούς ὡς ἀπορούμενοι, πρῶτον μὲν, ὃ καὶ μείζον ἐστίν, ἀδικήσετε μηδὲν ὑμῖν ἀδικεῖν ἐπιτρέψοντες, ἔπειτα πολλῶ δικαιοτέρον ἐστίν ἢ παρήσιν ὃ δεδανεικῶς ὑμῶν ἔχειν οὐ δυναμένων διὰ τοὺς ἀραιρούμενους, κομίσασθαι τὸν δεδανεικῶτα, ἢ Φαλαρίδος ἐπ' ὀνόματι δωρεᾶς χρεωκοπηθέντος Περιάνδρον ἀδεῶς κεκερδαλέναι τὰ τοῦ παρεικότου. ὥσθ' ὑμῖν πάρεσιν ἢ σὺν τῷ σῶσαι τὰ σφέτερα κυρίαν ἔχειν καὶ τὴν ἀπ' ἐμοῦ χάριν, ἢ μετὰ τῆς τῶν ἰδίων χρημάτων ἀπωλείας πρᾶχθῆναι καὶ τὰ παρειμένα.

πβ'. Τιμάδρου.

Τῆς ἐν Καμαρίνῃ πολιτείας κατ' ἐμοῦ, μὴ πεπει-

a me debetur; gratificatus es autem meo rogatu et qui nunc sunt et qui erunt hominibus huic etiam cantum. Mei vero mearumque rerum (tale enim aliquid litteris tuis significabas), per sodalitiū Iovem communesque lares, ne in carmine quidem, neque quam sine malus neque quam bonus, mentionem feceris: absonum enim meum nomen est propter calamitates. Esto vero Phalaris inscriptus in ipso Stesichoro, sive melior opinione, quæ inter homines invaluit, sive contrarium etiam statuatur.

LXXX. Cleænetæ et Theano.

Benevolentiam vestram libenter accipio, quum tanto studio Phalaridis nomen vultis usurpare, fortuna vero id prohibet, etiamsi nos assentiamur: invenientis enim inculpatum ei atque irreprehensum nomen a maioribus obtigisse. Ego vero multorum mihi magnorumque, quæ duri fati necessitate coactus invitatus commisi, factorum conscius sum, neque aliam ob causam invisum meum nomen est, quam quod legibus non obtempero, verum ipse lex sum subditis. Quam vero gratiam mihi refertis Phalarin appellantes, eam in beneficium vertetis, si ab hoc nomine abstineatis.

LXXXI. Ennensibus.

Non quod remissæ pecuniæ me po-niteat, Ennenses, epistolam hanc vobis misi, sed ut firmum habeatis in ius vocato Periandro beneficium. Nam revera habere civitatem, sed falso sub prætextu privare creditores ex eo mihi apparebit, si falso eum furti accusaveritis. Hoc enim sana omni caret ratione, eodem modo tanquam pauperes debiti remissionem petere, modo tanquam divites publicorum bonorum multa permittere diripienda, verum aut erga creditores etiam vos divites esse oportet, aut erga peculatores etiam pauperes. (2) Si vero civitatis bona tanquam copiis affluentes surripientibus gratificemini, creditores autem suis propter demagogos tanquam egeni spolietis, primum, id quod et maximum est, iniuriam facietis, etsi nemo ut iniuriam faciatis vobis permittet, deinde multo est iustius, cum remissam a debitore pecuniam propter eos qui auferunt retinere non possitis, atque recipere eam creditorem, quam Phalaride doni nomine ære suo fraudato Periandrum impune lucrari quæ eius sunt qui remisit. Itaque in vobis est, aut una cum servandis vestris pecuniis ratum habere et a me præstitum beneficium, aut cum rei familiaris iactura ea quoque exigi a vobis, quæ remissa sunt.

LXXXII. Timandro.

Eorum, quæ Camarinæ contra me molitus es, quum

σμένων Καμαριναίων μέγαν ὑπὲρ μικρᾶς αἰτίας ἐπά-
ρασθαι πόλεμον, νῦν μὲν ἴσως παραμυθίαν ἔχεις τὸ
κατ' ἐμοῦ στρατιᾶν ἀγείρειν· ὅταν δὲ τὸ κοῦφον ἐπι-
λίπη σε τῆς θεθείσης ἐλπίδος, τότε κατὰ τὴν ἀξίαν οὐχ
ὄν δέδρακκας ἀλλ' ὄν πέπονθας ἀνάσσει. καίτοι τί
σοι ὄφελος εἰς παραμυθίαν; εἰ μὲν γὰρ ἐμελλήσαμεν
δεῖσαι ὡσπερ ἐκπέπληξαι σύ, τάχ' ἂν τινος εἴχου
λόγου διὰ τὸν ἐμὸν φόβον· νῦν δ' εἰς τᾶλλα μὲν οὐδ'
ὅσον ἡμᾶς ἐλύπησας, σὲ δὲ τῷ μῆδ' ἐναρμόσαι σεαυτὸν
τῷ παρ' ἡμῖν ἀπολέσθαι βασιανιστηρίῳ. οὐδεμιᾶς
γὰρ σοι δεῖ τελευτῆς ἐπὶ τοιαύταις κολαζομένῳ συμ-
φοραῖς, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς, εἰ οἷόν τε,
μακροτέρου βίου.

πγ'. Μελιταίοις.

Συμπέπεισμαι πρεσβευσαμένοις ὑμῖν δανείσαι χρή-
ματα, καίπερ πρὸς τὸ παρὸν οὐκ εὐπόρως ἔχων διὰ τὸ
συνεχῶς εἰς πολέμους ἀνηλωκέναι. ἀλλὰ προφάσεως
οὐ φασὶ δεῖν πρὸς φίλους. πάθουτε δὲ μὴδὲν ὅμοιος
τοῖς πολλοῖς, οἱ δανειζόμενοι μὲν τοῖς εὐφημοτάτοις
δνόμασιν ἀποχορῶνται, ἀπαιτούμενοι δὲ τοῖς χαλεπω-
τάτοις, ἔργον οὔτε δίκαιον οὔτε εὐχάριστον ποιῶντες.
δεῖ γὰρ λαθόντα μεμνησθαι τῶν δεδωκότων καὶ μέχρι
τῆς ἀποδόσεως ὁμοίους ἡγεῖσθαι τοὺς δεδανεικότας, καὶ
εἴτε χρηστὸς εἴη, ὡς χρηστῷ διαλύσθαι, εἴτε καὶ
φαῦλος, ὡς φαύλῳ. καὶ γὰρ ἐπιτεκεῖ καὶ μὴ τοιούτῳ
δίκαιον ἀποδοῦναι τὸ πεπιστευμένον. (2) ἐγὼ μὲν
οὖν, ὦ Μελιταῖοι, καὶ ὅταν δανείζω καὶ ὅταν ἀπιτιῶ,
εἷς εἰμὶ καὶ ἐμαυτῷ παραπλήσιος, οἱ δανειζόμενοι δὲ
πρὸς τοὺς καιροὺς τὸν τρόπον ὡσπερ φασὶ τοὺς
χαμαιλέοντας τὰ χρώματα πρὸς τοὺς τόπους ἀλλάτ-
τουσι, καὶ λαμβάνοντες μὲν ὡς εὐεργέτην καὶ θεὸν
ἐπαινοῦσιν, ἀπαιτούμενοι δὲ τύραννον καὶ οὐ κα-
θαρὸν ἀποκαλοῦσιν. οἶδα δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πολλῶν
δίκαιόν ἐστιν ἰδιώτη δανείσαντα χρεωκοπεῖσθαι ἢ
πλοεῖ· ὑπὸ ἰδιώτου μὲν γὰρ τις ἀποστερόμενος ἐγ-
θρὸν ἕνα προσκέκτηται, καὶ τοῦτον ἀσθενῆ· ὑπὸ δὲ
πόλεως ζημιούται μὲν οὐδὲν ἦττον, ἐχθροὺς δὲ
πολλοὺς ἔχει καὶ οὐχ ἕνα. οὐ μὴν καταγοίην ἂν
ὑμῶν τοιόνδε τι, ἀλλ' ἀνυπόπτως δίδωμι τὰ χρήματα·
τά τε γὰρ ἄλλα μνήμονας ὑμᾶς ἐπίσταμαι καὶ περὶ
τὰ συμβόλαια δικαιοστάτους καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐδὲ
τοῦτο ἀγνοῦντας, ὅτι κατηγορία μᾶλλον ἐστι πολλῶν
ἀδικεῖν ἕνα ἢ ἐνὸς ὑπὸ πολλῶν ἀδικεῖσθαι. οὐ γὰρ
εἰκὸς ἕνα πολλῶν, πολλοὺς δ' ἐνὸς καταφρονεῖν εὐ-
λογώτερον.

πδ'. Μεσσηνίοις.

Οὐκ ἠγνόουν, ὅτι πέμψαντός μου τοῖς παρ' ὑμῖν
θεοῖς ἀναθήματα, τρίποδός τε Δελφικούς καὶ στεφά-
νους χρυσοῦς καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ πολυτελῆ χαριστή-
ρια τῆς σωτηρίας, δυοῖν θάτερον ποιήσετε, ἢ τοῖς

non persuaseris Camarinæis magnum pro parva causa
suscipere bellum, nunc fortasse solatium habes, quod
exercitum in me colligis : ubi vero quod habet vani spes
proposita te reliquerit, tunc uti par est non ob ea quæ
fecisti, sed quæ passus es dolebis. Quamquam quid
tibi prodest ad solatium? Si enim passuri essemus quæ
tu extimescis, fortasse aliqua niterere ratione pro-
pter meum metum : nunc vero in celeris ne tantulum
quidem me læsisti, te vero, quod ne aptum quidem te
præbuisi, qui nostro perires tormento. Nulla enim tibi
opus est morte, quum tali calamitate puniaris, sed etiam
naturali, si fieri potest, longiore vita.

LXXXIII. Melitensibus.

Quas missis legalis petiitis pecunias vobis mutuo dare
adduci me passus sum, quamvis in præsentia non magna
mihi copia sit propter continuos in bella sumptus. Sed
causa non opus esse aiunt in amicos. Ne vero similes
vos præstetis plurimis, qui quum sumunt mutuum, blan-
dissimis, quum vero appellantur, asperrimis nominibus
abutuntur, rem nec iustam nec grati animi agentes.
Oportet enim, qui accepit, memorem esse eorum qui
dederunt et, donec reddat, æquales existimare eos qui
mutuum dederunt, et sive sit bonus, ut bono, sive
pravus, ut pravo solvere. Nam et probo et non probo
creditum reddere æquum est. (2) Ego sane, Meliten-
ses, et quum do mutuum et quum repeto, idem sum
inilique similis, qui vero sumunt mutuum, ad tempora
etiam mores, sicut chamæleontes aiunt colores ad loca,
immutant, et quum accipiunt, ut beneficii auctorem at-
que deum laudant, quum appellantur, tyrannum et im-
purum contumeliose nominant. Verum et hoc scio,
multo melius esse, si privato mutuum dederis, fraudar
quam si civitati : nam a privato si quis spoliatur, inimi-
cum unum sibi comparaverit eumque imbecilem ; sin vero
a civitate, damnum non minus facit, inimicos autem
multos habet, non unum. Nec vero tale quid de vobis
metuo, sed sine suspicione do pecunias : nam et alias
memores vos scio et in contractibus iustissimos, prætere-
que hoc quoque haudquaquam ignorantes, maiorem in
reprehensionem incurrere multos uni iniuriam facientes
quam unum a multis iniuria affectum. Nam verisimile
non est unum multos, sed multos unum contemptui ha-
bere magis rationi consentaneum.

LXXXIV. Messaniis.

Non ignorabam, quum dona mitterem diis vestris,
tripodes Delphicos et coronas aureas atque alia multa et
pretiosa pro salute mea munera, alterutrum vos facturos
esse, aut diis pie consecraturus, aut hos privantes inter

θεοὶ εὐσεβοῦντες ἀναθήσετε, ἢ τούτους ἀποστερήσαντες αὐτοὶ διανεμεσθε, ὅπερ δὴ καὶ δεδράκατε. προσποιησάμενοι γὰρ ἐμοὶ λοιδορεῖσθαι, ὡς τῶν ἀναθημάτων διὰ τὸν κτησάμενον οὐ καθαρῶν ὄντων, τοὺς θεοὺς ἱεροσυλήκατε. τί γὰρ διαφέρει τὰ καθωσιωμένα περισπάσαντας ἀπενεγκεῖν ἢ τὰ κατοικωσασμένα τοῖς θεοῖς; ἐκείνων γὰρ ἀμφοτέρα ἦν καὶ οὐ τῶν πεπομψόντων. (2) ἢ μὲν οὖν παρ' ἐμοῦ χάρις εἰς τοὺς θεοὺς καὶ ἡ παρ' ὑμῶν ἀσέβεια παντελής ἐστι· καὶ γὰρ ἐμέ τὸν δεδωκότα καὶ τοὺς ἀρπάσαντας ὑμᾶς ἴσασιν. ἀρκεῖ δέ μοι τοὺς τὰ τῶν θεῶν λαβόντας ἐναγεῖς ὑμᾶς ὄρᾳ γεγονότας τῇ τῶν ἱεροσυληθέντων ὀργῇ· σὺν γὰρ τοῖς ἄλλοις, δι' ὧν αὐτὰ κέρδος ἡγήσασθε, προσωμολογήκατε μὴδὲν εἶναι μισαρὸν τῶν ἀπσταλμένων, εἰ μὴ τὰ αὐτὰ κειμήλια διττὰς ἔχει τύχας, ἂν μὲν ὑμεῖς αὐτὰ διανεμησθε, τὰς ἀμείνους, ἂν δὲ τοῖς θεοῖς κομισθῇ, τὰς χείρους. (3) πρὸς δὲ τούτοις ἑαυτοὺς ἐλέγγετε περιφανῶς ἡσεβηκότας· οἱ μὲν γὰρ ἄρχοντες τοῦ ψηφίσασθαι πολέμια εἶναι τὰ χρήματα τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρουσιν, ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸ πάντων δεινότατον τοὺς μὲν θεοὺς ὡς κακοὺς ἀνθρώπους προδότης ἂν γενέσθαι λέγετε, εἰ δῶρα παρὰ τυράννου λάθοιεν, τοὺς δὲ πολιτευομένους παρ' ὑμῖν, οἱ τρίς οὐχ ἄπαξ Μεσσήνην ὡς Ἀκράγαντά μοι ὑπὸ χεῖρα πεποιήκεσαν ἂν, εἰ χρήματα αὐτοῖς αἰτοῦσι προεῖμην, οὐ κολάζετε. τὸ δ' αἴτιον, ὅτι κοινωνεῖτε τῆς αὐτῆς προαιρέσεως καὶ οὐ δύνασθε τοῖς αἰτίοις ἐλευθέρως ἐπέξελεθεῖν· πάντες γὰρ ἔνοχοι δωροδοκίας εὐρεθήσεσθε. οὐ μὴν ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἵνα μὴ δοκῶ περὶ τῶν ἀναθημάτων λέγειν μήτε παρ' ἐμοῦ μεμνηκότων μήτε τοῖς θεοῖς ἀνατεθειμένων, οὐδεμίαν ποιήσομαι φροντίδα, μετελεύσονται δὲ ὑμᾶς ἀξίους τῶν τετολημμένων οἱ σεσυλημένοι καὶ περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ ὧν εἰς αὐτοὺς ἡσεβήκατε. ἔρωσθε· τὸ δὲ ἔρωσθε διτλῆν παρέμψασιν ἔχον, ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, μὴ ἀγνοεῖτε ὅτι πρὸς τὸ χεῖρον γέγραπται.

πς'. Τιμόνακτι.

Νενίκηκα τῷ πολέμῳ Λεοντίνους. ἵνα δὲ τῇ λύπῃ διαρκέσης καὶ μὴ πάντων ἀβρόως ἀκούσας ἀποκαρτερήσης, οὐκ ἔγραψά σοι περὶ τῶν ὄλων, ὅτι καὶ Ταυρομενεῖτας καὶ Ζαγκλαίους συμμαχήσαντας αὐτοῖς καὶ αὐτοὺς εἰς τέλος νενίκηκα, οὐδ' ὅτι λαβῶν ὑπὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν ἐαλωκότων τάλαντα ἑκατὸν ἀπέλυτρωσα τοὺς αἰχμαλώτους. οὐ γὰρ ἐβουλόμην διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῶν εὐτυχημένων μοι προσαγγελίαν ἀπολουμένου σου τὸν οὐκ ὀρθῶς ὄντα δοκεῖν ἄνθρωπον ἀνηρηκέναι.

πς'. Ἱέρωνι.

Πολλὰ λέγειν ἔχον καὶ κατὰ σοῦ καὶ περὶ ἧς κατ' ἐμοῦ πεφυάρηκας ἐν Λεοντίνοις δημοκοπίας οὐδὲν

EPISTOLOGR.

vos ipsos distributuros, id quod fecistis. Simulantes enim vos convicium mihi facere, quasi donaria propter eum, qui possederat, impura essent, deos per sacrilegium spoliastis. Nam quid interest, consecrata diripueritis an destinata diis? illorum enim utraque sunt, nec eorum qui miserunt. (2) Itaque et gratus meus in deos animus et vestra impietas consummata sunt: nam et qui dedit me, et vos qui rapuistis sciunt. Sufficit vero mihi, quum dii non acceperint, piacula videre vos factos eorum, qui per sacrilegium sunt spoliati, iræ: præter enim quam quod lucro ea duxistis vobis, nihil esse eorum quæ missa sunt impurum confessi estis, nisi forte rerum pretiosarum earundem duplex est conditio, si inter vos eas distribuatis melior, sin vero diis offerantur, deterior. (3) Accidit quod vos ipsos manifesto impietatis coarguitis: nam magistratus caussam, cur hostiles esse istas res decreverint, in populum conferunt, vos vero populus in magistratus, et quod omnium est gravissimum, deos tanquam malos homines proditores fore dicitis, si dona a tyranno acciperent, eos vero, qui apud vos rempublicam regunt, quique ter et non semel Messanam sicut Agrigentum mei potestati subicerent, si pecuniam eis petentibus largirer, non punitis. (4) Causa hæc est, quod eiusdem propositi participes estis, nec libere potestis reos iudicio persequi: nam omnes largitionibus corruptos esse apparebit. Verum enimvero, ne videar de donariis dicere, sive apud me mansissent, sive diis consecrata essent, nihil equidem curabo, repetent vero a vobis dignas temeritate vestra pœnas qui spoliati sunt et mea causa et vestra in ipsos impietatis. Valete. Quumque duplicem hoc valete significationem, boni et mali, habeat, nolite ignorare, in deteriorem partem scriptum esse.

LXXXV. Timonacti.

Vici bello Leontinos. Sed quo dolori par esses nec universis simul auditis manum tibi inferres, non scripsi tibi quod rem conficit, me et Taurominianos et Zancleas, qui auxilium illis tulerant, ipsos etiam plane devicisse, neque me acceptis pro eorum qui capti essent libertate centum talentis redemptos captivos dimisisse. Nolebam enim, si incredibili rerum feliciter a me gestarum nuntio accepto periisses, qui vere non esset hominem videri interfecisse.

LXXXVI. Hieroni.

Quamvis multa habeam dicere et in te et de popularitate tua, qua fretus apud Leontinos in me nugatus es,

ἔρω περισσώτερον πλὴν ὅτι κώνωπος ἐλέφας Ἰνδὸς οὐκ ἀλεγιζει.

πζ'. Ἀρισταίνετο.

Οὐ λυπεῖ με τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἡ τῆς τυραννίδος ἰσχὺς γεγήρακεν, ἀλλὰ Φάλαρις· λυπεῖς δέ με σὺ λίαν ὑπερφοβούμενός μου. τὸ γὰρ εἰμαρμένον ἤξει, κἂν Ἀρισταίνετος μάλλον ἢ δεῖ φοβηθῆ.

πολλῶ δὲ κρεῖττόν ἐστι μὴ δεδοικότα παθεῖν τὸ μέλλον δεινὸν ἢ δεδοικότα,

ἵνα σοι καὶ μετὰ παραδειγματῶν ποιητικῶν ἐπιστέλλω.

πη'. Ἱμεραίοις.

Ἡμῖν μὲν, ὦ Ἱμεραῖοι, τὴν γνώμην τὴν ἑαυτῶν καὶ σφόδρα δὴλῆν ἐποιήσατε, ὅτι ὑμῖν οὐδὲν διαφέρει Φάλαριν ἐχθρὸν ἢ φίλον εἶναι. τὸ θεῖον δὲ καλῶς ἐποίησε, καὶ πείθομαι ὅτι ἔχω ἰσχυρὸν παρ' αὐτοῦ σύμβολον τοῦ ὅτι καὶ τᾶλλα χωρήσει μοι κατὰ νοῦν. ἐγὼ δὲ Κόνωνα μὲν, ὥσπερ καὶ πρότερον ὑμῖν ἐπέστειλα, ἀποσφάξαι εὐθέως ἐκέλευσα, εἰδὼς πονηρὰ ὄντα καὶ οὔτε γονέας αὐτῷ οὔτε συγγενεῖς ἐν τῇ πόλει ὄντας. Δρωπίδαν δ' ὑμῖν ἀπέπεμψα τιμήσας ὡς ἐνῆν· οὔτε γὰρ πονηρὸς ὑμῖν, οὔτε ἡδίκῃκως ἡμᾶς οὐδέν. περὶ δὲ Στησιχόρου βουλευσόμεθα.

πθ'. Νεολαῖδα.

Οὐδὲν ἄχαρι βούλομαι σε παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ· πλείω γὰρ εὐρίσκω σοι τὰ ἀγαθὰ πεπραγμένα τῶν χειρῶν. διὸ καὶ τοῦτό σου τῶν βελτιόνων ἐν γενέσθω, τὸ μὴ προσκναγκάσαι με τῷ χαλεπωτέρῳ τῆς ψυχῆς κατὰ σοῦ γρήσασθαι πάθει.

ζ'. Μνησικεί.

Τῆς μὲν εὐτυχίας ὡς μάλιστα συνήσθημεν ἀκούσαντες, εἰ καὶ σφόδρα σοι βουλομένῳ εἶδον ποιήσασθαι θυγάτηρ ἐγένετο. καὶ νομίζομεν αὐτὴν τοσοῦτον ποθεινοτέραν γενέσθαι σοι, καθ' ὅσον ἀνθ' υἱοῦ γέγονε· πέμψκε γὰρ θυγάτηρ μάλλον ἀφρένων παίδων περὶ πλείστου ποιείσθαι γονέας. τὰς δὲ δωρεὰς τὰς παρ' ἡμῶν τότε ἂν ἀσμένως δόξεις λαμβάνειν, ὅταν μὴ μόνον ἀπέμπομεν προθύμως ἀποδέχῃ, ἀλλὰ καὶ ὧν δεῖ σοι ἀγνούστων ἡμῶν ἐπιστέλλῃς. δεῖ δὲ σοι καὶ πλείονων ἤδη νυνὶ καὶ πολυτελεστέρων διὰ τὴν θυγατέρα.

ζα'. Ἀλκάνδρο.

Μῆτε σὺ μὴ τ' ἄλλος ἀνθρώπων μηδεὶς ἐμὲ καταδείσειν λόγους οἰέσθω, κἂν μηδὲν εἶπω, ἀλλὰ μὴ δ' ἔργοις ἐλπίζετω πολέμων γὰρ ἔμπειρος ὢν καὶ οὐτ' ἐπ' ἀδίκους οὔτε παρὰ δύναμιν θρασυόμενος, καὶ

nihil dicam amplius quam elephantem Indicum non curare culicem.

LXXXVII. Aristaneto.

Non molesta mihi est senectus : non enim tyrannidis vis consenuit, verum Phalaris; tu vero mihi valde es molestus, dum mihi metuis. Namque veniet fatum, etiamsi plus æque Aristanetus metuerit.

Futura fata convenit multo magis nihil timentem quam timentem perpeti,

ut et cum poeticis exemplis tibi scribam.

LXXXVIII. Himerensibus.

Sententiam vestram vel maxime manifestam nobis fecistis, Himerenses, quod vestra nihil interesse existimatis, Phalarin inimicum an amicum esse. Bene autem fecit divinum numen, credoque me certum ab eo omen habere hoc, reliqua quoque ex animi sententia mihi successura. Ego vero Cononem, ut et antea vobis scripsi, statim iugulari iussi, quum scirem, improbum esse neque parentes ei et cognatos in civitate. Droidam vobis remisi honore, quantum poteram, affectum; neque enim improbus in vos, neque in nos fuit unquam iniuriosus. De Stesichoro deliberabimus.

LXXXIX. Ncolaidæ.

Nihil acerbi volo te a me pati : plura enim te invenio bona quam mala perpetrasse. Quare etiam hoc ex bonis tuis unum esto, ut ne me cogas atrocioris animi in te uti affectu.

XC. Mnesicli.

Accepto nuntio optatissimo quam maxime tecum lætati sumus, etiamsi vehementer filium optanti filia tibi nata sit. Atque eam tanto desiderabilioris tibi natam credimus, quod pro filio nata est. Natura enim filia ita comparata est, ut masculis liberis plus parentes colat. Dona vero nostra tunc libenter visus fueris accipere, quum non solum quæ mittimus prompto animo accipias, verum etiam quibus opus tibi sit nobis ignaris scribas. Opus habes autem pluribus iam nunc et pretiosioribus propter filiam.

XCI. Alcandro.

Neque tu neque alius hominum quisquam timorem mihi incussum se verbis facile putato, etiamsi nihil dicam, nedum ut factis speret : nam et bellorum peritus et neque in rebus iniustis nec supra vires audax, et va-

τοὺς καιροὺς ῥοπὰς ἀρχιστράφους καὶ ἑτεροκλινεῖς εἰδὼς ἔχοντας, ἐπι δὲ τὰς τύχας ἀθεθαίους εἰπεῖν μᾶλλον ἱκανώτερος πεφυκὼς ἢ ἀκοῦσαι, θαρρῶ μὲν ἐπ' ἑμαυτῶ ὅσον οὐδεὶς τῶν ὄντων, πιστεύω δὲ τῷ θαίμονι πρὸς μηδένα τῶν ἀδικησάντων ἕλαττον σχήσειν. ἔγω γὰρ παρ' αὐτοῦ πίστιν ἰσχυρὰν τὸ πάντας ἐφ' ἡμῖν ποιῆσαι τοὺς ἐπιβουλεύοντας.

43'. Στησιγόρῳ.

Ἄκουέ σε καὶ εἰς Ἀλοῦντιον παρεληλυθέναι καὶ εἰς Ἄλαισαν καὶ γρήματα ἀγείρειν καὶ στρατιωτὰς παραλαμβάνειν πέμποντα κατὰ τὰς πόλεις, καὶ ταῦτα συντάττειν ἐφ' ἡμᾶς. οὐκ ἄρ', ὦ Στησίγορε, παύση τῆς ἀκρασίας τοῦ πολιτεύεσθαι τηλικούτους ὄν; οὐδὲ αἰσχύνῃ τὰς θεάς, ὧν ζηλωτῆς μὲν εἶναι καλλωπίζῃ, λυμαίνῃ δ' αὐτὰς ἐν οἷς πολιτεύῃ πρὸς ἀνδρας ἀμείνους; οὐδ' ἔλεεις τοὺς παῖδας οὐ πολλὸν ἀποδέοντα ἀνδρας εἶναι ἤδη, ἀλλὰ προπετῆς εἶ ἀκμήν, μέλιον αὐτοῖς ἐχθρὸν ἐπιτειγίσειν οὕτω βαρύν, ὅς αὐτοὺς ἐκτρίψει πίπτους δίκην; καὶ τοὺς μὲν τῶν Ἀχαιῶν νόστους πυνθάνομαι σε συγγράφειν καὶ τισι τῶν ἡρώων ἐκείνων ἀβουλίαν ἐπιτιμᾶν ἱκανῶς· ἔπος δ' αὐτὸς ἀπονοστήσεις ἀπαθῆς ἐξ Ἀλαίσης εἰς Ἱμέραν οὐδὲν φροντίζεις. ἀλλ' εἴ ἴσθι, ὅτι μένοσαι σε καὶ Καφηρίδες πέτραι καὶ Πλαγκταὶ καὶ Χάρυβδις [καὶ ὁ ναύπλιος στόλος], καὶ οὐκ ἂν ἐκφυγίης θλωὺς τὰς ἐμας γείρας, οὐδ' ἂν εἰ θεῶν σέ τίς καθ' ὑμᾶς τοὺς ποιητὰς αἰστώσειεν.

44'. Ἱμεραίοις.

Ἀπελύσαμεν Στησίγορον, ὃ Ἱμεραῖοι, παρέντες αὐτῷ τῶν πεπολιτευμένων πρὸς ἡμᾶς τὰς αἰτίας, οὐ δι' ὑμᾶς ἀξιοῦντας, ὡς ὑμῶν γε ἕνεκα κἂν ἀπωλώλει πολλάκις οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ ταῖς θεαῖς αὐτὸν ἀρχάκαμεν, αἷς ἐστὶ κατάσχετος, καὶ ὅτοι ἔχουσι τὴν Ἱμερίδα γῆν θεοὶ τε καὶ ἥρωες· οὐδὲν γὰρ ἔγω ἐκείνοις ἐγκαλεῖν, εἰ καὶ ὑμῖν πάνυ πολλά. καὶ αὐτοὶ δὲ ὑμεῖς ἴστε, ὅα ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὰ. ἀλλ' ἠδέσθην ἱερὸν ἀνδρα καὶ κατὰ σοφίαν εὐκλεῖα καὶ ταῖς Μούσαις ὡς ἀληθῶς καταπεπιστευμένον συγκατατάξαι τῷ πόρῳ καὶ βδελυρῷ Κόνωνι καὶ βιάσασθαι ἀποθανεῖν, ὡς εἶπε γε καὶ τὴν μοῖραν ἐπέχειν τῶν τοιούτων ἐνῆν. καὶ ὑμῖν δὲ ἐπισκῆπτω λιπαρῶς ὡς ὅόν τε, ὦ Ἱμεραῖοι, μὴ κατασύρειν αὐτὸν εἰς ἐκμηλῆ καὶ ἀπὸ δά τῶν ἐσχάτων αὐτοῦ πολιτευμάτων. (2) καὶ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς ἐκὼν εἶναι παραδίδωσιν ἑαυτὸν, ὡς πυνθάνομαι παρὰ τῶν εἰς Ἄλαισαν ἀφικνουμένων, ἀλλ' ἤττων ὦν τῆς ὑμετέρας ἀγνωμοσύνης καὶ βίας. παύσασθε οὖν βιαζόμενοι αὐτὸν καὶ χρῆσθε τοῖς ἐπιτηδειοτέροις, Στησίγορον δὲ ἀνετον εἶναι καὶ σχολάζειν τῇ λύρα τῇ ἑαυτοῦ ἀρετῇ καὶ μὴ ὁμοίους ἐμοὶ ἐχθρῶς αὐτῷ κατασκευάζετε, οὐχ ὁμοίως ἴσως αὐτῷ προσοισομένου. εἰ δὲ δεῖσθε πάντως τῶν πρὸς ἡμᾶς πολιτευομένων,

ria temporum sciens momenta et mutabilia, prætereaque ad narrandam fortunæ inconstantiam quam ad audendam aptior, confido mihimet quantum eorum qui sunt nemo, ac deo credo, me nemini eorum, qui iniuriam intulerunt, inferiorem fore. Pignus enim certum ab eo mihi est hoc, quod omnes, qui insidias struxerunt, nobis subiecit.

XCI. Stesichoro.

Audio te et Atuntium profectum et Halesam pecunias cogere et copias contrahere civitatibus imperatas easque in nos instruere. Non ergo desistes, Stesichore, tam senex ab intemperanti reipublicæ gerendæ cupiditate? neque revereris deas, quarum cultorem te esse iactas, sed ipsas iniuria afficis, dum rempublicam geris adversus viros meliores? neque liberorum misereris, qui iam ad virilem ætatem prope accesserunt, sed imprudens es, hostem illis oppositurus tam gravem, qui eos exscindet ut qui pinum? et Achæorum quidem reditus audio te conscribere et herorum illorum nonnullis inopiam satis exprobrare: tu vero quomodo ipse Halesa Himeram incolumis rediturus sis nihil curas. Scias autem, te manere et Capharea saxa et Planctas et Charvbidin, nec meas manus facile effugeris, ne si deorum quidem aliquis, ut cum vobis poetis loquar, te occultaverit.

XCIII. Himerensibus.

Absolvimus Stesichorum, Himerenses, remissa ei eorum, quæ in republica adversus nos gessit, culpa, non propter vestram petitionem, nam ad vos quod attinet vel sæpenumero, non semel periisset, verum deabus eum remisimus, a quibus possidetur, et quotquot agrum Himerensem habent dii et heroes: nihil est enim cur hos, etiamsi multa sunt cur vos accusem. Neque ipsi vos ignoratis, qualia mala facere aggressus sit. Sed reveritus sum virum sacrum et sapientia clarum et Musis revera concreditum in eodem numero habere cum Conone, exoleto et impuro homine, et ad mortem subeundam cogere: atque utinam talium quoque cohibere liceret fatum. Ac simul vos impense quantum possum rogo, Himerenses, ne abripiatis eum ad absona et absurda, quæ novissima eius fuerunt, reipublicæ gerendæ studia. (2) Neque enim ipse voluntarius se tradit, ut ab eis audio, qui Halesam veniunt, sed vestra victus iniquitate et violentia. Desistite igitur a vi ei inferenda et utimini aptioribus, Stesichorum vero sacrum esse ac lyræ suæ vacare sinite, nec similes mihi hostes ei subornate, non similiter fortasse eum tractaturos. Sin vero omnino sociis in ge-

προχειρίσασθε τοιοῦτους ἐτέρους ἐξ ὑμῶν τινάς, οὐκ ἐγὼ λαθῶν, ὡς ἂν ἐμοὶ φίλον ᾦ καὶ ἐμῇ ψυχῇ κεχαρισμένον, μετ' οὐδεμιᾶς δεισιδαιμονίας καταχρήσομαι.

4δ'. Στησιγόρφ.

Τυραννοῦμεν, ὦ Στησίχορε, καὶ οὐχ Ἱμεραίων, ἀλλὰ Ἀκραγαντίνων, ὥστε σοι πολλὴν εἰδέναι χάριν, ὅτι ἀφελόμενος ἡμᾶς ἐλάσσω ἀρχὴν τὴν μείζω ἔδωκας. εὖ μέντοι ἴσθι, ὅτι καὶ οἱ ἐν Ἀκραγαντί ἀρχόντες τοὺς ἐν Ἱμέρᾳ ἐγθροὺς ἀμύνεσθαι δυνασόμεθα.

4ε'. Αὐτονόη.

*Ἐπεμψά σοι τὸ ἀργύριον οὐδ' ὅσον ἐπαναβαλόμενος μετὰ τὸ λαθεῖν τὰ γράμματα, νομίζων οὐ χάριτος εἶναι τὸν καιρὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τάχους. τρία μὲν οὖν τάλαντα, ὡς ἤξιους, ἐπέδωκαμεν, ὅπως καταθεμένη τὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ζημίαν λύσης τὰς φυγὰς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπὶ πλεόν ἀλητεύῃ· πείρα γὰρ οἶδαμεν τὴν τοῦ φεύγειν ἀτυχίαν ὅσον ἐστὶ κακόν. τρία δὲ παρ' ἑαυτῶν ἀπεστείλαμεν, ἵνα τὰ δημιόπρατα τῆς οὐσίας ἀναλάβῃς. παραινῶ δὲ τοῦ λοιποῦ τῷ Κλεισθένει πολιτείας ἀπέχεσθαι καὶ μὴ τοιαύτας αἰρεῖσθαι πραγματείας ἐξ ὧν αἱ μὲν ὑφέλαιαι πάσης γίνονται τῆς πόλεως, αἱ βλάβαι δὲ ἴδιαι τῶν προεστηκότων. (2) καὶ εἰ τὰ οἰκεῖα μὴ οἶά τε σωφρονίζεῖν αὐτόν, τοῖς ἐμοῖς παραδείγμασιν ἀνεψιαδοῦ πρὸς μητρὸς ὄντος χρῆσθαι, ὅτι καλῶ διὰ πολιτείας ἀγνοῖαν ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος οὐδὲ τύραννος ὢν ἴσχυρα καταλθεῖν. οὐδὲν δὲ τερπνὸν οὕτως ἠγοῦμαι τῆς ἀρχῆς ὡς ἀνιάρων τὸ φεύγειν τὴν πατρίδα. ταῦτα δ' ὑμῖν ἐπιστέλλω μὴ τοὺς θεοὺς οὐκ ἐφ' οἷς δέδωκα ἀλγῶν, ἀλλ' ἐφ' οἷς πεπόνθατε ἀνιόμενος, οὐδ' ὅπως μὴ πάλιν ποτὲ δῶ, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς μὲν εἰς μηδὲν κακὸν ἀξιώσητε λαθεῖν, ἐγὼ δ' εἰς εὐτυχίαν αἰτούμενος ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων καὶ προθυμότερον καὶ πολυτελέστερον χαρίζομαι.

4ς'. Νικοφῆμη.

Οὓς ἐν Λεοντίνοις κατελέγου δημηγορῶν κατακισσθέντας ἀπολέσθαι οἰκτίστως, ἐπιβουλεύσαντας ἀπολέσαμεν. καὶ οὐδὲ τοῦτ' αἰσθάνῃ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἐμοῦ τιμωρηθέντας παραφέρων οὐ μόνον αὐτοὺς ἐπιβουλεύεις ἐμοὶ τοιαῦτα ἔχων παραδείγματα, ἀλλὰ καὶ Λεοντίνοις πολεμεῖν ἀναγκάζων ὀκνηροτέρους ποιεῖς, ὅτι πρὸς τοιοῦτον ἐγθρὸν ἀδικούντες πολέμου ἄρξουσιν· ἀμήχανον γὰρ τὸν αὐτὸν καὶ μισεῖσθαι διὰ γαλεπότητα καὶ καταφρονεῖσθαι ἐπὶ μάχικία, εἴπερ ἀπέβη τὸ δόξαν. ἐπὶ τοιοῦτοις γὰρ ἄθλοισι οὔτε φθονοῦμεν ὑμῖν οὔτε ἀποσυμβουλεύομεν φιλοτιμείσθαι.

4ζ'. Λυσίφη.

Οὐ παύσῃ τῆς ἀβουλίας, ἀμαθέστατε Λυσίφη, οὐδὲ

renda republica indigetis, tales e vobis alios eligite, quos ego ubi cepero, prout mihi libuerit ac meus in vos fuerit animus, sine ulla religione conficiam.

XCV. Stesichoro.

Tyranni sumus, Stesichore, ac non Himerensium, sed Agrigentinorum, ut magnas tibi agam gratias, quod minore imperio nobis adempto maius dedisti. Certo autem scias, nos Agrigenti principes qui Himeræ sunt hostes ulcisci posse.

XCV. Autonoe.

Acceptis litteris nisi tibi argentum sine ulla mora, non beneficii solum, sed etiam celeritatis tempus esse ratus. Ac tria quidem talenta, uti petebas, largiti sumus, quo soluta pro filio mulcta exilio eum liberares, nec ille amplius oberraret: experientia enim novimus exulum infortunium quantum sit malum. Tria vero sponte missimus, quo publicata bona recuperares. Ceterum hortor Clisthenem, ut a republica abstineat, nec talia sectetur studia, in quibus commoda totius fiunt civitatis, damna vero propria eorum, qui praesunt. (2) Et si domestica eum non poterunt emendare, me consobrino a matre exemplo utitor, quod ego quoque reipublicae ignoratione pulsus patria ne tyrannus quidem potui redire. Nec vero quicquam tam iucundum duco in imperio quam triste patriam fugere. Haec vobis scribo per deos non ob ea quae dedi dolens, sed ob illa quae passi estis afflictus, neque ut nunquam rursus dem, sed ut vos in nullam malam rem accipere velitis, ego vero in prosperam fortunam rogatus a coniunctissimis et promptius et liberalius gratificer.

XCVI. Nicophemo.

Quos apud Leontinos ad populum instigandum recensebas excruciatos misere periisse, eos ob structas insidias perdidimus. Ac ne hoc quidem sentis, te enumerandis eis, qui a me puniti sunt, non solum ipsam insidiarum mihi, quamvis talia exempla habeas, sed etiam Leontinos, dum bellare cogis, tardiores reddere, quia tali hosti iniuste bellum inferent. Nam fieri non potest, ut idem et ob crudelitatem odio et ob mollitiam sit contemptui, si quidem ad opinionem res cecidit. Talia enim praemia nec invidemus vobis, nec contendere de eis dissuademus.

XCVII. Lysino.

Non desistes a femeritate, stultissime Lysine, nec

φείση σεαυτοῦ τριάκοντα ἔτη γεγονώς, βαρυτέρους ἔλθροῦς ἢ δυνήση μετὰ πολλῶν ἄλλων τοιοῦτων φέρειν ποιοῦμενος, ἀλλ' ἔπη καὶ τραγωδίας εἰς ἐμὲ γράφεις ὡς ἀνασώμενον; τὰ δ' ἀποτελέσματα σοι δεινότερα πάσης τραγωδίας φυλάξῃ μὴ γενέσθαι.

47. Ἐπιχάρμῳ.

Ἄρχεις μόνος δικαίους ἡμᾶς νομίζων, κἂν μηδεὶς ἄλλος λέγοντί σοι πείθεται· εἴς γὰρ ἄνθρω ἐμοὶ τοιοῦτος ἀπάσης ἐστὶ Σικελίας μέτρον, τὸ δ' ἀνεξέταστον πληθθος ἐρημίας ὑπειλήφραμεν ἀναπλήρωμα, ὑφ' οὗ καὶ τὸ ἀγνοεῖσθαι καὶ μὴ χρηστοτέρους δοκεῖν οὐ ἔσμεν τάχα οὐκ ἀνωφελές. σὺ δὲ πολλοὺς μὲν ἔχεις ὁμοίους σεαυτῷ (τὴν γὰρ ἀρετὴν τῶν ἀνθρώπων, οὐ τὸν ἀριθμὸν σκοπούμεθα), μεθ' ὧν ἔγνωκας ἡμᾶς καλοὺς κἀγαθοὺς· εἰ μέντοι καὶ μόνος ἦσθα, ἐπλουτοῦμεν ἀνθρώπων μαρτύρων καὶ πλειόνων οὐ προσεδεόμεθα ἐπαίωνων.

48. Κέβρωνι.

Τί δὴποτε θαυμάζοντές με τῶν τρόπων ὡς δειναῖς χρώμενον αἰκίαις πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας ἐξ ὑμῶν κατ' ἐμοῦ τῷ τοιοῦτῳ οὐκ ἐκπέπληχθε, ἀλλὰ τὰς μὲν τύχας δλοφύρασε τῶν τιμωρηθέντων, συμβούλους δ' αὐτοῦς οὐ ποιεῖσθε μὴ ἀδικεῖν Φάλαριν; ἀμεινον μὲν οὖν κἄμοι ἦν μὴ καθίστασθαι εἰς τοιαύτης ἀμύνης ἀνάγκην, λυσιτελέστερον δὲ ὑμῖν τὸ μὴ χρεῖσθαι τῇ προπετεῖα κατὰ πάντα, ἐπειτὰ τε ἐμοὶ ὁ τρόπος εὐνοουμένῳ, τί ποτ' ἂν ἐπράξατε, εἰ μὴ τοιοῦτος ἐγενομένη ἔγωγε περὶ τὰς τιμωρίας, ὁπότε μὴδὲν ἐλπίζοντες πείσεσθαι μέτριον παραβάλασθε; ἔστιν οὖν ἐμὲ παῦσαι τῆς ὀμότητος, ἐὰν αὐτοὶ πρότερον παύσησθε ἀδικίας.

ρ'. Εὐκτῆμονι.

Οὐδὲν ἔψευσαι τῶν ἐπ' ἐμοὶ διαβολῶν· καὶ γὰρ αὐτὸς πάνθ' ὅσα κατηγορεῖς ἐν Συρακουσίοις ὁμολογῶ. ἀλλ' εἰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγὼ τε τοῦ τιμωρεῖσθαι τοὺς εἰς ἐμαυτὸν ἀμαρτάνοντας ἐπειδόμην, καὶ ὑμεῖς τοῦ προπετῶς οὕτως κἄμοι καὶ ἑαυτοῖς ἐπιβουλεύειν, οὐδεὶς ἂν οὔτε ἐμοῦ κατηγορήσεν ὡς ἔχθεσμα δρώντος, οὐθ' ὑμᾶς ὡς ἀνίατα πάσχοντας ὀκτιζέτω.

ρα'. Κλεοβούλῳ.

Οὐ πείθονται σοι Καμαριναῖοι τὸν πρὸς ἐμὲ πόλεμον ἐξενεγκεῖν σφόδρα πολλὰ ἐκάστης ἐκκλησίας πείθονται· καλῶς γὰρ ἴσασι πόλεμον ἔργοις οὐ λόγοις διμηγόρων κατορθούμενον. ὥστε, εἰ βούλει πολεμεῖν αὐτούς, τὰ ἀποτελέσματα δεῖξον τῇ γνώμῃ συνοίσοντα. ἂν μέντοι μὴδ' οὕτως ὑπακούσωσι, μεταβαλλόμενος τἀναντία παραινέι, καὶ τάχ' ἂν τούτῳ περιγένοιο τῷ τρόπῳ ὧν βεβούλησαι. δυοῖν γὰρ θάτερον ἐν τῷ παρόντι, ἢ τὴν γνώμην ἀσύμφορον ἢ τὸν συμβουλεύοντα οὐδενὸς ἀξίον ἡγοῦνται. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι ἐκάτερα. εὐ μέντοι

parces tibi triginta annos nato, graviore tentans hostes quam poteris cum multis aliis talibus sustinere, sed carmina et tragœdias in me scribis quasi graviter laturum? exitus vero tibi ne omni tragœdia atrocior fiat cave.

XCVIII. Epicharmō.

Sufficis solus iustos nos esse existimans, etiamsi nemo alius verbis tuis fidem habeat : nam talis vir unus mihi instar est totius Siciliæ, multitudinem vero nesciam iudicare solitudinis habemus supplementum, a qua ignorari nec meliores videri quam simus fortasse non inutile. Tu multos quidem habes tibi similes (nam virtutem eorum qui sunt, non numerum spectamus), quibuscum nosti nos bonos et honestos : verum etiamsi solus esses, abundaremus testibus, nec pluribus laudibus indigeremus.

XCIX. Cebroni.

Cur tandem qui moribus meis adstupetis, ut qui crudelibus utar suppliciis in istos ex vobis, qui insidias mihi machinantur, hoc tali non deteremini? at sortem eorum, qui pœnas dederunt, deploratis, nec tamen eorum exemplo discitis ab iniuria Phalaridî inferenda abstinere. Ac mihi quidem satius esset, ad tale non cogi genus ultionis, vobis vero utilius, omnino inconsiderate nihil agere. Deinde, quæ mihi insita est benevolentia, quid tandem faceretis si non tali modo pœnas sumerem, quum etiam moderatum supplicium non exspectantes iis vos temere obicitis? licet igitur me a crudelitate revocare, si vos ab iniuria abstinerebitis.

C. Euetemoni.

Tuarum in me criminationum nulla falsa est, quin et ipse omnia, quorum me apud Syracusios accusas, confiteor. Verum si pariter et ego ab eis puniendis abstinerem, qui in me ita delinquent, et vos ab inconsiderata temeritate, qua insidias et mihi et vestram in perniciem struitis, nemo neque me tanquam nefanda patrantem accusaret, neque vestrum ut insanabilia passorum misere-retur.

CI. Cleobulo.

Non persuades Camarinæis, ut bellum adversus me suscipiant, quantumvis multa quaque concione moliens : probe enim sciunt, bellum factis, non dictis oratorum perfici. Quare, si vis bellare eos, exitus ostende consilio responsuros. Si vero ne sic quidem obtemperaverint, mutata sententia contraria suade, ac fortasse hoc modo quæ vis obtinebis. Duorum enim alterum, ut res nunc sunt, aut consilium damnosum aut consilii auctorem inutilem existimant. Ego sane puto utrumque. Scias

ἴσθι καὶ τότε, ὡς οὐ λόγοις ἀπράκτοις ἀμυνομένης σε, οἷς εἰς ἡμᾶς ἄρχειν δοκεῖς ἀδικίας, ἀλλὰ ἔργοις, ὧν οἱ πειραθέντες οὐκ εἰσαυθίς ἐπεβούλευσαν. ταῦτ' εἰδότες Καμαριναῖοι οὐ βούλονται πείραν λαβεῖν ὀργιζομένου Φαλαρίδος· χαριζόμενος γὰρ αὐτοῖς ἡδίων ἔδοξα.

ρβ'. Κλεοδίχῳ.

Πολλὰ καὶ δεινὰ βεβούλευσαι κατ' ἐμοῦ, Κλεοδίχῃ, παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν. πόθεν γὰρ σοὶ τὸ ἐλπίσαι κακῶς ποιήσῃν Φάλαριν, χαριουμένην τῇ τοῦ Θρακῆος τοῦ βυρσοδέβου θυγατρὶδῆ, Αὐτάνδρου δὲ γυναικί, τοῦ τὸν δεσπότην ἑαυτοῦ κτείναντος, ἐξ ὧν οὕτω πλουτήσαι αὐτῷ συνέβη, καίπερ τοῖς τῆς φύσεως νόμοις ἐνυβρικότι· οὐ μὴν εἰς τοῦτό γε προαχθῆσομαι τῆς ὀργῆς, ὥστε τὰ σοὶ πεπραγμένα λόγῳ διεξεληθῆν. ἐὰν γὰρ σε ἄξιον ἀμύνης ἡγησώμεθα, οὐκ ἐν λόγοις βουλησώμεθα μόνον, ἀλλ' ἐν ἔργοις δυνησώμεθα, ἅπερ εἰς ἡμᾶς ὠρέχθης ἐξαμαρτάνειν, εἰς κεφαλὴν σοὶ τε καὶ τῷ σῷ γένοιε τρέψαι.

ργ'. Τοῖς Στῆσιχόρου παισίν.

Τοῦ πένθους τίνα ἂν τις ἄλλην ἱκανωτέραν ὑμῖν παράκλῃσιν εἰσενέγκοιτο, ὧ παῖδες, ἢ τὴν ἀρετὴν τοῦ γονέως, ἐφ' ᾧ γε τὸ πένθος φέρεσθε; οὐ γὰρ δακρύεσθαι τὰ Στῆσιχόρου πρόπον, ἀλλ' ὑμνεῖσθαι, καὶ καθόλου μὲν οὐκ ἀνέβουλόμην ὑμᾶς οὔτε θρήνους οὔτε αἰκισμούς προσέσθαι σωμάτων, οὐχ ὅτι οὐ κοινὰ ταῦτα πάθη καὶ κατηναχασμένα παρέπεται πᾶσιν, ἀλλ' ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀνθρώποις ἔστιν ἀρμωστὰ δυστήνοις, ὧν οὐχ ἡ τελευτὴ τὰς ὀλοφύσεις προσηκούσας ἀλλ' ὁ βίος ἔχει, οὐ Στῆσιχόρω, ζήσαντι μὲν ἔτη τοσάυτα συν ταῖς ἀγιωτάταις θεαῖς [ἐν χοροῖς καὶ μέλεσι Μουσῶν,] ὀνομασθησόμενῳ δὲ ἐπὶ τιμαῖς καὶ στεφάνοις. (2) ὁμολογουμένως γὰρ οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μείζων **· ἡ γὰρ ἀθάνατος τοῦ θεοῦ μοῖρα ἢ πρὸς τὸ πᾶν ἰούσα αὕτη καὶ οὐχ ἑτέρα τις ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. ὥστε, ὦ παῖδες μεγάλου καὶ ὑπερφυοῦς πατρὸς, φρονεῖτε μὲν ἄξια τῶν τεκνώσαντος; (οὐ γὰρ μικρὸς ὑμῖν ἀγὼν μὴ πολλὸν καταδεεστέρους ἐκείνου ὑμᾶς γενέσθαι), πενθεῖτε δὲ μηδαμῶς εὐτυχῆ μοῖραν ἤρωος οὐχ ἐνὶ μακαρισθησομένῃν χρόνῳ, παντὶ δὲ αἰῶνι, μηδὲ τῶν τιμῶν, ἃς ψιφρίζονται ὡς ἐπὶ θεῶν Ἱμπεραῖοι, τὸ λαμπρότατον ὑφαίρεισθε, τὴν δόξαν. οὐ γὰρ ἐκεῖνός γε, ὃν ἡμεῖς ἴσμεν, ἠχθῆσθη θανάτου προοεσμία συναριζόμενος, οὐδὲ τῶν ἡρώων τὸς γενναϊοτάτους, ἐπεὶ ὑπὲρ δόξης ἔθνησκον, ἐν τοῖς καλλίστοις ποιήμασιν ὑμνήσας, ἅπερ ὑμῖν κτήματα μὲν τοῦ παντός ἐστιν ἄξια, παραδείγματα δὲ βίου σωφρονέστατα, αὐτός, ὑπόβ' ἦκεν ἢ μοῖρα πρὸς τὸ πέρας, ἀποθηῶς ἔθνησκον. (1) εὖ γὰρ ἴστε, ὦ παῖδες, οὐ γὰρ ὑφ' ἡμῖν γενόμενος ἐχθροῖς οὐσιν ἔδεισεν, οὐδὲ ὡς δεινόν τι πείσεται μέλλων ἐπεκλάσθη. πολλὸν δὲ γενναϊότε-

autem etiam, ad nos quod attinet, non verbis inanibus nos te ulturos esse, quibus ultro nobis iniuriam inferre videris, sed factis, quæ qui experti sunt, in posterum insidiari desierunt. Hæc quum sciant Camarinei, irascentis Phalaridis experimentum facere nolunt : gratificans enim iucundior eis soleo videri.

CII. Cleodico.

Multa mala in me machinatus es, Cleodice, præter tuam quam habes potestatem. Unde enim ea tibi spes, fore ut affligeres Phalarin, quo gratum faceres Thracis istius coriarii nepiti, uxori Autandri, qui domino suo interfecto divitias istas sibi comparavit, etsi omnibus naturæ legibus insultavit? nec tamen eo procedam iracundiæ, ut tua facinora verbis percenseam. Quum enim ultione te dignum iudicaverimus, non verbis tantum volumus, sed re ipsa efficere poterimus, ut ea, quæ tu in nos peccare fueris conatus, in caput tibi tuumque genus convertantur.

CIII. Stesichori liberis.

Luctus quam quis aliam meliorem vobis consolationem afferat, liberi, quam virtutem parentis, cuius causa lugetis? non enim defferi Stesichorum decet, sed hymnis celebrari. Atque omnino nolim vos nec lamenta nec laniatus admittere corporis, non quod communes hi affectus non necessario adhaereant omnibus, sed quia talia hominibus conveniunt miseris, quorum non mors habet, verum vita, cur merito deploretur, non Stesichoro, qui tot annos vixit cum sanctissimis deabus, in choris et cantibus Musarum, ac propter præmia et coronas celebrabitur. (2) Haud dubie enim neque apud nos neque apud ceteros homines maius quicquam : nam immortalis dei pars ad universum rediens hæc et non alia mihi quætem videtur esse. Quapropter, liberi magni et sortem humanam egressi patris, digna genitore sapite (non enim parum contendendum vobis, ne multo inferiores illo sitis), sed minime lugete felicem herois sortem, non uno tempore beatam predicandam, sed omni sæculo, neque ex præmiis, quæ decernunt tanquam deo Himerenses, quod est splendidissimum eripite, gloriam. Non enim ille, quem nos cognitum habemus, graviter tulit statuto mortis tempore abreptus, neque qui heroum ob gloriam mortuos pulcherrimis cecinit carminibus, quæ vobis divitiæ pretiosissimæ atque vitæ exempla prudentissima, ipse instanto fato extremo meticulose obiit. (3) Non enim, probe nosis, liberi, in nostra quum esset inimicorum potestate, metuif, neque tanquam mali aliquid passurus fractus est

ρος αἰγμάλωτος ἡμῖν ἦν ἡ ἀντίπαλος. ἡττήθη γοῦν τὰ πικρὰ τῆς τυραννίδος ὑπὸ σαφίας, οὐδ' ὀτιῶν ἔχοντός μου δρᾶσαι κατ' αὐτοῦ δεινόν· ὁ γὰρ ἔδρων, ἐχαριζόμεν. Ἐγὼ δὲ μυρίοις πόνοις προθυμηθεὶς ἐλείν, ἀπ' οὗ περιεγεγόμεν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔσπον ἕτερον αἰρεθεὶς ὑπὸ τούτου μᾶλλον ἢ χάριν εἰδέναι, κἂν εὐεργεσίας παρ' ἡμῶν ἐθελήσῃ λαμβάνειν. ἐφ' ᾧ οὐδ' ὀρεῖσθαι χάριν ἑμαυτῷ νομίζω, περιποιησάμενος εἰς δῶδεκα μάλιστα αὐτὸν ἔτη (τοσαῦτα γάρ ἐστιν ἂ προσθεβίωκεν), ἐγὼ δὲ ὀρεῖλειν, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα προσεπέβρωσεν ἡμᾶς καὶ θανάτου κατατροχῆσαι μόνος ἀνθρώπων ἔπεισεν.

ρδ'. Καταναίσις.

Ἦμεῖς μὲν ἴσως ἑμαυτῷ πλεοναζούσας δοκεῖτε ποινὰς τετιχέναι ὧν εἰς ἐμέ καὶ τοὺς ἐμοὺς παρηνομήσατε, ἀντὶ μὲν ἀνδρῶν τριῶντα ὧν ἀσεβῶς κατεπυρπολήσατε πεντακοσίους ὀπλίτας ἀπολωλεκότες, ἀντὶ δὲ ταλάντων ἐπτά ὧν διηρπάσατε πλείστας ἀπεστερημένοι προσόδους· ἐγὼ δὲ προσίμιον ὑμῖν ὧν μέλλετε πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ τὰ νῦν γεγονότα καταγγέλλω, ἐν' ᾧ ἂ δι' ἑμαυτὸν συμμαχήσαντα τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν πεπόνθατε ὁμολογεῖν αἰσχυρήσθε. οὐ μὴν ἀνήσω γε τὴν πρὸς ὑμᾶς δυσμένειαν, ἐως ἂν ἡ διοικοῦσα πρόνοια τὴν αὐτὴν ἀρμονίαν τοῦ κόσμου φυλάττῃ. Ἐξοίσω δὲ τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον οὐχ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ τοσοῦτον ὅσον ὑπὲρ θεῶν τῶν πάντα καὶ σώζειν καὶ φθεβεῖν δυναμένων, εἴ γε θεῖα· ψυχῆς, ὥσπερ τὰ λοιπὰ τῆς φύσεως στοιχεῖα, καὶ τὸ κατὰ τὴν Αἴτνην πῦρ μεμοίραται, εἰς δ' τοὺς ἰκέτας ἀθέως βελόντες οὐ Φάλαριν ἐχθρόν, ἀλλὰ τὸν πάντων ἐπόπτῃν ἥλιον ἐπικέκτησθε.

ρε'. Νικαινέτω.

Τὸ πολλάκις ἴσως ἡμᾶς ἐπεσταλκέναι τῷ σῷ πατρὶ παῦσαι σε τῆς ἀφροσύνης ἐπήρκεν, ὡς οὐκ ἂν, εἰ μὴ ἐδοδοίκεμεν τὴν ἐχθραν, ἀποτρέπειν παρεκλεσόμεθα. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου τὸ μὴ οὕτως ἔχειν οὐδὲ γράφειν ἀξίω, πυνθανόμενος δ' ἐπεικῆ τὸν γέροντα εἶναι καὶ μηδὲ ἐτέρους αὐτῷ γεγονέναι παῖδας, ἐκείνον μὲν ἔλεων, σοῦ δὲ παρ' ἡλικίαν θραυνομένου φειδόμενος, ἕως τοῦ παρόντος ἀνεσχηκα. σὺ δ' οὔτε πατέρα προσβύτην οἰκτερεῖς ἐφ' ἐνὶ κινδυνεύοντα παιδί, οὔτε σεαυτοῦ φροντίζεις, ἐπιμένεις δὲ τῇ προπετείᾳ, πρῶτον μὲν τάχα, παρ' ὅσον οὐδὲν ὑπ' ἡμῶν πέπονθας, εἴτ' οἰόμενος ἐξεῖναι σοι, ὅποταν βούλη, πεπαῦσθαι. τοῦτο δ' οὐδὲ τοῖς πολλοῖς σοῦ δυνατωτέρους ἐνεγένετο. ἕως οὖν σι παρὸν ἐκατέρωον ἐλέσθαι τὸ λυσιτελέστερον, μὴ μιμοῦ Τίμανδρον, ἐχθρῷ δὲ μᾶλλον ὠφελίμῳ ἢ λίαν ἐπιζημίω συμβούλῳ χρῆσαι.

ρς'. Πολυδεύκει.

Ἐρρωμενέστερον ἀδικοῦμαι τῷ παντὶ ἢ τιμωροῦ-

animo, sed multo nobilior captivus nobis fuit quam adversarius. Victa est igitur acerbitas tyrannidis sapientia, quum nihil esset quod ei facere possem malum : nam quod faciebam, gratificabar ei. Ego vero quum infinito labore studissem eum capere, postquam in meam redegi potestatem, non potui, captus ab eo magis, aliud quam gratiam habere, si vel beneficium a nobis accipere vellet. Quare nec gratiam mihi deberi puto, quum eum in annos duodecim maxime mihi asseruerim (tot enim sunt quos postea vixit), sed me debere, quod et in ceteris nos confirmavit et mortem contemnere solus hominum persuasit.

CIV. Catinensibus.

Vos nimias fortasse pœnas mihi solvisse opinamini iniuriarum, quas mihi atque meis intulistis, quum pro triginta viris, quos impie concremastis, quingentos milites perdidistis, pro septem talentis autem, quæ diripuistis, plurimis privati estis redditibus. Ego vero pœcœmium vobis eorum, quæ passuri a me estis, quæ nunc facta sunt denuntio, ut quæ, quum hostibus vestris auxilium ferrem, passi estis pudeat vos profiteri. At non remittam infestum in vos animum, dum moderatrix providentia eundem servabit mundi ordinem. Sed bellum vobis inferam non tam pro me ipso quam pro diis, qui omnia et servare et perdere possunt, si quidem divinæ animæ, ut reliqua naturæ elementa, Ætnæus quoque ignis particeps est, in quem supplicibus nefarie deiectis non Phalarin hostem, sed omnium inspectorem solem verbis comparastis.

CV. Νικæνητο.

Quod sæpe scripsi patri tuo, ut a dementia te avocaret, fortasse te extulit ad credendum, quasi, nisi timissemus inimicitiam, non dissuadere iussissemus. Ego autem hoc secus se habere ne scribere quidem volo. Quum vero intelligam, bonum esse senem, neque alios ei esse liberos, quum illius misertus, tum tibi supra ætatem audaci parcens, hactenus me continui. Tu autem neque patris senis misereris, eiusque unico periclitantis filio, neque tibi ipsi prospicies, sed permanes in petulantia, ac primum fortasse, quod nihil dum a nobis passus es, deinde vero, quod putas tibi licere, quum volueris, desistere. At hoc ne multo te potentioribus quidem contigit. Dum igitur penes te est e duobus eligere quod satius est, noli Timandrum imitari, sed præstat inimico utili quam perquam noxio uti consiliario.

CVI. Polluci.

Qua afficio iniuria, Pollux, pœnis a me sumptis maior

μαι, Πολύδευκες, οὐχ ὡσπερ ἔφησθα καὶ πάσχειν με δεινὰ καὶ δρᾶν. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ δις καὶ τρίς ἀδείας τοὺς αὐτοὺς τῶν ἐπιβουλευσάντων ἤξιωσα, τῶν δ' ἀδικούντων οὐδεὶς ἔστιν, ὅστις ἐπὶ τοῖς πρώτοις ἀλοῦς κακοῖς ἔπειτα τὸ δεῦτερον πονηρὸς ὀφθῆναι ἠδέσθη.

ρζ'. Ἐγγυίνους.

Οὔτε προφάσεως ἐνδεῖν μοι δοκῶ, δι' ἣν ἂν διακαίως ὑμᾶς ἀμυναίμην, οὔτε βουλομένῳ ἐπεξίενα: δυνάμεως. βουλήσομαι δέ, ἂν μὴ νῦν γέ ποτε αἰδεσθέντες ἡμᾶς ἀπολύσῃτε τοὺς ἀνδράς, οὓς οὐδενὶ διακαίῳ, δῖότη δὲ τῷ κακῷ ἀπολουμένῳ Πασίῳνι παρατριβομένῳ πρὸς ἡμᾶς ἔδοξε, τρίτον ἤδη μῆνα τοῦτον ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ κατέχετε.

ρη'. Ἱμεραίοις.

Στησίχορον ἴστε καὶ Κόνωνα καὶ Δρωπίδαν περιουμένους ἀπὸ Παχύνου εἰς Πελοπόννησον ἀντι Κορινθίων, πρὸς οὓς γ' ἐπέμφθησαν ὑφ' ὑμῶν, πρὸς ἐμὲ ἀχθέντας. καὶ Δρωπίδαν μὲν ἴσως ἀποδώσομεν ὑμῖν, Κόνωνα δ' εὐθὺς ἀπεσφάζαμεν. Στησίχορος δὲ σῶός ἐστιν, ἕως ἂν τὸν τρόπον λογιώμεθα, ὃν χρὴ αὐτὸν τιμωρηθέντα ἀποθανεῖν.

ρβ'. Στησιγόρῳ.

Πυνθάνομαί σε περιδεῖ ἰσφύδρα εἶναι ἐννοοῦντα τὴν δύναμιν ἡμῶν καὶ συνειδότα ἅμα τοῖς πρὸς ἐμὲ σοὶ πεπολιτευμένοις. θαυμάζω δέ σε, εἰ νῦν ἤρξω περιδεῖς εἶναι, ἀλλ' οὐ τότε εὐθὺς, ὅτε ἐπολιτεύου πρὸς με ἀρχῆς παρανόμου [ὡσπερ σὺ προύλεγες] Ἱμεραίοις συλλαβέσθαι βουλόμενος, διελογίζου, ὅτι γένοιτο: ἂν τάχα ἂ σὺ λέγεις Ἱμεραίοις. εἰ μὲν οὖν ὑπερεφρόνεις θανάτου, ὡσπερ καὶ ἐχρῆν σοφὸν ὄντα, τί νῦν, ὦ μάταίε, ἰλιγγιᾶς, ἐξόν, ἂ προσδοκῶν τότε οὐδὲν ἤττον θρασὺς ἦσθα, ταῦτα καὶ πελάζοντα γενναίως ὑπομένειν; εἰ δέ, ὡσπερ δῆλος εἶ, περιτρόμως ἔχεις πρὸς τὴν ἀφ' ἡμῶν ὀλίχην ἐσομένην, τί, ὦ προπετέστατε, ἐβόας τότε καὶ τοσοῦτον σεαυτῷ παρεσκευάζεις ἐχθρόν, ἐναγῆ καὶ αὐθάδη καλῶν καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπῶν σου ῥήσεις εἰσφέρων εἰς τὰς ἐκκλησίας; τί δὲ μουσικὸς καὶ μελοποιὸς ὢν καθιστᾶς σεαυτὸν εἰς ἐναντίον σχῆμα καὶ προαίρεσιν βίου τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἐξὸν σχολῆν ἄγειν καθεζόμενον καὶ μὴ θερμότερον ἀπτεσθαι πραγματῶν ἢ ποιηταῖς πρέπει; ἐπεὶ δ' ἀντὶ ποιητοῦ δημαγωγὸς ὠρέχθης γενέσθαι, μένει σε οἷα φημί οὐ ποιητὰς οὐδὲ μουσικὸς ἀνδράς, ἀλλὰ δημαγωγὸς ὑπὲρ δύναμιν ἠρασνομένους κρατούντων ἐχθρῶν.

ρι'. Κλεισθένει.

Οὐ τὸ τοῖς πολλοῖς εἰθισμένον, ὅταν ἐπὶ τοῦ λόγου βαρπθέντες ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι τῶν ἔργων εὐδοκίμη-

omnino est, non ut tu aiebas, gravia me et pati et facere: ego enim iisdem insidiatoribus his terque veniam dedi, eorum autem qui scelera perpetrant nemo est, quem semel in pravo facinore deprehensum iterum improbum esse pudeat.

CVII. Enguinis.

Neque caussa mihi videor indigere, ob quam iuste vos ulciscar, neque, ubi voluerim adoriri, potestate. Volam autem, nisi nunc tandem nos reveriti dimiseritis viros, quos nullo iure, sed quod perditissimo homini Pasioni nobis infenso ita placuit, tertium iam hunc mensem in carcere detinetis.

CVIII. Himerensibus.

Stesichorum scitote et Cononem et Dropidam, quum a Pachyno in Peloponnesum traicerent, non ad Corinthios ad quos a vobis missi erant, pervenisse, sed ad me adductos esse. Ac Dropidam quidem fortasse reddemus vobis, Cononem vero statim iugulavimus: Stesichorus denique salvus est, donec exputemus, quo supplicii genere affectum eum mori oporteat.

CIX. Stesichoro.

Audis te consideratione nostrarum virium ac novarum rerum, quas adversus me molitus es, conscientiam contemnitum pertimescere. Miror vero, si nunc demum pertimescis, et non iam tum, quum adversus me res novas moliebaris ad illegitimum imperium obtinendum Himerensibus socium te adiungens, reputabas, brevi futura esse ea quæ dicebas Himerensibus. Si mortem igitur contemnebas, ut sane decebat sapientem, quid nunc, inepte, æstuas, quum liceat, quæ tunc ventura audacter expectabas, hæc iam instantia fortiter sustinere? sin vero, ut apparet, pœnam pertimescis a nobis tibi imminentem, quid tunc clamabas, inconsideratissime, ac tantum tibi parabas hostem, scelestum eum atque arrogantem vocans tuisque e carminibus sententias proferens in conciones? quid, musicus quum sis et poeta, te ipsum conicis in formam institutumque vitæ studiis contrarium, quum liceat in otio considerare et a calidioribus quam quæ poetis conveniunt rebus abstinere? quoniam vero pro poeta concionator esse voluisti, manent te qualia non dico poetas atque musicos, sed concionatores supra vires superbientes, postquam in hostium manus devenere.

CX. Clistheni.

Non id quod plurimi solent facere, quum in consiliis parum felices rerum exitu probati fuerint, facturus scri-

σωσι, πρᾶξι βουλόμενος ἐπιστεῖλαι σοι δεῖν ὡήθην, ἢ ἐν ᾗ παρὰ γνώμην ἐσφάλης, οὐ πεισθεὶς ἐμοὶ τὰ βέλτεστα εἰπόντι, μέρος συμφορᾶς γενόμενος ἐπιτιμῶν (οὐδὲν γὰρ ἕτερόν μοι δοκοῦσιν οἱ τοῦθ' αἰρούμενοι ποιεῖν ἢ πολλὴν ἑαυτῶν ἔπαινον εὐβουλίας διατιθέμενοι κατηγορεῖν τῶν ἐπταικώτων, οἱ οὔτε πρόγνωσαν τὸ συμφέρον, οὔτε τοῖς προειποῦσιν ἐπέισθησαν), ἀλλ' ὡσπερ αἰσθανόμενος περὶ σοῦ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, ἵνα μὴ πάθῃς, οἰκειότατος ἐγενόμην, οὕτω πεπονθὸς ἂ μῆποτ' ὄφειλες, αὐτὸς οἶμαι καὶ συναμαρτεῖν καὶ συνταλαιπωρεῖν. (2) προύλεγον μὲν γὰρ, ἵνα μὴ γένηται· γενομένων δὲ διὰ τὴν τύχην συντυχῶ καὶ τῇ τύχῃ οὐκ ὀνειδιζῶ, ἀλλ' ἵνα μὴ μείνη τοιαῦτα, ὡς ἔνεστι περιλοσιμῆμαι. ταῦτα μὲν οὖν παρὰ τῆς σεαυτοῦ μητρὸς ἤκων ἀμεινον ἂν μάθοις· σὺ δὲ στέλιος, ὅς οὐδ' ἐκπεσῶν τῆς πατρῆδος παρ' ἡμῖν ἐβουλήθης ὡς εὐνουστάτοις τὰς φυγὰς ἀναπαῦσαι. τοῦτο δὲ εἰ μὲν ἄλλου του χάριν εἶλον, δίκαιος οὐκ ἂν εἴης περὶ ἡμᾶς· εἰ δ' ὡς ὀνειδισθόσμενος ἠδέσθης τοὺς προσιπόντας καὶ οὐ πείσαντας, μικροῦ δέω λέγειν ὅτι καὶ ἡδομαι οὕτω σου σωφρονούντος, αἰσχυρόμενος γὰρ ἐπὶ τοῖς προειρημένοις οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀλίσκοιο ἀμαρτάνων.

ρiα'. Νικίππω.

Τοῦ μὲν εἰληφῆναι σε τὰς παρ' ἐμοῦ δωρεὰς πλείστη σοι χάρις, ἐγὼ δὲ, ὅπερ ἔλεγες φοβεῖσθαι Σύρακουσίους, μὴ τί σοι χαλεπὸν ἐξ αὐτῶν ἀνάσχη δεξαμένῳ τὰ παρ' ἡμῶν χρήματα μνησέως αὐτοῖς ἀποδοθείσης, τοῦτ' ἐμελλον ποιήσῃν, μὴ λαθόντος σου κατηγορήσῃν ὡς εἰληφός, ἢ ἢ σοι τὸ αὐτὸ δεξαμένῳ καὶ μὴ, μᾶλλον δὲ τὸ μὲν ἦττον, τὸ δὲ τῷ παντὶ γείρον. μὴ λαθὼν μὲν γὰρ ἐμοῦ κατηγοροῦντος τὸ δεδωκέναι πάντως ἂν αἰτίαν εἶχες εἰληφῆναι· λαθὼν δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐμοῦ τὸ μὴ δεδωκέναι λέγοντος, οὐκ ἴσως ἀλλ' ὄντως ἀπήλλαξαι τῆς αἰτίας.

ρiβ'. Ἱερωνύμω.

Ἐπυθάνου, τίσιν ἀντεξήτακα τὸ δύνασθαι Λεοντίνων μοι ἐπεζιόντων κατὰ τῆς χώρας, ἣν ἐμὴν οὖσαν ἀποτέμνονται, περιγενέσθαι. τὸ μὲν οὖν ὅτι δικαιοτέρων ἐχόμενος καὶ οὐκ ἄρχων πολέμου ἀλλ' ἀμυνόμενος, οὐκ ἂν ἐπιστεῖλαιμι· τούτων γὰρ παρ' ὑμῖν οὐκ ἔστι λόγος· ὁ δὲ, κὰν μὴ προσποιῆσθε, ὑμᾶς εἰδέναι ἀνάγκη, τοῦτ' ἂν εἶποιμι, ὅπλοισι πολλοῖς καὶ ἀνδράσι δυνατοῖς καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ καὶ ἵπποις, ὧν ἀπάντων ἐνδεεῖς ὄντες αὐτοὶ μαχοῦνται πολεμῶ καὶ περὶ ταῦτα καὶ περὶ τὰς τύχας πεπλουηκῶτι.

ρiγ'. Λαμάχῳ.

Τοὺς ἐπτά καὶ τριάκοντα τούσδε, ὅταν τοῦ πλήθους λάβῃ τῶν Καμαριναίων, χαλεβυθῆναι κατὰ φύσεως ἀπανθρωπιάν ἀποφαίνεις. βούλομαι μὲν ἐν τούτῳ

bendum tibi esse censi, quo, quod præter opinionem lapsus es non habita mihi optima suadenti fide, pars ipse calamitatis factus, reprehenderem (nihil aliud enim, qui sic instituunt, videntur mihi facere, quam suam ipsorum prudentiam magnopere laudando accusare lapsos, quod neque quod utile esset præsenferent, neque eis, qui prædixerunt, fidem adiunxerint), sed ut, quum quæ tibi imminerent animadvertentem, ne paterere, omnia tua causa dedi operam, ita, quum passus sis, quæ non debebas, me ipsum puto et una erravisse et simul affligi. (2) Prædicabam sane, ne fieret; quum vero factum sit fortuna, simul infortunatus sum, nec probis increpo fortunam, sed ne in eodem statu res maneat, quantum fieri potest laboro. Atque hæc quidem a matre tua coram melius poteris intelligere: tu vero miser es, qui ne exul quidem patria apud nos voluisti quam benevolentissimos fugam sistere. Quod si alia de causa fecisti, iniustus in nos fueris; sin autem tanquam reprehendendus veritus es eos, qui prædixerunt, nec persuaderunt tamen, parum abest quin dicam me lætari adeo, quod ita sapias: quum enim eorum, quæ prædicta sunt, te pudeat, non in eisdem iterum erroribus deprehenderis.

CXI. Nicippo

Gratias tibi ago manimas, quod dona a me missa accepisti: quod vero dicebas te metuere, ne, si dona mea accepisses, Syracusiis indicio facto periculum aliquod ab iis tibi immineeret, sic equidem constitueram, si non accepisses tanquam qui accepisses te accusare, ut sive acciperes sive non, in eadem esses conditione, immo vero si illud, in meliore, si hoc, in longe peiore. Nam si non accepisses, me dedisse affirmante, omnino crimen incureres munerum acceptorum; cum vero revera accepisse me dedisse negante, non fortasse, sed procul omni dubio crimine absolutus es.

CXII. Hieronymo.

Rogabas, quibus rebus posse me Leontinos, ingressione facta agrum meum devastantes, superare colligam. Atque hoc quidem, quod iustiore caussa habeam, nec belli auctor sim, sed propulsator, non scribam: horum enim a vobis nulla habetur ratio. Quod vero, tametsi dissimuletis, vos scire necesse est, hoc dicam: annis multis et viris fortibus et pecuniis et navibus et equis, quorum omnium indigi ipsi cum hoste conflictabunt et horum et fortunæ divites.

CXIII. Lamacho.

Septem et triginta istos, quoties captas plebem Camarinaeorum, ære combustos esse naturæ immanitate declaras. Volo quidem in hoc subsistere numero et, ita

μειναι τῷ ἀριθμῷ καὶ νῆ τὸν Δία τὸν μέγιστον εὐχομαι, οὐχ ὀρῶ δὲ ἐώμενον τοῦτο ὑπὸ τινων μέχρι τούτων ὀρίσθαι. σὺ γοῦν αὐτὸς ἐννέα καὶ τριάκοντα βιάζῃ τούτους γενέσθαι, προσνέμων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀνάσθητον Ἐπιθέρηην. καὶ οὐχ ὁμοίον ἔστιν ἢ ἐμέ διαβλάσθαι ὑπ' ὑμῶν ἀπολλυμένου ἢ ὑμᾶς πονηροτάτους ὄντας ὑπ' ἐμοῦ ἀμυνομένου ἀπολλύσθαι.

ριδ'. Νικάρχω.

Οὐκ ἀναγκάζεις Καμαριναίους ἔμοι πολεμῆν, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ πολεμῆσθαι, οἳ δὲ σωφρόνων ἀνδρῶν ποιούντες πρᾶγμα καὶ τοῦτο σαφῶς εἰδότες καὶ πρὸ τῶν λόγων τὰ ἔργα σκοπούμενοι καὶ πρὸ τῶν ἔργων ἔτι τάχιον τὰ ἀποτελέσματα, πολλὸν ἤδη χρόνον παραπέμπουσί σου τὰς δημαγωγίας, σὺ δ' οὐκ αἰσχύνῃ βαρύτερος ὢν ἐκείνοις ἀπὸ τοῦ βήματος [καὶ τῶν λόγων] ἢ ἐμοί, καθ' οἷ πολίτευθαι.

ριε'. Νικαίω.

Οὐ δοκεῖ σοι πικρὸν βασιανιστήριον ὁ ταῦρος οὐδὲ τῶν παρ' ἡμῖν μηχανημάτων οὐδέν, ἐπεὶ τὸν εἰς ἐκεῖνα ἔλεον οὐκ ἂν μέλλων ἡμῖν μάχεσθαι προανήλισκες.

ρις'. Κλεομέδοντι.

Σὺ μὲν, ὡς πυθάνομαι, κατηγορῶν ἐμοῦ τὰς περὶ τὸν Κλεόμβροτον τύχας οἰκτρὰς δῶρεύσθαι ἐπιχειρεῖς, ἐγὼ δὲ σέ, Κλεόμεδον, πολὺ μὲν ἐκείνου τολμῶντα ἀδικώτερα, τῷ παντὶ δὲ ὄντα ἀσθενέστερον ἐμοὶ ὑποχρίριον γενέσθαι.

ριζ'. Μελιταίοις.

Οὐκ ἐκφασίλζων, ὦ Μελιταῖοι, τὰς τιμὰς ὑμῶν ἀπέπεμψα τὸν πρεσβευτὴν κατασεσημασμένας φέροντα αὐτάς, οὐκ ἔῳ δὲ με ἐπαινεῖσθαι τὰ πεπραγμένα. ὑμεῖς μὲν ὄν ἴσως, οἷον αὐτοὶ με εἶναι δοκεῖν ἐθέλετε, τοιοῦτον οἶσθε ὑπολαμβάνεσθαι καὶ παρ' ἐτέροις· ἐγὼ δὲ οἶδα παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν κακὸν ὑπολαμβανόμενος, παρὰ δ' ὑμῖν καὶ νομίζωμαι ἀγαθός, οὐδὲν ἐκτεῖναι δυνάμενος ἐντεῦθεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους τὴν φήμην, πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τὰς ψευδοδοξίας τῶν ἀνθρώπων βλάβην ὑμᾶς, ὅτι τὸν κάκιστον οὐκ ἂν, εἰ μὴ τοιοῦτο καθεστήκατε, ἐπηγνεῖτε. ἐξ ὧν τοίνυν ὑμεῖς μὲν ἂν ἀδικῶς πονηροί, ἐγὼ δ' οὐδὲν ἐπεικέστερος [ἐμαυτοῦ] ὑπελαμβανόμεν, οὐκ ὦμην δεῖν ἐμαυτὸν τιμᾶσθαι.

ριη'. Καμαριναίοις.

Καὶ εἰς Γέλαν ἔπεμψα καὶ εἰς Λεοντίνους, καὶ πρὸς ὑμᾶς πέμψαι δεῖν ᾤθηην, ὅπως μοι συλλάβησθε εἰς τὰ παρόντα, οὐχ ὅπλων οὐδὲ ἵππων δεομένω οὐδὲ ἀνδρῶν, ὧν κενὸν εἶναι λέγετε τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀργυρίου.

me Iuppiter maximus, opto, sed video esse, qui non permittant hoc iis terminari. Tu certe ipse novem et triginta hos esse cogis, quum temet adiungis et stupidum Epithersen. Nec simile est, aut me conviciis prosciendi a vobis interficiendis, aut vos improbissimos a me ultionis causa interfici.

CXIV. Nicarcho.

Non cogis Camarinæos mihi inferre bellum, sed a me bello oppugnari, illi vero quod prudentium virorum est sequuti, idque probe scientes, et ante dicta facta considerantes et ante facta celerius etiam exitus, iam dudum artes tuas aspernantur, te vero non pudet molestiorem habendis ex suggestu orationibus esse illis quam mihi, contra quem novas res moliris.

CXV. Nicæo.

Non videtur tibi acerbum tormentum laurus neque machinarum nostrarum ulla: non enim bellum adversus me parans omnem ab illis expectandam misericordiam consumpsisses.

CXVI. Cleomedonti.

Tu, sicut audio, me accusans hoc agis, ut Cleombroti casum miserabilem deplores, ego vero, ut tu, Cleomedon, qui longe quam ille iniquiora audes eoque omnino es inferior, in mea potestate sis.

CXVII. Melitensibus.

Non quod despicerem, Melitenses, ea, quibus me honoravistis, per legatum obsignata remisi, sed non sinunt me laudari ea quæ gesta sunt. Ac vos fortasse, qualem ipsi me esse videri vultis, talem putatis etiam ab aliis haberi: ego vero scio, me a reliquis omnibus malum haberi, a vobis autem etiamsi bonus esse censear, minime tamen hinc ad reliquos extendere posse famam, sed multo magis falsis hominum opinionibus excitandis vobis nociturum, quod improbissimum, nisi essetis tales, non probaretis. Itaque quibus fieri non potuisset quin vos iniuste mali, ego vero nihilo probior haberer, his non putavi me oportere honorari.

CXVIII. Camarinæis.

Et Gelam misi et ad Leontinos et ad vos mittendum esse putavi, ut in præsentem rerum statum auxilio mihi veniretis, non armis neque equis indigno nec viris, quo-

καὶ Λεοντῖνοι μὲν ἡμῖν ἔπεμψαν πέντε τάλαντα εὐθέως, Γελῶσι δὲ ὑπέσχησαν δέκα δώσειν. ὑμᾶς δ' οὔτε βραδύτερους Λεοντῖνοι οὔτε μικροπρεπεστέρους ἔσεσθαι Γελῶνων ὑπολαμβάνω.

10. Ἀστυπαλαιῶσιν.

Οὔτε μᾶλλον ἀνιαθεὶς ἐν τῷ ζῆν ἑμαυτῷ σύνοισα, μὰ τοὺς θεοὺς, ἄνδρες πολῖται, καίτοι πολλαῖς καὶ παραδόξοις χρησάμενος μεταβολαῖς, οὔτε πλέον ἡσθεὶς, ἄμιρος γὰρ οὐδὲ τῶν τερπνῶν ἐγενόμην. ἡνιάνθην μὲν οὖν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ τῆς πατρίδος ἐξέπικτων ἀδίκως, ἔπερ ἀλγεινιώτατόν ἐστι καὶ τοῖς δικαίως τοῦτο πάσχομεν, ἦσθην δέ, ὅτι δημοσίᾳ μου μνησθέντες ἐγράψατέ μοι περὶ ὧν ὁ καιρὸς ὑμᾶς ἤπειγεν. ὡς γὰρ παρ' ἐνὸς τῶν μάλιστα εὐνοουμένων καὶ περὶ ὑμᾶς ἐσπουδαχότων ἠτήσασθε, οὐ τοσοῦτον, ὡς ἔοικε, τοῦ λαβεῖν τι τῶν ἐψηφισμένων, ὅσον τοῦ μαρτυρῆσαι μὲν ἐμοὶ δημοσίᾳ τὸ μὴ δικαίως ἐξελθῆσθαι, καταγῶναι δὲ τῶν τοῦτο ὁρασάντων. οὔτε γὰρ αἰτῆσαι χάριτας παρὰ τοῦ μὴ στεργόμενου ὑπομείνετε. (2) νῦν δὲ παρέδωκεν ὁ καιρὸς μέμψασθαι μὲν ὑμᾶς ὡς τοὺς πρώτους χρόνους μὴδὲν αἰτήσαμένους, εὐχαριστῆσαι δὲ τοῦ παρόντος, ἦνίκα αἰτήσθε ἄπερ ὑμεῖς μὲν οἱ λαθόντες δώσετε ταῖς ἀληθείαις (δέδεγμα γὰρ ὑμῶν χάριν τὴν αἴτησιν), ἐγὼ δὲ ὁ μετὰ τοσαύτης ἡδονῆς διδοὺς λήψομαι μᾶλλον ἢ δώσω. τί γὰρ ἀνδρὶ φιλοπάτριδι κάλλιον καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἢ δοκεῖν τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας εὖ ποιεῖν; ὁ δὲ διὰ τῆς ἐπιστολῆς μοι τῆς ὑμετέρας πεπληρωται. τοῦ μὲν οὖν βραδύτερον ἀφίγθαι τὰς δωρεάς ἢ παρ' ὅν ἐβούλεσθε χρόνον μῆτε ἐμὲ μῆτε τοὺς πρέσβεις ὑμῶν αἰτιῶσθε, τὸν δὲ χειμῶνα καὶ τὴν ὥραν τοῦ καθεστῶτος ἔτους. τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἡμῶν προθυμίας οὐδ' ἦσθινας ἀπελείπετο, πλεὴν δὲ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ χειμῶνος οὐδὲ μετὰ τῶν ἐσχάτων τολμημάτων ἦν. (3) τοῦ μέντοι σεσῶσθαι τὰ πεμφθέντα, καίτοι πελαγίῳ παραβληθέντα κινδύνῳ, τῇ τύχῃ χάριν εἰδότες οὐκ ἂν ἀμαρτάνοιτε. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ** τῶν κοιμιζομένων ἀποδώσοσι μὲν ὑμῖν ὠμολογημένους οἱ πρέσβεις, δηλώσει δὲ καθέκαστα καὶ ὁ συναπεσταλμένος αὐτοῖς ἀνὴρ ὁ καὶ τὴν ἐπιστολὴν φέρων, Εὐβουλος, παρ' οὗ τὰ τε εἶδη καὶ τὸν ἀριθμὸν λαθόντες τὰ μὲν ἄλλα διανείμασθε καθ' ὅν ἂν προήρησθε τρόπον, τοῖς χρήμασι δὲ πρὸς ἐπισκευὴν καὶ κόσμον τῆς πόλεως χρησάμενοι καλῶς ἂν εἴητε πεφρονηκότες, οὐ διὰ τὴν ἐμὴν παραίνεσιν, διὰ δὲ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν εὐβουλίαν· οὐδεὶς γὰρ ἀλλοτρίᾳ προαιρέσει ἀλλὰ τῇ οἰκείᾳ χρηστὸς πέφυκεν. εἰ δ', ἔπερ οὐδὲ λέγειν ἐφ' ὑμῶν ἄξιον, τοῖς εἰς ἕτερον εἶδος δεδωρημένοις εἰς ἄλλο τι καταχρήσεσθε τῶν οὐκ ἀναγκαίων, εὖ ἴστε, ὅτι ὑμεῖς μᾶλλον ἂν μεμφεῖητε τοῦ μὴ δεόντως προσενεγῆναι τοῖς δωρηθεῖσιν ἢ ὁ δὲ εὐλογηθεῖ τοῦ δεδωκέναι. (4) ὡς γὰρ ἄστοπον, τὸν ἐκπεπτωκότα τῆς πατρίδος; οὐδὲν με τῶν οὐτῆς

rum vacuum dicitis esse urbem, sed pecunia. Ac Leon-
tini quidem nobis miserunt quinque talenta statim, Ge-
lenses decem se daturus promiserunt. Vos vero nec tardio-
res Leontinis nec minus liberales fore Gelensibus opinor.

CXIX. Astypalaënsibus.

Neque maioris mihi, dum vivo, doloris per deos conscius
fui, multas licet incredibilesque vicissitudines expertus,
neque maioris gaulii, nam neque omnis expers voluptatis
fui. Ac dolui quidem isto die, quo patria iniuste excide-
bam, quod eis etiam, qui iure hoc patiuntur, acerbissi-
mum est, gavisus sum vero, quod publice mei memores
de quibus tempus vos urgebat scripsistis. Nam tanquam
ab eorum uno, qui maxime benevoli vestrumque studiosi
sunt, petivistis, non tam, puto, ut eorum quæ decreta
essent aliquid acciperetis, quam ut publice testaremini,
me iniuste esse patria expulsum, eiusque rei auctores
condemnaretis. Neque enim beneficia petere a non amato,
neque a non amante accipere sustinuerit aliquis. (2)
Nunc quidem permittit tempus et reprehendere vos
quod lucusque nihil petiveritis, et in presentia, quam
petatis, referre gratiam, quam quidem vos, qui acci-
pitis, dabitis revera — vestram enim petitionem be-
neficium accipi, — ego vero, qui tanta cum volup-
tate do, accipiam potius quam dabo. Quid enim pa-
triam amanti pulchrius ac præstantius quam civibus suis
benefacere videri? id quod litteris vestris mihi contigit.
Quod vero tardius quam volebatis dona veniunt, eius rei
neque in me neque in legatos vestros culpam conicite,
sed in hiemem et presentis anni tempestatem. Quod enim
in nobis fuit, nullam curam intermisimus, navigare vero
ob nimiam vim hiemis ne cum extrema quidem audacia
licebat. (3) Quare quod quæ misimus conservata sunt,
marinis licet periculis obiecta, non errabitis si fortunæ
acceptum retuleritis. Eorum autem quæ apportantur, indi-
cem reddent vobis ex composito legati, prætereaque singu-
latim indicabit qui una cum eis missus epistolam perfert,
Eubulus, a quo generibus et numero acceptis reliqua quidem
quacunque volueritis ratione distribuite, pecuniis vero si
ad instaurandam et ornandam civitatem usi fueritis, recte
sapueritis, non meo hortatu, sed vestra ipsorum prudentia;
nemo enim alieno instituto, sed suo ipsius bonus
est. Sin vero, quod de vobis ne dici quidem par est,
donis ad alium usum datis ad alium, cuius nulla est ne-
cessitas, abutemini, probe sciatis, vobis, quod non recte
donis fueritis usi, vituperationi magis, quam ei qui dedit,
quod dederit, laudi fore. (4) Nam ut absurdum est, patria
expulsum ob exilium memet nullo modo studere dirutas

ἀνακτῆσασθαι ζητεῖν τὰ κατερριμμένα, οὕτω τοὺς ἐνοικοῦντας τὰ πίπτοντα μέρη περιιδεῖν καὶ μηδὲ ἐξ ὧν ἄλλος δίδωσι φιλοτιμείσθαι. ἔαν μέντοι δικαιοσύνη μὴ μόνοις ὑμῖν πεπέμφθαι τὰς δωρεάς, ἀλλὰ καὶ τοῖς μεθ' ὑμᾶς καὶ μετ' ἐκείνων τῇ πόλει καὶ τοῖς θεοῖς, τότε ἂν ὑμεῖς θαυμασθεῖτε πλεόν τῆς εὐβουλίας ἢ τοῦ δεδωρῆσθαι τι τῶν ἰδίων ὁ δεδωρημένος. τίς γὰρ ἂν ἀγνοήσειεν, ὅτι τὸ μὲν χαρίσασθαι τῆς τοῦ διδόντος ἐπιμελείας ἔπαινός ἐστι, τὸ δὲ χρῆσασθαι τοῖς δοθεισὶν ὡς προσῆκε τῆς τοῦ λαθόντος εὐλογιστίας; βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς μαρτυρηθῆναι περὶ ἀρετῆς μᾶλλον ἢ περὶ πλούτου θαυμάσιας ἐμαυτόν· τὸ μὲν γὰρ ψυχῆς ἀγαθῆς, τὸ δὲ τύχης περιουσιαζούσης ἐγκώμιον ὀφείλει.

ρκ'. Ἀξιόχω.

Σεμνύνεσθαι μὲν, ὥσπερ καὶ ἐπ' ἄλλω τινὶ τῶν κελῶν, ἐπ' εὐγενείᾳ εἰκός ἐστιν, ἐγὼ δὲ μίαν εὐγένειαν ἀρετῆν οἶδα, τὰ δ' ἄλλα πάντα τύχην. καὶ γένοιτ' ἂν ὁ μὲν ἐκ φαύλων ἀγαθὸς καὶ βασιλείων ἀπάντων εὐγενέστερος, ὁ δ' ἐξ ἀγαθῶν φαῦλος αὐτὸς τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ταπεινοτάτων δυσγενέστερος. ὥστε ψυχῆς ἔπαινον αὖχει πρὸς Συρακοσίου, μὴ πρόγονων τεθηγκυῖαν εἰς ἀδοξότερους διαδόχους εὐγένειαν.

ρκα'. Ἱμεραῖος.

Ἐκέλευσα ὑμῖν Στησίχορον μοι ἀποστεῖλαι καὶ Κόνωνα καὶ Ἐρμοκράτην διὰ τάχους, ὑμεῖς δὲ ἀντὶ Ἐρμοκράτους καὶ Κόνωνος καὶ Στησιχοῦ Σαμέαν καὶ Νικάρχον ἐπέμψατε. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν, ὅσον ὑμεῖς με ὑπετοπάσατε εἶναι, τοιοῦτος ἦμην, οὐκ ἂν ἠγγόνουν, ὅτι δι' ἐκείνους ἐμὲ ἀποδοῦναι ὑμῖν τι τῶν ἀνηκέστων ἔχρηξιν, καὶ ἦκεν ἂν καὶ Στησίχορος καὶ Κόνων πρὸς με καὶ Ἐρμοκράτης εὐθέως. καὶ γὰρ Κόνωνος μὲν ὑμῖν πεπορνευκότος ἀνθρώπου ἐστὶ τις πρόνοια, Σαμέα δὲ καὶ Νικάρχου, ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν καὶ κάλλιστα ἐξ ἀπάντων ὑμῶν βεβιωκότων, οὐκ ἐστιν. ἀλλ' οὕτε ἐπεικεῖς ἀνδρας καὶ μηδὲν με ἠδικηκότας μηδὲ τὴν πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἀδικεῖν ἐβουλόμην, οὕτε νόμον κοινὸν Ἑλλήνων καταλύειν. καίτοι ὑμεῖς γε πολλοὺς νόμους Ἑλλήνων κοινούς καταλύσατε, οὐ γὰρ ἀπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις, ἐν οἷς πρὸς με ἐπολιτεύεσθε· λόγῳ δ' οὐδὲν δέομαι λέγειν αὐτοὺς τε εἰδῶς καὶ πρὸς εἰδότης γράψωμαι. (2) ἀλλ' οὐκ ἐμιμησάμην γε ὑμᾶς οὐδὲ μιμήσομαι ἐγὼ ὁ ἀνδροφόνος καὶ ἐναγῆς τοσοῦτοις ἄγεσιν, ἀλλ' ἔπεμψα ὑμῖν τοὺς πρέσβεις, παρὸν δυοῖν θάτερον ἀμογητὴ ἔχειν, ἢ ἐκείνους ὑμᾶς ἀνγκάσαι ἀντὶ τούτων πέμψαι, ἢ εἰς τοὺς ἐν χειρῶν ὄντας ἀφείναι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργήν. καὶ μὴν εἰς τοῦτό γε ἤδη κατέστησε τὰ πράγματα ἡμᾶς καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ μὴ δικαίως βιοῦν, ὥστε μηδὲν παρὰ τοῦτο γέροντος ἡμᾶς νομισθῆναι ἀποκτείναντας τοὺς πρέσβεις ὑμῶν, μηδὲ ἀμείνους σίωσαντας. πέφυρται γὰρ ἤδη τὰ μὲν

eius partes instaurare, ita absurdissimum, incolas negligere ruentes nec de eis, quæ det alius, esse liberales. Quod si tamen existimaveritis, non vobis solis, sed et posteris vestris et una cum eis civitati atque diis missa esse dona, maiori erit prudentia vestra quam eius qui donavit, quod de suo donaverit, admirationi. Quis est enim qui ignoret, in gratificando eius, qui dat, voluntatem, in iusto donorum usu eius, qui accipit, prudentiam laudari? malim vero vos virtutis quam me amplissimarum divitiarum testimonium habere; illa enim boni animi, hæc fortunæ affluentis videbitur esse commendatio.

CXX. Axiócho.

Gloriari ut de alio quovis bono, sic et de generis nobilitate non dedecet, ego vero unicum nobilitatem virtutem novi, reliqua omnia fortunæ bona. Ac fieri potest, ut quis a pravis ortus bonus evadat atque omnibus regibus nobilior, a bonis autem prognatus pravus sit et semet ipso atque abiectissimo quoque ignobilior. Itaque animi effer laudes apud Syracusios, non maiorum emortuam ad ignobiles successores delatam nobilitatem.

CXXI. Himerensibus.

Jussi vos quam primum mihi mittere Stesichorum et Cononem et Hermocratem, vos autem pro Hermocrate et Conone et Stesichoro Sameam et Nicarchum misistis. Ego vero si, qualem vos esse me suspicati estis, talis essem, meum putarem insanabilem aliquam propter illos imponere vobis plagam, ac statim ad me venirent et Stesichorus et Conon et Hermocrates. Namque Cononem, hominem exoletum, vos curatis, Sameam autem et Nicarchum, clarissimos viros atque omnium vestrum honestissime viventes, negligitis. At vero neque probos viros, qui nulla me nec patriam suam iniuria affecerunt, lædere volebam, neque legem communem Græcorum violare, tametsi vos multas Græcorum leges communes violastis, non semel, verum sæpius etiam, quum adversus me res novas moliebamini: sed nolo hæc oratione recensere, quum et ipse sciam et ad scientes scribam. (2) Vos vero non imitatus sum nec imitabor ego homicida iste et tantis pollutus flagitiis, sed misi vobis legatos, quum in promptu mihi esset alterutrum facere, aut illos vos cogere pro his mittere, aut in eos, qui in manibus essent, in illos susceptam convertere iram. Enimvero eo iam rerum conditio et iniuste vivendi necessitas nos adduxit, nihil ut hoc deteriores videamur interfectis legatis vestris, neque servatis meliores. Iam enim res meæ contaminatæ

καὶ μεμιάνται, καὶ οἶδα ὅτι μικρὰ βροπὴ ἔτι ἡμῖν εἰς εὐνοϊάν τε καὶ μῖσος ἀνθρώπων δίκαιον ἢ μὴ δίκαιόν τι πράσσειν. καὶ εἰς τοῦτο οὐχ ἥκιστα με ὑμεῖς γ', ὦ Ἱμερῆσιοι, τὸ σχῆμα κατεστήσατε καὶ οἱ ἄνδρες ὑμῶν ἐκεῖνοι. (3) καὶ τῶν μὲν ἄλλων, ὅσα ἔπαθον δι' αὐτοῦς κακά, ἔστι καὶ συγγνώμην τοῖς αἰτίοις καὶ καταγέαι λήθην τῶν γεγονότων· τοῦ δὲ μὴ ἐξεῖναι δίκαιόν τι πράσσειν τίνα ἂν τις αὐτάρχη δίκην εἰσπράξαιτο παρὰ τῶν αἰτίων; ἐπεὶ τίνας ἦν δικαιότερον ἀπολαῦσαι τῆς ἡμετέρας ἀδικίας ἢ δι' οὐκ ἀνάγκη ἀδικεῖν ἡμᾶς ἔστιν; ἀλλ' ὅμως, ὦ Ἱμερῆσιοι, ταῦτά γε ἅπαντα σκοποῦν καὶ ὀργιζόμενος καὶ τύραννος ὢν καὶ ἔχων, εἰ καὶ πάνυ οὐκ ἐβουλόμην, ἀλλ' ὢν γ' ἀναιρεθέντων ἐμὲ λωμὸν ὑμᾶς οὐδὲν ἤττον ἀνιάσειν, ἐφεισάμην αὐτῶν καὶ ἀπέπεμψα ἐσιτάσας. εἰ μὲν οὖν καὶ αὐτοὶ τὰ δίκαια ἐν μέρει ποιεῖν ἐβελήσετε, λογισάμενοι ὅτι οὐχ ἅπασαν ὀργὴν * *, ἐὰν εἰς δύο ἄνδρας ἢ τρεῖς ἅπαντα ἀποστρέψῃτε τὰ τῆ πόλις ἐπιχειρέμενα δεινά· εἰ δὲ Κόνων ὁ τέως ὑφ' ἐκάστου ὑμῶν εἰς τὸ σῶμα παροινούμενος σώζεται, αὐτοῖς βάρθροις ὑπομενεῖτε ἀνάστατον ἅπασαν γενέσθαι τὴν πόλιν. περὶ ἄσσομαι γὰρ ὑμῖν μηδὲν ἐπιεικέστερος φανῆναι ἢ ὑμεῖς νομίζετε.

ρκβ'. Ἀθηναῖοις.

Ἄφικετο ὡς ἡμᾶς Περύλαος ὁ πλάστης ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, δημιουργήματα πάνυ τὴν κατασκευὴν ἀποχρῶντα κομίζων, ἐφ' οἷς ἀσμενοὶ τε αὐτὸν ἐδεξάμεθα καὶ δώροισι ἀξίοις διὰ τὴν τέχνην καὶ οὐχ ἥκιστα διὰ τὴν πατρίδα ἡμεψάμεθα. ὁ δ' ἐν τῷ οὐ πολλοῦ χρόνου χαλκευσάμενος ταῦρον μεγέθει πλείω τοῦ κατὰ φύσιν εἰς Ἀκράγαντα ἤνεγκεν. ἤσθημεν οὖν ζῆλον ἐργατικὸν ἀνθρώπων σύντροπον εἰσδεξάμενοι, καὶ σφόδρα ἡμῖν τὸ θέαμα τυραννικὸν κατεφάνη· οὐ γὰρ πῶς τὸ ἐν αὐτῷ λελογημένον ἐπεδέδεικτο· ἐπεὶ δ' ἀναπτύξας τὸ πλευρὸν ἐγύμνωσε

μὲν ὠμότητος ἀνάπλεων φόνον,
δὲ θανάτου δυσποτιμώτερον μόρον,

τότε δὲ τῆς τέχνης αὐτὸν ἐπικινέσαντες τῶν τρόπων ἐτιμωρούμεθα, καὶ τῆς ἰδίας ἐπινοίας τὴν ἀπόδειξιν αὐτὸν πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπεὶ καχοργότερον οὐδένα τοῦ δημιουργήσαντος ἐξέβουρμεν, δοῦναι ἠξιώσαμεν. (2) ἐνεβιβάσαμεν οὖν αὐτὸν καὶ τὸ πῦρ ἤψαμεν ὡς αὐτὸς ὑπέθετο, πιμπράμενος δὲ τῆς ἐπιστήμης ἀληθεῖς οὐσίας τὰς ἀποδείξεις ἔδωκεν· οὔτε γὰρ εἶδομεν τίς ὁ τιμωρούμενος, οὔτε ἠκούσαμεν γόων οὐδ' ὀλοφύρομιν· τὰς γὰρ ἐνόθηεν ἐμβωμιμένας ὀλοφύσεις ὁ χαλκὸς εἰς τοὺς ἀκουσομένους καταστάς ἐξεμυκᾶτο. ὑμᾶς δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, πυθθανόμενος ἄγθεσθαι περὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δημιουργοῦ καὶ δι' ὀργῆς ἔχριν ἡμᾶς ἐθαύμαζον καὶ τέως ἀπιστῶ. εἰ μὲν γὰρ, ὅτι μὴ χαλεπωτέρω ὀλέθρῳ ἠκισάμεθα αὐτόν, μέμψεσθε, ἀπολογούμαι πρὸς ὑμᾶς τὸ μὴ δυσποτιμώτερον ἐπινοῆσαι μόρον· εἰ δ' αὖτὰ διὰ τὸ δπιωσοῦν τετιμωρῆσθαι, κινδύ-

sunt et pollutæ, ac scio parvum nobis esse ad benevolentiam atque odium hominum, iuste an iniuste faciamus, momentum. Atque in hunc statum vos maxime me constituistis, Himerenses, et illi vestri homines. (3) Ac reliquorum quidem, quæ per eos passus sum, malorum et veniam auctoribus dare et oblivionem inducere factorum licet: eius vero, quod nihil iusti facere liceat, quam sufficientem pœnam aliquis exigit de auctoribus? quos enim est æquius nostram iniuriam experiri, quam eos, propter quos necesse est iniuriam nos facere? nihilo minus, Himerenses, licet hæc omnia considerarem et succenserem et tyrannus essem, haberemque tametsi minime quos volebam, at eos tamen, quibus interfectis non minore vos dolore affecissemus, peperci eis et hospitio exceptos dimisi. Quod si igitur ipsi quoque quod iustum est vicissim facere voletis, non omnem reputantes iram vos luisse, si in duo aut tres homines omnia civitati impendenda mala averteritis, bene est: sin autem Conon, cuius corpori etiamnum vos omnes ac singuli illuditis, servatur, non prohibebitis quin tota civitas funditus evertatur: conabor enim nihilo vobis æquior videri quam vos putatis.

CXXII. Atheniensibus.

Venit ad nos Perlaus, fictor vester, Atheniensis, opera quam artificiosissime facta secum advehens: quapropter lubenter eum excepimus dignisque præmiis quum ob artem tum maxime ob patriam remuneravimus. Hic autem infra breve temporis spatium ex ære confectum taurum, qui magnitudinem naturalem excederet, Agrigentum pertulit. Læti igitur animal laboriosum, hominis socium, accepimus, ac visum est nobis spectaculum valde res esse digna tyranno; nondum enim ille delitescentem in eo mortem demonstraverat. Posteaquam vero aperto latere nudavit

omni erndelitate plenam cædem
omnique morte miserius exitium,

tum hominem ob artem laudatum ob mores punivimus et, quoniam peiorem artifice invenimus neminem, ut sui inventi documentum ipse ante alios daret, voluimus. (2) Immisimus eum igitur, ignesque ad comburendum, ut ipse præceperat, subiecimus, ac diræ scientiæ vera dedit documenta. Neque enim quis puniretur vidimus, neque audivimus gemitus nec eiulatus; nam intus editos eiulatus æs ad audituros punitores emugiebat. Vos vero, Atheniensis, quum intelligebam graviter ferre de medio sublato artificem nihique succensere, mirabar, nec etiamnum credo. Si enim, quod graviore eum supplicio non excruciamus, vituperatis, hanc habeo excusationem, miseriozem me mortem non invenisse: sin vero quod aliquo modo punitus est, parum abest quin

νεύετε πανδημεί οἱ ἐπὶ χρηστότητι υπεραυχοῦντες πικροτάτην ὀφλήσαι ὠμότητα. ἢ γὰρ ἐνὸς ἀνδρὸς τοῦργον ἢ ἀπάσης ὑμῶν τῆς πόλεως εἶναι ἀνάγκη· τοῦτο δὲ διαγινώσκειται μόνῃ τῇ ὑμετέρᾳ πρὸς με διαθέσει. (3) εἰ μὲν γὰρ δικαίως ἀνὴρ ἀπώλετο καὶ προσήκει τοὺς τρόπους καὶ τὴν φύσιν οὐδεὶς Ἀθηναίων ἐκείνῳ, τοῦ χάριν ἡμᾶς μέμφοισθ' ἄν; εἰ δὲ ἀδίκως, ὑμεῖς μὲν ἐντεῦθεν ὁμολογεῖτε οὐδὲν ἀμείνους εἶναι Περιλάου, ἐγὼ δὲ οὕτω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπραχθῆναι ἀδικον, πρὶν ἂν ἑμαυτῷ δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργάσθαι. καίτοι παρὰ τυράννου τὰ δίκαια οὐδὲ εἰς ἐπιζητεῖ, τὸ γὰρ σῶζων αὐτὸν τοῦτο ἔοικεν εἶναι· ἀλλὰ τοῦμὸν ἀσφαλὲς καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἐχυρώτατον ὑπερελείν τότ' ἂν δόξαιμι, ὅταν κατ' εὐθείαν μὴ τετιμωρῆσθαι δοκῶ. πέποιθα δὲ μήθ' ὑμῶν τῶ μῆτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τὴν λῶσθην ἀδικον φανεῖσθαι, ἣν τις ἐτέροις ἐτεκνήνατο, αὐτὸν ἐμφορήσασθαι τὸν μηχανησάμενον, τεκμαιρόμενος ἐκ τε τῶν λοιπῶν ἀπάντων, οὐχ ἥμισυ μέντοι καὶ δι' ἑμαυτόν, ὅτι μοι ταύτη μάλιστα προσήκειν τιμωρηθῆναι ἔδοξε. καίτοι γ' ὑπὲρ ἑμοῦ τὸν θάνατον εἶρε κατὰ τῶν ἐπιβουλευόντων ἀγθηνότατον· ἀλλὰ τοῦμὸν ἀσφάλές, ἐν οἷς τοῦ φύσει δικαίου κριτῆς ἀπεδείχθη, ἀφῆκα, ἀπλοῦν δὲ αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ δίκαιον ἐλογισάμην. (4) καὶ μὴν καὶ τὸ πικροτέρως εἶν πολλοὺς ὑπάρχειν ἤθειν ἐμοὶ συναγορεύσων, καὶ τὸ ἡμερώτερος φανείς τῆς δόξης μάλλον ἐπιβουλευθῆσασθαι, καὶ ὅτι παύσω πάντα τινὰ προθυμούμενον εἰς ἐμὲ διὰ τῆς τούτου κολάσεως, καὶ ὡς βέλτιον ἴσως τῇ βίᾳ χρῆσθαι διὰ τὴν ἀνάγκην τῶν ἐπιχειρούντων. ἀλλ' ὅμως ταῦτα εἰδὼς ἅπαντα καὶ τῆς ὕστερον εὐφροσύνης οὐδὲν δεόμενος δεῖν ἡγησάμην ἀνθρώπων ἀνθρώποις τοιούτου μόρου ἄρξαντα εἶναι ἀτιμωρητον· διὰ τοῦτο αἶς τοὺς ἄλλους μηδὲν ἀδικήσαντας αὐτὸν ἠπέιργη τέχναις ἐγκαταπρῆσαι, ταύταις ἐνόηκας ὑπ' ἡμῶν τῶν ἀξιωθέντων χάριτος τοιαύτης ἐνεφρουρήθη. τάχα τις ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκούων τὸ παράλογον, ὡς, εἰ δεοὶ τούτους αὐτὸν τοῖς θάλασσι οἷς ἐπενόησε καθ' ἐτέριον περιπεσεῖν τὸν ἐξευρόντα, πολλὰς πάνυ με Ἐρινύσιν ὀφείλσθαι νομίζει, μάλλον δ' οὐδ' ἐξαρκέσειν θλαῖς τῇ αὐτοῦ μιᾷ ψυχῇ, καθ' ἑαυτοῦ δὲ τοὺς μόρους υπογράφειν. (5) ἀλλ' εἰ χωρὶς δυσμενείας σκεπτεσθαι ἐβελήσετε, εὐροῖτε ἂν οὔτε ὀρώντας ἐκόντας ἡμᾶς, οὔτε εἰ πάσχομεν, δόξαν τῶν δαίμονι, δικαίαν ἀπολαύοντας. καὶ γὰρ ἐξουσίαν ἔχοντες ὄραν διὰ τὴν τυραννίδα τὰ πρὸς ὠμότητα, ὅμως ἴσμεν ἕκτοπα ὄντα, καὶ μηδὲν τῶν πεπραγμένων ἐκταῖς ἀναλαθεῖν δυνάμενοι τὸ μὲν ὅτι δεῖν τὰυτ' ἐστὶν ὁμολογοῦμεν. εἴθε μέντοι μηδὲ δρᾶσαι αὐτὰ πικρᾶ ἀνάγκη ἐβιάσθημεν, καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦν ἂν ὡς χρηστὸς ἐπαινούμενος ἡμῶν παρόντων. τίς γὰρ ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἢ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἑαυτῷ ἐχθρὸν οὐ διὰ πάσης ἀμύνης παρασχὼν ἐτιμωρήσατο; τοιοῦτον εὐρὸν Περιλᾶον ἐτιμωρήσάμην. καὶ σύνοια μὲν ἑμαυτῷ ἐκβίεσμα δρῶν, παραμυθίαν

ad unum omnes, qui humanitatis nomine supra modum superbitis, dirissimæ immanitatis rei videamini. Nam aut unius viri opus aut totius vestræ civitatis sit necesse est, hoc autem ex solo vestro in me animo cognoscitur. (3) Si enim iure homo perit, nec moribus et ingenio Atheniensium quisquam similis illi est, quid est cur nos vituperetis? sin vero iniuria, hinc vos Perilao nihilo meliores esse confitemini, ego vero nondum do iniuste sumptam esse pœnam, donec mihimet ipsi visus fuero contra ius fecisse. Atqui a tyranno quod iustum est nemo requirit, quod enim servat eum, id esse convenit: at meam securitatem ac firmissimum imperii præsidium tunc subvertisse visus fuero, si iure eum non punivisse videar. Confido autem, neque vestrum alicui neque reliquorum Græcorum iniustum videri, si quam aliis struxerit perniciem ipse experiatur qui machinatus sit, coniectura facta quum ex reliquis omnibus, tum mea causa maxime, quod hac ratione ut puniretur par esse visum est. Quanquam pro me supplicium invenit in insidiatores gravissimum; sed mea securitate, quum eius quod natura iustum est iudex constitutus sim, omnia simpliciter quod esset i. e. se iustum reputavi. (4) Ac novi sane, excusationi mihi fore, quod inimicos habiturus eram ferociores, et quod opinione mitior visus periculum erat ne magis insidiis peteret, et quod omnium illo puniendo a me abalienatus eram animos, et quod præstat fortasse vi uti ab insidiatoribus circumventum: nihilo minus tamen his omnibus perspectis ac posteritatis præconio nihil indigens iniquum duxi hominem, qui hominibus talis mortis auctor esset, dimitti impunitum. Quocirca in quibus alios, qui nulla ipsum iniuria affecerant, comburere studuit machinis, iis iure a nobis tali beneficio ornatis inclusus est. Forte vestrum aliquis, Athenienses, auditio præter expectationem hoc præcepto, quasi quæ in alios excogitavit supplicia ipse subire inventor debeat, multis omnino me Furis obnoxium esse opinatur, immo ne sufficere quidem omnibus uno meo animo, in nemet ipsum vero mortes me præscribere. (5) At si remoto odio considerare voletis, neque nos facere volentes invenietis, neque si patimur, quum deo visum sit, iuste perpeti. Etenim quanquam potestatem habemus tyrannidis causa ea faciendi, quæ sunt crudelia, tamen insolentia esse novimus, quumque eorum, quæ a nobis facta sunt, nihil reparare possumus, gravia tamen esse confitemur. Utinam vero neque facere ea dira coacti essemus necessitate, tum nemo alius esset, qui tanquam probus nobis præsentibus laudaretur. Quis enim vestrum, Athenienses, aut reliquorum hominum hostem sibi insidiantem non omni vindicta data occasione puniverit? talem inventum Perilæum punivi, atque iniqua quidem me fecisse conscius mihi sum, hæc tamen solatii

δ' ἔχω τὸ μὴ μετὰ γνώμης θελουσίου, ὃ τοῖς ἐπ' ἐμοῦ τιμωρομένοις οὐ πρόσσστι. (6) ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ σφώτατοι γηγενεῖς Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τούτῳ τὰ θυμέτρα ἤθη ἐμιμησάμην, ἐκεῖνος δὲ ἂ δέον ἔχειν ἡμᾶς τοὺς τυράννους μετεδίωξε, καὶ δικαίως οὐχ ὅτι φύσει ἤμεν, ἀλλ' ὅτι οὖς ἡμᾶς αὐτὸς ἐπλαττεν, εἰς αὐτὸν ἐγενόμεθα. εὔ μέντοι καὶ νῦν ἴστε, ὅτι οὔτε ἐγὼ ἰδιωτεύων Περὶλος ἂν ἦν, οὔτε ἐκεῖνος μοναρχῶν Φάλαρις. ὑμῖν μέντοι οὐχ ὅτι ὄνειδος, ἐὰν χαλεπήγητε περὶ τῆς τούτου κολάσεως, ἀλλ' ἐὰν καὶ μὴ κολλάζητε τοὺς τοιοῦτους. κοινή μὲν γὰρ ἅπαντας ἀνθρώπους ἡδίκηει, καθ' ὃ τοιοῦτους ἐπενόει μόρους, ἰδίᾳ δ' ὑμᾶς διαβάλλων εἰς ὀμότητα καὶ τὸ τῆς πόλεως ἔμψυτον ἦθος λυμαινόμενος. ἅπαντας μὲν οὖν οἶμαι τὸν τρόπον τῆς τιμωρίας ἐπαινεῖν, ἄξιοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι πολῖται· εἰ δὲ τίς ἐστίν, ὃ δ' ὁ μόρος οὐκ ἤρρεσεν, ἴστω ὢς οὐδὲ Περὶλῶ ἀρεστὰ ἐπράξαμεν.

ρκγ'. Λυσικλείς.

Ὁδ' θαυμάζω τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐδὲν ἔχεις ἐμπερὲς οὔτε τῷ πατρὶ σου οὔτε τῷ παιδί, ὃ Λυσικλείς· οὔτε γὰρ εἶ Λυσικράτους υἱὸς οὔτε Νεοπολέμου πατήρ. ταῦτα δὲ φασὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γυναῖκα πρὸς πολλοὺς Σικελιωτῶν διαβεβαιουῦσθαι καὶ διὰ τοῦτο τῶν μεγάλων τυγχάνειν ἐπαίνων. ἐν γὰρ τι καὶ τοῦτο τῶν θαυμαζομένων ἐστὶ, τὸ πρὸς πάντας μὲν, μάλιστα δὲ πρὸς εἰδότας ἀψευδεῖν.

ρκδ'. Πολυδεύκης.

Τοὺς ἐμοὶ περὶ τῶν κατὰ δίκην ἀναιρουμένων πολέμειν παρασκευαζομένων, Πολυδεύκης, ἀκούσαντας καὶ σαφῶς εἰδότας περὶ ὅτου τοῦτο ποιήσουσι, τιμωροὺς ἠμολογεῖν δέον, σὺ μέντοι κατηγορῶν ἐν Συρακουσίοις ἐμοῦ, τὸ μὲν τιμωρὸς ὡς δεινὸς λέγεις, τὰς δ' αἰτίας, ἃς μάλιστα ἔδει, ἐφ' αἷς ταῦτα ἔπαθον ὡς ἀνῆκστοι, οὐδέποτε ἠξιώσας προσθεῖναι. ἐχρῆν γὰρ, ὃ δημαγωγὲ Πολυδεύκης, λέγειν μὲν τὸν θάνατον, ἐπιδείκνυσθαι δὲ τὴν πρόφασιν, ἵνα καὶ παρὰ τὴν αἰτίαν μᾶλλον ἐπαίρης τὰ πάθη καθ' ὧν ἂν πολιτεύη. εἰ δὲ αἰσχύνεσθε γυνώσκει τὰς αἰτίας, ἐφ' αἷς κατηγορεῖτε, τίνοι δικαίῳ πολεμήσετε ἐπ' αὐταῖς μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδα.

ρκε'. Λακρίτωρ

Ὡς μὲν οὐκ ἐχρῆν εἰς κινδύνους καθίστασθαι περὶ τοιαύτης ἐλπίδος τοὺς οὕτω δεδιότας, οὐδ' ἐβουλόμην ἂν θερμότερων ἀποτελεσμάτων λαβεῖν ἐπὶ σοὶ πείραν. ἐπεὶ δὲ τὸν ἡμέτερον φόβον ἢ σὴ νενίκηκε βίωμη, ἀγαθῶ μὲν οἰωνῷ τοιοῦτω κέρρησαι, ὅτι καὶ τᾶλλα σοὶ κατὰ νόον γνήσεται. τεθαρορήκαμεν δ' οὐδέν τι μᾶλλον ἀπῆλλαγμένου σου, ἀλλὰ καὶ ἐπετάθημεν ταῖς ἐλπίσι, καὶ μέχρις ἂν ἤκης ἡμῖν σῶος, πρὸς τὰς ἀπὸ σοῦ πεύσεις ἀνακρεμάμεθα. ἄπερ οὖν καὶ ἀποστέλω

habeo, quod non ex animi sententia, id quod a me puniatis non suppeditat. (6) Itaque ego, sapientissimi in lignae Athenienses, etiam in hoc vestros mores imitatus sum, ille vero quæ nos habere tyrannos oportet affectavit, ac iure non quales natura eramus, sed quales nos finxit ipse erga eum fuimus. Probe autem et nunc sciatis, neque me, si essem privatus, Perilaum, neque illum, si princeps, futurum fuisse Phalarin, vobis autem non modo ignominiosum, si pœnam de eo sumptam ægre tuleritis, verum etiam si tales non puniatis. Nam generatim omnes homines iniuria affectit, quum tales excogitabat mortes, speciatim autem vos, crudelitatis crimen vobis inferens atque nativam civitatis indolem contaminans. Quapropter supplicii rationem probare puto omnes, hoc enim digni tales cives sunt; si quis est autem, cui mors ista non placuerit, scito, neque Perilaum quæ placerent nos fecisse.

CXXIII. Lysicli.

Non miror, quod nihil habeas simile aut patri tuo aut filio, Lysicles: nam nec Lysicratis filius es nec Neoptolemi pater, id quod matrem tuam et uxorem aiunt apud plebs Siculorum affirmare, propterea tam magnam laudem consequi. Nam hoc quoque eorum, quæ quis miretur, unum est, quod apud omnes, tum maxime vero quod apud scientes verum confitentur.

CXXIV. Polluci.

Qui mihi inferendum parant bellum ob eos quos iure e medio sustuli, Pollux, quia audiverunt ac certo sciunt, quamobrem id faciant, quum ultores esse confitentur sit, tu apud Syracusanos me accusans . . . . . dicis, causas vero, quas maxime debebas, ob quas ista velut insanabiles passi sunt, adicere nunquam voluisti. Oportebat enim, concionator Pollux, non tantum cædem commemorare, sed etiam prætextum ostendere, quo causa allata magis etiam affectus in eos quos petis incitares. Sin vero vos pudet causas patefacere, ob quas accusatis, quo iure ob ipsas bellum illaturi sitis per deos ignoro.

CXXV. Lacrito.

Ut non oportebat pericula subire de tali spe eos, qui sic metuunt, ita nec vellem calidioris effectus in te capere experimentum. Quum vero metum nostrum tua vicerit fortitudo, bono omine hoc utare, reliqua quoque ex sententia tibi successura. Nihilo magis autem confisi sumus te hinc degresso, verum et spe tenemur et, donec reverteris nobis salvus, nuntium a te mittendum anxie expectamus. Quare quæ tum quoque, quum misimus,

λοντές σε παρηγέσαμεν, ταῦτ' ἂν ἀξιώσασαμεν ἀπρηκότα, πρὸ τοῦ χωρίου ζητεῖν ἡμῖν περιποιεῖσθαι Λάκριτον, ὃν ἀντὶ πολλῶν τόπων καὶ πόλεων καὶ τυραννίδων καὶ αὐτῆς γε νῆ τοὺς θεοὺς τῆς ψυχῆς ἑαυτοῖς εἶναι νενομίκαμεν.

ρκς'. Τῷ αὐτῷ.

Καὶ τῶν σῶν ὑποσχέσεων μέμνησο, Λάκριτε, καὶ τῆς Φαλαρίδος ἐρημίας φρόντιζε· ἐν ὅσῃ γὰρ ἀπορία λείπομαι φίλων οὐκ ἄγνοεῖς. ἐπιστέλλω δὲ περιφόβους οὕτως ἔχων, οὕτε τὴν τῶν πολεμίων ἰσχὴν περριχὴς ἔγωγε (πολὺ γὰρ ἡμῶν εἰσὶ καταδέεστεροι) οὕτε τὴν τῶν συμμάχων ἀσθένειαν (τῷ παντὶ γὰρ μᾶλλον τῶν ἀντιπάλων ἔρρωται), ἀλλὰ τὴν σὴν περὶ τὰς μάχας προθυμίαν, μὴ μᾶλλον ἢ δεῖ σπουδῆ μεταποιήσῃ ἀγαθὸς φανῆναι τὰ πολέμια, ἀχθόμενος εἰ μὴ πᾶσι τοῖς ἔργοις ἐνὶ χρόνῳ πρᾶσσομένοις παρέσῃ. μέμνησο δέ, ὅτι παρακαταθήκην σοι σεαυτὸν ἐδώκαμεν ἐξιώντι, ἣν ὑπέσχοιο σῶν ἡμῖν ἀποδώσει. καὶ νῦν τοῦθ' ἱκετεύομεν, οὐχ ἵνα τῆς σαυτοῦ φύσεως ἀνάξιόν τι φρονήσῃς (τοῦτο μὲν γὰρ ἀδύνατον), ἀλλ' ἵνα εἰς πολλοὺς ἀγῶνας ἐτέρους ἔχῃς ἐπιδείξῃ σαυτὸν μαχητὴν φιλόμοχθον. τανῦν δὲ κἄν αὐτὸς σαυτοῦ γένῃ μαλακώτερος, ἐν ἄλλοις ἡμῖν σεαυτὸν ἐκπεπληρωμένον ἀποδώσει.

ρκζ'. Ἐπιστράτῳ.

Μὴ βιάζου με δίκας παρὰ σοῦ λαθεῖν τρεῖς ἡδὲ παρεικότα, μηδὲ ἐμβάλλου τῇ σαυτοῦ ψυχῇ ὡς οὐκ ἀλόγτριος Φαλαρίδος ἔλεος, ἐπεὶ καὶ πάνυ τοῦτον σέβεσθαι παραιτησάμενοι τῇ τοῦ τυράννου χρησόμεθα ὀργῇ.

ρκη'. Ἀριστοφῶντι.

Μὴ λογίζου τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν ταῦρον ἀνηλωμένων· πλείους γὰρ εἰσιν, ἐὰν τὰς πράξεις αὐτῶν ἐξετάσῃς, ἢ τὰ ὀνόματα. ἀλλ' ὅμως καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὑπ' ἡμῖν ἐγένοντο. σὲ δ' οὐκ ἠξιοῦμεν οὕτω νεώτερον ὄντα πρεσβυτέρας ἐπαναιρεῖσθαι φροντίδας· δυστήνους γὰρ ἀποδείκνυμεν τοὺς ἡμῖν ἀντιπράξαντας. ἐπεὶ δ' ὀρέγῃ μεταβολὴν ἰδεῖν τοῦ βίου, παύσασθαι μὲν ἔτι παραινῶ, μὰ τοὺς θεοὺς οὐχ ὡς δεδιῶς ὑπὸ σοῦ κακόν τι παθεῖν (οὐ γὰρ ἐκ γυναικείας χειρὸς τυραννοκτονηθήσεται Φάλαρις), ἀλλ' ἵνα μὴ καὶ σὺ συνάριθμος τῶν εἰς τὸν ταῦρον ἐμβληθέντων γένῃ καὶ διαβολῆς ἀδίκου μέρους ἡμῖν εἰς ὀμότητα τιμωρηθεῖς ὑπ' ἐμοῦ. ἐὰν δὲ μὴ πείθῃ, τάχα σὺ σφόδρα προσδέχου περὶ ταύτης ἡμῖν τῆς παραινέσεως ἐκτίσειν δίκας.

ρκθ'. Τιμολάφ.

Τὸ μὲν μηδὲν ἁμαρτάνειν εἰκότως ἴσως καὶ δικαίως θεοῦ νομίζεται, τὸ δ' ἁμαρτόντα τούτῳ αὐτῷ πρὸς τὸ

monuimus, ea velimus sufficere, ut ante castellum studeas nobis acquirere Lacritum, quem pro multis locis et civitatibus et tyrannidibus et ipsa per deos anima nobis esse censemus.

CXXVI. Eidem.

Et tuorum promissorum memento, Lacrite, et Phalaridis solitudinis curam gere. In quanta enim penuria amicorum relictus sim non ignoras. Scribo autem tam trepide, non quod hostium vires ego pertimerim (nam multo nobis sunt inferiores) vel infirmitatem sociorum (nam omnino magis quam adversarii valent), sed tuam in pugnando alacritatem, ne magis revera quam par est bello strenuus videri studeas, quippe moleste ferens, si non omnibus simul rebus interfueris gerendis. Memento vero, nos pignus tibi temet ipsum dedisse exeunti, quod salvum te nobis redditurum promisisti. Atque hoc nunc supplices precamur, non ut natura tua indignum quicquam facies (hoc enim fieri non potest), sed ut in multa alia certamina exhibere te possis bellatorem indefessum. Nunc autem si te ipso mollior fueris, in aliis temet nobis reddes omnibus numeris absolutum.

CXXVII. Epistrato.

Noli iniuriis tuis me cogere ad supplicium de te sumendum, qui iam ter veniam dederim, neque id in animum tuum inducas, quasi non abhorreat a Phalaride misericordia: nam hoc vel maxime alienum a nobis putantes tyranni utemur animo.

CXXVIII. Aristophonti.

Noli computare numerum eorum, qui insumpti sunt in taurum: nam plures sunt, si facta eorum exploraveris, quam nomina. Nihilominus tamen, tales licet fuerint, nobis succubuere. Te vero nolebamus tam iuvenem seniles suscipere curas: miseros enim facimus, qui nobis repugnant. Quoniam vero mutationem vitæ cupis cernere, ut desistas adhuc hortor, per deos non quasi me tuam, ne malo quoquam a te afficiar (non enim muliebri manu tyrannidum perpetrabitur in Phalaridem), sed ne tu quoque annumereris eis, qui in taurum sunt insumpti, tuaque pars sit iniustæ crudelitatis criminationis, quam sis punitus a me. Si vero non obtemperes, quam celerime exspecta huius quoque adhortationis te nobis persoluturum esse putas.

CXXIX. Timolao.

Nihil peccare iure sane ac merito dei esse creditur; postquam autem peccatum sit, eo ipso in posterum emer-

μέλλον σεσωφρονίσθαι ἀνθρώπου, τὸ μέντοι μηδὲν παταίσαντα καὶ ἀτυχήσαντα πεφυλάχθαι οὐκ οἶδα ἄλλου τινὸς ὑποληφθῆναι δυνάμενον ἢ κακοῦ. αἰσχρὸν οὖν (ἔτι γὰρ ἐγγιον προσελευσόμεθα) ἐτέροις παράδειγμα τῆς ἀβουλίας γενόμενον αὐτὸν ἑαυτῷ μηδ' ἐκ τῆς οὐκείας συμφορᾶς χρήσιμον γενέσθαι.

ρλ'. Φαιδίμω.

Πεπεισμεθα τὸ τρίτον ἤδη μηδὲν ἀδικεῖσθαι ὑπὸ σοῦ, καίτοι χαλεπωτέραις αἰτίαις ἐφ' ἑκάστη κατηγορίᾳ περιεσχημένον, ἀλλ' οἷον ἐβουλόμην σε καὶ δίκαιον ἦν περὶ ἡμᾶς εἶναι, τοιοῦτον ὠθήθημεν γεγενῆναι. τοὺς δὲ τῶν κατηγορούντων λόγους ψευδεῖς ἐνομίσαμεν, παρ' ὅσον ἐδείξαμεν ἐλέγξει περὶ σοῦ τὴν ἀλήθειαν. εὖ μέντοι ἴσθι, ὅτι καὶ τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἐν αἰτία πολλάκις ἐνεγθὲν ἀσφαλές αὐτοῦ τοῦ δαίμονος ἔδοξαν οἱ περὶ αὐτῶν δεδιότες κεκολάσθαι. φρόντιζε οὖν, ὅπως μήτε τὸν τρόπον ἡμῖν τὸν σεαυτοῦ ἐχθρὸν παρέξῃ μήτε τὴν τύχην. χαλεπὸν δέ σοι δοξάτω μὴ τοῦτο μόνον, εἰ πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ καὶ ἐφ' ἑκάστη γ' ἀδικία εὖ παθὼν οὐ τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς, ὥσπερ δίκαιον, ἀμείβῃ (ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἐάσω πονηρίας χρηστότητα ἐνέγκασθαι δευτερεία), ἀλλ' εἰ μηδὲν οὐ σεαυτοῦ πρὸς με εὐεργετεῖν βεβουλημένον ἐπεικέστερος ἀφθήσῃ.

ρλ'. Φιλοδήμω.

Ἐν μεγάλῃ μοι δοκεῖς εὐθραῖα καθεστάναι, Φιλόδημε, εἰ τοσαύτας εὐχὰς οἶε καὶ σπονδὰς ἡμῖν ὑπὲρ σοῦ, ὡς οἶκαδε ἀπονοστήσης, γενέσθαι περὶ τῶν πέντε ταλάντων, ὅπως ταυθ' ἡμῖν σωθῆι, ἃ μετὰ τοῦ μηδὲν ἐλπίζειν παρὰ σοῦ χρηστὸν ἐπεδωκαμεν, ἀλλ' οὐκ αὐτοῦ σοῦ τῆς ἑταιρείας. τοῦτο δὲ μὰ τοὺς θεοὺς οὐδενὸς πλήθους ἐστὶν ἀντάξιον. εἰ δὲ πάντως θέλεις παρὰ σεαυτοῦ δοκεῖν ἐκπεποικισθαι τὴν παιδα, ἔστι μὲν οὐδὲν ἤττον καὶ ταῦτα ἐκ τῶν σῶν· εἰ δὲ οὐ δοκεῖς, προσθεῖς ἐκείνοις τοῖς πέντε ταλάντοις τὰ παρὰ σεαυτοῦ τοσαῦτα τὴν προῖκα δέκα ταλάντων ἀνάγραφον, ἔν', εἰ βούλει, τῆς προικὸς δὲ μὲν τι τῆς Φαλαρίδος εἴη χάριτος, δὲ δὲ τῆς Φιλοδήμου περιουσίας. μαρτυροῦσα δ' ἡραῖν πρὸς σὲ πολλὰ καὶ μεγάλα Θεανῶν χαρᾶς ἡμᾶς ἀναπέμπησιν· ἃ γὰρ ἔτι παῖς οὔσα ἔπασχε, μήτηρ γενομένη μαρτυρεῖ.

ρβ'. Ἀγασιλῶ.

Ἡ Τηλεσίπη χαλεπῶς ἔοικέ σου φέρειν τὴν ἐν Συρακούσαις μονήν, εἰς τοσοῦτον δὲ παρέχουσα φιλάνδρου καὶ σώφρονος ἔργον γυναικὸς ἐμαρτύρατο ἡμᾶς ὡς κατὰ σοῦ τὴν ἀρχὴν πικρὰν ἔχοντας, οὐκ ἀνέξεσθαι φάσκουσα ἐπὶ πλεόν σε ἀπόντα, ἀλλ' ἐπιβοήσασα μὲν τὸν ἑαυτῆς πατέρα, γυνώσκεις ἴσως, δὲ βούλεται πράττειν. ἀλλ' εὖ ἴσθι, καὶ ποιήσεις ἄν' οὐ γὰρ οἶα τέ ἐστι περιορᾶν ἑαυτῆς τὸν ἄνδρα νενοσφιμένον.

EPISTOLOGR.

dari, hominis, ubi vero quis cum sua calamitate peccaverit, ne cavere quidem, haud scio an alius non censendum sit quam improbi. Turpe igitur (nam adhuc propius accedamus, qui aliis temeritatis exemplum factus sit, hunc ne proprio quidem damno edoctum sibi providere.

CXXX. Phædimo.

Iam tertium nobis persuasum est nulla nos iniuria a te affici, licet, quoties accusaris, gravissimis tenere criminationibus, sed qualem te volebamus et æquum erat erga nos esse, talem esse opinati sumus. Accusatorum vero sermones falsos eatenus putavimus, qua veriti sumus de te verum comperiri. Probe tamen scias, quod aiunt nihil facere iniuste, in causa sæpenumero allatum, ipsius fortunæ præsidium opinari eos, qui ipsis sibi poenam metuant. Cura igitur, ut neque mores tuos inimicos nobis exhibeas neque fortunam. Grave vero videatur tibi non hoc solum, si sæpe a me et quoties iniuriam fecisti beneficiis affectus non similia nobis, ut æquum est, rependas (ego enim probitatem secundas post malitiam ferre non permittam), sed si erga me ad beneficiendum promptum tu te ipso non æquior appareas.

CXXXI. Philodemo.

In magna videris mihi stultitia versari, Philodeme, si tot preces vota que a nobis pro felici reditu tuo nuncupata putas ob quinque talenta, ne hæc nobis perirent, quæ nihil probi a te sperantes dedimus, neque vero ob tuam ipsius familiaritatem. Hoc vero per deos cum multis divitiis comparari potest. Quod si omnino velis de tuo ipse dotare filiam videri, sunt nihilo minus hæc quoque de tuis, sin vero aliter censeas, ad ista quinque talenta totidem adiectis decem talentorum perscribe dotem, ut, si lubet, pars dotis Phalaridis liberalitati, pars Philodemi opulentie debeatur. Quod vero Theano nobis apud te multorum magnorumque beneficiorum dat testimonium, gaudio nos implet: quæ enim, quum adhuc puella esset accepit, de his mater iam facta profert testimonium.

CXXXII. Agasilao.

Telesippe graviter videtur ferre, quod Syracusis comoraris. In tantum autem passa, quæ solent mulieres viri amantes et pudicæ, obtestata nos est ut qui acerbo in te uteremur imperio, laturam sese negans diutius tuam absentiam, sed implorato patris sui auxilio, nosti fortasse, quod vult facere. Quin probe scias, etiam facturam fuisse: non enim ea est, quæ possit admittere, ut

κάκεινη μὲν ἐμὲ ἤξιόν δύνασθαι ἐπανήκειν σε ἀναγκάσας, ἐγὼ δ' ἐκείνην· οὐ γὰρ οὕτως οἴομαι σε Φάλαριν αἰδέεσθαι ὡς Τελεισίππην. ἐπάνηκε οὖν καὶ τοῖς ποθοῦσιν ἀποδίδου σαυτόν, εἴθ' ἡμᾶς αἰσχύνῃ μᾶλλον, εἴτ' ἐκείνην, ἀξίαν οὔσαν νῆ τοὺς θεοὺς ἀγαπᾶσθαι πλέον.

ρλγ'. Πολυμνήστορι.

Πολλά σοι καὶ μεγάλα πρὸς ἡμᾶς ἐμαρτύρει Λάκριτος, καὶ περὶ τᾶλλα μὲν ἅπαντα, μάλιστα δὲ περὶ τῆς συμμαχίας τῶν πελοποπόρων. τῇ γὰρ σῆ σπουδῇ καὶ τῇ τῶν ἀγωνισαμένων ἀνδρῶν τὸ χωρίον ἀλῶναι ἀποφαίνει καὶ τοὺς ἰδίους ἐπαίνους, ὡς ἔοικε, σοὶ παραχωρεῖν ἀνακείσθαι. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἐλάμβανες τὰς παρ' ἐμοῦ δωρεὰς πάσας, ἐδεδοίκεν ἂν καὶ οὕτω μὰ τοὺς θεοὺς, μὴ ἠττώμαι τῆς φιλοφροσύνης τῆς παρὰ σοῦ· νῦν δέ σου καὶ τὰς χάριτας οὐ καθ' ὃ πέμπονται ἀποδεχομένους νικᾶσθαι ὁ τύραννος ὁμολογῶ ἰδιώτου ἑνός. εἰ μὲντοι τὸ παρὸν μὴ δέξῃ τὰ τρίτα τῆς λείας διανεῖμαι τοῖς στρατιώταις, ἀ καὶ Λακρίτου διδόντος παρατυτῆκα οὐχ οὔς τε ἐγένου λαθεῖν, εἴ ἴσθι ὀκνηροτέρους ἡμᾶς γενέσθαι οὐκ εὖ ποιεῖν (τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν ἡμῖν ἐπὶ σοῦ) ἀλλ' εἴ πάσχειν ὑπὸ σοῦ πρὸς τὸ ἐπιδὸν ἀναγκάσεις.

ρλδ'. Πολυμνήστορι.

Ἔδεισας ἡμῶν τὰς ἀπειλάς τοῦ μηδὲν αὐθις δεήσεισθαι, παρ' ὃ τι καὶ τὴν λείαν διένειμας, ὡς ἤξιοῦμεν, ἀποδοὺς τοῖς πονήσασι τῶν κινδύνων τὰ ἑπαύλα· καὶ καλῶς. ἠὺρρανάς τε γὰρ καὶ ἐπέρρωσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖσθαι παρὰ σοῦ, καὶ τοὺς ἄνδρας, ὅποτε δεῖο ἀγωνίζεσθαι, προθυμοτέρους ἐποίησας. τίς γὰρ ἂν ἔλοιτο σήκωμα τῶν πόνων χωρὶς; οὐδεὶς ὅστις ἂν ὑποστατῇ τοὺς καμάτους. ἄλλοις μὲν οὖν καὶ ταῦτα ἐκομίσω, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ λαμβάνων, εἰς τὸ ἐπιτηδεῖους ἡμῖν κατασκευάσαι τοὺς στρατιώτας, ἔαν εἰς τὰ μέλλοντα δεηθῶμεν, καὶ ταῦτα λαμβάνειν ἔοικας.

ρλε'. Τεύκρω.

Τοὺς μὲν γάμους ἦχθαι τῆς Φιλοδημοῦ θυγατρὸς θᾶτον ἢ σὺ ἐπέστειλας ἔτυχες ἡμῖν ἡκούσαμεν· φθάνει γὰρ ἡ φήμη καὶ τοὺς πάνυ πολλῇ σπουδῇ περὶ τὰς μηνύσεις κερμημένους, ἐπεὶ ταχεῖα τῶν γινόμενων, κὰν διὰ μακρᾶς τὸ πρᾶχθὲν κομίζῃ, ἄγγελος ἢ θεός. καὶ ἡμεῖς τὰχα ἂν εἰκότως ἐμεμφάμεθα αὐτὴν τὸ τοιοῦδε παραδεδοῦσθαι καὶ διὰ τᾶλλα μὲν ἀδίκως εἰς τοσαύτην ἰμότητα διαβαλλόμενοι, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ ταύτην κατεγνωσμένοι. φέρει γὰρ ἡμᾶς κακοὺς πανταχόθεν περιβοῦσα τοῖς ἀκουσομένοις, καὶ διὰ ταύτην οὐδ' ἰδόντες ἐμὲ πω τῶν νῦν ὄντων τινὲς οὔτε πειραθέντες ὡς ἐπ' ἀνθρώπων γεγόνота ὀλέθρῳ προβέβληνται.

(2) ταῦτα μὲν οὖν ἐμὰ ταλαιπωρήματα καὶ οὐδενός

separetur a merito suo. Et illa quidem me existimabat posse te ut redeas cogere, ego vero illam : nam tantopere non puto Phalarin te quam Telesippen revereri. Redi igitur et desiderantibus temet redde, sive nos reverere magis, sive illam, maiore amore per deos dignam.

CXXXIII. Polymnestori.

Multarum tibi magnarumque rerum apud nos testimonium dixit Lacritus, quum de reliquis omnibus, tum maxime de auxilio peltastarum. Tua enim et militum alacritate declarat captum esse locum, suas adeo laudes, ut videtur, tibi honoris caussa cedens. Ego vero, etiamsi acciperes quæ habeo dona omnia, vel sic tamen vereor per deos, ne vincar benevolentia tua : nunc vero, quum munera non quo mituntur animo accipis, vinci me tyrannum fateor a privato uno. Quod si igitur nunc non accipis tertiam prædæ militibus distribuendam, quam etiam Lacrito statim dante ut acciperes a te impetrare non potuisti, probe scias, te tardiores nos esse non ad benefaciendum (hoc enim non licet nobis te superstite), sed ad beneficia a te accipienda in posterum coacturum.

CXXXIV. Polymnestori.

Veritus es quod minati sumus, non iterum nos operem tuam implaturus, unde prædam distribuisti, uti iussimus, eis, qui laborem sustinuerunt, ut periculorum præmia, et recte quidem. Nam et exhilarasti et impulisti me ad quodvis prompte a te petendum, et milites, ubi pugnam erit, alacriores reddidisti. Quis enim acceperit præmium sine laboribus? nemo, qui sustinere labores possit. Atque aliis quidem hæc quoque consequutus es : quæ quamvis acceperis, hæc etiam eo tamen consilii, ut milites nobis devincias, ubi in posterum eis indigerimus, accipere videris.

CXXXV. Τεύκρω.

Filiæ Philodemi nuptias celebratas ante tuas litteras nobis traditas audivimus : antevertit enim fama eos etiam, qui quam celerrime indicare curant, quoniam velox est, etiamsi ex longinquo quid factum afferat, rerum dea nuntia. Ac nos fortasse iure eam accusemus, quod talia de nobis tradita sunt, quippe et aliis nominibus iniuste in tantam crudelitatis infamiam delapsi, et maxime etiam ob eam condemnati. Undique enim nos tanquam possimos in vulgus diffamat, atque ob hanc nonnulli eorum qui nunc vivunt me neque visum neque cognitum quasi in hominum perniciem natum aversati sunt. (2) Atque hæc

ἐτέρου· τὴν δ' οἰκίαν, εἰς ἣν ἐτελέσθησαν αἱ πρῶται
 σύνδοσι Λεοντί τε καὶ Θεανοῖ, κρατεῖν αὐτοῖς, ὡς
 ἔχουσιν, ἐπίτραπε, μηδὲ ἀνίστα τὸν Ὑμέναιον ἀπὸ
 τῆς ἐστίας, ἐνθα ἦσθη. ἄξιον τὸ δῶρημα τοῖς κοι-
 νομένοις ἀποδοχῆς νενομίκαμεν· φίλτατα γὰρ τὰ χωρία
 τοῖς νυμφαγωγηθεῖσιν, ἐνθα ἂν τὰ πρῶτα δεσμὰ ἀπό-
 θωνται παρενίας. Φθόνου δὲ Συρακουσίοις μᾶλλον
 ἄξιος Φιλόδημος ἢ ἐλέου κριθήτω, καὶ μηδεὶς εὐτυχῆς
 οὕτως ἐν εὐδαιμονίας μοίρᾳ ὡς ἐκεῖνος ἐν κακοπραγίᾳ
 τύχης τοῖς φθονοῦσι νομισθήτω. Φάλαριν δὲ μισεί-
 τωσαν ἅπαντες (οὐ γὰρ παραιτούμαι μίσος ἀζήμιον),
 εὐχέσθωσαν δὲ καλῶς κατὰ σφᾶς, κἂν μὴ προσποιῶν-
 ται, τοιοῦτων καὶ αὐτοὶ λαβέσθαι φίλων.

ρλς'. Τιμάνδρῃ.

Τὰ πολιτεύματά σου τὰ ἐν Καμαρίνῃ, Τιμάνδρε,
 καὶ ὁ πολλὸς οἰκτισμὸς ἐπὶ τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἀπολυμένοις
 ἐπέρωσε μὰ τὸν Δία οὐδὲ βουλομένους τοὺς περὶ
 Κλεομβρότον ἐνεῖρξαι τῷ ταύρῳ. ἔδεδοίκεν γὰρ
 ἄδειαν αὐτοῖς ἐπιχορηγήσας παῦσαι σε κατ' ἐμοῦ τὴν
 πόλιν ἀνιστάντα· ἡδέως γὰρ ἑμαυτὸν πολίτευμα πα-
 réγω τῷ δήμῳ, ἕως οὐκ αἰσχύνονται Καμαριναῖοι
 τῶν σῶν ἀνεγόμενοι λόγων, οὗ τὰ πολιτεύματα οὐχ
 ὅπως ἐπὶ Φάλαριν ἀμήχανα ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ οἰκίτην
 Φαλάριδος ἂν θείην. καὶ χαλεπὸν μὲν, εἰ καὶ πάν-
 συνέφερον αὐτοῖς πολεμεῖν Ἀκραγαντινοῖς, τὸ πει-
 σθέντας ἄψασθαι τῶν ἔργων· νῦν δ' ὁ πόλεμος αὐτοῖς
 τῷ παντὶ βαρύτερος τοῦ συμβούλου, μᾶλλον δ' ὁ δη-
 μηγόρος οὐδὲ μικρὰ ῥοπή τῆς τούτου ταλαιπωρίας.
 (α) ἐγείρειν μέντοι τὰ πλήθη λέγοντα τὰς αἰτίας ἤρ-
 μοζεν, ἵν' ἢ πόλις πεισθεῖσα ὑπὸ σοῦ στρατεύεσθαι,
 πολεμικοῦ σφόδρα ἀνδρός, ἀναγράφηται ὑπὲρ οἷα
 πεπραγῶτων τιμωρὸς ἀνίσταται. ἀλλ' οὐκ ἐθέλετε-
 καθ' ἕνα γὰρ ὑμῶν ὀνομαζόντων πολλὰς αἰτίας, ἀπρη-
 τήμενας ἔξω δεικνυτε. ἀλλὰ μὴν εἴ τις ἄφρεις τοὺς ἐν
 τέλει διὰ τὸ μὴ δοκεῖν ὅσιον αὐτὸν σε σκέπτοιο, τοῦ
 πάντων χαλεπωτέρου τυχεῖν ὀλέθρου νομίσειεν ἂν ἄξιον
 εἶναι, ὃς ἀποδόμενος τὴν οἰκίαν καὶ τὰ χωρία καὶ εἴ
 τί σοι πατρῶων ἦν ἀνδράποδον, στρατιᾶν ἐπ' ἐμὲ μί-
 σθοφορεῖς καὶ Καμαριναίους νεώτερα ἀναγκάζεις προ-
 νεῖν. ταῦτα δὲ ποιῶν οὐδὲν ἀλλ' ἢ σαυτὸν μὲν ἀπέ-
 γνωκας ἄξιον ἴσως ὄντα (πολλὰ γὰρ σοι καὶ θεινὰ
 πέπρακται), βιάξῃ δὲ τὴν πόλιν τῆς σῆς ἀφροσύνης
 οὐκ ἐπαύσαντα καταῦσαι.

ρλς'. Ἐνναίοις.

Ἐκ πολλῶν πάν-
 ἡμῶν δαπάνων χρημάτων ὧν ἐδανείσασθε παρ'
 ἐμοῦ ὀκτώ τάλαντα μόνον ἀποδοῦναι πείσαντες, καὶ
 ταῦτα ἐν οἷς μάλιστα καιροῖς χρημάτων ἐδεόμην ἐπι-
 κουφισθέντες, οὐδὲ περὶ ταῦτα εὐτακτῆκατε, ἀλλὰ
 τέσσαρα μόλις ἀχθόμενοι καὶ στένοντες διελύσασθε.
 τέσσαρα δ' ἀκμῆν κατέχετε. καὶ μὰ τοὺς θεοὺς οὐχ
 οὕτω περὶ τούτων ἄχθομαι ὡς περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἀρε-

quidem meæ arumnæ sunt nec alius cuiusquam. Do-
 mum vero, in qua primum convenere, Leonti et Theano,
 ut nunc habent, ita ut suam permittite retinendam, nec
 sedibus, in quibus cantatus est, move Hymenæum. Di-
 gnum hoc munus existimavimus, quod qui reportaturi
 essent cum laude acciperent: solent enim gratissima
 esse recens nuptis loca, ubi primum virginittatis cingulum
 deposuerunt. Invidia vero potius dignus quam miseri-
 cordia Philodemus a Syracusanis iudicetur, nec in summa
 felicitate tam fortunatus quisquam quam in adversa for-
 tuna invidis ille censeatur. Phalarin autem omnes odio
 habeant (odium enim innocium non deprecor), sibi que
 ipsis optent, etiamsi apud quosdam id dissimulent, ut et
 ipsi eiusmodi amicos consequantur.

CXXXVI. Timandro.

Quas Camarinæ moliris res, Timandre, multusque
 luctus in eos, qui a nobis interimerunt, editus impule-
 runt per Iovem etiam invitos, ut Cleombrotum tauro in-
 cluderemus. Metuebam enim, ne venia ei data te a
 civitate adversus me incitanda revocarem. Libenter enim
 memet tractandum præbeo populo, dum non pudeat Ca-
 marinæos tuas ferre orationes, cuius molimina non modo
 in Phalarin, sed ne in servum quidem Phalaridis inclu-
 etabilia duxerim. Ac difficile quidem, etiamsi cum
 Agrigentinis bellum gerere vel maxime iuaret, ut rem
 ipsam aggrediantur persuadere, nunc vero bellum eis
 omni modo gravius suasore, immo non parvum momen-
 tum orator ad hoc infeliciter gerendum. (2) At sic demum
 excitare plebem oportebat, ut simul causas exponeres,
 quo, quum persuasum esset civitati sub te merere, ad-
 modum bellicoso viro, perscriberetur, pro qualium fac-
 torum auctoribus vindex surgeret. Sed hoc non vultis;
 nam quas multas quisque vestrum causas nominat,
 alienas prorsus in medium proferitis. Verum enimvero
 si quis missis magistratibus, quod non videtur fas esse,
 ipsum te consideret, omnium gravissimo dignum esse
 ceisbit exitio, qui domo et prædiis, et si quod tibi pa-
 ternum erat mancipium, venditis exercitum adversus me
 alis et Camarinæos res novas cogis meditari. Quæ dum
 agis, fieri non potest quin et tu de te ipso desperaveris,
 et iure quidem fortasse (multa enim gravia a te perpet-
 rata sunt), et civitatem dementiæ væ effecta invitam
 cegas experiri.

CXXXVII. Ennensibus.

Ex magna admodum pecunia, quam a me mutuam
 sumpsistis, postquam ut octo tantum talenta redderetis
 persuasistis, atque ita quibus maxime temporibus pecu-
 nia indigerem levati estis, ne hac quidem ex composito
 reddidistis, sed vix quattuor gravate et cum suspitio
 persolvistis, quattuor etiamnum retinetis. Nec per deos

θεῖσι χάριτος· ἡ μὲν γὰρ χρεωκοπία ὑμῶν, ἐὰν ἐπι-
τρέπωμεν καὶ τοῦτο, τεσσάρων μόνον ταλάντων ἔχει
τὴν ζημίαν, ἡ δ' ἀχαριστία ὑπερδεκατάλαντον τὴν
βλάβην. ὁμοίως γὰρ καὶ ταῦτα ἀποδώσειν ὑπισχεῖσθε
καὶ τὰς περὶ ἐκείνων εἰδέναι χάριτας ὠμολογεῖτε. ὥστε
οὐδεμία περὶ τῆς ἐν ὑμῖν οὐσίας ἀχαριστίας χρηστὴ
ἐλπίς, εἰ τὴν ἐφ' ὑμῖν οὐσαν κομιδὴν οὐχ οἷοί τε ἐγέ-
νεσθε ἐκτίνειν. (2) οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ ταύτης ἐστὲ
τῆς γνώμης, ἐγὼ πυνθανόμενος ὑμᾶς παρὰ τῶν πρέ-
σβων ἐνδεῶς ἔχειν καὶ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων εἰσφέρειν,
ἀφίημι καὶ τούτων τὴν πόλιν, μᾶλλον δέ, εἰ καὶ τὰ
ἀποδοθέντα βούλεσθε λαμβάνειν, ἀποπέμπειν ἔτοιμός
εἰμι, εἰ μέλλετε ἐπωφελείσθαι καὶ μὴ οἱ τὰ τοῦ δήμου
κλέψαντες, ἐξ ὧν ὑμεῖς κοινῇ πένεσθε, καὶ ταῦτα οἴ-
σονται. τὰς δ' ἀναστάσεις τῶν εἰκόπων, ἃς εὐεργε-
σίας ἀμοιβὴν εἰς ἐμὲ πρεσβεύοντες ἐπαγγέλλεσθε,
μὴ φιλοτιμεῖσθε. μετὰ γὰρ τὴν ἑμαυτοῦ καὶ τὴν εἰς
ταῦτα ὑμῖν χαρίζομαι διαπάνην.

βλῆ'. Λυσάνδρω.

Ἐφθόκαμεν τὴν παρὰ σοῦ πεμπομένην συμμαχίαν·
πρὶν γὰρ ἔλθειν τοὺς παρ' Εὐκλείδου στρατιώτας, εἴ-
δομεν τοὺς πολεμίους, ὥσθ' ἡμᾶς εἰς μὲν τὴν μάχην
ὑπὸ τῶν μισθοφόρων ὑστερησάντων μηδ' ὅτιοῦν ὄνη-
θῆναι, εἰς δὲ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους πλείστον.
εἰς ὀλίγους γὰρ ἡμῶν τοὺς ἀγωνισαμένους, οὐκ εἰς
ἅπαντας ἡ νίκη ἀνάκειται, κινδύνων δὲ μειζρόνων με-
τασχόντες ἐπάθλων λαμπροτέρων ἐτύχομεν.

βλ. Ἀριμάχῳ.

Οὐκ ἀχθόμεθα τῆς διαβολῆς οὐδὲ τῆς δόξης ἧς
ἔχουσιν ἐπ' ἐμοὶ οἱ νῦν ἀνθρώποι. ἰδὼν γὰρ ἐν ἴσῳ
τὸ ἀδικεῖν, μᾶλλον δὲ πολλῶν δικαιοτέρων ἤδη τοῦ
δικαίου νενομισμένου τὸ ἀδικον, τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ
ἐπικρύπτεσθαι, ὥστ' ἐπ' αὐτοῖς παρρησιάζεσθαι, ὅτι
τοῖς μὲν ἄλλοις φύσει τοιούτοις, ἐμοὶ δ' ἀνάγκη γε-
νέσθαι συμβέβηκε. φημί γὰρ καὶ ἡμῖν τὰ παρά-
νομα προσγεγενῆσθαι πάθῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τὸ
αὐτὸ ἔμφυτον εἶναι. διαφέρει δὲ ἐνὶ τούτῳ, ὅτι ἡμεῖς
μὲν τύραννοι δοξασθέντες ἔχοντες ἐξουσίαν ὁμολογοῦ-
μεν, ἐκεῖνοι δ' ἰδιῶται ὄντες παρ' ὅσον δεδίασι δίκην
δοῦναι ἀρνοῦνται.

βμ'. Πολυστράτῳ.

Ἐγὼ τῶν μὲν εὔπεπονητότων ὑπ' ἐμοῦ οὐδένα ἂν
εἴποιμι οὔτε πρὸς σὲ οὔτε πρὸς ἄλλον ἀνθρώπων οὐ-
δένα· οὐ γὰρ δήπου, ἵνα σὺ δέξαιτο τὰς παρ' ἡμῶν
δωρεάς, ἃς πεμπομένας παρορῆς, τὸ καὶ ἑτέρους
πολλοὺς ἐπιδεικνύσθαι λαθόντας πρέπον ἐστίν. προσ-
έτι καὶ ἀνυπόπτως τοῖς λαθοῦσιν ὀνειδιῶμεν· οὐ
γὰρ οἰόμεθα ὀνειδούς ἀπηλλάχθαι, οὔτε ἂν αὐτός τις
ἕκαστος ἰδίας εὐεργεσίας διεξίη, οὔτε ἂν ἑτέρων λε-

tam hoc me pungit quam quod remittendo vobis contull
beneficium : nam fraudatio vestra, si etiam hoc permitta-
mus, quattuor tantum talentorum mihi affert damnium,
ingratus vero animus vester plus quam decem talentorum
detrimentum. Nam similiter et hæc reddituros vos pro-
mittebatis et pro illis gratiam habere confitebamini. Unde
bonæ spei de ingrato vestro animo iam nihil reliquum est,
si quod in vestra erat potestate ut reddatis non potuistis
a vobis impetrare. (2) Nihilominus, etsi eo estis animo,
quom a legatis vos audio esse in inopia atque de priva-
tis vestris conferre facultatibus, etiam hæc remitto civi-
tati, immo, si reddita quoque vultis accipere, ad ea
remittenda paratus sum, si modo hoc e re vestra futu-
rum est, nec peculatores ararum, quæ publicæ vestræ pe-
nuriae caussa est, hæc etiam auferent. De erigendis
autem imaginibus, quas remunerandi beneficii caussa
mihi per legatos pollicemini, nolite solliciti esse : nam
post meum ipsius etiam in hæc faciendum vobis gratifi-
cor sumptum.

CCXXXVIII. Lysandro.

Anvertimus auxiliares a te missos : nam antequam
venirent Euclidæ milites, vidimus hostes, ita ut a merce-
nariis tardius venientibus nihil adiumenti acceperimus,
ad gloriam et laudes plurimum. Paucis enim nostrum qui
pugnarunt, non universis victoria debetur, periculis au-
tem maioribus exantlatis præmia splendidiore nacti su-
mus.

CCXXXIX. Arimacho.

Non moleste ferimus calumniam neque quam qui nunc
sunt homines de me habent opinionem. Quom enim
perinde videam esse iniuriam facere, immo vero multo
iustius iam quam iustum habitum iniustum, tantum
abest ut celem, ut ob id ipsum libere profitear, aliis na-
tura talibus esse, mihi necessitate obtigisse. Dico enim
et nobis iniquos affectus accessisse et reliquis omnibus
idem esse insitum; differt vero hoc uno, quod nos ty-
ranni habitum, quibus est potestas, confitemur, illi privati,
quatenus metuunt pœnas dare, negant.

CCXL. Polystrato.

Ego eorum, qui beneficiis a me affecti sunt, neque
tibi quencquam neque alii hominum appellaverim : non
enim, quo tu dona nostra accipias, quæ missa aspernaris,
alios etiam esse multos qui acceperint ostendere decet.
Prætereaque et aperte eis, qui acceperunt, exprobrabi-
mus : non enim putamus ab exprobratione alienum,
si quis aut ipse sua enarret beneficia aut alios dicen-

γόντων ἀκούειν ἐθέλη. ὅσοι μέντοι παρὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην βία καὶ ἀδικία πολλὰ τῶν ἐμῶν ἀπόλεσαν, ἔξιστί σοι λογίσασθαι. καίτοι πολλοὺς ἂν σφόδρα εὖροις περὶ πλείστον ποιησαμένους τὰ δίκαια κατασχεῖν, ἔπειτα ἀποτίσαντας οὐχ ἔκουσίως, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ φόβῳ πολέμου καὶ ὄπλων. (2) τινὲς δὲ δσιώτατα, ἀλλὰ καὶ πάντων εὐσεβέστατα κατέσχον ἐφ' ὅσον βρώμης μετεποιούντο· οὐ γὰρ δῆπου προστρόπαια χρήματα καὶ ἐναγῆ μετὰ κινδύνων τοσούτων κατασχεῖν ὑπέμειναν ἂν, ἃ καὶ ἀναγκάζουμένους λαθεῖν ἐχρῆν ἀπόσασθαι. τίνα οὖν σὺ πρὸς Διὸς ὑποτυπούμενος οὐκ ἤθελες τὴν θωραξὶν λαμβάνειν, ἔπει καὶ αἱ προφάσεις, ἃς σὺ προσποιούμενος ἔλαγες προβέβλησθαι, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ μυρίοις ἑτέροις λύονται; μαρτυρεῖται γὰρ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν τὰ χρήματα καθαρὰ εἶναι, εἰ μὴ τούτῳ διοίσει, ὅτι ἐκείνοι μὲν δι' ἀδίκου ὀνόματος τῆς ἀρπαγῆς ἔχειν ἐβιάζοντο, καὶ τοῦτο προστιθέντες τῷ ἀσεβεῖν, σὺ δὲ μετὰ τοῦ δικαιοτάτου λήψῃ, φίλου πιστοῦ διδόντος ἔκουσίως.

ρι.α'. Ἀγεμόρτε.

Ἡσθόμην ποτέ, ὦ Ἀγεμόρτε, ὅπως περὶ τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἐβουλεύσαμην. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλα ἠγίασεν ἡμᾶς ἡ περιθλιπτος αὐτῆ μοναρχία, περὶ ἧς ὁ ἄβουλος ἐγὼ τοὺς πολλοὺς πόρους καὶ κινδύνους ὑπέστην ἐκῶν, μεγίστου δ' ἐν αὐτῇ τούτου κακοῦ ἐπειράθην, εἰ μῆδ' εὖ παθεῖν τις ὑπ' ἡμῶν ἐπεικῆς ἀνὴρ βούλεται, ἀλλ' ἀνάγκη πᾶσα, ἂν δεήσει χάρισσασθαι τινι τῶν δεομένων, τοῖς ἐξουλεστάτοις χάριζεσθαι. οἱ γὰρ ἀγνώμονες ἡμεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως ἀπεστραμμένοι τί γὰρ ἄλλο ἢ δεδίετε εὖ παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ; ἔπει τίνος ἔνεκεν, τοσούτων ἐμοὶ καὶ συμφορητῶν γενομένων καὶ συνεχθῶν καὶ φίλων, οὐδὲ εἰς ἀφίκεται τέως ὑμῶν, ἀλλ' οὐδὲ ὑπέσχηται τις ἀφίξεσθαι πρὸς ἐμὲ πλὴν Καλλισθένης; καί, εὖ οἶδα γὰρ, οὐδ' ἐκείνος ἀφίκεται. (2) καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἴσως εἰσὶ τινες ἀποφυγὰ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀναφανδὸν βδελύττεσθαι μου τὰς θωραξάς, ὅσους ἐλθεῖν γε κατ' ἀρχὰς ὡς ἐμὲ τοὺς μὲν νόσοι, τοὺς δὲ πατέρες, πολλοὺς δὲ κωλύει τὰ πολιτικά· σέ δ' ἐγὼ εὖ εἰδὼς οὐδ' ἐπιχειρήσά ποω καλέσαι μέλλων γε μὴ τυγχάνειν, οὐδὲ καλέσαιμ' ἂν ἔτι τὰ μάλιστα νῦν τὴν τε ἀρρωστίαν ἀκούων σου καὶ τοὺς παῖδας, ὃς μετὰ τὸν ἐκπλοῦν τὸν ἡμέτερον οἶκον ἐπυθόμην ἐκ Πραύλης σοι γεγενῆσθαι. καὶ συνήσθην γε νῆ Δία τοῦ πρὸς πλείστον ἀνακείσεσθαι κήδους ἔνεκα καὶ τῆς πολυπαιδείας. τίς οὖν ἀπολείπεται σοι πρόφρασις τοῦ μὴ οὐ δεδιέναι σε δοκεῖν, ὅστις, ὦ θεοί, πέμψαντος ἑναγχοῦ ἐμοῦ σοι οὐ μὰ Δία φάρτον ἐπίφθονον, ὅσον ἐμελλεν ὄψεσθαι παραπεμπόμενον μετ' αὐλῶν καὶ παιάνων πᾶσα ἡ πόλις, ἀλλὰ γρυσίδιον, καὶ τοῦτο νύκτωρ ἄωρι παντάπασιν, ὥσπερ τι ἅγιος ἢ μίαισμα ἰδῶν ἀπότροπον, αὐτόθεν ἀπεστράφη; ἀλλ' εἰκόσ' κακοῦ

tes audire cupiat. Quot vero contra nostram opinionem vi atque iniuria multa de meis perdidierint, licet tibi existimare. Multos tamen admodum invenis, qui quæ debita retinere plurimi fecerunt, deinde solverunt non sponte, sed necessitate et metu belli et armorum. (2) Quidam sanctissima, immo et omnium sceleratissima retinuerunt omni qua potuerunt vi: non enim execrandas res et detestabiles cum tantis periculis retinere sustinuisent, quas vel coactos accipere oportebat repudiare. Quid igitur tu, per Iovem, fingens animo donum accipere volebas, quum etiam caussæ, quas tu simulabas obtentas esse, hoc modo et infinitis aliis solvantur? testimonio enim ipsorum inimicorum res puras esse constat, nisi hoc differt, quod illi iniusto nomine rapinæ potiri conati sunt, hoc queque impietati adiungentes, tu vero iustissimo accipies, fido amico dante sua sponte.

CXLI. Agemorto

Sensi tandem, Agemorte, quemadmodum rebus meis consuluerim. Nam quum alias sæpe morori nobis fuit illustris hic principatus, cuius causa stultus ego tot labores et pericula sponte sustinui, tum maximum in eo malum hoc expertus sum, quod ne beneficiis quidem affici a nobis vir bonus quæquam vult, sed necesse est, si cui petentium gratificandum sit, perditissimis gratificemur. Vos enim, qui iniqui estis, nescio quomodo abalienati quod aliud metuitis quam beneficiis a me affici? nam qui fit tandem ut, tot licet mihi sint et condiscipuli et adolescentiæ socii et amici, ne unus quidem vestrum hucusque venerit, immo ne promiserit quidem aliquis se esse ad me venturum, præter Callisthenem? ac, certo enim scio, hic quoque non veniet. (2) Atque reliquis quidem fortasse excusationes quædam sunt, ne palani videantur munera mea detestari, quotquot omnino ad me venire alios morbi, alios patres, plurimos autem res civiles prohibent: te vero, quem probe nossem, vocare ne conatus quidem sum, quum spes obtinendi nulla esset, neque vocarem cum maxime nunc de morbo tuo nuntio accepto deque liberis, quos post nostrum e patria discessum audivi ex Prayla tibi natos esse. Quin tecum latus sum per Iovem, et propterea quod corpori curando ut plurimum studes, et propter prolis ubertatem. Quid est igitur quod prætendas, quo minus metuere videaris, qui, dii boni, quum nuper misissem tibi non per Iovem onus invidiosum, quod visura esset tibi arum et canticum pompa advehendum universa civitas, sed parum auri, idque nocte, et media quidem atque intempesta, velut scelere aut flagitio execrando conspecto, id

γὰρ ἀνδρὸς ἦν ὄψωρα καὶ πεφυρμένον φόνου ἀνθρώπων. (3) καὶ μεγάλως σφέλιος εἶ τις καὶ ἀγνώμων τὸν τρόπον, ὃ ἌγεμORTE, καὶ μέντοι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀνηλεής, ὃς οὐκ οἰκτερεῖς με κακοδαίμονα ὄντα καὶ διακείμενον οὕτως, ὡσπερ διάκειμαι νῦν, ἀθλίως ὃς, ὡσπερ ἔνεκα ὠρέθηον μάλιστα μοναρχίας, ἵν' ἔχοιμι λαμπρὸς εἶναι πρὸς τοὺς φίλους, ἐπειδὴ τάχιστα τούτου κατ' εὐχὴν παρὰ τῶν θεῶν ἔτυγον, οὐκ ἔχω πρὸς οὓς ἔλλαμπρῶμαι τὰς χάρισιν, ἀλλ', ὃ μόνον ἦν μοι πάντων παραμύθιον τῶν κακῶν, καὶ τούτου με ἀπεστερήκατε οἱ φίλοι, μηδ' εὖ ποιεῖν μηδένα ὑμῶν ἐπιτρέποντες ἐκ τῶν περιόντων, ἀλλ' εἰς ἀνάγκην καθεστήκαμεν, ὃ θεοί, μὴ προσιμένον ὑμῶν τὰς δωρεάς, οἷς βούλομαι διδόναι, τισὶ τῶν κολάκων καὶ τῶν βωμολόγων τῆς τυραννίδος διδόναι, οἷς οὐ βούλομαι.

ρμβ'. Τεύρωφ.

Τῆν Φιλοδήμου γυναῖκα Κλειανέτην (οἶσθα δῆπου ἦν λέγω, ὃ Τεῦρωφ) βουλόμενος ὑπὲρ θυγατρὸς γάμων ἰδεῖν τοῖς ἐν ποσὶν ἐκοιλύθη, ἐφ' ἃ καὶ σὲ παρεκάλουν ἤκειν ἄν, εἴπερ μὴ περὶ τοιαύτης κηδεμονίας ἐγνώκειν ἐν Συρακούσαις καταλιπεῖν. ἔνθεν καὶ περισσώτερον αἰσθητοῖς ἄν, ὅς οὐκ εἰχῆ σοὶ περὶ αὐτῶν ἐπιστέλλομεν. μέτελθε ταύτην αὐτὸς καὶ πέντε τάλαντα ἀνάδεξαι προικὸς τῷ κηδεστῇ γαμουμένης τῆς παιδός, μὴ μᾶλλον ὡς δωρεᾶς διδομένης ἢ χρέος ὀφειλόμενον ὑπ' ἐμοῦ διορθούμενος. ἐὰν μέντοι πυθάνηται, πόθεν ἔχομεν Φιλοδήμου τοσαῦτα χρήματα, μὴ φάσκε εἰδέναι, ἀλλ' εἰς ἐμὲ τὸν λαβόντα καὶ Φιλοδήμον τὸν δόντα τὸ γινώσκειν ἀνάφερε. (2) καὶ διὰ σπουδῆς μὲν ἔχε Λέοντα κηδεστὴν ποιήσασθαι· ἀφίκετο γὰρ ὡς ἡμᾶς μετιῶν τὸν γάμον, κἀγὼ διὰ τάχους πᾶνθ' ὑποσγόμενος ἀπέσταλα αὐτὸν ὡς σέ. κἂν δὲ ἄλλον τινὰ ἀμείνω εὐρηται νυμφίον ἢ μήτηρ τῆς παιδός, ἐκείνω τὴν προῖκα ἀναδέχου καὶ μηκέτι προσφιλοτιμοῦ. οὐ γὰρ ἐφ' ἐνὶ κηδεστῇ Φιλοδήμου μεμνήσθαι ὁμολογήσαμεν, οὐδὲ δωρούμενοι χρήματα χαριούμεθα τὸν γάμον, ἀλλὰ πρὸς θεῶν μὴ οὕτως ἀμελῶς χρῶ ἐγγύη ὡς ἂν τι διδούς, ἀλλ' ὡς λαμβάνων πέντε τάλαντα, εἴπερ ἀνδρὶ τινι ταύτην ζεῦξαι ἐφίεται. αἰσχρὸν γὰρ ἀτυχῆσαι διδόντας ἔθθα πρόκειται δοκεῖν τούτου μὴ δᾶναι χάριν ἢ προσεποιήθημεν χρήματα ἐκοντὶ ἀποτίσαι. (3) οὐ μὴν καταγνοίην γ' ἂν ἐμοῦ τοιούδε τι, ὡς ἔγωγε νῆ τὸν Ἥλιον δόξω ζημίαν μείναντα παρ' ἐμοῦ τὰ χρήματα καὶ μέγα ὄφελος λαβούσης εἰς τὸν γάμον τῆς παιδός· οὐ γὰρ ὅμοια φρονεῖν δύναιντ' ἂν μηδὲν εἰδότες περὶ ἐμοῦ. εἴθε δὲ μὴ δεινότερον ἀπανταχοῦ Φάλαριν τὸν τρόπον περιεβῶν. πέμπε δὲ τοῖς γάμοις τῇ παιδί θυγατέρας τέτταρας ὁμήλικας καὶ γυναικείας ἀμπελόνας, ἃς ὑφ' ἡμῶν σταλείσας ἔγεις, καὶ χρυσοῦς ἐξήκοντα, καὶ ταχέως μὲν ἀχθῆναι παραίνοι τοὺς γάμους ὡς καὶ νῦν βραδείως ἀχθησομένους, προθύμως δὲ πέμπε τὰς δωρεάς ὡς ἐπὶ τοῖς

aversatus es? nec mirum: nam improbi hominis erant dona et caede humana inquinati. (3) Næ valde durus et iniquo animo es, Agemorte, et profecto erga nos etiam immisericos, dum non miseret te mei, qui infelix sum atque his, quibus nunc laboro, miseris oppressus, qui, cuius causa maxime principatum affectavi, ut in amicos liberalis esse possem, quum primum hoc ex voto a diis consequutus sum, non habeo de quibus merere possim beneficis, sed quod solum mihi erat malorum omnium solatium, hoc etiam me privastis vos amici, ne benefacere quidem cuiquam vestrum permittentes ex rerum abundantia, sed in necessitatem adducti sumus, dii boni, ut repudiantibus vobis dona, quibus dare volo, adulatorum ac scurrarum tyrannidis nonnullis, quibus nolo, dare cogar

CXLII. Teucro.

Philodemi uxorem Cleemetiam (nosti utique quam dicam, Teucro) quum super filiae nuptiis convenire vellem, presentibus negotiis impeditus sum, ad quæ te etiam accesserem, nisi ad talem rem curandam Syracusis te relinquere deerevissem. Ex quo magis etiam nos serio de iis ad te scribere intelligas. Ipse eam conveni et quinque talenta in dotem genero promitte, si filia nuptias ineat, non tanquam domum dandum, sed ut debitum meo nomine solvendum. Si autem quærat, unde tantas Philodemi pecunias habeamus, nega te scire, verum in me qui acceperim et in Philodemum qui dederit huius rei notitiam omnem confer. (2) Et cura ut Leontem ei generum facias: venit enim ad nos ad has nuptias pergendas, atque ego statim omnia pollicitus eum ad te misi. Sin vero alium sponsum meliorem puellæ mater invenerit, huic dotem promitte, nec amplius contende. Non enim unius alicuius generi nomine Philodemi nos memores esse constituimus, neque, pecunias quum damus, nuptias gratificabimur, sed per deos ne tam negligenter sponsalia facias, quasi rependas, sed quasi accipias quinque talenta, si quidem viro alicui eam nubere permittat. Turpe est enim, qui dent voti compotes non fieri, ubi propositum est, non eius causa dedisse videri quas ultro persolvere simulavimus pecunias. (3) At mihi tale quid vitio non verterim: nam ego per Solem detrimentum duxero, si apud me manserit pecunia, magnum vero lucrum, si puella in nuptias acceperit; idem enim mearum rerum ignari sentire nequeunt. Atque utinam nusquam gravioribus conviciis Phalaridis mores infamarent. Mitte vero virgini ad nuptias famulas quattuor æquales et muliebres vestes, quas a me accepisti, et aureos sexaginta, atque ut quam primum nuptiæ celebrentur hortare, vel sic tardius quam oportebat celebrandæ, prompte vero

Φαλαρίδος ἰδίας καρπούμενος; χάριτας. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔργοι, Τεῦκρε, τὰ δ' ἄλλα ὡς καὶ πατὴρ δεομένη τῇ παιδί καὶ ἀνδρὸς χηρευούσῃ τῇ γυναικί ταμίας γενού, καὶ προστάς αὐτῶν τῆς χρείας μετὰ τῆς ἰδικοῦ ὅτε τοὺς γάμους ὡς μάλιστα πολυτελέστατα, μὴ τις Συρακουσίων τῶν προσηκόντων τῇ παιδί ἐν τῇ καλλίστῃ ἡμέρᾳ ἄθλιον ἀντί μακκαρίου εἶπῃ Φιλοδόχμον, ἀλλὰ νικῆσωμεν αὐτοῦ τὴν τύχην.

ρμγ'. Κλεικινέτη.

Ὁ Φιλοδόχμου πλοῦς ἐπὶ τὴν ξένην, τοῦ σοῦ μὲν ἀνδρός, ἡμετέρου δὲ ἀμέμπτου φίλου, σοὶ μὲν εὐκλεῶς ἔοικε παραγίνεσθαι, τῇ θυγατρὶ δ' ὕμῶν εἰκοστῶν ἤδη ἔτος οἰκουρούσῃ οὐκ εὐτυχῶς. ἡ μὲν γὰρ ἐπ' ἀνδρὶ χηρεία χρόνους προσλαμβάνουσα πλείω ἀρετῆν, ἢ δ' ἐπὶ παιδί παρ' ὄραν μηχανουμένη παρθενία διαβολὴν κτάται. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις αἰσχιστον δέδοκται καὶ νῆ Δία ἐστὶ παρὰ τοὺς τῆς φύσεως χρόνους θυγάτηρ οἰκουρούσα. πάλαι γὰρ ἐχρῆν καὶ τὸν ἐκείνης βίον, ὥσπερ τὸν σόν, πρὸς ἀνδρα ἐπαινεῖσθαι. (2) ἴσως μὲν οὖν ἀντὶ Φιλοδόχμου παραμυθίαν ἡγῆ παιδα ἔχειν, ἣν ἐκεῖνος καὶ σὺ ἐγεῖνασθε, σχέτλιον δὲ διὰ πόθον γαμέτου θυγατέρα ἀποστερεῖν γάμων, καὶ οὐχ ὁμοιον τοῦ μετ' ὀλίγον ἤζοντος ἀφαιρεῖσθαι ἀνδρὸς καὶ οὐ μήπω πείραν τις ἐσχῆκε καὶ συνῆθειαν τοῖς τῆς φύσεως ἀναγκαζομένη νόμοις· ὅταν δὲ μηδὲ κεκμηκότων γονέων, μηδὲ δι' ἔνδοιαν χρημάτων, ὥσπερ νῦν, μεγάλης ἀτυχίας τεκμηρίον τοῦτο. ὁ μηδαμῶς κατοικωνίζου, Κλεικινέτη· πεντατάλαντον γὰρ προῖκα κατέλιπεν αὐτῇ Φιλοδόχμος ἐκπλέων παρ' ἡμῖν, καὶ οὐχὶ ταῦτα μόνον· ἔστι γὰρ αὐτῷ κοινὰ καὶ τὰ Φαλαρίδος χρήματα. ὥστε οὐκ οἶδα, Κλεικινέτη, τί ἀν μὲλλοις· οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν μηδένος ὑστερίζουσαν εἰς τὸν γάμον τὴν Φιλοδόχμου περιμένειν ἀφίξιν. (3) ὅσα μὲν γὰρ εἰκὸς εἰς τὴν ἐκείνου παρουσίαν ἀναβαλεῖσθαι, μὴ φθάνωμεν· ὅσα δὲ αὐτῇ κατεπέγει ἢ φύσις ἀκότων ἡμῶν, ἀν οἷόν τε, μὴ περιμένωμεν, ἐπεὶ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἀναδέχεται καιροῦς ἢ τῆς παιδὸς ὄρα. τάχα δὲ Φιλοδόχμος μὲν εἴργεται τισούτοις ὅτοις πατέρα εἰκὸς εἴργεσθαι ἐξώρου θυγατρὸς οὐσης εἰς γάμον, σοὶ δὲ τοῦ κατέχειν οἶκαδε παρὰ τὸν νόμον τὴν παῖδα οὐδεμίᾳ πρόσφασις· οὐ γὰρ οὕτως αὐτῇ πατὴρ εἰς τὸ παρὸν δεῖ ὡς ἀνδρὸς. σὺ δὲ κατὰ πολλὰς ἀνάγκας καὶ μεγίστην τῆς τύχης ἀπόντι τῷ πατρὶ προσμένειν οἶε δεῖν καὶ παροῦσαν τὴν μητέρα. οὐκ, ἐάν γ' ἐμοὶ πεισθεῖσα καὶ περὶ ἀνδρὸς εὐτυχῶς καὶ περὶ θυγατρὸς εὐπρεπῶς βουλευσῃ. (4) πολλὰ γὰρ καὶ ἕτερα καλῶς δόξα Φιλοδόχμου δρωῖσα πράγματα ἐν τοῦτ' ἀντὶ πάντων κοινὸν ἐργάσῃ ἀγαθὸν καὶ γυναικί σωζρονοῦσῃ κόσμον οἶσον, κηδεύσασα κατὰ νόμους τὴν παῖδα. τὰ μὲν οὖν χρήματα Τεῦκρος οὐμός, ὁπόταν ἐβέλῃς, ἀπαριθμήσει· εἰ δὲ του καὶ ἑτέρου δεῖ σοι πρὸς τὸν γάμον, ἐκείνους ὑποურγήσει. σὺ μόνον ἂ βούλει πρόστατε. καὶ Φιλοδόχμον εὖχου μὲν ἐλθεῖν εἰς τὸν γάμον, ὑπερ-

mitte dona, ut ex Phalaridis liberalitate proprias gratias percipias. Atque hæc quidem ita sint, Teucer. Quod reliquum est, et filiae ut patre et mulieris ut viro orbatae curam suscipe et parcens earum sumptibus nostris impensis celebra nuptias quam magnificentissime, ne quis Syracusanorum, qui puella sunt cognati, lætissimo hoc die pro felici miserum Philodemum nuncupet, sed eius fortunam superemus.

CXLIII. Cleæneta.

Philodemi, tui mariti nostrique amici incomparabis, navigatio peregre facta tibi quidem gloriose videtur evenire, filiae vero vestrae vicesimum iam annum domi absque viro agenti infelicititer. Nam vita absente marito in viduitate transacta procedente tempore maiorem virtutis laudem, filiae vero virginitas præter ætatem producta calumniam acquirit. Turpissimum enim ab omnibus hominibus habetur et est, per Iovem, si diutius filia quam ætas permittit a natura constituta inuupta domi maneat. Dudum enim oportebat illius quoque, ut tua, cum viro societas laudari. (2) Fortasse igitur pro Philodemo solatium putas filiam habere, quam ille et tu genuistis: at iniquum est, desiderio mariti filiam nuptiis fraudare, nec viro brevi redituro privari perinde est atque eo, cuius ipsis naturæ legibus cogentibus nondum quis consuetudinem experta est; quod si fit nec mortuis parentibus nec ob inopiam pecuniæ, ut nunc est, magnæ est infelicitatis argumentum. Tale quid angurari omnino noli, Cleæneta: quinque talentorum enim dotem ipsi reliquit apud nos quum solveret Philodemus, neque hoc solum: sunt enim ei communes etiam Phalaridis pecuniæ. Quare nescio, Cleæneta, quid cuncteris: non enim, quum nihil ad nuptias tibi desit, Philodemi reditum expectandum arbitror. (3) Quicquid enim in illius adventum differri convenit, ne præcipitemus, quicquid vero nobis invitis ipsa natura festinari iubet, si fieri potest, ne moremur, si quidem vestias opportunitates matura puellæ ætas non exspectat. Fortasse autem eiusmodi Philodemus impeditur negotiis, quibus, quum ad nuptias matura sit filia, patrem par est defineri, tibi vero nullus est prætextus, cur filiam contra leges domi detineas: nam non tam patris nunc quam mariti indiget. Tu vero multis necessariis de causis et maxime quidem ob fortunam absentis patri præsentem etiam matrem adiungendam putas. Non facies, si me audis et de viro feliciter deque filia recte consules. (4) Namque alia multa quum sine Philodemo præclare feceris, hoc unum instar omnium in communem utilitatem feceris, quodque mulieri prudenti decori sit futurum, si legibus convenienter filiam elocaveris. Pecuniam Teucer noster, quandocunque volueris, adnuncerabit, et si qua alia re indiges, iste subministrabit. Tu modo quæ velis iubeas, utque Philodemus ad nuptias

θάλλου δὲ μηδαμῶς εἰς ἐκείνον ἤξοντα τοὺς τῆς παιδὸς χρόνους· καὶ τοῦ σῶον ἐκείνον εἶναι καὶ παρέσεσθαι καὶ ἄλλα μὲν ἔστω σοι μαρτύρια, μηδὲν δ' ἤττον ἢ πρὸς αὐτὸν φιλοφροσύνη.

μυθ. Νικοκλεί.

Ἐπεστείλαμεν Σησιγόρῳ, ὡς ἤξισος, περὶ τοῦ ἐλεγείου, καὶ τὸν τρόπον ὑπεθέμεθα ὡς γρῆ γράφειν, ὃ δ' ἄσμενος ἡμῖν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐπιδώσειν ὑπέσχετο, παραμυθίαν ἴσως ἠγούμενος ἔσεσθαι σοι τοῦ πένθους τὴν σοφίαν. ἢ μὲν οὖν συμφορὰ δυσπαρηγόρητος καὶ βαρυτέρα ἢ ὥστε λόγους ἐπικουρισθῆναι, ἐπεὶ διττοῖς ὀκειωμένοις ὀνόμασιν ἐνὶ χρόνῳ περὶ ἑκάτερου ἀνιῶ. ἀδελφιδῆς τε γὰρ ὁμομητρίας καὶ γυναικὸς ἀγαθῆς ἀπενοσφίσθης, κάλλει μὲν ἐξοχωτάτης, σωφροσύνη δὲ οὐδὲ εἰς δευτερεῖον γυναικὶ μεθ' ἑαυτὴν ἐώσης τόπον. ὡς ἐκπέπληγας καὶ πανταχόθεν ἀπέγνωκας σεαυτοῦ, καὶ τὰς ὀλοφύσεις οὐ μεταποιούμενος καὶ τοῦ σώζεσθαι προσποιῆ. γρῆ δὲ μὴ βαρύτερον φέρειν τὴν τύχην· οὐ γὰρ ἀρετῆς τυτὸ γ' ἀξίον, εἰ πρὸς τὸ πένθος ἀπαλλάξεις σαυτὸν καὶ χρῆσθαι ἀνηκέστῳ συμφορᾷ. (2) ἀλλ' ἄγε, ὦ Νικόκλεις, μικρὸν ἀπὸ τῆς ἀνίας μεταστραφεῖς σκέψαι τὸν ταλαίπωρον ἀνθρώπων βίον, οἷα καθήρμωσται τᾶξει. γεννᾶται ἕκαστος ἡμῶν ἐπὶ μυριάσι κακοῖς, καὶ ταῦθ' ὅταν ἀνύσῃ, τῆς τοῦ ταλαίπωρεῖν ἀνεπαύσατο ἐπιδημίας. τερπνὸν δὲ ἠγούμεθα τὸν βίον τοιοῦτον ὄντα, παρ' ὅσον οὐδὲν θανάτου πέισεσθαι κάκιον ἠλπίκαμεν, καὶ τὸν τελευτήσαντα οἰκτιζόμενοι, ὅστις πρῶτος ἀπεισιν, οὐκ ἀποθῆν ἐπόμεινο τούτῳ κελθῆσθαι ἑαυτοῖς ἐπιριπτοῦντες τὰ δάκρυα. αὕτη δίκη ἀνθρώπων, Νικόκλεις, καὶ ἐπὶ τοιοῦτῳ τέλει ἄπαντες ἀνατρεφόμεθα, οὐδ' ἐστὶν ὄντινα τῶν γενομένων ἕτερον ὑποδέξεται γρῆμα τυραννικώτερον. μοῖρα τοῦτο παντὸς ἀνθρώπου, ὑπ' οὐδενὸς γοητεύμενον. (3) ὁρᾷς ἐμὲ τὸν μόνάρχον, ὃν πάντες ἀνθρωποὶ βιαιότατον ἀποφαινόνται; ταύτης, οὐδ' ἂν με δεινότερον κηρύξωσιν οἱ νῦν ὄντες, οὐκ ἂν περιγενοίμην· οὐδὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν χαλεπῶν ὑποστήσεται, ἀλλ' ἀπιμεν, ὅταν ἐνὶ τῷ γρῶν τελευτήσῃ. εἶθε δ' ἐπὶ τοιοῦτῳ ἐτύχοιμεν μοναρχίας, οὐχ ὅπως ἑαυτῶν ἀπωσώμεθα τοὺς μύρους (ἡμᾶς μὲν γὰρ ἴσως καὶ πρὸ μοίρας ἀξίους φράϊ τις ἂν εἶναι ἀπολέσθαι, καὶ πρὸς ταύτην τὴν ἀξίωσιν οὐδ' αὐτοὶ ἐναντιούμεθα), ἀλλ' ἵνα τῶν ἐπεικεισετάων καὶ ὡς ἐπὶ μήκιστον ἀξίων ζῆν ἐπέχῳμεν τὰ τέλη. (4) ἐπεὶ δ' ἐκείνη καθ' ἡμῶν καὶ οὐχ ἡμεῖς κατ' ἐκείνης τυράννοι ἀπεδείχθημεν, ἠπίως γρῆ φέρειν οὐ διὰ τοῦτο μόνον, ὅτι εἰς οὐδὲν περαίνονται οἱ γόοι, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸν ἐκείνης δαίμονα, εἴπερ αἰσθητό σε οὕτω κατασφυγόμενον, ἀνίσθαι μὲν εἰκός, αὐτὴν δὲ τὴν πλείστα μὲν εὐφράνασαν τὸν ἄνδρα, ἠσθεῖσαν δ' ἐφ' οἷς ἔχαιρεν ἐκείνος, ἄχθεσθαι καὶ ἐν τῇ θανάτῳ, οὐ μὰ τὸν Δία μόνον ὅτι σὺ τοιαύτης ἀπεσφάλης γυ-

veniat optes, minime vero in illius adventum filiae nuptias differas, et saluum illum esse et adfuturum quum ex aliis documentis, tum ex mea erga eum benevolentia colligas.

CXLIV. Nicocli.

Scriptimus Stesichoro, ut iussisti, de epitaphio, eique quo modo scribi oporteret subiecimus, is autem iubens de suo ingenio largiturum se promisit, solatium fortasse ratus fore tibi luctus poesin. Calamitas sane insolabilis et gravior quam quæ levari oratione possit, quoniam duobus conciliatus nominibus, simul utroque mæres. Nam et nepte a matre et coniuge optima privatus es pulchritudinis excellentissimæ, pudicitia vero tantæ, ut nulli mulieri secundas post se relinquat. Quam obstupescis ac desperas atque eiulatus vel de salute tua parum sollicitus adsciscis. Oportet autem non gravius accipi quam potest ferri fortunam: non enim hoc certe virtute dignum, si luctu te conficies et in miseriam te deicies insanabilem. (2) Age igitur, Nicocles, misso parumper dolore considera, ærumnosa hominum vita quo ordine sit constituta. Nascitur in infinita quisque mala, quibus ubi defunctus sit, ab ærumnarum societate requiescit lucundam ducimus hanc falcm vitam, quatenus nihil morte nos passuros peius speravimus, et mortuum miserante, qui primus abit, dum nos non longo intervallo sequimur, inscii in nosmet ipsos effundimus lacrimas. Ea lege homines sumus, Nicocles, et hunc in finem omnes educamur, neque quisquam est, quem rerum, quæ fiunt, alia excipiet atrocior. Fatum hoc omnis hominis, nullius obnoxium præstigiis. (3) Vides me principem, quem omnes homines violentissimum declarant. Hoc, ne si atrociorum quidem qui nunc vivunt me prædicarent, superior non evaderem: nihil enim eorum, quæ apud nos dira sunt, illud cohibebit, sed abimus; ubi instal fatum. Utinam vero ea conditione obtineremus principatum, non ut a nobis depelleremus mortem (nos enim fortasse ante fatum etiam dignos aliquis dicat esse qui pereamus, et contra hanc opinionem ne ipsi quidem repugnemus), sed ut probissimorum et longissima vita dignorum retardemus exitus. (4) Quoniam vero illud in nos, non nos in illud tyranni constituti sumus, leniter ferre oportet, non solum propterea, quod nihil proficitur lamentis, sed etiam quod illius manes, ubi senserint tanto te mærore contabescere, angere consentaneum est, ipsamque, quæ plurimum exhilaraverit maritum, eisdemque quibus ille gavisus sit, mæstitia etiam in morte affici, non per Iovem solum, quod tu tali privatus sis uxore, sed quod et illa tali orbata sit marito. Quum

ναικός, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐκείνη τοιοῦτου ἐστερήθη ἀνδρός. ἔπει τοίνυν οὔτε πρῶτος οὔτε μόνος τοιαύτη ἐχρήσω συμφορᾷ, λογιζόμενος τὰ ἀνθρώπινα πράως φέρειν, εἰ καὶ μὴ δι' ἐμὲ ἐτοιμῶς πρὸς θάνατον ὑπὸ ποικίλων ἔχοντα συμφορῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἰσότητά τῆς φύσεως, ὅτι πᾶσι κοινὸν τοῦτο, καὶ σφόδρα περιφόβως ἔχωστί τινας, καὶ τοῖς μὴ λίαν ἀγχομένοις πλεῖστα συμβέβηκεν ἀπολαύειν τοῦ βίου.

ρμς'. Στησιχόρφ.

Τὸ ἔλαιον ἐπέμψαμεν, εἴ τι νοοῦμεν, οὐ μὰ Δί' οὐ σοὶ τὸ παρόν, ἀλλὰ θυγατρὶδῶ σου· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ μειράκιον ἄξιον ἡμῖν λόγου φαίνεται καὶ τὴν γυμνασιαρχίαν μηδὲν ἥσσον Ἀγησιλάου. βουλοίμην δ' ἂν αὐτὸν ἐκτελέσαι τὸ καθ' ἡμᾶς μέρος. τὸ δ' ἀργύριον τὸ παρ' ἡμῶν, ὃ μὴ σὺ κομίζεις ἐβουλήθης τότε παρῶν, εἰ μὴ λαθὼν ἔστι νῦν γε, προδοσίας, εἴ ἴσθι, πρὸς Ἱμεραίου καταψεύσομαι σου, καὶ ἔτι παραστῆ. χαλεπώτερον δὲ σοι οἶμαι καὶ τοῦθ', ὅπερ προπέμψειν εἰλόμην. πρόσμενε δὴ, Στησίχορε, καὶ πρὸς τοῖς ἔπεισι καί, δι' ἃ εσβασιώτερος εἶ πολλῶν καὶ θαυμασιώτερος, τὰ ἐπιτηδύματά ταῦτα καὶ στέργε καὶ τίμα, τὰ ἄλλα προέμενος, ἐν οἷς ποτ' ἂν κατ' ἄκραν εὐδοκίμῃς, ὅμοιος τοῖς πονηροτάτοις ἔστι.

ρμς'. Στησιχόρφ.

Σὺ περὶ ἡμῶν, ὦ Στησίχορε, μηδὲν μήτε ἐν ὧδαίς μήτε ἀλλοθὶ που λέγε· οὐδὲν γὰρ βούλομαι μᾶλλον ἢ σιωπᾶσθαι τὰ ἡμέτερα. τῶν δ' ἄλλων φθόνος οὐδεὶς, ὑπὲρ ὅσων ἂν αὐτὸς τε κατὰ σαυτὸν ἐβέλῃς καπὶ νοῦν ἄγῃ τὸ δαιμόνιον. πολιτείαν δὲ φεῦγε μάλιστα πάντων ἐμὲ ὀρῶν, ὅς, ἡνίκα μακαριστὸς εἶναι ἐδόχουν πᾶσιν, ἐπὶ τούτοις ἑμαυτῷ συνοῖδα μάλιστα ἀνωμένω. εἰ δ' ἐγὼ σοὶ κατ' ἑμαυτὸν εἰκότα πάσχειν φαίνομαι μοναρχίας ὀρεχθεὶς ἐκῶν, ὑπὲρ πατρίδος δὲ σοὶ πολιτευομένω καὶ δημοκρατίας οὐδὲν ἀπαντήσεσθαι δυσχερὲς οἶει, τὸ μὲν καθ' ἡμᾶς ἄρες νῦν, εἰς δὲ σαυτὸν ἀτενὲς βλέψον, ὦ Στησίχορε, καὶ κατανόησον· οὐ γὰρ ὑπὲρ βελτιόνων τις οὐδὲ καθαρωτέραν ὁδὸν σοῦ βαδίσας ἤψατο πολιτείας· ἀλλ' ὅμως λόγισαι κατὰ σαυτὸν, ὅσα μὲν πρὸ τούτων ἔπαθες, ὅσα δ' ἐμέλλησας παθεῖν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἐχθρὸς ἦμην ἐγώ. (1) καίτοι καλὸν γε, καὶ εὐροῆ τις καὶ κατ' ὄρθον φέρηται παρὰ τῆς τύχης, μὴ πάντα ποιεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῇ τύχῃ. καὶ γὰρ σὺ νῦν αὐτὸς οὔτε τύραννος, Ἱμεραίων οὔτε ἐχθρὸς πᾶσιν, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' ἐν πόλितαις καὶ φίλοις, ὡς ἐνόμιζες αὐτός, εἰ' οὐδ' ἐχθρὸς ἔσγες ἡμᾶς. καὶ γὰρ μὲν οὐκ ἂν τυραννήσας, παρόν μοι νῦν αὐτῶν διὰ σὲ καὶ σοῦ στογαζόμενος, ἀλλ' ὅμως λόγισαι κατανοήσας, πόσα ἅττα πέπονθας ὑπ' αὐτῶν. εἰ δὲ βούλει, τὸν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀγαθὰ μὲν πλεῖστα πεπονθότα, κακὸν δὲ μηδὲν, μηδὲ μὴν ἀχαριστηθέντα, καθάπερ σὺ, σκέψαι καὶ μάθοις ἂν, ὡς ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὅστις τῶν

igitur nec primus nec solus tali affectus sis calamitate, reputa, res humanas patienter ferendas esse, etsi non propter me, quem ad mortem paratum multiples reddidere calamitates, at propter æqualem naturæ legem, quod omnibus commune hoc, etiamsi vehementer quidam metuant, eisque, qui parum ægre ferunt, ut plurimum vita fruerentur contigit.

CXLV. Stesichoro.

Oleum misimus, si quid sapio, per Iovem non tibi nunc quidem, sed nepoti tuo: nam dignus adolescens iste videtur cuius habeatur ratio, et in gymnasium regendo nihil inferior Agesilao. Velim autem eum perficere, quantum in me est. Argentum autem a nobis missum, quod tu coram tunc auferre noluisse, si nunc quidem non acceperis, scias me proditoris criminationem apud Himerenses in te coniecturum, ... gravius vero tibi puto etiam hoc, quod ante mittere constitui. Persevera igitur, Stesichore, et in carminibus, et ob que venerabilior multis es atque admirabilior, ea studia et ama et cole, abiectis reliquis, quibus quum in summa existimatione fueris, a pessimis non differes.

CXLVI. Stesichoro.

Tu de nobis, Stesichore, nihil neque in carminibus dicere neque alibi; nihil enim magis cupio quam res nostras silentio transmitti. De reliquis nihil equidem laboro, de quibus dicere ipse apud animum tuum constituas ac nomen divinum admonuerit. Republicam vero fuge maxime omnium, respiciens nos, qui, quum beatissimus esse videbar omnibus, hac ipsa re gravissimum dolorem mihi illatum memini. Sin ego tibi, quod ad me, merita perpeti videor, quum principatum mea sponte affectarim, pro patria vero tibi rempublicam gerenti et populari statu nihil molesti eventurum putas, res nostras mitte nunc, Stesichore, et in te ipsum defixis oculis considera. Non enim pro melioribus aliquis neque viam ingressus sinceriorem attigit rempublicam: at reputa tamen, qualia pro his passus sis et qualia passurus fuisses, nisi talis hostis fuisset ego. (2) Atqui pulchrum est, etiamsi prospere res cedant alicui et secundis ventis ferantur a fortuna, non omnia eum committere fortunæ. Etenim ipse tu nunc, qui nec tyrannus Himerensium, nec hostis omnibus, sicut nos, sed in civibus et amicis, ut eos putabas, propter quos hostes habebas nos; et ego quidem, si tyrannus non essem, nunc facta mihi de eis per te et de te concipiendi facultate; at reputa apud animum, quanta ab eis passus sis. Sin vero vis, eum, qui a civibus bona quam plurima, malique nihil passus sit, cuique gratia negata nulla, quemadmodum tu, considera, ac disces,

κοινῶν ἀφρέμενος τῶν ἰδίων προέστηκε καὶ ὅς οὐκ ἄλλο τι οἶεται τὸ ἑαυτοῦ πράσσειν ἄλλ' ἢ σκοπεῖν ὅπως μάλιστα ἡσθήσεται.

ρμζ. Τῷ αὐτῷ.

Μὴ φρόντιζε, ὦ Στῆσίχορε, τῆς Εὐβούλου καὶ Ἀριστοφώντος πρὸς με κατηγορίας, μηδ' ἀχθεσθῆς, εἰ τῆς καθ' ἡμῶν ἐπιβουλῆς τὴν αἰτίαν εἰς σὲ ἀναφέρειν καὶ τὰ σὰ κάλλιστα ἐπιηγήσῃ. παρ' ὅσον μὲν γὰρ ἤλθομεν ἐν Ἰμέρα κινδύνου καὶ σὺ οἴσθα, μηδὲν δὲ ἡμῶν ἀνῆκστον παθόντων ἡδέσθαι προσήκει σοι κατὰ γέ τὴν ἐκείνων αἰτίαν μᾶλλον ἢ ἀνίστασθαι τῆς δε βίους ἐνεκα τῶν ποιημάτων, ἃ σοι ἐπιπνέουσιν αἱ θεαί, καὶ ἡμῶν περιόντων, εἰ σοι ἄρα τι μέλομεν. παρεξήτακας γὰρ καὶ τὰ μέλη πλέον ἢ κατὰ λύραν δυνάμειος ἔχειν, καὶ Φάλαριν μείζον' ἢ κατὰ τυραννοκτόνους. ἡμεῖς δὲ παρχινδυνεύσαντες ἐσχάτως καὶ εἰς τύραννον ὠρμήσαμεν καὶ εἰς ἔταιρείαν μεμῆγαμεν, καὶ οὐ μεμφόμεθά σοι μελλήσαντες ἀναιρεθῆναι, μᾶλλον δὲ ἀναιρεθέντες· οὐ γὰρ ἄν, εἰ καὶ ἐτελέσθῃ τὸ ἀδικον βούλημα, Στῆσίχορος ἡμᾶς παθεῖν ταῦτα ἐπηγέσατο. (2) σὺ μὲν γὰρ ἴσως ἐπὶ τὸν κόσμῳ θεοειδεστάτῳ τὸ τυραννοκτονεῖν ἐπαίνεις (καὶ οὐκ ἀποτρέπομεν εἰ τις θαυμάσει τὸν λόγον), ἀλλ' οὐ τὸ Φάλαριν ἀνδροφονεῖν γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' οὐ τυραννοκτονεῖν. οὐ γὰρ οἴσθα ἀρχομαι πείρα μαθῶν. οὐδὲ Δρωπίδας οὐδ' ἄλλος ἐπεικῆς ἀνὴρ οὐδὲ εἷς, ἀλλ' οὐδὲ ὁ σωτὴρ ἐν ἡμῖν Ζεὺς ἐνέμεινεν ἐν τῷ ἱερῷ καρτερός. Εὐβούλου καὶ Ἀριστοφώντος δυοῖν ἀδίκων εἰς δικαίως ἐγανόμεν, τὸν τύραννον μὲ περιεσώσατο, Κόνων δ' ὁ καταπορευθεὺς καὶ Θεαγόρας ὁ τοὺς δαίθρους ἡμῖν μηχανησάμενος καὶ Ἀντιμήδης καὶ Περικλῆς καὶ ὅσοι δὴ τούτοις παραπλήσιοι ἀνηρέθησαν ὑπ' ἐμοῦ τῷ δικαιοτάτῳ τῆς ἀμύνης νόμῳ, οὓς, εἰ μὴ τυσαύτης ἐξουσίας εἰχόμεν, ἀποθανεῖν ἂν εἰλόμεν ἀντιτιμωρησάμενος. (3) λεγέτωσάν με μαιφόνον, ἄθεον, ἐναγῆ, τύραννον, πολλοῖς πεφυρμένον καὶ ἀνῆκστοῖς μιάσμασι, καὶ τούτων ἂν δεινότερόν τι εἰπεῖν καθ' ἡμῶν ἔγωσι, μὴ φειδέσθωσαν. ἐπαίνουντες γὰρ με διαβάλλειν εἰκόασι πρὸς τοὺς χρηστοὺς οἱ πονηρότατοι, ἧν οἱ μὲν ἐπυρῶθησαν ὑφ' ἡμῶν ἔμφρουροι τῷ ταύρῳ, οἱ δ' ἀνεσκολοπίσθησαν, ἐνθα ἔμελλον ἐμπρόσωποι ἔσεσθαι τοῖς λοιποῖς μηδὲν καθ' ἡμῶν τεκταίνειν κακόν, ἄλλοι δ' ὅσπερ ἐξηρέθησαν, τινὲς δ' ἄρα περιεκόπησαν καὶ κατὰ τρογῶν ἐλυγίσθησαν, καὶ κεφαλὰς ἄλλοι περιεσυσθίθησαν, οἱ δὲ ὡς ἔτυγον ἀδικίας προάρξαντες δαίθρου πικροῦ κατὰ δίκην ἐεφορήσαντο. οἱ οὖς ἠμολογοῦμεν ἀνασταθῆναι τυράννοι, καὶ οὐκ ἀρνησόμεθα κατὰ πονηρῶν μοναρχίας ὀρεθῆναι, οὐδὲ παυσόμεθά ποτε τῆς ὠμότητος καὶ ἀπανθρωπίας, πρὸς δὲ τοὺς χρηστοὺς ἑμοιοί γ' ἐσμὲν ἀρχοντες, οἳοί περ ἐγενόμεθα πρὶν ἄρξαι. (4) μὴ δὲ δόξης, ὦ Στῆσίχορε, κατ' ἐμοῦ τῶν ἐπῶν, ὅταν κατὰ δυνάστου γράψῃς, ἐπιπνεῖσθαι, ὑποδέχου δ' ἄσμενος

hunc illum esse, qui publicis missis privatis suis rebus praesit, quique nihil aliud putet suum agere, quam ut videat, quomodo maxime letetur.

CXLVII. Eidem.

Noli curare, Stesichore, Eubuli et Aristophontis apud me accusationem, neque omnino gravari, quod insidiarum nobis structurarum caussam in te conferre tuaque pulcherrima carmina voluerunt. In quantum enim Himeræ venerimus discrimen tu quoque nosti; quum vero nihil insanabile simus passi, gaudere te decet illorum criminatione magis quam dolere, quum propter vim carminum, quæ tibi afflant deæ, tum quod superstites nos sumus, si quidem aliqua nostri tibi cura est. Simul enim exploratum habes, et carmina plus quam pro lyra virium habere, et Phalarin maius aliquod esse quam pro tyrannicidis. Nos autem extrema periclitati et in tyrannum erupimus et factionis comparandæ studio exarsimus, nec accusamus te, quanquam ad mortem fuimus destituti, immo de medio sublati sumus; non enim, etiamsi ad exitum perductum esset improbum consilium, Stesichorus nos hæc pati approbasset. (2) Etenim tu fortasse divino carminum ornatu tyrannum occidere probas (neque dehortamur si quis dictum admirabitur), non autem Phalarin: hoc est enim hominem occidere, non tyrannum. Scilicet ab eo quod nosti ordior experientia doctus. Neque Dripidas neque alius bonus ullus firmo animo permansit in templo: Eubulum et Aristophontem duos iniustus unus superavi iustus, quin ille apud nos servator Iuppiter me tyrannum conservavit, Conon vero exoletus iste, quique perniciem nobis machinatus est Theagoras et Antimedes et Pericles, et quotquot horum similes, de medio a me sublati sunt iustissima vindictæ lege, a quibus etiam, nisi tantam habuissem potestatem, sumpsisse pernas morte mea redimere voluissem. (3) Dicant me pollutum cædibus, impium, devotum, tyrannum, multis contaminatum inexplabilibusque sceleribus, nec, si quid his gravius in nos habent dicere, parcant. Laudantes enim calumniari me videntur apud probos improbissimi, quorum hi combusti a nobis sunt inclusi tauro, illi crucibus affixi, spectaculo futuri reliquis, ne quid in nos mali molirentur, aliorum oculi effossi sunt, nonnulli extremis partibus abscissis torti rotis, aliorum: ex capitibus cutis detracta, alii, ut quisque sceleris auctor exstitit, diro supplicio ut fas erat affecti. Propter quos tyrannos nos surrexisse confitemur, neque infitiamur adversus improbos dominatum appetivisse, neque a crudelitate atque immanitate unquam desistimus: erga probos vero similes erimus principes, quales fuimus ante quam principatum obtinuimus. (4) Itaque noli putare, Stesichore, adversus me aliquid carminum, si quando contra tyrannum scribas, afflari, sed lubens deas suscipe, nostra caussa nihil eo-

τάς θεάς, δι' ἡμᾶς μηδὲν τῶν ἐπὶ νοῦν ἡκόντων ἀποδιοπομπούμενος. ἴσθι γὰρ ὡς μηδεὶς τυραννοκτονήσει Φάλαριν ἕξω τῆς ἰδίας μοίρας, ἣν ἀπὸ νεότητος ἔχομεν καθ' ἑαυτῶν, ἐὰν καὶ τὰ τῶν ὑμνοπόλων σιγήσῃ μέλη· ὅθεν ἤκουσαν αὐτὴν ἀναγκάσιως, ὁπότεν ἐθέλη, ὡς ὀφειλομένην ἑαυτοῖς ὁμοίως ὑποδεξόμεθα. τοῖς δὲ περὶ Εὐβούλων τυραννοκτόνοις, ἐπεὶ παρὰ ταύτην ἐπεχείρουν, ἄλλα ἀπεδοίκαμεν, οὐχ ἂ παρὰ νόμων προσήκει ἀνδράσι κενὴν δόξαν θηρωμένοις ἐπὶ καθαρέσει μονάρχου, ἀλλ' ἂ παρὰ τυράννου πλέον ἰσχύοντος νόμων. καταπαρέντες γὰρ εἰς τὴν Ἱμεραίων θηρόβοτον ἄγρι τῶν στηθῶν μετὰ πολλοὺς ἄλλους αἰκίας τρόπους ἐν τῇ λύβῃ διενυκτέρευσαν. σὺ δ' ὡς ἐπὶ μήχιστον εὐτυχοῖς. ἔρρωσο. καὶ τὸ μὲν μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οὐκ ἂν συνευξάμεθα σοι, παρὰ γὰρ τῆς ἰδίας δικαιοσύνης τοῦτ' ἔχειν φαίης ἂν, ἀλλὰ μηδὲ ὀρθασά ποτε ἀνάγκην γενέσθαι Φάλαριν παραπλήσιον. μέλειον δὲ σοι Μουσῶν εὐκλεεῖς πόνοι, πέμπε δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς τῶν ποιημάτων ἃ τὰς παρούσας ἐπανήσει φροντίδας.

ρμη'. Ἐνναῖοις.

Ἐγὼ μὲν οἶμαι καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐμαυτὸν αἴτιον ὑμῖν γεγονέναι. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς ἐλευθερίας οὐ μέμφομαι ὑμῖν ἀχαρίστοις οὔσι, τὸ μέντοι ἀργύριον, ὃ δεδανείασθε, ἀπόδοτε. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐν χρεῖα εἰμί οὐ μετρία καὶ περιπέμπω χρήματα δανειζόμενος εἰς ἅπασαν Σικελίαν. καὶ οἱ μὲν ἐχαρίσαντο ἡμῖν, ὡσπερ Λεοντῖνοι καὶ Γελῶσι, οἱ δὲ ὑπέσχηγται δανείσειν, ὡς Ἰβλαῖοι καὶ Φιντιεῖς. τί ἂν οὖν πρὸς Διὸς αὐτοὶ ὑπολάβοιτε περὶ αὐτῶν, τηλικαῦτα ἃ δεδάνεισθε μὴ ἀποδιδόντες, ὁπότε ἄλλοι χαρίζονται τὰ αὐτῶν, μηδὲν ὑφ' ἡμῶν ἀγαθὸν πεπονθότες; εἰ δὲ πύθοιντο οἱ ὑπεσχήμενοι χαριεῖσθαι, ὅτι ἀντὶ τοῦ κομίζεσθαι τὰ ὀφειλόμενα τοῖς μηδὲν ὀφείλουσι βαρεῖς ἐσμέν, ἄρ' ἔτι δώσειν οἴεσθε αὐτούς; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι, μηδὲ τοὺς δανείσειν ὑπεσχήμενους δανείσειν ἔτι, ἀλλ' ἐνθυμηθῆσεσθαι, ὅτι ὁ μὴ ἀναπρασόμενος τὰ ἑαυτοῦ παρὰ τῶν ὀφειλόντων οὕτως τοῖς δανείσασιν ἀποτίνειν οὐ βουλήσεται. ταῦτα τοῖνον ἐνθυμηθέντες, εἰ μὴ ἀποτίσετε, ἀδέσθητε· εἰ δὲ μὴ ταῦτα ἀνύσειεν, εἴ ἴστε ὅτι ταχὺ σφόδρα καὶ λόγων κρείσσον τι εὐρήσομεν, ὃ ἐπαναγκάσει ὑμᾶς, εἴπερ οἶόν τε ἐπαναγκαζόμενους τὰ δίκαια ποιεῖν ἔστιν.

rum, quæ in mentem veniant, aversatus. Scito enim, neminem occisurum esse Phalarin extra proprium fatum, quod a iuventute in nosmet constitutum habemus, etiamsi poetarum carmina conticescant. Quare id venturum necessario, quodcumque velit, eodem quo debitum nobis modo suscipiemus. Qui vero cum Eubulo sunt tyrannicidis, quoniam præter id aggressi sunt, præmia reddidimus, non quæ a legibus convenit viris ex cæde tyranni inauem gloriam venantibus, sed quæ a tyranno plus legibus pollente. Defixi enim in bestiarum quæ Himeræ est caveam ad pectus usque post multos alios cruciatuum modos in tormento noctem transegerunt. Tu vero quam diutissime feliciter agas. Ac ne quid tale patiæ sane non tibi optaverimus, nam a tua ipsius iustitia hoc habere te diceres, verum ne simile quid unquam facere Phalari necesse sit. Musarum tibi curæ sint opera nobilia, atque carminum ad nos mitte quæ præsentales allevabunt sollicitudines.

CXLVIII. Ennesibus.

Equidem puto libertatis auctorem vobis me fuisse. Sed ob libertatem vos licet ingratos nolo reprehendere, verum argentum tamen, quod mutuum sumpsistis, reddite. Namque ipse in inopia sum non medicari et pecunie mutuandæ causa per totam Siciliam circummitto. Atque alii quidem gratificati nobis sunt, ut Leontini et Gelenses, alii mutuum daturos sese promiserunt, ut Hyblæi et Phintienses. Quid igitur per Iovem de vobis ipsis existimetis, tanta pecunia quam mutuum sumpsistis nondum reddita, quum alii sua gratificantur, nulle licet a nobis beneficio affecti? si vero audiverint ei, qui se nobis gratificatos promiserunt, nos pecunia nobis debita non recepta molestos esse eis qui nihil debeant, num adhuc daturos putatis ea? ego certe censeo, neque eos, qui mutuum pecuniam se daturos promiserunt, mutuum adhuc daturos esse, sed cogitatuos fore ut, qui sua non exigat a debitoribus, hic eis qui mutuum dederint solvere nolit. Hæc igitur reputantes, si non solvatis, vereamini: sin vero his nihil efficitur, scitote, nos celeriter admodum omni etiam oratione maius aliquid inventuros esse, quod coget vos, siquidem fieri poterit ut coacti id quod iustum est faciatis.

ΦΕΡΕΚΥΔΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

PHERECYDIS EPISTOLA.

Θαλῆ.

Εὖ θνήσχοις θταν τοι τὸ χρεὼν ἤκη. νοῦσός με καταλελάβηκε δεδεγμένον τὰ παρὰ σέο γράμματα. φθειρῶν ἔθρυον πᾶς καί με εἶχεν ἠπίαλος. ἐπέσκηψα δ' ὧν τοῖσι οἰκίηταισι, ἐπὶν με καθάψωσι, ἐς σέ τὴν γραφὴν ἐνεῖκα. σὺ δὲ ἦν δοκιμώσης σὺν τοῖσι ἄλλοισι σοφοῖσι, οὕτω μιν φῆνον, ἦν δὲ οὐ δοκιμώσητε, μὴ φήγης· ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐκω ἤνθανε. ἔστι δὲ οὐκ ἀτρεκήϊη πρηγμάτων, οὐδ' ὑπίσχομαι τάληθὲς εἰδέναι, ἄσσα δ' ἂν ἐπιλέγη θεολογέων· τὰ ἄλλα χρὴ νοέειν· ἅπαντα γὰρ αἰνίσσομαι. τῇ δὲ νόσῳ πιεζόμενος ἐπὶ μᾶλλον οὐτε τῶν τινὰ ἰητρῶν οὐτε τοὺς ἐταίρους ἐσιέμην, προστεῶσι δὲ τῇ θύρῃ καὶ εἰρομένοισι δοκοῖόν τι εἶη, διεὶς δάκτυλον ἐκ τῆς κληίθρης ἔδειξ' ἂν ὡς ἔθρυον τοῦ κακοῦ. καὶ προεῖπα αὐτοῖσι ἤκειν ἐς τὴν ὑστεραίην ἐπὶ τὰς Φερεκύδου ταράς.

Thaleti.

Bene moriaris, quum tibi fatalis dies supervenerit. Morbus me invaserat, quum tuas accepi litteras. Pediculis implebar totus et febris me tenebat. Mandavi itaque familiaribus meis ut, quum me sepeliverint, ad te perferant quæ scripsi. Tu autem si ea probaveris cum reliquis sapientibus, ita demum ede in lucem, sin autem improbaveritis, edere noli. Mihi enim nondum satis placebant. Est autem non certa rerum fides, neque quid sit verum me scire professus sum, sed quæ deligat qui de rebus divinis disserat: reliqua conicere oportet, omnia enim indico potius quam aperio. Morbo autem magis magisque ingravescente pressus neque medicorum quenquam neque amicorum admittebam, sed ad ianuam adstantibus quidque rei esset interrogantibus digito per ostii claustra exserto quanto malo laborarem ostendi, admonique ut postridie conveniant ad agendas Pherecydis exsequias

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PHILIPPI EPISTOLÆ.

α.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἴστε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἶσω Πυλῶν καὶ τὰ κατὰ τὴν Φωκίδα ὑπ' ἑαυτοῦς πεποιημένους, καὶ ὅσα μὲν ἔκουσίως προσετίθετο τῶν πολισμάτων, φρουρὰς εἰσαγαγόντας εἰς αὐτά, τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ἐξανδραποδισάμενοι κατεσκάψαμεν. ἀκούου δὲ καὶ ὑμᾶς παρασκευάζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς γέγραφα ὑμῖν, ἵνα μὴ πλεῖον ἐνοχλήσθε περὶ τούτων· τοῖς μὲν γὰρ ὄλοις οὐδὲ μέτριόν μοι δοκεῖτε ποιεῖν τὴν εἰρήνην συνθέμενοι καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες, καὶ ταῦτα οὐδὲ συμπεριελημμένων τῶν Φωκίων ἐν ταῖς κοιναῖς ἡμῶν συνθήκαις. ὥστε ἐὰν μὴ ἐμμένητε τοῖς ὁμολογημένοις, οὐδὲν προτερήσετε ἕξω τοῦ ἐφθακέναι ἀδικούντες.

β.

Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἐπειδὴ πολλάκις μου πρόσβεις ἀποστείλαντος, ἵν' ἐμμείνωμεν τοῖς ὅροις καὶ ταῖς ἂμολογίαις, οὐδεμίαν ἐποιεῖσθε ἐπιστροφὴν, ὥμην δεῖν πέμψαι πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ἀδικεῖσθαι νομίζω. μὴ θαυμάσητε δὲ τὸ μῆκος τῆς ἐπιστολῆς· πολλῶν γὰρ ὑπαρχόντων ἐγκλημάτων ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑπὲρ ἀπάντων δηλῶσαι καθαρῶς. (2) πρῶτον μὲν γὰρ Νικίου τοῦ κήρυκος ἀρπασθέντος ἐκ τῆς χώρας τῆς ἐμῆς οὐ τοῖς παρανομῶσιν ἐπειτιμήσατε, ἀλλὰ τὸν ἀδικούμενον εἴρξατε δέκα μῆνας· ἃς δ' ἔφερε παρ' ἡμῶν ἐπιστολάς, ἀνέγνωτε ἐπὶ τοῦ βήματος. ἔπειτα Θασίων ὑποδεχομένων τὰς Βυζαντίων τριήρεις καὶ τῶν ληστῶν τοὺς βουλομένους οὐδὲν ἐβροντίζετε, τῶν συνθηκῶν διαρρηδὴν λεγούσων, πολεμίους εἶναι τοὺς ταῦτα ποιούντας. (3) ἔτι τοίνυν περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Διοπίθης ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν Κροβύλην μὲν καὶ τὴν Τρίστασιν ἐξηνδραποδίσατο, τὴν δὲ προσεγγίξασθαι ἐπόρθησε, τέλος δὲ εἰς τοῦτο ἤλθε παρανομίας, ὥστε Ἀμφίλοχον ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἐλθόντα πρεσβευτὴν συλλαθῶν καὶ τὰς ἐσχάτας ἀνάγκας ἐπιθεῖς ἀπελπίτρωσε ταλάντων ἑννέα· καὶ ταῦτα τῷ δήμῳ εὐδοκούντα ἐποίησεν. (4) καίτοι τὸ παρανομεῖν εἰς κήρυκας καὶ πρόσβεις τοῖς ἄλλοις τε πᾶσιν ἀσεβὲς εἶναι δοκεῖ, καὶ μάλιστα ὑμῖν. Μεγαρέων γούν' Ἀνθεμόκριτον ἀνελόντων εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ὁ δῆμος, ὥστε μυστηρίων

I.

Rex Macedonum Philippus Atheniensium senatui populoque salutem. Scitote nos intra Pylas esse progressos et Phocidem in potestatem nostram redegisse, quæque oppida ultro se nobis adiunxerunt, in ea præsidia introduxisse : quæ vero repugnabant, vi cepimus civibusque venditis evertimus. Quum autem audirem vos quoque ad opem illis ferendam instrui, scripsi vobis, ne ea de re plus quam opus sit laboretis. Scilicet omnino ne æquum quidem facere mihi videmini, qui pace licet pacta nihilominus in aciem descenditis, præsertim quum nec in communibus nostris pactis comprehensi sint Phocenses. Quare nisi manebitis in conventis, nulla ne nisi auspicandis iniuriis eritis superiores.

II.

Philippus Atheniensium senatui populoque salutem. Quum sæpe legatos miserim, ut pactis et conventis staremus, idque vos nihil moverit, significandum vobis esse duxi, quibus in rebus iniuriam mihi fieri existimem. Ne vero miremini epistolæ magnitudinem : nam multæ quam sint conquerendi causæ, necesse est omnes explicari perspicue. (2) Ac primum Nicia præcone ex ditione mea abrepto tantum abest ut fontes puniveritis, ut ipsum iniuria affectum decem menses in vinculis teneritis, nostrasque quas ferebat litteras pro concione legeritis. Deinde quum Thasii Byzantium triemes et piratas quoscunque susciperent, id nihil curabatis, quanquam sædus hoc qui faciant pro hostibus habere diserte iubet. (3) Præterea circa eadem tempora Diopithes impressione in ditionem meam facta Crobylæ atque Tiristasis civis in servitutem abduxit et finitimam Thraciam populatus eo denique violentiam processit, ut Amphilochem, qui de captivis redimendis legatus venerat, comprehensum et in extremam necessitatem adductum novem talentis extortis dimitteret : atque hæc quidem populo probavit. (4) Atqui præconem et legatos violare quum ceteris omnibus impium videtur, tum vobis maxime. Certe quum Megarenses Anthemocritem sustulissent, adeo ira populus

μὲν εἶργον αὐτούς, ὑπόμνημα δὲ τῆς ἀδικίας ἔστησαν ἀνδριάντα πρὸ τῶν πυλῶν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ἐφ' οἷς παθόντες οὕτως ἐμισήσατε τοὺς δράσαντας, νῦν αὐτοὺς φανέσθαι ποιοῦντας; (5) Καλλίας τοῖνον ὁ παρ' ὑμῶν στρατηγὸς τὰς μὲν πόλεις τὰς ἐν τῷ Παγασητικῷ κόλπῳ κατοικουμένας ἔλαβεν ἀπάσας, ὑμῖν μὲν ἐνόρκους ἔμοι δὲ συμμαχίδας οὔσας, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν πλέοντας ἐπόλει πάντας πολεμίους κρίνων· καὶ διὰ ταῦθ' ὑμεῖς ἐπληρεῖτε αὐτὸν ἐν ταῖς ψηφίσμασιν. ὥστε ἐγὼ γε ἀπορῶ τί ποτ' ἔσται καινότερον, ἐὰν ἠμολογήσῃτε μοι πολεμεῖν καὶ γὰρ ὅτε φανερώς διεφερόμεθα, ληστὰς ἐξεπέμπετε, καὶ τοὺς πλέοντας ὡς ἡμᾶς ἐπόλειτε, τοῖς ἐναντίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποίητε. (6) χωρὶς τοῖνον εἰς τοῦτο παρανομίας ἀπέχθη καὶ δυσμενεῖς, ὥστε καὶ πρὸς τὸν Πέρσῃν πρέσβεις ἀπεστάλαξε πείσοντάς αὐτὸν ἔμοι πολεμεῖν· ὁ μάλιστα ἂν τις θαυμάσαιεν. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαθεῖν αὐτὸν Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι νευτερίζῃ, παρακαλεῖν ἁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας ἄπαντας ἐπ' αὐτόν· (7) νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περίεστι τοῦ πρὸς ἐμὲ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας. καίτοι τὸ παλαιὸν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς ἐγὼ πυθάνομαι, τοῖς Πεισιστρατιδῆσι ἐπέτιμων ὡς ἐπάγουσι τὸν Πέρσῃν ἐπὶ τοὺς Ἑλλήνας· ὑμεῖς δ' οὐκ αἰσχύνεσθε ταῦτα ποιοῦντες, ἀ διετελεῖτε τοῖς τυράννοις ἐγκαλοῦντες, (8) ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ γράφετε ἐν τοῖς ψηφίσμασιν ἔμοι προστάττοντες Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην εἶναι Θρακίης ἄρχειν ὡς ὄντας Ἀθηναίους. ἐγὼ δὲ τούτους οὔτε τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας ὑμῖν οὔτ' ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους οὔτ' Ἀθηναίους ὄντας, ἀλλὰ Τήρην μὲν μετ' ἐμοῦ στρατευόμενον ἐφ' ὑμᾶς, Κερσοβλέπτην δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ πρεσβευταῖς ἰδίᾳ μὲν τοὺς ἄρκους ὁμοῦσι προσημοῦμένον, κωλυθέντα δ' ὑπὸ τῶν ὑμετέρων στρατηγῶν, ἀποφρανόντων αὐτὸν Ἀθηναίων ἐχθρόν. (9) καίτοι πῶς ἐστὶ τοῦτ' ἴσον ἢ δίκαιον, ὅταν μὲν ὑμῖν συμφέρῃ, πολέμιον εἶναι φάσκων αὐτὸν τῆς πόλεως, ὅταν δ' ἐμὲ συκοφαντεῖν βούλησθε, πολίτην ἀποδείκνυσθαι τὸν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν, καὶ Σιτάλκου μὲν ἀποθανόντος, ᾧ μετέδοτε τῆς πολιτείας, εὐθὺς ποιήσασθαι πρὸς τὸν ἀποκτείναντα φίλιαν, ὑπὲρ δὲ Κερσοβλέπτου πόλεμον αἰρῆσαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ταῦτα σαφῶς εἰδόντας, ὅτι τῶν λαμβανόντων τὰς δωρεὰς τὰς τοιαύτας οὐδεὶς οὔτε τῶν νόμων οὔτε τῶν ψηφισμάτων οὐδὲν φροντίζει τῶν ὑμετέρων; (10) οὐ μὴν ἄλλ' εἰ δεῖ πάντα τὰλλα παραλιπόντα συντόμως εἰπεῖν, ὑμεῖς ἔδοτε πολιτείαν Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Συρακοσίῳ καὶ τοῖς ἐχθροῖσι τοῖς ἐκείνων. ἐὰν οὖν πείσητε τοὺς ἐχθαλόντας ἐκατέρους αὐτῶν ἀποδοῦναι ἄλλην τὰς ἀρχὰς τοῖς ἐκπεσοῦσι, κομίσσῃτε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν Θρακίαν, ὅσας Τήρης καὶ Κερσοβλέπτης ἤρχον. εἰ δὲ τοῖς μὲν ἐκείνων κρατήσασιν μηδ' ἐγκαλεῖν ἀξιοῦτε μηδέν, ἐμὲ δ' ἐνοχλεῖτε, πῶς οὐ δικαίως

exasit, ut illos mysteriis prohiberet, atque in memoriam iniuriæ ante portam statuam erigeret. Qui vero non iniustum sit, quæ perpressi tanto odio auctores facinoris persecuti estis, eadem nunc ipsos palam facere? (5) porro Callias vester imperator urbes in Pagasethico sinu sitas universas cepit, vobis fœdere iurato, mihi societate coniunctas, quique in Macedoniam navigabant, eos vendebat pro hostibus omnes habens: et propter hæc in decretis eum laudavistis. Dubius itaque sum, quid adici his possit, si palam mecum bellum geratis. Nam quum aperte dissentiebamus, prædones emittebatis, et eos, qui ad nos navigabant, vendebatis, adversarios nostros iuvabatis, regionem meam infestabatis. (6) Eo denique iniquitatis et inimicitiae progressi estis, ut etiam Persæ persuadere missis legatis studeritis, ut bellum mihi inferat: id quod maxime quis demiretur. Antequam enim in Ægyptum et Phœniciam cepisset, decrevistis, ut si quid ille novarum rerum moliretur, me pariter atque reliquos Græcos omnes adversus eum advocaretis: (7) nunc vero tanta est odii vestri in me acerbitas, ut de incunda cum eo contra me societate agatis. Atqui olim patres vestri, ut audio, Pisistratidis crimini dabant, quod Persas in Græciam adducerent, vos vero ea facere non pudet, quæ tyrannis solebatis exprobrare. (8) Quin præter alia in decretis vestris mihi imperatis, ut Terem et Cersobleptem, quod Athenienses sint, Thraciæ dominari sinam. Ego vero istos nec pactis de pace continere vobiscum scio, nec piliis inscriptos, neque Athenienses esse, verum Terem quidem mecum vobis arma intulisse, Cersobleptem autem, quum meis legatis seorsum dare iusiurandum cuperet, a vestris ducibus esse prohibendum, qui eum Atheniensium inimicum declarabant. (9) At istuc quomodo æquum sit aut iustum, quum e re vestra est, eum vestræ civitatis inimicum appellare, quum vero me calumniari vultis, eundem vestrum civem profiteri, et Sitalce occiso, quem civitate donaveratis, statim eius interfectorem in amicitiam vestram recipere, pro Cersoblepte vero arma adversus nos capere, idque scientes, neminem eorum, qui talia dona accipiunt, leges vestras aut decreta quicquam curare? (10) Verum si missis reliquis omnibus breviter dicendum est, vos civitatem dedistis Euagoræ Cyprio et Dionysio Syracusano illorumque posteris. Quod si igitur eis, qui utrosque eiecerunt, ut in imperium exsules factos restituant persuaseritis, a me quoque Thraciæ recuperate partem, quam Teres atque Cersobleptes tenuerunt. Sin vero victores illorum ne verbo quidem increpandos censetis. ne au-

ὑμᾶς ἀμυνοίμην ἄν; (11) περὶ μῶν ὅν τούτων πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι δίκαια παραλιπεῖν προαιροῦμαι· Καρδιανούς δὲ φημι βοηθεῖν γεγονός αὐτοῖς πρὸ τῆς εἰρήνης σύμμαχος, οὐκ ἐθελόντων δ' ὑμῶν ἔλθειν εἰς κρίσιν, πολλάκις μὲν ἐμοῦ δεηθέντος, οὐκ ὀλιγάκις δ' ἐκείνων· ὥστε πῶς οὐκ ἂν εἴην πάντων φρυλότατος, εἰ καταλιπὼν τοὺς συμμάχους μᾶλλον ὑμῶν φροντίζοιμι τῶν πάντα μοι τρόπον ἐνοχλούντων ἢ τῶν βεβαίως μοι φίλων ἀεὶ μενόντων; (12) εἰ τοίνυν δεῖ μηδὲ τοῦτο παραλιπεῖν, εἰς τοσοῦτο ἐληλύθατε πλεονεξίας, ὥστε πρότερον μὲν ἐνεκαλεῖτέ μοι τὰ προειρημένα μόνον, τὰ δ' ὑπογυότατα Πεπαρηθίων φασκόντων δεινὰ πεπονημένοι προσετάξατε τῷ στρατηγῷ δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ἐκείνων, οὐς ἐγὼ μὲν ἐτιμωρησάμην ἐνδεεστέροις ἢ προσῆκεν, ἐκείνοι δὲ εἰρήνης οὐσης καταλαθόντες Ἀλλονήσον οὔτε τὸ χωρίον οὔτε τοὺς φρουροὺς ἀπεδόσαν πέμψκντος ὑπὲρ αὐτῶν ἐμοῦ πολλάκις. (13) ὑμεῖς δ', ὧν μὲν ἠδίκησαν ἐμὲ Πεπαρηθιοὶ, τούτων μὲν οὐδὲν ἐπεσκέψασθε, τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι τὴν νῆσον οὐτ' ἐκείνους οὔτε ὑμᾶς ἀφειλόμην, ἀλλὰ τὸν ληστὴν Σώστρατον. εἰ μὲν οὖν αὐτοὶ φρατε παραδοῦναι Σωστράτῳ, ληστὰς ἠμολογεῖτε καταπέμπειν· εἰ δὲ ἀκόντων ὑμῶν ἐκείνους κατεκράτει, τί δεινὸν πεπόνθατε λαθόντος ἐμοῦ καὶ τὸν τόπον τοῖς πλέουσιν ἀσφαλῆ παραχόντος; (14) τοσαύτην δέ μοι ποιουμένου πρόνοιαν τῆς ὑμετέρας πόλεως, καὶ διδόντος αὐτῇ τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἴων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον, ὅπως ὑπομείνας μὲν τὸ προστασσόμενον τὴν ἄλλοτρίαν ἔχειν ἠμολογῶν, μὴ προέμενος δὲ τὸ χωρίον ὑποπτος γένουμαι τῷ πληθει. γνούς ἐγὼ ταῦτα προυκαλούμην κριθῆναι περὶ τούτων πρὸς ὑμᾶς, ἵν' εἰ μὲν ὑμᾶ γων σθῆ, παρ' ἐμοῦ δοθῆ τὸ χωρίον ὑμῖν, ἐὰν δὲ ὑμετέρα κριθῆ, τότε ἀποδοῖ τῷ δήμῳ. (15) ταῦτα δέ μου πολλάκις ἀξιούντος ὑμεῖς μὲν οὐ προσείχετε, Πεπαρηθιοὶ δὲ τὴν νῆσον κατέλαβον. τί οὖν ἐρχῆν με ποιεῖν; οὐ δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν υπερβεβηκότων τοὺς ὄρκους; οὐ τιμωρησασθαι τοὺς οὕτως υπερηφάνως ἀσελγαίνοντας; καὶ γὰρ εἰ Πεπαρηθίων ἦν ἡ νῆσος, τί προσῆκεν ἀπαιτεῖν Ἀθηναίους; εἰ δὲ ὑμετέρα, πῶς οὐκ ἐκείνοις ὀργίζεσθε καταλαβοῦσι τὴν ἄλλοτρίαν; (16) εἰς τοῦτο δὲ προβεβήκαμεν ἐχθρας, ὥστε βυυλόμενος ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλάσποντον παραβαλεῖν ἠναγκάσθη αὐτὰς παραπέμψαι διὰ Χερρονήσου τῇ στρατιᾷ, τῶν μὲν κληρούχων κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα πολεμούντων ἡμῖν, ὑμῶν δὲ τοιαῦτα ψηφίζομένων, τοῦ δὲ στρατηγῶ Βυζαντίους τε παρακαλοῦντος καὶ διαγγέλλοντος πρὸς ἅπαντας, ὅτι πολεμῆβιν αὐτῷ προστάττετε, ἂν καιρὸν λάβῃ. τοιαῦτα δὲ πάσχων ὁμοῦς τῆς πόλεως καὶ τῶν τριήρων καὶ τῆς χώρας ἀπεσγόμεν, ἱκανὸς ὢν τὰ πλεῖστα λαβεῖν ἢ πάντα, καὶ διατετέλεκα προκαλούμενος ὑμᾶς εἰς κρίσιν ἔλθειν ὑπὲρ ὧν αἰτιώμεθα ἀλλήλους. (17) καίτοι σκοπεῖσθε, πρότερον κἀλλίον ἔστιν ἔπλοισι ἢ λόγοις διακρίνεσθαι,

tem vexatis, nonne iure vos ulciscar? (11) Ac de his quidem quæ multa præterea in promptu habeo iure dicenda, prætermittam: Cardianis autem me opem ferre confiteor, quum horum socius iam ante pacem fuerim, vos vero sæpe a me et non raro ab illis in ius vocati aures præbere nolueritis. An non igitur omnium hominum essem nequissimus, si desertis sociis vos potius curarem, qui omni modo me vexatis, quam eos, qui constanter amicos se mihi præstant? (12) Iam si hoc quoque non est prætereundum, eo insolentia venistis, ut prius de supra dictis tantum me accusaretis, nuperime vero, quum Peparethii iniuriam sibi fieri quererentur, duci vestro mandaretis, ut me pro illis ulcisceretur, quos ego sane clementius quam meruerat tractavi, quum illi in media pace Halonneso occupata neque insulam mihi neque præsidarios milites identidem per legatos repescenti reddiderint. (13) Vos vero iniuriæ mihi a Peparethiis illatæ nullam rationem habuistis, sed tantum pænæ, quum probe sciatis, me insulam neque illis neque vobis, sed Sostrato piratæ eripuisse. Quam si vos Sostrato tradidisse ipsi dicitis, piratas emisisse confitemini, sin ille vobis invitis obtinuit, quæ tandem iniuria eo vobis facta est, quod ego illam occupari et tutum locum reddidi navigantibus? (14) Etsi autem tanti vestram civitatem faciebam, ut insulam ei darem, tamem oratores vestri accipere non permittebant, verum recipendam esse suadebant, ut si quod imperabatur facerem, me alienam obtinere faterer, sin insulam retinerem, multitudini suspectus fierem. Quibus ego cognitis ultro denuntiabam me de bis in iudicio vobiscum disceptaturum, ut, si mihi adiudicata esset, vobis a me daretur, sin vobis, tum restituerem populo. (15) Hæc sæpenumero me postulante vos nihil curabatis, Peparethii autem insulam occuparunt. Quid igitur mihi faciendum fuit? non pænæ sumendæ ab eis qui iuraturanda violassent? non ulciscendi qui tam superbe lasciverent? nam si Peparethiorum fuit insula, quo iure Athenienses repetiverunt? sin vestra, cur non eis irascimini, qui alienam occuparint? (16) Sed eo progressi sumus inimicitia, ut, quum naves in Hellespontum deducere cuperem, coactus sim eas per Chersonesum exercitu comitari, quod coloni vestri ex Polycratis decreto bellum contra nos gerebant, vosque decernebatis talia et imperator vester Byzantios excitabat et apud omnes missis nuntiis divulgabat, sibi mandari a vobis, ut data occasione bellum gereret. Talia quum paterer, nihilo minus urbi vestræ et triremibus et agro peperci, quamvis plerisque potiri possem vel potius omnibus, et vos ad eas, quæ inter nos essent, controversias disceptatione dirimendas perpetuo provocari. (17) Atqui considerate, utrum honestius sit armis an verbis discep-

καὶ πότερον αὐτοὺς εἶναι βραβευτάς ἢ πείσαι τινὰς ἐτέρους· καὶ λογίζεσθ' ὡς ἀλογόν ἐστιν Ἀθηναίους Θασίους μὲν καὶ Μαρουνηίτας ἀναγκάσαι περὶ Στρυμῆς διακριθῆναι λόγους, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἐμὲ μὴ διαλύσασθαι περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν τὸν τρόπον τοῦτον, ἄλλως τε καὶ γιγνώσκοντες ὅτι νικηθέντες μὲν οὐδὲν ἀποβαλεῖτε, κρατήσαντες δὲ λήψεσθε τὰ νῦν ὑφ' ἡμῖν ὄντα. (18) πάντων δὲ μοι δοκεῖ παραλογώτατον εἶναι, διότι πέμψαντος ἐμοῦ πρέσβεις ἀπὸ τῆς συμμαχίας πάσης, ἔν' ὧσι μάρτυρες, καὶ βουλομένου ποιήσασθαι πρὸς ὑμᾶς δικαίως ἠμολογίας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ τούτων περὶ τούτων λόγους ἐδέξασθε παρὰ τῶν προσθευόντων, ἔξον ὑμῖν ἢ τῶν κινδύνων ἀπαλλάξαι τοὺς δυσχερῆς ὑποπευόντάς τι καθ' ἡμῶν, ἢ φανερωῶς ἐξελέγξαι με φαυλότατον ὄντα τῶν ἀπάντων. (19) τῷ μὲν οὖν δήμῳ ταῦτα συνέφερε, τοῖς δὲ λέγουσιν οὐκ ἔλυσιτέλει. φασὶ γὰρ οἱ τῆς πολιτείας τῆς παρ' ὑμῖν ἔμπειροι τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι, τὸν δὲ πόλεμον εἰρήνην· ἢ γὰρ συναγωνιζομένους τοῖς στρατηγοῖς ἢ συκοφαντοῦντας ἀεὶ τι λαμβάνειν παρ' αὐτῶν, ἔτι δὲ τῶν πολιτῶν τοῖς γυριμωτάτους καὶ τῶν ἐξωθεν τοῖς ἐνδοξοτάτους λοιδορουμένους ἐπὶ τοῦ βήματος περιποιεῖσθαι παρὰ τοῦ πλήθους ὁξῶσαν ὡς εἰσι δημοτικοί. (20) βράδιον μὲν οὖν ἐστὶ μοι παῦσαι τῆς βλασφημίας αὐτοὺς μικρὰ πάνυ προεμένῳ, καὶ ποιῆσαι λέγειν ἐπαίνους ὑπὲρ ἡμῶν. ἀλλ' αἰσχυρομένη ἂν, εἰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὖνοιαν παρὰ τούτων φαινομένη ὠνούμενος, οἱ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τοῦτο τόλμης ἤκουσιν, ὥστε καὶ περὶ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἀμφισβητεῖν ἐπιχειροῦσιν, ὑπὲρ ἧς τῶν ἀντιποιοιμένων αὐτῆς οἴμαι πολὺ δικαιότερα λέγειν αὐτός. (21) εἴτε γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίνεται, πῶς οὐ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρώτου κατασχόντος τὸν τόπον, ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνοδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν εἰς Δελφοὺς; εἴτε τούτων μὲν ἀμφισβητήσασί τις, ἀξιοὶ δὲ γίνεσθαι τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρχει μοι καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον· ἐκπολιορκήσας γὰρ τοὺς ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας ὑπὸ Λακεδαιμονίων δὲ κατοικισθέντας ἔλαβον τὸ χωρίον. (22) καίτοι πάντες οἰκοῦμεν τὰς πόλεις ἢ τῶν προγόνων παραδόντων ἢ κατὰ πόλεμον κύριοι καταστάντες. ὑμεῖς δὲ οὔτε πρώτοι λαβόντες οὔτε νῦν ἔχοντες, ἐλάχιστον δὲ χρόνον ἐν τοῖς τόποις ἐμμεῖναντες, ἀντιποιεῖσθε τῆς πόλεως, καὶ ταῦτα πίστιν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοὶ βεβαιωτάτην ἐπιθέντες· πολλὰκις γὰρ ἐμοῦ γράφοντος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὑπὲρ αὐτῆς ἐγνώκατε δικαίως ἔχειν ἡμᾶς, τότε μὲν ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην ἔχοντες ἐμοῦ τὴν πόλιν, κῆρα συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἠμολογίας. (23) καίτοι πῶς ἂν ἕτερα γένοιτο βεβαιωτέρα ταύτης κτήσις, τῆς τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς καταλειφθείσης ἡμῖν ὑπὸ τῶν προγόνων, πάλιν δὲ κατὰ πόλεμον ἐμῆς γεγενημένης, τρίτον δὲ συγχωρηθείσης ὑφ' ὑμῶν τῶν εἰθυσμένων ἀμφισβητεῖν καὶ τῶν οὐδὲν

fare, et magis deceat isos esse arbitros an ad alios arbitrium deferre. Reputate etiam, quam absurdum sit, quod Athenienses Thasios atque Maronitas ad litem de Stryme disceptatione finiendam cogant, ipsi autem quas necum agunt controversias hoc modo non componant, praesertim quum sciat is vos, si succubueritis, nihil amisuros, sin viceritis, habituros ea, quae nunc in nostra potestate sunt. (18) Sed omnium iniquissimum hoc mihi videtur, quod, quum legatos ex omnibus sociis misissem, ut testes essent, quumque pro Graecis quae iusta essent vobiscum pacisci vellem, legatorum ne orationem quidem de his admisistis, quamvis vobis licuisset aut eos liberare periculis, qui male de nobis suspicabantur, aut palam convincere me tanquam omnium improbissimum. (19) Ac populo quidem illa erant utilia, sed e re oratorum non erant. Nam qui reipublicae vestrae gnari sunt, pacem aiunt eis bellum esse et bellum pacem. Illos enim a ducibus vel patrocinando vel calumniando semper aliqui accipere, praetereaque quum civium nobilissimos tum exterorum celeberrimos in concione conviciando id lucrari apud plebem, ut populares esse videantur. (20) Facile quidem mihi esset, parva impensa horum compescere maledicentiam atque ut laudibus me efferant efficere. Sed me puderet, si benevolentiam in nos ab his palam mercari viderer, qui praeter cetera tam audaces sunt, ut etiam de Amphipoli movere nobis controversiam non dubitent, pro qua ego longe aequiora quam qui eam sibi vindicant videor mihi dicere. (21) Sive enim eorum est, qui primum in potestatem suam redegerunt, quomodo non iure nos eam habeamus, quum Alexander avus noster locum illum primus occupaverit, unde etiam de primitiis captorum Medorum auream Delphis statuum dedicavit? sive hoc aliquis in dubium vocet et eorum esse censeat, qui postremi sint potiti, hoc quoque iure mihi competit: expugnatis enim eis, qui vos eiecerant et a Lacedaemoniis huc deducti fuerant, cepi oppidum. (22) Atqui omnes in urbibus habitamus, quas aut a maioribus accepimus aut bello subegimus. Vos autem, qui nec primi potiti estis nec nunc obtinetis, sed minimum tempus in illis locis conseedistis, urbem illam vobis arrogatis, idque quum ipsi eius possessionem nobis evidentissimo testimonio confirmaveritis: nam saepius quum in litteris eius mentionem iniecissem, censuistis eam iure a me teneri, tum pacem necum facientes, quum urbem obtinerem, deinde etiam societatem eadem pactione. (23) Quae ergo possessio firmior fieri possit hac, quae primum nobis relicta a maioribus, deinde iure belli nostra facta, postremo a vobis concessa est, qui vindicare vobis solctis etiam ea, quae

ὑμῖν προσηκόντων; (24) ἃ μὲν οὖν ἐγκαλῶ, ταῦτ' ἐστίν· ὡς δὲ προὔπαρχόντων καὶ διὰ τὴν ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον ἤδη τοῖς πράγμασιν ἐπιτιθεμένων καὶ καθ' ἕσπον ἂν δύνησθε κακοποιούντων, ὑμᾶς ἀμνοῦμαι μετὰ τοῦ δικαίου, καὶ μάρτυρας τοὺς θεοὺς ποιησάμενος διαλήθωμαι περὶ τῶν καθ' ὑμᾶς.

γ'.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Παραγενόμενοι πρὸς ἐμὲ οἱ παρ' ὑμῶν πρεσβευταί, Κηρισφῶν καὶ Δημόκριτος καὶ Πολύκριτος, διελέγοντο περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀφέσεως, ὧν ἐναυάρχει Λαομέδων. καθ' ἑοῦ μὲν οὖν ἐμοίγε φαίνεσθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἕσσεσθαι, εἴ γ' οἴεσθ' ἐμὲ λανθάνειν ὅτι ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῆτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Ἀἴμνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς τοῖς ὑπ' ἐμοῦ μὲν πολιορκουμένοις, οὐ συμπεριελημμένοις δὲ ἐν ταῖς τῆς φιλίας κοινῇ κειμέναις ἡμῖν συνθήκαις. καὶ ταῦτα συνετάχθη τῷ ναυάρχῳ ἄνευ μὲν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, ὑπὸ δὲ τινων ἀρχόντων καὶ ἐτέρων ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρόπου βουλομένων τὸν δῆμον ἀντὶ τῆς νῦν ὑπαρχούσης πρὸς ἐμὲ φιλίας τὸν πόλεμον ἀναλαβεῖν, καὶ πολλῶ μᾶλλον φιλοτιμουμένων τοῦτο συνετελεσθαι ἢ τοῖς Σηλυμβριανοῖς βοηθῆσαι. καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο πρόσδοον ἕσσεσθαι· οὐ μέντοι μοι δοκεῖ τοῦτο χρήσιμον ὑπάρχειν οὐθ' ὑμῖν οὐτ' ἐμοί. διόπερ τά τε νῦν καταχθέντα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀρίημι ὑμῖν, καὶ τοῦ λοιποῦ, ἐὰν βούλησθε μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς προεστηκόσιν ὑμῶν κακῆθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιτιμάτε, πειράσομαι καὶ γὰρ διαφυλάττειν τὴν εἰρήνην. εὐτυχεῖτε.

δ'.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἦν μὲν ἀπ' ἀρχῆς εἴχετε πρὸς ἡμᾶς αἵρεσιν, οὐκ ἀγνωῶ, καὶ τίνα σπουδὴν ποιεῖσθε προσκαλέσασθαι βουλόμενοι Θετταλοῦς καὶ Θηβαίους, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτούς· βέλτιον δ' αὐτῶν φρονούντων καὶ μὴ βουλομένων ἐφ' ὑμῖν ποιήσασθαι τὴν ἑαυτῶν αἵρεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον ἰσταμένων, νῦν ἐξ ὑποστροφῆς ἀποστείλαντες ὑμεῖς πρὸς με πρέσβεις καὶ κήρυκα συνθηκῶν μνημονεύετε καὶ τὰς ἀνοχὰς αἰτεῖσθε, κατ' οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πεπλημμελημένοι. ἐγὼ μὲντοι ἀκούσας τῶν πρεσβευτῶν συγκατατίθεμαι τοῖς παρακαλουμένοις καὶ ἔτοιμός εἰμι ποιεῖσθαι τὰς ἀνοχὰς, ἂν περ τοὺς οὐκ ὀρθῶς συμβουλευόντας ὑμῖν παραπέμψαντες τῆς προσηκούσης ἀτιμίας ἄξιωσθε. ἔρρωσθε.

ε'.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Θηβαίων τῇ βουλῇ
EPISTOLOGR.

nihil ad vos attinent? (24) Quæ igitur vobis obicio, hæc sunt. Iam quia auctores estis iniuriarum et propter modestiam meam magis iam rebus meis infesti imminetis et quantum in vobis est me lacessitis, optimo vos ulciscar iure, diisque testibus invocatis de iniuriis vestris disceptabo.

III.

Rex Macedonum Philippus Atheniensium senatui populoque salutem. Profecti ad me legati vestri Cephisophon et Democritus et Polycritus de navibus dimittendis verba fecerunt, quibus præfuit Laomedon. Omnino igitur mihi magno in stupore versari videmini, si quidem me hoc non intelligere putatis, missa esse navigia illa per speciem frumenti ex Hellesponto in Lemnum comitandi, revera ut Selymbrianis, qui a me obsidebantur, nec tamen communi amicitiae fœdere comprehensi sunt, auxilium ferrent. Atque hæc mandata erant navarcho sine populi quidem Atheniensium auctoritate, sed a quibusdam magistratibus et aliis, qui quum privati nunc sint, omnibus modis efficere student, ut populus repudiata mecum inita amicitia bellum redintegret, atque hoc ut conficiant multo magis laborant quam ut Selymbrianis opem ferant. Eamque rem sibi quæstui fore putant. Ego tamen id neque vobis neque mihi utile esse censeo. Quamobrem navigia nunc ad me deducta vobis remitto, atque in posterum, si vestros magistratus nolueritis natalitiose rempublicam gerere, sed coercueritis, operam dabo ut et ego pacem custodiam. Valet.

IV.

Rex Macedonum Philippus Atheniensium senatui populoque salutem. Quo ab initio erga nos fueritis animo, non ignoro, et quantum studii adhibeatis, ut in partes vestras pertrahatis Thessalos et Thebanos, prætereaque Bæotos quoque. Hi vero quum prudentiores sint et suam voluntatem vestro arbitrio subicere nolint, verum ab utilitatis parte stent, nunc mutato consilio per legatos et præconem ad me missos pactionum admonetis et inducias petitis, nulla per nos iniuria lacessiti. Ego vero legatis auditis adnuo postulatis et paratus sum ad faciendas inducias, si quidem, qui vobis non recte consulunt, repudiatos qua digni sunt infamia punietis. Valet.

V.

Rex Macedonum Philippus Thebanorum senatui popu-

καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἐκομισάμην τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολήν, δι' ἧς μοι τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε. πυνθάνομαι μέντοι διότι πᾶσαν ὑμῶν Ἀθηναῖοι προσφέρονται φιλοτιμίαν, βουλόμενοι ὑμᾶς συγκαταίνουσι γενέσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρακαλουμένοις. πρότερον μὲν οὖν ὑμῶν κατεγίνωσκον ἐπὶ τῷ μέλλειν πείθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπείσι καὶ ἐπακολουθεῖν αὐτῶν τῇ προαίρεσει, νῦν δ' ἐπιγινούς ὑμᾶς τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐζητηχότας ἔχειν εἰρήνην μᾶλλον ἢ ταῖς ἐτέρων ἐπακολουθεῖν γνώμαις, ἥσθην καὶ μᾶλλον ὑμᾶς ἐπαινῶ κατὰ πολλά, μάλιστα δ' ἐπὶ τῷ βουλευσασθαι περὶ τούτων ἀσφαλέστερον καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἔχειν ἐν εὐνοίᾳ. ἤπερ οὐ μικρὰν ὑμῶν οἴσειν ἐλπίζω ῥοπήν, ἐὰν περ ἐπὶ ταύτης μένητε τῆς προθέσεως. ἔρρωσθε.

ς'.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Πελοποννησίων τῶν ἐν τῇ συμμαχίᾳ τοῖς δημιουργοῖς καὶ τοῖς συνέδροις καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις πᾶσι χαίρειν. Ἐπειδὴ Λοκροὶ οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι, κατοικοῦντες ἐν Ἀμφίσσῃ, πλημμελοῦσιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς καὶ τὴν ἱερὰν χώραν ἐρχόμενοι μεθ' ὅπλων λεηλατοῦσι, βούλομαι τῷ θεῷ μεθ' ὑμῶν βοηθεῖν καὶ ἀμύνασθαι τοὺς παραβαίνοντάς τι τῶν ἐν ἀνθρώποις εὐσεβῶν. ὥστε συναντᾶτε μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Φωκίδα, ἔγοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τεσσαράκοντα, τοῦ ἐνεστώτος μηνὸς λῶου, ὡς ἡμεῖς ἀγομεν, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι, βοηδρομιῶντος, ὡς δὲ Κορίνθιοι, πανέμου. πρὸς δὲ τοὺς μὴ συναντήσαντας πανόδημει χρησόμεθα τοῖς διὰ συμβόλων ἡμῶν κειμένους ἐπιζήμιοις. εὐτυχεῖτε.

ς'.

Φίλιππος Ἀριστοτέλει χαίρειν. Ἰσθι μοι γεγονότα υἱόν. πολλὴν οὖν τοῖς θεοῖς χάριν ἔχω, οὐχ οὕτως ἐπὶ τῇ γενέσει τοῦ παιδός, ὡς ἐπὶ τῷ κατὰ τὴν σὴν ἡλικίαν αὐτὸν γεγονέναι. ἐλπίζω γὰρ αὐτὸν ὑπὸ σοῦ τραφέντα καὶ παιδευθέντα ἀξίον ἔσεσθαι καὶ ἡμῶν καὶ τῆς τῶν πραγμάτων διαδοχῆς.

η'. Ὀλυμπιάδι.

Ἀποδέχομαι τὴν σὴν φρόνησιν καὶ πρόνοιαν τοῦ συμπερόντος, ὅτι τὸ κατὰ φύσιν συγγενὲς οὐ φύσει φιλοστόργῳ ἀλλ' ἀρετῇ κρίνασα δοκιμάζει. οὕτω γὰρ οἴμαι καὶ ἡμᾶς ἀφροντιστοῦντας τοῦ καλοῦ καθ' ὑπερβολὴν ἀναγκάσεις τὸν τῶν καλῶν ἀναλαμβάνειν ζῆλον. θεσαύρισμα δ' ἐστὶν ἀρετῆς τερπνόν τι κομιζούσης τῷ βίῳ διόλου, μὴ τῷ γένει χαρίζεσθαι τὸ φιλόστοργον, ἀλλὰ τῷ τοῦ γένους ἀξιώματι μεταδιδόναι τῆς φιλανθρωπίας. ὁ μὲν γὰρ πολλάκις κατὰ φύσιν ὑπάρχων εὐθὺς καὶ τὴν φύσιν τῶν γεγεννηχότων οὖσαν σπουδαίαν ὑβρίζειν εἶωθεν, ὁ δὲ μηδεμίαν συγγενείαν κοινωνήσας ἐνόησε διὰ τὸν παρὰ φύσιν νόμον τὴν φύσιν

loque salutem. Accepi litteras vestras, quibus concordiam renovatis atque pacem. Attamen audio Athenienses omnem dare operam, ut vos provocationum suarum ad stipulatores habeant. Ut igitur prius vos reprehendebam, quod spem ab illis factam essetis amplexuri et illorum institutum secuturi, ita nunc, postquam intellexi malle vos nobis addictos pacem habere quam aliorum sequi consilia, lætatus sum et vos quum multis nominibus laudo, tum eo maxime, quod tutiora consilia sectamini et benevolentiam erga nos servatis, id quod non parum vobis momenti allaturum puto, si in isto consilio perseverabitis. Valet.

VI.

Rex Macedonum Philippus Peloponnesiorum sociorum demiurgis et assessoribus et reliquis sociis omnibus salutem. Quoniam Locrenses, qui Ozolæ appellantur atque Amphissam incolunt, in templum Apollinis Delphici delinquent et sacrum agrum armata manu progressi depredantur, deo vobis adiuvantibus opem feram et ulciscar eos, qui quæ apud homines habentur sancta violarunt. Quare armati adsitis in Phocide eum quadraginta dierum commeatu instante mense Loo, ut nos agimus, ut Athenienses Boedromione, ut Corinthii Panemo. Qui vero non aderunt cum omnibus copiis, in hos utemur vindicta, quæ pactis nobis constituta est. Valet.

VII.

Philippus Aristoteli salutem dicit. Filium mihi genitum scito. Quod equidem diis habeo gratiam, non proinde quia natus est quam pro eo, quod eum nasci contigit temporibus vitæ tuæ. Spero enim fore ut educatus eruditusque abs te dignus existat et nobis et rerum istarum susceptione.

VIII. Olympiadi.

Laudo prudentiam tuam et utilitatis procuracionem, quod naturalem cognationem non naturali affectu, sed virtute æstimatam probas. Sic enim, opinor, nos quoque, qui nullam honestatis curam habemus, ad honestarum rerum æmulationem suscipiendam coges. Est autem thesaurus virtutis iucundum quiddam semper in vita afferentis, non generi gratificari naturalem amoris affectionem, sed generis dignitati humanitatem impertire. Nam sæpenumero, qui naturæ vinculo iunctus est, statim etiam naturam parentum licet bonam contumelia afficere solet, qui vero nullus particeps fuit cognationis,

ἡύξεισε. μηδὲν οὖν ἀνάξιον τοῦ γένους· καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοίας φρόνει. ἔτι δὲ καὶ τῆς περὶ τὸν βίον κοσμιότητος ἀντέχου, καὶ πρᾶττε πάντα Φιλίππου μὲν ἄξια, Ὀλυμπιάδος δ' οὐκ ἀλλότρια. ὁ γὰρ τῆς δεικνοίας ὄκνος πρὸς τὸ μὴ βλέπειν τι τῶν ἀναγκαίων ὄγκος μὲν κακῶν φθόνος δ' ἀγαθῶν ὑπάρχει· ἄνευ γὰρ νοῦ καὶ συνέσεως οὐθ' αἱ πράξεις ὄνησιν φέρουσιν, οὐθ' αἱ δύναμεις ὠφέλιμοι καθεστᾶσι. διὸ δεῖ πρότερον τὴν χρῆσιν ἢ τὴν κτῆσιν τῶν ἀγαθῶν σκοπεῖν, καὶ τότε πρᾶττειν τοῖς μεγίστοις καὶ πλείστοις εὐκληροῦμασι κεχρημένους. τὸ γὰρ μὴ κεκτῆσθαι πλοῦτον βλάβην οὐ κομίζει τηλικαύτην, τὸ δὲ τοῖς οὔσι κακῶς κεχρηθῆσθαι ἀπόλλυσι τὸν ὄντως πᾶσι κεχορηγημένον βίον. ἔχουσα τοῖνυν ταῦτα κατὰ νοῦν καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν σκόπει τὸ συμφέρον ταῖς τῆς ἡγεμονίας προσδόοις. οὕτω γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστι τὴν ἀρχὴν πλείστην καὶ μεγίστην ἐπίδοσιν λήψασθαι, ὅταν ὁ μὲν οἶκος ἀρετῆς οἰκεῖος ᾖ, ὁ δὲ τούτου δεσπόζων μὴ δέηται καλοκαγαθίας. τὰ δ' ἄλλα προνοῦ τοῦ συμφέροντος.

nonnunquam eo, quod præter naturam erat institutum, naturam auxit. Nihil igitur indignum genere tuaque erga nos benevolentia sentias. Præterea vitæ honestatem tuere et fac omnia Philippo quidem digna, ab Olympiade vero non aliena. Nam animi socordia, dum res necessarias negligit, turba malorum est atque invidia bonorum. Scilicet sine mente et intelligentia neque actiones utilitatem præbent, neque vires usui sunt. Quamobrem bonorum oportet usum prius quam possessionem considerare et tum ad faciendum accedere maximo et optimo cum successu. Etenim non possidere divitias non tantum affert detrimenti, at eis, que possides, male uti perdit etiam vitam revera omnibus affluentem. Hæc igitur noctes ac dies animo volvens quid utile sit imperii rebus dispice. Sic enim fieri non potest quin maximum regno lætissimumque incrementum accedat, quum domus virtutis addicta fuerit, eiusque dominus non exeat probitate. Ceterum utilitatis curam gerito.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PHILOSTRATI EPISTOLÆ.

α'. Μειρακίω.

Τὰ ῥόδα ὡσπερ πτεροῖς τοῖς φύλλοις ἐποχοῦμενα ἔλθειν παρὰ σέ σπουδῆν ἐποίησατο. ὑπόδεξαι αὐτὰ εὐμενῶς ἢ ὡς Ἀδώνιδος ὑπομνήματα ἢ ὡς Ἀφροδίτης βαφῆν ἢ ὡς γῆς ὄμματα. ἀθλητῆ μὲν οὖν κότινος πρέπει καὶ βασιλεῖ μεγάλῳ ὀρθῇ τιάρᾳ καὶ στρατιώτῃ λόφος, καλῶ δὲ μειρακίῳ ῥόδον καὶ διὰ ξυγγένειαν εὐωδίας καὶ διὰ τὸ οἰκεῖον τῆς χρώας. περιθήσῃ δ' οὐ σὺ τὰ ῥόδα, ἀλλ' αὐτὰ σέ.

β'. Τῷ αὐτῷ.

Ἰπέμορά σοι στέφανον ῥόδων, οὐ σέ τιμῶν (καὶ τοῦτο μὲν γάρ), ἀλλ' αὐτοῖς τι χαριζόμενος τοῖς ῥόδοις, ἵνα μὴ μαρναθῆ.

γ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι φοινικοβαφεῖς ἐνεδύοντο χιτῶνας, ἢ ἵν' ἐκπλήττωσι τοὺς ἐναντίους τῷ φοβερῷ τῆς χρώας, ἢ ἵνα ἀγνοῶσι τὸ αἷμα τῆ κοινωνίᾳ τῆς βαφῆς. ὑμᾶς δὲ δεῖ τοὺς καλοὺς ῥόδοις μόνοις ἐπλίεσθαι καὶ ταύτην λαμβάνειν παρὰ τῶν ἑραστῶν τὴν πανοπλίαν. ὑάκινθος μὲν οὖν λευκῷ μειρακίῳ πρέπει καὶ νάρκισσος μέλανι, ῥόδον δὲ πᾶσιν, ὡς καὶ μειράκιον πάλαι ὄν καὶ ἄνθος καὶ φάρμακον καὶ μύρον. ταῦτ' Ἀγγίσῃν ἀνέπεισε, ταῦτ' Ἀρῆ ἀπέδουσε, ταῦτ' Ἀδωνίην ἔλθειν ἀνέμνησε, ταῦτ' ἦρος κόμαι, ταῦτα γῆς ἀστραπαί, ταῦτ' ἔρωτος λαμπάδες.

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Αἰτιᾶ με ὅτι σοι ῥόδα οὐκ ἐπεμψα· ἐγὼ δ' οὔτε ὡς ὀλίγῳρος τοῦτ' ἐποίησα οὔτε ὡς ἀνέραστος ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐσκόπουν ὅτι ξανθὸς ὢν καὶ ῥόδοις ἰδίῳι στεφανούμενος ἀλλοτριῶν ἀνθέων οὐ δέη. οὐδὲ γὰρ Ὀμηρος τῷ ξανθῷ Μελεάγρῳ στέφανον περιέθηκεν, ἐπεὶ τοῦτο ἂν ἦν πῦρ ἐπὶ πυρὶ καὶ θαλὸς ἐπ' ἐκείνῳ διπλοῦς, ἀλλ' οὐδὲ τῷ Ἀχιλλεῖ οὐδὲ τῷ Μελεάγρῳ οὐδ' ὅσοι ἄλλοι παρ' αὐτῷ κομῶσι. φθονερὸν γὰρ δεινῶς τὸ ἄνθος καὶ ἰσχύμορον καὶ παύσασθαι ταχύ, λέγεται δ' αὐτοῦ καὶ τὴν πρώτην γένεσιν ἐκ λυπηροτάτης ἀρξασθαι προφάσεως· ἢ γὰρ ἄκανθα τῶν ῥόδων παριοῦσαν τὴν Ἀφροδίτῃν ἔκτισεν, ὡς Κύπριοι λέγουσι καὶ Φοίνικες. ἀλλὰ τί μὴ στεφανούμεθα ἄνθος ὃ οὐδ' Ἀφροδίτης ψεῖδεται;

I. (29) Iuveni.

Rosæ foliis tanquam alis latæ ut ad te venirent prope-
rarunt. Suscipe eas benigne aut ut Adonidis monumenta
aut ut Veneris tincturam aut ut terræ oculos. Athletam
quidem oleagina decet corona, regem magnum erecta
tiara, militem galea, formosum vero adolescentem rosa
quum ob odoris affinitatem, tum ob coloris proprietatem.
Non autem tu rosas, sed rosæ te inducent.

II. (30) Eidem.

Misi tibi rosarum coronam, non quo te honore affice-
rem, quaquam hoc quoque, sed quo ipsis rosis gratum
facerem, ne emarescerent.

III. (27) Eidem.

Lacedæmonii purpureas induebant tunicas, quo aut
horrido colore formidinem hostibus incuterent, aut præ
coloris similitudine effusum sanguinem non animadverte-
rent. Vos autem formosos solis rosis decet armari et i-
stam ab amatoribus accipere armaturam. Hyacinthus igitur
candido, narcissus nigro adolescenti convenit, rosa vero
omnibus, ut quæ et adolescens olim fuerit et flos et me-
dicamentum et unguentum. Hæ Anchisen pellexere,
hæ Martem armis exuere, hæ Adonidem ut veniret ad-
monuere, hæ veris eomæ, hæ terræ fulgores, hæ amoris
faces.

IV. (37) Eidem.

Criminarius me quod rosas tibi non miserim, ego vero
nec præ incuria hoc feci, nec præ inhumanitate, verum
quum flavus sis propriisque rosis redimitus, alienis flo-
ribus putabam te non indigere. Neque enim Homerus
flavo Meleagro imposuit coronam, quum ignis hic alius
super alio fuisset et titio præter fatalem illum geminus,
immo neque Achilli neque Menelao neque aliis, quotquot
apud eumalunt comam. Perquam invidiosus enim ille flos,
vitæque brevis et exstinctu facilis. Dicitur etiam ex
tristissima causa originem duxisse; spina enim rosarum
prætereuntem Venerem pupugit, ut Cyprii aiunt atque
Phœnices. Sed quidni coronemur flore, qui ne Veneri
quidem parcat?

ε'. Τῷ αὐτῷ.

Πόθεν εἶ μεираκίον εἶπέ, ὅτι οὕτως ἀτέγκτως πρὸς ἔρωτα ἔχεις. ἐκ Σπάρτης ἔρεις. οὐκ εἶδες οὖν Ὑάκινθον, οὐδ' ἑστεφανώσω τῷ τραύματι. ἀλλ' ἐκ Θεσσαλίας; οὐκ ἐδίδαξεν οὖν σε οὐδ' ὁ Φθιώτης. ἀλλ' Ἀθήνηθεν; τὸν Ἀρμόδιον οὖν καὶ τὸν Ἀριστογείτονα οὐ παρήλθες. ἀλλ' ἀπ' Ἰωνίας; καὶ τί τῆς γῆς ἐκείνης ἀβρότερον, ὅπου Βράγχοι καὶ Κλάροι οἱ Ἀπόλλωνος καλοί; ἀλλ' ἐκ Κρήτης, ὅπου πλείστος Ἔρωσ ὁ τὰς ἑκατὸν πόλεις περιπολῶν; Σκύθης μοι δοκεῖς καὶ βάρβαρος εἶναι ἀπ' ἐκείνου τοῦ βοιμοῦ καὶ τῶν ἀξένων θυμάτων. ἔξεστιν οὖν σοι τὸν πατριὸν τιμᾶσαι νόμον. ἐν εἰ σώζειν θέλεις, λάβε τὸ ξίφος. οὐ παραιτοῦμαι, μὴ φοβηθῆς ἐπιθυμῶ καὶ τοῦ τραύματος.

ς'. Μεираκίῳ.

Εἰ σωφρονεῖς, διὰ τί ἐμοὶ μόνῳ; εἰ δὲ χαρίζῃ, διὰ τί μὴ κάμοι;

ζ'. Τῷ αὐτῷ.

Ὅτι πένης εἰμί, ἀτιμότερός σοι δοκῶ. καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ Ἔρωσ γυνὸς ἐστὶ καὶ αἱ Χάριτες ἀφραεές, ὁρῶ δ' ἐγὼ καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν ταῖς γραφαῖς δορὰν θηρίου περιβεβλημένον καὶ τὰ πολλὰ χαμαὶ καθεύδοντα, τὸν δ' Ἀπόλλωνα καὶ ψιλῶ ζώματι ἢ διασκεύοντα ἢ τοξεύοντα ἢ τρέγοντα. οἱ δὲ Περσῶν βασιλεῖς τρυφῶσι καὶ μετέωροι κἀθιγνται τὸν πολλὸν χρυσὸν περιβαλλόμενοι τοιγαροῦν ἔπασχον κακῶς ὑπὸ τῶν πενήτων Ἑλλήνων νικώμενοι. ἦν πτωχὸς ὁ Σωκράτης, ἀλλ' ὑπέτρεχε τὸν τρίβωνα αὐτοῦ ὁ πλούσιος Ἀλκιβιάδης· πενία γὰρ οὐκ ἐστὶν ἐγκλημα. ἄπιδε πρὸς τὸ θέατρον, πενήτων ὁ δῆμος; ἄπιδε πρὸς τὰ δικαστήρια, πένητες κἀθιγνται; ἄπιδε πρὸς τὰς μάχας, οἱ μὲν πολυτελεῖς καὶ χρυσοὶ τοῖς ὀπλοῖς λείπουνσι τὰς τάξεις, ἡμεῖς δ' ἀριστεύομεν. (2) ἐν αὐτοῖς τε τοῖς πρὸς τοὺς καλοὺς ὑμᾶς σκέψαι πόσον τὸ μεθόριον. ὑβρίζει τὸν πεισθέντα ὁ πλούσιος ὡς ἐωνημένος, ὁ δὲ πένης οἶδε χάριν ὡς ἐλευσόμενος. πάλιν ὁ λαμπρὸς τὸ πεπραγμένον ἐς ἐξουσίαν ἀναφέρει τῆς οἰκείας δυνάμεως, ὁ δὲ πένης ἐς τὴν τοῦ δόντος φιλανθρωπίαν. ὁ πλούσιος ἄγγελον πέμπει κόλακα καὶ παρσίτιον καὶ μάγειρον καὶ τοὺς ἐκ τῆς τραπέζης, ὁ πένης δ' ἔαυτόν. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ὁ πλούσιος καλεῖ σε ἐρώμενον, ἐγὼ δὲ κύριον, ἐκεῖνος ὑπηρετήν, ἐγὼ δὲ θεόν, ἐκεῖνος μέρος τῶν αὐτοῦ κτημάτων, ἐγὼ δὲ πάντα. ὅθεν ἄλλου πάλιν ἐρασθεὶς ὁμοῖος πρὸς ἐκεῖνον ἐστὶ, ὁ πένης δ' ἄπαξ ἐρᾷ. τίς δύναται παραμεῖναι νοσοῦντι, τίς αὐτὸν προτάξει πεμπομένου βέλους, τίς ὑπὲρ σοῦ πεσεῖν; ἐν τούτοις πᾶσι πλουτοῖ.

η'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ ξένος ὢν ἐρῶ σου, μὴ θαυμάσῃς οὐκ ἐστὶν ὁ-

V (41) Eidem.

Cuias sis, adolescens, dic, quol adeo ad amores obdu-ruisti. Sparta dices; non igitur, vidisti Hyacinthum, nec vulnere eius te coronavisti. An ex Thessalia? non igitur nec Phthiotes te edocuit. An Athenis? Harmodium igitur et Aristogitonem non attigisti. An ex Ionia? quid vero hac regione tenerius, ubi Branchi sunt et Clari, Apollinis deliciae? an Creta? ubi plurimus est amor per centum urbes circumerrans? Scythia mihi videris esse atque barbarus ab ara illa cruenta veniens et hostiis inhospitalibus. Licet itaque tibi patrium morem retinere. Quem si servare vis, accipe ensem. Non recuso, noli timere, immo vulnus expeto.

VI. (43) Iuveni.

Si pudicus es, cur mihi soli? sin autem gratificus, cur non et mihi?

VII. (44) Eidem.

Quia pauper sum, minoris tibi videor esse pretii. Atqui ipse etiam Amor nudus est et Gratiae sine veste. Video autem in picturis Herculem beluae exuviis indutum et plerumque humi dormientem, Apollinem item tunica indutum vel disco ludentem vel iaculantem vel currentem. Persarum vero reges luxuriantur, sublimesque considunt multo auro affluentes; quare detrimentum ceperunt a pauperibus Graecis superati. Pauper erat Socrates, verum pallium eius subibat dives Alcibiades. Paupertas enim non est crimini. Respice ad theatrum, pauperibus constat populus, respice ad iudicia, pauperes sedent iudices, respice ad proelia, divites atque armis aurei aciem deserunt, nos vero strenue rem gerimus. (2) Inque ipso cum puleris vobis commercio vide quantum sit discrimen. Insultat dives ei cui persuasit, quasi coemerit, pauper gratiam habet ut misericordii; rursus dives lucrum ex propriae potestatis arbitrio repetit, pauper ex eius qui dat humanitate; dives scortum te appellat, ego dominum, ille servum, ego deum, ille rerum suarum partem, ego omnia. Unde alium rursus amans eodem erga illum erit animo, pauper vero semel amat. Quis agrotanti assidere potest? quis telo emissio corpus proicere? quis pro te cadere? in his omnibus dives sum.

VIII. (46) Eidem.

Quod ego te, qui sim peregrinus, amem, mirari noli

φθαλμούς ξενίας ἀλῶναι· καὶ γὰρ κάλλος αὐτῶν ὁμοίως καὶ πῦρ ἀνάπτεται. οὐ μὴν ὁ Βράγγχος ἔφυγε τὸν Ἀπόλλωνα ὡς ξένου, οὐδ' ὁ Πάτροκλος τὸν Ἀχιλλεῖα, οὐδ' ὁ Χρύσιππος τὸν Λαίον. ἤρα καὶ Σμερδίου Πολυκράτης ὁ Σάμιος καὶ τοῦ Πέρσου μειραχίου ὁ Ἀγησίλαος, εἰ καὶ τοῦνομα τοῦ μειραχίου ἀγνωστῷ. ξένοι καὶ ὄμβροι τῆς γῆς καὶ ποταμοὶ τῆς θαλάττης καὶ ὁ Ἀσκληπιὸς Ἀθηναίων καὶ ὁ Ζεὺς ἡμῶν καὶ ὁ Νεῖλος Αἰγυπτίων καὶ ὁ Ἥλιος πάντων. ξένη καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος καὶ ἡ ἀηδὼν τοῦ ἔαρος καὶ ἡ γελιδὼν τῆς οἰκίας καὶ ὁ Γανυμήδης τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ ἀλκυὼν τῆς πέτρας καὶ ὁ ἐλέφας Ῥωμαίων καὶ ἡ ὄρνις ὁ φοῖνιξ τῶν Ἰνδῶν τῶν μυρσέων· καὶ οὗτος μὲν ὁ ξένος καὶ βραδύς, τὸν δὲ πελαργὸν οἱ πρῶτον θεασάμενοι καὶ προσκυνοῦσι. ξένα καὶ τὰ γράμματα, ἐκ Φοινίκης γὰρ ἦλθε, καὶ Σηρῶν ὑφαὶ καὶ μάγων θεολογία, οἷς πᾶσιν ἡδὼν χρώμεθα ἢ τοῖς ἐγγωρίοις, ὅτι τῶν μὲν σπάνιον τοὑπικτήτων, τῶν δ' ὀλιγωρον τὸ οἰκεῖον. ἀμείνων καὶ ἐραστής ὁ ξένος, ὄσω καὶ ἀνύποπτος τῇ ἀγνωσίᾳ καὶ πρὸς τὸ λαθεῖν ἀφανέστερος.

β'. Τῷ αὐτῷ.

Τί παθόντα τὰ ῥόδα, πρὶν μὲν παρὰ σοὶ γενέσθαι, καλὰ ἦν καὶ εὐδομα (οὐ γὰρ ἂν αὐτὰ οὐδ' ἔπεμψα, εἰ μὴ τι ἀξιοκτενον εἶχεν), ἐλθόντα δ' εὐθύς ἐμαράνθη καὶ ἀπέπνευσε; τὸ μὲν σαφές οὐκ οἶδα τῆς αἰτίας, οὐ γὰρ μοί τι εἰπεῖν ἠθέλησεν· ὡς δ' εἰκάσαι, οὐκ ἤνεγκε παρεῦδοκιμούμενα, οὐδ' ἠνέσχετο τῆς πρὸς σὲ ἀμίλλης, ἀλλ' ὁμοῦ τε ἐθίγεν εὐώδεστέρου χρωτὸς καὶ ἀπόλετο. οὕτω καὶ λύχνος πίπτει πυρὸς μερίζονος ἠττηθείς, καὶ ἄστρα ἀμυρά, ὅταν ἀντιβλέπειν ἡλιῶ μὴ δύνηται.

γ'. Τῷ αὐτῷ.

Τοὺς ὄρνεις αἱ καλῆαι δέχονται, τοὺς ἰχθύας αἱ πέτραι, τὰ ὄμματα τοὺς καλοὺς. κάκεῖνα μὲν πλανᾶται μεθιστάμενα καὶ μετοικοῦντα ἄλλοτε ἐπ' ἄλλους τόπους (ἄγουσι γὰρ αὐτοὺς ὡς ἄγουσιν οἱ καιροί), κάλλος δὲ ἄπαξ ἐπ' ὀφθαλμοὺς ῥυέν οὐκ ἄπεισιν ἐκ τούτου τοῦ καταγωγίου. οὕτω καὶ γῶ σε ὑπεδεξάμην καὶ φέρω πανταχοῦ τοῖς τῶν ὀμμάτων δικτύοις, κἂν ἐπὶ θάλατταν ἔλθω, ἀνάγει σε ἡ θάλαττα, ὥσπερ τὴν Ἀφροδίτην ὁ μύθος, ἂν τε ἐπὶ λειμῶνα, αὐτῶν τῶν ἀνθέων ἐξέγεις. καὶ τί γὰρ ἐκεῖ τοιοῦτον φύεται; καὶ γὰρ εἰ καλὰ καὶ χαρίεντα, ἀλλὰ μιᾶς ἡμέρας. ἀπιδὼν δ' εἰς οὐρανὸν τὸν μὲν ἥλιον ἠγούμαι κατιέναι καὶ κάτω που βαδίζειν, ἀντ' ἐκείνου δὲ σὲ φαίνειν. εἰ δὲ καὶ νῦξ γένοιτο, δύο βλέπω μόνους ἀστέρας, τὸν ἕσπερον καὶ σέ.

ια'. Τῷ αὐτῷ.

Ποσάκις σοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνέωξα, ἵν' ἀπέλθης, ὥσπερ οἱ τὰ δίκτυα ἀναπτύσσοντες τοῖς θηρίοις ἐς

Non licet peregrinitatis oculos condemnare; etenim pulcritudo eos pariter atque ignis incendit. At neque Branculus Apollinem fugiebat tanquam peregrinum, neque Patroclus Achillem, neque Chrysippus Laium. Smerdiam quoque amabat Polyerates Samius et Persicum adolescentem Agesilau, etsi quod adolescenti nomen fuerit ignotum. Peregrini et imbres terræ sunt et fluvii maris et Æsculapius apud Athenienses et Iuppiter apud nos et Nilus apud Ægyptios et Sol apud omnes. Peregrinator etiam in corpore animus et luscinia in vere et hirundo in domo et Ganymedes in cælo et alcedo in saxo et clephas apud Romanos et phoenix avis apud Indos unguentarios. Atque hæc quidem hospes etiam tarda est, ciconiam vero qui primi conspexerint et adorant. Peregrinæ etiam litteræ sunt, ex Phœnicia enim venerunt, et Serum texta et magorum theologia, quibus omnibus lubentius utimur quam domesticis, quia illorum rara est comparatio, horum vilis possessio. Præstat item amator peregrinus, quo longius a suspicione abest pro ignobilitate, quoque facilius latet pro obscuritate.

IX. (53) Eidem.

Quid rosis accidit, quod quæ, antequam ad te venirent, pulcræ erant atque fragrantæ (non enim misissem eas, nisi habuissem cur expetendæ viderentur), postquam venerunt, statim emarcuerunt atque exhalarunt? veram quidem causam nescio, nam noluerunt mihi quicquam dicere, sed quæ facilis est coniectura, ægre ferebant superari, nec tecum subeundum certamen sustinebant, sed simul atque attigerunt odoratiorem cutem, perierunt. Sic etiam lucerna concidit ab igne maiore superata, atque astra, ubi solis aspectum ferre nequeunt, obscurantur.

X. (50) Eidem.

Aves excipiunt nidi, pisces saxa, oculi formosos, et illa quidem oberrant locum mutantia atque in alias alio tempore sedes transeuntia (ducunt enim eos tempora quomodocunque ducunt), at pulcritudo ubi semel in oculos influxerit, non discedit hoc ex diversorio. Sic et ego te excepi et ubique in oculorum retibus circumfero, et si ad mare veniam, mare te educit, ut Venerem fabula, sin ad pratium, ex ipsi emines floribus. Et quidnam ibi tale nascitur? etenim si pulera et venusta, at unius sunt diei. Sin autem cælum suspiciam, solem quidem descendisse et infra obambulare alicubi censeo, te vero illius loco lucere. Sin ingruat nox, duas tantum stellas video, Hesperum atque te.

XI. (46) Eidem.

Quoties oculos patefeceris meos, quo abires, ut qui retibus aperendis fugiendi facultatem faciunt beluis? at lu

ἐξουσίαν τοῦ φυγεῖν; καὶ σὺ μένεις ἐδραῖος κατὰ τοὺς δεινοὺς ἐποίκους, οἱ γὰρ ἄπαξ ἀλλοτρίαν καταλαβόντες οὐκέτι ἀέχονται τὴν ἀπανάστασιν. καὶ δὴ πάλιν, ὡσπερ εἶωθα, ἐπαίρω τὰ βλεφάρᾳ ἀπόπτῃσι ἤδη ποτὲ καὶ τὴν πολιορκίαν λῦσον καὶ γενοῦ ξένος ἄλλων δμμάτων. οὐκ ἀκούεις, ὅς γε καὶ μᾶλλον ἔχη τοῦ πρόσω καὶ μέχρι τῆς ψυχῆς. καὶ τίς ὁ κινὸς ἐμπρησμός; κινδυνεύω, αἰτῶ ὕδωρ, κοιμίζεαι δ' οὐδαίς, ὅτι τὸ σβεστήριον ἐς ταύτην τὴν φλόγα ἀπορώτατον εἶτε ἐκ πηγῆς κοιμίζοι τις, εἶτε ἐκ ποταμοῦ λαμβάνοι· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ ὕδωρ ὑπ' ἔρωτος κέεται.

ιβ'. Τῷ αὐτῷ.

Πόθεν μου τὴν ψυχὴν κατέλαβες; ἢ ὄγλον ὅτι ἀπὸ τῶν δμμάτων, ἀφ' ὧν μόνον κάλλος ἐσέρχεται; ὡσπερ γὰρ τὰς ἀκροπόλεις οἱ τύραννοι καὶ τὰ ἐρυμνὰ οἱ βασιλεῖς καὶ τὰ ὑψηλὰ οἱ ἀετοὶ καταλαμβάνουσιν, οὕτω καὶ ὁ ἔρωσ τὴν ὄψιν ὀφθαλμῶν ἀκρόπολιν, ἣν οὐ ξύλοις οὐδὲ πλίνθοις, ἀλλὰ μόνον βλεφάρων τειγίτας ἡσυχῇ καὶ κατὰ μικρὸν ἐς τὴν ψυχὴν ἐσθύεται, ταχέως μὲν ὡς πτηνός, ἐλευθέρως δ' ὡς γυμνός, ἀμάχως δ' ὡς τοξότης. τὰ δ' ὄμματα, ἐπεὶ πρῶτα συνήσονται κάλλους, διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ κέεται, θεοῦ τινός οἱμα θελήσαντος αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ὁδὸν καὶ τῆς ἐς τὸ βλέπειν ἡδονῆς εἶναι καὶ τῆς ἐς τὸ λυπεῖσθαι προσφάσεως. τί γὰρ, ὅ κακοὶ θαδούχοι ἔρωτος καὶ τῆς τῶν σωματίων ὥρας περιέρχοι μάρτυρες, πρῶτοι μὲν τὸ κάλλος ἡμῖν ἐπυρσεύσατε, πρῶτοι δὲ μνησθῆναι τὴν ψυχὴν ἐποιήσατε τῆς ἐξωθεν ἐπιρροῆς, πρῶτοι δὲ ἐδιάσασθε τὸν ἥλιον καταλιποῦσαν πῦρ ἀλλοτρίον ἐπαινεῖν; τοιγαροῦν ἀγρυπνεῖτε καὶ κέεσθε, ἀπαλλαγῆν ὧν εἴλεσθε εὐρεῖν μὴ δυνάμενοι.

ιγ'. Τῷ αὐτῷ.

Ὁ καλὸς ἂν μὲν ἦ θηριώδης, πῦρ ἐστίν, ἂν δ' ἡμερος, φῶς. μὴ κἄε οὖν, ἀλλὰ σῶζε καὶ τὸν Ἐλέου βωμὸν ἐν τῇ ψυχῇ ἔγε, ἀντιλαβὸν βέβαιον φῶλον ὠκυμόρου ὤρωεᾶς καὶ φθάσας τὸν χρόνον, ὃς μόνος καταλύει τοὺς καλοὺς, ὡσπερ οἱ δημοτικοὶ τοὺς τυράννους. ὡς δέδοικά γε (ὁ φρονῶ γὰρ εἰρήσεται) μὴ μελλοντός σου καὶ βραδύοντος τὰ γένηα ἐπέλθῃ καὶ τὴν τοῦ προσώπου φυσικαῆς χάριν, ὡσπερ εἶωθε τὸν ἥλιον κρύπτειν ἢ νεφῶν ξυσκευῆ. τί δέδοικα ἄπερ ἔστιν ἤδη βλέπειν; ἔρπει μὲν ὁ ἥλιος, αἱ δὲ παρρηϊαὶ γνοσίζουσι, τὸ δὲ πρόσωπον δλον ἀνθεῖ. πρὶν οὖν σου τὸ ἔαρ ἀπελθεῖν ὄλον καὶ χειμῶνα ἐπιστῆναι, ὃς αὐτοῦ πρὸς Ἐρωτος, πρὸς τούτων τῶν γενεῶν, ἃ δεῖ με αὔριον ἡμῶναι.

ιδ'. Τῷ αὐτῷ.

Χαίρε, κἂν μὴ θέλης, χαίρε κἂν μὴ γράφης, ἄλλοις καλέ, ἐμοὶ δ' ὑπερῆρανε. οὐκ ἦσθα ἄρα συγκαίμενος ἐκ σαρκός καὶ τῶν ὅσα τούτοις κίρναται, ἀλλ' ἐξ ἀδά-

immotus manes, ut molesti coloni, qui semel occupata sede aliena ut rursus emigrant adduci nequeunt. Iterum igitur pro more meo palpebras. Iam avola tandem aliquando et obsidionem solve, aliorumque hospes esto oculorum. Non audis, qui quidem longius etiam pergis et usque ad animam. Et quodnam novum hoc incendium? periclitor, aquam posco, nemo autem sedat, quia huic flammæ restinguendæ subsidium inventu difficillimum est, sive ex fonte quis afferat, sive ex fluvio lauriant. Nam et ipsa ab amore uritur.

XII. (31) Eidem.

Qua ex parte animum meum expugnastis? nonne ex oculis aperte, per quos solos introit pulcritudo? nam ut arces tyranni, regesque castella atque excelsa loca aquilæ occupant, sic et amor oculorum arcem, quibus non valles nec lateribus, sed solis palpebris communitis placide sensimque in animum se insinuat, celeriter ut alatus, libere ut nudus, nullo ut sagittario repugnante. Oculi vero quod primi pulcritudinem sentiunt, ob hoc ipsorum maxime et uruntur, quum deus opinor quidam eandem eis et ad voluptatem ex visu percipiendam et ad dolorem contrahendum viam esse voluerit. Quid enim, o mali amoris tæliferi et corporum venustatis curiosi testes, primi pulcritudinem nobis nuntiastis, primique animum eorum, quæ extrinsecus affluunt, meminisse docuistis, et primi coegistis misso sole alienum laudare ignem? itaque pernoctate atque urimini, liberationem ab eis, quæ amplexi estis, frustra quærentes.

XIII. (39) Eidem.

Formosus, si sævus sit, ignis, sin mansuetus, lumen est. Ne igitur uras, sed serves et Misericordiæ aram in animo habeas, constantem amicum pro fragili munere accipiens et tempus antevertens, quod solum formosos destruit, quemadmodum populares tyrannos. Quam timeo (dicam enim quod sentio) ne te cunctante et moram faciente barba superveniat vultusque gratiam obumbret, quemadmodum solem solet nubium congeries occultare. Quid timeo, quæ licet iam videre? serpit lanugo et virent malæ, totusque vultus floret. Priusquam igitur ver tuum totum prætereat et hiems ingruat, de eo dona per Amorem, per hanc barbam, per quam mihi cras erit iurandum.

XIV. (40) Eidem.

Salve, etiamsi nolis, salve, etiamsi non scribas, aliis formose, mihi superbe. Non es compositus ex carne eis-que quæ his miscetur, verum eo adamante et saxo et

μικτος και πέτρας και Στυγός. ταγέως σε θεασαίμην γενειώντα και παρ' άλλωτρίαις θύραις κείμενον. και Ήρωας, και Νέμεσις, οξείς θεοί και στρεφόμενοι.

ιε'. Ἐτέρω.

Τί μοι τὰ γένηαι, ὦ παιδίον, δεικνύεις; οὐ παύη κάλλους, ἀλλ' ἄρχη· τὸ μὲν γὰρ ὄξυ τῆς ὕρας παρελήλυθεν ὅσον τι πτηνὸν και ἄπιστον, τὸ δ' ἑδραῖον και βέβαιον μένει. χρόνος δ' οὐκ ἐλέγχει τοὺς ἀληθῶς καλοὺς, ἀλλὰ δεικνύει και μαρτυρεῖ μᾶλλον αὐτοῖς ἢ φθονεῖ. τὸν δ' ὑπνήγηται και Ὀμηρος λέγει γαριέστατον ὁ ποιητῆς εἰδὸς κάλλος και βλέπειν και ποιεῖν. οὐκ ἂν δήποτε τοῦτ' ἀπεφάνηται, εἰ μὴ πρῶτος αὐτὸς ἐρωμένον και ἤψατο γενεῖον και ἐφίλησε. πρὶν μὲν γὰρ ἀνθεῖν, οὐδὲν ἀπέχον γυναικὸς αἰσαί παρεικί οὔσαι ἀπαλαί τε και διαχυεῖς· ὅτε δὲ ἦδη γνοᾶξεις, ἀνδρικότερος εἶ σεαυτοῦ και τελειώτερος. ἀλλὰ τί ἤθελες μὴδ' εὐνούγιον διαφέρειν, οἷς τὰ γένηαι ἀκαρπα και σκληρὰ και λίθους ὅμοια; αἰσχύνονται γοῦν οἱ ἀλιτήριοι ταύτη τῇ τομῇ μᾶλλον ἢ ἐκείνη, τῆν μὲν ἀπόρρητον νομιζόντες, τὴν δὲ σαφέστατον ἔλεγχον τῆς ὀψεως.

ις'. Τῷ αὐτῷ.

Οὐδ' ὁ τοῦ Μενάνδρου Πολέμων καλὸν μεριάκιον περιέκειρεν, ἀλλ' αἰγμαλώτου μὲν ἐρωμένης κατετόλμησεν ὀργισθεὶς, ἣν οὐδ' αὐτὴν ἀποκείρας ἠνέσχετο (κλαίει γοῦν καταπεσὼν και μεταγινώσκει τῷ φόνῳ τῶν τριχῶν), ἐφίησεν δ' ἄρα ἐρεῖσατο και τὸ δρᾶμα, σὺ δ' οὐκ οἶδα τί παθῶν σεαυτῷ πεπολέμηκας, ὦ ἀνδροφόνε τῆς κεφαλῆς. τί ἔδει μαγαριῶν ἐπὶ τὰς τρίγας; τί δ' ἐκουσίῳν και πολλῶν τραυμάτων; οἷον θέρος ἐξέκοψας. οὐδὲ οἱ ποιηταὶ σε ἐπαίδευσαν τοὺς Εὐφώρβους και τοὺς Μενελάους κομῶντας ἐσάγοντες και θλον τὸ Ἀχαιῶν στρατόπεδον; και εἰ τις αὐτοὺς καλὸς ποταμὸς, κομᾶ· τίς γὰρ χρυσὸς ἀνάθημα και ἄργυρος, οὕτως και τρίγας. (2) κομῶσιν αἰ μὲν βάρβαροι πῖλοις, οἱ δὲ Ἕλληγνες κράνεσιν, οἱ δὲ ὀρθαλμοὶ βλεφάροις, ἣ δὲ ναῦς ἱστίοις, ἣ δὲ γῆ ὄρεσι, τὰ δ' ὄρη νάπαις, ἣ δὲ θάλαττα νήσοις, οἱ δὲ ταῦροι κέρασιν, οἱ ποταμοὶ τέμπεσιν, αἱ πόλεις τείγεσιν. φοβερώτερος δὲ και λέων ὁ λάσιος και ἵππος ὁ ἦδη τῇ χαίτη πεποθύς, και ἀλεκτρῶν μαχμώτερος ὁ τὰ κάλλια ἐγγηγερωτός. τιμῶσι και σοφοὶ τῶν ἀστέρων τοὺς κομήτας και τῶν ἱερέων τοὺς τὰς κόμας ἀνέτους και τῶν θεῶν ἄλλον ἄλλως, τὸν Ἡσείδωνα ὡς κυανοχαίτην, τὸν Ἀπόλλω ὡς ἀκερεκόμην, τὸν Πᾶνα ὡς θασύν, τὴν Ἴσιν ὡς λυτικόμον, τὸν Διόυσον ὡς μετὰ τῶν τριχῶν και τῷ κιττῷ κομῶντα, Ἀφροδίτη δὲ οὐδὲ πενθοῦσα ἀπεκεῖρατο. (3) ἤκουσά γε μὴν ἀνδρὸς σοφοῦ και τὰς ἀκατίας λέγοντος κόμας Ἠλίου και τὸν Δία σεμνότερον τῶν ἄλλων θεῶν, ὅτε τὴν κόμην σείει, κᾶν ἐπινεύσῃ, οὐ ψεύδεται. ὁ δ' Ἐρμῆς κομᾶ και τῷ κροτάφῳ και τοῖς σφυροῖς. τοτ' ἀποκείρεται

Styge. Brevi te video barbatum et ad alienas ianuas iacentem. Næ Amor, næ Nemesis, celeres dii ac versatiles.

XV. (63) Alii.

Quid mihi barbam, o puer, monstras? non desinis pulcer esse, sed incipis. In forma enim quod præcox est, transit velut volucre quiddam et incertum, quod vero firmum et stabile, manet. Tempus autem vere formosus non redarguit, sed ostendit et testimonium potius eis dicit, quam invidet. Pubescentem Homerus quoque dicit venustissimum, poeta pulcritudinem et intueri et carmine describere gnarus. Qui non ita iudicasset, nisi ipse prius amati mentum et attigisset et osculatus esset. Nempe priusquam florerent, nihil a muliebribus tuæ discrepabant genæ, teneræ quippe et pellucidæ, sed ex quo iam pubescis, virilis magis evasisti et perfectior. Sed quid, nec ab eunuchis differre quicquam velles, quibus menta sterilia sunt et dura lapidibusque similia? magis certe huius quam illius sectionis miseros istos pudet, illam secretam esse putantes, hanc vero apertissimum aspectus argumentum.

XVI. (26) Eidem.

Ne Menandri quidem Polemo pulcrum adolescentem tondebat, sed in captivam amasiam iratus hoc ausus est, quam ne ipsam quidem tonsam æquo animo ferebat; quare procumbens lacrimat et cædis agit in comam commissæ pœnitentiam. Ephebo igitur pepercit et comædia, tu vero nescio qua de causa tibi ipsi bellum indixisti, o capitis parricida. Quid cultris opus erat adversus comas? quid ultro illatis tam multis vulneribus? qualem excidisti messem, neque ex poetarum profecisti disciplina, Euphorbos et Menelaos comatos introducentium et universum Achæorum exercitum? Immo si quis apud eos pulcer fluvius, comam alit; nam uti aurum inter donaria est et argentum, sic et comæ. (2) Comati sunt barbari pileis, Græci galeis, oculi palpebris, navis velis, terra montibus, montes saltibus, mare insulis, tauri cornibus, fluvii convallibus, urbes mœnibus. Terribilior etiam leo hirsutus et equus iuba iam fretus et gallus pugnacior paleam promittens. Venerantur etiam sapientes stellarum crinitas et sacerdotum comam promittentes et deorum alium aliter, Neptunum ob capillorum nigredinem, Apollinem ut intonsum, Panem ob densam comam, Isin ob solutam, Bacchum ut præter crines etiam hedera comantem, Venus autem ne lugens quidem tonsa est. (3) Quin virum audivi sapientem radios etiam Solis comam dicentem, Iovemque reliquis diis venerabiliorem, quum comam quatit, nec fallat, si ea annucrit. Mercurius autem et temporibus comat et talis. Urbs etiam ton-

καὶ πόλις, ὅτε ἀλίσκεται, καὶ γυνή τότε ἀφίσει τῆς κεφαλῆς τὸ κάλλος, ὅτε πενθεῖ, καὶ γῆς λιμός, ὅτε μὴ κομῆ. ἀλλὰ δένδρον μὲν πεσὸν κλάεται καὶ ποιητῆς μεγαλόφρονος πολλὰ ἐπ' αὐτῷ λέγει, σὺ δὲ φύλλα τοσαῦτα ἐκτεμῶν οὐ θαρσύνεις. φέρ' εἶπω σοι τὸν ἐπιτάφιον τῆς κόμης· ὃ κάλλους ἀκρόπολις, ὃ ἔρωτος ἄλσος, ὃ ἄστρα κεφαλῆς.

ιζ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἔστιν ἕαρ καὶ κάλλους καὶ ῥόδου, ὃ δὲ μὴ χρησάμενος τοῖς παροῦσιν ἀνόητος ἐν οὐ μένουσι μέλλων καὶ βραδύνων ἐν ἀπίουσι· φθονερός γὰρ ὁ χρόνος καὶ τὴν ἀνθους ὄραν ἀφανίζει καὶ τὴν κάλλους ἀκμὴν ἀπάγει. μηδὲν μέλλε, ὃ φθειγόμενον ῥόδον, ἀλλ' ἔως ἔξεστι καὶ ζῆς, μετὰ δὲ ἡμῖν ὦν ἔχεις.

ιη'. Ἐτέρῳ.

Μαλακώτερον διετέθης ὑπὸ τοῦ σανδαλίου θλιθεῖς, ὡς πέπειςμαι· δειναὶ γὰρ θακεῖν σάρκας ἀπαλὰς αἱ τῶν δερμάτων καινότητες. διὰ τοῦτο ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ μὲν ἐκ πολέμου καὶ θήρας τραύματα καὶ πάσης τοιαύτης τύχης ἴαται ῥαδίως, ταῦτα δὲ ἐξ ἰατρικῆς ἐκούσιον, ὡς ἀνοία μᾶλλον ἢ ἐπιρρεῖα δαιμόνων γενόμενα. τί οὐκ ἀνυπόδετος βαδίσεις; τί δὲ τῆ γῆ φθονεῖς; βλαυτῖα καὶ σανδάλια καὶ κρηπίδες καὶ πέδιλα νοσούντων ἐστί φορητάτα ἢ γερόντων. τὸν γοῦν Φιλοκτῆτην ἐν τούτοις γράφουσι τοῖς ἐρύμασιν ὡς καὶ ἰωλὸν καὶ νοσούντα, τὸν δ' ἐκ Σινώπης φιλόσοφον καὶ τὸν Θηβαῖον Κράτητα καὶ τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα ἀνυπόδετους καὶ τὸν Ἰάσονα ἐξ ἡμιστίας. (2) λέγεται γὰρ ὡς τὸν Ἄναυρον αὐτοῦ διαβαίνοντος ποταμῶν ἐνεσγήθη ἢ κρηπίς τῷ ποταμῷ, καὶ ὁ Ἰάσων οὕτως ἠλευθέρωτο τῶν ποδῶν τὸν ἕτερον τύχη τὸ δέον διδραχθεῖς, οὐ γνώμη ἐλόμενος, καὶ ἀπῆει καλῶς σεσσημένος. μηδὲν ἔστω σοι μετὰ τὴν γῆς καὶ τοῦ ποδός. μὴ φοβηθῆς, δέξεται τὴν βᾶσιν ἢ κόνιν ὡς πόαν. ὃ ῥυθμοὶ ποδῶν φιλότων, ὃ καινὰ ἄνθη, ὃ γῆς φυτεύματα, ὃ φιλήματα ἐρηρησιμένα.

ιθ'. Πόρῃ.

Πωλεῖς σεαυτὴν, καὶ γὰρ οἱ μισθοφόροι· καὶ παντὸς εἶ τοῦ διδόντος, καὶ γὰρ οἱ κυβερνήται. οὕτως σου πίνομεν ὡς τῶν ποταμῶν, οὕτως ἀπτόμεθα ὡς τῶν ῥόδων. μὴ δὴ αἰδοῦ τῷ εὐκόλῳ, ἀλλὰ σεμνύνου τῷ ἐτόμιμῳ καὶ γὰρ ὕδωρ πᾶσι πρόκειται, καὶ πῦρ οὐχ ἑνὸς καὶ ὁ ἥλιος δημοσίως θεός. τὸ μὲν οἰκημά σου κάλλους ἀκρόπολις, οἱ δ' ἐσιόντες ἱερεῖς, οἱ δὲ στεφανούμενοι θεωροί, τὸ δ' ἀργύριον φόροι. τῶν ὑπακουόντων ἡδέως βασιλευε καὶ εἶτι προσκυνῶ.

κ'. Τῷ αὐτῷ.

Καὶ τῷ Δίῳ, ὅτε ἐκοιμᾶτο ἐν τῷ ὄρει τῆ Ἰδῆ, ἄνθη

detur demum expugnata et femina lugens capitis deponit ornamenta, et terra si non comat, fames est. Iam arbor si cadat, fletur, multaque in eam poeta clara voce dicit, tu vero foliis excisis non ploras. Age funebrem dicam tibi comæ laudem : o pulcritudinis arcem, o amoris luccum, o capitis sidera.

XVII. (35) Eidem.

Est suum et pulcritudini ver et rosis, qui vero præsentibus non utitur, stultus est, dum in non manentibus cunctatur et moram facit in diffugientibus. Invidum enim tempus et floris venustatem extinguit et pulcritudinis vigorem aufert. Nihil cunctare, o rosa vocalis, sed dum licet et vivis, quæ habes nobiscum communica.

XVIII. (22) Alii.

Affectus aliquantum es a sanlialio attritus, credo; prompta sunt enim ad mordendas carnes teneras coria recentia. Quapropter Æsculapius vulnere in bello atque venatione et eiusmodi quovis casu accepta facile sanat, hæc vero mittit ut quæ volenti stultitia magis quam dæmonum illata sint invidia. Quidni discalceatus incedis? quid terræ invides? scleæ et sandalia et crepidæ et calcei ægotantium sunt gestamina vel seuum. Hiuc Philoctetam cum hisce pingunt munimentis ut et claudum et ægotantem, Sinopensem autem philosophum et Thebanum Cratetem et Aiacem et Achillem discalceatos et Iasonem dimidia parte. (2) Fertur enim Anaurum eo fluvium transeunte crepidam in fluvio inhaesisse, atque sic Iason alterum pedem liberum nactus est, casu quid fieri oporteret edoctus, non consilio assequutus, abiitque pulcre spoliatus. Nilil esto tibi inter terram atque pedem medium. Noli timere, excipiet pedis plantam pulvis tanquam herbam. O moduli pedum carissimorum, o novi flores, o telluris plantæ, o oscula impressa.

XIX. (69) Meretrici.

Vendis te ipsam, id quod et mercenarii faciunt, et cuius te præbes pecuniam solventi, id quod et navium gubernatores. Ita de te bibimus uti de fluviis, ita te atrectamus uti rosas. Ne igitur tuæ te pudeat facilitatis, sed tua gloriare promptitudine. Namque et aqua omnis patet, nec ignis unius est, et sol communis deus. Domus tua pulcritudinis arx est, qui intrant sacerdotes, qui coronantur theori, argentum tributa. Subditis suaviter impera et adhuc adorere.

XX. (52) Eidem.

Iovi quoque, quum dormiret in Ida monte, flores terra

ἀνῆκεν ἡ γῆ λωτόν τε καὶ ὑάκινθον καὶ κρίνον, βόδα δ' οὐ παρῆν, πότερα ὡς μόνης Ἀφροδίτης κτήματα, παρ' ἧς καὶ ταῦτα εἶδει τὴν Ἥραν δαυείσασθαι, καθάπερ καὶ τὸν κεστὸν ἐδανείσατο, ἣ ὡς οὐκ ἂν κοιμηθέντος τοῦ Διός, εἰ καὶ ταῦτα παρῆν, ἣ δ' εἰδέτο καὶ καθεύδειν τὸν Δία; ὅταν δὲ πένη βόδα, ἀνάγκη δῆπου πᾶσα καὶ ἀνθρώποις καὶ θεοῖς ἀγρυπνεῖν ἡδέως; ἣ γὰρ εὐωδία δεινὴ πᾶσιν ἡσυχίαν ἐξοικίσει. ταῦτα μὲν οὖν ἀρείσθω Ὀμήρω καὶ τῇ τῶν ποιητῶν ἐξουσία, σὺ δ' ἀγροίκως ἐποίησας μόνη κοιμηθεῖσα ἐν βόδοις καὶ σωφρονήσασα ἐν οὐ σώφροσιν. ἣ γὰρ τῶν ἔραστῶν ἐγχεῖν σοι ξυμπαρεῖναι τινα ἢ ἐμὲ ἢ τὸν Δία, πλὴν εἰ μὴ προσευμηθῆς, ὦ καλῆ, τὸν στέφανον τοῖς στέρνοις προσαγαγούσα καινῶ μοιγῶ ξυμπλαχῆναι.

κα'. Ἐτέρᾳ γυναικί.

Ὅσα ξανθὴ τί βόδα ζητεῖς; καὶ μὴν φύσει οὕτως ἔχεις ὡς ἐκεῖνα. τί λαμβάνη ἄνθους μετὰ μικρὸν οὐκ ὄντος; τί δὲ τὴν κεφαλὴν στεφανοῖς πυρί; ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ καὶ τῆς Κολχίδος ὁ ὄρμος, ὃν ἐπεμψε τῇ Γλαύκῃ, βόδα εἶναι πεφραγμένα, καὶ διὰ τοῦτο ἐκαύθη λαβοῦσα. εἴτε γὰρ τὰ βόδα τερπνά, μὴ παρευδοκίμειται τὰς καλὰς, εἴτε εὐώδη, μὴ ἀντιπνεῖται, εἴτε ὀκύμορα, μὴ φοβέται. ἣ δὲ σὴ κεφαλὴ λειμῶν πολλὰ ἄνθη φέρων ἐστίν, ἃ μῆτε θέρους ἄπεισι καὶ χειμῶνος μέσου φύεται καὶ ὀρεψαμένον οὐ λύεται.

κβ'. Τῇ αὐτῇ.

Ἡ καλλωπιζομένη γυνὴ θεραπεύει τὸ ἐλλιπὲς φουβουμένη φουραθῆναι, ὃ οὐκ ἔχει ἡ φύσις, ἣ δὲ καλὴ οὐδενὸς δεῖται τῶν ἐπικτητῶν, ἀρκούσα ἑαυτῇ πρὸς πᾶν τὸ ὀλόκληρον. ὀφθαλμῶν δ' ὑπογραφαὶ καὶ κόμης προσθέσεις καὶ γραφαὶ παρεῖων καὶ χειλέων βαφαὶ κατεῖ τι ἐκ κομμωτικῆς φάρμακον καὶ εἴ τι ἐκ φύκουσ δολερὸν ἄνθος πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ ἐνδοῦς εὐρέθη; τὸ δ' ἀκόσμητον ἀληθῶς καλόν, ὥστ' εἰ μάλιστα πεπίστευκας σεαυτῇ, διὰ τοῦτο σε μάλιστα ἀγαπῶ, μαρτύριον τὸ ἀπραγμον ἠγούμενος τῆς ἐν εὐμορφίᾳ πίστεως. οὐ γὰρ κονιᾶς τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ἀδόλως εἴ καλῆ, οἷκι πρότερον ἦσαν ὦν χρυσὸς ἦρα καὶ βοῦς καὶ ὕδωρ καὶ ὄρνιθες καὶ δράκοντες. τὸ δὲ φύκος καὶ ὁ κηρὸς καὶ τὸ ταραντινίδιον καὶ αἱ ἐπικάρπιοι ὄφεις καὶ αἱ χρυσαὶ πέδαί Θεαίδος καὶ Λαίδος καὶ Ἀρισταγόρας φάρμακα.

κγ'. Ἐτέρᾳ γυναικί.

Εἰ μὲν δέη χρημάτων, πένης εἰμί, εἰ δὲ φιλίας καὶ χρηστοῦ τρόπου, πλουτῶ. ἔστι δ' οὐχ οὕτως ἐμοὶ δεῖν τὸ μὴ ἔχειν, ὡς σοὶ πρὸς αἰσχύνην τὸ μισθοῦ φιλεῖν ἐταίρας μὲν γὰρ ἔργον προσίεσθαι τοὺς τὰς σαρίσσας ἔχοντας καὶ τὰς σπάθας ὡς ἐτοίμως διδόντας, γυναικὸς δ' ἐλευθέρως πρὸς τὸ βέλτιον αἰεὶ βλέπειν καὶ τὸ χρηστὸν ἐν εὐνοίᾳ τίθεσθαι. πρόσταζον, ὡς βούλει, καὶ πείθεμαι πλεῖν κέλευσον, ἐμβαινί, πληγὰς

edidit, lotum et hyacinthum et crocum, rosæ tamen non aderant, utrum quod soli Veneri essent propriæ, a qua has quoque Iunonem mutuas sumere oportebat, quemadmodum et cestum mutuo sumpserat, an quia dormire Iuppiter non potuisset, si hæ quoque adfuissent, illa vero omnino somno Iovi obducendo indigebat? at ubi rosæ spirant, fieri sane nequit quin et homines et dii lubenter vigilent; tam suavis enim odor est, qui omnem quietem arceat. Hæc igitur Homeri relinquenda et poetarum arbitrio; tu vero inficete fecisti, quæ sola rosis indormiveris et sobrietatem in parum quobris exercearis. Aut enim amatorum quendam tibi adesse oportebat aut me aut Iovem, nisi forte, o pulcra, sero pectori admoto in novi mæchi amplexibus esse tibi videbare.

XXI. (58) Alii feminæ.

Quæ flava sis, quid rosas quæris? atqui eadem es qua illæ indole. Quid florem affectas brevi periturum? quidque caput coronas igni? mihi enim videtur et innoxia, quod Colchis Glaucæ misit, rosæ fuisse venenatæ, ob eamque caussam, quam cepisset, combusta est. Nam si iucundæ rosæ, ne æmulentur pulcras, sin suaveolentes, ne odore certent exhalando, sin brevis vitæ, ne perterreant. Tuum vero caput pratium est multorum ferax florum, qui neque æstate abeunt, et media hieme nascuntur, nec si quis decerpserit diffluunt.

XXII. (40) Eidem.

Quæ sese comit mulier inopiæ subsidium quærit, metuens ne quod non habet natura deprehendatur, pulcra vero nulla re opus habet aliunde quæsita, sibi ipsi ad integritatem sufficiens. Oculorum pigmenta et supposititia coma, fucique genarum et labrorum tincturæ, et si quod lenocinii studium suggerit medicamentum et si quem fucus dolosum nitorem, ad supplendos defectus inventa sunt: incomptum vero vere pulcrum est. Quare quo magis tibi ipsi fidas, eo magis te amo, securitatem festem existimas fiducia in pulcritudine positæ. Non enim incrustas faciem, verum ingenue pulcra es, quales olim fuere quas aurum amabat et bos et aqua et aves et dracones. At fucus et cerussa et texta Tarentina et anguiferæ armillæ et aureæ catellæ Thaidis sunt Laïdisque et Aristagoræ medicamenta.

XXIII. (43) Alii feminæ.

Si pecuniam petis, pauper sum, sin autem amicitiam et honestam mores, dives. Nec mihi tamen æque quod non habeam molestum est, quam tibi quod mercede amice ignominiosum. Meretricis enim opus est, admittere eos qui sarissas habent atque spathas ut promptos ad solvendum, ingenue vero feminæ, virtutem semper ante oculos habere et honestatem benevolentia amplecti. Impera, ut lubet, atque obsequar, navigare iube, navein con-

ὑπομείναι, καρτερῶ, βίψαι τὴν ψυχὴν, οὐκ ὀκνῶ, δραμεῖν διὰ πυρός, οὐ κάομαι. τίς ταῦτα πλούσιος ποιεῖ;

κδ'. Μειρακίω.

Ὁ Ἄγαμέμνων, ὅτε μὲν ὀργῆς ἐκράτει, καλὸς ἦν καὶ οὐχ ἐνὶ θεῷ ἀλλὰ πολλοῖς ὅμοιος,

ὄμμακα καὶ κεφαλὴν Ἴκελος Διὶ τερπικεράνῳ,
Ἄρει δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι,

ὅτε δ' ἐνησχημόνει τῇ γλυκυτέρῃ τοῦ θυμοῦ καὶ πρὸς τοὺς ἑταίρους ἠγρίωτο, ἔλαφος καὶ κύων ἐνομίζετο, καὶ τὰ τοῦ Διὸς ὄμματα οὐδαμοῦ· σὺς μὲν γὰρ ὀργίζονται καὶ κύνες καὶ ὄφεις καὶ λύκοι καὶ ὅσα ἄλλα οὐ χροῖται λογισμῷ θηρία, καλὸς δ' ἀνὴρωπος καὶ μὴ γέλασας λυπεῖ, μήτι γε σκυθρωπότερος ἐκτουτο γενόμενος. οὐ πρέπει δ' οὐδ' ἥλιω τὸ πρόσωπον νεφέλῃ καλύπτεσθαι. τίς ἡ κατῆφεια αὕτη, τίς ἡ νύξ, τί τὸ στυγρὸν σκότος; μειδιάσον, κατὰστηθι, ἀπόδος ἡμῖν τὴν τῶν ὀμμάτων ἡμέραν.

κε' Γυναικί θυμουμένη.

Χθές σε ὀργιζομένην κατέλαβον καὶ ἔδοξα ἄλλην βλέπειν· τούτου δ' αἴτιον ἢ τοῦ θυμοῦ ἔκστασις ἀκριβῶς σοι συγγέασα τὴν τοῦ προσώπου χάριν. μὴ δὲ μετὰποιεῖ τὴν γνώμην μηδ' ἄγριον βλέπε· οὐδὲ γὰρ τὴν σελήνην ἐτι λαμπρὰν δοκοῦμεν, ὅταν ἦ ζυννεφής, οὐδὲ τὴν Ἀφροδίτην καλὴν, ὅταν ὀργίζηται ἡ δακρυή, οὐδὲ τὴν Ἥραν βοῶπιν, ὅταν χαλεπαίνῃ τῷ Διὶ, οὐδὲ τὴν θάλατταν διὰν, ὅταν ταράττηται. ἢ δ' Ἀθηνᾶ καὶ ἔριψε τὸν αὐλὸν ὡς τὸ πρόσωπον αὐτῆς συγγέαντα, ἥδη δὲ καὶ τὰς Ἐρινῦς Εὐμενίδας καλοῦμεν ὡς τὸ σκυθρωπὸν ἀρνούμενας, καὶ ταῖς ἀκάνθαις τῶν ῥόδων χαίρομεν, ὅτι ἐξ ἀγρίου θάμνου καὶ λυπεῖν καὶ κεντεῖν εἰδότες γελῶσιν ἐν τοῖς ῥόδοις. ἀνθος δ' ἐστὶ καὶ γυναικί ἢ τοῦ προσώπου γαλήνη. μὴ τραχεῖα γίγνου, μὴ φοβερά, μὴ ἀποστεροῦ τὸ κάλλος, μὴ ἀφαιροῦ ῥόδων σεαυτὴν, ἀ ταῖς καλαῖς ὑμῖν ἐν τοῖς ὄμμασι φέεται. εἰ δ' ἀπιστεῖς ὡς λέγω, τὸ κάτοπτρον λαβοῦσα ἴδε σου τὸ πρόσωπον ἡλλαγμένον. εὖγε, ὅτι ἀπεστράφης.

κς'. Ἄλλῃ.

Κελεύεις μοι μὴ βλέπειν καὶ σοὶ μὴ βλέπεσθαι. τίς τοῦτο κελεύει νομοθέτης, τίς δὲ κακείνο; εἰ δὲ μηδέτερον κεκώλυται, μήτε σεαυτὴν ἀφαιροῦ τῆς ἐπίδειξιν εὐδοκίμησως, μήτε ἐμὲ τῆς ἐς τέρψιν ἐξουσίας. οὐδὲ πηγὴ λέγει « μὴ πίης, » οὐδ' ὀπίωρα « μὴ λάθῃς, » οὐδὲ λειμών « μὴ προσέλθῃς. » ἔπου καὶ σὺ τοῖς νόμοις καὶ διψῶντα παῦσον.

κς'. Μειρακίω.

Ὡς δύσπερ σοὶ καὶ φιλόνοιον τὸ κάλλος· ἀμελούμε-

scendo, plagas excipere, sustineo, animam abicere, non recuso, per ignes incedere, non uror. Quis hæc dives faciet?

XXIV. (34) Iuveni.

Agamemno, ubi iram coercebat, pulcer erat nec uni sed multis diis similis,

os oculosque Iovi similis, qui fulgure gaudet,
et Marti zona, Neptuno pectore,

sed ubi iracundiæ dulcedini turpiter indulgebat et adversus sodales sæviebat, cervus et canis censebatur, nec usquam Iovis oculi; sues enim irascuntur et canes et serpentes et lupi et quæ aliæ expertes sunt rationis belluæ, formosus vero homo vel risu prohibito displicet, nedum ut supra modum exasperatus placere possit. Nec soli decorum est nube faciem occultare. Quænam hæc est mæstitia, quæ nox, quæ tristis caligo? subride, cohibe te, redde nobis oculorum diem.

XXV. (35) Feminae stomachanti.

Hæc te irascentem deprehendi, alianque intueri mihi visus sum. Huius autem rei causa mentis alienatio prorsus tibi vultus gratiam conturbans. Noli igitur sententiam mutare neque fetricum tueri; neque enim lunam adhuc splendidam putamus, si nubibus obducatur, neque pulcram Venerem, si irascatur sive lacrimet, neque Iunonem magnis oculis preditam, si Iovi succenseat, neque mare divinum, si conturbetur. Minerva autem et tibias proiecit, ut quæ vultum eius deformarent. Iam et Eriinyes Eumenides appellamus, ut quæ tristitiam repudient, ipsisque rosarum spinis delectamur, quod ex agresti licet natæ frutice, quique lædere sciat atque pungere, in rosis tamen rideant. Mulieri etiam flos vultus tranquillitas est. Noli aspera esse nec terribilis, noli iacturam facere pulcritudinis, noli eripere tibi ipsi rosas, quæ pulcris vobis in oculis nascuntur. Sin vero fidem verbis meis derogas, arrepto speculo vultum immutatum contemplare. Bene est, quod faciem avertas.

XXVI. (37) Alii.

Iubes me non videre et ego te non videri. Quis hoc iubet legislator, quisque et illud? sed si neutrum prohibitum est, neque te ipsam priva ostentationis laude, neque me delectationis facultate. Nec fons ait « ne bibito », nec pomum « ne sumito », nec pratium « cave accedas. » Obsequere tu quoque legibus ac satura sitientem.

XXVII. (39) Iuveni.

Quam perticax tibi et contentiosa pulcritudo. Neglecta

νον μάλλον ἀνθῆι, καθάπερ τῶν φυτῶν ὅσα τῆ φύσει θαρροῦντα καὶ τῆς τῶν γεωργῶν πολυωρίας μὴ χρῆζοντα. οὐ γὰρ ἔπνον ἀναθαίνεις, οὐκ ἐς παλαιστραν ἀπαντᾷς, οὐ γὰρ ἡλίω δίδως σεαυτὸν, ἀλλ' αὐχμηρὸς περὶ καὶ ῥυπῶν καὶ σεαυτῷ μαχόμενος. ἐξηπάτησαι καλὸς εἶ, κἂν μὴ θέλῃς, καὶ πάντας ἔλκεις τῷ λίαν ἀμελουμένῳ, ὡσπερ οἱ βότρυς καὶ τὰ μῆλα καὶ εἰ τι ἄλλο αὐτόματον καλόν. οὕτω καὶ ὁ Ἀπόλλων ποιμένων ἤρα καὶ ἡ Ἀφροδίτη βουκόλων καὶ ἡ Ῥέα ἀγροίκων καὶ ἡ Δημήτηρ τῶν τὰ ἀστεῖα οὐκ εἰδῶτων, οὐδὲς οὐδ' ἀστέραις εἶδε κοσμουμένους οὐδ' ὄρνιθας, οὐδ' ἵππους τις καλλωπίζων γρυσῶ ἢ ἐλέφαντι λαυθάνει λυμαινόμενος τοῦ ζῴου τὸ γαῦρον.

κη'. Γυναῖφ τινί.

Τὴν καλὴν ἀπὸ τοῦ τρόπου δεῖ ποιεῖσθαι τῶν ἐραστῶν τὸν κατάλογον, οὐκ ἀπὸ τοῦ γένους· καὶ γὰρ ξένος ἐπιεικῆς δύναται γενέσθαι καὶ πολίτης κακός, ὅσω καὶ τοῦ φρονεῖν ἐγγυτέρως ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐγγυρίως οὐδὲν διαφέρει λίθων καὶ παντὸς τοῦ μένοντος, ὃ τὸ ἐδραῖον ἀνάγκη πρόσσειν, ὃ δὲ ξένος ἔοικε τοῖς δευτέροις θεοῖς Ἥλιω καὶ ἀνέμοις καὶ ἀστροῖς καὶ Ἐρωτι, ὅφ' ὧν καὶ πτηνὸς γενομένος δεῦρο ἐλήλυθα κινήθεισ προφάσει κρείττονι. μὴ μου τῆς ἰκεσίας ὑπερίδης. οὐδὲ γὰρ τὸν Πέλοπα ἢ Ἴπποδάμεια ἠτίμησε ξένον ὄντα καὶ βάρβαρον, οὐδ' ἡ Ἐλένη τὸν δι' αὐτὴν παρόντα, οὐδ' ἡ Φύλλις τὸν ἐκ θαλάττης ** οὐδ' ἡ Ἀνδρομέδα τὸν πρὸς αὐτὴν καταπτάνα. (2) ἤδεσαν γὰρ ὡς παρὰ μὲν τῶν ἐγγυρίων μίαν πόλιν λαμβάνουσι, παρὰ δὲ τῶν ξένων πολλάς. καὶ μὴν καὶ τῷ ἐρωτος ξένος καὶ σὺ τοῦ κάλλους· οὐ γὰρ ἡμεῖς πρὸς αὐτὰ ἀπήλθομεν, ἀλλὰ αὐτὰ πρὸς ἡμᾶς κατήλθε, καὶ τὴν παρουσίαν αὐτῶν δεδέμεθα ἠδέως, ὡς τὴν τῶν ἀστρῶν οἱ πλείοντες. εἰ δ' ἐμοὶ τὸ ξένον εἶναι οὐ γίνεταί πρὸς τὸν ἔρωτα ἐμποδίων, μηδὲ σοὶ κώλυμα ἔστω πρὸς τὸ ζυνεῖναι τοῖς ἐρωσίν ταχὺ γ' ἂν φυγάδα εἶλω νυμφίον, ὡσπερ Ἄδραστος τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Τυδέα, οὓς γαμβροῦς ἐποίησατο ἐπὶ τῆς βασιλείας τὴν ἔκτισιν. μὴ λακωνίζε, ὅ γούναί, μηδὲ μιμοῦ τὸν Λυκούργον· ξενηλασίαν γὰρ ἔρωις οὐκ ἔχει.

κθ'. Γυναικὶ πόρνη.

Τὰ μὲν σὰ ὄμματα φιλοῦ, τὰ δ' ἐμὰ οὐ φιλοῦ· τοῖς μὲν γὰρ ζῦνσι πολλὴν ζυνεγνυκα, τοῖς δὲ δεινὴν περιεργίαν. ἀναίσχυντὰ ἐστίν, ἀλλὰ καὶ κρύπτειν οὐδὲν δυνάμενα ὧν ἐόρακεν ἄπαξ. οὐκ ἀφῆστηκεν οὖν μου τῆς ψυχῆς λέγοντα « οὐκ εἶδες τὴν εὐχομον, τὴν εὐπρόσωπον; ἦκε, ἀνάβηθι, ἀλλὰ καὶ κλαῦσον καὶ γράψον καὶ δεξέσθαι. » ἢ δ' εὖ μάλα πείθεται, παρακούμεν μὴ δυναμένη λίγνων δορυφόρων· καὶ γὰρ μὴ βουλομένην σύρουσιν ἔξω καὶ βιάζονται φρονεῖν ὅσα αὐτοὶ προλαβόντες ἐπήνεσαν. ἀμείλει πρὶν ἔρωτα ἐς γῆν καταπτῆ-

magis viret, uti plantæ, quæ natura sua fretæ agricolarum curatione minime indigent. Non equum conscendis, non in palæstram prodis, non soli te ipsum committis, sed squalidus obambulas et sordibus et tecum ipse pugnans. Falleris; formosus es, etiamsi nolis, omnesque trahis eo quod prorsus te negligis, quemadmodum uvæ et mala et si quid aliud natura sua pulcrum est. Sic et Apollo pastores amabat et Venus bubulcos et Rhea agricolas et Ceres eos qui res urbanas ignorabant. Nemo stellas vidit se comentes nec quæ aves nec equos aureo eburneove ornatu nature suæ alacritatem occultare gestientes.

XXVIII. (47) Mulieri.

Pulcræ ingenii, non generis habita ratione allegere par est amatores; nam et peregrinus bonus esse potest et civis pravus, quo propius abest a superbia. Indigena igitur nihil discrepat a lapidibus et omni re manente, cui stabilitas necessitate quadam adest, peregrinus vero celerimilis similis est diis, Soli et ventis et astris et Amori, a quibus et ego ales factus huc accessi maiore causa adductus. Noli meas aspernari preces: nec Pelcpen Hippodamia despiciatui habuit peregrinum licet atque barbarum, nec Helena cum qui propter ipsam advenerat, neque Phyllis ex mari reducem factum, neque Andromeda cum qui ad se advolaverat. (2) Nempe noverrant quod apud indigenas unam tantum urbem, apud peregrinos vero multas tenere possent. Atqui et ego amoris hospes sum et tu pulcritudinis; non enim nos ad illa accessimus, verum ad nos illa devenere, eorumque adventum læti excepimus velut astrorum præsentiam navigantes. Quod si mihi autem peregrinitas non est quin amem impedimentum, nec tibi esto quin cum amantibus versere obstaculum. Mox exsulente sponsum capres, ut Adrastus Polynicem atque Tydeum, quos generos adscivit ad regnum vindicandum. Noli Lacænam agere, o puella, neque Lycurgum imitari; legem enim de peregrinis expellendis amor non agnoscit.

XXIX. (55) Femiinæ meretrici.

Tuos quidem oculos amo, meos vero amo minime; in illis enim multam prudentiam agnosco, in his iniquam curiositatem. Impudentes sunt, verum nec eorum quæ semel viderunt occultare quicquam possunt. Non igitur animæ meæ dicere desierunt « vidistine pulcre comatam, facie formosam? adesto, ascende, sel et lacrimis insta et scriptis et precibus. » Illa vero promptissime obsequitur, quum resistere non possit gulosis satellitibus; nam et invitam trahunt foras, vique peragunt, quæ ipsi ante probaverunt. Omnino priusquam amor in terram

ναι, μόνον τὸν ἥλιον ἠπίστατο καλὸν ἢ ψυχὴ καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ θέαμα καὶ θαῦμα ἦν· γευσάμενη δ' ὄραξ ἀνθρωπίνης ἔκαμε, καὶ ἐκ μὲν τῆς σπουδῆς ἐκείνης κατέπεσεν, ἐς δὲ θητεῖαν μετήχθη πικράν.

λ'. Ἐτέρᾳ.

Τὸ μὲν ἔργον ἓν, ἂν τε ἐπ' ἀνδρὸς ἂν τε ἐπὶ μοιχοῦ γένηται, τὸ δὲ τῷ κινδύνῳ σφαλερώτερον τῇ χάριτι μεῖζον· οὐχ οὕτω γὰρ εὐφραίνει τὸ φανερὸν τῆς ἐξουσίας ὡς τὸ ἀπόρρητον τῆς ἡδονῆς, πᾶν δὲ τερπνότερον τὸ κεκλεμμένον. οὕτω καὶ Ποσειδῶν ὑπέπλεε πορφυρῶ κύματι καὶ βοῇ Ζεὺς καὶ χρυσῶ ὕδατι καὶ δράκοντι καὶ ἄλλοις προκαλύμασιν, ἀφ' ὧν Διόνυσος καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἡρακλῆς οἱ ἐκ μοιχείας θεοί. λέγει δ' Ὅμηρος καὶ τὴν Ἥραν ἰδεῖν αὐτὸν τότε ἡδέως, ὅτ' αὐτῇ ξυνηῖ λάθρα· τὴν γὰρ ἀνδρὸς ἐξουσίαν μετέθηκαν ἐς κλοπὴν μοιχείας.

λα'. Πόρῃ γυναικί.

Ὁ μοιχὸς καὶ πείσας σφαλερώτατον ἀνάλωμα καὶ ὀδυνηρὸν μὴ τυγχάνων· τῆς μὲν γὰρ εὐπραγίας κίνδυνος ὁ νόμος, τῆς δὲ λύπης μισθὸς ὁ ἔρωσ. φοβείσθαι δ' ἄμεινον τυχόντα ὧν βούλεται τις ἢ ἀνίστασθαι ἀμελούμενον.

λβ'. Γυναικί καπηλίδι.

Τὰ μὲν ὀμμάτα σου διαυγέστερα τῶν ἐκπωμάτων, ὡς δύνασθαι δι' αὐτῶν καὶ τὴν ψυχὴν ἰδεῖν, τὸ δὲ τῶν παρειῶν ἐρύθημα· εὐχρουν ὑπὲρ αὐτὸν τὸν οἶνον, τὸ δὲ λινοῦν τοῦτο χιτῶνιον ἀντιλάμπει ταῖς παρειαῖς, τὰ δὲ χεῖλη βέβαπται τῷ τῶν ῥόδων αἵματι, καὶ μοι δοκεῖς καὶ τὸ ὕδωρ φέρειν ὡς ἀπὸ πηγῶν τῶν ὀμμάτων καὶ διὰ τοῦτο εἶναι νυμφῶν μία· πόσους ἰστῆς ἐπειγομένους; πόσους κατέχεις παρατρέχοντας; πόσους μὴ ψβεγξάμενη καλεῖς; ἐγὼ πρῶτος, ἐπειδὴν ἰδῶ σε, διψῶ καὶ ἵσταμαι μὴ θέλων, τὸ ἐκπῶμα κατέχων· καὶ τὸ μὲν οὐ προσάγω τοῖς χεῖλεσι, σοῦ δ' οἶδα πίνων.

λγ'. Τῇ αὐτῇ.

Ἐξ ὕλου μὲν τὰ ἐκπώματα, αἱ δὲ σαῖ χεῖρες ἀργυρᾶ αὐτὰ ποιοῦσι καὶ χρυσᾶ, ὡς καὶ τούτοις τὸ βλέπειν ὑγρῶς παρὰ τῶν σῶν ὀμμάτων εἶναι. ὥστε ἐκεῖνα μὲν κατάθου καὶ χαίρειν ἕα τὰ τε ἄλλα καὶ διὰ τὸν ἓν τῷ σφαλερῷ τῆς ὕλης φόβον, ἐμεῖ δὲ μόνους πρόπινε τοῖς ὀμμάσιν, ὧν καὶ ὁ Ζεὺς γευσάμενος καλὸν οἶνοτόον παρεστήσατο. εἰ δὲ βούλει, τὸν μὲν οἶνον μὴ παραπόλλυε, μόνου δ' ἐμβαλοῦσα ὕδατος καὶ τοῖς χεῖλεσι προσφέρουσα πλήρου φιλημάτων τὸ ἐκπῶμα καὶ οὕτως δίδου τοῖς δεομένοις. ἔστι γὰρ ἀνέραστος οὐδεὶς οὕτως, ὡς παθεῖν ἔτι τὴν Διονύσου χάριν μετὰ τὰς τῆς Ἀφροδίτης ἀμπέλους.

devolaret, solum solem pulcrum anima noverat, et hoc eius erat spectaculum et miraculum; degustata vero pulcritudine humana elanguit et a studio illo defecit, inque servitutum redacta est acerbam.

XXX. (58) Ahi.

Res quidem eadem, a marito an ab adultero peragatur, hoc vero ut periculosius maiorem habet gratiam; non enim aque delectat manifesta potestas quam occulta voluptas, omneque furtivum iucundius. Sic etiam Neptunus purpureum subiit fluctum et bovem Iuppiter aureumque imbrem et draconem atque alia integumenta, unde Bacchus et Apollo et Hercules et reliqui ex adulterio nati dii. Ait Homerus etiam Iunonem tum eum lubeenter vidisse, quum clanculum secum consuesceret; mariti enim potestatem in furtum adulterii mutavit.

XXXI. (60) Meretrici feminae.

Adulter et si persuadeat, incertissimam impensam facit, sin repulsam ferat, tristem. Felicitati enim periculum a lege imminet, doloris autem pretium amor suppetit. At praestat timere aliquem quae appetit consequutum quam spretum mœrore confici.

XXXII. (63) Mulieri copae.

Oculi tui poculis sunt pellucidiores, ut possim per eos animam quoque intueri, genarumque rubor nitore ipsam vinum superat, ac lucem genarum lintea ista reflectit tunica, et labra rosarum sanguine tincta sunt, quin aquam mihi ab oculis tanquam fontibus effundere, ideoque nymphae videris esse una. Quam multos festinantes sistis? quam multos praetereuntes tenes? quam multos voce edita nulla advocas? Ego quum primum te video, sitio et invitum subsisto poculum tenens, hoc tamen labris non admoveo, verum te bibere mihi videor.

XXXIII. (24) Eidem.

Ex vitro pocula sunt, tuae vero manus argentea ea faciunt atque aurea, ut et ista ex oculorum tuorum obtutu mollia evadant adspectu. Quare illa quaeso deponere et valere sine quum propter cetera, tum propter periculosam materiae fragilitatem. Mihi vero solis propina oculis, quibus Iuppiter etiam degustatis pulcrum pincerum sibi comparavit. Si placet autem, noli vinum temere consumere: verum de aqua infundens solum labrisque admovens oculis imple poculum atque ita praebere indigentibus. Nemo enim tam durus est, qui Bacchi munus post Veneris vitae expetat.

λδ'. Γυναίκα πόρνη.

Οὐκ οἶδα τί σου μάλλον ἐπαινέσω. τὴν κεφαλὴν; ἀλλ' ὦ τῶν ὀμμάτων. τοὺς ὀφθαλμούς; ἀλλ' ὦ τῶν παρειῶν. τὰς παρειάς; ἀλλὰ τὰ χεῖλη με ἐπάγεται καὶ δεινῶς κάετα κεκλεισμένα μὲν δι' εὐκοσμίαν, ἀνοιχθέντα δὲ δι' εὐοιδίαν.

λε'. Τῆ αὐτῆ.

Ἡ Δανάη χρυσὸν ἐλάμβανεν, ἡ Ληῶνα ὄρνιθας, ἡ Εὐρώπη τὰ ἐξ ἀγέλης, ἡ Ἀντιόπη ὅσα ὄρεα, ἡ Ἄμυμώνη ὅσα θαλάττια, οἱ δὲ ποιηταὶ τὰ δῶρα μύθους ἐποίησαν παράγοντες τὴν ἀλήθειαν ψυχαγωγίᾳ ψευσμάτων. λάβε λάβε καὶ σὺ τὸν ἀκτισμὸν ἀφελούσα τοῦ μεγαλογινώμονος καὶ τὴν εἰρωνείαν ἀρεῖσα τοῦ σώφρονος, ἵνα καὶ γὰρ Ζεὺς γένωμαι καὶ Ποσειδῶν, διδούς μὲν ἃ θέλεις, ἃ δὲ θέλω λαμβάνων.

λς'. Γυναίκα ἐτέρα.

Μὴ ὑποδῆση ποτέ, μηδὲ κρύψῃς τὰ σφυρὰ ἐψευσμένοις καὶ δολεραῖς δέρμασιν, ὧν ἀπατηλὸν τὸ κάλλος ἐν τῇ βαφῇ. εἰ μὲν γὰρ λευκὰ φοροῖς, ζυγχεῖς τὴν τῶν ποδῶν λευκότητα (τὸ γὰρ ὅμοιον ἐν τῷ ὁμοίῳ οὐ φαίνεται), εἰ δ' ὀκινίθῃς, τῷ μέλανι λυπεῖς, εἰ δὲ φοινικοβαφῇ, φοβεῖς ὡς βρόντος ἐκείθεν ποθεν αἵματος. εἰ δὲ σου καὶ τὰλλα πάντα ἐφαίνετο, καὶ πολὺ κρείττων ἂν ἦς, ἐμπύπτουσα ὅλη ταῖς τῶν ὀρώντων θήραις. ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων μερῶν ποιοῦ τινά, εἰ θέλεις, φειδῶ καὶ μήτε σκέπῃς αὐτοῖς φρονήσῃς, μήτε προβλημάτων τῶν ἀναγκαίων, τοὺς δὲ πόδας κατάλιπε γυμνοὺς ὡς δειρῆν, ὡς παρειάς, ὡς κόμας, ὡς ῥίνα· σπου μὲν γὰρ τὴν ἡμαρτήρη τῇ φύσει, σορσιμάτων δὲ πρὸς τὴν βλάβην, ἵνα κρύψῃ τὸ ἐλλίπες ἢ τέχνη, σπου δ' ἀρκεῖ τὸ κάλλος ἐς ἐπίδειξιν οἰκείαν, περιττὰ τὰ φάρμακα. (2) θάρσησον σεαυτῇ καὶ πίστευσον τοῖς ποσὶ· τούτων φείσεται καὶ πῦρ, τούτων καὶ θάλαττα, κἂν ποταμὸν θελήσῃς περᾶσαι, στήσεται, κἂν κρημνοὺς υπερβῆναι, λειμῶνας δόξειε πατεῖν. οὕτω καὶ τὴν Θέτιν ἀργυροπέζην εἶπεν ὁ πάσας ἀκριβῶς εἰδὼς τὰς τοῦ κάλλους ὑπεροχάς, οὕτω καὶ τὴν Ἀφροδίτην γράφουσιν οἱ ζωγράφοι τὴν ἀνασχούσαν ἐκ τῆς θαλάττης. μὴ βασάνιζε, ὃ καλή, τὸ πόδες, μηδὲ κρύπτει οὐδὲν ἔροντας τοῦ λαθεῖν ἀξίου, ἀλλὰ βιάζετο μαλακῶς καὶ κατάλειπε σεαυτῆς ἔργος, ὡς μέλλουσά τι χριζέσθαι καὶ τῇ γῆ.

λς'. Τῆ αὐτῆ.

Ὁ Μῶμος τῶν μὲν ἄλλων οὐδὲν ἔφη τῆς Ἀφροδίτης αἰτίασασθαι, τί γὰρ ἂν καὶ ἐμέμφατο; ἐν δὲ μόνον δυσχεραίνειν ἔφη, ὅτι τρύζοι αὐτῆς τὸ ὑπόδημα καὶ λίαν εἴη γάλον καὶ τῷ ψόφῳ ὀχληρόν. εἰ δ' ἀνυπόδητος ἐβάδιζεν, ὡς περ ἀνέστηεν ἐκ τῆς θαλάττης, οὐκ ἂν ποτε ἠτύπησε σκωμμάτων οὐδὲ κωμωδίας ὁ

XXXIV. (63) Mulieri meretrici.

Quid in te magis laudem nescio. Caput? at o oculos. An oculos? at o genas. An genas? at labia me ad se rapiunt ardentque vehementer, verecunde clausa quidem, patentia tamen, quo suavem edant odorem.

XXXV. (20) Eidem.

Danae aurum accipiebat, Leda aves, Europa de grege tauros, Antiopa quæ in montibus, Anymone quæ in mari versantur, poetæ vero in fabulis hæc dona redegerunt, veritatem fallentes commentorum delenimentis. Accipe, accipe tu quoque remota superbia iactatione missaque castitatis simulatione, ut et ego Iuppiter fiam et Neptunus, dans quæ cupis, quæque cupio accipiens.

XXXVI. (67) Mulieri alii.

Noli calceos gestare, nec talos falsis dolosisque involvere pellibus, quarum fallax est colore pulcritudo. Nam si candidam gestes, evertes pedum tuorum candorem; simile enim in simili non apparet; sin autem fuscam, nigredine contristas, sin purpuream, terres quasi sanguine hinc aliqua parte profluente. Utinam vero cetera tua omnia cernerentur, longe etiam superior esses in intuentium venatum tota irruens. Verum reliquis membris tuis, si ista videtur, parce, neque tegumentum invide eis atque velamenta necessaria, pedes vero nudos relinque ut collum, ut genas, ut comam, ut nasum. Ubi quod enim a natura vitium commissum est, callide inventis opus est adversus detrimentum, ut quod non integrum est ars tegat; ubi vero sua ipsius ostentatione pulcritudo sufficit, supervacanea sunt medicamenta. (2) Tibi ipsi confide et pedibus tuis te committe; his ignis parcat, his et mare, et si fluvium traicere volueris, stabit, sin præcipitia transire, prata calcare tibi videberis. Sic et Thetin argenteis pedibus præditam dixit, qui omnes accurate pulcritudinis virtutes noverat, sic et Venere picturas pingunt ex mari emergentem. Noli torquere, o pulcra, pedes, neque occultare, qui nihil habeant quod occultetur dignum, verum molliter incede ac tui ipsius vestigium relinque, ut terræ quoque gratum aliquid factura.

XXXVII. (24) Eidem.

Momus aliud quidem nihil se in Venere aiebat reprehendere, quid enim tandem reprehendisset? Unum vero ægre ferre se aiebat, quod calceus eius strideret nimisque esset garrulus atque sonitu molestus; sin autem discalceata non incesisset, qualis e mari emerasset, nihil habuisset quod cavillaretur et rideret scelestus ille, ac videtur

ἀλιτήριος, καὶ μοι δοκεῖ μηδὲ μοιγευομένη διὰ τοῦτο μόνον λαθεῖν, ὅτι πάνθ' ὁ Ἡφαιστος ἔγνω τὰ κεκρυμμένα, τοῦ σανδαλίου διαβαλόντος. ταῦτα μὲν ἡμῖν ὁ μῦθος, σὺ δὲ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἔοικας βουλευέσθαι ἄμεινον χρωμένη τοῖς ποσίν ὡς ἐτέλγης, καὶ φεύγουσα τοῦ Μώμου τὰ ἐγκλήματα. ὦ ἄδετο πόδες, ὦ κάλλος ἐλεύθερόν, ὦ τριτευδαίμων ἐγὼ καὶ μακάριος, ἐὰν πατῆ με.

λη'. Τῆ αὐτῆ.

Ἐο τοῖς ἄλλοις ἐπίρρητον δοκεῖ καὶ μέμφεωσι ἄξιον, ὅτι ἀναίσχυτος εἶ καὶ θρασεῖα καὶ εὐκολος, τοῦτο μάλιστα ἐγὼ σου φιλοῦ. καὶ γὰρ ἵππους θαυμάζομεν τοὺς φρονήματι χρωμένους καὶ ὄρονθας τοὺς μὴ νεύοντας κάτω. οὐδὲν οὐνοῦδὲ σὺ καινὸν ποιεῖς, εἰ γυνὴ οὔσα πολλῶν ὠρᾶ κρατούσα ὑψηλὸν τε ὄρξος καὶ μετώρον βαδίζεις, εἴπερ τις ἐστὶ καὶ κάλλους ἀκρόπολις πολὺ κρεῖττων τῶν βασιλείων. μισθώματα λαμβάνεις· καὶ γὰρ ἡ Δανάη γρυσόν. καὶ στεφάνους δέχη' τοῦτο μὲν καὶ Ἀρτεμις ἡ παρθένος. καὶ γεωργοῖς παρέχεις σεαυτῆν· ἡ δ' Ἑλένη καὶ ποιμήσι καὶ κιθαρωδοῖς. μηδὲ δούλων καταφρονήσῃς, ἵνα κἂν διὰ σέ δοκῶσιν ἐλεύθεροι. ἀλλὰ μηδὲ ναυτῶν. ταχέως μὲν ἀπίασιν, ἀλλ' ὁ Ἰάσων οὐκ ἄτιμος ὁ πρῶτος κατατολήσας θαλάττης. οὔτε γὰρ πῦρ θερμὸν οὔτως ὡς σου τὸ ἄσθμα, οὔτ' αὐλὸς ἡδὺ ἄκουσμα οὔτως, ὡς τὰ σά ῥήματα.

λη'. Τῆ αὐτῆ.

Μηδὲ γράφειν φυγάδα ἀνέξῃ; ἀλλ' ἐπίνευε φιλοῦσιν. ἔφευγε καὶ Ἀριστείδης, ἀλλ' ἐπανάργετο, καὶ Ξενοφῶν, ἀλλ' οὐ δικάσιος, ἔφευγε καὶ Θεμιστοκλῆς, ἀλλ' ἐτιμᾶτο καὶ παρὰ βαρβάρους, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀλλὰ παρετείχετο τὰς Ἀθήνας, καὶ Δημοσθένης, ἀλλ' ὁ φθόνος αἴτιος. φεύγει καὶ θάλαττα, ὅταν ὑπ' ἡλίῳ ἐλαύνηται, καὶ ὁ ἥλιος, ὅταν νύξ καταλαμβάνῃ. φεύγει καὶ μετόπωρον χειμῶνος προσελθόντος καὶ χειμῶν ἀπεισιν ἔαρως διώκοντος, καὶ ξυνελόντι εἰπεῖν αἱ τῶν ὑστέρων καιρῶν ἐπιδημίας τῶν προτέρων καιρῶν εἰσι φυγαί. ἐδέξαντο καὶ Ἀθηναῖοι Δημήτερα φεύγουσαν καὶ Διόνυσον μετοικοῦντα καὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας ἀλωμένους, ὅτε καὶ τὸν Ἑλέου ἐστήσαντο βωμὸν ὡς τρισκαίδεκάτου θεοῦ, οὐκ οἴνου σπένδοντες αὐτῷ, ἀλλὰ δακρύων. ἀνάστησον καὶ σὺ τὸν βωμὸν καὶ κακῶς πράττοντα ἐλέησον ἄνθρωπον, μὴ δις γένομαι φυγάς καὶ τῆς πατρίδος στερηθεὶς καὶ τοῦ πρὸς σέ ἔρωτος σφαλείς· ἐὰν γὰρ ἐλεήσῃς, κατελθούθα.

μ'. Τῆ αὐτῆ.

Ἡ πυρσαίνουσα μίλτος τὰ χεῖλη καὶ τὴν παρεῖαν γράσουσα κόλυμα φιλημάτων, κατηγορεῖ δὲ καὶ γῆρας τοῦ προσώπου, ὑπ' οὗ πελιθὸν μὲν τὸ στόμα, ῥυσή δ' ἡ παρεῖα καὶ ἔξωρος. ἴσχε δὴ χρωματο-

mili et adulterium exercens quin lateret non hoc solum obstitisse, quod omnia occulta Vulcanus nosset, quippe quum sandalium ipsam proderet. Hæc quidem nobis fabula, tu vero vel Venere melius consulere tibi videris, si pedibus utaris, uti nata es, et Momi effugias criminationes. O pedes vinculis liberos, o liberam pulcritudinem, o ter felicem me ac beatum, si me conculcet.

XXXVIII. (68) Eidem.

Quod aliis infame videtur et reprehensione dignum, impudentem te esse audacemque atque facilem, id maxime ego in te amo. Nam et equos admiramur superbientes et aves quæ caput non demittunt. Itaque ne tu quidem novum quid facis, si utpote mulier pulcritudine multis præstans supercilia attollis et sublimes gressu incedis, si quidem quæ pulcritudinis etiam arx est longe regiis superior. Mercedem accipis; nempe et Danae aurum. Et coronas impetras; has quidem et Diana virgo. Et agricolis te ipsam præbes; Helena et pastoribus et citharædis. Neque servos asperneris, quo vel tuo beneficio liberi videantur, at neque nautas; celeriter quidem abeunt, verum contemptus haud fuit Iason, qui primus maris periculum fecit. Neque enim ignis tam est quam spiritus tuus calidus, neque tibia tam suavis auditu quam oratio tua.

XXXIX. (70) Eidem.

Ne scribere quidem exuli permittes? at annue amanti-bus. Exulabat et Aristides, sed in patriam rediit, et Xenophon, sed nulla sua culpa, exulabat et Themistocles, sed in honore erat vel apud barbaros, et Alcibiades, seal et murum adversus Athenas exstrucbat, et Demosthenes, sed invidia causa erat. Exulat et mare ubi a sole impellitur, et sol, ubi nox appetit. Exulat etiam auctumnus hieme instante et hiems abit vere insequente, utque paucis dicam, quæ aute fuere tempestates a minoribus natu in exilium compelluntur. Exeperunt et Athenienses Cererem fugientem et Bacchum transmigrantem et Heraclidas errabundos, quo tempore et Misericordiæ ut tertii et decimi dei aram condidere, non vino ei libantes, verum lacrimis. Erige tu quoque hanc aram, hominisque miserere miseri, ne bis exul fiam et patria extorris et tuo excidens amore. Nam si miserita fueris, ero restitutus.

XL. (2) Eidem.

Rubens minium labra genasque pingens impedimento est oculis, coarguitque senectæ faciem, quæ lividum facit os et rugosam genam atque flaccidam. Desine igitur

ποίαν καὶ μηδὲν ἐπιποίει τῷ κάλλει, μὴ καὶ γράψω-
μαί σε γήρως ἐπὶ τῇ τοῦ προσώπου γραφῇ.

μα'. Ἀθηνόδωρω.

Οἱ ὀφθαλμοὶ ξύμβουλοι τοῦ ἔρᾶν, σὺ δ' ἀκοῆν σπά-
σας ἔρᾶς Ἴωνικοῦ μεираκίου οἰκῶν Κόρινθον· τοῦτι δὲ
μανικὸν φαίνεται τοῖς οὐπω εἰδόσιν ὅτι νοῦς ὄρη.

μβ'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ κρότῳ ἀνοήτῳ χαίρεις, καὶ τοὺς πελαργούς,
ἐπειδὴν παριόντας ἡμᾶς κροτῶσιν, ἤγῳ δῆμον το-
σοῦτῳ σωφρονέστερον τοῦ Ἀθηναίων, ὅσῳ μὴδὲ αἰ-
τούσι μηδὲν ὑπὲρ τοῦ κροτεῖν.

μγ'. Τῷ αὐτῷ.

Τὸ ἐρῶντα καρτερεῖν σωφρονέστερον τοῦ μηδ' ἔρα-
σθῆναι· καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰ πολεμικὰ ἄνδρες οὐχ οἱ μὴ
τροφέντες, ἀλλ' οἱ νικῶντες ἐν τραύμασιν.

μδ'. Ἀθηναίδι.

Τὸ μὲν μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι Λυσίου δόξα, τὸ δ'
ἐρῶντι δοκεῖ Πλάτωνι, σοὶ δὲ καὶ ἐρῶντι καὶ μὴ
ἐρῶντι. τοῦτο δὲ σοφὸς μὲν οὐδέεις, Λαΐς δ' οἷμαι
ἐπῆναι.

με'. Διοδώρω.

Τὰς ἀπυρῆους ῥόας Ἐρυθραὶ κηπεύουσιν οἰνογοού-
σας νῆμα πότιμον, ὥσπερ τῶν βοτρύων οἱ εὖ πράτ-
τουτες. δέχα σοι τοῦτων τρυγῆσας ἐπέμψα, χρῶ δ'
αὐταῖς σιτούμενος μὲν ὡς οἶνω, μεθύων δ' ὡς σίτῳ.

μς'. Μειρακίῳ.

Εὖ πεποίηκας στρωμνῇ χρῆσάμενος τοῖς ῥόδοις· ἡ
γὰρ πρὸς τὰ πεμφθέντα ἡδονὴ σημεῖον μέγα τῆς
πρὸς τὸν πέμψαντα τιμῆς, ὥστε καὶ γὰρ σου δι' αὐ-
τῶν ἡψάμεν· καὶ γὰρ ἔστιν ἔρωτικὰ καὶ πανοῦργα
καὶ κάλλει χρῆσθαι εἰδότα. δέδοικα δέ, μὴ οὐδ'
ἡσυρίαν ἤγαγεν, ἀλλ' ἠνώγλει σοι καθεύδοντι, ὥσπερ
τῇ Δανάῃ ὁ χρυσός. εἰ δὲ βούλει τι φίλῳ χαρίζεσθαι,
τὰ λείψανα αὐτῶν ἀντίπεμψον μηκέτι πνέοντα ῥόδων
μόνον, ἀλλὰ καὶ σοῦ.

μζ'. Ἐταίρᾳ τινί.

Εἰ Λακκαίνα ἦσθα, ὦ καλή, Ἐλένης ἀν ἐμνημόνευ-
σας καὶ τῆς νεώς, εἰ Κορινθία, τῶν Λαΐδος κόμων, εἰ
Βοιωτία, τῶν Ἀλκμήνης γάμων, εἰ τῶν ἐξ Ἡλίδος,
οὐκ ἤκουσας τὸν Πέλοπος δρόμον; οὐκ ἐζήλωσας τὴν
ἐκ θεάτρου γαμηθεῖσαν; οὐκ ἐθαύμασας τὸν Ἀλφειόν;
οὐκ ἔπιες τοῦ νυμφίου; ἢ δὲ Τυρῶ τῷ Ἐνιπεὶ ἐπενή-
ξατο καὶ ἀγριῶντι ἐπὶ θάλατταν συνήγαγεν· ἦν γὰρ
ἀγαθὴ καὶ μεγάλων ἐραστῶν ἀξία. δοκεῖς δέ μοι μηδὲ

fucum obducere, nec quicquam admisce pulcritudini,
ne ob pictam faciem senectæ te accusem.

XLI. (3) Athenodoro.

Oculi amoris sunt suasores, tu vero ex fama Ionicum
amas adolescentem Corinthum habitans, idque vesanum
videtur eis, qui mentem videre nesciunt.

XLII. (4) Eidem.

Si stolido plausu delectaris, ciconias quoque, ubi præ-
tereuntibus nobis adstrepunt, populum puta Atheniensibus
co modestiorem, quod pro plausu suo ne petunt quidem
quicquam.

XLIII. (5) Eidem.

Amantem sese continere maioris temperantiæ est quam
omnino non amare; namque et in bello viri sunt non qui
non vulnerantur, verum qui vulnerati victoriam conse-
quuntur.

XLIV. (6) Athenaidi.

Non amanti gratificandum esse Lysiæ est sententia,
amanti autem Platoni videtur, tibi vero et amanti et non
amanti. Id quod sapiens quidem nemo, Lais vero opinor
probabat.

XLV. (10) Diodoro.

Punica sine nucleis mala Erythræ proferunt liquorem
potabilem fundentia tanquam vinum velut sucosæ uvæ.
Horum decem a me decerpta mitto, tu autem utere eis
cibum capiens ut vino, ebrius vero ut cibo.

XLVI. (31) Iuveni.

Recte fecisti quod lecto rosis usus es; nam voluptas
ex donis capta magnum est pietatis erga eum qui misit
argumentum. Itaque et ego per cas te attractavi; sunt
enim amatoriæ et versutæ et pulcritudine uti gnaræ.
Vereor autem ut quietæ, nec dormienti tibi molestæ
fuerint, quemadmodum aurum Danaæ. Quod si quid
vis amanti gratum facere, earum reliquias remitte non
solum rosarum adhuc, sed tui etiam odorem exhalantes.

XLVII. (42) Meretrici.

Si Lacæna esses, o pulcra, Helenæ meminisses atque
navis, si Corinthia, Laidis comissionum, si Bœotia
Alcmenæ nuptiarum, sin ex Elide, non audivisses cur-
sum Pelopis? non æmulata esses eam, quæ ex theatro
recens nupsit? non admirata Alpheum? non fruita sponso?
Tyro vero Enipeo innatavit et ..... excepit;
erat enim bona magnisque digna amatōribus. Sed nec

Θεσπιακή τις εἶναι, πάντως γὰρ ἂν τῶν Ἑρωτιῶν εἶθες, μὴ δ' Ἀττικῆ, τὰς γὰρ παννυχίδας καὶ τὰς ἐορτάς καὶ τὰ Μενάνδρου δράματα οὐκ ἂν ποτε ἠγνόησας. ἀλλ' εἰ καὶ βάρβαρος εἶ καὶ μία τῶν ἀπὸ Θερμυώντων ποταμοῦ παρθένων, ἀλλ' οὖν καὶ ταύτας λόγος νεανίσκοις ξυμπλέκεσθαι καὶ τρίκειν ἐκ κλοπῆς. ἀλλὰ μὴ Θρᾷττα καὶ Σιδωνία; καὶ μὴν καὶ τούτων ἔρωσ ἤψατο, καὶ ἡ μὲν τῷ Νυσίῳ ξυνεπλάκη, ἡ δὲ τῷ Βοιωτῷ Διί. ἔοικα εὐρηχένας σε, εἰ μὴ κακὸς εἶμι καὶ φαῦλος φυσιογνωμονεῖν· Δαναός σοι πατήρ καὶ χεῖρ ἐκεῖνη καὶ λῆμα φονικόν· ἀλλὰ κακείνων τις τῶν ἀνδροφόνων παρθένων νεανίσκου φιλοῦντος ἐφείσατο. οὐ γίκετεύω σε, οὐ θακρῶ, πλήρωσον τὸ δρᾶμα, ἵνα μου ψεύσης κἄν ζῆφει.

μη'. Ἐταίρω τινί.

Καὶ σὺ πονηρὸς οὕτως, ὡς μηδὲν ἄλλον ἐλεεῖν, κἀγὼ δυστυχὴς οὕτως, ὡς μηδὲ παρ' ἄλλου λαθεῖν, καὶ πάνυ χαίρω τῇ κακοπραγίᾳ βουλόμενος μὴ παύσασθαι διαμαρτάνων, ἵνα παύσῃ μηδὲ σὺ τῆς ἐπὶ τῷ μισθῷ τοῦ τρόπου κακοδοξίας· τὸ μὲν γὰρ ἐμὸν μῖστος ἔργον ἡδονῆς, τὸ δὲ σὸν κοινὸν ἐς διαβολὴν τῆς παρὰ πάντων αἰτίας.

μη'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐπεμψά σοι σῦκα ἡρινά, θαυμάζεις δ' ἂν αὐτῶν ἢ τὸ ἡδῆ ἢ τὸ ἔτι.

ν'. Τῷ αὐτῷ.

Τί τὸ καινὸν ἀνδρολήψιον τοῦτο; τίς ἡ τυραννίς; ἔλκεις με ἀπὸ τῶν ὁμαμάτων καὶ σύρεις μὴ θέλοντα, ὥσπερ τοὺς πλείοντας ἡ Χάρυβδις ἀνερόρρφει. ἦσαν ἄρα καὶ ἔρωτος πέτραι καὶ ὀφθαλμῶν πνεύματα, οἷς τίς ἄπαξ ἐνσχεθεῖς καταδύεται. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ εἶχεν οὐδ' ἡ Χάρυβδις. ἐμπρόθεσμον ἐκεῖνο τὸ ναυάγιον, καὶ μικρόν τις ἀναμείνας σωτηρίας ἡπόρει δένδρον εὐρών ἐν πελάγει, ὃ δ' ἐς ταύτην ἄπαξ τὴν θαλάτταν καταρρεῖς οὐκέτι ἐξέρεγεται.

να'. Γυνακί.

Ἡ Σαπφῶ τοῦ βόδου ἔρᾳ καὶ στεφανοῖ αὐτὸ ἀεὶ τινι ἔγκωμίῳ τὰς καλὰς τῶν παρθένων ἐκείνων ὁμοιοῦσα, ὁμοιοὶ δ' αὐτὸ καὶ τοῖς τῶν Χαρίτων πῆχυσιν, ἐπειδὴν ἀποδύση σφῶν τὰς ὠλένας. ἐκεῖνο μὲν οὖν εἰ κάλλιστον ἀνθέων, βραχὺ τὴν ὥραν παρέπεται γὰρ τοῖς ἄλλοις ἐννεάσταν τῷ ἡρι· τὸ δὲ σὸν εἶδος ἀεὶ τέθηλεν. ὅθεν ὀφθαλμοῖς ἐμμειδίᾳ καὶ παρειαῖς οἴων τι ἔαρ τὸ μετόπωρον τοῦ κάλλους.

νβ'. Νικήτη.

Οὐ τὸ ἔρᾳ νόσος, ἀλλὰ τὸ μὴ ἔρᾳ· εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ ὀρᾳ τὸ ἔρᾳ, τυφλοὶ οἱ μὴ ἐρῶντες.

EPISTOLOGR.

Thespiensis mihi esse videris, omnino enim Amori sacra faceres, neque Atheniensis, non enim pervigilia atque festos dies, Menandrique fabulas ignorares. Verum et si barbara esses atque una de virginibus, quæ ad Thermodontem habitant, tamen has etiam fama est in iuvenum venire amplexus et ex furtivis parere amoribus. An vero Thressa vel Sidonia? at has quoque amor attigit, atque illa quidem Nysium, hæc vero Bæotium Iovem amplexata est. Videor mihi te indagasse, nisi hebes sum et rudis in arte ex facie divinandi: Danaus tibi pater est et manus illa et mens cruenta. Sed illarum etiam parricidarum virginum una tamen iuveni pepercit amanti. Non te oro supplex, non fundo lacrimas, perfice rem, ut me vel ense tangas.

XLVIII. (12) Sodali cuidam.

Et tam tu malignus es ut neminis miserearis, et ego tam sum miser, ut nec ab alio accipere velim, qua valde gaudeo miseria, repulsæ ferendæ finem miime appetens, ne tu quoque ob moris immanitatem male audire desinas. Meum enim unius voluptatis opus est, tuum vero communem incurrit culpæ in omnes commissæ reprehensionem.

XLIX. (9) Eidem.

Ficus tibi misi vernas, taque mireris in eis, sive quod iam sint, sive quod adhuc.

L. (49) Eidem.

Quid novum plagii genus istud? quæ tyrannis? trahis me oculis rapisque invitum, quemadmodum navigantes Charybdis absorbebat. Sunt igitur et amoris scopuli et oculorum turbines, quibus qui semel implicatus fuerit demergitur. Et hoc quidem Charybdis non habebat: statim temporis erat hoc naufragium, et si quis paullum expectaret, inventa in mari arbore ex periculo evaderebat. Qui vero in hoc mare delatus semel fuerit, huic nullus patet exitus.

LI. (75) Mulieri.

Rosam Sappho amat, semperque aliqua eam ornat laude pulcras virgines cum ea comparans, comparat eam etiam cum Gratiarum brachiis ipsarum nudatis cubitis. Hic igitur si florum est pulcherrimus, brevis tamen est ætatis, transit enim una cum ceteris vere transacta iuventute: tua vero forma semper floret, unde in oculis tuis genisque tanquam ver auctumnus ridet pulcritudinis.

LII. (74) Nicetæ.

Non ægrotant, qui amant, sed qui non amant. Nam si amare (ἐρᾳν) a videndo (ὄρᾳν) est, caeci sunt qui non amant

γγ'. Γυναικί τινα.

Τὴν νεφέλην τῶν ὀφρύων ἀφαιρεῖν ἄμεινον, ὡς μηδὲν κατηφές· εἶη σοι περὶ τὴν ὄραν· αὐτῶν τε γὰρ τῶν ὄρων ἠδέϊους αἱ ἀνειμέναι καὶ γελῶσαι, καὶ τὸ κάλλος ἡδονὴν ὡσπερ ἐκ κατόπτρου ἐμφαίνει τῆς περὶ τοῦ προσώπου γαλήνης, ἣν εἰ μὴ θολώσεις, ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἀμέρα βλεπόμενον δοῖς. εἰ δ' ἐκ Πινδάρου ταῦτα, κάκεινό που κατὰ Πίνδαρον, τὸ τὴν ἀκτίνα τὴν ἀπὸ σοῦ πηδῶσαν εἶναι τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν ὁμῆτειραν.

γδ'. Γυναικί.

Εἰ κάμει φεύγεις, ἀλλ' ὑπόδεξαι κἂν τὰ βόδα ἀντ' ἐμοῦ. καὶ σοι δέομαι μὴ στεφρανοῦσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ κοιμηθῆναι ἐπ' αὐτῶν· καὶ γὰρ ἐστὶν ἰδεῖν μὲν καλὰ, εἴαν τὸ πῦρ ἔχει τὴν ἀκμήν, ἄψχσθαι δὲ μαλακὰ καὶ πάσης στρωμνῆς ἀπαλώτερα ὑπὲρ τὸν Βαβυλώνιον κόκκον καὶ τὴν Τυρίαν πορφύραν. καὶ γὰρ εἰ σπουδαῖα ἐκείνα, ἀλλ' οὐ πνεῖ καλόν. ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ τὴν δειρὴν σου φιλῆσαι καὶ τοῖς μαστοῖς ἐπελθεῖν καὶ ἀνδρίσασθαι, ἂν ἐψῆς, καὶ οἶδ' ἀκούσεται. ὦ μακάρια, εἴαν γυναικῶν περιβάλλειν μέλλετε. ἀλλὰ δεήθητε αὐτῆς ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πρᾶσεύσατε καὶ πείσατε, εἴαν δὲ παρακούῃ, κατακαῶσατε.

γε'. Ἐτέρα γυναικί.

ἽΟντως τὰ βόδα Ἐρωτος φυτὰ· καὶ γὰρ νέα, ὡς ἐκείνος, καὶ ὑγρά, ὡς αὐτός· ὁ Ἐρως, καὶ χρυσοκομοῦσιν ἄμφω καὶ τᾶλλ' αὐτοῖς ὅμοια. τὰ βόδα τὴν ἀκανθαν ἀντὶ βελῶν ἔχει, τὸ πυρρὸν ἀντὶ δάδων, τοῖς φύλλοις ἐπτερωταί. χρόνον δ' οὕτε Ἐρως οὐτε βόδα οἶδεν· ἔχθρος γὰρ ὁ θεὸς καὶ τῆ κάλλους ἀπώρα καὶ τῆ βόδων ἐπιδημία. εἶδον ἐν Ῥώμῃ τοὺς ἀνοσφόρους τρέχοντας καὶ τῷ τάχει μαρτυροῦντας τὸ ἀπιστον τῆς ἀκμῆς· ὁ γὰρ ὀρόμος διδασκαλία γρήσεως. εἰ μὲν οὖν ἄψχ ταχέως τῶν βόδων, μένει, εἰ δὲ μελλήσεις, ἀπελήλυθε. μαραινεται καὶ γυνὴ μετὰ βόδων, ἂν βραδύνη. μὴ μέλλε, ὦ καλή· ζυμπαῖξωμεν, στεφρανωσώμεθα τοῖς βόδοις, ζυνδράμωμεν.

γς'. Μειρακίω.

Ἄπελλεῖόν σοι τὰ ὄμματα. πῶς σοι; εἶπω ὡς οἱ πολιτοσκοῦμενοι τὰς πόλεις. καὶ σὺ τὴν φρουρὰν λαθῶν ἐνδον εἶ. λέγε, τίς σε ἐσήγαγεν, εἰ μὴ τι τὰ ὄμματα ** ἦν ἄρα πάθος ἐρωτικόν καὶ κατὰ τῆς ψυχῆς γενόμενον, ἥ γε πάλαι μὲν μόνα ἐνεθυμείτο ἄἴθελε, καὶ περὶ τὰ κάλλιστα ἐσπουδαῖα φιλοσοφοῦσα, καὶ ἦν αὐτῆς ὁ ἔρως τὰ οὐρανόθεν νότα ὄραν καὶ περὶ τῆς κατὰ ταῦτα οὐσίας οὐσίας πολυπραγμονεῖν καὶ τίνας αἱ τοῦ παντός περίοδοι καὶ τίς ἡ ταῦτ' ἄγουσα ἀνάγκη, καὶ τὸ σκέμμα ἐδόκει χριεστάτον ἡλίω ζυνδραμεῖν καὶ σελήνῃ, ζυγκινδονεῦσαι μὲν ἀπιούσῃ, ζυνησθῆναι

LIII. (72) Mulieri cuidam.

Præstat nubem a superciliis removeere, ne quid triste inlæreat pulcritudini tuæ; ipsarum enim horarum suaviora sunt remissa ac ridentia, et pulcritudo voluptatem tanquam e speculo ostendit ex vultus serenitate, quam si conturbaveris, sidus celsissimum interdiu conspicuum videberis. Quæ si Pindari sunt, hoc quoque Pindari, radium a te prosilientem meorum oculorum esse domitricem.

LIV. (58) Mulieri.

Etsi me fugis, at rosas saltem mei loco suscipe atque oro te, ut non solum coronari eis, sed etiam indormire velis. Nam quum aspectu pulcræ ob igneum fulgorem, tum tactu molles sunt et omni lecto supra Babylonium coccum Tyriamque purpuram teneriores. Nam etsi egregia illa, at pulcrum non spirant. Iussi eas et collum tuum osculari et mammis arrepere, virique partes agere, si permittas, ac scio dicto erunt audientes. O felices, qualem feminam estis complexuræ. Sed rogate eam meo nomine et conciliate et persuadete, sin vero non exaudiat, urite.

LV. (34) Alii mulieri.

Revera rosæ Amoris flores sunt; nam et juveniles sunt, ut ille, et molles, ut ipse Amor, et auræ utrisque comæ sunt et cetera eis similia. Rosæ spinas pro sagittis habent, ruborem pro facibus, foliis alatæ sunt. Diurnitatem nec rosæ nec amor norunt; hæc enim dea et pulcritudinis æstati infesta est et rosarum assiduitati. Vidi Romæ florigeros currentes et celeritate vigoris infirmitatem testificantes; cursus enim utendum esse docet. Itaque si celeriter rosas apprehendas, manent, sin cuncteris, iam abierunt. Marcescit et mulier cum rosis, si moretur. Ne cuncteris, o pulcra, colludamus, coronemur rosis, una curramus.

LVI. (52) Iuveni.

Claudebam tibi oculos. Quomodo tibi? dicam. Ut obsessi portas. Tu tamen clam præsidio intus es. Die, quis te introduxit, nisi oculi præsidium reliquere? Erant igitur amoris insidiæ æque in animam compositæ, quæ olim quidem sola cogitabat, quæ volebat, et in pulcerrimis philosophiæ præceptis operam collocabat, eratque ei amor cæli terga intueri et naturam eius indagare, quæque essent mundi versationes et quæ ista agens necessitas, gratissimaque videbatur contemplatio, solis cursum persequi atque lunæ, cum ea decrescente una trepidare et

δὲ πληρουμένη, τῷ τε ἄλλῳ χορῶ τῶν ἀστέρων ζυμπληνηθῆναι καὶ μηδὲν ἄβατον μηδ' ἀθέατον καταλιπεῖν τῶν ὑπὲρ τὴν γῆν μυστηρίων. ἀρ' οὖ δ' ἀνθρωπίνῳ πλησιάσασα ἔρωτι ἐάλω κάλλους ὀμμασι, πάντων ἀμελήσασα ἐκείνων περὶ ἐν τοῦτο ἐσπούδακε, καὶ ὅσον ἂν τῆς ἔξω μορφῆς ἀρπάσῃ, τοσοῦτον ἐνδον ζυτιθῆσι καὶ μνήμη ταμιεύεται, τὸ δ' ἔσω παρελθὼν φῶς μὲν ἐστὶν ἐν ἡμέρᾳ, νύκτωρ δ' ὄναρ γίγνεται.

νζ'. Πρὸς φιλοῦντα.

Πείπεισαι μὲν, ὡς εἰκάζειν ἔγω, τοῦ δ' ἔργου τὴν αἰσχρὴν ὄνειρος; εἶτα πᾶρμα ἀποδιδάσκεις, ἀρ' οὖ τις φίλος γίγνεται; οὐκ ἐντεῦθεν ἐπληρώθη καλῶν τὰ Ὀμήρου ἔπη τὸν Νιρέα τὸν Ἀχιλλέα ἐς Τροίαν ἄγοντος; οὐκ ἐντεῦθεν Ἄρμόδιοι καὶ Ἀριστογείτονες, οἳ γε φίλοι καὶ μέχρι τῶν ξιπῶν; ὁ δ' Ἀπόλλων οὐκ Ἀδμήτην καὶ Βράγχω ἐθήτευσεν; ὁ δὲ Ζεὺς οὐ τὸν Γανυμήδην ἤρπασεν, ᾧ χάρις καὶ πρὸ τοῦ νέκταρος; μόνον γὰρ ὑμεῖς οἱ καλοὶ καὶ τὸν οὐρανὸν οἰκείτε ὡς πόλιν. μὴ φρονήσῃς ἔραστοῦ σεαυτοῦ δοῦναι μὲν ἀθανασίαν οὐκ ἔχοντος, τὴν δ' αὐτοῦ ψυχὴν προτείνοντος. εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἔτοιμος ἀποθνήσκειν, κἂν ἐπιτάτῃς τοῦτο νυνί. εἰ δὲ πλέκω τὸν βρόχον, ἀπάνθρωπε, οὐ καθαιρήσεις;

νη'. Μειρακίῳ.

Ἐπαινῶ σε ἀντισοζιζόμενον τῷ χρόνῳ καὶ περικόπτοντα τὰ γένεια· ὁ γὰρ ἀπῆλθε φύσει, τοῦτο μένει τέχνη, ἥδιστα δ' ἡ τῶν ἀπολλυμένων ἀνάκτησις. ὥστ', εἰ ἔμοι ξυμβουλευόντι πείθοιο, τῇ μὲν κεραλῇ κόμα, καὶ μελέτω σοι τῶν βοστρύχων, ὡς τοὺς μὲν ταῖς παρειαῖς ξυκαταβαίνειν ἡρέμα, τοὺς δὲ τοῖς ὤμοις ἐπικαθῆσθαι, καθάπερ φησὶν Ὀμηρος τοὺς Εὐβοεῖς ὀπισθεν κομᾶν (κεραλῇ γὰρ ἀνοῦσα ἡδίων παρὰ πολλὸ τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς φουτοῦ, εἴπερ γε δεῖ καὶ ταύτην τὴν ἀκρόπολιν μὴ ψιλὴν δρᾶσθαι μηδ' ἀκόσμητον), τὰ δὲ γένεια σοι ψιλὰ ἔστω, καὶ μηδὲν ἐνοχλείτω τῷ φωτὶ τούτῳ μήτε νεφέλῃ μήτε ἀχλύς. ὡς γὰρ οὐχ ἡδὺ θέαμα κεκλεισμένα ὄμματα, οὕτως οὐδὲ γένεια καλοῦ κομῶντα. εἶτε οὖν φαρμάκοις εἶτε μαχαίραις λεπταῖς εἶτε ἄκροισ δακτύλοις εἶτε ῥύμμασι καὶ πόαις εἶτε ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, πρᾶττε σεαυτῷ τὸ κάλλος μακρότερον. οὕτω γὰρ ἔση μιμούμενος τοὺς ἀγήρω θεούς.

νθ'. Γυναικί.

Ἐχθὲς ξυγκλείσας τὰ βλέφαρα ὅσον ἡσυχῇ σκαρδαμύξαι, πολλὴν ἡγούμην τὸν χρόνον. ἀμέλει τοῖς ὀφθαλμοῖς ὡς ἀνεράστοις ἐνεκάλου « τί δὴ αὐτῆς ἐπελάθεσθε; τί δὲ τὴν φρουρὰν ἐξελίπετε; ποῦ δ' ἐστὶ καὶ τί γέγονε; κἂν τοῦτο αὐτὸ μηνύσατε. » νομίσας δ' ἀκούειν ἀπῆλθον ἔθνα σε ὄψεσθαι ὥμων καὶ τοῦτο ἐκείνο ἐξήτουν ὡς ἤρπαγμένην. τί οὖν μέλλω ποιεῖν,

una gaudere cum impleta, atque cum reliquo astrorum choro una oberrare, nihilque mysteriorum, quæ terræ immineant, intactum aut invisum relinquere. Sed ex quo humano admota amoris pulcritudinis oculis capta est, neglectis istis omnibus in hoc uno studium collocavit, et quantum externæ formæ arripuerit, tantum intus componit et memoria reponit, quicquid autem intus fuerit admissum, lumen quidem interdiu est, noctu vero somnium evadit.

LVII. (56) Amanti.

Persuasum est tibi, ut concicere licet, sed rei metuis turpitudinem? quid igitur facinus declinas, quo demum iungitur amicitia? nonne hinc puleris referta sunt Homeri carmina, Nireum, Achillem Troiam adducentis? nonne hinc Harmodii et Aristogitones, qui quidem amici vel adensem usque? Apollo item nonne Admeto serviit atque Brancho? ac Iuppiter nonne Ganymedem rapuit, quo vel nectare magis gaudet? soli enim vos puleri cælum etiam velut urbem habitafis. Ne tibi invideas amatorem, qui quidem immortalitatem tibi dare nequit, at animam suam tibi offert. Quod si non credis, paratus sum ad mortem, ubi hoc nunc iubes. Si laqueum autem nec tam, inhumane, non detrahes?

LVIII. (62) Iuveni.

Laudo te, qui tempus arte eludas et lanuginem reseces; quod enim natura discessit, id arte manet, iucundissima vero est eorum, quæ amissa sunt, recuperatio. Itaque si quid mea apud te valet auctoritas, capite comam ale, circinnosque cura, ut alii iuxta genas descendant placide, alii in humeros defluant, quemadmodum Homerus ait Eubœos a tergo comare (nam caput capillum germinans multo iucundius est Minervæ planta, siquidem et hanc arcem non convenit nudam inornatamque conspici), genæ vero nudæ tibi sint, nec quicquam huic lumini officiant neque nubes neque caligo. Nam uti haud iucundum adspectum præbent clausi oculi, sic neque genæ pulcri capillosæ. Sive igitur medicamentis sive cultellis sive summis digitis sive smegmatis et herbis sive alia quadam arte, fac ut maneat tibi pulcritudo Sic enim deos imitatus fueris nunquam senescentes.

LIX. (63) Mulieri.

Heri quum palpebras clausissem, ita tamen ut placide nictarem tantum, longum tempus putabam præferiisse. Sane oculos ut amoris expertes obiurgabam, « quid igitur oblitus eius estis? cur custodiam deseruistis? ubinam est et quid accidit? hoc saltem ipsum indicate. » Quumque audire mihi visus essem, abii eo, ubi te visurum me opinabar, et ut raptam, quod aiunt, te quærebam. Quæd

ἐὰν ἐξελάσῃς ἐς ἀγρόν, ὡς πέρυσι, καὶ πολλῶν ἡμερῶν τὰς ἐν ἄστει διατριβὰς καταλίπῃς; ἤγοῦμαι ἀναγκαῖον σαφῶς ἀπολωλέναι μηδὲν ἔχοντα ἢ δὴ μῆτε ἀκούειν μῆτε δρᾶν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐψεύσθαι σοι νομίζω τὴν πόλιν ἐξίουση καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν ἄστει θεοὺς ἐλκομένους ὑπὸ τῆς θεάς. τί γὰρ ἐνταῦθα μόνου ποιῶσιν; εἰ δὲ κἀκείνοι κατὰ χώραν μενοῦσιν, ἀλλ' ἔγωγε οὐκ ἀπολειφθήσομαι τοῦ Ἐρωτος ἐφ' ὅλκιον· εἰ δὲ καὶ σκάπτειν δέοι, λήψομαι τὴν δίκελλαν, εἴτε κλαῖν, θεραπεύσω τὰς ἀμπέλους, εἴτε ἐπάγειν λαχάνους ὕδωρ, ὀδοποιήσω τὸν δρόμον. τίς γὰρ οὕτω τυφλὸς ποταμός, ὡς σὴν γῆν μὴ γεωργεῖν; ἐν ἐξομνυμαί τῶν ἐν ἀγροῖς εἰθισμένων, ἀμέλγειν γάλα. μόνων ἡδέως τῶν σῶν μαστῶν ἄπτομαι.

ξ'. Γυναικὶ καπηλίδι.

Πάντα με αἰρεῖ τὰ σά, καὶ ὁ λινοῦς χιτῶν ὡς ὁ τῆς Ἴσιδος, καὶ τὸ καπηλεῖον ὡς Ἀφροδίσιον, καὶ τὰ ἐκπώματα ὡς Ἡρας ὄμματα, καὶ ὁ οἶνος ὡς ἄνθος, καὶ τῶν τριῶν δακτύλων αἱ ζυνοθεῖσαι, ἐφ' ὧν ὀχεῖται τὸ ποτήριον, ὥσπερ αἱ τῶν φύλλων τῶν ἐν τοῖς ῥόδοις ἐκβολαί. κἀγὼ μὲν φοβοῦμαι μὴ πέση, τὸ δ' ἔστηκεν ὀχυρῶς ὡς γνώμη ἐρηρσιμένον, καὶ τοῖς δακτύλοις ζυμπέρυκεν. εἰ δὲ καὶ ἀποπίεις ποτὲ, πᾶν τὸ καταλειπούμενον γίνεταί θερμότερον τῷ ἄσθματι, ἥδιον δὲ τῷ νέκταρος. κάτεισι γοῦν ἐπὶ τὴν φάρυγγα ἀκωλύτους ὁδοῖς, ὥσπερ οὐκ οἶνῳ κεκραμένον, ἀλλὰ φιλήμασιν.

ξα'. Γυναικί.

Τίς σε, ὦ καλή, περιέχειρεν; ὡς ἀνόητος καὶ βάρβαρος ὁ μὴ φεισάμενος τῶν Ἀφροδίτης δώρων. οὐδὲ γὰρ γῆ κομῶσα ἢ δὴ οὕτω θεάμα ὡς γυνὴ κατάκομος. φεῦ ἀναίδους παλάμη, ὄντως πάντα τὰ ἐκ πολέμιον πέπονθας· ἐγὼ δ' οὐκ ἂν οὐδ' αἰγμάλωτον περιέχειρα, τιμῶν τὸ κάλλος ὡς οὐχ ἡδέως ἀμελούμενον. ἀλλ' ἐπεὶ τετέλεσται τὰ δεινά, κἂν μήνυσον τὰς κόμας ποῦ κείνται, ποῦ τέμνηται, πῶς αὐτὰς ὑποσπόνδους λάβω, πῶς φιλήσω γαμὰ κειμένας. ὦ περὰ Ἐρωτος, ὦ κεφαλῆς ἀροθίνια, ὦ κάλλους λείψανα.

ξβ'. Τῇ αὐτῇ.

Ὅτε ἔκρινε τὰς θεάς ὁ Ἀλέξανδρος, οὐπω παρῆν ἡ ἐκ Λακεδαίμονος· εἰ δ' οὖν, μόνη ἂν καλὴν ἀπεφῆναιτο ἦν αὐτὸς ἐβούλετο. ὅπερ οὖν ἔκρινε τότε πρὸς τὴν κρίσιν ἐλλιπῶς ἔσχεν, ἐμοὶ νῦν ἐπανορθώσεται. μὴ κάμνετε, ὦ θεαί, μηδὲ ἐρίσετε, ἔχω γὰρ ἰδοῦ τὸ μῦθον. λάθε, ὦ καλή, καὶ νίκα τὰς θεάς, καὶ ἀνάγνωθι τὰ γράμματα. τὰ τ' ἄλλα καὶ ἐπιστολῇ τῇ μήλω κέχρημαι. ἐκείνο Ἐριδος, τοῦτο Ἐρωτος· ἐκείνο ἐσιώπα, τοῦτο φλέγγεται. μὴ βίψῃς, μὴ φάγγῃ· οὐδ' ἐν πολέμῳ πρεσβευτῆς παρανομεῖται. τί οὖν ἐπέσταλκα; αὐτὸ εἶρεῖ « Εὐρίππη, φίλω σε. » ὑπόγρα-

igitur faciam, si in agrum egressa, ut anno proximo multis diebus urbanam reliquisti conversationem? prorsus manifesto de me actum puto, quum nec auditu nec visu iucundum quicquam habeam. Ego enim censeo, te ex urbe egredientem vel ipsos eius deos sequuturos esse adspectu tuo tractos. Quid enim hic soli faciunt? sed etiamsi hi loco suo manebunt, at ego non relinquer Amoris appendix. Quod si etiam fodere oporteat, sumam sarculum, sin putare, colam vites, sin in olera aquam inducere, deducam fossam. Quis enim tam caecus fluvius, quin tuum solum non colat? unum eiuoro eorum, quae ruri fieri solent, lac mulgere: solas enim tuas mammas cum voluptate tango.

LX. (25) Mulieri copæ.

Omnia tua me capiunt, et linea tunica, velut quæ est Isidis, et caupona velut Veneris sacrum, et pocula velut Iunonis oculi, et vinum velut flos, et trium digitorum, quibus poculum vehitur, coniunctio velut in rosis calycis folia. Atque ego quidem metuo ne cadat, at illud firmiter stat quasi consilio fixum et cum digitis concrevit. Quod si etiam degustes aliquando, quod relinquatur omne halitu incalescit et nectare fit suavius. Descendit igitur ad guttur expeditis viis, quasi non vino temperatum, sed osculis.

LXI. (64) Mulieri.

Quis te, o pulchra, totondit? quam amens et barbarus, qui Veneris muneribus non pepercit? Neque terra enim comans tam adspectu pulchra quam femina comata. Heu manum temerariam, revera quicquid ab hoste metuendum passa es. Ego vero ne captivam quidem detonderem, pulcritudinem reverens, ut quam negligere indignum sit. Sed quoniam patratum est facinus, indica saltum, ubi reposita sit coma, ubi abscissa, quomodo fide interposita potiri ea possim, quomodo osculari hami prolectam. O Amoris alas, o capitis primitias, o pulcritudinis reliquias.

LXII. (66) Eidem.

Quum deabus ius diceret Alexander, nondum aderat Lacæna; sin adfuisset, solam pulcram declarasset quam volebat ipse. Quod igitur secus illi tunc in iudicio cadebat, mihi nunc emendabitur. Nolite laborare, o deæ, nec contendere: en malum teneo. Accipe, o pulchra, vincis enim deas, et lege inscriptionem. Ceterum epistola etiam malo utor: illud Eridis erat, hoc Amoris, si lebat illud, vocem hoc emittit. Noli abicere, noli devorare: ne in bello quidem legatus violatur. Quid igitur huic epistolæ inscripsi? ipsum dicit: « Equippe, amo te. »

φον ἀναγνοῦσα « καὶ γὼ σέ. » ὄξεται τὸ μῆλον καὶ ταῦτα τὰ γράμματα.

εγ'. Γυνακί.

Ἐπυθόμην ὡς τὰ βόδα ἐλλόντα παρὰ σέ ὅσα χρέος ἀπέλαθεν· ἐγὼ τε γὰρ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καί ὡς εἰκὸς πiónτα ἀκηράτου χρωτὸς τῆς σῆς δρόσου κατέσχον τὴν ψυχὴν ἐξιούσαν καὶ θυσανασχετούσαν. καλῶς ἐποιήσατε, ὦ βόδα, ἀναβίωσαντα, καὶ δέομαι, μείνατε, ἔστ' ἂν ἔλθω. μαθεῖν γὰρ ἔγνωκα, εἴ τι παρ' ἀλλήλων εἰλήφατε ἐς εὐωδίαν αὐτῆ καὶ ὑμεῖς ἐς χρόνον.

εδ'. Μειρακίφ.

Τὴν σωφροσύνην, ἐφ' ἣ μέγα δὴ φρονεῖς, οὐκ οἶδα τί εἶπω πότερον ἀγριότητα ἀντίπαλον τῶν φύσεως ἐπιταγμάτων, ἢ φιλοσοφίαν ἀγροικία πεσυργωμένην, ἢ αὐθάδη πρὸς ἡδονὰς δειλίαν, ἢ σεμνὴν ὀλιγωρίαν τῶν τοῦ βίου τερπνῶν; ὅ τι δ' ἂν ἦ καὶ δοκῇ τοῖς σοφισταῖς, δοξῆ μὲν ἐστὶ καλόν, ἔργω δ' ἀπανθρωπότερον. τί γὰρ δὴ μέγα, πρὶν ἀπελθεῖν τοῦ βίου, νεκρὸν εἶναι σώφρονα; στεφάνωσαι, πρὶν ὄλω; ἀπανθεῖν, καὶ χερίσαι, πρὶν σαπῆναι, καὶ κτῆσαι φίλους, πρὶν ἔρῃμος γενέσθαι. καλὸν νυκτὶ προλαθεῖν τὴν νύκτα ἐκείνην, πρὶν διψῆν, πεινῆν, πρὶν πεινῆν, φαγεῖν. ποίαν δοκεῖς ἡμέραν σεαυτοῦ; τὴν χθές; τέθηκεν. τὴν τήμερον; οὐκ ἐστὶ. τὴν ἐπιούσαν; οὐκ οἶδ' εἰ παρέσται σοι. καὶ σὺ κακείνα τῆς τύχης.

εε'. Ἐπικτήτω.

Φοβοῦ δῆμον πὰρ' ᾧ πολλὰ δύνασαι.

ες'. Χαρίτωνι.

Μεμνήσθεσθαι τῶν σῶν λόγων ὅτε τοὺς Ἕλληνας, ἐπειδὴν τελευτήσης; οἱ δὲ μηδὲν ὄντες ὅποτε εἰσί, τίνες ἂν εἶεν, ὅποτε οὐκ εἰσίν;

εζ'. Φιλήμονι.

Τὸν τραγωδῶν Διοκλέα εἰ μὲν ἤδη γινώσκεις, ἐπαινεῖς δῆπου, εἰ δ' ἀγνοεῖς, ἐν τοῖς καλῶς ἐπαινουμένοις γράψε, καὶ γενοῦ περὶ αὐτὸν οἷον εἰκὸς ἢ τὸν πεπεισμένον ἢ τὸν μὴ ἀπιστοῦντα.

εη'. Κτησιδῆμφ.

Οἱ ἐρωτικοὶ τῶν ποιητῶν ἀγαθὴ ἀκρόασις καὶ ἐξώροις· ἀγοῦσι γὰρ αὐτοὺς ἐς ἔνοιαν τοῦ ἐρῆν ὥσπερ ἀνηθικότας. μὴ δὲ νόμιζε σεαυτὸν ὑπερήμερον τῆς τούτων ἀκροάσεως· ἢ γὰρ ζυνοῦσία τῶν τοιῶνδε ποιητῶν ἢ οὐκ ἐπιλήσει σε ἀφροδισίων ἢ ἀναμνήσει.

εθ'. Ἐπικτήτω.

Οἱ τελούμενοι τῆ Ῥεᾶ μαίνονται πληγέντες τὰ ὄτα κύπτοις ὀργάνων. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν κυμβάλων καὶ ἀλλῶν ἔργα, σέ δ' οὕτως ἐκπλήττουσιν Ἀθηναῖοι κρο-

His lectis subscribe « et ego te »; capit enim malum has quoque litteras.

LXIII. (36) Mulieri.

Audivi rosas, quum ad te pervenissent, debitam voluptatem percepisse. Nam ut mandavi eis, de purissimo cutis tuæ rore bibentes vitam retinere iam exeuntem et male se habentem. Bene fecistis, o rosæ, quod revixistis, rogoque donec veniam maneatis. Experiri enim decrevi, numquid a vobis invicem profeceritis, in suaveolentia illa et vos in diuturnitate.

LXIV. (71) Iuveni.

Castitatem, qua te effers, quid dicam.nescio : utrum ferociam naturæ legibus adversantem, an philosophiam rusticitatem munitam, an arrogantem adversus voluptates timiditatem, an gravem vitæ deliciarum despicientiam? sed quicquid sit et sophistis videatur, specie quidem pulcrum est, re ipsa inhumanius. Quæ enim quæso laus est, antequam vita decelas præ castitate emori? corona te antequam prorsus emarcueris, et unge te antequam putrueris, et amicos tibi comparâ antequam solus fueris. Pulcrum est, nocte antevertere noctem illam, antequam sitias bibere, antequam esurias edere. Quam diem tuam arbitraris? Hesternam? perit. Hodiernam? non est tua, Crastinam? nescio an tibi futura sit. Et tu et illa Iudibria fortunæ.

LXV. (7) Epicteto.

Time populum, apud quem multum vales.

LXVI. (8) Charitoni.

Græcos opinaris orationum tuarum, ubi vita discesseris, memoriam esse servaturos : qui vero nihil sunt, dum sunt, qui erunt, ubi non fuerint?

LXVII. (11) Philemoni.

Dioclem tragædum, si quidem iam nosti, probas sine dubio, sin vero ignoras, in merito probatorum refer numerum et talem te ei præbe, qualem pat est esse cum. qui aut ipse norit aut non diffidat.

LXVIII. (14) Ctesidemo.

Amatorii poetæ iucundi sunt auditu vel senioribus; amorem enim in mentem eis revocant quasi iuvenescensibus. Noli igitur credere, ad hos audiendos tempus elapsium tibi esse; nam eiusmodi poetarum consuetudo efficit, ut rei veneræ aut non obliviscaris aut reniniscaris.

LXIX. (15) Epicteto.

Qui Rbeæ initiati sunt, furore aguntur aures instrumentorum strepitu percusi. Et illud quidem cymbalotum tibiarumque opus est, te vero ita Athenienses

τοῦντες, ὡς ἐκλανθάνεσθαι τίς εἶ καὶ τίνων γέγονας.

ο'. Κλεοφῶντι καὶ Καίῳ.

Ἐπεὶ ὦν ἐπεστείλατε, τὰ μὲν ἤδη γέγονε, τὰ δ' αὐτίκα ἔσται· ἐγὼ γὰρ Λήμιος ὦν πατριδα ἑμαυτοῦ καὶ τὴν Ἰμβρον ἠγούμαι, ξυνάπτων εὐνοία καὶ τὰς νήσους ἀλλήλαις καὶ ἑμαυτὸν ἀμφοτέροις.

οα'. Αἰρετιανῶ.

Τὸ ποιητικὸν ἔθνος πολλοὶ καὶ πλείους ἢ οἱ τῶν μελιτῶν ἔσμοί, βόσκουσι δὲ τὰς μὲν λειμῶνες, τοὺς δ' οἰκίαι καὶ πάλεις, ἀνθεστῶσί τε αἰ μὲν κηρίους, οἱ δ' ὀψοποιῖα λαμπρᾶ. εἰσὶ δὲ τῶν ποιητῶν οἱ καὶ τραγῆμασιν ἐστιῶντες, τούτους δ' ἠγώμεθα τοὺς τῶν ἐρωτικῶν ποιητάς, ὧν εἷς καὶ Κέλσος οὗτος ᾧδαῖς παραδεδωκὼς τὸν ἑαυτοῦ βίον ὥσπερ οἱ χρηστοὶ τέτιγες. ὡς δ' ἂν μὴ δρόσῳ ἀλλὰ σιτίοις ἀληθινῶς τραφεῖη, πεπίστευκά σοι μελήσειν.

ογ'. Ἀντωνίνῳ.

Οἱ πελαργοὶ τὰς πεπορθημένας πόλεις οὐκ ἐσπέτονται, κακῶν πεπαυμένων ἠχῶ φεύγοντες· σὺ δ' οἰκίαν οἰκίης, ἣν αὐτὸς ἐπόρησας καὶ θεοῖς τοῖς ἐν αὐτῇ θύεις ὥσπερ οὐκ οὔσιν, ἢ οὔσι μὲν, ἐκλελησμένοις δ' ὅτι καὶ τὰ ἐκείνων ἔχεις.

οδ'. Ἰουλίᾳ Σεβαστῇ.

Οὐδ' ὁ θεσπέσιος Πλάτων τοῖς σοφισταῖς ἐβάσκηεν, εἰ καὶ σφόδρα ἐνόησεν δοκεῖ τοῦτο, ἀλλὰ φιλοτίμως πρὸς αὐτοὺς εἶγεν, ἐπειδὴ διεφοίτων θέλγοντες μικρὰς τε καὶ μείζους πόλεις τὸν Ὀρφῆως καὶ Θυμῆρου τρόπον, τοῦ δὲ βασκαίνειν ἀπέχει τοσοῦτον, ὅσον φιλοτιμία φθόνου· φθόνος μὲν γὰρ τρέφει τὰς μοχθηρὰς φύσεις, φιλοτιμία δὲ τὰς λαμπρὰς ἐγείρει, καὶ βασκαίνει μὲν τις τὰ μὴ ἑαυτοῦ ἐφικτά, ἀ δ' ἄμεινον ἢ μὴ χεῖρον διαθήσεται, φιλοτιμεῖται πρὸς ταῦτα. ὁ γοῦν Πλάτων καὶ ἐς τὰς ιδέας τῶν σοφιστῶν ἔεται, καὶ οὔτε τῷ Γοργίᾳ παρήσει τὸ ἑαυτοῦ ἄμεινον γοργιάζειν, πολλὰ τε κατὰ τὴν Ἰππίου καὶ Πρωταγόρου ἠγῶ φθέγγεται. (α) ζηλωταὶ δ' ἐγένοντο ἄλλοι μὲν ἄλλων· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ τοῦ Γρύλλου φιλοτιμεῖται πρὸς τὸν τοῦ Προδίκου Ἡρακλέα, ὅποτε ὁ Προδικὸς τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀρετὴν ἄγει παρὰ τὸν Ἡρακλέα καλούσας αὐτὸν ἐς βίου αἴρεσιν. Γοργίου δὲ θαυμαστά ἦσαν ἄριστοί τε καὶ πλείστοι· πρῶτον μὲν οἱ κατὰ Θεσσαλίαν Ἑλληνας, παρ' οἷς τὸ βητορεῦσιν γοργιάζειν ἐπωνυμίαν ἔσχεν, εἶτα τὸ ξυμπαν Ἑλληνικόν, ἐν οἷς Ὀλυμπίᾳ διελέγη κατὰ τῶν βαρβάρων ἀπὸ τῆς τοῦ νεῶ βαλβίδος. λέγεται δὲ καὶ Ἀσπασία ἡ Μιλησία τὴν τοῦ Περικλέους γλῶτταν κατὰ τὸν Γοργίον θῆξαι, Κριτίας δὲ καὶ Θουκυδίδης οὐκ ἀγνοοῦνται τὸ μεγαλόγνωμον καὶ τὴν ὄφρυν παρ' αὐτοῦ κεκτημένοι, μεταποιῶντες δ' αὐτὸ ἐς τὸ οἰκεῖον ὁ μὲν ὑπ' εὐγλωττίας, ὁ δ' ὑπὸ

plausu obstupefaciunt, ut quis sis obliviscaris et a quibus parentibus ortus.

LXX. (16) Cleophonti et Caio.

De quibus scripsistis, ea partim iam facta sunt, partim brevi fient. Ego enim, qui Lemnius sim, Imbrum quoque patriam mihi esse puto, benevolentia et inter se insulas et me ipsum utrique iungens.

LXXI. (17) Haretiano.

Poetica gens numerosa, pluresque quam apium examina, pascuntque illas prata, hos domus atque civitates, epulisque se excipiunt illae favis, hi splendido obsoniorum apparatu. Sunt etiam poetae, qui bellaria apponant, ac tales putemus amatoriorum poetas. quorum unus et Celsus iste, qui vitam suam cantibus impendit quemadmodum bonae cicadae. Qui ne rore, sed vero cibo alatur tibi curae fore confido.

LXXII. (18) Antonino.

Ciconiae in urbes devastatas non advolant praeteritorum malorum imaginem fugientes; tu vero domum habitas, quam ipse diripuisti, diisque, qui in ea sunt, sacrificas, quasi non sint, aut ut sint, quasi quod et ipsorum bona occupaveris oblitis.

LXXIII. (19) Iuliae Augustae.

Nec divinus Plato sophistis invidebat, etsi valde hoc quibusdam placet, verum aemulabatur eos, quod parvas magnasque civitates demulcentes Orphei atque Thamyri modo oberrabant, a malignitate autem tantum aberat, quantum ab invidia aemulatio. Nam invidia misera ingenia nutrit, aemulatio vero splendida excitat, atque invidet quis eis, quae ipse nequit consequi, quae vero ut meliora evadant aut non deteriora curat, haec aemulatur. Plato igitur sophistarum etiam formas appetit, ac neque Gorgiae cedit gorgissando et multa ad Hippiae et Protagorae dicendi genus exprimit. (2) Aemuli autem alii aliorum exstiterunt; nam et Grylli filius Prodicti Herculem aemulatur, quum Prodictus pravitatem et virtutem ad Herculem adducit ad vitae genus eligendum eum invitantes. Gorgiae autem admiratores erant optimi et plurimi, ac primum quidem qui Thessaliam habitabant Graeci, apud quos eloquentiae ars gorgissandi cognomen accepit, tum universi Graeci, coram quibus Olympiae contra barbaros ex templi crepidine disseruit. Fertur etiam Aspasia Milesia Periclis linguam ad Gorgiae exemplum acuisse, Critiam autem et Thucydidem non ignorant granditatem et fastum orationis ab eo accepisse, atque ad suam indolem accommodavisse alterum pro facundia,

βιώμας. (1) καὶ Λισγίνης δ' ὁ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ὑπὲρ οὗ πρῶτον ἐσπούδαζες ὡς οὐκ ἀφανῶς τοὺς διαλόγους κολάζοντος, οὐκ ὠκνῶν γοργαίαν ἐν τῷ περὶ τῆς Θαρργαλίας λόγῳ. φησὶ γὰρ που ὧδε· « Θαρργαλία Μιλησία ἐλθούσα εἰς Θεσσαλίαν ξυνην Ἀντιόχῳ Θεσσαλῷ βασιλεύοντι πάντων Θεσσαλῶν. » αἱ δ' ἀποστάσεις αἱ τε προσβολαὶ τῶν λόγων Γοργίου ἐπεχωρίζον πολλαχοῦ μὲν, μάλιστα δ' ἐν τῷ τῶν ἐποποιῶν κύκλῳ. πείθε δὴ καὶ σὺ, ὦ βασιλεῖα, τὸν θαρσαλιώτερον τοῦ Ἑλληνικοῦ Πλούταρχον μὴ ἄγχεσθαι τοὺς σοφισταίς, μηδ' ἐς διαβολὰς καθίστασθαι τοῦ Γοργίου. εἰ δ' οὐ πείθεις, σὺ μὲν, οἷα σου σοφία καὶ μῆτις, οἶσθα τί γὰρ ὄνομα θέσθαι τῷ τοιῷδε, ἐγὼ δ' εἰπεῖν ἔξωμ οὐ λέγω.

ζ'. Ὅτι πένης — ἁλικιαιάδης. πενία γὰρ οὐκ ἐστὶν ἐγκλημα, οὔτε... τὴν ἐνάστου αἰτίαν ἢ τύχῃ ἀπυλῆται πρὸς ἀλλήλους κοινωνία. ἄπειθ — ἐλεούμενος. ἐκεῖνος σεμνύνεται τῷ θηράματι, ὁ πένης σιωπᾷ πάλιν — ὁ πένης ἐκυτόν, ὡς μηδ' ἐν τούτῳ τὴν τιμὴν ἀπείναι τῆς αὐτοουρίας. ὁ πλούσιος δούς εὐθῶς ἐλέγχεται· τὸ γὰρ πρᾶγμα κατὰ φῶρον γίγνεται τῷ πλῆθει τῶν βυγεννωκότων, ὡς μηδὲ τοὺς γείτονα μηδὲ τοὺς παριόντας τῶν ὁδοπόρων ἀνοήσῃαι τὸ δρᾶμα. ὁ πέντης χρησάμενος φίλῳ λαθάνει· οὔτε γὰρ ὄγκος τῆ δεήσεως πρόσεται, καὶ τὴν τῶν ἐθῶν καταθέσειν ἐκτρέπομένους καὶ τὸ τῶν δυνατωτέρων αὐτοῦ γενέσθαι τινὰς ἀντεραστάς, ὡς βῆστος τοῦ πράγματος, οὐκ ὁμολογεῖ τὴν εὐτυχίαν, ἀλλ' ἀποκρύπτεται. τί δὲ τὰ πολλὰ λέγειν; ὁ πλούσιος — νοσοῦντι; τίς βυναγρυπνησῃ; τίς βυνεξελθεῖν ἐς στρατόπεδον; τίς αὐτόν — κλυτόν.

η'. Εἰ ξένος — ἀνάπτεται, καὶ δεῖ τὸ μὲν λάμψαι, τὸ δ' εὐθὺς αἰσθῆσθαι, διακρίσεως δ' οὐ δεῖ οὔτ' ὡπὶν οὔτ' ὄμμασιν, ἀλλ' εἰσι καὶ ξένοις καὶ πολίταις οἱ τῆς ψυχῆς ἀγγελιοῦ οὐ μὴν — ξένον, οὐδ' ὁ Ἰλλᾶς τὸν Ἡρακλέα, οὐδ' ὁ Λιχύμιος τὸν Ραδάμανθυον, οὐδ' — ἀφανέστερος. εἰ δὲ βέη καὶ μένοντος, ἐγγραφόν με σὺ καὶ Ζεὺς γενεὸς φράτριος καὶ Ἀπόλλων πατρός; ἢ δὲ φυλὴ τοῦ Ἑρωτος.

ι'. Τοὺς ὄρνεις — δικτύοις, καὶ τε ἐμποροῦ; τίς ἐθῶν, ποιμαίνειν μοι δοκεῖς κἂν καθῆσθαι πείθων τοὺς λίθους, κἂν τε ἐπὶ θαλάτταν — ἡμέρας, καὶ μὴν καὶ ποταμοῦ πλησίον γενόμενος τὸν μὲν οὐκ οἶδα ὅπως ἤρξινται, σὲ δὲ βρεῖν ἀντ' ἐκεῖνος νομίζω καλὸν καὶ μέγα καὶ πολὺ μείζον τῆς θαλάττης, ἀπιδῶν — δὲ φαίνειν, ὃν ἐγὼ βούλομαι. εἰ δὲ — σέ.

ιβ'. Πόθεν μου — καὶ κάεσθε καὶ φλογίζεσθε ἀπαλλαγῆν ὧν εἰσεσθε εὐρεῖν μὴ δύναμαι. μακαρίων, ὡ θεοί, τῶν ἐκ γενετῆς τυφλῶν, ἐφ' οὓς ἔρω; ὁδὸν οὐκ ἔχει.

ιγ'. Ὁ καλός — ἀνθεῖ. φεῦ, μέλλοντες ἐγγράσαμεν, σὺ μὲν ἄρτων εἰξίαι μὴ θελήσας, ἐγὼ δ' ἀνήστας δεηθῆναι. πρὶν — ὀμνύει.

ιδ'. Τί μοι — ἀπιστον καὶ καθάπερ πυρὸς ὀρμῇ σθένυνται, τὸ δὲ — ὀψέω.

ιη'. Μαλακώτερον — βρούματι ἐς ἀντίληψιν τῆς ἰλύος γενομένης — πᾶν, καὶ τὸ ἴχνος προσκυνήσομεν πάντες, ὡ βυθμόν — φίλημα ἐρριμμένον.

ιθ'. Μειρακίῳ πόρῳ. Πωλεῖς σεαυτόν; καὶ γὰρ — βύδων ἐκεῖνοις μὲν ἀρείσκει, ὅτι καὶ γυμνὸς ἔστηκας καὶ δίωξας ἐς κρῖσιν σεαυτόν, ὁ μόνον κἀλλος ἰδίόν ἐστι παρρησίαν εὐτυχούτος. μὴ δὴ αἰδοῦ — οὐχ ἑνός καὶ ἀστρα πάντων καὶ ὁ ἥλιος — βασιλευε καὶ λάμβανε καὶ ἔτι προσκυνῶ.

κα'. Οὐσά τις — φριδίτω. ἐμοὶ μὲν οὐδενὶ ἄλλῳ δοκεῖ προσοικεῖναι φύλλα βύδων λυθέντων ἢ πίπτουσιν· οἱ πολλοὶ γε τῶν σφόδρα ἐρωτικῶν αὐτοῖς μᾶλλον ἀχθονται λυθεῖσιν ἢ χιρίρῳσιν ἐπιτετεχισμένον, ἐπεὶ τὴν παρουσίαν τῆς ἡρόνης· αὐτῶν ὁ μὲλλον φόβος νικᾷ. ἢ δὲ σὴ — λυεταί. εἰ γὰρ ἐπιτρέψαι; μοι κἂν ἕνα βύστρουχον ἐκτεμεῖν. εἰ γὰρ ἀπέλομαι;

alterum pro robore. (3) Æschines etiam Socraticus, de quo nuper diserebas, ut qui non obscure dialogos suos castigasset, in sermone de Thargelia scripto gorgissare non dubitabat. Dicit enim hoc fere modo : « Thargelia Milesia profecta in Thessaliam cum Antiocho versabatur Thessalo, qui cunctis imperat Thessalis. » Separationes autem et commissuræ orationum Gorgiæ multis quidem locis recipiebantur, maxime vero in epicorum poetarum corpore. Iam suade tu quoque, regina, Græcorum audacissimo Plutarcho sophistis infensum esse minime, nec de Gorgia male existimare. Quod si non persuadebis, tu quidem pro sapientia tua ac prudentia quo talis nomine sit appellandus nosti, ego vero, quamvis possim dicere, non dicam.

VII. Quia — Alcibiades. Paupertas enim non est criminis neque ignominie, quoniam quod quisque queritur hominum, fortuna mutuo redarguit commercio. Respice — misericordiam. Ille de præda gloriatur, pauper tacet. Rursus — se ipsum, ut ne in hac quidem re honor absit admotæ ab ipso operi manus. Dives eo quod dat statim vincitur, res enim palam fit multitudinis eorum, qui conscii sunt, ut neque vicini, neque qui forte interveniunt viatores negotium ignorent : qui paupere utitur amico, latet; procul enim fastus abest a rogatione et aliorum calumniis evitans ac ne quis de potentioribus sibi rivalis existat, ut quæ facillima res sit, non proficitur felicitatem, sed dissimulat. Quid multa — potest. Quis una pernoctare? quis una in castra exire? quis telo — dives sum.

VIII. Quod — incidit, nec fieri potest quin hic effulgeat, illa statim persentiat. Discrimine autem nec aures nec oculi indigent, verum et peregrinis et civibus animi nuntii sunt. At — pænegrina, neque Hyllas Herculem, neque Licymium Rhadamanthum, neque — obscuritate. Sin vero et assiduo opus sit, tribui tææ me adscribe et Iuppiter esto phratrius et Apollo patrius, tribus autem Amoris.

X. Aves — circumfero, et si ad montem quandam accedam, pascere mihi videris ac sedere movens lapides, sin ad mare — d'ci. Quin etiam prope fluvium si consistam, nescio quomodo ille mihi evanescit, te vero eius loco fluere puto puterum magnumque et mari multo maiorem. Sin autem — lucere, quem ego cupio. Sin — te.

XII. Qua — atque urimini et deliberate liberationem — querentes. Beatos, o dii, eos, qui cæci nati sunt, ad quos amor nullus patet aditus.

XIII. Formosus — floret. Eheu cunctantes consenuimus, tu quidem citius nolens obsequi, ego vero precari metuens. Priusquam — iurandum.

XV. Quid — incertum et ut ignis impetus exstinguitur, quod — argumentum.

XVIII. Affectus — inhæsisse limo eam retinente atque — herbam et vestigium osculabimur omnes, o — iactum osculum.

XIX. Puero quæstum corpore facienti. Vendis te ipsum — rosas. Places illis, quod et nudus prostratus iudicio te submittis, quod solum pulcritudinis proprium est sui nactæ fiduciam. Ne — unius est et astra omnium et sol — impera et accipie et alihuc adorer.

XXI. Quæ — perterreant. Mihi quidem nulli alii rei similia videtur rosarium diffluentium folia quam morientibus. Eorum certe, qui amoribus valde dediti sunt, plerique maiore ipsis diffluentibus tristitia quam floris robore communis gaudii afficiuntur. Tuum — difflunt. Utinam concesseris mihi vel unam

οὔτως πνέων, ἔσθ' ἡραριζομένη ῥόδα μακρανθῆναι μὴ δυνατόμενα.

κβ'. Ἡ καλλωπιζομένη — σαυτῆς καὶ τεθάρρηκας, — τὰ πρόσωπα, οὐδ' ἐν ταῖς κηρίαις τέταται γυναικῖν, ἀλλ' ἐν ταῖς ὀδύλοις κλαῖς — φάρμακα.

κε'. Ἐγθές σε — ἐπιστράφη: ἡ γὰρ ἐμίσησας ἡ ἐφοβήθης ἡ οὐκ ἐγνώρισας ἡ μετενόησας.

κς'. Κελευείς — παύσον ὀδοιπόρον, ὃν τὸ σὸν ἄστρον ἀπόλεσον.

κζ'. Ὡς ὄσπερ — διδῶς ἑαυτόν· ἄνθος γὰρ καὶ βαφῆ ταῖς κλαῖς· ἀλλ' αὐγμηρὸς — καλόν· ὁ μὲν γὰρ καλλωπισμὸς ἐταιρικὸν καὶ πᾶν δεῖ δυσχεραίνειν τὴν φαρμακασσομένην εὐμορφίαν ὡς πανουργίας ἐγγύς, τὸ δ' ἀκέραιον καὶ ἄκακον καὶ ἀνεπιβούλευτον μόνων ἴδιον τῶν αὐτῷ δεξαμένων τὸ κάλλος. οὕτω καὶ — εἰδότεον, ὅτι πᾶν ἀληθέστερον τοῦ δεδολωμένου τὸ φύσει παρόν. οὐδεὶς — οὐδὲ λέοντας οὐδ' ὄρνιθας, ὁ δ' ἐπιποιος καλλωπιζῶν χρυσῷ ἢ ἐλέφαντι ἢ ταῖναις λανθάνει λυμαινόμενος τοῦ ζῦρον τὸ γαῦρον καὶ τέχνη παραδιδούς τὸ ἄσκημα ἐπανορθοῦσθαι τῆς φύσεως· τὰ λείποντα.

κη'. Τὴν καλὴν — ξένων πολλὰς· εἰ δὲ δοκεῖ, φέρε, ἐπὶ ξυνοθηκίας γενέσθω τὸ πρᾶγμα· ἡ ἀμφοτέροι μόνωμεν, ἡ μετ' ἀλλήλων ἐκεῖσε ἀπέθλωμεν. οὐ δέχη τούτου· γινώθι σὺν ὡς γενέσθαι μὲν ἰθύς ξένος οὐκ ἀνέχεσθαι, χαίρει δὲ μεταβολαῖς τῆς γῆς οὐσης μιᾶς. τί γὰρ ἄλλο αἰ πατρίδες ἢ μέτρα δεῖλὰ ἀγενῶν νομοθετῶν ὄροι καὶ πύλαι διαγραφόντων τὰ οἰκίαι, ἵνα ταῖς εὐνοίας στενοχωρούμεθα ὑπερβῶντων ὀκνοῦντες τὸ πινάκιον τῆς χωροφιλίας· καὶ μὴν — ἔκτισιν. μὴ τις ἀποκλείει καὶ ξένον πῦρ οὐκ ἐναυσιαν θέλοντα, ἀλλὰ τὸ καόμενον σθέται· μὴ λαχόνηε — ἔχει.

κδ'. Τὰ μὲν — πικρὰν, ἥ, ἔργα θυραυλίας καὶ χαμαικοιτίας καὶ ἡ πρὸς θάλασσαν καὶ χειμῶνα ἀντίταξις καὶ ἡ μ' ἀνάειρ' ἡ ἐγὼ σε πρὸς τὸν ἀντερραστὴν μάχη. τούτων δ' εἰ πάντων σὺ τὸ φάρμακον, ἔργου ἐξημέρου ποιήματα ἀθάνατα καὶ βραχέας σώματος ἡδονῆς μνήμην ἀντιλαβοῦσα ἀγήρω. ἃ μὲν γὰρ δώσεις, κοινὰ καὶ βράδια τοῦ θήσεος παντός, ἃ δὲ κτήρη ἀντι τούτων, οὐδ' ἂν ἐπιποιμὸς σα· εὐνοία καὶ μνήμη καὶ νύξ, ἀφ' ὧν καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ γίνονται.

κε'. Ἐξ ἕθλου — ὁμμάτων ἐναῖ. ἀλλὰ τοῖς μὲν αἴψυχον καὶ ἀκίνητον τὸ διειδές, καθάπερ τῶν ὀδάτων τοῖς ἐστηκόσι, τὰ δ' ἐν ταῖς προσωποῖς ἐκπώματα τῆ τ' ἄλλη ὑγρότητι εὐφραίνειν εἴκοι καὶ τῆ ξυνέσει τῶν φιλημάτων. ὥστ' ἐκεῖνα — ἀμπέλοισ.

κε'. Οὐκ οἶδα — εὐνοίαν· εἰ δὲ καὶ ἀποδύση, ἀστράπτειν τὰ ἔνδον οἶμα. Φειδία καὶ Λύσιππος καὶ Πολύκλειτος, ὡς ταχέως ἐπαύσασθε· οὐ γὰρ ἂν πρὸ τούτου τι ἀγαλμα ἄλλο ἐποιήσατε. εὐ μὲν ἔχει· τῆς χειρὸς ἐξόχως, εὐ δὲ τῆς τῶν στέρων εὐρύτητος, εἰ δὲ τοῦ περὶ τὴν γαστέρα ῥυθμοῦ. τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἶδα πῶς εἶπω. μάχεσθαι τὸ κάλλος καὶ τοῦ Πριαμίδου δικαστοῦ. φεῦ, γένομαι τίς· ταῦτ' ἐπαίνεσθω· καὶ μὴν ἐκεῖνα ἀμείνονα. ἐκείνοις δὴ τὴν κρίσιν· καὶ μὴν ἀνέλκει με ταῦτα ἐπίτρεψον ἀλασθῆσαι καὶ ἀποφαίνομαι.

κε'. Μὴ ὑποθήσῃ — ἐκ τῆς θαλάττης. οὕτω καὶ τὰς Λευκιππίδας· ἐτοίμους ἔχε τοὺς πόδας τοῖς βουλομένοις φιλεῖν καὶ μὴδὲ χρυσοῦ δέου. μισῶ τὰς πέδας, ὧν ἡ πολυτέλεια τιμωρία διαφέρει δ' ἡ χρυσῷ τινὰ ἢ σιδήρῳ δεδῶσθαι· πλὴν εἰ μὴ τούτου ἐκεῖνον καὶ κάλλιον, ὅτι μετ' εὐφροσύνης ἀνιξί.

κη'. Ὁ τοῖς — τῶν ἵππων θαυμάζομεν τοὺς αὐτῶν ξυιέντας καὶ λέοντων τοὺς φρονίμους χρομένους — πολλὸν κρείττων τῶν βασιλέων, εἰ γε ὑμᾶς μὲν φιλοῦμεν, ἐκείνους δὲ φοβούμεθα. μισθώματα λαμβάνεις — ποιῆσαι. καὶ κιθαριστοῖς χαρίζῃ. οὐ μέλλεις πρὸς τὸν Ἀπόλλων βλέπουσα· σὺ δὲ μὴδ' αὐλητῶν ἀπόσχοι, καὶ γὰρ Μουσῶν ἢ τέχνη, μὴδὲ δούλων — ἐλευθέρων, μὴδὲ τῶν ἀμυρῶν κυνηγείων καὶ θήρας ἔχοντων ** ἀσχυνέσθαι τῆς Ἀφροδίτης, ἢ καλῆ· μὴδὲ ναυτῶν — θαλάττης. ἀλλὰ μὴδὲ τῶν μισθῶν στρατευομένων· ἀπόδου δὲ τούτους τοὺς ὑπερηγῶντας. πένητι μὲν γὰρ μὴδ' ἀντιπέης ποτε· ἀκούουσιν αὐτῶν οἱ θεοί. τὸν μὲν γέ-

excidere cincinnum· nam si ita discedam spirans, largita fueris rosas, quæ marcescere nequeant.

XXII. Quæ — fidas teque nitaris, eo — faciem, neque in cerussatarum mulierum numero habebis, verum in eis, quæ ingenue sunt pulcræ, quales — medicamenta.

XXV. Hæri — avertas. Aut enim odisti aut terreris aut non agnoscis aut prenitentiam agis.

XXVI. lubes — sitientem viatorem, quem tuum sidus perdidit.

XXVII. Quam — te ipsum committis; flos enim et color pulcris est, sed — pulcrum est. Munditiis enim deditum esse meretricium est, et omnino aversanda est fucata pulcritudo ut quæ a fraude absit proxime, simplicitas autem probitas et ab insidiis aliena sinceritas solorum est propria eorum, quibus vera obigit pulcritudo. Sic — ignorabant, quia, quod natura suppeditat, omni fucato verius est. Nemo — neque leones, neque aves. Qui vero equos auro exornat vel ebore vel tæniis, imprudens fervidam animalis lædit indolem atque arti committit munus corrigendi ea, quæ naturæ prætermisissa sunt.

XXVIII. Pulcram — possent. Si autem placet, age, pacto de ea re statuatur: aut hic uterque veneamus aut simul illuc discedamus. Non accipis hunc? considera igitur, piscem peregrinum fieri non posse, lubenter tamen mutare solum, quod unum est et idem. Quid aliud enim patriæ sunt quam misera sordidorum legislatorum mensura, terminis ac portis sua circumscripturum, ut benevolentia nostra in angustum cogatur, nec audeamus migrare tabulam, qua amor in patriam imperatur? atqui — vindicandum. Num quis adibus vel peregrinum prohibet ignem non accendere, sed flagrantem exstinguere volentem? noli — agnoscit.

XXIX. Tuos — acerbam, cuius opera sunt ad limina pernecata et humi dormire et cum aestu atque frigore pugnare et « me tolle aut tollam te » cum rivali concertare. Fiorum omnium tu es remedium, pro unius diei re opera sempiterna et pro brevi corporis voluptate memoriam nacta nunquam senescen-tem. Nam quæ dabis, communia sunt et facilia omni feminæ, quæ autem pro his habebis, quanta sint dicere vix possum: benevolentia et memoria et nox, a quibus et mater et pater nascitur.

XXXIII. Ex vitreo — adspectu. Sed his inanimata et immota est pelluciditas quemadmodum aquis stagnantibus, quæ vero in facie sunt pocula, quum reliqua mollitie videntur oblectare, tum osculorum sensu. Quare — expetat.

XXXIV. Quid — odorem. Si autem deponas vestem, intus latentia fulgere puto. Phidia et Lysippe et Polyclete, quam intempesive esse desiistis; neque enim pro hac allam statuum fecissetis. Præstas manus pulcritudine et pectoris latitudine et ventris elegantia. Cetera quomodo describam nescio. De præmio concertat hæc pulcritudo vel Priamida sedente iudice. Heu quo me vertat? hæc laudem? at ista meliora. Istis primas deferam? at hæc me retrahunt. Patere ut attraherem, et sententiam feram.

XXXVI. Noli — emergentem. Sic et Leucippidas. Paratos habe pedes volentibus osculari et ne auro quidem eos constringe, odi vincula, quorum pretium supplicio est. Num autem interest auro quemquam an ferro vinciri? nisi hoc illo pulcris est, quod cum voluptate lædit.

XXXVIII. Quod — nam et equorum admiramur sibi confidentes et leonum superbientes — regibus superior. Siquidem vos amamus, illos metimur. Mercedem — pastoribus. Et citharædis gratificari non dubitas respiciens Apollinem. Tu vero nec tibicinibus abstineas, Musarum enim ars est, neque servos — videntur, neque qui venationem exercent ** pudere Venere, o pulcra, neque nautas — fecit. At neque militum stipendia merentes, hos vero superbos nuda. Pauperibus enim ne verbo quidem adverseris; dii eos audiunt. Senem cole prop-

ροντα τίμησον διὰ τὴν σεμνότητα, τὸν δὲ νέον διδάξον ὡς ἄρτι ἀρχόμενον, τὸν ξένον, ἀν σπεύδῃ, κατὰσχες. ταῦτα καὶ Τιμαγόρα καὶ Λαί: καὶ Ἀρισταγόρα καὶ τὸ Μενάνδρου Γλυκέριον, ὧν κατ' ἴχνη καὶ σὺ βάλνεις. εἰδυῖα χρῆσθαι ** παρῆιγες καὶ τὴν σὴν σοφίαν ἐπὶ καιροῦ τῶν ἔργων ἔχουσα. οὔτε γὰρ — βήματα.

λθ'. Μὴδὲ — φιλοῦσιν' οὐκοῦν οὐδ' ἀναπνεῖν οὐδὲ κλάειν, οὐδ' ἄλλα ὅσα ἢ φύσις. μὴ με διώξῃς τῶν θυρῶν, ὡς τῆς πατρίδος ἢ τύχῃ, μὴδ' ὀνειδίσῃς· πράγμα αὐτόματον. οὐ τὸ λαμπρὸν ἀλόγῳ τῆς δυνάμεως. ἔφευγε — ἀλλὰ δακρύων καὶ τῆς πρὸς τοῦς ἰκετεούντας αἰδοῦς. ἀνάστησον — κατελήλυθα.

ter gravitatem, iuvenem doce tanquam tironem, hospitem, si festinet, retine. Sic et Timagora et Lais et Aristagora, Menandrique Glycerium, quarum vestigiis tu quoque incedis. Sciens uti ** præbebas etiam sapientiam tuam rerum opportunitati accommoditam habens. Neque — tua.

XXXIX. Ne — amantibus. Sin minus, nec spirare, nec lacrimare, nec alia quæ natura fert. Noli me a foribus arcere, ut a patria fortuna, neque exprobrare mihi rem, quæ sponte accidit, exulabat — verum lacrimis et erga supplices verecundia. Erige — restitutus.

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.
PISISTRATI EPISTOLA.

Σόλωνι.

Οὐτε μόνος Ἑλλήνων τυραννίδι ἐπεθέμην οὔτε οὐ προσήκόν μοι, γένους ὄντι τῶν Κοδριδῶν. ἀνέλαβον γάρ ἐγὼ ἃ ὁμόσαντες Ἀθηναῖοι παρέξειν Κόδρω τε καὶ τῷ ἐκείνου γένει ἀφείλοντο. τά τε ἄλλα ἀμαρτάνω οὐδὲν ἢ περὶ θεοῦ ἢ περὶ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθ' ὅτι σὺ διεθήκας τοὺς θεσμούς Ἀθηναίους ἐπιτρέπω πολιτεύειν. καὶ ἀμεινὸν γε πολιτεύουσιν ἢ κατὰ δημοκρατίαν· οὐκ ἔω γὰρ οὐδένα ὑβρίζειν, καὶ ὁ τύραννος ἐγὼ οὐ πλεόν τι φέρομαι ταξιώματος καὶ τῆς τιμῆς, ἵποια δὲ καὶ τοῖς πρόσθεν βασιλεῦσιν ἦν τὰ ῥητὰ γέρα. ἀπάγει δὲ ἕκαστος Ἀθηναίων τοῦ αὐτοῦ κλήρου δεκάτην, οὐκ ἐμοί, ἀλλ' ὅπόθεν ἔσται ἀναλοῦν εἰς τε θυσίας δημοτελεῖς καὶ εἰ τι ἄλλο τῶν κοινῶν καὶ ἦν πόλεμος ἡμᾶς καταλάβῃ. σοὶ δ' ἐγὼ οὔτι μὲμφομαι μὴνύσαντι τὴν ἐμὴν διάνοιαν· εὐνοία γὰρ τῆς πόλεως μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἐμὸν ἔγχοσ ἐμήνυες, ἔτι τε ἀμαθία τῆς ἀρχῆς, ὅποιαν τινὰ ἐγὼ καταστήσομαι. ἐπεὶ μαθῶν τάγ' ἂν ἠνέσχοι καθισταμένου, οὐδ' ἔφυγες. ἐπάνηθι τοίνυν οἴκαδε, πιστεύω μοι καὶ ἀνομότην ἄχαρι μὴδὲν πείσεσθαι Σόλωνα ἐκ Πεισιστράτου· ἴσθι γὰρ μὴδ' ἄλλον τινὰ πεπονθέναι τῶν ἐμοὶ ἐγχορῶν. εἰ δὲ ἀξιώσεις τῶν ἐμῶν φίλων εἰς εἶναι, ἔσθι ἀνά πρώτους· οὐ γὰρ τι ἐν σοὶ ἔνορῳ δολερὸν ἢ ἄπιστον· εἴτε ἄλλως Ἀθῆνησιν οἰκεῖν, ἐπιτετράψεται. ἡμῶν δὲ οὐνεκα μὴ ἐστέρησο τῆς πατρίδος.

Soloni.

Neque solus Græcorum tyrannidem arripiui, neque ut qui a Codro genus repetam rem a me alienam usurpavi. Recepti enim ego quæ postquam Codro eiusque posteris se præbituros iureiurando se obstrinxerant Athenienses abstulerunt. Ceterum nihil delinquo vel in deos vel in homines, verum secundum leges, quos tu dedisti, permitto Atheniensibus vivere. Et melius quidem vivunt quam si libera esset civitas: non enim patior cuiquam fieri iniuriam: neque ego tyrannus auctoritate atque honore antiquis præsto regibus, contentus iis quæ olim illis ex pacto tribui solebant. Ac solvit Atheniensium quivis suarum rerum decimam non mihi, sed ut sit quod in sacrificia publica insumatur et si qua alia re civitas indiget aut quando bellum ingruat. Tibi vero ego non succenseo, quod mentem meam detexeris: civitatis enim studio magis quam mei odio detexisti, prætereaque quale imperium constiturus essem nescius. Nam si servisses, fortasse æquo animo toleravisses, neque in exilium abiisses. Redi igitur in patriam bona fide mihi que et iniurato credens, nihil fore periculi a Pisistrato Soloni. Scito enim neque alium quenquam inimicorum meorum mali quicquam a me perpeßum. Tu vero, si placuerit ex amicis meis esse, eris inter primos: nihil enim video in te fraudis aut perfidiae: sin alio quovis modo habitare Athenis velis, in tuo arbitrio hoc esto positum. Nostra causa ne carcas patria.

ΠΙΤΤΑΚΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

PIITTACI EPISTOLA.

Κρίσιψ.

Κέλεαί με ἰκνέσθαι ἐς Λυδίην, ὅπως σοι τὸν ὄλβον ἴδοιμι· ἐγὼ δὲ καὶ μὴ ὀρεῖς πέπεισμαι τὸν Ἀλυάττεω παῖδα τῶν βασιλῆων πολυχρυσότατον πέλειν. οὐδέν τε πλέον ἄμιν ἰχομένους ἐς Σάρδεις· χρυσοῦ γὰρ οὐ δεύμεθα, ἀλλὰ πέπαμαι ἄρκια καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐτάροις. ἔμπας δ' ἔξομαι, ὡς ἀνδρὶ ξείνῳ γενοίμην τοι συνόμιλος.

Cræsus.

Jubes me in Lydiam venire ad spectandas opes tuas : ego vero his etiam non conspectis persuasum habeo Alyattis filium regum omnium esse opulentissimum. Neque amplius quicquam Sardes profecti habituri sumus : auro enim non indigemus, sed possideo quantum satis et amicis meis sit. Veniam tamen, ut tibi hospitali viro fiam familiaris.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PLATONIS EPISTOLÆ.

α'. Δίων Διονυσίω εὖ πράττειν.

(309) Διατρέψας ἐγὼ παρ' ὑμῖν χρόνον τασούτων καὶ διοικῶν τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν πεπιστευμένος πάντων μάλιστα, τὰς ὠφελείας ὑμῶν λαμβανόντων, τὰς διαβολὰς δυσχερεῖς οὐσας ὑπέμενον· ἤδη γὰρ ὅτι τῶν ὠμοτέρων οὐδὲν ἐμοῦ συνεθέλοντος ὑμῖν δόξει πεπραχθῆναι· πάντες γὰρ οἱ συμπολιτευόμενοι μεθ' ὑμῶν ὑπάρχουσι μοι μάρτυρες, ὧν ἐγὼ πολλοῖς συνηγωνισάμην, ἀπολύσας αὐτοὺς οὐ σμικρὰς ζημίας. αὐτοκράτωρ δὲ παλλάκις τὴν ὑμετέραν πόλιν διαφυλάξας ἀπεπέμφθην ἀτιμότερον ἢ πτωχὸν ὑμῶν ἀποστελλόντων προσήκει καὶ κελυόντων ἐκπλεῦσαι, τασούτων παρ' ὑμῖν διατρέψαντα χρόνον. ἐγὼ μὲν οὖν περὶ ἑμαυτοῦ βουλεύσομαι τὸν λοιπὸν τρόπον ἀπανθρωπότερον, σὺ δὲ τοιοῦτος ὢν τύραννος οἰκήσεις μόνος. τὸ δὲ χρυσίον τὸ λαμπρὸν, ὅπερ ἔδωκας εἰς ἀποστολήν, ἄγει σοι Βακχεῖος ὁ τὴν ἐπιστολήν φέρων· οὔτε γὰρ ἐφόδιον ἐκείνῳ γ' ἦν ἱκανὸν οὔτε πρὸς τὸν ἄλλον βίον ζυμφέρειν, ἀδοξίαν δὲ πλείστην μὲν τῇ διδόντι σοὶ παρασκευάζον, οὐ πολλῶν δὲ ἐλάττω κάμοι λαμβάνοντι. διόπερ οὐ λαμβάνω. σοὶ δ' οὐδὲν διαφέρει δῆλον ὅτι καὶ λαβεῖν καὶ δοῦναι τασούτων, ὅστε κομισάμενος ἄλλον τινὰ τῶν ἐταίρων θεράπευσον ὡσπερ ἐμέ· καγὼ γὰρ ἱκανῶς ὑπὸ σοῦ θεράπευμαι. καὶ μοι τὸ τοῦ Εὐριπίδου κατὰ καιρὸν ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι σοὶ πραγμάτων ἄλλων ποτὲ ζυμπεσόντων

εὖξει τοιοῦτον ἄνδρα σοὶ παρεστάναι.

ὑπομνήσαι δὲ σε βούλομαι διότι καὶ τῶν ἄλλων τραγωδοποιῶν οἱ πλείστοι, ὅταν ὑπὸ τίνος ἀποθνήσκοντα τύραννον εἰσαγάγῃσιν, ἀναβοῶντα ποιούσι

(310) εἴων ἐρημος, ὦ τάσας, ἀπόλλυμαι,

χρυσίου δὲ σπάνει ἀπολλύμενον οὐδείς πεποιήκε. κακέينو δὲ τὸ παίημα τοῖς νοῦν ἔχουσιν οὐ κακῶς ἔχειν δοκεῖ

οὐ χρυσὸς ἀγλαὸς σπανιώτατος ἐν θνατῶν δυσελπίστω βίῳ, οὐδ' ἀδάμας οὐδ' ἀργύρου κλίνας πρὸς ἀνθρωπῶν δοκιμαζόμεν' [ἀστράπτει πρὸς ὄψεις, οὐδὲ γαίης εὐρυπέδου γόνιμοι βριθόντες αὐτάρχεις γυαί, ὡς ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐμοσφράδμων νόησις.

ἔρρωσο, καὶ γίγνωσκε τασούτων ἡμῶν διημαρτηκῶς, ἵνα πρὸς τοὺς ἄλλους βέλτιον προσφέρῃ.

1. Dion Dionysio bene agere.

(309) Ego dum apud vos diuturna opera ita imperium vestrum administrarem, ut ceteris utilitates vestras captantibus fidei dignitate præstarem, gravibus calumniis me subposui. Sciebam enim, quod me vobiscum una res vestras administrante, crudele nihil commisisse unquam videremini. Omnes autem, qui eadem in gubernatione versati sunt, testes mihi esse possunt; quorum ego permultos summo conatu a damnis non mediocribus liberavi. Imperio quin etiam apud vos fungens, civitatem vestram sæpius custodivi. Tandem verò ignominiosus a vobis expulsum sum, quam vilissimum aliquem expelli conveniat, ipse ego iussus a vobis abire, qui tam diuturnam operam vestris sum commodis impartitus. Igitur posthac modo quodam inhumaniori mihi ipsi consulam, tu autem talis tyrannus gubernabis solus. Pecuniam vero illam egregiam, abs te in viaticum missam, per Bacchium hunc una cum his literis ad te remitto. Neque enim ad viaticum sufficit, neque ad ceteram vitam satis est utilis: tibi que danti dedecus allatura maxima, et mihi non multo minus accipienti. Itaque illam accipere nolui. Tua vero nihil interest et dare et accipere tantundem: sed illa recepta tuorum quemvis alterum honorabis, quemadmodum me honorasti. Ego enim abs te satis iam sum honoratus. Et mihi opportune nunc Euripidis illud venit in mentem, Te rebus quandoque poscentibus

talem tibi virum assistere optaturum.

Memnisse autem te volo, et alios tragicos plurimos, cum tyrannum aliquem pereuntem inducunt, huiusmodi illi voces attribuere:

(310) Hen miser, pereo, nullis fultus amicis.

Auri vero defectu pereuntem aliquem nullus adhuc tulit poetarum. Illud quoque poeticum mentem habentibus valde probatur

Non auri fulgor, in misera mortalium vita rarissimi, non adamas, non argentæ mensæ, quæ apud homines habentur in pretio, ita oculis coruscant, neque lati fundi aut pingua cultu tantum valent ad vitam, quantum mens bonorum virorum conscientius.

Vale: et considera tantum erga nos erratum, quo erga ceteros probabilius te geras.

β. Πλάτων Διονυσίῳ εὖ πράττειν.

Ἦκουσα Ἀρχεδήμου, ὅτι σὺ ἤγει γρῆναι περὶ σοῦ μὴ μόνον ἐμέ ἡσυχίαν ἄγειν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐπιτηδείους τοῦ φλαυρόν τι ποιεῖν ἢ λέγειν περὶ σοῦ· Δίωνα δὲ μόνον ἐξαίρετον ποιεῖ. οὗτος δὲ ὁ λόγος σημαίνει, ὅτι οὐκ ἄρχω ἐγὼ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων· εἰ γὰρ ἦρχον ἐγὼ οὕτω τῶν τε ἄλλων καὶ σοῦ καὶ Δίωνος, πλείω ἂν ἦν ὑμῖν τε πᾶσιν ἀγαθὰ τοῖς τε ἄλλοις Ἑλλησιν, ὡς ἐγὼ φημι. νῦν δὲ μέγας ἐγὼ εἰμι ἐμαυτὸν παρέχων τῷ ἐμῷ λόγῳ ἐπόμενον. καὶ ταῦτα λέγω ὡς οὐχ ὑγιές τι Κρατιστοῦ καὶ Πολυξένου πρὸς σὲ εἰρηκτότων, ὧν φασὶ λέγειν τὸν ἕτερον ὅτι ἀκούσαι Ὀλυμπίασι πολλῶν τινῶν τῶν μετ' ἐμοῦ σε κακηγορούντων. ἴσως γὰρ ὀξύτερον ἐμοῦ ἀκούει· ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἤκουσα. γρῆ δέ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὕτως σὲ ποιεῖν τοῦ λοιποῦ, ὅταν τι τοιοῦτον λέγῃ τις περὶ ἡμῶν τινός, γράμματα πέμψαντα ἐμέ ἐρέσθαι· ἐγὼ γὰρ τᾶληθῆ λέγειν οὔτε ὀκνήσω οὔτε αἰσχυνοῦμαι. ἐμοὶ δὲ ὅθι καὶ σοὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους οὕτως τυγχάνει ἔχοντα· οὔτε αὐτοὶ ἀγνωστές ἐσμεν οὐδὲν Ἑλλήνων ὡς ἔπος εἶπεν, οὔτε ἡ συνουσία ἡμῶν σιγᾶται. μὴ λανθανέτω δὲ σε ὅτι οὐδ' εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον σιγηθήσεται· τοιοῦτοι οἱ παραδεδεγμένοι εἰσὶν αὐτῇ, ἅτε οὐκ ὀλίγην γεγεννημένην οὐδ' ἤρεμα. τί οὐν ὅθι λέγω; νυνὶ ἐρῶ ἀνωθεν ἀρξάμενος. πέφυκε ζυγνέται εἰς ταῦτο φρόνησις τε καὶ δύναμις μεγάλη, καὶ ταῦτ' ἄλληλ' ἀεὶ διώκει καὶ ζητεῖ καὶ ζυγίγνεται· ἔπειτα καὶ οἱ ἄνθρωποι χαίρουσι περὶ τούτων αὐτοῖ τε διαλεγόμενοι καὶ ἄλλων ἀκούοντες ἔν τε ἰδίαις ζυνουσίαις καὶ ἔν ταις ποιήσεσιν, (311) οἷον καὶ περὶ Ἱέρωνος ὅταν διαλέγωνται ἄνθρωποι καὶ Ξυσανίου τοῦ Λακεδαιμονίου, χαίρουσι τῆν Σιμωνίδου ζυνουσίαν παραφέροντες, ἅ τε ἐπράξε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ Περιανδρὸν τὸν Κορίνθιον καὶ Θαλῆν τὸν Μιλήσιον ὑμνεῖν εἰώθασιν ἄμα, καὶ Περικλέα καὶ Ἀναξαγόραν, καὶ Κροῖσον αὖ καὶ Σόλωνα [ὡς σοφὸς καὶ Κύρον ὡς δυνάστην.] καὶ ὅθι ταῦτα μιμούμενοι οἱ ποιηταὶ Κρέοντα μὲν καὶ Τηρεσίαν συνάγουσι, Πολυίδιον δὲ καὶ Μίνο, Ἀγαμέμνονα δὲ καὶ Νέστορα καὶ Ὀδυσσεά καὶ Παλαμήδη· ὡς δ' ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ Προμηθέα Διὶ ταύτῃ πη συνηγόν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι. τούτων δὲ τοὺς μὲν εἰς διαφοράν, τοὺς δ' εἰς φιλίαν ἀλλήλοισι ἰόντας, τοὺς δὲ τότε μὲν εἰς φιλίαν τότε δ' εἰς διαφοράν, καὶ τὰ μὲν ὁμοιοῦντας τὰ δὲ διαφορομένους ἄδουσι. πάντα δὴ ταῦτα λέγω τόσῃ βουλόμενος ἐνδείξασθαι, ὅτι οὐκ ἔπειδ' ἂν ἡμεῖς τελευτήσωμεν καὶ οἱ λόγοι οἱ περὶ ἡμῶν σεσιγήσονται. ὥστ' ἐπιμελήτεον αὐτῶν ἐστίν· ἀνάγκη γὰρ, ὡς εἴκει, μέλειν ἡμῖν καὶ τοῦ ἔπειτα χρόνου, ἔπειδ' ἂν καὶ τυγχάνουσι κατὰ τινα φύσιν οἱ μὲν ἀνδραποδωδέστατοι οὐδὲν φροντίζοντες αὐτοῦ, οἱ δ' ἐπεικίστατοι πᾶν ποιούντες ὅπως ἂν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὖ ἀκούσωσιν. ὁ δὲ καὶ ἐγὼ τεκμήριον ποιῶμαι ὅτι ἔστι τις αἰσθησις τοῖς θεσβείσι τῶν ἐνθάδε· αἱ γὰρ

II. Plato Dionysio bene agere.

Audivi ex Archedemo te censere, non solum me sed familiares etiam meos, præter unicum Dionem, nihil mali adversus te loqui debere vel agere. Hoc autem, quod de Dione excipis, ostendit me in familiares meos imperium non habere. Si enim haberem cum in alios tum in Dionem ac te imperium, tam vobis quam ceteris Græcis bona, ut arbitror, plurima provenirent. Nunc autem in hoc dumtaxat magnus sum, quod me ipsum præsto rationi meæ obedientem. Atque hæc dico, quia nihil sinceri Cratistolus et Polyxenus ad te detulerunt. Quorum alterum dicere ferunt audisse Olympiis multos eorum qui mecum erant, de te obloquentes. Forsitan acutius, quam ego, ille audit. Ego enim tale nihil audivi. Videtur autem mihi posthac, quotiens huiuscemodi aliquid ad te defertur, te ita facere oportere, ut scribas ad me et rem ipsam perquiras. Ego enim verum fateri nec formidabo nec erubescam. Mihi autem et tibi ita se res invicem habet. Neque nos alicui, ut ita dicam, Græcorum incogniti sumus, neque familiaritatem nostram huius seculi homines conticescent, certum quoque illud habeto, neque posteros tacituros. Tales sunt, qui eam exceperunt, utpote neque parvam neque obscurem. Quorsum hæc? statim aperiam, superius aliquanto exorsus. Natura quidem lege sapientia potentiaque excellens in idem tendunt, semperque ista duo se invicem affectant, persequuntur, congregiuntur, deinde etiam istis homines admodum delectantur, quotiens sive in carminibus poetarum sive privatis colloquiis huiusmodi quædam referunt aut audiunt: (311) ceu cum de Hierone et Pausania Lacedæmonio loquuntur homines, gaudent Simonidis familiaritatem, quæ cum illis fuit, commemorare et quæ ad eos dixit fecitque referre. Similiter Periandrum Corinthium et Thaletem Milesium una celebrare consueverunt, Periclem et Anaxagoram, Cræsum atque Solonem, ut sapientes, et Cyrum, ut potentem. Atqui hæc imitati poetæ Creontem et Tiresiam simul inducunt, Polyidumque et Minoa, Agamemnonem et Nestorem, Ulixem et Palamedem; atque, ut mihi videtur, eadem ratione prisca homines Iovi Prometheus coniunxerunt. Horum vero alios consentientes alios dissentientes inducunt: alios autem quandoque concordēs, quandoque vero discordēs: eorumque tam dissensiones quam consensiones canunt. Cuncta vero hæc ideo dixi, ut illud ostenderem, quod etiam cum mortui fuerimus, de nobis homines non silebunt; quocirca non negligendum a nobis, sed curam habendum temporis subsequentis. Fit enim natura quadam, ut ignavissimi homines nihil curent quæ sit de ipsis futura opinio: probatissimi autem viri cuncta faciunt, quo in futuris seculis bene de se loquentes homines audiant, quam ego coniecturam facio, esse aliquem sensum iis, qui mortui sunt, rerum nostrarum. quoniam optimi animi sic fore divinant,

βελτίσται ψυχὰι μαντεύονται ταῦτα οὕτως ἔχειν, αἱ δὲ μογηρόταται οὐ φασί, κυριώτερα δὲ τὰ τῶν θεῶν ἀνδρῶν μαντεύματα ἢ τὰ τῶν μῆ. οἶμαι δ' ἔγωγε τοῖς ἔμπροσθεν, περὶ ὧν λέγω, εἰ ἐξείη αὐτοῖς ἐπανορθώσασθαι τὰς αὐτῶν συνουσίας, πᾶν ἂν σπουδάσαι ὥστε βελτίω λέγεσθαι περὶ αὐτῶν ἢ νῦν. τοῦτο οὖν ἡμῖν ἔτι, σὺν θεῷ εἰπεῖν, ἐξέστιν, εἴ τι ἄρα μὴ καλῶς πέπρακται κατὰ τὴν ἔμπροσθεν συνουσίαν, ἐπανορθώσασθαι καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ· περὶ γὰρ φιλοσοφίαν ἡμεῖς ἐγὼ τὴν ἀληθινὴν δόξαν ἐσσεσθαι ἡμῶν μὲν ὄντων ἐπεισεῶν βελτίω, φαύλων δὲ τούναντιον. καίτοι περὶ τοῦτου ἡμεῖς ἐπιμελούμενοι οὐδὲν ἂν εὐσεβέστερον πράττομεν, οὐδ' ἀμελοῦντες ἀσεβέστερον. ὡς δὲ δεῖ γίνεσθαι, καὶ τὸ δίκαιον ἢ ἔχει, ἐγὼ φράσω. ἤλθον ἐγὼ εἰς Σικελίαν δόξαν ἔχων πολλῶν ἐν φιλοσοφίᾳ διαφέρειν, βουλόμενος δὲ [ἔλθων εἰς Συρακούσας] συμμάρτυρα λαβεῖν σέ, (31a) ἵνα δὴ μοι τιμῶτο φιλοσοφία καὶ παρὰ τῷ πλήθει. τοῦτο δ' οὐκ εὐαγὲς μοι ἀπέβη. τὸ δ' αἰτίων οὐ λέγω ὅπερ ἂν πολλοὶ εἴποιεν, ἀλλ' ὅτι ἐφαίνου οὐ πᾶν ἔμοι πιστεύειν σὺ, ἀλλ' ἐμὲ μὲν πως ἀποπέμψασθαι ἐθέλεις, ἑτέρους δὲ μεταπέμψασθαι, καὶ ζῆτεῖν τὸ πρᾶγμα τί τὸ ἐμὸν ἐστίν, ἀπιστῶν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. καὶ οἱ ἐπὶ τούτοις βοῶντες πολλοὶ ἦσαν, λέγοντες ὡς σὺ ἐμοῦ μὲν καταπεφρόνηκας, ἄλλα δὲ ἐσπούδακας. ταῦτα δὲ διαθεσθῆται· ὁ δὲ μετὰ ταῦτα δίκαιόν ἐστι ποιεῖν, ἄκουε, ἵνα σοι καὶ ἀποκρίνωμαι ὁ σὺ ἐρωτᾷς, πῶς γρῆ ἔχειν ἐμὲ καὶ σέ πρὸς ἀλλήλους. εἰ μὲν ὅλων φιλοσοφίας καταπεφρόνηκας, εἶν χάρειν· εἰ δὲ παρ' ἑτέρου ἀχέκοας ἢ αὐτὸς βελτίονα εὐρηκας τῶν παρ' ἐμοί, ἔκεινα τίμα· εἰ δ' ἄρα τὰ παρ' ἡμῶν σοι ἀρέσκει, τιμητέον καὶ ἐμὲ μάλιστα. νῦν οὖν, ὡσπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς, σὺ καθηγοῦ, ἐψομαι δὲ ἐγὼ· τιμώμενος μὲν γὰρ ὑπὸ σοῦ τιμήσω σέ, μὴ τιμώμενος δὲ ἡσυχίαν ἄξω. ἔτι δὲ σὺ μὲν ἐμὲ τιμῶν καὶ τούτου καθηγοῦμενος φιλοσοφίαν δόξεις τιμᾶν, καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὁ διεσκόπεις καὶ ἄλλως, πρὸς πολλῶν εὐδοξίαν σοι οἶσει ὡς φιλοσόφῳ ὄντι· ἐγὼ δὲ σέ τιμῶν μὴ τιμῶντων πλοῦτον ὁδῶς θαυμάζειν τε καὶ διώκειν, τοῦτο δ' ἴσμεν ὅτι παρὰ πᾶσιν ὄνομα οὐ καλὸν ἔχει. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, σοῦ μὲν τιμῶντος ἀμφοτέροις κόσμος, ἐμοῦ δ' ὄνειδος ἀμφοῖν. περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα.

Τὸ δὲ σφαιρίων οὐκ ὀρθῶς ἔχει· δηλώσει δέ σοι Ἀρχέδημος, ἐπειδὴν ἀθροῖ. καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦδε, ὁ τούτου τιμιώτερον τ' ἐστὶ καὶ θεϊότερον, καὶ μάλα σφόδρ' αὐτῷ δηλωτέον, ὑπὲρ οὗ σὺ πέπομφας ἀπορούμενος. φῆς γὰρ δὴ κατὰ τὸν ἐκείνου λόγον, οὐχ ἱκανῶς ἀποδείξειν σοι περὶ τῆς τοῦ πρώτου φύσεως. φραστέον δὲ σοι δι' αἰνιγμῶν, ἵν' ἂν τι ἢ δέλτος ἢ πόντου ἢ γῆς ἐν πτυχαῖς πάθῃ, ὁ ἀναγνοὺς μὴ γνῶ. ὧδε γὰρ ἔχει. περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντ' ἐστὶ καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα, καὶ ἐκείνο αἰτίων ἀπάντων τῶν καλῶν· δεύτερον δὲ περὶ τὰ δεύτερα, καὶ τρίτον περὶ τὰ τρίτα. ἢ οὖν ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ περὶ αὐτὰ ὀρέγεται

deterrimi autem nequaquam. Validiora vero sunt divinorum virorum praesagia, quam aliorum. Puto autem, si liceret superioribus illis defunctis, de quibus loquor, suam consuetudinem emendandam, plurimum operam adhibuituros, ut meliores de se quam nunc opiniones circumferantur. Hoc nobis quidem etiam nunc, favente deo, facere licet, et, si quid in superiorum familiaritate nostra non recte factum est, tam factis quam dictis emendare illud atque corrigere, ut vera et optima, praesertim quantum ad philosophiam attinet, de nobis supersit opinio, ac fama nostrarum verum siquidem bona est, melior, sin mala, bona efficiatur. Atqui nos ista curantes nihil religiosius agere possemus, et negligentes nihil profanum. Quemadmodum autem hoc fieri conveniat ac iuste fieri possit, ego iam dicam. Quando in Siciliam veni, fama erat me permultum inter eos, qui tunc philosophabantur, excellere. (312) Cupiebam etiam cum Syracusas venissem, opinionem illius testem habere te, ut etiam apud multitudinem philosophia mihi honoraretur. Verum non satis prospere mihi res illa successit. Causam vero huius rei non illam fuisse dico, quam plerique existinarent: sed illam fuisse causam assero, quod tu non satis mihi credere visus es, sed me quodam modo dimittere velle, alios vero vocare, et quaerere, quid mihi esset negotii, cum diffidentia quadam, ut mihi videbatur. Et qui de his loquebatur, permulti erant, affirmantes, quod me quidem contemneres atque ad alia animum intenderesses. Haec igitur tunc fama increbuit. Quid autem post haec fieri oporteat, iam audi: ut ad illud, quod interrogasti, respondeam, quo pacto nos invicem gerere debeamus. Si tu quidem omnino philosophiam spernis, valere sinamus; sin autem vel ab alio audisti vel ipse per te invenisti meliora quam ea, quae a me traduntur, illa complectere. Quod si nostra tibi placent, nos quoque maxime honorare debes. Nunc autem, tanquam ab initio, tu ducas, ego sequar. Honoratus enim a te honorabo te: non honoratus autem conquiescam. Praeterea si tu honorare prius me cœperis, philosophiam videberis honorare: idque apud multitudinem, quod tu imprimis cupiebas, tibi gloriam pariet, tanquam sapientiae amatoris. Sin autem ego te honoravero, me minime honorantem, divitias admirari videbor et sequi. Hoc vero quam turpe ab omnibus censeatur, non ignoramus. Ut autem summam dicam, te honorante, amobus honor erit: me autem honorante, amobus infamia. Et de his quidem satis.

Summa vero ipsa non recte se habet. Narrabit vero ipse tibi Archedemus, cum ad te redierit. Illud autem pretiosius et divinius, de quo per illum me interrogas, omnino ipsi est ostendendum. Ais enim, ut ille refert, non sufficienter tibi a me de prima natura demonstratum fuisse. Dicendum est igitur tibi nunc per aenigmata quaedam, ut si quid huic tabellae vel mari vel terra contingat, qui eam legerit, intelligere non valeat. Est autem ita. Circa omnium regem cuncta sunt: ipsius gratia omnia, ipse pulchrorum omnium causa: circa secundum secunda: tertia circa tertium. Humans animus affectat, qualia illa

μαθεῖν ποί' ἄττα ἐστί, βλέπουσα εἰς τὰ αὐτῆς συγγενῆ, ὧν οὐδὲν ἱκανῶς ἔχει. (313) τοῦ δὴ βασιλέως περί καὶ ὧν εἶπον, οὐδὲν ἐστι τοιοῦτον. τὸ δὴ μετὰ τοῦτο ἢ ψυχῇ φησιν — ἀλλὰ ποῖόν τι μὴν τοῦτ' ἐστίν, ὃ παῖ Διονυσίου καὶ Δωριδος, τὸ ἐρώτημα, ὃ πάντων αἰτίων ἐστι κακῶν, μᾶλλον δὲ ἢ περὶ τούτου ὠδὸς ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγιγνομένη, ἣν εἰ μὴ τις ἐξαιρεθῆσεται, τῆς ἀληθείας ὄντως οὐ μὴ ποτε τύχη; σὺ δὲ τοῦτο πρὸς ἐμέ ἐν τῷ κήπῳ ὑπὸ ταῖς δάφναις αὐτὸς ἐφησθα ἐννεονηκέναι καὶ εἶναι σὸν εὐρημα· καὶ ἐγὼ εἶπον, ὅτι τοῦτο εἰ φαίνεται σοι οὕτως ἔχειν, πολλῶν ἂν εἴης λόγων ἐμέ ἀποπελευκός. οὐ μὴν ἄλλω γέ ποτ' ἔφην ἐντετυχηκέναι τοῦθ' ἂν εὐρηκότι, ἀλλὰ ἢ πολλή μοι πραγματεία περὶ τοῦτ' εἶη. σὺ δὲ ἴσως μὲν ἀκούσας μου, τάχα δ' ἂν θεῖα μοῖρα κατὰ τοῦθ' ὀρμησάς, ἔπειτα αὐτοῦ τὰς ἀποδείξεις ὡς ἔχων θεθαίως οὐ κατέδησας, ἀλλ' ἄττεις ποτὲ μὲν οὕτω, ποτὲ δὲ ἄλλως περὶ τὸ φανταζόμενον, τὸ δὲ οὐδὲν ἐστι τοιοῦτον. καὶ τοῦτο οὐ σοὶ μόνῳ γέγονεν, ἀλλ' εὖ ἴσθι μηδένα πρόποτέ μου τὸ πρῶτον ἀκούσαντα ἔχειν ἄλλως πως ἢ οὕτω κατ' ἀρχάς, καὶ ὃ μὲν πλείω ἔχων πράγματα ὃ δὲ ἐλάττω μόγις ἀπαλλάττονται, σχεδὸν δὲ οὐδεὶς ὀλίγα. τοῦτων δὴ γεγονότων καὶ ἐρότων οὕτω σχεδὸν κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν εὐρήκαμεν ὃ σὺ ἐπίστευεις, ὅπως δεῖ πρὸς ἀλλήλους ἡμᾶς ἔχειν. ἐπεὶ γὰρ βασιανίζεις αὐτὰ ζυγγιγνόμενός τε ἄλλοις καὶ παραθεόμενος παρὰ τὰ τῶν ἄλλων καὶ αὐτὰ καθ' αὐτά, νῦν σοι ταῦτά τε, εἰ ἀληθὴς ἢ βίασνος, προσφύσεται, καὶ οἰκείος τούτοις τε καὶ ἡμῖν ἔσει. πῶς οὖν ταῦτ' ἔσται καὶ πάντα ἃ εἰρήκαμεν; τὸν Ἀρχέδημον νῦν τε ὀρθῶς ἐποίησας πέμψας, καὶ τὸ λοιπόν, ἐπειδὴν ἔληθι πρὸς ἐὼ καὶ ἀπαγγεῖλη τὰ παρ' ἐμοῦ, μετὰ ταῦτα ἴσως ἄλλαι σε ἀπορίαι λήψονται. πέμψεις οὖν αὐθις, ἂν ὀρθῶς βουλεύῃ, παρ' ἐμέ τὸν Ἀρχέδημον, ὃ δ' ἐμπορευσάμενος ἤξει πάλιν· καὶ τοῦτο ἐὰν δις ἢ τρίς ποιήσῃς καὶ βασιανίσῃς τὰ παρ' ἐμοῦ πεμφθέντα ἱκανῶς, θαυμάζοιμ' ἂν εἰ μὴ τὰ πρὶν ἀπορούμενα πολὺ σοι διαίσει ἢ τὰ νῦν. Θαρρύντες οὖν ποιεῖτε οὕτως· οὐ μὴ γὰρ ποτε τῆς ἐμπορίας ταύτης οὔτε σὺ στελιγῆς οὔτε Ἀρχέδημος ἐμπορευσῆται καλλίω καὶ θεοφιλεστέραν. (314) εὐλαθεοῦ μέντοι μὴ ποτε ἐκπέσῃ ταῦτα εἰς ἀνθρώπους ἀπειθεύτους· σχεδὸν γὰρ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ ἐστι τούτων πρὸς τοὺς πολλοὺς καταγελαστότερα ἀκούσματα, οὐδ' αὖ πρὸς τοὺς εὐφρεῖς θαυμαστότερα· τε καὶ ἐνθουσιαστικώτερα. πολλὰ γὰρ δὲ λεγόμενα καὶ αἰεὶ ἀκούσιμα καὶ πολλὰ ἔτη μόγις ὡσπερ γρυσοῦς ἐκκαθαίρεται μετὰ πολλῆς πραγματείας. ὃ δὲ θαυμαστόν αὐτοῦ γέγονεν, ἀκουσον. εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι ταῦτα ἀκηκοότες καὶ πλείους, δυνατοὶ μὲν μαθεῖν, δυνατοὶ δὲ μνημονεῦσαι καὶ βασιανίσαντες πάντα πάντως κρίναι, γέροντες ἤδη καὶ οὐκ ἐλάττω τριάκοντα ἐτῶν ἀκηκοότες, οἳ νῦν ἄρτι σφίσι φασὶ τὰ μὲν τότε ἀπιστότατα δόξαντα εἶναι νῦν πιστότατα καὶ ἐναργέστατα φαίνεσθαι, ἃ δὲ τότε πιστότατα, νῦν τοῦναντίον. πρὸς ταῦτ' οὖν σκοπῶν εὐ-

sint, intelligere, aspiciens in ea, quæ sibi cognata sunt : (313) quorum nihil sufficienter se habet. Sed in rege ipso et in his, quæ dixi, nihil est tale. Quod autem post hoc est, animus dicit. At enim qualis hæc tua interrogatio est? Dionysii et Doridis filii, quæ malorum omnium causa est? Immo vero magis huius stimulus quidam animo nostro ingenitus : quem nisi quis eruat, veritatem certe nunquam assequetur. Tu hoc ad me in hortis, cum essemus sub lauris, excogitavisse dixisti : ac tuam fuisse inventionem. Et ego inquam, si hoc ita se habere tibi videretur, multis me disputationibus liberasses : nec alium unquam huius inventorem reperisse : plurimamque investigationem meam circa id versari. Tu forsitan, aliquo audito, divina quadam sorte inde progressus es. Demonstrationes autem eius rei nunquam firmas, sed alias aliter protulisti, quatenus phantasia coniectabas. Hoc autem nihil est tale, et hoc non tibi soli contigit. Sed certe scito neminem, quando primum me audit, aliter affici. Et alius quidem magis, alius vero minus defatigatus vix tandem a labore cessant. Omnes autem feræ laborant non parum. Hæc autem cum ita sint et fuerint, fere invenimus, ut opinor, quod tu per epistolam petisti, quemadmodum oportet invicem nos habere. Postquam vero hæc et per se discussis et cum aliorum opinionibus comparaveris : modo rectum examen peregeris, consentientem nobis te et nostris præbebis. Quoniam igitur pacto hæc et alia, quæ diximus, fient? Recte tu quidem ea de causa Archedemum ad nos misisti. Ac postquam ad te reversus sententiam tibi meam retulerit, dubitationes aliæ te forsitan capient : tu vero si recte tibi consules, mittes iterum ad me Archedemum : ille rursus, quasi mercator, non sine lucro redibit. Quod si bis aut ter feceris, atque illa, quæ mittimus, diligenter examinaveris, mirabor equidem, si non multo melius quam nunc ad ea, quæ dubitas, te habeas. Audacter igitur id agatis. Neque enim vel tu vel Archedemus negotiationem ullam suscipere potest, quæ aut honestior sit aut deo acceptior. (314) Cave tamen, ne excidan! hæc unquam in aures hominum disciplinæ eruditionisque expertium. Nulla sunt enim, ut mea fert opinio, quæ dicta ad populum magis ridicula videantur : neque quæ apud ingenuos prolata magis mirabilia et divina. Sæpe vero dicta semperque audita et multis annis vix tandem, velut aurum, cum magno labore purificantur. Nam quod in hac re mirabile contingere consuevit, id audi. Sunt complures homines, qui ista iam audiverunt, polientes acumine, pollentes memoria, in examinando et iudicando sollertes, proVecti iam ætate, neque minus triginta annis hæc audiverunt : hi tamen affirmant, quæ auditu quondam incredibilia maxime videbantur, ea sibi nunc primum valde credibilia videri atque perspicua : et quæ tunc probabilissima, ea nunc sibi contra videri. Hæc igitur intuens cave, ne quando te pœniteat eorum, quæ tibi

λαβοῦ μή ποτέ σοι μεταμελήσῃ τῶν νῦν ἀναξίως ἐκπεσόντων. μεγίστη δὲ φυλακὴ τὸ μὴ γράφειν ἀλλ' ἐκμανθάνειν· οὐ γὰρ ἔστι τὰ γραφέντα μὴ οὐκ ἐκπεσεῖν. διὰ ταῦτα οὐδὲν πάποτε' ἐγὼ περὶ τούτων γέγραφα, οὐδ' ἔστι σύγγραμμα Πλάτωνος οὐδὲν οὐδ' ἔσται, τὰ δὲ νῦν λεγόμενα Σωκράτους ἔστι καλοῦ καὶ νέου γεγονότος. ἔρρωσο καὶ πείθου, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην πρῶτον πολλάκις ἀναγνούς κατάκασσον.

Ταῦτα μὲν ταύτη. περὶ δὲ Πολυξένου ἐθαύμασας ὅτι οὐ πέμψαιμί σοι. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Λυκοφρόνος καὶ τῶν ἄλλων τῶν παρὰ σοὶ ὄντων λέγω καὶ πάλαι καὶ νῦν τὸν αὐτὸν λόγον, ὅτι πρὸς τὸ διαλεχθῆναι καὶ φύσει καὶ τῇ μεθόδῳ τῶν λόγων πάμπλου διαφέρεις αὐτῶν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκὼν ἐξελέγγεται, ὥς τινες ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλ' ἀκοντες. καὶ δοκεῖς μέντοι πάνυ μετρίως χειρῶσθαί τε αὐτοῖς καὶ δεδωρῆσθαι. ταῦτα μὲν περὶ τούτων, πολλὰ ὡς περὶ τοιούτων· Φιλιστίωνι δέ, εἰ μὲν αὐτὸς χρῆ, σφόδρα χρῶ, εἰ δὲ ὀδόν τε, Σπευσίππῳ χρῆσον καὶ ἀπόπεμψον. δεῖται δὲ σοῦ καὶ Σπευσίππου· ὑπέσχετο δέ μοι καὶ Φιλιστίων, εἰ σὺ ἀφείης αὐτόν, ἤξειν προθύμως Ἀθήναζε. τὸν ἐκ τῶν λιθοτομιῶν εὖ ἐποίησας ἀφείς, ἐλαφρὰ δὲ ἡ δέησις καὶ περὶ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ περὶ Ἡγησίππου τοῦ Ἀρίστωνος· ἐπέστειλας γάρ μοι, ἂν τις ἀδικῇ ἢ τοῦτον ἢ ἐκείνους καὶ σὺ αἰσθη, μὴ ἐπιτρέψειν. (315) καὶ περὶ Λυσικλείδου τᾶλθηδὲς εἰπέην ἄξιον· μόνος γὰρ τῶν ἐκ Σικελίας Ἀθήναζε ἀφικουμένων οὐδὲν μετεβάλετο περὶ τῆς σῆς καὶ ἐμῆς συνουσίας, ἀλλ' αἰεὶ τι ἀγαθὸν καὶ ἐπὶ τὰ βελτίω λέγων περὶ τῶν γεγονότων διατελεῖ.

γ'.

Πλάτων Διονυσίῳ χαίρειν ἐπιστεῖλας ἄρ' ὀρθῶς ἂν τυγχάνοιμι τῆς βελτίστης προσρήσεως, ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν γράφων εὖ πράττειν, ὥσπερ εἴωθα ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοὺς φίλους προσαγορεύειν; σὺ μὲν γὰρ δὴ καὶ τὸν θεόν, ὡς ἤγγειλαν οἱ τότε θεωροῦντες, προσεῖπες ἐν Δελφοῖς αὐτῷ τούτῳ θωπεύσας τῷ ῥήματι, καὶ γέγραφας, ὡς φασί,

χαίρε καὶ ἡδόμενον βίῳ τινος διάσωζε τυράννου·

ἐγὼ δὲ οὐδὲ ἀνθρώπῳ, μήτι δὴ θεῷ, παρακελευσαίμην ἂν δρᾶν τοῦτο, θεῷ μὲν, ὅτι παρὰ φύσιν προστάτοιμα' ἂν, πάρῳ γὰρ ἡδονῆς ἴδρυται καὶ λύπης τὸ θεῖον, ἀνθρώπῳ δέ, ὅτι τὰ πολλὰ βλάβην ἡδονῆ καὶ λύπην γεννᾷ, δυσμάθειαν καὶ λήθην καὶ ἀφροσύνην καὶ ὕβριν τίκτουσα ἐν τῇ ψυχῇ. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως εἰρήσθω παρ' ἐμοῦ περὶ τῆς προσρήσεως· σὺ δ' ἀναγνούς αὐτά, ἅπη βούλει δεῖξασθαι, ταύτη δέχου.

Φασὶ δ' οὐκ ὀλίγοι λέγειν σε πρὸς τινος τῶν παρὰ σε πρεσθευόντων, ὡς ἄρα σοῦ ποτέ λέγοντος ἀκούσας ἐγὼ μέλλοντος τάς τε Ἑλληνίδας πόλεις ἐν Σικελίᾳ

indigne nunc exciderunt. Maxima vero huius rei custodia est, nihil scribere, sed addiscere. Nam quæ scribuntur, contineri non possunt. Ista de causa nihil ego de iis scripsi unquam : neque est Platonis opus perscriptum aliquod, neque erit. Quæ autem modo dicuntur, Socraticis sunt : qui vir etiam dum iuvenis esset, virtute claruit. Vale, et nobis crede; atque hanc epistolam, cum sæpius eam legeris, statim combure.

Et de his quidem satis. Miraris autem, quod ad te Polyxenum non mittam. Ego autem de Lycophrone etiam et reliquis, qui apud te sunt, idem iamdudum et nunc prorsus affirmo, te scilicet istis tum ingenio tum disserendi arte præstare quam plurimum : nec illorum quenquam sponte tibi in disputando, ut aliqui suspicantur, cedere, sed invitos. Atqui videris admodum modeste illis fuisse usus, et honestis eos muneribus prosecutus. Sed de iis quidem, perinde atque de talibus, talia multa licet dicere. Philistione si uti contigerit, utere quam maxime. Et, si fieri potest, Speusippi utere opera, atque remittas. Eget quidem tui et Speusippus. Pollicitus autem mihi est Philistion, si abs te dimittatur, se Athenas e vestigio petiturum. Quod ex lapacidinis istum dimiseris laudabile luit. Levis autem petitio tam de illius necessariis quam de Hegesippo, Aristonis filio. Nam et ad me scripsisti, si quis huic vel illis iniuriam velit inferre, ac tu id persenseris, te minime permisurum. (315) De Lysiclide præterea vera fateri decet. Nempe solus iste ex iis qui Sicilia Athenas profecti sunt, nihil in tua meaque consuetudine immutavit : sed quæ facta sunt, quotidie verbis pro viribus magis honestat.

III.

Quæritur rectiusne ponam in te salutando Gaudere, an potius si more meo scribam Bene agere, quemadmodum ego solitus sum scribere ad amicos? Tu quidem, ut aiunt hi, qui tecum in Delphis affuerunt, ita deum ipsum blande alloqui ac similiter scribere consuevistī,

Gaude, vitamque tyranni iucundam serva.

Ego autem neque deum hoc modo neque hominem salutarim. Non deum, quia contra illius naturam loquerer (nam procul a molestia et voluptate divinitas) : non hominem, quia sæpius detrimentum et dolorem sibi affert voluptas, hebetudinem in animo et oblivionem, insipientiam et petulantiam pariens. Et de salutatione quidem hæc mihi dicta sint : quæ tu, postquam legeris, sicuti voles, ita capies.

Ferunt vero non pauci te dicere solitum ad legatos quosdam, dum te adeunt, in animo habuisse Græcæ civitates in Sicilia restituere et Syracusanos relevare ac pro

οἰκίζειν καὶ Συρακοσίους ἐπικουρῆσαι, τὴν ἀρχὴν ἀντὶ τυραννίδος εἰς βασιλείαν μεταστήσαντα, ταῦτ' ἄρα σὲ μὲν τότε διεκώλυσε, ὡς σὺ φῆς, σοῦ σφόδρα προθυμομένου, νῦν δὲ Δίωνα διδάσκειμι ὄραν αὐτὰ ταῦτα, καὶ τοῖς διανοήμασι τοῖς σοῖς τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε. σὺ δ' εἰ μὲν τι διὰ τοὺς λόγους τούτους ὠφελεῖ, γινώσκεις αὐτός, ἀδικεῖς δ' οὖν ἐμὲ τάναντία τῶν γενομένων λέγων. ἄδην γὰρ ὑπὸ Φιλιστίδου καὶ ἄλλων πολλῶν πρὸς τοὺς μισθοφόρους καὶ εἰς τὸ Συρακοσίων πληθῆθος διεβλήθη διὰ τὸ μένειν ἐν ἀκροπόλει, τοὺς δ' ἐξώθεν, εἰ τι γίνοντο ἀμάρτημα, πᾶν εἰς ἐμὲ τρέπειν, σὲ φάσκοντας πάντα ἐμοὶ πείθεσθαι. σὺ δ' αὐτὸς οἶσθα σαφέστατα τῶν πολιτικῶν ἐμὲ σοὶ κοινῇ πραγματευσάμενον ἐκόντα ὀλίγα δὴ κατ' ἀρχάς, (316) ὅπῃ πλέον ποιεῖν ἂν ᾔθῃην, ἄλλα τε βραχέα ἄττα καὶ περὶ τὰ τῶν νόμων προοίμια σπουδάσαντα μετρίως, χωρὶς ὧν σὺ προσέγραψας ἤ τις ἕτερος· ἀκούω γὰρ ὑστερον ἡμῶν τινὰς αὐτὰ διασκευρεῖν. ὅτληα μὴν ἐκάτερα ἔσται τοῖς τὸ ἐμὸν ἦθος δυναμένοις κρίνειν. ἀλλ' οὖν, ὅπερ ἀρτίως εἶπον, οὐ διαβολῆς προσδέομαι πρὸς τε Συρακοσίους καὶ εἰ δὴ τινες ἐτέρους πείθεις λέγων αὐτὰ, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀπολογίας πρὸς τε τὴν προτέραν γενομένην διαβολὴν καὶ τὴν νῦν μετ' ἐκείνην μεῖζον φουομένην καὶ σφοδρότεραν. πρὸς δύο δὴ μοι διττὰς ἀναγκαῖον ποιήσασθαι τὰς ἀπολογίας, πρῶτον μὲν ὡς εἰκότως σοὶ ἐφυγον κοινωνεῖν περὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα, τὸ δὲ δευτέρον ὡς οὐκ ἐμὴν ταύτην εἰρηκας συμβουλήν οὐδὲ διακώλυσιν, μέλλοντί σοι κατοικίξειν Ἑλληνίδας πόλεις ἐμποδῶν ἐμὲ γεγενῆσθαι. τὴν οὖν ἀρχὴν ἧν εἶπον περὶ προτέρων ἀκούε πρότερον.

Ἦλθον καλούμενος εἰς Συρακοῦσας ὑπὸ τε σοῦ καὶ Δίωνος, τοῦ μὲν δεδοκιμασμένου παρ' ἐμοὶ καὶ ξένου πάλα γεγονότος, ἐν ἡλικίᾳ δὲ ὄντος μέσης τε καὶ καθεστηκυίας, ὧν δὴ παντάπασι χρεῖα τοῖς νόον καὶ σμικρὸν κεκτημένοις μέλλουσι περὶ τοσούτων ὅσα ἦν τότε τὰ σὰ βουλευέσθαι, σοῦ δὲ ὄντος μὲν σφόδρα νέου, πολλῆς δὲ ἀπειρίας οὔσης περὶ σὲ τούτων ὧν ἐμπειρον ἔδει γενονέναι, καὶ σφόδρα ἀγνώτους ἐμοί. τὸ μετὰ τοῦτο εἶτ' ἀνθρώπος εἶτε θεὸς εἶτε τύχῃ τις μετὰ σοῦ Δίωνα ἐξέβαλε, καὶ ἐλείφθης μόνος. ἄρ' οὖν οἶε μοι τότε πολιτικῶν εἶναι καινιανίαν πρὸς σέ, τὸν μὲν ἐμῆρωνα κοινωνὸν ἀπολιωλεκότι, τὸν δὲ ἄφρονα ὁρῶντι μετὰ πονηρῶν καὶ πολλῶν ἀνθρώπων καταλειμμένον, οὐκ ἄρχοντα, οἴομενον δ' ἄρχειν, ὑπὸ δὲ τοιούτων ἀνθρώπων ἀρχόμενον, ἐν οἷς τί χρεῖν ποιεῖν ἐμέ; μῶν οὐχ, ὅπερ ἐποίουν, ἀναγκαῖον ἐκ τῶν λοιπῶν τὰ μὲν πολιτικὰ χαίρειν ἔαν, εὐλαθούμενον τὰς ἐκ τῶν φθόνων διαβολάς, ὑμᾶς δὲ πάντως, καίπερ ἀλλήλων χωρὶς γεγονότας καὶ διαφόρους ὄντας, πειρᾶσθαι φίλους ἀλλήλοις ὅτι μάλιστα ποιεῖν; τούτων δὴ καὶ σὺ μάρτυς, ὅτι τοῦτο αὐτὸ ζυντείνων οὐκ ἀνῆκα ἰώποτε· καὶ μόγις μὲν, ὅμως δ' ὠμολογήθη νῆν πλεῦσαι μὲν οἴκαδε ἐμέ, ἐπειδὴ πόλεμος ὑμᾶς κατεῖχεν, (317) εἰρήνης δ' αὖ γε-

tyrannide regiam gubernationem illis inducere, audientem vero hæc me tibi, ne faceres illa, obstitisse, cum tu vehementer id cuperes, nunc autem, illa ipsa ut faciat, Dionem docere; ac tuis propriis cogitationibus imperium a nobis tuum labefactari. Utrum sermones huiusmodi aliquis tibi utilitatem ferant, tu ipse cognoseis: iniuria certe me afficis, cum contraria dicas, quam veritas sit. Et profecto satis superque hactenus a Philistide et aliis compluribus invidia mihi conflata est et apud milites et apud Syracusanos. Nam cum in arce una tecum habitarem, omnia erant, te malefacta in me convertebantur, asserentibus qui extra singula meo consilio facere: tu autem aperte scis perpauca me tecum de gubernatione civili sponte mea (316), atque id ab initio tractavisse, dum aliquid posse me proficere arbitrabar, et alia quedam exigua, legum proœmiis mediocriter incumbentem: quibus tamen postea vel te vel alium audio quædam præter mentem meam inse-ruiisse, quæ facile internoscent ii, qui possunt morem ingenii nostri discernere. Sed, ut modo dicebam, non ego calumnia et apud Syracusanos et apud alios, quibus me ista dicens criminari: sed multo magis purgatione contra primam calumniam, et contra novam nuper exortam, maiorem quidem ac vehementiorem. Ego adversus duas calumnias necesse est excusationem me duplicem aggredi. Primum quidem merito noluisse me de gubernatione reipublicæ tecum agere: deinde meum illud consilium non fuisse, quod tu ais, ut suaderem tibi, ne civitates Græcas restitueres. Et primum quidem de primo sic accipe.

Veni Syracusas a te vocatus et a Dione, cum esset ipse Dion magnæ apud te dignitatis, mihi iampridem hospes, ætate vero media atque perfecta: quibus omnino vel mediocriter prudens opus esse ad res luismodi gerendas, quales tuæ erant, existimavit. Tu vero eras admodum iuvenis, et omnium ignarus, quorum oportebat te peritiam habere, mihi quoque valde ignotus. Post hæc sive quis homo, sive deus, sive fortuna quædam tecum Dionem pepulit: tu solus relictus es. An igitur communionem mihi aliquam tecum rerum civilium tunc relictam putas, cum viderem prudentem quidem consultorem abs te pulsum, te autem imprudentem cum multis flagitiosis ita fuisse relictum, ut non imperares, licet imperare arbitrareris, sed huiusmodi hominibus revera servires? Tunc ergo quid oportebat me facere? An non id quod faciebam? Abstinerere videlicet omni gubernatione, ne invidia malevolorum in calumnias vocarer: et illud omnino conari, ut vos invicem dissidentes et longe divisos in pristinam amicitiam gratiamque reducerem. Tu mihi testis esse potes, quanto conatu hoc a me negotium susceptum fuerit, neque unquam desertum. (317) Tandem

νομένης ἔλθειν ἐμέ τε καὶ Δίωνα εἰς Συρακούσας, σὲ δὲ καλεῖν ἡμᾶς. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο τῆς ἐμῆς εἰς Συρακούσας ἀποδημίας περὶ τῆς πρώτης καὶ τῆς πάλιν οἴκαδε σωτηρίας· τὸ δὲ δεύτερον εἰρήνης γενομένης ἐκάλείς με οὐ κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἀλλὰ μόνον ἦκειν ἐπέστελλες, Δίωνα δ' εἰσαυθίς ἐψησθα μεταπέμψεσθαι. διὰ ταῦτα οὐκ ἦλθον, ἀλλὰ καὶ Δίῳσι τὸτ' ἀπηχθόμεν· ὤρετο γὰρ εἶναι βέλτιον ἔλθειν ἐμέ καὶ ὑπακούσαι σοι. τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ὕστερον ἐνιαυτῷ τριῆρης ἀφίκετο καὶ ἐπιστολαὶ παρὰ σοῦ, τῶν δ' ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γραμμάτων ἦρχεν, ὡς, ἂν ἀφίκωμαι, τὰ Δίῳσι μοι γενήσοιτο πράγματα πάντα κατὰ νοῦν τὴν ἐμὴν, μὴ ἀφικόμενον δὲ τὰναντία. αἰσχύνομαι δὴ λέγειν, ὅσαι τότε ἐπιστολαὶ παρὰ σοῦ καὶ παρ' ἄλλων ἦλθον διὰ σὲ ἐξ Ἰταλίας καὶ Συκελίας, καὶ παρ' ὅσους τῶν ἐμῶν οἰκείων καὶ τῶν γνωρίμων, καὶ πᾶσαι διακελευόμεναι μοι εἶναι καὶ δεόμεναι σοὶ πάντως ἐμέ πείθεσθαι. ἐδόκει δὴ πᾶσιν, ἀρξαμένοις ἀπὸ Δίῳσι, δεῖν ἐμέ πλεῦσαι καὶ μὴ μαλθακιζεσθαι. καίτοι τὴν θ' ἡλικίαν αὐτοῖς προυτεινόμεν καὶ περὶ σοῦ δυσχυρίζομεν ὡς οὐχ ὅσος τ' ἔσοιο ἀνταρκέσαι τοῖς διαβάλλουσιν ἡμᾶς καὶ βουλομένοις εἰς ἔχθραν ἔλθειν· ἐρώων γὰρ καὶ τότε καὶ νῦν ὄρω τὰς μεγάλας οὐσίας καὶ ὑπερρόχους τῶν τε ἰδιωτῶν καὶ τῶν μονάρχων σχεδόν, ὅσπερ ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους τοὺς διαβάλλοντας καὶ πρὸς ἡρόνην μετὰ αἰσχυρᾶς βλάβης ὀμιλοῦντας τρεφούσας, ὅς κακὸν οὐδὲν μείζον γενεῖ πλοῦτός τε καὶ ἡ τῆς ἄλλης ἐξουσίας δύναμις. ὅμως δ' οὖν πάντα ταῦτα χαίρειν ἔασας ἦλθον, διανοηθεὶς, ὡς οὐδένα δεῖ τῶν ἐμῶν φίλων ἐμὴ αἰτιάζεσθαι ἢ διὰ τὴν ἐμὴν βραθυμίαν τὰ σφέτερα πάντα ἐξὸν μὴ ἀπολέσθαι διώλετο· ἔλθῶν δέ, οἶσθα γὰρ δὴ σὺ πάντα τάντεῦθεν ἤδη γενομένα, ἐγὼ μὲν ἤξιον δῆπου κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ἐπιστολῶν πρῶτον μὲν κατάγειν Δίωνα οἰκειωσάμενον, φράζων τὴν οἰκειότητα, ἣν εἰ ἐμοὶ τότε ἐπέιθου, τάχ' ἂν βέλτιον τῶν νῦν γενομένων ἔσχε καὶ σοὶ καὶ Συρακούσας καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν, οἷς ἡ ἐμὴ δόξα μαντεύεται· ἐπειτα τὰ Δίῳσι τοὺς οἰκείους ἔχειν ἤξιον καὶ μὴ διανείμασθαι τοὺς διανεμαμένους, (318) οὐδ' οἶσθα σύ. πρὸς δὲ τούτοις ὦμην δεῖν τὰ κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον εἰσθῶτα αὐτῷ κομιζεσθαι καὶ μᾶλλον ἔτι καὶ οὐχ ἦττον ἐμοῦ παραγενομένου πέμπεσθαι. τοῦτων οὐδενὸς τυγχάνων ἤξιον ἀπιέναι. τὸ μετὰ ταῦτα ἐπειθὲς με μείναι τὸν ἐνιαυτὸν, φάσκων τὴν Δίῳσι ἀποδόμενος οὐσίαν πᾶσαν τὰ μὲν ἡμίσεια ἀποπέμψειν εἰς Κόρινθον, τὰ δ' ἄλλα τῷ παιδὶ καταλείψειν αὐτοῦ. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ὧν ὑποσχόμενος οὐδὲν ἐποίησας, διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν συντέμνω. τὰ γὰρ δὴ χρήματα πάντα ἀποδόμενος, οὐ πείσας Δίωνα, φάσκων οὐ πωλήσειν ἄνευ τοῦ πείθειν, τὸν κολοφῶνα, ὧ θαυμασίε, ταῖς ὑποσχέσεσιν ἀπάσαις νεανικώτατον ἐπέθηκας· μηχανὴν γὰρ οὔτε καλὴν οὔτε κομψὴν οὔτε δικαίαν οὔτε ζυμπερούσαν εὔρες, ἐμὲ ἐκφοβεῖν ὡς

vix ita convenimus, ut domum remearem; finitoque bello, quod tunc erat, ego et Dion Syracusae rediremus, tu autem nos advocares. Haec sunt acta in prima illa profectio ad te mea et in patriam reditu. Facta deinde pace iterum me vocasti: non tamen ut invicem conveniremur, una cum Dione, sed solum. Scripsisti enim ut ipse tunc veniret: Dionem vero postea te vocaturum. Ea de causa ego tunc non veni: quod quidem Dioni displicuit, qui praestare putabat, ut parerem tibi atque venirem. Transacto post haec anno triremis a te una missa est, et simul cum illa litera tuae: quarum caput erat, si venirem, Dionis res ita fore, ut ego maxime optabam; contra vero, si non venirem. Pudet referre, quam multae tunc epistolae scriptae sunt tam abs te quam ab aliis tua causa ex Italia atque Sicilia ad me et ad multos propinquoium familiariumque meorum: quae omnes exhortabantur precabanturque, ut tibi obsecutus accederem. Visum est igitur omnibus, et imprimis Dioni, absque dilatione eundem esse, quanquam ego ob aetatem me excusabam, et de tua constantia me diffidere dicebam, quasi nequires obtrectatoribus malevolisque meis, discidium inter nos quaerentibus, resistere; conspexeram enim iam pridem, et nunc etiam perspicio opes tam privatorum quam principum, quanto maiores sunt, tanto magis insidiatores et turpium noxiarumque voluptatum machinatores nutrire: quo nihil perniciosius gignit opulentia atque potestas. Veruntamen omissis his omnibus venire decrevi, ne querela materiam alicui familiarium meorum relinquerem, quod cum possent eius res salva esse, ob negligentiam meam perissent. Quae vero post adventum meum secuta sint, tu optime nosti. Censebam equidem, ut secundum promissa epistolarum tuarum quam primum Dionem revocares et pristina familiaritate reciperes: cuius ego rationem habendam esse putabam. In quo si mihi paruisses, forte melius tuae et Syracusanorum ceterorumque Graecorum res, ut mea vaticinatur opinio, sese haberent. Arbitrabar deinde, bona Dionis suis restitui debere: (318) nec illis divisoribus, quos tu praefeceras, eorum administrationem amplius relinqui. Iudicabam praeterea pecuniam, singulis annis Dioni solitam mitti, esse mittendam, non diminutam ob praesentiam meam, sed magis adauctam. Cum autem horum nihil abs te impetrare possem, abire constitui. Tu vero annum me expectare rogasti, affirmans te Dionis bona omnia venditurum, ita ut dimidia pars Corinthum ad Dionem ipsum mitteretur, reliqua vero pro eius filio Syracusae maneret. Multa praeterea referre possum, quae promissa a te servata non sunt; sed ea ob multitudinem omitto. Cum enim honorum Dionis omnium venditionem faceres absque ullo eius consensu, quanquam ita demum hoc faciendum dixeras, si ille assentiretur; promissis omnibus, o vir mirabilis, colophonium, ut aiunt, suffragium finemque gloriosissimum imposuisti. Rem profecto neque honestam neque honorificam neque iustam neque utilem ma-

ἀγνοοῦντα τὰ τότε γιγνόμενα, ἵνα μὴδὲ ἐγὼ ζητοῖην τὰ γρήματα ἀποπέμπεσθαι. ἤνικα γὰρ Ἡρακλείδην ἐξέβαλες, οὔτε Συρακοσίοις δοκοῦν δίκαιός οὐτ' ἐμοί, διότι μετὰ Θεοδοῦτου καὶ Εὐρυβίου συνεδεήθην σου μὴ ποιεῖν ταῦτα, ταύτην λαβῶν ὡς ἱκανὴν πρόφρασιν εἶπες ὅτι καὶ πάσαι σοι δῆλος εἶην σοῦ μὲν οὐδὲν φροντίζων, Δίωνος δὲ καὶ τῶν Δίωνος φίλων καὶ οἰκείων, καὶ ἐπειδὴ νῦν Θεοδότης καὶ Ἡρακλείδης ἐν διαβολαῖς εἶεν οἰκεῖοι Δίωνος ὄντες, πᾶν μηχανώμενη ὅπως οὔτοι μὴ δώσουσι δίκην. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ περὶ τὰ πολιτικὰ κοινωρίας τῆς ἐμῆς καὶ σῆς· καὶ εἰ τινα ἐτέραν ἀλλοτριότητα ἐνείδες ἐν ἐμοὶ πρὸς σέ, εἰκότως οἶε ταύτῃ πάντα ταῦτα γεγονέναι. καὶ μὴ θαύμαζε· κακὸς γὰρ ἂν ἔχροντί γε νοῦν ἀνδρὶ φανοίμην ἐνδίκως, πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ μεγέθους τῆς σῆς ἀρχῆς τὸν μὲν παλαιὸν φίλον καὶ ξένον, κακῶς πράττοντα διὰ σέ, μηδὲν σοῦ χεῖρω, ἴνα οὕτως εἶπω, τοῦτον μὲν προδοῦναι, σέ δὲ τὸν ἀδικοῦντα ἐλέσθαι καὶ πᾶν ἄρᾳν ὅπῃ οὐ προσέταττες, ἕνεκα γρημάτων ὄγῃον ὅτι· οὐδὲν γὰρ ἂν ἕτερον ἔφησεν αἰτιόν τις εἶναι τῆς ἐμῆς μεταβολῆς, εἰ μετεβλόμην. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταύτῃ γενόμενα τὴν ἐμὴν καὶ σὴν λυκοφιλίαν καὶ ἀκοινωνίαν [διὰ σέ] ἀπειργάσατο.

Σχεδὸν δ' εἰς λόγον ὁ λόγος ἤκει μοι ξυνεχῆς τῷ νῦν δὴ γενομένῳ, περὶ οὗ μοι τὸ δευτέρου ἀπολογητέον ἔφην εἶναι. (319) σκόπει δὴ καὶ πρόσγε πάντως, ἂν τί σοι ψεύδεσθαι δοῶ καὶ μὴ τάληθῆ λέγειν. φημί γὰρ σε Ἀρχεδήμου παρόντος ἐν τῷ κήπῳ καὶ Ἀριστοκρίτου, σχεδὸν ἡμέραις πρότερον εἰκοσι τῆς ἐμῆς ἐκ Συρακουσῶν οἰκαδ' ἀποδημίας, ἃ νῦν δὴ λέγεις ἐμοὶ μεμφόμενον, ὡς Ἡρακλείδου τέ μοι καὶ τῶν ἄλλων πάντων μᾶλλον ἢ σοῦ μέλοι. καὶ με τούτων ἐναντίον διηρώτησας, καὶ μνημονεύω, κατ' ἀρχὰς ὅτ' ἤλθον, κελεύον σε τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας κατοικίειν· ἐγὼ δὲ συνεχώρουν μεμνησθαι καὶ ἔτι νῦν μοι δοκεῖν ταῦτ' εἶναι βέλτιστα. βητέον δέ, ὦ Διονύσιε, καὶ τοῦτι τούτῳ τότε λεχθέν. ἡρόμην γὰρ δὴ σε, πότερον αὐτὸ τοῦτό σοι συμβουλεύσαιμι μόνον ἢ τι καὶ ἄλλο πρὸς τούτῳ· σὺ δὲ καὶ μάλα ἀπεκρίνω μεμνημένως καὶ ὑβριστικῶς εἰς ἐμέ, ὡς ἦου (διὸ τότε σοι ὑβρισμα νῦν ὑπολεῖς ἀντ' ὀνειράτος γέγονεν), εἶπες δὲ καὶ μάλ' ἀπλάστως γελῶν, εἰ μέμνημαι, ὡς παιδευθέντα με ἐκέλευες ποιεῖν πάντα ταῦτα ἢ μὴ ποιεῖν. ἔφην ἐγὼ κάλλιστα μνημονεῦσαι σε. οὐκοῦν παιδευθέντα, ἔφησθα, γεωμετερεῖν, ἢ πῶς; κἀγὼ τὸ μετὰ ταῦτα ὃ ἐπῆρει μοι εἰπεῖν οὐκ εἶπον, φοβούμενος μὴ σμικροῦ ῥήματος ἕνεκα τὸν ἔκπλουον ὃν προσεδόκων, μὴ μοι στενὸν γίγνοιτο ἀντ' εὐρυχωρίας. ἀλλ' οὖν ὃν ἕνεκα πάντ' εἴρηται, ταῦτ' ἐστὶ· μὴ με διάβαλλε λέγων ὡς οὐκ εἶων ἐγὼ σε πόλεις Ἑλληνίδας ἐρρουσας ὑπὸ βαρβάρων οἰκίειν, οὐδὲ Συρακοσίοις ἐπικουφίσαι βασιλείαν ἀντὶ τυραννίδος μεταστήσαντα. τούτων γὰρ οὐθ' ἦτρον ἐμοὶ πρέποντα ἔργα ἂν ποτε λέγων μου καταψεύσασθαι, πρὸς δὲ

chinatus, me deterrere conatus es, tanquam rerum illarum nescium, quo ego pecunias ad Dionem mittendas postulare desisterem. Nam cum Heraclidem pelleres, quod neque Syracusanis neque mihi iustum videbatur, egoque una cum Theodote et Eurybio pro Heraclide deprecarer, accepta hinc quasi sufficienti quadam occasione, iampridem te deprehensisse dixisti nullam mihi curam esse rerum tuarum, sed Dionis solum eiusque amicorum et propinquorum : itaque, cum Heraclides et Theodotes, Dionis amici, suspicione criminis non carerent, me omnia facere, quo meritis pœnas non darent. Hæc quidem in rostra illa civilis administrationis communione et quamcunque aliam dissensionem nobis accidisse quid mirum? Prævus enim a prudentibus viris merito existimari possem, si potentia tue magnitudine adductus veterem amicum et hospitem meum, a te patria pulsum, nulla in parte, ut ita loquar, te deterentem, prodidisset atque destituissem, te vero iniuriantem illi præposuissem et omnia fecissem, quæ imperares, tuarum scilicet opum gratia. Certe si illum tui gratia prodidisset, nemo aliam mutationis meæ causam fuisse dixisset. Hæc igitur ita gesta causa fuerunt succensendi inter nos et nihil communicandi.

Verum mihi opportune iam sermo in eam transit partem, de qua secundo mihi loco dicendum proposui. (319) Attende, obsecro, diligenter, si verum tibi dicere videor. Dico te Archedemo præsentem et Aristocrito cum esses in hortis, viginti ferme dies ante recessum meum a Syracusanis Athenas, dixisse mihi illa, quæ nunc etiam dicis, quod Heraclidis et aliorum omnium magis quam tui curam haberem. Præterea me in præsentia illorum rogasti, an meminisses, cum primo Syracusas veni, suasisse me tibi civitates Græcas restituere. Egoque concessi meminisse me : et addidi etiam tunc optimum mihi videri. Fatendum est, o Dionysi, quod subinde dictum est. Petii equidem, utrum id solum tibi consuluissem, an aliud præterea. Ad hæc tu iracunde nimium et contumeliose respondisti, et alia etiam me præcepisse. Itaque contumelia tunc in me id fuit, ut putasti, nunc autem asseveratio pro somnio est. Rogasti autem me aperte nimium, si bene quid memini, me derideus, an ista præcepissem tibi quasi docto, an non. Respondi te id optime meminisse. At ipse ad hæc adiecisti : Ut docto in geometria? an quomodo? Tunc ego, quod respondere poteram, reticui : veritus ne verbi alicuius exigui causa navigatio illa a me expectata mihi pro lata angusta fieret. Ceterum ad illud iam redeamus, quo tendunt hæc omnia. Noli invidiam conflare mihi, dicens te prohibutum fuisse a me civitates Græcas dirutas a barbaris restituere ac Syracusanis gubernationem pro tyrannica regiam mutare. Nihil enim de me potes mentiri, quod a meis sit moribus alienius. Atqui si foret

τούτοις ἔτι σαφεστέρους τούτων εἰς ἔλεγχον λόγους ἐγὼ δοίην ἄν, εἰ τις ἱκανὴ που φαίνοιτο κρίσις, ὡς ἐγὼ μὲν ἐκέλευον, σὺ δ' οὐκ ἤθελες πράττειν αὐτά. καὶ μὴν οὐ χαλεπὸν εἶπεν ἐναργῶς ὡς ἦν ταῦτα ἀρίστα πραθέντα καὶ σοὶ καὶ Συρακοσίοις καὶ Σικελιώταις πᾶσιν. ἀλλ' ὦ τῶν, εἰ μὲν μὴ φῆς εἰρηχέναι· εἰρηκῶς ταῦτα, ἔχω τὴν δίκην· εἰ δ' ὀμολογεῖς, τὸ μετὰ τοῦτο ἡγησάμενος εἶναι σφόν τὸν Σησίγγορον, τὴν παλινωδιαν αὐτοῦ μιμησάμενος, ἐκ τοῦ ψεύδους εἰς τὸν ἀληθῆ λόγον μεταστῆσει.

δ'. Πλάτων Δίῳσι Συρακοσίῳ εὖ πράττειν.

(320) Οἶμαι μὲν φανεράν εἶναι διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἐμὴν προθυμίαν περὶ τὰς συμβεβηκυίας πράξεις, καὶ ὅτι πολλὴν εἶχον περὶ αὐτῶν σπουδὴν εἰς τὸ ζυμπερανθῆναι, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ τῆς ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίας· νομίζω γὰρ δίκαιον εἶναι τοὺς ὄντας τῇ ἀληθείᾳ ἐπιεικῆς καὶ πράττοντας τοιαῦτα τυγχάνειν δόξης τῆς προσηκούσης. τὰ μὲν οὖν εἰς τὸ παρόν, σὺν θεῷ εἶπεν, ἔχει καλῶς, τὰ δὲ περὶ τῶν μελλόντων ὁ μέγιστός ἐστιν ἄγων. ἀνδρεία μὲν γὰρ καὶ τάχει καὶ βίῳμῃ διενεγκεῖν δόξειεν ἂν καὶ ἐτέρων εἶναι τιῶν, ἀληθείᾳ δὲ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῇ περὶ πάντα ταῦτα εὐσηχημοσύνῃ, ζυμφαίη τις ἂν τοὺς ἀντιποιουμένους τὰ τοιαῦτα τιμᾶν εἰκότως τῶν ἄλλων διαφέρειν. νῦν οὖν ὀηλον μὲν ἐστίν ὃ λέγω, ἀναμιμνήσκειν δὲ ὅμως δεῖ ἡμᾶς αὐτούς, ὅτι προσήκει πλέον τῇ παιδῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν τοὺς ὄσθα δῆπου. φανεροὺς οὖν δεῖ ἡμᾶς γενέσθαι, ὅτι ἐσμὲν τοιοῦτοι οἵοιπερ φαμέν, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ, σὺν θεῷ εἶπεν, ῥάδιον ἔσται. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις συμβέβηκεν ἀναγκαῖον εἶναι πλανηθῆναι πολὺν τόπον, εἰ μέλλουσι γνωσθῆναι· τὸ δὲ νῦν ὑπάρχον περὶ σὲ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥστε τοὺς ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, εἰ καὶ νεανικιώτερόν ἐστιν εἶπεν, εἰς ἕνα τόπον ἀποβλέπειν, καὶ ἐν τούτῳ μάλιστα πρὸς σέ. ὡς οὖν ὑπὸ πάντων δρώμενος παρασκευάζων τὸν τε Λυκούργον ἐκεῖνον ἀρχαῖον ἀποδείξων καὶ τὸν Κύρον, καὶ εἰ τις ἄλλος πρόποτε ἔδοξεν ἤθει καὶ πολιτείᾳ διενεγκεῖν, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ τῆδε λέγουσιν ὡς πολλῇ ἐστίν ἐλπίς ἀναίρεθέντος Διονυσίου διαφραθῆναι τὰ πράγματα διὰ τὴν σὴν τε καὶ Ἡρακλείδου καὶ Θεοδοῦτου καὶ τῶν ἄλλων γνωρίμων φιλοτιμίαν. μάλιστα μὲν οὖν μηδεὶς εἴη τοιοῦτος· ἐὰν δ' ἄρα καὶ γίγνηται τις, σὺ φαίνου ἰατρεύων, καὶ πρὸς τὸ βέλτιστον ἔλθοιτ' ἄν. (321) ταῦτα δὲ ἴσως γελοῖόν σοι φαίνεται εἶναι τὸ ἐμὲ λέγειν, διότι καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγνωστὸς· ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὄρω τοὺς ἀγωνιστὰς ὑπὸ τῶν παιδῶν παροξυνομένους, μή τι ἄν ὑπὸ γε τῶν φίλων, οὐς ἂν τις οἴηται μετὰ σπουδῆς κατ' εὐνοίαν παρακλεῦσθαι. νῦν οὖν αὐτοῖ τε ἀγωνίζεσθε καὶ ἡμῖν εἴ του δεῖ ἐπιστέλλετε· τὰ δ' ἐνθάδε κπραπλησίως ἔχει καθάπερ καὶ ὑμῶν παρόντων. ἐπιστέλλετε δὲ καὶ ὃ τι πέπρακται ὑμῖν ἢ πράττοντες

alicubi sufficiens huius rei iudicium, etiam alia dicerem superioribus clara, probaremque manifeste, me suasisse tibi ut illa faceres, te autem recusavisse. Nequaquam difficile est ostendere illa futura fuisse optima et tibi et Syracusanis et Siculis omnibus. Si ergo negas te ista dixisse, cum dixeris : satis equidem habeo, quo te criminer. Quod si fateris, Stesichorum sapientem puta, atque eius palinodiam, id est cantum superiori contrarium imitatus, ex mendaci sermone te ad verum traducas.

IV. Plato Dioni Syracusano bene agere.

(320) Puto manifestam esse per omne tempus propensissimam voluntatem meam circa singula, quæ contigerint : neque occultum esse vobis studium conficiendi fuisse mihi non aliam magis ob causam, quam ut in rebus honestis honorem consequerem. Censeo enim esse iustum, ut, qui revera boni sunt viri et talia faciunt, dignam gloriam consequantur. Præsentia igitur, deo gratias, recte se habent ; de futuris vero maximum vobis propositum est certamen. Nam fortitudine quidem, celeritate ac robore præstare tale est, ut aliorum quoque esse possit : sed veritate, iustitia, magnificentia et huiusmodi quadam honestate et dignitate præcellere ad eos qui ista gerunt et talium sibi gloriam vindicant, præ ceteris attinet. Manifestum sane est, quod dico. Meminisse autem debemus, oportere nos, ut te non latet, plus ab aliis quam viros a pueris differre. Itaque constare omnibus debet tales nos esse, quales videri volumus : præsertim cum deo iuvante perfacile sit futurum. Ceteris siquidem hoc contigit, ut multa loca opire compulsi fuerint ad id consequendum. Rerum vero tuarum status huiusmodi est, ut ex universo, ut ita dixerim, terrarum orbe unum in locum, et in illo ipso in te unum maxime oculi omnium sint conversi. Tanquam igitur subiectus oculis spectatusque ab omnibus conare Lycurgum illum antiquum exprimere et Cyrum, et si quis alius videatur unquam moribus et publicis institutis excelluisse ; præsertim cum sit multorum ac pæne omnium qui hic sunt opinio, post Dionysium sublatum res esse perituras propter tuam et Heraclidis et Theodotæ ceterorumque nobilium ambitionem et excellendi cupiditatem. Primum quidem optandum est, ne quisquam talis existat. Quod si quis apparuerit talis, tu medebere, ut res in melius deducantur. (321) Ridiculum tibi forte videtur me ista monere, cum tibi sint nota : sed ego in theatris conspicio certatores a pueris provocari, nedum ab amicis, qui benevolentia studio cohortari putantur. Vos certe nunc tanquam in theatro quodam certatis. In quo si nostra opera opus est, certiores nos facite. Hic autem perinde se res habent, ut eum vos aderatis. Scribite mihi, quid actum sit quidve agatur. Nam licet audiamus multa,

τυγχάνετε, ὡς ἡμεῖς πολλὰ ἀκούοντες οὐδὲν ἴσμεν. καὶ νῦν ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Θεοδότου καὶ Ἡρακλείδου ἤκουσιν εἰς Λακεδαίμονα καὶ Αἴγιναν, ἡμεῖς δέ, καθάπερ εἴρηται, πολλὰ ἀκούοντες περὶ τῶν τῆδε οὐδὲν ἴσμεν. ἐνθυμοῦ δὲ καὶ ὅτι δοκεῖς τισὶν ἐνδεεστέρως τοῦ προσήκοντος θεραπευτικὸς εἶναι. μὴ οὖν λαθάνεώ σε, ὅτι διὰ τοῦ ἀρέσκειν τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὸ πράττειν ἐστίν, ἢ δ' αὐθάδεια ἐρημιά ζυνοικός. εὐτύχει.

ε'. Πλάτων Περδικκᾶ εὐ πράττειν.

Εὐφραῖω μὲν συνεβούλευσα, καθάπερ ἐπέσταλλες, τῶν σῶν ἐπιμελούμενον περὶ ταῦτα διατρίβειν· δίκαιος δ' εἰμι καὶ σοὶ ξενικῆν καὶ ἱερὰν ζυμβουλήν λεγομένην ζυμβουλεύειν περὶ τε τῶν ἄλλων ὧν ἂν πράξεις καὶ ὡς Εὐφραῖω δεῖ τὰ νῦν γρῆσθαι. πολλὰ μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ χρήσιμος, μέγιστον δὲ σὺ καὶ σὺ νῦν ἐνδεὴς εἶ διὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὸ μὴ πολλοὺς αὐτοῦ περὶ ζυμβούλους εἶναι τοῖς νέοις. ἐστὶ γὰρ δὴ τις φωνὴ τῶν πολιτειῶν ἐκάστης καθάπερ εἰ τινων ζῶων, ἄλλη μὲν δημοκρατίας, ἄλλη δ' ὀλιγαρχίας, ἢ δ' αὖ μοναρχίας. ταῦτας φαίεν μὲν ἂν ἐπίστασθαι πάντοιοι, πλείστον δ' ἀπολείπονται τοῦ κατανοεῖν αὐτὰς πλὴν ὀλίγων δὴ τινων. ἥτις μὲν ἂν οὖν τῶν πολιτειῶν τὴν αὐτῆς φθέγγεται φωνὴν πρὸς τε θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ τῆ φωνῆ τὰς πράξεις ἐπομένους ἀποδιδῶ, θάλλει τε αἰεὶ καὶ σώζεται, μιμουμένη δ' ἄλλην φθείρεται. πρὸς ταῦτ' οὖν Εὐφραῖός σοι γίγνεται· οὐχ ἥκιστα ἂν χρήσιμος, καίπερ καὶ πρὸς ἄλλα ὧν ἂν ὀρεῖτο· (322) τοὺς γὰρ τῆς μοναρχίας λόγους οὐχ ἥκιστα· αὐτὸν ἐλπίω ζυνεξερῆσειν τῶν περὶ τὴν σὴν διατρίβην ὄντων. εἰς ταῦτ' οὖν αὐτῷ γρούμενος ὀνήσει τε αὐτὸς καὶ ἐκείνον πλείστα ὠφελήσεις. ἐὰν δὲ τις ἀκούσας ταῦτα εἴπῃ, Πλάτων, ὡς εἶοικε, προσποιεῖται μὲν τὰ δημοκρατικὰ ζυμπερόντα εἰδέναι, ἐξὸν δ' ἐν τῷ δήμῳ λέγειν καὶ συμβουλεύειν αὐτῷ τὰ βέλτιστα οὐ πώποτε ἀναστάς ἐφθέγγετο, πρὸς ταῦτ' εἴπειν, ὅτι Πλάτων ὄψε ἐν τῇ πατρίδι γέγονε καὶ τὸν δῆμον κατέλαθεν ἥδη πρεσβύτερον καὶ εἰθισμένον ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν πολλὰ καὶ ἀνόμοια τῇ ἐκείνου ζυμβουλήν πράττειν· ἐπεὶ πάντων ἂν ἥδιστα καθάπερ πατρὶ συνεβούλευεν αὐτῷ, εἰ μὴ μάτην μὲν κινδυνεύσειν ὤφετο, πλεόν δ' οὐδὲν ποιήσειν. ταῦτόν δὲ οἶμαι ὀρεῖσθαι ἂν καὶ τὴν ἐμὴν ζυμβουλήν. εἰ γὰρ ὀφθαίμεν ἀνιάντως ἔχειν, πολλὰ ἂν χεῖρην ἡμῖν εἰπῶν ἐκτός ἂν γίγνεται τῆς περὶ ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ζυμβουλής. εὐτύχει.

ε'. Πλάτων Ἑρμείᾳ καὶ Ἐράστῳ καὶ Κορίσκῳ εὐ πράττειν.

Ἐμοὶ φαίνεται θεῶν τις ὑμῖν τύχην ἀγαθὴν, ἂν εὖ δεξιῆσθε, εὐμενῶς καὶ ἱκανῶς παρασκευάζειν οἰκεῖτε γὰρ δὴ γείτονες τε ὑμῖν αὐτοῖς καὶ χεῖραν ἔχοντες ὥστε ἀλλήλους εἰς τὰ μέγιστα ὠφελεῖν. Ἑρμείᾳ μὲν γὰρ οὔτε ἵππων πλῆθος οὔτε ἀλλῆς πολεμικῆς συμμαχίας

certi nihil habemus. Multa a Theodota et Heraclide feruntur epistolae Lacedaemona et Aeginam : nos autem, ut dixi, audientes multa de rebus vestris, nihil aperte percipimus. Nec te lateat eam esse de te apud quosdam opinionem, quasi de homine aliquanto minus quam decet officioso atque affabili. Memento igitur necessariam esse ad res gerendas hominum benevolentiam : austeritas vero solitudinem amicorum parit. Felix esto.

V. Plato Perdicca bene agere.

Euphræo suasi, quemadmodum ad me scripsisti, ut in rerum tuarum administratione perseveraret. Est autem meum, tibi quoque et de aliis rebus, quemadmodum religio et hospitalitas postulat, consilium dare, et quemadmodum Euphræo uti debeas. Profecto vir ille ad multa utilis esse potest, maxime vero ad id, cuius tu plurimum indiges ob ætatem ; præsertim cum baud multi reperiantur, qui de iis rebus consilium iuvenibus idonei sint afferre. Est enim vox quædam uniuscuiusque civilis gubernationis, velut animalium quorundam. Nam aliam popularis, aliam paucorum, aliam unius gubernatio vocem emittit. Has intelligere multi profitentur : sed longe absunt ab intelligendo, præter admodum paucos. Quæ igitur gubernatio propriam vocem erga deos et erga homines emittit, consentaneasque voci actiones reddit, ea viret semper et servatur. Quod si vocem alterius imitatur, interitum recipit. Ad hæc Euphræus tibi perutilis esse poterit : quamvis et ad alia vir fortis sit. (322) Rationes enim monarchiæ, id est principatus unius, non minus quam eos, qui apud te sunt, eum iuventurum esse spero. Ad hæc igitur illo fretus utilitatem ex eo percipies, et referes ipsi tu deinde quam plurimam. Quod si quis hæc audiens obiciat : Plato quidem profitetur quæ ad popularem statum conferant intelligere ; nunquam tamen, licet occasio data fuerit, in civitate sua surrexit ad consilium populo exhibendum : ad hæc respondebitur, Platonem sero tandem fuisse in patria, populumque offendisse iam senescentem, assuefactumque per illos, qui ante se fuerant, multa diversa facere a consilio suo. Nam libentissime, ut parenti, illi consulisset, nisi frustra se ipsum periculo subiecturum existimasset. Idem quoque circa consilium mihi futurum existimo. Si enim insanabiles videremur, re dimissa omni de me meisque consilio abstineret. Esto felix.

VI. Plato Hermiæ Erasto et Corisco bene agere.

Mihi quidem videtur deorum aliquis fortunam vobis optimam, modo recte eam recipiatis, benigne abundeque parasse. Quippe finitimi estis, et utilitatem vobis mutam conferre valetis permaximam. Hermiæ siquidem neque multitudo equorum neque alius belli apparatus

οὐδ' αὖ χρυσῷ προσγενομένου γένοιτ' ἂν μείζων εἰς τὰ πάντα δύναιμι, ἢ φίλων βεβαίων τε καὶ ἤθος ἐχόντων ὑγιές· Ἐράστῳ δὲ καὶ Κορίσκῳ πρὸς τῇ τῶν εἰδῶν σοφίᾳ τῇ καλῇ ταύτῃ φήμ' ἐγώ, καίπερ γέροντων, προσδεῖν σοφίας τῆς περὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀδικούς φυλακτικῆς καὶ τινοῦ ἀμυντικῆς δυνάμεως, ἅπειροι γάρ εἰσι διὰ τὸ μεθ' ἡμῶν μετρίων ὄντων καὶ οὐ κακῶν συχρὸν διατετριφέναι τοῦ βίου. διὸ δὴ τούτων προσδεῖν εἶπον, ἵνα μὴ ἀναγκάζονται τῆς ἀληθινῆς μὲν ἀμελεῖν σοφίας, τῆς δὲ ἀνθρωπίνης τε καὶ ἀναγκαίας ἐπιμελεῖσθαι μειζόνως ἢ δεῖ. ταύτην δ' αὖ τὴν δύναιμι Ἐρμείαν μοι φαίνεται φύσει τε, ὅσα μῆπω ξυγεγονότι, καὶ τέχνῃ δι' ἐμπειρίας εἰληθάναι. (323) τί οὖν δὴ λέγω; σοὶ μὲν, Ἐρμεία, πεπειραμένος Ἐράστου καὶ Κορίσκου πλέονα ἢ σύ, φημί καὶ μηνύω καὶ μαρτυρῶ μὴ βράδιως εὐρήσειν σε ἀξιοπιστότερα ἤθη τρώτων τῶν γειτόνων· ἔχασθαι δὴ παντὶ ζυμβουλεύω δικαίῳ τρόπῳ τούτων τῶν ἀνδρῶν, μὴ πάρεργον ἡγουμένῳ· Κορίσκῳ δὲ καὶ Ἐράστῳ πάλιν Ἐρμείου ἀντέχεσθαι ζυμβουλῆς εἰμι καὶ πειρασθαι ταῖς ἀνθέξεσιν ἀλλήλων εἰς μίαν ἀφικέσθαι φιλίας ζυμπλοκήν. ἂν δέ τις ὑμῶν ἄρα ταύτην πη λύειν δοκῇ (τὸ γὰρ ἀνθρώπινον οὐ παντάπασι βέβαιον), δεῦρο παρ' ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς πέμπετε μομφῆς κατήγορον ἐπιστολήν· οἷμαι γὰρ δίκη τε καὶ αἰδοῖ τοὺς παρ' ἡμῶν ἐντεῦθεν ἐλθόντας λόγους, εἰ μὴ τι τὸ λυθὲν μέγα τύχοι γεγόμενον, ἐπαρδῆς ἡσιννοσοῦν μᾶλλον ἂν συμψῶσαι καὶ συνδῆσαι πάλιν εἰς τὴν προὔπαρχουσαν φιλότητά τε καὶ κοινωϊάν, ἣν ὅταν μὲν φιλοσοφῶμεν ἅπαντες ἡμεῖς τε καὶ ὑμεῖς, ὅσον ἂν δυνώμεθα καὶ ἐκάστῳ παρείκη, κύρια τὰ νῦν κεχρησμοδημένα ἔσται· τὸ δὲ ἂν μὴ δρωμεν ταῦτα οὐκ ἐρῶ, φήμην γὰρ ἀγαθὴν μαντεύομαι, καὶ φημί δὴ ταῦθ' ἡμᾶς πάντ' ἀγαθὰ ποιήσειν, ἂν θεὸς ἐθέλῃ. ταύτην τὴν ἐπιστολήν πάντας ὑμᾶς τρεῖς ὄντας ἀναγνῶναι χρῆθ', μάλιστα μὲν ἀθρόους, εἰ δὲ μὴ, κατὰ δύο κοινῇ κατὰ δύναιμι ὡς οἶόν τ' ἔστι πλειστάκις, καὶ γρηθῆσαι συνθήκη καὶ νόμῳ κυρίῳ, ὅ ἐστι δίκαιον, ἐπομνύντας σπουδῇ τε ἅμα μὴ ἀμούσῃ, καὶ τῇ τῆς σπουδῆς ἀδελφῇ παιδιᾷ, καὶ τὸν τῶν πάντων θεὸν ἡγεμόνα τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μελλόντων, τοῦ τε ἡγεμόνος καὶ αἰτίου πατέρα κύριον ἐπομνύντας, ὅν, ἂν ὄντως φιλοσοφῶμεν, εἰσόμεθα πάντες σαφῶς εἰς δύναιμι ἀνθρώπων εὐδαιμόνων.

ζ'. Ἠλλάτων τοῖς Δίῳνοι οικείοις τε καὶ ἐταίροις εὖ πράττειν.

Ἐπεστειλάτέ μοι νομίζεις δεῖν τὴν διάνοιαν ὑμῶν εἶναι τὴν αὐτὴν ἣν εἶχε καὶ Δίῳν, καὶ δὴ καὶ κοινωϊεῖν διεκελεύεσθε μοι, καθ' ὅσον οἶός τ' εἰμι ἔργῳ καὶ λόγῳ. (324) ἐγὼ δέ, εἰ μὲν δόξαν καὶ ἐπιθυμίαν τὴν αὐτὴν ἔχετε ἐκείνῃ, ζύμφημι κοινωνήσειν, εἰ δὲ μὴ, βουλεύεσθαι πολλάκις. τίς δ' ἦν ἡ ἐκείνου διάνοια καὶ ἐπιθυμία, σχεδὸν οὐκ εἰκάζων ἀλλ' ὡς εἰδὸς σαφῶς εἶποιμ' ἂν. ὅτε γὰρ κατ' ἀρχὰς εἰς Συρρακούσας ἐγὼ

neque auri magnitudo usque adeo vires augetet quantum amicorum bonorum constartia atque fidelitas. Erasto autem et Corisco, praeter sapientiam istam de speciebus pulcherrimam, alia insuper affirmo, etsi sum senex, opus esse sapientia adversus improbos iniustusque cavendi, et ad resistendum potentia. Sunt enim inexperiti fraudum, quia penes nos cum hominibus vivere diu consueti sunt minime malis. Quapropter illos huiusmodi quadam indigere dico cautione, ne compellantur veram negligere sapientiam et humanam hanc necessariamque sapientiam plus, quam deceat, meditari. Rursus vero eam ipsam vim mihi videtur Hermias inprimis natura usque et arte consecutus. (323) Quid igitur dico? Equidem Erasti et Corisci expertus magis quam tu, confirmo tibi, o Hermia, denuntio, testor, non facile magis fides homines istis finitimis esse te reperiturum. Tibi itaque consulo, ut, quoad fieri potest ac licet, omni studio hos viros complectaris. Vobis quoque, o Eraste et Corisce, consulo, ut Hermiam vicissim suscipiatis, certantes mutuo amore et beneficio, uno maxime amicitiae nođo vinciri. At si quis vestrum coniunctionem istam dissolvere videatur (nam humana quidem mobilia sunt), huc ad me meosque mitte accusatoriam delinquentis epistolam. Puto enim responsiones nostras iustitia et pudore, nisi quid magnum subsit, magis omni, ut dicitur, incantatione vos in pristinam amicitiam et communionem copulaturas. Ita si philosophemur omnes nosque et vobis, quantum valebimus et nostrum cuique concedetur, rata haec modo edita oracula servabuntur. Quod si ista negligamus, nihil equidem profabor. Omen namque bonum vobis praedico, atque vaticinor, haec bona omnia vos ita demum esse facturos, si deus voluerit. Hanc vero epistolam a vobis tribus simul legendam censeo aut saltem duobus una legentibus et saepe etiam repetentibus: utendumque vobis pacto et lege certa, etiam iureiurando, ut aequum est, interposito, non sine eleganti studio atque huius studii sorore disciplina, testando deum, rerum omnium duces praesentium et futurarum, ac ducis et causae patrem dominum. Quem si vere philosophemur, cognoscemus aperte omnes, quatenus felicitis hominis natura potest attingere.

VII. Plato Dionis propinquis et amicis bene agere.

Scripsistis mihi censere vos eandem mentem in republica esse vobis conservandam, quam Dion habuisset: meque rogatis in communionem accedere, quantum verbo factoque virium habeam. (324) Ego autem, si eam voluntatem opinionemque, quam ille habuit, habetis, assentior vobis et in communionem accedo: si non habetis, de ea re consultandum etiam atque etiam dico. Quae vero fuerit illius mens atque voluntas, non ut coniectans,

ἀφικόμεν, σχεδὸν ἔτη τετταράκοντα γεγονώς, Δίῳ εἶχε τὴν ἡλικίαν ἣν τὰ νῦν Ἴππαρινος γέγονε, καὶ ἣν ἔσχε τότε Θόξαν, ταύτην καὶ διετέλεσεν ἔργον, Συρακοσίουσ δέιν ἐλευθέρουσ εἶναι, κατὰ νόμουσ τοὺσ ἀρίστουσ οἰκοῦντασ. ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν, εἴ τισ θεῶν καὶ τοῦτον εἰσ τὴν αὐτὴν Θόξαν περὶ πολιτείας ἐκείνῳ γενέσθαι σύμφρονα ποιήσεις. τίσ δ' ἦν ὁ τρόπος τῆσ γενέσεωσ αὐτῆσ, οὐκ ἀπάξιον ἀκοῦσαι νέῳ καὶ μὴ νέῳ, πειράσομαι δὲ εἰς ἀρχῆσ αὐτὴν ἐγὼ πρὸσ ὑμᾶσ διεξελθεῖν· ἔχει γὰρ καιρὸν τὰ νῦν.

Νέοσ ἐγὼ ποτε ὦν πολλοῖσ δὴ ταῦτὸν ἔπαθον· ὠήθη, εἰ θάπτον ἐμαυτοῦ γενοίμην κύριοσ, ἐπὶ τὰ κοινὰ τῆσ πόλεωσ εὐθὺσ ἵεναι. καὶ μοι τύχαι τινέσ τῶν τῆσ πόλεωσ πραγμάτων τοιαῦδε παρέπεσον. ὑπὸ πολλῶν γὰρ τῆσ τότε πολιτείασ λοιδορουμένησ μεταβολὴ γίνεσται, καὶ τῆσ μεταβολῆσ εἰσ καὶ πενήκοντὰ τινεσ ἀνδρέσ προύστησαν ἄρχοντεσ, ἔνδεκα μὲν ἐν ἄστει δέκα δ' ἐν Πειραιεῖ, περὶ τε ἀγορὰν ἐκότεροσ τοῦτων ὄσα τ' ἐν τοῖσ λιμέσι διοικεῖν ἔδει, τριάκοντα δὲ πάντων ἄρχοντεσ κατέστησαν αὐτοκράτορεσ. τοῦτων δὴ τινεσ οἰκεῖοί τε ὄντεσ καὶ γνώριμοί ἐτύχχανον ἐμοί, καὶ δὴ καὶ παρεκάλουν εὐθὺσ ὡσ ἐπὶ προσήκοντα πράγματα με. καὶ ἐγὼ θαυμαστόν οὐδὲν ἔπαθον ὑπὸ νεότητοσ· ὠήθη γὰρ αὐτοὺσ ἐκ τινοσ ἀδίκου βίου ἐπὶ δίκαιον τρόπον ἄγοντασ διοικήσειν δὴ τὴν πόλιν, ὥστε αὐτοῖσ σφόδρα προσεῖχον τὸν νοῦν, τί πράξοιεν. καὶ ὁρῶν δὴ τοὺσ ἀνδράσ ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ χρυσοῦν ἀποδείξαντασ τὴν ἐμπροσθεν πολιτείαν (τά τε ἄλλα καὶ φίλον ἀνδρα ἐμοὶ πρεσβύτερον Σωκράτη, ὃν ἐγὼ σχεδὸν οὐκ ἂν αἰσχυνοίμην εἰπὼν δικαιοτάτοσ εἶναι τῶν τότε, ἐπὶ τινα τῶν πολιτῶν μεθ' ἐτέρωσ ἔπεμπον, βίξ ἄζοντα ὡσ ἀποθανοῦμενοσ, (325) ἴνα δὴ μετέγοι τῶν πραγμάτων αὐτοῖσ, εἶτε βούλοιο εἶτε μή· ὁ δ' οὐκ ἐπέθετο, πᾶν δὲ παρεκινδύνεουσε παθεῖν πρὶν ἀνοσίωσ αὐτοῖσ ἔργον γενέσθαι κοινωτόσ), ἃ δὴ πάντα καθορῶν καὶ εἰ τιν' ἄλλα τοιαῦτα οὐ σμικρά, ἐδυσχεράνα τε καὶ ἐμαυτὸν ἐπανήγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν. χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπεσε τὰ τῶν τριάκοντὰ τε καὶ πᾶσα ἡ τότε πολιτεία. πάλιν δὲ βραδύτεροσ μὲν, εἶλκε δὲ με ὁμοῖσ ἡ περὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ καὶ πολιτικὰ ἐπιθυμία. ἦν οὖν καὶ ἐν ἐκείνοισ, ἅτε τεταραγμένοισ, πολλὰ γιγόμενα ἃ τισ ἂν δυσχεράνειε, καὶ οὐδὲν τι θαυμαστόν ἦν τιμωρίασ ἐχθρῶν γίνεσθαι τινῶν τισι μείζουσ ἐν μεταβολαῖσ· καίτοι πολλῇ γε ἐγρήσαντο οἱ τότε κατελθόντεσ ἐπιεικέα. κατὰ δὲ τινα τύχην αὐτὸν ἑταῖρον ἡμῶν Σωκράτη τοῦτον δυναστεύοντεσ τινεσ εἰσάγουσιν εἰσ δικαστήριον, ἀνοσιωτάτην αἰτίαν ἐπιβάλλοντεσ καὶ πάντων ἤμισα Σωκράτει προσήκουσαν· ὡσ ἀσεβῆ γὰρ οἱ μὲν εἰσῆγαγον οἱ δὲ κατεψήφισαντο, καὶ ἀπείκτειναν τὸν τότε τῆσ ἀνοσίωσ ἀγωγῆσ οὐκ ἐβελήσαντα μετασχεῖν περὶ ἓνα τῶν τότε φευγόντων φίλων, ὅτε φεύγοντεσ ἐδυστύχουν αὐτοί. σκοποῦνται δὴ μοι ταῦτά τε καὶ τοὺσ ἀνθρώπουσ τοὺσ πράττοντασ τὰ πολιτικά, καὶ τοὺσ νέμουσ γε καὶ ἔτη, ὅσῳ μᾶλλον διεσκόπουσ ἡλικίασ

sed tanquam sciens referre possum. Quum ego primum Syracusas profectus sum, annos circiter quadraginta ætatis agens, Dion in ea erat ætate, qua nunc Hipparinus : et in ea, qua tunc erat, opinione semper perseveravit, Syracusanos putans fore liberos oportere atque optimis legibus gubernari. Itaque non esset mirandum, si quis deorum hunc in eadem opinione reipublicæ gubernandæ ipsi consentientem præstitisset. Qua vero ratione id fuerit faciendum, digna res est, quæ et seni et iuveni audiatur. Conabor autem, quoniam præsens tempus id possit, rem omnem a principio vobis referre.

Equidem adolescens dum essem, eandem, quam plerique, habui cupiditatem. Statueram enim, cum primum mei ipsius compos factus essem, ad rempublicam me conferre. Interim talia quædam circa rempublicam contigerunt. Nam cum præsens reipublicæ status a multis improbaretur, secuta mutatio est. Tunc unus et quinquaginta viri gubernationem arripuerunt. Horum undecim in urbe, decem vero in Pirææ forensium rerum atque portuum administrationem habebant. Sed penes triginta viros summa erat omnium auctoritas constituta. Horum nonnulli domestici et noti erant mihi : qui me statim inviterunt ad rempublicam capessendam. Atque ego nihil mirabile sum ob iuventutem perpessus. Quippe existimabam illos ab iniusta vita civitatem ad iustos mores debere convertere. Itaque diligenter in dies, quid facerent, observabam. Verum animadverti eos brevi admodum tempore ita se gerere, ut prior ille reipublicæ status fuisse aureus putaretur. Nam et alia multa iniuste fecerunt, et amicum meum seniorems Socratem, quem ego iustissimum omnium, qui tunc erant, appellare non vereor, una cum aliis quibusdam ad adducendum aliqueum civium ad so miserunt, ut ultimo supplicio afficeretur, (325) Socratemque ipsum, vel sponte vel invitum, quasi participem sibi coniungerent. Qui tamen parere noluit, ac potius cuncta pati gravissima constituit, quam impiorum scelerum illis socius fore. Hæc igitur cum viderem et alia quædam non parva, graviter tuli et ab illis malis me recepi. Nec multo post secuta horum triginta eversio est, totaque respublica mutata. Rursus igitur, quanquam moderatus, cupiebam tamen adire rempublicam. Sed agebantur tunc etiam, utpote turbata respublica, quæ improbares permulta. Nec sane mirum fuerit, in huiusmodi mutationibus inimicos quosdam pœnas dare gravioreσ : quanquam qui redierant, magna uterentur clementia. Iterum sorte quadam accidit, ut Socratem hunc, amicum nostrum, potentes in respublica quidam accusarent, impium erimen obicientes ac minime omnium ipsi conveniens. Quasi enim non recte de diis sentiret, alii quidem in iudicium traxerunt, alii sententiam in eum dixerunt, condemnaveruntque, et eum hominem necavere, qui superiore tempore, quo nihil impie faceret, unum ex ipsis tunc exulantem ducere atque rei impiæ nullo modo particeps fieri sustinuerat. Cum hæc igitur animadvertirem e:

τε εἰς τὸ πρόσθε προύβαινον, τοσοῦτ' ἡ χαλεπώτερον ἐφαίνετο ὀρθῶς εἶναι τὰ πολιτικὰ διοικεῖν· οὔτε γὰρ ἄνευ φίλων ἀνδρῶν καὶ ἑταίρων πιστῶν οἷόν τ' εἶναι πράττειν, οὐδ' οὐθ' ὑπάρχοντας ἦν εὐρεῖν εὐπετές (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τοῖς τῶν πατέρων ἡβησιν καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἢ πόλεις ἡμῶν διοικεῖτο), καινοῦς τε ἄλλους ἀδύνατον ἦν κτῆσθαι μετὰ τινος βραδείας, τὰ τε τῶν νόμων γράμματα καὶ ἔθη διεφθείρετο καὶ ἐνεδίδου θαυμαστὸν ὄσον, ὥστε με, τὸ πρῶτον πολλῆς μεστὸν ὄντα ὀρθῆς ἐπὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ, βλέποντα εἰς ταῦτα καὶ φερόμενα ὀρθῶτα πάντα πάντως, τελευτῶντα ἰλιγγιᾶν, καὶ τοῦ μὲν σκοπεῖν μὴ ἀποστῆναι πῆ ποτὲ ἄμεινον ἂν γίνοιτο περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ δὴ καὶ περὶ τὴν πᾶσαν πολιτείαν, (326) τοῦ δὲ πράττειν αὐτὸ περιμένειν αἰεὶ καιροῦς, τελευτῶντα δὲ νοῆσαι περὶ πασῶν τῶν νῦν πόλεων ὅτι κακῶς ζῦμασσι πολιτεύονται. τὰ γὰρ τῶν νόμων αὐταῖς σχεδὸν ἀνιάτως ἐχροντά ἐστίν ἄνευ παρασκευῆς θαυμαστῆς τινὸς μετὰ τύχης. λέγειν τε ἠναγκάσθη, ἐπαινῶν τὴν ὀρθὴν φιλοσοφίαν, ὡς ἐκ ταύτης ἐστὶ τὰ τε πολιτικὰ δίκαια καὶ τὰ τῶν ἰδιωτῶν πάντα κατιδεῖν. κακῶν οὖν οὐ λήξειν τὰ ἀνθρώπινα γένη, (326) πρὶν ἂν ἢ τὸ τῶν φιλοσοφούντων ὀρθῶς γε καὶ ἀληθῶς γένος εἰς ἀρχὰς ἔλθῃ τὰς πολιτικὰς ἢ τὸ τῶν δυναστευόντων ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκ τινος μοίρας θείας ὄντως φιλοσοφήσῃ.

Ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἔχων εἰς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν ἦλθον, ὅτε πρῶτον ἀφικόμην. ἔλθοντα δὲ με ὁ ταύτῃ λεγόμενος αὐτὸς βίος εὐδαίμων, Ἰταλιωτικῶν τε καὶ Συρακοσίων τραπεζῶν πλήρης, οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἤρεσε, οἷς τε τῆς ἡμέρας ἐμπιπλάμενον ζῆν καὶ μηδέποτε κοιμώμενον μόνον νύκτωρ, καὶ ὅσα τούτῳ ἐπιτηδεύματα ζυνέπεται τῷ βίῳ· ἐκ γὰρ τούτων τῶν εἰδῶν οὐτ' ἂν φρόνιμος οὐδεὶς ποτε γενέσθαι τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπων ἐκ νέου ἐπιτηδεύων δύναίτο (οὐχ οὕτω θαυμαστῆ φύσει κραθίσεται), σώφρων δὲ οὐδ' ἂν θελήσει ποτὲ γενέσθαι, καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς ὁ αὐτὸς λόγος ἂν εἴη. πόλις τε οὐδέμια ἂν ἡρεμήσαι κατὰ νόμους οὐδ' οὐστινασοῦν, ἀνδρῶν οἰομένων ἀναλίσκεν μὲν δεῖν πάντα ἐς ὑπερβολάς, ἀργῶν δὲ εἰς ἅπαντα ἡγουμένων αὐτὸν δεῖν γίγνεσθαι πλὴν εἰς εὐνομίας καὶ πότους καὶ ἀφροδισίων διαπλοήσεις. ἀναγκασίον δὲ εἶναι ταύτας τὰς πόλεις εἰς τυραννίδας τε καὶ ὀλιγαρχίας καὶ δημοκρατίας μεταβαλλούσας μηδέποτε λήγειν, δικαίας δὲ καὶ ἰσονόμου πολιτείας τοὺς ἐν αὐταῖς δυναστεύοντας μηδ' ὄνομα ἀκούοντας ἀνέχεσθαι. ταῦτα δὴ πρὸς τοῖς πρόσθε διανοούμενος εἰς Συρακοῦσας διεπορεύθη, ἴσως μὲν κατὰ τύχην, ἔειπε μὲν τότε μηχανωμένῳ τινὶ τῶν κριτικῶν ἀρχὴν βαλέσθαι τῶν νῦν γεγονότων πραγμάτων περὶ Δίωνα καὶ τῶν περὶ Συρακοῦσας· ὁσὸς δὲ μὴ καὶ πλειόνων εἴη, ἔάν μὴ νῦν ἡμεῖς ἐμὸι πείθῃσθε τὸ δεύτερον συμβουλευέοντι. πῶς οὖν δὴ λέγω πάντων ἀρχὴν γεγονέναι τὴν τότε εἰς Σικελίαν ἐμὴν ἀφίξιν; (327) ἐγὼ συγγενόμενος Δίω:

homines, qui in reipublicæ gubernatione versabantur, legesque et mores : quanto magis considerarem quantoque magis atate progrederer, tanto difficilius arbitrabar esse recte rempublicam gubernare. Neque enim hoc fieri potest absque amicis sociisque fidelibus : quos nec reperire iam existentes facile erat : non enim amplius in patriis moribus institutisque civitas nostra gubernabatur : et parare novos impossibile erat sine summa difficultate; et simul leges moresque penitus corrupti erant. Itaque ego ille, qui prius exarseram incredibili cupiditate me ad rempublicam conferendi, intuens cuncta in præcepis deferri, tandem, quo me verterem, nesciebam. Et ab investigatione quidem nequaquam desistere placuit, si quid forte melius eveniret et circa hæc ipsa et universam rempublicam : (326) agendi vero opportunitatem aliquam exspectare. Tandem vero compertum est mihi, respublicas omnes, quæ nunc sunt, improbe gubernari. Nam quantum ad leges attinet, insanabiliter ferme se habent, nullo instituto mirabili, sed fortuna quadam viventes. Quapropter dicere adductus sum, laudans rectam philosophiam, quid iustum sit et quid non, tam in republica quam privata, per eam dumtaxat discerni. Itaque non prius desinere humanum genus in malis versari, quam aut homines recte vereque philosophantes rerumpublicarum gubernationem adepti fuerint : aut hi, qui gubernant, divina quadam sorte vere philosophentur.

Hæc ego mente Italiam Siciliamque adii. Hæc fuit prima in ea loca profectio mea. Ego cum pervenissem, vitam illam, quam beatam vocant, Italicarum Syracusanarumque mensuram plenam, nullo modo probavi, his videlicet in die saturum fieri, et nocte nunquam iacere solum, et cetera quæ vitam huiusmodi subsequuntur. Nemo enim omnium, qui sub cælo sunt, si in huiusmodi moribus ab adolescentia nutriatur, quamvis natura mirabili sit, unquam tamen prudens evadet. Temperatus esse certe nunquam curabit : eademque erit de ceteris virtutibus ratio. Civitas autem nulla legum ullarum potentia quiescere poterit, si cuncta in superfluo sumptu eraganda cives existunt, ceterisque posthabitis omnibus, conviviis dumtaxat et venereis oblectamentis obnixe putent operam impendendam. Necesse est huiusmodi civitates modo in tyrannidem modo in paucorum potentiam modo in popularem statum mutari, neque unquam quiescere : iuste vero æquabilisque gubernationis eos, qui in his civitatibus potentes sunt, ne nomen quidem ipsum audire velle. Hæc ego una cum superioribus illis considerans Syracusas profectus sum, forte quidem fortuna quadam. Videtur autem alicuius eorum opera, qui supra nos sunt, principium tunc fuisse datum omnibus, quæ nuper Dionii Syracusis contigerunt : ac vereor, ne pluribus insuper, si vos mihi nunc iterum consulenti nequaquam assentiamini. (327) Quemadmodum vero dicam omnium fuisse

τότε νέω κινδυνεύω, τὰ δοκούντα ἐμοὶ βελτίστα ἀνθρώποις εἶναι μηνύων διὰ λόγων καὶ πράττειν αὐτὰ συμβουλευέων, ἀγνοεῖν ὅτι τυραννίδος τινὰ τρόπον κατὰ λυσιν ἐσομένην μηχανώμενος ἐλάνθανον ἐμαυτὸν. Δίῳ μὲν γὰρ δὴ μάλ' εὐμαθὴς ὢν πρὸς τε τὰλλα καὶ πρὸς τοὺς τότε ὑπ' ἐμοῦ λόγους λεγομένους οὕτως ὀξέως ὑπέχουσε καὶ σφόδρα, ὡς οὐδεὶς πώποτε ὢν ἐγὼ προσέτυχον νέων, καὶ τὸν ἐπιλοιπον βίον ζῆν ἠθέλησε διαφερόντως τῶν πολλῶν Ἰταλιωτῶν τε καὶ Σικελιωτῶν, ἀρετὴν περὶ πλείονος ἡδονῆς τῆς τε ἄλλης τρυφῆς ἡγαπηκός. ὅθεν ἐπαγθέστερον τοῖς περὶ τὰ τυραννικὰ νόμιμα ζῶσιν ἐδίω μὲχρι τοῦ θανάτου τοῦ περὶ Διονύσιον γενομένου. μετὰ δὲ τοῦτο διανοήθη μὴ μόνον ἐν αὐτῷ ποτ' ἂν γενέσθαι ταύτην τὴν διάνοιαν, ἣν αὐτὸς ὑπὸ τῶν ὀρθῶν λόγων ἔσχευ, ἐγγιγνομένην δ' αὐτῆν καὶ ἐν ἄλλοις κατανόει, πολλοῖς μὲν οὐ, ἐγγιγνομένην δ' οὖν ἐν τισιν, ὧν καὶ Διονύσιον ἡγήσατο ἕνα γενέσθαι τάχ' ἂν συλλαμβανόντων θεῶν, γενομένου δ' αὖ τοῦ τοιοῦτου τόν τε αὐτοῦ βίον καὶ τὸν τῶν ἄλλων Συρακοσίων ἀμήχανον ἂν μακαριότητι ζυμῆσθαι γεόμενον. πρὸς δὴ ταῦτα ῥῆθῃ δεῖν ἐκ παντὸς τρόπου εἰς Συρακοῦσας ὅτι τάχιστα ἐλθεῖν ἐμὲ κοινωνὸν τούτων, μεμνημένους τῆν τε αὐτοῦ καὶ ἐμὴν συνουσίαν ὡς εὐπετώς ἐξεργάσατο εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθεῖν αὐτὸν τοῦ καλλίστου τε καὶ ἀρίστου βίου· ὁ δὲ καὶ νῦν εἰ διαπράττειτο ἐν Διονυσίῳ ὡς ἐπεχείρησε, μεγάλας ἐλπίδας εἶχεν ἄνευ σφαγῶν καὶ θανάτων καὶ τῶν νῦν γενομένων κακῶν βίον ἂν εὐδαίμονα καὶ ἀληθινὸν ἐν πάσῃ τῇ γῶρᾳ κατασκευάσαι. ταῦτα ἰὼν ὀρθῶς διανοηθεὶς ἔπεισε μεταπέμπεσθαι Διονύσιον ἐμὲ, καὶ αὐτὸς εἰδεῖτο πέμπων ἦκειν ὅτι τάχιστα ἐκ παντὸς τρόπου, πρὶν τινὰ ἄλλους ἐντυχόντας Διονυσίῳ ἐπ' ἄλλον βίον αὐτὸν τοῦ βελτίστου παρατρέψαι. λέγων δὲ τὰδε εἰδεῖτο, εἰ καὶ μακρότερα εἰπεῖν. Τίνας γὰρ καιρούς, ἔφη, μείζους περιμενούμεν τῶν νῦν παραγενομένων θεῖα τινὶ τύχῃ; καταλέγων δὲ τὴν τε ἀρχὴν τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐν αὐτῇ, (328) καὶ τὴν νεότητά καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν Διονυσίῳ, φιλοσοφίας τε καὶ παιδείας ὡς ἔχει σφόδρα λέγων, τοὺς τε αὐτοῦ ἀδελφιδούς καὶ τοὺς οἰκείους ὡς εὐπαράκλητοι εἶεν πρὸς τὸν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον αἰεὶ λόγον καὶ βίον, ἱκανώτατοι τε Διονύσιον οὐμπαρκαλεῖν, ὥστε, εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν ἐλπίς πάσα ἀποτελεσθήσεσθαι τὸ τοὺς αὐτοὺς φιλοσόφους τε καὶ πόλεων ἄρχοντας μεγάλων ζυμῆσθαι γενομένων. τὰ μὲν δὲ παρακλεῦματα ἦν ταῦτά τε καὶ τοιαῦτα ἕτερα ἀμύπολλα, τὴν δ' ἐμὴν ὄψαν τὸ μὲν περὶ τῶν νέων, ὅπῃ ποτὲ γενήσονται, εἶχε φόβος (αἱ γὰρ ἐπιθυμίαι τῶν τοιοῦτων γαῖται καὶ πολλάκις ἐαυταῖς ἐναντία φερόμεναι), τὸ δὲ Δίῳνος ἠπιστάμην τῆς ψυχῆς πέρι φύσει τε ἐμβριθῆς ὢν ἡλικίας τε ἡδὴ μετρίως ἔγον. ὅθεν μοι σκοπούμεν καὶ διατάζοντι πότερον εἴη πορευτέον ἢ πῶς, ὅμως ἔρραψε δεῖν, εἰ ποτέ τις τὰ διανοηθέντα περὶ νόμων τε καὶ πολιτείας

principium profectioem tunc Syracusas meam, accipite. Ego cum Dione tunc iuvene eram frequens, et quæ hominibus optima fore arbitrabar, quibus poteram rationibus suadebam et ut faceret consulebam. Sed his dicendis videor latenter et præter intentionem tunc meam tyrannidis ruinam, quæ secuta est, paravisse. Dion enim cum esset acerrimo ingenio cum ad cetera omnia tum ad ea, quæ tunc dicebantur a me, perdiscenda, ita celeriter ac vehementer illa arripuit, ut nemo ex omnibus iuvenibus, quos unquam convenerim. Ac reliquam vitam ducere statuit multo præstantius, quam alii multi Italicorum atque Siculorum, virtutem potius quam voluptatem deliciasque sectatus. Itaque infensus vivebat illis, qui in tyrannicis institutis degebant: atque hoc usque ad Dionysii mortem. Postea vero animadvertit eam sententiam, quam ipse rectis conceperat rationibus, non in se uno solum, verum etiam in aliis quibusdam, licet non multis, existere: in quorum numero Dionysium iuniorem, diis bene iuvantibus, sperabat fore. Quod si accideret, et ille ipse et ceteri Syracusani mirificam felicitatem nanciscerentur. Quapropter censuit me quam celerrime Syracusas accedere debere, horum socium atque adiutorem futurum: memoria tenens, quam facile dudum mea secum consueudato ipsum in cupiditatem vitæ pulcherrimæ atque optimæ traduxisset. Quam cupiditatem si in Dionysio, ut aggressus erat, perficeret, magnam spem habebat, absque cædibus et sanguine et absque iis, quæ nunc evenerunt, malis veram vivendi rationem ac beatam vitam in universa illa regione constituere posse. Hæc Dion recte considerans Dionysio suasit, ut me vocaret: et ipse quoque rogavit, ut accedere cunctis posthabitis festinarem, priusquam ulli alii Dionysio adhaerentes, neglectis optimis vitæ institutis, ad alia illum deflecterent. Cohortationem insuper precibus loquam adiunxit. Quodnam, inquit, tempus aliud iam expectamus ad agendum opportunius, quam quod nunc nobis est divina quadam fortuna concessum? Narrabat præterea magnitudinem imperii Dionysii per Italiam atque Siciliam, eiusque in his ipsis locis potentiam, (328) iuventam quoque atque cupiditatem eius ad philosophiæ et disciplinæ studia vehementissimam. Quin etiam quam propensi forent eius necessarii atque domestici cum ad eam, quam suaderem, disciplinam vitæ recipendam, ipsum quoque Dionysium ad hoc prævocare idonei. Itaque si unquam alias, et nunc certe maximam adesse spem, eosdem fore et philosophos et magnanibus principes civitatum. Ille igitur his me rationibus aliisque generis eiusdem permultis adhortabatur. Ego vero, quo tandem affectus iuvenum evasurus esset, formidabam. Taliū enim cupiditates et veloces sunt et sæpe sibimet contrariæ perferuntur. Dionein tamen natura gravem tum ætate iam satis maturum esse sciebam. Itaque cogitanti ambigentiq̄ue mihi, utrum eundum parendumque foret necne, subiit tandem eundum esse atque parendum:

ἀποτελεῖν ἐγχειρήσοι. καὶ νῦν πειρατέον εἶναι· πείσας γὰρ ἓνα μόνον ἱκανῶς πάντα ἐξειργασμένους ἐσοίμην ἀγαθὰ. ταύτη μὲν δὴ τῆ διανοίᾳ τε καὶ τὸλμῃ ἀπῆρα οἰκοθεν, οὐχ ἢ τινὲς ἐδόξασον, ἀλλ' αἰσχυνόμενος μὲν ἑμαυτὸν τὸ μέγιστον, μὴ δοξασίμῃ ποτε ἑμαυτῶ παντάπασι λόγος μόνον ἀτεχνῶς εἶναι τις, ἔργου δὲ οὐδενὸς ἂν ποτε ἐκὼν ἀναβῆσθαι, κινδυνεύσειν δὲ προσδοῦναι πρῶτον μὲν τὴν Δίῳ ξενίαν τε καὶ ἑταιρείαν ἐν κινδύνοις ὄντως γεγονότος οὐ σμικρῶς. εἴτ' οὖν πάθοι τι, εἴτ' ἐκπεσὼν ὑπὸ Διονυσίου καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν ἔλθοι παρ' ἡμᾶς φεύγων καὶ ἀνέροιστο εἰπὼν ὦ Πλάτων, ἦκω σοι φυγῶς οὐχ ὀπλιτῶν δεόμενος οὐδὲ ἰππέων ἐνδεῆς γενόμενος τοῦ ἀμύνασθαι τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ λόγων καὶ πειθοῦς, ἧ σὲ μάλιστα ἠπιστάμην ἐγὼ δυνάμενον ἀνθρώπους νέους ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ δίκαια προτρέποντα εἰς φιλίαν τε καὶ ἑταιρείαν ἀλλήλοις καθιστάναί ἐκάστοτε· ὧν ἐνδείξω κατὰ τὸ σὸν μέρος νῦν ἐγὼ καταλιπὼν Συρακούσας ἐνθάδε πάρεμι. καὶ τὸ μὲν ἐμὸν ἔλαττον ὀνειδὸς σοι φέροι· φιλοσοφία δέ, ἣν ἐγκωμιάζεις αἰεὶ καὶ ἀτίμως φῆς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων φέρεσθαι, πῶς οὐ προδέδοται τὰ νῦν μετ' ἐμοῦ μέρος ὅσον ἐπὶ σοὶ γέγονε; (329) καὶ Μεγαροὶ μὲν εἰ κατοικοῦντες ἐτυγχάνομεν, ἥλθες δὴ-που ἂν μοι βοηθὸς ἐπ' ἃ σε παρεκάλουν, ἢ πάντων ἂν φαυλότατον ἡγοῦσάτο· νῦν δ' ἄρα τὸ μῆκος τῆς πορείας καὶ τὸ μέγεθος δὴ τοῦ πλοῦ καὶ τοῦ πόνου ἐπατιυόμενος οἶμι δόξαν κακίας ἀποφευξέσθαι ποτε; πολλοῦ γε καὶ δεήσει. λεγθέντων δὲ τούτων τίς ἂν ἦν μοι πρὸς ταῦτα εὐσχήμων ἀπόκρισις; οὐκ ἔστιν. ἀλλ' ἦλθον μὲν κατὰ λόγον ἐν δίκῃ τε ὡς οἶόν τε ἀνθρώπων μάλιστα, διὰ τὰ τοιαῦτα καταλιπὼν τὰς ἑμαυτοῦ διατριβάς, οὐσας οὐκ ἀσχήμονας, ὑπὸ τυραννίδα δοκοῦσαν οὐ πρόπειν τοῖς ἐμοῖς λόγοις οὐδὲ ἐμοί· ἐλθὼν τε ἑμαυτὸν ἠλευθέρωσα Δίῳ ξενίῳ καὶ τῆς φιλοσόφου ἀνέγκλητον μοίρας παρέσχον, ἐπονεῖδιστου γενομένου ἂν, εἴ τι καταμαλαχισθεὶς καὶ ἀποδειλιῶν αἰσχύνης μετέσχον κακῆς. ἐλθὼν δέ, οὐ γὰρ δεῖ μηχανεῖν, εὖρον στάσεως τὰ περὶ Διονύσιον μεστὰ ζῦμπαντα καὶ διαβολῶν πρὸς τὴν τυραννίδα Δίῳ περὶ. ἤμνον μὲν οὖν καθ' ὅσον ἡδυνάμην, σμικρὰ δ' οἷός τ' ἦν, μηνὶ δὲ σχεδὸν ἴσως τετάρτῳ Δίῳ Διονύσιος αἰτιώμενος ἐπιβουλεύει τῇ τυραννίδι, σμικρὸν εἰς πλοῖον ἐμβυβιάσας ἐξέβαλεν ἀτίμως. οἱ δὲ Δίῳ τὸ μετὰ τοῦτο πάντες φίλοι ἐφοβούμεθα, μὴ τινα ἐπατιυόμενος τιμωροῖτο ὡς συναίτιον τῆς Δίῳ ἐπιβουλής· περὶ δ' ἐμοῦ καὶ διήλθε λόγος τις ἐν Συρακούσαις, ὡς τεθνεῶς εἶην ὑπὸ Διονυσίου ὡς δὴ τούτων ἀπάντων τῶν τότε γεγονότων αἴτιος. ὁ δὲ αἰσθανόμενος πάντας ἡμᾶς οὕτω διατεθέντας, φοβούμενος μὴ μείζον ἐκ τῶν φόβων γένοιτό τι, φιλοφρόνως πάντας ἀνελάμβανε, καὶ δὴ καὶ τὸν ἐμὲ παρεμυθεῖτό τε καὶ ὀφθαλμοῖς διεκελεύετο καὶ εἰδεῖτο πάντως μένειν· ἐγίγνωτο γὰρ οἱ τὸ μὲν ἐμὲ φυγεῖν ἀπ' αὐτοῦ καλὸν οὐδέν, τὸ δὲ μένειν, διὸ δὴ καὶ σφόδρα προσποιεῖτο δεῖσθαι. τὰς δὲ τῶν τυράννων

atque si quis unquam ea, quæ de legibus et republica cogitaverat, perficere velit, nunc fore tentandum; quippe cum iudicarem, si uni dumtaxat persuasissem, me bona sufficienter omnia perfacturum. Quamobrem hac sententia fiduciaque domo alii: non qua opinabantur quidam, sed quadam scientiæ verecundia inprimis adductus, ne quando mihi ipsi viderer verba solum habere, effectum vero officiumque nullum sponte præstare, prodereque primum Dionis hospitalitatem amicitiamque, non parvis subiecti periculis. Cui si quid adversi accideret, vel perelleret a Dionysio ceterisque inimicis, atque profugus ad nos liis verbis confugeret: O Plato, venio ad te patria pulsus, cum neque militibus neque equibus carerem, quorum viribus resisterem inimicis, sed verbis persuasioneque indigerem, qua maxime sciebam te posse iuvenes ad probitatem iustitiamque exhortando in amicitiam necessitudinemque devincere. Quorum defectu rerum modo per te factum est, ut ego Syracusis expulsus huc accesserim. Et mea quidem fortuna abs te deserta minus tibi vituperationis affert: at vero ipsa philosophia, quam semper laudas, quamve apud alios carere honore conquereris, nonne abs te nunc una mecum prodita est? (329) Quod si Megaris fuissem, venisses utique mihi adiutor, cum te vocassem: alioquin te omnium ignavissimum iudicavisses. Nunc autem ob itineris longitudinem periculumque navigationis atque labores te excusans, infamiam evitare te putas? Permultum certe aberit. Si, inquam, hæc ille diceret, quænam mihi esset probabilis responsio? Certe nulla. Quas ob res rationibus, quoad fieri potest, probabilibus atque ipso iure adductus accessi, relinquens consuetudines meas satis quidem honestas, sub tyrannidem, neque meis sermonibus neque mihi convenientem. Veniens autem me liberavi, ne vel hospitalis Iuppiter vel philosophica sors accusare me posset. Certe philosophiæ dedecori fuissem, si ob mollitiem timiditatemque vituperari potuissem. Ceterum cum eo venissem, neque enim oportet longius evagari, omnia apud Dionysium seditionis plena offendi atque calumniarum in Dionem, quasi tyrannidem affectaret. Defendi igitur, quantum valui: sed parum potui. Quarto enim fere mense post adventum meum Dionysius, accusans Dionem, quasi tyrannidi insidiaretur, in parvum coniecit navigium ac turpiter expulit. Amici vero Dionis, quotquot eramus, cuncti formidabamus, ne forte aliquem nostrum Dionysius, quasi socium illius criminis, supplicio afficeret. Rumor autem exortus est Syracusis, me occisum esse a Dionysio, quasi omnium, quæ tunc acciderint, auctorem. At ille sentiens nos omnes sic affectos, veritus ne ex metu nostro aliquid fersan accideret gravius, benigne admo lum omnes recepit: me certe ipsum consolatus bonam habere spem iussit, atque ut permanerem omnino rogavit. Erat enim sibi in fuga quidem mea nihil honesti, sed in permanendo. Atque iccirco precari me maxime simulabat. Proces autem

δεήσεις ἴσμεν ὅτι μεμιγμέναι ἀνάγκαι εἰσίν. ὁ δὲ μηχανώμενος διεκώλυέ μου τὸν ἔκπλου, εἰς ἀκρόπολιν ἀγαγὼν καὶ κατοικίσας ἕθεν οὐδ' ἂν εἰς ἔτι με ναύκληρος μὴ ὅτι κωλύοντας ἐξήγαγε Διονυσίου. ἀλλ' οὐδ' εἰ μὴ πέμπων αὐτὸς τὸν κελεύοντα ἐξαγαγεῖν ἐπέστελλεν, οὐτ' ἂν ἔμπορος οὔτε τῶν ἐν ταῖς τῆς χώρας ἐξόδοις ἀρχόντων οὐδ' ἂν εἷς περιεϊδῆ με μόνον ἔκπορευόμενον, ὅς οὐκ ἂν συλλαβῶν εὐθὺς παρὰ Διονύσιον πάλιν ἀπήγαγεν, ἄλλως τε καὶ διηγγελμένον ἤδη ποτὲ τούναντίον ἢ τὸ πρότερον πάλιν, (330) ὡς Πλάτωνα Διονύσιος θαυμαστῶς ὡς ἀσπάζεται. τὸ δ' εἶγε δὴ πῶς; τὸ γὰρ ἀληθὲς δεῖ φράζειν. ἡσπάζετο μὲν αἰεὶ προϊόντος τοῦ χρόνου μᾶλλον κατὰ τὴν τοῦ τρόπου τε καὶ ἤθους συνουσίαν, ἑαυτὸν δὲ ἐπαίνειν μᾶλλον ἢ Δίωνα ἐβούλετό με καὶ φίλον ἡγεῖσθαι διαφερόντως μᾶλλον ἢ ἐκεῖνον, καὶ θαυμαστῶς ἐπιλονεῖται πρὸς τὸ τοιοῦτον. ἢ δ' ἂν οὕτως ἐγένετο, εἴπερ ἐγένετο, κάλλιστα, ὄσκει ὡς δὴ μανθάνων καὶ ἀκούων τῶν περὶ φιλοσοφίαν λόγων οικειοῦσθαι καὶ ἔμοι συγγίγνεσθαι, φοβούμενος τοὺς τῶν διαβαλλόντων λόγους, μὴ πῆ παραποδοσθεῖν καὶ Δίῳ δὴ πάντα εἶη διαπεπραγμένως. ἐγὼ δὲ πάντα ὑπέμενον, τὴν πρώτην διάνοιαν φυλάττων ἥπερ ἀμικρόμην, εἰ πως εἰς ἐπιθυμίαν ἔλθοι τῆς φιλοσόφου ζωῆς· ὁ δ' ἐνίκησεν ἀντιτείνων.

Καὶ ὁ πρῶτος δὴ χρόνος τῆς εἰς Σικελίαν ἐμῆς ἐπιδημίας τε καὶ διατριβῆς διὰ πάντα ταῦτα συνέβη γενόμενος. μετὰ δὲ τοῦτο ἀπεδήμησά τε καὶ πάλιν ἀφικόμεν πάση σπουδῇ μεταπεμπομένου Διονυσίου· ὅν δὲ ἕνεκα καὶ ὅσα ἔπραξα, ὡς εἰκότα τε καὶ δίκαια, ὑμῖν πρῶτον μὲν συμβουλεύσας ἂ γρηὶ ποιεῖν ἐκ τῶν νῦν γεγονότων, ὕστερον τὰ περὶ ταῦτα διέξειμι, τῶν ἐπανερωτῶντων ἕνεκα τί δὴ βουλόμενος ἦλθον τὸ δεύτερον, ἵνα μὴ τὰ πάρεργα ὡς ἔργα μοι ξυμβαινῆ λεγόμενα. λέγω δὴ τὰδε. ἐγὼ τὸν συμβουλευόντα ἀνδρὶ κάμνοντι καὶ δαιταν δαιτωμένῳ μογηρὰν πρὸς ὑγίειαν ἄλλο τι γρηὶ πρῶτον μὲν μεταβάλλειν τὸν βίον, καὶ ἐθέλοντι μὲν πείθεσθαι καὶ τᾶλλα ἤδη παραινεῖν, μὴ ἐθέλοντι δέ, φεύγοντα ἀπὸ τῆς τοῦ τοιοῦτου συμβουλῆς ἀνδρα τὴν ἡγοίμην ἂν καὶ ἱατρικόν, τὸν δὲ ὑπομένοντα τούναντίον ἀνανδρόν τε καὶ ἄτεγον. ταῦτόν δὴ καὶ πόλει, εἴτε αὐτῆς εἰς εἴη κύριος εἴτε καὶ πλείους, εἰ μὲν κατὰ τρόπον ὀρθῇ πορευομένης ὁδῷ τῆς πολιτείας συμβουλευοίτο τι τῶν προσφόρων, νοῦν ἔχοντας τὸ τοῖς τοιοῦτοις συμβουλεύειν· τοῖς δ' ἔξω τὸ παράπαν βρῖνουσι τῆς ὀρθῆς πολιτείας καὶ μηδ' αὐτῆς ἐθέλουσιν αὐτῆς εἰς ἔγους ἵέναι, προαγορεύουσι δὲ τῇ συμβουλῇ τὴν μὲν πολιτείαν ἔαν καὶ μὴ κινεῖν, (331) ὡς ἀποθανομένην ἂν κινῆ, ταῖς δὲ βουλήσῃσι καὶ ἐπιθυμίαις αὐτῶν ὑπηρετοῦντα συμβουλεύειν κελεύουσι τίνα τρόπον γίγνοιτ' ἂν ῥῆσά τε καὶ τᾶμιστα εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, τὸν μὲν ὑπομένοντα συμβουλάς τοιαύτας ἡγοίμην ἂν ἀνανδρόν, τὸν δ' οὐκ ὑπομένοντα ἀνδρα. ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἐγὼ κεκτημένος, ὅταν τίς μοι συμβουλεύεται περὶ τίνος τῶν μεγίστων

tyrannorum necessitati permixtas esse non ignoramus. Cum vero, ne abirem, machinaretur, collocavit me in arce, atque his locis habitare voluit, unde nullus posthæc nauta, non modo prohibente illo, sed nisi iubente atque mittente, foret abducturus; neque quisquam sive mercator sive alicuius provincie magistratus me solum exeuntem conspexisset, qui non me captum ad Dionysium repente reduceret, præsertim cum iam, contra quam prius, (330) vulgatum esset Dionysium rursus Platonem vehementer complecti. Et quodammodo ita erat: neque enim facendum est verum. Complectebatur ille quidem in dies me magis atque magis, et gaudebat moribus nostris atque consuetudine. Cupiebatque a me laudari magis quam Dionem, et amicum longe magis existimari: et ad id quidem maxime contendebat. Rationem vero, qua id optime fuisse factum, si modo fieri potuisset, neglexit. Hæc enim fuerat, ut mihi videlicet in audiendis addiscendisque philosophiæ rationibus liberius adhæreret, necumque conveniret. At vero ad hoc ille diffidentior erat, timens ne, quemadmodum asserebat calumniatores, si rationibus illis implicaretur, Dion, quæ cupiebat, iam esset omnia assecutus. Ego autem omnia pertuli, in eadem sententia perseverans, qua ab initio profectus eram: tentans, si quo pacto fieri posset, ut in cupiditate vitæ philosophicæ perveniret. At ille contra nitens me vicit.

Et primum quidem tempus meæ profectiois in Siciliam actionumque illic mearum per hæc omnia tractum est. Posteris vero temporibus in Siciliam iterum sum reversus, quo me omni studio Dionysius revocabat. Quam vero ob causam rursus accesserim, quidve illic egerim, neque id quidem absque ratione, tunc demum vobis referam, cum vobis, quid potissimum rebus sie se habentibus agendum sit, consulero. Referam, inquam, eorum gratia, qui interrogant, quonam consilio secundo redierim. Sed ne, quæ accessoria sunt, præcipuis anteponantur, ad consilium iam devenio. Reor equidem hominem consulentem ægroto et circa victum intemperato imprimis hoc suadere debere, ut modum vivendi mutet: ac si ægrotus in hoc obediat, tunc alia iam illi ad medelam conferre: at si parere nolit, tunc consulentem ipsum virum putabo et medicum, si eum omiserit. Quod si consulendo ulterius perseveraverit, contra putabo, ignavum scilicet atque artis expertem. Idem quoque de civitate, sive unus eam gubernet sive plures, existimo. Si enim probabili quadam ratione rectaque via incedenti populo utile aliquid consulari, id quidem agere sapientis officium arbitror. Sin autem penitus a civili ratione descendant, neque vestigia quidem eius sequi velint dicantque consultori præstare, (331) ut rempublicam omittat, neque quicquam in ea commoveat, utpote, si commoverit perituro; voluptatibus autem libidinibusque ipsorum indulgeat, atque ea ratione consulat. qua facillime semper celeriterque satis eorum voluptatibus fiat: equidem eum, qui in eiusmodi gubernatione persisterit, nequaquam virum putabo, sed eum potius,

περὶ τὸν αὐτοῦ βίον, οἷον περὶ χρημάτων κτήσεως ἢ περὶ σώματος ἢ ψυχῆς ἐπιμελείας, ἂν μὲν μοι τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τινι τρόπῳ δοκῆι ζῆν ἢ συμβουλευσάντος ἂν ἐθέλειν πείθεσθαι περὶ ὧν ἀνακονοῦται, προθύμως συμβουλευῶ καὶ οὐκ ἀφροισάμενος μόνον ἐπαυσάμην· ἔαν δὲ μὴ συμβουλευῆταί μοι τὸ παράπαν ἢ συμβουλευόντι δῆλος ἢ μηδαμῆ πεισόμενος, αὐτόκλητος ἐπὶ τὸν τοιοῦτον οὐκ ἔρχομαι συμβουλεύσων, βιασόμενος δὲ οὐδ' ἂν υἱὸς ἦ μου. δούλω δὲ συμβουλεύσασαμ' ἂν καὶ μὴ ἐθέλοντά γε προσβιάζοιμην, πατέρα δὲ ἢ μητέρα οὐχ ὅσιν ἠγοῦμαι προσβιάζεσθαι μὴ νόσω παραφροσύνης ἐχόμενους. ἔαν δὲ τίνα καθεστῶτα ζωσιβίον, ἑαυτοῖς ἀρέσκοντα, ἐμοὶ δὲ μὴ, μῆτε ἀπεχθάνεσθαι μάτην νοθετοῦντα μῆτε δὴ κολακεύοντά γε ὑπηρετεῖν αὐτοῖς, πληρώσεις ἐπιθυμιῶν ἐκπορίζοντα ἄς αὐτὸς ἀσπαζόμενος οὐκ ἂν ἐθέλοισι ζῆν. ταῦτον δὲ καὶ περὶ πόλεως αὐτοῦ διανοούμενον χρῆ ζῆν τὸν ἔμπρονα· λέγειν μὲν, εἰ μὴ καλῶς αὐτῷ φαίνοιτο πολιτεύεσθαι, εἰ μέλλοι μῆτε ματαίως εἶρεν μῆτε ἀποθανεῖσθαι λέγων, βίαν δὲ πατριῶι πολιτείας μεταβολῆς μὴ προσφέρειν, ὅταν ἄνευ φυγῶν καὶ σφαγῆς ἀνδρῶν μὴ δυνατόν ἦ γίγνεσθαι τὴν ἀρίστην, ἡσυχίαν δὲ ἄγοντα εὐχεσθαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῷ τε καὶ τῇ πόλει. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐγὼ βίην τ' ἂν συμβουλεύοισι, ξυμβούλευον δὲ καὶ Διονυσίῳ μετὰ Δίωνος, ζῆν μέντοι τὸ καθ' ἡμέραν πρῶτον, ὅπως ἐγκρατῆς αὐτὸς αὐτοῦ ἐπιμάστιστα ἔσσεσθαι μέλλοι καὶ πιστοῦς φίλους τε καὶ ἐταίρους κτήσεσθαι, ὅπως μὴ πάθοι ἄπειρ ὁ πατήρ αὐτοῦ, ὃς παραλαβὼν Σικελίας πολλὰς καὶ μεγάλας πόλεις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐκπεπορημένας οὐχ ὅσας τ' ἦν κατοικίας πολιτείας ἐν ἐκάσταις καταστήσασθαι πιστὰς ἐταίρων ἀνδρῶν, (332) οὔτε ἄλλων δὴ ποθεν θηλείων οὔτε ἀδελφῶν, οὓς ἔθρεψέ τε αὐτὸς νεωτέρους ὄντας ἐκ τε ἰδιωτῶν ἀρχοντας καὶ ἐκ πηνήτων πλουσίων ἐπεποικίχει διαφρόντους. τούτων κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς οὐδένα ὅσας τ' ἦν πειθῶ καὶ διδασχῆ καὶ εὐεργεσίαις καὶ ξυγγενείαις ἀπεργασάμενος ποιήσασθαι, Δαρείου δὲ ἑπταπλασίῳ φαυλότερος ἐγένετο, ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖται, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἑκάστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ καὶ πιστοῖς ἐργήσατο τοὺς κοινωνοῦς καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένους οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις, εἰδείξέ τε παράδειγμα, οἷον χρῆ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι· νόμους γὰρ κατασκευάσας ἐτι καὶ νῦν διασέσωκε τὴν Περσῶν ἀρχήν. ἔτι δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς τοῦτοις, οὐκ αὐτοὶ κατοικίσαντες ὅλας τῶν Ἑλληνικῶν πόλεις ὑπὸ βαρβάρων ἐκβεβλημένας, ἀλλ' οἰκουμένας παραλαβόντες, ὅμως ἐβδομήκοντα ἔτη διεψύλαξαν τὴν ἀρχὴν ἀνδρας φίλους ἐν ταῖς πόλεσι ἐκάσταις κεκτημένοι. Διονύσιος δὲ εἰς μίαν πόλιν ἀθροίσας πᾶσαν Σικελίαν ὑπὸ σοφίας, πιστεύων οὐδενί, μόγις ἐσώθη· πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν, οὗ μείζων σημεῖον εἰς ἀρετὴν καὶ κακίαν οὐκ ἔστιν οὐδέν, τοῦ

qui prorsus omiserit. In hac ergo sententia constitutus, quotiens aliquis me de rebus gravius consulit, siue ad diuitias siue ad corporis vel animi purgationem pertinere, si quotidiana illius vita modum aliquem seruare posse videatur, vel saltem consulenti mihi videatur obtemperaturus, libenter consulo, neque prius desino quam initium pro viribus ad finem usque perduxerim. Si autem aut omnino non petat a me consilium, aut, qui petit, manifeste appareat consulenti mihi nullo modo obtemperaturus, ultro quidem non accedo ad consultandum: per vim vero, ne si meus quidem sit filius. Servo tamen etiam invito consulerem, ac vi adhibita compellerem. At patrem vel matrem per vim cogere nefas esse arbitror, nisi propter morbum mente alienatos. Quod si suo quodam more vivant, qui mihi nequaquam probetur, neque infensus adversarer frustra monendo, neque rursus blandiendo eorum cupiditatibus assentarer, ea porrigens, quibus ego si indulgerem, vivere nolim. Hac eadem mente circa patriam vir prudens esse debet, ut ita reprehendat civitatis errores, si neque frustra sit reprehensurus neque ob reprehensionis studium periturus. Vim autem patriæ per reipublicæ mutationem afferet nunquam, quando absque expulsiōne et cæde civium emendari non possit: sed quietemaget, votoque precabitur optima et sibi et patriæ. Hoc igitur pacto ego vobis consulerem. Consulebam similiter Dionysio, una cum Dione ea videlicet ratione quotidie vivere, qua sui ipsius compos maxime redderetur, amicosque et familiares fidos haberet: ne idem sibi, quod et patri, accideret. Qui, cum multas in Sicilia magnasque urbes suscepisset quondam a barbaris devastatas, easque restituisset, non potuit in singulis illarum gubernatores rerumpublicarum constituere fidos, neque ex domesticis suis neque ex aliis undecunque comparatis, (332) neque ex fratribus suis iunioribus, quos ipse educaverat: sed tum ex privatis hominibus presides, tum ex pauperibus admodum divites fecit. Horum tamen nullum fidum sibi gubernationis socium potuit adhibere, vel suadendo, sive docendo sive largiendo, sive in necessitudinem recipiendo: septies deterior Dario, qui neque fratribus confidens, neque his, qui sub eo educati fuerant, sed sociis dumtaxat Midæ cunuchique, captivitatibus partes divisit septem, singulas maiores tota Sicilia, assignavitque singulis: atque eos fidos nactus est regni socios, neque vel sibi vel invicem insidiantes. Præterea exemplum dedit, qualem oportet se ipsum legumlatorem regemque bonum præstare, quippe cum leges tulerit, quibus adhuc Persarum servatur imperium. Accedit ad hæc, quod Athenienses, cum multas Græcorum urbes, non a se quidem ab aliis constitutas, deinde occupatas a barbaris, in potestatem suam recepissent, annos septuaginta in eis tenuerunt imperium, utpote qui amicos sibi in singulis civitatibus comparaverant. Dionysius autem, cum in urbem unam universam Siciliam congregasset ob sapientiam, nulli confidens, ægre servatus est. Carbat enim amicis fidisque hominibus: quo nullum est maius argumentum vel improbitatis, si desint, vel probitatis, si

ἔρημον ἢ μὴ τοιούτων ἀνδρῶν εἶναι. ἃ δὲ καὶ Διονυσίῳ ξυμβουλευόμεν ἐγὼ καὶ Δίῳ, ἐπειδὴ τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶ ξυμβεβήκει οὕτως ἀνομιλήτῳ μὲν παιδείας ἀνομιλήτῳ δὲ συνουσιῶν τῶν προσχρουσῶν γεγονέναι, πρῶτον ἐπὶ ταῦτα ὀργήσαντα φίλους ἄλλους αὐτῶ τῶν οἰκείων ἅμα καὶ ἡλικιωτῶν καὶ συμφόνους πρὸς ἀρετὴν κτήσασθαι, μάλιστα δ' αὐτὸν αὐτῶ, τοῦτου γὰρ αὐτὸν θαυμαστῶς ἐνδεᾶ γεγονέναι· λέγοντες οὐκ ἐναργῶς οὕτως, οὐ γὰρ ἦν ἀσφαλές, αἰνιττόμενοι δὲ καὶ διαμαχόμενοι τοῖς λόγοις ὡς οὕτω μὲν πᾶς ἀνὴρ αὐτὸν τε καὶ ἐκείνους ὅν ἂν ἡγεμῶν γίγνηται σώσει, μὴ ταύτη δὲ τραπόμενοι τάναντία πάντα ἀποτελεῖ· πορευθεὶς δὲ ὡς ἐλέγομεν, καὶ ἑαυτὸν ἔμφρονα τε καὶ σώφρονα ἀπεργασάμενος, εἰ τὰς ἐξηρημωμένας Συκελίας πόλεις κατοικήσεις νόμοις τε ξυνήσεις καὶ πολιτείας, ὥστε αὐτῶ τε οἰκείας καὶ ἀλλήλαις εἶναι πρὸς τὰς τῶν βαρβάρων βοθησίας, οὐ διπλάσιαν τὴν πατρῴαν ἀρχὴν μόνον ποιήσῃ, (333) πολλαπλασίαν δὲ οὕτως· ἔτοιμον γὰρ εἶναι τούτων γενομένων πολὺ μᾶλλον δουλώσασθαι Καρχηδονίους τῆς ἐπὶ Γέλωνος αὐτοῖς γενομένης δουλείας, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ πᾶν τούναντιον ὁ πατὴρ αὐτοῦ φόρον ἐτάξατο φέρειν τοῖς βαρβάροις· ταῦτα ἦν τὰ λεγόμενα καὶ παρακαλούμενα ὑφ' ἡμῶν τῶν ἐπιβουλευόντων Διονυσίῳ, ὡς πολλαχόθεν ἐγώρουν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, οἱ δὲ καὶ κρατήσαντες παρὰ Διονυσίῳ ἐξέβαλον μὲν Δίῳ, ἡμᾶς δ' εἰς φόβον κατέβαλον· ἵνα δ' ἔκπεράνομεν οὐκ ὀλίγα πράγματα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἐλθὼν ἐκ Πελοποννήσου καὶ Ἀθηνῶν Δίῳ ἔργῳ τὸν Διονύσιον ἐνουθετήσεν. ἐπειδὴ δ' οὐν ἡλευθέρωσε τε καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς δις τὴν πόλιν, ταῦτ' ὅν πρὸς Δίῳ Συρακοσίοι τότε ἔπαθον, ὅπερ καὶ Διονύσιος, ὅτε αὐτὸν ἐπεχείρει παιδεύσας καὶ ὀρέψας βασιλέα τῆς ἀρχῆς ἄξιον οὕτω κοινωνεῖν αὐτῶ τοῦ βίου πατρός, ὃ δὲ τοῖς διαβάλλουσι καὶ λέγουσιν ὡς ἐπιβουλεύων τῇ τυραννίδι Δίῳ πράττει πάντα ὅσα ἔπραττεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἵνα ὁ μὲν παιδεία δὴ τὸν νοῦν κηληθεῖς ἀμελοῖ τῆς ἀρχῆς ἐπιτρέψας ἐκείνῳ, ὃ δὲ σφετερισται καὶ Διονύσιον ἐκβάλοι ἐκ τῆς ἀρχῆς δόλῳ. ταῦτα τότε ἐνίκησε καὶ τὸ δεύτερον ἐν Συρακοσίοις λεγόμενα, καὶ μάλ' ἀτόπῳ τε καὶ αἰσχροῖ νίκη τοῖς τῆς νίκης αἰτίαις. οἷον γὰρ γέγονεν, ἀκοῦσαι γῆρ' τοῦ ἐμὲ παρακαλοῦντος πρὸς τὰ νῦν πράγματα. ἦλθον Ἀθηναῖος ἀνὴρ ἐγὼ, ἑταῖρος Δίῳ, σύμμαχος αὐτῶ πρὸς τὸν τύραννον, ὅπως ἀντὶ πολέμου φίλ' ἂν ποιήσαιμι διαμαχόμενος δὲ τοῖς διαβάλλουσιν ἠτήθην. πείθοντος δὲ Διονυσίου τιμαῖς καὶ χρήμασι γενέσθαι μετ' αὐτοῦ ἐμὲ, μάρτυρά τε καὶ φίλον πρὸς τὴν εὐπρέπειαν τῆς ἐκβολῆς τῆς Δίῳ αὐτῶ γίγνεσθαι, τούτων δὲ τὸ πᾶν διήμαρτεν. ὕστερον δὲ δὴ κατιὸν οἶκαδε Δίῳ ἀδελφῷ δύο προσλαμβάνει Ἀθηνηθεν, οὐκ ἐκ φιλοσοφίας γενονότε φίλῳ ἀλλ' ἐκ τῆς περιτρεχούσης ἐταιρείας ταύτης τῆς πῶν πλείστων φίλων, ἣν ἐκ τοῦ ξενίζεῖν τε καὶ μείναι καὶ ἐποπτεύειν πραγματεύονται, καὶ δὴ καὶ τοῦτου

adsint. Hæc igitur Dionysio ego ac Dion consulebamus, postquam paternæ res sic se habuissent, ut neque eruditiorum virorum familiaritates, neque decentes haberet consuetudines : admonebamusque, ut animum ad hæc intendens imprimis amicos sibi alios ex domesticis et æqualibus compararet, ad virtutemque concordēs : maxime vero, ut se ipsum sibi consentientem constantemque præstaret. Huius enim rei defectum apud eum esse quam maximum ostendebamus, non apertis quidem nunc verbis (neque enim tutum fuisset), sed ratione quadam latentiore, idem tamen significante docentes, ita dñm unumquemque hominum tam se quam illos, quibus imperat, posse servare, si hæc observaverit : sin autem contra se gesserit, contra prorsus accidere. Quod si ita, ut dicebamus, incederet, seque ipsum prudentem temperatumque præstaret : si rursus devastatas urbes Siciliæ restitueret, ac legibus institutisque ad rempublicam pertinentibus eas muniret, ut et sibi benevolæ et inter se invicem contra vim barbarorum auxilio forent : (333) non duplicaret modo regnum paternum, verum etiam multiplicaret. Fore quidem si ita se gereret, ut Carthaginienses multo magis faciliusque suæ potestati subicerentur, quam Geloni subditi fuissent : contra quam patri accidit suo ; ille enim pendere tributum barbaris coactus fuerat. Hæc erant, quæ dicebam præcipiebamusque Dionysio, nos videlicet insidiantes ei, ut multi divulgaverant. Qui et, cum nos apud Dionysium superavissent, Dionem quidem expulerunt, nos autem in formidinem coniecerunt. Verum ut non pauca paucis comprehendamus, Dion profectus ex Peloponneso atque Athenis, rebus iam ipsis Dionysium commonefecit. Cum ergo liberasset civitatem Dion, eamque iam bis civibus reddidisset, eodem pacto affecti fuerunt adversus Dionem Syracusani, quo et antea Dionysius. Nam olim Dionysium Dion educare atque erudire contenderat, quo eum regem regno redderet dignum : talemque se illi per omnem vitam præstare statuerat. Obtractatores autem calumniatoresque Dionem persuaserunt, Dionem, quasi tyrannidi insidiantem eo tempore, hæc omnia machinari, ut mens Dionysii, disciplinæ studiis irretita, dominationem negligeret eamque Dion totam relinqueret, Dion vero, gubernationem dolo usurpans, illum expelleret. Quemadmodum vero tunc apud Dionysium, ita postea inter Syracusanos hæc eadem dicta iactataque pervicerunt, infami prorsus turpique victoria his ipsis, qui superaverunt. Sed quale illi fuerit, audire vos oportet, qui me ad res vestras componendas vocatis. Veni ergo Atheniensis homo, Dionis amicus atque adiutor eius adversus tyrannum, ut pro bello amicitiam facerem : at pugnans contra calumniatores superatus sum. Cum vero Dionysius conaretur non verbis solum sed pecuniis etiam et honoribus me sibi conciliare atque detinere, ut mea cum ipso familiaritas testimonio foret Dionem non iniuria expulsum fuisse : nihil apud me hac in re tanto suo conatu consequi potuit. Posteris vero temporibus Dion rediens domum, fratres duos Athenienses secum duxit, non ex philosophia sic amicos, sed ex hac communi vulgarique familiaritate, quæ hospitalitate qualiam et frequenti inter sacra spectaculorum consuetudine amicitiam contrahere consuevit. Similiter illi, tum ex his, quæ dixi, tum quia redeunti obsequia præstiterunt, amicitiam cum Dione

τῷ συγκαταγαγόντε αὐτὸν φίλω ἐκ τούτων τε καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὴν κάθοδον ὑπηρεσίας ἐγενέσθη ἑταίρω. (334) ἔλθόντες δὲ εἰς Σικελίαν, ἐπειδὴ Δίωνα ἤσθητο διαβεβλημένον εἰς τοὺς ἐλευθερωθέντας ὑπ' αὐτοῦ Σικελιώτας ὡς ἐπιβουλεύοντα γενέσθαι τύραννον, οὐ μόνον τὸν ἑταῖρον καὶ ξένον προόδουσαν, ἀλλ' ὅσον τοῦ φόνου αὐτόχειρες ἐγένοντο, ὅπλα ἔχοντες ἐν ταῖς χερσίν αὐτοὶ τοῖς φονεῦσι παρεστῶτες ἐπίκουροι. καὶ τὸ μὲν αἰσχρὸν καὶ ἀνόσιον οὕτε παρίεμαι ἔγωγε οὔτε τι λέγω, πολλοῖς γὰρ καὶ ἄλλοις ὑμνεῖν ταῦτα ἐπιμελὲς καὶ εἰς τὸν ἔπειτα μελήσει γρόνον· τὸ δὲ Ἀθηναίων περὶ λεγόμενον, ὡς αἰσχρῆν οὗτοι περιῆψαν τῇ πόλει, ἐξαιρούμαι. φημί γὰρ κακείνον Ἀθηναῖον εἶναι ὃς οὐ προόδουκε τὸν αὐτὸν τοῦτον, ἐξὸν χρήματα καὶ ἄλλας τιμὰς πολλὰς λαμβάνειν· οὐ γὰρ διὰ βραυύσου φιλότιμος ἐγενόνη φίλος, διὰ δὲ ἐλευθέρας παιδείας κοινωνίαν, ἣ ἡ μόνη χρῆ πιστεύειν τὸν νοῦν κεκτημένον μᾶλλον ἢ συγγενεῖα ψυχῶν καὶ σωμάτων. ὥστε οὐκ ἄξιόν ἐνείδους γεγονότων τῇ πόλει τῷ Δίωνα ἀποκτείναντες, ὡς ἐλλογιμῶ πρόποτε ἀνδρε γενομένω.

Ταῦτα εἰρηται πάντα τῆς συμβουλής ἕνεκα τῶν Διωνείων φίλων καὶ συγγενῶν. Συμβουλεύει δὲ ὅθι τε πρὸς τοῦτοισ τὴν αὐτὴν συμβουλήν καὶ λόγον τὸν αὐτὸν λέγων ἡδὲ τρίτον τρίτους ὑμῖν. μὴ δουλοῦσθαι Σικελίαν ὑπ' ἀνθρώποις δεσπόταις μηδὲ ἄλλην πόλιν ὃ γ' ἐμὸς λόγος, ἀλλ' ὑπὸ νόμοις· οὔτε γὰρ τοῖς δουλουμένοις οὔτε τοῖς δουλωθείσιν ἄμεινον, αὐτοῖς καὶ παισὶ παιδῶν τε ἐκγόνοις, ἀλλ' ὀλέθριος πάντως ἡ πείρα, σμικρὰ δὲ καὶ ἀνελεύθερα ψυχῶν ἦθη τὰ τοιαῦτα ἀρπάξαι κέρδη φιλεῖ, οὐδὲν τῶν εἰς τὸν ἔπειτα καὶ εἰς τὸν παρόντα καιρὸν ἀγαθῶν καὶ δικαίων εἰδότα θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων. ταῦτα πρῶτον μὲν Δίωνα ἐγὼ ἐπεχείρησα πείθειν, δεῦτερον δὲ Διονύσιον, τρίτους δὲ ὑμᾶς νῦν. καὶ μοι πείθεσθε Διὸς τρίτου σωτῆρος χάριν, εἴτα εἰς Διονύσιον βλέψαντες καὶ Δίωνα, ὧν ὃ μὲν μὴ πειθόμενος ζῆ τὰ νῦν οὐ καλῶς, ὃ δὲ πειθόμενος τέθνηκε καλῶς· τὸ γὰρ τῶν καλλίστων ἐφιέμενον αὐτῶν τε καὶ πόλει πάσχειν ὃ τι ἀν πάσῃ πᾶν ὀρθὸν καὶ καλόν. οὔτε γὰρ πέφυκεν ἀθάνατος ἡμῶν οὐδεὶς, οὔτ' εἴ τῳ ξυμβαίη, γένοιτο ἂν εὐδαίμων, ὡς δοκεῖ τοῖς πολλοῖς· κακὸν γὰρ καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν λόγου ἄξιόν ἐστι τοῖς ἀφύργοις, (335) ἀλλ' ἢ μετὰ σώματος οὔση ψυχῇ τοῦτο ξυμῄσεται ἐκάστη ἢ κεχωρισμένῃ. πείθεσθαι δὲ ὄντως αἰεὶ χρῆ τοῖς παλαιοῖς τε καὶ ἱεροῖς λόγοις, οἳ δὴ μνηνοῦσιν ἡμῖν ἀθάνατον ψυχὴν εἶναι δικαστάς τε ἴσχειν καὶ τινας τὰς μεγίστας τιμωρίας, ὅταν τις ἀπαλαχθῆ τοῦ σώματος. διὸ καὶ τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα καὶ ἀδικήματα σμικρότερον εἶναι χρῆ νομίζειν κακὸν πάσχειν ἢ δρᾶσαι, ὧν ὃ φιλοχρήματος πένης τε ἀνὴρ τὴν ψυχὴν οὔτε ἀκούει, ἐάν τε ἀκούσῃ, καταγελῶν, ὡς οἴεται, πανταχόθεν ἀναιδῶς ἀρπάξει πᾶν ὃ τι περ ἂν οἴηται, καθάπερ θηρίον, φαγεῖν ἢ πίνειν ἢ περὶ τὴν ἀνδραποδῆ καὶ ἀχάριστον, ἀφροδίσιον λεγομένην οὐκ ὀρθῶς, ἡδονὴν ποιεῖν αὐτῶ

conflaverant. Hi ergo cum in Siciliam profecti essent, intelligerentque calumnias inter illos ipsos, qui ab ipso liberali erant, (334) in Dionem coniectas, quasi tyrannidem affectaret, non prodiderunt modo amicum et hospitem, sed ceu propriis manibus ipsi percussores fuerunt. Arma enim tenentes interfectoribus palam auxiliati sunt. Et facinoris quidem illius turpitudinem impietatemque neque praetereo equidem neque enarro. Multi enim haec diligentius narraverunt atque narrabunt. Sed adversus infamiam civitatis nostrae respondeo. Nam si Athenienses fuerunt illi, qui prodiderunt: ille quoque Atheniensis fuit, qui neque pecuniarum neque honorum pollicitatione, ut proderet illum, adduci unquam potuit. Non enim per vulgarem mercenariamque benevolentiam factus erat amicus, sed per liberalis disciplinae communionem. Qui certe uni, qui sapit, plus adhibet fidei quam ulli et animorum coniunctioni et corporum consanguinitati. Itaque non tanti aestimandi sunt illi, ut dedecus civitati ob Dionis eadem afferre potuerint, quasi alicuius pretii unquam fuerint.

Haec dicta sunt omnia, quo Dionis amicis propinquisque consuleretur. Consulo autem praeterea et tertio vobis quoque iam tertiis idem prorsus eademque ratione, ne Sicilia neve civitas ulla aliquibus hominibus sed legibus dnmtaxat subiciatur, ut nostra fert ratio. Neque enim dominantibus ipsis neque servientibus id utile est, neque eorum filiis aut natis natorum: sed perniciosorum omnino hominum est id aggredi. Angusti vero et illiberalis animi est eiusmodi lucra praecipere: nihil in praesens vel in futurum tempus bonorum iustorumque vel divinorum humanorumve intelligentis. Haec ego Dioni primum persuadere conatus sum, deinde Dionysio, tertio vero nunc vobis. Ergo pareatis mihi Iovis tertii servatoris gratia. Praeterea Dionysii Dionisque exitum animadvertite. Dionysius quidem, non obtemperans consiliis meis, vivit etiam nunc, non honeste: Dion vero, eum obtemperavisset, honeste interiit. Ei namque viro, qui praclarissima sibi patriaeque affectat, nihil unquam, nisi rectum pulchrumque potest accidere. Nec vero quisquam nostrum natus est immortalis: neque, si cui id contigerit, esset is propterea felix, ut vulgo videtur. Rebus quidem earentibus anima nihil vel bonum est vel malum existimatione dignum: (335) sed unicuique animae id accidit, aut dum est cum corpore, nata corpore separata. Credendum est revera semper ita quis sacrisque verbis, quae nobis nuntiant immortalem esse animam, iudicesque habere, suppliciaque pati maxima, postquam a corpore fuerit separata. Quamobrem minus malum existimandum est perpeti gravissimas iniurias, a delinquentibus illatas, quam inferre. Quae quidem homo cumulandae pecuniae deditus et in paupertate animi constitutus non audit, ac, si audiverit, quasi suo iudicio deridenda contemnit: atque impudenter rapit undique, quicquid existimat sibi, veluti bestiae,

τοῦμπίπλασθαι, τυφλὸς ὢν καὶ οὐχ ὁρῶν οἷς ζυνέ-
 πεται τῶν ἀρπαγμάτων ἀνοσιουργία, κακὸν ἤλικον
 ἀεὶ μετ' ἀδικήματος ἐκάστου, ἦν ἀναγκαῖον τῷ ἀδι-
 κήσαντι συνεφέλαειν ἐπὶ τε γῆ στρεφομένῃ καὶ ὑπὸ
 γῆς νοστήσαντι πορείαν ἀτιμὸν τε καὶ ἀθλίαν πάντως
 πανταχῆ. Δίωνα δὲ ἐγὼ λέγων ταῦτά τε καὶ ἄλλα
 τοιαῦτα ἐπειθον, καὶ τοῖς ἀποκτείνανσιν ἐκείνον δικαιο-
 ται' ἂν ὀργιζοίμην ἐγὼ τρόπον τινὰ ὁμοιότατα καὶ
 Διονυσίῳ· ἀμφοτέροι γὰρ ἐμεὶ καὶ τοὺς ἄλλους ὡς
 ἔπος εἰπεῖν ἅπαντας τὰ μέγιστα ἐβλάψαν ἀνθρώπους,
 οἳ μὲν τὸν βουλόμενον δικαιοσύνην χρῆσθαι διαφθεί-
 ραντες, ὁ δὲ οὐδὲν ἐθελήσας χρήσασθαι δικαιοσύνη
 διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς, μεγίστην ἔχων ἐν ἧ γενομένη
 ἂν φιλοσοφία τε καὶ δυνάμις ὄντως ἐν ταύτῳ διὰ
 πάντων ἀνθρώπων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων λάμ-
 ψασα ἱκανῶς δόξαν παρέστητε πᾶσι τὴν ἀληθῆ, ὡς
 οὐκ ἂν ποτε γένοιτο εὐδαίμων οὔτε πόλις οὔτ' ἀνὴρ
 οὐδέεις, ὅς ἂν μὴ μετὰ φρονήσεως ὑπὸ δικαιοσύνη δια-
 γῆ τὸν βίον, ἥτοι ἐν αὐτῷ κεκτημένος ἦ ὁσίων ἀν-
 ὄρων ἀρχόντων ἐν ἧσσι τραφεῖς τε καὶ παιδευθεῖς
 ἐνδίκως. ταῦτα μὲν Διονύσιος ἐβλάψε, τὰ δὲ ἄλλα
 σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτά μοι βλάβη· ὁ δὲ Δίωνα
 ἀποκτείνας οὐκ οἶδε ταῦτὸν ἐξεργαζόμενος τούτῳ. Δίωνα
 γὰρ ἐγὼ σαφῶς οἶδα, εἰ ὅσον τε περὶ ἀνθρώπου ἀν-
 θρωπον διισχυρίζεσθαι, ὅτι, τὴν ἀρχὴν εἰ κατέσχευ,
 οὐκ ἂν ποτε ἐπ' ἄλλο γε σχῆμα ἀρχῆς ἐτρέπετο ἢ
 [ἐπὶ τὸ] Συρακούσας μὲν πρῶτον τὴν πατρίδα τὴν
 ἑαυτοῦ, (336) ἐπεὶ τὴν δουλείαν αὐτῆς ἀπέλλαξε καὶ
 φαιδρύνας ἐλευθερίῳ ἐν σχῆματι κατέστησε, τὸ μετὰ
 τοῦτ' ἂν πάσῃ μηχανῇ ἐκόσμησε νόμοις τοῖς προσή-
 κούσι τε καὶ ἀρίστοις [τοῦς πολίτας], τὸ τε ἐφεξῆς τού-
 τοις προθυμεῖτ' ἂν πρᾶξαι, πᾶσαν Σικελίαν κατοική-
 ζειν καὶ ἐλευθέραν ἀπὸ τῶν βαρβάρων ποιεῖν, τοὺς μὲν
 ἐκβάλων τοὺς δὲ γειρούμενος βῆρον Ἰέρωνος· τούτων
 δ' αὖ γενομένων δι' ἀνδρὸς δικαίου τε καὶ ἀνδρείου καὶ
 σώφρονος καὶ φιλοσόφου τὴν αὐτὴν ἀρετῆς ἂν περὶ γε-
 νέσθαι δόξαν τοῖς πολλοῖς ἤπερ ἂν, εἰ Διονύσιος
 ἐπέισθη, παρὰ πᾶσιν ἂν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀνθρώποις
 ἐκράτησε γενομένη. νῦν δὲ ἢ πού τις θαίμων ἢ τις
 ἀλιτήριος ἐμπεσον ἀνομία καὶ ἀθεότητι καὶ τὸ μέ-
 γιστον τόλμασι ἀμαθίας, εἰς ἧς πάντα κακὰ πᾶσιν ἐρ-
 ρίζωται καὶ βλαστάνει καὶ εἰς ὕστερον ἀποτελεῖ καρπὸν
 τοῖς γεννήσασι πικρότατον, αὕτη πάντα τὸ δεύτερον
 ἀέτρεψέ τε καὶ ἀπώλεσε. νῦν δὲ ὅτ' εὐσημῶμεν χάριν
 οἰωνοῦ τὸ τρίτον· ὅμως δὲ μιμεῖσθαι μὲν συμβουλεύω
 Δίωνα ὑμῖν τοῖς φίλοις τὴν τε τῆς πατρίδος εὐνοίαν
 καὶ τὴν τῆς τροφῆς σώφρονα δίαίταν, ἐπὶ λυόνων δὲ
 ὀρνίθων τὰς ἐκείνου βουλήσεις πειρᾶσθαι ἀποτελεῖν.
 αἱ δὲ ἦσαν, ἀκηκόατε παρ' ἐμοῦ σαφῶς· τὸν δὲ μὴ
 δυνάμενον ὑμῶν Δωριστὴν ζῆν κατὰ τὰ πάτρια, διώ-
 κοντα δὲ τὸν τε τῶν Δίωνος σφαγέων καὶ τὸν Σικε-
 λικὸν βίον, μήτε παρακαλεῖν μήτε οἴεσθαι πιστὸν ἂν
 τι καὶ ὑγιὲς πρᾶξάι ποτε· τοὺς δὲ ἄλλους παρακαλεῖν
 ἐπὶ πάσης Σικελίας κατοικιζομένον τε καὶ ἰσονομίαν ἐκ

πισcentiam : neque rursus cernit, quantum sit impietas
 malum, quibusque insit rebus, semper iniustitiæ mixta.
 Quam quidem necesse est animam, quæ perpetraverit
 iniusta, secum trahere, et dum per terram revolvitur
 inter homines, et dum sub terram passim turget omnino
 atque misere circumfertur. Cum igitur hæc aliaque ge-
 neris eiusdem Dionii dicerem, persuasi. Interfecto-
 ribus autem eius iustissime quidem irascerer, eodem quasi
 modo atque Dionysio. Utrique enim et mihi et aliis, ut
 ita dixerim, omnibus damna gravissima intulerunt. Illi
 quidem, cum interficerent eum, qui volebat uti iustitia :
 hic autem, cum nullo pacto vellet uti iustitia, in universo
 regno maximam habens potentiam. In qua quod si phi-
 losophia una cum potentia vere in idem quasi domici-
 lium concurrisset, per omnes homines, et Græcos et
 barbaros, elucentem veramque opinionem sufficienter
 omnibus ostendisset, neque civitatem neque hominem
 unquam fore felicem, nisi et cum prudentia et sub iustitia
 vixerit, sive per se illas possideat, sive sub sanctorum
 principum moribus rite educetur atque erudiatur. In his
 quidem nocuit Dionysius : cetera vero, si ad hæc compa-
 rentur, damna perexigua mihi videntur. At enim qui Dionem
 interfecit, non intellexit idem, quod Dionysius, se fecisse.
 Equidem certe scio, quantum homini de homine affirmare
 liceat, Dionem, si regni gubernacula diutius tenuisset, nun-
 quam in aliam dominandi formam fuisse conversurum,
 quam, cum ab initio patriam suam Syracusas, (336) expulsa
 servitute, in suo iure constituit, libertatis iam splendore
 latissimam : deinde omni studio cives congruis optimisque
 legibus ornaturum ; præterea omnem diligentiam adhibi-
 turum fuisse, quo tota inhabitaretur Sicilia, liberaretur-
 que a barbaris, aliis quidem expulsis, aliis vero subactis,
 facilius quam fecerat Hieron. Cum vero hæc per virum
 iustum, fortem, temperatum vel philosophum gesta
 fuissent, eadem apud multos virtutis florisset opinio,
 quæ et salva re apud omnes, ut ita dixerim, homines
 viguisset, si Dionysius nobis ab initio paruisset. Nunc
 autem, sive quis dæmon sive perniciosus aliquis his sese
 obiciens, iniquitate et impietate, et quod pessimum est,
 ignorantia iudacia, ex qua mala omnibus omnia et radi-
 cibus hærent et pullulant et in posterum producent fru-
 ctum his qui nascentur amarissimum, cuncta hæc per-
 vertit rursus et perdidit. Sed nunc tertio felicitium
 auspicio- rum gratia bona dumtaxat ominemur. Consulo
 igitur vobis amicis, ut Dionem imitemini, amorem illius
 in patriam vitæque temperantiam magis magisque com-
 plectentes. Quibus autem auspiciis consilia eius perficere
 conandum vobis sit, et qualia consilia fuerint, aperte
 quidem ex me audistis. At si quis est inter vos,
 qui Dorice nequeat vivere secundum patriæ instituta,
 sequaturque Siculum vivendi morem et eorum, qui Dionem
 occiderunt : neque eum recipere neque existimare
 velitis ulla in re fidelem atque sincerum. Ceteros autem
 adhortari potius debetis ad habitationem totius Siciliæ
 disponendam legumque paritatem, tum ex ipsa Sicilia

τε αὐτῆς Σικελίας καὶ ἐκ Πελοποννήσου ζυμπάσης, φοβεῖσθαι δὲ μὴδὲ Ἀθήνας· εἰσὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ πάντων ἀνθρώπων διαφέροντες πρὸς ἀρετὴν ξενοφώνων τε ἀνδρῶν μισοῦντες τόλμας. εἰ δ' οὖν ταῦτα μὲν ὕστερα γένοιτ' ἂν, κατεπεῖγουσι δὲ ὑμᾶς αἱ τῶν στάσεων πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ φυόμεναι ἐκάστης ἡμέρας διαφοραί, εἰδέναι μὲν που χρὴ πάντα τινὰ ἄνδρα, ᾧ καὶ βραχὺ δόξης ὀρθῆς μετέδωκε θεία τις τύχη, ὡς οὐκ ἔστι παῦλα κακῶν τοῖς στασιάζουσι, πρὶν ἂν οἱ κρατήσαντες μάχαις καὶ ἐκβολαῖς ἀνθρώπων καὶ σφαγαῖς μνησικαχοῦντες καὶ ἐπὶ τιμωρίας παύσωνται τρεπόμενοι τῶν ἐχθρῶν, (337) ἐγκρατεῖς δὲ ὄντες, αὐτῶν θέμενοι νόμους κοινούς μὴδὲν μᾶλλον πρὸς ἕδονην αὐτοῖς ἢ τοῖς ἡττηθεῖσι κειμένους, ἀναγκάσωσιν αὐτοὺς φρῆσθαι τοῖς νόμοις διαταίσι οὐσαις ἀνάγκαις, αἰδοὶ καὶ φόβῳ, φόβῳ μὲν διὰ τὸ κρείττους αὐτῶν εἶναι δεικνύντες τὴν βίαν, αἰδοὶ δὲ αὐτῶν διὰ τὸ κρείττους φαίνεσθαι περὶ τὰς ἕδονας καὶ τοῖς νόμοις μᾶλλον ἐθέλοντές τε καὶ δυνάμενοι δουλεῖν. ἄλλως δὲ οὐκ ἔστιν ὡς ἂν ποτε κακῶν λήξαι πόλις ἐν αὐτῇ στασιάζουσα, ἀλλὰ στασεις καὶ ἐχθραὶ καὶ μίσῃ καὶ ἀπιστίαι ταῖς οὕτω διατεθείσαις πόλεσιν αὐταῖς πρὸς αὐτὰς αἰεὶ γίνεσθαι φιλεῖ. τοὺς δὲ ἡ κρατήσαντας αἰεὶ χρῆ, ὅταν περ ἐπιθυμήσωσι σωτηρίας, αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς ἀνδρας προκρίναι τῶν ἄλλων ὡς ἂν πυθάνωνται ἀρίστους ὄντας, πρῶτον μὲν γέροντας, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κεκτημένους οἶκοι καὶ προγόνους αὐτῶν εἰ μάλιστα πολλοὺς τε καὶ ὀνομαστοὺς καὶ κτῆσιν κεκτημένους πάντας ἱκανῶν· ἀριθμὸν δὲ εἶεν ἂν μυριάδων πόλει πεντήκοντα ἱκανοὶ τοιοῦτοι. τούτους δὲ δεήσει καὶ τιμαῖς ὅτι μεγίσταις οἰκοθεν μεταπέμπεσθαι, μεταπεμψαμένους δὲ ὁμόσναντας δεῖσθαι καὶ κελεῖν θεῖναι νόμους, μὴτε νικήσωσι μὴτε νικηθεῖσι νέμειν πλέον, τὸ δὲ ἴσον καὶ κοινὸν πάσῃ τῇ πόλει. τεθέντων δὲ τῶν νόμων ἐν τούτῳ δὴ τὰ πάντα ἔστιν. ἂν μὲν γὰρ οἱ νενικηκότες ἤττους αὐτοὺς τῶν νόμων μᾶλλον τῶν νενικημένων παρέχωνται, πάντ' ἔσται σωτηρίας τε καὶ εὐδαιμονίας μετὰ καὶ πάντων κακῶν ἀποφυγῆ· εἰ δὲ μή, μήτ' ἐμὲ μήτ' ἄλλον κοινὸν παρακαλεῖν ἐπὶ τὸν μὴ πειθόμενον τοῖς νῦν ἐπεσταλμένοις. ταῦτα γὰρ ἔστιν ἀδελφὰ ὧν τε Δίων ὧν τ' ἐγὼ ἐπεχειρήσαμεν Συρακούσαις εὖ φρονούντες συμπράξαι, δευτέρα μὲν· πρῶτα δ' ἦν ἂ τὸ πρῶτον ἐπεχειρήθη μετ' αὐτοῦ Διονυσίου πραχθῆναι πᾶσι κοινὰ ἀγαθὰ, τύχη δὲ τις ἀνθρώπων κρείττων διεφόρησε. τὰ δὲ νῦν ὑμεῖς πειρᾶσθε εὐτυχέστερον αὐτὰ ἀγαθῆν πράξαι μοῖρα καὶ θεῖα τινὲς τύχη.

Συμβουλὴ μὲν δὴ καὶ ἐπιστολὴ εἰρησθῶ καὶ ἡ παρὰ Διονυσίον ἐμὴ προτέρη ἀφίξις· ἡ δὲ δὴ ὕστερα πορεία τε καὶ πλοῦς ὡς εἰκότως τε ἅμα καὶ ἐμμελῶς γέγονεν, ᾧ μέλει ἄχουεῖν, ἔξεσι τὸ μετὰ τοῦτο. ὁ μὲν γὰρ δὴ πρῶτος χρόνος τῆς ἐν Σικελίᾳ διατριβῆς μοι διεπεράσθη, (338) καθάπερ εἶπον, πρὶν συμβουλευεῖν τοῖς οἰκείοις καὶ ἐταῖροις τοῖς περὶ Δίωνα· τὸ μετ' ἐκεῖνα

tum ex omni Peloponneso : nec Athenas horrete. Sunt enim et ibi viri virtute omnium præstantissimi, et qui odio habeant eorum crudelitatem, qui hospitem cæde sepolluant. Verum si hæc tardiora iam sunt urgentiæ : vos quotidianæ multiplicesque seditiones atque discordiæ : intelligere unumquemque oportet, cui modo vel paulum rectæ opinionis sors quædam divina largita sit, nullum fore finem seditionum malorumque ex seditione nascentium, priusquam illi, qui vicerint prælio, a cædibus pulsionibusque civium atque etiam iniuriarum commemoratione vindictæque cupiditate temperantes inimicis concilientur, suique ipsius compotes fiant : (337) prætere leges ferant communes, nihilo magis ad voluptatem suam quam eorum, quos vicerint : cogantque illos his legibus uti. Cogant, inquam, gemina necessitatis via, metu scilicet et pudore : metu quidem propterea quod potentiores sint, suam vim demonstrantes : pudore vero ex eo, quod rursus potentiores promptioresque appareant tum in voluptatibus superandis tum in legibus observandis. Aliter autem nulla prorsus est via finiendorum malorum civitatis, in se ipsa seditionibus laborantis : sed seditiones, inimicitiae, odia, proditioes in republica, ut in civitatibus ita se habentibus intra se atque vicissim fieri consuevit, semper exorientur. Quamobrem qui tanquam potentiores rempublicam tenent, si salutem exoptant, ipsi inter se eligere atque in honore præferre eos debent, quos esse audiverint optimos : primum quidem senes, qui filios et uxores habeant atque domicilium, ac maiores eorum quam plurimos et probatos et insignes, sufficiensque omnes patrimonium possidentes. Civitati vero decem millium virorum quinquaginta eiusmodi sufficient. Hos ergo precibus honoribusque quam maximis domo evocare debent : evocatos autem precari atque iureiurando astringere, ut leges condant, quæ neque victoribus neque victis pluri tribuant, sed ius universæ civitati æquum atque commune. Latis denique legibus in hoc iam omnia consistunt. Si enim victores subesse legibus voluerint magis etiam quam illi, qui victi sunt : omnia iam erunt salutis felicitatisque plena malaque omnia procul aberunt. Sin minus, nec me nec alium in commune consilium ad eum vocare oportet, qui præceptis eiusmodi non acquieverit. Hæc utique germana sunt eorum, quæ iamdiu ego ac Dion Syracusis efficere recto iudicio aggressi sumus, posteriora tamen. Nam prima quidem illa fuissent, quæ apud Dionysium ipsum primo bona omnibus communia agere conati sumus : sed fortuna quædam hominibus potentior illa dissolvit. Nunc autem vos ista conemini bona quadam sorte divinaque fortuna fortunatius agere.

Atque hic finis epistolæ de consilio deque prima in Siciliam navigatione mea. Quod autem sequens profectio et navigatio mea neque ab re neque temere suscepta fuerit, si cui id curæ sit, audire iam licet. Primum quidem habitationis in Sicilia mea tempus mihi transactum fuerat, (338) quemadmodum supra dixi, priusquam amicis necessariisque Dionis cou-

δ' οὖν ἔπεισα ὅση δὴ ποτ' ἐδυνάμην Διονύσιον ἀφειναί με, εἰρήνης δὲ γενομένης, ἦν γὰρ τότε πόλεμος ἐν Σικελίᾳ, ζυνωμολογήσαμεν ἀμρότεροι. Διονύσιος μὲν ἔφη μεταπέμψεσθαι Δίωνα καὶ ἐμέ, πάλιν καταστησάμενος τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν ἀσφαλέστερον ἑαυτῷ, Δίωνα δὲ ἤξιον διανοεῖσθαι μὴ φυγὴν αὐτῷ γεγονέναι τότε, μεταστάσιν δέ· ἐγὼ δ' ἤξιον ὁμολογήσα ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις. γενομένης δὲ εἰρήνης μετεπέμπετ' ἐμέ, Δίωνα δὲ ἐπισχεῖν ἐτι ἐνιαυτὸν ἐδεῖτο, ἐμέ δὲ ἤκειν ἐκ παντὸς τρόπου ἤξιον. Δίων μὲν οὖν ἐκέλευε τέ με πλεῖν καὶ ἐδεῖτο· καὶ γὰρ δὴ λόγος ἐγύρει πολλὸς ἐκ Σικελίας, ὡς Διονύσιος θαυμαστώσ φιλosophίας ἐν ἐπιθυμίᾳ πάλιν εἶη γεγονὼς τὰ νῦν, θθεν ὁ Δίων συντάταμένως ἐδεῖτο ἡμῶν τῇ μεταπέμψει μὴ ἀπειθεῖν. ἐγὼ δὲ ἤδη μὲν που κατὰ τὴν φιλοσοφίαν τοῖς νέοις πολλὰ τοιαῦτα γιγνόμενα, ὅμως δ' οὖν ἀσφαλέστερόν μοι ἔδοξε χαιρῖεν τότε γε πολλὰ καὶ Δίωνα καὶ Διονύσιον ἔαν, καὶ ἀπηχθόμεν ἄμφοιν ἀποκρινάμενος ὅτι γέρον τε εἶην καὶ κατὰ τὰς ὁμολογίας οὐδὲν γίγνοιτο τῶν τὰ νῦν πραττομένων. εἶοικε δὴ τὸ μετὰ τοῦτο Ἀρχύτας τε παρὰ Διονύσιον ἀφικεῖσθαι (ἐγὼ γὰρ πρὶν ἀπιέναι ξενίαν καὶ οὐλίαν Ἀρχύτα καὶ τοῖς ἐν Τάραντι καὶ Διονυσίῳ ποιήσας ἀπέπλεον), ἄλλοι τε τινες ἐν Συρακούσαις ἦσαν Δίωνος τε ἄττα διακηκόοτες καὶ τούτων τινὲς ἄλλοι, παρακουσμάτων τινῶν ἐμμεστοὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν, ὃ' δοκοῦσι μοι Διονυσίῳ πειρᾶσθαι διαλέγεσθαι περὶ τῶν τοιούτων, ὡς Διονυσίου πάντα διακηκόοτος ὅσα διενουῶμην ἐγώ. ὁ δὲ οὔτε ἄλλως ἐστὶν ἀφύης πρὸς τὴν τοῦ μανθάνειν δύναμιν φιλότιμός τε θαυμαστώσ. ἤρεσά τε οὖν ἴσως αὐτῷ τὰ λεγόμενα, ἡσχύνετό τε φανερὸς γιγνόμενος οὐδὲν ἀκχοῦς ὅτ' ἐπεδῆμουν ἐγώ, θθεν ἅμα μὲν εἰς ἐπιθυμίαν ἦει τοῦ διακοῦσαι ἐναρξοφίαν, ἅμα δ' ἡ φιλοτιμίαν κατήπειγεν αὐτόν. δι' αὐτὸ δὲ οὐκ ἤκουσεν ἐν τῇ πρόσθεν ἐπιδημίᾳ, διεξήλθομεν ἐν τοῖς ἄνω ῥηθεῖσι λόγοις. ἐπειδὴ οὖν οἰκαδέ τε ἐσώθην καὶ καλοῦντος τὸ δευτερον ἀπηρνήθην, καθάπερ εἶπον νῦν δὴ, δοκεῖ μοι Διονύσιος παντάπασι φιλοτιμηθῆναι, μὴ ποτέ τιαι ὀξείαιμι καταφρονῶν αὐτοῦ, τῆς φύσεώς τε καὶ ἐξέως ἅμα καὶ τῆς διαίτης ἐμπείρος γεγονὼς, (339) οὐκέτ' ἐθέλειν δυσχεραίνων παρ' αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι. δικαίως δὴ λέγειν εἶμι τάληθὲς καὶ ὑπομένειν, εἰ τις ἄρα τὰ γεγονότα ἀκούσας καταφρονήσει τῆς ἐμῆς φιλοσοφίας, τὸν τύραννον δὲ ἠγῆσεται νοῦν ἔχειν. ἐπεμψε μὲν γὰρ δὴ Διονύσιος τρίτον ἐπ' ἐμέ τρίτην ῥηστώσ, ἕνεκα τῆς πορείας, ἐπεμψε δὲ Ἀρχέδημον, ὃν ἠγεῖτό με τῶν ἐν Σικελίᾳ περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, τῶν Ἀρχύτα ζυγγοφῶν ἕνα, καὶ ἄλλους γνωρίμους τῶν ἐν Σικελίᾳ· οὗτοι δὲ ἡμῖν ἠγγελλον πάντες τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς θαυμαστὸν ὅσον Διονύσιος ἐπιδεδωκὼς εἶη πρὸς φιλοσοφίαν. ἐπεμψε δὲ ἐπιστολὴν πᾶνυ μακράν, εἰδὼς ὡς πρὸς Δίωνα διεκείμην καὶ τὴν αὐτὴν Δίωνος προθυμίαν τοῦ ἐμέ πλεῖν καὶ εἰς Συρακούσας ἔλθειν· πρὸς γὰρ δὴ πάντα ταῦτα ἦν παρεσκευασμένη τὴν

silium darem : postea vero, quantum potui, Dionysio persuasi, ut me abire permitteret. Convenerat autem inter nos, ut cum pax facta esset ex bello, quod tunc in Sicilia erat, statusque illius tutius confirmatus, Dion revocaretur atque ego simul accederem. Voluit autem Dionem intelligere atque existimare, se non quasi in exsilio, sed in secessu quodam constitutum esse, certo tempore rediturum. Ego vero consentiens recepi me ita facturum. Sed cum postea pax secuta esset, me quidem accersivit Dionysius : Dionem vero ad annum insuper hortatus est absentiam tolerare. Me autem, ut omnino ad eum properarem, rogavit. Dion igitur, ut illuc accederem, et iubebat et precabatur. Increbuerat enim ex Sicilia fama, Dionysium miro quodam rursus philosophiæ desiderio affici. Qua re commotus Dion, ne profectorem ommitterem, magnopere flagitabat. Ego vero, quamquam sciebam, iuvenes plerumque erga philosophiam affici ita solere : existimavi tamen, tutius fore, ut rem totam dimitterem neque Dionysio neque Dioni parerem. Odiosa igitur utrique respondi, me videlicet iccirco non profecturum, quia senex iam essem, et eorum, quæ in præsentia fierent, nihil ita, ut convenerat, fieret. Audivi autem Archytam Tarentinum interim ad Dionysium accessisse. Ego enim illum ante discessum meum nonnullosque alios Tarentinos in Dionysii familiaritatem adduxeram. Erant et alii quidam Syracusis, nonnunquam Dionis auditores, atque inter hos alii quidam, qui alia plurima in philosophia audiverant : qui mihi visl sunt contendisse de rebus huiusmodi apud Dionysium disputare ; quasi ille omnia, quæ excogitavcrim, audivisset. Ille vero nec hebes est ad perdiscendum, et honoris cupiditate vehementer incensus. Placuerunt igitur sibi forte, quæ dicebantur : manifesteque erubescibat nihil a me, cum ad eum profectus sum, audivisse. Itaque partim amor planius audiendi eum invaserat : partim cupiditas gloriæ stimulabat. Quam vero ob causam in prima illa peregrinatione mea non audiverit, in superioribus enarravi. Cum ergo domum ego sospes redissem, atque illi iterum revocanti negavissem, ut dixi, visus iam mihi est Dionysius honoris sui cura prorsus ardere, veritus ne sic acciperent homines negationem meam, quasi illum prorsus contemnerem, cum eius ingenium moresque et vitam ipsa experientia cognovissem. (339) Iustum est autem, me verum fateri, ferreque æquo animo, si quis quæ contigerint, audiens meam quidem spernit philosophiam, tyrannum vero mentem putet habere. Misit enim Dionysius tertio ad me trirremem, qua facile navigarem : misit et Archedemum, quem ex omnibus Archytæ in Sicilia familiaribus plurimi a me fieri existimabat : atque una alios ex Sicilia nobiles. Omnes iisdem mihi verbis affirmarunt Dionysium mirum in modum philosophiæ deditum esse. Misit ipse præterea pergrandem epistolam : cum sciret, quemadmodum et ipse erga Dionem afficeret, et Dionis cupiditatem id prorsus expe-

ἀρχὴν ἐξουσα ἢ ἐπιστολή, τῆδ' ἐπὶ φράζουσα, Διονύσιος Πλάτωνι. τὰ νόμιμα ἐπὶ τούτοις εἰπὼν οὐδὲν τὸ μετὰ τοῦτο εἶπε πρότερον ἢ ὡς ἂν εἰς Σικελίαν πεισθεὶς ὑπ' ἡμῶν ἐλθῆς τα νῦν, πρῶτον μὲν σοι τὰ περὶ Δίωνα ὑπάρξει ταύτη γιγνώμενα ἔφηπερ ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς, θελήσεις δὲ οἷδ' ὅτι τὰ μέτρια, καὶ ἐγὼ συγχωρήσομαι· εἰ δὲ μή, οὐδὲν σοι τῶν περὶ Δίωνα ἔξει πραγμάτων οὔτε περὶ τᾶλλα οὔτε περὶ αὐτὸν κατὰ νοῦν γιγνώμενον. ταῦθ' οὕτως εἶπε, τᾶλλα δὲ μακρὰ ἂν εἴη καὶ ἄνευ καιροῦ λεγόμενα. ἐπιστολαὶ δὲ ἄλλαι ἐφοίτων παρά τε Ἀρχύτου καὶ τῶν ἐν Τάραντι, τὴν τε φιλοσοφίαν ἐγκωμιάζουσαι τὸν Διονυσίου, καὶ ὅτι, ἂν μὴ ἀφίκωμαι νῦν, τὴν τῆς Διονυσίου αὐτοῖς γενομένην φιλίαν οἱ ἔμου οὐ σμικρὰν οὔσαν πρὸς τὰ πολιτικὰ παντάπασι διαβαλοῖην. ταύτης δὲ τοιαύτης γενομένης ἐν τῷ τότε χρόνῳ τῆς μεταπέμψεως, τῶν μὲν ἐκ Σικελίας τε καὶ Ἰταλίας ἐλκόντων, τῶν δὲ Ἀθήνηθεν ἀπερχοῦς μετὰ δεήσεως οἷον ἐξωθούτων με, πάλιν ὁ λόγος ἦκεν ὁ αὐτὸς, τὸ μὴ δεῖν προδοῦναι Δίωνα μηδὲ τοὺς ἐν Τάραντι ζήνοους τε καὶ εἰταίρους· αὐτῷ δὲ μοι ὑπῆν, ὡς οὐδὲν θαυμαστὸν νέον ἀνθρώπων παρακούοντα ἀξίων λόγου πραγμάτων [εὐμαθῆ] πρὸς ἔρωτα ἐλθεῖν τοῦ βελτίστου βίου. δεῖν οὖν αὐτὸ ἐξελέγξαι σαφῶς ὑποτέρως ποτὲ ἄρα σροίη, καὶ τοῦτ' αὐτὸ μηδαμῆ προδοῦναι μηδὲ τὸν ἐμὲ αἴτιον γενέσθαι τηλικούτου ἀληθοῦς ὀνειδούς, (340) εἶπερ ὄντως εἴη τῷ ταῦτα λελεγμένα. πορεύομαι δὴ τῷ λογισμῷ τούτῳ κατακαλυψάμενος, πολλὰ δεδιὸς μαντευόμενός τε οὐ πάνυ καλῶς, ὡς ἔοικεν. ἐλθὼν δ' οὖν τὸ τρίτον τῷ σωτήρι τοῦτό γε οὖν ἔπραξα ὄντως· ἐσώθην γάρ τοι πάλιν εὐτυχῶς, καὶ τούτων γε μετὰ θεὸν Διονυσίῳ χάριν εἶδέναι χρεῶν, ὅτι πολλῶν βουληθέντων ἀπολέσαι με διεκώλυσε καὶ ἔδωκέ τι μέρος αἰδοῖ τῶν περὶ ἐμὲ πραγμάτων. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην, ὥμην τούτου πρῶτον ἐλεγχον δεῖν λαβεῖν, πρότερον ὄντως εἴη Διονύσιος ἐξημμένος ὑπὸ φιλοσοφίας ὥσπερ πυρός, ἢ μάτην ὁ πολλὸς οὗτος ἔλλοι λόγος Ἀθήναζε. ἔστι δὲ τις τρόπος τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα πείραν λαμβάνειν οὐκ ἀγεννής ἀλλ' ὄντως τυράννοις πρόπων, ἄλλως τε καὶ τοῖς τῶν παρακουσμάτων μετοῖς, ὃ δὴ κατὰ Διονύσιον εὐθὺς ἐλθὼν ἠσθόμην καὶ μάλα πεπονθότα. δείκνυμαι δὴ δεῖ τοῖς τοιούτοις ὃ τι ἔστι πᾶν τὸ πρᾶγμα οἷον τε καὶ οἱ τῶν πραγμάτων καὶ ὅσον πόνον ἔχει. ὁ γὰρ ἀκούσας, ἐὰν μὲν ὄντως ἢ φιλοσοφίας οἰκειός τε καὶ ἀξίος τοῦ πράγματος θεῖος ὢν, ἰδὼν τε ἡγεῖται θαυμαστὴν ἀκηχοῦναι ζυντατὸν τε εἶναι νῦν καὶ οὐ βιωτὸν ἄλλως πεισῶντι· μετὰ τοῦτο δὲ ζυντείνας αὐτὸν τε καὶ τὸν ἡγούμενον τὴν ὁδὸν οὐκ ἀνίησι πρὶν ἂν ἢ τέλος ἐπιθῆ πᾶσιν ἢ λάθῃ δύναμις, ὥστε αὐτὸς αὐτὸν χωρὶς τοῦ δεῖξαντος μὴ ἀδύνατος εἶναι ποδηγεῖν. ταύτη καὶ κατὰ ταῦτα διασηθεὶς ὁ τοιοῦτος ζῆ, πράττων μὲν ἐν αἷς τισὶν ἂν ἢ πράξεισι, παρὰ πάντα δὲ ἀεὶ φιλοσοφίας ἐγόμενος καὶ τροφῆς τῆς καθ' ἡμέραν, ἧτις ἂν αὐτὸν μάλιστα εὐμαθῆ τε καὶ μνήμονα καὶ

tere, ut Syracusas me conferrem. Ad hæc igitur omnia composita epistola fuerat, tali quodam exordio : Dionysius Platoni. Legitima et consueta ratione in his præfatus, Nihil deinceps prius, ait, quam quod in Siciliam pro nostra voluntate veneris. Primum quidem de Dione ita fiet, ut ipse volueris. Voles autem, ut arbitrator, moderata : atque ego concedam. At vero, nisi veneris, nihil impetrabis eorum, quæ pro Dione optas : neque in rebus aliis, neque in his, quæ ad personam suam spectantia inprimis desideratis. Hæc ita scripsit. Cetera vero proluxa forent neque satis opportuna relatu. Venerunt aliæ quoque epistolæ ab Archyta aliisque Tarentinis, laudantes in Dionysio sapientiæ studium. Præterea his addebant, nisi proficisceretur, amicitiam illam quam ipsis cum Dionysio conflaveram, neque parvam quidem, quantum ad civilia spectat, me omnino calumniis subiecturum. Cum igitur eo tempore sic accersirer, aliis quidem ex Sicilia et Italia me trahentibus, aliis vero precibus Athenis quasi me impellentibus, ratioque mihi dictaret non decere Dionem Tarentinosque hospites et amicos prodere : atque mihi ipsi succurreret non esse mirum, si quis ingeniosus iuvenis, cum prius sermones de rebus magnis audire noluerit, mutata deinde sententia ardore quodam vitæ optimæ accendatur : oportereque ipsum evidenter arguere, utram in partem declinet; nec ipsum prodere, nec me ipsum causam illi præbere tantæ vituperationis suæ, si modo res eius revera ita, ut fertur, sese habeant : (340) harum, inquam, rationum patrocinio protectus iter ingredior, multa quidem timens multaque fore divinans, nec recte quidem, ut videtur. Profectus denique sum tertio, sub servatore. Id enim re vera consecutus sum : nam rursus feliciter sum servatus. Atque horum post deum Dionysio habeo gratiam, quoniam, cum plerique me interficere cuperent, restitit ipse, partemque aliquam pudoris sui meis in rebus exhibuit. Cum itaque ad eum pervenissem, operæ pretium inprimis fore censui hoc ipsum exanimare, utrum revera Dionysius amore philosophiæ accensus velut igne flagraret, an vanus de eo rumor Athenas usque fuerit pervagatus. Est modus quidam experientiæ circa hæc sumendæ, non ingenerosus ille quidem, sed tyrannis revera conveniens, his præcipue, qui plurimos iam audiverint. Quod quidem ego statim veniens pensavi prorsus Dionysio contigisse. Ostendendum est utique illis, quam magna res philosophia sit, quantoque studio egeat, et quantis laboribus comparetur. Qui igitur hæc audiverit, si revera sapientiam amet, eique natura cognatus atque ipsius possessione sit dignus, quasi qui divinus sit, viam sibi mirabilem esse putat ostensam, perque eam sibi omni conatu existimat gradiendum, aliterque facienti vivendum esse non censet. Itaque se ipsum atque etiam huius viæ ducem impensius cohortatur : neque prius desinit quam vel finem omnium fuerit consecutus vel saltem eam sibi comparaverit facultatem, per quam ipse se iam sine duce ad terminum perducere valeat. Hæc igitur, atque eiusmodi rationibus, ille considerans, per universam vitam, quicquid omnino agat, ante omnia est philosophiæ semper

λογίζεσθαι δυνατόν ἐν αὐτῷ νήφροντα ἀπεργάζεσθαι· τὴν δὲ ἐναντίαν ταύτην μισθὸν διατελεῖ. οἱ δὲ ὄντως μὲν μὴ φιλόσοφοι, δόξαις δ' ἐπιχειρωσμένοι, καθάπερ οἱ τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐπικεκαυμένοι, ἰδόντες τε ὅσα μαθήματα ἔστι καὶ ὁ πόνος ἡλικίος καὶ ζήαιτα ἢ καθ' ἡμέραν ὡς πρέπουσα ἢ κοσμίᾳ τῷ πράγματι, γαλεπὸν ἡγησάμενοι καὶ ἀδύνατον αὐτοῖς οὔτε δὴ ἐπιτηδεύειν δυνατόι γίνονται, (341) ἔνιοι δὲ αὐτῶν πείθουσιν αὐτούς, ὡς ἱκανῶς ἀκροχότες εἰσὶ τὸ ὄλον καὶ οὐδὲν ἔτι δεόνται τιῶν πραγμάτων. ἢ μὲν εἴ ἡ εἰρήρα αὕτη γίνεσθαι ἢ σαφῆς τε καὶ ἀσφαλεστάτη πρὸς τοὺς τρυφῶντάς τε καὶ ἀδύνατους διαπονεῖν, ὡς μηδέποτε βλαβεῖν ἐν αἰτίᾳ τὸν δεικνύντα ἀλλ' αὐτὸν αὐτόν, μὴ δυνάμενον πάντα τὰ πρόσφορα ἐπιτηδεύειν τῷ πράγματι. οὗτοι δὴ καὶ Διονυσίῳ τότ' ἐρρήθη τὰ βηθέντα. πάντα μὲν οὖν οὐτ' ἐγὼ διεξήλθον οὔτε Διονύσιος ἐδάειτο· πολλὰ γὰρ αὐτὸς καὶ τὰ μέγιστα εἰδέναι τε καὶ ἱκανῶς ἔχειν προσεποιεῖτο διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἄλλων παρακοὰς· ὕστερον δὲ καὶ ἀκούω γεγραφέναι αὐτὸν περὶ ὧν τότε ἤκουσε, συνθέντα ὡς αὐτοῦ τέχνην, οὐδὲν τῶν αὐτῶν ὧν ἀκούοι· οἶδα δὲ οὐδὲν τούτων. ἄλλους μὲν τινὰς οἶδα γεγραφότας περὶ τῶν αὐτῶν τούτων, οἵτινες δὲ, οὐδ' αὐτοὶ αὐτούς· τοσόνδε γε μὴν περὶ πάντων ἔγωγε φράζειν τῶν γεγρασμένων καὶ γραψόντων, ὅσοι φασὶν εἰδέναι περὶ ὧν ἐγὼ σπουδάζω, εἴτ' ἐμοῦ ἀκροχότες εἴτ' ἄλλων εἴθ' ὡς εὐρόντες αὐτοὶ, τούτους οὐκ ἔστι κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν περὶ τοῦ πράγματος ἐπαίειν οὐδέν. οὐκ οὖν ἐμὸν γε περὶ αὐτῶν ἔστι σύγγραμμα οὐδὲ μήποτε γένηται· βητὸν γὰρ οὐδαμῶς ἔστιν ὡς ἄλλα μαθήματα, ἀλλ' ἐκ πολλῆς συνουσίας γιγνομένης περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καὶ τοῦ συζῆν ἐξαίφνης, οἷον ἀπὸ πυρὸς πηδῆσαντος ἐξαφένει φῶς, ἐν τῇ ψυχῇ γενομένου αὐτὸ ἑαυτὸ ἡδὴ τρέφει. καίτοι τοσόνδε γε οἶδα, ὅτι γεγραφέντα ἢ λεχθέντα ὑπ' ἐμοῦ βέλτιστ' ἂν λεχθῆιη, καὶ μὴν ὅτι γεγραμμένα κακῶς οὐχ ἤκιστ' ἂν ἐμὲ λυποῖ. εἰ δέ μοι ἐφάνητο γραπτὰ ἢ ἱκανῶς εἶναι πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ῥητά, τί τούτου κάλλιον ἐπέπρακτ' ἂν ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ ἢ τοῖς τε ἀνθρώποισι μέγα ὄφελος γράψαι καὶ τὴν φύσιν εἰς φῶς πᾶσι προαγαγεῖν· ἀλλ' οὔτε ἀνθρώποις ἡγοῦμαι τὴν ἐπιτηδεύειν περὶ αὐτῶν γενομένην ἀγαθόν, εἰ μὴ τισιν ὀλίγοις, ὅποσοι δυνατόι ἀνευρεῖν αὐτοὶ διὰ σμικρᾶς ἐνδείξεως· τῶν δὲ δὴ ἄλλων τοὺς μὲν καταπρονήσεως οὐκ ὀρθῶς ἐμπλήσειεν ἂν οὐδαμῇ ἐμμελοῦς, τοὺς δὲ ὑψηλῆς καὶ χαύνης ἐλπίδος, ὡς ἑμῖν ἄττα μεμαθηκότας. (312) ἔτι δὲ μακρότερον περὶ αὐτῶν ἐν νῷ μοι γέγονεν εἰπεῖν· τάχα γὰρ ἂν περὶ ὧν λέγω σαφέστερον ἂν εἴη τι λεχθέντων αὐτῶν· ἔστι γὰρ τις λόγος ἀληθῆς ἐναντίος τῷ τολμήσαντι γράφειν τῶν τοιούτων καὶ ὀτιοῦν, πολλὰκίς μὲν ὑπ' ἐμοῦ καὶ πρόσθεν βηθείς, ἔοικε δ' οὖν εἶναι καὶ νῦν λεκτέος.

Ἔστι τῶν ὄντων ἐκάστω, δι' ὧν τὴν ἐπιστήμην ἀνάγκη παραγίγνεσθαι, τρία, τέταρτον δ' αὐτή, πέμπτον δ' αὐτὸ τίθεναι δεῖ δὴ γνωστόν τε καὶ ἀληθές

intentus : victuque quotidiano utitur, quo maxime queat ingenium et memoriam et iudicium conservare, sese sobriū præstans, contrariumque huic victum semper odio habens. At vero qui non sunt revera sapientiæ amatores, sed opinionibus dumtaxat extrinsecus colorati, instar eorum, qui sub sole uruntur atque colorantur, eum audiverint, quot discenda sint, quanto labore, qua quotidiani victus temperantia philosophiæ studiis necessaria, rem protinus sibi duram impossibilemque rati, ut operam dent adduci non possunt. (341) Plerique vero sibi persuadent sufficienter se omnia iam audivisse, neque studio prorsus ullo ulterius indigere. Hæc utique faciendi periculi ratio perspicua est et minime fallax, adversus eos, qui prosequi præ mollietate nequeunt : ut erimen in præceptorem reicere nunquam possint, sed ipsi iam se ipsos ad ea, quæ philosophiam decent, peragenda redarguant, ut impotentes. Hæc utique examinis ratione apud Dionysium tunc usus sum : euneta vero nec ego percurri neque Dionysius requirebat. Nam erant permulta et maxima, in quibus se satis doctum ob ea, quæ ab aliis audiverat, existimari studebat. Audio vero, ipsum de his, quæ tunc audivit, scripsisse postea, quasi artem propriam componentem : cum nihil tamen horum revera ipsorum inesset, ut equidem audio. De his vero ego nihil certi scio. Alios tamen quosdam novi de rebus eisdem scripsisse. Quicumque vero hi fuerint, ne ipsi quidem se ipsos. Tantum vero dicam de his omnibus, qui aut scripserunt aut scripturi sunt, se scire affirmantes, quæ sint ea, quæ ipse tanquam seria studiose mediator, sive a me sive ab aliis audiverint, sive tanquam inventores ipsi fuerint, nihil eos ipsa de re meo iudicio percipere posse. Nec enim de ipsis scripsi unquam, nec scribam. Id namque nullo pacto verbis exprimi potest, quemadmodum ceteræ disciplinæ : sed ex diuturna circa id ipsum consuetudine vitæque ad ipsum coniunctione subito tandem, quasi ab igne scintillanti lumen refulgens, in anima se ipsum iam alit. Atqui tantum equidem scio, videlicet scripta a me vel dicta optime dicentur : male vero scripta non minimam mihi afferrent molestiam. Quod si scriptis vel voce proferenda mihi in vulgum viderentur, quidnam pulchrius nobis in vita fieri posset, quam rein valde utilem hominibus afferre, atque naturam omnibus proferre in lucem? At vero studium in his edendis utile esse non reor hominibus, nisi admodum paucis, qui videlicet, exiguis ante vestigiis demonstratis, ad invenendum ipsi sagaces sint. Alios vero partim contemptu nefario, partim elata spe vanaque implevisset, quasi præclara quædam iam didicissent. Proinde longiora de ipsis dicere cogitavi. Forte enim, si hæc dicantur, nonnihil de his, quæ dico, clarius apparebit. (342) Est namque sermo quidam verus, obstans illi qui de rebus eiusmodi nihil omnino aulet scribere : sæpe quidem a me alias dictus et nunc, ut videtur, dicendus.

Unicuique ipsorum, quæ sunt, tria sunt, ex quibus scientiam fieri necessarium sit. Quartum ipsa scientia est : quantum vero oportet ipsum ponere, quod quidem

ἔστιν. ὢν ἐν μὲν ὄνομα, δευτέρων δὲ λόγος, τὸ δὲ τρίτον εἶδωλον, τέταρτον δὲ ἐπιστήμη. περὶ ἐν οὖν λαβὴ βουλούμενος μαθεῖν τὸ νῦν λεγόμενον, καὶ πάντων οὕτω περὶ νόησον. κύκλος ἐστὶ τι λεγόμενον, ᾧ τοῦτ' αὐτὸ ἐστὶν ὄνομα ὃ νῦν ἐφθέγγεθα. λόγος δ' αὐτοῦ τὸ δευτέρων, ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων συγκείμενος· τὸ γὰρ ἐκ τῶν ἐσχάτων ἐπὶ τὸ μέσον ἴσον ἀπέχον πάντη, λόγος ἂν εἴη ἐκείνου ᾧπερ στρογγύλον καὶ περιφερὲς ὄνομα καὶ κύκλος. τρίτων δὲ τὸ ζωγραφούμενον τε καὶ ἐξαλειφόμενον καὶ τορνευόμενον καὶ ἀπολλύμενον· ὢν αὐτὸς ὁ κύκλος, ὃν περὶ πάντ' ἐστὶ ταῦτα, οὐδὲν πάσχει τούτων ὡς ἕτερον ὄν. τέταρτον δὲ ἐπιστήμη καὶ νοῦς ἀληθῆς τε δοξᾷ περὶ ταῦτ' ἐστίν. ὡς δὲ ἐν τούτῳ αὐτῷ πᾶν θετέον, οὐκ ἐν φωναῖς οὐδ' ἐν σωμαίων σχήμασιν ἀλλ' ἐν ψυχαῖς ἐνόν, ᾧ δῆλον ἕτερόν τε ὃν αὐτοῦ τοῦ κύκλου τῆς φύσεως τῶν τε ἐμπροσθεν λεχθέντων τριῶν. τούτων δὲ ἐγγύατα μὲν ζυγνευεῖα καὶ ὁμοιότητι τοῦ πέμπτου νοῦς πεπλησίασε, τᾶλλα δὲ πλεον ἀπέχει. ταῦτ' ὃν περὶ τε εὐθείας ἅμα καὶ περιφερῶς σχήματος καὶ χροῆς, περὶ τε ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ καὶ δικαίου, καὶ περὶ σώματος ἅπαντος σκευαστοῦ τε καὶ κατὰ φύσιν γεγονότος, πυρὸς ὕδατος τε καὶ τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ζώου ζυμπαντος περὶ καὶ ἐν ψυχαῖς ἦθους, καὶ περὶ ποιήματα καὶ παθήματα ζυμπαντα· οὐ γὰρ ἂν τούτων μὴ τις τὰ τέτταρα λάβῃ ἄμωγῆ γέ πως, οὐποτε τελείως ἐπιστήμης τοῦ πέμπτου μέτοχος ἔσται. πρὸς γὰρ τούτοις ταῦτα οὐκ ἤττον ἐπιχειρεῖ τὸ ποῖόν τι περὶ ἕκαστον δηλοῦν ἢ τὸ ὃν ἕκάστου διὰ τὸ τῶν λόγων ἀσθενές. (318) ὢν ἕνεκα νοῦν ἔχων οὐδεὶς τολμήσει ποτε εἰς αὐτὸ τιθέναι τὰ νενοσημένα ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ταῦτα εἰς ἀμετακίνητον, ὃ δὴ πάσχει τὰ γεγραμμένα τύποις. τοῦτο δὲ πάλιν αὐτὸ νῦν λεγόμενον δεῖ παθεῖν. κύκλος ἕκαστος τῶν ἐν ταῖς πράξεσι γραφομένων ἢ καὶ τορνευθέντων μεστὸς τοῦ ἐναντίου ἐστὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦ γὰρ εὐθείας ἐφάπτεται πάντη· αὐτὸς δέ, φαμέν, ὁ κύκλος οὔτε τι σμικρότερον οὔτε μείζον τῆς ἐναντίας ἔχει ἐν αὐτῷ φύσει. ὄνομά τε αὐτῷ φαμέν οὐδὲν οὐδενὶ βέβαιον εἶναι, κωλύειν δ' οὐδὲν τὰ νῦν στρογγύλα καλούμενα εὐθεῖα κεκλήσθαι τὰ τε εὐθεῖα δὴ στρογγύλα, καὶ οὐδὲν ἤττον βεβαίως ἔξειν τοῖς μεταθεμένοις καὶ ἐναντίως καλοῦσι. καὶ μὴν περὶ λόγου γε ὁ αὐτὸς λόγος, εἴπερ ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων σύγκειται, μηδὲν ἱκανῶς βεβαίως εἶναι βέβαιον. μυρίας δὲ λόγος αὐτῷ περὶ ἕκάστου τῶν τετάρων, ὡς ἀσαφές· τὸ δὲ μέγιστον, ὅπερ εἴπομεν ὀλίγον ἐμπροσθεν, ὅτι δυοῖν ὄντων, τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ποιῶ τινός, οὐ τὸ ποῖόν τι, τὸ δὲ τί ζητούσης εἰδέναι τῆς ψυχῆς, τὸ μὴ ζητούμενον ἕκαστον τῶν τετάρων πρότερον τῆ ψυχῆς λόγῳ τε καὶ κατ' ἔργα, αἰσθησεσιν εὐελεγχτον τό τε λεγόμενον καὶ δεικνύμενον αἰεὶ παρεχόμενον ἕκαστον, ἀπορίας τε καὶ ἀσαφείας ἐμπίπλησι πάσις ὡς ἔπος εἰπεῖν πάντ' ἀνδρα. ἐν οἷσι μὲν οὖν μηδ' εἰθισμένοι τὸ ἀληθὲς ζητεῖν ἐσμὲν ὑπὸ πονηρᾶς τροφῆς, ἐξαρκεῖ δὲ τὸ προσαθὲν τῶν εἰδῶλων, οὐ καταγέλαστοι γιγνόμεθα ὑπ' ἀλλήλων, οἱ

cognoscibile, id est quod agnosci potest, atque vere existit. Horum unum est nomen, secundum oratio sive ratio quaedam, tertium simulacrum : scientia quartum. De uno quovis igitur accipe, cupiens, quod modo dictum est, discere : deque omnibus similiter cogita. Circulus aliquid dicitur, cui nomen id est. quod modo pronuntiabamus. Sequitur autem eius oratio sive ratio quaedam, ex nominibus verbisque composita. Quod enim ab extremis ad medium æqualiter undique distat, illius ratio est : quod rotundi et circumferentiæ et circuli nomine designamus. Tertium vero scilicet, quod pictus circulus sit, vel deletus, aut torno factus, vel destructus. Quorum nihil ipse circulus, circa quem hæc singula sunt, patitur, utpote aliud quiddam existens. Quartum autem scientia est et intellectus atque vera circa hæc opinio. Hoc rursus totum tanquam unum est ponendum, quod nec in vocibus, nec in corporum figuris est, sed animis : ideoque manifestum est aliud esse, quam sit ipsa circuli natura, rursusque aliud quam tria illa, quæ supra diximus. Horum vero ex numero intellectus cognatione similitudineque quinto proximus hæret : cetera remotiora sunt. Idem quoque de recta et curva dici potest figura atque colore : deque bono et pulchro et iusto : rursus de quocunque corpore, vel manu facto vel naturali, sive igni sive aqua, ceterisque huiusmodi : similiter de omni animali ac de moribus animorum atque de actionibus passionibusque universis. Nisi enim quis in his illa quatuor quodammodo capiat, nunquam scientiæ circa quintum perfecte particeps erit. Proinde illa non minus, quale quid sit unumquodque, quam quid sit, aggrediuntur ostendere, propter rationum debilitatem. (318) Quapropter nemo mentis compos audebit unquam in idem, atque id quidem immutabile, referre, quæ ab ipso intelliguntur, atque quatuor illa : quod utique patiuntur, quæ designantur figuris. Id vero, quod nunc dicimus, rursus est considerandum. Sane circulus quilibet horum, qui inter hominum manus vel pinguntur vel torno fiunt, plenus contrarii est ad quintum. Recti namque undequaque fit particeps. Ipsum vero circulum affirmamus neque minus neque magis aliquid, id est, nihil omnino habere in se naturæ contrariæ. Præterea nullius horum nomen firmitatem dicimus ullam habere. Nihil enim prohiberet, quæ nunc rotunda nominamus, recta vocari rectaque rotunda : nec firmitatem ullam maiorem fore nominibus in contrarium permutatis. Eadem quoque de oratione ratio est, cum ex nominibus verbisque componatur nullam omnino habentibus firmitatem. Multipliciter rursus probari potest nullum horum quatuor certum firmumque esse. Maximum vero omnium, quod paulo ante dicebamus, quod cum duo sint, essentia et qualitas, quando animus non quale, sed quid sit, quærît, nisi quodlibet horum quatuor quæsitum prius ab anima tam ratione quam effectu, denique sensibus bene discussum, per omnia, quæ dicuntur atque ostenduntur, evaserit : omni ambiguitate et obscuritate, ut ita dixerim, omnes implebit. In quibus igitur laudatquam consueti sumus

ἔρωτώμενοι ὑπὸ τῶν ἐρωτούντων, δυναμένων δὲ τὰ τέτταρα διαρρίπτειν τε καὶ ἐλέγχειν· ἐν οἷς δ' ἂν τὸ πέμπτον ἀποκριθῆσθαι καὶ δελοῦν ἀναγκάζομεν, ὁ βουλόμενος τῶν δυναμένων ἀνατρέπειν κρατεῖ, καὶ ποιεῖ τὸν ἐξηγούμενον ἐν λόγοις ἢ γράμμασιν ἢ ἀποκρίσει τοῖς πολλοῖς τῶν ἀκούοντων δοκεῖν μηδὲν γινώσκειν ὧν ἂν ἐπιχειρῇ γράφειν ἢ λέγειν, ἀγνούστων ἐνίοτε, ὡς οὐχ ἡ ψυχὴ τοῦ γράψαντος ἢ λέξαντος ἐλέγχεται, ἀλλ' ἡ τῶν τεττάρων φύσις ἐκάστου, πεφυκῖα φαύλως. ἡ δὲ διὰ πάντων αὐτῶν διαγογγῆ, ἄνω καὶ κάτω μεταβαίνουσα ἐφ' ἕκαστον, μόγις ἐπιστήμην ἐνέτεκεν εὐ πεφυκότος εὐ πεφυκότι. κακῶς δὲ ἂν φυῆ, ὡς ἡ τῶν πολλῶν ἕξις τῆς ψυχῆς εἰς τε τὸ μαθεῖν εἰς τε τὰ λεγόμενα ἤθη πέφυκε, τὰ δὲ διέσφραται, (314) οὐδ' ἂν ὁ Λυκαεύς ἰδεῖν ποιήσεις τοὺς τοιοῦτους. ἐνὶ δὲ λόγῳ, τὸν μὴ συγγενῆ τοῦ πράγματος οὐτ' ἂν εὐμάθεια μαθεῖν ποιήσεε ποτε οὔτε μνήμη· τὴν ἀρχὴν γὰρ ἐν ἀλλοτριαῖς ἕξεσιν οὐκ ἐγγίγνεται. ὥστε ὅποσοι τῶν δικαίων τε καὶ τῶν ἄλλων ὅσα καλὰ μὴ προσωεῖς εἰσι καὶ συγγενεῖς, ἄλλοι δὲ ἄλλων εὐμαθεῖς ἅμα καὶ μνήμονες; οὐδ' ὅσοι συγγενεῖς, δυσμαθεῖς δὲ καὶ ἀμνήμονες, οὐδένας τούτων μήποτε μάθωσιν ἀλήθειαν ἀρετῆς εἰς τὸ δυνατόν οὐδὲ κακίας. ἅμα γὰρ αὐτὰ ἀνάγκη μνησθῆναι, καὶ τὸ ψεῦδος ἅμα καὶ ἀληθὲς τῆς θλιγούσης, μετὰ τριβῆς πάσης καὶ χρόνου πολλοῦ, ὅπερ ἐν ἀρχαῖς εἶπον. μόγις δὲ τριβόμενα πρὸς ἀλλήλα αὐτῶν ἕκαστα, ὀνόματα καὶ λόγοι ὄψεις τε καὶ αἰσθήσεις, ἐν εὐμενείᾳ ἐλέγχουσι ἐλεγγόμενα καὶ ἄνευ φθόνων ἐρωτήσεται καὶ ἀποκρίσεται χρωμένων, ἐξέλαμψε φρόνησις περὶ ἕκαστον. καὶ νοῦς, συντείνειν ὅτι μάλιστα· εἰς δύναμιν ἀνθρωπίνην. διὸ δὴ πᾶς ἀνὴρ σπουδαῖος τῶν ὄντων σπουδαῖων πέρι πολλοῦ δεῖ μὴ γράψας ποτὲ ἐν ἀνθρώποις εἶς φθόνον καὶ ἀπορίαν καταβάλῃ. ἐνὶ δὴ ἐκ τούτων δεῖ γινώσκειν λόγῳ, ὅταν ἴδῃ τίς τὸν συγγράμματα γεγραμμένα εἶτε ἐν νόμοις νομοθέτου εἶτε ἐν ἄλλοις τισὶν ἅττ' οὖν, ὡς οὐκ ἦν τούτῳ ταῦτα σπουδαῖότατα, εἶπερ ἔστ' αὐτὸς σπουδαῖος, κείται δὲ που ἐν χώρᾳ τῇ καλλίστῃ τῶν τούτου. εἰ δὲ ὄντως αὐτῷ ταῦτ' ἐσπουδασμένα ἐν γράμμασιν ἐτέθη, εἰς ἄρα δὴ οἱ ἔπειτα, θεοὶ μὲν οὐ, βροτοὶ δὲ φρένας ὄλησαν αὐτοί.

Τούτῳ δὲ τῷ μύθῳ τε καὶ πλάνῳ ὁ ζυνεπισπόμενος εὖ εἴσεται, εἰτ' οὖν Διονύσιος ἔγραψε τι τῶν περὶ φύσεως ἄκρων καὶ πρώτων εἶτε τις ἐλάττων εἶτε μείζων, ὡς οὐδὲν ἀκηκῶς οὐδὲ μεμαθηκῶς ἦν ὑγιεῖς ὧν ἔγραψε κατὰ τὸν ἑμὸν λόγον· ὁμοίως γὰρ ἂν αὐτὰ ἐσέθετο ἑμοί, καὶ οὐκ ἂν αὐτὰ ἐτόλμησεν εἰς ἀναρμοστίαν καὶ ἀπρέπειαν ἐκβάλλειν. οὐδὲ γὰρ ὑπομημάτων χάριν αὐτὰ ἔγραψεν (οὐδὲν γὰρ δεῖνον μὴ τίς αὐτὸ ἐπιλάβηται, ἐάν ἅπασι τῇ ψυχῇ περιλάβῃ· πάντων γὰρ ἐν βραχυτάτοις κείται), φιλοτιμίας δὲ αἰσχρᾶς εἶπερ ἔνεκα, εἶθ' ὡς αὐτοῦ τιθέμενος εἶθ' ὡς παιδείας δὴ μέτοχος ὧν, ἧς οὐκ ἄξιός ἦν ἀγαπῶν δόξαν τὴν τῆς μετοχῆς γενομένην. (315) εἰ μὲν οὖν ἐκ τῆς μιᾶς συνουσίας

ob pravam educationem verum perquirere, sed nobis satis factum putamus, si apposita simulacra attigerimus, minime derisivi sumus invicem interrogati interrogantibus, potentibus dumtaxat quatuor illa discutere atque arguere. Ubi vero necessitas cogit, quantum ostendere, quis eorum, qui possint subvertere atque retractare, pervincit: facite, ut, qui exponit sermonibus vel litteris vel disputationibus, apud audientium multos nihil eorum, quæ vel dicere vel scribere aggreditur, intelligere videatur. Qua in re sæpe ignoratur, non animus scribentis vel dicentis redargui, sed naturam potius cuiuslibet illorum quatuor se male habentis. Transductio vero, per omnia illa sursum deorsumque in unumquodque discurrendo perveniens, vix tandem scientiam parit intrinsicam: scientiam, inquam, ipsius, quod naturaliter bene affectum est in animo, ad ipsum quoque naturaliter bene affecto. At si quis male affectus sit natura, qualis naturaliter animæ habitus inest multis, tum ad illa quæ discenda sunt, tum ad mores, corruptique illi sunt: (314) ne Lycæus quidem ut eiusmodi animus videat, efficere possit. Atque, ut summam dicam, neque acumen neque memoria faciet unquam, ut, qui rei ipsius, de qua agitur, non est cognatus, ipsam inspicat. Principium etenim in habitibus alienis non sortitur. Quamobrem quicumque iustis aliisque, quotcumque sunt pulchra, non sunt apti natura atque cognati, licet alii ad alia ingeniosi simul et memores; rursus quicumque cognati sunt quidem, sed hebetes et memoria parum validi, nunquam ad summam discendi veritatem pervenient vel virtutis vel vitii. Necessè enim est ea simul perdiscere, et falsum simul et verum totius essentiæ, cum omni exercitatione atque longitudine temporis: quod et ab initio dixi. Postquam vero singulatim ipsorum nomina, rationes visusque et sensus agitata invicem tritaque fuerint, benignisque reprehensionibus redarguta et absque invidia interrogando respondendoque discussa: vix tandem refulget circa unumquodque prudentia atque intelligentia, ad summum omnino pro humana facultate contendens. Quamobrem permultum abest, ut vir studiosus de his, quæ vera digna sunt studio, scribens hominibus, se simul et sua invidia ambiguitateque subicere debeat. Uno vero ex his sermone id intelligere licet: quando videlicet quis, alicuius scripta cernens, sive legumlatoris in legibus sive in quibuslibet aliis aliorum, animadvertat illa non esse illi tanquam omnino seria studiosissime pertractata: si quidem sit ipse studiosus: iacent autem inter sua, in regione pulcherrima. Sin autem revera ipsi hæc tanquam seria studiosè litteris tradita sunt, dii quidem minime, sed homines mentem eripuerunt.

Hanc utique fabulam digressionemque quicumque sequetur, plane intelliget, sive Dionysius aliquid de summis et primis naturæ scripserit, sive quisvis alius, aut minor aut maior, nihil eum sincerum audivisse vel didicisse eorum, quæ scripsit, ut mea fert opinio. Alioquin pariter atque ego ipsa veneratus fuisset: neque ausus fuisset unquam temere edendo absurditati indecentiaque subicere. Neque vero quasi in memoriæ subsidium illa scripsit. Non enim hac in re memoriæ diffidendum, si id seniel animo fuerit comprehensum. Nam id totum brevissime omnium est collectum. Forte vero turpi quadam ambitione id fecit, vel tanquam sua hæc asserens, vel tanquam particeps disciplinæ, qua indignus erat, quærens gloriam ex participatione quasi-tam. (315) Verum si ex una dumtaxat congressione id

Διονυσίῳ τοῦτο γέγονε, τάχ' ἂν εἴη· γέγονε δ' οὖν ὅπως, ἵπτω Ζεὺς, φησὶν ὁ Θηβαῖος, διεξήλθον μὲν γὰρ ὡς εἶπὸν τε ἐγὼ καὶ ἄπαξ μόνον, ὕστερον δὲ οὐ πώποτε ἔτι. ἐννοεῖν δὲ δεῖ τὸ μετὰ τοῦτο, ὅτω μέλει τὸ περὶ αὐτὰ γεγονός εὐρεῖν ἅπη ποτὲ γέγονε, τίμη ποτ' αἰτία τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον πλεονάξιας τε οὐ διεξήμεν, πότερον Διονυσίους ἀκούσας μόνον ἄπαξ οὕτως εἰδέναι τε οἶεται καὶ ἱκανῶς οἶδεν, εἴτε αὐτὸς εὐρών ἢ καὶ μαθὼν ἔμπροσθεν παρ' ἐτέρων, ἢ φαῦλα εἶναι τὰ λεγόμενα, ἢ τὸ τρίτον οὐ καθ' αὐτόν, μείζονα δέ, καὶ ὄντως οὐκ ἂν δυνατὸς εἶναι φρονήσεώς τε καὶ ἀρετῆς ζῆν ἐπιμελούμενος. εἰ μὲν γὰρ φαῦλα, πολλοῖς μάρτυσι μαχεῖται τὰ ἐναντία λέγουσιν, οἱ περὶ τῶν τοιοῦτων πάμπλου Διονυσίου κυριώτεροι ἂν εἴεν χριταί· εἰ δὲ εὐρηκέναι ἢ μεμαθηκέναι, ἄξια δ' οὖν εἶναι πρὸς παιδείαν ψυχῆς ἐλευθέρως, πῶς ἂν μὴ θαυμαστός ὢν ἄνθρωπος τὸν ἡγεμόνα τούτων καὶ κύριον οὕτως εὐχερῶς ἠτιμασέ ποτ' ἂν; πῶς δ' ἠτιμασεν; ἐγὼ φράσοιμ' ἂν. οὐ πολλὸν χρόνον διαλιπὼν τὸ μετὰ τοῦτο, ἐν τῷ πρόσθεν Δίῳνα ἐὼν τὰ ἑαυτοῦ κεκτῆσθαι καὶ καρποῦσθαι γρήματα, τότε οὐκέτ' εἶα τοὺς ἐπιτρόπους αὐτοῦ πέμπειν εἰς Πελοπόννησον, καθάπερ ἐπιλελησμένους τῆς ἐπιστολῆς παντάπασιν· εἶναι γὰρ αὐτὰ οὐ Δίῳνος ἀλλὰ τοῦ υἱέως, ὄντος μὲν ἀδελφιδοῦ αὐτοῦ, κατὰ νόμους ἐπιτροπεύοντος. τὰ μὲν δὲ πεπραγμένα μέγρι τούτου ταυτ' ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ, τούτων δὲ οὕτω γενομένων ἐροῶμαι τε ἐγὼ ἀκριβῶς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Διονυσίου φιλοσοφίας, ἀγανακτεῖν τε ἐξῆν εἴτε βουλομένη εἴτε μή. ἦν γὰρ θέρος ἤδη τότε καὶ ἔκπλοι τῶν νεῶν. ἐδόκει δὲ γαλεπαίνειν μὲν οὐδεὶν ἐμὲ Διονυσίῳ μᾶλλον ἢ ἑμαυτῷ τε καὶ τοῖς βιασαμένοις ἔλθειν ἐμὲ τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν τὸν περὶ τῆν Σκύλλαν,

ὅρρ' εἶτι τὴν ὁλοὴν ἀναμετρήσομαι Χάρυβδιν,

λέγειν δὲ πρὸς Διονυσίον, ὅτι μοι μένειν ἀδύνατον εἶη Δίῳνος οὕτω προπετηλακισμένου. ὁ δὲ παρεμυθεῖτό τε καὶ δεῖτο μένειν, οὐκ οἰόμενος οἱ καλῶς ἔχειν ἐμὲ ἄγγελον αὐτὸν τῶν τοιοῦτων ἔλθειν ὅτι τάχος οὐ πείθων δὲ αὐτὸς μοι πομπὴν παρασκευάσειν ἔφη. (146) ἐγὼ γὰρ ἐν τοῖς ἀποστολαῖς πλοίοις ἐμβὰς διεννοούμην πλεῖν, θεθυμωμένος πάσχειν τε οἰόμενος δεῖν, εἰ διακωλοῦμαι, ὅτι οὖν, ἐπειδὴ περιφανῶς ἠδίκουν μὲν οὐδὲν, ἠδικοῦμαι δέ. ὁ δὲ οὐδὲν με τοῦ καταμένειν προσείμενον ὁρῶν μηχανῆν τοῦ μείναι τὸν τότε ἔκπλου μηχανᾶται τοιάνδε τινά. τῇ μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ἡμέρα λίγει πρὸς με πιθανὸν λόγον. ἐμοὶ καὶ σοὶ Δίῳν, ἔφη, καὶ τὰ Δίῳνος ἐκποδὸν ἀπαλλαγῆτό τοῦ περὶ αὐτὰ πολλάξια διαφέρεσθαι· ποιήσω γὰρ διὰ σέ, ἔφη, Δίῳνι τάδε. ἀξιώθ' ἐκεῖνον ἀπολαβόντα τὰ ἑαυτοῦ οἰκεῖν μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, μὴ ὡς φυγάδα δέ, ἀλλ' ὡς αὐτῷ καὶ δεῦρο ἐξὸν ἀποδημεῖν, ὅταν ἐκεῖνοι τε καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις κοινή ζυνοδοχῆ· ταῦτα δ' εἶναι μὴ ἐπιθυμολέοντος ἐμοί. τούτων δὲ ἐγγυητὰς γίγνεσθαι σέ τε καὶ

Dionysio contigit, esset id forsā concedendum. Qualis autem fuit? Proh Iuppiter, inquit Thebanus. Percurri equidem hæc illi, eo, quo dixi, modo, semelque tantum. postea vero nunquam. Post hæc autem considerandum est, si cui cura sit invenire eius, quod nobis circa illa accidit, causam: cur videlicet et secundo et tertio, et sæpius ea non pertractavimus: utrum Dionysius, ipsis semel dumtaxat auditis, adeo sufficienter ea se scire putaverit, satsique norit, sive invenerit ipse sive ab aliis ante didicerit, an frivola, quæ dicebantur, existimavit: an forte præter hæc tertium quiddam acciderit, videlicet ut ipsa haud suis aequalia viribus, sed maiora, censuerit, ac revera se minime idoneum esse, qui sub prudentia virtutisque diligentia vivat? Si enim frivola existimasse dicatur, multis certe testibus pro causa nostra contra pugnabitur, qui in rebus eiusmodi iudicandis longe maiorem quam Dionysius auctoritatem habeant. Quod si invenisse vel didicisse, atque ipsa quidem digna videri, quæ liberali animo in disciplinam adhibeantur: quis non id mirum putet, Dionysium sic affectum horum aliquando ducem et auctorem tam facile contempsisse? quo autem pacto contempserit, iam dicam. Profecto non multo post hoc tempore patrimonium Dionis, quod prius eum libere possidere fructusque inde percipere permittebat, iam vetuit omnino per eius procuratores attingi, pecuniasque, ut consueverant, ad ipsum in Peloponnesum mitti, quasi epistolæ illius prorsus oblitus, quam mihi scripserat. Asserebat enim res illas non Dionis esse, sed filii: qui cum esset ex sorore nepos, eum ex lege sub tutela ipsius esse. Hæc igitur usque ad illud tempus acta fuerunt. Quæ ego considerans, iam plane perspiciebam, quo pacto erga philosophiam Dionysius fuisset affectus: conturbatique licebat sive sponte sive invite. Erat iam tunc æstas, et frequenter navigabatur: videbaturque mihi non tam de Dionysio quam de me ipso conquerendum, et de his, qui me impulerant, ut in artum Scyllæ tertio devenirem, Charybdimque remitterer perniciosam. Compulsus itaque cum Dionysio dicere non posse me ullo modo apud se fore, Dione tam ignominiose contempto. At ille me consolabatur, rogabatque ut manerem, non putans sibi honestum, ut ego ipse tam cito horum a se factorum nuntius irem. (346) Cum vero mihi manendum persuadere non posset, ipse mihi se paraturum ait, qui et quo pacto me deferret. Ego autem in transmissoriis navigiis traicere constitueram, omnia esse perferenda ducens, si abire me prohiberet, quippe cum manifeste ipse nulla Dionysium iniuria afficiens ab eo iniuria affectus fuisset. At ille, cum me nullo modo manere velle cognosceret, quo navigationem tunc meam impediret, talia machinatus est. Postridie sermonem ad me habuit gratiosum atque probabilem. Mihi et tibi, inquit, Dion Dionisque res, quatenus discordiæ nostræ causam præbent, tollantur e medio. Dioni equidem tui gratia hæc faciam. Decerno Dionem, recipientem sua, habitare in Peloponneso, non tanquam exsul, sed tanquam cui liceat luc proficisci, quando illi et mihi vobisque amicis communiter videatur:

τοὺς σοὺς οἰκείους καὶ τοὺς ἐνάθε Δίονος· ὑμῖν δὲ τὸ βέβαιον ἐκείνος παρεχέτω. τὰ χρήματα δὲ ἂν λάβῃ, κατὰ Πελοπόννησον μὲν καὶ Ἀθήνας κείσθω παρ' οἷσιν ἂν ὑμῖν δοκῇ, καρπούσθω δὲ Δίον, μὴ κύριος δὲ ἀνευ ὑμῶν γιγνέσθω ἀνελέσθαι. ἐγὼ γὰρ ἐκείνῳ μὲν οὐ σφόδρα πιστεύω τούτοις χρωμένον ἂν τοῖς χρήμασι δίκαιον γίγνεσθαι περὶ ἐμέ· οὐ γὰρ ὀλίγα ἔσται· σοὶ δὲ καὶ τοῖς σοῖς μᾶλλον πεπιστευκα. ὅρα δὴ ταῦτα εἴ σοι ἀρέσκει, καὶ μένε ἐπὶ τούτοις τὸν ἐνιαυτὸν τούτων, εἰς δὲ ὥρας ἀπιθὶ λαβῶν τὰ χρήματα ταῦτα· καὶ Δίον εὖ οἶδ' ὅτι πολλὰν χάριν ἔξει σοι διαπραξαμένῳ ταῦτα ὑπὲρ ἐκείνου. τοῦτον δὴ ἐγὼ τὸν λόγον ἀκούσας ἐδυσχέραϊνοι μὲν, ὅμως δὲ βουλευσάμενος ἔφην εἰς τὴν ὑστεραίαν αὐτῷ περὶ τούτων τὰ ὀξάντα ἀπαγγελεῖν. ταῦτα ζυνηθέμεθα τότε. ἐβουλεύομην δὴ τὸ μετὰ ταῦτα κατ' ἐμαυτὸν γενόμενος, μάλᾳ συγκεχυμένος· πρῶτος δ' ἦν μοι τῆς βολῆς ἡγούμενος ὁδε λόγος. φέρε, εἰ διανοεῖται τούτων μηδὲν ποιεῖν Διονύσιος ὧν φησίν, ἀπελθόντος δ' ἐμοῦ ἂν ἐπιστέλλῃ Δίονι πιθανῶς αὐτὸς τε καὶ ἄλλοι· πολλοὶ τῶν αὐτοῦ, διακελυόμενος ἂ νῦν πρὸς ἐμὲ λέγει, ὡς αὐτοῦ μὲν ἐθέλοντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐθελήσαντος ἂ προυκαλεῖτό με ὄραν, ἀλλ' ὀλιγωρήσαντος τῶν ἐκείνου τὸ παράπαν πραγμάτων, πρὸς δὲ καὶ τούτοισιν ἔτι μᾶθ' ἐθέλη με ἐκπέμπειν, αὐτὸς τῶν ναυκλήρων μηδενὶ προστάτων, (317) ἐνδείξεται δὲ πᾶσι βράδεις ὡς ἀβουλῶν ἐμὲ ἐκπλεῖν, ἄρα τις ἐθελήσει με ἄγειν ναύτης ὁρμώμενον ἐκ τῆς Διονυσίου οἰκίας; ἴσθου γὰρ δὴ πρὸς τοῖς ἄλλοισι κακοῖς ἐν τῷ κήπῳ τῷ περὶ τὴν οἰκίαν, ὅθεν οὐδ' ἂν ὁ θυρωρὸς ἤθελέ με ἀφείναι μὴ πεμψείσης αὐτῷ τινὸς ἐντολῆς παρὰ Διονυσίου. ἂν δὲ περιμένω τὸν ἐνιαυτὸν, ἔξω μὲν Δίονι ταῦτα ἐπιστέλλειν, ἐν οἷς τ' αὖ εἰμὶ καὶ ἂ πράττω. καὶ ἂν μὲν δὴ ποιῆ τὸ Διονύσιος ὧν φησίν, οὐ παντάπασιν ἔσται μοι καταχρησάμενος πεπραγμένων· τάλαντα γὰρ ἴσως ἔσθιν οὐκ ἐλαττων, ἂν ἐκτιμᾷ τις ὀρθῶς, ἑκατὸν ἢ Δίονος οὐσίᾳ· ἂν δ' οὖν γίνηται τὰ νῦν ὑποφαινόντα, οἷα εἶδος αὐτὰ γίγνεσθαι, ἀπορῶ μὲν ὅ τι χρῆσθαι ἐμαυτῷ, ὅμως δὲ ἀναγκαῖον ἴσως ἐνιαυτὸν γ' ἔτι πονῆσαι καὶ ἔργους ἐλέγχει πειρᾶσθαι τὰς Διονυσίου μηχανάς. ταῦτα ἂν ὀξάντα ἐς τὴν ὑστεραίαν εἶπον πρὸς Διονύσιον ὅτι δέδοκται μοι μένειν· ἀξίῳ μὲν, ἔφην, καὶ κύριον ἡγήσῃ με Δίονος ἐμέ, πέμψειν δὲ μετ' ἐμοῦ σὲ παρ' αὐτὸν γράμματα τὰ νῦν δεδομένα δηλοῦντα, καὶ ἐρωτᾷν εἴτε ἀρκεῖ ταῦτα αὐτῷ· καὶ εἰ μὴ, βούλεται δὲ ἄλλ' ἄττα καὶ ἀξιοί, καὶ ταῦτα ἐπιστέλλειν ὅτι τάχιστα, σὲ δὲ νεωτερίζειν μηδὲν πω τῶν περὶ ἐκείνου. ταῦτ' ἐρρήθη, ταῦτα ζυνομολογήσαμεν, ὡς νῦν εἴρηται σχεδόν. ἐξέπλευσε δὴ τὰ πλοῖα μετὰ τοῦτο, καὶ οὐκέτι μοι δυνατὸν ἦν πλεῖν, ὅτε δὴ μοι καὶ Διονύσιος ἐμνήσθη λέγων ὅτι τὴν ἡμίσειαν τῆς οὐσίας εἶναι δεοὶ Δίονος, τὴν δ' ἡμίσειαν τοῦ υἱόος· ἔφη δὴ πωλήσειν αὐτήν, πρᾶθείσης δὲ τὰ μὲν ἡμίσεια ἐμοὶ δώσειν ἄγειν, τὰ δ' ἡμίσεια τῷ παιδὶ καταλείψειν αὐτοῦ· τὸ γὰρ δὴ δικαιοτάτον οὕτως ἔχειν.

dummodo nullam mihi iniuriam faciat. Huius autem rei fideiussore mihi fore te familiaresque tam tuos quam Dionis, qui hic habitant: Dionem quoque ipsum id volis observatarum, sufficienter confirmare debere. Pecuniæ vero omnes, quas ille acceperit, in Peloponneso et Athenis deponantur, penes quos vobis videtur. Harum quidem pecuniarum fructus accipiat Dion, sed ipsas tollere, nisi vobis concedentibus, nequeat. Non enim confido, si pecunias susceperit, cum mihi fidem servaturum, cum non pauca futura sint. Maiorem vero tibi tuisque habeo fidem. Considera igitur, an tibi hæc placeant, maneat horum gratia hic annus: quo peracto, susceptis his pecuniis, abibis. Dionem equidem scio magnam tibi gratiam habiturum, cum hæc sibi perfeceris. Cum igitur hæc audissem, quanquam ægre omnino ferebam, respondi tamen hæc in re me consultaturum: tempusque respondendi in crastinum sumpsi. Atque in hoc consentientes tunc discessimus. Consultabam itaque posthac ipse mecum, valde quidem ambiguo. Occurrebat autem, quasi consilii dux, prima mihi eiusmodi ratio. Age utique, etsi Dionysius nihil eorum, quæ promittit, servare cogitat, si tamen abeunte me per se ac per amicos probabiliter ad Dionem scribat, quæ nunc mihi dicit, se quidem obtulisse ultro, me vero noluisse resque suas penitus neglexisse. Præterea his audiebam: si Dionysius me nolens dimittere, ideoque navigium nautasque non det, immo facile cunctis significet velle me ipso nolente discedere: (317) quisnam me navi asportare ex aedibus ipsis Dionysii audeat? Habitabam equidem, ne quid deesset incommodi, in ipsis, qui circa aedes erant, hortis: unde ne ianitor quidem, nisi iubente Dionysio, egredi permississet. Quod si annum permansero, habeo equidem, quod Dioni significem notumque faciam, in quibus sim constitutus quidque agam. Ac si Dionysius nonnihil eorum, quæ promittit, servaverit, opera tolerantique hæc mea non omnino deridenda videbitur. Patrimonium namque Dionis non pauciorum quam centum talentorum, si quis recte aestimare velit, censebitur. At vero, si ita res cadant, ut eas verisimile est casuras, quo me verum nescio. Verumtamen forte necesse est, me annum adhuc tolerantem machinationes Dionysii re ipsa pro viribus redarguere. Cum ita mecum consultavissem, sequenti mox die ad Dionysium retuli, videri mihi manendum esse: sed addidi, ne existimaret me posse apud Dionem prorsus omnia quasi dominum, ideoque operæ pretium esse, ut una mecum ipse quoque ad eum scriberet, significans hæc nostra consilia, atque interrogans, utrum sibi hæc satis faciant necne, et numquid aliud præter ea quiddam exigat. Idque quam primum inquam scribendum esse: interea vero nihil in re Dionis ab eo novi esse tentandum. Hæc inter nos dicta sunt. In his ferme, ut nunc dico, convenimus. Post hæc autem, cum iam naves abiissent, ideoque nulla mihi foret ulterius navigandi facultas: Dionysius, quasi nonnihil prætermissi reminiscens, Dimidia, inquit, bonorum Dionis pars pro filio iure manere debet, dimidia vero a Dionem mitti. Hanc ergo vendi curabo. Qua vendita, pecuniarum dimidium tibi tradam, quod ad Dionem perferatur: reliqua vero pars penes nos

πληγεις δ' ἐγὼ τῷ λεγθέντι πάνυ μὲν ᾤμην γελῶτον εἶναι ἀντιλέγειν ἔτι, θμῶς δ' εἶπον θτι χρῆτὴ τὴν παρὰ Δίονος ἐπιστολὴν περιμένειν ἡμᾶς καὶ ταῦτα πάλιν αὐτῷ ἐπιστελλεῖν. ὁ δὲ ἐξῆς τούτοις πάνυ νεανικῶς ἐπόλει τὴν οὐσίαν αὐτοῦ πᾶσαν, ὅπη τε καὶ ἔπως ἤθελε καὶ ὀστοῖσι, πρὸς ἐμὲ δὲ οὐδὲν ὄλους ἐφθέγγετο περὶ αὐτῶν. καὶ μὴν ὠσαύτως ἐγὼ πρὸς ἐκεῖνον αὐτὸν περὶ τῶν Δίονος πραγμάτων οὐδὲν ἔτι διελεγόμην· οὐδὲν γὰρ ἂν ἔτι πλέον ᾤμην ποιεῖν.

Μέχρι μὲν δὴ τούτων ταύτη μοι βεβοηθημένον ἐγεγόνει φιλοσοφία καὶ φίλοις· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐξῶμεν ἐγὼ καὶ Διονύσιος, (348) ἐγὼ μὲν βλέπων ἐξῶ, καθάπερ ὄρνις ποθὼν ποθὲν ἀναπτέσθαι, ὁ δὲ ἀδιμηχανόμενος τῖνα τρόπον ἀνασοβήσοι με μηδὲν ἀποδοῦς τῶν Δίονος· ὄμῳς δὲ ἔφαμεν ἐταῖροί γε εἶναι πρὸς πᾶσαν Σικελίαν. τῶν δὴ μισοφόρων τοὺς πρεσβυτέρους Διονύσιος ἐπεχείρησεν ὀλιγομισθοτέρους ποιεῖν παρὰ τὰ τοῦ πατρὸς ἔθη, θυμωθέντες δὲ οἱ στρατιώται ζυνηδέησαν ἄρῳδι καὶ οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέφειν· ὁ δ' ἐπεχείρει βιάζεσθαι κλείσας τὰς τῆς ἀκροπόλεως πύλας, οἱ δ' ἐφέροντο εὐθὺς πρὸς τὰ τεῖχη, παιδιῶνα τινὰ ἀναβοήσαντες βάρβαρον καὶ πολεμικόν· οὗ δὴ περιδείξας Διονύσιος γενόμενος ἅπαντα συνεχώρησε καὶ ἔτι πλείω τοῖς τότε συλλεγεῖσι τῶν πελταστῶν. λόγος δὲ τις ταχὺ διτῆλθεν ὡς Ἡρακλείδης αἴτιος εἶη γεγονὸς πάντων τούτων. ὃν ἀκούσας ὁ μὲν Ἡρακλείδης ἐκποδὼν αὐτὸν ἔσχεν ἀφανῆ, Διονύσιος δὲ ἐξίηται λαθεῖν. ἀπορῶν δέ, Θεοδότῃν μεταπεμφάμενος εἰς τὸν κῆπον (ἔτυχον δ' ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν) τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὐτ' οἶδα οὐτ' ἤκουον διαλεγόμενον, ἃ δὲ ἐναντίον εἶπε Θεοδότης ἐμοῦ πρὸς Διονύσιον, οἶδά τε καὶ μέμνημαι. Πλάτων γάρ, ἔφη, Διονύσιον ἐγὼ πείθω τουτονί, ἐὰν ἐγὼ γένομαι δεῦρο Ἡρακλείδην κομισαὶ δυνατός ἡμῖν εἰς λόγους περὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῷ τῶν νῦν γεγονότων, ἂν ἄρα μὴ δόξῃ δεῖν αὐτὸν οἰκεῖν ἐν Σικελίᾳ, τόν τε υἱὸν λαθόντα καὶ τὴν γυναῖκα ἀξίῳ εἰς Πελοπόννησον ἀποπλεῖν, οἰκεῖν τε βλάβοντα μηδὲν Διονύσιον ἔχει, καρπούμενον δὲ τὰ ἑαυτοῦ. μετεπεμφάμην μὲν οὖν καὶ πρότερον αὐτόν, μεταπέμψομαι δὲ καὶ νῦν, ἂν τ' οὖν ἀπὸ τῆς προτέρας μεταπομπῆς ἂν τε καὶ ἀπὸ τῆς νῦν ὑπακοῦσῃ μοι· Διονύσιον δὲ ἀξίῳ καὶ δέομαι, ἂν τις ἐντυγχάνῃ Ἡρακλείδῃ ἐάν τ' ἐν ἀγρῷ ἐάν τ' ἐνθάδε, μηδὲν ἄλλο αὐτῷ φλαῦρον γίνεσθαι, μεταστῆναι δ' ἐκ τῆς χώρας, εἴως ἂν ἄλλο τι Διονυσίῳ δόξῃ. ταῦτα, ἔφη, συγχιωρεῖς; λέγων πρὸς τὸν Διονύσιον. συγχιωρῶ· μὴ δ' ἂν πρὸς τῆ σῆ, ἔφη, φυχῆ οἰκία, πείσεσθαι φλαῦρον μηδὲν παρὰ τὰ νῦν εἰρημένα. τῆ δὲ μετὰ ταύτην τὴν ἡμέραν δεῖλης Εὐρύβιδος καὶ Θεοδότης προσηλθέτην μοι σπουδῆ θεορῶνθημένῳ θαυμαστῶς, καὶ ὁ Θεοδότης λέγει, Πλάτων, ἔφη, παρήσα γὰρ ὅς περὶ Ἡρακλείδου Διονύσιος ὁμολόγει πρὸς ἐμὲ καὶ σέ; πῶς δὲ οὐκ; ἔφη. νῦν τοίνυν, ἧ δ' ὅς, περιθέουσι πελτασταὶ λαθεῖν Ἡρακλείδην ζητούντες, ὁ δὲ εἶναι πῆ ταύτη κινδυνεύει.

pro filio reservabitur. Ita enim ius ipsum exigit. Mihi ergo illius dictis percussus, ridiculum putavi amplius ea de re loqui. Dixi tamen decere nos expectare a Dione responsum, atque rursus haec ipsa ad illum rescribere. At ille post nimis audacter patrimonium Dionis totum, quanto libuit pretio, et quo pacto haec et quibus placuit, vendidit. Mihi vero ea de re verbum omnino fecit nullum. At ego similiter posthac de re Dionis nihil ulterius locutus sum, quippe cum nihil amplius me profecturum existimarem.

Hactenus hac ratione et philosophiae et amicis auxiliium praestitit. Post haec autem ego et Dionysius ita viximus, ut ego (348) quidem semper extra spectarem, quasi avis quaedam alicunde cupiens evolare : ille vero assidue, quo pacto me cohiberet, machinaretur, de rebus quidem Dionis concedens nihil. In ceteris tamen negotiis per universam Siciliam amicos inter nos esse fatebamur. Eo autem tempore Dionysius veteranis militibus stipendia minuere tentavit, praeter parentis consuetudinem. Irati vero milites in unum convenerunt, neque id se toleraturos comminabantur. Itaque ille, clausis arcis ipsius portis, coercere illos conabatur. At illi repente adventarunt ad moenia, clamorem quandam barbarum ac bellicum attollentes. Quo metu confertitus Dionysius cuncta illis consueta, atque etiam plura, confluentibus illis concessit. Rumor autem fuit Heraclidem tumultus omnis causam existisse. Quod Heraclides quidem praesentens clam fugam arripuit. Dionysius vero, cum illum capere affectaret neque inveniret, Theodotem ad se in hortos accessivit. Eram forte tunc et ipse in hortis perambulans. Cetera quidem, quae inter illos tractata sunt, neque scio neque, dum colloquerentur, audivi : sed quae me praesente inquit Dionysio Theodotes, et novi et meminimus. O Plato, ait, Dionysio suadeo huic, si Heraclidem huc adducere potero, criminibus in se delatis responderum : ac si nolit deinde cum Dionysio in Sicilia permanere, saltem permittat, uxorem filiumque suscipere atque in Peloponnesum abire, ibique habitare, nihil ibi molientem contra Dionysium et bonorum, quae hic possidet, fructus percipientem. Hac ergo fiducia Heraclidem iam vocavi atque iterum vocabo. Sive igitur ex prima vocatione sive ex secunda huc ille venerit, cum Dionysio constituebam rogabamque, ne quid mali Heraclidem inferatur vel extra urbem vel in urbe : tantum vero, si videbitur, extra fines mittatur, donec aliter Dionysio videatur. Haec, inquit, Dionysio, concedisne? Concedo, respondit : neque etiam, si quando in aedibus tuis appareat, aliud quicquam mali esse passurum. Sequenti vero die in ipso crepusculo Eurybius et Theodotes ad me mirum in modum perterriti convolarunt. Confestimque Theodotes, O Plato, inquit, affuisti heri conditionibus, in quibus de Heraclide Dionysius necum tecumque conveni. Affui, inquam. (349) At ille, nunc, inquit, discurrunt satellites ad Heraclidem comprehendendum atque periculum est, ne ille prope alicubi sit. Sequere ergo nobiscum omni studio ad Dionysium. Ivimus ita-

ἄλλ' ἡμῖν, ἔφη, συνακολούθησον πρὸς Διονύσιον ἀπάσῃ
 μηχανῇ. (349) ὦχόμεθα οὖν καὶ εἰσήλομεν παρ'
 αὐτόν, καὶ τῷ μὲν ἐστάτην σιγῇ θακρύνοντε, ἐγὼ δὲ
 εἶπον· οὐδε περὶ βόηθηται, μὴ τι σὺ παρὰ τὰ χθῆς ὁμο-
 λογημένα ποιήσης περὶ Ἡρακλείδην νεώτερον· δοκεῖ
 γὰρ μοι ταύτῃ πῃ γεγονέναι φανερός ἀποτετραχμμένος.
 ὁ δὲ ἀκούσας ἀνεφλέχθη τε καὶ παντοδαπὰ χρώματα
 ἀφῆκεν, οἷα ἂν θυμούμενος ἀφείη, προσπεσὼν δ' αὐτῷ
 ὁ Θεοδότης λαβόμενος τῆς χειρὸς ἐδάκρυσέ τε καὶ ἰκέ-
 τευε μὴδὲν τοιοῦτον ποιεῖν. ὑπολαβὼν δ' ἐγὼ παραμυ-
 θούμενος, θάρρει, Θεοδότα, ἔφην· οὐ γὰρ τοληήσει
 Διονύσιος παρὰ τὰ χθῆς ὁμολογημένα ἄλλα ποτὲ δρᾶν.
 καὶ ὅς ἐμβλέψας μοι καὶ μάλα τυραννικῶς, σοί, ἔφη,
 ἐγὼ οὔτε τι σμικρὸν οὔτε μέγα ὁμολόγησα. νῆ τοὺς
 θεοὺς, ἦν δ' ἐγὼ, σὺ γε ταῦτα ἂ σοὺ νῦν οὕτος δεῖται
 μὴ ποιεῖν. καὶ εἰπόν ταῦτα ἀποστρεφόμενος ὦχόμεν
 ἔξω. τὸ μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ἐκυνήγει τὸν Ἡρακλείδην,
 Θεοδότης δὲ ἀγγέλους πέμπων Ἡρακλείδῃ φεύγειν
 διεκελεύετο. ὁ δὲ ἐκπέμψας Τισίαν καὶ πελταστὰς
 διώκειν ἐκέλευε· φθάνει δέ, ὡς ἔλεγετο, Ἡρακλείδης
 εἰς τὴν Καρχηδονίῳν ἐπικράτειαν ἐκφυγῶν ἡμέρας
 σμικρῆν τινὴ μέρει. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο ἡ πάλαι ἐπι-
 βουλή Διονυσίου τοῦ μὴ ἀποδοῦναι τὰ Δίῳνος χρήματα
 ἔδοξεν ἔχθρας λόγον ἔχειν ἂν πρὸς με πειθανόν· καὶ
 πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀχροπόλεως ἐκπέμπει με, εὐρῶν
 πρόφρασιν, ὡς τὰς γυναῖκας ἐν τῷ κήπῳ, ἐν ᾧ κατώ-
 κουν ἐγὼ, δεῖο ἔσσαι θυσίαν τινὰ δεχόμερον· ἔξω δὲ
 με παρ' Ἀρχεδέμῳ προσέτατε τὸν χρόνον τοῦτον
 μείναι. ὄντος δ' ἐμοῦ ἐκεῖ Θεοδότης μεταπεμψάμενός
 με πολλὰ περὶ τῶν τότεπραχθέντων ἠγανάκτει καὶ
 ἐμέμφετο Διονυσίῳ. ὁ δὲ ἀκούσας ὅτι παρὰ Θεοδότην
 εἶην εἰσεληλυθώς, πρόφρασιν αὖ ταύτην ἄλλην τῆς πρὸς
 ἐμὲ διαφορᾶς ποιούμενος, ἀδελφῆν τῆς πρόσθεν, πέμ-
 ψας τινὰ ἡρώτα με, εἰ ζυγγομένην ὄντως μεταπεμψα-
 μένου με Θεοδότου· καὶ γὰρ, παντάπασιν, ἔφην· ὁ δὲ,
 ἐκέλευε τοίνυν, ἔφη, σοὶ φράζειν, ὅτι καλῶς οὐδαμῇ
 ποιεῖς Δίῳνα καὶ τοὺς Δίῳνος φίλους αἰεὶ περὶ πλείονος
 αὐτοῦ ποιούμενος. ταῦτ' ἔρρηθή, καὶ οὐκέτι μετε-
 πέμψατό με εἰς τὴν οἰκῆσιν πάλιν, ὡς ἦδη σαφῶς Θεο-
 δότου μὲν ὄντος μου καὶ Ἡρακλείδου φίλου, αὐτοῦ δ'
 ἐχθροῦ, καὶ οὐκ εὐνοεῖν ὤρετό με, ὅτι Δίῳνι τὰ χρή-
 ματα ἔρρει παντελῶς. ὤκουν δὲ τὸ μετὰ τοῦτο ἔξω
 τῆς ἀχροπόλεως ἐν τοῖς μισθοφόροις. (350) προσιόντες
 δὲ μοι ἄλλοι τε καὶ οἱ τῶν ὑπηρεσιῶν ὄντες Ἀθηνηθεν
 ἐμοὶ πολῖται ἀπήγγελλον ὅτι διαβεβλημένος εἶην ἐν
 τοῖς πελτασταῖς καὶ μοι τίνες ἀπειλοῦν, εἰ που λή-
 ψονται με, διαφθερεῖν. μηχανῶμαι δὲ τινὰ τοιάνδε
 σωτηρίαν. πέμπω παρ' Ἀρχύταν καὶ τοὺς ἄλλους
 φίλους εἰς Τάραντα, φράζων ἐν οἷς ὦν τυγχάνω· οἱ δὲ
 πρόφρασιν τινὰ πρεσβείας πορισάμενοι παρὰ τῆς πό-
 λεως πέμπουσι τριακόντορον τε καὶ Λαιμίσκον αὐτῶν
 ἕνα, ὃς ἔλθων ἐδεῖτο Διονυσίου περὶ ἐμοῦ, λέγων ὅτι
 βουλομένη ἀπεινά, καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιεῖν. ὁ δὲ
 ζυμολόγησε καὶ ἀπέπεμψεν ἐφόδια δούς, τῶν Δίῳνος

que : et ingressi ad ipsum, illi quidem silentio stabant
 lacrimantes. Ego vero inquam, verentur hi, Dionysi,
 ne tu, contra quam heri convenerit, novi quicquam agas
 adversus Heraclidem. Nam videtur ille mihi prope ali-
 cubi divertisse manifesteque adesse. Dionysius vero his
 auditis exarsit in iras, in variosque se mutavit colores,
 quales ira consuevit afferre. El Theodotes, apud pedes
 eius procumbens, manu eius apprehensa multis cum la-
 crimis, ne quid tale faceret, deprecabatur. Tunc ego
 sermonem suscipiens, cum consolaturus, Bono sis animo,
 inquam, o Theodotes. Non enim aliter facere audet Dio-
 nysius, quam heri promisit. At Dionysius, tyrannico
 nimium vultu me intuitus, tibi, inquit, promisi nihil,
 sive magnum sive parvum. Immo vero per deos, in-
 quam, promisisti, non facturum te hæc ipsa, quæ nunc
 ne facias iste deprecatur. Hæc ego locutus egredior.
 Post hæc Dionysius quidem Heraclidem capere conabatur,
 Theodotes autem hæc per nuntios illi significans, ut fugam
 arripere, admonuit. Miserat quidem Dionysius et
 Tisiam quendam cum satellitibus iubens passim Heracli-
 dem insequi. Sed ille, ut fertur, anticipans, et parvo
 quodam diei spatio satellites devitans, intra Carthagini-
 ensium fines se recepit. Iam vero ex inimicitiiis contra
 me exortis probabilem Dionysius occasionem, quam per
 insidias diu captaverat, ne videlicet ad Dionem pecunie
 mitterentur, accessurus fuisse videtur. Ac primum quidem
 ex arce me emisit, occasionem præferens, quod mulieres
 sacra decem dierum in quibus habitabam hortis essent
 facturæ. Itaque me per eos dies extra arcem apud Archidemum
 manere iussit. Interea Theodotes, me ad se
 vocans, multa circa ea, quæ tunc facta erant, de Dio-
 nysio conquestus est. Dionysius vero, cum audisset ad
 Theodotem me profectum fuisse, nactus et hanc rursus
 occasionem contra me odii, priori similem, misit ad me,
 qui percontaretur, nunquid apud Theodotem vocatus ali-
 quando fuissen. Atque ego adfuisse libere confessus sum.
 Tunc ille, fuisse ergo, inquit, Dionysius me tibi edicere,
 non recte facere te, quod Dionem Dionisque amicis pluris
 quam ipsum semper aestimes. Hæc dicta fuerunt nec
 unquam posthac me in suas ædes vocavit, quasi manifeste
 Theodotis Heraclidisque amicum, sibi vero inimicum ac
 propterea infensum quod res Dionis iam omnino per-
 rissent. (350) Habitabam deinde extra arcem inter milites
 mercede conductos. Adeuntis vero me et alii
 quidam et ministrorum aliqui, Athenienses patria, si-
 gnificarunt, calumnias adversus me inter milites fuisse
 diffusas : præterea quosdam comminatos esse, si cubi me
 nanciscantur, interfectorios. Excogito igitur evasionem
 eiusmodi. Mitto Tarentum ad Archytam aliosque amicos,
 significans, in quo essem discrimine constitutus. Illi vero,
 occasionem quandam legationis patriæ nomine excogi-
 tantes, Lamiscum, eorum unum, una cum navi ordinis
 triginta remorum mittunt. Qui veniens ad Dionysium
 rogavit, ut me omnino pro voluntate mea saluum abire
 permitteret. Ille autem assensus me dimisit, comineatum
 præbens. Pecunias vero Dionis neque ego petii neque

δὲ χρημάτων οὐτ' ἐγὼ τι ἀπήθουν οὔτε τις ἀπέδωκεν. ἐλθὼν δὲ εἰς Πελοπόννησον εἰς Ὀλυμπίαν, Δίωνα καταλαβὼν θεωροῦντα, ἤγγελον τὰ γεγονότα· ὃ δὲ τὸν Δία ἐπιμαρτυράμενος εὐθὺς παρήγγελλεν ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις παρασκευάζεσθαι τιμωρεῖσθαι Διονύσιον, ἡμᾶς μὲν ξεναπατείας χάριν, οὕτω γὰρ ἔλεγέ τε καὶ ἔνοιε, αὐτὸν δ' ἐκβολῆς ἀδίκου καὶ φυγῆς. ἀκούσας δ' ἐγὼ τοὺς μὲν φίλους παρακαλεῖν αὐτὸν ἐκέλευον, εἰ βούλοιντο· ἐμὲ δ' εἶπον ὅτι σὺ μετὰ τῶν ἄλλων βία τινὰ τρόπον σύσσιτον καὶ συνέστιον καὶ κοινῶν ἐσῶν Διονυσίῳ ἐποίησας, ἥς ἴσως ἤγειτο διαβαλλόντων πολλῶν ἐπιβουλεύειν ἐμὲ μετὰ σοῦ ἑαυτῆι καὶ τῆι τυραννίδι, καὶ ὅμως οὐκ ἀπέχτεινε, ἠδέσθη δέ. οὐτ' οὖν ἡλικίαν ἔγω συμπολεμῆν ἐτι σγέδον οὐδενί, κοινός τε ἕμιν εἰμί, ἂν ποτέ τι πρὸς ἀλλήλους δεσθίνετας φιλίας ἀγαθόν τι ποιεῖν βουληθῆτε· κακὰ δὲ ἔως ἂν ἐπιθυμῆτε, ἄλλους παρακαλεῖτε. ταῦτα εἶπον μεμισχῶς τῆν περι Σικελίαν πλάνην καὶ ἀτυλίαν· ἀπειθοῦντες δὲ καὶ οὐ πειθόμενοι ταῖς ὑπ' ἐμοῦ διαλέξεσι πάντων τῶν νῦν γεγονότων κακῶν αὐτοὶ αἴτιοι ἐγένοντο αὐτοῖς, ὧν, εἰ Διονύσιος ἀπέδωκε τὰ χρήματα Δίῳ ἢ καὶ παντάπασι κατηλλάγη, οὐκ ἂν ποτε ἐγένετο οὐδέν, ὅσα γε δὴ τὰν θρώπινα· Δίωνα γὰρ ἐγὼ καὶ τῷ βούλεσθαι καὶ τῷ δύνασθαι κατεῖχον ἂν βράδιως. νῦν δὲ ὀρμησαντες ἐπ' ἀλλήλους κακῶν πάντα ἐμπεπλήχασι. (351) καίτοι τῆν γε αὐτὴν Δίῳ εἶχε βούλησιν, ἤνπερ ἂν ἐγὼ φαίην δεῖν ἐμὲ καὶ ἄλλον, ὅστις μέτριος, περὶ τε τῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ φίλων καὶ περὶ πόλεως τῆς αὐτοῦ διανοοῖ· ἂν εὐεργετῶν ἐν δυνάμει καὶ τιμαῖσι γενέσθαι τὰ μέγιστα ἐν ταῖς μεγίσταις. ἔστι δὲ οὐκ ἂν τις πλοῦσιον ἑαυτὸν ποιῆσῃ, καὶ ἐταίρους καὶ πόλιν ἐπιβουλεύσας καὶ ξυνωμότης συναγαγῶν, πένης ὧν καὶ ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν, ὑπὸ δουλίας τῆς πρὸς τὰς ἡδονὰς ἠττημένος, εἶτα τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους ἀποκτείνας, ἐγθροὺς καλῶν τούτους, διαφορῆι τὰ τούτων χρήματα καὶ τοῖς συνεργοῖς τε καὶ ἐταίροις παρακελεύηται, ὅπως μηδεὶς αὐτῷ ἐγκλησῆι πένης φάσκων εἶναι· ταῦτόν δὲ καὶ τῆν πόλιν ἂν οὕτω τις εὐεργετῶν τιμᾶται ὑπ' αὐτῆς, τοῖς πολλοῖς τὰ τῶν ὀλίγων ὑπὸ ψηφισμάτων διανεμῶν, ἢ μεγάλης προεστῶς πόλεως καὶ πολλῶν ἀργούσης ἐλατόνων τῆι ἑαυτοῦ πόλει τὰ τῶν μικροτέρων χρήματα διανεμῆι μὴ κατὰ δίκην. οὕτω μὲν γὰρ οὔτε Δίῳ οὔτε ἄλλος ποτέ οὐδεὶς ἐπὶ δυνάμει ἐκὼν εἶσιν ἀλιτηριώδη ἑαυτῷ τε καὶ γένει εἰς τὸν αἰὲ χρόνον, ἐπὶ πολιτείαν δὲ καὶ νόμων κατασκευῆν τῶν δικαιοτάτων τε καὶ ἀρίστων, οὐ τι δι' ὀλιγίστων θανάτων καὶ φυγῶν γιγνομένην. ἢ δὴ Δίῳ νῦν πράττων, προτιμῆσας τὸ πάσχειν ἀνόσια τοῦ δρᾶσαι πρότερον, διευλαθόμενος δὲ μὴ παθεῖν, ὅμως ἔπαισεν ἐπ' ἄκρον ἐλθὼν τοῦ περιγενέσθαι τῶν ἐγθρῶν, θαυμαστὸν παθὼν οὐδέν. ὅσιος γὰρ ἄνθρωπος ἀνοσιῶν πέρι, σώφρων τε καὶ ἔμφρων, τὸ μὲν ὅλον οὐκ ἂν ποτε διαψευσθῆι τῆς ψυχῆς τῶν τοιούτων πέρι, κυβερνήτου δὲ ἀγαθοῦ πάθος ἂν ἴσως οὐ θαυμαστὸν εἰ πάθοι, ὃν γεμῶν μὲν ἐσόμενος

quisquam dedit. Post hæc cum in Peloponnæsum pervenissem, ibique offendissem Dionem ludos spectantem Olympicos, quæ facta fuerant, enarravi. Ille vero, Iovem testatus, statim mihi meisque propinquis et amicis edixit, se penas a Dionysio exacturum, tum quod me illic hospitem decepsit (sic enim ille et dixit et sensit), tum quod ipsum iniuste admodum expulisset. Hæc ego audiens suasi, ut ad hæc, si videretur, amicos alios convocaret. Me autem, quoniam et sua et aliorum opera quasi violentia impulsisset in Dionysii familiaritatem, habitationis, victus, sacrorum communione strictum, putaret quasi medium quendam æquumque utrinque esse debere, præsertim cum iamdiu multis apud Dionysium me calumniatibus, quasi tecum ipsi tyrannidique eius insidiantibus, ipse non occiderit quidem, sed reveritus sit. Ad hæc ætatem meam rebus bellicis ineptam esse addidi : simulque medium quendam me inter eos esse, si quando conciliatore quodam opus sit, qui resarcire optantibus amicitiam possit. Quamdiu vero odiis certabitis, ad hæc tanquam propugnatores alios advocabitis. Hæc ego inquam, perosus errorem fortunamque in Sicilia mihi adversam. Quoniam vero ibi rationibus meis non obtemperaverunt, omnium, quæ secuta sunt, malorum ipsimet sibi causam præbuere. Profecto si Dionysius res Dioni suas restituisset, vel potius si omnino placatus fuisset, nihil prout conditio fert hamana, accidisset adversi. Nam Dionem quidem pro voluntate mea et consilio et auctoritate facile continuissem. Contra vero nunc in se invicem impetum facientes omnia calamitatibus implevere. (351) Dion certe eandem habebat voluntatem, quam ego dicerem et mihi et aliis, quicumque moderati sunt, habendam esse : videlicet ut potestas vel propria vel amicorum vel civitatis optetur, quo in ipsis honoribus et potentiis quis constitutus, præsertim in maximis, se et suos et patriam beneficiis iustis afficiat. Neque vero id fit, si quis ad id dumtaxat incumbat, ut divitiis se amicosque et, ut licet, ærarium expleat per insidias crudeliumque coniurationes : ipse pauper videlicet, impotens se continere, sed præ animi angustia voluptatibus succumbens : præterea opulentos homines, tanquam inimicos decernens, trucidet, rapiatque pecunias : atque interea sociis familiaribusque edicat, sibi quidem in his, cum sit egenus, succedendum non esse. Eodem modo, si quis similiter civitatem suam beneficiis afficiens honoretur ab ipsa, dum multis res paucorum civium per sua decreta distribuit : vel si quis magnæ præsidens civitati, pluribus minoribusque civitatibus imperanti, pecunias minorum civitatum iniuste attribuat suæ. Hoc enim pacto neque Dion neque alius unquam sponte sua ad potentiam progreditur, perniciosam et sibi et posteris perpetuo futuram. Prudens vero ad constituendam accedit rempublicam, legesque condendas iustissimas atque optimas : et id quidem absque cædibus expulsionibusque civilibus. Quæ modo cum ageret Dion, constituens pati profana potius quam facere, cavens quoque ne ipse pateretur, cecidit tamen, cum iam ad summum superandorum hostium pervenisset. Neque mirum alicui, quod accidit Dioni, videri debet. Præm enim virum temperatumque et prudentem omnino quidem in rebus eiusmodi impū nunquam

οὐκ ἂν πάνυ λάθοι, χριμίωνων δὲ ἐξαισίον καὶ ἀπροσ-
δόκητον μέγεθος λάθοι τ' ἂν καὶ λαθὼν καταχλύσειε
βία. ταῦτόν δὴ καὶ Δίωνα ἐσφηλε· κακοὶ μὲν γὰρ ὄντες
αὐτὸν σφόδρα οὐκ ἔλαθον οἱ σφήλαντες, ὅσον δὲ ὕψος
ἀμαθίας εἶχον καὶ τῆς ἄλλης μοχθηρίας τε καὶ λαι-
μαργίας, ἔλαθον. ᾧ δὲ σφαλεῖς κεῖται, Σικελίαν
πέθει περιβαλὼν μυρίῳ. τὰ δὲ μετὰ τὰ νῦν βη-
θέντα ἃ συμβουλεύω, (352) σχεδὸν εἰρηταί τέ μοι καὶ
εἰρήσθω· ὧν δ' ἐπανέλαθον ἕνεκα τὴν εἰς Σικελίαν
ἄφιξιν τὴν δευτέραν, ἀναγκαῖον εἶναι ἔδοξέ μοι βρῆθῆναι
θεῖν διὰ τὴν ἀτοπίαν καὶ ἀλογίαν τῶν λεγομένων. εἰ
δ' ἄρα τινὶ τὰ νῦν βρῆθέντα εὐλογώτερα ἐφάνη καὶ
προφάσεις πρὸς τὰ γινόμενα ἰκανὰς ἔχειν ἔδοξέ τῳ,
μετρίως ἂν ἤμην καὶ ἰκανῶς εἶη τὰ νῦν εἰρημένα.

η'.

Πλάτων τοῖς Δίῳνος οἰκείοις τε καὶ ἐταίροις εὖ
πράττειν. Ἄ δ' ἂν διανοηθέντες μάλιστα εὖ πράττοιτε,
ὄντως πειράσομαι ταῦθ' ὑμῖν κατὰ δύναμιν διεξελθεῖν.
ἐλπίζω δὲ οὐχ ὑμῖν μόνως συμβουλεύσειν τὰ ζυμφέ-
ροντα, μάλιστα γὰρ μὴν ὑμῖν, καὶ δευτέρως πᾶσι τοῖς
ἐν Συρακούσαις, τρίτοις δὲ ὑμῶν καὶ τοῖς ἐχθροῖς καὶ
πολεμίοις, πλὴν εἴ τις αὐτῶν ἀνοσιουργὸς γέγονε·
ταῦτα γὰρ ἀνίατα καὶ οὐκ ἂν ποτέ τις αὐτὰ ἐκνήψειε.
νοήσατε δὲ ἃ λέγω νῦν. ἔσθ' ὑμῖν κατὰ Σικελίαν
πᾶσαν λελυμένης τῆς τυραννίδος πᾶσα μάχη περὶ
αὐτῶν τούτων, τῶν μὲν βουλομένων ἀναλαβεῖν πάλιν
τὴν ἀρχήν, τῶν δὲ τῆς τυραννίδος ἀποφυγῆ τέλος
ἐπιθεῖναι. ζυμβουλή δὴ περὶ τῶν τοιούτων ὀρθή δοκεῖ
ἐκάστοτε τοῖς πολλοῖς εἶναι ταῦτα ζυμβουλεύειν δεῖν
ἃ τοὺς μὲν πολεμίους ὡς πλείστα κακὰ ἐξεργάσεται,
τοὺς δὲ φίλους ὡς πλείστα ἀγαθὰ. τὸ δὲ οὐδ' αὐμῶς βῆ-
διον, πολλὰ κακὰ δρῶντα τοὺς ἄλλους μὴ οὐ καὶ πά-
σχειν αὐτὸν πολλὰ ἕτερα. δεῖ δὲ οὐ μακρὰν ἐλθόντας
ποι τὰ τοιαῦτα ἐναργῶς ἰδεῖν, ἀλλ' ὅσα νῦν γέγονε τῆδε
αὐτοῦ περὶ Σικελίαν, τῶν μὲν ἐπιχειροῦντων δρᾶν,
τῶν δὲ ἀμύνασθαι τοὺς δρῶντας. ἃ καὶ ἄλλοις μυθο-
λογοῦντες ἰκανοὶ γίνουσι' ἂν ἐκάστοτε διδάσκαλοι.
τούτων μὲν δὴ σχεδὸν οὐκ ἀπορία· τῶν δὲ ὅσα γένοιτ'
ἂν ἢ πᾶσι συμφέροντα ἐχθροῖς τε καὶ φίλοις ἢ ὅτι
σμικρότατα κακὰ ἀμφοῖν, ταῦτα οὐτε βῆδιον δρᾶν οὐτε
ιδόντα ἐπιτελεῖν, εὐχῆ δὲ προσέοικεν ἢ τοιαῦτα ζυμ-
βουλή τε καὶ ἐπιχειρήσεις τοῦ λόγου. ἔστω δὴ παν-
τάπει μὲν εὐχὴ τις, (353) ἀπὸ γὰρ θεῶν χρὴ πάντα
ἀρχόμενον αἰεὶ λέγειν τε καὶ νοεῖν, ἐπιτελεῖς δ' εἴη ση-
μαίνουσα ἡμῖν τοιοῦδε τινὰ λόγον. νῦν ὑμῖν καὶ τοῖς
πολεμίοις σχεδὸν, ἐξ οὐπὲρ γέγονεν ὁ πόλεμος, συγ-
γένεια ἄρχει μία διὰ τέλους, ἣν ποτε κατέστησαν οἱ
πατέρες ὑμῶν ἐς ἀπορίαν ἐλθόντες τὴν ἅπασαν, τόθ'
ὅτε κίνδυνος ἐγένετο ἐσχατοῦ Σικελίᾳ τῆ τῶν Ἑλλήνων
ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν
γενέσθαι. τότε γὰρ εἴλοντο Διόνυσιον μὲν ὡς νέον καὶ
πολεμικὸν ἐπὶ τὰς τοῦ πολέμου πρεπούσας αὐτῷ πρά-
ξεις, σύμβουλον δὲ καὶ πρεσβύτερον Ἰππαρίνον, ἐπὶ

fallunt. Sed neque mirandum est, si idem ipsi, quod
probo gubernatori, forsitan acciderit : quem futura tem-
pestas haud admoluit latet, sed insucta et iccirco im-
provisa tempestatum magnitudo latere potest ac vitatendo
submergere. Hoc utique modo Dionem sors aliquantum
fecisset videtur. Quod enim mali essent, eum non late-
bat : quamvis, quam profunda esset in iis inscientia et
iniquitas voracitasque, latuerit. Qua quidem in re de-
ceptus occubuit, Siciliam incredibili dolori subiciens.
(352) Quæ igitur post hæc, quæ narrata sunt, vobis con-
sulo, hæcenus quidem dicta sint. Quibus autem de causis
ipse in Siciliam quasi compulsus redierim, ostendere ar-
bitratus sum oportere, ne cui reversio mea absurda ac
præter rationem suscepta videretur. Quamobrem, si
cui, quæ nunc dixi, probabiliora visa sunt, ac sufficientes
existitis occasiones, cur ita fieret, videantur, satis qui-
dem sufficienter iam fuisse dictum putabimus.

VIII. Plato Dionis propinquis et amicis.

Qua potissimum vivendi ratione prospere succedant res,
revera conabor vobis pro viribus enarrare. Spero autem
non vobis solum, quæ in re vestra sint, me consulturum,
sed vobis quidem maxime : secundo vero loco omnibus
qui sunt Syracusis : tertio inimicis etiam vestris et hos-
tibus, præterquam si quis illorum impio se ipsum scelere
polluit. Hæc enim insanabilia sunt, neque expiare un-
quam hæc quisquam posset. Considerate vero, quod in
præsentia dicam. Omne iam vestrum circa Siciliam
omnem, dissoluta tyrannide, consilium atque studium in
his versatur. Nempe alii quidem affectant tyrannidem
iterum suscitare, alii tyrannidis memoriam omnem prorsus
exstinguere. Consilium vero in huiusmodi rebus apud
multos rectum ubique videri solet, si ita res constituantur,
ut hostes quam maximis afficiantur malis, amicis autem
beneficii plurimum afferatur. At vero nequaquam id fa-
cile est, ut qui multa aliis inferunt damna, ipsi non multa
vicissim ab aliis patiantur : neque nunc opus est horum
exempla longe perquirere : quippe cum quæ nuper in Si-
cilia acciderunt, satis exemplo nobis esse possint. Cuncta
enim sic accidisse videntur, dum alii quidem inferre
mala, alii vero repellere et ulcisci contenderent. In quibus
enarrandis idonei aliorum magistri ubique esse potestis :
in his ergo percipiendis nulla ferme est difficultas. Quæ
vero aut cunctis, tam inimicis quam amicis, utilia sint,
aut saltem, quæ his quam minimum obsint, hæc certe
ipsa nec facile est perspicere, neque, postquam perspexeris,
ad votum perficere. Hæc igitur consultatio atque
inquisitio voto persimilis esse videtur. Ideoque sit nobis
ipsa omnino tanquam votum et deprecatio quædam.
Omnibus enim in rebus et dicendis et cogitandis princi-
pium semper a diis est faciendum. (353) Votum utique
eiusmodi absolutum talem nobis significabit rationem,
quæ vobis simul, inimicisque conducat. Principio, ex
quo tempore bellum in Sicilia gestum est, familia una
continue dominata est, quam publicis rebus præfecerunt
vestri maiores, in summo tunc periculo constituti, cum a
Carthaginiensibus premerentur, venissetque res in extre-
mum discrimen, ne Sicilia, quæ excolebatur a Græcis,
iam a barbaris confundiretur atque devastaretur. Tunc

σωτηρία τῆς Σικελίας αὐτοκράτορας, ὡς φασί, τυραννίους ἐπονομάζοντες. καὶ εἴτε δὴ θεῖαν τις ἡγεῖσθαι βούλεται τύχην καὶ θεὸν εἴτε τῶν ἀρχόντων ἀρετὴν εἴτε καὶ τὸ ξυναμφοτέρον μετὰ τῶν τότε πολιτῶν τῆς σωτηρίας αἰτίαν ζυμῆσθαι γενομένην, ἔστω αὐτῆ ὅπη τὴ ὑπολαμβάνει· σωτηρία δ' οὖν οὕτω συνέβη τοῖς τότε γενομένοις. τοιοῦτων οὖν αὐτῶν γεγονότων δίκαιόν που τοῖς σώσασαι πάντας χάριν ἔχειν· εἰ δέ τι τὸν μετέπειτα χρόνον ἢ τυραννίς οὐκ ὀρθῶς τῆ τῆς πόλεως δωρεᾶ κατακέχρηται, τούτων δίκας τὰς μὲν ἔχει, τὰς δὲ τινέτω. τίνες οὖν δὴ δίκαι ἀναγκαίως ὀρθαί γίνονται· ἂν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς; εἰ μὲν βραδείως ὑμεῖς ἀποσυγεῖν οἴοι τ' ἕτε αὐτοὺς καὶ ἄνευ μεγάλων κινδύνων καὶ πόνων, ἢ ἐκείνοι ἐλεῖν εὐπετῶς πάλιν τὴν ἀρχὴν, οὐδ' ἂν συμβουλευεῖν οἷόν τ' ἦν τὰ μέλλοντα ἀρῆσθαι· νῦν δ' ἔνοοσιν ὑμᾶς ἀμφοτέρους χρεῶν καὶ ἀναμιμνήσκεισθαι ποσάκις ἐν ἐλπίδι ἐκάτεροι γεγονάτε τοῦ [νῦν] οἶσθαι σχεδὸν ἀεὶ τινος μικροῦ ἐπιπεσεῖς εἶναι τὸ μὴ πάντα κατὰ νοῦν πράττειν, καὶ δὴ καὶ ὅτι τὸ μικρὸν τοῦτο μεγάλων καὶ μυρίων κακῶν αἴτιον ἐκάστοτε ζυμβαίνει γινόμενον, καὶ πέρας οὐδὲν ποτε τελεῖται, ζυμᾶται δὲ ἀεὶ παλαιὰ τελευτῆ δοκοῦσα ἀρχῆς φουμένη νέξ, διελθεῖται δ' ὑπὸ τοῦ κύκλου τούτου κινδυνεύει καὶ τὸ τυραννικὸν ἅπαν καὶ τὸ δημοτικὸν γένος, ἤξει δὲ, ἐάνπερ τῶν εἰκότων γιγνηταί τε καὶ ἀπεικῶν, σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκιον ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἰς τινα δυναστείαν καὶ κράτος. τούτων δὴ γρηΐ πάση προθυμία πάντας τοὺς Ἕλληνας τέμνειν φάρμακον. εἰ μὲν δὴ τις ὀρθότερον αἰνεῖται τ' ἔχει τοῦ ὑπ' ἐμοῦ βηθησομένου, ἐνεγκῶν εἰς τὸ μέσον ὀρθότατα φιλέλλην ἂν λεγθεῖη· (151) ὁ δὲ μοι φαίνεται πῆ τὰ νῦν, ἐγὼ πειράσομαι πάση παρρησίᾳ καὶ κοινῶ τινὶ δικαίῳ λόγῳ χρώμενος δηλοῦν. λέγω γὰρ δὴ διαιτητοῦ τινὰ τρόπον, διαλεγόμενος ὡς δυοῖν τυραννεύσαντι τε καὶ τυραννευθέντι, ὡς ἐνὶ ἐκατέρῳ παλαιὰν ἐμὴν ζυμβολήν. καὶ νῦν δ' ὅ γ' ἐμὸς λόγος ἂν εἴη ζυμβολος τυράννω παντὶ φεύγειν μὲν τούνομά τε καὶ τούργον τοῦτο, εἰς βασιλείαν δέ, εἰ δυνατὸν εἴη, μεταβαλεῖν. δυνατὸν δέ, ὡς ἐδειξεν ἔργῳ σοφὸς ἀνὴρ καὶ ἀγαθὸς Λυκοῦργος, ὃς ἰδὼν τὸ τῶν οἰκείων γένος ἐν Ἄργει καὶ Μεσσηνίᾳ ἐκ βασιλείων εἰς τυράννων δύναμιν ἀφικόμενους καὶ διαφθείραντας ἑαυτούς τε καὶ τὴν πόλιν ἐκατέρους ἐκατέραν, δεῖσας περὶ τῆς αὐτοῦ πόλεως ἅμα καὶ γένους, φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν καὶ τὸν τῶν ἐφόρων δεσμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον, ὥστε γενεὰς ποσάτας ἤδη μετ' εὐκλείας σώζεσθαι, νόμος ἐπειδὴ κύριος ἐγένετο βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' οὐκ ἄνθρωποι τύραννοι νόμων. ὁ δὴ καὶ νῦν οὐμὸς λόγος πᾶσι παρακελεύεται, τοῖς μὲν τυραννίδος ἐπιεμένους ἀποτρέπεσθαι καὶ φεύγειν φυγῆ ἀπλήστως πεινῶντων εὐδαιμονίσμα ἀνθρώπων καὶ ἀνοήτων, εἰς βασιλείας δ' εἶδος πειρᾶσθαι μεταβάλλειν καὶ δουλεῦσαι νόμοις βασιλικῶς, τὰς

igitur Dionysium quidem elegerunt, ut iuvenem bello strenuum, qui rebus bellicis convenientibus sibi praesesset: Hipparinum vero, utpote seniore, consilio res moderari voluerunt: atque pro totius Siciliae salute absolutam his auctoritatem concedentes Tyrannos, ut fertur, appellaverunt. Proinde sive quis fortunam quandam divinam deumque, sive eorum, quibus commissa res est, virtutem, sive utrumque una cum temporis illius civibus, salutis illius causam existitisse censeat, esto id quidem, ut quisque existimat. Salus certe hoc pacto tunc illis parata est. Quamobrem, cum ita se illi gessissent, iustum erat gratiam ab illis, qui servati erant, referri. Si quid autem postea mali tyrannis ipsa, munere civitatis abutens patravil, habet quidem sceleris sui iudices, unde et poenas persolvat. Sed quamnam illis poenae ob ea, quae acta sunt, necessario recteque admoventi possunt? Si enim vel vos illorum vim facile propulsare possentis et absque magnis periculis laboribusque id facere, vel illi se dominationem facile recepturos arbitrarentur: haud sane possemus ea vobis, quae nunc dicturi sumus, consulere. Nunc vero utrique considerare atque meminisse debetis, quotiens iam alterutri in spem prope certam pervenistis consequendi quod optabatis, paulum desse opinantes ad cuncta pro arbitrio consequenda. Id ipsum tamen paulum ingentium plurimorumque malorum ubique causa existit: neque dum pervenit ad terminum, sed continuata quadam successione inveterati iam mali apparenti termino principium suboritur novum. Eiusmodi vero circuitus perditurus videtur tyrannicum genus simul atque populare: et quantum verisimili ratione formidandum portenditur, tota Sicilia in Graecae linguae oblivionem lapsura videtur, ad Phoenicum Opicorumque potestatem dominationemque translata. Quamobrem contra haec Graeci omnes omni providentia remedium afferre debent. Si quis igitur rectius meliusque consilium eo, quod a me dicitur, (354) adducat in medium, merito Graecorum amator cognominabitur. Quae vero quodammodo sit mea sententia, conabor nunc libere prorsus, communi ratione legeque fretus, exponere. Ego igitur, personam mihi arbitratoris assumens, quemadmodum iamdiu consuevi, tam exercenti quam patienti tyrannidem communiter consulam. Atque imprimis omni tyranno, ut appellationem hanc remque ipsam fugiat, atque in regnum, si potest fieri, transferat. Fieri vero posse Lycurgus, vir bonus et sapiens, re demonstravit. Is enim, cum videret genus proprium Argis Messenaeque ex populo in tyrannidem iam translatum, ideoque hos populos utrosque tam se ipsos perdentes quam civitates utrinque utrasque, timens patriae simul et generi remedium adhibuit, senatum procreans ephorumque magistratum in regni salutem. Quapropter tot iam saecula servatur cum gloria: postquam videlicet lex auctoritatis plena hominum regina facta est: non autem homines legum tyranni. Ad hoc ipsum in praesentia ratio mea omnes homines cohortatur, suadens his, qui tyrannidem affectant, declinare ac fugere indefesso quodam fugienti studio eiusmodi famescentium stultorumque hominum felicitatem: atque ad regiam gubernationis formam pro viribus se transferre, legibusque regis obtinere, maximos honores ab hominibus legibusque volentibus quandoque reportaturis. Qui vero omnibus

μεγίστας τιμὰς κεκτημένους παρ' ἐκόντων τε ἀνθρώπων καὶ τῶν νόμων· τοῖς δὲ δὴ ἐλεύθερα διώκουσιν ἤθη καὶ φεύγουσι τὸν δούλειον ζυγὸν ὡς ὄν κακόν, εὐλαθεῖσθαι ζυμβουλευοίμ' ἂν μὴ ποτε ἀπληστία ἐλευθερίας ἀκαίρου τινὸς εἰς τὸ τῶν προγόνων νόσημα ἐμπέσωσιν, ὃ διὰ τὴν ἄγαν ἀναρχίαν οἱ τότε ἔπαθον, ἀμέτρῳ ἐλευθερίας χρώμενοι ἔρωτι. οἱ γὰρ πρὸ Διονυσίου καὶ Ἰππαρίνου ἄρξαντες Σικελιώται τότε ὡς ὄντο εὐδαίμονες ἔζων, τρυφῶντές τε καὶ ἅμα ἀρχόντων ἄρχοντες· οἱ καὶ τοὺς δέκα στρατηγοὺς κατέλευσαν βάλλοντες τοὺς πρὸ Διονυσίου, κατὰ νόμον οὐδένα κρίναντες, ἵνα δὴ δουλεύοιεν μηδενὶ μῆτε σὺν δίκῃ μῆτε νόμῳ δεσπότη, ἐλεύθεροι δ' εἶεν πάντῃ πάντως· ὅθεν αἱ τυραννίδες ἐγένοντο αὐτοῖς. δουλεία γὰρ καὶ ἐλευθερία ὑπερβάλλουσα μὲν ἑκατέρα πάγκρανον, ἔμμετρος δὲ οὕσα πανάγαθον. μετρία δὲ ἡ θεῶ δουλεία, ἀμετρος δὲ ἡ τοῖς ἀνθρώποις· (355) θεὸς δὲ ἀνθρώποις σώφροσι νόμος, ἄφροσι δὲ ἡδονή. τούτων δὴ ταύτη πεφυκότων, ἃ ζυμβουλεύω Συρακοσίοις πᾶσι, φράζειν παρακελεύομαι τοῖς Δίωνος φίλοις ἐκείνου καὶ ἐμὴν κοινὴν ζυμβουλίην· ἐγὼ δὲ ἐρμηνεύσω ἃ ἐκεῖνος ἔμπρους ὦν καὶ θυνάμενος εἶπεν ἂν νῦν πρὸς ὑμᾶς. τί' οὖν δὴ τις ἂν εἶποι λόγον ἀποφαίνεται ὑμῖν περὶ τῶν νῦν παρόντων ἢ Δίωνος ζυμβουλή; τόνδε.

Δέξασθε, ὦ Συρακοσίοι, πάντων πρῶτον νόμους, οἵτινες ἂν ὑμῖν φαίνονται μὴ πρὸς χρηματισμὸν καὶ πλοῦτον τρέφοντες τὰς γνώμας ὑμῶν μῆτ' ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὄντων τριῶν, ψυχῆς καὶ σώματος, εἶτι δὲ χρημάτων, τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν ἐντιμοτάτην ποιοῦντες, δευτέραν δὲ τὴν τοῦ σώματος, ὑπὸ τῆς τῆς ψυχῆς κειμένην, τρίτην δὲ καὶ ὑστάτην τὴν τῶν χρημάτων τιμὴν, δουλεύουσιν τῷ σώματι τε καὶ τῇ ψυχῇ. καὶ ὃ μὲν ταῦτα ἀπεργάζομενος θεσμός ἂν ὀρθῶς ὑμῖν εἴη κείμενος, ὅπως εὐδαίμονας ἀποτελῶν τοὺς χρωμένους· ὃ δὲ τοὺς πλουσίους εὐδαίμονας ὀνομάζων λόγος αὐτὸς τε ἄθλιος, γυναικῶν καὶ παίδων ὦν λόγος ἄνους, τοὺς πειθομένους τε ἀπεργάζεται τοιοῦτους. ὅτι δ' ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ παρακελεύομαι, ἐὰν γεύσησθε τῶν νῦν λεγομένων περὶ νόμων, ἔργῳ γνώσεσθε, ἢ δὴ βάσανος ἀληθεστάτη δοκεῖ γίνεσθαι τῶν πάντων πέρι. δεξάμενοι δὲ τοὺς τοιούτους νόμους, ἐπειδὴ κατέχει κίνδυνος Σικελίαν, καὶ οὕτε κρατεῖτε ἱκανῶς οὐτ' αὖ διαφερόντως κρατεῖσθε, δίκαιον ἂν ἴσως καὶ ζυμφέρον γίνοιτο ὑμῖν πᾶσι μέσον τεμεῖν, τοῖς τε φεύγουσι τῆς ἀρχῆς τὴν χαλεπότητα ὑμῖν καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς πάλιν ἐρῶσι τυχεῖν, ὧν οἱ πρόγονοι τότε, τὸ μέγιστον, ἔσωσαν ἀπὸ βαρβάρων τοὺς Ἕλληνας, ὥστ' εἴξιναι περὶ πολιτείας νῦν ποιεῖσθαι λόγους· ἔρρουσι δὲ τότε οὕτε λόγους οὐτ' ἐλπίς ἐλείπετ' ἂν οὐδαμῇ οὐδαμῶς. νῦν οὖν τοῖς μὲν ἐλευθερία γιγνέσθω μετὰ βασιλικῆς ἀρχῆς, τοῖς δὲ ἀρχὴ ὑπεύθυνος βασιλικῆ, δεσποζόντων νόμων τῶν τε ἄλλων πολιτῶν καὶ τῶν βασιλείων αὐτῶν, ἂν τι παράνομον πράττωσιν. ἐπὶ δὲ τούτοις ζῦμπασιν ἀδόλῳ

vivendi præferunt libertatem, iugum vero servile fugiunt tanquam malum, ii caveant moneo, ne insatiabili importunæ libertatis aviditate in maiorum suorum incidant morbum : quem quidem illi propterea passi sunt, quod nulli parere volentes libertatis amore intemperanter abusi sunt. Qui enim ante Dionysium et Hipparium in Sicilia gubernabant, beate sibi vivere videbantur, libidinibus dissoluti, præsidantiumque præsidentes : præterea decem ante Dionysium præfectos deposuerunt atque populerunt, neminem secundum legem iudicantes : quo nulli subessent homini iusto iudicanti aut dominanti legi, sed omnino in singulis liberi forent. Qua quidem de causa illis tyrannides surrexerunt. Servitus enim ac libertas, si modum excedat, utraque mala est : si modum observet, utraque bona. Moderata quidem servitus est, quæ deo exhibetur : immoderata vero, quæ hominibus. Deus quidem hominibus temperatis lex est : (355) intemperatis vero voluptas. Cum igitur hæc ita natura se habeat, quæ consulo, mando Dionis amicis, ea Syracusanis omnibus promulganda ex communi Dionis meaque sententia. Equidem vobis exponam, quæ ille adhuc spirans locutus est. Quam igitur rationem, quaeret quispiam, circa præsentia nobis Dionis consilium affert?

Hanc vero omnium primam nunc accipite. Principio leges tales sint, quæ non ad opes pecuniasque comparandas neque ad libidines mentes convertant : sed cum tria sint, anima, corpus, pecunia, virtutem animi maxime anteponant, secundo vero loco virtutem corporis, virtuti animi servientem, tertio ultimoque gradu pecuniam pretium collocent, animo corporique ministrans. Quæcunque lex hæc efficit, recta est, revera beatitudinem utentibus afferens. Locupletis vero beatos appellare sermo amens est et infelix, mulieribus puerisque conveniens, atque eos, qui id credunt, tales efficiens. Quod autem egonunc ad vera vos bona cohortor, si, quæ modo dixi de legibus, degustetis, opere ipso intelligetis. Quæ quidem examinatio in cunctis verissima esse videtur. Receptis vero eiusmodi legibus, cum Sicilia in discrimine posita sit, neque sufficienter vos superetis neque rursus admodum superemini, iustum forte atque utile vobis omnibus erit medium incidere, tum vobis dominationis acerbiter fugientibus, tum aliis dominationem adipisci desiderantibus. Quorum maiores olim, quod maximi faciendum est, Græcos a barbaris servaverunt, adeo ut in præsentia liceat de republica consultare. Alioquin, si tunc perditæ res fuissent, neque nunc de his loqui liceret neque spes ulla superesset. Nunc igitur aliis quidem libertas sit cum regia potestate : aliis autem potestas regno subiecta, legibus dominantibus non aliis tantum civibus, sed ipsis etiam regibus, si quid egerint contra leges. In his autem omnibus mente a dolis aliena atque sana cum diis reges create :

γνώμη καὶ ὑγιεῖ μετὰ θεῶν βασιλέα στήσασθε, πρῶτον μὲν τὸν ἐμὸν υἱὸν χαρίτων ἔνεκα διττῶν, τῆς τε πατρὸς ἐμοῦ καὶ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς. ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ βαρβάρων ἡλευθέρωσεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὴν πόλιν, ἐγὼ δὲ (356) ἀπὸ τυράννων νῦν δῖς, ὧν αὐτοὶ μάρτυρες ὑμεῖς γεγόνατε. δεύτερον δὲ δὴ ποιεῖσθε βασιλέα τὸν τῷ μὲν ἐμῷ πατρὶ ταῦτὸν κεκτημένον ὄνομα, υἱὸν δὲ Διονυσίου, χάριν τῆς τε δὴ νῦν βοηθείας καὶ δαίου τρόπου· ὅς γενόμενος τυράννου πατρὸς ἐκὼν τὴν πόλιν ἐλευθεροῖ, τιμὴν αὐτῷ καὶ γένοιε ἀείζων ἀντὶ τυραννίδος ἐφημέρου καὶ ἀδίκου κτώμενος. τρίτον δὲ προκαλεῖσθαι γῆρ βασιλέα γίνεσθαι Συρακουσῶν, ἐκόντα ἐκούσης τῆς πόλεως, τὸν νῦν τοῦ τῶν πολεμίων ἄρχοντα στρατοπέδου, Διονύσιον τὸν Διονυσίου, ἐὰν ἐθέλῃ ἐκὼν εἰς βασιλείωσιν στήματα ἀπαλλάττεσθαι, δεδιώς μὲν τὰς τύχας, ἐλεῖωσιν δὲ πατρίδα καὶ ἱερῶν ἀθεραπεισίαν καὶ τάφους, μὴ διὰ φιλονεϊκίαν πάντως πάντα ἀπολέσῃ βαρβάρους ἐπιχάρτος γενόμενος. τρεῖς δ' ὄντας βασιλέας, εἴτ' οὖν τὴν Λακωνικὴν δύναμιν αὐτοῖς δόντες εἴτε ἀρελόντες καὶ ξυνομολογησάμενοι, καταστήσασθε τρόπον τινὶ τοιούτῳ, ὅς εἴρηται μὲν καὶ πρότερον ὑμῖν, ὅμως δ' ἔτι καὶ νῦν ἀκούετε. ἐὰν ἐθέλῃ τὸ γένος ὑμῖν τὸ Διονυσίου τε καὶ Ἰππαρίνου ἐπὶ σωτηρίᾳ Σικελίας παύσασθαι τῶν νῦν παρόντων κακῶν, τιμὰς αὐτοῖς καὶ γένοιε λαθόντες εἰς τε τὸν ἔπειτα καὶ τὸν νῦν χρόνον, ἐπὶ τούτοις καλεῖτε, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐρρήθη, πρέσβεις οὐδ' ἂν ἐθελήσωσι κυρίως ποιησάμενοι τῶν διαλλαγῶν, εἴτε τινὸς αὐτόθεν εἴτε ἐξωθεν εἴτε ἀμφοτέρω, καὶ δπόσους ἂν συχωρήσωσι. τούτους δ' ἔλθοντας νόμους μὲν πρῶτον θείναι καὶ πολιτεῖαν τοιαύτην, ἐν ἣ βασιλέας ἀρμόττει γίνεσθαι κυρίως ἱερῶν τε καὶ ὅσων ἄλλων πρέπει τοῖς γενομένοις ποτὲ εὐεργέτας, πολέμου δὲ καὶ εἰρήνης ἄρχοντας νομοφύλακας ποιήσασθαι ἀριθμὸν τριάκοντα καὶ πέντε μετὰ τὴν δῆμον καὶ βουλῆς. δικαστήρια δὲ ἄλλα μὲν ἄλλων, θανάτου δὲ καὶ φυγῆς τοὺς τε πέντε καὶ τριάκοντα ὑπάρχειν. πρὸς τούτοις τε ἐκλεκτοὺς γίνεσθαι δικαστὰς ἐκ τῶν [νῦν] αἰεὶ περυσινῶν ἀρχόντων, ἕνα ἀφ' ἑκάστης τῆς ἀρχῆς τὸν ἀριστον δόξαντ' εἶναι καὶ δικαιοτάτου· τούτους δὲ τὸν ἐπιόντα ἑναυτὸν δικάζειν ὅσα θανάτου καὶ δεσμοῦ καὶ μετασπάσμενος τῶν πολιτῶν· βασιλέα δὲ τῶν τοιούτων δικῶν μὴ ἐξείναι δικαστὴν γίνεσθαι, (357) καθάπερ ἱερέα, φόνου καθαρῆς καὶ δεσμοῦ καὶ φυγῆς. ταῦθ' ὑμῖν ἐγὼ καὶ ζῶν διανοήθημι γίνεσθαι καὶ νῦν διανοοῦμαι. καὶ τότε κρατήσας τῶν ἐχθρῶν μεθ' ὑμῶν, εἰ μὴ ξενικαὶ ἐρινύες ἐκόλωσαν, κατέστησα ἂν ἧπερ καὶ διανοοῦμαι, καὶ μετὰ ταῦτα Σικελίαν ἂν τὴν ἄλλην, εἴπερ ἔργα ἐπὶ νῦν ἐγίνετο, κατώκησα, τοὺς μὲν βαρβάρους ἦν νῦν ἐγρῶσιν ἀφελόμενος, ὅσοι μὴ ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας διεπολέμησαν πρὸς τὴν τυραννίδα, τοὺς δ' ἐμπροσθεν οἰκητὰς τῶν Ἑλληνικῶν τόπων εἰς τὰς ἀρχαίας καὶ πατρίδας οἰκήσεις κατοικήσας, ταῦτα δὲ ταῦτα καὶ νῦν πᾶσι συμβουλεύω κοινῇ διανοηθῆναι

primum quidem filium meum, duplici gratia, mei scilicet gratia atque avi sive. Ille enim sua tempestate patriam a barbaris liberavit : ego vero iam bis a tyrannis. Quorum quidem testes mihi vos ipsi estis (356). Secundum vero regem create eum, qui idem, quod et pater meus, nomen habet : Dionysii inquam filium. Atque id facite praesentis eius in patriam officii piorumque eius morum : qui patre tyranno natus patriam sponte liberare aggreditur, pro brevissima iniustaque tyrannide gloriam sibi generique comparans sempiternam Tertium denique ad regnum Syracusanum vitare oportet volentem, civitate volente, Dionysium Dionysii filium, nunc exercitus hostium ducem : si velit, inquam, regiae dignitatis forma contentus vivere, timens videlicet fortunae vices, et patriam miseratus sacraque et sepulera maiorum; ne contentione prorsus omnia perdat, barbaris ex patriae infelicitate gratificans. Hos vero tres reges, sive illis auctoritatem eandem, quam Lacedaemonii reges habent, dederitis, sive quid ademeritis, communi consensu constituetis, tali quodam pacto, ut prius dictum est, atque iterum nunc audite. Si Dionysii et Hipparini genus voluerit pro Siciliae salute his calamitatibus, quae nunc urgent, finem imponere, honores sibi totique familiae comparantes non ad praesens solum sed in posterum : hac, inquam, conditione, quemadmodum et prius dictum est, ad regnum vocato : et legatos, quos ipsi velint, concordiae gratia cum publica auctoritate deligite, sive ex vestris civibus, sive ex alienis sive ex utrisque, totque praeterea, quot illi concesserint. Qui communi sententia leges condant atque rempublicam ita constituent, ut in ea reges esse deceat sacrorum dominos aliarumque rerum, quaecumque deceat his concedi, quorum beneficia in patriam exstant. Proinde belli pacisque arbitrium habeant custodes ipsi legum creati, numero quinque et triginta, una cum populo atque senatu. Iudicia vero distincta sint alia aliorum. Mortis quidem atque exsilii auctoritas sit penes triginta et quinque viros, et praeter eos penes alios quosdam iudices ex illis electos, qui magistratibus proxime perfuncti sunt : ita ut unus ex quolibet magistratu eligatur, qui optimus iustissimusque appareat. Ii sequenti anno de morte et carcere et exsilio sententiam ferant. Regi vero his iudiciis interesse non liceat, utpote sacerdoti, quem in ferenda necis, carceris, exsilii sententia contaminari nefas sit. (357) Haec equidem et dum viverem, cogitabam, et nunc etiam cogito facienda : atque tunc, cum inimicos superavissem una vobiscum, nisi externi furiaeque obstitissent, ut decreveram, constituissem. Proinde si ad votum res processissent, colonis reliquam Siciliam replivissem, barbaris quidem ex his locis, quae nunc occupant, expulsis, praeterquam si qui eorum pro communi libertate contra tyrannidem pugnaverunt : priores autem Graecorum locorum colonos in antiquas patriasque sedes restituissem. Hac igitur eadem in praesentia omnibus coasulo com-

καὶ πράττειν τε καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις πάντας, τὸν μὴ θέλοντα δὲ πολέμιον ἡγεῖσθαι κοινῇ. ἔστι δὲ ταῦτα οὐκ ἀδύνατα· ἂ γὰρ ἐν δυοῖν τε ὄντα ψυχαῖν τυγχάνει καὶ λογισαμένους εὐρέει βέλ- τιστα ἐπιούσιος ἔχει, ταῦτα δὲ σχεδὸν ὁ κρίνων ἀδύ- νατα οὐκ εὖ φρονεῖ. λέγω δὲ τὰς δύο τῆν τε Ἴππα- ρίνου τοῦ Διονυσίου υἱέας καὶ τὴν τοῦ ἐμοῦ υἱέας· τοῦτοι γὰρ ξυνομολογησάντων τοῖς γε ἄλλοις Συρα- κουσίαις οἶμαι πᾶσιν ὅσοι περ τῆς πόλεως κήδονται ξυδοκεῖν, ἀλλὰ θεοῖς τε πᾶσι τιμὰς μετ' εὐχῶν δόντες τοῖς τε ἄλλοις ὅσοις μετὰ θεῶν πρέπει, πεί- θοντες καὶ προκαλούμενοι φίλους καὶ διαφόρους μα- λακῶς τε καὶ πάντως, μὴ ἀποστῆτε πρὶν ἂν τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν λεγθέντα, ὅσων οὐκ εἰρησθέντα θεῖα ἐπιστάντα ἐγγηγορόσιν, ἐναργῆ τε ἐξεργάσθητε τελεσθέντα καὶ εὐτυχῆ.

θ'. Πλάτων Ἀρχύτῃ Ταραντίνῳ εὖ πράττειν.

Ἄφικοντο πρὸς ἡμᾶς οἱ περὶ Ἀρχίππον καὶ Φιλω- νίδην, τῆν τε ἐπιστολὴν φέροντες ἣν σὺ αὐτοῖς ἐδώκας, καὶ ἀπαγγέλλοντες τὰ παρὰ σοῦ. τὰ μὲν οὖν πρὸς τὴν πόλιν οὐ γαλεπῶς διεπράξαντο, καὶ γὰρ οὐδὲ παντελῶς ἦν ἐργώδη· τὰ δὲ παρὰ σοῦ διήλθον ἡμῖν, λέγοντες ὑποδυσφορεῖν σε ὅτι οὐ δύνασαι τῆς περὶ τὰ κοινὰ ἀσφαλείας ἀπολυθῆναι. ὅτι μὲν οὖν ἡδι- στόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ (358) τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν, ἄλλως τε καὶ εἴ τις ἔλοιτο τοιαῦτα πράττειν οἷα καὶ σὺ, σχεδὸν παντὶ ὄντι· ἀλλὰ κακείνο δεῖ σε ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν οὐχ αὐτῷ μόνον γέγονεν, ἀλλὰ τῆς γε- νέσεως ἡμῶν τὸ μὲν τι ἢ πατρὶς μερίζεται, τὸ δὲ τι οἱ γεννήσαντες, τὸ δὲ οἱ λοιποὶ φίλοι, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς καιροῖς δίδονται τοῖς τὸν βίον ἡμῶν καταλαμβά- νουσι. καλούσης δὲ τῆς πατρίδος αὐτῆς πρὸς τὰ κοινὰ, ἄτοπον ἴσως τὸ μὴ ὑπακοῦειν· ἅμα γὰρ ξυμ- βαίνει καὶ χώραν καταλιμπάνειν φαύλοις ἀνθρώποις, οἳ οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου πρὸς τὰ κοινὰ προσέρχονται. περὶ τούτων μὲν οὖν ἱκανῶς, Ἐγκράτους δὲ καὶ νῦν ἐπιμέλειαν ἔχομεν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἔξομεν καὶ διὰ σέ καὶ διὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ Φρυνίου καὶ δι' αὐτὸν τὸν νεανίσκον.

ι'. Πλάτων Ἀριστοδώρῳ εὖ πράττειν.

Ἀκούω Δίωνος ἐν τοῖς μάλιστα ἐταῖρον εἶναί τε σε νῦν καὶ γεγονέναι διὰ παντός, τὸ σωφίτατον ἦθος τῶν εἰς φιλοσοφίαν παρεχόμενον· τὸ γὰρ βέλαιον καὶ πιστόν καὶ θυγίε, τοῦτο ἐγὼ φημι εἶναι τὴν ἀληθινήν φιλοσοφίαν, τὰς δὲ ἄλλας τε καὶ εἰς ἄλλα τεινούσας σοφίας τε καὶ δεινότητος κομψότητος οἶμαι προσα- γορευῶν ὀρθῶς ὀνομάζειν. ἀλλ' ἔρρωσέ τε καὶ μένει ἐν τοῖς ἡθεσιν οἷσπερ καὶ νῦν μένει.

ια'. Πλάτων Λαοδόμαντι εὖ πράττειν.

Ἐπέστειλα μὲν σοι καὶ πρότερον, ὅτι πολὺ δια-

muni consilio deliberare et agere, atque ad hæc agenda omnes cohortari : quod si qui dissenserint, eos communi sententia hostes existimare. Neque vero hæc talia sunt, ut fieri nequeant. Quæ enim in duorum animis consistunt, atque his, qui consultando perquirunt optima, non facillaque occurrunt, ea qui impossibilia iudicat, non recte sentit. Dico autem duos, Hipparini scilicet, Dionysii filii, atque insuper mei filii animos. Arbitror enim, si hi consenserint, alios quoque Syracusanos et omnes, quibus patria curæ est, consensuros. Sed diis omnibus honores cum precibus offerentes, et aliis præterea, quibuscumque una cum diis vovere decet, præterea cohortantes invi- tantque amicos et inimicos omnino atque benigne, no- lite prius desistere quam ea, quæ a nobis nunc dicta sunt, quasi divina somnia vigilantibus supervenientia, perspicua quidem atque felicia perfectissime impleatis.

IX. Plato Archytæ Tarentino bene agere.

Venerunt ad nos Archippi Philonidisque familiares, ferentes epistolam quam iis dederas, ac de rebus tuis quæ oportuit nuntiantes. Publica quidem civitatis negotia absque difficultate pegerunt : neque enim admodum laboriosa erant. Te vero narraverunt permoleste ferre, quod a publicis civitatis occupationibus te liberare non valeas. Quod igitur dulcissimum vitæ genus sit agere sua, præsertim si quis talia elegerit facienda, (358) qualia tu, omnibus ferme est manifestum. Sed illud quoque te considerare oportet, nullum nostrum sibi soli natum esse : sed ortus nostri partem sibi patriam vindicare, partem parentes, partem amicos : multa insuper pro temporum diversitate nobis accidere, quibus nostra vita occupata est. Vocante igitur te patria ipsa ad rempublicam gubernandam absurdum forsitan esset non parere : præsertim cum simul accidat, ut aditus pravis hominibus relinquatur, qui nulla ipsius, quod optimum est, ratione proficiscuntur ad publica. De his ergo iam satis. Echeeratis autem curam habemus in præsentia, habebimusque in posterum, et tui gratia et patris eius Phrynionis et propter ipsum adolescentem.

X. Plato Aristodoro bene agere.

Audio te ante alios et nunc esse familiarem Dionis, et per omne tempus sapientiam morum ad philosophiam spectantium inprimis exercuisse. Nam firmitatem, fidem, sinceritatem veram esse philosophiam existimo : alias vero et ad alia declinantes scientias et facultates, si quis ornamenta dixerit, recte, ut arbitror, appellabit. Sed vale iam et in præsentibus his persevera moribus.

XI. Plato Laodamanti bene agere.

Scriptimus etiam prius ad te, referre multum ad ea

φέρει πρὸς ἅπαντα ἃ λέγεις αὐτὸν ἀφικέσθαι σε Ἰθάκη· ἐπειδὴ δὲ σὺ φῆς ἀδύνατον εἶναι, μετὰ τοῦτο ἦν δεύτερον, εἰ δυνατόν ἐμὲ ἀφικέσθαι ἢ Σωκράτη, ὥσπερ ἐπέστειλας. νῦν δὲ Σωκράτης μὲν ἐστὶ περὶ ἀσθένειαν τὴν τῆς στραγγουρίας, ἐμὲ δὲ ἀφικόμενον ἐν ταῦθα ἀσχηλὸν ἂν εἴη μὴ διαπράξασθαι ἐφ' ἅπερ σὺ παρακαλεῖς. ἐγὼ δὲ ταῦτα γενέσθαι ἂν οὐ πολλὴν ἐλπίδα ἔχω. δι' ἃ δέ, μακρᾶς ἐτέρας δέοιτ' ἂν ἐπιστολῆς, εἴ τις πάντα διεξιτο· καὶ ἅμα οὐδὲ τῷ σώματι διὰ τὴν ἡλικίαν ἰκανῶς ἔχω πλανᾶσθαι καὶ κινδυνεύειν κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, οἷα ἅπαντ' καὶ νῦν πάντα κινδύνων ἐν ταῖς πορείαις ἐστὶ μεστά. συμβουλεύσαι μέντοι ἔχω σοί τε καὶ τοῖς οἰκισταῖς, (359) ὃ ἐπόντος μὲν ἐμοῦ, φησὶν Ἡσίοδος, δόξαι ἂν εἶναι φαῦλον, χαλεπὸν δὲ νοῆσαι. εἰ γὰρ οἶονθ' ὑπὸ νόμων θέσεως καὶ ὧν τιῶν εὔ ποτε πόλιν ἂν κατασκευασθῆναι, ἄνευ τοῦ εἶναι τι κύριον ἐπιμελούμενον ἐν τῇ πόλει τῆς καθ' ἡμέραν διαίτης, ὅπως ἂν ἡ σώφρων τε καὶ ἀνδρική δούλων τε καὶ ἐλευθέρων, οὐκ ὁρθῶς διανοοῦνται. τοῦτο δ' αὖ, εἰ μὲν εἰσὶν ἦδη ἄνδρες ἀξιοὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης, γένοιτ' ἂν· εἰ δ' ἐπὶ τὸ παιδεῦσαι δεῖ τινός, οὔτε ὁ παιδεύσων οὔτε οἱ παιδευησόμενοι, ὡς ἐγὼ οἶμαι, εἰσὶν ἡμῖν, ἀλλὰ λοιπὸν τοῖς θεοῖς εὐχέσθαι. καὶ γὰρ σχεδόν τι καὶ αἱ ἔμπροσθεν πόλεις οὕτω κατεσκευάσθησαν, καὶ ἔπειτα εὐ ὤκησαν, ὑπὸ ξυμβάσεων πραγμάτων μεγάλων καὶ κατὰ πόλεμον καὶ κατὰ τὰς ἄλλας πράξεις γενομένων, ὅταν ἐν τοιοῦτοις καιροῖς ἀνὴρ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς ἐγγένηται μεγάλην δύναμιν ἔχων. τὸ δ' ἔμπροσθεν αὐτὰ προθυμείσθαι μὲν γρη καὶ ἀνάγκη, διανοεῖσθαι μέντοι αὐτὰ οἷα λέγω, καὶ μὴ ἀνοηταίνειν οἰομένους τι ἐτοίμως διαπράξασθαι. εὐτύχει.

ιβ. Πλάτων Ἀρχὴν Ταραντίνω εὖ πράττειν.

Τὰ μὲν παρὰ σοῦ ἐλόθθη ὑπομνήματα θαυμαστῶς ὡς ἄσμενοι τε ἐλάβομεν καὶ τοῦ γράψαντος αὐτὰ ἠγάσθημεν ὡς ἐνὶ μάλιστα, καὶ ἔδοξεν ἡμῖν εἶναι ὁ ἀνὴρ ἀξίος ἐκείνων τῶν παλαιοῦν προγόνων· λέγονται γὰρ δὴ οἱ ἄνδρες οὗτοι μύριοι εἶναι, οὗτοι δ' ἦσαν τῶν ἐπὶ Λαομέδοντος ἐξαναστάτων Ἰσθίων, ἄνδρες ἀγαθοί, ὡς ὁ παραδεδομένος μῦθος δηλοῖ. τὰ δὲ παρ' ἐμοῦ ὑπομνήματα, περὶ ὧν ἐπέστειλας, ἰκανῶς μὲν οὐπω ἔχει, ὡς δὲ ποτε τυγχάνει ἔχοντα, ἀπέσταλκά σοι. περὶ δὲ τῆς φυλακῆς ἀμφοτέροι συμφοροῦμεν, ὥστ' οὐδὲν δεῖ παρακελεύεσθαι.

ιγ. Πλάτων Διονυσίω τυραννῶν Συρακουσῶν εὖ πράττειν.

(360) Ἀρχή σοι τῆς ἐπιστολῆς ἔστω καὶ ἅμα ζύμβολον δτι παρ' ἐμοῦ ἐστί. τοὺς Λοκρούς ποθ' ἐστῶν νεανίσκους, πόρρω κατακειμένους ἀπ' ἐμοῦ, ἀνέστης παρ' ἐμὲ καὶ φιλοφρονούμενος ἐπέες εὔ τι ῥῆγμα ἔχων, ὡς ἐμοὶ τε ἔδοκει καὶ τῷ παρακατακειμένῳ, ἦν δ' οὗτος τῶν καλῶν τις. ὅς τότε εἶπεν Ἦ που πολλά, ὦ Διονύσιε,

quæ dicis, omnia, ut Athenas ipse proficiscaris. Quoniam vero ais te venire non posse, secundo id loco foret, si vel ego vel Socrates, ut per tuas litteras significasti, istuc nos conferre possemus. Verum Socrates quidem hoc tempore morbo stranguriæ impeditur. Mihi vero istuc proficiscenti dedecus perficerentur foret, si illa quorum gratia me vocas, nequaquam, quæ eadem perfici posse haud admodum spero. Si quis autem ea omnia referre aggrediat, quorum de causa ita diffidam, proluxa opus erit epistola. Præterea per ætatem non satis corpore valeo ad iter conficiendum, periculaque mari terraque obeunda, qualia iter solet obicere : præsertim vero per id tempus omnia iter agentibus plena periculis sunt. Consulere tamen tibi colonias possum, (359) quod nunc me referente inquit Hesiodus, videri quidem leve quiddam esse, difficile vero intelligere. Nam si putant aliqui, legum quorumlibet positione civitatem bene quandoque constitui posse, nisi sit aliquis cum auctoritate præsidens civitati, quotidianæ omnium vitæ moderator, adeo ut sit temperata et fortis tam in servis quam in liberis, non recte putant. Proinde, si sint iam apud vos viri hac potestate digni, id fieret. Sin autem ad disciplinam opus sit aliquo, neque qui doceat, neque qui doceatur, ut opinor, apud vos sunt · reliquum est deos precari. Nam fere quæ ante hoc tempus civitates fuerunt, sic ab initio constitutæ sunt, ac postea bene excultæ, pro contingentia magnarum rerum, tum bello tum pace, quando in huiusmodi temporibus vir clarus et probus magnam adeptus fuerit potestatem. Prius autem ipsa promptissime curare oportet atque necesse est : considerare tamen ea, qualia dico ; neque temere aggredi, quasi leviter peragantur : cogitare vero, quid commodè fieri possit. Vale felix.

XII. Plato Archytæ Tarentino bene agere.

Mirum est, quam libenti animo commentaria abs te missa accepimus, eorumque auctoris ingenio delectati sumus. Visus quidem nobis est vir ipse dignus maioribus illis antiquis. Fertur autem eos virorum decem milia fuisse, qui ex numero Troianorum omnium, qui sub Laomedonte surrexere, ut fabula tradit, præstantissimi fuerunt. Commentaria vero, quæ tu per litteras a me petis, nondum absoluta sunt. Qualiacunque tamen sunt, ad te misi. De custodia vero idem sentimus ambo. Quapropter nihil cohortatione opus esse videtur.

XIII. Plato Dionysio Syracusarum tyranno bene agere.

(360) Principium tibi epistolæ, simulque nota quod hæc epistola mea sit, hæc esto : Quum aliquando Locros iuvenes convivio excepisses, et procul a me discumbes, surrexisti, ad meque accessisti, et comiter humaniterque dixisti lepidum quiddam, ut et mihi et ei qui proxime assidebat visum est. Erat autem ille ex numero

εἰς σοφίαν ὠφελεῖ ὑπὸ Πλάτωνος. σὺ δ' εἶπες Καί εἰς ἄλλα πολλά, ἔπει καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς μεταπέμψεως· ὅτι μετεπεμψάμην αὐτόν, δι' αὐτὸ τοῦτο εὐθὺς ὠφελήθη. τοῦτ' οὖν διασωστέον, ὅπως ἂν αὐξάνηται αἰεὶ ἡμῖν ἢ ἀπ' ἀλλήλων ὠφέλεια. καὶ ἐγὼ νῦν τοῦτ' αὐτὸ παρασκευάζων τῶν τε Πυθαγορείων πέμπω σοι καὶ τῶν διαιρέσεων, καὶ ἀνδρα, ὡς περ ἐδόκει ἡμῖν τότε, ᾧ γε σὺ καὶ Ἀρχύτης, εἴπερ ἦκει παρά σε Ἀρχύτης, χρῆσθαι δύναισθ' ἄν. ἔστι δὲ ὄνομα μὲν Ἑλίκων, τὸ δὲ γένος ἐκ Κυζίκου, μαθητῆς δὲ Εὐδόξου καὶ περὶ πάντα τὰ ἐκείνου πάντα χαριέντως ἔχων· ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν τῶν ζυγγέγονε καὶ Πολυζένοιο τῶν Βρύσωνός τινι ἐταίρων. ὁ δὲ σπάνιον ἐπὶ τούτοις, οὔτε ἀχαρὶς ἐστὶν ἐντυχεῖν οὔτε κακοσῆθι ζοικεν, ἀλλὰ μάλλον ἐλαφρὸς καὶ εὐθήης δόξαιεν ἂν εἶναι. δεδιώς δὲ λέγω ταῦτα, ὅτι ὑπὲρ ἀνθρώπου δόξαν ἀσφαλινομαι, οὐ φαύλου ζώου, ἀλλ' εὐμεταβόλου, πλὴν πάνυ ὀλίγων τινῶν καὶ εἰς ὀλίγα· ἔπει καὶ περὶ τούτου φοβούμενος καὶ ἀπιστῶν ἐκόσπουν αὐτὸς τε ἐντυγχάνων καὶ ἐπυθανόμην τῶν πολιτῶν αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς οὐδὲν φλαῦρον ἔλεγε τὸν ἀνδρα. σκόπει δὲ καὶ αὐτὸς καὶ εὐλαβοῦ. μάλιστα μὲν οὖν, ἂν καὶ δρωστίων σχολάζης, μάνθανε παρ' αὐτοῦ καὶ τὰλλα φιλοσοφεί· εἰ δὲ μή, ἐκδιδάξαι τινα, ἵνα κατὰ σχολὴν μανθάνων βελτίων γίγνη καὶ εὐδοξῆς, ὅπως τὸ δι' ἐμὲ ὠφελείσθαι σε μὴ ἀνιῆ. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτη.

(361) Περὶ δὲ ὧν ἐπέστελλές μοι ἀποπέμπειν σοι, τὸν μὲν Ἀπόλλω ἐποίησάμην τε καὶ ἄγει σοι Λεπτίνης, νέου καὶ ἀγαθοῦ δημιουργοῦ· ὄνομα δ' ἐστὶν αὐτῷ Λεωχάρης. ἕτερον δὲ παρ' αὐτῷ ἔργον ἦν πάνυ κομψόν, ὡς ἐδόκει. ἐπριάμην οὖν αὐτὸ βουλομένός σου τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι μοι ἐπεμελειετο καὶ ὑγιαίνοντος καὶ ἀσθενοῦτος ἄξίως ἐμοῦ τε καὶ σοῦ. ὁδὸς οὖν αὐτῆς, ἂν μὴ τί σοι ἄλλο δόξῃ. πέμπω δὲ καὶ οἶνου γλυκέος δώδεκα σταμνία τοῖς παισὶ καὶ μελιτος δύο. ἰσχάδων δὲ ὕστερον ἤλθομεν τῆς ἀποθέσεως, τὰ δὲ μύρτα ἀποθέθεντα κατεσάπη· ἀλλ' αὖθις βέλτιον ἐπιμελησόμεθα. περὶ δὲ φυτῶν Λεπτίνης σοι ἐρεῖ. ἀργύριον δ' εἰς ταῦτα ἕνεκά τε τούτων καὶ εἰσφορῶν νινῶν εἰς τὴν πόλιν ἔλαθον παρὰ Λεπτίνου, λέγων ἄ μοι ἐδόκει εὐσηχημένιστατα ἡμῖν εἶναι καὶ ἀληθῆ λέγειν, ὅτι ἡμέτερον εἶη ὁ εἰς τὴν ναῦν ἀναλώσαμεν τὴν Λευκαδίαν, σχεδὸν ἑκατάδεκα μυαί. τοῦτ' οὖν ἔλαθον, καὶ λαθῶν αὐτὸς τε ἐγρησάμην καὶ ὑμῖν ταῦτα ἀπέπεμψα. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο περὶ χρημάτων ἄκουε ὅς σοι ἔχει, περὶ τε τὰ σὰ τὰ Ἀθήνησι καὶ περὶ τὰ ἐμά. ἐγὼ τοῖς σοῖς χρήμασιν, ὡς περ τότε σοι ἔλεγον, χρῆσομαι καθάπερ τοῖς τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. χροῶμαι δὲ ὡς ἂν δύναμαι ὀλιγίστοις, ὅσα ἀναγκαῖα ἢ δικαία ἢ εὐσχήμονα ἐμοὶ τε δοκεῖ καὶ παρ' οὗ ἂν λαμβάνω. ἐμοὶ δὴ τοιοῦτον νῦν ζυμβέβηκεν. εἰσὶ μοι ἀδελφιδῶν θυγατέρες τῶν ἀποθανουσῶν τότε ὅτ' ἐγὼ οὐκ ἔστεφανοῦμην, σὺ δ' ἐκέλευες, τέτταρες, ἢ μὲν νῦν ἐπί-

urbanorum : qui tum, Maiorem sane in modum, inquit, o Dionysi, a Platone ad consequendam sapientiam adiuvaris. Cui tu, Multis etiam aliis in rebus, respondisti. Etenim ex quo eum accersiri iussi, repente ob eam ipsam causam quod eum accersiveram, emolumentum percepi. Itaque conservandum est hoc, ut hæc mutua utilitas perpetuo magis ac magis inter nos augeat. Nunc igitur hoc ipsum studens, mitto tibi ex Pythagoreis et ex divisionibus, et virum præterea cuius opera, quemadmodum tum nobis visum est, et tu et Archytas (si ipse ad te venit) uti possitis. Ei nomen est Helicon : patria Cyzius, Endoxi discipulus, cuius omni doctrina elegantior est institutus ; et usus ei intercessit cum quodam Isocratis discipulorum et Polyxeno, Brysonis sodali : quodque præterea rarum est, comis est et affabilis : neque malitiosus videtur, sed levius potius et candidus esse iudicaretur. Caute autem et timide loquor : quippe de homine sententiam exponens, non de perduto animali, sed quod mutari corrigique facile possit, nisi in quibusdam, iisque perpaucis. Præterea id veritus, ac diffidens, considerabam cum illo colloquens, ac de civibus ipsis percontabar, neque quisquam mihi quicquam de eo mali retulit. Considerato autem tu quoque, et cautionem adhibeto : accuratissimeque, quoties tibi otium erit, ex illo discito, aliisque in rebus philosophator : sin minus, doceto quempiam, ut per otium discens melior et illustrior evadas, neque a me iuvari desinas. Atque hæc quidem hactenus.

(361) Quod autem per litteras a me ut Apollinem tibi mitterem petisti, id feci : Leptines tibi eum deportandum suscepit. Factus est ab erudito et præstanti artifice : cui nomen est Leochari. Erat apud eum opus aliud, sane egregium ut videbatur : quare illud sum mercatus, ut uxori tuæ dono darem : quoniam me curam suscepit, et prospera et adversa valetudine utentis, quemadmodum utroque nostrum dignum erat. Quare illi dabis : nisi quid aliud videtur. Mitto etiam pueris vini dulcis duodecim amphoras, mellis duas Caricæ iam recondite fuerant, priusquam veniremus. Myrtorum bacæ conditæ putruerunt : sed posthac diligentius curabimus. Deplantis Leptines tibi narrabit. Pecuniam autem ad istorum emptionem et tributum quoddam civitati pendendum a Leptine accipi : dicens quæ mihi et utrique nostrum honestissima et dictu vera videbantur. Pecunia quam in navem Leucadiam insumpsimus, tere est minarum XVI. Eam igitur accipi, atque ea in istis sum usus quæ ad vos misi. Iam de tuis pecuniis quæ sunt Athenis, itemque de meis quomodo res se habeat, audi : Ego tuis pecuniis quemadmodum olim tibi dixi, utar, quomodo aliorum amicorum facultatibus. Utor autem quam paucissimis possum ; in iis scilicet quæ necessaria, iusta et honesta videntur et mihi et ei a quo accipio. Cuiusmodi mihi quiddam hoc tempore accidit. Sunt mii fratris filiarum, quæ tum mortuæ sunt cum ego, te tamen iubente, non sum coronatus, filia quattuor : prima

γαμος, ἡ δὲ ὀκταετής, ἡ δὲ σμικρὸν πρὸς τρισὶν ἔτεσιν, ἡ δὲ οὐπω ἐνικυσία. ταύτας ἐκδοτέον ἐμοὶ ἔστι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις, αἷς ἂν ἐγὼ ἐπιβίω· αἷς δ' ἂν μὴ, χαιρόντων. καὶ ὧν ἂν γένονται οἱ πατέρες αὐτῶν ἐμοῦ πλουσιώτεροι, οὐκ ἐκδοτέον· τὰ δὲ νῦν ἐγὼ αὐτῶν εὐπορώτερος, καὶ τὰς μητέρας δὲ αὐτῶν ἐγὼ ἐξέδωκα καὶ μετ' ἄλλων καὶ μετὰ Δίωνος. ἡ μὲν οὖν Σπυεισίππῳ γαμεῖται, ἀδελφῆς οὖσα αὐτῷ θυγάτηρ. δεῖ δὲ ταύτη οὐδὲν πλέον ἢ τριάκοντα μῶν· μέτραι γὰρ αὗται ἡμῖν προίκες. ἔτι δὲ ἐὰν ἡ μήτηρ τελευτήσῃ ἡ ἐμή, οὐδὲν αὖ πλείονος ἢ δέκα μῶν δέοι ἂν εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ τάφου. καὶ περὶ ταῦτα τὰ μὲν ἐμὰ ἀναγκαῖα σχεδόν τι ἐν τῷ νῦν ταῦτά ἐστιν· ἐὰν δέ τι ἄλλο γίνηται ἴδιον ἢ δημόσιον ἀνάλωμα διὰ τὴν παρὰ σὲ ἀριζίν, ὥσπερ αὐτὸς ἔλεγον δεῖ ποιεῖν, ἐμὲ μὲν διαμάχεσθαι, ὅπως ὡς ὀλίγιστον γένηται τὸ ἀνάλωμα· ὁ δ' ἂν μὴ δύνωμαι, σὴν εἶναι τὴν δαπάνην.

(362) Τὸ δὲ μετὰ ταῦτα λέγω περὶ τῶν σῶν αὐτοχρημάτων τῶν Ἀθηνησὶ τῆς ἀναλώσεως, ὅτι πρῶτον μὲν ἐὰν τὸ δεῖ ἐμὲ ἀναλίσχειν εἰς χορηγίαν ἢ τι τοιοῦτον, οὐκ ἔστι σοι ξένος οὐδέ τις ὅστις δώσει, ὡς ὄψεσθαι, ἐπεὶ καὶ ἂν τί σοι αὐτῷ διαφέρῃ μέγα, ὡς ἀναλωθὲν μὲν ἤδη ὄνησαι, μὴ ἀναλωθὲν δὲ ἄλλ' ἐγγροισθὲν, ἕως ἂν τις παρὰ σοῦ ἔλθῃ, βλάβαι, πρὸς τῷ χαλεπῷ τὸ τοιοῦτόν σοι ἔστι καὶ αἰσχρόν. ἐγὼ γὰρ δὴ ταῦτά γε ἐζήτησα, παρ' Ἀνδρομήδῃ τὸν Λιγινήτην πέμψας Ἴραστον, παρ' οὗ ἐκέλευες τοῦ ὑμετέρου ξένου, εἴ τι δεοίμην, λαμβάνειν, βουλόμενος καὶ ἄλλα μείζονα καὶ ἐπέστελλας πέμπειν. ὁ δὲ εἶπεν εἰκότα καὶ ἀνθρώπινα, ὅτι καὶ πρότερον ἀναλώσας τῷ πατρί σου μόλις κομίσαιτο, καὶ νῦν σμικρὰ μὲν δοίῃ ἂν, πλείω δὲ οὐ. οὕτω δὲ παρὰ Λεπτίνου ἔλαθον· καὶ τοῦτο γε ἄξιον ἐπαινέσαι Λεπτίνην, οὐχ ὅτι ἔδωκεν, ἀλλ' ὅτι προθύμος, καὶ τὰ ἄλλα περὶ σὲ καὶ λέγων καὶ πράττων ὅ τι οἶός τ' ἦν ἐπιτηδεῖος φανερός ἦν. χρὴ γὰρ δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τάναντία τούτων ἐμὲ ἀπαγγέλλειν, ὁποῖός τις ἂν ἕκαστος ἐμοὶ φάνηται περὶ σέ. τὸ δ' οὖν περὶ τῶν χρημάτων ἐγὼ σοι παραρητίζομαι· δίκαιον γάρ, καὶ ἅμα ἐμπείρως ἔχων τῶν παρὰ σοὶ λέγοιμ' ἄν. οἱ προσαγγέλλοντες ἕκαστοτά σοι, ὅ τι ἂν οἴωνται ἀνάλωμα εἰσαγγέλλειν, οὐκ ἐθέλουσι προσαγγέλλειν, ὡς δὲ ἀπεχθισόμενοι. ζήτιζε οὖν αὐτοὺς καὶ ἀνάγκαζε φράζειν καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα· σὲ γὰρ δεῖ εἰδέναι τὰ πάντα κατὰ δύναμιν καὶ χριτὴν εἶναι καὶ μὴ φεύγειν τὸ εἰδέναι. πάντων γὰρ ἀριστόν σοι ἔσται πρὸς τὴν ἀρχήν· τὰ γὰρ ἀναλώματα ὀρθῶς ἀναλισκόμενα καὶ ὀρθῶς ἀποδιδόμενα πρὸς τε τὰλλα καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν καὶ σὺ δὲ φῆς ἀγαθὸν εἶναι καὶ φήσεις. μὴ οὖν σε διαβαλλόντων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οἱ κήδεσθαί σου φάσκοντες· τοῦτο γὰρ οὐτε ἀγαθὸν οὔτε καλὸν πρὸς δόξαν σοι δοκεῖ ζῆμυλον εἶναι.

Τὰ μετὰ ταῦτα περὶ Δίωνος λέγοιμ' ἄν. τὰ μὲν

est nubilis, altera annorum octo, tertia paulo amplius trium, quarta nondum est annicula. Iis autem quibus ego nubentibus superstes ero, tum a me tum a meis amicis dotes curandæ sunt : quibus non ero, eæ valeant. Si patres earum ditiores me essent, dos curanda non esset. Nunc ipsis sum locupletior : et earum matres ego tum ab aliis, tum a Dione adiutus collocavi nuptum. Una igitur Spousippo traditur, eius ex sorore neptis. Opus est autem huic non amplius XXX minis. Honestæ siquidem et convenientes nobis sunt eiusmodi dotes. Deinde si mater mea moriatur, ad monumentum faciendum non opus fuerit amplius X minis. Atque hæc quidem mihi hoc tempore sunt necessaria. Quod si quis alius fiat sumptus aut privatim aut publice ob meam ad te profectionem, sicuti aliquando faciendum dicebam, meum erit contendere et pugnare ut sumptus fiat perexiguus : quod demere non potero, tibi expensum feretur.

(362) Sed deinceps commemoremus de impensis Atheniensis tuæ pecuniæ. Primum si quid mihi expendendum fuerit in choragium aut tale quidpiam, non est, nostra quidem sententia, hospes ullus, qui tibi eam reddat. Pergamni autem tua refert, si quod impensum est, e re tua sit. Quod autem non impensum, sed usque eo dilatatum dum abs te aliquis venerit, tibi damnum afferat : quum præterquam quod facile est, tibi etiam turpe sit futurum. Ego enim hæc tentavi apud Andromedem, eoque Æginetam Erastum misi, a quo iusseras, utpote ab hospite vestro, si quid opus esset, sumerem : quum maiora de quibus scripseras, cuperem mittere. Ille vero quod æquum et non ab homine alienum esset, respondit, se quæ antea patris nomine impendisset, ægre recepisse : ac nunc pauca quidem non recusaturum, multa vero maxime. Quapropter a Leptine sumpsit : qui laude dignus est, non tantum quia dedit, sed quia lubenter et prompte dedit, cæterisque in rebus tum dictis tum factis tibi amicus ac benevolus apparet. Hæc enim atque his contraria me tibi exponere oportet, quali quisque esse in te animo videatur. Quare de pecuniis tibi libere, id quod res est, aperiam. Æquum est enim : et simul domesticos tuos expertus, de iis quoque commemorabo. Qui tibi assidue pollicentur se de iis sumptibus quos faciendos arbitrantur, te admonituros, admonere tamen nolunt ne in offensionem tuam incurrant. Itaque illos tu assuefacias oportet, et cogas tum hæc tum alia tibi exponere. Debes enim tu, quoad poteris, omnia nosse, iudexque eorum esse, neque ullius rei notitiam fugere. Hæc enim est ad principatum tuendum conservandumque vel commodissima ratio. Siquidem si sumptus recte facies, si nomina recte dissolveris, cum ad alia omnia, tum ad opum possessionem conservationemque maximam iure dices esse opportunitatem. Providebis etiam ne te apud homines illi calumniantur qui se tui studiosos esse iactant. Hoc enim ad tuam existimationem minime conducere videtur.

Age, de Dione commemoremus. Cætera sane ne-

οὐν ἄλλ' οὐπω ἔχω λέγειν, πρὶν ἂν παρὰ σοῦ ἔλθωσιν αἱ ἐπιστολαί, ὡσπερ ἔφρα· περὶ μέντοι ἐκείνων ἴων οὐκ εἶας μεμνηῆσθαι πρὸς αὐτόν, οὔτε ἐμνήσθην οὔτε διελέσθην, ἐξεπειρώμην δὲ εἴτε χλαπῶς εἴτε βράδιος οἴσει γιγνομένων, καὶ μοι ἐδόκει οὐκ ἤρέμα ἂν ἄγθεσθαι εἰ γίνοιτο. τὰ δὲ ἄλλα περὶ σέ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ μέτριός μοι δοκεῖ εἶναι Δίων.

(363) Κρατίνῳ τῷ Τιμοθέου μὲν ἀδελφῷ ἐμῷ δ' ἐταίρῳ θώρακα δωρησόμεθα ὀπλιτικὸν τῶν μάλα καλῶν τῶν πεζῶν, καὶ ταῖς Κέβητος θυγατρᾶσι χιτῶνια τρεῖς ἑπταπήχη, μὴ τῶν πολυτελεῶν τῶν Ἀμοργίνων, ἀλλὰ τῶν Σικελικῶν τῶν λιγῶν. ἐπεικός δὲ γιγνώσκεις τοῦνομα Κέβητος· γεγραμμένος γάρ ἐστιν ἐν τοῖς Σωκρατείσι λόγοις μετὰ Σιμίῳ Σωκράτει διαλεγόμενος ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ, ἀνὴρ πᾶσιν ἡμῖν οἰκετός τε καὶ εὖνους.

Περὶ δὲ δὴ τοῦ ζυμβόλου τοῦ περὶ τὰς ἐπιστολάς, ὅσας τε ἂν ἐπιστέλλω σπουδῇ καὶ ὅσας ἂν μὴ, οἴμαι μὲν σε μεμνηῆσθαι, ὅμως δ' ἐννοεῖ καὶ πάνυ πρόσχε τὸν νοῦν· πολλοὶ γάρ οἱ κελεύοντες γράφειν, οὐς οὐ βῆδιον φανερώς διωθεῖσθαι. τῆς μὲν γὰρ σπουδαίας ἐπιστολῆς θεὸς ἄρχει, θεοὶ δὲ τῆς ἥττον.

Οἱ πρέσβεις καὶ ἐδόντο ἐπιστέλλειν σοι, καὶ εἰχός· πάνυ γὰρ προθύμως σὲ πανταχοῦ καὶ ἐμὲ ἐγκωμιάζουσι, καὶ οὐχ ἥκιστα Φίλαγρος, ὃς τότε τὴν χεῖρα ἤσθένει, καὶ Φιλαίδης ὁ παρὰ βασιλέως ἦκων τοῦ μεγάλου ἔλεγε περὶ σοῦ· εἰ δὲ μὴ πάνυ μακρᾶς ἐπιστολῆς ἦν, ἔγραφα ἂν ἃ ἔλεγε.

Νῦν δὲ Λεπτίνου πονθάνου ἂν τὸν θώρακα ἢ ἄλλο τι ἴδω ἐπιστέλλω πέμπης, ἂν μὲν αὐτὸς τῷ βούλῃ, εἰ δὲ μὴ, Τηρόλιῳ δός· ἐστὶ δὲ τῶν αἰεὶ πλεόντων, ἡμέτερος ἐπιτήδειος καὶ τὰ ἄλλα καὶ περὶ φιλοσοφίαν χαρίεις. Τίσινας δ' ἐστὶ κηδεστής, ὃς τότε δὴ ἡμεῖς ἀπεπλέομεν ἐπολιανόμεν.

Ἐρωσο καὶ φιλοσόφει καὶ τοὺς ἄλλους προτρέπου τοὺς νεωτέρους, καὶ τοὺς συσφαιριστὰς ἀσπάζου ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ πρόστατε τοῖς τε ἄλλοις καὶ Ἀριστοκρίτῳ, ἐάν τις παρ' ἐμοῦ λόγος ἢ ἐπιστολὴ ἦ παρὰ σέ, ἐπιμελείσθαι ὅπως ὡς τάχιστα σὺ αἰσθῆ, καὶ ὑπομνησκειν σε ἵνα ἐπιμελῆ τῶν ἐπισταλέντων. καὶ νῦν Λεπτίνῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἀργυρίου μὴ χμελήσης, ἀλλ' ὡς τάχιστα ἀπόδος, ἵνα καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τοῦτον ὀρώντες προθυμώτεροι ὦσιν ἡμῖν ὑπηρετεῖν.

Ἰατροκλῆς, ὁ μετὰ Μυρωνίδου τότε ἐλεύθερος ἀφθεῖς ὑπ' ἐμοῦ, πλεῖς νῦν μετὰ τῶν πεμπομένων παρ' ἐμοῦ. ἔμιμθηον οὖν πῶς αὐτὸν κατὰσθησον ὡς ὄντα σοι εὖνουν, καὶ ἂν τι βούλῃ, αὐτῷ γρῶ. καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἢ αὐτὴν ἢ εἰ ὑπόμνημα αὐτῆς σώζεται, καὶ αὐτὸς ἴσθαι.

ιδ'.

Γεώργιος, ᾧ τὴν ἐπιστολὴν δέδωκα, τῶν φίλων ἡμῖν ἐστὶ τῶν συνεσχολακῶτων χρόνον ἤδη πολὺν, καὶ τὸ ἦθος, ὡς καὶ ἡμεῖς ὑπολαμβάνομεν, ὡσπερ τις

quo adhuc exponere, nisi prius tuæ quas dicis litteræ ad me allatæ sint. De iis autem de quibus me apud illum mentionem facere nolebans, neque mentionem feci, neque commemoravi. Exploravi tamen graviterne an facile, si ea fierent, toleraret: ac mihi visus est non leviter stomachaturus, si ea confierent. Cæterum mihi Dio visus est tum dictis tum factis æquo in te esse animo.

Cratino, Timothei (363) fratri, sodali meo, thoracem dabimus militarem ornatissimum, ex eo genere quo pedites uti solent. Cebetis filiius tres tunicas, non pretiosas, ut sunt Amorginæ, sed ut Siculæ lineæ. Cebetis autem nomen tibi maxime notum est. Extat enim in Dialogis Socraticis, et in Dialogo de animo disputat simul cum Simmia adversus Socratem, vir omnibus nobis et familiaris et benevolus.

Notam autem epistolarum quas aut serio aut non serio scribo etsi opinor te meminisse, tamen attendito diligenter, animumque advertito. Complures enim iubent me scribere, quos non facile possum aperte repellere. Seriæ igitur epistolæ initium est deus: non seriæ, dii.

Legati quoque a me petebant ut tibi scriberem: neque iniuria. Admodum enim libenter te ubique ac me dilaudant. In his non minimum Philager, qui per id tempus ex manus dolore laborabat: item Philaides, a Dario rege magno veniens, de te verba faciebat: ac nisi valde prolixæ et verbosæ epistolæ opus esset, quæ ille dicebat, perscriberem.

Nunc ex Leptine percontare an thoracem aut aliud quilibet eorum de quibus scribo, mittas: si tamen ei tu velis committere: sin minus, Terillo committito. Ex iis qui perpetuo navigant nobis est amicus, et cum aliis in rebus tum in philosophia minime ineptus. Tisonisque gener est eius qui quo tempore navigabamus, urbem regebat.

Vale et philosophare, aliosque adolescentes excita atque adhortare, meisque verbis tuos in pilæ ludo collusores saluta. Iube vero cum aliis, tum Aristocrito, siquid a me aut verbis aut litteris tibi nuntietur, det operam ut quantum ad te perferatur: tibi que in memoriam revocet ea quæ tibi scripta erunt, ut ea curæ habeas. Nunc vero da operam ut Leptini sua pecunia primo quoque tempore persolvatur: ut alii in eum respicientes, promptius et alacrius nobis inserviant.

Iatrocles a me una cum Myronida libertate donatus, navigat nunc cum iis qui a me mittuntur. Huic dabis stipendium, utpote animum erga te benevolum gerenti, eiusque opera ubi voles uteris. Et epistolam aut ipsam, aut si ipsius exemplar servatur, lute cognosce.

XIV.

Georgius, cui epistolam dedi, iam dudum condiscipulus noster est, moribusque, ut nobis quidem videtur, si quis alius modestus. Unde una cum eo ad philoso-

ἄλλος ἐπεικῆς. διὸ καὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν κεκοινωνήκαμεν αὐτῷ. τοῦτον οὖν ἐδόκει μοι καλῶς ἔχειν συστήσασαί σοι (τοὺς γὰρ χρηστούς εὖ οἶδα ὅτι βούλει γνωρίζειν), ἄλλως τ' ἐπεὶ καὶ γειτνιά τῇ χώρᾳ· τυγχάνει γὰρ ὢν Κιεριεύς καὶ μέλλει νῦν οἴκοι ποιῆσθαι τὴν διατριβήν. ἔσται δὲ σύστασις ἀογλός σοι καὶ ὄλυπος· εὐλαβῆς τε γὰρ ἔστι πάνυ τῷ τρόπῳ, καὶ προήρηται ζῆν ἀπραγμόνως. ἀλλὰ γνώριζε τὸν ἄνδρα, καὶ ἐπιμελοῦ ὡς τοιούτου καὶ οὕτως ἔχοντος πρὸς ἡμᾶς. δῶσει δέ σοι καὶ τοὺς λόγους οὕτως οὕς ἀνέγνωμεν.

ιε'.

Καλλιμάχος, ὑπὲρ οὗ γέγραφα τὴν ἐπιστολήν, ἔστιν ἡμῖν τῶν συνεσχολακόντων· συμβέβηκε δ' αὐτῷ συμπεπτωκέναι τύχῃ τινί, περὶ ἧς εὖ οἶδα ὅτι καὶ σὺ ἀκήκοας. ἀπῆκται γὰρ ὑπὸ τοῦ Δρομοκλείδου ἔκτινος φιλονεικίας μειρακιώδους, καὶ ἔστιν ἐν τῷ ἀκῆματι χρόνον ἡδὴ πολὺν· ἀξιοὶ δὲ ἡμᾶς δικαίαν ἀξίωσιν καὶ ἦν ἂν φίλος ἀξιώσειεν, βοηθεῖν αὐτῷ. τὴν δὲ βοήθειαν οὐθ' ἡμεῖς ἔχομεν εἰς ἄλλον ἀνενεγκεῖν, ἐκείνός τε διαρρήδην λέγει καὶ οἶεται σοῦ βουλευθέντος βραδείαν εἶναι τὴν σωτηρίαν αὐτῷ, οὐτ' ἀπέχθειαν οὐδεμίαν ἔχουσαν οὐτ' ἔχθραν· οὐδένα γὰρ εἶναι τὸν ἐναντιωθησόμενον. ὁ γὰρ αὗ Δρομοκλείδης αἰεὶ μὲν καὶ ἐν ἄπασι, ὡς ἐγὼ κρίνω, χρηστός ἐστι καὶ εὐγνώμων, ἀτὰρ δὴ καὶ τὰ πράγματα πάλαι σπουδάζει διαλυθῆναι. καλῶς ἂν οὖν ποιοῖς καὶ ἡμῶν ἕνεκα καὶ αὐτοῦ, ποιησάμενός τινα ἐπιμέλειαν τοῦ ἀνδρός, ὅπως σωθῆ· τὰ γὰρ φιλόανθρωπα εὖ οἶσθ' ὅτι καὶ ἡμεῖς ἂν, εἰ βούλοιο, παραινέσαιμεν. ὥστε μὴ καταπρόϊεσθαι μηδ' ἄλλῳ παριέναι τὸ συντελεῖν, ἀλλὰ ταῦτά γε ποιεῖν. ἔρρωσο.

phiam incubuimus. Hunc tibi commendare haud absolum mihi visum est (bene enim scio te probos homines cognoscere velle), praesertim cum agellus eius aedibus tuis proximus sit. Est enim Cierciensis, ac nunc domi vult commorari. Commendatio autem ista molestia carebit neque agritudine animum tuum afficiet; maxime enim verecundus est litiumque expertem vitam agere constituit. Sed cognosce virum, eiusque curam gere, ut qui sit qualem dixi, summaque nos attingat necessitate. Dabit autem tibi ille etiam orationes, quas perlegimus.

XV.

Callimachus, cuius causa epistolam scripsi, in iisdem nobiscum versatus est scholis. Nactus autem est malum, quod bene scio te non ignorare. A Dromoclide enim ob litem quandam puerilem in carcerem deductus est, ibique diu tenetur. Poscit autem a nobis quod iure et ut amicus poscere posse videtur, ut sibi auxiliemur. Auxilium autem neque nos alii homini committere possumus, et vero ille diserte dicit et opinatur, te volente habeat sibi salutem repertum iri, quae neque offensionem habeat neque odium; neque eum quemquam fore, qui contradicat. Dromoclides enim me iudice cum semper et ubique probus est et aequus rerum aestimator, tum controversiam istam dudum gestit componi. Itaque nostra causa et illius recte feceris, si curam aliquam hominis egeris, ut liberetur custodia; non enim ignoras actiones humanas a nobis quoque, si velis, excitari. Unde noli hoc negotium e manibus dimittere neve alium designare qui exsequatur, sed ipse rem administra. Vale.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PROCOPII SOPHISTÆ EPISTOLÆ.

α'. Νηφαλίω.

Ἦσθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, εἰς ἔργον δὲ ταύτην ἀγαγεῖν βουλόμενος οὐκ ἔσχον ὑπουργῶσαν τῇ προθυμίᾳ τὴν χρείαν. τὸ δ' αἴτιον τύχην μὲν οὐκ ἂν ποτε εἴποιμι, καὶ μάλιστα πρὸς ὑμᾶς, θεοῦ δὲ πάντως πρόνοιαν κυβερνώσων ὡς βούλεται τὰ ἡμέτερα.

β'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν ἀρκεῖ μὲν εἰς σύστασιν φιλίας ὁ τρόπος· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀρορυμὴν εἶναι προσήκει τινά, δι' ἧς δεῖ πρῶτον εἰς λόγους ἐλθεῖν, εἶτα πειραθέντας θαυμάζειν, τούτου γάρην ἐπέβουκα τῷ λογίῳ Θεῶνι τὴν ἐπιστολήν. πρῶτον γὰρ διὰ ταύτην εὐμενῶς αὐτὸν ὄψαι, ὕστερον δὲ περιττὰ νομίσας τὰ γράμματα δι' αὐτὸν οἶμαι θαυμάσεις τὸν ἄνδρα.

γ'. Καισαρείῳ καὶ Εὐβούλῳ.

Πυθαγόρας ὁ Σάμιος ἀλλ' οὐδὲ τοῦτόν φασιν ὡς μέγρι παντὸς εἶμα σιγῆν, ἀλλ' ὄριστο χρόνος αὐτῷ μεταβολὴν ἔχων ἐπὶ λόγους, καὶ μετεβάλλοντο. ἀλλ' οὐδὲ παρ' ὃν ἐσιώπων χρόνον ἔδει δῆπουθεν μηδὲν παρ' ἀλλήλων εἰδέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν γιῶνταν εἶχε σιγή, ἣ δὲ χεῖρ διηκονεῖτο τῇ γνώμῃ, καὶ διὰ τῶν γραμμάτων πάλιν ἐφθέγγοντο. ὑμεῖς δὲ εἰ μὲν τὸν Πυθαγόραν ζηλοῦτε, καὶ δὴ πέρας ἔστω σιγῆς, λύσει γὰρ αὐτὴν εἰκότως ὁ χρόνος· εἰ δέ τι πλέον φέροντες ἤκατε, σκληροὶ τινες ὑμεῖς καὶ ἀντερᾶν οὐκ εἰδότες. καίτοι τὸν Ἀλφειὸν λόγος ποταμὸν ὄντα καὶ τοσοῦτον Ἀρεθούσης ἀπωκισμένον μέχρι καὶ νῦν ἐκ Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν ὄρᾶν, καὶ διὰ μέσης θαλάττης ἀγόμενον σκοπεῖν ὅπως καλὸς τε ἦ καὶ διακμήν γλυκὺς τῇ πηγῇ. ἣ δὲ δέχεται τὸν ἔραστην κεκαμηκότα καὶ δίδωσιν ἐκυστήν, καὶ ἴσους ἂν τότε ζήτην ἀφροδίτην ποταμοῦ καὶ πηγῆς. ὑμεῖς δὲ οὔτε φοιτᾶτε πρὸς ἡμᾶς τοῖς λόγοις, οὔτε φοιτῶντας ἀμείβεσθε. ἀλλὰ γὰρ δοίητε τέλος ἐγκλημάτων ἡμῖν· εἰ δὲ μή, — ἀλλ' οὐ βούλομαι τι λέγειν, ἵνα μὴ λυπήσας ἀπέλθω.

δ'. Γερμανῷ.

Ὅσον οἱ ἀγαθοὶ λυποῦσιν ἄνδρες πεῖραν αὐτῶν παρέχοντες καὶ ἀφιστάμενοι τῶν ἐγνωκότων, νῦν

I. Nephalio.

Vestris litteris acceptis magno sum affectus gaudio, quum autem ad effectum perducere ipsas vellem, non habui ministrantem voluntati facultatem. Caussam vero non fortunam dixerim præsertim apud vos, sed omnino dei providentiam pro arbitrio res nostras gubernantem.

II. Philippo fratri.

Bonis viris sufficient ad amicitiam iungendam mores; sed quoniam necesse est, ut et occasio quædam offeratur, qua primum se in sermonem dent, deinde periculo facto invicem admirentur, hac de caussa erudito Theoni hanc tradidi epistolam. Primum enim ob hanc benevole eum videbis, postea supervacaneis habitis litteris propter ipsum opinor hominem miraberis.

III. Casario et Eubulo.

Ne Pythagoram quidem Samium aiunt in omne tempus silentium coluisse, sed præfinitum ab eo erat tempus, quod rursus loquendi daret facultatem, atque in viam tum redibant. Verum ne illo tempore quidem, quo sielebant, nihil a se mutuo sciscitari oportebat, sed linguam continebat silentium, manus vero menti inserviebat, et rursus per litteras loquebantur. Vos si Pythagoram imitamiini, sit etiam terminus silentii: merito enim tempus ipsum solvet. Sin vero plus quiddam adfertis, duri vos estis et redamare nescii. Atqui Alpheum fama est fluvium tantoque intervallo ab Arethusa disiunctum usque ad hoc tempus etiam ex Peloponneso Siciliam spectare, et per medium mare ductum videre ut pulcher sit et dulcis fonti conservetur. Illa vero amatorem recipit defessum et præbet se ipsam, ibique est videre miram fluvii atque fontis Venerem. Vos vero neque sermonibus ad nos acceditis, neque accedentibus parem gratiam refertis. At finem nobis criminationum faciatis, sin minus, — at non dicam, ne vobis offensâ discedam.

IV. Germano.

Quantum dolorem afferant boni viri, si, postquam sui copiam fecerint, deinde eos, in quorum notitiam perve-

ἔργῳ μαθῶν διηγοῦμαι τοῖς ἄλλοις. ὑμᾶς γὰρ ᾗδεν μὲν καὶ πρὶν εἰς λόγους ἔλθειν· εἰ δὲ θαυμάζεις ὀπόθεν, διδασκάλους εἶχον ὅσοι πειραθέντες ἐθαυμάζον. ὡς δὲ καὶ γὰρ συμμίζας ἐμάνθανον, χάριν μὲν ὀμολόγουν τῇ τύχῃ, πάλιν δὲ ταύτην ἐμεμφόμην εἰ τοσοῦτου γεύσασα πράγματος ἄκρῳ δακτύλῳ φασὶν εἶτα τὴν ἡδονὴν ἀφαίρησεται. καὶ οὐ τοσοῦτον ἠΰφρανε τὸ παρόν, ὅσον αἱ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδες ἐλύπουν· ἐλογιζόμην γάρ, ὅτι δὴ θᾶττον ἡμᾶς οἰχίση καταλιπών. τοῦτο δὲ καὶ γέγονε καὶ συμβῆναι λυπεῖ, καὶ ἀπορροῦμαι τῷ πράγματι, σὺ δὲ φιλονεικεῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον ἡμῖν ἐξάπτειν τὸν ἔρωτα καὶ πόρρω γενόμενος. τῇ γὰρ εἰς ἐμὲ σπουδῇ καὶ τὰς ἐμὰς ἐλπίδας ὑπερβάλλον ἐνίκας. ἀλλ' εἴθε γὰρ τις θεῶν εὐμενῆς ἡμῖν γένοιτο καὶ σε θᾶττον ὡς ἡμᾶς αὖθις ἐνέγκοι.

ε'. Ἰωάννη.

Εἰ τῆς περὶ φίλους ὀλιγωρίας ἦσαν γραφαί, καὶ μέ τις εἰσῆγεν εἰς δικαστήριον αὐτὸ δὴ τοῦτο κατηγορῶν, ὡς ἀδοκίῃν οὐ μετρίως ἐν οὐδενὶ φίλον ποιούμενος, οὐκ ἂν ἄλλως τῆν νικῶσαν ὤμην λαθεῖν ἢ σὲ παρεχόμενος· μάρτυρα τὸν νῦν οὐκ οἶδ' ὅπως ὀφθέντα κατήγορον· οὕτω μοι παρ' ἐλπίδας ἐξέβη τὰ παρὰ σοῦ, εἰ βραχὺ τί σε πρᾶγμα διστάζειν ἐπ' ἐμοὶ παρεσκευάσεν. ἐγὼ γὰρ οἶδα καὶ μὴ φίλους πυκνὰ δὴ τοῖς γράμμασι βάλλοντας, ὅταν λαθάνειν ἐθέλωσι, καὶ φίλους σιωπῶντας, ὁπότε τῇ μνήμῃ τῶν ἀπόντων ἀρκούμενοι πρὸς ἐτέρους ἠσχίλῃνται. οὐκοῦν οὔτε τὸ γράφειν εὐνοίας, οὔτε τὸ σιωπᾶν ἐγκλήματος, μὴ τῆς γνώμης βεβαιούσης ἐκότερα. οὐκ οὖν ταῦτα παρεῖς ἐκεῖνα δὴ σκόπει, εἰ μηδὲν μοι τῶν ὑμετέρων δίδωσι λήθη, εἰ διὰ παντὸς ἄγω λόγου καὶ θαύματος ὡσπερ ἐπὶ τῇ μνήμῃ κοσμούμενος, εἰ τὸν Ἰωάννην εἰπόντων τὸν γλαυκὸν πάντως τῇ λόγῳ προσέθηκα. ταῦτα σκοπῶν ἀγαπήσεις σιωπῶντα μᾶλλον ἢ φηγεγόμενον ἕτερον, εἰ καὶ τὸ Δωδώνης αὐτῷ χαλκεῖον ἐπὶ τῆς γλώττης ἦγεῖ. ἀλλ' ὅπως μὴ ταύτην ἀπολογίαν ἔγχειν ἡγούμενος σιωπήσης· εἰ δὲ μή, τάναντίκα φηγεγόμεθα.

ε'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Μακρὸν ἡμῖν εἰσιγῆσας χρόνον καὶ τὸ πρᾶγμα φέρειν οὐκ ἔχομεν. σκόπει γάρ, χειμῶν ἦν καὶ οὐ μετρίως ἐφέρομεν, ὥρθησαν γελιδόνες καὶ οὐδὲ μετὰ τούτων ἐφθέγξω, καὶ νῦν ἄδουσι τέττιγες καὶ παρ' ἐλπίδας ἡμῖν ἡ σιγή. εἰ μὲν οὖν πρὸς λύπην ταῦτα, ἀγνωσθὲ μὲν ὅτι ποτὲ πράττων ἐλύπησα, ὅμως δ' οὐκ ἂν ὑμᾶς οἷμαι μεῖζον τιμωρίαν λαθεῖν· εἰ δὲ τῆς πάλας σπουδῆς εἰς βραθυμίαν μετέστης, ἀδικεῖς μὲν συγγενείας νόμον, παραβαίνεις δὲ φιλίας θεσμόν. εἰ δὲ μὴ ὀσχερῆς εἴπειν, τάγ' ἂν τίς σε φαίη καὶ σαυτοῦ γεγενῆσθαι κατήγορον· οἷς γὰρ ἡμῖν σιωπῶσιν ἐπέπληξας, τούτοις ὥσθις αὐτὸς ἀλισκόμενος. καὶ πῶς ἂν ἔγχοι λόγον τὸν πεπειχότα λαλεῖν τὴν τοῦ πεισθέντος με-

nerē, derelinquunt, re ipsa doctus reliquis iam enarro. Nimirum vos noram et ante quam sermonem tecum instituerem. Quod si miraris unde, præceptorē habebam quotquot experti vos admirabantur. Quum vero et ipse tua usus consuetudine didicissem, gratias quidem agebam fortunæ, sed rursus eam reprehēdebam, si tanta regustata summo quod aiunt ōgito mihi adeptura voluptatem esset. Nec tanto me gaudio præsentia quanto futuri temporis expectatio dolore afficiebat. Scilicet cogitabam, te brevi nobis relicti discessurum esse, idque et contigit et factum peperit dolorem. Atque ego quomodo hac ex re me expediam nescio, tu vero operam das, ut magis nobis amorem incendas etiam procul semotus. Tuo enim in me studiō spem etiam meam longe superabas. Sed utinam deorum aliquis propitijs nobis sit et te mox ad nos reducat.

V. Ioanni.

Si neglectorum amicorum essent actiones, meque quispian in iudicium vocaret eo ipso nomine accusans, quod peccarem non mediocriter pro nihilo amicum ducens, non aliter me vincere caussam posse arbitror quam si te adhiberem testem, qui nescio quomodo nunc accusatoris partes suscepisti. Adeo præter exspectationem hoc mihi abs te contigit, si exigua quædam res te ut de me dubitares impulit. Ego enim scio, et qui non sunt amici frequenter telorum instar litteras conicere, si latere velint, et amicos silentium agere, si absentium memoria contenti negotiis cum alijs gerendis distineantur. Itaque neque scribere in benevolentia, neque tacere in crimine ponendum, nisi utrumque confirmet animi sententia. His igitur omissis illa iam reputa, an quicquam sit, quod meo in animo vestras res obliteret, an omni te oratione colam, quasi tua memoria glorians, an Ioannem appellans eundem et suavem omnino cognominem. Hæc reputans magis me diligēs tacentem quam loquentem alium, etiamsi Dodonæ alienum in lingua ei sonet. Verum ne hanc te excusationem habere putans taccas, sin minus, dissonabitus.

VI. Philippo fratri.

Per longum tempus nobis tacuisti, id quod ferre non possum. Vide enim, hiems erat et non mediocriter ferebamus, apparuerunt hirundines, neque cum his loquutus es, iamque cicadæ canunt et præter spem nobis tuum silentium est. Quod si facis iniuriam tibi factam putans, quo te læserimus, nescimus; tamen non credo maiores te a nobis pœnas repetere potuisse. Sin a pristino studio ad despicientiam discivisti, cognationis lædis legem et amicitiae præcepta migras. Pace tua autem dixerim, tui ipsius quispiam dicat te accusatorem esse factum: quibus enim eos tacentes obiurgasti, his aperte iam ipse es obnoxius. Et quomodo non absurdum videatur, eum qui loqui iusserit, alterius, cui persuaserit, silentium in

ταλαμβάνειν σιωπῆν; ἀλλ' ὦρα λοιπὸν καὶ σοφιστὴν με καλεῖν καὶ παίζειν ἅμα τῷ λόγῳ. οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα πάντως, καὶ ὅ τι ἂν λέγῃς, οἴσω μετρίως, εἰ φθεγγομένου μόνον ἀκούσομαι.

ζ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡ μὲν λυποῦσα διὰ τὴν σιγὴν ὦρα καὶ δὴ πέρασ ἔχει καὶ πέπαυται, ἐγὼ δὲ τοι μέγα φρονεῖν ἐθέλων ἐλπίδι γραμμάτων τῶν παρὰ σοῦ, ἑμαυτοῦ τε γίνομαι καὶ μνήμην λαμβάνω τῶν παρελθόντων· ὅσον γὰρ τοῦπὶ σοὶ σιωπῶντι τὸ πᾶν ἡμῖν ἔτος ἐστὶ χειμῶν. μᾶλλον δὲ καὶ ποθεινότερον ἡμῖν τὸν ὄντως χειμῶνα ποιεῖς, ὅσον ἐν ἐκείνῳ μὲν φέρεται παραμυθίαν τὸ τὴν σιγὴν ἀναφέρειν τῇ τῆς ὥρας ἀνάγκῃ, τοῦ δὲ θέρους λείπεται ἡμῖν θαυμάζειν ὅτι μηδεὶς παρὰ σοὶ λόγος τῶν ἐραστῶν· τὸ γὰρ ἀπεινὰ μὲν τὴν ἀνάγκην, σὲ δὲ πάλιν σιγᾶν, ἡμῖν τοῦ καταφρονεῖσθαι παρίστησι δόξαν. ἀλλ' ὡ πάντες Ἑβραῖοι, εἰς πείραν ἄγετε τοῦτον τῶν ἡμετέρων, ὅπως αἰσθησιν λάβῃ ποτέ, δεινὸν ὅσον ὑπῆρχεν ἐραστῆς παρορῶμενος.

η'. Ζαχαρίας.

Λῦσον ἡμῖν μετὰ τοῦ χειμῶνος τὴν σιωπῆν· ἀμφοτέρω μὲν γὰρ ἐπαχθῆ· εἰ δὲ ἦν διὰ πικρῶς σοῦ λαλοῦντος ἀκούειν, καὶ χειμῶν ἂν ἡμᾶς οὐδὲν ἐλύπει τοσοῦτον. ἀλλὰ γὰρ θλω βεύματι τὴν σὴν ἡμῖν ἐπάφες πηγὴν. νικᾷ γὰρ αὐτὴ παρ' ἐμοὶ τὴν ἐκ τοῦ ἔαρος ἡδονήν, εἰ καὶ νέον ἐν τούτῳ τὸ φῶς, εἰ καὶ γελιδόνες ἐν τούτῳ πληροῦσι τὰς ἀκοὰς τῆς ᾠδῆς, ἐμοὶ δοκεῖν ὑμνοῦσαι τὴν ὦραν, καὶ τὰ βόδα τῆς κάλυκος ἀναδύντα μέσην τινὰ καὶ κεκραμένην παρέχει τὴν θέαν καὶ εἰς μνήμην ἄγει διηγημάτων ἀρχαίων, ὡς ἦν Ἄδωνι καλὸς καὶ Ἀφροδίτῃ τοῦτον ἐξήτει, καὶ ἡ τεκοῦσα τοὺς Ἑβραῖοι οὐκ οἶδ' ὅπως ἐβῶν ἐπαιδεύετο, τῶν δὲ παιδικῶν ἀποτυχοῦσα πληττεται τε τὸν πόδα καὶ φαίνεται τὸ βόδον. ἀλλὰ ἡμῶν ἐρώντων ὡς πρὸς τὴν σὴν φωνὴν μικρὰ ταῦτα νομίζεται.

θ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἰδοῦ σοὶ καιρὸς πάλιν ἀπαιτῶν τὴν πρὸς τοὺς δεομένους φροσίν, ὃ δὲ τὴν ἀφορμὴν διδοὺς πάλιν ἐγώ, ὥστε διγύθεν εὖ οἶδ' ὅτι χάριν ὑμολογήσεις, ὅτι περ εὖ ποιεῖν εὖρες καὶ ὅτι σοὶ τοῦτο γέγονε δι' ἐμέ. χαίρεις γὰρ ὄντως εὖ ποῖων ἢ πάσχοντες ἕτεροι, καὶ τὸν τὴν ἀφορμὴν δεδωκότα κἂν εὐεργέτην προσείποις. ὡς τοῖνον σοὶ χάριν θῶσων μᾶλλον ἢ ληψόμενος οὕτω σεμνύομαι. ἀλλὰ τί τὸ πρᾶγμα; γελῶν εὖ οἶδ' ὅτι πυρθάνη. Ἀλέξανδρός τις παρ' ἡμῖν ἐπὶ ζύλοις τὴν ἐμπορίαν ποιεῖται, κἀντεῦθεν ἔχει τὸν βίον. οἷα δὲ εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους, κοινωὸν τινὰ ποιεῖται τοῦ πρᾶγματος (Εὐθύμιος αὐτῷ τοῦνομα), ὅπως ὃ μὲν πέμποι τὰ δοκοῦντα, ὃ δὲ μένων δέχοιτο, καὶ τὴν

se recipere? Sed tempus iam est, ut soplustam me appelles et huic voci iocos admisceas. Nil hoc omnino molestiæ nobis facesset, et quicquid dices, feram moderate, si te loquentem modo audiam.

VII. Eidem.

Tempus ob ta' iturnitatem molestum finem iam habet atque desiit, ego vero superbire volens spe tuarum litterarum iam respisco et prateritorum repeto memoriam. Quam enim te silente totus nobis annus hiems est! Immo optatiorem etiam nobis veram reddis hiemem, siquidem in illa consolationem nobis affert, quod silentium temporis necessitati imputamus: aestate vero reliquum nobis est lamentari, quod nulla a te ratio ducitur amantium. Nam abesse necessitatem, at te tamen rursus tacere, suspicionem nobis iucit, ne contemtui esse credamus. Sed o amores universi, conscium hunc facite nostrarum rerum, ut sentiat aliquando, quam grave sit amantem negligi.

VIII. Zachariæ.

Rumpe nobis una cum hieme silentium: utrumque enim molestum est. At si semper loquentem audire te liceret, hiems non tantas molestias nobis crearet. Sed enim toto flumine tuum fontem nobis immitte: vincit enim iste apud me ex vere perceptam voluptatem, etiamsi novum in hoc sit lumen, etiamsi hirundines in hoc cantu suo aures impleant, ut mihi videtur temporis lucunditatem celebrantes, atque rosæ ex calyce prodeuntes medium quoddam et temperatum spectaculum exhibeant. fabularumque antiquarum memoriam recolant, ut Adonis erat formosus, eumque petebat Venus, et quæ pepererat Amores nescio quomodo amare discebat, frustrata autem amasio vulnerato pede edebat rosam. Sed nobis amantibus, si cum tua voce comparentur, exigua hæc putantur.

IX. Eidem.

En tibi iterum tempus indigentibus ferendum requirens auxilium, qui que occasionem dat, iterum ego sum, ut gratias sine dubio utrimque habiturus sis, et quod de quo bene merearis invenisti et quod mea causa hoc tibi contigit. Gaudium enim revera ex conferendis beneficiis maius percipis quam ex accipiendis alii, atque eum, qui occasionem dederit, benefactorem adeo appellaveris. Quare ut magis daturus tibi quam accepturus beneficium ita glorior. Sed quid rei sit, sat scio ridens interrogabis. Alexander quidem apud nos lignis mercaturam facit et inde victum habet. Ut autem plerumque solent eiusmodi homines, socium negotii assumit quendam Euthymium nomine, ea conditione ut alter mitteret, de qui-

ἐμπορίαν οὕτω ποιοῦνται. οὗτος τοίνυν τὴν τῶν Ῥοδίων οἰκίαν παρ' ὑμῖν, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁμῶς φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν. τὸν δὲ ἀδικοῦντα Ῥωμαίων γλώττει κογκούσσωρα εἰποῖς νομοθετεῖ γὰρ μὴ εἰσθότα καὶ καινοτέρου κέρδους ἀφορμὴν μηχανάται, ὥσπερ οὐχ ὑμῶν ἀρχόντων τῆς Ῥόδου. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς εἰκὸς ὑμῶν οὐκ εἰδότεων οὐκοῦν παύεσθαι μαθόντων, ὅπως ἐγὼ μὲν σοὶ γάρην εἰδείην, ὃ δὲ τυγόντων τῶν δικαίων ἐμοί, διηγούμενος ὡς ἡδικεῖτο καὶ πέπαυται.

ι'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Πάλιν γράμματα παρ' ἡμῶν καὶ πάλιν τῶν σιωπώντων ὑμεῖς. καὶ δέδοικα μὴ καὶ φλυαρίαν ἡμῶν τινὰ καταρῆξαι· παντελοῖς γὰρ σιγῶν καὶ τοὺς ὀπισθοῦν λαλοῦντας φλυάρους εἶναι δοκεῖς. εἰ δὲ σὺ τοὺς φίλους ἀπὸν παρορᾷς, πᾶσι τοῖς ἀποῦσι λείπεται τὸ σιγᾶν. οὐκοῦν γενοῦ πάλιν ἐκεῖνος καὶ φθέγγου πρὸς ἡμᾶς· οἱ γὰρ ἀγαθοὶ μὴ τὸ προσῆκον ποιοῦντες παράδειγμα πρόκεινται τοῖς πλημμελεῖν βουλομένοις. σὲ δ' ἂν βουλομένη καὶ γνώρισμα φέρειν ἀνδρὸς μὴδ' ἂν εἴ τι γένοιτο τῶν προσχόντων ὑπερορῶντος. πρὸς δὲ τὴν χρείαν τὴν ὑμῖν γραφεῖσαν οὕτω σπουδαίους ἑαυτοὺς ἐπιδείξατε, ὡς ἡμῖν ταύτην ἀνύοντες. ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὡς καὶ πλείονα τὴν προθυμίαν γενέσθαι βούλομαι παρ' ὑμῶν. ἀντὶ γὰρ πλείστων χαρίτων μίαν ταύτην ἐκτίνομεν τῷ δεομένῳ τῆς χρείας.

ια'. Στρατηγῷ καὶ Ἰλασίῳ.

Πάλιν ὑμῖν ἐκ τῶν ἀμπέλων ἰχθύς, καὶ ἀγροὶ τὰ τῆς θαλάττης, ὡς εἶοικε, χορηγοῦσι, καὶ ἅμα χωρία καὶ θάλατταν ὑμῖν ὑπάρχει τρυγᾶν καὶ πῆ μὲν βότρυς λαμβάνειν πῆ δὲ πάλιν ἰχθύς. καὶ εἶοικεν ἢ θάλαττα τοὺς ὑμετέρους τρόπους μιμεῖσθαι· ὑμεῖς τε γὰρ προθύμως χορηγεῖτε, κακείνη πρὸς τὴν ὑμετέραν ὑπουργεῖν ἐθέλει φιλοτιμίαν. ἡ δὲ παρ' ἡμῖν θάλαττα ἴσα καὶ ἡπειρώτας ἡμᾶς ἀπεργάζεται, πλὴν ὅτι παρέχει τὰ κύματα καὶ χορηγεῖ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπειλὴν ἰχθύων χωρίσ.

ιβ'. Ἰωάννῃ.

Ὁ λογιώτατος Διόδωρος λύσις ἡμῖν ἔστω τῆς πρὸς ἀλλήλους σιγῆς, καὶ σὲ γράφειν ἀπαιτῶν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν σοὶ διδοῦς. φίλος μὲν γὰρ οὗτος ἐμός, ἤδη δὲ πρὶν ἰδεῖν καὶ σὸς ἐτύγγανεν ἔραστῆς· οἱ γὰρ ἐξ ἡμῶν λόγοι τὰ περὶ σοῦ διηγούμενοι καὶ πρὸ τῆς θέας ἐποίουν τὸν ἔρωτα. ὃ γὰρ ἀνὴρ ἐρωτικὸς ἔστι τῶν καλῶν καὶ πολυπραγμονεῖ τοὺς χρηστούς, ὥσπερ δεδιὼς μὴ ποτέ τις τοιοῦτος ὦν διαλάβῃ. καὶ τί σοὶ τὰ περὶ τούτου λέγειν με δεῖ; πάντως γὰρ τῇ πείρᾳ τοῦτον μαθὼν ἐλάττω νομίσεις τὸν ἔπαινον καὶ ἀσθενῆ με καλέσεις ῥήτορα, ὡς οὐδὲ τὰ προσήκοντα λέγειν δυναίμενος.

bus convenisset, alter manens acciperet, et ita mercaturam facerent. Hic igitur Rhodi apud vos habitat, o Iuppiter, et tamen sibi iniuriam fieri dicit. Auctorem autem iniuriæ Romanorum lingua *concussorem* dixeris: iubet enim fieri prorsus inaudita atque novi lucri occasione machinatur, quasi non vos imperium Rhodi geretis. Sed hæc, ut videtur, vobis nescientibus. Quamobrem coerceatur, postquam didiceritis, ut ego quidem tibi gratias habeam, ille vero in integrum restitutus mihi, quomodo iniuria affectus et exsolutus sit enarrans.

X. Philippo fratri.

Iterum litteræ a nobis atque iterum tacentes vos. Et vereor ne inceptiarum etiam nos damnes: prorsus enim tacens eos etiam, qui quomodocunqne loquuntur, ineptos esse iudicas. Si vero tu absens amicos negligis, absentibus omnibus reliquum est ut taceant. Itaque fac ut rursus sis ille et nos alloquaris. Boni enim officium haud exsequentes exemplum propositi sunt delinquere volentibus, te vero velim et indolem præ te ferre hominis, qui nec si quid accidat quod æquum sit, negligat. Verum in negotio, de quo vobis scripsi, peragendo tam strenuos vos præbete ac si nobis illud peragatis. Dubito enim dicere, me velle ut maior etiam opera huc a vobis impendatur. Nimirum pro plurimis beneficiis hoc unum rependimus indigentibus.

XI. Strategio et Iasio.

Iterum vobis e vitibus pisces, et agri marinos fœtus, ut videtur, afferunt, ac prædia simul et mare vobis licet vindemiare et iam uvas accipere, alias rursus pisces. Et sane videtur mare vestros mores imitari: vos enim ad sumptum faciendum prompto estis animo, atque illud ad vestram liberalitatem sese vult accommodare. Nostrium vero mare idem et nobis facit continentem incolentibus, præterquam quod fluctus præbet ac minas suas absque piscibus perficit.

XII. Iovanni.

Eruditissimus Diodorus finem imponat mutuo inter nos silentio et abs te scripta flagitans et nostra tibi reddens. Scilicet amicus hic est meus, teque et antequam vidit cœpit diligere: nostri enim de te habiti sermones etiam ante adspicium excitaverunt amorem. Nimirum hic vir amans est bonorum, probosque curiose investigat, quasi metuens ne quis talis eum latoat. Sed quid est cur huius res tibi enarrem? Omnino enim usu eum cogresses et iusto minorem meam censebis laudem atque exsanguem me dices oratorem, qui ne iusta quidem verbis exprimere potuerim.

iv. Εὐσεβίῳ.

Εἰ τοὺς ποθοῦντας καὶ μία γηράσκειν ἡμέρα ποιεῖ, εἴ ὅσου με χρόνον γεγηρακέναι δοκεῖς οὕτω μὲν σου βληθέντα τῷ πόθῳ (τίς γὰρ πειραθεὶς οὐκ ἔρων ἀπαλλάττεται;), τοσοῦτον δὲ χρόνον ἐστερημένον τῆς θέας; ἀλλ' εὖ γε ποῶν τοῖς γράμμασιν ἐπικουφίζεις τὰ δυσχερῆ, τοὺς σοφοὺς ζηλώσας τῶν ἱατρῶν, οἳ μὴ θεραπεύειν ἔχοντες μόνον παραμυθούνται τὸ πάθος. τοιοῦτος ἡμῖν γέγονας ἀντὶ σαυτοῦ παρέγων τὰ γράμματα. καὶ νῦν τοὺς σφοδροὺς μιμοῦμαι τῶν ἑραστῶν καὶ διὰ τῆς εἰκόνας παραμυθούμαι τὸν ἔρωτα. τῷ δὲ καλῷ Μεγάλῳ σὲ μὲν φύσις, ἐμὲ δὲ τέχνη πατέρα ποιεῖ, ὥστε δι' ἐμοῦ παρεῖναι νόμιζε τὸ παιδίον. εἰ δὲ τι παραλείψω, τοῦτο νόμιζε μηδὲ δύνασθαί με ποιεῖν, καὶ μέμφομαι τὴν τύχην μὴ καὶ πάντα δυνάμενος, ἵνα σοι χαρίσωμαι τοσοῦτον ὅσον καὶ βούλομαι. ἀλλ' ὦ θεοί, μὴ διαμάχτροιμεν ἄμφω τῆς ἐλπίδος, ἣν ἐπὶ τῷ παιδί πεποιθήμεθα.

ιδ'. Ἰλατίῳ.

Εἰ τὰ τῶν φίλων κοινὰ παλαιὸς εἶναι βούλεται λόγος, ἔμοι δὲ φίλος ὁ λογιώτατος Πέτρος, καὶ σὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο. Εἰ δὲ δικαίως τοῦτον ἀπαράγομαι, δεῖξει μὲν πολλὰκίς ἡ πεῖρα, ἡ δὲ θέα σοι τέως μακρῶς τῆσιν τὸν τρόπον. οὗτος ὑμῶν τι δεόμενος καὶ βουληθεὶς πάντως τυχεῖν ἐμὲ πρὸς ταύτην ἐκίνησε τὴν ἐπιστολήν, νομίζων τοσοῦτον με δύνασθαι παρ' ὑμῖν ὡς μηδενὸς ἂν εἰκότως διαμαρτεῖν. ἀλλ' εἰ μὲν ἀληθῆ νομίζει, βεβαίωσον ἔτι τὴν γνώμην· εἰ δὲ ψευδοῖ, καὶ οὕτως ὑποῦργησον, ἵνα μὴ δειγθῶμεν ἐν τοῖς ἄλλοις τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν πλαττόμενοι. ἔχει δὲ καὶ τὸ δίκαιον συμμαχοῦν, ὅπερ σοι καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος καθέστηκε φίλον. τὸ δὲ δυνάμενον ἀδικίαν κωλύσαι περιδεῖν ἐν ἰσῷ καθέστηκε τῷ ποιεῖν, ὅπερ τῆς σῆς γνώμης ἀλλότριον. ἴσθι δὲ ὡς πάντως ἐπινεύσεις ἢ τοῖς γράμμασι τοῖς ἐμοῖς ἢ τῇ παρουσίᾳ περιθόμενος. ἐν μόνον λυθησεῖς, ἀμυλυτέραν τῇ ἀναβολῇ τὴν ἀρετὴν ἐνδεικνύμενος.

ιε'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Ὡ πόσα δύνανται καὶ μεταβάλλουσιν Ἐρωτες, καὶ βεβαίωσι τοῖς ἔργοις ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἐκείνων μεῖζον ἰσχύει. εἰκότασι δὲ λέγειν ὡς « μάλιστα πάντων μισοῦμεν ὑπεροψίαν. » κἀν τὴν ὀργὴν τις ἀνασπάσῃ καὶ παρίδη λόγους ἐρῶντος, ἐνήλλαξάν οὗτοι τὴν τάξιν, καὶ ὁ σεμνὸς ἐκεῖνος ἐξαίφνης ἐρᾷ καὶ φθέγγεται ταπεινόν. ἀλλὰ τί μοι βούλεται ταῦτα; ἤδη μὲν πάντως ἐπίστασαι καὶ γελᾷς, ἀλλ' ὅμως τιμῆς ἕνεκα τῆς ἐκείνων εἰρήσεται. ἔμοι γὰρ ὁ σὸς πόθος ὄλω βεῦματι προσβαλὼν εἴλακε τὸν λογιζομὲν ἐρ' ἑαυτόν, καὶ δεινῶς ἠπόρουσεν καὶ οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ γένωμαι. μίαν τοίνυν ἐδόκουν εἶναι παραμυθίαν, εἴ τι λέξεις

XIII. Eusebio.

Si anantes vel una dies reddit senes, quam diu me iam consensisse putas illa tui desiderio affectum (quis enim. te qui novit, non statim amore accenditur?), tamque diu tuo aspectu privatum? Sed recte facis quod litteris allevas molestiam, sapientes medicos imitatus, qui ubi sanare non possunt, satis habent mitigare morbum. Talem nobis te præbes pro te ipso exhibens litteras. Iam igitur vehementes amantes imitor, perque simulacrum consolor amorem. Optimo vero Megalo te quidem natura, me ars parentem fecit. Itaque per me præsto esse filium iudica. Si quid vero prætermiserim, hoc existima me nec facere potuisse, et vitupero fortunam, quod non possum omnia, quo tibi gratificarer tantum, quantum etiam vellem. Sed o dii, ne frustremur ambo spe, quam de puero concepimus.

XIV. Ilasio.

Si res amicorum communes esse vult vetus proverbium, mihique amicus eruditissimus Petrus est, tuus quoque merito censeatur. Quem an iure diligam, experientia fortasse monstrabit, interim tibi cultus eius habitusque quo sit ingenio probabit. Is vestræ quadam in re opis indigens et omnino voti compos volens fieri me ad hanc epistolam scribendam impulit, me tantum apud vos posse arbitratum, ut nunquam videar a vobis repulsam posse ferre. Iam si recte sic existimat, sententiam eius adhuc confirma, sin vero falso, sic etiam operam tuam commoda, ne vulgi existimatione mutuum inter nos amicitiam finxisse arguamur. Habet autem et iustitiam petitionis suæ adiutricem, quæ etiam nemine petente amica tibi est. Qui vero, quam arcere iniuriam possit, auxilium non fert, eadem est conditio quam qui committit ipse, id quod a tuo animo alienum est. Scito tamen, gratum te omnino facturum, sive litteris meis sive illius præsentia movearis, ingratum solum hoc, si tardiorum cunctando ostenderis virtutem.

XV. Filippo fratri.

O quam vim habent et quam mutationem afferunt amores, atque ipsis rebus nihil esse, quod se plus possit, probant. Videntur dicere « maxime omnium fastum odimus. » Iam si quis supercilium erigat et amantis contemnat sermones, mox ordinem illi mutant ac protinus magnificus ille amat et loquitur humiliter. Sed quid his mihi volo? iam tu quidem plane intelligis atque rides, at tamen honoris illorum causa dicetur. Mihi enim tui desiderium toto impetu accidens omnem ad se rapuit cogitationem, ac suramas in angustias adductus quid agerem non habebam. Unam igitur arbitrabar consolationem, si quid diceris absens et loquentem te sæpius au-

ἀπὸν καὶ φθεγγόμενον πολλὰκίς ἀκούσω. ὡς οὖν ἔγνωσεν τὸ πρᾶγμα, ξένον τι πέπονθας οἶμοι καὶ πρὸς ἀλαζονείαν ἐπήρθης. καὶ ἐγὼ μὲν ἤρων, σὺ δὲ παντάπασιν οὐ προσεῖγες. ἐδεόμην, καὶ ἦν μοι πλεόν οὐδέν. προύφερον τὴν συγγένειαν, ἀδελφὸν προσεῖπον, ὑπέμνησα φιλίου Διός, σὺ δὲ καὶ πάλιν εἰσίας. ἀμύχανον ἦν τὸ πρᾶγμα λοιπόν. τί οὖν καὶ γέγονεν; εἰπὼν τι πρὸς τοὺς Ἑρωίτας καὶ ἐδάχρυσσα, καὶ παρεκάλουν ἐπὶ τὰ τόξα καὶ πείθονται, καὶ οἱ μὲν ἔβαλλον, σὺ δὲ πειραθεὶς μετεβάλλου, καὶ ὁ πρὶν ἡμῖν ἀλαζὼν ἤτεις με γενέσθαι φιλάνθρωπον, ὅπως μὴ τῶν αὐτῶν πειραθῆς παρ' ἡμῶν, ὧν περ ἡμεῖς παρὰ σοῦ. ἀλλ' ὧ φίλοι Ἑρωίτες, ἐγὼ μὲν πείθομαι καὶ πρὶν ἀμύνασθαι διαλλάττομαι· εἰ δέ τι πάλιν νεανιεύσεται, — ἀλλ' οἷκ' ἂν οἶμαι τολμήσειε.

ις'. Ηλίχ.

Τῆς ὑμετέρας δωρεᾶς ἡ μὲν πείρα τοὺς ἐγνωκότας, ἡ δὲ φήμη τοὺς ἄλλους εἰς θαῦμα κινεῖ, ἐμὲ δὲ ἀμφοτέρω πρὸς τὸ ἀνάγραπτον ἔσαι τὴν ὑμετέραν ἔχειν εὐεργεσίαν. καὶ θαυμαζόμενος ἐφ' οἷς τοιούτων ἀγαθῶν γέγονα ὑπηρετῆς τῇ πατρίδι, εἰς ὑμᾶς ἀνάγω τῇ μνήμῃ τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν. ὅθεν εἰ παρὰ τὸ προσῆκον παρρησιάζομαι τὰ μικρὰ προσάγων ὑμῖν, θαυμαστόν οὐδέν· οὐδὲ γὰρ οἱ τοῖς θεοῖς λιβάνωτόν ἐπιύοντες πρὸς ἀξίαν τὴν χάριν, πρὸς δὲ δύναμιν τὸ δοκεῖν εὐγνώμονες ἐπιδείκνυνται. καὶ ἐπὶ τῶν ὑμῖν προσαγομένων τὰ μέγιστα τοῖς ἐλαχίστοις τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν πρὸς τὴν εὐεργεσίαν μετρούμενα.

ιζ'. Θωμᾶ.

Νῦν ὄντως ἡμῖν ἀνοῦσι Δίκη καὶ Μοῦσαι· καὶ σύνοικοι γίνονται τὴν σὴν εὐρύσεια ψυχὴν μεριζομένην ψήφῳ δικαίᾳ καὶ λόγοις. σύνεισι τὰ νῦν ἀλλήλαις ὡς περ εἰκὸς ἀδελφαί τε οὔσαι καὶ κοινὸν ἔχουσαι πατέρα τὸν Δία. ἐξ οὗ γὰρ ἀπέλιπες πάλαι δὲ χειρὸς οὐκ ἔχων ἔτι τὴν Καίσαρος, οἷα δήπου καὶ γέγονεν, ἀπέλιπον μὲν τὰς πόλεις ἡμῖν, ὑπερρωῶτο δὲ τὰ ἡμέτερα, ἦσαν δὲ παρὰ τῷ πατρὶ κατηγοροῦσαι τῶν ἐπὶ γῆς. ἀλλ' ἐπένευσε πάλιν, καὶ γέγονας παρ' ἡμῖν, καὶ νεάζει πάλιν τοῖς ὑπηκόοις ἡ τύχη. κἄν γὰρ ψῆφον ἐνέγκῃς, οὐκ ἀρνεῖται ταύτην ἡ Δίκη, κἄν λόγον εἴπῃς, ἐπαινοῦσι πάντως αἱ Μοῦσαι. ὁ δὲ μάλιστα τεθαύμακα λέξω. τὸ γὰρ τοσοῦτων προύγοντα μὴ τῶν ἐλαττώων ὑπεριδεῖν, ἀλλὰ καὶ λόγων ἀρχεῖν καὶ φιλίας μεμνήσθαι καὶ τι καὶ λεγόντων ἐθέλειν ἀκούειν, σοὶ μὲν προσθήκη τοῦτο τοῦ θαύματος τὰ Σωκράτους οἶμαι φιλοσοφοῦντι, ἐμοὶ δὲ τὸ χρεῖμα βαρὺ κατ' ἑμαυτὸν ὡς δύναμαι ζῶντι καὶ εὐγομένῳ λαθεῖν. καὶ εἰ μὴ κερδαίνειν ἐβουλόμην ἐτέραν αὐθις ἐπιστολήν, εἰσίων ἂν ἀπορῶν ὁ τι φθέξωμαι μετὰ σέ· νυνὶ δὲ καὶ γράφειν ἐρῶντι καὶ σιωπῶν οὐκ ἀνέχομαι, τὴν σὴν ἐγγέρον γλώτταν μουσικὸν αὐθις ἡχῆσαι καὶ μικροῖς τὰ μεγάλα θηρώμενος. πολλὰ δὲ

direm. Quum igitur intellexisses rem, heu mihi novum quid passus in superbiam es elatus. Atque ego quidem amabam, tu vero prorsus non curabas. Petebam, nec tamen quicquam hinc lucrabar. Proferebam cognitionem, fratrem appellabam, amicalis Iovis admonebam, at tu rursus facebas. Nulla supererat spes fore ut rem assequerer. Quid igitur accidit? Compellavi Amores lacrimans et ut tela caperent adhortabar. Morem gerunt. Et hi quidem iaculabantur, tu vero simul ac sensisti mutatus es, et qui ante superbus in nos fueras, iam misericordiam meam implorabas, ne idem tibi a nobis contingeret quod a te nobis. Sed o cari Amores, ego morem gero et antequam ulciscar in gratiam redeo: sin vero iterum superbiet, — at non audebit opinor.

XVI. Eliæ.

Vestrae liberalitatis eos qui cognoverunt experientia, reliquos fama in admirationem impellit, me vero utrumque adducit, ut vestram munificentiam nunquam non mandem litteris. Et si quibus ipse admirationi sum, quod talium bonorum extiterim auctor patriæ, vobis memoriâ bonorum causam acceptam refero. Unde si præter decorum libere loquor, exigua licet vobis offeram, mirum non est; neque enim qui diis thure sacra faciunt, pro dignitate gratiam referunt, sed pro viribus gratum animum significant. Itaque in eis quoque, quæ vobis offeruntur, maxima eandem cum minimis habent vim ad beneficium æstimata.

XVII. Thomæ.

Nunc revera nobis florent Iustitia atque Musæ et sociæ factæ sunt tua inventa anima inter iustum suffragium et litteras divisa. Conversantur igitur, ut par est, quippe sorores quum sint et ex communi patre oriundæ Iove. Ex quo enim reliquisti pridem neque amplius administrasti urbem Cæsaris, qualia sane acciderunt, reliquerunt illæ civitates nostras, nostra vero neglecta iacebant instituta. Erant autem apud patrem quæ in terra fierent accusantes. Sed annuit iterum et iam apud nos es, iterumque juvenescit subditis fortuna. Sive enim sentiam feras, non hanc improbat Iustitia, sive verba facias, laudant omnino Musæ. Quod vero maxime admirari soleo dicam. Scilicet quod, qui tot super homines excellas, inferiores minime contemnis, sed et colloquia ordiris et amicitia memor es et benignam loquentibus præbes aurem, tibi quidem additamentum hoc admirationis ex eo est, opinor, quod Socrates amplecteris philosophiam: mihi vero onus durum est, qui necum ipse quantum possum vivo et latere cupio. Ac nisi aliam rursus epistolam lucrari vellem, tacerem non habens quid post te loquerer: nunc vero et scribere erubesco, nec ut faceam a me impetrare possum, tuam linguam ad musicam edendam excitans, parvisque captans magna. Optime sit ei, qui nostrarum

κἀγαθὰ γένοιτο τῶν τὰς πόλεις ἡμῖν ἐπιτροπεύειν λαχόντι· δεῖξαι γὰρ πρὸ τῆς πείρας τὸ μέλλον βουλόμενος καὶ παλαιᾶς τύχης ἄγων εἰς μνήμην ὑμᾶς ἐκάλει συνεργούς καὶ πᾶσι τὸ μέλλον εὐθὺς ἐμαντεύετο. τὸν δὲ καλὸν Μέγαν ἠγάπων μὲν καὶ πρῶτον ὅσπερ εἰκὸς καὶ ὅσον εἶχον ἐδίδουσαν (ὁ γὰρ τῆς τέχνης οὕτω βούλεται νόμος), ἀλλὰ καὶ πατὴρ ὑπάρχει καὶ κηδεστής, ἱκανοὶ δὲ ἀρετὴν ἐμποιῆσαι καὶ τῶν βραθυμοῦντι σπουδῆν. ὑμῶν δὲ νυνὶ προστεθέντων τῶν νέων εὐζομαι δικαίαν εὐχῆν. Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δυναμίην τι μείζον ἢ πρότερον, καὶ ὄναίτο Μέγας ἡμῶν ὅπόσον ὁ κηδόμενος βούλεται.

ιη'. Στεφάνω.

Ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκεῖς; ἔτι ποθοῦντας ὑπερορῆς; τί τοσοῦτον εἰπέ μοι παθῶν; εἰ μὲν γὰρ οἶει τὸ βράδος ἐπὶ πλέον ἡμῖν ἐξάπτειν τὸν ἔρωτα, ἴσθι δὲ καλῶς ὡς εἰς ἄκρον ἀφίχεται, καὶ οὐκ ἂν ἔχοις ὅ τι προσθήσεις ἔτι τῷ πράγματι· εἰ δὲ σε τοῦ Μακεδόνος ἡ πόλις ἐφέλκεται χαρίτων ἕνεκα καὶ τοῦ δοκεῖν αὐτὸν ἔχειν ἤδη τὸν Ἑλικῶνα, ζήλου τὸν Ὀδυσσεῆα καὶ παρελλὼν τὰς Σειρήνας μέμνησο τῆς Ἰθάκης. καὶ γὰρ σε νῦν ἐπιθυμῶν ἀρχαίῳ σχήματι τεττιγοφόρον ἰδεῖν κέχρηνα τῇ θαλάττῃ καὶ περισκοπῶ τὰς ὀλκάδας, εἴποτε παρόντα θεάσομαι, σὺ δὲ μοι δοκεῖς τὸν Θησέως ἐκεῖνον ἐξηλωκέναι, καὶ ταῦτα τοῖς παισὶ κατηγούμενος, « νυμφίε Δημοφῶν, ἄδικε ξένε », ὅς οὐδὲ παιδὸς θέλεις ἔτι μεμνηθῆσαι καλοῦ τε ὄντος καὶ εἴ γε παρείης ἤδη σε δυναμένου πατέρα καλεῖν.

ιβ'. Φιλίππω ἀδελφῶ.

Εἰ τοῖς γονεῦσι τὸ προσῆκον ἀποδιδόναί παλαιοὶ τε λόγοι καὶ ὁ τῆς φύσεως βούλεται νόμος, πόσον εἰκὸς πατρίδι χάριν ἐκτίνειν, ἐξ ἧς προῦλθε καὶ τοῖς γονεῦσιν ἀρχή; ἐπὶ ταύτην σε νῦν ὁ καιρὸς καλεῖ, καὶ δόκει τὴν ἐνεγκοῦσαν ταύτην σοὶ δι' ἐμοῦ φωνὴν ἀφιέναι· οὕτω γὰρ καὶ τὸ δέον ἐση πεπληρωκὸς καὶ μνήμην ἡμῖν παράσχους τοῦ πράγματος, ὅσω καὶ περὶ τῶν μεγίστων ἡ χρεία. βαρὺ δὲ προσδόκα μηδὲν, ἀλλὰ σοὶ μὲν βῆστον διδόναι, μέγα δὲ τοῖς λαβοῦσι τυχεῖν. βασιλεῖ τῶν μεγάλων τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως δεήσεις ἐπιδοθῆναι βουλόμεθα διὰ τοῦ παρ' ὑμῖν ἀρχιερέως ἢ τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ, ἵνα τὸ τοῦ ἐπιδοθέντος ἀξίωμα λόγον τινὰ παράσχῃ τῶν διδομένων ταῦτα γὰρ ποιῶν κοινήν καταθήσει χάριν καὶ τοῖς αἰτήσασιν καὶ τοῖς αἰτηθεῖσιν ἡμῖν.

κ'. Ζαχαρίᾳ.

Τὴν παρ' ὑμῶν ἐδεξάμην ἐπιστολήν, ὅπερ ἔδει μὲν καὶ πάσαι γενέσθαι, ὅμως δ' οὐδὲ νῦν γενόμενον ἀπήμβλυε τι τῆς χάριτος. τοιοῦτόν τι τὸ τῶν ἐρίωντων πάθος ἐτειδᾶν μὲν ἀτυχῶσι, δυσχερεῖς αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα δο-

civitatum præfecturam sortitus est: volens enim antequam experiremur quid futurum esset demonstrare et pristinae fortunæ memoriam recolens vos adiutores vocabat ac de futuro statim vaticinabatur. Optimum vero Magnum et antea quantum par esset diligebam et quantum possem ei impertiebam: sic enim artis iubet lex. Verum et pater præsto ei est et affinis, qui sua virtute vel negligentem ad diligentiam excitare possunt. Nunc autem quum te iuveni propitium reddiderim, iustum votum nuncupo. Iuppiter aliique dii, utinam maius quid possem quam antea, ac tantum a nobis emolumenti Magnus percipiat, quantum vult, cuius curæ ille demandatus est.

XVIII. Stephano.

Etiamnum ad Nilum habitas? etiamnum amantes aspernaris? Quid, dic mihi, tantum passus es? Nam si cunctando magis nobis putas incendere amorem, probe scito iam ad extremum pervenisse, nec quicquam, quod rei addas, facile te habiturum: sin vero te Macedonis urbs ad se attrahit Gratiarum causa et quod videatur ipsum iam habere Heliconem, Ulixem imitare et præteritis Sirentibus memento Ithacæ. Etenim cupiens te iam veterum habitu videre tettigophorum in hio mari et naves circumspicio, si forte te præsentem conspiciam. Tu vero videris mihi Thesei filium illum imitari, idque pueros instituens, Sponse Demophon, hospes inique, qui neque filii meminisse vis, qui et formosus est et, si adveneris, iam te patrem poterit appellare.

XIX. Philippo fratri.

Si parentibus officium præstare quum veterum dicta tum lex naturæ præcipit, quantum par est patriæ gratiam rependere, ex qua parentibus vivendi initium prodiit? Ad hanc te præsens vocat tempus, et istam puta, quæ to edidit, hanc per me vocem ad te mittere. Sic enim et officio satisfeceris et nobis rei dabis memoriam. Agitur etiam de gravissimis, quanquam grave puta nihil, sed tibi quidem facillimum est dare, magnum vero accipientibus consequi. Regi magno supplicia pro civitate facta per summum pontificem vestrum aut regis fratrem reddi volumus, ut reddentis dignitas momentum aliquod libello adiciat. Hæc enim si feceris, communem gratiam inibis quum ab eis qui rogarunt, tum a nobis qui rogati sumus.

XX. Zachariæ.

Accepi vestras litteras, quod quidem iam dudum fieri oportebat, quanquam neque nunc demum factum de gratia detraxit. Habet hoc amantium affectus: si quod volunt non assequuntur, molestum eis videtur et ferre ne-

καί τε καὶ φέρειν οὐ δύνανται· ἡνίκα δὲ λάθονται τοῦ κοθουμένου, ὡς μηδὲν παθόντες τῶν προλαθόντων πόνων ἐπιλανθάνονται. ἀλλ' ὅπως μὴ νῦν τοῦτο μαθῶν πρὶν τι γράφειν αὐθις ἡμᾶς ἀνιάσης τῆ σιωπῆ· οὐδὲ γὰρ βουλοίμην ἔγωγε πολλὰ παθῶν εἶτα πάλιν εὐφραίνεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἂν οἱ Δελφοὶ ὄλωσ ἀυτῶν ἀπείναι τὸν Ἡύθιον ἔλοινοτο, εἰ καὶ παρόντος εὐθύς ἑορτῆν ἄγουσι τὴν ἐπιδημίαν Ἀπόλλωνος.

κα'. Θωμαῶ.

Τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐφραίνειν οἶδε καὶ χωρὶς θεάς ἢ μνήμη, καὶ τότε μάλλον, ἡνίκα τοὺς πειραθέντας ὄλου πληρώσαντες ἔρωτος μηκέτι παρῶσι χορηγούντες αἰετῆ θεᾷ τὴν ἡδονήν. τότε γὰρ ἀποροῦντες ὅτινες γένωνται τὸν πόθον ἔχουσιν ἀντι τῆς θεάς αἰετῆ χορηγούντα τὴν μνήμην· ἐαυτοῖς γὰρ ἀνατυποῦσι τοὺς ἀπελθόντας καὶ παρόντων σφίζονται μίμημα. ταῦτα γνωμολογῶ τοιοῦτω πάθει περιπεσιῶν, ἐξ οὗ καὶ πειραθεὶς ἐθαύμασα καὶ μὴ παρόντα πάλιν ζητῶ, καὶ τὴν τύχην προσεύχομαι μηχανᾶσθαι τι καινὸν καὶ συναγεῖν ποτὲ τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας ἑραστάς.

καδ'. Κάστορι.

Τῷ φέροντι τὴν ἐπιστολὴν πολλὰ παρὰ σοῦ τὴν εὐνοίαν ἀπαιτεῖ, γένος συνάπτον ἐμοί, γάμος τὴν οικειότητα βεβαιῶν, καὶ τὸ δὴ μέγιστον ἡμέτερα γράμματα. καὶ οὐκ ἀλαζονείας ὁ λόγος, θαρροῦντος δὲ μάλλον, ὡς τὰ μὲν μικρὰ μὲν τῆ φύσει, μεγάλα δὲ δύναται παρὰ σοί. δεῖται δὲ γλάττης δικαίας καὶ λόγων εὐροίας σβέσαι δυναμένης συκοφαντικῶν. οἶδα τούτων ὡς τῆς ἐμῆς ἐλπίδος κρείττων γενήσῃ φιλοτιμιῆ γὰρ αἰετῆ μείζον εἰς πείραν ἔλθειν ὧν ἂν τις ἐλπίσῃ παρὰ σοῦ. σὸν δ' ἂν εἴη λοιπὸν ἢ τὴν ἐμὴν ἐλπίδα νικῆσαι τοῖς ἔργοις ἢ μὴ ταύτης ἐλάττω δεῖξαι τὰ πράγματα.

καε'. Νεστορίῳ.

Χρεμύλος παπλοῦτηγεν ἐξαίφνης, ἢ κωμωδία φησί. καὶ σὺ νῦν πλουτεῖν εἰσικας, οὐπόποτε τοῦτο μαθῶν, Ἴρου δὲ πτωχότερος αἰετῆ γεγονώς. ἐκέλευεν ἄρα σοι παθεινοτέρα γέγονεν ἡ πατρις, ἢν πρότερον ἀπεκάλεις τῆς οἰκουμένης τὸ βράθρον, ὅλος δὲ τῆς ὕλης γέγονας, τῆ φιλοσοφία χαίρειν εἰπών. τὸ δὲ πρόξον ἐκεῖνο καὶ ἡμερον, ὅ σοι μόλις ἐνεποίησα τὸ πρότερον, καὶ τὰς ἐπὶ σοί τοῦ προκόψειν ἐλπίδας φροῦδα πάντα πεποίηκας. νῦν ὡς εἰκὸς ὄρειος γέγονας καὶ οἶον ὁ τῆς χώρας βούλεται νόμος. τοιαῦτα παρὰ τῆς τύχης ἀπέλαυσας ὁ παρὰ τὴν πενίαν πάλαι φιλοσοφῶν. ὅθεν ἐμφιλοχωρεῖς τῆ πατρίδι καὶ σκοπεῖς οὐχ ὅθεν ἔση σφώτερος, ἀλλ' ὅθεν ἂν ἴδοις κομῶντα τὰ λήια. ἐγὼ δὲ σε ποθῶν τοὺς Ἴρωτας μέμρομαι, εἰ μὴ δύνανται ψυχὴν μίαν ἀντερᾶν ποιῆσαι τῶν οὕτω ποθούτων.

queunt; simul atque vero assequuti sunt, quasi nihil passi priorum laborum obliviscuntur. Sed ne iam hac re cognita priusquam aliquid scribas, iterum silentio ægre nobis facias: nolim enim equidem multa perpessus mox rursus gaudio affici. Neque enim Delphi prorsus a se abesse malint Pythium, quanquam, quotiens venit, soleniter celebrant præsentiam Apollinis.

XXI. Thomæ.

Bonorum virorum delectare potest etiam sine adspectu memoria, ac magis tum, quum expertis omni amore impletis non amplius coram adsint adspectu semper voluptatem suggerentes. Tum enim pæne desperantibus desiderium pro adpectu semper memoriam eis suggerit: nam sibi ipsis mente refingunt absentes et præsentium comminiscuntur imaginem. Has sententias loquor tali affectu captus, qui fecit, ut expertus amicum admirarer et non præsentem rursus quæram, precerque fortunam, ut novi quid moliat ac tanto intervallo disiunctos amicos tandem aliquando coniungat.

XXIII. Castori.

Multa sunt, quæ ut hanc epistolam ferenti benevolentiam præstes postulant, generis inter nos communio, coniugium necessitatem confirmans, et quod maximum est, nostræ litteræ. Neque vanus hic est sermo, sed potius confidentis, res meas, licet exiguas natura, multum tamen apud te valere. Indiget autem ille lingua iusta et flumine orationis, quod possit ditare calumniam. Iam te spe mea superiorem fore scio: semper enim operam das, ut præstes maiora quam de te sperarit aliquis. Quod reliquum est, tuum erit aut meam spem opere superare, aut curare ut saltem spem meam facta æquiparent. §

XXIII. Nestorio.

Chremylus subito dives factus est, inquit comædia. Tu quoque nunc dives videris esse, quum nunquam hoc didiceris, sed Iro pauperior semper fueris. Hinc igitur carior tibi evasit patria, quam antea orbis terrarum nominabas barathrum. Omnino totus es in opibus, repudiata philosophia, comitatem autem illam et mansuetudinem, qua ægre antea te imbueram, et proficiendi de te conceptam spem, omnia irrita fecisti. Nunc, ut videtur, monticola evasisti et qualem esse vult terræ indoles. Talia a fortuna impetrasti, qui solebas olim in egestate philosophari. Hinc libenter in patria versaris spectasque non quo sapientior fias, sed quo lætas videas segetes. Ego vero te desiderans Amores vitupero, quod nequeunt efficere, ut animus unus tanto desiderio flagrantis recamet.

κδ'. Εὐσεβίῳ καὶ Ἠλίᾳ.

Ἐγὼ καὶ παρόντας ὑμᾶς ἡδέως ὁρῶν καὶ ἀπόντων ἀεὶ μεμνημένος οὐκ ᾤηθην δεῖν σιγῇ τὸν καιρὸν παρελθεῖν· ἀεὶ μὲν γὰρ ὑμῖν ἐπιστέλλειν ἠδύ, τὸν δὲ κοινὸν παῖδα μὴ μετὰ γραμμάτων προπέμπειν οὔτ' ἂν ὑμεῖς ἐπηνέσατε, κἀγὼ ποιεῖν ἡσχυνόμην. ἕως μὲν οὖν μοι παρῆν, σπουδῆς αὐτῷ χάριν ἐδόκουν καὶ φύσει γεγενῆσθαι πατήρ, νυνὶ δὲ τὴν ἐξ ἡμῶν ἰόντι μόνον εὐχεσθαι δύναμαι διηγουμένων ἄλλων ἀκούειν, ὡς ὅσον ἐβούλου τὸν νέον θεὸς ἐπένευσεν ἤδη καὶ γέγονεν. ἀλλὰ τίς γένοιτο τούτων τῶν λόγων πατήρ; εὐνοῦς μὲν οὐκ ἂν μάλλον, κρείττων δὲ ἴσιος.

κε'. Φαίδρω.

Ὅντις ἄρα τῆς ψυχῆς εἰκόνες ἦσαν οἱ λόγοι καὶ τοὺς ἀπόντας ἐδείξαν ὅπως ἔχρουσι γνώμης, οὐχ ἤττον ἢ ζωγράφος ἄπαρ ἂν ἐθάλη μιμεισθαι. τοῖς γὰρ ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχῶν, διηγήσασθαι τῆς πείρας, τοῦτον ἐκείνον ἔχειν ἐδόκουν, ὡς εἰ τις ἐξέλων τὸ πρόγραμμα τὴν ἐπιστολὴν ἐπεδίδου, ὧμην ἂν πατὴρ εἶναι φιλοστόργου πρὸς παῖδα τὰ γράμματα. τοιούτους ἡ ἀρετὴ τοὺς ἑαυτῆς εἶοικε τροφίμους δεικνύουσι. τὸ γὰρ σε μήτε ἰδόντα μήτε πεπειραμένον καὶ λόγου προκατάρχειν καὶ κοινὰ πρὸς με ποιεῖσθαι τὰ παρόντα τῶν ἀγαθῶν, τίνας εὐφροσύνας οὐκ ἂν τύχοι δικαίως; ἀλλ' ὁμῶς προήρημαι μὴδ' ἂν εἰ τίς γένοιτο τὴν ἐμὴν Ἰθάκην ὑπεριδεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεῆ διὰ ταῦτα ζηλωτῶ, ὅτι πάντα παριδὼν τὴν μικρὰν ἐπόθει νῆσον καὶ ἤς οὐκ ἂν τις ἐπὶ βελτίστοις ἐμνήσθη.

κς'. Ἰερωνύμῳ.

Πάλιν Αἴγυπτος καὶ τρυφή, καὶ πένητες ἡμεῖς παρὰ σοὶ καὶ λόγος ἀπόντων οὐδεὶς. οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα γέλα μόνον χρυσῶν βρόντα τὸν Νεῖλον ὁρῶν. κἀν ἔτι μάλλον τὴν ὀφρὸν ἀνασπάσσης, οἴσομεν πάντως ὑπερωρώμενοι. ἔσσεται γὰρ ἡμαρ, ὅτε πάλιν ὄψει τὴν Ἐλευσάν, καὶ θαυμάσιος ψάμμον μεθισταμένῃν τοῖς πνεύμασι καὶ γυμνοῦσαν εἰς βίβλας τὴν ἀμπελον. ἐνθα καὶ νύμφαι ξέναι τινὲς καὶ θαλάττιαι καὶ Ζεὺς ὑέτιος οὐδαμοῦ. τότε γελᾶσω μὲν ἐγὼ καὶ κοιμηθῶσω τὴν τύχην, σὺ δὲ νομιεῖς εὐδαίμονα τὸν νῦν ἀπερριμμένον ἐμέ. πλὴν ἐν ὅσῳ σοι δίδωσιν ὁ Νεῖλος τρυφᾶν, γράφε μόνον καὶ κάλει σμικροὺς ἡμᾶς καὶ χαμαί τινας ἐργαζομένους· οὕτω γὰρ καὶ σοῦ γράφοντος ἀπολαύσομεν καὶ τὴν σὴν ἀλαζονείαν τῆ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδι παραμυθησόμεθα.

κζ'. Ἠλασίῳ.

Τὸ παρ' ὑμῖν χωρίον καρποῦς μὲν τίχτειν εἶοικεν ἀγαθούς, ἀντικεισθαι δὲ μόνους τοῖς σώμασι· τοὺς μὲν γὰρ θαῦμα τοῖς ὁρῶσι παρέχει καὶ τὴν τῆς οἴρας βιά-

XXIII. Eusebio et Eliæ.

Ego quum et præsentem vos magna cum voluptate videam, et absentium vestrum immemor nunquam sim, non existinavi tempus oblatum silentio prætereundum. Semper enim vobis scribere iucundum est, communem autem filium litteris non prosequi neque vos laudaretis, et me committere pudet. Donec igitur mecum fuit, studii causa ei visus sum etiam natura parens, nunc vero ex disciplina mea egresso hoc solum optare possum, ut alios narrantes audiam, qualem voluisses esse iuvenem, talis ut iam esset deum dedisse. Sed quis huius sermonis pater existat? Non sane benevolentior me, sed melior fortasse.

XXV. Phædro.

Revera igitur animi imaginem refert sermo et qualem absentes habeant sententiam ostendit, non secus atque quæ pictori placuit imitari. Quum enim vestras litteras perlegissem, quem experientia non noveram, hunc ipsum tenere videbar, ut si quis inscriptione sublata epistolam tradidisset, patris benevoli litteras ad filium esse putassem. Tales suos alumnos virtus reddere solet. Nam quod tu, qui neque vidisti me unquam neque antea cognovisti, sermonis initium facis, quæque presto tibi sunt bona mecum communicas, qua hoc non dignum habeatur laude? Nihilominus constitui, quidcumque accidat, Ithacam meam non contemnere, sed et Homericum Ulixem propterea admiror, quod posthabitis omnibus parvam suam insulam amabat et de qua non facile quisquam dixerit honorifice.

XXVI. Hieronymo.

Iterum Ægyptus et luxus, nosque pauperes apud te, neque ulla absentium ratio. Nihil hoc refert: ride modo auro fluentem Nilum videns. Et si magis etiam supercilium contrahas, tolerabimus omnino nos contemni. Erit enim dies, ubi rursus videbis Elusan et arenam lugobis ventis dissipatam et nudatas ad radices usque vites. Ibi et fontes quidam insolentes et salsi atque Iupiter pluvius nusquam. Tum ego videbo et fortunæ insultabo, tu vero felicem existimabis me nunc abiectum. Attamen dum Nilus luxuriari tibi concedit, scribe modo et nos pusillos appella humique repentes: sic enim et tuis fruar scriptis et insolentiam tuam spe futuri mitigabo.

XXVII. Ilasio.

Vestrum prædium bonos progignere videtur fructus, solis vero corporibus adversari: illos enim miraculum videntibus exhibet, vimque facit naturæ tempestatis, hæ

ζεται φύσιν, τὰ δὲ λαβὸν ἐρρωμένα μικρὸν ὕστερον ἀπέδωκεν ὠχρῶντα. θθεν οὐκ ἂν ἐλοίμην ὀλίγων καρπῶν ἀπολαύσας νοσεῖν καὶ τὴν αἰτίαν ἐρωτώμενος αἰσχύνεσθαι καὶ σιγᾶν, ὃ δὲ ποιεῖν εἴωθας σιγῆ τὰ χωρία κοσμῶν. σὲ δὲ βούλομαι καὶ πλείστον ἀγαθῶν ἀπολαύειν καὶ τῆ τοῦ σώματος ῥώσει τὴν τοῦ χωρίου φύσιν νικᾶν.

κη'. Διοδώρω.

Δέδεγμαί σου πάλιν ἐπιστολὴν τοῖς μὲν λόγοις σαφῆ καὶ λίαν καλὴν, τοῖς δὲ γράμμασιν ἀσαφῆ καὶ τῶν λόγων τὴν χάριν καλύπτουσαν. δοκεῖς γὰρ μοι δεδιώς, μὴ ποτε πρὸς λήθην ἔλθῃς τῆς φύσεως πρὸς τὸ σαφὲς αὐτὴν βιασάμενος, τῷ τύπῳ τῶν γραμμάτων παραμυθεῖσθαι τῶν ῥημάτων τὸ γνῶριμον, ὅπως ἂν πάλιν ἐκ τῆς συνήθους ἀσαφείας ἔλθῃς τὸ γνῶρισμα. οὕτως σοι πλεονέκτημα τὸ πρᾶγμα φαίνεται, καὶ δεδιέναι μοι δοκεῖς ἐκπεσεῖν τοῦ προσρήματος. θάρρει τοίνυν ὡς οὐποτε μεταθείμην τῆς δόξης ἕτερα φρονῶν περὶ σοῦ, οὐδὲ ἐκὼν εἶναι σε τῆς θαυμαστῆς εὐκλείας στερησάμην. μόνον μὴ με ἀναγκάσῃς Πυθώδε φοιτᾶν καὶ δεκνύντα τὰ γράμματα « φράσον » λέγειν « ὦ μαντικὲ Πύθιε, τί ποτε λέγειν ὃ γράφων ἐβούλετο; » ταῦτα δὲ μοι πεπαύθω πρὸς σὲ τὴν ὑμετέραν χάριν ἐκμιμουμένῳ.

κθ'. Μακαρίῳ.

Τῆς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας γλυκὺ σου καθέστηκε καὶ τὸ σύμβολον, καὶ μιμῆται τὴν γνῶμην τὸ δῶρον τῷ μέλιτι συμπλεκόμενον. λόγων γὰρ γενόμενος ἔραστής καὶ τούτων ἐμφορηθεὶς ἔγνωσ ὡς μέγα δὴ τι χρῆμα φίλια συμπροϊούσα τῷ χρόνῳ καὶ μὴ τῆ διαστάσει δεγχομένη τὴν λήθην. θθεν σε καὶ πρὶν ἐπαινῶν νῦν ἐτι πλέον τεθαύμακα, ὅτι καὶ μὴ παρῶν καθέστηκας παραπλήσιος. ἀλλὰ μοι πρᾶττε καλῶς καὶ τῶν νόμων ἐμφοροῦ καὶ γένοιο δὴ θᾶττον, ἵνα τι καὶ λέξω ποιητικόν,

πατρὶ τε σῶ μέγα χάριμα πόλῃ τε παντὶ τε δήμῳ.

λ'. Στεφάνῳ.

Ἦσθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν, ὃν ἡδόμην αἰετῆ μνήμη λαβῶν, τοῦτον διὰ τῶν γραμμάτων θεώμενος, εἴ γε τῆς ψυχῆς ὄντως εἰκόνες οἱ λόγοι. καὶ εἴ μοι δίδως εἰπεῖν μεῖζον ἢ κατ' ἐμαυτὸν ἐδόκουν γενέσθαι, σκοπῶν ὡς με φίλων ἐγκαταλέγεις χορῶ καὶ λόγος ἐμοῦ παρὰ σοὶ καὶ γραμμάτων ἄρχεις προκαλυμμένων τὰ παραπλήσια. δι' ὧν δὲ με θαυμάζειν ἐδόκεις, σαυτὸν ὄραν παρεῖχες τοῖς γράμμασι, δι' ἐμοῦ μέσου τὰ σαυτοῦ διηγούμενος. ὥστε με μειδιῶντα λέγειν πρὸς ἐμαυτὸν, « ὡς ἀληθεὶς οἱ λόγοι, νῆ τοὺς θεοὺς, εἴ περὶ τοῦ γεγραφότος ἐλέγοντο. » νυνὶ δὲ λέγων ἐλάνθανες οὐχ οἷός ἐγώ, ἀλλ' οἷον εἶναι με δεῖ

autem postquam robusta accepit, brevi reddit pallid. Hinc nolim ego, quo paucis fruerer fructibus, ægrotare et caussam rogatus erubescere ac tacere, id quod facere consuevisti fundos tuos silentio exornans. At te volo et plurimis bonis frui et corporis firmitate naturam loci vincere.

XXVIII. Diodoro.

Accepi iterum tuam epistolam verbis quidem perspicuam et perelegantem, litteris vero obscuram gratiamque verborum occultantem. Videris enim mihi metuens, ne in oblivionem naturæ tuæ venias, si ad perspicuitatem eam per vim adigas, litterarum figura verborum temperare claritudinem, ut rursus ex consueta obscuritate cognoscantur. Ita ex usu tuo rem esse censes. Quin timere mihi videris, ne salutatione excidas. Confide igitur, me quam de te concepi existimationem nunquam esse mutaturum aut aliter sensurum. Haud sane lubens præclara gloria te privaverim, modo ne me cogas Delphos proficisci et ostensis litteris « explicia, » dicere « o vates Pythie, quid tandem dicere scriptor voluit? » Hæc ioci causa ad vestram imitandam gratiam a me dicta sunt.

XXIX. Macario.

Tuæ erga nos benevolentiae gratum fuit signum atque animi tui sententiam representat donum melle permixtum. Litterarum enim cultor eisque imbutus cognovisti, quam eximia res esset amicitia, quæ una cum tempore procederet, neque intervallo obnoxia fieret oblivioni. Quare quum antea iam te laudarem, nunc adhuc magis admiror, quod etiam absens tui te præbes similem. Sed tu mihi vale ac satiare legibus, brevique evade, ut ea versu utar,

patri tuo magnum gaudium et urbi et universo populo.

XXX. Stephano.

Epistola vestra allata magnopere lætatus sum, quum, cuius memoriam lætus semper colui, eundem per litteras iam conspicerem, siquidem animi imagines revera sunt sermones. Et si mihi permittis dicere, maior quam pro mea fortuna videbar esse, considerans te in amicorum numerum me referre, neque rationem a te haberi, atque litteras te mittere primum, quæ similes requirant. In quibus autem me admirari videbare, te ipsum conspiciendum præbuiti litteris, meo sub nomine enarrans tua, ut ego subridens ad me ipsum dicerem, « quam vera, per deos, hæc essent verba, si de ipso, qui scripsit, dicta essent. » Nunc vero te fugit, quod me non qualis essem, sed qualem oporteat esse, ut tales laudes increar, descripsisti.

τοιούτων ἐπαινῶν τευζόμενον. πολλὰ δέ σοι κἀγαθὰ γένοιτο καὶ σπουδῆς ἕνεκα καὶ τρόπων πραότητος καὶ μνήμης εὐνοίας, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ὅτι καὶ μὴ παρῶν καθέστηκας παραπλήσιος.

λα'. Παγκρατίῳ.

Οἱ τὰς Σειρήνας ποτε παραπλέοντες καὶ τὰ μέλη ταῖς ἀκοαῖς ἀρούμενοι οὐ πατρίδας ἐπόθουν, οὐ παίδων ἀνεμιμνήσκοντο, πάντα δὲ πάσχειν αὐτοῖς ἐδόκει καλὸν ἢ τούτων ἀπαίρειν, ὧν τῆς ἡδονῆς ἐπειράθησαν. ἡμεῖς δὲ τῆς σῆς μούσης ἄκρω φασὶ δακτύλῳ γευσάμενοι οὕτως ὄλω πόθῳ πρὸς αὐτὴν ἐθαχχεύσαμεν, ὡς μηδὲ μικρὸν ἀπέπαινα ταύτης ἀρεῖσθαι, κἀν ἀνάγκῃ διεστάναι τοῖς σώμασιν. ἀναγομῆνοι δὲ ὑμῖν τῇ διανοίᾳ συνανηγόμεθα καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου νῦν οἰκοῦμεν, τὸ σὺν ὑμῖν εἶναι τῇ φαντασίᾳ πλαττώμενοι. τοιαύτην μοι γνώμην ἐναποτίκτουσιν Ἑρωτες. κἀν πρὸς ὀλίγον ἀνενεγκῶν ἐν ἑαυτῷ πάλιν γένωμαι, τοῖς σοῖς ἐπεντροῦσὶ διηγήμασι, καὶ πάντες ἀνὰ μέρος τὰ ὑμέτερα μνημονεύουσιν, ὃ μὲν τοῦ λόγου τὸ ἡμέρον, ὃ δὲ τὸν τρόπον τὸ σεμνόν, ἄλλοι γλυκὺν προσωνάμασαν, ὃ δὲ τῆς γνώμης λέγει τὸ μέτριον, ὃ δὲ σε φέρειν ἐπὶ τῆς γλώττης εἶπε τὰς Μούσας, καὶ πᾶς τις φιλονεικεῖ φθάσαι τοὺς ἄλλους μόνος τὰ σὰ διηγούμενος. σὺ δὲ γράφε τὴν ἀπουσίαν θεραπεύων τοῖς γράμμασι καὶ τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἡδέως ἰθεὶν καταζήσω.

ιδ'. Νησαλίῳ.

Ὅσον ἡμῖν πάλαι τὸν θυμὸν ἐπαφῆκας τοῖς γράμμασι, τοσοῦτον νῦν χρηστότητι τὰς ἡμετέρας ἐλπίδας ἐνίκησας. τὸ γὰρ διορθοῦσθαι τὰ φθάναντα καὶ παραμυθεῖσθαι τὸν εἰς φιλίαν ἀδικεῖσθαι πειθόμενον πῶς οὐ σοροῦ τὴν γνώμην ἀνδρὸς καὶ τὸ λυποῦν θεραπεύειν εἰδότες; ἔν με μόνον τῶν ὑμετέρων ἠνίασεν, εἰ τοσοῦτον ἐμὲ πεπονθέναι δοκεῖς, ὡς καὶ δώρων δεῖσθαι μεταβαλλόντων τὴν γνώμην, ὡς που καὶ Ἀγαμέμνων τὸν Θετταλὸν στρατιώτην. πλὴν καὶ τὰ δῶρα δέχομαι προθύμως, οὐ ταῦτα ζηλώσας μᾶλλον ἢ τὴν τοῦ πεπομπούτος προαίρεσιν. ὃ δὲ φέρων τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας εὐνοίας δεόμενος τυγχάνετω ταύτης ἐν οἷς αἰτῶν οὐ λυπεῖ.

λγ'. Ἰωάννη.

Δέδεγμαί σου τὴν φίλην καὶ γέμουσαν ὄντως ἀφροδίτης ἐπιστολὴν, τῆς μὲν μακρᾶς σιωπῆς σωκρατικῶς αἰτιωμένην ἡμῖν τὸ δαιμόνιον, τὸν δὲ γμακαί κείμενον ἐμὲ καὶ πρὸς ὕψος ἀρετῆς ἀναβλέπειν οὐκ ἔχοντα καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ κοριστὴν, ὡς ἂν αὐτὸς ἐπισκώψαις, εἰς αὐτὴν φιλοσοφίαν τοῖς ἐπαινοῖς ἀνάγουσαν, μᾶλλον δὲ τὴν ἀκοὴν ὑποσυρομένην, ὅπως κλαπέισα τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπαινοῖς, ἀνάσχοιτο πρᾶως κατηγορουμένης ῥητορικῆς καὶ φέροι τὰ συν-

Sed multa tibi bona contingant quum propter studium tuum, tum propter morum suavitatem et amoris memoriam, quodque summum est, quod et absens tui te præbes similem.

XXXI. Pancratio.

Qui Sirenes præternavigabant, suisque ipsarum cantum hauriebant auribus, non patriæ desiderio tenebantur, non liberorum recordabantur, sed omnia pati malebant quam discedere ab eis, quarum voluptatem experti erant. Nos vero tua Musa summo quod aiunt digito gustata sic omni cupiditate ei inbiamus, ut ne paullulum quidem ab ipsa abesse velimus, etsi necesse sit corporibus distare. Itaque solventibus vobis cogitatione una solvebamus, et iam Alexandri urbem habitamus atque vobiscum esse mente fingimus. Talem mihi sententiam ingenerant amores. Et si paullisper relaxatus ad me ipsum redeam, eis quæ de te narrantur helyor, atque omnes ex ordine vestras res commemorant, alius sermonis facilitatem, alius morum gravitatem, alii suavem appellunt, alius moderationem laudat animi, alius te Musas in lingua ferre dicit, et quisvis reliquos studet antevertere, ut solus tuas res possit enarrare. Tu vero scribe absentiam tuam sanans litteris, atque eum, qui hanc fert epistolam, dignum habe quem benigne adspicias.

XXXII. Nephatio.

Quantum olim iræ per litteras in me coniecisti, tantum nunc probitate nostram expectationem superasti. Nam præterita corrigere et consolari eum, qui pro benevolentia sua iniuria affectus sibi videtur, quomodo hoc non prudentia sit viri atque talis, qui curare sciat contumeliam? Hoc uno tantum ægre mihi fecisti, quod tantum me passum arbitraris, ut vel muneribus opus habeam, quæ in alium mentem me adducant, ut et Agamemno Thessalum militem. Nihilo minus oblata dona prompto animo accipio, non tanti hæc ipsa quam eius qui misit voluntatem faciens. Qui vero hanc fert epistolam vestræ benevolentia indigens, dum petitione sua non molestus sit, compositus eius fiat.

XXXIII. Ioanni.

Accepi amicam tuam et plenam revera Veneris epistolam, quæ diuturni silentii Socratico more dæmonium nostrum accusat, me vero humi iacentem et ad virtutis sublimitatem respicere non valentem et quid aliud quam sophistam, ut ipse illudas, ad ipsam philosophiam laudibus adducit, immo aures fallit, quo laudibus elusæ nihil ad se pertinentibus moderate ferant rhetoricam accusare et consuetas illas tolerant cantilenas, politicae partis si-

ήθη ταῦτα δὴ τερετίσματα, τὸ πολιτικῆς μορίου εἶδωλον καὶ τὸ δήμοις θμιλεῖν καὶ ὅσα δὴ παιζόντων ἐθέλουσι λόγοι· οὐ γὰρ εἴποιμι φρονούντων αἰδοῖ φιλοσοφίας καὶ Πλάτωνος. καὶ αὐτὸς δὲ οἷμαι περὶ τῆς τέχνης, ὧ σοφώτατε, τάναντία φρονῶν σκωμμάτων ὡς εἶοικε χάριν ὄνου φασι σκιὰν ἐγκαλεῖς Θρασυμάχους ἡμῖν καὶ Πώλους ἐπεισχυκλῶν καὶ ὅσα δὴ Πλάτωνος ἀνεπλάσαντο χάριτες. ἀλλὰ παῦσαι λοιπόν, ὦ λῶστε, τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων ἀγορεύων κακῶς, εἰ δὲ μή, — ἀλλ' εἰς ἀμείνων καιρὸν ἐπέχω τὴν ἀπειλήν.

λδ'. Διοδώρῳ.

Τοῖς βυετέροις γράμμασιν ἐντυγῶν παλαιᾶς εὐδαιμονίας ἀφικόμεν εἰς μνήμην, τὸν Νείλον ἐκείνον καὶ τὴν παρ' αὐτῷ τῆς βυετέρας θέας ἀπόλαυσιν τῇ διανοίᾳ τυπούμενος, καὶ μοι δακρύειν ἐπήλθε τὴν τῆς τύχης βροπὴν ὡς ἄνω καὶ κάτω στρεφόμενην. νῦν μὲν συνάγει τοὺς ἀνθρώπους ὡς οὐκ ἂν τις ἐλπείσειε, νῦν δὲ πάλιν διίστησιν οὐς παρ' ἐλπίδα συνήγαγεν. ἀλλὰ σοφόν τι πρὸς αὐτὴν ἐμχανήσαντο φάρμακον, ἐπιστολαῖς ἀνακοινούντες τὸν πόθον καὶ τὴν παρουσίαν τρόπον τινὰ τοῖς γράμμασι μηχανώμενοι.

λε'. Τῷ αὐτῷ.

Τοῖς περὶ φιλίαν ἐσπουδακῶσιν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι τὴν εὐνοίαν καὶ τὸ ταῖς τῶν συνήθων χρείαις ὑπουργεῖν ἐτοιμότερον, τὸ δὲ καὶ προσαναλίσκειν οἴκοθεν οὐτ' ἄλλως δίκαιον οὐτε τῷ δεξαμένῳ τὴν χάριν καλόν· ὁ γὰρ ἄπαξ ζημιωθείς περὶ δευτέραν χρείαν καθέστηκεν ὀκνηρότερος, ὅπερ εἰ καὶ μὴ πάθοιτε νόμῳ φιλίας αἰε βεβαιούμενοι, ἀλλ' οὖν ἐγὼ τοῦ γράφειν ὑπὲρ τῶν δοκούντων ὑπ' αἰδοῦς ἀνακρίσσομαι. θθεν εἰ με βούλεσθε τῇ πρὸς ὑμᾶς παρρησίᾳ χαίρειν αἰε, οὐκ ὀκνήτετε χρέος λαβεῖν ὀφειλόμενον.

λς'. Σωσιανῷ καὶ Ἰουλίῳ.

Οἷά μοι συνέθη δεξαμένῳ τὴν βυετέραν ἐπιστολήν, οὐ χεῖρον πρὸς ὑμᾶς διηγῆσασθαι. πρῶτην γάρ τις τὰ οὐράνια σοφὸς εἶναι βουλόμενος καὶ τέχνην ἔχων, ὡς ἔλεγεν, ἐκ τῶν ἀστέρων προλέγειν τὰ μέλλοντα, περὶ τῶν ἐξαίφνης ἐμοὶ καὶ θεῖς ἐπὶ δακτύλων τὴν ψῆφον, « ὡς εὐτυχῆς » φησὶν « ὑπάρχων ἐλάνθανες μέγα τί σοι καὶ λαμπρὸν ὅσον οὐπω παρ' ἐλπίδα γενήσεται. » ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσας τὸν Πλοῦτον ἐφανταζόμενην αὐτόν, ἀξιώματων ἔγεμον τὴν διάνοιαν καὶ τῆς ἐν ἐλπίσι τύχης σοβαρωτέραν εἶχον τὴν γνώμην. ὡς οὖν οὕτως ἔχοντί μοι προσίων τις ἐπεδίδου τὰ βυετέρα γράμματα, « τοῦτο » ἔφη « ἐκείνο, προήλθεν εἰς ἔργον ὁ λόγος· χρῆσθὰ γὰρ μοι καθόντες μηνύειν πρὸ τῶν ἄλλων ἐπιέγονται. τί γὰρ ἂν καὶ καθόντες οὕτω νῦν παρ' ἐλπίδας ἐπέστελλον; » ὡς δὲ τοῖς ἔνδον ἐντυγῶν κάλαμον ἀνέγγων ἀπόβλητον καὶ ἐμπορίαν ἀτιμοστάτην, « ἰοῦ ἰοῦ » πρὸς ἐμαυτὸν ἔφη, « παρ' ἐλπίδας εὐτύχηκα.

mulacrum et cum populis commercium et quicquid sermones solent ludentium, ne dicam invidentium philosophiae reverentia et Platonis. Et tu ipse, opinor, de arte licet, o sapientissime, aliter existimes, iocis ut videtur caussa asini, quod aiunt, umbram exprobras, Thrasymachos nobis atque Polos obiciens et quicquid Platonis finxere gratiae. Sed desine in posterum, o bone, rerum maximis maledicere, sin minus, — at in opportunius tempus reservo minas.

XXXIV. Diodoro.

Quum vestras litteras legissem, in pristinae felicitatis recordationem incidi, Nilum illum et apud ipsum vestri adspectus voluptatem animo recolens, nec facere potui quin fortunae deplorarem vicissitudinem ut sursum ac deorsum inclinantem. Modo coniungit homines, quemadmodum nemo speraverit, modo disiungit quos praeter spem coniunxerat. At sapiens aliquod in eam commenti sunt remedium, epistolis desiderium imperitientes et praesentiam quodammodo litteris machinantes.

XXXV. Eidem.

Eis qui amicitiae operam dant, sufficere arbitror benevolentiam et necessariis rebus inservire, insuper autem impendere de suis neque omnino iustum est, neque ei qui beneficium accipit honestum : nam qui semel damnum fecit, ad officium iterum praestandum tardior evadit. Quod etiamsi vobis non accidat amicitiae lege semper confirmatis, attamen ego de eis quae mihi videntur scribere pudore prohibeor. Quare si me vultis loquendi apud vos libertate semper gaudere, non dubitabitis aequum alienum vobis debitum recipere.

XXXVI. Sosiano et Iulio.

Quae vestra epistola allata mihi acciderint non abs re fuerit vobis enarrare. Nuper enim quidam caelestium rerum peritus sibi visus et artem habens, ut aiebat, ex astris futura praedicendi, subito obviam mihi factus, perque digitos calculis subductis « quam sis fortunatus » inquit « nescis. Magnum quiddam et splendidum brevi spatio tibi praeter spem continget. » Ego vero his auditis Plutum somniabam ipsum, honoribus videbar mihi abundare, aimaque eram fortuna in spe posita insolentiore. Quum igitur mihi sic affecto vestras quidam litteras redderet, hoc aiebam illud : « ad effectum perducta est oratio. Fausta enim mihi nuntiare praeter ceteris certiores facti propraunt. Quam enim aliam ob causam nunc ita praeter spem litteras mitterent? » Quum vero inspectis ipsis arundinem invenissem abiectam et mercem vilissimam, « eheu » ad me ipsum dicebam, « praeter spem secus res mihi cecidit; quod aiunt ab equis ab

τὸ δὲ λεγόμενον ἄφ' ἱππων ἐπ' ὄνους μεταθεθήκαμεν. πάντα μὲν οἴμοι καινίζεον οἶδεν ἢ τύχη, ἀλλ' οὐποτ' ἂν ἤλπισα καλάμων γενέσθαι πατῆρ ὑπὸ καλύβη καθήμενος. ταῦτά μοι Ζεὺς ὡς ἔοικεν ἀνατελλῶν χαρίζεται. » καὶ γέλως διὰ τῶν ἀκουόντων ἐπέτρην ἐπ' ἐμοὶ καὶ « ὀέχου τὸν ἄνδρα » φησί « καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ. »

λζ'. Διοδώρ.

Σὺ μὲν ἡμῶν σκώπτεις τὴν σιωπὴν, ἐγὼ δὲ σου τὴν ἀλαζονείαν φέρειν οὐκ ἔχω, δι' ἣν ἴσως οἶε τις εἶναι σεινός, ἣν ἡμῖν διὰ πλείστου φανῆς, καὶ που λόγον πολλάκις ἐμβάλης ἡμῖν. « πότε πρὸς ἡμᾶς ὁ καλός, ὁ τὴν θέαν ἠδύς, ὁ τὰς Σειρῆνας ἀποκρύπτων ταῖς ἡδοναῖς, ὁ τὴν πατρίδα παρορῶν, ἵνα σώσῃ τὴν Κάισαρος; » τοιαῦτα λογοποιεῖν ἡμᾶς ἡγήτῃ τῇ μελλήσει κατατείνων αἶε, καὶ παρὰ σαυτῷ πάντως γνωμολογεῖς, ὡς τὸ σπάνιον αἶε τοῖς ζητοῦσιν ἐπιτείνει τὸν πόθον. ὅθεν ἡμᾶς παρορᾷς, καὶ οὐ τοῦτο δεινόν, καίπερ ὄν τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὰς πατρίους πανηγύρεις ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆς. ἀλλὰ πολλάκις ἐμβάλων ἐλπίδας ὡς ἤξεις, εἴτα πάλιν ἀνέδους καὶ διεψεύσμεθα. οἷσα δέδοκται καὶ προσθεῖαν πέμπειν ἡμᾶς καὶ καλεῖν τὸν εὐεργέτην· οὕτω γὰρ χαίρεις λεγόμενος. ἀλλὰ φάνηθι μόλις, ὧ λῶστε, τὴν μεθ' ἡμῶν ἐπιτελέσων πανήγυριν. εἰ δὲ τὴν προσθεῖαν περιμένεις, ὥρα σοι καταμένειν ἐκεῖ· τῶν γὰρ καλούντων οὐδέεις.

λη'. Γεσσίῳ ἱατροσοσιτῇ.

Ἐς πικρὰ τὰ καθ' ἡμῶν τῆς τύχης βουλευόμενα καὶ πρὸς δεινῆς ἀρχοῦντα τραγωδίας ὑπόθεσιν. οὕτω παίδων οἰκτιέτου τάφου πεπαυμένα, καὶ τὴν τεκοῦσαν ἐξαίφνης ἐφέλκεται (ἐκείνη μὲν ἴσως ὀρώσα καθ' ἡδονήν, εἰ παισὶ φιλάτοις προσέθηκεν, ἡμῖν δὲ πάθῃ συνάπτουσα πάθει καὶ τάφῳ τάφον ἐργαζομένη βραύτερον), καὶ τῆς μητρὸς ἀπεστέρησεν οἴμοι παιδιάρια εἴτι τῆς μητρῴας ἐξηρητημένα θηλῆς. δακρύων ὄντως ταῦτα καὶ σκηνῆς ἐπέκεινα πάθῃ, καὶ οἷα βεβαιῶσαι μῦθον ὡς γυνὴ δυστυχὴς ἐξ ἀνθρώπου λίθος ἐγένετο· ἦν γὰρ, ὡς εἶοικε, Φρυγία καὶ Βάρβαρος, καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης πῶμα τοῖς ἐκ φιλοσοφίας φαρμάκοις οὐ προκατελήπτο τὴν ψυχὴν. οἷα δὲ τὸν μέγαν ἐκείνον Ἀναξάγοραν λόγος, προσαγγειλαντος αὐτῷ τινὸς τοῦ παιδὸς τὴν αἰωρον τελευτήν, εἰπεῖν εὐθέως ὡς δὴ παρεσκευασμένον ἐκ πολλοῦ καὶ μηδὲν μέγα παθόντα πρὸς τῆς ἀκοῆς, ὡς « ἤδειν καὶ γὼν θνητὸν γεννήσας. » καὶ οἷμαι γε τοῖς εἰρημένοις τεκμαίρομενος, ὡς, εἰ καὶ τὸ γυναικίον τις ἀπήγγειλεν ἐπὶ τῷ παιδί κείσθαι, πάντως ἂν προσέθηκεν ὡς « ἤδειν καὶ θνητῇ συνοικῶν. » ὅθεν ἐπαινῶ τοὺς πρώτους τραγωδῶν εὐρόντας, ὅτι καταμαθόντες τὴν τύχην ἄνω καὶ κάτω κυκᾶν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα τὴν σκηνὴν ἡμῖν ἐπενόησαν, ἀλλοτρίους εὖ μάλα κακοῖς τὰς τῶν οἰκείων προκαταλαμβάνοντες

EPISTOLÆ CR.

asinus descendimus. In omnibus heu mihi ad res novas prona est fortuna, sed nunquam sperassem me arundinum patrem futurum, sub tugurio sedens. Hæc mihi Iupiter, ut videtur, emittens largitur. Atque ab iis qui audiebant risus in me oriebatur et « accipe virum » dicebant « atque avem dei. »

XXXVII. Diodoro.

Tu nostrum silentium derides, ego vero tuam insolentiam ferre nequeo, qua fortasse gravem te videri putas, si nobis per longissima intervalla te conspiciendum præbes et loquendi de te interea sæpe numero nobis occasionem inicis. « Quando rediit ad nos formosus ille, ad spectu suavis, qui Sirenes voluptatibus obscurat, qui patriam contemnit, ut servet urbem Cæsaris? » Eiusmodi sermones iactare nos existimas, cunctando usque nos torquens, et omnino sic apud animum tuum statuis, raritatem semper quærentibus desiderium augere. Hinc nos negligis, neque hoc est grave, licet eiusmodi sit, verum et patrios conventus prorsus nihil curas, sed sic sæpe facta, te venturum esse, mox iterum aufugis, nosque falsi sumus. Quare visum est etiam legationem mittere et bene meritum vocare: hoc enim gaudes nomine. Sed adsis tandem, o bone, ad conventum nobiscum celebrandum. Sin vero legationem expectas, comidum ibi manebis: nemo enim vocabit.

XXXVIII. Gessio iatrosophistæ.

Quam acerba sunt in nos fortunæ consilia, quæ vel ad gravissimæ tragediæ sufficere possint argumentum. Nondum a puerorum miseranda sepultura requievimus, quum iam et matrem attrahit, illi fortasse gratum faciens, quod carissimis liberis apposuit, nobis vero dolorem dolore cumulans et sepulcro sepulcrum gravius superinstruens. Ac matre pro dolor infantes spoliavit adhuc a materna mamma dependentes. Lacrimas revera et scenam superantia hæc mala sunt, quæque fidem fabulæ faciant, qua mulier infelix ex homine sit in lapidem conversa: erat enim Phrygia, ut videtur, atque barbara, et adversus fortunæ potionem non philosophicæ remediis præmuniverat animum, quemadmodum magnum illum Anavagorum, quum intempestivam filii ei mortem aliquis nuntiasset, tanquam multo ante præparatum nec vehementer commotum nuntio dixisse aiunt « sciebam etiam me mortalem genuisse. » Quibus ex verbis coniecturam faciens arbitror, si etiam uxorem nuntiasset aliquis post puerum iacere mortuam, omnino additurum eum fuisse, « sciebam me mortalem in matrimonium duxisse. » Quamobrem laudo eos, qui primi tragediam invenerunt, quod quum sursum deorum versare humanas res fortunam cognovissent, scenam nobis excoGITAVANT. alienis malis pulcherrime domesticorum calamitatibus

συμποράς. τί γὰρ δεῖνόν ἐν ἡμῖν, ὃ μὴ φθάσας ὁ χρόνος ἀπέδειξε; τί δ' ἂν γένοιτο καινόν, ὃ μὴ πρὸς εἰκόνα παραπλησίαν ἀνάγεται; ἀλλ' εἴ γε φίλον ἡμῖν τῆς τύχης ὀφθῆναι κρείττους, πρὸς τὸν τῆς συνήθους φιλοσοφίας ὄρμον ὑποδραμούμεθα, τίνες τέ ἐσμεν σκοποῦντες καὶ πῶθεν ἀφίγμεθα, καὶ τίνες ἄρα τῶν καθ' ἑμᾶς πραγματῶν οἱ λόγοι, καὶ ὡς δεθέντας λυθῆναι δεῖ πάντως, ὁπηνίκα ὀδῶσι τῷ δήσαντι, καὶ ἀποθέσθαι τὸ προσωπεῖον, ὅπερ ἡμῖν ὁ τοῦ μεγάλου δράματος περιτέθεικε ποιητής· τοῦτο γὰρ ὄντως ἢ τοῦ σαυτὸν γνῶθι παραινέσεις. τοῦτο σὸν ἔργον, ὦ σοφώτατε, καὶ τοὺς τῆς προνοίας ὡς οἶμαι λόγους συνεχῶς ἀνελάττοντας καὶ τοῖς σοφῶς ἀμυήτοις καρτερίας σαυτὸν παρεγομένου παραδείγμα. θῆεν εἰς ἑαυτοὺς ἐπανέλωμεν, « ἀλλὰ τί κεν βῆξαιμι, λέγοντες καὶ τὸ « θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ. » ταῦτα γὰρ σκοπῶν σαυτοῦ τε δράσεις ἀξία καὶ τὸ θεῖον παρασκευάσεις εὐμενέσι ποτὲ τὰ καθ' ἡμᾶς ἰδεῖν ὀφθαλμοῖς.

λθ'. Διοδώρῳ.

Δέδεγμαί σου τὰς καλὰς ἰσχάδας καὶ κρείττους οἴμαι τῶν Ἀττικῶν, δι' ἃς φασιν ὁ μέγας ἐκκίνητο πόλεμος, ὅτε βασιλεὺς ἐπέησε γῆν ἐπεμβάλλον θαλάττη καὶ διατέμνων ὄρος εἰς θάλατταν, δέδεγμαί δὲ καὶ ὑποδήματα καὶ λίαν καλὰ. πλὴν ἀλλ' οὐ ζυμβλήτ' ἐστὶ κυνόςβατος οὐδ' ἀνεμῶναι πρὸς βόδα· ἀσταφίς γὰρ μακρὰ καὶ συμμέτρῳ στύψει τὴν ἔφυτόν παραμυθουμένη γλυκύτητα ποίων μὲν ἰσχάδων Ἀττικῶν ποίων δὲ πλακούντων, ἐψ' οὐδ' αἰεὶ τὴν γλωτταν προτείνεις, οὐ κρείττων καθέστηκε; πέπομφα δὲ καὶ στρουθοὺς ἐξ ἄλμης ἀδιφράγου γαστρὸς παραμυθίων. ἄρ' οὐ κρείττω πολλῶν τὰ ἡμέτερα; πᾶς ἂν τις οἶμαι τένης φήσεις δικαστής. πλὴν ἴσως τὰς μελλούσας βλαύτας ἔρεις. ἐγὼ δὲ κέρηνα μὲν πρὸς αὐτάς· ἐπειδὴν δὲ πέμψης, — ἀλλ' οὐ βούλομαι λέγειν οἷα δὴ καὶ σκάπτειν πειράσομαι.

μ'. Δωροδότῳ.

Ἦν ἄρα τοῖς ποθοῦσιν ἕαρ οὐ καιροῦ μεταβολὴ καὶ ὥρας λαμπρότης καὶ χελιδόνες ἄδουσαι καὶ γῆ ποικιλομένη τοῖς ἀνθεσιν, ἀλλὰ παιδικῶν φωνῆ χειμῶνα σιγῆς τῇ τῶν ἐριόντων ψυχῇ παρενοχλοῦντα πρὸς εὐδιδιον ἀκοῆν μεταβάλλουσα. τοιοῦτός τις πέφηνας κρείττω πάσης ἡδονῆς τὰ γράμματα χαρισάμενος. ὡς ὃ γε παριπεύσας χειμῶν ἐπῆλθε μὲν τῇ φύσει πολλός, σοῦ δὲ σιγῶντος ἔδοξε δυσχερέστερος.

μα'. Ὀρίωνι.

Τοὺς ἀγαθοὺς τῶν φίλων ἀπόντας μᾶλλον ἐλέγγειν οἶδεν ἢ πείρα. κρίσις γὰρ εὐνοίας οὐ τὰ παρόντα τιμᾶν· τοῦτο γὰρ ἔσθ' ὅτε ποιήσειεν ἂν τις, καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ τῶν ἀγαθῶν τὸ πρόσωπον περικελμενος ἔ

præudentes. Quid enim durum est in nobis, quod non antea tempus iam ediderit, quidve novum accidat, quod non ad simile exemplum referatur? Sed si curæ nobis est, ut fortuna superiores esse videamur, ad solitæ philosophiæ portum confugiamus, et qui simus considerantes et unde venerimus et quæ sint rerum nostrarum rationes, et victos nos solvi omnino oportere, quum ei qui vixit visum fuerit, et deponendam esse personam, quam nobis magni huius dramatis poeta induit. Hæc enim vera est vis præcepti illius, nosce te ipsum. Hoc tuum officium, sapientissime, ut providentiæ opinor rationes evolvas continenter et sapientiæ expertibus patientiæ exemplum te ipsum præbeas. Quare ad nos ipsos redeamus, « sed quid agamus » dicentes atque illud « deus ad finem perducit omnia. » Hæc enim considerans et te ipso dignum te præstabis et efficies, ut numen divinum benignis nostras res adspiciat oculis.

XXXIX. Diodoro.

Accepi pulchras caricas et præstantiores opinor atticis, propter quas magnum bellum aiunt motum est, quum rex invasit terram inciens mari et montem mari tenus intersecans. Accepi et calceos pulcherrimos ipsos quoque. At non conferri possunt rubus caninus neque anemona cum rosis. Nam passa uva longa et modica constrictione dulcedinem insitam temperans quibusnam caricis Atticis, quibusque placentis, quas tu exserta lingua liguris semper, non est præstantior? Misi et passeris de salsugine voracis ventris solatium. Sane nostra multo esse meliora quivis gulosus iudex opinor affirmabit, nisi forte de futuris crepidis dices. Ego vero his quidem impio, sed ubi miseris, — at nolo dicere, qualia iam propositum sit ludere.

XL. Dorotheo.

Est quidem amantibus ver non temporis vicissitudo et cæli splendor et hirundines canentes, terraque floribus ornata, verum amasii vox, silentii hiemem amantium animo molestam in serenam convertens auditionem. Talis visus es omni voluptate superioribus gratificandis litteris. Nam multa ingruit quæ modo præterit natura sua hiems, te vero tacente visa est immanior.

XLI. Orionι.

Bonos amicos absentes magis probare solet usus; iudicari enim de benevolentia nequit, si præsentia colas. Nam hoc interdum faciat aliquis, velut in scena is, qui honorum partes agit, id quod ipsi deest ementitur. Sin vero quis

μη πέφυκεν υποκρίνεται. εἰ δέ τις τῷ τόπῳ διεστῶς εἰς ἐν χωρεῖ τῇ σπουδῇ καὶ τῇ γνώμῃ συνάπτεται, οὗτος ἐκεῖνος ὁ φιλικῶς νόμον περιστέλλειν εἰδῶς. τοιοῦτος ἡμῖν προήλθε, ἀρετῇ τῶν δευτέρων τὰ φθίσαντα παρελθών. εἰ δὲ καὶ πατέρων εἰκόνας οἱ παῖδες, εἰκότως ἄρα με καὶ φήμη κομίζει μετάρσιον διὰ παιδῶς ἀγαθοῦ σμικρὸν πατέρα μείζω ποιοῦσα δοκεῖν καὶ πανταχοῦ, καθάπερ ἔφη, ταῖς πόλεσι παραπέμπουσα. ἀλλὰ μοι περιέποις τὴν ἀρετὴν, ἣν παρ' ἐμοῦ τῶν λόγων, τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ τοῦ νόμου σπουδὴν καὶ φύσιν ἐπιδεικνύμενος.

μβ'. Κυριακῶ.

Τὰ μὲν σὰ δῶρα τοιαῦτα, τὰ δὲ ἡμέτερα κὰν αὐτὸς ἐπαινέσειας οὕτω τῇ γαστρὶ χαρίζομενος. λίγνος γάρ τις ὢν καὶ τὸ γαστρίζεσθαι μελέτην παποιημένους καὶ βρώμασι τὴν εὐδαιμονίαν μετροῦν, εἴ πού τι θηράσαις ἡδύ, προτείνεις εὐθέως τὴν γλώτταν, καθάπερ τις Αἴας τὴν μεγάλην ἀσπίδα. καὶ μάρτυς ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ πλακοῦντα παρ' ἐτέρων ὑφάρπασας, ὄλον εὐθὺς παραπέμψας τῷ στόματι.

μγ'. Παγκρατίῳ.

Οὕτω παρορῆς τοὺς ποθοῦντας; οὕτω τῆς γλώττης ἐπέχεις τὰ νάματα; ἀλλ' ἐμοὶ καὶ διαγράφει τὴν μετέραν θέαν ὁ πόθος, καὶ νῦν ἔγων ὄνειροπολεῖν ἐρηγορότος τοῦ σώματος. ἀλλὰ δίδου σουτὸν μέχρι γούν γραμμάτων ἡμῖν. τοῖς γὰρ ποθοῦσι παραμυθία τὸ καὶ σμικρὸν τὴν σύμβολον τῶν ἐρωμένων ἰδεῖν. μέμνησο δὲ καὶ τῶν λόγων ἐκείνων, ἐν οἷς υποσχέσεις ἦσαν ἡ θῆτον ἔλθεῖν ὡς ἡμᾶς ἢ γράμμασι πυκνοῖς ἀνεπαίσθητον τὴν ἀπουσίαν ποιεῖν. νυνὶ δὲ κινδυνεύω γράφεσθαι σε παρὰ ταῖς Μούσαις, ὡς ὁ σοφὸς Παγκράτιος δεινὸς ἦν λέγειν ἢ μὴ ποιεῖν ἐλογίζετο.

μδ'. Σωζομένῳ.

Οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡμῖν ἡδονὴν ἐνεποίησεν ὁ σοφὸς Καισάρειος τὴν σὴν σπουδὴν ἀφηγούμενος. οἶα γὰρ χρῆστος ἀνὴρ καὶ τοῖς λόγοις συντετραμμένος ἀνεπίφθονον ἡμῖν καὶ καθαρὸν ἐδίδου τὸν ἔπαινον, μειδιῶν τε ἕμα καὶ συνηδόμενος ἐμοῦ τῆς γονῆς. ἐγὼ δὲ σὲ μὲν ἐμακάρισα τῶν ἐπαίνων, ἐκείνον δὲ τῆς προαιρέσεως, ἐμαυτὸν δὲ τῆς τύχης, εἰ τοὺς παρ' ἡμᾶς φοιτῶντας εὐδοκίμειν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐμαρτύρησεν. ἀλλ' ἐπιδίδου πρὸς ἀρετὴν τῇ σωφροσύνῃ κοσμούμενος καὶ μειζόνων ἐπαίνων υποθέσεις δίδου τοῖς ἀπαγγέλλουσιν.

με'. Ἰδιᾷ ἐπισκόπῳ.

Πολλῶν ὄντων εἰπεῖν ἐξ ὧν ἂν τις τὰ τῆς τύχης τραγυδῆσαι παίγνια, μεταποιούσης αἰεὶ πρὸς τὸ δοκοῦν τὰ ἡμέτερα καὶ μηδὲν ἐστάναι συγχωρούσης ἐπὶ τοῦ

loco disiunctus in unum studio tenlit et animo conspirat, hic est ille qui amicitie legem novit conservare. Talis tu nobis prodiisti, qua nuuc es virtute priora tua de me merita longe superans. Sed si patrum etiam imagines sunt liberi, merito sane me et fama sublimem fert, dum per filium probum maiorem exiguo patri auctoritatem conciliat et ubique eum, ut aiebas, civitatibus committit. Sed mihi hanc virtutem cole, eandem, quam apud me in dicendo, circa leges quoque *pro te* ferens diligentiam atque facultatem.

XLII. Cyriaco.

Tua quidem dona eiusmodi, nostra vero et ipse laudes qui tantopere tibi es deditus. Etenim quum sis gulosus et curando ventri operam des, cupediisque metiaris felicitatis magnitudinem, si quid suave odoraris, linguam statim proicis velut Ajax aliquis magnum scutum. Testatur mihi tempus, quo quam placentam aliis surripuisti, totam repente in os tuum immisisti.

XLIII. Pancratio.

Itane amantes aspernaris? Itane linguæ contines scaturiges? At mihi vestrum aspectum adeo adumbrat amor et iam novi vigilante corpore somnare. Sed da te nobis litteris certe tenus: amantibus enim solatium etiam exiguum videre signum amatorum. Ceterum et sermonum illorum recordare, in quibus promissiones inerant, fore ut aut cito ad nos redires aut litterarum frequentia absentiae tue sensum tollereres. Nunc autem parum abest quin in ius te vocem coram Musis, quod sapiens Pancratius confidenter promiserit, quæ non exsequi statutum cum animo haberet.

XLIV. Sozomeno.

Non mediocri voluptate nos affecit sapiens Cæsareus tuum enarrans studium: nam utpote probus vir et litteris educatus citra invidiam nobis atque sinceram laudem tribuebat, subridens simul et communi mecum ob talem prolem elatus gaudio. Ego vero felicem prædicavi te ob laudes, illum ob consilium, me ipsum ob fortunam, quod eis, qui mea disciplina usi sunt, vir bonus dixit testimonium. Sed proice in virtute modestia ornatus et maiorum laudum argumenta præbe renuntiantibus.

XLV. Eliæ episcopo.

Quum multa dici possint, quibus fortunæ ludibria tragice aliquis decantet, ad arbitrium semper res nostras commutantis, nec quicquam suo habitu consistere pa-

σχήματος, ταῦτα μὲν σιωπήσω πρὸς ἄνδρα πάλαι κατεγνωκότα τῶν ἐπὶ γῆς καὶ τὴν τύχην νικῶντα δι' ὧν ὑπερορᾷ, μηδὲν ἐκεῖνης θαυμάζειν ἐθέλων· τοσοῦτον δὲ μόνον ὑπομνήσω, ὡς οὐδὲν οὕτως ἡμέτερον ὡς ἡμεῖς ἑαυτῶν. τί δὲ ἡμεῖς; οὐ σῶμα δῆπου τοῦτό γε τὸ βρουστόν, οὐδὲ χρημάτων ὕβλος, οὐδ' ὅσα τὴν ἰσχὺν παρασκευάζει τῇ τύχῃ, ἀλλὰ ψυχὴ λογικὴ δι' οὐστυνας δὴ λόγους πεπεδημένη τῷ σώματι. ὅθεν οἱ φρονεῖν ἐγνωκότες τὰ δεόντα πᾶν ὀτιοῦν παρὰ ταύτην ἀπεσκευάζοντο ὥσπερ ἄχθος ἀλλότριον, μηδὲν πρὸς ἰδίαν οὐσίαν ταῦτα τείνειν ἡγούμενοι, καὶ οὐδὲν ἐπιούστων τῆς γνώμης ἐμπόδιον, οὐ σώματος αἰκισμὸν, οὐ χρημάτων ἀποβολὴν, οὐ καιροῦ δυσκολίαν, ἀλλ' εἰς ἑαυτοὺς ἀνατρέγοντες ἐλευθεροὶ τε ἦσαν καὶ μίαν ἠύλαθοντο ζημίαν τῆς ἀρετῆς ἐκπεσεῖν καὶ χρημάτων πόθῳ καὶ φειδοῖ τοῦ σώματος ἐν ἀνδραπόδου λόγῳ τετάχθαι, τὸ κρεῖττον ἀναξίως ὑποβαλόντες τῷ χειρίον καὶ θαυμάζοντες ἄνδρας ὕβριστὰς πάντα μᾶλλον πλουτοῦντας ἤπερ αὐτούς. ὅθεν δ' μὲν ὡς ἀλλοτρίῳ κεχρημένος τῷ σώματι τὴν ἐλευθερίαν ἐκεῖνην φωνῆν «πίσσε» λέγειν «πίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, αὐτὸν γὰρ Ἀναξάρχρον οὐποτε πίσεις», δ' δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐκβολὴν ἀυδαίρετον ποιησάμενος «Κράτης» ἔλεγε «Κράτητα ἐλευθεροῖ.» ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα γενναίας ὄντως ψυχῆς, ἥτις ἑαυτῆς ἐστὶ πατοῦσα τὰς ἡδονὰς καὶ τοῖς καιροῖς οὐκ οἶδε συμμετατίθεσθαι. μὲννησο τοίνυν, ὡς Ἐπικτήτῳ δοκεῖ, ὅτι ὑποκριτὴς εἶ δράματος οὗ ἂν ἐθέλῃ ὁ ποιητής· καὶ Πλάτωνι δὲ που δοκεῖ, ὡς δ' σοφὸς εὐδαίμων, κἂν πάντα δὴ τὰ μὴ ἐπὶ τούτῳ πράττει κακῶς. ἤνικα γὰρ τὰ ἐφ' ἡμῖν εὐπραγῆ, τῶν ἐξῴων δῆπουθεν ὀλίγη φροντίς· ἐτέρῳ γὰρ ἐκεῖνα φέρεται βρέματι.

μς'. Κληδονίῳ.

Εὐγε τῆς ἐν τοῖς γράμμασι χάριτος καὶ γλώττης ἀκωλύτως βρούσης καὶ λέγειν δυναμένης ὅσα καὶ βούλεται. ὅπου γὰρ ἐμὲ τὸν μικρὸν ἐν λόγοις καὶ τὴν τέχνην μέχρι τοῦ σχήματος περιχεόμενον τοσοῦτον ἤρας ἄνω, ὡς ἀπορεῖν μετ' ἰοιπὸν μὴ ποτε πρὸς ἄλλους γράφων εἰτά μου κατὰ λήθην προσηγορίαν ἐπέγραψας, τί οὐκ ἂν βράδιος εἶποις βουλόμενος; καὶ μοι δοκεῖς τοσοῦτον κεινηχένοι τὴν γλώτταν, δηλώσαι θέλων ὡς ἀπαιτήσεις παρ' ἐμοῦ τὸ παιδίον οὕτω λέγειν δυνάμενον. ὅθεν μοι καὶ τοσοῦτον ἀγῶνα πεποίηκας, ὥστε μικροῦ δεῖν καὶ τὴν τοῦ διδάξειν αὐτὸν ἀνευδυσίαν ὑπόσχεσιν, εἰ μὴ με λογισμὸς εἰσῆλθεν, ὡς τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν λαχὼν ἐκ τῶν εἰκότων δ' νέος νικήσει τὴν ἐμὴν διδασκαλίαν, τὸ λέειν ἐκ ταύτης οἰκοθεν παρεχόμενος. ὥστε σοι καιρὸς μὴ παρ' ἐμοῦ τὸ πᾶν ζητεῖν, ἵνα μὴ πρὸς τὰς εὐδύνας ἀπορῶν σιωπήσωμαι. τὴν δὲ πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τοσαύτην κατεπαγγέλλομαι, ὅσην ἂν αὐτὸς παρέσχεις, εἰ διδάσκων ἐτύχῃαν· προσεφέλλεται γὰρ με πρὸς ταύ-

tientis, hæc quidem silentio præteribo apud virum, qui iam pridem terrena condemnavit et fortunam contemptu vincit, nihil quod ab ea proficiscitur volens admirari, sed hoc tantum commemorabo, nihil tam esse nostrum quam nos ipsos. Quid autem nos? Non corpus sane illud fluxum, neque pecuniarum sordes, neque quicquid robur comparat fortunæ, verum anima ratione prædita, quibuscunque rationibus ad corpus adstricta. Quare qui sentire quod rectum est decreverunt, quicquid præter hanc est abiciebant quasi onus alienum, nihil ad propriam substantiam pertinere arbitantes, neque ullum mentis impedimentum admittēbant, non corporis supplicium, non pecuniarum amissionem, non temporum difficultatem, sed ad se ipsos recurrentes liberi erant atque unam cavebant pœnam, ne virtute exciderent et pecuniarum cupiditate parcendoque corpori in mancipiorum numerum redigerentur, indigne quod melius est deteriori postponentes et homines admirantes iniustos, qui omnium rerum facilius quam sui ipsorum sibi comparare potestatem. Hinc alius quasi alieno usu corpore liberam illam vocem emisit, « tunde, tunde Anaxarchi vasculum, ipsum enim nunquam fundes Anaxarchum, » alius sponte divitiis abiectis « Crates » aiebat « Cratelem in libertatem vindicat. » Hæc et similia revera generosæ sunt animæ, quæ sui ipsius conculcat voluptates, neque una cum temporis vicibus mutari solet. Memento igitur, ut Epicteto videtur, actorem te e se eius fabulæ, cuius poeta te esse velit, et Platoni quoque videtur, sapientem esse felicem, etiamsi omnia, quæ non sint in eius potestate, male cedant. Quum enim quæ nostra sunt bene cedunt, externa sane parum sunt curanda: diverso enim illa feruntur fluxu.

XLVI. Cledonio.

Maecte litterarum et linguæ libere fluentis, quæque eloqui potest quicquid in mentem venit. Nam quum me tam exigua dicendi facultate præditum et nil nisi speciem quandam artis præ me ferentem ita extuleris, ut iamiam dubitem an forte ad alios scribens deinde per oblivionem meum nomen inscripseris, quid tu non facile si velis dicas? et mihi videris tantopere movisse linguam, quo filium ita dicendi facultate instructum te a me repetiturum declarares. Hinc mihi tantam anxietatem iniecasti, ut parum abesset quin instituendi eius promissionem revocarem, nisi cogitatio subisset, patris ingenium sortitum juvenem meam disciplinam haud dubie superaturum esse, id quod huic decesset domo secum afferentem. Itaque noli a me repetere omnia, ne in rationibus reddendis quomodo me expediam nesciens taceream. Benevolentiam vero erga eum tantam promitto, quantum

την ὁ νέος τῆ φύσει τὴν σπουδὴν ἐφάμιλλον παρεχόμενος.

μζ'. Γεσσίω.

Τῆς μέχρι νῦν, ὃ λῶσθε, πρὸς τὸ γράφειν δρυμῆς σοκρατικῶς εἰπεῖν δαιμονίον τι πέφηνεν ἐναντιώμα νοσήμασιν ἡμᾶς ἐξ ἄλλων ἄλλοις περιβάλλον, ὅτα δὴ συμβαίνει τῆς παρουσίας ἡμᾶς ἀπολαύειν ζωῆς. μυσίων γὰρ ὄγλος κακῶν τὸν τῶν ἀνθρώπων οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκληρώσατο βίον· καὶ τὸν μὲν πενία παρενοχλεῖ, τὸν δὲ πάθη παρατείνει ψυχῆς, ἄλλω δὲ χάνεται τὸ σῶμα κακῶς, ἕτερος παιδίον οὐκ ἔχων θρηγεῖ, ὃ δὲ τὰς ὄντας ὀδύρεται. καὶ τί δεῖ λέγειν γυναικῶν καὶ παιδῶν ἀποβολήν, ἅπερ ὑμῖν οὐχ ὡς ἔδει γινῶναι τῆ πείρα παρέσχεν ἢ πείρα; καὶ μακρὸν ἂν εἴη τῷ λόγῳ περινοστεῖν ἃ πρόκειται τῆ θέα καὶ δείκνυσιν ἡμῖν ἐπὶ τῶν ἔργων ὁ βίος, οὕτως ἀγοντος τοῦ θεοῦ τὰ ἡμέτερα, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅπως ἀβουλῆτων πλήθει περιπεσόντες τῶν ἐπὶ γῆς μηδαμῶς ἀνεχώμεθα μηδὲν ἐχόντων ἐστηκός καὶ ἀκίνητον, ἀλλὰ καταλιπόντες τῶν συμφορῶν τὸ χωρίον πρὸς ἑτέραν ζωὴν ἐπειγόμεθα, ἐπ' αὐτὸν ἀναπετάτες τῆ διανοίᾳ τὸν οὐρανόν, εἰ καὶ μένειν ἐτι τὸ σῶμα βιάζεται, μηδὲ θρηνηόμεν τὸν ἀπελθόντα τῶν ἐντεῦθεν δεσμῶν φανέντα μόγις ἐλευθερον. ἐπεινῶ γὰρ τὸν εἰπόντα, ὅστις ποτὲ ἦν ὁ τοῦ λόγου τούτου πατήρ, ὡς « ἀρρήθην μὴ φῦναι τοῖς ἐπὶ γῆς ἄριστον, φύντα δ' ὅτι τάχιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι. » ὅπερ ἢ σκηνὴν παρασπάσασα δεῖν ἡμᾶς φησὶν ἐπὶ σύλλογον ἴόντας « τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔργεται κακά. » τί οὖν ἐτι θρηνοῦμεν ἐκ τῆς τοῦ βίου ζήτησιν ἀσφαλῶς τοὺς φιλάτουσ προπέψυκατες, πρὶν ἐν πείρα γενέσθαι τῶν ἐντεῦθεν κακῶν, τί δὲ πρὸς τὸ δοκοῦν ἡμῖν τὸ θεῖον εἶναι βουλόμεθα, θέον τοῦτο χρίναι καλόν, ὅπερ ἂν ἐκεῖνο δοκῆ; τοιοῦτος ἦν ὄντως ὁ τὸν πολὺν ἐκείνον Πυθαγόραν ἐζηλωκώς, ὅστις γε δὴ πρὸς τὸν ἐν εὐχῆς εἰπόντα μέρει « δῶή σοι ὁ θεὸς ἅπερ ἂν τύχης βουλόμενος, » « εὐφῆμαι » φησίν, « ἀλλὰ βουλοίμην ἅ γε καὶ δίδωσι. » πολλὰ γὰρ ἡμῖν γενέσθαι πολλάκις εὐχόμενοι, εἴτα μὴ τυχόντες, ἐγνωμεν ἐκ τῶν ἔργων ὡς δεόντως οὐ γέγονε, πολλῶν δὲ καὶ κατὰ γνῶμην ὄθθεν τυχῶν μικρῶν ὕστερον ἐμεμφάμεν τὴν τύχην ὅτι καὶ γέγονεν. οὕτως ἄρα πρὸς μικρὰ βλέποντες ἄνθρωποι τὴν φύσιν οὐκ ἔχουσι διαρκῆ, καὶ ἅπερ ἂν μέλλη καθάπαξ λυσιτελεῖν ἠγωνήκαμεν. τοιγαροῦν παραχωρεῖν ἀνάγκη τῷ κρείττονι σοφῶς ἀγοντι τὰ ἡμέτερα, κὰν ἡμῖν ἀγωνῆται τὰ δόγματα.

μη'. Μουσαίω.

Ὁ λογιώτατος Παλλάδιος χρυσὸν ὄλον ἔχεν ἄγων τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, καὶ εἶπε μοι τὰ Κρόισου κεκόμικε τάλαντα, οὐκ ἂν οὕτως εὐμενέσιν εἶδον αὐτὸν ὀφθαλμοῖς. ἄλλοις μὲν γὰρ ἄλλος μέγα φρονεῖ, ἔ

tu ipse præstares, si doceres : impellit enim me ad hanc iuvenis ingenio par præ se ferens studium.

XLVII. Gessio.

Cupiditati meæ scribendi hactenus, ut Socraticæ loquar, dæmonium quoddam obstitit, morbis nos aliis post alios implicans, qualia contingunt, ut præsentī nos fruamur vita. Infinita enim malorum turba nescio quomodo vitam hominum sortita est. Atque alium quidem paupertas afficit molestia, alium animæ torquent affectiones, alii corpus male affectum est, alius quod filium non habet lamentatur, alius quos habet luget. Et quid opus est enarrare uxorum atque liberorum amissiones, quas vobis secus atque oportebat usu cognoscendas dedit experientia? Longum est oratione complecti, quæ sunt omnium oculis proposita, quæque in ipsis rebus ostendit nobis vita, sic nos agente deo, ut mihi quidem videtur, ut in adversarum rerum multitudinem incidentes nequam rebus terrestribus nos dedamus, quæ nihil habent constans et immotum, sed relicta calamitatum sede ad aliam vitam contendamus, in ipsum cælum cogitatione evolantes, etiamsi manere adhuc corpus cogitur, neque lugeamus eum, qui ex his vinculis excessit, ægre visum liberum. Laudo enim eum, qui dixit, quicumque tandem huius dicti fuerit auctor, principio non nasci hominibus optimum, quum vero quis natus sit, quam celerrime orci intrare portas. Quo assumpto scena oportere nos dicit in conventum prodeuntes natum lugere, quod in tanta mala ingrediatur. Quid igitur adhuc lugeamus ex hac vitæ tempestate in tutum locum carissimos dimissos ante quam usi hæc mala cogoverint? Quidque nobis morem gerere divinum numen voluimus, quum hoc bonum sit iudicandum, quod illi visum fuerit, Talis erat revera, qui magnum illum Pythagoram imitatus ei, qui voluntatis significandæ causa ipsi dixerat, « det tibi deus, quicquid volueris, » « bona verba, » respondit « at velim, quæ dat. » Multa enim sæpenumero ut nobis contingant optamus, at quum non impetravimus, tum demum ex eventu quam recte non contigerint cognoscimus, multis vero etiam secundum animi sententiam impetratis brevi quod et contingerint fortunam reprehendi. Sic igitur exiguis rebus intenti homines naturam non habent sufficientem, et quæ omnino profutura sint ignoramus. Quamobrem superiori numini cedendum est sapienter res nostras administranti, etiamsi rationes nos ignoremus.

XLVIII. Misero.

Doctissimus Palladius aurum totum vestra attulit epistola, et si mihi Cræsi talenta apportasset, non tam benignis eum adspexissem oculis. Aliis enim rebus

Λυδὸς χρυσῶν, ὁ Σπαρτιάτης τῷ δόρατι, χορδαῖς Ἀρίων καὶ κρούσασιν, ἐμοὶ δὲ σεμνολόγημα σὴ τε θέα καὶ γράμματα σὰ καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ὑμῶν ἀπολαύειν ἐξῆ, ὥστε τῶν νέφω καὶ μισθὸν ἡμεῖς ἐκ τῶν δικαίων ὀφείλομεν, ὃν οὐκ ἀποδιδόντες εἰκότως ἂν αἰσχυνοίμεθα. ὁ δὲ μισθὸς οὐ μὰ Δία χρυσὸς οὐδὲ λίθοι τι-νὲς Ἰνδικαί (οὔτε γὰρ τούτων πλουτῶ, οὔτε τούτων θηρεύσων ὁ νέος ἀφίχεται), ἀλλ' οὐδὲ λόγων κάλλος (οὐ γὰρ Μουσῶν εὐφορὸς ἐγώ, οὐδὲ γε τοῖς ἐξ Ἀττικῆς ἐναθρόνομαι, ταῦτα γὰρ εὐδαιμόνων εὐτύχησαν παῖδες), ἀλλ' εἰ τὴν ἐμὴν δόσιν ἤτις ἐστὶν ἐθέλεις σκοπεῖν, εὐνοιά γε καὶ προθυμία· τούτων γὰρ κύριος ἐγώ, Δημοσθένης φησίν, τῶν δὲ ἄλλων τύχη καὶ Μοῦσαι πρὸς τὸ δοκοῦν αὐταῖς τὴν δωρεὰν πρυτανεύουσαι.

μδ'. Μεγέθιος Προκοπίω.

Ὅτε πρῶτον εἰς μέσους ἡμᾶς τὸν ἐπιτάφιον λόγον παρήγες, τοσοῦτον ἤσθην ταῖς Ἀττικαῖς σου μελίταις, ὥστε καὶ ἡγοῦμαι τὸν Μουσηγέτην αὐτὸν συνεργάσασθαι σοι μετὰ τῶν Χαρίτων τὸν λόγον. ἐφ' ἑκάστῳ μὲν οὖν τῶν δνομάτων ἐγώ τε καὶ ὅσοι τῶν ἀκρωμένων ἐνεπλήσαμεν τὸ θέατρον βοῶντες ἑκάστοτε στεντορείων· ὁ δὲ κατὰ τὴν πόλιν γεγόναμεν, ἐντεῦθεν μᾶλλον ἐπετεινέτο σοι τὸ θαυμά, καὶ ἦν ἐν τοῖς ἀπάντων στόμοισι τὰ χρυσᾶ σου γεννήματα, κρινόντων μὲν ταῦτα πρὸς ἄλλα τῷ μῆτι τε παραπλήσιον εἶναι, ἀπορομένων δὲ ποῖα δεῖ μᾶλλον τῶν ἄλλων στεφανῶσαι τοῦ κάλλους· ἴσαι γὰρ προσέβαλλον αἱ χάριτες. ἐπεὶ οὖν ἔσσις δι' ἀσχολίαν ἀνηκόοις γενέσθαι τοῦ λόγου συμβέβηκεν ἰκέτευον ἀπογεύσασθαι δι' ἐμοῦ τῆς Ἀττικῆς σου μελιτῆς, πέμπε τὸν λόγον, εὐ εἰδὼς ὡς μυρίοις αὔθις αὐτὸν καταστέψαντες τοῖς ἐγκωμίοις εἰσαυθὶς ἀποστελοῦμεν.

ν'. Προκόπιος Ἠλίᾳ.

Τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν εἰς χεῖρας λαθὼν αὐτὸν σε παρόντα βλέπειν ἐδόκουν (οὕτω σου τὴν χάριν ἐνέθηκας ὄλην τοῖς γράμμασι) καὶ τῇ ἐπιστολῇ προσεγέλωσεν πυκνότερον, καὶ ὡς περ ὅτε σ' ἐβλεπον ἐνεφορούμην τῆς ἡδονῆς. εἰ δὲ μέμνησαι τῶν φίλων ἀπόντων, θυμαστὸν ἢ παρ' ἐλπίδας οὐδὲν ἀλλὰ τοῦτο γέγονεν, ὃ καὶ προλαθόντες ἠλπίσαμεν. ἐγὼ δὲ καὶ καθεύδων προσδιαλέγεσθαι σοι δοκῶ, καὶ πολλάκις ἀναστὰς ἡνιάθην ὅτι περ ὄνειρος ἦν. τὸν δὲ ἑταῖρον Μέγαν, εἰ διδόναι βραδίως ἔχον ὅσον καὶ βούλομαι, πάντως ἂν αὐτὸν ἤδη καὶ τέλειον ἀπειλήρας καὶ ῥήτορα.

να'. Ζαχαρίᾳ.

Ὁ μὲν χειμὼν ἡμῖν καὶ δὴ πέρασ ἐχει καὶ πέπαυται μειφομένοις ἀμφοτέρα, καὶ τὴν σιγὴν καὶ τὴν ὥσαν, τὸ δὲ ἔαρ ἀσμένιοις ἀφίχεται καὶ μᾶλλον ἤπερ εἰώθει γέγονεν ἔαρ· οὐ γὰρ μόνον ἀδουσι αἱ γελιδόνες

alius gloriatur, Lydus auro, Spartiatero hasta, fidibus Arion nervorumque cantu, mihi vero superbiendi causam praebet adspectus tui et litteræ tuæ et quicquid a vobis percipere licet. Itaque nos mercedem iuveni iure debemus, quam non persolvere nos merito puderet. Merces autem non per Iovem aurum est neque gemmæ Indicæ (neque enim his abundo, neque horum causa iuvenis advenit), sed neque orationis elegantia (non enim Musarum fertilis ego sum, neque Attici sermonis suavitate iacto, quæ divitum tantum filii contigere), at si meum donum quale sit considerare vis, benevolentia atque studium. Horum dominus ego sum, ait Demosthenes, reliquorum fortuna atque Musæ, ad suam voluntatem dona dispensantes.

XLIX. Megethios Procopio.

Quum primum coram nobis funebrem orationem recitans prodires, tantum Atticis tuis apibus delectatus sum, ut ipsum quoque Musarum ducem unâ cum Gratiis in elaboranda oratione praesto tibi fuisse arbitrarer. Ad singula igitur verba quum ego tum quotquot auditorum aderant theatrum implevimus stentorea voce singuli clamantes: quum autem in urbem venissemus, hinc magis tui augebatur admiratio, atque in omnium ore aurea tua erant verba, quum comparantium ista inter se, quoniam nihil in promptu erat simile, tum dubitantium, quænam præ ceteris ob elegantiam coronam mererentur, quia patres occurrebant gratiæ. Quoniam igitur, quotquot negotiis distenti orationem non audiverunt, ut per me sibi Atticam tuam apem degustandi copia fieret petiverunt, mitte orationem, persuasum habens, nos infinitis iterum laudibus coronatam remissuros esse.

L. Procopius Eliæ.

Quum vestras litteras in manus cepissem, ipsum te præsentem spectare arbitrabar (ita tuam gratiam totam litteris adperseras), et epistolæ arridebam crebrius, et quem admodum cum te vidi, percepi voluptatem. Quod autem amicorum absentium meministi, nihil mirum nec præter spem accidit, sed accidit quod antea speravimus. Ego vero dormiens etiam colloqui tecum videor, et sæpe consurgens dolui, quod fuerat somnium. Amicum Magnum, si dare facile tantum possim quantum volo, prorsus ipsum iam et perfectam accepisses et oratorem.

LI. Zachariæ.

Hiems nobis iam finem habet atque utrumque reprehendentibus desit, et silentium et tempestatis indolem, ver autem lubentibus advenit ac magis etiam quam consuevit ver exstitit. Nimirum non solum hirundines tem-

τῆν ὄψαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ σοὶ ψῆφον ἢ φήμη βοᾷ, ὡς ἐπὶ μέγα προήλθες, ὡς εὐδαιμόνων βητόρων ἐγκατελέγης χορῶν. εἰ δὲ καὶ ὅσον βουλόμεθα προσετίθῃ, πάντως ἂν οὐδὲν εἰς εὐτυχίαν ἀπήν. εἰ μὲν οὖν γέγονε ταῦτα, τὰ μεῖζω πάντως αἰτήσομαι· εἰ δὲ μέγροι τῶν λόγων ἡδόμεθα, τὴν μὲν φήμην ἐπαινῶ, τὰ δὲ ἔργα διὰ τὴν φήμην μαντεύσομαι.

νβ'. Τῷ αὐτῷ.

Νῦν ὄντως ἔγνω, ὡς οὐκ ἦν ἄρα λόγος ἀλλ' ἔργον ἢ φήμη, καὶ θαυμάζω τάχα τὸν νόμον τὸν Ἀττικόν, ὃς ἐν θεοῖς καὶ ταύτην ἰδρύσατο. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Μυκᾷ μάχην αὐθημερον ἐγνωκότες οὐκ ἀνεχτόν ἔρασαν εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν φήμην. εἰ μὲν οὖν πρὸς ἄλλον ὑπῆρξεν ὁ λόγος, εἶπον ἂν εὐθύς ὡς ἀνασπάσεις ἡμῖν τὴν ὄψον καὶ δεῖνὰ φήσεις πάσγειν, εἰ μὴ σέ τις πυκνῶς ἐπάρχων καλέσειε βήτορα, καὶ μεῖζον φρονήσεις ἢ Δημοσθένης ἐκεῖνος ἐπὶ βήματος Ἀττικοῦ· ὃ μὲν γὰρ μίαν ἦγε πόλιν δημηγορῶν, οὐ δὲ δικαστηρίου κρατήσεως, εἰς οὗ προέρχεται τοῖς βασιλέως ὑπηκόοις ἢ δίκῃ. ταῦτα πρὸς ἄλλον ἂν εἶπον ἐπὶ σοῦ σιωπήσομαι, ὃν ἐν ταῖς εὐτυχίαις μᾶλλον ὀρῶ μετριώτερον. ὅθεν αἰεὶ καὶ τὰ μεῖζω προσδέχομαι τοῖς γὰρ τοιοῦτοις ἐπιμετρεῖται πάντως ἢ τύχῃ μηδὲν τῶν προλαβόντων βασκαίνουσα.

νγ'. Ἐπιφανίῳ.

Εἰ λαλούντων μὲν ἡμῶν σιωπᾶς, γράφεις δὲ σιωπῶντων, δέδοικα γράφων εἶγε δὲ πάντως ἢ λαλεῖν ἀφώνοις ἢ σιωπῶντας ἀκούειν. καίτοιγε τὸ ἐπιστέλλειν ὡς εἰκὸς ἐμηχανήσαντο ἄνθρωποι, ὅπως ἀπῶσι μίμημα σώζοιεν παρόντων καὶ λέγοιεν τι τοῖς γράμμασιν ὡσπερ ἂν εἰ καὶ συνόντες. ἐγὼ δὲ σου τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνούς ὑπ' ἡρόνης καὶ ἐδάκρυσα, καὶ σου παρόντος ὡσπερ εἰώθεις ἐδόκουν ἀκούειν, καὶ ἡδὺ τι πνεύσας « τοῦτο » εἶπον « ἐκεῖνο, ἢ φιλάτῃ φωνῇ. » ἀλλ' ὦ πρὸς ἔρωτος αὐτοῦ καὶ φιλίας ἐκεῖνης, εἴ που ταύτην εἴτι οἶσθα καὶ μέμνησαι, μὴ μοι τοῖς γράμμασιν ἀποδῆμι, μηδὲ τὴν μόνην ἀφέλῃ παραμυθίαν, μὴ ποτε τάχα ζηλώσω τοὺς μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἔρωτος, οὐς μηδὲ συμβαίνει τοιαῦτα παθόντας ὀδύρεσθαι.

νδ'. Τοῖς αὐτοῦ ἀδελφοῖς.

Πάλιν ἔχει καιρὸς γράμματα πρὸς ὑμᾶς ἀπαιτῶν, καὶ πάλιν εὐτυχεῖν νενομίκαμεν. τίς γὰρ ἂν ἡμῖν γένοιτο βίος τοῦ λέγειν τι πρὸς ὑμᾶς καὶ γράφειν ἐσπερημένους; εἰ δὲ καὶ τῶν ὁμοίων τύχομεν παρ' ὑμῶν, Ἡράκλειος ὅσον ἡμεῖς εὐτυχίσομεν. οὐκοῦν μὴ μέλετε πρὸς ἔργον ἄγειν τὸν πόθον, ἵνα μὴ νόμον ἔρωτος ἀτιμάσαντες τῶν ἐκεῖνου βελῶν πειραθῆτε· δεῖνός γάρ

poris suavitatem canunt, verum etiam de te sententiam proclamant fama, quam longe profeceris, quodque in beatorum rhetorum numerum sis redactus. Quod si etiam quantum volumus adiecisset, nihil omnino ad felicitatem deesset. Si igitur hæc sunt facta, maiora omnino petam, sin vero rumore tenuis tantum gaudemus, famam qui lem laudo, eventum autem ex fama vaticinor.

LII. Eidem.

Nunc revera non rumore tantum, sed factum etiam esse famam intellexi; et admiror sane legem Atticam, quæ hanc quoque in diis collocavit. Non enim Hesiodum solus divinis eam honoribus celebrat, sed etiam Athenienses quum pugnam ad Mycæen commissam eodem die cognovissent, iniquum iudicarunt famam non esse deam credere. Iam si cum alio mihi esset res, dicerem statim « contrahes nobis supercilium et iniuriam dices pati, si quis non crebro præfectorum oratorem te appellet, maioresque tibi quam in Attico suggestu Demosthenes ille sumes spiritus : hic enim unam concinundo regebat civitatem, tu vero iudicio poteris, ex quo ius prodit regis subditis. » Hæc quidem ad alium dicerem, coram te tacebo, quem in rebus secundis video moderatiorem. Unde maiora semper expecto; eiusmodi enim hominibus semper fortuna tribuitur nihil rerum priorum invidiose fascinans.

LIII. Epiphaniῳ.

Si loquentibus nobis taces, scribis tacentibus, nunc, dum scribo, vereor ne oporteat me omnino compellare mutos vel audire tacentes. Atqui epistolas aperte excitaverunt homines, ut absentibus presentium exemplum representarent et litteris colloquerentur quasi coram presentibus. Ego vero lecta epistola tua præ gaudio lacrimavi (et te presentem, quemadmodum solebas, audire videbar atque suave quiddam spirans « hoc » aiebam « illud, carissima vox. » Sed per anorem ipsum et illam amicitiam, si quidem hanc adhuc nosti et memoria tenes, noli mihi litteris deesse, neque solam quæ restat auferre consolationem, ne forte æmuler ab amore omnino abstinentes, quibus nec contingit talia passis lamentari.

LIV. Fratris suis.

Iterum venit tempus litteras ad vos flagitans atque iterum felices nos prædicandos putavimus. Quanam enim agenda nobis esset vita, si colloquendi vobiscum essemus aut scribendi ad vos potestate privati? iam si paria etiam nobis a vobis referantur, dii nisi quam præclare nobiscum agatur. Quare ne cunctemini ad effectum perducere desiderium, ne lege amoris spreta tela ipsius experiamini : peritus est enim deus et tela nu-

ὁ θεὸς καὶ βέλῃ κινεῖν καὶ τῶσαν αἶρειν, καὶ σκοπὸν ποιεῖται τοὺς ἀτιμάζοντας ἔραστῆν.

γέ'. Ἰωάννη.

Ἐξήλικωκά σε τῆς γονῆς, εἰ τοιαῦτα τίχτειν ἐπίστασαι· εὐδαιμόνων γὰρ πατέρων παῖδας ἀποφαινεῖς εὐδαίμονας, μουσικῶν τινὶ νάματι τὰ θεῖα σοφῶς προφερόμενος. τοιοῦτος ἡμῖν ὁ λογιώτατος ἀφίχεται Μουσῆλιος, ὃν ἐπαινεῖν ἐθέλων καὶ τὰ προσόντα μὴ λέγειν δυνάμενος μόνην τὴν σιωπῆν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι πρὸς ἔπαινον. ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τὴν Ἀγαμέμνονος ἐπὶ σοὶ μεθαρμόσω φωνήν, βάλλ' οὕτω, φίλε Τεῦκρε, καὶ μὴ φείσῃ φθεγγόμενος.

νε'. Νεστορίῳ.

Διευθεσθήμεν ἐλπίδος μακρᾶς μὲν καὶ τῷ χρόνῳ λυπούσης, ὅτι μὴ τὸ πέρασ ἐδέχετο, ἡὺρραινε δὲ ὅμως καὶ μετριωτέρους ἔποιει· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολὴν εἰς μνήμην ἀγούσα παρεῖχεν ἔννοσιν ὅτι δὴ θᾶττον ἡμῖν ἐπανεῖλοιο. νυνὶ δὲ καὶ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς ἐκπεσόντες πῶς ἂν ἔχοιμεν φέρειν μετρίως; ἀλλ' ὃ τύχη τύχη (τραγωδίῳ γὰρ τι μικρὸν εἰς παραμυθίαν τῆς λύπης), τί σε τοσοῦτον εὐφραίνομεν ἀνιόμενοι; ὠφελος γὰρ ἢ μὴ συναγαγεῖν εἰς πόθον ἀνθρώπους ἢ γούν ἀπολαύειν ἀλλήλων ἔαν καὶ μὴ χωριζομένοις ἐφῆδεσθαι. ἀλλὰ γὰρ ξένον οὐδέν, ὃ φίλε Νεστόριε, ἀνθρώπους ὄντας ἡμᾶς τοιοῦτων πειράσθαι, ἀλλ' ὑποκύπτειν δεῖ τὸν αὐχένα καὶ ζυγὸν ἀνάγκης ὑπομένειν ἐκόντας· οἱ γὰρ ἐκούσιοι πόνοι τοῖς κάμνουσι μετριώτεροι.

νε'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ.

Ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδιδούς τῶν ἐς ἐμοῦ προιτησάντων ἐστὶν ἀνὴρ, χρόνον μὲν οὐ πολὺν, ἀλλ' ὅμως ἱκανὸν ἡγεῖται πρὸς τὴν ἐξ ὑμῶν εὐποιίαν καὶ τὸ ψιλὴν ἐπιγράφεσθαι μου προσηγορίαν. εἰ δὲ δεόντως ἔγνωκε, διδάσκαλον ἀναμένει τὴν πείραν. οὐκοῦν ἀγὼν ὑμῖν κἀκείνον μὴ ψευθεῖναι τῆς γνώμης, καμὲ μὴ κατασχῶναι τοσοῦτον ἔχειν παρ' ὑμῖν νομιζόμενον.

νη'. Ζαχαρίᾳ.

Ὅσης με φιλοτιμίας ἐνέπλησας τὴν σμικρὰν ἐξάρας ἐπιστολὴν καὶ τὴν ὡς ἂν αὐτὸς εἶποις Λακωνικήν. ἰδοὺ δὴ σοὶ καὶ σοβαρὸν ὄρω καὶ Σπαρτιάτης αὐτόχρημα γεγένημαι, καὶ μοι πάντα Λυκούργος, ὁ δὲ Σόλων οὐδέν. μικροῦ δεῖν καὶ Δωρικὴν ἀφῆκα φωνήν, τῆς Ἀττικῆς ἐκείνης εἰς λήθην ἐλθῶν. λυπεῖ δέ με καὶ πατρίς ἐκ μέρους τετειχισμένη, ὅτι δὴ μὴ τῆς ἀτειχίστου Σπάρτης ἐστὶν εἰκὼν. τοιαῦτα δύναται ῥήτωρ ἀγαθὸς πρὸς πάθος ἔλκων ὅσων καὶ βούλεται. εἰ δέ με πάλιν ὡς Ἀττικὸν ἐπαινέσεις, ὅρα μὴ τὴν Σπάρ-

vere et arcum intendere, scopumque sibi facit eos, qui amantem aspernantur.

LV. Iohanni.

Admiratus te sum ob prolem tuam, quod talia progenere nosti: beatorum enim parentum beatos reddis fiberos, musico quodam latice sapienter divina proferens. Talis ad nos venit doctissimus Muselius, quem quum laudare cupiam, nec tamen, quæ in ipso insunt, exprimere verbis possim, solum arbitror silentium sufficere ad laudandum. Sed si qua re me audis, Agamemnonis tibi accommodabo vocem: perge sic mittere tela, amice Teuce, neu loqui desine.

LVI. Nestorio.

Falsi sumus spe diuturna quidem et ipsa mora molesta, quod ad finem non perducta est, sed quæ nos exhilararet tamen et moderatiores redderet. Tuam enim epistolam in memoriam vocans occasionem præbebat cogitandi, te mox ad nos esse reversurum: nunc vero postquam ipsa spe excidimus, quomodo hoc moderate possimus ferre? Sed o fortuna fortuna (dicam enim paullo magnificentius ad leniendum dolorem), quid tantum gaudes nostra ægritudine? Debebas enim aut non in amorem homines pellicere, aut mutua certe consuetudine uti eos pati, neque luctari de disiunctis. Quanquam non mirum est, care Nestorie, nos, homines quum simus talia experiri, verum cervicem deflectere oportet et necessitatis ultro subire iugum: nam voluntarii labores tolerabiliore laborantibus.

LVII. Zachariæ et Philippo.

Qui epistolam vobis tradit, unus est ex meis discipulis, non longo quidem tempore, at satis tamen ad vestrum erga se excitandum studium esse arbitratur, si vel nudum meum nomen inscribatur. An vero recte senserit, magistram exspectat experientiam. Vestrum est igitur dare operam, ut neque illum fallat opinio, neque ego afficiar pudore, qui tantum apud vos valere censear.

LVIII. Zachariæ.

Quanta ambitione implevisti me brevi collaudata epistola et ut tu ipse dixeris Laconica. En tibi iam superbum tueor et revera Spartiata factus sum, atque omnia mihi Lycurgus, Solon vero nihil. Parum abest quin et Doricam emittam vocem, in oblivionem adducta mihi Attica. Male etiam patria me habet ex parte muro circumdata, quod carentis muris Sparta simulacrum non est. Tantum potest orator bonus, ad quem vult addu-

την αὔθις ἀρνήσωμαι· οὗτω τῷ πόθῳ τῶν σῶν γράμματων μεθέλωμαι. ἀλλ' ὅπως μὴ παίζειν ἐθέλων ἐπαινέσης τὴν Αἴγυπτον, καὶ τῷ λόγῳ γενοίμην Αἰγύπτιος. οὐκοῦν φείσαι πρὸς Διός· οὐ γὰρ ἔχω μὴ θαυμάζειν ὁπόσα καὶ σὺ.

δδ'. Νηφαλίῳ.

Σὺ μὲν ἐν πλήθει χρημάτων ἀπορίαν θρηνεῖς, ἐγὼ δὲ τὰ χρήματα καὶ τοὺς πλουτοῦντας περιφρονῶ, καίτοι πενία θαυμαστῆ συνεχόμενος. οὕτως ἄρα τὸ πένεσθαι καὶ πλουτεῖν ἡ γνώμη ποιεῖ, οὐ χρήματα παρὰ τῆς τύχης τῆδε κάκεισε πλανώμενα. τοιγαροῦν παῦσαι μικροψύχως ἡμῖν ὀδυρόμενος, μηδὲν μέγα νομίζων, πλὴν εἰ μὴ τι φέροι πρὸς ἀρετήν· ὃ τι γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἀλλοτρίον τέ ἐστι καὶ πρὸς ἀπάτην ἐφέλκεται. ὅθεν οἱ φρονεῖν εἰδότες ὡσπερ τινὰ μέθην ταῦτα καὶ φλυαρίαν ἀποσεισάμενοι, τὴν γῆν καταλιπόντες τῆ γῆ μεταρσίῳ γνώμῃ περιπολοῦσι τὸν οὐρανόν, τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ὕλην καὶ τὸ τῆς πλάνης χωρίον ὡσπερ τινὰ γαλεπὴν διανηξάμενοι θάλατταν.

ε'. Μουσαίῳ.

Δέδεγμαί τὴν βίβλον ποθεινοτέραν μοι γενομένην, ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀναληθθεῖσα χερσὶ τάχα τι καὶ μουσικὸν ἐπεσπάσατο, ὡς τὸν κεχρημένον λοιπὸν ὀξύτερας οἴμαι τῆς διανοίας αἰσθάνεσθαι, οὐχ ἦττον ἢ Σωκράτης, ἥνίκα δὴ παρὰ τὸν Ἴλισσὸν ἐκαθέζετο, ἔθθα καὶ νυμφῶν ἱερὸν καὶ Πανὸς ἐνδοιαίτημα. ἀλλ' εἶθε μὴν καὶ τὰς ἄλλας βίβλους λαθῶν τοιαύτας ἐργάσαι, ὥστε με κατὰ μέρος ἐκάστη προσβάλλοντα θειοτέρας αἰεὶ τῆς ἐπιπονοίας αἰσθάνεσθαι.

εζ'. Ἐπιφανίῳ.

Καλῶς ἄρα ἤδει τὸ τῶν ἐρώντων πάθος ἢ παροιμία. κὰν ἐπιροκεῖν ἐθέλωσι, συγγνώμην αὐτοῖς ἐκ θεῶν ἐπαγγέλλεται. ἰδοὺ γὰρ σοὶ γέγραφα, καίτοι μὴ γράφειν ὑπεσχημένος. οὕτως ἀγόμεθα τῷ πόθῳ καὶ γίνομαι ψεύστης ἐρωτικός. ἀλλὰ γράφε πολλὰς καὶ δίδου τύπον γούν εἰκόνας ἀντὶ θέας τοῖς ἐρασταῖς.

εθ'. Ἱερωνύμῳ.

Ἐγὼ μὲν ὥμην σε τὸν Νεῖλον πάλαι κατειληφέναι, καὶ πολλὰς εἰς μνήμην λαμβάνων τοῦτο δὴ τὸ εἰωθὸς ἐμοὶ «ὡς εὐδαίμονες» ἔλεγον «τῶν Αἰγυπτίων οἱ παῖδες, πάλαι μὲν τὸν Νεῖλον ἔχοντες χορηγὸν τῶν ὄσων φέρειν οἶδεν ἐκεῖνος, νυνὶ δὲ καὶ τὴν σὴν μοῦσαν προσεληφότες οὐδὲν ἀτιμότεραν τοῦ Νεῖλου, παρ' ἐμοὶ δὲ χριτῆ τάχα καὶ μείζω. ὃ μὲν γὰρ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπιρρέειν πλουτεῖν ἐπιτρέπει. σὺ δὲ ταῖς τῶν νέων ψυχαῖς τὴν γλωτταν ἐπαφρείς ἐπὶ τὸν τῆς ἐπιστή-

cens affectum. Quod si me rursus ut Atticum laudaveris, vide ne continuo Spartam abnegem; adeo tuarum litterarum huc illuc trahor desiderio. Verum ne ioci causa Ægyptum laudes et ego Ægyptius sermone fiam. Itaque parce, per Iovem : non enim possum non eadem quæ tu mirari.

LIX. Nephaliō.

Tu quidem opibus affluens inopiam tuam lamentaris, ego vero opes et opulentos homines despicio, etsi mirifica premor egestate, adeo paupertatem et abundantiam mens efficit, non opes arbitrio fortunæ huc illuc vagantes. Itaque desine demisse lamentari, neu quicquam magni æstimes, nisi quod ad virtutem ducat. Quod enim cuiusmodi est, alienum est ac transversum agit. Unde qui sapere didicere, quasi temulentia quadam excussa missisque nugis terram terræ relinquerunt, et postquam sensus et materiam atque erroris sedem quasi sævum quoddam mare tranarunt, sublimi mente cælum peragrant.

LX. Musæo.

Accepi librum eo mihi factum cariorem, quod vestris attractatus manibus et musicum aliquid nisi fallor contraxit, ut qui utatur in posterum acriore opinor intelligentia usus sit, non minus quam Socrates, quum ad Hissum consideret, ubi et nympharum sacrum et Panis domicilium. Sed utinam reliquos quoque libros attingens tales reddas, quo singulos ex ordine volvens diviniorem semper sentiam afflatum.

LXI. Epiphaniō.

Probe novit proverbium amantium affectum. Etiamsi peierare velint, veniam eis a diis promittit. Nam ecce tibi scripsi, quamvis non scripturum me pollicitus. Ita trahimur amore, et mendax evado amator. Sed scribe sæpius et simulacrum saltem imaginis pro aspectu amantibus concede.

LXII. Hieronymo.

Ego te iam dudum ad Nilum venisse arbitraber, eamque opinionem, cui iam adsuveram, animo volvens «o fortunatos Ægyptios» sæpius aiebam, «qui Nilum habeant iam pridem omnium rerum præbitorem, quas is afferre solet; sed nunc multo beatiore, qui Musa tua præterea fruantur, nihil inferiori Nilo, vel (ut ego sentio) fortassis etiam maiori. Ille enim terram eorum irrigando divites eos efficit, tu vero lingua tua mentes adolescentum excitando ad veras opes sapientiæ dirigit, non minus

μης πλουτων ἰθύνεις, οὐδὲν ἔλαττον ἢ ὁ πάλα Πυθαγόρας αὐτοῖς ἐπιδημῶν καὶ μετ' ἐκείνων ὁ Πλάτων. » ταῦτα μὲν ἐλογιζόμενη, σὺ δὲ οὐ μακρὰν ἀπέχων ἐλάθωνες. ὡς δὲ ἤκων δ' τὴν ἐπιστολὴν ἐπιτιδούσας, τὸ μὲν πρῶτον θυμὰς ἀπάτην ἠγοούμενη τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἐπειθόμενη τοῖς ὀφθαλμοῖς ὡς δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἐντυχιῶν ἐπέσειθην μὴ ἂν ὑπάρχειν ἄλλου τὰς χάριτας, ἤσθην πῶς δοκεῖς; ἔγγυτέρας γὰρ αὐτὰς ἐμοὶ τὰς τοῦ σε πάλιν ἰδεῖν ἠγοούμενη ἐλπίδας, καὶ συνέχαιρον εἰκότως εἰ τὴν σὴν πατρίδα ἐζηλωτὴν μικρὸν γοῦν ἀπέφηνας χρόνον. σὺ δὲ μοι δοκεῖς παῖδων αὐτῆς καταγορεῖν. ὅτι μὲν γὰρ τὸν ὑπὲρ κερφαλῆς ἀέρα οἷον ἔφηες εἶναι συμβαίνει, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τοὺς πίνοντας εἰς μνήμην ἄγει θαλάττης, καὶ ἄρτος ἡμῖν ἐκ κριθῆς εἰκῆ μειμιγμένος, οὐκ ἂν ἀρνηθῆην, ἀλλὰ καὶ ἔλαττον τετραγώδηταί σοι ταῦτα φειδοῖ τῆς πατρίδος· ἀλλ' ὅμως, ὃ βέλτιστε, χάριν ἐχρῆν εἰδέναι ταύτη πρὸς φιλοσοφίαν ἀσκούσῃ τὴν γνώμην, ὅπως ἂν εἰδείης ποτὲ τρυφῆς Αἰγυπτίας ὑπερορᾶν. Ὀδυσσεὰ δὲ τὸν σαρῶν, νῆσον οἰκοῦντα μικρὰν ἑμοῦ καὶ τραχίαν καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ τὴν Ἰθάκην, οὔτε Καλυψὶ πέπεικεν οὔτε φύσεως ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολὴ τὸ μὴ τὴν Ἰθάκην ἀντὶ τούτων ἀρῆσθαι. ἀλλ' οὐδὲ Σπαρτιάτης οἶμαι τὴν οἶκον δαίταν ἐννοῶν τὴν Σπάρτην ἐμέμψατο. ἀλλ' οἶδα πόθεν ποτὲ καταγορεῖν ἐπήρθης. φιλοχρημάτως ἔχεις, ὃ λῆστε. εἶτα βραχὺ τι τοῦ λήμματος ἀποστάς ἰοῦ ἰοῦ βοᾷς, καὶ τὸν Νεῖλον πολλάκις καὶ τὸν ἐκείθεν πλουτὸν ἀνακαλῆ. τοῦτό σε που ξέρον, ὡς αὐτὸς ἔφηες, ποιεῖ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Χαίρεφῶντος οὐδὲν ἀσπειότερον ἔχειν. οἶμαι δὲ σε καὶ νύμφης ἐρωτικῶς περιέχεσθαι καὶ πειρᾶσθαι μόλις ὅποσα δύναται πῦθος. ἀλλὰ γένοιτο ταῦθ' ὅπως Ἀφροδίτῃ φίλον καὶ Ἐρωσίν. ἔρρωσα, καὶ σε ὄζτρον προσείποιμι καὶ παίδων πατέρα.

ΞΓ'. Πυθίω.

Εἰ μοι τις προσελθὼν οὐ πρότερον τοῦτο ποιήσας ἠξίου μανθάνειν εἰ λύραν ἔχοιμι, καὶ περὶ ἁρμονίας λόγον ἐποίει, πάντως ἂν ἤσθόμην τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅτι μουσικὸς οὗτος εὐθὺς ἠπιστάμην· εἰ δὲ περὶ ὅπλων ἦσαν οἱ λόγοι, καὶ μάχας ἔλεγε καὶ πολέμου τύχας αἰεὶ διηγείτο, οὐκ ἔδει δῆπουθεν Πυθῶδε ἰέναι καὶ ὅτι στρατιώτης οὗτος ἀκούειν. ἀλλὰ τί μοι βούλεται ταῦτα; πάντως μὲν ἤδη μανθάνεις, οὐδὲν δὲ ἤττον ὅμως εἰρήσεται. ἐμοὶ δοκεῖς ὡς ἄρα τὴν σὴν ψυχὴν ὄντως οἰκοῦσιν αἱ Μοῦσαι· εἶτα κάτοχος ὢν ταῖς θεαῖς βίον ἔχεις αὐταῖς ἀνειμένον, καὶ οὐδὲν σοι θυμαστὸν ὅ τι μὴ βιβλία καὶ λόγοι καὶ ὅσα ψυχῆν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀνάγει. ἐνεπέθειν ἡμῖν ἐπεξενόθητος ἀρχὴν φιλίας ποιησάμενος πρόπευσαν οἶμαι σαυτῶ. ἀλλὰ γὰρ εἴθε μὴ τῆς ἐφ' ἡμῖν ἐλπίδος διημαρτεσε, ἀλλ' ὅπερ αἰτεῖς βιβλίον, τοῦτο δὲ ἦν παρ' ἡμῖν οὐτω γὰρ ἂν σὺ μὲν εἶγες αἰεὶ τὸ ποθοῦμενον, ἐμοὶ δὲ μέγιστον ἦν τὸ δοκεῖν ὑμῖν κεραισθαι. νυνὶ δὲ ὁ

quam olim Pythagoras, cum ad eos se contulit, et post eum Plato. » Ergo hæc mecum tacitus dissereram, cum tu interea non longe absens nos lateres. Itaque ut mihi allatæ sunt litteræ tuæ, primum mirabar, dolumque esse suspicabar, neque satis meis oculis credebam: postea vero cum litteras perlegissem, tantamque suavitatem orationis non posse ab alio quam te prodire infelligerem, quanta me affectum lætitiæ fuisse putas? Videbam enim spem tui adventus appropinquare, saneque pro eo, ac debebam, lætābar, quod patriam tuam ad tempus certe aliquid felicem reddidisti. Quam tu quidem ludens mihi videris accusare. Quamvis enim negare non possim, cælum tale esse, quale prædicas, et aquam bibentibus maritimam videri; et panes fere hordeaceos eo afferri (quæ tu omnia, caritate patriæ impeditus, verbis non exaggerasti), attamen, heus vir optime, gratia est habenda huic, quæ tuum animum ad philosophiam excoluit, ut aliquando Ægyptiorum delicias contemnere posses. Sapientem illum Ulixem, cum parvam et asperam, denique Ithacam insulam incoleret, tamen neque Calypso, neque natura in denum commutatio inducere potuit, ut Ithacam hisce omnibus non anteponeret. Sed neque Spartiates, opinor, cum domesticum victum recordaretur, Spartam accusavit. Verum scio, quæ te res ad accusandum incitet. Pecuniæ cupidus es, o bone; cumque tantillum a lucro abes, heu heu exclamas et Nilum opesque illinc manantes requiris. Hæc res te, sicuti ais, peregrinum facit et ut corpore sis nihilo elegantiore quam Chærepho. Credo autem insuper te a nympha quapiam amica detineri tandemque ægre quantas vires amor habeat sentire. Sed hæc ita sint, ut Veneri gratum et Cupidinibus. Interea vale, atque utinam brevi te prolis quoque parentem salutemus.

LXIII. Pythio.

Si quis me primum conveniens a me sciscitaretur num lyram haberem et de harmonia sermonem faceret, quid rei esset utique perspexissem cumque esse musicum intellexissem; contra si de armis essent sermones, pugnasque enarraret et belli fortunæ sine intermissione memoraret, non opus esset opinor Delphos adire indeque accipere, militem eum esse. Sed quorsum hæc? Procul dubio iam intellexisti, nihilominus, tamen dicam. Revera mihi Musæ animam tuam habitare videntur; quarum ex consortio vitam agis remissam atque illis deditam, nec quidquam demiraris præter libros et sermones et si quid mentem meliorem efficit. Hinc hospes meus factus es et mecum iniisti amicitiam tibi, ut opinor, gratam. Sed utinam spes illa, quam in nobis posuisti, te non fefelisset! Voluimen illud, quod a me petis, utinam mihi sub manibus esset! Habuisses enim tu quidem quod exoptabas, mihi autem pretiosissimum fuisset grati quid tibi præstitisse. Nunc

μυμι οὐ τὴν πλάτανον τὴν Σωκράτους ἀλλὰ τοὺς λό-
γους αὐτοὺς, μήπω γε τετυγκέναι τοῦ κτήματος,
καίτοι πλείστον ἤδη γρόνον ἐρῶντα· μικρὸν δὲ ὕστε-
ρον (ἀλλὰ σὺν Ἑρμῇ καὶ Μούσαις εἰρησθῶ) ἐκ τῆς
Ἀλεξάνδρου κομισθήσεται· τοῦτο γὰρ ἐκεῖθεν ἡμῖν οἱ
προσταχθέντες ἐπέστειλαν. ὅπερ εἰ πρὸς ἔργον ἐκ-
βαίη, ὄφει με πάντως αὐτόματον ὑμῖν προσίοντα
περὶ τοῦ μεταδοῦναι ὡς εἰ καὶ αὐτὸς λαβεῖν ἐβουλόμην.

ξδ'. Διοδώρω.

Ἡ περὶ τῆς σῆς παιδείσεως φήμη ἠποῖον ἠλόγηθα
λόγων τὰς ἡμετέρας ἐνέπλησεν ἀκοάς. ὁ μὲν γὰρ
τὴν τῆς συνηγορίας ἀφρηγέιτο σπουδῆν, ὁ δὲ τὸ ἐν τοῖς
δικαστηρίοις εὐτονον ἀπεθαύμαζεν, ὁ δὲ τὴν περὶ
τοὺς προσιόντας εὐνοίαν, πλὴν εἰ μή τις ἀδικήσας
ἐτύγγανεν. οἶδα δὲ καὶ τὸδε ἀκούσας, ὡς ὄρων τινὰς
μέγα μὲν δυναμένους, θαυμάζοντας δὲ τῶν δικαίων
μηδέν, πολὺς ἔπνευσας κατ' αὐτῶν καὶ λοιδορίαν
ἐπαινουμένην κατέχευες. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσων,
ἄλλων ἄλλα διηγουμένων, ὥσπερ ἔνθους ἐγενόμεν ὑφ'
ἡρόνης καὶ μέγα τοῖς λόγοις φρονῶν ἐδόκουν αὐτὸς
ἐπαινεῖσθαι, ἡδὴ δὲ καὶ χάριν ὑμολόγουν τοῖς ἀπαγ-
γέλλουσιν, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τῶν αὐτοῦ ἐπαινού-
των ἀκούοντες. οὕτω δὲ ἔχοντι καὶ λογιζομένῳ προσ-
ελθὼν ὁ καλὸς Ὀρίων τὴν παρ' ὑμῶν αὐτῷ γραφεί-
σαν ἐπιστολὴν ἐπεδίδου, καὶ μοι τῆς φιλίας συνέχαι-
ρεν, ὥσπερ δεινὸν ἡγούμενος εἰ λανθάνεις παρ' ἐμοὶ
ποιοῦτος ὑπάρχων. ἐγὼ δὲ σε μετὰ τὴν φήμην τῇ
πεῖρα μαθῶν καὶ οἷος περὶ τοὺς δεομένους, κὰν μὴ
παρῶσι, καθέστηκας, οὐδ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις ὅσον ἐθαύ-
μασαι, καὶ αὐτὸν ἀπεκάλουν εὐδαίμονα τὴν σὴν εὐτυ-
χηκῶτα σπουδῆν. ὡς δὲ καὶ γραμμάτων ἡζῆτον τυχεῖν
παρ' ἐμοῦ τῇ τῆς φιλίας μνήμῃ τὴν σὴν προθυμίαν
ἐτι μᾶλλον ἐγερούντων, εὐήθη τοῦτον ἐκάλουν· μὴ γὰρ
ἂν σε πρὸς ἀρετὴν πεφυκῶτα καλῶς γραμμάτων δεῖσθαι
πρὸς ταύτην παρακαλοῦντων. ἀλλ' ὅμως τοῦτον οὐκ
ἔπειθον· ἐδόκει γάρ τι καὶ δίκαιον λέγειν ὡς « ὁ καλὸς
ἐαυτὸν τοιοῦτος τίς ἂν γένοιτο γραμμάτων τυγῶν
παρὰ σοῦ; » οὐκοῦν γένοιο μὲν αὐτὸς ὁποῖος καὶ πρό-
τερον, ἐπαινοῖμην δὲ πάλιν τῆς φιλίας ἐγὼ, μὴ δια-
μάρτοι δὲ τῆς ἐφ' ἡμῖν ἐλπίδος ὁ νέος, ἀλλὰ γνόντων
οἱ τὰ μεγάλα δύνασθαι δοκούντες ὡς ἄρα τῶν δι-
καίων ἔστιν εἰκότως ἡττᾶσθαι.

ξε'. Ἱερωνύμῳ.

Ἐγὼ μὲν τῆς ἀδελφῆς λανθάνειν ὤμην τὸν γάμον,
καὶ δὴ τοῖς προσκοιούσι τὴν οἰκίαν πᾶσιν ἐγνώσθαι,
μὴ τι σοί, ὃν ὤμην ἐτι παρὰ τῷ Νείλῳ καθῆσθαι· σὲ δὲ
λανθάνειν ἔσκιε τῶν εἰς τρυφὴν ἤρχοντων οὐδέεν, ἀλλ'
ἄμα τέ τι δρᾶται καὶ σε προσβάλλει πρόρωθεν ἢ τῶν
ἐπιτελουμένων ὁσμῇ, καὶ που τάχα τὸν Ὀμηρικὸν Δία

autem non per Socratis platanum, sed per ipsos sermo-
nes iuro nondum me fuisse frutum bono illo, quantum-
cunque ex longo inde tempore exoptato. Sed non multo
post Mercurio iuvante et Musis Alexandria afferetur;
hoc enim mihi inde quibus id negotii mandatum est re-
scripserunt. Quod si prospere nobis succedat, me videbis
ad vos quam maxime ultro pergentem, ut munere te do-
nem, quali et ipse affici velim.

LXIV. Diodoro.

Solertiæ tuæ et humanitatis fama sermonibus iis quos
optabamus aures nostras implevit; alius enim tuam in
causis dicendis diligentiam narrabat, alius virium con-
tentionem qua in iudiciis elaborare soles mirabatur, alius
quod homines ademptes te comiter admittis, nisi forte
quis iniuste egit. Illud quoque auditione percepi, te,
cum homines quosdam magno imperio præditos iura
divina et humana obtinere videres, graviter in eos exar-
sisse et maledictis eos collaudatis prosecutum esse. Hæc
cum audirem, alia aliis narrantibus, quasi divino spiritu
tactus sum ac verbis illis superbiens ipse laudari mihi
videbar, iamque nunliis grates agebam, quemadmodum
qui se laudari audiunt facere consueverunt. Atque ita
cum essem affectus animo omnesque in tui memoriam
conferrem cogitationes, bonus Orio epistolam mihi a te sibi
scriptam reddidit mihiq; amicitiam tuam gratulatus est,
tanquam miratus, quod, cum talis esses, apud me deli-
tuisses; ego vero, cum re, non fama solum te cognovis-
sem, et cum viderem qua esses mente erga petentes,
etiãsi non adessent, verbis exprimere nequeo quanta
me incesserit admiratio, meque felicem predicabam,
quod tuum mihi studium paravissem. Et cum literas
quoque a me expeteret, quæ amicitiaestræ memoria
benevolentiam tuam magis etiam excitarent, absurdum
eum vocavi; neque enim tibi, qui virtutis gloria præstes
literis opus esse, quibus ad illam impellereris. Nihilomi-
nus non persuasi, neque iniuria Orio « qualis ille »
inquit « literis a te acceptis futurus est, cum sponte sua
talem se præstiterit? » Tu igitur liberaliter eum habeto,
ut adhuc fecisti; ego iterum laudes habere velim de
amicitia mea; adolescens autem spe, quam in me col-
locavit, ne excidat; immo sciant homines qui habentur
potentes efficiendi quæ velint, iure se a iustitia superari.

LXV. Hieronymo.

Ego quidem opinabar sororis nuptias in occulto esse
ac sane vicinis nostris omnibus cognitam esse, non
vero tibi, quem adhuc ad Nilum sedere credebam, te
vero nihil latere videtur eorum quæ ad vitam lautio-
rem pertinent, sed eodem temporis puncto, quo solemnia
nescio quæ celebrantur, odor eorum e longinquo nasura
tuum ferit, ac fortasse Iovem Homericum exsuperas

νικᾶς λουβῆς καὶ κνίσσης ἐρῶν ἐλισσομένης περὶ κα-
πνῆ. ταῦτ᾽ αὖ σε Νεῖλος διέθηκε καὶ οἱ παρ' ἐκείνων εὐ-
δαίμονες ἄνθρωποι, μεθ' ὧν τὴν Ἐλωῦσαν οἰκῶν δῆ-
τέραν ἔχεις τὴν αἴσθησιν, εἴ που δὴ γῆς καπνὸς ἀνα-
δίδοται. τὸν δὲ σὸν παῖδα μικροῦ δεῖν ὄρμησα διαθεῖναι
κακῶς, ὅτι μὴ γράφειν εἰς πλάτος ἀφῆκέ σε τὴν ἐπι-
στολήν. ἀλλὰ παρὰ σοῦ δῶρα προσάγων μετέβαλέ
τε τῇ θεᾷ καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως μοι διέλυσε τὸν θυμόν. οὐκ
εἰς μακρὰν δέ σε τούτων ἀμείψομαι ἢ γὰρ γέγονε σοι
θυγάτριον ἢ γενήσεται.

ἕς'. Ἀλύφω καὶ Στέγφω γραμματικοῖς καὶ Ἱερῶν Ῥωμαϊκῶν.

Σόλωνι τῷ νομοθέτῃ ἐπειδὴ νόμων ἕνεκα καλῶς
ἔχειν ἢ πόλις ἐδόκει, δεῖνὸν ἡγούμενος μέχρι τῆς Ἀτ-
τικῆς αὐτῷ τῆς σοφίας ἐστάναι τὸ θαῦμα, ἐφοῖτα μὲν
παρ' Αἴγυπτιοὺς καίπερ σοφωτέρους εἶναι τῶν ἄλλων
αὐλοῦντας, ἐφοῖτα δὲ καὶ παρὰ Κροῖσον ὡς ἐπ' εὐδαίμο-
νιᾷ τῷ πλουτῷ κομῶντα· μείζων γὰρ ἐδόκει τῷ Σόλωνι
σοφία τρυφᾶν ἢ χρυσῷ βέρον ὁ Πακτωλὸς γῆν τὴν ὅσην
ἐπέπληθεν ἐκείνος, καὶ οἱ μὲν ὄρωντες θαυμάζον, ὡς δὲ
ἀπεφοῖτα, πάλιν ἐπόθουν τὸν Σόλωνα· Ἀθηναῖοι δὲ παρ'
οἷς τὴν κρηπίδα τῶν μαθημάτων ἐβάλετο, τάχα καὶ
τὴν Ἀθηναῖν ἡῦροντο τὸν νομοθέτην αὐτῆς ἀποδοῦναι
τῇ πόλει. εἰ δὲ καὶ τούτων ἕνεκα τὴν ἀποδημίαν
ἐσαφίζετο, γνῶναι θέλων ὅπως ἔρωτος ἤκουσιν εἰς αὐτὸν
Ἀθηναῖοι, οὐκ ἂν οἶμαι θαυμάσαιμι. πλὴν ἐνὸς ἀνδρὸς
ἀπόντος ἐδάκρυσαν Ἀθηναῖοι, καίτοι σοφοῦς ὡς εἰκὸς
εὐτυχοῦντες ἐτέρους· τίνες δ' ἂν γενοίμεθα τὸ κεφάλαιον
ὄλον ἀφαιρούμενοι; καὶ ἦν ἂν τις ἐδίστασε πρότερον
εἶτε τὴν Ἀττικὴν εἶτε τὴν Ἰταλίαν προσῆκεν εἰπεῖν,
αὕτη σιγᾶ ὦν ἐξαίφνης καὶ τῶν γνωρισμάτων ἀφῆρη-
ται, καὶ ταῦτ᾽ ἀσχεῖν ἔοικε τῷ Κιθαιρῶνι, ὃς πο-
λὺν δεξάμενος τὸν θεόν, ἀπίοντος πάλιν ἐξαίφνης
ἔρημος ἦν, καὶ ἡ Διώνυσος οὐδαμοῦ. ὅθεν καταβοήσο-
μαι τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃς παρ' ἑαυτὸν ἐκάλει τὰ ἡμέ-
τερα παριδῶν. καὶ οἶμαι τούτῳ συνήδεσθαι τῆς
εὐτυχίας τὰς Μούσας· ὑμεῖς δὲ που καὶ παλαιῶν μυ-
θολογημάτων ἐμπίπλασθε, παρ' αὐτὴν ἦδη τὴν Δά-
φνην λογιζόμενοι τοῦ θεοῦ τὸ πάθος, τῆς Δάφνης τὴν
σωφροσύνην καὶ τὸ φιλόνητον, καὶ φυτὸν παραμυ-
θοῦμενον ἐραστήν· καὶ παρ' ὑμῖν μόνους τῶν ὀρωμέ-
νων ἡ θεὰ τῷ λόγῳ τὴν μαρτυρίαν χαρίζεται. εἰ δὲ
καὶ κυπάριττοι πυκναὶ πρὸς χάριν ἀνεῖνται τῆς ἐρω-
μένης Ἀπόλλωνος καὶ ὕδωρ ἀφθονον, καὶ τέττιγες
ἄδουσι καὶ ἕδος τῇ πόᾳ μαλακῇ παρακέρχεται, καὶ
δένδρα ἄλλ' ἐπ' ἄλλοις καὶ οἰκίαι τῷ τούτων ὕψει κατὰ
μέσον κρυπτόμεναι, αὐρὰ τε μετρία καὶ ὁσμὴ συμμι-
γῆς καὶ οἰκία τοῦ ἡλίου τὸ λυπηρὸν ἀποκλείουσα, ὑμέ-
τερον ἢ ὡς τάχα ἀγγέλλει ἡ διηγεῖσθαι τοῖς γράμ-
μασι. πλὴν βουλομένη ὡς ὑμᾶς ἐλθὼν ἰδεῖν, ἵνα
πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ μαντευομένην ἀκούσωμαι καὶ
τοῦτο γὰρ ὑμῖν οἶμαι δεδωκέναι τὴν Δάφνην.

amore libationum et nidoris in fumo surgentis. Talem
te effecit Nilus eiusque fortunati accolæ, inter quos Elu-
sam habitans sagaciorem odoratum habes, si alicunde
terrarum fumus evolvitur. Puerum autem tuum pæne
male habui, quia uberiorem epistolam te scribere non
passus est. Sed munera tua afferens gratissimo spec-
taculo totum me commutavit iramque meam nescio quo-
modo solvit. Ceterum brevi pari referam; aut enim iam
nata tibi filia est aut nascetur.

LXVI, Alypo et Stego grammaticis et Hiero Romano.

Solon legislator cum a iegibus firma ei videretur esse
respublica, sapientiæ suæ famam Cræciæ finibus conti-
neri iniquissimum iudicans, ad Ægyptios profectus est
omnibus licet sapientiores se esse gloriantes, itemque ad
Cræsum divitiis quasi dono divino superbientem. Antiquius
autem Soloni esse videbatur sapientiæ aviditatem explere
quam exsatiari auro, quod Pactolus diffundebat. Atque illi
Solonem cum viderunt, admirati sunt; revocare cupiebant,
cum discessisset; Athenienses, apud quos fundamenta
præceptorum iecerat, ipsam Minervam, nisi fallor, precati
sunt, ut redderet urbi legislatorem. Quod si propterea
peregrinationem excogitavit, ut cognosceret quantum
Athenienses in amore ipsius profecissent, non ego qui-
dem miror. Sed absentiam unius hominis Athenienses
deplorabant, etsi præterea alios favente fortuna sapientes
habebant; nos vero quid agamus, quibus ademti sunt
viri omnium gravissimi? Ni mirum illa terra. quæ utrum,
Attica an Italia appellanda esset dubitari prius poterat,
nunc derepente tacet insignibus suis privata, idemque ei
evenire videtur quod Cithæroni, qui postquam deum excep-
pit tumultuantem, repente post eius discessum solus de-
relictus est ac desertus, neque usquam Bacchus auditur.
Unde graviter accusabo Apollinem, qui nulla nostri ha-
bita ratione ad se vocavit nostra. Ac credo Musas ei
fortunam gratulari, vosque nisi fallor veterum fabularum
memoriam redintegrabit, iuxta ipsam Daphnen repu-
tantes quo animi motu deus fuerit perturbatus, quanta
fuerit Daphnes sobrietas et humanitas, laurus quomodo
amatorem perculserit. Scilicet apud vos solos rerum
quibus ipsi interestis adspectus fabulari isti historiæ
fidem facit. Num vero terra gratificata Apollinis deliciis
crebras cupressos ediderit aquasque copiosas, canantque
cicadæ et semita pateat mollissimo gramine spissa, sitque
locus ille condensus cuiusvis generis arboribus ædificia
cingentibus ac proceritate sua occultantibus, et auræ
spirant tenues odorumque mistorum affletur suavitas, et
umbra solis iniquitates prohibeat, vestrum est quam ce-
lerrime vel nuntiis ista vel literis significare. Sed velim
vos convenire et videre res illas magnificas ac præterea
vos audire vaticinantes; nam et hoc vobis a Daphne
concessum esse opinor.

ξ'. Παλλωδίου.

Τὴν τῶν μέγα δυναμένων ἀρετὴν μεγίστην οἶμαι τοῖς ἀδικουμένοις παραμυθίαν. δυνάμειος γὰρ εἰς ταῦτον ἐλθοῦσης καὶ γνώμης τιμώσης τὰ δίκαια, τί καλύει πρὸς πέρας ἵεσαι τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις; ἀλλὰ τί μοι βούλεται τὸ προοίμιον; Ἰσίδωρος ὁ σχολαστικός, ὁ πάλαι μὲν φίλος ἦνίκα ἔζη, νῦν δὲ μέγρι τῆς μνήμης, οἷος μὲν ἦν τὸν βίον καὶ ὡς πανταχόθεν αὐτὸν παρεῖχε θαυμαζέειν, κἂν ἐτέροις αὐτὸς διηγῆσαι. νυνὶ δὲ ἀπελθὼν ἐξ ἀνθρώπων ἐρημὸν συμμαχίας κατέλιπε τὴν οἰκίαν· ἡ μὲν γὰρ πάλαι μήτηρ νῦν ἄπαις ἐπὶ γήραος οὐδῶ καὶ μήτηρ οὐκέτι, ἡ δὲ σύνοικος χηρεῖας ὑποφέρει ζυγόν. τὰ δὲ παιδία τὴν θεὴν καὶ λέγειν; κόραι γὰρ αὐτὰ μικρὰν ἄγουσαι τὴν ἡλικίαν καὶ ὀρφανίας τύχης περῶμεναι. συνελόντι δὲ φάναι, πρόκεινται πᾶσι τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις, εἰ μὴ σὺ καλύσεις, εἰς δὲ αἱ τούτων ὀρώσιν ἐλπίδες. ὁ δεῖνα γὰρ φύσει μὲν ἐστὶ πονηρός, ἐπ' ἀδείας δὲ γενόμενος καὶ τὴν ἐρημίαν ἰδὼν πέφηνε πονηρότερος· προσοικῶν γὰρ τὴν τούτων οἰκίαν καὶ τὸν ἐκ τοῦ γεινιάζειν φθόνον λαθὼν, μίαν πεποθηται γνώμην ἄχρηστον αὐταῖς ἀπορῆναι τὴν οἰκίαν. ὅθεν οὐτε τῶν οἰκοδομούντων ἐνόμοις κωλυομένων ἠνέσχετο, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους διὰ γραμμάτων συγκαίμενα λῆτρον ἡγούμενος κυριώτερον αὐτὸν ἀποφαίνει τῶν νόμων καὶ ὧν αὐτὸς ὠμολόγησεν. ἀλλὰ δικαστοῦ καὶ μισοῦντος τὰ φῶλα γνώμην λαθὼν γενοῦ ταῖς κόραις πατὴρ καὶ τῇ μητρὶ παῖς καὶ τῇ γυναικὶ πάλιν ἴσα καὶ σύνοικος, ἡμῖν δὲ τοιοῦτος ὅλον ἢ προλαβοῦσα πεῖρα πολλάκις ἀπέδειξε· καὶ γνώτω σαφῶς ὡς οὐκ ἐστὶν ἐρημὸν εἶναι συμμαχίας, ἕως ἂν οἱ τε νόμοι σώζονται καὶ ἄνδρες τιμῶντες τὰ δίκαια.

ξη'. Γεσσίω ἱατροσοφιστῇ.

Τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν εἰς χεῖρας λαθὼν αὐτὰς ἔδοξα μολίς ἀπειληφέναι τὰς Μούσας, ἔνθους τε ἦν ὑπ' ἡδονῆς καὶ οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ γένομαι, ὡς περ οἱ Δελφοὶ ἐπειδὴν ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθόντος Ἀπόλλωνος τὸ πρὶν σιγῶντες πλήρεις ἐξείρνης γέγονται τοῦ θεοῦ. τοιοῦτος ἦν τις ἐγὼ, πάντα θαυμάζων, τῶν ὀνομάτων τὴν ὥραν, τὴν πρὸς ἀλλήλα τούτων ἀρμονίαν, τὸ διὰ πάντων κάλλος ἐπιφαινόμενον, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, τοὺς ὑμετέρους τρόπους, ἐξ ὧν ἡμῖν προῆλθε τὰ γράμματα· καὶ σοι πολλὰ καγαθὰ γένοιτο τοιαύτην ἡμῖν ἀποδεδωκότι τὴν ἐορτήν. ἀλλὰ γὰρ μὴ χελιδὼν ἕαρ φασὶν οὐ ποιεῖ. οἷον δὲ καὶ ἡ προλαβοῦσα χελιδὼν εἰς ἕαρος ἤρκεσε χρεῖαν. εἰ δὲ καὶ δευτέραν προσθέης καὶ τρίτην εἶτα πολλάς, οὐδὲν ἂν εἴη παρ' ἡμῖν οὐτε Κροῖσος ἐκεῖνος οὐτε χρυσοὶ βέων ὁ Πλακτιλός. τοὺς δὲ ὑμετέρας παιδίας εἶδον ἡδέως καὶ ὡς περ δι' εἰκόνας ἀνηγόμεν πρὸς σέ. ὅθεν ἡδύτατον καὶ πλείους ἰδεῖν, καὶ εἰ δεῖ μέγιστα λέγειν, τοῦ πατρὸς ἀμείνους. ἀλλ' οὖν εὐχόμενῳ βῆδιον λέγειν ὅσα γε

LXVII. Palladio.

Hominum potentium virtutem maximum censeo esse oppressorum solatium. Nam cum potentia et recti voluntas consociantur, quid obstat quin perficiantur quæ legibus constituta sunt? Sed quorsum illud proœmium? Isidorus scholasticus, quem olim, dum vivebat, in amicorum numero habebam, cuiusque nunc amicitiam recolo memoria, quam ab omni parte admirabilem se gesserit, ipse tu facile aliis narraveris. Nunc, cum e vita migravit, destitutam omni adiutorio domum reliquit. Nam eius quondam mater iam orba in ipso senectutis limine, neque amplius mater est, uxor viduitatis iugo premitur. De liberis vero quid dicam? Parvulae sunt puellæ et orphanorum sortem expertæ, unoque verbo cuius iniuriam inferre volenti obnoxia, tu nisi vetes, in quo spes earum vertitur. (5) Nam iste natura sua perversus est; augetur perversitate, cum in tuto se esse sentiat videatque illarum solitudinem. Nimirum domus eius illarum domum attingit, et in invidiam ille vocatus vicinitate omnes cogitationes in unam rem confert, ut scilicet illis domum suam inutilem reddat. Unde neque ædificationes legitime prohiberi passus est, et pacta mutua pro nihilo ducens legibus et stipulationibus quibus se ipse alligavit superioriorem sese ostendit. (6) Iudicis igitur mentem indue et osoris pravitatum, ac puellis esto pater, matri filius, uxori mariti vicem præsta; nobis vero eum te exhibe, qualem superiorum annorum usu sæpe cognovimus. Ac probe sciat ille, non esse auxilii inopiam, donec leges et viri iustitiæ cultores stent incolumes.

LXVIII. Gessio iatrosophistæ.

Literis tuis redditis ipsas pæne Musas mihi visus sum accepisse, ac quasi deo agitante incalui, et vix constabam mente. Ac quemadmodum Delphii, ex Hyperboreis adventante Apolline, primum silent, tum pleni repente deo fiunt, ita ego omnia mirabar, verborum venustatem, concentum, eluculentem undique ornatum, et quod maximum erat, indolem tuam, unde literæ nobis fluxerunt. Bene tibi eveniat, qui hæc mihi solemniter feceris. At hirundo una, inquit, ver non facit. Et tamen superior quædam hirundo nonne effecit, ut ver inciperet? Quodsi alteram addideris et tertiam et multas præterea, nihil profecto tribuemus Cræso illi vel Pactolo aurum vehenti. Liberos tuos lubenter vidi et quasi per imaginem ad tui memoriam revocatus sum; unde exoptavi et plures videre et, si magna dicere licet, patre meliores. Sed optanti facile est quæcumque velit dicere et

βούλεται, καὶ μιμνήσθαι τὸν Ἡκτορα. τὸν δὲ ἐταῖρον Δωρόθεον αὐτὸν με δοκεῖ παρόντα προσάγειν ὑμῖν· καὶ λέγειν ἄλλο μὲν οὐδὲν, πληρωσάσι δὲ τούτῳ τὰς ἐλπίδας αὐτὸς παρέσχε τὰ ὑμέτερα διηγούμενος. εἰ δὲ καὶ δι' ἐμέ τι πλέον ἔξειν ἐλπίζει, ὑμέτερον ἂν εἶη μὴ ψευδοῦσθαι τοῦτον τῆς γνώμης. συστήσει δὲ τὸν νέον ὑμῖν καὶ τρόπος ἕμοιως καὶ σπουδῇ, ἅπερ εἴ ἦν αὐτὸν ἅμα τῇ θεᾷ παραστῆσαι σαφῆ, οὐδὲν ἂν ἴσως ἔδει τῶν ἡμετέρων γραμμάτων. νῦν δὲ δι' ἐμέ τὰ πρῶτα τιμῆς, ὕστερον οἷμαι θαυμάσεις καὶ δι' αὐτόν. οἷμαι δὲ καὶ τὸν ἐταῖρον Ἀναστάσιον εὐμενέσιν ὑμᾶς ἰδεῖν ὀφθαλμοῖς, ὅς τὸ ἡμέτερον ἐπιγράφεται γένος. τί γὰρ δεῖ πλέον εἰπεῖν πρὸς ἄνδρα πάλαι τε φίλον καὶ νῦν οὐδὲν ἥττον εὖνοις ἡρημένον;

ξθ'. Ζαχαρία ἀδελφεῷ.

Ὡς εἴοικεν, ὦ λῶστε, τῶν εἰς ἡμᾶς σκωμμάτων οὐποτε παύση. μηδέ γε παύσαι τοῦτων, ὧ πάντες θεοί· ὡς ἐγὼ λεγόμενον ἀκούων προσγελῶ τε τοῖς γράμμασι, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφικνοῦμαι τῇ διανοίᾳ, καὶ λέγειν τι δοκῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ λεγόντων ἀκούειν. ὥστ' εἴ σοι μέλει τῆς ἐν τοῖς γράμμασι χάριτος (μέλει δὲ πάντως), βάλλ' οὐτω καὶ μεῖζονα χαρίζεσθαι δόσεις, ἢ εἴ μοι παρῆγες Κροίσῳ γενέσθαι. κάλει δὲ πάλιν σοφιστήν, καὶ λέγε κρότων ἐρᾶν, ὄφρυν τε προστίθει καὶ τύρον καὶ πᾶν θ' τι σοι φίλον. πολλάκις δὲ καὶ σοφιστήν εἰπὼν ἀπηλλάγης, ὡς ταῦτόν ὄν τοῦτο εἰπεῖν καὶ ἀλαζόνα καλέσαι. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἐμὴν τέχνην οὐκ ἂν ἀρνησαίμην· εἰ δὲ ταύτης ἴδιον τὸ πρὸς ἀλαζονείαν ἐπαίρειν, καὶ σοί που μέτεστιν ἄγαν τῆς τέχνης, ὥστε δέδοικα μὴ ὅσον ταύτης μετέγεις, — ἀλλὰ γὰρ αἰδοῖ τῇ πρὸς σέ σιωπήσομαι. ἴσως δὲ θαυμάσεις εἰ σοφιστῆς ὢν καὶ τὸ ἔαρ ἤδη θεώμενος, δέον ἐμπομπέουσαι τῷ λόγῳ, εἴτα παρῆλλον σιγῆ· καὶ που ζητεῖς ἐν τοῖς γράμμασιν ἄνθη καὶ γελιδόνας καὶ θαλάττης μεταβολὴν ἡμερον, τὸν τε Ἄδωνιν τὸν καλὸν καὶ τὴν Ἀφροδίτην ἐκείνην τὴν παραδόξως ἐρῶσαν, καὶ δι' αὐτὴν τὸ βῆδον ἀκούεις καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ χάριν πάλιν θαυμάσεις. ἐγὼ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἂν εἰποίμι καὶ μάλιστα γὰρ πρὸς σέ, μήποτε πάλιν γελάσας ἀπειρόκαλόν με καὶ σοφιστήν ὀνομάσης.

ο'. Ἐπιφανίῳ.

Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα κινεῖν ὄν ἂν ἐθέλης πρὸς λόγον καὶ σιωπῆν, καὶ μοι δοκεῖς παραπλήσιόν τι ποιεῖν, ὥσπερ ἂν εἰ τις λύραν ἔχων, κεχρῆσθαι ταύτῃ μαθῶν, νῦν μὲν ὑφαίνειο μέλος, νῦν δὲ τῶν κρουμάτων ἀπόσχοιτο· εἰ γὰρ τι παρὰ ταῦτα κρείττον νομισθεῖη, εὐθύς πρὸς ἐκεῖνο γίνεται, καὶ οὐδὲν ἂν εἴποι μουσικὸν οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ λύρα. καὶ σοῦ σιωπῶντος ἡμῖν πρὸς τὰ καινότερα μεταβεβλημένου κατηρεῖς εὐθύς καὶ σιωπῶντες οἱ πάλαι μὲν φίλτατοι, νῦν δὲ ἴσως

Hectorem imitari. Dorotheum amicam praesens tibi commendare constitui, sed humanitatem tuam narans ipse in causa fuit, ut nihil adderem sed simpliciter spes eius experem. Quodsi per me commodi aliquid se habiturum esse sperat, tuum erit efficere, spe ne excidat. Commendabunt autem iuvenem mores ac studium acre; quae si fieri posset ut ipso ad spectu coarguerentur, meis literis fortasse non opus esset; nunc eum primo mea causa coonestabis, postea, credo, propter ipsum miraberis. Puto te Anastasium quoque amicam meum, qui propinquitate mecum coniunctus est, benignis oculis adspicere. Quid enim amplius dici oportet homini iam pridem sodali et cui nunc placuit non minus benevolentem esse?

LXIX. Zachariae fratri.

Ut videre est, o bone, cavillari nos non desiisti, neve pro dii immortales, desistas, quia et visum mihi movent quae literis tuis mandata sunt, et cogitatione ad vos deferor, et videor mihi vos alloqui et audire loquentes. Ideo si tibi curae sunt literarum lepores (sunt vero sine ulla dubitatione), perge telis petere, ac maiora in me videberis conferre quam si Ceresium me faceres. Iterum sophistam voca plausumque amatorem, et supercilia tribue fastumque et quicquid tibi placuerit. Saepae etiam, cum sophistam vocasses, abiisti, quasi idem esset sophistam dici et insolentem appellari. Ego vero artem meam non cierabo. Quodsi illius proprium est ad insolentiam impellere, ad te quoque, opinor, ars ista nimium quantum pertinet, ut verear, ne, quantum illam teneas, — sed honoris tui causa tacebo. Fortasse autem miraris quod, etiamsi sophista sim iamque ver appetere videam, cum verborum pompa perfundenda esset oratio, silentium ego tenerim, ac quaeris in literis meis flores et hirundines et placidas maris mutationes et formosum Adonin et Venerem illam insolito more amantem, et rursus miraris quod rosam non audis eiusque venustatem. Ego autem horum omnium nihil dicam, praesertim tibi, ne iterum deridens ineptum me et sophistam voces.

LXX. Epiphanio.

Singulari arte ut quilibet loquatur aut sileat efficit, viderisque mihi perinde facere ac si quis, cum lyra uti didicerit, modo canat fidibus, modo a pulsandis chordis abstineat; nam si in gravius quid inciderit, confestim illud arripit neque amplius canit neque ipse nec lyra. Tu quotienscunque nobis taces ad res novas conversus, fracti protinus et demissi conticemus, qui olim tibi gratissimi fuere, quique nunc fortasse grati sunt. Sed

φίλοι. ἀλλ' οἷδα πόθεν τὸ πρᾶγμα. οἱ νόμοι σε παρασκευάζειν ἠνάγκασαν σεμνὸν ταῖς ὀφρῦσιν ἀνέλκειν, εἶτα φρόνημα νομοθέτου λαθὼν καὶ ὀξῆς ἦδη τῆ Ῥωμαίων ἄγειν τῇ ψήφῳ, τοσούτον ἡμῶν κατεπέρθησ. ἀλλ' ἐπειδὴ σε μάλισ ὑπεσιῆλθε τῆς παλαιᾶς συνθηκῆς, λόγος καὶ μνήμη (εἴθε μὲν καὶ πάσαι γέγονε τοῦτο), ὅμως δὲ τῆς σῆς γλώττης μετὰ τῶν χελιδόνων ἡδὺ τι φεγγαυμένης ἀκούσας διανίσταμαι τῇ ψυχῇ καὶ λαμπρότερόν μοι τὸν ἥλιον προσβάλλειν δοκῶ, καὶ νῦν ὄντως ἔαρ ἐμοί. ἀλλὰ γένοιτο λοιπὸν ἡμῖν εὐμενῆς, καὶ μηκέτ' ἔλθης παλαιῶν ἐρωτῶν εἰς λήθην.

αα'. Σοσιανῶ.

Εἰ τις χρημάτων ἐστὶν ἐραστῆς, οὐδὲν ἂν ἡδέως τῇ ταῦτα λέγοι καὶ λεγόντων ἄλλων ἀκούσειεν· εἰ δὲ καὶ χρυσὸν ἄγων παράσχοις, ἔχεις τὰ πρῶτα τῆς παρ' ἐκείνῳ τιμῆς· ὅτω δὲ ἐν ὄπλοις τὰ πράγματα, καλὴν οὖτος ἀσπίδα λαθὼν ἐφρόνησε τε μέγα καὶ τῆδε κακεῖσε περιφέρων τὸ κτῆμα πληροῦται μᾶλλον τοῦ Ἄρεος. ἀνδρὶ δὲ ἀγαθῷ τί πράττων ἂν τις χαρίσαιοτῳ ἢ παραπλησίους ἀνδρας παρέχων ἰδεῖν; ὅθεν σε τοιοῦτον εἰδὼς καὶ γεγονότα καὶ εἶναι βουλούμενον, τὸν σχολαστικὸν Διόδωρον ἀγνοεῖν οὐ μοι πρέπον ἐξείνετο, ἀλλ' ἄγω καὶ δίδωμι σοὶ μὲν ἐκείνον, ἐκείνῳ δὲ σέ, ἀμφοτέρους ὑμῖν χαρισίσθαι νομίζω, εἰ ἀλλήλων ἐν πείρᾳ γενήσεσθε. ἔπειανέσει δέ με πάντως ἐκάτερος οἷα τοῖς φίλοις προξενεῖν ἠπιστάμην.

αβ'. Διοδώρῳ.

Τοῦτο ἐκεῖνο δ καὶ προσδοκῶντί μοι γέγονεν. ὅμητιν γὰρ εὐθύς ὡς ἐκεῖσε γενόμενος, ἀρχόντων ὄρων βῆμα καὶ βητόρων χορὸν καὶ προσφύγων ὄγλον ἐπόμενον, πληθήσῃ μὲν αὐτίκα φρονήματος, κἂν λαλεῖν τις θέλη, μόνον οὐκ ἀνέξει τοῦ λέγοντος· ἡμῶν δὲ λόγος ἐσταί βραχύς, καὶ τί μοι τοὺς ἐν σκότῳ κεκρυμμένους ἐκείνους; λέξεις που πάντως περὶ ἡμῶν. εἰ δὲ καὶ χαμαὶ ἐρχομένους προσείποις, οὐδὲ τοῦτο θαυμάσαιμι. τὸ αὐτὸ καὶ προσεδόκων καὶ γέγονε τοῦτο τῶν κατ' ἡμᾶς βητόρων τὸ φρόνημα, οἷ καὶ πρόσφυγας τοὺς ἄλλους καλοῦσι, τὰ κατ' ἑαυτοῦς ἀποσεμνύνοντες πράγματα. καὶ νῦν δοκεῖς φίλους ἡμᾶς ἠρῆσθαι, τὸ πρότερον οὐκ ἀξίους κρίνας ὥσπερ εἰκός, ἀλλ' ὅτι χρειτόνων ἀπορίᾳ τοῖς παρῶσιν ἐκέχρησο, καὶ μεταμέλει σοι πάντως τοῦ χρόνου, ὃν παρ' ἡμῖν ἀναξίως διέτριβες. καὶ νῦν δέδοικα γράφων μὴ καὶ πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν δυσχεράνης ἐπιστολήν. ἐγὼ δὲ σε καλῶς πράττειν εὐξαίμην ἂν· κἂν δὲ πάλιν καταφρονεῖσθαι, λυπηρὸν μὲν, οἴσομεν δ' οὖν ὅμως τῇ σῇ τύχῃ παραμυθούμενοι.

αγ'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ.

Ἰῆς μὲν προλαθούσης σιωπῆς τὴν αἰτίαν δ χειμῶν

causam eius rei non ignoro. Leges tibi suaserunt, ut oculi gravitate uteris magnosque legislatoris spiritus sumeres, cumque res Romanorum ad tuum nutum convertisse tibi videreris, elatus te in nos gessisti. Sed cum tandem aliquando veteris familiaritatis rationem habueris eiusque memoria te subierit (quod utinam dudum factum esset) ac vocis ego tuæ sonum una cum hirundinum cantu audiverim dulcissimum, iam erigo animum et splendidiore solis candore collustrari mihi videor, iamque reapse ver adesse puto. At tandem nobis propitius esto, neve in posterum veterum amorum te unquam capiat oblivio.

LXXI. Sosiano.

Qui divitiarum est amans, haud scio an de istis potius quam de alia re loqui malit alicque audire loquentes; adeoque si aurum illi obtuleris, ad celsissimam apud illum honoris sedem ascenderis. Haud aliter qui militiam capessit, si in egregii scuti possessionem pervenit, magni id pensat et huc illuc circumagens magis etiam Marte impletur. Viro autem bono quid est quod gratius facere possis quam simillum ei virorum adspectum præbere? Itaque cum te sciam talem et natum esse et esse velle, absonum esse arbitratus sum non nosse Diodorum scholasticum. Hunc mitto ad te, et do tibi illum, illi te, utrique vestrum gratum facere existimans, si usu vos cognoveritis invicem; uterque etiam me sine dubio laudabit, ut qui talia amicis meis præbere sciverim.

LXXII. Diodoro.

Ipsum illud mihi quod prævideram accidit. Existimabam enim, te cum illuc devenisses vidissesque principum tribunal ac rhetorum chorum clientiumque turbam sequentem, te statim superbia repletum iri et, si quis loqui voluerit, vix loquentem esse passurum. Nostri autem rationem vix habebis ullam, et sine dubio de nobis dices « quid ad me homines isti in tenebris iacentes? » Neque mirabor, si nos et humi incedentium nomine appellaveris. Id ipsum exspectabam, nec falsus sum. Tantam enim sibi huius ætatis rhetores arrogantiam sumpserunt, ut iam reliquos homines πρόσφυγας vocent resque suas magnifice prædicent. Tu nunc videris nos ad usum tuum adiunxisse, etsi antea, uti par erat, alienos dignitate tuæ dixisti; sed meliorem inopia præsentibus usus es. Accipiet te præteriti totius temporis, quod nobiscum indigne consumpsisti, et nunc scribens vereor ne nostram epistolam moleste feras. Ego tamen prospera tibi precor, etiamsi oporteat iterum me despici; quod etsi amarum est, attamen feremus dolorem, mitigantes felicitatis qua uteris recordatione.

LXXIII. Zachariæ et Philippo.

Superioris silentii crimen ferat hiemis, more solito af-

ἀποπερέσω τα εἰωθότα λυπῶν· τῆς δ' ἐνευθεν, εἰ τις ἄρα καὶ γένοιτο, ὑμεῖς ἂν εἰκότως ὑπέχοιτε τὰς εὐθύνας, καίτοι γε ἡλίκων τοῖς ποθοῦσι πρᾶγμα τῶν παιδικῶν ἢ σιγῇ, πῶς ἂν τις παραστήσῃ τοῖς μὴ πρὸς πείραν ἔλθοῦσι τοῦ πράγματος; ὑμεῖς δ' ἂν εἰδείητε πάντως τοὺς φίλους διατεθέντας ἐρωτικῶς· οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον φρονήσαιμι ὡς καὶ αὐτὸς οἴεσθαι παρ' ὑμῶν ἀντερᾶσθαι. καίτοι εὐζαίμην ἂν μοι τοῦτο γενέσθαι μᾶλλον ἢ πολλῶν κομᾶν τῷ χρυσῷ καὶ ἡσινοσοῦν τύχης εἰς ἄκρον ἀφίχθαι· οὕτω γὰρ ἂν ἕκαστος βρῆθῃ μὲν οὐκ ἔχων διὰ τὸν πόθον ἐμοῦ πάντως ἂν παραμυθεῖται τὸν ἔρωτα. εἰ δὲ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν, εἶτι δὲ σιωπήσεσθε, κατηγορήσω μὲν ἐγὼ τοιαῦτα πικρῶν, κρινεῖ δέ τις ἐρωτικὸς δικαστής, καὶ ψηφίεται ὅτι χρὴ παθεῖν ὑμᾶς καὶ ἀποτίσαι, μᾶλλον δὲ τὸ μὲν παθεῖν ἀπέσται, ἵνα μὴ τὸν ἐρωτᾶτά με πάλιν λυπήσητε. ψηφίεται δὲ ὑμᾶς ἀποτίσαι τοσαύτας ἐπιστολάς, ὥστε τῷ πλήθει τοῦ προλαβόντος χρόνου παραμυθεῖσθαι τὴν σιωπῆν.

οδ'. Βίτορι ἀδελφῷ.

Δέδεγμαί τὸ βιβλίον τὸ πρὸ τῆς πείρας μᾶλλον ποθούμενον· ἡκεῖ γὰρ τῇ μὲν ἐπιγραφῇ θαυμαστὸν ἡλίκων τῷ δὲ πράγματι ξένον φέρον οὐδὲν ἄλλ' ὃ καὶ πολλοῖς καὶ ποικίλοις ἐσπούδασαι. σοῦ δὲ χάριν καὶ ὃ τὸ βέλτιον εἰπεῖν σεσιγήσθω. ἀλλ' ὅμως κείσεται σοι χάρις εἰς ἐμὴν μνήμην ἀνάγραπτος, πλὴν οὐχ οἷα παρὰ τῷ Πέρσῃ τῷ Πausaniᾷ τῷ μὴ μέχρι παντὸς σωφροσῶντι. ὃ μὲν γὰρ οὐδὲ Πλαταιῶν αἰδέσθεις οὐδὲ τρόπαια ψίλα προεδίδου βαρβάρους τὴν δι' αὐτοῦ σωθεῖσαν Ἑλλάδα, ὥσπερ οὐκ ἀνεχόμενος εἰς τέλος εὐτυχῆς ἐπιμείναι· σὺ δὲ τὰ οἰκεία περιέπων οὐδὲν ὅτι μὴ δράσεις. κείσεται σοι τοῖνον ἢ χάρις οὐ πρώτη, μὰ Δία, πρὸς πολλαῖς δὲ πρώταις ἑτέρας. μία δὲ χάρις παρὰ τῶν εὐ παρόντων ἀρκέσει τοῖς ἀγαθοῖς μεμνησθαι μόνον ὅτι πεπόνθασιν. ἐμοὶ δὲ γένοιτο τὸ μὴδὲ τῶν μέχρι βουλῆς εὐ ποιῆν ἐθελόντων ἀμνημονεῖν, εἰ καὶ μὴ πέρας ἔσται τοῖς ὀξασιν.

οε'. Διοδώρῳ.

* Ἐτι σιγᾶς; ἔτι περιφρονεῖς τὰ ἡμέτερα; καὶ μὴν ὅμῃ σε πρὸς κόρον ἀφίχθαι φρονήματος, σεμνὸν μὲν ἡγούμενον τὸ σιγᾶν, ἡμῶν δὲ φιλοτιμότερον χρησομένων τῷ πράγματι, ἵνα καὶ νικήσωμεν ὄψιν διὰ σιγῆν ἐπηρμένην. τοῦτι γὰρ ἐκεῖνο τὸ σύνθηρ. ἅμα τε τὴν Καίσαρος εἶδες καὶ βαινεις ὑψοῦ καὶ ἀγανακτεῖς ὅτι μὴ Περσέως πετροῖς αἶρη μετέωρος, τὰ δὲ ἡμέτερα σοι λογιζομένῃ σμικρὰ τε εἶτι δοκεῖ καὶ οὐδὲν. ὅθεν σοι νόμος παλαιὸς καὶ πανταχοῦ κρατῶν παραβάνετο. χρὴ γὰρ ἐπειδὴν τις τοὺς συνήθεις καταλιπὼν ἐπ' ἄλλοδαπῆς ἰθύνῃ τὸν δρόμον, αὐτὸν εἶναι πρῶτον τὸν ἐπιστέλλοντα, ὅποιον αὐτὸν ἦγεν ἢ Ὀάλαττα, ὅπως ἢ γῆ τοῦτον ὀδοιποροῦντα παρέπεμπεν,

flictans, silentii vero quod, si ita res ferat, ab hoc tempore futurum est, vos rationem reddere consentaneum est. Veruntamen quam male habeat amantibus silentium quis demonstrabit iis, qui rem exoptanti non sunt? Vos autem scire utique par est amicos vestros vestri amore deperire; neque enim tantum mihi sumam, ut et ipse a vobis redamari putem, id quod tamen mihi magis exoptarem quam multo auro abundare et ad summum nescio cuius honoris fastigium devenire. Nam ita quisvis homo, cui propter amorem conquiscescere non licet, de suo se consolari posset amore. Quodsi nihil eiusmodi fiet et adhuc silebitis, ego querelam deferam, quod talia passus sim; sententiam autem feret iudex peritus amoris, qui declarabit quid sit vobis perpetuandum aut exsolvendum; vel potius aberit perpessio, ne amantem me rursus affligatis. Is igitur ita pronuntiabit, tantam epistolarum nubem multæ loco vobis excutiendam esse, ut superioris temporis silentium compensetur.

LXXIV. Victori fratri.

Accipi librum, quem, priusquam usu cognovissem, magis diligebam; nam sola inscriptione mirabilia præ se fert, reapse nihil habet singulare, nec quidquam in eo inest, quod non multi iam et diversi homines docuerint. Sed tua causa silentio premam vel quæ ut optima inde afferri possunt. Nihilominus gratia tibi referetur ac memorie meæ inscripta hærebit, etsi diversa ab illa, quam Persarum rex conservabat Pausaniæ non usquequaque prudenter agenti. Is enim neque Plataeas neque trophæa amica reveritus, barbaris Græciam a se servatam tradidit, quasi non sustineret ad finem usque frui felicitate. Longe aliter tu, ut qui, cum res domestica tractas, nihil curæ prætermittas. Manebit igitur tibi gratia, non hercle prima, sed post multas priores altera. Satis autem habebunt boni viri unum illud ab iis, quos beneficiis auxerunt, in gratiam accipere, quod auctos se esse meminerint. Mihi liceat ne eorum quidem oblivisci, quos, etsi non exsolverint promissum, vel voluisse benefacere constet.

LXXV. Diodoro.

Adhuc diliges? adhuc nos aspernaris? et tamen arbitrabar te in satietatem venisse superbiam, cum etsi rem quidem gravem silentium opinareris, nos tamen videres liberalius eo usuros, ut supercilium vinceremus ob silentium subductum. Accidit vulgare illud. Vix vidisti Cæsaream, ac iam magnifice incedis et quod in sublime Persei alis non levaris irasceris, nostra autem consideranti tibi parva et quasi nihil esse videntur. Itaque legem antiquam et ubique vigentem es transgressus: oportet enim, quando quis relictis necessariis ad litora peregrina cursum direxerit, ipsum primum literis describere quomodo in mare eum transvererit, quomodo terra iter facientem persecta fuerit, utrum bene ei success-

εἰ χρῆστές ἀπέλαυε τύχης, εἰ τὸ χωρίον αὐτὸν εὐμενῶς ὑπεδέχετο. τούτων οὖν αὐτὸς ἔφησ' οὐδέν, οὐδ' ἡμῖς ἔχομεν διηγήσασθαι, ἀλλὰ τοῦ μὲν μέρους αὐτῶν ἰχθύων γέγονας ἀφρονότερος. ἀλλ' ἵνα μὴ τὰ τῆς φιλίας τῆς σιγῆς πρὸς λήθην ἐλθόντα κατὰ μικρὸν ὑπορρέη, ἀνανεύομαι πάλιν τὸ πρᾶγμα καὶ γίνομαι σου φιλοφρονώτερος· καὶ σὺ πρὸς Φιλίλιν παιζε πρὸς ἡμᾶς τὰ συνήθη καὶ τῆς σῆς χάριτος ἄξια. εἰ δέ τι γέγονε τῶν ἀνιώντων, αὐραὶς τοῦτο δεδῶσθαι καὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἧτις ἐντροφῶσα τοῖς ἡμετέροις ἄνω καὶ κάτω μεταθεῖ καὶ βραχεία βροπῆ μεταβάλλεται, μηδὲν ἐθέλουσα βλέπειν ἐστῆκος καὶ ἀκίνητον. καὶ δεῖνόν μὲν οἶμαι τὸ πάθος, δεῖνότερον δὲ τοῖς ἰδοῦσι τὸ θέαμα κόρη μηδὲ τοῖς οἰκείοις ἀπασιν ἐγνωσμένη ἐν πάντων ὄψεσιν ἀντιπαστάδος ἀγομένη πρὸς τάφον. καὶ κεναὶ μὲν ἐντείθεν ἡστῆρος ἐλπίδες, συγγραφή δὲ γαμήλιος ἐπ' αὐτῇ διερρήγνυτο. δεῖναι μὲν οἶμοι ταῦτα, καὶ οὐκ ὄφειλε γενέσθαι· πλὴν οὐκ ἔφ' ἡμῶν πρώτων ἡ τύχη στρατεύεται, πολλάκις ἤδη που καὶ ἄλλας ἐκ μέστῃς ἤρπασε τῆς παστάδος, καὶ νυμφικὸν θάλαμον εἰς θρήνον μετέβαλεν. ὦ πόσοι ταῖς ἐλπίσι τρυφῶντες μῦθος διὰ ταύτην ἐγένοντο. ἀλλ' ἦγε τῆ ψήφῳ νικά, καὶ ἅμα τι θέλει καὶ γίνεται. νικᾷσθω φιλοσοφία καὶ γνώμη, καὶ ἔστω τι πλεόν τοῖς ἀνακειμένοις ταῖς Μούσαις τὸ φέρειν εἰδέναι τὰς τύχας. Ἰαυμάζω γὰρ ἔγωγε καὶ τὸν εἰρηκότα σοφῶς « ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ γίνεται ἀ θέλωμεν, θελήσωμεν τὰ γινόμενα. » οἴγεται τὴν γῆν ἀπολιπούσα καὶ γάμου κακὰ καὶ παιδῶν ὠδύνας, εἴποτε καὶ ἐγένοντο· καὶ σιωπῶ τοὺς τῆς παιδοτροφίας κινδύνους καὶ τὸν ἐν εὐτυχίᾳ φόβον μὴ ποτε γένοιτο τῶν παρόντων διαμαρτεῖν. τῶν δὲ συντρόφων τῆ βίῃ κακῶν γενομένη πάντων ἐλευθερος οἴγεται λεωφόρον ὄντως ὁδὸν καὶ ἦν δεδῶσαι δεῖ πάντας, ἐπειδὴ καὶ γεγόναμεν.

οσ'. Τῷ αὐτῷ.

Νῦν ἔγνων ὅσον ἠδίκαις πρότερον σιωπῶν· ἐξ ὧν γὰρ ἠύφρανας γράφων, ἐκ τούτων ὅλως σιγήσας λυπεῖς· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν εἰς χεῖρας λαθῶν παλαιῆς ἐνεπλήσθην εὐδαιμονίας, σὲ παρεῖναι δοκῶν ἐν τοῖς γράμμασι, καὶ τι λέγων ὡς παρόντι προηχθῆν. καὶ τὰ μὲν εἶπον, τὰ δὲ λέγοντος ἀκούειν ἰδοῦσθαι, καὶ μόλις ἀνενεγκῶν ἔγνω ὡς ὄναρ ἦν ἐκεῖνα καὶ ἠπατήμεθα. οὐκοῦν γράψε πολλάκις, ἵνα τῆς θέας ἀποροῦντες ἀνεῖρασιν εὐφραίνώμεθα, ἐπειδὴ περ καὶ δεῖνός ἐραστής τῶν παιδικῶν αὐτῶν γρηστών ὄναρ εἶδε καὶ μεταβάλλεται. ἀλλὰ γὰρ δεδῶκα ταυτὶ λέγων μὴ καὶ νομίσας ἀληθῆ φρονήματος ἐμπλησθῆς καὶ γένηται πάλιν σιγή. νόμιζε τοῖνον εἶναι ψευδῆ, καὶ μόνον λαλοῦντος ἀκούσαιμι. τὸν δὲ φέροντα τῆν ἐπιστολήν ἀνεψῖδον ὄντα καὶ κηδεστήν, εἰ γε δεῖ τὸ μέλλον εἰπεῖν, εὐμενέσιν ἰδῶν ὀφθαλμοῖς, κἂν δέξῃ, παρασῶν αὐτῷ συμμαχοῦσαν τὴν γλῶτταν, ἐμοὶ τὸ πᾶν διδοῖναι ὁκέει τῆς χάριτος.

scrit, utrum sedes benevoleater eum acceperit. Horum nihil tu quidem dixisti, nec nobis quod de te narremus suppetit, sed me iudice piscibus magis fuisti mutus. Ne autem silentio amicitia in oblivionem adducta paulatim effluat, rem renovo et te fio humanior, tu vero, per Iovem amicitiae praesidem, iocis utere in me solitis et venustate tua ac lepore dignis. Quod si quid accidit molesti, ventis permittatur et humanarum rerum fortunae, quae nostra miscere omnia ac perturbare delectatur, et rapida volutatione agitur, nihil volens stabile vel immobile videre. At gravem equidem censeo esse casum, multo autem graviorem iis, qui spectaculo adfuerunt, cum puella, ne propinquis quidem omnibus nota, pro thalamo ad sepulcrum ducitur. Hinc sponsi inanes spes; pactio matrimonialis discripta. Gravia haec, ut arbitrator, et quae fieri non debuerint. At non in nos primos saevit fortuna; plurimas iam alias ex medio lecto geniali abduxit thalamo in lamentationem funebrem converso. Quot homines spe elati per eam fabula facti sunt! Sed ista arbitrio suo vincit; consiliorum suorum sine mora exsecutrix est. Cedat philosophia et ratio, sitque hoc praecipuum eorum qui Musis se dederunt, scire ferre vulnera fortunae. Admiror enim ego illum qui dixit sapienter cum non eveniant quae volumus, acquiescendum in iis quae eveniunt. Abiit e terra relictis coniugii calamitatibus ac puerperae doloribus, si partum edidisset. Praetermitto autem nutricia pericula et inter felicitatem timores, ne scilicet praesentium bonorum iactura fiat. Miseriis vitae affiniibus libera abiit, viam vere tritam ingressa et quam omnes nos sequi oportet, quanloquidem nati sumus.

LXXVI. Eidem.

Nunc cognovi quanta me iniuria superiore tuo silentio affeceris; nam quibus me scribens exhilarasti, iisdem, cum taceas, contristas; tuam namque epistolam cum in inanus sumpsissem, pristina replebar felicitate, adesse te in literis tuis ratus, et ad alloquendum te velut praesentem excitabar. Ac modo loquebar, modo audire te mihi videbar, cumque vix me collegissem, somnio me deceptum esse agnovi. Saepius ergo scribe, ut, conspectu tuo destituti, somniis saltem delectemur, siquidem ardens amator privatus amasio, dulce somnium cum videt, abducitur a tristitia. Sed vereor ne vera haec verba esse putes et superbia plenus denuo taceas. Puta ergo falsa esse, dummodo loquentem te audiam. Qui autem epistolam meam ad te perfert, quoniam consobrinus est et, si quod futurum est effutire licet, gener meus, benignis eum accipe oculis et, si quis usus venerit, linguae tuae operam ei commoda. Ita summam te nobis gratiae tuae praestitisse persuasum habe.

οἷ. Τῷ αὐτῷ.

“Ὅσῃς ἀπέλαυσε παρ’ ὑμῶν τῆς εὐποιίας ὁ καλὸς Ζαχαρίας, αὐτὸς τε διηγῆται πολλάκις καὶ ἡμεῖς ἀκροάμεν, ἐδῆλου δὲ καὶ τὰ ὑμέτερα γράμματα, πλὴν ἀλλὰ τῆς ἀληθείας ἐλάττονα, ὅπως ἂν, οἶμαι, δόξης τὰ χρηστὰ ποιεῖν εἰδέναι μᾶλλον ἢ λέγειν. Ἐπερ οὐκ ἀπορία τοῦ λέγοντος, ἀλλὰ σώφρων αἰδῶς τὴν ἑαυτῆς ἀρετὴν ἐπικρύπτουσα. τὴν δὲ σὴν εἰς ἡμᾶς σπουδὴν καὶ πρὶν γενέσθαι πᾶσι βοῶν, καὶ ζένον οὐδὲν ἡμῖν ἀπαντᾷ· ἅ γὰρ ἂν ἐλπίσωμεν γίνεται, καὶ μεγάλης οὐσίας αἰετῆς ἐλπίδος, οὐκ ἐλέγχει ταύτην ἡ πείρα. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πλείω λέγειν ἐθέλω· σὺ δὲ με παίζειν οὐκ οἶδ’ ὅπως ἡγήσῃ, καὶ σιγήσομαι· τοσοῦτο γὰρ σου τὸ μέτριον, ὡς καὶ τὸν ἀληθοῦς ἐπαινοῦντα παίζειν ἡγήσῃ. ἐγὼ δὲ οὔτε παίζων τῆς ἀληθείας ἐξίσταμαι, οὔτε ἀληθεύων τοῦ παίζειν, ἥνικα δὴ μοι πρὸς τοὺς φιλοῦντας ὁ λόγος· ὥστε θάρρει τοὺς ἐμοὺς ἐπαίνους, οὐδὲ γὰρ παντελοῦς τῶν ἀπερριμμένων εἶ παρ’ ἐμοί.

οἷ. Δωροθέω.

Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ μεγάλα ποιεῖν καὶ οἷς ἂν ἐθέλῃς καὶ μοῦσαν διδόναι, καὶ τοῖς ἐπαίνοις οὐχ οἷος ἐγὼ λέγειν, ἀλλ’ οἷον προσήκει γενέσθαι. ἀλλὰ καὶ δι’ ὧν μου τοὺς λόγους αἰτῶν Ἀττικῶν τι φθέγγῃ καὶ ταῖς Χάρισιν ἀνειμένον, πείθεις ὡς μήποτ’ ἂν ἐκὼν εἶναι τούτους ἐκπέμψαιμι φρόβω τοῦ μὴ παρὰ σοὶ κριτῆ τοὺς ἐμοὺς ἐλέγχεσθαι παίδας. τὸ γὰρ ἡμέτερον παρ’ εὐνοοῦσι μὲν δίκασταῖς τυχόν ἴσως μέγα δοκεῖ, παρῆς τὰς δὲ βουλομένους ἐναντίον δόξει. ἀλλὰ μοι γένοιτο μᾶλλον τὸ πρότερον· ὡς τὴν σὴν ἐπιστολὴν δεδιότες οἱ λόγοι « ἕα λανθάνειν, ὃ πάτερ » πολλάκις ἐβόων, ἐγὼ δὲ μόλις παρεμυθούμην οἰκοθεν οἰκαδε φοιτήσῃν ἐπαγγελλόμενος· « παρ’ αὐτῷ γὰρ ἔχων τὰς Μούσας οὐκ ἂν » ἔφη· « ὑμᾶς ζητοῖ μὴ καὶ σεμνύνειν βουλόμενος. » ἐπάγεται δὲ τοῦτο πολίτης ὑμέτερος, ὃ τὰ Μουσῶν μέλει· Δωροθέος ὄνομα αὐτῷ, καὶ Πελαγίου τοῦτον ἐπινομάζουσιν.

οἷ. Ζαχαρία καὶ Φιλίππου ἀδελφοῖς.

Εὖγε τῶν ὑμετέρων γραμμάτων, ὡς πρὸς εὐθυμίαν ὄσσην ἡμῶν ἐπαίρειν οἶδε τὴν γνώμην. τί γὰρ ἦδιον ἢ φθεγγομένου ἀκούειν ὅς παρῆναι τις αὐτῷ πολλάκις προσηύξατο; ὡς εἶδε μὲν καὶ πάλαι τοῦτο τὴν τύχην ἐπινεῦσαι, γένοιτο δ’ ἂν ποτε καὶ πρὸς πέρας ἔλθοι βουλομένων ὑμῶν, ὃ θεοί, ἐν ὅσῃ γε μὴν μέλλουσιν ἀνθ’ ἑαυτῶν ἡμῖν χορηγέσθαι τὰ γράμματα. ἄλλω μὲν γὰρ ἐν ἡδονῇ Κροίσῳ τε εἶναι καὶ τάκεινρον κεκτῆσθαι, τῷ δὲ βασιλεὺς ὁ μέγας ἀκούειν, ἄλλος τὰς γελιδόνας ἰδὼν τὸ ἔαρ ἔχειν ὀρίζεται, ἐγὼ δὲ τῆς ὑμετέρας ἀπολαύων φωνῆς μεῖζον ἐφρόνου ἢ Κροῖτος ἐπὶ τοῖς ταλάντοις ἐκείνοις καὶ βασιλεὺς ὁ

LXXVII. Eidem.

Quantis a te beneficiis affectus fuerit bonus Zacharias, et ipse nobis saepe narravit et nos audivimus; atque id ipsum literæ quoque tuæ aperiebant, nisi quod inferiores veritate fuere, ut scilicet, opinor, non tam loquendi quam faciendi videreris peritus esse, id quod non gravitatem linguæ indicat, sed pudorem verecundum, suam ipsius virtutem occultantem. Officia autem, quæ nobis præstas, vel prius quam præstiteris prænuntio omnibus, nec mirum est; quæcunque enim speramus expleantur omnia, nec spem nostram quantumvis magnam fallit eventus. Atque ego quidem plura dicere velim, sed tu me nescio quomodo iocari putas. Itaque tacebo; tanta enim est tua modestia, ut veraciter laudantem iocari existimes. At ego neque ioco a veritate discedo, neque vera dicens a ioco, quandoquidem ad amicos mihi sermo est. Forti igitur animo laudes meas suscipe; nequaquam enim ego te in abiectorum numerum adscribo.

LXXVIII. Dorotheo.

Scite admodum pusilla in maius extollis et, prout libet, poetarum more exaggeras, et non talem me laudibus tuis monstras qualis sum, sed qualem me fieri deceat. Verum etiam ipsum illud, quod, cum orationes meas a me expetis. Atticam quandem urbanitatem monstras gratiæque ubertatem, persuadet mihi, ut sponte mea filias meas ad te mittere nolim, veritus, ne te iudice abiectæ et leves appareant. Nam scripta mea clementibus fortasse iudicibus luculenta esse videbuntur, acribus vitorum animadversoribus levia. Sed utinam prius mihi eveniat; namque literas tuas orationes meæ extimescentes « fac in occulto maneamus, pater » iterum iterumque clamabant; ego vero ægre eas confirmavi, pollicitus domo domum eas ituras esse. « Nam » inquam « cum ipse domi suæ Musas habeat, nullam vestri desiderium habebit, nisi etiam laudare vos voluerit. » Assert autem hæc civis tuus, cui Musæ cordi sunt. Dorotheus ei nomen est, et patrem habet Pelagium.

LXXIX. Zachariæ et Philippo fratribus.

Euge literæ vestræ ut animum nostrum ad lætitiā excitarent! Quid enim gratius quam audire eos, quorum præsentiam suppliciter a diis rogavimus? Nempe oportebat iam dudum fortunam illud concedere; sed nunc tandem fiet ad finemque perducetur vestra voluntate, o dii, in quantum pro se ipsis literas sunt missuri. Alii enim Cæsi expetunt opes, alii Persarum regis nomen affectant; qui hirundinem vidit, is ver adesse pronuntiat; ego vero vestra voce perfusus elatiorem me gerebam quam Cræsus talentis

μέγας ὑπὸ τῆ πλατάνῳ καθήμενος, καὶ ἀντὶ τῶν γελιδόνων αὐτάς μοι προσάδειν ἐδόκουν τὰς Μούσας, ἀλλὰ γὰρ παύσομαι, μὴ τὴν ἡδονὴν ἄγαν ἐμφαίνειν ἐθέλων σοριστῆς οὗτο που τάχα δόξω τοῖς γράμμασι, καὶ γελῶντες ἀλλήλοις τοῦτο δὴ τὸ σύνηθες ὑμῖν ἐπισκώψητε. πλὴν ὅτι μοι διπλασίαν ἐνεποιεῖ τὴν ἡδονὴν τὸ κοινῆ προσερεῖν ὑμᾶς, ὥσπερ τοῖς εἰς Δελφούς ἀφικομένοις, ἐπειδὴν ὕμνον εἰπόντες Ἀπολλωνῆ σχοῖεν τῷ λόγῳ, καὶ Ἄρτεμις ἄρα μέρος ἦν τῆς ψῆδης. τοῦτο δὲ καὶ τοὺς θεοὺς ἡὔφραινε μάλλον, ἢ εἰ καθ' ἑαυτὸν τις ἀπολαβὼν ἐκάτερον ὕμνησεν. ἀδελφοὶ γὰρ ὄντες καὶ ταῖς ψῆδαῖς τοιοῦτοι μένειν ἡβούλοντο.

π'. Ζαχαρίας ἀδελφῶ.

Σὺ μὲν ἐγκαλεῖς ὡς παρήγοργο τοῦ ἔτους αἱ ὄραι, ἐγὼ δὲ ὡς καὶ πάρεσαι πάλιν. τί τοίνυν ἔτι σιγᾶς; οὐ γὰρ ἱκανὸν εἰς ἀπολογία ἀπολαβεῖν τὸ καθ' ἑαυτοῦ τινὸς ἐγκλημα, ἀλλ' ὅστις ἔνοχος ὢν εἶτα τοῖς ἄλλοις μέμφεται, ἂν ἀφέλῃς τὸ ὄθρην ἑτέρων κατηγορεῖν, ἑαυτὸν αἰτιᾶται. καὶ μὴ μοι πρόφερε τὴν ἐν Βυζαντίῳ διατριβὴν σιγῶντων ἡμῶν· ἐμοὶ γὰρ καὶ Παμφυλία μάρτυς αὕτη ὡς πολλὰ μὲν ἔλεγεν, ἤκουε δὲ οὐδέν. ἀλλ' εἴθε μοι πάλιν ἦν βῆμα σεμνὸν καὶ δικαστῆς Ἄττικὸς καὶ σχῆμα λαμπρὸν Ἀθηναίων, ὅτε ῥητορικῆ μὲν ἐπὶ σεμνῆς ἤμαζε τύχης, Πλάτων δέ (πῶς ἂν εἴποιμι μετρίως;) οὐκ ἔξερεν εὐτυχοῦσαν· γραφὴ γὰρ ἂν εὐθύς ἀπέκειτο κατὰ σοῦ, ὡς ἀδικεῖς τὴν Ἑλλάδα ῥητορικῆν, ἐφ' ἧς ἐστήκασι αἱ πόλεις, οὐδὲν εἶναι τιθεῖς, καὶ παρελθὼν κατηγοροῦν. ἀλλὰ μοι μικρὸν δίδου νεανιεύεσθαι· ἦδη γὰρ ὑπ' ὀργῆς καὶ λόγων κατηγορίας ἐμπύλαμαι, καὶ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. « οὐδὲν ἦν ἄρα δεινότερον, ὢ δικασταί, ἢ ὅταν ἄνθρωπος τοῦτο λέγῃ κακῶς ὅθεν αὐτῷ προσήλθε τὸ δύνασθαι. οἷον ἡμῖν ὁ γρηγορὸς οὕτωσι λέγων περὶ σοῦ κατὰ ῥητορικῆς τολμᾶ τι καὶ φθέγγεσθαι, ἐξ ἧς αὐτῷ βίος εὐδαίμων καὶ φήμη, ὥστε καὶ τὴν ψῆφον λάβῃ, νενίκηται ταύτην κρατῶν ἐξ ἧς αὐτῷ τὸ νικᾶν. καὶ μάρτυρι γρηθῆται τῷ Πλάτωνι, ὃς τὴν ῥητορικῆν ἐσχάτη ζέδωκε μοίρα, καὶ εἰς ῥητορῶν ὕβριν ἐχώρει πολὺς. » ταῦτα μαθόντας τοὺς τῷ λόγῳ δικαστάς, — ἀλλ' οὐκ ἂν ἔτι προσθῆιν τὸ τίμημα. Πῶλον δὲ καὶ Καλλικλέα λέγων προστίθει τοὺς Πλάτωνος· τούτους γὰρ ἑαυτῷ δημιουργεῖ καθάπερ ἐν δράματι φεγγομένους ἀ ἐὴ συνέθεντο. εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ δίδου Σωκράτην ἡγεῖσθαι.

πα'. Τῷ αὐτῷ.

Δέχου τὴν παρούσαν ἐπιστολὴν, γρονίαν μὲν, ἀλλ' ὄμως θαρροῦσαν, ὅτι παρὰ φίλον ἀφίκεται. οὐκοῦν μὴ ψεύσης αὐτὴν τῆς ἐλπίδος, ἀποστρεφόμενός τε καὶ τὰς ὀφρῦς συνάγων αὐτῇ, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἐρῶντάς φασὶ γρόνω καὶ μόλις ἐπιτυρόντας ὑπὸ τῆς παρούσης ἡδονῆς

illis suis superbiens et rex Persarum sub platano sedens, et pro hirundinibus cantu suo Musæ me consulatute videbantur. Sed iam ad finem veniendum, ne forte volubant nimis patefaciens literis meis sophista esse videar, vosque in risum effusi me consueto more exagitetis. Duplicem tamen inde percepi voluptatem, quod vos una salutare licuit, quemadmodum qui Delphos veniebant, ubi hymno Apollinem celebrarant, Dianam quoque ei in laudibus consociabant. Atque id ipsum etiam diis illis maiorem lætitiā addebat, quam si seorsum aliquis utrumque laudasset. Fratres enim cum essent, fratres quoque in hymno manere volebant.

LXXX. Zacharie fratri.

Tu anni horas fugisse quereris, ego vero iterum eas adesse. Quid igitur adhuc faces? neque enim ad tui defensionem satis est præcipere litem, quam quis tibi intendat, verum si alios inerepitas, cum ipse sceleris affinis sis, demto periculo quod in alios scilicet facessisti, ipse te criminis confingis. Neve obice mihi Byzantii te commoratum esse, dum ego tacere; mihi enim vel hæc Pamphylia testis est, multa me locutum esse, sed nihil quidquam audisse. Sed utinam resurgeret sanctum suggestum iudexque Atticus et splendida Athenarum imago, atque illa, qua rhetorice ad fastigium evecta in summum honorem escenderat, Plato autem gloriam eius (ut molliore verbo utar) non ferebat; certe statim tibi dicam scripsissem, et ad dicendum surrexissem teque accusassem, quod rhetorice Græcam, qua nituntur civitates, iniuria afficis ac pro nihilo ducis. Sed liceat mihi paulisper ferri iuveniliter, iam enim videor mihi præ ira ipsa oratione completus esse, qua te petiturus sum; neque a me impetrare possum, ut exordium eius supprimam. « Nihil, iudices, iniquius est, quam si quis ei arti maledicit unde facultates sibi paravit. Sic Ionus iste in rhetorice inveni audeat, qua vitam copiosam et famæ celebritatem invenit, ut, etiamsi victoriam consequatur, victus sit, quippe qui eam artem possideat, unde victoriam cepit. Et Platonem testem producit, qui rhetorice infimum locum obtinere voluit et satis asperere rhetores tractavit. » Hæc ubi cognoverint orationis iudices, — sed nolim multam proponere. Præterea Polum et Calliclea adde Platonicos; hos enim Plato sibi in rem fingit velut in dramate loquentes quæ inter se et istos convenit; quos si nolis adhibere, Socrati, qualem comædia depingit, primas partes tribue.

LXXXI. Eidem.

Hanc accipe epistolam, tardam quidem sed tamen fiducie plenam, ut quæ ad amicum veniat. Eam igitur ne spe defraudes, neve oculos ab illa alio avertas vel supercilia in eam intorqueas, siquidem dicuntur amantes, cum magno temporis spatio intermisso sese repererint,

τῶν προλαβόντων πόνων ἐπιλανθάνεσθαι. εἰ δὲ σκυθρωπὸς πρὸς ταύτην φανείης, λυπηρόν μὲν εἰπεῖν, λέξω δ' ὄμιος. δέδοικα γὰρ μὴ οὐδὲ ἄλλη πρὸς σέ βραδίως ἀφίξεται, ὑβριστήν τε νομίζουσα καὶ τὴν προλαβοῦσαν οἶα πέπονθε λογιζομένη.

πθ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἔοικα τῶν ὑμετέρων γραμμῶν μετεληφώς οὐ μένειν ἐφ' οἷς που καὶ πρότερον, ἀλλὰ τρυφᾶν τῷ καιρῷ καὶ ἐρμαῖον ἡγεῖσθαι τὴν ἀφορμὴν. ἰδοὺ γὰρ σοὶ τῶν αἰτούντων ἐξαίφνης ἐγώ, σὺ δὲ τὸ τάχος, οἶμαι, θαυμάζων, ταχὺ τὸ τῆς κομωδίας ἐρεῖς, ἀλλ' ἐγὼ δεῖνόν ἡγούμην εἰ τὸν χρόνον περισκοπῶν οὐκ αἰτήσω ὕψιστον δ καὶ σοὶ διδόναι κάμου λαβεῖν εὐπρεπές. Αἰνεῖας γὰρ ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιτιδοὺς πολιτὴς ἐστὶν ἡμέτερος, ὃν εὐτυχεῖν βούλομαι δι' ὑμῶν. γένους τε γὰρ ἔχει καλῶς, καὶ τὸν τρόπον ἐστὶν ἐλεύθερος, καὶ τέχνην οἶδε τοὺς νόμους. βούλεται δὲ τοσοῦτον ἀπολαύειν τῆς τέχνης, ὡς ἐξεῖναι καὶ τὴν γνώμην μένειν ἐλεύθερον· οὐ γὰρ οἶδε κέρδος τοῦτον εὐφραίνειν μὴ μετὰ δικαίου γενόμενον. πάρεστι δὲ τοῦτο καὶ τῇ πείρᾳ μαθεῖν· πόλεον γὰρ τινων ἐπὶ τοῖς δικαίοις προσεβλημένος καὶ τὴν ἐκδίκου προσηγορίαν λαθὼν οὗτος ἐμμήσατο τοῦνομα, ὥστε καὶ συκοφάντου φύσιν ἐνίκησεν· οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν οὐδὲ ἀδίκως ἐμμήσατο. ἀλλὰ τοῦτο τάχα καὶ γέλωις ἐδόκει τοῖς ἀρχουσι πρὸ ὑμῶν, μόνου γὰρ ἦσαν τοῦ λαβεῖν· ὁ δὲ τῶν διδόντων οὐκ ἦν. ὅθεν δ μὲν ἐπαύετο, ἕτεροι δὲ ἦσαν εἰς εἰκὸς ἄξια δρωῦντες ὧν ἐδεδάσκεσαν. βούλεται δὲ νῦν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τύχης γενέσθαι, διῶρεν ὑμῖν προσάγων τὸ δικαίαν ἔχειν τὴν γνώμην. ἄρα σοὶ τοῦ αἰτεῖν ἐκ μὴ προσηκόντων κατάρχομαι; οὐκοῦν εἰ θαυμάζεις τὴν αἰτησιν, τίμα ταύτην τοῖς ἔργοις.

πγ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐγὼ σοὺ τὴν ἐπιστολὴν ἀσμένως ἰδὼν, ὥσπερ εἰκός, ἐπαινέειν δὲ πρὸς ἄξιαν οὐκ ἔρχομαι, μικροῦ δεῖν σοὶ τὴν αὐτὴν ἀντεπέθηκα, τοῦπίγραμμά μόνον μεταβαλὼν· οἷς γὰρ τὰμὰ θαυμάζων ἐπέστειλας, τῶν σῶν ἀκούειν ἐπαινουμένον ἐδόκουν, καὶ μοί τι παραπλήσιον ἐδόκει ποιεῖν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τὸν Θερσίτην ἐθαύμαζεν ὁ Νίρεός, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν. ὅθεν αἰδώς μοι προσέπιπτε τῶν ἐπαινῶν, πλὴν οὐχ ὥστε μὴ χολαίρειν τῷ πράγματι· ἡ γὰρ ἐπιστολὴ δι' ὧν δῆθεν ἐπήγει τὰ ἐμά, ὠραίετό τε καὶ τὸ κάλλος ἐδείκνυ καὶ πρὸς μεῖζον πόθον ἐκίνει τὸν ἐραστήν. ἀλλὰ καὶ τὴν προσθεῖαν οὐ μετρίως ἐπήρας τοῖς γράμμασιν. εἰ δὲ προσθεύον ἐπαινοῦμαι, τίς ἂν εἶην αὐτὸς ἐπινεύσας; ὅσον γὰρ μεῖζον τοῦ αἰεῖν τὸ διδόναι, τοσοῦτον εἰς ἀρετῆς λόγον ὁ διδόναι μέλλων τὸν ἡττοχότα νικᾷ. ὁ δὲ λογιώτατος Αἰνεῖας ὡς ἤδη λαθὼν ἀνυμνεῖ· ἤδη γὰρ ὑμῶν εἰς πείρα ἐλθὼν ἐν ἰσῷ τὸ μέλλον τῷ πραγμέντι λογιζέται. εἰ δὲ πρὶν

malorum prae praesenti voluptate oblivisci praeteritorum. Si autem torvis eam oculis adspexeris, dictu quidem molestum est, non tamen reticetur, vereri me ut iam altera ad te facile eat, iniuriosum te numerans et quae prior passa fuerit secum reputans.

LXXXII. Eidem.

Acceptis literis non putavi acquiescendum esse in causa mea, sed quasi heluandum occasione; per opportune enim mihi hic casus acciderat. Ecce igitur subito ego in numero supplicantium, tu vero celeritatem miratus celeriter comici poetae illud recitabis. Scilicet per mihi mire agere videbar, si tempus circumspiciens non quantocius a te peterem id, quod te dare et me accipere conveniens est. Aeneas enim, qui has literas ad te perfert, civis meus est, cui felicitatem afferre opera tua velim; nam honesto loco natus est et educatus ingenue, et artem novit iuris prudentiam. Vult autem catenus lucrum facere ex arte sua, ut liceat ipsi mentem habere liberam; neque enim quaestus eum delectat nisi iuste et legitime paratus. Cuius rei documentum edere potest. Nam cum quibusdam civitatibus defensor iuris ac propugnator extitisset et ecdici dignitate ornatus esset, nomine suo dignum se praestitit, adeo ut vel sycophantae aggredi eum detractarent; nemo enim eum ne iniuste quidem accusare ausus est. Sed eius ista ratio fortasse ridicula iis visa est qui ante vos imperium tenebant; nam donorum erant studiosissimi, ille vero nihil promebat. Unde a munere remotus est, alii vero, ut par erat, facinora patrarunt largitionibus quas fecerant non indigna. Nunc igitur recuperare vult eandem fortunam, doni loco tibi afferens mentem iustitia instructam. Numquid tibi videor petendi initium sumere ab indecoris et non concessis? Quod si petitionem meam admiraris, re comprobato, te non contemnere eam.

LXXXIII. Eidem.

Ego epistolam tuam libenter vidi, ut par erat; cum autem laudare pro merito nesciam, parum abfuit quin tibi eandem illam remitterem, sola praescriptione mutata. Nam quae de rebus meis mirabundus perscripsisti, tuarum rerum laudes audire mihi videbar; et videbaris mihi facere non secus ac si Thersitem Nireus miraretur, qui pulcherrimus vir sub Ilium venit. Ideo pudor me suffundebat illarum laudum, quanquam non ita, ut fraudarer voluptate; epistola enim ipsis illis luminibus, quibus scilicet me laudabat, elegantior facta est et venustatem suam monstrabat et ad maius desiderium excitabat amatorem. Verum et legationem meam non mediocriter literis tuis celebrasti. Iam si administrans legationem laudor, quis ego essem, si deferre eiusmodi munus mihi liceret? Nam ut potius est dare quam petere, ita, si virtutem spectas, qui daturus est praestat illo qui petit. Aeneas facundissimus perinde ac si iam accipisset exultat; cum enim iam te usu cognoverit, eodem loco rem futuram habet et perfectam. Is si praeconio effert donum

λαθεῖν κηρύττει, τίς ἂν γένοιτο τοῦ ποθομένου τυγῶν; καί ποτε τὰ σὰ διηγουμένους προσθήσει πάντως, ὡς καὶ τῷ πάχει διπλασιάζειν ἤδεις τὰς χάριτας. τὸν δὲ βέλτεστον Μέγαν εἶπερ οἶόν τε ἦν αὐθημερὸν μετασκευάζειν εἰς βήτορα, οὐκ ἂν ἡμῖν ἔδει δευτέρως ἡμέρας.

πδ'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς.

Τὸν θαυμαστὸν Ἰουλιανὸν καὶ ἄλλους μὲν ἡγάπων (ἱκανὸς γὰρ ἐφέλεσθαι τὸν εὐτυχοῦντα πρὸς πόδον), παλὸν δὲ μάλλον ἤσθησι ὅτι μοι καὶ πρὸς ὑμᾶς γραμμάτων γέγονε πρόφασις· τούτου γὰρ εἰ ποτε λαθείωμι, ὑπὲρ τὸν Κινύραν εἶναι δοκῶ. αἰτεῖ δὲ δυσχερὲς οὐδὲν, ἀλλὰ τῷ με παρῆναι κάκεισε βουλούμενος δι' ὑμῶν ἐλπίζει τοῦτο γενέσθαι, ὅπερ πάντως καὶ ὠ· ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν εἴ τι μὴ παρὼν ἐγινόμεν. τὸ δὲ κοιμιστόριον εἴ τι μὲν ἐστὶν ἀγνοῶ (Ῥωμαϊκῷ γὰρ κόμπῳ προσβάλλει τὴν ἐμὴν ἀκοήν), δι' ὑμᾶς δὲ καὶ τούνομα φιλῶ, καὶ θεῖον ὄντως αὐτὸ βουλούμεν ὑπάρχειν, καὶ τιμῶ προσηγορίαν ἧς τὸ ἔργον ἠγνόησα. εἰ δὲ καὶ μεταβέβηται σοι ποτὸς τὸ μείζον ἢ τύχη, ἀλλὰ μείνον ὅσπερ ἦσθα πάλαι τοῖς ἔργοις, ἵνα μὴ σε ἀλαζόνα κοιμιστοριανὸν ὀνομάσω.

πε'. Ζαχαρίᾳ ἀδελφῷ.

Ἡ πατρίς (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθῳ) εὐμενέσιν εἶδεν ἡμᾶς ὀφθαλμοῖς· τοὺς γὰρ ἐπιτηδέους παρέστησεν ὁποίους ἡδύχομην εὐρεῖν, βραχὺ δὲ διαλιπούσα θέατρά μοι συνήγε καὶ κρότους ἐκίνησε, καὶ μέ τις φήμη λαβούσα διὰ πάντων ἦγε στομάτων, καὶ τί που καὶ νεανιεύεσθαι δοκῶ καὶ τὸν νοῦν ἐπῆρθαι τοῖς κρότοις καὶ τὸ σοφιστικὸν ἀτεχνῶς ἔχειν, ὡς ἂν αὐτὸς εἴποις. σὺ μὲν οὖν σκώπτει ταῦτα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἀνέξομαι μὴ οὐ λαμπρὸς εἶναι καὶ τὴν ὀρρὸν ἄνω φέρειν καὶ τῷ τῆς ἐμῆς τέχνης ἐπεσθαι νόμῳ. ταῦτα μὲν οὖν μοι πεπαίγθῳ, ὡς ἂν σοι καὶ τοῦ σκώπτειν συνήθως ὕλην παράσχω· εὐφραίνεις γὰρ με σκώπτειν, εὐ ἴσθι, ἢ πολλοῖς ἐπαίνοις βιάλλοντες ἔτεροι.

πς'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Ἰδοὺ σοι καὶ πάλιν ἕτερα γράμματα, σὺ δὲ τί παθῶν οὐκ οἶδα πάλιν σιγᾶς. εἰ μὲν γὰρ σχολὴν οὐκ ἄγειν ἔρεῖς, ἀλλὰ σοι διὰ παντὸς ἡ τέχνη φέρει τι κέρδος, δεινὸν μὲν οἶμοι δεινὸν εἰ μὴδὲ βραχὺ τοῦ παντὸς ἔτους ἡμῖν παρέχεις σεαυτὸν, ἀλλ' οὖν συνήδομαί γέ σοι τῆς ἀσχολίας· εἰ δὲ πλουτῶν ἄλλως ἀπὸ τῆς τέχνης σιγᾶς, συγχαίρω μὲν σοι καὶ τούτου, σὺ μὴν ἐδουλόμην σε τοσοῦτον πλουτεῖν, ὡς κατ' ἡμῶν ἐπῆρθαι καὶ μηκέτ' εἰδέναι τοὺς πάλαι φιλιτάτους. καίτοι κερχίνα μὲν γέ σου τοῖς γράμμασι, καὶ πρὸς τὴν θάλατταν ὀρώμεν οὐχ ἦσαν ἢ Φυλλίς τὸν Δημοφῶντα καλοῦσα τὸν ἄδικον ἐκείνον καὶ ἀντερᾶν οὐκ εἰδῶτα, ὃς ἐπειδὴ

priusquam acceperit, qualis futurus est, uli compos voti factus erit? Et cum olim enarrabit, quæ in ipsum contuleris, illud quoque adiciet, optime te scire celeritate duplicare beneficia tua. Nobis si Magnum, virum optimum, hoc ipso die in rhetorum numerum commutare liceret, altero nobis die non opus esset.

LXXXIV. Zachariæ et Philippo fratribus.

Admirabile Iulianum iam aliis de causis diligebam (idoneus enim est qui ad se trahat hominem, cui pronum esse ad amorem conglit), at multo magis letabar quod scribendi ad vos mihi præbaret occasionem; hanc enim quotienscunq̄ue nanciscor, Cinyram superare mihi videor. Neque ille rem difficilem poscit, sed cum adiuvantibus vobis in vestra ube se esse habere velit, illud se consecuturum esse sperat, quod ego vel maxime malim. Ego certe, si vobiscum mihi esse liceret, omnibus lætitiis incederem. Consistorium autem quid sit ignoro (nam Romano strepitu auriculas radit), sed vestra causa vel eius nomen diligo, ac revera divinum esse velim, et honore orno appellationem, cuius actionem nescio. Quod si meliore quam antea conditione uteris, re idem maneto qui semper fuisti, ne te consistorianum vocem fastidiosum.

LXXXV. Zachariæ fratri.

Patria (deum pace diverim) benevolis vidit nos oculis, amicos enim obtulit quales optabam reperire; brevi autem temporis spatio interposito turbas audienti avidas in me compellebat et plausus concitabat, et me quædam fama arreptum per omnia celebrabat ora, ita ut juveniliter surberire et inflari plausibus et vere sophistam agere videret, ut tu quidem dices. Sed tu cavillare, ego autem a me impetrare nequeo, quin non sim splendidus et superciliosa tollam et legem artis meæ sequar. Atque hæc mihi per iocum dicta sint, ut tibi et cavillandi pro more tuo materiam præbeam; scito enim te cavillationibus tuis plus gaudii mihi afferre quam qui multis laudibus me petunt.

LXXXVI. Philippo fratri.

Ecce aliæ iterum literæ, tu vero nescio quo casu tactus iterum siles. Nam si otio te carere dices et ars tibi tua quovis temporis momento lucrum apportat, male quidem nobiscum agitur, si per totum annum ne tantillum quidem te nobis permittis, sed tamen gratulor tibi quod vacui temporis nihil habes; quod si propterea siles quod nihil nisi homo dives es, cui ab arte opes affluerunt, hanc quoque vitæ conditionem tibi gratulor, quanquam nolim te tantum facultatibus abundare, ut insolentius te iactes hominumque olim tibi amicissimorum memoriam deponas. Nihilominus inhiamus literis tuis et mare oculis nostris perlustramus, haud aliter ac Phyllis, quæ Demophontem illum ad se vocabat perfidum et amori eius responde-re

νυμφίος ἦν ἀρτίως καὶ ἡῤυξει τῇ Φυλλίδι τὸν ἔρωτα, ὄψετο τὴν παστάδα καταλιπὼν, ἣ μὴν ὡς ἤξει πάλιν ἐπίδοδος διδοῦς. ὡς δ' οὖν ἀφείθη καὶ ὄψετο, ὁ μὲν εὐθύς μετεβλήθη καὶ τὴν Φυλλίδα πάλιν οὐκ εἶδεν, ἣ δὲ πρὸς τὴν θάλατταν ἐδάκρυε, καὶ τὰς δλκάδας ἡρίθμει, μὴ ποτὲ τις αὐτῶν τὸν Δημοφῶντα κομίζοιτο. ἀλλὰ γὰρ τὸ καθ' ἡμᾶς σῆμαι δεινότερον· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἤθελεν ἔτι παρῆναι, σὺ δὲ οὐ μακρὰν ἀπὼν ἐπιστέλλειν.

πζ'. Κωνσταντίῳ.

Ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκῶν τὴν καλὴν ἐκείνην ἐπιστολὴν ἐδεξάμην. ὅσον δὲ περὶ ταύτην συνέζη, οὐ καλῶς ἂν ἔχοι σιγῇ παρελθεῖν. ὡς γὰρ ἐπέδωκε ταύτην ὁ φέρων, προστεθεὶ δὲ καὶ πόθεν, πάσχω τι πάθος ἐρωτικόν· βραχὺ γὰρ ἀποπλανηθεὶς τοῦ εἰκότος ἤδη σε καὶ παρῆναι μοι πάντως ἐδόκουν. καὶ τοίνυν « ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν » ἔφην, « ὡς ἀπὼν ἄγαν ἐλύπεις καὶ νῦν προβοῦσιν ἀψίξαι. » ὡς δὲ τοιαῦτα πολλὰκις εἰπὼν τοῖς παροῦσιν ὑποψίαν παρῆγον τοῦ πράγματος, « καὶ δὴ τί πάσχεις; » ἔφησαν· « οὐ γὰρ δὴ σοὶ καὶ παρῶν ἐκεῖνος τυγχάνει. » εἰς δὲ μνήμην ἐλθὼν ἐμαυτοῦ ἠνιάθην, οἷα δὴ τις ἄμαρτῶν τῆς τοιαύτης ἐλπίδος, καὶ βραχὺ δακρυάσας ἔγνων ὑπόσον ἔρωτος ἰσχύει, καὶ ὅτι πλάνη τις ἦν παραμυθουμένη τὸν λογισμόν. ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀναλύσας ἐσχόπου, ἤσθην τοσοῦτον ὥστε τοῦ παρόντος ἐκὼν ἀφιστάμην, « μὴ καὶ πάλιν » πολλὰκις εἰπὼν. καὶ ὁ τῶν μελλόντων με κατήπειγε πόθος.

πη'. Οὐλίπῳ.

Τὸν θαυμαστὸν Στρατήγιον καὶ πρότερον ἤδη φιλῶν, νῦν ἔτι καὶ μᾶλλον ἠγάπησα, διότι τῶν πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν γραμμάτων ὑπῆρξεν ὑπόθεσις· τὴν γὰρ πρότερον σιωπῆν μεταστῆσας δέδωκεν ἡμῖν εἰπεῖν τι πρὸς σε καὶ φεγγομένου πάλιν ἀκοῦσαι. εἰ δὲ καὶ σοὶ καθ' ἡδονὴν τὰ ἡμέτερα γράμματα, τίμα δὴ τούτων τὸν αἴτιον, ἤδη μὲν ὑμῖν χάριν ὁμολογοῦντα τῆς προλαβούσης σπουδῆς, μᾶλλον δὲ κηρύσσοντα τὴν εὐεργεσίαν, εἰ πρὸς τέλος ἐνέγκοις τὴν χάριν. ἀλλ' ἐπίδειξαι τι νεανικὸν κατὰ τῶν ἀδικούντων, ὅπως ἂν αἰσθῶντο πάντες οἷους ἄρα τοὺς φίλους ἔγων ἐλάνθανον. τὸν δὲ ὑμέτερον ἀδελφὸν καὶ πρὶν μὲν εἶδεν ἠπιστάμην, ἐγνώρισε γὰρ μοι πολλὰκις τοῦτον ἢ φήμη· νυνὶ δὲ μᾶλλον εθαύμασα τῇ πείρᾳ μαθῶν. καὶ τοῦτον ἰδὼν σὲ δι' ἑτέρου σώματος ἔχειν ἠγοῦμην, καὶ μακρὰν ἀπὼν δι' ἄλλης ἡμῖν εἰκότος ἐδόκεις παρῆναι.

πθ'. Σοσιανῷ.

Ἐπρεπεν ἄρα καμὲ ἠαρρῶντα χάριν αἰτεῖν παρὰ σοῦ, καὶ σὲ προθύμως δίδόναι, ἀμφοτέρους ἀρμόττον, ἐμοὶ μὲν λέγειν ἔτου δέοι, σοὶ δὲ πρὸς ἔργον τὸν λόγον ἐκφέρειν.

nescientem. Is enim cum recens ei desponsus esset auxissetque Phyllidis in se amorem, relicto toro excessit, spem ostendens se rediturum esse. Sed cum dimissus esset et abiisset, confestim mutatus est neque Phyllidem amplius vidit, illa vero in mare prospiciens lacrimabat corbitasque numerabat, numquæ earum portaret Demophontem. Sed res nostræ peiore loco sunt; illi enim erumpere placuit, tu vero, cum proxime absis, literas ad nos dare detrectas.

LXXXVII. Constantio.

Adhuc Nilum accolens pulchras illas accepi litteras; quibus quantum fuerim commotus, non recte fecerim, si silentio præterirem. Ut enim qui ferebat mihi reddidit illas et addidit unde essent, subit et quædam amatoria commotiuncula; subito enim a veritate degressus iam te et adesse mihi omnino putabam et « o carissime mortaliū » inquam, « quantam absens intulisti tristitiam et quam nunc ad te desiderantes venisti. » Hæc et similia cum sæpe iterarem, præberemque hominibus præsentibus suspicionem eius quod erat, « quidnam pateris? » dicebant; « non enim tibi præsens iste occurrit. » Ubi respicere, dolore afflictus sum utpote qui tanta spe excidissim, et paulisper lacrimatus agnovi quanta vi polleat amor, mentisque illam alienationem rationi fuisse solatio. Cum autem epistolam resignatam oculis obirem, tantopere lætatus sum, ut sponte mea veritatem dimitterem dice-remque « id ne sæpius fiat velim. » Et desiderium rerum futurarum me incitavit.

LXXXVIII. Ulpio.

Strategium admirabilem etsi iam antea amabam, nunc etiam magis amore eius captus sum, quia materia nobis extitit epistolarum; nam priore silentio confutato ille in causa fuit ut ego haberem quod tibi scriberem, tuisque ut verbis auscultarem. Quod si nostræ literæ tibi gratæ fuere, honora eum, qui nobis scribendi occasionem præbuit, quique iam tibi pro superiore in se studio tuo gratias agit, altiozem etiam missurus vocem, ubi quæ tentavisti ad felicem exitum perducere tibi contigerit. Itaque egregii quid in medium profer contra obrectatores, ut cognoscant omnes, quales mihi amici ex latebris subsiliant. Fratrem tuum noveram vel priusquam videram, fama enim eum mihi sæpe commendaverat; nunc vero, cum usu eum cognovi, magis etiam admiratus sum. Hunc conspicuatus alieni corporis beneficio factum est, ut ipsum te habere mihi viderer, ac te procul a me disiunctum alia imago nobis speculi instar repræsentavit.

LXXXIX. Sosiano.

Itaque, siquidem me decet dicere quibus indigeam, te eorum rationem habere, par erat me gratiam a te haud cunctanter expetere, te libenter eam præstare; Strate-

Στρατήγιος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι τοσαύτην ὑμῶν γεγενῆσθαι τὴν εἰς αὐτὸν προθυμίαν, ὥστε τάπῃ σοὶ καὶ πέρας ἔσται ἡ δίκη καὶ νενικηκάμεν. ἀλλ' ὅπως καὶ τοῖς ἔργοις γένοιτο ταῦτα τοσοῦτον γὰρ θαρρῶ διὰ σοῦ τὸ πέρας ἐλπίζων, ὥστε καὶ πρὸ τοῦ τέλους δη λόγους ζητῶ, δι' ὧν ἁπολογήσω τὴν χάριν.

4. Οὐλίπῳ.

Πολλὴν ἡμῖν κατὰ σοῦ μελετωμένην κατηγορίαν διέφυγες. ὡς γὰρ ἔχεν ὁ Στρατήγιος, γράμματα δὲ οὐκ εἶχεν, ἠρυθρία μὲν ἐμοὶ προσελθεῖν (πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλε;) πολλαίς δὲ διαφυγῶν μόλις ἔάλω, καὶ δὴ βδελυρὸν αὐτὸν καὶ θεοὶς ἐγθρὸν ἀπεκάλουν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἀφιγμένους οὐδὲν περὶ ὑμῶν τῶν φιλάτων ἀπήγγειλε, περὶ ὧν πολλαίς τῆς ἡμέρας ἀκούειν. ἀλλ' ὅμως ἐκείνος τὴν ἀπολογίαν ἰκανῶς ἐποίητο· καὶ γὰρ αἴτιον ἔλεγεν εἶναι τὴν φυγὴν ὅτι γράμματα μὴ κομίζοι. κακείνῳ μὲν συγγνώμην ἐδίδου ἐπὶ τούτοις ἐρυθρίωντι, ἔλεγον δὲ πρὸς ἑμαυτὸν « ὅσα δὴ φέρειν καὶ μεταβάλλειν οἶδεν ὁ χρόνος. Οὐλίπιος γὰρ ὁ καλὸς ἦν ἵκα μὲν ἡμῖν τῆς παλαιᾶς ἐκονῶναι τύχης, φίλος τε ἦν καὶ ἐδόκει, καὶ οὐκ ἂν ποτε ἤμην ὡς μεταβάλοιτο· ὡς δὲ λαμπρὸς ἤρθη καὶ γέγονε μέγας, ἀφόρητός ἐστιν εὐτυχῶν, καὶ τῶν πρώην ἐκείνων ἐπιλανθάνεται. εὐτυχία δὲ μόνον, καὶ μετρίως οἴσμεν παρορώμενοι. » ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγων πολλὴν κατὰ σοῦ κατηγορίαν συνέλεγον· ὡς δὲ τις ἐλθὼν τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολὴν ἐπέδιδου, πρῶτον μὲν πρὶν λῦσαι πολλαίς τὴν ἐπιγραφὴν ἠσαύζομην, εἶτα τοῖς ἔνδοις περιτυχῶν καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ βράδους εὐρῶν ἤσθη οὐ μετρίως, καὶ μετέμελε μοι τῶν πρώην ῥημάτων, ἔλεγον δὲ μᾶλλον « φεῦ, ὡς πολλὰ μάρτη ὑποπτεύουσιν ἄνθρωποι· τὸν θαυμαστὸν γὰρ ἡμῖν Οὐλίπιον οὐ μετέβαλεν οὔτε χρόνος οὔτε τύχη, ἀλλ' εὐγνώμων τέ ἐστι καμὲ τὸν πρὶν εὐεργέτην ἐπίσταται. » ἀλλ' ὅπως μὴ πάλιν σιγῶν αἰθεῖς ἡμᾶς εἰς κατηγορίας ἐνέγκῃ.

4α. Σιλανῶ.

Ἐξέκρουσας ἡμᾶς ἐλπίδος οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοις ὅπως. ἐγὼ γὰρ σου τὴν προτέραν ἐπιστολὴν εἰς γείρας λαθὼν καὶ γνοὺς ἐξ αὐτῆς ὡς μικρὸν ὕστερον ἡμῖν ἐπανήξει, ἤσθη τε καὶ μέγα ὑφ' ἡδονῆς ἀναπνεύσας ἔφη « ἀλλ' ὦ Ζεῦ, γένοιτο ταῦτα. » τοιγαρὸν μετέωρος ἦν ὅσημέραι καὶ ἐπὶ κούφῃς ἔβαινον τῆς ἐλπίδος, πυκνὰ δὲ λέγων « ἄρα ποτε ὄψομαι καὶ προσεῖπω χρόνιον » καὶ « γενομένη αἰθεῖς σὺν ἐκείνῳ. » ὡς δὲ χρόνος ἦν παρ' ἐλπίδας, οὐδὲ γράφειν ἤξιον, ἐρητισμὰ φασιν ἔρωτος τοῦτο ποιῶν, ὅπως ἂν καταφρονεῖσθαι δοκῶν, ἔτι μᾶλλον ἐπέγειο πρὸς ἡμᾶς, ὀνειδίσεια θελῶν τὸ μὴ φίλων μεμνησθαι. καὶ μοι δοκεῖς Στρατοκλῆς ἡμῖν ὁ βῆτωρ γενέσθαι. ἐκείνος γὰρ ἠττωμένοις τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὴν τύχην ἀγνοοῦσι νίκην ἀπήγγειλεν. εὐθύς οὖν ἡ πόλις ὀρθή, καὶ παίξειν

gius enim mihi narravit tam propensa in eum te fuisse voluntate, ut, quantum de te conciere liceat, lis iam finem invenerit nosque vicerimus. Verum utinam revera hæc eveniant; tanta enim fiducia spero fore, tu ut rem absolvas, ut vel ante finem verba quæram, quibus gratias tibi persolvam.

XC. Ulpio.

Magnum quod tibi creaveram periculum effugisti. Nam cum sine literis tuis redisset Strategius, rubore suffusus, ut consentaneum erat, adire me noluit, cumque sæpius me effugisset, tandem aliquando captus est, et ego cum impurum disique infestum appellavi, ut qui ad me reversus nihil de te, deliciis meis, rettulerit, de quo ut acciperem, sæpe a deo preceatus sum. Sed ille idonea excusatione usus est; dicebat enim, fugam in causa fuisse, cur literas non ferret. Itaque accipi satisfactionem hominis propter hæc erubescens, et hæc fere reputavi mecum. « Quasnam res afferre solet dies quasque commutare? Scilicet bonus Ulpus, cum priorem vitam una mecum degeret, amicus et erat et videbatur, neque credebam, alium unquam fore eum ac fuerat semper; nunc vero cum laude crevit et magnus factus est et prospera fortuna utitur, importunus est et quos modo noverat non amplius novit. Sed patienter neglectum ferens, dum lata ei eveniant. » Hæc et similia locutus haud pauca collegi quibus periculum tibi facerem; sed cum venisset qui redderet mihi literas tuas, primum priusquam solverem, præscriptionem iterum iterumque osculatus sum, deinde cum in verba incidissem et purgationem reperissem cunctationis, non medioeriter gavisus sum, meque cantilenæ quam proxime cecineram pœnituit, imo « vœ » inquam, « quam facile nobis amicorum taciturnitas suspicionem affert! admirabilem enim Ulpium neque dies neque fortuna mutavit, verum adhuc mihi favet nec mei oblitus est, qui beneficiis olim ornavi. » At vide ne silentio tuo iterum nobis auctor sis, ut crimen in te fingamus.

XCi. Silano.

Quanta nos spe deturbaveris, haud ita facile dixeris. Etenim prioribus tuis literis mihi redditis cum ex iis intellexissem te paulo post rediturum. lætatus sum et spiritum ex imo pectore trahens « o Iuppiter » inquebam, « hæc utinam fiant. » Igitur diem ex die suspensus eram ac pertenuis in me spes reliqua erat, cum dictitarem « num aliquando eum etsi sero videbo cum eoque colloquar? » et « iterum cum isto vivam. » Cum autem cessatio spem exsuperaret, ne literas quidem ad te dare volebam, incitamento hoc amoris usus, ut, cum contemni a nobis videreris, contentiore ad nos festinares cursu, exprobraturus nobis quod amicorum non meminerimus. Ac videris mihi Stratocles rhetor evadere; ille enim victis Atheniensibus et sortis ignaris victoriam renuntiavit. Statim igitur urbs exultabat gaudio et risui iocisque se dabat et lasci-

ἀνεῖτο, καὶ δυστυχοῦντες ἠὲ φραίνοντο· ὡς δὲ τάληθές ἡγγέλθη καὶ τὸ δοκεῖν ἦν οὐκέτι, « τί γάρ » φησὶν ὁ Στρατοκλῆς « ἠδίκουσι, εἰ δύοσιν γούν ἡμέραιν ἡδίουσι γεγόνατε δι' ἐμὲ καὶ κέρδος ἦν τὸ δοκεῖν; » ἀλλ' ἐπειδὴ μητρὸς πράγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον τῷ Πινδάρῳ δοκεῖ, ἴδοι σε ὄντων ἡ πατρὶς καὶ μετ' ἐκείνην ἡμεῖς.

4β'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Ἴδού σοι πάλιν ἐπιστολὴ παρ' ἡμῶν, καὶ πάλιν εὖ οἶδ' ὅτι σιγήσεις. καὶ εἴ μοι δοίης συγγνώμην ὀχθόμενῳ λέγειν, μεταβέβληταί σοι πρὸς ἀλαζονείαν ὁ τρόπος, καὶ οὐκ θέλεις μένειν ὅσος ἦσθα καὶ πρότερον. ἀλλ' εὖ γε ὅτι μὴ τὴν τοῦ Βοσπόρου διέπλευσα θάλατταν καὶ βασιλείῳ πόλιν ἀφίγμαι· ἴσως γὰρ ἂν καγὼ βασιλεῖα τὸν μέγαν ὀρώην καὶ τὴν τῶν ὑπάτων στολὴν καὶ ἀρχὴν δὴ τινα μεγίστην καλουμένην καὶ τὰ σεμνά δὴ ταῦτα παρ' ὑμῖν, εἴτε πράγματα βούλει λέγειν εἴτε ὀνόματα, ἐπῆρα τὴν ὄφρυν καὶ νεανικὸν ἐφρόνουσι πρὸς τὴν τῶν δρωμένων ἐπαιρόμενος τύχην, καὶ μοι τὰ πάλαι φίλα λῆρος ἐδόκει. θῆου γὰρ σὺ τούτοις ἐάλως, ὡς ἂν εἴποιμι βραδίως ὡς διέφυγον ἂν τὸ μὴ οὐ ταῦτά παθεῖν, εἰ μὴ μέ τις ἄρα λογισμὸς ὑπεσιῆλθεν ὡς οὐ ταῦτόν, ὦ λῶστε, γνώμη καὶ τύχη, ἀλλ' ἡ μὲν ὡς ἂν αὐτῇ δοκῆ φέρεται καὶ μεταπίπτει πολλάκις καὶ γελᾷ τὰ ἡμέτερα, τῆς δὲ κύριον εἶναι προσήκει τὸν σωφρονούντα, καὶ μήτε αἰρομένη συναναστῆναι μήτε πιπτούσῃ συµμεταβιβασθαι.

4γ'. Ζαχαρίᾳ ἀδελφῷ.

Τίς ἂν γενομένη ἐραστὴν καὶ ἀδελφὸν κατηγοροῦντα λαβῶν, καὶ μηδὲν ἔχειν οἰόμενον ὅ τι καὶ ἐξώμεν; τί γὰρ δὴ φῆς; ῥήτορες ὑμεῖς καὶ θυγατέρων πατέρες πολλῶν· τὰς γὰρ ἐπιστολάς οὕτως ὀνομάζειν ἐδόκει. ἀλλ' ἦν, φῆς, πάλαι ταῦτα, νῦν γὰρ οὐκέτι, ἀλλ' ὑβρισταὶ τινες ὑμεῖς καὶ θεσμὸν ἀτιμάζοντες ἔρωτος. ἀλλ' εἰ μὲν ἦν τις ποιητικὸς, τὸν Ἀπόλλω δῆπαι καὶ τὰς Μούσας ἐκάλου, « δοίητέ μοι » λέγων « εἰπεῖν καὶ πείσαι καὶ μὴ ἄδικα φανῆναι τὰ παιδικά· νυνὶ δὲ μιμησομαι γούν τι ποιητικὸν καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυρες ἔστων, μὴ οὕτως ἔχειν τὰ καθ' ἡμᾶς ὡς που καὶ λέγεται, ἀλλὰ γὰρ εἶτι φιλικὰς ἡμῶν αἰδώς καὶ μνήμη φιλιτάτων. τίς οὖν, φῆς, ἡ σιγή; δέδοικα μὴ τις ἄδικος τύχη ταῖς ἐμαῖς ἐπικωμάζη γυναικῶν, καὶ πρὸς σὲ τὰς ἐμαῖς παιδάς ἐπειγομένης ἄλλην ἄλλοτε φέρη· καὶ που ξένων ταύτας ἠνέγκυντο χεῖρες, ἀγνωσούντων τίνες αὐταὶ καὶ πόθεν. ἀλλὰ γὰρ ἀτυχοῖν ἐπὶ ταύταις καὶ ἀγνώμων ἐδόκουν καὶ κρίνομαι. τὰς μὲν οὖν ἄλλας τί ἂν τις ἴωτο λέγων; ἀλλὰ γῆρας που καὶ πρῶην ἐστάλη τις ὡς σέ, τοὺς ἐμοὺς ἀγῶνας διηγουμένη, καὶ νῦν, ὡς εἰσικε, ξένη τις πλανᾶται καὶ ἐρημος. ἀλλ' ἦκοι ποτὲ χεῖρας εἰς σάς, καὶ εὐφρυνομένη ἀκούσας. τὰ δὲ σὰ βόδα

viebant homines perditī. Cum autem veritas cognita esset, et errori iam non esset locus, Stratocles « quænam vobis » inquit « a me iniuria orta est, cum duos dies per me lætiores fuistis eratque lucrum in errore? » Sed quum Pindaro causa matris antiquior videatur negotio, cito patria velim te conspiciat et nos post illam.

XCII. Philippo fratri.

Ecce iterum literas ad te damus, et iterum te silentio usurum esse bene scio. Ac si mihi pace tua loqui licet irato, arrogantiam tibi sumpsisti, neque amplius vis manere qui fuisti antea. Sed bonum factum quod non Bospori fretum traiecerim regisque urbem salutarim; nam fortasse et ipse, si regem magnum conspexissem et optinatum amictum et imperium nescio quod maximum et vestra illa singularia sive nomina sive res, eraxissem supercilia et intumissem ad fortunam tam splendidam veteremque amicitiam nauci fecissem. Nam tu cum eiusmodi rebus deceptus es, haud facile sponderim, me non eadem passurum fuisse, nisi forte, o bone, animus subiisset cogitatio, non idem esse mentem atque fortunam. Namque hæc fertur prout ipsi videtur, ac sæpe inclinatur ridetque nostra; contra hominem constantem ac providum detrectare decet imperium eius neque surgente illa in maius attolli neque cadente affinem esse conversioni.

XCIII. Zachariæ fratri.

Quid de me fiet, cum in amatoris et fratris reprehensionem incurrerim, et qui credat nihil me habere quod excusum? Quid enim ais? Rhetor es multasque filias progenuisti. Ita enim epistolas appellare libuit. Sed hæc, inquis, pridem fuerunt, nunc abierunt, immo insolens es neque amoris legibus honorem habes. Ego si poeta essem, Apollinem et Musas nescio an vocarem, « efflicite » inquis « ut loquar et persuadeam et fidum me præstem amasium. » Nunc vero poetarum saltem more dicam « magna voce verissimum iurabo iusiurandum, diique testes sumto » res nostras aliter habere quam vulgo dicitur; nam adhuc verecundiam habemus amicitiae et memoriam deliciarum nostrarum. Sed quid hoc silentii est? ais. Vereor ne perflida fortuna natis meis insulset et filias meas ad te contententes aliam alio abripiat, ac fortasse manibus traditæ sunt hospitem, ignorantium quæ ille et unde essent. Sed hoc malum nactus iniquus visus sum et in iudicium adducor. Nolo autem detrimentum resarcire ceteras commemorando; nuper tamen epistola ad te missa est, in qua certamina mea narrabam; sed nunc, ut videtur, peregre vagatur et hominum fugit consuetudinem. Quæ utinam in manus tuas veniat nuntiusque mihi eius rei exoptatus afferatur. Rosi tuis

λαβὼν ἤσθη ἐπὶ τούτοις· οὐχ ἤττον ἢ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀλκίνοι φιλοτιμίαν ὀρῶν· ἐκεῖ μὲν γὰρ τὸ λαβεῖν εἶχε μόνον τὴν ἡδονήν, παρ' ἡμῶν δὲ ἀμφω, ὅτι σὺ μὲν δίδως, ἐγὼ δὲ λαμβάνω.

ἴδ'. Ἐπιφανίω.

Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῶν ἀπερριμμένων ἡμεῖς, οὐδέ σε παλαιῶν ἐρώτων ἐπεισῆλθεν οὐδέν; νηλεῆς σύ γέ τις καὶ ἀμείλιγος. ἀνάλαθέ μοι τὴν μνήμην, ὡς οὐκ ἐπὶ τοιαύταις ἡμῶν ἀπῆρας ἐλπῖσιν, ἀλλ' ἐδάκρυες μὲν οἶμοι καὶ μόλις ἀπήρχου, γράψειν δὲ ὁμολόγεις μικροῦ δεῖν καὶ πρὶν ἐπιθῆναι τῆς γῆς· νυκτὶ δὲ οἴχεται μὲν ἐκεῖνα, σιωπᾶς δὲ μόνον, ἡμῶν δὲ λόγος οὐδέεις. εἰ δὲ σιωπήσεις ἔτι, ἀναβόησομαί τι τραγικόν, « ἰὼ Ζεῦ » λέγων, « καὶ Φιλία καὶ Λόγοι, ἡδέικησθε μὲν ὑμεῖς, ἡδέικημαι δὲ ἐγώ. ὁ δὲ ἀδικῶν ἦν ὅτε φίλον ἐκάλεσε· νῦν γὰρ οὐκέτι. »

ἴε'. Ἰωάννη.

Εἰ τὴν φιλίαν ἐψηυσμένην δαίνουσι τὸ σιγᾶν, ἀνάγκη μέχρι λόγων αὐτὴν αἰεὶ συνεστάναι, εἴ γε τούτων ἀπόντων ἐλέγχεται. οὐκὼν λείπεται καὶ τὸν δυσμενῆ φίλον ἡγεῖσθαι, μόνον εἰ φθέγγοιτο. ἀλλὰ μὴ τοιοῦτοι χριταὶ φιλίας ἡμεῖς· τί γὰρ κωλύει καὶ σιωπῶντα τῇ μνήμῃ τοὺς φίλους ὀρᾶν; ὅπερ ἡμῶν καὶ νῦν ἐστὶ καὶ οὐποτε παύσεται. λογισώμεθα δὲ μᾶλλον ὡς οὐ δέδοται πάντα πράττειν ὡς ἕκαστος βούλεται, αἰ ἐξώθηεν δὲ φροντίδες τοῦ βίου καὶ τὸ τοῦ μελλοντος ἀόηλον ἐπικρατοῦσιν ἔσθ' ὅτε τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὰ μὲν ἄγει, ὁ δὲ δουλεύει καὶ πείθεται. κάμωι τοίνυν, ἐπειδὴ τοῦ διδάσκαι ἐπέβην, ἀγωνίης τε συνεχίεις καὶ αἱ περὶ τούτων φροντίδες ἐξ ἀρχῆς τε ἐπέθεντο καὶ μέχρι νῦν οὐκ ἀπέλιπον. ταῦτα μᾶλλον ἐχρῆν ἐνθυμεῖσθαι ἢ ἐπὶ μικροῖς υποπτεῦναι ὡς ἤμεν ἀγαθοὶ ποτε πρὸς φιλίαν καὶ νῦν ἡδὴ πεπαύμεθα. ἀλλ', ὦ Ζεῦ καὶ Ἑρωτες καὶ ὅσοι φιλίας ἐπόπτει, πείθοιτε τοὺς ἐμοὺς κατηγορούς, ὡς οὐποτε πρὸς λήθην αὐτῶν ἀρξομένη, ἀλλὰ συνέμει τῷ λογισμῷ καὶ λέγειν τι δοκῶ καὶ λεγόντων ἀκούειν, καὶ ὡς εἰ τούτους ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτοῦ ἐπιλέγησμαι.

ἴς'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς.

Ὅσῳ τῷ περὶ ὑμᾶς κεκράτημαι πόθῳ, πῶς ἂν δυναίμην παραστῆσαι τῷ λόγῳ, πλὴν εἰ μὴ που παραπλήσια τυγχάνετε πεπονθότες; ὁ γὰρ πεπονθὼς τὰ περὶ τούτου κρίνειν ἐπίσταται. πείπειμαι δὲ τοιούτους εἶναι, καὶ νόμον διασώζων φιλίας ἅμα καὶ φύσεως ἐξ ὧν καὶ γράφετε καὶ παραμυθεῖσθε τοῖς γράμμασιν. ἐμοὶ δ' οὖν ἄμωρος ἡπορημένῳ τῷ πάθει καὶ τοιοῦτό τι πολλὰίς ἐπήλθεν εἰπεῖν. εἴθε γενοίμην Περσεὺς καὶ φανεῖν ὑπόπτερος τὸν ἀέρα τέμνων καὶ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης φερόμενος, ὅπως ἂν ἅμα τε δοκῇ καὶ γί-

summopere delectatus sum, non minus quam Ulixes, cum Alcinoi largitionem videret. Ille tamen ex sola acceptione voluptatem cepit; nos bifariam delectati sumus, tu dando, ego accipiendo.

XCIV. Epiphanio.

Adhuc siles? adhuc abiecti numeramur? non te antiquorum amorum subit recordatio? Crudelis tu et implacabilis. Illud memento, te ad alias me, cum abires, spes crexisse, teque pro dolor lacrimas fudisse et vix a me discessisse, ac prope fuisse, ut pollicereris te literas ad me daturum vel prius quam in terram exisses. Nunc finem illa habuere, ac tu siles nostrique rationem habes nullam. Quod si perseverabis in silentio, exclamabo tragice « o Iuppiter et Amicitia et Verba, et vobis iniuria illata fuit et mihi; ni mirum iniuriam qui fecit, tum fecit, cum me amicum vocabat; nunc enim vocare desiit. »

XCv. Ἰωάννι.

Si silentium demonstrat vanos esse amicos, tales tibi para, qui nunquam confabulari desinant, quandoquidem sermonum intermissione comprobatur vanitas. Relinquitur autem, ut et inimicum, modo loquatur, amicum putare liceat. Nos ne tales amicitiae iudices simus cavēbimus; quid enim impedit quominus amicos, dum ipsi taceant, memoria adjuvante quasi oculis cernamus? quam artem nunc exercemus neque unquam abiciemus. Reputemus potius, non omnia nos peragere posse ad arbitrium nostrum, sed passim externas vitae curas et res futuras, quippe in e. tas, rationi vim adhibere, ut illae praecant viam, haec servae instar sequatur. Me quoque, ex quo doctoris partes egi, crebra certamina et curae inde natae ab initio presserunt necdum discesserunt. Haec potius respicere debebas neque propter pusillas quasdam causas suspicari me olim ad amicitiam proclivem fuisse, nunc vero alienum esse ab illa. O Iuppiter et Cupidines ceterique amicitiae praesides, persuadete accusatoribus meis, nunquam me memoriam eorum deposuisse; imo amplector eos cogitatione, et mihi videor colloqui cum iis et audire loquentes. Certe horum si fuerim inmemor, ipsum me credam dedisse oblivioni.

XCVI. Zachariae et Philippo fratribus.

Quanto vestri desiderio tenear, verbis ostendere vobis nequeo, nisi forte similia experti estis. Qui enim expertus est, verissimum de ea re iudicium habet. Tales autem vos existimo esse et legem amicitiae et naturae servare eo quod scribitis et per literas me consolamini. Sed tamen vehementiore animi motu perturbatus saepe deducor ut in hunc fere modum loquar. « Utinam Perseus esset liceretque pennato aera scindere et mare supervolare, ut cogitatione citius ad vos pervenirem et amore vestro fruerer. » . . . . .

νομαι παρ' ὑμῖν καὶ ἀποναίμεν τοῦ ἔρωτος. παρὰ φύσιν μὲν ἀλλ' οὐ πόρρω ποθούτων ἢ γνώμη πλανασθαί τε βραδίως καὶ δνειροπολεῖν ἃ πέφυκε γίνεσθαι. εἰ δέ μοι πάλιν μυθολογούντος ἀνάσχοιο, ἤδη καὶ τὸν Ἄθαριν πολλάκις ἐζήλωσα, Σκύθην μὲν ὄντα καὶ βάρβαρον, σοφὸν δὲ ἄλλως, εἰ δὲ θέλεις, εὐδαίμονα, ὅτι τὸν οἰστὸν ἔχων ὑπηρετοῦντα τῇ γνώμῃ παρ' οὗς ἤθελεν ἤγετο, καὶ ὁδοῦ μήκος οὐδὲν παρελύπει τὸν Ἄθαριν. ἀλλὰ τί μοι τὰ πόρρω παρὰ φύσιν ζητεῖν; μόνον ἡμῖν λείπεται πρὸς παραμυθίαν τὰ γράμματα, Περσεὺς δὲ καὶ Ἄθαρης ποιηταῖς δεδότησθαι καὶ μύθοις.

ζ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Τὸν δεῖνα φθάσας ὑμῖν συνέστησα διὰ τῆς προτέρας ἐπιστολῆς, οὐκ εἰς ἀκριβές ἔκεινον εἰδώς, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐπλάττετο τοῦτον ἠγοούμενος ὅπερ οὐκ ἦν· ἐλάμβανε γὰρ προσήματι μὲν καλῶ κεχρημένος, ὧν δὲ τοιοῦτος οἶον ἐπέδειξε τοῦτον ἢ πείρα. ἀπὸ γὰρ τῆς Γαζαίων δρμώμενος καὶ μέλλων ἀνάγεσθαι, κατέλυε μὲν παρά τινι τῶν ἐπιτηδείων, ὥσπερ εἰκός, μέχρι πλοῦς γένηται· πιστευθεὶς δὲ νόμῳ φιλικῆς καὶ πρὸς πολλὰς ἐτεῖρας καὶ ταύτην τὴν χάριν λαθών, τοῦ ὑποδεξαμένου διώρυξε τὴν οἰκίαν, καὶ ὧν εἶχε χρημάτων τοῦτον ἐγύμνωσε. καὶ ἵνα λάθῃ τὰ τῆς ὑποψίας, κλείς μὲν ἦν αὐτῷ πρὸς τὴν ἐπιβουλήν· εὐτρεπῆς ταύτῃ δὲ διανοίξας καὶ ἄπερ εὖρε λαθών, πάλιν τῷ κιωτίῳ τὸ παλαιὸν ἐπέθηκε σχῆμα. ὡς δὲ μόλις αὐτὸς ἀνήχθη, καὶ πρὸς τὰ δοκοῦντα κείσθαι χρεῖα τὸν κεκτημένον ἐκάλει, ἦλθε τὸ δρᾶμα πρὸς ἔλεγχον, καὶ τοῖς τεκμηρίοις ἀντιλέγειν οὐκ ἦν. τοιοῦτων καὶ Μενέλαος τῶν ξενίων ἀπέλαυσεν, ἀντ' ἀμοιβῆς τιδὸς τὴν Ἑλένην ἀφρημένους. τοιαῦτα γράφειν ἐπήρθη, ἵνα μὴ δι' ὑμῶν πιστευθεὶς ἕτερα τοιαῦτα τὸν πιστεύσαντα δρᾶσῃ, καὶ μέμψηται μὲν ὑμᾶς ὁ παθών, ἐμὲ δὲ πάντως ὑμεῖς.

ζη'. Ἀθηνοδώρῳ.

Δεξάμενος τὸ βιβλίον ὑμῖν μὲν χάριν ὁμολόγουν εἰκότως, ἑμαυτῷ δὲ συνηδόμην εἰ τοιούτους ὑμᾶς ὄντας πρὸς φιλίαν ἠτύχησα, καὶ μή με βαλέτω λίθος τραχεῖ φθόνος, ὡς τῷ Πινδάρῳ δοκεῖ. ἠγύρομην δὲ καὶ τῇ τύχῃ δύνασθαι μέποτε πρόπουσαν ὑμῖν ἀνταποδοῦναι τὴν χάριν. ἢ δὲ ταχέως δίδωσι τὸν καιρὸν, οἷον σύ τε ἐβούλου κατὰ πάλαι ζητῶν νῦν μόλις ἐτύγχανον· τὸν γὰρ ἔχοντα τὴν καθόλου πέπεικα τοῦτό σοι τὸ μέρος ἀποδόσθαι, οὗ καὶ τυγχάνεις δεόμενος. εἰ μὲν οὖν ἔλθῃς ὡς ἡμᾶς, θάπτον ἂν λάβοις τὸ κτήμα περὶ τῆς τιμῆς τὰ μὲν πείσας τὰ δὲ πεισθεῖς, ὡς ὁ τῆς ἐμπορίας βούλεται νόμος· εἰ δὲ μή, οὐτὸς ἤξει πρὸς σὲ καιροῦ καλοῦντος, ὡς ἡμῖν ἐπγγείλατο.

Si per te iterum mihi fabulari licet, iam et Abari saepe invidi, Scythae quidem et barbaro, sed alias sapienti et, pace quod dixerim tua, felici; quippe vectus sagitta voluntatis ministra adibat quoscunque volebat, neque itineris longitudinem graviter ferebat Abaris. Sed quid ego quaero quae multum a natura discrepant? Sola nobis relinquitur ex literis consolatio, Perseus autem et Abaris ad poetas reiciantur et fabulas.

XCVII. Iisdem.

Commendavi vobis istum nuper per superiores literas, non penitus quidem cognitum et inspectum, sed quem ex iis quae simulabat iudicarem. Sed totum contra erat; speciem enim virtutis commendabilem praese ferebat, reapse vero is erat, qualem me usus edocuit. Gaza enim profectus cum iam in eo esset ut navem conscenderet, apud quendam ex amicis, ut par erat, diversatus est, dum idoneum ventum nancisceretur; cumque fides ei haberetur ex lege amicitiae et cum praeter multas alias haec quoque gratificatio in eo posita esset, eius qui cum ad se receperat perfregit domum, et pecuniis quas habebat illum spoliavit. Et ne in suspicionem incurreret, clavem habebat ad furtum accommodatam, cuius ope cum aperuisset repertaque in marsupio condidisset, veterem scrinio formam reddidit. Vix autem ipse vela fecit, cum ecce rerum necessitate possessor ad ea quae in tuto esse videbantur adducitur. Unde res patefacta est neque testimonia reffelli poterant. Huiusmodi Xenia Menelaus percepit, cum in hospitii remunerationem Helenam amitteret. Ad haec scribenda commotus sum, ne fidem vestram consecutus iste similia committat, ac de vobis queratur qui iacturam fecerit, de me autem vos.

XCVIII. Athenodoro.

Cum literas tuas accepissem vobis quidem gratias persolvebam merito, mihi autem gratulari quod mihi contigerit complecti vos familiaritate cum tales essetis; neve me feriat aspero lapide invidia, ut Pindaro videtur. Precabar autem fortunam ut tandem mihi liceret dignas vobis rependere gratias. Quae quidem subito praebuit occasionem qualem et tu volebas et ego iam diu quaerens nunc tandem obvium habui; nam qui universitatem tenet, hunc ego hortatus sum, ut eam tibi traderet partem quam indiges. Itaque ad nos si veneris, statim accipies mercem, et de pretio tibi cum illo conveniet, ita ut et persuadeas ipse et persuaderi tibi patiaris; sic enim veterem consuetudine negotia conficiuntur. Si non veneris, ipse ad te veniet in tempore, ut mihi pollicitus est.

ζβ'. Σοσιανῶ.

Ὁ Θαυμαστός Ἀλφάριος ἀπήγγειλέ μοι τοιοῦτόν σε περὶ αὐτὸν γεγενῆσθαι, ὅσον αὐτὸς μὲν ἐβούλετο, ἐγὼ δὲ προσεδόκουν, σὲ δὲ προσῆκεν ὀφθῆναι. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσας ἤσθη μὲν (πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον;) οὐ μὴν ἤδη μοι καὶ θαυμαστὸν ἐδόκει τὸ πρᾶγμα· εἰ δὲ βούλει, καὶ προλαβὼν διηγούμην ὑπογράφων ὅλος περὶ τοῦτον ἐγένου, ὡς ἐκείνον ἀποροῦντα λοιπὸν ὄτι καὶ λέγοι ἄμα γέλωτι σιωπᾶν καὶ εὐδαίμονά με τῆς φιλικῆς ἀποκαλεῖν. ἀλλ' ὅπως τὴν ἴσῃν σπουδὴν εἰσενέγκῃς περὶ ὧν ὑμῶν ἐδεῖσθαι παρών, ὅπως αὐτὸς μὲν μοι χάριν εἰδείη, ἀμρότερο δὲ πάλιν ὑμῖν.

ρ'. Νηφαλίῳ.

Εἰς ὅσον ἔχει τῆς ἀπορίας ὁ Στέφανος, οὐδ' ὑμᾶς οἶμαι λανθάνειν, καὶ ὅτι μῆδ' ἐν ταῖς χερσὶ δύναται ποιεῖσθαι τὴν ἐλπίδα τοῦ βίου μικροῦ δεῖν καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ τῆς τύχης ἀφρημένους. ὅθεν θεραπείαν τινα πρὸς τὴν ἐνδοίαν σοριζόμενος εἰς διακόνιον ἐνήλικται σῆμα. κινδυνεύει δὲ μῆδὲν αὐτὸν ὄνῃσαι τὸ σόφισμα, πλὴν εἰ μὴ τῆς ἐπικουρίας τύχοι τῆς παρὰ σοῦ, ἣν καὶ πᾶσι προκείσθαι πείθουμι τοῖς βουλομένοις· τυχεῖν ὑμῶν γὰρ αἰτούντων ἐπινεύσει τις οἶμαι τῶν παρ' ὑμῖν ἐπισκόπων ἢ λειτουργούντων τοῦτον ἔξειν ἢ καὶ μόνον τρεφόμενον. ἴστε δὲ ὡς καὶ μῆδὲν ὠφελοῦμενος οὐ παύεται φλυαρῶν· εἰ δὲ τύχοι τινὸς εὐεργεσίας, ποῦ τοῦτον οὐκ εἰκὸς ἀνακηρῦξαι τὴν χάριν; ἀναλώσει γὰρ, οἶμαι, τὴν ἔμφυτον φλυαρίαν εἰς τὸ μεμνήσθαι τῆς χάριτος.

ρα'. Παλιλαδίῳ.

Ἡ τῆς ὑμετέρας σορίας ἐπιστολὴ ὁρῶμένη μὲν πᾶσιν ἐκίνει συνήθως τὴν ἡδονήν· ὡς δὲ καὶ μανθάνειν ἔδει τὰ γεγραμμένα, μικροῦ δεῖν καὶ θαυρῶν αὐτὴν ἐπληρώσασθαι. ὧν γὰρ αἱ εὐπραγίαι κοιναί, τούτους καὶ εἴ τι λυπεῖ μετέγειν πάντως ἀνάγκη. ἀλλ' ὅρα πρὸς θεῶν, ὅποσον ἢ τύχῃ νεανιεύεται, μῆδὲν ἐθέλουσα διακρίνειν, εἰ βάλλειν ἐπιέγεται πονηρούς, εἰ κατὰ σπουδαίῳ ἀφίησι τὰ τοξέματα. εἰ γὰρ ἦν ἀρετῆ μετρεῖσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ἂν εὖ ἴσθι τῆς ἀδίκου τύχης πεπειρασὸν νυνὶ δὲ γυναῖκα θρηναῖς, σώφρονα μὲν, ὡς εἰκός, καὶ οἶαν ἔπρεπεν ἀνδρὶ σοφῷ συνοικεῖν, τὸ δὲ δεινότατον, παίδων μητέρα, καὶ τούτων ἔτι δευόμενον μητρός. ταῦτα τίς μὲν ἀκρύβου οὐκ ἂν θαυρούσει, τίς δὲ παθῶν καρτεροῖ μὴ γνώμην εὐτυχίας τὴν σὴν; πέπεισμαι γὰρ ὡς Ἰσοκράτει πεπιθόμενος, πρὶν τι παθεῖν, αὐτὸς ἐνεγυμνάσω τοῖς πράγμασι, πολλὰ μὲν ὄρων τοιαῦτα, πολλὰ δὲ διηγούμενον ἀκούων. τί γὰρ τῶν χαλεπῶν ἡμῖν οὐκ ἄγει τὸν βίον; τί δὲ θαλάττης δεικνυσιν ἡμερώτερον; ὃ μὲν αἴρεται μέγας, ὃ δὲ πρὸς ὑψος ἐλθὼν προδιδοῦσαν ἔσχε τὴν τύχην καὶ πέπτωκε· καὶ ὃ μὲν γρηῃ τὸν θάνατον

XCIX. Sosiano.

Alphæus admirabilis mihi nuntiavit, te talem erga eum te præstitisse, qualem ipse voluisset, ego speravissem, te decuisset. Quibus auditis fieri non potuit quin gauderem, non tamen mihi res admiratione digna videbatur; vel potius præcepi eius narrationem et depinxi ea ipsa, quibus eum affecisti, ut iam dubius esset quid dicturus esset ridensque obmutesceret meque feliciter prædicaret, cui tali amico uti liceret. At vide ne minus acre studium ad ea conferas, quæ præsens a te peliit, ut ipse gratias persolvat mihi, tibi uterque nostrum.

C. Nephaliō.

In quantas angustias devenerit Stephanus, ne vobis quidem, opinor, incompertum est, neque ignoratis eum ne in manibus quidem spem quæritandi victum ponere posse cum prope abfuerit, ut et oculis casu privaretur. Unde ministerium aliquo l propter necessitatem eminentis diaconorum speciem induit. At periculum est ne nihil commodi ex hac arte percipiat, nisi tuum ei præsidium feratur, quod quin omnibus qui uti eo velint præsto adsit, plane non dubito. Vos enim si pro illo rogaveritis, episcoporum vestrorum fortasse aliquis adducetur, ut aut ministeri eius uti velit aut certe mensis suis eum adhibeat. Scitote autem eum vel destitutum auxilio finem nuguram non facere; si beneficio aliquo auctus fuerit, eequis est locus, in quo non cumulatissime gratiam acturus sit? Consumet enim, opinor, nativam garrulitatem eo, ut memori mente gratias tibi agat immortales.

CI. Palladio.

Sapientiæ vestræ epistola, ut in conspectum nostrum venit, omnibus consueto more movit lætitiā; sed cum summam eius cognosci oportuit, parum abfuit quin et lacrimis eam impleremus. Quorum enim gaudia communia sunt, hos etiam casum luctumque una dolere necesse est. Sed vide per deos quanta mobilitate se gerat fortuna, cum promiscue malos feriat et in probos tela iaculetur. Nam si ex virtute res ponderarentur, non profecto iniustam fortunam expertus esses; nunc vero uxorem deploras, prudentem sane, ut par est, et qualem decebat viro sapienti consociari; sed quod maxime acerbum, matrem filiorum, qui adhuc matre indigent. Hæc qui audit, nonne in lacrimas effundat dolorem? Quis vero. cuius eadem causa est, de statu suo non deiciatur, nisi cui animi sedatio obtigerit qualis in te est? Credo enim te Isocratis præcepta secutum, priusquam aliquid patereris, sponte tua te rerum humanarum varietatem ita expertum esse, ut multos eius generis casus videres multorumque audires narrationes. Quæ enim vexationes sunt, quibus non agitetur vita nostra? vel quid eam mansuetiorem esse fluctibus demonstrat? Ille certis pedibus

εις παραμυθίαν αἰτῶν, ὃ δὲ πρὸ τῆς ἡθῆς ἀνήρπασται· γαμῆ τις ἕτερος, ὃ δὲ τὴν συνοικοῦσσαν ὑδύρεται. ταῦτα τὸν βίον πληροί, καὶ τὴν Ὀμήρου βεβαιῶν ἐπειγεται γνώμην, ὡς οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιον· πανταχόθεν γὰρ ψηφίζεται τὸ δαιμόνιον μηδὲν μένειν οἶον καὶ γέγονεν, ἀλλ' εἴ τι κατὰ νοῦν ἐστὶν ἀνθρώποις, « μικρόν » φησὶν « ἀνάμεινον, καὶ πάντως οἰχθήσεται. » τὸ μὲν οὖν παθεῖν θεοῦ προνοία δεδότησθαι καὶ νεύματι πάντως καλῶς ἔχοντι τὰ ἡμέτερα, τὸ δὲ φέρεται ὅτι ἂν ὁ θεὸς διδοῖ γενναίως, νικᾶν ἐστὶν ἀρετῆ καὶ μὴ πάντα διδόναι τῆ οὐχί· τοῦτο γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἐγκαλλώπισμα, τὸ μὴ τὴν γνώμην συμμεταπίπτειν τοῖς πράγμασιν. οὐκοῦν ἄλλος ἔστω θαρσύνων, οὐ γὰρ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθαι· τοῖς δὲ παισὶν αὐτοῦ καὶ μήτηρ γενήσῃ, καὶ θεὸς τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἐλπιδὰς εἰς ἔργον ἄξει τῷ νεύματι.

ρβ'. Νεστορίω.

Ἦσθην σου τῇ καλῇ καὶ λίαν ἐπιστολῇ, τὰ μὲν ἀπολογουμένη περὶ τῆς μακρᾶς σιωπῆς, ἣν, εἰ καὶ πολλὰκις ἐγγεγράφεις, ἐμοὶ γοῦν ἐσίγας, μέχρι τὰς ἐπιστολὰς ἐδεξάμην, τὰ δὲ καὶ λίαν ἐπιτιμῶση, ὅτι σοὶ τὴν ἀρχὴν ἐνεκάλουν σιγῆν. ἦσθην ἄμωυ ταῦτα, μὰ τοὺς θεούς· τὸ μὲν γὰρ οὐχ ἡμαρτηκόςος ἦν περὶ φίλους, τὸ δὲ μηδὲ βουλομένου τοιοῦτον δοκεῖν. ἤττημαι τοῖσιν σιωπῆν ἐγκαλέσας, καὶ βουλομένη ἂν διὰ παντὸς ἐν τούτῳ νικᾶσθαι. δέδεγμαί δέ σου τὰς ἐπιστολάς χρόνῳ καὶ μόλις, καὶ ἦγε παρὰ σοῦ πρώτη πρὸς ἡμᾶς ἀφίκεται δευτέρα. σὸν δ' ἂν εἶη σκοπεῖν ὡς εἰ δοκῶν ἀδικεῖσθαι τοσοῦτον κατηγοροῦ, τίς ἂν γενομένη ὄντως παθῶν.

ργ'. Στεφάνῳ.

Σὺ μὲν ἐτι σιγᾶς, καὶ ταῦτα τὴν Δάφνην οἰκῶν, τὸ γὰρ ὕδωρ ἐκείνο καὶ μαντικόν, ἐγὼ δὲ πάλα περισκοπῶ τὰς ὀλκάδας, μετέωρος αἰεὶ πρὸς τὸ μέλλον γινόμενος· αἰ δὲ που καταίρουσι καὶ δευτέρα καὶ τρίτη, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς διελέγχουσιν ὡς μόνον ἦσαν ἐλπίδες. τὴν δὲ τῆς σιγῆς αἰτίαν σκοπῶ, καὶ πανταχόθεν ἠπόρημαι. εἰ μὲν γὰρ τι λελύπηκα καίτοι λυπήσας μηδὲν, ταῦτα μὲν οἰχθήσθαι καὶ φέροισιν ἀρκαί, μέζω δ' οὖν ὅμως τῶν ἐγκλημάτων ὑφίσταμαι δίκην, εἰ μὴ λαλοῦντος ἀκούσομαι· εἰ δὲ τὴν ἄλλως ἀκίχζει μὴ δύνασθαι λέγων εἰς κάλλος εἰπεῖν, δικασταὶ τούτων ἡμεῖς, καὶ τὴν αἰτίαν μεμφόμεθα. ἀλλ' ἦδη που τάχα τὸ πρᾶγμα μαντεύομαι, μηδὲ τῆς ὑμετέρας Δάφνης πῶν. ἐρῦβριᾶν φήσεις ὡς παραβὰς τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὰς συνθήκας ὑπεριδῶν καὶ τὸ βιβλίον ἔχων τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, ὃ μηδὲ τρίτον μῆνα καθίξειν ἐπαγγελίαμένος. ταῦτα τοῖσιν εἰ μὲν ἀχθόμενος ἐρεῖς, δεῖξεις μὴ πλείω χρόνον κρατήσας, καὶ τὴν σιωπῆν ἀποδεξάμενος τὸ σύμβολον τῆς αἰδοῦς τῆ ἀνάγ-

ad summos dignitatis et fortunæ gradus iervenit, ille ad summitatem provectus a fortuna proditur ac deicitur; alius senescit, mortem ut solatium postulans, alius ante tempus conficitur; uxorem ducit alius, alius consortem lamentatur. Hæc replent vitam ac properare confirmant Homeri sententiam, *terram nihil vilius nutrire homine*; nam quovis temporis momento numen divinum nihil esse perpetuum declarat nihilque stabile, sed si quid ex sententia procedit hominibus, « mane paulisper » inquit, « et evanescent omnia. » Atque illud quidem concedimus, providentiam divinam ac numen bene utique nostra moderans calamitates nobis infligere; contra si fortiter feramus quicquid divinitus nobis acciderit, victoriam virtute nostra reportasse neque omnia fortunæ permisisse videbimur. Illud enim probos homines iactare fas est, non se examinari rerum vicissitudinibus. Hinc satis tibi esto lacrimarum; *neque enim illam surgere facies; prius enim facile aliam acceperis calamitatem*. Filiis autem ipse tu et matur eris, et deus spem, quam in iis collocas, nutu et arbitrio suo explebit.

CII. Nestorio.

Ex venustissima tua epistola magnum gaudium cepi, cum et excusationem afferret diuturni silentii (nam etsi sæpe ad alios scripsisti, ad me certe nihil literarum dedisti, donec has accipi) et vero vituperaret me, quod omnino silentii te postulassem. Magnam hercle ex utraque re voluptatem cepi; nam apparebat et nihil te commisisse in amicos, et ne videri quidem velle. Victus igitur sum, cum silentii te postularem, et velim ita semper vinci. Accepi autem epistolas tuas sero et tardissime, et quæ prior a te missa fuit, posterior nobis reddita est. Iam ex eo, quod falso opinatus iniuriam mihi factam esse reum te fecerim, colligere potes, quam te severe habiturus fuisssem, si literas ad te darem revera expertus iniuriam.

CIII. Stephano.

Tu quidem adhuc siles, etsi Daphnen accolis, aquam illam loquacem et fatidicam, ego vero erectus expectatione celoces circumspicio, quæ nescio quomodo appellatur altera et tertia, nihilque aliud ostendunt quam irritam fuisse spem nostram. Silentii tui causam dum exquiro, undique premor difficultate. Nam si, etsi vacuus a culpa, dolore te affeci, ultra istunc ventisque trade auferendum; certe nimis magnam pro scelere meo pro nam subeo, si tuis prohibeas sermonibus. Rursum si delicatulum instar ineptiens eleganter te et persubtiliter scribere posse negas, penes me eius rei iudicium esto, neque laudo causam istam. Sed iam nisi fallor divinatione rem assequor, etsi Daphnen vestram non prægustavi. Dices erubescere te quod promisso non satisfeceris, et quod neglecteris quod pacto inter nos convenit, et quod tertius hic sit annus quartusve ex quo librum habes, quem vel ante tertium mensem te reddendum esse pollicitus es. Hæc num te non sine pœnitentia fassurum esse vere coniecerim, eo ostendes, ut non longius illum retineas, atque ego silentium tuum pudoris symbolum esse ratus necessitatis rationem habebō, etsi librum manibus tuis tradidi, cuius pre-

κη τὸ πρᾶγμα λογίζομαι, καίτοι βιβλίον ὑμῖν δεδω-
κώς, οὐ τὴν τιμὴν οὐδέπω καὶ νῦν καταθέβληκα,
ἀλλ' ἄδηλον εἴτε τοῦ πιπράσκοντός ἐστιν εἴτε τοῦ δε-
δοικότες ἐμοῦ. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἐμποδὼν τῇ σῆ
γρεία πεποιήμεαι, οὐ τὸ τοῦ κτήματος ἀδηλον, οὐ τὸ
δεῖν εἶ; αὐτοῦ τι μαθεῖν, ἀλλὰ πάντα παριδὼν μετὰ
πολλῶν ἂν σοι παρέσθον, εἰ καὶ τοῦτο ποιεῖν συνεγώ-
ρησας. ὅμως οὐδὲν δεῖνδον εἰ μέχρι τοῦ νῦν δρίζεις
τὸ βράδος· εἰ δὲ προσθήσεις εἶτι, τοσοῦτον ἀπολαύσω
τοῦ πράγματος ὅτι δὴ πάντας ἀπίστους ἠγήσομαι· τί
γὰρ ἂν ἐλπίζαίμι, παρὰ σοῦ τοιαῦτα παθῶν; ἀλλ'
οὐχ ὅ γε σωφύτατος Ἰωάννης τοιοῦτος, ὅς ἐν λαθῶν
παρ' ἐμοῦ μετ' οὐ πολλὸν χρόνον δευτέρου προσπαπέσει-
λεν· οὕτως εὐγνώμων δοκεῖν ἤθελε μάλλον ἢ κεκτῆσθαι
βιβλίον. καὶ μὴ μοι λέγε ὡς « οὐκ ἀποστειρεῖν ἐθέ-
λων κατέσθον »· τοῦτο μὲν γὰρ τυγχάνω πεπεισμένος,
καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι. ἀλλ' οὐκ ἔδει παρατεῖ-
ναι τῷ βράδει, ὅπου γε καὶ ἴσον δύναται τῷ ἀποστειρεῖν
τὸ χρόνον καὶ μόλις ἀποδιδόναι. ἀλλὰ πρὸς Φιλίππου μὴ
ἀναμείνης εἶτι ἕτερα γράμματα μηδὲ πλοῖον ἕτερον ἢ
τὸ κομίζον σοι τὴν ἐπιστολήν.

ρδ'. Διοδώρῳ.

Ὁ φέρων σοι τὴν ἐπιστολήν οὐ νῦν πρῶτον πειραθή-
σεται τῆς εὐνοίας τῆς τῆς, ἀλλ' εἶτι τὴν πρώτην διηγου-
μενος δευτέραν λήψεται πείραν, ὡς δὲ δοκῶ, τάχα καὶ
μεῖζονα· ἐκείνης μὲν γὰρ ὑπέλαυτε κηδεστῆς καλεῖσθαι
μέλλων ἡμέτερος, ταύτην δὲ λήψεται καὶ δὴ πρὸς
ἔργον ἐλθῶν. ὁ δὲ γε μέλλοντα τοῦτον τιμήσας τίς
ἂν εἴης γεγεννημένον ἰδῶν; οἴμαι γὰρ ὡς τῶν νόμων
εὐθὺς τὰ ταμίεα κινήσεις, καὶ παραθήξας τὴν γλωτ-
ταν κατὰ τῶν ἀδικούντων λόγων ἐπαφήσεις πηγᾶς,
καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ βήματος Ἀττικῶς πρὸς μνήμην
ἄξεις τὸν θεατῆν; ταῦτα λέγειν ἔγω, ταῦτα πάρεστιν
ἐλπίζων ὁ νέος· καὶ οὐτ' ἐγὼ ψευδολογίας ἄλωσομαι,
οὔτε μάτην ἐλπίσας ἐκείνος.

ρε'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς.

Τὰ ὑμέτερα γράμματα καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς εὖνοιαν
ἐδήλου καὶ γνώμης οὐκ ἀπήλλακτο σώφρονος, ἐκάτε-
ρου δὲ τῆ τοῦ ἐτέρου προσθήκη καθαρὸν ὑπεφάνετο·
οὔτε γὰρ οὗς ποθοῦντες ἀπλῶς οὕτως ἔχριν ἡμᾶς ἐβου-
λήθητε, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τὸ συμφέρον προσεῖη, περιττὴν
ἠγάθητε τὴν θέαν, οὔτε τῷ τοῦ μέλλοντος ἀδήλω
περιδεῖς γεγονότες τὴν πρὸς ὑμᾶς ἵναί πάλιν ἀπηγο-
ρεύσατε, ἀλλ' ἦν καινὸς ὁ τρόπος τῆς συμβουλῆς καὶ ῥη-
τορικῆς πρέπων ἐννοία, οὔτε τὸ καλοῦν ἔχων θρασύ, καὶ
τὴν ἀποτροπὴν ὑφαρμόμενος. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀπέχῳ τοῦ
κόμπου καὶ πραγμάτων ἐρᾶν καὶ τὴν ἐτέρων εὐδαί-
μονίαν ζηλοῦν, ὥστε καίπερ οὐ κατὰ νόον πράξας ἐν-
ταῦθα, τοσοῦτον ὅμως ἐκαρτέρησα χρόνον. καὶ νῦν
ἐπειδὴ περ ἐπαγγέλλονταί μοι ποιήσιν τὰ μέτρια, οὐχ

tium nondum solveram, ut dubitari possit, sitne ille
cuius, qui vendidit, an meus, qui tradidi. Nihilominus
impedimento tibi esse nolui, quominus satiare de-
siderium; unde neque incertam commemoravi posses-
sionem neque doctrinam inde mihi repetendam, imo,
si per te licuisset, haud cunctanter cum aliis multis
librum tibi istum tradidissem. Sed iam non male me-
cum agitur, si cessationem tuam huius temporis finibus
descripseris; si iterum diem distuleris, illud certe docu-
mentum inde exepo, neminem esse, cui fides possit ha-
beri. Quid enim spei relictum est, te cum talem exper-
tus sim? Aliter certe doctissimus Ioannes, qui cum unum
librum a me accepisset, non ita multo post alterum in-
super ad me transmisit; adeo ille comis videri quam li-
brum possidere maluit. Neve dicas te, cum retineres,
exturbare me possessione noluisse; nam illud quidem
ut credam facile adducor, ac iusiurandum iuro verissimum
pulcherimumque; sed non debebas tempus ducere ces-
sando, quandoquidem nihil interest surripisne aliquid an
longo tempore interiecto reddas. At per Iovem amicitiae
praesidem, ne secundas literas exspectes neve aliam na-
vem nisi quae hanc ad te perfert epistolam.

CIV. Diodoro.

Qui hanc tibi reddit epistolam, non nunc primum bene-
volentiam tuam perspectam habebit, sed alterum eius spe-
cimen, et maius quidem, opinor, capiet, dum prioris memo-
riam repetit; nuper enim ei, cum in eo esset ut gener fieret
meus, officium tuum probasti; nunc probabis, cum iam
pervenit eo quo voluit. Tu vero, qui honorasti eum quippe
futurum generum meum, quid eo facies, cum factus gener
sit? Credo enim te confestim legum thesauro reclusu-
rum esse et, cum linguam exauceris, argumentorum
tuorum flumina in obtractatores immisurum. Atque
hoc agens nonne Attici suggesti memoriam apud specta-
tores reintegrabis? Haec habui quae dicerem, haec spe-
rans adolescens adest; ac neque ego falsa convincar
coniectura, neque ille futilis expectationis.

CV. Zachariae et Philippo fratribus.

Epistolae vestrae et benevolentiam in nos vestram
monstrabant, et ab animi moderatione non abhorrebant,
utriusque autem epistolae summam assecutus sum, cum
alteram alteri apposuissem. Nam neque, qui mos est
amatorum, habere nos simpliciter gestiebatis, verum, nisi
simul lucri aliquid inde perciperetur, supervacaneum
adspectum nostrum putabatis, neque futuri temporis ca-
lignae perterriti aditu ad vos patente mihi interdixistis,
sed erat novum consilii genus et quod honestet
mentem rhetorica arte exultam; nam disertis verbis vo-
care me non audebatis et repellere metuebatis. Ego vero
tantum abest ut laudibus et negotiis inhiem, aliorumque
felicitati invidiam, ut, etsi hic loci haud ita praeclear me-
cum actum est, tamen tam diu manserim. Et nunc, cum
promittant sese liberaliter me habituros esse, parum

ἔρμαιον ἠγοῦμαι κούφαις ἀπλῶς ἐλπίζω βασιλέως πό-
 λιν ἰδεῖν, καὶ ταῦτα τῆς ἡσυχίας ἔρῶν καὶ μίαν ταύ-
 την εὐδαιμονίαν ἠγοῦμενος καὶ τοῦ Βυζαντίου πρὸς
 ἔννοϊαν ὄλωσ ἐλθόν, ὅπως ἐφόδιον εὐροίμι τοῦ ποτὲ
 πραγμάτων ἐξω γενέσθαι καὶ θειοτέρας ἀπολαῦσαι
 ζωῆς. πλὴν οὐκ ἔρῶν τῶν πραγμάτων τίθεμαι τὸ
 δοκοῦν οὐδὲν γὰρ αἰρετόν ὃ μὴ θεοῦ δέχεται νεῦμα,
 καὶ μὴ γινόμενον ἕκαστον τὸ μὴ θεῶν ἔχειν ἐπαινοῦντα
 δηλοῖ, ὡς περ κἄν τι γένηται μὴ πάθει συνεξευμέ-
 νον, θεῶ πάντως ἐδόκει καὶ γέγονε. καὶ οὔτε τι μὴ
 δοκοῦν ἐστὶ γενέσθαι οὔτε γεγενημένον μὴ δοκεῖν, ὥστε
 εἴ τι τῶν ἐπηγγελμένων προβαίη, μένειν ὡς εἶκοι δεῖ,
 καὶ ἀντιλέγειν οὐκ ἔχω. εἰ δὲ λόγοι ταῦτα καὶ οἴγε-
 ται ἡ τῶν μὴ γενομένων ἀνάγκη, τῆν τοῦ θεοῦ δεῖ-
 κνυσι ψῆφρον ὡς βμάς ἰέναι κελύουσιν. εἰ γὰρ μή,
 ταῦτα πάντως ἂν ὑπῆρξεν ἐφ' οἷς με μένειν ἐχρῆν.

ρς'. Διοδώρω.

Ἦμῶν σε τὴν τῶν μαρτύρων παρ' ἡμῶν ἐπιτελέσαι
 πανήγυριν καὶ διδοῖναι μολίς ἡμῶν εὐτυχεῖσαι τῇ θεῶ,
 σὺ δὲ κἄν ἕνα ἴδῃς τὸν Μαίουμαῦν, ὡς εἶκοι, δυσγε-
 ραίνεις καὶ τὸν οἰωνὸν δεδιώς ἀποφράδα τὴν ἡμέραν
 καλεῖς. οὕτω σοι πάλαι καὶ πόρρωθεν τὸ μῖσος ἐνέ-
 στακται, ὡς διὰ τοῦτο μηδὲ τοὺς φίλους ἐθέλειν δρᾶν,
 καὶ διελέγγεις τὸν χρόνον αὖξιν τὸν θυμὸν μᾶλλον ἢ
 διελέγγεις εἰδότα. ταῦτα προύλεγον αἰεὶ, ταῦτα καὶ
 γέγονεν· δρῶν γὰρ σε διὰ τοὺς λυποῦντας καὶ τὸν τό-
 πον ἀποστρεφόμενον, « ἰοῦ ἰοῦ » πολλάκις ἔφην, ὡς
 « ἄπαξ ἡμῶν ἀπαλλαγείσιν οὐκ ἐθελήσεις αὐθις δρᾶν. » ἀλλ'
 οὐδὲ Ἀχιλλεὺς τοσοῦτον χρόνον ἐθυμοῦτο τοῖς Ἀχαιοῖς,
 ἀλλὰ λυπήσας ἀπὸν εἶξεν αὐθις ὡς εἶδει καὶ μετεθά-
 λητο. χάριν δ' οὖν ὁμοῦ οἶδα τῇ τύχῃ ὅτι μὴ Θέτιν
 ἔχεις μητέρα· πάλαι γὰρ ἂν ἠδύξω καὶ ἀπωλώλειμεν.

ρδ'. Ἐρηνάω.

Τοῖς περὶ Ζωνάϊον τὴν ἐμὴν εὐνοίαν ἐνεποιεῖτε τὸ
 μὲν πρῶτον ὑμεῖς, μετὰ δὲ τὴν πεῖραν τῶν νέων ἡ
 φύσις· καὶ τῶν πρώτων διὰ σὲ τυχόντες, τὸ τελευ-
 ταῖον οὕτω μοι δι' αὐτοὺς ἐνεποιῶν τὸν ἔρωτα· κο-
 σμεῖ γὰρ αὐτῶν τὸν μὲν τρόπον σπουδῆ, τὴν δὲ σπου-
 δὴν οὐκ ἐλέγγειν οἶδεν ἡ φύσις, ὥστε εἰ μὴ προμηνή-
 σας ἔτυχες, ἴσως ἂν ἐμαυτεσάμην ὡς πρὸς σὲ τὸ γέ-
 νος ἀνάπτουσι, τῷ χαρακτῆρι τῆς φύσεως στοχασάμε-
 νος. ἀλλ' εὐ γε τοῦ σοῦ γένους εἰ τὰ τοιαῦτα τίκτειν
 ἐπίσταται. τὴν μὲν οὖν ἐμὴν γνώμην ἐπερωμένῃν ἴσθι
 τοῖς νέοις· εἰ δὲ καὶ δύναιμι ὑπουργοῦσαν ἔγω τῇ
 προθυμίᾳ, θεῶν ἐν γούνασι κείσθω.

ρη'. Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ.

Ὁ καλὸς Ἰωάννης κὰκ τοῦ γένους ὑμᾶς ἀπαιτῆσαι
 τὴν εὐνοίαν, κὰκ τῆς παρ' ἐμοὶ συμφοιτήσεως· ἔστι
 γὰρ Λεωντίου παῖς, εἰ Διονύσιον ἴστε τῆς ἡμετέρας

opportuuum duco vana spe regalem videre urbem, ut qui
 tranquillitatem amem solamque hanc felicitatem esse
 existem, cumque propterea solum Byzantium in men-
 tem meam induxerim, ut viam inveniorem removendi me
 tandem a negotiis fruentique diviniore vita. Ego cum
 negotiorum parum amans sim, sequor id, quod deo pla-
 cuerit; neque enim quidquam eligendum est quod dei
 nutu non adprobatum sit, et singula quæque, quæ non
 evenerunt, dei probatione carere apparet, quemadmodum
 etiam si quid evenerit ab animi perturbationibus seiunctum
 deo placuisse et auctore eo evenisse in promptu est.
 Neque fieri potest, ut, quod deo non placuerit, eveniat,
 neque ut, si quid evenerit, non placeat deo, ita ut si quid
 promissorum evenerit, manendum esse putem, neque sit
 quod obloquar. Quodsi nihil illa nisi verba fuere, neque
 amplius vinculis ac necessitate circumdamur eorum, quæ
 non evenerunt, dei sententiam tenemus viam ad vos
 monstrantem. Sin minus, ea procul dubio mihi suppe-
 terent, quorum causa manendum foret.

CVI. Diodoro.

Opinabar te martyrum festum nobiscum celebraturum
 ac tandem nobis ut ad aspectu tuo frueremur concessurum
 esse; sed tu, nisi fallor, si vel in somniis Maïumam con-
 spicias, stomacharhis omenque reformidans diem vocas
 nefastum. Ac tantum odium longo abhinc tempore
 suscepisti, ut neque amicos visere velis: iostendis igitur,
 tempus non tam ad explodendam iram quam ad
 augendam valere. Hoc eventurum esse semper præ-
 dixi, iamque evenit; nam cum te propter eos, qui iniuria
 te lacessiverant, vel locum detestari viderem, sapius
 exclamavi: « eheu, semel cum a nobis discesserit, revi-
 sere nolet. » At neque Achilles tantum temporis Græcis
 irascebatur, verum cum læsisset eos absentia sua, volun-
 tati eorum, ut decebat, morem gessit et immutatus est.
 Ceterum gratiam refero fortunæ, quod non Thetin ma-
 trem habeas; nam dudum eam obtestatus esses et peris-
 semus.

CVII. Ἰρηνᾶω.

Zonæo eiusque comilibus ut faverem primum tuæ ef-
 fecerunt literæ, deinde, cum in conspectum meum venis-
 sent adolescentes, indoles eorum atque natura; et cum
 tua causa iis primitias benevolentie meæ dedissem, ad
 extremum eos simpliciter ipsorum gratia amare cœpi.
 Summum enim in iis studium conspicuum est, neque id
 dissolvitur eorum indole, ita ut, nisi prænuñtiassem, haud
 scio an ex tua stirpe oriundos esse divinasset indolis
 characterem testificatus. Felicem te, ex cuius genere
 talia nascantur. Ac menti quidem meæ quasi alas addi-
 derunt adolescentes; num etiam vires habiturus sim
 voluntati opitulantes, in deorum sinu reconditurum est.

CVIII. Zachariæ et Philippo.

Bonus Iannes et propter originem suam benevolen-
 tiam vestram consecrabitur et quod scholam meam fre-
 quentavit; est enim Leontii filius, si Dionysium nostis, ma-

τηθῆς τὸν ἄνδρα. τοῦτου πέφυκεν ἀδελφὸς ὁ τούτου πατήρ, ἵνα καίπερ εἰδότες ὑπομνήσω τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ καὶ μὴ ταῦτα προσῆν, πάντως ἂν οἰκείον ἡγήσασθε θιασώτην ἡμέτερον καὶ τὸν παρ' ἐμοὶ χορὸν ἐκπληρώσαντα. οὐκοῦν μὴ μέλλετε τὸν νέον εὖ ποιεῖν ἔχοντα πανταχόθεν ὀφειλομένην τὴν εὐνοίαν· σιωπῶ γὰρ λέγειν ὡς καὶ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀρῶντας ἐπάγεται, ἐρυθριᾶν εἰδῶς πρῖν τι καὶ λέγειν, καὶ φθέγγεσθαι μέτρια, τῷ καιρῷ τοὺς λόγους μετρῶν καὶ τὸν νοῦν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν κτησάμενος. ὁ δὲ μιὰρὸς Θεόδωρος τὸν πλοῦν ἡμῖν ἐπανατείνας πάλιν ἀνέδου, τάχα καταγνοῦς ἑαυτοῦ εἶπερ τι προσιπῶν ἀληθεύσεις καὶ πρὸς πέρας ἐνέγκοι τὸν λόγον.

ρβ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Πάλιν ὑμῖν ἐπιστολὴ καὶ πάλιν ἕτερος ὄγκος· ἔοικα γὰρ ποῦ τοῦ αἰτεῖν μὴ τάχα μέτρον εἰδέναι ἀλλὰ φθάνειν αἰεὶ τοῖς δευτέροις τὰ προλαβόντα .... γεῖαν τε ἀλλήλοις καὶ λέγειν ὡς κρείττων ἦν σιωπῶν ἢ πυκνοῖς βάλλων τοῖς γράμμασιν. ἀλλ' ὅμως κἂν διατριβὴν ὑμῖν παρέχω καὶ γέλωτα, σιωπᾶν οὐκ ἀνέξομαι, ὡς ἂν ὑμεῖς εἴποιτε, τέχνης αἰεὶ τὸ λαλεῖν παρὰ τῆς τύχης λαχόν, καὶ ταῦτα τοῦ νοῦ πρᾶγματος εἰς ἡμετέραν χρείαν ὀρῶντας. οἱ γὰρ παρ' ἡμῖν λογάδες ψηφίσματι κοινῷ τὴν μεγίστην ἀξιοῦσιν ἀρχὴν ῥάδιον ἐπινεύσαι πρᾶγμα, πλοῖον ἀτελὲς σιτηρέσιόν μοι χορηγήσει δύναμενον· αἰτοῦσι δὲ καὶ παλαιὰς συντάξεις βεβαιωθῆναι τοῖς διαδεξαμένοις καὶ ψιλὴν μεταθεῖναι προσηγορίαν. ταῦτα τὴν ὑμετέραν ἀναμείνει σπουδὴν, ταῦτα πρὸς πέρας ἐνεργόντες κἄμοι χαριεῖσθε καὶ τοῖς αἰτήσασιν ὑμᾶς δι' ἐμοῦ. εἰ δὲ ταῦτα παρίδοιτε, διπλά μοι συμβαίνει παθεῖν, καὶ τὸ μὴ τυχεῖν τῆς ἐλπίδος καὶ τὸ δι' ὑμῶν μὴ τυχεῖν, ὃν τὸ μὲν αἰσχύνῃ τὸ δὲ ζημίαν ἐργάζεται. ἀλλ' εὐτυχῆσομεν πάντως, θεοῦ μὲν ἄνωθεν ἐπινεύοντος, ὑμῶν δὲ διακονούντων τῇ χρείᾳ, ψηφίζομένης δὲ τῆς μεγίστης ἀρχῆς.

ρι'. Τοῖς αὐτοῖς.

Τοσοῦτον ἡμᾶς τὸ τάχος κατέπληξε τῆς ὑμετέρας σπουδῆς, ὡς τὰς ἡμέρας ἀριθμεῖν ἐξ οὗ πεπόμφαμεν τὰ ψηφίσματα, καὶ μικροῦ δεῖν ὑμᾶς νικῶντας τὸν χρόνον εὔρειν, τοσοῦτον ἔστιν ἀγαθῶν ἀδελφῶν περιέχεσθαι σπουδῇ, κέρδος ἡγουμένων ἄπερ ἂν ἀλλήλοις πρὸς εὐθυμίαν πορίσωνται. τὸ δὲ καὶ νικῆσαι τῶν αἰτηθέντων τὴν χρείαν καὶ πλείω παρασχέιν ἢ ὁ αἰτήσας ἐβούλετο, πόσην οὐκ ἐμφαίνει τὴν εὐνοίαν; μήτ' οὖν ὑμεῖς παύσησθε ταῦτα ποιοῦντες, μήτε μέγα φρονοῖν ἐπὶ τούτοις ἐγώ.

ρκα'. Ἱερωνύμω.

Σὲ μὲν, ὃ βέλτιστε, τὸν ἐξ ἡμῶν ἀπάραντα κἀτάρχειν ἔδει γραμμάτων καὶ διδάσκειν εἰδέναι πο-

ritum aviæ vestræ. Huius frater est pater illius, ut rem vobis non ignotam in memoriam reducam. Verum etiam si aliter esset comparatus, in familiarium numerum utique vobis recipiendus esset, cum disciplinæ nostræ addictus sit et eorum expleat sectatorum nostrorum. Itaque ne cunctemini beneficia conferre in adolescentem, cui non uno nomine licet expetere beneficentiam vestram; omitto enim vel moribus eum suis animos spectantium sibi conciliare, ut qui, priusquam initium faciat dicendi, erubescere sciat. Idem verecundus in dicendo est, verbaque sua occasione modulatur ac mente atatem superat. Improbis Theodorus, cum navigationem nobis pollicitus esset, iam pedem reituit, perinde ac si ponitisset eum stare promissis datamque fidem exsolvere.

CIX. *Iisdem.*

Ecce iterum ad te epistola perfertur, atque iterum tibi oneri sumus; videor enim non nosse petendi modum, sed semper secundis prævenire priora. Credo autem vos risum edere et dicere, tacentem me præstantiorem fuisse quam cum crebras epistolas telorum instar in vos conicerem. Verum tamen etsi molestiam vobis facesso et risum moveo, non eo adducar, ut silentium teneam, cum (sic vos diceretis) artis garrimum a fortuna nactus sim, præsertim cum nunc agatur de re ad necem fructum spectante. Nam homines apud nos haud spernendi communi suffragio summum magistratum volunt adnuere rem facilem, naviculam, quæ alimenta nobis immunda portorii advehere possit; postulant præterea ut successoribus veteres pactiones confirmentur utque nudum nomen transcribatur. Hoc vestram exspectat voluntatem, hoc si ad finem perduxerint, et mihi gratificabimini et iis qui per me vos rogaverunt. Si neglexeritis, duplicem in hac re iacturam faciam; nam spe frustrabor, et per vos frustrabor, quorum hoc mihi ruborem, illud damnum affert. Sed rem bene geremus, deo nobis e cælo adnuente, vobis quæ postulamus concedentibus, summo magistratu adiuvente nos suffragio suo.

CX. *Iisdem.*

Tanta voluntatis incitatione mihi operam vestram præstitistis, ut admiratione commotus numerarem dies, ex quo suffragia misi, nec multum abesset, quin vos prævenisse tempus illud reperirem. Ita animum percussit bonorum fratrum alacritas, qui in lucro ponunt, si officiis mutuo respondeant. At si excedant rogationis ambitum ac plura præbeant quam quæ rogaveris, nonne summam ostendunt voluntatem? Itaque diligenter videbitis, ut nec ipsi talia facere cessetis neve ego de iis gloriari.

CXI. Hieronymo.

Tu, carissime, ut qui a nobis discisseris, literarum initium facere debebas nosque docere scire cupientes, num-

θοῦντας εἴ σοι γέγονεν εὐμενῆς ὁ Ποσειδῶν καὶ τῇ νη-
τῇ θάλατταν ὑπεσφόρεσεν, εἰ τὰ κατὰ τὴν Ἀλεξάν-
δρου γέγονεν εὐμενῆ, εἰ τὸν πολὺν Νεῖλον ἀνέπλευσας
εὐτυχῶς, εἰ τὰ τῆς διατριβῆς εὐθάλῃ, καὶ σοι λοιπὸν
ἐν μυριάσι τὸ νόμισμα, καὶ τὸν οἶκον ἕξεις Αἴγου
πτόις πλήθοντα δώροις. ταῦτα γράφειν ἐγρῆν καὶ τὰς
ὑποσέσεις πληροῦν, ἐν αἷς πολλάι μὲν ἐπιστολαί,
λήθη δὲ τῶν φίλων οὐκ ἦν. σὺ δὲ καὶ ἐπιστέλλοντα
παρορᾷς, οὐκ ἐθέλων ἀμείβεσθαι γράμματα. τοιγαρ-
οῦν ἤδη καὶ δευτέραν ἐπέστειλα, κἀν ἔτι σιγῆς,
τάχα καὶ τρίτην προσθήσομεν, ἕως σέ τις ἐπεισέληθ
τῶν δρωμένων αἰδιῶς, καὶ τὴν σὴν φωνὴν εὐτυχῆσω-
μεν.

ριβ'. Ἀγαπήτω.

Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα κατηγορίαν ὑφαρπάξιν ἐλιπιζο-
μένην καὶ ταῦτα προσφέρειν τοῖς ἄλλοις ὅς ἂν τις δι-
καίως ἐγρήσατο κατὰ σοῦ. πάλαι μὲν γὰρ εἶγες τὴν
Ἀλεξάνδρου, καὶ ταύτην ἀπολιπὼν ἐσίγας, καὶ τὸ σὸν
μέρος ἐλάνθανες καὶ παρών. ἀλλ' εὖ γε τῆς φήμης, ἣ
τῶν ἀρίστων ἐξ λανθάνειν οὐδέν. αὕτη σε παρόντα
μεμήνυκε, καὶ θαυμάζειν εἶχον ἀνθ' ὅτου δὴ καὶ σιγᾶς.
« εἰ μὲν σεμνὸν τοῦτο καὶ Πυθαγόρου νομίζει, ἀλλ'
οὐ βήτορος » ἔλεγον « ἣ σιγῆ » εἰ δὲ τὴν Ἐλοῦσαν ὡς
θεοῖς ἐχθρὰν καὶ βράραθρον ἐδυσχέραινε, ἐγρῆν παρὰ
τῶν φίλων παραμυθίαν αἰτεῖν. » ὅθεν τοῦτων μὲν οὐ-
δέν, ἔλεγον δὲ μάλλον ὡς πολὺς ἤρθης καὶ τοὺς πάλαι
φιλιτάτους λῆρον εἶναι δοκεῖς, καὶ ταῦτα τὴν Ἐλοῦσαν
οἰκῶν καὶ μικροῦ δεῖν ὑπ' ἀδελφῶ μὴ γελῶντι παιδα-
γωγούμενος. ταῦτα κατ' ἑμαυτὸν ἐνοοῦν οὐκ ἂν
ἤλπιτά σε κατήγορον ἐξάφνης ἰδεῖν. ὅθεν προσεγέ-
λων τὰ γράμματα, καὶ τὴν ρητορικὴν ἐθαύμαζον το-
σαύτην χρηρογοῦσαν τὴν ἐξουσίαν, δι' ἣν ἀπολογίαν
ἐζήτουν ὁ πάλαι τῷ λόγῳ κατηγοροῦν. ταῦτα τῆς
σοφιστικῆς τὰ σεμνά, καὶ οὐδὲ τῶν δημοτέγων ἐφεί-
σκατο, γλαυκάς φασιν Ἀθήναζε παραπέμπουσα. οἱ δὲ
ἐμοὶ παῖδες (οὕτως γὰρ ἐκάλες τοὺς λόγους) πρὸς σέ
φοιτᾷ ἐρυθρῶσι, διελέγγχειν εἰδῶτα καὶ λανθάνουσαν
ἀμορφίαν.

ριγ'. Δωροθέω.

Ἦδη με μέλλοντα πρὸς τὴν προτέραν γράφειν ἐπι-
στολὴν φθάσας αὐτὸς καὶ δευτέραν ἐπέθηκας οὕτω κἀν
τοῖς γράμμασιν ἐπεῖγχε νικᾷν. ἀλλὰ τίς ὁ χρόνος ἐρεῖς
καὶ ἣ τοῦ μὴ γράφειν ἀναβολή; οὐκ ἔστιν ἄνθρωπον
ὄντα πράττειν ὅσα τις βούλεται, ἀλλ' ἀνάγκη παρ-
εσθαι καὶ δουλεύειν τῇ χρείᾳ καὶ πείθεσθαι τῷ και-
ρῷ. ὁ δὲ δίδωσιν οὐχ ὅσα τις ἐθέλει, ἀλλ' ὅσα πρὸς
τὴν χρείαν ἀνάγκη μετρεῖ. ταῦτ' ἄρα μέχρι καὶ νῦν
ἔχω μὲν, σιωπῶν δ' οὐδ' ὁμῶς ἠγρόμην, καίτοι θαυ-
μάζειν ἔχων τὴν ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα σπουδῆν, τὴν
ἐπειδὴ πάλιν ἀνήγηθης ἔτι μοι διαμένουσαν εὐνοίαν, τὸν
κατὰ σοῦ συστάντα φρόνον καὶ τὴν πάλαι τῆς τύχης

quid propitius tibi fuerit Neptunus navique mare sub-
straverit, num Alexandriae tibi res prospere processerint,
num praegrandi Nilo feliciter subvectus sis, num vita tua sit
opulenta, num tandem nummorum milia in crumenam
condas, domumque habeas Aegyptiis donis repletam. Haec
te nobiscum communicare oportebat et exsolvere prom-
missa; nam propositum tibi erat multas scribere epistolas,
neque de obliviscendis amicis cogitabas. At tu adeo eum
negligis, qui literas ad te dederit, neque ei vis rescribere.
Hinc iam alteram epistolam ad te misi, eique, si pergas silentium tenere, facile et tertiam adiungam,
donec te subeat pudor eorum, quae perpetravisti, nobisque
contingat, ut vocem tuam audiamus.

CXII. Agapeto.

Scienter surripis accusationem quam extimescere debebas,
aliisque ea exprobras quae ipsi tibi crimini dari poterant.
Dudum enim est quod Alexandriam habitasti, quod hac relicta tacuisti et quantum in te erat vel praesens
nos latuisti. Sed bene factum, quod fama hominum illustrium
neminem latere patitur. Haec enim praesentiam tuam prodidit,
et erat quod causam silentii tui mirarer. Non tamen mihi persuadebam,
tacuisse te, ut rem mirificam et Pythagora dignam faceres;
nam nimium quantum ab arte tua defecisses; vel quia Elusam ut in-
visam diis et exitialem indignareris; tum enim solatium ab
amicis repetendum erat. His igitur missis dicebam te
magnos tibi sumpsisse spiritus et nauci facere veteres
amicos, praesertim cum Elusam habites et pæne a fratre
non ridente erudiaris. Haec mecum reputans non ex-
spectabam te repente accusatoris partes acturum esse.
Unde risi epistolam tuam, et rhetorice admiratus sum,
quod tantam tibi detulerit potestatem, ut, qui dudum
accusatorie locutus essem, iam quaerem excusationem.
Tam singularis ac pæne divina vis est artis sophisticæ,
neque illa, cum noctuas, ut in proverbio est, Athenas
apparet, iis pepercit, qui eandem artem profiterentur.
Liberi autem mei (ita enim orationes meas vocabas) non
sine pudore ad te accedunt, quippe qui scite vel latentem
deformatem nuocere soleas.

CXIII. Dorotheo.

Cum iam in eo essem ut ad priorem tibi epistolam re-
sponderem, missa altera me praevenerit. Ita in literarum
adeo sermone palmam ferre enteris. Sed « quae haec cunctatio
est » inquit, « et cur literas iste in longinquum tem-
pus distulit? Hominem se esse scito neque licere sibi
facere quae velit, sed aliorum arbitrio se permittere
fas esse et necessitati servire et opportunitati parere.
Ista vero non praebet quae quis velit, sed omnia necessi-
tate metitur. » Nempe haec ad hunc usque diem invitum
quidem sed tacentem me pupugerunt, etsi, dum apud
me esses, admirari licebat amabilitatem tuam, etsi bene-
volentiam, quam mihi post discessum semper praestitisti,

ἐπιβουλὴν, καὶ ὡς σώζων ἀνήγου τον λόγον γινόμενος καὶ τῇ περὶ ταῦτα φλυαρίᾳ χάριεν εἰπών, αἰρησάμενος τοῖς πᾶσιν ἐλαττοῦσθαι μᾶλλον, ἵνα κερδάνηταις μούσας. ἀλλ' ὄναιο θᾶττον ἔρωτος μουσικοῦ, καὶ τοσοῦτον λάθος ὑπόσον θέλεις, καὶ γένοιτο τῆς προλαβούσης διαβολῆς, εἰ μὲν ἀληθὴς ἦν, σωφρονέστερος, εἰ δὲ ψευδής, εὐτυχέστερος, ὅπως ὁ μετὰ ταῦτα βίος μηδὲ ψευδῆ διαβολὴν ἔτι δέξεται, ἀλλὰ φανεῖται πάλιν ἐκείνος ὁ πρότερον. οὕτω γὰρ ἂν ἐνοβέντων τῶν ἄκρων διόλλυται τὸ μέσον ἐκατέρῳ μέρει βαλλόμενον.

ριδ'. Στεφάνω.

Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῶν ἠμελημένων ἡμεῖς; καὶ μὴν πάλαι γε πυκνοῖς ἡμᾶς εἶγες τοῖς γράμμασιν, καὶ ἦν ᾗδιστόν τι χρῆμα φεγγαγομένου πολλὰκις ἀκούειν. ἀλλὰ νῦν ἐξαίφνης σιγᾶς καὶ τῆς ἠδονῆς ἐστερημέθα. τοιαῦτα τῶν χρηστών βιβλίων ἀπέλαυσα· ζητῶν γὰρ ἐκείνα καὶ τὸν πάντων μοι φίλατον προσαπολέσαι δοκῶ· σὺ δὲ μάλιστα μὲν καὶ τὸ βιβλίον ἀπόστειλον καὶ τῆς πρὶν εὐνοίας ἀπολίπης μηδέν· εἰ δὲ μή, τὸ γούν φίλους εἶναι διαμενέτω· δόξω γὰρ οὕτω πεπονημένοι μηδέν. δῆλωσον δέ μοι καὶ ὅπως ὑμῖν ἔχει τὸ φρονιστήριον, καὶ εἰ πλήθος ἑμιλητῶν σοι περιφράττει τὸ θέατρον, καὶ, τὸ δὴ μέγιστον, εἰ πλοῦτ' ὑκομᾶς καὶ σοὶ τις Πακτωλὸς τὴν οἰκίαν ἐπέκλυσε. αὐτὰ σοι γινέσθω, καὶ τὸ βιβλίον ἐσχάκαμεν καὶ σοι λοιπὸν εἰς χιλιάδας ἀριθμεῖται τὸ νόμισμα.

ριε'. Σαβίνω.

Εἰ τοῖς ἔρωσιν ἡμέρα μία πρὸς γῆρας ἀρκεῖ, οὐκ ἂν φθάνοις ἀριθμῶν ὅποσα δὴ γεγηράκαμεν. πάλαι μὲν γὰρ ἦμεν εὐδαίμονες σὲ τε ὀρώντες καὶ τῶν σῶν ἀντεχόμενοι· καὶ ἦν ἡμῖν πάντα χρηστά, ὄψις ἡδίστη, λόγοι κατακλιπόμενοι τὴν ἀκοήν, γνώμη χορηγοῦσα τὴν εὐνοίαν· καὶ ὅ τι τις ἐπόθει καλόν, ἦρκει πρὸς σὲ μόνον ἰδεῖν. ἀλλὰ νῦν ἐξαίφνης ἔρημοι πάντων ἡμεῖς, ὅθεν ἠπόρημαί, καὶ τὸν μῦθον ἔρω καὶ Περσεὺς· ἐκείνος εὐζαίμων γενέσθαι τάχα γὰρ ἂν ἐξείη μοι μικρὸν ἀναπτομένω παραμυθεῖσθαι τὸν ἔρωτα. ἀλλὰ τί μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; ἰδοὺ γάρ με καὶ πτεροῖς ὁ πόθος ἀνέπλωσε καὶ Περσεὺς καὶ μῦθος γεγέννηκαί καὶ ὅσα γε ποθοῦσα διάνοια βράδιως ἀναπλάττειν θέλει. ᾗδῃ δέ σε καὶ ὄναρ ἦσθην ἰδών, καὶ ἀναστάς εὐθύς παρεμβουμένη τῇ θέᾳ. εὖ δὲ ποῖων τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἐμοὶ τε χαριτῆ καὶ θεσπιάσεις ἦν ἔχων ἐτύγχανε γνώμην, ὡς εἰ δέξαιο γράμματα παρ' ἡμῶν, οὐδὲν ὅ τι μὴ βράδιως ποιήσεις.

ρις'. Ἱερωνύμω.

Ἦσης σου τῆς κατηγορίας ἀπελαύσαμεν οἱ ἀλαζόνες ἡμεῖς καὶ λίαν σορισταὶ καὶ νοσοῦντες ὑπεροψίαν

etsi invidiam contra te coortam et veteres fortunæ insidias, et quod profectus es moderato usus sermone et nugis vale dixisti, ac maluisti omnium rerum facere iacturam, ut Musas lucrificeres. At utinam quantocius bene tibi eveniat Musarum iste tuus amor, et tantum capias quantum voles, reddasque te superiore calumnia, si vera fuit, prudentiorem, sin falsa, feliciorem, ut tua deinceps vita iam falsam non subeat accusationem, sed idem iterum videaris esse qui fuisti antea. Sic enim unites duobus extremis medium peimitur ab utraque parte percussus

CXIV. Stephano.

Adhuc taces, adhuc sumus ex neglectis. Et tamen olim nos devinciebas crebris epistolis tuis eratque mira quædam tuorum sermonum suavitas. Nunc repente taces et gaudio nos deiecisti. Id igitur lucri ex egregio isto libro percepi; poposci eum et insuper hominem mihi amicissimum amisi. Tu ante omnia et librum mihi redde et nihil de solita benevolentia remitte; quod si non reddideris, illud saltem maneat, amicos nos esse; ita enim mihi nihil passus esse videbor. Præterea narra mihi de statu auditorii tui, num discipulorum multitudo suggestum obsepia, num quod maximum est, divitiis affluas et Pactolus aliquis domum tuam inundaverit. Hæc tibi velim eveniant. Tum certe ego librum mihi reciperasse videbor iamque tu, quotienscunque sunnam feceris mercedum, milenos nummos congesseris.

CXV. Sabino.

Si amanti vel una dies sufficit ad consenesendum, exputa, si me amas, quantum adhuc senectutis expleverimus. Olim felix eram cum te viderem tibi que operam meam præstarem; egregia omnia habebam, ad spectum suavissimum, sermones aurium delenimenta, mentera benevolentia largitorem, ac si deliciis nescio quas desiderabam, abunde mihi erat, ut in te oculos converterem. At nunc omnibus destitutus sum, atque inops consilii hæreo. Quid si fabularem historiam in auxilium vocem? Perseus utinam fiam, ut mihi vel tantillum in aërem sublato amore lenire liceat. Sed quid hæc cogitatio subit animum? Ecce et pennas mihi affinxit desiderium. Perseus et fabula factus sum et quicquid mens desiderio æstuans procreare solet; iamque in quiete te vidi et gavisus sum, cumque surrexissem, ex visu illo solatium petii. Quod si eum qui tibi reddit epistolam beneficio affeceris, et mihi gratificaberis et confirmabis quam de te ille habebat opinionem, scilicet nihil esse quod ubi literas nostras accepisses non prompto animo facturus esses.

CXVI. Hieronymo.

In quantas tuas accusationes incurri ego, homo fastuosus et nimium quantum sophista et ex superbia labo-

ἐν μετρίῳ τῷ σχήματι. καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι λέγειν ὅσα κατ' ἡμῶν συνεφόρησας, ὡσπερ καιρὸν πάλαι ζητῶν ἐφ' ἡμῖν ἐγείρει τὴν γλῶτταν. ὅθεν οὐδὲ πρόφρασι δικαίαν λαβῶν εἰς μέσον ἄγεις ἃ πάλαι κρύπτων ἐλάνθανες. τί γάρ, εἰπέ μοι, δεινὸν εἰ πρὸς σέ γράφων Προκόπιος Ἱερωνύμῳ χαιρεῖν ἐπέγραφον; ὡς μὲν γὰρ ἀρχαῖος δνόμος, ἔγω δήπουθεν ἠμολογοῦντα ἂν καὶ σέ. ἀλλ' οὐδὲν δεῖ, φῆς, τὴν νῦν ἐπιπολιάζουσαν ἐκθῆναι συνήθειαν. οὐκοῦν κατηγορεῖ, κἂν εἰ τὴν νῦν κρατοῦσαν τρυφὴν εἰς σεμανότητά τις τὴν ἀρχαίαν ἐπανάγειν ἐθέλῃ, κἂν εἰ τὴν μουσικὴν ἐπεσοῦσαν εἰς ὕβλους μελῶν καὶ δημοτικὴν φλυαρίαν εἰς τὴν Τερπάνδρου μῦσαν αὐθις ἐνέγκοι. αὐτὸς δὲ πόθεν ἡμῖν, πρὸς Φιλίου, σεμνὸς εἶναι δοκεῖς, εἴ τι ῥῆμα φθέγγαιο τῶν Ἀττικῶν, καὶ τύχοις τῶν ἐπαινούτων ὡς ἀρχαῖον καθέστηκε, παρὸν ἐμφορεῖσθαι τῶν ἐκ τριόδου ῥημάτων καὶ ταῦτα φέρειν ἐπὶ τοῦ βήματος; ἢ τί ὄντα τῶν μερικῶν προκαθεζόμενος οἴει τι μέγα φρονεῖν Ἀριστέϊδου τοῦ πᾶν πρὸς ἔπαινον, εἰ λέγοις ὡς αὐτός; ἢ Πολέμου τῆς Ἀσιανῆς τερατίας τὴν ἀρχαίαν ῥητορικὴν ἐκάθηρεν; εἰ δὲ σοὶ τότε γενέσθαι παρέσχεν ἡ τύχη, τάχ' ἂν μοι καὶ γραφὴν ἐπενέγκασθαι κατ' ἐκείνου δοκεῖς, ὅτι τὰ συνήθη παριδὼν ἀλαζῶν εἶναι βούλεται, πρὸς ἀρχαίαν ἀναγόμενος μῦσαν. εἴθε δὲ καὶ τράπεζα νῦν αὐθις ἐκράτει Λακωνική, καὶ ἦν ἡμῖν δ βίος ὡς πάλαι τοῖς Πέρσαις μᾶζα καὶ ὕδωρ καὶ κάρδαμα. ταῦτα δὲ καὶ νῦν ἐν Ἑλλάσῃ τις ἴδοι κρατοῦντα τῇ σῆ, οὐ διὰ καρτερίας ὑπερβολῆν, ἀλλ' ὅτι τοσαῦτα μόλις χορηγεῖ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἡ γῆ. ἀλλ' ὅμως αὐτὸς τρυφὴν Αἰγυπτίαν μαθὼν ἀπεύσω τὰ πατρία, δ φυλάττειν τὰ συνήθη νομοθετῶν, κἂν ἔξω τοῦ πρέποντος ἦ. τὸ δὲ καὶ ἀλαζόνα με καλεῖν, ὅτι σε μετὰ τὴν ἐμαυτοῦ προσηγορίαν φέρων ὑπέταξα, εἰοικεν οὐ ἕαν εἰδότος, ὡς οὐ τὸ πρῶτον τῇ τάξει καὶ τῆς τιμῆς ἔχει πάντως τὰ πρῶτα, οὐδὲ τὰ Δημοσθένους εἰδέναί ποιοιμένου, ἄπερ μελετᾶν εἴωθε τὰ παιδάρια, ὡς ἄρα τὸ πράττειν, τοῦ λέγειν καὶ χειρατονεῖν ὕστερον ὄν τῇ τάξει, πρότερον τῇ οὐνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστιν. εἰ δὲ πάντως ἀλαζονείαν ταῦτα κατηγορεῖς, καιρὸς καὶ τοὺς πάλαι κεκρημένους τῷ νόμῳ τῆς τοιαύτης ἐπιγραφῆς ὑπεροφίας σὺν ἐμοὶ περιβάλλειν νοσηματι, ὧν τοὺς ἄλλους παρὰ Σωκράτην λέγω καὶ Πλάτωνα τοὺς ἄνω τὴν φιλοσοφίαν ἐξάρηκτας. ἀλλὰ περὶ ἀλαζονείας αὐτόθεν κατέλαβες, καὶ μὴ κίνει κατὰ σαυτοῦ τῆς παροιμίας τὴν μάχαιραν. ἢ οὐσα δήπου πάλαι ταῦτα καθέστηκεν, ὡς ἅμα σε τῆς δλακῆδος ἐκθάνατα προὔπεμπον δὴ σὺν βοῇ τινὶ βραβάρῳ τῶν Αἰγυπτίων οἱ παῖδες, καὶ πανήγυρις ἦν οὐγ' ἤτιον ἢ ὅτε πάλαι φορὰ τις αὐτοῖς εὐμενῆς ἐδίδοτο τὸν Ἄπιν, καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις ὑψὸς τῆς διανοίας ἀρθεῖς ἐμέ μὲν μικρὰν οἰκοῦντα πόλιν φαῦλον ἐκάλεῖς, ἀπόρριπτος δὲ παρὰ σοὶ πατρίς τε καὶ γυνὴ καὶ τὸ παιδίον αὐτό. καὶ πού με φιλοσοφοῦντα λῆρον ἐδόκεις, ὅτι με μὴ κρότος εἶχε πολὺς, ἐξ ἀσῆμου φωνῆς, ὧ Ζεῦ, καὶ βαρβαρὸν γλώττης ὦν· καί, τὸ δὴ μέγιστον, εὐδαί-

rans specie verecundiae! Vix dicere possum, quot crimina in me congereris, quasi dudum occasionem exspectasses linguam contra me vibrandi. Unde neque iusto usus praetextu in medium profers quae a longo inde tempore occultabas. Nam quid tandem est, quod epistolae ad te datae inscripsi *Procopius Hieronymo salutem*? Nam legem esse antiquam, ne tu quidem infitias ibis. At, inquis, non oportet deflectere a consuetudine hodie obtinente. I nunc, et querimoniam habe, si quis huius aetatis luxuriam ad pristinam simplicitatem revocare velit, vel si quis musicam in modorum loquacitatem et plebeias nugas delapsam ad Terpandri Musam redire iubeat. Atque ipsum te, per Iovem amicitiae praesidem, num arrogantiae inculamus, si, cum tibi liceat ingurgitari formulis ex trivio arreptis easque in suggestum transferre, Attico usus fueris vocabulo contigeritque tibi laudari propter eius antiquitatem? Vel cum discipulorum tuorum studiis praesides et Aristides tibi laudandus sit vir primarius, num superbias, si eadem dialecto usus fueris atque ille? Polemo nonne portenta verborum Asiaticorum ex vetere rhetorice exturbavit? Quod si tibi tum temporis in lucem edi contigisset, litem, opinor, ei intendisses, quod quotidianis verbis praetermittendis et priscae musae memoria repetenda gloriosus esse voluerit. Vellem iterum nunc obtineret mensa Laconica victusque nobis esset maza et aqua et nasturtia. Quanquam haec ipsa fortasse in Elusa tua obtinent, non propter nimiam civium abstinentiam, sed quia eiusmodi epulas incolentibus terra aegre suppeditat. Nihilominus ipse tu luxurie Aegyptiorum initiatus a veteri tua consuetudine recessisti, etsi legem scripseras tenendos esse mores patrios, vel si turpes essent. Quod autem arrogantem me dicis, qui in literarum mearum praescriptione tuum nomen subiecerim meo, non satis scire mihi videris, non utique quod ordine prius sit, et dignitate prius esse; nec profiteris Demosthenis illud, quod pueruli recitare solent, actionem, etsi, si ordinem spectas, posterior sit dictione et suffragiorum latrone, robore priorem esse viribusque pollentiorum. Quod si omnino hanc rem arrogantiae nomine nuncupas, tempus est, ut etiam ceteris, qui dudum eiusmodi usi sunt praescriptione recepto inter veteres more (ex quibus, ut alios omittam, Socratem commemorabo et Platonem, qui philosophiam ad fastigium erexerunt), una mecum insolentiae morbum inculcias. Sed ad arrogantiam quod atfinet, temere me incessivisti, neve gladium, ut in proverbio est, in te ipsum retorqueas. Nam illud dudum est quod rescivimus, e navicula vectoria egressum te ab Aegyptiis barbaro quodam clamore domum esse deductum, eumque diem inter festos relatum esse, haud aliter ac quo natura olium benigne luxurians Apin iis praebuit. Neque ignoro, te gloriatum de ea re humilem me vocasse, quippe qui parvam habitarem urbem; estque abiecta te iudice patria et uxor et ipse puerulus. Ac fortasse me, quem philosophari scires, nugatorem vocasti, quod mihi non acclamarent

μονα στυτον κάλεις, εἰ σίτου σοι καὶ κρεῖων πλήρη τὴν οἰκίαν ἀπέδειξαν. ὄρθς ὅσον ἐπὶ σμικροῖς ἐπήρθης, ὁ νῦν ἀλαζονείας γραφόμενος; καὶ ταῦτά φημι, μὰ τοὺς θεοῦς, οὐκ ἀμύνασθαί σε τῶν βημάτων ἐθέλων (οὐ γὰρ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο κρίνω φιλοσοφίας), ἀλλ', εἴ πως δυναίμην, μετριωτέραν σοι τὴν γλωτταν ἀποδείξαι βουλόμενος. ἀλλ' ὅπως μὴ τὴν δύναμιν τῶν ἐμῶν λόγων καταπλαγείς πόρρω γένῃ τοῦ τὰ τοιαῦτα γράφειν ἡμῖν· μὰ γὰρ τὸν σὸν Νεῖλον καὶ τὰς παρούσας σοὶ Χάριτας, θέατρον λογικῶν τὴν σὴν παρέσθον ἐπιστολήν, καὶ τῇ Γάξῃ μέση πρὸς πάντας ἐλέγετο. καὶ γὰρ μὲν ἀλαζῶν ἠδούμην ὑπὸ τῶν σῶν γραμμάτων καλούμενος, ἐγὼ δὲ τὸ θέατρον ἐπ' ἐμοί· σὺ δὲ τῶν λόγων εὐδαίμων ἐδόκεται.

ριζ'. Ὀρίωνι.

Ἄεὶ σε φέρων τῇ μνήμῃ μικροῦ μοι καὶ παρεῖναι δοκῶ καὶ τὰ πάντα παρεῖναι σοφίζομαι. καὶ μοι μεμνημένῳ πάντα πρὸς ἠδὸν ἡ συνεισέρχεται, τὸ τῶν τρόπων εὐσταθές, ἢ περὶ τοὺς λόγους σπουδῇ, τῆς διανοίας τὸ μέτριον καί, τὸ δὴ μέγιστον, σωφροσύνη νεότητος ἀλόγους ὁρμὰς ἀνακόπτουσα. καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔσθ' ὅτε λογίζομαι ὡς ὁ πάντων ἡμῶν ὁρῶντων τοιοῦτος φανῆς τίς ἂν γένοιτο καθ' ἑαυτὸν γεγονώς νικήσει γὰρ, οἶμαι, τὰ φθάσαντα πρὸς ἑαυτὸν ἀμιλλώμενος, ὅπως ἂν δείξῃ τοῖς ἀποῦσιν ἡμῖν ὡς ἄρα δι' αὐτὴν ἐτίμα τὴν ἀρετὴν, οὐχ ἡμᾶς τοὺς ὁρῶντας αἰδούμενος. εἰ δὲ καὶ πόλιν ἔχει τρυφώσαν, καὶ πολλὰ τῆς ἀσελείας τὰ παραδείγματα, τοῦτο φιλοτιμότερον αὐτὸν ἀντιτάξει ταῖς ἡδοναῖς· τίς γὰρ ἀθλητῆς ἐπὶ τῷ νικᾶν σεμνυόμενος εἰς Ὀλυμπίαν ἔλθων τοῦ ἀγῶνος τὸ μέγεθος καιρὸν βρατώνης ἠγχιῆται, ἀλλ' οὐκ ἐπιτενεῖ μὲν αὐτίκα τὴν ἀσκήσιν, βεβαιώσει δὲ τὰς προλαθούσας τῇ μετρίῳ; καὶ σὺ δὴ μύσας τὰς αἰσθησεις, ἀκλινής πρὸς πᾶσαν ἀκοήν καὶ θέαν γενόμενος, δείξεις ὡς οὐχ ἢ τῶν κακῶν εὐπορία τὴν σωφροσύνην οἶδε νικᾶν, ἀλλ' ἔθθα τῶν σεμνοτέρων ὁ πόθος, καὶ τὰς Σειρήνας εἴπης, καὶ τὴν πάντα μεταβάλλουσαν Κίρκην, νικήσει πάλιν Ὀδυσσεύς, νῦν μὲν τὸ μῶλον δεικνύς λόγον, οἶμαι, τοῦτον δὲ οὗτος ἐδωρήσατο, νῦν δὲ περιδύσας ἑαυτὸν ἀρετῇ, καὶ πολλὰ βούσας οἶμαι παραπλέων τὰς ἡδονάς.

ριγ'. Ἀπολλωνίῳ.

Ὁ εὐλαθέστατος Μαρτύριος, πλουτῶν μὲν ἀρετῇ, τῇ δὲ τύχῃ πενόμενος, δεῖται τῆς βρυετέρας ῥοπῆς, πλείστην ἔχων, ὡς φησιν, ἐκ τῶν φθασάντων τὴν πείραν, καὶ με βραδίως ἐπιθεῖν ἐπιστάμενον ὡς πᾶσι χεῖρα προτείνεις τοῖς ὀρθοῦσθαι δεομένοις καὶ πρὸς ἐπικουρίαν καλοῦσι· τσαῦτα γὰρ ἔχων παρ' ἡμῖν ὅσα μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι μήτ' ἀποθνήσκειν ἐξ, εἰς ὑμᾶς ὁρᾷ, λύσιν εἶναι κακῶν τὸ τοιοῦτον ἠγοούμενος. ἀλλ' ἂν-

linguæ inexplanatæ et barbaræ, et, quod summum erat, felicem te prædicabas, cum cibo et carne domum tuam replevisset. Videsne te, qui nunc me insolentiæ arguis, elatum fuisse rebus minutis? Atque hæc, per deos, non dico, ut pro verbis istis pœnam a te repetam (nam non meæ id esse philosophiæ arbitror), sed ut linguæ tuæ procacitatem, si fieri possit, coerceam. Sed cave desistas verborum meorum robore deterritus talia ad me scribere; nam, proh Nilum tuum Gratiasque tibi faventes, spectaculum edidi verborum, literas tuas in mediâ Gaza coram omnibus recitans. Atque ego quidem, quem literæ:insolentem vocabant, pudore suffundebar et risum movebam auditoribus; tu autem beatus iis videbaris, quod talia verba fecisses.

CXVII. Oriōni.

Semper in memoria te habens vix me contineo quin credam te præsentem esse, et ab omni parte te præsentem esse imaginari. Et dum memoria te comprehendo, magno cum meo gaudio simul omnia recursant menti, animi firmitas, opera, quam arti rhetoriæ tribuisti, ingenium lene, et, quod maximum est, temperantia juvenilium cupiditatum insaniam cohibens. Et interdum cum videam te talem factum esse spectantibus nobis omnibus, reputo tecum, qualis remotus ab arbitris evasurus sis. Scilicet priores virtutes superabis concertans cum te ipso, ut absentibus nobis demonstres, per se ipsam te diligere virtutem, non, quod nostræ te puduerit præsentiae. Quod si diffluunt luxuria quibuscum vivis et exempla produnt vitæ dissolutæ, eo acrius te obicis voluptatibus. Nam quis athleta, Olympiam profectus victoriarum laude florens magnitudine certaminis negligentiæ sibi occasionem dari opinabitur? Immo statim augebit exercitia, ac priores victorias maiore confirmabit. Haud aliter tu obductis sensibus, invictus ab iis omnibus, quæ oculis et auribus percipiuntur, non vinci vitiorum ubertate temperantiam ostendes, sed, ubi sanctitatis studium est, etsi Sirenes obluantur et Circe omnia transfigurans, iterum Ulixes victor discedet, modo moly monstrans (dicendi artem dico, quam Mercurius tradidit) modo virtute quasi thorace indutus et prætervehens voluptates variis vocibus eum compellantes.

CXVIII. Ἀπολλωνίῳ.

Martyrius reverendissimus, virtute copiosus, sed casu inops, auctoritate tua indiget, quam iam antea non semel se expertum esse dicit, mihi que facile eam rem persuasit, quippe qui non ignorem, omnibus te dextram tendere qui allevari velint petantque auxilium; nam cum tantum a me acceperit, ut nec vires rescicere nec animam exhalare possit, te oculis prosequitur, quem e miseriis se vindicatum esse arbitratur. Itaque libenter ei ope-

πέχου προθύμως, ὄμμα διδοὺς εὐμένεις καὶ διὰ σαυτὸν καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὸν ἐν χρεῖα καθεστηκότα· καὶ γὰρ θαρρῶν ἔλεγεν ὡς ἐὰν δέξῃ γράμματα παρ' ἐμοῦ, οὐδὲν ὅ τι μὴ βραδίως ποιήσεις. ἐμοῦ δὲ μειδιῶντος καὶ δπόθεν οἶδεν ἀνερομένου, καὶ κατεγγυᾶσθαι τὸ μέλλον ἔτοιμος ἦν. οὐκοῦν πλήρωσον αὐτῷ τὰς ἐλπίδας, ἵνα μὴ χρεῖας αὐθῆς καλοῦσθαι κατεγγυᾶται τὸ μέλλον ὡς οὐδὲν ἀνύσαιμι παρ' ὑμῖν.

ρβ'. Νηπαλίφ.

Τὰ μὲν ἐξ ὑμῶν γράμματα πρὸς τὴν πανήγυριν ἤδη καλεῖ, καὶ τὸν οἶκον ἡμῖν προτιθέναι φησί, κοινὰ τε τὰ παρόντα ποιεῖ, καὶ τὸ τοῦ λόγου ἡμῖν ἀγαθὸν ἐπαγγέλλεται· ἐγὼ δὲ τῆς μὲν εὐνοίας ὑμᾶς ὑπεράγαμαι, καὶ δὴ μοι κεκληρῶσθαι δοκῶ τὴν πανήγυριν ἐπιστολῆς ὑμετέρας τυχῶν. πρὸς δὲ τὴν ἐντεῦθεν ὁδὸν πολλὰ μοι καθέστηκε τὰ κωλύματα. σὺ δὲ μοι καὶ πρᾶττε καλῶς καὶ νίκα τὰ λυπούντα καὶ μέμνησο μὴ μόνων παρόντων. εἰ δὲ καὶ γράμμασιν ἀθυμοῦντας ἀνάγοις, τοῦτό μοι τῆς Πολυκράτους εὐτυχίας σεμνότερον· πολλὰ γὰρ οἱ χρῆστοι τὰς ἡμετέρας διέσεισαν ἀκοάς, ὡς πέπραχέ τι δεινόν (σὲ δὴ λέγοντες), ὡς ἦλω πράττων, ὡς γέγονεν ἀφανής. ταῦτα λογοποιῦντες μάρτυρας παρῆγον, οὓς ἐκέθειεν ἤκειν διωχαρίζοντο, καὶ ἄλλος ἄλλω διηγείτο, καὶ διὰ πάντων ἡ φήμη. ὡς δὲ τὴν παρ' ὑμῶν ἐδεξάμενη ἐπιστολὴν τοσοῦτον ἀπέχουσαν τῆς ἀδίκου φήμης, ὡς καὶ πρὸς πανήγυριν τοὺς φίλους καλεῖν, εὐθὺς ἐγενόμην περιχαρῆς, καὶ τοῦ ψεύδους ἔχων τὸν ἔλεγχον πανταχοῦ ταύτην ἐκήρυττον, ὥστε τοὺς πάλοι θρασεῖς μόλις ἐρυθριᾶν καὶ κῦπτειν εἰς γῆν καὶ τῆς τύχης οἶμαι καταβοᾶν ὅτι μὴ πλείω χρόνον ἐλάνθανον.

ρκ'. Σιλανῶ.

Ὁ καλὸς Μακάριος σπουδῆς ἕνεκα καὶ τρόπων τῆς ἐμῆς ἀπολαύων εὐνοίας ἐπέδωκέ μοι φέρων τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν, ἐγὼ δὲ τοὺς τύπους ἐπιγνοὺς ἄμα τῇ θέᾳ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀσπασάμενος, εὐθὺς μελλήσας οὐδὲν τῶν γεγραμμένων εἰσω γεγένημαι, καὶ ὁ μὲν κύκνος εὐθὺς ἐνήκει ταῖς ἀκοαῖς, καὶ ὡσπερ τῷ ζεφύρω τὸ πτερόν ἀνεῖς ὄλος ἀνεκείτο ταῖς ὠδαῖς καὶ μουσικώτερος ἦν, τὴν δὲ σὴν ἀηδόνα νῦν ὄντως ἔγων ὡς οὐ μῦθος ἦν Ἀττικὸς, ἀλλ' ἐξ Ἀθηνῶν ἐπήρχεν ἡ κόρη, καὶ γέγονεν ὄρνις, καὶ τὴν Ἀττικὴν φυλάττει τοῖς μέλεσι· τοιοῦτον αὐτῆς τὸ σχῆμα τῆς ἐπιστολῆς δημιουργοῦσιν οἱ λόγοι. ἐγὼ δὲ τούτοις ἡθεῖς ἀνεπνευσά τε μέγα καὶ παλαιᾶς εὐδαιμονίας ἀνηγόμην εἰς μνήμην, ὡς συνῆμεν ἀλλήλοις παρὰ τὸν Νεῖλον, ὡς ἀδεῶς ἐμφορεῖσθαι σου παρεῖχεν ἡ τύχη, ὡς στερηθεὶς ἠχθόμην, ὡς χάριον νῦν κομισάμενος· καὶ γὰρ σε διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἔξιεν ἤδη δοκῶ. καὶ χάριν ὁμολόγουν τῷ ταύτην ἐμοὶ δεδωκότι, καὶ « ὡς εὐδαίμων » ἔφην « ὡ παὶ τοῦ γένους ὑπάρχεις, » καὶ ἐμειζόμην ὅτι

ram praesta, ac frontem remitte propter ipsum te et mea causa et propter illum qui difficultatibus affectus est. Nam confidenter dicebat nihil esse, quod, ubi literas nostras accepisses, non prompto animo facturus esses. Et cum subridens ego unde sciret quaererem, exitum ille praestare paratus erat. Itaque quem eius noli infringere, ne iterum urgente necessitate ita exitum praestet, ut nihil me a te impetrare posse contendat.

CXIX. Nephalio.

Iam literae tuae ad solemnia nos vocant, et domum tuam arbitrio nostro permissam esse nuntiant et penum omnem in usum nostrum tradunt, nobisque bonorum quidvis pollicentur; ego vero benevolentiam tuam demiror iamque agitare mihi tua solemnia videor dum literas tuas manibus teneo. Sed quominus iter ingrediar, multa sunt quae obstant. Tu interea vale, sisque vacuus a molestiis neve solummodo hominum praesentium memento; quod si contristatos recreaveris literis, rem feceris Polycratis fortuna praestantior; nam crebris sermonibus boni illi viri aures meas verberabant, cum dicerent maleficium eum admisisse (nimirum de te narrabat fabula), in proditione deprehensum esse, ex conspectu evolasse. Haec commenti proferebant testes, quos illinc venire contendebant, et alter alteri narrabat, famaue per omnes dilata est. At ubi epistolam tuam accipi ab improbo isto rumore in tantum remotam, ut ad solemnia adco amicos vocares, confestim exsultavi laetitia et quam iam tenebam epistolam, mendacii documentum, nusquam non divulgavi, ita ut qui impudentem antea monstraverant frontem, tandem erubescerent oculosque in terram deicerent et accusarent fortunam quod non longius sibi latere licuisset.

CXX. Silano.

Bonus Macarius qui propter studium moresque suos benevolentiam sibi protinus meam conciliavit mihi epistolam tuam reddidit; ego agnitis primo obtutu literarum ductibus et praescriptionem exosculatus, statim sine mora in interiorem epistolam me insinuavi, ac confestim cygnus aurem personabat, et, quasi zephyro alas permisisset perstringendas, totus cantui se dabat et vocalior evaderebat; lusciniam autem tuam nunc reapse intellexi non fabulam Atticam esse, sed Athenis oriundam virginem, et in avem mutatam esse, et modis suis Atticam custodire; in tantum eius imaginem epistolae verba effingunt. Ego vero his laetatus altum spiritum traxi et in pristinae felicitatis memoriam adductus sum, ut una eram ad Nili ripas, ut consuetudine tua libere perfrui per fortunam licebat, ut destitutus illa lugebam, ut diffundor, cum te recuperaverim; nam per epistolam te iam manibus tenere mihi videor, et gratias agebam ei, qui attulerat, et generis felicem dicebam, mibique irascebar, quod nescivissem eum propinquitate tecum

σοι προσήκων ἐλάνθανε. τίς οὖν γένωμαι; ὅθεν ἂν δυναίμην αὐτῷ παρέχειν ὅποσα καὶ βούλομαι; εἰ δὲ μετρήσεις τῇ προθυμίᾳ τὴν χάριν, οὐδὲν ἔστιν ὃ τι μὴ λήψεται παρ' ἡμῶν. ἀκούσας δὲ σε καὶ γάμου φέρειν ζυγόν, εὐζαίμην σου καὶ παιδᾶς ἰδεῖν τοῖς ὀρώσι τὸν πατέρα κηρύττοντας.

ρκα'. Διοδώρω.

Τί τοῦτο πέπονθας ὁ πολλὸς τὴν γλώτταν, καὶ μέγα πνέων κατὰ τῶν σιωπόντων; ἔάλως οἷς ἐνεκάλεις, καὶ σεαυτοῦ κατηγορήσας ἐλάνθανες, καὶ τοῖς σεαυτοῦ δικτύοις ἔάλως σαγηνευθεῖς. ἃ γὰρ ἐμέμψω δράσας οἰκοθεν ἔχεις τὸν ἔλεγχον καὶ τοῖς σεαυτοῦ πτεροῖς ἔάλως, τὴν παροιμίαν παθῶν. ὥστ' εἴ τι τῶν προσηκόντων ἐγίνετο, τὴν σὴν ἂν σοι πάντως ἐπιστολὴν ἀντεπέθηκα· τάχα γὰρ ἂν ἐγνώσας ἐπιτιμησας μὲν ὡς οὐκ ἂν ἁμαρτῶν, πλημμελῶν δὲ νῦν ὡς κατηγορήσας οὐδέν. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι φιλοτιμησάμενος ὑποδήματα καλὰ τε λίαν καὶ περὶ πόδα μαῖλλον, ὡς τῇ κωμῳδίᾳ δοκεῖ, καὶ ταῦτα γραμμάτων ἔρημα πέπομφας, μήτε τὸ δεῖξαι μήτε τὸ χάρειν εἰπῶν. καίτοι μείζον, ὡς εἰκός, ἐπὶ τούτοις ἐφρόνησας ἢ Κροῖσος ἐκεῖνος τὰς θαυμαστάς δὴ πλίνθους τῷ Πυθίῳ δωρούμενος. δηλοῖ δὲ τὸ πάλαι σε ταῦτα παρὰ τοῦ δημιουργοῦ κομισάμενον μέλλειν αἰεὶ καὶ καταστοχάζεσθαι τοῦ καιροῦ, ὅπως ἂν ἐργομένης τῆς πανηγύρεως ταῦτα λαβῶν προέλθω τοῖς ὀρώσι τὴν φιλοτιμίαν βῶν. ὅθεν σου τὸ πάθος μαθὼν προΐεν κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν Αἴαντα μακρὰ βιβιάς, καὶ κατεκρόνον τὴν γῆν ἐπιστρέζων πρὸς τοὺς πόδας τὸν θεατὴν, καὶ εἴ τις ὄραῖν οὐκ ἐβούλετο, ὑβριστὴν τοῦτον ἐδόκουν καὶ τέλος ὄραῖν κατηνάρκαζον, καὶ μηδενὸς ἐρωτῶντος ὁπόθεν ἔργω λαβῶν, « Διοδώρος ὁ δούς » ἀνεκέρυττον. καὶ διὰ πάντων ὑπῆρχεν ἐπ' ἐμοὶ μὲν ἀπειροκαλίας γέλωτος, ἐπὶ σοὶ δὲ τῆς εὐνοίας ἡ φήμη. τοιαῦτά σοι τῶν καλῶν ὑποδημάτων ἀπέλαυσα, μικροῦ δειν ἐπὶ κεφαλῇ βαδίσας, ὅπως ἐν καλῷ τῆς θεάς ἔσται τὸ δῶρον.

ρκαβ'. Ἐπιφανίῳ.

Οἶμά σοι ποιῆσθαι λίαν ἐν θαύματι τί δῆτα νῦν παθῶν ἤδη καὶ γραμμάτων κατάρχομαι. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν εἰ βούλει μαθεῖν, Στρατηγίῳ τοῖς λόγοις στρατεύεται κατὰ σοῦ, καὶ πολλὸς μὲν ταῖς λοιδορίαις χωρεῖ, μακρὰν δὲ κατατείνει κατηγορίαν, καὶ δικαστήριόν μοι τὴν οἰκίαν πεποιήται. τὸ δὲ μέγιστον, ὥσπερ γὰρ οἱ δεινοὶ τῶν ῥητόρων, οὐκ ἀρκεῖται τοῖς παροῦσι μόνον ἐγκλήμασιν, ἀλλὰ μίγνυσι παλαιὰ καινοῖς, καὶ μύθους ἀρχαίους ἀνακινεῖ, καὶ μάρτυρα κατὰ σοῦ πόλιν ὄλην τὴν Ἀλεξάνδρου παρέχεται, θεὰς ἱππικὰς διηγούμενος καὶ κύβων σπουδὴν καὶ διαλόγους περὶ τῶν ἱππῶν δημοτικούς καὶ ἄτ' ἂν ποτε τούτῳ λέγειν ἐπέλθῃ. ἀλλὰ καὶ νῦν σε τοῖς ἱπποῖς ἀνακείσθαι φησι καὶ τοῖς τρέφειν δυναμένους παρεδρεῖν αἰεὶ καὶ

coniunctum esse. Quid faciam? Unde ei præbere potero singula omnia, quæ gestio? Quod si voluntate metieris gratiam, nihil est quod a nobis non sit accepturus. Certior factus de matrimonio tuo precor a diis ut et filios e te videam imaginem tuam oculis spectantium proponentes.

XI. Diodoro.

Tibine hoc accidisse, qui promptus lingua es et sævis in homines scribendi negligentis? Deprehensus es in eadem re, quam nobis exprobrabas; ipsi tibi te periculum creavisse nesciebas, tuisque ipsius irretitum comprehendimus. Nam cum quæ nobis vitio vertisti ipse perpetraveris, ipse contra te testis existis tuisque ipsius, ut est in proverbio, pennis captus es, ita ut, si facta essent quæ fieri debuerant, tuam tibi utique epistolam remissem; nam fortasse intellexisses te obiurgasse me quasi nunquam peccaturus fuisses, deliquisse autem, quasi nihil mihi obicisses. Et quod maximum est, largitate tentatus calceos mihi, quales comœdia describit, pulcherrimos et aptissime ad pedes convenientes, nec ipsos verbis ornatos misisti, ut qui me nec monstrare eos nec salvare iussisses. Et tamen ob eos sublationis eras animi quam Crœsus, cum Pythio mirificos scilicet lateres illos offerret. Cuius res documento est quod, cum dudum eas a sutore asportasses, non sine magna cunctatione temporis insidiatus es, ut eos appetente die festo induerem oculisque spectantium proponerem clamans liberalitatem tuam. Itaque cum intellexissem te illa animo affectum esse, prodibam Aiantis instar Homericæ ingenti gradu tendens, terramque pulsavi et hominum oculos in pedes meos converti, et si quis averteret oculos, iniuriam mihi illatam esse putabam, et ad extremum adduxi, ut aspiceret, et cum nemo ex me quæreret unde illas haberem, ultro Diodorum muneris auctorem proclamabam. Ac ridebar ego usque ob insolentiam, tu autem ad benevolentiam famam proveharis. Hanc igitur ex bellis tuis calceos cepi voluptatam, ac vix me continebam, quin capite graderer, ut minusculum tuum magis etiam in pronatu ponerem.

CXXII. Epiphanio.

Credo ego te valde mirari, quæ tandem me ceperit libido, ut iam literas quoque scribere inchoaverim. Huius igitur rei causam accipe. Strategius verbis in te invehitur, vini conviciorum profundit, longius accusationem producit, domum meam in iudicium commutavit. Et quod maximum est, rhetorum solertium instar non acquiescit in presentibus criminationibus, verum veteres recentibus admiscet, et prisca fabulas excitat, et testem contra te universam Alexandri urbem profert, spectacula equestria narrans et alcarum studium et sermones de equis plebeios et quicquid ei in buccam venit. Verum etiam nunc te equorum studiosissimum esse et semper adsidere iis, qui te alere possint, et parasitarum artem ascivisse ventri deditum. Non facile paucis comprehenderim quæ sæpe ille auribus meis in-

τέχνην σε κολάκων ἐπανηρήσθαι τῇ γαστρὶ χαρίζομενον. οὐκ ἂν δυναίμην εἰς ἀπαξ εἰπεῖν ὅσα δὴ πολλάκις ταῖς ἑμαῖς ἀκοαῖς ἐπαντλεῖ. τὸ δὲ αἷτιον, « γυμνός » φησί « τὸ τοῦτου μέρος ἐγώ. ἔν μόνον μοι ἱμάτιον ὑπελείπετο πρὸς ταφήν, καὶ διὰ τοῦτον ἀνάλωται. λίνον γάρ » φησὶ « εἰργασμένον λαθῶν, ὡς δὴ ταῖς χερσὶ τῶν αὐτοῦ θεραπευαίνιδων ἀποδείξων ἱμάτιον, Ἴρου με παρεῖχε γυμνότερον, χρόνος πολὺς » φησί, « καὶ παρατέταμαι ταῖς ἐλπίσιν. » εἰ τοῖνον σοι μέλει τὴν ἐκείνου γλώτταν πραοτέραν ἐργάσασθαι καὶ τὰς ἐμαῖς ἐλευθεροῦν ἀκοάς, ὡς τάχος πέμψῃς θοιμάτιον· εἰ δὲ μή, — ἀλλ' οὐ φέρω λέγειν ὅσα καὶ λέξειεν ὃς καὶ μηδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν φλυαρίαν τὸν βίον πεποίηται· εἰ δὲ καὶ προσλάβῃ τι δίκαιον, εἴποις ἂν αὐτοῦ τῇ γλώττῃ τὸν θυμὸν ἐνοικεῖν.

ργγ'. Γεσσίφ ἰατροσοφιστῆ.

Ἦσθην ὅτι τὸν καλὸν Δωρόθεον, ὃν ὑμῖν διὰ γραμμάτων συνέστησα πρότερον, τοῦτον ἐκ μεταβολῆς αὐτοῖ μοι συνιστῶντες ἐγράψατε. τί γὰρ ἂν εἴη μετίζον τεκμήριον τοῦ κατ' ἐλπίδας ἡμῖν χωρηῆσαι τὰ γράμματα; ἔλθῶν δὲ πρὸς ἡμᾶς οὐδὲν ἤθελε λέγειν ὃ τι μὴ σοὶ κάμοι χαριεῖσθαι θέλων καὶ τῇ μνήμῃ τῶν σῶν εὐφραϊνόμενος, καὶ σε πολλὴν ἐπὶ στόματος ἦγεν ὡς εὐνοῦν ὡς ἀγαθὸν ὡς γλώττῃ καὶ χειρὶ τὸν Ἀσκληπιὸν περιεκείμενον, καὶ ὅτι δὴ τῆς ἰατρικῆς αὐστηρὸν αἰ τῆς ὑμετέρας γλώττης παρεμυθήσαντο χάριτες. ταῦτα λέγοντος προυλάμβανον τοὺς ἐπαίνους ἐγὼ πρὶν ἀκοῦσαι τὰ σὰ διηγούμενος, καὶ « γλαῦκα ζέρεις Ἀθήναζε » πρὸς τοῦτον ἔλεγον μειδιῶν· ὃ δὲ φιλονικότερος ἦν, καὶ δοκῶν τι καινὸν ἐπάγειν, πάλα κείμενον εὐρίσκει παρ' ἐμοί, καὶ μεθ' ἡδονῆς ἐσίγα λοιπόν, γάρην εἰπόν ἔχειν τοῖς θεοῖς εἰ τοιοῦτον εὐτύχησε διδάσκαλον, περὶ οὗ καὶ πάντα λέγειν ἐστὶ καὶ καινὸν ἐπαγγέλλειν οὐδέν. ἀλλὰ σαυτὸν ὄλον φέρων ἐπίδος τῷ νέῳ, ὃς, εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον, μεμνησθαι γοῦν οἶδε τῶν εὔποιούντων.

ρδ'. Ἀντιόχῳ.

Ὅσης ἐπὶ σοὶ τῆς ἐλπίδας διήμεarton. ὦμην γὰρ σε μόλις ἰατρικῆς ὕλης ἀπηλλαγμένον πρὸς ἡμᾶς ἵναί μοι λοιπόν, εἴτε φιλοσοφῆσοντα κατὰ τὰς πρὶν ὑποσχέσεις, εἴτε καὶ μόνον ὀφύμενον· σὺ δὲ κατατείνας ἡμᾶς τὴν Ἀλεξάνδρου ποθῶν καὶ ὡσπερ Λωτοφάγων γῆς ἀντεγόμενος. ἀλλ' ἐμοῦ μὲν ἕνεκα νικάτω χάρις πολλὰς τοῦ Μακεδόνης ἢ πόλις, καὶ Νείλου καὶ θαλάττης ἐγέτω καλῶς· εἰ δὲ καὶ Μοῦσαι ταύτην οἰκοῦσιν, ἔχεις ἐπαινοῦντα καμέ. ἀλλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἡσυχίαν καὶ τὴν σὴν φιλοσοφίαν ἣν πολλὰς κίς ἠλπίζαμεν. οὐκοῦν τᾶλλα καθάπερ τινὰ φλυαρίαν ἀποσεισάμενος μιμοῦ τὸν Ὀδυσσεά πρὸς τὴν ὄντως Ἰθάκην ὁρῶν, καὶ μηδὲν σε κωλύτω, μὴ λωτὸς μὴ

culcavit. Ni mirum in causa hoc est. « Nudus ego sum » inquit, « quantum per hunc stat. Quod enim solum mihi relictum erat amiculum, tunicæ funebres vices olim expleturam, propter hunc absumtum est. Nam cum linum textum, ut scilicet ancillarum suarum manibus in amiculum converteret, secum abstulisset, diu est quod neglexit me, qui Irum nuditate exsuperabam, at certum nescio. Quod si tua interest illius compescere linguam measque aures restituere in libertatem, quantocius vestem mitte; si non feceris, mea certe lingua non sufficet verbis eius recoquendis. Nempe vel si nullam accusandi causam habet, vitam suam consumit in rumusculis; si potestatem accusandi adeptus sit, iram linguæ eius insidere dixeris.

CXXIII. Gessio iatrosophistæ.

Lætatus sum quod bonum Dorotheum, quem vobis per literas olim commendaveram, e contrario ipsi literis mihi commendatis. Nonne enim firmissimo hoc argumento demonstratur, non irritas fuisse literas nostras? Ex quo nos adiiit, nunquam verbum fecit, quod non et mihi et tibi gratum et acceptum esset; exsultabat memoria tui, ac semper te in ore habebat, ut qui sis benevolus et bonus, et in cuius lingua et manibus vigeat Æsculapius, atque artis medicæ austeritatem linguæ tuæ gratis delentam esse. Hæc cum dicebat, ego laudes præcepi tuas, res tuas narrans priusquam audirem, et « noctuas Athenas fers » inquebam subridens; ille vero, cum victor discedere vellet, novi quid afferre sibi visus est, verum id ipsum dudum in mea fide depositum esse intellexit, et lætus tandem reticuit, gratiam se diis referre inquam, quod talem sibi habere contigisset magistrum, de quo et omnia loqui et novi hibil quidquam nuntiare liceret. Sed totum te trade iuveni, qui, si non aliud, at certe novit meminisse eorum qui præclare de se meriti sunt.

CXXIV. Antiochō.

Quanta tui opinione deiectus sum. Credebam enim tandem te relicta materia medica ad nos venturum esse, sive ut philosophareris quemadmodum olim pollicitus es, sive ut solummodo viseres; tu vero cruciaris nos Alexandriae amore detentus eique ut Eotophagorum terræ adhærens. Ac per me licet Macedonis oppidum lenociniis suis victoriam reportet ac bene fecerit quod Nilum sibi prospexit et mare; sin autem et Musæ in eo habitant, et ipse laudem tribuo. Atque hæc de vita apud nos tranquilla et de philosophia tua dicta sunt, quam sæpe speravimus. Reliqua nugas puta, hisque excussis Ulixen imitare et in veram Ithacam prospice; neve quidquam te coerceat, non lotus, non Circe, non Calypso, sed tanto

Κίρκη μὴ Καλυψώ, ἀλλ' ὄσω περὶ μειζόνων ἐπιείγη-
των ἄθλων, τοσοῦτον τὸν Λαέρτου νικήσομεν.

ρκε'. Στεφάνω.

Οὐδὲν ὡς ἔοικεν ὅ τι μὴ χρυσίον ὄρξῃς, ἄγει δέ σε
αὐτὸ καὶ ποιεῖ μετάρσιον, καὶ χρυσῶν εἰδώλων ἀνέ-
πλω;σέ σου τὸν νοῦν. ἐμοῦ γὰρ σοι περὶ σχολῆς γε-
γραπτός ὡς οὐ πάντα δίδωσιν ἡμῖν ὁ καιρός, ἀλλ'
ὅσα πρὸς τὴν χρεῖαν ἀνάγκη μετρεῖ, καὶ χρεῖαν εἰ-
πόντος οὐ τὴν τῶν χρημάτων ἔνδειαν, ἀλλ' ἐφ' ὃ
παρὰ τῆς τύχης ἀγόμεθα, σὺ πρὸς τὸ χρυσίον ὄλιως
ὄρησας καὶ συνάχθεσθαί μοι ἐδόκεις ἠπορημένω, καὶ
παραμυθίαν ἐζήτηεις, τὴν φιλοσοφίαν ἀντιτάττων τοῖς
χρήμασιν, ὡς ἐμοῦ δὴ στένοντος ὅτι μὴ τοῖς Κροίσου
ταλάντοις ἀβρόνομαι οὕτω περιβομβεῖ σου τὰ ῥῆτα,
καὶ πάντων δοκεῖς χρυσίον λεγόντων ἀκούειν. τί γὰρ
σε πρὸς Διὸς ἐπὶ ταύτην ἐπήγε τὴν εὐνοίαν; ἢ πῶς ἂν
ἀπελογομένη περὶ τοῦ μὴ γράφειν ἐπιστολάς χρημά-
των ἔνδειαν προβαλλόμενος, ὡς δέον πολλῶν καταρρεῖ-
σθαι χρυσίω τὸν ἐπιστέλλοντα; καὶ μὴν, εἴπερ τι καὶ
ἄλλο, τὸ γράφειν αὐτόνομόν τέ ἐστι καὶ τῆς ἐκ τοῦ
πλούτου δυναστείας ἐλεύθερον. οὕτω σοι τὰ τῆς δια-
νοίας ὑπὸ τοῦ πάθους ἐλέγχεται· βέβησα γὰρ ἐν-
ταῦθα πάντα πρὸς τοῦτο μεταποιεῖ, καὶ συναπατωμέ-
νην ἔχει τὴν ἀκοήν. καὶ δέδοικα μὴ κἂν λύραν εἴπω
κἂν ἵππον ὀνομάσω, πάλιν ὄρξῃς χρυσίον ἀκούειν, καὶ
τοὺς ἄλλους παραμυθούμενος αὐτὸς δεήσει τοῦ θερα-
πέυοντος. ταῦτα παίζειν ἀπήχθη πρὸς σε καὶ τοῖς
γράμμασιν ἐνεθίειαι τὸν γέλωτα, ὃν ὑπέστην ἀναγι-
νώσκων σου τὴν ἐπιστολήν· σὺ δὲ μικρὸν τοῦ πάθους
ἐνδοξὸς γράφει λοιπὸν σωφρονούσαν ἐπιστολήν.

ρκε'. Διοδώρω.

Τὸν εὐλαθέστατον Τιμόθεον τὸ μὲν σχῆμα πρὸς
ἡσυχίαν καλεῖ, τὰ δὲ τῆς τύχης λυπηρὰ τὴν ἀνάγκη-
κην ἐπάγοντα καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ὁδὸν κελεύει. τούτῳ
γὰρ ἐστὶ πατήρ ἐκ μεταβολῆς ἀπορῶν, ἀδελφοὶ δὲ
πλήθει καὶ χροίῳ λυποῦντες· πολλοὶ γὰρ ὄντες καὶ
τὴν ἡλικίαν βραχεῖς εἰς τὰς τοῦ πατρὸς χεῖρας ὄρω-
σιν. ἐντεῦθεν χρῆσται μὲν πολλοί, ἀλλὰ πλὴν ἐνὸς
πάντες φιλάνθρωποι· οὗτος δὲ τῇ τύχῃ συνεπιτί-
θεται. ἦν γὰρ μόλις αὐτοῖς οἰκίαν ὁ δαίμων κατέλιπε
τοσοῦτοις χρήσται· ὑποκειμένην, ταύτην μόνος λα-
βεῖν ἀξιοῖ νικῶσαν τούτου τὸ χρέος, δέον ἢ τὸν ὠνού-
μενον ἄγειν καὶ τοῦ παντὸς τιμῆματος τὸ προσῆκον
λαβεῖν, ἢ δέχεσθαι ταύτης μέρος· ὃ τοῦ χρέους ἀνα-
πληρώσει τὸ μέτρον. ὃ δὲ τὴν τῶν ὠνομένων πρὸς
τὸ παρὸν ἀπορίαν ἐρμαῖον ἡγεῖται καὶ τῆς τύχης ἐστὶ
πικρότερος. ἀλλὰ δίδου τῷ δεομένῳ πρὸς συμμα-
χίαν τὴν γλώττιαν, τὸν δικαστὴν αὐτῷ παρασκευάζων
φιλάνθρωπον· ὃ δὲ λυπῶν αὐτὸν πειράσθω δικαίας
ἀνάγκης καὶ τῆς αὐτοῦ γνώμης ἡμερωτέρας, ἢ περι-
μένειν τὸν ὠνησόμενον ἢ τῆς οἰκίας μέρος ὅσον ἀπικι-

præsta Laertæ filium virtute, quanto antecedis illum tuo-
rum certaminum gravitate.

CXXV. Stephano.

Nihil nisi aurum tibi ob oculos versari videtur; studio
eius traheris et alte assurgis et mentem aureis simulacris
repletam habes. Ego enim cum de otio scripsissem,
non omnia nobis tribuere opportunitatem, sed, quantum
usus quotidianus poscat, necessitatem nobis suggerere,
cumque usum quotidianum non pecuniarum inopiam
dixissem, sed id, ad quod a fortuna ducimur, tu, recto
cursu aurum petisti atque adeo misereri egentem vide-
baris et solatium quærebas, philosophiam eum opibus
committens, quasi conquestus essem quod Cræsi talentis
heluari mihi non liceret. Ita aures tuæ circumstrepun-
tur auro, omnesque de auro verba facere putas. Quid
enim te per Iovem ad istam benevolentiam adduxit? aut
qui ego, ut epistolarum intermissionem excusarem, pe-
nuriam argentariam caussatus essem, quasi auro affluere
oporteat eum, qui literas scribat? immo, si quid aliud,
scriptio sui iuris et a divitiarum potestate libera est.
Ita mens tua cupiditate vincitur; nam cum illuc ver-
gat, omnia ad aurum refert simulque aures decipit, ac
vereor ne si lyram vel equum nominem, auri nomen etiam
tuum audire tibi videaris et, dum alios consolaris, ipsi
medente opus sit. Talia ut per iocum tibi dicerem im-
pulsus sum utque in literas meas risum transfunderem,
quem epistolam tuam legens edidi. Tu vide ut aliquantum
ex cupidine remittas, et in posterum literas scribe
sanas.

CXXVI. Diodoro.

Reverendissimum Timotheum quiescere vestis iubet,
at fortunæ miseries necessitatem ei imponit ingrediendi
viam quæ ad te ducit. Habet enim patrem fortunæ
commutatione ad inopiam relictum et fratres numero et
ætate molestos; etenim cum multi sint et parvuli, a patris
manibus omnia exspectant. Hinc creditores multi,
etsi præter unum humani omnes; is vero eum pariter ac
fortuna insequitur. Nam quam fatum vixiis reliquit domum
tot creditoribus oppigneratam, hanc unus ille ac solus
occupaturus est, etiamsi eius pretium summam illi debi-
tam superet, cum potius aut emptorem adducere et
pretii partem ipsi debitam auferre aut partem domus
accipere debuisset quæ debitum adæquaret. Ille autem per-
opportune sibi accidisse censet, quod magna in præsentem
emptorum est penuria, et ipso fato atrocior est. Itaque
petenti linguam tuam præbe adiutricem, et iudicem ad
humanitatem commove; malorum autem iste artifex vim
experiat iudicalem et sententiam sua mitiorem, quæ
aut emptorem exspectare eum iubeat aut partem domus,

τεῖ τὸ χρέος λαβεῖν, ὅπως θαυμάσωμεν καὶ σὲ τῆς συμμαχίας καὶ τῆς ψήφου τὸν δικαστήν.

ρκζ'. Νόννω.

Σὺ μὲν ἡμῖν τὴν ἐρωμένην ἠρνήσω, τὰ μείζω ποθῶν καὶ πρὸς ἱερωσύνην κατεπειγόμενος, ἐγὼ δὲ σου πῆν καλλὴν κόμην θαυμάσας ἀεὶ, νῦν δέδοικα μὴ σου παρεμποδῶν γένηται τῇ προθυμίᾳ. ἐπειδὴν γὰρ ἴδης παρόντα τὸν καιρὸν καὶ τὰς ἀδομένους τρίχας μελλούσας πεσεῖν, δακρύσας, ὦμαι, τὸ πάθος οἰχίσησιν σου, καὶ ζητήσεις ἀνθ' ἱερέως νυμφίος ὀφθῆναι καλός. καὶ πάλιν, ἂν οὕτω τύχη, μνηστεύσεις κόρην, καὶ τοῦ γάμου παρόντος πρὸς ἱερωσύνην σχήσεις μεταπηδῶντα τὸν ἔρωτα. ἀλλὰ παῦσαι ποτε κύκλω φερόμενος, τὴν πείραν ἔχων διδάσκαλον, ἵνα μὴ πάλιν μὴ γυνὴν ὑποβόλων καὶ σῶν σπαλίκων ἀκούσω καὶ ὅσα νῦν ἡμᾶς ἐξεπαίδευσεν.

ρκη'. Ἱερωνύμω καὶ Θεοδώρῳ.

Τὴν ὑμετέραν σοφίαν ἔγνων μὲν καὶ πάλιν πανταχοῦ τῷ λόγῳ προλάμπουσαν, καὶ ὃν ἡ θέα μὴ παρέσχεν, ἣ γέ φημὴ χαρίζεται, κοινῶ βωῶσα κηρύγματι τὸν πάππον ὑψηλῆσι νόμοις ἐπιγραφόμενον, τὸν πατέρα γλώττης χάριτι πρὸς τὴν τῶν νόμων αὐστηρίαν τῆν ἀκοήν ὑποσύροντα, καὶ ἐκ τούτων ὑμᾶς πάντα φέροντα, ἅπερ ἐκεῖνοι προλαβόντες ἐκ μέρους ἐνείμαντο. ὃν οὖν ἔγνων πρῶτον τῷ λόγῳ, νῦν τῇ πείρᾳ μαθὼν « εὐδαίμων » ἔφη « ἡ πόλις, ἐν ἣ γένος οὕτω σεμνὸν καὶ πᾶσι ἐκ πατρὸς τὴν ἀρχὴν διαδέχεται· εὐδαιμόνων δὲ πατέρων παῖδες, ὅσοι τοῦ βίου τὰς ἐλπίδας ἐφ' ὑμῖν ἐποίησαντο. » ἀλλ' εἴθεπερ ἐδυνάμην συνεῖναι καὶ τῆς σῆς ἐμπορεῖσθαι παιδείσεως. ἀλλὰ μέγα τοῖς ἀνθρώποις εἰς πόσον ἐστὶν ἡ πατρὶς, καὶ μάρτυς Ὀδυσσεὺς τὴν Καλυψὸν παριδῶν, ἵνα τὴν Ἰθάκην θεάσθαι· πρὸς δὲ οὐ θεμιτὸν εἶναι μοι δοκεῖ τίπον ἀλλότριον παρὰ τὸν τοῦ δικαίου σφετερίσασθαι λόγον. τοιγαροῦν σῶζοισθέ μοι τὰ συνήθη παρ' ἐμοῦ προσκυνούμενοι.

ρκβ'. Ἑρμείῳ.

Τὸ ὑμέτερον μέγεθος διὰ τῶν πρὸς ἐμὲ γραμμάτων ἰδὼν ὑμᾶς μὲν εἰκότως τῆς γνώμης ἐθαύμασα, τῇ δὲ Βηρυτίῳ συνήδομαι πόλει εἰ τοιοῦτον ἔχει προβεβλημένον, ὡς ἀρετῆς καὶ λόγων ποιεῖσθαι φροντίδα, καὶ ταῦτα τοῦ καιροῦ τὴν ἐναντίαν ἐλαύνοντος. ἀλλ' ὄναίς καὶ σὺ σαυτοῦ καὶ τῆς σῆς προνοίας ἡ πόλις, ἐμοὶ δὲ βαρὺ πατρίδος ὑπερορᾶν ἐξ ὑμῶν λαβόντι παράδειγμα. εἰ γὰρ ὑμεῖς πάντα μηχανᾶσθε κοσμεῖν τὴν ἐνεγκοῦσαν αἰάμενοι, πῶς ἂν ἔχοι καλῶς ἐμοὶ μὴ ταῦτα ποιεῖν ἐφ' οἷς ὑμᾶς ἐπήνεσα πράττοντας; ἀλλὰ καὶ εἰσποιεῖν ἐμαυτὸν εἰς τόπον ὃν εὐτύχησεν ἕτερος, τῆς λογικῆς καταστάσεως ἀλλότριον εἶναι δοκῶ. ἀλλ'

qua sibi satisfacere possit, accipere, ut et te propter opem et iudicem propter iudicium admiremur.

CXXVII. Nonno.

Tu dilectam te habere negasti, altiores spiritus gerens et contento cursu sacerdotis ordinem petens; ego autem, cum semper comam tuam pulchram admiratus essem, nunc vereor ne desiderio tuo impedimento sit. Nam cum tempus adesse videbis et instabit comarum præcisio omnium ore celebratarum, malum, quod perpressurus es, lacrimas tibi excutiet et in fugam te dabis, et conaberis ex sacerdote evadere sponus formosus. Et rursus fortasse puellam tibi despondebis, et, cum adfuerint nuptiarum solemnia, amor tuus transfugiet ad sacerdotium. At desine tandem in orbem circumagi, et experimentis te erudiri patere. . . . .

CXXVIII. Hieronymo et Theodoro.

Elucere sapientiam vestram iam dudum me aliorum undique sermones docuerant, et qui oculis subiectus non erat, hunc fama nobis gratificata est, præconio suo publicitus declarans avum principem esse eorum, qui legibus interpretandis operam navant, patrem in summa legum austeritate linguæ dulcedine auditores rapere, utrumque vestrum ab his universitatem legum accipere, cuius illi antea non nisi partes possederant. Itaque, cum quem fama et auditione cognoveram, iam usu pernossem, « beata urbs » inquam, « in qua genus tam venerabile est filiusque a patre principatum suscipit. Beatorum parentum filii, qui spem vitæ in vobis positam habent. » Utinam tecum esse possem tuaque institutione heluari. Sed magno homines patriæ desiderio tenemur, eiusque rei testis est Ulixes, qui Calypso negligebat, ut Ithacam conspiceret. Præterea nefas esse mihi videtur locum iniuste usurpare. Itaque valere vos iubeo, solitum vobis cultum tribuens.

CXXIX. Hermæ.

Magnitudinem tuam cum ex literis ad me datis cognovissem, mentem, ut par erat, admiratus sum, Berytiorum autem urbi congratulor quod talem virum præsidio sibi esse voluerit ita, ut virtuti et eloquentiæ prospicere possit, etsi nostræ ætatis homines in contrariam partem abire soleant. Itaque et tu naturæ tuæ fructum capias et providentiæ tuæ civitas; mihi, qui vestram sequor auctoritatem, grave est nihil curare patriam. Nam vos si existimastis omnia tentanda esse ut patria vestra ornaretur, nonne mihi facere convenit eadem, ob quæ vos laudavi? Sed inferre me in locum, quem forte fortuna occupavit alius, a sana mente alienum esse puto. Itaque bene tibi

εὐτυχοῦς, ὦ ἀριστε, τῆς εἰς ἐμέ καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν προαιρέσεως.

ρλ'. Ὀρίωνι.

Περιτὸν οἶμαι γράφειν πρὸς ἄνδρα τὴν πρὸς ἡμᾶς λοιπὸν ὄνειροπολοῦντα καταγωγὴν, ὅπως ἄσῃ τὸν ὑμέναιον καὶ γένηται νυμφίος παρθένου καλῆς· δίκαιον γὰρ ἐρῶντι χαρίσασθαι τῆς ἐρωμένης τὸν ἔπαινον, δι' ἣν ἀπὸν τῷ σώματι ἐρωτικὰ τῇ καρδίᾳ πηδᾶς καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀνεπτόησαι, καὶ τὰ παρόντα σοὶ μικρὰ τῆς παρ' ἀνθρώποις εὐδοκίμονίας ὄντα γνωρίσματα, μόνῃ δέ σοι πόλις τῶν σῶν παιδικῶν γωρίων εἶναι δοκεῖ καὶ τοῦ Βυζαντίου τάχα σεμνότερον. καὶ δέδοικα μὴ τοῦ πόθου πολλοῦ βρούσαντος μηδὲ τοῖς φίλοις χαίρειν εἰπὼν ἐξαίφνης στέλλῃ πρὸς ἡμᾶς, τοῦ πλοῦ τοῦ μήκος μεμψόμενος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παιζόντων, ἐπανήχοις δέ ποτε σώφρονι λογισμῷ πρὸς παίδων γοῆν ἐπειγόμενος.

ρλα'. Ἀνατολίῳ.

Πολλὰ μοι καὶ λαμπρὰ τὰ συνιστῶντα τὸν νέον. πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας τὰ γράμματα, εἶτα πατὴρ ἀγαθός, ἐκ πρώτης πείρας πρὸς εὐνοίαν ἐφελκόμενος· πρὸς δὲ τοῦτοισ τῆς τέχνης ὁ νόμος, εὐθύνας ἀπειλῶν ἀκριβεῖς εἴ τι τῶν προσηκόντων παρίδοιμι· τάχα δὲ καὶ ἡ τοῦ νέου σπουδὴ μοῖράν μοι οὐκ ἐλαχίστην παρέξεται. λοιπὸν ἡμῖν αἰτεῖσθαι τὴν ἐκ τοῦ θείου βροτὴν, μεθ' ἧς καὶ μόνῃς ἐστὶ πρὸς πέρας ἔλθειν τὴν προαίρεσιν.

ρλβ'. Δωροθέῳ.

Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα πτερὰ περιβάλλειν ὄπερ ἂν ἐθέλης, καὶ δεικνύναι μετάρσιον. σοὶς γὰρ γράμματασι πτερωθεὶς πανταχοῦ μὲν ἐδόκουν εἶναι, καθάπερ ἔφης, τῇ φήμῃ, περιπεδούον δὲ πόλεις ὁπόσας ἀνθρωποὶ νέμονται, καὶ μέχρι τῶν βαρβάρων διήειν κούφη διανοία φερόμενος, καὶ πᾶν ἔθνος ἐπὶ τοῖς λόγοις ἐδόκει με στεφανοῦν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν διὰ τὴν σὴν ἐπιστολὴν ἠγνούον ὅ τι καὶ γένομαι, ἕως μὲ τις θεῶν τῶν σῶν ἀνῆρπασε πτερῶν. καὶ τῆς πλάνης μόλις παυσάμενος « τί ταῦτα πάσχω »; φημί. « σκόπει τὸν γράψαντα καὶ λογίζου τὴν εὐνοίαν, καὶ ἀσυμάσεις ὅσα πείθειν οἶδε τῆς φιλίας ὁ πόθος. καὶ τὰ μὴ ὄντα γὰρ ἡγεῖσθαι ποιεῖ καὶ τὰ ψευδῆ τιμᾶν ὡς ἀλήθειαν. » ἐντεῦθεν οἶμαι τῶν ἐπαίνων ἀπλήστως ἔχεις, καὶ πάντα λέγων εὐχερῶς καὶ ταῦτα δοκεῖς τῶν ὑπερχόντων ἐλάττονα. μέτρον δέ σοι τῶν ἐπαίνων ἡ γνώμη, μηδὲν ἀρκεῖν ἡγουμένη πρὸς ἔπαινον. ἀλλ' ἐπίσχες πρὸς Φιλίῳ τοιαῦτα γράφων πρὸς ἄνδρα μικρὸν εἰς ἑαυτὸν ὀρῶντα καὶ τοῖς γράμμασιν αἰσχυρόμενον.

eveniat, vir optime, pro tua in me et in ipsam urbem voluntate.

CXXX. Orioni.

Inutile puto literas dare ad virum, qui in somnis sibi iam devertere ad nos videtur, ut hymenæum canat et sponsus fiat virginis pulchræ; decet enim amanti tibi gratificari laudes dilectæ puellæ, ob quam, absens corpore, amatorio pectoris motu trepidas et ad nos traheris, omniaque, quæ circa te sunt, ex tua sententia pusilla felicitatis humanæ insignia, et sola tibi urbs, in qua deliciolæ tuæ habitant, locus esse videtur vel Byzantio nobilior. Ac vereor, ne effusissime exsultans amore insalutatos relinquas amicos ac repente ad nos proficiscaris, navigationis diuturnitatem indignatus. Sed hæc quidem lusimus; tu tandem redeas velim, temperantius ad liberorum procreationem properans.

CXXXI. Anatolio.

Multa et præclara sunt quæ adolescentem commendat. Ac primum quidem et maximum est epistola pietatis tuæ, alterum pater bonus, ab initio statim ad benevolentiam abripiens; porro artis lex haud levem castigationem minatur si quid eorum quæ me decent neglexerim; fortasse etiam adolescentis alacritas ansam mihi vel maxime præbebit. Restat ut numinis divini nutum et auctoritatem imploremus, cuius solius ope consilium licet exsequi.

CXXXII. Dorothæo.

Pertissimus es alas addere cuivis et in altum levare. Nam cum literis tuis quasi penniger evasissem, in tanta famæ quam tu mihi movebas celebritate ubique esse opinabar, et peragrabam civitates quasunque homines incolunt et usque ad barbaros deveni animi levitate actus, omnesque nationes me propter eloquentiam coronare videbantur, et, ut verbo dicam, tuarum literarum ergo omnibus exsultabam gaudiis, donec deorum nescio quis pennis tuis spoliavit. « Quid hoc rei est? » inquam. « Respice eum qui scripsit epistolam eiusque benevolentiam reputa, et miraberis quanta sint quæ persuadere sciat amicitia. Nam vel quæ non sunt ut credantur efficit itemque ut pro veris habeantur falsa » Hinc nisi fallor evenit ut laudibus satiari nequeas. utque, dum nil reliqueris indictum, vel ita longissime a veritate tibi abesse videaris. Voluntate enim laudes metiris, qua in amicos es, neque unquam satis te laudes cumulasse arbitraris. Itaque per Iovem amicitia præsidem desine literas dare ad virum qui parum sibi tribuit et quem pudet literarum tuarum.

ρλγ'. Παγκρατίω.

Ὁ δὲ γὰρ δοκεῖν ἄριστος ἄλλ' εἶναι θέλει φησὶν Αἰσχύλος, ἐπαινεῖν τινὰ προεσόμενος. τοιοῦτος ἡμῖν ἀνεφάνης, οὐ τοῦτο δὴ τὸ κοινὸν μέχρι τοῦ παρῆναι φιλίαν ἐπιδεικνύς, οὐδὲ μετρῶν τῷ τόπῳ τὴν εὐνοίαν, ἀλλὰ ἢ κρείττων εἶναι καὶ σαυτὸν νικᾶν ἐπιειγόμενος. εἰκότως ἄρα σε τῆς ἐμῆς διανοίας οὐκ οἶδεν ὑποκλέπτειν ἢ λήθῃ, ἀλλ' ἐπεισὶ τί μοι Σωκρατικὸν αἶε λέγειν, ὡς εἰ ἐγὼ Παγκράτιον ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι, οὗ γορεύει μὲν ἢ γλῶττα ταῖς Μούσαις, ἀρετὴ δὲ καθάπερ τέμενος ἄθρατον κακίᾳ τὴν ἱερὰν ψυχὴν ὠκεῖωσατο. τοιγαροῦν εὐδαίμων μὲν αὐτὸς τοιαῦτα φέρων γνωρίσματα, καὶ πόλιν οἰκεῖς τὴν κοινὴν τῶν λόγων μητέρα, ἣν ὦρα ποθοῦσαι κατὰ ταύτην ἀλλήλαις ἐπεσείσαντο, ἣν προσκλύζει πρᾶως ἢ θάλασσα, καὶ Νεῖλος ἐναγκαλίζεται καθάπερ ἐρωμένη περιχυθείς, καὶ πανταχόθεν ἄλση καὶ δένδρα καὶ λήια, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ποικίλαι προσβάλλουσι χάριτες. ἀλλ' ὑμῖν μὲν τὴν εὐδαιμονίαν θεὸς ἐπαυξήσει, καὶ μισθὸν τῆς ἀρετῆς δωρησάμενος· μετὰ δὲ φίλοι σοῖσι σῆς εὐπραξίας, τοῖς ἐκ γλώττης ἀγαθοῖς εὐφραίνων ἡμᾶς, καὶ πέμπων οἴκοθεν οἴκαδε πρὸς ἡμᾶς τὰ ποιήματα· οὐ γὰρ δίκαιον λαυθάνειν ἅ τοῖς ἄλλοις ἐπιδειγθέντα πλειστήν οἶσει τὴν ὄνησιν.

ρλδ'. Γεσσίω ἱατροσοφιστῇ.

Ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοδὸς ὑπὸ μητρὶ χήρᾳ τραπεῖς καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων ἔνδειαν αἰτιώμενος, ὅμως οὐχ ὑπὸ νεότητος ἐπαρθεῖς οὐδ' ἐν ἐξουσίᾳ τοῦ πράττειν ὅτι θέλοι γενόμενος πρὸς βραθυμίαν ἀπέκλινεν, ἀλλ' ἐπανορθοῦσθαι τὴν τύχην θέλων καὶ λόγων ἐρᾷ καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν γλῶτταν ἐπέιγεται, ἀρκούσαν ἀφορμὴν πρὸς εὐσχήμονα βίον ἐξ αὐτῆς ἀρυσόμενος καί, ὡς ἀρκούν ἐς ἡμᾶς ἰδεῖν καὶ τῶν λυπούντων ἔχειν τὴν λύσιν, τῇ παρ' ὑμῶν διδασκαλίᾳ τὰς πρὸς τὸ μέλλον ἐλπίδας ἐπανορθούμενος. ὅθεν τὴν ὑμετέραν γνώμην εἰδὼς καὶ ὡς πρόκεισθε τοῖς εὐπαθεῖν δεομένοις, θαρρῶν ὑμῖν προσάγω τὸν νέον, ἀντὶ μεγάλης δωρεᾶς ὕλην ὑμῖν χορηγῶν τοῦ πάλιν δύνασθαι γεωργῆσαι.

ρλε'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Μόλις ἡμᾶς ἀμηχανοῦντας μετέβαλες, γράψας ὡς ἄδεν ἐθέλεις ὑμέναιον καὶ παιδῶν γενέσθαι πατῆρ· πολλὴ γὰρ ἐπιδραμοῦσα φήμη ἄλλοις ἀλλαχόθεν ἐπήγετο λόγους, καὶ πάντων διηγουμένων σιωπῶντες ἡμεῖς ἠκρωμένθα, τῶν ὑμετέρων ἀγνοοῦντες τὰ μέγιστα καὶ τοῖς πυνθανομένοις παίζειν δοκοῦντες, ὡς ἀγνοεῖν ἐπίτηδες προσποιούμενοι. νυνὶ δὲ τοῖς γραφεῖσιν ἠσθεῖς, ἠδέως ἂν εὐθὺς Περσεύς ἐγενομένη ὑπόπτερος, καὶ τοῦ παλάργου ὑπερπτάς καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀφικόμενος πικράδα κατείδον ἱερὰν καὶ τὸ πάντων ἥδιστον θέαμα, νυμφίον ἐκ φιλοσοφίας ἐρωτικὸν καὶ ἑλικόν τις αὐτὸν

CXXXIII. Pancratio.

Non ut specie tantum, sed ut vere optimus sis existendum esse Æschylus dicit, cum laudes nescio cuius suscepit. Talis tu nobis evasisti, cum non, qui vulgi mos est, præsentia tantum tua amicitiam nobis significares nec eam finibus locorum circumscriberes, sed ut melior fieres teque ipse superare contenderes. Hinc factum est, ut memoriam tui abicere nequam, verum semper subeat dicere assumtis verbis Socraticis, ipsum me dedisse me oblivioni, cum Pancratii oblitus fuerim, cuius lingua Musis choreas agit, cuiusque sanctam animam Virtus ut delubrum Pravitati inaccessum suam esse et a se possideri voluit. Itaque beatus es cum talia præ te feras, et urbem habitas communem eloquentiæ parentem, cuius captæ amore Horæ concorditer vivunt, quam placidum mare alluit Nilusque tanquam virginem dilectam artissime amplexatur, et arbores ubique ac sata, oculisque cuiusvis generis amœnitates subiciuntur. Sed prosperam tibi sortem deus in maius augebit, insuper soluto pretio virtutis; velim tamen amicis tuis felicitatem impertias, ita ut bonis ex lingua tua redundantibus nos ollectes et domo domum ad nos opera tua mittas; neque enim convenit recondita esse quæ aliis cum monstrentur magnam afferre possint utilitatem.

CXXXIV. Gessio iatrosoφιστῇ.

Qui literas nostras tibi reddit, etiāsi a matre vidua educatus est et a summa mendicitate excusationem habere possit, tamen neque iuventute sua ad temeritatem adductus est nec, cum sui iuris factus esset, ad vanitatem inclinavit, sed fortunæ amplificandæ causa eloquentiæ studet et omni contentione linguam petit tuam, ut idoneam inde vitæ honestæ ansam habeat et a te institutus meliore quam antea conditione utatur, quippe cui satis sit te intueri, ut omni miseria liberetur. Itaque cum non ignorem voluntatem tuam, neque sim nescius ultro te operam tuam inopibus obferre, confidenter tibi adolescentem commendo pro magno munere materiam tibi præbens, in qua iterum possis elaborare.

CXXXV. Philippo fratri

Tandem nos conturbatos et incertos ad sanitatem reduxisti, cum scriberes velle te hymeneum canere et liberorum patrem fieri; magna enim fama urbem nostram peragrans cuiusvis generis fabulas undique acceptas differebat, et cum narrarent omnes, nos silentium tenentes auscultabamus; ignorabamus enim rerum tuarum longe gravissimam. Unde pro ludibrio videbamur habere homines curiosos, quasi de industria simularemus ignorantiam. Nunc literis tuis exsultans liberet illico Perseus evasissem pennatus et mare transvolassem et ad vos venissem ac vidissem sanctissimum forum et, qui longe incundissimus aspectus est, sponsus propter philosophiam amor

δομάζῃ, φιλοσόφως ἀποκρινόμενον ὡς κοσμεῖν ἔδει τὴν γένεσιν, ἔρανον ἀνθ' ἑαυτοῦ χορηγοῦντα, καὶ τὰ εἰκότα πρὸς ταύτην ἀφοσιούμενον. ἑάλως δ' οὖν ὁμως, ὃ βέλτιστε, καὶ ὄψε ποτε τὰ τῶν Ἑρώτων μανθάνεις τοξεύματα, ἥ τε νύμφη καλή, φασί, νῆ τὰς Χάριτας, καὶ ἱκανὴ φιλοσοφίας παρατρέλαι τὸν ἔραστὴν. πατὴρ μόνον γίνου παίδων ἐπ' ἀρότω γνησίων, ἢ κωμωδία φησί, καὶ θάττον ἐξ ὑμῶν ἴδοιμι παῖδα διὰ τῆς θεάς τὸν πατέρα κηρύττοντα, μᾶλλον δὲ πραότητι καὶ μεγαλοψυχίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς παραπλήσιον.

ρλς'. Ἱερωνύμου.

Ὡς μεγάλα τῷ Νεῖλῳ φρονεῖς, καὶ ἀντεξάγεις ἡμῖν εἰς μέσον ἄγων τὴν Αἴγυπτον, ὡσπερ Ἑλούσης τῆς φιλάτης εἰς λήθην ἐλθών. ὧς δὲ καὶ σοφιστικά σου τὰ γράμματα, καὶ τὸν Γοργίου τύπον ἐδόκου δρᾶν· ἕιν γὰρ τὸν Νεῖλον ἔφης ἐκ γῆς, εἴ τί με μὴ τῶν ῥημάτων παρέλαθε, καὶ πλωτὴν ποιεῖν τὴν πάλαι βατῆν. τί δέ γε τοῦτο πρὸς σὲ τὴν Ἑρμοῦ κατοικοῦντα, ἣν οὔτε Ζεὺς ἕτιος ἐφορᾷ καὶ παρατρέγων ὁ Νεῖλος εἰς ἐτέραν ἐπειγεται; τί δὲ καὶ ψευδῶς ὁπωρίζεσθαι φῆς; πλὴν εἰ μὴ τοὺς ὄφεις ὁπώραν καλεῖς καὶ σκορπίων ὄσον γε πλῆθος. ὑπ' ὧν τινὸς ὡς εἴοικε πάλαι πληγεῖς καὶ τοῦ τοῦ φασί κεκραγώς, εἶτα μεταξὺ τράπεζαν τρυφῶσαν ἰδών, ὄλος ἐπ' αὐτὴν ἐφέρου, τῷ σκορπίῳ χαίρειν λέξας, τουτί τάχα που τὸ κωμικὸν πρὸς τοῦτον εἰπών « μὴ τε γὰρ θάνων ποτε σοῦ χωρὶς εἶην. » ταῦτα γράφειν ἐχρῆν, οὐκ ἀλλοτρῖοις ἀγαθοῖς ἠράριζεσθαι. ἀλλὰ καὶ σιωπῆς με γράφῃ, μὴδὲν ἡμῖν τὸ παράπαν ὀφειγγόμενος. ἢ γὰρ ἂν πλείω λέγοντας εὔρες, καὶ οὐκ ἂν ἡμῖν τὸν Κοθωκίδην ἔφης τὸ τῶν αὐλῶν πάθος τοῖς σοφισταῖς ἐπισκώπτοντα. ἔρρωσο, καὶ τὸ παιδίον καὶ ἡ γυνή, καὶ τῷ παιδίῳ Ἀλεξάνδρῳ μὴ βαρὺς ἐπίκεισο, νέαν ἡλικίαν ἐπὶ πολὺ βιαζόμενος.

ρλς'. Διοδώρου.

Τὸ πολυθρύλητον δεξάμενος πρόσταγμα, περὶ οὗ πάλαι πάσας ἀφῆκα φωνάς, σιωπὴν ἤγον, οὐ μετὰ τὸ τυχεῖν ἀμνημονεύσας τῆς χάριτος, οὐδὲ τῆς Γερωντίου μούσης κληρονόμον· μόνος γὰρ ἡμῖν τὸ πλεονέκτημα παρέσγεν ἡ τύχη. καὶ τίς μὴ ἐκεῖνον ἰδὼν δι' ὑμῶν ἀποπληρώσει τὸν πόθον; ὡσπερ δι' ἀκριβοῦς εἰκόνας πρὸς τὸ παραδειγμα καλῶς ἀναγόμενος, σιωπῆ τὴν χάριν ἐτίμων, ἵνα μὴ λέγων ἔλαττον οὗ βούλομαι τύχῳ φβεγζάμενος. καὶ σοι κείσεται χάρις· ἀνάγραφτος παρ' ἐμοὶ μᾶλλον ἢ παρὰ Πέρση βασιλεῖ τιμᾶν εἰδὸτι προδοσίαν καὶ Πάυσανίαν μηδίζοντα, εἰ καὶ τὰ μάλιστα τυχεῖν πάντως ἐθέλων, ὃ βέλτιστε, καὶ πρὸς ἔργον ἐνέγκας τὴν γνώμην, ἐλευσίνην ὑπὲρ ἡμῶν ἀφῆκας φωνὴν καὶ πόρρω λίαν ἡμετέρου φρονήματος παρὰ γὰρ αὐτῷ τῷ δικαστῇ πτωχοῦς

deditum et si materialem forte eum dicat aliquis, philosophice respondentem generationem ornandam fuisse, se in partem impensæ venire ac debitum illi officium præstare. Nihilominus captus es, optime, ac tandem *Cupidinum expertus es sagittas*, et sponsem, per Gratias, pulchram esse clamant et satis aptam quæ a philosophia avertat amantem. Pater dummodo evadas, ut, quemadmodum comædia dicit, *legitimos filios procrees*, et quam maturrime liberos e vobis videre concupisco, qui specie sua patrem representent, vel potius lenitate et magnanimitate ceterisque virtutibus æquiparent.

CXXXVI. Hieronymo.

Quantum te Nilus inflavit, qui proficisceris contra nos educta in expeditionem Ægypto, quasi dilectissimæ Elusæ oblivio te ceperit. Et quam sunt sophisticæ literæ tuæ. Ipsius Gorgiæ fastum cernere mihi videbar; effundi enim ex terra Nilum aiebas, nisi quid verborum me fugit, et navigabilem reddere in quam olim pedem figere licuerit. Sed quid hoc ad te, qui Mercurii urbem habitas, quam neque Iuppiter Pluvius adspicit et Nilus prætercurrit, ut alio contendat? quid porro mendaciter de te prædicas pomis te vesci? nisi forte poma dicis serpentes et scorpionum multitudinem. Ab horum aliquo, ut videtur, dudum ictus et exsecratus eum, tum mensam opipare instructam conspicatus, totus in eam irruisti, valere iubens scorpioni, ac fortasse Comici illud addidisti: *ne post mortem quidem velim a te separari*. Hæc te scribere oportebat neque te exornare bonis alienis. Verum et silentii me arguis, qui nihil omnino literarum ad nos dederis. Profecto plura scribentem reperisses, neque citasses Cothocidam, qui tibi arum naturam sophistis per ludibrium tribuebat. Vale, itemque et filius et uxor. Alexandro filio ne nimiam severitatem adhibeas, neve eum præter ætatem facere cogas.

CXXXVII. Diodoro.

Postquam famosum accepi decretum, quod ad ravim usque poposceram, conticum, non quod referendæ post acceptum beneficium gratiæ fuissem immemor, nec quod Gerontii musa mihi obtigerit; solis enim hanc virtutem vobis præbuit sors. Et quis illum cum viderit, per vos non satiabit desiderium? Tanquam per imaginem fidelem ad archetypum pulchre deductus tacendo gratiam honestavi, ne forte pauciora verba facerem quam vellem. Et manebit tibi gratia in memoriam meam accuratius relata quam quæ referri solebat in acta regis Persarum, qui proditionem honorare sciebat et Pausaniam Medorum partes sequentem, etsi, vir optime, cum victoriam sectareris et ad exitum perduceres quod in animo erat, miserabilem mea causa vocem emisisti et quæ a spiritu

ἡμᾶς ἀπεκάλεις. ἐφ' οἷς ἡγανάκτησα μάλιστα, εἰ τοσοῦτον κέχηνας πρὸς τὴν ὕλην, φιλοσοφίας ὕψους ἀποπεσών, ὡς χρημάτων χάριν ἀγενῆ καὶ ταπεινὰ προσφθέγγεσθαι βήματα, καὶ μήτε τὴν ἐμὴν ἀξίαν σκοπεῖν μήτε τὸν σοφώτατον Διογένην, ὃν ἐν ψιλῇ τῇ πῆρᾳ τὸν μέγιστον πλοῦτον ὠρίζετο. ἀλλὰ γενοῦ μόλις ἐλεύθερος, σμικρόν τι χρεῖμα πρὸς τὴν ἀρετὴν τὴν οἰκουμένην ἡγούμενος.

ρλη'. Μαρκέλλω.

Τῶν παρόντων γραμμάτων οὐ θράσος αἴτιον, οὐδὲ τὸ μὴ μένειν ἐπὶ τῶν οἰκείων ὄρων εἰδέναι, ἀλλ' ἀνὴρ θεῶν τε φίλος καὶ πάσης ἀνάπλευς ἀρετῆς, ὃν οὐ πέπεικε τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑποσχέσεις ὑπερορᾶν οὐ τὸ νῦν ἐξ Αἰγύπτου μόλις ἐλθεῖν, οὐ φροντιστήριον εὐπρεπές, οὐ χειμῶν ἀπειλούμενος, οὐ πέλταχος ἐμποδῶν, οὐχ ὀδοιπορία μακρὰ, ἀρετὴν δὲ μίαν εἰδῶς τὸ πληροῦν ἐργῶ τὰς ὑποσχέσεις καὶ πρὸς ἅπαντας ὁμοίως γίνεσθαι παραπλήσιον, ὅλος δρᾷ πρὸς ἡμᾶς. ἀλλὰ καὶ θῆττον ἰέναι παρ' ἡμᾶς καταγγέλλεται, καὶ πέπεισμαι βράδιως, ἐκ τῶν πρὸς ἡμᾶς ὑποσχέσεων τὴν πείραν λαθῶν. ὑπόλοιπον τοίνυν ἡμῖν κρατεῖσθαι, καὶ πρέπον ἂν εἴη μὴ κρατεῖν ἐθέλειν ἄνδρα μηδὲν οὕτω θεϊκὸν ἡγούμενον, ὡς τὴν τοῦ παραβαίνειν ἀνάγκην ἄπερ ἐπήγγελλται. πέμπε τοίνυν τάχος τὸν ἄνδρα τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν πρὸς ἡμᾶς ἀφηγούμενον.

ρλο'. Σαθίνω.

Σὺ μὲν ὡς ἐπ' ὀνειδέει πενίαν προφέρεις ἐμοί, καὶ θηρίον ἐξωλέστατον εἶναι σοὶ τὸ χρεῖμα δοκεῖ, καί, τὸ δὴ μέγιστον, Ἴρος ἐγὼ παρὰ σοὶ καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἴσως ἐπιδέης, καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν εἴποις ἀρετῆς ὁμοῦ καὶ φιλοσοφίας ἐκπεπτωκῶς, ἐλεῶν μὲν ἄγε θαυμαζέειν ἐχρήν, μεγάλων δὲ τινων ἐστερηθῆσαι νομίζων τὸν ὑψηλὸν τε καὶ κοῦφον καὶ μὴ τῷ βάρει τῆς ὕλης πρὸς τὰ κάτω φερόμενον; εἴ γαστρὶ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν καὶ δόξαις ἀνθρώπων προσκείμενος ἐκμετῶς μὲν εἰς ἃ μὴ θέμις τὴν γλῶτταν, κυκᾶς δὲ τὰ δικαστήρια, πάρεργον δὲ σου τῆς ἀπάτης οἱ δῆμοι. πλουσίων δὲ θύρας ἀράτεις· κἄν τις ἐσιτῶν οἶδε καλῶς, ἀπέπεν ὑπὸ σοῦ θαυμαζόμενος. εὐορτὴ δὲ σου λαμπρὰ ἐσθῆς ποικίλη καὶ βάδισμα σοδαρὸν καὶ βλέμμα τῆδε ἀκαίεσε γεόμενον, καὶ πανταχοῦ σοὶ τὰ ὦτα, καθάπερ ὁ Μίδαξ, εἴ πού τι φθέγγεται γύνακον τὴν σὴν σκηνὴν ἐκπληττόμενον. ἀλλὰ μέχρι δὴ τίνος ὑπὸν μακροῦ πεδῆθεις οἷά τις Ἐνδυμίων πρὸς ἀρετὴν οὐκ ἀνίστασαι; παῦσαι λοιπὸν πρὸς τὸ σωματίον κελχνῶς καὶ κατὰ σαυτοῦ τρέφων τὸ δεσμοκτήριον, παῦσαι χρυσίον ὀνειροπολῶν καὶ ἀργύρου πλῆθος ἀεὶ φανταζόμενος καὶ πολλὰς ἀρχὰς τῇ διανοίᾳ περινοστῶν. τὰ ἔνδον οἷα μηδενὶ τῶν φίλων. ἀλλ' αὐτομόλησον πρὸς ἡμᾶς εἰ δοκεῖ, καὶ τὴν κοινὴν θεὸν τὴν πενίαν προσκύνει καὶ

meo longe abesset; nam apud ipsum iudicem vocasti me mendicum. Unde exarsi ira; tu enim ita materiæ inbias, ut e philosophiæ excelsitate deiectus vilibus humilibusque verbis divitiarum causa me insecteris, et neque dignitatem meam respicias neque sapientissimum Diogenem, qui nuda pera maximas divitias complexus est. Sed tandem in libertatem te vindica, ac persuade tibi, orbem universum cum virtute collatum perparum valere.

CXXXVIII. Marcello.

Nec protervitas in causa est, cur hæc literæ ad te dentur, nec quod nesciam meis in finibus continere, sed vir deo carus omnique virtute exornatus, qui quominus staret promissis suis non eo retardari voluit quod vix ex Ægypto rediit vel quod auditorium decorum habet vel quod hiems imminet vel quod mare obstat et longum iter, sed unam illam virtutem se exercere professus, re exsolvere promissa ita, ut omnibus se æquabilem se præbeat, totus in vos oculos convertit. Sed quam maturime ad nos quoque venturum se nuntiavit, et facile ei fidem habeo, quem ex pollicitationibus, quas tibi fecit, penitus cognoverim. Jam superest ut te ipsum in potestate habeas; quæ venerit enim non retinere velle virum, qui nihil magis reformidat quam impediri necessitatem quominus promissis satisfaciat. Itaque quam citissime eum ad nos mittas velim, ut humanitatem tuam mihi narrare possit.

CXXXIX. Sabino.

Tu mihi paupertatem exprobras et spurcissimum tibi illa animal esse videtur, et, quod summum est, Irus ego de tua sententia sum et fortasse a victu quotidiano laboro. Quid enim est quod tu non expromas, qui et virtute et philosophia excidisti, et commiseraris quæ admiratione digna sunt, quique verum sublimem et levem neque materiæ pondere terram versus ruentem magnam fecisse iacturam arbitraris? Nam ventre felicitatem metiens hominumque opinionibus deditus linguam ad fraudes locas, iudicia perturbas, simulque una populo fallacias facis. Exinde portas divitum pulsas, et si quis convivor largo pastu te sustentarit, despondet animum, admiratione tua profligatus. Atque est tibi solemnium instar vestis miris variegata coloribus et incensus fastuosus et oculi huc illuc coruscantes; et ubique aures tuæ, ut Midæ, an forte muliercula verbum tibi fecerit, habitu tuo scenico conturbata. Sed quousque tandem pariter atque Endymium longo somno vincetus iacebis, non exurgens ad virtutem? Desine tandem inhiare corpusculo tuo et carcere alendo tibi ipse insidiari, desine somnariæ aurum et fingere animo vim argenti multasque mente peragrare provincias. Mens tua cum amicorum tuorum mentibus nihil commune habet. Itaque transfugito ad nos, si tibi videtur, communemque deam paupertatem adorato et amicam agnosce; tui enim studiosior est quam

φιλοῦσαν ἐπίγνωθι· καὶ γὰρ σὲ περιεπεὶ μᾶλλον ἢ περ ἡμᾶς, καὶ φιλήσειεν ἔτι κατεπήγγελται.

ρμ'. Δωροθέω.

Ὅσον ἐλπίεις ἀπαίρων, οὐκ ἂν ἤλπισα προλαβών, εἰ μὴ τὴν πείραν ἔσχον διδάσκαλον· ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς ὄχου καταλιπών, οὐκ ἔπαυσάμην μετὰ σοῦ τῆς διανοίας περνοστών καὶ λιμένας καὶ θάλατταν διαγράφων ἐν ἑαυτῷ· καὶ « κλυθί, Ποσειδωνο γαίχοις » πολλάκις εἰπὼν ἠξίου εὐμενεῖ σοι παρέχειν τὴν θάλατταν, καὶ τοῦ πλοῦ τὰς ἡμέρας ἐπὶ τῶν δακτύλων ἐτίθουσι, καὶ οὕτως ὅλος ἐτύγχανον παρὰ σοί, ὡς καὶ καλέσαι τινὰ πειραθείς ἔλαθον πολλάκις Δωρόθεον προσειπών. καὶ ὁ μὲν ἐγέλα, ἐγὼ δὲ διαμαρτάνων ἤχθόμην. σὺ δὲ ἴσθι, ἠγνοεῖς ὅπόσον ἡμῖν ἐναπέθου φίλτρον. πολλάκις προσίοντα τινὰ πόρρωθεν θεασάμενος, σέ, μὰ τοὺς θεοὺς, ἐδόκουν δρᾶν, πρὸς τὸ τῆς διανοίας βούλημα τῶν ὀφθαλμῶν βρόδιος ἀπατωμένον. τῆς δὲ πλάνης μόλις ἀπήλλαγμαί, γράμματα δεξάμενος παρὰ σοῦ καὶ θεραπεύσας τὸν ἔρωτα.

ρμβ'. Στεφάνω.

Τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα κηρύττει μὲν ὅσα τοὺς ἀγαθοὺς γνωρίζει ἀνδρᾶς ἐπίσταται· ὡς δὲ τῶν πειραθέντων ἢ μαρτυρία, νικᾶται τοῖς ἔργοις ὁ λόγος καὶ τῶν πραγμάτων κατόπιν εἶναι δοκεῖ. τὴν δὲ περὶ ἐμὲ σπουδὴν αἰεὶ μεγίστω παραδεδωκὸς θαύματι, νῦν οὐχ ἥμισυ τοῦτο ποιῶ, ὅτεπερ ἄνδρα μοι τοσοῦτον ἔπεισεν ἐπὶ μικρότατον μήκος ἔδοξε θείναι, ὡς εἰ καὶ ψιλοῖς ἐχρήσατο γράμμασιν, οὐκ ἂν ἔσχον ἀντιλέγειν κελεύοντι. οὕτω δὲ μοι βαρὺ φορτίον ἐπέθηκεν αἰδομένω τὴν ἀφίξιν καὶ τοῦ παντὸς βίου τὴν ἀρετὴν καὶ ὅσα προλαβοῦσα κηρύττει φήμη βεβαιωθείσα τῆς πείρας, ὥστε μικροῦ δεῖν ὡς εἶχον σχήματος εἰκόμην, μὴδὲ τοῖς οἰκείοις χαίρειν εἰπών. ἀλλὰ μέ τις ἔννοια μόλις ἐπέσχεν ὀρμῶντα, λογιζόμενον τὸ μηδὲν ὑπερρᾶν πατρίδος ἐν ἧ πρώτων εἶδον τὸν ἥλιον, καὶ ὡς καλὸν τὰ πρὸς ταύτην δίκαια φυλάττειν ἢ πολλὰ κεκτῆσθαι χρισίον καὶ ξένους τοσοῦτους δι' ἐμὲ παρόντας ὑπεριδεῖν.

ρμβ'. Πέτρῳ.

Ὁ καλὸς Ἐπιφάνιος τοῖς ὑμετέροις γράμμασι πλείστην ἐπαχόμενος εὐνοίαν συνέστη μὲν οὕτως ἐμοί, σπουδὴν δὲ πᾶσαν ἐπεδείξατο λογικῆν, μὴδὲ τῶν ὅσα φέρει νεότης ἐπιδεικνύμενος, ἀλλ' ὅλον αὐτὸν τοῖς λόγοις διδούς καὶ τῆς μελέτης προσκαρτερῶν. ὁ δὲ καὶ τεκμήριον εἶναι δοκεῖ τοῦ τὴν κατηγορίαν πεπλάσθαι καὶ ψευδὲς εἶναι πού τὸ πάλαι θρυλούμενον ἀργούντων γὰρ ἐκεῖνα καὶ διανοίας ἐξ ἀλόγου σχολῆς ἐφ' ἃ μὴ δεῖ φερομένης. Ἰσοκράτει δὲ τις πειθόμενος καὶ καταναλίσκων τὴν τοῦ βίου σχολὴν εἰς τὴν

nostrī, teque in posterum se amaturam esse pollicita est.

CXLI. Dorotheo.

Nisi usu didicissem, nunquam credidissem, tantam me ex discessu tuo afflictionem accepturum. Ex quo enim relictis nobis profectus es, non desii mente tecum circumvolare, et portus et mare animo concipiens. Et, ut propitium tibi redderem æquor, sæpiuscule « audi » inquam « Neptune, qui terras cingis » et digitis computabam dies profectionis, totusque tecum versabar, ita ut vel cum appellare aliquem tentarem, invitus sæpe Dorotheum alloquerer. Ridebat ille, ego vero errorem dolebam. Tu vero scito ignorasse te quanto nos imbueris amore. Sæpe enim cum aliquem appropinquare viderem, te per deos adspicere opinabar, cum oculi ex mentis voluntate facile deciperentur. Tandem ego acceptis literis tuis atque ita persanato amore, oculorum ludibrio liberatus sum.

CXLI. Stephano.

Splendorem tuum prædicant quæcunque bonos viros nobilitare solent; sed qui usu te cognovere, verba re superari et factis cedere testantur. Ac tuum in me studium cum semper in summa mili fuisset admiratione, nunc vel maxime admirror, quod tantum virum moverit, ut itineris longinquitatem tam nullam esse mihi persuaderet, ut etiamsi nudis literis usus esset, non habuissem quod obloquerer iubenti. Verum defugienti mihi profectionem ut gravissimum onus imposuit virtutem totius vitæ suæ et omnia illa, quæ prænuntiata rumore re confirmantur, ut parum abesset, quin sine mora eius auctoritatem sequerer, ne necessariis quidem salutatis. Tandem cogitatio quædam impetum meum cohibuit. Reputabam enim, patriam, in qua in lucem editus essem, haud despicendum esse, et magis decorum esse, satisfacere meo erga eam officio quam bene nummatum esse et negligere tot iuvenes, qui mea causa in hac urbe peregrinantur.

CXLII. Petro.

Optimus Epiphanius cum magnam mihi tuam literis tuis benevolentiam attulisset, in contubernium meum admissus est, et studiosissime literas tractat, nec quidpiam eorum monstrat quæ adolescentia secum ducere solet, sed totum se literis dedit in earumque usu et exercitatione omnes suas curas defixit. Quæ res testimonio esse videtur, ficta esse quæ crimini ei dabantur, et commenticia quæ uno ore olim de eo narrabantur; nam desidis illa sunt, et animum monstrant socordiam vitio ad vitia ruentem. Contra si quis Isocratem ducem sequitur et quicquid otii datur, id in audiendâ doctrinâ

τῶν λόγων φιληκοίαν, οὐ δίδωσι συκοφαντῆν λόγον ὡς εἰκότως ἄρα κατηγορεῖ· καὶ γὰρ αὐτὸς σιγᾷ τὸν βίον ἔχει πρὸς ἀπολογία ἀρκοῦντα. γένοιτο δὲ καὶ τὸν νέον μάλλον ἐπιδιδόναι πρὸς λόγους, καὶ ἡμᾶς τῆς ἐπὶ τούτῳ μὴ διαμαρτάνειν ἐλπιδίος.

ρμγ'. Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς.

Ὁ θαυμαστός Τιμόθεος ὁ ταύτην φέρων τὴν ἐπιτολὴν τοῦ μὲν ἀλλήλοισι γράφειν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐστὶν ἀρχή, πατρός δὲ τυγχάνων ἐπεικούς καὶ λίαν ἀπράγμονος ἐν ἑαυτῷ περιφέρει τὸν φύσαντα, τὴν τῶν τρόπων εὐσέθειαν ἐπὶ τοῦ προσώπου δεικνύς· ἐρυθριᾷ γοῦν ἐτοίμως, καὶ τις αὐτὸν ἐπαινῆ, ... ἀποθλίπει μόνον θέλη. οὗτος θτου δὲ χάριν τὴν βασιλίδα πόλιν κατείληψε, καὶ δεῖται τῆς ὑμετέρας ῥοπῆς ἐν οἷς ἂν δύνησθε συμμαχίαν ἄλυπον χορηγούσης. τοῦτο δὲ ποιοῦντες ἀνδράσιν ἔσεσθε κεχαρισμένοι χρηστοῖς, οὐ μείζον οὐδὲν τοῖς τιμᾶν ἐγνωκόσι τὴν ἀρετήν.

ρμδ'. Τοῖς αὐτοῖς.

Τὸ παρὸν ὡς εἴοικεν ἔτος δεήσεις παρ' ἡμῶν διακομίσαι πυκνάς, πλὴν οὖν δικαίας καὶ πρόφασιν ἔχουσας ἐπαινουμένην, ὑπὲρ ὧν τις εὐγνώμων καὶ τὸν τρόπον Ἑλληνικὸς χάριν ἂν ἡσθέη διδοῦς ἢ παρ' ἐτέρων δεχόμενος. τοιαύτη δὲ τις τῶν παρόντων ἡ χρεία. Νεῖλος ὁ λογιώτατος θεῷ τὸν βίον ἀναθείς πόλιν μὲν οἰκεῖ μητρὸς ἐπ' αὐτῷ σαλευούσης, γῆρας ἑμοῦ θεραπεύων καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀσθένειαν, οὐδὲν δὲ ἤττον πολλῶν ἴσως ἐπ' ἐρημίας οἰκούντων ἐπ' εὐσεβείᾳ γνωρίζεται. οἰκίαν δὲ κεκτημένους ταῖον ὑψηλὸν ἐχούσης τὸν παρακείμενον, γείτονος ἀπέλαυσε πονηροῦ, ὃς θυρίδας κατὰ τῶν μὴ προσήκοντος ψιλῶ νωτερίσας τινάς, πρὸς μὲν τὸ παρὸν ὠμολόγει μηδὲν ἐμποδῶν ἔσεσθαι ταύτας οἰκοδομῆν βουλομένῳ· ὡς δὲ νῦν εἰς ἔργον ἤλθεν ὁ λόγος, κώλυμα τὰς θυρίδας προβάλλεται, ὡς περ δίκην ἀπαιτῶν ὅτι παρεῖθε καινοτομούμενος. ὁρῶν δὲ τοῖς δικαίοις πανταχόθεν ἑαυτὸν ἐξωθούμενον, παρεῖδουσι ἐαυτῷ δυναστείας ἐπινοεῖ καὶ, τὸ μέγιστον, ἀνδρὸς τοῖς δικαίοις χαίρειν ἐγνωκότος ἀεί· εἰς γὰρ τὸν πολλὸν ἐκείνον ὠθεῖται Νεστόριον, τῷ μὴ παρεῖναι τὸν ἄνδρα θαρρῶν. τοῖς γὰρ αὐτῷ προσήκουσι εἰς συμμαχίαν χρησάμενος, ὠνὴν εἰς αὐτὸν τινα πρὸς κακοῦργίαν ἐπλάσατο τὸ δίκαιον ὄνομα, καὶ πρὸς ἀδικίαν ἄλκην λαβὼν καὶ τοὺς κατ' αὐτοῦ πανταχόθεν ἐπαινοῦς διαβάλλειν πειρούμενος. ἀλλὰ ταῦτα μαθὼν δι' ὑμῶν κωλύσει ταῖς ἀπειλαῖς τὸν ἀδικοῦντα δι' ἀνδρὸς τιμῶντος τὰ δίκαια.

ρμε'. Ὀρίωνι.

Ὁ μὲν ὑμέτερος θεῖος οἰεταί τι μέγα χαριεῖσθαι τῇ παιδεύσει τῇ σῆ, εἴ γε δεῖ γράμματα κομίσαι παρ' ἐμοῦ, καὶ ταῦτα δήπου λέγων ἐπὶ τὸ γράφειν ἀνάγεται·

studio consumit, iustae criminationis ansam non praebet sycophantae; nam etsi ipse facit, vitam habet causam suam defensitantem. Vefim autem adolescens magis etiam in literas incumbat neve ego spe excidam, quam in eo collocavi.

CXLIII. Zachariae et Philippo fratribus.

Admirabilis Timotheus, qui has vobis reddit literas, causam nobis in praesenti praebet scribendi. Patre leni et placido natus imaginem in se ipso genitoris circumfert, ac pietas prorsus inest in eius vultu. Facile erubescit sive quis eum laudat sive nihil nisi infuetur. Is nescio qua de causa in regiam urbem pervenit, atque exoptat, ut sibi, si ita ferat voluntas vestra, operam molestiarum propulsatricem pro viribus praestetis. Hoc si feceritis, hominibus frugi operam vestram tribueritis; cui rei plurimum tribuunt qui virtutem colere solent.

CXLIV. Iisdem.

Præsens annus, ut videtur, crebras ad vos petitiones nostras mittet, at iustas et laudabilem habentes causam, pro quibus libentius gratiam referat quam ab aliis capiat homo æquus et Græce moratus. In praesenti vero hoc requirimus. Nilus, vir literatissimus, qui deo vitam dedicavit, urbem quidem habitat, praesidio suo matrem fulciens simulque eius senectutem et infirmitatem inde natam curans, sed non minus fortasse quam multi, qui in soli tudinem sese receperunt, ab pietatem celebratur. Qui cum domum possideat, quæ altum parietem habet contiguum, malum vicinum nactus est, qui cum præter ius fenestras quasdam in parte ista non fenestrata aperuisset, tum quidem se non impediturum esse declaraverat, quominus ille eas obstrueret; nunc vero, cum verba res secutura erat, fenestras impedimenti loco præterdit, quasi ius suum poscens quod, cum res novas moliebatur, ius violaverit. Cumque videret se undique iuris consultorum sententiis profligatum, ad potestatem confugere lubido eum cepit et, quod gravissimum est, viri, qui nunquam aliter nisi iure ac lege egit; Nestorium enim virum primarium invadit, firmatus animo, quod illum abesse scit. Nam propinquis eius adjuvantibus venalem illi iustitiæ famam affinxit, et improbitatis materiam sibi comparavit, de eiusque laudibus ubique detrudere conatur. Verum ille hæc per vos postquam didicerit, minis suis prohibebit eum qui per virum iuris observantissimum iniuriam facit.

CXLV. Orioni.

Avunculus tuus studiis tuis haud leviter se consulturum esse arbitrat, si adduxerit me, ut literas ad se darem; atque hoc scilicet declarans ipse vela epistola-

ἐγὼ δὲ τῆς μὲν εἰς ὑμᾶς εὐνοίας τὸν ἄνδρα τεθαύμακα μηδὲ τῶν σμικροτάτων φειδόμενον ἐξ ὧν οἶδεν ὑμῖν χρισθόμενος, τὴν δὲ σιωπῆν ἡγάπων ἑμαυτὸν ἐρυθριῶν καὶ σοφὸν ἔχων ἐπιστεῖλαι μηδέν. ὡς γὰρ τῷ Πλάτῳ τῷ σοφωτάτῳ δοκεῖ, οὐκ ἔστιν ἀρετὴν εἰδέναι μὴ τοῖς ἔργοις πρὸς ἀρετὴν ἐπειγόμενον· ὁ δὲ μὴ ἔστιν εἰδέναι, κἂν ἐρυθριάσκειμι περὶ τούτου φθειγόμενος καὶ ταῦτα ποιῶν, ὡς περ ἂν εἴ τις μουτικὴν μηδ' ὄναρ εἰδῶς εἶτά τις Ὀρφεὺς εἶναι λέγοι τὰ θηρία τῆ ἴβρα χειρούμενος· ἀλλ' εἰ δέοι τῶν κρουμάτων ἐφάψασθαι, γέλωις εὐθὺς ὁ κόμπος, καὶ πάντα δὴ βραδίως ἐλέγχεται. πόθεν οὖν ὁ μὴ πέφυκα παρὰ τῷ σῶ θεῷ νομίζομαι; ἔφησ τι πρὸς αὐτὸν πολλάκις νόμῳ δὴ φιλίας ἀποσεμνῶν ἑμέ, ὁ δὲ τὸν πόθον οὐ σκόπων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων εἶναι τοὺς λόγους οἴόμενος, ἀπαίτει γενέσθαι με τοιούτων οἷόν με τοῖς λόγοις ἀνέπλησας. καὶ τοῦ σοῦ ψεύδους νῦν εὐθύνας εἰσπράττω καὶ διελέγχω σου τοὺς λόγους, οὐκ ἔχων ἀρετῆς γενέσθαι διδάσκαλος. πλὴν ἐπειδὴ πρὸς σέ μοι τὰ γράμματα, δοκεῖ δὴ πάλιν θαυμάζειν, ἵνα μὴ σαυτὸν ἐλέγχῃς ψευδόμενον.

ρμς'. Διοδώρω.

Ὁβολοῖν τοῦ Εὐριπίδου βρακίων τὴν ἐμὴν οἰκίαν ἀνέπλησας, ἀδωνάρια πέμψας ἄρρυθμα, καθά σοι φίλον καλεῖν, καὶ βλαύτας ἀμούσους καὶ ἱπικράτιδας, ἐφ' αἷς ἤ κε μέγ' οἰμώζειεν ὁ στρατηγὸς Ἴπικράτης οὐδὲν τῆς Ἀττικῆς φερούσαις τεκμήριον. οὐδὲ γὰρ χάριν τινα καὶ πείναν μελίττης Ὑμηττίου παρέχονται, οὐδὲ βοῶσι τῆ θῆα τὴν Ἀττικὴν, ἐν ἣ Μαραθῶν καὶ Σαλαμῆς καὶ ἄνδρες ἐλευθερίας καὶ φρονήματος ἔραστοι οὐ μὰ Δία τῆ παρ' ὑμῖν μούση τετελεσμένοι· τὰ γὰρ ὑμέτερα — ἀλλ' εὔστομα κ εἰσθω, μὴ τι καὶ λάθω φηγεζόμενος. τὰ μὲν σὰ δῶρα τοιαῦτα, τὰ δὲ ὑμέτερα κἂν αὐτὸς ἐπαινέσεις οὕτω τῆ γαστρὶ χαριζόμενος· λίγνος γὰρ τις ὢν καὶ τὸ γαστριζέσθαι μελέτην πεποιημένος καὶ βρώμασι τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν, εἴ τί που θηράσαις ἡδύ, προτείνεις εὐθέως τὴν γλωτταν, καθάπερ τις Αἴας τὴν μεγάλην ἀσπίδα. καὶ μάρτυς ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ τὸν πλακοῦντα παρ' ἐτέρων ἀφήρπασας, ὄλον εὐθὺς παραπέμψας τῷ στόματι.

ρμζ'. Κυριακῶ.

Ὅσον οἱ παῖδες τοῖς πατράσιν ὀφείλουσι χάριτας, οὐκ ἔστιν εἰδέναι πρὸς ἀξίαν, εἰ μὴ τις καὶ αὐτὸς παίδων ὑπάρχει πατήρ· τότε γὰρ ἐξ ἧς ἔχει πρὸς τοὺς παῖδας στοργῆς εἴσεται πάντως ὅποιοι πρὸς αὐτὸν ὑπερῆξαν οἱ φύσαντες. πλὴν ὅσοι τὰς Μούσαις ἀνάκεινται, καὶ πρὸ τῆς πείρας λόγῳ τἀληθῆ διακρίνουσιν. ὅθεν σε τοιούτων περὶ τοὺς τεκόντας προσήκει γενέσθαι, οἱ τάχα τῶν ἄλλων πλέον εἰς εὐνοίαν συνεισφέρουσι. διὸ με καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν κενιήκασι, μισθὸν αἰτοῦντές σε πατρικὸν τὸ μὴ κα-

rum pandit; ego vero virum propter benevolentiam, qua te prosequitur, admiror, quippe qui neque pusilla præfermittat, ex quibus voluptatem te capturum esse persuasum habeat. Malui tamen silentium tenere, de me ipso erubescens nihilque habens quod scite scriberem. Nam, ut Platonii quidem sapientissimo videretur, haud facile virtutem aliquis perdiscat, nisi si re quoque ad virtutem contendat; erubescerem autem, si de iis loquerer, quæ sciri a me nequeunt, atque haud aliter agere mihi viderer, ac si quis, cum ne in somnis quidem musicam didicisset, Orpheum se esse prædicaret lyra bestias trahentem. Ni mirum si soni efficiendi sint, statim risum movet iactatio, omniaque fiunt manifesta. Qui igitur fit ut avunculus tuus me talem putet esse, qualem non effinxit natura? Scilicet verba nescio quæ de me fecisti, ex amicitiae lege laudibus me tollens, ille vero, nulla amoris tui habita ratione, re verba tua sit opinatus, talem iam me esse vult, qualem verbis depinxisti. Nunc te voco ad rationem mendacii reddendam, et verba tua redarguo, quippe cui non sit concessum virtutis fieri magistrum. Sed tamen, cum ad te datæ sint literæ, iterum scilicet mirari iuvat, ne ipsum te mendacii convincas.

CXLVI. Diodoro.

Panniculis Euripidis obolaribus domum meam replevisti; adonaria enim misisti numeris carentia, ut tuis verbis utar, et calceolos rusticos et iphiceratides, de quibus alta voce questurus esset Iphicerates imperator, ut quæ nullam Atticæ testimonium darent. Neque enim gratiam et famem apud Hymetticæ ostendunt, neque specie sua Atticam clamant, in qua Marathos est et Salamis et viri libertatis et elatæ mentis amantissimi, non meliora a vestra Musa initiati; nos enim vestra — at compescam linguam ne quid ex ore me invito excidat. Atque hæc quidem munera tua; nostra autem ipse laudabis, cum ita ventri deditus sis. Nam cum cuppes sis et ad ventris saburræ aspiret et cibus metiaris felicitatem, statim, sicubi ceperis irritamentum gulæ, linguam proicis ut Aias magnum clipeum. Id quod confirmatur temporis puncto, quo placentam aliis subreptam totam ori tradidisti.

CXLVII. Cyriaco.

Quantam liberi parentibus gratiam debeant, non recte intelligi potest, nisi si quis ipse sit pater liberorum; tum enim ex suo in liberos amore omnino cognosceret, quo animo in ipsum parentes fuerint. Sciunt tamen qui Misis sese dediderunt vel ratione dignoscere vera, priusquam usu cognoverint. Unde talem te in parentes gerere te oportet, qui fortasse plus benevolentiae in te congerunt quam ceteri. Quapropter me ad hanc epistolam excitarunt, hanc a te mercedem utpote parentes re-

ταισὺνναί σε τοιοῦτον ὅσον αὐτοὶ τε βούλονται καὶ θεὸς εἰς πέρας ἐνέγκοι· τότε γὰρ αὐτοῖς καὶ θάνατος βράων, ἐπισταμένοις ὅσον διάδοχον τοῦ γένους κατέλιπον.

ρμγ'. Ζαχαρίας καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς.

Ὁ ταύτην πρὸς ὑμᾶς λαθὼν τὴν ἐπιστολὴν πατὴρ ἀγαθοῦ πέφυκε τοῦ τὰ χρηστὰ τιμῶντος καὶ ἐν πᾶσι δικαίοις γνωριζομένου· εἰς ἐμοῦ δὲ φοιτήσας ὁ νέος φύσεώς τε βόμην ἐπεδείξατο καὶ προθυμίαν ἀκονοτάτην. καὶ νῦν πρὸς βασιλείως ἀνήχθη προσλαβεῖν τοὺς νόμους βουλόμενος, ὅπως προέλθῃ ῥήτωρ τὴν πολιτείαν φέρων τῷ σώματι καὶ τῇ γλώττῃ τοὺς λόγους προβεβλημένος. οὐ δὲ δίκαιον τὴν τούτου πρὸς ὑμᾶς ἀφίξιν παραδοῦναι σιγῇ, οἱ τοὺς παρ' ἐμοῦ τετελεσμένους ἴσα που καὶ παῖδας νομιζόντες καὶ εἰς τοῦτον εὐνοίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐνδείξεσθε.

ρμδ'. Εὐδαίμονι.

Τὸν λογιώτατον Ἰέριον τὸν τῆς Ἰταλῶν παρ' ἡμῖν προβεβλημένον φωνῆς καὶ τρόποις ἀγαθοῖς μάλλον ἢ παιδείᾳ κοσμούμενον οὐκ ὤήθη δεῖν τὴν πρὸς ὑμᾶς ἰόντα παραπέμψαι σιγῇ· καλὸν μὲν γὰρ ὡς παρόντων ὑμῶν ἀπολαύειν αἰεὶ, δεῦτερος δὲ φασὶ πλοῦς τοῖς ἀποῦσι διὰ γραμμάτων προσομιλεῖν. πλὴν εὐδαίμονες ὄντως οἷς διέπεις τὰ δίκαια, καθάπερ τινὸς τρίποδος τῆς σῆς ἐξηρητημένοι φωνῆς καὶ καινὸν ὄντως θέαμα τὴν Δίκην αὐτοῖς ἐπανελθοῦσαν ὄρωντες, ἣν προλαθὼν ὁ χρόνος ἡμαύρωσε. περιττὸν δὲ λέγειν ὡς εὐ ποιήσεις ἐν οἷς ὑμῶν δεῖται καὶ τὸν τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν κοιμισάμενον· ᾧ γὰρ βίος οἱ λόγοι, πῶς οὐ τιμήσει τοὺς τῶν λόγων πατέρας ἰδὼν; ἡκέτω τοίνυν ἀγγέλλων ἄπερ ἀκούειν εὐλόγηθα, ὡς νικᾷς τῇ πείρᾳ τὴν φήμην, καὶ μεῖζω δίδως ἤπερ οἱ λαμβάνοντες βούλονται.

ρνε'. Νεστορίῳ.

Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῆς τύχης γίνῃ βαρύτερος; ἢ μὲν γὰρ εἰσέτι νῦν ἀπεστέρησε, σὺ δὲ καὶ μικρῶν ἡμῖν ἐφθόνησας συλλαβῶν, μηδὲ τὸ κοινὸν δὴ τοῦτο τὰ τῶν φίλων μιμούμενος. ἀλλ' ἐγὼ μὲν σε καὶ μὴ παρόντα ποθῶ, καὶ μεμνημένος εὐφραίνομαι, καὶ νῦν καιρὸν εὐρῶν οὐκ οἶδα τιμῆσαι σιγῇ, ἥνίκα δὲ σε προσερεῖν ἐπιτήδειον· σὺ δὲ εἴ τι μὴ καὶ τοῦτο τῆς πατρίδος ἀπέλαυσας, τὸ μὴ μένειν ἐφ' οἷς δὴ σε πρῶτην ἐπαίδευσας, μάλιστα μὲν ποθοῦσιν ἐπίστασο· εἰ δὲ μὴ, μιμοῦ τὴν θέαν τοῖς γράμμασι, καὶ πείσεις ὡς τὴν ἐμὴν διδασκαλίαν τὸ τῆς χώρας οὐδαμῶς ἐνίκησε βάραθρον. οὕτως ἐπαίρομαι πρὸς ἄνδρα διδασκάλου φρονήματος ἀντεχόμενος.

petentes, ut ne turpiter aberres a via quam tibi monstrant, neve dii te ad rectum finem deducere dedignentur. Tum enim iis mors levis futura est, ubi cognoverint qualem generis successorem reliquerint.

CXLVIII. Zachariæ et Philippo fratribus.

Qui hanc ad vos perfert epistolam, patrem habet probam et honesta colentem et iustitiæ fama florentem; cum meâ disciplinæ se tradidisset adolescens, ingenii robur in eo conspicuum fuit et studium impigerimum. Et nunc ad regem profectus est, legum cognitionem insuper sibi comparaturus, ut in medium prodeat orator, civitatem corpore sustentans et orationes lingua præterdens. Non igitur decet silentio prætermittere huius ad vos profectionem, neque dubito quin, cum adhuc iuvenes a me initiatos in filiorum numero habueritis, etiam hunc non vulgari amplexuri sitis benevolentia.

CXLIX. Eudæmoni.

Disertissimus Hierius, cui docendæ apud nos latinæ linguæ munus mandatum est, quique bonitate magis quam eruditione præstat, iter facturus est per urbem vestram. Hunc non putavi tacitum transmittendum esse; pulchrum enim est familiaritate vestra uti, quasi adhuc adessetis, etiamsi sit secunda quod aiunt navigatio per literas confabulari cum absentibus. Profecto felices sunt pro quorum iure propugnans; toti ex voce tua velut ex tripode pendent, et memorabile sane spectaculum oculis capessunt, cum redire ad se videant Iustitiam, cui tenebras superiora tempora offuderant. Unde neque addere attinget, te causam eius, qui has literas ad te perfert, defensurum esse. Nam qui totus in dicendo est, quidni in honore habeat eos, qui dicendi parentes sunt? Itaque redeat ille ac nuntiet quæ audire gestimus, te scilicet re vincere famam et maiora præbere quam quæ poscunt qui accepturi sint.

CL. Nestorio.

Adhuc siles? adhuc mentem habes iniquiorem fortuna? illa enim nos ad hunc usque diem te privavit, tu vero et paucas nobis invidens syllabas, ne pervulgatum quidem illud imitatus, amicorum res communes esse. At ego te vel non præsentem desidero, et recordatus tui delector, et nunc oblata occasione silentium tenere nescio, cum scilicet te alloqui commodum est; tu, nisi eum quoque fructum ex patria perceperisti ut decederes de via, in quam te institutione mea deduxi, redi ad homines summo tui desiderio affectos; sin minus, literis vultum imitare, et demonstribas, patriæ voragine disciplinam meam minime haustam esse. Ita in virum invehor, mordicus tenens magistri insolentiam.

ρνα'. Ζωσίμω και Μακαρίω.

Οἱ περὶ τὸν σοφώτατον Βαθύλαν ἀφικόμενοι διηγήσαντό μοι προθύμως ἅπερ ἀκούειν μὲν ἠὲ γόμην, πρὶν δὲ λέγειν αὐτοὺς ἠπιστάμην· ἐξ ὧν γὰρ παρ' ἐμὲ φοιτῶντες τὴν περὶ λόγους σπουδὴν σωφροσύνην τρόπων καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς ἐκουσίησατε, δῆλον ἦν δῆπουθεν, ὡς καὶ πρὸς νόμων χάριν ἀπαίροντες μενεῖτε πάλιν αὐτοί, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον ἀναδραμεῖν γένοισθε που φιλονικότεροι. εἰ δὲ ταῦτά μοι παρασκευάζει τὴν ἔδον ἦν, τί γρῆ λέγειν (σὺν θεῷ δ' εἰρήσθω) ὅτε δικαστηρίων προβεβλημένον καὶ σώφρονι γλώττη τὴν εὐνομίαν προχέοντες τοὺς μὲν παρόντας χειροῦσθε τῇ πεῖρα, τοὺς δὲ μακρὰν ἀπόντας τῇ φήμῃ; τούτων γὰρ θρυλουμένων, μικρὸν μὲν Πολυκράτης εἰς εὐτυχίαν ἔμοι, οὐδὲν δὲ μοι δοξεῖ μετὰ τῶν πολλῶν ταλάντων ὁ Κροῖσος.

ρββ'. Ζαχαρίᾳ ἀδελφῷ.

Τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπιστολὴν οἵτινες μὲν εἰσιν ἀγνοῶν, ὅτι δὲ σὲ θαυμάζουσιν, οἰκίους ἄγαν δρίζομαι. οὗτοι γὰρ ἰδόντες ἐμὲ καὶ συγγενοῦς χαρακτηῖρος ἐλθόντες εἰς ἔννοιαν τοῦθ' ὅπερ ἦν ἐμαντεύοντο, καὶ τι πρὸς ἑαυτοὺς εἰπόντες καὶ κριτὰς ἀλλήλους πεποιημένοι τοῦ πράγματος ὡς ἀδελφὸς τοῦ φιλάτου καθέστηκα. ἐπεὶ δὲ πρὸς μίαν γνώμην ἐφέροντο, προσδραμόντες ὁμοῦ προσεῖπόν τε ἅμα καὶ εὐμενέσι ὀφθαλμοῖς ὑπεβλέποντο, καὶ σε διὰ παντὸς ἐποίησαντο θαύματος, δικαστὴν ὀρθὸν καὶ ἄρχοντα δίκαιον καὶ ὅ τι σεμνὸν ὀνομάζοντες, τῆς μὲν ἀξίας ἴσως ἐλάττωνα, δῆλοι δ' οὖν ἦσαν πλείω λέγειν ἐθέλοντες ὧν ἀπαγγέλλειν ἠδύνατο, τὴν περὶ σὲ γνώμην τῆς γλώττης ἀποφαίνοντες κρεῖττονα. ἐγὼ δὲ πολλοῖς ἐπαίνοις ἐξ αὐτῶν στεφανούμενος (οἰκεία γὰρ τὰ καθ' ὑμῶν ἐποιούμην ἐγκώμια) καὶ μισθὸν αἰτουσῖν ἐδίδουν τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν.

ργγ'. Ὀρίωνι.

Οὐκ ἂν ὄμην παρ' ὑμῶν τοιαύτην ὑποστῆναι γραφὴν οὐδὲ σιωπῆς ὑπάρχειν ὑπεύθυνος ἀγνοουμένους ὅποι δὴ γῆς ἢ θαλάττης ἀφίκοντο· ἀλλ' ὡς εἶοικε τὸ μέλλον ἐγκλημα φεύγων εἴλου κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ περὶ εὐθύνας ὑπέχειν ἔμοι. σὲ γὰρ ἔδει πρῶτον μὲν ἰδέσθαι ὡς τὴν Βηρυτίων ἀπέλιπον, ὡς πολλὴ διεμέτρησα πέλαιος, ὡς τὰς νήσους παραπλεύσας τὸν Ἑλλήσποντον εἶδον τοῖς ἐξ ἑκατέρας ἡπείρου δορυφορούμενον θαύμασι, καὶ παρελθὼν τὴν Προποντίδα πρὸς αὐτὸν ἀφίγμαι τὸν Βόσπορον. ἐνθα πόλιν εἶδον παραδῶξω θεὰ προαπαντῶσαν τοῖς καταπλέουσιν· ἐπ' αὐχένι γὰρ κειμένη τῆς γῆς τὴν Ἀσίαν ἐφορᾷ τῆς Εὐρώπης προβεβλημένην, καὶ τὸν Πόντον δρίζουσα τῇ λοιπῇ θαλάττῃ παραπέμπει τὰ θαύματα καὶ ὅσα φλυαρεῖν ἀπειροκᾶλως εἰώθασιν οἱ τάχει θεασάμενοι, τὴν ἡμετέραν ἀκοὴν καταπλήττοντες. εἰ τὰ ταῦτα γράψαντος ἐσιγήσαμεν,

EPISTOLOGR.

CLI. Zosimo et Macario.

Doctissimus Babylos cum huc venisset, libenter mihi narravit quæ scire cupiebam, sed quæ noveram priusquam referret; nam cum scholam meam frequentabatis, eloquentiæ studium constantia ceterisque virtutibus ita exornastis, ut non dubitarem, quin futurum esset, ut iurisprudentiæ causa hinc profecti, iidem semper maneretis et contento cursu ad altiora evolaretis. Quod si hæc nos gaudio implet, quæ tandem iactabimus (pace deum dixerim), cum iudiciali causa proposita prudenter iustitiam profundatis verbisque vestris trahatis homines præsentem, fama absentes eosque remotissimos? Hæc cum omnium ore celebrentur, Polycratem, hominem felicissimum, indignum esse arbitror qui mecum comparatur, et nauci facio thesaurus Cræsi.

CLII. Zachariæ fratri.

Qui hanc epistolam ferunt, qui sint nescio; quia vero te admirantur, necessarios declaro. Hi enim ubi me viderunt et in congeneris characteris suspicionem venerunt, id quod erat coniecerunt, et cum nonnulla inter se verba fecissent seque invicem iudices de ea re constituissent, frater hominis omnium mihi carissimi evasi. Et cum ad unum omnes consentirent, accurrentes me allocuti sunt simulque benevolis oculis adspexerunt, te vero omnimoda admiratione affecerunt, rigidum iudicem et iustum ducem vocantes et quavis honorifica appellatione ornantes. Atque hi quidem aridiores fortasse pro meritis tuis erant; patebat autem eos plura dicere velle quam efferre poterant, suam de te opinionem verbis superiorem esse indicantes. Ego vero eximia laudum quasi corolla redimitus (mihi enim summi encomia, quibus te celebrabant) mercedem insuper dedi petentibus præsentem epistolam.

CLIII. Orioni.

Non putaram tede tali re mecum expostulaturum meque silentii reum citaturum esse, cum prorsus ignoretur, in quem angulum terræ vel maris abieris; sed, ut videtur, futuram criminationem extimescens accusare quam tuam defendere causam præoptasti. Te enim primum nuntiari oportebat, Berytiorum urbem te reliquisse, mare magnum emensum esse, præternavigasse insulas et Hellespontum vidisse utriusque continentis miraculis stipatum, denique relicta Propontide in ipsum Bosporum devenisse. Ibi urbem vidisti insolitum navigantibus adspectum præbentem; etenim in peninsula sita imminet Asiæ exadversum iacente, terminansque Pontum reliquis maribus transmittit illarum regionum miracula et quicquid alucinari solent qui ista loca oculis usurparunt, aures nostras sermunculis suis verberantes. Quod si his a te

τότ' ἂν εἰκότως ὑπεκείμεθα τοῖς ἐγκλήμασι· νυνὶ δὲ σιωπήσας καὶ τὸν τῶν πλεόντων νόμον ὑπεριδὼν, ἐξ ἑμοῦ τῆς τέχνης ἀρχῆ, δικανικῶς τὴν γλῶτταν κινῶν· πλὴν ἐπίστελλε μόνον, κἂν ἐγκλήματα γραφῆς ὑποίσωμεν.

ρϋδ. Ἰωάννη.

Σοφὸς ἦν ὄντως ὁ ταῦτα δῆπου φβεγζάμενος, ὡς ἄρα τὸν σοφόν, κἂν ἐκ ἄς ναίη χθονός, κἂν μή· ποτ' ὄσσοις εἰσίδω, κρίνω φίλον. τοιοῦτόν τι με πάθος, ὃ λῶστε, κατελίφηε τὴν μὲν θέαν ἀγνοοῦντα τὴν σὴν, τῷ δὲ πόθῳ δεινῶς κατεγόμενον. ἀλλ' εὐγε τῆς φήμης, δι' ἣν καὶ τὰ διεστῶτα συνάπτεται καὶ τὰ πόρρω που παρεῖναι δοκεῖ. ταύτη γὰρ ὑμᾶς πολλὰκις ἰδὼν καὶ τῆς περὶ τὰ κρείττω μακαρίας σπουδῆς γυμνῆ τῇ διανοίᾳ περιχυθεὶς καὶ ἀσωμάτῳ συναπτόμενος ἔρωτι, οὐδέν τι λίαν σωματικῶν προσδέομαι γνωρισμάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου πεμφθεῖσαν λαθὼν αὐτοῦς ὑμᾶς ἔχειν ἐδόκουν· τὸ γὰρ τῶν λόγων ἦθος καὶ τὸ δεινὸν κρίνειν τὸ μὴ τὰ θεῖα ποιεῖσθαι τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας τεκμήριον τὴν προλαβοῦσαν οὐκ ἤλεγε φήμην, ἀλλ' ἔδειξε τοιοῦτον ὅποιον ἰδεῖν προσεδόκησα, καὶ ταῦτα δικαστηρίοις ἡμιλοῦντα νόμῳ τῆς τέχνης, κἂν πῆ μὲθρ τῶν πραγμάτων ἀνανήφειν οὕτω ἐνυάμενον. ἀλλὰ καὶ πρὸς πέρας ἔλλοις ὦν τυχεῖν προσεδόκησας. τοῦτο γὰρ τοῖς εὐ φρονούσι τέλος, ἢ πρὸς τὴν οἰκείαν ἀρχὴν ἀναχωρήσις· δεινὸν γὰρ τὸν ἐν ἡμῖν δῆμον ἀφέντας πρὸς τὸ ἐπανελθεῖν καλῶς ἐξ οὗ κακῶς ἀπερρεύσαμεν.

ρνε'. Σοσιανῶ.

Ὁ θεοσεβέστατος ὁ δεῖνα ἀφίκετο πρὸς ἡμᾶς πλείστα μὲν ἐξ ἀδελφοῦ πονηροτάτου παθῶν, δίχην δὲ μετρίαν ἠγούμενος εἰ τυχεῖν δυνηθεῖ μόλις ὦν ἀπεστέρηται. ὅθεν δι' ἑμοῦ πρὸς τὴν ὑμετέραν καταφεύγει βροπὴν καὶ συστήσει δυναμένην τῷ δικαστῇ καὶ τοὺς μέγα δυναμένους πρὸς συμμαχίαν αὐτῷ παρασχέιν καὶ τὰς ἐκ τοῦ δικαστηρίου περικόψαι δαπάνας· μόλις γὰρ ἐξ ἐράνων ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἰδίαν τροφήν. ἀλλὰ καὶ σύντομον αὐτῷ τὴν ψῆφον ἐνεχθῆναι παρασκευάσατε· ἀπλᾶ γὰρ αἰτεῖ, τὸν ἀντίδικον ὄρω διαλύσαι τὰ περὶ τῶν ἐπαγομένων ἐγκλήματα. πρὸς ταύτην τὴν πολλὴν ἡμῶν σπουδὴν καὶ χαριστάτην γλῶσσαν καὶ βέουσαν ἐπὶ δικαίους ἀνωλύτω φορᾶ πρὸς συμμαχίαν ἱκανὴν ἀντ' ἐράνου τινὸς εἰσενέγκατε, θεῶ τε φίλην καὶ τοῖς αἰτούσι κεχαρισμένην καὶ τοῖς δεομένοις ἀκούσαν.

ρνεσ'. Ἰωάννη.

Ὁ τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν ἐπαγόμενος, ἀνὴρ ὦν ἀγαθός, ἐξ ἀδικίας ἀδελφοῦ τὴν ἀπορίαν οὐδύρεται. ὅθεν καταλαμβάνει τὴν Καίσαρος, ἀνπερ ὅς τε ἦ, τὰ

acceptis silentium tenuissemus, iure reprehensione digni fuissimus; nunc vero silentio tuo cum navigantium legem violasses, a me artis initium sumis et linguam moventis caudicorum usus fallacis. Quamquam scribe modo, etiamsi literarum me reum facias.

CLIV. Ioanni.

Sapiens certe erat qui hæc dixit, Sapientem ego, etiamsi procul habilet neque unquam in conspectum meum veniat, amicum iudico. Eiusmodi quid sensi cum vultum tuum ignorarem, sed desiderio tui tenerer. Bene factum, quod fama intercedente distantia copulatur et remotissima quæque proxime abesse videntur. Hac igitur ratione cum sæpius te vidissem teque nuda mente essem amplexus propter felicem industriam, quam optimis disciplinis impendis, cumque incorporeo tecum amore iunctus essem, haud ita multum corporeis notis indigeo, sed cum epistolam tuam Alexandria tramissam accepissem, ipsum te tenere mihi videbar; nam nec verborum tuorum natura neque illud, quod dum in testimonium tui in me amoris citare non prætermisisti, priorem famam confutavit, immo vero te talem monstrabat, qualem exspectabam. At mirabar, quod, etsi ex artis lege negotiis forensibus implicareris multisque occupationibus quasi temulentus esses, literas tam sobrias ad nos dedisses. Sed velim ad finem perducantur quæ expetis. Nam is viris probis propositus est exitus, ut ad principium proprium ac suum redeant, utque expulsa turba, quæ hominum mentem incolit, pulchre revertantur unde male effluxerunt.

CLV. Sosiano.

Religiosissimus iste adiit nos, qui ex iniquissimo fraude plurima perpressus est et idoneam se satisfactionem accepturum putat, ubi tandem recipere potuerit bona, quibus spoliatus fuit. Unde meo beneficio ad auctoritatem tuam confugit, ut quæ et commendare eum iudici et viros potentes subsidio mittere et impensas in litem faciendas minuere possit; vix enim stipe precaria vitam sustentat. Verum etiam ut sine mora sententia dicatur curate, nam unum illud poscit, ut adversarius iureiurando dato criminationes quæ allatæ sunt singulas repellat. Tu si hunc nostrum fervorem respicias, linguam et suavissimam et, ubi iustitia agitur, libero impetu fluentem et suppetias ferentem stipis instar conferes, quippe deo caram et petentibus acceptam et indigentibus sufficientem.

CLVI. Ioanni.

Qui hanc tibi reddit epistolam, vir probus, pauperiem lamentatur, in quam fratris iniuria coniectus est. Unde Cæsaream profectus est, ut, si posset, ius suum adipisce-

προσθήκοντα κομιούμενος, ἀλλὰ συλλαβῆν καταζῶσον, τους παρ' ὑμῖν δυνατοὺς εἰς συμμαχίαν αὐτῷ παρασκευάζων ἀρκοῦσαν· μίαν γὰρ ἔχει παραμυθίας ἐλπίδα, τῆς ἐκ τῶν νόμων ἐπικουρίας τυχεῖν, ἧς πλεῖστον ἄγαν ἐστέργεται χρόνον, πονηρότατον ἔχων τὸν ἀδελφὸν καὶ καινότερας διαδόσεις ἀεὶ μηχανούμενον. ἔθεν αὐτῷ τὴν ἀπορίαν παραμυθίσασθε, τὰς τῶν δικαστηρίων θανάνας ὡς δυνατὸν περικόπτοντες.

ρνζ'. Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

Τὸν ταύτην ὑμῖν κομιζόμενον τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἄλλως μὲν ἐπόθουν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὅτιπερ ὑμῶν ἐπ' ἀγαθοῖς ἀεὶ μεμνημένος τέλος καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς ἔμοι γέγονεν αἴτιος, δεῖνόν εἶναι φάσκων εἰ τῶν ἐξ ἔμοι γραμμάτων ἔρημος ὑμῖν ἐπιφαινοίτο. σὺ δὲ γοῦν μίαν ἡμῖν ἀντεπίθεσ ἐπιστολὴν, καὶ λῦσον ἔτει πέμπτῳ μετὰ τῶν Πυθαγορείων τὴν σιωπῆν. ὡς ἡμεῖς καὶ Δωδώνης χαλκίειον γεγόναμεν, κινήσαι σε πρὸς λόγους βουλόμενοι.

ρνη'. Εὐαγρίῳ.

Ὡς ποθοῦντος ἄγαν οἱ λόγοι καὶ τῇ κατὰ πάντων νίκη στεφανοῦν ἐγνωκότος τὰ παιδικά. ὡς γὰρ ἐν τοῖς σοῖς γράμμασιν οὐ τοὺς νῦν μόνον ἐνίκων, ἀλλὰ καί, ὃ μὴ θέμις εἰπεῖν, καὶ Δημοσθένους ἤττητο, καὶ Θουκυδίδης εἶχε τὰ δεύτερα, καὶ ὁ γλυκὺς Ἡρόδοτος μετὰ τούτων ἐτάττετο, ὡς τοιοῦτος ᾔην ἐν τοῖς λόγοις, μειδιάσας πρὸς ἑμαυτὸν « οὐδέν » ἔφην « τῆς Ἐρωτος δυναστείας σφοδρότερον. τῆς γὰρ περὶ ἡμᾶς εὐνοίας κάτοχος ὁ φιλάτος γεγωνὸς ἠγνόησέ μου τὰ πράγματα, καὶ πάσχει τι παραπλήσιον ὡσπερ ἂν εἰ τις τὸν φοζὸν παρ' Ὀμήρῳ καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ Θεοσίτην περιτῶν Ἑλλήνων εἰς θέαν ἀπέφηνε κρείττονα καὶ αὐτοῦ τάχα τοῦ Νιρέως, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν. ἔμοι δὲ μέγιστος ἔπαινος εἰ τούτους μὴ ἠγνοηκέναι δοκοῖην, οὐς παρὰ σοὶ κριτῇ νενικήκαμεν. » ἔθεν σου θαυμάσας τὴν εὐνοίαν τοὺς λόγους ἀντίθην τοῖς Ἐρωσι, τοὺς ἀμρὶ τὸν Παιανιέα παραιτησάμενος εἰ πόθος ἀνθρώπου ἀναπέθειε λέγειν ὅποσα καὶ λέγειν ἐθέλωσι, καὶ μάλιστα δὴ τούτους ὅποσοι λόγων ἐναθρύνονται βῶμη. ἀλλὰ πρὸς εὐχὴν καὶ ταύτην μετρίαν τραπήσομαι, « εὐτυχοῖς » λέγων « ἴω φίλτατε, καὶ νικῶης τοῖς νόμοις ὅποσα τοῖς λόγοις νενικήκας.

ρνηβ'. Νεῖλῳ.

Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ μέγала ποιεῖν καὶ γλώτταν ἀμαχῶν ἐν οἷς ἐθέλεις ἐνδείκνυσθαι τοσοῦτους γὰρ ἐπαινοὺς ἀνέπλασας κατ' ἐμοῦ, καὶ οὕτως εὐκόλως ἀπήγγειλας ὡς οὐκ ἂν τις εἶπε βραδίως ἐξ ἀληθείας δρμώμενος. καὶ μοι δοκεῖς τοσαύτην χυθῆναι τῇ γλώττῃ, δεῖξαι τάχα βουληθείς οἷος ὑπάρχων ἐλάνθανες.

retur. Itaque optulari ei ne dedigneris, homines apud vos potentes ad idoneum auxilium evocans; nam hanc unam spem solatii habet, ut ex lege auxilium inveniat, quo diu privatus est, cum pravissimum habeat fratrem, deverticula nova quovis tempore invenientem. Itaque sublevate eius statum, impensas in litem faciendas quantum in vobis est minuentes.

CLVII. Philippo fratri.

Qui hanc ad vos perfert epistolam vel aliis de causis mihi carus est, maxime autem, quod cum semper vestri meminisset ob beneficia in se collata, tandem auctor mihi extitit, ut literas ad te darem; dicebat enim, male secum agi, si sibi vacuo literarum mearum in conspectum tuum veniendum esset. Tu unam saltem nobis rescribe epistolam, et quinto anno silentium tuum solve una cum Pythagoreis. Nos enim Dodonæ adeo ahenum facti sumus, ut linguæ tuæ torporem solveremus.

CLVIII. Euagrío.

Nimum quantum verba tua amatorem spirant, qui amasium victoria de terrarum orbe reportata redimere constituerit; nam si literis tuis fides est, non huius solum ætatis homines superavi, sed etiam (sit venia verbo) Demosthenem et Thucydidem, horumque numero et dulcissimum Herodotus adscriptus est. Et cum talem me literæ tuæ effinxissent, subridens ita mecum locutus sum: « nihil fortius Cupidine; nam amore nostri correptus homo amicissimus res meas ignoravit, et simile quid passus est, ac si quis turbinatum istum Homericum, Thersiten dico, specie sua Græcos ipsumque fortasse Nireum, qui omnium pulcherrimus Troiam venit, superasse diceret. Ego eximia me laude ornari putem, si hos non ignorare viderer, quos te iudice vicimus. » Unde ego benevolentiam in me tuam admiratus literas tuas ad Cupidines retuli, simulque a Præaniensi veniam petii excusationis, quod amore homines ad quidvis effutiendum commoveantur, maximeque ii, qui orationis robore superbiunt. Sed ad precationem me convertam et ipsam modestam, « bene tibi eveniat » inquit « carissime, et legibus superes, quemadmodum oratione vicisti.

CLIX. Nilo.

Admirabili arte res minutæ scis magnas facere et linguam, si tibi lubeat, invictam monstrare; eximias enim laudes meas excogitasti tantaque eas levitate in vulgus extulisti, quanta vix quisquam a veritate profectus. Ac videris mihi læc fudisse eo nisi fallor consilio, ut demonstrares te latuisse nos qualis esses; fortasse enim

οἷε γὰρ ἴσως ἠγνοῆσθαι παρῶν δόσσην ἀνεθρέψω μουσαν ἐκ βητόρων δρωμένους. ἐγὼ δέ σε καὶ παρόντα καλῶς ἠπιστάμην, ἀλλ' οὐχ ὅσον ἐχρῆν ἐπῆνουν παρ' ἐμοὶ γυμναζόμενον, τοῦ μὴ τοὺς ἐπαίνους τῆν προθυμίαν ἐκλύσαντας ἀνακόψαι δρόμον ἐπὶ μείζον ἀεὶ χωροῦντα καὶ πρὸς ἀκμὴν ἐπιγόμενον. νυνὶ δέ σοι καὶ λίαν ἤσθην τοῖς γράμμασιν, οὐ τοὺς ἐπαίνους σκοποῖν (ἢ γὰρ ἀνέπτην μετέωρος τοῖς σοῖς λόγοις πανταχοῦ μεθιπτάμενος), ἀλλ' ὅτι παῖδα καλεῖν ἐκ τῶν Μουσῶν εὐτυχήκαμεν. καὶ γὰρ οὕτως ἐπὶ ψευδῇ τῆν γλῶτταν κινῶν τίς ἂν γένοιο τῆς ἀληθείας ἐπιλημμένος; ἤσθην δέ σοι καὶ σαυτὸν ἐπισκώπτοντι διότι χρημάτων ἀπλήστως ἐρῶν καὶ μέχρι τῶν ἐμῶν λόγων τῆν ἐμπορίαν ἐξέτεινας. ἀλλὰ πλήρου τῆν δεξιάν, εὐτυχέστατε, καὶ μετρίως οἶσθε τοὺς λόγους ὄνιους θεούμενος. πλὴν ὄρα μὴ καὶ δίκην ὑπόσχῃς, προσπατιηθεὶς οἰκοθεν, ὅτι μου παῖδας ἀπρεπεῖς δημοσιεύειν ἐτόλμησας.

ρξ'. Κληδονίῳ.

CLX. Cledonio.

ρξα'. Ζαχαρίᾳ ἀδελφῷ.

CLXI. Zachariæ fratri.

Τὰ κατὰ τὸν ἀριστον τόνδε βουλόμενος ὑμῖν διηγῆσασθαι δέδοικα μὴ μάτην ἐνοχλεῖν δόξω, παρ' εἰδόσι τοὺς λόγους ποιούμενος. ἴστε γὰρ οἷος μὲν αὐτὸς καθέστηκεν, ὅς τὸν ὅλον βίον ἀναθείς τῷ θεῷ, πᾶσιν ἀπεχθάνεται τοῖς ἀνθρωπίνοις, ἔχεται δὲ τῆς ἀνωθεν ἐλπίδος, καὶ διὰ τοῦτο πρόκειται τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις, καὶ πρὸς τὸ παθεῖν ἐστὶν ἐπιτήδειος. ἴστε δὲ καὶ τόνδε (ἀδελφὸν γὰρ τοῦτον προσαγορεύειν αἰσχύνομαι) ὡς μίαν ἀρετὴν ἠγείται τὸ πᾶσαν ἐκπληρῶσαι κακίαν, παριδὼν ἀδελφὸν τοσοῦτον χρόνον οὕτως τῷ λιμῷ πιεζόμενον, οὐκ οἰκοθεν χορηγήσειν μέλλων δ' παρ' ἀνδρός εὖ φρονούντος ἔδει γενέσθαι, εἰ καὶ πρὸς τοῦτο καιρὸς ἐκάλει. νῦν δὲ οὐ τὸδ' ἐστὶν ἔγκλημα, διότι τὸ πρέπον τοῖς ἄγαν σωφρονουσι παρέλιπεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μὴ προσηκόντων γενόμενος ἐραστής ἀφήρηται ταῦτα, καὶ λοιδορεῖται τούτῳ πυκνῶς, πληγὰς τε πολλαῖς ἐπέτεινε. καὶ νόμον τῆν αὐτοῦ γνώμην ἠγούμενος, ἴσως τῆν φύσιν ἐμέμψατο, ὅτι πλέον οὐδὲν εἰς πονηρίαν ἐξέῤυεν. θθεν σὺ μέχρι τούτων ἔστησε τῆν κακίαν, μάλλον δὲ προοίμια ταῦτα τῶν μελλόντων κακῶν. τῆν γὰρ ἑαυτοῦ μητέρα γραῦν ἤδη τυγχάνουσαν, ὅτε τῆς παιδοτροφίας ἤλπισε κομισασθαι τοὺς καρπούς γυνῆ καὶ διὰ τῆν ἠλικίαν καὶ διὰ τὸ γένος καὶ παρὰ τοῖς μῆδεν προσήκουσιν αἰδοῦς ἀπολαύουσα, ταύτην πολλαῖς μὲν εἶπε κακῶς, πολλαῖς δὲ καὶ χεῖρας ἀνέτεινε κατὰ τῆς τεκούσης, ὡς Ζεῦ, οὐ φύσιν οὐ χρόνον οὐ πολλὰν ἐλευνὴν οὐ τὸ τῆς μητρὸς αἰδεσθεὶς φιλόανθρωπον ὄνομα, ἀλλ' ἤδη καὶ βιαίως ἀνατρέψας εἰς γῆν κατέβαλε, καὶ λὰς κατ' αὐτῆς ἐνήλατο, βίωσης οἶον εἰκὸς καὶ παῖδα καλούσης καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν εἶποι μήτηρ, μετ' ὠδίνας καὶ τροφὰς καὶ τὰς κλάς ἐκείνας

putas ignorasse nos, quantam, cum nobiscum esses, excoleres musam rhetoricam. Ego vero vel præsentem te qualis esses probe noveram, sed tamen, dum domi meæ linguam exercebas, minus quam oportebat laudabam, ne laudes restincto ardore retunderent impetum ad altiora semper surgentem et ad fastigium eloquentiæ contendentem. Nunc vel maxime literis tuis lætatus sum, non quod laudes respicerem (certe vi verborum tuorum actus sublime evolavi omnesque plagas ætherias emensus sum) sed quod de filio ex Musis procreato prædicare licebat. Nam si ita mendacem linguam agitas, qualis evasurus es si ad veritatem te totum applicueris? Libenter etiam ex literis tuis cognovi, te ipsum te exagitare, quod impensa pecuniâ cupiditate incensus orationes adeo meas quæstui tibi esse velis. Quod si dextram tuam, fortunatissime homo, impleveris, modice seram orationes meas venales habitas. Vide tamen, ne pœnas subeas tibi que ipsi ceterabantur facultatis, quod filias meas deformitate insignes prostare iusseris.

Narraturus tibi de viro optimo vereor ne frustra aures tuas onerem, cum perscribam ad hominem eius rei non ignarum; scis enim qualis ille sit, qui, cum totam vitam deo dicavisset, inimicitias cum rebus humanis suscepit, spem suam in deo defixit, ac propterea proximi cuiusque iniuriis expositus et ad mala perpetiunda quasi factus est. Verum nec illud ignoras, istum (nam fratrem vocare pudet) non aliam nosse virtutem nisi ut pravam ipsius expleat cupidinem, quippe qui per tantum temporis spatium fratrem fame premi siverit, nec de sua penu ei victum necessarium concedere voluerit, id quod ab homine honesto, si occasio tulisset, fieri debebat. Quanquam nunc non de hac criminatione agitur, neglexisse istum quæ honestos homines deceant, sed de eo, quod alienarum rerum cupidine incensus, has ei eripuit et continuum eum concivis vexavit adeoque crebris verberibus insectatus est. Et cum arbitrium suum legem esse voluerit, fortasse naturam suam vituperavit, quod non alias contumelias invenisset. Unde non in his acquievit homo malitiosus, verum futuris flagitiis non nisi prælusit. Nam matrem vetulam, quæ se educationis mercedem percepturam esse sperabat, mulier quam et propter ætatem et genus veneratione prosequuntur vel qui nullum cum ea commercium habent, hanc igitur sæpe concivatus est, sæpe etiam, proh Iuppiter, generitrici manus iutulit, nihil naturam, nihil senectutem, nihil canos miscrandos, nihil maternum nomen, quod humanitatis quasi signum est, reveritus, verum vi eversam humi prostravit et pede percussit clamantem et filium appellentem. Vel quas non fuderit voces mater, post puerperæ dolores et educationem et pulchram illam spem tales iniurias a filio

ἐλπίδας τοιαῦτα παρὰ τοῦ παιδὸς ἀνεχομένη κακὰ ; τελευταῖον δὲ καὶ τῆς οἰκίας ταύτην ἀπῆλασεν ἄπορον γυμνὴν τῶν ἀναγκαίων ἐστερημένην, ἐν ἴσως τοῦτο χαρισάμενος, ὅτι τοῦ συνείναι ταύτην ἀπῆλλαξε. καὶ νῦν οὗτος μὲν ἐντροπῆ τοῖς τούτων κακοῖς, γυνὴ δὲ γραῦς καὶ τὰ πρῶτα φέρουσα τῆς παρ' ἡμῖν εὐγενείας, ἐν ταῖς χειρὶ τὰς ἐλπίδας ἔχει τοῦ βίου. τῷ δὲ χρηστῷ τῷδε καὶ τὸ ταύτης πάθος ἄλλη παρέστη συμφορὰ, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν τροφὴν ἀπορούμενος ὑπεδέξατο ταύτην, ἐπιτείνουσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἔνδεικν, ὅμως δ' ἀναγκαῖον χρέος ἐκτίνει τῇ φύσει. καὶ νῦν σύνεισιν ἀλλήλοις μίαν ἔχοντες παραμυθίαν ὅτι μὴ πλείω πεπόνθασιν, ἣ δὲ μήτηρ οἶα δὴ γυνὴ καὶ τοιαῦτα παθοῦσα, ἓνα βίον ἔχει το μεμνησθαι τῶν ἐσυχῆς κακῶν καὶ δακρύειν ἐπὶ τῇ μνήμῃ καὶ τὴν θηλὴν ὑποδεικνύειν τῇ Δίῃ, οἶα πέπονθε διηγουμένη. ταῦτα τοίνυν εἰς νοῦν λαθὼν καὶ μηδὲν ἡμᾶς προστιθέναί ταις ἀληθείαις νομίσας ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον μόνον δεικνύναί τῆς αὐτοῦ πονηρίας διὰ τὸν τῆς ἐπιστολῆς καιρὸν, μέτρησόν σου τὴν σπουδὴν πρὸς τὴν ἐκείνου κακίαν, καὶ γενοῦ τοιοῦτος οἷόν σε θεὸς ἀπαιτεῖ καὶ φίλας νόμος καὶ ἡ τῶν ἀδικουμένων ἐλπίς.

ρββ'. Δωροθέω.

Πάλιν εὐσεβείας καιρὸς καὶ πάλιν πρὸς τὴν υμετέραν σφίαν ὁ δρόμος. ἀνὴρ γάρ τις τῶν ἐσυχῆς ἀναθέντων θεῶν καὶ ἐκ φιλοσοφίας γνωριζομένων ἐξ ἀδίκου συκοφαντίας ὡς εἶπτε τῷ τοῦ δικαστοῦ θυμῷ περιπέπτωκεν ὡς δεξιὰν ἀντάρας πολεμίας κατὰ τῶν ἐξυηρητουμένων τοῖς νόμοις. οἱ δὲ ταῦτα μηνύσαντες τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ὡς φασιν ἀδικήματα κατὰ τούτου μετέστησαν. καὶ πλήρης ὁ δικάζων θυμοῦ, καὶ πρὸς ἑαυτὸν καλεῖ, καὶ πρὸς τιμωρίαν ἐπείγεται, καὶ πάρεστι καιρὸς εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν φιλανθρωπίαν ζητῶν. φάνηθι δὴ καὶ φθέγγαι τι τῶν σιν, καὶ τῆς ὀργῆς παραλύσεις τὸν δικαστήν. εἰ γάρ τι καὶ πέπρακται δεινόν, ὅπερ οὐδὲ γέγονεν, εἰς συγγνώμην τρέψον τὸν ψηφίζομενον, εἰ μηδὲν ἄλλο, τὸ περικείμενον αὐτῷ σχῆμα τιμήσαντα. φάνηθι μετὰ πολλῶν, οἳ πρὸς αἰτήσιν τυγχάνουσιν εὐπρεπεῖς, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τῶν ἄλλων, ὅπως οἰκεῖόν τι δόξης συνεισφέρειν. ἀλλ' οὐν αὐτὸς πάντων ἀναδέξῃ τὸν ἔπαινον ὡς καὶ πρῶτος καὶ λίαν αἰτήσας καὶ τῆς καλῆς φιλανθρωπίας γεγονῶς τοῖς ἄλλοις παράδειγμα.

ρβγ'. Σιλανῶ.

. . . . παρῆν ἀντὶ σωφροσύνης ἀσέλγεια, ἀντὶ πασάδος θρηνηοί, ἀντὶ νομίμου πειθοῦς βία καὶ ξίφος αἰρόμενον. εἰ μὲν οὖν τῶν ἐπὶ πλοῦτος τις ἦ καὶ δυναστεία ** ἐτύγγανεν ὁ ταῦτα τολμῶν, δεινὸν μὲν καὶ τότε (πῶς γὰρ οὐ δεινὸν ἐν πολιτείᾳ καὶ νόμοις αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἀργόντων, ὧ Ζεῦ), ἦν δ' ἄν τις ὁμοῦ παραμυθία τῷ πράγματι. νυνὶ δὲ τῶν συμφορῶν ἐστὶ τὸ

perpessa? Ad extremum eam etiam domo eiecit auxilli inopem, nudam, necessario vitæ usu privatam, etsi illud unum fortasse ei gratificatus est, quod iam parietis communionem dissolverat. Ac nunc iste quasi heluatur utriusque infortunio, mulier autem vetula, cui, si genus nobile respicias, primas fortasse inter nostrates deferas, spem victus quærendi in manibus repositam habet; alter autem illi, homini probo, matris calamitas malam fortunam adauxit; nam recepit ille eam, etiamsi ipse de sua sustentatione sollicitus esset illiusque consortio altius etiam in pauperiem inferretur, atque ita debitum naturæ reddidit. Iamque illi una vivunt hoc uno solatio usi, quod non plus iniuriarum passi sint; mater autem, utpote mulier taliaque perpessa, die noctuque malorum suorum memoriam servat iisque illacrimat, et mamma ostendit Iustitiæ, qualia passa sit enarrans. Quod si hæc mente agitaveris et nihil nos veritati adiecisse sed summam tantum eius malitiæ monstrasse per epistolæ occasionem tibi persuaseris, ardorem tuum illius pravitate iactieris et talem te præstabis, qualem te vult esse deus et lex amicitia et spes afflictorum.

CLXII. Dorotheo.

Iterum pietatis tempus est iterumque cursim sapientiam tuam petimus. Ni mirum vir ex eorum numero, qui deo se dicaverunt quosque philosophia commendat, in iusta, opinor, criminatione iræ iudicis traditus est, quippe qui vim et manus intulerit ministris legum; qui vero ista detulerunt, iniurias, ut audio, ab aliis factas in hunc, ut pessus darent, transtulerunt. Ardet ira iudicis, evocat illum, properat pœnam; adest nunc, si unquam, temporis opportunitas humanitatem expetens. Adesto igitur ei ac verba fac nonnulla propria tibi ac domestica, et ab ira iudicem revocabis. Nam ut revera a recto ille declinaverit, id quod non fecit, fac iudicem a sententia sua discedere et pœnae pronuntiare remissionem, si non aliud, at vestem rei reveritum. Adesto cum multis, qui scienter precibus utuntur, immo vero vel ante ceteros, ut de penu tua aliquid in medium afferre videaris. Solus tu laudibus omnium frueris, ut qui primus et omnibus precibus oraveris ac pulchræ humanitatis ceteris fueris exemplar.

CLXIII. Silano.

.... extitit pro temperantia libido, ploratus pro toto nuptiali, pro legitima persuasionem vis gladiique vibratio. Iam si qui hæc perpetravit ex divitum numero fuisset vel potentium, pessime vel sic actum esset (quidni enim pessime, cum in civitate institutis temperata vivamus legibusque prædationis, Iuppiter, utamur, esset tamen quædam mali consolatio; at, quæ longe gravissima cala

κεφάλαιον, ὃ γὰρ ταῦτα τολμήσας οὐδ' ἔθεν ἔστι βραδύως γινώσκειται, ἡμῖν δὲ τὸ πάθος καὶ μάλα κατέστησε γνώριμον. ἀλλὰ στήσον, ὦ σοφώτατε, τοῖς πεπονθόσι τὸν θρήνον, ἀπόδος κόλποις μητρὸς θυγατέρα, ἵνα γνώσιν οἱ παρανομοῦντες ὡς ἔστι Δίκη καὶ πλημμελοῦντας μετέρχεται. δεῖξον τοῖς σωφροσύνην τιμῶσιν ὡς ἔστι νόμων ὄφελος ἄνδρες ἐν ἀρχῇ κακίας στρατηγεῖν ἐπιστάμενοι.

mitas est, ne originem quidem nefarii istius facile eruere licet, quem ipsum scelus nobis reddiderit vel maxime familiarem. Siste, vir sapientissime, fletum lacrimantium, filiam in matris sinum reverti iube. Sciant legum osores vigere Iustitiam et persequi eos qui facinora committant; demonstra hominibus modestis legum salutem esse positam in viris, qui pravitare regnante dominatum occupare sciant.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

PTOLEMÆI PHILADELPHI

EPISTOLA.

α'. Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Ἐλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ χαίρειν. Πολλῶν ἐν τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ κατοικισμένων Ἰουδαίων, οὓς αἰγμάλωτισθέντας ὑπὸ Περσῶν, ὅτ' ἐχράτουν, ὃ ἐμὸς πατὴρ ἐτίμησε, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὰ στρατιωτικὰ κατέταξεν ἐπὶ μείζοσι μισθοφορίαις, τισὶ δὲ γενομένοις ἐν Αἰγύπτῳ σὺν αὐτῷ τὰ φρούρια καὶ τὴν τούτων φυλακὴν παρέθετο, ἴσοι τοῖς Αἰγυπτίοις ὧσι φοβεροί, τὴν ἀρχὴν ἐγὼ παραλαβὼν πᾶσι μὲν φιλανθρώπως ἐχρησάμην, μάλιστα δὲ τοῖς σοῖς πολίταις, ὧν ὑπὲρ δέκα μὲν μυριάδας αἰγμάλωτων δουλευόντων ἀπέλυσα, τοῖς δεσπótαις αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμῶν λύτρα καταβαλὼν, τοὺς δὲ ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις εἰς τὸν στρατιωτικὸν κατάλογον κατέταξα, τινὰς δὲ τῶν περὶ ἡμᾶς εἶναι δυναμένων καὶ ἐπὶ τὴν τῆς αὐτῆς πίστιν ἱκανῶν ταύτης ἡξίωκα, νομίζων ἡδὺ τῷ θεῷ τῆς ὑπὲρ ἐμοῦ προνοίας ἀνάθημα τοῦτο καὶ μέγιστον ἀναθήσειν. βουλόμενος δὲ καὶ τούτοις χαρίζεσθαι καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίους, τὸν νόμον ὑμῶν ἔγνω μεθερμηνεύσαι καὶ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς ἐκ τῶν Ἑβραϊκῶν μεταγραφέντα κείσθαι ἐν τῇ ἐμῇ βιβλιοθήκῃ. καλῶς οὖν ποιήσεις ἐπιλεξιμὸς ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐξ ἀπ' ἐκάστης φυλῆς, ἡδὴ πρεσβυτέρους, οἱ καὶ διὰ τὸν χρόνον ἐμπείρους ἔχουσι τῶν νόμων καὶ δυνήσονται τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν ἀκριβῆ ποιήσασθαι· νομίζω γὰρ τούτων ἐπιτελεσθέντων μεγίστην δόξαν ἡμῖν περιγενήσεσθαι. ἀπέσταλκα δέ σοι περὶ τούτων διαλεξομένους Ἀνδρέαν τὸν ἀργισματοφύλακα καὶ Ἀρισταῖον, ἔμοι τιμητάτους· δι' ὧν καὶ ἀπαρχὰς ἀναθημάτων εἰς τὸ ἱερὸν καὶ θυσίων καὶ τῶν ἄλλων ἀπέσταλκα, τάλαντα ἀργυρίου ἑκατόν. καὶ σὺ δ' ἡμῖν ἐπιστέλλων περὶ ὧν ἂν ἐθέλης ποιήσεις κεχαρισμένα.

β'. Ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος βασιλεῖ Πτολεμαίῳ χαίρειν. Ἐρρωμένον σοῦ τε καὶ τῆς βασιλείας Ἀριστοῦ καὶ τῶν τέκνων καλῶς ἡμῖν ἔχει πάντα. τὴν δ' ἐπιστολὴν λαβόντες μεγάλως ἡσθημεν ἐπὶ τῇ προαι-

Rex Ptolemæus Eleazaro pontifici salutem. Cum multi in regno meo habitarent Iudæi, quos a Persis, dum imperium tenebant, captos meus pater honoravit et partim ad militiam maioribus stipendiis destinavit, partim videlicet iis, qui cum eo venerant in Ægyptum, castella eorumque custodiam assignavit, ut essent Ægyptiis terrori, ego principatum adeptus, cum omnes humane tractavi, tum maxime cives tuos, quorum supra centum milia captivorum in libertatem vindicavi, soluto de meis facultatibus pretio dominis eorum : ex his vero quotquot per ætatem arma ferre possent in militiam allegi, nonnullos etiam eorum qui circa nos erant, quorum et fides id mereri videbatur, in aulicos meos cooptavi, cogitans gratum deo pro eius de me cura donarium hoc et maximum a me oblatum iri. Atque ut tum his tuum omnibus toto orbe Iudæis gratum faciam, statui legem vestram interpretatione donare et ex Hebræo in Græcum tractam in mea bibliotheca reponere. Quare recte facies, si delectos viros, ex unaquaque tribu sex, iam ætate provecctos, ad me miseris, qui et per ætatem legum sint periti et eas accurate possint interpretari : sic enim existimo, his perfectis maximam nos gloria affectum iri. Misi autem collocuturos hisce de rebus tecum Audream satellitum præfectum et Aristæum, homines magnæ apud nos existimationis ; per quos etiam donariorum primitias ad templum et sacrificiorum reliquorumque misi, argenti talenta centum. Et tu, si nobis quæ voles scripseris, rem gratam feceris.

II. Eleazarus pontifex Ptolemæo regi salutem. Si et tu vales reginaque Arsinoe et liberi, nobis omnia bene se habent. Acceptis literis tuis magnam ex tua voluntate lætitiā cepimus, convocataque multitudine illas reci-

ρέσει σου, καὶ συναθροίσαντες τὸ πλῆθος ἀνέγνωμεν αὐτήν, ἐμφανίζοντες αὐτῷ ἢν ἔχεις πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν. ἐπεδείξαμεν δ' αὐτῷ καὶ τὰς φιάλας ἅς ἐπεμψας χρυσᾶς εἴκοσι καὶ ἀργυρᾶς τριάκοντα καὶ κρατῆρας πέντε καὶ τράπεζαν εἰς ἀνάθεσιν, ἃ τε εἰς θυσίαν καὶ εἰς ἐπισκευὴν ὧν ἂν δέηται τὸ ἱερόν, τά- λαντα ἑκατόν, ἅπερ ἐκόμισαν Ἀνδρέας καὶ Ἀρισταῖος οἱ τιμιώτατοί σου τῶν φίλων, ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ παι- δεῖα διαφέροντες καὶ τῆς σῆς ἀρετῆς ἄξιοι. ἴσθι δ' ἡμᾶς τό σοι συμφέρον, κὰν ἦ τι παρὰ φύσιν, ὑπομε- νοῦντας· ἀμείβεσθαι γὰρ ἡμᾶς δεῖ τὰς σὰς εὐεργεσίας, πολυμερῶς εἰς τοὺς ἡμετέρους πολίτας κατατεθείσας. εὐθύς οὖν ὑπερσοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς σου καὶ τῶν τέκνων καὶ φίλων προσηγάγομεν θυσίας, καὶ τὸ πλῆθος εὐχὰς ἐποίησατο γενέσθαι σοι τὰ κατὰ νοῦν καὶ φυλαχθῆναί σου τὴν βασιλείαν ἐν εἰρήνῃ, τὴν τε τοῦ νόμου μετα- γραφὴν ἐπὶ συμφέροντι τῷ σοῦ λαθεῖν ὁ προαιρῆ τέλος. ἐπελεξάμεν δὲ καὶ πρεσβυτέρους ἄνδρας ἕξ ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης, οὓς πεπόμφαμεν ἔχοντας τὸν νόμον. ἔσται δὲ τῆς σῆς εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης τὸ μεταγραφέντα τὸν νόμον εἰς ἡμᾶς ἀποπέμψαι μετὰ ἀσφαλείας τῶν κομιζόντων. ἔρρωσο.

lavimus, palam eis facientes tuam erga deum pietatem. Phialas etiam abs te missas protulimus, aureas viginti ac triginta argenteas, crateras item quinque, et mensam consecratis muneribus excepiendis addictam, ut et sacrificiis faciendis ac ceteris omnibus, quibus opus templo fuerit, comparaudis, centum talenta, quæ Andreas et Aristæus, ex amicis tuis honoratissimi, viri honesti bonique ac doctrina præstantes, tuaque virtute digni, attulerunt. Scire autem te velimus nos tibi in commodum tuum gratificatos, etiamsi quid præter ingenium nostrum facere oporteat : nam tuis beneficiis in cives nostros multifariam collatis paria referre debemus. Quare hostias confestim et tua et sororis et liberorum amicorumque causa immolavimus, et votis deo nuncupatis ab eo populus flagitavit ut omnia tibi ex animo cedant, regnumque tuum in pacis tranquillitate conservetur, tibi que bene vortat legis interpretatio, et felicem quem optas sortiatur exitum. Delegi etiam seniores ex unaquaque tribu sex, quos ad te una cum lege misimus. Tuæ autem erit pietatis ac iustitiæ curare ut lex, absoluta eius interpretatione, ad nos remittatur, salvis etiam istis qui eam ad te apportarunt. Vale.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PYTHAGORÆ ET PYTHAGOREORUM

EPISTOLÆ.

α'. Πυθαγόρας Ἀναξιμένει.

Καὶ σύ, ὦ λῶστε, εἰ μηδὲν ἀμείνων ἤς Πυθαγόρῳ γενεήν τε καὶ κλέος, μεταναστὰς ἂν οἴγρο ἐκ Μιλήτου· νῦν δὲ κατερύκει σε ἡ πατρόθεν εὐκλεία, καὶ ἐμὲ δὲ ἂν κατεύρουκεν Ἀναξιμένει ἐοικότα. εἰ δὲ ὑμεῖς οἱ ὄνηστοὶ τὰς πόλεις ἐκλείψετε, ἀπὸ μὲν αὐτέων ὁ κόσμος ἀφρηθήσεται, ἐπικινδυνότερα δ' αὐτῆσι τὰ ἐκ Μήδων. οὔτε δὲ αἰεὶ καλὸν αἰθερολογεῖν, μελεδωνόν τε εἶναι τῇ πατρίδι κάλλιον. καὶ ἐγὼ δὲ οὐ πάντα περὶ τοὺς ἑμευαυτοῦ μύθους, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμοις, οὓς διαφέρουσι εἰς ἀλλήλους Ἴταλιῶται.

β'. Πυθαγόρας Ἱέρωνι.

Ἀσφαλὴς ὁ ἐμὸς βίος καὶ ἡσύχιος, ὁ δὲ σὸς κατ' οὐδὲν ἐμοὶ προσπελάζει. μέτριος ἀνὴρ καὶ λιποδεὴς Σικελικῆς τραπέζης οὐδὲν προσδεῖται. πάντ' ἔχει Πυθαγόρας ἱκανὰ τὰ καθ' ἡμέραν, οἷ ἂν ἔλθῃ· θεραπεία δὲ δυνάστου βαρῦ καὶ ἐπαχθὲς τῶ μη εἰθισμένῳ. μέγα καὶ ἀσφαλὲς αὐτάρχεια· οὔτε γὰρ ἔχει τὸν φρονήσοντα οὔτε τὸν ἐπιβουλεύοντα. διὸ καὶ δοκεῖ εἶναι ἐγγυτάτω θεοῦ ἢ διαγωγῆ. διάθεσις ἀγαθὴ οὐ γεννᾶται ὑπὸ ἀφροδισίων οὐδὲ ὑπὸ ἐδεσμάτων, ἀλλ' ὑπὸ ἐνδείας ἀγούσης πρὸς ἀνδρὸς ἀρετῆν· ἡδοναὶ δὲ ποικίλαι καὶ ἀκρατεῖς δουλοῦνται ψυχὰς ἀσθενῶν ἀνθρώπων, πολὺ δὲ μάλιστα ὧν σὺ ἀπολαύεις. διὸ καὶ ἐπιδούς σευ τὸν εἰς τὰ τοιαῦτα αἰωρῆ καὶ οὐ δύνασαι σῶζεσθαι· λόγος γὰρ ὁ παρὰ σοῦ οὐκ ἐναντιοῦται τοῖς ἀσυμφόροις. μὴ οὖν κάλει Πυθαγόραν συμβιῶσοντά σοι· οὐδὲ γὰρ ἱατροὶ αἰροῦνται τοῖς νοσοῦσι συγχαμένειν.

γ'. Λύσις Ἱππάρχῳ.

Μετὰ τὸ Πυθαγόραν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι οὐδέποκα διασκεδασθήσεσθαι τὸ τῶν ἑμιλητῶν ἄθροισμα ἐς τὸν ἑμαυτοῦ θυμὸν ἐβαλῶμαι· ἐπεὶ δὲ παρ' ἐλπίδας ὡσπερ ἀπὸ ναὸς φορτίδος ἐν ἐρήμῳ πελάγει λυθείσας

I. Pythagoras Anaximeni.

Tu quoque, vir optime, si genere et gloria Pythagora nihil præstantior esses, Miletu relicta alio migrasses, nunc vero definet te paterna gloria, quæ et me detineret, si similis essem Anaximeni. Quod si vos viri virtute excellentissimi civitates deseretis, suo illæ quidem ornatu privabuntur, Medique eis infestius instabunt. Nec vero semper convenit cælestia rimari, præstat etiã ad patriam convertere cogitationes. Neque ego semper disputationibus meis vacuo, verum bellis etiam componendis, quibus inter se conflictantur Itali.

II. Pythagoras Hieroni.

Vita mea tuta et quieta est, tua vero nulla in parte mihi convenit. Modestus vir et pauper Sicula mensa nihil indiget. Pythagoras, quocumque venerit, omnia habet ad vitam quotidie necessaria. Principem vero colere ei, qui non aduerit, grave et molestum est. Magnum quid atque tutum animus sibi sufficiens: neque enim qui invadeat habet, neque qui struat insidias, quare hæc vita videtur a deo proximè abesse. Bona animi affectio neque veneris ex rebus, neque ciborum ex lautitiis nascitur, verum ex indigentia, quæ ad viri virtutem ducit, variæ autem intemperantesque voluptates infirmorum hominum animos et servitutem redigunt, atque multo maximè eæ, quibus tui frueris. Quare quum te eiusmodi rebus dederis, præceps volveris, nec potes servari: namque oratio tua eis, quæ damnosa sunt, ipsa non adversatur. Atque noli Pythagoram vocare vitæ tibi socium: nam neque medici decumbere volunt una cum ægrotantibus.

III. Lysis Hipparcho.

Post Pythagoræ ex hominibus discessum fore ut auditorum cætus dispergeretur nunquam in animum indueram. Sed quoniam præter spem, quasi e magna navi oneraria in deserto mari soluta alius alio delati discessi-

ἄλλος ἄλλοσε φερρέμενοι διεσπάρημες, ὅσον καὶ μεμῶσθαι τῶν τήνω θείων καὶ σεπτῶν παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ποιῆσθαι τὰ σοφίας ἀγαθὰ τοῖς μηδ' ὄναρ τὰν ψυχὰν κεκαθαυμένοις. οὐ γὰρ θέμις δρέγεν τοῖς ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσοῦτων ἀγῶνων ποριθέντα, οὐδὲ μὴν βεβήλοις τὰ ταῖν Ἐλευσινίαιν θεαῖν μυστήρια διαγέσθαι· κατ' ἰσοτάτα γὰρ ἄδικοι καὶ ἀσεβέες ἐκάτεροι τοῖ ταῦτα πράττοντες. (2) καλὸν δὲ ἀναλογίζεσθαι, ὅσον χρόνῳ μᾶχος διαγάγομες ἐκμετρήσαντες, ἀπορρυπτόμενοι σπύλωσ τὼς ἐν τοῖς στάθεσι ἁμῶν ἐγκεκολαμημένως, ἕως ποκὰ διελθόντων ἐτέων ἐγενομεθα δεκτικοὶ τῶν τήνω λόγων. καθάπερ γὰρ οἱ βραφεῖς προεκαθάραντες ἐστύψαν τὰ βράψιμα τῶν ἰκτιῶν, ὅπως ἀνέκπλυτον τὰν βαρὰν ἀναπίωντι καὶ μηδέποκα γενησομένην ἐξίταλον, τὸν αὐτὸν τρόπον δὲ δαιμόνιος ἀνὴρ παρεσκευάζε τὼς φιλοσοφίας ἔρασθέντας, ὅπως μὴ διαψευσθῆ περὶ τινὰ τῶν ἐλπίζομένων ἐσεῖσθαι καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν. (3) οὐ γὰρ κибδῆλως ἐνεπορεύετο λόγως, οὐδὲ πάγας ταῖς τοῖ πολλοὶ τῶν σοφιστῶν τὼς νέως ἐμπλέκοντι ποτ' οὐδὲν κράγυον σχολάζοντες, ἀλλὰ θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἧς ἐπιστάμων. τοῖ δὲ πρόσχημα ποιησάμενοι τὰν τήνω διδασκαλίαν πολλὰ καὶ δεινὰ δρῶντι, σαγαυέουτες οὐ κατὰ κόσμον τὼς νέως. τοιγαρῶν χαλεπῶς τε καὶ προαλεῖς ἀπεργάζονται τὼς ἀκούοντας ἐγκίρναντι γὰρ ἤθεσι τετραραγμένοις τε καὶ θολεροῖς θεωρήματα καὶ λόγως ἐλευθέρως, καθάπερ εἶ τις εἰς φρέαρ βαθὺ βορβόρω πληρὲς ἐγγέας καθαρὸν καὶ δειεῖδὲ ὕδωρ τὸν τε βορβόρον ἀνετάραξε καὶ τὸ ὕδωρ ἀφάνισεν. ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος τῶν οὕτω διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων. (4) πυκναὶ γὰρ καὶ δασεῖαι λόγμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὰν καρδίαν πεφύκναι τῶν μὴ καθαρῶς ὀργισθέντων, πᾶν τὸ ἄμερον καὶ πρᾶγον καὶ λογιστικὸν ἐπισκιάζουσαι καὶ κωλύουσαι προφανῆμεν αὐζηθέν. ἐγκαταδεδύκναι δὲ τῆ δάσει τούτω παντοῖαι κακότητες ἐκδοσκόμεναι καὶ μηδαμῶς ἐῶσαι προκύψαι τὸν λόγον. ὀνομάξαιμι δ' ἂν αὐτῶν πρῶτον ἐπελθῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίαν τε καὶ πλεονεξίαν· ἄμρω δὲ πολύγονοι πεφύκναι. (5) τὰς μὲν ὧν ἀκρασίαις ἐξέβλάστασαν ἄθεσμοὶ γάμοι καὶ μέθαι καὶ φθοραὶ καὶ παρὰ φύσιν ἄδοναὶ καὶ σφοδραὶ τινες δρμαὶ μέγρι βαράθρων καὶ κρημνῶν ἐκδιώκουσαι· ἤδη γὰρ τινὰς ἀνάγκασαν ἐπιθυμίαι μῆτε ματέρων μῆτε θυγατέρων ἀποσχέσθαι, καὶ δὴ παρωσάμεναι πόλιν καὶ νόμους κατὰ τύραννον περιαγαγῶσαι τὼς ἀγκῶνας, ὡς αἰγυμάλωτος; ἐπὶ τὸν ἔσχατον θλεθρον μετὰ βίας ἄγουσαι κατέστασαν. τὰς δὲ πλεονεξίας ἐκπεφύκναι ἀρπαγαὶ τε καὶ λαστεῖαι, πατροκτονίαι ἱεροσυλίαι φαρμακείαι, καὶ ἕσα τούτων ἀδελφά. (6) δεῖ ὧν τόγε πρῶτον τὰς ὕλας, ταῖς ἐνδιδαιτῆται ταῦτα τὰ πάθη, πυρὶ καὶ σιδῆρῳ καὶ πάσαις μαχαναῖς ἐκαθάραντα καὶ βυσάμενον τὸν λογισμὸν ἐλευθερον τῶν τοσοῦτον παθῶν τὸ τρηκίκαδε ἐμφυτεύοντά τὴν χερσὸν αὐτῷ παραδίδομεν. τάπερ ἐμαυθες μὲν, Ἰππαρχε, μετὰ σπουδᾶς, οὐκ ἐτήρησας δ', ὧ γενναῖε, γευσάμε-

mus, par est me quoque divinorum illius graviumque præceptorum meminisse, neque sapientiæ bonis imperitare eos, qui ne per somnium quidem purgationem animæ subiere. Nefas est enim obvio vulgo porrigere quæ tantis laboribus parata sunt, nec vero profanis deorum Eleusiniarum mysteria evulgare: æque enim iniusti atque impii, qui talia fecerint. (2) Decet autem reputare, quantum temporis spatium emensi simus in eluendis maculis, quæ pectoribus nostris inbæsere, donec peractis demum annis tales evasimus, qui præcepta illius percipere possemus. Quemadmodum enim tinctores vestimenta coloribus imbuenda prius purgata alumine inficiunt, quo tincturam non facile eluendam nec evanidam imbibant, eodem modo divinus ille vir præparabat philosophiæ studiosos, ne in eorum quoquam, quos bonos atque probos sperabat futuros esse, falleretur. (3) Neque enim adulterinam doctrinam venditabat, neque laqueos, quibus plurimi sophistarum, in nugas otio frustra insumpto, irretire solent iuvenes, sed rerum divinarum humanarumque guarus erat. Hi vero sub eius disciplinæ prætextu gravia multa perpetrant facinora, præter fas idque data opera in retia quasi iuvenes compellent. Hinc auditores suos feroces reddunt et procaces, dum moribus incompositis atque turbulentis liberalia placita præceptaque instillant, ut si quis in puteum profundum lutoque repletum pura infusa aqua atque limpida lutum confurbet perdatque aquam. Eadem ratio eorum est, qui hoc modo docent ac docentur. (4) Ipsum enim pectus et cor eorum, qui non pure initiati sunt, profunda quædam et densa dumeta obsident, quæ omnem mansuetudinem et tranquillitatem et rationem obfuscant, prohibentque auctas se exserere. Subeunt autem hoc dumetum omnis generis malitiæ, quæ mentis vim depascunt et quo minus emergat impediunt. Ac primum matres earum intemperantiam et avaritiam dixerint, quarum ambarum uberrima est progenies. (5) Ex intemperantia natæ sunt nefariæ nuptiæ, ebrietates et stupra et præter naturam conceptæ voluptates et vehementes quædam cupiditates ad voragines et præcipitia propellentes. Iam enim quosdam cupiditates eo adduxere, ut nec a matribus nec a filiabus abstinerent, adeoque nonnullos lege et civitate contemptis tanquam tyranni revinctis a tergo manibus quasi captivos in extremam perniciem per vim propulerunt. Ex avaritia vero provenere rapinæ atque parricidia, sacrilegia, veneficia, quæque huius sunt gemina. (6) Primum igitur silvas illas, in quibus hi affectus deversantur, igne et ferro et omnibus instrumentis oportet expurgare et ratione a tantis malis liberata demum boni aliquid inserere atque immiscere. Hæc didicisti quidem, Hipparche, sedulo, at vero non custodivisti,

νος Σικελικῆς πολυτελείας, ἧς οὐκ ἐχρῆν τυ γενέσθαι δεύτερον. (7) λέγοντι δὲ πολλοὶ τυ καὶ δαμοσία φιλοσοφέν, τόπερ ἀπάξιωσε Πυθαγόρας, ὅς γε Δαμοῖ τῆ ἑαυτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομνήματα παρακαταθέμενος ἐπέσκαψε μηδενὶ τῶν ἐκτός τῆς οἰκίας παραδιδόμεν. ἃ δὲ δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδόσθαι τὸς λόγως οὐκ ἐβουλόθη, πενίαν δὲ καὶ τὰς τῷ πατρὸς ἐπισκάψιας ἐνόμιζε χρυσῶ τιμιωτέρας ἦμεν. φαντὶ δὲ ὅτι καὶ Δαμοῖ θνάσκοισα Βιστάλα τῆ ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν ἐπέστειλεν. ἄμες δὲ ἄνδρες ἐόντες οὐ γνασίως αὐτῷ ποτιφερόμεθα, ἀλλὰ παραβάται τῶν δολογιῶν γινόμεθα. εἰ μὲν ὦν μεταβάλοι, χαρισσοῦμαι, εἰ δὲ μή, τέθνακάς μοι.

δ'. Θεανῶ Εὐβούλῃ χαίρειν.

Ἀκούω σε τὰ παιδιὰ τρυφερώς ἀγειν· ἔστι δὲ ἀγαθῆς μητρὸς οὐχ ἢ πρὸς ἡδονὴν ἐπιμέλεια τῶν παιδίων, ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ σὺφρον ἀγωγή. βλέπε οὖν μὴ οὐ φιλοῦσης ἀλλὰ κολακυσούσης ἔργον ποιήσης· συντρυφερόμενη γὰρ ἡδονὴ παισὶν ἀκολάστους ποιεῖ. τί γὰρ ἦτιον νέοις συνήθους ἡδονῆς; χρῆ οὖν, ὃ φίλη. τὴν τροφήν τῶν παιδίων μὴ διαστροφὴν ἔχειν. ἢ δὲ τροφὴ διαστροφὴ τῆς φύσεώς ἐστιν θταν φιλήδονοι μὲν ταῖς ψυγαῖς, ἡδυπαθεῖς δὲ τοῖς σώμασι γένωνται, καὶ ταῖς μὲν φυγοπόνοι, τοῖς δὲ μαλακώτεροι. (2) δεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ φοβερά γυμνάζειν τὰ τρυφερόμενα, καὶ λυπηθῆναι καὶ πονῆσαι δέη, ἵνα μὴ τῶν παθῶν ἢ δοῦλα τούτων καὶ περὶ τὰς ἡδονὰς λίγνα καὶ περὶ τοὺς πόνοους ὀκνηρά, ἀλλ' ἵνα τὰ καλὰ πρὸ πάντων τιμῶσιν, ὧν μὲν ἀπευρόμενοι, τοῖς δὲ ἐμμένοντες. οὐδὲ πλησμονικὰ μὲν ταῖς τροφαῖς, πολυτελῆ δὲ ταῖς ἡδοναῖς, ἀκόλαστα δὲ ταῖς ἀνέδην παιδιαῖς αὐτὰ ποιεῖν, καὶ πᾶν μὲν λέγειν πᾶν δ' ἐπιτηδεύειν εἶσαι, εἰ δὲ φοβουμένην μὲν, ἦν κλάη, φιλοτιμουμένην δέ, ἦν γελᾷ, καὶ τὴν τροφὴν παίη καὶ σε κακῶς εἶπη γελῶσαν, καὶ τοῦ μὲν θέρους ψύγας, τοῦ δὲ χειμῶνος καῦμα παρέχουσαν καὶ πολλὴν γλιδὴν· ὧν οἱ πενιχροὶ γε παῖδες οὐδενὸς πειρῶνται, καὶ τρέφονται μὲν βῆρον, αὐξονται δὲ οὐχ ἤσπον, δίσκονται δὲ παρὰ πολλὸν κρεῖσσον. (3) οὐ δ' οἶον Σαρδαναπάλλου γονὴν τιθνητὶ τὰ τέκνα, τὴν τῶν ἀρρένων φύσιν θρύπτουσα ταῖς ἡδοναῖς. τί γὰρ ἂν ποιήσειε τις παιδίον, θ' ἂν μὴ τάχιον φάγη κλάει, καὶ ἐσθίη, τὰ τερπνὰ τῶν ὄσων ζητεῖ, καὶ καῦμα ἦ, παρίεται, καὶ ψυχῶς πτωματίζει, καὶ ἐπιτιμᾷ τις, ἀντιμάχεται, καὶ μὴ πρὸς ἡδονὴν ὑπηρετῆ, λυπεῖται, καὶ μὴ μασᾷται δυσκολαίνει, καὶ καχοσγολεῖ πρὸς ἡδονὴν καὶ βατταλίζεται ὀριγνόμενος; (4) ἐπιμελῶς δὲ, ὃ φίλη, εἰδυία ὅτι τὰ σπαταλῶντα τῶν παιδίων, θταν ἀμάσθη πρὸς ἄνδρας, ἀνδράποδα γίνεται, τὰς τρυφεράς ἡδονὰς ἀφίρει, καὶ τὴν τροφήν αὐστηράν, μὴ τρυφεράν οὕτω ποιοῦσα καὶ ἔωσα καὶ λιμὸν καὶ ὄψος ἐνεργεῖν, εἰ δὲ καὶ ψῦγος καὶ θάλλπος καὶ αἰδῶ τὴν ἀπὸ τῶν συναγλίων ἢ τῶν ἐπιστατῶν· οὕτω γὰρ

postquam, o bone, Siculas lautitias degustavisti, quibus te inferiorem esse non oportebat. (7) Multi vero te publice etiam philosophari aiunt, id quod Pythagoras recusavit, qui Damo filiae suae commentarios tanquam deposito relictos cuiquam extra familiam tradere vetuit. Illa vero quamvis multis pecuniis hos sermones posset vendere, tamen noluit, sed egestatem patrisque mandata auro pretiosiora esse iudicavit. Aiunt etiam, Damo morientem Bistalæ filiae suae idem præcepisse. At nos, viri cum simus, non recte nos erga illum gerimus, verum conventa violamus. Si igitur resipieris, lætabor, sin minus, obiisti mihi.

IV. Theano Eubulæ salutem.

Audio te liberos tuos molliter educare, est autem bonæ matris, liberos suos non ad voluptatem assuefacere, sed ad modestiam instituere. Vide igitur, ne non amantis, sed adulatricis partes agas: nam educata simul cum liberis voluptas intemperantes reddit. Quid enim dulcius iuvenibus consueta voluptate? Necesse est igitur, amica, a depravatione absit liberorum educatio. Est autem educatio naturæ depravatio, quum ad voluptatis amorem corpora ad libidinem adigantur, illi laborem fugiant, animi, hæc delicias appetant. (2) Sunt ad metuenda quoque liberi exercendi, etsi contristari eos et dolore affici opus sit, ne his affectibus serviant et ad voluptates propenso, a laboribus averso animo evadant, sed ut virtutem omnibus anteponant, ab illis abstinentes, in hac perseverantes, nec convenit, ut eos nutritis gulosos, voluptatibus sumptuosos, lusuque continuo dissolutos facias et quiddlibet aut dicere aut facere permittas, neque ut si fleant metuas, si rideant tibi placeas, si nutricem suam feriant aut tibi maledicant rideas, neque ut æstate eos refrigeres, hieme calefacias multisque fomentis refoveas, quorum etsi nihil pauperum filii experiuntur, facilius tamen aluntur et nibilo minus crescunt, valentque longe melius. (3) Tuo vero quasi Sardanapali progeniem liberos tuos nutris, puerorum naturam voluptatibus effeminans. Quid enim faciat aliquis puer, qui si non statim paratus cibus sit plorat, si edat, cupidia tantum quaerit, si aestas sit liquescit, si frigus, contremiscit, si quis obiurget repugnat, si quis non ad suum arbitrium ipsi famuletur indignatur, si non habeat quod manducet in iram concitatur, et quocumque versetur voluptati turpiter indulget et mollitiei? (4) itaque quum probe scias, amica, effeminatos pueros, quum ad virilem pervenerint aetatem, mancipia solere fieri, eiusmodi voluptatibus remotis non molliter ita, verum severe liberos tuos educa, et ut famem sitimque ferant et frigus et calorem sui que tam ab æqualibus quam a superioribus contemtionem patere.

καὶ γεννικὰ εἶναι συμβαίνει αὐτὰ ψυχὴν ἀνατεινόμενα ἢ ἐπιτεινόμενα. οἱ γὰρ πόνοι, φίλη, προϋποστυφαί τινες τοῖς παισίν εἰσι τελειωθησομένους ἀρετῆς, αἷς ἐμυαφέντες ἀποχρώτως τὴν τῆς ἀρετῆς βαφὴν οἰκειότερον φέρουσι. βλέπε οὖν, φίλη, μή, καθάπερ τῶν ἀμπελῶν αἱ κακοτροφούμεναι τὸν καρπὸν ἐλλείπουσι, καὶ ὑπὸ τῆς τρυφῆς οἱ παῖδες ὕβρειος καὶ πολλῆς ἀχρειότητος κακίαν γεννήσωσιν. ἔρρωσο.

ε'. Θεωνὸ Νικοστράτη χαίρειν.

Ἦκουον τὴν τοῦ ἀνδρός σου παράνοιαν, ὅτι ἑταίραν ἔχει, σὺ δὲ ὅτι ζηλοτυπεῖς αὐτὸν. ἐγὼ δέ, ὦ φίλη, πολλοὺς ἐγνώκα τῆς αὐτῆς νόσου θηρεύονται γὰρ ὡς εἰκοεν ὑπὸ τῶν γυναικῶν τούτων καὶ κατέγονται καὶ οὐκ ἔχουσι νοῦν. σὺ δὲ ἄθυμος εἶ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ ἀδημονεῖς καὶ μηχανᾷ τι κατ' αὐτοῦ. μὴ σὺ γε, ὦ φίλη, γαμετῆς γὰρ ἀρετὴ ἐστὶν οὐχ ἡ παρατήρησις τῶνδρός, ἀλλ' ἡ συμπεριφορὰ. συμπεριφορὰ δὲ ἐστὶ τὸ φέρειν ἄνοιαν. εἴθ' ἑταίρα μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖ, γαμετῆ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον· συμφέρον δὲ κακοῖς κακὰ μὴ μίσγειν, μηδὲ παρανοία παράνοιαν ἐπάγειν. (2) εἶνα δὲ ἀμαρτήματα, φίλη, ἐλεγχόμενα μὲν ἐπὶ πλέον ἀνερεθίζεται, σιωπώμενα δὲ παύεται μᾶλλον, ὡς τὸ πῦρ ἡσυχία φασὶ σβέννυσθαι. καὶ γὰρ βουλόμενόν σε λελθέβαι δοκεῖ ἐλέγχουσα ἀφαίρησις τὸ παρακάλυμμα τοῦ πάθους, καὶ φανερώς ἀμαρτήσεται. σὺ δὲ τὴν φιλιαν ἡγῆ ** τοῦ ἀνδρός οὐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ· τοῦτο γὰρ ἡ χάρις τῆς κοινοῦναις. νόμιζε οὖν πρὸς μὲν τὴν ἑταίραν βραθυμῆσοντα πορεύεσθαι ἐκεῖνον, σοὶ δὲ συμβιώσοντα παρῖναι, καὶ σὲ μὲν φιλεῖν κατὰ γνώμην, ἐκεῖνον δὲ τῷ πάθει. (3) βραχὺς δὲ ὁ τούτου καιρὸς· ἄμα γὰρ ἀκμὴν ἔχει καὶ κόρον, καὶ παρίσταται ταχὺ καὶ παύεται. ὀλιγοχρόνιος γὰρ ὁ ἔρωσ ἐστὶ πρὸς ἑταίραν ἀνδρὶ μὴ σφόδρα κακῷ· τί γὰρ ἐστὶ ματαιότερον ἐπιθυμία ἀπολαυτοῦς ἀδίκων; οὐδὲ καὶ μειῶν τὸν βίον καὶ διαβᾶλλον τὸ εὐσχημον αἰσθησεται ποτε· οὐδεὶς γὰρ ἐπιμένει φρονῶν αὐθαιρέτῃ βλάβῃ. καλούμενος οὖν ὑπὸ τῶν πρὸς σε δικαίων καὶ τὰς περὶ τὸν βίον ἐλαττώσεις ὁρῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς καταγνώσεως ὕβριν οὐ φέρων ταχὺ μεταγνώσεται. (4) σὺ δέ, φίλη, ζῆθι οὐχ ἑταίρας συγκρινόμενη, τῇ μὲν εὐταξίᾳ πρὸς τὸν ἀνδρα διαφέρουσα, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ πρὸς τὸν οἶκον, τῇ δὲ συναλλαγῇ περὶ τὰς χρωμένας, τῇ δὲ φιλοστοργίᾳ περὶ τὰ τέκνα. οὐ ζηλοτυπητέον οὖν σοὶ πρὸς ἐκείνην (πρὸς γὰρ τὰς ἐναρέτους ἐκτείνειν τὸν ζῆλον καλόν), ἑαυτὴν δὲ παρεκτέον ἐπιτηδείαν ταῖς διαλλαγαῖς· τὰ γὰρ καλὰ ἦθη καὶ παρ' ἐχθροῖς εὖνοιαν φέρει, φίλη, καὶ μόνως καλοκαγαθίας ἔργον ἐστὶν ἡ τιμὴ, ταύτη δὲ καὶ δυνατὸν ἀνδρὸς ἐξουσίαν θαυπερέχειν γυναικί, καὶ τιμᾶσθαι πλέον ἢ θαρπεύειν τὸν ἐχθρόν. (5) κατηρτυμένους οὖν ὑπὸ σοῦ μᾶλλον αἰσχυνεῖται, τάχιον δὲ διαλλαγῆναι θελήσει, προσπα-

Sic enim ingenuitatem quandam in animi seu remissione seu contractione assequantur : labores enim, amica, sunt quasi adstringentes quædam præparationes pueris ad virtutem perficiendam, quibus imbuti quantum satis est virtutis tincturam tenent firmius. Quare vide, amica, ne, quemadmodum vites male nutritæ bono carent fructu, sic etiam liberi ex mollitie superbiæ omnisque vilitatis copiam proferant. Vale.

V. Theano Nicostatæ salutem.

Audiebam maritum tuum, qua est amentia, cum meretrice rem habere, te vero moleste illud ferre. At multos ego, amica, hoc morbo novi ægrotantes : capiuntur enim, ut apparet, ab hisce mulieribus et habentur, nec habent ipsas. Tu vero demisso es animo noctes diesque et maestitia conficeris et contra ipsum aliquid machinaris. Cave hoc facias, amica : uxoris enim virtus est non viri custodia, sed obsequium, obsequium est autem ianiam perferre. Deinde cum meretrice consuetudinem voluptatis causa habet, cum uxore utilitatis, utile est autem malis mala non admiscere, neque amentiam adiungere amentiam. (2) Quædam vero vitia sunt, amica, quæ indagata magis irritantur, silentio autem tecta magis cessant, quemadmodum ignem extinguere aiunt non sufflatum. Nam si, dum latere te videtur velle, coarguens ipsum velum crimini detraxeris, tum palam delinquet. Tu vero mariti amicitiam non pone in morum severitate : in hoc enim sita est consortii gratia. Existima igitur, meretrice cum, ut voluptatem sibi paret, convenire, tibi autem adesce, ut vitam tecum agat, atque te rationabiliter amare, illam per libidinem. (3) Celeriter autem ista præterit : simul enim ex copia satietatem affert, et vixdum commota ianiam diffluit. Nimirum non multum temporis cum scorto consumit vir non prorsus malus : quid enim vanius est cupiditate, qua fruitur suo damno? quare se facultates suas exhaurire et famam proicere aliquando sentiet : nemo enim, qui sapit, in voluntario damno permanet. Revocatus igitur per officia, quæ habet erga te, reique familiaris animadvertens detrimentum aliquando te reverebitur, neque amplius ferens contumeliam, quæ ipsi ex hominum contigit contemptu, mox animum mutabit. (4) Verum tu, amica, vitam age nequaquam cum meretricibus te comparans, sed modestia erga virum, cura erga familiam, commodis moribus erga amicas, amore erga liberos præsta. Non debes itaque zelotypia in illam commoveri (nam honestas æmulari pulchrum est), sed temet ipsam ad gratiam reconciliandam præbere facilem. Scilicet honesti mores etiam inimicorum benevolentiam comparant ac solius probitatis præmium honor est, hac autem fieri etiam potest ut uxor dominium in maritum obtineat, et satius est ipsi a viro honorari quam eius nutum tanquam inimici observare. (5) In viam a te revocatus magis erubescet, ac citius in gratiam redire volet, vehementius

θέσπερον δὲ φιλοστοργήσῃ συνεγνωκῶς τὴν ἀδικίαν τὴν εἰς σέ, κατανοῶν τε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ βίου καὶ πείραν τῆς στοργῆς λαμβάνων τῆς πρὸς αὐτόν. ὡσπερ δὲ αἱ κακοπάθειαι τοῦ σώματος ἡδῖους τὰς ἀναπαύσεις ποιοῦσιν, οὕτως αἱ διαφοραὶ τῶν φίλων οἰκειοτέρως τὰς διαλλαγὰς φέρουσι. (6) σὺ δὲ καὶ τὰ βουλευμάτα τοῦ πάθους ἀντίθεα νοσοῦντος γὰρ ἐκείνου καὶ σὲ παρακαλεῖ νοσεῖν ταῖς λύπαις, καὶ ἁμαρτάνοντος περὶ τὸ εὐσχημον καὶ σὲ περὶ τὸν κόσμον ἁμαρτάνειν, καὶ καταβλάπτοντος τὸν βίον καὶ σὲ καταβλάπτειν τὸ συμφέρον. ἀφ' ὧν ἐπ' αὐτόν συντελεχθῆναι δόξεις καὶ κολαζομένη ἐκείνον καὶ σεαυτὴν κολάζειν. εἰ γὰρ καὶ ἀψεμένη πορεύση, ἐτέρου ἄρα πειραθῆση ἀνδρὸς τοῦ προτέρου ἀπαλλαγείσα, καὶ ἐκείνος ἁμάρτη τὰ ὅμοια, πάλιν ἄλλου (οὐ φορητὴ γὰρ νέαις χηρεῖς), ἢ μόνῃ μενεῖ ἀπ' ἀνδρὸς οἷόν περ ἄζυξ. (7) ἀλλ' ἀμελήσεις τοῦ οἴκου καὶ καταπθερεῖς τὸν ἄνδρα; ἐπωδύνου ἄρα βίου συνδαιρήσῃ τὴν βλάβην. ἀλλ' ἀμυνεῖ τὴν ἑταίραν; περιστήσεται σε φυλαττομένη, καὶ ἀμύνη, μάχιμός ἐστιν οὐκ ἐρυθρῶσα γυνή. ἀλλὰ καλὸν ὁσημέραι μάχεσθαι πρὸς τὸν ἄνδρα. καὶ τί πλέον; αἱ γὰρ μάχιαι καὶ αἱ λοιδοραὶ τὴν μὲν ἀκολασίαν οὐ παύουσι, τὴν δὲ διαφορὰν ταῖς προκοπαῖς αὐξοῦσι. τί δέ, βουλευσὴ τι κατ' ἐκείνου; μή, φίλη. ζηλοτυπίας κρατεῖν ἢ τραγωδία ἐδίδαξε, δραμάτων ἔγρουσα σύνταξιν, ἐν οἷς παρηνόμησε Μήδεια. ἀλλ' ὡσπερ τῆς νόσου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέχειν δεῖ τὰς χεῖρας, οὕτως καὶ σὺ τοῦ πάθους χῶρίζε τὴν προσποίησιν. διακαρτεροῦσα γὰρ ὑἄττον τὸ πάθος σβέσεις.

ς'. Θεανῶ Καλλιστοί.

Ταῖς νεωτέραις ὑμῖν ἢ μὲν ἐξουσία παρὰ τοῦ νόμου δέδοται τῶν οἰκετῶν ἄρχειν ἅμα τῷ γήμασθαι, ἢ δὲ διδασκαλία παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀπαντᾶν ὀφείλει περὶ τῆς οἰκονομίας αἰεὶ παρανοούντων. καλῶς γὰρ ἔχει πρότερον μανθάνειν ἢ μὴ γινώσκειτε, καὶ τὴν συμβουλήν οἰκειοτάτην τῶν πρεσβυτέρων ἠγεῖσθαι. ἐν τούτοις γὰρ παρθενοτροφεῖσθαι δεῖ νέαν ψυχὴν. ἀρχὴ δὲ ἐστὶν οἴκου πρώτη γυναιξὶν ἀρχὴ θεραπειῶν. ἐστὶ δέ, ὧ φίλη, μέγιστον ἐπὶ δουλείᾳ εὐνοια· αὕτη γὰρ οὐ συναγοράζεται τοῖς σώμασιν ἢ κτήσις, ἀλλ' ἐξ ὑστέρου γεννῶσιν αὐτὴν οἱ συνετοὶ δεσπόται. (2) δικαία δὲ χρησὶς αἰτία τούτου, ἵνα μήτε διὰ τὸν κόπον κάμνωσι, μήτε ἀδυνατῶσι διὰ τὴν ἔνδειαν· εἰσι γὰρ ἄνθρωποι τῇ φύσει. ἔναι δὲ κέρδος ἀκερδέστατον ἠγοῦνται τὴν τῶν θεραπειῶν κακουχίαν, βαρύνουσαι μὲν τοῖς ἔργοις, ὑποστελλόμεναι δὲ τῶν ἐπιτηδείων· εἴτα ὀβολοιαῖα κέρδη περιποιούμεναι μεγάλοις ζημιούνται τιμήμασι, δυσνοαῖς καὶ ἐπιβουλαῖς κακίσταις. σοὶ δὲ πρόχειρον ἔστω τὸ μέτρομα τῶν στείων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐριουργίας τοῖς ἐφ' ἡμέραν πόνοις. (3) καὶ πρὸς μὲν τὴν δαίταν οὕτως· πρὸς δὲ τὰς ἀταξίας

etiam amabit, quum suam in te iniuriam cognoverit et quam diligenter rei familiari prospexerit reputarit, periculumque tui in se amoris fecerit. Quemadmodum autem corporis ægrotatio suavem reddit eiusdem recreationem, sic amantium iræ sinceriolem reconciliationem afferunt. (6) Iam vero oppone, quæ contra molitur male affectus tuus animus. Suadet ille, ut laborante illo tu quoque mærore labores et illo decoris obliviscente tu quoque te parum honeste geras et illo rem familiarem diminvente tu quoque vitæ commoda diminuas : quibus adversus ipsum in aciem prodire videberis et læsa non tantum illum, verum et te ipsam lædere. Nam si divortio facto discesseris, priore relicto viro ad alterum te applicabis, qui si similiter deliquerit, rursus ad alium (non est enim viduitas adolescentibus feminis tolerabilis), aut sola manebis absque viro tanquam cælebs. (7) An domum negligere vis et virum perdere? At miseræ vitæ cum illo damnum feres. An ulcisci scortum? At cauta te vitabit, et ubi ad vim ventum fuerit, pugnax est mulier, quæ pudore caret. An pulchrum videtur, quotidie cum viro prælia committere? Et quid hinc proficitur? Iurgia enim et convicia non finem imponunt intemperantiæ, sed non intermissa augment inimicitias. Quid igitur, an contra ipsum aliquid molieris? Absit hoc, amica. Zelotypiam vincere tragædia docuit, impie Medæ factorum summam nobis ponens ante oculos. Sed quemadmodum ab oculorum morbo manus abstinendæ sunt, ita tu quoque ab animi tui dolore simulationem abstine : patientia enim dolorem citius exstingues

VI. Theano Callisto.

Vobis quidem iunioribus a lege potestas data est imperandi famulis, simul atque nubitis, disciplina vero a senioribus proficisci debet de rebus domesticis præcepta dantibus. Bonum est enim, prius discere quæ non noveritis, atque seniorum consilium convenientissimum iudicare; his enim institui adolescentem virginis animum oportet. Ac primum domi mulieribus imperium est imperium in famulas. Plurimum vero ad serviendum valet benevolentia : hæc enim non una cum corporibus emitur, verum postea pariunt eam prudentes domini. (2) Acquiritur autem iusto usu, ut neque ob laborem defatigentur, neque ob penuriam deficiant : sunt enim natura homines. Sunt qui vanissimum quærant in famulis male habendis lucrum, laboribus eas onerantes et rebus ad vitam necessariis privantes, tum oboli lucellum facientes maximis mulctis afficiuntur, odiis atque insidiis perniciosissimis. Tu vero in promptu habeas mensuram ciborum ad numerum lanificii pro laboribus quoque die tribuendorum. (3) Et quod ad victum pertinet, hactenus; quod autem ad de-

τὸ σοὶ πρέπον, οὐ τὸ ἐκείναις συμφέρον ἐξυπηρετητέον. τιμᾶν μὲν γὰρ δεῖ θεραπεύοντας τὸ κατ' ἀξίαν τὸ μὲν γὰρ ὠμὸν οὐκ οἶσει τῷ θυμῷ χάριν, τὸ δὲ μισοπόνηρον οὐχ ἤττον ὁ λογισμὸς βραβεύει. ἐὰν δὲ ἡ ὑπερβολὴ τῆς κακίας τῶν θεραπειῶν ἀνίκητος ᾖ, ἐξοριστέον μετὰ πράξεως· τὸ γὰρ ἀλλότριον τῆς χρείας ἀλλοτριούσθω καὶ τῆς κυρίας. ἔστω δὲ σοι γνῶμη τοῦδε πρόεδρος, καθ' ἣν γνῶσθαι τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἀμαρτίας πρὸς τὸ τῆς καταγνώσεως δίκαιον, τὸ δὲ τῶν ἡμαρτημένων μέγεθος πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τῆς κολάσεως. (4) δεσποτικά δὲ καὶ συγγνώμη καὶ χάρις ἐφ' ἡμαρτημένοις ζημίαις ἀπαλλάττουσαι, οὕτω δὲ καὶ τὸ πρέπον καὶ τὸ οἰκεῖον τοῦ τρόπου διαφυλάξεις. ἔναι γάρ, ὡς φίλη, ὑπ' ὠμότητος καὶ μαστιζοῦσι τὰ τῶν θεραπειῶν σώματα, θηριούμεναι διὰ ζῆλον ἢ θυμὸν, οἷον ὑπομηματογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας· αἱ μὲν γὰρ ἀνηλώθησαν χρόνῳ διαπνοούμεναι, αἱ δὲ φυγῆ τὴν σωτηρίαν ἐπορίσαντο, τινὲς δὲ ἐπαύσαντο τοῦ ζῆν αὐτόχειρι θανάτῳ μεταστᾶσαι, καὶ λοιπὸν ἡ τῆς δεσποίνης μόνωσις ὀδυρομένης τὴν οἰκειᾶν ἀβουλίαν ἔρημον μετόνοιαν ἔχει. (5) ἀλλ', ὡς φίλη, ἴσθι μιμουμένη τὰ ὄργανα, ἃ διαφρονεῖ μᾶλλον ἀνειμένα, ἐκρήττεται δὲ μᾶλλον ἐπιτεινόμενα. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν θεραπειῶν ταῦτόν· ἡ μὲν ἄγαν ἄνεσις διαφρονίαν ἐμποιεῖ τῆς πειθαρχίας, ἡ δὲ ἐπίτασις τῆς ἀνάγκης διάλοισιν τῆς φύσεως. καὶ ἐπὶ τούτου δεῖ νοεῖν, μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἀριστον. ἔρρωσο.

ζ'. Θεανὼ Εὐρυδικῆ τῆ θαυμασῶ.

Τίς λύπη κατέχει τὴν σὴν ψυχὴν; ἀθυμεῖς δὲ δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι ὧ συνοικεῖς ἐπὶ ἑταίραν ἥκει καὶ ταύτη τὴν ἡδονὴν λαμβάνει τοῦ σώματος· ἀλλ' οὐχ οὕτω σε δεῖ ἔχειν, ὡς θαυμασία τῶν γυναικῶν [ἡδὴ θαῦμα μᾶλλον καὶ μάλα]. οὐχ ὄραξ γὰρ ὅτι καὶ ἀκοῆ ὅτε μὲν ἡδονῆς ὄργάνου καὶ μουσικῆς μελωδίας πληροῦνται, ὅτε δὲ, ἐὰν κόρος γένηται ταύτης, ἰλοῦ ἐρᾶ καὶ δόνακος ἀπορᾶται ἡδέως; καίτοι ποία κοινῶν ἀυλῶν καὶ χορδαῖς μουσικαῖς καὶ ἡχοῖ θαυμασία τῆς τοῦ ὄργάνου μελιχροτάτης ποιότητος; οὕτω δὲ καὶ πρὸς οἶον καὶ πρὸς τῆς ἑταίρας, ἥ συνοικεῖ ὁ σὸς ἀνὴρ. σοῦ μὲν γὰρ σκέσει καὶ φύσει καὶ λόγῳ φρονεῖ δὲ ἀνὴρ, ὅτε δὲ ποτε κόρον λήψεται, κατὰ πάροδον τῆς ἑταίρας συνοικήσει. ἐπεὶ καὶ οἷς χυμὸς φθοροποιὸς ἐναπόκειται, τῶν τροφῶν ἔρωσις ἐστὶ τῶν οὐκ ἀγαθῶν. ἐρρωμένως διαβιῶης.

η'. Θεανὼ Τιμωνιδῆ.

Καὶ τίς ἐμοὶ κοινῶν καὶ σοί; διὰ τί δὲ ἡμεῖς διαβάλλεις αἰεὶ; ἢ οὐκ οἶσθα ὅτι ἐπὶ πάντων ἡμεῖς ἐπαίνουμέν σε, εἰ καὶ σὺ τοῦναντίον ποιεῖς; ἀλλὰ γίνωσκε πάλιν ὅτι, ἂν ἡμεῖς ἐπαίνῶμεν, οὐδεὶς ἐστὶν ὁ πιστεύων, ἂν σὺ διαβάλλῃς, οὐδεὶς ἐστὶν ὁ ἀκούων, καὶ

licita, quod te deceat, non quod illis utile sit, in hac adhibendum. Taxare enim famulas oportet secundum dignitatem : crudelitas enim non afferet animo gratiam, aversationem autem mali non minus ratio dispensat. Sin vero extrema famularum malitia superari nequeat, per venditionem exterminanda est : nam quod alienum est usu, alienetur etiam dominio. Sit tibi autem hac in re dux ratio, qua peccati veritatem ad condemnationis aequitatem exigas, delictorum vero magnitudinem ad poenae dignitatem. (4) Decet etiam dominam clementia ob delicta commissa remittens poenam, atque hoc modo decus, quo ipsa indiges, conservabis. Quaedam enim, amica, dominae ea sunt crudelitate, ut vel verberibus famularum corpora afficiant, vel invidia vel iracundia exasperatae ferarum instar, quasi perpetuae memoriae tradenda sit ipsarum nimia acerbitas : aliae enim laboribus subinde confectae sunt, aliae fuga salutem quaesiverunt, nonnullae et vita discesserunt propria manu mortem sibi inferentes. Tum dominam in solitudine suam lugentem consilii inopiam frustra subit poenitentia. (5) Tu vero, amica, fac ut imiteris instrumenta, quae nimium remissa dissonant, intenta vero magis quam par est disrumpuntur. Namque eodem modo se res habet cum ancillis : nimia remissio obedientiae efficit dissonantiam, necessitatis intentio autem naturae dissolutionem. Hic quoque oportet esse memorem, modum in omnibus rebus esse adhibendum.

VII. Theano Eurydicæ admirabili.

Quis dolor invasit animum tuum? Non discruciat is alia de causa, quam quod maritus tuus ad meretricem accedit atque hoc modo corporis explet voluptatem. Sed nequaquam ita te affectam esse decet, o mulierem decus . . . . . Nonne enim vides, aures quoque modo organi iucunditate et musico concentu impleri, modo, his ubi exsatiatae sunt, tibiam amare atque fistulam libenter audire? Atqui tibi quid commune habet cum fidibus musicis et admirando suavissimi instrumenti sono? Idem de te existima atque meretricem, qua maritus tuus fruitur. Nam te et officii maritalis et naturae et rationis instinctu curabit vir tuus, sed si quando satiatus cum ceperit, velut in transcurso conveniet meretricem, quoniam nec quibus corruptus gustus est, optima quaeque appetere solent. Fortiter vitam transige.

VIII. Timonidae

Et quid mecum tibi negotii est? Quid nos perpetuo calumniaris? An nescis nos ubique te laudare, etiam si tu contra facias? Sed et hoc scias, licet nos te laudemus, neminem esse qui fidem habeat; ac licet calumniaris,

χαίρω διὰ τοῦτο, ὅτι οὕτω θεὸς ὁρᾷ καὶ δικάζει μά-
λιστα ἢ ἀλήθεια.

β'. Θεανῶ Εὐκλείδῃ ἰατρῷ.

Τὸ σκέλος τις ἐπεπῆρωτο γῆρας καὶ ὁ καλέσων ἦλθε
πρὸς σε (παρῆν δὲ καὶ αὐτῆ· τῶν συνήθων γὰρ ἦν ὁ
πρωθεὶς), ἅμα δὲ τάχει ἀπήντησε λέγων ὡς καὶ ὁ
ἰατρὸς πονήρως ἔχει καὶ ἀλγεῖ τὸ σῶμα. καὶ τὴν
λύπην ἐγὼ (δύμυμι τοὺς θεοὺς) ἀρεῖσα τοῦ συνή-
θους ἐκείνου τὸν ἰατρὸν κατὰ νοῦν εἶχον καὶ ἠντιβόλουν
τὴν Πανάκειαν καὶ τὸν κλυτότοξον Ἀπόλλω, μὴ τι
συμβαίῃ τῷ ἰατρῷ ἀνιάρων. καὶ ὁμοῦς ἀθυμοῦσα
πέμπω σοι συλλαβὰς, μαθεῖν ἐθέλουσα ὅπως ἔγεις, εἰ
μὴ τι κεκάκωται σοι τὸ στόμιον τῆς γαστροῦ, εἰ μὴ τι
τὸ ἦπαρ ὑπὸ τῆς θερμῆς ἡλάττωται, εἰ μὴ τι ὀργανικὴ
σοι γέγονε βλάβη. ὡς ἐγὼ πολλῶν σκελῶν καταπρο-
νήσασα τῶν συνήθων ἀσπάζομαι σου τὴν φίλην ὑγίαιαν,
ὧ ἀγαθὲ ἰατρέ.

ι'. Θεανῶ Ῥοδόπῃ φιλοσόφῃ.

Ἀθυμεῖς σύ; ἀλλὰ καὶ αὐτῆ ἀθυμῶ. δυσφορεῖς
ἐτι μήπω σοι ** τὸ Πλάτωνος βιβλίον, ὃ οὕτως ἐπι-
γέγραπται « ἰδέαι ἢ Παρμενίδης »; ἀλλὰ καὶ αὐτῆ
υἷστα ἀνιῶμαι, ὅτι μήπω τις ἀπήντησε περὶ Κλέων-
ος ἡμῖν διαλεξόμενος. οὐ πρότερον γὰρ ἂν ἀποστεί-
λαιμι τὸ βιβλίον, πρὶν ἂν ἀρίχηται τις περὶ τοῦ
τοιούτου σαφηνίσων ἀνδρός· ὡς λίαν γὰρ ἐρῶ τῆς ἐκει-
νου ψυχῆς, τοῦτο μὲν ὡς φιλοσόφου, τοῦτο δὲ ὡς συν-
τόνου περὶ τὸ ἀγαθοεργεῖν, τοῦτο δὲ ὡς φοβουμένου τοὺς
καταχθονίους θεοὺς. καὶ μὴ ἄλλως λόγον οἰηθῆς τὸ
λεγόμενον ἡμίθνητος γὰρ εἰμι καὶ τὸ ἡμεροφάς ἀ-
στρον τοῦτο οὐ φέρω βλέπειν.

ια'. Μέλισσα Κλεαρέτῃ χαίρειν.

Αὐτομάτως ἐμὴν φανήν πλέονα τῶν καλῶν ἔχεν· τὸ
γὰρ ἐσπουδασμένως ἐθέλεν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικῶς
εὐκοσμίας καλὰν ἐλπίδα διδοῖ ὅτι μέλλεις πολιοῦσθαι
κατ' ἀρετάν. γρηῶν τὰν σώφρονα καὶ ἐλευθέραν τῷ
κατὰ νόμον ἀνδρὶ ποτῆμεν ἄσυγχα κεκαλωπισμέναν
ἀλλὰ μὴ πολυτελῶς, ἦμεν δὲ τῆ ἐσθῆτι λευκοεῖμονα
καὶ καθάριον καὶ ἀφελῆ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆ καὶ πε-
ρισσάν· παραιτητέον γὰρ αὐτῆ τὰν διαυγῆ καὶ δια-
πόρφυρον καὶ τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. ταῖς
ἐταίραις γὰρ τὰδε χρήσιμα ποτταν τῶν πλεόνων θήραν,
τᾶς δὲ ποθ' ἕνα τὸν ἴδιον εὐαρεστούσας γυναικῶς κό-
σμος ὁ τρόπος πέλει καὶ οὐχ αἱ στολαί· εὐμορφον
γὰρ τὰν ἐλευθέραν γίνεσθαι τῷ αὐτῆς ἀνδρὶ, ἀλλ' οὐ
τοῖς πλέουσιν. (2) ἔχου δ' ἂν ἐπὶ τᾶς ὄψιος ἐρούθιαμα
μὲν σαμειῶν αἰδοῦς ἀντὶ φύκος, καλοκαγαθίαν δὲ καὶ
κοσμιότητα καὶ σωφροσύναν ἀντὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγ-
δω. οὐ γὰρ ἐς τὰν τᾶς ἐσθῆτος πολυτέλειαν φιλοκα-
λῶν δεῖ τὰν γλυχομένην τᾶς σωφροσύνας, ἀλλ' ἐς τὰν

neminem esse qui aurem præbeat. Ideoque gaudeo,
quod sic deus videt et veritas potissimum diiudicat.

IX. Theano Euclidi medico.

Heri quum quis crus fregisset, ad te accessit qui te advo-
caret (aderam et ipsa : nam ex amicis erat, qui vulnus acce-
perat), sed ille mox reversus ipsum quoque medicum male
habere et corporis ægritudine laborare nuntiavit. Ibi ego,
deos testor, amici illius dolore oblita de medico sollicita
esse cœpi et Panaceam pharetraque illustrem Apollinem
obtestabar, ne quid mali medico eveniret. Qua re licet
aflicta has ad te scribo literas, certior fieri desiderans,
quomodo valeas, numquid ventriculi orificium male af-
fectum sit, numquid iecur calore imminutum, numquid
aliquo naturæ vitio labores. Nimirum ego contemptis
multis amicorum cruribus tuam, optime medicorum, ca-
ram sanitatem præferam.

X. Theano Rhodopæ philosophæ.

Demisso es animo? At et ipsa animam abieci. Ægre
fers, quod nondum tibi miserim Platonis librum sic in-
scriptum « de ideis sive Parmenides »? At ipsa ægerime
fero, quod nemo adhuc venerit, qui de Cleone nobiscum
colloqueretur. Non enim ante hunc librum tibi mittam,
quam venerit qui de huius viri rebus certio rem me faciat :
vehementer enim illius amo animam, partim ut
philosophi, partim ut proni ad beneficentiam, partim
quod metuit deos subterraneos. Nec mera verba exis-
times id quod dico : nam semimortua sum, nec diurni
huius sideris aspectum fero.

XI. Melissa Clearetæ salutem.

Tua sponte mihi videris virtutis copia abundare : nam
quod summopere cupis aliquid de mulieris officiis au-
dire, id vero bonam spem facit, te velle in virtute se-
nescere. Oportet igitur modestam atque liberam cum viro
legitimo versari paullulum ornatam, sed non magnifice,
vestitumque gestare candidum et mundum et simplicem,
non autem splendidum et superfluum. Absinendum ei
a pellucidis et purpureis et auro intertextis vestibus :
meretricibus enim hæc ad vulgus alliciendum prosunt,
mulieris autem, quæ uni marito placere vult, ornatus in
moribus est positus, non in vestitu. Decorum est enim
suo marito placere, non aliis liberam. (2) Præterea in
vultu ruborem pro fuco habeas signum verecundiæ, pro-
bitatem vero et decentiam et modestiam pro auro et
smaragdo. Non enim in vestium magnificentia oportet

οικονομίαν τῷ οἴκῳ, ἀρέσκεν δὲ αὐτὰν τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκεῖνω θελήσας· αἱ γὰρ τῷ ἀνδρὶ θελήσιες νόμος ὀφείλει ἄγραφος ἦμεν κοσμίᾳ γυναικί, ποθ' ὄν χρῆ βιωῶν αὐτάν· νομίζειν δὲ προῖκα ποτενηγέθαι ἕμα αὐτᾶ καλλίσταν καὶ μεγίσταν τὰν εὐτασίαν. πιστεύειν γὰρ χρῆ τῷ τᾶς ψυχᾶς κάλλει τε καὶ πλουτῷ μᾶλλον ἢ τῷ τᾶς ὀψιμοῦ καὶ τῶν χρημάτων· τὰ μὲν γὰρ φθόνος καὶ νοῦσος παραιρέεται, τὰ δὲ μέγρι θανάτῳ πάρεντι ἐντεταμένα.

ιβ'. Μυῖα Φύλλιδι χαίρειν.

Γενομένης τοι ματρὶ παίδων τάδε παραινέω. τίθων μὲν ἐκλέξασθαι τὰν ἐπιταδειοτάτων καὶ καθάρων, ἔτι δὲ καὶ αἰδήμονα καὶ μὴ ὑπὸν προσοικειουμένην μηδὲ μὴν μέθῃ· ἃ τοιάδε γὰρ ἂν κρίνοιτο κρατίστα ποττὸ ἐκτρέφειν ἐλευθέρως παιδᾶς, ἕαν γε δὴ γάλα τρόφιμον ἔχη καὶ μὴ ταῖς πρὸς ἀνδρα κοίταις εὐνίκατος πέλη. μεγάλη γὰρ μερίς ἐν τῷδε καὶ πρῶτα καὶ προκαταρκτικωτέρα ἐς θλάν τὰν βιοτὰν πέλει ἐν τᾷ τρεφοίσα ποττὸ καλῶς τραφῆμεν· ποιήσει γὰρ πάντα καλὰ ἐν τῷ ποτειοτάτι καιρῷ. (2) τὸν τιτθόν τε καὶ μαζόν καὶ τροφὴν δόμεν μὴ καττὸ ἐπενθόν, ἀλλὰ μετὰ τινος προνοίας· οὕτω γὰρ ἐς ὑγιειαν ἄξει τὸ βρέφος. μὴ ὅτε αὐτὰ θέλει καθεῦθεν νικῆται, ἀλλ' ὁπόταν τὸ νεογνὸν ἀναπαύσιος ἔρον ἔχη· οὐ μικρὸν γὰρ ἄκος τῷ παιδί προσοίσει. ἔστω δὲ μήτ' ὀργίλα τιθάνᾳ μήτε πρόγλωσσοσ μήτε ἐν ταῖς τῶν σιτίων λήψεσιν ἀδιάφορος, ἀλλὰ τεταγμένα καὶ σώφρων, δυνατὸν δὲ ὄν μὴ βάρβαρος ἀλλὰ Ἑλληνίς. (3) ἀριστον, ἕαν καὶ τοῦ γάλακτος χρηστῶς πιμπλάμενον τὸ νεογνὸν οὕτως ἐς ὑπνον τρέπηται, ἀδεία γὰρ νέοις ἂν εἴη καὶ εὐκατέρη γαστροσ ἃ τοιάδε σίτασις· αἱ δὲ κα ἀτέραν, δόμεν χρῆ ἀπλουστάτων. οἶνω δὲ τὸ παράπαν ἀπέχεσθαι τῷ δύναμιν ἰσχυρὰν ἔχεν, ἢ καττὸ σπάνιον μεταδιδόμεν τᾶς κράσει δείκελον γαλακτώδες. τὰ δὲ λουτρὰ μὴ ποιῆν συνεχῆ· ἃ γὰρ τῶν σπανίων καὶ εὐκράτων χρᾶσις ἀμείνων. (4) κατταυτὰ δὲ καὶ ἀήρ ἐπιτάδειος θάλπους καὶ βίγους ἔχων τὰν συμμετρίαν, καὶ οἰκησις δὲ μήτε ἄγαν περιπενομένη μὴτε ἄγαν κατάστεγνος. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὕδωρ μὴτε ἀπόσκληρον μὴτε εὐπαράγωγον, καὶ στρωμνὰ δὲ οὐ τραχεῖα, ἀλλὰ προσπίπουσα τῷ χρωτὶ εὐαρμόστως· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις τὸ οἰκεῖον ἃ φύσις ἐπιποθεῖ, ἀλλ' οὐ τὸ πολυτελέσ. ταῦτα μὲν ὄν ἐπὶ τῷ παρόντος οὐκ ἀχρεῖον ὑπογράψαι τοι τὰς ἐλπίδας ἐκ τροφᾶς καττὸ ὑφαγεόμενον γινομένης, θεῶ δὲ συλλαμβάνοντος ὑπὲρ τᾶς ἀγωγᾶς τῷ παιδὸς εὐθις τὰς ἐνδεχομένας καὶ ποτειοκίνας κοιμοῦμεσ ὑπομνάσεις.

pulchri amantem esse quæ studet modestiæ, sed in administrandis rebus familiaribus, maritoque placere eo, quod eius voluntatem exsequatur (mariti voluntas enim pro lege non scripta debet esse honestæ mulieri, ad quam ei vita dirigenda est), atque secum putare dotem pulcherrimam amplissimamque frugalitatem attulisse. Magis enim animi quam formæ ac pecuniarum fidendum est pulchritudini atque opibus : hæc enim invidia atque morbo diffluent, illa vero ad mortem usque firma permanent.

XII. Myia Phyllidi salutem.

Quum mater liberorum facta sis, hæc tibi suadeo. Nutricem elige aptissimam atque mundam, prætereaque et verecundam et somno non deditam neque temulentæ. Talis enim præstantissima iudicetur ad pueros liberaliter educandos, si lac ad alendum idoneum habeat, neque ad consuetudinem cum viris habendam inclinet. Magnum enim momentum et primum et in totam vitam efficacissimum positum est in nutrice ad rectam educationem : faciet enim omnia, quæ recta sunt, opportuno tempore. (2) Mammæ et nutrimentum præbebit non temere et inconsiderate, sed cum quadam prudentia : sic enim efficiet, ut infans valeat. Neque, quum ipsi placet, somno opprimatur, sed quum infantem quiescendi incessit desiderium : non parum enim hoc valebit ad eius valetudinem sustentandam. Neque vero iracunda sit nutrix, neque garrula, neque in sumendis cibis nullum delectum adhibens, verum composita atque moderata, item, si fieri possit, non barbara, sed græcæ. (3) Optimum vero, si probe lacte impletus infans in somnum convertatur : iucundus enim pueris fuerit, eiusmodi cibus est ad digerendum facilis : quod si alius etiam dandus est, is sit simplicissimus. Vino omnino abstinendum est, quoniam eius vis est fortior, aut parce admodum concedendum vini quoddam simulacrum iusta temperatione lacti non dissimile. Balnea non continuo adhibenda : eorum enim rarus et temperatus usus melior. (4) Item aer sit idoneus, ex iusta caloris frigidisque temperie constans, domus porro non nimis ventis pateus, neque undique tectis cooperta, verum et aqua neque aspera neque mollis, lectus etiam non durus, sed ipsi corpori congruentia accidens. Nimirum in his omnibus natura quod sibi convenit requirit, non magnificentiam. Hæc igitur impræsentiarum non inutile fuit ad te perscribere, quum in nutritione secundum consilium nostrum instituenda spes tua sit posita, deo vero iuvante rursus de educando puero quas poterimus reiquæ convenientes afferemus admonitiones.

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

SOCRATIS ET SOCRATICORUM

EPISTOLÆ.

α'. Σωκράτους.

Οὐ μοι δοκεῖς καλῶς τὴν ἐμὴν συνίενα γνῶμην (οὐ γὰρ ἂν τὸ δευτέρον ἐπέστελλες καὶ πλείονα δῶσειν ὑπισχνού) ἀλλ', ὡσπερ τοὺς σοφιστάς, καὶ Σωκράτην φαίην ὑπονοεῖν παλιμπράτην τινὰ εἶναι παιδείας καὶ τὰ πρότερον γράφαι οὐχ ἄπλῶς ἀρνούμενον, ἀλλ' ἐπὶ πλείοσι τῶν τότε διδομένων ὑπὸ σοῦ. νῦν δ' οὖν ὑπερβολὰς ὑπισχνῆ καὶ τῷ πλήθει τῶν διδομένων οἶε με παραστήσεσθαι, καταλιπόντα τε τὴν Ἀθήνησι διατριβὴν παρὰ σέ ἥξειν τὸν οὐθ' ὄλωσ καλὸν νομίζοντα τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ πιπράσκειν λόγους, ἐμοί τε καὶ σφόδρα ἄηθες. (2) ἀπ' οὗ γὰρ προσῆλθον αὐτῇ τοῦ θεοῦ κελεύσαντος φιλοσοφεῖν, παρ' οὐδενὸς οὐδὲν εἰληφῶς εὑρεθήσομαι, ἀλλὰ τὰς διατριβὰς ἐν κοινῷ ποιούμεθα, ἐπίσης ὁμοίως ἀκούειν τε αἰεὶ ὄντι τε καὶ μή, καὶ οὔτε ἐγκλεισάμενος φιλοσοφῶ, καθάπερ Πυθαγόρας ἱστορεῖται, οὔτε εἰς τὰ πλήθη παριὼν τοὺς βουλομένους ἀκούειν ἀργύριον εἰσπράττω, ὅπερ ἄλλοι τέ τινες πρότερον ἐποίησαν καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐνιοὶ ποιοῦσιν, ὁρῶ γὰρ ὅτι τὰ μὲν ἀρκοῦντα καὶ παρ' ἐμαυτοῦ ἔχω, τὰ δ' εἰς περιουσίαν πραττόμενα οἷς ἂν λαθὼν παρακκατάθωμαι οὐχ εὐρίσκω οὐδένα τῶν δωσόντων μοι πιστότερον. (3) οὐς εἰ μὲν φαύλους ὑπολήψομαι, οὐδὲ παρακατατιθέμενος αὐτοῖς ὀρθῶς δόξω φρονεῖν, παρὰ χρηστῶν δὲ μοι ἔξεστι καὶ μηδὲν δόντι λαμβάνειν· οὐ γὰρ ἀργυρίου μὲν φύλακες πιστοὶ ὑπάρξουσιν, χάριτος δὲ ἄπιστοι, οὐδὲ τὸ μὲν δοθὲν οὐκ ἂν ἀξιώσειαν ἀποστρεφεῖν, ἐφ' οἷς δὲ κἂν τὸ ἀργύριον ἐδίδοσαν, πρότερον προίκα εἰληφότες παρ' ἡμῶν, περιψόνται ἡμᾶς ἀπορουμένους. ἐνὶ δὲ κεφαλαίῳ εἰκόσ φιλους μὲν ὄντας πολλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἡμῖν προήσεσθαι, φίλους δὲ μὴ ὑπάρχοντας ἓνα καὶ τῶν ἡμετέρων προσασπαστερεῖν ζητήσιν. αὐτοὺς δὲ ὥστε τηρεῖν ἀργύριον οὐκ ἄγω σχολήν. (4) θαυμάζω δὲ καὶ τῶν λοιπῶν οἱ παρασκευάζεσθαι μὲν φασιν αὐτῶν γάρην, φαίνονται δὲ καὶ αὐτοὺς διὰ τὰ κέρδη ἀποδόμενοι, καὶ παιδείας ὀλιγω-

I. Socratis.

Propositum meum, ut mihi videtur, minime assequeris: non enim iterum scriberes uberioraque mihi offerres dona. Verum ut sophistas, ita et Socratem aperte existimas venalem doctrinarum mercaturam facere, ideoque priora scripsisse non omnino recusantem, sed quo maiora quam quæ tunc offerebas munera elicerem. Nunc autem nimium quantum polliceris, et promissorum magnitudine te adducere me posse putas, ut relictis Athenis ad te veniam, qui philosophicas vendere scholas neque omnino decorum iudico et a me ipso alienum esse censeo. (2) Nam ex quo t'ei iussu ad philosophiam accessi, quippiam a quoquam accepisse non reperiar, sed palam scholas habeo, cuicumque pariter, sive dives sit sive non, audiendi facta potestate, neque foribus obseratis philosophor, quod de Pythagora traditur, neque in publicum egressus ab eis, qui me audire volunt, argentum exigo, id quod nonnulli antea fecere et etiamnum quidam faciunt. Nam quæ ad usum vitæ pertinent, mihi ipse comparo; quæ vero ad opum abundantiam exiguntur, non habeo omnino apud quem deponam fide quenquam digniorem quam daturos ipsos. (3) Quos si improbos habuerim, etiam depositum confidens eis parum prudens iudicabor, a probis autem licebit mihi, etsi nihil dederim, accipere. Non enim pecuniarum fidi, gratiarum infidi custodes fuerint, nec qui deposito nos privare nolint, ubi gratis a nobis acceperint, propter quæ et pecunias nobis offerebant, nos indigentes negligent. Ut verbo dicam, si amici fuerint, multa etiam de suis erogabunt, si non fuerint, nonnulla ex nostris quoque arrogare sibi conabuntur. Mihi vero ad conservandas pecunias tempus non suppetit. (4) Sed ceteros miror, qui ipsorum causa opes se comparare aiunt, revera autem lucri causa se ipsi vendunt neglectaque disciplina quæstui soli faciendo operam dant.

ροῦντες χρηματισμοῦ ἐπιμελοῦνται. τοιγαροῦν τῆς μὲν κτήσεως θαυμάζονται, τῆς δὲ ἀπαιδευσίας καταγελοῦνται, καὶ τῶν ἄλλων πάντων μακαρίζονται πλὴν ἑαυτῶν. καίτοι πῶς οὐ δεινὸν ἐπὶ μὲν φίλῳ δοκεῖν εἶναι αἰσχρὸν ἠγεῖσθαι καὶ μηδ' ἂν βιώναι βούλεσθαι ἑτέροις ὄντα πρόσθετα καὶ ἄλλοτρίων παράσιτον ὄντα ἀγαθῶν, ταῦτό δὲ τοῦτο πρὸς τὰ χρήματα πεπονητότα μὴ αἰδεῖσθαι; ἢ οὐκ ἴσμεν ὅτι καὶ τιμῶνται οὗτοι διὰ τὸν πλοῦτον καὶ μεταπεσοῦσης τῆς τύχης ἐν ἀτιμίᾳ διάγουσι τῇ πάσῃ; (6) ὥστε μήτε τιμωμένους αὐτοὺς χαίρειν (οὐ γὰρ ἐφ' ἑαυτοῖς τιμῶνται), ἀτιμαζομένους τε πολὺ μᾶλλον ἀχθεσθαι, τὸ γὰρ ἀτιμαζόμενον καὶ δι' ὃ παρορῶνται αὐτοὶ εἶσι. πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἠρόθως ὑπέλαβες, εἰ Σωκράτην οἶτι ἐργυρίου ποιήσων, ὃ μὴ καὶ προῖκα αὐτῷ καλῶς εἶχε πράξαι· καὶ πρὸς τοῦτω ἐκεῖνο οὐκ ἐλογίσω, ὅτι ἐνταυθὰ με πολλὰ κατέχει, καὶ τὸ μέγιστον αἰ τῆς πατρίδος χρεῖαι. καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ καὶ τῇ πατρίδι χρεῖας τινὰς φάμεν ἐκτελεῖν, ὅτι οὔτε ἐν στρατηγίαις οὔτε ἐπὶ τοῦ βήματος ζετᾶσθαι. (6) πρῶτον μὲν γὰρ οἶμαι καθ' ὃ ζύναται ἕκαστος ὠφελεῖν ζετᾶσθαι· τὸ δὲ μείζω ἢ ἐλάττω πράττειν οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἕτερα ἔχει τὴν αἰτίαν, τοῦ δὲ καθάπαξ αὐτός. ἔπειτα οὐ τῶν τοσαύτῃ πόλει συμβουλευσόντων δεῖ μόνον, οὐδὲ τῶν ἠγχομένων κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιστησόντων τοὺς ἐπὶ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα ἰόντας· οὐδὲν γὰρ θαυμαστὸν ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐπικειμένων οἶον ἀποκοιμίζεσθαι ἑνίους αὐτῶν, οἷς τοῦ ἐπεγεύροτος ὥσπερ μύωπος δέησει. (7) πρὸς δὲ καὶ ἐμὲ ἔταξεν ὁ θεός. ἐπεικῶς μὲν οὖν ἀπεχθάνεσθαι μοι συμβαίνει ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀφίστασθαι οὐκ ἔξ. ᾧ πειστέον μᾶλλον· εἰκὸς γὰρ τόγε ὑγιὲς ἐμοῦ κρεῖττον αὐτὸν εἶδέναι. ἐπεὶ καὶ πρὸς σὲ βουλομένῳ ἀπέπειε μὴ ἰέναι καὶ τὸ δευτέρον πέμψαντός σου ἀπηγόρευσεν. ἀπειθεῖν δὲ αὐτῷ ὀκνῶ, καὶ τὸν Πίνδαρον ἠγούμενος εἰς τοῦτο εἶναι σοφόν, ὅς φησι θεοῦ δὲ δείξαντος ἀρχ' ἂν ἕκαστον ἐν πράγῳ εὐθεῖα δὴ κέλευθος ἀρετᾶν ἔλεῖν, τελευταῖα τε καλλίονες· σιγεδὸν γὰρ οὕτω που αὐτῷ ἔχει τὸ ὑπόρημα. (8) πολλὰ δὲ πολλοῖς καὶ τῶν ἄλλων εἴρηται ποιητῶν περὶ θεῶν, καὶ ὅτι τὰ μὲν κατὰ τὴν τούτων βούλησιν πραττόμενα ἐπὶ τὸ λῶον ἐκβαίνει, τὰ δὲ παρὰ θεὸν ἀλυσιτελῆ ὑπάρχει τοῖς πράξασιν. ὀρθῶ δὲ καὶ τῶν πόλεων τῶν Ἑλληνίδων τὰς φρονιμωτάτας συμβούλῳ χρωμένας τῷ ἐν Δελφοῖς θεῷ, καὶ ὅσαι μὲν ἂν τούτῳ πειθόμεναι πράττωσι, πρὸς ὠφέλειαν αὐταῖς γιγνομένας, ὅσαι δ' ἂν ἀπειθήσωσιν, ὡς τὸ πολὺ βλαπτομένας. οὐ θαυμάσαιμι δ' ἂν, εἴ μοι περὶ τοῦ δαιμονίου ἀπιστήσεας λέγοντι· ἤδη γὰρ πρὸς με καὶ ἄλλοι οὕτω διετέθησαν οὐκ ὀλίγοι. (9) πλείστοι δὲ μοι ἠπίστησαν ἐν τῇ ἐπὶ Δηλίῳ μάχῃ· παρῆν γὰρ τότε τῇ στρατείᾳ καὶ συνεμαχόμενα πανδημεῖ τῆς πόλεως ἐξεληλυθυσίας. ἐν δὲ τῇ φυγῇ ἄμα πολλοὶ ὑπάπημιεν, καὶ ὡς ἐπὶ διαβάσεώς τινας ἐγενόμεθα,

Itaque ob opes admirationi, ob inscitiam risui sunt, atque ob alia omnia quam ob semetipsos felices prædicantur. At quum iam inhonestum ducamus, in amicorum esse potestate, nec vivere velimus ex aliis suspensi et ex alienis bonis fructum capientes, nonne turpe est, pecuniæ fieri sine pudore obnoxios? num propter opes in pretio istos haberi et mutata fortuna in omni ignominia vitam degere nescimus? (5) Quare neque honoribus lætantur, non enim sua causa honorantur, et ignominiam multo gravius ferunt, ignominia enim et quod despectui habentur causa ipsi sunt. Primum igitur non recte iudicasti, si Socratem, quod nec gratis agere honestum ei visum fuerit, id pecuniæ causa facturum opinaris, prætereaque et hoc non considerasti, multa hic me, maximoque patriæ necessitates detinere. Neque mireris, si patriæ quoque officia quædam me dicam præstare, quamvis nec in castris nec in suggestu exercear. (6) Primum enim puto, in eo suas quemque vires debere experiri, quo maxime se possit utilem præbere; plus autem vel minus præstare non in ipsius potestate est, sed huius rei causa plerumque in aliis rebus sita, illius vero in ipso uno soloque. Deinde in tanta civitate non iis solum, qui vel consiliis adiuvent vel terra marique copias ducant, sed iis etiam opus est, qui ad ea quæ civitali prosint se applicantes instruant. Nihil mirum enim, nonnullos eorum rerum magnitudine oppressos veluti somno confectos obtorpscere, quibus excitandis stimulo opus est. (7) Hoc igitur deus impositit mihi officium, nec mirum hinc in odio me haberi, verum ille ut desistam non permittit, cui magis obsequendum. Consentaneum est enim, illum quod utile est melius me cognoscere, quoniam et ab itinere ad te faciendo revocavit, et quum secundo mitiores interdixit. Huic resistere non audeo, Pindarum quoque autumas quod res est perspexisse, quum dicit « deo ministrante ad opus quodlibet principum recta est via ad virtutem assequendam, finesque pulchriores ». Sic enim fere eius habet hyporchema. (8) Atque ita reliquorum quoque poetarum de diis multa dixerunt multi, scilicet, quæ ipsorum consilio fiant, feliciore exitu terminari, quæ præter dei voluntatem, auctoribus fore inutilia. Præterea Græcarum civitatum prudentissimas quasque Delphico deo auctore consilii uti video, et quæ huic obediens faciant, in ipsarum utilitatem cedere, quæ vero dicto audientes non sint, in gravissima incurrere damna. Non admirarer autem, si de dæmonio verba mihi facienti fidem denegares; namque et alii haud pauci ita erga me affecti erant, (9) plurimi autem in Deliensi prælio fidem mihi negavere. Aderam tunc in exercitu et una cum populo pugnavi egresso universo, in fugam autem versi confertim recessimus, quinque ad trivium quoddam pervenimus, consuetum mihi contigit signum

συνέβη μοι τὸ εἰωθὸς σημεῖον. ἐνέστην οὖν καὶ εἶπον « ἄνδρες, οὐ μοι δοκεῖ ταύτην πορεύεσθαι· τοῦ γὰρ δαιμονίου μοι ἡ φωνὴ γέγονεν. » οἱ μὲν οὖν πλείους πρὸς ὄργην ὡσπερὲ παίζοντος ἐμοῦ ἐν οὐκ ἐπιτηδεῖω καιρῷ ὀρμήσαντες εὐθείαν ἐβάδιζον, ὀλίγοι δὲ τινες ἐπέστησαν καὶ τὴν ἐναντίαν ἐμοὶ συναπετρέποντο. καὶ οἵκαδε πορευόμενοι διεσώθημεν, τοὺς δ' ἄλλους ἤκων τις ἐξ αὐτῶν πάντας ἔφη ἀπολωλέναι· εἰς γὰρ τοὺς ἰππέας ἐμπεσεῖν τῶν πολεμίων ἐπανιόντας ἀπὸ τῆς διώξεως. πρὸς οὓς τὸ μὲν πρῶτον μάχεσθαι, ὕστερον δὲ περικλειόμενους ὑπ' αὐτῶν πλείονων ὄντων ἐγκλίναντας καὶ περικαταλήπτους γενομένους πάντας ἀπολέσθαι. αὐτὸς δὲ ὁ ταῦτα ἀπαγγέλλον τραυματίας ἀφίκτο, μόνην τὴν ἀσπίδα σάζων. (10) πολλὰ δὲ καὶ ἰδίᾳ προηγόρευσα ἐνίοσι τῶν ἀποθησομένων διδάσκοντας τοῦ θεοῦ. οὐ δὲ καὶ τῆς βασιλείας ἔφησας μέρος διδόναι καὶ παρακαλεῖς μὴ ὡς ἀρξόμενος βαδίζειν, ἀλλ' ὡς τοῦναντίον ἀρξόντα καὶ τῶν ἄλλων καὶ σοῦ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ μεμαθηκέναι ἄρχειν οὐ φημι, μὴ εἰδὼς δὲ οὐκ ἂν δεξαίμεν μᾶλλον βασιλεύειν ἢ κυβερνᾶν μὴ ἐπιστάμενος. οἶδα δὲ ὅτι, εἰ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ὁμοίως διέκειντο, ἤττονα ἂν ἦν κακὰ ἐν τῷ βίῳ. νῦν δ' ἡ τῶν μὴ ἐπισταμένων τόλμα ἐπιχειροῦσα οἷς μὴ ἴσασιν εἰς τοῦτο ταραχῆς αὐτοὺς προάγει. ὅθεν καὶ τὴν τύχην ἐτι μείζων πεποιήκε, τῇ ἐκείνων ἀνοίᾳ τὴν ταύτης ἐξουσίαν αὐξάνουσα. (11) καὶ μέντοι οὐδὲ ἐκεῖνο ἀγνοῶ, ὅτι ἐνδοξότερον εἶναι καὶ περιβλέπεσθαι μᾶλλον εἰδὸς ἰδιώτου βασιλέα ὄντα. ἀλλ' ὡσπερ οὐδὲ ἐφ' ἵππων ἂν εἰλόμην καθίξεσθαι ἄπειρος ὢν ἰπικτῆς, ἀλλ' ἐλυσιτέλει μοι πεζῷ εἶναι, κἂν εἰ ταπεινότερος πολὺ τοῦ ἰππέως ἦν, οὕτω καὶ περὶ βασιλείας καὶ ἰδιωτείας φρονῶ, καὶ οὐκ ἂν ὑπὸ ἐπιθυμίας τῶν μειζόνων ἐξαρθεῖς ἐπιφανεστέρων ὀρεγθεῖην συμφορῶν. εἰοίκασι δὲ καὶ οἱ πρῶτοι μυθολογήσαντες τὰ περὶ τὸν Βελλεροφόντην τοῦτω τι παραπλήσιον αἰνίζασθαι. (12) οὐ γὰρ ὅτι, οἶμαι, τόπου ὑψηλοτέρου ἐπεθύμησεν, ἀλλ' ὅτι πραγμάτων μειζόνων ἢ καθ' ἑαυτὸν ὠρέγθη, μετὰ ταῦτα αὐτῷ συμφοραὶ ἐγένοντο· καταπεσὼν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αἰσχυρῶς καὶ ἐπονείδιστως τὸν λοιπὸν ἐξῆ βίον, διὰ τοὺς ἐφουβρίζοντας ἐν τοῖς ἄστεσιν ἐπὶ τὴν ἐρημίαν ἐξεληλυθὼς καὶ τὰς βάσεις ἀπολωλεκώς, οὐχ ἄσπερ ἡμεῖς εἰθίσαμεθα λέγειν, ἀλλὰ τὴν παρρησίαν, ἐφ' ἧς ὀρθοῦται ὁ ἐκάστου βίος. ταῦτα μὲν οὖν ὕπη τοῖς ποιηταῖς φίλα, ταύτη ὑπονοείσθω· τὸ δ' ἐμὸν δεύτερον ἦδη ἀκούεις, ὅτι οὐκ ἀλλάττομαι τῶν ἐκεῖ τάνθ' ἄδε, ἀμείνω δοκῶν. ἀλλ' οὐδὲ τῷ θεῷ συναρέσκει, ὅ μὲν γὰρ νῦν συμβούλιον τε καὶ ἐπιτρόπῳ ἐμαυτοῦ γρῶμαι.

β'. Σωκράτης Ξενοφῶντι.

Χαιρέφῶν δὲν τρόπον ἐφ' ἡμῶν σπουδάζεται οὐκ ἄγνοεῖς, ἡρμημένος δὲ ὑπὸ τῆς πύλεως πρεσβευτῆς εἰς Πελοπόννησον τάχ' ἂν καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφίκοιτο. τὰ

Obstiti itaque atque dixi « non hac via, viri, eundum mihi videtur: dæmonii enim vox oborta mihi est ». Plurimi igitur quasi intempestive luderem irati recta pergebant, pauci obsequuti uno mecum adverso itinere incolumes domum rediere, reliquos unus eorum redux factus omnes nuntiavit interiisse: nam in hostis equitatum incidisse a persequendo redeuntem, quo cum primum quidem dimicasse, deinde vero a maiore hostium numero circumclusos pedem retulisse et interceptos omnes perisse. Et ipse, qui hæc nuntiavit, vulnere accepto cum solo scuto evaserat. (10) Multa privatim quoque nonnullis de futuro rerum eventu præcipiente deo prædixi. Tu vero et regni partem offers et ad iter faciendum me excitas, non tanquam sub imperio futurum, sed ex contrario et aliis et tibi ipsi imperaturum. At ego imperare me non didicisse fateor, nescius autem regis officio fungi non magis vellem quam, quum non didicerim, navis gubernaculum regere. Prætereaque persuasum habeo, si et reliqui homines similiter affecti essent, minora hac in vita futura fuisse mala. Nunc vero imprudentium hominum audacia eas res quas ipsi ignorant aggressa eo turbarum eos provelit. Hinc et fortunam in maius auxit, illorum imprudentia huius potentiam amplificans. (11) Ceterum neque hoc ignoro, illustriorem videri ac magis circumspici privato homine regem: sed uti equo insidere nollem equitandi artis ignarus, verum satis haberem equite licet multo inferiorem esse peditem, sic et de rege et de privato iudico, neque maiora habendi cupiditate elatus illustriores expetiverim calamitates. Videntur etiam qui Bellerophontis res in fabulam primi retulere simile quid significasse. (12) Non enim opinor, quod editorem locum concupiverit, sed quod res affectaverit suis viribus maiores, in calamitates posthac incidit: nam spe deiectus turpiter quod reliquum erat vite agebat et ignominiose, propter civium contumeliam in solitudinem digressus, tramitibus perditis, non quos nos ita vocare consuevimus, sed libera agendi ratione, qua uniuscuiusque vita nititur. Et hæc quidem qua poetis placet ratione percipiantur, quod autem ad me attinet, iam iterum audis, tuis mea, quæ potiora duco, me non permutaturum, sed neque deo placet, quo consilii auctore rerumque mearum tutore etiamnum utor.

II. Socrates Xenophonti.

Chærophontem quo modo colam non ignoras. Legatus in Peloponnesum a civitate missus fortasse et ad vos perveniet. Hospitalia itaque facile suppeditabunt viro

μὲν οὖν τῶν ξενίων εὐπόριστα ἀνδρὶ φιλοσόφῳ, τὰ δὲ τῆς πορείας ἐπισηπλήκῃ καὶ μάλιστα διὰ τὰς αὐτόθι νῦν παραχρᾶς ὑπαρχούσας. ὣν ἐπιμεληθεὶς ἐκείνῳ τε σώσεις ἀνδρα φίλον καὶ ἡμῖν τὰ μάλιστα χαριῇ.

γ'. Σωκράτους.

Μνήσκων δ' Ἀμφιπολίτης ἐν Ποτιδαίᾳ μοι συνεστάθη. οὔτος νῦν Ἀθήναζε ἔρχεται πρὸς τὸν δῆμον, ἐκπεσὼν ὑπὸ τῶν οἴκοι τὰ γὰρ ἐκεῖ κεκίνηται μὲν ἤδη, οὐπω δ' ἐπὶ καινερά, οἷμαι μέντοι οὐ πολλοῦ αὐτὰ δεήσειν χρόνου. τούτῳ συλλαβόμενος αὐτὸν τε ἄξιον ὄντα ποιήσεις εὐ καὶ τὰς πόλεις ἀμφοτέρως ὠφελήσεις, τὴν μὲν τῶν Ἀμφιπολιτῶν, ἵνα μὴ ἀποστᾶσα ἀνήκεστον τι κινδυνεύσῃ παθεῖν, τὴν δ' ἡμετέραν, ὅπως μὴ καὶ περὶ ἐκείνης πράγματα ἔγῃ, ὡς νῦν γε περὶ Ποτιδαίας μικροῦ δέομαι ἀπειρηχέναι.

δ'. Σωκράτους.

Κριτιβοῦλῳ μὲν ἐντυχὼν παρεκάλουν πρὸς φιλοσοφίαν αὐτόν, ὃ δὲ μοι δοκεῖ διανοηθῆσαι μᾶλλον ἐξαρμῆσεσθαι πρὸς τὰ πολιτικά. αἰρήσεται οὖν τὴν πρὸς ἐκεῖνα ἀρόττουσαν παιδείαν καὶ τὸν ὑψηλοτέρου ἐκλέξεται τῶν ὄντων τὸν κράτιστον. σχεδὸν δὲ νῦν ἐπιδημοῦσιν οἱ δοκιμώτατοι Ἀθηναῖσι, καὶ πολλοὶ αὐτῶν καὶ πρὸς ἡμᾶς ἔρχουσιν οἰκειώς. τὰ μὲν οὖν ἐκείνου ταῦτα, τῶν δ' ἐμῶν Ξανθίππῃ μὲν καὶ τὰ παιδάρια ἔρρωται, αὐτὸς δὲ ὡσπερ καὶ παρόντος σου πράττω.

ε'. Σωκράτης Ξενοφῶντι.

Σὲ μὲν ἐν Θήβαις ἡμῖν γενέσθαι ἀπηγγέλλετο, Πρόξενον δὲ καταλαβεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ὡς Κύρον ὠρμηκότεν. εἰ μὲν οὖν εὐτυχῶν ἐφίεσαι πραγμάτων, θεὸς οἶδεν, ὡς ἤδη γέ τινες τῶν ἐνταῦθα καταμέμψεσθαι αὐτὰ ἐπιχειροῦσιν· οὐ γὰρ ἄξιόν φασι εἶναι Κύρου βοηθεῖν Ἀθηναίους, δι' ὃν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀφῆρθεσαν, ἀνδρὲς αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκείνου πολεμεῖν καταπολεμηθέντας δι' ἐκείνον. οὐκ ἂν οὖν θαυμάσαιμι εἰ μεταπεσοῦσης τῆς πολιτείας συκοφαντεῖν σέ τινες ἀφ' ἑαυτῶν ἐπιχειρήσουσιν, ἀλλ' ὅση λαμπρότερον τάκει χωρησέιν ὑπολαμβάνω, τοσούτῳ σφοδρότερον ἐπικεῖσθαι τούτους ἠγούμαι· τὰς γὰρ ἐνίων φύσεις οὐκ ἄγνωσται. (2) ἡμεῖς δ' ἐπειπερ ἅπασ εἰς τοῦτο ἑαυτοὺς ἔρομεν, ἀνδρὲς ἀγαθοὶ γενώμεθα, τῶν τε ἄλλων ἂ περὶ ἀρετῆς εἰώθειμεν λέγειν ἀναμιμνησκόμενοι καὶ τὸ μὴ δὲ γένος πατέρων αἰσχυρόμεν ἐν τοῖς ἀρίστοις τῷ ποιητῇ εἰρῆσθαι τιθέντες. ἴσθι δὲ ὡς οὐοῖν τούτοις μάλιστα προσδεῖται πόλεμος, κερτερίας τε καὶ ἀφιλοχρηματίας· διὰ ταύτην μὲν γὰρ τοῖς οἰκειοῖς φίλοι, διὰ κερτερίαν δὲ φοβεροὶ τοῖς ἀντιπάλοις γινώμεθα. ὧν ἀμφοτέρων οἰκεῖα ἔχεις τὰ παραδείγματα.

philosopho, periculosum vero iter est, ob turbas maxime illic motas. His si provideris, virum amicum conservabis nobisque feceris gratissimum.

III. Socratis.

Mneso Amphipolita Potidææ mihi commendatus Athenas nunc venit populi auxilium imploraturus, a civibus suis patria expulsus. Res enim ibi turbatæ adhuc latent quidem, sed brevi opinor erupturas esse. Hinc si opem tuleris, in haud indignum conferes beneficium et de ambabus bene mereberis civitatibus, de Amphipolitana, ne facta defectione in summum discrimen veniat, de nostra, ne ob illam molestias subeat, quemadmodum de Potidææ parum iam abest quin desperemus.

IV. Socratis.

Critobulum obviam mihi factum ad philosophiam revocavi, is vero videtur mihi consilium cepisse ad reipublicam potius accedendi. Eligit igitur rebus illis convenientem disciplinam, ducemque ad illam sibi comparabit omnium optimum. Nunc enim fere clarissimi quique Athenis versantur et multi eorum nobiscum quoque necessitate iuncti sunt. Atque hæc quidem de illo; ad meas res quod attinet, Xanthippe et pueruli valent, ego vero quemadmodum quum præsens eras ago.

V. Socrates Xenophonti.

Thebis te esse nobis nuntiabatur et Proxenum Asiam petiisse, ut ad Cyrum proficisceretur. Res, quas agis, an sint tibi successuræ deus scit; iam enim apud nonnullos ex nostris in reprehensionem incurrunt: indignum enim esse, auxilium ferre Cyro Athenienses, ob quem imperio ipsi a Lacedæmonii privati, ipsosque pro eo suscipere bellum, ob quem debellati sint. Non igitur mirabor, si in deferius conversa republica, sponte nonnulli te calumniari conabuntur, certe quo splendidius tibi res illic puto successuras, eo magis opinor te prement calumniis: scio enim, quæ sit quorundam indoles. (2) Nos vero postquam semel hanc provinciam suscepimus, viri fortes simus, et quæ ceteroqui de virtute disserere consuevimus memoria recolentes, et illud « paternum genus non esse dedecorandum » in optime a poeta dictis recenses. Scias autem, his duobus maxime bellum indigere, tolerantia et pecuniarum contemptu: hoc enim familiaribus cari, illa terribiles sumus adversariis. Utriusque domestica præsto tibi sunt exempla.

ς'. Σωκράτους.

Τοῖν μὲν ζένοιι ἐπεμελήθην ὡς παρεκάλει, καὶ τὸν ἐν τῷ δήμῳ συναγορεύοντα αὐτοῖν ἐσκεψάμην τῶν ἡμετέρων τινὰ ἐταίρων, ὃς ὑπηρετήσῃεν ἐφη προθυμότερον διὰ τὸ καὶ σοὶ χαρίζεσθαι ἐθέλειν. περὶ δὲ τοῦ χρηματισμοῦ καὶ περὶ ὧν προσπαζῶν ἔγραψες τὸ μὲν ἐπιπλήττειν ἐνίοις οὐδὲν ἴσως ἄτοπον, εἰ πρῶτον μὲν ἐφ' οὐδαχότων τῶν ἄλλων περὶ πλοῦτον ἐγὼ πένης αἰρούμαι βιοῦν, ἔπειτα ἐξόν μοι παρὰ πολλῶν πολλὰ λαμβάνειν οὐ τὰς παρὰ ζώντων μόνον δωρεὰς τῶν φίλων ἀλλὰ καὶ ὅσα ἂν τελευτώντες μοι ἀφώσιν ἐκῶν παραιτοῦμαι· τὸν δ' οὕτω διακείμενον οὐδὲν θαυμαστόν μαινόμενον παρὰ τοῖς ἄλλοις νομίζεσθαι. (2) χρῆ δὲ μὴ τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον ἡμῶν προσεπιθεωρεῖν βίον, καὶ εἰ περὶ τὴν χρῆσιν τῶν χρημάτων διαφέροντες φανούμεθα, μὴ θαυμάζειν ὅτι καὶ περὶ τὸν πορισμὸν διεστήκαμεν. ἐμοὶ μὲν τοίνυν ἀπαρκῆ τροφῆ τε χρῆσθαι τῇ λιτοτάτῃ καὶ ἐσθῆτι θέρους τε καὶ χειμῶνος τῇ αὐτῇ, ὑποδήμασι δὲ πάμπαν οὐ χρῶμαι, οὐδὲ πολιτικῆς ἐπίεμαι δόξης πλὴν ὅσον ἐκ τοῦ σώφρων εἶναι καὶ δίκαιος· οἱ δὲ πολυτελείας μὲν τῆς περὶ τὴν διαίταν οὐδὲν ἀπολείπουσιν, ἐσθῆτας δὲ διαφόρους οὐχ ὅτι γε ἔτους τοῦ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς ἀμείψινυσθαι ζητοῦσι, πολλὰ δὲ χαρίζονται καὶ ταῖς ἀπορρητοῖς ἡδοναῖς. (3) καὶ ὃν τρόπον σὶ τὴν κατὰ φύσιν χρόαν διεφθορότες ἐπακτοῖς χρωμασι κοσμοῦνται, κακείνοι τὴν ἐξ ἀρετῆς ἀληθινὴν δόξαν ἀπολωλεκότες, ἣν εἰκὸς περιγίνεσθαι ἐκάστω, εἰς τὴν ἐκ τῆς ἀρεσκείας καταφεύγουσι, διανομαῖς καὶ ἐστιάζουσι πανδημίαις τὴν παρὰ τῶν πλῆθῶν εὐφρημίαν παρκαλούμενοι. ὅθεν εἰκότως οἶμαι πολλῶν αὐτοῖς δεῖσθαι συμβαίνει· οὔτε γὰρ αὐτοὶ ζῆν δύνανται ἀπ' ὀλίγων, οἷς τε πληροῦν ἀποδέχεσθαι αὐτοὺς οὐκ ἐθέλουσι, μὴ μισθὸν τῆς εὐλογίας φερόμενοι. ἐμοὶ μὲν πρὸς ἄμφω ταῦτα καλῶς ἔχει ὁ βίος. καὶ εἰ μὲν τί με τῶν ἀληθῶν ἐκφεύγει, οὐκ ἂν ἰσχυρισάμην· ὅτι μὲντοι ταῦτα μὲν οἱ κρείττους φασὶν εἶναι βελτίω, ἐκείνα δὲ οἱ πολλοί, σαφῶς οἶδα. (4) πολλὰς δὲ καὶ περὶ τοῦ θεοῦ κατ' ἐμαυτὸν ἐννοούμενος κατ' ὅ τι εὐδαίμων εἶη καὶ μακάριος, ὅρῳ τῷ μηδενὸς δεῖσθαι αὐτὸν ὑπερβάλλοντα ἡμῶς· φύσεως γὰρ λαμπροτάτης ἔκεινο ἦν, οὐ τὸ πολλῶν δεδόμενον ἐτοίμως ἔχγειν ἀπολαύειν. καίτοι σοφώτερόν τε εἶναι εἰκὸς ὅστις ἑαυτὸν ἀπεικάει τῷ σοφωτάτῳ, καὶ μακαριώτερον ὑπάρχειν ὃς ἂν ὅτι μάλιστα ἐξομοιωθῆ τῷ μακαριωτάτῳ. τοῦτο δὲ εἰ μὲν πλοῦτος ποιεῖν ἐδύνατο, πλοῦτόν γ' ἂν ἐχρῆν αἰρεῖσθαι· ἐπεὶ δὲ ἀρετὴ μόνη φαίνεται παρασκευάζειν, εὐηθες ἀφέντα τὸ ὃν ἀγαθὸν τὸ δοκοῦν μεταδιώκειν. (5) ὡς μὲν οὖν τὰ μὲν οὕτω βέλτιον ἔχει, οὐκ ἂν μὲ τις βραδύως μεταπέσειε· περὶ δὲ τῶν παιδῶν ὅπερ ἔφησθα δεῖν προνοεῖσθαι, ἧ διανοοῦμαι περὶ αὐτῶν, μαθεῖν ἔστι πᾶσιν ἀνθρώποις. μίαν ἀρχὴν εὐδαιμονίας ἐγὼ νομίζω φρονεῖν εἶ, τὸν δὲ νοῦ μὲν μὴ μετείλη-

VI. Socratis.

Quæ de amicis mihi commendabas, procuravi et ex sodalibus nostris unum, qui apud populum causam eorum diceret, conquisivi, qui, quod et tibi gratum facere vellet, promptius hoc se officium promisit esse præstiturum. Sed quod ad quaestum atque ad ea attinet, quæ ludens scribebas, nonnullos reprehendere me fortasse mirum non est, quod primum, anxie reliquis divitias persequentibus, ego pauper velim vivere, deinde quod, multa licet a multis acquirere possim, non solum a viventibus oblata munera, verum etiam a morientibus legata ultro repudiem, nec mirum sic affectum a reliquis mente captum iudicari. (2) Verum non hoc solum, sed et reliqua nostra vita exploranda est, et si in consumendis civitibus ab aliis recedimus, nec quod in acquirendis differimus mirandum. Sufficit mihi cibus frugalissimus et idem vestitus æstate atque hieme, calceis autem prorsus non utor, nec gloriam affecto ex rebus publicis comparandum, præterquam quod temperans et iustus esse cupio. Qui vero in sumptuosam vivendi rationem se iniiciunt, variisque vestibus non quoque anno tantum, sed et quotidie ornari gestiunt atque nefandis indulgent voluptatibus, (3) ii, quemadmodum qui naturali colore corrupto extrinsecus acritis coloribus ornantur, sic et ipsi vera virtutis gloria, quæ unum quemque decet, amissa ad eam, quæ pendet ex adulatione, confugiunt, largitionibus publicisque epulis plebis captantes plausum. Hinc fieri nequit, opinor, quin multis indigeant: neque ipsi enim paucis vivere possunt, neque ceteri plaudere ipsis volunt, nisi plausus mercede ante numerata. Mihi vero ad hæc ambo recte vita habet, et si qua re a vero aberraverim, non perstiterim, sed ista a melioribus ut potiora probari, illa a pluribus sat scio. (4) Sæpe numero etiam de deo necum considerans, qua re felix ille et beatus esset, eo quod nulla re indigeret nos ipsum superare intellexi. Natura enim excellentissimæ hoc est, non plurimis indigentem ad quasvis voluptates paratum esse. Atqui sapienter esse consentaneum est eum, qui ad sapientissimum se informet, et beatissimum, qui ad beatum quam proxime accedat. Hoc si divitiæ efficere possunt, divitiæ sane appetendæ essent, sed quoniam aperte sola virtus hoc parere potest, ineptum est, vero bono repudiato commenticium aucupari. (5) Res igitur meas sic non melius habere non facile quisquam mihi persuadebit. Sed de filiis et quod eorum curam habendam esse dixisti, quomodo existimem cognoscere licet omnibus. Unam beate vivendi principium ego censeo, bene sapere; qui vero mentis compos non sit, sed auro confidat et argento primum illud quod sibi videatur possidere bonum non la-

ῥότα, χρυσίω δὲ πιστεῦντα καὶ ἀργυρίω πρῶτον
 μὲν ὅπερ οἷεται καετῆσθαι ἀγαθὸν οὐκ ἔχειν, ἔπειτα
 τοσοῦτον ὑπάρχειν ἀθλιώτερον τῶν ἄλλων, ὅσον δ' μὲν
 ἀναγκασθεὶς ὑπὸ πενίας, εἰ καὶ μὴ νῦν, αἰθίς ποτε
 φρονήσει, ὃ δὲ τὰ μὲν ὑπ' οἴησσεως τοῦ εἶναι μακάριος
 τῆς ἀθλιότητος ὠφελείας ἀμελῶν, τὰ δὲ ὑπὸ χορηγίας δια-
 φθειρόμενος, πρὸς οἷς ἡτύγχευε ἡδὴ καὶ τῶν ὄντως ἀνθρω-
 πίνων ἀγαθῶν προσαπεστέρηται τὴν ὑπὲρ τῶν μελλόντων
 χρηστὴν ἐλπίδα. (6) οὐδὲ γὰρ σωθῆναι οἷόν τέ ἐστι
 τῷ τοιούτῳ πρὸς ἀρετὴν, κατεχομένῳ μὲν ὑπὸ κολα-
 κείας ἀνθρώπων ἡμιλῆσαν δεινῶν, κατεχομένῳ δὲ ὑπὸ
 γοητείαις ἡδονῶν, αἱ κατὰ πᾶν αἰσθητήριον προσβά-
 λουσαι τῇ ψυχῇ πᾶν ὅ τι καλὸν ἢ σωφρονικὸν ἐν
 αὐτῇ ἡρέμα ἐξελαύνουσι. τίς οὖν ἀνάγκη παισὶν αἰ-
 τίαν καταλιπεῖν ἀφροσύνης μᾶλλον ἢ παιδείας, οὐ
 λόγους μόνον ἀλλὰ καὶ ἔργους δηλώσαντας ὅτι ἐν
 σφίσι αὐτοῖς τὰς ἀπ' αὐτῶν ἔχουσιν ἐλπίδας καὶ μὴ
 γενομένοις ἀγαθοῖς οὐδὲ ζῆν καταλείπεται, ἀλλὰ λιμῶ
 ψυχρῆς οἰκτρῶς τελευτήσουσι, πρέπουσαν ἀργίαν
 δίκην ἐκτίνοντες; (7) καίτοιγε ὁ νόμος μέγρις ἕβης κε-
 λεύει παῖδα ἐκτρέφασθαι ὑπὸ γονέων. ἡμεῖς δ', ἴσως
 εἴποι τις ἂν ἀνὴρ πολιτικὸς ἀγανακτῶν πρὸς τοὺς
 ἑαυτοῦ υἱεῖς κληρονομεῖν ἐπιθυμοῦντας, οὐδὲ τελευ-
 τῶντας ἀφἑξῆσθαι μου διανοεῖσθε, ἀλλὰ καὶ τελευτῶντα
 τροφὰς οἷ ζῶντας αἰτήσατε καὶ οὐκ αἰσχυρεῖσθε θανάτου
 ζῶν ἀπρακτοτέρων βιοῦντες; ἀλλὰ τὰ μὲν ἐμὰ πε-
 ριτεύειν καὶ μετὰ θάνατον ἀξιοῦτε ἐτέροις, τὰ δ'
 ὑμέτερα ὑμῖν οὐδ' εἰς τὸ ζῆν ἐξαρχέσει. (8) ἐκεῖνος
 μὲν οὖν σκαιοῖς ἴσως πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας χρή-
 σεται τοῖς λόγοις, πατρικὴν ἅμα πολιτικὴν παρρησίαν
 ἄγων, τὰ δ' ἐμὰ λόγου μὲν ἕνεκα ἐπιεικέστερα ὄντα
 τυγχάνει, ἔργω δὲ οὐ πόρρω φαίνεται πλουτούντων
 ἀποστατεῖν. ὅθεν ἐγὼ χρυσίον μὲν οὐ καταλείψω τοῖς
 ἑμαυτοῦ παισὶ, τοῦ δὲ χρυσοῦ κτήμα τιμιώτερον
 φίλους ἐπιεικεῖς, οὐς φυλάττοντες μὲν οὐδενὸς ἐλλει-
 φθήσονται τῶν ἀναγκαίων, κακῶς δὲ τὰ περὶ τοὺς φί-
 λους μεταχειρίσαντες εὐδὴλον ὡς τὰ γε χρήματα πολὺ
 κάκιον διοικήσουσιν. (9) εἰ δέ σοι τὰς ἐνίων ὀλιγο-
 ρίας ὁρῶντι φαύλως δόξω βεβουλεύσθαι, πρῶτον μὲν
 ἐκεῖνο ἐρῶ, ὅτι οὐ πάντες ἀνθρώποι ὁμοίως ἔχουσι
 πρὸς τοὺς φίλους (εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τετελευτηκότων αὐτῶν
 προνοοῦσιν), ἔπειθ' ὅτι τοὺς ἡμετέρους τοιούτους εἰκὸς
 εἶναι, οὐ φορτικῶς ἡμῖν συνεληλυθότας, οὐδὲ νῦν
 μόνον ἀλλὰ καὶ τότε τῆς παρ' ἡμῶν οὐχ ἦττον ὠφε-
 λείας ἀπολαύοντας. τῆς μὲν οὖν ὀλιγοχρονίου χάριτος
 εἰκὸς καὶ τὰς ἀμοιβὰς εἶναι βραχείας, αἱ πολυχρόνιοι
 δὲ τῶν εὐεργεσιῶν ἴσην τῇ ὠφελείᾳ τίκτουσι τὴν ἀμοι-
 βήν. (10) τὰ δ' ἐμὰ μαντεύομαι προκόπτουσι τοῖς
 ἐταίροις καλλίω φανεῖσθαι. εἰσπερ οὐδὲ μισθοὺς αὐτοὺς
 εἰσπράττομαι, ὅτι οὐδὲν ἔγω πρόπον ἀντικατάλλαγμα
 φιλοσοφίας ἄλλο πλὴν φιλίαν, καὶ ὅτι οὐχ ὥσπερ οἱ
 σοφισταὶ καὶ ὀδοῖκα περὶ τῶν ἰδίων παλαιούμενα
 γὰρ νέα γίνεσθαι καὶ πρὸς τὸ γῆρας μᾶλλον ἀναζωπυρεῖ-
 σθαι φιλεῖ, ὅθεν αὐτὰ τε μάλιστα ὑπὸ τῶν μαθόντων

bere, deinde tanto aliis miseriores esse, quod qui pauperie
 premitur, licet nunc desipiat, aliquando tamen respi-
 scere possit; qui vero falsa beatitudinis opinione deceptus
 veram utilitatem negligit rerumque affluentia corrumpi
 sese patitur, præter vera illa humani generis quæ iam
 amisit bona spem quoque futuræ felicitatis perdidit.
 (6) Non potest enim fieri, ut ad virtutem incolumis per-
 veniat, qui hominum in familiaribus colloquiis callidorum
 adulatione voluptatumque illecebris captus teneatur, quæ
 per omnes sensus in animum se insinuant sensimque
 quicquid honestum ac prudens in eo est exterminant.
 Quil estigitur quod cogat nos imprudentiæ potius quam
 humanitatis relinquere exemplum filiis, præsertim quum
 ipsi non verbis modo, sed etiam factis declaraverimus,
 spes eorum in ipsis esse positas, nec si non boni fuerint
 ut vivant fieri posse, sed fame oppressos misere esse
 perituros condignis inertie pœnis persolutis? (7) Lex
 quidem ad pubertatem usque filium a parentibus ali iubet.
 Vos vero, dixerit aliquis homo civilis filiis suis he-
 reditati inhiantibus indignabundus, neque a mortuo
 manus abstinebitis, sed et alimenta vivi poscetis a de-
 functo, nec vitam agere verbimini morte inertiores?
 Vos res meas etiam post mortem aliis suppetere vultis,
 vestræ autem vobis ne ad vitam sustentandam quidem
 sufficient. (8) Sic ille rustice fortasse filios suos com-
 pellabit, dicendi libertate usus tum parenti quam viro
 civili digna; res vero meæ, si hominum sermones audias,
 modicæ admodum sunt, re ipsa non longe videntur di-
 stare ab opulentis. Quare ego aurum filiis meis non
 relinquo, sed auro pretiosius patrimonium amicos sob-
 rios; quos si servaverint, necessarium rerum nulla
 destituentur, si vero male tractaverint amicos, non du-
 bium est quin multo peius et pecuniis usuri sint. (9) Iam
 vero si tibi incuriam quorundam contemplanti non recte
 hæc statuere videar, hoc primum dicam, non omnes si-
 militer homines erga amicos affectos esse; sunt enim
 qui et mortuorum eorum curam habeant, deinde nostros
 certe ex horum esse numero, ut qui non importune
 nobiscum versati sint, neque nunc tantum, sed iam
 pridem a nobis capiendo fructu perfruentur. Brevis
 itaque beneficii præmia quoque decet esse brevia, at
 diuturna beneficia utilitati æquale pariunt præmium.
 (10) Meas autem res sodalibus, dum proficiunt, meliores
 visuras præsigio; quare nec mercedem ab eis exigo,
 quod nullum philosophiæ conveniens nisi amicitiam habes
 pretium, quæque non ut sophistæ et ego de meis rebus
 timeo. Enim revirescunt et appropinquante senectute
 resuscitantur: quare ipsa tunc maxime a discipulis dili-
 guntur, quique ea progenit pater desideratur. Superstes

στεργεῖται τότε, καὶ ὁ γεννήσας αὐτὰ πατὴρ ἐπιποθεῖται. περιῶν μὲν οὖν τιμῆς τυγχάνει, τελευτήσας δὲ μνήμης ἀξιοῦται· κἂν τῶν οἰκείων τινὰ καταλειποῦς ἦ, τοῦδε ὡς υἱός ἢ ἀδελφοῦ κήδονται, πᾶσαν εὐνοίαν εἰς αὐτὸν ἐνδεικνύμενοι, τρόπον τινὰ ἕτερον συγγενεῖα τῆς κατὰ φύσιν συνανητημένοι αὐτοῦ. (11) οὐκ οὐκ οὐκ δύνανται, οὐδ' εἰ βούλοιντο, κακῶς πράττοντα αὐτὸν παρεῖναι, ὡσπερ οὐδὲ τοὺς κατὰ γένος προσήκοντας ὑπερροῦν οἷοί τε ἔσμεν. τὸ γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ συγγενὲς ἄτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἀδελφὸν γεγεννημένον ἀναγκάζει σφᾶς βοηθεῖν τῷ τοῦ τετελευτηκότος υἱεῖ, ὑπομιμνήσκον τοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἐκείνου ὀλιγορίαν σφετέραν ἀτιμίαν τιθέμενον. ὅρα οὖν, εἰ σοι δόξω ἔτι ἢ τὰμαυτοῦ κακῶς οἰκονομεῖν ἢ τῶν παιδίων ὅπως μὴδὲν ὑστερήσῃσι τῶν ἀναγκαίων ἐμοῦ τελευτήσαντος ὀλιγορεῖν, ὅς οὐδὲ χρήματα αὐτοῖς ἀλλὰ τοὺς τῶν χρημάτων καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἐπιμελησομένους καταλείπω. (12) καίτοι ὑπὸ μὲν ἀργυρίου οὐδεὶς βελτίων εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην ἱστορεῖται γενόμενος, ὃ δὲ δόκιμος φίλος καὶ ταύτῃ αἰρετώτερος τυγχάνει τοῦ δοκίμου χρυσίου, ὅτι οὐ πᾶσι τοῖς ὀρεγομένοις ἀλλὰ τοῖς βελτίοσι τῶν φίλων ὑπηρετεῖ, οὐδὲ τὰς τοῦ βίου χρείας μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κεκτημένου ψυχὴν θεραπεύει καὶ εἰς ἀρετῆς λόγον, ἧς χωρὶς οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων ὀνήνησι, πλείεστα συμβάλλεται. τὸ μὲν οὖν ἀκριβὲς τούτων πέρι καὶ κατ' ὄψιν ἐντυχόντες ἀλλήλοισ ἐπισκεψόμεθα· πρὸς ἃ δὲ ἐπιζητεῖς νῦν, ἀρκεῖ καὶ διὰ τῶν εἰρημένων ἀποκεκρίσθαι μετρίως.

Γ'. Σωκράτους.

Σὲ μὲν οὐ θαυμαστὸν ἐπιστελλεῖν ὑπὲρ ὧν γράφεις, τὴν γὰρ αὐτὴν ὑπολαμβάνεις γνώμην ἣν παρόντος σου πρὸς ἡμᾶς εἶχον καὶ νῦν ἀπόντος φυλάττειν ἔτι τοὺς τριάκοντα· ἐμοὶ δὲ συνέβη μετὰ τὴν σὴν ἀποχώρησιν εὐθέως ὑποπευθεῖν, καὶ τις λόγος ἐν αὐτοῖς διήλθεν ὡς οὐ χωρὶς Σωκράτους ταῦτ' εἶη πεπραγμένα. ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὑστερον ἀνακαλεσάμενοί με εἰς τὴν θάλασσαν ἦγον καὶ περὶ τούτων ἐμέμνοντο, καὶ ἐμοῦ ἀπολογουμένου ἵναί με ἐκέλευον εἰς Πειραιᾶ καὶ Λέοντα συλλαμβάνειν. ἦν δὲ ἡ γνώμη αὐτῶν ἐκείνων μὲν ἀποκτινύναι καὶ τὰ χρήματα αὐτοὺς εἶναι, ἐμὲ δὲ κοινῶν ποιῆσαι τοῦ ἀδικήματος. (2) παραιτουμένου δὲ μου καὶ τι τοιοῦτον εἰπόντος, ὡς οὐκ ἂν ἐκὼν ποτε ἔργῳ ἐπιγραφείην ἀδίκῳ, παρὸν δὲ Χαρίκλῆς καὶ ἰδίᾳ ἀγανακτήσας « ἦπου οὐδὲν, ὦ Σωκράτες, » ἔφη « ἡγῆ κακὸν δύνασθαι παθεῖν οὕτως αὐθαδῶς διαλεγόμενος; » καὶ γὰρ « μυρία μὲν οὖν, νῆ Δί' » εἶπον, « ὦ Χαρίκλεις, οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε οὐδὲν, ὀπλίικον εἰ ἀδικήσω. » ἀπεκρίνατο μὲν οὖν οὐκέτι οὐδὲ εἰς αὐτῶν, δοκοῦσι δὲ μοι οὐχ ὁμοίως ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διακείσθαι. (3) περὶ δὲ ὑμῶν οἱ παρόντες διήγγελλον κατὰ γνώμην ἄχι νῦν χωρεῖν τὰ πράγματα· ἔλεγον γὰρ ὅτι οἱ Θεβαῖοι καταφυγόντας ὑμᾶς ἀσμένως ἀπεδέξαντο καὶ κατιοῦσι πάσῃ προθυμίᾳ

itaque consequitur honorem, mortuus autem memoria colitur, et si quem ex necessariis reliquerit, hunc velut filium curant atque fratrem, omnem illi benevolentiam præstantes, alio necessitatis cum illo quam naturali coniuncti vinculo. (11) Non igitur possunt, etiamsi velint, malo eum laborantem negligere, sicut nec genere coniunctis deesse possumus. Nam animi cognatio, quasi ex eodem essent patre orti, ad mortui filio opem ferendam eos compellit, dum patris memoriam refricat, illiusque despectum propriam infamiam ducit. Vide igitur, an adhuc tibi videar vel res meas male administrare vel filios negligere, ut me defuncto nulla qua opus est re indigeant, qui non pecunias relinquo ipsis, sed eos qui pecuniarum et ipsorum illorum curam gerent. (12) Iam pecunia ad hunc usque diem sanior nemo quisquam factus traditur, probatus autem amicus propterea quoque probato auro magis eligendus est, quod non omnibus appetentibus, sed probioribus ex amicis præsto est, nec vitæ usus tantum necessarios, verum et ipsius possessoris curat animum, et ad virtutem, sine qua nihil in rebus humanis utilitatem affert, assequendam confert plurimum. Sed accuratius hæc, cum una erimus, considerabimus, ad ea tamen, quæ nunc in questionem vocavisti, satis est per hæc modice respondisse.

ΓII. Socratis.

Non miror epistolæ tuæ argumentum: eodem enim, quo te præsentem erga nos fuerunt, absente quoque etiamnum triginta viros putas esse animo. Ego vero statim post discessum tuum in suspicionem veni, et inter se ipsos hæc non sine Socratis ope patrata esse dictitabant. Paucis post diebus vocatum me in tholum ducebant deque hisce criminabantur, et quum me excusarem, in Piræum me pergere Leonemque comprehendere iuebant. Propositum eis erat, illum quidem interficere eiusque potiri bonis, me vero nefarii istius facinoris sibi socium adiungere. (2) Quod quum recusarem ac nunquam me volentem iniusto operi subscripturum declararem; præsens Charicles, privatim mihi infestus « anne, Socrates, » inquit « ita omni malo superiorem te existimas, qui petulanter adeo loquaris? » Tum ego « infinitis, per Iovem, » inquam « obnoxius sum malis, at nullum tantum est, quam si iniuste fecerim. Obmutere ad hæc omnes et non eodem delinere erga me videnter esse animo. (3) Res autem vestræ, ut quidam hic præsentem nuntiant, ex sententia procedunt; dicebant enim, Thebanos vos profugos libenter excepisse, vobisque domum redeuntibus promptissime laturos esse opem. Conturba-

συλλαμβάνειν οἷοι τέ εἰσιν. ἐταράττοντο δὲ καὶ τῶν ἐνθάδε τινέσ τοῖς λόγοις τούτοις καὶ ὅτι καὶ τὰ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος δυσελπιστότερα ἠγγέλλετο. ἔλεγον γὰρ οἱ μετὰ τῶν πρέσβειων ἐκείθεν ἤκοντες πολέμου τε καταλαβεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους συνεστηκότας μεγάλους, καὶ τοὺς ἐφόρους περὶ τῆς ἐνθάδε παραχῆς ἀκούοντας ἀγανακτεῖν, οὐκ ἐπ' ὀλέθρῳ λέγοντας αὐτοῖς παραδεσθῆναι τὴν πόλιν τοὺς Λακεδαιμονίους (τούτου μὲν γὰρ ἐξεῖναι σφίσι κρατήσασι πεποιηκέναι, εἰ ἐβούλοντο, τῶν συμμάχων Κορινθίων καὶ Θεβαίων τότε ἐναγόντων), ἀλλ' ὅπως αὐτοὶ πολιτεύσονται ἐπιτηδείως ὀλιγαρχούμενοι καὶ τὰ κοινὰ διοικούντες βέλτιον ἢ ἐπὶ τῆς δημοκρατίας. (4) εἰ οὖν οὗτοι ἀληθῆ ταῦτα ἀπαγγέλλουσι καὶ τὰ ὑμέτερα οὕτως ὡς φασιν ἔχει, πολλὴ ἐπιβουλὴ μετὰ Θεβαίων ἀφικουμένων, ἐκείνοις δὲ μὴ βοηθησάντων Λακεδαιμονίων βραδύως καταστήσασθαι τὰ ἐνθάδε. ὁμοῦ δὲ καὶ τῶν ἐπιχωρίων πολλοὶ νῦν μὲν διὰ τὸ δεδοικέναι ἄγουσιν ἡσυχίαν· εἰ δὲ τῶν ὑμετέρων τι ἀλλαγθῆν παραφαίνεται βέβαιον, ἄσμενοι καταλείψουσι τὰ ἐνθάδε. ὅλως γὰρ οὐδὲν ὑγιὲς τῆς πολιτείας αὐτοῖς καταλείπεται, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν καὶ συνεχῶν ἀδικημάτων πάντα διέφθαρται. καὶ τὸ μὲν ἤδη παράπαν τὸ καθ' ἡμᾶς μέρος ἀπέρρηκται, τὸ δέ, εἰ μικρᾶς ἐξωθεν ἀφορμῆς ἐπιλάθῃτο, ταῦτο πέισεται τῷ ὑμετέρῳ, ὥστε, εἴπερ σοὶ ποτε ἄλλοτε, καὶ νῦν γέγονε δῆλον, ὅτι πάντων μέγιστον κακὸν ταῖς πόλεσιν ἐστὶν ἡ τῶν ἀργόντων πονηρία. (5) οὗτοι γοῦν οὕτως εἰκόασιν ἐξηπατηθῆσθαι περὶ τὸ συμφέρον, ὥστε οὐδὲ διαφθειρόμενα ὀρῶντες τὰ πράγματα παύσασθαι ἐθέλιν, ἀλλ' οἷς ἐταράχθη πρότερον, τοῖς αὐτοῖς οἴονται καταστήσειν αὐτὰ, φυγᾶς καὶ δημεύσεις οὐσιῶν καὶ θανάτους ἀκρίτους ποιούμενοι. καὶ οὐχ ὀρῶσιν ὅτι νοσημάτων πονηρὸς ἂν εἴη ἰατρὸς ὁ τὴν αὐτὴν τῷ συνεστηκότι αἰτίῳ ποιούμενος θεραπεύειν. ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων ἀνιάτως ἔχει, σὺ δὲ τῶν σαυτοῦ ἐπιμελόμενος ὀρθῶς ποιήσεις· μία γὰρ καὶ τοῖς ἐνθάδε ἐλπίς ἔην, ἂν ὑμεῖς πράξητε κατὰ νοῦν, βαρείας πάνυ καὶ χαλεπῆς ἀπηλλάχθαι δεσποτείας.

ζ*. Σωκράτης Πλάτωνι.

Πολὺς ἐστὶ Κρίτων παραινῶν ἡμῖν φυγῆ τὴν σωτηρίαν πορῆσασθαι· οὕτω πολλοῦ ἀξίον τὸ ζῆν ὑπείληφεν εἶναι, ὅς ἐνεκα τοῦ ζῆν ἡμᾶς ἀξιοὶ κακῶς ζῆν, εἴτα δεδαιμένον ὄρῳ με σχετιλάξει, ὡς τὸ δεδέσθαι ἡμᾶς ἡμῶν ἔργον ὄν, καὶ οὐκ ἐκείνων ἀδικημάτων τῶν δεδεκότων. ἄμεινον μέντοι τοῖς ἀλλοστρίοις ἀμαρτήμασιν ἀποθανεῖν ἢ τοῖς ἰδίῳσιν σωθῆναι.

η'. Ἀντισθένης Ἀριστίππῳ.

Οὐκ ἐστὶ τούτου φιλοσοφεῖν τὸ παρὰ τυράννοις ἀνδράσιν εἶναι καὶ Σικελιαῖς προσανέχουσιν τραπέζαις, ἀλλὰ μάλλον τὸ ἐν τῇ ἰδίᾳ τῶν αὐτάρχων ἐφιεσθαι. σὺ δ' οἶε ταύτην εἶναι πλεονεξίαν τοῦ σπου-

bantur et ex civibus nonnulli hoc nuntio, praetereaque quod magis etiam spem infringeret ex Lacedaemone allatus nuntius. Dicebant enim, qui cum legatis hinc redierant, magnis periculis se deprehendisse Lacedaemonios implicatos, ephorosque accepto de nostris turbis nuntio aegre ferre, non evitendam dicentes urbem eis Lacedaemonios commisisse (hoc enim et sibi, si voluissent, reportata victoria licuisse, praesertim Corinthiis et Thebanis tunc urgentibus), sed ut et ipsi accommodate paucorum sub dominio rempublicam gerent et melius quam sub plebis dominatione administraretur civitas. (4) Quare si vera hi nuntiant, resque vestrae ita habent, ut illi tradunt, magna spes est fore ut, si vos una cum Thebanis accesseritis, illis autem auxilium non tulerint Lacedaemonii, facili negotio res nostrae meliorem in statum redeant. Simul etiam multi civium nunc quidem praetimore quietem agunt, sin autem certa quadam ex vestris rebus spes affulserit, lubenter illorum partes deserent. Omnino enim sanum eis nihil in republica relictum est, sed crebris continuisque maleficiis infecta sunt omnia, atque altera quidem pars iam tota ad vos deficit, altera, si vel minimam nacta fuerit aliunde occasionem, idem faciet, ita ut, si unquam tibi, nunc certe manifestum sit, omnium maximum civitati malum esse principum pravitatem. (5) Hi ergo adeo videntur lucro faciendo occaecati, ut ne pessumdatam quidem ante oculos habentes civitatem scelorum velint finem facere, sed quibus modo perturbata est, eisdem artibus eam sustinendam existimant, exilia et bonorum publicationes mortisque supplicia contra ius fasque irrogantes. Nec animadvertunt, malum esse medicum, qui idem cum morbo grassante remedium usurpet. Sed horum res conclamatae sunt, tu vero tuis incumbens recte feceris: nostris enim civibus haec una reliqua facta est spes, si res ex sententia cesserit, se gravi admodum atrocique imperio esse liberandos.

VII b. Socrates Platoni.

Multus est Crito hortando nos, ut fuga salutem capessamus: tanti vitam aestimandam esse censet, ut, dum vivamus, male nos velit vivere, tum vincuntur me videns lamentetur, quasi nostra culpa in vinculis simus, nec vero eorum crimine, qui nos vincierunt. Praestat autem alienis vitiiis perire quam servari suis.

VIII. Antisthenes Aristippo.

Non est philosophi apud tyrannos commorari et Siculis inibi epulis, sed potius paucis in patria vivere contentum. Tu vero hoc putas virtutis esse commodum, ut multas quis opes acquirere possit, amicisque habeat

δαίου, τὸ δύνασθαι κτᾶσθαι χρήματα μὲν πολλά, τοὺς δὲ δυνατωτάτους ἔχειν φίλους. οὕτε γὰρ τὰ χρήματα ἀναγκαῖά ἐστιν, οὐτ', εἰ ἀναγκαῖά ἦν, οὕτω ποριζόμενα καλὰ· οὕτε φίλοι γένοιτο ἂν οἱ πολλοὶ ἀμαθεῖς ὄντες, καὶ ταῦτα τύραννοι. ὥστε σοι συμβουλεύομαι ἂν ἀπιέναι Συρακούσων τε καὶ Σικελίας. εἰ δ', ὡς φασι τινες, ἡδονὴν θαυμάζεις καὶ τούτων ἀντέγη ὧν μὴ προσήκει τοὺς φρονίμους ἀνθρώπους, ἄπιθι εἰς Ἀντίκυραν καὶ ὠφελήσει σε ὁ ἐλλέβορος ποθεὶς πολὺς· κρείττων γὰρ ἐστὶν οὗτος τοῦ παρὰ Διονυσίου οἴνου. ἐκεῖνος μὲν γὰρ μανίαν ποιεῖ πολλήν, οὗτος δὲ ἀποπαύει. ὁπόσον οὖν ὑγεία τε καὶ φρόνησις νόσου τε καὶ ἀφροσύνης διαφέρει, τοσοῦτον ἂν καὶ σὺ διενέγκαις πρὸς τὰ νῦν σοὶ ὄντα. ἔρρωσο.

6'. Ἀρίστιππος Ἀντισθένει.

Κακοδαίμονοῦμεν, ὦ Ἀντισθένης, οὐ μετρίως. πῶς γὰρ οὐ μέλλομεν κακοδαίμονεῖν, ὄντες παρὰ τυράννων καὶ δεσμηραὶ ἐσθίοντες καὶ πίνοντες πολυτελέα καὶ ἀλειφόμενοι τινι τῶν εὐδοεστάτων μύρων καὶ σύροντες ἐσθῆτας μαλακὰς ἐκ Τάραντος; καὶ οὐδεὶς με ἐξαιρήσεται τῆς Διονυσίου ὠμότητος, ὅς μ' ὡς τινα ἐνεχύριον οὐκ ἀγνώτα, ἀλλὰ καὶ λόγων ἐπιμελητὰν τῶν Σωκρατικῶν κατέχει, οἷάπερ ἔφην σιτίζων καὶ ἀλείφων καὶ ἀμφιεννύς, καὶ οὕτε ὀϊκον φοβεῖται τὰν θεῶν, οὐτ' ἀνθρώπων αἰδέεται ὅστις με τοιαῦτα διατίθεται. νῦν δ' αὖ καὶ τὸ κακὸν εἰς τὸ δεινότερον οἴγεται, ὅπου δεδωρήται γυναῖκας Σικελίκας τρεῖς ἀναλέκτους τὸ κάλλος καὶ ἀργύρια πάμπολλα. (2) καὶ τότε πῶσεται ἀνθρώπος οὗτος τοιαῦτα ποίειν οὐκ οἶδα. εἴ οὖν ποιεῖς ἀγθόμενος ἐπὶ τῇ κακοδαίμονίᾳ τῶν ἄλλων, κἀγὼ δὲ ἐπὶ τῇ σῇ εὐδαιμονίᾳ ἄδομαι, ἵνα σοὶ τὰ αὐτὰ ὀδῶς ποιεῖν τε καὶ ἀποτίνειν τὰς χάριτας. ἔρρωσο. τῶν τε ἰσχάδων ἀποτίθησο ἴν' ἔχεις εἰς τὸ χεῖμα, καὶ τῶν ἀλφίτων τῶν ἔχεις Κρητικῶν (ταῦτα γὰρ δοκεῖ ἀμείνω τοῦ γράματος εἶναι), καὶ ἀπὸ τῆς Ἐννεακρούου λούου τε καὶ πῖνε καὶ τὸν αὐτὸν τρίβωνα θέρους τε καὶ χειμῶνος ἔγεφυρόντα, ὡς πρέπει ἐλεύθερον καὶ ζῶντα ἐν Ἀθήναις δημοκρατικῶς. (3) ἐγὼ μὲν γὰρ ἐξ οὗ εἰς τυραννομένην ἦκόν πόλιν τε καὶ νᾶσον, ἤδιδεν ὅτι κακοδαίμονήσω ταῦτα πάσγων, καθάπερ σύ μοι γράφεις. νῦν δὲ ἐλευθόντες με περιθλιπόντι Συρακούσιοι καὶ Ἀκραγαντίνων οἱ ἐπιδημοῦντες καὶ Γελῶνων καὶ οἱ ἄλλοι Σικελιώται. τῆς δὲ μανίας ἃς ἐμάνην εἰς ταῦτα ἐλθὼν ἀθούλως τὰ ἀτοπήματα, ἐπαρῶμαι ἄρὰν κατ' ἐμαυτοῦ, ἃς ἀξίός ἐμι, μὴ ἐκλιπεῖν με τὰ κακὰ ταῦτα, ὅπως ἐγὼ γεγονὼς ἐτη τοσαῦτα καὶ φρονεῖν δοκῶν πεινῆν καὶ βίγῶν καὶ ἀδοξεῖν οὐκ ἠθέλησα, οὐδὲ πώγωνα τρέφειν μέγαν. (4) πέμψω δὲ σοὶ τῶν θέρμων τῶς μεγάλως τε καὶ λευκῶς, ἴν' ἔχεις μετὰ τὸ ἐπιδείξασθαι τὸν Ἡρακλέα ταῖς νέοις ὑποτραχεῖν· αἰσχρὸν γὰρ οὐ φαντί σοι περὶ τοιούτων λέγειν ἢ γράφειν. Διονυσίῳ γὰρ ἑάν τις λέγῃ περὶ

potentissimos. Neque enim bona sunt necessaria, neque, si essent, ita comparata honesta, neque amici fuerint vulgus profanum, idque tyranni. Quamobrem horror ut Syracusis decedas et Sicilia. Si tamen, quod nonnulli aiunt, voluptatem sectaris, iisque animum intendis, quæ haudquaquam decent prudentes homines, Anticyram abi, medebiturque tibi ellebori larga potio: multo enim hoc est Dionysii vino præstantius. Hoc enim insaniam accendit multam, illud exstinguit. Quanto igitur sanitas et prudentia morbo præstat atque insania, tanto qua nunc es conditione præstabis qua futurus es. Vale.

IX. Aristippus Antistheni.

Mirum quantum miseri sumus, Antisthenes. Qui enim miseri non sumus, qui apud tyrannum commoramur et cibi potusque quotidie lautitiis imp'emur et unguentis diffluimus odoratissimis et Tarento advectas molles vestes trahimus? nec Dionysii crudelitati quisquam me eripiet, qui me non rudem, verum Socratis sapientia tinctum quasi pignoris loco datum detinet, ut dixi, cibos, unguenta, vestes subministrans; nec deorum timet iudicium, nec hominem veretur, qui tali me esse statu voluit. Nunc vero miseriis meis et cumulus accessit, quum Siculas tres mihi donaverit puellas formæ spectatissimæ et vasa argentea plurima. (2) Nec novi quando his rebus iste finem sit facturus. Recte igitur facis, quod aliorum miseria doleas, ego vero felicitate tua gaudeo, quo eadem tecum faciens iustas tibi rependere videar gratias. Vale. De ficibus repono, ut habeas quo hieme fruar, farinamque compara Cretensem (omnibus enim ista opibus præstant), et Enneacruno lavare atque bibe, idemque æstate et hieme pallium gesta sordidum, ut decet ingenium hominem in libera civitate viventem. (3) Ego enim ex quo in urbem insulamque tyranno obnoxiam delatus sum, ea, de quibus tu scribis, mala me perpersurum noveram, iamque me Syracusani et Agrigentinoorum qui adsunt Geloorumque et quicquid est Siculorum miserantes contemplantur. Sed ad furorem coerendum, quo correptus in hæc improvidus me immisi scelera, ipse mihi, ut par est, ne unquam his ex malis evadam, imprecor, quandoquidem ego ad id ætatis provecus ac sapere visus famem tamen atque frigus subire, barbamque promittere nolui. (4) Ceterum mittam tibi grandes candidosque lupinos, quo Herculem representans adolescentibus habeas quo vescaris: iam enim, ut aiunt, nequaquam dedecus putas, si quis de talibus rebus ore vel scripto agat tecum. Dionysio vero si quis loquatur de lu-

θέρμων, αἰσχρον γε οἶμαι διὰ τῶν τῶν τυράννων νόμους. τὰ λοιπὰ δὲ παρὰ Σίμωνα τὸν σκυτοτόμου βράδιζε διαλεγόμενος, οὐ μείζον ἐν σοφίᾳ οὐδ' ἔστιν οὐδ' ἀν γέναιτο. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἀπηγόρευται τοῖς χειροτέ-
χνας προσεῖναι, ἐπειδὴ ὑπ' ἐτέρων ἐξουσία εἰμί.

ι'. Αἰσχίνης Ἀριστίππῳ.

Ἐγραψα μὲν καὶ Πλάτωνι παρακαλῶν ὅπως δια-
πράξῃσθε σωθῆναι τοὺς Λοκροὺς νεανίσκους, καὶ σοὶ δὲ τὰ αὐτὰ ἐπιστέλλων οὐχ ἁμαρτάνειν οἶμαι· ποιή-
σεις γὰρ ἄσμενος. οἶσθα δὲ τὴν πρὸς αὐτοὺς μοι ἑταιρείαν, καὶ ὅτι Διονύσιος ἐξηπάτηται, ὡς ἀδικούντων αὐτῶν ἔχων δοξάν. ἤδη πειρῶ τοῦτο ποιῆσαι θάττον. ἔρρωσο.

ια'. Ἀριστίππος Αἰσχίνῃ.

Λυθήσονται τὰς φυλακὰς οἱ νεανίσκοι περὶ ὧν μοι γράφεις οἱ Λοκροί, καὶ οὐ τευνάζονται οὐδὲ ἀπο-
λοῦντί τι τῶν χρημάτων, ἤκοντές γε παραυτὰ τοῦ θανεῖν. ταῦτα δὲ Ἀντισθένης μὴ λέξῃς, εἰ σέσωκα τοὺς φίλους· οὐ γὰρ αὐτῷ ἀρέσκει τυράννοις φίλοις χρῆσθαι, ἀλλὰ τῶς ἀλφειτοπώλας καὶ τῶς καπήλους ἀναζητεῖν, ὅτινες δικαίως τὰ ἄλφιστα καὶ τὸν οἶνον πωλοῦσιν ἐν Ἀθήναις καὶ τὰς ἐξωμίδας μισθοῦσι τὰς παχεῖας, ὁπόταν οἱ σκίρωνες πνέωντι, καὶ τὸν Σίμωνα θεραπεύειν. τοῦτο γὰρ οὐκ ἔστι γράμμα.

ιβ'. Σίμων Ἀριστίππῳ.

Ἀκούω σε τοθάξιν ἡμᾶς τῆς σοφίας παρὰ Διονυ-
σίῳ. ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ εἶναι σκυτοτόμος καὶ ἐργάζε-
σθαι τοιαῦτα, καὶ ἔτοιμος, εἰ δεοί, σκύτη τέμνειν αὐ-
τὸν εἰς νομιστὰν ἀνθρώπων ἀφρόνων καὶ οὕτω μετὰ πολλῆς χλιδῆς οἰομένων ζῆν παρὰ τὴν Σωκράτους βουλήν. ἔσται δὲ ὁ σφωρονιστῆς τῶν ἀφρόνων ὑμῶν παιδιῶν Ἀντισθένης· γράφεις γὰρ αὐτῷ κωμωδῶν ἡμῶν τὰς διατριβάς. ἀλλὰ τούτων μὲν, ὡ θεῖα φρήν, ἄλλοι πεπαίχθω πρὸς σέ μοι. μέμνησο μέντοι λιμοῦ καὶ δίψης· ταῦτα γὰρ δύναται μεγάλα τοῖς σφωροσύ-
νην διώκουσιν.

ιγ'. Ἀριστίππος Σίμωνι.

Οὐκ ἐγὼ σε κωμωδῶ, ἀλλὰ Φαίδων, λέγων γεγο-
νέναι σε κρείσσω καὶ σοφώτερον Προδίκῳ τῷ Κεῖῳ, ὃς ἔφα ἀπελέγξει σε αὐτὸν περὶ τὸ ἐγκώμιον τὸ εἰς τὸν Ἡρακλέα γενόμενον αὐτῷ. θαυμάζω μέντοι σε καὶ ἐπαινῶ, εἰ σκυτικὸς ὢν σοφίας ἐμπληθεῖς καὶ πάλα μὲν Σωκράταν ἔπειθες καὶ τῶς καλλίστους τῶν νέων καὶ εὐγενεστάτους παρὰ σέ καθέξεσθαι, ὅσων Ἀλκιβιάδαν τε τὸν Κλεινίου καὶ Φαῖδρον τὸν Μυρρινούσιον καὶ Εὐθύδαμον τὸν Γλαύκωνος καὶ τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων Ἐπικράτεα τὸν Σακεσφόρον καὶ Εὐρυπτόλεμον καὶ τῶς ἄλλους, ὡς εἰ καὶ Περικλεῖ γε τῷ Ἐξανθήπῳ μὴ

pinis, dedecori habitum iri puto propter leges tyrannorum. Quod reliquum est, Simonem sutorem adi, quocum ser-
mones conferas, quo grandius in sapientia nihil quiequam est nec erit unquam : mihi enim, quoniam aliorum in potestate sum, non licet convenire operarios.

X. Æschines Aristippo.

Litteras et ad Platonem dedi vestram implorans opem, ut ad servandos Locros iuvenes omni opera nitamini, et eadem tibi scribens culpam, opinor, non commisi : lubens enim facies. Nosti autem, quæ mihi cum eis intercedat familiaritas, falsumque esse Dionysium, quod ita de eis censeat, quasi scelera perpetraverint. Iam cito hoc ad effectum adducere conare. Vale.

XI. Aristippus Æschini.

Custodia exsolventur quos mihi commendasti Locri iuvenes, nec capitis supplicium nec muletam subituri, licet ad mortem iam proxime accesserint. Noli tamen Antistheni hoc dicere, mea cura servatos amicos esse : non enim tyrannis uti vult amicis, verum pistores sectari cauponisque, qui farinam Athenis et vinum sine fraude vendunt, tunicasque densas hieme locant flantibus sciironibus, et Simonem suum colere. Illic enim opes nullæ.

XII. Simon Aristippo.

Nostram te apud Dionysium philosophiam audio deri-
dere. Ego autem sutorem me esse fateor et philosophiæ dare operam, pariterque, si opus fuerit, coria cædere ad castigandos insanos homines, quique præter Socratis exemplum sic putant mollitie diffluentem agendam sibi esse vitam. Erit autem ineptorum vestrorum iocorum castigator Antisthenes : huic enim res meas proscindens scribis. Verum de his, divina anima, satis et ioco mihi ad te dictum sit : sis tamen famis atque sitis memor, plurimum enim hæc prosunt iis, qui sanæ mentis esse cupiunt.

XIII. Aristippus Simoni.

Non ego te perstringo, sed Phædo, superiorem te di-
cens sapientioremq; esse Prodicō Cæo, qui a se compositam Herculis laudationem a te confutatam esse ait. Sed admiror te et laudo, quod, sutor licet sis, qua polles sapientia iam dudum Socratem pulcherrimosque iuvenes et nobilissimos ut te audituri considerent adduxisti, ut Alcibiadem, Clinix filium, et Phædrum Myrrhinusium et Euthydemum Glyconis, et ex eis qui rempublicam ge-
runt Epicratem Sacesphorum et Euryptolemum atque ceteros, quin et Pericles Xanthippi, nisi bellis gerendis

αὶ στρατηγίαι ἦσαν καὶ ὁ πόλεμος τότε, κἀν οὗτος οἶμαι ἦν παρὰ σέ. καὶ νῦν ἴσμεν ὁποῖος εἶ. Ἀντισθένας γὰρ παρὰ σέ φοιτᾷ. δύνη δὲ καὶ ἐν Συρακούσαις φιλοσοφεῖν· οἱ γὰρ ἱμάντες τίμιοί εἰσι καὶ τὰ σκύτη. (2) καὶ οὐκ οἶσθα, ὡς ἐγὼ μὲν τῶν ὑποδημάτων χρώμενος παρ' ἕκαστα τὰν τέχνας σου θαυμασίαν τινα ποιῶ, Ἀντισθένας δὲ γυμνοποδῶν τί γὰρ ἄλλο πράττει ἢ σοὶ ἀργίαν καὶ ἀμισθίαν εἰσάγει, πείθων τῶς νέους καὶ ἅπαντας Ἀθηναίους γυμνοποδεῖν; σκόπει οὖν ὅποσον σοὶ ἐγὼ φίλος ὁ βραστῶνιν καὶ τὰν ἄδονδαν ἀποδεχόμενος. σὺ δὲ δημολογῶν εὐλόγως ἐρωτᾷν Πρόδικον, τὸ ἀκλόουθον οὐκ ἔγνως ἐπὶ σαυτοῦ· οὕτω γὰρ ἂν ἐμὲ μὲν ἐθαύμαζες, τῶς δὲ ἔχοντας βαθεῖς τῶς πώγωνας καὶ τῶς σκίπωνας ἐγέλασας τὰς ἀλαζονείας, βυπῶντάς τε καὶ φθειρῶντάς καὶ ὄνυχας ὡσπερ τὰ θηρία μακρῶς περικειμένους καὶ ἐναντίας σου τὰς τέχνας ὑποτιθεμένους ὑποθήκας.

ιδ'. Αἰσχίνης· Ξενοφῶντι.

Ἦδη μὲν οἱ περὶ Γρύλλον τὸν παῖδά σου τὸν Γέταν παρὰ σέ ἐπεπόμφεσαν ἅπαντα ἀπαγγελοῦντα τὰ περὶ Σωκράτην, ἃ ἐγένετο ἐν τε τῇ δίκῃ καὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. ἔδει μέντοι καὶ ὧδε τὴν τύχην καλωλύμεν τινα ποιήσασθαι, ὥστε μηδὲ σὲ τυχεῖν Ἀθήνησιν, εἶναι δὲ περὶ Λακεδαιμόνα. πῶς ἂν οὖν, ὦ Ξενοφῶν, τὴν μικρίαν τοῦ βυρσοδέψου Ἀνύτου γράροιμι, τὴν τε Μελήτου τόλμαν καὶ τὸ θράσος αὐτοῖς; τούτῳ γὰρ τῷ μικροπτάτῳ ἄνδρε μέχρι τῆς τελευταῖας τῶν πραγμάτων παρεμεινάτην πονηρίῳ, καὶ ἡμῶν οἰομένων αὐτοὺς τὰς τέχνας αὐτοῖν αἰσχυνθέντας καταθέσθαι ἐτι μᾶλλον ἐχώρησαν τοῦ κακῆ ἡμῖν παρέχειν. (2) καὶ εἴπερ Μελήτος ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὐδὲν ἴδιον εἶγε**, κακοδαίμων ἦν ἄνθρωπος. ἦν μὲν γὰρ ἡ ρίζα τῆς γραφῆς Ἀνυτος δι' ὃν Σωκράτης ἔλεγεν αὐτὸς ἐν τοῖς νέοις ἄρρητα εἶναι τὰ περὶ βύρσας, ὅποτε διαλέγοιτο καὶ κατασκευάζοι περὶ τοῦ ἐπιστήμην ἔχοντας προσεῖναι τούτοις τοῖς πράγμασιν οἷς προσίτασιν. οὕτως οἱ ἐπαγγελλόμενοι ὀτιοῦν πράττειν * * ἀκούομεν τὸν μαθόντα τὰ ἱατρικὰ καὶ τὰ μουσικὰ Δάμωνα τε καὶ Κόννον τὸν Μητροβίου. οὐ γὰρ ἤδεῖτο, οἶμαι, ὡς μὴ ἐργασάμενος αὐτά, ὅποταν οἱ υἱεῖς αὐτοῦ ἀκροασάμενοι Σωκράτους * * ἄχρι νῦν οὔτε τὸ βῆμα αὐτὸν τρέφειν * * οὐ κατατετολμηται * * καὶ δὴ ἐξηρητάστω ἑαυτοῦ ἄλλην τέχνην * * κἀν πολλαῖς περικρούπηται περιθέμενος τὴν Ἄδου κυνῆν ἢ τὸν Γύγου δακτύλιον καὶ δίκας γράφεται τοῖς ἐν τῇ πόλει· ζῆ γὰρ ἀπὸ βυρσοδεψικῆς. (3) τὸ μὲν οὖν ὄνομα, ὡσπερ ἔφη, ἦν Μελήτου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ καὶ διακόνου ἕμα· οὗτος γὰρ ὡσπερ ἐν τραγωδίᾳ ὑπεκρίνατο Μεναικία τὸν φιλόσοφον, ἀπ' οὗ ἡγανάκτει, ὡς ἡ πόλις ἀδικοῖτο ὑπὸ τούτων αὐτῆ. ὁ δὲ λόγος ὁ δῆλιος ἤθελέ σε εἶναι ἐνάθε, καὶ ἐγέλασας ἂν ἐν ταῖς συμφοραῖς. ἦν δὲ Πολυκράτους τοῦ λογογράφου, ὃν ἐκεῖνος, ὡσπερ

exercitibusque ducendis distentus tum fuisset, ad te opinor advolasset. Nunc quis sis novimus : Antisthenes enim te frequentat. Poteris tamen et Syracusis philosophari : coria enim atque pelles magno ibi veneunt. (2) Nec nosti me, qui calceis utor, quotidie efficere, ut ars tua admiranda esse videatur, Antisthenes vero discalceatus quid tandem aliud facit, quam quod otium tibi suggerit et mercede te fraudat, dum adolescentibus atque universis Atheniensibus ut sine calceis incedant persuadet? Vide igitur, quanto ego tibi præstem amicus, qui vilam tranquillam amplector atque voluptatem. Tu vero, qui callidis interrogatiunculis Prodicum te pungere ais, quæ hinc in te redundant non nosti : tunc enim me laudares et hos tuos promissarum barbarum cultores baculorumque gestatores ob fastum rideres, sordidos homines et pediculosos, unguibusque velut beluæ prægrandibus armatos, et adversa tuæ arti præcepta proponentes.

XIV. Æschines Xenophonti.

Gryllus tuus puerum Getam ad te iam miserat, quæ Soerati et in iudicio et morienti contigere nuntiaturum. Sed quoniam fortunæ impedimento esse placuit, ut Athenis non esses, sed Lacedæmone, quomodo tandem, Xenophon, scelestum tibi describam Anyti coriarii facinus et impudentiam Meleti et utriusque viri contumaciam? profligatissimi enim isti homines ad finem usque rei in scelere perstiterunt, et quum nos pudore perfusos eos malignas suas artes deposuisse putabamus, maiore adhuc impetu sævire in nos cœperunt. (2) Et Meletus si in iudicio proprii nihil protulit, * misellus homuncio fuit. Erat enim radix accusationis Anytus, propterea quod indecoram esse artem coriariam coram iuvenibus dixerat Socrates, quotienscunq; disserebat et ut earum rerum, quas aggredi vellent, magistros peritissimos adirent auctor erat. Ita qui profitentur aliquid facere. . . . . Acumenum magistrum in rebus medicis et in musicis Damonem atque Connum, Metrobii filium. . . . licet sæpenumero abscondat se Orei galeam induens vel Gygis anulum et lites intendat civibus : vivit enim arte coriaria. (3) Nomen igitur, uti dixi, Meleti erat discipuli eius et ministri simul : hic enim velut in tragœdiâ Menœceum agebat philosophum, cuius ad exemplum universam urbem male ab istis haberi dolebat. Misera vero oratio ut hic adesses postulabat, et in ipsis calamitatibus risum tenere non potuisses. Erat autem Polyeratis, qui aliis orationes scribere solet. Hunc ille, velut in schola

ἐν διδασχάλου παίδες τὰς ἡρσεις λέγοντες, ἀναβάς ἰδοῦτε κατηγόροι, ἐδεδίει τε καὶ ἀπεστρέφετο καὶ ἐπελανθάνετο, καὶ ἄλλοι αὐτῷ ὑπέβαλλον, καθότι καὶ Καλλιπιδῆ τῷ ὑποκριτῇ, καὶ κακὸν κακῶς ἄνω τε καὶ κάτω αὐτόν τε καὶ τὸ σύγγραμμα ἐπιτρίψας κατέβη. (4) Σωκράτης δὲ πάντα μᾶλλον ἐνενοήθη τότε ἢ ἀγῶνα ὅτι ἀγωνίζοιτο τοσοῦτον, καί, ὅποιον γὰρ αὐτὸς οἶδας, μειδιάσας βλοσυρόν τε καὶ μειμιγμένον γέλωτι ἐκείνα εἶπεν, ἃ σοὶ οἱ υἱεῖς γράψαντες ἐπεμψαν· οἱ τε δικασταὶ τότε μὲν κρατούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐργαστηρίου παντὸς τοῦ ἐξῶθεν περισσώτους ὅμως ὑποτιμῆσθαι ἔλεγον, ὃ δὲ μάλα θαρραλέως « τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως ὑποτιμῶμαι ταύτην τὴν δίκην » φησίν. οἱ δὲ ἐπέφυσαν τότε δὴ μᾶλλον· καὶ γὰρ ἀπολογομένους δέος ἐποιεῖντο μὴ ἀποφύγοι. κἂν ἀπέφυγε Σωκράτης. νῦν δὲ οὔτε κολακείαν οὔτε δέησιν ὤφειτο δεῖν προσάγειν τινὰ αὐτοῖς, ἀλλὰ τᾶληθῆ καὶ δίκαια λέγειν· οὕτω γὰρ ἀπολογοῦμενος εἰ ἔάλω, μὴ αὐτὸς ὤφειτο ἀδικῆσαι, τοὺς μέντοι καταψηρισμένους αὐτοῦ. (5) εἰ μέντοιγε ποιήσας καὶ εἰπὼν ἀνάξια ἑαυτοῦ καὶ φιλοσοφίας ἀπολυθεῖη, ἀνδραπόδου βίον ἐφη βιώσειν ἐπαράτου, ἄλλως τε καὶ γῆρας αὐτῷ ἐφη ὑποκείσθαι καὶ τὸ ζῆν μὴ κρεῖττον αὐτῷ εἶσθαι τὸ ἔπειτα, ἀλλὰ κάκιον. κἂν εἰ ἀπολυθεῖη, οὔτε κρεῖττον ἰδεῖν ἢ ἀκούσαι ἐτι δύναίτο, ὥστε κατὰ θεὸν αὐτῷ εἰδοίη ἢ δὴ παρῆναι ὃ θάνατος. καὶ καταψηρισθεὶς γελῶν ἐξήει καὶ τὸν χρόνον τὸν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ μᾶλλον ἤθετο ἡμῖν διαλεγόμενος ἢ ὁπότε οὐδέπω αὐτὸν ἐγγράπτο Μελίττος, οὐδὲ ἐνεπεπτώκει εἰς τὸ δεσμωτήριον. ἔλεγε δὲ διότι τὸ οἶκημα, ἐνθα ἦν, καὶ τοὺς δεσμούς ἀναρχάζειν αὐτὸν φιλοσοφεῖν. « αἰεὶ μὲν γὰρ τοὶ πρὸς τινα » ἔφασκεν « ἐν ἀγορᾷ περιειλόκω. » (6) καὶ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα καὶ οὕτως ἡμῖν διελέγετο, ὥστε ἐπιανθάνεσθαι πολλὰκις ὅτι ἐνεπεπτώκει, καὶ προσπίπτειν λόγοις καὶ φωναῖς τοιαύταις, αἱ οὐκ ἂν λεχθεῖεν ἐν συμφοραῖς, εἶτα ἀναμιμνησκομένους εἰς αὐτοὺς ἐπιτιμᾶν ἡμῖν αὐτοῖς τῆς ἀμνημοσύνης ἕκαστον ἕκαστῳ τῶν παρόντων, τὸν δὲ ὑποτοπάζοντα τὸ γινόμενον ἡμῖν πάθος διασκοπεῖν καὶ λέγειν, ὡς οὐ μέλει ἡμῖν εἰ αὐτὰ τευνηζοίτο, ὅτι οὕτω γελῶμεν. καὶ ἐπιλαθόμενος αὖ Κρίτωνος « ὦ μῶρε » ἔφη, « νῦν γὰρ θάνε Ὀλύμπια καὶ πᾶσα πανήγυρις, ἐπειδὴ ἀποδημεῖν μέλλομεν εἰς τι χωρίον κρεῖττον καὶ τούτου τεθανατωμένοι ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν. » (7) ἐτέρους τε λόγους καὶ πολλοὺς καὶ καλοὺς πρὸς Κέβητα καὶ Σιμμίαν τῷ Θεβαίῳ διελέχθη, ὅτι εἴη ἡ ψυχὴ ἀθάνατος καὶ ὅτι οἱ τῆς φρονήσεως ἐπιμεληθέντες εἰς χῶρον τῶν θεῶν ἀπίαισι καὶ οὐδὲν δεινὸν ἐν τῷ λεγομένῳ θανάτῳ πάσχουσιν, ὥσθ' ἡμᾶς μὴ οἶον κλαίειν Σωκράτην ὅτι μέλλει ἀποθνήσκειν ἀλλὰ φρονεῖν αὐτῷ, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς κλαίειν ὅτι ζῶμεν τητώμενοι τοσοῦτου ἀγαθοῦ τῇ ἀληθείᾳ. ἀποδημίαν γὰρ ἔλεγε τὸ ρῆγμα ταῦτο, καὶ Εὐνήδον τὸν ποιητὴν παρεκάλει δι' ἡμῶν, εἰ εὖ γινώσκουσι, ἵένα ὄθιτον παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ φιλό-

pueri sententiunculas recitantes, timens, quum in suggestu litem orabat, haesitabat et memoria labebatur, aliique ei, ut et Callipidi histrioni, verba suggerebant, tandem improbus semetipso et declamatiuncula sua susque deque male habita descendit. (4) Socrates autem omnia alia tunc animo fingebat quam tantum certamen sibi esse ineundum, itaque acriter, nosti ipse quomodo subridens, nec sine hilaritate tamen, ea loquutus est. quae scripta tibi misit filius. Ac iudices quidem, timefacti licet opificum turba extrinsecus circumstantium, tamen ut ipse poenam, quam meruisset, aestimaret postulabant, ille vero confidenter admodum ut victus sibi publice in prytaneo praeretur respondit meruisse. Hinc illi magis in eum invecti sunt: nam si defenderet se, ne litem effugeret metuebant. Et effugisset sane Socrates, nunc vero nec blanditiis nec precibus illos existimavit adeundos, sed vera et iusta in medium proferenda: sic enim se defendens si causa cecidisset, non se, sed eos, qui ipsum damnavissent, iniuriam facere consuit. (5) Sin autem qua re se ipso atque philosophia indigna commissa sive dicta absolveretur, miserrimam servitum se aiebat servituum, praetereaque iam senectam sibi imminere, nec vitae quod restaret praestantius esse, sed deterius, quin etiam, si absolutus esset, nec acutius visurum se vel auditurum esse, ut iam deo auspice instare sibi videretur mors. Tum conlemnatus ridens exiit, et quo tempore in vinculis erat nobiscum colloquens multo laetior apparuit quam quo nondum a Meleto accusatus in vincula coniectus erat. Scilicet aiebat eam, in qua erat, custodiam et vincula ad philosophandum ipsum compellere: « semper enim » inquit « in foro huc illuc distrahebar. » (6) Haec et similia loquebatur, adeo ut in vinculis eum esse interdum oblivisceremus, atque in eiusmodi sermones incideremus, qui tantis non convenirent calamitatibus, deinde ad nos reversi ob oblivionem obiurgaremur alter alterum, ille vero quid rei esset suspiciens animi nostri affectu perspecto diceret, nihil nos curare, si brevi sibi esset moriendum, quod ita ridere. Tum Critonem apprehendens « o miser » inquit « valeant nunc Olympia et quivis sollemnis conventus, quoniam ad loca iam hisce multo altiora profecturi sumus mortem passi, ad ipsam veritatem dico. (7) Multa etiam egregie cum Cebete et Simmia Thebanis confabulatus est, animum scilicet esse immortalem, eosque, qui sapientiae operam dederint, ad sedem decorum proficisci, nec quicquam mali in morte, quae dicatur, perpeti, ut Socratem nos morituum non modo non deploraremus, sed ipsi invideremus, nos vero, ut quibus a tam vero bono procul vivendum esset, ipsos lugeremus. Peregrinationem enim hanc rem dicebat esse, iubebatque Euenum nos poetam invitare, ut, si saperet, quam primum ad ipsum properaret: est enim propter poesin philoso-

σοφός ἐστι διὰ τὴν ποιήσιν. (8) τὸν γὰρ φιλόσοφον μὴδὲν ἄλλο ποιεῖν ἢ θανατᾶν, ἐπειδὴ τῶν τοῦ σώματος αἰτημάτων καταφρονεῖ, μὴ δουλούμενος ταῖς τοῦ σώματος ἡδοναῖς, τοῦτο δὲ μὴδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ψυχῆς ἀπόστασιν ἀπὸ σώματος, τὸν δὲ θάνατον μὴδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ψυχῆς αὖ πάλιν ἀπὸ σώματος ἀπόστασιν. τούτῳ γὰρ δὴ καὶ μάλα τις πειθῆνιος ἐγίνετο· ἐξηπάτα γὰρ ἡμᾶς τούτοις τοῖς λόγοις, οἶμαι, ἵνα μὴ κλαίωμεν ὡς ἐν κακῷ ἐσομένου αὐτοῦ, σκεδὸν δὲ τι καὶ ἀληθεῖς ἦσαν οἱ λόγοι. εἶτα δὴ ἐτελεύτα ποιήσας ἡμέρας τριάκοντα διὰ τὸ πλοῖον τὸ εἰς Δῆλον πεμπόμενον κατ' ἔτος· οὐ γὰρ ἀφίκοτο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ οὐκ ἦν τινὰ τελευτᾶν δημοσίᾳ, ὡς περ οἶσα· Ἰσραὶ γὰρ ἦσαν. (9) τῶν δὲ φίλων παρῆμεν αὐτῷ τελευτῶντι ἐγὼ καὶ Τερψίων καὶ Ἀπολλόδορος καὶ Φαίδων καὶ Ἀντισθένης καὶ Ἑρμογένης καὶ Κτήσιππος, Πλάτων δὲ καὶ Κλέομβροτος καὶ Ἀρίστιππος ὑστέρον· ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἐνόσει, τὸ ἐτέρῳ δὲ περὶ Αἰθίαναν ἦσθην. ὡς δ' ἔπιε τὸ φάρμακον, ἐπέστειλεν ἡμῖν τῷ Ἀσκληπιῷ θύσαι ἀλεκτρυόνα· ὄφειλεν γὰρ αὐτῷ κατ' εὐχὴν τινα, ὁπότε ἡσθένει ἀφίκομενος ἀπὸ τῆς ἐπὶ Δηλίῳ μάχης. θαυμάσαντες οὖν μετὰ τινος θαυμασμοῦ ἐκκομίζοντες αὐτὸν κατεθάπτομεν, ὡς τότε ὁ καιρὸς ἐδίδου καὶ αὐτὸς ἐβούλετο· (10) οὐδὲ γὰρ πρόνοιάν τινα ἡμῖν ἐπέστειλε ποιήσασθαι τοῦ σώματος, εἶναι γὰρ αὐτὸ ἄτιμον καὶ μηκέτι χρήσιμον τῆς ψυχῆς αὐτὸ ἐγκαταλιπούσης. ὁμως δ' οὖν ἡμεῖς εἰς τὸ δυνατὸν καὶ τῆς συμφορᾶς ὑπερείδομεν καὶ τῶν λόγων παρηκούσαμεν καὶ ὡς οἷόν τ' ἦν ἐκαλλωπίσαμεν αὐτὸν λούσαντες καὶ τοῖς τριβωνίοις ἀμπύσγοντες καὶ πρεπόντως θάψαντες ἀπῆμεν. ταῦτ' ἦν τὰ περὶ Σωκράτην καὶ ἡμᾶς, ὃ Ξενοφῶν. καὶ σοὶ δὲ ἡ στρατεία ἦν μέγα ἐμπόδιον, ἐπεὶ ἦσθα ἂν σὺν ἡμῖν θεραπεύων Σωκράτην ζῶντά τε καὶ τελευτῶντα.

ιε'. Ξενοφῶν τοῖς Σωκράτους ἐταίροις.

Καὶ οἱ περὶ Γρύλλον τὸν υἱέα μου ἐποίουν ἕπερ ἦν εἰκὸς αὐτοῦ ποιεῖν, καὶ ὑμεῖς δὲ εὖ πράττετε γράψαντες ἡμῖν τὰ περὶ Σωκράτους. δεῖ μέντοι γε ἡμᾶς ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι κακείνων μὲν ἐπαίνειν ὧν ἐβίωσε σωφρόνους καὶ δούσι καὶ εὐσεβεῖς, αἰτιᾶσθαι δὲ καὶ ψέγειν τὴν τύχην καὶ τοὺς ἐπισυστάνας αὐτῷ, οἱ οὐκ εἰς μακρὰν τίσσοσι δίκην. δεινὸν δὲ ποιοῦνται καὶ Λακεδαιμόνιοι (τὸ γὰρ πάθος ἦδη ἄχρι καὶ δεῦρο δίκται) καὶ κακίζουσι τὸν δῆμον ἡμῶν, λέγοντες ὡς πάλιν ἀφραίνει, ἐπεὶ τὸν σοφώτατον καὶ παρὰ τῆς Πυθίας μαρτυρηθέντα σωφρονέστατον ἐπείσθησαν ἀποκτινύναι. (2) εἰ τοῦ δέοντο οἱ Σωκράτους ἐταῖροι ὧν ἐπέμψαμεν, σημαίνετον μοι· ἐπικουρήσομεν γὰρ, ἐπειδὴ τοῦτο καλὸν καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν. εὖ ποιεῖτε τὸν Αἰσχίνην ἔχοντες ἐν αὐτοῖς, ὡστε γράφειν μοι· δοκεῖ μέντοι γράφειν ἡμᾶς συγγράφειν ἃ ποτε εἶπεν ἄνθρωπος καὶ ἔπραξε, καὶ αὕτη ἀπολογία γένοιτ' ἂν

plus. (8) Nam aliud nihil philosophum expetere quam mortem, quoniam corporis voluptatibus minime obnoxius eiusdem aversetur appetitus, idque nihil aliud esse quam animæ a corpore separationem, neque aliud quam animæ a corpore separationem mortem quoque esse. His non paucos ad suam adduxit sententiam : his nempe sermonibus fefellit nos, opinor, ne, quasi ipsi malum immineret, in lacrimas effunderemur : sed fortasse et ex animi sententia hæc proferebat. Animam demum post triginta dies exhalabat, quod navis, quæ Delum mittitur quotannis, non ante rediit, nec licet, ut nosti, his diebus publicæ quenquam capite mulctari; sacræ sunt enim. (9) Ex familiaribus ipsi morienti aderamus ego et Terpsio et Apollodorus et Phædo et Antisthenes et Hermogenes et Ctesippus, Plato vero et Cleombrotus et Aristippus non veniebant : Plato enim ægrotabat, reliqui duo Æginæ erant. Postquam venenum hausit, ut Æsculapio gallum sacrificaremus nobis demandabat, quippe voto debitum, quod ex Delia pugna redux quum ægrotaret nuncupaverat. Illacrimati itaque non sine admiratione elatum pro tempore et ut ipse iusserat sepelivimus. (10) Iusserat enim nullam corpori curam adhibendam, quod anima destitutum iam nihili esset et prorsus inutile. Nos nihilominus, quantum fieri potuit, et calamitatem contempsimus, nec obdivimus mandatis, sed totum quam maxime ornavimus et palliis coopertum decore sepelivimus. Hæc sunt Socratis et res nostræ, Xenophon. Ac tibi magnum expeditio illa fuit impedimentum; nam una nobiscum viventem Socratem ac morientem coluisses.

XV. Xenophon amicis Socratis.

Et filius meus Gryllus fecit quod par erat eum facere, et vos bene facitis, quod quæ Socrati evenere ad me scripsistis. Oportet autem nos probos esse viros et illum ob caste et pie et sancte actam vitam admirari, fortunam autem incusare et reprehendere eosque, qui una eum aggressi sunt, pœnam brevi daturus. Lacedæmonii quoque indignantur (iam enim et eo usque perlata fama est), populumque nostrum maledictis incessunt, ut qui insanit prorsus, quod, quem sapientissimum Pythia ac moderatissimum testimonio suo iudicaverit, interfecerit. (2) Si quis ex Socratis familiaribus opus habeat eis, quæ misi, indicate mihi : opem feremus enim, quoniam hoc est bonum et necessarium. Opportune cecidit, quod Æschinam vobiscum habetis, qui scribere mihi possit, sed me quoque impellit animus. ut viri illius dicta atque

αὐτοῦ βελτίστη εἰς τὸ νῦν τε καὶ εἰς τὸ ἔπειτα, οὐκ ἐν δικάσθηρίῳ ἀγωνιζομένων ἡμῶν, ἀλλ' εἰς ἅπαντα τὸν βίον παρατιθέντων τὴν ἀρετὴν τὰνδρός. καὶ φημι δὴ ἀδικήσειν τὴν κοινὴν ἐταιρείαν καί, ὡς ἐκεῖνος ἔλεγε, τὴν ἀλλήθειαν, εἰ μὴ ἄσμενοι γράψαμεν. (3) ἤδη δέ μοι καὶ Πλάτωνος περιέπεσε σύγγραμμα τοιοῦτον, ὅπου τοῦνομα ἦν τὸ Σωκράτους καὶ διάλεξις τις οὐ φαύλη πρὸς τινος. οἶμαι τοίνυν περὶ Μέγαρα ἀνέγγων * * ὡς λέγεται τινα τῶν Μεγαρέων τῶν τοιούτων. ἡμεῖς μέντοι φαμέν, οὐχ ὅτι τοιαῦτα οὐκ ἀκηκόαμεν, ἀλλ' ὅτι τοιαῦτα οὐ δυνάμεθα ἀπονημονεύειν· οὐδὲ γὰρ ἐσμὲν ποιηταί, ὥσπερ καὶ αὐτός, κἀν πάνυ ἀπαρνῆται ποιητικῆν. θρυπτόμενος γὰρ πρὸς τοὺς καλοῦς φησι μηδὲν εἶναι ποίημα αὐτοῦ, Σωκράτους μέντοι νέου καὶ καλοῦ ὄντος. ἔρρωσθὸν μοι ὡς ἀρμονιωδιστάτῳ ἄνδρῳ.

ις. Ἀριστίππου

Τὰ περὶ τῆς τελευτῆς Σωκράτους ἐμάθομεν ἐγὼ τε καὶ Κλεόμβροτος, καὶ ὅτι οὐδὲ παρέμενος ὑπὸ τῶν ἑνδεκα διαδρᾶναι ὑπέμεινε, λέγων ὅτι οὐδὲ νῦν μέλλει διδράσκειν, εἰ μὴ καὶ πρότερον παρὰ τοῖς νόμοις ἐσώθη· οὕτω γὰρ ἂν ἡ πατρίς αὐτῷ ἦσεν ἐφ' ἑαυτῷ καταπροδοθεῖη. ἐμοὶ δὲ ἐδόκει ἀδίκως αὐτὸν ἐμπετόντα διωδῆποτε τρόπῳ σώζεσθαι. δοκῶ μέντοι πάντα τὰ ἐκεῖνω πρᾶσσόμενα καὶ κακὰ καὶ ἄφρονα δίκαια εἶναι, ὥστε ταῦτα πάλιν μὴ ἐπιμέμφεσθαι ἀμέτρως γεγονόναί. ἐπέστειλας δέ μοι πῶς ἀνεωρήσατε πάντες ἀπ' Ἀθηῶν οἱ Σωκράτους ἐρασταί τε καὶ φιλόσοφοι, δεδιότες μὴ τι καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἔλθοι τῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐποίειτε φλαύρως. καὶ αἰμὲς οὔν, ὡς ἔχομεν, ἐν Αἰγίνα διατελέομες ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἴτα δὲ παρ' ὑμᾶς ἀφιξόμεθα καὶ εἰ τι ἔχομες βέλτιον ποιεῖν ποιήσομες.

ιγ'.

Εἰδὼς ὅπως εἶγες πρὸς Σωκρατὴν ζῶντα καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἐκεῖνω φίλους, καὶ ὅτι κατὰ τὸ εἶκος ἐθαύμασάς τε καὶ ἐσχετλιάσας εἰ ὁ πρὸς σέ τε καὶ τὸν Κεῖνον Πρόδικον καὶ Πρωταγόραν τὸν Ἀθηναίων διαμαχόμενος περὶ ἀρετῆς, ἥ ἂν γένοιτο καὶ ὅπως ἂν γένοιτο καὶ ὅτι γρηὶ ταύτης πάντας ἐπίσθαι, οὗτος ὡς πονηρότατος καὶ ἀμαθέστατος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου πρὸς τε θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους τοῖς ἑνδεκα δόξαν ἀνῆρέθη, ἔγραψά σοι πυθόμενος ὅτι οἴκοι εἴης ἐν Χίῳ, περὶ τῶν ἔπειτα, ἵνα ἡσθεῖης. (2) Ἀθηναῖοι γὰρ ἤδη ποτὲ ἀφυπνίσαντες Ἄνυτον τε καὶ Μελέτην ὡς ἀνοσιουργοὺς προσκαλεσάμενοι ἀπέκτειναν ὅτι αἵτιοι τῇ πόλει ἐγένοντο τοσούτου κακοῦ. προφάσεις δὲ αἵτιαι κατ' αὐτοὺς εὐρέθησαν· κατηγορεῖς μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι περὶ ἔβαν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρὰ πάντων εὐθυνομένοι τῶν γενομένων, ὅτι ἄρα οὐκ ἔχρῳν οὐκ ἀδικούντα αὐτὸν κατηγορηθῆναι, μὴ ὅτι ἀποκτινύ-

gesta litteris consignem, quæ optima fuerit et impræsentiarum et in futurum tempus non coram iudicibus concertantium, sed in omnium memoriam virtutem viri proponentium defensio. Ac sane communem nostram familiaritatem ipsamque, ut aiebat ille, veritatem, si non lubentes scriberemus, iniuria afficeremus. (3) *Iam* mihi Platonis etiam in manus venit eusmodi commentarius, in quo nomen erat Socratis colloquiumque non ingratum cum quibusdam. Et ni fallor legi Megaris . . . . . nos tamen nec tale quid nos audivisse nec litteris mandare posse affirmamus: neque enim poetæ sumus, sicut ille, etiamsi procul poeticam se habere dicat: superbiens enim in pulchros aliquod suum exstare poema negat, sed Socratis esse ait juvenis adhuc atque pulchri. Valete mihi viri longe carissimi.

XVI. Aristippi.

De Socratis morte certiores facti sumus ego et Cleombrotus, accepimusque nec profugendi ab undecimviris oblata occasione ut uteretur impetrare a se potuisse, dicentem nolle fugere, nisi prius absolutus fuerit legitime: alioquin enim patriam suam, quantum in ipso esset, prodi. Mihi vero videbatur, quum præter ius in custodiam incidisset, quovis modo servandus, atque omnia, quæ eius in salutem fierent, quantumvis mala et insanæ licet sint, habenda esse iusta, ut vituperandum non esset, si quis modum hac in re excederet. Scripsisti mihi, Socratis omnes amatores et philosophos Athenis excessisse, timentes quippe ne tale quid vobis etiam contingeret, et recte hoc fecistis. Nos vero, ut nunc sumus, Æginæ commoramur, mox veniemus ad vos, et si quid poterimus in rem vestram conferre, conferemus.

XVII.

Quo fueris erga Socratem vivum animo et erga nos illius amicos probe sciens, atque admiratum te esse indignatumque, quod is, qui tecum et cum Prodicō Ceo et Protāgora Abderita de virtute, qualis sit et quomodo acquiri possit et ut omnibus expetenda sit, concertavit, quasi improbissimus omnisque honestatis ac iuris inter deos ac homines imperitissimus undecim virorum decreto interfectus sit, litteras ad te dedi Chium, ut audivi, reducem, quo oblectarere, de rebus quæ insequuntur sunt. (2) *Iam* enim Athenienses ex somno, quo oppressi iacebant, tandem excitati sunt. (2) *Anylum* atque Meletum in iudicium vocatos tanquam impios occiderunt, quod tanti mali auctores civitati existiterent. Et hæc quidem fictæ in eos causæ sunt, veræ erant . . . . . quod Athenienses post illius necem apud omnes ob ea, quæ gesserant, reprehensionem incurrebant: nihil iniusti

ναι. τί γὰρ εἰ τὴν πλάτανον ἢ τὸν κύνα ὄμνυς; τί δὲ εἰ ἀνθρώπα ἰδίᾳ καὶ κοινῇ πάντας ἀθρώπους, οἷτι οὐδὲν εἶδειεν οὔτε δίκαιον οὔτε καλόν; εἶτα δὲ οἱ νέοι πάντες εἰς ἀκρασίαν καὶ ἀκοσμίαν ἐτρέποντο ἐν τῇ πόλει· ἀεὶ γὰρ τοῦτον καθοσοῦν ἤσχυοντο. (3) ἐκίνησε δὲ αὐτοὺς μάλιστα καὶ τὸ τοῦ νεανίσκου τοῦ Λακεδαιμονίου πάθος. ἤκε γὰρ τις κατ' ἔρωτα Σωκράτους συγγενέσθαι αὐτῷ, μὴ προσιδῶς Σωκράτην, ἀλλ' ἀκούων περὶ αὐτοῦ. ὡς δὲ ἠδομένῳ αὐτῷ τῆς ἀφίξεως ὄντι ἤδη περὶ τὰς πύλας τοῦ ἄστεως προσηγέθη ὅτι Σωκράτης, πρὸς ὃν ἐληλύθοι, τεθνήκοι, ἐς μὲν τὴν πύλην οὐκέτι εἰσῆλθε, διαπυθόμενος δὲ θπου εἶη ὁ τάφος, προσελθὼν διελέγετο τῇ στήλῃ καὶ ἐδάκρυε, καὶ ἐπειδὴ νύξ κατέλαβεν αὐτόν, κοιμηθεὶς ἐπὶ τοῦ τάφου, ὄρθρου πολλοῦ φιλήσας τὴν ἐπιχειμένην αὐτῷ κόνιν, πολλὰ δὲ περιεσπατάμενος πάσῃ φιλότῃ ὄρχετο ἀπιὼν Μέγαράδε. (4) ἤσθοντο οὖν καὶ τοῦτο Ἀθηναῖοι καὶ ὅτι μέλλοιεν Λακεδαιμονίους διαβάλλεσθαι ἐπὶ τοῖς δεινοτάτοις, εἰ ἐκείνων μὲν οἱ υἱεῖς τοὺς παρ' αὐτοῖς σοφοὺς δι' ἔρωτος ποιοῦνται, αὐτοὶ δὲ ἀποκτινῶνται, καὶ οἱ μὲν τοσοῦτον διάστημα ἀφικνοῦνται ἰδεῖν Σωκράτην, οἱ δὲ οὐχ ὑπομένουσι παρ' αὐτοῖς ἔχοντας αὐτὸν φυλάττειν. χαλεπηνάμενοι οὖν μόνον οὐ διεύραγον τῷ πονηρῷ ἄνδρι ἐκείνῳ, ὥστε τὴν μὲν πόλιν ἀπολεολογῆσαι ὅτι αὐτῇ τοῦτον οὐδὲν δρᾶξ, τοὺς δ' αἰτίους τεθάναι. ἐκρίφέντες οὖν οἷόν τι κοινὸν ἄγος τῶν Ἑλλήνων, μᾶλλον δὲ πάντων ἀνθρώπων, ὤνησαν μὲν ἡμᾶς, ὤνησαν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ταῦτα παθόντες. πάλιν οὖν συνελευσόμεθα Ἀθήναζε οἱ ἀναξίως ἀνασσοθῆμενοι ὡς τὸ πρόσθεν.

ἰη'. Ξενοφῶν τοῖς Σωκράτους ἐταίροις.

Ἄγοντες τὴν ἔτειον ἑορτὴν τῇ Ἀρτέμιδι τῇ ὑφ' ἡμῶν καθιδρυμένην περὶ τὴν Λακωνικὴν ἐπέμψαμεν παρ' ἡμᾶς ἵνα ἴκοσθε, καλὸν μὲν, εἰ πάντες, εἰ δὲ μὴ οἷόν τε, συνθύτας τινὰς ἐξ ὑμῶν πέμψατε· τοῦτο γὰρ κεγαρισμένον ἡμῖν ἐστίν. ἐγένετο δὲ Ἀριστίππος ἐνθάδε καὶ ἔτι πρότερον Φαίδων, καὶ ἐγανύσκοντο τοῦ τόπου καὶ τῆς ἄλλης δημιουργίας τῶν οἰκοδομιῶν καὶ τῶν φυτῶν, ἅτινα αὐτοὺς ταῖς ἐμυτοῦ χερσὶν ἐφτυεσάμεν. ἔχει γὰρ ὁ τόπος καὶ θήραν, ὥστε ἐνὶ ἡμῖν καὶ κυνηγετεῖν, ἵνα μετ' ἀνδραίς, ὄπρ καὶ φίλον τῇ θεῇ, θελίς ἀγῶμεν καὶ χάριν εἰδόμεν αὐτῇ ὅτι με ἀνεσώσχετο ἄρα ἀπὸ βασιλείως τοῦ βαρβάρου καὶ τῶν ἔπειτα περὶ τε τὸν Πόντον καὶ τὴν Θράκην κακῶν σχεδόν τι μειζόνων, ὅτε δὴ ἐδοκίμουν ἤδη σεσῶσθαι ἀπὸ τῆς τοσαύτης πολεμίας γῆς. (2) εἰ δὲ μὴ ἴητε, ἡμῖν μὲν ἦν ἀναγκαῖον γράφειν ὑμῖν. πεποιήμαί δέ τινα ἀπονημονεύματα Σωκράτους. ὅταν οὖν μοι δόξη εὔ ἔχειν παντελῶς, διαπέμψομαι αὐτὰ καὶ μοι Ἀριστίππῳ μὲν γὰρ καὶ Φαίδωνι ἐδόκει ἀρμόδιὰ τινα εἶναι. προσαγορεύσατε Σίμωνι τὸν σκυτοτόμον καὶ ἐπαίνεσατε αὐτόν, ὅτι διατελεῖ προσέχων τοῖς Σωκράτους λόγοις

enim committentem ne accusandum quidem fuisse, nedum interficiendum. Quid enim, si per platanum iurabat sive canem? quid si interrogando privatim atque publice convicti omnes, quod nihil neque iusti nosset neque honesti? prætereaque iuvenes intemperantiæ ac vitæ dissolutæ in civitate omnes se dederunt, semper enim hunc reveriti erant aliquatenus. (3) Maxime vero adolescentis Lacedæmonii eos commovit casus. Hic enim venit amore tractus Socratis, quem nunquam antea viderat, sed auditione tantum cognoverat, ut eius familiaritate uteretur. Cui quum ob adventum læto ad urbis portas Socratem, ad quem venisset, obiisse nuntiatum esset, ipsam portam non intravit, verum sepulcrum ubi esset seiscitatus huc accedens cum cippo sermones conferebat et lacrimas fundebat, quumque nox intervenisset somno penes sepulcrum capto summo mane adiacentem illi pulverem osculatus, locoque cum omni pietate consalutato Megaram pedem referebat. (4) Hoc igitur Athenienses persensere et quod gravissima sibi a Lacedæmoniiis criminatio imminerebat, si filii illorum qui Athenis essent sapientes amore amplecterentur, iique Socratis videndi causa tantum emetirent intervallum, ipsi vero quem apud se haberent non possent conservare. Itaque indignati tantum non devorarent improbos illos viros, atque hæc civitas defensione declaravit, nihil eorum se ipsam commisisse, et criminis auctores morte multavisse. Proiecti igitur velut commune Græcorum, immo omnium hominum piaculum aliquod et nobis et reliquis hoc supplicium commodum attulere. Rursus itaque nos, qui præter dignitatem exules oberravimus, Athenas convenimus.

XVIII. Xenophon amicis Socratis.

Festum Dianæ, cuius nos sacrum in Laconica extruimus, annum agentes litteris vos invitavimus, ut veniretis si fieri possit omnes, sin minus, ut quosdam certe consortes mitteretis sacrificii. Hoc enim gratum nobis fuerit. Aristippus hic fuit eoque prior Phædo, qui natura loci et edificiorum arte et plantis, quas ego hisce meis plantavi manibus, gaudebant. Etenim feras quoque locus alit, quare et venatum ire licet, quo forli animo, id quod gratum deæ est, festum concelebremus, eique gratias referamus, quod me a barbari regis manibus, malisque circa Pontum atque Thraciam fere maioribus, quam iam ex tam vasta et hostili terra erepti videbamur, incolumem servavit. (2) Quod si non veneritis, scribatis opo. tet nobis. Ego vero quosdam Socratis commentarios litteris mandavi, quos, ubi omni numero absoluti mihi videbuntur, vobis quoque mittam. Aristippo enim et Phædoni haud inepti illi quidem videbantur. Salutate Simonem, sutorem meo nomine, eoque laudate, quod Socratis præcepta non desinit tueri, quodque nec paupertatis nec

καὶ οὔτε πείναν οὔτε τὴν τέχνην πρόφρασιν ποιεῖται τοῦ μὴ φιλοσοφεῖν, καθάπερ τινὲς τῶν ἄλλων μὴ βουλόμενοι λόγους καὶ τὰ ἐν λόγοις ἐξεῖδέναι τε καὶ θαυμάζειν.

ιβ'. Τοῦ αὐτοῦ.

Ἦκε, θαυμασιώτατε, παρ' ἡμῶς πεποίηται γὰρ ἡμῖν ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος μάλα ἀριπρεπέες, καὶ περιφύτος ὁ γυῖρος καὶ ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι. καὶ τὰ ὄντα ἡμῶς διαδοσκήσει· ὡς γὰρ Σωκράτης ἔλεγεν, εἰ μὴ ἀρκέσει ἡμῖν ταῦτα, ἡμεῖς αὐτοῖς ἀρκέσομεν. ἔγραψα δὲ καὶ Γρύλλῳ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἐταίρῳ, εἰ τοῦ δέσιου, παρέχειν σοι. Γρύλλῳ δ' ἔγραψα, ἐπειδὴ ἀπὸ νέου ἔτι κομιδὴν εἰς αὐτὸν ἐβάλλου καὶ φιλεῖν ἔλεγε. ἔρωσο.

κ'.

Τὴν μὲν σὴν καρτερίαν καὶ πάλαι ἤδειν καὶ σφόδρα θαυμάζω, διότι διατελεῖς παντὸς ὧν ἐπάνω πλοῦτου καὶ δόξης καὶ ἐξ ὧν βίῳσι ὄν ἀπεικόνισμα τι Σωκράτους περιεῖ Ἀθήνησιν. ἡμεῖς δὲ καὶ αὐτοὶ ἐπιμελούμεθα νέον ἐν Θήβαις, παραδιδόντες αὐτοῖς οὖς ἡκούσαμεν λόγους παρὰ Σωκράτους. ἔστι τε τοῦτο καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς συνοῦσι κεχαρισμένον.

κα. Ξενοφῶν Ξανθίππῃ.

Εὐφρονι τῷ Μεγαρεῖ ἔδωκα ἀλφίτων χοίνικας ἑξ καὶ δραχμάς ὀκτώ καὶ ἐξωμίδα καινήν, τὸ χειμᾶ σοι διαγαγεῖν. ταῦτα οὖν λάβε καὶ ἴσθι Εὐκλείδην καὶ Τερψίωνα πάνυ καλῶ τε κάγαθῶ ἀνδρὸς καὶ σοί τε καὶ Σωκράτει εὖνω. ἤνικα δ' ἂν οἱ παῖδες ἐθέλοιεν παρ' ἡμῶς ἰέναι, μὴ κώλυε· οὐ γὰρ πόρρω ἐστὶν ἰέναι εἰς Μέγαρα. τῶν δὲ πολλῶν σοι θαυμάσιον, ὧ γαθῆ, ἄλις· ὀνήσει γὰρ οὐδὲν, σχεδὸν δέ τι καὶ βλάψει. ἀναμνησκου γὰρ ὧν ἔλεγε Σωκράτης, καὶ τοῖς ἤθεσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς λόγοις πειρῶ ἀκολουθεῖν, ἐπεὶ λυπούμενη παρ' ἑκάστα καὶ σεαυτὴν ἀδικήσεις ὅτι μάλιστα καὶ τοὺς παῖδας. (2) οὗτοι γὰρ οἰονεῖ νεοττοὶ εἰσι Σωκράτους, οὓς δεῖ οὐ μόνον τρέφειν ἡμῶς, ἀλλὰ καὶ ἡμῶς αὐτοὺς αὐτοῖς περιᾶσθαι παραμένειν. ὡς εἰ σὺ ἢ ἐγὼ ἢ ἄλλος τις, ἔγω μὲλει τελευτήσαντος Σωκράτους τῶν παιδῶν, ἀποθάνοι, ἀδικήσονται οὗτοι ἔρημοι γενόμενοι τοῦ βοηθήσαντος καὶ θρέψοντος ἄλογου γουμένου. ἔθεν πειρῶ ζῆν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο, εἰ μὴ τὰ πρὸς τὸ ζῆν αὐτῆ παρέχοις. λύπη δὲ δοκεῖ τῶν ἐναντίων ζωῆ εἶναι, ἔπου βλάπτονται ὑπ' αὐτῆς οἱ ζῶντες. (3) Ἀπολλόδορος ὁ μαλακὸς ἐπικαλούμενος καὶ Δίων ἐπαινοῦσί σε, διότι παρ' οὐδενὸς οὐδὲν λαμβάνεις, φῆς δὲ πλουτεῖν. καὶ εὔ ποιεῖς· εἰς ἔσον γὰρ ἐγὼ τε καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι ἰσχύομεν ἐπικουρεῖν σοι, δεήσει οὐδενός. θάρρει οὖν, ὦ Ξανθίππῃ, καὶ μηδὲν καταβάλης τῶν Σωκράτους καλῶν, εἰδούια ὡς

artis suæ prætextu a philosophando se detineri patitur, id quod de ceteris nonnullis contigit, qui sapientiam quæque in ipsa continentur neque cognoscere volunt neque admirari.

XIX. Eiusdem.

Veni ad nos, vir dilectissime : iam enim fanum Dianæ ereximus admodum spectabile. Arboribus consitus est locus et sacris publicis dicatus. Quæ præsto nobis sunt, abunde nos pascent : namque ut Socrates aiebat, si illa nobis satis non fuerint, nos erimus illis satis. Scripsi et Gryllo filio et familiari, ut tibi, si quid opus est, exhibeant. Gryllo autem scripsi, quoniam a tenera admodum ætate propenso in eum eras animo eumque amare te dicebas. Vale.

XX.

Tolerantiam tuam iam pridem novi, nec admirari desino, quod divitiis omnibus omnique gloria maior vitam agis et hac tua vitæ ratione Socratis veluti simulacrum aliquod superstes es Athenis. Nos vero et ipsi Thebis iuvenes institutum athenensis ipsis quos a Socrate accepimus sermonibus, id quod et nobis et familiaribus gratum est.

XXI. Xenophon Xanthippæ.

Euphroni Megarensi farinæ chænicas sex et drachmas octo et tunicam novam tradidi, ut hiemem transigeres. Hæc igitur accipe, scitoque Euclidem et Terpsionem optimum esse viros et tibi atque Socrati deditos. Filios vero, si ad nos accedere velint, noli impedire : non enim longum est Megara usque iter. Lacrimarum autem, o bona, fudisti quantum satis est. Proderunt enim nihil, immo parum abest quin detrimentum afferant. In mentem revoca, quæ Socrates disserebat, eiusque moribus et sermonibus fac ut te accommodes : ægro enim omnia ferens animo et te ipsam maxime et filios iniuria afficietis. (2) Scilicet non tantum hos tanquam pullos Socratis alere debemus, sed etiam nos ipsos pro viribus illis conservare ; nam si tu vel ego vel quisvis alius, qui Socrate extincto Socratis filiorum curam gerit, vita deceserit, iniuriam illi patientur, quum qui ipsos iuuet ac sustentet non sint habituri. Quare fac ut ipsis vivas, id quod fieri nequit, nisi quæ vitam conservant tibi ipsi exhibeas. Mærôr vero, ut videtur, ex eis est quæ vitæ adversantur, quum damnum ab eo viventibus inferatur. (3) Apollodorus, quem mollein cognominant, et Dio laudant te, quod nihil a quoquam accipis, dicisque divitiis te abundare. Optimum factum. Dum enim ego et reliqui amici opem ferre tibi possumus, nulla re indigebis. Bono itaque esto animo, Xanthippe, neve ex Socratis

μέγα τι ἡμῖν ἐγένετο οὗτος ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἐπινόει αὐτὸν ὅποια ἐζήσῃ καὶ ὅποια ἐτελεύτησεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ μέγαν τε καὶ καλὸν γεγονέναι, εἰ δὴ τις, καθὼς χρῆ σκοπεῖν, σκοποῖη. ἔρρωσο.

κβ'. Ξενοφῶν Κέθητι καὶ Σιμμία.

Ἦν λόγος ὅτι πένητος πλουσιώτερον οὐδὲν εἶη. κινδυνεύω γάρ, ὡς δρῶ, μὴ πολλὰ ἔχων πολλὰ κερτῆσθαι δι' ὑμᾶς τοὺς φίλους, οἵτινες ἐπιμελεῖσθε ἡμῶν. ποιῶτε δ' ἂν εὖ, εἰ, ὅταν ὑμῖν περὶ τοῦ γράψω, πέμποιτέ μοι. τῶν δὲ συγγραμμάτων οὕτω τι εἶχον τοιοῦτον, ὥστε καὶ ἄλλοις θαρρεῖν δεικνύναι δέχα ἐμοῦ, ὡς παρῶσιν ὑμῖν ἔνδον ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνθα Εὐκλείδης κατέκειτο, ἀσμένως ἐλέσχεινον. οἷδατον δὲ δὴ, ὦ φίλοι, ὡς οὐχ οἶόν τε ἀναλαβεῖν ἐστὶ τὸ ἀπαξ ἔλθον εἰς τοὺς πολλοὺς γράμματα. (α) Πλάτων μὲν γὰρ δύναται τι μέγα καὶ ἀπάν τοῖς λόγοις, ὅθεν ἤδη καὶ περὶ Ἰταλίαν θαυμάζεται καὶ περὶ Σικελίαν πᾶσαν, ἡμεῖς δὲ μόλις οἶμαι ἑαυτοὺς πείθωμεν ὡς ἄξια ταῦτα σπουδῆς τινός. καὶ οὐχ ὅτι ἐμοὶ μέλει μὴ διαπίπτειν περὶ τῆς δόξης τῆς περὶ τὴν σοφίαν, ἀλλὰ περὶ Σωκράτους φροντιστέον μὴ ἐν ἐμοὶ κινδυνευῆ τὴν ἐκείνου ἀρετὴν κακῶς εἰπόντι ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν. οὐδὲν τε οἶμαι διαφέρειν ἢ βλασφημεῖν τινὰ ἢ μὴ ἄξια δοκεῖν συγγράφειν τῆς ἀρετῆς, περὶ ὅτου συγγράφει τις. τὸ δέος οὖν τοῦτο ἐστίν, ὅγε νῦν ἡμᾶς ἔχει, ὦ Κέθης τε καὶ Σιμμία, εἰ μὴ τι ἕτερον δόξει ὑμῖν αὖ πάλιν περὶ τούτων. ἔρρωσθον.

κγ'. Αἰσχίνης Φαίδωνι.

Ὅποτε ἐγεγόνμην ἐν Συρακούσαις, εὐθὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν Ἀριστίπῳ ἐνέτυχον, ὃ δὲ λαβόμενός μου τῆς δεξιᾶς παραχρῆμα μὴδὲν μελλήσας εἰσάγει πρὸς Διονύσιον, καὶ φησιν αὐτῷ « ὦ Διονύσιε, εἰ τις ἀφίκοιτο παρὰ σέ, ἵνα σε ἄφρονα ποιήσῃ, ἄρ' οὗτος οὐχὶ κακὰ σε ἐργάζεται; » εὐθὺς ὠμολόγει ὁ Διονύσιος. « τί οὖν » ἔφη ὁ Ἀριστίππος « σὺ τοῦτον ἂν ἐργάσαι; » « τὰ κακίστὰ γε » ἔφη. « τί δ' εἰ τις » ἔφη « ἀφίκοιτο φρόνιμόν σε ποιῆσαι, ἄρα γε οὐχὶ οὗτος ἂν ἀγαθὰ σε ἐργάζοιτο; » πάλιν ὠμολόγησαντος τοῦ Διονυσίου « καὶ μὴν » ἔφη « οὗτος Αἰσχίνης τῶν Σωκράτους γνωρίμων ἔχει φρόνιμόν σε ποιῆσαι, ὥστε καὶ ἀγαθὰ σε ἐργάζοιτο ἂν εἰδὲ ταῦτα δικαιοῖς, ἅτινα ὠμολόγησάς μοι ἐν τῷ λόγῳ, Αἰσχίνην εὖ ποιήσεις. » (2) καὶ ὡς ὑπολαβὼν ἔφη « ὦ Διονύσιε, ἑταιρικό τι καὶ θαυμαστόν ποιεῖ Ἀριστίππος οὗτος συλλαμβάνων μοι ἡμῖν δὲ σὺ τοσαύτη ἐστὶ σοφία, ἀλλ' ὅπως μὴ ἀδικῆσαι τινα ἐν τῇ συνουσίᾳ. » ἀγάμενος δὲ με τοῦ εἰρημένου ἔφη ὁ Διονύσιος καὶ Ἀριστίππον ἐπαινεῖν [τῶν εἰρημένων] καὶ ἐμὲ εὖ ποιήσῃ ἅτινα ὠμολόγησεν ἐν τῷ πρὸς Ἀριστίππον λόγῳ. οὗτος οὖν ἤκουσεν ἡμῶν τοῦ Ἀλ-

bonis quicquam dimittas, quanti nobis vir iste fuerit probe sciens, qui qualis et in vita et in morte fuerit considera. Ego enim censeo et mortem eius, siquidem recte quis consideraverit, præclaram atque pulchram accidisse. Vale.

XXII. Xenophon Cebet et Simmia

Sermone hominum tritum est, paupere nihil esse opulentius. Video enim hoc mihi imminere periculum, ut, qui pauca habeam, per vos amicos, qui mei curam geritis, multa possideam. Sed recte feceritis, si miseritis mihi demum per litteras petenti. Commentariorum autem nondum quenquam habebam talem, quem et aliis me absente confidenter traderem, ut præsentibus vobis in ipsis ædibus, ubi Euclides nobiscum accumbat, ingenue profitebar. Scitote autem, amici, semel in vulgus elapsam scriptionem non posse retrahi. (2) Platonis quidem etiam absentis magna ob scripta est auctoritas, quare circa Italiam et Siciliam universam sui movit admirationem, nos vero vix nobis persuademus ea tanti esse, ut studio aliquo digna habeantur. Neque solum id ago, ne sapientiæ opinione excidam, verum hoc curandum mihi est, ne mea culpa, si parum recte in commentariis scribendis versatus sim, Socratis virtus in periculum adducatur. Nec quicquam differt, opinor, calumniæ aliquem an haud digna virtute eius, de quo scribis, scribere videaris. Hic igitur timor nunc quidem nos occupat, Cebes et Simmia, nisi aliter de his vobis videbitur esse statuendum. Valet.

XXIII. Æschines Phædoni.

Quum primum Syracusas delatus sum, in foro obviam mihi factus Aristippus manu prehensum statim ad Dionysium me adduxit. In hunc conversus « o Dionysi » inquit « si quis ad te veniret, ut insanum te redderet, hic nonne malo te afficit? » Statim concedebat Dionysius. « Quid igitur » inquit Aristippus « huic tu faceres? » « Pessima sane » respondit. « Quid autem » inquit « si quis veniret prudentem te redditurus, hic nonne beneficium omnino te afficeret? » Hoc quoque concedente Dionysio « atqui » inquit « hic Æschines ex Socratis discipulis venit prudentem te redditurus. Multum igitur tibi proderit. Tu vero si æqua censes quæ mihi roganti concessisti, in Æschinem beneficia conferas. » (2) Tum ego « multum, » inquam « Dionysi, amoris hac commendatione festatus est Aristippus. At nobis non tanta est sapientiæ copia, verum quanta satis sit, ut ne temere ad alios disseamus. » Hæc admiratus Dionysius et Aristippi verba se probare et quæ illi concessisset beneficia in me esse collaturum affirmavit. Hic igitur quum Alcibiadem me recitantem audivissem delectatus, ut vi-

κειβιάδου καὶ ἡσθεῖς, ὡς ἐφαίνετο, παρεκάλει καὶ εἶτινες ἄλλοι εἰσὶν ἡμῖν τῶν διαλόγων ἀναπέμψαι. ὑπισχνόμεθα οὖν ταῦτα ἡμεῖς, ὃ ἄνδρ' ἐφίλω τε καὶ ἐταίρω, ἀφιζόμεθα τε διὰ ταχέων. ἀναγινώσκοντας δέ μου παρῆν Πλάτων (δλίγου δεῖν ἔλαθον γράψαι ἡμῖν), καὶ ἐδόκει αὐτῷ ἰδίᾳ περὶ ἐμοῦ διαλέγεσθαι διὰ τὸν Ἀριστίππον. (3) ἔφη γάρ μοι, ὡς τοῦ Διονυσίου ἀπηλλάγη, « ὃ Αἰσχίνη, τούτου παρόντος τοῦ ἀνθρώπου » (ἔλεγε τὸν Ἀριστίππον) « οὐδὲν οὐδαμῆ ἔγωγε βράδως ἐθέλω λαλεῖν, Διονύσιος μέντοι μαρτυρήσει μοι ἄτινα ἐγὼ εἶπον περὶ σοῦ. » καὶ ὁ Διονύσιος τῆ ὑστεραία ἐν τῷ κήρῳ πόλλ' ἄττα ἐμαρτύρει τῷ Πλάτωνι ὡς εἰρηκότι περὶ ἐμοῦ. τῆς μέντοι παιδιᾶς τῆς πρὸς ἀλλήλους (παιδιᾶν γὰρ αὐτὸ χρῆ ἴσμεν) παρεκάλου αὐτοὺς παύσασθαι, τὸν τε Ἀριστίππον καὶ τὸν Πλάτωνα, διὰ τὴν πρὸς τοὺς πολλοὺς δόξαν· οὐ γὰρ καταγελαστότερον ἐστὶ ἔχοιμεν ἢ ἄλλ' ἄττα πράττοντες ἢ τοιαῦτα ἐπιδεικνύμενοι.

κδ'. Πλάτωνος.

Οὕτω μὲν εἶχον τούτων τι πέμπειν εἰς Συρακούσας, ὧν ἔφησ' Ἀρχύταν δεηθῆναι λαβεῖν παρὰ σοῦ, θῆκτον δὲ καὶ οὐ διὰ μακροῦ πέμψομέν σοι. ἐμοὶ δὲ φιλοσοφία οὐκ οἶδ' ὅ τι ποτὲ χρῆμα γέγονεν, ἀρὰ γε πλάυρον ἢ καλόν, ὅποτε ἐγὼ μισῶ νῦν συνεῖναι τοῖς πολλοῖς. οἶμαι μὲν οὖν ὡς δικαίως διάκειμαι, ἀμαθαινούς δὲ κατ' ἰδέαν πᾶσαν ἀρροσύνης οἷ τε ἰδίᾳ τι πονοῦντες καὶ οἱ τὰ κοινὰ πράττοντες. εἰ δὲ ἀλόγως τοῦτο πάσχω, οὕτω γε ἴσθι, ὅτι μόλις ἂν οὕτως ἐγένετό μοι ζῆν, ἄλλως δὲ οὐκ ἔστι μοι ψυχῆς λαμβάνειν. (2) διὸ δὴ ἐκ τοῦ ἄστεος ἀπηλλάγην ὥσπερ εἰρηκτῆς θηρίων, διατρίβω μέντοι οὐ μακρὰν Ἰφιστιαδῶν· καὶ τούτων τῶν χωρίων συνέγνων ἔτι Ἰμίον οὐκ ἦν ἄρα μισάνθρωπος, μηὲ εὐρίσκων μέντοι ἀνθρώπους οὐκ ἠδύνατο θηρίᾳ φιλεῖν, θῆεν καθ' ἑαυτὸν καὶ μόνος διεβίω. κινδυνεύω δὲ τυχὸν ἴσως μὴδὲ ἐκείνως εὖ λογίζεσθαι. σὺ δὲ ἐκδέχου ὅπως βούλει· ἐμοὶ γὰρ οἶδε τὰ τῆς γνώμης ἔχει, ἀποθεῖν εἶναι τοῦ ἄστεος εἰς τε νῦν καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον, ὄντινα ἂν ζῆν ὁ θεὸς ἡμῖν οἰδῶ.

κε'. Τοῦ αὐτοῦ.

Κρίνις, ἣν δέδωκα τὴν ἐπιστολήν, ἔστι μὲν πάλαι καὶ σοὶ φίλος, ἐπεὶ δὲ ἡ ἀρχὴ τῆς γνώσεως ἀφ' ἡμῶν γέγονε, καλοῖς ἔχειν ἄμαι καὶ νῦν, ὥσπερ ἐτέραν ἀρχὴν ποιούμενος συστάσεως, παρακαλέσκει σε πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ. τυγχάνει γὰρ βουλούμενος στρατεύεσθαι καὶ πράττειν τι τῶν κατ' ἀξίαν αὐτοῦ. σγεδὸν δὲ βραχὺ· ὁ μετὰ ταῦτα λόγος οὕτε γὰρ ἡμᾶς ἀγνοεῖς πῶς ἔχομεν πρὸς Παράμονον καὶ Κρίνιν, οὕτε τὸν νεανίσκον ὅτι σώφρων καὶ μέτριος καὶ εἰς πᾶσαν ὁμιλίαν ὡς ἐπιεῖν καὶ χρεῖαν ἀσφαλῆς.

debutur, si quos alios dialogos haberem, hos ad se mittere iubebat. Nos promisimus, o viri amici atque socii, ideoque brevi sumus redituri. Recitanti mihi adstabat Plato (parum absfuit quin hoc silentio transirem) ac de me privatim cum illo colloqui videbatur propter Aristippum. (3) Nam quum a Dionysio secessisset, « nunquam ego, » inquit, o Æschines, hoc presente homine » (dicebat Aristippum) « libere loqui soleo : verum de te quid dixerim, testabitur ipse Dionysius. » Ac postero die in horto Dionysius Platonis de me dicta testimonio suo abunde confirmabat. Iocis tamen mutuis (iocus enim res dicenda est) ut finem facerent, Aristippum et Platonem adhortabar propter ipsorum in vulgus diffusam gloriam : non enim ulla in re magis risum moveamus quam si talia prae nobis feramus.

XXIV. Platonis.

Nihil eorum, ut Syracusas mitterem, ad manus fuit, quæ per te Archytam sibi curari velle dicis, mittam tamen, quam primum id fieri poterit. Mibi vero ex philosophia nescio quid acciderit, pravum an bonum. quum ego consuetudinem cum vulgo hominum nunc abhorream. Ac merito quidem ita animatus esse mihi videor quoniam omni stultitiæ genere ineptiunt et qui privata et qui publica obeunt negotia. Sin vero temere hoc patior, hoc scias, vix me ita vivere, alia tamen conditione ducere non posse animam vitalem. (2) Quare ex urbe tanquam bestiarum carcere secessi, domicilio non longe ab Iphistiadis et vicinis locis posito, Timonemque intellexi non homines odisse, sed quum homines non invenisset, bestias amare non potuisse : quapropter securam atque solus vitam degit. Quamquam ne sic quidem fortasse periculum evitavi, ne rebus meis male cõsulerem. Tu vero, ut visum fuerit, accipies : mihi enim præpositum est vivere longe ab urbe remotum et nunc et per omne tempus, quod ad vivendum mihi deus concesserit.

XXV. Eiusdem.

Crinis, cui litteras tradidi, aperte tibi quoque amicus est, sed quoniam familiaritatis initium a me profectum est, æquum esse existimavi, ut alterum quasi commendationis exordium faciens te ad eum curandum provocarem. Militiam enim sequi cupit, ac rem agere se ipso minime indigam. Reliqua paucis transigere licet : neque enim ignoras, quo simus erga Paramonum et Crinim animo, neque qua adolescens iste prudentia et modestia, quaque in omni conversatione et rebus agendis fide. Aiunt enim de

δεῖν γάρ φασι τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενομένοις, καὶ μάλιστα τῇ ἰδίᾳ φύσει καὶ προαιρέσει. τοῦτον δὲ πάντες ὁμολογουμένως ἐπαινοῦσιν. ὡς οὖν ὄντος καὶ τοιούτου καὶ ἡμετέρου καὶ σοῦ φίλου πειρῶ τὴν ἐνδεχομένην περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι σπουδὴν ἄξιον γὰρ εἶ τοιοῦτοι γάρητος.

κς'. Τοῦ αὐτοῦ.

Πολλάκις ἀναγγέλλοντος τοῦ Ἀθηνοδώρου τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν, ἐδοκίμαζον γράψας πρὸς ὑμᾶς ἀσπασθᾶί τε καὶ προσαγορευῆσαι καὶ διὰ τὴν πρὸς ἐμέ συνήθειαν ἧς φαίνεσθε μνημονεύειν, καὶ διότι περὶ Διονύσιον ὅμοιοι διαμένετε ταῖς εὐνοίαις. ἦθος γὰρ κρίσιν οὐδεμίαν ἀκριβεστέρην ἠγοῦμαι τῆς ἐν φιλικῇ βεβαιότητι, ἧς ὑμᾶς αἰσθάνομαι καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἐπιμελουμένους. ὡς οὖν καὶ διὰ ταῦτα καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἐπιείκειαν ὑμῶν, ἣν πυθάνομαι πολὺ μᾶλλον νῦν ἢ πρόωγ, ἀπερχομένου μου πειρᾶσθε καὶ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον εἶναι τοιοῦτοι, νομίζοντες ἐλευθεριωτάτην ἐπιχαρτίαν εἶναι τῆς τοιαύτης διαθέσεως τὴν παρὰ τῶν εὐζώντων εὐφημίαν.

κζ'. Φαίδρος Πλάτωνι.

Γράφεις μοι ὡς λυπεῖν με μὴ θέλων ἀπεκρῶσω ὅτι μέλλεις ἄρα πορρωτέρω ἀποδημεῖν, καὶ αὐτὸς δὲ ἄρχομαι ποθεῖν σε νῆ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον. ἀλλὰ πρὸς Διὸς φίλιόν τε καὶ ἑταίρειόν, ὦ Πλάτων, καὶ τοῦ εἶτε κατὰ γῆν ἐν εὐσεβῶν γόρῳ ὄντος εἶτε κατ' ἄστρα (ὅπερ καὶ μάλα πείθομαι) Σωκράτους, μὴ περιδῆς ἡμᾶς ἀπαίδευτος εἰς τέλος γενόμενος, ἀλλ' ἵνα ἦντινα προκοπὴν ἔσχομεν ἐπ' ἐκείνου τοῦ δαιμονίου ἀνθρώπου, ταύτην σὺ σώσας ἐπὶ τι ἀγάγῃς τέλος. (2) ἔμοι γὰρ ἥδιον φιλοσοφίας οὐδὲν καὶ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων ἐτιμωμένην γὰρ ἐκ νέου εἶτι παιδὸς Σωκρατικοῖς ὡς ἂν τις εἴποι βαυκαλήμασιν ἐν παντὶ ἀρμοδίῳ καὶ ἱερῷ τόπῳ, τοῦτο μὲν ἐν τῇ ἀκαδημείᾳ, τοῦτο δὲ ἐν Λυκείῳ τε καὶ Ἰλισσῷ ὑπὸ τῇ θείᾳ πλατάνῳ ἱσταμένης μεσημβρίας, ἵνα Ἀυσίας ὁ Κεφάλου τὰ περὶ ἔρωτος διωρθοῦτο. ἐν οὖν τοῖς τοιοῦτοις χωρίοις περιάγων τε καὶ περιεργάζομαι ἀρετῆς τῆς ἀφ' ὑμῶν ἐπιμπλάμην καὶ ἣν ἐπίφθορος Ἀλκιβιάδης τε τῷ Κλεινίου καὶ τισιν ἄλλοις τῶν νέων, οἳ μᾶλλον ἐβούλοντο ἐμοῦ προεδρίας ἀξιουθῆσαι παρ' ὑμῖν τοῖς σοφοῖς, καὶ οὐδέποτε με καταπροέδοτε, τῷ ὄντι ἐνεθίσαντες φιλοσοφίᾳ, ἧς ἐδίψουν εἰς τὸ πάμπαν.

κη'. Πλάτωνι.

Οἱ ἀπ' Αἰγύπτου ἀφικόμενοι ἀγαθοὶ ἄνδρες ἀπήγγελλον ἡμῖν ὅτι τὴν πᾶσαν Αἰγύπτου περισκεψάμενος νῦν διατρίβεις περὶ τὸν Σαΐτικὸν νομὸν λεγόμενον, ἐκπυθάνομενος τῶν κείθι σοφῶν ὅτι αὐτοῖς φαίνεται περὶ τοῦ σύμπαντος, ὅπως ἐγένετο καὶ ὅ λόγῳ νῦν

futuris ex præteritis fieri oportere coniecturam, maxime vero ex propria cuique indole et consilio. Hunc vero omnes uno ore laudant. Quum itaque et talis sit et ioster amicus tuusque, fac ut quantum poteris curæ in eum impendas: digni enim tales sunt favore.

XXVI. Eiusdem.

Quum sæpe numero de animi vestri sententia certiorum me fecisset Athenodorus, visum est litteris vos salutare atque compellere quum propter consuetudinem mecum habitam, cuius memores etiamnum videmini, tum quod eandem semper Dionysio benevolentiam servatis. Vix enim accuratius mores cuiusquam diiudicari posse existimo, quam ex amicitie constantia, in qua tuenda vel ætatem vos superare sentio. Ob hæc igitur et ob reliquam vestram animi moderationem, de qua audio, nunc magis etiam quam antea, quam a vobis discederem, eo enitami, ut in posterum quoque tales vos præstetis, honestissimum scilicet huius studii præmium existimantes bonam apud bene viventes famam.

XXVII. Phædrus Platoni.

Scribis mihi, quod me nolens morore afficere iter a te in remotiora loca suscipiendum reticueris, et ipse quoque per Iovem Olympium tui desiderio iamiam tener. Sed per Iovem amicabilem et socialem, Plato, perque Socratem, sive ille sub terris in piorum agris sit sive, quod maxime mihi persuadeo, inter sidera versetur, noli committere ut institutionis beneficio prorsus careamus, sed fac ut, si quid per divinum illum virum profecimus, hoc conserves et ad finem aliquem perducas. (2) Mihi sane dulcius nihil philosophia et in ea versantibus sermonibus: nam a prima iuventa iam pridem Socraticis lenimentis, quasi nutricum cantiunculis, in omni apto sacroque loco, partim Academia, partim in Lyceo et ad Ilissum sub divina illa platano urgente meridie, ubi Lyssias Cephalus filius suos de amore commentarios corrigebat, enutritus sum. In eiusmodi igitur locis me circumgessit et circumlatus virtute a vobis promanante adimplebar, invidiamque movebam Alcibiadi Cliniae filio alisque nonnullis iuvenum, qui apud vos sapientes me cupilius primam sedem affectabant; nec tamen vos me prodidistis, reapse me initiantes philosophiæ, cuius ego ardebam siti flagrantissima.

XXVIII. Platoni.

Qui venerunt ex Ægypto, probi viri, nuntiaverunt nobis, te Ægypto universa perlustrata nunc in Saitica præfectura commorari, ex sapientibus qui illic sunt sciscitantem, quid ipsis videretur de rerum universitate,

τὴν πᾶσαν κίνησιν ἔχει κατὰ μέρος καὶ κατὰ τὸ ὅλον. δυσκόλως δὲ φασιν αὐτοὺς τοῖς Ἑλλήσι διαλέγεσθαι, ὅτι δῆποτε οὖν παθήματι χρωμένους, εἰ μὴ ὅσον Πυθαγόρα ἐκοινοῦνσαν τοὺς λόγους τοὺς περὶ φύσεως καὶ γεωμετρίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ οἱ περὶ Ἡλιούπολιν. καὶ τοῦτοι γε ὄμαι τερατοεσσαμένω αὐτοὺς, ὡς ἰνὲς Ἰστοραῦσι (ἐμείνθητο γὰρ τὼν μύθων τῶν περὶ Πυθαγόραν, ἦνίκα τὰ περὶ Αἴγυπτον διηγούντο ἡμῖν, Τίμαιος τε καὶ Θεόδωρος δὲ Κυρηναῖος), ἣ καὶ ἄλλως ἐπέθον αὐτοῖς οἰκειωθῆναι. (2) εἰ δὲ καὶ σοὶ νῦν, καὶ τὰ οἴκοι Ἀθήνησι πάντα κατὰ θεὸν ἔχει. ἐπίστελλε δὲ ἡμῖν καὶ πάλιν σὺ ὅπως διακίσεις τοῦ σώματος, ὡς τὰ γε τῆς ψυχῆς ἐκάστοτε ἴσμεν ὑγιᾶ διὰ τὴν φρόνησιν καὶ ἀρετήν. καὶ εἰ τοῦ δέοιο τῶν σῶν, γράφε ἡμῖν τὰ γὰρ ἐμά, ὃ Πλάτων, σά φημι εἶναι δίκη ἀπάση, ὥσπερ καὶ Σωκράτους ἦν. σημαεῖς δ' ἡμῖν περὶ τῶν ἐγχωρίων θεαμάτων καὶ τῆς περὶ ταῦτα μεγαλοφυρίας, τοιάς τε λίθων εἰς ἀπλετόν τι μέγεθος ἐγγεγεμένας καὶ ἐργασίας αὐτῶν ἀνδρικέλους τε καὶ εἰς τὰ ἄλλα ζῶα ἀπερχηματοισμένας τέχνην τε παλαιᾶ καὶ οὐκ εἰς τὸν τρέπον τὸν Ἑλληνικόν, καὶ ἂ τῶν ἄλλων πάλιν τεχνημάτων πολυμόρφων ζωδίων ἐπιδείκνυται τὴν ἰδίαν φύσιν καὶ ἀσκησιν ἀκετονοῖαν τῆς ἐπινοίας τῆς ἐν τοῖς γενομένοις. (3) ἄσμενος δ' ἂν καὶ αὐτὸς τῶν πυραμίδων κατείδον τὸ μέγεθος καὶ τὴν Μέμφιν, καὶ αὐτήκοος ἐγενομένη τοῦ ἱεροῦ λόγου καὶ τῆς παγκάλως τοῦ Νείλου θέας αἰ διερχομένου δὲ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπισχόμενα τῇ πλημμυρίδι κατὰ τὴν ἑτέραν ὄραν καὶ τὴν εἰς τοῦμπάλιν ἀπόρροιαν αὐτοῦ. ταῦτα γὰρ πάντα εἰς τὸ ἄπιστον λεχθῆναι νομίζω, ἂ παρὰ τοῖς πολλοῖς οὕτω μεγάλα ἐστὶ καὶ ἀξιάραστα τῆς ὄψεως.

κθ'. Ἀριστίππος: τῆ * *.

Ἐκομισάμην παρὰ σοῦ γράμματά μοι πεμφθέντα διὰ τέλους, ἐν οἷς ἐδέου με παραγενέσθαι ὡς τάχιστα εἰς Κυρήνην, λέγουσα οὐκ εἶ σοι ἀπαντᾶσθαι οὔτε παρὰ τῶν ἐπισκόπων, οὔτε ἰκανὸν εἶναι οἰκονομῆσαι τὸν ἄνδρα αἰδῶ τε ἔχοντα καὶ θορόθων πολιτικῶν ζῆν μακρὰν εἰρησμένον. ἐγὼ δὲ πειρώμενος ὡς ἂν ἀφθεῖν ὑπὸ τοῦ Διονυσίου πλεῦσαι πρὸς σέ, ἐμποδῶν μοι τοῦ χρεῶν στάντος ἐν Λιπάραις μαλακῶς ἔσπον, ὅτε δὴ καὶ τοὺς περὶ Σώνικον ἀριστά μοι προσφερομένους ἐνόησα τημελοῦντάς με γνησίως καὶ ὡς ἂν εἰ..... ἀρκεῖται τις ζῆν τῶν διάθεσιν φιλικήν. (2) περὶ ὧν δὲ ἔκρινας τίνα ἔξεις τιμὴν ὑπ' ἐμοῦ ἡλευθερωμένοις, οἱ καὶ ἔλεγον Ἀριστίππου μὴ ἀποχωρήσειν, ἕως ἂν αὐτοῖς ἦ δύναμις ἀρᾶσκειν ἐκείνῳ τε καὶ σοί, πάντ' οὖν αὐτοῖς πίστευε· περιέσται γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς ἐμῆς βιοτῆς μὴ εἶναι κακοῖς. ὑποτίθεμαι δὲ σοι τὰ πρὸς ἀρχοντας οἰκονομεῖν, ὥστε τὸ ἐμὸν συμβούλευμα τοῦτο συμφέρον. τοῦτο δὲ ἦν μὴ τοῦ πλείονος δριγυῖσθαι βῆστα γὰρ ἂν οὕτως ἐξάγοις τὰ κατὰ τὸν βίον,

quemadmodum fuerit creata et qui fiat ut una sui parte itemque tota motum habeat omnem ratione constitutum. Tradunt autem, non facile illos cum Græcis in sermonem venire, nescio qua ratione adductos, nisi quod sermones de natura et geometria et numero Heliopoli Pythagoræ tradiderunt. Et hunc illi, opinor, monstrōsis eius figmentis percūsi, ut nonnulli referunt (fabularum enim quæ de Pythagora traduntur, mentionem fecerunt Ægyptias res nobis exponentes Timæus atque Theodorus Cyrenæus), vel quod forte iis placuerit ita in suam amicitiam admiserunt. (2) Bene autem et tuæ nunc et Atheniensium res omnes domi invante deo succedunt. Tu vero rursum quomodo corpore valeas certiores nos fac litteris: nam animo te propter prudentiam et virtutem bene valere probe scimus. Et si qua rerum tuarum indiges, scribe vobis: mea enim, Plato, omni iure tua esse fateor, quemadmodum et erant Socratis. Scribas nobis et de locorum, in quibus commoraris, spectaculis, horumque exponas magnificentiam, saxorum glebas et in immensam molem coniunctas, eorumque formas, sive homines sive alia animalia vetusta arte, nec tamen Græcorum modo referentes, quæque præterea artificia multiformium animalium propriam naturam produunt et exercitium .... in representandis rebus inventionis. (3) Libenter et ipse pyramidum adspicerem magnitudinem atque Memphim, et sacrum sermonem auribus perciperem, oculisque perpulchrum Nili spectaculum, qui Ægyptum permeat et æstu suo altera anni tempestate inundat, eiusque fluctus rursus recedentes. Hæc enim omnia supra omnem fidem dicta existimo, quæ multorum iudicio tam magna sunt et adspectu desiderabilia.

XXIX. Aristippus .... filiae.

Litteras tuas recepi continuo transmissas, quibus me rogasti, ut quam citissime Cyrenem pervenirem, quia nec præfecti bene te haberent, neque maritus præ verecundia sua, quodque longe a civilibus turbis vitam agere consuevisset, idoneus esset ad res domesticas administrandas. Ego vero quum venia a Dionysio impetrata ad te navigare instituissem, naturæ necessitate impeditus in Lipara insula morbo afflictatus sum. Tum etiam sensi Sonicum et familiares mihi deditissimos, qui ingenue me curarunt, ... (2) Iam quod quæris, quem honorem habeas eis, qui a me liberi facti sunt, quique aiebant Aristippum se nunquam deserturos, donec probari possent et illi et tibi, his igitur in rebus omnibus fidem habe: hoc enim habebunt ex mea vivendi ratione, ut nunquam evadant mali. Hortor autem ut cum præfectis quæ agenda sunt sic agas, uti meo quidem consilio profuturum est. Id quod hoc sibi vult, ut ne nimium

ὑπεροπτικῆ παντὸς οὔσα τοῦ πλέονος. οὐ γὰρ δὴ ἐκείνοι τοσοῦτον σε ἀδικήσαιεν ἄν, ὥστε σε ἐνδεῆ γενέσθαι. οἱ δύο μὲν γὰρ σοὶ κήποι μένουσιν ἱκανοὶ ὄντες καὶ πολυτελεῖ βίῳ, τὸ δ' ἐν τῇ Βερενίκῃ κτήμα καὶ μόνον καταλείψθην πρὸς ἀρίστην διαγωγὴν οὐχ ὑπολείψει. (3) τῶν μικρῶν ὑμᾶς οὐ παρακελεύομαι καταφρονεῖν, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μικροῖς ταράττεσθαι ἔνθα οὐδὲ ἐπὶ μεγάλοις καλὸν ἢ ὀργή. εἰ δέ μου διαλυθέντος ὑπὸ τῆς φύσεως ποιῆσαι ἐμὸν βούλημα ζητεῖς, ὡς οἱ κράτιστα παιδεύσασα τὸν Ἀριστίππον Ἀθήναζε χῶρει, Ξανθήππην τε καὶ Μυρτὸν πρὸ παντὸς ποιουμένην, αἶ με πολλάκις ἐλιπαροῦν ἐπὶ μυστήριά σε ἄγειν. τὸ οὖν ἡδὺ βίωτευμα μετὰ τούτων ἔγχευσα κατάλιπε τοῖς ἐν Κυρήνῃ ἐπισκόποις ὅ τι ποτ' ἂν θέλῃωσιν ἀδικεῖν (σὲ γὰρ οὐκ εἰς τὸ φυσικὸν τέλος ἀδικήσουσι), πειρῶ δὲ μετὰ Ξανθήππης καὶ Μυρτοῦς ζῆν, ὡς ἐμοὶ φίλον μετὰ Σωκράτους, πλέον διὰ τὴν ἐκείνων φιλίαν σεαυτὴν στέλλουσα· κεῖθι γὰρ τὸ σοβαρὸν οὐκ ἐπιχώριον. (4) εἰ δ' ἔλθοι θῆττον ἅμα Λαμπροκλῆς εἰς Κυρήνην ὁ Σωκράτους, (3) ἐν Μεγάρους ὁμίλει μοι, ποιήσεις ἀρίστα κοινουμένη τὸν βίον αὐτῶ καὶ μηδὲν διαφορώτερον τοῦ τέκνου τιμῶσα. θῆλυ δὲ τέκνον εἰ μηκέτι τρέφειν βούλει διὰ τὸ πολλάκις ἀνιάσθαι ἐπὶ παιδοτροφίᾳ τὸ τῆς Εὐβοίδος θυγάτριον * *, ὃ δὴ ἐλευθέρως ἦγες, ἐμοὶ τε χαρίζεσθαι βουλομένης ἐπὶ τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς ὄνοματι· καὶ γὰρ ἐγὼ πολλάκις Μίξαν αὐτὸ προσηγόρευσα. πρὸ παντὸς δὲ ἐπισκήπτειω σοι τοῦ μικροῦ Ἀριστίππου ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ἄξιος ἡμῶν καὶ φιλοσοφίας ταύτην γὰρ αὐτῶ καταλείπω τὴν ὄντως κληρονομίαν· τἄλλα μὲν γὰρ τοῦ βίου καὶ τοὺς ἐν Κυρήνῃ ἄργοντας ἔχει πολεμίου. (5) περὶ φιλοσοφίας δὲ οὐδὲ ἐν μοι γέγραπας, ὅτι ταύτην σοὺ τις ἀφῆρηται. μέγα οὖν, ὃ ἀγαθὴ γύναι, χαῖρε ἐπὶ τῷ πλουτεῖν πλουτόν τὸν ὑπὸ σοὶ κείμενον καὶ κτηματίτην ποιεῖ τούτου τὸν υἱόν, ὃν ἐβουλόμην μὲν αὐτὸς ἡδὴ ἐμὸν υἱὸν εἶναι· ἐπειδὴ δὲ ἀναλύω μὴ ἐμπλησθεὶς αὐτοῦ, πέποιθα καὶ σοί, διότι τὴν αὐτὴν ἄξεις πορείαν τὴν συνήθη ἀγαθοῖς ἀνδράσιν. ἔρρωσο καὶ περὶ ἡμῶν μὴ ἀγανάχτει.

λ'. Φιλίππῳ.

Ἀντίπατρος ὁ φέρων τὴν ἐπιστολὴν τὸ μὲν γένος ἐστὶ Μάγνης, γράφει δὲ Ἀθήνησι πάλαι τὰς Ἑλληνικάς πράξεις, ἀδικεῖσθαι δὲ φησιν ὑπὸ τινος ἐν Μαγνησίᾳ. διακούσων οὖν αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα καὶ βοήθησον ὡς ἂν δύνῃ προθυμώτατα. δικαίως δ' ἂν αὐτῷ βοηθείης διὰ πολλὰ καὶ διότι παρ' ἡμῖν ἀναγνωσθέντος ἐν διατριβῇ τοῦ σοὶ πεμφθέντος ὑπὸ Ἰσοκράτους λόγου τότε τὴν μὲν ὑπόθεσιν ἐπήνεσε, τὸ δὲ παραλιπεῖν τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ὑμῶν ἐνεκάλεσε. πειράσομαι δ' αὐτῶν εἰπεῖν ὀλίγας. (2) Ἰσοκράτης μὲν γὰρ οὔτε τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν σῶν προγόνων

cupias : sic enim vitam commoississime transiges, si omne supervacaneum contemnas. Neque enim adeo in te iniusti erunt, ut penitus labores egestate. Duo certe manebunt tibi viridaria, ad vitam vel splendidam agendam sufficientes. Qui autem Berenicæ est fundus vel solus relictus abunde vitæ commoda subministrabit. (3) Non iubeo exiguas res despiciere, sed ob exiguas non turbari, ubi ne ob magnas quidem irasci decet. Iam si voles, ubi naturæ cesserò, consilium meum exsequi, filio Aristippo quam fieri potest optime instructo Athenas pete, ibique præ omnibus Xanthippen cole atque Myrto, quæ sæpe numero me, ut ad mysteria te adducerem, rogabant. Hoc itaque dulci vitæ modo cum iis utens, præfectis Cyrenæis concede, ut quantum volent iniuste agant : non enim in fine bonorum naturali iniuria te afficient. Cognare autem cum Xanthippe atque Myrto ea ratione vivere, qua mihi cum Socrate vivere moris erat, de fastu tuo eorum gratia remittens : procul enim hic abest fastus (4) Simul atque vero Lamprocles, Socratis filius, Cyrenen venerit, qui mecum Megaris vivebat, optime feceris, si victus consortem habueris eumque æque atque filium tuum colueris. Filiolam autem si non amplius vis alere ob molestias, quas ex educandis liberis percepisti, filiam Euboidis, quam liberaliter tractasti et meam in gratiam matris eam nomine appellavisti, nam et ipse sæpius Micam eam nominavi, huic officio adhibe. Ante omnia parvulum Aristippum velim cures, quo nobis dignus evadat et philosophia : hoc enim verum ei relinquo patrimonium. Namque reliquam vitam et præfectos Cyrenæos habet adversarios. (5) De philosophia vero ne verbum quidem scripsisti, quod eam aliquis tibi eripuerit. Summopere igitur, o bona, gaude quas possides divitiis tuis, earumque filium tuum fac participem, quem vellem ipse iam meum esse filium : sed quoniam, antequam eo uti possim, decedendum mihi est, confido te quoque illum ducturam esse ea via, quam boni viri solent ingredi. Vale ac de nobis sollicita esse noli.

XXX. Philippo.

Antipater, qui hanc fert epistolam, genere Magnes, Athenis iam diu res Græcorum gestas scribit, ait autem iniuria se affici ab aliquo Magnesiæ. Huic igitur benignam præbe aures et opem fer pro viribus et promptissime. Multis enim nominibus merito ei opem feras, maxime vero quod, quum in familiarium cætu nostro oratio ad te ab Isocrate missa perlustrata esset, argumentum quidem eius laudavit, sed in Græciam a vobis collata beneficia prætermissa esse reprehendit. Quorum quædam iam, ut potero, in medium proferam. (2) Scilicet Isocrates neque in Græcos a te atque maioribus tuis

δεδήλωκεν, οὔτε τὰς ὑπό τινων κατὰ σοῦ γεγεννημένας διαβολὰς λέλυκεν, οὔτε Πλάτωνος ἐν τοῖς πρὸς σε πεμφθεῖσι λόγοις ἀπέσχηται. καίτοι χρῆν πρῶτον μὲν τὴν ὑπάρχουσαν οἰκειότητα πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν αὐτὸν μὴ λαθεῖν, ἀλλὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς ἀπὸ σοῦ γενομένοις φανεράν. Ἡρακλῆς γάρ, ὄντος νόμου τὸ παλαιὸν ἡμῖν μηδένα ξένον μισεῖσθαι, βουληθεὶς μισεῖσθαι γίνεται Πυλίου θετοῦ υἱός. (3) τούτου δὲ ὄντος τοιοῦτου τοῦς λόγους ἐξῆν Ἴσοκράτει λέγειν ὡς πρὸς πολίτην, ἐπειδὴ τὸ γένος ὑμῶν ἐστὶν ἀπ' Ἡρακλέους, μετὰ δὲ ταῦτα τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. νυνὶ δὲ ὅσπερ ἀπορρήτους συμφορὰς κατασεσιώπηκεν. Ξερίζω γὰρ πρέσβεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πέμψαντος γῆν καὶ ὕδωρ αἰτήσοντας Ἀλεξάνδρος τοὺς μὲν πρέσβεις ἀπέκτεινεν, ὕστερον δὲ στασιαζόντων τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον Ἡρακλείον ἀπήντησαν, Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν Ἀλεοῦ καὶ Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος ἀναξυεῦσαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλεξάνδρον ἐσώθησαν. (4) καίτοι τούτων χρῆ μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάστην μεμῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν ταῖς τέχναις ἀποφαινόμενον ἐκ τοῦ τῶν προγόνων ἐπαίνου εὐνοῦς δεῖν ποιῆσαι τοὺς ἀκρατάς, προσῆκε δὲ καὶ τὴν Πλαταιαῖσιν ἐπὶ Μαρδονίου γενομένην δηλώσαι καὶ τὰς ἐξῆς τοσαύτας τῶν σοῦ προγόνων εὐεργεσίας· οὕτω γὰρ ἂν ὁ περὶ σοῦ γραφεὶς λόγος τῆς παρὰ τῶν Ἑλλήνων εὐνοίας ἔτυχε μᾶλλον ἢ μηδὲν ἀγαθὸν περὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας εἰπόντος. ἦν δὲ καὶ τὰ παλαιὰ διαλεχθῆναι τῆς Ἰσοκράτους ἡλικίας, τὸ δὲ εὐθαλῶς, ὡς φησιν αὐτός, ἀνθούσης τῆς διανοίας. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς διαβολὰς ἐνῆν λύσαι τὰς τὸ πλείστον ὑπ' Ὀλυνθίων γενομένας. (5) τίς γὰρ ἂν οὕτως εὐθῆ σε νομίσειεν, ὥστε σοι πολεμούντων Ἰλλυριῶν καὶ Θρακῶν, ἔτι δὲ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, πόλεμον πρὸς Ὀλυνθίους ἐξενεγχεῖν; ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἐν ἐπιστολῇ πρὸς σε μηχαντεύον, ἀ δὲ ἐστὶν οὐκ ἔμποδὸν τοῖς τυχοῦσιν εἰπεῖν, ἐκ πολλοῦ τε χρόνου τοῖς πᾶσι κατασεσιώπηται, συμφέρει δὲ σοι πυθέσθαι, ταῦτά μοι δοκεῖ φράσειν καὶ τούτων ἀξιῶσιν εὐαγγελίᾳ δικαίαν χάριν Ἀντιπάτρω παρὰ σοῦ δοῦναι. περὶ γὰρ τῆς γενομένης Ὀλυνθίους χώρας, ὡς ἔστι τὸ παλαιὸν Ἡρακλειῶν ἀλλ' οὐ Χαλκιδίων, ὁ φέρων τὴν ἐπιστολὴν μόνος καὶ πρῶτος ἀξιοπίστους μύθους εἶρηκε. (6) τὸν αὐτὸν γὰρ φησι τρόπον Νηλέα μὲν ἐν Μεσσήνῃ, Συλέα δὲ περὶ τὸν Ἀμφιπολιτικὸν τόπον ὑπ' Ἡρακλείους ὑβριστὰς ὄντας ἀπολέσθαι, καὶ δοθῆναι παρακαταθήκην φυλάττειν Νέστορι μὲν τῷ Νηλέως Μεσσήνην, Δικαίῳ δὲ τῷ Νηλέως ἀδελφῷ τὴν Φυλλίδα χώραν, καὶ Μεσσήνην μὲν ὕστερον πολλαῖς γενεαῖς Κρεσφόντην κομισασθαι, τὴν ἐδ' Ἀμφιπολίτην Ἡρακλειῶν οὔσαν Ἀθηναίους καὶ Χαλκιδείς λαθεῖν. ὡς δ' αὐτὸς ὑπ' Ἡρακλέους ἀναρε-

collata beneficia exposuit, neque probra a nonnullis in te coniecta diluit, neque a Platone in scriptione ad te data criminando se continuit. Atqui primum, quæ tibi cum nostra civitate intercedit necessitudo non eelanda erat, sed posteris etiam tuis aperta facienda. Hercules enim, quum lege pridem prohibitum esset peregrinum quenquam initiari, initiari cupiens adoptatus est a Pylio. (3) Quod quum ita sit, ad te velut civem orationem convertere poterat Isocrates, quoniam ab Hercule deducis genus, deinde Alexandri, proavi tui, et reliquorum in Græciam collata beneficia enarrare: nihilominus vero tanquam infanda mala silentio transit. Xerxis enim legatos in Græciam missos, qui terram et aquam poscerent, Alexander interfecit, deinde vero tumultuantibus barbaris Græci ad nostrum Heracleum convenere, quumque Alexander Aleuadarum Thessalorumque proditionem Græcis indicasset, per ipsum Græci redeuntes conservati sunt. (4) Quorum beneficiorum non solum Herodotum et Damasten memores esse oportebat, sed eum etiam, qui in arte sua rhetorica e maiorum laude auditorum benevolentiam oratori esse conciliandam præcipit. Verum et quod præsertim Mardonio Platæis factum est et reliqua præterea maiorum tuorum beneficia enarranda erant. Sic enim scripta de te oratio Græcorum animos ad benevolentiam allexisset magis quam si nihil boni de vestro regno proferat. Ad hoc antiquarum quoque rerum enarratio ab Isocratis ætate haud aliena erat, præsertim quum, ut ait ipse, animo vigeret. At et criminationes refellere poterat, quæ ab Olynthiis maxime inferuntur. (5) Quis enim tam stultum te existimet, ut, dum Illyrii atque Thraces, prætereaque Athenienses et Lacedæmonii alique Græci atque barbari tecum pugnent, Olynthiis te bellum inferre credat? sed de his pluribus in epistola ad te data agere non decet. Quæ vero in promptu non solent esse oratoribus, ac diu iam ab omnibus silentio occultantur, tua autem scire interest, hæc iam exponam et hoc pro bono nuntio ut meritam Antipatro gratiam referas rogo. Scilicet terram, quam tenent Olynthii, antiquis temporibus Heraclidarum, nec vero Chalcidensium fuisse, ipse, qui fert epistolam, solus atque primus fabulis fide dignis comprobavit. (6) Eadem enim ratione tradit Neleum apud Messenios, Syleum in regione Amphipolitana ab Hercule ut iniurias esse frucidatos ac loco depositi datam ad conservandum Nestori, Nelei filio, Messenen, Dicæo, Sylei fratri, Phyllidem regionem, et Messeniam quidem multis sætibus post ad Cresphontem pervenisse, Amphipolitidem autem, quæ Heraclidarum esset, Athenienses atque Chalcidenses occupasse. Eodem modo ab

ἦναι κακούργους καὶ παρνόμους, Ἰπποκόωντα μὲν ἐν Σπάρτῃ τύραννον, Ἀλκυονέα δὲ ἐν Παλλήνῃ. καὶ Σπάρτην μὲν Τυνδάρεω, Ποτιδαίαν δὲ καὶ τὴν ἄλλην Παλλήνην Σιθῶνι τῷ Ποσειδῶνος παρακαταθέσθαι, καὶ τὴν μὲν Λακωνικὴν τοὺς Ἀριστοδήμου παῖδας ἐν ταῖς Ἡρακλειδῶν καθόδοις ἀπολαθεῖν, Παλλήνην δὲ Ἐρετριεῖς καὶ Κορινθίους καὶ τοὺς ἀπὸ Τροίας Ἀχαιοὺς Ἡρακλειδῶν οὖσαν κατασχέειν. (7) τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐξαγγέλλει περὶ τὴν Ἰσθμιαίαν τοὺς Πρωτίδας τυράννους Τιμῶλον καὶ Τηλέγονον ὡς Ἡρακλῆς ἀνέλοι καὶ περὶ Ἀμβρακίαν Κλειδῶν καὶ τοὺς Κλειδοῦ παῖδας ἀποκτείνας Ἀριστομάχῳ μὲν τῷ Σιθῶνος τὴν Ἰσθμιαίαν τηρεῖν προσταξείεν, ἣν Χαλκιδεῖς ὑμετέραν οὖσαν κατώκισαν, Λαδίκην δὲ καὶ Χαράττην τὴν Ἀμβρακικὴν γῶραν ἐγγχειρίσειεν, ἀξίων ἀποδοῦναι τὰς παρακαταθήκας τοῖς ἀπ' αὐτοῦ γινομένοις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς ὑπογυίους Ἀλεξάνδρου τῆς Ἡδωνῶν γῶρας κτήσεις Ἰσκαδῶνες πάντες ἴσασι. (8) καὶ ταῦτά ἐστιν οὐ πρόφασις Ἰσοκράτους, οὐδὲ ὀνομάτων φόρος, ἀλλὰ λόγοι δυνάμενοι τὴν σὴν ἀρχὴν ὠφελεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ τῶν Ἀμφικτυονικῶν πραγμάτων ὄηλος εἰ σπουδαίων, ἐβουλήθη σοι φράσαι μῦθον παρὰ Ἀντιπάτρου, τίνα τρόπον πρῶτον οἱ Ἀμφικτύονες συνέστησαν καὶ πῶς ὄντες Ἀμφικτύονες Φλεγύαι μὲν ὑπὸ Ἀπόλλωνος, Δρύοπες δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους, Κρισαιοὶ δὲ ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων ἀνηρέθησαν. οὗτοι γὰρ πάντες Ἀμφικτύονες γενομένοι τῶν ψήφων ἀνηρέθησαν, ἕτεροι δὲ τὰς τούτων ψήφους λαβόντες τῆς τῶν Ἀμφικτυόνων συντελείας μετέσχον, ὧν ἐνίους σέ φησι μεμιῆσθαι καὶ λαθεῖν ἄθλον Πυθίους τῆς εἰς Δελφούς στρατείας παρὰ τῶν Ἀμφικτυόνων τὰς δύο Φωκείων ψήφους. (9) ὧν δὲ τὰ παλαιὰ καινῶς καὶ τὰ καινὰ παλαιῶς ἐπαγγελλόμενος διδάσκειν λέγει νῦν οὔτε τὰς ἀρχαίας πράξεις οὔτε τὰς ὑπὸ σοῦ νεωστὶ διαγωνισθείσας, οὔτε τὰς τοῖς χρόνοις μεταξὺ γενομένας μεμύθευκε. καίτοι δοκεῖ τὰς μὲν οὐκ ἀκηροῦναι, τὰς δὲ οὐκ εἰδέσθαι, τῶν δὲ ἐπιλεῖσθαι. πρὸς δὲ τούτοις ἐπὶ πράξεις σε δικαίας προκαλῶν ὁ σοφιστὴς τὴν μὲν Ἀλκιβιάδου φυγὴν καὶ κάθοδον ἐπαινῶν ἐν παραδείγματι δεδήλωκε, τὰ δὲ μείζω καὶ καλλίω πράγματα τῷ πατρὶ σοῦ πραγθέντα παρέλιπεν. (10) Ἀλκιβιάδης μὲν γὰρ ἐπ' ἀσεβείᾳ φυγῶν καὶ πλεῖστα τὴν πατρίδα τὴν αὐτοῦ κακῶς ποιήσας εἰς αὐτὴν κατήλθεν, Ἀμύντας δὲ ὑπὲρ βασιλείας στάσει νικηθεὶς βραχὺν χρόνον ὑποχωρήσας μετὰ ταῦτα πάλιν Μακεδονίας ἤρξεν, εἴθ' ὁ μὲν πάλιν φυγῶν αἰσχρῶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ σὸς πατὴρ βασιλεύων κατεγήρασεν. παρήνευγε δὲ σοι καὶ τὴν Διονυσίου μοναρχίαν, ὥσπερ προσήκον σοι τὸν ἀσεβεστάτου ἀλλ' οὐ τοὺς σπουδαιότατους μιμήσασθαι, καὶ ζηλωτὴν τῶν κακίστων ἀλλ' οὐ τῶν δικαιοτάτων γενέσθαι. καὶ φησι μὲν ἐν ταῖς τέχναις προσήκειν οἰκεία καὶ γνώριμα τὰ παραδείγματα φέρειν, ὀλιγορήσας δὲ τῆς τέχνης ἀλλοτρίοις καὶ τοῖς αἰσχίστοις καὶ τοῖς πρὸς τὸν λόγον ὡς ἐναντιωτάτοις

Hercule Hippocoontem Spartaē tyrannum, Aleyoneum Pallenaē sceleratus ac nefarios interfectos, et Spartam Tyndareo, Potidæam reliquamque Pallenen Sithoni, Neptuni filio, concreditas, et Laonicam quidem Aristodemi filios in Heraclidarum reditu recepisse, Pallenen autem Eretrienses et Corinthios et qui Troia venissent Achæos, Heraclidarum quum esset, occupasse. (7) Similiter Herculem Protidas tyrannos, Tmolum et Telegonum, circa Toronæam narrat occidisse, et circa Ambraciam Clide Clidisque filiis interemptis Aristomacho, Sithonis filio, Toronæam servandam commisisse, quo Chalcidenses, vestra quum esset, coloniam deduxere, Ladicae autem et Charattæ Ambraciam regionem tradidisse, ea conditione ut suis posteris deposita restituerent. Quin etiam recentem Alexandri Edonorum terræ occupationem Macedones omnes norunt. (8) Et hæc non sunt captivæ Isocratis nec verborum strepitus, sed argumenta domina tui profutura. Sed quoniam in Amphictyonicis rebus agendis operam aperte collocaas, ex fabula ab Antipatro tradita narrare tibi volui, qua ratione primum Amphictyones constituti sint et quomodo, licet essent Amphictyones, Phlegyæ ab Apolline, Dryopes ab Hercule, Crissæi ab Amphictyonibus sublatis sint. Hi enim omnes Amphictyones iure suffragii privati, alique in horum locum succedentes in Amphictyonum ordinem recepti sunt, quorum nonnullos te ait imitatum Pythiis præmium Delphici belli duo Phocensium suffragia ab Amphictyonibus tulisse. (9) Quarum rerum omnium ille, qui antiqua novo et nova antiquo modo se docere profitetur, nunc neque antiquas, neque novissime a te gestas neque quæ medio tempore acciderunt enarravit, ut eas partim non audivisse, partim nescire, partim oblitus esse videatur. Præterea sophista ad facinora honesta te excitans Alcibiadis exilium atque reditum laudatum velut exemplum tibi proposuit, maiora vero clarioraque patris tui facta præterit. (10) Alcibiades enim impietatis causa exul factus in patriam incommodis plurimis affectam rediit, Amyntas vero, postquam in regno occupando seditione superatus paulum cessit, Macedoniae deinde imperium obtinuit, tum ille iterum expulsus vitam turpiter amisit, tuus vero pater ad senectutem usque regnum tenuit. Dionysii item tibi tyrannidem proposuit, quasi conveniret tibi sceleratissimos, nec vero probatissimos imitari, et pessimorum esse, nec iustissimorum æmulatorem. Et ipse quidem in arte rhetorica domestica esse ait et nota exempla afferenda, sed sui præcepti oblitus alienis et turpissimis reique

παραδείγμασι χρῆται. (11) καίτοι πάντων καταγε-
λαστώτατα τοιαῦτα γράφον χαριέντως ἀμύνασθαί φησι
τῶν μαθητῶν τῶν αὐτῷ πλησιαζόντων τοὺς ἐπιτιμῶν-
τας οἱ δὲ χειρωθέντες τῆς ῥητορικῆς τῆ δυνάμει καὶ
παρὰ ταῦτα οὐδὲν ἔχοντες εἰπεῖν οὕτως ἐπήνεσαν
τὸν λόγον, ὥστε τὸ πρωτεῖον τῶν λόγων τῷ λόγῳ τούτῳ
δεδώκασι. καταμάθοις δ' ἂν ἐν βραχεὶ τὴν Ἴσοκράτους
ἱστορίαν καὶ τὴν παιδείαν ἐξ ὧν Κυρηναίους μὲν ποιεῖ
τοῦ Βάττου ὄντας ἀποίκους Λακεδαιμονίων, τὸν δὲ
Ποντικὸν μαθητὴν ἀπέδειξε τῆς αὐτοῦ σοφίας διάδο-
χον, οὗ σὺ πολλοὺς τεθαμμένους σοφιστὰς βδελυρότε-
ρον οὐχ ἑώρακας. (12) Πυθονόμοι δὲ καὶ Θεόπομπον
παρ' ὑμῖν μὲν εἶναι πάνυ ψυχρόν, περὶ δὲ Πλάτωνος
βλασφημεῖν, καὶ ταῦτα ὥσπερ οὐ Πλάτωνος
τὴν ἀρχὴν τῆς ἀρχῆς ἐπὶ Περδίκκᾳ κατασκευάσαντος
καὶ διὰ τέλους χαλεπῶς φέροντος, εἴ τι γίνοιτο παρ'
ὑμῖν ἀνήμερον ἢ μὴ φιλάδελφον. ἵνα οὖν Θεόπομπος
παύσῃται τραχὺς ὢν, κέλευσον Ἀντίπατρον παρνα-
γῶναι τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων αὐτῷ, καὶ γινώσεται
Θεόπομπος δικαίως μὲν ὑπὸ πάντων ἐξαιρεφόμενος,
ἀδίκως δὲ τῆς παρὰ σοῦ γοργηγίας τυγχάνων. (3) ὁμοίως
δὲ καὶ Ἴσοκράτης, ἐπειδὴ νέος μὲν ὢν εἰς τὸν δῆμον
μετὰ Τιμοθέου καθ' ὑμῶν ἐπιστολὰς αἰσχροῦς ἔγραφε,
νυνὶ δὲ πρεσβύτης ὢν ὥσπερ ἐκὼν ἢ φρονῶν τὰ πλείστα
τῶν ὑμῖν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν παραλείπειν, ἀπέ-
σταλκε δὲ σοὶ λόγον, ὃν τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν Ἀγη-
σιλάῳ, μικρὰ δὲ διασκευάσας ὑστερον ἐπέωλει τῷ Σικε-
λίας τυράνῳ Διονυσίῳ, τὸ δὲ τρίτον τὰ μὲν ἀφελὼν τὰ
δὲ προσθεὶς ἐμνήστευσεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Θεσσαλῷ, τὸ
δὲ τελευταῖον νῦν πρὸς σὲ γλισχρῶς αὐτὸν ἀπηκόντι-
σεν. βουλομένη δ' ἂν χωρῆσαι τὸ βιβλίον ἀναμνησά-
τας ἐν τῷ λόγῳ πρὸς σὲ πεμφθεῖσας ὑπ' αὐτοῦ προ-
φάσεις. (14) ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀμφιπόλειός φησι κωλύσαι
τὴν γενομένην εἰρήνην γράψαι λόγον ὑπὲρ τῆς Ἡρα-
κλέους ἀθανασίας, ὑστερον δὲ αὐτῷ σοὶ φράσειν, ὑπὲρ
ἐνίων δὲ διὰ τὴν ἡλικίαν ὁμολογῶν μαλακώτερον γρά-
φειν συγγνώμης ἀξιοῖ τυχεῖν, μὴ θαυμάζειν δέ, εἴ καὶ
πῶς ἀναγνοῦς ὁ Ποντικὸς μωλύτερον καὶ φαυλότερον
ποιεῖ φαίνεσθαι τὸν λόγον, τὸν Πέρσην δὲ ὡς κατα-
στρατηγήσεις αὐτὸν εἰδέναι σέ φησιν. ἀλλὰ γὰρ τὰς
λοιπὰς σκήψεις γράφοντα ἐπιλείπει με τὸ βυβλίον,
σοσάκην ἡμῖν σπάνιν βυβλίον βασιλεῦς Αἴγυπτον
λαθῶν πεποίηκεν. ἔρρωσο καὶ Ἀντίπατρον διὰ τα-
γέων ἐπιμεληθεὶς πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν ἀπόστειλον.

λα'. Φιλίππῳ.

Περδίκκας μὲν ἐνδεδειχθαί μοι δοκεῖ περὶ πολλοῦ
ποιούμενος κατὰ τὸν Ἡσιόδον τὰ ἡμίσεα πάντων κε-
κῆσθαι, νομίζων τὰ μὲν χρήματα καὶ διὰ τύχην ἄν-
τινα πολλὰ κτήσασθαι, * * * τῶν βελτίστων εἶναι.
σοὶ δὲ θανάσιον ἐστὶν ἀδελφὰ τοῖς παρ' ἐκείνου ἰπληγμέ-
νοις πράττειν, ὅπως ἂν δοκῆς καὶ τὸ ἦθος ἀδελφός εἶ-
ναι τοῦ περὶ σοῦ διανοηθέντος τοιαῦτα. νόμιζε δὲ
πάντας προσέγειν σοὶ τὸν νοῦν καὶ σκοπεῖν ποιοῦς τις

quam maxime contrariis exemplis utitur. (11) Ac talia
scribens, id quod ridendum omnium maxime, discipulis
ipsi illudentes haud illepide se ait confutasse, illi vero
eloquentiæ vi domati nec præter hæc quicquam di-
cere habentes tanta orationem laude extulere, ut oratio-
num omnium primas huic deferrent. Intelligas autem,
qua sit sollertia Isocrates, ne multus sim, ex eo, quod
Cyrenæos a Batto colonos deductos Lacedæmoniorum
facit coloniam, quodque Ponticum discipulum suæ sa-
pientiæ constituit successorem, quo tu, quantumvis
multos sophistas videris, imprudentiorem nosti neminem.
(12) Audio etiam Theopompum apud vos esse, hominem
valde frigidum. et conviciis Platonem persequi, idque
quasi non Plato regni tui initia Perdiccæ tempore posue-
rit, et si quid apud vos minus humanum accidat aut a
fraterno amore alienum, id ægre ferat continenter Quo
igitur Theopompi asperitas reprimatur, Antipatrum ex
rerum Græcarum volumine recitare aliquid iube, intelli-
gitque Theopompus, merito se ab omnibus reici, imme-
rito autem a te bonis meritis ornari. (13) Neque aliter
Isocrates, qui iuvenis adhuc una cum Timotheo épisto-
las in vos scripsit ad populum probris plenas, nunc vero
senex quasi data opera aut invidia ductus præclare ve-
stra facta tantum non omnia transiit silentio, tibi que mi-
sit orationem, quam primum Agesilao inscripserat, deinde
paullum immutatam Siciliæ tyranno Dionysio vendide-
rat, tertium aliis detractis aliis additis Alexandro Thessalo
accommodaverat, nunc tandem in te ei acutus est illibe-
raliter. Vellem charta satis capax esset, ut enumerare
possim ad te ab eo missas in oratione simulationes. (14)
Ait enim, de Amphipoli factam pacem obtistite, quo-
minus de Herculis immortalitate sermonem faceret, sed
posthac de ea re tibi se esse expositurum, de nonnullis
autem quod præ senectute languidius, ut ipse fatetur,
scripserit, veniam impetrare vult, nec tamen se mirari,
si quis inepte recitans effecerit, ut hebetior atque vilior
esse oratio videatur, Persam vero te profligaturum certo
sese scire. Verum reliquos obtentus scribere me volen-
tem charta deficit, in tantam nos chartæ inopiam Ægypto
occupata rex rededit. Vale et Antipatrum quam citis-
sime opera collata ad nos remitte.

XXXI. Philippo.

Perdiccas manifesto videtur mihi plurimi facere quod
Hesiodus præcepit, dimidiam omnium partem possidere,
existimans opes et forte fortuna aliquem acquirere posse
multas, ... esse præstantissimorum. Tibi vero
convenit gemina eius factis agere, ut videare moribus
etiam illius frater esse, qui ita erga te animatus est.
Cogita autem, omnes in te animum convertere et qualem

ἔσῃ πρὸς τὸν ἀδελφόν, καὶ τοὺς μὲν βελτίστους ἀγωνιῶν βουλομένους καὶ ἐξισοῦσθαι σε τῇ τοῦ ἀδελφοῦ ἐπιεικείᾳ καὶ υπερβάλλειν, τοὺς δὲ φαύλους φθονοῦντας ἠδέως ἂν τι ἰδεῖν περὶ ὑμῶν γινόμενον πλημμελές. (2) οὐδὲς δεῖ νομίσαντα πολεμίους εἶναι μετὰ τῶν βελτίστων ἀγωνίζεσθαι ὡς αὐτὸν ὄντα ἓνα τούτων. δοκεῖ γὰρ μοι οὐ μόνον ἀμιλλητέον εἶναι πρὸς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἔργα, ἀ καὶ ἐκείνῳ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πέπρακται, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς εὐεργεσίας, ὅπως μὴ καταδέεστεραι αἱ παρὰ σοῦ πρὸς ἐκεῖνον γίνωνται. περὶ πλείστου δὲ δεῖ σε ποιεῖσθαι σώφρονά τε εἶναι καὶ κατήκον τοῦ ἀδελφοῦ, ὅντος περὶ σέ οἷσπερ νῦν ἔστιν. ἔρρωσο.

λδ'.

Ἐνόμιζον ἐπιτήδειον εἶναι μοι μηδὲν τῶν καλοῦς ἐχόντων παραλιπεῖν καὶ διὰ τὴν Πλάτωνος ἐντολὴν καὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐμοὶ καὶ σοὶ φιλίαν. καὶ ἥμην δεῖν γράψαι πρὸς σέ, πῶς διακείμενος τυγχάνω τὸ σωματίον καὶ διότι νομίζω παραγενόμενόν σε εἰς ἀκαδήμειαν συνέχειν τὸν περίπατον. τὰῦτα δὲ ὡς δίκαιά ἐστι καὶ καλοῦς ἔχοντα πειράσομαι σοὶ φράζειν. Πλάτων, καθάπερ καὶ σὺ οἶσθα, οὐκ ἔν τῇ τυχοῦσῃ τιμῇ τὴν ἐν τῇ ἀκαδημείᾳ διατριβῇ ἔγχε, νομίζων εἶναι τι καὶ πρὸς δόξαν ὀρθὴν καὶ πρὸς τὸν αὐτοῦ βίον καὶ τὴν ὕστερον παρ' ἀνθρώποις μνεῖαν ἐσομένην. (2) καὶ τούτων οὕτως ἔχόντων, διότι σε περὶ πλείονος ποιούμενος ἐτύγγανε, τελευτῶν τὸν βίον ἐμαρτύρησεν ἐπέσκηψε γὰρ πᾶσιν ἡμῖν τοῖς οἰκείοις ἂν τι πάθῃς πρὸς ἑαυτὸν θεῖναι σε, νομίσας οὐκ ἀπαλλαγῆσεσθαι σε τὸ παράπαν τῆς ἀκαδημείας. διὸ δὴ καὶ μάλιστα μοι φαίνεται σοὶ προσήκον εἶναι καὶ ζῶντα καὶ τεθνηκότα Πλάτωνα τιμᾶν· θεῶν γὰρ δὴ καὶ γονέων καὶ εὐεργετῶν ποιητέον ἐπιμελείαν τὸν χαρίεντα. οἰκειοτάτῃ δὲ τοῖς εἰρημνεύοις εὐρίσκοιτο ἂν οὕσα ἡ Πλάτωνος συνουσία πρὸς τοὺς συνόντας· τῶν μὲν γὰρ ὡς γεννήσας, τῶν δὲ ὡς εὐεργετῆς ἐπεμελεῖτο, κοινῇ δὲ πρὸς ἅπαντας θεοῦ τάξιν εἶχεν. (3) συμβουλευῶν δὲ καλὸν ἡγούμενος καὶ δίκαιον εἶναι χάριν ἀποδιδόναι σε Πλάτωνι πασῶν μεγίστην κακείνῳ μάλιστα ἀρμόζουσαν, ἀποδόξῃς δ' ἂν εἰ παραγενόμενος τὴν ἀκαδημείαν καθηπεριπε * * *. σοφία γὰρ ἀληθῆς λέγοιτο ἂν ἐνδίκως βεβαιότης καὶ πίστις. προσήκει δὲ ἡμῶς ἐν τούτοις πολὺ τῶν ἀνθρώπων διαφέρειν, σὺ δὲ καὶ δοκεῖς μείον τοῦ προσήκοντος ἐπιμελής εἶναι.

λε'.

Ἐδοξέ μοι γράψαι πρὸς σέ ἐπιστολὴν περὶ τῶν συμβεβηκότων μοι κατὰ τὸ σωματίον· οὐ γὰρ μετρίως ἐκλελοίπασιν αἱ δυνάμεις τῶν μερῶν ἀπάντων, ὥστε μηδὲν ἔτι ἐνεργεῖν δύνασθαι. κατὰ τύχην δὲ τινα ἡ γλῶττα καὶ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν μεμνήχεν, εἰ μὴ καὶ διὰ τὸ χειρωρισμένον καὶ διὰ τὸ θεοτάτα εἶναι. πάλαι μὲν οὖν ἐβουλόμην παραινᾶν σε, εὖ δὲ ποιήσεις

te erga fratrem gesseris observare, et optimos quidem trepidare, fraternam clementiam te et exaequare volentes et superare, improbos vero, si quid a vobis delinquantur, qua sunt invidia gaudio exsultaturos. (2) Quibus pro inimicis habitis cum optimis tanquam horum uni ipsi certamen tibi subeundum est. Videntur mihi enim non modo ea, quæ pro republica sustinuit, fratris facta æmulanda, sed etiam beneficia, ne ab illo collatis tua inferiora sint. Sed hoc præ ceteris cura, ut prudens sis et fratris, dum erit qualis nunc est erga te, dicto audiens. Vale.

XXXII.

Officium meum putabam nihil ex eis, quæ bona essent, missum facere, quum propter Platonis iussa, tum propter amicitiam, quæ mihi tecum intercedit. Iam litteris significandum tibi duxi, quomodo valerem corpore et quod, si in academiam accesseris, te peripateticorum fastum crederem compressurum. Hæc iusta rectaque esse conabor demonstrare. Plato, ut tu quoque nosti, haud parum honorifice de commercio in academia habendo iudicabat, censens eo et ad veram gloriam et ad propriam vivendi rationem et ad futuram apud homines memoriam plurimum conferri. (2) Quæ quum ita sint, te maximi se fecisse vita excedens testimonio comprobavit: imperavit enim familiaribus nobis omnibus, ut, si quid tibi accidisset, te penes ipsum deponeremus, quia crederet ab academia te nunquam seiunctum iri. Quamobrem convenire tibi vel maxime confido, ut et viventi et mortuo honorem habeas Platoni: scilicet decorum et parentum et benefactorum curam habere par est hominem honestum. Prorsus autem Platonis cum familiaribus consuetudo conveniens cum iussis deprehenditur: namque aliorum tanquam genitor, aliorum tanquam beneficiorum auctor curam habebat, et omnino erga omnes numinis loco erat. (3) Itaque pulcrum existimans et iustum hortor, ut maximam quæque talem virum deceat gratiam referas Platoni, referes vero, si in academiam accedens ..... sapientia enim merito vera firmitas et fides est dicenda. Nos autem in his ab hominum vulgo multum differre convenit, tuque videris minus quam par est diligens.

XXXIII.

Visum est mihi de eis, quæ corpori meo contingere, litteris te certiorum facere: non modice enim membrorum omnium vires defecere, ita ut nullus iam eorum mihi usus sit. Sed forte fortuna lingua atque caput adhuc sana sunt, puto quod hæc seiunctissimæ sunt corporis partes ac maxime divinæ. Iam pridem volueram ut adesses, sed bene feceris, si etiamnum veneris: rebus

καὶ νῦν παραχινόμενος καὶ γὰρ τῶν περὶ ἐμὲ προσήσῃ κατὰ τρόπον, ὡς ἐγὼ εὖ οἶδα, καὶ τῶν ἐν τῷ περιπάτῳ ἐπιμελήσῃ προσηκόντως.

λδ'.

Οἶμαι φανεράν εἶναι διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἐμὴν προθυμίαν καὶ ὅτι πολλὴν πρόνοιαν εἶχον περὶ ὑμῶν οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ τῆς ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίας· νομίζω γὰρ δίκαιον εἶναι τοὺς ὄντας τῇ ἀληθείᾳ ἐπιεικεῖς καὶ πράττοντας τοιαῦτα τυγχάνειν δόξης τῆς προσηκούσης· ὅτι δὲ τὰ καιριώτατα τοῦ σώματος κάμνοντι, ἢ κεφαλή καὶ τὰ ἐν αὐτῇ περίεστιν, εὖ ἔχει, τῶν δὲ λοιπῶν τὴν προσήκουσαν ἐπιμελείαν ποιῶ μετὰ τῶν ἰατρῶν καὶ αὐτὸς ἐπιβλέπων τὸ χρήσιμον· ἀνδρεία γὰρ καὶ βρώμη καὶ τάχει διενεγκεῖν δόξειεν ἂν χαρίεντος εἶναι. (2) ἐγὼ δέ, καθάπερ καὶ σὺ οἶσθα, Πλάτωνι θαυμάσας, δι' ἑκείνων καὶ τὴν πόλιν ὑμῶν καὶ τὴν ἐν ἀκαδημείᾳ διατριβὴν ἠρώμενη, καὶ διέμεйна πάντα τὸν χρόνον ἀνέγκλητον ἑμαυτὸν, ἐφ' ὅσον ἡδυνήθη, πρὸς τὸ ἐκείνου ἦθος διατηρήσας. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὰ συμβαίνοντα ἐκείνος μὲν ἐχωρίσθη τῆς ἐν ταύτῳ ἡμῖν συνουσίας, τὰ δὲ νομιζόμενα συνετελέσαμεν καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τιμῶντες ἐκείνον, ἔχωρίζομεθα κατὰ τὰς αἰρέσεις, ἃς ἕκαστος ἡμῶν ἐδοκίμαζεν. (3) ἐγὼ μὲν οὖν ἀεὶ ποτε καὶ τῇ φύσει παντελῶς οἰκεῖος ἡσυχίας καὶ σχολῆς ὑπῆρχον, ἀνυψύθυσός τε ἀνθρώποις εἰς τὸ δυνατὸν ἠρώμενη διαγενέσθαι καὶ γὰρ ἐφιλοσόφουν, ὅπως ἑμαυτοῦ τε, ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διάφορός γενώμαι. δεῖ οὖν φανερόν γενέσθαι διότι εἰμὶ οἷός περ φημί, ἄλλως τε καὶ ἐπεὶ γε, σὺν θεῷ εἰπεῖν, βράδιόν ἐστιν. ἔρρωσο.

λε'.

* Ἐδοξέ μοι γράψαι ἐπιστολάς, τὴν μὲν ἑτέραν μᾶλλον τι σεμνυνομένην, τὴν δὲ τῶν κατ' οἶκον εἰθισμένων λέγεσθαι τρόπον· καὶ γὰρ ἐνεθυμήθη ὅτι δοκοῦσιν ἐνίοτε συμβαίνειν ἀκαιρίαι τοῦ λαμβάνειν τὰ ἐπεσταλμένα. ὅτι μὲν γὰρ τυγχάνει ἄτερος ἡμῶν σπουδαίων, ἐστὶ δ' ὅτε πρὸς παιδιὰν ἀνεμμένος καὶ ἠλαρώτερον ἔχων, τῷ τε παρρησίῳ ἄγειν ἀπλῶς ἡδόμενος. πρῶτον μὲν οὖν συγγαίῳ Στρακουσίῳ ὅτι πέπαιναν τὸν χροῖον ἰακχον καλοῦντες καὶ τὸν βοῦν γαρόταν καὶ βαλλάντια τὰ ἀκόντια, καρποτόκον τε μῆνα, ὅτι καρπὸς ἐν αὐτῷ γίνεται, καὶ τὰ εἰς Δελφοῦς πεμφθέντα ἀναγράψαι τὰ σφά, ἐφ' οἷς ἔοικεν ὁ Ἀπόλλων οὐχ ὡς πατὴρ διατεθῆναι ἀκούσας καὶ τὸ ἀμάξιον ἰδὼν τὸ ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ περιτρέχον αὐτόματον, ἀλλὰ μοι δοκεῖ βουλευθῆναι παῦσαι ἀφικνούμενον αὐτὸν τοιαῦτα θεωρήματα. ὀρθῶς οὖν ἔχει ἴσως τῶν καλῶν γενομένου θεοφιλήτους νομίζειν. ἐγὼ δὲ οὕτω σε μιμνήσκω τῆς ἐπιστολῆς ἣν ἔγραψας πρὸς ἐμέ, ὅτι αἴτιος εἶην ἐγὼ τοῦ ἐπιμεληθῆναι τὴν πράξιν ταύτην καὶ μὴ ἀνεθῆναι, καὶ ἐφης καλοῖς

enim meis, ut bene novi, eo quo par est modo praeeris, cavebisque ne quid a peripato detrimenti capiat academia.

XXXIV.

Desiderium meum atque cura, qua vos omni tempore diligenter neque ullam aliam ob causam quam honestatis studio prosequutus sum, manifesta est, opinor: iustum enim esse censeo, eos, qui revera moderati sunt taliaque faciunt, debitam gloriam consequi. Quod corporis partes principes et ante omnia caput quaeque in eo sunt integra servantur, bene est, reliquas ut par est una cum medicis cura et ipse quod utile est respiciens: fortitudine enim et robore ac celeritate praestare hominis esse videatur liberaliter educati. (2) Ego vero, ut tu quoque nosti, Platonem admiratus illius causa et urbem vestram et academiae commercia magni feci, et omni tempore hoc egi, ut ad eius mores me accommodans pro viribus irreprehensum me servarem. Posteaquam vero fato ille a nostra consuetudine seiunctus est, nosque iusta ei et publice et privatim honorifice fecimus, quilibet nostrum quam probaret sectam sequutus in diversas discedebamus partes. (3) Ego igitur, quum quovis tempore et natura quietem atque otium amassem, nulli hominum quantum fieri posset obnoxius esse volebam: id enim speculabar, qua ratione et me ipso, quantum possem, et reliquis hominibus praestantior evaderem. Declarandum est igitur, me talem esse qualem me profiteor, praesertim quum dei beneficio facile sit dicere. Vale.

ποιεῖν, εἰ καὶ αὐτὸς ἀνεχοίμην ἀπορίας καὶ πραγματείας. ἕτερος μὲν οὖν ἂν τις εὐθέως μεμνημένος ἐπιστολάς ἔπεμπε πρὸς σὲ νῦν, κελεύων ἐκείνων μεμνήσθαι, ἐγὼ δὲ καιρὸν τηρήσας τότε ἐπιστελῶ. πάνυ δὲ πολλοῦ ἐτιμησάμην ἂν ἀπὸ μηχανῆς θεωρεῖν πότερον ἐκείνο τὸ σχῆμα διατελεῖς ἔχων ἢ γέγονας ἡμῖν σεμνός τε καὶ ἀθάλας, ὅτι διαλέγεται περὶ σοῦ τὰ παιδία ἐν ταῖς δόξαι καὶ Πωλύζενος ἐν τοῖς πορθημείοις καθήμενος καὶ οἱ ποιμένες ἐν τοῖς ὄρεσι. τοῦτ' ὁ νεανικόν ἐστι καὶ ἀγῆτόν; οὐ δῆπου. ἀλλὰ νῦν δεῖξεις οἷοικαὶ Δαναοῖσιν ἀριστήεις μετέασιν ἀδικίας ἀνέχοντες, ὅθεν δὴ γίνεται πάντα τὰ καλὰ. καὶ τὴν ἀκαδημείαν κοσμήσεις, ὥστε κλέος αὐτῆς εἶναι ὅσον τ' ἐπὶ κ' ἰδναται ἡώς. ἐμοὶ δὲ χεῖρες μὲν καὶ πόδες φύσσονται πλείονες ἢ τῷ Γηρούνη· τόν τε γὰρ Φιλοσίωνα ἀποπέμψετε καὶ ἄλλον ὄντινα τρόπον δυνατὸν ἐστὶ τὴν δύναμίν μου αὐξήσετε. ἀπὸ τέμψον δέ μοι μίαν * * Μοίριδος καὶ Ἐγχεράτους πυθόμενος τὰς παρὰ Διονυσίῳ συνουσίας· πάνυ γὰρ ἀξιοκούς αὐτὰς οἴομαι

εἶναι ἀνδρὸς Φοίβου κοινώμασι βλαστόντος. ἐπίστελλε δὲ καὶ εἰ που δεῖ ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐνθάδε ἢ ἰδία πρὸς τὴν πόλιν ἢ καὶ εἰ ποθεν ἄλλοθεν συμπαρασκευασάμενος, ὡς ἔτοιμοί εἰσιν ὅσπερ συναπέστελλον ὑμᾶς. γίνωσκε δὲ ὅτι πολλοὺς οἶμαι φανεῖσθαι τοὺς ἑτοίμους ὄντας συνεπιμελεῖσθαι τῶν ὑπαρχόντων, εἴαν σοι φαίνεται τὰ παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ προσῆκον ὑψηγόμενα. τὰ δὲ παρ' ἡμῖν ἔχει παραπλησίως ὥσπερ καὶ ὑμῶν ἐπιδημούντων. ἔρρωσο.

λς.

Βούλομαι σοι μετὰ παιδιᾶς παρρησιάσασθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ περὶ ἐμοῦ προεισθέβληκας τῷ τρόπῳ τούτῳ. λέγω δὴ σοι εὖ πράττειν, εἰ ἄρα τοῦτό ἐστι τοῦ χαιρέειν ἄμεινον, ὡς οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τῷ μὲν ἠδεσθαι ὃ Ἀκασθένεια καὶ Σπεύσιππος χρῆται, αἴτιος τοῦ ἐς Σικελίαν στόλου δημολογῶν εἶναι, καὶ πλείονας τοῦ Γηρυόνου χεῖρας καὶ πόδας ἔξω, μᾶλλον δὲ τοῦ Βριάρεω, εἴαν σοι Φιλιστίων ὁ ἱατρὸς ἀφίκηται. καὶ ἄλλα, ὅσα ἐπὶ τῷ Γαρότῳ, περὶ οὗ σὺ εὐμαρῶς ἄτε σοφὸς ὢν ἐξηπατήθης ὡς ἔγωγε ὠνόμασα· ἄτε γὰρ οἶμαι ἐν τῷ ἦπαι τῆς Ἑλλάδος κατοικοῦντά σε οὐδὲν λήληθε. συνήδομαι δὲ τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς ἔσται τὸν σοφιστὴν σοφὸν καλεῖν, μηδὲ τοὺς θεοῖσιν ἐχθροῦς, νεκροῖσι δὲ φίλους τιμᾶν, μηδὲ τὰ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ φενακίσματα θαυμάζειν, μηδὲ τὸ ἀμάξιον θεωρεῖν, ἐφ' ᾧ σὺ ἐκπορεύῃ. καὶ εἰ μὴ ἀποπορεύῃ, ὅπως μὴ τὰς θύρας ἐμπύρῃς τῶν γειτόνων, μηδὲ καταδείξης τὴν τῶν σατύρων σοφίαν, ἣν πρὸς ἐμέ ποτε συμπίνων ἐν Ἰταλίᾳ ἐπηγγέλλου, μηδὲ ὅτι δένδρα μὲν ἄπαντά ἐστιν, ἕτερον δὲ συκῆ καὶ μυρρίνη καὶ δάφνη, ἐφ' οἷς μέγα φρονοῦσιν οἱ τρισάθλιοι. ἤδη γὰρ ἐνθουσιάζω τε καὶ ἐπισκοπῶ τὸ θεῖον ὡς δίκαιον κακὸν ἐπράξαιτο. κέλευσον δέ μοι Πολύξενόν τε καὶ τοὺς ἐταίρους καὶ τὰ γραΐδια καὶ τοὺς νομῆς γρά-

ψαι τὰς παρ' ὑμῖν συνουσίας· πάνυ γὰρ οἶμαι αὐτὰς ἀξιηκόους εἶναι ἀνδρὸς Κέκροπος κοινώμασι βλαστόντος, ᾧ σὺ οὐχ ὡς πάτριον ἐχαρίσω, ἀλλ' ὡς μὴ χραῖνοις τὰ ἱερέια, παναπόπληκτος ἐγένου, νόσων τε ....
..... ἵνα δὲ ἐπίσῃς τὰ κατ' οἶκον ἐπιστόλια εὐτραπέλως γράφων οὐνεκεν τοῦ εὐκαταφρονήτου ἀργυροῦδιου δι' ἕπερ καὶ ὑμεῖς Ἑρμείαν κολακεύοντες τολμᾶτε θεραπευεῖν. ἐπὶ δὲ ταῖς παροιμίαις τε καὶ παραβολαῖς, αἷς χαιρέτε, τοιοῦτόν τι βούλομαι εἰπεῖν. φασὶ γὰρ Ἰωνᾶς τινὰς εἰς Λακεδαίμονα ἀφικομένους ἀσχημονῆσαι τι τῶν οὐκ ἐνόμων, τοὺς ἐφόρους δὲ καὶ γέροντας δεινῶς φιλοτιμηθῆναι καὶ ἐξευρεῖν αὐτούς. φροβεῖσθαι οὖν σφόδρα τοὺς ἄλόντας, ἐπεὶ ἦγοντο εἰς τὴν ἀγοράν, τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους ἀνακηρύξαι ὠδίπως αὐτοῦ κέλονται τοὶ ἔφοροι καὶ τοὺς μὲν ἱατροὺς ἔτι πονηροτέρους ἤμεν καὶ μέχρι μὲν τούτων ἴσασι τί ἴσον ἔχοιμεν. εἴαν δὲ τὰ ἄλλα σωφρονήσης, καὶ γὰρ σοι συστωφρονήσω.

λς.

Ταῦτά ἐστιν ἃ Ἄδραστος παρὰ Κλεινία ἔλαθεν. ὡς ἐμῖν δὲ δοκεῖ, ταῦτα οὐκ ἀξία εἰ μὲν ὑραμειωνότους κατυχῶν ῥιπτεῖσθαι τοσοῦτον χρόνον φυλαχθέντα οὕτως ἐμῶν ἕνεκα. οὐδὲ τῷ ἀλαζόνι εἶκω, ἀλλ' ἐμῖν δοκεῖ ἐν δέοντι τυχόντα μὲν ἀνδρὸς νέω καὶ φυλακτικῶ ὑπεροφθέντα κακὸν βᾶψαι ἐς τὸν ὑπεροπτεύσαντα, ὃς διὰ τὴν δύναμιν μὲν φιλοσοφοῦντα τῷ πάθει δὲ μηδὲ τῷ ἦθει. καὶ ὅστις ἄγαν φραμὲν καὶ ὀργανικῶν καὶ ἐνουπνίων τῶν πάντα πέπτῃ ἐν μεστὸς εἶη καὶ οὗτος πραγματωδέστερος καὶ γένοιτο αὐτὸς αὐτῶν. ὅστις δὲ ποτὶ πάντα φέρεται κοσμηθεὶς ὑποτάξιός τινος τῶν τοιούτων, ἐνωώτερος καὶ εἶη τῷ θεῷ. συνοπαδὸς δέ μοι ἐσσί κατὰ φιλοσοφίαν, ὡς οὐκ ἄλλο τι οὐδὲν δεῖ λέγειν, ὅτι ἀσπάζομαι τυ. ἀλλ' ἔρρωσο.

ΣΟΛΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

SOLONIS EPISTOLÆ.

α. Περικλῆος.

Ἀπαγγέλλεις μοι πολλούς τοι ἐπιβουλεύειν. σὺ δὲ εἰ μὲν μέλλεις ἐκποδῶν ἅπαντας ποιήσεσθαι, οὐκ ἂν φθάσεις. ἐπιβουλεύσεις δ' ἂν τις καὶ τῶν ἀνυπόπτων, ὃ μὲν δεδιώς περὶ αὐτῶν, ὃ δὲ σοῦ καταγνοῦς οὐκ ἔσθ' ὅ τι οὐκ ὀρρωδοῦντος. κἂν τῇ πόλει χάριν κατάρθαιο ἐξευρών, ἣν μὴ ὑποπτος εἴης. ἄριστον μὲν οὖν ἀπέχεσθαι, ἵνα τῆς αἰτίας ἀπαλλαγῆς. εἰ δὲ πάντως τυραννητέον, φροντίζειν ὅπως τὴν ἀλλοδαπὴν δύναμιν μείζονα ἔξεις τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐδεὶς ἔτι τοι δεινός, μὴδὲ σὺ ἐκποδῶν τινα ποιῶ.

β'. Ἐπιμενίδῃ.

Οὔτε οἱ ἔμοι θεσμοὶ ἄρα Ἀθηναίους ἐπιπολὺ ὀνήσειν ἐμελλον, οὔτε σὺ καθήρας τὴν πόλιν ὠνησας. τό τε γὰρ θεῖον καὶ οἱ νομοῦνται οὐ κατ' ἑαυτὰ δύνανται ὀνήσασθαι τὰς πόλεις, οἱ δ' αἰεὶ τὸ πλεῖθος ἀγόντες ὅπως ἂν γνώμης ἔχουσιν. οὕτω δὲ καὶ τὸ θεῖον καὶ οἱ νόμοι εἴ μὲν ἀγόντων εἰσὶν ὠφέλιμοι, κακῶς δὲ ἀγόντων οὐδὲν ὠφελοῦσιν. οὐδ' οἱ ἔμοι ἀμείνους εἰσὶ καὶ ὅσα ἐγὼ ἐνομοθέτησα, οἱ δ' ἐπιτρέποντες τῇ ζυῖον ἔθλαπτον, οἱ οὐκ ἐγένοντο ἐκποδῶν Πεισιστράτῳ ἐπιθέσθαι τυραννίδι. οὐδ' ἐγὼ προλέγων πιστὸς ἦν, ἐκείνος δὲ πιστότερος κολακεύων Ἀθηναίους ἐμοῦ ἀληθεύοντος. ἐγὼ δὲ θέμενος πρὸ τοῦ στρατηγείου τὰ ἔπλα εἶπον τῶν μὲν μὴ αἰσθανομένων Πεισιστράτην τυραννησεῖντα εἶναι ζυετώτερος, τῶν δὲ ὀκνοῦντων ἀμύνεσθαι ἀλκιμώτερος. οἱ δὲ μανίαν Σόλωνος κατεγίνωσκον. τελευταῖον δὲ ἐμαρτυράμην « ὦ πατρίς, οὗτος μὲν Σόλων ἐτοίμος τοι καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀμύνειν, τοῖς δ' αὖ καὶ μαίνεσθαι δοκῶ, ὥστε ἀπειμὶ τοι ἐκ μέσου ὁ μόνος ἐχθρὸς Πεισιστράτου. οἱ δὲ καὶ δορυφοροῦντων αὐτόν, εἰ τι βούλονται. » ἴσθι γὰρ τὸν ἄνδρα, ὃ ἑταῖρε, δεινότατα ἀψάμενον τῆς τυραννίδος. ἤρξατο μὲν δημαγωγεῖν, εἶτα δὲ ἑαυτῷ τραύματα πρῆξας, παρελθὼν ἐφ' ἡλιαίαν ἐβόα φάμενος πεπονθέναι τὰῦτα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, καὶ φύλακας ἤξίου παρασχεῖν οἱ τετρακοσίους τοὺς νεωτάτους. οἱ δὲ ἀνηκουστήσαντές μου παρέσχον τοὺς ἄνδρας. οὗτοι δὲ ἦσαν κορυνηφόροι. καὶ μετὰ τοῦτο τὸν δῆμον κατέλυσεν. ἡ μάτην ἔσπευδον ἀπαλλάξαι τοὺς πένητας αὐτῶν τῆς θητείας, οἱ γὰρ δὴ νῦν ζυμπαντες ἐνὶ δουλεύουσι Πεισιστράτῳ.

I. Periandro.

Scribis tibi plurimos insidari. Tu vero siquidem omnes e medio tollere voveris, ne sic quidem proficies. Insidietur enim et eorum aliquis, qui non suspecti sunt, alius sibi metuens, alius te reprehendens, quod nihil non metuas, quin gratum civitati fecerit, qui invenerit quando sis minime suspectus. Optimum igitur abstinere, ut metus causa exsolvaris. Sin autem omnino tyrannidi insitendum censes, cura ut externa auxilia urbanis habear maiora, tum nemo infestus tibi erit nec tu de medio quenquam tolles.

II. Epimenidi.

Neque leges igitur meæ Atheniensibus profuturae multum erant, neque tu lustrando civitatem adiuvisisti. Nam religio et legumlatores non soli iuvare civitates possunt, sed qui multitudinem agunt in quamcumque sententiam volunt. Sic et religio et leges, dum recte homines faciant, utiles sunt, sin male, nihil prosunt. Neque meæ præstant leges quæque ego institui, sed qui earum habenas laxarunt, rempublicam detrimento affecerunt, dum Pisistrato quin tyrannidem capesseret non obstiterunt. Neque mihi futura prædicenti fides habebatur, illi autem inaior erat fides Atheniensibus blandienti quam mihi verum dicenti. Ego igitur armis ante curiam positus non animadvertentibus tyrannidem captare Pisistratum prudentiorem, metuentibus autem se defendere fortiorem me esse dixi, illi vero insanæ Solonem incusabant. Postremo ita patriam contestatus sum: « o patria, en tibi Solon paratus et verbo et re ad te defendendam, illis vero iam insanire videor: itaque abeo solus Pisistrati inimicus, illi autem, si placet, ei serviant. » Scias enim hominem, amice, callidissime tyrannidem invasisse. Nam primum auram cœpit captare popularem, deinde inflictis sibi vulneribus in concionem progressus, eaque se ab hostibus accepisse clamans rogabat ut quadringentos iuvenes custodes sibi darent. Atque illi spreto consilio meo præbuerunt. Erant hi clavigeri. Tum populi imperium sustulit. Nequicquam sane laboravi, ut pauperes eriperem e servitute, qui nunc universi uni serviunt Pisistrato.

γ'. Πεισιστράτω.

Πιστεύω μηδὲν κακὸν ἐκ σοῦ πείσεσθαι· καὶ γὰρ πρὸ τῆς τυραννίδος φίλος σοι ἦν, καὶ νῦν οὐ μᾶλλον διάφορος ἢ τῶν ἄλλων τις Ἀθηναίων ὅτῳ μὴ ἀρέσκει τυραννίς. εἴτε δὲ ὑφ' ἐνὸς ἀρχεσθαι ἀμεινον αὐτοῖς εἴτε δημοκρατεῖσθαι, πεπεισθω ἢ ἑκάτερος γιγνώσκει. καὶ σέ φημι πάντων τυράννων εἶναι βέλτιστον. ἐπανάγκειν δέ μοι Ἀθήνας οὐ καλῶς ἔχον δρῶ, μή με τις μέμψηται, εἰ διαθείς Ἀθηναίους ἰσοπολιτεῖαν καὶ παρὸν τυραννεῖν αὐτὸς οὐκ ἀζιώσας νῦν ἐπανελθὼν ἀρεσκοίμην οἷς σὺ πράσσεις.

δ'. Κροίσω.

Ἄγαμαί σε τῆς περὶ ἡμᾶς φιλοφροσύνης, καὶ νῆ τὴν Ἀθηναίαν, εἰ μὴ περὶ παντός μοι ἦν οἰκεῖν ἐν δημοκρατίᾳ, ἐδεξάμην ἂν μᾶλλον τὴν δίκαιαν ἔχειν ἐν τῇ παρὰ σοὶ βασιλείᾳ ἢ Ἀθήνησι τυραννοῦντος βιαιῶς Πεισιστράτου. ἀλλὰ καὶ ἡδίων ἡμῖν ἢ βιοτή, ἔνθα πᾶσι τὰ δίκαια καὶ ἴσα. ἀρίστομαι δ' οὖν παρὰ σέ σπεύδων τοι ξένος γενέσθαι.

III. Pisistrato.

Credo me nihil a te passurum mali : nam ante tyrannidem amicus tibi eram et nunc non magis infensus sum quam quivis Atheniensium, cui tyrannis displicet. Sive autem unius imperio regi sive sui esse iuris præstet, ex sua quisque sententia statuatur. Ac te quidem fateor tyrannorum civium esse præstantissimum. Athenas autem redire mihi indecorum esse intelligo, ne quis me reprehendat, qui postquam æqua Atheniensibus in republica regenda iura tradidissem, tyrannidemque oblatam repudiassem, nunc redux factus tuas res probare videar.

IV. Croeso.

Admiror tuam in nos benevolentiam, et per Minervam, nisi in libera civitate vivere plurimi facerem, mallet in tuo regno vitam quam Athenis agere, violenter tyrannidem Pisistrato exercente. Nihilominus suavior nobis est vita, ubi æqua sunt omnibus et communia iura. Veniam tamen ad te, hospitio tuo excipi cupiens.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

SYNESII EPISTOLÆ.

α'. Νικάνδρου.

I. Nicandro.

(117) Παιδάς ἐγὼ λόγους ἐγεννησάμην, τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς σεμνοτάτης φιλοσοφίας καὶ τῆς συννάου ταύτης ποιητικῆς, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς πανδήμου ῥητορικῆς. ἀλλ' ἐπιγνοίη τις ἂν ὅτι πατρός εἰσιν ἐνὸς ἅπαντες, νῦν μὲν εἰς σπουδὴν νῦν δὲ εἰς ἡδονὴν ἀποκλίναντος. ὁ δὲ παρὼν οὗτος λόγος ἤστινος μὲν ἐστὶ μερίδος, ἀπὸ τῆς ὑποσχέσεως αὐτοῦ κατερεῖ· παρ' ἐμοῦ δὲ οὕτως ἠγαπήθη διαφερόντως, ὡς ἤδιστ' ἂν αὐτὸν εἰσποιήσαιμι φιλοσοφία καὶ τοῖς γνησίοις ἐγκρίναιμι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ φασὶν ἐπιτρέψειν οὐδὲ οἱ νόμοι τῆς πολιτείας, δεινὸν γὰρ εἶσιν ἐὺ γενεαῖς προστάται· ἔχει δὲ κέρδος· ὅτι ἂν αὐτῇ λάθρα χαρίσωμαι, καὶ πολλὰ τῆς σπουδαίας μερίδος εἰς αὐτὸν εἰσῆνεγα. ἂν μὲν οὖν καὶ σοὶ δοκῆ, κοίνωσαι τὸν λόγον τοῖς Ἕλλησιν, ἀποψηφισθεὶς δὲ ἐπανίτω παρὰ τὸν πέμψαντα· τὰς πιθήκους γὰρ φασὶν, ἐπειδὰν τέκωσιν, ὥσπερ ἀγάλμασιν ἐνατενίζειν τοῖς βρέφειν, ἀγαμένας τοῦ κάλλους (οὕτως ἐστὶν ἡ φύσις φιλότεκνον), τὰ δὲ ἀλλήλων ὀρώσιν ἅπερ ἐστὶ, πιθήκων παιδία. ἑτέροις οὖν ἐπιτρέπτεον ἐξετάζειν τὰ ἔχονα· (118) αἱ γὰρ εὐνοῖαι δειναὶ ἀεκάσαι τὰς κρίσεις. διὰ τοῦτο Λύσιππος Ἀπελλῶν εἰς τὰς γραφὰς εἰσήγε, καὶ Λύσιππον Ἀπελλῆς.

(157) Filios ego libros genui, alios quidem ex augustiore philosophia atque eius contubernali poetica, alios vero ex publice prostituta rhetorica. Verum quivis hoc facile discernet, uno omnes ex patre editos esse, qui nunc ad seria, nunc ad voluptatem inclinare. Hoc vero praesens opus cuius sit partis, ipso suo argumento declarabit. A me vero sic adamatum est, ut libentissime ipsum in philosophiam asciturus atque inter legitimos adscripturus fuerim. Sed hoc concessuras se negant vel republicae leges: «sunt enim nobilitatis propugnatrices acerrimae.» Id vero lucro deputo quidquid illi clam indulsero. Quare plurimum seriae in illud partis contuli. Itaque, si tibi ita videbitur, Graecis librum hunc communicato; sin abiudicatus fuerit, ad eum qui misit redeat. Simias enim ferunt, postquam pepererint, in fetibus suis tanquam simulacris obtutus defigere praee admiratione pulchritudinis; adeo natura eius amans est quod pepererit. Aliorum vero invicem vident id quod sunt, simiarum esse partus. Quamobrem aliis permittenda est in sobolem inquisitio. (158) Favor enim corrumpendis suffragiis efficacissimus est. Ob id Lysippus Apellem ad tabellas admittebat et Apelles Lysippum.

β'. Ἰωάννη.

II. Ioanni.

Ἄφοβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους, σὺ δὲ αὐτοὺς ἠσχύνθησαι αἰεὶ φανῆναι φοβούμενος. τοιγαροῦν δέδωκε τοὺς ἔγθρους, καὶ μετὰ τούτων τοὺς δικαστάς, ἂν μὴ κλέπτωσι. κὰν κλέπτωσι μὲν, μὴ σὺ δὲ ἤσ ὁ τὰ πλειὸν δίδους, οὐδὲν ἤττον εὐλαθεῖον ὀργίζονται· γὰρ ὑπὲρ τῶν νόμων, ὅταν καὶ μισθοδότην προσλάβωσιν.

Timoris vacuitas maxima est legum timor. Te vero puduit videri eas semper metuere. Quamobrem inimicos metue, et cum iis etiam iudices, si non furentur. Quod si furentur quidem, tu vero non plus aliis dederis, nihilominus cavendum; pro legibus enim irascuntur, cum largitorem insuper nacti fuerint.

γ'. Τῷ ἀδελφῷ Εὐοπίῳ.

III. Euoptio fratri.

Τρίτη μὲν ἦν Αἰσχίνῃ κειμένῳ, ἡ δὲ ἀδελφιδῆ τότε πρῶτον ἦεν ἐπὶ τὸν τάφον· οὐ γὰρ αἴμα νομίζεται νυμφευτρίαις βαδίζειν ἐπ' ἐκφοράν. ἀλλ' ἐν φοινικίδι καὶ τότε, καὶ διαφανῆς ὁ κεκρύφαλος, καὶ χρυσά καὶ λίθους ἐξήρτητό τε καὶ περιέκειτο, ἵνα μὴ τῷ νυμφίῳ σύμβολος ἀπαίσιος γένηται. καθεζομένη εἶν ἐπ' ἀμικνεβάλου καθέδρας φασὶν ἀργυρόποδος πολλὰ

Tertia die, quam obierat Aeschines, sororis filia tum primis ad sepulcrum venit. Neque enim mos est, opinor, sponsis ad funus progredi. Sed et tunc in purpura erat, et pellucidum ferabat reticulum, et aurum ac lapillos suspenderat atque induerat, ne sponso malum omen asferret. Itaque in cathedra utrimque pulvinar habenti sedens, argenteis, ut aiunt, ornata fulcris, multum de huius impor-

κατεμέμετο τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς, ὡς ἡ πρό-
 τερον ἐχρῆν ἢ μετὰ τοῦ γάμου ἀποθανεῖν, καὶ πρὸς
 ἡμᾶς ἐπ' οἷς ἐδυστυχῶμεν ἐμήνιε. μόλις δ' οὖν πε-
 ριμένασα τὴν ἐβδόμην, καθ' ἣν ἡμεῖς εἰσιτάκιμεν
 τὸ δεῖπνον τὸ ἐπιτάφιον, ἑαυτὴν τε καὶ τὴν φλήναρον
 γραῦν τὴν τιθίδα ἐπὶ τὸ ζεύγος ἀναβίθασαμένη τὸ
 ὄρικόν, πληθούσης ἀγορᾶς, ἅπασι τοῖς παρασήμεροις
 ἐπόμπευσεν εὐθὺς Τευχείρων ἐλαύνουσα· μέλλει γὰρ
 εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐβδόμην ταινιώσεσθαι τε καὶ πυργο-
 φόρος καθάπερ ἡ Κυβέλη περιελύσεσθαι. τοῦτοις
 ἡμεῖς μὲν οὐδὲν ἀδικούμεθα, πλὴν τοῦ καταφανεῖς
 γεγονέναι λίαν ἀναισθήτους ἔχοντες συγγενεῖς· ὁ δὲ
 ἀδικούμενος Ἀρμόνιος ἐστὶν ὁ τοῦ θυρωροῦ πατήρ, ὡς
 ἂν εἴποι Σαπφώ, τὰ μὲν ἄλλα σώφρων καὶ μέτριος
 (159) ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ γενόμενος, ἀλλ' ὑπὲρ εὐ-
 γενείας ἀμφισβητῶν τῷ Κέκροπι διετέλεσε. τοῦτου
 τοῦ πλέον ἡ Κέκροπος τὴν θυγατρίδην ὁ θεῖος Ἡρώ-
 δης καὶ θυρωρὸς εἰς Σωσίας τε καὶ Ἰθίους ἀπέδδοτο,
 πλὴν εἰ μὴ τι λέγουσιν ὅσοι καὶ τὸν νομφίον ἡμῖν μη-
 τρῶθεν ἀποσεμνύνουσι, γενεαλογοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 ἐν φήμῃ Λαίδος. ἡ γὰρ Λαῖς, ἔφη τις ἦδη λογογρά-
 φος, ἀνδράποδον ἦν Ἰγκαρικὸν ἐκ Σικελίας ἐονημέ-
 νον, ὅθεν ἡ καλλιπαις ἡ τεκούσα τὸν περιθόητον. καὶ
 αὐτὴ πάλαι μὲν ἐπαλλακεῦετο ναυκλήρῳ δεσπότη, ἔ-
 κπειτα μέντοι βήτορι, καὶ τούτῳ δεσπότη· τρίτῳ μετ'
 ἐκείνουδ ἠμοδούλῳ, καὶ ἀθήρῳ τῇ πόλει, ἔπειτα λαμ-
 πρῶς τῇ πόλει, καὶ προύστη τῆς τέχνης. ἥς ἐπειδὴ
 τὴν ἐργασίαν ὑπὸ χαλαρᾶ ῥυτίδι κατέλυσε, τὰς ἐν
 ἡλικίᾳ παιδοτριβεῖ καὶ τοῖς ζένοις ἀντικαθίστασιν.
 ὁ γὰρ υἱὸς ὁ βήτωρ ἀφείσθαι φησι τῆς ἀνάγκης τοῦ
 νόμου μητέρα τρέφειν ἑταίραν. ἄπαγε τοῦ νόμου·
 τοῖς γὰρ οὕτω γεγονόσιν ἀποδέδεικται μὲν ἡ μήτηρ,
 ὁ δὲ λοιπὸς τῶν γονέων ἀμφισβητήσιμος. ὅσον οὖν
 ἀμφοτέροις παρὰ τῶν εὖ γεγονότων ὀφείλεται, τοῦτο
 πᾶν ἦκειν εἶδει παρὰ τῶν ἀπατόρων εἰς τὰς μητέρας. C

δ'. Τῷ αὐτῷ.

Λύσαντες ἐν Βενδιδείου πρὸ δειλῆς ἐφῶς, μόλις
 ὑπὲρ μεσοῦσαν ἡμέραν τὸν Φάριον Μύρμηκα παρηλ-
 λάξαμεν, δις που καὶ τρίς ἐνσχεθείσης τῆς νεὸς τῷ
 τοῦ λιμένος ἐδάφει. εὐθὺς μὲν οὖν καὶ τοῦτο πονηρὸς
 οἰωνὸς ἐδόκει, καὶ σοφὸν ἦν ἀποβῆναι νεὸς ἐκ πρώτης
 ἀφετηρίας οὐκ εὐτυχῶς· ἀλλὰ φυγεῖν παρ' ὑμῖν ἐγ-
 κλημα δειλίας ἡσχύνθημεν, καὶ διὰ τοῦτο οὐπωσ
 ἔστι ἔσκειν ὅ ποτ' ἔσαι οὐδ' ἀναδύναι. ὥστε
 καὶν εἴ τι συμβαίη, δι' ὑμᾶς ἀπολούμεθα. καίτοι τί
 θεῖον ἦν ὑμᾶς τε γελᾶν καὶ ἡμᾶς ἕξω κινδύνων ἐστά-
 ναι; ἀλλὰ τῷ Ἐπιμηθεῖ, φασί,

τὸ μὲν μέλειν οὐκ ἦν, τὸ μεταμελεῖν δ' ἐστίν,

ὡσπερ ἡμῖν· τότε γὰρ ἐξὸν σοῦζεσθαι, νῦν πρὸς ἐρή-
 μις ἀκταῖς συναυλίαν ὀλοφυρόμεθα, (160) καὶ πρὸς A
 Ἀλεξάνδρειαν ὁρῶντες ὡς οἶόν τε, καὶ πρὸς τὴν μη-

tunitate infortunū querebatur, qua-i aut ante aut secun-
 dum nuptias mori illum oportuerit; nobis vero succensebat,
 quod in ea calamitate versaremur. Vix igitur exspectato
 die septimo, quo die funebre convivium dederamus, mu-
 lares bigas, nutrice sua anu illa nugace comitante, con-
 scendens cum insignibus omnibus ornamentis recta Teu-
 cheira solemnī pompa profecta est. Quippe septimo abhinc
 die tænia redimiri ac turrīta more Cybelēs circumire de-
 bet. Ac nobis quidem nulla ea re fit iniuria, nisi quod palam
 omnibus eo exemplo fit, cognatos habere nos admodum
 communis sensus expertes. Cui autem iniuria fit, Har-
 monius est, ianitoris pater, ut diceret Sappho, cætera
 quidem frugi homo ac moderatus, sed (159) qui de no-
 bilitate cum Cecrope perpetuo contenderit. Huius plus
 quam Cecropis neptem patruus Herodes et ianitor in
 Sosas et Tibios distraxit. Nisi forte aliquid dicunt qui
 sponsum nobis materno ex genere celebrant et huius origi-
 nem ad famosam illam Laidem referunt. Lais enim, ait
 quidam scriptor, Hyccaricum erat mancipium emptum e
 Sicilia; ab illa vero egregia felix prole mater ortum acce-
 pit, quæ præclarum nobis sponsum peperit. Ea porro
 naucleri quidem heri pellex olim fuerat, tum oratoris
 alterius heri, ac tertii secunlum hos conservi: ad hæc
 clam interim in urbe prostabat, demum palam in urbe,
 adeo ut magistra esset artis illius, quam simul præ laxæ
 cutis rugis exercere desūt, ætate maturas edocet, ac pro
 se peregrinis substituit. Nam eius filius orator necessi-
 tate ait se legis exsolvi, quominus meretricem alat ma-
 trem. Apage hanc legem. Nam qui ita in lucem editi
 sunt, his pro certo comperta mater est: parentum alter
 ambiguus. Itaque quantum utrisque ab legitimis filiis
 debetur, tantundem ab incerto patre genitis in matres
 par erat conferri.

IV. Eidem.

Cum e Bendidio solvissemus ante matutinum crepus-
 culum, vix post meridiem Pharium Myrmecem præter-
 vecti sumus, cum bis terve circiter navis in portus fun-
 dum esset impacta. Statim igitur malum hoc videbatur
 auspiciū, ac consultum sane fuisse nave tunc excenden-
 dere, quæ sub primis veluti carceribus inauspicato sese
 commoveret. Sed pudebat nos timiditatis a vobis argui;
 ac propterea non iam fugere aut trepidare licebat.
 Proinde mali si quid evenerit, vestri causa peribimus.
 Tametsi quid illud tantum erat incommodi, ridere vos,
 dum nos extra periculum essemus? sed Epimetheo, ut
 aiunt,

curare deerat; pænitere haud defuit,

perinde ac nobis metipsis. Nam cum servari tum liceret,
 nunc ad deserta littora contentu quodam plangimus,
 Alexandriam, quoad licet, intuentes (160) et matrem Cy-

τέρα Κυρήνην, ὃν τήν μεν ἔχοντες ἀπελίπομεν, τήν δὲ εὐρεῖν οὐ δυνάμεθα, ἰδόντες τε καὶ παθόντες ἄμῃ δὲ ὄναρ ἠλπίσαμεν. ἄκουε γάρ, ἵνα μὴδὲ σὺ πάνυ χαίρειν σχολάζῃς καὶ πρῶτον γ' ὅπως ἡμῖν εἶχε τὰ τοῦ πληρώματος. ὁ μὲν ναύκληρος ἑθανάτα κατὰ χρείας ὄν· ναυτῶν δὲ ὄντων δυοκαίδεκα τῶν πάντων (τρισκαιδεκάτος γὰρ ὁ κυβερνήτης ἦν) ὑπὲρ ἡμισυ μὲν καὶ ὁ κυβερνήτης ἦσαν Ἰουδαῖοι, γένος ἔκσπονδον καὶ εὐσεβεῖν ἀναπεισμένον ἦν ὅτι πλείστους ἀνδρας Ἑλληνικὰς ἀποθανεῖν αἴτιοι γένονται· τὸ δὲ λοιπὸν ἀγελαῖοι γεωργοί, πέρσων οὐπω κώπης ἡμέμενοι. κοινή δὲ οὗτοί τε κακῆτοι πεπρωμένοι πάντως ἐν γέ τι μέρος τοῦ σώματος. τοιγαροῦν ἕως οὐδὲν ἡμῖν δεινὸν ἦν, ἐκομψεύοντο καὶ ἐκάλουν ἀλλήλους οὐκ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀτυχημάτων, ὁ κωλός, ὁ κηλίτης, ὁ ἀριστερόχειρ, ὁ παραβλήψ. ἕκαστος ἐν γέ τι εἶχε τοῦπίσημον. καὶ ἡμῖν τὸ τοιοῦτον οὐ μετρίαν παρεῖχε τὴν διατριβήν· ἐν τῇ χρείᾳ δὲ οὐκέτι γέλως ἦν, ἀλλ' ἐπὶ τούτοι, αὐτοῖς ἀποιμύζομεν, ὄντες ἐπιβάται πλεῖν ἢ πεντήκοντα, τριγμῶριόν που μάλιστα γυναῖκες, αἱ πλείους νέαι καὶ ἀγαθαὶ τὰς ὄψεις. ἀλλὰ μὴ φθόνει, παραπέτασμα γὰρ ἡμᾶς ἀπετείριζε, καὶ τοῦτο ἐρρωμενέστατον, οὐ πάσαι διερωγῶτος ἰστίου τεμάχιον, σωφρονούσιν ἀνθρώποις τὸ τεῖχος τὸ Σεμιράμιδος. ἴσως δὲ καὶ ὁ Πρίαπος ἐσωφρόνησεν Ἄμαραντῶ συμπλέων· ὡς οὐκ ἔστιν ὁπότε ἡμᾶς σχολάζειν εἴασεν ἀπὸ τοῦ δεδιέναι τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὅστις πρῶτον μὲν ἐπειδὴ τὸν παρ' ὑμῖν τοῦ Ποσειδῶνος νεῦν περιεκάμψαμεν, ἄρας ὄλοις ἰστίοις ἤξιου πλεῖν εὐθύ Ταφσοσίριδος, καὶ ἀπεπειράτο τῆς Σκύλλης, ἣν ἐν τοῖς γραμματικαῖς ἀποτροπιαζόμεθα. συννενοχότων δὲ ἡμῶν καὶ ἀνακεκραγῶτων οὐ πρὶν ἢ ἐν χροῖ γενέσθαι τοῦ κινδύου, μόλις ἐκβιασθεῖς ἀπέστη τοῦ διαναυμαχῆσαι πρὸς τὰς σπιλάδας. ἐντεῦθεν ἀποστρέψας τὴν ναῦν ὡσπερ ἐκ μετανοίας ἐπαφίησι τῷ πελάγει, τέως μὲν ὡς ἐδύνατο καὶ πρὸς κύμα παραβαλλόμενος, ἔπειτα δὲ καὶ νότος συνεπιλαμβάνει λαμπρός, ὑφ' οὗ ταχὺ μὲν τὴν γῆν ἀπεκρύπτομεν, ταχὺ δὲ μετὰ (161) τῶν δελκᾶδων ἡμεν τῶν διαρμμένων, αἷς οὐδὲν ἔδει Λιβύης τῆς καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ πλοῦν ἕτερον ἔπλεον. σχετλιαζόντων δὲ ἡμῶν καὶ ἐν δεινῷ ποιουμένων ἐπὶ τῶν ἱκρίων ἐστὼς ἐτραγῶδει τὰς παλαμαιοτάτας ἄρας. « οὐ γὰρ δὴ πεησόμεθα » ἔφη· « ὑμῖν δὲ πῶς ἂν τις καὶ χρήσαιοτο, οἱ καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν ὑποπτεύετε; » « οὐκ, ἦν γέ τις αὐταῖς χρῆται καλῶς, ὡ λῶσσε Ἄμαραντε » πρὸς αὐτὸν ἔφη. « ἡμῖν δὲ οὐδὲ Ταφσοσίριδος ἔδει· ζῆν γὰρ ἔδει. καὶ νῦν τοῦ πελάγους τί δεῖ; ἀλλὰ πλέωμεν » ἔφη. « εὐθὺ Πενταπόλειως, ἀπέχοντες τῆς γῆς ὅσον μέτριον, ἢν' εἴ τι καὶ χαλεπὸν, οἷα δὲ τὰ τῆς θαλάττης (ἄθληον δὲ δήπου καὶ ἔστι καὶ παρ' ὑμῖν λέγεται), λιμὴν τις ἡμᾶς ἐκ τοῦ σχεδὸν ὑποδέξεται ». οὐκ οὖν ἐπειθον λέγων, ἀλλ' ἐξεκώφρητο τὸ κάθαρμα, ἕως ἄνεμος ἀπαρκτίας ἐπα-

renem, quarum alteram cum haberemus reliquimus, alteram invenire non possumus, postquam ea vidimus et experti sumus, quæ ne per somnium quidem eventura putavimus. Audi enim, ne tibi omnino gaudere vacet: ac primum quemadmodum sese nobis nauticum supplementum habuerit. Gubernator imprimis ex desperatione mortem optabat ære oppressus alieno; et cum nautæ duodecim omnes essent (tertius enim et decimus gubernator erat), supra dimidiam quidem partem cum ipso gubernatore Iudæi omnes erant, infidum genus et quod pie se facere persuasum habeat, si quamplurimis Græcis hominibus causam necis attulerit. Cæteri gregarii erant agricolæ, qui anno superiori nondum remum attigerant; ac tam isti quam illi prorsus aliqua corporis parte mutilati. Quamobrem quamdiu nihil erat periculi. iocari inter se, seque invicem appellare non nominibus suis sed ex infortuniis, claudus, herniosus, scævola, strabus. Singuli unum aliquod insigne habebant, nobisque id ipsum non mediocri erat oblectamento. In ipso vero discrimine nullus iam risui locus erat, sed ob illa ipsa nunc ingemiscimus qui vectores sumus supra quinquaginta, quorum tertia fere pars feminæ sunt, pleraque iuvenes et formosæ. Verum non est quod invidæas, nam cortina nos suspensa separabat eademque firmissima, non ita pridem conscissi veli segmentum, temperantibus hominibus par Semiramidis muro. Ac nescio annon vel Priapus ipse temperatus fuisset, cum Amaranto navigans; qui nullo nos unquam vacare tempore siverit ab extremi discriminis metu. Primum enim posteaquam Neptuni templum quod apud vos est, sumus prætergressi, totis velis navigans recta Taphosiridem petere constituerat, Scyllamque tentabat, quam in ludis literariis auditu exhorrescere consuevimus. Quod ubi consideravimus et vociferati sumus non ante quam proxime in periculum ipsum venimus, vix coactus scopulis conflictari destitit. Inde abductum navigium, quasi respiscens, in altum immittit, primum contra fluctum aliquandiu quantum poterat oblectans, deinde vehemētiore austro secundante statim a terræ conspectu sumus ablati ac statim ad onerarias binis (161) velis instructas accessimus, quibus nihil erat in Libya nostra negotii, sed cursum alium insistebant. Hic vero conquerentibus nobis ac moleste ferentibus quod a terra tam longe provecti essemus, Iapetus ille Amarantus in tabulatis stans diras ultimique exempli imprecationes canebat. « Nimirum non volabimus » inquit; « vobis autem quid faciat quisquam, qui et terram et mare metuitis. » « Minime hoc quidem, si quis bene is ulatur, optime Amarante » inquam ad illum. « Nobis vero nihil Taphosiride opus fuit; vita enim opus fuit. Et nunc quid alto nobis opus est? Sed tendamus » inquam « Pentapolim, quantum satis est a terra dissi, ut si quid difficile accadat, cuiusmodi in mari multa sunt (hoc autem incertum utique et est et a nobis dicitur) e proximo nos portus aliquis excipiat. » Sed nihil dicendo persuadere potui, obsurduerat enim scelus, donec acrior a septentrione ventus incumbens fumentes et asperos fluctus

ράσει πολὺς, κύμα ἐλαύνων ὑψηλὸν καὶ τραχύ. οὗτος ἄφνω προσπερὼν τὸ ἱστίον ἐμπαλιν ὄθησε καὶ τὰ κυρτὰ κοίλα πεποίηκεν, ἡ δὲ ναὺς ἐγγὺς ἤλθεν ἐπὶ πρύμναν ἀνατετράφθαι. μόλις δ' οὖν αὐτὴν κατεστήσαμεν, καὶ ὁ βαρύστονος Ἀμάραντος « τοιοῦτον » ἐρη « τὸ ναυτιλλεσθαι τέγχη », προσδέχεσθαι γὰρ αὐτὸς πάλαι τὸν ἐκ πελάγους ἄνεμον, καὶ διὰ τοῦτο μετέωρος πλεῖν. κατιέναι γὰρ νῦν ἐγκάρσιος, ἐνδιδόντος τοῦ διαστήματος προστιθέναι τῷ μήκει. τοιοῦτον δὲ εἶναι τὸν πλοῦν τὸν ἡμέτερον οὐκ ἂν εἴ γε παρὰ τὰς ἀκτὰς ἐπλέομεν· προσαναπεπλάσθαι γὰρ ἂν τῇ γῆ. καὶ ἡμεῖς ἀπεδεχόμεθα λέγοντος ἕως ἡμέρα τε ἦν καὶ τὰ δεινὰ οὖπον παρῆν· ἤρξατο γὰρ δὴ μετὰ τῆς νυκτός, αἰε προίοντος ἐπὶ μεῖζον τοῦ κλύδωνος.

Ἡμέρα μὲν ἦν ἡντινα ἄγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι παρὰ σακευὴν τὴν δὲ νύκτα τῇ μετ' αὐτὴν ἡμέρα λογιζονται, καθ' ἣν οὐδενὶ θέμις ἐστὶν ἐνεργὸν εἶχειν τὴν χεῖρα, ἀλλὰ τιμῶντες διαφερόντως αὐτὴν ἄγουσιν ἀπραξίαν. μεθῆκεν οὖν ἐκ τῶν χειρῶν ὁ κυβερνήτης τὸ πηδάλιον, ἐπειδὴ τὸν ἥλιον εἶκασεν ἀπολελοιπέναι τὴν γῆν, καὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν

πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων.

ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν οὔσαν αἰτίαν οὐκ εὐθὺς ἐπὶ τοῦν ἐβαλλόμεθα, ἀπόγνωσιν δὲ τὸ πρῶγμα οἴομενοι, προσήμιεν ἕλιπαροῦμεν μὴ καταπροέσθαι (162) μηδέπω αὐτὰς ἐσχάτας ἐλπιδάς· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐπέιχον αἱ τρικυμαῖαι, τοῦ πελάγους καὶ πρὸς ἑαυτὸ στασιάζαντος. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον ὅταν μὴ τῷ λήξαντι πνεύματι καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ συναναπαύσῃται κύματα, ἀλλ' ἰσχυρὸν ἔχοντα τὸ ἐνδόσιμον τῆς κινήσεως ὑπαντιάζῃ τῇ τοῦ πνεύματος ἐπικρατείᾳ, καὶ ἀντεμῶλλη ταῖς ἐμβολαῖς. εἶδει γάρ μοι καὶ φλεγμαινόντων ὀνομάτων, ἵνα μὴ τὰ μεγάλα κακὰ μικροπρεπέστερον διηγῶμαι. τίς οὖν ἐν τῷ τοιούτῳ πλέουσι ἀπὸ λεπτοῦ φασὶ μοῖτος τὸ ζῆν ἠρτῆσθαι. εἰ δὲ καὶ ὁ κυβερνήτης νομοδιδάκταλος εἴη, τίνα δεῖ ψυχὴν εἶχειν; ἐπεὶ δ' οὖν συνήκαμεν τὸν νοῦν τῆς ἀπολείψως τῶν πηδαλίων (θεομένειν γὰρ ἡμῶν σώζειν τὴν ναῦν ἐκ τῶν ἐνόητων τὸ βιβλίον ἐπανενίωσκε), πειθοῦς ἀπογνόντες ἀνάγκην ἦδη προσήγομεν. καὶ τις στρατιώτης γεννάδας (συμπλέουσι δὲ ἡμῖν Ἀράβιοι συγνοὶ τῶν ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν ἱππέων) τὸ ζῆφος σπασάμενος ἠπειλήσε τάνθρωπον τὴν κεφαλὴν ἀποκόψαι, εἰ μὴ ἀντιλήψεται τοῦ σκάφους, ὃ δὲ αὐτόχρομα Μακκαβαῖος ὅσος ἦν ἐγκαρτεροῆσαι τῷ ὄγματι. μεσοῦσης δὲ ἦδη τῆς νυκτός ἀνακείθεται παρ' ἑαυτοῦ πρὸς τῇ καθέδρᾳ γενέσθαι. « νῦν γάρ » φησὶν « ὁ νόμος ἐφέρισιν, ἐπειδὴ νῦν σαφῶς τὸν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς θέομεν. » πρὸς τοῦτο αἵρεται ὀρόρυθος ἐξ ἀρχῆς, ἀνδρῶν οἰμωγὴ, γυναικῶν ὀλοθυγῆ· ἄπαντες θεοκλύτους ἐποσνιῶντο, τῶν φιλάτων ὑπεμιμνήσκοντο. μόνος Ἀμάραντος εὐθυμῶς ἦν, ὡς αὐτίκα περιγράψων τοὺς δανειστὰς. ἐμὲ δὲ ἐν τοῖς δεινοῖς (δύμμη σὺ θεὸν ὃν φιλοσοφία προ-

EPISTOLOGR.

agitare cœpit. Hic subito ingruens velum in universum compulit, et quæ curva erant cava reddidit. Navis ipsa porro parum abfuit quin in puppem everteretur; quam nos ægre tandem aliquando composuimus. Tum grandiloquus Amarantus « Istud quidem » est inquit « ex arte navem regere; » ventum enim e mari sese pridem suspicatum fuisset, ob idque in alto navigare. Nunc enim obliquum se cursum tenere, quod longitudini addere aliquid de intervallo liceret. Talem non futuram fuisse navigationem nostram, si littus legissemus: immo futurum fuisse ut navis nostra ad terram allideretur. Quæ cum diceret, tamdiu nos assentiebamur, quoad supererat dies, necdum periculum appetebat. Cœpit enim unâ cum nocte, magis ac magis attollente sese fluctu.

Erat tum dies, quam Iudæi Parasceuen vocant, cuius noctem cum sequenti die computant, qua die nulli manum licet operi admovere, sed eam sanctissime venerantes ab omni labore feriantur. Clavum itaque gubernator e manibus abiecit, statim atque solem occidisse coniectatus est, ac prostratus

civis se nautarum calcandum præbebat.

Nos veram rei causam non statim intelligentes, sed desperationem hoc ipsum esse rati, ad eum accedere, obtestari, ne ultimam (162) spem proderet. Nam et decumani fluctus instabant, tumultuante secum ipso mari. Hoc autem accidit, cum cessante vento nondum ab eo concitati fluctus residunt, sed valida semel agitatione concepta dominantis se adhuc obiciunt, et impetum illius contrario impetu repellunt. Opus enim mihi fuit turgidis et grandibus verbis, ne mala ingentia infra dignitatem explicarem. Eiusmodi porro navigatione utentibus tenui, ut aiunt, e funiculo vita suspensa est. Quod si legis doctor idem et gubernator fuerit, quo esse animus nos oportet? Postquam igitur quid sibi clavi abiectio vellet intelleximus (rogantibus enim nobis navem ut quoad posset periculis eriperet, librum divinum legebat), persuaderi posse desperantes, adhibere viam cœpimus. Ac generosus quidam miles (navigant autem nobiscum Arabici plerique ex equitum ordine) educto gladio caput homini sese amputaturum minatus est, nisi navem gubernaret. At ille germanus Maccabæus in dogmate suo nihilominus perstiturus videbatur. Media tandem nocte suapte sponte ad gubernacula sedere cœpit. « Nunc enim » ait « lex facere istud permittit, quoniam plane de vita periclitamur. » Ad hoc sublatus de integro tumultus, virorum gemitus, mulierum ululatus: quiritari omnes ac divinum numen obtestari, carissimos quosque recordari. Unus hilaris erat Amarantus, ut qui creditores suos subinde fraudaturus esset. Me vero in tantis malis, per numen illud iuro quod philosophia veneratur

σθεύει) τὸ Ὀμηρικὸν ἔθραττεν ἐκεῖνο, μὴ ἄρα ἀληθὲς εἶη τὸν κηθ' ὕδατος θάνατον θλευθρον εἶναι καὶ αὐτῆς δ τῆς ψυχῆς. λέγει γὰρ ἔστιν ὅπου τῶν ἐπιῶν

Αἶας δ' ἔξαπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλυμρὸν ὕδωρ,

τὸν ἐν θαλάττῃ θάνατον ἀκριβεστάτην ἀπόλειαν εἶναι τιθέμενος. οὐδένα γοῦν ἄλλον ἔξαπολωλέναι φησίν, ἀλλ' ἕκαστος ἀποθνήσκων αἰδίοσδε βεβήκει. ταῦτ' ἄρα καὶ ἐν δυοῖν νεκυῖαν ὁ μικρὸς Αἶας οὐδαμοῦ τοῦ δράματος εἰσενήνεκται, ὡς τῆς ψυχῆς οὐκ οὔσης ἐν ἄδου· καὶ Ἀχιλλεύς, ἀνὴρ (163) εὐψυχότατός α τε καὶ φιλοκινδυνότατος, ἀποδειλιᾷ πρὸς τὸν ἐν ὕδατι θάνατον, ὃν γε καὶ λευγαλέον καλεῖ.

Τούτους ἐλίττων τοὺς λογισμοὺς ὁρῶ τοὺς στρατιώτας ἅπαντας ἐσπασμένους τὰς μαχαίρας, καὶ πυθόμενος ἐμάνθανον παρ' αὐτῶν ὡς καλὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὄντας εἶη πρὸς τὸν ἀέρα τὴν ψυχὴν ἐρουεῖν, ἀλλὰ μὴ πρὸς κῦμα χανόντας. τούτους αὐτοφρεῖς Ὀμηρίδας ἐνόμισα καὶ ἐθέμην τῷ δόγματι. εἶτα χρηρῆται τις ἐξαρᾶσθαι χρυσίον οἷς ἐστί· καὶ οἷς ἦν ἐξήρητο, καὶ χρυσίον καὶ ὅτι ἀξίον χρυσοῦ. καὶ αἱ γυναῖκες αὐταῖ τε ἐσκευάζοντο καὶ τοῖς δεομένοις ἀρπεδόνας διέγεμον, πάλαι καταδεδοίμενον τοῦτο ποιεῖν, νοῦν δὲ ἔχει τοιοῦτον. φέρειν δεῖ τιμὴν ἐντάφιον τὸν ἐκ ναυαγίου νεκρὸν. ὁ γὰρ προστυγῶν καὶ κερδάνας νόμους Ἀδραστείας αἰδέσεται, μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδάσασθαι τῷ χαρισμένῳ τὸ πολυλαπλάσιον. καὶ οἱ μὲν ἦσαν πρὸς τούτους, ἐγὼ δὲ παρκαθημένος τὸ παλαμναῖον βλαάντιον, τὴν παρκαταθήκην τοῦ ξένου, ἔκλαον, ὡς οἶδεν ὁ Ξένιος, οὐκ εἰ τεθηζοίμην, ἀλλ' εἰ ὁ Θραξ ἀποστερηθήτο τῶν χρημάτων, ὃν καὶ ἀποθανῶν ἂν ἴσχυρόμην. ἐνταῦθα C καὶ ἐξάπολωλέναι κέρδος ἦν καὶ συναπολωλέναι καὶ ἀποθᾶναι τὴν αἰσθησιν. ὁ δὲ ἐποίησε παρὰ πόδας τὸν κίνδυνον, οὐχ ἕτερον ἦν ἄλλ' ὅτι πᾶσιν ἰστίοις ἡ ναῦς ἐφέρετο, ὑποτεμίσθαι δὲ οὐκ ἦν, ἀλλὰ πολλάκις ἐπιχειρήσαντες τοῖς κλωδιόις ἀπηγορεύκειμεν, τῶν τρογῶν ἐνδοκόντων, καὶ ὑφώρμει δέος οὐκ ἔλαττον, εἰ καὶ διαγενοίμεθα ἐκ τοῦ κλύδωνος, οὕτως ἔχοντα ἐν νυκτὶ πελάζειν τῇ γῆ. φθάνει δὲ ἡμέρα, καὶ ὁρῶμεν τὸν ἥλιον ὡς οὐκ οἶδ' εἶ ποτε ἦרון. τὸ δὲ πνεῦμα βῆον ἐγίνετο τῆς ἀλέας ἐπιειδούσης, καὶ ἡ δρόσος ἐξισταμένη παρεῖγεν ἡμῖν κερῆσθαι τοῖς κλωδιόις καὶ τὸ ἰστίον μεταχειρίζεσθαι. ὑπαλλάττειν μὲν οὖν ἰστίον ἕτερον νόθον οὐκ εἴχομεν, ἠνεχυρίαστο γάρ· ἀνελαμβάνομεν δὲ αὐτὸ καθάπερ τῶν χιτῶνων τοὺς κώλους, καὶ πρὶν ὥρας εἶναι τέτταρας, ἀποθαίνομεν οἱ τὸ τεθνᾶναι προσδοκῆσαντες ἐν ἐσχατιᾷ τινὶ πανερήμῳ καὶ οὔτε πόλιν οὔτε ἀγρὸν ἐχούσῃ γείτονα, σταδίους ἑκατὸν περὶ πρὸς τοῖς τριακοντα κατόπιν ἀγροῦ. ἡ μὲν οὖν ναῦς ἐσάλευεν ἐπὶ μετεώρου (λιμὴν γὰρ ὁ τόπος οὐκ (161) ἦν) καὶ ἐσάλευεν ἐπ' ἀγκύρας μῆτρ' ἢ ἑτέρα γὰρ ἀνημπούλητο, τρίτην δὲ ἀγκυραν Ἀμάραντος οὐκ ἐκτίηστο. ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴ

illud Homericum torrebatur, ne forte verum esset, mortem in aquis praefocatorum etiam animae esse ipsius interitum. Ait enim alicubi,

interitū salsis epotis fluctibus Aiax,

ut letum, quod in mari accidit, summum omnium exitium esse significet. Idcirco neminem interiisse ait, sed unusquisque moriens delapsus ad Orcum est. Ac propterea in duabus inferiis minor Aiax nusquam toto dramate inducitur, quasi apud inferos eius anima non esset. Quin etiam Achilles ille fortissimus et in (163) periculis subeundis audacissimus, mortem nihilominus in aquis perhorrescit, quam exitialem etiam nuncupat.

Haec cum animo meo revolvens, ecce tibi milites omnes strictis gladiis astare video, ac sciscitatus ab illis audio, optimum esse, quamdiu in foris adhuc stant, animam in aerem profundere, non in fluctus, osecitantes. Hos ego sponte factos ac natives Homeri sectatores arbitrabar, eique sententiæ favebam. Tum proclamatum est a quopiam, suspenderent e collo, quibuscumque auri aliquid esset. Quibus erat, suspensum est, non aurum modo, sed quidquid auro aestimari poterat. Mulieres cum ipsae adornabant sese, tum funiculos iis quibus opus erat distribuebant, pridem ad id faciendum edoctis omnibus. Huius autem rei gratia sit: sepulturæ pretium conferri a naufragis convenit. Qui enim in eos inciderit et id lucri fecerit, Adrastræ leges verebitur, ne non exiguum ei parlem aspergat, qui tanto plura largitus fuerit. Atque illi quidem iis rebus occupabantur, at ego sedens infelix illud marsupium, depositum hospitis, deflebam. Novit hospitum praeses deus, non quod moriendum mihi esset, sed quod concreditis pecuniis Thrax ille defraudandus, quem vel mortuus erubescerem. Hic igitur et emori lucrum erat et simul emori et moriendi sensum effugeret. Quod vero discrimen adeo in proximo faciebat, nihil erat aliud quam quod passis velis navigium ferebatur. Contrahere autem non licebat. Nam cum sæpius rudentes aggredere mur, fatigati eramus, mordacibus retinentibus trochleis; nec levior angebat metus, ne vel e tempestate emersi ita comparatis omnibus per noctem ad litus appelleremus Commodum interea dies exoritur, solemque conspicimus: haud scio an unquam in vita iucundius. Remittere deinceps tepore crescente ventus incepit, atque ita siccatore paulatim moliri rudentes ac vela tractare permisum est. Cæterum subditium alterius loco velum supponere minime potuimus; nam oppigneratum erat. Refecimus ergo istud ipsum, perinde ac tunicarum sinus: ac citra horas quatuor qui morituros esse nos hactenus putabamus ad desertam quamdam solitudinem appellimus. cui neque ager in propinquo neque oppidum fuit, centum enim fere et triginta ab agro stadiis erat dissita. Ac navis quidem in alto fluctuabat (nam locus ille importuosus erat), et una (164) in ancora fluctuabat: altera enim erat distracta: tertiam porro anchoram Amarautus non habuit.

τῆς φιλάτης ἡψάμεθα γῆς, περιεβάλομεν ὅσπερ ἔμψυχον οὖσαν μητέρα, καὶ ἀποθύσαντες ὕμνος τῷ θεῷ χαριστηρίου ὄσπερ εἰώθειμεν, προσεθήκαμεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἑναγχοῦ τύχην ὑφ' ἧς παρὰ δόξαν ἐσώθημεν, δύο ἐξῆς ἐπιμεινάντες ἡμέρας, ἕως ἂν ἀφουρήσῃ τὸ πέλαγος, ἐπεὶ δὲ ἄπορον ἦν ὁδοῦ χρήσασθαι, μηδεὸς ἀνθρώπων βρωμένου, πάλιν ἐπετολήσαμεν τῇ θαλάσῃ· καὶ ἄραντες εὐθύς ἀρχομένης ἡμέρας ἐπλέομεν ἐκ πρύμνης ἀνέμῳ πᾶσαν αὐτὴν καὶ τὴν β
ἐπιγενομένην ἡμέραν, ἧς ἤδη ληρούσης τὸ πνεῦμα ἀπέλιπεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἠνιάθημεν. ἐμῆλλον δὲ ἄρα ποθήσειν γαλήνην. ἦν μὲν οὖν τρισκαίδεκάτη φθίνοντος, ἐπηρωρημένου δὲ τοσούτου κινδύνου, μελλούσης εἰς ταῦτο συνδραμείσθαι τῆς τε συνόδου τῶν ἄστρον καὶ τῶν πολυθρυλῆτων τυχαίων, ἃ μηδεὶς ποτὲ φασὶ πλέων θάρσῃσε, καὶ θέον ἡμᾶς ἐλλυμένειν, οἳ δ' ἐλελήθειμεν αὐθις ἀναδεδραμηκότες ἐπὶ τὸ πέλαγος. ἡ δὲ στάσις ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν πνευμάτων, καὶ ὕσέ γε πολλὰ κατὰ τὴν συνοδικὴν c
νύκτα. ἐπειτα ἠκόσμη τὰ πνεύματα, καὶ ἡ θάλαττα ἰσχυρῶν ἐγεγονεί. τὰ δὲ περὶ ἡμᾶς, οἷα εἶκος ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἵνα μὴ πάθῃ παραπλήσια δις ἀφρηγύ-
μια, ὧν ἑσέ τι τὸ μέγεθος τοῦ γεμῶντος. τὸ κέρως ἐτετρίγει, καὶ ἡμεῖς ὠμόμεθα προτονίζειν τὴν ναῦν. εἶτα κατεαγρὸς μέσον ἐγγύς μὲν ἦλθεν ἀπολέσαι πάν-
τας ἡμᾶς· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπίωλεσεν, αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ περιέσωσεν· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως ἐνέγκαι τὴν βίαν τοῦ πνεύματος, πάλιν δὲ δυσπειθὲς ἦν τὸ ἱστίον καὶ d
οὐκ εὐτροχον εἰς καθάρσειν. οὕτως οὖν παρὰ δόξαν ἀποφορετάμενοι τὴν ἀπλησίαν τῆς βιαίας φορᾶς ἡμέραν ἐξῆς καὶ νύκτα ἠνέχθημεν, ἧς ἤδη περὶ δευ-
τέραν οὐσης ὀρνίθων ὠδήν, ἐλάθομεν ἐγγρίμψαντες θκαρῆ πέτρα προσεδλημένη τῆς γῆς ὅσον εἶναι βρ-
χειαν γερρόνησον. βωῆς δὲ γενομένης ἐπειδὴ τις παρηγγύησεν αὐτῇ γῆ πελάσσι, θροῦς ἤρθη πολὺς καὶ ἤκιστα ζύμφονος, τῶν μὲν ναυτῶν περρικότων, ἡμῶν δὲ ἐξ ἀπειρίας τῷ χειρ' ἐπικροτούντων, καὶ περιβαλ-
λόντων ἀλλήλους καὶ οὐκ ἐχόντων ὅπως χρησώμεθα τῷ πλῆθει τῆς χαρᾶς. ἐλέγετο δὲ ὁ μέγιστος (165) αὐτὸς a
εἶναι τῶν περιστάτων ἡμᾶς κινδύνων. ἤδη δὲ ὑπο-
ρανομένης ἡμέρας κατασελεῖ τις ἀνθρωπος χωριτικῶς ἐσταλμένος, καὶ δείκνυσι τῇ χειρὶ τόπους ὑπόπτους καὶ ἐτέρους οὗς ἔδει θαρρῆσαι. καὶ τέλος ἦκεν ἐπὶ κελητίου δισκάμου, ὅπερ ἐξάψας τοῦ πλοίου μεταχει-
ρίζεται τὸ πηδάλιον, ὃ δὲ Σύρος ἄσμενος ἐξέστη τῆς προεδρίας. ἀναλύσας δὲ σταδίου οὐ πλεῖν ἢ πενή-
κοντα τὴν τε ναῦν ἐνορμίζει λιμενισκίῳ χαρίεντι (Ἀζάριον οἶμαι καλοῦσιν αὐτό), καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἡῶνος ἀπεβίβασε, σωτήρ καὶ δαίμων ἀγαθὸς ἀπακα-
λούμενος. καὶ μετὰ μικρὸν ἑτέραν δικάδα εἰσήλασε, b
καὶ πάλιν ἄλλην, καὶ πρὶν ἑσπέραν εἶναι, πέντε γε-
γόναμεν ὑπὸ τοῦ θεσπεσίου προσβύτου περισωθεῖ-
σαι φορτίδες, πρᾶγμα ἐναντιώτατον τῷ Ναυπλίῳ ποιοῦντος· καὶ γὰρ οὐχ ὡς ἐκεῖνος τοὺς ἀπὸ χειμῶ-

Itaque simul optatissimam tellurem attingimus, amplecti veluti spirantem matrem cœpimus, hymnosque deo gratulatorios de more concinentes adiecimus et recentem illum casum, e quo præter opinionem servati fuimus, biduum in eo loco commorati, dum mare desæviret. Sed cum iter facere nusquam possemus, nemine comparente mortaliū, rursus mari nos commisimus, statimque prima luce solventes, secundo vento tota illa et insequenti die navigavimus; qua inclinante, una et flatus defecit, magnoque in mœrore fuimus. Optari vero a nobis denuo tranquillitatem oportebat. Erat tunc excutis mensis tertius decimus dies. Tanto autem impendente discrimine, cum in idem siderum coitus et famosa illa.... concursura essent, quibus, ut aiunt, nemo securus unquam se mari commisit, cumque in portu consistere oporteret, imprudentes rursus in altum evecti sumus. Ipsa porro tempestas a septentrionalibus ventis initium habuit, plurimumque ea interlunij nocte pluit; tum venti perbacchari ac misceri ex imo mare cœpit. Quod ad nos attinet, ita nos habebamus, ut in talibus usu venire solet, ne bis eosdem casus recenseam. Ac tum ipsa nonnihil tempestatis magnitudo profuit. Itaque primum ex antenna fragor auditus est. Cumque intentis rudentibus firmare navem insitissimus, subinde media illa confrica prope nobis omnibus exitio fuit. Sed cum exitio non fuisset, hoc ipsum nobis salutem attulit. Neque enim alio modo ventorum vis sustineri poterat. Rursus autem tractatu difficile velum erat, nec ad contrahendum volubile. Hunc fere in modum, imminuto præter opinionem violentioris cursus impetu, diem noctemque continuo ferebamur. Eadem nocte, secundo circiter gallicinio, subinde ad prominentem quamdam e terra rupem, quæ brevem cherronesum faciebat, tum opinato navem appulimus. Ad hoc clamore sublato, cum propius terram subire nos quidam admoneret, ingens coorta vociferatio est minimeque consentiens, nautis quidem horrescentibus, nobis vero præ insectia manus applaudentibus et invicem complexis, neque gaudii magnitudinem animo capientibus. Aiebant summum (165) hoc omnium quæ hactenus contigerant fuisse discrimen. Cum iam diluxisset, homo quidam rustico habitu nobis innotuit, manūque infida loca demonstrat et alia quibus nos tuto committere possemus. Tandem et ipse binorum scalmorum celoce est advectus, qua ad navem alligata gubernaculum accipit, nec ægre Syrus hoc illi honore cessit. Qui cum non plura quinquaginta stadiis relegisset, navem vix ad exiguum quemdam, sed amœnum portum appellit (Azarium opinor vocant), et nos ad litus exponit, servator ac genius bonus ore omnium acclamatus. Brevique postea eodem actuariam subduxit ac rursus aliam. Ita ante vesperam quinque fuimus ab divino illo sene servatæ onerariæ naves, contra quam Nauplus quondam ille fecit; neque enim similiter ab tempestate ille iactatos excepit. Postridie alii delati sunt, inter quos nonnulli uno ante nos die Alexandria

νος ἐδέξατο. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἄλλοι κατῆραν, ὧν ἔνιοι τῶν προλαβόντων ἡμᾶς ἦσαν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἡμέραν. καὶ νῦν δόλοκληρὸς ἐσμεν στόλος ἐν νεωρίῳ μικρῷ. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ἦδη καὶ τὰ ἐφόδια κατεδόχαστο (οὐ γὰρ ὄντες ἐθάδες ἀτυχεῖν οὐδ' ἐλπίσαντες ἂν ὑπερήμεροι γενέσθαι μέτρια ἢ ἐντετιθέμεθα, καὶ οὐδὲ τούτοις μετρίως ἐχρώμεθα), ὁ πρესβύτης καὶ τοῦτο ἠκέσατο, δοὺς μὲν οὐδέν (οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὅμοιος ἦν ἔχοντι), δείξας δὲ πέτρας, ἐν αἷς ἄριστον ἔφη καὶ δεῖπνον ἐκάστης ἡμέρας κεκρυφθαι τοῖς βουλομένῳι πονεῖν. ἐντεῦθεν ἰχθυώμενοι ζῶμεν ἡμέραν ἐβδόμην ἦδη, οἱ μὲν ἐντελεῖς μυριαίας τε καὶ καράθους εὐμεγέθεις αἰροῦντες, τὰ δὲ μερικάα κωθίδους εὐτυχεῖ καὶ ἰούλους. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ θρησκαυτής ὁ Ῥωμαῖος ἐπὶ ταῖς λεπᾶσι βωννύμεθα. ἡ δὲ λεπὰς ὄστρεόν ἐστι κοῖλον, ὅπερ ἐπειδὴν ἐπιλάβηται πέτρας, ἀπισχυρίζεται. τὰ μὲν οὖν πρῶτα γλισχροὺς ἐζώμεν ἀπὸ τῆς θήρας, περιεχόμενος ἕκαστος ὅτου καὶ λάθειτο, ἐδίδου δὲ δῶρα οὐδέεις οὐδενί· νυνὶ δὲ ἐν ἀψθονωτέροις ἄπαντες ἀπὸ τοιαύδε ταῖς. αἱ γυναῖκες ταῖς γυναιξίν, αἱ Λιβύσαι αἰτίας πλεύσασαι, βούλοιντο μεντὰν καὶ τὸ ἄνθρωπων γάλα παρασχεῖν. παρέχουσι γοῦν ὅσα αὐταῖς ἀήρ τε φέροι καὶ γῆ, τυρούς, ἄλευρα, πέμματα ἐκ κριθῶν, κρέα ἄρνεια, ἀλεκτροῖδας, ὧὰ ἀλεκτόρεια. ἦδη δὲ τις καὶ ὠτίδια ἐδωκεν, ὄρνεον ἐκτόπως ἡδύδων ἂν ἄγροικος ἐπέπειαι ταῶν. (166) αὐταὶ δὲ κα- τακομίζουσιν ἐπὶ τὴν ναῦν τὰ δῶρα, αἱ δὲ δεγόμεναι κοινοῦνται τοῖς βουλομένοις. οἱ δὲ ἡμῖν ἦδη τὰ ἀπὸ τῆς θήρας δωροῦνται, καὶ ἔχει τις ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ, παῖς ἐπ' ἀνδρὶ καὶ ἀνὴρ ἐπὶ παιδί, φέρων αἰεὶ τί μοι ξένιον, ὁ μὲν ἠγχιστρωμένον ἰχθυῖδιον, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλο τι, πάντως ἐν γέ τι ἀγαθὸν ὧν φέρουσι πέτραι. ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἐστὶ βουλομένη τὰ παρὰ τῶν γυναικῶν δέχασθαι, σὴν χάριν καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ τις ἐκεχειρία μοι πρὸς αὐτὰς γένηται, κἄτα ἐπειδὴν ἐξόμνησθαι δέη, διαποροῖην ἀρνούμενος. ἐπεὶ τί ἐκώλυε τό γε ἐπὶ τοῖς ἐπιτηδεύεισι τρυφᾶν; οὕτω πολλὰ πολλαχόθεν ὑπρρεῖ. οὐ μὲν οὖν ἀρετὴν λογιῆ τὴν φιλοφροσύνην τῶν ἐγγυρίων ἢν εἰς τὰς ἐπιξενουμένας ἐνδείκνυνται· τὸ δὲ ἑτεροῖόν ἐστιν, οἷον ἀξίον εἶναι καὶ διηγῆσασθαι, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς νῦν ἐμοὶ παρουσίας σχολῆς. μνήμη Ἀφροδίτης, ὡς εἰκάσαι, κατέχει τὴν χώραν· θυσαυροῖσι γὰρ ὅπερ αἱ Ἀθήναιαι. καὶ γὰρ ὑπερμαζῶσι καὶ ἀσυμμέτρως ἔχρουσι τῶν στέρνων, ὥστε τὰ βρέφη μὴ διὰ μάλης ἀλλὰ διὰ τῶν ὤμων σπᾶν τῆς θηλῆς ἀναβελήμενης. εἰ μὴ τις εἴποι τὸν Ἄμμωνα καὶ τὴν Ἄμμωνος γῆν οὐ μᾶλλον εἶναι μηλοτρόφον ἢ κουροτρόφον ἀγαθὴν, ἀνεῖναι δὲ τὴν φύσιν ἀνθρώποις ὁμοίως καὶ κτήνεσι θαψιλεστέρας καὶ ἀδροτέρας τὰς τοῦ γάλακτος πίδακας, καὶ εἰς τοῦτο δεῖν ἀδροτέρων οὐθᾶτων τὰ καὶ οὐλάκων. μανθάνουσαι δὲ παρὰ τῶν ἀνδρῶν, οἷσισι συμβόλαιον γέγονε πρὸς ἀνθρώπων ὑπερόριον, ὅτι μὴ πᾶν τὸ θῆλυ τοιοῦτόν ἐστιν, ἀπιστοῦσι καὶ ἐπειδὴν ἀλάθονται γυναικὸς ξένος, φιλοφρονοῦνται καὶ

solverant. Nunc iusta classis sumus in angusta admodum statione. Sed cum iam cibaria defecissent (quippe nondum eiusmodi casibus assueti, nec nos praestitutum tempus excessuros rati, medicos commeatu inposueramus, nec iis modice tamen utebamur), huic malo remedium idem ille senex adhibuit, non ut erogaret aliquid (nam nec alioquin habenti similis erat) sed scopulos indicans, inter quos latitare prandium iis cenamque dixit qui laborare vellent. Inde nos piscatu septimum iam diem vitam toleramus; robustiores murænas et locustas ingentes capiunt, adolescentes gobiorum et iulorum copia beatos se putant, ego vero et Romanus ille monachus conchis, quas lepadas vocant, corpus firmamus. Est autem lepas ostreum concavum, quod ubi saxum apprehenderit, adhærescit. Atque initio sane eo venatu parca admodum vivebamus, cum quod quisque cepisset, id sibi cupide retineret, nec alteri quiddam alter impertiretur. Nunc maiori omnes in copia versamur, quod ea de causa contigit. Mulieres Libycæ mulieribus quæ nobiscum navigant vel gallinarum lac libenter præbuerint. Præbent vero quiddam cæto illo terraque gignitur, caseum, farinam, liba hordeacea, vervecinas carnes, gallinas, ova gallinacea. Iam et otidem nonnulla obtulit, avem suavitate imprimis exquisitam: quam si quis rusticus videat, pavonem esse dixerit. (166) Illæ igitur id genus minuscula ad naves deferunt, eæ vero quæ acceperint cum omnibus communicant. Quin etiam de venatu suo iam nobis offerunt aliusque super alium venit, super virum puer, super puerum vir, munus ad me identidem aliquod ferens: hic hamo captum pisciculum, alius aliud: omnino boni saltem aliquid ex iis quæ in saxis inveniuntur. Neque enim libet mihi a mulieribus quiddam accipere, tuaque hoc ipsum causa, ne cum iis fœdus ullum habeam, ut postea, cum id iureiurando inficiandum erit, in negando hæream. Alioqui quid præsentibus uti deliciis prohibet? adeo multæ undique circumflunt. Ac tu quidem virtuti hanc incolarum liberalitatem tribues, quam in hospites præ se ferunt; hoc autem longe aliud est, quod nec memoratu indignum fuerit, in tanta præsertim otii copia. Veneris ira, quantum conici potest, in ea regione versatur. Parem certe cum Lemniadibus calamitatem experiantur. Mammæ feminis supra modum assurgunt, nec earum proportionem sunt pectora, adeo ut infantes non per axillam, sed ex humeris sublatam papillam exsugant. Nisi forte dixerit quispiam Hammonem et Hammonis terram non magis ovium quam puerorum nutricem esse; commodam proinde hominibus iuxta ac pecudibus largiores et ampliores lactis fontes a natura esse datos, ad idque capaciora ubera seu vasa necessaria fuisse. Itaque quando de viris audiunt, quibus aliquod cum externis commercium fuit, non eam esse universi sexus conditionem, haud temere fidem adhibent; simul vero ac peregrinam in mulierem inciderint, humaniter excipiunt, nihilque non faciunt donec sinum perscru-

πάντα ὀρώσιν, ἔστ' ἂν τὰς ἀγκάλας διερευνήσωνται. ἡ δὲ ἰδοῦσα λέγει πρὸς ἄλλην, καὶ καλοῦσιν ἀλλήλας ὡςπερ οἱ Κίκονες· αἱ δὲ συμφοιτῶσιν ἐπὶ τὴν θέαν, καὶ πὸς τούτῳ ὠροροροῦσιν. ἡμῖν δὲ ἦν τι καὶ τῶν ἐκ τοῦ Πόντου θεραπαινίδιον, ὃ συνελθοῦσαι τέχνη καὶ φύσις ὑπὲρ τοὺς μύρμηκας ἐντομον ἐδειξαν. ἀμὰ τὸ τοῦτο ἦν ἅπαντα σπουδή, καὶ τοῦτο παρὰ τῶν γυναικῶν ἐνεπορεύετο, καὶ μετεπέμνοντο αὐτὸ πρότερον ἄλλη παρ' ἄλλης γυναῖκες τῶν ἀγρογειτόνων εὐδαίμονες· τὸ δὲ οὕτω τι σφόδρα ἰταμὸν ἦν ὥστε καὶ ἀποδύσασθαι. τοῦτο σοι δρᾶμα ἐκ τραγικοῦ κωμικὸν ὅ τε δαίμων ἡμῖν ἐνήρμοσε (167) καὶ γὰρ τοῖς πρὸς εὐὲς γράμματα. καὶ οἶδα μὲν ἔκτεινας τὴν ἐπιστολὴν εἰς μήκος τοῦ μετρίου μείζον, ἀλλ' ὡςπερ τοῦ συνεῖναι σοι κατὰ πρόσωπον, οὕτω καὶ τοῦ γράφειν ἀπλήστως ἔγωγε ἅμα δὲ οὐδὲ ἐλπίσας ἔτι σοι διαλέξασθαι, νῦν ἐπειδὴ ἐξόν, ἐμφοροῦμαι. ἀλλὰ κἂν ταῖς ἐφημερίαι, περὶ ἃς ἐσπούδακα, τὴν ἐπιστολὴν ἐναρμόσας ὡς συγγῶν ἡμερῶν ἔχοιμ' ἂν ὑπομνήματα. ἔρρωσο, καὶ τὸν υἱὸν Διόσκωρον κέλευε μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς τήθης, ἃς ἐγὼ καὶ φιλοῦ καὶ ἐν ἀδελφραῖς ἄγω. ἀσπασαι τὴν θεοφιλεστάτην καὶ σεβασμιωτάτην φιλόσοφον, καὶ τὸν εὐδαίμονα χορὸν τὸν ἀπολαύοντα τῆς θεσπεσίας αὐδῆς, ἐκ πάντων δὲ μάλιστα τὸν ἱερώτατον πατέρα Θεότεκνον καὶ τὸν ἑταῖρον ἡμῶν Ἀθανάσιον. τὸν δὲ δημοχότατον ἡμῖν Γάιον εὐὲ οἶδ' ὅτι φρονῶν ὅσα ἐγὼ μετὰ τῶν συγγενῶν τάττεις. μετ' ἐκείνων οὖν προσειρήσθω καὶ ὁ θαυμαστός γραμματικὸς Θεοδόσιος, ὃς εἰ καὶ μάντις ὢν ἔκρυπτεν ἡμᾶς (προγνοῦς γὰρ ἐν οἷς ἔσομαι, κατέβαλε τὴν προθυμίαν τῆς σὺν ἡμῖν ἀποδημίας), ἀλλ' οὖν ἔγωγε αὐτὸν καὶ φιλοῦ καὶ ἀσπάζομαι. σὺ δὲ μηδέποτε πλεύσειας. εἰ δὲ ποτε πάντως δεήσει, ἀλλὰ μή τι φθινότος γε μηνός.

ε'. Τοῖς πρεσβυτέροις.

Ἄγαθὸν πεποιθὲν εἶναι ἐπὶ κύριον ἢ πεποιθὲν εἶναι ἐπ' ἄνθρωπον. ἀλλὰ τοὺς ἐκ τῆς ἀθεωτάτης αἰρέσεως Εὐνομίου πυνθάνομαι, Κυντιανὸν ὄνομα καὶ τὴν ἐπὶ στρατοπέδου θρουλουμένην ὑπ' αὐτῶν δυναστείαν προσθησαμένους, μοιχᾶν ἄλιν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ψευδοδιδασκάλους τινὰς ἐπιστάναι παγίδα ταῖς τῶν ἀεριοπέτρων ψυχαῖς, οὓς ἐναγχοῦ οἱ παρὰ Κυντιανοῦ σταλέντες ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπεπλευκασιν ἄγοντες. ἡ γὰρ δίκη πρόσχημα τῆς ἀσεβείας ἐστὶ, μάλλον δὲ ἄγων ὑπὲρ ἀσεβείας. οὗτοι τοίνυν οἱ νόθοι πρεσβύτεροι, οἱ νεφλῶδες ἀπόστολοι τοῦ διαβόλου τε καὶ Κυντιανοῦ, μὴ λάθωσιν ὑμᾶς ἐμπροθέσαντες ὧς ποιμαίνετε ποιμῆνι, μὴ λάθωσιν ὑμᾶς τῷ σίτῳ τὸ ζιζάνιον παρασπεύροντες. κατὰ δόλον πᾶσιν εἰσιν αἱ τούτων καταφυγαί. ἴστε τίνες ἄγροι δέξαντες ἂν αὐτούς, ἴστε τίνες οἰκίαι τοῖς λησταῖς ἀνεώχασιν. (168) μετέθετε τοὺς φῶρας ῥινηλατοῦτες, ζηλωταὶ γενέσθε τῆς εὐλογίας τῆς Μωσαϊκῆς, ἣν εὐλόγησε τοὺς ἄνδρας,

tentur. Quæ porro cognoverit, alteri statim dicit, seque invicem advocant, quemadmodum Cicones fecerunt. Illæ ad spectaculum frequentes concurrunt, ob idque munera secum afferunt. Commodum vero nobis ancillula ex Ponto quædam erat, quam natura cum arte consentiens supra formicas uberibus incisam et contractam effinxerat. Circa illam studium omne mulierum erat, plurimumque ab his compendii faciebat, adeo ut triduo ante finitimæ opulentiores feminae illam ad sese ex alterius domo vicissim acceperant. Illa usque eo procax erat, ut etiam corpus nudaret. Hoc tibi drama comicum ex tragico cum nobis deus ipse temperavit, (167) tum idem meis ad te litteris facio. Scio me longius quam par est epistolam produxisse, sed quemadmodum coram tecum agendo, sic et scribendo expleri nequeo. Præterea cum tecum amplius collocuturum me esse diffidam, nunc, quatenus licet, desideria meo facio satis. Quanquam si epistolam hanc ad ephemeridas meas accommodare vellem, quas cum studio confeci, plurimarum dierum commentarios haberem. Vale, et filium Dioscorum cum matre et avia, quas ego amo et sororum loco habeo, valere a me iubeto, necnon reverendæ ac deo carissimæ philosophiæ magistræ felicique illi choro, qui divina voce fruitur, salutem plurimam dicito, inter cæteros vero sanctissimo imprimis patri Theoteco et sodali Athanasio. Caium vero animo nobis coniunctissimum non dubito te idem quod ego sentientem inter cognatos nostros ascribere. Hunc tu ergo cum illis salvare iubeas, necnon egregium illum grammaticum Theodosium, qui quidem vates cum esset, celare de eo nos voluit. Cum enim quæ nobis eventura essent prævideret, nobiscum proficiscendi consilium abiecit. Nihilominus illum ego et amo, et saluto. Tu vero cave unquam mari tete comiseris; sin omnino necesse aliquando fuerit, at non exeunte saltem mense istud feceris.

V. Sacerdotibus.

Melius est confidere in domino quam confidere in homine. Sed eos audio, qui ex impia Eunomii secta sunt, Quintianum nescio quem illamque in comitatu potentiam, quam identidem iactant, præ se ferentes, rursus adulterare ecclesiam et falsos doctores simpliciorum animis laqueos prætere, quos qui ab Quintiano nuper ad hoc destinati sunt, secum advexerunt. Nam illa, quam prætexunt, impietatis color est sive potius pro impietate certamen. Quamobrem videte ne adulterini isti presbyteri novique apostoli diaboli et Quantiani clam vobis in eum cui præestis gregem insiliant, neve clam cum tritico lolium serant. Nota omnibus sunt illorum perfugia. Scitis quinam illos agri suscipiant; scitis quamæn aedes Iatronibus pateant (168), sagaci fures odoratu perscrutantini: Mosaicam illam benedictionem consecramini, qua eos benedixit qui adversus sceles reos in castris animum manusque moverunt. Illud vero par est ad vos usurpare, fratres. Honesta fian-

οὐ κατὰ τῶν ἡσεθηκότων ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ γνώ-
μην καὶ χειρας ἐκίνησαν. ἐκεῖνο δὲ εἶπεῖν ἄξιον
πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί. τὰ καλὰ καλῶς γινέσθω, ἡ ὑπὲρ
κέρδους ἔρις ἀνηρήσθω, ἅπαντα διὰ τὸν θεὸν ἐγγει-
ρεῖσθω. οὐ δεῖ τὴν αὐτὴν ἀρετῆς εἶναι καὶ πονηρίας
ὑπόθεσιν. ὑπὲρ εὐσεβείας ὁ δρόμος, ὑπὲρ ψυχῶν
ἀγωνιστέον, μὴ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας συλήσωσιν,
ὅπερ ἔθος ἦδη πεποιήνται. θεὸς δ' ἂν τὴν ἐκκλησίαν
προστησάμενος αὐτῇ βαλάντιον, καὶ διὰ τοῦ δοκεῖν
εἶναι χρήσιμος ἐν καιροῖς ἀπαιτούσι δριμύτητα δυνα-
στεῖν ἐκωτῶ κατεργάζεσθαι, οὗτός ἐστιν ὃν ἡμεῖς συν-
όδου Χριστιανῶν ἐκκηρύττομεν. ὅτι ἐποίησεν ὁ θεὸς
ἀτελῆ τὴν ἀρετὴν, οὐ δεῖται πονηρίας συμμαχου, οὐκ
ἐπιλείψουσι στρατιῶται τῷ θεῷ πρόποντες ἐκκλησίαις
εὐρήσει συμμαχου ἐνταῦθα μὲν ἀμίθους, ἐν οὐρανῷ
δὲ ἐντελομίθους. ὑμεῖς οὗτοι γίνεσθε· καλὸν μὲν
γὰρ καὶ κατορθοῦσι συνευξασθαι, καλὸν δὲ καὶ παρα-
βαίνουσιν ἐπαράσασθαι. ὅστις ἂν οὖν μαλακίσῃται
καὶ προδῶ, καὶ ὅστις ἂν ἐπεξέλθῃ μὲν ἀρπάσῃ δὲ τὸ
τῶν ἀλλοτρίων, μὴ ἀνάτις γένοιτο τῷ θεῷ. ἐν τούτῳ
μόνον εἰς μέσον ἐλκύσατε, καὶ τοὺς τραπέζιτας τοὺς
πονηροὺς τοὺς καθάπερ νόμισμα τὸ δόγμα τὸ θεῖον
παρὰ χαράττοντας περιενέγκατε· πᾶσι ποιήσατε κατα-
φανεῖς οἰτινὲς εἶσι. καὶ οὕτως ἄτιμοι τῶν Πτολε-
μαίδος ὄρων ἀπεληλάσθωσαν, ὅτι σὺν αὐτοῖς ἤκει
χρῆμα πᾶν ἀμειτάγγητον ἀποφέροντες. ὁ δὲ παρὰ
ταῦτα ποῖων ἐπάρατος τῷ θεῷ. ὅστις ἀσεβῆ συνόδον
ἰδὼν παρεῖδεν ἢ ἀκούσας παρήκουσεν ἢ κέρδει παρ'
αὐτῶν ἐμολύνατο, τούτους ἡμεῖς Ἀμαλκίτας εἶναι
διατακτόμεθα, παρ' ὧν οὐκ ἔξεστι κομίσασθαι λάφυ-
ρον. περὶ δὲ τοῦ λαβόντος φησὶν ὁ θεὸς μετὰ με-
μέλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαούλ. ἀλλ'
ὑμῶν ἐπὶ μηδενὶ μεταμέλειτο, ἀλλὰ μέλοι μὲν ὑμῶν
τῷ θεῷ, μέλοι δὲ ὑμῖν τοῦ θεοῦ.

ς'. Ἀνυσίφ.

Ὁ δὲ Καρνῆς ἔτι μέλλει, καὶ οὐθ' ἐκὼν οὐθ' ὑπ'
ἀνάγκης γίνεται δίκαιος. (169) χρῆ δὲ ἦκειν αὐτὸν ὡς
ἡμᾶς ἴν' εἰδῶμεν ὅτι καὶ λέγει, καὶ οἵστισιν ὀφθαλ-
μοῖς ἡμᾶς ἀντιβλέψεται, παρ' ὧν ἠξίωσε καὶ ἀκόν-
των ὃν κέκλονεν ἵππον ὠνήσασθαι, ἵνα μὴ στρατιώ-
της, φησὶν, ἀνίππος ἦ. προτείνει δὲ κομιδῇ σμικρὸν
ἀργυρίδιον καὶ μὴ ἀποδομένους οὐκ ἀποδίδουσιν, ἀλλ'
ἄεται σὺν δίκῃ τὸν ἵππον ἔχειν, καὶ ταῦτα οὐκ ὦν
Ἀγαθοκλῆς ἢ Διονύσιος, οἷς αἱ τυραννίδες ἐπέτρεπον
οὕτω πᾶν πονηροῖς εἶναι, ἀλλὰ Καρνᾶς ὁ Καππαρο-
δίτης, ὃν οὐ χαλεπὸν ἐπαναγαγεῖν εἰς τοὺς νόμους. ἂν
οὖν διαγάγῃ τις αὐτὸν ὡς σέ, μηδὲ ἡμεῖς ἀγνοήσω-
μεν, ἵνα τοὺς κατὰ πρόσωπον ἐξελέγξοντες αὐτὸν ἀπὸ
Κυρήνης καλέσωμεν.

ζ. Θεοδώρῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ.

Πῶς δοκεῖτε δέδηγμαί τὴν καρδίαν ἐκδεδομένου λό-

honeste; amputetur omnis de lucro contentio; omnia dei
causa suscipiantur. Non eandem esse virtutis atque
nequitiae materiem oportet. Cursus ille pro pietate est :
pro animabus certandum, ne quas ab ecclesia praedentur,
quod iam in consuetudinem illis abiit. Quisquis autem
per ecclesiae tuendae speciem marsupium auget, atque
hoc ipso, quod iis temporibus utilis esse videatur quae
animi vim efflagitant, sibi potestatem conciliat, is est quem
nos extra Christianum consortium amandatum volumus.
Non mancam virtutem fecit deus; non illa societate ne-
quitiae indiget, non deo milites decrunt ecclesiis idonei :
commilitones inveniet, hic quidem mercedis expertes,
sed in caelo plena mercede donandos. Eiusmodi vos
sitis : honestum est enim et iis bene precari, qui strenue
sese gerunt, et iis qui secus, imprecari. Quicunque
igitur mollius egerit ac rem prodderit, aut qui persecu-
tione quidem fuerit, sed alienorum aliquid rapuerit, is
apud deum minime sit innoxius. Hoc ipsum duntaxat
in medium adducite, ac pravos illos argentarios qui divi-
num dogma nummi instar adulterant circumducite : date
operam, ut cuiusmodi isti sint, omnes intelligant. Ad
hunc modum infames illi Ptolemaidis finibus expellan-
tur, ac quidquid rei cum iis importatum est, secum non
appensum auferant. Qui secus faxit, apud deum exse-
cratus esto. Quisquis nefarium conventum videns ne-
gligit aut audiens audire dissimulat aut lucri ab iis con-
tagione infectus est, hos pro Amalecitis haberi praecipim-
us, a quibus nihil auferri manubiarum licet. De eo
qui acceperit, illa dei vox est : *Poenitet me quod regem
constituerim Saul*. Sed vestri nulla illum in re poeni-
teat, verum et curae vos deo sitis et vobis vicissim deus.

VI. Anysio

At Carnas etiamnum cunctatur, nec vel sponte vel
necessitate fit iustus. (169) Porro venire illum oportet,
ut sciamus quid tandem allegare possit, quibusque nos
oculis aspiciet, a quibus vel invititis quem erat equum
furatus emere voluit, ne, ut aiebat, absque equo miles
esset. Offert vero pretium sane quam exiguum, neque
vendere detractantibus reddit, sed iure habere se equum
illum arbitratur praesertim cum nec Agathocles aliquis
nec Dionysius sit, quibus tyrannica imperia tam extremæ
impunitatis impunitatem fecerant, sed Carnas Cappa-
rodita, quem revocare ad leges non sit difficile. Quare
si quis eum ad te deducat, fac istud intelligamus, ut e
Cyrene qui coram illum convincant evocare possimus.

VII. Theodoro et sorori.

Quantum me animo dolorem cepisse creditis, cum per

γου κατὰ τὴν πόλιν ὅτι δεινῆ τινὶ καὶ πέρα δεινῆς ὀφθαλμιά παλαίεις, ἀπειλούση ταῖς ὄψεις κίνδυνον; ἔπειτα πέφηνεν ὁ λόγος ψευδῆς, καὶ οἷμαί τις παμπόνηρος ἄνθρωπος προφάτως εἰληγμένους τοῦ τῆς ὀφθαλμίας ὀνόματος ἤρεν ἐπὶ μέγα τὴν φήμην, καὶ ἐτραγῳδῆσε. τράπτοιτο μὲν οὖν εἰς ἐκεῖνον αὐτὸν ἄττα ὑμῶν κατεψεύσατο, τῷ δὲ θεῷ χάρις ὅτι παρέσχεν ἡμῖν ἀκοῦσαι καλλίονα. ᾠρῆν δὲ μή, τὸ λεγόμενον, ἄστρους τὰ καθ' ὑμᾶς σημαίνεσθαι μὴδὲ τί λέγει φήμη πυνθάνεσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ἔχειν συνόντας· εἰ δὲ μή, γράμμασιν ὑμετέροις ἐντυγχάνειν καὶ παρ' ὑμῶν τὰ περὶ ὑμῶν εἰδέναι. ἀλλ' ὑμεῖς ἡμῶν λίαν ἀμελεῖτε, ὡσπερ ἴσως ὁ θεὸς βούλεται.

η'. Τῷ ἀδελφῷ.

Οὐ μὴ ἔρεῖς ὡς ἔλαθεν ὑμᾶς ὁ διαχομιστῆς τῶν δ πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἰδόντες παρεοράκατε, καὶ οὐκ ἔδοξεν ὑμῖν ἄξιον εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἐν μνήμῃ ποιήσασθαι, καὶ ἐπιθεῖναι πρὸς αὐτὸν γράμμα μνησίου ὅπως ἔχετε καὶ ἐν τίσιν ἐστέ· ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἀμελές ἐστὶν εἰδέναι τὰ περὶ ὑμῶν, ἀλλ' ἐπειπερ ἐν ἅπασιν λουποῦμαι τοῖς ἔμαυτοῦ, βουλοίμην ἂν ἐν τοῖς ὑμετέροις εὐφραίνεσθαι. ὑμεῖς δὲ καὶ ταύτης με τῆς παραμυθίας ἀφήρησθε. ᾠρῆν δὲ οὐχί· καὶ γὰρ εἰ μὴ γεγόναμεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ τροφαὶ κοιναὶ καὶ παιδείαι κοιναὶ (170) καὶ τί γὰρ οὐχὶ κοινόν; πάντα διὰ πάντων ἡμᾶς ἀλλήλοις ὠκείωσεν. ἀλλὰ γὰρ ἐστὶν, ὡσπερ λέγεται, δυσημερία πρᾶγμα δεινόν· καὶ ὅταν ἤκη τινὶ χρόνος ἀντίξου, ἐνταῦθα τὰ τε ἄλλα πάντα καὶ ἀδελφῶν γνῶμαι καὶ φίλων ἐλέγχονται. ἐμοὶ δὲ ἀπογορήσει καὶ παρ' ἑτέρων πυνθάνεσθαι τὰ περὶ ὑμῶν. μόνον ὁ θεὸς ἀγαθῶν εἶη νομεύς· τοιούτου γὰρ ἐρῶμεν ὑπὲρ ὑμῶν ἀκροάματος.

θ'. Θεοφίλῳ ἀρχιεπισκόπῳ.

Βαθύ σε γῆρας καὶ λιπαρὸν περιμείνειεν, ἀγιώτατε ἢ καὶ σοφώτατε· τὰ τε γὰρ ἄλλα τῷ βίῳ κέρδος ἂν εἴης σωζόμενος, καὶ μεγίστη προσθήκη τῷ διδασκαλείῳ τοῦ Χριστοῦ γίνεται ὁ τῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἀριθμὸς τοῖς ἐνιαυτοῖς συναυξανόμενος. ὡς ὅ γε τῆτες καταπεμφθεὶς λόγος καὶ ἤσε τὰς πόλεις καὶ ὤνησε, τὸ μὲν τῷ μεγέθει τῶν νοημάτων, τὸ δὲ τῶν ὀνομάτων τῆ χάριτι.

ι'. Τῇ φιλοσόφῳ Ἰππατίᾳ.

Αὐτὴν τέ σε καὶ διὰ σοῦ τοὺς μακαριωτάτους ἐταίρους ἀσπάζομαι, δέσποινα σεβασμία, πάλαι μὲν ἂν ἐγκαλέσας ἐφ' οἷς οὐκ ἀξιοῦμαι γραμμάτων, νῦν δὲ οἷα παρεοραμένος ὑφ' ἀπάντων ὑμῶν ἐφ' οἷς ἀδικῶ μὲν οὐδὲν ἀτυγῶ δὲ πολλὰ καὶ ὅσα ἄνθρωπος ἀτυγῆσαι δύναται. ἀλλ' εἴπερ εἶχον ἐντυγχάνειν ὑμετέροις ἐπιστολαῖς καὶ μαυθάνειν ἐν οἷς διατρίβετε (πάντως δὲ

urbem fama nuntiasset, te gravi et plus quam gravi oculorum aegritudine affici, quæ visui vericulum intentaret? Postea vanus ille rumor apparuit, ac pessimus, opinor, aliquis occasionem de ocularis morbi vocabulo nactus adiecit famæ plurimum, et cum ingenti commiseratione narravit. Sed vertant in eius caput omnia, quæ de vobis mentitus est : deo autem gratiæ sint, quoniam de vobis audire meliora concessit. Non oportebat vero res vestras astris, quod aiunt, metiri, neque sciscitari quid fama ferret, sed maxime quidem præsentibus vobis frui ; sin minus, vestras certe litteras accipere, et de rebus vestris certiores a vobis ipsis fieri. Sed vos nimium profecto nos negligitis, quod ita fortasse deo visum fuerit.

VIII. Fratri.

Non tu istud causaberis, latuisse vos eum qui Paschales litteras portabat. Quin vos potius cum eum vidissetis, negligendum putastis ; neque vobis satis digna visa res est, fratris recordari et ad eum litteras dare, quibus valetudinis ac rerum vestrarum statum exponeretis. Non enim quæ ad vos pertinent parvi facio cognoscere, sed quoniam ex omnibus meis rebus mærorem capio, de vestris gaudere plurimum vellem. At vos eo me solatio privastis : quod nihil attinebat facere. Nam etsi non iisdem parentibus nati sumus, at communis tamen educatio, disciplinæ communes, (170) et quid tandem non commune cæterorum? omnia nos omnino conciliarunt invicem. Verum enim vero grave est, ut aiunt, adversis rebus uti : cumque difficile alicui tempus acciderit, ibi cum alia omnia, tum et fratrum et amicorum perspicuntur animi. Mihi vero satis erit vel ab aliis aliquid de vobis accipere. Sit modo bonorum largitor deus. Eiu modi enim de vobis nuntium audire cupio.

IX. Theophilo archiepiscopo.

Longa te ac felix senectus maneat, sanctissime ac sapientissime vir. Nam et alioqui ingens vitæ superstes commodum eris, et summam Christi ad scholam accessionem facit Paschaliū libellorum numerus una cum annis exerescens. Nam qui hoc anno missus est, et voluptatem pariter et utilitatem civitatibus attulit partim sententiarum gravitate partim suavitate verborum.

X. Philosophiæ magistræ Hypatiæ.

Tibi ipsi ac per te beatissimis sodalibus salutem dico, veneranda domina, iamdudum quidem accusare gestiens, quod nullas litteras acceperim ; nunc autem video me a vobis omnibus contemni pro eo quod nihil quidem mali facio, in plerisque vero infortunatus sum et quantum infortunatus quisquam esse potest. Verum si vestras litteras licuisset accipere et quo sint in statu res vestræ cogno-

ἐν ἀμείνοσιν ἔστε καὶ καλλίονος πειρᾶσθε τοῦ δαίμονος), ἐξ ἡμισείας ἂν ἔπραττον πονήρως ἐν ὑμῖν αὐτοῦν· νυνὶ δὲ ἐν τι καὶ τοῦτο τῶν χαλεπῶν ἐστὶν ἧ με κατέλιπεν. ἀπεστέρημαι μετὰ τῶν παιδίων καὶ τῶν φίλων καὶ τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας, καὶ τὸ μέγιστον, τῆς θειοτάτης σου ψυχῆς, ἣν ἐγὼ μόνην ἐμαυτῷ ἐμμενεῖν ἤλιπσα κρείττω καὶ δαμιονίας ἐπηρείς καὶ τῶν ἐξ εἰμαρμένης βρουμάτων.

ια'. Τοῖς πρεσβυτέροις.

Οὔτε πρότερον ὑμῶν ἐγὼ περιτῶν, ἀπάσῃ βρώμῃ καὶ μηχαναῖς ἐκκλίνας ἱερωσύνην, οὔτε νῦν μείν ἐμοῦ κεκρατήκατε, ἀλλὰ θεῖον ἄρα ἦν καὶ τὸ μήπω τότε καὶ τὸ νῦν ἤδη. ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἂν θανάτους ἀντι τῆσδε τῆς λειτουργίας εἰλόμην· (171) οὐ γὰρ κατ' ἐμαυτὸν εἶναι τὸν ὄγκον ἐλογιζόμεν τοῦ πράγματος. τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντας οὐχ ὅπερ ἤτουν ἀλλ' ὅπερ ἐθούλετο, εὐχομαι τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος πρостаτήν. ὁ γὰρ ἐννεάσας τῇ κατὰ φιλοσοφίαν σχολῇ καὶ θεωρίᾳ τῶν ὄντων ἀπράγμωνι, καὶ τοσοῦτον διμιλήσας φροντίσιν ὅσον ἀφοσιώσασθαι τῷ μετὰ σώματος βίῳ καὶ τῷ πολίτης γεγονέναι πόλει, πῶς ἀρκέσω μερίμνας ἐχούσας συνέγχαν; ἢ πῶς ἐμαυτὸν ἐπιδοῦς ὄγλῳ πραγμάτων ἐτι προσβαλῶ τοῖς ναῦ κάλλεσιν, ἃ μόνως ἐστὶ καρποῦσθαι τῆς μακαρίας σχολῆς; ἥς χωρὶς ἐμοὶ καὶ τοῖς ὁμοίοις ἐμοὶ πᾶς ὁ βίος ἀβίωτος; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἰδέην. τῷ θεῷ δὲ, φασί, πάντα δυνατά, καὶ τὰ ἀδύνατα. αὐτοὶ τε οὖν ὑπὲρ ἐμοῦ χεῖρας ἰκέτιδας ἄρατε πρὸς θεόν, καὶ τῷ τε ἐν ἄστει δῆμῳ καὶ ὅσοι κατ' ἀγροῦς ἢ κοιμητικῆς ἐκκλησίας ἀλλίζονται τὰς ὑπὲρ ἡμῶν εὐχὰς καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕνα πᾶσι παρεγγυήσατε. εἰ γὰρ μὴ ἔρημος ἀπολειφθεῖν θεοῦ, τότε γνώσομαι τὴν ἱερωσύνην οὐκ ἀπόβασιν οὔσαν φιλοσοφίας ἀλλ' εἰς αὐτὴν ἐπανάβασιν.

ιβ'. Κυρίλλῳ.

*10ι παρὰ τὴν μητέρα τὴν ἐκκλησίαν, ἀδελφὲ Κύριλλε, ἥς οὐκ ἀπεκόπησ' ἀλλ' εἰς καιρὸν ἐχωρίσθης, ὅς ταῖς τῶν ἀμαρτημάτων ἀξίαις διώρισται. δοκῶ γὰρ εἰδέναι σαφῶς ὅτι τοῦτ' ἂν πάλαι καὶ ὁ κοινὸς ἡμῶν πατὴρ ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐποίησεν, εἰ μὴ τὸ χρεῶν ἐφθασε· τὸ γὰρ ἐν μέτρῳ τάξει τὴν τιμωρίαν γνώμης ἦν εὐθὺς ὑπισχνουμένης συγγνώμην. αὐτὸν οὖν ἐκείνον τὸν ὅσιον ἱερέα νόμιζέ σοι δεδωκέναι τὴν κάθοδον, καὶ πρόσελθε τῷ θεῷ καθαρευούσῃ πάθος ψυχῆ καὶ ἀμνηστίαν ἐρούση κακῶν. ἀλλὰ καὶ διὰ πάσης εὐφῆμου μνήμης ἄγε τὸν ἱερὸν ἐκείνον καὶ θεοφιλῆ πρεσβύτεν, τὸν ἀποδείξαντά σε πρόεδρον δῆμου. πάντως σοι τοῦτο οὐκ ἀποθύμιον.

ιγ'. Πέτρῳ πρεσβυτέρῳ.

Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου καὶ λόγου. τὸν δὲ δια-

scere (omnino autem propitiore fortuna et commodiore genio uti vos arbitror), dimidia ex parte duntaxat adversis premerer, si in vobis essem beatus. Nunc unum illud in malis meis numero. Non enim solum liberis meis, sed etiam amicis et omnium benevolentia sum orbatus, et, quod caput est, divinissimæ animæ tuæ, quam ego mihi solam permansuram speraveram cum hac fortunæ iniuria tum istis fatorum fluctibus superiorem.

XI. Presbyteris.

Neque vobis antea superior esse potui, cum totis viribus et adhibitis machinis omnibus sacerdotium detrectarem, neque me vos modo superastis, sed divinitus profecto contigit, ut et nondum tunc et nunc primum ita sit factum. Equidem non unam mortem eius vitandæ functionis causa subissem. (171) Neque enim satis idone me putabam, qui negotii molem sustinerem. Sed quoniam mihi deus non quod cuperem sed quod ipse vellet imposuit, cumdem illum precor, qui vitæ gubernator exstitit, eius, quod in gubernando contulit, esse moderatorem. Qui enim in philosophiæ otio ac minime negotiosa rerum contemplatione ætatem contrivi, tantumque vitæ curis ac molestiis tribui, quantum ad eam quæ in hoc corpore degitur vitam ac civile in rebus publicis officium satis esset, qui continuis illis curis possum sufficere? Aut qui neipsum negotiorum turbis implicans in eas mentis pulchritudines animum possum intendere, quibus frui beati cuiusdam est otii? Sine quibus mihi ac mei similibus vita universa vitalis esse non potest. Equidem assequi minime possum. Deo vero omnia, ut aiunt, possibilia, etiam quæ fieri non possunt. Vos igitur ipsi supplices pro me ad deum manus tendite, atque et urbanæ multitudini et quæcunque in agris aut in paganis ecclesiis degit, meo nomine preces publice privatimque universis indicite. Nam si a deo derelictus non fuero, tum agnoscam sacerdotium non descensum esse a philosophia, sed ascensum.

XII. Cyrillo.

Vade ad matrem ecclesiam, Cyrille frater, a qua minime abscissus sed ad tempus separatus es, quod pro criminum merito definiri solet. Hoc enim certo scire videor, id ipsum olim communem quoque nostrum ac sanctæ memoriæ patrem fuisse facturum, nisi eum fatalis hora prævenisset. Nam quod pœnæ modum aliquem constituit, hoc ipso animi indicium dedit statim veniam repræsentare cupientis. Itaque sanctum illum sacerdotem tibi redditum concessisse puta, et ad deum accede vacuo pravis affectibus animo et malorum priorum obliito. Sed et plena prædicationis memoria prosequere sacrum illum et deo carum senem, qui te populo præfecit. Prorsus hoc ab illo tibi non iniucundum accidit.

XIII. Petro presbytero.

Initium operis omnis ac sermonis deus esto. Solemnium

χομιστήν τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ κατα-
 γέλλει τὴν κυρίαν τῆς ἑορτῆς ἡμέραν ἑνεακαιδεκάτην
 τοῦ Φαρμουθι μηνός, ὡς τῆς (172) ἐπὶ ταύτην ἀγούσης α
 νυχτὸς τὸ ἀναστάσιμον ἐχούσης μυστήριον, τοῦτον καὶ
 προσιώντα καὶ ἐπανιώντα φιλανθρωπίας ἀπάσης ἀξιώ-
 σατε καὶ ἀμοιβῆ ζῶων ἐφ' ἐκάτερα πέμψατε, ὅστις
 ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῖς ἐκκλησίαις ἐκλιπὲς ἔθος ἀρ-
 γαῖον καὶ πάτριον μέσοις ἑαυτὸν τοῖς τῶν πολεμίων
 ὄπλοις ἐπέδωκεν, ὑποστάς ὁδοπορῆσαι δι' ὑπόπτου
 τῆς χώρας. ταῦτα καὶ πείθει τὴν πόλιν ὑπὲρ ἡμῶν
 εὐχεσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὴν ἐντεῦθεν ἤδη τὴν τῆς ἐφ'
 ἡμῖν ἀβουλίας αἰσθησιν δεῦξασθαι, ἥτις ἐκάλεσεν εἰς
 ἱερωσύνην οὐχ ὃ παρρησία τίς ἐστὶ πρὸς θεὸν ὄλου β
 δῆμου διαβάσσει προεὐξασθαι, ἀλλ' ὅστις αὐτὸς ὑπὲρ
 τοῦ σωθῆναι δεῖται γενέσθαι δημαίτητος. ἐπεὶ καὶ
 τῆς ἐνθάδε συνόδου (πλήθος δὲ συγχῶν ἱερέων) συντυ-
 χία τις ἦν, ἣν ὁ νῦν καιρὸς ἤθροισεν, ἐπιθεμένω μοι
 γράψαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ δὲ μηδὲν ἔσχον ἐπιτεῖν οἷον
 ἀκούειν εἰώθατε, συγγνώμη μὲν ἐμοὶ τοῦτο, ἐγκλημα
 δὲ ὑμῖν, ὅτι τὸν οὐκ εἰδῶτα τὰ λόγια τοῦ θεοῦ τῶν εἰ-
 δῶτων ἀνθειλεσθε.

ιδ'. Ἀνυσίφ.

Οὕτως ἀμύνοσι γονεῦσι παῖδες. ἀπέχω τὴν χάριν. c
 Καρῆς ἰκέτης μου γέγονεν, οἷ τὴν ἰκεσίαν ὁ θεὸς
 αἰδεσιμωτέραν ἐποίησε· ποῦ γὰρ ἱερέως εἰς ἰδίαν ὑπό-
 θεσιν περιδεῖν ἀγώγιμον ἄνθρωπον ἐν νηστίμοις ἡμέ-
 ραις; ὅστις οὖν ἦγεν αὐτόν, οὐκ ἀφῆκεν ἀλλ' ἀφῆρέθη
 τὸν ἄνθρωπον. ἂν οὖν ὑπὲρ τοῦ βεβιάσθαι σοι δῶ δι-
 κην, περιέστημεν ἡμεῖς εἰς τὸ τοῖς μὲν ἡδικοῦσι γε-
 νέσθαι φιλόανθρωποι, αὐτοὺς δὲ τοὺς μηδὲν ἀδικούντας d
 ἡδικοῦναι.

ιε'. Τῆ φιλοσόφφ.

Οὕτω πάνυ πέπραγα πονήρως, ὥστε ὑδροσκοπεῖον
 μοι δεῖ. ἐπίταξον αὐτὸ χαλκευθῆναι τε καὶ συνενωθῆναι.
 σωλὴν ἔστι κυλινδρικός, αὐλοῦ καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος
 ἔχων. οὗτος ἐπὶ τινος εὐθείας δέγεται τὰς κατατομάς,
 αἷ τῶν ὑδάτων τὴν ῥοπὴν ἐξετάζομεν· ἐπιποματίζει
 γὰρ αὐτὸν ἐκ θατέρου κῶνος κατὰ θέσιν ἴσην ἐγκείμε-
 νος, ὡς εἶναι κοινήν βᾶσιν ἀμφοῖν, τοῦ τε κῶνου καὶ a
 (173) τοῦ σωλῆνος. αὐτὸ δὲ τοῦτό ἐστι τὸ βαρύλλιον. α
 ὅταν οὖν εἰς ὑδωρ καθῆς τὸν αὐλόν, ὀρθὸς ἐστήξει καὶ
 παρέξει σοι τὰς κατατομάς ἀριθμῆσιν· αἱ δὲ τῆς ῥοπῆς
 εἰσι γνωρίσματα.

ισ'. Τῆ αὐτῆ.

Κλινοπετής ὑπηγόρευσα τὴν ἐπιστολήν, ἣν ὑγιαί-
 νουσα χομισαίω, μήτηρ καὶ ἀδελφῆ καὶ διδάσκαλε καὶ
 διὰ πάντων τούτων εὐεργετικῆ καὶ πᾶν ὃ τι τίμιον
 καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα. ἐμοὶ δὲ τὰ τῆς σωματικῆς
 ἀσθενείας ψυχικῆς αἰτίας ἐξήπται. κατὰ μικρὸν με b

litterarum latorem, quibus constituta festivæ celebritati
 dies indicitur ad diem decimum nonum mensis Pharmu-
 thi, ita ut (172) quæ proxime illam antecedit nox, resur-
 rectionis mysterio consecrata sit, hunc et aduentem et
 redeuntem omni cum humanitate prosequimini, ac iu-
 mentorum mutatione in utramque partem dimittite, qui
 ut ne ecclesiis vetus et patria consuetudo intercederet,
 in media sese hostium arma commisit, per suspectam
 regionem iter suscipiens. Eadem litteræ civitati suadent
 ut pro nobis deum precetur. Iam enim inde eam oportet
 suæ erga me imprudentiæ sensum capere, quæ quidem
 ad sacerdotium evexit non eum cui ad deum
 adeundi ac pro universo populo supplicandi esset fiducia,
 sed qui ut servari ipse posset, populo deprecatore
 opus haberet. Præsertim cum in idem tempus incidere
 coacta luc synodus, plurimorum scilicet sacerdotum
 concursus, quem presentis status temporis convocavit,
 tum cum ad vos scribere sum aggressus. Quod si nihil
 eorum dicere potui, cuiusmodi audire soletis, mihi quidem
 ipsi condonandum erit, vobis autem culpæ tribuen-
 dum, quoniam divinarum scripturarum ignarum earumdem
 peritis anteposuitis.

XIV. Anysio.

Sic parentes ulciscuntur filii. Acceptum habeo bene-
 ficium. Carnas supplex mihi fuit, cuius supplicationem
 sanctiorem deus ipse reddidit. Qui enim sacerdotis est,
 iudicatum ac prehensum hominem sua præsertim causa
 pati ieiunii tempore? Quamobrem qui illum adduxit,
 non dimisit, sed ereptus illi homo est. Quod si propter
 vim istam pœnas ab eo repetas, eo demum erimus ad-
 ducti, ut iis humanitatem adhiberemus, qui nobis iniu-
 riam fecissent, iis vero faceremus, qui nullam nobis
 intulissent.

XV. Philosophiæ magistræ.

Eo sum infortunii redactus, ut hydroscopio opus ha-
 beam. Iube hoc mihi fabricari ac componi. Tubulus est
 cylindri figuram habens, tibiæ magnitudine atque forma.
 Hic in una recta linea incisiones habet, quibus aquarum
 libramentum cognoscimus. Obturat enim illum altera ex
 parte conus, æquabili positura insertus, ita ut communis
 sit amborum basis, conus videlicet atque (173) tubuli. Hoc
 ipsum est, quod baryllium appellant. Iam cum tubulum
 in aquam deposueris, erectus stabit, ut in eò incisiones
 facile numerare possis; ex quibus libramentum cognos-
 citur.

XVI. Eidem.

Decumbens in lecto hanc epistolam dictavi, quam uti-
 nam incolumis accipias, mater ac soror et magistra bene-
 neque per hæc omnia de me merita et si qua est alia res
 appellatiove honorifica l Mibi vero corporis imbecillitas
 ex ægritudine animi dependet. Paulatim me mortuorum

δαπανᾶ τῶν παιδιῶν τῶν ἀπελοθόντων ἢ μνήμη. μέχρις ἐκεῖνον ζῆν ἄξιον ἦν Συνέσιον, μέχρις ἦν ἄπειρος τῶν τοῦ βίου κακῶν. εἶτα ὡσπερ βεῦμα ἐπισχεθὲν ἄθρουον ἐρρούη, καὶ μετέβλεν ἡ γλυκύτης τοῦ βίου. παυσαίμην ἢ ζῶν ἢ μεμνημένος τῶν υἱέων τοῦ τάφου. σὺ δὲ αὐτῇ τε υἱαίνεις καὶ ἄσπασαι τοὺς μακαρίους ἐταίρους, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Θεοτέκνου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀθανασίου ἀρξαμένη, πάντας ἐξῆς καὶ εἰ τις αὐτοῖς προσγέγονεν, ὡς εἶναί σοι καταθύμιος, ἐμὲ δὲ δεῖ χάριν ὀφείλειν αὐτῷ διότι σοι καταθύμιος ἐστὶ, καὶ κείνον ὡς φίλον φιλίτατον ἄσπασαι παρ' ἐμοῦ. τῶν ἐμῶν εἰ τί σοι μέλει, καλῶς ποιεῖς καὶ εἰ μὴ μέλει, οὐδὲ ἐμοὶ τούτου μέλει.

ιζ'. Ἡλιοδώρῳ.

Πολλὰ καὶ γαθὰ γένοιτο τῷ δεῖνι, δι' εὐφρήμου μνήμης τὴν σὴν ἄγοντι σεμνοπρέπειαν καὶ τὰς ἀπάντων ἀκόλας ἐμπεπληκότι τῶν ἐπαίνων τῶν κατὰ σοῦ, ὀφειλομένων τῇ χρυσῇ σου ψυχῇ τε καὶ γλώττῃ. πλὴν ἀλλὰ παρὰ πόδας ἀποδίδως τὴν χάριν τῆς εὐλογίας. ἀντε-
φωμεῖται γὰρ ὑπὸ μυρίων ὄσων τῶν σῶν ἐραστῶν, οἷς ἅπασιν ἐγὼ τῶν πρωτείων ἀμφισβητῶ, μᾶλλον δὲ οὐκ ἀμυσιβητῶ· συγχωροῦσι γὰρ ἅπαντες.

ιη'. Τῷ ἀδελφῷ.

Ὁ δεῖνα βουλευτὴς μὲν ἐστὶ πόλεως, ἐν ᾗ τοὺς παῖδας ἐγεννησάμην (τρόπον οὖν τινὰ πάντας Ἀλεξαν-
δρέας ὡς πολίτας ὑφ' ἡμῶν τιμᾶσθαι (174) καὶ ὁρᾶσθαι
προσῆκει), τῷ δὲ ὑπάρχει συγγενεῖ τε εἶναι τοῦ μακα-
ρίτου Θεοδώρου σφόδρα διὰ μνήμης ἡμῖν ἀνδρὸς γενο-
μένου καὶ μηδὲν ἀμελεῖσθαι ἀξίῳ παρὰ τῶν τῆδε τὰ
πρῶτα ἐχόντων ἐν τῷ πολιτεύεσθαι. οὗτοί μοι προσ-
ήγαγον τε αὐτὸν, χρυσίον ὡς ὑμᾶς νομῆν στρατιωτικῆς
κομίζοντα, καὶ ἐδεήθησαν ἐμοῖς ἐφοδίοις γράμματα
πρὸς ὑμᾶς παραπέμψαι, ἡγούμενοι πάντα καλῶς εἶξιν
αὐτῷ, τυχόντι τοῦ παρ' ἐμοῦ σοὶ τε καὶ τῷ δεῖνι συ-
στῆναι. ἐγὼ μὲν οὖν ἕπερ ἤτησαν ἔδωκα· εἰ δὲ μὴ μά-
την, ὑμεῖς δεῖξετε.

ιθ'. Ἡρώδῃ καὶ Μαρτυρίῳ.

Οὐκ ἐν αἰτίᾳ μοι δοκῶ πεποιθῆσθαι τὴν κοινωνίαν
τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλ' εἰ διόκισα γράμματα τοὺς συν-
ημέρους τῇ γνώμῃ, τοῦτ' ἂν ἦν τὸ ὑπαίτιον. προσ-
εἶρησθε δὴ, θαυμάσιοι, καὶ τὸν ἐπιδιόοντα τὴν ἐπιστο-
λὴν, ὃς ἐπὶ χρυσίου διακομιδῇ παρ' ὑμᾶς ἐστάλη δη-
μοσίαν ὁδόν, θάλιχα τε τὸν ἐνόντα τρόπον, ἐπειδὴ μοι
παρὰ παντὸς συνέστη τοῦ βουλευτηρίου. καὶ βουλοί-
μην μὲν ἀγαθοῦ τινὸς αἴτιος αὐτῷ γενέσθαι, οὐ μὴν
οἶδα ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἐτέροις μέλειν ἄξιον ἡμῶν τε
καὶ ὧν ἂν ἡμεῖς ἐπιβῆλωμεν.

liberorum recordatio conficit. Tamdiu vivere Synesii
oportebat, quoad vitæ malorum expertus erat. At velut
cohibitus torrens uno impetu profluxit, mutataque vitæ
omnis est iucunditas. Utinam aut vivere aut sepulcri
liberorum meminisse desinam! Tu vero et ipsa valeas, et
beatis sodalibus salutem a me dicito, initio a Theoteco
patre et faure Athanasio facto, deinceps universis, tum
si quis ad eos accesserit, qui tibi ex animo sit cui gratiam
debere me oportet hoc ipso quod tibi ex animo sit; hunc
tu quoque velut carissimum amicum, meo nomine sa-
lutes velim. Mearum rerum si quid tibi curæ est, recte
facis: sin nihil curæ est, neque istud admodum curo.

XVII. Heliodoro.

Plurima illi bona contingant qui magnificentiam tuam
sanctissima recordatione prosequitur, auresque omnium
tuis laudibus implevit, quæ cum animæ tum linguæ au-
reæ tuæ merito debentur. Veruntamen subinde illi
collaudationis istius gratiam refers: vicissim enim in-
numerabilium tui amatorum prædicatione fertur, quibuscum
omnibus de principatu contendo, vel non contendo po-
tius, ultro enim mihi ab omnibus conceditur.

XVIII. Fratri.

Hic senator quidam urbis est, in qua liberos eius sus-
tulit. Quare omnes quodammodo Alexandrinos tanquam
populares coli a nobis et (174) aspicere convenit. Hic
vero contingit cum beato Theodoro propinquitas, cuius
apud nos imprimis viget memoria, tum ut aliquo in loco
apud illos esset, qui hic sunt reipublicæ principes. Hi ad
me illum deduxerunt, cum pecuniam ad vos in militum
stipendia deferret, ac meis ad vos commendatitias litteris
ut cum prosequeretur a me postularum; prospere illi ces-
sura omnia rati, si tibi et illi commendatus foret. Itaque
quod a me illi flagitabant concessi: utrum frustra non
fecerim, vestrum erit ostendere.

XIX. Herodi et Martyrio.

Non accusandus ob id mihi videor, quod epistolæ vos
communione sociaverim, sed si animo coniunctos litteris
disiunxissem, hoc ipsum mihi vitio vertendum fuisset.
Salutem igitur a me habetote, prestantes viri, et eum
qui epistolam hanc vobis dederit, quique auri portandi
gratia publica ad vos via profectus est, quibus potestis
obsequiis fovete. Hic enim ab universo mihi senatu
commendatus est; ac velim equidem causa illi boni ali-
cuius esse. Neque porro scio quibusnam aliis potius
quam vobis et curæ esse nos et quæ a nobis suscepta
fuerint oporteat.

κ. Διογένει.

XX. Diogeni.

*Εως ἔτι περιτὴν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, κοινὸς μὲν ἔστιν ἅπαντων Πενταπολιτῶν πρόξενος, διαφερόντως δὲ τοὺς ἡμετέρους γονέας ἐξήρτητο τῇ τε εἰς ἅπαντα σπουδῇ καὶ τῇ τῆς γλώττης εὐστομίᾳ καὶ χάριτι. τῶν οὖν παρ' ἐκείνῳ πολλῶν καὶ ἡδίστων εἰς Ἀμμώνιον τὸν ἀνεψιὸν τὴν χάριν ἀπομονημονεύσωμεν. ἐγὼ μὲν οὖν τοῦ μόνου μέρους ἀπέτισα. τί δὲ ἦν ἀπόντος ἔργον ἢ τοῖς παροῦσι τὸν ἄνδρα συστήσαι; τὸ δὲ μὴ βαρεῖαν αὐτῷ τὴν αὐτόθι γενέσθαι διατριβὴν ὑμέτερον ἔργον.

κα'. Τῷ ἡγεμόνι.

XXI. Duci.

Εἰ τοῦ Θεοδώρου μνήμη παρὰ τῇ σεμνοπρεπεῖᾳ τῇ σῆ' (πῶς δὲ οὐ μέλλει;), χάρισται τοῖς εἰς τὸν ἀπελθόντα καθήκουσι τὴν εἰς τὸν ἀνεψιὸν τὸν ἐκείνου τιμῆν. καὶ γὰρ ἄνδρα ἀγαθόν (175) εὖ πεποικηκώς ἔσθι καὶ τῷ τῆς μεγάλης Ἀλεξάνδρειας βουλευτηρίῳ κεχαρισμένος· ὡς ἀθροῖοι γενόμενοι προταγήσασιν ἐμοὶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἐδεδήθησαν ὄνασθαι τι τῶν ἡμετέρων γραμμάτων. τὸ μὲν οὖν δοῦναι τὰς ἐπιστολάς ἡμέτερον ἦν, τὸ δὲ εἰς ὄνησιν αὐτῷ γενέσθαι παρ' ὑμῶν ἐπιζητεῖται.

β'. Ἀναστασίῳ.

XXII. Anastasio.

*Ἦσθην. ἀλλὰ πῶς οἶσι; πάντου μὲν οὖν ἀπὸ βαθείας τῆς γνώμης ἦσθην μαθὼν τὰ χρυσᾶ παιδία τῇ τοῦ βασιλέως φωνῇ νόμῳ σοι παιδία γενόμενα, μάλιστα μὲν ὅτι σε φιλοῦ· τίνα γὰρ ἂν δικαιότερον; εἴθ' ὅτι πονηροῦς ἀνθρώπους μισῶ, ὧν τὰς ἐν σκότῳ καὶ γωνίαις ἐλπίδας ἢ χρηστὴ τύχη τῶν παιδιῶν ὑπετέμετο.

γγ'. Διογένει.

XXIII. Diogeni.

Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ Σύρων τρυφή. καὶ συγγενῶν καὶ φίλων ἐπιλήσμονας ἀποδείκνυσιν· μὴν γὰρ οὕτως πέμπτος, ἀφ' οὗ γράμμασιν ἡμᾶς οὐκ ἠσπάσω, καὶ ταῦτα δούσης σοι τῆς φύσεως οὐ μόνον πρὸς χρεῖαν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐνδειξίν καὶ φιλοτιμίαν ὑπαγορεύειν ἐπιστολάς. ἀλλ' ἂν αὐτὸς ὑγαίνῃς καὶ τὰ χρυσᾶ παιδία καὶ ἡ καλλιπαις μήτηρ αὐτῶν, ἡμῖν καὶ τοῦτο ἄλις ἔχει.

δ'. Σιμπλιίῳ.

XXIV. Smplicio.

*Ἐδεῖ μέντοι ταῖς τύχαις γνώμας μὴ συνεξαίρεσθαι, μηδὲ τὸ μεμνησθαι τῶν πάσαι φίλων ἕλαττον ἠγεῖσθαι τῆς παρουσίας ἀξίας. σὺ δὲ ἡμῶν ἐπιλήσμων ἐγένου χρόνου συγχροῦ. χρῆν δὲ οὐχί, καίτοι σφοδρᾶς διαθέσεως συναψάσης ἡμᾶς ἀλλήλοισ.

κε'. Ἡλιόδωρῳ.

XXV. Heliodoro.

*Ἐμοὶ μὲν συμπρόσεισι τοῖς ἐνικυτοῖς καὶ ἡ τοῦ φίλου

Quamdiu beatæ memoriæ Theodorus vixit, fuit ille quidem communis Pentapolitarum hospes omnium, præ cæteris vero parentes sibi nostros devinerat, cum singulari in omnibus studio, tum copia et suavitate dicendi. Quamobrem multorum illius iucundissimorum meritum gratiam in consobrinum eius Ammonium conferre debemus. Ego vero quod mearum erat partium præstiti. Quod enim aliud absentis erat officium, quam præsentibus hominem commendare? Ut autem non sit illi gravis apud vos et molesta commoratio, vestrum est providere.

Si apud magnificentiam vestram etiamnum manet Theodori memoria (qui autem non maneat?) in officiorum quæ illi debentur gratiam eiusdem consobriño honoris aliquid adhibeto. Nam et de optimo viro (175) bene eris meritus, et magnæ Alexandriæ senatum tibi hoc beneficio devinexeris; nam frequentes hominem ad me deduxerunt, meisque ut eum litteris iuvarem postularunt. Ut igitur litteras darem, fuit officii mei; ut autem non inutiles eæ sint, hoc a vobis requiritur.

Gavisus sum. Verum quantum putas? Plane vero intimo corde gavisus sum, posteaquam renuntiatum est aureos illos imperatoris appellatione liberos lege tuos esse liberos factos, imprimis quidem quod te amo; quem enim iustius? deinde quia pessimos homines odi, quorum tenebrosas et obscuras spes splendida puerorum fortuna succidit.

Eiusmodi Syrorum luxur est: et cognatorum et amicorum obliviosos facit. Quintus enim hic mensis agitur, ex quo nullis nos litteris salutasti, præsertim cum natura tibi non ad necessitatem tantum sed etiam ad ostentationem atque gloriam epistolas ut dictare posses tribuerit. Sed si et ipse vales et aurei pueri et felix ea prole mater illorum, vel istud nobis sufficit.

Atqui cum fortuna nequaquam extolli animos oportebat, nec veterum amicorum meminisse infra præsentem dignitatem credere. Tu vero longo iam tempore nostri es oblitus; quod minime utique decebat, cum summa nos mutuo benevolentia coniunxerit.

Mihi quidem simul cum annorum cursu fit amoris ac-

πρου προσθήκη· σὺ δὲ εἰ μὲν ὁμοίως ἔχων οὐκ ἄγεις σχολὴν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὄγλου γράμμασι τιμᾶν, ὡς εἰκός, ἅπαξ ποτὲ καὶ οὐς εἰκός, κλέψας σαυτὸν ἀπὸ τῶν δημοσίων χρόνον ὅσον ἀρκέσαι πρὸς μέτρον ἐπιστολῆς, (176) αὐτὸ τοῦτο μῆνυσον. εἰ δὲ ἐπιγινώσκεις ἀληθευομένην κατὰ σοῦ τὴν ὑποψίαν τῆς λήθης, διόρθωσαι μετανοήσας καὶ σαυτὸν ἡμῖν ἐπαγάγε.

κς'. Τρωίλιφ.

Ἄλλ' εἰ μήτε Κυρηναῖοι μήτε πόλεις ἀστυγεϊτόνων ἀποτίσουςί σοι χάριν ἀξίαν ἀνθ' ὧν ὁ θαυμασῖος Ἀναστάσιος αὐταῖς γράφει, πάντως γε ἡ τοῦ θεοῦ σοι προσέσται χάρις, ὧ σαυτὸν οἰκειοῖς τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως. εὐδαιμονοῖς, ἄριστε φιλοσόφων· οὕτω γὰρ ἐμοὶ σε φίλον καλεῖν, ὥσπερ ὑπαγορεύει τὰ πράγματα.

κζ'. Κώνσταντι.

Εἰ δὲ φιλοσοφίας τιμᾶς ἀρετὴν, οὐ μόνον ἐν παροῦσι τοῖς μετασχούσιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀποῦσι τιμῆσαι. ὁ δὲ θεσπέσιος Ἀμυντιανὸς ὁ παρ' ἡμῖν ποτὲ τυχὼν ἀμεινόνος λήξεως, ἐμοὶ δοκεῖ, πάρεσσι καὶ ἀπεινὰ δοκῶν. τούτου συγγενῆ σφόδρα αὐτανέψιον ὁ παρ' ὑμῖν Σωτήριχος ἀδικεῖ. δεῖξον οὖν ὅτι κήδη Διονυσίου, καὶ πέπαυται Σωτήριχος ἀδικῶν. C

κη'. Σιμπλικίφ.

Ἀφιέναι φησὶ δεῖν ὁ θεὸς τὰ ὀφειλήματα. ὀφείλει δὲ ὁ μὲν τις δάνεισμα χρυσοῦ, ὁ δὲ τὸ δοῦναι δίκην. ὁ τοῦ λαβεῖν οὖν δίκην ὑπεριδὼν ὑπήκουσε τοῦ θεοῦ.

κθ'. Πενταδίφ αὐγουσταλίφ.

Τοῦ παρ' ἡμῶν ὄγλου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ· φιλοτιμηθεὶς γὰρ πᾶσι γενέσθαι καταφανῆς ὅτι με διὰ πάσης ἄγεις τιμῆς, ἅπασιν τοῖς καταπονουμένοις ἐπ' ἐμὲ τὸν δρόμον ἀνέφξας. οἶσθ' οὖν ὅπως ποιήσεις, εἰ δεῖ ποτὲ πεπαῦσθαι καμὲ κοπτόμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ σὲ περὶ πολλῶν ὑπ' ἐμοῦ; εἰ καὶ πάννυ δεῖται μετρίων καὶ φιλανθρώπων ὑπὲρ οὗ γράφω, καὶ τυχεῖν ἐστὶν ἀξιώματος, ὡς ἅπαντες ἴσασιν, ἀποτυχανέντω σου μηδὲν ἤττον ἢ εἰ παμπόνηρός τε ἦν καὶ παμπονήριον ἐδεῖτο πραγμάτων. τότε οὖν καὶ ὅταν ἀφίκωμαι παρὰ σὲ δῆθεν αἰτιασόμενος, πρόστατε τοῖς ὑπηρεταῖς ἐπιζυγῶσά μοι κατὰ τοῦ (177) προσώπου τὰς θύρας. ἂν τοῦτο γενόμενον οἱ μὲν ἴδωσιν, οἱ δὲ τῶν ἰδόντων ἀκούσωσι, τούτεῦθεν ἐγώ τε καὶ σὺ βυθιεῖαν εἰρήνην ἄξομεν, ὡς οὐδεὶς ἐστὶ τοῦ λοιποῦ προσδραμεῖται μοι καὶ προσανακλαύσεται. εἰ δὲ ἀποδειλιάσεις καὶ οὐκ ἐβελήσεις ταῦτά σοι τοὺς ἀνθρώπους συγγνώμην, ἀνέχου πολλάκις τῆς ἡμέρας

cessio. Tu vero si eodem affectus modo ob negotiorum magnitudinem ne tantillum quidem vacas, ut, quemadmodum par est, saltem semel et quos par est litteris honores tuis, sic ut publicis te rebus tanto tempore subtrahas, quantum ad scribendam epistolam sufficit, (176) hoc si, inquam, non potes, mihi significato; sin veram de te suspicionem hanc oblivionis agnoscis, poenitendo corrige, ac teipsum nobis restitue.

XXVI. Troilo.

At si neque Cyrenenses neque vicinæ civitates dignam tibi gratiam referunt pro eo quod eximius Anastasius ad eas scribit, omnino divina tibi non dederit gratia, cui tete bene merendi voluntate concilias. Feliciter degas, philosophorum optime. Libet enim eo te compellere nomine, quod res ipsæ suggerunt.

XXVII. Constanti.

Tu vero si in honore philosophiæ virtutem habes, non in presentibus solum eaque præditis, sed in absentibus etiam honorabis. Divinus Amyntianus qui olim apud nos felicior ad sortem migravit, adest, ut mihi quidem videtur, etiamsi abesse videatur. Huius maxime propinquo consobriño Soterichus vester iniuriam facit. Ostende tibi curæ esse Dionysium, statimque ab iniuria Soterichus desistet.

XXVIII. Simplicio.

Dimittenda deus esse debita dicit. Porro hic quidem pecuniam mutuam, ille vero pœnas dependere debet. Igitur qui repetere ab eo pœnas contempserit, deo fuerit obsecutus.

XXIX. Pentadio augustali.

Quod in interpellando te sum assiduus, tu tibi impu-
d fare debes. Cum enim manifestum omnibus esse voluisses, omni me apud te in honore ac pretio esse, cunctis ad me, qui in aliqua calamitate sunt, cursum patefecisti. Nosti igitur quemadmodum facturus sis, ut et ego a multis et de multis tu a me ne amplius solliciteris. Quancum moderata omnia cum primis et æqua postulat is pro quo scribimus, estque, ut omnes norunt, qui ea impetret dignissimus, abs te reiciatur ille perinde ac si et ipse pessimus esset et pessimis tecum de rebus ageret. Quin etiam cum ad te expostulaturus scilicet adiero, famulis tuis præcipe, mihi ut ob os (177) ianuam occludant. Postquam istud a te factum alii viderint, alii ab iis audierint, deinceps ego et tu magna in pace versabimur, quoniam nemo de cætero ad me confugiet, nec ærumnas suas apud me deplorabit. Quod si istud facere reformidaris, nec etusmodi quicquam in te homines velis animadvertere, fac ut quotidie sæpius de hominibus bene

ἀγαθόν τι ποιεῖν ἀνθρώπους ἰκέτας σου γινομένους δι' ἐμοῦ τε καὶ τοῦ θεοῦ. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἀπαγορεύσεις εὖ ποιῶν. οὐκουν οὐδὲ ἐγώ, πρεπούσας ὑποθέσεις τῆ φύσει σου ποριζόμενος.

λ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦδε· σοῦ μὲν, ὡς μὴ ἂ ἀδικοῖς, τοῦδε δέ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ τοῦ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μᾶλλον εἶναι κακόν, ἔοικά σοι μᾶλλον ἢ τῷδε χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτεν

λα'. Αὐρηλιανῷ.

Εἰ τινές εἰσι ψυχὰι τῶν πόλεων, ὡςπερ οὖν εἰσὶν, ἐφοροὶ θεῖαί τε καὶ δαιμόνιοι, πάσας ἡγοῦ σοὶ χάριν εἰδέναι καὶ ἀπογεμνησθαι τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἐπὶ τῆς μεγάλῃς ἀρχῆς ἅπασιν ἔθνεσιν αἰτίος γέγονας. αὐτάς τε οὖν αὐτάς παρὰ τοὺς καιροὺς ἐκάστους οἴου σοὶ παρεστάναι συνηγόρους τε καὶ συμμάχους, καὶ τοῦ κοινοῦ δεῖσθαι θεοῦ γενέσθαι σοὶ πρεπούσας ἀμοιβὰς τῆς ἐνδεχομένης ἐκεῖνου μιμήσεως· τὸ γὰρ εὖ ποιεῖν ἐν τούτῳ μόνον ἔχουσι κοινὸν ἔργον ἀνθρώπος καὶ θεός, ἢ δὲ μίμησις· οἰκείωσίς ἐστι, καὶ συνάπτει πρὸς ὃ μιμεῖται τὸ μιμούμενον. διάκεισο τοίνυν ὡς ἀπειρηγασμένους οἰκέτας τῷ θεῷ τῆ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως, καὶ σύνεσο γλυκεῖαις ἐλπίσιν, ὅποια τῆ τοιάυτῃ τῆς ψυχῆς διαθέσει προσήκουσιν, ὧ μεγαλοπρεπέστατε μόνος ἢ μετ' ὀλίγων σὺ μόνος δικαίως καλούμενε. ἀσπάζομαι διὰ τῆς σεμνοτάτης φωνῆς τοῦ πατρὸς τὸν νέον Ταῦρον τὰς ἀγαθὰς Ῥωμαίων ἐλπίδας.

β'. Τῷ ἀδελφῷ.

Ὁ καὶ τοῦνομα δοῦλος καὶ τὴν προαίρεσιν, ὃν ἀγνοήσας ὡς παιδοτρέβην παρὰ (178) τῶν Θεοδώρου κληρονόμων εἰσὶν ἐμῶν, πάλαι μὲν ἐστὶ πονηρὸς (καὶ γὰρ ἔφω καὶ τέθραπται κακῶς, καὶ ἀγωγῆς οὐκ ἀπέτυχεν ἀξίας τῆς φύσεως, ἐκ παιδὸς ἐν τηλίᾳ καὶ κύβοις καὶ καπηλείοις καλινδθηθείς), ἀλλὰ νῦν, Λυσίας ἂν εἶπεν, ἐξείργασται καὶ τέλος ἔξει, καὶ πέρας ἀηδίας ἐστίν. Ἐρμῆ μὲν γὰρ καὶ Ἡρακλεῖ τοῖς παλαιστραῖς ἐφόροις οὐδὲ κατὰ μικρὸν πρόπει, Κότυϊ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς κωνιστάλοις νεωκορεῖ, καὶ εἰ δὴ τινές εἰσι τούτου τοῦ κόμματος ἕτεροι δαίμονες, ἅπασιν αὐτοῦ μέλει καὶ πάντων αὐτῷ. δίκην μὲν οὖν ἕτερον οὐκ ἂν λάθοιμε παρ' αὐτοῦ, ἀπογοῶσα γὰρ ἡ πονηρία δίκη τῷ πονηρῷ· δοκιμασθεὶς δ' ἀνεπιτήδειος εἶναι συμβιωτεύειν φιλοσόφους δεσπόταις, ὧν οἰκουρούτων αἰσχρῶν περινοσσεῖ, φοιγέτω τὴν ἔγρουσαν ἡμέρᾳ πόλιν. ὁ γὰρ ἰδὼν τὸν πορνότριβα σοδοῦντα διὰ τῆς ἀγορᾶς, ἐν στεφάνῳ καὶ μύροις μεθύοντα καὶ κωμάζοντα καὶ πάσης ἀκολασίας καταπιπλάμενον καὶ ὄρδας ἄδοντα πρε-

mereri sustineas tuis per me ac deum supplicibus. Verum, quod probe equidem scio, nequaquam tu bene merendo ac proinde nec ego consentaneas naturæ tuæ occasiones procurando fatigabimur.

XXX. Eider

Ego et tui curam et illius habeo : tui, ne iniuriam facias ; ne accipiat, illius. Iam si cum Platone sentis, iniuriam inferre quam accipere multo esse deterius, melius de te quam de illo mereri videor, cum pro illo deprecor, a quo pœnæ eius quod non commisit criminis repetuntur.

XXXI. Aurelian

Si ullæ sunt civitatum animæ, ut revera sunt, præsidēs, divinæ et e geniorum numero, universas puta gratiam habere tibi, bonorumque esse omnium memores : quæ, cum summum magistratum gereres, in omnes gentes contulisti. Proinde illas ipsas singulis temporibus adesse tibi credito advocatas et socias, communemque pro te deum precari, uti meritis te præmiis compenset pro eo quod illum, quoad fieri potest, perfecte sis imitatus. Bene enim aliis facere hoc solum habent homines cum deo commune. Imitatio pro conciliatio quædam est, idque quod imitatur cum eo coniungit, quod imitandum proponitur. Quamobrem sic habeto, affinem te deo esse factum eiusdem beneficæ communionē voluntatis, dulcissimamque te ipsum spe fove, cuiusmodi ei animi proposito consentanea est, o magnificentissime solus aut cum paucis merito solus appellande. Iuvenem Taurum, præclaras Romanorum spes, per gravissimam parentis vocem saluto.

XXII. Fratri

Qui et nomine et animo servus est, quem ignorans tanquam pædotribam (178) de Theodori hæredibus emeram, iam dudum est nequam (nam et male natus est et educatus, nec abhorrentem ab indole naturaque institutionem nactus est, iam tum a puero in coturnicum lusu et alea ac popinis volutus) ; verum nunc, ut Lysias dixerit, actum de eo, finem habet molestiæ terminus est. Siquidem cum Mercurio et Hercule palæstræ præsidibus ne minimum quidem habet commercii, Cotyis vero aliorumque Atticorum Priapeorum æditus est ; ac si qui alii sunt huiusce notæ dæmones, omnibus curæ ipse est, ipsique omnes. Cæterum pœnas quidem ex ipso nullas alias sumpserim ; sua enim cuique nequitia sufficiens est pœna. Sed cum experientia minime idoneus probatus sit qui cum heris philosophis vivat quorum domi manentium infamia vagatur, exeat ex urbe nostra. Nam qui scortatorem hunc superbe toto foro volitantem conspexerit, cum corona et unguentis ebrium atque comissantem nulloque non libidinis genere refertum

πούσας τῷ βίῳ, ἐπὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὸν τὴν αἰτίαν ἀνήγαγεν. ὅπως οὖν αὐτὸν παραδοῦς τῷ ναυκλήρῳ πλεῖν ἀναγκάσεις εὐθὺ τῆς ἐνεγκούσης αὐτόν· ἐκείνη γὰρ ἂν αὐτοῦ καὶ ἀνάσχοιτο δικαιοτέρον. πλείτω δὲ δεδεμένους ἐπὶ τοῦ καταστροφίματος· μὴ γὰρ εἰς κολίην ναῦν καταβαίη, ἐπεὶ μὴ θαυμάσης εἰ συγνὰ τῶν κεραμίων ἡμιδεῖ σοι ποιήσει. εἰ δὲ ὁ πλοῦς παρατείνοιτο, καὶ μέχρι τρυγὸς ἂν ἐκροφοίη τὸν ἀνθοσμίαν, καὶ τοὺς ναύτας ὃ' ἂν αὐτὰ ταῦτα ποιεῖν ἀναπέσειε· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ πιθανώτατον τὸ κακὸν εἰς ἀπολαύσεις ἡγήσασθαι. καὶ τίς οὕτως ἐμβριθῆς ἐστί τῶν μισθοῦ πλεόντων τὴν θάλατταν, ὡς μὴ διαχυθῆναι τοῦ καθάρματος κορδακίσαντος ἐν τῇ τοῦ ποτηρίου περιφορᾷ; καὶ ἄλλα πολλὰ βωμολογεύεται, πρὸς ἃ δεῖ πεφράσθαι τὸν ναυκλήρον. ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεύς, ἵνα μὴ ὑφ' ἡδονῆς διαφθαρείη, τὴν Σειρήνων ἀκτὴν δεδεμένους παρήμειβεν· οὕτως δέ, ἵνα μὴ τοὺς πλέοντας ἡδονῇ διαφθέρῃ, ἂν ἐκείνοι σωφρονῶσι, δεδῆσεται.

λγ'. Τῇ φιλοσόφῳ

Ἦρῶς ἔοικα πρᾶγμα ποιεῖν. ἃς παρείληφα (179) φωνὰς ἀντιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν Ἀλέξανδρον ἐπαι-
νῶν παρὰ σοί.

λδ'. Αὐρηλιανῷ.

Οὐπω τῇ προνοίᾳ μέλει Ῥωμαίων ἀλλὰ μελήσει ποτέ, καὶ οὐκ εἰς ἅπαν οἰκουρήσουσιν οἱ τὰ κοινὰ σώζειν δυνάμενοι. ἀλλὰ τῷ γε ρήτορι τῷ συντρόφῳ καὶ ἡ παρούσά σοι δύναμις ἀρκεῖ πρὸς ὅ τι τυγχάνει δεόμενος. ἀπολαύτω δὴ νῦν μὲν αὐτὸς μόνος ταύτης, ἔπειτα μετὰ τῶν ἐθνῶν ἀπάντων κακείνης.

ε'. Τῷ ἀδελφῷ.

Ἐπιτομωτάτην ὁδὸν ἐπὶ τὸ πλουτεῖν ἐβάδισεν Ἀθανάσιος. ἔγνωκεν ὁμοίεσιν ἰτέον εἶναι τοῖς ἀποθηήσκειν, καὶ πρακτέον αὐτοὺς πειθοῖ καὶ βίᾳ πᾶν ὅ τι ἂν δύναιτο. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸν λάθοι δημόσιος ἐπὶ διαθήκῃ καλούμενος, ἀλλὰ συνεισάλλεται.

λς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐκκαίδεκάτῃ μηνὸς Ἀθύρ ὁ μακαρτίτης Καστρί-
κιος αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο, φάσμα χαλεπὸν ἰδὼν τε καὶ διηγησάμενος.

λζ'. Ἀνυσίῳ.

Ἰωάννης, ὃν ὅτι σε φιλεῖ δι' αὐτὸ τοῦτο φιλῶ, νόσῳ χαλεπῇ προσεπάλασεν. ἦν δὲ αὐτῷ δεινὸν οὐχ ἡ νόσος ἀλλὰ τὸ σου τῆς ἱερᾶς ἀπεινῆς κεφαλῆς, ἐπεὶ καὶ νῦν ἐν τοῖς ἁμοίοις ἐστί. τούτω δέ τι καὶ τρίτον προσὸν χαλεπωτέραν τὴν νόσον ποιεῖ. ἐρᾷ τοῦ τι
ποιεῖν στρατιωτῆ, πρέπον, καὶ δυσκόλως ἔχει πρὸς τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀργίαν.

atque cantilenas vitæ consentaneas canentem, crimen omne in illius heros transtulerit. Quamobrem vide, quæso, uti illum nauclero committens recta in patriam navigare compellas; hæc enim iustus illum toleraverit. Sed victus in transtris naviget, minime vero in interiorem navem descendat. Alioqui noli mirari si plures amphoras dimidia ex parte inanes reliquerit. Quod si longior sit navigatio, vel ad fecem usque odoratum vinum exsorbeat, necnon ad idem faciendum navales socios inducat. Nam præter cætera cumprimis blandum scelus est, ut ad voluptates aliis præeat. Equis vero adeo truculentus est ex mercenariis vectoribus, qui non hilaritate gestiat, cura perditum illum in circumlatione peculi restim agentem ac subsultantem viderit? Multa et alia scurriliter facit, ad quæ munitum esse nauclerum oporteat. Atque Ulixes quidem, ne voluptatis illecebris periret, victus Sirenum littora prætergressus est; at is, ne vectores voluptatis lenocinio corrumpat, si sapiant illi, vincietur

XXXIII. Philosophæ.

Videor iam facere quod echo solet. (179) Quas voces accipi, refero, dum egregium illum Alexandrum apud te prædico.

XXXIV. Aureliano.

Nondum divina providentia curam Romanorum gerit. Sed geret aliquando, nec perpetuo domi otiosi manebunt qui rempublicam servare possunt. Sed contubernali oratori vel ea auctoritas, quæ penes te nunc est, ad id satis est, quo ille opus habet. Nunc igitur hac quidem solus perfruatur, postea vero altera etiam illa, una cum nationibus universis.

XXXV. Fratri.

Compendiosissimam ditandi sui viam iniiit Athanasius. Confligendum enim esse decrevit sibi cum moribundis, illisque quidquid posset quo iure qua iniuria faciendum. Itaque nemo illum latet publicus scriba ad testamentum accersitus, sed simul irrumpit.

XXXVI. Eidem.

Sexta decima mensis Athyr beatus Castricius hoc ipsum, beatus scilicet, factus est, cum horrible prius visum intuitus esset ac narrasset.

XXXVII. Anysio.

Ioannes, quem quidem ideo quod te amat diligo, diffideli morbo conflictatus est. Ac non tam molestus ei morbus erat, quam quod sacro abs tuo capite remotus esset; nam et nunc eodem hæret in statu. Iam tertium illud molestiorem et ægritudinem facit. Etenim milite dignam aliquod facinus gestit edere. Quare necessariam istam cessationem iniquo animo patitur.

λη'. Αὐρηλιανῶ.

XXXVIII. Aureliano.

Οἶμαί σου τὴν θεσπεσίαν ψυχὴν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπεμθεῖσαν, ἐφ' ᾧ κοινὸν ἀγαθὸν ἀνθρώπων εἶναι, καὶ χάριν εἰδέναι τοῖς συνιστάσι τοὺς δεομένους δικαίων, ὅτι σου πρεπούσας ὑποθέσεις τῇ φύσει πορίζονται. οὐ γὰρ α (180) ὅτι συγγενὴς ἐστὶν Ἡρώδης ἐμὸς, ἀλλ' ὅτι δεῖται δικαίων, διὰ τοῦτο σοὶ τὸν νεανίσκον συνίστημι, ὅστις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν καὶ τὴν πατρῴαν βῶλον ὑποτελῆ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, ἐπειδὴ γέγονεν ἡγεμῶν, ἀξιούται συντελεῖν ὅσπερ οἱ νεόθουλοι καὶ γενέσθαι διπλοῦς λειτουργός, τὸ μὲν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ δι' ἣν ἤρξεν ἀρχὴν.

β'. Τῶ ἀδελφῶ.

XXXIX. Fratri.

Ἔλκει με παρὰ σὲ πόθος καὶ χρεία. πυνθάνομαι β τοίνυν εἰ περιμένεις ἤζοντα.

Trahit me ad te desiderium non minus quam necessitas. Quæro igitur equid venientem me sis expectaturus.

μ'. Οὐρανίῳ.

XL Uranio.

Ἐπεμψά σοι δῶρον ἵππον ἀκροφύστατον εἰς ἄπασαν ἀρετὴν ἵππῳ προσήκουσαν, ᾧ χρῆσι μὲν ἐν ἀμιλλαῖς δρόμων, χρῆσι δὲ ὅταν ἐπὶ θήραν ἐξάγῃς, καὶ ἐν ἀγῶσι πολεμικοῖς καὶ ὅταν κατάγῃς ἐπὶ τῶν Λιβυκῶν τροπαίῳ πομπῇ ἐπινίκιον· οὐ γὰρ οἶδα ὅ τι μᾶλλον ἐστὶ, κυνηγέτης ἢ κέλῃς ἀναγώνιος ἢ πομπεύς ἢ πολεμιστήριος. εἰ δὲ Νισαίων ἵππων ἰδεῖν ἐστὶν ἀειδέστερος, ὀχθούδης τε ὢν τὸ κρανίον καὶ λιπόσαρκος τὴν ὕσπιν, τάχα μὲν οὐδὲ τοῖς ἵπποις, ὅσπερ οὐδὲ τοῖς ἀνθρώποις, ἅμα πάντα δίδωσιν ὁ θεός. μήποτε δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἐκεῖνας αὐτῶ τὰς ἀρετὰς συντελεῖ, εἰ τὰ μαλακὰ τῶν σκληρῶν ἐλάττω παρὰ τῆς φύσεως ἐκληρώσατο. πρὸς γέ τοι τοὺς πόνους ὅσα σαρκῶν οἶδα διαρκέστερα. οἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῖν ἵπποι τὰς σαρκῆς πλείους εἰσίν, οἱ δὲ ἡμέτεροι τοῖς ὀστοῖς. d

Equum ad te dono misi ad omnem equi virtutem in primis a natura factum, quo uteris tu quidem in curulibus certaminibus, uteris et cum venatum proficisceris atque in bellicis conflictibus, sed et cum Libycam ob victoriam triumphabis; neque enim scio utrum potius sit venator an in ludis desultorius, pompæ magis, au bellis idoneus. Quod si Nisæis equis deformior est, quod tumentis cranio modicæque cirilia carne sit, non omnia simul equis fortasse deus, uti neque hominibus, concedit. Tum haud scio an istud ipsum ad eas quas recensui, illi conferat, quod duris mollia minora sit a natura sortitus. Equidem ossa carnibus ad labores scio durabiliora. Quare vestrates sane equi carne superant, nostrates ossibus.

με'. Ἐταίρῳ.

XLI. Sodali.

Ἐμισθωσάμην σοὶ ναῦν ἀνθρώπων εὐγενῶν καὶ πλεόντων τὴν θάλατταν μετὰ πλείονος τέχνης ἢ τύχης. ὡς αἴ γε Καρπαθίον δολκάδες φήμην ἔχουσι διανοία κεχρησθαι, καθάπερ αἱ Φαιάκων τῶν πάλαι, πρὶν ἐπὶ τὴν νῆσον γενέσθαι τὸ δαιμόνιον μῆνιμα.

Navem tibi conduxì hominum nobilium ac maiori arte quam natura navigantium. Nam Carpathiorum onerarias ratione uti ferunt, ut illas Phæacum antiquorum, priusquam ad insulam deorum iracundia pervenerat.

μεβ'. Κληδονίῳ.

XLII. Clodonio.

Συγγενὴς ἐμὸς ἀδικεῖται, σὺ δὲ καὶ (181) φίλος εἶ α καὶ δικάζειν ἐλαχες. ἐκ μιᾶς οὖν προσοχῆς ὑπάρξει σοὶ καὶ μοὶ καὶ τοῖς νόμοις χάρισασθαι. ἐπανίτω τοίνυν Ἀσφάλιος εἰς τὸ δεσπότης εἶναι τῶν κεραμίων τῇ τοῦ πατρὸς διαθήκῃ προσλαβὼν τὴν ἀπόφασιν, τῆς κατηγορίας οὐκ ἐσομένης ἐμποδῶν τῶ παρατυχεῖα τῆς ἀκράσεως. πότε γὰρ δεῖ δικαιοδοτεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐν ᾧ μάλιστα τυγχάνομεν δεόμενοι τοῦ θεοῦ;

Cognatus meus iniuriam patitur, tu vero (181) et amicus es et iudicia sortitus: eadem animi attentione mihi pariter ac legibus gratificari poteris. Redeat itaque Asphalius noster ad ius mancipiumque figlinorum, quod ei super patris testamentum tua sententia confirmet; nec impediatur accusatio quominus ei statim audientiam tribuas. Quo enim potius tempore ius reddere oportet, quam quo deo maxime supplicamus?

μγ'. Ἀναστασίω.

XLIII. Anastasio.

Σωσιγῶν τις ἐπεισεν ἢ θεός ἢ λογος ἢ δαίμων ὅτι b
καὶ παρὰ τὰ χωρία τι γίνεται τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὸ
τυγχάνειν τε καὶ ἀποτυγχάνειν εὐμενεῶς τοῦ θεοῦ.
πράττων οὖν πονήρως παρ' ἡμῖν καὶ τῶν πατρῶων
ἀκριβῶς ἐκκοπέεις

ἔγνωκε πλεῖν εἰς τὰπι Θράκης χωρία,
ἐκεῖ διαλλαγησόμενος πρὸς τὴν τύχην.

εἰ δὴ σοι φίλα πρὸς τὴν δαίμονα, σύστησον αὐτῇ τὸν
νεανίσκον, καὶ ἐξευρέτω τινὰ πόρον αὐτῷ γρημάτων.
βράδιον δὲ βουλομένη· καὶ γὰρ τὰ Νόννου τοῦ Σωσιγ-
ῶν φύσαντος οὐ χαλεπῶς εἰς ἐτέρους μετέθηκεν.
ἀπορηνάτω δὴ καὶ Σωσιγῶν κληρονόμον ἀλλοτρίου
πατρὸς· γένοιτο γὰρ ἂν οὕτως ἐξ ἀδικίας τὸ δίκαιον.

μδ'. Ἰωάννη.

XLIV. Ioanni.

Ὡσπερ ἄλλοτε πολλάκις ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐγερόμην
σοι γρήσιμος, καὶ παρεμυθησάμην δυσχέριαν τύχης
τὰ μὲν λέγων τὰ δὲ ποιῶν, ὡς ἐκάστοτε ἡ δύναμις
ὑπηγόρευσε, καὶ νῦν περὶ τῶν καταλαβόντων σε
πραγμάτων δοκεῖ μοι συνεισενέγκαι τινὰ γνώμην,
ἐπειδὴ μὴ ἔργον δύναμαι· Συνέσιον γὰρ οὐ θέμις,
ἕως ἔμπνεῖ τε καὶ δύναται, μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ d
πρόθυμον εἶναι τοὺς φίλους ἀγαθὸν τι ποιεῖν. ἄκουε
τοῖνον ἃ μοι καλῶς ἔχει διαλεχθῆναι πρὸς σέ. εἰ μὲν
θεός ἐστιν ἢ φήμη κατὰ τινὰ παρ' ἡμῖν ποιητῶν,
οὐ διεχρήσω τὸν μακαρίτην Αἰμίλιον, οὐ πρᾶξας ἀλλὰ
βουλευσας τὸν νόμον, καὶ βαρβαρικὸν μὲν δρᾶμα συν-
θεῖς, τὸν σφαγέα δὲ καθεῖς ἐκ τῶν σαυτοῦ λογιτῶν τὸν
ὠμότατον. λέγει μὲν γὰρ ἡ φήμη ταῦτα, ψευδῆσαι δὲ οὐ
θέμις, οὐσαν θεόν. εἰ δὲ Ἡσιόδος μὲν οὐδὲν λέγει, πολλὰ
δὲ λέγεται μάτην, καὶ τοῦτο περὶ σοῦ τῶν (182) πολλῶν a
ἐστὶν ἐν (ὡς ἔγωγε βουλόμην ἄν· περὶ ἐλάττονος γὰρ
πισοῦμαι τὴν ἐν ἀργυρίῳ ζημίαν ἢ τὴν ἐν φίλῳ), καὶ
νῦν ἂν οὐχ ὑπαίτιος ὢν ἀκούης κακῶς, ἀτυχεῖς μὲν
ἄρα, ἀλλ' οὐκ ἀδικεῖς. ὡς ὠφέλης μηδὲ ἀτυχεῖν. ἀλλ'
ἐκείνως μὲν ἂν σοι μίσος ὠφείλετο δίκαιον, οὕτω δὲ
καὶ ἔλεος. ἐγὼ δὲ μοι δοκῶ λίαν ὑπὸ συνηθείας ἀλώ-
σιμος ὢν κἀκείνως ἂν τὴν μὲν πρᾶξιν μισεῖν, σὲ δὲ
ἴμως ἐλεεῖν. τοῦ δὲ ἔλεοντος ὅστι βοήθειν ὅση δύνα-
μις, καὶ ἐξευρίσκειον θρον ἂν οἴηται ὀνησάει τι. οὐκοῦν
κα' ἐκἀτέρων μοι προσήκει συμβουλευσάει σοι τὸ φαι- b
νόμενον βέλτιον. εἶοικε δὲ ταῦτόν εἶναι συμφέρον
αἰτίῳ τε ὄντι καὶ ἀναιτίῳ. ἴθι παρὰ τοὺς νόμους, καὶ
σαυτὸν ἐπίδος τῆ δικαστῆ μετὰ ἀθρόων τῶν λογιτῶν,
εἴ τι κήδη κἀκείνων. καὶ εἰ μὲν ἐπράχθη τὸ δεινόν,
δεθήητι καθικέτευσον ἀντιβόλησον, μὴ ἀνῆς προκαλι-
νοῦμενος, πρὶν ἂν διαπράξῃ τὸ παρὰ τῆς ψήφου συστῆ-
ναι τῷ δῆμιῳ καὶ δοῦναι τὴν δίκην. ἐν καλῷ σοι κείσε-
ται παρὰ τοῖς κάτω δικαστῆροις τὸ προκαθηράμενον
ἀπελθεῖν, ἑταῖρε Ἰωάννη. μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῆς τὴν
καρταίνεσιν, μηδὲ προσπαίξειν με νομισθῆς σαυτοῦ c

Sosenæ persuasit aliquis, sive deus sive ratio sive ge-
nius pro conditione locorum aliquid homini suppetere,
quo favorem numinis aut acquirat aut ab eo excidat.
Quare cum infeliciter apud nos ageret, patrimonioque
prorsus exclusus esset,

statuit sibi in Thraciam navigandum,
quo illic cum fortuna reconcilietur.

Iam si tibi cum dea ulla necessitudo est, iuvenem ei
commenda, uti pecuniarum conficiendarum rationem
aliquam inveniatur. Id vero volenti erit facile; nam et fa-
cile Nonni Sosenæ patris fortunas ad alios transtulit.
Faciatur igitur et Sosenam alieni patris hæredem. Ita enim
C ius ex iniuria fiet.

Cum et antea sæpe tuis me temporibus utilem tibi præ-
bui, ac fortunæ difficultatem qua dicendo qua elabo-
rando subinde pro mea virili parte sublevavi, tum in
præsentia de iis quæ tibi evenerunt videor sententiam
meam ac iudicium præstare debere, quoniam opus ipsum
nequeo. Synesium enim nequaquam fas est, quamdiu
spirat et potest, non omni ratione paratum esse, quo de
amicis bene mereatur. Audi igitur quæ recte apud te
disputanda mihi videntur. Si dea est fama, uti quidam
ex nostris poetis asserit, tu beatum Æmilium interfecisti,
non ut re ipsa parricidium sed ut consilio patraveris, ac
barbarum quidem actum institueris, sicarium vero subor-
naris ex tuis manipularibus longe crudelissimum. Hæc
enim fama testatur; mentiri vero ipsam nefas est, utpote
deam. Sin est, ut nihil dicat Hesiodus ac multa temere
proferantur, et hoc de te unum (182) est e multis: quod
utinam ita sese habeat. Minoris enim pecuniæ iacturam
quam amici facio. Igitur si huius innocens criminis male
nihilominus audis, infelix tu quidem es, minime tamen
iniustus; atque utinam ne infelix quidem esses. At in
illo iustissimum mereris odium, in hoc vero misericor-
diam. Quamquam ego ita mihi necessitudine ac familiari-
tate capi posse videor, ut vel illo quidem modo factum
utique sim detestaturus, tui vero nihilominus misertus
eris. Est autem eius qui misereatur, opem ferre, quoad
potest, atque id excogitare, quam ratione prodesse
potest posse arbitretur. Quamobrem utramque in partem tibi id
me par est consilii dare, quod optimum iudico. At idem
omnino sive criminis conscio sive innocenti conducere
videtur. Itaque fac legibus te subiciaris, iudicique com-
mittas una cum manipularibus omnibus, si et horum cur-
ram geris aliquam. Quod si commissum abs te facinus
est, ora supplica contende, nullum precumbendi finem
facito, donec iudicis sententia tortori traditus fueris pæ-
nasque persolveris. Percommode hoc tibi apud infero-
rum iudicia cesserit, amice Ioannes, si prius expiatus

οὕτω τῆς ἱερᾶς φιλοσοφίας ὀναίμην καὶ προσέτι τῶν παιδίων τῶν ἑμαυτοῦ. οὐκ ἂν μὴ φιλάτῳ σοι τυγχάνοντι συνεβούλευσά τι τοιοῦτον, ὃ γὰρ ἀπεύχομαι τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς· καὶ μήποτε αὐτῶν ἐπὶ νοῦν ἀναθείη τὸ κάλλιον εἶναι τὸν ἀδικούντα δοῦναι τιμωρίαν ἀυθαίρετον, ἀλλὰ μὴδὲ παύσαιντο εὐτυχούντες ἐν οἷς ἀδικοῦσιν, ἵνα πλείω τε χρόνον εἶεν κακοὶ καὶ πάσας ἐκεῖ τὰς δίκας ὀρπειλοῖεν. πρὸς σὲ δὲ διὰ φιλίαν κινδυνεύω τι καὶ τῶν ἀπορρήτων εἰπεῖν, ὡς ἀνόμοιόν ἐστιν ἐν παγῇ σώματι καὶ ἐν εἰδώλῳ δοῦναι τὴν δίκην. ἰσχυρότερον μὲν γὰρ ἀνθρώπου θεός, τοῦ δὲ θεοῦ παντὸς διακόσμου σκιά τὸ ἀνθρώπινον. ἀλλ' ὅπερ εἰσὶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ δῆμιοι, χεῖρες τῶν νόμων, τὴν αὐτὴν αἰ ποινὰί χρεῖαν τῆ φύσεως τοῦ κόσμου παρέχονται. δαίμονες εἰσι καθαρθῆριοι, τέχνην ἔχοντες ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ἣν οἱ κναρεῖς ἐπὶ τοῖς ἱματίοις τοῖς πιναροῖς. ἀλλ' εἴ τις ἱματίοις αἰσθησις ἦν, τί ἂν οἶε πάσχειν αὐτὰ λακτιζόμενα καὶ νιτρούμενα καὶ πάντα τρόπον κναπτόμενα; διὰ πόσων δ' ἂν δοῦνῶν ἐκπεπλῦσθαι κηλίδας ἀρχαίας καὶ προστετηκότα δμορῆματα; (183) εἴ γὰρ λέγειν θεοὶ πολλοὺς ὁ ῥύπος οὕτως ἐνέφου σφόδρα διὰ τοῦ βάθους, ὡς ἀναπάλλακτος εἶναι, καὶ φθάνει διασφαρέντα πρὶν εἰς τὴν φύσιν ἐπανελθεῖν, θεοὶ τὸ πάθος αὐτοῖς γέγονε φύσις ἢ διὰ χρόνον πλῆθος ἢ διὰ μέγεθος. οὕτω δὲ ἐχούση ψυχῆ καλῶς ἂν εἶχεν εἶναι σφαρτῆ. νῦν δὲ τὰ μὲν ἀμαρτήματα λόγον ἔχει πρὸς τὰς ἀνεκπλῦτους κηλίδας, ἡ ψυχὴ δὲ οὐκέτι πρὸς θοιμάτιον ἐκείνο τὸ πιναρὸν τε καὶ οὐκ ἀντέχον, ἀλλ' ἀθάνατος οὕσα τίθει δίκην ἀθάνατον, ὅταν ἀμαρτῆ δευσοποιά τε καὶ ἀναπόνιπτα. ἀλλ' ἐν ᾧ γὰρ τις ἤμαρτε βίω δίκας εἰδοῦς, οὐπω πάνυ προστετηκὸς ἔχει καὶ προσεῖχῆσαν τὸ πάθος, ἀλλ', ὡς ἂν εἴποι τις, ἀρτιβαρῆς οὕσα ψυχὴ τάχιστα πλύνεται. διὸ δοτέον ἐστὶν ὡς ἐνὶ διὰ τάχους τὴν δίκην, καὶ τιμωροῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ μὴ δαίμοσι. λέγεται δὲ τις λόγος, ὃς με πείθει τοὺς ἠδικημένους κυρίους εἶναι μακροτέρως τε ποιεῖν καὶ ἐπιτέμνειν τὰς τιμωρίας. διὸ παραπλήσιόν ἐστιν ἕνα κακόν τι μέγα ἐργάσασθαι καὶ πολλοὺς κατὰ μικρὰν ἀδικῆσαι· ἐπέξεισι γὰρ ἕκαστος ἐν τῇ μέρει, καὶ δεῖ πᾶσιν ὑπηρετῆσαι τὴν δίκην. ὅταν δὲ τις ἰσμίαος ἦ, μέγα παρὰ τῷ δικαστῆ ἴδναιται τὸ τοσαῦτα προπεπονθέναι τὴν ψυχὴν, ὡς ἦδη παρ' αὐτῶν τῶν ἠδικημένων ἔλεον εὐρέσθαι. πότε τοῖνον εἰκόσ ἐστι τῆς μακαρίτιδος Αἰμιλίου ψυχῆς συγγνωμονεστέρως τυχεῖν; ἐγὼ μὲν οὐδ' οἶμαι, μᾶλλον δὲ οἶδα σαφῶς, ὡς ἅπας ἰκέτης αἰδέσιμος, ὅστις ἑαυτὸν τιμωρῆται. καὶ τις ἦδη παρ' ἡμῖν εἰς ἀπολογίαν ὑπὲρ ἀμαρτήματος καταστάς αὐτῷ τῷ φθάσαι τὴν αἰτίαν ὁμολογῆσαι καὶ φῆσαι κολάσεως ἄξιος εἶναι, τὴν κολασιν ἐξεωνῆσατο. τὸ δὲ ἐνευωχθῆναι τοῖς δι' ἃ τις ἠδικῆσεν, εἴτε χρήμασιν εἴτε σώμασι, βαρυθυμότερον τὸν ἠδικημένον καθίστησι. καὶ τίς ἂν γένοιτο τοῦ σώματος ἐξελθῶν, εἴθ' ὑπὸ βιαίας δίκης εἴτε ἕτερον τρόπον, κάπειτα αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῆ τῆ

decesseris. Neu tu nihil præter verba hanc esse adhortationem duxeris, neve me tibi illudere putaveris. Ita me sacra philosophia iuvet liberique insuper mei, ut, nisi tu mihi amicissimus fores, nihil eiusmodi suasurus fuerim, quod inimicis meis deprecor. Atque utinam nunquam istud illis in animum veniat, melius esse ei, qui iniuriam fecerit, voluntarias pœnas dependere; sed in iis quæ iniuste perpetrant, perpetuam quamdam felicitatem habeant, ut et longiori tempore scelerati sint et omnibus illic suppliciis obnoxii. Tibi vero ob singularem amicitiam ausim arcanam quædam patefacere: non idem scilicet esse in crasso corpore atque in simulacro idoloque pœnas luere. Homine quippe fortior deus est, ac divinæ omnis administrationis velut umbra sunt humanæ res. Et quem in rebuspublicis usum habent carnifices, ut legum veluti manus sint, idem universæ naturæ officium præstant vindices diræ. Dæmones quidam expiandis sceleribus præsumt, eamdem in animis hominum artem exercentes, quam in sordidis vestibus fullones instituunt. Quod si quis vestibus sensus inesset, quid eas demum facturas arbitraris, cum et calcibus subiguntur et uitro perficitur et omni ratione depectantur? Quantis vero cum cruciatibus veteres sordes et insitas penitus maculas elutum iri? (183) Nondum hoc dico, plerisque sordes illas tam penitus adhærescere, difficile ut exui possint ac prius corrupte laceratæque diffluant quam ad nativum statum revocari potuerint, propterea quod vitium in naturam transit, sive id temporis longinquitas sive vitii magnitudine fecerit. Hoc vero modo affectæ animæ corruptionis capaci esse conduceret. Iam vero ut peccata maculis eiusmodi, quæ elui nequeant, proportionem respondeant, anima tamen obsoletæ illi vesti nec lotionem sustinenti non perinde similis est, sed cum immortalis sit, pœnas immortales luit, quoties hærente penitus et illutibili noxa semet obstringit. At enim si in qua quis deliquerit vita in ea puniatur, non plane insitum et inolitum hunc affectum gerit, sed recens infectus, ut ita dicam, animus cito abluitur. Ideo celerrime, quoad possumus, pœna subeunda est, sic ut homines, non dæmones carnifices experiamur. Præterea quorundam sermone celebratum est, facileque persuadeor, eos qui iniuriam acceperint pœnarum arbitros esse et eas vel productiores vel breviores facere. Idcirco perinde est uni ingens aliquod malum inferre ac pluribus mediocrem iniuriam facere. Ulciscitur enim invicem unusquisque, et universis in pœnas erogari necesse est. Verum quando aliquis eiusmodi est ut sanari possit, multum apud iudicem valet, tanta iam animum antea perpassum esse ut vel apud affectos iniuria misericordiam obtineat. Quandonam igitur verisimile est beatos Æmiliū manes placatiores futuros? Equidem sic existimo, vel certo potius mihi persuadeo, supplicii omni reverentiam haberi, qui in se ipsum animadvertent. Et apud nos interdum qui ad purgandum crimen producebatur, hoc ipso quod noxam fateretur sequæ supplicio dignum diceret, supplicio est exemptus. At in iis etiam gloriari ac velut epulari, ob quæ iniuste fecerit,

ψυχῇ θεασάμενος, οὐκ οὐσης ἀρνεῖσθαί σοι γλώττης ἀλλ' ἐγκολοαμμένον ἔχων τούπισημον τὸ τῆς πράξεως; οὐκ ἰλιγγιάσεις; οὐκ ἀπορήσεις; ἔλξη σιγῶν καὶ ἐκκείση τῇ δίκῃ, καὶ σὺ κἀγὼ καὶ πᾶς ὃν οὐ προκαθαίρει δημοσιευθεῖσα μετάνοια. ἀλλ' ἀνδριστεῖον, ὦ γενναῖε, γενναῖος γὰρ εἴης, καὶ τῶν μὲν ἡδονῶν ὑπεροπτεῖον (184) ἄς ἀδιουκντες ἐπορισάμεθα· τοὺς δὲ ἀ ανθρώπους οὐκ αἰσχυντέον, ἀλλὰ τῷ δικαστῇ μὲν ὁμολογητέον τὴν πρᾶξιν, ἐξιλαστέον δὲ τῇ παρατυκία τίσει τὰς κάτω ποινάς. μεγίστου γὰρ ὄντος ἀγαθοῦ τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν, δευτερον ἀγαθὸν τὸ δικαιοθῆναι. ὅστις δὲ χρόνον πολὺν ἀδικῶν ἀκόλαστος μένει, τοῦτον δεῖ νομίζειν τὸν ἀτυχέστατον, οὗ μῆτε θεὸς μῆτ' ἀνθρωπος κήδεσται. σκόπει γὰρ καὶ ταύτη. τὸ ἀκόλαστον εἶναι πρὸς κκοῦ καὶ λέγεται καὶ ἀκούεται. οὐκοῦν τὸ κεκολάσθαι πρὸς ἀγαθοῦ· τῷ γὰρ ἐναντίω τὸ ἐναντίον ὁ λόγος νέμει. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ παρῶν ἐτύχχανον, οὐδὲν ἂν ἔδει σε πρᾶγμα σχεῖν ἀπερυθριῶντα καὶ σαυτὸν καταγγέλλοντα, ἀλλ' ἐμαυτὸν ἂν ἔταξα συνηγορήσοντά σοι, καὶ προσήγαγον ἂν σε καθάπερ ἱατροῖς τοῖς νόμοις. ἀνόητος μὲν γὰρ ἂν τις εἶπεν ὡς Συνέσιος Ἰωάννου κατηγορεῖ, σὺ δ' ἂν ἠπίστασσο τάληθές ὅτι φεῖδοι καὶ κηδεμονιᾷ τῆ σῆ τὴν κατηγορίαν εἰλόμην, ἦ' ὡς ἐν κακοῖς ἀμεινον πράξεις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, εἰ τὰδίκημα γέγονεν, ὃ μὴ γένοιτο σοῦ τε ἔνεκα καὶ τῆς πόλεως· ἄπασα γὰρ ἂν εἴη μιαρὰ τῷ φόνῳ, τολημθέντος αἵματος ὁμογνίου. εἰ δὲ σὺ καθαρὸς καὶ χεῖρα καὶ γνώμην (εἴη δὲ οὕτως), ἐπάρατοι μὲν οἱ ταῦτα συνθέντες ἐπὶ σοί, κἀκείνους δὲ περιμένει τὰ κατὰ γῆς κολαστήρια, ὡς οὐχ ἕτερος οὕτω τρόπος θεομισῆς ὡς ὁ λογοποιὸς ὁ τιτρωσκων ἐξ ἀφανοῦς· ἀγενέστατος γὰρ ὢν μέγιστα κακὰ διαπράττεται, καὶ λέγεται τις αὐτοῖς μοῖρα κιναιδῶν προσκεῖσθαι, καὶ τῶν ἐν τῇ τέχνῃ τούτ' εἶναι τὸ κράτιστον, ἐπεὶ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ σοφιστὰι γίνονται καὶ εὐμήχανοι, ὥστε ἂν τις ἀλῶ φήμας ἐπὶ τοῖς οὐκ οὔσι ποιῶν, τοῦτο ἐκείνο, μὴ ἐπανάρη μῆδὲ διστάσης, ἀλλὰ κἂν στερεώτατος εἶναι δοκῇ, θαρρῶν ἀποφαίνου τὸν ἄνδρα ἡμίγνον, αὐτόχρημα θιασώτην τῆς Κότυος. σοὶ δὲ ἔξεστιν ἀπὸ τῶν λόγων τούτων ἀποφῆναι συκοφαντοῦσαν τὴν δόξαν, εἰ σαυτὸν τε καὶ τοὺς σοὺς ἐπιδοίης τῇ δίκῃ. εἰπέ γὰρ εἰσελθῶν ὡς Ἐμοῦ κατηγοροῖ τινές εἰσιν ἀφανεῖς, οἱ προκατεγνωκότες αὐτῶν ἀξιοῦσι λανθάνειν, (185) κατηγοροῦσι δὲ ὁμοια πολλὰ καὶ χαλεπά, καὶ κινδυνεύουσι πείθειν ἐνίους· οὕτως εἰσιν ἐπίβουλοι καὶ δεινοὶ παραδούναι λόγων τῆ φήμῃ. κατὰ διεξελθῶν τὰς αἰτίας ἐφ' αἷς ἀκούεις κακῶς, γάμον καὶ φόνον ἀνόσιον, ἐπειδὴ σπάταλον οἰμαί τινά φασὶ ὑπὸ σοῦ κἀθετον ἐξεργάσθαι τὸν φόνον, τοῦτον ἄμα προσάγων δεῖθητι τοῦ δικαστηρίου λιπαρῶν καὶ προσπίπτων μὴ ἀνεξέταστος ἀπελθεῖν μῆδὲ ἐρήμην ἀλῶναι. οὐ γὰρ δὴ, κράτιστος τῶν ἡγεμόνων, ἐρεῖς, διότι γραφῆν εἰς τοῦμφανές οὐδεὶς ἀπηνέγκαστο, παρὰ τοῦτό σε δεῖ ποιησθαι τὸ μὴ διὰ πάσης ἐλθῆναι βισάνου, b

sive ea opes sint, sive corpora, offensiorem eum reddit, qui iniuria sit affectus. Quonam vero tete vertes, posteaquam corpore excesseris, sive violenta aliqua poena sive alia quavis ratione, cum tu animam ipsam anima ipsa coram intueberis, neque ad inficiandum futura lingua sit, sed recens adhuc sceleris vestigium expressum atque insculptum praese ferens? Non vertigine tum corripieris? non haerebis? Tacens scilicet attraheris, ac iudicio sistoris, tu et ego pariter et quemcumque publica poenitentia non prius explarit. Sed constantem esse oportet, fortis ac generose vir (talem enim te esse cupio), ac voluptates negligendae (184), quas per facinus quaevisimus; neque hominum pudere nos debet, sed iudici confitendum crimen est et subita poena vindicari lenienda furiae. Nam cum nihil omnino peccare maximum omnium honorum est, tum ad iustitiam revocari secundum in bonis locum obtinet. Quisquis autem longo tempore iniuriam faciens poenae expertus manet, cum par est infelicissimum haberi, qui neque deo neque homini curae sit. Ita enim considerare debes. Impunitum esse tam dictu quam auditu ipso malum quidpiam est. Igitur punitum esse in bonis censebitur. Nam contraria contrariis esse tribuenda, persuadet ratio. Equidem si tibi praesens adessem, nihil te necesse foret molestiam hanc capere, ut pudore omni deposito te ipsum deferres; me enim ultro tibi advocatum praebere, etque ad leges tanquam ad medicos adducerem. Nam ectasi forte stultus aliquis diceret, Ioannem a Synesio accusari, tu tamen rei utilitatem intelligeres, a me, ut tibi parcerem tuique curam gererem, hanc esse accusandi provinciam susceptam, ut, quantum in malis beatorum esses in statu. Atque haec quidem ita demum faciendae censeo, si admissum facinus est; quod et tui ipsius et urbis gratia factum esse minime velim. Haec enim, cognata caede perpetrata, tota illius parricidii piaculo contaminata videbitur. Sin tu et manu et animo innocens es (quod utinam ita sit), detestandi quidem ii sunt qui ea adversus te comminiscuntur, et illos quoque inferorum illa manent supplicia, quoniam nullius perinde mores deo execrabiles sunt ac famigeratoris qui ex obscuro vulnus infligit. Nam cum sit ignavissimus, ingentia mala consciscit, ac nescio quod iis inesse fatum dicitur, ut cinadi fiant, atque hoc ipsum genus hominum in illa arte principatum tenere. Sunt enim aliis in multis callidi ac solertes. Quare si quis rumores falsis de rebus spargere deprehendatur, de hoc homine neque tu amplius interrogaveris, nec omnino dubitaveris, sed quamlibet firmus et constans esse videatur, audacter hominem pronuntia seminare esse ac purum putum Cotyis asseclam. Tibi vero summa facultas ex iis rumoribus datur convincendae calumniae, si te tuosque iudicio permiseris. Ita enim omnium in conspectum prodrens loqueris: nonnulli sunt occulti mei calumniatores, qui cum sua iam opinione damnati sint, latere nihilominus (185) volunt. Sed multa tamen eaque peracerba nobis obiciunt, quae aliquibus etiam probaturus videntur: adeo versuti sunt et ad disseminandos rumores instructi. Tum crimina percensens, ob quae male audieris, nuptias scilicet et execrandum parricidium, quoniam spatulum quemdam apud te esse dicunt, qui abs te subornatus eam caedem fecerit. Eumdem ipsum sistens ab iudicibus supplex omnique ope contendito, ne sine quaestione di-

μετιόντα καὶ θηρώμενον τὴν ἀλήθειαν. ὁ βεβοημέ-
νος σπάταλος ἐστὶν οὗτος. ἔχεις τὸν ἄνδρα· χρῶ
τῷ σώματι. τοῦτον, εἴ τι γέγονε, τήμερον ἀναφανή-
ναί γε δεῖ κατήγορον αὐτοῦ τε κάμοῦ. κἂν μὲν οὕτω
σοῦ λέγοντος μὴ πείθῃται σοι, καὶ τοῦθ' ἄλλῃ ἔχει πρὸς
γε ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους· εἰ δὲ φιλόνητος τε εἴη καὶ
χαρίσταιτό σοι τὴν περὶ τούτων ἀκρόασιν, ἔπαν ἐναυθά
ἐστὶ τὸ λαμπρῶς ἀπολογησάσθαι καὶ τοὺς λογοποιούς
κατασιγῆναι τε καὶ κατασιγάσαι. τὸν γὰρ δὴ σπάταλον
τοῦτον οὐ δεήσει τρυφᾶν, ἀλλὰ καὶ δεδῆσεται καὶ
κρημύσσει καὶ τὸ πλευρώδιορυγῆσεται· δεινοὶ γὰρ ἐξε-
λέγηται προσποιήσιν οἱ βασιανισταί, καὶ τινες αὐτοῖς ὄνυχές
ἐσὶν ἐξηυρημένοι, συλλογισμῶν ἐπιστημονικῶν ἔχον-
τες δύναμιν, ὡσθ' ὅ τι ἂν ἐκείνων κρατούντων ἀναφανῆ,
τοῦτ' ἐστὶν αὐτὸ τάληθές. ἂν οὕτως ἀπολυθῆς μηδὲν
ἀδικῶν, ἄπει τοῦ δικαστηρίου νεικηκῶς καὶ γὰρος,
εὐαγῆς ὧν τε καὶ δοκῶν. εἰ δὲ ἐγὼ μὲν εἰσηγησάμενη
ἅτιτα σοι λυσιτελεῖν οἴμαι, σὺ δὲ οὐ ποιήσεις οὐδὲ
πρὸς τὸν δικαστὴν πρόσσει, τὸ μὲν ἀληθές εἶδός τε καὶ
οἶδεν ἡ Δίκη. πάντως δὲ διὰ πάντων ἤκων ὀφθαλμῶς
τῆς θεᾶς καὶ Αἰθῶνος ἑώρα καὶ φάραγγα ἐκείνην καὶ
θροῶν ἐκεῖνον, εἴτε τὸν ὄντα εἴτε τὸν ἐπιποιήτον, καὶ
τὸν Αἰμιλίου δρόμον καὶ ὅ τι πέπονθε καὶ ὑπ' οὗ
καὶ ὅ τι εἶπε καὶ ὅ τι ἤκουσεν, εἰ δὴ τι καὶ εἶπε καὶ
ἤκουσε. καὶ οἶδεν ὅτι εἰ καὶ τύχοις μὲν ἀνάτιος σὺ καὶ
καθαρὸς τῷ θεῷ, μήτε πράξας μήτε βουλεύσας ἔργον
ἐξάγιστον, ἀλλ' ἡμίην γε τοῖς ἀνθρώποις οὕτω καθαρὸς,
ἕως ἂν (186) ἀναπολόγητος ᾖς. οὐδὲ ἐμβαλοῦμέν σοι δε-
ξιάν, οὐδὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτησόμεθα· τοὺς Αἰμιλίου γὰρ
ἀλάστορας δέδιμεν, εἰ θιγαῶν ἡμῶν ἐναπομόρηξή τὴν
προστροπήν. εἰσὶ καὶ ἡμῖν οἰκεῖαι κηλίδες· οὐ δεῖ
καὶ προσερανίζεσθαι.

μῆ'. Ὀλυμπία.

Λυποῦσι τὴν ἐκκλησίαν ἀλλότριον πονηροί. διάβηθι
κατ' αὐτῶν· οἱ πάταλοι γὰρ πατάλοισ ἐκκρούονται.

μῆ'. Ἀναστασία.

Οὐδὲ Ἄμασις μὲν καλός, φυλαξάμενος ἐπιδακρῶσαι ἢ
τοῦ Πολυκράτους ταῖς συμφοραῖς, ἃς ἐσομένας προσεί-
δετο, ἀλλ' οἷς εὐτυχοῦντι κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν
ἀπέπατο, δῆλον ἐποίησεν ὅτι κἂν ἐδάκρυσεν, εἰ προῦ-
λαθεν ἢ συμφορὰ τὴν ἀπόρρησιν. σὺ δὲ ἡμῖν ἕως
μὲν οὐ προσεκόπτομεν τῆ τύχῃ συνέμεινας, ἔπειτα
συναπῆρας αὐτῆ· λέγει γὰρ ἢ φήμη διὰ τῶν ἀπὸ
Θράκης ἤκόντων οὐδὲν οὔτε φρονεῖν σε περὶ ἡμῶν
οὔτε λέγειν ἐπιεικῆς. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ὄλιγος
φιλίαν ἀπειπεῖν ἀλλ' ἐβλῆραν ἀνειπεῖν, ἤρκει δέ, εἴ-
περ ἄρα, τὸ μὴ συναπῆσθαι· τὸ δὲ καὶ προσανῆσαι
πόρρω δεινῶν καὶ οὔτε Ἀμάτιδος οὔτε ὄλιγος ἀνθρώπι-
νον. ἀλλὰ σοὶ γὰρ ἴσως ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων
ἐσκεπται κάλλιον. ποίει τὸ ποιητέον, μόνον εἰ χαίρων
ποιεῖς· ἤμισυ γὰρ ἂν εἴη κακόν, εἰ καὶ οἷς πάσῃ κα-
κῶς ἡδὺς εἴην τοῖς φίλοις.

mittatur, neve indicta causa damnetur. Neque enim,
dūcum optime (dices eum alloquens), tametsi nemo aperte
accusationem hanc intenderit, ideo tibi comittendum
omne est, ut non quæstionum genus adhibeas ad vestigan-
dam explorandamque rei veritatem. In ille ipse spatulus
est, de quo omnes loquuntur. Hominem tenes, utere
eius corpore : hunc, si quid sceleris admissum est, lodie
sui pariter ac mei accusatorem oportet fieri. Quod si
iudex ita te obstentem non audiat, hoc ipsum satis su-
perque erit nobis hominibus. Sin et humanum se præ-
beat et tui gratia causam illam velit cognoscere, tum vero
operæ pretium erit egregie crimen deluere et famigerato-
res illos paulo afficere ac compescere. Nam spatulum
istum nequaquam agere delicias oportebit, sed et vincietur
et suspendetur et latera fodietur. Mirifici enim ad
vincendam simulationem sunt carnifices, et ungues
quidam ab illis excogitati sunt, eadem vi præditi, quam
habent scientiæ proprii syllogismi. Unde quicquid iis
vincentibus expressum fuerit, ea certissima veritas est
habenda. Hunc in modum si absolutus eris, recipies e
iudicio te victor ac triumphans et tam re ipsa quam opi-
nionem hominum purus et innocens. Verum si et ego illa
suggessi quæ in rem tuam esse videntur, et tu nihil hor-
rum facies neque te sistes iudici, rei quidem veritatem
vidit novitque Iustitia. Prorsus ille cui : **cta** penetrans
oculus et tunc Libyam aspexit et convallent illam et ru-
morem illum seu verum sive confictum, et **Emilii** cur-
sum quæque is et a quo perpressus est; quid dixerit ipse,
quidve audierit; si quid aut dixerit aut audierit. Et hoc
insuper novit, quamlibet apud deum innocens sis et sce-
leris expers, ut exsecrandum hoc facinus neque factis
neque consiliis admiseris; nondum te tamen apud nos
hominem innocentem (186) videri, quamdiu purgatus non
eris. Itaque nec dextram tecum iungemus, nec ex ea-
dem mensa vescemur. nam **Emilii** ultrices furias ex-
horrescimus, ne contagione tua idem in nobis piaculum
exprimas. Non desunt nobis domesticæ labe, ut alienas
conciliare nihil necesse sit.

XLV. Olympio.

Molesti ecclesiæ sunt alieni quidam homines nequam.
Fac illis obsistas : clavus enim clavo pellitur.

XLVI. Anastasio.

Nec Amasis quidem probandus, qui ne Polycratis cala-
mitatibus, quas futuras providebat, illacrimaretur cau-
vendum sibi putavit. Verumtamen quod ei adhuc integra
felicitate per præconem renuntiavit amicitiam, non obscure
dē claravit lacrimaturum fuisse se, si renuntiationem illam
calamitas antecessisset. Tu vero, quamdiu adversa fortuna
non fuit, nobiscum perseverasti; inde una cum illa reces-
sisti. Sic enim ab iis qui e Thracia venere nuntiatum est,
nihil te de nobis sentire aut loqui moderate. Atqui hoc
ipsum non plane renuntiare amicitiam est, sed inimicitiam
denuntiare. Satis fuerat (si quidem id erat committend-
um), non mecum dolere; at dolorem afferre insuper
acerbitatem omnem superat, neque vel Amasidis est vel
hominis omnino. Verum tu forsitan rebus tuis melius
consuleris. Fac igitur quod faciendum est. Tantum ut
fortunatus latusque facias; dimidium enim mali mihi
contigerit, si vel his ipsis ærumnis quas patior amicis
voluptatem conciliem.

μ'. Θεοτίμου.

XLVII. Theotimo.

Ἄρθομαι καὶ Πέτρον ὄργην Πενταπόλεως ἀνθρώπων δ
οὐ τέχνη μετιόντα τὸ λύειν τὸν νόμου. καίτοι καὶ
τὸν οὕτω μετιόντα μισῶ, καὶ ὁ θεὸς σύνοιδε καὶ ὁ
Διοσκορίδης. ἀλλ' οὗτός ἐστι νεανικώτερος ἐκείνου
τὰνδρός· ὅτου γὰρ ἐπιθυμῆσαι χρήματος, πρῶτον ἀρ-
πάσας καὶ ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος, ἔπειτα πράττει
τὴν δίκην καὶ ἀλῶ τῇ ψήφῳ, κρατεῖ τῇ χειρὶ. οὕτως
ἐποίησε. πρῶτον ἤρπασε κεράμιον. ἐγράψατό τις αὐ-
τόν. ὁ μὲν ἤλεγξεν, ὁ δὲ οὐκ ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ προσ-
ῆπειλῆσε τοῖς δημίσις πληγὰς. (187) πρὸς ὁ νεμεσή-
σας ἐγὼ καὶ νομίσας οὐκ εἶναι βιώσιμον ὅπου τινὲς
ιδιωταὶ χεῖρας ἔχουσι μείζους τῶν νόμων, παρεσκευάσα
λαμπροτάτους ἀνδρας εἴξαντας ἀποφάσει βοθηῆσαι τῇ
καταστάσει τῆς πολιτείας· εἰ γὰρ προουχῶρησεν αὐτῷ,
πολλοὺς ἂν ἐντὸς ὀλίγου Πέτρους θεασάμεθα. ἐν ᾧ
χάριν ἔχω τῷ θαυμαστῷ Μαρτυρίῳ, καὶ συνηγαγα-
κτικῶτι μάλιστα καὶ προθυμώτατα πάντων ὑπηρετή-
σαντι. ἀνθ' ὧν ἀγαθὸν αὐτῷ τι γένοιτο παρὰ τοῦ
θεοῦ. παρὰ δὲ Ἀνθემίου καλῶς ἂν ἔχοι τὸ μὴ κακὸν τι
λαθεῖν, εἰ Πέτρος αὐτόν, ὥσπερ ἠπειλῆσεν, ἀπαιτή-
σειεν. ἀλλ' ἵνα μὴ γένηται τοῦτο, δέσμοι σοῦ τε β)
αὐτοῦ καὶ διὰ σοῦ τοῦ θαυμασίου ἀνδρός καὶ φιλοσό-
φου Τρωίλου, κωλύσατε τὸν ἀλιτήριον ἀνθρώπον τὴν
διὰ τῶν νόμων ἐπὶ τοὺς νόμους ἔλθειν. ἐμοὶ καὶ Πεν-
ταπόλεως μέλει καὶ τοῦ μὴ γεγονέαι φίλῳ συμφο-
ρᾶς αἰτίον· τὸ δὲ πῶς ἂν συκοφαντῆς ἀνακοπή, οὐκ
ἐμὸν εὐρεῖν, ἀλλὰ σόν, ᾧ πρὸς τὰ καλὰ πάντων
σὺ ποριμώτατε.

μη'. Πυλαμῆνι.

Καλῶς ποιεῖς εἰς τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα πόλιν c
ἐπανελθόν· εἰ γὰρ καὶ τοῖς Ἰσαύρων ὄρεσιν ἡ ἀγαθὴ
σοι τύχη συνῆν, ἀλλ' ἔστιν εὐτυχία παρὰ τὸν τόπον
ἀτυχεστέρα. ἐμοὶ δὲ τι καὶ ἰδίᾳ διαφέρει τὸ παρ'
αὐτὰ σε πράττειν εὖ τὰ βασιλεία, οὗ διατρίβων καὶ
λήψῃ καὶ πέμψεις ἐπιστολάς, τὸ τιμαλφέστατον ἐμοὶ
τῶν ἀπὸ Θράκης ἀγωγίμων.

μβ'. Θεοτίμου.

Πλείω καλὰ τῆς Σιμωνίδου συνουσίας Ἱέρων ἀπέ- d
λαυτεν ἢ Σιμωνίδης Ἱέρωνος. καὶ καὶ μὰ τὸν φίλιον
τὸν ἐμὸν τε καὶ σόν, οὐ σε πλέον ἐμακάρισα τῆς
Ἀνθემίου τοῦ μεγάλου φιλίας ἢ τῆς σῆς αὐτὸν ἐκει-
νον τὸν μέγαν Ἀνθῆμιον· ἀνδρὶ γὰρ ἔχοντι δύναμιν
τί κτῆμα κάλλιον ἢ φίλος ἤθως ἀκαπλήευτον παρεχό-
μενος; οἷον ἐγὼ Θεοτίμον οἶδα, τὴν πραοτάτην καὶ θεο-
φιλῆ κεφαλῆν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν σὺ Σιμωνίδου πλέον
ποιεῖς (Σιμωνίδης γὰρ (188) αὐτὸς ὡμολόγει πρὸς ἀργύ- a
ριον διαλέγεσθαι), ἐκείνο δὲ κοινόν, ὅτι καὶ Σιμωνίδης
Ἱέρωνα τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου συνῆσθησε, καὶ διὰ
τὰς Θεοτίμου ποιήσεις ἔστ' ἂν Ἑλληνας ὧσι πολλὸς

Ad eorum numerum quibus irata Pentapolis est, Pe-
trum ascribito, hominem ad leges corrumpendas sine furo
fallaciae grassantem. Tametsi et eum oderim, qui sic
ambiat : testis huius rei deus est et Dioscorides. Sed is
homine isto longe impudentior est. Quidquid enim concu-
piverit, ubi primum rapuerit et in suam iustitiam aver-
terit, postmodum iudicio permittit. Si sententia iudicis
vincatur, manu superior est. Sic igitur fecit : primum
amphoram rapuit : idcirco dies illi a quodam dicitur. Hic
cum eum convicisset, neque reddidit ille, et apparitori-
bus insuper (187) verbera comminatus est. Contra quem
indignatione commotus, nec ibi vitalem mihi esse vitam
ratus, ubi privati quidam manus haberent legibus poten-
tiores, feci ut splendidissimi homines decreti auctoritate
adducti reipublicae statui opitularentur. Si enim hoc ei
processisset, multos brevi Petros vidissemus. In quo
clarissimo viro Martyrio magnam habeo gratiam, qui cum
maxime hoc nostro casu doluit, tum omnium fuit in ope
ferenda promptissimus. Propter quae boni aliquid a deo
consequatur. Sed optimum tamen erit apud Anthemium
rem illam fraudi ei non esse, si ab illo Petrus, quemad-
modum minatus est, repetierit. Sed ne hoc contingat, te
etiam atque etiam obtestor, ac per te admirabilem illum
ac sapientem Troilum : prohibete importunam illam pes-
tem, ne legum adversus leges praesidio se confirmet.
Ego vero et Pentapolis curam gero et huius praeterea, ne
aenico homini calamitatem attulerim. Quemadmodum
autem sycophanta coercetur, non meum est invenire,
sed tuum potius, o vir ad honesta omnia excogitanda so-
lertissime.

XLVIII. Pylamēni.

Quod ad regiam te civitatem confers, bene facis. Ta-
metsi enim vel inter Isaurorum montes prospera fortuna
utereris, nihilominus felicitas ipsa propter locum infeli-
cior est. Mea autem non nihil privatim interest, in ipsa te
regia commode haberi, ubi commorans accipies et dabis
litteras, quae mihi sunt omnium, quae e Thracia expor-
tantur, merces pretiosissimae.

XLIX. Theotimo.

Plura ex Simonidis familiaritate commoda Hiero con-
secutus est, quam ex Hieronis Simonides. Ac deum testor
amicitiae nostrae praesidem, non te beatiorum de magni
illius Anthemii familiaritate praedicavi, quam de tua
magnum eumdem Anthemium. Homini enim potestate
praedito quae melior est possessio quam amicus, qui sin-
ceris sit minimeque fucatis moribus? qualem ego Theo-
timum novi, mitissimum ac deo carissimum caput. At
hoc Simonide amplius facis. Nam Simonides (188) ipse
pretio adduci se ad disserendum fatebatur. Hoc ambo-
bus commune est, quod et Simonides Hieronen posteris
temporibus commendavit, et Theotimi poetices beneficio,
quandiu Graeci durabant, Anthemius erit omnium litte-
rarum monumentis celeberrimus. Verum res ille quidem

Ἄνθ' ἐμῶν ἐν ταῖς τῶν λόγων διατριβαῖς. ἀλλὰ τὰ μὲν Ῥωμαίων ἐκείνος αὐτοῖς, σὺ δὲ ἐκείνου τὸ ὄνομα ποιητικῆ γὰρ ἔδωκεν ὁ θεὸς ταμειύειν τὴν εὐκλειαν, ἥς τὸ καλὸν εἰς ἀεὶ περιήκει.

v. Τῷ ἀεὶ φῶ.

Ἀπέκτονε, φησὶ τις, Ἰωάννης Ἀμιλιον, ἕτερος δὲ τις τοὺς πολιτευομένους ἐχθροὺς ἐπ' αὐτῶ ταῦτα συμπλάσαι. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς οἶδεν ἡ Δίκη, καὶ ὁ χρόνος εὐρήσει, ἐγὼ δὲ καίπερ ἀδύλου τοῦ πράγματος ὄντος οἶμαι δεῖν ἅπαντας ἐξῆς ἀποτροπιάζεσθαι, τὸν μὲν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν, ὅσ' εἰ καὶ μὴ πεποιήκεν, ἀλλ' ἐποίησεν ἂν καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις πρέπουσαν αἰτίαν ἐδέξατο· τοὺς δὲ καὶ μὴ πλάσαντας, ὅτι συνέπλασαν ἂν, καὶ πρὸς αὐτῶν τὸ ἐγγείρημα. ὡς ἐστὶν ἦθος ἀνοίκειον ὑποψίας τινί, κἂν εἰ συνωμοτῶται πολλοὶ μαρτυροῖεν, οὐδὲν αὐτοῖς ἔσται πλέον εἰς πίστιν. οἷον εἴ τις ἐταιρήσεως διώκοι τὸν Αἴαντα, γέλως ἂν εἴη πλατύς. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, εἰ μὴ ἠήλως, ἀλλὰ θηλυδράς γε ἦν καὶ τὴν αἰτίαν ἐγώρει. τὸν Σίσυφον δὲ καὶ τὸν Ὀδυσσεά μισῶ. καὶ γὰρ εἴ τι καὶ λέγοιεν ἀληθές, ἀλλὰ τοιοῦτοί γε ἦσαν οἳοὶ τὰ πλεῖστα ψεύδεσθαι. ἐγὼ δὲ οἷς ἀτυγῶ, λίαν εὐτυγῶ, πολιτῶν τοιούτων ἐχθροῖν καὶ φίλων στερόμενος. διατετεγίσθω μοι τὰ πρὸς ἅπαντας, οὐδὲν ἐμοὶ πρὸς ἐκείνων οὐδένα. ξένος ἐν ξένοις βιώην. ὁ τρόπος ἡμᾶς πρὸ τοῦ τόπου διώκισεν. δοῦρομαι δὲ τὸ κλεινὸν ἔδαφος τῆς Κυρήνης, ὁ πάλαι μὲν εἶχον Καρνεάδα τε καὶ Ἀρσίσιπποι, νυνὶ δὲ Ἰωάννης τε καὶ Ἰούλιοι, μεθ' ὧν οὐκ εὐκαίρως γενόμενος εὐκαίρως ἀποδημιῶ. σὺ δὲ ἀλλὰ μηδὲ γράφειν ἔτι μοι περὶ τῶν ἐκείθεν πραγμάτων τινός· μηδὲ συνιστάναί τοὺς ἔχοντας δίκαια· οὐ γὰρ ἂν ἐπιδοίην ἑμαυτὸν ἐτι τούτων τινί. ἀτυγέστατος μεντὰν εἶην, εἰ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῆς φιλάτης πατρίδος (189) στεροίμην, μετέρομαι δὲ ἀντιλογιῶν καὶ πραγμάτων ἀφελόντων με τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ ῥασιτώνης, καὶ πενίαν ἐξ ἀπραξίας ὡς κέρδος ἐλόμενος, τὰλλότρια κακὰ προικα περιεργάσομαι.

vα'. Τῷ αὐτῶ.

Ἄρα ντες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης εἰώας, δειλῆς ὀψίας τῷ κατ' Ἐρυθρὰν κόλπον προσέσχομεν ἐνδιτριψαντες δὲ ὅσον ὕδωρ πιεῖν καὶ ὑδρευάσθαι (πηγαὶ δὲ ἐπ' αὐτὴν ἐκδιδοῦσαι τὴν ἡὸνα καθαρῶ καὶ ἡδίστου νάματος), ἐπισπευδόντων τῶν Καρπαθίων αἰθῆς ἀνήγημεν· πνεύματι δὲ χρησάμενοι μετρίῳ μὲν ἀλλ' ἐκ πρύμνης αἰεῖ, καὶ μέγα οὐδὲν ἐπ' ἐκάστης ἡμέρας ἀνύειν ἐλπίσαντες, ἐλάθομεν ἐξηγυκότες ὅσον ἔδει. καὶ πεμπταῖοι τὸν φρυκτὸν ἰδόντες, ὃν αἴρουσιν ἀπὸ πύργου τοῖς καταγόμενοις σύνθημα, θᾶπτον ἡ λόγος ἀποβιθασθέντες ἤμεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ. λυπρὰ δὲ ἡ νῆσος, ἐν ἣ ἡμέτερος δάσος ἐστὶν αὐτορυζῶς καὶ καρκός, ἀλλ' ἄλλες τινεῖς.

Romanas amplificet, tu illius nomen atque memoriam Hoc enim poeticae a deo concessum est, ut gloriam hominum famamque dispenset, cuius in te splendor omnis b ac decus redundat.

L. F.

Ioannes, ait iste, Æmilium occidit, alius vero hæc ab inimicis eius, qui rempublicam gerunt, conficta esse dicit. Quamobrem rei quidem veritatem novit Iustitia, tempusque deprehendet. Ego vero, quamvis adhuc incerta re, omnes ad unum detestandos puto: illum quidem, quoniam eiusmodi est, ut, licet hoc non commiserit, at commissurus certe fuisset, nec abhorrentem a suis moribus criminationem sustineat: hos autem, vel si minime confinxerint, quoniam erant conficturi, atque illorum ingenio consentaneum hoc facinus est. Nam cum cuiuspiam vite ratio abhorret ab aliqua suspicione, quamlibet multi coniurati testimonium dicant, nihilo magis probaverint. Veluti si quis tanquam cinædum accuset Aiacer, risu omnium obruetur. Alexander vero, ut cinædus non esset, at effeminatus erat et ad hanc criminationem idoneus. Sisyplum porro et Ulixem odi, quod, etsi aliquid veri dicerent, eiusmodi tamen essent, ut sæpius mentirentur. Ego vero in hac ipsa mea calamitate sum fortunatissimus, dum id genus inimicis atque amicis careo. Interclusum mihi sit cum omnibus commercium, nec sit cum istorum ullo commune quiddam. Peregrinus inter peregrinos degam. Mores ipsi nos ante, quam locus, separarunt. Equidem Cyrenes illustre solum deploro, quod Carneadæ olim habebant et Aristippi, nunc Ioannes et Iulii, quibuscum opportune non vivens opportune peregrinor. At tu ne scribito quidem ad me ulla de re quæ illic geritur, nec eos qui litem habent commendato; non enim amplius me cuiquam eorum tradiderim. Profecto enim infelicissimus forem, si carissimæ patriæ bonis carerem (189), controversiarum vero ac negotiorum particeps essem, quæ me ab otio revocarent philosophiæ, et cum paupertatem ex cessatione tanquam ingens lucrum adamarim, gratis alienis commodis servirem.

LI. Eidem.

E Phycunte diluculo solventes sub vesperam ad Erythræ sinum appulimus; ubi tantulum moræ facientes, quantum ad bibendum et aquandum necesse fuit (fontes enim puri et suavissimi laticis in ipsam littus erumpunt) Carpathiis profectionem urgentibus rursus in altum evecti sumus. Cum autem vento uteremur moderato alioqui, sed ad puppim perpetuo spirante, nec multum quolibet die spatii confecturos nos esse putarem, quantum satis esset, imprudentes confecimus. Quinto inde die facem eminens conspicati, quam et turri appellentibus nautis in signum erigunt, dicto citius exscendentes in insula Pharo fuimus. Insula ipsa sterilis est, in qua neque nativæ silvæ quiddam neque frugis est, sed salis duntaxat aliquantulum.

νβ'. Τῷ αὐτῷ.

LII. Eidem.

Ἦκεν τις Ἀθῆνῃθεν λέγεται κρηπιδοπόωλης ἄνω-
θρωπος, παρ' οὗ μοι δοκεῖς καὶ πέρυσιν ἐωνῆσθαι τὰς
ἀνατρήτους ἐμβάδας. νῦν δέ φασιν αὐτὸν ἐπὶ μεῖ-
ζον ἐμπορεῦσθαι, κομίζοντα στολάς ἀττικουργεῖς, σοί
τε θερίστρια πρέποντα καὶ ἡμῖν ἀναβολὰς εἰς τὴν
ῶρην τοῦ ἔτους. πρὶν ἂν οὖν ἀπάσας φθάσειεν ἀπο-
δόμενος ἢ τὰς τῆς καλλίονος ἐργασίας (οἱ γὰρ προση-
τυγῶντες οὐχ ὑπὲρ τῶν κατόπιν ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν
δήπουθεν ἀξιοῦσι βουλεύεσθαι), εἰσκάλει τὸν ξένον
καὶ πρῶο μοι τρεῖς ἢ τέτταρας τῶν ἀναβολῶν. πάντως
εἴ τι ἂν ὑπὲρ τῆς τιμῆς κατάθῃ, παρ' ἐμοὶ σοι πολλα-
πλάσιον κείσεται.

νγ'. Τῷ αὐτῷ.

LIII. Eidem.

Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότηα κατηγορεῖ τοῦ δια-
κομίζοντος. ἀλλ' ὁ θαυμαστός Ἀκάκιος οἶδε μὲν
βτα καγῶ, ἐρεῖ δὲ καὶ ὄν οἶδε πλείονα τῷ τε σὸς ἐρα-
στῆς εἶναι καὶ τὴν γλῶτταν ἔχειν (190) νικῶσαν τὰ
πράγματα, ὥστε τὴν ἐπιστολὴν τῷ νόμῳ τοῦ προσει-
πεῖν σε πλέον ἢ τῇ χρεῖα χριζομαι. τὸ δὲ ἀπαγγεῖ-
λαι σοι περὶ τοῦ υἱοῦ Διοσκορίου τοῦτο μὲν ὡς ὑγιαί-
νει τοῦτο δ' ὡς ἀναγινώσκει καὶ πρόσκειται τοῖς βι-
βλίοις, τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς ὑπαρχέτω τιμῆ. ἡμεῖς
δὲ αὐτῷ συμμορίαν ἀδελφῶν παρεσχόμεθα προσθέντες
Ἡσυχίῳ ζευγος ἀδελφῶν ἀρρένων, οὓς εὐτυχεῖς
ποιήσειεν ὁ θεὸς αὐτοῖς τε καὶ ἀδελφοῖς καὶ γονέων
οἴκῳ καὶ τῷ λοιπῷ γένει καὶ ταῖς πατρίοις πόλεσιν.

νδ'. Τῷ αὐτῷ.

LIV. Eidem.

Συγχὸν παρ' ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ ἱερεῖς, πλαττό-
μενοὶ τινος οὐνείρους οὓς αὐτοὶ καλοῦσιν ἀποκαλύψεις,
εὐόκασιν ὕπαρ μοι ὄωσιν κακόν, ἂν μὴ τάχιστα τὰς
ἱεράς Ἀθῆνας καταλαθεῖν μοι γέννηται. δασάκις ἂν οὖν
ἐντυχεῖν σοι γέννηται ναυκλήρω Πειραϊκῷ, γράφε πρὸς
ἡμᾶς ἐκεῖ γὰρ ἐντευξόμεθα ταῖς ἐπιστολαῖς. ὀνήσο-
μαι δὲ οὐ μόνον τοῦτο τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθῆνας ὁδοῦ, τὸ
τῶν παρόντων ἀπηλλάχθαι δεσινῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ μη-
κέτι τοὺς ἐκεῖθεν ἤκοντας ἐπὶ λόγοις προσκυνεῖν, οἱ
μηδὲν μὲν ἡμῶν τῶν θνητῶν διαφέρουσιν (οὐκουν εἰς
σύνεσιν γε τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος), ἀνα-
στρέφονται δὲ ἐν ἡμῖν ὥσπερ ἐν ἡμίονοις ἡμίθειοι, διότι
τεθέστανται τὴν ἀκαδημειάν τε καὶ τὸ Λύκειον καὶ τὴν
ἐν ἡ Ζήνῳ ἐπιλοτόφει Ποικίλῃν, νῦν οὐκέτ' οὔσαν
ποικίλῃν. ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σάνιδας ἀφείλετο,
ἔπειτα ἐχώλυσεν αὐτοὺς ἐπὶ σοφία μεῖζον φρονεῖν.

νε'. Τῷ αὐτῷ.

LV. Eidem.

Ἐλυσας τὸ πρυμνήσιον, καγῶ τὰς ἡμίονους ἔστησα
παρὰ τὴν ζευρυτίην ἡόνα. τῆς ἀπῆνης δὲ ἀποβαίνοντος
ἤδη σοι τὸ ἰστῖον ἤρτο, καὶ κατὰ πρύμναν ὁ ἄνεμος.
ἀλλὰ τοῖς τε ὀφθαλμοῖς ὑμᾶς ἐφ' ὅσον ἐξικνοῦντο πρού-

Venire nescio quis Athenis dicitur crepidarum institor,
de quo mihi videris anno superiore pertusa illa calcea-
menta coëmisse. Nunc vero aiunt illum ampliorem in-
stituram aggredi, Atticas stolas comportantem et theris-
tra tibi et mihi ad æstivum anni tempus accommodata.
Quare priusquam omnia vendiderit, aut quæ exquisitoris
erunt operis (qui enim primi incidunt, non posterioribus,
sed sibi utique consulere volunt), hospitem ad te vocato,
mihique tres aut quatuor vestes emito. Omnino quid-
quid in pretium persolveris, cum fenore tibi a me repen-
detur.

Epistolarum prolixitas argumento est eum a quo per-
feruntur alienum esse. Cæterum præclarus Acacius
eadem quidem novit quæ ego, plura autem quam quæ
noverit, dieet, partim quia summo te amore prosequit-
ur, partim (190) quia linguam habet res ipsas superan-
tem. Ideo hanc epistolam magis salutandl tui officio ac
legi quam necessitati tribui. Hoc vero habeat honoris
epistola, ut de filio Dioscurio quemadmodum recte se
habeat ac quemadmodum legat et libris sit deditus re-
nuntiet. Nos autem fratrum illi turbam dedimus, He-
sychio masculorum fratrum par adiungentes. Quos
utinam beatos esse velit deus, tum sui ipsorum gratia,
tum fratrum et parentum familiæ et reliqui generis ac
civitatum patriarum.

Plerique apud nos tam privati quam sacerdotes, som-
nia quædam comminantes quas ipsi revelationes ap-
pellant, vigilantibus mihi malum allaturi videntur, nisi pro-
pediem sacras Athenas pervenire contigerit. Quotiens
igitur in Piræicum nauarcham incidetis, ad nos scribito;
illie enim tuas litteras accipiemus. Non solum autem
ex ea profectione id utilitatis consequar, quod presentibus
me malis exsolvam, sed quod deinceps non amplius
illine venientes eruditionis nomine venerabor, qui cum
nihil a mortalibus nobis discrepent (haud sane quantum ad
Aristotelis Platonisve intelligentiam attinet), nihilominus
inter nos, prinde atque inter mulos semidei versantur,
quod academiam et Lycæum viderunt et variam illam
Porticum, ubi Zeno philosophabatur: quæ nunc varia
esse destitit. Proconsul enim asseres ademit. Inde ob
sapientiam arrogantiores eos esse prohibuit.

Commodum rudentem solveras eum ego mulas ad Ze-
phyrium littus admovi; cumque e vehiculo descende-
rem, velum iam tibi sublatum erat, et ad puppim ventus
spirabat. Verum oculis, quoad pertingere poteram, sura

πεμψα, καὶ πολλὰ τοῖς ἀνέμοις ὑπὲρ τῆς ἐρωμένης ψυχῆς διείλεγμαί, συνιστὰς αὐτοῖς τὸ σκάφος, ὅτι μοι τὸ τιμαλφέστατον φορτίον ἐπεπίστευτο· ὃ δέ (οὐ γὰρ εἰσιν ἀνέραστοι τῶν καλῶν) ὑπέσχετό μοι τὴν σὴν κομιδὴν τε καὶ ἀνακομιδὴν. οὗτοι μὲν οὖν ἀγαθοὶ δαίμονες ὄντες οὐκ ἂν ποτε ψεύσαιντο, σὺ δὲ ὡσπερ αὐτῶν ἐδέηθης, (191) ἐντεῦθεν ἐκέϊσε πορθμεύων δεξιᾷ θητι, κἀκείθεν ἐνάδαε· πολὺ γὰρ ἂν ἡδίους τότε σοι παραγένοιτο.

195. Τῷ αὐτῷ.

Ἄδικεῖς με, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλῇ, ψυχῇ κἀλῆν καὶ ὑπὸ συνηθείας ἀλώσιμον ἐνσεΐσας μὲν εἰς τὸ διαφερόντως ἀγαπᾶν σέ τε καὶ τὴν ἀδελφιδὴν, ἀφελόμενος δὲ σαυτοῦ τε καὶ τῆς ἀδελφιδῆς. ἐκείνην μὲν οὖν ἔχων διπλὴν εθεώμην εἰκόνα, καὶ παρῆν μοι διὰ τῆς νεανίδος ὁ θεῖος αὐτῆς· νῦν δὲ ἅπαντα τὰ β) φίλα φροῦδα, καὶ μέφομαι τῇ φύσει διὰ τὴν ἀμετρίαν τῆς εἰς τὸ ἀδικεῖσθαι βροπῆς. καὶ εἴ τι φιλοσοφίας ὄφελος, εἰς τὸ ἀρρενωπότερον ἀναγθῆσομαι, καὶ τοῦ λοιποῦ σφενδαμίνω μοι καὶ ἀκλινεστέρω συνέσεθε.

197. Κατὰ Ἀνδρονίκου.

Αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις ἐν κόσμῳ συντελοῦσι μὲν τῇ χρειᾷ τῆς προνοίας (κολάζουσι γὰρ τοὺς ἀξίους κολάζεσθαι), εἰσὶ δὲ ὅμως θεομισεῖς τε καὶ ἀποτροπαιοί· ἐγερῶ γὰρ φησὶν ἔθνος ἐφ' ὃ μᾶς, ὑπ' οὗ πίεσεσθε τόσσα καὶ τόσσα, καὶ τελευτῶν αὐτοῖς ἐκείνοις οἷς ἐπιστρατεύει φησὶν ἐπεξελεύσεσθαι, ὅτι παραλαθόντες ὑμᾶς οὐκ ἠλέησαν οὐδὲ ἀνθρωπίνως ἐχρήσαντο. αὐτὰς μὲν οὖν οὐκ ἐξεμελέτσατε τὰς ἱερὰς συλλαβὰς, ἰσχυρίζομαι· δὲ ὡς ἔστιν οὗ τῶν βιβλίων ὁ θεὸς ταῦτα λέγων πεποιή- ται. καὶ οὐκ εἶπε μὲν οὕτως, οὐκ ἐποίησε δέ, ἀλλ' ὁ Βαβυλωνίους βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ μὲν τὴν πόλιν κατέσκαψε, τὸ δὲ ἔθνος ἠδραποδίστατο. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος οὐκ εἰς μακρὰν ἐμεμῆνει, καὶ γέγονε δίκη θεοῦ ἐξερμωθῆναι τὴν πόλιν, ὡς εἰ καὶ γέγονεν ἐν τῇ τόπῳ πόλις ἀπιστηθῆναι. ἄρα τολμήσει τις ἐρέσθαι θεὸν διὰ τί σὺ μὲν ἀνίστης ἄνδρας ἐπὶ τοὺς ἡμαρτηκότας σοι τιμωρούς, ὅταν δὲ ὑπερητήσωσι τῷ θεῷ βουλημάτι, καὶ γένωνται ὁῦμοι τοῦτοις ἐφ' οὓς καταπέμπονται, θεὸν ἐκτίσαι χάριν τῆς ὑποουργίας, τότε δὴ μάλιστα καὶ κολάζονται; ἀλλ' ἡ κεκίνηκεν ἡμᾶς εἰς ἀποκρίσιν ὅν αὐτοῦ πυνθανόμεθα; ἐπειδὴ γὰρ βεβλαμμένου τῆδε τοῦ θεῖου νόμου (192) παρῆλθεν εἰς ἀνθρώπους α) τὰ κακά (τὰ δὲ κακοποιοὶ διαφερόντως κακά· περιουσία γὰρ φύσεως καὶ δραστηρία γίνεται), ἐπειδὴ δ' οὖν ἅπας γέγονε τὰ κακά (τῆς γὰρ θείας σαφίας καὶ ἀρετῆς καὶ δυνάμεως ἔργον ἔστιν οὐ μόνον τὸ ἀγαθοποιεῖν (φύσις γὰρ, ὡς εἶπεῖν, αὕτη θεοῦ, ὡς τοῦ πυρὸς τὸ θερμαίνειν καὶ τοῦ φωτὸς τὸ φωτίζειν), ἀλλὰ κἀκείνο μάλιστα, τὸ διὰ κακῶν ἐπινοηθέντων πρὸς τινων ἀγαθὸν τι καὶ χρηστὸν

vos consecutus, multaue pro carissima mihi anima cum ventis collocutus sum, navem illis eam commendans, cui pretiosissimam mihi onus concreditum erat. At illi (neque enim pulchrorum amoris expertes sunt) refectionem ac refectionem tuam mihi sunt polliciti. Et ii quidem boni cum sint dæmones, nunquam fidem suam affefellerint; tu vero quemadmodum (191) hinc illuc tradiciens illos precatus es, ita, huc illinc rediturus precare. Tunc enim multo tibi libentius aderunt.

LVI. Eidem.

Iniuriam facis, o divinum sacramque caput, qui cum simplicem animum et consuetudine ipsa captu facilem in iurificum tui ac fratris filiae amorem impuleris, eum tamen abs te et fratris filia se iunxeris. Atqui cum eam intuerer, duplex ob oculos imago versabatur, mihi quæ in puella patruus illius adesse videbatur. Nunc autem quidquid amicum erat, abiit penitus, atque ego naturam interdum meam accuso, quod ad iniuriam accipiendam immoderate proclivis esse videatur. Quod si qua philosophiæ utilitas est, in virilem me statum confirmabo, rigidiorumque me de cætero ac contumaciorem experimini.

LVII. Adversus Andronicum.

Quæ in mundo sunt maleficæ virtutes, etiamsi ex usu divinæ providentiæ sint, cum ab illis pœnas repetant qui eas commiserint, sunt illæ tamen et invisæ deo et execrabiles. *Suscitabo inquit gentem adversus vos*, a qua hæc et illa patiemini; ac tandem illos ipsos, quos tanquam milites armat, puniturum se esse dicit, quoniam cum in suam vos potestatem accessissent, non sunt miserii, neque humaniter tractarunt. Etenim sacra ipsa verba memoria non teneo, certo autem asseveraverim alibi in sacris voluminibus deum hæc loquentem induci. Neque vero ita cum dixisset, aliter re ipsa gessit. Quippe Babylonius rex Ierosolymorum evertit urbem, ac gentem ipsam in servitutem redegit. At is ipse non multo post furore correptus est, divinaque animadversione factum ut illius urbs vastitate ac solitudine damnaretur; adeo ut urbem unquam in eo fuisse loco incredibile videretur. Ecquid ergo sciscitari de deo hunc in modum nos audebimus? Quid tu homines adversus delinquentes tui ultores excitas qui postquam divinæ voluntati tuæ operam navaverint, iisque se carnifices præbuerint ad quos mittuntur, cum iis operæ suæ mercedem ac gratiam rependere oporteret, tunc vel maxime puniuntur? An et ille nobis ad respondendum hæc interrogationi ista suggestit? Cum hic violata divina (192) lege in homines mala pervenissent (in malorum vero genere principatum tenent quæ malefica sunt; hæc enim naturæ quadam abundantia efficiendi vim habent): postquam igitur mala semel existerunt (divinæ enim sapientiæ et virtutis et facultatis est non modo bonum facere (natura enim, ut ita loquar, hæc dei est, vel-

νέλος ἀποτελεῖν καὶ ὠφελίμως τοῖς δοκοῦσι φαύλοις
 χρῆσθαι), σοφίας ἐστὶν εὐμηχάνου καὶ τοῖς κακοῖς ἐν
 δέοντι χρῆσασθαι. ὅταν οὖν δέηται κολαστῶν, χρῆ-
 ται νῦν μὲν ἀγελάρχαις ἀκρίδων δαίμοσι, νῦν δὲ ὄν
 ἔργα λοιμοὶ καὶ νῦν μὲν ἔθνει βαρβάρῳ, νῦν δὲ ἄρχοντι
 πονηρῶν καὶ καθάπαξ εἰπεῖν, ταῖς ἐπιτηδεύοις εἰς τὸ
 ποιῆσαι κακὰ δημόσια φύσει. μισεῖ δ' ὁμοῦς αὐτάς,
 ὅτι πρὸς τοῦτο γεγονόσιν ἐπιτηδεῖοι· οὐ γὰρ ἐποίη-
 σεν ὁ θεὸς ὄργανα συμφορῶν, ἀλλ' ὑπ' ἑαυτῶν εἰς
 τοῦτο ταχθεῖσιν ἐτοιμῶς ἐλθῆσατο. καὶ διότι πρὸς
 τοῦτο σὺ γέγονας χροῖσιμος, αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶν ὅ
 σε παντάπασιν ἀποκόπτει θεοῦ. οὕτω καὶ σκευὸς τὸ μὲν
 ἄτιμον, τὸ δὲ τίμιόν ἐστί τε καὶ νομιζέται· κρίνεται
 γὰρ ἐκάτερον πρὸς ἥντινα τὴν χρεῖαν παρέχεται.
 τράπεζα μὲν ἱερὸν χρῆμα, δι' ἧς ὁ θεὸς τιμᾶται φί-
 λιος τε καὶ ξένιος, καὶ τὸν Ἀβραάμ ἢ φιλοξενία θεοῦ
 πεποιήκειν ἐστίατορα· μάλιστα δὲ ἀποτρόπαιον, θυμῷ
 γὰρ ὑπερτεῖται, καὶ τις ἤδη χρῆσάμενος αὐτῆ μετε-
 νόησε. τῶν μέντοι κολαζομένων θεὸς κηδεταί· οὐδὲ
 γὰρ οὐδὲ τοῦτο μικρόν, ἐπισκοπῆς ἀξιωθῆναι θεοῦ καὶ
 καθήρασθαι διὰ δίκης τὰ ἀμαρτήματα. αἱ δὲ τιμω-
 ροὶ φύσεις εἰς παντάπασιν ἀπόστροφοὶ τοῦ θεοῦ·
 τὸ γὰρ ἀφανιστικὸν τῷ δημιουργικῷ δῆπου πολέμιον.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ διάκειται τὴν γνώμην ὁ τιμωρὸς ἢ δαί-
 μων ἢ ἄνθρωπος ὡς λειτουργίαν τινὰ ταύτην εἰσφέρων
 θεῷ, ἀλλὰ τῇ μοχθηρίᾳ τῆς φύσεως χραιζόμενος ταῖς
 κοιναῖς συμφοραῖς ἐπεξέρχεται. οὐ τοίνυν ἐπειδὴ
 δυστυχεῖν ἔδει τὴν πόλιν, σὺ δὲ τοῦτ' εἰργάσω, παρὰ
 τοῦτό σε δεῖ διαδραῖναι τὴν δίκην· ταύτην γὰρ ἂν τὴν
 ἀπολογίαν καὶ Ἰούδας ἀπελογήσατο, ἔδει γὰρ ὑπὲρ
 τῆς ἀπάντων ἀμαρτίας σταυρωθῆναι Χριστόν. ἀλλ' ἔδει
 μὲν, φησὶν, (193) οὐ αὐτὸ δὲ δι' οὐ γέγονε, καὶ καλὸν
 ἦν τῷ ἀνθρώπῳ εἰ μὴ ἐγένετο. οὐκοῦν τὸ μὲν ἠρώμενον ἄγγῶν τὴν προδοσίαν αὐτοῦ διεδῆ-
 ξατο, τὸ δὲ οὐκ ἠρώμενον οὐδ' ἂν ἐπινοήσειε τις. οὐ
 γὰρ ἐστὶν ἐπινοίαν ἀνθρώπου χωρῆσαι τίνα γένοιτ'
 ἂν τῷ Χριστοῦ προδοτῆ τὰ κολαστήρια· τὸ γὰρ ἦ
 δεῖ γενέσθαι ὑπερτεῖσθαι τῷ χρεῶν οὐκ ἀστείας ἀπο-
 λογίας ἐστί. δεῖ τοίνυν ὅσον οὐδέπω καὶ Ἀβουριαν-
 οὺς καὶ Ἀνδρόνικον ὑπὲρ ὧν εἰς ἡμᾶς εἰργάσαντο
 δίκην ἀξίαν κομίσασθαι· καὶ γὰρ τὴν ἀκρίδα τὴν λυμη-
 ναμένην ἡμῶν τοὺς καρπούς καὶ μέχρι μὲν καλάμης
 τὸ λήιον μέχρι δὲ φλοιοῦ τὰ φυτὰ δαπανήσανσαν κατα-
 ποντιστῆς ἄνεμος ἄρας ὧσεν εἰς μέσον τὸ πέλαγος.
 ταύτη μὲν οὖν τῆ πληγῇ τὸν νότον ἀντέταξεν ὁ θεός,
 καὶ ἐπ' Ἀβουριανούς ἡδὴ τις ἤρηται παρ' αὐτοῦ στρα-
 τηγός. ὡς εἶη γε τοῦτον ἡμῶν εἶναι τῶν παρ' αὐτοῦ
 πῶποτε στρατηγῶν εὐσεβέστατον τε καὶ δικαιοτάτον.
 τοῦτον ἐπὶ τῇ κατ' αὐτὸν τροπαίῳ μακαρίσθαι μοι γέ-
 νοιτο. μακαρίος φησὶν ὁς ἀνταποδώσει τὸ
 ἀνταπόδομα αὐτοῖς, μακαρίος ὁς ἐδαφιεῖ
 τὰ νήπια αὐτῶν πρὸς τὴν πέτραν. τίς δὲ
 ἄρα, τίς ὄλεθρος περιμενεῖ τὸν παλαμναῖον τῆς χώρας
 Ἀνδρόνικον; τίς ἀξία γένοιτ' ἂν δίκη ψυχῆς κακεργέ-

ut ignis calefacere vel lucere locis), sed illud imprimis,
 per mala ipsa, quæ a nonnullis excogitata fuerint, bonum
 aliquem et commodum finem effigere et utiliter his uti
 quæ mala videantur) solertis hoc est sapientiæ, vel malis
 ipsis opportune uti posse. Quotiens itaque pœnarum
 exactoribus indiget, interdum locustarum agrum præfecit
 dæmonibus utetur, nonnumquam iis, quorum munus
 est pestilentia; alias barbara aliqua natione, alias nefario
 principe, et, ut uno verbo dicam, publicis velut admi-
 nistris naturis quæ ad malefaciendum idoneæ sunt.
 Nihilominus tamen eas odio prosequitur, quod ad id
 idoneæ reperiantur. Non enim calamitatum instrumenta
 molitur deus, sed suapte sponte ad hoc officium accom-
 modata in promptu habet. Et quoniam tu ad id idoneus
 redditus es, hoc ipsum est, quod te a deo penitus abscindit.
 Ita vas aliud inhonoratum, aliud pretiosum est
 et est, et esse crelitur. Unumquodque enim ex eo usu,
 quem præstat, diiudicatur. Exempli gratia mensa sa-
 crum est aliquid, per quam deus honoratur amicorum
 hospitumve præses. Hinc Abrahamum illa in hospites
 humanitas dei convivatorem reddidit. At flagellum e
 contrario detestandum est; nam iræ ministrat, et non-
 nunquam qui eo usus est pœnitentia ducitur. Sed eor-
 um, qui pœnæ subiciuntur, curam habet deus. Non
 enim profecto, non illud exiguum est, divina providentia
 dignum haberi et perpessione pœnæ ab sceleribus repur-
 gari. Verum pœnarum administræ naturæ a deo sunt
 prorsus aversæ. Etenim quod destruendi vim habet,
 conditori haud dubie repugnat. Sed nec ita est affectus
 animo vindex, sive dæmon sive homo, quasi munus hoc
 deo præstet, sed naturæ improbitati serviens communes
 calamitates persequitur. Non igitur, quoniam verbi causa
 ærumnis conflictari civitatem oportebat, tuâ est vero id
 opéra perfectum, ideo meritas pœnas effugies. Alioqui
 eadem defensione et Iudas uti poterat. Oportebat enim
 pro peccatis omnium in crucem tolli Christum dominum.
 Sed oportebat quidem, inquit (193), *Væ autem ei, per
 quem istud sit, et Bonum esset huic homini, si non esse
 natus.* Quamobrem, quod quidem videri poterat, pro-
 ditionem illius suspensum est consecutum; quod autem
 videri non potest, nemo cogitatione comprehendere
 possit. Neque enim id animus hominum capere potest,
 proditori Christi quanta sint supplicia constituta. Hoc
 enim, quod fato ac necessitati, quatenus accidere o-
 portebat, ministratum sit, non habet probabilem excusa-
 tionem. Quamobrem tam Ausurianos quam Androni-
 cum pro eo quo in nos commiserunt par est dignas pœnas
 exsolvere. Nam et locustam, quæ fruges nostras vasta-
 verat, quæque ad culmen usque segetes, stirpes ad cor-
 ticem adederat, depressor ventus attollens medium in
 mare præcipitavit. Atque ut ei plagæ austrum dens
 opposuit, sic adversus Ausurianos aliquis iam ab eo dux
 electus est; qui utinam nobis omnium, qui unquam ab
 eo submissi sunt, ducem religiosissimum sic ac iustissi-
 mus! Utinam hunc mihi aliquando fas sit, ob reportatum
 de illis triumphum, prædicare beatum! *Beatus qui
 allidet infantes eorum ad petram.* Quænam ergo tandem
 perniciis Andronicum provinciæ pestem atque exitium
 exspectat? Quænam digna malefica anima pœna esse po-

τιδος; ὡς ἐμοὶ τῶν πληγῶν ἀπασῶν, αἷς μετῆλθεν ἡμῶν τὰς ἀμαρτίας ὁ θεός, Ἄνδρόνικος ἐστὶ μακρῶ πάντων βαρύτερος· πρὸς γὰρ ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς ἑὸς ἐμὸν ἐστὶ κακὸν ἴδιον. διὰ τούτου μέτεισιν ὁ πειράζων, ἵνα ὀραπέτευσω τοῦ θυσιαστηρίου τὴν λειτουργίαν. ἐπανακτέον δέ μοι μικρὸν ἄνω τὸν λόγον, ἵν' ὅς ἴστε προσθεῖς ἂ μὴ πάντες γινώσκατε, ἀκόλουθον ὑμῖν τὴν διδασκαλίαν τῶν περὶ ἐμῆ πραγμάτων ποιήσωμαι· καὶ γὰρ πρὸς τὰ μετὰ ταῦτά μοι καλῶς ἔγει τούτων ὑμᾶς ἀχροατάς μοι γενέσθαι.

Ἐμοὶ παιδόμενος παρέστη θεῖον ἀγαθὸν εἶναι σχολή καὶ τοῦ ζῆν εὐμαρεια, τοῦθ' ὁ ταῖς θεαῖς φύσει προσήκειν τις ἐφη· αὐτὸ τοῦτ' εἶναι τὸ τὸν νοῦν ἐκτρέφειν καὶ συνιστᾶν τῷ θεῷ τὸν ἔχοντά τε αὐτὴν καὶ καρπούμενον. ὅσα δὴ πικρὸν ἐστὶν ἢ γίνεται πράγματα, τούτων ὡς ἐλαχίστων ἐγὼ μετέσχω, καὶ ὅσα μετριαῖα καὶ ὅσα νέοις. καὶ εἰς ἀνδρα παραγγεῖλιας (191) οὐδὲν τι παιδαρίον πρὸς ἀπραγμοσύνην παρήλλαξα, ἀλλ' ὅσπερ ἐν πανηγύρει σεμνῆ διεξάγων τὸν βίον διὰ πάσης ἡλικίας ἔλεων καὶ ἀκύματον τῆς ψυχῆς ἐτήρησα τὴν διάθεσιν. οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀνθρώποις ἀσυντελεῖ με πεποιθκεν ὁ θεός, ἀλλὰ πολλάκις ἡμῖν καὶ ἰδιώται καὶ πόλεις εἰς ὅσον ἐχρήσαντο· εἰδίδω γὰρ ὁ θεός δύνασθαι τε τὰ μέγιστα καὶ τὰ κάλλιστα βούλεσθαι. τούτων οὐδὲν ἐμὲ φιλοσοφίας ἀπέλειπον, οὐδὲ τὴν εὐδαιμονία μοι σχολὴν ὑπετέμενο· τὸ γὰρ ὀπιτωμῶ καὶ μόλῳ καὶ μόλις ποιεῖν, τοῦτ' ἐστὶν ὁ διαπανθ' τὸν χρόνον, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμβαπτίζει μερίμναις πραγμάτων. ὅτω δὲ εἰπεῖν μόνον καθήκει, ἢ πειθῶ δὲ ἔπειτα, καὶ ὁ λόγος ἀνυσιμωτάτος ἐστὶ παρὰ τοῖς ἀκούουσι, τίς φειδῶ βήμάτων, ἵνα δυστυχίας τις ἐλευθερωθῆ; τίμιον ζῆον ὁ ἀνθρώπος· τιμιον γάρ, εἰ δι' αὐτὸν ἐσταυρώθη Χριστός. ἐμοὶ δὴ τὸ πείθειν ἀνθρώπους εἰς τὸν μέχρι τοῦ παρόντος ἐνιαυτὸν τάχα μὲν θεῖος κληρὸς ἐγένετο, τάχα δὲ μόλις πραγμάτων ἀπτόμενος ἔπετυγχانون. νῦν γὰρ δὴ τὸ πρᾶγμα εἰκοθεν ἐξελέγεσθαι μετὰ πολλῶν ἄτινα σαφῶς ἦν τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτ' ἀνετίθηεν αὐτῇ, καὶ ἔζων μετ' ἀγαθῶν τῶν ἐλπιδῶν, ὅσπερ ἐν ἱερῶ περιβολῶ τῷ κόσμῳ, ζῶν ἀφρον ἀνεμεινόν, εὐγῆ καὶ βιβλίῳ καὶ θάρσῳ μερίζων τὸν βίον· ἵνα γὰρ ὑγιαίνῃ ψυχὴ τε καὶ σῶμα, τὸ μὲν τι δεῖ πονεῖν, τὸ δὲ αἰτεῖν τὸν θεόν. μετὰ τοιαύτης εὐμαρείας ἐλκυσσα τοὺς ἐνιαυτοὺς τοὺς μέχρι τῆς ἱερωσύνης αἰρέσεως, πρὸς ἣν ἐγὼ παρὰ τοὺς πώποτε δειλότατος γέγονα. μαρτύρομαι τὸν ἐπὶ πᾶσι θεόν, οὐ δι' ὑμᾶς ἐγὼ τὰς ἀπορρητῶς ἐβάστασα τελετάς, διότι τῶν ἀνθρωπίνων περιόδων τε καὶ σπουδῶν αὐτῶ κατὰ μόνους ἐν πολλοῖς καιροῖς τε καὶ τόποις προσῆλθον θεῶ, καὶ πρηγῆς καὶ γονυπετῆς ἰκέτης γενόμενος θάνατον ἀνθ' ἱερωσύνης ἠρώμην. αἰδῶς γάρ τις με καὶ φίλια κατέχει τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ σχολῆς, ὑπὲρ ἧς ἅπαντα δεῖν ὄμην ποιεῖν τε καὶ λέγειν. ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἐκράτουν, τοῦ θεοῦ δὲ ἤττωμην, ὡς κοινῆ φήμη τὸν ἀξιοῦμενον εἶναι γνωρι-

terit? Mihi enim plagis omnibus, quibus vindex deus peccata nostra persecutus est, longe atrocior esse videtur Andronicus. Nam præter communes acerbitates, is præcipuum mihi est ac peculiare malum. Per eum tentator id molitur, ut altaris munus defugiam. Sed mihi altius paulo repetenda oratio est, ut iis, quæ comperta vobis sunt, addens ea, quæ non omnibus sunt cognita, ea ordine vobis exponam quæ mihi contigerunt. Etenim ad illa, quæ postea dicturus sum intelligendâ optimum erit vos ita a me prius accepisse.

Mihi iam inde ab ineunte ætate statui divinum quoddam esse bonum otium vivendique facilitatem; id quod divinis ingeniis convenire quidam dixit: idque esse, mentem alere ac deo conciliare illum, qui eam possideat et ea perfruat. Quæcunque ergo pueris inesse aut usu venire solent, minimum ego eorum particeps fui, ut et eorum quæ in adolescentulis et quæ in iuvenibus cernuntur. Cumque iam virilem ætatem attigissem (194), nihil a puerulo, quantum spectat ad quietem et vitæ tranquillitatem, discrepavi, sed perinde ut in festiva aliqua celebritate ætatem exigens, pacatum ac nullis perturbatum fluctibus statum animi mei servare studei. Neque tamen ideo me deus hominibus inutilem fecit, sed plerumque tam privati quam civitates opera mea ad summas opportunitates usi sunt. Hoc enim mihi divinitus tributum fuerat, ut cum ego auctoritate plurimum possem, tum optima quæcunque vellem. Nihil me istarum occupationum a philosophia seiunxit, neque felici eximit otio. Tum demum enim, cum violenter atque ægre nec sine labore aliquid facias, tempus consumitur, atque infinitis negotiorum molestiis animus immergitur. Quicunque vero verbo solo fungitur, quo et dicente statim persuasio sequitur, et est maxima apud audientes sermonis illius efficacitas, quis est quod sermoni suo parcat, uti quispiam a calamitate revocetur? Magni est homo pretii animal: magni, inquam, pretii, cum pro eo sit Christus in cruce suspensus. Mihi vero ut persuadere possem hominibus, ad hunc usque annum fortasse divina quadam sorte concessum est: fortassis etiam, quod ægre me negotiis implicarem, quæ vellem ad exitum perducerem. Iam vero res tota in irritum cessisse deprehenditur cum aliis plerisque, quæ haud obscura erant in me dei beneficia, quæ a deo manifesto erant attributa, inter quæ illud ei tribuebam; vivebamque optima cum spe in mundo, velut in religioso quodam septo solutum animal, libere degens, oratione et libris et venatione vitam distinguens. Etenim ut et animo et corpori sua sanitas constet, partim id laborandum, partim a deo postulandum est. In hac vivendi facilitate annos meos usque ad sacerdotii onus exegi, ad quod subeundum præ cæteris, qui hactenus fuerunt, timidissimus exstiti. Testor præsidem omnium deum cuius arcana mysteria vestri causa suscepit, citra humanas prensationes et studia ego ad ipsummet deum multis temporibus ac locis privatim adii, cum pronus flexisque genibus mortem præ sacerdotio supplex peterem. Tenebat enim me adversas philosophiæ tranquillitatem reverentia quadam atque amor, pro qua nihil non et agendum mihi et dicendum putabam. Sed postquam superatis hominibus a deo sum victus, ut communis fama fert eum qui honore illo dig-

μον θεοῦ, (195) ἔφερον, ἀλλὰ δυσηγήστωσ τὴν καινο-
 τομίαν τοῦ βίου· δρασμαῖ γὰρ ἐπιθέμενον ἐλπίς ἀγα-
 θῶν καὶ φόβος χειρόνων ἀνέκοψε. καὶ λεγόντων
 ἤκουσα γερόντων ἱερῶν ὅτι με θεὸς ποιμαίνει· καὶ τις
 ἐπὶ λέξεως εἶπεν ὡς ἱλαρόν ἐστι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 καὶ ἱλαρύνει τοὺς μετόχους αὐτοῦ. καὶ προσέθηκεν
 ὡς ἡμψιβήτησαν ἡμῶν πρὸς θεὸν δαίμονες, οὗς λυπῶ
 προσωρήσας τῇ μερίδι τῇ κρείττονι. ἀλλὰ καὶ τὴν
 προσβάλωσι χαλεπὸν, οὐκ ἀμελεῖται, φησί, φιλόσο-
 φος ἱερομένους. ἐγὼ μὲν οὖν (οὗ γὰρ βῆθιδι· εἰμι
 χαυνοῦθῆνα καὶ λαμπρὸν τι λογιῶσθαι περὶ ἐμαυτοῦ) ἡ
 τὴν ἀτυχίαν ἠτιασάμην, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ φθόγου δαίμο-
 νος (οὗ γὰρ οὐμαί μοι προσήκειν ἀρετὴν, ἥτις ἂν
 τοὺς βασιάνους ἐκίνησεν), ἀλλ' ἐφόβει με μᾶλλον
 δίκας ὀφλόντα παρ' ἄξιαν ἀψαθαι μυστηρίων θεοῦ.
 καὶ ταύτην τὴν ἀτυχίαν ἐμαντευόμην, εἰς ἣν οὐ
 κατακ' μικρὸν ὄλισθη· ἀλλ' ἄμα τε παρῆν ἐνόησε καὶ
 τὰ δεινὰ πάντα παρῆν, καὶ χορηγίαις πάντων Ἀδρόνι-
 κος, δαίμων ἀρήγιος, ἀπληστὸς τυμφορῶν, τῆς πό-
 λεως τοῖς λειψάνοις ἐγκείμενος. ἔα, πανταχοῦ τῆς
 ἀγορᾶς ἀνδρῶν οἰμωγαί, γυναικῶν ὀλολυγαί, παιδῶν
 ὀλοφυρμοί. σχῆμα πόλεως ἐκλωκυίας αὐτῇ περιτέθει-
 κεν, ἥς τὸ κάλλιστον μέρος ἀποτετιμωμένος τίσειας χω-
 ρίων ὀνομαστῆθῆνα γέγονεν αἰτίας, τὴν στοὰν τὴν βα-
 σιλείων, τὸ πάλαι κρητήριον, ἀποδείξας βασιανστήριον.
 ταύτην δαίμοσι ποινίμοις, οἷς ἑαυτὸν ἄρα προσέειπε,
 βωμόν καὶ τράπεζαν παρέθηκεν. ὦ πόσοις αὐτοὺς
 πολιτῶν εἰστίσασε δάκρυσι. ποῖοι Ταυροσχύθαι, τίνες
 Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτο τῷ διὰ τῶν μαστίγων αἵματι
 τὴν παρ' αὐτοῖς ἐτίμησαν Ἄρτεμιν; δρόμος ἀπάντων δ
 εὐθὺς ἐπ' ἑμέ, καὶ πανταχόθεν εὐθὺς ἐβαλλόμεν
 ἀχοῆ καὶ θέα κακῶν. νουθετήσας οὐκ ἔπεισα, ἐπι-
 τμησάσας ἠρέθισα. ὁ παρών καιρὸς ἤλεγξεν ἡμῶν
 τὴν ἀσθένειαν, ἣν μέχρι νῦν ἔκρυπεν ἀπὸ τῶν ἀν-
 θρώπων θεός· συγχωρουμένων γὰρ αἰεὶ τιμὴν καρπω-
 σάμενος παρέσχον ὑποψίαν τῇ πατρίδι δυνάμει. καὶ
 τοῦτο τὸ χαλεπώτατον τῶν συμβεβηκότων ἐστὶ μοι πρὸς
 γὰρ τὴν ἐλπίδα τῶν ἡγνοηκότων με κρίνομαι. οὐδὲ γὰρ
 πείθω λέγων αὐτοῖς ὡς οὐ δύναμαι, ἀλλ' (196) ἀξιοῦμαι α
 πάντα τὰ δίκαια δύνασθαι. περίεστιν οὖν αἰσχύνε-
 σθαι καὶ λυπεῖσθαι. πάθος εὐθὺς ἐν ψυχῇ, καὶ ποικι-
 λία φροντίδων καὶ εἰδωλοποιία πραγμάτων καὶ μικρὰν δ
 ὁ θεός· εἰ δαιμόνων εἰσι προσβολαὶ τὰ γινόμενα δι'
 Ἀδρόνικου, πᾶν ἐποίησαν ὅσον ἐβούλοντο. οὐκέτι τῆς
 συνήθους ἐν εὐχαίς γλυκυθυμίας ἠεθόμην, ἀλλὰ τὸ
 μὲν σχῆμα εὐχῆς, ἐγὼ δὲ περιηρέχην ἀπανταχοῦ
 τῶν πραγμάτων ὀργῇ καὶ λύπῃ καὶ πᾶσι πάθεσι μερι-
 ζόμενος. καίτοι διὰ νοῦ τῷ θεῷ συγγνωμέμεθα, γλῶττα ἡ
 δὲ ἀνθρώποις τὰ πρὸς ἀνθρώπους ὑπηρετεῖ. εἰ τοίνυν
 ἐν εὐχαίς ἀπροσεξίαν ἠτύχηκα καὶ παρὰ πόδας ἡ
 πείρα, τῆς γέ τοι τοῦ βίου μεταβολῆς οὐ ταύτη μόνον
 εἰς κακὸν ἀπολέλαυκα, ἐξ ἀπροσεξίας εὐρόμενος πράγ-
 ματα, ἀλλ' ἀπενθῆξ τὸ μέχρι πρόφην διαγενόμενος,
 νεκρὸν ζεῖδον οὐ προαποθανεῖν ἠχρόμην· οὕτω πικροῖς

natus sit familiarem dei fieri (195), ferebam equidem,
 ed invitus ac repugnans novum hoc et insolens vitæ
 genus, ac iam iamque fugam meditantem bonorum spes
 ac deteriorum metus a proposito revocavit. Quin istud
 de sacris senibus audivi, me a deo gubernari. Et alius
 quidam his verbis usus est: hilarem esse spiritum sanc-
 tum et sui participes exhilarare, addiditque de me cum
 deo contendisse dæmonas, quibus meliorem in partem
 transiens mœrorem afferam. Ac tametsi molestiæ ali-
 quid infligant, nunquam tamen, aiebat, philosophus deo
 consecratus negligitur. Ego vero, cum non facile inso-
 lescere ac de me magnifice aliqui cogitare soleam, in-
 felicitatem accusavi meam, non tamen id invidia ulla
 dæmonis accidisse mihi statui. Non enim tantum mihi
 sumo virtutis, ut hæc invidiam movere possit. Sed hoc
 unum magis terrebat, ne cum pœnis ipse obnoxius es-
 sem, divina mysteria indigne tractarem. Eamque animo
 calamitatem præsaiebam, in quam haud paulatim ego
 sum delapsus, sed statim atque huc adfui, omnia mihi
 præsto fuere malorum genera, quorum præbitor est An-
 dronicus, Martius dæmon, calamitatum insatiabilis, patri-
 æ reliquias insectans. Heu heu, toto foro exaudieba-
 tur. Virorum, inquam, gemitus, mulierum ululatus,
 puerorum planctus; patriæ denique speciem captæ urbis
 affinxit: cuius pulcherrimam partem eximens supplicii
 locum appellari fecit ac regiam porticum, ubi olim ius
 dicebatur, in carnificinam convertit. Hanc ille vindici-
 bus dæmonibus, quorum se numero aggregavit, aram ac
 mensam apposuit. O quam multis ille eos civium lacrimis
 tanquam convivio excepit! Quinam Tauroscythæ aut qui
 Lacedæmonii tanto per verbera sanguine unquam suam
 Dianam coluerunt? Fit omnium illico concursus ad me,
 et undique statim impetebat auditu malorum ac specta-
 culo. Cum illum admonerem, persuadere non potui;
 cum increparem, irritavi. Præsens tempus imbecilli-
 tatem nostram coarguit, quam deus homines hucusque
 celaverat. Nam cum eorum, quæ mea opera obtineban-
 tur, honor ad me perveniret, auctoritatis ac potentiæ de
 me opinionem patriæ præbui. Quod quidem mihi
 omnium, quæ acciderunt, longe est molestissimum. De
 me enim ex eorum qui me ignorant spee iudicium fertur.
 Neque quantumvis nihil posse me dicam, illis persuadeo
 (196); quin iusta omnia facere posse existimor. Super-
 pest itaque ut pudore ac mœrore suffundar. Hinc repen-
 tina in animo commotio, curarum ac sollicitudinum
 varietas, negotiorum imagines ac species, et longe deus
 abscedit. Quare si dæmonum incursiones sunt, quæ
 Andronicus molitur, quantum libuit illi perfecerunt. Nihil
 iam de solita in orando suavitate percepi, sed species
 ipsa quidem orationis est. Ego vero per omnes negotio-
 rum partes cogitatione circumferor, ira, dolore omnique
 affectuum genere distractus. Atqui mente ipsa cum deo
 versamur. Lingua hominibus eorum, quæ ad homines
 pertinent, ministerio fungitur. Si igitur id mihi calami-
 tatis accidit, ut inter orandum attentus esse noqueam,
 in promptu est rei huius experientia. Verum enim vero
 ex ea vitæ mutatione non id tantum mali cepi, ut ex
 mentis evagatione negotiis implicarer, sed, cum luctus
 funebris expers hactenus fuissem, mortuum vi li, quem
 morte prævenire cupiebam. Adco asperis nos et moles-
 tis honorum initiis civitas exceptit. Quandoquidem una

ἡμᾶς ἢ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξέειπεν. ὡς ἅμα τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα νῦν μὲν ἄνω νῦν δὲ κάτω χωρεῖ, καὶ βροῦς ἔχει φέρον ἀθρόα πολλά, νῦν μὲν αἴσια νῦν δὲ ἀπαίσια. ἀλλ' ἐπειδὴ μοι συνέπεσον ἀποβαλεῖν τῶν παιδιῶν τὸ φίλτατον, κἄν εἰργασάμην τι δεῖνόν αὐτὸς ἔμαυτὸν οὕτως ἐαλώκειν τοῦ πάθους. ἔργα γέ τοι τὰ μὲν ἄλλα ἄρρην εἰμί (λέγω δὲ ἐν εἰδόσι), καὶ τὰ πολλὰ δουλεύω τῷ λόγῳ, συνηθείας δὲ οὕτω τι ἤττων ὡς ταύτη κρατεῖν τὴν ἀλογίαν τοῦ λόγου. οὐκουν οὐδὲ τοῖς ἐκ φιλοσοφίας δόγμασι τοῦ παρόντος πάθους ἐκράτησα, ἀλλὰ Ἀνδρόνικος ἀντιπεριήγαγε, καὶ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς τὸν νοῦν ἔχειν ἐποίησε. καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμυθίαι τῶν συμφορῶν, πρὸς ἑαυτὰς ἀνθελκυσσαι καὶ πάθει πάθος ἐκκρούουσαι. συνεπιτίθεται δὲ μοι τῇ πικρᾷ τῶν παρόντων αἰσθησῆσαι μνήμη τῶν παρελθόντων ἀγαθῶν, ἐξ ὧν ἄρα ἐν οἷσι γεγόναμεν, καὶ ἴδω πονήρας, ἅμα πάντων ἀφηρημένους. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν, ὃ μοι καὶ δύσελπιν εἶναι τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰσθῶς ἀποτυγχάνειν ἐν ἱκετείαις θεοῦ, νῦν (107) πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος· ὃς τὴν μὲν οἰκίαν κακῶς πράττουσαν ὄρω, τὴν δὲ πατριδα δυστυχοῦσαν οἰκεῖν ἀναγκάζομαι. πᾶσι δὲ ἐκκαίμενος ἐφ' ᾧ προσανακλάσθαι καὶ τὰ καθ' αὐτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, ἔλεον αὐτοῦς ἀνόνητον ἔλεω. καὶ πρόσεστι τὸ αἰσγύνεσθαι ὅτι πολίτην ἄνδρα χρησάμενον συμφοραῖς καὶ κλαπέντα χρυσίον δημόσιον, ἀπαιτήσας στατήρας ὑπὲρ μυρίου, ἔγνωκεν ἀναβολὴν μὴ διδοῦς ἀποκτεῖναι διὰ χιλίους, μᾶλλον δὲ δι' ἐμέ· δι' ἐμέ γὰρ αὐτὸν ἔγει καθείρξας εἰς ἀνεπιχείρητον φρούριον, ἐν ᾧ τὸς Τιτᾶνας δεδέσθαι ποιητῶν παῖδες φαντάζονται. καὶ ἵνα μὴ ἀφαιρεθῆ, φησί, παρ' ἐμοῦ, δεῖ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἀπόσιτον εἶναι τὸν ἀνθρωπῶν, εἰσαγωγῆς ἄρτων ἀπαγορευμένης τοῖς δεσποφύλαξιν. ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ κεκραγὸτος ἅπαντες ἤκουσαν ὡς ὠφελιμώτερος ἔσται τῶν χιλίων στατήρων ἀποθανὼν ὁ πολιτεύμενος. διὸ καὶ τοὺς προσιόντας αὐτῷ ἐπὶ τῇ τῶν χωριῶν ὠνῆ φοβῆ καὶ ταράττει καὶ πάντα τρόπον ἀτίστησιν· οὐ γάρ, οἶμαι, δεῖ τοῦ χρυσοῦ, τοῦ δὲ τεθνᾶναι τὸν ἀνθρωπῶν δεῖ. ἐγὼ δὲ οὕτε ἰσχυρὸς εἰμι πρὸς τὸ τεύχεσιν ἐρουμοῖς προσβαλεῖν, οὐτ' εὐμήχανος εἰσερπύσαι καὶ τῆς συμφορᾶς ἐξελίσθαι τὸν ἀνθρωπῶν. παρήσει δέ, φασὶ τινες, οὐδέ τις οὐδένα· οἱ γὰρ ὑπηρετεῖται φύσει μὲν εἰσιν οἴτινες εἰσι, νῦν δὲ καὶ πρὸς παράδειγμα ζῶσιν Ἀνδρόνικον, ὃς ἐπὶ τῷ τὴν ἐκκλησίαν ἀτιμοῦν προκαθέζεται. τῶν μὲν οὖν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ λόγος οὐδέ τις· ὡς ἐγὼ κἄν χάριν εἰδείην αὐτῷ τὴν διὰ τὸν θεὸν ἀτιμίαν δεχόμενος ὡς μαρτύριον. ἀναμνήσθητε γὰρ ὑμεῖς τίς ἦν πρὸς ἐμέ τὸν εἰ μηδὲ ἄλλο, ἐξ ἐκείνων γενόμενον, ὃν ἀπ' Ἐλύρσθενους τοῦ καταγαγόντος Δωριέας εἰς Σπάρτην μέχρι τοῦμοῦ πατρὸς αἰ διαδοχαὶ ταῖς δημοσίαις ἐνεκολλάθησαν κύρβεσιν, ἀνθρωπῶς οὐκ ἔχων εἰπεῖν ἔνεμα πάππου, ἀλλ' οὐδὲ πατρὸς, πασί, πλὴν ὅσον εἰκάσαι, ἀπὸ θυννοσκοπείου δὲ ἐπὶ τῶν

cum ipsis hominibus humanæ res susque deque versantur, ac multa confertim modo prospera modo adversa velut quidam affert aquarum fluor. Sed posteaquam contigit, ut liberorum mihi carissimum amitterem, parum abfuit quin mihi malum aliquod consciscerem : usque eo sum dolore superatus. Etenim cum cæteris in rebus virili animo esse soleam (quod apud conscios audacter profiteor), et in plerisque rationi obtemperem, ita tamen consuetudine vincor, ut ex hac parte ratio perturbatione superetur. Proinde nullis philosophiæ præceptis præsentem ænorem expugnare potui. Sed contrarium me in partem Andronicus impulit, et ut cum omnibus in ærumnis mentem occuparem coegit. Ita mihi calamitates factæ sunt calamitatum remedia, dum me ad sese ex adverso protrahunt, ac dolore dolorem repellunt. Igitur una cum molesto præsentium malorum sensu, præteritorum subit bonorum recordatio, reputantem ex quibus in quæ sinus prolapsi. Sic insuavem vitam duco, omnibus eodem tempore spoliatus. Iam quod malorum omnium summum est, quodque desperatam mihi penitus vitam facit, cum hactenus precibus ad deum fuis repulsam minime pati solerem (197), nunc primum frustra orasse me sentio. Deinde infelicem domum video; patriam miseris oppressam habitare compellor. Tum omnibus expositus, ut in sinum meum ærumnas suas deponant, et apud me singuli privata deplorent incommoda, inutili eos commiseratione prosequor. Quin illud me pudore afficit, quod civem quemdam calamitatibus oppressum, cui publicæ pecuniæ furto ereptæ sunt, postquam supra decem solidorum millia ab eo iam repetiit, absque dilatione, ob mille reliquos interficere constituit, vel propter me potius; nam propter me illum in castellum inexpugnabile conclusit, cuiusmodi illud fuit in quo victos esse Titanas poetæ fabulantur. Ac ne mea, inquit, opera extrahatur, quintum hunc diem homini cibo interdicti oportet, prohibitis custodibus ne panem inferri sinant. Sed et nuper vociferantem illum omnes audierunt, utiliorem sibi mille solidis mortem futuram hominis publicam functionem obuentis. Propterea iis qui se pro prædiorum licitatione adeunt, metum inicit, perterret omnique ratione revocat. Neque enim, opinor, auro opus est; sed hominis nece opus est. Ego vero neque adeo forlis sum, ut firmissimos in muros impetum faciam, neque ad irrependum hominemque ex ea calamitate detrahendum solers et industrius. Nullus autem, ut aiunt, a quoquam introducitur. Nam satellites natura quidem sunt, qualescunque tandem sunt, nunc vero ad Andronicum tanquam exemplum vitam suam accommodant, qui ad id præesse videtur, ut ecclesiæ ignominiam imponat. Verum quæ ille adversus me molitur facille contemno. Imo et gratiam ei insuper habeam, si propter deum illatam mihi infamiam tanquam martyrium, accipiam. Memento enim cuiusmodi erga me existiterit, qui, ut nihil aliud, certe ab illis maioribus ortum duxeram, quorum ab Eurysthene, qui Dorienses in Spartam deduxit, ad meum usque patrem generis successiones publicis tabulis inscriptæ sunt, is qui ne avi quidem nomen edere possit, imo neque parentis, ut aiunt, nisi quantum coniectura assequi potest, porro a piscatu ad præfecti currum sit evectus. Quare pudeat eum, qui splendorem illum in

ἡγεμονικὴν ἀπήνην ἀλάμενος. οὗτος οὖν τὴν ἐν τῇ πόλει λαμπρότητα θεθαυμακῶς αἰσχυρέσθω τοῖς ἐλλείμμασιν· ἀλλ' ἐγὼ τὸ μέγρι τῆς ἱερωσύνης καὶ τιμῆς ἐνεφορήθην καὶ ἀτιμίας (198) οὐκ ἀπεγευσάμην. νυνὶ δὲ αὐτ' ἂν ἡσθεῖην τιμώμενος, οὔτε καταφρονούμενος ἄχθομαι· οὐδέτερον γὰρ αὐτῶν ἔτι παρὰ τοῦ ποιοῦντος εἰς ἐμὲ δοκεῖ γίνεσθαι, ἀλλ' ἐκάτερον εἰς ἀναφορὰν τοῦ θεοῦ. διόπερ ὁ πάντα τολμῶν οὗτος ἄνθρωπος, ὡς οὐδὲν οὔτε λέγων οὔτε ποιοῦν παρεκίνησεν, ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν αὐτῷ διακυρίττεται τῷ θεῷ, καὶ φωνὰς ἀφῆκεν ἐπὶ συνεστῶτων καὶ περιεστῶτων ἀνθρώπων, ἃς αὐτίκα τῆς πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ γῆς ἐκκλησίας ἐπιτολῆς ἀναγινοσχομένης ἀκούσεσθε. τοιοῦτόν ἐστι β φύσις ἀπαίδευτος ἐπιληγμένη δυνάμεως· τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανὸν ἐξάρσασεν ἐπιχειρεῖ. ἔστω, δυνάσθω, κεχρήσθω τῇ φύσει τῷ καιρῷ, ἀποκτινύτω καὶ δείτω τῶν πολιτῶν ὄντινα βούλεται· ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μένουσιν ἐπὶ τῆς τάξεως ἐφ' ἧς ἡμᾶς ἔταξεν ὁ θεός, ἀπηλλάχθαι μὲν τῆς κοινωνίας τῶν πονηρῶν,

ἀγνεῦσαι δ' ἀκοὰς βλαστημοσύνης· ἀλεγεινῆς,

ἀπογῶναι δὲ προστάσις ἀδικουμένων, ἀποτελογημένοις ὑμῖν καὶ τῷ δήμῳ διὰ τῆς μάτην ἐπιχειρήσεως. C νοῦ μέγεθος ἔχοντος ἦν καὶ πρὸ πείρας ποιῆσαι· νυνὶ δὲ περιεμείναμεν ὑμᾶς ἐκ τῶν πραγμάτων συμψήφους ποιήσασθαι, ὅτι πολιτικὴν ἀρετὴν ἱερωσύνη συνάπτειν συγχλώθειν ἐστὶ τὰ ἀσύγχλωστα.

Ὁ πάλαι χρόνος ἡγεμε τοὺς αὐτοὺς ἱερέας τε καὶ κριτάς· καὶ γὰρ Αἰγύπτῳ καὶ τὸ Ἑβραίων ἔθνος χρόνον συγγόν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐθασίλευθησαν. εἴτ' ἐπειδὴ μοι δοκεῖ τὸ θεῖον ἔργον ἀνθρωπίνως ἐπράττετο, διώκισεν ὁ θεὸς τοὺς βίους, καὶ ὁ μὲν ἱερός ὃ δὲ ἡγεμονικός ἀπεδείχθη· τοὺς μὲν γὰρ εἰς ὕλην ἐπέστρεψε, τοὺς δὲ D συνέταξεν ἑαυτῷ. τετάχεται δὲ οἱ μὲν πρὸς τοῖς πράγμασιν ἡμεῖς δὲ ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι, τὸ δὲ καλὸν ἀπαιτεῖ παρ' ἀμφοῖν ὁ θεός. τί οὖν ἐπαναγεί; τί δὲ συνάπτειν πειρᾶ τὰ κεχωρισμένα παρὰ θεοῦ, ὃς οὐδὲ διοικεῖν ἡμᾶς ἀλλὰ παραδιοικεῖν ἀξιοῖς, οὗ τί γένοιτο· ἂν ἀθλιώτερον; προστάτου σοι δεῖ; βιάδιζε παρὰ τὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν νόμων τῆς πολιτείας. τοῦ θεοῦ σά τι δεῖ; ἴθι παρὰ τὸν ἱερέα τῆς πόλεως, οὗ ὡς ἐνταυῦ ἔνθον τὸ πάντως ἐπιτυχεῖν, ἀλλ' (199) ὡς ἐγὼ A προσημύσομαι. ἂν δ' ἐπιτρέπη τις ἡρεμείν, τὰχα ποτὲ καὶ δυνήσομαι· ἅμα γάρ τις ἀποστρέφεται τὴν ὕλην καὶ πρὸς θεὸν ἐπιστρέφεται. θεωρία τέλος ἐστὶν ἱερωσύνης μὴ ψευδομένης τὸ ὄνομα, θεωρία δὲ καὶ πρᾶξις οὐκ ἀξιοῦσι συγγίνεσθαι. ὁρμὴ μὲν γὰρ ἀρχὴ πράξεων, οὐδεμία δὲ ἀπαθής· ἀλλὰ δεῖ κενὴν εἶναι παθῶν τὴν ψυχῇ τὴν μέλλουσαν ἔσσεσθαι δοχεῖον θεοῦ· μὴ καθαρῶν γὰρ φησι καθαρὸν ἐπάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἤ. σ. γ. λ. ἄσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ θεός. σχολῆς δεῖ τῷ μετὰ φιλοσοφίας ἱερατεύοντι. οὐ καταδικάζω B τῶν ἐπισκόπων τοὺς ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἐμαυτὸν εἰδῶς μόλις εἰς θᾶτερον ἐξιννούμενον ἀγαμει τῶν δυ-

civitate suspiciat, obscuritatis illius atque defectus. Ego vero usque ad sacerdotium honore satiatum sum, neque quidquam infamiae (198) degustavi. Nunc autem neque quoniam affectus gaudeo, neque contemplus molestus fero. Neutrum enim iam eorum ab eo, qui intulerit, in me committi videtur, sed utrumque ad deum pertinet. Idcirco homo iste proietæ ad omne facinus audaciæ, cum neque dicendo neque faciendo me commoveret, altius se a nobis efferens, cum ipso deo congregitur, ac voces nonnullas edidit coram coactis et circumstantibus populis, quas lectis iis litteris audietis, quæ ad universam orbis terrarum ecclesiam sunt scriptæ. Tale quiddam est rude ac disciplinæ expertum ingenium, cum potestatem adeptum est; cælum ipsum, quod dicitur, capite tundere conatur. Esto, sit in potestate, utatur natura sua, tempore: occidat et vinciat quemcumque civium liberit. Nobis quidem sufficit in eo ordine perseverantibus, in quo sumus a deo collocati, segregari a nefariorum hominum consortio,

et vacuas aures probris servare nefandis;

ne non de oppressorum patrocinio desperare, iustam ex irrito conatu apud populum excusationem nactus. Quod ante experimentum facere hominis erat excellenti quadam sapientia præditi; sed ex ipsis rebus sententiæ meæ suffragatores habere vos destinabam necum ut agnosceretis, reipublicæ administrandæ vim cum sacerdotio coniungere perinde esse atque ea nre quæ nendo connecti nequant.

Prisca tempora eosdem sacerdotes ac iudices tulerunt. Nam Ægyptii et Hebræi longo sacerdotum imperio usi sunt. Deinde posteaquam, ut mihi videtur, divinum opus humano more fieri cōptum est, deus ambo vitæ genera separavit; unumque horum sacrum, alterum ad regimen atque imperium constitutum est. Alios enim ad infirmarum rerum fecem convertit, alios sibi sociavit: illi in negotiis, nos in oratione collocati. Ab utrisque vero quod honestum et consentaneum est requirit deus. Quid tu igitur antiquum illud revocas? quid ea coniungere vis, quæ deus seiunxit? qui nos non administrare, sed administrando depravare postulas; quo quid infelicis esse potest? Patrono opus habes? Vade ad eum qui reipublicæ legibus præest. Deo quapiam in re indiges? Vade ad urbis antistitem; non quod istic penitus voti compotem fieri necesse sit, sed quod omnem ad id (199) operam sim adhibiturus. Sin quiescere uti possim mihi aliquis concesserit, forsitan aliquando istud potero: simul enim a rerum terrenarum fœce sacerdos avertitur et ad deum convertitur. Contemplatio sacerdoti finis est, si non falso id sibi nomen usurpet; contemplatio vero et actio nequaquam in unum conveniunt. Voluntatis enim impetus motus est in actionem: nullus autem sine affectu aliquo esse potest. At omnium expertem affectuum animam illam esse oportet, quæ dei receptaculum futura sit. Nam ei qui impurus sit, ait ille, quod purum est attingere nefas est. *Vacate enim et cognoscite quoniam ego sum deus.* Vacatione opus ei est, qui cum philosophiâ studio sacris operatur. Nec episcopus damno, qui nego-

ναμένον ἐκάτερα. ἐμοὶ δύναμις οὐκ ἔστι δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. εἰ δ' εἰσὶ τινες οἱ μὴ ἀπὸ τῆς συγκαταβάσεως βλάπτονται, δύνανται ἂν καὶ ἱεραῖσθαι καὶ πόλεων προστατεῖν. ἀκτὶς ἡλίου κἂν ἑμιλήσῃ βορβόρω, μένει καθαρὰ καὶ ἀμόλυτος· ἐγὼ δὲ ταῦτ' οὗτο παθῶν πηγῶν καὶ θαλάττης δεήσομαι, καὶ εἰ δυνατόν ἦν ἀγγέλω πλεῖν ἢ τριάκοντα ἑναυτοὺς ἑνανθρωπή-
 σαντι μὴδὲν ἀπολαῦσαι τῆς ὕλης κακῶν εἰς προσπάθειαν, τί ἔδει καταβῆναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ; ἀλλ' ἔστι περιουσία δυνάμει βμιλοῦντα τοῖς χεῖροσι μένειν ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ μὴδὲνα τρόπον παθαίνεσθαι. τοῦτο θεοῦ μὲν ὕμνος ἔστιν, ἀνθρώπων δὲ παραίτησις γίνεται διευλαθουμένη τῆς φύσεως αὐτοῦ τὴν ἀσθένειαν. κατὰ τούτους ὑμῖν ἐγὼ τοὺς ὄρους συνέσομαι. οὐ μὴν τό γε χρίνειν καιροῦς ἐμαυτὸν ἀφαιρήσομαι, ὡς ὅταν ἐξῆ-
 κατιόντα κατιέται, τοῦτ' ἔστι διὰ τῆς τυχοῦσης ἐπιστροφῆς ἀγαθόν τι μέγα ποιεῖν. οὕτω καὶ ὁ θεὸς πολιτεύεται. τὸ προστατεῖναι δὲ ἔστι τὸ δεινόν, οὐ μῆτε θεοῦ φύσις ἀνέγεται, μῆτε ὅστις ἐαυτὸν ἀπευθύνει πρὸς θεόν. εἰ γέγονα χρημάτων ἢ κτημάτων ἐπιμελητής, εἰ σύνιστέ μοι λογισμοὺς δεχομένη τῆς καθ' ἡμέραν ἢ τῆς κατ' ἔτος ἀπαρίας, εἶτα ἐν τοῖς ἡμετέροις τοῦ χρόνου φεῖδομαι, ἀλαζῶν εἰμι, καὶ (200) οὐκ ἀξίω
 συγγνώσκεισθαι· εἰ δὲ ἀμελήσας τῶν οἴκοι πρότερον τῆ κατὰ νοῦν ἐνεργείᾳ συνέταξα τὴν ζωὴν, τί δεινὸν εἰ τῶν ἴσων ὑμᾶς ἀξίω; ἀλλ' ἐπεὶ τούτους ὑμᾶς οὐκ ἀρέσκομεν, ὡς ὄντων ἐτέρων οἱ δύνανται κατὰ ταῦτ' ἐν ἀμφοῖν εὖ διαγίνεσθαι, ἔξεστι βουλεύεσθαι τὸ λῶν τῆ τε πόλει καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κάμοι. οὐκ ἐξομοῦμαι τὴν ἱερωσύνην· μῆποτε δυνηθεῖη τοσοῦτον Ἀνδρόνικος. ἀλλ' ὅσπερ οὐδὲ φιλόσοφος ἐγενόμενος δημοσίος, οὐδὲ θεατροκοπίαις ἐπεβλήθη, οὐδὲ διδοσκαλεῖον ἤνοιξα (καὶ οὐδὲν ἤτην ἦν τε καὶ εἶην φιλόσοφος), οὕτως οὐδ' ἱερεὺς δημοσίος εἶναι βούλομαι. οὐχ ἅπασα ἅπαντα δύνανται. ἐγὼ συγγνώμενος ἐμαυτῷ καὶ διὰ νοῦ τῷ θεῷ, καταβάς ἀπὸ θεωρίας δύνανμαι συνουσίας ποιῆσθαι οὐκ ἀγρήστους πρὸς ἕνα καὶ δύο· καὶ οὐδὲ τούτους ἀγελαίους, ἀλλ' οἷτινες εἶεν ἢ φύσεως λαχόντες ἢ ἀγωγῆς εὐτυχῆσαντες, ὥστε νοῦν τεθαυμακκέαι πρὸ σώματος. ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοῦ πραγμάτων ἀπτόμενος μετὰ τῆς ἐμαυτοῦ βρασύνης, γενοίμην ἂν τῷ καιρῷ
 χρήσιμος· καταχωννύμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐμαυτοῦ τε ἐπιλήσμων εἰμι καὶ τῶν πραγμάτων ζημίαν ποιῶ· οὐ γὰρ ἔστι μισοῦντα καλῶς τι ποιεῖν. ἀλλ' ὁ μὴ πάση τῇ γνώμῃ δεδομένα ποιῶν ἄθυμος ἔρχεται πρὸς τὴν πράξιν ἧς προστήναι δεῖ· ὅστις δὲ πρὸς μὲν σχολὴν ἀνοικεῖως ἔχει, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν τῷ σχολάζοντι χρήσαιτο, αὐτὸ δὲ τὸ πᾶν ὅπερ ἔστι δημηφελέστατος ἀνθρωπος πολλοῦρωτάτῃ ψυχῇ ταῖς ἀπάντων ἀρκοῦσα φροντίσιν, ὅστις δὴ πέφυκεν οὕτω καὶ βούλεται, ὁ τοιοῦτος κἂν χάριν εἰδείη ταῖς ἐλκοῦσαις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτὰς περιστάσεσιν ὑποθέσεις γὰρ αὐτοῦ τῇ φύσει πορίζονται, καὶ μέγιστον εἰς τὸ κατορθοῦν ἐφόδιον ἢ
 φιλία τοῦ πράγματος. αἰρετέος οὖν ἅπασιν ἡμῖν ὁ

tiis detinentur; sed cum noverim vix me horum alterum assequi posse, qui utrumque præstare possint, eos admirari soleo. Non est id mearum virium, duobus ut dominis serviam. Sin aliqui reperiantur, quibus ne mentis quidem ad inferiora descensus detrimentum afferat, merito illi possunt sacerdotum fieri et præesse civitatibus. Solaris radius, quamvis cœnum contingat purus nec inquinatus manet; ego si idem fecero, fontibus ac mari opus habebō. Ac si angelus posset supra triginta annos cum hominibus ita consuescere, nulla ut ex materia contagio malorum in eum redundaret, quid necesse est descendere filium dei? Sed abundantia quædam virium est ita inter deteriora versari, ut in naturæ statu consistat nec ullo modo ab illis inficiatur. Dei ista laus ac prædicatio est. Homini vero deprecandum illud est, naturæ suæ imbecillitatem metuenti. His ego vobiscum legibus versabor. Non tamen temporum atque opportunitatum iudicium mihi adimam, ut, cum licebit, me ad inferiora demittam: hoc est levi cura et animadversione ingens aliquid bonum efficiam, quemadmodum deus se ipse gerere consuevit. Affici autem et adhaerescere penitus, hoc demum malum est, quod neque natura dei sustinet, neque quisquis se ad dei exemplar exigit. Si pecuniarum ac possessionum curam et sollicitudinem admisi, si diurnorum et annuorum expensorum rationes accipere me cognoritis, postea in iis quæ ad vos pertinenti tempori parco, vanus et arrogans sum (200), nec ignosci mihi postulo. Sin rei domesticæ prius ipse cura deposita in mentis actione vitam meam collocatam habeo, quid mirum est si et idem a vobis requiro? Quoniam autem ob hæc minus vobis placemus, quasi alii sint, qui eodem modo recte in utrisque versari possint, consilium vobis capere licet, quid et civitati et ecclesiis et mihi magis expedit. Non ego sacerdotium eunabo. Nolo tantum habere potestatis Andronicum. Sed quemadmodum neque philosophus popularis fui, nec theatrorum plausum captavi, nec ludum aperni (nichilominus tamen eram tum et unam sim philosophus!), ita neque popularis antistes esse volo. Non omnia omnes possunt. Ego mecum et mente cum deo versatus et a contemplatione descendens non absurda colloquia miscere possum cum uno vel altero, iisque non vulgaribus, sed si qui sint vel indolem nacti vel feliciter instituti, adeo ut corpori mentem præferant. Præterea longo intervallo ad negotia tractanda me conferens, quod commodo meo faciam, utilis in tempore esse possum. Sin iis opprimor, non modo mei obliviosus reddor, sed et negotiis ipsis detrimentum facio. Fieri enim non potest, ut quod quis oderit, recte et ex ordine conficiat. Sed qui non ex totius animi sui sententia aliquid facit, languidus ac tristis ad opus accedit, cui præesse illum convenit. Contra qui ab otio alienus est, nec ulla ratione vacuus esse et a negotiis feriari potest, sed quantus quantus est, populo utilissimus est, plurimarum rerum capax animus, omnium curæ sustinendæ sufficiens: qui quoniam ita a natura comparatus est, eiusmodi præstare sese studet: qui sic affectus est, etiam occupationibus ac negotiis gratiam habeat, quæ ipsum ad se pertrahant. Materiam enim naturæ suæ suppeditant; estque hoc maximum ad rem conficiendam adiumentum, amare id ipsum quod agitur. Quare seligendus nobis aliquis est, qui sit omnium utilis-
 simus, nostroque in loco eligendus, qui ægre admolitur

λυσιτελέστερος ἄνθρωπος, καὶ ἀνθαιρετέος ἡμῶν οἱ μὸλις μόνου σωζόμεθα. τί κερχάγετε; οὐ διότι μήπω γέγονεν, ἄξιόν ἐστι μὴδὲ νῦν γενέσθαι; πολλὰ τῶν δεόντων ὁ χρόνος ἐξεύρε καὶ κατορθώσατο. οὐχ ἅπαντα πρὸς παράδειγμα γίνεται. καὶ τῶν γενομένων ἕκαστον ἀρχὴν ἔσχε, καὶ πρὶν (201) γενέσθαι μήπω γενομένου ἦν. ἀξιωτέρον ἐστὶ προτιμηθῆναι τῆς συνηθείας τὸ γρηΐσιμον. ἡμεῖς ἀρχὴν δῶμεν ἔθει βελτίονι. ἀνθαιρετέος οὖν ἡμῶν ἢ μεθ' ἡμῶν αἰρετέος, πάντως δὲ αἰρετέος ὁ ἄνθρωπος. ὅστις ἂν ἦ, πάντως ἐμοῦ τὰ πολιτικά μακρῶ φανεῖται σοφώτερος, καὶ δυνησεται τὰ δύσθηγα ταῦτ' ἀνθρώπια ὑπὲρ ἡμῶν ἐξομιλεῖν καὶ μεταχειρίζεσθαι. οὐκοῦν εἰ μήπω δοκεῖ, τοῦτο μὲν ἔσθ' αὐθις ἀναθώμεθα' ἔξεστι γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ κατὰ μόνας καὶ μετ' ἄλλῶν βουλευσασθαι. νυνὶ δὲ οἷς τὸ συνέδριον μετέλλε τὴν Ἀνδρονίκου μανίαν ἡ ἀκούσατε.

νη'. Τοῖς ἐπισκόποις.

Ἀνδρόνικον τὸν Βερονικέα, τὸν κακῆ Πενταπόλεως μοῖρα καὶ φόντα καὶ τραφέντα καὶ αὐξηθέντα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεγκούσης αὐτὸν ὠνησάμενον μῆτε ἡγείσθω τις μῆτε καλεῖται Χριστιανόν, ἀλλ' ὡς ἀλιτήριος ὢν τοῦ θεοῦ πάσης ἐκκλησίας ἀπεληλάσθω πανέστιος, οὐ διότι γέγονε Πενταπόλεως ἐσχάτη πληγῆ, μετὰ σεισμὸν μετὰ ἀκρίδα μετὰ λοιμὸν μετὰ πῦρ μετὰ πόλεμον ἀκριβῶς ἐπεξεληθὼν τοῖς ἐκείνων ἐγκαταλείμμασιν, ἄτοπα κολαστηρίων γένη καὶ στήματα πρῶτος εἰς τὴν γῆραν εἰσενεγκίον (εἶη δὲ ἐπιεῖν ὅτι καὶ μόνος γρησάμενος), δακτυλήθραν καὶ ποδοστράβην καὶ πισστήριον καὶ βινολαβίδα καὶ ὠτάγραν καὶ χειλοστρόφιον, ὧν οἱ προλαβόντες τὴν πειρὰν τε καὶ θέαν καὶ τῷ πολέμῳ προαπολούμενοι παρὰ τῶν κακῶς περισωθέντων ἐμακαρίσθησαν, ἀλλ' ὅτι πρῶτος παρ' ἡμῶν καὶ μόνος ἔργω καὶ λόγῳ τὸν Χριστὸν ἐβλασφήμησεν ἔργῳ μὲν, ἀφ' οὗ τῆ θύρα τῆς ἐκκλησίας προσεπατάλευσεν ἑαυτοῦ διατάγματα, τοῖς μὲν ὑπ' αὐτοῦ παράνομουμένοις τῆς ἀσύλου τραπέζης ἀποκλείων τὴν ἵκετείαν, ἀνατεινόμενος δὲ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ θεοῦ ταῦτα ἃ καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντίνος καὶ Κεφρὴν ὁ Λιγύπτιος καὶ Σαναχρηίμ ὁ Βαβυλωνίος ὠκνησεν, ὁ πέμψας εἰς Ἱερουσαλὴμ τοὺς ὀνειδιστάς Ἐζεχία καὶ τῷ θεῷ. ἐκείνην ἐγὼ τὴν ἡμέραν ἐνηνογέναι φημι τὸν δειότερον σταυρὸν τοῦ θεοῦ' ἐπὶ γὰρ ὀνειδισμῷ τοῦ Χριστοῦ τὸ λοιδορὸν ἐκεῖνο βιβλίον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς θύρας ἐκρέματο. καὶ ταῦτα ἐπεῖδεν ἥλιος, καὶ ἀνεγνωσαν ἄνθρωποι, (202) οὐ Τιβερίου Κλαυδίου τῆς πολιτείας ἐπιτροπεύοντος, ὅφ' οὐ Πιλᾶτος ἐπὶ τὴν Ἰουδαίων ἡγεμονίαν ἐστάλη, ἀλλὰ τῆς εὐσεβοῦς Θεοδοσίου γενεᾶς τὰ σκήπτρα Ῥωμαίων ἐχρύσης, ἀφ' ἧς ἔλαθεν Ἀνδρόνικος ἐκρυψὶ μνηστειύσας ἀρχὴν ὑπὸ τῷ Πιλᾶτος φρονήματι. γέλωις ἦν τοῖς παρῶσι τῶν ἑτεροδόξων τὰ γράμματα, καθάπερ Ἰουδαίους τὰ

servari soli possumus. Quid exclamastis? Non quia nondum factum illud est, fieri idcircone nunc quidem convenit? Multa quæ necessaria erant, invenit tempus et emendavit. Non ad exemplum fiunt omnia: et unumquodque eorum, quæ facta sunt, initium habuit, et antequam (201) fieret, nondum erat factum. Consuetudini utilitatem anteferre præstat. Demus et nos initium meliori consuetudini. Pro nobis igitur eligendus: vel nobiscum eligendus omnino eligendus homo est. Quisquis ille fuerit, prorsus in civilibus rebus longe me ipso peritior videbitur, ac misellos istos homunciones vestri causa conciliare tractareque poterit. Itaque si nondum id vobis probatur, hoc in posterum differamus. Licebit enim ea de re privatim atque in commune consulere. Iam vero quibusnam pœnis de consilii sententia in Andronici furorem sit animadversum attendite.

LVIII. Ad episcopos.

Andronicum Beronicensem, infelici Pentapolis fato editum et educatum et adultum, quique patriæ præfecturam pecunia redemit, nemo aut existimet aut appellet Christianum, sed tanquam a deo exsecratus cum universa sua familia ab omni sit eiectus ecclesia, non quia Pentapoleos extrema plaga fuit, post terræ motum post locustam post pestilentiam post incendium post bellum illorum omnium reliquias diligenter persequens, horrenda ad carnificinam instrumentorum genera ac formas primus in provinciam inferens (utinam dicere liceat, et his solus utens) digitale, pedum distortorium, prelum et naspressorium et auribus ac labris distrahendis forcipes, quorum qui experimentum ac spectaculum morte prævererunt, quique ante bello sublati sunt, ab iis qui male servati fuerant felices appellati sunt; sed quoniam primus apud nos et solus factis verbisque Christo maledixit: factis quidem, ex quo edicta sua ad ecclesiam valvas affixit, quibus contra leges a se vexatis aditum ac supplicationem ad sacrum altare tanquam asylum intercludebat, dei vero sacerdotibus ea minabatur, quæ vel Phalaris Agrigentinus vel Cephren Ægyptius vel Senacherib Babylonius timuisset, is, qui Hierosolymam nuntios misit, qui deo et Ezechiez convicia dicerent. Illum dico item alteram deo crucem affuisse. Nam ad Christi contumeliam infamis iste libellus e sacris foribus pendeat. Et hæc sol vidit, et homines legerunt, non Tiberio (202) Claudio rempublicam administrante, a quo Pilatus ad Iudæorum præfecturam missus est, sed pia Theodosii stirpe Romanorum scepra moderante, a qua furtim Andronicus sibi præfecturam exambit, eadem qua Pilatus mente præditus. Risui prætereuntes erant infidelibus illæ tabulæ, quemadmodum Iudæis quæ ad crucem Christi ascripta legebantur. Quanquam, ipsa crucis in-

παραγεγραμμένα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ. καίτοι τὸ ἐπίγραμμα τοῦ σταυροῦ, γεγονός ἀπὸ γνώμης οὐκ εὐσεβοῦς, σεμνὸν ἦν ἐπὶ λέξεως, δι' οὗ βασιλεὺς ὁ Χριστὸς ἐκηρύττετο· ἐνταῦθα δὲ ἡ γλώττα τῇ γνώμῃ συνέβαινε. τὰ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα τῶν πρώην ἐστηλιτευμένων βαρύτερα. ἐπειδὴ γὰρ ἴν' τινὰ κατ' ἐγθροῦ πρόφρασιν εὐρόμενος (ἐγθρα δὲ ἦν αὐτοῖς, ὅτι γάμους ὁ μὲν ἐσπούδαζεν ὁ δὲ ἐκώλυεν), ἐκείνοις αὐτὸν τοῖς ἀποτροπαίοις κολαστηρίοις ἠκίζετο, ἃ μὴ παραδοθεῖν τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου, μετ' αὐτοῦ δὲ ὡσπερ ἤρξατο παύσασθαι, καὶ γένοιτο τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἀκοῆ ταῦτα τῆς ἡγεμονίας Ἀνδρονίκου συνθήματα. ἐπειδὴ οὖν ἀνὴρ ἐυγενής, οὐκ ἄδικῶν ἀλλ' ἀτυγῶν, ὑπ' αὐτοῖς κατατέτινε, καὶ ταῦτα τῷ τῆς μεσημβρίας ἐδράτο σταθεροτάτῳ, ἴν' ὑπὸ μόνοις μάρτυσι τοῖς θημίοις ἀπόλοιτο, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐγνω γινομένην αὐτῷ συμπαθῆ, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὅτι δὲ μαθόντες εὐθὺς ὡς εἶχομεν ἐξεδράμομεν ἐφ' ᾧ παρακαθίζῃσαι καὶ συνδιενέγκαι τὴν συμφορὰν, λευτῆ πρός τὴν ἀκοήν εἰ τις ἐπίσκοπος ὧν ἐλεῖται τετόλμηκεν ἀνθρωπεν ἀπηχθῆμενον αὐτῷ. καὶ πολλὰ καὶ παράνομα νεανειουσάμενος, τοῦ θρασυτάτου τῶν ὑπερετῶν Θόαντος αὐτὸν ἐρεθίζοντος, ᾧ χρῆται πρὸς τὰς δημοσίας συμφορὰς ὀργάνῳ, πέρας ἐπέθηκε τῇ μανίᾳ τὴν ἀθεωτάτην φωνήν, εἰπὼν ὅτι μάτην ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἤλπισε, καὶ οὐδεὶς ἂν ἐξαιρεθείη τῶν Ἀνδρονίκου χειρῶν, οὐδ' ἂν εἰ τις τὸν πόδα κρατήσειεν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ. ταύτην ἀπαιδεύτη γνώμη καὶ γλώττη τρις ἀνεφθέγγετο τὴν φωνήν, μεθ' ἣν οὐκέτι νοουετητέος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡσπερ μέλος ἀνάτωρ ἔχον ἀποκοπτέος ἡμῶν, ἵνα μὴ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τὸ θυγαῖνον συμφθίρηται. ὁ γὰρ μολυσμὸς διαδόσιμος γίνεται, καὶ ὁ θιγὼν ἐναγῶς ἀπολαύει τῆς προστροπῆς (203). δεῖ δὲ εἶναι καὶ γνώμῃ καὶ σώματι καθαρὸς τῷ θεῷ. ἐπὶ τούτοις ἡ Πτολεμαΐδος ἐκκλησία τάδε πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ γῆς ἐαυτῆς ἀδελφὰς διακτάσσεται.

Ἀνδρονίκῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ καὶ Θόαντι καὶ τοῖς αὐτοῦ μηδὲν ἀνοιγνύσθω τέμενος τοῦ θεοῦ· ἅπας αὐτοῖς ἱερὸς ἀποκεκλεισθῶ καὶ σηκὸς καὶ περίβολος. οὐκ ἔστι τῷ διαβόλῳ μέρος ἐν παραδείσῳ, ὅς κ' ἀν λάθῃ διαδύς, ἐξελαύνεται. παραινῶ μὲν οὖν καὶ ἰδιώτῃ παντὶ καὶ ἄρχοντι μῆτε διμωρόριον αὐτῷ μῆτε διμοστράπεζον γίνεσθαι, ἱερεῦσι δὲ διαφερόντως, οἱ μῆτε ζῶντας αὐτοῦς προσερούσι μῆτε τελευτήσαντας συμπροπέψουσιν. εἰ δὲ τις ὡς μικροπολίτην τὴν ἐκκλησίαν ἀποσκυβαλίσει καὶ δέξεται τοὺς ἀποκηρύκτους αὐτῆς, ὡς οὐκ ἀνάγκη τῇ πένητι πείθεσθαι, ἴστω σχίσας τὴν ἐκκλησίαν, ἣν μίαν ὁ Χριστὸς εἶναι βούλεται. ὁ δὲ τοιοῦτος, εἴτε λευίτης ἔστιν εἴτε πρεσβύτερος εἴτε ἐπίσκοπος, παρ' ἡμῶν ἐν Ἀνδρονίκῳ μοίρα τετάσσεται, καὶ οὔτε ἐμβολοῦμεν αὐτῷ δεξιάν, οὔτε ἀπὸ τῆς αὐτῆς ποτὲ σιτησόμεθα, πολλοῦ δὲ δεήσομεν κοινωνῆσαι τῆς ἀπορρήτου τελετῆς τοῖς ἐθελήσασιν ἔχειν μερίδα μετὰ Ἀνδρονίκου καὶ Θόαντος.

scriptio, ut non religioso ab animo profecta, at verbis ipsis perhonorifica fuit, quibus rex Christus prædicatur: hic autem lingua cum animo congruebat. Quæ vero deinceps acciderunt, longe iis quæ affixa sunt acerbiora fuerunt. Cum enim nonnihil adversus inimicum occasione nactus esset (inimicitia autem inde inter eos ortæ fuerant, quod nuptias hic affectabat, ille prohibebat), iis illum furialibus suppliciis torquere instituit, quæ minime posteritatis memoriæ prodantur, sed cum ipso, uti cœpere, desinant, sintque hæc ad posteros Andronici magistratus signa auditione tenus propagata. Sed cum nobilis vir, nihil iniuste molitus sed calamitosus, ob hæc excarnificaretur, et ista sub meridianum ipsam diei ardorem agerentur, ut solis carnificibus testibus periret; postquam condolere illi ecclesiam sensit, nullo quidem alio ex indicio, sed quod statim, ut audivimus, e vestigio accurrimus, ut et assideremus, et miseræ participes essemus, his ille auditis furore præceps agit; quod episcopus ullus misereri illius auderet hominis, cui ipse esset inimicus; ac plurima impiaque insolenter iactitans, audacissimo satellitum Thoante ad id eum incitante, quo ad publicas calamitates administro utitur, tandem sceleratissima in voce furorem terminavit suum, frustra illum dicens spern aliquam in ecclesia collocasse, neque quemquam ex Andronici manibus ereptum iri, non si pedem Christi manibus amplectatur. In hanc ille vocem imperita mente ac lingua ter erupit, secundum quam nihil est quod amplius inoneamus hominem, sed velut membrum insanabile a nobis est segregandus, ne illius contagione quod sincerus est corrumpatur. Labes enim facile communicatur, et qui impurum tetigerit, piaculum noxamque contrahit. (203) Esse autem coram deo et mente et corpore puros convenit. Ob hæc Ptolemaidis ecclesia ad omnes ubique terrarum sorores suas ecclesias hæc decernenda censuit.

Andronico eiusque sociis, Thoanti et eius sociis nullum dei templum aperiatur. Omnis illis religiosa ædes ac septa claudantur. Nulla diabolo in paradiso pars est. Qui si clam irreperit, expellitur. Ac cum privatos omnes et magistratus hortor, ut nec eiusdem cum illo tecti neque mensæ participes esse velint, nec sacerdotes imprimis, qui nec viventes salutabunt, nec mortuos funebri pompa deducunt. Sin quisquam velut exiguæ urbis ecclesiam nostram contempserit et ab ea damnatos receperit, quasi pauperi parere nihil necesse sit, noverit scissam a se ecclesiam esse, quam unam esse vult Christus. Atque hic, sive levita sive sacerdos sit sive episcopus, apud nos eodem atque Andronicus loco censetur: neque cum eo dextram iungemus, nec eadem esse mensa vescemur unquam. Tantum abest ut cum iis arcana mysteria communicemus, qui cum Andronico et Thoante partem aliquam habere voluerint.

ἠθ'. Ἀνυσίω.

LIX. Anysio.

Ἐδέωκα τὴν ἐπιστολὴν, εἰ καὶ φιλόσοφος ἐστὶ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ ῥήτωρ τὴν τέχνην. ἕως μὲν οὖν Ἀνυσίος τε παρῆν καὶ Πεντάπολις ἦν, ἔτι παρ' ἡμῖν ταύτην εἰργάζετο· ἐπεὶ δὲ ὁ μετὰ σέ χρόνος τοῖς πολλοῖσις ἡμῶς ἀποδόμενος δικῶν εἰρήνην ἐποίησεν, ἔγνωκε πλεῖν εἰς ἑτέραν ἀγοράν, ὅπου γλῶττα ὤνιος, τὸ ῥητόρων ἀγώγιμον, τὸν ῥήτορα γνώριμον ποιεῖ. μνήστευσον αὐτῷ φιλίαν ἀνδρὸς λαχόντος ἄρχειν ἐθνῶν, καὶ ναὶ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμὸν τε καὶ σόν, ὃν αἰτήσεις τὴν χάριν, εἴσεται σοι χάριν, ὅταν ἐπανήκη μετὰ τὴν πείραν.

ἔ'. Αὐξεντίω.

LX. Auxentio.

Ἄν γράψωμαί σε φιλίας ἀδικουμένης, καὶ θεοῦ καὶ θεῶν ἀνδρῶν δικαζόντων, ἀπάσαις αἰρήσω· τίς γὰρ παρενθήκη σοι γέγονα τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν δυσμενείας; ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦν (204) ἀπολιτευέτο κατὰ Σαββατίου τῷ μακαρίτῃ Φάφῃ, σὺ δὲ αὐτὸν λέγων οὐκ ἐπειθεῖς, ἔτρεψας ἐπ' ἐμέ τὴν ὀργήν, καὶ ἐποίησας κακὸν ὅσον ἐδύνω· κἀγὼ (τότε γὰρ ἐξῆν) ἐδεξάμην τὴν πρόκλησιν τῆς διαφορᾶς. νυνὶ δὲ οὕτε ἐξεστὶν οὕτε βούλομαι ἢ τε γὰρ ἡλικία καλῶς ποιοῦσα μαραίνει μοι τὸ φιλότιμον καὶ ἱεροί, φασί, νόμοι κωλύουσιν, ἅμα δὲ ὑπομιμνήσκομαι καὶ κοινῶν τροφῶν καὶ παιδείας καὶ τῆς ἐν Κυρήνῃ διατριβῆς, καὶ χρεῖ νομίσει τῶν Σαββατίου δικῶν ἰσχυρότερα. ἀρχοῦ δὴ φιλίας ἀγαθοῦ πράγματος, καὶ χαίρει παρ' ἐμοῦ, ζημίαν ἡγουμένου τὸν χρόνον ὃν ἐσιώπησα, πῶς οἶε καὶ τότε δακνόμενος; ἀλλ' ἐνεκαρτέρον ὡς ἰδὼν τε· τοιοῦτόν ἐστι τὸ διαφιλοτιμεῖσθαι κακόν.

ἔα'. Πολυαιμένει.

LXI. Pylæneni.

Δάπιδά μεγάλην τῶν Αἰγυπτίων, οὐχ οἷαν ὑποβεβλήσθαι στρωμνῇ, ἀλλ' οἷαν αὐτὴν εἶναι καὶ μόνην στρωμνῇ, Ἀστέριος ὁ τεχνυγράφος ἰδὼν ἤτησε παρ' ἡμῶν, διηγήσατο με πρὸ τῶν μεγάλων ἀρχαίων ἔδει καθεῦδεν. ταύτην ὑπεσχόμενος ἐξῆν ἀπολείπειν αὐτῷ δῶρον· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τὴν Θρακῶν χιόνα παραβλαλλόμενον τοιαῦτα χαρίζεσθαι. νῦν οὖν ἐκπέμπω, τότε γὰρ οὐ κατέλιπον· σὺ δὲ δώσεις αὐτῷ μετὰ τῆς ἀπολογίας ἧς αὐτὸς ἔσῃ μάρτυς, ἂν ὑπομνησθῆς τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν ἀνεχώρουσαν τοῦ ἄστεος. ἔσειεν ὁ θεὸς τῆς ἡμέρας πολλάκις, καὶ πρὸς ἱκετηρίας ἦσαν οἱ ἄνθρωποι πρηνεῖς οἱ πλείους· τὸ γὰρ ἔδαφος ἐκραδαίνετο. ἐν τῷ νομίσει ἐγὼ τὴν θάλατταν τῆς γῆς ἀσφαλέστερον, κατατείνω δρόμον ἐπὶ τὸν λιμένα, μὴδενὶ λόγον δούς ὅτι μὴ τῷ μακαρίτῃ Φωτίῳ, καὶ τοῦτον πόρρωθεν ἐγκραγῶν, καὶ τῇ χειρὶ σημήνας ὅτι οἰγήσομαι. ὁ δὲ Λύρηναν ὄφλον ἀνδρα καὶ ὑπατον ἀφείς ἀπροσαύθητον ἀπολελόγηται περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ὑπερέτην Ἀστέριον. τότε

Cui ego litteras commisi, etsi is animo philosophus, arte tamen ac professione orator est. Itaque quamdiu Anysius aderat et Pentapolis supererat, apud nos eam adhuc artem exercebat; cum autem post discessum tuum insequens tempus nos hostibus vendidisset et quoddam nobis iustitium indixisset, ad aliud forum navigare constituit, ubi venalis lingua, quod mercimonium est oratorum, illustrem reddit oratorem. Fac ut illi cuiuspiam viri familiaritatem concilies, cui gentium præfectura contigerit. Ac deum testor tuæ meæque amicitiae præsidem, is ipse, a quo tu gratiam postulaveris, gratias tibi aget, cum post factum periculum revertetur.

Si te ob illatam amicitiae nostrae iniuriam accusavero, et deo et divinis viris iudicantibus, omnium te sententia convincam. Nam quae tibi fui inimicitiarum, quas cum meo fratre capiebas, accessio? Nam cum ille contra quam vellem (204) adversus Sabbatium beatæ memoriæ Phai partes in republica sequeretur, nec tu eum oratione tua posses inflectere, iram in me omnem vertisti, et quidquid mali poteras intulisti. Ego vero tum, cum licebat, inimicitiarum denuntiationem accepi. Nunc autem nec licet nec volo. Nam et ætas ipsa præclare faciens ambitionem omnem restinguit, et sacra, ut aiunt, leges istud prohibent. Præterea venit mihi in memoriam communis educationis et institutionis commorationisque Cyrenis nostræ, quæ omnia Sabbatii litibus fortiora putanda sunt. Age igitur, amicitiam colere incipe, rem præstantissimam, et a me plurimum salveto, qui tempus illud omne, quo silui, detrimentum arbitror, quanto putas vel tum mærore affectus? Sed utcumque tolerabam. Tantum est contentionis ambitiosæ alium.

Tapetem magnum Ægyptiacum, non qui stragulo supponatur, sed qui vel solus straguli vice esse possit, Asterius notarius cum vidisset, a me postulavit quo tempore mihi ante palatium dormiendum erat. Illum ego discedens muneris ipsi loco relicturum me esse promisi; non enim licebat mihi Thracum nivibus confligenti quidquam eiusmodi largiri. Nunc ad eum mitto; tum enim non reliqueram: tu vero dabis ei cum excusatione, cuius tu ipse testis eris, si tempestatum recorderis quibus ab urbe sum digressus. Tum enim de die sæpius terra quatiebatur, passimque homines pronos se in preces abiciebant: nam solum succussabatur. In quo cum mare terra tutius et altum crederem, cursu ad portum contendendo, nemini loquens, præterquam beato Photio, et hunc eminus clamore compellans ac manu discessurum me significans. Iam qui Aurelianum amicum virum et consulem insalutatam reliquit, super eadem re apud officialem Asterium excusationem habet. Ac tum qui

μὲν οὖν οὕτως ἐγένετο· εἰ δὲ μετὰ τὴν ἐμὴν ἐκείθεν ἀποδημίαν τρίτον τουτοῦ στόλον ἢ ναῦς εἰς τὰ πῆ Θράκης χωρία στέλλεται, ἀλλὰ νῦν πρῶτον ὑπ' ἐμοῦ στέλλεται. νῦν οὖν, ὅτε πρῶτον ἐξεστίν, ἀποδίωμι διὰ σοῦ τὸ χρέος. χάρισάι μοι τὸν ἄνθρωπον ἐξευρών. (205) τοῦνομα μὲν δὴ καὶ τὸ ἐπιτήδευμα φθάνω δηλώσας, ἀλλὰ δεῖ πλείω προσθεῖναι γνωρίσματα· γένοιτο γὰρ ἂν τις δμῶνυμος καὶ ἑμότεγος. χαλεπῶς δὲ ἅπαντα ταῦτῳ συγκυρεῖ, οὐδὲ γένοιτο ἂν ἐν τῷ χρόνῳ Σύρος τὸ γένος, μέλας τὸ χρῶμα, τὸ πρόσωπον ἰσχυρὸν, τὸ μέγεθος μέτριον. οἰκεῖ παρὰ τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, οὐ τὴν δημοσίαν ἀλλὰ τὴν κατόπιν αὐτῆς, ἧτις Ἀθλαβίου μὲν πρότερον ἦν, νυνὶ δὲ Πλακιδίαις ἐστὶ τῆς τοῖν βασιλέσιν ἀδελφῆς. εἰ δὲ μετώκησε (γινόμενον γάρ), σὺ δὲ ἀλλὰ Μάρκον ζητήσεις, φανερώτατον ἄνδρα, τὸν ἐκ τῆς ὑπάρχου τάξεως. οὗτος ἦν ὁ τότε τῆς συμμορίας ἄρχων τῶν ταχυγάρμων τῆς τὸν Ἀστέριον ἐχούσης. ἐυρήσεις οὖν διὰ Μάρκου τὴν συμμορίαν, ἧς οὐκ ἦν Ἀστέριος ἔσχατος ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις τρίτος ἢ τέταρτος· νυνὶ δὲ καὶν πρῶτος εἶη. τούτῳ δώσεις τὴν παγίαν ταύτην δάπιδα, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρεῖς ἅττα ἡμεῖς περὶ τοῦ χρόνου πρὸς σέ. εἰ δὲ βούλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν αὐτῆν ἀναγνώσῃ· σχολὴν γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος οὐ δίδουσι τοῦ καὶ πρὸς ἐκείνον ἐπιστεῖλαι, εἶναι δὲ δικαίους οὐδὲν ἴσως κωλύει. μήποτε τοσοῦτο δυνηθεῖ τὰ ὅπλα.

ἔβ'. Τῷ ἡγεμόνι.

Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος, ὃν εἰσφέρουμεν Μαρχελλίῳ τῷ λαμπροτάτῳ, νῦν ὅτε πέπαυται τῆς ἀρχῆς, νῦν δε σχολάζει κολακείας ἀπάσις ὑπόνοια· ὅστις παραλαβῶν πολεμουμένους τὰς πόλεις ἐξῴθηεν μὲν ὑπὸ πληθῆους καὶ μανίας βαρβαρικῆς, ἔνδοθεν δὲ ὑπὸ στρατιωτικῆς ἀταξίας καὶ τῆς τῶν ταξιάρχων πλεονεξίας, ὡς περ θεὸς ἐπιφανείς, μάχῃ μὲν μῖξ τοὺς πολεμίους, ἐπιμελεία δὲ καθημερινῇ τοὺς ὑπηκόους σωφρονεστέρους ἐποίησε, καὶ παρεσκευάσεν ἀπ' ἀμφοῖν τῶν δεινῶν εἰρήνην ταῖς πόλεσιν. ὑπερεῖδε κερδῶν, ἃ δοκεῖν εἶναι νόμιμα πεποίηκεν ἢ συνήθειαι· οὐκ ἐπεβούλευσε πλοῦτον, πενίαν οὐχ ὕβρισε, τὰ πρὸς θεὸν εὐσεβής, τὰ πρὸς πολίτευομένους δίκαιος, τὰ πρὸς δεομένους φιλόανθρωπος. διὰ τοῦτο φιλόσοφος ἱερῆς ἐπαινῶν αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεται, παρ' ὃ μὴδεὶς εὔρετο μαρτυρίαν χάριτι δεδεκασημένην. παρεῖναι μὲν οὖν ἡμῖν καὶ τὸ δικαστήριον ἐβουλόμεθα· (206) καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕνα Πτολεμαίων ἕκαστος ἀντεστηνέγκωμεν ἂν αὐτῷ τὸν δυνατὸν, εἰ μὴ τὸν δίκαιον ἔρανον, ὅτι λόγος ἔργου παρὰ πολὺ πῶς ἦν τῶν ἐστί. πάντως ἂν ἐγὼ καὶ τότε τοῦ καινοῦ προηγόρευσα. ἐπεὶ δὲ συγγάνει ὢν ὑπερῶριος, ἐν γράμμασιν αὐτῷ τὴν μαρτυρίαν κατατίθεμεθα, οὐκ ἐνοχληθέντες ἀλλ' ἐνοχλήσαντες.

dem ita res accidit. Quamvis autem post meam inde profectioem tertio iam navis in Thraciam mittatur, nunc tamen primum a me mittitur. Quare nunc cum primum licet, per te debitum reddo. Gratificare mihi, quæso, et hominem investiga (205), cuius quidem nomen et artem antea significavi. Verum plura his indicia subiungenda sunt. Etenim fieri potest, ut eiusdem cum illo et nominis quispiam et artis inveniatur. In eundem autem omnia convenire difficile est, neque facile contigerit, ut idem ille paullatim genere evadat Syrus, colore niger, facie macilenta, statura mediocri. Prope regias ædes habitat, non publicas, sed quæ pone illas sunt, quæ ad Ablavium quondam, nunc ad Placidiam imperatorum sororem pertinent. Sin alio commigraverit (fieri enim nonnunquam solet), tu vero Marcum quærito (fieri enim nonnunquam solet), tu vero Marcum quærito, tunc scholæ notariorum præerat, in qua numerabatur Asterius. Itaque per Marcum ordinem ipsam reperies, in quo non postremus erat Asterius, sed tertius fere vel quartus : nunc fortasse primus. Huic pinguem illum tapetum dabis, eique quæ de tempore ad te scribimus expones, aut etiam, si ita placet, hanc illi epistolam leges. Neque enim per bellum satis otii nobis conceditur, ut ad illum scribamus : quin autem iusti simus, fortasse nihil prohibet. Absit ut tantum armis unquam liceat.

LXII. Duci.

Virtutis in laude præmium est : quam in clarissimum Marcellinum conferimus nunc cum magistratu exiit, nunc cum vacat omnis adulationis suspicio : qui cum bello vexatas urbes accepisset foris quidem a multitudine et furore barbarico, intus vero a militari insolentia et militarium præfectorum avaritia, tanquam deus aliquis offerens sese, et hostes unico prælio et sibi subiectos quotidiana diligentia moderatiores effecit, et ab ambobus incommodis pacem civitatibus dedit. Lucra contempsit, quæ prope iam legissima diuturna consuetudo fecerat. Non opibus insidiatus est, non in paupertatem contumeliose se gessit, pietatem erga deum, iustitiam in cives, in supplices humanitatem coluit. Ob id philosophus sacerdos in eo prædicando non erubescit, a quo nullus corruptum gratia testimonium extorsit. Et presentem adesce quidem nobis vellemus ipsam censem iudicium (206), quo publice privatimque Ptolemæenses omnes, si non meritis parem, certe quale possumus symbolam contributorum, quoniam oratio factis nequaquam par esse potest. Plane ego tum communi nomine orationem instituerem. Sed quoniam longinquo is a nobis spatio remotus est, litteris testimonium de eo nostrum non interpellati sed interpellantes ultro mandavimus.

εγ'. Ἰωάννη.

LXIII. Ioanni.

Χρησθαι δεῖ ταῖς τῶν δυνατῶν φιλίαις, οὐ καταχρησθαι
σθαί.

Uti potentum amicitias, non abuti conuenit.

ξδ'. Τῷ αὐτῷ.

LXIV. Eidem.

Μὴ αἰτεῖ μεγάλα, ἵνα μὴ δυοῖν θάτερον ἢ τυγγά-
νων λυπῆς ἢ μὴ τυγγάνων λυπῆ.

Noli ingentia postulare, ne duorum alterum contingat,
ut, siue obtinueris, molestiam facias, siue non obtinue-
ris, molestiam capias.

ξε'. Τῷ ἀδελφῷ.

LXV. Fratri.

Ἄμφω τοὺς Διονυσίους ἀπέστειλα, ἵνα τῶν βιβλίων
τὸ μὲν ἧς εἰληφώς τὸ δ' ἀπειληφώς.

Ambos ad te Dionysios misi, ut librorum alterum ac-
cipias, alterum recipias.

ξς'. Θεοφίλω.

C

LXVI. Theophilo.

Πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου προελόμενος, ὑπὲρ οὗ
πέυσομαι προσηγήσασθαι βούλομαι. Ἀλέξανδρος
ἀπὸ βουλῆς Κυρηναῖος ἐτι μειράκιον ὢν εἰς μονα-
δικὸν βίον ἐτέλεσε. τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπροϊούσης τῆς
κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἤξιώθη μὲν ἐκκλησια-
στικῆς διακονίας, ἤξιώθη δὲ τοῦ πρεσβύτερος εἶ-
ναι. κατὰ δὲ τινα χρεῖαν ἐπὶ στρατοπέδου γενόμε-
νος καὶ Ἰωάννη τῷ μακαρίτῃ συστάς (τιμάσθω γὰρ
παρ' ἡμῶν ἢ μνήμη τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι καὶ πᾶσα
δυσμείνεια τῷ βίῳ τούτῳ συναποτίθεται), τούτῳ συ-
στάς, πρὶν μὲν στασιασθῆναι τὰς ἐκκλησίας, ὑπὸ τῶν
ἐκείνου χειρῶν ἐπίσκοπος ἀπεδείχθη τῆς Βιθυνῶν Βα-
σινουπόλεως. συμβάσης δὲ τῆς διαφορᾶς, διέμεινε
τῷ χειροτονήσαντι φίλος, καὶ γέγονε τῶν ἐκείνου στα-
σιωτῶν. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοδικὴ γνώμη κατίσχυσε,
χρόνον μὲν τινα συνέμεινε ἢ στάσις. τί δ' ἂν διη-
γοίμην εἰδοῖτε, μᾶλλον δὲ αὐτῷ διωκηκότητι τὰ περὶ τὰς
γενομένας διαλλαγὰς; ἐπεὶ τοι καὶ βιβλίον ἀνέγνω
σοφόν, ὃ πρὸς τὸν μακάριον ἐμοὶ δοκεῖν Ἀττικῶν ἔγρα-
ψες, ἐνάγων αὐτὸν τῇ καταδοχῇ τῶν ἀνδρῶν (247). τὰ
μὲν δὴ μέχρι τούτων Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς συναπο-
στάτας κοινά· ἴδιον δὲ ἢ μετ' ὀλίγων ὅτι τοῦτι μὲν ἔτος
ἤδη τρίτον ἐξῆκει μετὰ τὴν ἀμνηστίαν καὶ τὰς διαλ-
λαγὰς, ὃ δὲ οὐκ ἐβιάσισε τὴν εὐθὺ Βιθυνίας, οὐδὲ τῆς
συλλαγωγῆς αὐτῷ καθέδρας ἐλάβετο· μένει δὲ παρ'
ἡμῖν ὡσπερ μηδὲν αὐτῷ διαφέρον ἂν καὶ τις ὡς ἰδιώτη
προσφέρηται. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε πόρρωθεν ἐνετρά-
φην τοῖς νόμοις τοῖς ἱεροῖς, οὔτε ἤδη μοι καθήκει πολλὰ
μεμαθηκέναι πέρυσιν οὕτω γεγονότι τοῦ καταλόγου
αἰσθηόμενος δὲ γέροντας ἐνίους οὐδ' αὐτοὺς μὲν τι σα-
φὲς εἰδέναι προσποιουμένους, ἀποδεδειλιακότας δὲ μὴ
λάθωσι πρὸς τινα κανόνα τῆς ἐκκλησίας προσκόψαν-
τες, καὶ διὰ τοῦτο παντάπασιν ἀπηνέστερον αὐτῷ
προσηνεγμένους καὶ ὑπὲρ ἀσφαοῦς ὑπνοίας ἀτιμίαν
σαφῆ τοῦ ξένου κατασχεδάσαντας, οἱ μὴδὲ κοινῆς
στέγης ἠνέσχοντο, οὔτε ἐμεμψάμην οὔτε ἐμιμησάμην
αὐτούς. οἷσ' οὖν ὅπως ἐποίησα, πάτερ σεβασμιώ-
τατε; ἐκκλησίᾳ μὲν οὐκ ἐδεξάμην αὐτόν, οὐδὲ τραπέ-
ζης ἱερᾶς ἐκοινωνήσα, οἴκοι δὲ ἴσα καὶ τοῖς ἀνατιτίοις

Quoniam nonnihil seiscitaturus abs te sum, qua de re
seiscitaturus sim, ante omnia libet exponere. Alexander
e senatorio ordine, Cyrenensis, adhuc adolescens mo-
nasticam vitam professus est, ac cum una cum aetate mo-
nasticum illud vitae institutum procederet, primum ad dia-
coni, inde ad sacerdotis in ecclesia dignitatem prouectus
est. Post haec occasione negotii cuiusdam cum ad
comitatum venisset et beatæ memoriæ Ioanni commen-
datus (honoretur enim a nobis mortui memoria, quoniam
omnis cum vita simultas exiit), huic igitur conciliatus,
ante motus illos ac tumultus ecclesiarum, Basinopolitanus
in Bithynia episcopus illius manibus est consecratus.
Post exorta contentione, in eius, a quo electus erat, ami-
cicia perseueravit, et illius partes secutus est. Postquam
autem synodale decretum obtinuit, aliquanto tempore
dissensio ista permansit. Quid hoc vero scienti narrem,
vel ei ipsi potius, cuius opera omnis illa compositio re-
conciliatioque perfecta est? Cum praesertim libellum
quemdam scitum et eruditum perlegerim, quem ad bea-
tum, nisi fallor, Atticum scripseras, quo tu illum ad
recipiendos homines adducebas. (207) Et haecenus qui-
dem communis Alexandro causa fuit cum cæteris, qui
desectionem fecerant. Praecipuum hoc vel commune
eum paucis, quod tertius ferme abhinc annus est ab
sopitis dissensionibus reconciliataque pace; necdum ta-
men ille recta in Bithyniam profectus est, nec quam
sortitus erat sedem repetit; manet autem apud nos,
quasi nihil sua intersit, si quis eum privati loco habeat.
Ego vero neque diu sacris hucusque legibus institutus sum,
nec multa admodum didicisse par est qui superiore non-
dum anno in episcoporum essem numerum ascriptus. Sed
cum senes quosdam animadverterim, qui se certum
quidem nescire non dissimulant, magno autem in metu
versarentur, ne quem in ecclesiae canonem imprudentes
offenderent, ideoque cum eo se atrociter gererent et pro
incerta suspicione certam hospiti infamiam aspergerent,
qui neque communi tecto cum excipere vellent, ego illos
nec reprehendi nec imitari volui. Scis igitur quemad-
modum egi, pater omni veneratione dignissime? In ec-

ετίμησα, ὅστις ὁ τρόπος καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχωρίων οὐ- C
 μός. ὅταν τις αὐτῶν ἐφέστιος ἡμῖν γένηται, παντὶ
 παντὸς ἔργου καὶ λόγου τιμὴν ἔχοντος ἐξιστάμεθα,
 φλυαρεῖν ἡγοούμενοι τοὺς δυσχεραίνοντας ὅτι τὰ μη-
 τρῶα τῆς πόλεως καταβάλλομεν δίκαια. καίτοι διὰ
 τοῦτο τὰς ἀπάντων φροντίδας κατομακθὸν ἀράμενος
 φέρω, καὶ μόνος ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἀσχολοῦμαι σχο-
 λῆς. ἀλλ' ἐν καλῶ μοι κείσεται παρὰ τῷ θεῷ πλεον-
 εκτεῖν μὲν πόνοις μειονεκτεῖν δὲ τιμῶν. καὶ τὸν
 Ἀλέξανδρον δὲ τοῦτον, ὅταν μὲν εἰς ἐκκλησίαν προίω,
 βουλομένη μὲν ἂν μηδαμόθι τῆς ἀγορᾶς ἰδεῖν, συμ-
 βᾶν δὲ ἰδεῖν ἐτέρωσέ ποι τρέπω τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ d
 εὐθὺς ἐπανθεῖ μοι κατὰ τῆς παρεΐας ἐρύθημα· ὑπερ-
 θάνατα δὲ τὴν οἰκείαν αὐτῆν καὶ γενόμενον δημορσίον
 ἅπανσι τοῖς εἰκόσι τιμῶ. τί δὴ ποτ' οὖν ἀσύμφωνός
 εἰμι πρὸς ἑμαυτὸν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ἐν οὐδετέρῳ τῶν
 καιρῶν δεδογμένα ποιῶν; ἀλλὰ τὸ μὲν εἶκω τῷ νόμῳ,
 τὸ δὲ τῇ φύσει χαρίζομαι, βρεπούση πρὸς τὸ φιλήθρευ-
 πον. καίτοι καὶ ἀπεθιασάμενη τὴν φύσιν, εἴ τι σαφές
 ἠπιστάμενη ὑπὲρ τοῦ νόμου. αὐτὰ δὲ τοῦτό ἐστι τὸ
 ἐρώτημα, πρὸς ὃ δεῖ τὴν αὐθεντίαν τῆς εὐαγγελικῆς
 διαδοχῆς ἀποκρίνασθαι ἀπλῶς καὶ σαφῶς (208) καὶ a
 ὡσπερ πυνθάνομαι, Ἀλέξανδρον ἐπίσκοπον χρῆ νομί-
 ζειν ἡ μὴ;

εζ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐγὼ καὶ βούλομαι καὶ ἀνάγκη μοι θεῖα νόμον
 ἡγεῖσθαι πᾶν ὃ τι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. διὰ
 τοῦτο καὶ πένθιμον ἀσχολίαν παραιτησάμενος καὶ νο-
 σοκομούμενον ἔτι τὸ σῶμα πρὸς τοὺς πόνους ἐκβια-
 σάμενος καὶ διωδύσας τὴν ὑπόπτον ὡς ἀνυπόπτον, ἣν
 διετείχισεν ὄπλα πολέμια, γέγονα κατὰ Παλαιθισκάν b
 τε καὶ Ὀρρακα· κῶμαι δὲ αὐταὶ Πενταπόλεις,
 καὶ τῆς διψηρᾶς Λιβύης αὐτὰ τὰ μεθόρια. ἐν αἷς τόν
 τε δῆμιον ἐκκλησιάσας, καὶ γράμματα τὰ μὲν ἀνα-
 γνοὺς τὰ δὲ ἀποδοὺς (τὰ μὲν γὰρ ἦν πρὸς αὐτούς, τὰ
 δὲ περὶ αὐτῶν πρὸς ἐμέ), καὶ λόγους διεξελθὼν ἐπι-
 τηδεῖους εἰς ἀρχαιρεσίαν εἰς τὸ καὶ πείσαι καί, εἰ
 προχωροῖ, βιάσασθαι προθέσθαι τὴν περὶ τὸν εὐλα-
 βέστατον Παῦλον σπουδῆν. ἀξίω πιστεύεσθαι παρὰ
 πατρός· οὐκ ἦν μοι βουλομένῳ μάτην δεδραμμέναι. c
 πολλὰ τιμῶντι με τῷ δῆμῳ προσέκοψα· τοὺς φανερω-
 τάτους αὐτῶν, εἴ τις ἀνέκραγε μεῖζον, εἴ τις ευρόμε-
 νος κρηπίδα καὶ ἐπαναθὰς αὐτῆ προήγορος ἤξιωσεν
 εἶναι καὶ λόγον ἀπέτεινεν, ὡς ὠνίους ὡς συνυμῶτας
 ὑπηρετῶν χειρὶ παραδοὺς ἐκκυλισθῆναι τῆς ἐκκλη-
 σίας ὠθουμένους προσετέταξα. συγχυθέντα δὲ αὐθις
 καὶ πολλάκις ἀναλαθῶν τε καὶ καταστῆσας τὸν δῆμιον,
 διὰ πάσης ἦλθον ἐν λόγοις ὀδοῦ τὸν ἀρχιεραιτικὸν
 ἐκεῖνον θρόνον ἀποσεμύνοιν, καὶ πείθων ὅτι διὰ τῆς
 εἰς ὑμᾶς ἀθετήσεως καὶ τιμῆς ὁ θεὸς ἀθετεῖται τε καὶ d
 τιμᾶται. οἱ δὲ εὐφῆμῳ τε φωνῆ τὸ μακάριον ὄνομα

eclesiam quidem admittere illum nolui, nec sacram cum
 eo mensam communem habui, domi vero iuxta atque inno-
 centes honoravi: quæ in ea agendi cum indigenis ratio est.
 Nam cum eorum aliquis domum nostram venerit, in omni
 facto ac sermone, in omni quo honoris inest aliquid, pri-
 mas illi deferimus, nugari eos existimantes qui ideo suc-
 censerent, quod materna civitatis iura minuamus. Quanquam
 ob id omnium ego curas humeris sustineo, solusque pro
 omnium otio otii sum expers. Sed magno id mihi apud
 deum aestimabitur ut laboris amplius, sic minus hono-
 ris ac dignitatis capere. Hunc autem ipsum Alexandrum,
 quoties ad ecclesiam vado, vellem quidem nusquam in
 foro videre. Sed cum videre contigerit, alio quopiam
 oculos converto, statimque per genas rubor suffunditur;
 at simul domesticum atrium præterit et sub eodem
 mecum tecto versatur, consentaneo omni honore prose-
 quor. Quid igitur tandem a me ipso privatim publice-
 que dissentio, neutro in tempore ex animi mei sententia
 faciens? Sed partim legi obtempero, partim nature ob-
 sequor, quæ ad humanitatem proclivior est. Quanquam
 etiam vim naturæ facerem, si quid de lege certo mihi
 constaret. Hæc igitur summa percontationis est nostræ,
 ad quam evangelicæ successionis auctoritatem aperte ac
 simpliciter respondere convenit (208) ac prout concepta
 quæstio est, Alexandrum habere episcopum oporteat
 necne.

LXVII. Eidem.

Mihi quidem et libet et divina prope imposita neces-
 sitas est pro lege id habendi quiddid thronus ille statue-
 rit. Propterea funebrem occupationem abiciens, et af-
 fectum etiamnum corpusculum ad labores compellens et
 suspecta loca perinde ac si tuta essent obiens, quæ hos-
 tilibus armis interclusa erant, Palæbiscam et Hydracæam
 perveni. Vici sunt Pentapolis, iidemque siticulosæ Libyæ
 vicini. Ubi conventu populi habito et litterarum aliis
 lectis aliis redditis (quædam enim ad eos, nonnullæ
 de iis ad me scriptæ fuerant) et accommodata ad suf-
 fragia habenda oratione instituta, ut vel persuaderem
 vel, si fieri posset, invitos adducerem ut de episcopo
 eligendo deliberarent, populi in religiosissimum Pau-
 lum studium evincere minime potui. Velim mihi a
 parente fidem adhiberi. Nolebam frustra eo conten-
 disse cursum. In populi offensionem incidi, qui me
 præcipuo honore prosequeretur. Ex iis manifestissimes
 quosque, sive quis altius vociferaretur, sive crepidineu
 nactus et eam conscendens patronum agere vellet et ser-
 monem extenderet, tanquam pretio comparatos ac con-
 iuratos lictorum manibus traditos et ex conventu pulsos
 exturbari iussi, ac subinde et sæpius perturbatum po-
 pulum componens et comprimens, vias omnes sum ora-
 tionis ingressus, cum et pontificium illum thronum ma-
 gnifice prædicarem, et cum contemptu vel honore vestro
 contemptum dei vel honorem assererem esse coniunctum.

τῆς σῆς θεοσεβείας ἐπεκαλέσαντο καὶ πεσόντες ἰκέ-
 τευον, ὡς πρὸς παρόντα τὰς ἐκδοήσεις καὶ τὰς ὀλοφύρ-
 σεις ποιούμενοι. τὸ μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν εἰ καὶ πέρα
 προσδοκίας, ἀλλ' ἔλαττον ἦν· αἱ δὲ γυναῖκες, πρᾶγμα
 δυσμεταχειρίστον, χεῖρας αἴρουσαι, βρέφη προτεινού-
 σαι, καὶ μύουσαι τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα μὴ εἰς ἔρημον
 τοῦ συνήθους προστάτου τὸν θρόνον ἐνατερίζοιεν, μι-
 κρὸν ἐδέξαντο τοὺς τάναντία πολιτευομένους ἡμᾶς εἰς
 πάθος παραπλήσιον ἐκκαλέσασθαι. (210) Ἐπερ ἵνα μὴ
 πάθω, φοβηθεῖς (ἡσθάνομην γὰρ ἀγόμενος) ἔλυσα τὴν
 ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τετάρτην ἤκειν ἀπήγγειλα, ἐπαρσά-
 μενος τὰς πυλαμναιοτάτας ἀράς, εἰ τις ἐμίσησως, εἰ
 τις κατὰ χρεῖαν ἢ χάριν ἢ ὀλιως ἰδίᾳ τι διαφέρων αὐτῶ
 φλέγξαιτό τι τῶν ἡκόντων εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας παρα-
 κόην. ἤκειν ἡ κυρία, καὶ ὁ δῆμος παρῆν πάλιν ἐνστά-
 τος καὶ ἐναγώνιος. ὁς οὐδὲ περιέμεινε πεῦσιν, ἀλλ' εὐ-
 θὺς ἦν ἅπαντα κυκεῶν, φωνὴ παμμιγῆς ἀδιάκριτος.
 κατασιγαζόντων δὲ τῶν ἱεροκηρύκων, εἰς θρόνον αὐτοῖς
 ἀπετελεύτησεν ἡ βοή, καὶ ἦν ἄκουσμα σκυθρωπόν, ἀν-
 δρῶν οἰμωγαί, γυναικῶν ὀλοφυγαί, παιδῶν ὀλοφυρμοί.
 ὁ μὲν ἔφη πατέρα ποθεῖν, ὁ δὲ υἴον, ὁ δὲ ἀδελφόν· οὐ-
 θως ἐμερίζετο ταῖς ἡλικίαις τὰ τῆς συγγενείας ὀνόματα.
 ἐμοῦ δὲ τι μεταξὺ λέγειν ἐπιχειροῦντος ἀναδείκνυται
 γραμμάτιον ἐκ μέσου τοῦ πλήθους, καὶ ἐνεύχεται τις
 εἰς κοινὸν αὐτὸ πᾶσιν ἀναγνωσθῆναι· τὸ δὲ ἦν ἐνορκι-
 σμὸς πρὸς ἐμὲ παύσασθαι σὺν βίᾳ τοῦ πλήθους ἀπο-
 πειρώμενον, καὶ ἀναθέσθαι τὸ σέξιμα μέχρι ἂν αὐ-
 τοῖς δὴ γένηται πρὸς τὴν μακαριωτάτην σου κεφαλὴν
 ὑπὲρ τούτου ψήφισμα πέμψαι καὶ πρεσβυτήν, μᾶλλον
 δὲ ἐμοῦ κατεδέοντο ποιήσασθαι συνηγορίαν ἐν γράμ-
 μασιν, ἄπειρ ἐδιδάχθη διδασκοντα. ἐλέγετο τοίνυν
 καὶ ἐν συνεδρίῳ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ δημοσίᾳ
 παρὰ τοῦ πλήθους, καὶ τὸ γραμμάτιον αὐτὰ ταῦτα
 καθ' ἕκαστον διεξῆκει, πάτριον εἶναι καὶ ἀποστολικὸν
 Ἐρυθρίτιδας εἶναι ταύτας τὰς ἐκκλησίας, ἀποστα-
 σιάσαι δὲ αὐτὰς πρὸς Ὠρίωνα τὸν μακάριον, πορ-
 ρωτέρω τε ὄντα πρεσβυτήν καὶ αἰτίαν ἔχοντα πρᾶ-
 ταν εἶναι· τοῦτο γὰρ ἦν καὶ λοιδορήμα γέγονεν
 ὑπὸ τῶν ἀξιοῦντων ἱερωσύνῃν προστάτην εἶναι τὰ εἰς
 ἀνθρώπους καὶ πολυπράγμονα. καὶ ἐπειδὴ παρῆταινε
 ζῶν, οὐκ ἀνασχέσθαι περιμεινῆαι τοῦ δικαίου τὴν τε-
 λευτήν, ἀλλὰ προβαλέσθαι τὸν μακαρίτην Σιδῆριον
 ἐδόκει γὰρ οὗτος νέος τε εἶναι καὶ βέλτερος ἀνὴρ, ἀπὸ
 τῆς παρὰ βασιλεῖ Βάλαντι στρατείας ἥκων κατὰ χρεῖαν
 ἀγρῶν αἰτηθέντων ἐπιμελείας, οἷος ἐχθροῦς τε κακῶ-
 σαι καὶ φίλους ὀνήσαι. τότε δὲ καὶ ἐκράτει τὰ τῶν
 αἰρέσεων· πλήθει γὰρ περιῆσαν, καὶ καιρὸν εἶχεν ἡ
 δεινότης, ὄργανον οὖσα (210) φρονήσεως. τοῦτον οὖν ἕνα
 καὶ μόνον ἀποδείχθαι Παλαβίσκης ἐπίσκοπον. ἀλλ'
 οὐδὲ τούτων ἐνθέσμιος· ἐκθέσμιος μὲν οὖν, ὅσα γε
 τῶν γερόντων ἠκούσαμεν, εἰ μῆτε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
 κατέστη μῆτε παρὰ τριῶν ἐνθάδε, καὶ εἰ τὸ σύνθημα
 τῆς χειροτονίας ἐκείθεν ἐδέδοτο. μόνον γὰρ δὴ φασὶ
 τὸν μακάριον Φίλωνα θαρξῆσαι τὴν τοῦ συνιερέως

At illi honorificentissima voce felix pietatis tuae nomen
 appellabant, ac prout supplicabant, velut coram praesente
 clamores lamentationesque tollerent. Sed virorum con-
 tentio etsi expectationem superabat, erat tamen remis-
 sior; at mulieres, genus tractatu difficile, manus at-
 tollentes, infantes porrigentes, et oculos claudentes. ne
 solito praesule orbatam sedem intuerentur, contraria
 instituire molientem eundem in affectum impulerunt.
 Quod (209) ne mihi accideret formidans (paulatim enim
 adduci me sentiebam), conventum dimisi et ante diem
 quartum adesse iussi, ultimi exempli diras imprecatas,
 si quis mercede conductus aut privatae utilitatis gratia
 aut favore aut denique ulla alia re ductus, quae privatim
 interesset, quidquam contra debitum ecclesiae obsequium
 auderet dicere. Commodum dicta dies advenerat, et iam
 populus aderat ad reclamandum et certandum compositus
 qui ne interrogationem quidem exspectavit. Sed repente
 perturbata ac permista omnia, confusa vox, quaeque dis-
 cerni non poterat. Indicto a sacris praecōnibus silentio, vox
 illis in planctum desiit. Ibi auditum tristes erant virorum
 luctus, mulierum ululatus, puerorum ploratus. Hic paren-
 tem desiderare, hic filium, fratrem alius dicebat: ita pro
 aetatum gradibus cognationis nomina dividebant. Inter
 haec cum dicere nonnihil aggrederer, media de turba li-
 bellus profertur. Rogat aliquis ut in publicum omnibus
 legeretur. Nihil hic praeter obstationem continebat;
 desinere violenter tentare plebis animos, deliberationemque
 tantisper differrem, dum liceat sibi ad beatitudinem
 tuam decretum de ea re ac legatum mittere. Ac
 me potius orabant, ut sibi per litteras advocatus essem,
 quae didiceram edocens. Igitur et in consessu presbyteri
 et vulgo plebs perhibebat, et eadem ipsa sigillatim libellus
 complectebatur, ex patria et apostolica ordinatione Ery-
 thro contributas esse has ecclesias, sed a beato Orione
 defecisse, longius tum aetate progresso, et cui summa
 facultas vitio tribuebatur. Iam enim convicii id esse
 loco coepit apud eos, qui sacerdotium humanis etiam in
 rebus praesidio ac patrocinio esse et in actu rerum versari
 putant oportere. Qui cum diutius vitam produceret,
 non fecisse illos, ut iusti hominis exitum praestolarentur,
 sed beatae memoriae Siderium elegisse. Iuvenis enim hic
 esse videbatur et in agendo strenuus, qui ab Valentis
 imperatoris exercitu viebat, ut agros postulatos admini-
 straret, eiusmodi vir, qui et inimicis nocere et amicis
 prodesse posset. Per id tempus haeresis dominabatur.
 Nam multitudine superabat, et opportuna admodum erat
 agendarum rerum calliditas, quae (210) est administra-
 prudentiae. Quamobrem unum illum ac solum esse Pa-
 labiscæ creatum episcopum. Sed nec ipsum legitime,
 imo contra iura omnia, quantum de senioribus accepi,
 cum neque Alexandria sit nec a tribus hic constitutus,
 quamvis illinc ordinari esset facta potestas. Etenim
 solum beatæ memoriae Philonem ausum esse collegam

ἀνάρρησιν. Φίλων ἐγένετο Κυρηναῖος ἔτι παλαιότερος, ὁ τοῦ νεωτέρου θεῖος τε καὶ θυμώνομος· τὰ μὲν ἄλλα ὑποῖον ἂν γένοιτο παιδεύματα τοῦ Χριστοῦ, τὰ δὲ εἰς τὸ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι ὑπερβαλότερος μᾶλλον ἢ νομιμώτερος. ἀλλὰ γὰρ αἰτούμαι συγγνώμην ἐπὶ τῷ λόγῳ τὴν ἱεράν τοῦ πρεσβύτου ψυχῆν. τοῦτον ἤκοντα μόνον ἀποδείξαι τε καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθίσει τὸν μακαρίτην Σιδήριον. ἀλλ' ἀνάγκη γὰρ ἐν καιροῖς ἀπαρρησιάστοις τὴν ἀρχίβειαν παραβαίνεισθαι. διὰ τοῦτο τὸν πάμμεγαν Ἀθανάσιον συγχωρήσαι τε τῷ καιρῷ, καὶ μετ' οὐ πολλὸν δεῆσαν ἐν Πτολεμαίδι τὸν ἐνόητα σμικρὸν ἔτι τῆς ὀρθοδοξίας σπινθῆρα θάλλῃσι τε καὶ ἐπὶ πλεόν ἐξάψαι, τὸν ἄνδρα τοῦτον ὡς μείζοσι πράγμασιν ἐπιτήδειον ἐκεῖ διαθῆναι κελύσαι, τὴν μητροπολίτην ἐκκλησίαν ἐπιτροπεύοντα. γῆρας δ' αὐτὸν εἰς τὰς κομητιῆδας ἐπανήγαγεν οὐ καταλύσας οὐκ ἔσχα διαδοχον, ὅς οὐδὲ αὐτὸς ὑπέβλην ἐτέροιο διαδοχῆν. Παλαίβισκα δὲ καὶ Ὑδραξ εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐτάχθησαν, καὶ πρὸς τὸ Ἐρυθρὸν ἀνεληφθησαν, δόγματι, φασί, τῆς σεβασμίας σου κεφαλῆς. καὶ τούτῳ δὴ μάλιστα πάντων ἐνέκειντο, τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸν παρὰ σοῦ θρονισμὸν. γράμματα μὲν οὖν, ἤτησα γὰρ, οὐκ εἶχον ἐπιδεικνύναι, ἐπισκόπους δὲ τῶν συνέδρων ἀνίστασαν μάρτυρας. οὗτοι δὲ ἔφρασαν, ἐπιστολῇ περὶ ἀρχοῦντες ἐκεῖθεν ἤκουσθη, πῆυσιν περὶ Παύλου προθεῖναι τῷ δῆμῳ· καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ, τοὺς δὲ θρονιστὰς ἐτέρους γενέσθαι. καὶ εἰ μοι διδώς εἰπεῖν, πάτερ σεβασμιώτατε, ἐκεῖνος ἦν ὄντως ὁ καιρὸς ὁ τῆς σκέψεως· τὸ γὰρ ἀφελεῖσθαι τοῦ μὴ χαρίσασθαι λυπηρότερον. ἀλλὰ κρατεῖτω καὶ νῦν ὅ τι ἂν δόξη τῇ πατρικῇ σου κεφαλῇ. εἰ γὰρ τὸ δόξαν τότε δίκαιον αὐτοῖς γέγονε καὶ τοῦτο προσιγόνται, τὸ μακρῆτι δοκεῖν τὸ δίκαιον μετατιθῆναι ὡς ὅ τι ἂν γνῶς, τοῦτο τῷ πληθῆι (211) δίκαιον γίνεται. ἀκοή γὰρ ζωή, καὶ θάνατος ἢ ἀ παρακοή. διόπερ οὐκ ἀνταίρουσι χειρὰς, ἀλλ' ἰκετεύουσι μὴ γενέσθαι, ζῶντος αὐτοῖς ἔτι τοῦ πατρός, ὄρφανοί· οὗτοι γὰρ ἐπὶ λέξεως λέγουσι. καὶ γὰρ τὸν νεανίσκον οὐκ οἶδα πότερον ἐπαινέσαιμι ἂν τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας ἢ μακαρίσαιμι· ἢ γὰρ τέχνης ἐστὶ καὶ δυνάμειος ἢ χάριτος θείας οὗτος τοὺς ἀνθρώπους ἐξομιλῆσαι καὶ καταδομαγωγῆσαι τὸ πλῆθος ὡς τε τὸν χωρὶς αὐτοῦ βίον ἀβίωτον ἅπασιν εἶναι. διὸ δόξει μὲν περὶ αὐτῶν τῇ φιλανθρωπίῳ σου φύσει φιλανθρωπότερα, ἐμοὶ δὲ ἐπαιτιόεν εἰς ἅστυ, κακῆ περιμενῶ τοῦ ποιητέου τὸ σύνθημα. ἂ δ' οὖν ἐν ταῖς τέτρασιν ἡμέραις διμνησάμην ἅς ἐν τοῖς τῆδε τόποις διετέρεψα, τούτων οὐκ ἀγνοήσεις ὄντιον τύπον ἕκαστον εὑρετο· καὶ μὴ θαυμάτης εἰ ποτε τὸν αὐτὸν εὔτε καὶ κακῶς εἰπεῖν μοι συμβαίη. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἑκάτερα τὰ πράγματα δὲ ἐπαινέται καὶ ψέγεται.

Στάσις ἐν τοῖς κατὰ Χριστὸν ἀδελφοῖς καλὸν μὲν εἰ μηδέποτε φροῖτο φρεῖσα δὲ καλὸν εἰ μετὰ μικρὸν παύοιτο. δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ γράμματι καταπεμ-

sum episcopum renuntiare. Cyrenensis hic fuit antiq̄ior, iunioris patruus et eiusdem cum eo nominis : cæteris quidem in rebus ex præscripto Christianæ disciplinæ vivens; quod autem ad regendum et parendum attinet, audacior quam legum observantior. Verum enim vero sermonis istius veniam a sacra senis anima postulo. Hunc solum venientem ferunt beatum Siderium creasse et in throno collocasse. Sed formidolosis temporibus summum ius prætermitti necesse est. Ideo magnum illum Athanasium id tempore dedisse, ac non multo post, cum exiguum adhuc orthodoxæ fidei scintillam, quæ in Ptolemaide erat, fovere et magis magisque oporteret accendere, hominem illum maioribus rebus gerendis idoneum eo commigrare iussisse, ut metropolitanam ecclesiam gubernaret. Sed illum senectus ad paganas ecclesias reatxit; ubi e vita discedens successorem non habuit, qui ne ipse quidem alterius in locum successerit. Palebisca porro et Hydrax in antiquam formam redactæ sunt et Erythro contributæ, tuo, ut asserunt, decreto. Et in hoc potissimum insistebant, non esse tuam illam creationem antiquandam. Ac litteras quidem cum peterem, representare minime potuerunt; episcopus vero ex concilio aliquot testes produxerunt. Atque ii dixerunt se missis illinc litteris morem gerentes rogationem ad populum de Paulo tulisse; quem cum omnibus placuisset episcopum habere, de eo retulisse; alios porro eadem in sede collocasse. Ac si mihi dicere per te, pater venerande, liceat, illud vere deliberationis tempus fuit. Nam auferre multo erat quam non concedere molestius. Nihilominus vincat etiamnum quidquid paternitati tuæ visum fuerit. Nam si quod tum visum erat pro iusto ab illis habitum est, et hoc ipsum allegant, non amplius videri iusti rationem commutat. Quare quodcumque statueris, hoc plebi (211) iustum erit. Auditio enim vita, et contumacia mors est. Idcirco non contra manus attollunt, sed orant duntaxat et obstantur ne parente vivo orphani esse cogantur; ita enim conceptis verbis loquuntur. Equidem iuvenem illum de tanta omnium benevolentia ac studio laudemne an beatum prædicem nescio. Aut enim industriae est aut facultatis aut gratiæ divinæ, usque eo demereri sibi ac conciliare homines, ut sine ipso vitam sibi minime vitalem existimant. Quamobrem pro tua humanitate tu quidem humaniora de illo statues; mihi vero in urbem redeundum est : ibi eius, quod mihi faciendum sit, tesseram ac signum præstolabor. Iam vero quæ totis quatuor diebus gessi, quibus sum in his locis versatus, nec eorum quidquam ignorabis qua sit a me ratione dispositum. Neque vero mirum tibi videri debet, si eumdem aliquando laudare ac vituperare mihi contingat. Nam non iisdem de causis utrumque instituitur : res ipsæ porro laudantur ac vituperantur.

Animorum Christianos inter fratres dissensionem nullo quidem oriri tempore bonum est; nec minus bonum, postea quam exorta fuerit, paulo post restingui. Prop-

φθεντι πειθόμενος δικαίῳ ἡνεσχόμεν, καὶ δέδωκα τὰς ἀκοὰς ἀμφισβητήσει τοιαῦδε. ἐν Ὑδρακι τῇ κώμῃ χωρίον ἐστὶ τῆς κώμης αὐτὸ τὸ μεταωρότατον, κατασείσαντος δὲ τοῦ θεοῦ γέγονεν ἐκλειμμένον ἐρείπιον. τῶς μὲν οὖν ὀλίγοις τισὶ τῶν ἑαυτοῦ μερῶν εἰς ἐτέρας γρεῖας διεσχημάτιστο· οἱ δὲ παρόντες οὗτοι τῶν πολέμων καιροί, διότι δύναται ἂν ἐκτειχισθῆναι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν γρεῖαν ἐπανελθεῖν, τοῦ παντὸς ἄξιον αὐτὸ τοῖς κεκτημένοις παρέχονται. τοῦτο τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ἦδη δὲ καὶ ἄλλοις, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις Διοσκώρῳ καὶ Παύλῳ, περιμάχῃτον ἦν. ἐν αἰτία γὰρ ἐπεποίητο τὸν Ἐρυθρίτην ὁ Δαρδανίτης ἐπιβουλότατα σκέψασθαι ὅπως ἂν τὸ μὴ προσήκον περιποιήσασθαι, καθοσιώσαντα μὲν τῷ θεῷ τόπον ἀλλότριον, ἀρπάσαντα δὲ οὗτοι τὴν τῆς εὐσεβείας ὑπόθεσιν ἦδη χειρὶ βιαίᾳ προστήναι τοῦ πανουργήματος. πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβεστάτος Παῦλος ἐπεχείρησε μὲν ἀντιλογίας κομίας τινάς, ὅτι τε προκατεσχηκε τὸν λόγον καὶ ἐκκλησία παλαιότερον ἀπεδέδεικτο (212) πρὶν τὸν εὐλαβεστάτον Διόσκορον ἀποδειχθῆναι τοῦ χωρίου δεσπότην. ἀλλ' ἂν μὴ μαλακώτερόν τις ἄπτηται τῆς ζητήσεως, ταχὺ τάληθες εὐδολον γίνεται. ὥσπερ οὖν ἅπαν τοῦτο πέφηνεν ἔωλον. τὸ γὰρ ἐν ἐπιδρομῇ ποτὲ πολεμίῳ ἔχεις συμφυρόντας ἀνθρώπους ἐβάσθαι τὰναγκαιῶς, οὗτο τὸν τόπον οὐ καθιεροί· ἢ πάντα μὲν ὅρη πᾶσαι δὲ φάραγγες ἐκκλησῆσαι, καὶ οὐδὲν ὅτι φρούριον ἐκφεύγει τὸ δημόσιον εἶναι, ἐν εἰς ἅπαντι, ὅταν οἱ πολέμοι προνομῶσυσσιν, εὐχαὶ καὶ μυστήρια γίνονται. οἰκία δὲ ὅσαι κατὰ τοὺς ἀθίους τῶν ἐξ Ἀρείου καιροῦς εὐχὰς ἐδέξαντο καὶ μυστήρια, ἀλλ' οὐδὲν ἦττόν ἐισὶν ἰδιωτικῶς φυγῆ γὰρ κάκεινο, καὶ γὰρ ἐκείνοι πολέμοιοι. ἀλλ' ἐγὼ τὸν καιρὸν ἐζήτουν τῆς καθιέρωσεως, εἰ παρὰ διδόντων, εἰ παρὰ συγχωρούντων τῶν κυρίων ἐγένετο. ἀπεδείχθη λαμπρῶς ἅπαντα τὰναγκαιῶς. τῶν ἐπισκόπων ὁ μὲν ἤτει λαβεῖν, ὁ δὲ οὐκ ἐδίδου κύριος ὢν. τέλος ὁ μὲν ὄχρητο τὰς κλεῖς ἔχων, ὁ δὲ ἀνοίγνυσι καὶ τράπεζαν εἰσφορήσας καθιεροί σμικρὸν οἰκίσκον ἐν λόφῳ πλατεί. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐστὶ παριτόν ἐπὶ τὸν οἰκίσκον, εἰ μὴ δι' ὀλοκλήρου τοῦ πλάτους, ὥστε τέχνη τις ἦν ἐφ' ᾧ τὸν λόγον περιποιήσασθαι. ἐδόκει δὲ μοι τὸ πρᾶγμα δεῖνόν εἶναι καὶ πέρα δεῖνοῦ, καὶ ἀναγκαστῆρον ὁμοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν νόμων τῶν ἱερῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς πολιτείας. συγχυθῆναι γὰρ ἅμα πάντα, τοῦτο μὲν, εἰ τρόπος καινὸς ἐπινοηθεῖ δημεύσεως, τοῦτο δὲ εἰ διὰ τῶν παναγεστάτων τὰ ἐναγέστατα κρίνεται, εὐχὰ καὶ πράβεζα καὶ καταπέτασμα μυστικόν, ἐρόδου βιαίας ὄργανα καὶ περὶ τούτων ἦδη καὶ ἐν ἄσσει διέγνωστο. καὶ συνέτυχε γὰρ οὕτως, ὥστε παρ' ὀλίγοις ἅπαντας ἐπισκόπους ἐν τῇ Πτολεμαϊδί τότε συνδεδραμηκέναι κατὰ τινα σκέψιν πολιτικῆν. ἀχροῶμενοι δὲ τὴν μὲν πρᾶξιν ἐμίσουν, τὴν δὲ μετὰθεσιν ὤκουν. ἐγὼ δὲ τὴν δεισιδαιμονίαν ἀξίῳ διαστῆλαι

terca literis tuis morem gereus, causam disceptandam suscepi et eiusmodi controversiæ aures adhibui. In Hydrace vico locus quidem est editissima in parte, quod olim castellum erat munitissimum. Quo terræ motu disiecto, nihil præter desertas parietinas superfuit. Et hactenus quidem aliquot sui partibus ad alios usus accommodatum fuerat; sed ingruentia belli tempora, quandoquidem muro cingi et ad priscum usum revocari potest, faciunt ut possessoribus suis ingentis admodum pretii esse videatur. De hoc inter fratres nostros (ut et alios antea), religiosissimos episcopos Dioscorum et Paulum, summa erat contentio. Erythritem Dardanites insimulabat, quod fraudulentissimum consilium inisset, quemadmodum quod ad se non pertineret vindicare sibi posset, dum alienum locum deo consecravit, et post usurpatam illam religionis speciem deinceps vi ac manu facinus suum tutatus est. Ad hæc religiosissimus Paulus nonnihil quidem allegare conatus est, se elivum prius occupasse, fuisse iam olim ecclesiam, antequam (212) religiosissimus Discorum locum illum possideret. Verum cum haud segniter in causæ inquisitionem incumbitur, cito rei veritas investigatur. Uti tunc vanum illud omne ac futile deprehensum est. Quod enim aliquando hostili excursione compulsus homines necessario ibi precati sunt, non ea res locum illum consecrat. Alioqui montes omnes, omnesque convalles ecclesiæ sint; nec ullum erit castellum, quod non ea ratione publicum esse possit. In quibus omnibus, cum populabundi hostes excurrunt, preces et sacra mysteria fieri solent. Idem de ædibus omnibus erit iudicium, quæ impiis Arianorum temporibus preces ac sacra mysteria receperunt. Quæ privati iuris nihilominus habentur: fugæ enim et illud instar habet, quoniam hostes sunt et illi. At ego tempus consecratæ ecclesiæ quærebam, si ultro condonantibus, si permittentibus iis, ad quos pertineret, factum istud esset. His contraria omnia perspicue demonstrata sunt. Episcoporum petebat alter; alter, cuius erat illa possessio, negabat. Tandem abeunte illo et claves secum deferente aperit iste, et mensam importans ædiculam parvam vasto in colle consecrat. Verum nusquam nisi per transversum totum collem ad ædiculam patet aditus, callideque istud excogitatum erat, quo sibi elivum usurparet. Mihi vero acerba res illa cum primis videbatur et omni acerbitate maior, nec æquo id animo ferendum, cum sacrarum legum gratia tum propter reipublicæ iura. Permisceri enim simul omnia, sive nova publicandi ratio institueretur, sive sanctissimis ex rebus de exsecrandis maxime iudicium ferretur, ut oratio, sacra mensa et mysticum velum violentæ impressionis instrumenta reddantur; ac de istis iam in urbe decretum fuerat. Sic enim evenerat, paucis ut exceptis Ptolemaidem episcopi omnes convenirent, ut de civili quodam negotio deliberarent. Qui cum istud audivissent, factum ipsum detestabantur, mutare tamen non audebant. Ego vero su-

ἀπὸ τῆς εὐσεβείας· κακία γάρ ἐστιν ἀρετῆς προσω-
 πείον περιχειμένη, ἣν φιλοσοφία τὸ τρίτον οὔσαν τῆς
 ἀθείας εἶδος ἐφόρσεν. οὐδὲν οὖν ἱερὸν οὐδὲ θεῖον ἤχηται
 τὸ μὴ δικαίως τε καὶ ὀσίως γενόμενον. οὐκ οὖν ἐπὶ
 μοι περικείμενα τῆν λεγομένην καθίδρυσιν. οὐδὲ γάρ
 ἐστὶ τὰ Χριστιανῶν (213) ὡς ἐπάναγκας εἶναι ταῖςδε αἰ-
 τελεστικαῖς ὕλαις τε καὶ φωναῖς ὡς περ ὀλκαῖς τισὶ φυ-
 σικαῖς ἀκολουθήσει τὸ θεῖον (ἄνωγαν ἀνὰ πνεῦμα
 ἐγκόσμιον), ἀλλ' ὥστε παρῆναι ταῖς ἀπαθείαι καὶ
 ταῖς οἰκείαις τῷ θεῷ διαθήσεσιν. ὅπου δὲ ὀργὴ καὶ
 θυμὸς ἀγνώμων καὶ δύσειρι πάθος ἡγεῖται τῆς πρά-
 ξεως, πῶς ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παραγίνεται, ὡς
 ἐπεισελθόντων, κἀν συμβῆ προσωπικῶς, ἐξοικίζεται;
 ἐγὼ μὲν οὖν εἶχον ὡς ἀποφανόμενος τὴν μετάθεσιν· ὁ
 δὲ καὶ ἐξηλέγητο καὶ πρότερον ὑποσχόμενος, αὐτὴν
 ὅπου τὴν ὑπόσχεσιν βεβαιώσαντος. τούτου λαθόμε-
 νος ἀσμένως ἤδη τὴν ἀπόφασιν ἀπεδίδρασκον, ἀλλ'
 ἐκείνον αὐτὸν ἀπέφαινον ἐαυτῷ δικαστήν, καὶ τὸν
 οἰκεῖον ὅρκον ἐκθιβάξεν ἠνάγκαζον. ἀνατιθεμένου
 δὲ καὶ διατρέποντος ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἕνεκα
 σκέψεως αὐτόθι παρεγενόμην, ἐδέησεν ἐπιβελῆναι τὰς
 ὄψεις τῷ τόπῳ καὶ ἐπιδιαγνώσκειν τὰ τῆς ὑποθέ-
 σεως. καὶ ἄλλην παρῆν ὁμιλος ἐπισκόπων ἐκ τῆς
 περιοικίδος, ἄλλου κατ' ἄλλην χρεῖαν συνελεγμέ-
 νου· ἐφ' ὧν ἀπάντων κἀμῶ ὄν τε ὅροι διεδείκνυντο
 τὴν τοῦ Δαρδανίου μερίδα σαφῶς ἀποτετιμώμενοι καὶ
 μαρτυρία γερόντων, καὶ συγκαταθέσεις τῶν τῶς ἀν-
 τιλεγόντων τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον τοῦ χωρίου
 δεσπότην ἀπέφηναν. ἐγκειμένους δὲ τὰδε λαοῦ Διοσ-
 κόρου, γέγονεν ἀνάγκη καὶ τὸ γραμματίον τὸ λοι-
 πορον εἰς κοινὸν ἄπαντι ἀναγνωσθῆναι, ὁ πρὸς τὴν
 ἀγίστην τὴν σὴν ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἐπεποίητο
 ἐν ἐπιστολῆς εἶδει κωμωδίαν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀναγε-
 συρμένην καὶ πλημμελεῖν, ἀφ' ἧς αἰσχύνεσθαι περιτὴν
 οὐ τῷ κακῶς ἀκούσαντι, τῷ δὲ κακῶς ἀγορεύσαντι.
 ἀλλ' ἐστὶν ἄρα καὶ τοῦτο δεύτερον ἀγαθὸν τὸ αἰσχύνε-
 σθαι· τὸ μὲν γὰρ ἀναμάρτητον θείας ἀντικρὺς ἐστὶ
 καὶ μοίρας καὶ φύσεως, τὸ δὲ ἐπὶ ταῖς οὐκ εὖ γενομένοις
 ἐρύθημα σωφροσύνης τις ἀν ἀπορῆναιτο. ἄπερ ὑποστὰς
 ἐπὶ τοῦ παρόντος πράγματος ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος
 ἀπάσης ῥητορείας ἰσχυροτέρην ἀπέφηνε τὴν ἐξ οἰκείας
 γνώμης μετόνοιαν· τὸ γὰρ ὁμολογήσαι τε ἁμαρτεῖν
 καὶ φανῆναι τὴν αἰσχρὰν λύπην τὴν ὡς ἐπὶ κακοῖς
 αὐθαιρέτοις λυπούμενον, πάντας ἡμᾶς εὖνους αὐτῷ
 καὶ συνῶντιθεμένους παρέσχετο. καὶ τὸ μὲν ἡμέτε-
 ρον οὐ θαυμαστόν, ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος (214) ἐπίσκο-
 πος Διόσκορος ἐπειδὴ τὸν τῶς διαφιλοτιμούμενον τα-
 πεινότερον ἐθέασατο, τῇ ψήφῳ κρατῶν ἡττήθη τῇ
 γνώμῃ, καὶ γέγονεν ἐπὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ Παύλῳ
 ποιεῖν ὑπότερα βούλοιο, κατασχεῖν ἢ παραδοῦναι τὸν
 λόφον, τοῦ θαυμαστοῦ Διοσκόρου πολλὰς ἐνδόντος αἰ-
 οέσειν, ὡς οὐδεμιᾶς ἀν ἀκοῆν πρὸ τῆς ἐκείνου μετα-
 νοίας ἠνέσχετο. καὶ γὰρ ἀποδοῦναι μόνον τὸν λόφον
 καὶ ἀμοιβῆν δοῦναι πᾶν ἅμα τὸ κτήμα καὶ ἄλλα

perditionem a pietate separari volo. Est enim illa vitium
 virtutis larva circumdatum, quod philosophia tertium
 genus impietatis esse deprehendit. Nihil ergo sacrum, nihil
 sanctum arbitror, quod neque iuste neque legitime sit
 susceptum. Neque id mihi occurrebat, ut illam quæ
 iactabatur dedicationem perhorrescerem. Non enim
 Christianorum res eiusmodi sunt, (213) ut sacris illis cære-
 moniarum elementis aut vocibus tanquam naturali qua-
 dam attrahendi vi necessario adductum numen sequatur,
 quod mundano spiritui contingeret: sed ita ut ad pertur-
 bationibus vacuum et deo quam coniunctissimam affec-
 tionem mentis accedat. Ubi autem furor inconsultus ac
 pervicax animi motus ad agendum præit, qui fieri potest
 ut ei rei spiritus sanctus intersit, cum, iis morbis sub-
 euntibus, tametsi prius habitare cœperit, abscedat?
 Quamobrem sic eram paratus, ut mutandum illud omne
 pronuntiare; ille autem et antea mutationem illam re-
 cepisse et iureiurando confirmasse manifeste conviue-
 batur. Quod cum libenter arripuissem, iam latentem
 sententiæ declinabam, atque illum sibi iudicem statue-
 bam, suumque ipsum iusiurandum exsequi compellebam.
 Tergiversante autem illo ac protrahente, cum ecclesias-
 ticæ negotii causa eo me contulisset, necesse habui in
 rem præsentem venire ibique controversiam disceptare.
 Eodem rursus finitimis ex locis episcoporum turba con-
 currit, cum alius aliis de causis eo venisset. Quibus
 omnibus præsentibus meque ipso limites ostendebantur,
 qui Dardanitæ partem manifeste separabant. Ad hæc
 seniorum testimonia et consensus eorum, qui hactenus
 repugnabant, religiosissimum Dioscorum loci illius do-
 minum approbarunt. Instante vero Dioscoro fratre necesse
 fuit libellum infamem omnibus in commune legi,
 quem ad sanctitatem tuam religiosissimus Paulus epi-
 stolæ nomine conscripserat, fœdam ac petulantem adver-
 sus fratrem comœdiam, ex qua non in eum, qui male
 audiret, sed qui male diceret, pudor redundaret. Sed
 est sane secundum in bonis pudore affici. Vacare enim
 peccato divinæ prorsus et conditionis est et naturæ: ru-
 borem autem illum, qui ob malefacta subrepit, modesti-
 tiæ esse merito quispiam dixerit. Quod cum religiosis-
 simus Paulus in præsentem re præ se tulisset, oratorio
 omni potentiorum artificio illam ex animo susceptam pœ-
 nitentiam ostendit. Quod enim peccasse fatebatur, quod-
 que turpem dolorem tanquam de voluntaria noxa con-
 ceperat, nos ei omnes benevolos et eodem fere modo
 affectos reddidit. Ac nostrum quidem hæc in re factum
 minus admittendum est; verum religiosissimus (214) epi-
 scopus Dioscorus, postquam eum, qui pervicacius hac-
 tenus contenderat, moderatiorum vidit, sententiis iudicium
 superior, voluntate superatus est, ut in religiosissimi
 Pauli arbitrio positum fuerit utrum vellet, collem retine-
 ret an redderet: cum egregius Dioscorus multas condi-
 tiones admitteret, quarum ne unam quidem ante huius
 pœnitentiam audire sustinisset. Nam et solum clivum

πολλά προσεξεύρεν, ἐπιδαψιλεύόμενος αὐτῷ πόρους, ἄφ' ὧν ἂν τις προλήψῃ χαρίσασαιτο. ὁ δὲ ταῦτα μὲν ὤκνει, ἤξιτο δὲ ὑπεισελθεῖν αὐτὸς τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν Διόσκορον γενομένην ὠνήν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀντικαταστήναι δεσπότης τοῦ κτήματος. ἐγένετο πρὸς τῷ λόφῳ καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν ἐλαιῶνων ἐγκρατής. τῷ δὲ ἡ μεγαλοφροσύνη κτήμα ἀντὶ κτήματος, μείζον ἀντ' ἐλάττωνος περιεγέρονε, καὶ τὸ εἶσω γνέσθαι τῶν νόμων τῶν εὐαγγελικῶν, οἱ συνεκτικωτάτην τῶν ἐντολῶν τὴν ἀγαπητικὴν διάθεσιν ἀπεφύναντο. ἐν τούτῳ μόνον ἔδει μνήμης ἀξιώσασαι μηνύσαντα τῶν ἀδελφῶν τὰς συμβάσεις καὶ τὴν ὁμόνοιαν, τὰν μέσῳ δὲ παραλιπεῖν, εἴ τις ἐπίσκοπος ὧν ἦλωτι πταίσας. ἃ γὰρ οὐκ ἔδει πεπράχθαι, ταῦτα καλῶς ἔχει διδόναι τῇ λήθῃ. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἐκ πάντων ὁ ἀδελφὸς Διόσκορος ἀποτυγῶνῃ, ταῖς αἰτήσεσιν αὐτοῦ δέδωκα τὸ πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσειεν ἡ σὴ θεοσέβεια, ἣν οὐ παρὰ φαῦλον ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἐποιεῖτο πεισθῆναι διὰ τῶν ἀποθάντων ὅτι μὴ ἐπ' ἀδίκοις ἐφιλονείκησε. καὶ γὰρ τὸν ἄνδρα τὰ τε ἄλλα ἐπαινῶ (πάνυ γὰρ μοι πρὸς τρόπου) καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἐκείνον αἰδοῦς ὑπεράγαμαι. καὶ ναὶ μὰ τὴν φίλην σου καὶ σεβασμίαν κεφαλὴν, πολλὰν οἶμαι χάριν ὀφείλου αὐτῷ τοῦς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συμπληθῶν, ὧν τοὺς ἀγροὺς ἔκπονεῖ, ταχὺ πανταχοῦ γινόμενος, καὶ ἐξ ἀπόρων φόρους ἐκλέγων καὶ τοῖς καιροῖς παριστάμενος.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν τῶν ἐπισκόπων στάσιν οὕτως ἐχώρησεν ἐπίταγμα δὲ ἦν ὅπως ἀκούσομαι καὶ Ἰάσονος, ὃς ἔφη πολλὰ καὶ ἄδικοι (215) παρὰ συμπερσθυτέρου παθεῖν. οὕτως οὖν ἔχει κακείνα. Λαμπωνιανὸν Ἰάσων ἐἶλεν ἀδικίας, ὃ δὲ φόσας δυολογία τὸν ἐλεγχον ἔχει τὴν δικήν, ἐκκλησιαστικῶν συνόδων εἰργόμενος. καίτοι καὶ δάκρυον ἐκ μετανοίας ἀφῆκε, καὶ δῆμος ἰκέτης αὐτὸν ἐξητήσατο. ἀλλ' ἐγὼ τοῖς δεδομένοις ἐνεκαρτέρησα, τοῦ δὲ λύσαι τὴν ἀθεντιαν εἰς τὴν ἱερατικὴν καθέδραν ἀνέπειμψα. τοσοῦτον οὖν ἑμαυτῷ συνεχώρησα. εἰ προσπελάσει Λαμπωνιανῷ τὸ χρεῖον καὶ ἡ κυρία παρῆναι ὀφεί, πᾶσιν ἐφῆκα τοῖς τότε παρεσομένοις περσθυτέροις κοινωνίας αὐτῷ μεταδοῦναι (μηδεὶς γὰρ ἀποθάνοι δεδεμένος ἐμοί). ἀναρρωσθεὶς δὲ πάλιν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὑπόδικος ἔστω, καὶ παρὰ τῆς θεοσεσίας σου καὶ φιλανθρώπου ψυχῆς περιμενέτω τῆς συγγνώμης τὸ σύνθημα. οὐδὲ γὰρ οὐδ' Ἰάσων πάντα ἀνάτιος ἔαυτῷ. προπετής ἄνθρωπος γλωτταν ἐνέτιυγεν ἀνδρὶ προπετεστέρω τὴν χεῖρα, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, κουφοτάτου πράγματος λόγου βαρυτάτην τιμωρίαν ἐξέτισε.

Καὶ περὶ τῶν χρημάτων ἃ διεληφα, ταῦτα Λαμπωνιανὸς ἔχειν δυολογεῖ, καὶ οὐδὲν ἀξιοῖ παρὰ τῆς ναυαγίας ὠφελεῖσθαι τῆς ποιησάσης ἀφανὲς τὸ συμβόλαιον, ἀλλὰ καιρὸν αἰτεῖ τοὺς καρποὺς ὄντιους γενέσθαι· καὶ ἔφη πάντων ἀμελήσας ἐνὶ τούτῳ προσέειπεν τὸν νοῦν, ὡς ἂν τὰ πτωχικὰ καταθεῖτο χρήματα. νο-

venditurum se dixit, et totam simul hanc possessionem cum alia re commutaturum, et alia excogitabat quam plurima, vias illi ac rationes abunde suppeditans, quibus qui eas proponere occuparet, alterum sibi demeretur. At is ceteras conditiones aspernabatur, cupiebat vero in eamdem emptionem ipse succedere, qua Dioscorus locum illum possederat, eiusque loco totius fundi dominus pari omnino iure constitui. Factus itaque est præter collem etiam vinearum et olivetorum dominus. At ille pro minori ista maiorem quamdam magnificentiam possessionem adiit, nec non eius, ut intra evangelicas leges maneret, quæ præcepta omnia caritatis potissimum affectu contineri pronuntiant. Unum illud commemorare ac significare par erat, fratrum reconciliationem et concordiam: quæ autem interim accidissent, omittere, si in re quapiam offenderet convictusque esset episcopus. Nam quæ fieri minime decebat, ea oblivione deleri consultum videtur. Verum ne in omnibus inferiores partes haberet Dioscorus, dedi hoc eius postulationi, omnia ut accuratius exponerem, ne quid religionem tuam lateret: quam non parvi interesse, sed maximi momenti esse arbitrabatur, ex eventu ipso persuasum habere, non iniustus de causis hanc a se contentionem esse susceptam. Ego vero cum cæteris in rebus hominem laudo (nam valde cum meis moribus consentit), tum præsertim ob singularem erga sedem illam reverentiam complector. Testor tuum illud mihi carissimum et venerandum caput, plurimum illi debere mea quidem sententia Alexandrinos pauperes, quorum agros procurat: dum repente adest ubique, et ex rebus desperatis proventus colligit, neque temporum opportunitatibus deest. Quæ igitur ad episcoporum dissensiones atinebant, hunc exitum habuerunt.

Præterea mandatum a te mihi fuerat, ut et Iasonem audirem, qui nulla et indigna (215) a presbytero collega passum se esse dicebat. Ad hunc ergo modum ista se habent. Lamponianum Iason iniuriarum convict; ille convictionem confessione criminis antevertens pœnas luit, ab ecclesiastica communione separatus. Quanquam ex animi pœnitentia lacrimas fudit, et supplex eum populus condonari tibi petit. Sed ego in iis perseveravi, quæ semel decreveram, solvendi porro ius et auctoritatem ad pontificiam sedem reieci. Unum hoc ergo mihi sumpsit, si Lamponian fatalis necessitas immineret et præstituta mortis dies adesse videretur, tum omnibus, qui eo tempore adessent, presbyteris concessi, ut eum communioni restituerent (nemo enim, quantum in me erit, ecclesiasticis vinculis obstrictus moriatur); sin convalescerit, rursus iisdem pœnis teneatur, atque a divina humanissimaque anima tua indulgentiæ tesseram exspectet. Nam nec Iason culpa vacat omnino. Homo lingua promptus in hominem incidit manu promptiorem, et, quod dici solet, levissimæ rei, sermonis gravissimas pœnas exsolvit.

Quod vero ad pecunias attinet, de quibus egi antea, Lamponianus eas habere se fatetur, nec quidquam se naufragio sublevari cupit, quo contractus periit; ac tempus duntaxat postulat distrahendis fructibus opportunum; seseque posthabitis omnibus id unum laboratu-

μισματα δὲ ἦν ἑπτὰ καὶ πενήκοντα πρὸς τοὺς ἑκατόν.

Ἄνοιστέον ἐστὶ καὶ περὶ τῶνδε τῶν γινόμενων παρ' ἡμῖν, ἵνα γινόμενα παύσῃται. ἱερεῖς ἱερέας παρανόμων διώκουσιν. εἰ μὲν ἐπὶ ψεύδεσιν, οὕτω λέγω πάντως δὲ μετ' ἐπιβουλῆς τῆς προαιρέσεως· οὐ γὰρ ἵνα λάθῃσι δίκας, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἀρχούσι τῶν στρατευμάτων ἀδίκῃ κέρδη μνηστεύσασιν. ἐπὶ δὲ τοὺς ἑμῶς ὄμους ἀναβαίνειν ἀνάγκη τὰ πάντων φορτία. διό, δέομαι, γράφε καὶ διατάττω μηδενὶ μηδὲν ἐξείναι τοιοῦτο ποιεῖν. καὶ γὰρ ἐμοὶ χαρῆ καὶ τοῖς ἀπραγμονεστέροις καὶ κακῶς πάσχουσιν ἄμυνεῖς, καὶ πολλὸν πλεονεῦ πεποιηκῶς ἔση τοὺς ἀδικούντας αὐτούς, εἴπερ μείζον ἀγαθὸν τὸ μείζονος ἀπῆλλάτθαι κακοῦ, κακὸν δὲ μείζον τοῦ ἀδικεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν. τὸ μὲν γὰρ ἴδιόν ἐστι κακόν, τὸ δὲ ἀλλότριον ἀλλ' οὐτ' ἐγὼ κατεμήνυσα τίνες εἰσὶ, (216) μήτ' αὐτός εἰ καὶ μάθους, ἐπ' ἀνόματος ἐξελέγξῃς τινά, ἵνα μὴ ἀπεχθοίμην ἀδελφοῖς, οἷς ὅτι καὶ κατὰ πρόσωπον καὶ ἰδίᾳ λίαν ἐπιτετιμῆκα συγχωρήσει θεός· ἀλλὰ φάνηθι τὸ πρᾶγμα μόνον μισῶν ἐν τοῖς πρὸς ἐμὲ γράμμασιν· εἴσομαι γὰρ σὺν θεῷ μετὰ τοῦ πᾶσιν ἀλύπου τὸ μηκέτι προελθεῖν περαιτέρω τὴν ἀσχημοσύνην ἡμῶν, μὴ γὰρ εἴποιμι τῆς ἐκκλησίας.

Οἰκονομήσασθαι δὲ ἐν ἐπιλοιπόν, καὶ λόγου πεπαύσομαι. περινοστοῦσι τινες βακάντιβοι παρ' ἡμῖν· ἀνέξη γὰρ μοι μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρως τῆ πολιτείας φωνῆς τὴν ἐνίαν κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσασιν. οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδεγμένην ἔχειν οὐ βούλονται, οἷ γὲν οὕσαν ἀπολελοιπάσιν, οὐ κατὰ συμφυράς ἀλλ' αὐθαίρετοι μετανάσται γινόμενοι· καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς, ἐκεῖ περινοστοῦντες ὅπου κερδαλέωτερον. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, πάτερ σεβασμιώτατε, γρηῃναι τούτοις, ὅσοι τὰς οἰκείας ἐκκλησίας ἀπειπᾶντο, πᾶσαν ἐκκλησίαν ἀπειπᾶσθαι· καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες ἐκεῖ καταστήσωνται, μηδένα δέχεσθαι θυσιαστήριω μηδὲ εἰς προεδρίαν καλεῖν, ἀλλὰ περιορᾶν ἀγελαίους ἐν ταῖς δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι. ταχὺ γὰρ ἂν ἐπανέλθοιεν, εἰ περὶ τῆς τιμῆς κινδυνεύοιεν, ἧς ἀξιοῦσιν ἀπολαύειν ἀπανταχοῦ μᾶλλον ἢ οὗ προσήκει· δέξαιντο γὰρ ἂν ἐκεῖ μᾶλλον ἢ μηδαμοῦ. καὶ δημοσίᾳ μὲν οὕτω προσοιστέον αὐτοῖς ὡς ἄντικρυς ἰδιώταις, ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου ὀνόμῳ συνοδοχῆ· ἰδίᾳ δὲ καὶ κατ' οἶκον εἰσόμεθ' ὡς πῶς, ὅταν ἦκη παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας ἀπόκρισις ἐκείνης τῆς πεύσεως, ἣν πρῶην ἠρώτησα περὶ Ἀλεξάνδρου Κυρηναίου μὲν τὸ γένος ἱερασαμένου δὲ ἐν τινὶ πόλει τῶν Βιθυνῶν, ἧς ἐκπεσὼν κατὰ δὴ τινὰ στάσιν, ἐξὼν ἐπανελθεῖν, οὐκ ἐπάνεισιν ἀλλ' ἡμῖν ἐπιχωρίζει. περὶ τούτου γέγραφα πρὸς τὴν σὴν ἀγιότητα, πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελθὼν τοῖς περὶ αὐτὸν γινόμενοις, καὶ γνώμην αἰτῶν οἱ τακτέον τὸν ἄνδρα. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἦκει μοι περὶ τούτων ἀντίγραφον, ἀμφίβολος ὢν πότερον διαπέπτωκεν

rum recipit, ut pauperum pecunias persolvat. Nummi erant septem et quinquaginta supra centenos.

Operæ pretium est de his etiam referre, quæ apud nos geruntur, ut fieri deinceps desinant. Sacerdotes a sacerdotibus variorum criminum accusantur, utrum falso, nondum dico : prorsus tamen malo et fraudulento id fit animo. Non enim persequendurum pœnarum gratia, sed ut exercituum præfectis iniusta lucra conciliant. Necessè est autem omnium onera humeris meis imponi. Quamobrem scribe, obsecro, et decreto tuo præcipe, ut cui tale quidquam facere liceat. Nam et inagno me beneficio devinxeris et eos mecum, qui tranquilliori animo suat, et oppressis subvenies, et multo ampliori beneficio eos ipsos affeceris, qui iniuriam faciunt, cum maius bonum sit maiore a malo liberari; maius autem malum est iniuriam inferre quam perpeti. Illud enim proprium malum est, hoc alienum. Verum ego quoniam ii sint significare nolui, (216) neque tu, si noris, nominatim quemquam redargue, ne in fratrum offensionem incidam; quos quod coram privatim vehementer increpavi, deus ignoscet; sed rem ipsam dumtaxat in iis quas ad me dabis litteris odisse videre. Inveniam enim, adsit modo deus, quemadmodum sine cuiusquam offensione non ultra se turpitude atque infamia nostra proferat. Non enim ecclesie infamiam dixerim.

Unum adhuc constituendum superest, statimque scribendi finem faciam. Vagantur quidam apud nos vacanti. Patieris enim me paululum barbare loquentem, ut usitata in republica voce nonnullorum nequitiam expressius declarem. Hi certam quidem nullam sedem habere volunt, qui quam habebant antea reliquerunt; non ulla calamitate pulsati, sed sponte locum mutant. Honoribus porro fruuntur, eo vagantes, ubi maius compendium est. Mihi vero, reverendissime pater, ita videtur: oportere iis, qui suas ecclesias reliquerint, omni ecclesia interdici, et priusquam illuc redeuntes se receperint, neminem ad altare eos admittere; neque ad primas sedes invitare, sed inter gregarios in plebeis subselliis relinquere, cum ecclesiam adibunt. Nam citius ad sua loca revertentur, si honoris sui iacturam metuant, quem capere ubi vis malunt, quam ibi ubi convenit: malent autem illic saltem quam nusquam omnino percipere. Ac publice quidem ita cum iis agendum erit, tanquam cum privatis, si augustissimæ tuæ sedi ita visum fuerit; privatim vero ac demi quemadmodum uti iis oportebit, tunc sciemus, cum a pietate tua responsum allatum erit de ea quæstione, quam nuper de Alexandro proposui, qui genere Cyrenensis est, ecclesie autem eiusdem Pithynorum episcopus fuit: qua per seditionem pulsus, cum redire modo liberum ei sit, nequaquam revertitur, sed apud nos commoratur. De ea re ad sanctitatem tuam scripsi, omnia diligenter exponens quæ illi accidissent, tuamque sententiam requirens, quo in numero haberi hominem oporteret. Sed quoniam rescriptum ad me nullam affertur, exciderintne, an ad tuam usque

ἢ διεκομισθῆ τὸ γράμμα μέχρι τῆς μακαρίας σου κεφαλῆς, διεώλεγμαί περὶ τούτου πρὸς τὸν θαυμαστὸν Διόσκορον τὸν ἐπίσκοπον, (217) καὶ τοῖς ταχυγράφοις τὰ ἀντίτυπα δοῦναι τῶν τότε γραφέντων ἐπέταξεν, ἵνα εἰ μὴ τυγχάνεις δεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν, ἔχῃς παραναγνοῦς δικαιτῆσαί τε καὶ πρὸς ἐμὲ διαπέμψασθαι τὰμοιβαῖα. ἐπὶ πᾶσιν εὐχου περὶ ἐμοῦ· περὶ καταλειμμένου γὰρ εὐξῆ καὶ τοῖς πᾶσιν ἐρήμου καὶ δεομένου συνεργίας τοιαύτης. ὡς αὐτὸς δὲκνῶ περὶ ἑμαυτοῦ τι φθέγγασθαι πρὸς θεόν· ἅπαντα γὰρ εἰς τοῦναντίον μοι περιίσταται διὰ τὴν βροχίνδυνον τόλμαν, ὅτι ἄνθρωπος ἐν ἁμαρτίαις, ἀπότροπος ἐκκλησίας, ἀγωγὴν ἐτέραν ἡγμένος θυσιαστηρίων ἡψάμεν θεοῦ.

ξη'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐδεδόκα τὴν ἐπιστολὴν, στέλλεται μὲν ἐπὶ πρᾶξιν ἣν οὐχ ὅσιον ἐμοὶ διηγῆσασθαι· ὅτι δὲ ἀρετὴν ἐκ νέας ἀσχεῖ, τοῦτο καὶ θέμις εἰπεῖν καὶ παντάπασιν ἀληθές. ὡς μὲν οὖν ἀγαθὸν ἄνδρα τιμήσεις· ἣν δὲ ἐγράψατο γραφὴν, οἰκείαν εἰμαρμένην πληροῦτω. μηδὲ γὰρ δικαίον ποτὲ φόνου προσάψοιο.

ξβ'. Τῷ αὐτῷ.

Μέλει γάρ σοι, μέλει καὶ Πενταπόλειος. οὐκοῦν ἐντεῦξῃ μὲν ταῖς δημοσίαις ἐπιστολαῖς· ὅτι δὲ κακὰ πλείω καὶ μείζω γέγονεν ἢ φοβεῖ τὰ γράμματα, λέγοντος ἀκούσῃ τοῦ διακομιστοῦ. στέλλεται μὲν γὰρ ἐπὶ συμμαχίαν, ὡς ἐκεῖθεν αἰτήσων· τὰ δὲ τῶν πολεμίων οὐδὲ τὴν ἐξοδὸν αὐτοῦ περιέμεινε, ἀλλ' ἐφθασαν ἐχθυβέντες ἀθρόοι κατὰ τῆς γῶρας. πάντα οἴχεται, πάντα ἀνήρηται· αἱ πόλεις ἔτι λοιπαί, τὸ μέχρι οὗ γράφω, λοιπαί, τὸ δὲ εἰς τὴν ἐπιούσαν, θεὸς οἶδε. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖται τῶν σῶν, εὐχῶν λέγω τῶν ἐθαδῶν τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν. ὡς ἐγὼ πολλάκις ἤδη καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ μάτην ἠξάμεν. τί λέγω μάτην; εἰς τοῦναντίον μοι περιίσταται. τοιοῦτόν εἰσιν αἱ ἁμαρτίαι βαρεῖαί τε καὶ πολλάί.

ο'. Πρόκλῳ.

Πέρυσιν οὐχ ἤκει μοι γράμματα παρὰ τῆς (218) ἀεῖρας σου χειρός. ἠρήθησα καὶ τοῦτο μετὰ τῶν συντυχόντων μοι κατ' ἐκεῖνο καιρῷ δυσχερῶν, πολλὰ γὰρ ἐπὶ πολλῶν ἐγὼ πέρυσιν ἠνιάνθην· ἀλλὰ καὶ ὁ τῆτες χεμῶν ὅ τι μοι λοιπὸν ἦν τῶν εἰς ψυχαγωγίαν ἀφέλετο τὸ παιδίον. εἴμαρτο γὰρ ἄρα συνόντι μὲν ὑμῖν εὐτυχεῖν, ἀπόντι δὲ χαλεποῦ πειρασθαι τοῦ δαίμονος. γενέσθω δὴ τις παραμυθία τὸ δέξασθαι τῆς πατρικῆς σου κεφαλῆς γράμματα, τὸ τιμαλφέστατον τῶν ἀπὸ Θράκης ἀγώγιμον.

οα'. Πυλαμῆνει.

Διπλοὶ δὲ λόγοι λέγονται περὶ σοῦ. τοιγαροῦν

beatitudinem pervenerint litteræ dubitans, de ea re cum clarissimo viro Dioscoro episcopo sum collocutus, et (217) amanuensibus earum, quas tum scripsi, exemplum dare iussit, ut si forte nondum epistolam acceperis, eo perlecto arbitri partes suscipere et mutuas ad me reddere possis. Postremo deum pro me deprecare. Nam pro destituto precaberis atque ab omnibus deserto, cui tali præsidio est opus, quoniam pro me ipse deum interpellare vereor. Etenim in contrarium mihi omnia recidunt ob proiectam temeritatem meam, quod homo peccatis irretitus, extra ecclesiam educatus, alio disciplinæ genere institutus ad altare dei accedere non dubitaverim.

LXVIII. Eidem.

Cui hanc epistolam commisi, negotii gerendi causa proficiscitur, quod mihi nefas est exponere. Quemadmodum vero virtutem iam a prima ætate coluerit, et dictu fas est et verissimum. Igitur tu cum perinde ac virum probum honorabis; quam vero accusationem suscepit, ea fatum suum expleat. Nunquam enim quantumvis iustam necem attigeris.

LXIX. Eidem.

Est vero tibi curæ Pentapolis, est profectio. Quocirca publicas litteras leges. Sed plura et graviora incidisse mala, quam quorum metum litteræ denuntiant, de eo cognoscens qui illas detulit. Hic enim auxilii inde postulandi gratia profectus est. At hostes ne digressum quidem illius exspectarunt, sed prius repente tota regione diffusi sunt. Actum de omnibus est, periire funditus omnia: solæ urbes adhuc reliquæ, atque ad hoc usque tempus, quo scribimus, reliquæ; quid sequenti die eventurum sit, novit deus. Ad hæc precibus tuis opus est, iis, inquam, precibus, quæ deum flectere ac mitigare solent. Equidem sæpius et privatim et publice frustra sum deprecatus. Quid frustra dico? In contrarium mihi vertuntur omnia. Ea demum peccatorum et gravium et multorum conditio est.

LXX. Proclo.

Nullæ mihi superiore anno a sacra (218) manu tua alatae sunt litteræ. Et hoc inter alias quæ illo mihi tempore accidere difficultates a me est numeratum. Plurimum enim quam plurimis in rebus ego superiore anno mœrorem accepi, sed et hieme proxima qui unus ad solatium restabat filius ereptus est. Hec enim erat in fatis, ut quamdiu yobiscum versarer, felici in statu essem, absens vero adversam fortunam experirer. Detur mihi, quæso, solatium aliquod paterni ut capitis tui litteras accipiam, meream omnium quæ advehuntur e Thracia longe pretiosissimam.

LXXI. Pylæmeni.

Duplex de te nuntius affertur. Idcirco eoden, tempore

δομοῦ μὲν ἐπὶ Θράκης ἑμοῦ δὲ εἰς Ἰσαύρους γράψω τοῦ περιτυχεῖν σε πάντως μῖζ γέ τιτι τῶν ἐπιστολῶν. ὑπόθεσις δὲ ἀμφοῖν ἀσπάσασθαι τὴν φιλαττὴν κεφαλὴν, Πυλαιμένη τὸν φιλόσοφον· τοῦτο γὰρ ἔστι κἀν βούληται κἀν μὴ βούληται. οὐ γὰρ μήποτε κατισχύσει τοῦ πεφυκότος, οὐδ' οὐ μὴ σβέσῃ τὸν σπινθῆρα τοῦ θείου πυρός, ἀλλ' ἀναλάμψει ποτέ, τῆς μοχθηρᾶς ἀγωγῆς ὑπεράνω γενομένου.

οθ'. Τοῖς ἐπισκόποις.

Ἀνδρόνικος τὴν ἐκκλησίαν ψευδάμενος ἀληθευούσης αὐτῆς πειραθῆτω. πρῶτην, οὕτω πᾶν πρῶτην ἤμαρτεν εἰς θεόν, ἐξύθρισεν εἰς ἀνθρώπους. ἐφ' οἷς ἀποκλείσαντες αὐτῷ τὴν παρ' ἡμῖν ἐκκλησίαν ὑπηγορεύσαμεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀδελφότητα γράμματα τὴν ἐπ' αὐτῷ γνώμην μὴνύοντα. τούτων ἐξῆσθε τὴν ἀποστολὴν ἰκετείαν προσποιησάμενος καὶ μετάνοιαν ὑποσάμενος, ἣν ἅπαντες ἠξίουσιν με δέξασθαι πλὴν ἑμοῦ· ἐγὼ γὰρ ἐδόκουν σαφῶς κατανεοηκέναι τὸν ἀνθρώπον πᾶντα βράδιον εἰπεῖν καὶ ποιῆσαι, καὶ προσεδεχόμεν τε καὶ προύλεγον ὡς ἐκ τῆς τυχοῦσης αἰτίας εἰς τὴν φύσιν ἐπανελεύσεται, ὃν γε εἰκὸς ἀτολμότερον εἶσθαι προσκεκυφῶτα ταῖς ἐκκλησίαις πολλὸ μᾶλλον ἢ εἰ μηδὲν ὑποπτον αὐτῷ κατελείπετο. διὰ ταῦτα μὲν οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι, ὡς ἅμα τὰ τε πρὸς θεὸν εὐσεβέστερον βουλευσάμενος καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολίτας ὠφελιμώτερον. (219) ἀλλ' ἱταμόν γὰρ ἀντισχεῖν ἓνα πολλοῖς, παλαιτέροις νεώτερον, προσδεσάπανηκόσι τὸν βίον ἱερωσύνην τὸν οὕτω πέρυσιν ἡμμένον τοῦ πράγματος. εἶξα θεομένους μήπω περιπέμψαι τὰ γράμματα, δεξασθαι δὲ ἐπὶ ῥήτοισι, ἐφ' ᾧ μηκέτι μανεῖται κατὰ τῶν ὁμοτίμων, ἐφ' ᾧ νοῦν ἀντὶ πάθους τῶν βίου προστήσεται. κἀν μὲν, ἔφη, εἰσω μένης τῶν ὅρων οὐς ἔθου, νῦν τε ὑπερευζόμεθ' αὐτοῦ σου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ λοιποῦ συνεζόμεθα· ἀναδυσαμένῳ δὲ τὰ τῆς ὁμολογίας ἢ δίκῃ μένει καὶ εἰς ἅπαντα δευροσειυθήσεται, τοσοῦτον ἀνατεθίσσα χρόνον, ὅσον ἐλέγξαι σου τὸν τρόπον ἀνεπανόρθωτον. ἔδοξε ταῦτα, καὶ πείραν αὐτοῖς τε ἔφη δώσειν καὶ ἡμᾶς λήψεσθαι. δέδωκε καὶ ἐλήψαμεν. ἐπεδαψιλεύσατο ταῖς ὑποθέσεσι τῆς ἀποκηρύξεως. οὕτω τότε δήμευσις ἐτετόλισμο, οὕτω τότε φόνος ἐνεκεχείρητο. πόσοι διὰ τοῦτον ἀλῶνται; πόσοι τῶν πρῶτην ἔτι κτηματικῶν διὰ τοῦτον πτωγέουσιν; ἀλλὰ μικρὰ ταῦτα πρὸς τὸν εὐ μὲν γεγονότα Μάγνον, κακῶς δὲ ἀπολούμενον. κείται παῖς ἀνδρὸς λαμπροτάτου, ἅπασιν τοῖς οὖσι λειτουργηκῶς τῇ πόλει, τοῦ πρὸς ἕτερον φθόνου γεγονόνος παρανώλωμα. ἤτεϊτο χρυσίον, ὃ μὴ διδοῦς ἐτύπτετο· καὶ διδοῦς, ὅτι πόρον ἐξεῦρεν ἐτύπτετο. τί γάρ; οὐ τοῖς αὐτοῦ φίλοις ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ τὸν ἀγρὸν ἀπέδοτο. δακρύω μὲν ἐγὼ καὶ τὴν παρανομηθεῖσαν νεότητα καὶ τὰς ἐπ' αὐτῇ ματαίας ἐλπιδας τῆς πόλεως. ἀλλὰ τῆς ἐκείνου νεότητος τὸ τῆς μητρὸς γῆρας ἐλειονότερον, ὅτι δυοῖν ἀοπέων ὃ μὲν οἴχεται φυγὰς δι' Ἀνδρόνικον, καὶ οὐδὲ

in Thraciam et in Isauros scribo, ut in unas saltem litterarum incidas. Ambarum vero argumentum est, carissimo mihi capiti Pylæmeni philosopho salutem plurimam dicere. Id ipsum enim est, velit, nolit. Nam nunquam is quod a natura insitum est pervincet, nec divini scintillam ignis exstinguet, sed aliquando prava institutione superior illum excitabit.

LXXII. Episcopis.

Andronicus, qui ecclesiam fefellit, veram illam experitur. Haud nuper admodum in deum deliquit, contumeliosus in homines fuit. Quas ob res nostram illi ecclesiam intercludentes, litteras ad fraternitatem vestram dictavimus, quibus nostram de illo sententiam significabamus. Harum missionem antevertit, supplicem se esse fingens et pœnitentiam promittens, quam omnes admittendam uno excepto me censerunt. Ego enim nosse penitus hominem videbar, qui quidvis facile diceret ac faceret: idque expectabam adeo ac prædicebam, qualibet illum de causa ad ingenium esse rediturum: quem minus audacem futurum verisimile foret, quamdiu ecclesiis teneretur obnoxius, multo magis, quam si nihil ei suspectum relinqueretur. Propterea volebam in decreto persistere, quippe et quod ad deum attinet religiosius et quod ad cives spectat utilius ea re consulens. (219) Verum pluribus unum obistere pervicacis animi est, senioribus maxime iuniorum, iisque qui aetatem suam in sacerdotio contriverant, eum qui nondum ante hunc annum eam rem attigisset. Cessi itaque deprecantibus, ut nondum litteras mitterem, sed ea lege reciperem, ut in eiusdem secum conditionis homines non amplius sævieret, ut vitæ suæ rationem perturbationis loco duceam præficeret. Ac si quidem, aiebam, intra eos limites maneat, quos tibi ipse posuisti, non solum nunc pro peccato tuo deprecabimur, sed de cætero tecum una precabimur. Sin sponsionem illam defugeris, pœna constituta remanet et ubique publicabitur, tantum dilata temporis quantum ad hoc sufficiat, ut ingenium tuum emendationem nullam admittere omnes intelligant. Ita fieri placuit, eiusque rei experimentum et daturum se ipse et capturos nos esse dixit. Dedit ille vero, et nos cepimus. Magnam ad excommunicationis causas accessionem fecit. Nondum tentata erat bonorum proscriptio, nondum cædes perpetrata. Quam multi per eum extorres facti! quam multi antea locupletes per illum ad mendicitatem redacti! Sed levia hæc, si cum nobilissimi Magni, sed per summam crudelitatem sublatis exitu comparentur. Iacet clarissimi viri filius bonis omnibus suis in functiones reipublicæ collatis, per occasionem susceptæ in alium invidiæ miserabiliter extinctus. Aurum posebatur. Quod cum minime daret, vapulabat; cum dedisset, nihilominus, quod conficiendæ pecuniæ rationem invenisset, vapulabat. Quid enim? non amicis eius sed duci agrum vendidit. Ego quidem et iuventum deploro tam indigne habitam et inanes de ea spes. Sed illius iuventute matris est senectus miseratione dignior, cui de duobus maribus alter propter Andronicum exsulat, nec ubinam terrarum versetur illa novit: alterum scit ubi terrarum

οἶδεν οἱ γῆς, τὸν δὲ οἶδεν οἱ γῆς κατορούρουχε. φεῦ τῶν νόμων τῶν συναδικουμένων, παρ' οὓς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν, παρ' οὓς ἐπ' ἀρχῇ δανείζονται χρήματα. τούτων μὲν οὖν ἐτέρους ἐπιμελητὰς ὁ θεὸς εἶναι βούλεται· ἡμῖν δὲ ἀπόγρη καθαρεῦν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα θυνώμεθα μὲνεν εἰσω τῶν περιβόλων τῶν ἱερῶν, ἀποκλείειν τε τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγέστατα.

ογ'. Τρωίλω.

Σὺ γὰρ δὴ καὶ φιλόσοφος εἶ καὶ φιλόανθρωπος, σοί με δὲ προσαναχλάεσθαι τὰς (220) τῆς ἐνεγκούσης με συμφοράς, ἣν τιμῆσεις μὲν διὰ πολιτῆν φιλόσοφον, ἐλεήσεις δὲ διὰ τὸ τῆς σαυτοῦ φύσεως ἡμερον, δι' ἀμφοτέρα δὲ πεσοῦσαν ἀνορθῶσαι πειράσῃ. δύνασαι δέ, ἐπειδὴ σύζειν τὰς πόλεις Ἀνθέμιος καὶ φύσιν ἔχει καὶ τύχην καὶ τέχνην. ὅτι πολλῶν ὑπαρξάντων εἰς τοῦτο παρὰ θεοῦ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν οἱ φίλοι, καὶ τούτων Τρωίλος τὸ μέγιστον. ὅπως οὖν μὴ μόνον τὰς ὄψεις ἐπιθαλεῖς, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν πάνυ σφόδρα προσέσεις τοῖς γράμμασιν, ὧν ἐγὼ πολλὰ κατέσπειρα δάκρυα. τί γὰρ δὴ Φοινίκων μὲν οὐκ ἄρχουσι Φοινίκες, οὐδὲ Κοιλοσύρων Κοιλόσυροι, Αἰγύπτιοι δὲ πάσης μάλλον ἢ τῆς ἑαυτῶν, Αἰθῶς δὲ μόνι τῆς ἑαυτοῦ; ἢ μόνου Αἰθῶς εἰσιν ἀνδρείοτατοι, καὶ χωρεῖν διόσσε τοῖς νόμοις ἐγνώκασιν; ὧν ὅτε πλείω καὶ φοβερώτερα τοῖς παραβαίνουσι γέγονε τάπτιμια, τότε μάλλον αὐτοῖς αἰ πονηρὰ φύσεις ἐνεκυβίστησαν. ἔδει μὲν ἄρδην ἀνηρῆσθαι τὴν πρὸς Κυρήνην Πεντάπολιν· ὁ δὲ λιμὸς καὶ ὁ πόλεμος οὐπω πᾶν ὅσον ἔδει κτήνησαν, ἀλλὰ διατριβουσι καὶ κατὰ μικρὸν ἀπολλύουσιν. οὐκοῦν τὸ λείπον εἰς τὸ ταχὺ κατεργάσθαι προσεξευρήκαμεν. καίτοι τοῦτ' ἐστὶν ὁ τὸ παλαιφάτον λόγιον ἐπεγρησώδησε τῇ τελευτῇ Πενταπόλεως. πατέρων αὐτὸ καὶ πάππων ἠκούσαμεν ὅτι φθερεῖ τὰ Αἰθῶν ἡγεμόνων κακότης· αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι τοῦ γρησμοῦ τὸ τεμάχιον. ἀλλ' εἰ καὶ πέπρωται τοῦτο, ἀναβολὴν τινα τοῦ κακοῦ μηχανήσασθε. καὶ γὰρ ἡ τῶν ἱατρῶν τέχνη τὸ μὲν ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, ἐπειδὴ φύσις ἐστίν, οὐ καθάπαξ κωλύει, ἐμποιεῖ δὲ τινα διατριβὴν τῷ χρεῶν. ὁμοίον τι αἰτοῦμεν καὶ παρὰ τῆς τέχνης τῆς ἀρχικῆς· βοθησάτω τῇ φύσει κατὰ τῆς νόσου, μὴ μέντοι κατασπευδέτω τὸν ὄλεθρον. μὴ, δέομαι, μὴ γένοιτο τῶν Ἀνθεμίου τοῦ μεγάλου καιρῶν ἐπαρχίαν Ἰωμαίχην ἐκ μέσης ἀνηρῆσθαι τῆς διοικήσεως. εἰπέ πρὸς αὐτόν, εἰπέ πρὸς τὸν λόγιον, οὐ σὺ καταπεμθῆναι τὸν νόμον γέγονας αἵτιος, ἐπὶ τοῖς πάλαι τὸν πρόσφατον, ὃς ἀνατείνεται πολλὰ καὶ γαλεπὰ τοῖς μνηστεύουσι τὴν τῆς ἐνεγκούσης ἀρχήν; πῶς οὖν οὐ νεμεσᾷς τοῖς φιλοτιμουμένοις ἐπὶ σοῦ διαρρηγνύει τὰ σὰ πολιτεύματα; εἰ μὲν οὖν οὐ λανθάνουσιν, αἰκείεις· εἰ (221) δὲ λανθάνουσιν, ἀμελεῖς. χρῆν δὲ αὐχί τὸν ἄνδρα τὸν ἡγεμονικώτατον ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν, τοὺς ὑπάρξοντας ὡς βελτίστους αἰρεῖσθαι. θεῖα γὰρ αὕτη καὶ μεγαλο-

d defoderit. Heu! leges eadem iniuria pulsatas, contra quas patriæ suæ imperant, contra quas pecunias ad emenda imperia fenerantur. Sed harum custodes esse vult ahos deus; nobis inter puros puris esse sufficit, si quidem intra sacra septa permanere possimus et exsecrandis hominibus sanctissimas ac religiosisimis rebus interdicere.

LXXIII. Troilo.

Cum et tu philosophus sis et humanitate præditus, deplorandæ mihi (220) apud te sunt patriæ calamitates, cui tu honorem quidem habebis civis philosophi gratia, misericordiam vero tribues ubi insitam animi lenitatem, et utriusque demum causa iacentem erigere conaberis. Hoc enim est in tua potestate situm, quoniam ad civitates servandas Anthemius et natura et fortuna et industria comparatus est. Cui cum multa divinitus ad id bona concessa sunt, tum summum est amicorum copia, et inter eos Troilus longe potissimum. Quomobrem vide, quæso, ne oculos duntaxat adicias, sed et mentem etiam litteris advertas, quæ ego ubertim stillantibus lacrimis respersi. Qui fit enim ut Phœnicibus quidem Phœnices non impere, nec Cælosyri Cælosyris, Ægyptii itidem omnibus potius provinciis quam patriæ, Libyes soli patriæ præficiantur? Soline Libyes fortissimi sunt, ac legibus opponere sese constitutum habent? Quibus cum plura adversus violatores supplicia apposita fuerint, tum perdita ingenia impetu in eas graviore præcipitant. Necesse erat perire funditus Cyrenensem Pentapolin. Verum fames et bellum nondum quantum satis erat consumerunt, sed moram faciunt et paulatim disperdunt. Igitur quod ad interitus celeritatem restabat excogitavimus. Quanquam hoc ipsum est, quod vetus admodum oraculum de Pentapolis exitu vaticinatum est. De parentibus hoc et avis accepimus: *Res Libyæ ducum pravitate perditum iri*. Hoc enim oraculi fragmentum est. Sed etsi in fatis hoc positum sit, aliquam tamen mali dilationem invenite. Etenim medicorum ars ipsa mortem quidem ab hominibus, quoniam hæc eorum est natura, non penitus propulsat, sed moram tamen aliquam fatali necessitati inicit. Eiusmodi aliquid ab imperandi scientia petimus, naturæ ut contra morbi vim opituletur, non interitum maturet. Ne, quæso, ne hoc magni Anthemii temporibus eveniat, ut Romana provincia media ex diæcesi funditus pereat. Dic illi, dic, per scientias obtoster: non tu novæ supra veterem mittendæ legis auctor exististi, quæ lex multa et acerba minatur iis qui patriæ suæ imperium ambiant? Cur non igitur iis succenses, qui acta tua rescindere omni ope contendunt? ac si non ignoti tibi illi sunt, iniuriam facis; sin (221) ignoti, negligis. Minime autem facere ita decebat hominem imperandi peritissimum, sed huic uni maxime animum adiungere, ut qui sub te præfecturas obituri sunt quam optimi deligantur. Divina quippe ac magnifica illa providentia

πρεπής ἢ πρόνοια, πρὸς ἣν ἀπαναῖται φροντίς εἰς ἐκ-
 λογήν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ἀλλ' ἐν τούτῳ γάρ ἐστιν ἔθνος
 δλοκλήρου πεποισθῆσαι φροντίδα. τούτων οὖν ἐξούς
 ἀπεγνωκέναι προσήκει τῶν ἐναλλομένων τοῖς νόμοις,
 παρ' οὓς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν, παρ' οὓς ἐφ' ἡμῖν
 ὡσπερ' ἐπὶ κτήμασι δανείζονται χρήματα. στήσατε
 τὸ κακόν. ἄρχοντας ἡμῖν νομιμωτέρους ἐκπέμψατε,
 ἀγνωσύντας ἀγνωσμένους, ταῖς φύσεσιν, οὐ τοῖς περὶ
 ἕκαστον πάθει τὰ πράγματα κρίνοντας. ὡς τὰ νῦν
 ταῦτα καταπλεῖ δεσποτίας ὁ πρῶν ἀντιπολιτευόμενος,
 καὶ τὴν ἐν πολιτείᾳ διαφορὰν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγνο-
 νίζεται. ὅσα δὲ ἄλλα παραβλαστάνει κακά. συνο-
 φαντεῖται συμπόσια, καὶ γυναικὶ δίδοται χάρις ἢ
 τοῦ πολίτου συμφορὰ, καὶ κατήγορος ἐκκέλευστος· ὅς
 δ' ἂν μὴ γράφηται παρανόμων, ἐάλωκεν, εἰ μὴ καὶ
 πρὶν ἀλῶναι τὰ τῶν ἐαλωκότων ὑπέμεινεν. ἐθεασά-
 μεθα δεσμωτῆν ἀπὸ τούτου γενομένου, ὅτι μὴ τὸν
 ἄρτι παυσάμενον τῆς ἀρίστης ἀρχῆς ἐπὶ κλοπῇ δη-
 μοσίῳν ἐδίωκε· μάλλον δὲ τούτων οὐδὲ τεθεάμεθα,
 ἀλλ' ἀπείρητο προσίεναί καθάπερ τοῖς ἐναγέσιν ἢ τοῖς
 βασιλείας ἐχθοῖς, ἕως διεπράξαντο πᾶν ὅσον ἐβού-
 λοντο, καὶ τὸν ἥλιον εἶδεν ἐπὶ βήτοισι ἄνθρωπος, ἐφ'
 ᾧ Γεννάδιον ἐγράψατο. ἀλλ' ἦγε ἡμετέρα Πεντάπολις
 Γενναδίου μὲν τοῦ Σύρου πολλὰ ἐπὶ πολλῶν ὄνατο
 καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι καὶ λόγῳ καὶ πειθοῖ τὴν ἀρχὴν
 ἐπιτρέψας ἔλαθεν ἡμᾶς τῶν ἀπνηστῶν τε καὶ ὀνο-
 μαστοτάτων ἐπὶ σκληρότητι πλείονα χρήματα ταῖς
 δημοσίαις ψήφοις εἰσενεγκῶν. ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἐδάκρυ-
 σεν, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἀπέδοτο τὸν ἀγρόν. ἐκείνην ἂν τις
 εἰσφορὰν εὐσεβῆ δικαίως ἐκάλεσεν, ἣν οὐχ ὕβρις οὐ
 μάστιξ ἠνάγκασε. τὰ δὲ περὶ τῶν πολιτῶν, φεῦ τῆς
 ληΐμης τῶν παυσάμενων, φεῦ τῆς πείρας τῶν ὀρωμέ-
 νων. οὐδὲν οὖν ἀξιοῦμεν καινόν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν νόμων
 Ἄνθήμειον ἱκετεύομεν, ὑπὲρ τῶν νόμων τὸν τούτων
 φύλακα, ὃν ἀξίον μὲν αἰδέσθαι (222) τὴν ἀρχαιότητα
 (νόμου γὰρ δὴ καὶ τοῦτο σεμότης), εἰ δὲ τῷ δοκεῖ
 τῶν διαταγμάτων τὰ νεώτερα, τὴν ὡς ἂν εἴποι τις
 ἔμφυγον εἶτι βασιλείαν ἐπιγαφόμενα.

οδ'. Πυλαίμενει.

* Ἐπεμψά σοι τὸν λόγον ἀττικουργῆ, τῆς ἀκριβοῦς
 ἐργασίας, ὃν ἂν μὲν ἐπιανέσῃ Πυλαίμενης ἢ χριτι-
 κωτάτῃ τῶν ἀκοῶν, αὐτὸ τοῦτο τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου
 συνέστησεν· εἰ δὲ μηδὲν φανεῖται σπουδαῖον, ἔξῃστι
 δῆπου παίζειν τὰ παίγνια.

οε'. Νικάνδρου.

Τοῦπίγραμμά μου τὸ κλεινόν (πῶς γὰρ οὐ κλεινόν
 ὅπερ ὁ μέγας ἐπήνεσε Νικάνδρος;)

τῆς χρυσῆς εἰκῶν ἡ Κύπριδος ἢ Στρατονίκης,

ἐπίστασαι πάντως ὅτι καὶ εἰς ἐμὴν ἀδελφὴν ἐποιήθη
 παρ' ἐμοῦ τότε, παρὰ τοῦ στίχου μαθὼν. ταύτῃ τῇ

est, in qua sedulo cura in boni viri delectum impenditur.
 In hoc enim gentis universæ cura suscipitur. Imprimis
 igitur ab administratione rei cendi illi sunt, qui leges
 quasi infestis calibus petunt, contra quas patriæ suæ
 obtinent, contra quas, nobis velut prædiis oppigneratis,
 mutuum pecuniam accipiunt. Modum huic malo facite.
 Mittite ad nos magis legitimos magistratus, qui neque
 noverint nos, neque nobis cogniti sint, atque ex natura
 ipsa, non privato animi affectu, de rebus iudicium fe-
 rant. Nunc enim ita se res habet. Navigat huc dominus,
 qui antea in republica dissidebat, suamque illam civilem
 dissensionem e tribunali persequitur. Pleraque vero et
 alia inde mala nascuntur. Versantur in conviviis ca-
 lumniæ. Mulieris donum fit civis alicuius calamitas.
 Inde excitatus accusator; quicunque vero legum viola-
 tarum actionem intendere nolit, condemnatur ipse, nisi
 antequam damnetur, eadem cum damnatis perpeussus
 fuerit. Vidimus qui ob hæc in vincula coniceretur, quod
 eum, qui nuper optime magistratu functus esset, pecu-
 latus accusare nollet. Imo ne illum quidem vidimus ipsi:
 quin accedere propius interdictum erat, velut sceleratis
 aut maiestatis reis, donec quidquid libitum est perfec-
 erunt; et eam ob causam solem homo vidit, quod Gen-
 nadium accusasset. Sed Pentapolis nostra in multis est
 a Gennadio Syro sublevata: quorum illud maximum est,
 quod sermone ac persuasione imperium exercens, nemine
 nostrum advertente, plus pecuniæ in publicas rationes
 intulit, quam crudelissimi quique et atrocitatis nomine
 celeberrimi: propter quam pecuniam nemo lacrimatus
 est; propter quam nemo agrum vendidit. Contributionem
 illam piam merito alicuius appellaverit, quam non iniuria
 aut verbera extorserunt. Quod vero ad civis attinet:
 heu præteritorum memoriam, heu experimentum præ-
 sentium! Nihil ergo novum postulamus, sed pro legi-
 bus Anthemium deprecamur; pro legibus, inquam,
 earum custodem, quarum vetustatem quidem revereri
 convenit (222) (legis enim est illa quoque dignitas), aut
 si ita cuiquam videatur, decretorum etiam recentiora
 quæque, quæ vivum adhuc et ut ita dicam animatum
 regnum præ se ferre videntur.

LXXIV. Pylæmeni.

Opus ad te misi Attico imprimis lepore ac diligenter
 elucubratum. Quod si teretes et acerrimi iudicii Pylæ-
 menis aures probaverint, hoc ipsum temporum illud
 memoriæ commendabit; sin nihil in eo studio dignum
 videtur, licet profecto in ludicris ludere.

LXXV. Nicandro.

Insigne illud meum epigramma (qui enim nou insigne
 dicatur quod magnus Nicander laudaverit?)

aut pulchræ effigies hæc Cypridis aut Stratonices,

nosti omnino fuisse a me tunc in sororem scriptum, idque
 vel ex versiculo intelligere potuisti. Huius mihi sororum

φιλάτῃ μοι τῶν ἀδελφῶν, ἣν καὶ τῆς εἰκόνης ἠξίωσα καὶ τοῦ στήχου, Θεοδοσίος ὁ βασιλέως ὑπασπιστής c σύνοικος, ἔνεκα μὲν τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐν τῇ στρατείᾳ προσεδρέϊας κἂν προυστάτῃσε πάλαι· αἱ δὲ σπουδαὶ πλέον δύνανται τῶν ἐνιαυτῶν. ταύτῃ τε οὖν ὄφε-λος αὐτῷ γενοῦ κἂν ταῖς δάικαις, εἴ τινες εἰεν αὐτῷ πρὸς Ἀνθέμιον· ὀνάσθω δέ τι τοῦ μεγάλου Νικάν-δρου.

ος'. Θεοφιλῶ.

Ὀλβιάταις (ο἗τοι δὲ δῆμὸς εἰσι κωμῆτης) ἐδέησεν αἰρέσεως ἐπισκόπου, τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς Ἀθάμαντος τῷ μακρῷ βίῳ τὴν ἱερουσύνην συγκαταλύ- d σαντος. ἐπεκαλέσαντο δὴ καμὲ κοινῶν αὐτοῖς γε-νέσθαι τοῦ σκέμματος. καὶ συνήσθην μὲν ἀνδράσιν ἐκ πολλῶν καὶ πάντ' ἀγαθῶν ποιουμένοις τὴν αἰ-ρεσιν, πολὺ δὲ πλεόν Ἀντωνίῳ συνήσθην τῆς καλοκα-γαθίας, ὅτι καὶ καλῶν ἐδοξεν εἶναι καλλίῳν· ἐπὶ γὰρ τοῦτον ἡ πάνδημος ψῆφος ἠνέβηθη. προστεθέντων δὲ καὶ δυσὶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων γνώμη τῇ τοῦ πλήθους, οἷς συνετέθηρπτο καὶ ὢν θατέρου τῇ χειρὶ πρεσβύτερος ἀπεδέδεικτο, ἐτύγγανον μὲν οὐδ' αὐτὸς ἀγνοῶν πάντῃ τὸν Ἀντωνίον, ἀλλὰ δι' ὅσων αὐτὸν ἔγνω (223) λόγων καὶ πράξεων, διὰ τοσοῦτον ἐπήνεσα· a προσθεὶς δὲ εἰς ἡπιστάμην καλοῖς ἄπερ ἤκουσα, φέροι καγὼ τὴν ἐμαυτοῦ ψῆφον ἐπὶ τὸν ἄνδρα. καὶ γένοιτ' ἄν μοι βουλομένῳ κοινῶν αὐτῶν εἰς τὴν ὁμοτίμον ἱερουσύνην προσδέξασθαι. ἐνὸς οὖν ἔτι δεῖ, τοῦ κυριωτάτου μέντοι, τῆς ἑρᾶς σου χειρὸς. τούτου μὲν Ὀλβιάταις δεῖ, ἐμοὶ δὲ εὐχῶν.

ςζ'. Ἀνυσίφ.

Οὐκ ἐθέλει περιμένειν ἄλληλα τὸ φῶς καὶ τὸ b σκότος, ἀλλὰ νόμῳ φύσεως περιίσταται. ἐπανελ-θόντες ἀπὸ τῆς σῆς πομπῆς Ἀνδρόνικον κατελά-βομεν.

οη'. Τῷ αὐτῷ.

Οὐδὲν ἂν γένοιτο Πενταπόλει λυσιτελέστερον τοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀνδρα καὶ στρατιώτας Οὐννιγάρδας προτετιμῆσαι πάντων στρατιωτῶν, οὐ τῶν ἐγγωρίων λεγομένων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πόποτε κατὰ συμ-μαχίαν εἰς τοῦσδε τοὺς τόπους ἀφίκοντο· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐδέποτε πολλαπλασίους ἐλάττωσι τοῖς πολεμίοις μετὰ τοῦ θαρρεῖν συνηέθησαν, ο἗τοι δὲ δις ἤδη καὶ c τρίς πρὸς ἀνδρας ὑπὲρ χιλίους τὸν ἀριθμὸν μόνοι τεταράκοντα μετὰ θεοῦ καὶ σοῦ στρατηγῷ παρετά-ξαντο, καὶ νίκας τὰς μεγίστας καὶ καλλίστας ἀνεί-λοντο. τῶν δὲ εἰς ὄψιν αὐτοῖς ἐλθόντων βαρβάρων τοὺς μὲν ἀπολωλεκότας τοὺς δὲ ἀπεληλαχότες, τὰ τε μετέωρα τῆς χώρας ἔτι περινοστοῦσι, καὶ τὰς εἰσβο-λὰς τῶν πολεμίων φυλάττουσιν, ὡσπερ σκύλακες αὐλῆς d προπηθῆσαντες, ἐφ' ᾧ θηρίον οὐκ ἐναλεῖται τῇ ποίμνῃ.

carissimæ, quam et statua et carmine dignatus sum, coniuX est Theodosius imperatoris protector, qui, si diu-urnitatem temporis et assiduitatem militiæ spectes, iamdudum principem habere locum debuerat, sed favor et gratia plus quam annorum ratio valet. Hac tu igitur illum parte sublevabis; necnon in causis, si quæ illi fue-rint apud Anthemium, omnino magnus ei Nicander aliqua in re adiumento sit.

LXXVI. Theophilo.

Olbiatis (vici cuiusdam hic populus est) episcopi crea-tione opus fuit, cum beatissimus pater Athamas longiore vita pariter et sacerdotio functus esset. Me igitur in huius deliberationis communionem advocarunt. Ego verò gratulatus sum hominibus, quod e multis iisque utique bonis delectum instituerent, sed multo magis An-tonio de sua probitate sum gratulatus, quod bonis melior iudicatus esset. Nam in eum commune omnium suffra-gium collatum est, cumque se multitudinis sententiæ duo religiosissimi episcopi adiunxissent, quibuscum edu-catus et quorum alterius manu sacerdos consecratus fuerat, ne ipse quidem oianino Antonium ignorabam, sed illum de quibuscunque (223) noram dictis aut factis, de omnibus collaudavi. Tum ad ea, quæ sciebam, præ-conia, ea quæ audieram adiungens, meo quoque illum suffragio renuntio. Ac pergratum mihi quidem erit, si illum in episcopatu collegam ac socium habuerim. Unum igitur id opus est, sacra tua scilicet manus. Hoc unum Olbiatis, mihi vero preces necessariæ sunt.

LXXVII. Anysio.

Non sese invicem opperiantur lux et tenebræ, sed na-turæ se lege fugiunt. Cum a tui deductione revertere-mur, Andronicum offendimus.

LXXVIII. Eidem.

Nihil Pentapoli utilius esse potest, quam ut boni viri iuxta et milites Unnigardæ cæteris militibus antepo-nantur, non indigenis modo, sed quotquot unquam au-xiliaries ad ea loca profecti sunt. Nam isti multo plures cum paucioribus hostibus nunquam audacter manum conseruerunt; illi vero in totum quadraginta his iam terve cum hominibus amplius mille, deo ac te freti im-peratore, dimicarunt maximasque et insignes victorias reportarunt. Ex barbaris vero quicumque comparuerint, aliis caesis, pulsis aliis in editis provinciæ locis oberrant et irruptiones observant, canum in morem e caul's prosilientes, ne fera in gregem impetum faciat. Sed pudet nos egregiorum militum, qui in laboribus nostra causa toleratis lacrimare coguntur. Quæ enim ad nos scripserunt, equidem non sine gravi mœrore eum. lege-

ἀλλ' ἡμεῖς αἰσχυρόμεθα τοὺς ἀριστεύας ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἰδρωσὶ δακρύνοντας. οἷα γὰρ καὶ γεγράφασι πρὸς ἡμᾶς, ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπαθῶς ἀναγινωσκομένους ἀκήκοα, αἰῶν δὲ μηδὲ σὲ τὴν ἰκετείαν αὐτῶν παριδεῖν· δέονται γὰρ δὴ σοῦ μὲν δι' ἡμῶν, βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέησιν ἦν εἰκὸς ἦν ἡμᾶς ἐκείνων σιωπῶντων ποιήσασθαι, μὴ καταλεγεῖναι τοὺς ἀνδράς ἀριθμοῖς ἐγγυωρίοις. ἀχρεῖοι γὰρ ἂν ἕκαστοις τε καὶ ἡμῖν γένοιτο, τῶν βασιλικῶν δωρεῶν ἀφρημένοι, εἰ μῆτε ἵππων (224) ἔξουσι διαδοχὴν μῆτε ὄπλων παρασκευῆν α μῆτε δαπάνην ἀγωνισταῖς ἀνδράσι ἀρκούσαν. μητ' οὐ γέ, ὅ μετ' αὐτῶν ἀριστεῦ, μὴ περιόχης τοὺς στρατιώτας εἰς ἀτιμοτέραν τάξιν χωροῦντας, ἀλλ' οὗτοί γε μενόντων ἄσυλοι τῶν γερῶν ἐν βεβαίῳ τῆς πρώτου ἀξίας. ὁ γένοιτ' ἂν, εἰ διὰ τῆς σῆς ἀναφορᾶς ὁ φιλάνθρωπότητος ἡμῶν βασιλεὺς μάθοι πόσον ὄφελος ἐγένοντο Πενταπόλει. καὶ δεήθητι βασιλέως ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τοῖς σαυτοῦ γράμμασι δέησιν ἑτέραν, ἀνδράς ἕκατὸν ἐξήκοντα τοὺς τετραράκοντα τοῦτοισι προστεθῆναι. μετὰ θεοῦ τίς οὐκ ἂν ἀποφῆναιτο διακοσίουσιν Οὐννιγάρδας καὶ γνώμην καὶ χεῖρα τοῦτοισι παρακλησίους, ὧν οὐχ ἥκιστα ἐπαινοῦμεν τὸ πρῶτον τῆς γνώμης, σοῦ στρατηγούτου ἀρκέσειν εἰς τὸ διαπολεμηθῆναι βασιλεῖ τὸν Ἀδουριανὸν πόλεμον· καὶ τί β δεῖ καταλόγων πολλῶν καὶ τῆς φοιτώσης κατ' ἐνιαυτὸν θαπάνης τοῖς ἐνθάδε στρατεύμασι; χειρῶν δεῖ τῷ πολέμῳ, καὶ οὐκ ὀνομάτων πολλῶν.

εθ'. Ἀναστασίῳ.

LXXIX. Anastasio.

Οὐδὲν ἐγὼ γέγονα χρήσιμος· Ἐυαγρίῳ τῷ πρεσβυτέρῳ· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἀδικουμένων. ἀρχει γὰρ παρ' ἡμῖν ὁ Βερονικεύς Ἀνδρόνικος, ἀποφρᾶς ἀνθρώπου, παλαμναίαν ἔχων καὶ γνώμην καὶ γλῶτταν. ὅς εἰ μὲν ἐμοῦ καταφρονεῖ, πρᾶγμα οὐδὲν· ἀλλ' αἰσχυρόμεθα μοι δοκεῖ καὶ τὰ θεῖα τιμῆσαι· οὕτως ἀράσσει τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανόν. νῆ τὴν ἱερὰν σου καὶ τριπόθητον κεφαλὴν, σχῆμα Πενταπόλει πένθιμον περιτέθεικε, δακτυλίθρας καὶ ποδοστράβας ἐξευρών, καὶ ξένα ἅττα κολαστήρια κατ' οὐδενὸς τῶν ἀδικούτων (πάνυ γὰρ τὰ νῦν ἔξεστιν ἀδικεῖν τῷ βουλομένῳ), κατὰ δὲ τῶν συντελούντων ὑπὲρ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ἄλλο ὁτιούτων ὀφειλόντων. δεινὸς γὰρ ἀνὴρ ὑποθέσεις ἐξευρίσκειν τῇ τε ἑαυτοῦ καὶ τῇ Θεάντος φύσει πρεπούσας, ὃν ἐπὶ τῶν δεσμῶν ὄντα ἔταξεν ἐπὶ ταῖς ἀπαιτήσεσιν τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσίου τοῦ καλουμένου τιρωνικοῦ, καὶ συνῆψε τὰ ἀλλαναῖα· καὶ αἰεὶ τι καινὸν ἐπὶ παλαιῷ καχόν, ἐφ' ᾧ κατὰ φύλα καὶ δήμους αἰκίζεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἔξεστιν οὐδὲ τοῖς ἔχουσι καὶ πλουτοῦσιν ἀμαστιγύτοις ἀναχωρῆσαι, ἀλλ' ἕως ὁ παῖς οἰκαδὲ βαδίζει τὸ χρυσίον αἰσῶν, ὁ δεσπότης ἠλόγηται καὶ παρ' (225) ἐνίουσιν τῶν δακτύλων ἐγένετο. ὅταν δὲ α πρῶτάσεις ἀπορῆ δυνάμενης αὐτὸν ἐστῆσαι, Μαξιμίνος καὶ Κλεονίας ἐφεδροί. ἐν ἐκείνοις χαρίζεται τῷ

rentur audire potui, æquum autem arbitror neque illum a te preces negligi. A te enim per nos ac per te ab imperatore hoc postulant, quod vel ipsis tacentibus efficere nos oportuit, ut ne ad indigenarum numeros ascribantur. Tam enim sibi quam nobis inutiles erunt, si imperatoris donatione spolientur; (224) si neque equorum supplementum habeant, nec armorum apparatus nec sumptum militaribus hominibus competentem. Ne, quæso, tu, qui cum iis omnium fortissime te gessisti, ne milites patiari inferiorem in ordinem regradari, sed illi præmiis nequaquam fraudati integra ac stabili dignitate persistant. Quod quidem fiet, si ex tua relatione clementissimus imperator didicerit quam ii Pentapoli utiles exstiterint. Quin aliud nobis tuis litteris ab imperatore postulato. uti c et lx ad quadraginta illos adiciantur. Quis enim non opitulante deo certissime dixerit ducentos Unnigardas animo iis ac manu similes, quorum imprimis humanitatem collaudamus, duce te imperatori ad debellandum cum Ausuriis hostibus idoneos futuros? Nam quid delectibus multis opus est et annuis sumptibus in huius loci exercitus? Manibus ad bellum opus est, non multis nominibus.

Ego nihil Evagrio presbytero prodesse potui: nam nec inique oppressor alteri cuiquam. Etenim dominatur apud nos Beronicensis Andronicus, execranda homo et animum et linguam consecleratam gerens. Qui quod me ipsum nihili facit, leve et contemnendum est, sed pudere eum videtur etiam divina revereri. Ita cælum capite tundit. Testor sacrum tuum ac ter optatum caput, lugubrem ille Pentapoli cultum atque habitum indixit, digitorum pressoria ac pedum tortoria, aliaque quamplurimum quæstionum argumenta commentus, non ad quemquam maleficorum premendum (nunc enim magna cuilibet maleficiorum licentia est), sed adversus eos qui vectigalia pro bonis suis pensitant, aut qui alio quovis nomine aliquid debent. Est enim ad investigandas rationes suo et Thoantis ingenio dignas solertissimus, quem ex commentariensi coactorem fecit militaris auri, quod tironicum vocant; et aulanæ addidit ac semper novum aliquid ex veteri malum, cuius gratia per nationes populosque cruciuntur. Neque enim iis etiam qui unde solvant habent et locupletibus a flagris tergum suum licet defendere, sed interim cum servus domum ad aurum deperctandum vadit. (225) herus ceditur et parum abfuit quin digitis aliquibus truncaretur. Cumque occasione crudelitatis explendæ quasi epulandi caret, Maximinus et Cle-

πάθει. ἀλλὰ μοι δοκεῖ τοιοῦτος ὢν πονηρῶν δαιμόνων
 προνοίας τυγχάνειν, οἱ βούλονται μὲν ἐπαινέσθαι καὶ
 εὐτυχεῖν τὰς παλαμαιοστάτας ταύτας ψυχάς, αἷς ὀργά-
 νους δύνανται χρῆσθαι πρὸς τὰς κοινὰς συμφοράς. ἀπὸ
 τούτων οὖν παρασκευάζουσιν αὐτῶν δόξαν ὡς ἀνδρῶν
 γενναίων. καίτοι πῶς εὐλογον, ὅστις ὑπερέψωσε τὸν
 ὑψηλὸν καὶ τὸν ταπεινὸν ἐταπεινώσεν; ἐφ' οὗ πᾶς μὲν
 μέτριος καὶ πρῶος τὸν τρόπον ἐν Καρῶς μοίρᾳ καὶ
 ἄτιμος, δύνανται δὲ μόνον Ζηναῖος καὶ Ἰούλιος; Ζηναῖος
 ὁ πράξας πέρυσσι τοὺς διπλοῦς φόρους, ὃς ἀπειλεῖ τὸν
 ἐμὸν ἀδελφὸν Ἀναστάσιον παραπροσθεῖτας καὶ διώξε-
 σθαι καὶ αἰρήσειν. οὗτος μέντοι ἐκλόητος αὐτοῦ δύ-
 ναται, Ἰούλιος δὲ ἀκρότης τε καὶ κλάοντος, καὶ κατ'
 αὐθενδὸς οὕτως ὡς κατ' Ἀνδρονίκου γέγονεν ἰσχυρότερος.
 ἐγκραγῶν γὰρ αὐτῶ δις που καὶ τρίς, καὶ τοῖς ἐξ
 ἀμάξης λοιδορησάμενος καὶ πάντα ἐπανατεινόμενος
 ἕπερ εἰρῆσθαι καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ παντός ἂν ἐτιμη-
 σάμην, ἀπέδειξε τὸ κάθαρμα μῦν ἀντὶ λέοντος καὶ ἐξ
 ἐκείνου γε χρῆται καθάπερ ἀνδραπόδῳ παρῶσον οὐδὲ
 ἐν ταῖς γωνίαις ὑποψιθυρίζειν κατὰ τοῦ δεσπότου
 τολμᾶ. τοῦτο δὲ δῆπουθεν ἐξεστι τοῖς οἰκέταις ποιεῖν.
 Ἀνδρόνικος δὲ οὐδὲ τοῦτο· τὸ γὰρ ἀλόγιστον ἀνδρεῖον
 μὲν οὐδαμῶς, παρὰ δὲ τοὺς καιροὺς δειλὸν τε καὶ
 θρασὺ γίνεται, τοῦτ' ἔστιν ἀπανταχοῦ πονηρόν. ὁ
 θαυμάσιος Ἡρων ἀξίως αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐρεῖ τὰ περὶ
 αὐτοῦ, ἂν γε δὴ διαγενῆται. διετέθη γὰρ οὕτως ὑπ'
 αὐτοῦ τοῦ συνείναι τῇ μοχθηρίᾳ τάνθρωπον καὶ καθ'
 ἡμέραν ἀπορρήγνυσθαι, καὶ οἷς ἤκουσε δεινοῦς καὶ οἷς
 ἐπασχεν, ὡς καὶ μολὶς ἐλευθερωθεὶς τῆς θανατηφόρου
 συνουσίας, δύσελπις εἶναι τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀπολύ-
 ψεσθαι. καὶ οὕτω τότε Θόας ἀπὸ τῆς ἐνδοξοτάτης
 ἀποδημίας παρῆν· νυνὶ γὰρ οὗτός ἐστιν ὁ πᾶσιν αὐτὸν
 τοῖς εὐγενέσιν ἐπιτειχίσας Δεκίλειαν, τὸ ἀπόρρητον
 τῶν ὑπάρχων διακομίνας ἐνύπνιον, ὃ βούλεται μὲν
 τῶν ἐνθάδε τεθνάναι τινὰς, βούλεται δὲ δεδέσθαι τι-
 νὰς. καὶ δέδεται παρ' ἡμῶν ἄνθρωποι διὰ τὸ ἐνύ-
 πνιον τὸ ἀπόρρητον, (226) οἱ δὲ ἀπ' οὐδεμιᾶς φαινο-
 μένης αἰτίας ἀποθνήσκουσι. καὶ γὰρ εἰ μηδέπω
 τεθνήκασι, ἀλλ' αὐτίκα τεθνήξονται. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ
 ταῖς μάλιστα ἀπολώλασι, τὸ δὲ ἐπὶ τῇ τῶν σωμάτων
 ἰσχύϊ ζῶσιν ἐτι μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ πέμπω
 τὰ γράμματα. ἀλλ' οὐχ ὑγιανεῖ, φησίν, ὁ μέγας Ἀν-
 θεμῖος, οὐδὲ παύσεται πυρέττων ὁ Ῥωμαίων ὑπαρχος,
 ἂν μὴ Μαξιμίος καὶ Κλεινίας ἀπολωῖνται. ταῦτα
 Θόας ἡσυγῆ θρυλεῖ. διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰσφέροντος ἀνέ-
 χεται Μαξιμίου ἀλλ' ἀνασσεῖ πάντας Ἀνδρόνικος
 τοὺς ὄνομαμένους τὰ Λευκίππου· πρόκειται γὰρ οὐ τὸ
 πληρωθῆναι τὰ δημόσια ἀλλὰ τοὺς ὑπάρχους ὑγιαίνειν,
 ὅτινες εἰσκληθέντες οἰκάδε Θόαντες μόνου, τοῦ σορι-
 στοῦ, φησί, μόνου παντός ἐξεκινώχασαι πρὸς αὐτὸν
 τὸ ἐνύπνιον. καὶ οἱ λιμένες ἐκλείσθησαν, ἕσα γε δὴ
 Θόας ὄμνυσιν, ἕως ἂν αὐτὸς ἐκπλεύσας φθάσῃ καὶ πρὸς
 Ἀνδρόνικον ἐξεκινήσῃ τὸ ἀπόρρητον, ἵνα μὴ λάθῃ τις
 διαδράς τῶν ἀξίων ἀντὶ τῆς Ἀνομιμίου τεθνάναι ψυχῆς.

nias subsidiarii praesto sunt. In iis furori obsequitur suo.
 Sed mihi videtur ille, cum eiusmodi sit, malorum daemo-
 num providentia ac praesidio fulciri, qui laude hominum
 ac secundis rebus affluere diras illas ac detestabiles animas
 volunt, quibus ad publicas calamitates administris uti
 queant. Quare ex iis gloriam illi quasi forti viro ac
 strenuo comparant. Quamquam qui istud convenit, cum
 excelsum ac sublimem extulerit, et humilem ac delectum
 depresserit? sub quo quisquis moderatus ac placidis
 moribus est, Caris loco atque infamis ducitur, soli vero
 apud eum possunt Zenas et Iulius? quorum Zenas ille
 est, qui duplex hoc anno vectigal extorsit, qui fratrem
 meum Anastasium minatur se falsae legationis accusatu-
 rum ac damnaturum esse. Atque ille volente Andronico
 plurimum potest. Iulius vero invito ac plorante, nec in
 quemquam fortior quam in Andronico exstitit. Bis enim
 iam ac ter in illum vociferans et conviciis de plaustro ut
 aiunt proscindens, et intentans omnia quae dicta a me
 esse plurimi facerem, scelus illud murem ex leone reddidit.
 Atque exinde illo tanquam mancipio utitur, quando ne
 secure quidem in angulis murmurare contra dominum
 audet, quod tamen etiam servis licet. At Andronico ne
 hoc quidem conceditur. Nam vecordia fortis quidem
 nusquam est, pro temporum tamen ratione formidolosa
 et temeraria est, hoc est, ubique pessima. Egregius
 Hero, ut eo dignum est, quae ad ipsum pertinent expli-
 cabit, si tamen superstes esse queat. Sic enim affectus
 est ex eo solum, quod cum hominis improbitate consue-
 tudinem habuit et quotidie disruptus est tam iis quae au-
 divit quam quae passus est malis, vix ut pestifera extri-
 catus consuetudine vitam se recuperaturum esse prope
 modum desperet. Necdum Thoas ab celeberrima illa
 profectione reverterat. Nunc enim is est, qui contra
 nobiles omnes Deceliam, ipsum inquam, opposuit, arca-
 num praefectorum insomnium portans, quod nonnullos
 qui hic sunt morte affici, vinciri alios iubet. Ergo apud
 nos iniecta quibusdam vincula propter secretum (226)
 insomnium. Alii nulla certa de causa moriuntur. Etsi
 enim nondum mortui sint, at statim morientur. Quan-
 tum enim in verberibus fuit, perierunt; quantum in cor-
 porum robore ac firmitate est, ad hanc usque diem
 vivunt qua haec tibi litteras mitto. Sed magnus, ait,
 Anthemius non convalescet, nec a febris Romanorum
 praefectus liberabitur, nisi Maximinus et Clinias pereant.
 Hos rumores Thoas clanculum serit. Propterea neque
 contribnere Maximinum patitur, sed eos omnes Andro-
 nicus reicit, qui Leucippi bona emere volunt. Proposita
 enim est non aerarii locupletatio, sed praefectorum vale-
 tudo. Qui quidem solo Thoante domum introducto,
 solo, ait, praesente soplista, somnium ei exposuerunt,
 clausique sunt portus omnes, ut quidem Thoas deierat,
 donec ipse navigasset et ad Andronicum arcana pertu-
 lisset, ne dignus quispiam, qui pro Anthemii animz

εἶτα ἀφ' ὧν ἕτερος ὄναρ ὄραξ, μάλλον δὲ ἰδεῖν λέγεται, Πεντάπολις ὕπαρ πέπραγε πονήριος. Ἀνδρόνικος γὰρ ὁ τὰ τοιαῦτα πιστευθεὶς καὶ εὐεργέτης τῆς εὐτυχούς τῶν ὑπάρχων οἰκίας ἐσόμενος, μαίνεται ἐκπάγλως πίσιονος Θόαντι οὐδέ τι οἶδε τί νειν

ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερῇ δὲ ἐλύσσα δέδουκεν.

Ἐν τούτοις τῇ πατρίδι τῶν πραγμάτων ὄντων οὐκ ἐδέχθησιν Εὐαγρίω μάντως εἰς προαγόρευσιν τοῦ πονήριος ἀπαλλάξαι εἰς τὸ δικαστήριον ἀπελθόντι. ἀλλ' αὐτὸς Ἀνδρόνικος ἀντικρυς, οὐ πρὸς τοῦτον οὐδὲ πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν Εὐάγριον ἐξηγγεῖλε τὴν γνώμην τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἔχρασθαι τῆς λειτουργίας ἐσελόντιν ἐκέλευσεν, ἔάν σωφρονῇ· πάντως γὰρ ἀποφρανεῖσθαι τὴν καταδικάζουσαν. ἀπολελόγημαι δὴ καὶ θεῶν καὶ τῶν θεῶν Διοσκοριδῆ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔγωγε ἀτιμότερος ἐξ ἐντιμότερου γέγονα, τὰ γε ἀνθρώπινα, ἀσθενέστερος δὲ ἐξ ἰσχυροτέρου. καὶ Ἀνδρόνικος ἀπόντων μὲν ἡμῶν τὴν δύναμιν ἐθεράπευσε, δι' ἣν οὐ γέγονε δις ἐπ' Ἀλεξανδρείας ἀγώγιμος· παρόντι δὲ οὕτω χροῖται, νῆ τὴν ἱερὰν ὑμῶν κεφαλὴν, ὡς ἐπειδὴ μοι συνέπεσε ἀποθάλειν τῶν παιδιῶν τὸ φίλτατον, καὶ ἐξηγάγον ἑμαυτὸν κατακρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους (οἶσθα γὰρ ὅτι θηλύς εἰμι περὶ τοῦτο πέρα τοῦ (227) δέοντος), νῦν δὲ οὐ λογισμῶ τοῦ πάθους ἐκράτησα, ἀλλ' Ἀνδρόνικος ἀντιπεριήγαγε καὶ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς τὸν νοῦν ἔχριν ἐποίησε· καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμυθία τῶν συμφορῶν, πρὸς ἑαυτὰς ἀνθελκουσαι καὶ πάθει πάθος ἐκχρούουσαι, ὄρη συμμειγῆς λύπη τὴν ἐπὶ τῶν παιδιῶν λύπη. οἶσθα ἔτι μοι μαντευτὸς ἦν θάνατος εἰς κυρίαν τοῦ ἔτους ἡμέραν. καὶ γέγονεν ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἱερασαμένη. ἡσθύμην μεταβολῆς βίου, ὅς ἄχρι νῦν ἐμπανηγυρίας αὐτῶν καὶ τιμῆς ἀνθρωπίνης καὶ πάσης γλυκυθυμίας παρ' ὄντινσὺν τῶν πώποτε πεφίλοσφοκώτων ἀπολελακυίας, οὐχ ἤττον διὰ τὰ θύραθεν ἢ διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς ψυχῆς, ἅμα πάντων ἀφρημένους αἰσθάνομαι. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν, ὃ μοι καὶ δύσελπιν εἶναι τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰθωῶς ἀποτυγχάνειν ἐν ἐκεταῖς θεοῦ, νῦν πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος· ὅς τὴν μὲν οἰκίαν κακῶς πρᾶττουσαν ὄρω, τὴν δὲ πατρίδα δυστυχοῦσαν οἰκεῖν ἀναγκάζουσαι. καὶ πᾶσιν ἐκκείμενος ἐφ' ᾧ προσανακλάεσθαι· καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, προσθήκην ἔσθην Ἀνδρόνικον τὸν κολοφῶνα τῶν κακῶν, δι' ὃν οὐδὲ ἀκαρῆ χαρποῦμαι τὴν σύντροφόν μοι σχολήν. ἀλλ' ἐμὲ δεῖ μηδὲν ὄρελος ὄντα μηδὲν, πάντων προσιόντων καὶ τὴν ἀσθενεῖαν ἡμῶν διελγχιόντων ἀνέχρασθαι. πρὸς ταῦτα δέομαι, πάνυ σφόδρα δέομαι ἀμφοῖν μὲν ὑμῶν, διαφερόντως δὲ σοῦ τῆς φίλης μοι κεφαλῆς, ἀδελφῆ Ἀναστάσιε (σὺ γὰρ δὴ φήμην ἔχεις προσταεῖν ἀνδρὸς λυσοῦντος), εἰ τίς σοι δύναμις πάρεστιν (ὑπερ Συνεσίω γὰρ μάλλον ἢ ὑπερ Ἀνδρόνικου δικαιοτέρος ἂν εἴης αὐτῆς γρωόμενος),

morti obiciatur effugiat. Ergo ex iis, quæ in somnis quispiam viderit vel vidisse potius dicitur, Pentapolis vere nec per somnium ærumnis afficitur. Andronicus enim, cui ea commissa sunt, bene de fortunata præfectorum domo meriturus perfurrit horrendum Thoante fretus, neque novit honorare

mortalesque deosque, furoreque hunc corripit ingens.

Cum eo patriæ res devenissent, nihil Evagrius vate opus habuit qui infelicem causæ suæ exitum prædiceret, si in iudicium veniret. Sed Andronicus ipse palam non huic aut illi sed Evagrio ipsi suam sententiam denuntiavit, ac sponte publicæ functioni iussit insistere si saperet: prorsus enim se in illum condemnationis sententiam esse dicturum. Quare satisfactum a me est tam deo quam divino Dioscoridi et universis mortalibus, quod ex honoratori redditus sum in honoratior, quantum ad humana pertinet, et ex potentiore imbecillior. Andronicus vero absente me potentiam et auctoritatem observabat meam, per quam bis in nexum Alexandriæ non est adductus. In præsentem autem ita, per sacrum caput vestrum, sese gerit, ut cum mihi liberorum meorum carissimum amittere contigisset, pæne ut ex hac me vita liberet educere, luctu ac mœrore superato (scis enim quam in iis sim ultra quam deceat muliebri animo et infracto), cum (227) hæc, inquam, ita se habent, non ratione tamen dolorem vicerim, sed animum meum ad sese revocavit Andronicus, ac communibus miseriis mentem advertere coegerit. Ac mihi ærumnæ fuerunt ærumnarum remedia, quæ me ex adverso traxerunt et commotionem animi commotione alia repulerunt; ira nempe dolori mista dolorem quem ex filii morte ceperam. Nosti ad certum anni diem mortem mihi prædictam fuisse. Fuit ille ipse, quo sum episcopus factus. Sensi ego mutationem vitæ; quam cum hæcenus perpetua quadam hilaritate ac velut festiva celebritate traduxissem, cum humanos honores ac nullam non animi voluptatem supra omnes qui se unquam philosophiæ dederunt expertus essem, non minus ob externa illa bona quam ob animi comparationem ac statum, video me eodem tempore omnibus orbatum ac despoliatum esse. Sed quod malorum est longe maximum, quodque mihi desperatam vitam facit, nunquam antea in precibus ad deum fundendis frustrari voto solitus, nunc primum frustra me precatum sentio: qui ærumnis oppressam familiam video et in afflicta patria versari cogor et omnibus palam propositis, suas ut apud me calamitates deplorent ac lugeant, Andronicum malorum omnium colophonem ad ea accessionis habui loco, propter quem ne momento quidem familiari mihi otio perfrui licet. Necesse autem est me, cum nulli illa in re prodesse possim, adentibus omnibus et imbecillitatem nostram arguentibus, æquo animo tolerare. Ob hæc supplex rogo, magnopere, inquam, rogo, cum utrumque vestrum, tum carum te imprimis mihi caput, frater Anastasi (te enim fama est in furiosum ac rabidum hominem iuris nonnulli habere), si quid in te auctoritatis est (iustius enim est te ea in Synesii quam in Andronici gratiam uti),

ἀπάλλαζον κατηφείας Πτολεμαίδα τὴν λαγοῦσάν με πόλιν, οὐκ ἐμοῦ γ' ἐθέλοντος· οἶδεν δὲ πάντα ὄρων ὀφθαλμὸς τοῦ θεοῦ. οὐκ οἶδα ὑπὲρ ὄντινων τοσαύτας ἐκτίνω δίκας· καὶ εἴ τω, φησί, θεῶν ἐπίφθονοι πρότερον ἦμεν, ἀποχρόντως τετιμωρήμεθα. ἀλλὰ ταύτην γε τὴν φωνὴν ἄξιον εἰπεῖν καὶ ὑπὲρ Μαξιμίνου καὶ ὑπὲρ Κλεινίου, οὓς ἐμοὶ δοκεῖν ἂν καὶ ὅστις ὁμοτάτος δαιμόνων ἠλέησεν. ἐξηρήσθων τοῦ λόγου Θόας τε καὶ Ἀνδρόνικος, οἱ μόνου δαιμόνων ἀμείλικτοι.

π'. Θεοφιλω (228).

Ἐγὼ μὲν οἷος ἦν τῷ πατριῶϊ προστάγματι καὶ χεῖρα καὶ γνώμην ὑπηρετῆν εἰσενεγκεῖν· ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαι κάλλιον Ἀμπέλιος ἐσκέφατο περὶ τῶν ἑαυτοῦ λυσιτελούντων ἢ Νίκαιος ὑπὲρ τοῦ πῶς ἀλλοτριωθεῖη τῶν ἑαυτοῦ· οὔτε γὰρ ἐφ' οἷς πρότερον ἀπῆρεν οἶδα καλῶς, οὔτ' ἐπὶ τίσιν ἐπανῆλθεν, οὔτ' ἐπὶ τίσιν αὐθις ἀποδημεῖ. πῶς γὰρ ὄν οὔτ' εἶδον οὔτε περὶ αὐτοῦ τι σαφὲς ἀπηγγέλλετο; ἀλλὰ τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἱερᾶς σου χειρὸς ἕτερός τις ἐκόμισε καὶ ταύτην ἀντήτησεν, ὡς ἦδη Νικαῖον λύσαντος τὸ πρυμνήσιον. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον αὐτόν, δ' ἠγγεμόν εἶδεν ἢ ἤκουσεν, ἀλλὰ ἀκακείνος οὔτ' εἶδεν οὔτ' ἤκουσε. πῶς οὖν ἔστι Νικαῖον νικᾶν ὑπερόριον ἐν ἀγρῶν διαικτώμενον, ἀλλ' ἀντὶ τούτου πολλὰ κάγαθα καὶ ὅσα φέρουσι ὄρασι τοῖς γεωργοῖς ἔχοντα; πλείω δ' ἂν ἦν, εἰ καὶ τῶν μητρῶν ἐκράτησεν.

πα'. Τῆ φιλοσόφω.

Εἰ καὶ μὴ πάντα δὲ δαίμων ἀφελέσθαι με δύναται, ἀλλὰ βούλεται ὅσα γε δύναται,

ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἐθηκεν,

ἀλλὰ τὸ γε προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα καὶ τίθεσθαι τοῖς ἀδικουμένοις οὐκ ἀφαιρήσεται· μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσει. μισῶ μὲν οὖν ἀδικίαν, ἔξεστι γὰρ· κωλύειν δὲ βουλομένη μὲν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν ἀφαιρεθέντων ἔστι, καὶ οἴχεται καὶ τοῦτο πρὸ τῶν παιδίων.

πάσαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

ἦν ὅτε ἀγάθω φίλοις ὄφελος ἦν, καὶ σύ με ἐκάλεις ἀλότριον ἀγαθὸν εἰς ἑτέρους δαπανῶντα τὴν παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδῶ, καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι χεῖρες ἐμαί. νυνὶ δὲ ἀπάντων ἔρμος ὑπολείπομαι, πλὴν εἴ τι σὺ δύνῃ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σὲ μετὰ τῆς ἀρετῆς ἀγαθὸν ἄσυλον ἀριθμῶ. σὺ μὲν οὖν αἰεὶ καὶ δύνῃ καὶ δύναιο κάλλιστα χρομένη τῇ δυνάσει, Νίκαιος δὲ καὶ Φιλόλαος οἱ καλοὶ κάγαθοὶ νεανία καὶ συγγενεῖς, ὅπως ἐπανέλθοιεν τῶν ἰδίων γερόμενοι κύριοι, πᾶσι μελέτω τοῖς τὰ σὰ τιμῶσι καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι.

libera mærore ac tristitia Ptolemaidem, quam ego urbem sortitus sum, equidem minime volens: novit omnia pervadens oculus dei. Quibus de causis tam graves pœnas exsolvam nescio. Et si cuius, aiunt, deorum invidiam in nos concitaverimus, satis superque pœnarum dedimus. Verum hac ipsa voce merito pro Maximino e; Clinia est utendum. Quorum vel crudelissimus quisque, ut opinor, dæmonum misericordiam caperet. Thoantera; et Andronicum excipio, qui soli sunt dæmonum implacabiles.

a

LXXX (79). Theophilo (228).

Equidem paternis mandatís et manum et voluntatem ministram eram adhibiturus; sed ne Ampelium quidem diligentius arbitror suis commodis prospexisse quam Nicæum, ut suis ipse bonis excideret. Nam neque quid causæ antea ad proficiscendum habuerit satis scio, neque cur redierit; neque cur iterum peregre sit profectus. Qui enim nossem, cum nec eum viderim, nec certi de eo quidquam renuntiaretur? Quin sacra tua manu scriptas litteras alius quidam attulit, et has vicissim petiit, quoniam iam Nicæus e portu solvisset. Neque vero mihi quidem ille visus non est, dux autem aut vidit aut de eo aliquid audit, sed ne ille quidem vidit aut audiit. Quomodo igitur Nicæus vincat, qui in agro procul degit, et pro eo commoditates plurimas, quascunque agricolis tempestates ferunt, percipit? Plures autem forent, si materna quoque bona retinuisset.

b

LXXXI (80). Philosophæ magistræ.

Tametsi non omnia mihi eripere fortuna potest, vult tamen quæcunque potest,

c

quæ natis meæ orbavit multisque bonisque.

Sed optima quæque velle et iniuria oppressis adesse mihi nunquam eripiet. Absit enim ut animum quoque meum expugnet! Odi igitur iniustitiam, hoc enim licet; prohibere autem vellem equidem. Verum et hoc ex eorum genere est quæ mihi erepta sunt, et ante liberos ea resum privatus.

Fortes fuerunt primitus Milesii.

Fuit tempus illud, cum ego amicis meis essem utilis et tu me alienum bonum appellares, potentiorum scilicet in me observantia ad aliorum commodum abutentem, quos ego sic tanquam manus habebam. Nunc omnibus destitutus relinquo, nisi si tu quidpiam potes. Nam et te cum virtute in bonis deputo, quæ auerri nequeunt. Ac tu sane semper et potes plurimum et possis, potestate optime utens tua. Nicæus autem et Philolaus, præstantissimi iuvenes et cognati, quemadmodum rerum suarum domini revertantur, curæ sit omnibus, qui te observant, et privati et magistratibus.

πβ'. Τῷ ἀδελφῷ.

LXXXII. Fratri.

Τίνα μέντοι τίνα παρὰ τῶν οἷος αὐτὸς εἶ (229) α προσήκει θαυμάζεσθαι; τὸν σώφρονα, τὸν ἐμμελῆ, τὸν παιδείας ἐταῖρον, τὸν προσανέγοντα τῷ θεῷ καθάπαξ, τὸν οἷος ἐστὶ Γερόντιος. ἔχεις οὖν τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς ἐπιστολῆς, ᾧ χρησάμενος ἐρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ.

Ecquem vero, ecquem admirationi esse (229) par est apud tui similes? Eum nempe, qui et frugi homo sit et elegans et disciplinæ socius et divino cultui deditus et, ut uno verbo dicam, qui Gerontii sit similis. Habes igitur cum litteris hominem, quo cum usus fueris, non malum me laudatorem dixeris.

πγ'. Χρύσει.

LXXXIII Chrysæ.

Οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδιῶν συγγενῆς ἐστὶν ὁ θαυμαστός Γερόντιος, συνίστημι τὸν νεανίσκον τῇ φιλίᾳ τῆς σῆς (καὶ τοῦτο μὲν γάρ), ἀλλ' ὅτι πρέπων ἐστὶ τοῦ χρυσοῦ Χρύσου τοῖς τρόποις, εἰ δεῖ μέ τι καὶ ψυχρὸν β εἰπεῖν καὶ Γοργίου. πάντος μέντοι μᾶλλον ἐστὶν ἀληθές εἰπεῖν σέ εἶναι πάσης ἀρετῆς εἴσω, καὶ τὸν διδόντα σοι τὴν ἐπιστολὴν ἀξιότατον ἀπολαύειν σου τῆς συνουσίας.

Non quod liberorum meorum cognatus est præclarus Gerontius, idcirco adolescentem tuæ amicitie commendatum volo (tametsi id quoque verum est), sed quod aurei Chrysæ moribus congruit, si quid frigidum dicere me et Gorgiæ non dissimile oportet. Verum cæteris istud omnibus longe verius dixerim, te intra genus omne virtutis esse constitutum, eumque, qui ad te basee litteras defert, tua esse familiaritate dignissimum.

πδ'. Τῷ ἀδελφῷ.

LXXXIV. Fratri.

Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος. ἀλλ' ὁ θαυμαστός Γερόντιος οἶδε μὲν ὅσα κἀγὼ· εἰ δὲ μὴ πρὸς ψεῦδος ἀνοικειῶς εἶχε, διηγῆσάτο ἂν καὶ οὖν ἥπιστάτο πλεῖονα τῷ φιλεῖν ἐμέ c καὶ τῷ τὴν γλώτταν ἔχειν ἀρκοῦσαν τῇ γνώμῃ. ὃν ἂν ἴδῃς ἡδέως, εἶδες ὡς ἐγὼ βούλομαι.

Epistolæ longitudo alienum esse eum, a quo perferatur, arguit. Præclarus autem Gerontius novit quidem eadem quæ ego omnia; sed nisi ab omni mendacio esset alienus, etiam iis quæ novit plura diceret pro eo quod me amat et linguam habet ad intimos animi sensus aperiendos idoneam. Quem si tu fibenter videbis, videbis sane quemadmodum videri abs te cupio.

πε'. Τῷ αὐτῷ.

LXXXV. Eidem.

Δέδεξο μετὰ τῆς ἐμφύργου καὶ τὴν ἀψυχον ἐπιστολήν, μετὰ τοῦ θαυμαστοῦ Γεροντίου ταῦτα τὰ γράμματα, νόμῳ τὸ πλέον ἢ τῆς ἤγρηξαι τοῦ προσπειθεῖν σε γενόμενα. ὅτι γὰρ ἡμεῖς συζῶμεν τῇ περὶ σοῦ μνήμῃ, μυρίων ἐπιστολῶν μακροῦ μεγαλοφωνότερον ὁ νεανίσκος ἂν διηγῆσαιτο. d

Accipe cum animata etiam animæ expertem epistolam, cum egregio Gerontio quas ad te scripsi litteras, quas legi cuidam potius quam salutandi tui necessitati tribui. Nam nos cum assidua tui recordatione vivere multo infinitis litteris evidentius adolescens iste narraverit.

πς'. Τῷ αὐτῷ.

LXXXVI. Eidem.

Ἐπιστολὴν ἐπέθηκα τῷ θαυμαστῷ Γεροντίῳ πρὸς τὴν ἱεράν σου καὶ τριπλόητον κεφαλὴν, τῆς πρώτης ἐντεύξεως παρέξουσιν πρόφρασιν. τότε μὲν γὰρ αὐτὸν ἴσως δι' ἐμέ τιμηθεῖς, μετὰ δὲ τὴν πείραν ἑτερόν τινα δι' αὐτόν.

Litteras ad sacrum tuum mihiq̄ue imprimis optatum caput præclaro Gerontio commisi, quibus primi illi ad te aditus occasio præbeatur. Tunc enim illum mea causa forsitan honorabis; postquam vero periculum eius feceris, ipsius etiam causa alterum quempiam.

πζ'. Τῷ αὐτῷ.

LXXXVII. Eidem.

(230) Ὡ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, ταμίαις ἐστὶ καὶ α σιτοδότης τοῦ Δαλματῶν τάγματος. πάντας δ' ἐγὼ τοὺς Δαλμάτας ἴσα καὶ τοὺς υἱίας φιλῶ· ὁῦμος γὰρ εἶσι τῆς λαχούσης με πόλεως. μόνα ἦν ταῦτα πρὸς σέ μηνῦσαι, σὸν δὲ τοῖς ἐμοῖς; ὡς σαυτοῦ γρησασθαι.

(230) Cui hanc epistolam commisi, Dalmatarum ordinis quæstor est et annonæ præfectus. Ego vero Dalmatas omnes perinde ac filios meos amplector. Populus enim urbis eius sunt, quæ me sortita est. Hoc unum significare tibi debui. Tuum erit talem te erga meos, qualem erga tuos, præbere.

πη'. Πυλαγιμένει.

LXXXVIII. Pylæmeni.

Ἦρινὰς ἀπὸ Θράκης ἐπιστολὰς κοιμισάμενος ἠνώ- b

Cum ego vernas ex Thracia litteras accepissem, epi-

χλησα τῷ φακέλῳ τῶν γραμμάτων, εἶπου τις εἶη τὸ κλεινὸν ἐπιγεγραμμένη Πυλαιμένους ὄνομα, ὡς οὐκ ἄξιον ὃν ἐτέρῳ βιβλίῳ προεντυγεῖν ἐμέ· ἀλλ' ἦν οὐδὲν οὐδαμοῦ. εἰ μὲν οὖν τυγχάνεις ἀποδημῶν, ἀλλ' ἐπανελθοὺς ταχέως τε καὶ καλῶς· εἰ δ' ἐπεδήμεις, ἡνίκα πάντες οἱ γνώριμοι Ζωσίμῳ τὰς ἐπιστολάς ἐπεδίδοσαν, τοῦτ' ἂν εἶη τὸ παράδοξον, εἰ τις ἐγένετο περὶ C ἐμὲ Πυλαιμένους μνημονικώτερος.

πβ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Τέως μὲν ἐπράττομεν εἶ. εἴθ' ὡσπερ βρύματος ἀνθυπενεχθέντος καὶ τὰ κοινὰ λυπεῖ καὶ τὰ ἴδια. ζῶ τε γὰρ οὐκ ἰδιότης ἐν χώρᾳ πολεμουμένη, καμὲ δέῃ κλάειν ἀεὶ τὴν ἐκάστου συμφορὰν καὶ τοῦ μὴνὸς πολ- λάκις ἐπὶ τὰς ἐπάλλξεις πηδᾶν, ὡς ἐφ' ᾧ συστρατεύσομαι μεμισθωμένον, οὐκ ἐφ' ᾧ προσευξομαι. τριῶν ἄρρένων ἐν ἔτι μοι λείπεται. σὺ δὲ ἂν ἐξ οὐρίας πλήρης καὶ ζῆς ἡδέως, οὐ πάντα ἡμᾶς ὁ δαίμων λυπεῖ. d

γ'. Θεοφίλῳ.

Οἴχεται τὸ δίκαιον ἐξ ἀνθρώπων. Ἀνδρόνικος καὶ πρότερον ἡδίκηει, καὶ νῦν ἀδικεῖται. τὸ δὲ τῆς ἐκ- κλησίας ἦθος οἶον ὑψῶσαι μὲν ταπεινόν, ταπεινώσαι δὲ ὑψηλόν. τοῦτον δὴ τὸν Ἀνδρόνικον ἐμίσει μὲν ἐφ' οἷς ἐποίησεν (διὸ καὶ προήκατο μέχρι τούτων ἐλθεῖν) ἔλασε δὲ νῦν ἐφ' οἷς ἤδη τοῖς ὑπὲρ κατάραν ὠμίλησεν, ὅτε καὶ τοὺς νῦν ἐν δυνάμει δι' αὐτὸν ἐλυπήσαμεν. (231) ἀλλὰ δεῖνόν ἐστι μὴδέποτε μετὰ τῶν εὐημερούντων στήσασθεα, τοῖς δὲ κλάουσιν ἀεὶ συδακρῦσομεν. ἡμεῖς τε οὖν ἐναυῦθα συγνοῦ βήματος αὐτὸν ἐξε- λόμεθα, καὶ τᾶλλα ἐλάττους αὐτῷ παρὰ πολὺ τὰς συμφορὰς ἐποίησαμεν. κἂν ἡ σὴ θεοσέβεια φροντίδος αὐτὸν ἀξίωσῃ, τοῦτο μέγιστον ἐγὼ τεκμήριον δέξο- μαι τοῦ μὴ παντάπασιν τὸν ἀνθρώπον ἀπογνωσθῆναι παρὰ θεῶν.

γα'. Τρωίλῳ.

Πάλαι μὲν ἀπραγμονεστέρως ἐποιούμην τὰς πρὸς b τοὺς ἐταίρους ἐντεύξεις καὶ παρῶν καὶ γράφων, ἔζων γὰρ ἐπὶ τῶν βιβλίων τρόπον τινὰ ἀσύντακτος πάσῃ πόλει καὶ πολιτείᾳ· νυνὶ δέ (ἐπέταξε γὰρ ὁ θεὸς εἰς ἀποδεδειγμένον χωρίον οἰκεῖν, καὶ αὐτὸν ἔχειν τινὰ τάξιν ἐν τῇ πόλει καὶ ζῆν ἐν διηριθμημένοις ἀνθρώ- ποις) βουλομένη ἂν ὄφελος γενέσθαι τοῖς συλλαχοῦσι, καὶ ποιεῖν ἀγαθὸν ὃ τι δυνάμην, καὶ ἕκαστον ἰδίᾳ καὶ τὴν πόλιν κοινῇ, ἵν' ὀρώμην τε καὶ ὀρώμην ἡδέως παρὰ τῶν ὡς ἂν εἶποι τις σύμπλων τοῦ βίου. εἰ τι τοίνυν Μαρτύριος ἔθαντο τῆς δι' αὐτὸν γενομένης ἐπι- στολῆς, ἴσοι μοι χαρισάμενος ἐν ἀνδρὶ συνδιημερεύοντι, καὶ ναὶ μὰ τοὺς λόγους τὸμὰ καὶ σὰ παιδικὰ, πολλὰ C κίς εἰς τὸ συνεινᾶν μοι πολὺ καὶ τῆς νυκτὸς μέρος ἐπι- λαμβάνοντι.

stolarum fasciculum diu multumque versavi, si cui forte præclarum Pylæmenis nomen esset inscriptum, quod nefas ducerem aliquid prius scriptum attingere. Sed nihil usquam visum est. Itaque siquidem absens es, propediem feliciterque revertere. Sin tum præsens aderas, cum noti omnes Zosimo litteras ad me dabant, sane mirum fuerit quemquam me magis esse recordatum quam Pylæmenem.

LXXXIX. Fratri.

Hactenus res nostræ felici in statu fuerant. Inde, velut reciproco quodam fluctuum impetu et publica mihi et privata morerem afferunt. Vivo enim in infesta hostibus regione minime privatus, mihiq; singulorum calamitates deplorandæ sunt, et in mense sæpius ad propugnacula prosiliendum, quasi ad militiæ societatem, non ad fundendas preces conductus fuim. Tribus ex maribus filiis unus adhuc mihi superest. Tu vero si secundo vento naviges feliciterque vivas, non penitus adversa fortuna conflictamur.

XC. Theophilo.

Sublata ex hominibus iustitia est. Andronicus et antea faciebat et modo patitur iniuriam. Sunt autem ecclesiæ mores eiusmodi, ut depressos extollat, elatos deprimat. Hunc igitur Andronicum oderat quidem antea ob illa quæ perpetrabat, et idcirco illum eousque passa est recidere; nunc eiusdem miseretur, quod illum imprecatione graviora quedam expertum sentiat, siquidem potentibus etiam viris eius gratia molestiam fecimus. (231) Enimvero acerbum illud est, si nunquam nos cum felicibus ac florentibus stabimus, sed cum flentibus perpetuo flebimus. Quare nos hic eum e funesto tribunali detraximus, ac ea feris in rebus leviores illi multo calamitates reddimus. Quod si qua tua illum pietas cura ac sollicitudine dignabitur, magno hoc mihi argumento fuerit. hominem a deo non omnino esse derelictum.

XCI. Troilo.

Olim quidem securiori ac faciliori amicorum consuetudine perfruebar, cum præsens ipse, tum per litteras. Ætatem enim in libris consumebam, ab omni quodammodo et civitate abhorrens et administratione reipublicæ. Iam vero (præcepit quippe mihi deus, ut in loco constituto degerem, certumque in civitate ordinem tenerem, et cum definitis hominibus ætatem agerem) vellem equidem iis, quibuscum mihi vivendum est, aliqua in re commodare, beneque de iis quacunque possem ratione mereri, cum unoquoque privatim, tum publice universa civitate, ut et videre et videri ab iis libenter possem eiusdem ut ita dicam vitæ navigationis sociis. Quare si qua in re Martyrio quam pro illo scripsi epistola adiumento fuerit, seito te mihi in eo viro gratificaturum, qui necum assidue versetur, quique, testor disciplinas omnes, meas tuasque delicias, sæpe dum nostra consuetudine fruitur, bonam partem noctis insumit.

4β'. Τῷ ἀδελφῷ.

Κακὸν οὐ μικρὸν ἀπολαύσω τῆς ἀγροικίας τῶν τρύ-
πων, λίαν ἀληθεύων τὴν διάθεσιν εὖ ἴσθι ὅτι καὶ ἐπὶ
τῆς Λιβύων ἐσχατίας.

4γ'. Ἑσυχίῳ.

Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέα τὸν Νεοκλέους ἐπήνεσαν
ὅτι καίτοι πολιτικῆς δυνάμεως ἐραστής παρ' ὄντινόν
τῶν ἐφ' ἐαυτοῦ γενόμενος, ἀπηύρατο πᾶσαν ἀρχὴν ἐν
ᾗ τῶν ξένων οὐδὲν ἐμελλόν πλέον ἐξεῖν οἱ γνώριμοι.
σοῦ δὲ ὅτι μὲν ἐπέγνωσαν τὴν ἀρετὴν οἱ καιροί, καὶ
διὰ σέ παρήλθεν εἰς τὴν πολιτείαν ἀρχῆς ὄνομα καὶ
πρᾶγμα καινόν, ἥσθην μὲν ὡσπερ εἰκὸς ἑταίρους ἐκ
παλαιῶν γεγονότας, τῆς ἱερᾶς γεωμετρίας ἀλλήλοις
ἡμᾶς μνηστευσάσης. (232) ὅτι δὲ ἐν τοῖς βουλευταῖς α
καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ἀξιοῖς ἀριθμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπα-
λείψεις τὴν οἰκίαν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ βιβλίου, κἂν εἴ τι
κατὰ συμφορὰν ἀρχαίαν προελθῆσι γενόμενον, τοῦτο
δὲ οὐ κατὰ Θεμιστοκλέα σέ φημι ποιεῖν οὔτε δοκοῦντα
τῇ θείᾳ γεωμετρίᾳ. Εὐδόπιον γὰρ ἐν ἀδελφοῖς ἔδει
τετάχθαι τοῖς σοῖς, εἰ τὰ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ καὶ ἀλ-
λήλοις εἶναι δεῖ τὰ αὐτά. εἰ δὲ διὰ τὸν τῶν περικε-
χυμένων πραγμάτων ὄχλον τὸ χρεὼν ἡμεληται μέχρι
νῦν, δεῖξον, ὡ θαυμασίε, καὶ λαθὼν τὴν ἐπιστο-
λὴν ἀνεῖς τὴν πενθερὰν αὐτοῦ τῆς ἀτόπου ζημίας, καὶ β
τὰ μετὰ ταῦτα καὶ τὰ προτοῦ. καὶ ἀπόδος μοι τὸν
ἀδελφόν· ὅς εἰ μὲν δι' αὐτὸ τοῦτο ἀποθῆμαί, θεὸς οἶδε.
πρὸς ἐμέ δὲ πάνυ παραμυθίας θεόμενον ἐπὶ πολλαῖς
ῶν οὐκ ἀνήκοος εἶ συμφοραῖς οὐδὲν ἕτερον προπα-
σίζεται.

4δ'. Ἀνυσίῳ.

Πρῶην οὐκ ἐφθασα τὴν βαρεῖαν ἀκοὴν ἀπὸ τῆς Κυ-
ρήνης πυθόμενος, καὶ γὰρ μὲν διενουούμην ἡ τάχος ἐπὶ
τὰ Τεύχειρα παραπέμψαι τὴν φήμην, ἥκε δὲ τις
ἀγγέλλων ὡς ὁ στρατηγὸς ἤδη τὰ μετέωρα τῆς χώρας
κατεῖληπεν. ἐρθάκεις γὰρ ἄρα πυθόμενος. εὐροιο
τῆς προθυμίας ἀμοιθῆν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ νῦν καὶ
εἰς ἔπειτα. ἐγὼ δὲ αὐτὰ ταῦτα νῦν καὶ ἐπαινεσόμε-
νος ἔπεμψα καὶ πεισόμενος ἐν οἷς εἶης· εἶης δὲ ἐν
ἅπασιν ἀγαθοῖς. μέλει μὲν γὰρ μοι, μέλει καὶ Πεν-
ταπόλεως (πῶς γὰρ οὐ;) τῆς γε μητρίδος, ὡς ἂν
Κρήτες εἴποιεν, οὐχ ἥκιστα δὲ σοῦ καὶ τῆς δόξης τῆς
σῆς· ἐφ' ἐκάστῳ γὰρ δὴ τῶν σῶν ἀγαθῶν ἐμοὶ πάντες
ἀξιοῦσι συνδέσθαι. ὡς οὖν ἐν σοὶ κρινόμενος, ἄριστε
ἀνδρῶν τε καὶ στρατηγῶν, δίκαιός εἰμι καὶ εἰδέναι τὰ
σά. Ἰωάννην προστρεψάμην ὡς ἐντὴν ἀγαθὸν εἶναι, καὶ
ἀλλῶως οὐκ ἄθυμον στρατιώτην, ἐὰν ὁ θεὸς αὐτῷ τιθῆ-
ται. δὸς αὐτῷ χεῖρα διὰ τὸν ἀδελφόν, ὅς ἀντὶ πολ-
λῶν ὑπουργήσει. τοῦτο ἐμοὶ μὲν ἄριστον δοκεῖ βού-
λευμα τῷ τῆς φύσεως εἰδῶτι τῶν νεανίσκων καὶ ὡς
ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους αἰδοῦς· εἰ δὲ καὶ σοὶ φανέται,

XCII. Fratri.

Non mediocre mihi damnum mea illa morum rustici-
tate consciscam, cum valde veritati studeam etiam in ex-
tremis illis Libyæ finibus.

XCIII. Hesychio.

Athenienses Themistoclem Neoclis filium laudarunt,
quod, tametsi præ cæteris qui iisdem temporibus vive-
runt civilis potentie appetens foret, imperium tamen
omne detrectabat, in quo nihil plus noti peregrinis
consequerentur. Tua vero virtus, quoniam hisce tem-
poribus experta est, ac propter te novum in rempublicam
nomen novaque res est introducta, gavisus equidem
sum, quod facere par erat eos quos vetus necessitudo
coniunxerat, cum nimirum sacra nos invicem geometria
conciliasset. (232) Quod autem in senatorum numerum
etiam fratrem meum ascribis, nec eius familiam ex infel-
licibus tabulis eximis, etiamsi pro veteri calamitate an-
te hæc aliquid eiusmodi contigisset, istud vero non iam
Themistoclis simile fieri abs te dico nec divinæ geometriæ
consentaneum. Euoipium enim tibi fratrum tuorum loco
esse oportebat; si quæ eadem uni sunt, eadem et esse
inter se necesse est. Quod si affluentium negotiorum
multitudine districtus officii tui rationem nullam hacten-
us habuisti, fac istud comprobes, o præclare vir; stam-
timque ut has litteras acceperis, socrum eius ab iniqua
multa exime, tam futuri quam præteriti temporis. Ac
fratrem meum mihi reddito, qui utrum eius rei gratia
peregre sit profectus, novit deus: apud me quidem, qui
ob plerasque quæ audite tibi sunt calamitates consolatio-
nem ego, nullam aliam absentie sue excusationem
prætexit.

XCIV. Anysio.

Nuper ego, simul atque molestum e Cyrene nuntium
acceperissem, statueram quam possem celerrime eius rei
curam ad Teuchira transmittere, cum ad me perlatum
est duces extremos provincie fines insedissee. Prius
enim istud ipsum audieras. Utinam tantæ diligentie
premiu a deo et in posterum consequaris! Ego vero
et qui ea ipsa collaudarent et in quo nunc esses statu
quererent misi. Esse vero te in omnium bonorum
abundantia cupio. Curam enim, curam, inquam, Pen-
tapolis habeo. Qui enim non habeam, quæ mihi, ut
Cretes dixerint, materna civitas exsistit? maxime vero
tui gloriaque ac dignitatis tuæ curam gero. Nam in
unoquoque successu tuo mihi omnes gratulari censent
oportere. Igitur velut in te periclitans, virorum ac du-
cum optime, merito tuarum rerum statum nosse debeo.
Joannem adhortatus sum, quam fortissime ut se pereret,
nec alioqui instrenuum militem, modo illum deus adiu-
vet. Præbe illi dextram, fratris causa, qui tibi multo-
rum vice ministrabit. Hoc mihi optimum consilium
visum est, qui iuvenum indoles perspectas habeam quo-
que sint erga se invicem pudore ac verecundia; quod si

κύριον ἔστω. τῶν ἐταίρων τοὺς στρατευομένους ἀσπασαι. ὁ σύντροφός (233) μου ταχέως ἐπανηχέτω, ἂ καλόν τι φέρων περὶ πολέμου διήγημα· ὅς καίτοι δειλότητας ὧν ἐθάρρησε τὴν ὁδόν, τῶν σῶν ὄπλων ἐμπροσθεν ὄντων. ὁδὸς τῇ Κυρηνῇ τὴν συνωρίδα τῶν ἀδελφῶν· μαχρύνται γὰρ ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης τε καὶ τρεπούσης αὐτούς.

45. Τῷ ἀδελφῷ.

Ὅτι μὲν ἡμᾶς εἶκειν ἡγή τοῖς σαυτοῦ προστάγμασιν (οὕτω γὰρ γέγραφας), καλῶς γε ποιεῖς καὶ δίκαια περὶ ἡμῶν φρονεῖς, καὶ πολλὰ καγαθά σοι γένοιτο διὰ τοῦτο, ὡς ἀπέρομέν γε τὴν χάριν, εἰ δὴ τις οφείλεται καὶ νεωτέρῳ παρ' ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου τοῦ πείθεσθαι χάρις, ὡς οὐκ ἔγωγε οἶμαι. ἀλλ' ἡμῖν εἰς ἀντίδοσιν ἀρκεῖ τὸ μὴ ἀγνοεῖσθαι παρὰ σοῦ τὴν ἔνστασιν ἡμῶν, ὅτι μόνῳ σοὶ τῶν ζώντων ἐκκαίμεθα. ὅτι δὲ φῆς εἰδέναι σαφῶς ὡς δι' εὐχῆς ἄγει τὰ τῆς φιλίας ἡμῶν Ἰούλιος, τοῦτο δὲ οὐκέτι ἀξίον ἀποδέχεσθαι· λίαν γὰρ ἔστιν ἀπατωμένου, μὴ ἀπατῶντός γε εἶποιμι. ὁμοῦ γὰρ ἐγὼ τε τὰ παρὰ σοῦ γράμματα ἀνεγίνωσκον, καὶ ἕτερός τις τὰ παρ' αὐτοῦ· καὶ σὺ μὲν ταῦτα φῆς, ἐκεῖνος δὲ τάναντία· καὶ ἀνεγνωκέναι καὶ ἀκηκοέναι λεγόντων ὅτι διαλέγοιτο περὶ ἡμῶν ἀνεπιτηδείους λόγους. οὐτ' οὖν ἀπιστεῖν εἶχον ἀνδρὶ καλῷ καγαθῷ, καὶ πιστεύον οὐ μὰ τὸν ἐμόγιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν οὐ μετενόουν ἐφ' οἷς εὖ πεποιτήκειν τὸν ἄνθρωπον, αὐτῇ τῇ προτεραίᾳ σὺν βία τὸν κατήγορον ἀποσκευάσας, ὅς ἐδίωκεν αὐτὸν ἀσεβείας ὡς ἀδικούντα τὴν βασιλείᾳ ἐσίταν. νῆ γὰρ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν, εἰ μὴ ταῖς συγκαῖς πείραις ἀντέσχον, τοῦτο μὲν τῇ τοῦ δικαστοῦ δειλία μετόνοιον ἐπὶ τοιαύτης ὑποθέσεως οὐ προσιεμένον, τοῦτο δὲ τῇ τοῦ κατηγόρου ὀνόματι ἀπονοία, προσποιουμένου μὲν τὴν ἀνάγκην, προθυμουμένου δὲ ὀρθῶς κακὸν τι καὶ παθεῖν, καὶ γαμετῆς ἂν αὐτοῦ καὶ παίδων ἤψατο τὸ δεινότατον, καὶ συγγενῶν συγγῶν πάντων καὶ φίλων, πλουσίων τε καὶ πενήτων, καὶ ὅλων κακῶν ἂν Ἰλιάς περιέστη τὴν πόλιν ἡμῶν ὑπ' ἀνδρὸς ἀπογονόντος τὴν σωτηρίαν καὶ θανατῶντος· ἐνίκησε δ' ἂν Ἰούλιος νίκη, ἐφ' ἣ ζῆν οὐκ ἂν ἤζατο. ὑπὲρ ὧν ἀπάντων ὤψηθον ποιητέα μοι (234) ταῦτα εἶναι τὰ γεγενημένα. τῆς δὲ ἐμῆς φύσεώς τε καὶ προαιρέσεως παραπολαυέτω καὶ ὅστις ἐχθιστος. πολλῶν γὰρ ἔμοι κάλλιον ἔρει τὸ ἀναξίως τινὰ πεποιθήκεναι καλῶς ἢ περιδοεῖν πολλούς, ἐξὸν κωλύσαι, παρὰ τὴν ἀξίαν πεισομένους κακῶς. οὐ γὰρ δὴ καὶ τὴν εὐγενῆ γυναικί καὶ τὰ παιδία τάνθρωπον μισῶ. καίτοι γε οὐδ' αὐτὸς ἀξίος ἐστὶν ἐπὶ ταῖς κατ' ἐμοῦ λοιδορίαις παθεῖν τι κακὸν ὑπ' ἐμοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ· μισεῖσθαι μὲν γὰρ καὶ πάντων. λυπεῖν γὰρ οἰόμενος λέγει, καὶ ὡς δηξόμενος φθέγγεται. ἡ προαιρέσις οὖν οὐκ ἀνεύθυνος ἀλλ' ὑπαίτιος. ἴστω μένοι, μᾶλλον δὲ μὴ ἴστω· παύσαιτο γὰρ ἂν εὖ ποίων ἡμᾶς. σὺ μένοι

tibi etiam videbitur, ratum esto. Sodales eos, qui militanti, meo nomine salutato. Contubernalis (233) meus cito ad me redeat, praclarum aliquem belli nuntium reportans: qui etsi formidolosissimus est, via tamen committere se ausus est, tuis armis protegentibus. Da Cyrenae par illud fratrum: pro ea enim urbe, quae illos sustulit et aluit, depugnabunt.

XCY. Fratri.

Quod tu mandatis tuis obtemperare nos arbitraris, ita enim scripsisti, recte facis et ut aequum est de nobis existimas, atque eius rei gratia plurima tibi bona contingant, quoniam hoc pacto etiam me abs te gratiam accepisse puto, si qua iuniori maiore ab fratre gratia debetur, quod equidem non arbitror. Nobis vero satis est id tibi mercedis loco rependere, ut propositum nostrum intelligas, nimirum nos ex te ut pendere mortaliū. Quod vero certo comperisse te dicis, Iulium amicitiae nostrae desiderio teneri, non hoc item probari convenit. Valde enim hoc decepti et illusi hominis est, non enim illudentis dixerim. Nam eodem tempore et tuas ego litteras legebam et ab illo scriptas alias: ac tu quidem istud ais, ille vero contraria omnia, tam legisse quam audisse qui dicerent, nequaquam illum congruo de nobis sermones serere. Quare neque ego honestissimo viro fidem derogare poteram, et cum eam adliberem, non me, per fraternae tuae meaeque necessitudinis praesidem, beneficiorum praenitebat, quae in hominem contuleram, cum pridie accusatorem per vim amolitus essem, qui maiestatis illum arcescebat, tanquam qui imperatoris domui iniuriam faceret. Etenim, per sacrum caput tuum iuro, nisi infinitis conatibus restituissem, partim timori iudicis, qui in eiusmodi causa consilii mutationem nullam admittebat, partim desperatae accusatoris audentiae, qui per necessitatis speciem mali aliquid facere et pati cupiebat, non modo illum uxorem ac liberos pestifera illa labes invasisset, sed etiam cognatos et amicos quam plurimos, divites aequae ac pauperes. Ac prorsus malorum quaedam fias urbem nostram corripisset, unius hominis causa, qui salute desperata in exitum sponte praecipitaret; Iulius porro victoriam obtinisset, secundum quam vivere nequaquam voluisset. Quas ob res facienda (234) mihi ea omnia putavi, quaecumque facta sunt. Capiat ex natura animoque meo utilitatis aliquid etiam inimicissimus quisque. Mihi enim multo praestabilius est aliquem a me praeter meritum beneficio esse devinctum, quam multos pati, cum prohibere liceat, indigne malis quam plurimis affici. Non enim vel nobilem eius uxorem vel filios odio habeo. Quanquam ne ipse quidem ob convicia, quae identidem in me iactat, dignus est qui mali aliquid a me patiat, tantum abest. Odio sane quidem prorsus est dignus. Haec enim iactat, molestiam se mihi facere arbitrans, ac velut mero-rein daturus loquitur. Quare voluntas ipsa reprehensione non caret, sed est in culpa. Sciat hoc ille tamen,

σαφῶς ἴσθι τὸ πάλαι λεγόμενον ὑπ' ἐχθρῶν ὡς ἔστιν ὠφελεῖσθαι νῦν ἔργῳ φαινόμενον. τί γὰρ εἰς εὐκλειαν ἤμιν ὁ ἀνὴρ ἤμιν οὐ συντελεῖ; πᾶς ὅστις ἡμᾶς ἐπαινεῖν βούλεται, μηδὲν ἕτερον ἐξευρίσκων εἰπεῖν, λέγει τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον καὶ μέγιστον, ὡς Ἰούλιος αὐτὸν ἀγορεύει κακῶς. ἐνὶ δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ ποῖος οὐκ ἐσμός ἀγαθῶν; τὸ γὰρ ἀντικειμένως ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν πονηρίαν οἰκείως ἔστιν ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν ἀρετήν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲν ἂν ἐμαυτοῦ συνειδέην τοιοῦτον, ἐκείνος δὲ φησιν· οἷς γὰρ τάναντία φησί, τοῦτο πιστοῦται. ὥστε καὶ γὰρ ἂν εἰδείην αὐτοῦ. νῆ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν καὶ τὴν τῶν παιδίων μου σωτηρίαν, οὐκ ἔστιν ἅ τι ἂν μοι τοῦ λοιδόρεσθαι μείζον χαρίσασίτο· καὶ γὰρ καὶ πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἐν τῷ καλλίστῳ μοι κείσεται τοῦτο. ἀλλὰ καὶ τῆς προαιρέσεως δώσει δίκας· ἐμοὶ δὲ μὲν οὐ· τυχὸν μὲν γὰρ οὐδ' ἂν εἰ δυναίμην βουλοίμην, πάντως δὲ οὐδ' ἂν εἰ βουλοίμην δυναίμην. τί γὰρ παρὰ τὸν ἐπὶ καιροῦ δυναστὴν ἄνθρωπος οὕτως ἀτυχίς, ὡς ἀλᾶσθαι φεύγων τὴν ἑαυτοῦ καὶ μηδ' ἐλπιδᾶς ἔχειν καθόδου, τῶν πολεμίων ἐστρατοπεδευκώτων ἐν τοῖς ἐμοῖς κἀκείνοις ὀρηκτοῖσι κατὰ Κυρήνης χρωμένων; τί μὲντοι, τί μὲντοι δώσει δίκας; αὐτῇ τῇ Δίκῃ· ἐγγυῶμαι γὰρ ἐγὼ τοῦτο, σαφῶς εἰδέναι δοκῶν. μετελεύσεται γὰρ αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῆς κοινῆς (233) α

πατρίδος, ὑπὲρ ἧς τάναντία πεπολιτεύμεθα καὶ δι' ἣν ἀλλήλοισι ἀπηχθήμεθα. οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ τινὸς οὐδ' ἂν αὐτὸς εἰπεῖν ἔχοι, ἀλλὰ τὰ πρῶτα μὲν ὅτι τὸ στρατιωτικὸν τε καὶ τὸ βουλευτικὸν ἐώρων εἰς θηρικὸν καὶ ἐπειρώμην ἀντέχειν, ἐπειτα μέντοι τὰ περὶ τὴν πρῆβειαν καὶ πάνυ λαμπρῶς διεσασάσασεν ἡμᾶς. ἐὼ γὰρ κατὰ τὸν ἐταίρον Διοσκορίδην ὅτι μετρίως ἐπράχθη καὶ οὐχ ὡς ἂν κινήσαι θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων νέμεσιν. αὐτῇ μέντοι σαφῶς ἔστι περὶ ἧς πρὸς λύραν ἄδομεν

λήθουσα δὲ πὰρ πόδα βαίνεις,
γαυρούμενον ἀγένας κλίσεις,
ὑπὸ πᾶγνυ ἀεὶ βιοτᾶν κρατεῖς.

ἀλλὰ ψηφίζεσθαι δέον ἐγὼ μὲν ἔγραψον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀστρατεῖαν εἶναι τοῖς ξένοις, ὃ δὲ ἀντέλεγεν ὑπὲρ Ἑλλαδίου καὶ Θεοδώρου. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ τοὺς φύσει στρατιωτικῶς ἔχοντας τῶν ἀρχόντων οἱ ξένοι μεταδιδάσκουσι καὶ μετασκευάζουσιν εἰς ἐμπόρους; πάλιν ἔγραψον ὑπὲρ τοῦ λελύσθαι τὴν παρ' ἡμῖν στρατηγίαν (ὅπερ ἅπαντες ὁμοφώνως οἱ τῆδε ἄνθρωποι μόνον εἶναι φασὶ λυτήριον τῶν δεινῶν, ἐπαυελθεῖν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἡγεμονίαν τὰς πόλεις, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τὸν Αἴγυπτίων ἀρχοντα καὶ τὰς Λιβύων τετάχθαι), ὃ δὲ ἀντέλεγεν ὑπὲρ τῶν κερδῶν καὶ ἀντικρυς ἀπετολμα λέγειν ὅτι λυσιτελεῖ ταπεινὸς εἶναι στρατιώτας. ἀλλ' ὡς τᾶν (ἄξιον γὰρ διὰ σοῦ πρὸς αὐτὸν εἰρῆσθαι) διὰ ταῦτα νῦν μὲν ἐπάρατος εἶ, τῆς κοινῆς τύχης ἐπὶ τάναντία πειρώμενος· εὐτυχεῖς γὰρ

vel potius nesciat : desineret enim haec mecum gratiam inire; tu vero scias omnino, quod veteri proverbio tritum est, *utilitatem capi ex inimicis posse* nunc re ipsa esse comprobatum. Quid enim non ad gloriam nobis atque existimationem homo iste confert? Quicumque laudare nos nititur, cum invenire quid dicat aliud nihil potest, hoc primum et unum et maximum profert C Iulium de illo detrahere. Hoc autem uno verbo quæ non bonorum copia continetur? siquidem nequitiae generi omni adversari nihil aliud est quam esse generi omni virtutis affinem. Atque ego sane nihil eiusmodi in me esse intellego; sed hoc ille ipse dicit. Nam dum contraria omnia dicit, fidem illius astruit, adeo ut vel ei gratiam habeam. Per sacrum tuum caput et liberorum salutem iuro, nihil esse, in quo melius de me quam conviciis ac probris lacessendo mereatur. Nam et apud deum et apud homines præclarum hoc mihi erit atque amplissimum. Quin etiam mali animi penas dabit, mihi quidem nequaquam; fortassis enim non ut maxime possem vellem, omnino vero non si vellem possem. Quid enim apud eum posset qui modo præest provinciæ tam infelici homo conditione, patriis ut ab sedibus vagus ac profugus erret nec reditus spem ullam habeat, cum meis in prædiis hostes castra sua collocaverint eaque tanquam arce ac presidio contra Cyrenem utantur? Cuiam igitur, cuiam pœnas dabit? Iustitiæ ipsi. Ita enim procul dubio fore polliceor, quod præclare scire videor. Nam illum meo et communis patriæ (235) nomine ulciscetur, pro qua diversas in administrando partes tenuimus, et propter quam mutuas offensiones atque inimicitias suscepimus. Non enim ullius mearum rerum causa suscepimus, neque id dicere ille potest. Sed primum omnium, quod rem militarem et civitatis consilium ad operas atque mercenarios devenisse animadverteram, eique resistere conabar. Postea vero legatio ipsa nos maxime invicem abalienavit. Mitto quæ in sodalis Dioscoridis causa contigerunt quam a me cum omni moderatione facta nec ut dei aut hominum indignationem provocarem. Hæc tamen ipsa Neuesis est, de qua ad Iyram canimus

b
clam vestigia gradiens premis,
elataque colla reprimis,
sub norma vitam hincmum tenes.

Verum cum decretum facienlum esset, ego quidem pro patria auctor eram, ut peregrini a militia immunes essent, at ille pro Helladio et Theodoro repugnabat. Quanquam quis est quin intellegat magistratus omnes, etiam eos qui natura maxime militares sunt, a peregrinis dedoceri et in mercatores transformari? Rursus alterius decreti auctor eram de abolendo apud nos ducatu. Id quod omnes, qui hic sunt, uno consensu asserunt unicum esse malorum remedium, ut antiquæ præfecturæ civitates contribuantur, hoc est ut ab Ægypti præfecto Libya quoque urbes administrarentur. At ille lucri causa refragatus est, palamque dicere ausus est expedire humiles atque abiectos esse milites. Sed heus tu (operæ pretium enim est hoc illi abs te dici) propter ista nunc quidem execrabilis es, qui communis fortunæ contra quam cæteri sis particeps. Nam beatus inter miseros degis; at ego

ἐν ἀτυχοῦσιν, ἐγὼ δὲ τῇ πόλει συνατυχῶ. ἴσθι μέντοι σαφῶς ὅτι φύσει ἔστι νόμος ἐμπεριέχεσθαι τῷ καθόλου τὰ μέρη. καὶ ὅταν πάνυ πολλὸς ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος συμφορᾶς ἢ σπλὴν ἀξήθη, ἕως μὲν ἀντέχει τὸ θλον, εὐσθενεῖ τε καὶ πιαίνεται, ἀπολλυμένω δὲ συναπόλλυται. καὶ σὺ τὸ παρὸν εὖ τιθέμενος, λήσεις τοῖς σαυτοῦ πολιτεύμασιν εἰμαρμένη τῆς πατρίδος τε ὧν καὶ σαυτοῦ. μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὀνομάζετο Φιλίππου, μέχρι προῦδωκεν Ὀλυνθον. τὸν δὲ ἀπολιν πῶς εἰκός ἐστι εὐτυχεῖν;

45. Ὀλυμπίω (236).

Ἐγὼ μάρτυρα ποιοῦμαι θεὸν ὃν καὶ φιλοσοφία καὶ φιλία προσθεύει, πολλοὺς ἂν θανάτους ἀντὶ ἱερωσύνης εἰλόμην. τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντος οὐχ ὅπερ ἤτουν ἀλλ' ὅπερ ἐβούλετο, εὐχρημαί τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος προστάτην, ὡς μὴ φανῆναί μοι τὸ πρᾶγμα φιλοσοφίας ἀπόβασιν ἀλλ' εἰς αὐτὴν ἐπανάβασιν. τέως δέ, ὡς περ εἶ τί μοι τῶν ἡδέων συνεπεπτώκει, ἔκονωσάμην ἂν σοι τῇ πάντων φιλιότητι μοι κεφαλῇ, οὕτω καὶ τῶν δυσχερῶν εἰς σὲ παραπέμπω τὴν ἀκοήν, ἵνα συνάρθοιό τε καὶ εἶ τι δύναιο πρὸς τὴν ἐμὴν φύσιν ἐξετάσας τὸ πρᾶγμα, εἰσηγήσαιο γυνώμην ἢ τι με δεήσει ποιεῖν. νῦν γὰρ ἐγὼ πόρρωθεν οὕτω διαπειροῦμαι τοῦ πράγματος, ὡς ἐβδύμον ἤδη μῆνα γενόμενος ἐν τῷ δεινῷ, μακρὰν ἀποδημῶ τῶν ἀνθρώπων παρ' οἷς ἱεράσομαι, ἕως ἂν ἀκριβοῦς διαπίδω ποτέ ἐστι τὴν φύσιν κατανοήσω. κὰν μὲν ἐγχαρῆ, μετὰ φιλοσοφίας τὸ πρᾶγμα ἐργάσομαι· εἰ δὲ ἀλλοῖόν ἐστιν ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἀγωγὴν τε καὶ προαίρεσιν, τί ἄλλο ἢ τὴν ἐθὺ τῆς κλεινῆς Ἑλλάδος ἀποπέλιν οἰγήσομαι; ἀπειπαμένω γὰρ τὴν ἱερωσύνην ἀπογνωστέον ἐστὶ καὶ τῆς πατρίδος, εἰ μὴ με δεῖ πάντων ἀτιμότερον εἶναι καὶ ἐπαρτάτερον, ἐν ὄχλῳ μισούντων ἀναστρεφόμενον.

45. Τῷ αὐτῷ.

Τὴν ἐπιστολὴν ἀναγινώσκων, ἐν ᾗ διηγῆσω περὶ τῆς ἀρρωστίας, καὶ ἐφοβήθην ἀρχόμενος καὶ παύμενος ἀνεθάρρησα. ἀπειλήσας γὰρ κίνδυνον εὐηγγελίσω τὰ λώονα· περὶ δὲ ὧν ἤτησας πεμφθῆναι παρ' ἡμῶν ἢ χομισθῆναι, τὰ δυνατὰ πάντα πάντως ἢ πεμφθήσεται ἢ χομισθήσεται. τίνα δὲ αὐτῶν τὰ δυνατὰ καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, περιττὸν γράφειν· αὐτὴ γὰρ ἡ δόσις ἐπιδείξει. ἐρρωμένους καὶ εὐδαιμονῶν διαβιώσης καὶ θεῶν κχαρισμένους, ἐταῖρε τριπόθητε. γένοιτο ἡμᾶς καὶ συμμύξαντας ἀλλήλων αὐθις ἀπολαῦσαι, καὶ μὴ προεξέλθοις πρὶν ἂν ἀλλήλοις ἐντύχωμεν. εἰ δὲ θεὸς ἄλλη πη βεβούλευται, σὺ δὲ καὶ ἀπόντων ἡμῶν μέμνησο. βελτίσι μὲν γὰρ Συνεσίῳ ἐντεύξη πολλοῖς, φιλοῦσι δὲ μάλλον οὐκ ἂν ἄλλοις (237) ἐντύχοις.

communem eum civitate infelicitatem sustineo. Scito tamen naturæ hanc esse legem ut partes in toto comprehendantur. Ac quando ex corporis detrimento spleu supra modum exereverit, donec universum corpus steterit, gliscit quidem et distenditur, eo vero pereunte simul etiam perit. Sic tu præsentī successu fruens paulatim consiliis tuis fatalis et patriæ et tui pestis atque exitium eris. Eo usque Lasthenes Philippi amicus appellabatur, donec Olynthum prodidit. Qui vero patria caret, beatus esse qui potest?

a

XCVI. Olympio (256).

Ego deum testem voco, quem et philosophia et amicitia veneratur, præ episcopatu me non unam mortem libenter esse toleraturum. Sed quoniam mihi deus non quæ peterem sed quæ vellet imposuit, illum ipsum precor, qui mihi eiusmodi vitæ attributor exstitit, esse et eius quod attribuit moderatorem ac patronum, ne mihi res ista descensus a philosophia sed ad illam ascensus esse videatur. Interim vero, quemadmodum si quid mihi ex animi sententia contigisset, tibi omnium amicissimo mihi communicassem, sic et molestorum ad te narrationem transmittō, uti et condoleas mihi et si quid possis, re ad ingenium meum expensa, sententiam tuam de eo proferas quid me facere oporteat. Ego enim adeo nunc e longinquo rei periculum facio, ut eum septimum iam mensem molestum et invisum munus ingressus sim, procul degam ab iis apud quos episcopus esse debeo, donec quæ eius rei natura sit, accurate penitusque didicerim. Quod si una cum philosophia facere istud liceat, eam obibo functionem. Sin est ut abhorreat ab institutione animoque nostro, quid aliud quam recta in celeberrimam Græciam navigans demigro? Etenim simui episcopatum eiuravero, desperandus mihi patriæ conspectus est, nisi me omnium inhonoratissimum et exsecratissimum esse oporteat, in eorum turba, quibus sum exosus, assidue versantem.

XCVII. Eidem.

Cum epistolam legerem, in qua agritudinem exponebas tuam, et initio veritus sum et postremo animum resumpsī. Postquam enim periculum minatus es, meliora postea significasti. De quibus vero postulas, ut a nobis aut mittantur aut perferantur, quæcunque in nostra erunt potestate, omnia utique mittentur aut perferentur. Porro quæ in nostra sint potestate quæve non sint, scribere supervacaneum est; id enim donatio ipsa monstrabit. Sanus felixque perpetuo vivas deoque acceptus, o sodalis optatissime! Et utinam aliquando mutua consuetudine gaudentes invicem frui liceat, nec tu ante discedas quam (237) nos inter nos viderimus! Sin aliud deo visum fuerit, tu vero etiam absentis nostri recordare. Etenim meliores Synesio multos invenies; qui vero impensius diligant, non facile multos invenies.

a

47. Τῷ αὐτῷ.

XCVIII. Eadem.

Πῶς οἶμι με διψῶντα ταῖς ἡδίσταις ἐπιστολαῖς ἐν-
 τετυγηκέναι, περὶ ποῖα δὲ μέρη τῶν ἐπιστολῶν οὐχὶ
 πάσῃ διαχυθῆναι τῇ ψυχῇ; ἀφ' ὧν ἤλθον εἰς πολλὰ-
 πλασίονα διάθεσιν, καὶ οὐκ εἰς μακρὰν προσδοκῶ τὴν
 Ἀλεξάνδρειαν ἔχουσαν ἔτι τὴν φιλήν κεφαλὴν ὄψεσθαι. **b**
 καὶ ἐφ' οἷς γὰρ Σεκοῦνδον εὖ ἐποίησας, ἡμᾶς ἐτίμη-
 σας, καὶ ἐφ' οἷς οὕτω γράφων τιμᾶς, ἐξηρητήσω σαυτοῦ
 καὶ ἐποίησας εἶναι σοῦς, παρ' ὅσον τῶν χαμαὶ ἐρχο-
 μένων ὄντες οὐκ ἐπιγινώσκωμεν τὴν ἀξίαν, διπλῆ
 τιμώμενοι, καὶ τῷ μεγέθει τῶν γραφομένων καὶ τῇ
 σπουδῇ τῶν γενομένων. τῷ δεσπότῃ μου τῷ κόμητι
 γέγραφα μὲν ἤδη πολλάκις· ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς διὰ τοῦ
 παιδὸς ἐπιστολαῖς αἰτιᾶ μὴ γεγραφοτά πρὸς αὐτόν,
 ἐπέθηκα τῷ ἀδελφῷ πρὸς αὐτόν γράμματα. ἔρω-
 μένος καὶ εὐδαιμονῶν διατελοῦνς, φιλοσοφίας ἔχων **c**
 φροντίδα, ὅση προσήκει τῷ μετὰ θεῶν ἐρώτων ἡμ-
 μένῳ ταύτης. ἀπὸ τῆς κλίνης σοι γέγραφα, μόλις
 ἀνεγύμενος εἰς διασκευὴν τῶν γραμμάτων. εὖξαι τὰ
 ἄριστα ἡμῖν, ἅπερ ἂν ὁ θεὸς ἄριστα δοκιμάσῃ. ἐὰν
 ἀνασφῆλω, ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εὐθὺς ἵεμαι.

48. Τῷ αὐτῷ.

XCIX. Eadem.

Καινὸς οὗτος τρόπος ἐπιτηδεύεται παρ' ἐμοῦ χρείας **d**
 ἐπιστολῶν. οὐ γὰρ ἵνα συστήσω τῇ φιλίᾳ τῇ σῆ τὸν
 ἐπιδιδόντα τὴν ἐπιστολὴν γέγραφα, ἵνα δὲ σοι τὸν
 ἄνδρα χαρίσωμαι, κέρδος οὐ μικρὸν ἐσόμενον σοὶ τε
 καὶ τῷ μεγάλῳ Διογένει τοῖς σοῖς παιδικοῖς. καὶ μὴ
 χαλεπήνης εἰ κέρδος οὐχ ὑμᾶς Θεοτίμῳ, Θεότιμον δὲ
 ὑμῖν εἶναι δοκιμάζω καὶ λέγω. ἀλλὰ τοῦτο, εἴ γε
 ποιητῆς ἀνὴρ τῶν νῦν ἐνθεώτατος, δυνάμειος δὲ δεῖ-
 ταί τις ποιητικῆς, ἵνα καὶ τοῖς μετέπειτα δόξῃ καὶ
 μηδὲ τοὺς ἀπόντας λάθῃ. τὰ γὰρ μεγάλα τῶν ἔρ-
 γων (238) ἂν μὴ τύχῃ λόγων κηρύκων, ἀπορρεῖ τῆς **a**
 μνήμης καὶ λήθην ἀμπίσχεται, παρ' αὐτὸν μόνον τὸν
 τοῦ πράττεσθαι καιρὸν ἐν τοῖς ὁρώσιν ἀνθήσαντα.
 ταύτη τε οὖν τιμητέον ὑμῖν τὸ ἔρμαιον καὶ ἀντὶ παν-
 τὸς σπουδαστέον, καὶ δίχα τῆς χρείας· αἰδοῖ γὰρ
 Μουσῶν τοὺς ἱερεῖς αὐτῶν ἀξιον περιέπειν καὶ μὴ
 δευτέρους τίθεσθαι τῶν κολακεύειν τὰς θύρας εἰδό-
 των. προσκείσθω καὶ τρίτη τις αἰτία τῆς παρ'
 ὑμῶν εἰς τὸν ἄνδρα τιμῆς, Συνέσιος ἀγαθοῦς αὐτοῦ
 πάντα, ἐφ' οἷς ἀνθρώπους ἀνθρωποὶ καὶ ἐπαινοῦσι καὶ **b**
 μακαρίζουσιν. ἔρωμένοιο διαδιώξας, πάντων ἕνεκα
 ἐμοὶ τίμιε. προσαγορεύουσι τὴν ἱεράν σου διάθεσιν
 πάντες οἱ τὴν αὐτὴν ἡμῖν οἰκίαν οἰκοῦντες, ἐξ ἀπάν-
 των δὲ μάλιστα ὁ σοὺς Ἰσίων· καὶ ἡμεῖς τοὺς ἅμα σοί,
 μάλιστα δὲ τὸν ἐμὸν Ἀβράμιον. τῷ κόμητὶ γε δοῦ-
 ναι ἂ γέγραφα αὐτὰς δοκιμάσεις εἴτε καὶ μὴ.

ρ'. Πυλαμένει.

C. Pylameni.

Οὗτος ἐκείνος ὁ πολλὸς ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν Ἀναστά- **c**

Hic ille est sæpius a me memoratus Anastasius. Sed

σιος. καὶ σὲ δ' ἂν αὐτῷ δεῖξας τὸν αὐτὸν ἔπαινον εἶπον ἂν περὶ σοῦ. ὣσπερ οὖν ἐν ἐμοὶ συνελοθόντες πάλαι καὶ τὴν συντυρίαν ἀναγνωρισμὸν ποιησάμενοι φιλοπρονήσασθέ τε ἀλλήλους, καὶ κοινῇ σκοπεῖτε πῶς ἂν ἀγαθὸν τί με ποιήσαιτε. σχολῆ δὲ μέγιστον ἀγαθόν, ἣν εἶποι τις ἂν ὡσπερ χώραν πάμπορον ἅπαντα καλὰ φέρειν τῇ τοῦ φιλοσόφου ψυχῇ. καρπώσομαι δὲ σχολῆν, ἂν τοῦ συντετάχθαι τῇ πολιτείᾳ Ῥωμαίων ἀπαλλαγῆναί μοι γένηται. τοῦτο δὲ παρέσται τῆς λειτουργίας ἀνειμένῳ τῆς καταράτου, ἥς τὸ μὲν ἐπιβασίλει γέγονα ἐκτός, ἐμαυτὸν δ' ἂν αἰτιασαίμην διακαίως, αἰσχυνοῦντις ὄνασθαι σπουδῆς οἰκείας. ἀπολογησώμαι τόνυν αὐτὸς ἐμαυτῷ. δόξω γὰρ αὐτοურγεῖν πάλιν τὴν πρεσβειαν· πάλιν γὰρ ἐμὴ γλώττα πρεσβεύει. καὶ οὐδεὶς ἀντερεῖ τῶν Πυθαγόραν ἐπαινεσάντων, ὃς τὸν φίλον ἄλλον ἑαυτὸν ὄρισάτο.

ρα'. Τῷ αὐτῷ.

Φυκούντιος ἄνθρωπος (Κυρηναίων δ' ἐπίνειον ὁ Φυκοῦς) ἐπέδωκέ μοι φέρων ἐπιστολὴν (239) τὸ σὺν ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. ταύτην ἀνέγνων ἠδέως τε ἅμα καὶ ἀγαμέως· ὡφέλιτο γὰρ τὸ μὲν τῇ διαθέσει τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ τῷ κάλλει τῆς γλώττης. καὶ δῆτα παρεσκευασά σοι θεάτρον ἐπὶ Λιθύης Ἐλληνικῶν, ἀπαγγείλας ἦκειν ἀκροασομένους ἐλλογιμῶν γραμμάτων. καὶ νῦν ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν πόλεσιν ὁ Πυλαιμένος πολὺς, ὁ δημιουργὸς τῆς θεσπείας ἐπιστολῆς. ἐν τοῦτο ἄτοπον ἐφάνη καὶ παρὰ δόξαν ἀπήντησε τῷ θεάτρῳ· τὰς Κυρηνητικὰς ἤτειε τὰς ἐμάς, ὡς δὴ τι σπουδαῖον αὐταῖς ἐνόη. ἐδόξας οὖν σεσηρὸς ἦθος παρεῖσθαι καὶ εἰρωνείας ἀνάπλεων· οὐ γὰρ ἤξιουν τῶν παρὰ σφίσι τὸν φαυλότατον εἶπειν ἐξεγέγκαι τι παίγνιον τῆς παρὰ σοὶ σπουδῆς ἄξιον. ἐγὼ δὲ τούτου μὲν σε παρητούμην, τῆς εἰρωνείας· ἐδίδασκον δὲ ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἄ σοι πάρεστιν ἀγαθὰ φιλανθρωπότητός τε εἶης καὶ ἐγκωμίων φιλοδωροτάτος. οὐχοῦν ἐπὶ καταγέλωτι πεποιῆσθαι τὴν αἰτησιν, ἀλλ' ἵνα ἡδοίμην τῇ παρὰ τοῦ τοιούτου μαρτυρίᾳ τιμώμενος. γράψε οὖν δασκίς ἂν ἐγγυρῆ, καὶ ἐστία Κυρηναίους τῷ λόγῳ· ὡς οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἦδιον ἀνάγνωσμα γένοιτο τῶν Πυλαιμένων γραμμάτων, ἧδη κατεσημένοις ὑπὸ τοῦ δείγματος. πάντως δὲ συνηοῖς ἐντεύξῃ τοῖς δεῦρο ἀφικνομένοις, καὶ εἰ μὴδέσιν ἄλλοις, ἀλλὰ τοῖς ἄρξουσιν ἡμῶν καὶ τὴν ἐλάττω καὶ τὴν μείζω καὶ τὴν Αἰγυπτίων ἀρχῆν, οὐς οὐκ εἰκὸς ἀγνωεῖσθαι διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν δανειστῶν. ἐπεὶ δὲ διαφέρει σοι τὰμα εἰδέναι, φιλοσοφοῦμεν, ὃ ἴγαθὲ, τὴν ἐρημίαν ἀγαθὴν ἔχοντες συνεργόν, ἀνθρώπων δὲ οὐδένα. οὐδ' ἔστιν ἔτου ποτὲ ἐπὶ Λιθύης ἀκήκοα φωνὴν ἀφέντος φιλόσοφου, ὅτι μὴ τῆς ἡχοῦς ἀντιφθεγομένης ἡμῖν. ἀλλὰ κόσμει φασὶν ἂν ἔλαχε Σπάρταν. κάγω μοι δοκῶ τὴν εἰμαρμένην ἀκαπήσειν τε καὶ κοσμήσειν τὴν αὐτὸς ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος ἀγώνισμα τοῦτο προ-

et si te ipsum illi significarem, eadem tui prædicatione uterer. Igitur tanquam apud me pridem consociati, coniunctionem illam mutuae agnitionis instar habentes, mutua vos humanitate complectimini, atque hoc in communi videte, quemadmodum boni mihi aliquid conciliari possit. Otium porro maximum bonum est, quod omni instar et uberis soli honorum genera omnia philosophi animo conferre dici non immerito potest. Otio vero tum fruar, cum ab Romana republica extricari potuero : quod ita demum eveniet, si ab execerando illo publicæ functionis onere vacationem obtineam, a qua, quantum in imperatore fuit, immunitatem sum adeptus. Sed merito me ipsum accusaverim, qui ex proprio studio capere commodi aliquid erubuerim. Itaque mihi ipse patrocinator. Videbor enim rursus per me legationem obire. Nam rursus lingua mea legatione fungitur. Nec quisquam eorum contradicet, qui Pythagoram laudant, qui amicum alium esse semet ipsum asseruit.

CI. Eidem.

Phycuntius homo (est autem Cyrenæorum ἡ ναυαε Phycus) litteras (239) ad me tuo nomine inscriptas detulit : quas cum iucunde, tum non sine stupore perlegi. Illud enim amor erga te meus, hoc sermonis elegantiam merebatur. Statimque Græcum tibi in Libya spectaculum constitui, denuntians omnibus ut ad eruditias litteras audiendas convenirent. Et nunc per urbes nostras in ore omnium frequens est Pylæmenes, divinæ illius auctor epistolæ. Unum hoc absurdum ac præter conventus expectationem accidit, quod Cynegetica meas peteres, tanquam studio dignum aliquid iis inesset. Videbaris ergo ingenium præ te ferre cavillatione ac simulatione plenum. Non enim fieri posse arbitrabantur, ut qui apud se omnium esset ad dicendum ineptissimus, ludicrum aliquid ederet, quod studio tuo dignum videretur. At ego hac quidem te simulationis suspicione liberabam : docebam vero te præter cæteras animi dotes longe humanissimum esse et in laudando apprime liberalem. Quare non ad irrisionem hanc esse petitionem comparatam, sed ut mihi ipse gratularer, tanti viri testimonio collaudatus. Itaque scribe quotiens licuerit, et orationis tuæ quasi epulas quasdam Cyrenensibus præbe, quoniam nulla iis lectio iucundior accidere potest Pylæmenis litteris, qui quidem huius speciminis admiratione detinentur. Prorsus vero multos reperies, qui huc profisciscantur; et si nullos alios, at eos saltem, qui minorem aut maiorem apud nos vel Ægypti præfecturam obibunt, quos ex creditorum comitatu nemo non facile cognoverit. Et quia rerum mearum statum nosse tua interesse putas, philosophamur, o bone vir, optimam ad id adiutricem solitudinem nacti. Hominum vero neminem, nec ullum in Libya unquam audivi, qui philosophiam redolentem vocem emitteret, præterquam fortassis echo, quæ nostram remittit. Verum orna, ut est in proverbio, quam sortitus es Spartam. Ac mihi videor hoc in eo fato fore contentus, meamque patriam ornaturus, qui certamen hoc vitæ propositum et experimentum arbitror, utrumne

κείσθαι τῷ βίῳ καὶ βάσανον, εἰ μὴδὲ ἀτυχοῦσαν ἀπολιμπάνω φιλοσοφίαν· ἐμοὶ γὰρ εἰ μὴδεὶς ἄλλω μαρτυρεῖ, ἀλλ' αὐτὸς γε πάντως ὁ θεός, οὐ σπέριμα ὁ νοῦς εἰς ἀνθρώπους ἦκει (210). δοκῶ δὲ μοι καὶ τοὺς ἀστέρας εὐμενεῖς ἐνατενίζειν ἐκάστοτε, ὃν ἐν ἡλείρῳ πολλῇ μόνον ὁρῶσι θεωρῶν αὐτῶν σὺν ἐπιστήμῃ γινόμενον. σύνεξαι τοίνυν ἡμῖν μὲν ἐν οἷς ἐσμὲν εἶναι, σαυτῷ δὲ ἀπολιπεῖν τὴν κακοδαίμονα ἀγοράν, ᾧ κακῶς σὺ τῇ φύσει χρώμενε. μάλιστα μὲν οὖν ἀξίω σε καὶ εὐροούντων τῶν ἔξωθεν ἰδεῖν εἰς τὰ ἔσω· τὸ γὰρ εὐτυχίας εὐδαιμονίαν ἀλλάξασθαι γρύσεια γαλιχείων ἐστὶ. καγὼ χαίρω καταγελώμενος ὅτι τῶν συγγενῶν σπουδαρχούντων μόνος ἐν πολλοῖς ἰδιώτης εἰμί· τὴν γὰρ ψυχὴν ἄρεταῖς δορυφορεῖσθαι προτιμῶ μᾶλλον ἢ στρατιώταις τὸ σῶμα, οὐκέτι τῶν πραγμάτων χωροῦντων ἐπιμελητὴν πολιτείας φιλόσοφον. εἰ δὲ μὴδ' ἐν τοῖς κατ' ἀγορᾶν βέλτιον πέπραγας (ὥσπερ οὐδὲ οἶμαι, οὐδ' ἐστὶν ὅτε περὶ σοῦ πονηρὰς ἔργων ἐλπίδας ὡς ἄρα ἐκστήσῃ σαυτοῦ καὶ ὁμότροπος ἔσῃ τοῖς εὐδοκίμοις τῶν γραμματέων, οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι τῶν ῥητόρων· ἑτέρως δὲ οὐκ ἐστὶ πλουτεῖν ἐν ταῖς καθ' ὑμᾶς ἀγοραῖς, μὴ πάντα μινύντα καὶ θεῖα κἀνθρώπινα δίκαια, καὶ Κέρκωπα ἀντ' ἐλευθέρου γινόμενον), εἰ τοίνυν οὐδὲ πλουτεῖς, ἔτι μᾶλλον εἰς φιλοσοφίαν ἰδέ. κἀν μὲν ἐντύχης ἀνθρὶ συντόνος ἐργαζομένη φιλοσοφίαν (ἀνεμείστον δὲ ἐκπερινοστεῖν καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν βάρβαρον ἐπὶ θήρα τοιχῶς), καὶ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον κοῖνωσαι· εἰ δὲ ὡς ἐν ἀγχιμῶσῃ τῇ φορᾷ, καὶ ἡμεῖς ἀρκεῖν σοι δοκοῦμεν, ἦκε μεθέξω καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τᾷ ἴσα καὶ τᾷ ὁμοίᾳ, φησὶ τὸ γράμμα δὲ Λακωνικόν. πρόσπειτε παρ' ἐμοῦ πάνυ πολλὰ τὸν σεβασμιώτατον Μαρκιανόν· ὃν εἰ προλαβὼν Ἀριστέϊον Ἐρμοῦ λογιῶν τύπον εἰς ἀνθρώπου ἐφεῖν ἐληλυθέναι, μόλις ἂν ἔτυπον τῆς ἀξίας, ὅτι πλέον ἐστὶν ἢ τύπος. ἐπιστολὴν δὲ ἐξ εὐθείας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεῖναι καίτοι προθυμηθεὶς ἐνάρχησα, ἵνα μὴ εὐθύνας ὑπόσχω τοῖς πανδέκταις τοῖς ἀποσμιλεύουσι τὰ ὀνόματα· οὐ γὰρ μικρὸς ὁ κίνδυνος ἐν τῷ Πανελληνίῳ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθῆναι. καλῶ (211) γὰρ οὕτω τὸν τύπον, ἐν ᾧ πολλάκις ἐφρόντισα τὰς βραβεῖας φροντίδας, τῶν ἄπαντα γόθεν ἐλλογίμων συνιόντων ἐφ' ᾧ τῆς ἱερᾶς ἀκοῦσαι τοῦ πρεσβύτου φωνῆς, παλαιὰ καὶ νέα καταμαστευοῦσης διηγῆματα. ἀλλὰ καὶ τὸν ἑταῖρον Εὐχάριστον χαίρειν κέλευσον παρ' ἐμοῦ, καὶ πάντας ὄσους ἄξιον.

ρβ'. Τῷ αὐτῷ.

Συνίστημι τῇ φιλίᾳ καὶ τῇ προστασίᾳ τῇ σῆ τὸν θαυμασίον Σωσῆνᾶν, ᾧ τὴν διὰ λόγων τραφέντι καὶ αὐξηθέντι τὰ παρὰ τῆς τύχης οὐκ ἀπαντᾷ κατὰ λόγον. αἰτιᾶται δὲ τὴν τῆς πατρίδος ἀκλήριαν, καὶ πείθει τις αὐτὸν λόγος ὡς ἐστὶ συμμεταβαλεῖν τῷ χωρίῳ τὴν τύχην. ἀφίεσθαι δὲ παρὰ τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα

infelicem quidem philosophiam deseram. Mili enim, ut omni alio teste caream, deus ipse tamen testis erit, cuius semen quoddam mens est hominibus (240) inisita. Ac me stellæ etiam ipsæ benigne identidem despectare videntur, quem in vastissima regione solum cum scientia sui contemplatorem vident. Igitur nobis istud precare, ut eodem in statu perseveremus, tibi vero ut infelix forum relinquant, o tua abutens indole! Equidem magnopere te velim adhuc externis affluentem commodis ad interiora converti. Nam secundis rebus commutare felicitatem aurea est pro æreis rependere. Ego vero ob hoc irrideri me gaudeo, quod cognatis meis magistratus ambientibus solus inter multos privatus existam. Animum enim virtutum velut stipatæ cingi quam corpus militibus malo, cum præsens rerum status reipublicæ administratorem philosophum non amplius capiat. Sin nihilo in forensibus negotiis commodius versaris (quemadmodum neque opinor; nec male de te unquam speravi, fore ut a te ipso dissentires et notariorum istorum similis esses qui hominum sermone celebrantur, neque enim oratorum dixerim. Verum enim vero nulla alia in vestro foro ditandi sui ratio est, quam si divina omnia et humana iura misceantur, et pro libero atque ingenuo veterator aliquis efficiatur), si igitur ne ditaris quidem, multo magis philosophiam respice. Quod si hominem nactus fueris, qui strenue fortiterque philosophetur (ad eum vero investigandum et Græciam et barbarorum oras peragrare minime reprehendum fuerit), fac ita nobis oblatum istud lucrum impertias. Sin, velut in annonæ sterilitate, nos tibi satisfacere posse videamur, veni et nostri et nostrorum omnium particeps futurus, dum æquo atque eodem iure istud facias, ut in Lacedæmoniorum scripto continetur. Salutem meo nomine etiam atque etiam impertias venerabili imprimis Marciano, quem si ante Aristidem Mercurii doctinarum præsidis typum ad homines pervenisse dixissem, non essem eius meritum assecutus. Plus enim aliquid est, quam typus. Epistolam ad ipsum recta mittere etsi maxime vellem, non sum ausus, ne varia eruditione refertis illis ratio mihi reddenda esset, qui vuculas omnes ad vivum resecat. Non parum enim periculi est, ne in totius Græciæ conventu epistola legatur. Ita (241) enim locum eum appello, ubi sæpe graves curas suscepi, undique doctorum hominum affluente copia, ad sacram senis vocem audiendam, quæ vetera ac recentia omnia perscrutatur. Sed et sodalem meum Eucharistum salvare a me iubeas, omnesque quos æquum esse iudicaveris.

CII. Eidem.

Commendo amicitie patrociniisque tuo egregium Sosenam, cui quidem inter disciplinas educato et adulto fortuna nequaquam pro meritis respondet. Ac patriæ ille quidem infelicitatem incusat; et nonnulla huic opinio persuadet posse fortunam una cum loco mutari. Hurus est ergo regiam in civitatem, quasi ibi, ubi est impera-

πόλιν, ὡς ἔπου βασιλεύς, ἐκεῖ καὶ πάνυ τῆς τύχης οὐσης καὶ τυχὸν ἐπιγυνοσσομένης αὐτόν. εἰ δὲ τίς σοι δύναμις, συντέλεσον αὐτῷ πρὸς ὃ τι βούλεται· σοὶ γὰρ ἄξιον τὸ καὶ δύνασθαι καὶ τοὺς δεομένους συνιστάναι τῇ ἀγαθῇ τύχῃ. κἂν δέηται τῶν σοὶ φίλων, αὐτὸς προσοίσεις αὐτόν.

ργ'. Τῷ αὐτῷ.

Οὐ μὲν τὸν φίλιον τὸν ἑμὸν τε καὶ σόν, οὐκ ἔγωγε, ὦ Πυλαίμενες, ἀπέσχωψά σου τὴν εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν εὐνοίαν· οὐχ οὕτως ἀπολίς εἰμι τις οὐδὲ ἀνέστιος. ἀλλὰ σὺ κακῶς ἐξεδέξω τὸν νόμον τῆς ἐπιστολῆς καὶ κατηγόρηκας ἡμῶν ἅττα οὐκ ἄξιον· ἐγὼ γὰρ ὅτι μὲν Ἡρακλείας ἐρῆς καὶ πρόθυμος εἶ ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀγαθὸν ἐπαινώ. τοὺς λόγους δ' ἐποιούμην ὑπὲρ τοῦ δεῖν ἀνθελέσθαι φιλοσοφίαν τῆς ἀγοραίου ταύτης διατριβῆς. εἴτα σὺ μοι δοκεῖς δίκας ἀγορεύων οἶεσθαι μᾶλλον ἢ φιλοσοφῶν ὠφελιμώτερος εἶσεσθαι τῇ πατρίδι. πῶς τοῦτο; ὅτι τοῦ μὴ μετατεθεῖσθαι σου τὴν προαίρεσιν ἠτιώσω τὸ τῆς γνώμης φιλόπατρι. τοῦτ' οὖν ἀπέσχωψα, καὶ οὐχὶ τὴν εὐνοίαν, ὅτι κακῶς οἶε προύργου σοὶ τι ποιήσῃν εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἔρωτα τὸ προσεδρεύειν ταῖς δίκαις. καὶ γὰρ εἰ λέγοιμι φιλοσοφίαν ἱκανὴν εἶναι τὰς πόλεις ὀρθοῦν, ἐλέγξει με Κυρήνη, κειμένη πολλὴ δῆπου τῶν ἐν τῷ Πόντῳ πόλεων ἀκριβέστερον. ἀλλ' εἰποῖμι μὲν ἂν (242) ὅτι φιλοσοφία καὶ ῥητορικὴ καὶ ἥστινος βούλει καὶ τέχνης καὶ ἐπιστήμης, ἅτ' ἐπὶ πάσαις οὖσα, παρέχεται τὸν ἔχοντα καὶ ἰδιώτη καὶ οἰκῷ καὶ πόλεσιν ὠφελιμώτερον. οὐ μὴν ἀρκεῖ τὸ καθ' ἑαυτὴν ἀγαθὸν τι ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους· ἔχει γὰρ οὕτως, ὦ λῶστέ Πυλαίμενες. τὰ καλὰ τῶν ἐπιτηδεύματων δύναμις τινές εἰσι καὶ παρασκευαί ψυχῆς καὶ οἷον αὐτὸ μόνον τὸ χρώμενον, καιροὶ δὲ καὶ τύχαι φέρουσιν ἄνω καὶ κάτω τὰ τῶν πόλεων πράγματα, καὶ νῦν μὲν οὕτως ἔχει νῦν δ' ἐτέρως, ἀνάγκη φύσεως ἢς μετείληγες. φιλόπολις μὲν οὖν εἶ σὺ, τυγχάνω δὲ ὦν καὶ αὐτός. καὶ σὺ μὲν ἐργάζῃ ῥητορικὴν, καὶ συγχωρῶ σοι μὴ ταύτην ἐπιτηδεύειν ἀλλὰ τὴν ὀρθὴν καὶ γενναίαν, ἣν οὐδὲ Πλάτων οἶμαι διαγράφειν πειροῦται· ἐγὼ δὲ φιλοσοφίαν τιμῶ τε καὶ τῶν ὅσα ἀνθρώπινα ἀγαθὰ προτιμῶ. τί οὖν ταύτη παρ' ἡμῶν πλέον ταῖς πόλεσιν, εἰ μὴ καὶ βίαι τινὲς ὑποβληθῆεν ἀρχοῦντες ταῖς προαίρεσεσι; δεῖ μὲν γὰρ ὕλης ἐπιτηδείας, δεῖ δὲ ὀργάνων τῇ γρηθῆσθαι δυναμένῳ· τὸ δὲ ταῦτα παρασκευάζον ἡ τύχη· εἰ μὲν οὖν ἐκείνως μόνον, τοῦτ' ἐστὶ διὰ τῆς ῥητορικῆς οἶε σοι παρέσεσθαι τὴν τύχην, ὥστε ἄρξει ποτὲ παρασχεῖν ἢ ὑπάρξει τὴν μεγίστην ἀρχήν, τί κατέγνωκας ἀτυχίαν φιλοσοφίας; εἰ δ' ἐπίσης ἀμφοῖν ἐνδέγεται καὶ παραγενέσθαι καὶ ἀπειναί, τί μὴ τέως αἰρῆ τῶν φαινομένων τὸ ἀριστον; αὐτὸ μὲν γὰρ καλ' αὐτὸ φιλοσοφίαν καὶ σὺ φῆς εἶναι καλλίω ῥητορικῆς· τὸ δὲ δεῖν ὄνασθαι σου τὴν πόλιν ἀναγκασιότερόν σοι τὸ χεῖρον

tor, etiam fortuna ipsa resideat et fortassis eum agnitura sit. Si quid igitur in te potestatis est, adiumento sis ei ad id omne quod voluerit. Te enim dignum est et posse plurimum, et qui istud desideret, meliorem fortunam commendare. Quod si ei amicis tuis opus est, tute illis ipsam offeres.

C

CIII. Eidem.

Non per amicitiae tuae meaeque praesidem, non ego, o Pylæmenes, tuam in patriam caritatem sum cavillatus. Non ita sum inops urbis ac lare destitutus. Sed tu male epistolae sensum interpretatus es, meque de quibus minime oportebat accusasti. Nam quod Heracleam amas et quoquo modo bene de ea civitate mereri studes, laudo equidem. At id ego verbis meis significabam, esse forensi huic occupationi philosophiam anteponendam. Tu vero mihi in animum induxisse videris, plus te causarum ex actione patriae quam ex philosophiae studio utilitatis allaturum. Quinam istud? Quoniam tibi, quod sententiam non mutasses, tuum in patriam amorem causam esse dixisti. Hoc igitur, non patriae caritatem irrisi, quod operae pretium futuram tibi ad egregium illum amorem patriae censes, si assidue in causis volueris. Nam si philosophiam idoneam esse dicam ad civitates erigendas, ipsa me Cyrene arguet, quae magis quam ulla Ponti civitas iacet. Verum hoc ego (242) dixerim, philosophiam non modo oratoria sed et alia omni arte scientiave, utpote quae praesit omnibus, utilioerem eum qui possideat et privatis et familiis et civitatibus praestare. Non tamen per sese sufficiens est, ut boni aliquid afferre possit hominibus. Sic enim se res habet, optime Pylæmenes. Praestantissimae quaeque disciplinae facultates quaedam sunt et animi comparationes, ac tanquam utendi sola vis et habitas. Temporum autem ac fortunae vicissitudines susque deque res civitatum impellunt, et modo ita sese modo aliter habent, pro naturae quam sortitae sunt necessitate. Tu igitur patriae quidem amans es, ego vero non minus hoc idem ipse sum. Tu oratoriam proferis, ego te in ea occupari non sivo, sed in praecleara illa et egregia disciplina, quam nec ipse, ut opinor, Plato recitare conatus est. Ego philosophiam colo, caeterisque quae in vita sunt hominum bonis antepono. Quid igitur tandem hac ratione boni procurare civitatibus possumus, nisi vitae quaedam genera subiciantur, quae ad voluntatem ac propositum exsequendum sufficiant? Materia quippe idonea opus est; opus itidem instrumentis ei, qui uti possit, atque haec omnia comparare fortunae proprium est. Iam si illo duntaxat modo, hoc est unico rhetoricæ praesidio fortunam tibi adfuturam confidis, ut aut aliquando praefecturam aliquam capere aut summum aliquem magistratum assequi eius beneficio possis: quid philosophiam infelicitatis accusas? Sin ex aequo ab utraque abesse aut adesse ista contingat, quid tu hactenus non ex apparentibus et in-

ποιεῖ. ὡς δὴ νῦν μὲν ἔξεστιν ἐλπίζειν τὰ ἀμείνω, φιλοσοφῆσαντι δὲ οἱ θεοὶ πάντες ἐγθροί, καὶ τὴν τύχην ἐξοχετεύουσιν, ὡς μὴδ' ἐν ταῖς ἐλπίσιν ἀπολελειφθαι. ἐγὼ δὲ οὕτω καὶ τήμερον τοῦτον ἀκχεῶς οἶδα τὸν λόγον, ὅτι τῇ σεμνῇ φιλοσοφίᾳ θεοῖς ἐστὶ κλῆρος ἀτυχεῖν. ἀλλὰ μόλις μὲν ἂν ἐν τῇ θνητῇ φύσει συνέλθοιεν ἰσχύς τε καὶ φρόνησις, ἔστι μὴν ὅτε συνήγαγεν αὐτὰς ὁ θεός. ἔξεστιν οὖν ἐκ τοῦ λόγου, (245) α μᾶλλον δὲ πᾶσα ἀνάγκη, τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ φιλόσοφον καὶ φιλόπολιν, καὶ μὴδ' ἀπογινώσκειν τῆς τύχης ἀλλὰ καὶ προσδοκᾶν τὰ ἀμείνω διὰ τὴν οὐκείαν ἀξίαν. οὐχ ἥκιστα γὰρ μόνω πλεονεκτοῦσιν, ὡς παλαιὸς λόγος, οἱ γυρῆστοι τῶν πονηρῶν, ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσι. πόλις οὖν ἕλαττον ἔχειν αὐτοὺς συγχωρήσομεν; ἀνάγκη δ', εἰ πρὸς τὸν παρὰ σοῦ λόγον ἐνδοίημεν, ὅς εἰς τοῦτό σε προήγαγεν ἀμαρτίας, τὸ φάναι τῆς πόλεως ἕνεκα δεῖν μένειν ἐπὶ τῆς τέχνης. ἀνάσγου γάρ μου μετατιθέντος εἰς κατηγορίαν τὴν περὶ τοῦ σκώμματος ἀπο- β λογίαν, ὃ δὴ μὴ ὄν ἔδοξεν εἶναι σοι πρότερον· οὐ γὰρ, οἶμαι, νῦν ἔτι δοκεῖ. ἐπεὶ τοι κινδυνεύει καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς τὴν ἱερὰν Κυρῆνῃ ὑπὸ σοῦ, καὶ ταῦτα τῆς φιλάττης μοι κεφαλῆς. εἰ γὰρ δὴ πεισθεῖεν αἱ πόλεις ὅτι βῆτορικὴ μόνη δύναται μεταθεῖναι τὰς παρούσας αὐταῖς συμφοράς, καὶ μόνον ἐστὶ τοῦτο γέρας τῶν βοηθούτων τοῖς ἔχουσι περὶ συμβολαίων τὰς δίκας, χαλεπανοῦσιν ἡμῖν τοῖς ἄλλο τι θεραπεύουσιν ἀντὶ τοῦ βήματος. εἰς οὖν ἐμοὶ πρὸς σέ τε καὶ τὰς πόλεις ἀπάσας ὑπερ φιλοσοφίας λόγος, ὅτι παρούσης μὲν τύχης καὶ καλεσάντων αὐτῆν ἐπὶ τὰ πράγματα τῶν καιρῶν, οὐδὲμιᾶς ἐστὶ τέχνης ἀλλ' οὐδ' ἅμα πασῶν ἐρίσαι φιλοσοφία περὶ τοῦ τὴν συντονωτέραν ἀρμόσκει καὶ μετατάζει καὶ βελτίω τοῖς ἀνθρώποις ποιῆσαι τὰ πράγματα. τῆς εἰμαρμένης δὲ οὕτω ταύτῃ βυείσης, νῦν ἔχει πολλὴν οὐκαιοπραγίαν ἀλλὰ μὴ παραδοικεῖν, μὴδ' ἀσχημονεῖν ἀξιοῦντας ὡστίζεσθαι παρὰ τὸ τοῦ δεινός ἀρχεῖον οἷς μὴ πᾶσα ἀνάγκη. Ἄνάγκη δὲ οὐδὲ θεοὶ φασὶ μάχονται. ἡμῖν δ' ἔστιν ἄλλα σεμνότερα· καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἀνερέργητος ἦ περὶ τὰ δ ἐνθάδε, περὶ τὸν θεὸν ἐνεργεῖ. δύο γὰρ αὗται μερίδες φιλοσοφίας, θεωρία καὶ πρᾶξις· καὶ δῆτα δύο δυνάμεις ἑκατέρω παρ' ἑκατέραν μερίδα, σοφία καὶ φρόνησις· αὕτη μὲν δεομένη τύχης, σοφία δὲ αὐτάρκης, καὶ ἀκώλυτος ἢ κατ' ἐκείνην ἐνέργεια.

ρδ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Τοὺς αὐτοὺς ἂν ἴδοις ἐν μὲν εἰρήνῃ θρασεῖς, ἐν δὲ πολέμῳ δειλοὺς, τοῦτ' ἔστιν ἀπανταχοῦ πονηροῦς. (244) α ὥστε μοι δοκεῖ ταύτην τις δικαίως εἰδέναι τῷ πολέμῳ χάριν, ὅτι βάσανός ἐστι τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος ἀκριβοῦς, καὶ συγγυὸς ἀλαζόνας παραλαβῶν μετριωτέ- ρους ἡμῖν ἀποδίδουσιν. οὐ γὰρ οἶμαι τὸ ἀπὸ τοῦδε σοθήσειν διὰ τῆς ἀγορᾶς Ἰωάννην τὸν ἀλιτήριον, οὐδὲ πῶς ἐντενεῖν οὐδὲ λαξ ἐναλεῖσθαι τῶν ἐπιεικτεστέρων τινί. γῆθές τοι πᾶν λαμπρῶς συνηγορήχει τῇ παροι-

certis quod præstantissimum sit eligis? Nam ipsam per sese philosophiam rhetoricæ antecellere tute ipse fateris; quod vero prodesse patriæ debeas, id tibi quod deterius est magis necessarium reddit. Quasi nunc quidem meliora sperare liceat: simul vero philosophari cõperis, dii tibi omnes inimici sint, fortunamque omnem alio derident, ut ne in spe quidem relinquatur. Ego vero nondum in hanc usque diem audire memini, hanc esse sanctæ philosophiæ sortem divinitus attributam, ut infelix esset. Verumtamen ægre quidem in communi mortalium natura vis et prudentia simul convenerint, nonnunquam tamen ambas deus coniunxit. Quamobrem licebit ex mea oratione, vel necesse erit (243) potius eundem et philosophum esse et amantem patriæ. nec fortunam desperare, sed pro suis etiam meritis sperare meliora. Etenim hoc uno præsertim, ut veteri proverbio dicitur, probi malos superant, bona spe. Quomodo igitur inferiori illos esse conditione fatebimur? Necessarium autem id erit, si quid opinioni tuæ tribuimus, quæ te eo erroris adduxit, ut diceret tibi reipublicæ causa in tua arte esse perseverandum. Patere enim me in accusationem convertere illius cavilli purgationem, qui cum nullus esset omnino, tibi esse visus est aliquis. Neque enim amplius, opinor, videbitur. Alioquin periculum est, ne apud sacram Cyrenen tu me præsertim amicissimum caput in crimen adducas. Nam si hoc civitatibus persuasum erit solam oratoriam artem præsentia incommoda mutare posse, idque unicum eorum esse decus, qui iis opitulentur, qui de contractibus lites habeant, nobis illæ succensebunt, quod aliis omnibus quam tribunali sumus addicti. Una igitur mihi ad te et civitates omnes pro-philosophia responsio est: Fortuna cum adfuerit, et illam ad negotia capessenda temporum ratio revocaverit, nullam autem, ac ne omnes quidem simul, de ordinando citius aut immutando reipublicæ statu aut omnino in melius constituen-^{dis} hominum rebus cum philosophia posse contendere. Sed cum nondum eo fatalis necessitas pervenerit, sapientis est suarum rerum satagere, non perperam actui rerum immiscere se, nec præter decorum ad huius prætorium percurrere, nisi extrema necessitas impulerit. *Necessitati vero ne dii quidem, ut aiunt, repugnant.* Nobis autem alia sanctiora sunt, et cum a rebus inferioribus vacat animus, circa deum occupatur. Duæ quippe sunt hæ philosophiæ partes, contemplatio et actio: ac totidem idcirco facultates singulæ singulis attributæ partium, sapientia et prudentia, hæc fortunæ indigens, illa sibi sufficiens, cuius nec impediri functio potest.

CIV. Fratri.

Homines eosdem videas tempore pacis audaces, militiae ignavos, hoc est ubique improbos. (244) Unde huius rei causa habenda bello gratia merito mihi videtur, quod qualis circa cor cuique sanguis sit, optima sit probandi ratio, compluresque, quos arrogant accepit, moderatiores nobis efficiat. Non enim deinceps, opinor, superbe volitabit in foro dirus ille Ioannes, nec pugno impetet nec calcibus in quemquam modestiorem insillet, Heri quidem manifeste proverbium illud approbavit, vel

μία, μᾶλλον δὲ τῷ χρησμῷ· χρησμός γὰρ ἄντικρυς. τοῦτο γε πάντως ὄσθα τὸ οὐ δεῖς κομητήτης ὅστις οὐ ψηνίξεται. ἡμέρας μὲν γὰρ τινὰς ἐξῆς αἱ πολέμιοι προσηγέλλοντο, κάμοι τε ἀπαντητέον ἐδόκει, καὶ Βαλαγρίτας συντεταγμένους ἐξῆγεν ὁ ψύλαρχος. εἴτα φθάσαντες εἰς τὴν πεδινήν περιεμένονεν. οὐδαμοῦ δὲ φαινομένον περὶ βουλυτὸν ἀπεχωροῦμεν ἕκαστος οἰκάδε, συνθέμενοι πάλιν ἤξειν εἰς τὴν ὑστεραίαν· ὁ δὲ Φρόξ Ἰωάννης τῶς μὲν ἦν οὐδαμοῦ (οὐκουν ὥστε καὶ φανερός εἶναι), φήμας δὲ ὑπέπεμπε νῦν μὲν ὡς κατὰ γὰρ εἶη καὶ διαπρίεται τὸ σκέλος, νῦν δὲ ὡς τὸ ἄσθμα νοσεῖ, νῦν δὲ ὡς ἄλλο τι κακὸν ἐξίσιον ἔχει. τοιοῦτοί τινες ἐφοίτων λογοποιοί, ἄλλος ἄλλοθεν ἤκειν φαμένοι, τὸ μὴδὲ σαφές εἶναι ποῖ γῆς καταδέδουκεν ἢ κρύπτεται. μεταξὺ δὲ διηγοῦμενοι πρὸς τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς ἐσχετλιάζον ὑπεδάκρουν. νῦν ἔδει τοῦ γενναίου λήματος, νῦν τῶν ἐκείνου χειρῶν. τί ἂν ἐποίησες; τί ἂν ἐγένετο; καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὃ τοῦ δαίμονος εἰπὼν ἕκαστος καὶ τὸ χειρὸς πατάξας ἀπηλλάττετο. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν ἐπ' ὀσθένι χρηστώ πάλαι παρατρεφόμενων αὐτῷ, κομητῆται καὶ οὗτοι καὶ οὐδὲν ὑγιές,

ἀρνῶν ἢδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἀρπακτῆρες

καὶ νῆ τοὺς θεοὺς ἔστιν ὅπῃ καὶ γυναικῶν. τοιοῦτους ἀλογίτας ἐκ πολλοῦ παρεσκεύασται. μεθ' ὧν εἶναι μὲν ἀνὴρ οὐδ' ἐπιχειρεῖ, χαλεπὸν γάρ· σοφιστῆς δ' ἔστί, καὶ ὡς ἂν δεῖξειεν ἀνὴρ εἶναι παρὰ τοὺς ὄντας ἄνδρας, ἄριστα σκέπτεται. ἀλλὰ μοι δοκεῖ καλῶς αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ἀντιπολιτεύσασθαι· πέμπτην μὲν γὰρ ἡδὴ μάτην ἐν τοῖς ὅπλοις προελθούμενοι, ἐτι τὰ μειωρότερα κακουργούντων τῶν πολεμίων, ὁ δὲ καὶ παντάπασιν ἀπογνοὺς ἤξειν αὐτούς, ὡς οὐκ ἂν τὸ βᾶθος τῆς χώρας ἁρρήσαντας, παρῆν (248) καὶ πάντα εὐθὺς ἀκοσμίας ἐμπύλησι. καὶ ἀσθενείας μὲν οὐκ ἐμῆμνητο (κατεγέλα γέ τοι· καὶ ἀνασχομένων ἀκοῦσαι) αὐτὸς δὲ ἤκειν ἔφη πόρρωθεν, οὐκ οἶδ' ὀπθῆν· ἐκεῖσε γὰρ εἰς συμμαχίαν παρακεκλήσθαι. παρ' ὃ καὶ σεσῶσθαι τοὺς ἐπικαλεσαμένους ἄγρους· οὐδὲ γὰρ ἐμβελήκεναι τοὺς πολεμίους, πρὸς τὴν φήμην τῆς Ἰωάννου παρουσίας καταπλαγέντας. ἀσφαλῶς δὲ τὰκεῖ καταστιτάμενος, πρὸς τὸ πονοῦν ἔφη θεοδραμηκένας· προσδέχεσθαι γὰρ ὅσον οὐπὼν τοὺς ἄνδρας, ἦν λάθη παρῶν καὶ μὴ διαδοθῆ τούνομα. εὐθὺς οὖν ἀπαντα ἀκοσμίας ἐμπύλησι παραστρατηγεῖν ἀξιώων, καὶ ἐν βραχεῖ τήνῃν τοῦ νικᾶν παραδώσειν ὑπισχνόμενος, βροῶν ἐπὶ μέτωπον ἐπὶ φάλαγγα, καὶ κατὰ τὸ κέρασ πολὺ τὸ πλάσιον, ποιῶν ὀνόματα τᾶξων ὧν ἠγνώσει τὴν χρεῖαν. καὶ τισιν ἀπὸ τούτου ἑοξᾶς τις εἶναι, καὶ τὴν γε φύσιν ἐμακάριζον, καὶ ἐμαθητίων πολλοί. ἡδὴ δὲ δεῖλῃ τε ἦν θύβια, καὶ καιρὸς ἐφόδου, καὶ δὴ πρόσω τῆς ὀρεινῆς καταβαίνοντες ἐγενόμεθα. κλνταῦθα νεανίκα τέτταρες, ἐσταλμένοι χωρτικῶς καὶ κεκραγότες ὅσον ἐχώρου αἱ κεφαλῆαι, δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς ἔθεον,

oraculum potius; oraculum enim est profecto, quod omnino tu nosse debes: *nullus capillum quin cinædus sit foet*. Aliquos enim dies continuo hostium excursio nuntiabatur, ac mihi placebat occurri, et Balagrity in-structos tribunus eduxerat. Post hæc in apertum campum prodeuntes opperiebamur. Sed cum nusquam comparerent, ad vesperam domum quisque rediimus, cum ita convenisset ut post ridie iterum adessemus. Interea Phryx Ioannes nusquam erat, ut se in conspectum daret hominum, sed rumores spargebat interdum fregisse crus atque ideo præcidi, interdum suspiriosum se esse, alias grande aliquid sibi malum accidisse. Eiusmodi quidam famigeratos volitabant, alius aliunde venire se nuntiantes, ut ne certo constaret quonam terrarum subiisset, atque ubi lateret Ioannes. Inter narandum importunitatem calamitatis huius lacrimabundi querebantur. Nunc audaci illo pectore opus foret nunc illius manibus. Quid fecisset? cuiusmodi fuisset? Ac demum, o infelix fatum! cum singuli dixissent manusque composuissent, abibat e medio, et erant illi eorum numero qui nulli bono apud eum alebantur, capillati et ipsi frugisque nullius,

quique agnos hædosque palam raptare solebant,

ac per deos nonnunquam etiam mulieres. Eiusmodi manipulos iam dudum comparavit; quibuscum virum se præbere ne conatur quidem: difficile est enim. Callidus autem est, et quemadmodum præ cæteris, qui tales re ipsa sunt, virili esse animo putetur optime consulit. Sed mihi fortuna præclare illius consilii obstiisse videtur. Quintum enim iam diem cum armis progressi fueramus, cum adhuc hostes extremos provinciæ fines popularentur, tum is de illorum adventu desperans penitus, quod nequaquam in interiora penetrare ausuri essent, advolat (245) et omnia subito perturbatione complet. Tum autem ægritudinis mentio nulla, quin eos irridebat qui id audire sustinuisset; se vero e longinqua regione nescio qua revertere aiebat. Illuc quippe auxilii ferendi gratia exitum se esse, et hac una re eorum qui vocaverant agros esse servatos; neque enim irrupisse hostes, sola adventus Ioannis fama percussos. Rebus igitur ibi constitutis, statim ad eam provinciæ partem quæ laborasset accurrisse dicebat: propediem enim exspectare se venturos, si eius præsentia celaretur nec nomen efferretur. Repente igitur perturbatur cœpit omnia, cum se perperam officio ducis immiseret, ac brevi vincendi artem traditurum pollicetur, hæc identidem suclamans, in frontem in phalangem, et ad cornu sæpius et quadratum oblongum ingeminans, ordinumque appellans nomina, quorum ignorabat usum. Sane quibusdam ob id aliquis esse visus est, qui eius prædica- bant indolem, ac discipuli esse cupiebant. Et iam ad vesperascebat, tempusque irruptionis appetebat: itaque brevi montibus digressi longe processimus. Hic adole-

ὡς μηδενὶ μάντειος δεῖν ὅτι πολεμίους πεφόβηται καὶ σπεύδουσιν εἰσω τῶν ὀπλων γενέσθαι. πρὶν δὲ καὶ καλῶς αὐτῶν ἐκείνων ἀκοῦσαι, λεγόντων ὅτι καὶ δὴ πάρεσιν, ἐρῶμεν ἐφ' ἵππων ἀνδράρεια πονηρὰ καὶ ὡς ἐμοὶ δοκεῖν ὑπὸ λιμοῦ στρατηγούμενα, προχειρότατα δ' οὖν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ἀποθνήσκειν ἐθέλοντα. ἐπειδὴ δ' εἶδον καὶ ὄρθησαν, πρὶν εἰσω βέλους ἔλθειν, οἱ μὲν ἀποβάντες ὡσπερ εἰώθησαν τῶν ἵππων, ὡς εἰς μάχην διασκευάζοντο, καὶ μοι καλῶς ἔχειν ἐδόκει μισεῖσθαι τοὺς ἀνδρας, καὶ γὰρ ἀριπτα ἦν· ὁ δὲ γεννάδας οὐκ ἐφ' ἡ παρανομήσειν εἰς τὴν ἱππικὴν, ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων ποιήσειν. τί οὖν; παρενεγκῶν βία τὸ ψάλλον καὶ μεταστραφεῖς ἐφευγεν ἀνὰ κράτος ἐξελάνωμεν, ἐξαιματῶν τὸν ἵππον, ἄπασαν ἡνίαν ἀφιεῖς, κέντρῳ παντὶ χρώμενος, καὶ ἡ μάλιστα πυκνὴ καὶ ἡ βοθὴ τὸ κελευστικὸν ἔχει. ἐν τούτῳ δὲ οὐκ ἔστι βράδιον εἰπεῖν ὄντινά τις ἂν μάλλον (216) ἐπήνεσε, ἢ ἄλλοτερον τὸν ἵππον ἢ τὸν ἱππέα· ὁ μὲν γὰρ ὁμοίως κατὰ πρᾶντων ὁμοίως κατ' ὀρθίων ἐφερετο, καὶ διὰ τῶν ὀσπέων καὶ διὰ τῶν ψιλῶν ῥύμη μίτ' ἐπιπέδα τάφρους, ἱππερ τοὺς ὄχθους ἤρετο· ὁ δὲ διὰ πάντων τῶν χωρίων ἐπογος ἦν, καὶ ἐν οὐδενὶ τῆς καθέδρας ὄλισθε. δοκεῖ γὰρ μοι καὶ τοῖς πολεμίσις καλὴ θέα γενέσθαι, καὶ ὡς πολλὰ ἂν εὐξάντο τοιαῦτα θεάσασθαι. οὐ μὴν τό γ' ἐφ' ἡμῖν εἶδον, ἀλλ' ἀθυρότεροι μὲν ὡς τὸ εἶδος ἐγενόμεθα, ψευθέστες παρὰ πολὺ τῶν εἰς τὸν κομητήν ἐλπίδων· ἐταξάμεθα δ' οὖν, ὡς εἴ τις ἐπίοι δεξόμενοι, αὐτοὶ δὲ μάχης ἄρχειν οὐ διενουόμεθα. καὶ γὰρ ὅστις αὐτὸς εὐψυχος ἦν, ἠπίσται τῷ πέλας, πρὸς παράδειγμα τὸ γεγονὸς ὄρων. ἔθνα οὐδὲν ἦν αἰσχρὸν κόμησι· ὅτω γὰρ ἦν, οὗτος ἐπιδοξότατος πρὸς τὸ προδῶσειν ἡμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς πολεμίσις ταῖτον ἴσως τοῦτο παρέστη· καὶ γὰρ ταξάμενοι περιέμενον ἡμᾶς, ὡς ἦν ἐμβάλωμεν ἀμυνόμενοι. ἐπεὶ δὲ παρ' οὐδέτερον ἐπεχειρεῖτο, πρῶτον μὲν αὐτοὶ τὴν ἐπὶ τὰ λαῖα φέρουσαν καὶ μετ' ἐκείνουσ' ἡμῖς τὴν ἐπὶ θάτερα ἐτραπόμεθα, οὐδέτεροι θάττον ἢ βράδην ἀλλὰ σχολαίως βαδίσματι, τοῦ μὴ δοκεῖν εἶναι φυγὴν τὴν ἀναχώρησιν· εἴτα μέντοι καίπερ ἐν τούτοις ὄντες, ἐπυθανόμεθα ποῖ γῆς Ἰωάννης. ὁ δ' ἐνὶ πνεύματι καταλαβὼν ἄρα τὴν Βομβεαίαν, δίκην ἀρουραίου μυδρὸς ἐνεδεδύκει τῇ πέτρα. ὄρος ἐστὶν ἡ Βομβεαία κοῖλον, ὃ συνελθούσαι τέγγη καὶ φύσις εἰργάσαντο φρούριον ἐρυμνότατον. τοῦτο καὶ πάλαι μὲν εὐδοκίμει δικαίως, καὶ τινες αὐτὸ παρὰ τὰς Αἰγυπτίας ἐξήταζον σύριγγας, νυνὶ δὲ κέκριται τὰ πανταχοῦ τείγγη νικᾶν οἷς ὁ παρὰ πάντας ἐαυτοῦ προμηθέστατος, ἵνα μὴ λίαν ἀγροίκως εἴπω δειλότατος, αὐτὸ τὸ τοῦ πράγματος ὄνομα, τούτῳ παρακάθηται καὶ πρὸς σωτηρίαν προυτίμησε. καὶ γὰρ εἰσελθόντι λαθυρινθῶδες ἐστὶ καὶ δυσδιετίτητον, ὡς μόνον ἂν χωρῆσαι τοὺς Ἰωάννου ὄρασμούς.

ρῆ'. Τῷ αὐτῷ.

CV. Eidem.

Ἄνοτος ἂν εἶην, εἰ μὴ πολλὴν χάριν εἰδείην Πτο-

scentes quatuor rustico habitu, vociferantes quantum capita ferebant, cursu ad nos contendebant, ut nemini vate opus esset ad divinandum hostes ab iis metui, festinatoque eos ad arma nostra receptum habere velle. Ac priusquam penitus illos adesse hostem nuntiantes exaudiremus, miseris homunciones in equis conspicimus, qui mihi famis ductu regi videbantur, et ad mortem pro invadendis bonis nostris obeundam esse paratissimi. Qui cum nos conspexissent conspicique cessant, antequam intra teli iactum veniretur, illi, ut solebant, equis delapsi se ad certamen accingebant, mihiq̄ue homines imitari factu optimum esse videbatur: nam regio ipsa equitatu opportuna non erat. Verum generosus ille nequaquam se in equitum iura peccaturum esse dixit, sed equestre certamen initurum. Quid tum igitur? frenis violenter detortis, aversus ipse quanto poterat impetu fugebat, equum cruore spargens, effusus habenis omnibus, stimulisque omnibus admotis: tum crebra verbera, et vox ad incitandum acris insonabat. In quo difficile est dictu (216) utrum potius laudasset quispiam, equumne an equitem. Nam ille per declivia perinde ac per acclivia perque consita non minus quam nuda ferebatur, uno fossas impetu transmittēbat, supra tumulos attollebatur: hic ubique insidebat equo, nec usquam de sessione prolapsus est. Mihi enim et hostibus iucundum hoc spectaculum accidisse videtur: cuiusmodi intueri quam plurima cupiant, quæ tamen, quantum in nobis fuit, minime viderunt. Sed animo, ut par erat, contractiores fuimus, plurimum spe falsi, quam in cincinnato isto habuimus. Itaque aciem instruximus, tanquam hostem, si prior aggrederetur, excepturi; ipsi autem prælium invadere minime statuimus. Etenim qui strenuus ipse ac fortis esset, socio tamen diffidebat, cum ad recens exemplum respiceret. Tum nihil vero coma turpius videbatur; quam ut habebat quisque, ita primus nos maxime proditurus existimabatur. Verum nescio an idem quoque hostibus in animo erat: nam et instructi opperiebant nos, velut repulsi si eos aggrederemur. Posteaquam vero neutra ex parte tentatum prælium est, primum illi ad lævam, inde nos alteram ad partem aciem convertimus; neutri accelerato gradu, sed lentiore progressu, ne receptus iste fuga videretur. Postea tamen, quamvis in hisce rebus versaremur, sciscitanti sumus ubinam terrarum esset Ioannes. At ille uno spiritu Bombæam usque perveniens, agrestis muris instar sese in rupem abdidit. Est Bombæa mons concavus, quem ars et natura consentientes munifissimum castellum reddiderunt. Hoc iam olim merito celeberrimum erat, nonnullique cum Ægyptiis cuniculis comparabant. Sed nunc muros omnes ac propugnacula omnium iudicio superat, quandoquidem ille præ cæteris sui providentissimus, ne nimium inepte dixerim formidolosissimus, quæ propria rei appellatio est, in eo delitescit et hoc ad salutem suam cæteris prætulit. Est enim ingredienti statim in flexus et ambages sinuatus et explicatu difficilis, ut solus Ioannis fugam capere possit.

Ineptus profecto forem, si non Ptolemæis ingentes

λεμαιοίς ὅτι με τοσούτων ἀξιοῦσιν (247) ὅσον οὐδ' ἄν αὐτὸς ἔμαυτὸν. ἀλλ' οὐκ εἰ μεγάλα χαρίζονται, τοῦτο προσήκει σκοπεῖν, ἀλλ' εἰ λαθεῖν ἐμοὶ δυνατὰ· τὸ γὰρ ἀνθρώπων ὄντα μικροῦ θείας καρποῦσθαι τιμάς, δικαίω μὲν ὄντι τυγχάνειν, ἥδιστον εἰς ἀπόλαυσιν ἔργεται· λειπομένη δὲ παρὰ πολὺ τῆς ἀξίας, ἐλπὶδα πικρὰν ὑποτείνει τοῦ μέλλοντος. οὐ γὰρ νεώτερόν ἐστι τὸ θεός ἀλλὰ λίαν ἀρχαῖον τὸ μὴ τὴν παρὰ θεὸν ἀμπλακῶν τιμὰν πρὸς ἀνθρώπων ἐφεύρω. ἐγὼ δὲ κατακαυθάνων ἔμαυτὸν εὐρίσκω παντάπασιν ἐνδεέστερον ἢ ὡς ἀρμόσαι τῇ τῆς ἱεροσύνης σεμονότητι. καὶ ὅτ' αὖτε διαλέξομαι πρὸς σὲ περὶ τῶν τῆς ἔμαυτοῦ ψυχῆς κινήματων· οὐ γὰρ ἔχω πρὸς ὄντινα ἄλλον ἀντὶ τῆς σῆς φιλῆς καὶ συντρόφου μοι κεφαλῆς. σὲ γὰρ εἰκὸς καὶ μετέχειν μοι τῶν ἴσων φροντίδων, καὶ νύκτωρ ἀγρυπνεῖν καὶ μεθ' ἡμέραν σκοπεῖν ὅπως ἂν ἀγαθὸν τί μοι γένοιτο καὶ ὅπως ἂν κακὸν τι διαφύγοιμι. ἄκουε τοίνυν ὡς ἔχει τὰμά, τὰ πλείω δ' ἂν αὐτῶν καὶ εἰδείης. μικρὸν ἀράμενος φορτίον καλῶς ἐνεγκεῖν μοι δοκῶ τὸ μέχρι τοῦδε φιλοσοφίαν· διὰ δὲ τὸ δοῦναι μὴ παντάπασιν ἀμαρτάνειν αὐτῆς, ἐπαίνεθεὶς ὑπ' ἐνίων, ἀξιοῦμαι μειζόνων παρὰ τῶν οὐκ εἰδῶτων χροῖνα ψυχῆς ἐπιτηδεύουσα. φοβοῦμαι δὲ μὴ χαῖνον γενόμενος καὶ προσέμενος τῆν τιμὴν ἀμφοῖν διαμάχτω, τοῦ μὲν ὑπεριδῶν τοῦ δὲ τῆς ἀξίας οὐκ ἐφικόμενος. σκόπει γὰρ οὕτω. δύο τούτοις ἐκάστοτε μερίζω τὸν χρόνον, παιδιᾶ καὶ σπουδῆ. καὶ σπουδάζων ἰδιός εἰμι, μάλιστά γε τὰ θεῖα, καὶ παίζων κοινότητος· οἶσθα γὰρ ὡς ὅταν ἀνακῶψω τῶν βιβλίων, ἐπιρρηπῆς εἰμι πρὸς ἅπασαν παιδιάν. πολιτικῆς δὲ φροντίδος ἀμοιρῶν καὶ φύσει καὶ μελέτῃ. τὸν ἱερέα δὲ ἄνδρα δεῖ θεσπέσιον εἶναι, ὅν γε πρὸς μὲν παιδιάν ἅπασαν ἴσα καὶ θεὸν ἀμειλικτον εἶναι γρη, ὅς ἴνα τηρῇ τὴν ὑπόθεσιν, ὑπὸ μυρίων δμμάτων φρουρεῖται, ὧν οὐδὲν ἢ μικρὸν σφελος εἰ μὴ τις εἴη κατεσκευασμένος σύννοος τε καὶ πρὸς ἅπασαν γλυκυθυμίαν ἀνένδοτος. τὰ δὲ γε πρὸς τὸν θεὸν οὐκ (248) ἂν ἴδιος ἀλλὰ κοινότητος εἴη, νομοδιδάσκαλος ὢν καὶ νενομισμένα φεγγόμενος. γρη δὲ αὐτὸν καὶ πράγματα πράττειν ὅσα πάντες ἅμα· τὰ γὰρ ἀπάντων μόνον δεῖ πράττειν ἢ πάσαις αἰτίαις ἐνεχέσθαι. πῶς οὖν οὐκ εὐμεγέθους ψυχῆς καὶ κρατίστης ἐνέγκαι τοσούτων ὄγκων φροντίδων, καὶ μὴ κατακλύσαι τὸν νοῦν μηδὲ καταθεσθεῖσαν ἐν τῇ ψυχῇ περιδεῖν τὴν μοῖραν τὴν θείαν, οὕτω παντοδαπῶν ἐπιτηδεύματων ἀπαγόντων αὐτόν; εὔ οἶδ' ὅτι θανάτῳ ἐνίοις τοῦτο, καὶ μακαρίζω τὰς φύσεις αὐτῶν, κακείνοις ἀληθῶς ἠγούμαι τοὺς θεοὺς ἄνδρας, ὅς τὸ ἡμιλεῖν πᾶνυ πράγμασιν ἀνθρωπίνους μὴ ἀποκόπτει τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ ἑμαυτὸν ὀίδα εἰς ἄστου τε κατιόντα καὶ ἀπ' ἄστεος ἀνιόντα, καὶ ἐνειλούμενον τοῖς πρὸς τὰ γεώδη μεθέλκουσι, καὶ κηλίδος ἐμπιπλάμενον οὐκ ἂν εἴποι τις ὅσης· τῇ γὰρ οἰκείους εἶναι μοι καὶ πάλαι μολυσμοὺς καὶ τὸ τυχόν μέρος ἐπιτιμώμενον εἰς προσθήκην μέγα συμβάλλεται. βῶμη δ'

a gratias haberem (247) quod me tantis rebus dignantur, quantis ne ego quidem me dignum iudico. Verum non istud demum, quam magna deferant, spectare convenit, sed quam sint eiusmodi, a me ut accipi possint. Etenim hominem prope divinos honores capere, si quidem dignus sit qui assequatur, ad animi fructum accedit navissimum; sin multum rei dignitate sit inferior, id acerbam illi futuri spem obicit. Neque enim recens ille mihi metus est sed cum primis antiquus, ne qua re in deum peccans honorem ab hominibus consequar. Ego vero cum me ipsum considero, omnino inferiorem sentio quam ut b episcopali fastigio respondere possim. Ac libet modo mei tibi animi motus exponere. Non enim apud alium quam amicissimum tuum unaque mecum educatum caput commodius hoc possum facere. Nam te est æquum et eandem mecum curarum participem esse, et cum noctu vigilare tum interdum cogitare quemadmodum aut boni mihi contingat aliquid aut mali quidpiam evitare possim. Audi igitur qui sit mearum rerum status, quarum pleraque iam te arbitror cognoscere. Cum exiguum onus suscepissem, hoc mihi hactenus commode sustinuisse videor, philosophiam nimirum. Pro eo vero quod non penitus ab ea aberrare videor, a nonnullis laudatus, maioribus dignus ab iis existimor, qui animi facultatem habilitatemque discernere nequeant. Vereor autem ne arrogantior factus et eum honorem admittens ab utroque excidam, cum alterum quidem contempsero, alterius vero non fuero dignitatem assecutus. Sic enim habeto. Duobus hisce tempus identidem distinguo, ludo atque studiis. Ac cum in studiis occupor, tum mihi uni deditus sum, in divinis præsertim; in ludendo vero maxime sum omnibus expositus. Scis enim me, cum a libris oculos avocavi, ad omne ludorum genus esse propensum. Civilis porro curæ ac sollicitudinis et natura et studio sum prorsus expers. At episcopum divinum esse hominem oportet, utpote qui ab omni ludo prææque ad deus ipse alienus et inexorabilis esse debeat: qui quo vitæ suæ propositum teneat, ab innumerabilibus oculis custoditur, quorum aut nulla aut perexigua utilitas est, nisi ita sit factus quispiam, ut ad mæstitiam sit compositus et ad nullam voluptatem infringi atque emolliri possit. In iis autem quæ ad deum pertinent, non (248) ille sibi uni vacans sed communissimus omnium esse debet, ut qui legum doctor sit et quæ legibus consentanea sunt loquatur. Necessè vero est ipsum tam multa unum negotia sustinere, quam multa cæteri simul omnes. Unus enim quæ omnium sunt efficere debet, aut eriminationibus omnibus obnoxius sit oportet. Quomodo igitur non ingentis cuiusdam et præstantissimi erit animi tantam curarum molem pondusque sustinere, nec iis mentem obruere, nec in animo restinctam divinam particulam negligere, cum ipsum tanta studiorum varietas distraxerit? Nec me præterit, fieri istud ab aliquibus posse, et istiusmodi felicem indolem prædico, ac re ipsa divinos illos esse viros censeo, quos assidua humanarum rerum tractatio a divina consuetudine non avocet. Sed ego me ipsum intelligo et ad urbem descendere et ab urbe ascendere solere, iisque rebus implicari quæ ad terrena et infima detrahant, et quantis nemo dixerit sordibus inquinari. Nam ad ipsum, quod privatæ mihi et inveteratæ

οὐκ ἔστι μοι καὶ τάνδον οὐχ ὑγιᾶ, καὶ πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀρκεῖν οὐχ οἷός τ' εἰμι, καὶ πολλοῦ δέω τὴν ἐκ τοῦ C
 συνεϊδότος φέρειν ἀνάγκη. καὶ δσάκις ἂν μέ τις ἔρη-
 ται, λέγειν διαρρηθῆν οὐκ ἀναδύομαι ὡς τὸν ἱερέα διὰ
 πάντων ἀκλιδῶτον εἶναι προσήκει πολλῶ τῷ περιόντι,
 ὡς καὶ ἐτέρους τῶν μισσμάτων ἐκπλυνούοντα. χἀκεῖνο
 δεῖ προσεῖναι τοῖς πρὸς τὸν ἀδελφὸν γράμμασι· πάντως
 δὲ ἀναγνώσκονται συγχοῖ τὴν ἐπιστολήν. καὶ γὰρ οὐχ
 ἥκιστα τούτου χάριν αὐτὴν ὑπηγόρευσα, τοῦ πᾶσι
 καταφανῆς εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἔν' ὅ τι ἂν ἀποθῆ, καὶ d
 πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀνάτιος ὤ, καὶ οὐχ
 ἥκιστα πρὸς τοῦ πατρὸς Θεοφίλου. τίθεις γὰρ ἐν
 μέσῳ τὰμὰ καὶ διδοῦς εἰς ἀπάντων αὐτῷ βουλεύσασθαι
 περὶ ἡμῶν, πῶς ἂν ὑπάτιος εἶη; ἐμοὶ τοιγαροῦν ὅ τε
 θεὸς ὅ τε νόμος ἤ τε ἱερά Θεοφίλου χεῖρ γυναῖκα
 ἐπιδέδωκε. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι
 ὡς ἔγωγε ταύτης οὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, οὔθ'
 ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι (τὸ μὲν γὰρ ἥκιστα
 εἰσεβῆς, τὸ (248) δὲ ἥκιστα νόμιμον), ἀλλὰ βουλή- a
 σομαί τε καὶ εὐζομαι συγνά μοι πάνυ καὶ χρηστά γε-
 νέσθαι παιδία. ἐν τούτῳ δεῖ τὸν κύριον τῆς ζωρο-
 τονίας μὴ ἀγνοῆσαι, μαθέτω δὲ αὐτὸ παρὰ τὸν ἀμπε-
 τὸν ἑταῖρον Παῦλον καὶ Διονύσιον, οὓς πρῆσβευτὰς
 ἤρῃσθαι παρὰ τοῦ δήμου πυνθάνομαι. ἐκεῖνο δὲ οὐδὲν
 δεῖ μαθεῖν αὐτὸν ἀλλ' ὑπομνησθῆναι, διαλέξομαι δὲ
 πλείω περὶ αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἂν ἅπαντα τᾶλλα μικρὰ
 πρὸς ἓν τις ἂν τοῦτο θείτο. χαλεπὸν ἔστιν, εἰ μὴ
 καὶ λίαν ἀδύνατον, εἰς ψυχὴν τὰ δι' ἐπιστήμης εἰς
 ἀποδείξιν ἐλθόντα δόγματα σαλευθῆναι. οἷσα δ' ἔτι b
 πολλὰ φιλοσοφία τοῖς θρυλουμένους τούτους ἀντιδικ-
 τάττεται δόγμασιν. ἀμέλει τὴν ψυχὴν οὐκ ἀξιώσω
 ποτὲ σώματος ὑστερογενῆ νομίζειν. τὸν κόσμον οὐ
 σῶσω καὶ τᾶλλα μέρη διασφείρεσθαι. τὴν καθωμι-
 λημένην ἀνάστασιν ἱερόν τι καὶ ἀπόρρητον ἤγημαι,
 καὶ πολλοῦ δέω ταῖς τοῦ πλήθους ὑπολήψειςιν ὁμολο-
 γῆσαι. νοῦς μὲν οὖν φιλόσοφος ἐπόπτης ὦν τάληθους
 συγχωρεῖ τῇ χρεῖᾳ τοῦ ψεύδους· ἀναλόγων γὰρ ἔστι
 σῶς πρὸς ἀλήθειαν καὶ ὄμμα πρὸς νοῦν. ἤ οὖν
 ὀρθαλμὸς εἰς κακὸν ἂν ἀπολαύσειεν ἀπλήστου φωτὸς c
 καὶ ἤ τοῖς ὀφθαλμοῖσι τὸ σκότος ὠφελιμώτερον, ταύτη
 καὶ τὸ ψεύδος ὄφελος εἶναι τίθεμαι δήμῳ καὶ βλαβερὸν
 τὴν ἀλήθειαν τοῖς οὐκ ἰσχύουσιν ἐνατενίσαι πρὸς τὴν
 τῶν ὄντων ἐνάργειαν. εἰ ταῦτα καὶ οἱ τῆς καθ' ἡμᾶς
 ἱερωσύνης συγχωροῦσιν ἐμοὶ νόμοι, δυνάμην ἂν ἱε-
 ρᾶσθαι τὰ μὲν οἰκοι φιλοσοφῶν τὰ δ' ἔξω φιλομυθῶν·
 εἰ μὴ διδάσκων, ἀλλ' οὐδὲ μέντοι μεταδιδάσκων,
 μένειν δ' εἰὼν ἐπὶ τῆς προλήψεως. εἰ δὲ φασιν οὕτω d
 δεῖν καὶ κινεῖσθαι, καὶ δῆμον εἶναι τὸν ἱερέα ταῖς δό-
 ζαῖς, οὐκ ἂν φθάνοιμι φανερὸν ἑμαυτὸν ἅπασι καθι-
 στᾶς. δήμῳ γὰρ δὴ καὶ φιλοσοφίᾳ τί πρὸς ἀλλήλα;
 τὴν μὲν ἀλήθειαν τῶν θείων ἀπόρρητον εἶναι δεῖ, τὸ
 δὲ πλήθος ἐτέρας ἔξεως δεῖται. αὐτῆς δὲ καὶ πολλὰς
 ἔρω, μηδὲ μαιᾶς ἀνάγκης παρούσης οὐτ' ἐλέγχειν σοφὸν
 οὐτ' ἐλέγχεσθαι. καλούμενος δ' εἰς ἱερωσύνην οὐκ

labes inoleverint, quidquid vel minimum adiectum fuerit,
 cumulatissimam accessionem facit. Robur autem nullum
 mihi est, nec quæ intus sunt firma sunt satis, et ad
 externa sufficere nequeo, longæque absum a conscientiæ
 ferendis angoribus. Ac quotiens a me aliquis sciscitatur,
 palam sine ulla cunctatione dico, episcopum nulla omnino
 labe pollui debere, multum ut ei supersit, tanquam qui
 aliorum quoque piacula ac sordes abstergat. Quin etiam
 in iis, quas fratri scribo, litteris, hoc apponi insuper
 necesse est. Omnino enim complures hanc epistolam
 legent. Nam luius potissimum eam gratia dictavi, quo
 manifeste omnibus constaret me onus istud reformidare,
 ut, quidquid acciderit, et apud deum, et apud homines
 culpa omni caream: imprimis vero apud patrem Theo-
 philum. Cum enim mea omnia palam in medium profere-
 ram, atque ex omnibus de me illi deliberandi potestatem
 faciam, quid est quod ego accusari merito possim? Mihi
 igitur et deus ipse et lex et sacra Theophili manus uxo-
 rem dedit. Quare hoc omnibus prædico testorque,
 neque me ab ea omnino velle separari, neque adulteri
 more cum ea clanculum consuescere. Alterum enim ne-
 quaquam pium est, (249) alterum illicitum. Sed hoc
 utique cupiam ac precabor, plurimos mihi et quam optimos
 esse liberos. Hoc unum ab eo ignorari non oportet,
 penes quem creandi potestas est. Quod de sodali Paulo
 ac Dionysio intellegere potest, quos quidem legatos a
 populo decretos audio. Illud vero docendus non est,
 sed in memoriam duntaxat ei revocandum; ac plura
 sane ea de re disputabo. Nam cætera omnia si quis
 cum hoc uno contulerit, parva ac contemnenda ceaseantur.
 Difficile est, vel fieri potius nullo pacto potest, ut quæ
 scientiæ beneficio ad demonstrationem deducta in animum
 pervenerint dogmata convellantur. Scis autem philoso-
 phiam cum plerisque ex pervulgatis istis pugnare de-
 cretis. Etenim nunquam profecto mihi persuasero,
 animum origine esse posteriorem corpore. Mundum ac
 cæteras eius partes una interire nunquam dixero. Tritam
 illam ac decantatam resurrectionem sacrum quidpiam
 atque arcanum arbitror, longæque absum ab vulgi com-
 probandis opinionibus. Animus certe quidem philosophia
 imbutus ac veritatis inspector mentiendi necessitati non-
 nihil remittit; lux enim veritati, oculus menti propor-
 tione quadam respondent. Et ut oculus ipse non sine
 damno suo immodica luce perfruatur, atque ut ophthal-
 micis caligo magis expedit, sic mendacium vulgo prodesse
 arbitror, e contrario nocere veritatem iis qui in rerum
 perspicuitate intendere mentis aciem nequeunt. Hæc
 si mihi episcopatus nostri iura permittant, possunt hanc
 dignitatem admittere, ita ut domi quidem philosopher,
 foris vero fabulas seram, ut nihil penitus docens, sic
 nihil etiam dedocens atque in præsumpta opinione animi
 permanere sinens. Siu ita etiam moveri dixerint oportere
 et episcopum opinionibus esse popularem, ego me illico
 manifestum omnibus præbebo. Vulgo enim cum philo-
 sophia quid esse commune potest? Divinarum quidem
 rerum veritatem occultam esse convenit: vulgus alio
 modo affectus esse debet. Rursus hoc ego dicam ac sæpi-
 us, si nulla cogat necessitas, neque convincere neque
 convinci duco esse sapientis. Sed si ad episcopale munus

ἀξιώ προποιεῖσθαι δόγματα. ταῦτα θεόν, ταῦτα ἀνθρώπους μαρτύρομαι. οἰκείον ἀλήθεια θεῷ, (250) ἔστι δὲ διὰ πάντων ἀνάτιος εἶναι βούλομαι. ἐν τούτῳ μόνον οὐχ ὑποκρίνομαι. ἐπεὶ καὶ φιλοπαίγμων ὢν (ὅς γε παιδᾶθεν αἰτίαν ἔσχον ὀπλομανεῖν τε καὶ ἵππομικνεῖν πέρα τοῦ δέοντος;) ἀνιάσομαι μὲν (τί γὰρ καὶ πάθω τὰς φιλτάτας κύνας ἀθῆρους ὄρων καὶ τὰ τῶνα θρηπῆδεστα;) καρτερήσω δέ, ἂν ἐπιτάτῃ θεός, καὶ μισόφροντις ὢν ὀδυνήσομαι μὲν ἀνέξομαι δὲ δικαίων καὶ πραγμάτων, λειτουργίαν τινὰ ταύτην, εἰ καὶ βαρεῖαν, ἐκπιμπλᾷς τῷ θεῷ. δόγματα δὲ οὐκ ἐπιηλυγᾶσομαι, οὐδὲ στασιάζει μοι πρὸς τὴν γλώτταν ἡ γνώμη. οὕτω φρονῶν, οὕτω λέγων ἀρέσκειν οἶμαι θεῷ. οὐ βούλομαι δὲ καταλελειφθᾶί τινα περὶ ἐμοῦ λόγον, ὡς ἀγνοηθεὶς ἤρπασα τὴν χειροτονίαν· ἀλλ' εἰδώς ὁ θεοφιλέστατος πατήρ Θεόφιλος καὶ ὡς ἐπίσταται σαφές μοι ποιήσας, οὕτω βουλευσάσθω περὶ ἐμοῦ. ἡ γὰρ κατὰ γῶραν ἐάσει μένειν ἐπ' ἐμαυτοῦ φιλοσοφῶντα, ἡ τοῦ μετὰ ταῦτα κρίνειν καὶ διαγράφειν ἡμᾶς τοῦ χοροῦ τῶν ἱερῶν ἐαυτῷ γῶραν οὐχ ὑπολείψει. πρὸς ταῦτα λῆρός ἐστιν ἅπαντα γνώμη· τὸ γὰρ ἀληθές εὐ οἶδ' ὅτι τῷ θεῷ προσφιλέστατον. καὶ νῆ τὴν ἱεράν σου κεφαλήν, καὶ εἶτι πρὸ ταύτης νῆ τὸν ἔφορον ἀληθείας θεόν, ἄχθομαι μὲν (πῶς γὰρ οὐ μέλλω, δεῖσαν ὡσπερ εἰς βίον ἀπὸ βίου μετασκευάζεσθαι;) εἰ δὲ τούτων φανερῶν γενομένων ἄπερ οὐκ ἀξιώ λαμβάνειν ἐγκρίνειν ἡμᾶς ἱερέυσιν ἢ τοῦτο δέδωκεν ὁ θεός, ὑποδύσομαι τὴν ἀνάγκην καὶ ὡς θεῖον σύνθημα καταδέξομαι· λογίζομαι γὰρ ὅτι καὶ βασιλείω; ἂν ἐπιτάξαντος καὶ κακοδαίμονός τινος Ἀδύγουσταίου δίκην ἂν ἔδωκα μὴ πειθόμενος. τῷ θεῷ δ' ἐβελοντὴν δεῖ πείθεσθαι. εἰ δὲ μὴ προσίεται με λειτουργὸν ὁ θεός, καὶ ἐκ προοιμίων δεῖ τὸ θεϊότατον ἀγαπᾶν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων, ὁποῖόν ἐστι τὸ ψεῦδος, εἰς τὴν ὑπερησιαν αὐτοῦ παραδύεσθαι. γενεῶ δὴ τοῦ τοῦς σχολαστικοὺς εἰδέναι τε ταῦτα καὶ πρὸς ἐκείνον ἐξαγγεῖλαι.

ρς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἦρόμην τὸ μενιράκιον ὑπὲρ τοῦ σιλφίου (251) πότερον ἀπὸ γεωργίας σοι γέγονεν, ἢ δῶρον λαβὼν ἔθου μερίδα κάμοι. καὶ ὄντα μαθὼν ὡς τὸ σπουδαζόμενον ὑπὸ σοῦ κηπίον πρὸς ἅπανι καὶ τούτων ἐκόμισε τὸν καρπὸν, ἥσθησιν διπλῆ, τῷ τε κάλλει τοῦ λαχάνου καὶ τῇ φήμῃ τοῦ τόπου. ὄναιο τοῦ παμφόρου χωρίου, καὶ μήτε σὺ κάμοις ἐπαντλῶν ταῖς φιλτάταις πρασιαῖς, μήτ' ἐκεῖναί ποτε πρὸς τὰς ὠδίννας ἀπαγορεύσειαν, ἢ ἔγοις αὐτὰς τε χρῆσθαι καὶ ἡμῖν διαπέμπειν ὅσα φέρουσιν ὄρωι.

ρς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἦδὺς εἰ κωλύων ἡμᾶς ὄπλα κατασκευάζεσθαι, τῶν πολεμίων μὲν ἐπεχόντων καὶ λείαν ἅπαντα ποιου-

vocer, nolo ementiri dogmata. Horum deum, horum homines testes facio. Affinis est deo veritas, apud quem criminis expers omnis esse cupio. Hoc unum ego dissimulare nequeo. Nam cum ludendi appetens sim (ut cui iam inde a pueritia armorum et equorum immoderatum studium probro datum fuerit), merore quidam afficiar; quomodo enim carissimos mihi canes venationis expertes intueri potero vel arcus a teredinibus exesos? feram tamen utcumque, si ita deus iubeat. Et quamvis a curis alienus sim, non sine molestia quidem, sed liticulas tamen ac negotia sustinebo, munus istud, utcumque grave, deo praestans. Dogmata porro mea nequaquam obtegam, neque mihi ab animo lingua dissidebit. Ita sentiens itaque dicens placere me deo arbitror. Nolo autem sermonem de me cuiquam praebere, quasi ignotus electionem illam raptim occupaverim. Sed ut rei totius gnarus deo carissimus pater Theophilus ac quemadmodum probe omnia norit perspicue mihi significans, ita de me ipso statuatur. Aut enim meo me in vitæ statu persistere ac mecum philosophari permittet; aut iudicii de me postea ferendi meique ab episcopali ordine deponendi locum sibi nullum relinquet. Cum his alia omnia consilia si comparentur, nugæ sunt meræ. Veritatem enim scio deo imprimis acceptam esse. Ac per sacrum caput tuum iuro et, quod eo mihi antiquius est, per veritatis praesidem deum, moleste id quidem fero. Qui enim non debeam, cum me ab uno ad aliud vitæ genus demigrare necesse sit? Sed si posteaquam ista manifesta fuerint quae celari minime volo in episcoporum numerum nos ascribat cui eius rei potestas a deo commissa est, cedam necessitati ac tanquam divinitus oblatam tesseram accipiam. Ita enim apud me existimo; si quid mihi aut imperator praecipiat aut infelix nescio quis Augustalis, pœnas utique dem, nisi mandatis obtemperem. Deo autem sponte obtemperandum est. Quod si administro me uti noluerit deus, vel ipso statim initio bonorum omnium longe divinissimum adamanda veritas est potius, quam ut contraria maxime ratione, cuiusmodi mendacium est, in famulatum illius irrepam. Quamobrem cura ut hæc a scholasticis intellegantur et ad illum perferantur.

CVI. Eidem.

De laserpitio ex adolescente quæsi (251) utrum ex cultura tibi provenisset, an eo tibi munere dato partem mihi seposuisses. Statimque ut intellexi, hortulum illum tuum, cuius tantopere studiosus es, præter alia omnia hunc etiam fructum attulisse, dupliciter gavisus sum, cum oleris pulchritudine tum loci illius fama. Macte esto tam fertili atque uberi prædio: nec tu unquam carissimas areolas irrigans fatigeris, nec illæ ad eiusmodi partus lassæ unquam effetaeque sint, ut et utaris ipse et ad nos mittere possis quæcumque tempestates ferunt.

CVII. Eidem.

Iucundus es, cum nos arma comparare prohibes, hostibus late omnia tenentibus omniaque deprædantibus

μένων καὶ ἀποσπαττόντων ὁσήμεραι δήμευς ἀθρόους, στρατιωτῶν δὲ οὐκ ὄντων, ὥστε καὶ φαίνεσθαι. εἴτα λέξεις ὡς οὐκ ἐξὸν ἰδιώταις ἀνθρώποις ὄπλοφορεῖν, ἀποθνήσκειν δ' ἐξόν, εἴπερ καὶ ἡ πολιτεία γαλεπαίνει τῷ πειρωμένῳ σώζεσθαι; ἀλλ' εἰ μηδὲν ἄλλο κερδανῶ, τὸ γοῦν τοὺς νόμους γενέσθαι κυρίου ἀντὶ τούτων τῶν ἀλαστόρων. καὶ πόσου δοκεῖς τούτο τιμῶμαι, πάλιν εἰρήνην ἰδεῖν καὶ βῆμα καίμενον καὶ κήρυκα σιγῆν ἐπιτάττοντα. αὐτίκα τεθναίην τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς C πατρίδος ἀπολαβούσης.

ρη'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐμοὶ λόγγοι μὲν ἤδη γεγόνασι τριακόσιοι καὶ κοπίδες τοσαῦται, ξίφη δὲ ἀμφοτέρω καὶ πρότερον ἦν οὐ πλείω τῶν δέκα· παρ' ἡμῶν δὲ οὐ γαλεκεύεται τὰ πάνυ προμήκη ταῦτα σιδήρια. ἀλλ' οἶμαι τὰς κοπίδας ἐρρωμενέστερον ἐμβάλλειν τοῖς τῶν ἀντιτεταγ- d μένων σώμασι. τούτοις οὖν χρησόμεθα. εἰ χρηστέον δέ, καὶ κορύνας ἐξομεν· ἀγαθοὶ δὲ οἱ κότινοι παρ' ἡμῶν. ἐνίοις δὲ ἡμῶν εἰσι καὶ πελέκει· ἑτερόστομοι παρὰ τὴν ζώνην ἐκάστω, οἷς τὰς ἀσπίδας αὐτῶν ἀλοήσαντες ἐν ἴσῃ στήσομεν αὐτοὺς οἱ μηδὲν ἔργοντες πλῶν πρόβλημα. ὁ δὲ ἄγων, ὡς εἰκάσαι, τῆς ὑστεραίας· τοῖς γὰρ σκοποῖς ἡμῶν προεντυχόντες ἐνίοι τῶν πολεμίων καὶ διώξαντες ἀνὰ κράτος, ὡς ἔγνωσαν κρείττους ὄντας ἢ ἄλλῶναι, ἐκέλευσαν ἀγγέλλειν ἡμῖν ἅττα (252) ἤδιστα ἡμῶν, εἰ μηκέτι δεήσει πλανᾶ a σθαι ζητούντας ἀνθρώπους ἐνδυομένους ἡπέρου πλάτη. μένειν γὰρ ἔρασαν, καὶ ἐθέλει μαθεῖν ἄτινες ὄντες ἡμερῶν τοσούτων ὁδὸν ἀποσπάσαι τῆς χύρας ἐτολμήσαμεν, ἐρ' ᾧ συμμιξαί πολεμισταῖς ἀνθρώποις βίον ζωῆς νομαδικὸν καὶ τὰ εἰς πολιτείαν οὕτω καταστησάμενοις, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς. ὡς οὖν αὔριον σὺν τῷ θεῷ τοὺς πολεμίους νικήσων, ἂν μέντοι δέη, πάλιν νικήσων (μηδὲν γὰρ ἀπαίσιον φηγεῖται), ἐπισκήπτω σοι τῶν παιδίων ἐπιμεληθῆναι. προσήκει b δὲ ὄντι θεῷ εἰς αὐτὰ ἀπομνημονεύσαι τὴν χάριν.

ρβ'. Τῷ αὐτῷ.

Οὐκ ὄνος οὐγ' ἡμίονος οὐγ' ἵππος ἔστι μοι, ἀπάντων ἀνευμένω εἰς πᾶν, οἷς χρησάμενος ἀν' ἤλθον ὡς σὲ τὴν φιλάτην μοι κεφαλῆν. βαδίζειν δὲ πᾶν μὲν ἐβουλόμην, καὶ τυγὼν ἐδυνάμην, οὐ μὴν ἔρασαν οἱ προσήκοντες δεῖν, ἵνα μὴ διακριθῇ τοῖς ἀπαντῶσι γενοίμεθα. τούτους c γὰρ, οἵτινες ἀν' ὧσιν, οὕτω πᾶν σορὸς ἤγηται καὶ τοσούτον νοῦν ἔχειν, ὡς ἕκαστον αὐτῶν ἄμεινον ἀν' ἐμοῦ σκέψασθαι περὶ τῶν πρεπόντων ἐμοί. τοσούτων ἡμᾶς ἔξαρθῶσι χριτῶν ὁ πρὸς ὁδὸν τὴν ἔξω ζῆν ἀναγκάζοντες. περιεγένοντο δὲ οὐ νουθεοῦντες ἀλλὰ τὸν βιαιότερον τρόπον, ἐπειδὴ προήειν, οὐκ ἐπιτρέποντες, ἀλλ' ἀντιλαμβανόμενοι τοῦ τριβωνίου. τί οὖν ὑπόλοιπον ἢ τὴν ἐπιστολὴν ἀντ' ἐμοῦ στείλαι πρὸς σέ; οἱ δ' ἤς ἀσπάζομαι τέ σε, καὶ πυνθάνομαι τίνα τὰ ἀπὸ

atque in dies integros populos iugulantibus, cum neque miles ullus adsit, qui quidem compareat. Quæ cum ita sint, tamenne licere negabis privatim hominibus arma ferre? Mori autem licere dices, si iis, qui salutis suæ consulant, res publica succenseat? Verum si nihil aliud, hoc saltem lucrificiam, ut pro exsecratis illis pestibus leges ac iura dominantur. Quanti vero istud a me fieri putas, pacem ut rursus videam, tribunal ornatum et præconem silentium indicentem? Extemplo moriar, ubi primum pristinam formam patria recuperarit.

CVIII. Eidem.

Mihi iam trecentæ lanceæ fabricatæ sunt et machææ totidem, ancipites vero gladii iam antea non plures decem fuerunt. Apud nos autem oblonga ista ferramenta non cuduntur. Sed machæras opinor validius in corpora hostium incumbere. Quare iis utemur. Atque etiam si iis opus sit, clavus habebimus; optimi enim sunt apud nos oleastri. Quidam nostrum secures habent in zona singuli altera tantum acutas parte, quibus eorum scuta tundentes æquo nobiscum Marte decertare cogemus, qui nullum armorum munimentum habemus. Prælium autem, quantum conicio, postridie committetur. Nam cum hostium quidam in speculatores nostros incidissent, totisque viribus insecuti essent, ubi velociores eos esse quam ut capi possent agnovissent, renuntiare nobis iusserunt quæ iucundissima (252) sunt; si nimirum non amplius oberrandum nobis erit ad eos homines vestigandos, qui in vastas continentis regiones subeunt. Manere enim sese diverunt, velleque cognoscere, cuiusmodi tandem homines simus, qui tot dierum itinere ab nostris sedibus abstrahi non dubitaverimus, ut cum bellicosus hominibus manus consereremus, qui palantes ac segregati vivunt, eademque reipublicæ forma, qua nos expeditionis atque exercitus, utuntur. Igitur tanquam crastina die favente deo hostes superaturus, aut, si ita tamen necesse sit, rursum superaturus (nihil enim male ominari velim), liberorum merorum curam tuæ fidei commendo. Te enim, qui patruus sis, meæ apud te gratiæ memoriâ in eos transferre convenit.

CIX. Eidem.

Neque asini mihi neque muli aut equi copia est, omnibus ad pabula dimissis, quibus ad te amicissimum mihi caput possem contendere. Pedibus porro iter facere plane quidem volebam, ac fortassis etiam poteram; sed propinqui committendum istud negarunt, ne iis qui occurrerent risum de nobis præberemus. Hos enim, qualescunque demum sint, usque adeo sapientes esse putant tantaque mentis solertia, ut unusquisque melius quid me deceat, quam ego ipse, pervideat. Ita multis nos arbitris devinciunt qui nos hominum famæ existimationique servire cogunt. Pervicere autem non amando duntaxat, sed maiore quadam adhibita vi. Quippe cum ego proficiscerer, permittere noluerunt, sed me pallio retraxerunt. Quid igitur reliquum erit, nisi ut vicariam mei hanc ad te epistolam mitterem, qua tibi salueto

Πτολεμαίδος ἀγωγήμα (λόγους καινούς, οὓς εἰκός σε δ κομίζεω ἀπὸ τοῦ στρατηγού), καὶ μάλιστα τίνα τὰ κατὰ τὸ θρυλούμενον ἀπόρρητον ἀπὸ τῆς ἐσπέρας· οἶσα γὰρ ὅτι πάνυ μοι διαφέρει γενόμενον οὕτω καὶ μὴ γενόμενον. εἰ μὲν οὖν ἕκαστα σαφῶς ἔχουσιν ἐπιστολῶν ἐκπέμψεις, ἔξω κατὰ χρόαν· εἰ δὲ μή, καὶ σὺ με μέμψη περὶ τοῦ δρόμου.

ρΓ'. Τῷ αὐτῷ.

Χιλᾶς ὁ πορνοβοσκός, ὃν οὐκ εἰκός ὑπὸ πολλῶν ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἐκ τῆς τέχνης λαμπρότητα (253) (καὶ γὰρ ἡ μῖμος Ἀνδρομάχη τῆς τούτου γέγονε φάλαγγος, ἡ τὸ κάλλιστον γυναικῶν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἀνθήσασα), οὗτος ἐνεάσας τοῖς οὕτω καλοῖς ἐπιτηδεύμασι πρέπον ὤθησε τοῖς προβεβιωμένοις αὐτῷ ἐν γῆρα στρατιωτικαῖς ἐλλαμπρύνεσθαι πράξεσιν. ἔναγχος οὖν ἤκει παρὰ βασιλείως στρατηγεῖν εὐρόμενος τῶν γενναιοτάτων Μαροκομάντων, οὓς εἰκός ἡμῖν ἐστὶ καὶ πρότερον ἀγαθοῦ στρατιώτας ὄντας, νῦν ἐπιτυχόντας καὶ πρέποντας στρατηγού, μέγα τι καὶ γενναῖον ἔργον ἐπιδείξασθαι. ἔλεγε γοῦν Συριακῶν συγγενομένου (οἶσα τὸν ἐκ γειτόνων ἰατρὸν), ὃ δὲ Συριανὸς ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς ἐν οἷς ἀπολείπει τὸ θεῖον στρατόπεδον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τί ἂν δεοί πρὸς σέ γράφειν, ὧν καὶ γὰρ παρέργως ἠχροασάμην; ἐφ' οἷς δὲ αὐτὸς ἀκούσας ἤσθη ὑπερφυῖς, σέ τε δι' αὐτῶν εὐφράναί βούλομαι, τάδε ἐστίν. ὁ θαυμάσιος Ἰωάννης μικρὸν εἰπεῖν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐστίν, ἐπιδοῦσης τῆς τύχης ἐν τοῖς ἐκείνου πράγμασιν ὅσον ἐπιδόσεως χωρεῖ, καὶ τίνα καθ' ἑαυτὴν ὑπερβολὴν ἐξευροῦσης. αὐτῷ τε γὰρ ἀνεῖται τὰ βασιλείως ὄντα, καὶ πρὸ τούτων ἡ γνώμη χρῆσθαι πρὸς ὃ τι δεοίτο. καὶ ὅσα Ἀντίοχος δύναται, τούτῳ δύναται· δύναται δὲ Ἀντίοχος ὅσα βούλεται. Ἀντίοχον ἡγοῦ μή τὸν ἀπὸ Γρατιανού, τὸ ἱερὸν ἀνθρώπιον, τὸ βέλτιστον μὲν τοῦ τρόπου, εἰδεχθέστατον δὲ τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἕτερός ἐστὶν ὁ νεανίσκος ὁ προκοίλιος, ὁ Ναρσῆ τῷ Πέρσῃ παραδυναστεύσας τε καὶ ἐπιδυναστεύσας. τοῦτον ἔξ ἐκείνου μέχρι νῦν ἡ τύχη μέγαν ποιεῖ. τούτων οὕτως ἔχόντων εἰκός ἐστὶ κορώνης ἐναυτοῦς ἄρξαι παρ' ἡμῖν τὸν δικαιοτάτον ἄρχοντα, τοῦ μὲν ὄντα συγγενῆ, τοῦ δὲ οἰκεῖον γενόμενον.

ρΔ'. Τρωτῶ.

Πυνθάνη περὶ Διοσκόρου πόσους ἀπαγγέλλει στίχους ἐκάστης ἡμέρας; πεντήκοντα. τούτους ἀποδιῶσιν οὐ προσπαίλων, οὐ διλογῶν, οὐκ ἐπιστάμενος ἐφ' ᾧ τὴν ἀνάμνησιν ἀθροῖσαι σὺν χρόνῳ, ἀλλ' ἐπειδὴν ἄρξεται λέγειν, καταταίνει συνεχῶς· καὶ ἡ σιωπὴ τέλος ἐστὶ τῆς ἀπαγγελίας.

ρΕ'. Τῷ αὐτῷ (254).

Οὔτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνθρώποι φιλοῦσι καὶ ἐπαι-

impertio : tum illud abs te quaero, quidnam e Ptolemaide allatum sit (recentes nescio quos sermones intellego, quos e praetorio reportare te verisimile est), praesertim quid sit illud pervulgatum arcanum ex occidente. Scis enim mea interesse, ita factum an secus fuerit. Itaque si quidem litteras ad me perspicua omnia significantes miseris, manebo; sin minus, tu me ipse quoque de suscepto ad te cursu reprehendes.

CX. Eidem.

Chilas leno, quem a paucis ignorari praee artis claritate a verisimile est (253) (etenim Andromacha mima, quae pulchritudinis laude praee omnibus aetatis nostrae mulieribus floruit, de eius cohorte fuit), hic igitur cum tam praeclearis studiis iuventutem trivisset, anteaetate vitae convenire arbitratus est, ut in senectute militaribus gradibus nomen suum illustraret. Nuper igitur venit fortissimorum Marcomannorum praefecturam ab imperatore sortitus, quos credibile est nobis, cum antea milites optimi fuerint, si iam idoneum ducem obtinuerint, memorabile aliquod atque egregium facinus edituros. Hic inter colloquendum Syriano dixit (nosti illum de vicinia medicum), Syrianus autem ad nos detulit, quoniam in statu divina illa castra reliquisset. Caetera porro quid attinet scribere, quae ego etiam obiter accipi? Sed quibus auditis mirifice sum delectatus, quorumque laetitiam impertiri volo, ea sunt eiusmodi. Egregius noster Ioannes, parvum hoc dictu est, in iisdem semper versatur, cum illius in rebus fortuna se in dies efferat quantum efferri potest, imo vero incrementum etiam sui aliquod excoegitaverit. Nam illi patent imperatoris aures et, quod caput est, animus ipse, quod ad ea omnia quae velit utatur. Et quidquid Antiochus potestatis habet, in illius commodum habet; potest autem Antiochus quaecunque libet. Antiochum dico, non eum qui cum Gratiano fuit, sanctum homuncionem, moribus spectatissimis, sed oppido deformem. Verum alius quidam est juvenis ventrosus, qui apud Narsen Persam praecipua in auctoritate fuit, eandemque post eum retinuit. Ab eo tempore magnum illum hucusque fortuna reddit. Quae cum ita sint, consentaneum est cornicis annos praefuturum nobis aequissimum magistratum, qui cum altero cognatione, cum altero necessitudine sit coniunctus.

CXI. Troilo.

Quaeris de Dioscoro, quot versus quotidie pronuntiet? quinquaginta. Hos quidem reddit, nihil haesitans, nihil iterato repetens, neque identidem insistens ad colligendam cum tempore memoriam, sed postquam coeperit, continuo percurrit, pronuntiandique finis est silentium.

CXII. Eidem.

Neque easdem ob causas diligunt ac laudant homines

νοῦσιν, οὔτε μία δύναμις τῆς ψυχῆς ἐπ' ἄμφω τέτακται ταῦτα, ἀλλὰ τῷ παθητικῷ μὲν οἰκειούμεθα καὶ ἀλλοτριούμεθα, τῷ δὲ κρίνειν δυναμένῳ καὶ λόγον ἔχοντι τῆς ψυχῆς ἐπαινοῦμέν τε καὶ μεμφομέθα.

ριγ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Εἶτα τοὺς μὲν κακοδαίμονας τούτους ὀρώμεν ἀπο-
θνήσκειν θέλοντας ὑπὲρ τῶν ἀλλοτρίων, ἅττ' ἂν λείαν περιποιήσωνται, τοῦ μηκέτι προσέσθαι τοῖς κυρίοις αὐτά· ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ χάρας ὑπὲρ ἱερῶν ὑπὲρ νόμων ὑπὲρ κτημάτων, οἷς ἡμᾶς ὁ χρόνος συνηθεστέρους ἐποίησεν, οὐκ ἀπειθήσομεν ἑαυτῶν, ἀλλὰ περιεζόμεθα τῶν ψυχῶν; οὐκ ἄρα δόξομεν ἄνδρες εἶναι. ἐμοὶ μὲν οἷον ἰτέον ἐστὶν ἐπ' αὐτοὺς ὡς ἔγω, καὶ πείραν ληπτέον τῶν πάντα τολμώντων τούτων, οἵτινες ὄντες ἀξιοῦσι Ῥωμαίων καταγεῶν, ἐρόντων ὅπως ποτὲ ἔχουσιν. ἀλλ' ἡ κἀμήλος γάρ τοι, φασί, καὶ ψωριῶσα πολλῶν θῶνα ἀνατίθεται φορτία. ἀλλὰ μήν καὶ ἀποθνήσκοντας ὡς ἐπίπαν ἐν τοῖς τοιούτοις ὄρω τοὺς περὶ πλείστου ποιουμένους τὸ ζῆν, καὶ ζῶντας ὅσοι τοῦ ζῆν ἀπεγνώκεσαν. τούτων ἔσομαι· μαχοῦμαι γὰρ ὡς ἀποθανούμενος, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι περιέσομαι. Ἀλάκων γὰρ ἄνωθεν εἰμι, καὶ οἶδα τὴν πρὸς Λεωνίδα ἐπιστολὴν τῶν τελῶν μαχέσθων ὡς τεθναζόμενοι, καὶ οὐδ' τεθναζόμενοι.

ριδ'. Τῷ αὐτῷ.

Εἶτα θαυμάζεις τοὺς ἀνυπόθετους Φυκοῦντας οἰκῶν εἰ βίγοις καὶ τὸ αἶμα ἐξεπονήρευσας; τούναντίον μένοι θαυμάζειν ἐγρήν, εἰ ἐπὶ τὸ σώμα χρεῖτέον ἐστὶ τῆς αὐτόθι φλογός. ἀλλ' ἐστὶ σοι παρ' ἡμᾶς ἐλθόντι σὺν τῷ θεῷ βῆσι γενέσθαι, ἀπαλλαγέντι μὲν ἀέρος διεσφορότος ἐκ τῆς ἐλώδους ἀτμίδος, ἀπαλλαγέντι δὲ ὑδατος ἀλυκοῦ καὶ χλιαροῦ καὶ τὸ θλον ἐστῶτος, ὃ ταυτὸν ἐστὶν εἰπεῖν καὶ νεκρὸν. τί δὲ καὶ καλὸν ἐστὶν ἐπὶ τὴν ψάμμον τὴν αἰγιαλίτιν ἀναπεσεῖν, ἣν μόνην ἔχετε διατριβήν; (255) ποῖ γὰρ δὴ καὶ τραπήσεσθε; ἐνθαδὶ δέ, οἶον μὲν ἐστὶν ὑπελθεῖν δένδρου σκιάν (κἂν δυσαρεστήσης, ἐστὶν ἀμείψαι δένδρον ἐκ δένδρου καὶ θλον ἄλλος ἐξ ἄλλος), οἶον δὲ τὸ διαβῆναι παραρρέον ὑδάτιον; ὡς ἡδὺ δὲ καὶ δ' ζέφυρος ὑποκινῶν ἡρέμα τοὺς κλάδους; ποικίλαι δὲ καὶ ὀρνίθων ὑδαὶ καὶ ἀνθῶν χροαὶ καὶ λειμῶνος θάμνοι, τὰ μὲν γεωργίας ἔργα, τὰ δὲ φύσεως δῶρα, πάντα εὐδῆ, γῆς υγιαινούσης χυμοί. τὸ δὲ τῶν Νυμφῶν ἄντρον οὐκ ἐπαινέσομαι· Θεοκρίτου γὰρ δεῖ. ἐστὶ δὲ τι καὶ παρὰ ταῦτα.

ριε'. Θεοδώρῳ ἰατρῷ.

Ἄγαθὸν ἀναγκαῖον ἢ ὀλιγοσιτία. ἦν ἕτερος μὲν ἂν τις καὶ σκώψει, σοὶ δὲ οὐ θέμις Ἰπποκράτην ἀυχοῦντι, ὃς ἀφορίζων ἐφη τὴν ἐνδειαν υγιείας εἶναι μητέρα.

nec eadem animæ facultas utrisque illis præstandis attributa est, sed ea quidem parte, qua affectibus movemur, conciliamur aut alienamur invicem: quæ vero iudicandi vi prædita est et rationem continet, ea laudamus aut reprehendimus.

CXIII. Fratri.

Itane vero? vero miseros illos videamus sponte mortem cupere pro alienis rebus oppetere, quasunque deprædati fuerint, ne rursum iis, quorum illæ sunt, reddere cogantur? nos pro sedibus nostris, pro sacris, pro legibus, pro fortunis, quibus nos magis temporis diuturnitas asuescit, non periculis omnibus vitam exponemus, sed animæ nostræ consulimus? Haud sane viri esse videbimur. Mihi quidem, utut habeo, recta in illos eundem est, experimentumque de tam audacibus hominibus capiendum, quales tandem cum sint, insultare Romanis non dubitent, quocunque ii modo sese habeant. Camelus enim, aiunt, etiam scabiosus multorum asinorum onera sustinet. Enimvero et mori ferme in eiusmodi casibus eos video, qui vitæ suæ conservandæ plurimum student, et vivere quicunque vitam desperaverint. Horum ego unus ero. Pugnabo enim tanquam moriturus: nec dubito quin superstes sint futurus. A Lacedæmonis enim ortum duco, et magistratum ad Leonidam litteras probe teneo: *Tanquam illico morituri dimicent, et non morientur.*

CXIV. Eidem.

Et miraris, cum apud astuosos Phycuntas habites, si rigeas et sanguinem corruperis? At contra mirandum hoc sane foret, si corpus tuum ardorem illum posset pervincere. Verum potes tu, favente deo, si ad nos migraveris, valetudinem recuperare, postquam aëre ex palustris vapore infecto liberatus fueris, liberatus item aquis salsis ac tepidis penitusque stantibus, quod item et mortuum dicere licet. Quæ vero tandem voluptas est in litoris arena recumbere, qui unicus vobis est secus? (255) Nam quo demum vos vertetis? Apud nos vero licet sub arboris umbra considerare (sin te fastidium capiat, ab una ad aliam arborem aut ab nemore transire ad nemus aliud licet), quale est autem præterfluentem aquulam transmittere? Quam est iucundus favonius qui ramos leniter impellit? Sed neque varii concentus volucrum desunt neque florum picturæ, aut in pratis frutices, partim agriculturæ opera, partim naturæ munera, fragrantia omnia ac telluris bene habitæ succi. Nympharum porro speluncam hic ego minime prædicabo. Theocrito enim opus est. Ac præter hæc etiam aliud est quiddam.

CXV. Theodoro medico.

Necessarium bonum est cibi parcimonia. Quam ut alius quispiam irriserit, tibi certe nefas est, qui Hippocratem iactes, qui in brevibus sententiis in mediam dixit sanitatis esse matrem.

ρισ'. Αὐξεντίω.

CXVI. Auxentio.

Εἰς ἕρος ἡ εἰς κύμα πολυπλοῖσθοιο θαλάσσης

In montem aut pelagi undantes cum murmure fluctus

᾿Ομηρος ἀποδιοπομπεῖται τὰ ἐκ φιλονεικίας κακά, φιλοσοφία δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς πάροδον δίδωσιν εἰς ψυχὴν. ἀλλ' ἡμεῖς ἀσθενέστεροι μὲν ἢ ὥστε φιλοσοφεῖν τό γε ἔμδον μέρος, οὐ μὴν ἀξιοῦμεν παντάπασι φαυλότερον ἔχειν ἀνθρώπων στρατιωτῶν, ἐφ' οἷς ἡ ποιήσις γέγονε. πάλιν οὖν ᾿Ομήρῳ χρηστέον, ὅς πού φησιν ἄρχε, σὺ γὰρ γενεῆ φη νεώτερος. μάχῃ γὰρ μὴ γένοιτο μὲν· εἰ δὲ γένοιτο, ὁ νεώτερος αὐτῆς ἀρχέτω, τοιοῦτο γὰρ τι νοεῖται τῷ Ποσειδῶνι τὸ παραχωρεῖν τοῦ προκατάρξασθαι τῷ νεωτέρῳ θεῷ. τὸν δὲ πρεσβύτερον ἡγεμόνα δεῖ τῶν καλλίστων εἶναι· καλλίστον δὲ δμῶνοια. ἐγὼ δὲ ὡς οὐ σοῦ πρεσβύτερος μόνον ἀλλὰ καὶ ἡδὴ πρεσβύτερος χροτὶ δῆλον, ὁ Φερεκύδης φησίν. οὐκοῦν τὰ τῆς ἀπολογίας εἰς ἐμὲ περιίσταται. εἰ δὲ καὶ τὸν πρότερον ἀμαρτάνοντα δεῖ πρότερον ἐνδῶναι, σὺ δὲ με βούλει τοῦτον εἶναι, συγγνωτῶ σὴν χάριν καὶ τοῦτο· δεῖ γὰρ ἀντιποιηθῆντα σοῦ πρότερον εὐθὺς ἐυθέλησάντῃ σοι χαρίσασθαι.

Homerus contentionis mala procul amandari desiderat. Philosophia vero ne initio quidem aditum illis ad animum præbet. Verum imbecilliores nos sumus, quam ut philosophemur, quod ad me quidem attinet; nolimus tamen militibus esse deterioros, quos versibus suis ille descripsit. Ergo iterum Homerus adhibendus erit, qui alicubi dixit *incipi*, nam natu minor es. Pugna enim atque contentio absit quidem omnino; sin aliqua intervenierit, eam iunior incipiat. Nam eiusmodi quidpiam Neptuno in animum venit, ut auspiciandi prælii iuniori deo potestatem faceret. Grandiorem vero natu præire ad honestissima quæque consentaneum est: honestissima porro concordia est. Ego autem quam te non modo senior sim, verum etiam senex, de cute manifestum est, aiebat Pherecydes. Quare meæ sunt excusandi partes. Quod si insuper eum, qui primus peccarit, primum cedere et animum remittere oportet, ac tu me eum esse vis, hoc etiam tua causa concedo. Hunc enim par est, qui te prior conciliare sibi studuerit, subinde tibi condonare quæ volueris.

ρισ'. Ἡλιοδώρῳ (256).

a

CXVII. Heliodoro.

Ἡ φήμη λέγει δύνασθαι σε πολλὰ παρὰ τοῦ νῦν ἔχοντι τὴν Αἰγυπτίων ἀρχὴν, καὶ ἀληθῆ γὰρ λέγει· δικαιοτάτος γὰρ εἶ, καλῶς τῷ δύνασθαι χροῦμενος. ὅπως οὖν ὄναιο τῆς σῆς φύσεως καὶ δυνάμεως, ἕπερ ὄναι ὁ ἐμὸς Εὐσέβιος δεῖται, λέγοντος ἀκουσον, ἴν' εἰδῆς ὅτι σοι καὶ βήτορα συνεστήταμεν.

Fama est plurimum te apud Ægypti præfectum gratia et auctoritate valere, vereque illa de te prædicat: dignissimus enim es quippe qui potestate tua honeste utaris. Ut igitur aliquem ex indole potestateque tua fructum capias, quæ meus Eusebius abs te desideret, ea exponentem illum audias, ut etiam oratorem intelligentis a me esse commendatum.

ρισ'. Τρωίλῳ.

CXVIII. Troilo.

Εἰ τὸν ἥρωα Μαξιμινιανὸν οἶσθα (διέτριψε δὲ χροῦνον ὑπόσυζγον ἐπὶ στρατοπέδῳ), πάντως καὶ ὅτι χρηστός ἦν οἶσθα. τούτου παῖς ἐμὸς ἐξανέψιος, ὅς καὶ ἐπιδώσει σοι τὴν ἐπιστολήν. ὃν ἕτερος μὲν τις ἴσως καὶ διὰ τὴν τύχην τιμῆσει, τῶν γὰρ ἀρξάντων ἐστὶν οὐκ ἀφιλότιμον ἀρχὴν· ὁ δὲ φιλόσοφος Τρωίλος τάνδον δῖφεται τοῦ νεανίου, ἀκαίθην αὐτὸν ἐπαινέσει. δῆλον δὲ ὅτι καὶ συνδιοίσεις τὰ παρόντα αὐτῷ· σπαράττεται γὰρ ὑπὸ ἐνδείκτων κακῶς ἐπιφύτων τῇ Κυρήνῃ, εἰ μὴ σύ γε δύσσει αἰσχρῆν. ὅτι γὰρ Ἀνθέμιον ἢ τινὰ τῶν ἁμοτιμῶν αὐτῷ πείσεις ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ τῶν ἀληθοῦς φθιγγασθαι, τοῦτο σὸν ἐστὶ πάντως, καὶ σὺ τὴν αἰτίαν ἐξεις τοῦ γενομένου. δι' ἐνός οὖν ἀνδρός τε καὶ πράγματος, δέομαι, προθυμήθητι τῶν παμπονήρων τούτων ἡμᾶς ἀπαλλάξαι θηρίων. τὸ γὰρ εὐτυχηθῆναι τὴν πείραν τοῖς φθάσαι πολλοὺς δμοίους δ αὐτοῖς γενέσθαι προτρέψεται.

Si Maximinum heroem cognoscis (diu enim in comitatu versatus est), prorsus et eumdem bonum virum esse cognoscis. Huius filius consobrinus ex patre meus est, qui tibi hasce litteras dabit; cui alius fortasse quæpiam vel ob fortunam honorem tribuet: ex iis enim est qui non obscurum magistratum gesserunt. At philosophus Troilus intimos adolescentis recessus penetrabit, et cum inde laudabit. Perspicuum autem est te illi in presentii necessitate auxilio futurum. Laceratur enim a delatoribus in Cyrenen grassantibus, nisi vires induis ipse. Quidquid enim Anthemio vel alteri cuilibet pari auctoritate pro nobis ac veritate loqui persuaseris, tuum hoc utique erit, eiusque, quidquid factum erit, causa esse putabere. Per unum itaque hominem unumque negotium, quæso te, da operam ut a nequissimis istis bellulis liberemur. Hoc enim ipsum, quod iis, qui periculum primi fecerint, prospere successerit, plerosque ut similes esse velint hortabitur.

ρισ'. Τρωίλῳ.

CXIX. Troilo.

Εἰς Διογένην ὅτι ἐν ποιήσῃ ὄν σοι φύσις ἐστὶν ἔργασθαι, οὐδὲν καινὸν ἐστὶ πεποικηκῶς ἀλλ' ἐποικο-

Quidquid in Diogenem contuleris eorum ad quæ præstanda natura comparatus es, nihil novi feceris, sed

δομῶν τοῖς σαυτοῦ· Κυρηναῖος γάρ ἐστι, τῆς δὲ ὑμᾶς ἐστὶ πόλεως. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἀθρόους ἀλλὰ καὶ καθ' ἕνα εὐεργετεῖν. τίνα δὲ ἐστὶν ἐν οἷς δεῖται φίλων Διογένης, οὐκ ἐμοῦ γράφοντος ἀναγινώσκειν ἀλλ' αὐτοῦ λέγοντος ἀκούειν σε δεῖ· εὐδὲν γὰρ ἂν γένοιτο τοῦ παθόντος βῆτορικώτερον. Μαρκιανὸν τὸν φιλόσοφον τὸν ἀρξάντα Παρλαγόνων πρόσειπε παρ' ἐμοῦ· κἄν τι δύνηται (στοιχάζομαι (257) δὲ δεῖ δύναιται), κωλυσάτω συγγενῆ μου σφόδρα αὐτανέμῳ ἔργον γενέσθαι συκοφαντῶν ἐνδεικτῶν, κοινῶν ἀλαστόρων τῆς χώρας. ὃν σοι μετὰ τῆς ἐπιστολῆς υἱὸν ἐγγχειρίζω, δὲ ὃν ὄντες ἀδελφοὶ δύο τρεῖς ἀριθμούμεθα.

ρκ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Οἱ Ἀσκληπιάδαι τοῖς δυσεμέτοις ὕδατος γλιερῶν διδόασιν ἀπορροφεῖν, ἵνα τοῦτω συνεπισπάσωνται καὶ τὸ προκακούμενον. βούλομαι δὴ σοι καγὼ φήμας καινάς ἐναγχοῦς ἐκ τῆς ἐτέρας ἡπείρου διακομισθείσας ἀπαγγεῖλαι, ἵνα μοι πολλαπλασίους αὐτάς ἀποδῶς, προσθεῖς εἴ τι πλέον εἰδῶς συγγράψῃς.

ρκα'. Ἀθανασίῳ ὑδρομίκτης.

Ὀδυσσεὺς ἐπειθε τὸν Πολύφημον διαφεῖναι αὐτὸν ἐκ τοῦ σπηλαίου. « γόης γάρ εἰμι, καὶ εἰς καιρὸν ἂν σοι παρείην οὐκ εὐτυχοῦντι τὰ εἰς τὸν θαλάττιον ἔρωτα. ἀλλ' ἐγὼ τοι καὶ ἐπωδάς οἶδα καὶ καταδέσμιους καὶ ἐρωτικὰς κατανάγκας, αἷς οὐκ εἰκόσ ἀντισχεῖν οὐδὲ πρὸς βραχὺ τὴν Γαλάτειαν. μόνον ὑπόστηθι σὺ τὴν ὕβραν ἀποκινήσαι, μᾶλλον δὲ τὸν θυρεὸν τοῦτον· ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ ἀκρωτήριον εἶναι φαίνεται. ἐγὼ δὲ ἐπανήσω σοι θῆττον ἢ λόγος, τὴν παιδα κατεργασάμενος. τί λέγεις κατεργασάμενος; αὐτὴν ἐκείνην ἀποφανῶ σοι δεῦρο πολλὰς ἰσχυρὰς γενομένην ἀγώγιμον, καὶ δεήσεται σου καὶ ἀντιθέσει, σὺ δὲ ἀκκίη καὶ κατεριωνεύσει. ἄτὰρ μετὰ ζῦ μέ τι καὶ τοιοῦτον ἔθραξες, μὴ τῶν κωδίων ὁ γράσος ἀηδὴς γένηται κόρη τρυφώτῃ καὶ λουμένη τῆς ἡμέρας πολλάκις. καλὸν οὖν εἰ πάντα εὐθετήσας ἐκκορήσειάς τε καὶ ἐκπλυνεῖς καὶ ἐνθυμιάσεις τὸ δωμάτιον· εἶτι δὲ κάλλιον, εἰ καὶ στεφάνους παρασκευάσαιο κίττου τε καὶ σμίλακος, οἷς σαυτὸν τε καὶ τὰ παιδικὰ ἀναδῆσαιο. ἀλλὰ τί διατρίβεις καὶ οὐκ ἐγγχειρεῖς ἤδη τῆ ἕρας; » πρὸς οὖν ταῦτα ὁ Πολύφημος ἐξέαγχεσέ τε ὅσον ἐδύνατο μέγιστον καὶ τῷ χειρὶ ἐκρότησε. καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ὤτεο αὐτὸν ὑπὸ χαρμονῆς οὐκ ἔχειν ὅ τι ἑαυτῷ γορήσαιτο, κατελπίσαντα τῶν παιδικῶν περιέσθαι· ὁ δὲ ὑπογενειάσας αὐτόν (258) « ὦ Οὔτι » ἔφη, « δοιμύτατον μὲν ἀνθρώπιον εἰκοις εἶναι καὶ ἐγκατατετριμμένον ἐν πράγμασιν. ἄλλο μέντοι τι ποίκιλλε· ἐνθὲνδε γὰρ οὐκ ἀποδράσεις. » ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεὺς (ἠδίκειτο γὰρ ὄντος) ἐμελλεν ἄρα τῆς πανουργίας ὀνήσεσθαι, σὲ δὲ Κύκλωπα μὲν ὄντα τῆ τόλμῃ Σίσυφον δὲ τοῖς ἐγγχειρήμασι δίκῃ μετῆλθε καὶ νόμος καθείρξεν, ὃν μὴ ποτε

tuis aliquid meritis astruxeris. Cyrenæus enim est, ex ea, quæ vestra opera etiamnum urbs est. Non solum autem de universis, verum etiam de singulis bene mereri convenit. Quæ sint ea porro, propter quæ amicis opus habeat Diogenes, non scribente me legere sed eo dicente audire te oportet. Nilil enim possit eo esse, qui perpressus sit, disertius. Marcianum philosophum, qui Parphlogoniæ præfuit, meo nomine salutés velim. Et si quidpiam potest (257), posse autem conicio, istud promittere contendat, ne is qui mecum admodum cognatione coniunctus et consobrinus est, a delatoribus (alumnianibus, certissimis patriæ nostræ pestibus, misere conficiatur. Hunc tibi cum hac epistola filii loco committo, propter quem, cum duo duntaxat fratres simus, tres numeramur.

CXX. Fratri.

Medici solent iis qui ægre evomunt tepidæ aquæ sorbitionem præscribere, ut quod intus est cum ea simul extrahant. Volo igitur novos tibi rumores nuntiare, qui ad me nuper ex altero continenti sunt allati, ut illos cum fenore mihi reddas, si quid nosti amplius, adiciens.

CXXI. Athanasio hydromictæ.

Ulixes Polyphemo suadebat ut e spelunca se cimitteret. Veterator enim, aiebat, ego sum, opportuneque tibi admodum subsidio fuerim, cui marini amores illi non satis ex voto respondent. Etenim ego cantiones quasdam scio et nexus et amatorias illecebras, quibus vel tantillum Galatæ resistere non potest. Hoc tu solum ostium amoveto, vel saxum istud ingens potius: mihi enim vel promontorium esse videtur. Ego vero ad te revertar, cum dicto citius puellam addegero. Quid dixi, addegero? Ipsam illam multis præstigiis adductu facilem præbebo. Orabit et obsecrabit, tu vero delicias ages et illudas. Verumtamen nescio quid interim eiusmodi scrupulum inicit, ne velleum succidorem fetor delicatæ puellæ sæpiusque de die lavanti ingratus accidat. Consulto itaque feceris, si omnia componens everras et eluas ac suffias cubiculum: multoque adhuc consultius, si et coronas paraveris ex hedera et smilace quas tibi tuisque deliciis imponas. Sed quid etiam restitas? Non iam fores emoliris? Ad hæc igitur Polyphemo cachinnum extulit quantum potuit maximum, manusque compl sit. Et Ulixes quidem præ gaudio illum sui compotem non esse arbitrabatur, quod se suis deliciis potiturum speraret; at ille mentum eius leniter demulceus (258) O Nemo! dixit, vaferimus homuncio mihi videris et rerum ipse detritus. Verum aliud quiddam molire: nec enim ipse fugam inde capesses. Atque Ulixi quidem (nam iniuriam sane patiebatur) sua prorus erat profutura calliditas. De te vero, qui audacia Cyclopem, factis Sisyphum referres, iustitia pœnas sumpsit, lexque constrinxit, quibus nunquam utinam illudas. Quod si omnino legibus superiorem te esse ne-

νύγε καταγελάσειας. εἰ δὲ δεῖ πάντως ὑπερσχεῖν σε τῶν νόμων, ἀλλὰ μὴ ἔγωγε εἶην ὁ παραλύων αὐτοὺς καὶ τὰς θύρας καταρρηγνύς τοῦ ἐπὶ τοῖς δεσμώταις οἰκῆματος. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν ἐπὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡ πολιτεία, τοῦτους αὐτοὺς ἔδει τῆς πονηρίας κολαστὰς εἶναι. ὡς ἔστι γε τὸ δημόσιον ξίφος οὐχ ἤττον ἢ τὰ ἐν τοῖς προτεμενίσμασι χέρνιθα πόλεως καθαρτήριον.

οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν.

οὕτως ἐποιοῦν, ἕως ἐδόκει καλὸν εἶναι τὸν αὐτὸν εὐχέσθαι τε ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν καὶ πράττειν ὅπως ἂν παραγένοιτο. καὶ γὰρ Αἰγύπτιοι καὶ τὸ Ἑβραίων γένος χρόνον συχρὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐβασιλεύθησαν· ἐπει δὲ διωκίσθησαν οἱ βίοι, καὶ ὁ μὲν ἱερός ὁ δὲ ἡγεμονικός ἀπεδείχθη, τετάχεται δὲ ἕτεροι μὲν ἐν τοῖς πράγμασιν ἡμεῖς δὲ ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι, οἷς ὁ νόμος ἀπαγορεύει χεῖρα ὀρέγειν τῇ δίκῃ καὶ ἀποκτινύναι τὸν πονηρότατον, πῶς ἂν τις αὐτοῖς ἐπιτρέψειεν ἀνδρὶ πανούργῳ χεῖρα ὀρέξαι κατὰ τῆς δίκης; ἀλλ' ἐγὼ τό γε εἰς ἐμὲ ἔχον ποιῶ· εὐχομαι καὶ οἶκοι καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἱερῶν ὑπερσχεῖν τῆς ἀδικίας τὴν δίκην καὶ πονηρίας ἐκκαθαρθῆναι τὴν πόλιν. τοῦτο δὲ ταῦτόν ἐστι τῷ κακῶν κακῶς ἀποκλιθέναί καὶ σὲ καὶ ἄλλον ὅστις σοι παραπλήσιος. ἔστω δὴ σοι τοῦτο τεκμήριον τίς ἂν ἐγενομένην ἐξόν τι ποιεῖν, ὅς ἐπειδὴ οὐκ ἔξεστι καταρῶμαι.

ρβ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Πολλὰ καγαθὰ γένοιτο τοῖς ἱερεῦσιν Ἀξωμιτῶν, οἱ τῶν στρατιωτῶν καταδεδυκῶτων ἐν χηραμοῖς ὄρων καὶ ἀξιοῦντων τὸ αἷμα φρουρεῖν, οἱ δὲ τὸν ἀγροίκον λεῶν παρακαλέσαντες ἀπὸ τῶν ἱερῶν αὐτῶν τὴν εὐθὺ τῶν πολεμίων ἠγήσαντο, καὶ προσευξάμενοι τρόπαιον ἔστησαν ἐν τῇ Μυρσινίτιδι· φάραγξ δὲ αὕτη (259) προμήκης τε καὶ βαθεῖα καὶ ὕλη συνηρηφής. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ μηδὲν τοῖς βαρβάρους ὅπλον πολέμιον ἀνηντηκέναι καὶ τὰς δυσχιρίας ἐθάρρησαν· ἐμελλόν δὲ ποῦ καὶ μελαμπύγου τεύξεσθαι Φαῦστου τοῦ διακόνου τῶν ἱερῶν. οὗτός ἐστιν ὁ πρῶτος ὑποστάς ὀπλίτην γυμνός, καὶ παῖσας ἐκ χειρὸς λίθῳ κροταφιαίαν πληγὴν, οὐ βάλων, ἀλλ' ὡσπερ πύξ ἐνθορών. πεσόντα δὲ ἤδη περιδύσας τὰ ὅπλα συγχύς ἐπ' αὐτῷ ἀτείργασται. καὶ ὅστις δὲ ἕτερος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἔδοξεν ἐν τῷ τότε, Φαῦστον αἰτιατέον τῶν γενομένων καὶ οἷς ἔποιε καὶ οἷς παρὰ τὸν καιρὸν ἐφθέγγετο. ἐγὼ δὲ ἅπαντας τοὺς παραγενομένους τῷ ἔργῳ ἤδιστ' ἂν στεφανώσομαι καὶ ἀνακηρύξομαι· πρῶτοι γὰρ ἤψαντο καλῶν ἔργων, δεῖξαι τοῖς καταπεπληγμένοις ὅτι μὴ κορυβαντές εἴμι μηδὲ τῶν περὶ τὴν Πῆραν δαιμόνων, ἀλλ' ἄνθρωποι καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ, καθάπερ ἡμεῖς. εἰ δὲ καὶ ἡμεῖς ἄνδρες γενοίμεθα ἐν τοῖς τοιαύτοις, οὐδὲ τὰ δευτερεῖα γένοιτ' ἂν ἀφιλότιμα. τυχὸν δ' ἂν καὶ πρωτεῖα συγχωρηθῆίμεν, εἰ μὴ λοχῆσαντες ἐν φάραγγι πεντεκαίδεκα προνομούμεντες εὐτυχῆσαιμεν, ἀλλὰ νο-

cesse est, at ego non is sim qui eas solvam aut carceris fores effringam. Etenim si reipublicæ penes episcopos esset administratio, eosdem ipsos oporteret nequitia esse vindices, quandoquidem publicus gladius non minus quam lustralis aqua, quæ in templorum vestibulis collocatur, civitatis est piaculum.

Sic veterum cænis audimus famamque virorum.

Hunc in modum factitabant, quoad optimum videbatur, eundem pro communi bono vota facere, idque ipsum uti confingeret operam dare. Nam et Ægyptii et Hebræorum genus longo tempore sacerdotum imperio usi sunt. Sed posteaquam utriusque vitæ factum est divortium, et alia sacris alia principatui est attributa, aliique negotiis gerendis, nos fundendis precibus præpositi sumus, quibus lex vetat manum præstare legibus et vel sceleratissimum interficere, quonam modo quisquam iis concessoit manum homini veteratiori contra iura porrigere? At ego quantum in me est, omnem lapidem moveo, idque et privatim et communibus in sacris oro, ut iniustitiâ superior iustitia sit, et civitas ab omni nequitia repurgetur. Hoc autem idem est, ac male malum perire et te et alium quemlibet tui similem. Et hoc argumentum tibi sit, qualisnam futurus fuerim, si quid mihi facere licuisset, qui, cum nihil liceat, diris te devoveo.

CXXXII. Fratri.

Plurima Axomitaram sacerdotibus bona contingant, qui, cum milites in montium se latebras abdidissent suumque ipsi sanguinem custodire vellent, rusticam plebem convocantes, statim ab sacris ipsis recta ad hostes duxerunt, fuscisque ad deum precibus, tropæum exererunt in Myrsinitide. Vallis hæc in (259) longum directa et profunda ac silvis condensa; barbari autem, quod nihil sibi hostilium occurrisset armorum, etiam audacter erant ingressi. Sed offensuri utique erant animosum ac strenuum Faustum, qui in sacris diaconi munere fungitur. Hic ille est qui princeps armatum militem inermis excepit, quem cominus lapide temporis illis ferit, non ut eum iaceret, sed ut quasi pugnis infestis insiliret. Quo, cum cecidisset, armis spoliato, plurimos super illum prostravit. Ac si quis alius id temporis fortis vir esse visus est, uni Fausto rei totius gloria tribuenda est, cum ob ea quæ gessit, tum ob ea quæ per tempus illud dixit. Ego vero omnes illos qui rei interfuerunt, libentissime coronarem ac præcones voce prædicarem; primi enim egregiorum facinoram auctores se præbuerunt, ut hoc attonitis ac lymphatis istis ostenderent, non eos esse Corybantas neque ex Rheæ matris asseclis demonibus, sed homines æque ac nos vulneribus ac morti obnoxios. Quod si etiam nos viti essemus, eiusmodi in rebus ne secundæ quidem partes honore carerent. Et forsitan vel primæ tribuerentur, si non insidiis in convalle dispositis quindecim tantum prædabund-

μίμω πολέμῳ καὶ φαινομέναις ταῖς πρασκευαῖς πλήθῃ
πρὸς πλῆθος ἀγωνισαίμεθα.

ρκγ'. Τρωίλῳ.

Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν αἰδαο,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.

Ὁμήρῳ μὲν ἐποιήθησαν οἱ στίχοι, ὁ δὲ νοῦς αὐτῶν
οὐκ οἶδα εἰ Ἀχιλλεῖ περὶ Πατρόκλου μάλλον ἄξιός
εἰρήσθαι ἢ ἐμοὶ περὶ σοῦ τῆς φιλότατης τε καὶ εὐεργέ-
τιδος κεφαλῆς. ὡς ἐγὼ (μάρτυρα ποιῶμαι θεὸν ὃν
φιλοσοφία πρεσβεύει) τῆς ἱερᾶς σου καὶ γλυκείας ψυ-
χῆς ἐπὶ μέσης καρδίας ἀγαλαμα περιφέρει, καὶ ἐμβρο-
θεῖ μου ταῖς ἀκοαῖς ἢ θαυμαστή σου τῶν σοφῶν λόγων
ἤχώ. τῇ πατρίδι δὲ ἐπιτόμησας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου,
καὶ δυοῖν ἐνιαυτῶν ἐπιστολάς ἅμα ἀνεγνωκώς, πλῆθος
ἄπειλαυόν σου διὰ τῶν γεγραμμένων ἠδόμεν, ἀλλ'
ἠνώμην ἀναφέρειν ἀπὸ τῶν γεγραμμένων (26^{ον}) τὴν α
ἐμψυχόν σου συνοσίαν, οἴου φίλου τε ἅμα καὶ πατρὸς
ὄντως ζώντος στεροίμην. δεξαίμην ἂν οὖν βαρυτέ-
ρους ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐθελοντής, ἵνα μοι γέ-
νοιτο πάλιν πρόφασις ἀποδημίας. ἄρα σέ ποτε ὄψο-
μαι, πάτερ ἀληθῶς γηγησιώτατε; ἄρα ποτε τὴν ἱεράν
σου κεφαλὴν περιπτύξομαι; ἄρα μεθέξω τοῦ συνεδρίου
τοῦ διὰ σέ μακαρίου; εἰ γὰρ γένοιτό μοι τούτων τυχεῖν,
ἀποδείξω μηκέτι μῦθον ὄντα τὸν ἐπὶ Αἴσονι τῷ Θε-
ταλῷ λόγον, ὃν φασιν αἱ ποιήσεις δις ἀνηθῆσαι, νέον
ἐκ πρεσβύτου γενόμενον.

ρκδ'. Τῇ φιλοσόφῳ.

Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν αἰδαο,

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι τῆς φίλης Ὑπατίας μεμνή-
σομαι. ἔγωγέ τοι τοῖς πάθεσι τῆς πατρίδος περιεχό-
μενος καὶ δυσχεραίνων αὐτὴν ἐφ' οἷς ὄρω καθ' ἡμέραν
ὄπλα πολέμια καὶ ἀποσφαττομένους ἀνθρώπους ὡσπερ
ἱερεῖα, καὶ τὸν ἀέρα διεσφαρμένον ἔλκων ἀπὸ τῆς σή-
ψεως τῶν σωμάτων, καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα παθεῖν
προσδοκῶν (τίς γὰρ εὐελπις, ἐν ᾧ καὶ τὸ περιέχον
ἐστὶ κατηρέστατον, κατελιημμένον τῇ σκιᾷ τῶν σαρ-
κοφάγων ὀρνέων;) ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτοις φιλοχωρῶν.
τί γὰρ καὶ πάθω, Λίβυς ὢν καὶ ἐνταῦθα γενόμενος
καὶ τῶν πάππων τοὺς τάφους οὐκ ἀτίμους ὄρων; διὰ
σέ μοι δοκῶ μόνην ὑπερόψασθαι τῆς πατρίδος κἂν λά-
βωμαι σχολῆς μεταναστέουσιν.

ρκε'. Τῷ ἀδελφῷ.

Δυστυχοῦμεν οἷς εὐποροῦμεν πονηραῖς ἀλλήλους
ἀγγελίαις ἀμείβεσθαι. ἰδοὺ γὰρ καὶ Βαττίαν ἐπενεύ-
μαντο καὶ Ἀπροσύλους ἤψαντο, καὶ ἄλλω ἐνέπρησαν
καὶ γῆν ἐθήμισαντο καὶ γυναῖκας ἠνδραποδίσαντο.
ἄρρένων δὲ οὐδεμίαν φειδῶ. καίτοι πρότερον εἰώθε-
σαν ζωγερεῖν τὰ παιδάρια. ἀλλὰ νῦν, οἶμαι, τὸν

felici successu pugnaremus, sed iusto certamine ac ma-
nifesto apparatu collatis copiis decerneremus.

CXXIII. Troilo.

Quod si Erebo vita functorum obliviam tangant,
illic vel cari potero meminisse sodalis.

Sunt illi quidem ab Homero versus scripti, sed eorum
sensus nescio an ab Achille potius de Patroclo quam a
me de te amicissimo ac benefico capite usurpari merito
possit. Quandoquidem, ut festis est mihi deus quem
philosophia colit, sacri tui ac suavissimi animi infixam
imaginem medio in corde circumfero, et auribus etiam-
num illa sapientissimorum tuorum sermonum vox inso-
nat. Cum autem ex Ægypto in patriam rediissem, ac
duorum annorum simul epistolas legissem, magnam equi-
dem in litteras vim lacrimarum profudi. Non tam enim,
quod te per litteras quodammodo fruerer, mihi volupta-
tem asseribat, quam illud dolore afficiebat (260), cum ex
scriptis tuis litteris præsentem ac vivam in animum con-
suetudinem revocarem, cuiusmodi scilicet et amico simul
et vere parente vivo essem orbatus. Libenter igitur gra-
viora pro patria certamina subeam, mihi ut iterum pro-
fectionis occasio præbeat. Num quando conspectu tuo
perfruar, pater vere germanissime? num quando sacrum
tuum caput amplexar? num concilii propter te beati
particeps ero? Si enim ea mihi obtinere contigerit, effi-
ciam profecto, ut iam fabula non sit quod de Thesalo
Thessalo dicitur; quem bis puberem fuisse poetarum
carmine prædicant, cum ex sene repente esset iuvenis
factus.

CXXIV. Philosophæ Magistræ.

Quod si Erebo vita functorum obliviam tangant,

at ego illic vel caræ potero meminisse Hypatiæ. Ego,
inquam, patriæ malis circumfusis eiusque pertæsus,
cum hostilia in dies arma videam et homines pecudum
instar ingulatos, aeremque traham ex tabe corporum
infectum, atque ipse consimilia quædam propediem ex-
spectem (quis enim bene sperare potest, cum et aeris
ipsius tristissima sit facies, qui carnivorarum avium um-
bra subtexitur?), et nihilominus inter hæc ei loco sim
affluxus. Quid enim possum, cum Libycus sim, illic
editus, et avorum non ignobilia sepulcra ibidem aspi-
ciens? Propter te unam patriam mihi aspernatus vi-
deor et quam primum otium suppetet demigraturus.

CXXV. Fratri.

Misere hoc ipso nobiscum agitur, quod infelicibus
nuntiis abundamus, quos invicem transmittamus. Ecce
enim iam Battiam depopulati sunt et in Aprosylim ex-
currerunt; areas incenderunt, agros vastarunt, mulieres
in servitutem abegerunt. Maribus enim nequaquam par-
citur, tametsi antea vivos capere puerulos solerent.

ἀριθμὸν ἐλάττους ἴσασιν ὄντες ἢ ὅστε νέμειν τῇ λείπῃ φύλακας συχνοὺς καὶ ἀρκεῖν τοῖς λειπομένοις ὡς ἐπὶ πόλεμον εἶ τις ἐπέξειο. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἀγανακτεῖ, ἀλλ' οἴκοι καθήμεθα τὴν (261) συκίνην ἐπικουρίαν τοῦ στρατιώτῃ προσδεχόμενοι, καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ τὰς ἐν εἰρήνῃ πλεονεξίας διὰ στόματος ἔχομεν, ὥσπερ τοῦτοις δικάζεσθαι δεόν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοις ἀμύνεσθαι. οὐ παυσόμεθα φλυαροῦντες; οὐ σωφρονήσομέν ποτε, καὶ γεωργοὺς βωλοκόπους ἀθροίσαντες ὁμοσε χωρήσομεν τοῖς ἔθροισι ὑπὲρ παίδων ὑπὲρ γυναικῶν ὑπὲρ χωρῶν, εἰ δὲ βούλει, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν; καλὸν γὰρ ἐν εἰρήνῃ λαλεῖσθαι ταῦτα, ὡς ἡμεῖς αὐτοὺς τρέφομέν τε καὶ σώζομεν. ἐγὼ μὲν οὖν μόνον οὐκ ἐποχος ὢν ἵππῳ τὴν ἐπιστολὴν ὑπηγόρευσα· καὶ γὰρ λόγους καὶ λοχαγοὺς ἐκ τῶν παρόντων ἐποίησα. ἀρροῖζεται δὲ μοι καὶ ἐν Ἀσουσάκωντι πλῆθος συγγόν· καὶ γὰρ Διωσέταις ἀπαντᾶν ἐπὶ τὴν Κλεοπάτραν ἀπήγειλα. ἐλπίζω δὲ ἐπειδὴν πρὸ ὁδοῦ γενώμεθα καὶ περιαγγελθῆ νεανικὴ τις συστάσα περὶ ἐμὲ δόναμις, πολὺ πλείους ἔσεσθαι τοὺς ἀκλήτους· ἤξουσι γὰρ ἀπανταχόθεν, οἱ βέλτιστοι μὲν ἐφ' ᾧ μετασχεῖν ἔργου καλοῦ, οἱ πονηρότατοι δὲ καὶ ἐπὶ διαρπαγῇ λαφύρων.

ρκς'. Ἀσκληπιοδότῳ.

Οἱμοι. τί δ' οἱμοι; θνητά τοι πεπόνθηκα.

ὁ τρίτος γε καὶ λοιπὸς οἴχεται τῶν υἱέων. ἀλλὰ τό γε δόγμα τὸ περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὸν ἢ κακὸν εἶτι παρ' ἐμοὶ σώζεται, μᾶλλον δὲ πάλαι μὲν ἦν μάθημα, νυνὶ δὲ γέγονε δόγμα ψυχῆς ἐγγεγυμνασμένης ταῖς περιστάσεσιν. εἶδει δὲ ἄρα χαλπωτέραν μοι γενέσθαι τοῦ πάθους τὴν προσβολήν, καὶ διὰ τοῦθ' ὁ δαίμων, ᾧ μέλει βλάπτειν τὰμά, προμκονομήσατο μηδὲ σὲ τὴν φίλῃν μοι παρεῖναι κεφαλὴν. ἀλλ' ἔλθοις ποτέ, θαυμασία καὶ τριπόθητε καὶ φίλων ἀδολώτατε. μάρτυς εἰμὶ τῷ θαυμαστῷ Μενελάῳ τῆς περὶ σὲ διαθέσεως. διὰ τοῦτο πολλάκις συνδιημέρευσα, ὅτι σε δι' εὐφήμευ μνήμης ἐτίθετο, καὶ πολλὰ τῇ ψυχῇ προσκεκυφὸς καὶ τοῖς ἐπιτρόποις ἀπάγουσιν αὐτὸν εὐθὺς Τευγείρων περὶ τὸν μέγαν Ἀσκληπιοδότον εὐγνώμων ἦν καὶ εὐχαριστῶν ὡς ἐπὶ μεγίστοις εὐεργετῇ διατετέλεκεν. ἔν' ἔχωμεν ὑδρῶν ψυχρῶν, ὑδρίαν ἢ πῖθον ἐκ μαρμαρόρου ζητῶ. ὅσῳ μείζων, τοσοῦτ' ἀλλιον. κείσεται δὲ ἐν Ἀσκληπιῷ (262) τῷ ποταμῷ· παρ' αὐτῷ γὰρ κτίζω τὸ ἀσκητήριον, καὶ ἀγνὰ σκευὴ προεுτρεπίζομαι. σὺν θεῷ δὲ εἶην ἐπιβάλλόμενος.

ρκς'. Τῷ ἀδελφῷ.

Ἀσπίδα πρῶτον δειν καὶ Λαδικέας περιέρευγε,
καὶ κύνα λυσοστήν, καὶ πάλι Λαδικέας.

ἀλλὰ μετὰ τὸν ἡμεριώτατον καὶ φιλοσοφώτατον Πεντάδιον τὰς πινακίδας, ἅς ἢ πολιτεία σύνθημα

Sed nunc, opinor, minores se esse numero intellegunt, quam ut praeae plurimos custodes imponere et iis, quae relicta fuerint, a bello vindicandis, si quis irrumpat, sufficere possint. Nostrum autem neminem subito indignatio, sed domi sedemus (261) ficulneum auxilium, militem scilicet, praestolantes et stipendium, illorumque per pacis tempus commoda in ore habemus, quas, cum iis iudicio experiri, non illos propulsare oporteat. Non tandem aliquando nugari desistemus? non sapere incipiemus et agricolarum glebas exercentium manu contracta hostibus nos opponemus pro liberis, pro uxoribus, pro sedibus nostris, imo etiam pro militibus ipsis? Praeclara enim dicta in pace ista sunt, nos alere illos ac tueri. Atqui ego tantum non equo insidens haec litteras dictavi. Nam et cohortes et centuriones, prout in praesentia suppetebat, constitui. Mihi autem nec poenitendus militum numerus in Asusamante cogitur. siquidem Dioestis diem indixi, quo ad Cleopatram adessent. Spero autem, simul nos progredi caeperimus, idque dissipatum erit, egregiam circa nos manum esse collectam, multo plures non vocatos adfuturos. Undique enim confluent, optimi quidem, quo praecleari facinoris partem aliquam decerant, pessimi vero ad diripienda spolia.

CXXVI. Asclepiodoto.

Heu me! quid heu me? digna mortali fero.

Tertius ac postremus liberorum excessit. Sed illud decretum, nihil eorum, quae in potestate nostra sila non sunt, bonum esse vel malum, adhuc in animo meo perseverat, aut potius olim quidem doctrina a me erat comprehensum, nunc dogma animi factum est, multis casibus exercitati. Necessae autem erat vehementiorem esse mali huius impetum, atque ob id daemone ille, cui cura est meis ut rebus noceat, ante hoc providit, ut ne tu quidem, amicissimum mihi caput, adesses. Sed adsis tandem, o praecleari et ter optate mihi atque amicorum omnium sincerissime. Testis sum egregio Menelao tui erga illum affectus. Ob id sapius iucunde sum cum eo versatus, quod te honorificentissima recordatione prosequatur, quodque, tametsi totus animi cura sit affixus ac moderatoribus, qui ad Teuchira recta illum abducunt, gratum se tamen in magnum Asclepiodotum praebet, eique tanquam de se optime merito gratias agere insistat. Ut nobis aquae frigidae copia sit, hydriam aut dolium marmoreum requiro: quanto maius erit, tanto erit melius. Nam ad Asclepium (262) flumen collocabitur. Iuxta enim coenobium instituo, ad idque vasa pura ac sancta praeparo. Atque utinam cum deo opus aggrediar!

CXXVII. Fratri.

Aspide abi procul, angue, rubeta et Laodicenis,
Iunge canem rabidum, Ladiceasque iterum.

Verum post humanissimum ac philosophum apprime Pentadium codicillos, quos Aegyptiacae praefecturae sig-

ποιείται τῆς Αἰγυπτίας ἀρχῆς, Εὐθάλιος ὁ Λαοδικεὺς ἔχει λαβῶν. οἶσθα τὸν νεανίσκον, ὡς εἰκάζειν ἐξε-
στιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν χρόνους ἐπὶ στρατοπέδου
διαγαγόντα· καὶ γὰρ οὐκ εἶα λανθάνειν αὐτὸν οὐδ' ὁ
τρόπος οὐτε τὸ ἐπώνυμον. Βαλκαντᾶν τινὰ ἤκουες, οὐ
πατρίθεν τῆς σεμνῆς ταύτης προσηγορίας κληρονομή-
σαντα, ἀλλ' αὐτὸν περιποιησάμενον. ἐπειδὴ γάρ,
οἴμαι, Λυδίας ἀρχῶν ἀποδειγθεὶς ὑπὸ τοὺς Ῥουφίνου
καιροὺς ἦγε καὶ ἔφερε τὰ Λυδῶν, νεμεσᾶ Ῥουφίνος
καὶ μέτεισι ζημία χρυσοῦ λιτρῶν πεντεκαίδεκα, τάττει
δὲ στρατιώτας ἐκ τῶν ὑπηρετῶν, ὡς ᾔετο, τοὺς ἀν-
δρειοτάτους καὶ εὐνουστάτους, ἐφ' ᾧ σὺν βίᾳ πράξαν-
τας τὸ χρυσίον ἀνακομίσει πιστῶς εἰς τὴν τράπεζαν
τὴν αὐτοῦ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Σίσυφος; ἀλλὰ μὴ
λίαν ἀπειρόκαλος ὃ βεβοημένα ἐπιδηγοῦμενος, πέ-
πυσαι πάντως τὴν συνορίδα τῶν βαλκαντιῶν, ἃ τῶν
ἵππων Εὐμήλου πολὺ μᾶλλον ἀλλήλοις εἰκοῖτα κατα-
σκευάσας τῶ μὲν ἐνέθηκεν ὀβολοὺς ἐκ χαλκοῦ τῶ δὲ
στατήρας χρυσοῦ. καὶ τοῦτο μὲν δειξας ἐκείνο δὲ
κρύψας, ὡς ἀπηρίθμησαν, ὡς ἐξυγοστάτησαν, ὡς κα-
τεσημῆναντο τῇ δημοσίᾳ σφραγίδι τὸ χρυσίον, λαν-
θάνει θάτερον ἀντιεὶς καὶ πέμψας ἀντὶ τῶν στατήρων
τοὺς ὀβολοὺς. οἱ δὲ ὠμολογήκεσαν ἐν δημοσίοις γράμ-
μασιν ἔχειν καὶ διακομίσειν τὸ χρυσίον.

καὶ τούτου Δάφνης παρὰ ποιήσει πρώτος ἔγεντο.

τοῦτο τὸν Εὐθάλιον ἐπὶ μέγα τύχης ἐξῆρεν. Οὐδενὶ
γὰρ ἐπέτρεψε ὁ γέλως ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἀγανακτῆ-
σαι, ἀλλ' ὡς ἄνδρα παρὰ τοὺς πώποτε θαυμαστοῖον
ἰδεῖν ἐπεθύμησαν. καὶ ἔχε μετὰ πεμπτος ὡσπερ εὐερ-
γέτης Ῥωμαίων, ὀγγίματι δημοσίῳ πομπεύον διὰ τῶν
πόλεων. καὶ γὰρ τάνθρωπον (263) οἶσα τῶν συνεδρευόν-
των ἐν τῷ προτεμενίσματι τοῦ βουλευτηρίου λαλίστε-
ρον. οὗτος ὅσον οὐπω παραλύσει τῆς ἀρχῆς τὸν ἐταῖ-
ρον Πεντάδιον.

ρκη'. Πρὸς ἐπίσκοπον.

Ἀπέλαθες ὅπερ ἦς, οὐκ ἀπέβλαες. εὐ γὰρ ὅταν
τις τοῦ τῆς ἀσεβείας χωρισθῆ καταλόγου, τότε καὶ
τῶν τῆς εὐσεβείας ἀπεστέρηται θρόνον· Αἰγύπτου δὲ
περιπτύσσου τὴν ἀλλοτριώσιν, καὶ νόμιζε καὶ πρὸς σέ
τὸν προφήτην μεγαλοφώνους κεκραγέαι· Τί σοι καὶ τῇ
γῆ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γεῶν; τὸ γὰρ ἔθνος θεο-
μάχον ἀρχαῖον καὶ πατράσιν ἀγίοις πολέμιον.

ρκβ'. Πυλαίμενε.

Πλάτωνι Σωκράτης πεποιήται προσῶν μὲν ὀψέ
ποτε πρὸς τὰ παιδικά, ἀξίῶν δὲ αὐτὰ μὴ θαυμάζειν
εἰ ὡσπερ, φησι, μόλις ἤρξάμην, οὕτω καὶ μόλις παυ-
σαίμην. ἐγὼ δὲ μοι δοκῶ ταῦτ' ἐπενοθέειν πάρος
πρὸς σέ καὶ τὴν αὐτὴν δίκαιος εἶναι παραιτεῖσθαι συγ-
γνώμην, ἐνιαυτὸν ὄλον, οὐκ ἀξίον οὐδ' ἀληθές εἰπεῖν
ἐπισγῶν, ἀλλὰ μάτην στείλας τὰς ἐπιστολάς τῶ πάλιν

num republica constituit, accepit Euthalios Laodiceus.
Adolescentem nosti, qui, quantum conicere licet, sub
idem nobiscum tempus in castris versatus est; neque
enim latere illum aut mores aut cognomen ipsum sine-
bant. Marsupium quemdam audisti, qui non a patre
egregii istius nominis hæreditatem acceperit, sed illud
sibi ipse pepererit. Cum enim, opinor, Lydia præpositus
circa Rufini tempora Lydos vexaret ac diriperet,
indignatus Rufinus auri libris xv multavit. Ad id milites
ex cohorte sua, ut putabat, fortissimos ac fidelissimos
apposuit, qui aurum illud violenter extortum bona fide
ad mensam suam deferrent. Quid ad hæc Sisypus
iste? Sed ne admodum ineptus sim adeo vulgata sub-
texens. Auditum omnino tibi est par illud marsupio-
rum, quæ multo Eumeli equis similiora faciens, in uno
quidem æreos obolos, in altero aureos nummos condidit.
Inde alterum horum ostendens, alterum occultans, ubi
enumeraverunt, ubi appenderunt, ubi denique publico
sigillo aurum obsignarunt, clam alterum loco illius subie-
cit, et pro aureis obolos misit. At illi in publicis tabulis
confessi erant penes se aurum esse idque quamprimum
perlaturos.

Ex illo Daphnis pastorum primus habetur.

Hæc una res Euthalium in amplam fortunam provexit;
nulli enim risus pro republica docere permittebat. Sed
ut virum præ omnibus, qui unquam exstiterant, præsti-
giarum callidum videre gestiebant. Venit igitur accer-
situs, tanquam de Romanis bene meritus, publico vehi-
culo solemnī pompa per urbes invectus. Ego vero
hominem novi (263) subbasilicanis omnibus loquaciorem.
Atque ille mox sodali Pentadio in magistratu succedet.

CXXVIII. Ad episcopum.

Quod eras, receptum a te, non amissum est. Non
enim quando quis ab impietatis cætu seungitur, tunc
etiam pietatis throno spoliatur. Hanc autem ab Ægypto
avulsionem complectere, idque tibi etiam magna voce
clamasse prophetam existima: Quid tibi et terræ
Ægypti, ut bibas aquam Geon? Gens enim ista deo iam-
pridem rebellis est ac sanctis patribus inimica.

CXXIX. Πυλαίμενε.

Socrates apud Platonem inducitur sero ad amasios
suos accedens atque idcirco postulans, minime ut mirentur
si, uti, inquit, ægre cœperim, ita ægre desinam. Ego vero
eumdem erga te affectum animi suscepisse videor, eamdemque
abs te veniam merito posse deprecari, qui toto anno, non
dicam (neque enim id vere possum) omiserim, sed frustra
dederim litteras, quoniam

αὐτὰς εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας ἀνακομισθῆναι. νῦν οὖν ἀήροας ἐκπέμπω. ἄς οὐ μόνον ὡσπερ φόρων ἑλλείματα ἀποδιδούς μακρηγοῦ, ἀλλὰ καὶ προσεισηνεγκεῖν σοι βούλομαι. καίτοι, νῆ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέβην ἐπὶ θάλατταν, καὶ τοῖς Φυκουντίων κωπεῦσι διειλεγμαι, σχασάμενος ἱππικῆν, ἵνα στείλω πρὸς ὑμᾶς τοῦτο μὲν γράμματα, τοῦτο δέ — ἀλλ' οὐκ ἄξιον ποιῆσθαι καταλόγον τῶν πεμφθέντων μὲν, ὥστε Πυλαιμένη λαβεῖν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐκτεθέντων διὰ τὸν δυστυχέστατον ἀπόπλου. καὶ σοῦ μὲν ἕνεκα (καίτοι τῶν ἐκεῖ φίλων ὁ φιλικώτατός μοι Πυλαιμένης ἐστίν) ἀλλὰ νῆ τὴν τιμίαν σου διάθεσιν βῶρον ἂν ἤνεγκα ἢ δι' ἐτέρους συγνοῦς, καὶ μάλιστα διὰ τὸν θαυμασίον Πρόκλον καὶ Τρωῖωνα, περὶ ὧν καὶ μόνων ὡς προσαγορευόντων με γέγραφας. ἀπέστειλα οὖν τῇ μὲν τιμῇ σου διαθέσει χρυσοῦ νομίσματα δέκα, (264) τῷ δ' ἑταίρῳ Πρόκλῳ κατὰ τὸν θεσπέσιον Ἡσίοδον τριτημόρια πλείω τῶν παρ' αὐτοῦ. ἔχει γὰρ οὕτως. ἀποδημῶν ἐδεξάμην εἰς τὸν ἀπόπλου δεῖξαν παρ' αὐτοῦ χρυσίνους ἐξήκοντα. τούτους ἐγεγραφήκει μὲν ἐβδομήκοντα, ἀπέστειλα δὲ ὄγδοήκοντα. ἐγένοντο δ' ἂν ἔτι πολλῶν πλείους, εἰ τὰ πρῶτα πρὸς ὑμᾶς ἐκεκόμιστο γράμματα καὶ ἡ ναῦς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς τότε φορτίοις. νῦν δ' ἐγὼ μὲν τύχῃ τινὶ χρυσάμενος ἐπὶ τὴν Ἀλεξανδρείαν ἀπεδήμησα, καὶ τοῖς ὑμετέροις λιμέσι προσορμειν ὤμην τὸ σκάφος· τὸ δ' ἐλάνθανεν ἐξῴσταις ἀνέμοις ἀπὸ Κρήτης μόλις εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἀποσωθὲν θάλατταν. ἢ τί ἐκώλυεν ὑμᾶς, ὡσπερ τὰς ἀλεκτορίδας, οὔτω τὰς χειρσαῖας τρέφειν στρουθούς; ἀποδοθῆναι τοῖς ἐμοῖς τὸ γραμματίον παρὰ τοῦ θαυμασιωτάτου πατρὸς Πρόκλου δίκαιον, τοὺς ὄγδοήκοντα χρυσίνους κομισαμένον· καὶ τὸν ἑταῖρον Τρωῖλον παρασκευάσον ἀποστείλαί μοι τάχιστα τὰ βιβλία ἅπερ ἀποδέδωκας αὐτῷ, τὸ Νικοστράτειον δὲ λέγω καὶ τὸ τοῦ Ἀφροδισιεύς Ἀλεξάνδρου. εἰ διὰ τὴν ἱεράν σου διάθεσιν φίλοι ἡμῖν οἱ ἄρξοντες ἡμῶν ἐπιδημοῖεν, πρὸς φιλοσοφίαν ἡμῖν συντελέσεις τὸ μέρον τὸ σόν, ὅσον Πλάτων ἡγεῖται παρὰ τῆς ἀτιμίας κωλύεσθαι.

ρ'. Σιμπλικίῳ.

Ἐχαρίσω Κερεαλίῳ, δι' αὐτοῦ προσειπῶν ἡμᾶς, τὸ λαβεῖν ἡμέρας πέντε πονηρὸν ὄντα· ἤλπισαν γάρ τι χρῆσθαι τὸν αἰ πόλις παρ' ἀνδρός, ὃν οὐκ ἀπηξίζωσεν εὐδέναι Σιμπλικίῳ. ὁ δὲ ταχὺ μάλα ἤσχυε σὲ μὲν οὐ (μὴ γάρ ποτε ἐπ' ἄλλῳ τὰ σὰ γένοιτο), ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν ἀρχήν, καὶ ἵνα μὴ διατρέψω, τὰ Ῥωμαίων πράγματα, ὧνιος ἀνθρώπος ἐλαχίστου, δόξης ἀμελής, ἀπόλειμος, ἐν εἰρήνῃ βαρῦς, ἥς πρὸς βραχυτάτον ἀπολέσκειν· οὐδὲ γὰρ ἐδεῖθῃ χρόνον πρὸς τὸ πάντα ἀνατρέψαι τε καὶ συγχεῖναι. ὡσπερ γὰρ ὄντος νόμου τὰ τῶν στρατιωτῶν εἶναι τῶν στρατηγῶν, ἂ πάντες εἴχον λαβῶν ἀντέδωκεν αὐτοῖς ἀστρατεῖαν καὶ τὸ μὴ συντε-

rursus ad meas manus reversæ sunt. Nunc itaque simul omnes ad te remitto; quas non modo velut residuum pensitationis exsolvens ago verbosius, sed et aliquid offerre insuper volo. Quanquam tuum meumque præsidem amicitiae testor, ob id unum ad mare descenderam, et cum Phycuntis remigibus egeram, equestrem onitens, ut ad vos partim litteras mitterem, partim — sed minime percensenda sunt quæ, cum eo animo misissem, ut ad Pylæmenem pervenirent, Alexandriæ exposita sunt propter incommodam navigationem. Ac quantum sane ad te pertinet, etsi omnium quos illic habeo amicorum amicissimus mihi est Pylæmenes, nihilominus tamen, per egregium animi tui affectum iuro, minus id moleste tulissem, quam aliorum multorum causa, præsertim clarissimorum virorum Procli ac Tryphonis, de quibus solis, ut qui me salutarent, mentionem fecisti. Quamobrem egregio tuo animo decem nummos aureos misi (264); sodali autem Proclo, quemadmodum divinus Hesiodus iubet, triente plus quam ab eo mihi erogatum erat, rependi. Sic enim sese res habet. Cum peregre essem, itaque necesse habuissem, aureos ab illo sexagenos in comæatum accepi, pro quibus ille septuagenos scripserat. At ego octogenos misi, multoque plures fuissent, si priores ad eos litteræ pervenissem, unaque navis illa cum iis quas tum volebat mercibus. Iam vero casu aliquo coactus Alexandriam profectus sum: cumque ad portus vestros navigium appulsurum crederem, nullo animadvertente, contrariorum impetu ventorum ægre a Creta repulsum, in mare Ægyptium evasis. Alioqui quid prohiberet modo vos, quemadmodum gallinas, ita et terrestres struthiocamelos alere? Syngraham nostram meis æquum ac clarissimum Patre Proclo reddi, postquam octogenos illos aureos acceperit. Da etiam operam ut sodalis meus Troilus, quos tu ei reddideras libros, quam citissime ad me mittat; Nicostrateum dico et Aphrodisiensis Alexandri. Si per sacrum et eximium animi tui affectum conciliati nobis hic versentur qui provincie nostræ præfaturi sunt, multum nobis ad philosophiam pro virili tua parte contuleris; quantum scilicet ignominia et contemptu impediri existimat Plato.

CXXX. Simplicio.

Cum nos per Cerealium salutasti, hoc ei contulisti, uti quinque dies illius nequitia celaretur. Boni enim aliquid civitates ab eo homine sperarunt, quem Simplicius nosse non gravaretur. At ille cito admodum pudore affectus non te quidem (absit enim, ut tuæ res sint ex altero suspensæ), sed se ipsum potius ac suum magistratum, et, ne longius faciam, Romanam rempublicam; homo exiguo pretio venalis, famæ atque existimationis contemptor; bellicæ rei imperitus, in pace importunus, qua per brevissimum tempus fruitus est. Non enim longo tempore opus habuit ad evertenda perturbandaque omnia. Nam perinde ac si lege aliqua militum fortunæ ad ducem

τάχθαι, βαδίζειν ἐπιτρέψας ἤ τις ὄητο θρέψεσθαι. ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους ποιήσας, ἐπεὶ τοὺς ξένους (265) α
οὐκ ἦν ἀργυρολογεῖν, ἡργυρολόγησεν αὐτῶν τὰς πό-
λεις, ἄγων καὶ μεθιστάς οὐχ ἤ λυσιτελέστερον ἦν ἀλλ'
ἢ κερδαλέωτερον· βαρυνόμεναι γὰρ αὐτῶν τὴν καθέ-
δραν αἱ πόλεις χρυσιον εἰσέφερον. τούτων δὲ ξέως
ἤσθοντο Μακέται, καὶ γέγονε διαδόσιμος ἀπὸ τῶν μι-
ζοβαρβάρων εἰς τοὺς βαρβάρους ἢ φήμη.

ἤθλον ἐπεῖθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη γίνεται ἤρος.

φεῦ τῆς νεότητος ἦν ἀπολωλέκαμεν, φεῦ τῶν καρ-
πῶν, οὗς μάτην ἠλπίσσαμεν. ἐσπείραμεν τῷ πολεμίῳ
πυρὶ. τοῖς πλείοσιν ἡμῶν τὸ πλουτεῖν ἐν βοσκήμασιν β
ἦν, ἐν ἀγελαίαις καμήλαις, ἐν ἵπποις φορβάσι. πάντα
οἴγεται, πάντα ἐλήλαται. αἰσθάνομαι γιγνόμενος ὑπὸ
τοῦ πάθους ἔκφορος. ἀλλὰ σύγγνωθι, τειγίρης γὰρ
εἰμι καὶ πολιορκούμενος γράφω, τῆς ὥρας πολλάκις
φρυκτοῦς δρῶν, καὶ αὐτοὺς ἀνάπτων καὶ αὐτὸς καὶ
αἴρων τοῖς ἄλλοις σημεῖα. κυνηγέσια δὲ ἐκεῖνα τὰ
πρόσω, οἷς ἐπ' ἐξουσίας ἐγρώμεθα πρότερον οὐχ ἤκιστα
διὰ σέ, πάντα ἔρρει. καὶ στένομεν μεμνημένοι
ἤ ἔης τ' ἐκεῖνης, νου τ' ἐκεῖνου καὶ φρενῶν. γ
ἀλλ' ἵπποκρατεῖται μὲν ἅπαντα καὶ τὴν χώραν ἔχου-
σιν οἱ πολέμιοι, ἐγὼ δὲ ὑπὸ μεσοπυργίῳ τεταγμένος
ἵππομαχῶ.

ἐν δορὶ μὲν μοι μᾶζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δ' οἶνος
Ἰσπρακικός, πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος.

οὐκ οἶδ' εἰ μᾶλλον Ἀρχιλόχῳ προσήκοντα ἦν ταῦτα
εἰπεῖν. καλὸς κἀκὼς ἀπόλοιτο Κερεάλιος, εἰ μὴ καὶ
προαπόλωλε τῆς ἀρᾶς, ὡς ἀξίος γε ἦν ἔργον γενέσθαι
τοῦ πρώην χειμῶνος, ὃς ἐπειδὴ τὴν χώραν εἶδεν ἐν ᾧ
κινδύνου κατέστησεν, ἠπίστησε καθάπαξ τῇ γῆ, καὶ
τὸ χρυσιον ἐνθεῖς διαρμένους δικάσιαν ἐπὶ μετεώρου σα-
λεύει. τὰς δὲ ἐπιστολάς αὐτοῦ παραφέρει κελήτιον δ
ταῦτα ἃ δὴ καὶ ποιοῦμεν ἐπιταττούσας, εἶσω τειγῶν
εἶναι μηδὲ προπηδᾶν τῶν τάφρων μηδ' ὁμοῦς χωρεῖν
ἀμάχοις ἀνθρώποις, ἢ διαμαρτύρεται καθαρὸς αἰτίας
εἶναι. φυλακὰς δὲ καθιστάναι διδάσκει τῆς νυκτὸς
τέτταρας, ὡς ἐν τῷ μὴ καθυδεῖν οὐσῶν τῶν ἐλπιδῶν.
εἶκοι γὰρ εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφός, ἅτε ἐπιτήδειος ἀτυ-
χεῖν ἀνθρώπος. καίτοιγε ἡμῖν οὐδὲ μετέχειν ἐβουλήθη
τῶν συμφορῶν· οὐ γὰρ παρ' ἐπαλξίν (266) ὡσπερ ἐγὼ α
Συνέσιος ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ παρὰ κώπην ὁ στρατηγὸς
ἴσταται. εἰ δὴ τῶν ποιημάτων ἑρᾶς ἄπερ ἤτησας
(καίτοιγε ἡμεῖς οὐδὲν αὐτοῖς σύντημεν ἀγαθόν, ὅτι μὴ
τὴν ὑπόθεσιν), σύννευξαι Κυρηναίοις μικρὸν ἀπὸ τῶν
σπλων γενέσθαι. ὡς γὰρ νῦν ἔχομεν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ
κισυτιῶν ἐξερᾶσαι βιβλία.

ρλξ'. Πυλαίμενι.

Τοὺς γεωμετρικοὺς δρους ἀλθεσετάτους ἡγοῦ, ὅτε
γε καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὑπάρχει σεμνύνεσθαι, β
κἀν κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν ἐκ γεωμε-

pertinerent, quæ quisque possideret accipiens, vicissim
illis vacationem et ordinis servandi immunitatem largie-
batur, copiam omnibus faciens eo se conferendi, ubi ali
se posse sperarent. Hæc cum indigenis fecisset, quo-
niam a peregrinis argentum exprimere (265) non poterat,
expressit ab illorum civitatibus, copias suas eo deducens
commigransque, non ubi maior opportunitas, sed ubi
compendii uberioris spes erat. Cum enim eius commo-
ratione civitates opprimerentur, aurum contribuebant
Hæc cito Macetæ sensere, moxque a semibarbaris ad
barbaros eius rei fama propagata est.

Hinc, quot vere novo frondes floresque, ruebant.

Heu iuventutem male a nobis amissam! Heu frugum
a nobis frustra speratos proventus! Hostilibus flammis
agros consevimus. Plerisque nostrum opes erant in pe-
core, in armentis camelorum, in gregalibus equabus;
periere omnia; omnia sunt abacta. Sentio me præ do-
lore non esse mei compotem. Verum ignosce, quaeso.
Moenibus enim septus sum; et obsessus hæc scribo, per
horam sæpius faces aspiciens, easque accendens et ipse,
et in signum aliis extollens. Porro venationes illæ lon-
ginquæ, quibus securi antea tuo maxime beneficio fruc-
bamur, penitus abierunt. Itaque identidem ingemisci-
mus, cum iuventutis illius reminiscimur illiusque mentis
ac prudentiæ. At nunc equorum unguulis pulsantur
omnia, omnemque late regionem hostes obtinent. Ego
pro moenibus inter turres collocatus somno conflictor.

Μαζα μὴ ἡσπαστο πᾶρβητορ, Βακχὸς ἐν ἡσπαστο
Ἰσπρακικός: δὴ μὲν ἡσπαστο ἡσπαστο, βίβο.

Nescio an Archilochum magis hæc usurpare conveniret.
Male malus pereat Cerealius, nisi ante imprecationem
perierit; adeo dignus erat quem proxima tempestas e
medio tolleret. Qui postquam animadvertit quænam in
pericula provinciam coniecisset, terræ penitus diffidit.
Itaque auro omni in actuariis binis velis instructas im-
posito, in salo et anchoris fluctuat. Litteræ vero illius
parvula celoce deferuntur, quæ idem, quod nos facinus,
præcipiunt, ut intra muros confineamur, ne quisquam
extra fossas exsiliat, neve cum invictis viris manum
conseramus; alioqui deos hominesque testatur, omni se
culpa vacaturum. Ad hæc quaternas per noctem vigili-
as constitui iubet; quasi in insomnia spes sit omnis nostra
posita. Videtur enim hisce in rebus expertus, utpote
ærumnis ac miseriis assuefactus. Etsi ne nobiscum quid-
em ærumnarum esse voluit particeps. Non enim ad
propugnacula, (266) ut ego Synesius philosophus, sed
ad remum dux consistit. Quare si poemata desideras,
quæ a me postulasti, tametsi in iis nihil præter argu-
mentum laude dignum agnoscis, cum Cyrenæis pre-
care, ut ab armis respirare liceat. Nam ut nunc se
nostræ res habent, libros e loculis egerere otium est
nullum.

CXXXI. Pylamēni.

Geometricas definitiones verissimas esse puta, cum
cæteræ etiā disciplinæ gloriantur, quoties exiguum al-
quid ad suas demonstrationes ex geometria corrogave-

τρίας τι συμπορίσωνται. ἔστι δὴπου τις ἐν αὐτοῖς λόγος ἀξίων τὰ τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ καὶ ἀλλήλοις εἶναι δεῖν τὰ αὐτά. ἔμοι δὲ σὲ μὲν ὁ τρόπος ἐποίησε φίλον, τὸν δὲ θαυμάσιον Διογένην καὶ ἡ φύσις· ἀμφω δὲ ἑνὸς ἔστε φίλοι. δεῖ δὴ καὶ ἀλλήλων ὑμᾶς ἐξηρητῆσθαι, καθάπερ ἐμοῦ τοῦ μέσου. συνάπτω τοιγαροῦν ὑμᾶς ἀλλήλοις διὰ τῆς ἐπιστολῆς, μετ' ἧς ἑαυτὸν μὲν ἐπιδώσει τῇ φιλίᾳ τῆς σῆς σεμνοπρεπείας ὁ θαυμάσιος Διογένης, ἀντιλήφεται δὲ εὖ οἶδ' ὅτι τὸν ἐμὸν Πυλαι- C μένη. καλῶν γὰρ ἐμὸν οὐτ' αἰσχύνειν οὐτ' αἰσχύνεσθαι φήσασαιμ' ἂν ἔγωγε. ὅτι δὲ διὰ σοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ἔξει τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας φίλους, ὅσοις δὲ δύναμίς ἐστι, καὶ χρησίμους, οὐκ ἂν δίκαιος εἶην εἰ ἀμφιβάλλοιμι. δεῖ δὲ αὐτῶ φίλων χρησίμων, εἴπερ τῷ πρόποτε· τὰ γὰρ κατ' αὐτὸν ὡς ἐν βραχυτάτοις οὕτως ἔχει. νέος ἐστὶν ἀπλοῦς καὶ γενναῖος, θυμοειδής καὶ πρῆξος, οἴους ὁ Πλάτων ἀξιοῖ τῆς ἑαυτοῦ πόλειως τοὺς φύλακας εἶναι. ἐστράτευται γέ τοι καὶ οὗτος κομιδῇ μειράκιον ὦν. ἄρτι δὲ ἐξ ἐφήθων ἤρξε D κερ' ἡμῖν τὴν τῶν στρατευμάτων ἀρχήν, παραβαλλόμενος ἐπὶ βασιλικῶν μαρτύρων· τοιοῦτοι γὰρ οἱ πολιταὶ πρὸς ἅπαν τὸ εὐτυχοῦν. ἀλλ' οὗτος ἑαυτὸν παρέσχε καὶ φθόνου κρείττων. περὶ οὐ πολλὰ μὲν ἂν ἕτερος εἶπεν (ἀλλ' ἐοίκαμεν γὰρ ὁμοίως ἔχειν, ἐγὼ τε πρὸς τὸ ἐπαινεῖν καὶ οὗτος πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι), συνελόντι δὲ ἐνίκησεν ὅπλοις μὲν τοὺς τῆς πατρίδος ἐχθρούς, ἀρετῇ δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ πονηρούς. νέος ἐν ἐξουσίᾳ γενόμενος οὐκ ἤσχυνε φιλοσόφου συγγένειαν (267). τοιοῦτος ἂν πράγμασιν ὁμιλεῖ δυσκόλοις, οὐχ ἥκιστα δι' αὐτὸ τὸ καλὸς κἀγαθὸς εἶναι· ἐρίκιον γὰρ ἔστι τῶν κακοήθων ἅπας περὶεπὶ καί, καὶ ἡ πρόσοδος τοῖς πονηροῖς ἐκ τῆς ἐτέρας μερίδος παραγίνεται. ἐνδείκνυται οὖν τις ἀξίων μισθοδοτεῖσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ τυγχάνων δίκην πρὸς αὐτὸν ἔλαχεν. ὡς δὲ οὐ προυχώρει ταύτη τὸ σπάσαι τι τῶν οὐ προσηκόντων, ἀλλ' ἦσαν οἱ νόμοι μετ' ἡμῶν, ἐτέραν ἐτράπετο. καὶ ποιεῖται τὴν δίκην γραψήν, ἀναιτιμολόγητος ἐγκλημα τοῦ κατηγορουμένου πρεσβύτερον. ἦκει δὴ τὸ κληθῆναι φθάσας· οὐ γὰρ ἀξίον ἐνδοῦναι θανατῶντι γε συκοφάντη, καὶ προέ- B σθαι τὰ πατρῷά τε καὶ παππῶα μετὰ δόξης αἰσχροῦς. πρὸς ταῦτα δεῖται φίλων ἀδόλων, ἀκαπηλεύτων, νόων ἐργόντων, οἷος εἰ σύ. ἔξει δὲ (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσῳ) σὲ μὲν δι' ἐμοῦ, διὰ σοῦ δὲ τοὺς φίλους τοὺς ἐμούς τε καὶ σοὺς. ὦν ὅ τι ἂν τις αὐτὸν ἀγαθὸν ἐργάσεται, τούτου τὴν χάριν ὀφείλειν ἐγὼ δίκαιός εἰμι.

ρβ'. Τῷ ἀδελφῷ.

Τὸ μὲν τὰς γυναῖκας βοᾶν καὶ στερονοτυπεῖσθαι καὶ σπαράττειν τὰς κόμας ἐπιφανέντων ἢ προαγγελθέντων πολεμίων, ἦττον ἂν δόξαιεν εἶναι δεινόν· καίτοι καὶ τοῦτο δεινὸν ὁ Πλάτων οἰεῖται, τὸ μᾶδὲ ὥσπερ τὰς ὄρνεις ἐθέλειν ἀλυνομένας ὑπὲρ τῶν νεοτῶν πρὸς ὅτιοῦν τῶν ἀλιμιωτάτων ἀνθίστασθαι, ἀλλὰ δόξαν

rint. Est autem nimirum ratio quaedam inter illas, quæ ratio eadem inter se definit esse oportere, quæ eadem cum uno eodemque fuerint. Iam cum te mihi animus, moresque conciliarint, egregium vero Diogenem natura etiam ipsa, ambo autem eiusdem amici sitis, necesse est profecto invicem vos esse devinctos, quemadmodum necum estis tanquam cum medio colligati. Quamobrem vos ego invicem hac epistola coniungo, quacum se ipsum magnificentia tuæ amicitia præclarus Diogenes committet ac deferet, vicissim autem, ut confido, Pylæmenem mecum accipiet. Quem cum appello meum, neque illi pudorem facere neque affici me audacter dixerim. Sed reliquos insuper, qui me ament, amicos, eos etiam utiles, quibus facultas suppetet, per te illum habiturum, iniquus sim si dubitem. Est autem ipsi, si cui unquam alteri, amicis opus utilibus. Is enim est, ut paucis expediam, rerum illius status : adolescens simplex est ac generosus, animi plenus atque mitis, cuiusmodi Plato reipublicæ suæ custodes esse desiderat. Militavit porro et is admodum puer. Statim autem, postquam excessit ex ephēbis, apud nos cum imperio coriis præfuit, sub iniquis testibus pericula suscipiens. Tales enim adversus secunda omnia cives esse solent. Verum ille omni se invidia superiorem præstitit; de quo plura quidem alius quispiam dixerit. Sed nos eodem affecti modo videmur ambo, ego ad prædicandas laudes, ille ad audiendas. Sed ut uno verbo dicam, ille armis hostes patriæ, virtute, qui in ea erant perdit, superavit. Adulta iam ætate potentiam nactus, philosophi necessitudine nihil indignum admisit. (267) Atque eiusmodi cum sit, difficillimis negotiis implicatur, ob id maxime quod probus et honestus est. Nam ut quisque candidus ac bene moratus est, ita a malignis et perditis in lucro deputatur : atque ex altera parte ingens malis proventus atque compendium oritur. Igitur delator nescio quis mercedem ab ipso exprimere volens, ubi nihil promovet, litem illi intendit; sed cum nihilo magis hac ratione quidquam posset alienæ rei pellicere, cum a nobis iura ac leges essent, alio se convertit, et litem in accusationem commutat, crimen reo ipso antiquius intentans. Ergo ante vadimonium sese sistit. Neque enim desperato calumniatori ullo modo credendum est; neque paterna et avita bona turpi cum dedecore perdena sunt. Ad hoc amicis opus habet sinceris, minime fucatis, prudentibus, cuiusmodi es tu; habebit vero (quod deo probante dictum a me sit) te primum opera mea, tua vero amicos meos tuosque : quorum quidquid ullus beneficii in illum contulerit, huius me gratiæ par est debitorem agnoscere.

C

CXXXII. Fratri.

Mulieres quidem vociferari ac pectus plangere et eam vellere visis aut nuntiatis hostibus tolerabilius videri potest : quanquam ne tolerandum quidem existimat Plato, quod instar gallinarum ad pullos legendos cuiusque etiam validissimo sese nolint opponere, sed pessimam humano generi famam aspergant, primum omni-

καταγείν τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους ὅτι πάντων θηρίων ἀτολμότατον γέγονε. τὸ δὲ καὶ σὲ ταῦτόν ἐκείναις πλημμελεῖν, καὶ νύκτωρ ἐκδεικταῦσθαι καὶ διανίστασθαι, καὶ βῶν παρ' αὐτὴν τοῦ φουρίου τὴν θύραν ἐστάναι τὸν βάρβαρον (τοιαῦτα γάρ τις ἀπήγγειλε περὶ σοῦ) πῶς ἔτι ταῦτα οἰστά, καὶ ἀλλοίως εἴκοιεν εἶναι, ἐμὸν ἀδελφὸν ὄντα ἔπειτα δειλὸν εἶναι; ἔγωγε τοῦ παρανατειλιάσης εὐθὺς ἡμέρας ἐξίπασάμενος ὡς ἀνυστὸν πορρωτάτω, καὶ ὡς καὶ ὀφθαλμοῖς τὰ κατὰ τοὺς ἀπελάτας τούτους ἅπαντα πολυπραγμονῶ. οὐδὲ γὰρ ἄξιον καλεῖν αὐτοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ληστὰς ἢ λωποδύτας ἢ τι τοιούτων ὄνομα μικροπρεπέστατον, οἳ μηδένα τῶν ἐρρωμένους ἐπιπερομένους ὑφίστανται, ἀλλὰ μόνους τοὺς καταπλήγας ἀποσφράττισιν (268) ὡς περ ἱερεῖα καὶ περιούσοι. νύκτωρ δὲ μετὰ τῶν ἐφήθων περιπολῶ τὸν λόφον, καὶ παρέχουμαι γυναῖξί τοῦ καθεύδειν ἄδειαν, ἐπισταμέναις ὅτι πρὸ αὐτῶν τινὲς ἐγρηγόρασι. πάρεσι δὲ μοι καὶ στρατιώται τοῦ τῶν Βαλαγριτῶν τάγματος. οὗτοι πρότερον μὲν ἢ Κεραλίον ἀρχεῖν ἦσαν ἵπποτοξόται· τούτου δὲ καταστάτος εἰς τὴν ἀρχήν, ἀπημπολημένους αὐτοῖς τῶν ἵππων, ἐγένοντο μόνον τοξόται· ἐμοὶ δ' οὖν ἀποχρῶσι καὶ ἀνίπποι. δεῖ δὲ τοξείας ἡμῖν ὑπὲρ φρεάτων, ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ· ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔχομεν εἴσω τοῦ περιθόλου. ἐπεὶ τί ἐκώλυε διαφέρειν τὴν πολιορκίαν αὐλουμένους τε καὶ κωμάζοντας; νῦν δὲ ἢ κρατεῖν δεῖ μαχομένους ἢ ἀποθνήσκειν εἰς χεῖρας ἰόντας τοῖς πολεμίους ἀντί τοῦ διψῆν. οὐ τί ἂν ἔλειονότερον γένοιτο; ὥστε καὶ ὑπ' ἀνάγκης ἄνδρες εἴημεν ἀγαθοί. καὶ σὺ δὴ προθυμοῦ καὶ ἐτέρους παρακάλει, καὶ τὸ ζεῦχος τῶν ἵππων τῶν ἀθηράγων τῶν ἐπὶ τῷ φόρῳ τρεφομένων ἀγεσθαι κέλευε παρὰ σέ. παντός μᾶλλον ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς ἵππος οὐκ ἀρρεῖον κτήμα. καὶ γὰρ προδραμεῖν τε καὶ κατασκέψασθαι καὶ ἀπκηγεῖλαι δι' ἐλαχίστου, πάντα ταῦτα ἵππος δύναται βραδίως ποιεῖν. καὶ δὲ σοι τοξοτῶν, μεταπέμπου καὶ ἤξουσι· τοὺς γὰρ κωπέας τοὺς Φυκουκτίους οὐδ' ἐγὼ θαρρῶ συμμαχούς, ὡς περ οὐδὲ τοὺς παρ' ἐμοὶ κηποιρούς. ζητῶ δὲ ἄνδρας ὀλίγους οὐ ψευδομένους τὸν ἄνδρα. καὶ ἐπιτύχου τοιούτων (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσῳ), θαρρῶ. δεῖσαν δὲ ἀποθνήσκειν, ἐνταῦθα τὸ φιλοσοφίας ὄφελος, τὸ μηδὲν ἡγεῖσθαι δεινὸν ἀναχωρῆσαι τοῦ θυλακίου τῶν κρεῦλλίων. εἰ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον ἀτεγχετός εἶσομαι, τοῦτο δὲ οὐ σφόδρα διεγγυῶμαι. οἷς ἐγὼ γε βουλοίμην ἂν τοσαῦτα φιλοσοφίαν δύνασθαι. ἀλλὰ μή τί ποτε διάπειραν λάβοιμι, μή, ὡ σῶτερ, μή, ὡ ἑλευθέριε.

ῥλγ'. Ὀλυμπίω.

Χθὲς καὶ πρῶτην ἐπὶ τῶν ἑναγχοῦ ὑπάτων, ὧν ἄτερός ἐστιν Ἀρισταίνετος (τὸν γὰρ συνάργοντα ἀγνοῶ), κατασεσημασμένην ἐκομισάμενην ἐπιστολήν τὸ σὺν τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. τεκμαίρομαι

bus id esse bestiis ignavissimum. Te vero eadem illa committere, noctuque intemperis ac terroribus agitari et exsilire et identidem vociferari sub ipsiis præsidii portis astare Barbarum (eiusmodi enim de te quædam ad me perlata sunt), etiamne ferri istud potest, cum id absomnum utique videatur, cum qui frater meus sit esse formidolosum? Atque id primo statim diluculo quam fieri longissime potest obequitans, auribus atque oculis de abactoribus iis quæ possum inquiri. Neque enim hostes appellaverim, sed latrones ac grassatores, aut si quod aliud abiectius nomen est, qui neminem fortius invadentem sustineant, sed timidos ac attonitos duntaxat (268) iugulant, tanquam pecudes, ac despoliant. Noctu vero cum juvenum manu collem obo, et mulieribus dormindis securitatem præbeo, dum aliquos pro sua salute excubare intellegunt. Adsunt et mihi ex Balagritarum ordine milites aliquot. Hi antequam Cerealius provincie præfuisset, equites erant sagittarii. Posteaquam is imperium est adeptus, distractis sibi equis, ad sagittarios rescripti sunt: mihi vero vel sine equis sufficiunt. Sagittatione autem opus est nobis ad puteorum, ad fluminis copiam habendam. Aquæ enim intra muros nihil habemus. Alioqui quid eam obsidionem tolerare tibiis ac comessionationibus indulgentes prohibeat? Iam vero vel pugnando vincere necesse est, vel manu conserta cum hostibus oppetere potius, quam siti conficiamur. Quo quid miserius posset accidere? Ita vel necessitate coactos viros nos præbere convenit. Ac tu etiam cura ut is sis, aliosque cohortare; et par illud voracium equorum, qui ad tributum aluntur, adduci ad te inpera. Nulla iis temporibus possessio equo utilior atque opportunior esse potest. Nam et procurrere et speculari et brevissimo tempore renuntiare, omnia hæc facile præstabit equus. Quod si tibi sagittariis opus est, eos arcesse et confestim aderunt. Phycuntiorum enim remigum auxiliis nihilo magis confido, quam meis olitoribus. Paucos autem viros desidero, qui viros non mentiantur. Ac si aliquos eiusmodi nactus ero, quod cum deo a me dictum sit, bono animo sum. Sin obeunda mors est, tum vero utilis atque opportuna philosophia est, minime ut acerbum videatur ex hoc caruncularum sacculo discedere. Quod autem adversus uxorem ac filiolium siccis oculis esse possim, nequaquam id valde asseverare audeam. Quod utinam philosophia posset! Sed nunquam eius rei periculum fieri a me contingat, te, o salutis, o libertatis præses, obtestor.

CXXXIII Olympio.

Hæc et nudius tertius, proximis coss., quorum alter Aristænetus est, nam collegam eius ignoro, obsignatas accepi litteras, quibus religiosi tui capitis nomen erat inscriptum. Esse autem vastissimas (269) ex eo con-

δὲ (269) αὐτὴν εἶναι παμπάλαιον, τῷ τε θριπυδέστον γεγονέναι καὶ τῷ συγκεχύσθαι τὰ πλεονα τῶν γραμμμάτων. ἐγὼ δὲ ἤξιον μὴ καθάπερ δασμόν τινα ἐτήσιον τὴν ἐπιστολὴν πέμπεσθαι, μηδ' ἕνα ποιείσθαι διακομιστὴν μόνον τὸν φίλατον Σύρον· οὕτω γὰρ συμβαίνει τὸ μηδὲ νεαροῖς ἀλλ' ἐώλοισ αὐτοῖς περιτυγχάνειν. ὥσπερ οὖν ἐγὼ, καὶ αὐτὸς οὕτω ποίει. οὐδεὶς βασιλέως ἀγγελιαφόρος δημοσίαν ἵππον ἀμείβων ἔξεισι τῆς πόλεως, ᾧ μὴ τὰ πρὸς τὴν λογιότητα μέρος γίνεται τοῦ κατόπιν φορτίου. εἰ μὲν οὖν ἀποδιδόσιν ἢ πάντες ἢ τινες αὐτῶν, πολλὰ καὶ ἀποδοιδοῦσι γένοιτο, χρηστοῖς οὖσιν· εἰ δὲ μὴ, καὶ ταύτη σὺ σοφώτερος, ἀπιστῶν οἷς ἄξιον. ἀλλ' ἕνα μὴδὲ ἡμεῖς μάτην κόπτωμεν τὸν ὑπογραφέα τὰς οὐκ ἀποδοθησομένας ἐπιστολάς ὑπαγορεύοντες, μαθεῖν ἄξιον· μεθαρμοσομαι γὰρ τοῦ λοιποῦ καὶ μόνον πιστεύσω τῷ Πέτρῳ. ταύτην γέ τοι τὴν ἐπιστολὴν Πέτρον οἶμαι διακομιεῖν, παρὰ μέσης λαθόντα τῆς ἱερᾶς χειρός· στέλλω γὰρ αὐτὴν ἀπὸ Πενταπόλεως ἐγὼ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τὴν κοινὴν. αὕτη δὲ ὅτω βούλεται δώσει· βουλήσεται δ' εἰ οὐδ' ὅτι τῷ γνωριμωτάτῳ παρασχέειν. καὶ γὰρ οὐδ' ἴσμεν, ᾧ φίλτατε καὶ θαυμασιώτατε, εἰ καὶ πάλιν ἔξεισι προσειπεῖν ἡμᾶς ἀλλήλους. κακία γὰρ στρατηγῶν ἀμαχίαι γέγονε τῶν πολεμίων ἢ χρίσθαι, καὶ μόνον ζῶμεν ὅσοι τὰ ἐρυμνὰ κατελιθήκαμεν, τῶν ἐν τοῖς πεδίοις κατελιθημένων ὥσπερ ἱερείων ἀπεσφαγμένων. δέδιμεν δὲ τὴν προσεδρεῖαν αὐτῶν μὴ χρονία γενομένη δίψη παραστήσεται τὰ πολλὰ τῶν φρουρίων. τυχὴ καὶ τοῖς ἀντεγκλήμασι τοῖς περὶ τῶν δώρων οὐκ ἀπεκρινάμεν· οὐ γὰρ μοι σχολὴ πρὸς τὴν μηχανῆ τὸν νοῦν ἔχοντι. κατασκευάζομαι γὰρ ὡς ἂν ἀπὸ τῶν πύργων ἐκηδοῦντα πέμπωμεν ἀξιόλογα λίθων βάρη. ἅμα δὲ καὶ ἐνδίδωμι σοι πρὸς τὸ πέμπειν μοι δῶρα· δεῖ γὰρ εἶκιν Ὀλυμπίῳ Συνέσιον, μὴ μέντοι τρυφῶντα δῶρα (καὶ γὰρ καὶ τότε τὴν τρυφὴν ἐμεμφάμεν τῶν καταλυμάτων τοῦ συσσιτίου), ἀλλ' ἔστω στρατιωτικά, τόξα καὶ βέλη, μετὰ τῶν στυρακίων μέντοι τὰ βέλη. τόξα μὲν οὖν καὶ ἐτέρωθεν ὠνησαίμεν καὶ τὰ ὄντα (270) ἀνακτησαίμεν, βέλη δὲ οὐ βράδιον ἔστι πορίσασθαι, οὐκ οὖν ὅσπερ καὶ ἐπιτήδεια. τὰ γὰρ Αἰγύπτια ταῦτα τοῖς γόνασιν οἰδοῦντα τοῖς παραγονατοῖς συνιζάνει· ταύτη καὶ σφάλλεται παρ' ἑαυτῶν. εἶοικε γὰρ τοῖς ἐκ πρώτης ἀφρητηρίας ἐμποδιζομένοις τε καὶ προσκόπτουσι. τὰ παρ' ὑμῖν δὲ εὐμήκη τέ ἐστι καὶ ἀκριβῶς εἰς ἐνὸς κυλίνδρου σχῆμα στρογγύλλεται, ὅπερ τὸ πᾶν ἔστιν εἰς εὐθυπορίαν τῆς πτήσεως. ταῦτά μοι πέμπειν, καὶ χαλινούς ἵππων ἀγαθοῦς εἰς χρῆσιν. ἐπεὶ καὶ τὸν ἵππον τὸν Ἰταλόν, ὃν ἐπήρσας τῇ γλώττῃ τῇ καλῇ, σφόδρα ἂν εἶδον ἡδέως· ἐπειδὴ καὶ πατέρα πύλων ἀγαθῶν ἡμῖν αὐτὸν ὑπισχυοῦ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κάτω που τῆς ἐπιστολῆς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν εὖρον ὅτι μένειν ἐδέησε τὸν ἵππον ἐν τῇ Σελευκείᾳ, τοῦ ναυκλήρου διὰ τὸν καιρὸν παραιτησαμένου τοιοῦτο

cio, quod et a tineis corrosae essent, et litterarum pars maior exolevisset. At ego vellem non tanquam annuum vectigal epistolam ad me mitteres, nec uni duntaxat amicissimo Syro preferendas traderes. Ita enim fit, ut nunquam recentes sed vetustate consumptae ad me perveniant. Fac igitur quod me facere vides. Nullus imperatoris veredarius equum publicum mutans urbe proficiscitur, cui non humeralis sarcinae pars aliqua sit quod ad eruditionem tuam mittitur. Quare si tibi fideliter reddant, sive omnes sive eorum aliqui, multa iis prospera contingant, boni enim viri sunt; sin minus, hac tu in parte prudentior es, qui iis fidem non adhibeas, quibus haberi nullam oportet. Sed ne librarium et nos frustra fatigemus, cum minime preferendas ad te litteras dictamas, certior reddi cupio; mutabimus enim deinceps sententiam, solumque Petro committam. Has porro litteras a Petro perlatum iri arbitror, quas de sacra manu acceperit. Mitto enim has e Pentapoli ad communem magistram, haec autem cuicumque liberit committet: libebit autem, optime scio, ei tradere, qui sit notissimus. Neque enim scimus, o carissime ac praecclare vir, an postea salutandi invicem facultas sit affutura, propterea quod ignavia ducum sine certamine regionis hostes potiuntur, solumque nos superstites sumus, qui ad munita loca confugimus, omnibus, quotquot in campestribus deprehensi sunt, pecudum more iugulatis. Veremur autem ne diuturna in iis locis illorum commotio quam plurima castella siti ad deditionem compellat. Quae causa est, cur recriminationi illi tuae, quae de muneribus erat, non responderim. Neque enim otium fuit, eo quod in machinae cuiusdam fabricatione occupabar. Hoc enim melior, quemadmodum e turribus non contemnendi ponderis lapides quam longissime iaculamur. Simul autem et mittendi ad me munera potestatem facio. Synesium quippe Olympio cedere necesse est: verum ea lege, ne lautiora munera sint. Nam et tunc luxum, quo in contubernii diversoriis usus es, minime probavi: sed militaria ea dona sint, arcus scilicet ac spicula, haec autem una cum cuspidibus. Arcus quidem vel aliunde coemere possum; aut quos ipse iam habeo (270) reficere: spicula vero aegre comparantur, quae quidem usui esse possint. Aegyptia enim ista geniculis protuberantia substrictiore internodio sunt. Idcirco per se ipsa frustrantur. Similia enim iis sunt, qui statim a primis carceribus impediuntur et offendunt. Vestra autem oblonga sunt, et in unius cylindri figuram rotundantur: quod ad volatus rectitudinem unice confert. Haec tu ad me mitte; necnon equorum frena ad usum accommodata: nam et equum illum Italicum, quem tu venusta illa tua lingua praedicasti, videre admodum desiderassem: coque magis quod tu egregiorum pullorum patrem illum sponderas. Verum in calce litterarum infra subscriptionem scriptum reperi equum istum Seleuciae relinqui oportuisse, quod nauarchus ob

φορτίον. ἐπειδὴ δὲ μήτε τὴν λέξιν ἐπέγγων ἀδελφῶν οὔσαν τῆς σῆς μήτε τὴν χεῖρα μήτε τὴν ἀκριβείαν τῆς γραφῆς, ἐδικαίωσα μὴ ἀγνοεῖσθαί σοι τοῦτο. ἄτοπον γὰρ εἰ τοιοῦτος ὦν ὁ ἕκτος μήτε ἐμοὶ μήτε σοὶ σώζοιτο.

ρλδ'. Πυλαίμενε.

Ἐδεξάμην τὴν ἐπιστολήν, ἐν ἣ ἄλλοι ἐμέμφω τὴν τύχην ὡς οὐδὲν περὶ σοῦ βεβουλευμένην φιλανθρωπίοτερον. μὴ σὺ γε, ὃ φίλτατε ἐταίρων· οὐ γὰρ ἄξιον ἐγκαλεῖν ἀλλὰ παραμυθεῖσθαι. ἔξεστι δὲ ὄντι τοιοῦτω ἦκειν πρὸς ἡμᾶς· ἀδελφὸν εὐρήσεις οἶκον. οὐ πλουτοῦμεν, ὃ γὰρ θεῖον, ἀλλὰ τὰ παρόντα ἀρκεῖ καὶ Πυλαίμενε καί μοι· εἰ δὲ σὺ παρέσῃ, τυγὼν καὶ πλουτήσομεν. ἀπὸ τῶν ἴσων ἀφορισμῶν ἕτεροι πλείω τῶν μετρίων ἔχουσιν, ἐγὼ δὲ κακὸς οἰκονόμος. ἀλλὰ τέως ἀντέχει καὶ πρὸς τὴν ἀκριβεστάτην ἀμέλειαν τὰ πατρίω, ἃ δὴ δύναται βόσκειν φιλόσοφον. μὴ τὰ τυγόντα ἤγρω προσλαβόντα καὶ πρόνοιαν. ταῦτα περὶ τούτων, καὶ μὴ ἄλλως ποίει, εἰ μή τι μεταξὺ βέλτιον πέπραγας, καὶ ἄλλοι διανοή τὴν Ἡράκλειαν ἀνίστανται κειμένην. ἐπιστολάς οὐ γέγραφα πρὸς οὐς εἴωθα, διὰ τὸν καιρὸν· ἀλλὰ πρόωγ ἅπασιν γέγραφα, φάκελον ἐπιστολῶν Διογένη διδύμου. ἀνεψιὸς ἐστὶν ὁ Διογένης ἐμὸς. εἰ μὲν οὖν ἐπέτυχέ σου ζητῶν (ἐζητήσῃ γὰρ (271) εἴ οἶδ' ὅτι), καὶ δὴ τὸν φάκελον ἐπιδέδωκεν, σοὶ γὰρ ἐπεγέγραπτο· εἰ δὲ μή, τὸν ναύκληρον αἴτει δεῖξαι σοὶ τὸν νεανίσκον, καὶ κομισάμενος τὰς ἐπιστολάς, αὐτὸς ἅπασιν διδόν. εἰσὶ δὲ οὐς περὶ πλείστου τοιοῦμαι παρ' ἐμοῦ προσειρησθαι, ὁ πατὴρ Πρόκλος, Τρύφων ὁ παρ' ἡμῖν ἄρξας, Σιμπλικίος καὶ ἄλλοι καὶ ἄρχων ἀγαθὸς καὶ φίλος ἐμὸς. ἐπιδοὺς αὐτῶ τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ πάρεστι γρόνῳ χρῆσαι τὰνδρί· καλὸν γὰρ καὶ συσχολάσαι στρατιωτῆ ποιητικῶ. στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίῳ εἴχομεν, ἀλλ' οὐκ ἔην αὐτὰς στέλλειν ἐπὶ θάλατταν διὰ τῶν ὄπλων τῶν πολεμίων, οὐδὲ ἄλλο τι τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς ὄντων ἐξῆν ἐνθεῖναι τοῖς πλοίοις. οἶνος οὖν μόνος ἐστὶ τὸ φορτίον, ἐλαίου δὲ οὐ μὰ τὴν τιμίαν σου κεφαλὴν οὐδὲ κύαθον ἀγώγιμον ἔχουσιν, οὐκ οὖν ὅσα γε ἐμὲ εἰδέναι. τοσάδε οὖν οἶνου ξεστία λαβέ. λήψῃ δὲ ἐπιδοὺς τὸ πρὸς Ἰουλίον πρόσταγμα. πρόσκειται δὲ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μὴ διαπεσεῖν ἕνεκα. καὶ τῷ πατρὶ Πρόκλῳ γέγραφα, καὶ ταῦτα πέπομα. δεξάσθω καὶ τὴν ἐπιστολήν παρὰ σοῦ καὶ τὸν οἶνον παρὰ Ἰουλίου. Τρύφωνι τῷ χρυσῷ (δεῖ γὰρ τι καὶ ἐν τούτοις ψυχρὸν εἶπειν καὶ Ἰοργιεῖον) τρυφῶντα δῶρα παρεσκευάσαμεν ὀπὸν σιλφίου πολὺν (Βάττου γὰρ ἀκούεις αὐτὸ δῆπου καὶ σὺ) καὶ χρόνον ἄριστον, ἀγαθὸν γὰρ ἢ Κυρήνη καὶ τοῦτον ἐκτρέφει· οὐ μὴν ἐξεγένετο πέμπειν τὸ γε νῦν ἔχον. ἀλλ' ἐκπέμψαμεν ἂν εἰς ἐτέραν νῆυν, ὅταν καὶ ὑμῖν μετ' αὐτοῦ μὲν τὰς στρουθοὺς, κατὰ μόνας δὲ τὸν οἶνον.

temporis incommoda id oneris recusasset. Sed quoniam neque dictionem ipsam neque manum neque exactam scripturae rationem tuæ germanam agnovi ac similem æquum putavi te ea de re non celari. Absurdum enim est talem equum mihi iuxta ac tibi perire.

CXXXIV. Pylæmeni.

Accepi tuas litteras, quibus iterum fortunam incusas, quod nihilo tibi humanius adhuc consuluerit. Nequaquam, o sodalium amicissime. Neque enim criminari illam attinet sed consolationem capere. Licet autem eiusmodi cum sis, tibi ad me venire; fratrem domum invenies. Non locupletes sumus, o bone vir, sed vel presentia mihi ac Pylæmeni sufficiunt. Quod si tu una mecum aderis, fortasse ditiores erimus. Ab iislem rei familiaris subsidiis alii supra mediocres opes adepti sunt: ego vero malus sum dispensator. Nihilominus tamen hactenus vel contra maximam incuriam patrimonium durat, quod philosophum alere possit. Neque tu aspernandum hoc existimes, si cura ac diligentia accesserit. Hoc modo te in iis neque aliter gere, nisi quid forte interim melius acciderit, ac rursus iacentem Heraclæam instaurare cogites. Epistolas quibus solco nullas scripsi ob temporis difficultatem; sed nuper omnibus scripsi, ac litterarum fasciculum Diogeni commisi. Patruelis meus Diogenes iste est, qui si te quærens invenerit (non enim (271) dubito quin quæserit), simul et fasciculum dedit. Tibi enim erat inscriptus. Sin minus, nauculerum roga ut tibi adolescentem indicet: cumque ab eo litteras acceperis, ipse omnibus reddas velim. Nonnulli sunt, quos meo nomine compellari summopere cupiam: pater Proclus; Trypho, qui provincie nostræ præfuit; Simplicius non minus vir quam magistratus optimus et amicus meus, cui postquam litteras obtuleris, quamdiu presentis copiam habes, homine utere. Præclarum enim est cum milite versari poetice studioso. Struthiocamelos magnos habebamus ex venationibus, quas tempore pacis exercuimus. Verum mittere eos ad mare per infesta hostium arma non potuimus, neque aliud quicquam eorum quæ in littore erant navigiis imponere licuit. Vino igitur duntaxat oneravimus. Olei vero, per carissimum caput tuum, ne cyathum quidem importarunt, quantum scire potuerim. Accipe igitur vini totidem sextarios. Accipiat a te litteras, vinumque ab Iulio. Tryphoni aureo (oportet enim in iis frigidum aliquid et Gorgiæ simile dicere), Tryphoni, inquam, dona paravimus laseris magnam copiam (hoc enim de Batto scilicet accepisti): ad hæc crocum optimum. Nam et hoc probum Cyrenis provenit. Hoc tamen mittere in presentia non potui: sed in alteram postea navem imponetur, tum cum ad vomitemus cum illo quidem struthiocamelos, privatim

ρλε'. Γῶ ἀδελφῶ.

CXXXV. Fratri.

Ποιμένιος οὗτος ὁ τὴν ἐπιστολὴν σοι διδοὺς ἐστάλη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ μικρῷ πρότερον δυναστεύσαντος Ἀρταβαζάκου ἐπὶ ταῖς οὐσίαις ἀπάσαις, ὧν ἐν τοῖς τῆδε τόποις ἐγεγονέει κύριος. ἀλλ' ἐν ὑποθέσει τοιαύτῃ πρῶτον ἑαυτὸν παρέσχε καὶ μετριώτατον. καίτοι τίς ἕτερος οὕτως ἐχρήσατο τῷ καιρῷ; Ποιμενίου δὲ οὐδεὶς Λιβύων τὴν τότε δύναμιν ἐβαρύνετο. μέγα τεκμήριον, λυπεῖ τὰς πόλεις ἀναχωρῶν. σὺ δέ μοι τὸν ἀνδρα φιλῶς καὶ ὡσπερ εἰκὸς ἐπαίνεσον ἐπὶ καλοκαγαθία.

ρλς'. Γῶ αὐτῷ (272).

Pæmenius hic, a quo has litteras accipies, missus est ad nos ab Artabazaco, qui paulo ante principatum tenuit, bonorum omnium curator, quæ in his locis possideret. Sed in eo munere obundo perhumanum se ac facilem præbuit. Quanquam quis alius ita occasione hac uteretur? At Pæmenii potestas nemini Libyum gravis et onerosa fuit. Cuius rei non leve hoc argumentum est, quod magno civitatum omnium mærore discedit. At tu hominem amice atque uti par est probitatis nomine collaudato.

a

CXXXVI. Eidem (272).

Ἄνοιαν τῶν Ἀθηναίων ὅσῃα βούλει, ὥστε μοι δοκῶ πλεῖν ἢ παλαιστῆ καὶ δακτύλῳ γεγονέναι σφώτερος. ἔξεστι δὲ καὶ αὐτόθεν τῆς νέας σοφίας πεῖραν σοὶ τινα παρασεῖν. ἀμείλει γὰρ Ἀναγυρουντόθεν σοὶ γράφω, καὶ Σφρηττοῖ γέγονα καὶ Θριῶζε καὶ Κηφισιάσι καὶ Φαληροῖ. καὶ κακὸς κακῶς δευρὸ με κομίσας ἀπόλοιο ναύκληρος· ὡς οὐδὲν ἔχουσιν αἱ νῦν Ἀθηναίαι σεμνὸν ἀλλ' ἢ τὰ κλεινὰ τῶν χωρίων ὀνόματα. B καὶ καθάπερ ἱερείου διαπεπραγμένου τὸ δέρμα λείπεται γνώρισμα τοῦ πάλαι ποτὲ ζῆου, οὕτως ἐνθὲνδε φιλοσοφίας ἐξωκισμένης λείπεται περινοστοῦντα θαυμάζειν τὴν ἀκαδήμειαν τε καὶ τὸ Λύκειον καὶ νῆ Δία τὴν ποικίλην στοάν, τὴν ἐπώνυμον τῆς Χρυσίππου φιλοσοφίας, νῦν οὐκέτ' οὔσαν ποικίλην. ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σανίδας ἀφείλετο, αἷς ἐγκατέθετο τὴν τέχνην ὁ ἐκ Θάσου Πολύγνωτος. νῦν μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Αἴγυπτος τρέφει τὰς Ὑπατίας δεξαμένη γονάς, αἱ δὲ Ἀθηναίαι, πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἐστία C σοφῶν, τὸ δὲ νῦν ἔχον σεμνύνουσι αὐτάς οἱ μελιτοουργοί. ταῦτ' ἄρα καὶ ἡ ζυνορις τῶν σοφιστῶν τῶν Πλουταρχείων, οἵτινες οὐ τῆ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους, ἀλλὰ τοῖς ἐξ Ὑμηττοῦ σταμνίους.

ρλζ'. Ἐρκουλιανῶ.

CXXXVII. Herculiano.

Εἰ τῆς Ὀδυσσεῶς πλάνης κέρδος ἐφῆσεν Ὅμηρος πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν τε ἄσπερα καὶ νόον γυνῆναι, καὶ ταῦτα τῆς προσορμίσσεως αὐτῷ γενομένης οὐ πρὸς D ἀνδρας χαρίεντας ἀλλὰ πρὸς Λαιστρυγόνας καὶ Κύκλωπας, ἥπου θαυμαστῶς ἀν ἦσεν ἡ ποίησις τὴν ἐμῆν τε καὶ σὴν ἀποδημίαν, παρασχούσαν ἡμῖν εἰς πείραν ἐλθεῖν τῶν καὶ διὰ φήμης ἀπιστομένων. αὐτόπται γὰρ τοὶ καὶ αὐτήκοοι γεγονόμεν τῆς γνησίας καθηγεμόνης τῶν φιλοσοφίας ὀργίων. εἰ δὲ καὶ ἀνθρωπικαὶ χρεῖαι τοὺς κοινωνήσαντας διαθέσει συνδέουσιν, ἡμᾶς κατὰ τὸν νοῦν τῶν ἐν ἡμῖν τὸ ἀριστον συγγενομένων θεῖος ἀπαιτεῖ νόμος τῶν ἀλλήλων τιμᾶν. ἐγὼ (273) μὲν οὖν καὶ τῆς σωματικῆς συνθηλαίας ἀπολελαυκῶς A ὄσῃν τε ἀπόντα δοκῶ, τὸ ἐναποτεθὲν ἀπὸ τῆς διαθε-

Fructum ex Athenis quantumcunque velis capiam : adeo mihi videor palmo uno ac digito factus doctior. Licet autem inde quoque tibi divinæ illius sapientiæ periculum facere. Ecce enim ex Anagyrunte ad te scribo, et Sphettum obii atque Thrium et Cephisiadem ac Phalerum, ut ille male pereat infelix nauclerus, qui me huc advexit : nihil enim iam Athenæ splendidum habent præter celeberrima locorum nomina. Ac velut ex hostia consumpta sola pellis superest, animalis quod olim aliquando fuerat indicium, sic inde translata philosophiâ restat ut oberrando Academiam ac Lyceum mireris : atque etiam variam illam porticum, a qua Chrysippi secta nomen accepit, quæ quidem minime nunc varia est. Nam proconsul tabulata sustulit, in quæ artem omnem suam Polygnotus Thasius contulerat. Nunc itaque nostra ætate alit Ægyptus quæ ab Hypatia sapientiæ semina suscepit ; Athenæ vero quondam civitas fuit, sapientum domicilium : nunc eam mellatores celebrant. Quibus par illud sapientum Plutarcheorum adice, qui non orationum suarum fama invenes in theatris congregant, sed mellis ex Hymetto amphoris.

Si ex Ulixis erroribus lucrum hoc exstitisse Homerus cecinit, multorum hominum urbes intueri morisque cognoscere, præsertim cum non ad politos homines appelleret, sed ad Læstrygonas et Cyclopas, procul dubio maiorem in modum tuam meamque peregrinationem poesis celebrasset, qua nobis periculum eorum facere concessum est, quæ fama audita incredibilia videbantur. Ipsi enim spectatores atque auditores germanæ philosophiæ sacrorum ducis ac magistræ fuimus. Quod si humana negotia eorum communione coniunctos affectu inter se colligant ac devinciunt, nos utique mente consociatos, quæ pars est nostri præcipua, nostris invicem rebus studere divina lex efflagitat. Equidem (273) cum præsentis corpore tui consuetudine sum usus aliquando,

σεως εἶδος προχειριζομένης τῆς μνήμης, καὶ ἐμβομβεῖ μου ταῖς ἀκοαῖς ἢ θαυμαστῶς γλυκεῖα τῶν ἱερῶν σου λόγων ἤχῳ. σὺ δὲ ἡμῖν εἶπερ οὐχ οὕτως ἔχεις, ἀδικεῖς· εἰ δ' ἔχεις, οὐ μέγα ποιεῖς, ἀποδίδως γὰρ διαθέσεως ὄφλημα. ὅταν δὲ πρὸς τὴν ἐν φιλοσοφίᾳ κοινωνίαν ἀπίσω καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνῃς περὶ ἧς πολλὰ συγκεκύφαμεν, ἐνταῦθα ἤδη τοῦ λογισμοῦ γενόμενος θεῷ βραβευτῇ τὴν συντυχίαν ἡμῶν ἀνατίθημι. οὐ γὰρ ἂν ἀπ' ἐλάττονος ἢ θείας αἰτίας Συνέσιος, ὁ τὸ πρᾶγμα ἥκιστα δημοσιεύων καὶ πλείστοις μὲν συνῶν ἐπ' ἀνθρωπικαῖς δὲ κοινωνίαις τὰς συνουσίας ποιοῦμενος, φιλοσοφίαν δ' ἐν ἀρρητῶν ἀρρητοτάτοις ἔχων, οὕτως προχειρῶς ἔμαυρόν τε καὶ τὰ ἑαυτοῦ κτήματα ἀνεκάλυψα ἀνδρὶ κατὰ βραχὺ δόντι μοι καὶ λαβόντι τὸν λόγον. ἐπεὶ δ' οὖν γέγονε τις οὗτος πρὸς δὲν ἐξωρηγισάμην τὰ τέως ἀνεκπυστα, καὶ τῆς σοφῆς τοῦ Πρωτεύως ἐπελαθόμην τέχνης (οὐ γὰρ ἄλλη τις ἦν ἢ συνεῖναι τοῖς ἀνθρώποις οὐ θείως ἀλλὰ πολιτικῶς), ἐπεὶ γέγονε τοῦτο, οὐ προθεμένης μοι τῆς γνώμης ἀλλ' ἀκατασκεύαστον οὕτω παρελθόν, ἐγὼ θεὸν ἡγεμόνα τοῦ παραδόξου λογιζόμενος, παρ' οὗ τέλος αἰτήσομαι τῶν δι' αὐτὸν ἡργυμένων. καὶ δοίη μετ' ἀλλήλων φιλοσοφεῖν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, πάντως φιλοσοφεῖν. ὡς ἐγώ γε ἐνόησας μοί τινος τῆ ψυχῆ λόγους περὶ τῆς ὑποθέσεως ἣν ἐπραγματεύομεθα καταχέαι μὲν ὠδίῳ τῆς ἐπιστολῆς, οὐ μὴν τοῦτο ποιήσω. σοὶ μὲν γὰρ ἂν κατὰ θεὸν γένοιτο συγγενέσθαι καὶ ἡμῖν περὶ τούτων καὶ πολλὰς ἀμεινον εἰδόσιν· ἔμοι δὲ οὐ καλῶς ἔχει γραμματεῖω πιστεῦσιν τὰ τοιαῦτα. τὸ γὰρ τῆς ἐπιστολῆς πρᾶγμα οὐκ ἐγέμυθον, ἀλλὰ φύσιν ἔχει τῷ περιτυχόντι προδιαλέγεσθαι. ἔρρωσο, καὶ φιλοσόφει καὶ διατέλει τὸ ἐν ἡμῖν ἀνακεχωρημένον ὄμμα ἀνορύττων. τὸ γὰρ τοι βιοῦν ὀρθῶς, ἅτε δὲν οἷμαι προοίμιον τοῦ φρονεῖν, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ φρονίμων ἀνδρῶν σπουδάζεσθαι κατεδείχθη. (274) καὶ καθαρῶ γὰρ καθαρῶ ἐπάπτεσθαι φησιν οὐ θεμιτὸν ἢ θεσπεσία φωνή. οἱ πολλοὶ δὲ οὐ διὰ τὸ φρονεῖν ἀλλ' αὐτὸ δι' αὐτό, καὶ τελειότητα ἀνθρωπίνην ἤγηται τὸ βιοῦν ὀρθῶς, τὴν ὁδὸν οὐχ ὁδὸν ἀλλ' ἐρ' ὁ δεῖ δι' αὐτῆς φθάσαι νομίζοντες, κακῶς φρονούντες· σωφροσύνη γὰρ ἄλογος καὶ ἀπογῆ κρεωδασίας πολλῇ παρὰ πολλοῖς ἀλόγους εἶδεναι ἐνδέδοται παρὰ τῆς φύσεως. ἀλλ' οὐκ ἐπαينوῦμεν οὔτε κορώνην οὔτ' ἄλλο τι τῶν εὐρομένων φυσικῆν ἀρετὴν, ὅτι φρονήσεως ἔρημα. ἡ δὲ κατὰ νοῦν ζωὴ τέλος ἀνθρώπου. ταύτην μετώμεν, θεόθεν τε αἰτούμενες θεῖα φρονεῖν, καὶ αὐτοὶ τὸν θανάτον τρόπον τὸ φρονεῖν ἀπανταχόθεν συλλέγοντες.

ρλη'. Τῷ αὐτῷ.

Ἦκουσά του τῶν δεινῶν λέγειν ἀνδρὸς ἐπαινοῦντος χρεῖαν ἐπιστολῆς, καὶ τοῦτ' αὐτὸ τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν λόγων ὁ σοφιστῆς ὑπέθεσεν ἐπεποίητο. ἔχορηγεῖτο δὲ αὐτῆς τὸ ἐγκώμιον πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ δύνασθαι τὴν ἐπιστολὴν ἐρώτων

absentem intueri modo videor, speciem et imaginem ex affectu expressam repræsentante memoria, ac meis auribus etiamnum mirum in modum suavis illa sacrorum tuorum sermonum vox insonat. Tu vero nisi ita es affectus, iniuriam facis; sin et affectus, non multum facis. Amoris enim debitum rependis. Sed cum ad illam in philosophiæ studiis communionem respicio, illamque ipsam philosophiam, in quam diu ac multum iucubui: ubi eo, inquam, ratiocinando perveni, rectori moderatorique deo occursum hunc nostrum tribuere soleo. Haud enim leviori aliqua quam divina moliente ac destinante causa Synesius, qui rem eiusmodi minime in vulgus enuntiare soleam, quique etsi cum plerisque familiariter vivam, eam tamen familiaritatem ob humanam aliquam communionem suscipiam, philosophiam vero in arcanis ac secretis rebus secretissimam habeam, tam facile me ipsum, meaque omnia homini detexi, quocum paululum ultra citroque sermonem contuli. Sed quoniam aliquis demum inventus est, apud quem inaudita efferrem, et prudentis illius Protei artificii cum oblitus, quod nihil aliud fuit quam cum hominibus non divina sed civili ratione versari. Quoniam igitur ita contigit, non quod ante constituissem animo, sed quod citra studium e re nata succurrit, ego tam inopinati eventus ducem et auctorem deum apud me reputo, a quo felicem exitum precabimur eorum quæ per ipsum inchoata sunt. Atque utinam nobiscum invicem philosophari concedat! Sin minus, at omnino saltem philosophari. Nam ego nonnullos sermones de eo argumento, quod tractabamus, occurrentes animo meo, tametsi epistolæ committere gestiam, non id tamen faciam. Dabitur enim aliquando tibi, favente deo, mecum hisce de rebus colloqui et cum aliis, qui melius ista noverint. Mihi vero nequaquam consilii esse videtur tantas res epistolæ concredere. Totum enim hoc epistolarum negotium minime est silentii tenax, sed ita comparatum, ut cum quolibet sermocinetur. Vale, et philosophiæ operam adhibe, iugique studio defossum in nobis oculus extrahe. Quippe recte ut vitam instituanus, perinde, arbitrator, ut initium sapientiæ, veteres ac sapientes viri summopere procurandum (274) esse docuerunt. Nam ei qui impurus sit rem puram attingere nefas esse, divina vox testatur. Sed vulgus istud ipsum recte vivere non ad sapientiam referri, sed ipsum per sese consistere atque humanæ vitæ perfectionem continere putat; hoc est, iter non iter, sed id ad quod per illud contendere oportet, esse statuit, ac perperam de rebus existimat. Etenim rationis quadam expers temperantia et a carniū esu abstinentia plerisque est admodum ratione earentibus a natura indita. Sed neque cornicem laudamus, nec aliud quidpiam eorum quæ nativam hanc virtutem adepta fuerint, quod prudentia careant. Vita autem, quæ secundum mentem est, finis est hominis. Hanc nos omni studio quaeramus: et cum a deo divina sapere postulemus, tum ipsi quæcunque ratione possumus undequaque sapientiam comparemus.

CXXXVIII. Eidem.

Audiavi aliquando quempiam disertum ac copiosum hominem, qui epistolarum usum utilitatemque commendaret, quod ipsum multorum et admirabilium sermonum argumentum sophista ille instituerat. Cæterum eius rei præconium cum ex aliis multis capitibus, tum

οὐκ εὐτυγούντων εἶναι παραμυθίαν, παρεγομένην ἐν ἀπουσίᾳ σωμάτων φαντασίαν τῆς παρουσίας, καὶ τῇ δοκεῖν προσδιαλέγεσθαι ψυχῆς ἐκπιμπλάσαν τὸ ἐφιέμενον. ταῦτ' οὖν ἀνύμνει τὸν εὐρετὴν τῶν γραμμάτων, καὶ ἀνθρώπων μὲν οὐδενὸς ἡξίου θεοῦ δὲ εἰς ἀνθρώπους εἶναι τὴν θόσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπολαύω τῆς ἱεράς τῆσδε τοῦ θεοῦ χάριτος, καὶ πρὸς ὃν ἔδει λαλεῖν, εἰ μὴ δύνάμει λαλεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ γράφειν δύναμαι, θαμὰ τοῦτο ποιῶ, καὶ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον σύνειμι, καὶ ἀπολαύω τῶν ἐμῶν παιδικῶν. αὐτὸς θεός, εἰ μὴ πικρὸν εἰπεῖν, συνδιέστησας τῷ τόπῳ τὴν γνώμην. κὰν μὴ παύσῃ σαυτὸν ἀφέλκων τῶν ἀδολώτατα καὶ ἀσκήνως ἡγαπηκῶτων, ἐμυμήσω τὰς χελιδόνας, αἱ ταῖς τῶν ἀνθρώπων οἶον φιλίας ἐνοικίζονται μὲν μετὰ τοῦ φθέγγεσθαι, σιωπῶσαι δὲ ἐξοικίζονται· ταῦτα πρὸς ἀνθρώπων ἔτι, καὶ ἀνθρωπικὰ τὰ ἐγκλήματα· εἰ δὲ ἤνωσας διὰ φιλοσοφίας τὰ δεῦρο διεστώτα, καὶ φίλον μὲν τὸ καλόν, καλὸν (276) δὲ τὸ αὐτό, τοῦτο δὲ ἐν ὃν α τοῦ νοῦ λέγοντας ἤκουσας, οὐκέτι κρίνομεν ὑπεροψίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς σιωπῆν, ἀλλὰ συνηρόμεθα φιλοσοφοῦντι καὶ παραιτούμεν μὲν τὸ μικροπρεπεύεσθαι, συνόντι δὲ τῷ παρὰ σοὶ κρείττονι τοῖς ἐν ἡμῖν κρείττοσιν. εἴης τοιοῦτος, ἀνδρῶν ἀριστε καὶ ἐμοὶ τριπτόητε ὄντως ἀδελφεί.

ρλθ'. Τῷ αὐτῷ.

Εἰ τοσοῦτόν ἐστι κέντρον πειθοῦς ἐν τοῖς γράμμασιν, εἰ τοσοῦτον αἱ τῶν ἡθῶν εἰκόνες τῆς ζωῆς χηρεύουσαι συμπαθείας καὶ χάριτος θέλκτρον ἐνῆσαι τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ἤπου πρᾶγμα ἀμαχρον ἂν εἴη τὸ αὐτοπροσώπως αὐτῶν ἐπαφήσασθαι. ἐμέ γέ τοι καὶ παρῶν μὲν ἤρεις τῇ γλυκεῖᾳ Σειρήνι τῶν λόγων· οὐ μὴν αἰσχυροθεῖην ἂν ἀληθῆ λέγειν, ὡς ἡδίων ἂν ἡ δευτέρα μοι πείρα γένοιτο. οὐ γὰρ ἂν γένοιτο ἀγαθοῦ παρόντος ὡσπερ ἀπόντος τῷ πεπειραμένῳ συναίσθησις. τοῦ μὲν γὰρ ἡ συνέγεια τῆς ἀπολαύσεως κλέπτει τῆς εὐφροσύνης τὴν αἴσθησιν, ὃ δὲ κατὰ μικρὸν χωρισθεὶς τῶν ἡδέων εὐθὺς ἔχει κεντούσαν εἰ παραλλήλου τὴν μνήμην οἶων ἄρα ὄντως στερίσκειται. ἔλθοις οὖν, φιλάτῃ κεφαλῇ, καὶ ἀλλήλοισ ἐπὶ φιλοσοφία συγγενοίμεθα, τοῖς ἐνηργημένοις πρόποντα ἐποικοδομοῦντες, ἴν' ἐκ τελῶν τέλειον ἐκφανῆ κάλλος ἀλλὰ μὴ κολοβόν. εἰ δέ, ὅπερ ἀπεύχεσθαι δίκαιον, ἀλλήλων διαμάρτομεν, δῆλον ὡς τοῦμόν ἐστι τὸ βλαπτόμενον. σοὶ μὲν γὰρ εὐτυγούσης ἐνθάδε πολυανδρίας παιδείας συνέσονται πολλοὶ Συνεοίου καὶ βελτίους καὶ ὅμοιοι· ἡ δὲ πατρὶς ὅτι μὲν πατρὶς ἐμοὶ τίμιον, πρὸς δὲ φιλοσοφίαν οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον ἀπεσκληρώτως ἔχει. ἔστιν οὖν οὐκ ἀδέες ἀσθηθῆται μένειν, οὐκ ὄντος τοῦ συγκορυβαντιῶντος. εἰ δὲ δὴ καὶ δοίμεν εἶναι τινας,

πῶς ἂν ἐπειτ' Ὀδυσσεὺς ἐγὼ θεοῖο λαθεῖμην;

πρὸς ποῖον ἄλλο πυρεῖον παρατριβείς μετὰ τὴν ἱεράν σου ψυχὴν ἀποτέκοιμι τοῦ νοῦ φωτισοῦδὲς ἔχονον; τίς

ex hoc uno potissimum arcessebat, quod epistolam posse diceret infelicium amorum esse solatium, ut quæ per absentiam corporum imaginem quamdam presentiae referret, eoque ipso, quod colloqui videretur, animorum desiderium expleret. Ob hæc igitur epistolarum inventorem laudabat, atque hoc munus non ab ullo homine profectum sed a deo in homines esse derivatum existimabat. Ego itaque divino illo beneficio fruor, et ad eum ipsum, quocum colloqui oporteret, si minus colloqui possum, quoniam scribere possum, sæpius hoc facio, et, quoad fieri a me potest, cum eo versor, meisque deliciis perfruo. Tu vero, nisi id dictu acerbum est, animum una cum loco disiunxisti. Quod si te ab iis abstrahere qui sincerissime ac sine fuco amantur non desieris, hirundines imitaris, quæ in hominum velut amicitiam cum voce ac clamore sese conferunt, silentio vero demigrant. Atque hoc ad hominem adhuc pertinet hominisque querimonias. Quod si per philosophiam quæ hic seiuncta sunt sociasti, et amicum id esse omne quod honestum est (275) et honestum idem esse, atque utrumque unum esse de dicente istud mente percepisti, tuum illud ad nos silentium non amplius superbie tribuo, sed philosophanti tibi gratulor et abiectis in rebus hæere detrectanti idque, quod in te præstantissimum est, in iis, quæ apud nos præstantissima sunt, occupanti. Eiusmodi utinam sis, hominum optime plurimumque mihi expetite frater.

CXXXIX. Eidem.

Si tantus inest suadæ in litteris aculeus, si expressæ animi ac morum imagines vivi ac spirantis affectus inanes et gratiæ tantas legentibus illecebras immitunt, profecto rapi ad eos eum necesse est, qui coram eos ac præsens attingat. Me quidem, fateor, antea suavissima sermonis tui Sirene præsens capiebas. Nihilominus vero hoc prædicare non verebor, alterum mihi experimentum multo iucundius futurum. Non enim præsentis boni perinde ut absentis is qui iam periclitatus est sensum percipit. Nam illi fruenti ipsa perpetuitas voluptatis sensum admittit, hic paulatim ab iucundis rebus abductus, statim altera ex parte recordatione ista stimulat ac pungitur, quibus demum bonis fraudetur. Utinam ergo ad nos venias, amicissimum caput, mutuosque de philosophia congressus ac colloquia celeberrum, consentanea iis quæ iam inchoata sunt astruentes, ut ex perfectis non manca sed perfecta absolutaque pulchritudo consurgat. Sed si, quod deprecari merito convenit, mutuo consortio privemur, haud dubium quin in meipsum detrimentum omne recidat. Nam tibi, si illic disciplinæ multitudine hominum effluerint, multorum Synesio et meliorum et similium erit copia quibuscum consuescas. Mihi vero patria, quatenus quidem patria est, longe est carissima. Cæterum nescio quo pacto ad philosophiam obduiruf. Quare minime tutum est sine alicuius auxilio permanere, si non sit qui iisdem veluti Corybantum sacris insaniat. Atque ut esse aliquos demus,

qui tandem esse quædam divini oblitus Ulixis?

cuinam alteri igniario affricatus, cum ab sacro tuo animo discessero, lucidum ac splendidum mentis scutum pare-

οὕτως οἷος σφοδρῶς σπινθῆρα κεκρυμμένον καὶ ἀγαπῶντα λανθάνειν μηχαναῖς ἀπάσαις ἐκκαλέσασθαι καὶ ἐξάψαι καὶ πῦρ λαμπρὸν ἀναδείξαι· θεὸς οὖν ἀμφοῖν ἀποῦσί τε καὶ συνοῦσι παρῆι· θεοῦ δὲ παρόντος ἅπαν ἄπορον πόριμον. ἔρρωσο καὶ φιλοσόφει, (276) καὶ τὸ ἐν σαυτῷ θεῖον ἀναγε ἐπὶ τὸ πρωτόγονον θεῖον. καλὸν γὰρ ἅπασαν ἐμὴν ἐπιστολὴν τοῦτο παρ' ἐμοῦ τῆ τιμῆ σου διαθέσει λέγειν, ὅ φρασι τὸν Πλωτῖνον εἰπεῖν τοῖς παραγενομένοις ἀναλύοντα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος.

ρμ'. Τῷ αὐτῷ.

Τῶν ἐρώτων οἱ μὲν χαμαὶ ἐργομένους καὶ ἀνθρωπικὰς τὰς ἀρχὰς ἔχοντες ἀπεχθῆς τέ εἰσι καὶ ἐξίτηλοι, τῆ παρουσίᾳ μόνῃ καὶ μόλις μετροῦμενοι· οἷς δὲ ὁ ἐφ' ἑστέως βραβεύει θεός, κατὰ τὴν θεσπέσιαν Πλάτωνος φωνὴν συντήξας τῆ τέχνῃ καὶ ἓνα ἄμφω ποιήσας τοὺς ἀντερῶντας, οὗτοι καὶ γόρου καὶ τόπου φύσιν ἐλέγχουσιν. οὐδὲν γὰρ ἐμποδῶν ψυχαῖς ἐπιεμέναις ἀλλήλων ἀρρήτοις συνόδοις δυόσε χωρεῖν καὶ συμπλέκεσθαι. ἐκεῖθ' ἐποθεὶν ἠρτῆσθαι δεῖ τὸ ἤμετερον, εἰ μὴ τὰ φιλοσοφίας τραφεῖα μέλλοιμεν αἰσθύνειν, αἰσθησιν ἀγαπῶντες καὶ ὅταν αὕτη μὴ ὑπὸ σωματῶν θυροκοπήται, ψυχῆς παρουσίαν οὐ προσίμενοι. τί οὖν ποτιῶ καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τῶν θαυρῶν ἐγγεῖς; εἰ μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐλεῶν ὅτι μήπω φιλοσοφοῦμεν, καὶ ταῦτα δοκοῦντες καὶ λέγοντες, ἐπιγινώσκω τοῦ θρηῆου τὴν ἀλήθειαν· εἰ δ' ὅτι τὴν συνοσίαν ἡμῶν ἡδέως ἀνώμων τύχη (τοῦτο γὰρ σοι τῶν ἐπιστολῶν τὸ βούλημα), θῆλυ καὶ παιδαριῶδες τὸ ταῦτα ἀγαπᾶν ἐρ' ὧν δύναται θλάπτειν ὁ δάμιων τὰ τέλη τῶν προαιρέσεων. ἐγὼ δὲ τὴν ἱερὰν κεφαλὴν τὸν Ἑρκουλιανὸν ἡξίου ἀνω βλέπειν καὶ ὅλον εἶναι θεωρῶν τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν θνητῶν ἀρχῆς, τὰς ἀρετὰς διαθάντα καὶ πάλαι τὰς ἀπεστραμμένας καὶ κοσμοῦσας τὰ δεῦρο. καὶ ὡς πρὸς τοιοῦτόν μοι τῆς ἐπιστολῆς τὸ πρόσρημα πολλὰ φρονεῖν, οὐ χείρειν οὐδ' εὖ πράττειν, τὸ μετριώτερον. ἐπιστατεῖ γὰρ ταῖς πράξεσι νοῦς ἐλάττων, οὐχ ἂν ἡξίου ἀνακρωθῆσθαι παρὰ σοί. περὶ οὗ σοι καὶ ἀμύπολλα διὰ δύο τῶν πρώτων ἐπιστολῶν διελέγθην, ὧν οὐδεμίαν οἱ λαθόντες ἐπιδεδώκασιν. ἐπεὶ τοι πέμπτην ταύτην ἐκπέμψω τὴν ἐπιστολήν. ἀλλ' εἴθε μὴ καὶ ταύτην μάτην. γένοιτο δ' ἂν οὐ μάτην, (277) εἰ πρώτον μὲν ἐπιδοθῆι, τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ καὶ τούτου σεμνότερον, κατανοουθεῖσει σε καὶ παιδαγωγῆσει καὶ πείσει μεταθεῖναι τὴν τοῦ σώματος ἰσχνὴν ἐπὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν, οὐ τὴν ἐκ τῆς πρώτης καὶ περιγείου τετρακτύος τῶν ἀρετῶν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀνάλογον ἐν τρίταις καὶ τετάρταις. ἄψαχο δ' ἂν αὐτῆς, ὅταν μὴδὲν τῶν ἀνθρωπίνων θαυμαζῆς. κἂν μήπω σοι σαφῆς ἡ διαίρεσις ἢ τοῦ λελεγεμένου, τίνες ἀρχειγονώτεροι καὶ τίνες αἱ πολλοσταὶ τῶν ἀρετῶν, τὸ ἐπὶ μηδενὶ κλάειν ἀλλὰ πάντων τῶν τῆδε ἐν δίκῃ καταφροεῖν ὅταν σοι παραγένηται, τοῦτο ἔστω σοι κωνὸν καὶ

rem? Quis tam vehementer ablitam ac latebris gaudentem scintillam machinis omnibus possit elicere? quis succendere? luculentum ac copiosum ignem efficere? Itaque sive absentibus sive una degentibus nobis deus semper adsit; presente vero deo, etiam quod inextricabile est, explicari facile potest. Vale et philosophare (276) ac quod divinum in te est ad divinum illud effer primigenium et antiquissimum. Optimum est omnibus meis in litteris egregiæ animi tui affectioni istud a me dici, quod ad eos qui aderant Plotinum usurpasse ferunt, cum a corpore animum avocaret.

CXL. Eidem.

In amorum genere qui ex humilibus humanisque causis excitantur, odiosi sunt et exolescentes quos solâ præsentia nec nisi difficulter metiuntur; quos autem assistens numen moderatur ac regit, iuxta divinum Platonis oraculum miro quodam artificio colliquans unumque e duobus mutuo sese amantes efficiens istiusmodi et temporis et loci naturam imbecillam comprobant. Nihil enim obstare potest animis sui invicem desiderio flagrantibus, quominus secretis quibusdam congressionibus una convenienti mutuoque iungantur. Inde nimirum aliunde devinetam esse necessitudinem nostram oportet, si nihil philosophica educatione indignum velimus admittere, sensibus affixi, ut cum ipsi ab subiectis corporibus non pulsantur, animorum respuamus præsentiam. Ecquid igitur quiritaris? quid litteras tuas lacrimis respergis? Si enim nostri commiseratione adductus id facis, quod nondum philosophamur, præsertim cum id agere videamur et profiteamur, vere a te deplorari istud agnosco. Sin ideo conquereris, quod familiaritati nostræ parum æqua sors iniuriæ fecerit (id enim litteris tuis velle tibi visus es), muliebres sane ac puerile est amare ista, in quibus consiliorum nostrorum finibus obstare casus aliquis ac disturbare possit. Ego vero sacrum illud ecaput Herculeianum sursum aspiciere vellem, totumque in rerum contemplatione ac mortalium omnium atque caducorum principii, considerandis esse defixum, virtutes eas iamdiu supergressum, quæ ad infima conversæ res nostras gubernant. Ac tanquam is eiusmodi sit, ita, cum ad eum scribo, salutationis hac utor formula, *sapere multum, non salvere aut feliciter agere*, quod videtur moderatius. Si quidem actionibus nostris inferior mens præsidet, quam minime apud te obrutam ac defossam esse cupiebam. Qua de re quam plurima apud te duabus prioribus epistolis disserui, quarum neutram tibi quibus dederam tibi reddiderunt. Itaque quintam hanc ad te mitto; et utinam ne eam quidem frustra! frustra autem missa non fuerit (277) primum si erit reddita; deinde, quod multo gravius atque antiquius est, si te monitis institutum atque edoctum dimiserit persuaseritque corporis robur ad animi fortitudinem transferre, non illam dico, quæ in primo et infimo virtutum quaternario censetur, sed eam potius, quæ proportionem quadam in ternis quaternisque respondet. Quam tum demum attigeris, cum nihil humanarum rerum admiraberis. Quod si nondum illam eius quod modo dixi divisionem intelligis, quæ videlicet antiquiores ac primariæ virtutes sint, quæ in inferiori ordine sitæ, cum id adeptus fueris, nullam ut ob rem lugeas, sed infima omnia et humana merito contemas, hæc tibi regula sit ac veluti Lydius lapis quo

κρίτηριον τῶν πρώτων τῆς τεύξεως, ἵνα σοι καὶ παρ' ἡμῶν τὸ πολλὰ φρονεῖν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐπα- νέλθῃ. ἔρρωμένος διαβιώης, φιλοσοφίας εὐθυμίαν πρυτανευούσης ἀκύμονα, δέσποτα ἀξιάγαστε. εἰ φιλοσοφία πρεσβεύειν οἶδεν ἀπάθειαν αὐτὴν, αἱ μέσαι δὲ ἕξεις εἰς μετριοπάθειαν ἴστανται, τὴν ἀπειροπάθειαν καὶ τὸ εὐταπεινῶτον ποῦ χώρας τάξομεν; ἄρ' οὐχὶ πόρρω φιλοσοφίας, ἧς μύστην γενέσθαι σε κα- τηξάμεθα; μὴ δῆτα, ὅ πάντων ἔμοι προσφιλέστατε, ἀλλ' ἄρρηνωπότερον ἡμῖν τὸν φίλον ὑποδείκνυε. ἅπασά μου ἡ οἰκία κατεδέχθη προσεπιεῖν σε ὑπὲρ αὐτῆς. προσεῖρησο οὖν παρὰ πάντων, ἐκάστου μόνον οὐκ ἐγ- χέαντος τὴν ψυχὴν τῇ προσήσει. καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν τὸν ἵπποτοξότην πρόσειπε, παρακαλῶ.

ρμα'. Τῷ αὐτῷ.

Μὴ θαυμάσης εἰ διακομιστῇ δυοῖν ἐπιστολῶν ἐνὶ χρῶματι, ἀλλὰ πρώτων μὲν αἰσθάνου δίκας ὑπέμω ἐγκλήματος ἀκαίρου καὶ ἐμποροῦ τῆς ἀδολοσχίας ἡμῶν, εἶτα καὶ χρεῖαν ἐτέραν ἐθέλω μοι πληρῶσαι τὰ δευτέρα γράμματα. αἰτῷ γὰρ τὸ ἐν ἰάμβοις ἐκεῖνο συνταγματίον, δι' οὗ πρὸς τὴν ψυχὴν ὁ γεγρα- φὸς διαλέγεται. ἐπεὶ τότε μὲν ὥμην ἀπὸ τῆς μνήμης αὐτὸ συναθροίσειν, νῦν δὲ κινδυνεύει τὸ ἀντ' ἐκείνου μῆδὲν εἶναι πρὸς ἐκεῖνο, ἀλλ' ἂν ἐπιτρέψω τῷ γράφειν, γνώμη μᾶλλον ἢ μνήμη χρῆσομαι. (278) καὶ ἴσως μὲν χεῖρον, ἴσως δὲ καὶ βέλτιον. οὐ μὴν δεῖ τίκτειν δις τὸν αὐτὸν τόκον, ἐξὸν ἔχειν τὸ τετεγμένον. ἀντί- γραφον οὖν τῆς τετραδὸς ἀποστείλον, πρὸς αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ἣν κοσμεῖν βούλεται τὸ βιβλίον. ἀλλ' ὅπως τάχιστα τε καὶ ἀσφαλῶς, τοῦτ' ἔστιν, εἰ διὰ τῶν πάντως ἀποδυσόντων ποιήσεις· τῷ γὰρ παρὰ θάτερον διαμαρτεῖν πάντως οὐ ποιήσεις· κἂν σχολαίτερον ἀποστείλῃς (ὑστερήσει γὰρ μοι τῆς παρουσίας), κἂν δῶς τῷ μὴ πάντως δώσονται.

ρμβ'. Τῷ αὐτῷ.

Τὸν μὲν Ὀδυσσεὰ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐπέγνων, πολλῶν ἐπαναχόντων ἐπὶ τὴν μνήμην τοῦ ἥρωος· τὸν δὲ Πρωτέα ἠγνόησα. σὲ μὲν γὰρ ὄντα τοιόνδε καὶ ἡμιθέου ψαύειν οὐκ ἀπεικός, ἐγὼ δὲ ἄλλο μὲν τι σοφός, κατὰ δὲ τὸ Δελφικὸν γράμμα ἐμαυτὸν ἐγνωκῶς καταδικάζω πενίαν τῆς φύσεως, καὶ ἀπογινώσκω τὴν εἰς ἕρωας οἰκειότητα, πλὴν ὅσον μιμητῆς εἶναι τῆς ἐξεμβυθίας ἠδ' ἄμην, ἣν καὶ αὐτὴν σὺ μοι συνέχεας κατὰ τὸν ἐκ Σπάρτης Μενέλαον. ὥστε κινδυνεύεις συνωριδί προσήκειν ἡρώων, οὐκ Ὀδυσσεῖ μόνω. ταῦτα μὲν ταῦτα. τὴν δὲ ἀνεπιτηδεύτητα τοῦ γράφειν μεμψιάμενος οὐκ εἶ δίκαιος ἀπαιτεῖν πλῆθος ἀνιασόντων γραμματίων· διὸ συνέστειλα τῆς ἐπιστολῆς τὸ μῆκος, ἵνα μὴ πόνος ἢ πλείων ἀναγινώσκοντι πλέονα. ἐρ- ρωμένους εὐθυμίας διαβιώης, φιλοσοφία χρωμένους εἰς τὸ

te ad prima pervenisse cognoscas : ut tibi a me istud *Sapere plurimum* in litteris debeat. Incolumis sanusque vitam traducas, nullis fluctibus agitatum animi hilaritatem conciliante philosophia, domine mihi imprimis amande. Si philosophia motuum omnium vacuitate potius nihil aut antiquius habet, medii vero habitus in motuum mediocritate consistunt, quamam in sede affectum animi collo- cabimus infinitis perturbationibus agitatum, quique deici facile ac contrahi possit? Non procul a philosophia eum amandabimus, cuius te mystam esse omnibus votis expe- titimus? Absit hoc a te, quaeso, omnium mihi carissime. Quin mihi potius constantiorem ac fortioerem amicum exhibe. Mea omnis familia uti suo nomine salutem tibi dicerem a me flagitavit. Omnium igitur nomine salutem tibi dico, in qua precanda singuli tantum non animam effundebant. Tu vero vicissim equitem sagittarium nostro nomine salutes.

CXLI. Eidem.

Noli mirari quod duas epistolas uni homini perferendas dederim. Sed primum quidem scito pœnas te intem- pestivæ criminationis dependere, atque etiam nostra lo- quacitate satiari; deinde vero aliud mihi negotium con- ficere posteriores litteras volo. Opusculum enim illud peto iambicis versibus scriptum, in quo auctor animam suam alloquitur, quoniam cum illud tunc e memoria col- ligere me posse confiderem, nunc vereor ne quod pro illo substituaatur, nihil comparatione alterius sit. Sed si scriptioem rem commiserò, iudicio magis utar quam me- a moria (278), et fortasse quidem deterius, fortasse melius. Non est tamen quod bis eundem fetum pariam; cum præsertim eius, quod iam editum est, copia esse possit. Mitte igitur ad me quaternarii exemplar, per animam ipsam rogo, quam ornare libellus iste conatur; idque quam celerrime et tutissime. Hoc autem erit, si per eos mittas, qui omnino sint reddituri. Si enim in alter- utro pecces, prorsus id non perficies, sive tardius mi- seris (me enim præsentem non pervenient), sive ci des qui utique non reddat.

CXLII. Eidem.

Ulixem quidem ex epistola cognovi, multis ex rebus ad herois memoriam reductus : verum Proteum ignoravi. Te enim, qui eiusmodi sis, etiam ad semideos accedere nequaquam dissentaneum est. Ego vero aliarum quidem fortasse rerum non imperitus, sed iuxta Delphicam sententiam meipsum noscens, naturam inopiæ ac pauper- tatis condemno, omnemque a me cum heroibus affinitatem abiudico, nisi quod illorum taciturnitatem imitari voluissem, quam ipsam tamen Spartani illius Menelai instar mihi conturbasti; adeoque videris non ad Ulixem unum, sed ad heroum par illud pertinere. Sed de his hactenus. Cum autem minime te ad scribendum ido- neum esse dicas, immerito a me litterarum copiam, quæ tibi molestiam allaturæ sunt, eflagitas. Idcirco epistolæ longitudinem contraxi, ne plura legendo plus laboris capias. Incolumis hilarisque persistas, philosophiam adhi-

θεῖον ποδηγετούσῃ, ἀξιάγαστε. τὸν θαυμασίον κόμητα πρόσπειτε, πρὸς ὃν αὐτοπροσώπως ποιῆσθαι προσήρσεις ἐχυτοῖς οὐκ ἐπετρέψαμεν. τὸ γὰρ ἐκ τῆς ποιήσεως ἄρχε, σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· πολέμου μὲν γὰρ καὶ στάσεως ἀργεῖσθαι δικαιοὶ τὸν νέον, φιλοφροσύνης δὲ τὸν πρεσβύτερον. καίτοι παρ' ἐμοὶ τίμιος ὁ ἀνὴρ καὶ παντὸς ἀξίος, ὃς παιδείαν καὶ στρατείαν διατετεγισμένους θριγκοῖς μεγάλους τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνους εἰς ταῦτὸν ἤγαγε, παλαιὰν τινα ἐξευρών ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις συγγένειαν. μεγαλόφρων δὲ ὢν ὡς οὐδεὶς πω στρατιώτης, ἐκ γειτόνων τῆς μεγαλοφροσύνης παροικοῦσαν τὴν ἀλαζονείαν ἐκφεύγει. τὸν οὖν τοιοῦτον, κἂν μὴ γράψω, φιλοῶ, κἂν μὴ θεραπεύω, τιμῶ.

ρμγ. τῷ αὐτῷ 279.

Οὐκ ἐμπεδοῖς τὰ ὁμολογημένα πρὸς ἡμᾶς, ὧς φιλότιτος, μὴ ἐκπυστα ποιεῖν τὰ ἀξία κρύπτεσθαι. ὡς ἐγὼ τιῶν ἤκουσα τῶν ἀρικομένων παρὰ σοῦ, οἱ καὶ λέξεων ἐνίων μεμνημένοι τὴν διάνοιαν ἔχουν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἀνακαλύπτεσθαι. ἀλλ' ἡμεῖς τὸν ἡμέτερον τρόπον καὶ πρὸς αὐτοὺς οὐτε μετεπονήθημεν τῶν συγγραμμάτων, οὐτ' ἐπιγινώσκειν αὐτὰ ἐφαμεν. δεῖ δὲ σοὶ νοουθεσίαν οὐκ ἐθ' ἡμετέρας, ὧς φίλη κεφαλὴ (μικρὰ γὰρ ἡ ὥστε σε πείθειν)· τὴν δὲ Λύσιδος τοῦ Πυθαγορείου πρὸς Ἰππαρχον ἐπιστολὴν ἐπιζήτησον, κἂν που περιτύχῃς, ἐμοὶ χάρισαι τὸ πολλάκις ἐπελθεῖν. τάχ' ἂν ἰσχυρὰ σοὶ γένοιτο μετάνοια τῆς οὐ δεούσης ἐκφάνσεως. τὸ γὰρ θαμνοσίαν φιλοσοφῆν (ὅστω γὰρ πως ὁ Λύσις ὑποδωρίσας λέγει) μεγάλας εἰς ἀνθρώπους ἤρξε τῶν θεῶν καταφρονήσεως. ἐπεὶ τοι συγγεγονῶς ἐγὼ τισιν οἶδα καὶ πάλαι μὲν ἀτάρ τοι καὶ ἔναγχος ἀνθρώποις, οἱ διὰ τὸ προαλῶς ἀκηκοῖναι βηματίων σεμνοτέρων, ἠπίστησαν ἑαυταῖς ὅπερ ἦσαν ἰδιώταις εἶναι, καὶ φύσης ἐμπλησθέντες ἐμόλυναν θεσπέσια δόγματα μεταποιήσας διδασκαλίας, ὧν οὐκ εὐτύχησαν μάθησιν. καὶ μὲντοι καὶ τοὺς θαυμασομένους τρεῖς τινὰς ἡ τέτταρας οὐδὲν ἀποδέοντας βαναύστους εἶναι τό γε κατὰ ψυχὰς ἀνηρτήσαντο, μηδὲ διὰ τῶν προπαιδευμάτων ἐνίους ἡγμένους. θεῖον γὰρ ἡ σοφιστοφία καὶ ἀπατηλόν, ἐν οὐκ εἰδόσιν οὐδὲν ἀναδυομένη καὶ πάντα ἀπερισκέπτως τολμῶσα. τί γὰρ ἂν ἀμαθίας γένοιτο θαρραλέωτερον; τοιοῦτοις ἀνθρώποις ἀλαζόσι περιτυχῶν κηφῆσιν οὐτ' ἐπαύουσι λόγων οὐτ' ἐφιεμένους, μισῆσας τὸ φύλον οὐχ ἑτέρων αἰτίων ἐπίσκη τῆς τροφῆς αὐτῶν ἢ τὸ ἀναγώγων καὶ πρὸ ὧρας ἡξῆσθαι τὴν ἀρχὴν ἴσως ὑφ' ἐτέρων ὁμοίων ὡς οἶόν τε πολυτελεῶν ἀχροάσεων. ταῦτά τοι καὶ προμηθέστερος φιλάξ αὐτός τέ εἰμι καὶ σε παρακαλῶ τῶν φιλοσοφίας ὀργῶν εἶναι. ὅτι μὲν γὰρ Ἐρκουλιανῷ πρέποντα ταῦτα, ἐγὼ γινώσκω· δεῖ δὲ σε, εἴπερ αὐτῇ φιλοσοφίᾳ γνησίως προσεληλυθὼς, ἀφίστασθαι κοινωνίας τῆς πρὸς τοὺς ἀποστρόφους αὐτῆς καὶ (280) α

bens, quæ te ad divina perducat, amice imprimis amplectende. Egregium comitem saluta, quem ex persona propria salutare nobis ipsis permittere noluimus. Hoc enim ex poesi ductum incipit: *natu etenim tu iunior*, ad bellum quidem ac seditionem præire iunioris esse dicit, ad humanitatis autem officia senioris. Etsi apud me sane in honore ille est, eumque permagni facio, qui doctrinam atque militiam a ingentibus seplisse invicem discclusas prius in unum adduxit, antiquam in utrisque studiis quamdam necessitudinem inveniens: cumque magnificentia tanta præditus sit, quanta nemo unquam militaris homo: in magnificentie confinio positam arrogantiam devitat. Talem igitur virum, etsi nihil scribam, diligo; etsi obsequium nullum impendam, honore prosequor.

CXLIII. Eidem (279).

Minime vero tu, carissime, promissam mihi fidem exhibes, te quæ occultanda essent nemini unquam esse communicaturum. Nam ego nonnullos abs te profectos audivi, qui aliquid verba commemorantes sensum eorum sibi a me patefieri postulabant. Nos autem more nostro neque monumenta nobis ista vindicavimus, neque ea cognoscere nos diximus. Opus itaque ibi iam non nostra commonitione est; minor est enim, quam ut persuadere tibi possit; sed Lysidis Pythagorei ad Hipparchum epistolam quære; quam sicubi inveneris, hoc mihi gratificare, ut eam sæpius relegas. Fortasse non leviter te perperam ista evulgasse pœniteat. *Etenim in vulgus philosophari* (ita ille Dorice loquens ait) magna in hominum genus contemptum divinarum rerum iniecit. Nam ego cum plerisque versari memini non modo pridem sed et nuper hominibus, qui quod temere angustiores aliquot voculas audiverant, sibi ipsis non crederent se uti re ipsa erant plebeios et imperitos esse ac superbia inflati divina dogmata corrumpent, eius rei magisterium usurpando, cuius nunquam erant rudimenta consecuti. Atque iidem tamen tres quatuorve auditores sibi conciliaverant, qui, quod ad animum attinet, nulla in re ab operariis differrent, nec eorum aliqui liberalibus erant unquam disciplinis exculiti. Mira enim ac sub lola quædam res est vana de sua sapientia persuasio, quæ inter imperitos nihil recusat, nihil non inconsiderate suscipit. Quid enim inscitia esse possit audacius? In id ego genus arrogantium hominum tanquam fucos quosdam incidens, qui neque doctrinas calleant neque concupiscant, nationem istam perosus, non aliam educationis illorum causam invenio, quam quod inepte atque ante tempus initio fortasse sunt ab sui similibus ad exquisitissimarum rerum auditionem admissi. Ob hæc philosophiæ sacrorum custos et ipse diligentior sum, et uti esse velis, etiam atque etiam rogo. Quod enim Herculeianum ista congrua sint, probe scio. Te autem oportet, si ad philosophiam sincere accesseris, eorum consortia devitare, qui ab ea sunt alieni (280), qui que falsa usurpatione summam illius dignitatem adulterando corrumpunt. Per amicitiam præsidem deum obtestor, ne in illos hanc epistolam efferas. Si

γοθεύοντας τῆ μεταποιήσει τὸ ὑπέρσεμον αὐτῆς. τὸν ἔφορόν σοι φίλιος θεόν, μὴ ἐξενέγκῃς πρὸς τινὰς τὴν ἐπιστολὴν. εἰ γὰρ ποιήσῃς, οἱ τῆς κακίας χαρακτῆρες ἔξουσι λυπουμένους τοὺς ἐπιγιγνώσκοντας παρ' ἑαυτοῖς, ἢ τοῖς ἑαυτῶν φίλοις τὰ εἰρημένα σύμβολα. τὸ δὲ λυπεῖν ἔστι μὲν ὅτε ἄρρην, καὶ πρὸς τρόπον φιλοσοφίας, ὅταν πρὸς παρόντας· τὸ δὲ καὶ γράφειν περὶ τούτων σμικροπρεπές δοκεῖ. ἀλλ' ἄπερ ἂν Συνέσιος πρὸς ἑαυτὸν διαλεχθῆι, ταῦτα καὶ πρὸς τὴν τιμίαν σου ψυχὴν διαλέγεται, τοῦ μόνου φίλου ἢ μετὰ δυοῖν ^b μάλιστα φίλου· ὡς ἐμοί γε ἔκτος τῆς τριττύος ὑμῶν οὐδὲν ἔστιν ἀνθρώπινον τίμιον. προσκειμένος δὲ καὶ αὐτὸς τάχα συμπληρῶ τετρακτὺν ἱερᾶς φιλίας. ἀλλ' εὐφρημισθῶ τῆς ἐν ἀρχαῖς δμωνύμου τετρακτύος ἢ φύσις. ἐν τῇ τετραδίῳ τῶν ἱαμβείων εὖρον ἐπὶ τέλους τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας ἅμα, ὡς ἐν ὄν ἐπίγραμμα. ἐπεὶ οὖν σε εἰκὸς ἔχειν αὐτούς, ἴσθι ὡς οὔτε ἐν εἰσιν οὔτε ἐνός, ἀλλ' οἱ μὲν ὀκτὸ πρῶτοι μετ' ἐπιστήμης γραφέντες ποιητικῆς, μιγείσης ἕξως ἀστρονομικῆς, εἰσὶ τοῦ σοῦ φίλου, οἱ δὲ τελευταῖοι τέτταρες ποιητικῆς εἰσὶ τρυφώσης μόνον. καὶ ἔστιν ἀρχαῖον· ἡγοῦμαι δὲ ἀσεβέστερον ἀποθανόντων λόγους κλέπτειν ἢ θοιμάτια, ὃ καλεῖται τυμβωρυχίην. ἔρρουμένους διαβιώσης, εὐαγῶς καὶ εὐλαβῶς φιλοσοφίας ἀντιποιούμενος. εἴκοσι τοῦ Μεσωρῆ ἡμέρας συντίθεμαι σοι περιμένειν σε, μεθ' ἃς σὺν θεῷ τῆς ὁδοῦ ἔξομαι. τὸν ἀγαθώτατον ἑταῖρον πλείστα μοι πρόσπει· φίλῳ γὰρ αὐτὸν διότι· σε πάνυ φιλεῖ.

ρμδ'. τῷ αὐτῷ.

Φοιθάμμων δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδιδούς καὶ ἀνὴρ ἔστιν ἀγαθὸς καὶ φίλος, καὶ ἀδικεῖται. διὰ πάντα οὖν αὐτῷ συλλαβέσθαι δίκαιος εἶ, καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν περίστασιν. τοῦτο μὲν οὕτω γενέσθω· καὶ γὰρ εἴοικε σφόδρα πιστεῦσαι τῇ πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν εὐνοίᾳ. σοῦ γὰρ δεόμενος ἐπ' ἐμὲ κατέφυγε, τεθηρηκῶς ὅτι δι' ἐμοῦ σοῦ τεύχεται. καὶ ὑπεσχόμεν αὐτῷ τὸν μὲν Ἑρκουλιανὸν (281) διὰ Συνεσίου, τὸ δὲ νικᾶν τοὺς λυποῦντας δι' Ἑρκουλιανοῦ τῆς ἱερᾶς καὶ τιμίας κεφαλῆς. περὶ τοῦ κόμητος ἐγεγράψεις δι' Οὐρσικίνου (λέγω δὲ τοῦ τυχόντος ἀρχῆς τῶν ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν) καὶ ἤτεις συνθήματα παρ' ἡμῶν τοῦ γενέσθαι παρὰ τῶν δυναμένων τοῦτο ποιεῖν σὺν φίλων γράμματα πρὸς τε αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν ὀρδινάριον ἄρχοντα. τὴν μὲν οὖν προαίρεσιν ἀπεδεχόμεν καὶ τότε· τὸ δὲ ἔργον ὡς παρέλκον ἡρνούμεν, γυμνὸν ἑμαυτὸν εἰς φιλοσοφίαν ἱστάς. νυνὶ δὲ ἀδικούμενοι φίλοι, καὶ ἰδιώται καὶ στρατιῶται, βιάζονται με βού- ^b λεσθαι μεταποιεῖσθαι τῆς πολιτικῆς δυνάμεως, πρὸς ἣν ἀποπεφυκῶς οἶδα, καὶ αὐτοὶ μοι τοῦτο συνίσασιν· ἀλλὰ βιάζονται σφῶν αὐτῶν ἕνεκα ποιεῖν τι καὶ ἀκούσιον. νῦν οὖν εἰ δοκoίη σοι τοῦτο ποιεῖν, ἐπιτρέπω. πρόσπει μοι τὸν ἱερὸν ἑταῖρον τὸν διάκονον, καὶ γυμνα-

enim istud feceris, expressæ istæ nequitiae descriptionis mœrore illos afficient, qui apud se aut amicos suos commemorata a me indicia deprehenderint. Dolore autem afficere interdum virilis animi est, philosophiæque moribus consentaneum, quando illud coram et apud præsentem agit, sed eiusmodi de rebus scribere angustum ac sordidum videtur. Sed quæ Synesius secum ipse disputaverit, ea apud te longe carissimum sibi caput disputat, unicum, inquam, aut cum duobus maxime amicis, quoniam extra ternionem vestrum nihil humanarum rerum magni admodum facio: quibus adiunctus ego sacræ amicitiae quaternionem fortassis expleo. Verum quaternionis illius naturæ, qui eadem appellatone inest rerum omnium principiis, lingua favendum est. Cæterum in quaternario illo iambicorum, in fine duodecim versus simul perscriptos reperi, perinde ac si unum esset epigramma. Quoniam ergo verisimile est penes te illos esse, scito neque unum quid neque unius esse, sed octo quidem primi cum poetica scientia scripti admista astronomica facultate amici tui sunt; postremi verò quatuor poetices solius lascivientis. Estque id ipsum antiquum. Magis autem impium esse arbitror mortuorum luebrationes quam vestes furari, quod sepulcra perfodere dicitur. Vale perpetuo, et religiose atque circumspecte philosophiam tracta. Viginti totos Mesori dies me tibi præstolaturum paciscor: quibus exactis favente deo iter aggrediar. Optimo sodali plurimam meo nomine salutem dicito; diligo enim ipsum propterea quod etiam atque ^d etiam te diligit.

CXLIV. Eidem.

Phœbammon, qui tibi hæc litteras offert, et vir bonus est et amicus et iniuriam patitur. Quibus omnibus de causis æquum est illum abs te sublevari, sive nostri causa, sive ob mores ipsos, sive propter calamitatem. Hoc igitur ita a te fieri volo: nam in nostra amicitia fiducia plurimum collocasse videtur; qui cum de te impetrare aliquid vellet ad me confugit, certo confidens per me tuam se esse gratiam assecuturum. Atque ego Herculanum illi (281) per Synesium promisi; de iis porro, qui sibi molesti sunt, victoriam per Herculanum, carum illud ac religiosum caput. De comite per Ursicinum scripseras (eum autem intelligo, qui militum in patria præfecturam est sortitus), ac velut conficiendæ rei tesseram a nobis petebas, litteras nimirum ab amicis tuis, qui id facere possent, tam ad ipsum quam ad ordinarium magistratum. Atque ego quidem tum consilium probavi; rem autem ipsam tanquam supervacaneam repudiavi, quod nudum me ad philosophiam contulissem. Nunc autem affecti iniuria amici, et privati et milites cogunt me ut civilem mihi potentiam assumam, ad quam minime a natura comparatum me esse scio: atque hoc mecum illi satis intelligunt, sed suapte causa vel invidium quidpiam agere compellunt. Quamobrem si ita tibi faciendum videtur, facio potestatem. Salutem meo nomine dicito

ζέσθω πρὸς ἀνταγωνιστὴν ἱππέα. προσαγορεύει σε πᾶς μου ὁ οἶκος, προσγενομένου αὐτῷ νῦν καὶ Ἰσιώ- νος, ὃν ἐπόθεις ἀπὸ διηγημάτων. ὃς αἰτιός μοι γέ- γονε τῆς ἀγενοῦς καὶ ἀφιλοσόφου τῶν γραμμάτων αἰ- τήσεως πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καταδειχθεὶς τὰ μὲν αὐτο- προσώπως ὑπὲρ πολλῶν, τὰ δὲ δι' ὧν ἐκόμισεν ἐπιστο- λῶν. καὶ οὗτος οὖν σε μέχρι τῆς διηγορουμένης εἰκάδος περιμένει.

ρμ'. Τῷ αὐτῷ.

Οἰκέτης ἐμὸς ἐδραπέτευσε, οὐ τῶν πατρῶων τῶν ἐμῶν οὐδὲ τῶν ἄλλως συντραφέντων ἐμοί (ἀγωγῆς γὰρ ἐλευθερίου μετασχόντες καὶ μικροῦ δέω λέγειν ἐν δημο- τίμοις ἀγόμενοι φιλοῦσιν ὡς αἰρετὸν ἄρχοντα μάλλον ἢ δεδίασιν ὡς νόμῳ δεσπότην), ἀλλ' ὁ Φιλόρωμος (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ δραπέτῃ) τῆς ἀδελφιδῆς μου τῆς Δ' Ἀμελίου θυγατρὸς οἰκέτης ὧν ἐμὸς γίνεται δι' ἐκείνης. τραφεὶς δὲ ἐκμελῆς καὶ ἀνάγωγος φιλόσοφος καὶ Λα- κωνικὴν ἐπιστάσιαν οὐκ ἤνεγκε, καὶ νῦν ἀντ' ἐμοῦ δεσπότην εὐρόμενος Ἀλεξανδρέα, περινοστεῖ μετ' ἐκείνου τὴν Αἴγυπτον. Ἀρποκρατῶν τίς ἐστι τῶν Ἡρακλειανῶν δορυφόρων, τᾶσιν ἔχων τῷ βοηθῷ βοη- θὴν (ἢ γὰρ σου βαδίου βα λέξις τοῦθ') ἐρμηνηύειν πιστεύεται. τούτῳ σύνεστιν ὁ Φιλόρωμος. κάγω τό γ' ἐμὸν εἶσασα ἀν χείρειν αὐτόν. ποῦ γὰρ εὐλογοῦν τὸν μὲν χεῖρῳ τῶν βελτιόνων μὴ δεῖσθαι, (282) τοὺς δὲ α βελτιόνας ἁπολογούντας εἶναι δεῖσθαι τοῦ χείρονος; ἀλλ' ἢ δέσποινα τοῦ καχοδαίμονος οὕτω πείθεται πάνυ φιλοσοφεῖν, ὥστε καταφρονεῖν τῶν οὐκ ἀντεχομένων, καὶ κατεδέθη πολλὰ σταλῆσαι τοὺς ἐπανάζοντας αὐ- τόν. ὑπέστη δὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀυθαίρετος ὁ σύσκηνος ἡμῶν Ἀειθαλῆς, ὃν ἐγὼ θεῶν τε ἡγεμόνι θαρρῶν ἐστεῖλα καὶ ἀνθρωπίνῃ ἐπικουρίᾳ ὑποσχόμενος τὴν παρὰ σοῦ. εἴη σοι τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοθῆναι. τὰ δ' ἐντεύθεν, ἐπειδὴ παρελιθῆς τὴν ὑπόθεσιν, θεῶν καὶ αὐτῷ σοι καὶ Ἀειθαλεῖ μελήσει.

ρμς'. Τῷ αὐτῷ.

Ἐπιθυμήσας ἀρρενωῶσαι τὴν ἱεράν σου ψυχὴν τῷ δι' ἐπιστολῶν ἐπιπλήξαι τῷ σφοδρῷ τῆς εἰς τὴν συν- τυλίαν ἡμῶν ἐνοστάσεως, πολλῶν πρότερον ὑπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἰύγγων αὐτὸς ἐθελύθη, καὶ εἰμὲν νῦν τοιοῦτος οἶμι σοι τυγχά- νοντι πρότερον ἐνεκάλουν. ἄρ' οὖν ἀγαθῶν μοι με- γάλων αἰτίαις ὁ θαυμασιὸς Ἐρκοουλιάδος, οὕτω τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρτήσας ἑαυτοῦ καὶ καταβιβάσας τοῦ φιλοσοφίας ἀξιώματος; ἐγὼ μὲν οὖν οὐ δι' ἄλλο τι τὰς Σειρῆνας ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἠγοῦμαι βλασφημεῖσθαι, ἢ ὅτι τῷ μελιγρῷ τῆς φωνῆς ἀπόλλυον, προσαγομειναι τὸν πιστεύσαντα. ἤκουσα δὲ του τῶν σοφῶν καὶ ἀλληγοροῦντος τὸν μῦθον. Σειρῆνας γὰρ αὐτοῖς αἰ- νίττεσθαι τὰς ἀπολαυτικὰς ἡδονὰς, αἶ τοὺς εἰζῆντας

religioso sodali, diacono, qui quidem contra adversarum equitem strenue sese exerceat. Salutatur te universa nostra familia; ad quam Isionis accessio facta est, quem tu ab actis desiderabas: qui mihi ignavæ et indignæ philosopho litterarum ad magistratus postulationis causam præbuit, cum me partim coram pro multis interpellaret, partim per litteras, quas ipse deferebat. Et is quoque te usque ad conductum diem vicesimum expectat.

CXLV. Eidem.

Servus quidam meus aufugit, non ex paternis meis aut qui alia ratione mecum una sunt educati (ii enim liberaliter instituti ac prope æquali mecum honore habiti tanquam ex electione imperantem amant potius, quam velut ex lege dominum reformidant), sed Philoromus (hoc enim fugitivo nomen est) consobrinæ meæ Amelii filii servus, qui meus quidem propter illam factus est. Sed cum dissolute ac citra disciplinam esset educatus, philosopho dignum et Laonicum regimen non tulit, et nunc Alexandrinum pro me dominum nactus cum eo Ægyptum peragravit. Harpocratio quidam est Heracliani satellitus, ex eorum ordine, qui adiutores adiuvant; vox enim *subadiuva* id significare creditur. Apud hunc Philoromus est. Ego vero, quod ad me attinet, valere illum iuberem; qui enim convenit, deteriorem nihil opus habere melioribus (282), eos vero, qui se meliores esse profitentur, opus habere deterioribus? Sed infelicis illius hera nondum omnino adduci potest ut philosophetur, ita ut ea contemnat, quæ minime ad nos adhaerescunt: summoque a me opere contendit, ut aliquos mitterem, qui illum a fuga retraherent. Quam quidem provinciam in se recipit contubernalis meus Aithales, quem ego et duce deo fretus dimisi; et humanum ei sum a te subsidium pollicitus. Tantum igitur hæc tibi in manus litteræ dentur: cætera, postquam argumentum omne percipisti, deo ac tibi ipsi et Aithalis curæ permitto.

CXLVI. Eidem.

Cum ego multo ante sanctum animum tuum corroborare cuperem, vehemens illud tuum consuetudinis nostræ desiderium per litteras redarguens, nunc illecebrarum, quæ in tuis litteris insunt, redundante copia fractus ipse et emollitus sum et modo talem me invenio, qualis antea cum esses te te reprehenderam. Num igitur ingentium mihi bonorum causa egregius Herculeianus existit, qui animum meum adeo sibi devinxerit atque a philosophiæ dignitate deiecerit? Equidem non aliam ob causam arbitrator Sirenas poetarum probris ac maledictis exagitari, quam quod mellita vocis suavitate interitum afferrebant, cum eum illexissent qui iis fidem habuisset. Memini vero me nescio quem olim audire sapientem, qui sine fabulæ istius allegoriam enarraret. Etenim Sirenas aiebat voluptates illas significare quibus fruimur, quæ

καὶ καταγοητευθέντας αὐτῶν τῷ προσηνεῖ μετὰ μικρὸν ἀπολλύουσι. τί οὖν ἀποδέουσι εἶναι Σειρήνες αἱ τῶν σῶν ἐπιστολῶν ἡδοναί, ὅφ' ὧν ἐγὼ τὸ ἐμβριθὲς ἀφείδ' ἔλιος Ἐρκοουλίου γέγονα; μάρτυς θεός, οὐ νόμῳ τοῦ γράφειν ἀντ' ἄλλου τοὺς περὶ τούτου πεποιήμαι λόγους, ἢ ὑπόθεσιν ἔγω γραμμάτων, ἀλλὰ τῶν παρ' Οὐρσικίνου δοθεισῶν ἐπιστολῶν (ἦσαν δὲ τρεῖς) ἡ μέση κατὰ τὸ μέγεθος ἐμβίοντι ψυχῆς πάθος ἐνέσταξέ μοι κομίσασα, καὶ γέγονα τῆς ἐν τοῖς γράμμασι κολακείας ἤττων τοσοῦτον ὅσον αἰσχύνεσθαι. τὸν ἀδελφὸν Κύρον ἔδει κομίσασθαι παρὰ σοῦ γράμματα περὶ ὧν ἐδήλωσας διὰ τὸν ἐκ Πενταπόλεως κόμητα. καὶ χάριν μὲν ἔσχον τῇ προαιρέσει τοῦ (283) συστήσαντος, ἐπελάθου δὲ ὅτι φιλοσοφεῖν πειρώμαι· καὶ μικρὸν ἠγοῦμαι τιμὴν ἄψασαν, εἰ μὴ ἐπὶ φιλοσοφίᾳ γένοιτο. δέομαι οὖν διὰ τὸν θεὸν οὐδέν· οὔτε γὰρ ἀδικούμεν οὔτ' ἀδικούμεθα. τὸ δὴ τοιοῦτον ἐκείνῳ μὲν ὑπὲρ ἡμῶν ἔπρεπε ποιεῖν, ἡμῖν δὲ αἰτεῖν οὐ πρότερον. εἰ γὰρ ἔδει ζητεῖν ἐπιστολάς, αἰτεῖν ἔδει πρὸς ἐμὲ γενέσθαι (οὕτω γὰρ ἂν ἐτιμήθη), οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ἕτερον. ἐρρωμένους εὐθυμῶν διαβίωθης, φιλοσοφίαν ἀδολώτατα μετιών. πᾶσα ὁμοῦ σε ἡ οἰκία, μάρτυς θεός, καὶ παιδὲς καὶ γέροντες καὶ γυναῖκες προσαγορεύουσιν. ἡ ἴσως δ' ἂν αὐτὸς καὶ φιλοφρονουμένως τὰς γυναῖκας μισοίης. ἰδοὺ τί πεποιήκας· ἐν ὁδῷ με ὄντα ἀπρίξ λαβόμενος κατέχεις. ἦσαν ἄρα Αἰγύπτιοι φαρμακεῖς, καὶ οὐ πάντα Ὀμηρος ψεύδεται, ὅτε καὶ αὐτὸς ἰύγων πλήρεις ἐπιστολάς ἐκπέμπεις ἀπ' Αἰγύπτου. Ἐλένη μὲν οὖν τὸ λαθικηδὲς φάρμακον Πολύδρα μὲν ἀπὸρεν ὄνωνος παράκοιτις· σοὶ δὲ τίς τὸ ἀνιαρὸν δέδωκεν, ὃ χάρισας ἔπεμψας τὴν ἐπιστολήν;

ρμζ'. Ἰωάννη.

Οἶμάκι σε καὶ πρὸ εὐχῆς εὖ πράττειν, ὅς γε ἀφείδ' τοὺς ἀνθρώπους ἡμᾶς

Ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ σκότον ἠλάσκοντα;

καὶ ταῖς γχοναίαις ἐγκαλινδομένους φροντίσιν, αὐτὸς ὑπὲρ ταύτας στήσας σκαυτὸν ἀνεχώρησας ἔτι δεῦρο ὦν καὶ μακαρίας ἦψω ζωῆς, εἰ μὴ φίλος ὦν Γάνος ἐν τῷ λέγειν καὶ διαγγέλλειν τὰ σὰ πρὸς ἡμᾶς ὀεται δεῖν τι καὶ ψεύδεσθαι· δεινὸν γὰρ ἡ εὐνοια κλέψαι τὴν ἀλήθειαν. οὗτος οὖν ὁ Γάνος ἐπεφήμισέ σοι τὸν μονήρη βίον, καὶ πρόφασιν τῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου βιβλία καὶ τὸν νόον αὐτῶν ὅσοι εἰς θεολογίαν συντείνει, καὶ φαῖον τριβῶνιον ἀμπέγχεσθαί σέ φησιν. οὐδὲν μὲν ἦν μεῖον, εἰ καὶ λευκὸν ἦν· τῇ γὰρ φανοτάτῃ φύσει μάλλον ἂν ἀνακείμενον εἶη τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καθαρὸν καὶ φωτοειδέστερον· εἰ δὲ καὶ τὸ μέλαν ἐπήνεσας, ἐπειδὴ ζήλω τινῶν προλαβόντων ἐποίησας, ἐπαινῶ πᾶν τὸ ἐπὶ τῷ θεῷ γινόμενον. τὸ γὰρ (284) οὐ χάριν γίνε-
ται, δίδωσι κατορθοῦν τῷ ποιῶντι, καὶ ἡ προαίρεσις ἔχει τὴν ἀρετήν. ἡμεῖς μὲν οὖν σοι συνηρόμεθα σχε-

succumbentes atque earum blanditiis delinitos paulatim perderent. Quidnam igitur abest, quominus Sirenes sint quaedam litterarum tuarum illecebræ, quibus ego gravitate constantiaque illa posita totus Herculiani sum factus? Testis est deus me non scribendi more alterius cuiuspiam loco de ea re verba facere, quo litterarum argumentum aliquod haberem, verum ex iis epistolis, quas ab Ursicino tres accepi, quæ amplitudine media erat, vivum mihi quemdam instillavit affectum animi, adeoque sum litterarum adulatione superatus, ut me ipsum punderet. Oportebat te ad fratrem Cyrum de eo, quod significasti, litteras dedisse, propter Pentapolitanum comitem, Ac voluntati quidem commendantis (283) gratias egi; videris mihi tamen istud oblitus esse, me philosophari instituisse, atque omnem honorem parvi pendere, qui non a philosophia proficiscatur. Itaque nihil propter deum ea commendatione opus habeo. Neque enim aut facio cuiquam iniuriam aut accipio. Quare istud ipsum in illum nostri causa conferre oportebat. nobis autem postulare nequaquam congruit. Nam ut maxime litteræ petendæ essent, ad me potius ut scriberentur, peti deberet (ita enim mihi honos haberetur). non pro nobis ad alterum. Incolumis perpetuo hilarisque degas, philosophiam sincerissime ambiens. Universa et simul familia, testis est deus, tam pueri quam senes et mulieres salutant. Quanquam fortassis etiam blandientes atque humanitate prosequentes mulieres oderis. Vide quid feceris: me, cum in via essem, mordicus apprehensum detines. Profecto Ægyptii incantatores sunt, nec omnia falso ab Homero sunt prodita, cum tu ipse incantationum plenas litteras ab Ægypto mittas. Atque Helenæ quidem obliviosum mæroris poculum dedit Thonis coniux Polydamna; tibi vero quis mæroris efficiens illud dedit, quo delibutam ad me epistolam misisti?

CXLVII. Ioanni.

Ego te supra votum felicem esse arbitror, qui nos homines derelinquens

Ates in pratis, tenebrosa in nocte vagantes

et in terrenis curis volutatos te supra illas erigens, cum hic adhuc esses, recessisti, ac beatum instituisti vitæ genus, nisi amicus tuus Ganus in rebus tuis ad nos perferendis ac narrandis mentium nonnihil arbitretur. Solet enim veritatem imprimis occultare benevolentia. Ganus igitur iste monachicum tibi vitæ institutum tribuit, ac tibi libros eorumque sensum, qui quidem ad theologiam pertinet, ad eundem urbis occasionem dedisse confirmat. Pullo te insuper amictum esse pallio dicit. Atqui nibilo deterius erat, candidum si esset. Splendidissimæ quippe naturæ dicatum magis et consecratum id fuerit, quod in his, quæ percipiuntur sensibus, purum est magisque lucidum. Sed si pullum ideo colorem probasti, quod id aliorum, qui ante te usurparunt, imitatione feceris, laudo quidquid dei causa suscipiatur (284). Nam illud ipsum, cuius gratia fit, facienti tribuit, ut præclare sit hoc ab eo factum; inestque in voluntate ipsa virtus. Quamobrem nos tibi gratulamur, qui ad

διάξαντι τὸ τέλος ὅπερ ἡμεῖς πάλα σὺν πόνῳ μόλις θυροκοποῦμεν· σὺ δὲ ἡμῖν σύνευξαι φθάσαι ποτὲ καὶ αὐτοῖς, καὶ εὐρέσθαι τι κέρδος ἀπὸ τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ μερίμνης, ἵνα μὴ τὴν ἄλλως ὤμεν κατατετριπτότες πρὸς τοῖς βιθίοις τὸν βίον. ἐρρωμένους εὐδαιμονῶν διαβιώης, θαυμάσιε.

ρμη'. Ὀλυμπίῳ.

Ἄπελιπον τὴν τάξιν τῶν φόρων. τί γὰρ ἦν ποιεῖν, οὐδενὸς Ἑλλήνων τῶν τὴν Λιβύην ἐπωικηκότων θέλοντος εἰς τὴν παρ' ἡμῖν θάλατταν ἐκπέμπειν ὀκνάδας; καὶ σὲ δὲ ἀφίημι τῆς συντάξεως· οὐδὲ γὰρ Σύροις ἐπιμελὲς καταρῖναι εἰς τὰ Κυρηναίων ἐπίνεια. λάθοι δ' ἂν με τοῦτο ποτε καὶ γεγόμενον· οὐ γὰρ εἶμι γείτων θαλάττης οὐδ' ἑλλημενίζω συχνά, ἀλλ' ἀνώκησμαι πρὸς νότον ἄνεμον Κυρηναίων ἔσχατος, καὶ γείτονες ἡμῖν εἰσὶν οἶους Ὀδυσσεὺς μετὰ τὴν Ἰθάκην τὸ πηδάλιον ἔχων ἐζήτει, μῆνιν Προσειδῶνος ἐκ τοῦ χρησμοῦ παραιτούμενος,

οἱ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδὲ ὅ' ἄλεσαι μεμνημένον εἶδαρ ἔδουσιν.

ἀλλὰ μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῆς τὸ μὴδὲ μέχρις ἁλῶν τοὺς δεῦρο κερῆσθαι θαλάττη, μηρὲ μὴν ἄναλα διὰ τοῦτο κατεσθῆναι ἡγοῦ τὰ κρέα τε καὶ τὰ πέμματα. εἰσὶ νῆ τὴν ἱερὰν Ἰστίαν, εἰσὶν ἡπειρωταὶ παρ' ἡμῖν ἄλλες, ἀπέχοντες πρὸς νότον ἔλαττον ἢ πρὸς ἀπαρκτίαν ἢ θάλαττα. τοὺτους Ἀμμωνος καλοῦμεν τοὺς ἄλλας. πέτρα δὲ αὐτοῦς ψαράρᾳ καὶ τρέφει καὶ κρύπτει, ἣν ὅταν ἀφελῆς ἐπιβεβλημένην ὥσπερ ἐφελκίδα, βραστόνῃ πολλὰ καὶ χερσὶ καὶ σκαλίον ἀρῶν τὸ βράχος. τὸ δὲ ἀναχωνόμενον ἄλλες εἰσὶν, ἰδεῖν τε ἡδέεις καὶ γεύσασθαι. ἀλλ' ὅποιος μὴ σοφιστικὴν ἀπειροκαλίαν οἰηθῆς τὸ ἐπεξελεῖν τῶν ἐπιχωρίων ἁλῶν τῷ διηγήματι· ἥκιστα γὰρ τοῖς ἀγροδιαίτοις ἡμῖν προσίζανει τὸ φιλότιμον πάθος. ἀλλὰ σὺ γὰρ ἀπαίτεις ἕκαστα παρ' ἡμῶν τὰ περὶ ἡμῶν εἰδέναι. ἀνέγου τοίνυν ἀδολεσχοῦσης ἐπιστολῆς, ἵνα καὶ τῆς (285) ἀκαίρου ἀποπραγμοσύνης ὁῶς δίκην. ἤμα δὲ καὶ χαλεπὸν εἰς πίστιν τὸ ἐκάστοις ἀπότροπον. οὐ φαῦλον οὖν ἔργον Σύρον ἀναπεῖσαι περὶ χερσαίων ἁλῶν, ἐπεὶ καὶ δεῦρο πράγματα ἔχω περὶ νεῶν καὶ ἰστίων καὶ θαλάττης ἀνακρινόμενος. οἶσθα γὰρ ὡς ἐγὼ καὶ φιλοσοφῶν ποτὲ ἅμα ὑμῖν ἐθεασάμην τὸ γρῆμα τοῦτο τὴν θάλατταν, καὶ πρὸς Φάρω καὶ πρὸς Κανώθω τὴν μεγάλην λίμνην τὴν λαμυράν. καὶ εἴλετο ναῦς, καὶ ἀνήγετο πρὸς οὐρον αὐτῆ, κώπαις ἐκείνη. ἐγελᾷτε γοῦν εἰκάσαντος αὐτὴν ἐμοῦ ζῶφι πολύποδι. οἱ δὲ διαάκεινται τὰς γνώμας ὥσπερ ἡμεῖς, ὅταν ὑπὲρ τῶν ἐπέκεινα Θουλής ἀκούομεν, ἥτις ποτὲ ἐστὶν ἡ Θουλή, διδοῦσα τοῖς διαβῆσιν αὐτὴν ἀνεύθυνα καὶ ἀνεξέλεγκτα ψεύδεσθαι. ἀλλ' οὔτοι γε κἂν πρόσωνταί ποτε τὰ περὶ τῶν νεῶν ἢ δόξωσιν ἐκεῖνο γελᾶν, ἀνὰ κράτος ἀπιστοῦσιν ὅτι δύναται τρέφειν ἀνθρώπους καὶ θάλαττα· τοῦτο

eum finem subito perveneris, cuius nos pridem fores ægre et cum labore pulsamus. Tu vero nobiscum precare, ut et ipsi olim assequamur lucrifque nonnihil ex philosophiæ curis ac vigiliis obtineamus, ne frustra in libris ætatem attriverimus. Incolumem felicemque vitam traducas, vir egregie.

CXLVIII. Olympio.

Tributi pendendi partes meas ac munus prætermisi. Quil enim facerem, cum nullus e Græcis, qui Libyam incolunt, onerarias ad mare nostrum mittere velit? Ac te etiam omni pensitatione libero. Non enim Syris curæ est navalia Cyrenensium appellere. Quod si quando contingeret, me tamen insciente fieret. Quippe neque mari proximus nec in portu frequens, sed in alto habito ad austrum in extremis Cyrenensium finibus. Atque e vicino nobis habitant, quales Ulixes post Ithacam clavum tenens quæritabat, iram Neptuni ex præscripto oraculi procurans,

qui nec freta norant
mortales, sale nec condita cibaria rodunt.

Sed ne temere istud a me dictum arbitreris, ne ad salelem quidem usque nostros mare uti commercio: neque tamen insulsis ob id carnibus aut libis vesci puta. Est enim, per sacram Vestam iuro, est apud nos terrestre sal, quod minore intervallo ab austro distat, quam ab aquilone mare. Hoc Ammonis sal a nobis appellatur. Lapide hoc friabili alitur atque tegitur, quem crustæ in modum insidentem cum detraxeris, facili negotio manibus ac sareulis altius proscindi subiecta tellus potest. Id porro quod effoditur, sal est, cum visu ipso tum gustandi voluptate iucundissimum. Verum ne tu sophisticæ hoc insolentiæ putes esse de vernaculo sale narrationem instituere; minime enim rusticanis nobis hæret ambitiosa gloriæ contentio. Sed enim sigillatim quæ sunt apud nos scire a nobis postulas. Quare loquacem epistolam susline, ut importunæ curiositatis (285) pœnas persolvas. Quin et hoc persuasum difficile est, quod ab uniuscuiusque educatione usque alienum est. Quamobrem non parum negotiū est Syro posse de terreno sale persuadere, cum ego molestiam hic habeam de navibus ac velis atque mari sæpius interrogatus. Meministi enim me, cum aliquando vobiscum philosopharer, rem illam, mare scilicet, aspexisse, et ad Pharum, ad Canobum vastum illum lacum ac salum vidisse. Ac tum forte navis trahabatur, aliaque velis in altum, altera remis agebatur. Ridebatis igitur me, quod eam animali multipedi similem esse dicerem. At illi eodem modo afficiuntur animo, quomodo nos, cum de iis quæ ultra Thulen sunt audimus, quæcunque demum Thule est, quæ iis, qui eo penetraverint, impune ac citra reprehensionem mentiendi potestatem facit. Verum ii, utcumque tandem ea quæ de navibus dicuntur admittant aut ridere id ipsum videantur, pertinacissime tamen credere istud nolunt, posse ex mari hominibus alimenta suppeditari. Hoc enim velut

γὰρ μόνην ἔχειν ἀξιοῦσι τὴν μητέρα γῆν τὸ πρεσβεῖον. ἐγὼ δὲ ποτε αὐτοῖς ἀνανεύουσι πρὸς τὰ περὶ τῶν ἰγθύων, ἀναλαβὼν τινὰ κέραμον καὶ προσαράξας πέτρα εἰδεῖσα τῶν ἀπ' Αἰγύπτου ταρίχη συγνά· οἱ δὲ ὄφρουεν C
πονηρῶν ἔφασαν εἶναι σώματα, καὶ ἀναθορόντες ἔφευγον, τὰς ἀκάνθας ὑποπτεύοντες ὡς οὐδὲν ἡπιωτέρας τοῦ διὰ τῶν ὀδόντων φαρμάκου. καὶ ἔφη τις ὁ γεραίτατος καὶ τῆ δόξῃ φρενῶν ἐπηβολώτατος, σχολῆ γούν περὶ ὕδατος ἀλυκοῦ πιστεῦσαι καλόν τι αὐτόθι τρέφεσθαι καὶ ἐδώδιμον, τῶν πηγαίων τῶν ἀγαθῶν καὶ ποτίμων ναμάτων βατράχους καὶ βδέλλας γεννώντων, ὧν οὐδ' ἂν ὁ μαϊνόμενος γεύσαιο. καὶ εἰκότα D
γε ἀγνοοῦσιν·

οὐ γὰρ σφᾶς ἐκ νυκτὸς ἐγείρει κῦμ' ἐπιθρῶσκον

πελάγους, ἀλλ' ἴππων γρεμετισμοὶ καὶ μακάζον αἰπόλιον, καὶ προβατίων βληχὴ καὶ ταύρου μύκημα, πρῶτης δὲ ἀκτίνας ἐπιβαλοῦσης τῶν μελιτιῶν ὁ βόμβος, εἰς ἡδονῆς λόγον οὐδεμιᾶ παραχωρῶν μουσικῆ. μήτι σοι δοκοῦμεν ἐκδιηγείσθαι τὰς Ἀγχεμάχου, τοιοῦτον οἰκοῦντες ἄγρον πύρρον πολέως καὶ δῶν καὶ ἐμπορίας καὶ τρόπων ποικίλων; ἡμῖν γὰρ ἐστὶ (286) σχολῆ A
μὲν φιλοσοφεῖν, ἀσχολία δὲ κακουργεῖν. σύνοδοι δὲ πᾶσαι πᾶσιν ἐταιρικάι, χρωμένον ἀλλήλοισ ἐπὶ γεωργίαν, ἐπὶ ποιμένας ἐπὶ ποίαννας, ἐπὶ θήραν ὧν ἡ γῆ φέρει παντοδαπὴν· οὐδὲ γὰρ νόμος ἡμῖν, οὔτ' αὐτοῖς οὐδ' ἴπποις, ἀνδρωτὶ σίτον αἰρεῖσθαι. ἀριστῶμεν δὲ ἐπ' ἀλφίτοις, ἡδίστοις μὲν ἐμπαγεῖν ἡδίστοις δὲ ἐμπεῖν, ἀ καὶ τῷ Νέστορι κίρνησιν Ἐκαμῆδη. μετὰ κόπον ἰσχυρὸν ὁ κυκεὼν τῆς θερινῆς ὕρας ἀλέξημα. καὶ μὴν ἐστὶν ἡμῖν καὶ πύρινα πέμματα καὶ τρωκτὰ τὰ μὲν ἡμερα τὰ δὲ ἄγρια, πάντα ἐγγύρια, γῆς B
ἀρίστης γυμοί, καὶ κηρία μελιτιῶν καὶ γαλα ἐξ αἰγῶν· οὐ γὰρ νομιζομεν βούς ἀμέλγειν. ποιεῖ δὲ οὐκ ἐλάττω τὴν ἀφθονίαν ἐν ταῖς τραπέζαις ἢ διὰ τῶν κυνῶν καὶ τῶν ἴππων θήρα, ἣν οὐκ οἶδα πῶς οὐ προσεῖπεν Ὅμηρος κυδιάνειραν, οὐδὲ ἀριπρεπέας ἔφη τοὺς ἄνδρας ἐν αὐτῇ γίνεσθαι· τὴν δὲ ἀγορὰν ἐγκωμίῳ τοιοῦτω τετίμηκεν, ἀνθρώπια παρεχομένην ἀναιδῆ καὶ παμπόνηρα καὶ οὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ λαιδῶρα καὶ κακορραφεῖν εἰδότα. ἐφ' οἷς καὶ γελῶμεν ἡμεῖς, ὅταν ποτὲ ἡμῖν ἐμώροφα γέννηται· φρίττουσι γὰρ τοὶ πρὸς C
τὰ ἐκ τῶν καμίνων κρέα τὰ θήρεια. καὶ τί λέγω τὰ θήρεια; φαρμάκου γ' ἂν θᾶπτον ἢ δτουσῖν τῶν παρ' ἡμῖν γεύσαιντο. ζητοῦσι δὲ οἶνον μὲν τὸν λεπτότατον, μέλι δὲ τὸ παχύτατον, καὶ ἔλαιον μὲν τὸ κουφρότατον, πυρὸν δὲ τὸν βαρύτατον· καὶ πατρίδας αὐτῶν ὕμνοισι Κύπρον καὶ Ὑμηττόν τινα καὶ Φοινίκην καὶ Βάραθρα. ἡμῖν δὲ ἡ γῶρα καὶ εἰ καθ' ἐν ἐκάστης ἡττάται τῆς τὸ ἄκρον φερούσης, τοῖς λοιποῖς ἐκάστην νικᾷ. καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐκ δευτέρου πρω- D
τεῖον, ὃ καὶ Πηλεὺς καὶ Θεμιστοκλῆς εὐρόμενοι πάντα πάντων ἀριστοὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκηρύχθησαν. εἰ δὲ δὴ καὶ δοκίμεν τὸ δεῦρο μέλι χειρὸν εἶναι πρὸς τὸ Ὑμή-

honorarium parenti terræ præcipuum ac peculiare esse censent oportere. Ego vero cum ipsi aliquando quæ de piscibus narrantur abnuerent, fictile quoddam apprehendens et ad saxum allidens allatam ex Ægypto salsamentorum copiam iis ostendi; quæ illi malorum serpentium corpora esse dicebant, statimque in fugam prosiliebant, spinas reformidantes, tanquam nihilo dentium venenomitiores. Inter quos unus ætate omnium provecitissimus atque in opinando sagacissimus ægre sibi de aqua salsa persuasum esse dixit, nutrirī in ea quod bonum sit esuique idoneum, cum in fontanis aquis optimis et ad potum idoneis nihil præter ranas et hirundines gignatur, quas nemo adeo insanus est ut gustare velit. Nec immerito istud ignorant.

Non etenim de nocte tumens hos excitat unda

pelagi, sed equorum hinnitus et caprarum vociferantes greges et ovium balatus et tauri mugitus. Inde ad primos solis radios apium sonitus, nihil quod ad voluptatem attinet musico concentui deterior. An non tibi eas quæ Anchemachi fuerunt narrare videmur, qui talem agrum incolamus ab urbe dissitum et viis et mercatu et versutis moribus? Nobis (286) enim philosophandi otium est, malefacienti nullum. Iam conventus omnes omnibus sociales sunt sibi invicem ad agriculturam opitulantibus, ad pastores ad greges ad venatum eorum quæ terra fert multiplicem. Nefas enim sive ipsis nobis sive equis nostris est, sine sudore cibum capere. Polenta autem vescimur cum in cibo tum in potu suavissima; cuiusmodi Nestori apud Homerum miscet Hecamede. Post fatigationem ista sorbitus æstivi caloris præsens remedium est. Sunt et nobis insuper libra triticea et edules arborum fructus, partim domestici, partim agrestes, vernaculi omnes, telluris optimæ succi: nec arum favi desunt aut caprinum lac. Non enim mulgere boves apud nos receptum est. Nec minorem mensis nostris copiam frequens canum equorumque ope venatus suppeditat, quem nescio cur Homerus *viris gloriosum* non appellet, nec illustres in ea homines fieri dixerit, cum eo præconio forum affererit, ex quo perfrictæ frontis homunciones ac nequissimi prodeunt, nec sani quidquam sed contumeliosi et dolorum machinatores callidi; quos irridere passim solemus, quotiens nobiscum iisdem in ædibus versantur; horrent enim, cum ex camino promptas ferinas carnes vident. Quid ferinas dico? Venenum sane citius quam ullum apud nos cibum degustaverint. Vinum porro quærunt tenuissimum, mel crassissimum et oleum levisimum, frumentum vero ponderosissimum. Quin patrias illorum celebrant Cyprum et Hymettum nescio quem ac Phœnicem et Barathra. Ager vero noster, etsi singulis rebus ab eorum unoquoque vincitur, qui summum earum frugum fastigium obtinent, cæteris tamen unumquemque superat. Atque hic ex secundis principatus est, quem Peleus et Themistocles nacti in omnibus optimi omnium inter Græcos celebrati sunt. Quamvis autem istud demus, mel nostrum Hymettio deterius esse, at eiusmodi

τιον, ἀλλὰ τοιοῦτόν ἐστιν οἴου παρόντος οὐδὲν δεῖν τοῦ ξένου χυμοῦ. ἔλαιον μέντοι σαφῶς τὸ ἡμεδαπὸν ἄριστον, ἢν μὴ κρίνωσιν αἱ διεσπορότερες τὴν δίαίταν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ αὐτὸ ζυγοστατοῦσι, βροπῆ τὴν ἀρετὴν ἐξετάζοντες, καὶ τὸ μειαγωγῶν ἐν πλεονεκτικῆματος μοίρᾳ λογιζονται· ἡμῖν δὲ (287) οὐ χυλκεύονται μὲν ἀπὸ τοῦλαιον τάλανα, φαρμέν δέ, εἴπερ αὐτὸ δέοι ποιεῖν, φύσιν εἶναι τὸ πλεόν ἔλκον τιμᾶν. ἀμέλει τὸ θαυμαστόν αὐτοῖς καὶ ὄνιον ἔλαιον ἐν ταῖς θρυαλλίσιν ὑπὸ οὐδενείας ἀσθενεῖ θρέψαι φλόγα, τὸ δὲ αὐτόχρον ὑπὸ γενναϊότητος πυρκαϊᾶν ὄλην ἀνίστησι, κατ' ἐπειδὴν λύχνου δέη, χειροποιήτων ἡμέραν ποιεῖ. ἀγαθὸν δὲ λιπῆναι μᾶζαν, ἀγαθὸν δὲ σωμασκούσι θρέψαι νεῦρα. ἡμῖν δὲ καὶ τὸ μουσικῆς χορῆμα ἐπιχώριον ὡς οὐδὲν ἄλλο, καὶ ἐστὶν Ἀγγεμαχηταῖς λυρίον τι ποιμενικὸν λιτόν καὶ αὐτόσκειον, εὐφημὸν τε καὶ ἄρρεν ἐπεικῶς, οὐκ ἀνάξιον τοὺς ἐν τῇ Πλάτωνος πόλει παιδάς ἐκτρέφειν· ὡς οὐ λυγίζεται τοῦτο οὐδὲ ἀρετὴν ἔχει παμφώνως ἡρμόσθαι. τῷ δὲ ἀπλῶ τῶν χορδῶν συμβαίνουσιν οἱ προσῆδοντες· οὐ γὰρ ἐπιτίθενται τρυφώσαις ὑποθέσεσιν, ἀλλ' ἐστὶν ἡμῖν καλὸν τι χορῆμα ὧδῆς ἔπαινος ἐνόρχου κρισῦ, καὶ ὁ μείουρος κύων ἐγκωμίου τυγχάνει, ὅτι οἴμαι δικαίως ἐσσι τὰς υἱάνας οὐκ ὀρρωδῶν καὶ λαρυγγίζων τοὺς λύκους. καὶ ὁ κυνηγέτης οὐχ ἥκιστα ὧδῆ γίνεται ταῖς κατανομαῖς εἰρήνην ποιῶν καὶ εὐωχῶν ἡμᾶς πανδαίσια κρεῶν. ἢ τε διδυμοτόκος οἷς οὐκ ἀπαξιοῦται τῆς λύρας, ὅτι πλείω τῶν ἐτῶν ἐκτρέφει τὰ ἔκγονα. τὴν δὲ κράδην θαμὰ καὶ τὴν ἄμπελον ἐντείναντες ψάλλομεν. οὐδὲν δὲ ὅσον ἐργαί τινες· ἐτι τε ἄσπια καὶ αἰτήσεις ἀγαθῶν ἀνθρώπων καὶ φυτοῖς καὶ βοτοῖς. ταῦτά σοι καὶ τοιαῦτα παρ' ἡμῖν ὄρια καὶ ἀρχαῖα καὶ πενήτων ἀγαθὰ· βασιλεὺς δὲ καὶ βασιλέως φίλοι καὶ δαίμονος ὄρχησις, οἷα δὴ συνιόντες ἀκούομεν, ὀνόματά τινα καθάπερ αἱ φλόγες ἐπὶ μέγα τῆς ὄξης ἐξαπτόμενα καὶ σθενύμενα, ταῦτα δεῦρο ἐπεικῶς σιγᾶται, καὶ σχολῆ ταῖς ἀνοαῖς τοιοῦτων ἀκροαμάτων. ἐπεὶ καὶ βασιλεὺς ὅτι μὲν αἰὲ ζῆ, τοῦτ' ἴσως ἐπίστανται σαφῶς (ὑπομνημασκόμεθα γὰρ ἅπαν κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἐκλεγόντων τοὺς φόρους)· ὅστις δὲ οὗτός ἐστιν, οὐ μάλα ἐτι τοῦτο σαφῶς, ἀλλ' ἐν ἡμῖν εἰσὶ τινες οἱ μέγρι καὶ νῦν Ἀγαμέμνονα κρατεῖν ἤγχιται τὸν Ἀρείδην, (288) τὸν ἐπὶ Τροίαν, τὸν μάλα καλὸν τε καὶ ἀγαθόν· τοῦτο γὰρ παιδὸς ἡμῖν ὡς βασιλικὸν παραδέδοται τοῦνομα. καὶ Ὀδυσσεῖα τινὰ αὐτοῦ φίλον ὀνομάζουσιν οἱ χορστοὶ βουκόλοι, φάλακρον μὲν ἀνθρώπων, ἀλλὰ δεινὸν ὀμιλῆσαι πράγμασι καὶ πόρον ἐν ἀμηγάνοις εὐρεῖν. ἀμέλει γελῶσιν, ὅταν περὶ αὐτοῦ λέγωσιν, ἡγούμενοι πέρυσιν ἐκτετυφλωσθαι τὸν Κύκλωπα, καὶ ὡς εἴλκετο μὲν ὑπὸ τῷ κριῶ τὸ γερόντιον, τὸ δὲ κάθαρμα τὴν θύραν ἐτῆρει καὶ οὐραγεῖν ὤρετο τὸν ἡγεμόνα τῆς ποιμνης, οὐκ ἀχθόμενον τῷ φορτίῳ, τῆ δὲ αὐτοῦ συμφορᾷ συναχθόμενον. ἐγένον βραχὺ τι διὰ τῆς ἐπιστολῆς μεθ' ἡμῶν τῆ γνώμη. θεθέασι τὸν ἀγρόν,

est, ut eo præsente nihil sit quod peregrinum liquorem desideremus. Inter olei vero genera haud dubie nostrum antecellit, si non iis arbitrium permittatur, quorum vivendi depravata est ratio. Nam hi appendere illud solent, pondere bonitatem metientes, et præcipuam eius notam in levitate collocant. Nobis (287) nullæ ad oleum trutinæ cuduntur. Quod si hoc tamen omnino faciendum est, naturæ consentaneum esse dicimus, ut in eo genere quod ponderosius est præferatur. Et certe egregium illud oleum ac venale in ellychniis præ infirmitate alere flammam nequit. Quod apud nos nascitur, qua est generositate, rogam excitaverit, ac dum lucerna opus est, manufactum quodammodo diem infert. Ad hæc pinguefaciendæ mazæ aptum est : aptum item iis qui corpus exercent, ad nervos fovendos. Sed et musica ipsa apud nos, ut si quid aliud, tralatitia est, estque Anchemachetis pastoralis quædam exigua lyra, rudis et incondita, sed felix concentus et cum primis virilis, quæ non immerito instituendis in Platonis republica liberis accomodetur, propterea quod modulationis inflexionem non recipit, nec ad omne genus est vocis temperata. Cui quidem fidium simplicitati ii qui accinunt accommodant sese. Non enim fracta ac mollia argumenta fractant, sed præclara nobis cantionis species est masculi arietis præconium, aut cauda mutilatus canis laude sua afficitur, quod, opinor, merito id ei tribuatur, qui nec hyænas formidet et lupos strangulet. Ac præsertim venator eo carmine celebratur, pascuis securitatem pacemque concilians nobisque carniæ generis omnis opiparum convivium præbens. Nec gemellipara ovis a lyra recitat, quod numerosiorem annis fetum enutriat. Sæpe etiam ficum aut vitem in numeros versusque coniectari canimus. Sed nihil tam frequens quam vota quædam, necnon in canticum rediguntur bonorum adeo postulationes, tum hominum tum stirpium pecudumque propria. Hæc et talia sunt apud nos tempestiva simul et antiqua et pauperum bona. Cæterum imperator et imperatoris amici atque omnis illa sortis casusque veluti saltatio, cuiusmodi in quotidiana consuetudine nomina quædam audimus flammarum instar ad summum gloriæ excitata fastigium vicissimque restincta, de his, inquam, omnibus altum apud nos silentium, et ab eo genere acroamatum aures nostræ feriantur. Etenim imperatorem semper aliquem vivere, probe hoc fortassis norunt : revocatur enim nobis in memoriam annis singulis ab tributorum exactoribus. Quisnam autem ille sit, non æque istud accurate sciunt. Nec desunt inter nos qui hodieque Agamemnonem imperare putent Atrei filium (288), eum qui ad Troiam profectus est, egregium illum atque optimum principem. Hoc enim tanquam regum nomen a puertitia nobis traditum est. Huius amicum Ulixem quemdam nominant optimi bubulci, calvum hominem, sed rerum agendarum ac difficillimorum quorumque expediendorum peritum. Certe enim ridetur, cum de ipso narrant, ante superiore excæcaturum Cycloperum putantes, et quemadmodum sub ariete senex trahebatur, ad ianuamque sclestus observabat, qui ducem gregis arbitrabatur non onere prægravatum, sed ipsius dolentem infortunio agmen claudere. Paululum animo nobiscum epistolæ beneficio fuisti : agrum contemplatus es, viveudi agendique simpli-

εἶδες ἀπλόγη πολιτευμάτων. τὸν ἐπὶ Νῶε βίον ἐρεῖς, πρὶν γενέσθαι τὴν δίκην ἐν δουλείᾳ.

ρμβ'. Τῷ αὐτῷ.

Ἡμῖν αἰεὶ καὶ ἀπὸν ἐπιδημείεις τῇ μνήμῃ· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν εἰ πάνυ βουληθείημεν, ἐπιλαθέσθαι δυναίμεθα τῆς γλυκυτάτης σου ψυχῆς καὶ τῶν ἀδολωτάτων ἡθῶν, ἀδελφὲ διὰ πάντα θαυμάσιε. ὡς οὐδὲν ἂν ἡμῖν γέ-
C
νοιτο τῆς περὶ σέ μνήμης ἱερώτερον ἢ τὸ πάλιν περι-
πτύξασθαι τὴν σεβασμίαν σου κεφαλὴν· ὁ δολὴ ποτὲ θεὸς, καὶ ἰδοιμὲν σε καὶ ἀκούσαιμὲν σου τῆς ἡδίστης τῶν λόγων ἡχοῦς. ἤσας δὲ ἡμᾶς καὶ οἷς ἀπέστειλας· ἅπαντα γὰρ ἐκομισάμεθα. πλεόν δ' ἠνίασας τῷ λογι-
σμῷ τῷ ποίου τινοῦ ἐταίρου ζῶντος ζῶντες στεροίμεθα. ἔλθοι δὴ ποτε καὶ συντυχίας καιρός, καὶ εὐτυχῆσαιμι τοῦτο παρὰ θεοῦ.

ρμν'. Πυλαίμενε:

Οὐδὲ τὴν σὴν Ἡράκλειαν ἀνήκοον οἶμαι γεγονέναι τοῦ παρ' ἡμῖν φιλοσοφῆσαντος Ἀλεξάνδρου, ἀνδρὸς ἕκτατου διαβάλλοντος μετὰ δόξης.

κωφὸς ἀνὴρ τις, ὅς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει.

τούτου παῖς, ἐμὸς ἀνεψιός, ἐπιδώσει σοι τὴν ἐπι-
στολὴν, τὸν πατρῶον ζῆλον ὑπεισελθὼν οὐ διὰ τῆς
στολῆς ἀλλὰ διὰ τῆς γνώμης. στέλλεται γοῦν ἐπὶ πο-
νηροῦς ἄνδρας, τὸν Ἡράκλειον τρόπον ἔκκαθαίρων
αὐτῶν τὴν πατρίδα (289). θεοῦ δὲ ἔδει δῆπου καὶ
A
Ἡρακλέους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἰόλεω συμμάχου καὶ
παραστάτου. οὐκοῦν τὸν μὲν θεὸν ἐκυτῷ ποριεῖται τὸν
ἐνόντα τρόπον, καὶ προσκλινεῖ βίου τε ἀρετῆ καὶ γνώ-
μης εὐσεβείᾳ· τὴν δὲ σὴν φιλίαν ἀντὶ τῆς Ἰόλεω μνη-
στεύομεν ἡμεῖς αὐτῷ διὰ τῆς ἐπιστολῆς. συνέσει δὲ
ροσαῦτα αὐτῷ ὅσα ἡμῖν. κἂν χρῆσθαι τῇ φιλίᾳ τοῦ
νεανίσκου, πάντως ἐρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ.
B

ρνα'. Τῷ αὐτῷ.

Ἄρα μαι μένεις φιλόσοφος, ἄρα ἐκεῖνος δὴ ἀπολέλοιπα
Πυλαίμενης, ἡ νεοτελής ψυχῆ, τὸ σπέρμα τὸ θεῖον·
φοβοῦμαι τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ γενέσεως, πλεόν φο-
βοῦμαι τὴν διμυλίαν τῆς ἀγορᾶς, τὸ ἐγκαλινδεῖσθαι
συγκαίς ἥδη τύχαις καὶ πράξεσι, μὴ μολύνῃ τὸν ἀγιώ-
τατον νεῶν, τὸν νοῦν σου τὸν ἱερόν, ὃν ἐγὼ μετ' ὀλίγων
ἀξιότατον ἠγοῦμαι δοχεῖα θεοῦ. καὶ οἶδα μὲν συνορ-
γιάσαι σοι τὰ τῆς φιλοσοφίας εὐχρῆν ποτε ποιησάμενος·
ἐπεὶ δ' οὐκ οὐκ κρείττω δὲ τῆς πατρίδος ἔρωσ ἐγίνετο,
εὐξαίμην ἂν ὅπου ποτὲ γῆς εἴης φιλοσοφίαν ἐργάζεσθαι
σε κατὰ δύναμιν. τοιγαροῦν ἀσπάζομαι τὴν φίλην
C
κεφαλὴν, καὶ πάνυ πολλάκις ἀσπάζομαι τὴν φίλην
κεφαλὴν, καὶ σιγῶν καὶ λέγων καὶ γράφων καὶ μὴ
γράφων.

clatam vidisti. Tale vitæ genus esse dixeris, quale sub Noe exstitit, antequam servitus in pœnam cederet.

CXLIX. Eidem.

Nobis etiam absens semper in memoria versaris. Neque enim, ut maxime velimus, suavissimum animum tuum moresque sincerissimos oblivisci possumus, frater in omnibus admirande, quandoquidem nihil in nobis esse potest tui recordatione sanctius, nisi forte ut iterum venerabile tuum amplectamur caput. Quod utinam aliquando tandem deus concedat, ut et te videamus et suavissimum sermonis tui vocem audiamus! Cæterum iis quæ misisti magnam nobis voluptatem attulisti; accepimus enim omnia. Sed plus tamen mœroris ea cogitatione dedisti, cuiusmodi nos amico vivo ac spirante privaremur. Utinam tandem illud tempus adveniat, quo mutua consuetudine fruamur! utinam tanta mihi divino beneficio felicitas contingat!

CL. Pylæmeni.

Neque tuam Heracleam puto de Alexandro celatam esse, qui apud nos philosophatus est, viro eiusmodi qui ubique magna est cum gloria et existimatione versatus.

Mutus homo est, qui non Alcida admoverit ora.

Huius filius consobrinus meus has tibi litteras dabit, qui ad patris æmulationem non habitu ipso sed animo sese contulit. Igitur ad nequissimos homines vadit, ut Herculis more patriam ab iis repurget. (289) Scilicet et Hercule opus fuit; sed et Iolao socio atque adiutore. Itaque deum quidem ille sibi omni ope cum vitæ integritate tum animi pietate propitiabit ac flectet. Tuam vero illi per litteras pro Iolai amicitia conciliamus. Tantum porro illius consuetudini, quantum nostræ tribues. Quod si adolescentis familiaritate usus fueris, omnino me non malum laudatorem fuisse dicis.

CLI. Eidem.

Num tu mihi philosophus perseverabis? Num ille quem reliqui Pylæmenes, recens absoluta anima, divinumque semen? Tempus illud vereor, quod a generatione interessit, multoque magis consuetudinem fori vereor, ne multiplicium casuum ac negotiorum tractatio sanctissimum templum inquinet, sacram mentem tuam intelligo, quam ego in paucis dignissimum dei conceptaculum esse arbitror. Memini me quidem olim in votis habuisse, una tecum philosophiæ sacra celebrare; sed quoniam plus apud te patriæ caritas potuit, hoc precatur, ut quæcunque terræ in parte degeas, pro virili in philosophiam incumbas. Quamobrem sacrum tuum caput saluto, iterumque ac sæpius amicum caput saluto, sive facens sive loquens sive scribens sive nihil scribens.

ρβ'. Τῷ αὐτῷ.

CLII. Eidem.

Οἶου με περιπτύσσεσθαι Πυλαιμένην, αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῆ τῆ ψυχῆ. ἀπορῶ λόγων οἷς ἂν ἐκχέοιτο ὅσον ἐστὶ τῆς γνώμης μου τὸ βουλόμενον, μᾶλλον δὲ οὐδ' αὐτό μου τὸ κῆρος ὃ τί ποτέ ἐστι τὸ περὶ σέ μου τῆς ψυχῆς ἐξευρίσκω. ἐγένετο δέ τις ἀνὴρ θεῖος τὰ ἐρωτικά, Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, Ἀθηναῖος, εὐπορος εὐρεῖν εὐχολος εἰπεῖν ἐραστοῦ φύσιν, καὶ δὴ καὶ ὃ τι αὐτῷ γενέσθαι περὶ τὰ παιδικὰ βούλεται. καὶ ὑπὲρ ξημοῦ τοίνυν ἐξευρηκῶς τε ἔστω καὶ εἰρηκῶς. βούλοισι' ἂν οὖν φησὶ Ἡρακλείτου τέχνη συντακτικῆν αἰτε καὶ συμφυτικῆν καὶ ἕνα ἄμωφ γενέσθαι.

ργ'. Τῷ αὐτῷ (290).

a

CLIII. Eidem (290).

Δι' ἔτους ἡμῖν ἀφικνεῖται παρὰ σοῦ γράμματα, ὡσπερ τῶν ὤρων καὶ τοῦτο φερουσῶν. ἐμὲ μὲν οὖν ἴσως καρπὸς ἡδίων οὗτος ἢ δὲ ἐκτρέφουσι μητῶν κύκλοι καὶ γεωργοί, σὺ δὲ οὐκ ἂν εἰκότα ποιότης τῆς ἐπὶ τούτοις ἡμᾶς εὐφροσύνης ἀποστερῶν. ἀλλὰ μετὰ θου τὴν γνώμην, καὶ ποιήσον ἡμῖν τὸ γούν τῆτες εὐετηρίαν ἐπιστολῶν.

ρδ'. Τῷ φιλοσόφῳ.

b

CLIV. Philosophæ magistræ.

Τῆτες ἐξήνεγκα δύο βιβλία, τὸ μὲν ὑπὸ θεοῦ κινήθει, τὸ δὲ ὑπὸ λοιδορίας ἀνθρώπων. καὶ γὰρ τῶν ἐν λευκοῖς ἔνοιοι τρίβωσι καὶ τῶν ἐν φαιοῖς ἐφασάν με παρανομεῖν εἰς φιλοσοφίαν, ἐπαίοντα κάλλους ἐν λέξεσι καὶ βυθμοῦ, καὶ περὶ Ὀμήρου τι λέγειν ἀξιούντα καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς ῥητορειαῖς σχημάτων, ὡς δὴ τὸν φιλόσοφον μισολόγον εἶναι προσῆκον καὶ μόνον περιεργάζεσθαι τὰ δαιμόνια πράγματα. καὶ αὐτοὶ μὲν θεωροῦ τοῦ νοσητοῦ γεγονότος· ἐμὲ δὲ οὐ θέμω, διότι νέμω τινὰ σχολὴν ἐκ τοῦ βίου τῆ καὶ τὴν γλῶτταν καθήρασθαι καὶ τὴν γνώμην ἡδῶ γενέσθαι. ἐνῆγε δὲ αὐτοῦς εἰς τὸ καταδικάζειν μου πρὸς μόνην παιδιὰν ἐπιτήδειον εἶναι τὸ τὰς Κυνηγετικὰς ἐκ τῆς οἰκίας οὐκ οἶδ' ὅπως διαρρυσίας σπουδασθῆναι διαφερόντως ὑπὸ νεανίσκων ἐνίων, οἷς Ἑλληνισμῷ τε καὶ χάριτος ἐμελε, καὶ τινὰ τῶν ἐκ ποιητικῆς ἐπιμελῶς ἔχοντα καὶ παραδεικνύοντα τι τῆς ἀρχαίας χειρός, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀνδριάντων λέγειν εἰώθαμεν. ἀλλ' ἐκείνων οἱ μὲν ἀμαθίας ἡγομένης τοῦ θράσους προχειρότατοι πάντων εἰσι περὶ τοῦ θεοῦ λέγεσθαι (οἷς ἂν ἐντύχης, εὐθὺς ἀκούσῃ τινὰ περὶ τῶν ἀσυλλογίστων συλλογισμῶν), καὶ μὴ δεομένον ἐπαντλοῦσι τῶν λόγων, ἰδίᾳ τι δοκῶ μοι διαφέρειν αὐτοῖς. ἀπὸ γὰρ τούτων ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι γίνονται, ὃ ταῦτον ἐστὶ καὶ τὸ κέρως τῆς Ἀμαλθειας, ὃ οὐτοῖ γε δεῖν οἶονται χρῆσθαι. ἐπιγινώσκεις, οἶμαι, τὸ φύλον τοῦτο τὸ βᾶδιον, ὃ διαβάλλει γενναίαν ὑπόθεσιν.

(291) Οὗτοί με μαθητικῶν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι, καὶ φασιν ἀπορνεῖν ἐνὸς ὀλίγου τὰ περὶ θεῶν παντομύχτων,

Pylæmenem me puta, ipsum animum ipso compecti. Desunt mihi verba quibus quanta est voluntatis animi mei vis effundatur, vel potius ne ipse quidem affectus cuiusmodi erga te in animo meo insit invenio. Sed homo quidam exstitit amatoriarum rerum peritus, Plato, Aristonis filius, Atheniensis, in amatoris natura eoque quod circa delicias suas sibi accedere vellet inveniendo solers, in explicando disertus ac facilis. Quare is pro me istud et inveniat et dicat. *Vellet igitur, ait ille, Vulcani quadam arte colligvari et coalescere, unumque ex ambobus effici.*

Tuæ ad nos litteræ quotannis afferuntur, quasi is sit etiam tempestatum proventus. Atque est ille quidem mihi fructus fortasse iucundior quam qui mensium vicissitudine et agricolarum labore profertur. Tu vero inique facis, qui earum nobis voluptatem subtrahas. Verum fac sententiam mutes, nobisque hoc saltem anno litterarum ubertatem præbeas.

Duos hoc anno libros edidi, alterum a deo, alterum conviciis hominum impulsus. Etenim nonnulli candidum, pullum alii amicum præferentium, peccare me in philosophiam iactabant, quod in verbis venustatem numerumque consecraret, quod de Homero propriisque oratorii artificii figuris mentionem ullam facerem: quasi philosophum litterarum osorem esse oporteat solaque divinarum rerum investigatione distentum. Et illi quidem eius quod intelligentia comprehenditur speculatores sunt, mihi autem nefas est, propterea quod otii aliquam e vita partem eximo ad linguam procedendam mentemque aliqua hilaritate recreandam. Ideo autem adducti sunt ut me ad ludicra duntaxat idoneum esse dicerent, quod cum Cynegetica mea nescio quomodo meis ex ædibus erupissent, magnum imprimis in quibusdam adolescentibus excitantur studium sui, qui Græcam facundiam et leporem adamarent, nonnullaque a poetica cum studio profecta et antiquæ manus aliquid præ se ferentia probarent, quod de status dicere solemus. Sed inter illos alii, inscitia audaciæ præeunte, omnium sunt ad sermones de deo instituendos promptissimi (in quos si incidas, quædam statim de perperam collectis ratiocinationibus audies) ac vel aliud agentibus istiusmodi sermones infundunt, quod privatim sua, ut opinor, interest. Ex iis enim concionatoribus in civitatibus sunt, quod idem est ac si Amaltheæ cornu dixeris, quo quidem utendum esse illi putant. Agnoscis, opinor, facilem ac proclivem hominum nationem, quæ generecum animi propositum criminatur.

(291) Hi me in suam venire disciplinam postulant, brevique repromittunt, me in divinis rebus audacissimum

ἡμέρας ἐξῆς καὶ νύκτας ἀγορεύειν δυνάμενον. ἔτεροι δὲ οἱ κάλλιον ἡσθημένοι, παρὰ πολλῶν τούτων εἰσι κακοδαιμονέστεροι σοφισταί, καὶ βούλονται μὲν ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς εὐδοκίμειν, ἀλλ' εὐτυχουσι τὸ μὴδὲ τοῦτο δύνασθαι. καὶ οἷσθ' αἰτίας ἐν λογιστηρίοις ἀποδύοντας ἢ πάντως ἀπὸ μιᾶς γέ του συμφορᾶς ἀναπεισθέντας ἐν μεσημέρῳ τοῦ βίου φιλοσοφεῖν, ἀπὸ μόνου τοῦ τὸν θεὸν ἀπομύσαι ἢ κατομύσαι Πλατωνικῶς, οὐς φθάσειεν ἂν ἢ σικὰ φθεγξάμενη τι τῶν δέοντων. δεινὴ δὲ ὄμως ἡ προσποίησις. ἢ τε γὰρ ὀφρῦς βαθαὶ τῆς ἀνατάσεως εἰς ὄσον ἦρται, καὶ ἡ χεὶρ ὑπερείδει τὸ γένειον τὰ τε ἄλλα σεμνοπροσωποῦσιν ὑπὲρ τῆς Ξενοκράτους εἰκόνας. οἱ γὰρ καὶ νομοθετεῖν ἡμῖν ἀξιοῦσιν ἅττα σφίσι λυσiteléstata, μηδὲνα μὴδὲν ἀγαθὸν εἰδόμενα φανερόν εἶναι, ἡγούμενοι σφῶν αὐτῶν ἔλεγχον, εἴ τις φιλόσοφος εἶναι δοκῶν ἐπιστήσεται φθέργισθαι· αὐτοὶ γὰρ ἂν ὑπὸ τῆ προσποιήσει λαθεῖν καὶ δόξει τάνδοθεν εἶναι σοφίας ἀνάπλευ. ἄμφω με τούτω τῶ γένει διαθεβλήκατον, ὡς ἐπὶ τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις ἐσπουδακότα· τὸ μὲν ὅτι μὴ ταῦτα φλυαρῶ, τὸ δὲ ὅτι μὴ τὸ στόμα συγκλείσας ἔχω καὶ βῶν τὸν ἐκείνων ἐπὶ τῆς γλώττης τίθεμαι. ἐπὶ τούτοις συνετέθη τὸ σύγγραμμα, καὶ ἀπῆντησε τῶν μὲν τῆς φωνῆ τῶν δὲ τῆς σιγῆς. προῆχται μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τούτους αὐτοὺς τοὺς ἀφώνους τε καὶ βασικάνους (πῶς οἶε μετ' εὐπρεποῦς τοῦ σχήματος); οὐ μὴν ἀλλ' ἐξέϋρεν ὅπως ἂν κακείνους συνεφελέχουσαίτο. καὶ βούλεται μὲν πολυμαθείας οὐχ ἦτον ἐπίδειξις ἢ ἐγκώμιον εἶναι, οὐ γὰρ ἐξωμοσάμην τὰς αἰτίας, ἀλλ' ἵν' ἐτι μάλλον ἀνιῶντο, συγχὰ καὶ περιλοτίμηται προῖον δὲ βίον αἰρέσεις ἐξετάζειν ἐπαινεῖ τὴν φιλοσοφίαν ὡς φιλοσοφικωτάτην αἰρέσειον, ἣν ποίαν τινὰ νομίζειν χρῆθ', τοῦ βιβλίου πυνθάνου. τελευτῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν κισωτίων ἀπολελόγηται, σρόντων τινὰ καὶ τούτων αἰτίαν, ἀδιόρθωτα κρύπτειν βιβλία. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τῶν τοιούτων (292) οἱ τελχίνες ἀπέσχοντο. εἰ δὲ ἕκαστον ἐν τάξει τῆ προσήκουσῃ καὶ πάντα σὺν ὄρα καὶ ἀφορμαὶ δίκαιαι τῶν ἕκασταχοῦ προχειρισμένων, καὶ εἰ μερίζεται μὲν πλείοσι κεφαλαίοις κατὰ τὸ θεσπέσιον γράμμα, τὸν Φαῖδρον, δὲν περὶ πάντων ὁμοῦ τῶν εἰδῶν τοῦ καλοῦ Πλάτων ἐξήγηκε, μεμηγάνηται δὲ ἅπαντα συννεύειν εἰς ἐν τὸ προκείμενον, καὶ εἴ που γέγονε πίστις ὑπέροψα τὸ ὑπτιάσαν διήγημα, καὶ εἰ προῆλθεν ὡς ἐν τοιούτοις ἀπόδειξις ἐκ τῆς πίστεως καὶ εἰ τὸ δι' ἄλλο γεγόμενον, ταῦτα μὲν τέλχινος ἂν εἴη ὄρα καὶ φύσεις. ὅστις δὲ οὐκ ἀγύμναστος ἐπιφωρᾶσαί τι καὶ πρόσωπον θεῖον ὑπὸ φλυωτέρω κρυπτόμενον σχήματι, ὡσπερ ἐποίουν Ἀθηνησιν οἱ δημιουργοί, Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας καὶ τοιαῦτα κάλλη θεῶν ἀγάλμασι Σειληνῶν καὶ Σατύρων ἀμπίσχοντες, τοῦτον οὐ λήσει τὸ γράμμα, συγχὰ καὶ τῶν ἀβεβήλων ἀποκαλύψαν δογματίων ὑπὸ τῆ προσποιήσει τοῦ παρέλκειν ἐτέρους λαθάνοντα καὶ τῶν λίαν εἰκῆ καὶ ὡς ἂν δόξαιεν ἀφελῶς ἐγκατεσπάρθαι τῶ λόγῳ. τῶν μὲν γὰρ ἐκ τῆς σεληνιακῆς αἰτίας ἀποψύξων οἱ νοσούν-

sua opera futurum, ut noctes deinceps cum diebus disputando possim coniungere. Alii, splendidius amicti, longe sunt his infeliciores sophistæ. Nam vellent hi quidem eadem facultate florere, sed in eo felices sunt, quod ne id quidem assequantur. Nosti aliquos, qui in aulis rationariis spoliati aut ex alia omnino calamitate compulsi sunt, ut in vitæ quasi meridie philosopharentur, hoc ipso tantum, quod Platónico more iurando deos negarent aliquid aut assererent, ut umbra prius utile atque opportunum aliquid dictura videatur. Mira nihilominus simulatio est. Nam supercilium, papæ, quantopere sublatum. Manus ipsa barbam suffulcit. In cæteris Xenocratis imagines vultus gravitate superant. Qui quidem etiam ea nobis iura prescribere contendunt, quæ ipsis utilissima sint, ne quis, qui boni aliquid sciat, palam illud habeat; sui ipsorum reprehensionem esse rati, si quisquam, qui philosophus esse videatur, eloquendi sit non ignarus. Ita enim sub ea simulatione delitescere se putant posse, ut intus pleni esse sapientiæ credantur. Ambo me hominum genera calumniuntur, quasi inutilium rerum studiis occupatum: illud quidem, quod non eadem effutiam, hoc autem, quod ore clauso non sim, neque bovem illum linguæ imposuerim. Adversus istos opus illud elucubratum est, et illorum quidem voci, horum vero silentio opposuit sese. Nam etsi præcipue contra mutos illos et invidos progrediatur (atque hoc ipsum quam apta putas ac venusta figuratiōne), nihilominus et illud invenit, quemadmodum alios una quoque traheret, nec eruditionis minus specimen quam præconium esse contendit. Neque enim obiectum crimen eiuravi, sed, quo amplius morderentur, pleraque ambitiosius magnoque cum studio tractavi. Progressu tandem ipso in vitæ status inquirens philosophiam commendat, tanquam statum omnium conditionumque vitæ sapientissimum, quam cuiusmodi esse oportere putandum sit, ex opere ipso discere. Demum seriniorum nostrorum purgationem continet, quibus et ipsis nonnihil erat criminationis asperum, quod inemendatos libros habent. Nam ne (292) ab iis quidem furiosi ac lividi homines abstinnerunt. Iam si singula congruo ordine digesta et omnia cum specie ac decore quodam explicata atque opportuni ad eas quæ ubique promuntur disputationes transitus; si in plura capita distinguatur ad divini operis imitationem, Phædri scilicet, quem de omnibus simul generibus pulchri edidit Plato, ad unum tamen omnia propositum scopumque collineant; si supina ac iacens narratio idonea probatione suffulta est et ex probatione, quatenus in eiusmodi rebus esse potest, orta demonstratio est et id quod causa alterius assumitur: hæc omnia munus artis et naturæ fuerint. Sed quisquis ad divinam aliquam faciem quæ sub viliori forma lateat dignoscendam minime rudis est et inexercitatus, quemadmodum Athenis artifices factitabant, qui Venerem aut Gratias cæterasque id genus numinum pulchritudines Silenorum ac Satyrorum simulacris vestiebant, facile is deprehendet illo in opere innumera dogmata ex sacris arcanisque declarari, quæ, quod supervacuorum atque inutilium speciem habeant, quodque temere et, ut videtur, simpliciter orationi inspersa sint, cæteros facillime lateant. Quemadmodum enim quæ a luna oriuntur refri-

τες ἐπιλήπιαν αἰσθάνονται μόνοι, τῶν δὲ κατὰ νοῦν ἐπιβοῶν μόνοι δέχονται τὰς ἐκλάμψεις. οἷς ὑγιαίνουσι τὸ νοερὸν ὅμαρ φῶς ἀνάπτει συγγενὲς ὁ θεός, ὁ τοῖς τε νοεροῖς τοῦ νοεῖν καὶ τοῖς νοητοῖς αἴτιον τοῦ νοεῖσθαι· καθάπερ τὸ τῆς δὲ φῶς ὄψιν συνάπτει χρώματι, καὶ ἀφῆλης, παρόντος ἢ πρὸς αὐτὸ δύναμις ἀνενέργητος. ὑπὲρ δὲ τούτων ἀπάντων σε χρίνουσαν περιμενοῦμεν. καὶ μὲν ψήφισι προοιστέον εἶναι, βῆτορσιν ἅμα καὶ φιλοσόφοις ἐκκείσεται· τοὺς μὲν γὰρ ἦσει, τοὺς δὲ κρίσει, πάντως γε, εἰ μὴ παρὰ σοῦ τῆς δυναμῆος ὀνήσει διαιγεράσεται. εἰ δὲ μὴ φανεῖται σοι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκοῆς ἄξιον, καὶ σὺ δὲ δήπου μετ' Ἀριστοτέλους πρὸ τοῦ φίλου τὴν ἀλήθειαν θήσῃ, πυκνὸν καὶ βαθύ σκοτός ἐπιηλυγάζεται, καὶ λήσεται τοὺς ἀνθρώπους λεγόμενον. ταῦτα μὲν περὶ τούτου. θάτερον δὲ ὁ θεός καὶ ἐπέταξε (293) καὶ ἐνέκρινεν, ὁ τῆ φανταστικῆ φύσει χαριστήριον ἀνατέθειται. ἔσκεπται δ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς εἰδωλικῆς ἀπάσης ψυχῆς, καὶ ἕτερ' ἄττα προκειρίσται δόγματα τῶν οὐπω φιλοσοφηθέντων Ἑλλήσι. καὶ τί ἂν τις ἀπομυκύνει περὶ αὐτοῦ; ἀλλ' ἐξεύργασται μὲν ἐπὶ μιᾷς ἅπαν νυκτός, μᾶλλον δὲ λειψάνου νυκτός, ἢ καὶ τὴν ὄψιν ἤνεγκε τὴν περὶ τοῦ θεῖν αὐτὸ συγγεράσθαι. ἔστι δὲ οὗ τῶν λόγων δὶς που καὶ τρίς, ὡςπερ τις ἕτερος ὢν, ἑμαυτοῦ γέγονα μετὰ τῶν παρόντων ἀκρατής· καὶ νῦν δόκιμος ἂν ἐπίτω τὸ σύγγραμμα, θαυμασθῆ τε περὶ ἐμὲ διάθεσις γίνεται, καὶ τις ὁμῆθ' μεθεῖα περιχεῖται κατὰ τὴν ποιήσιν. εἰ δὲ μὴ μόνον τὸ πάθος ἐμοῦ καὶ περὶ ἕτερον δ' ἂν ταῦτ' ἀγένοιτο, σὺ καὶ τοῦτο μὴνύσεις. σὺ γὰρ δή μετ' ἐμὲ πρώτη τῶν Ἑλλήνων ἐντευξῆ. ταῦτα τῶν τῶς ἀνεκδότων ἀπέστειλα. καὶ ἵνα τέλειος ὁ ἀριθμὸς ἦ, προσέθηκα τὸν περὶ τοῦ Διῶρου, πάλαι γενομένον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἄνδρα παρὰ βασιλεῖ παραδυναστεύοντα· καὶ τὶ τοῦ λόγου τε καὶ τοῦ διῶρου Πεντάπολις ὄνατο.

ρνε'. Δομειτανῆ σχολαστικῆ.

CLV. Domitiano scho'astico.

Πάνυ σαφῶς δι' αὐτῶν καταμεμαθηκώς τῶν ἔργων τὴν σὴν θαυμασίαν κεφαλὴν χαίρουσάν τε φιλάνθρωπίαν καὶ τοῖς θεομένοις χεῖρα βουλομένην ὀρέγειν, ἐπ' αὐτὸ δὲ τούτῳ σε παρακαλῶ, ἔππον εἰς πεδίον (τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου) προτρέπειν ἡγούμενος. καὶ σοι πλέον ἢ πρότερον, ὡ φίλη κεφαλὴ, νῦν τὴν φιλάνθρωπίαν ἐπιδεικτέον, ὅση καὶ τὸ πρόσωπον ἕλεινότερόν ἐστι νῦν τὸ εἶ πεισόμενον. γυνή τε γὰρ ἐστὶν αὐτῆ, καὶ γυνὴ δυστυχήσασα χηρεῖαν, εἴτα σὺν ὄρφανῷ παιδίῳ παθοῦσα ἀπέπονθεν. ὅστις δὲ ἐστὶν ὁ ταύτην ἀδικήσας καὶ ὁ τὶ καὶ ὅπως· αὐτὴ διδάξει τὴν σὴν καλοκαγαθίαν. ὅρα τοίνυν, ὦ θαυμάσιε, ὅπως ἐπαυναῖς τῆ γυναικὶ καὶ διὰ τὸ καλῶς ἔχον καὶ διὰ τὸ σοὶ πρέπον καὶ δι' ἐμέ. μεθέξω γὰρ εἶτι σοι καχῶν τῶν εἰς αὐτὴν γινομένων, συγγενεῖα τε οὖσαν ἐμὴν καὶ τετραμμένην ὑπὸ μητρὶ κομιεῖα σωφρόνως παρ' ἡμῖν.

EPISTOLOGR.

generationes ab iis duntaxat, qui comitali morbo laborant, sentiuntur, sic notionum mentis illustrationes soli illi capiunt quibus sanum mentis oculum ac defecatum habentibus cognatum deus lumen accendit : quæ et intelligentia præditis intelligenti et iis quæ intelliguntur causa est ut intelligantur. Velut nostrum illud aspectabile lumen oculum cum colore coniungit; quo præsentē si lumen sustuleris, otiosa illius videndi facultas et sine actione manet. De iis omnibus tuum arbitrium expectabimus. Ac si quidem proferendum opus istud esse decreveris, oratoribus iuxta et philosophis proponetur. His enim voluptatem, utilitatem illis afferet; omnino, nisi a te, quæ iudicare potes, reiectum atque inductum fuerit. Sin tibi Græcorum auribus indignum videatur, et cum Aristotele veritatem antiquiorem amico habeas, alta densaque caligine obvolvatur, nec ulla inter homines de eo fiet mentio. Sed de eo hactenus. Alterum opus dei mandato scriptum et ab eodem examinatum (293) ac perpensum est, quod imaginandi vi tanquam grati animi munus est consecratum. Instituta vero in eo disputatio est de anima simulacris affixa, aliaque nonnulla dogmata promuntur, de quibus a nullo hactenus Græcorum est disputatum. De quo quid attinet plura dicere? Universum vero illud opus una nocte elaboratum est, seu noctis potius reliqua parte, per quam et de eo describendo oblata mihi visio est. Quin etiam in quibusdam orationis partibus his ferme vel ter, tanquam alius forem, mei ipsius cum iis qui aderant factus sum auditor. Et nunc quoties opus percurro, miro quodam modo afficior et vox me quædam iuxta poetas divina circumsonat. Ulrum vero non ita ego solus afficiar, sed idem etiam aliis contingat, mihi et illud significabis. Tu enim post me prima omnium ex Græcis leges. Hæc nondum edita hactenus ad te misi; atque ut perfectus sit numerus, a licci librum illum de Douo, quem olim legationis tempore ad virum scripseram qui tum plurimum apud imperatorem poterat. Estque Pentapolis nonnihil ex eo libro donoque utilitatis consecuta.

Cum illud perspicue ex rebus ipsis factisque didicerim, te egregium ac præclarum caput ad omne humanitatis officium esse pensum libenterque supplicibus manum velle porrigere, ad id ipsum te provo-co, equum, ut aiunt, ad campum hortari me existimans. Tibi vero magis quam antea, vir amicissime, præbendum humanitatis tuæ specimen est, quanto et miserabilior persona est in quam beneficium contuleris. Mulier quippe est, et ad vi-tuitatem redacta mulier: tum ea passa cum pupillo filio, quæcunque passa est. A quoniam vero iniuria sit affecta et qua in re et quomodo, ipsa tuæ probitati declarabit. Quamobrem, vir eximie, vide ut mulierem defendas, cum pro eo quod honestum est, tum quod tuis moribus consentaneum, tum mei denique gratia. Ero enim omnium quæ in illam contuleris beneficiorum particeps, propterea quod et cognatione coniuncta incomm est, et apud nos sub honesta matre caste ac pudice est educata.

ρνε'. Τῷ αὐτῷ (294).

CLVI. Eidem.

Τὰ δίκαια χρῆζει συμμάχων, καὶ γίνονται ἂν οἱ βοηθοῦντες αὐτοῖς εὐδαίμονες, τοῖς ὀρθοῖς ἔχουσι συμπονοῦντες. εἰλόμην δὴ σε τοῦτον πρόβολον, γνώμη τε ἀμύνοντα καὶ τέλγη. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἄπασιν εὖ ποιεῖν οἷς ἂν δύνωμαι. δίδου δὲ αὐτὸς ἀγοράς· αἰσθησῆ γὰρ φιλίας, ἣν οὐτ' αὐτὸς μέμψη, γελάσει τε ἴσως οὐδεὶς.

ρνε'. Χρυσό....

CLVII. Chryso....

Τοῖς μὲν ἄλλοις ἄπασιν ἀνθρώποις ἡδὺ τὸ ἔαρ ὅτι τὴν θύβιν τῆς γῆς ἀνθεσι καλλοπιζει καὶ πάντα δεικνύσι λειμῶνας, ἐμοὶ δὲ ὅτι καὶ τοῖς ἀνθεσι τοῖς ἐμοῖς συγγίνεσθαι διὰ γραμμάτων εὐκολίαν παρέχει πολλήν. ἐβουλόμην μὲν γὰρ καὶ αὐταῖς ὄψεσιν ὑμᾶς ἠθεωρεῖν· ἐπεὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἔνι, ὅπερ ἔνι μετὰ πολλῆς ποιῶ τῆς προθυμίας, διὰ γραμμάτων ὑμῖν ἐμιλοῦν. καὶ οὐχ οὕτω ναῦται καὶ πλωτῆρες μεθ' ἡρόνης τὰ θαλάττια τέμνουσι νῶτα ἰκείνης τοῦ ἔτους τῆς ὄρας ἐπιστάσης, ὡς ἐγὼ κάλαμον καὶ γάρτην καὶ μέλαν μεταχειρίζομαι, μέλλων ἐπιστέλλειν ὑμῶν τῇ ἐμμελείᾳ· παρά μὲν γὰρ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν τοῦ κρυμοῦ πάντα πηγνύντος καὶ τῆς ἀφάτου χιόνος τὰς δόδους ἀποτεριζούσης οὐδὲ ἔξωθεν τις ἡμῖν ἐπιχωρίζειν ἠνεύχεται οὕτε ἐντεῦθεν ἀναστῆναι. διὸ καὶ ἡμεῖς καθάπερ ἐν δεσμοτηρίῳ τοῖς ἐνταῦθα δωματίοις καθειργμένοι καὶ ὡσπερ τινὲ γλωττοπέδη τῇ τῶν γραμματηφόρων ἀπορία καὶ ἄκοντες τὴν μακρὰν ἐσιγῶμεν σιγήν. ἐπειδὴ δὲ λοιπὸν ἀνέμισε τὰς λευφόρους τῆς ὀδοπορίας ὁ καιρὸς καὶ ἡμῶν τὰ δεσμὰ τῆς γλώττης ἔλυσε, τὸν σὺν ἡμῖν πρεσβύτερον ἐντεῦθεν ἀναστῆσαντες ἀπεστάλακαμεν πρὸς τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν, εἰσόμενοι τὰ περὶ τῆς ὑγείας ὑμῶν. δεξάμενος τοῖνον αὐτόν, δέσποτα θαυμασιώτατε, καθ' ὅσον πρέπον ἐστί, καὶ ἰδὼν μετὰ τῆς σῆς πρεπούσης ἀγάπης, ἡνίκα ἂν ἐπανήη, τὰ περὶ τῆς ὑγείας δηλώσει ἡμῖν παρακλήθητι· οἶσθα γὰρ ὅπως ἡμῖν περὶ ταύτης μανθάνειν.

ρνη'. Τῷ αὐτῷ.

CLVIII. Eidem.

Ὁ Λαέρτου παῖς ὁ πολύμητις Ὀδυσσεύς, ὅτε τοὺς δθησαυροὺς τῶν ἀνέμων ἐξ Αἰόλου λαβὼν τῆς κραναῆς Ἰθάκης ἐπέβαινε καὶ τῆς φωνῆς ἡδὴ τῶν πετεινῶν ἠνωτίζετο, ταῖς τῶν ἑταίρων βουλαῖς ἀποπλαγχεθεὶς τῆς πατρίδος ἠλαύνετο· ἡμεῖς δὲ καὶ πετεινῶν φωνῆς καὶ κυνῶν ὕλακῆς, ἡδὴ δὲ καὶ τῶν φίλων αὐτῶν πλησίον γενόμενοι καὶ τῆς λαλιᾶς αὐτῶν σχεδὸν ἐπακούοντες αὐθις ἀπονοστοῦμεν τῶν ποθουμένων καὶ τῶν ποθούτων στερόμενοι, καὶ στέργομεν τύχην οὕτω κατοργουμένην ἡμῶν ἀκορῆτως, καὶ χρόνῳ δουλεύομεν καὶ πράγμασιν εἰκομεν, οἷς δάμναται νοῦς καὶ ψυχὴ κάρτα παθαίνεται τῆς ἀνάγκης κατεπειγούσης. αὐτὸς δὲ, γλυκύτατε, τὴν ἡμετέραν γινώσκων στοργὴν ἐπεὶ στέργεις ἡμᾶς συνεχῶς ἡμῖν ἐπευχόμενος, ἔρρωσο.

(294) Quæ iusta sunt socios desiderant, atque hi demum, qui iis auxilium præbuerint, felices habendi sunt, cum pro æquitate laborent. Quamobrem te horum patronum ac defensorum elegi, qui et animo et arte subsidium afferas. Ac quod ad me attinet, de quibuscumque possum bene mereri, sum paratissimus. Tu vero occasionem aliquam præbe. Amicitiam enim senties, quam neque ipse contemnas, nemo vero fortassis irrideat.

Ceteris omnibus hominibus ver acceptum est, quoniam terræ faciem floribus adornat omniaque in prata convertit; mihi, quoniam multam præbet opportunitatem per literas adire flores meos. Vellem equidem meis oculis vos videre; quod cum non liceat, lubentissime quod licet facio: per literas vobiscum mihi consuetudo est. Nec tanta cum voluptate nautæ et navigatores maris superficiem secant illo anni tempore, quanta ego calamum et chartam et atramentum moderari soleo, ad vestram venustatem literas daturus. Nam cum hiemali tempore gelu omnia consistant et nives infandæ vias obstruant, neque extrinsecus quisquam apud nos morari neque hinc surgere ausus est. Unde nos quoque in domos nostras velut in carcerem inclusi ac tanquam linguæ vinculo penuriâ tabellariorum angustiati diuturnum silentium inviti tenuimus. Sed cum tandem tempestas peregrinationis aditus viasque aperuisset linguæque vincula solvisset, presbyterum, qui nobiscum degit, excitavimus et ad vestram nobilitatem misimus, ut de valetudinis tuæ conditione nobis afferretur. Itaque, domine summe admirande, accipe eum, ut convenit, et, cum propitio oculo aspexeris, sine nos exorare te, ut, cum ad nos revertatur, de valetudine tua nos certiores facias. Scis enim, quantum nobis intersit de ea edoceri.

Laerti filius, versutus Ulixes, cum ventorum thesauris ab Æolo acceptis Ithacam saxosam attingeret iamque vocem audiret avium, sociorum voluntate a patria impulsus fluctibus agitabatur; nos autem, cum et ab avium voce et canum latratu ipsisque amicis proxime abfuisse-mus eorumque pæne garrimus excepissemus auribus, revertimus amatis et amantibus orbati, et acquiescimus in fortuna tam insatiabiliter nobis insultante, ac tempori servimus et eventis cedimus, quibus mens in servitute redigitur atque animus vehementer concitatur urgente necessitate. Tu, dulcissime, qui amoris nostri non neciscus continuo nos votis prosequeris, vale.

ρνθ'.

Τὸ σοφώτατον γράμμα, τὸ μάλα μὲν ἐμμελὲς μάλα δὲ βραχύ, ἀλλὰ καὶ μάλα λιγύ, ὃ δὴ τοι ὁ θαυμαστός σοι νοῦς ἀπέτεκεν, ἡμῖν κομισθὲν ὤνησέ τε τὰ μέγιστα καὶ ἤσεν ἄμα διπλῆ τῷ τε πρὸς ἀρίστου καὶ κομιδῆ τῶν ἐπαινετῶν ἐταίρου καὶ τῷ μετὰ συγγῆς δημιουργηθῆναι τῆς χάριτος. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλο τι μείζον ἠρέθισέ που καὶ τολμηρότερον, ὃ τάχ' ἂν, εἰ μὴ πόθος δῆπουθεν παρελθῶν, ἄτ' εὖ ἔχων καὶ τὰ πόρρω διεστώτα συνάπτειν καὶ τὰ πρὸς ἄλλα ἐναντίως ἔχοντα πολλάκις συμφέρειν, συγγνώμην τῷ πράγματι παραιτήσαιο, μετὰ τῶν νεμεσᾶσθαι δικαίων οὐ πολλῶν δεήσεις τοῦ ἡμᾶς στήσαι. πρὸς ποῖον; ἴσως ἔρεϊς. τὸ πρὸς τηλικούτου ἀνδρα μούσαις οὐκ οἶδ' εἴ τις τετελεσμένον (δὴ ἂν ἰδὼν Δημοσθένους μεθ' ἡμῶν εἶπεν 'Ἐρμοῦ λογίου τύπον εἰς ἀνθρώπους ἤκειν) γλῶτταν ὡς ὄρθς ἀντιδοῦναι τὴν ἡμετέραν, τὴν πάλαι μὲν οἶδ' ἄκρω λιγανῶ πρὸς κρείττονος μετασχούσαν, νῦν δὲ καὶ λίαν ἡγροικισμένην, ἣ μόγις οἶδες καὶ τὴν σκάφην σκάφην λέγειν. κοινούμαι γάρ σοι καὶ πάθος ἐγχευθόμενον ἰδίως ἔμοι καὶ νῦν μάλλον οὕτω κινδυνεύου κύριον ὡς εἴμαρτο γίνεσθαι. τοῦτό τοι καὶ ταλανίζειν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀλλ' οὐκ εὐδαιμονίζειν τὸ πείθον, οἷς οὐδὲ συμμίζαι τῷ γέγονε βελτίστης ὄντι μοίρας δοιοῦ σοί, ἵνα ἡμῶν τι τοῦ βαρβάρου μέρους ἐντεῦθεν τυχὼν ἀποσμιλευθῆι καὶ οὕτω τοῦ μακροῦ γράσου τὰ ἡμῶν ἐκσταίη κατὰ βραχύ, νῦν ὅτι μὴ κατὰ καιρὸν σοι τὸ ζητούμενον ἀνεφάνη, μάλλον τοῦ προτέρου ταλανίζειν παρέγεται. ὃ γὰρ εἰλιον σύ τε ἀξιοῖς καὶ γὰρ βούλομαι ἢ τοῦτ' εἶπεν δι' εὐχῆς εἶχον πρὸς τοιοῦτόν τινα διαβῆναι, κατὰ γῶραν μεμενηκός, ὡς ἢ τῶν πραγμάτων ἔδωκε φύσις, ἐπὶ τὰ πρὸς χρεῖαν κατέστη. τοίνυν οὐδ' ἐλαία τις ἔστιν ἐνοφθαλμισμάτων ἐστερημένη (ἀνάσχου γὰρ μου καὶ μικρὸν τῆ κοινῆ γλώττη χαρισάμενου), ἐφ' ἧπερ ἂν ὁ ἡδὺς φίλος ἐγκεντρισθεῖη· πεπλήρωται γὰρ ἐκάστη καὶ καρποδοτεῖν ὡς οἶόν τε ἤδη ἀπάρχεται. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, ἄλλα δὲ καὶ ὁ παρῶν δῆλα θήσει, καὶ ὅπως ἄπερ ἤτησας οὐκ ἔσχε καιρὸν, τάχ' ἂν σοι διατρανώσαιο. ἔρρωτο, καὶ εὐθύμει φιλοσοφίας ἀπάσης ἀντιποιούμενος.

CLIX.

Sapientissimum scriptum, cum valde concinnum, tum valde breve, sed et valde argutum, quod mirifica tua mens peperit, ad nos delatum delectavit maxime, placuitque duplici simul nomine, quod et ab optimo eodemque laudatissimo sodali, et quod cum plurima conditum exlaret gratia. Quin et pæne provocavit ad aliud quid maius audaciusque tentandum, quod utique, nisi amor vetus, utpote vim habens longe dissita coniungendi adversaque invicem plerumque conciliandi, veniam facto deprecaretur, parum abfuit quin nos in eorum ordinem redigeret quibus iure meritoque succenseatur. Ad quidnam? fortasse quæres. Nempè quod cum tanto viro haud scio an non interius quam quisvis alter musis initiato (quem si videat Demosthenes inter nos, dicat Mercurii facundi simulacrum ad nos venisse) comparatio et commutatio attentanda est nostræ huius quam vides linguæ. nec olim exquisitioris elegantiae vel per summi explorationem digiti gustu imbutæ, et nunc longa rusticatione sic agrestis redditæ, ut vix sciat scapham scapham dicere. Confiteor enim tibi vitium tacitum et clam in sinu habitum, nunc ita invalescens fato quodam meo, ut periculum sit ne in solidum mei deinceps dominetur. Habemus unde persuademur miserari nos potius quam felices prædicare, quibus ne contigerit quidem cum quoquam ex optimo illo vestro genere ac ordine politissimorum congregi, cuius usu attrituque nos e face barbarorum abradere aliquantulum possemus de pingui hoc succido pastoritii horroris, quo vestrum delicate mundorum nitorem offendimus. Sed maiorem ista priori miserandi et dolendi causam offeret quod modo accidit, petitionem videlicet tuam ad tempus non occurrisse. Nam oleum, quod tu petis et ego velim aut, ut vere dicam, in votis habui ad aliquem isthuc talem qualis tu es transire, detentum in loco, prout rerum natura tulit, collatum in usum est; adeoque nec oliva iam super ulla est, supra quam inoculationi locus vacet (sine enim me exiguum quid linguæ communi indulgere), cui dulcis amicus iuseratur. Plena enim unaquæque est, iamque fructum edere pro se singulæ inceptant. Hæc quidem hactenus; cætera tabellarius præsens exponet, et quomodo quæ postulasti opportunitatem non invenerint, utique ad Equidum edisseret. Vale et bono animo incumbere in dum captum ad omnem philosophiam impetum.

ΘΑΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

THALETIS EPISTOLÆ.

α'. Φερεκύδει.

Ἡυθάνομαί σε πρῶτον Ἰώνων μέλλειν λόγους ἀμφὶ τῶν θεῶν χρημάτων ἐς τοὺς Ἕλληνας φαίνειν. καὶ τάχα μὲν ἡ γνώμη του δικαίη ἐς τὸ ζυγὸν καταθέσθαι γραφὴν ἢ ἐφ' ὁποιοισὺν ἐπιτρέπειν χρῆμα ἐς οὐδὲν ὄφελος. εἰ δὴ τοι ἤδιον, ἐθέλω γενέσθαι λεσχηνευτῆς περὶ δτέων γράφεις, καὶ ἦν κελύης, παρὰ σέ ἀφίζομαι ἐς Σύρον. ἢ γὰρ ἂν οὐ φρενήρεις εἴημεν ἐγὼ τε καὶ Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, εἰ πλώσαντες μὲν ἐς Κρήτην κατὰ τὴν τῶν κείθι ἱστορίην, πλώσαντες δὲ ἐς Αἴγυπτον διμυλῆσαντες τοῖς ἐκεῖ ὄσοι ἱερέες τε καὶ ἀστρολόγοι, παρὰ σέ δὲ μὴ πλώσαιμεν; ἤξει γὰρ καὶ ὁ Σόλων, ἦν ἐπιτρέπης. σὺ μέντοι χωροφιλέων ὀλίγα φοιτέεις ἐς Ἰωνίην, οὐδὲ σε πολλὴ ἴσχει ἀνδρῶν ξείνων· ἀλλὰ, ὡς ἔλπομαι, ἐνὶ μόνῳ χρηματι πρόσκειαι τῇ γραφῇ. ἡμέες δὲ οἱ μηδὲν γράφοντες περιχωρόμεν τὴν τε Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίην.

β'. Σόλωνι.

Ἵπαποστὰς ἐξ Ἀθηνέων δοκέεις ἂν μοι ἀρμοδιώτατα ἐν Μιλήτῳ οἶκον ποιέεσθαι παρὰ τοῖς ἀποίκους ὑμέων· καὶ γὰρ ἐνθαυτὰ τοι δεινὸν οὐδέν. εἰ δὲ ἀσχολήσεις στί καὶ Μιλήσιοι τυραννεύομεθα (ἐγθαίρεις γὰρ πάντως αἰσυμνήτας), ἀλλὰ τέρποιο ἂν σὺν τοῖς ἐτάροικς ἡμῖν καταθιούς. ἐπέστειλε δέ τοι καὶ Βίης ἤκειν ἐς Πριήνην· σὺ δὲ εἰ προσηνέστερόν τοι τὸ Πριηνέων ἄστῳ κείθι οἰκείν, καὶ αὐτοὶ παρὰ σέ οἰκήσομεν.

I. Pherecydi.

Audio te primum Ionum de divinis rebus apud Græcos librum esse editurum. Et rectius fortasse in commune quæ scripseris conferes, quam ut quibusvis aliis committas nullo emolumento. Iam si gratum tibi, eorum quæ scribis interpretes esse volo, ac si iubes, Syrum ad te veniam. Sane enim mentis compotes non simus ego et Solon Atheniensis, si, qui Cretam ad ea quæ illic sunt exploranda navigavimus, quique Ægyptum, ut cum sacerdotibus istic et astrologis congregredemur navigavimus, ad te navigaturi non simus. Veniet enim Solon quoque, si annuas. Tu vero loci quo vivis amore captus raro in Ioniam transis, nec peregrinorum hominum desiderio teneris: sed uni tantum, ut spero, scribendi negotio incumbis. At nos, qui nihil scribimus, Græciam Asiamque peragramus.

II. Soloni.

Athenis si excedas, Mileti, quæ vestra est colonia, meo iudicio commodissime habitare poteris: hic enim periculum nullum tibi imminet. Sin autem Milesios quoque tyranno parentes aspernaris (omnino enim tyrannos odisti), at cum amicis nobis vivere tibi erit iucundissimum. Scripsit ad te Bias quoque, ut Prienam venias: quam urbem si libentius inhabitaveris, et ipsi ibi tecum habitabimus.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

THEMISTOCLIS EPISTOLÆ.

α'. Αισχύλω.

Ἀπερχόμενοι μὲν εἰς Δελφούς καταίρειν διεγνώκειμεν, ὡς ἐν Δελφοῖς, ἐφ' ὅσον δοκεῖ Ἀθηναίους, βιωσόμενοι· καθ' ὁδὸν δὲ τῶν ἐξ Ἄργους μοι ξένων ἐντυγχάνουσι Νικίας καὶ Μελέαγρος, ὃ τε οὐ πρὸ πολλοῦ Ἀθήνησι διατρίψας Εὐκράτης. καὶ περιστάntες ὡς ἤσθοντο πυνθανόμενοι τοῦ ἐξοστρακισμοῦ, ἠχθέσθησαν μὲν εὐθύς καὶ πολλὰ Ἀθηναίους ἐνεκάλουν· ἐπεὶ δὲ ἔγνωσαν ὅτι εἰς Δελφούς ὄρμηται καταίρειν, παυσάμενοι τοῖς Ἀθηναίους ἐγκαλεῖν ἐμὲ ἐκάκιζον, καὶ ἠτιμάσθαι μὲν ἑαυτοὺς ἔφασκον εἰ μὴ ἐπιτήδειοι ὑπελήφθησαν αὐτοὶ τὸ ἀτύχημα ἡμῶν ἐκδέξασθαι (ἐμαρτύροντο δὲ Νεοκλέα τὸν ἡμέτερον πατέρα ὡς ἐπὶ πλείστον βιώσειεν ἐν Ἄργει, ἐγὼ δὲ ἀμελοῖτην αὐτοῦ ἀγαπήσαντος Ἄργος τε καὶ τοὺς ἐν Ἄργει φίλους), οὐ μακρὰν δὲ ἦσαν καὶ ἐπαινεῖν Ἀθηναίους ὡς δίκαια τινόντων ἡμῶν. τελευτῶντες δὲ ἐδέοντο μὴ σφᾶς κατακρίνεσθαι τῆς ἐντυχίας μόνον τῆς ἡμετέρας αἰτίους γεγονέναι, μὴδὲ ὑβρίσαι αὐτῶν τὸ εὐτύχημα τῆς ἀπαντήσεως, Νεοκλέα τε πάλιν προσέροντες καὶ ὡς ἀξίον εἶη πόλει τε τῇ αὐτῇ τῷ πατρὶ καὶ οἴκῳ ἐμβιῶναι. ὥστε ἀπῆγον ἡμᾶς ἔχοντες εἰς Ἄργος, Αἰσχύλει. καὶ νῦν ἐν Ἄργει τὴν φυγὴν ἀνεπαύσαμεν, καὶ πολλὰ πάσχομεν οὐδὲ ἄρχειν βουλόμενοι Ἀργείων ἀγανακτοῦσι γὰρ ὡς ἀδικούμενοι, ἦν μὴ ἄρχωμεν. ἡμῖν δὲ ἀρέσκει μὴδὲ μεγάλοις εἶναι δοκεῖν, οὐ μόνον ὅτι ἐβλαψεν ἡμᾶς ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀρκεῖ αὐτῶν ἐν δέοντι ἀπολελυμένοι.

β'. Πausanιά.

Ἐξοστρακίσμεθα, ὧ Πausanία, ὑπ' Ἀθηναίων, καὶ νῦν ἐν Ἄργει ἐσμέν, ὡς μὴ τι κακὸν ὑπ' ἡμῶν Ἀθηναῖοι πάθοιεν· ἐδόξαζον γὰρ ὅτι πείσονται. καὶ οὐδὲν τι μέλλων ἐγὼ (ὡσπερ οὐδὲ ἐξῆν ἐτι μέλλειν) μετέστην ἐξ Ἀθηναίων καὶ ἀπέλυσα αὐτοὺς τοῦ φόβου. Ἀργεῖοι δὲ πλέον ἢ κατὰ φυγάδας προσάγονται ἡμῖν, καὶ ὧν Ἀθηναῖοι εὖ ἔπαθον, οὗτοι ἀμείβεσθαι θέλουσιν, ὥστε καὶ στρατηγίας ἀξιῶσιν ἡμᾶς ἀναλαμβάνειν καὶ ἐπιστάτας ὄλου Ἄργους γενέσθαι, καὶ οὐ μικρὰ ἀδικῶσιν οὐκ ἔωντες ἡμᾶς εἶναι φυγάδας, ὡς ἠθέλησαν Ἀθηναῖοι. ἐγὼ δὲ καὶ ἀτιμάζω αὐτῶν τὴν προθυμίαν αἰδοῦμαι καὶ εἶτι μᾶλλον λαθεῖν ἢ διδοῦσιν οὐχ ὑπομένω· ἢ γὰρ ἂν τὰ τοιαῦτα ἐγὼ διώκων εἰκότως ἂν

I. Æschylo.

Abeuntē Dēlphos nos conferre constitueramus, ut vitam illic, quam diu placeret Atheniensibus, transigeremus; sed in itinere Argivorum amicorum obviam mihi facti sunt Nicias et Meleager et qui non multo ante Athenis versatus erat Eucrates. Hi circumstantes atque sciscitantes quom ostracismo me eiecum accepissent, statim indignati sunt ac multis Athenienses criminabantur; ubi vero Delphos me tendere cognovissent, missa Atheniensium criminatione me obiurgabant et se ipsos dicebant despectui habitos, quos minus idoneos iudicaverim ad calamitatem meam sublevandam, testemque Neoclem, patrem meum, producebant, qui diutissime Argis vixerit, me vero ab illo desciscere, qui Argos quique illic essent amicos diligit. Nec multum aberant a laudandis adeo Atheniensibus, ut quibus res iustas pœnas iucemur. (2) Postremo precabantur, ne se tanquam accusatonis meæ auctores solum criminarer, nec quod oportune obviam mihi facti essent superbe aspernarer, Neoclis i'erum mentionem facientes, dignumque asserentes, ut in urbe ac domo quam pater incoluit et ipse degerem. Itaque captum me Argos deducebant, Æschyle, atque Argis nunc fugæ nostræ terminum statuimus. Multa autem patimur, quod rempublicam Argivis regere nolimus: ægre enim ferunt, si non regamus, iniuriam se pati existimantes. At nobis nec magnos videri placet, non modo quod detrimentum hæc nobis attulere, verum etiam quod satis iam, quum res ferebat, perfrui eis licuit.

II. Pausaniæ.

Ostracismo eieci sumus ab Atheniensibus, Pausania, et nunc Argis degimus, ne quid mali a nobis patiantur Athenienses: passuri enim sibi videbantur. Ac sine ulla cunctatione, ut nec cunctari adhuc licebat, Athenis discessi et metu eos liberavi. Argivi vero supra conditionem exulum nos tractant, proque beneficiis, quibus Athenienses affecti sunt, hi gratiam referre volunt, adeo ut et exercitiibus non præesse iubeant et universæ civitatis suæ suscipere gubernacula. Nec parum peccant, dum nos exules esse non permittunt, ut voluere Athenienses. Me vero quum pudet eorum aspernari erga me studium, tum magis etiam ab eis quæ offerunt accipiendis animus abhorret: profecto enim, talia si persequeretur, merito viderer eiecum in exilium, simulque in

ἐξωστραχίσθα δοκοῖν. καταγνώσεώς τε ἐγγύς εἶναι μετασταθέντα με ὑπὸ Ἀθηναίων ὡς ἄρχειν ὀρεγόμενον ἐξ Ἄργους φεύγειν ὅτι ἄρχειν ἀναγκάζομαι. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, ὧ Πausanία, κουφότατον, εἰ κρίσσω παραιτήσεως τὴν σπουδὴν ποιοῦντο, μεταβάντι εἰς ἄλλην πόλιν διάγειν, ὡς ὅπῃ ἂν φύγω, πάντῃ μοι φυλάσσεται ἴσον τὸ μὴ ἐν Ἀθήναις εἶναι. σοὶ δὲ οὐκ οἶδα ἐπὶ μέγα προχωροῦντι εἰ μὴ νῦν μάλιστα συνάχθεσθαι δεῖ καὶ δεδιέναι περὶ σοῦ· τοῦ τε γὰρ Ἑλλησπόντου σε ἄπαντος ἄρχει Βοσπόρου σχεδὸν ἀρχειν ἀκούω, πειρασθῆναι τέ σε καὶ τοῦ Ἴωνικου καὶ ἤδη καὶ παρὰ βασιλεῖ τὸ σὸν ἀκούεσθαι ὄνομα, ὥστε οἱ τὰ βέλτιστα εὐχόμενοι περὶ σοῦ πολὺ σε βουλοίμεθα ἂν τῶν νῦν ἐλάσσονα εἶναι. καὶ σὺ δέ, ὧ Πausanία, ἄνες τῆς εὐτυχίας, καὶ μὴ ἀγνοεῖς ὅτι ἀτεχνῶς τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἀτυχήματα τρέφουσιν αἱ εὐπραγίαι, καὶ ὅτι τοῦτο ἐν πᾶσι μὲν αἰεὶ νενίκηκε ταύτῃ ἔχειν, μάλιστα δ' ἐν τοῖς ἐπὶ νόμοις τε καὶ δῆμοις καίμεινοις· δοῦλοι γὰρ τοῦ πλήθους ὄντες, ὧ Πausanία, ἀρχὴν λαμβάνομεν, ἄρχοντες δὲ τοῖς δοῦσιν ἐπιφθονοὶ γινόμεθα. ἔπειτα οὐκ ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἡμᾶς ἀπολύουσι χώραν, ἐν ᾗ καὶ πρὶν ἀρχεῖν ἦμεν, ἀλλὰ δοκιμάζοντες ἄρα τὴν ἑαυτῶν ἐξουσίαν καὶ συλλαμβανόμενοι τῷ σάλῳ τῆς τύχης εἰς φυγὰς καὶ θανάτους καταλύουσι τοὺς ἄρχοντας. δεῖ ἄρα ἐν πόλει τοὺς εὖ πράσσειν θελούσας τούτου αὐτοῦ φείδεσθαι μάλιστα. σκόπει οὖν, ὧ Πausanία, ὅπως ἤμισα ἐκ τῶν παρόντων μεγάλη σε δέξεται μεταβολή· ἡμεῖς μὲν γὰρ ὧδε ἔχοντες οὐκέτι τὴν εὐτυχίαν διώσομεν.

γ. Πολυγνώτω.

Φεύγομεν, ὡς περ ἐγκελεύῃ, κατὰ τάχος, ὧ Πολυγνώτε, καὶ ἐξεληθόντες ἐξ Ἄργους ἐν θαλάσῃ ἐσμέν, ὅτε πλοῦς ἐπὶ Κέρκυραν ἡμῖν τέταται, καὶ νεαλῆ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἀπερχόμεθα. τὸν μὲν οὖν ἀγγελον τῆς σπουδῆς καὶ σὺ ἐπαινέσεις· ἀφελείς γὰρ ἦ τὴν ἐκκλησίαν ἔλυσαν Ἀθηναῖοι, οὐ πόρρω τῆς ἐσπέρας ὡς φασιν οὔσης, τῇ μετὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἡμέρᾳ ἦν ἐν Ἄργει, μηδὲ μεσημβρίας ἤδη ἐφισταμένης. δέος δὲ ἐστὶ μὴ ἀνωφελῆ ἡμῶν τὴν σπουδὴν ἐπιμένων ὁ χειμὼν ποιήσῃ ἢ καὶ βραδυτέροι τῶν ἀγγέλων οἱ φεύγοντες γενόμεθα. ἦν δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι τῆς φυγῆς ἀσθύνονται, διώξει γινόμενοι αὐτίκα αὐτοῖς ἀγαθὸς ἐστὶ δὲ Πausanίας, ταῦτά καὶ ἡμᾶς ἐργασάμενοι. σοὶ μὲν οὖν, ὧ Πολυγνώτε, σωζόμεθα καὶ οὐδὲν ἡμᾶς οὔτε χειμῶν οὔτε Λακεδαιμόνιοι σοὶ γε γάριν εἰδέναι κωλύουσιν, ἀλλὰ σὲ ἀγάμεθα καὶ τοῦ ἀγγεῖλαι σπουδῆ τοςάυτῃ τὰ ἐκ Λακεδαιμονίου πραχθέντα καὶ τὴν Ἀριστείδου σπουδὴν, ἣν μόνος περὶ ἡμῶν καίπερ ἔχρηός ὢν ἐπεδείξατο, καὶ τοῦ διαγορευσαί μὴ φεύγοντας ἡμᾶς ὑπ' ἐχθροῦ καταληφθήσεσθαι καὶ διεγνωσμένου ἤδη θανάτου. θεὸς δ' ἂν εἴη τὸ ἐκ τοῦδε αἰτίος, εἰ σοὶ ἄρα τούτων καὶ τὰς ἀμοιβάς, ὧ Πολυγνώτε, ἀποτίσομεν.

reprehensionem incurrerem, si, depulsus ab Atheniensibus ut qui imperium affectarem, Argis profugerem, quod imperare cogor. (2) Iam vero mihi quidem, Pausania, proclive est, si plus mihi quam quod recusari possit studii deferant, relicta hac civitate in alia vitam degere: quocumque enim confugiam, hoc pariter ubivis mihi manet, ut non sim Athenis. Tu vero haud scio an propter ingentem tuum successum nunc maxime commiserandus nobis sis ac metu prosequendus: audio enim te totum Hellespontum ad Bosphorum usque tenere, quin et Ioniam aggredi, et magni te iam nominis esse apud regem Persarum. Quare qui tibi maxime cupimus, vellemus te quam quo nunc es statu esse multo inferiore. Tu quoque, Pausania, prosperitati moderare, scitoque omnino secundas res hominibus alere miseriam. (3) Quod quum apud omnes semper obtinuit, tum maxime cis accidere solet, qui legibus et plebi subiecti sunt. Nam multitudini servientes, Pausania, imperium nanciscimur, accepto autem imperio contrahimus odium, deinde vero non in eundem locum nos dimittunt, quo ante acceptum imperium fuimus, sed suæ nimirum potestatis periculum facientes et fortunæ mobilitatem magis etiam conturbantes in exilia et exitia duces suos disperdunt. Necesse est igitur, ut in civitate, qui res sibi prospere succedere volunt, ab hoc ipso maxime caveant. Vide ergo, Pausania, ne presentium rerum magna tibi immineat mutatio: nos enim, ut nunc est, prosperam fortunam non amplius persequemur.

III. Polygnoto.

Fugæ nos dedimus festinanter, Polygnote, ut hortaris, et egressi Argis iam in mari sumus. Navigatio nostra Coreyram conversa est, recensque compactis navibus devehimur. Iam nuntii celeritatem tu quoque collaudabis: emissus enim, quo tempore concionem Athenienses dimisere, sub vesperam, ut aiunt, post ipsam illam noctem postero die Argis fuit ante meridiem. Sed vereor ne festinationem nostram diuturna tempestas irritam faciat aut nos fugientes tardiores sinus tabellariis. Quod si et Lacedæmonii fugam nostram animadverterint, persequentibus eis insons statim Pausanias, nos vero malorum erimus auctores. (2) Tibi igitur, Polygnote, salutem nostram debemus et quominus tibi certe gratiam referamus neque tempestas neque Lacedæmonii quicquam nos impediunt. Sed admiramur te, quod et tanta cum diligentia quæ a Lacedæmonis acta sunt et Aristidis studium nuntiavisti, quod licet inimicus solus nobis præstitit, et quod certiores nos fecisti, fore ut, si fugam non capesamus, ab hoste comprehendamur iam damnati capite. Ceterum si quando hæc tua beneficia, Polygnote, paribus rependam, hinc deus auctor fuerit.

δ'. Ἀθρωνίχῳ.

Οὐ τὸ παθεῖν Ἀθήνησιν ἀδίκως καὶ ἀναξίως, ὧ Ἀθρωνίχῃ, καίνον εἶναι μοι φαίνεται (ἐπεὶ αὐτὸ μὲν τοῦτ' ἐστὶ τὸ μὴ παθεῖν τι καινότερον), ἀλλ' ὅτι τῶς μὲν ὀλιγοχρόνιος τις ἦν ὁ φθόνος καὶ ταχὺν ἴσχων τὸν μεταμέλλον ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, μᾶλλον δὲ ἐν τῇ ὑμετέρῃ πόλει (ἐμοὶ μὲν γὰρ ὡς περὶ ἀλλοτριᾶς ἤδη οἱ λόγοι), τὰ νῦν δὲ (ὄραξ' γὰρ ὅσον ἐφ' ἡμῶν τούτων ἐπιδίδωσι τοῦπιγώριον πάθος), ἐξωστρακισμένων ἡμῶν κατεψηφίσαντο, τὸ καινὸν γε τοῦτο ποιοῦντες, ἐκ τῆς φυγῆς φυγαθεύοντες. μὰ Δι' ἀλλ' οὐδὲ φεύγειν ἐώσιν, εὖ οἶδ' ὅτι φήσεις. καὶ γὰρ ἐγὼ γε πέπυσμαι διότι ἡ φυγὴ μὲν ὀλίγον τι ἐδοξεν αὐτοῖς εἶναι τιμώρημα ἐπ' ἄνδρα τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα κατειργασμένον αὐτῶν τοὺς πολεμίους, θανάτῳ μὲντοι δεδόχθαι φρίσιν αὐτοῖς κολάζειν ἡμᾶς. αὐτοῦ γε τούτου ἕνεκα καὶ μαστήρες Ἀθηναίων εἰς Ἄργος ἵασιν σκοποῦντες, ἐπονται δὲ αὐτοῖς καὶ Λακεδαιμόνιοι. ἐμὲ δ' οὐκ Ἀθηναίους ἐλύπουν, ὧ Ἀθρωνίχῃ, ἐπόμενοι Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι δὲ με ἀνωῖσι Σπαρτιάταις ἐπόμενοι. καίτοι οὐκ Ἀθηναῖοι διαβάλλουσι πιστεύοντες οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ἔφοροι Πausανίαν ἐκόλαζον, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς φίλοις τοῖς Πausανίῳ καὶ συνειδόσιν ἐκείνῳ τοῦργον ἅπαν, μολις δ' αὐτῷ τῷ Πausανίᾳ ὁμολογοῦντι. οἱ δ' ὑμέτεροι οὐδενὶ τῶν ἀλλοτρίων, οὐδ' εἰ πολέμιος εἴη, ἐπὶ τοῖς ἰδίῳ ἀπιστοῦσιν. τὸ δ' αἴτιον οἶμαι τούτου, διότι ἥδιον οὗτοι τοῖς φίλοις φθονοῦσιν ἤπερ ἄλλοι τοὺς ἐχθροὺς μισοῦσιν. ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίους γὰρ ἐλέγγειν ἐπιχειρῶν ἐγὼγε λανθάνοντας τοῦτ' ἡγάρα (εἰ γὰρ, ὧ θεοὶ φίλοι, ἐλάνθανον μόνον· νῦν δὲ τοῖς ἐπεινούσιν αὐτοὺς μᾶλλον ἄπορος ἢ συνηγορία ἢ τοῖς ψέγουσιν ἀναγκαῖος ὁ ἐλεγχος), ἀλλὰ προσδοῦρασθαί τί μοι ἐδοξεν ἀνδρὶ ἐταίρῳ ἑαυτοῦ καὶ φίλῳ, εἶτι δὲ καὶ ὑπομῆσαι τῶν οικείων, περὶ ὧν εὐλαβεῖσθαι ἔοικε μᾶλλον, ὅτι Λακεδαιμονίους ὀρώμεν Ἀθηναίων ἄρχοντας καὶ ψηφισμένους Ἀθήνησι κατὰ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν ψηφίσματα. ἡ δὲ τῆς ὀργῆς αὐτῶν αἰτία οἶσθα, ὧ τᾶν, ὅτι ἁμέω μὲν ἐφ' ὑμᾶς ὁμοία δὲ ἐπ' ἐμέ, ἐπεὶ περ ἄμφω τὸ στρατηγήματα τῆς περιτειχίσεως τοῦ ἄστεος παρ' αὐτοὺς ἐπρεσβεύσαμεν. τῷ μὲν γὰρ συμπρεσβευτῇ ἡμῶν ἄτε ἀνδρὶ δικαίῳ καὶ δεόντως τοῦτο τοῦνομα εἰς τοὺς Ἕλληνας φερομένην ἀρπαγὴν ἔοικε διάλυσιν εἶναι πρὸς Λακεδαιμονίους ἢ σὺν αὐτοῖς ἐφ' ἡμᾶς ὁμοφροσύνη. ἀλλ' ἐκείνος μὲν ἐρρώσθω ἐπικοτος ὧν αἰεὶ καὶ δυσμενῆς καὶ φθονερός καί, ὥσπερ ποτὲ ἐφη Κάλλαισχος ἐπ' αὐτοῦ, μᾶλλον τῷ τρώπῳ Ἀλωπεκῆθεν ἢ τῷ δῆμῳ· σὺ δ' οὖν, Ἀθρωνίχῃ, τὰ παρόντα εὖ τίθεσο καὶ περὶ τῶν μελλόντων ἐκ τοῦ μηκίστου εὐλαθεῖ, καὶ δεῖδιθι Ἀθηναίους πολλοῦ ἄξιος εἶναι. εἰ δὲ καὶ πεφύκοις, ὥσπερ πέφυκας, ἀλλ' ἀποκρύπτου τὰ πλείω καὶ ἀγάπα λανθάνων. ταυτὶ μὲν, ὧ βέλτιστε, περὶ σοῦ πρὸς σέ, τῶν δὲ ἐμῶν

IV. Habronicho.

Non videtur mihi, Habroniche, novum, Athenis iniqua et indigna pati, quoniam nihil novi pati novum deum esset, sed quod huicque quidem brevis invidia fuit et mox in pœnitentiam conversa est urbi nostræ, vel vestræ potius (iam enim de illa mihi tanquam aliena loquendum est), nunc vero (vides enim quam longe in nobis illorum procedat hoc malum patrium), ostracismo nos eiectos damnaverunt, hoc certe novum facientes, ut e fuga fugent. At per Iovem ne fugere quidem permittunt, inquires. Scilicet ad me perlatum est, fugam eis exiguam visum esse pœnam in virum, qui tot tantisque malis ipsorum hostes afflisset, sed mortis pœnam nobis irrogare ipsis placuisse. (2) Atque ad hoc missi sunt Argos ab Atheniensibus exploratores, eosque et Lacedæmonii sequuntur. Me vero non hoc, Habroniche, male habet, quod Lacedæmonii sequuntur Athenienses, sed dolet quod Spartanos sequuntur Athenienses. Atqui pœnas a Pausania Lacedæmoniorum ephori non sumebant, quod fidem haberent Atheniensium criminacionibus, qui ne Pausaniæ amicis quidem totius rei illi consciscis et vix ipsi Pausaniæ confitentem rem crediderint, vestri vero extraneorum nemini, etiam si hostis sit, in suos fidem derogant. Cuius rei causam arbitror, quod libentius hi amicis invident quam alii odium habent inimicos. (3) At non quo Athenienses convincere velim latentes hæc ego scribo (dum, dii boni, modo lateant! nunc vero maior est laudantibus eos defensionis inopia quam vituperantibus convictionis necessitas), sed hæc apud sodalem et amicam meam deffere aliquantum volui, deque domesticis rebus ipsum admonere. De quibus sollicitum esse magis etiam oportet, quia Lacedæmonios videmus dominari Athenienses et Athenis edere in eos, quibus ipsi infensi sunt, decreta. Cujus iræ causam in te, amice, scis acque atque in me esse positam, si quidem ambo nos legati apud eos, ut urbis muri reficerentur, dolo effecimus. (4) Nam collega nostro, quippe viro iusto quique merito hoc sibi cognomen rapuit, raptumque solus apud Græcos sibi habet, in gratiam cum Lacedæmonio redire placuit eo, ut in nos cum illis conspiraret. Sed valeat homo morosus semper et infestus et invidus et, ut Callieschrus aliquando de eo dixit, animo magis quam pago Alopeensis (vulpinus). Tu vero, Habroniche, præsentis res cura et futuris longissime prospice et apud Athenienses gratiosum esse time, ac licet in te sit, quæ est revera, gratia te tamen ut plurimum abde et latere stude. (5) Hæc ad te, vir optime, de te; quod autem ad me attinet, sane res hic ego meas curabo, et effugiemus ad nos capiendos domo

τὰ μὲν ἐνθάδε ἐμοὶ μελήσει ὄηλον ὅτι, καὶ διαφευζόμεθα τοὺς τε οἰκοθεν ἐπὶ τὴν θήραν ἡμῶν ὠρμημένους κυνηγέτας καὶ τοὺς Λακωνικοὺς κύνας, οὐδὲ ἐπιχωρήσομεν Ἀθηναίους μὲν ἐναγέσει γενέσθαι τοῦ ἡμετέρου μύσους καὶ παλαμναῖον ἢ ἀλιτῆριον προστρέψαι τῇ πόλει οὐκ ἀκεστὸν οὐδὲ χαλκοῖς ἀνδράσις ἀποδιοπομπησόμενον, οἷα περὶ Πausανίου Σπαρτιάταις ὁ θεὸς ἔχρησεν, ἀλλ' ἐνεργῆ τινὰ καὶ ἄφικτον καὶ τοῦ Κυλωνείου πέρα, τοῖς γε μὴν Λακεδαιμονίοις διπλῆ, μᾶλλον δὲ τριπλῆ ἡσθῆναι ἡμᾶς μὲν ἀποτισαμένοις ἀν' ὧν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας τῆς μετὰ σοῦ δι' ἔχθους ἡμῖν ἐγένοντο, ἀπάτην εἶναι λέγοντες ἡμετέραν τὴν κωλύμεν αὐτῶν τῆς ἀδικίας, ἀλάστορα δὲ ἀκέρατον καὶ ποίνιμον εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν Ἀθηναίων ἐξομοζαμένοις ἀνοσίως ἐμοῦ μαιφρονηθέντος ὑπ' αὐτῶν, τὴν δὲ εἰς τοὺς Ἑλλήνας αἰσχύνῃν, ἐπεὶ προυθιδῶ σφᾶς ὁ βασιλεὺς τῆς Λακεδαιμονίας, ἐπικουπεῖν οἰομένοις, εἰ καὶ πρὸς Ἀθηναίων ὁ στρατηγὸς αὐτῶν ἐγὼ προδότου δίκην ὁμοίως φαινοίμην κεκολασμένος. τούτων μὲν οὐκ ἴνα μὴδὲν γένηται ἐγὼ προμηθήσομαι, ὥσπερ ἔφην, κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὰ δεινὰ ὡς ἐν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ ἐξευλαθήσομεθα, καὶ τὸ λοιπὸν, ἐπειδὴν τελείως ἅπαντα ἐν ἀσφαλεῖ γένηται, πεύθη περὶ πάντων καὶ κατ' ἕκαστα ἐπιστελοῦμεν σοι· τὰ δὲ αὐτόθι ἀντιβουλοῦμεν σε καὶ ἰκετεύομεν, ὃ κράτιστε ἐταίρων, καὶ συλλαμβάνειν, ὡς ἀν οἷός τε ἦς, καὶ βοηθεῖν ἡμῖν ἀντικρυς, τὰ μὲν χρήματα μὴ φυλάττοντα ἐμοὶ μὴδὲ τοῖς ἐμοῖς παισίν, ἀλλὰ καιρίως ταῦτα καὶ δεξιῶς ὑπὲρ τῶν παίδων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἀναλοῦντα, αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπούμενον ὁσημέρην, ὅπως τὸν Κλεοφάντων ἡμῖν καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα περισώσεις· ὕψει δὲ σοι ἡ πρὸς αὐτοὺς εὖνοια δι' ἡμᾶς ἴσως, ἥ σὺ θαρρεῖς, καὶ διὰ Λυσικλέα δὲ τὸν υἱὸν σου σοὶ τε αὐτῷ στερακτέα καὶ ἐκείνῳ οὐκ ἀμελητέα, εἰ μὲν ἀζιωθησόμεθα κηδεσθαι ὑμῶν γενέσθαι, ὅτι σοὶ μὲν υἰός ἐστιν, ἐκείνῳ δὲ γυνή, εἰ δὲ μή, ὅτι ἐμέλλησέ τε καὶ ἠλίπισθη ποτέ. καὶ οἶμαι μὲν οὔτε τοὺς Ἀθηναίους αὐτούς, εἰ καὶ πάνυ ἐπιδοίη καὶ μέγας γένοιτο ὁ τῶν μισούντων ἡμᾶς φόβος, εἰς γύναιον ἢ εἰς παιδάριον παροινεῖν ἐπιχειρήσειν, οὐθ' ἑτέροις ἐπιτρέψειν· εἰ δ' αὖ λεπτή τις ἔλπις μόνον, μᾶλλον δ' ἀμυδρὰ εἴη ὑποψία χεῖρον αὐτοῖς ἔσσεσθαι μένουσι, καὶ δὴ γενέσθω αὐτίκα δὴ βοήθεια τὸ δέος. τὸ δὲ βῆη πεμπέον αὐτοὺς καὶ ὅπως τὴν ἀπάλλαξιν στελουμένους, τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλεοφάντου, ὅς καμὲ ποτε ἐθεράπευε· Σίκιννος αὐτῷ τούνομα. ἐκείνῳ μόνον τὸ χρῆμα μὴ μένειν ὑπόθου, τὰ δὲ ἄλλα ἐπίσταται καὶ δράσει αὐτός. ἀλλὰ γὰρ οὐχ οὕτως ἤδη μισητέον Ἀθηναίους ἡμῖν, ὥστε καὶ τοιαῦτα τινὰ περὶ αὐτῶν ὑπολαμβάνειν οἷα οὐδὲ ἐγένετο πώποθ' ὑπ' αὐτῶν, οἶμαι δὲ ὅτι οὔτε ἐστιν οὔτε ἀν γένοιτο οὐδὲν γὰρ περιττὸν πάλιν ἐν τοῖς οὕτως ἀναγκαίοις. δεδήλωκά σοι τὸ χρεῶν ὑπὸ σοῦ παραβῆναι, καὶ σὺ ποιήσεις ὄηλον ὅτι ὥσπερ ἐγὼ ἐπισκῆπτω. ταῦτα

egrossos venatores et Laconicos canes, nec patiamur Athenienses quidem contaminare se admisso in nos scelere et peste ac pernicie fedare urbem non sanabili quæque æneis statusis expiari nequeat (ut Pausaniæ causa Spartanis oraculum edixit), sed impigra et inevitabili ac Cyloneo scelere maiore, Lacedæmonios vero duplex, immo vero triplex gaudere gaudium, si et nos ch susceptas in legatione tecum gesta inimicitias ultri fuerint, fraudi nobis dantes, quod ipsorum iniuriis obstiterimus, et me nefaria cæde ab Atheniensibus sublato recentem illorum in capita sceleris vindicem elicuerint, dum ipsi infamiam, qua laborant apud Græcos a Lacedæmoniorum rege proditos, diminui posse opinantur, si ego quoque Atheniensium dux apud hos ut proditor similes pœnas sustinuisse videar. (6) Ut igitur nihil horum fiat, prospiciam ego, ut iam dixi, pro viribus. Et hæc quidem nunc diligenter pro humano captu cavemus, et ad futurum deinceps quod attinet, ubi plane omnia in tuto nobis fuerint, scies universa, deque singulis ad te scribamus. Quod autem ad ea, quæ Athenis gerenda sunt, attinet, sodalium optine, oro atque obsecro ut adiuves, quantum possis, et opem enixe nobis feras, pecuniasque neque mihi neque liberis meis serves, sed in horum atque matris eorum commodum opportune impendas atque sapienter, et nunquam non prospicias, ut Cleophantum nobis eiusque sorores et matrem incolumes cōserves. (7) Præsto tibi est in reliquos benevolentia nostra fortasse causa, quibus bene cupio, quanquam et propter Lysiclem filium tuum et ipsi tibi colenda est neque illi negligenda, siquidem digni habebimur, qui vobiscum affinitate devinciamur, quoniam tibi quidem filius est, illi vero uxor, sin minus, at certe quoniam futurum erat aliquando atque exspectatum. Ceterum nec ipsos Athenienses puto, quantumvis licet odio nos persequentium angeatur et crescat invidia, ut in feminam et puerulos insultent a se impetraturos aut aliis permissuros esse. At si levis quædam tantum spes supersit, immo obscura fuerit suspicio, res nostras pessum ire, statim in subsidium vertatur metus. (8) Quo autem mittendi et qua via subducendi sint, nosti Cleophanti pædagogum, qui mihi quoque famulabatur olim: Sicinnus ei nomen: huic significa tantum, non esse manendum, cetera novit ipse et perficiet. Verum enimvero non tanto nobis odio persequendi sunt Athenienses, ut et talia de eis opinemur, qualia hucusque nunquam patrauerunt. Neque tamen opinor, nobis aut nunc aut in posterum quidquam in levi habendum esse tanto in discrimine versantibus. Exposui tibi, quod agendum a te sit, tuque facies sine dubio, ut ego mando. Et hæc quidem impresentiarum videbantur

μὰ νῦν ἐπιείγουσιν ἡμῖν ἐδόκει γράφειν παρὰ σέ, μετὰ ταῦτα δέ, ὅταν τὰ μετὰ ταῦτα γένηται, γράψομεν.

ε'. Τημενίδα.

Τὰ ἐν Ἀδμητῷ οὕτως ἡμῖν ἐπράττετο, ὅπως σὺ ἐδόξασας. ὅτε μὲν οὖν ἤκομεν εἰς αὐτοῦ, οὐκ ἐνδημος ἦν, ἀλλ' ἀπεδήμει εἰς Χάονας· ἐπιτυγόντες δὲ Κρατισπολίδι καὶ Στρατολάῳ τοῖς σοῖς ἀπεδίδομεν ἐκείνη τὰ γράμματα. καὶ ὁ μὲν ἦκε δι' οὐ πολλῶν ἀλλ' ὀκτώ ἢ ἐννέα ἰσως ἡμερῶν, ἡμεῖς δὲ ἐφέστιοι ἐκαθεζόμεθα (οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ἡ Κρατισπόλις). Ἀρύθβας δὲ ὁ μικρὸς υποχείριος ἦν ἐμοὶ καὶ ζῆφος ἐν θατέρῳ. ἰδὼν οὖν ἐμέ καὶ τὸ παιδίον ὁ Ἀδμητος ἐμὲ μὲν ἐγνώρισεν, καὶ εἰς οὗδ' ὅτι ἐμίσησε, τὸ δὲ παιδίον ὤκτειρε, τὸ δὲ ἐγγειρίδιον ἔδεισεν. ἀναστῆσας τέ με οἴκοι μὲν ἀπηνεῖτο οἶός τε εἶναι περισώζεσθαι, Ἀθηναίους ὀρωδῶν καὶ μᾶλλον ἔτι Λακεδαιμονίους, πέμψειν δ' ὅπη σώσομαι ὑπέσχετο καὶ πέπομφεν· Ἀλεξάνδρου γὰρ τοῦ Μακεδόνης ἐπέσθη δλκάδι. εἰς Πύδναν τὰ νῦν ὄρωρητο ἡ ναῦς, ἐκεῖθεν δὲ ἐπίδοξος ἦν εἰς τὴν Ἀσίαν καταίρειν. ταῦτά σοι τὰ περὶ τῆς παρ' Ἀδμητον ἦν ἀφίξεως. καὶ ἵνα γράψῃς Ἀργοθεν, οὐκ αὐτῷ δὲ Ἀδμητῷ (ἰκεῖνος μὲν γὰρ οὐδὲ πάνυ τι ἐῴκει βουλομένῳ με σὼν ἀρεῖναι), ἀλλὰ τῇ Κρατισπολίδι παρὰ τε τῆς ἀδελφῆς καὶ παρὰ σοῦ μέντοι οὐδὲ γὰρ σοῦ μείον ἢ ἐκείνης ἐδόκει μοι προμηθῆς εἶναι.

ς'. Φιλοστεφάνῳ.

Ἀντιῶμαι μὲν, ὦ Φιλοστέφανε, τῆς σῆς ἀχαριστίας καὶ καθόλου ἀδικίας εἰς ἐμαυτὸν, ἀχθομαί γε μὴν οὐκ ἐπὶ μέτρον ἀλλὰ τοῖς παντὶ πλέον τῆς ἐμαυτοῦ νοθείας καὶ ὅτι κινδυνεύου βλάξ τις βεβιωκέναι πάντα τοῦτον τὸν βίον, οὐδ' ὑπὲρ ἐνὸς ἀνδρὸς ἐν τῇ τριόδῳ καθεζομένου τῆς Ἑλλάδος γυμνοῦ τὰ ἤθη διὰ τὴν τῆς ἐργασίας περιφάνειαν ἀληθῆς τι ἢ προσῆκον ἐρρωμένως εἰκάσαι καὶ ὑπολαθεῖν. καίτοι ἡγοῦμαι μὲν σε καὶ δι' ἐμαυτὸν εὐδαιμονέστερον καὶ λαμπρότερον γεγονέναι οὐ μόνον τῶν ἐν Κορίνθῳ ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλοθί που τῇ τοῦ τραπεζιτευεῖαν ἐργασία χρωμένον. ἤσθα δὲ καὶ πρὶν ἐμέ σοι συμβαλεῖν εἰ καὶ μὴ πλούσιος οὕτως, ἀλλὰ πιστὸς εἶ μάλα καὶ πιστότερός γε ἢ νῦν εἶναι κινδυνεύεις, ὅτε περ καὶ δι' ἡμῶν νέγονας πλούσιος. ὥστε οὐδὲ μεγάλη ἀμαρτία, εὐσεβείᾳ καὶ εὐθεωρήτῳ τὸν τρόπον ἀνδρὶ πιστεῦσαι, ἐμῇ δὲ ἰσως τὸν δυστυχῆ αὐτὸν μηδὲ ἀπὸ ὑφ' ὧν οὐδὲν ἀγαθὸν πέπονθεν, πιστὸν εἰς τὰ πρὸς ἐμέ μόνον, ὑφ' οὗ τὰ τηλικαῦτα ὄνεται, ἀδίκον γεγονέναι. πόθεν δέ μοι ταῦτα τισινέον; ἤκων εἰς Ἐφεσον Ἀθήνηθεν ὁ Τίβιος ἐφαρξέ μοι πεμψῆθαι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Μείδων, δεῆσαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἐμῶν ὑπαρχμάτων ἐβδομήκοντα μνῶν ἀργυρίου, ταῦτα ἀποληψόμενος παρὰ σοῦ, βραχυτάτην μοῖραν ἐκ τετραράκοντα ὄλων ταλάντων· τοσαῦτα γὰρ ὁ τελευταῖος λογισμὸς,

properantibus nobis scribenda esse; quæ postea evenient, postmodum scribemus.

V. Temenidæ.

Apud Admetum ea ratione nobiscum actum est, qua tu (non) credidisses. Quum igitur ad ipsius ædes pervenimus, domi non erat, sed peregre ad Chaones profectus erat. In tuos ergo, Cratesipolidem et Stratolaum, quum incidissemus, litteras illi reddidimus. Admetus autem non diu post, sed octavo vere vel nono die rediit, nos vero ad focum sedebamus (sic enim iusserat Cratesipolis), Arybbam parvulum in altera manu tenentes, in altera gladium. Quum igitur me et puerulum Admetus conspexisset, me quidem agnovit et aperte aversatus est, filiolum autem miserabatur et ensem metuebat. (2) Inde me surgere iusso negabat se posse me domi manentem conservare, quod Athenienses tineret et multo magis Lacedæmonios, sed eo me ubi salvus essem, missurum promittebat, iamque misit: navem enim Alexandri Macedonis conscendi. Ea nunc Cydnam versus cursum tenet, hinc, ut fama ferebat, in Asiam navigatura. Hæc ad te de meo apud Admetum adventu. Atque ut Argis scribas, quanquam non ipsi Admeto (nam iste me salvum abire non admodum velle videbatur), sed Cratesipolidi scribat soror tua et tu ipse: non enim tui minus quam illius videbatur mihi esse studiosa.

VI. Philostephano.

Doleo, Philostephane, quod ingrato et omnino iniquo in me sis animo, sed non minus, immo multo magis me pungit mea ipsius socordia, quodque per totam vitam stolidum me et fatuum præstitisse videor, qui nec de uno viro in Græciæ trivio sedentis, cuiusque mores ars palam factitata satis proderet, vere ac recte iudicare potuerim et existimare. Quanquam et mea causa te arbitrator opulentiorum illustrioremque factum omnibus, qui non Corinthi tantum, sed ubivis faciunt argentariam. Eras tamen, antequam mihi tecum esset commercium, etsi non tam dives, at certe fidelis admodum, et fidelior quidem, quam nunc videris esse, ubi propter nos dives fatus es. Itaque non magnopere peccavi, quod homini crediderim, cuius facile mores perspicere explorarique poterant, sed meum potius fortasse malum, quod is, qui infidus ne in alios quidem fuit, a quibus nullo affectus erat beneficium, in me solum, a quo tantopere auctus erat, iniquum se præstitit. (2) Rogas a quo hæc resciverim. Venit Athenis Ephesum Tibius et narravit, a Midone se missum, quippe opus ipsis esse ex facultatibus tuis argenti minis septuaginta, minima sane parte totius quadraginta talentorum summæ: tot enim confectis postremo inter

δὲν ἐλογισάμεθα μετ' ἀλλήλων ἐν Ἰσθμοῖς, ἀπέφραινεν ἔτι παρὰ σοὶ περιεῖναι τῶν ἐμῶν. ἀναγνόντα τέ σε τὰς ἐπιστολάς πυθόμενον τε τὴν χρεῖαν ἔπειτα ἀπορή- νασθαι τῇ μὲν ἤπια καὶ ἐπιεικῇ, τῇ δ' αὖ ἀγνώμονά τε καὶ μογθηρά, εἰ γὰρ εἶπεῖν ἀνόσια. τὸ μὲν γὰρ φάναι φιλόδητος τε τῆς πρὸς ἡμᾶς ἔνεκα καὶ χρεῖων ὄσας ἐτυγχάνομεν ἀλλήλοις κεχρημένοι προῖκα βού- λεσθαι πρέσθαι τὰργύριον ἐκεῖνο ἢ δάνεισμα δανεί- ζοντα χρῆστην ὑπάρχειν εἰς ἐμέ, τοῦτο μὲν ἀστεῖόν τε ἐποίεις καὶ τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς ἡμᾶς ἄξιον· ὁπότε μέντοι, ὡς φησὶν ὁ Τίτιος, ἔξαρνος ἦσθα καὶ διετείνου τιχρῶς μὴδ' ὀτιοῦν ὀφείλεις ἐμοί, τοῦτο δὲ πολλὸ μείζον ἐπραττες κακὸν ἢ θάτερον ἀγαθόν. ἡ μὲν γὰρ χρη- στότης σου ἐβδομηκοντα μῶν ἐστὶν ἄζια, ἡ δὲ πονηρία τσσαράκοντα ταλάντων. εἰ μὲν οὖν (γένοιτο γὰρ ἂν, καὶ γὰρ καὶ νῦν ἔτι, καίπερ οὕτως ὑπὸ τοῦ παρ' ἐλπίδας ἰλιγγιῶν, θμῶς οὕπω ταχέως οὕτως ἀφίσταμαι χρη- στόν τι καὶ δίκαιον περὶ σοῦ ὑπολαμβάνειν) περὶ τοῦ πιστοῦ ἀπιστος ἦσθα καὶ περὶ τοῦ δικαίου ἀδικος, οὐκ εἰς τὸ σαυτοῦ κέρδος θρασυνομένος καὶ ἀνισχυτῶν, δὲ τοῦ μὲν ὡς ἐδόκεῖς ὄφελος ἐξαρνούμενος, αὐτὸς τε ἂν εἴης οὐ κακός, καμὲ ἀποφηνεῖς οὐ μωρόν, ὅτι οὕτως ὑπὲρ σοῦ διετέθη· εἰ δ' ἀληθῶς οἰόμεθα καὶ τοῦπὶ σοὶ εἶναι καὶ πανταχῇ πάντα ἀθηναίων γέμει, οὔτε τοὺς θεοὺς ἀσεβῶν λήσεις, ὃ Φιλοστέφανε, οὔτε ἐμὲ ἀδικῶν καταπρόξῃ (οὐδ' εἰ καμῶ καταφρονήσεις καὶ τῶν θεῶν ἀμελήσεις), ἀλλὰ τελευτῶν Ἀθηναίους γε οὐκ ἐκφεύξῃ. ἐπεὶ καὶ γὰρ τῷ παντὶ μᾶλλον ἄσμε- νος ὑπὸ τῆς πατρίδος ἂν τῆς ἐμαυτοῦ καὶ ταῦτα ἀφαι- ρεῖναι, ὡσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἢ ὑπὸ Φιλοστε- φάνου τοῦ Κορινθίου χρυσταμοιβοῦ. ταιγάρτοι ἤδη μοι γράψε καὶ ἀντεπίστελλε ὅστις εἴ πρὸς ἐμέ καὶ ὅπῃ σοι διεγνώσται τὰ ἄλλα πρὸς σέ, ἵνα, εἰ μὲν εἴ ἐκεῖ- νος δ' εὐσημος φίλος, καὶ διαμένεις ὅς ἦσθα, ὅπως μοι οὐθήσεται εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς ἐμῆς δυστυχίας τὰ μὲν ἰρήματα βουλεύωμαι, εἰ δὲ μή, ὅπως μὴ παρὰ τὴν ἡν γνώμην ἀπολεῖται.

ζ. Φιλοστέφαν.

Ἦκέ μοι τὰς ἐπιστολάς παρὰ σοῦ κομίζων εἰς Ἐφε- σον, ὡς μὲν Ἀθηναῖοι λογιζονται βοῆδρομιῶνος ἔνη καὶ νέα, ὡς δὲ ὕμεις, πανήμου δεκάτη (ἡ δὲ ἡμέρα ἡ αὐτή) Μενύλλος ὁ Χαλκιδῆς κυβερνήτης, ὁ καὶ τὴν παρὰ Γέλωνός ποτε τοῦ Συρακοσίου τὴν μεγάλην ἐκείνην δλ- κάδα τοῦ σίτου καταγαγὼν εἰς Πειραιᾶ. καὶ αὐτὸς μὲν ἀπὸ γλώσσης ἠνέξατο πρὸς με εἰδῶτα οὐκ εἰδῶς ἅττα ἠνέτετο, ἐγὼ δὲ ἐγνώριζον τοὺς πρὸς με σοὶ ζυτευθέν- τας συμβόλους. καὶ μέντοιγε καὶ τὸ ἐγγραφον ἀπε- δίδου, ἔνθα δυσφοροῦντι μὲν καὶ μεγάλως ἀσχάλλοντι ἐφίκει, οὐκ ἀξίων ὄλιος μὲν οὐδ' εἰς ἄλλον ἀνθρώπων οὐδένα πρὸς ἡμῶν ὑποτιμηθῆναι ἀπιστος ἂν καὶ ἀπε- γθῆς γενέσθαι, τῷ παντὶ μέντοι μᾶλλον ἢ εἰς ἐμέ. ἔπειτα δὲ καὶ περὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων ὑπηγό-

nos rationibus Isthmiis de meo apud te adhuc superesse apparebat. Tum lectis litteris perspectaque necessitate verba te fecisse partim humanitatis et benevolentiae plena, partim ingrati animi et improbi, ne dicam impij. Nam quod dicebas, amicitiae erga nos caussa propterque consuetudinem, quae inter nos intercederet, gratis malle te pecuniam suppeditare quam mutua data ferentorem nobis esse, urbanitatis hoc fuit et benevolentia erga nos dignum : at quum negabas, ut ait Tibius, et cum acerbitate obtinebas te nihil mihi debere, hoc sane multo quam bonum illud agebas malum. Probitas enim tua septuaginta minarum pretij est, nequitia vero quadraginta talentorum. (3) Quare si (fieri enim potest, et etiamnum ego, licet inopinat. Illo casu quasi vacillans, opinionem tamen, quam de te habeo ut proba atque integro homine, non protinus depono) in fidum fuisti infidus et in aequum iniquus, neque ex temerario protervoque facinore lucrum ipse percepturus, verum quo mihi prodessem, ut tibi videbare, negasti, nec tu ipse eris improbus, et me stultitiae crimine liberabis, quod tali in te fuerim animo : sin autem vere ludibrio nos tibi fuimus, et plena sunt ubique . . . . . omnia, nec deos scelera tua, Philostephane, latebunt, nec nie impune deludes, etiamsi me contemnas ac deos parvi facias, sed Athenienses certe tandem aliquando non effugies. Nam ipse quoque libentius omnino haec quoque, ut et reliqua omnia, a patria mihi eripi patiar, quam a Philostephano Corinthio argentario. Iam igitur mihi scribe et responde, quis sis erga me, quodque sit tibi de tuis rebus consilium, ut, si ille mihi es manesque, qui eras, amicus, quam facile a pravis distinguere liceat, de servandis meis in rerum mearum afflictarum restitutionem pecuniis deliberem, sin minus, ne praeter meam voluntatem pereant.

VII. Philostephano.

Venit Ephesum epistolas tuas afferens Boëdromionis ultimo, ut Athenienses supputant, Panemo decimo, ut vos numeralis (dies enim idem est), Menyllus Chalci- densis gubernator, olim qui magnam illam frumenti na- vem a Gelone Syracusio diem missam in Piræum deduxit. Is nonnulla etiam verbis mihi subindicavit intelligenti, ipse quo tenderent non intelligens, ego vero signa agno- scebam inter nos composita. Et simul litteras mihi red- debat, in quibus irasci videbaris et vehementer indignari, nolens omnino in quenquam hominum infidus et infestus esse a nobis existimari, omnium vero minime in me ipsum. Deinde et de pecuniis subortam suspicionem re- cusabas, non negans eas te habere, et quando quibusque

ρειες, ἔχειν τε οὐκ ἐξαρνούμενος καὶ ὀπηνίκα ἂν καὶ ὀστισιν ἂν προστάτοιμεν ἀποδώσειν ὑπὸ σκηνῶν, τὰ τε περὶ τοῦ Μειδωνος καὶ τοῦ Παμφίλου διεδήλους ὅτι ἠγνῶσαν ἂ χρῆ, περὶ τε Τίβιου, ὅτι ἠγνώμων οὐπίτριπτος. ἐγὼ δὲ αἰδοῦμαι μὲν, ὃ Φιλοστέφανε, ἠμολογεῖν ὅτι τοιαῦτα σοῦ φρονούντος μὴ τοῖς τετταράκοντα μᾶλλον ταλάντοις ἢ τῶ μὴ διεσφάλλαι τῶν ὑπὲρ σοῦ ἐλπιδῶν ἠδόμεθα· εὔ μέντοι οὕτω ἴσθι τὰ τετταράκοντα ταῦτα τάλαντα ἀποδώσειν ἡμῖν ἔμελλες. οὐδὲ γὰρ εἰλήφεις πρὸς αὐτά, καὶ τοῦ λαθεῖν οὐ ταῦτα ἴσθι ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα τριάκοντα ἄξιος ἡμῖν ἐδόκει εἶναι· ἐβδομήκοντα γὰρ τὰ πλείεστα τῶν ἡμετέρων παρὰ σοὶ ἐγένετο. οἱ δὲ πολλοὶ πλειόνων ἢ τούτων σε προτιμῶντες οὐκ ἂν πως δεόντως, εἰ τούτων σε τῶν ἐλαττόνων φαίμεν προτιμᾶν, ἀπιστοῖμεθα. ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ μὲν τοῦ διαγανακτεῖν ἑμαυτὸν ἐτοιμότερον καὶ προχειρότερον, ἀπιστῆσαι δὲ ὡς ὑπὲρ ἀνδρὸς φίλου καὶ μὴ ταχέως οὕτως ἐπιδραμεῖν σου τῇ διαβολῇ, ἐκεῖνο λέξας τάληθεστατον ἂν εἴποιμι, ὃ Φιλοστέφανε, διότι θορυβεῖσθαι μὲν ἡμᾶς ἐποίησε τοῖς ὑπὲρ σοῦ ὁ μαστιγίας Τίβιος, πιστεῦσαι δὲ ἐκεῖνο ἡμῇ τύχῃ. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων τσαῦτα· τὸ δὲ ἀργύριον νῦν μὲν ἔστω σοι παρὰ σοί, ἐπειδὴν δὲ ὑπὲρ τῶν καθόλου διαφερόντων εἰς ἑμαυτὸν διαγνώ καὶ βουλευώσμαι βεβαίωτερον, ἐπιστελῶ σοι τῆνικαῦτα.

η'. Λεάγρω

Ἦπου Λεωθώτης ὁ Ἀγρυλεύς, ὃ Λέαγρε, καὶ Λύσανδρος ὁ Σκαμβωνίδης καὶ Προνάπης ὁ Πρασιεύς νῦν μὲν ἀσπάζονται τὸν Ἀθηναίων δῆμον, ὅς οὐποτε ἄλλοτε οὕτως μὲν αὐτοὺς πιστοὺς ὑπέλαθεν εἶναι, οὕτω δὲ δικαίους καὶ εὐσκότους, ὥστε περὶ τοσούτου ἀδικήματος ἐπεγώρησεν ἐξομῶσθαι σφίσι, τῆς ζυμπάντων τῶν Ἑλλήνων προδοσίας· νῦν δ' ἐπ' αὐτοῖς φρονοῦσι πάμμεγα δὴ τι ἄρα καὶ ἠλίκον οὐκ ἂν ἄλλοι φρονοῖεν, οὐκ ἀπαλλαγέντες μόνον τῆς ὑποψίας καὶ τῆς βλασφημίας τῆς εἰς αὐτοὺς γενομένης καὶ λεγθείσης, ἀλλὰ μετὰ τοῦ εὐσεβεῖς καὶ ὅσοι πεπιστεῦσθαι ἀπαλλαγέντες. ἀλλ' οὐ γὰρ ὁ Γλαύκωνος μὲν υἱὸς Λεάγρος ἐμὸς δὲ ἠλικιώτης καὶ συνῆρτος οὗτ' οὖν Ἀθηναίους τούτους γε ἕνεκα ἀγαθῆσεται (τὰ δὲ ἄλλα ἀπαπέσθω καὶ ἀγαπάτω αὐτούς), οὕτε ἐπ' αὐτῷ σεμνουεῖται ἀλλ' αἰσχυνεῖται. ὑμεῖς μὲν γάρ, ὃ Λέαγρε, τῇ μὲν ὑμετέρῃ σωτηρίᾳ μόνῃ, ἐμῇ δὲ δυστυχίᾳ χάριν ἐπιστάμενοι οὐχ ἁμαρτήσαθε, ὅτι ὥσπερ μεγάλου καὶ πίονος θρέμματος καὶ ἀγρεύματος πεσόντος ἄδην ἔσχετε τοῖς Ἀθηναίοις τῆς ἐμῆς θοίνης. καὶ μοι τοῦτο γούν μόνον (ἀποθαρρήσω γὰρ εἰπεῖν) εὐτυχῆται, τὰ ἄλλα πάντα οὕτως ἀρρέτοις κακῆς πεπραγόντι. ἀλλ' ὑμᾶς γε τοὺς ἐμοὺς φίλους οὐ μετρίως ὤνησα ταῦτα παθὼν ἢ πέπονθα· ἐπιθαρρεῖν δὲ καὶ τὸ μεῖζον ἔτι ἀγαλλεσθαι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ σωτηρίᾳ τίς ἂν εὔ φρονῶν ὑπο-

mandaverimus redditurum te promittens, prætereaque de Midone et Pamphilo significabas, nescire eos quid rei esset, de Tibio denique, iniuriam fecisse improbum. (2) Me autem, Philostephane, pudet fateri me, tali quum in me sis animo, magnopere lætari non tam quadraginta talentorum causa quam quod meam de te spem non fefelleris. Tu vero nondum, scito, quadraginta ista talenta nobis redditurus eras, nondum enim ea accepissem, et dignus nobis videbaris esse, cui non hæc solum, verum et alia triginta crederemus: septuaginta enim ad summam ex meis apud te erant. Iam qui maiori etiam summæ te anteposerimus, digni sane sumus quibus fides adhibeatur affirmantibus, minori huic summæ nos te antepone. Quod autem promptius aliquanto ira in te fuerim commotus, licet non crediderim amicitie nostræ memor, nec statim ad calumniam in te collatam accesserim, dicam, Philostephane, id quod verissimum est, nempe conturbavisse nos quæ de te narrasset verbero Tibius, quin fidem vero illi haberem fortunam meam prohibuisse. Hæc hactenus de his, pecunia autem nunc quidem apud te sit; ubi vero de rebus meis omnino deliberavero et certius consilium cepero, tunc ad te scribam.

VIII. Leagro.

Profecto Leobotes Agrylensis et Lysander Scambonides et Pronapes Prasiensis studiosi nunc sunt populi Atheniensium, qui antea nunquam tam fidos eos habuit, tamque iustos et religiosos, ut tanto in scelere, Græcorum omnium proditione, ipsos concesserit eiurare. Nunc sane magnifice admodum de se sentiunt, quantumque non facile alii de se sentiant, quippe quum non solum a suspicione absoluti sint et illatis sibi et divulgatis opprobriis, sed et cum fide piis ac sacrosanctis hominibus debita absoluti sint. Verum enim vero Glauconis filius Leager meusque æqualis et in ephēbis socius neque hanc ob causam magni Atheniensis faciet, quanquam alioqui probet eos atque amet, neque ob eandem sese iactabit, immo vero erubescet. Vos enim, Leager, si vestram salutem solam meæ calamitati acceptam retuleritis, non errabitis, quia tanquam immani et pingui animali cæso aut fera prostrata affatim epularum mearum Atheniensibus præbuitis. Hoc igitur mihi solum, confidenter enim dicam, prospere cessit, quum in reliquis omnibus supra quam dici potest miser sim. Sed vos tamen amicos meos non mediocriter eis quæ passus sum adiuvi. At confidere et, quod maius est, in eiusmodi salute exsultare, quis sanæ mentis homo a se impetret? an quia non ipsi quoque rumoris tam diri et acerbii tanquam iniqui atque falsi inter Græcos dispergendū aucto-

μείνειε; πρότερον οὐχ ὅτι καὶ οὗτοι καταβεβοῆσθαι καταβόησιν εἰς τοὺς Ἕλληνας οὕτω μὲν ἀνῆκστον καὶ δεινὴν, οὕτω δὲ ἀδίκον καὶ ψευδῆ, ἀλλ' ὅτι οἱ μὲν ἐπιροκοῦντες Ἀριστείδης ἦν καὶ Φαιδρίας καὶ Τισίνιασ καὶ Ἀλκμεωνίδης, οἱ δὲ ὁμνύντες ὑμεῖς; καὶ οὐ κατέπεσεν, ὡ θεοὶ καὶ δαίμονες οἱ τῆς ἀληθείας τῆς ἐν ἀνθρώποις ἱστορες, τὸ πρὸς ὑμῶν ὁμνυόμενον ἔδος τῆς θεοῦ, μᾶλλον δὲ αὐτὸς δ νεὸς ἐπὶ τὰ τῶν ἀλιτηρίων ἐκείνων βρέγματα τῶν τότε ὑμᾶς ὀρκούντων; ἀλλὰ νῦν μὲν ὑμῖν πιστεύουσιν ὅτι ὁμωμόκατε, πρὶν δ' ἄρα οὐκ ἐπίστευον; διὰ τί οὖν οὐχὶ καμῆ ὄρκωσαν, ἵνα καμῶι πεισθῶσιν; εἰ δ' ἐμὲ μὲν πονηρὸν ἡγοῦντο, ὑμᾶς δὲ χρηστούς, διὰ τί οὐ καὶ ὑμᾶς ἡτιῶντο τηρικαῦτα τοὺς χρηστούς, ὅτεπερ καμῆ τὸν πονηρὸν; δεῖ γὰρ ἦτοι τὸν τρόπον τὸν ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τὸν ὄρκον τὸν ἐπὶ τῷ θεῷ πιστὸν εἶναι καὶ πιστοῦς μὲν ὑμῶν εἰδότες τοὺς τρόπους οὐκ ἂν ἐπὶ τὸν ὄρκον ἦγον, πιστὸν δὲ εἰδότες τὸν ὄρκον οὐκ ἂν ἐφλυάρουσιν οὐδ' ἡτιῶντο τὸν τρόπον. ἀλλ' οὐδὲν ἐστὶ τοῦτων ὑγιές οὐδ' οὕτως ἔχον, ὡ Λέαγρε, ὡςπερ ἐκείνοί φασιν, ἀλλὰ τὰς μὲν παρούσας παροχάς, καθάπερ ἔλεγον, ὁ φθόνος αὐτῶν πεποιήται πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὕτω μετὰ Θεμιστοκλέα ἄλλου δέονται, ἀλλ' ὅτι ἐμοῦ πλήρεις εἰσίν. εἰ δ', οἷον εἰκός, ἔρρει τὰ κατ' ἐμὲ ἤδη, τηρικαῦτα δὴ ὄρωσῶ μὲν ἐγὼ περὶ ὑμῶν, δεδιότερον δὲ ὑμῖν αὐτοῖς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν μὴ κενὸς ὑμῶν ὁ ὄρκος γένηται πεπιστεῦσθαι μὲν οὐόμενοι, πιστεύσασιν δὲ ἐξαπατῶμενοι, καγὼ μὲν ὁ μὴ πιστευόμενος ὁμνύς ἐξω βεβηκὼς ἀρκύων καὶ ἀρκυρωτῶν τύχῳ, ὑμεῖς δὲ οἱ μαρτυρόμενοι ὅτι εὐσεβεῖς ἐστέ καὶ εὐορακοὶ ἐς τὰδε, ἐνασεβηθήτε καὶ ἐναπορηθήτε ὑπὸ τῶν μαρτύρων. δεδίττει ἡμᾶς, ὡ Θεμιστοκλείς, καὶ δαιματοῖς ταῦτα λέγων, φήσει τις ἴσως. σιωπῶν γὰρ ὑμᾶς οὐ δεδίττομαι, ἀλλ' εἰ μὲν λέγομαι, ἀκούσεσθε μου· εἰ δὲ μὴδὲ τοῦτο, οὐ μέμνησθέ μου ὅτι ἐγὼ μὲν ὁ πᾶσιν Ἀθηναίοις προστάξας ἐκλιπεῖν μὲν τὸ ἄστυ εἰς δὲ τὰς ναῦς ἐμβάιναι καὶ πείσας, μᾶλλον δὲ ὑπακουσθεῖς οὐκ ἔπεισα τοὺς αὐτοὺς τοῦτους ἵνα μοι ἐπιχωρήσειαν οἰκῆσαι μετ' αὐτῶν Ἀθήνησιν; καὶ τί μετ' αὐτῶν λέγω; οὐδὲ δίχα Ἀθηναίων ἐν τῇ Ἑλλάδι. ἀλλ' ὁ Πύθιος αὐτοῖς (καὶ γὰρ τοῦτό με ἐκάλουν, ὅτεπερ τὸν χρησμὸν αὐτοῖς ἐξηγησάμεν) οὔτε Δελφῶν οὔτε Δήλου, τὸ δ' ἐπὶ τούτοις εἶναι οὐδὲ Ξάνθου μοῖραν ἔγω, εἰ μὴ τελευτῶν εἰς Ὑπερβόρους ἐκτοπίσαιμι· καὶ ἔφ' ὑνανέστησαν οἱ Ἕλληνας Ὀλυμπιάζε παρελθόντι ἐπὶ τῆν ὄσαν τοῦ γυμνακοῦ ἀγῶνος, τούτω οὐχ ὅτι ἐν πανηγύρει καὶ θεάτρῳ τιμῆ καὶ προσδρία τὰ νῦν, ἀλλ' οὐδ' ἐν βεβήλω τῆς Ἑλλάδος οἰκῆσιν, οὐδ' ἐν ἱερῷ ἱκετεία καὶ κατάφευξις. ταῦτα οὐκ ὄρωσθε, ὡ Λέαγρε, οὐδ' ὑπείσιν ὑμᾶς θάμβος, ἀλλὰ μετὰ τὸν ὄρκον πάντ' ἔχειν ὑμῖν οἴεσθε καλῶς; καὶ ἔροι γάρ, ὡ δέσποισιν Ἀθηναῖ· ἀλλ' οὐδὲν οὕτως ἀνόητον ὡς ὅταν μὴ διαφέρωσιν εὐχαι καὶ ἐλπίδες. τί οὖν ποιητέον, ἐρίσῃ με. φεύγωμεν ἄρα μηδενὸς ἡμᾶς ἐλαύνοντος; οὐ λέγω τοῦτο,

res extitistis, sed quia qui peierarunt fuere Aristides et Phædrias et Tisinicus et Alcæonides, vos autem, qui iurastis? neque, o dii ac dæmones veritatis inter homines tuendæ præsidēs, deæ simulacrum, in quod iurabatis, quin ipsum delubrum corruit in capita scelestorum hominum, qui ad iurandum vos adigebant? itaque nunc quidem fidem vobis habent, quod iurastis, antea vero non habebant? cur igitur a me quoque iusiurandum non exigebant, ut mihi quoque haberent fidem? sin vero me improbum, vos autem probos existimabant, cur vos scilicet probos criminabantur eo tempore, quo et me improbum? oportet enim aut moribus in homine conspicuis aut iuramento per deum præstito haberi fidem; quare si bonis vos esse moribus scivissent, non ad iurandum vos adigissent, sin vero falsum scivissent iusiurandum, non nugas egissent neque mores improbassent. Verum horum nihil, Leager, sanum est, nec sic se habet, ut illi dicunt, sed ipsorum invidia, ut dicebam, hisce me muneribus affecit, quia alio post Themistoclem non indigent, sed me fastidiunt. Quod si iam, ut apparet, res meæ pessum eunt, iam ego de vobis timeo, vobisque ipsis de vobis metuendum est, ne irritum iusiurandum vestrum fiat, qui, dum putatis vobis haberi fidem, ab eis qui habuere eludamini, et ipse, cui iuranti non crederent, retia atque venatores effugiam, vos autem, quibus pietatis sanctique iusiurandi testimonium lucusque suppetebat, impie ac perfide a testibus opprimamini. Timorem nobis incutis, Themistocles, struisque sollicitudinem his verbis, dicat aliquis. Certe tacendo timorem non incuto, sed dicentem me audietis; sin minus hoc, non meministis me cunctis Atheniensibus ut urbe relicta naves conscenderent præcepisse, idque quum suasissem vel potius persuasissem, eosdem tamen adducere non potuisse, ut mihi permitterent Athenis secum habitare? quanquam quid secum dico? Sed ne procul quidem ab Atheniensibus in Græcia, sed Pythio illorum mihi, nam hoc quoque nomine, quum oraculum ipsis interpretabar, me vocabant, nec Delphis consistere licet, neque Deli, quin per illos ne Xanthi quidem liceret, nisi postremo ad Hyperboreos emigrabo. Et cui Olympiam profecto ad spectanda gymnica certamina assurrexerunt Græci, huic iam non modo in solemnibus conventibus ac theatris quivis honor et primæ sedis dignitas negatur, verum etiam in profanis Græciæ locis domicilium atque in fanis securitas et refugium. Hæc non perfimescitis, Leager, nec obstupescitis, sed omnia vobis post iuramentum in tuto esse putatis? atque utinam sint, o domina Minerva: sed nihil tam stultum est, quam si a votis spes non differat. Quid igitur agendum? rogabis me. Fugiamus igitur nemine nos persequente? non hoc dico, verum non obdormiendum esse. Nolite credere, sed timete; res ipsa iubebit aut recedere, si opus fuerit, aut aliquid istic agere, dum ad agendum sitis parati. Sin autem curam nullam adliuberitis, res vestras pro-

ἀλλὰ μὴ κοιμᾶσθε· ἀπιστεῖτε, φοβεῖσθε. ὑποθήσεται τὸ τηλικαύδε ἢ ἀποχωρεῖν, ἂν τούτου δέη, καὶ ποιοντις αὐτὴ ἦν τοῦ ἔργου μόνον φροντίζετε. ἦν δὲ βραθυμῆτε πάντ' ἔχειν ἠγούμενοι κατὰ τρόπον, δέδοικα μήποτε ὁ δυστυχῆς ἐγὼ θλασ τὰς Ἀθήνας ἀντικρυς ἀφρημένους ὦ. μέχρι γὰρ νῦν ἔγω τι αὐτῶν καὶ μὰ Δι' οὐχὶ τὸ φαυλότατον, ἀλλὰ τὸ βέλτιστον περιόντων ἔτι καὶ ζώντων μοι τῶν φίλων. εἰ δ' οὖν ἐγὼ μὲν φυγὰς ὅποι ποτὲ γῆς ἀλωμένος, οἱ δ' ἔχθροὶ οὐμοὶ λαμπροὶ καὶ μέγα ἰσχύοντες, οἱ δὲ ἑταῖροι ὑμεῖς οὔτε αὐτόθι οὐθ' ὁμοῦ, δουλεία δ' ἐν τῷ μέσῳ παιδαρίων ὄφραυδῶν πολλῶν, γυναικῶν ἐρημῶν τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἐμῶν, ἐνίων δὲ καὶ πρεσβυτῶν καὶ πρεσβυτιδῶν (ἐνίοις γὰρ αὐτῶν καὶ οἱ γονεῖς ἔτι εἰσίν), εἰ ταῦτα πάντα ἄθροα ὡσπερ ἔφην καταλαμβάνοι, ἄρα γε οὐχὶ καμῶι τῷ παντὶ ἄμεινον αὐτομολεῖν δεῦρο καὶ πάσχειν τὰ τοῖς ἔχθροῖς δοκοῦντα ἢ τούτων τι ὄραν γιγνόμενον καὶ ἀκούειν λεγόμενον; τοιγάρτοι ταῦτά μοι οὕτως γε ὄσημέραι καὶ νυκτὸς ἐκφρόντιζε καὶ διακρίθου, ὦ Λεάγρε, καὶ τοῖς ἑταῖροις ἡμῶν ἅπασιν ὑποτίθεσο καὶ παρηγόρει καὶ πρὸς ταῦτα προηγεῖσθαι διαπειρῶ μὴ μόνον τοῖς ὄρκοιμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀνωμότοις, οἶσθα δὲ πάντας αὐτούς. καὶ ταύτης γε αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς ἄγρι τοῦδε τουτὶ πᾶν τὸ μέρος ἐπιδείκνυσο αὐτοῖς, εἰ βούλει, καὶ παραναγίνωσκε, τὰ μέντοι μετὰ τοῦτο ἢ ἀπαλειψάμενος διάφθερον ἢ ἀποτερόμενος ἔχε, καὶ ἔξω μόνου σοῦ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ἀνθρώποις γενέσθω ἀγνωστον. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀγνωσθὲν μὲν ὅτι καὶ θερμόν καὶ θρασύν καὶ ἀποκεκινδυνευκότα μᾶλλον ἢ παρακεκινδυνευμένον ἀναρρίπτω κύβον, ἀλλ' οὐδὲν ἤττον ἀναρρίπτω καὶ τολμῶ καὶ δέδοκται μοι, καμὲ μῆτε Λεάγρος οὐμός ἑταῖρος ἐπισχεῖν θελήσει τῆς ὁμῆς (οὐ γὰρ ἐφέξει) μῆτε Νεοκλῆς ὁ πατήρ ἢ Θεμιστοκλῆς ὁ θεῖος ἀναβιώσαντες νῦν καὶ δεῦρο ἀφικόμενοι, ἀλλὰ μῆδ' ὄρνις μῆδὲ φῆμη μῆδ' αὐτὸς ὁ τὸ ξύλινον τεῖχος περιτειχίσασθαι τοῖς πολίταις σου θεσπίσας. ἀλλ' εὐφῆμι, ὦ κράτιστε, καὶ θεοῖς εὐχου σωτηρίαν καὶ νόστον ἡμῖν ἀπήμονα ὀπίσω πέμψαι καὶ τὸ τέλος τῶν ἐγχειρουμένων μὴ μόνον ὡς ἐλπίζομεν ἀλλὰ καὶ ὡς ἄξιον ἐσμέν οὕτως ἡμῖν ἐπιθέσθαι. διέγνωκα γὰρ ἀπαίρειν ἐκ τῆς Ἐφέσου αὐτίκα παρὰ βασιλέα τὸν ὡς σὺ μὲν οἶσθα πολέμιον, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι φασὶ (καὶ μακτεύοιτο, ὦ Ζεῦ δέσποτα, καὶ τάληθῆ λέγοιεν) φίλον. προπέμπεται τέ μοι παρ' αὐτὸν ἡδῆ, καὶ ἦται τῷ ἀγγέλω ἀπεκρίνατο καὶ πρὸς ἐμὲ ἐπέστειλεν, ὥστε με παντάπασιν ἐκπεπληγῆαι καὶ θαμβεῖν ἐσχάτως, εἰ μὴ τοσοῦτο μόνον, ὅτι οὐδὲ ἡμεῖς ἀληθῆς οὐδὲν πώποτε οὐτ' εἰπομεν ἐκεῖνῳ οὐτ' ἐπεστειλάμεν. ἀλλ' οὐ γὰρ ἂν ἡμᾶς μιμούμενος τύχοι βασιλεὺς ὧν μέγας, καὶ οὐδὲν οὕτω ψευδομένῳ χρησίμῳ κακῶς ἡμᾶς ποιεῖν, παρὸν εἰ ἐβούλετο καὶ τάληθῆ λέγοντα. ἐγὼ μὲν οὖν εἶμι ὡς ἐκεῖνον, ὅτι δὲ ὄρασων ἦν δύνωμαι, αἰσχύνομαι μὲν λέγειν, ἀλλ' ὅτι βούλομαι πράττειν ἦν δύνωμαι· σὺ δὲ αὐτόθι ἐπιμελοῦ

sperare cedere opinantes, miser ego vercor ne integrum plane excidam Athenis. Adhuc enim partem illarum habeo et per Iovem non abiectissimam, sed præstantissimam, dum superstites mihi sunt amici. At si profugus ego fuerim quavis terræ parte, inimici vero mei clari et potentes vosque sodales neque istic neque una, et servitus imminet tot puerorum parentibus oportum, mulierum item vestro pariter ac nostro præsidio privatarum, prætereaque et senum nonnullorum atque anuum (quorundam enim et parentes adhuc vivunt), si hæc omnia confertim, ut dixi, inciderint, nonne mihi quoque satius fuerit omnino in fugam me conicere et pati quicquid hostibus placuerit, quam horum ut quicquam aut fieri videam aut narrari audiam? itaque hæc mihi, Leager, quotidie et noctu considera et expende, cunctosque sodales nostros, iuratos et iniuratos (nosti autem omnes), hortare atque admone, ut et his omni cura prospiciant. Atque huius quidem epistolæ ipsius totam istam partem, si placet, illis ostende atque lege, ea vero, quæ iam sequuntur, aut erasa dele aut præcisâ tecum habe, ut te excepto nulli unquam hominum patefiant. Ego enim minime ignoro, iactare me aleam fervidam et temerariam ac desperatam potius quam periculosam; nihilominus tamen iacto et audeo et constitutum mihi est, meque nec Leager sodalis meus a proposito prohibere volet, non enim prohibebit, neque Neocles pater vel Themistocles patruus ab inferis iam iam excitati atque huc delati. sed nec augurium, nec omen, nec ipse qui oraculo civibus tuis, ut ligneo muro se circumdarent, edixit. Sed bene nobis ominare, vir optime, deosque precare, ut salvos nos et incolumes redire velint, et conatui nostro non modo quem speramus, verum etiam quo digni sumus imponant finem. Constitui enim Epheso statim ad regem me conferre, nobis, ut tu quidem scis, infensum, sed ut Athenienses aiunt, atque utinam divinent et verum dicant, amicum. Iam enim ad eum misi et nuntio comiter respondit et ad me scripsit, ut prorsus admirer et vehementer stupeam, quanquam eatenus tantum, quod nos quoque illi nihil veri unquam aut diximus aut scripsimus. At non, si nos imitaretur, magnus esset reser, neque eum iuvat talibus mendaciis nos ledere. quum, si velit, idem facere vera dicens possit. Ego igitur ad illum me confero, at quid facturus, si potero, pudet me dicere, dico tamen velle me, si potero. Tu vero istic res nostras cura, quanquam baud palam, quoniam sic ambobus nobis conducit maxime, at prudenter tamen, quemadmodum et facturum te persuasum habeo, ac magis velim ut palam

τε τῶν ἡμετέρων ἥκιστα μὲν ἐπιφανῶς, ὅτι οὕτως ἀμφοῖν συμφέρει, μάλιστα μέντοι πεφροντισμένως, ὥσπερ καὶ τῆς ποιήσεως εὐ οἶδα ἐγὼ καὶ μᾶλλον γένοιτο φανερώς σε ἐπιμέλεισθαι τῶν ἐμῶν ἢ ἀμελῶς αὐτὰ διατίθεσθαι δεδοικότα. ἀλλὰ κακείνῳ γε, εἰ με στέργεις, εὐλαβοῦ, πρῶτον μὲν σαυτοῦ ἕνεκα, ὃς ἐμοὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἄξιός εἰ, εἴτα καὶ δι' ἐμὲ καὶ τάμα, ἵνα πολλὸν ἡμῖν χρόνον ὠφέλιμος ἦς καὶ χρήσιμος. ταυτὶ μὲν ὧδε ἐπέσταλται ἡμῖν ἢ ἐνόμιζον εἶναι παρὰ σέ, πειράσομαι δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ὅπως ἂν ἡμῖν ἔρχη, διαδηλοῦν σοὶ τάχιστα, ἵνα μηδὲν ἀγνοῆς τῶν ἐμῶν.

Θ'. Καλλιᾶ.

Μὴ ζήλου, ὦ Καλλιᾶ, Ἀριστείδην τοῦ φθόνου· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος πολλὰ σε ἔφη ζηλωσάει τοῦ πλοῦτου· καίτοι μακρὸν ἄμεινον ἦν, ἃ πάντες εὐχονται σφίσιν αὐτοῖς καὶ γενεαῖς σφετέραις, κακείνῳ ἀσπάζεσθαι, ἢ ἃ πάντες ἐθθαίρουσι καὶ ἐπάρματα ἡγοῦνται, ἐκεῖνά σε μιμείσθαι. μηδὲν οὖν αἰτιῶ μηδὲ σωφρονίζε Ἀθηναίους ὅτι εἰκαίως χειροτονοῦσι καὶ ἐκ τῶν ἀναξίων αἰροῦνται προστάτας, εἰς ἐμὲ αἰνιτόμενος, ἀλλὰ πρῶτον ἐκεῖνο σκόπει, ὅτι ἐπιπλήττεις αὐτοῖς νενικηκότας προστάτας χειροτονηκόσιν, ἔπειτα ὅστις ὢν αὐτὸς ταῦτα ληρεῖς καὶ ὅτι οὐδὲ μετὰ πολλοὺς ἄλλους Θεμιστοκλέας στρατηγὸς ὧδε ἀποδειχθῆναι δεδυνημένος. οὐ γὰρ τῶν τυμβωρυχησάντων τοὺς ἐν τοῖς λάκκοις ἐν Μαραθῶνι κατασσηπώτας Πέρσας, ἀλλὰ τῶν καταναυμαχησάντων καὶ ἀποκτεινάντων τοὺς ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Εὐβοίᾳ παραταπτομένους ἔδωκε στρατηγῶν τῇ πόλει, οὐδὲ καθόλου ἡγεμονικῶν πολλὰ μὲν χρήματα κεκτημένον, ὁπόθεν δὲ αὐτὰ κέκτηνται εἰπεῖν οὐ δυναμένον, ἀλλὰ μεγάλα καὶ καλὰ ἔργα διαπραξαμένον. σὺ δὲ ἐν οἷς μὲν δυνατωτάτος ἦσθα αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ὀνήσας τὴν πόλιν, ἐν οἷς δὲ ἀχρηστότατος εἶ πάντων Ἀθηναίων, ἐν τούτοις περιεργάζεσθαι καὶ πολυπραγυονεῖν ἐπιχειρεῖς, καὶ πλοῦτον μὲν τοσοῦτον ὄντα, ὅσον οὐκ ὀλίγα μυριάδες Περσῶν ἐπλούτου, ὅς παντας σοὶ ἐκληρονομήσῃ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀφελόμενος τοὺς μαχασαμένους αὐτοῖς καὶ τὴν πόλιν σύμπασαν τὰ λάφυρα, οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν ὀνήσας οὐδέποτε τὴν πατρίδα, λόγους δὲ ἄρα, ἐν οἷς σὺ ἀδυνατωτάτος, σωφρονίζεις αὐτὴν ἐπιχειρεῖς καὶ περὶ πολεμικῶν ἔργων, ἐν οἷς ἀχρηστότατος εἶ καὶ ἀνανδρότατος, ἐπιτιμᾶς Ἀθηναίους οὕτω καὶ μὴ οὕτω διαγνοῦσιν. ἀλλ' ὧδε ἔχει, ὦ Καλλιᾶ. τοὺς λέοντας ζωοὺς μὲν ὄντας οὕτε οἱ ταῦροι ὑπομένουσιν οὔτε ἄλλο τι τῶν παρμεγάλων καὶ ἀλκίμων θηρίων, πεσόντων δὲ αὐτῶν καὶ κειμένων οὐδὲν θαυμαστόν εἰ καὶ οἱ μῦες ἐπ' αὐτοὺς ἀναβαίνουσιν. ὥστε καὶ σὺ νῦν μὲν ἐφ' ἄλλῃ ἡμῖν ἢ βούλει καὶ ἐμπηδᾶς, ὅτι πᾶσιν ἐσμέν περίπτατος· οὐδὲν μέντοι τῶν ἀδοκίμων, εἰ καὶ ἡμῖν ποτὲ ἔτι γούν ἐμπένουσι καὶ τὴν ψυχὴν ἔχρουσι δῶσει

rebus meis curam adhibeas quam ne quid earum negligas prae timore. Verum illud quoque, si me amas, caveto, primum quidem tui ipsius caussa, tanti enim te quanti meam animam facio, deinde vero et propter me measque res, quo diu nobis adiumento et praesidio sis. Et haec quidem sic, ut necessarium videbatur, ad te nobis perscripta sunt: ad reliqua quod attinet, dabo operam, ut, quomodocunque nobis cadant, quam primum scias, ne quid tibi mearum rerum sit ignotum.

IX. Callia.

Noli, Callia, invidiam Aristidi invidere: nam et ille se non magnopere dixit invidere tibi opulentiam. Quanquam longe praestitit, quod sibi omnes suisque posteris optant, illum quoque diligere, quam ea, quae omnes oderunt et detestanda iudicant, te persequi Noli igitur eriminari Athenienses atque castigare, quod magistratus creent temere et ex indignis eligant, me significans. Sed primum hoc considera, quod ipsos reprehendis, qui magistratus victoria reportata claros creant, deinde qui sis ipse, qui haec nugaris, quodque ne post multos quidem Themistocles dux designari potueris. Non enim qui sepulcris ad Marathonem effossis putrefacta Persarum cadavera despoliavere, sed qui commisso ad Salaminem et Eubæam duces navali proelio hostiles prostravere copias, huius opus erat civitati magistratibus, nec talibus, qui multis corrasis pecuniis, unde has sibi comparaverint dicere nequeant, sed qui magna et egregia facinora perpetrarunt. Tu vero, qui, quo plurimum valebas inter omnes, nullum civitati commodum attulisti, id ipsum, in quo omnium Atheniensium minime ei utilis es, consecrari studes atque exercere, ac tantas licet possideas opes, quantis affluebant non paucæ Persarum myriades, quorum omnium tu heres factus es, nescio quomodo eis, qui cum ipsis pugnaverant, ipsique urbi detractis spoliis nec parvum nec magnum unquam patriæ commodum attuleris, sermone vero, quo infantissimus es, illam castigare audeas, deque bellica re, in qua inertissimus es atque ignavissimus, quod ita, neque aliter decreverint, obiurges Athenienses. Sed res sic habet, Callia. Vivos leones nec tauri sustinent nec ulla ferarum magnitudine et robore praestantium, prostratis vero ac iacentibus non mirum si et mures insultant. Quare et tu nunc quidem, ut lubet, insilis et irruis in nos, quum ludibrio sumus omnibus. Neque vero praeter expectationem fiet, si nobis quoque spiritum adhuc ducentibus animamque habentibus deus dederit, ut huius tuae ora-

θεὸς ὑπομνησαι ταύτης τῆς δημηγορίας. δώσει δ', εὐ οἶδ' ὅτι δώσει. οὐκ ἀρετῆ κακὰ ἔργα, φασίν οἱ ποιηταί.

ι'. Ἀθρωνίχῳ.

Τεθάρρηταί μοι τὰ μεγάλα καὶ θεινὰ ἐκεῖνα, ὧ Ἀθρωνίχε. ἤκέ σοι παρ' ἡμῶν Εὐξίθεος ἀπὸ γλώττης διαλεξόμενος καὶ δηλώσων ὅπως μοι διέγνωσται, σὺ δ' ἐσιώπας, ὡς ἔφασκεν ἐκεῖνος, εἰς τὴν γῆν κύπτων, ἐπαινεῖν μὲν οὐκ ἔχων, ὡς ἐμέ εἰκάσαι, κοιλύειν δ' οὐκ ἐθέλων. καὶ καλῶς ἐποίησ'· οὐ γὰρ ἂν ἐκόλυθας, βλασφημεῖν δ' οὐχ ἤρμοστέν. ἀλλ' εἴμι γε, εἴμι, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης ἦδη καθεζόμενος ταυτὶ γέγραφα. εὐ πρᾶττε καὶ περὶ ἡμῶν εὐθύμει.

ια'. Ἀμινίᾳ.

Εἰ καὶ μὴ κεχρήμεθα ἀλλήλοις πολὺν χρόνον, ἀλλ' εὐοίκαμεν ἀλλήλοις πάντα τὸν βίον, αἶ τε χρεῖάι μου κεκοινώνηται, μεγάλαί δέ, ὅσπε ἀποχρῆναι ἡμῖν τὴν ἡμέραν ἢ ἐναυμαχοῦμεν ἐν ταύτῳ, οὐ στρατιᾶς μέρος ὄντες, ἀλλ' ἐγὼ μὲν ὅν ἐν οἴσθα καὶ οἱ πλείους τῶν νῦν ὄντων ἀνθρώπων, σὺ δὲ τριήραρχος ὢν τοῦ παντὸς ἀριστεύων ναυτικοῦ· ἤπερ μείζων καὶ βεβαιότερα φιλία ἢ συναριστώσι καὶ συνδειπνοῦσιν ὁσημέραι ἀνθρώποις, εἰ καὶ δοίης τὸ Τιθωνοῦ δὴ λεγόμενον γῆρας, διὰ τὸν χρόνον ἂν γένοιτο. πρὸς γε μὴν οὕτως ἀνδρείον ὄντα σε καὶ δίκαιον οὐδὲ ἀμνημόνα εἶναι πείθομαι ὢν ἡρώων μεμνησθαι, ἀλλὰ τὸν καιρὸν ὄραν ἐκεῖνον οἴεσθαι παρόντα, ἐν ᾧ σὺ μὲν ἐπιβόητος εἰς πάντας ἐγένου δι' ἡμᾶς, ἡμεῖς μέντοι διὰ σὲ πολλοῖς καὶ δυνατοῖς οὐκ Ἀθηναίων μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων προσεχρούσαμεν. ἢ πῶς οὐ θεινὸν ἂν γένοιτο Ἀλκιβιάδην μὲν καὶ Στρατίππον καὶ Λακχατίδην καὶ Ἐρμοκλέα τοὺς Ἀθηναίους, τὸν Αἰγινήτην δὲ Ἀριστείδην καὶ Δέρκωνα τὸν Ἐπιδαύριον καὶ Μόλωνα τὸν Τροιζήσιον καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Ἑλλήνων προδοσίαν τῆς ἐμῆς στρατηγίας καταδικάζειν, δι' τὴν αὐτὸ τοῦτο ὢν ἕκαστος βούλεται τοῖς ἄρχουσιν ὑπάρχει τὰς οἰκείας οἰκεῖν πατρίδας, ἀρκουμένοις ὅτι περὶ σοῦ μοι δι' ἀπεχθείας ἐγένοντο; καὶ ἐδικάσαντο ὄρθην τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστέων δίκην, ἐνεμεσήσαν σε δὲ δι' ὃν ὑπ' ἐκείνων καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ ἄγομαι καὶ φέρομαι, μὴ οὐχὶ τὸ ἑαυτοῦ τε καὶ τὸ ἀντὶ πάντων ἐκείνων εἶναι μοι φίλον. καὶ ἔρωμενέστερον τῷ παντὶ τῆς εὐχαριστίας μετὰ τοῦ δικαίου ἡμῖν ὑπάρξει ἢ μετὰ τοῦ ἀδίκου μνησικαχία, καὶ μείζον ἐκεῖνοι δυνήσονται κακοῦντες ἡμᾶς ἀδίκως ἢ σὺ δικαίως εὐποιῶν; ἀλλ' οὐ γὰρ πείθομαι ταῦτα ὑπὲρ Ἀμινίου τοῦ Εὐφορίωνος, ἀνδρὸς οὐ τὴν πατρώαν μόνον εὐγένειαν γενεαίου ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν συγγενῶν, Κυνεγείρου μὲν ἐν τῷ Μαρθωνιακῷ πολέμῳ διενεγρόντος τὰ πολεμικά, Αἰτγύλου δὲ ἐν παντὶ τῷ βίῳ κατὰ παι-

tionis memoriam repetamus. Dabit autem, sat scio. Non succedunt male facta, aiunt poetae.

X. Habronichio.

Magnum illud ac grave facinus ausus sum, Habroniche, quod mihi propositum esse tibi quoque Euxithleus meo nomine coram declaravit, tu vero tacebas, ut ille aiebat, in terram defixis oculis, quod, ut conicio, probare non poteras, sed notebas impedire. Et recte quidem: nam non impedivisses, obiurgare autem non conveniebat. Sed eo iam, eo, sedensque in curru ista scripsi. Vale, et quod ad nos attinet, bono sis animo.

XI. Aminiae.

Etsi diu inter nos non sumus conversati, per totam vitam tamen similes nobis fuimus, et alter alteri non crebro quidem, sed praelaram navavimus operam, ut nobis sufficiat unus ille dies, quo pugnam navalem simul pugnavimus, non ut exercitus pars, verum ego, quem tu nosti et plurimi hominum, tu vero trierarchus totius classis praestantissimus, quæ maior et firmior amicitia est, quam quæ prandia cœnasque communes quotidie agentibus, etiamsi Tithoni quæ fertur senecæ tam eis offeras, ob diuturnitatem obtingat. Hunc tam fortem qui es ac probus ad memoriam eorum, quæ meminisse oportet, excitandum esse persuasum habeo; itaque tempus illud coram cernere puteo, quo tu quidem apud omnes nominis famam nostra caussa adeptus es, nos vero propter te apud multos ac potentes non tantum Atheniensium, sed et aliorum Græcorum offendimus. Aut qui tolerari possit, Alcibiadem et Stratippum et Laceratidam et Hermoclem Athenienses, Eginetam item Aristidem et Dorconem Epidaurium et Molonem Traezenium multosque alios Græcorum conditionis me reum agere ob imperium gestum, propter quod id ipsum pro arbitrio tacere ducibus licet suas habitare patrias satis habentibus, quia tua caussa eorum inimicitiam suscepi? et iustam quidem de victoria præmio deferendo sententiam tulerunt, sed inviderunt tibi, propter quem ab illis aliisque multis agor atque feror, non tam quod . . . . . quam quod pro omnibus illis amicus mihi esses, iamque iniqua maleficiorum recordatio fortior omnino erit acceptorum a nobis beneficiorum iusta memoria, ac plus illi valebunt ad mala nobis præter ius inferenda quam tu ad res meas iuste tuendas. Verum non credam hæc de Aminia Euphorionis filio, viro non paterna solum, sed et consanguineorum nobilitate illustri, Cynegiri, qui bello Marathónico egregia bellicæ virtutis opera præstitit, et Æschyli, qui per totam vitam eruditionis ac prudentiæ laude præstat. Sed tu et te ipsum imitabere et fratrum

δείαν καὶ σωπρροσύνην διαφέροντος. ἀλλὰ καὶ μιμήσει αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ὅμοιος ἔσῃ καὶ τῷ τεαυτοῦ ναυάρχῳ βοηθήσεις. ἡ δὲ βοήθεια ἀρίστη ἀντέγειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐκάστοτε. καὶ ἐν μὲν τοῖς δημοσίοις συλλόγοις εἴ τι καινότερον ἐφ' ἡμῖν βράπτοιτο καὶ μηχανῶτο ὑπὸ τῶν ἐξελασάντων ἡμᾶς ἢ κατὰ τῆς ἀθλίας μου γυναικός, εἰ καὶ σὺ τῶν ἡμετέρων ἐπαγγέλλοιο συλλαμβάνειν καὶ ὑπουργεῖν τὰ μέτρια, εὖ ποιήσεις· εἰ δὲ ἐπαγγέλλοιο, οὐδὲν σε ὀχλήσει πλὴν ἐπιμελείας καὶ ἐπαχθοῦς φροντίδος.

ιβ'. Ἀριστείδης.

Ἦραμεν εἰς Πέρσας, ὦ Ἀριστείδη, ἤραμεν, καὶ οὐδὲν δεινὸν ἐπάθομεν ὑπ' αὐτῶν. οἶδα δὲ ὅτι κατὰ σαυτὸν μὲν θαυμάσει, τοῖς δὲ ** προσποιήσῃ μὴ παρ' ἐλπίδα σοι τοῦτον τὸν λόγον λελέχθαι, ἀλλὰ καὶ τεκμηρίῳ χρῆσῃ πρὸς τὸ πλῆθος ὅτι βεβαιούται μου ἡ διαβολὴ τῆ τ' ἐμῆ εἰς ἐκείνους· ἐλπίδι τῆ τε ἐκείνων φιλοφροσύνη εἰς ἐμέ. ἀλλ' ἔταν ταῦτα ληρῆς ἔχων, ἐπιπεσέτω σοι τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον· ἔστι δὲ λίθινον, οἷσθα, καὶ νεανικῶς εὐμέγεθες. οὐκ ἂν ἔτι, ὡς ἐγῶμαι, τὸν δῆμον ταράττοις οὐδ' ἄλλοις εὐεργέταις φθονοῖς, εἴ τις ἄρα δαίμων, οὐ κατὰ τὴν σὴν ἀλαζονείαν δίκαιος ἀλλ' ἀληθινῶς, ἐκείνην τὴν πέτραν εἰς τὴν ἐπάρατόν σου καὶ ἀχάριστον κεφαλὴν ἐμβάλοι. ἐμὲ δὲ οὐκ ἀντευποιῶν περισώζεται βασιλεὺς ὁ μέγας (ἦπου τὰ μέγιστα ἂν ἡμῖν χαρίζοιτο ἀμειβόμενος, παθὼν ἂ ἐπεπόνθει), ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα ἐχθρὸν ἤδει με αὐτοῦ, τῆς δ' ἀρετῆς ἐθαύμαζεν καὶ τῆς τύχης ὄκτειρε. τοιγάρτοι κινδυνεύειν αὐτοὶ περὶ ἐμοῦ ἐπιπρσβεύεσθε παρ' ἐκείνων, ἠποίπερ αὐτοὶ ἠδικεῖτε, ἦν ἐκείνος βοηθοῖ ἀδικουμένῳ, αὐτοὶ τε ἔλεινον ἐποιεῖτε ἐκβάλλοντες, ἢ δὲ ἄρα ὄκτειρεν εἰκότως ἐκβεβλημένον. ἀλλ' οὐ γὰρ ἔλεινοι τὰ νῦν ἔτι οἱ φυγάδες ἡμεῖς. ἴστε πνιγέσθω μὲν ὁ Λυσιμάχου υἱὸς Ἀριστείδης, πνιγέσθω δὲ πᾶς, ὅτω μὴ καθ' ἡδονὴν ἔστιν ὅτι δεξιῶτερὰ ἡμῖν ἀπήντησεν ὢν αὐτὸς ἠλπίζεν.

ιγ'. Πολύγνωτος.

Ἦπου σὺ γε, ὦ Πολύγνωτε, τὰς ναυμαχίας ἡμῶν καὶ τὰς στρατηγίας ἔννοοῦμενος ἐγγελεύθῃ καὶ τὴν ἐκ τῆς πατρίδος μετάρσασιν ἡμᾶς γενναίως φέρειν. ἡμεῖς δ' ἀπίοντες μὲν, ὅτε καὶ ἐν ὄψει ἄχομεν τὰ καταλειπόμενα, θρασύτερον αὐτοῖς ἐπηγγελόμεθα καρτερήσῃ τὴν ἀπουσίαν, καὶ αὐτοὶ τὰς ναυμαχίας ἔννοοῦμενοι καὶ ἔσα ἄλλα ὑπεμείναμεν ὅμοια ὁμώμεθα ὑπὸ γενναίότητος καὶ ταῦτα διενεγκεῖν, καὶ οἶσθα ὅτι οὐκ ἄγαν ὀδυρόμενοι μεθιστάμεθα. νῦν δ' ἡμῖν ὁ χρόνος, ὦ Πολύγνωτε, οὐ λήθην ὢν ἀπελείπομεν παρέχει οὐδὲ συνθήειαν τῆς φυγῆς, ἀλλ' ἡ μὲν φυγὴ κούφη ἂν ἦν μὴ μακρὰ οὔσα, τὰ δ' ἀπολειφθέντα ἔτι ποθεινότερα ὑπὸ τοῦ χρόνου γίνεσθαι, καὶ οὐ παραμυθία τίς ἐστιν ὅτι πολλὰ καὶ ἄλλα γενναίως ὑπέμεινα ἐγὼ μαχόμε-

eris similis, tuoque duci ferēs auxilium. Optimus vero ferendi auxilii modus est, continenter obniti in concionibus. Atque in publicis conventibus ubi novi quid mali in nos vel miseram meam uxorem consuatur et instituatur ab eis, qui nos in exilium eiecerunt, si tu quoque rebus nostris non defecturum, sed opem quantum par est te la'urum pollicearis, bene de nobis meritus fueris : quod si pollicearis, nihil plus molestiae habebis quam quod diligentem laboriosamque curam susceperis.

XII. Aristidi.

Profecti sumus, Aristides, ad Persas, nec quicquam ab eis passi sumus mali. Ac tecum ipse, scio, miraberis, publice vero simulabis, quasi haud praeter spem hic tibi sit allatus nuntius, simulque et hoc apud plebem utere argumento, quod in illis spem posuerim eique benigne in me se gesserint, calumniam in me collatam comprobari. At haec ubi nugaberis, ruat in te tropaeum Salamine erectum (lapideum illud esse nosti et mole permagnum), ne maiores in populo turbas commoveras; desinesque invidere aliis bene meritis, si quis deus non pro tua arrogantia sed vere iustus saxum illud in execrandum tuum et ingratum caput immiserit. Me vero vult salvum rex magnus non ut gratiam referat — nimirum summa nobis gratificabitur rependens post ea quae perpassus est — verum alioqui quidem inimicum me sibi esse novit, sed virtutem meam admiratus est et fortunam miseratus. Itaque mea causa si legatos ad eum miseritis, in periculum ipsi incidetis, siquidem et ipsi iniuriam committetis, quo ille ini'ua passo ferret opem, et ipsi miserandum reddebatis eicientes, quem ille eiectum miserabatur merito. Verum enimvero nunc quidem miseri non amplius sumus nos exules. Itaque disrumpatur Lysimachi filius Aristides et quivis alius, cui, quod commodius nobis res evenit quam ipse sperabat, displicet.

XIII. Polygnoto.

Tunc igitur, Polygnote, navalia nostra praelia et imperii dignitates considerans exilium quoque nos forti animo ferre hortaris? Nos vero abeuntes quidem, quum adhuc quae relinquenda erant ante oculos habebamus, audacius nobis ipsis, absentiam toleraturos nos esse, promittebamus, atque ipsi navalia praelia in mentem revocantes quaeque eiusmodi alia sustinuimus, arbitrabamur quo sumus forti animo haec quoque perlaturos, et scis non admodum lugentes nos discessisse : nunc vero tempus, Polygnote, neque in eorum quae reliquimus oblivionem neque in exilii assuetudinem nos adducit. Iam leve quidem esset exilium non diuturnum, at eorum quae reliquimus tempore crescit desiderium. Neque ulla consolatio est, quod pugnans cum barbaris periculaque

νος τοῖς βραβείοις καὶ κινδυνεύων, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ λογι-
 γισμοῦ καὶ ταῦτα ἐναντία γίνονται· δοκῶ γὰρ δὴ καρ-
 τερεῖσθαι καὶ ταῦτα, ὅπως μοι παρῆ ἀπολαύειν Ἀθη-
 νῶν. καὶ ὑπὸ τούτου μᾶλλον, ὃ Πολύγνωτε,
 ἐπιτιδῶσαι αἱ φροντίδες, εἰ πολλοὺς μὲν ἄλλους μηδὲ
 θεαταῖς γενομένους τῶν περὶ Εὐβοίας ἢ ἐν Σαλαμῖνι
 ναυμαχίῶν ἐνεσταὶ βιοῦν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐχθάλειν
 οὐδ' βούλονται καὶ μετακαλεῖν εἰ δόξειεν, ἡμῖν δὲ
 τοῖς εἰ καὶ βραβύ συλλαβομένοις φυλαχθῆναι ταύτην
 Ἀθηναίσις τὴν ἐξουσίαν μόνοις οὔτε ταύτης οὐτ' Ἀθη-
 νῶν μέτεστιν, ἀλλὰ καλούμεθά τε ὁ τοῖς ἐχθίστοις
 ἡδίστον καλεῖν, φυγάδες, αὐτοὶ τε ὅτι τοῦτ' ἐσμὲν
 αἰσθανόμεθα, ἔρημοι μὲν ἡμῶν τῶν φίλων, ἔρημοι δὲ
 οἴκων καὶ ἐστίας ἐφ' ἧς τὰ κατὰ Μήδων ἐπινίκια
 εἴδυσσάμεν, πάροικοι δ' ἄλλοτριάς γῆς τε καὶ πόλεως,
 καὶ τάχα καὶ ἀποθανούμεθα φυγάδες ἀκμῆν μένοντες.
 ἢ μάλα γὰρ ἀψυχοὶ ἐμαχόμεθ' ἂν τοῖς πολεμίοις, εἰ
 ταῦτά τις ἐλπίς ἡμῖν προὔραινεν. ἢ μετεδῶκομεν
 ἂν ταῦτα φέρουσαν τὴν νίκην, εἰ μετὰ Μήδους παρὰ
 Λακεδαιμονίους περὶ τῆς Ἀθηναίων πόλεως ἐκινδυνεύο-
 υμεν; Ἀργεῖοι γὰρ ἀποδείνευεν καὶ Ἀργείοις τάχαθὰ
 εὐχθεσθαι καὶ ἄλλη τίς πως καὶ πάσης πόλει, ἐπέεπερ
 πάσης ἡμῖν μέτεστιν ἐξω Ἀθηνῶν. ἀλλὰ σχέτλια γε
 καὶ ταῦθ' ὑπὸ τῆς φυγῆς ἠναγκάσμεθα εἰπεῖν ὥσπερ
 ὑπὸ μανίας. τί γὰρ ἡμᾶς Ἀθηναῖοι κακόν, ὃ Πολύ-
 γνωτε, τί δ' οὐκ ἀγαθὸν εἰργάσαντο; ἢ πῶς οὐ ψευσό-
 μεθα, καὶ οὗτοι οἱ λόγοι ἔργου ἔλθοντος ἀποδράσονται;
 οὐ γάρ, εἰ Μῆδοι πάλιν τῇ Ἀττικῇ ἐπιχειροῖεν, ἀκί-
 νδυνος, ὅτι φυγάς εἰμι, δόξω εἶναι, οὐδὲ τῶν μὴ
 τοιαῦτα πεπονθότων τὸν ἀγῶνα ἠγγήσομαι, ἀλλ' εἰ καὶ
 μὴ ναύαρχος ἢ στρατηγός, ὃ Πολύγνωτε, φυγάς γε
 μαχοῦμαι, καὶ οὐθ' ἰππάσασθαι παρὰ τῷτο χεῖρον ἂν
 μοι γένοιτο οὔτε νῆϊ χρῆσασθαι, πολὺ δ' ἂν καὶ εἰ-
 δείην νῦν ὑπ' ἐμπειρίας ἀμεινον ἢ τότε μαχητῆς γενέ-
 σθαι. καὶ φυγάδας μὲν ἡμᾶς δύνανται ἂν οἱ κάκιστοι
 Ἀθηναῖον ποιεῖν, κακοὺς δὲ οὐδέποτε. εἶδει δὲ ἄρα
 ἡμᾶς καὶ ἐν ταῖς καθ' ἡμῶν αὐτῶν κολάσσειν αἰσθέ-
 σθαι ἧς Ἀθηναῖοις ἐσώσαμεν ἐξουσίας. καὶ ταῦτα
 μὲν ἐνθυμεῖσθαι τε πολλάκις ἡμῖν ἔστι καὶ λόγων
 πληροῦσθαι μυρίων, καὶ ἀντιμάχεσθαι δοκῶ ταῖς φρον-
 τίσιν, ἢ δὲ παρούσα ἐρημία δεινῇ ἀντίκειται μετέλ-
 κουσα καὶ ἑαυτῆς ποιοῦσα τὸν νοῦν, καὶ δὴ καὶ ἀπάγει
 ἡμᾶς τῶν ἰσχυροτέρων λογισμῶν. καὶ οὐδὲ Ἀργείων
 οἱ πλείστοι παρόντες ἡμῖν ἀντεροῦσι μὴ ἐρημίαν
 εἶναι ταῦτα, ἀλλ' ἅμα τῷ πλήθει τῶν τούτων καὶ ἡ τῶν
 φίλων τε καὶ οἰκείων ἀπουσία φαίνεται. ἀλλ' εἰ μὲν
 ἔρρωται ἡδὴ σοὶ τὸ θυγάτριον, ἣν προουτείνου τῆς κα-
 τοχῆς αἰτίαν, ἀφικνοῦ πολλά τῶν λυπούντων ἡμᾶς
 ἀφαιρησόμενος· ὅτι δ' ἂν ἢ τὸ κατέχον, ταῦτα μὲν λυ-
 θῆναι εὐγόμεθα, Μεγακλέα δὲ μᾶλλον ἔτι καὶ σὺ πα-
 ρῶν αὐτῷ καὶ ἐγὼ γράφων ἀναπειθόμεν ἐκτελέσει
 ποτὲ ἔλθοντα τὴν ἡμετέραν ἐλπίδα καὶ παύσασθαι
 ὑπισχνούμενον.

sustinens multa alia etiam fortiter pertulerim, verum
 cogitatio hæc animum in contrariam trahit partem : vi-
 deor enim ista tolerasse, quo frui liceret mihi Athenis,
 atque hinc mihi augescunt, Polygnote, curæ, si multis
 aliis, qui ne spectatores quidem fuere navalium certami-
 num ad Eubæam et Salaminem, licebit Athenis vitam
 agere et eicere que velint et si liberit revocare, nobis
 vero solis, qui aliquantulum certe ad hanc servandam
 Atheniensibus potestatem contulimus, neque huius ipsius,
 neque Athenarum compotes fieri conceditur, sed eo voca-
 mur nomine, quo inimicissimi libentissime utuntur, exu-
 les, ipsique hoc nos esse pensentiscimus, orbatique quippe
 vobis amicis, domoque orbatique atque aris, in quibus ob-
 partam victoriam sacra fecimus, alienæ terræ civitatis-
 que inquilini, immo fortasse mortem quoque appetemus
 de exilio nondum revocati. (3) Num enim fortiter cum
 hostibus pugnavissemus, si quæ suspicio hæc nobis præ-
 monstrasset, an hæc ferentem victoriam essemus con-
 sectati, si post devictos Medos ob Lacedæmonios civita-
 tis Atheniensium amittendæ periculum nobis fuisset sub-
 eundum? Argivi igitur. . . . ., et pro Argivis
 vota suscipienda proque alia quavis civitate, siquidem
 ad omnes præter Athenas nobis patet aditus. Sed hæc
 quoque impia verba ut expromerem exilium me tanquam
 furor impulit. Quo enim malo Athenienses, Polygnote.
 quove non beneficio me affecere? Aut quomodo fieri
 potest ut non ipsi hæc fallamus, neque verba ista agendi
 tempore oblato sponte dilabamur? (4) Non enim, si ite-
 rum Medi adorianur Atticam, a periculo, quippe exul,
 censeo mihi esse abstinendum, neque eorum, qui tale
 nihil quicquam passi sunt, certamen esse arbitror,
 sed etsi non classi aut exercitui præfectus, exul
 tamen dimicabo, neque hinc contigerit mihi, ut equo
 aut navi deterius utar, immo experientia firmatus aptior
 quam antea ad pugnandum fuerim. Atque in exilium
 quidem proicere nos potuerint nequissimi Atheniensium,
 at pravos nunquam fecerint. Fieri itaque non potuit
 quin ipso nobis supplicio irrogato, quam Atheniensibus
 servassemus potestatem experiremur. Et hæc qui-
 dem accidit ut sæpenumero perpendam, atque cogita-
 tionibus abundans ærumnis istis repugnare mihi videor,
 sed præsens ab altera parte gravis præponderat solitudo
 et mentem ad se pertrahit, iamque a gravioribus nos
 advocat cogitationibus. Neque Argivorum plurimi, quos
 habeo præsentem, negalunt hanc esse solitudinem. verum
 simul cum horum multitudine amicorum apparet et
 necessariorum absentia. Sed si iam tibi filiola valet,
 quam te detinentem causam obtendebas, veni multis
 quæ nos mœrore affligunt liberaturus. Sed quidquid est
 quod te detineat, hoc quidem removeri exoptamus, Me-
 gaclem autem magis etiam et tu coram et ego litteris
 inducamus, ut suo adventu demum. spem nostram expleat
 et finem faciat promittendi.

ιδ'. Παισανία.

XIV. Pausania.

Ἀπολελόγησαι ὑπὲρ τῆς τύχης, ὃ Παισανία· δι' ὧν γὰρ οὕτως ἡτύχηκας δικαίως ἀφῆρησαι καὶ ἡμᾶς τοῦ κατηγορεῖν ἔτι τῆς τύχης. σὺ γὰρ ἐπιχειρῶν Μῆδος γενέσθαι Λακεδαιμόνιος ὢν, καὶ Μῆδοις προστιθείς τὴν Ἑλλάδα ἀρχῆς μὲν ἀπεστέρησαι ἥς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ εἶχες, καὶ ἐξουσίας δι' ἧς ταῦτα ἐπρασσαες, αὐτὸς δὲ περιειν καὶ κατὰ καιροῦ ποθεῖς, ἐν ᾧ τὰ διεγνωσμένα καὶ δρᾶσαι δυνήσῃ, ὥστε σὺ τὴν τύχην ἡδίκηκας, ἦν τότε εἶχες, οὐ σὲ ἐκεῖνη. καὶ νῦν ἔτι εὐτυχεῖς, ὅτι κινδυνεύσεις ἀμυῆν καὶ μέλλεις ἀποθανεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων· ἔξεις παραμυθίαν ὅτι καὶ οὐκ ἀδικίως ἀποθνήσκεις. Ἀρταβάζῳ ὑπερφυῶς ἔντοπος εἶ καὶ βασιλείως γαμβρὸς εἶναι ὀρέγῃ. καὶ πῶς ἴσα ἀντὶ ἴσων οἶε διδόναι τε καὶ λαμβάνειν, ὅς γες λαμβάνεις μὲν γυναικα βάρβαρον καὶ γῆν μετ' αὐτῆς Κερῶν τάχα ἢ Φρυγῶν, δίδως δὲ γῆν τε τὴν Ἑλληνίδα καὶ πόλεις τὰς Ἑλλήνων, καὶ οὐδὲ Λακεδαιμόνα ἐξαίρει; καὶ τελέσειν ἂ διέγνωκας, ὃ μάταιε, ἐλπίζεις ἀποτυγῶν τε λήσειν, ὅτι σου τὸ φρόνημα μόνον ἦν προδότου, τὰ δὲ ἔργα ὑστέρησεν; οὐ τοσοῦτον ὃ Παισανία διείργεται τῆς Πελοποννήσου ἢ τε Τρωᾶς ἀκτῆ καὶ Κολωναί, ἔνθα σοι καταδύντι τὰ βασιλεῖ συμφέροντα μέλει, ὥστε τῶν σῶν ἔργων κωρὰ ἀνθᾶδε εἶναι, ἀλλὰ σοι τὰ πρὸς βασιλέα ὁ πολυπεύων ἐστὶ Γογγύλος ὁ κάκιστος Ἐρετριέων, εἴ γε τούτῳ ἀγαθῷ κέρησαι ἀγγελιαφόρῳ, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα φῆμαι ταῦτα ἀγγελιαφοροῦσι καὶ Μναστορίδας, ὃν σὺ Λακεδαιμόνιον ὄντα καὶ μένειν τοῦτο βουλόμενον καὶ σοι ῥῆσιν αἰετοῦ ποιοῦμενον τὸν ἐν Σπάρτῃ νόμον ὑβρίσας ἔχεις καὶ μόνος τῆς προδοσίας ἀπολαύεις. ἀλλὰ σκοπεῖ, ὃ σχέτλιε, εἴ τί σε Ἀρταβάζος ὀνήσει Λακεδαιμονίων καλεσάντων ἢ ἡ βασιλείως θυγάτηρ ἡδὴ οὕσα ἰωραία γάμου. καὶ σοι ταῦτα ἐφ' ἡμῶν γραφόμενα πολὺ γενέσθω χαλεπώτερα καὶ δι' ἡμᾶς, ὅτι σοι ταῦτα αὐτοὶ φυγάδες ὄντες ὀνειδίζομεν.

ιε'. Αὐτολύκῳ.

XV. Autolyco.

Ἦσσαν, ὃ Αὐτόλυκε, παρηγορεῖν ἄν σε βουλομένη ἡμᾶς ἢ τάληθῆ λέγειν, σὺ δὲ ἐπιστέλλων σφόδρα ἤδη μεταμέλειν Ἀθηναίους τῆς ἡμετέρας φυγῆς παρηγορεῖν ἔμοιγε δοκεῖς μάλλον ἢ τάληθῆ λέγειν. οἶ τε γὰρ τὸ πλῆθος δι' ἡμᾶς διαβάλλοντες ἔτι ἰσχύουσι, καὶ καιρὸς οὐδεὶς καταλαμβάνει, ἐν ᾧ ἀρχεῖοι ἂν ἐν τῇ πόλει οἱ κακοὶ εἶεν καὶ ἅμα αἰσθησιν παρέχοντες ὅτι κατειργάσαντο τοὺς ἀμείνους ἐκπεσεῖν, ἀλλὰ νῦν τῇ κοινῇ εὐπραγίᾳ ἐπιχαλυπτόμενοι ἀφανεστέρον ἔχουσι τὸ ἀρχεῖον. καὶ μενέτω τὰ ἀποκρύπτοντα αὐτοῦς, ἐφ' ᾧ τε καὶ ἡ πόλις εὐπραγήσει. ἢ γὰρ ἂν ἡμᾶς ἐπιεικῶς τὰ ἐν Ἀθῆναις ἀγαθὰ καὶ δι' ἀκοῆς εὐφραίνοι, καὶ εἰ δοκεῖ μὴ ὑπὲρ ἡμῶν εἶναι ἐπιπεδωνέμεναι αὐτὰ ἐξ ὅτου ἐρύγομεν· ἴσως γὰρ ἤδη καὶ ταῦτα ταῖς ἡμε-

Fortunam meam, Pausania, defendisti: his enim, in quibus versaris, malis nobis iure fortunam adhuc accusandi facultatem eripuisti. Nam tu quum, Lacedæmonius qui sis, Medus esse velis ac Medis adiungas Græciam, imperium, quod in Hellesponto tenebas, amisisti et qua hæc agebas potestatem, ipse vero. . . . . desideras opportunitatem, qua possis ea quæ decrevisti perficere. Itaque fortunam, quam tunc habebas, tu læsisti, non illa te. Ac nunc prospera adhuc fortuna uteris, quod prope tibi imminet periculum et mors a Lacedæmonii expectanda. Solatium tibi erit quod nec immerito mortis pœnam luis. Cum Artabazo summa amicitia coniunctus es et regis esse gener expetis. At quomodo te putas par pari referre, qui quidem uxorem ducis barbaram, cum eaque Cariam fortasse aut Phrygiam accipis, das autem Græciam et Græcorum civitates, ne Lacedæmone quidem excepta? Et perfecturum te, quæ decrevisti, o stulle, speras, vel certe latere, ubi non perfeceris, quoniam animus tantum tibi proditoris fuit, facta abfuerunt? Non tam longe distant a Peloponneso, Pausania, Troas ipsa et Colonæ, quo te ad regis negotia agenda abdidisti, ut huc tuorum operum fama non perveniat. Sed ad regis negotia internuntio uteris Gongylo, Eretriensium scelestissimo, siquidem hunc habes fidum nuntium, in Græciam vero hæc fama nuntiavit, et Mnastoridas, quem tu, quum Lacedæmonius sit et manere velit, teque assiduo Spartanarum legum admoneat, contumeliis affectisti et solus proditione frueris. At considera, miser, qua re Artabazus te iuvare queat vocatum a Lacedæmonii aut regis filia viro iam matura. Atque hæc a nobis scripta molestiora tibi sunt et propter nos, qui et ipsi exules hæc tibi probra obicimus.

Non tam consolari te nos, Autolyce, mallet quam vera dicere, tu vero dum vehementer iam Athenienses exillii nostri pœnitere scribis, videris mihi solatium asferre magis quam vera dicere. Nam plebem qui mea causa fallunt, adhuc prævalent, neque incidit adhuc opportunitas, qua qui mali sunt inutiles civitati se præbuerint, simulque sua opera præstantiores viros eiectos esse declaraverint, verum in publica felicitate nunc illorum latet vilitas, maneatque, sub quibus ipsi latent, integra, quo civitas secundis rebus gaudeat. Profecto enim satis et auditu comperta Athenarum felicitate lætamur, etiamsi non e re nostra esse videatur, si, ex quo eiecti sumus, ipsa creverit. Fortasse enim et hæc ex nostra provenierit reipublicæ gubernatione, ac bene constituta bene progre-

τέραις ἔπειτα ἀρχαῖς καὶ εὖ κατασταθόντα εὖ προγο-
ρεῖ, καὶ ἡμεῖς ἴσως ἂν ἐαυτοὺς δικαίως αἰτιώμεθα
ἀνοίξαντας ὁδὸν τοῖς πράγμασιν εὐρεῖαν, δι' ἧς ἂν
οὐκέτι χρεῖζοι τοῦ ἄγοντος. σὺ δ', ὦ Αὐτόλυκε, μὴ
ὡς αὐτὸς ἐθέλεις μεταμέλεισθαι Ἀθηναίους, ἀλλ' ὡς
αὐτοὶ ἔχουσιν ἐπίστελλε ἡμῖν, ἔχουσι δ', οἶμαι, καθὰ
ἂν αὐτοὺς τρέπωσιν οἱ αἰεὶ παρόντες, οἱ φανερώτεροι
ἂν ἦσαν τῆς κακίας μὴ φυγόντων ἡμῶν.

ἰς Ἀλκίετα.

Εἰώθεις, ὦ Ἀλκίετα, ἅμα τὴν ἐμὴν ὀδυρόμενος
φυγὴν μακαρίσαι τὴν Πausανίου τύχην, καὶ πολλά-
κις ἔγραψας σὺ γε ὡς ἀποδρᾶσα ἡμῶν ἢ δαίμων ἐαυ-
τὴν προσθείη Πausανία. οἴγεται σοι μετ' αὐτῆς
ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὦ Ἀλκίετα· οἴγεται μὲν ἢ ἐφ' Ἑλλησ-
πόντῳ ἀρχὴ τοσαύτη οὕσα, οἴγεται δὲ ὁ πλοῦτος καὶ
τὸ ἄγχι βασιλέως ὄνομα, καὶ οὐδὲ ταφῆναι αὐτῷ τε-
λευτήσαντι ἔτι οὐκ ἔχονεν. οἱ δὲ μάλιστα θαυμά-
σαντες Πausανίαν νῦν καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀπέ-
χονται πολλῶν τοὺς ἀκουσομένους κακῶν ἀναπλήσου-
τος. ὥστε σοι ὦρα μὴτε μακαρίζειν ἔτι τοῦ μεγέθους
Πausανίαν, μὴτε μὴν ὀδυρῆσθαι τῆς νῦν καταστροφῆς·
δίκαια γὰρ νῦν δὴ πέπονθε καὶ ἐπιανοῦμεν αὐτοῦ τὴν
τιμωρίαν. καὶ εἰ σφόδρα ἐκπέπληξαι τὸ ἄμετρον τῆς
μεταβολῆς ἐννοούμενος, ἀπολύσομέν σε τῆς ἐκπλή-
ξεως φήσαντες οἷσι καὶ ἡμᾶς ἀπέλυσε θάμβους ἀνὴρ
ἐλθὼν εἰλώτης. καὶ μεταβαλλόμενος θαύμαζε, ὅτι
τοιοῦτος ὢν περιτῶν ἐκεῖνος καὶ εὐτύχει ποτὲ καὶ χρό-
νου πολλοῦ τῆς προδοσίας ἀπέλαυεν. ἐπώλου Πau-
σανίας βασιλεῖ τὴν Ἑλλάδα καὶ Μήδους ἐφιλεῖ καὶ
ἐμιμείτο, καὶ ἤγθετο ὅτι Ἕλληνας εἶη καὶ οὐ τῶν ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα ἐλθόντων. καὶ ἐπεὶ ἐδόκει ἀπολελογῆ-
σθαι τῷ ἐν Πλαταιαῖς ἔργῳ μὴ κακὸς εἶναι, πιστεύε-
ται τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ στρατηγίαν. καὶ αὐτίκα
διὰ τῆς στρατηγίας ἀπελογεῖτο Μήδοις ὅτι οὐδ' ἐν
Πλαταιαῖς ἐκὼν ἀγαθὸς ἐγένετο· ποινὴν δὲ ἐκεῖνου τοῦ
ἔργου ἀντεδίδου τὴν Ἑλλάδα αὐτοῖς καὶ Ἀρταβάζῳ
συνετίθετο ὄντι σατράπῃ βασιλέως ἐπὶ τοῖς πρὸς θα-
λάσση ἔθνεσιν, αὐτῷ τε βασιλεῖ ταῦτα ἠγγέλλε καὶ
αὐτὸς ᾗδῃ Μήδους ἦν καὶ γνώμη καὶ διαίτη, καὶ οὐδὲ
ἢ ἐσθλὸς αὐτὸν ἔτι Ἑλληνας ἐποίει. ταῦτα δ', ὡς που
καὶ αὐτὸς ἔγνωκας, ὀλίγη τὸ πρῶτον εἰς Ἀκκεδαίμο-
νίου ἐκόμισεν ἀγγελία, καὶ αὐτίκα ἐκίνησε μὲν, καί-
περ ὀλίγη οὕσα, πλέον δ' οὐδέν· ἐπεὶ δὲ μετεκλήθη,
ἀπέτισε Πausανίας καὶ ἀφαιρέθεις τὴν ἀρχὴν ἰδιώτης
ἀντὶ στρατηγοῦ γίνεται. εὐθύς γὰρ εἰς τὴν Ἀσίαν κομι-
σθεὶς καὶ ὀργῇ τε καὶ ἀμύνη φέρων τὴν ἀφίρσειν τῆς
στρατηγίας θερμότερον ἤπειτο τῶν πραγμάτων. κρύ-
φα δὲ ἀκμὴν ἐπρασεν, οὐκ αἰσχυρόμενος ἐπ' αὐτοῖς
εἰ μὴ λανθάνοι, ἀλλὰ φοβούμενος εἰ ἐκπέσοι ἀποτυ-
χεῖν. αὐτίκα γὰρ ἄπασαν συνθεὶς τὴν προδοσίαν
ἐμελλεν ἀναφανδὸν μεταστήσεσθαι πρὸς βασιλέα. τὸ
δ' ὅν μηχανήματα τῆς κρυφίου διαπέμψεως τοιοῦτον

diuntur, nec immerito fortasse nos ipsos acceusabimus,
qui viam civitatis amplam aperuerimus, in qua non amplius
esset opus duce. Tu vero, Autolyce, non quo modo
velis Athenienses pœnitere, sed quo ipsi sint animo nobis
scribe, sunt autem opinor eo, ad quem inducent eos qui
præsto ipsis sunt, quorum apertior esset nequitia, si non
ipsi nos exularemus.

XVI. Alcetæ.

Solebas, Alcetæ, quum meum exilium lugebas, simul
et Pausaniæ fortunam beatam prædicare, et sæpe nu-
mero scripsisti tu quidem, nobis relictis ad Pausaniam
hanc deam transiisse. Perit vir ille tibi, Alcetæ, cum
ipsa, perit quæ tam ampla fuit præfectura Hellesponti,
periere opes et quod ad regis aures usque pertinuit no-
men, et ne mortuo quidem in promptu fuit sepultura.
Qui vero maxime admirati sunt Pausaniam, nunc maxime
vel ab eius nomine proferendo abstinere, quasi multis
audituros malis affecturo. Itaque tibi iam tempus est,
ut Pausaniam et ob magnitudinem beatum prædicare de-
sinas, neque ob exitum quem nunc invenit lugeas: iusta
enim nunc demum passus est, laudamusque supplicium
ei irrogatum. Quod si vehementer immodicam mutationem
considerans obstupescis, liberabimus te stupore
enarrantes ea, quibus indicatis nos quoque vir helotes
stupore liberavit. Itaque mutata sententia admirare, huius
modi virum vitam egisse et floruisse tamque diu prodit ore
fructum esse. Vendebat Pausanias regi Græciam, Medos-
que amabat et æmulabatur, et moleste ferebat se Græc-
um esse, neque eorum ex numero qui Græciam adorti
sunt. Et quoniam certamine ad Platæas commisso ab
improbitalis crimine sese defendere videbatur, Helles-
ponti præfectura ei concedebatur, atque hæc adminis-
tranda statim Medis probabat, neque ad Platæas se
sponte bonum virum præstitisse, illudque certamen
Græcia ipsis proleuda redimebat, et iuncto fœdere cum
Artabazo, maritimarum gentium regi satrapa, ipse regi
hæc renuntiabat et ipse iam animo et vivendi ratione
Medus erat, ac ne vestis quidem Græcæ eum adhuc
esse ostendebat. Hæc, ut tu quoque nosti, levis initio
fama ad Lacedæmonios pertulit, et statim conturbavit
illa quidem, tametsi levis, sed præterea nihil: sed post-
quam revocatus est Pausanias, pœnas dedit et abrogato
magistratu, qui dux erat, privatus factus est. Statim itaque
in Asiam delatus atque ob abrogatum imperium ira
repletus et ulciscendi cupiditate iam calidiora consilia
capiebat, clam tamen adhuc agebat, non pudore motus
si non lateret, sed veritus ne res, si emanasset, secus ca-
deret: protinus enim parata proditione palam erat ad

αὐτῷ κατεσκευάστο, ὅφ' οὗ δὴ μάλιστα καὶ ἐσώθη χρόνον τινὰ καὶ αὐθις ἀπώλετο. ἄγγελον τὸν αἰε πεμπομένον ὑπὸ Πausανίου θάνατος παρὰ Ἄρταθάζω ἐδόχετο· ἐπέστελλε γὰρ δὴ Πausανίας οὐδενὸς ἀμελέστερον τῶν τῆς προδοσίας κατακτείνειν τὸν ἄγγελον, ὡς μηδαμῆ λόγος σωθεῖη τῶν ὑπ' αὐτοῦ πρασσομένων. καὶ αὐτῷ ἄχρι μὲν τριῶν καὶ τεσσάρων ἀπωλείας ἀγγέλων τὸ μηχάνημα εὐτύχει, ἐν τῷ πέμπτῳ δὲ ἐστὴ λανθάνουσα ἢ ἐπιχειρήσις· δέος γὰρ ἔλαβε τοὺς ὑπηρετούντας τοῦ Πausανίου καὶ μᾶλλον τὸ μηδένα ἀπονοστήσαι τῶν πεμπομένων φοβηρωτέρα μήνυσις ἐγένετο τοῖς μῆπω ἀπεσταλμένοις. καὶ ἐπεὶ τὸ δεῦτερον κληθεὶς εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Πausanίας, καὶ μᾶλλον, ὅτε ἐν αἰτίαις ὧν ἐπεμπε πρὸς βασιλέα ἀγγέλους, ἔδεισεν ὁ τελευταῖος τῶν πεμπομένων καὶ ἐν νῶ βάλεται τὴν ἑαυτοῦ ἀπώλειαν, καὶ πρὶν μαθεῖν οὐκ ἀξίων αὐτῷ τῷ φόβῳ πιστεύειν, ἀπομάσσειται τὴν σφραγίδα τοῦ Πausανίου, ὅπως ἔχοι σημήνασθαι ψευθεῖς. λύσας δὲ τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰ πολλὰ περὶ καταδουλώσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐσχάτον περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀπωλείας ἀναγνούς φέρων ἐπιδείκνυσι τοῖς ἐφόροις. οἱ δὲ τοῖς γράμμασι καὶ τοῖς ἄλλοις κατὰ Πausανίου λόγοις ποιούμενοι τεκμήριον εἶσι καὶ γυμνῆν κατανοήσαι τὴν ἀλήθειαν ἐξεργάσαντο. καὶ καθίζουσι τὸν ἀνθρωπὸν ὡς ἰκέτην ἄγοντες παρὰ Γάλναρον, ἄνδρας ἐξ αὐτῶν κρύφα ἀποστείλαντες. ὡς δ' ἀφικόμενος ὁ Πausanίας ἐξήταζεν ὅφ' ἧς αἰτίας ἰκέτης γέγονεν ὃν αὐτὸς ἀγγελοῦ εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπεπόμφει, αὐτίκα ὁ ἀνθρωπὸς μάρτυρά τε αὐτὸν ποιεῖται Πausανίαν οὐδὲν παρ' αὐτῷ θανάτου ποτὲ ἄξιον ἐργάσασθαι, πρῶτόν μὲν τὸ ὡς ἀπεστέλλετο ἀπολύομενος. καὶ τῆς μὲν τῶν Ἑλλήνων δουλώσεως ὀλίγον ἑαυτῷ μέλειν ἔφασκεν (οὐδὲ γὰρ νῦν ἀδούως ἐλευθερον εἶναι), ἑαυτὸν δὲ πρότερον ἀπολεῖσθαι ἤξίου. Πausanίας δὲ πιστοῦται τε αὐτὸν περὶ τῆς ἀπωλείας καὶ κατήσχειν ἄπειρον ἐγὼν δεθηθεὶς ἀναστήσας εἰς Λακεδαίμονα ἦει, καὶ εἴποντο οἱ ἄνδρες οὐδενὸς ἀνήκοι γεγονότες. ὡς δὲ τάχιστα πάντες οἱ ἐφόροι ταῦτα μαθόντες ἐφάνησαν αὐτὸν συλληψόμενοι, φθάνει εἰσπεσὼν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Χαλκιοῖκου Ἀθηνᾶς καὶ ἰκέτης ἐν τινὶ οἴκῳ τοῦ τεμένους ἐκαθέζετο, οἱ δὲ ἀνοικοδομήσαντες τὴν εἴσοδον καὶ ὀφελόντες τὴν ὄροφον τοῦ οἴκου ὑπὸ ἐνδείας αὐτῷ παρέσχον ἰκέτη μόνον ἀπολέσθαι, καὶ ἐπεὶ ἀποψύχοντα ἐγνώσαν, ἐξεχώρισαν τοῦ τεμένους καὶ ἐν βουλή ἦσαν εἴτε δοίεν αὐτῷ ταφῆναι εἴτε μὴ. τοιαῦτα, ὦ Ἀλλεῖτα, τὰ τῆς εὐτυχίας πέρατα Πausανίαν κατέλαβε, καὶ σοὶ ἀποδέδωκα πάντα τὸν λόγον τοῦ ἐιλώτου ἀνδρός. καὶ μηκέτι ἡμᾶς οὐδύρου τῆς φυγῆς τρισόβιοι γὰρ ἡμεῖς ἄρα, οἱ φθόνῳ ἐμετρήθημεν καὶ οὐκ ἐλάσσονες φθόνου ἐγενόμεθα, ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν τῶν παρόντων ἔχομεν αἰτιᾶσθαι καὶ τοῦ πέρματος οὗ ἐτύχουμεν τῆς ἐν δημοκρατίᾳ εὐπραγίας. ἀλλ' εἴ που ἄρα αὐτοῖς, ὅτι καὶ ταπεινοὶ ἤδη γεγόναμεν, ἔλεος καὶ μεταμέλεια τὸ πάθος ἀντὶ φθόνου γίγνεται, μιν-

regem transiturus. Clandestina igitur missionis artificium tale sibi paraverat, quo maxime per aliquod tempus salvus evasit, deinde vero interiit. Nuntium quemque a Pausania missum apud Artabazum mors excepit: mandabat enim, non minore adhibita ad hoc quam ad universam prodicionem diligentia, ut nuntium interficeret, ne quod alieubi superesset indicium eorum, quæ ab ipso agebantur. Atque in tribus et quattuor necis nuntiis hoc artificium ei prospere succedebat, in quinto vero latere insidiæ desinebant. Timor enim Pausaniæ ministros subit, et magis, quod missorum nuntiorum nullus revertisset, formidolosum indicium fiebat nondum missis. Quare quum iterum vocatus Pausanias Lacedæmonem venisset, magisque ut reus factus ad regem nuntios mitteret, extimuit is quem postremum mittebat. Hic igitur imminentem sibi animo voluit interitum, ac nolens, antequam certo sciat, periculo se committere, sigillum exprimit Pausaniæ, ut obsignare posset, si opinio ipsum fefellisset, resignatisque epistolis, quum ibi complura legisset de Græcis in servitutem redigendis et postremo quædam de se ipso occidendo, statim ostendit ephoris. Qui quum his ex litteris atque ex reliquis qui ferebantur in Pausaniam sermonibus argumentum nacti essent, ut ipsa quoque veritas nuda prostaret effecerunt. Considerare iusserunt hominem tanquam supplicem in Tænaro, viris clam nonnullis ex se ipsis missis. Iam quum Pausanias causam exploraret, ob quam supplex esset, quem ipse nuntium in Asiam misisset, statim ille Pausaniam ipsum obtestatur, nihil se unquam apud illum morte dignum commisisse, simulque quod ad necem missus esset obiciebat, et Græcos quidem subiugandos aiebat parum se curare: neque nunc enim tuto esse liberum; se ipsum vero liberari antea rogabat. Pausanias autem de nece fide data confirmatum rogatumque, ut quæ sciret secum haberet, erigebat, ipsumque Lacedæmonem revertentem auditis omnibus illi s quebantur. Quæ quum cognovissent ephori omnes, statim comprehendere eum decrevere, ille vero perspectis insidiis in Chalcicæ Minervæ sacrum confugit et supplex in quodam templi conclavi considebat. Tum illi obstructis ædis valvis tecumque demoliti fame incluso supplicii mortem attulere. Quumque iam semianimum cognovissent, de templo extulerunt et terræ corpus redderent an non consiliati sunt. Hic fuit, Alceta, felicitatis Pausaniæ exitus. Narravi tibi omnia, quæ a viro helote illo accepti. Quare noli nos exules amplius lugere: ter enim felices nos, quos invidia trutina pensavit quique non indigni invidia habiti sunt. Sed in virtutem causa conferenda est, cur hoc in statu sinus ac talem in administranda republica finem prosperitas nostra consequuta sit. At si forte illis, quod miseri iam sumus, in misericordiam et penitentiam mutata fuerit invidia, simul atque cogno-

θάνων ἐπίστελλε, ὧ Ἀλκῆτα, καὶ τάχα ἂν ἦδη καὶ
 Αὐτολύκῳ ταῦτ' ἐπιστέλλοντι πειθοίμεθα.

ιζ'. Νικίᾳ καὶ Μελεάγρῳ.

Ἀφίγμεθα εἰς τὴν Κέρκυραν, ὥσπερ καὶ ἀναγόμε-
 νοι διεγνώκειμεν, ὅ τε πλοῦς εὐπετής ἡμῖν ἐγένετο
 καὶ πολλὸ ἀφείλεν οὗ ἐπὶ Κυλλήνης κατασθένει
 χρόνου. καὶ εἶτι τὴν τε νῆυν εὐθύς ὑμῖν ἀπέπεμψα καὶ
 τοὺς πλείους τῶν οἰκετῶν, ὡς ἂν μὴ βαρύτερόν που
 διάγωμεν ἢ φυγᾶσι πρέπειν οἴομεθα. Κερκυραῖοι
 δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἔγοντες διαδύονται μεμνησθαι μὲν
 γὰρ τῆς ἡμετέρας ὁμολογοῦσιν εὐεργεσίας καὶ ὀφεί-
 λειν χάριτας οὐδαμῶς ἀρνοῦνται, καιρῶ δὲ αὐτὰς οὐκ
 ἀγαθῶ ἀπαιτεῖσθαι φασιν· αὐτοὶ γὰρ ἀσθενέστεροι τῶν
 ἡμᾶς διωκόντων εἶναι. ἀξιοῦσι δὲ μὴ σπᾶς ἀντὶ τῆς
 εἰς ἓνα εὐχαριστίας ἀπαντας διαφραρῆσαι ἀναγκάσει,
 μηδ' ὀνήσαντα τῇ εὐεργεσίᾳ ἀπολέσει τῇ ἀμοιβῇ.
 ὥστε εὐπρεπῶς ἡμᾶς ἀποπέμπονται, καὶ δέδρα μὴ
 μακροτέρας ταῦτ' ἀρχὴ γένηται φυγῆς.

ιη'. Ἀριστείδῃ.

Τὴν μὲν ἔχθραν ἡμῶν τὸ ἀνόμοιον τῆς τύχης ἦδη
 λέλυκε καὶ ἀσθιναία ἢ ἐγγορεύει φυγᾶσι, σὺ δὲ τοῦτο
 καὶ υπερῆρας, ὧ Ἀριστείδῃ, καὶ εὐεργεσίας κατήρξω
 παρ' ἑλπίδας εἰς ἀτυχοῦντας ἡμᾶς, καὶ οὐδὲ τοῦθ'
 ἡμῖν ἐνέλιπεν εἰς τὸ μηδὲν ὧν προσεδοκίμασμεν γεγο-
 νῆναι. καὶ σοι οὐδὲν ἀπόλοιε τῆς ἐπὶ τούτοις χάρι-
 τος· καὶ εἰ μὴ κατορθῶσαι ἴσχυσας, ἀλλὰ καὶ πλείονος
 ἀρετῆς ἐξ οὗ προθυμίας εἰσῦπερδει αὐτὴν ἐσώθημεν
 ἡσθίμεθα ὅτι καὶ πρὸς οὕτως ἔγοντας Ἀθηναίους
 ἐμαχέσω. περὶ δὲ τῆς φερούσης ἡμᾶς νῦν φυγῆς,
 ὡς ἀντὶ μειζρόνων αὐτῆς κακῶν κακόν γε καὶ αὐτὴν
 οὖσαν ἡσθίμεθα, πῶς οὐχὶ καὶ σοὶ ταῦτ' ἀόξει;
 αὐθις καὶ Πολύγνωτος ἐπέστειλεν ἡμῖν καὶ αὐτὸς
 γὰρ τὸ φεύγειν κατὰ τάχος ὡς ἀπὸ τιμωρίας ἐτοιμῆς
 παρεκελεύετο. καὶ οὐκ ἔδοκει μοι τούτου οὐκ ἂν γε-
 νομένου εἰ μένοιμεν ἀμαρτάνειν. Ἀθηναῖοι γὰρ
 ἦγον ἐπὶ τὸ κοινὸν δικαστήριον τῶν Ἑλλήνων, ὅπου
 πολλὸ πλεόν γε τὸ Δωρικὸν τοῦ Ἰωνικοῦ. καὶ τὸ
 μὲν πλεόν ἐμελλεν ἐναντίον γίνεσθαι, τὸ δὲ ἔλασ-
 σον ἀνωφελές, καὶ αὐτὸ δὲ οὐ φίλον ἦν τὸ ὑπηργμέ-
 νον. ὥστε εἰκότως ἂν ἡμᾶς τὸ ἄλλο ἅπαν δέξαιτο
 ἀνθρώπων γένος, εἴτε βαρβάρων εἴτε Ἑλλήνων τύ-
 χαι, παρ' οἷς δυνήσεται ἡμᾶς καὶ ταῦτ', ἐφ' οἷς διω-
 κόμεθα, ὠφελῆιν.

ιβ'. Ἀνταγόρᾳ.

Ἐπιγγέλλεσθέ μοι πολλάκις, ὧ Ἀνταγόρα, σὺ
 καὶ Αὐτολύκος, βράδιος ἡμᾶς τοῦ ἐξοστρακισμοῦ ἀπο-
 λύσειν· μαχεῖσθαι γὰρ τῷ ἐχθρῶ ἡμῶν Ἀριστείδῃ
 ἐλέγετε καὶ πρὸς τὰ ἐναντία τὸ πᾶθος ἢ ἐκεῖνος
 ἀΐσει, καὶ ἦδη αὐτὸν ἔλασσον φέρεσθαι μὴ ἐθέλοντα

veris, Alceta, ad nos scribe, ac fortasse iam et Autolyco
 habebimus eadem scribenti fidem.

XVII. Niciæ et Meleagro.

Pervenimus Corcyram, ut et solventes constituimus,
 navigatio autem nobis fuit facilis, quæque plurimum
 temporis Cyllene consumpti compensaret. Ceterum
 navem statim vobis remisi et servorum plurimos, ne
 cui plus molestiæ afferamus quam exules decere arbitramur.
 Corcyrae vero quo sint erga nos animo nescio.
 Fatentur enim nostrorum quidem beneficiorum sese
 meminisse, nec gratias se debere omnino infitiantur, sed
 aiunt eas non opportune exigi: se ipsos enim eis, qui
 nos petant, esse infirmiores. Rogant igitur, ne se ob
 gratias uni debitas cogamus totam rempublicam periculo
 committere, nec ob lucrum ex nostro beneficio susceptum
 in remunerando interire. Itaque speciose nos repellunt,
 et vereor ne hoc longioris exilii sit initium.

XVIII. Aristidi.

Inimicitias nostras fortunæ dissimilitudo iam extin-
 xit imbecillitas, quæ subnascitur exulibus, tu vero hoc
 etiam plus egisti et beneficia sponte præter exspecta-
 tionem in nos miseros contulisti, ut ne hoc quidem
 desit ad explenda ea, quæ nunquam fore speravimus.
 Quare integra tibi, quæ ob hæc debetur, servatur gra-
 tia, licet perficere non potueris, immo maiorem etiam,
 quam si, quod oportebat, opera tua servati essemus,
 pro voluntate tua gratiam habebō, quod cum Athenien-
 sibus ita etiam animatis pugnavisti. De nostro autem
 exilio, in quo nunc sumus, quod ipsum etsi malum ad
 evitanda tamen maiora mala elegerimus, qui fieri possit
 ut non idem sentias? Iterum et Polygnotus ad nos
 scripsit: ipse enim ut ab imminente pœna nos quam
 celerrime in fugam coniceremus hortabatur, nec videbatur
 mihi a vero aberrare. Namque Athenienses nos ad
 commune Græcorum iudicium vocabant, in quo Dorienses
 multo sunt plures quam Iones. Et maior quidem
 pars nos damnatura erat, minor vero nihil profectura,
 neque grati ipsi, a quibus auxilium exspectarem. Quare
 quodlibet aliud genus hominum sive barbarorum sive
 Græcorum nos excipiet, apud quos hæc ipsa quoque, quæ
 crimini nobis dantur, prodesse nobis poterunt.

XIX. Antagoræ.

Polliciti sæpe numero mihi estis tu, Antagora, et Auto-
 lycus, facile nos exilio liberaturos: pugnaturos enim
 dicebatis cum Aristide inimico nostro ac plebem in
 contrariam quam ille partem distracturos, iamque
 ipsum auctoritate inferiorem esse, quod nolit remit-

ἀνεῖναι τῆς ἔχθρας. Ἀριστείδης δ' ἡμῖν Ἀνταγόρας γέγονε καὶ Ἀριστείδης Αὐτόλυκος, καὶ οὐδενὸς ἂν τῶν κακῶν μετέσχομεν, ὧν ἐμέλλομέν τε καὶ ἤδη μετέσχομεν, εἴπερ ἡμῖν τοιοῦτοι τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐγένεσθε ἐν Ἀθήναις φίλοι ὅποῖος Ἀριστείδης ἐχθρὸς εἰς, μᾶλλον δὲ εἰ καὶ ἐπέστηθε ἡμῶν τῷ ἐχθρῷ. νῦν δὲ διὰ τίνας μᾶλλον, ὧ Ἀνταγόρα, φεύγομεν ἢ δι' ὑμᾶς; οὐ γὰρ διὰ τοὺς ἐχθρούς γε ἄλλοτινι κατερχόμεθα ἀγγεῖλαι. ἀλλὰ νικήσατε, ὧ φίλοι, καὶ φεύγομεν οὐδένα οὐδ' ἐμοῦ εἰτιασόμενοι, καὶ εἰ τὰ οὐκιστα πεισόμεθα.

κ'. Πολυγνώτω.

Ταῦτ' ἔστιν, ὧ Πολύγνωτε, τὰ συμβάντα ἡμῖν μετὰ τὴν ἐξ Ἄργους φυγὴν, ἃ παρεκάλεῖς γραπῶναι σοὶ καὶ ἐγὼ γέγραφα. τοῦ γὰρ ἀγγέλου κατὰ σπουδὴν ἐλθόντος, ὅνπερ ἔστειλας ἡμῖν τὰ τε ἄλλα καὶ φεύγειν ἀγγελοῦντα, ἄρας αὐτίκα ἀπ' Ἄργους (συνήραντο δέ μοι καὶ τῶν ξένων Νικίας καὶ Μελέαγρος) κατῆλθον ἐπὶ Κυλλήνην τὸ Ἠλείων ἐπίγειον. ἐκεῖθι δὲ ἐκινδυνεύσαμεν ὑπὸ χειμῶνος ἀναμεῖναι τοὺς διώκοντας ἡμᾶς· πλείν γὰρ ἐπὶ Κέρκυραν ὠρμημένοι, χάριτος ἡμῖν ἐς Κερκυραίους προὔπηργμένης, τρεῖς ὄλας κατειχόμεθ' ἡμέρας, καὶ οὐκ ἐδόκει ὅτι φεύγομεν ἔτι Λακεδαιμονίους ἀδηλον εἶναι. τετάρτη δὲ ἡμέρα πλοῦς σφόδρα ἀγαθὸς ἡμῖν γίνεσθαι, καὶ γὰρ τοὺς μὲν ξένους ἀπέλυσα ἐπεινέσας (ἔτι γὰρ ἡμῖν καὶ πορρωτέρω ἤξιον συμφεύγειν), νῆα δὲ, ἣν παρέσχοντό μοι, ἀφείδ' ἐπὶ Κέρκυραν εὐπετώς διεκομίσθην. Κερκυραῖοι δὲ οὐκ εὐχάριστοι μᾶλλον ἢ ἀκίνδουνοι ἐβούλοντο εἶναι καὶ ἀμοιβὴν ὧν εὐεργετοῦντο ἀπαιτούμενοι εὐεργεσίαν ἡτοῦντο μὴ ἐπὶ Κερκῦρα τὴν φυγὴν καταλύειν, ὥστε ἡμῖν ὅ τι δράσωμεν ἡπόροι ἢ γνῶμη. ἤδη δὲ καὶ τὴν ναῦν τοῖς ξένοις ἀπεπεπόμφειν τοῖς Ἀργείοις, οἰκέται τὲ μοι ἐλάσσωνες ὧν ἀπέλυσα ἐλείποντο. ἐπεὶ δὲ Κερκυραῖοι καὶ τραχύτερα ἤδη ἐφθέγγοντο καὶ προδώσειν ἐώκεσαν πολὺ μᾶλλον ἢ μαχεῖσθαι ὑπὲρ ἡμῶν, ἔγων ἐπὶ Σικελίαν τε καὶ πρὸς Γέλωνα πλεῖν. Γέλων γὰρ δὴ τότε Συρακοσίων ἐμονάρχει καὶ ἤρτητο οὐ παρέργως ἡμῶν καὶ οὐκ ἐμέλλεν Ἀθηναίους πεισθῆσεσθαι. νῆα ὃν ἐκέπτομαι ἀνδρῶν Λευκαδίων, οἳ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἐμέλλον εἰς τὸ Αὐσονίον ἐμβάλλειν. καὶ με ἀπέστρεψεν κομισθεῖσα ἀγγελία· ἐτεθνῆκει γὰρ ἤδη Γέλων καὶ πολλὴ περιεστῆκει ταραχὴ Ἱέρωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἄρτι εἰς τὴν μοναρχίαν καθιστάμενον, καὶ ἐγὼ, ὥσπερ εἶπον, τῇ αὐτῇ νηὶ ἐπὶ τὴν Ἠπειρον πλέω, καὶ ἀποβὰς εἰς Μολοσσοῦς ἔρχομαι καὶ ἐπὶ τῇ ἐστίᾳ τῇ Ἀδμήτου ἐκαθεζόμεν. Ἀδμήτω δὲ τότε ὑπάρχου τὸ Μολοσσῶν ἔθνος, καὶ ἐδόκει μάλιστα αὐτῷ δι' εὐσέβειαν ἢ βασιλείᾳ ἠυξῆσθαι, καὶ οὐκ ἐφαίνετο περιόψεσθαι ἡμᾶς ἰκέτας γενομένους. τῶν δ' Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων οἱ πεμφθέντες ὅπως βίη πάντοθεν

tere inimicitiam. Aristides nobis evasit Antagoras et Aristides Autolycus. Certe in malis, quæ partim iasuri sumus partim iamiam patimur, non essemus, si tres aut quattuor Athenis amici tales mihi fuissetis, qualis inimicus Aristides est, vel potius si nostrum audissetis inimicum. Nunc vero, Antagora, exilii nostri quinam maxime auctores fiunt? Vos estis: per inimicos enim non stetit quin iam dudum in patriam rediremus. Sed vincite vos, amici, nosque exulantes, etiamsi miserrima quæque patiamur, in nullum unquam culpam conferemus.

XX. Polygnoto.

Quæ nobis obtigerunt, Polygnote, postquam Argis profugimus, et scribi ad te iussisti, hæc sunt, quæ iam scribo. Scilicet quum ea qua par est celeritate venisset nuntius, quem nobis misisti quum de aliis cum de fuga admonentem, Argis sine mora relictis (simul ex hospitibus Nicias et Meleager me prosequuti sunt) Cyllenem devcini portum Eleorum. Parum ibi abfuit quin insequentes nos exspectaremus propter tempestatem: Corcyram enim tendentes, quippe Corcyraeis nobis collato in ipsos olim beneficio devinctis, tres integros dies retinebamur, nec Lacedæmonios fuga nostra adhuc latere posse videbatur. Verum quarto die perquam secunda nobis accidit navigatio. Et hospites quidem cum gratiarum actione dimisi, volebant enim et ultra nos fugientes prosequi, navi vero, quam mihi dederant, Corcyram celeriter sum devectus. Corcyraei vero non tam grati quam securi volebant esse, nobisque referendam pro beneficiis gratiam exigentibus vicissim beneficii loco postulabant, ne Corcyra exilii statueremus exitum. Itaque quid facerem suspensus eram animi; iam enim et navem remiseram hospitibus Argivis et servi mihi pauciores supererant quam quos missos feceram. Sed quum Corcyraei asperius iam loqui cœpissent multoque magis proditura quam pro nobis pugnaturi viderentur, in Siciliam constituebam ad Gelonem navigare. Scilicet Gelo Syracusanis imperabat et haud mediocriter nos colebat nec erat Athenienses auditorus. Quare navem hominum Leucadiorum exploro ac postridie Ausonio mari me eram commissurus. Sed allatus nuntius a proposito me avocavit: Gelo enim iam decesserat et frater eius Hiero in regnum succedens magnis turbis iactabatur. Protinus itaque eadem navi vehor in Epirum et egressus ad Molossos venio atque ad focum Admeti considebam. Admeto tunc parebat Molossorum gens videbaturque auctum ei regnum ob pietatem maxime et aperte nos supplices non erat neglecturas. Postero die appellentes ad Molossos advenere Atheniensium et Lacedæmoniorum,

με ἀγάγοισι, τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ καταπλεύσαντες ἐς Μολοσσοὺς, ἀφικνοῦνται, καὶ καταλαβόντες με αὐτόθι ἐχάρησαν καὶ ἄξιον προύλεγον, καταστάντες τε Ἄδμητι τοιαῦτα ἔλεγον. « προδότῃν, ὦ Ἄδμητε, ἐλάσθανες οἴκῳ τε τῷ σῷ καὶ ἐστίᾳ δεξιάμενος. οὗτος δὲ ἤσσον οὐδὲν ἢ σὲ καὶ Μολοσσοὺς προσεΐδου, καὶ εἰκατώρθωσεν, ἡμεῖς, ὦ Ἄδμητε, ἰκέται τῆς Μήδων ἐγενόμεθ' ἂν ἐστίαις, οὗτος δ' ἂν ἰσως καὶ ἀντὶ σοῦ ἐβασίλευε Θεσπρωτῶν. νῦν δὲ ἀδικοὶ ἄρα ἐς Πausaniam ἐγενόμεθα· τῶν γὰρ αὐτῶν ἕνεκα βουλευμάτων δὲ μὲν τετιμώρηται ἤδη, δὲ δὲ σεσῶσθαι προσδοκᾷ καὶ σὲ τοῦ ἀδίκου βοηθὸν ποιεῖται, Pausaniā δὲ οὐδ' ἢ Χαλκίοικος ἐπήρκεσεν. ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἀνίστασθαι κἀλευε καὶ παυσάσθω γε διαβάλλων καὶ τὴν σὴν μαινῶν ἐστίαν, φίλοι δὲ σοὶ ἕστωσαν Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἀνθ' ἐνὸς προδότου καὶ φυγάδος. » ταῦτα εἰποῦσιν αὐτοῖς ἐγὼ ἐμελλον ἀντιλέγειν ὑφ' ὧν ὄμην αἰσχυρθέτας αὐτοὺς ἀπελαθήσεσθαι, ἀλλὰ φθάνει Ἄδμητος εἰπὼν « οὗτος μὲν ὁ καιρός, ὦ Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα ἰκετείαν μόνον τὴν Θεμιστοκλέους δικάσει· εἰ δὲ καὶ τὴν προδοσίαν ἐδίκαζον μῆτε Ἀθηναίους μῆτε Λακεδαιμονίους εὖ ποιῶν, ἀπέλυον ἂν Θεμιστοκλέα. καὶ μοι ταῦτ' ἐδοξεν ἂν τὴν τε ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίαν κελεύειν καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι, τὴν τε Πausaniou προδοσίαν, ἥτις ὑμῖν, κἂν ἐπὶ Θεμιστοκλέα διαιρήτε αὐτήν, αἰεὶ μόνου ἐστὶ Πausaniou. καὶ ταῦθ' ὑμεῖς τε ἐμὲ ἀγνοεῖν ἐδόξατε, ἐγὼ τε ὡς ταῦτα ἀγνοῶν τὰ τῆς ἰκετείας δικάζω. ἄνδρα τῆς ἐμῆς ἀψάμενον ἐστίαις καὶ δεδιότα μὲν ἀνθρώπους, τοῖς δ' ἐν Ἡπειρῷ θεοῖς πιστεύοντα σῶν τε φυλάσσω καὶ ἰκέτην ἀπήμαντον καὶ ἀθλαστῆν, καὶ οὐκ ἀνθρώπων τίσις ἀπειρομακί, ἀλλὰ θεοῦ· δεδιέναι οὐκ ἀρνοῦμαι, θυτιῶν τε ἡγοῦμαι ἀπασῶν χάριν ἀμείνω εἶναι θεῶν ἰκέτην φυλασσόμενον. » οὕτω μὲν δὲ ἔκεινοι κατηρήσαντες ἐκ Μολοσσῶν ἐχώρουν, ἐγὼ δὲ εἰς Μακεδονίαν ὑπὸ Ἀδμήτῳ πεμφθεὶς καὶ εἰς Πύδναν ἐλθὼν πρὸς Ἀλέξανδρον Μακεδόνων ἄρχοντα, πέμπομαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὴν ἐκεῖ θάλασσαν. καὶ ἐπιτυχῶν ὀλιγάδος εἰς Ἰωνίαν πλεούσης ἐμβὰς ἐκομιζόμεν· ταύτῃ γὰρ τοι, βασιλέως δὴ μάλιστα ἡσθημένου ὧν εἰργασάμεθα αὐτὸν κακῶν, πᾶστα ἐμέλλομεν εἰ δίκαια πετόνθαμεν γνώσεσθαι. πλέοντας δ' οὐκέθ' ἡμᾶς εὐπλοία ἦγεν, ὑφ' ἧς καὶ ἀναχθῆναι ἐπέισθημεν, ἀλλ' ἦδη καὶ ἰσχυρῶ γεμῶνι ἐχρόμεθα. καὶ οὐκέθ' ὁ χειμὼν ἐμὲ τοσοῦτον ἐλύπει, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ Νάξου κατεπερόμεθα· Νάξου δὲ Ἀθηναῖοι τότε ἐπόρθουν, καὶ ἐπὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν κατεπλεύσαμεν. ἐγὼ δὲ ἐν πολλῇ ἀμηχανίᾳ ἐκέμην καὶ ἦδη ἐνόμιζον ἰκετείας τε ἀνωφελεῖς ἰκετεῦσαι καὶ ὀλεθρίου ἀψάσθαι φυγῆς· ἀμηχί γὰρ ἐμελλον ἀλώσεσθαι Ἀθηναίους πρὸς τοὺς διώκοντας δὲ φεγγων ἐληλυθῶς. ἀλλ' ἐπεὶ τοῖς μὲν ἐν τῇ νηὶ ἀγνὸς ἄπασιν εἶναι ἐδόκουν, τοῖς δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐπιγνωσθῆναι· ὁ δὲ οἶσιν, οὐκ ἐξέλειπον τὴν ναῦν, οἱ σύμπλοιο δ'

qui ad me vi undecunque abducendum missi erant. Hi me ibi deprehenso lætati sunt et secum me aiebant abducturos. Admetum igitur adeunt atque hoc modo compellant. « Proditorem, Admete, domo et foco inscius expellat. qui nihil moliebatur quam ut te et Molossos proderet, et si res ei successisset, nos, Admete, ad Medorum focum sederemus supplices, hi vero te eiecto regnum fortasse Thesprotorum occuparet. Ita in Pausaniam iniqui existimus : nam eorundem consiliorum ergo pœnas iam dedit ille, hic vero evasurum se sperat, teque iniquitatis adiutorem facit, at Pausaniæ nec Chalcioecus opem tulit. Verum tu hunc iube hinc surgere, ut fraudes neclere desinat et tuum polluere focum. Athenienses autem et Lacedæmonii unius proditoris et exulis loco amici tibi sint. » (5) Contra hæc quum ea essem ego dicturus, quibus putabam pudore suffusos reiectum illos iri, antevēti Admetus et « hoc quidem » inquit « tempore, Athenienses et Lacedæmonii, de supplici Themistocle tantum agitur, sin vero et de proditore ageretur, nec Atheniensibus nec Lacedæmonis gratificatus, Themistoclem absolverem. Et hoc a me postulare videntur commissa ad Artemisium et ad Salaminem navalia prœlia atque ipsa Pausaniæ proditio, quæ vobis, quamvis et Themistocli eam communem esse velitis, semper solius erit Pausaniæ. Et hæc vos me ignorare censetis et ego tanquam ignorans de supplici solum iudico. Virum, qui ad focum meum confugit, et homines quidem timentem, diis vero Epiroticis fretum pro viribus tutor et supplicem conservabo incolumem. Nec hominum vindictam deprecor, verum dcos me timere non nego, et supplicem conservatum cunctis victimis deo gratius opinor donum. » Ita illi capite demisso e Molossis abierunt, ego vero in Macedoniam ab Admeto missus et Cydnam profectus ad Alexandrum principem Macedonum mittor ab Alexandro ad vicinum mare, et in onerariam incidens navem, quæ in Ioniam navigabat, ea conscensa vehebar. Ita enim, cum Persarum rex maxime quæ mala ei intulimus persensit, facillime num iustas penderemus pœnas intellecturi eramus. Sed non secunda nos excepit navigatio, cuius spe a terra solveramus, verum magna tempestate iactabamur. Nec tamen tempestas tam me affligebat quam quod Naxum deferebamur. Naxus autem tum dirijebatur ab Atheniensibus ad quorum castra appropinquavimus. Ego igitur in summam consilii inopiam adductus iam frustra censebam me supplicem fuisse et perniciosam capessivisse fugam : nullo negotio enim me capturos esse Athenienses in persequentium manus irruentem ultro fugitivum. Sed quoniam omnibus, qui erant in navi, videbar esse ignotus, timebam autem ne, qui in castris erant, me agnoscerent, non relinquebam navem. Sociis tamen, quibus-

ὑποπτοὶ ἐγίνοντο, καὶ τι κακὸν αὐτοῖς γίνεσθαι ἐδόκουν καὶ οὐκ ἐπιτήδειος εἶναι ἐν τῷ πλεῖν, ὥστε καὶ ἐκβάλλειν με τῆς νεῶς ἐβούλοντο. ἐν τούτῳ δέ μοι κινδύνου ἐστῶτι Διοπίθης ἀνὴρ τῶν συμπλεόντων ἡμῖν, γένος Βαργυλιότης, καὶ πρότερον ἐνορῶν τέ μοι πολλαῖς καὶ θαυμάζοντι ἑοικὼς ἔτι μᾶλλον τότε ἐσκέπτετο, καὶ τούτῳ ἰσχυρῶς ὅπερ ἤστο αὐτὸς ὦν ἐφάνην. καὶ μοι μόνος ἐγγιστα ἐλθὼν ὀλίγη τῆ φωνῇ ἔλεγεν « ἀκλεῶς ἐνουβρίζει σοι τὸ δαιμόνιον, ὦ Θεμιστοκλεῖς, εἴ σοι ἐν μόνῳ τῷ ἀγνοηθῆναι Θεμιστοκλεῖ ὄντι τὸ σῶζεσθαι κεῖται. ἀλλ' ἔγωγε καὶ ἔγωγὰ σε καὶ τοῦτο μάλιστ' ὡς ὀλεθριον δεδιότι σωτηρίαν ἴσως ἐργάσομαι. ἐγὼ γάρ τοι εἰμι ἐκεῖνος, ὃν σὺ ἐρρύσω ὅτε με εἰς Ἀρτεμίσιον ἔμπορον καταπλεύσαντα ἀνδρὸς Ἑστιάειος ἐχθροῦ ἰδίου ἕνεκα ἀποθανεῖν ὡς παρὰ βασιλείως πλέοντα ἤξῃουν. σὺ δέ, ὅπερ ἦν, ἀπιστήσας αὐτοῖς ἔτι καὶ ἐκάκιστας τῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ οὐτε εὐἐπεπόνθεις ὑπ' ἡμῶν πρότερον, οὐτε πείσεσθαι προσεδόκας ἡγεμόν γάρ ἦς βασιλεῖ ἀντίπαλος καὶ ἄλλοις εὐεργεσίας παρείχου. καὶ ἐγὼ ἀπεγνώκειν ἐκείνης τῆς χάριτος ἀμείψασθαι Θεμιστοκλέα καὶ οὐδὲ ἐβουλόμην· οὐ γάρ σε ὄδω πράξειν ὥστε καὶ ἡμῶν δεθθῆναι ἠλπίσασαμεν. » « ἀλλ' ὦ φέριστε » ἔφην ἐγώ, « οὐδ' ἐμοὶ τοῦτο νῦν ἀτύχημα γέγονεν, εἰ καὶ ἐπὶ τὸ παρὰ σοῦ λαχεῖν ἀμοιβῆς ἀπίγμαι καὶ δύναται με ταῦτ' ὠφελεῖν. σὺ δὲ χαῖρέ τέ μοι καὶ εὐτύχημα ἔσται, εἴ σοι δύναμις ὄδω ἔξει ὥστε σῶσαι Θεμιστοκλέα. » αὐτίκα οὖν ἄγει τε πρὸς με τὸν δεσπότην τῆς νεῶς ἐταῖρον ὄντα αὐτῷ, καὶ κοινωσάμενος ἔδειτο φεύγειν ἀπὸ τῆς Νάξου κατὰ τάχος· ὃ δὲ ἠγανάκτει καὶ ὠρμησεν ὡς εἶχεν ἐξελθὼν μηνύειν εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ ἐγὼ δεήσει μὲν οὐδεμιᾶ ἐχρησάμην, ἀπειλῆν δὲ αὐτῷ τίθεμαι ἐρεῖν εἰς Ἀθηναίους ὅτι με οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ χρήμασι διαφθαρεῖς σῶζει ἐκ τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅ τε ἄνθρωπος ἔδεισε καὶ μεταβλόμενος δωρεάν τὸ ἔργον ἤτειτό, ἐγὼ θ' ὑπεσχόμην, καὶ νύκτωρ ἀναχθέντες ἐκομισθῆμεν εἰς Ἑρῆσον. ἐκεῖ δὲ Περσῶν τινὰς καταλαμβάνου φύλακας Καρίας ὑπ' Ἀρταβάζου καθεζομένους· καὶ Ξέρξης μὲν ἤδη δεῖως εἶχον ὅστις εἶην λέγειν, καὶ τότε ὄνομα ἔφραζον καὶ ὡς μέγα δνήσον τὸν βασιλείου οἶκον ἐλήλυθα, οἱ δὲ τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ λόγου πρὸς Ἀρταβάζον ἐκόμισον, ἐμέ τε ἦγον εἰς Φρύγας· ἦν γὰρ Ἀρταβάζος ἐν Φρυγίᾳ. ὃ δὲ ἐπὶ τὰ τε ἄλλα ἐξ ἐμοῦ καὶ ὡς διέγνωκα πρὸς βασιλέα βαδίζειν ἤσθετο, ἐπήνει τε καὶ ἔπεμπεν εὐθύς, καὶ μοι ἵππους δύο καὶ τοὺς ἴσους οἰκέτας δωρεῖται, καὶ τρισκαίδεκα δὲ ἄλλους Περσῶν συνεπέμψεν, οἷς ἦ τε ὁδὸς καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐμελεν· αὐτοὶ δὲ καμῆλοις ἐχρῶντο, ὀδεύων δὲ ὄρη μὲν ὀλίγα κοίτην δὲ διήλθον οὐχ ὑψηλήν, πεδία δὲ ἐθεασάμην τε καὶ διώθευσα μεγάλα καὶ οὐδαμῆ ἀνώμαλα. ὤκειτο δὲ καὶ εἰργάζετο κάλλιστ' αὐτῶν τὰ πλείεστα, ἣ δὲ ἔρημος θηρία τε καὶ ζῴων ἄλλων ἐβοσκεν ἀγέλας. καὶ ποταμούς ἐπλευσα πολ-

cum vectus eram, suspicionem hoc movebat, videbarque eis malum quoddam esse et nequaquam aptus navigationi, ut me etiam eicere de navi vellent. In hoc discrimine quum essem, Diopithes quidam, unus eorum qui mecum navigabant, Barylictos patria, qui iam ante saepe numero intuitus in me erat admirantique fuerat similis, nunc adhuc intentius considerabat, meque illum ipsum, quem putabat esse, agnovit. Itaque solus ad me proxime accedens submissa voce « turpiter tibi » inquit « fortuna, Themistocles, insultat, dum tuam in hoc uno salutem collocavit, si ignoreris, quum sis Themistocles et evadere non possis nisi lateas. Ego vero et novi te, et hoc ipsum licet ut maxime exitiosum timeas, in salutem fortasse tibi convertam. Ego enim ille sum, quem tu servasti, quum mercator Artemisium delatus propter hominem quendam Hestiensem privatum inimicum ad inortem petebar quasi regis explorator. Tu vero nec accusantibus fidem habuisti, praetereaque et quod me aggressi sint obiurgasti, quanquam nec ante ullo a nobis beneficio affectus eras, nec in posterum in te conferendum exspectabas. Dux enim eras regi adversarius et beneficia in alios conferebas, et ego desperabam fore ut Themistocli gratiam referrem, ac ne optabam quidem : nunquam enim ea fortuna te futurum arbitrabar, ut mea opera indigeres. » « At nec mecum » inquam ego « infelicitur nunc agitur, vir optime, si et ad persolvendam a te mihi gratiam deveni et haec mihi prodesse possunt. Tu vero salve mihi, ac prospera haec mihi sit fortuna, si tantum vales, ut saluum praestes Themistoclem. » Statim igitur navis dominum ad me perducit, qui socius ipsius erat, et communicata re rogabat, ut quam celerime Navo solveret. Ille vero indignabatur et quam primum in Atheniensium castra delaturus erat. Huc ego nullis precibus usus Atheniensibus me dicturum minor, non ignarum, verum pecunia corruptum me de Graecorum manibus eripere. Tum metu percussus homo mutatoque consilio praemium operis postulabat, et ego promittebam, solventesque noctu Ephesum navigavimus. Ibi Persas quosdam reperi Cariae custodes ab Artabazo constitutos. Et Xerxi quidem iam qui essem tuto poteram aperire, itaque nomen profitebar et venisse me aiebam multum commodi regis domui allaturus. Illi promissa ad Artabazum perferebant meque ad Phryges ducebant; Artabazus enim erat in Phrygia. Is ex me quum et caetera audisset et meum de adeundo rege consilium, probabat et sine mora deduci iussit. Equos etiam duos totidemque mancipia dono mihi dedit, ac tredecim simul alios Persas adiunxit socios, quibus itineris atque commeatus cura demandata erat. Camelis id vehebantur. In itinere paucos traieci montes et valles haud profundas, planitiisque conspexi atque peragravi magnam et nusquam inaequalem. Frequenter plurima eius habitabantur et colebantur loca, deserta feras aliorumque animalium pascebat greges. Flumina etiam traieci multa

λους και θῶνεσι παντοίοις ἐμίγην. ἤδη δὲ ἀπὸ τῶν συνόδων και τῆς Περσίδος φωνῆς ἀντελαμβανόμεν, και με οὐκέτι ἡ δόδος γαλεπῶς ἐτριβεν ὑπὸ τοῦ ἔθους. και ἡ τε δόδος ἡμῖν ἐτελεύτα, και παρὰ βασιλεῖ, ὅποι- περ ὠρμώμεθα, ἦμεν. — ἐπεὶ δὲ ἐκομισθῆ πρὸς αὐτὸν ἀγγελία παρῆναι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτοῦ Θεμιστοκλέα τὸν Ἀθηναῖον, ἀγομαί τε ἐγγὺς αὐτοῦ και ἀχθεῖς ἀντικρυς τοῦ θρόνου ἀδεῶς εἰστήκειν, ὃ δ' ἠγανάκτει και πα- ραθεασάμενος ὦδ' ἔλεγεν. « ὦ ξένη Ἀθηναῖτε, λόγους μὲν ἤδη περὶ σοῦ πολλὸν ἐν ἡμετέρῳ ἐφέρετο οἶκον, και σὺ τε ἄμα και Μήδων ἡ ἐν Σαλαμῖνι συμφορὰ παντὶ ἀνὰ στόμα ἦτε. σὺ δὲ λέγοις ἀν πρὸς ἡμᾶς, πῶς θράσος ἔσχες ὄψει τε ἐμῇ ὀφθῆναι και φωνῆς ἀκοῦσαι. και σὺ Θεμιστοκλῆς ἐκεῖνος ἐλήλυθας, ὃν Μῆδοι λέγουσιν αἴτιον ἐμοὶ γενέσθαι και πατρὶ ἐμῷ μὴ ἀρχειν Ἑλλή- νων; ἀλλ' ἄμεινον μὲν ἐμοὶ ἦν Ἑλλήνας ἔχειν ἢ σὲ τιμωρεῖσθαι, σὺ δὲ τοῦτο γε ἀντ' ἐκεῖνον παρέσχησαι ἡμῖν, ὥστε σε ἐπαινεσάντες κολάσομεν. » ταῦτ' εἰπόν- τος αὐτοῦ παρίσταται μοι ὑπ' ἀνάγκης ἐπαινεῖσαι τὴν ἀπάτην, ἣν καιρός τις ποιεῖ ἀγαθὴν, χρῶμαι τε αὐτῇ και ἔλεγον « κολασιν, ὦ βασιλεῦ, φεύγοντες ἐπὶ σὲ βοήθῃν ἀφίγμεθα » κολάζειν γὰρ ἐμελλον ἡμᾶς οἱ Ἑλ- λῆνες ἀντὶ τῆς εἰς πατέρα τὸν σὸν εὐεργεσίας, ὅτι ὑμῖν φιλὰ ἐνθυμούμενοι τόν τε ἐπὶ Σαλαμίνα πλοῦν κατὰ τάχος ποιεῖσθαι ἠγγεῖλαιμεν, διεστῶτος τότε και τεταραγμένου τοῦ Ἑλληνικοῦ και μέλλοντος ἐπὶ Πελοποννήσου φεύγειν και καιρὸν χρῆστων ἐπιχειρή- σεως παρέχοντος, τό τε ζεύγμα λύειν ἐθέλοντας ἐκω- λύσαμεν. και σοὶ Μῆδοι μὲν διὰ τοῦτο μάλιστα ἀπενόστησαν ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἐγὼ δὲ διὰ ταῦτα ἐπὶ τιμωρίαν ἠγόμην. ἐβῆν δὲ φυγὰς γενόμενος, ὡς ἀν σέ τι δνήσω και ἐμαυτῷ δίκας εὐρωμαι. και ταῦτα ποιήσιν ἐπαγγέλλεται Ἡρινύς, μεθ' ἧς ἐγὼ πλειῶνα κακὰ ἐργάσομαι τοὺς Ἑλλήνας ἢ ἐδόκουν μετ' ἐκείνων ἐρ- γάσασθαι. » ὃ δ' εἶπεν « ἐπειδὴ ἀποδοῦσαι ἡμῖν τὴν Ἑλλάδα, ἣν διὰ σὲ ἀρρηθῆσαι οἰόμεθα, χαῖρέ τε και οὐδενὸς χρηστοῦ ἀτυχήσεις, και σου τοὺς λόγους πείρα τε και ἔργον δώσομεν. » ἐκ τούτου, ὦ Πολύγνωτε, ἐνέτριβον ἐν τοῖς βασιλείοις τιμῆς τε λαγχάνων και ἀεὶ τὰ περὶ Ἑλλήνων ἐξεταζόμενος. και μοι βασι- λεὺς αὐτός, ἐπεὶ και τῇ Περσῶν αὐτὸν ἤδη φωνῇ πολλὰ ἡμεϊόμην, χρυσὸν τε δωρεῖται ἀκινάκην και Περσικὴν ἐσθῆτα χρυσοῦν ὑφαντὴν, ἔδωροντο δ' αὐτίκα και οἱ περὶ αὐτόν, ἐπεὶ τάχιστα ἤρξατο ἐκεῖνος. και μου ἤδη Ἀρτάβαζον ἤσπον ἐνόμιζε πιστόν και ἐπὶ θάλατάν με κατέπεμπεν ἐπὶ τὴν ἐκεῖνον στρατηγίαν, και οὐκ ἐσθῆτας ἔτι ἡμῖν οὐδὲ χρυσόν, ἀλλὰ πόλεις τε ἤδη και πολλὴν γῆν ἐχαρίζετο ἀφελὼν γὰρ τῆς ἐαυτοῦ βασιλείας Μυσοῦντα και Λάμφακόν τε και τὴν ἐπὶ Μαϊάνδρῳ Μαγνησίαν ἐμοὶ δίδωσι. και Λάμ- φακον μὲν ἠλευθέρωσα και πολλῶν φόρων βαρυνόμενῃν ἄπαντος ἀφῆκα, Μυσοῦντα δὲ τὴν ἐν Μαγνησίᾳ και αὐτὴν Μαγνησίαν καρποῦμαι. ἀλλ' οὔτε τῆς ἐξου- σίας οὔτε τῶν χρημάτων μετὰ τινος τέρψω; ἀσθυνο-

et cum gentibus variis congressus sum. Iamque ex con- versatione linguæ quoque Persicam discēbam et iter me iam assuetum non vexabat. Denique confestim iter et quo tendebamus ad regem pervenimus. Ut vero nuntiatum illi est, ad fores eius adessee Themistoclem Atheniensem, ducor ad ipsum, et ante solum ductus ego impavide stabam, ille vero iracundia excanduit, oculis- que lustrans me sic exortus est : « o hospes Atheniensis, multus de te iam in nostris ædibus sermo erat, tuque una cum Medorum ad Salaminem clade in omnium versabar ore. Age vero, dicas nobis, quomodo audes in conspectum venire meum et vocem audire? tunc Themistocles ille advenisti, quem Medi aiunt extitisse caussam, cur ego et pater meus in Græcia non dominemur? satius certe mihi foret Græcos habere quam te punire. Tu vero pro illo hoc faciendi nobis fecisti potestatem, itaque laudato consilio pœnas de te sumemus. » Quæ quum dixisset, ad fraudem excogilandam necessitas me adegit, quam probam suggerit opportunitas. Hac igitur utens dicebam « supplicium fugientes, o rex, in tuam tutelam concessimus : pœnas enim a nobis repetituri erant Græci pro beneficiis in patrem tuum collatis, quod amico in vos animo significassemus, ut classis Salaminem celeriter navigaret, Græcis tunc inter se dissidentibus ac turbatis, fugamque parantibus in Peloponnesum et opportunam impetus faciendi præbentibus occasionem, tum quod pon- tem excindere volentes retinuissemus. Atque hinc tibi maxime Medi ex Europa rediere, ego vero propter hæc ad supplicium vocabar, sed fuga me præripui, ut te aliqua re iuvarem et me ulciscerer. Et hæc se facturam polli- cetur Erinys, et qua pluribus malis affliciam Græcos quam una cum illis vilebar fecisse. » Tum ille « quoniam » in- quit « reddes nobis Græciam, qua per te privati videmur nobis esse, salve nobis et nihil boni tibi deerit, atque hæc tua verba iam re et facto probanda tibi permittimus ». Hinc, Polygnote, in regia versabar honore ornatus deque Græcorum statu assidue consultus. Et ipse me rex, post- quam cœpi Persarum lingua plerumque ei respondere, auro donavit acinace et Persica veste auro contexta, do- naruntque mox etiam illius exemplum sequuti ipsius socii. Iamque maiorem mihi quam Artabazo fidem habendam censebat et ad mare me mittebat in eius præfecturam, nec vestes adhuc nobis vel aurum, verum urbes et agri plurimum largiebatur : subtractas enim de regno suo Myntem et Lampsacum et Magnesiam ad Mæandrum mihi dat. Et Lampsacum liberam feci et gravi quo pre- mebatur vectigali exsolvi, Myntem Magnesie et Ma- gnesiam ipsam ad meum usum habeo. Sed neque ex potestate neque ex pecuniis ullam percipio voluptatem,

μεθα, ἀλλὰ χρημάτων μὲν ἄλλοι εἶναι μοι καὶ ὅσα ἐνεργῆ τὴν φυγὴν μόνον ἡμῶν ἔσωζεν (τῆς γὰρ νῦν παρουσίας ἀφρονίας οὐδ' οἱ φίλοι ὑμεῖς ἀπολαύετε), ἔξουσίαν δὲ τοιαύτην πῶς θυνάμεθ' ἂν Ἕλληνας ὄντες ἀγαπᾶν; ὥστε περίστασιν ἐγὼ καὶ ἀνάγκην τὰ παρόντα μᾶλλον ἢ εὐτυχίαν ἠγοῦμαι. νῦν δὲ δὴ καὶ μᾶλλον ὑπὸ συμφορᾶς καταλαμβανόμεθα· μέμνηγε γὰρ καὶ ἐγείρει τὴν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας στρατεῖαν βασιλεύς, καὶ ταῦτα ὑπὸ δευτέρας ἤδη κεκόμισται ἀγγελίας. καὶ ἡμᾶς ἄρα τοῦ στρατοῦ προβαλεῖται ἡγεμόνας καὶ Μήδους ὑποτάξει Θεμιστοκλεῖ, καὶ στρατεύσομαι ἐπ' Ἀθήνας ἐγὼ καὶ τῷ Ἀθηναίων ναυαρχήσονται μαχοῦμαι; πολλὰ ἄλλα ἔσται, τοῦτο δὲ οὐδέποτε.

κα'. Τημενίδης.

Τῶν κρατήρων μοι τῶν ἀργυρῶν τοὺς μεγίστους τέσσαρας καὶ τῶν θυμιατηρίων τῶν χρυσῶν, ἐφ' οἷς ἐπιγέγραπται τὰ Ἀσσύρια τὰ παλαιὰ γράμματα, οὐχ ἂν Δαρεῖος ὁ πατὴρ Ξέρξου Πέρσαις ἔναγχος ἔγραψε, θώρακᾶς τε σιδηροῦς ἐκείνων, ὧν ἔδειξάς μοι, τῶν παρὰ Ἀδμήτου τοὺς ἡμίσεις ἀπόπεμψον, μὴ βραδέως μέντοι μηδὲ εἰκαίως, μηδὲ ἐκ Κορίνθου ἐνθήμερος, ἀλλὰ τάχιστα ἀποστείλας καὶ κάλλιστα πιστεύσας καὶ πάντοθεν μᾶλλον ἢ Κεγχρέαθεν ἀναγομένῳ τοὺς κομίζοντας ἐπιθήσας σκάφει. ἔρρωσο.

verum pecuniæ quidem satis mihi esse sentio, quantumque recentem conservat exilii nostri recordationem : nam quæ nunc mihi suppetit affluentia non omnes vos estis participes amici : potestate autem tali fortasse, si Græci essemus, contenti esse possimus. Itaque hæc ego periculum magis et necessitatem quam prosperitatem esse censeo. Nunc vero etiam maiore calamitate premimur : insanit enim rex et instigat ad expeditionem adversus Græcos suscipiendam et alter iam de hoc venit nuntius. Nempe exercitui me præficiet ducem et Medos Themistocli subiciet, et bellum inferam Atheniensibus, cumque præfecto classis Atheniensium pugnabo. Multa alia fient, hoc nunquam.

XXI. Temenidæ.

Craterum mihi argenteorum quattuor maximos et aurearum acerrarum eas, quibus inscriptæ sunt antiquæ Assyriorum litteræ, non quas Darius Xerxis pater recens Persis intulit, et ferreorum thoracum, quos ab Admeto acceptos mihi ostendisti, dimidiam partem ad me mitte, idque non tarde nec temere, nec Corintho devehenda, verum quam citissime mittas et optime reposita concredas, atque in navigium quovis e loco potius quam Cencreis solvens ea laturos imponas. Vale.

ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ

ΤΟΥ ΣΙΜΟΚΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΑΓΡΟΙΚΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑΙ.

THEOPHYLACTI SIMOCATI SCHOLASTICI

EPISTOLÆ MORALES RUSTICÆ AMATORIÆ.

α'. Κριτίας Πλωτίνω.

Ὁ τέττιξ ὁ μουσικὸς ἦρος φανέντος τῆς μελωδίας ἀπάρχεται· ὠδικώτερος δὲ τοῖς ἄσμασι καὶ τὴν φύσιν λαλίστερος ὥρα μεσημβρίας γνωρίζεται, ἄκτινων ὡσπερ ἠλιακῶν μεθυσκόμενος. τερετίζει γοῦν ὁ μελωδός, βῆμα τὸ δένδρον ποιούμενος καὶ θέατρον τὸν ἀγρόν, καὶ τοῖς ὀδίταις τὴν μουσικὴν ἐπιδείκνυται. ἄσαι γοῦν καὶ ἡμεῖς τὰς σὰς ἀρετὰς ἐπειγόμεθα· ἐκθάλλουσι γάρ πως καὶ ζωπυροῦσι πρὸς ἐγκώμιον τὰ ἡμέτερα. πάλαι γὰρ νεκροθέντας ἡμᾶς τῷ βυπῶδει βίῳ ἐκ τῶν σῶν γραμμάτων πρὸς ἀρετὴν ἀνεψύχουσας, οὕτω γενόμην ὁ Κριτίας Πλωτίνος· Πλωτίνος γὰρ ἡ σώματος ἐκτὸς φιλοσοφεῖ ἐπὶ γῆς, ἡ Φιλοσοφία σωματωθεῖσα μετὰ τῶν ἀνθρώπων ὡς ἄνθρωπος ἀναστρέφεται.

β'. Δόρκων Μόσχωνι.

Ὁ ταξίαρχος τῶν προβάτων, ὁ θαυμαστός μοι κηρὸς ἀπόλλυε, καὶ ποιμαντικῆς ἡμερονίας χηρεῖται τὰ θρέμματα. κακὸν τι πεπόνθαμεν μέγιστον, καὶ τί μοι δοκῶ χλευπαίνειν τὸν Πᾶν· οὐ γὰρ ταῖς τῶν σίμβλων αὐτὸν ἀπαρχαῖς ἐτιμήσαμεν. διὸ πρὸς ἄστυ χωρῶ τὸν ὄργιλον πρεσβευσόμενος. καὶ τοῖς πολίταις τὴν ἀπήνειαν διηγῆσομαι, φήσας ὡς « διὰ μελιτοῦταν ὁ Πᾶν τοῦ ποιμανίου μοι τὸν ἡγεμόνα διώλεσεν. »

γ'. Θεανῶ Εὐρυδικῆ.

Ὁ φυσικὸς σοι κόσμος παρώχγηε καὶ βυτίδων ἐγγύς ἡ εὐπρέπεια· εὐ δὲ παραχαράττειν ἐπιχειρεῖς τὴν ἀλήθειαν, ἐπιπλάσσω κόσμῳ τοὺς ἐραστὰς φανακίζουσα. παρθάρχει τοίνυν τῷ χρόνῳ, γρατίδιον· οὐ γὰρ εὐπρεπεῖς οἱ λειμῶνες ἐν μετοπῶρῳ τοῖς ἄνθεσι. μέμνησο καὶ θανάτου (τούτῳ γὰρ ἐγεινίασας) καὶ σωφροσύνην ἐξ ἀνάγκης ἀσκεῖν ἐπιτέθεισε. καὶ γῆρας γὰρ ἀδικεῖς καὶ νεότητα· τὴν μὲν γὰρ ἐπαγγελλομένη διέψευσαι, τὸ δὲ κεκτημένη νεόθενυκας.

I. Critias Plotino.

Cicada vocalis ineunte vere cantum suum auspicatur, canior vero loquaciorque circa meridiem cognoscitur, radiis quasi solaribus inebriata. Stridet igitur vocalis ista, suggestus loco arborem obtinens, theatri agrum, et viatoribus offert musicam. Itaque nos quoque ad tuas virtutes canendas accingimur. Nimirum accendunt nos et inflammant ad laudandum, quos pridem sordida vita sepultos tuis litteris ad virtutem resuscitasti. Utinam sic et qui Critias sum fiam Plotinus : Plotinus enim aut extra corpus in terra philosophatur aut philosophia corpus nacta cum hominibus tanquam homo conversatur.

II. Dorco Moseloni.

Ductor ovium admirandus mihi aries mortuus est ac pastorali ducatu carent pecudes. Malum passi sumus maximum. Ac Panem credo mihi succensere : non enim alvearium primitiis eum honoravimus. Quapropter ad urbem propro fratrum deprecaturus. Et civibus duritiam eius narrabo dicens « propter placentam Pan gregis mihi ducem sustulit. »

III. Theano Eurydicæ.

Naturalis tibi decor præterit et ad rugas properat elegantia, tu vero fallere conaris veritatem, fucato ornatu eludens amatores. Concede tempori, anicula : non enim floribus splendet in affecta æstate prata. Memento et mortis, ad quam propius iam accedis, et temperantiam fac ut ex necessitate exerceas. Senectutem iniuria afficis et juventutem, quarum hanc dum simulas ementita es, illam dum habes adulterasti.

δ'. Ἐρμαγόρας Ἀντιπάτρω.

Ὁρος ὁ δημιουργὸς καὶ τῆς θαλαττῆς διατάξαστα κλύδωνι, καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τὸ πελάγιον κεφαλίνονται βεῖθρον, καὶ ψάμμος τίς ἐστὶ μικρὰ ἠπέριψι καὶ θαλάττῃ μεταίχμιον· οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἢ θάλαττα τὴν γείτονα γῆν συγκεχώρηται, παλινδρομεῖ δὲ πρὸς ἑαυτὸ τὸ βεῖθρον μαινόμενον, μεγάλην ἀπειλήσασιν τῇ γέρσῳ τὴν ἔφοδον. ἄρους τοιγαροῦν, ὦ Ἀντιπάτρε, τῷ σῶ νομοθέτει θυμῷ, ὑπερέτιν τὴν γείρα τῆς ὀργῆς μὴ ποιοῦμενος. τὸ μὲν οὖν συμφιλοσοφεῖν ταῖς χερσὶ καὶ τὴν γλῶτταν ἐντελοῦς ἀρετῆς ὄρος ἀκρότατος· εἰ δὲ μὴ ταύτης κρατεῖν οἶός τ' εἶ, ἕβρεσι τὸν θυμὸν ψυχαγῶγει, εἰ κυσὶν ὕλακτοῦσιν οἰκνεῖναι βεβούλησαι. οὕτω γὰρ καὶ χαλεπαίνουσα θάλαττα ἀφροῦ περαιτέρω καὶ σάλου τὰ τῆς ὀργῆς οὐκ ἐνδεκνυται.

ε'. Αἰγεῖρος Πλατῶν.

Κακὰς γείτονας, ὦ φίλος, τὰς γεράνους κεκτήμεθα. πόλεμον ἀθάνατον περὶ τὸ γῆδιον ἔχουσιν· οὔτε γὰρ τοῖς πατράσι τοῖς ἡμετέροις ἐπέεισαντο, οὔτε τοῖς μετ' ἐκείνους ἡμῖν τὸν πόλεμον διελύσαντο. καίτοι ταῖς ἀπαρχαῖς τοῦ θερτισμοῦ πολλὰκις αὐτὰς ἐτιμήσαμεν, ἀλλὰ καὶ μοῖραν τοῦ γηδίου τινὰ ὡσπερ ὀργάδα θεῷ ταῖς ἀχαρίστοις δεδώκαμεν. ἀλλ' οὐκ αἰδέσιμα τὰ δῶρα παρ' ἐκείναις, ὡς ἔοικε. τοιγαροῦν ἅπαντες τῶν ἐντεῦθεν ἀπαίρουμεν· πέτρας γὰρ ἡμῖν γεωργεῖν συμφορώτερον ἢ πεδία καὶ γηλόφους οἰκεῖν χαλεπὰς κεκτημένοις τὰς γείτονας.

ς'. Ἐρατὼ Τερψιθέᾳ.

Τὸν χρυσοῦν Καλλικράτην εἰκόνα σου γεγραφέναι φασί. τὴν δὲ γραφίδα οὐ Τερψιθέαν οἶμαι ἀγνοῦν, ἀλλὰ τὴν Λάκαιναν ἐκείνην Ἑλένην, ναὶ μὰ τοὺς ἀψευθεῖς Παρρασίου πίνακας. τοιγαροῦν καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν φύσιν ἠδίκησας, τὴν μὲν ὑβρίσασα τὴν δὲ σοφισαμένη· ψεύσασθαι γὰρ τὴν Παρρασίου τέχνην ἠνάγκασας, καὶ τὰ μὴ προσόντα σοὶ διαποικίλαι τοῖς πίναξιν, ὡσπερ τὰ τῆς φύσεως καλλωπιζούσα σφάλματα καὶ πολλὴν ἐκείνης τὴν ἀτεχνίαν δεικνύουσα. ἐγὼ δὲ καὶ τοῦ γραφέως ἐπαινετὶς εἰμί (οὐ γὰρ τῆς σῆς ἀμορφίας εἶναι ζωγράφος ἠνέσχετο), καὶ τῆς φύσεως τὴν σοφίαν θεθαύμακα κακίστη ψυχῇ σώματος εὐπρέπειαν μὴ καταπιστεύσασαν.

ζ'. Σωσίπατρος Τερπάνδρῳ.

Νόμος ἐστὶ ταῖς ἵπποις, ὡς γέ μοι δοκεῖ, καὶ μάλα σοφός· ἐπαινῶ γὰρ τὸν περὶ ταύτας λίαν φιλόστοργον. ἀλλὰ τίς ὁ νόμος αὐταῖς; τὸν υπομάζιον ἵππον ὅταν ἐνδῶα τῆς θρεψαμένης θεάσωνται καὶ πόρρω που τὴν τεκοῦσαν οἶα συμβαίνει τοῦ γεννήματος, δρῶσιν τι γεννικόν· οὐ γὰρ ἐπιλανθάνονται τῆς ἑαυτῶν φύσεως. περιθάπτουσι τὸ μονοῦν κατ' οὐδὲν δυσχεραίνουσαι,

IV. Euagoras Antipatro.

Terminos mundi opifex et marino aestui constituit et littoribus pelagi coercuit fluctus, arenæque lacinia inter continentem atque mare porrigitur interstitium : non enim concessum est mari vicinam terram iniuria afficere, verum revolvitur in se ipsum fluctus furens, magnum minatus terræ impetum. Terminos igitur, Antipater, animo tuo constitue, non facta manu iræ adiutrice. Iam una cum manibus linguam quoque habere continentem perfectæ virtutis summus finis est. Sin vero huic non par sis coercendæ, contumeliis animum tuum oblecta, si canibus latrantibus feri vis similis : sic enim iratum quoque mare iram ultra spumam atque æstum non producit.

V. Ægirus Platone.

Malas vicinas habemus, amice, grues. Bellum perpetuum circa hunc agrum gerunt. Nam neque cum patribus nostris in gratiam redierunt, neque cum nobis, qui illis successimus, bellum composuerunt, quamvis messis primitiis sæpenumero eas donaverimus, quin etiam agelli partem tanquam diis sacram ingratis istis obtulerimus. At non movent, ut videtur, dona apud illas reverentiam. Quare hinc iam omnes demigravimus : saxa enim quam agros atque colles præstat nobis colere, quum tam molesti nobis sint vicini.

VI. Erato Terpsitheæ.

Aureum Callicratem imaginem tuam pinxisse dicunt, picturam vero non Terpsitheam referre arbitror, sed, per veraces Parrhasii tabulas, Lacænam Helenam. Iniuria igitur et artem et naturam affecisti, in illam contumelia, in hanc fraude commissa. Mentiri enim Parrhasii artem coegisti et quæ tibi desunt per tabulas subornare, quasi naturæ fucans vitia multamque eius inertiam arguens. Ego vero etiam pictorem laudo, quod deformitatis tuæ pictor esse noluit, et naturæ prudentiam admirata sum, quæ pessimæ animæ corporis decorem non concrederit.

VII. Sosipater Terpandro.

Mos est equabus, ut mihi quidem videtur, prudentissimus : laudo enim, quod pullos suos vehementer amant. Sed quis eis est mos? Lactentem adhuc equum quum nutrice destitutum viderint et procul alicubi matrem, ut fieri solet, a prole abesse, præclarum quid faciunt : neque enim suæ ipsarum naturæ obliviscuntur, et æquo animo fovent relictum, quemadmodum proprios suos

ὡςπερ ἔκγονον προσεχῆς τε καὶ γνήσιον. καὶ φύσις μὲν ταύταις οὕτω φρονεῖν· οὐ γὰρ Σόλωνος νόμος ἠνάγκασε. μετοχετεύσω τὸν λόγον πρὸς σέ. τὸν ἀδελφιδούην ὑπερορῆς θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα, ἀθλιώτατον τριβώνιον ἀμπεχόμενον· τῶν ἀλόγων ζῶων ἀλογώτερόν σοι τὸ φρόνημα. κύνας ἀλλοτρίους σιτίζεις· οὕτω γὰρ τοὺς περὶ σέ κολακκας εἰπεῖν οἰκισίτερον· εὐνοῦστατοι γὰρ εἶναι σοι δόξουσι μέχρις ὅτου τοῖς σοῖς ἐπεντροφῶσιν, ὧ δέιλαιε. ὑλακτῆσουσι δὲ πάντως καὶ σέ, ἔτι τῆς κραιπάλης τῆς ἔναγχος ἐρευγόμενοι· κολάκων γὰρ φύσις καὶ μνημονικὸν πρὸς κακίαν καὶ τῶν ἀγαθῶν εὐεπίληστον. ὕψέ ποτε τὸν ἀδελφιδούην περιθάλαπε, Τέρπανδρε· εἰ δὲ μή, τὴν πρόνοιαν ἀκαταγώνιστον ἐξεις πολέμιον, τοῖς δακρυόσι τῆς φύσεως τὴν ἑαυτῆς ἀκονήτασαν μάχαιραν.

η'. Δάφνων Μύρωνι.

Μέχρι τίνος ἐπικολοιάνεις τὸ γήδιον καὶ τὸ κατομβρίσαν ὕδωρ ἐπιρροφῆεις ὁ δέιλαιος; ἢ τάχα μοι καὶ λιμώττειν τοὺς παῖδας διὰ τὸ κάταυχμον μηχανᾷ; τὸ σὸν μὲν γὰρ περιλιμνάζεται γήδιον, τὸ δ' ἡμέτερον καὶ φύσιν ἠγγόνησεν ὕδατος. ἐρωτάσθουσιν πρὸς θεῶν αἰνεφέλαι εἰ μόνω τῷ Μύρωνι ἀρίσσι τὸ ὕδωρ. ἀνὴρ ἐπίφθορος μέγα κακόν· εἰ δὲ καὶ τὸ γέιτων εἶναι κεκληρωταί, ἀπαραίτητον τὸ δυστύχημα καὶ θανάτω μολίς παυσόμενον.

θ'. Εὐρύπητη Δεξιράτες.

Ἐνάτη φθίνοντος ἀνθεστηριῶνος ἐπανήξειν πρὸς ἡμᾶς ἐπηγγελίω, καὶ διεψευσαι τὰς συνθήκας, Δεξιράτες. ἐμοὶ δὲ καὶ ἀπρηλαλώθησαν αἱ φρένες τῷ ἔρωτι, καὶ δαλοῦ δίκην τὸ περιστέριον κατεπεφλόγιστο. ἀπεκοττάβιζον δὲ καθ' ἑκάστην τὰ δάκρυα, καὶ τὴν σὴν ὠνειροπόλου ἐπάνοδον, ὁ δὲ τῶν θυρῶν φόρος αἰέ μοι φαντασία τῆς σῆς παρουσίας ἐγίγνετο. σὺ δὲ, Δεξιράτες, μετοχετεύεις ἐφ' ἕτερα τὸν ἔρωτα, καὶ σοι τὸ ξένον αἰε τιμιώτερον· τῷ γὰρ ταχίστω κόρῳ αἰ τῶν βραθύμων ψυγαὶ δουλαγωγείσθαι εἰώθησιν. ἄπιστόν τι χρῆμα πόθος καὶ ἔρωτες. βληθήσῃ ποτὲ καὶ αὐτός· τῶν γὰρ ἀδικουμένων αἰ συμφοραὶ ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας μεταβαίνουσιν.

ι'. Ἐρμαγόρας Σωσιπάτρω.

Λίαν ἀγεννῶς ἀκηκόα σε τὴν πενίαν δδύρεσθαι, καὶ κακίζεῖν τὸν πλοῦτον ὡς ὄντα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀνώμαλον καὶ τοῖς μὲν ἐφικτὴν τοῖς δὲ δυσἐφικτὸν τὴν ἑαυτοῦ παρεχόμενον κτήσιν, ὡςπερ βασκαίνουσης ἐπὶ τούτῳ τοῖς ἀνθρώποις τῆς φύσεως. εἰ γὰρ ἡλίω λαμπρόδονες τοῖς ἀνθρώποις ἐπίσης καὶ πύρρος ἀφθονία τοῖς θλοῖς ἐστὶ προχειροτάτη, καὶ ποταμῶν βρεῖθρα χειμάρρων τε καὶ ἀνείων ἅπασιν ἐστιν εὐπόριστα, τί ὄητα, ἔφης, τὸν χρυσοῦν ἢ φύσις οὕτως ἀπρηκριωμένον τοῖς ἀνθρώποις διέθετο, καὶ φιλόνηκον δῶρον τοῖς ὑπὸ σε-

solent et genuinos pullos. Et hæ quidem natura ita sunt affectæ : non enim Solonis eas lex cogit. Transferam sermonem ad te. Nepotem tuum negligis aliorum ianuas obsidentem miserrimo indutum pallio Magis bruta sane tibi mens est quam brutis ipsis. Canes alienos nutris. Sic enim convenientius est appellare qui tecum conversantur adultores : nam optime tibi velle videbuntur, quousque tuis rebus heluentur, o miser. Allatrabunt autem omnino et te, hesternæ crapula nondum tota erucata. Nimirum adulatorum natura et mali inferendi memor est et acceptorum bonorum immemor. Sed tandem nepotis curam suscipe, Terpander, sin minus vero, divinum numen inexpugnabilem habebis hostem, quod lacrimis naturæ gladium suum acuit.

VIII. Daphno Myroni.

Quousque agellum excavabis celoque delapsam aquam exbauries, o miser? An forte per hanc ariditatem liberis meis famam machinaris? Tuus enim ager undique inundatur, noster vero et naturam aquæ hactenus ignoravit. Rogantor per deos nubes, an soli Myroni aquam demittant. Vir invidus magnum est malum, si vero et vicinum esse contigerit, inevitabile infortunium et vix cum ipsa morte finem habiturum.

IX. Heurippe Dexicrati.

Vigesimo primo anthesterionis rediturum ad nos te cepisti et fidem fregisti, Dexicrates. Mihi vero concan- duit cor amore et instar facis præcordia exarserunt. Lacrimas profudi cum gemitu quotidie, tuumque somniavi reditum, et quoties ianuæ crepuere, te iam adesse opinabar. Tu vero, Dexicrates, in alia amorem transfers et aliena quæque maiore tibi sunt in pretio : nimirum inertium animæ celerrime solent exsatiari. Infida res est desiderium atque amores. Ferieris tu quoque aliquando : nam calamitates eorum, qui iniuriam patiuntur, in eos, qui intulere, recidunt.

X. Hermagoras Sosipatro.

Perquam illiberaliter te paupertatem flere audivi atque in divitiis invehi tanquam non æquo modo per homines dispertitas et aliis facilem, aliis difficilem sui copiam facientes, quasi hoc nomine hominibus invadeat natura. Si enim solis lux hominibus communis et ignis copia universis est promptissima, amiumque fluctus hieme fluentium ac perennium omnibus accessu faciles, quid tandem, inquis, est quod aurum natura tam parce hominibus dispensavit et contentionis præmium eis qui sub luna sunt attribuit, per quod maxima mala hominibus contin-

λήνην ἀπένειμε, δι' οὗ μέγιστα κακὰ τοῖς ἀνθρώποις φοιτῶσιν; ἐγὼ δὲ πλατὺν γέλωτα τῶν σῶν καταχέου δογματῶν· αὐτὸν γὰρ τὸν τῆς φύσεως ἔπαινον ὑπόθεσιν ψόγου πεποίησαι, καὶ ταυτὸν πέπονθας τῆ γλαυκί· ἀθλιφίας γὰρ αἴτιον ἐκείνη δοκεῖ τὰς περιφανεῖς τοῦ ἡλίου ἐκλάμψεις. λυσιτελοῦς λιμώττει χρυσοῦ τὸ ἀνθρώπινον γένος, Σωσίπατρε. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ τέχνηι τῷ βίῳ εἰσῆχθησαν καὶ πόλεις ὠκίσθησαν καὶ συναλλαγμάτων εὐμάθεια. εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην εἰπεῖν, πάσης εὐχοσμίας ἐστέρητο ἂν τὸ περιγεῖον ἐνδιαίτημα, εἰ μὴ χρυσὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀλλήλων ἐπιθεεῖς ἐτεκτίνατο· οὐ γὰρ ἂν πλωτῆρ ἐναυίλλετο, οὐχ ἄδοιπὸρος ἐνεπορεύετο, οὐκ ἀροτῆρα βουῖν οἱ γεωργοῦντες ἐκέκτηντο, οὐ βασιλικῆς ἡγεμονίας ἐπροσθεύετο σκῆπτρα, οὐκ ἀρχαῖς προσφόροις τὸ ὑπήκοον ἐκεκόσμητο, οὐ στρατηγὸς ἐδημαγωγῶγει τὸ στρατεύμα. εἰ δὲ καὶ ἀπόρητον λόγον θέλεις μαθεῖν, ἀρετῆς καὶ κακίας τὰς ἡνίας ὁ χρυσὸς ἐμπέπιστευται, καὶ βασανίζεται ἔφρασις ψυχῆς δι' αὐτοῦ καὶ τῷ Κελτικῷ ποταμῷ ἐστὶν ἐφάμιλλος· νόθου γὰρ ἀρετῆς καὶ κακίας ἔλεγχός ἐστιν ἀληθέστατος.

ια'. Καλλίσταχος Κυπαρίσσιων.

Τῶν ἀκάρπων καὶ ἀνημέρων δένδρων τὴν φύσιν ὁ Σιμιχίδας θβὲς ἐνέπηρσε· τοιαύτην γὰρ τὴν καταδίχην τοῖς ἀτελεσφορῆτοῖς ἐψηφίστατο. ἡ δὲ τοῦ παμφάγου πυρὸς φύσις τὴν ὀρυμνὴν ἔσχεν ἀκόλαστον, καὶ τοῦ ἀγρογείτονος ἄφρον τὸ χωρίον διώλεσεν. ὁ δὲ τὴν διφθέραν ἀφεις καὶ τὴν δίκελλαν πρὸς ἄστου χωρεῖ βήτορα ληψόμενος σύμμαχον, καὶ τῷ Σιμιχίδᾳ δικαστήριον συγκεκρότηται. τοῦτο καὶ γὰρ, Κυπαρίσσιων, κατὰ σοῦ σκευωρήσομαι, εἰ μὴ ταῖς σαῖς μελίτταις προστάξεις τῶν ἐμῶν λειμώνων ἀπέχεσθαι. καὶ μαθήσῃ ἀλλοτρίοις πόνοις μὴ κεκτῆσθαι πρόσδοον ἀδίκον.

ιβ'. Μελπομένη Πραξιμέλλη.

Ἐπὶ τὸ Λεωκόριον τὰς διατριβὰς ἡ αὐλητρὶς Χρυσογόνη πεποιήται, καὶ τάχα που καὶ τέρπειν οἶεται τοὺς ἐμοὺς ἔραστατάς, καὶ φησὶν ἡμᾶς τὸ πορνίδιον ἄγαν δυσανασχετεῖν ἐπὶ τῷ πράγματι. ἐγὼ δὲ οὐ περὶ πολλοῦ πεποίημαι τὸ πραττόμενον· τοὺς γὰρ ἔραστατάς ὅποιοι τυγχάνουσι τὰ τῆς Χρυσογόνης βασανίσειεν ἔθῃ. ἀλλὰ γενοῦ μοι πρὸς θεῶν ἀψευδοῦς ἀποκρίσεως σαφέστατος ἄγγελος, καὶ τῆ Λακαίνῃ φράσον «μεγίστας σοι χάριτας τούτου γε ἕνεκα, Χρυσογόνη, ὀφείλομεν τῇ σῇ γὰρ ἀμορφία σεμνότερα δειχθήσεται τὰ ἡμέτερα. ἐπεὶ καὶ κολοιοῦ φανέντος κόραξ ἐν τοῖς εὐπρεπέσιν καταλογοισθήσεται ὄρνισιν.

ιγ'. Ἀρίστων Νικία.

Φιλομαθέστατον ζῷόν φασὶ τὸν ἔλεφαντα καὶ ἀν-

gunt? Ego vero magnum in risum ob hæc tua præcepta effundor. Ipsam enim naturæ laudem vituperationis fecisti argumentum atque idem quod noctua passus es : namque cæcitalis suæ causam splendidis solis fulgores illa opinatur. Suo commodo aurum esurit humanum genus, Sosipater. Hinc enim et artes vitæ accesserunt et civitates conditæ sunt et paciscendi orta est facilitas. Sed si summation dici debet, omni cultu carerent ubique terrarum domicilia, si aurum non efficeret, ut homines mutuo auxilio indigerent : non enim nauta navigaret, neque viator iter faceret, neque bovem aratorem agricolæ possiderent, neque regiæ maiestatis magni haberentur sceptræ, neque magistratibus commodis ornarentur subditi, neque imperator duceret exercitum. Sin vero reconditum sermonem audire vis, virtutis et malitiæ habenas concreditas habet aurum, animique per ipsum probatur appetitus, ac Celtico simile est fluvio : spuria enim virtutis et vitii verissimum et argumentum.

XI. Callistachys Cyparission.

Infecundas et feras arbores heri Simichidas exussit : eiusmodi enim sententiam tulit adversus arbores fructus ad maturitatem non perducentes. At vorax ignis impetum habuit immoderatum vicinique fundum ex improvise perdidit. Hic autem deposita pelle atque sarculo in urbem properat oratoris auxilium assumpturus, iamque in Simichidam convocati sedent iudices. Idem ego quoque, Cyparisso, in te mollar, si tuas apes non iusseris a meis pratis abstinere, ac disces alienis sudoribus non acquirere iniustum reditum.

XII. Melpomenæ Praximellæ.

Ad Leocorium habitationem tibicina Chrysgone instituit. Forte et oblectare se putat meos amatores, quin nos ait meretricula ægre hoc factum ferre. Ego vero non magnopere factum curo : cuius enim farinæ sint amatores Chrysgonæ mores probabunt. Sed sis mihi per deos veri responsi certissimus nuntius et Lacænae dicas : «magnas tibi gratias hanc ob rem, Chrysgone, debemus : tua enim deformitate venustiora nostra apparebunt, quia præsentē graculo corvus decoris adnumerabitur avibus.»

XIII. Aristo Nicie.

Adinodum docile dicunt animal esse elephantum, hu-

Ὠρωπίνων διδασκάλων μαθητῆν ἐπιδέξιοι· οὐ γὰρ ὁ τοῦ σώματος ὄγκος ἐπ' αὐτῷ θαυμαστός ὅσον ὁ τῆς παιδείας κόσμος τετίμηται. καὶ ταῦτα μὲν παῖδες περιθρυλοῦσιν Ἰνδῶν, ἐγὼ δὲ τοῦ Νικίου θεθαύμακα τῶν ἀλλόγων ζῶων ἔχοντας τὸν λογισμὸν ἀλογώτερον. ὑπάρχων γὰρ παῖς ἀνδρὸς σοφιστοῦ τὰς πατρῴας ἐκλελάττικας ἀρετάς, περὶ δὲ κύβους καὶ παλαίστρας τὴν τοῦ βίου σχολὴν κατηνάλωσας, καὶ γέγονας πέρας εὐγενείας τῷ γένει. εἰ τοίνυν παῖς Ἑρμαγόρου θέλεις ἀκούειν, ὅψέ ποτε πρὸς τὸν ἐκείνου βίον ἐπάνηκε· ἀγαθὸν γὰρ ὅτω κἂν ἐς γῆρας σοφία καὶ φρόνησις παρήν, καθὰ δοκεῖ καὶ τῷ Πλάτῳ. εἰ δὲ τῶν πάλαι κακῶν δυσανασχετεῖς μεθίστασθαι καὶ παῖδα σαυτὸν Ἑρμαγόρου κηρύττεις, τυμβωρῆχος ἴσθι τοῦ πατρῴου τάφου γιγνόμενος· τῇ σῆ γὰρ κακίᾳ τὰς ἐκείνου ἀρετὰς καθυβρίζεις.

ιδ'. Μυρωνίδης Δαμάλῳ.

Τὸ ποίμνιον ἅπαν ὁ σὸς ἐλυμήνατο παῖς. τὸ κισσόβιον αἰεὶ πληρώσας τοῦ γάλακτος ἐπὶ τὰς πλατάνους ὁ λωποδοῦτης χωρεῖ, καὶ στιβάδα ποιήσας ἀμερίμνως ἀναπέπτωκε καὶ τὸν ἀβροδαίαιτον βίον ἀσπάζεται, εἴτα τὴν σύριγγα κομισάμενος ὥσπερ ἐπιδείπνιον ῥῶδην τὴν εὐθυμίαν προβάλλεται, καὶ τοὺς ἀγροικικοὺς παραχαράττει θεσμούς. τὰ δὲ θρέμματα τῆδε κάκεισε διέσπαρται καὶ πρὸς ἔσοδόν ἐστιν εὐάλωτα. ναὶ δὴ καὶ τοὺς ὄνθους εὐώνως διαπιπράσκει ὁ δειλαιος, καὶ Μυρωνίδην ἀδικῶν οὐκ αἰσχύνεται. εἰστίων γῆδες τὸν Τρυγίαν λαμπρῶς· ἰσχυρὰς γὰρ ἦν μοι καὶ ἀκρίδες τὰ ὄψα. ὁ δὲ θεσπέσιος οὗτος νεανίας τῶν ἰσχυρῶν τὰς πλείστας ἐκθέβρωκε, καὶ τὰς ἀκρίδας οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξεροφῆσεν (ὁ δὲ Τρυγίας ἐκείνην), καὶ μοῖρᾴν τινα ἔχει μετὰ κόρον κομισάσθαι οἰκαδέ. ἀπίτω μοι λοιπὸν τῶν ἀγρῶν ὁ Κλεινίας· τῶν γὰρ πόρρω κακῶν αἰρετώτερόν ἐστιν ἀνέχεσθαι ἢ πολέμιον οἶκοι τρέφειν κρυπτόμενον.

ιε'. Ἀταλάντῃ Κορίνῃ.

Ἐν τῇ παλαιστρᾷ τὸν Αὐγέαν τεθέαμαι, Κόριννα. τῆν δὲ θεᾶν οὔτε λόγος ἐκφράσειεν οὔτε ζωγράφου χεῖρες μιμήσαιντο· ἦν γὰρ ὁ νεανίας εὐσθενῆς ὄρθιος τὸ περιστέριον λάσιος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ δορκάδος αὐτῷ, τὸ δὲ βλέμμα οὔτε θυμῷ φοινισσόμενον οὔτε μαλακώτερον ὑγρότητι, ἀλλ' ἀνδρείον καὶ πρᾶον ὁμοῦ. ἡ δὲ χροιά ἡ τοῦ σώματος οὔτε πρὸς τὸ θηλυπρεπὲς ἐλευκίνετο, οὔτε πρὸς τὸ μελάντερον κατεσχίαστο. ἡ δὲ θρῖξ ἡρέμα πως ὑπεκύμαινε τῇ οὐλότῃ καὶ κυανίζουσαν ὥρα γαλήνης τὴν θάλατταν εἰκονίζετο, ὅτε καὶ τὴν γείτονα γέρσον ἀπαλῶ περιπτύσσεται βεῖθρον, τὸ μανιῶδες τοῦ κλύδωνος καὶ βάρβαρον παρεάσσα. αἱ δὲ παρειαὶ οὔτε κατέρυθροι (γυναικῶδες γάρ) οὔτε πάλιν ὠχρότητι τὴν εὐπρέπειαν ἐπεστύγναζον. ἡ δὲ δὴ· λίαν σεμῶς ἐτετόρνευτο, καὶ πολλὴν τῆς δημιουργ-

manorumque præceptorum discipulum haud ineptum : non enim in illo tam est miranda moles corporis, quam disciplinæ decus æstimandum. Et hæc quidem Indorum pueri in vulgus efferunt, ego vero Niciam admiratus sum ipsis brutis animalibus magis brutam habentem rationem. Nam quum sis viri eloquentis filius, paternis studiis abiectis in aleæ ludo et palæstris vitæ tempus consumpsisti et nobilitatis laude genus tuum privavisti. Quare si Hermagoræ filius audire vis, sero tandem ad illius redi vitam : præstat enim, si cui vel seni sapientia adsit et prudentia, quemadmodum Platoni quoque videtur. Sin vero a pristinis malis desistere molestum tibi est ac tamen Hermagoræ filium te ipsum iactitas, paterni sepulcri te esse prædatorem scito : tua enim improbitate illius contaminas virtutes.

XIV. Myronides Danalo.

Universum gregem puer tuus perdidit. Poculum semper lacte complens ad platanos secedit furcifer et in stramento incuriose recumbit suavique cibo vescitur, deinde fistula prehensa tanquam convivali cantu animi hilaritatem exprimit et agrestes adulterat modos. Pecora vero hinc inde disperguntur et captu cuivis sunt proclivia. Sane et fimum vili pretio divendit nebulo et sine pudore Myronidem iniuria afficit. Trygiam heri convivio excepi splendido : caricæ nimirum erant mihi et locustæ obsonio. Divinus autem iste adolescens caricæ plurimas devoraverat et locustas nescio quomodo absorperat (Trygias vero inhiabat) et partem, ubi satius esset, petebat domum referendam. Absit in posterum ab agro meo Clinias : satius est enim longinqua mala sustinere quem domi clandestinum hostem a'ere.

XV. Atalante Corinna.

In palæstra Augeam conspicata sum, Corinna, spectaculum autem nec sermo expresserit nec pictoris manus facile imitentur. Erat enim juvenis robustus, erectus, pectore hirsutus; oculi ei doreadis, visus neque ira rubens neque deliciis mollior, verum virilis simul atque placidus, corporis color neque ut in feminis candeat neque nimis nigricabat, capillus crispitudine modice fluctuabat et purpurans tranquillitatis tempore mare referebat, quum et vicinam terram leni unda alluit, furor fluctus et barbarie sedata. Genæ neque rubebant, quod feminarum est, neque pallore tamen decorem obscurabant. Nasus egregie ternatus insignem artificis scientiam

γού φύσεως τὴν ἐπιστήμην ἀπήλεγε. ** τὸ δὲ ἔλαιον ἐπιχέμενον ἠλσειδῶς περιήστραπτε, καὶ ταῖς μαρμαρυγαῖς τῶν ἐκλάμψεων τὴν παλαίστραν ἀκτίνων δίκην ἠγλαίζε. πέπονθα, Κόριννα, τὴν ψυχὴν, καὶ δριμυτέρας τῆς ἀλγηδόνας αἰσθάνομαι· ἐρωτικὸν γὰρ διηγῆσασθαι πάθος τὸ γυναικεῖον φῶλον αἰσγύνεται.

ις'. Γοργίας Ἀριστείδη.

Δανειζόμενος γέγηθας, εἰσπραττόμενος ἀνίξ, καὶ συναντῶν τοῖς δανεισταῖς καταπλήττη τῷ φόβῳ, ὥσπερ θηρίοις τισὶ φοβεροῖς καὶ ἀνημέροις ἐντυγχάνειν δοκῶν· καὶ περισκοπεῖς τὰς τριόδους καὶ πρὸς τὰς στοὰς ἀφορᾷς, τοὺς δανειστάς δραπετεύειν γλιχόμενος, ὥσπερ οἱ ναυτιλλόμενοι ἐν μεγάλῳ τῷ κλύδωνι λιμένος τυγχάνειν ὀρέγονται. ἀλλὰ κακῶ τὸ κακὸν ἀκῆ· δανειζόμενος γὰρ παρ' ἄλλων ἄλλοις ἀποδίδως τὸ σφλημα, ταῦτόν τι ποιῶν τοῖς διὰ φόβον θανάτου κατακρημνίζουσιν ἑαυτούς. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ δανειζεσθαι πολυσχιδῆς τι τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ κακόν, καὶ τῆς μυθικῆς ὕδρας τοῖς αὐτομάτοις γεννημάσιν ἐστὶ χαλεπώτερον, κἂν ἐν ταῖς καθ' ὕπνον φαντασίαις εὐλαβοῦ τὸ δανειζεσθαι· οὕτω γὰρ ἐλευθέρως τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας προσβλέψεις καὶ τὸν ὑπὲρ γῆς ἀέρα λίαν προσηνῶς ἀναπνεύσεις.

ιζ'. Λόφος Πεδιάδι.

Μὴ ἴκοιτο ὄρας ὁ Λεύκιππος· κακὸν γὰρ ἡμῖν ἔτρεφε τὸ χωρίον θηρίον περὶ τὸν ὄρον τοῦ λοφιδίου. ἐμοὶ καὶ Σωστράτῳ συνεκεκρότητο δικαστήριον, ὁ δὲ Λεύκιππος ὄλιως τὰς φρένας διέσφαρτο καὶ χρυσοῦν τὸ δικαστήριον θεάσασθαι ὠρέγετο· τοιοῦτον φιλόχρυσον πάθος κατέχει τὸν δειλιανόν. τοῦτο καὶ Σώστρατος ἐπιγνούς χρυσοῦ τὴν νίκην ὠνήσατο, καὶ τὸν λαίμῳ τοῦ Λευκιππου τοῖς δώροις ἐπέβυσεν. ἡ παρθένος Δίκη διέσφαρται, καὶ χρυσὸς τοῖς ἀνθρώποις τὸ νικᾶν ταλαντεύει· ἡ γὰρ ἰσόροπος κρίσις ἀπόλυλε, δῶρα γὰρ μᾶλλον ἢ τὸ δίκαιον ἀξιόπιστον.

ιη'. Ἐρωτύλος Ὑψιπύλῃ.

Ὁργῶσι καὶ φοίνικες ἔρωτι φυσικῶ, καὶ τοῦ θῆλεος τὸ ἄρρεν ἐφίεται, καὶ περικυρτούται ὁ ἄρρεν τῷ ἔρωτι, καὶ τῇ κόμῃ τὴν ἐρωμένην περιπλέκει. εἰ δὲ καὶ πόρρω τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος ἐστὶ, ψῆνας ἐκ τῆς θηλείας οἱ φυτουργοῦντες ἀράμενοι τῷ ἄρρενι περιάπτουσι καὶ τῷ σοφίσματι ψυγαγωγῶσαι τοῦτου τὸν ἔρωτα. εἰ τοίνυν ἐπανήκειν θᾶπτον οὐχ οἷα τε εἶ πρὸς ἡμᾶς, παρηγόρει μοι διὰ ζωγράφου τὸν ἔρωτα, καὶ πινάξιν ἢ γραφῇ φαντασίαν τῆς σῆς παρεχέτω μοι θεάς· ἰκανὴ γὰρ καὶ δόκησις τοὺς ἄγαν ἐρωῶντας σοφίσασθαι.

arguebat. Oleum circumfusum solis in modum refulgebat et splendoris luminibus palæstram quasi radiis illustrabat. Affecta sum animo, Corinna, et acerbior sentio dolorem : amatorum enim affectum enarrare muliebri pudet genus.

XVI. Gorgias Aristidi.

Cum mutuo sumis, gaudes ; quum appellaris, doles et incidens in creditores metu percelleris quasi in horribiles quasdam et immanes bestias incidere visus, et circumspicis trivia et ad porticus oculos conicis creditores cupiens evitare, sicuti nautæ in magna tempestate portum assequi cupiunt. Verum tu malum malo sarcis : ab aliis enim mutuo sumens aliis solvis debitum, idemque facis quod qui mortis metu se præcipitant. Quoniam igitur alienum æs contrahere multiplex hominibus malum est et fabulosa illa hydra eis quæ sponse nascuntur inde adhuc gravior, in somnis saltem cave ne æs alienum facias : sic enim libere solis radios intueberis et aerem cœlestem suaviter admodum respirabis.

XVII. Lophon Pediaδι.

Leucippus ne annum vertentem attingat : malam enim nobis ager aluit bestiam iuxta fines colliculi. Mihi et Sostrato constitutum est iudicium, Leucippus autem toto animo perditus est et aureum contemplari iudicium cupiebat, talis in aurum affectus tenet miserum. Quod cum Sostratus cognovisset, auro victoriam redemit et guttur Leucippi muneribus obturavit. Virgo Iustitia viliata est et auro victoria appenditur hominibus. Perit æquum iudicium : munera enim maiorem quam quod iustum est fidem faciunt.

XVIII. Erotylus Hypsiplæ.

Turgent et palmæ amore naturali et feminam mas appetit, et incurvatæ amore mas frondibusque amplectitur amatam : quod si autem longius a mare distet femina, fructus ex femina sublato arboratores mari circumplacant atque hoc artificio huius amore solantur. Quare si non cito ad nos reverti potes, pictoris opera amorem mihi mitiga et in tabulis pictura imaginem tuæ mihi præbeat præsentiae : satis enim vel opinio fallere potest eos qui vehementer amant.

ιβ'. Διογένης Χρύσθ.

Πλούτου σε ταμίαν, οὐ δεσπότην χρημάτων εἶναι φημί· τοιαύτην γὰρ τὴν καταδίκην οἱ σοὶ κατὰ σοῦ εἰσηνέγκαντο τρόποι· ἀγαθὸν γὰρ μετέχειν τινὸς τὰς ἀνοσίους οὐ θέμις ψυχάς· κατόρυστε τοίνυν τὴν γῆν, καὶ τὸν χρυσὸν περιφρούρει, τρισάθλιε· οὐ γὰρ σός, ἀλλὰ παρὰ σοὶ ὁ πλοῦτος εἶναι πεπίστευται. τοῦ Φρυγὸς γὰρ Μίδα τὴν κακίαν ζηλώσας λιμώττων πλουτεῖς, βρόχοις ὡσπερ χρυσοῖς ἀπαγγόμενος.

κ'. Χλοάζων Μήκων.

Ἄγροδὰς γθές, Μήκων, πέπομα τῇ ποθυμένῃ, ἣ δὲ τὴν κρόκην ἀπέριψε καὶ τῆς ἰστουργίας εὐθὺς ἐξανίστατο, καὶ λαβοῦσα τὰ δῶρα τοῖς χοίροις διένειμε, καὶ τὸν πρέσβιν ὡς ἀπαισίον ἄγγελον ἀπεπέμψατο. ἐγὼ δὲ κλάω· φοβερὸς γὰρ ἔρωις ἡμᾶς ἀδίκεϊ, ἀπρεποῦς κόρης ἔρᾶν βιαζόμενος. τυφλώτουςι Τύχη καὶ Ἐριωτες, οἱ μὲν τὰς ἀλγηδόνας ἣ δὲ τὴν εὐδαιμονίαν εἰχῆ καὶ ὡς ἔτυχε παρεχομένῃν

κα'. Περικλῆς Ῥοδόπη.

Ἄδεις ἀμούσως, καὶ λυπεῖς, οὐ τέρπεις τοὺς ἔραστὰς· τραγωδίαν γὰρ ἀναμινύρη, οὐ θελκτικόν ᾠδὴν τοῖς ἀκούουσι. καὶ δακρύουσιν οἱ ἔρασταὶ ἀνιώμενοι· σὺ φρονὰς γὰρ αὐτοὺς ἀντὶ λάγων τὰ σὰ διδάσκουσιν ἄσματα· οὐ γὰρ ἐπαγωγὸν τὴν μελωδίαν πεποιήσαι. φεῖσαι τοίνυν, πρὸς θεῶν, ἀνιωμένων ἡμῶν· οὐ γὰρ ἀλλητρῖς ἀλλὰ θρηγῆτρια τοῖς ἔρασταῖς εἶναι δοκεῖς, καὶ κηρῶ τὰ ὄτα πάντες ἐμφορᾶμεν, εἰ μελωδίαν ἀσχῆσεις. Σειρήνων γὰρ ἢ Μουσῶν ὀδυρομένων ἀκούομεν.

κβ'. Ἀντισθένης Περικλεῖ.

Ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς Ἀλέξανδρος ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις οὐδαμῶς ἐτετύφωτο, ἀλλ' ἐφιλοσόφει τὰ τῆς τύχης φησόμενα, μεγίσταις εὐφρημίαις οὐκ εἰσθὺς δολεάζεσθαι. διὰ τοι τοῦτο καὶ ἐν τῇ τοῦ πολέμου βροπῇ θεασάμενος πεπτωκότα τὸν Δαρσίον τῇ γλαμύδι τὸν ἐχθρὸν περιέσκεπεν, ἀρετῆς καὶ τύχης ἐνδεικνύμενος τὴν εὐμένειαν. ἐντεῦθεν ἔλοιδορεῖ τὸν Ἀλέξανδρον τὸ γῆπρον, καὶ ἦν ἐγκλημα τῷ βασιλεῖ ἣ εὐμένεια. ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος ἄτε δὴ φιλόσοφος ὢν ἐδεδοίκει τὸ τῆς τύχης ὡς εἰκοιεν ἀόηλον. διὸ καὶ πλείστων αὐτῷ ἐπελθόντων τῶν εὐτυχημάτων ἔφη « ὦ Ζεῦ, μῖζόν τι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δυστύχημα ». οὕτως ἠύλαβετο τὰς εἰς ἄκρον εὐεξίας ἐμπροσθέντα ὁ Ἀλέξανδρος. εἰ μὲν οὖν γεινιωσάν ταῖς τροπαῖς τὴν τύχην ἠγνόηκας, μετ' οὐ πολὺ τὴν πείραν ὄψει διδάσκαλον, καὶ τῆς γνώσεως ἕξεις πρεσβύτερα τὰ παθήματα· εἰ δὲ τυρλώτερις ἐκῶν, γαλεπωτέρας τῆς ποινῆς ἐπιτεύξῃ, πλημμελημάτων καὶ ἀγνωσίας εἰσπραττόμενος δίκας.

EPISTOLOGR.

XIX. Diogenes Chryse.

Divitiarum te dispensatorem, non dominum esse dico. Talem enim sententiam in te tulerunt mores tui : nimirum non fas est, ut boni alicuius impie animæ sint participes. Defode igitur terram et aurum custodi, miserrime : non enim tuæ, sed penes te depositæ sunt divitiæ. Nam Phrygis Midæ vitium æmulatus esuriens ditescis, veluti laqueo suspensus aureo.

XX. Chloazon Meconi.

Pira heri, Meco, amasiæ misi, illa vero rei ente surgens ex lanificio abiecta trama accepta dona porcis prostravit et hominem a me missum ut infaustum nuntium remisit. Ego vero fleo : terribilis enim amor iniuriam mihi facit, quod indecoram puellam cogit me amare. Cæcutiunt Fortuna et Amores, hi quidem dolores, illa autem felicitatem temere utque casus fert exhibens.

XXI. Pericles Rhodopæ.

Cantas incondite et tædio imple, non gaudio amatores : tragediam enim querula voce profers, non cantum auditores delenientem, plorantque præ indignatione amatores. Modestiam nimirum pro lascivia cantica tua eos docent : non enim suavibus uteris modulis. Parce igitur per deos nobis indignantibus : namque non libicina, verum præfica videris esse amatoribus. Et omnes cera aures obturabimus, quoties cantum exerceas ; Sirenum potius audimus quam Musarum nænias.

XXII. Antisthenes Pericli.

Philippi filius Alexander secunda fortuna minime superbiebat, sed ad philosophian fortunæ flatus revocabat. summis laudibus non inescari solitus. Quare quum anticipi belli fortuna prostratum Darium conspexisset, chlamyde hostem contegebat, virtutis ac fortunæ ostendens mansuetudinem. Hinc conviciis Alexandrum sectabantur subditi et crimini regi mansuetudo vertebatur. Alexander itaque ut philosophus fortunæ metuebat, ut videtur, incertitudinem. Quare quum plurimos una aliquando lætos nuntios accepisset, « ο Ιuppiter, » dixit « misce bonis etiam aliquod infertunium. » Ita extremæ prosperitatis successus metuebat Alexander prudentissimè. Si igitur obnoxiam vicissitudinibus fortunam ignorasti, brevi experientiam videbis magistram et cognitionis habebis antiquiorem afflictionem : sin vero cæcutias sponte, graviorem incidis in pœnam, delictorum et ignorantie mulctam subiturus.

κγ'. Ἀσταχύων Μήλων.

ἀγρὸν τοῦ κωνείου ἐκκάθειρε· τὰς ἐμαὶς γὰρ ἐλυμήνατο μελίττας· μὴ πάρειχε, πρὸς θεῶν, πράγματα ἀνδρὶ γεωργῷ· οὐδὲν κηφῆων ἡμῖν διενήνοχα· τί δῆτα χαλεπαίνεις ἀλόγως τῷ γείτονι; εἰ μὴ τῆς κακίας ἀποσταίης, παμπόνηρε, τὴν σὴν ἀκολασίαν ταῖς ἐμαῖς ἐπιγράψαιμαι θύραις, καὶ τοῖς ἀγρογείτοσι τὴν ἀδικίαν ἐνδείξαιμι, ἵνα σε πάντες ὡσπερ τι κακὸν δυσάντητον ἀποφεύξωνται.

κδ'. Τελέσιλλα Λαίδι.

Οὔτε φλέβα χρυσοῦ μεταλλουργοὶ ἀνιχνεύοντες οὔτε φρεωρύχοι τὰ τῆς γῆς ἐρεθοδιφώντες ἀπὸρρητα, ὀφθαλμοὺς ὑδάτων ἀναζητοῦντες θεάσασθαι, οὕτω περὶ τὴν ἑαυτῶν ἐσπουδάχασαι τέχνην, ὡς ἐγὼ τὴν πόλιν ἐσκινδαλάμιζον ἄπασαν, εἴ που τὸν Ἀγησίλαον ἦν μοι θεάσασθαι. πότον γὰρ αὐτῷ τὴν μαινάδα Λευκίπην ἤτοιμακέμαι ἀκίχου, καὶ βραγδαῖος σκηπτὸς ἡμῖν ἐνεδήμησε, καὶ τὸ πάθος ἀπαρηγόρητα φλεγμαίνει μοι δάκρυα. διὸ τῆς τραγωδίας συνέριθος ἔσομαι. οὐ γὰρ ἀνίσχοντα λοιπὸν τὸν ἥλιον θεασόμεθα· οὕτω καὶ Μηδείας καὶ Φαίδρας φοβερωτέρα γενήσομαι.

κε'. Σωσίπατρος Ἀξιόχο.

Τὸν ἀδελφὸν ἐναγῆος σε θάψαι φασὶ καὶ λίαν ἐπὶ τῷ πάθει ἀπαρηγόρητα δυσφορεῖν. καὶ πῶς σε φιλόσοφον ἄνδρα θαυμάσαιμι ὑπὸ πάθους ἐπὶ τοσοῦτον νικώμενος; ὕπνος τίς ἐστίν ὁ παρ' ἡμῖν περιθρυλούμενος θάνατος, τοῦ μὲν συνήθους τούτου μακρότερος, πρὸς δὲ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν βραχύτατος. ἐπὶ μακρὰν ἀποδομήαν οἱ τεθνηκότες ἐστάλησαν· οὐκ ἐπὶ πολὺ τούτων ἡμῖν ὁ χωρισμός· καρτέρησον τὴν διάζευξιν, ἀνάμεινον αὐθις τὴν ἔνωσιν. μὴ πάθης τι φιλοσομάτου ψυχῆς, ἐπεὶ καὶ Πλωτίνος ἐώκει ἀισχυνομένῳ ὅτι ἐν σώματι εἶη· οὕτως ἐλύπει τὸν φιλόσοφον τὸ θνητὸν τουτὶ περισκηνίον. στήσόν μοι μέχρι τούτου τὸ δάκρυον, ὅπως νομοθέτει τῇ λύπῃ, φρονήσει τὸ πάθος θεράπευσον ἱατοῦς γενοῦ σεαυτοῦ. ἔχεις λόγον τὸ φάρμακον

νηπενθῆς ἀχολὸν τε, κακῶν ἐπιληθὸν ἀπάντων.

οὐκ ἐκ τοῦ κρείττους ὁ δημιουργὸς ἐπὶ τὸ χεῖρον παρράγει ποτὲ τὰ ποιήματα. τοῖς θνητοῖς τὰ θνητὰ καταλείβουμιν· μεγάλαις γὰρ κηλίσιν ἐνθάδε τὸ βασιλικὸν τῆς ψυχῆς καταστίζεται. ἐγὼ τὴν γένεσιν ἣ τὸν θάνατον μᾶλλον θαυμάσαιμι· τὸ μὲν γὰρ θαυμάσιον ἀρχή, τὸ δὲ τῶν ἀνιώντων κατάλσις. ἀγνοία περιδεεῖς ἡμᾶς ἀπεργάζεται, καὶ θάνατον εὐλασεύμεθα, οὐχ ὅτι κακόν, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἡγνόνηται. οὐ γὰρ τις τὴν γνῶσιν ἀφῆρηται, τούτου κατηγορεῖ προχειρότατα. μὴ γένειο τόνουν τῇ Νιόβῃ ἐφάμιλλος,

XXIII. Astachyo Meloni.

Agrum cicuta exstirpa : meas enim corrumpit apes. Noli per deos negotia facessere homini agricolæ. Nihil a fucis nobis differs. Quid quaeso sine ratione irasceris vicino? Quod si a malitia non destiteris, pessime, tuam intemperantiam meis inscribam ianuis et iniuriam vicinis indicabo, ut omnes te fugiant tanquam malum intolerabile.

XXIV. Telesilla Laidi.

Neque venam auri metallici indagantes neque putearii terræ arcana perscrutantes, aquarum oculos quærentes videre, tantum in sua arte studium collocant, quanto ego urbem excutiebam totam, an Agesilaum alicubi possem conspici. Potum enim mænadem istam Leucippen ei parasse audivi, et impetuosum fulmen in nos incidit, animique sollicitudo insolabiles eximit mibi lacrimas. Quare ego quoque ero tragœdiæ peragenda sociæ : non enim orientem rursus solem contemplantur, tam ego Medea atque Phædra fiam scævior.

XXV. Sosipater Axiocho.

Fratrem nuper te sepelivisse aiunt spretoque solatio admodum ægre hunc casum ferre. Et quomodo philosophum te admirer, qui tantum ab affectu te vicini passus sis? Somnus enim quidem est quæ dicitur apud nos mors, consueto isto quidem longior, sed ad futuram diem si referas brevissimus. In longam peregrinationem mortui se contuler. Non longe post futura et nostra secessio. Perfer disiunctionem, exspecta futuram coniunctionem. Ne afficiatur ita tuus animus, ut corporis amore trahi videatur, quoniam Plotinum quoque puduit, quod esset in corpore, tam molestum philosopho fuit mortale hoc integumentum. Hucusque siste mibi lacrimas, terminos pone tristitiæ, prudentia subveni affectui, medicus esto tibi ipsi. Habes rationem medicamentum

nenpentes iram sedens malorumque omnium afferens obli-
vionem.

Non ex meliore statu in peiorem deducit opera sua creator. Mortalibus mortalia relinquemus : magnis enim maculis hic regia vis animi inquinatur. Ego nativitatem potius quam mortem deploraverim : illa nimirum lacrimarum est initium, hæc ab eis quæ dolore afferunt liberatio. Ignorantia timidus nos reddit, mortemque timemus non tanquam malum, sed quod incognita est hominibus. Cuius enim quis rei cognitione caret, hanc incusat facillime. Noli igitur similis fieri Niobæ, ne vi-

ἵνα μὴ που δόξης καυτὸς λίθῳ τὴν ἀνθρωπεῖαν φύσιν ἀμείβεσθαι.

κς'. Κεκροπίς Δεξιράτης.

Τὴν μαγνητὴν λίθον ἔρᾶν τοῦ σιδήρου φασί, καὶ τοσοῦτον ζῆν ἰστοροῦσι τὴν λίθον, ὅσον τῷ ἐρωμένῳ καὶ σύνεστιν. δπηνίκα γὰρ ἢ λίθος τοῦ δημοζύγου χωρίζεται, παρατυχία νεκροῦται καὶ τὴν ἐαυτῆς ἐνέργειαν ἀποτίθεται. τοιαῦται προσπάθειαι, Δεξι- κρατες, καὶ τοῖς ἀλύχοις ἐγγίνονται. ἐγὼ δὲ τί ἂν πάθοιμι, φίλτατε, ἐπὶ τοσοῦτον ἀπολιμπανομένη τῆς σῆς ἐνδομίας; οἶμαι καὶ τὸ φράσαι τοῦ παθεῖν γαλε- πώτερον. οὕτω λυπήσασαι τοὺς λυπήσαντας καὶ βέλος γενομένην τοῖς ἔρωσι. σπινθὴρ ἀφροδίσιος Αἰτναίας φλογὸς φλογωδέστερος.

κζ'. Θερίστρων Σπειρώνι.

Ἐπὶ τὴν Αἴτην τὸ Σικελικὸν ὄρος ἀπαίρομεν, εἰπόντες χαίρειν τῇ Ἀττικῇ· οὐπόποτε γὰρ δυστυχε- στέραν γῆν πρὸς ἐπίδοσιν καρπῶν ἐωράκαμεν. ἀντὶ πυρῶν μυρρίνας, ἀντὶ κριθῶν κитτὸν ἡμῖν ἀπεκύησεν· ἢ δὲ σιπύη κενή, καὶ ἢ ἄλωσ λιμοῦ πεπλήρωται. διὰ τοι τοῦτο τῶν πρώτων μοι μὴ ἐκφυέντων σπερμάτων οὐκ ἂν αὐθις τῇ ἀγνώμονι ἕτερα καταβάλοιμι. οὐ δύναται γεωργὸς καὶ λιμὸν καὶ στρατιωτῆν ἔχειν πο- λέμιον, ὥσπερ οὐδὲ πλωτῆρες οἰοί τέ εἰσι πνεύμασιν ἄμικ καὶ κεραυνοῖς ἀντιμάχεσθαι.

κη'. Ἡρακλείδης Ἀντισθένηι.

Οὕτω με τῆς ὀργῆς ἀφῆκας, Ἀντισθένης, ἀλλ' ἔτι χαλεπαίνεις ἡμῖν καὶ κρύπτεις τὴν ἀνίαν προσηγῶν βημαίων προσχήματι, ὥσπερ οἱ ἐν αἰθάλῃ σπινθῆρα πυρὸς ταμιεύοντες. ἐκκάθαιρε λοιπὸν τῆς καρδίας τὴν λύμην· τοῦτο γὰρ οἱ ἡμέτεροι λόγοι πρᾶσθεύονται· εἰ δὲ μὴ, καὶ θαλάττης ἀπηνέστερος ἔση· κατευνάζει γὰρ ἐκείνη τὸ ἄγριον καὶ παρέχεται τοῖς πλωτῆρσιν ὄψιν φιλόκθρωπον, δπηνίκα τῷ ἐλαίῳ φιλοφρονοῦνται ἄγαν τοῖς κύμασι χαλεπαίνουσιν.

κθ'. Λαχάνων Πηγάνωνι.

Ἦκέ μοι πρὸς τοῦλαιον αὔριον· ἐκδημήσασαι γὰρ τοῦ ἄστεος. καὶ δαιτυμῶν ἔσο μοι, φίλτατε. Νύμφαις γὰρ καὶ τῷ Πανὶ τοῦ ποιμνίου τὰς ἀπαρχὰς ἀναθήσασαι· εὐνοοῦσι γὰρ ἡμῖν ὄψε ποτε οἱ θεοί. τὰ κισσῦβια πεπλήρωται μοι τοῦ γάλακτος, αἱ οἷς εὐ- γόνως τετόκασι, περισκιρτῶσιν αἱ αἴγες, ἐπὶ ταῖς εὐ- τυχίαις ὥσπερ γηθόμεναι. πεπαύμεθα πενία μαχό- μενοι δυσνοουθετήτω θηρίῳ καὶ δυσκόλῳ, ἢ οἴκην ἔλκουσ τοῖς κεκτημένοις συμπλέκεται καὶ φιλο- σύνθηθές ἐστι καχόν, βῆθυμοποιὸν κατηφές, πρὸς λύπην ἀπαρηγόρητον πρὸς ἀνίαν δξύρροπον, ἀγρυπνον φι-

dearis et ipse in lapidem humanam naturam transm-
tare.

XXVI. Cecropis Dexicrati.

Magnetem lapidem amare ferrum dicunt, tamque diu vivere narrant lapidem, quam diu cohæreat cum amato. Simul atque enim lapis a coniuge secernitur, statim emoritur et vim suam deponit. Tales affectuum consens-
sus, Dexicrates, etiam inanimatis insunt. Ego vero quid patiar, amicissime, tam diu tua præsentia destituta? Puto id eloqui quam pati esse difficilius. Sic ego dolores doloribus rependam et amantibus telum fiam, scintilla venerea Ætnæi ignis ardentior.

XXVII. Theristro Spironi.

In Ætnam Siciliæ montem demigramus, valere iubentes Atticam: nunquam enim infeliciorem ad fructus ferendos terram vidimus. Pro tritico myrtos, pro hordeo hederam nobis edidit, panarium vero vacuum est et area plena mihi famis. Quapropter primis seminibus mihi non enatis, non iterum ingratam terram conseram: non potest enim agricola famem simul et militem sustinere hostem, ut neque nautæ adversus ventos simul et fulmina pug-
nare queunt.

XXVIII. Heraclides Antistheni.

Nondum mihi iram remisisti, Antisthenes, sed adhuc succenses nobis, blandorumque verborum prætextu oc-
cultas stomachum, ut qui in favilla ignis scintillam servant. Exterge iam animi illuviem: hoc enim a te petunt nostri sermones. Sin minus, etiam mari eris implacatior: sopit enim illud feritatem, nautisque benignum præbet vultum, ubi oleo deleniunt vehementer æstu indignans.

XXIX. Lachano Peganoni.

Veni mihi ad forum olearium, relinquam enim urbem, et esto mihi conviva, amicissime. Nymphis scilicet atque Pani gregis primitias volo consecrare: propitii sunt enim tandem aliquando nobis dii. Vasa lacte mihi sunt repleta, oves feliciter pepererunt, exsultant capræ quasi felicitate gaudentes. Desimus cum paupertate conflic-
tari, implacabili bestia et morosa: ad ulceris modum eis qui habent inhæret, familiare est malum, languorem af-
ferens, triste, ad ferendum dolorem ignavum, pronum ad lædendum, insomne, curarum amans, laboriosum, malorum inveniendorum artifex, inglorium, aspernabile,

λομέριμον ἐπίμοχθον, κακῶν ἐφευρετικόν, ἄδοξον εὐκαταφρόνητον ἀνεπίφθονον· οὐ γάρ τις ἐθέλει τηλικούτῳ κακῷ συναντᾶν, οὐδ' εἰ τὴν Ὀρέστου μανίαν κατακριθεὶς νοσεῖν. βίβαντες τοίνυν τὰ τῆς πενίας τῆ πενία, ἐπ' ἑτέραν μεταθησόμεθα λῆξιν, μετὰ τῆς τύγης ἀμείβαντες καὶ τὸ φρόνημα.

λ'. Ῥοδίνῃ Καλλιόπῃ.

Ἐπὶ τῶν ἐραστῶν διασύρεις καὶ σκόπτεις ἡμᾶς, τὸ κεραυνῶσθαι μοι τὸ σύντονον καὶ σφριγῶν τοῦ σώματος διαπαίζουσα· σὺ δὲ τὴν σὴν πανουργίαν κεκρῦφθαι δοκεῖς. ἀτελεσφόρητα γὰρ τὰ κυήματα ἀποπατεῖς ἢ παμμίχαρος, καὶ τὰς ἀμβλώσεις ἢ τοὺς τοκετοὺς αἰρετωτέρας πεποιήσαι, δριμυτάτοις φαρμάκοις τὰ ζωογονούμενα ἐν τῇ σῇ γαστρὶ περιπνίγουσα, καὶ τῆς Κολχικῆς Μηδείας ἀπνευστέρους ἀπεργάζῃ τοὺς φόνους. παιδοκτονεῖν ἐκαίνην ἐδίδασκεν ἀγνωμονῶν ὁ δμόζυγος τὴν εὐεργέτιν καὶ τῶν ἀγῶνων τὴν σύμμαχον, σὺ δὲ διὰ τὴν τοῦ κάλλους εὐπρέπειαν μυρίας συμφορὰς ἀπεργάζῃ, πορνιδίων. παῦσαι δῆτα καὶ τὴν σὴν ἀπανθρωπίαν καλύπτουσα καὶ τὴν ἡμετέραν εὐσέθειαν διαπαίζουσα. φιλανθρωπότερος γὰρ ἡμῖν ὁ τοκετὸς τῆς ἀμβλώσεως. Ἴσθι δὲ καὶ τὴν Δίκην ἐπὶ σοὶ γαλεπαίνουσαν καὶ παιδοκτονίας ποινὰς οὐ βραθυμοῦσαν εἰσπράττεσθαι.

λα'. Ἡρασιτίων Θάλῃτι.

Τὸ Μηδικὸν ὄρνεον ὁ ταῶς τῶν Μήδων τὴν ὑπεροψίαν κεκλήρωται, μέγα τι καὶ ὑπέρογκον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονῶν. τοῦτου καὶ τὴν θήλειαν ἠττάσθαι δοκεῖ. τὸ πτερόν τοιγαροῦν οἷα δὴ κόμην ἀνίστησι καὶ περιφανέστατόν τι κάλλος τοῖς ὄρωσι παρέχεται, καὶ κυκλικὸν ἀπεργάζεται σχῆμα, καὶ τὸν οὐράνιον εἰκονίζεται κόσμον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ πτεροῦ τὴν τῶν ἀστρων διακόσμησιν ἀναπλάττεται. καὶ τοῦτο μὲν Μηδικῶν ὄρνεον ἦθος φιλόκαλον· οὐ γὰρ βασκαίνουσι τὴν ἑαυτῶν εὐκοσμίαν ζωγράφους διδάσκοντες· σὺ δὲ τοῖς σοῖς ἐπιφάξεις συγγράμμασι, καὶ τὰς σὰς ἀρετὰς ἐγκαλύπτεις, καὶ τοὺς πόνους ἀνεπιθείκτους ἔεις, τηλικαύτης ὠφελείας ἡμᾶς χηρεύοντας παρορῶν. εἰ μὲν οὖν βασκανία τίς ἐστίν ἡμᾶς τὸ λυποῦν, ἀφιλόσοφον τὸ ἐγγείρημα καὶ τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀλλότριον· εἰ δὲ ὄκνος τὴν ἀναβολὴν ταμיעῖται ταυτόν τὴν πέποιθαν ἀνδρὶ γεωργῷ πολλοὺς τοὺς ἰδρωτὰς δεδανεικότη τῇ γῆ καὶ θέρους ἀχμηῆ μὴ δρεπομένῳ τοὺς στάχυας.

λθ'. Πόας Ἀμπελίνῳ.

Δεῦρο ξυναυλίαν, γερόντιον, κλαύσωμεν. ὁ ποταμὸς ἀνεσκήρτησε καὶ κακὸν ἡμῖν ὠρχήσατο σκίρτημα· ὄλον τὸν ἀγρὸν ἐπεκλύσατο, καὶ τὰ νεόγονα τῶν ἀμπελίων ὁ φοβερὸς ἐπεβύθισε. τὸ δὲ μεῖζον δυσ-

non invidendum : nemo enim in tantum malum incidere vult, ne si Orestis quidem insaniam laborare vincatur. Abiectis igitur quæ paupertatis sunt cum ipsa paupertate ad aliam sortem obtinendam commigrabimus, mutato cum fortuna et sensu animi.

XXX. Rhodine Calliopæ.

Apud amatores calumniaris nos et proscindis, relaxatum mihi ventris ambitum et turgiditatem deridens, tu vero tuas fraudes occultas esse putas. Immaturos enim quos concepisti foetus secernis, sceleratissima, et abortum quam partum habes potioem, acerrimis medicamentis nascentes infantes in ventre suffocans, atque Colchica Medea crudeliores cædes perpetrans. Hanc ut liberos suos interficeret adduxit ingratus maritus, auctorem beneficiorum in ipsum collatorum atque certaminum adiutricem, tu vero ne formam corrumpas innumerabiles edis clades, meretricula. Desine igitur inhumanitatem tuam celare et nostram pietatem deridere. Humanior apud nos est partus quam abortus. Scias vero etiam deam ultricem tibi succensentem liberorum occisorum pœnas laud cunctanter exacturam.

XXXI. Hephæstio Thaleti.

Medica avis pavo superbiam Medorum sortita est, mirifice sibi et supra modum placens ob pulcritudinem suam, qua et superari eius feminam constat. Pennas igitur veluti comam erigit et illustrissimam speciem exhibet spectantibus et circularem conficit figuram mundumque cœlestem exprimit atque oculis pennarum astrorum repræsentat ordines. Atque hæc quidem Medicarum est avium indoles magna : non enim invident ornatum suum, quibus exemplo sunt, pictoribus. Tu vero libris tuis incubas, tuasque virtutes contexis atque opera tua latere sinis abdita, nos nihil curans, qui tanto commodo caremus. Si igitur præ invidia nobis ægre facis, philosopho indigna res est et a tua professione aliena : sin vero inertia moram tibi suggerit, idem tibi accidit quod agricolæ, qui postquam multum sudoris in terram impendit, æstatis tempore spicas non demetit.

XXXII. Poas Ampelino.

Huc age coniuncto luctu, senex, comploremus. Fluvius exiliit et perniciosum nobis saltavit saltum. Totum agrum inundavit et novellas vites formidabilis ille demersit. Hoc vero maius est malum, quod non vult scelestus

τύχημα, οὐκ ἐθέλει ὁ μικρὸς τῶν ἐντεῦθεν ἀπαίρειν, ἀλλ' ἐμφιλοχοῦρει γὰρ τῷ γηδίῳ καὶ κοίτην τὸν ἀγρὸν πεποιήται τὸν ἡμέτερον. καὶ δακρῶν ἄξιόν ἐστιν ἰδεῖν· ἀντί γὰρ ἀμπέλων τοὺς ἰχθύας γεωργοῦμεν ὁ τάλας. ὅταν ὁ ποταμὸς ἐθέλη, ἀγρεύομεν· ὅταν ἐθέλη, λιμώττομεν, καὶ μέγα τί μοι δῶρον φιλοτιμείσθαι δοκεῖ. εἶθε τῷ θέρει μηδαμῶς τὰς νεφέλας ἱκετεύομεν ὄμβρον ἡμῖν αὐχμῶσι χαρίζεσθαι· οὕτω γὰρ ἄπερ κεκτήμεθα οὐκ ἂν ἀφῆρήμεθα. ποταμὸς γὰρ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἐπαχθής· εἰ δὲ καὶ ὄμβροις πλουτήσῃεν, τοῦ πυρὸς ἐστὶν ἀκρατέστερος, καὶ μέτραις οὐ χαλινοὶ τὰ φρυάγματα.

λγ'. Γαλάτεια Θέτιδι.

Ἐπαιῶ σου τὴν φρόνησιν, καὶ τὸ λίαν ἐμπειρότατον ἄγαμαι· ὥσπερ γὰρ ἐκ τρίποδος τινος Πυθικοῦ τὰ μέλλοντα διηγῆσω μοι καὶ τοῦ Λυγκέως ὀξύτερον τὰ βαθύτερά τε καὶ ἀφανῆ τῶν πραγμάτων ἐσκόπησας. ὁ Καλλίμαχος ἡμᾶς καταλέλοιπεν· ἀπέπητη μετρωρίζομενος ὀξυτάτῳ τῷ τοῦ κόρου πτερῷ. ἐδραπέτευσεν ἡμᾶς ὁ παμμίαρος, καὶ γέγονεν αὐτῷ τῆς ἐπιθυμίας ὁ κόρος πρεσβύτερος. σὺ δέ μοι παρήνεις πολλά. « ὄρκοις μὴ πείθου, Γαλάτεια. ὄρκων ἐρῶσιν οὐδὲν εὐχερέστερον. » ἐρωτικῶν γὰρ οἱ νέοι μεθύοντες ἠδονῶν καὶ τὸ καλῶς ἀφαιροῦνται βουλεύεσθαι, καὶ πράττουσι φλεγμαίνοντες ἂ νομοθετοῦσιν οἱ Ἔρωτες· οὐ γὰρ αὐτοκίνητον ἔχουσι τῶν πραγμάτων τὴν ἔφεσιν. ἀπιστία κίστεως, ὡς εἴκειν, ἀσφαλέστερον, καὶ πρὸς ἀπάτην ὄρκος σοφιστής ἐστιν ἀξίόχρεως.

λδ'. Θεμιστοκλῆς Χρυσίππῳ.

Ἐπειδὴ σωφροσύνη καὶ παρὰ τῷ μύθῳ τετίμηται, ἄγε δῆτα, Χρυσίππε, διαμυθολογήσω σοι μῦθον οὐκ ἄσμενον.

Ἀφίκοντό ποτε πρὸς τὸν Δία τὰ ὄρνεα καὶ τὸν Ὀλύμπιον ἐπρεσβεύοντο ἡγεμόνα παρασχεῖν αὐτοῖς· ἦν γὰρ ἀναρχία τοὺς ὄρνιθας τὸ λυποῦν, καὶ μεγίστου τινὸς ἀγαθοῦ τῆς ἡγεμονίας ἐχέρευον, καὶ πολλὴν διὰ τοῦτο τὴν ἀκοσμίαν ἐκέκτηντο. ἐπένευσε τοίνυν ὁ Ζεὺς, καὶ γέγονεν ἔργον τὸ βούλημα, καὶ δωρεῖται δῶρον τοῖς ἱκετεύουσι θαυμαστόν· βασιλεύει γὰρ ἦν ἀξίωμα τὸ διδόμενον. προσέτατε δῆτα τοῖς ὄρνιθιν ἐπὶ λίμανα καὶ πηγὰς ἀφικέσθαι καὶ τὸν ἑαυτῶν ἀποσμήξασθαι ῥύπον, καὶ τοῖς ὕδασι τὴν βάσανον τῆς ἡγεμονίας ἐπίστευεν· ἦν γὰρ εὐπρέπεια παρὰ τῷ Διὶ τὸ τιμώμενον. ἐλούσαντο δῆτα οἱ ὄρνιθες, εἶτα πρὸς τὸν Δία παλινδρομοῦσιν εὐθύς, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος εὐπρέπειαν ἐπέδεικνυτο. ὁ δὲ κοιδοὺς τὴν οἰκείαν δεδιὼς ἀμορφίαν τὴν τῆς φύσεως δημιουργίαν ἐνόθευσεν, ἄλλοτρίῳ κόσμῳ τὴν ἑαυτοῦ καλλωπίζων ἀπρέπειαν. ἀλλ' ἤλεγξε τὴν ἀμορφίαν ἢ γλαυξὶ καὶ τὸν

hinc recedere, sed gaudet in agro habitare et lectum sibi constituit in nostro prædio. Adspectu res sane flebilis : nam pro vitibus pisces colimus nos miseri. Quum fluvio lubet, piscamur, quum lubet, famem patimur, magnumque sibi videtur largiri mihi donum. Utinam æstate nubes nunquam essemus precati, ut imbrem nobis largirentur : sic enim quæ possidemus non erepta nobis essent. Fluvius enim per se molestus ipse est ; sin vero et inbribus auctus, igne est violentior, neque ferociæ suæ frenos imponit.

XXXIII. Galathea Thetidi.

Laudo tuam prudentiam et summam tuam peritiam admiror : velut enim ex tripode aliquo Delphico futura mihi prædixisti et Lynceo acutius profundiores res et absconditas perspexisti. Reliquit nos Callimachus, avolavit in sublime evectus celerrimis satietatis aliis, aufugit a nobis scelestissimus et satietas ei cupiditate fuit potior. Tu vero sæpe numero me monebas : « iuriurando ne fidem habeas, Galatea, iuribus iurandis nihil est levius in amantibus. » Nimirum veneris voluptatibus ebrii juvenes etiam recte sibi consulendi amittunt potestatem et amore concitati faciunt quicquid Amores iusserint : non enim sua sponte ad agendum pertrahuntur. Perfidia tutior apparet fide et ad fallendum idoneus est magister iusiurandum.

XXXIV. Themistocles Chrysiippo.

Quoniam temperantia in fabulis etiam celebrata est, age, Chrysiippe, narrabo tibi fabulam haud spernendam. Convenerunt aliquando Iovem aves et Olympium tui sibi præberet principem rogabant. Nimirum moleste ferebant aves, quod sine imperio essent, summoque carebant bono, principatu, atque magnam ideo inciderant in rerum perturbationem. Annuit igitur Iuppiter et ad effectum adductum est consilium, donumque dat petentibus admirandum : regis enim dignitatem largiebatur. Itaque ad lacus et fontes aves profectas abluere sordes suas iussit atque aquis principatus explorationem credidit : erat enim elegantia in pretio apud Iovem. Lotæ igitur aves ad Iovem profinus recurrunt, suamque unus quisque elegantiam ostentabat. Graculus vero deformitatem suam cum melueret, naturæ opificium interpolavit, alieno ornatu suam decorans fœditatem. At redarguit deformitatem noctua et afflictivum ornatum commonstrabat : quum enim suas pennas cognovisset, tanquam

ἐπιπλάστον κόσμον εἰδένουν· τὸ γὰρ οἰκίειον ἐπιγνοῦσα πετρὸν ὡς ἴδιον ἀφείλετο καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρνέοις ἐδίδου παράδειγμα ἕκαστον ἀφαιρέσθαι τὸ ἴδιον. καὶ γέγονεν αὖθις ὁ κολοῖδς κολοῖδς.

Ὁ μῦθος οὗτος, ὃ Χρύσιππε, καθάπερ ὕπαρ τὴν ἀλήθειαν φθέγγεται, πολλὴν σωφροσύνην ἡμῖν διηγούμενος. οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἀνθρωποὶ οὐδὲν τῶν τῆδε κεκτῆμεθα ἴδιον, ἀλλὰ ζῶντες μὲν πρὸς ὀλίγον ἐπιπλάστῳ σεμνυνόμεθα κόσμῳ, τεθνηκότες δὲ ἀφηρημέθα ἅπερ οὐκ ἔστιν ἡμέτερα. ὑπερῶρα τοίνυν καὶ χρημάτων καὶ σώματος, ἀθανάτου δὲ πράγματος ἐπιμελοῦ τῆς ψυχῆς· τὸ μὲν γὰρ αἰδίον καὶ ἀθάνατον, τὰ δὲ θνητὰ καὶ πρὸς ὀλίγον ἔστιν ἡμέτερα.

λε'. Μυρωνίδης Μόσχωνι.

Τὸν ἀροτῆρα βοῦν κεχρηκα τῷ Τυκανίᾳ· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ τοῦ ζεύγους τὸ ἕτερον· ἐπιγγείλατο δὲ μοι ὁ Τυκανίας τὸν ἑαυτοῦ ταῦρον παρέχεσθαι· βὸς γὰρ ἐλειπόμην καγῶ. ὁ γὰρ θαυμαστός μοι ταῦρος ἀπόλωλεν, ὅποτε ὁ χαλεπὸς ἐκεῖνος λοιμὸς τοῖς θρέμμασιν ἐπεδήμησεν. ὁ δὲ καλὸς Τυκανίας τὰς συνθήκας διέλυσε, καὶ μέχρις οὗτο ὁ σκοπὸς αὐτῷ διηγύετο, στέργειν ἐδόκει τὰ δόξαντα. ἐγὼ δὲ τὴν τύραννον ἀπάτην θρηνῶ· οὐ γὰρ ἀροτῆρας βόας κεκτῆμεθα, ὁ δὲ καιρὸς τῶν ἀρότων ἤδη που συμπαρώχηκε. δικαστήριον τοίνυν τῷ Τυκανίᾳ δπλίσομαι, καὶ δικαστὰς ἅπαν τὸ χωρίον προστήσομαι. καὶ τῆς ἀπάτης ἐκεῖνος δίκας ὑφέξεται· καὶ κακίας πείσομεν τοὺς ἀκολάστους ἀπέχεσθαι, ἐνὸς ἀνθρώπου φθορὰν σωφροσύνης διδάσκαλον ἔχοντες.

λς'. Ἐράσιμος Λυσιστράτῳ.

Παίζουσι τοὺς ἀνθρώπους οἱ Ἴβριωτες καὶ δουλαγωγοῦσι τοὺς ὑπὸ σελήνην παῖδες ὑπόπτεροι, ἵνα τι καὶ τοῖς ζωγράφοις πεισθῶμεν. εἴθε γὰρ ἦν δρᾶν τὸν πολέμιον. οὕτω γὰρ ἂν βάλλοντες ἐβάλλοντο καὶ οἱ Ἴβριωτες. ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἡδικήμεθα πλέον, ὅτι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠγνοήκαμεν ὁποῖοι ὄντες τὴν φύσιν τυγχάνουσι. οἶψ γὰρ ἀλογίστῳ πάθει συμπέπλεγμαι. Μελανίππην Διοδώρου ἀπόγονον ἐκτόπως ποθῶ, μηδὲ ὄναρ ποτὲ τὸ γόναιον θεασάμενος, ἀλλὰ μόνον ἀκούσας ὑπὸ τινος ἄδειν αὐτὴν θαυμαστῶς· καὶ βέβλημαι τὴν ψυχὴν, μηδὲν ἔκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀδικούμενος. ὅπερ εἴθε ἔπαθον, Λυσιστράτε· νῦν δὲ γεγόνασί μοι ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ ὄτα. τοσαῦτα φύσις Ἐρώτων δεδύνηται. εἴτε οὖν βρενθης ἔστι τὴν θέαν ἠγνόηκα, εἴτε καὶ φαντασία τίς ἔστι το λεγθὲν οὐκ ἐπίσταμαι· οὐ γὰρ εἰς μάστις πρὸς ἀλήθειαν ἀξίόχρεως. ἀλγῶ δὲ ὅμως τὴν ψυχὴν καὶ τῆς οὐχ ὀρωμένης ἐρῶ, καὶ πανικῆς μετεληφρέμαι μανίας δοκῶ. κάκεινῳ ἀθέατον ἦν τὸ ποθοῦμενον, καὶ δόκησιν μόνῃ τῶν ζητουμένων εἶγε τὴν ὕπαρξιν.

proprias eas abstulit, reliquisque avibus ut suum quæque repeteret auctor exstilit. Sic graculus rursus factus est graculus. Hæc fabula, Chrysisippe, veritatem quasi viva voce loquitur, multum nobis suadens temperantiam. Sic enim et nos homines nihil eorum quæ hic sunt proprium possidemus, sed viventes quidem in breve tempus fictitio gloriamur ornamento, mortui vero amittimus quæ non sunt nostra. Spretis igitur divitiis et corpore immortalem rem cura, animam : hæc enim sempiterna atque immortalis, illa mortalia et in breve tempus nostra sunt.

XXXV. Myronides Moschon.

Bovem aratorem mutuo dedi Tycaniæ : non enim integrum ei erat iugum. Promisit vicissim Tycanias, sui tauri se mihi facturum copiam : nam ego quoque uno carebam bove. Nimirum admirandus mihi taurus occidit, quum gravis illa pestis in armentis grassaretur. At bonus Tycanias pactum dissolvit, et donec quod voluit assequutus est, manere in sententia videbatur. Ego vero diram fraudem lugeo : non enim habemus boves ad arandum et arandi tempus pene iam præteriiit. Iudicium igitur Tycaniæ parabo et iudices universum agrum in auxilium vocabo, fraudisque suæ ille poenas dabit, atque ita protervis ut a malitia abstineant persuadebimus, unius hominis calamitatem magistram habentes temperantia.

XXXVI. Erasmus Lysistrato.

Illudunt hominibus Amores eosque, qui sub luna sunt, in servitutum redigunt pueri alati, ut etiam pictoribus fidem aliquam habeamus. Utinam liceret hostes intueri : tum enim qui iaculantur ipsi quoque telis Amores peterentur. Verum hoc ipso plus iniuriæ patimur, quod et quali natura instructi sint hostes ignoramus. Quam enim ab omni ratione alieno teneor affectu. Melanippen Diodoris neptem misere amo, licet ne per somnium quidem hucusque hanc feminam viderim, sed solum audiverim ab aliquo admirabiliter eam canere, animoque vulneratus sum, nullam sim per oculos passus iniuriam, quod utinam accidisset mihi, Lysistrato : nunc vero mihi adeo pro oculis aures sunt. Tantum vis Amorum potuit. An igitur . . . . sit adspectu ignoro, neque an commentum sit modo, quod dictum est, scio : non enim sufficit unus testis ad veritatem confirmandam. Attamen animo doleo et non visam amo, Panicoque furore correptus mihi videor. Et illi invisum erat, quod amabat, et opinacione sola eorum quæ quærebat materiam comprehendebat.

λζ'. Εὐρυβιάδης Κίμωνι.

*Επαγγέλλῃ πολλὰ καὶ πράττεις ὀλίγα, καὶ τὴν γλώτταν ἔχεις ὑψηλοτέραν τῆς πράξεως. ἀλλ' εἰ μὲν ἔημάτων κομψότης τεθαύμασαι παρὰ σοί, οἱ ζωγράφοι τῆς σῆς δυνατώτεροι γλώττης, τοσαῦτα πλαστουργοῦντες τοῖς πίναξιν ὅσα πράττειν ἢ φύσις οὐ δύναται· εἰ δὲ καὶ χαίρειν δοκεῖς ταῖς ὑποσχέσεσι τοὺς ἀκούοντας, πρὸς ὀλίγον μὲν εὐφραίνεις, ἀνίξῃ δὲ μετ' οὐ πολλὸν χαλεπώτερον, ἐπεὶ καὶ τῶν ἐνυπνίων τὰ κάλλιστα οὐ τοσοῦτον ἡμᾶς εὐφραίνει καθυθύνοντας, ὅσον ἐγρηγορότας ἐλύπησεν· αἱ γὰρ ἐλπιδες εὐθὺς μετὰ τοῦ ὕπνου συνανίπτανται. σύμφωνα δῆτα τῇ γλώττῃ τὰ πράγματα κέκτησο, ἵνα μὴ καὶ τοῖς φίλοις ἀπέχθῃ καὶ τοῖς ἐχθροῖς ὑπόθεσιν ψόγου πορίσης ὡς ἀληθείας ὑπάρχον ἀμέτοχος.

λη'. Τεττίγων Ὀρτύγωνι.

Τί δῆτα, τρισάθλιε, τὴν ἐσοῦντα διήλλαξας, καὶ τοὺς πέρδικας ἐξεπέτασας; οἶνός σοι γέγονε τὸ κακόν. οἶνον καὶ τοῦ Κύκλωπος τὸν ὀφθαλμὸν βλάψαι τὸν Ὀδυσσεὶά φασί. διὸ εἰ μὴ συναθροίσαις τοὺς ὄρνιθας, σὺν σοὶ κατακρημνίσαιμι ἐμαυτόν. καὶ παῖδα γὰρ ἀκόλαστον ζῆν χαλεπὸν καὶ τάφρον πρὸ τοῦ πατρὸς υἱὸν σφετερίσασθαι καὶ λίαν ἐστὶ δυσφορώτατον.

λθ'. Θέτις Ἀναξάρχῳ.

Οὐ δύνασαι Θετίδος καὶ Γαλατείας ἐρᾶν. οὐ τεμαχίζεται πόθος· οἱ γὰρ Ἔρωτες οὐ μερίζονται. ἀλλ' οὐδὲ διπλοῦν ἂν ἐνέγκαις τὸν ἔρωτα· ὡς γὰρ ἢ γῆ δύο ἤλιους οὐ δύναται θάλασσεσθαι, οὕτω μία ψυχὴ δυάδος πυρῶν ἐρωτικῶν οὐκ ἀνέχεται.

μ'. Σωκράτης Πλάτωνι.

Ἄδικεῖται μὲν οὐδεὶς, ἀδικοῦσι δὲ πάντες, αὐτομάτως ἕκαστος ἑαυτὸν ἀδικῶν· ἀρετῆς γὰρ καὶ κακίας ἐσμὲν αὐτοκράτορες. ἀφειλέτό σου Ἀεωνίδης τὸ γήδιον. τοῦτο τῶν ἐκτός, καὶ τὴν σὴν ψυχὴν οὐδὲν ἐλυμήνατο. ζημιῶ σε Φίλιππος καὶ τὸν δακτύλιον σφετερίζεται. οὐδὲν ἡδικοῦσθαι αὐτός· τὸ γὰρ ἐπίκτητον οὐχ ἡμέτερον. τὸν σὺν υἱὸν ἀνεῖλιον οἱ βάρβαροι. οὐ πέπονθάς τι δεινόν· οὐ γὰρ αἰδίον τὸν παῖδα ἐκέκτησο. ἐναγχός σοι μὴ κεκτρημένῳ προσγέγονε, καὶ πάλιν οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ περ οὐκ ἦν, ἀλλ' ἐγένετο. οὐκοῦν ἀδικοῦσιν, οὐκ ἀδικοῦνται οἱ ἄνθρωποι. διὸ καὶ τὸν Ὀμηρικὸν τεθαύμακα Κύκλωπα· οὐδένα γὰρ βλάπτειν ἀδικούμενος ἔφασκε, καὶ ἦν τῷ ποιμένι ἀπόφρασις ἢ τῆς ἀληθείας κατάφρασις.

μα'. Μαρᾶθῳ Πηγάνωνι.

Τοὺς πολιτικοὺς κλύδωνας ἐκφυγῶν καὶ τοὺς ἀπα-

XXXVII. Eurybiades Cimoni.

Polliceris multa et facis pauca linguamque habes actione superiorem. Iam si verborum ornatus apud te in admiratione est, pictores tua lingua praestantiores sunt, quippe qui talia fabulis effingant, quæ nequit efficere natura. Sin autem gaudere putas promissis auditores, parumper quidem oblectas, non multo vero post graviore afficis dolore, siquidem et somniorum pulcherrima non tantam nobis dormientibus voluptatem afferunt quantum expergefactis tristitiam: protinus enim cum somno spes avolat. Quare sic age, ut acta cum lingua tua congruant, ne et amicis mentiendo fias invisus et inimicis vituperandi materiem præbeas ut expers veritatis.

XXXVIII. Tettigo Ortygoni.

Quid tandem, miserrime, ve-tem mutasti et perdices dissipasti? Vinum tibi hoc malum peperit. Vino etiam Cyclopis oculum læsisse Ulixem aiunt. Quare si non collegeris aves, tecum præcipitem feram memet ipsum: nam et puerum intemperanter vivere acerbum est, et ante patrem sepulcrum sibi comparare filium prorsus non est tolerandum.

XXXIX. Thetis Anaxarcho.

Non potes Thetidem simul et Galateam amare. Non in frustra discinditur desiderium: neque enim Amores dividuntur. Sed neque ferre potueris duplicem amorem: ut enim terra duobus solibus foveri nequit, sic unus animos duos ignes amatorios non sustinet.

XL. Socrates Platoni.

Iniuriam quidem nemo patitur, at omnes iniuria afficiunt, sibi quisque sponte eam inferens: virtutis enim et vitii sumus domini. Eripuit tibi Leonidas prædium: hoc e rebus externis est, neque ullam animus tuus hinc fecit iacturam. Damnum Philippus surrepto annulo tibi intulit: nihil affectus ipse es iniuria, aliunde parta enim non sunt nostra. Filium tuum barbari occiderunt: nihil passus es mali, non enim sempiternum filium habuisti; nuper tibi non habenti natus est et rursus non est, siquidem et ante non fuit, sed natus est. Inferunt igitur, non patiuntur iniuriam homines. Atque admirari soleo Homericum Cyclopem: neminem enim se iniuria affectum lædere dictitabat, eratque pastori negatio veritatis affirmatio.

XLI. Maratho Peganoni.

Civiles tempestates fugiens et inevitabiles urbis turbas

ραιτήτους θορούθους τοῦ ἄστεος ἐμισθωσάμην τὸν ἀγρὸν τουτονί, καὶ μεταβολὴν τύχης ἐδόκουν εὐρεῖν. ἀλλὰ μείζοσι κακοῖς ἐμβεβλήμεθα· ποτὲ μὲν γὰρ τὴν ἐρυσίθην ἔγω πολέμιον, ποτὲ δὲ τὰς ἀκρίδας, ἄλλοτε καὶ τὴν γάλαζαν· ἡ δὲ πάγῃ λυμαίνεται τοὺς καρποὺς ὡς ἀπαιτήτος τύραννος, καὶ τοὺς ἰδρωτάς ὁ τάλας τοῖς ἀνέμοις χαρίζομαι. οἴμοι δὲ δύστηνος, ὦ ποῖ τράπωμα; ὅταν τῶν γεωργικῶν μόθων ἐπιμνησθῶ, τὰς τοῦ ἄστεος ἀσπάζομαι διατριβάς· ὅταν τῶν πολιτικῶν ταραχῶν τὸ πλῆθος λογίσωμαι, τῆς ἀγροικίας ἐρῶ, καὶ τοῦ παρόντος ἐστὶ τὸ μὴ παρὸν εὐτυχέστερον. μία τῶν λυπηρῶν κατάλυσις ἐστὶν ὁ θάνατος, εἴτε φυσικὸς ἐστὶν εἴτε πάλιν αὐθαίρετος. οὐκ οὖν ἀγγόνη μοι τὸ φάρμακον· βδελύττεσθαι γὰρ τὸν θάνατον τοὺς δυστυχούντας ἤλιθον.

μβ'. Περικλῆς Ἀσπασίᾳ.

Εἰ δῶρα ζητεῖς, οὐ ποθεῖς· ἀδωροδόχοι γὰρ οἱ Ἑρῳτες, καὶ τοὺς ποθοῦντας τοιούτους εἶναι διδάσκουσιν. εἰ μὲν οὖν ἐρᾶς, τὸ δίδόναι ἢ τὸ λαβεῖν οἰκειότερον· εἰ δὲ χρημάτων ὀρέγη καὶ δι' ἐμπορίαν τὸ ποθεῖν πλάττη, τὴν γνώμην ἢ γλώττα διήλεγξες, πωλοῦσα χρυσοῦ τὰς ἡδονὰς τῷ ἐθέλοντι.

μγ'. Διογένης Δημοσίῳ.

Τὸ τεχνητὸν γύναιον, τὸ διγενὲς ἡμιάνδριον, τὸ παρὰ τὴν φύσιν κατὰ μηδὲν ἐντελές, ὁ Λυδὸς εὐνοῦχος ὕβρισην ἡμᾶς· ἅπαντα γὰρ τὰ τοῦ σώματος μέλη γλώττα ἔχειν ἀσχήμονας ἐπαγγέλλεται. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεᾶ τῶν ἐκείνου βελῶν οὐκ ἀσθάνομαι· ἀδρανὲς γὰρ πλῆττειν τὸ γυναικεῖον φύλον τοὺς ἥρωας, ἵνα τί σοι καὶ σοβαρώτερον ἀποφθέγωμαι τὸν Διομήδην μιμούμενος. ὑλακτεῖν δῆτα καὶ μεμνημένοι ταῖς εὐνοῦχοις ἐστὶν ἀρμόδιον· τῆς τῶν χειρῶν γὰρ ἐστερημένοι δυνάμειος ἅπαντα διὰ τῆς γλώττης πράττειν ἐθέλουσιν. οἱ δὲ φίλοι πολλὰν εὐθθειαν κατηγοροῦσιν ἡμῶν ἐπειδὴ τὸν ὕβριστὴν οὐ ποιναῖς ἡμεψάμεθα. οὕτω γὰρ καί, ὄνος ἡμᾶς εἰ λακτίσειεν, οὐκ ἂν δικαστήριον αὐτῷ συγχροτήσαιμεν. τοῦτο δὲ τοι καὶ τῷ Σωφρονίσκου καλῶς διηγόρευται.

μδ'. Πριαπίδης Κορύδῳ.

Αὔριον ἔσο μοι δαιτυμόν. ἅπαντα τὰ πρὸς τὸν γάμον μοι παρεσκευάσται, ἔνθος ἐρέβινθος ἰσχάδες πολλαί, καὶ γλεύκος καὶ μελιτοῦττα καὶ πόπανα· αὐτὸς δὲ κόμιζε τὴν ἐντεχνον σύριγγα, τὰς ὑπερκυκνεύουσ μελωδίας ἀσόμενος· ἦσθα γὰρ ποιμαντικῆς μουσουργίας ἐπιστήμων, Κορύδων. τὴν γὰρ πασταδά βεβούλημαι πρὸς ἡδονὴν κινεῖν ἀφροδίσιον τοῖς ἀπὸ τῆς σύριγγος ὑποθελγόμενος ἡγήμασιν.

hunc agrum pretio conduxī et sortis meae conversionem putabam me assequiturum, at in maiora mala incidimus. Modo enim robiginem hostem habeo, modo locustas, interdum etiam grandinem, perditque pruina fructus tanquam inexorabilis tyrannus, et sudores meos ego miser ventis largior. Heu me infelicem, quo me vertam? Ubi rusticos recordeo labores, urbanum appeto commercium, ubi civilis tumultus in mentem revoco, rusticationem amo, eoque quod in promptu est id quod non est videtur esse fortunatius. Dolorum una solutio mors est, sive naturalis illa sit sive sponte conscita. Itaque laqueus mihi remedium est: formidare enim mortem miseris stultum est.

XLII. Pericles Aspasiae.

Si dona quaeris, non amas: incorrupti sunt enim Amores, eandemque sequi legem docent amantes. Quare si amas, dare potius quam accipere te convenit: sin vero pecunias appetis et propter opes amorem simulas, animum lingua redarguit, auro vendens cuicumque voluptatem.

XLIII. Diogenes Democrito.

Arte facta illa femina, duplicis sexus semivir, praeter naturam nulla parte perfectus contumelia nos affecit Lydus eunuchus: nam omnia corporis membra linguas habere turpes profitentur. Ego vero secundum Homericum Ulixem tela eius non sentio: nihil enim proficit mulicbris sexus heroas feriens, ut paullo dicam tibi magnificentius Diomedem imitatus. Latrare sane et furere eunuchis convenit: manuum enim vi privati per linguam efficere tentant omnia. Amici vero magnae stultitiae nos accusant, quod iniuriosum non paenis remunerati sumus. Sic enim etiam asinus si calcitret, hunc non in iudicium vocaverimus, quod idem et a Sophronisci filio Soerate pulchre dictum est.

XLIV. Priapides Corydoni.

Cras mihi esto conviva. Cuncta ad nuptias mihi parata sunt, puls, cicer, cariae multae et mustum, melitaque placenta atque popana. Tu vero artificem affer fistulam, qua cantum edas cygnorum cantilenas superantem: es enim pastoralis musicae peritus, Corydon. Scilicet thalamum venerea voluptate tentaturus sum fistulae cantibus consopitus.

με'. Λεάνδρος Πυλάδης.

Λίαν ἡμῖν οἱ Ἑρωτες ἀπεχθάνονται. Ἐγὼ μὲν ἐρῶ, ἡ δὲ ποθουμένη μισεῖ. καὶ τί ἂν δράσαιμι ὁ τρισάθλιος; οὐκ ἰσόρροπον ἔχουσιν οἱ Ἑρωτες πλάστιγγα· ἄνισα τοῖς ἀνθρώποις ζυγοστατοῦσι τὰ δάκρυα. εἰ μὲν οὖν ἀδικοῦσι, θεοὶ μὴ κεκληρώσων· εἰ δὲ τὴν πρόσσηγορίαν οὐ ψεύδονται, ὀρθὰ δικάζετεσσαν καὶ τὰς ἀληθδόνας ἐμοὶ κατὰ τὸ δίκαιον μεριζέτωσαν.

μς'. Διογένης Ἀριστάρχου.

Κατέπληγτε τὴν Μακεδονίαν Ἀλέξανδρος, τῷ βουκεφάλῳ ἐπογοούμενος ἵππῳ, ὃν χαλινοῖς ἰστοροῦσι μὴ πείθεσθαι μηδὲ χειροῦθεσι κολακείαις μαλάττεσθαι· ἦν γὰρ ἀτιθάσευτος καὶ τῷ θυμῷ τὸ ἵππος εἶναι ἀφῆρητο, καὶ κακὸν τι ἀπρόσιτον ἦν καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι λίαν δυσάντητον. ὅτε τοίνυν ἐπιβάτην Ἀλεξάνδρῳ ἐκληρώσατο, τὴν ἀπῆνειαν ὡσπερ πραοτήτι συνεχέρασεν, ἀμειβόμενος κατηφεῖα τὸ φράγμα, καὶ ἦν ἰδεῖν σῶφρονα τὸν ἀκόλαστον· οὐ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ θέμις ἦν ἀντιμάχεσθαι. ἔσο τοίνυν, Ἀριστάρχε, καὶ σὺ τῆς τύχης ἐπῆκοος· οὐ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ ἀλλὰ τῇ τύχῃ ὁ βουκεφάλος ἵππος ἐπέθετο.

μζ'. Ποιμνίων Ἀρνωνι.

Τὰ τῶν προβάτων οὐχάτα ὑπὸ τοῦ γάλακτος μέλλει μοι διαρρήγνυσθαι, καὶ κισσυβίων οὐκ οἶδ' ὅπως ἡπορήμεθα. διὸ δίδου μὲν αὐτὸς τὰ κισσυβία, ἐγὼ δὲ σοὶ γάλα παρέξομαι, μεγαλοδωροῖς παροχαῖς μικρὰς ἀμειβόμενος χάριτας.

μη'. Χρυσογόνη Τερπάνδρου.

Μὴ μέμφου λοιδορουμένην τε καὶ ὑβρίζουσαν· οἱ γὰρ ποθοῦντες γλυκείας καὶ τὰς ὕβρεις προσδέχονται, καὶ πληγαῖς δὲ πολλαῖς καὶ μίωλῳψιν ὀρατίζονται. εἰ δὲ δυσανασχετεῖς ὑβριζόμενος, οὐδὲ βρόδον τρυγήσεις τὴν ἄκανθαν εὐλαβούμενος.

μθ'. Λεωνίδης Περιάνδρου.

Ἡδέσθη καὶ Πρίαμον ὁ τῆς Θέτιδος πρεσβεούμενος. καὶ πολὴν γὰρ ἐχθρὸν ὁ τοῦ Πηλέως ἡσχύνετο, καὶ δίδουσι τῷ πατρὶ τεθνηκότα τὸν παῖδα, δυστυχιστατῶ φιλοτιμούμενος δῶρον τὸν Πρίαμον. καὶ τοῦ μὲν τὴν τόλμαν τεθαύμακα, τοῦ δὲ τὴν φιλανθρωπίαν ἐπήνεσα. γενοῦ μοι καὶ αὐτὸς Αἰακίδης, καὶ πολιᾶς προσίεσο δάκρυα, τὸν παῖδά μοι ζῶντα δωρούμενος. δυστυχούμεν γὰρ ἡμεῖς ὡσπερ ὁ Πρίαμος· οὐ γὰρ ἂν ὄντα σε πολέμιον ὑπὲρ παιδὸς ἐπρεσβεύομεν, δακρύοις οὐ μέλανι τὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐγγαράξαντες γράμματα. ἀλλ' εἰ μὲν τῆς ἰσῆς καὶ σὺ φιλανθρωπίας ἐρᾶς ἐπιτεύξατο, προφθάνετω τὸ δῶρον τὴν αἴτησιν· εἰ δὲ μὴ λόγος παρὰ σοὶ βασιλεύει, ἀλλὰ θυμὸς καὶ λύπη

XLV. Leander Pyladi.

Admodum infesti nobis sunt Amores. Ego quidem amo, at amata odio me prosequitur. Quid igitur faciam miserrimus? Non æqualem habent Amores trutinam, impares hominibus dependunt lacrimas. Quare si faciant iniuriam, dii ne vocentur, sin autem nomen non mentiuntur, recte iudicent, mihique dolores iusta ratione assignent.

XLVI. Diogenes Aristarcho.

Macedoniam exterruit Alexander Bucephalo equo vectus quem equum aiunt frenis non obedire, neque mansuetis blandimentis emolliri: erat enim indomitum animal et præ furore equi exuerat naturam, malumque erat inaccessum atque eis, qui in ipsum inciderent, insuperabile. Postquam igitur equitem Alexandrum sortitus est, immanitatem quasi lenitate temperavit, in remissionem mutato furore, ut moderatus videretur qui fuerat effrenus: non enim fas erat Alexandro repugnare. Quare tu quoque, Aristarche, obsequere fortunæ: non enim Alexandro, sed fortunæ Bucephalus equus obedivit.

XLVII. Pœmio Arnoni.

Ubera ovium nimia lactis copia disrumpentur, et mulctris nescio quomodo caremus. Quare tu quidem da mulctra, ego vero tibi lac præbebo, magnifica munera parvis rependens gratiis.

XLVIII. Chrysogone Terpandro.

Ne reprehendas probris te insectantem et contumeliis: amantes enim contumelias quoque pro cuppediis devorant et verbera sæpe numero vibicesque ornamento sibi ducunt. Si vero ægre fers contumelias, neque rosam decerpes spinam metuens.

XLIX. Leonides Perianthro.

Miseritus est Priami etiam Thetidis filius rogatus: canos enim hostium quoque Pelides reverebatur, patrique mortuum reddit filium, infelicissimo dono muneratus Priamum. Et huius quidem audaciam admiror, illius vero laudo humanitatem. Esto mihi tu quoque Æacides et cani capitis admitte lacrimas filio mihi meo vivo reddito. Nam et nos in miseris versamur quemadmodum Priamus: non enim te hostem pro filio rogaremus, lacrimis, non atramento huius epistolæ exarantes litteras. At si parem tu quoque impetrare cupis humanitatem, antevertat munus petitionem: sin vero ratio apud te non

τὰ πρεσβεία κεκλήρωται, πρὸς ὀλίγον μὲν εὐφρανθήσῃ, λυπηθήσῃ δὲ μειζώνως ἀφιλοσόφου θυμοῦ μεγάλας τὰς ποινὰς εἰσπραττόμενος.

v'. Καλάμων Σπείρωνι.

Εἰ γεωργὸς εἶναι βεβούλησαι, τῶν πολιτικῶν θορύβων ἀφίστασο· εἰ δὲ ῥήτορες παρὰ σοὶ καὶ δικαστήρια καὶ βήματα περισπούδαστα, τὴν δίκειλλαν ἀφεῖς, καλαμιδα καὶ χάρτας ἀράμενος ἐς κόρακας χῶρει, γερόντιον. τοὺς γὰρ συκοφάντας ἄνδρας καὶ τὸ « ἄνδρες δικασταί » φηγεγομένους πυκνότερον ἢ τῶν γεωργῶν πολιτεία οὐ προσίεται.

να'. Ῥοδόκλις· Ὑψιπέλη.

Τὸν Πειραιῆ χθὲς τῆ νυκτι περιεπέλουσιν καὶ τὸν σὸν ἐραστὴν μετὰ τῆς Χρυσίππης ἐώρακα, καὶ μειράκιον ἐδαδούχει, καὶ προπομπὸς ἢ φιλία γραῦς ὑπῆρχεν Ἄβρότονον. ὅτε δὲ τὴν προαγωγὸν προσεῖπον ἐγώ, ἀπέσθεσε τὴν δᾶδα ὁ παῖς· τοῦτο γὰρ ὁ σὸς ἐνετείλατο ἐραστής, ἵνα τῷ σκότῳ τὸ πραττόμενον διαλάβοι. οὐκοῦν μῆτε ὁμνῶντι μῆτε κολακεύοντι πείθου· γλώττης γὰρ σόφισμα δεινότερόν ἐστιν ἐκότερον.

vb'. Σωκράτης Κλέωνι.

Ὅταν οἱ λύκοι μεγάλην περιτύχῳσι θήρα καὶ τῷ κόρῳ φιλοσοφήσωσιν ὥσπερ ἐγκράτειαν, ἀρνῶν ἔχουσι τὸ ἦθος, καὶ τὸ ἄγριον εἰς τὸ φιλόανθρωπον μεταβάλλουσι. καὶ θαυμαστὴν τινα δικαιοσύνην ὁ κόρος ἐκδιδάσκει τοὺς λύκους· μετὰ τῶν προβάτων συνέμονται, μηδὲν τὸ ποιμνιον λυμαινόμενοι, καὶ σπένδονται τοῖς ποιμέσι, καὶ τὴν σωφροσύνην γεραίρουσιν, ἄχρις ἂν αὐτοῖς ἡ γαστήρ ἀναπνεύσῃ. ἀλλὰ σὺ καὶ τῶν λύκων τὸν τρόπον ἀναιδέστερον κέκτησαι καὶ μᾶλλον πλεονεκτικότερον, ὅταν ὁ χρυσὸς ὑπερναβλύσῃ τῶν σῶν θησαυρῶν, ὥσπερ οἱ μέθυσοι. διψῶσι γὰρ ὅταν κορεσθῶσι τοῦ οἴνου, καὶ σφιρίζονται τῆ μέθῃ μέθης ἐπίτασιν· διὰ γὰρ τὴν εἰς ἄκρον εὐεξίαν πρὸς τὴν ἐναντίαν διάθεσιν μεταπίπτουσι, περιγαννύντος τοῦ οἴνου τοὺς οἰνόφυλας καὶ ἐκκάοντας. ἀπαγε τῆς ἀκολάστου μέθης, ἀκόλαστε, ἵνα μὴ πρὸς τὴν ἐναντίαν ῥοπήν μεταχθῆς, ἀφαιρουμένης τῆς τύχης ἅπερ καὶ δέδωκε· τοιαύταις γὰρ τοὺς ἀχαρίστους ποιναῖς σωφρονίζει.

γγ'. Μίνθων Ῥίζωνι.

Ὁ ποταμὸς ὁ Χρυσάσπις τοῦ γηγίδιου τοῦ ἡμετέρου μῶσαν ἐσύλησε, καὶ τῷ σῷ ἀγρῷ προσεκύρωσε, μῶρὸν τι ποιῶν καὶ ἡλίθιον· ἀλλοτρίους γὰρ δούροις τὸ φιλότιμον ἐπαγγέλλεται. ἀλλ' εἰ μὲν δικαστηρίων φόρτον ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρειν οὐχ οἷός τε εἶ, δῶρα ποταμῶν μὴ προσέεσο· εἰ δὲ τῶν ἀλλοτρίων ἐρᾷ, μετ'

regnat, sed ira atque odium antiquiora sint, parumper quidem lætare, magis vero dolebis insani furoris magnas pœnas depensurus.

L. Calamo Spironi.

Si agricola esse vis, a civibus turbis abstine, sin autem oratoribus et iudicibus et suggestibus operam das, abiecto surculo sumptaque calamaria theca atque charta in malam rem abi, senex. Non enim sycophantas et illud « viri iudices » crebrius dictitantes agricolæ res publica admittit.

Ll. Rhodoclea Hysipyliæ.

Per Piræum besterna nocte ambulans amatorem tuum cum Chrysippa vidi, et adolescens prælucebat, deducebatque eos amica anus Abrotonum. Quum autem alloquerer lenam, exstinxit facem puer; sic enim iubebat amator tuus, ut tenebris res lateret. Quare neque iurantineque blandienti fidem habeas; turpis enim utrumque est lingue dolus.

LII. Socrates Cleonice.

Quum lupi magna capta præda propter satietatem quasi temperantiæ student, ovium præ se ferunt indolem et feritatem in mansuetudinem convertunt. Admirabilem quandam iustitiam satietas docet lupos: cum ovibus una pascuntur nihil iniuriæ gregi inferentes et cum pastoribus in gratiam redeunt et temperantiam in pretio habent, donec venter ipsis respiraverit. Tu vero morem habes lupis impudentiorem et vehementius avaritiæ indulges, quum auro affluent tui thesauri, non secus atque temulenti. Qui quum vino saturati sunt, tamen sitiunt et ebrietate vim eludunt ebrietatis: nam e summa voluptate in contrariam conditionem delabuntur, exhilarante vino ebriosos atque exurentem. Abice intemperantem illam temulentiam, intemperans. ne fortuna quæ dedit rursus auferente in contrariam partem traducare: eiusmodi enim ingratos castigat pœnis.

LIII. Mintbo Rhizoni.

Fluvius Chrysaspis agri nostri partem abscissam tuo agro addidit, stultum quid committens atque vecors. alienis enim donis liberalitatem præ se fert. Iam si iudiciorum onus humeris tuis non poles sustinere, fluvii

οὐ πολλὸν δακρύσεις τῶν οἰκείων στερόμενος καὶ ψήφοις
ἰατρητοῦ τιμωρούμενος.

νδ'. Μήδεια Ἰάσωνι.

Οὐδὲν τοῖς ἀνθρώποις οὔτε περισπούδαστον οὔτως
οὔτε προσκορέστερον ἐρωτικῆς καθέστηκεν χρῆσις.
ποῦ σοι τῶν δακρῶν τὰ βρεῖθρα ἂ τοῖς ἡμετέροις ποσὶν
ἐπεκύμαινε, ποῖ σοι διέπτησαν τὰ μυρία γένη τῶν
λόγων ἐκείνων. τῶν τε βήμάτων τὸ ὑφειμένον τε καὶ
χαμαίζηλον; οἶμαι μῆτε τοὺς δανειζομένους τοιοῦτοις
πρὸς τοὺς δανειστάς κεχρησθαι τοῖς βήμασι, μῆτε
τραυματίαν ταῖς τῶν πολεμίων ἀλόντα χερσίν. ἢ
σύντονος ἀγρυπνία παρώγηκε, τὰ ἐωθινὰ καταλέλοιπας
ἄσματα, παρεώσω τὰς μυρίας πρεσβείας, τὰς σπονδὰς
ἅς διὰ τῶν προαγωγῶν γυναιῶν ἐσπέισα μοι. πρὸς
ἐτέραν ἄφρω παρθένον ὀλίσθησας, ὥσπερ οἱ καθεύ-
δοντες ἀμερίμους πρὸς ἐτέραν ἐνυπνίων ὑπόθεσιν με-
ταβαίνουσιν. ἐπαινῶ τοὺς ζωγράφους· ὑποπτότερος
γὰρ τοὺς Ἐρωτὰς ἀναγράφουσι, καὶ τοῖς πλάσμασι
τὴν ἀλήθειαν τερατεύονται.

νε'. Παρμενίδης Χρυσόσθενι.

Τὸ μὲν ἐγγηγορέναι διὰ παντὸς ἀθανάτου φύσεως
ἴδιον, ὑπνοῦν δὲ μετρίως τῶν καθ' ἡμᾶς ὡς ἔοικε καὶ
ἀνθρώπινον, τὸ δὲ πέρα καθεύδειν τοῦ πρέποντος τοῖς
τεθνηκόσι μᾶλλον ἢ περ τοῖς ζῶσιν ἀρμόδιον. τὰς
πλείστας, Χρυσόσθενες, τῆς ζωῆς μοίρας ἀφῆρη-
σαι· αἰεὶ γὰρ καθεύδεις καὶ τῆς ἐνθάδε μεταβέβηκας
λήξεως οἶά τις Ὀδυσσεύς, τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης
ἔξωι πλανώμενος, ὠκεανῶ τινὶ τῷ ὑπῶι νηγόμενος
καὶ μῆτε ἀνίσχοντα μῆτε δυόμενον προσβλέπων τὸν
ἥλιον.

νς'. Δάφνων Αἰγείρῳ.

Αἰ συκαὶ σου πρὸς τὸ ἐμὸν γήδιον τὰς ρίζας ἤπλω-
σαν, ὑπὸ τὴν σὴν ἐξουσίαν ἔτι τελεῖν οὐκ ἐθέλουσαι,
καὶ τὸ σὸν ἀφελόμεναι δίκαιον φιλοτιμοῦνται μοι τὰ
κυήματα· τοῖς ἐμοῖς γὰρ ἠυτομολήσαν ὄροι. καὶ
τοῦτο νόμος ἐστὶ γεωργοῖς, καὶ γεγηρακόσι νόμοις
πίθου, γερόντιον. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν ἔθεσιν ἀντι-
φθέγγεσθαι θέλεις, ὡς καινὸν ὄντα σε νομοθέτην καὶ
πρόσφατον τῶν γεωργικῶν συλλόγων ἐχθαλοῦμεν,
καὶ τῶν ἡμετέρων ὄρων ἐξοστρακίζομεν ὡς ἀλλό-
τριον.

νζ'. Πυρρῆς Φιλωνίδῃ.

Εἰ ἐρᾷς, μὴ κατηγορεῖς τῆς ἐρωμένης ἀπρέπειαν.
οὐ δύναται γὰρ μὴ τυφλώτερον ἐρῶσα ψυχὴ· ἀήττητος
γὰρ ἢ τῶν ἐρώντων προσπάθεια. εἰ δ' οὐκ ἐρᾷς, τί
δακρύεις καὶ στένεις, καὶ κλύδωνα σαυτῷ προσφέρεις
αὐθαίρετον; ἀδικεῖς οὖν ἐκάτερον, ποτὲ μὲν ὡς

dona ne admittas : siu vero aliena concupiscis, brevi
lugebis tuis spoliatus et arbitri sententia damnatus.

LIV. Medoa Iasoni.

Nihil quicquam hominibus tanto est in pretio, neque
vero tedium facilius affert quam amatoria affectio. Ubi-
nam tibi lacrimarum flumina, quæ nostros pedes allue-
bant? Quonam avolarunt innumerabilia sermonum illorum
genera verborumque submissio et humilitas? Puto neque
qui pecuniam mutuo sumunt eiusmodi apud creditores
uti verbis, neque vulneratum, ubi in hostium manum
incidit. Continua illa præterit insomnia, matutinas
omisisti cantiones, abiecisti crebras preces, iuramenta,
pacta, quæ mihi per internuntias feminas sancivisti. Ad
aliam repente delapsus es puellam, quemadmodum dor-
mientes ab alio insomniorum argumento ad aliud protinus
transeunt. Laudo pictores : alatos enim Amores pingunt
et figmentis in portenta convertunt veritatem.

LV. Parmenides Chrysostheni.

Perpetuo vigilare immortalis est naturæ proprium,
modice vero somnum capere, ut videtur, nostrum est,
at ultra quam decet dormire mortuis magis quam vivis
convenit. Plurimas vitæ tuæ partes, Chrysosthenes,
amisisti : semper enim dormis et his esse locis desiisti,
veluti Ulixes quidam extra hunc terrarum oberrans
orbem, somni cuidam oceano innatans, solemque neque
orientem videns neque occidentem.

LVI. Daphno Aegiro.

Ficus tuæ in meum agrum radices protulere, sub tua
ditione nolentes amplius esse, tuoque ablato iure mihi
largiuntur suos proventus; in meos enim fines sponte
transiere. Atque hæc lex est agricolis, tuque inveteratis
legibus obedi, senex. Sin vero moribus nostris vis con-
tradidere, ut novum te ac recentem legislatorem ex ru-
sticis conciliis eiciemus atque nostris ex finibus ut alienum
te exterminabimus.

LVII. Pyrrha Phitonidæ.

Si amas, noli deformitatem in amata reprehendere
Non enim potest non cæcutire amans anima : scilicet
invicta est amantium affectio. Sin vero non amas, quid
fles et ingemiscis et tempestatem tibi accessis volunta-

ἐραστής ἐπιμένους, ποτὲ δὲ ὡς ἀνταγωνιστῆς βδέλυ-
τόμενος.

νη'. Δαμάσιος Ἀντιγόμφ.

Εἰ μὴ βίου Σωκράτης ἐνέχυρα κέκτηται, παιδα-
γωγὸς τοῦ σοῦ μὴ προχειρίζεσθω παιδός· ἐνέχυρα δὲ
βίου παῖδες νοεῖσθωσαν. ὃν γὰρ εἶναι πατέρα φύσις
ἐδίδαξε, τοῦτον καὶ παιδαγωγεῖν ἐστὶν ἀξιόπιστον,
πεῖρα μαθόντα καὶ γεννήσεως σχέσιν καὶ στοργῆς ἀλ-
γηδόνας.

νη'. Κηπίας Κοράνμφ.

Συνέριθος ἔσο μοι μεσημβρίας ὥρα, Κοριάννε·
αἰμασιᾶ γὰρ τὸν ἀγρὸν περιφράξαιμι· κακοὺς γὰρ
τοὺς δόιτας κεκτῆμεθα γείτονας. οὐχ οἶός τέ εἰμι
καὶ ζῷοις ἀλόγοις καὶ τοῖς ἀνθρώποις συμπλέκεσθαι.
ὁ λαγὼς τὰς ἀμπέλους, ἡ δὲ κάμπη τὰ λάχανα ὀλ-
λυσι. τί δῆτα περὶ τῶν ἀσπαλάχων καὶ λέξαιμι;
φοβερόν γὰρ τῷ γεωργῷ τὸ κακὸν καὶ δυσανταγώνιστον.
διό μοι συμπαρατίττου καὶ τῶν πόνων συλλαμβάνου,
κἀγὼ σε αὖ τοῖς τοιοῦτοις ἔργοις ἀμείψομαι. οὕτω
γὰρ καὶ μύρμηκες συμμαχοῦντες ἀλλήλοις καὶ τὸν
μόχθον σοφίζονται καὶ τῶν μεγίστων πόνων ἐπά-
πτονται.

ξ'. Ἄνθεια Ὀρίωνι.

Ἄπαντα τῷ γυναικίῳ φύλῳ δεδούλωται. Λαίδους
ὁ Διογένης ἔρᾳ, Σωστράτης ὁ Φρύγιος. ἡ τῆς φιλο-
σοφίας κομψότης διόλωλε· τὸ σεμνὸν ἦθος παρεώσαντο,
τὸ αἰθέριον καταλειπίσασιν φρόνημα, τὸ μετάρσιον
ἐπάγγελμα διεψεύσαντο· ἅπαντα φροῦδα τὰ πρὶν αὐ-
τοῖς μεμελετημένα πρὸς ἀσκήσιν. ἄωρόν μοι παί-
γιον εἶναι δοκεῖ ἄνδρα πρεσβύτην, πολὺν αἰδέσιμον
ἔχοντα, ὑπερφρωμένον ἐπὶ σεμνότητι, νεάνιδος
ἐταίρος ἔρᾳ. ἐγὼ δὲ καγγάζω καὶ τὸν γέλωτα φέρειν
οὐ δύναμαι, δηρνίκα συναντήσαιμι τοῖς γεροντίοις·
πολλὰ γὰρ τῆς Ἀφροδίτης κατηγόρουσι τὸ πάλαι, καὶ
τοὺς ἐξῶντας μανίαν νοσεῖν αὐθαίρετον ἔφασκον. ἔφε-
σιν ἀκολάστου ψυχῆς τοὺς ἔρωτας δριζύμενοι. ἅπαντα
φέρειν σοφόν, τὸ δὲ ἐλπίζειν λίαν ἐστὶν ἐμφρονέστε-
ρον· πολλὰ γὰρ χρόνος καὶ τύχη δεδύνηται.

ξα'. Σώστρατος Λυσιστρατῶ.

Ἐπειδὴ σοι πολλὰ καὶ θαυμαστά παραινέσαντες τὸν
τῆς Πηνελόπης ἐδόξαμεν ὑφαίνειν ἱστόν, φέρε δῆτα
φέρε καὶ μυθικῶν ἀπαρξίμων λόγων· ἴσως γὰρ τῆς
σῆς διανοίας ἐφίκοιτο διὰ τὰ λεγόμενα.

Ἐν τοῖς νεοβλάστοις τῶν δένδρων ὁ τέττιξ ὀχρούμε-
νος ὥρα καύματος ἐκελάδει διάτορον, καὶ τῆς ἑαυτοῦ
ἀρμονίας αἰσθανόμενος ἐπετέρπετο. ὁ δὲ μύρμηξ πα-
ρῆν τοῖς θιρίζουσι καὶ περὶ τὴν ἄλω τὰς διατριβὰς

riam? Utrunque igitur peccas, modo ut amator cupiens,
modo ut inimicus detestans.

LVIII. Damassius Antigono.

Si vitæ pignora Socrates non habet, ne filii tui pæda-
gogus eligatur. Pignora autem vitæ liberi intelligantur.
Quem enī natura docuit esse patrem, hunc etiam pueros
educare posse consentaneum est, experientia edoctum
et generationis habitum et paterni in liberos amoris sol-
licitudines.

LIX. Cepias Corianno.

Socius mihi adesto sub meridiem, Corianne : sepis
enim munimento agrum meum cingam. Nimirum malos
vicinos habemus viatores. Non par sum et brutis anima-
libus et hominibus arcendis; lepus vineas, eruca olera
deperdit. Quid iam de talpis loquar? Horribile enim hoc
est malum rusticis et hostis pæne insuperabilis. Quare
fer mihi auxilium et partem laboris in te suscipe, et ego
eiusmodi operibus te remunerabor. Sic enim formicæ
quoque per mutuas operas molestiam fallunt, maximosque
labores aggrediuntur.

LX. Aulthia Orioni.

Cuncta muliebri sexui subiecta sunt. Laidem Dioge-
nes amat, Sostratam Phrygius. Philosophiæ maiestas
periiit, morum gravitatem abiecerunt, cælestem animum
amiserunt, sublimem professionem ementiti sunt, omnia
evanuerunt, in quibus exercendis ipsi olim studium po-
suerant. Intempestum videtur mihi esse ludium,
virum senem canis venerandum, gravitate superbientem,
iuvenis meretriculæ amore teneri. Ego vero cachinnor
neque risum tenere possum, quum obviam fio senibus :
multis enim in Venerem invehebantur olim, et amantes
insania laborare voluntaria diefitabant, appetitum intem-
perantis animi amorem definientes. Omnia ferre sapientis
est, sperare vero multo est prudentius : multum enim
tempus et fortuna possunt.

LXI. Sostratus Lysistrato.

Quoniam multis egregie monitis Penelopæ visi tibi su-
mus telam texere, agedum tandem age et fabulosam
narrationem exordiamur : fortasse enim in animum tuum
se dicta insinabunt.

In virentibus arboribus insidens cicada æstivo tem-
pore clare canebat, suoque ipsius cantu delectaba-
tur. Formica vero messoribus aderat et circa aream
versabatur, terræque sinu cibaria sua recondebat, ut

ἐπεποιήτο, καὶ τοῖς κόλποις τῆς γῆς τὴν ἑαυτοῦ τροφήν ἐθησαύριζεν, οἷα προμηθέστερος ὢν ὁ μύρμηξ τοῦ τέττιγος. παρωγγήκει τοῖσιν ἐκ τῶν βορείων ὁ ἥλιος, ἀπὴν τὸ μετώπωρον, καὶ ὁ χειμῶν ἐπεφοῖτα τῇ γῇ, ἣ δὲ θάλαττα τὰς γαληναίας σπονδὰς διελύσατο. οἱ πλωτῆρες τοὺς λιμένας ὡς σωτήρας ἠσπάζοντο, ὁ γεωργὸς ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλέαν κατέφρευγε, καὶ ὁ μύρμηξ ἐν ταῖς λαγόσι τῆς γῆς τοὺς πόνους εἶχεν ἐστίασιν ἐπιτήδειον. ἰκέτευσεν δὲ ὁ τέττιξ τὸν φιλόπονον μύρμηκα τῶν θησαυρῶν μετασχεῖν· ὁ δὲ τὸν μελιωδὸν τὸν ἑαυτοῦ θυρῶν ἀπεπέμπετο, πολλὸν αὐτοῦ τῆς ἀργίας καταχέων τὸν γέλωτα, καὶ τῶν θερῶν ἀσμάτων αὐτὸν ἀνεμίμνησκε. διόπερ ὁ μὲν εἶχε λιμὸν τὴν ὥδην, ὁ δὲ τοὺς πόνους τροφήν.

Ἄρμόττει σοι ὁ μῦθος, Λυσίστρατε· ἀργὸς γὰρ ὢν ἀθλιώτερος εἶ τοῦ πυρέσσοντος, ἐσθίων μάτην διπλάσια. ἄπαγε δῆτα τῆς ἀργίας, ὃ βέλτιστε. τὰ τῆς φύσεως δῶρα κατήσχυνας, τηλικαύτην βρώμην καὶ εὐρωστίαν τοῦ σώματος ἀκόσμητον παρεῶν, ἐπιστήμην πόνων ἀσχεῖν μὴ βουλόμενος.

ξβ'. Τεττίγων Πορφυρίωνι.

Ὁ Κορύδων εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ τῆς τύχης φίλος, ὡς ἔοικεν. αἱ ἄμπελοι ταῖς βότρυσιν ἄχθονται, αἱ ἀγράδες βρίθουσι καὶ τῶν τρυγόντων ἀνθρώπων ὀρέγονται, αἱ ἐλαῖαι τῇ γῇ προσσυνεύκασι καὶ τῷ πλήθει τοὺς ἐνεγκαμένους κλάδους βιάζονται, οἱ λειμῶνες κατὰκομοί, ἡ ἄλλως ταῖς Νειλώαις ἐφάμιλλος αὐλαξίν. ἀλλὰ καὶ τὸ γύναιον μετὰ τῶν ἄλλων εὐρορεῖ τῷ ἀνδρὶ τοσοῦτοι γὰρ παῖδες αὐτῷ, ὡς καὶ Δαναὸν καὶ Αἴγυπτον ταῖς εὐτεχνίαις νικᾷν. ἄλλος μὲν γὰρ ἐστὶν ὑπομάχιος, ἄλλος τῆς γαλουχίας ἐπαύσατο, ἕτεροι δὲ ἔρπουσι, μήπω τῆς ὀρθῆς βαδίσεως ἀπαρξάμενοι, ἔνιοι παρατραυλιζοῦσι καὶ τοὺς δόντας ἀμειβόουσιν, ἄλλοι τῆς ἀκμῆς ἐπιβαίνουσι καὶ τὸ βουπαιδὸς εἶναι κεκλήρονται, καὶ σύριγγος δίκην αὐλῶν ἢ τῆς ἡλικίας αὐτοῖς τάξις συντέτακται. σὺ δὲ παρῆνεις τὸ θυγάτριον μὴ παρεγγυᾷν τῷ Κορύδωνι, καὶ τὴν ἀγγιστεῖαν ἐκάκιζες, ὥσπερ ἀφοσιούμενος τὴν δυσγένειαν. οἴμοι βεβουκόλημα ὁ δεῖλαιος, καὶ κοῦφον ἔσθον τὸ φρόνημα. τοῖς ἀνθρώποις ἀνόνητον ἡ εὐγένεια· πλούτου γὰρ παρὰ πᾶσιν οὐδὲν ἐνδοξότερον.

ξγ'. Χρῦσης Ἡφαιστίωνι.

Οὐκέτι τῆς Διοδότης ἐρᾷς. τὰς ἐρωτικὰς θρυαλλίδας ἀπέσβησας· οὐ γὰρ ζηλοτυπεῖς ἐπ' αὐτῇ, ἐμφιλογοῦσαν τῷ Λυσιστράτῳ θεώμενος. φιλονικότερον Ἐρώτων οὐδέν. καὶ πῶς, εἰ ἐρᾷς, τηλικαύτης ἀληθῆνος φιλοσοφεῖς ἀνεχόμενος;

ξδ'. Σωκράτης Μελανπίδῃ.

Γυμνασταὶ μὲν καὶ παιδοτρίβαι ἀπαραίτητοι τοῖς

quæ cicada esset prudentior. Discessit igitur ex boreali regione sol, præterit auctumnus et iam hiems terræ ingruerat, mare autem tranquillitatis rupit fœdera, nautæque portus amplectebantur quasi servatores. Rusticus ad suum se recipiebat focum, formicaque in terræ sinu suis laboribus parto victu fruebatur. Iam supplex cicada laboriosam formicam rogabat, ut sibi de repositis opibus impertiret, hæc vero cantricem vehementer ob inertiam irrisam a suis foribus ablegabat, eique æstivum cantum in mentem revocabat. Itaque alteri famem cantus afferebat, alteri labor alimentum.

Quadrat in te fabula, Lysistrate : etenim iners quum sis, febricitante es miserior, duplum. comedens frustra. Tandem fac missam inertiam, optime : abuteris enim naturæ donis, qui tantum robur tantumque corporis vigorem laborum exercitio neglecto incultum esse pateris.

LXII. Tettigo Perphyrioni.

Beatus vir est Corydo, fortunæque amicus, ut videtur. Vites uvis gravantur, piri fructibus onustæ messorum postulant, olivæ in terram pronutant et multitudine sua terentibus ramis vim faciunt, prata comantia, area ulcis similis quos Nilus irrigat. At et muliercula cum ceteris fructuosa est coniugi : tot enim sunt ei liberi, ut vel Danaum et Ægyptum fœcunditate superet. Namque alius adhuc adhæret mammis, alius iam lactare desiit, alii vero repunt, qui nondum recte incedere cœperunt, nonnulli balbutiunt dentesque mutant, alii ad florem ætatis accedunt et adolescentiam iam attingunt, atque ad instar syringis fistularum composita eis est series ætatis. Tu vero monebas, ne filiolam desponderem Corydoni, et affinitatem vituperabas quasi ignobilitatem decutiens generis. Heu me, deceptus sum et levi fui animo. Nihil prodest hominibus nobilitas : divitiis enim apud omnes nihil pretiosius.

LXIII. Chryses Hæphæstioni.

Non amplius Diodotam amas. Amatoria ellychnia extinxisti : non enim zelotypia moveris, quum eam cum Lysistrato rem habere vides. Invidiosus amoribus nihil est. Et quomodo, si amas, tantos dolores philosopho perfers animo ?

LXIV. Socrates Melanpidæ.

Præceptores et ludi magistri inexorabiles quidem sunt

παισὶ τῆς σωφροσύνης διδάσκαλοι. ἐπειδὴ γὰρ φρονήσεως ἔτι καὶ νόμων οἱ παῖδες εἰσιν ἀνσπίδεστοι, ἀπειλαῖς χαλινουῦμεν τὸ τούτων ἀκόλαστον· τοὺς γὰρ παιδᾶς λόγους μᾶλλον ἢ μάστιξιν ἐκτασάττομεν. ἐγὼ δὲ τὴν σὴν ἀναίδειαν ἀγαμαί· οὔτε γὰρ κολάσεις δικαστηρίων σοι φοβεραί, οὔτε λόγος εἰσηγητικός ἐστιν αἰδέσιμος. τῶν παίδων ἀφρονεστέραν ἐν γῆρα τὴν διάνοιαν ἔχεις. ἴθι τοίνυν, εἰ βούλει, πρὸς βάραθρον. ὄν γὰρ λόγος καὶ μάστιγες σωφρονεῖν οὐ διδάσκουσι, τοῦτον πείθειν κακίας ἀπέχεσθαι λίαν ἐργῶδες καὶ τοῦ καθαιρεῖν τὴν Αὐγέου κόπρον ἐστὶ δυσχερέστερον ἢ κοτύλη τὸ Ἀτλαντικὸν ἅπαν ἐκμετρήσθαι πέλαγος.

ξε'. Βουβαλίων Κισσυβίων.

Ὁ Γοργίου παῖς ἡμᾶς ἀδικεῖ. ξυνωρικεύεται γὰρ ἱπαζόμενος ὁ παμμίαρος, καὶ προσγῆματι θήρας περιπέττει τὴν πανουργίαν ὁ κάκιστος. οὔτε γὰρ λαγὸς φοιτᾷ παρ' ἡμῖν, οὔτε δορκὰς ἐνδημεῖ, οὐ βουβαλίδες, οὐκ ἔλαφοι, οὐκ ἄλλο τι τῶν πρὸς θήραν ἐπιτηδείων ὄντων. αἱ μὲν γὰρ εἰρκαὶ καὶ πάγαί τοὺς λαγῶς ἀπελαύνουσι, δι' ὧν καὶ ἀλίσκονται τῶν σταφυλῶν ἐπιβαίνοντες, δορκάδας δὲ καὶ βουβαλίδας οἱ γείτονες λέοντες. καὶ τί δῆτά σοι τὰ μυρία τῶν θηρίων ἀπαριθμοῦμαι γένη, οἷς καὶ ἡμεῖς συλλιμώτομεν; ἀνανδρία γὰρ ἡμᾶς, ἀθηρία δὲ τοὺς θήρας κολάζεται. ἐπειδὴ σὺν ἀγχιμαῖσα σοι πρὸς τὸν ἀδικοῦντα, Κισσυβίων, εἰσηγοῦ τὸ συμαέρον, καὶ σωφρονέστερον τοῦτον οἱ σοὶ διδασκέωσαν λόγοι. ἴσθι γὰρ αὐτὸν κυσὶ σπαραζόμενον, εἰ ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀγροῖς τὸ λοιπὸν ἐνδημήσει· ἤδη γὰρ καὶ ἡ θήλεια κύων σὺν τοῖς τέκνοις περιφρουρεῖ μοι τὸ γῆδιον ἀνθρωπίνης ὀργῶσα τιμελῆς ἐφάψασθαι.

ς'. Πειθὼ Ἱπολύτου.

Εὐπρέπειαν, οὐκ ἦθος σεμνὸν οἱ ποθοῦντες μᾶλλον ἀσπάζονται· οὐ γὰρ σωφροσύνην οἱ Ἔρωτες ἐπαγγέλλονται, ἀλλὰ κάλλει σώματος ὀφθαλμὸν ἀκόλαστον δελεάζουσιν. εἰ τοίνυν διὰ τοὺς τρόπους τῆς Ῥοδοκείας ἐρᾷς, τῶν σῶν ἡδονῶν οὐ βασιλεύουσιν Ἔρωτες· φιλοσοφούντος γὰρ λογισμοῦ βέλος ἀφροδίσειον οὐ καθάπτεται.

ξς'. Ἐρατοσθένης Αἰσχίνης.

Ἐσθίεις τοὺς ἔρκους ὡς λάχανα, καὶ κτύπος ὀδόντων εἶναι σοι δοκεῖ τὸ παρττόμενον, καὶ τοῖς ἐγκαλοῦσιν ἀντιφθέγγη, παμπόνηρε,

« ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώματος »,

οὐκ εἰδὼς ἀχαλίνωτον γλῶτταν μείζονα τοῦ πλημμελήματος εἰσπαρττομένην τὴν κόλασιν. ὦν γὰρ ἂν λόγους ἀμάρτωμεν, ἔργοις τὴν τιμωρίαν ὑφέζομεν. τὴν γλῶτταν δῆτα σώφρονα κέκτησο, ὁμνύειν καὶ τὰ

in pueros, temperantiae vero doctores. Quum enim prudentiae ac legum pueri nondum sint capaces, minis frenamus eorum intemperantiam : namque pueros verbis magis quam flagris exterremus. Ego vero tuam impudentiam admirror : non enim iudiciorum te terrent supplicia, neque orationem adhortatoriam revereris. Pueris stolidiorem senex habes mentem. Pergas igitur, si libet, ad barathrum. Nam quem nec verba nec verbera ad frugem adducere possunt, huic ut a malitia abstineat persuadere nimis operosum est, ac difficilius quam Augiæ sordes expurgare vel cyatho totum Atlanticum mare emetiri.

LXV. Bubulio Cissybio.

Gorgiæ filius iniuriam nobis infert. Bliugo enim curru vehitur sceleratissimus et venationis prætextu nequitiam suam fegit pessimus. Nam neque lepus apud nos currit, neque dorcas versatur, non bubali, non cervi, non alia quæquam earum ferarum, quæ ad venandum sunt idoneæ. Etenim retia atque laquei lepores abigunt, quibus et capiuntur vites invadentes, dorcades autem inopia et bubalos vicini leones. Sed quid quæso tibi innumerabilia ferarum genera recenseam, quibuscum simul nos quoque esurimus? Nobis enim, quod homines hic non sunt, feris vero, quod nullæ fera, detrimento est. Quoniam igitur tibi, Cissybio, cum iniurioso isto intercedit cognatio, suade ei quod utile sit, moderatioremque eum reddat a te iam habendi sermones. Scito enim, canibus eum laceratum iri, si meos agros posthac invaserit : iam enim et femina canis cum catulis custodit mihi prædium, humanum adipem gustare gestiens.

LXVI. Pitho Hippolyto.

Elegantiam magis quam morum gravitatem amantes amplectuntur : non enim temperantiam Amores profitentur, verum corporis venustate intemperantem inescant oculum. Quare si ob mores Rhodocleam amas, tuas voluptates non dominantur Amores : scilicet philosopham mentem felum venereum non attingit.

LXVII. Eratosthenes Æschini.

Iureiuranda devoras tanquam olera, dentiumque fragore rem confectam esse putas, et si qui te vituperant, hiis illud opponis, scelerate,

« lingua iuravit, mens vero iniurata est, »

effrenatam linguam graviore delicti pœnas dare nesciens. Nam quæ verbis deliquerimus, horum pœnas rebus dependemus. Fac igitur ut modestam linguam habeas, iurare vel ad veritatem confirmandam dubitans :

πρὸς ἀλήθειαν εὐλαβούμενος· ἀβαρὲς γάρ τι χρῆμα δ' ἄρκος εἶναι δοκεῖ, καὶ παντὸς ἄχθους ἐστὶ δυσφορώτερον. ἐντεῦθεν καὶ Τάνταλος ἐκολάζετο· περὶ τὰ θεῖα γὰρ ἔσχε τὴν γλῶτταν ἀκόλαστον.

ζη'. Σεύτων Κοριάννων.

Ἐἶλον ὄψέ ποτε τὴν κακίστην ἀλώπεκα, καὶ λαθῶν ποικίλοις δεσμοῖς περιφρουρῶ τὴν παμμίαρον, καὶ ἄξω ἐπὶ τὴν λεωφόρον, Κοριάννων, καὶ τοὺς ἀγροίκους συγκαλεσάμενος ἅπαντας τὴν πολέμιον θριαμβέσω, καὶ δημοσίᾳ δίκας παρέξεται, ἀντὶ πολλῶν ἀδικημάτων μίαν ὑφέξουσα κόλασιν.

ξθ'. Καλλιόπη Λαίδι.

Κρωδύλω καὶ τέττιγι δ' Ὀργίας σεμνύνεται, μήπω τοῖς ἰούλοις κατασκιάσας τὸ πρόσωπον, καὶ βρενθύεται τῷ κάλλει, καὶ δέλεαρ ἀνοίας προτίθησιν ἡμῖν τὴν εὐπρέπειαν. ἐγὼ δὲ καὶ γῆρας καὶ νόσον καὶ λύπην πίναξιν ἐγγαράξαιμι, καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἀναθήκαιμι τοῦ ἀγνώμονος· ταῦτα γὰρ ἔξει ποτὲ τῆς εὐπρεπείας ἀντίπαλα.

ο'. Πλάτων Ἀξιόχῳ.

Ἠνίαις καὶ μάλιστα τοὺς ἵππους ἰθύνομεν, καὶ ναυτιλλόμεθα πῆ μὲν τοῖς ἰστιίοις τὴν ναῦν ἐκπετάσαντες, πῆ δὲ ταῖς ἀγκυραῖς ταύτην χαλινώσαντες καθορμίζομεν. οὕτω κυβερνητέον καὶ τὴν γλῶτταν, Ἀξιόχῳ, πῆ μὲν τοῖς λόγοις δπλιζόντες, πῆ δὲ τῇ σιωπῇ κατευνάζοντες.

σα'. Ῥόδων Κυπαρίσσων.

Τοὺς Λευκανοὺς ἐπιέναι πάλιν φασί, καὶ τὸ δρέπανον ἀπορρίψας λόγῃν καὶ σαυρωτῆρα χαλκεύσομαι, καὶ τὴν ἐνουάλιον τέγγην ἀσκήσαιμι· οὐκ ἔξ γὰρ ἠρεμεῖν δ' αἰμίον ἡμᾶς. ἐμοὶ τοῦ χειμῶνος τὸ θέρος ἐστὶ κρυωδέστερον· τί γὰρ τοῦ πολέμου γένοιτ' ἂν φρικωδέστερον; ἦρος φανέντος ἐδάκρυσα. ὡς κομᾶ τοῖς ἀνθεσιν ὁ ἀγρός, ὡς εὐώδες ἐν ταῖς μυρριναῖς τὸ γῆθιον, ὡς κοσμία κομῶσα ἡ πλάτανος, ὡς χλοάζει τὸ λήιον. ἅπαντά μοι πρὸς εὐετηρίαν ἐπιέγεται. ἀλλ' ἀδικοῦσιν ἡμᾶς οἱ πολέμιοι· ἀρότρου γὰρ αὐτοῖς ἡ μάχαιρα ποθεινότερον.

ιβ'. Σωσίπατος Τελεσίλλῃ.

Εἰ μὴ ταῖς ἀπροδοίσις ἡδοναῖς τὸν ἀτερπῆ κόρον ἡ φύσις ἐνέμιξεν, ἐδουαλαγωγεῖτο τὸ ἄρρεν τῷ γυναικεῖω φύλῳ, Τελεσίλλῃ. μὴ τοῖνον μέγα φρόνει, πορνίδιον. ὁ τῆς Ἀπροδίτης μοι πυρσὸς ἀπῆθάλωται· οὐ γὰρ ἀθανάτους τὰς ἀλγυθόνας τὰ τῶν Ἐρώτων βέλη παρέγεται.

levis enim res esse videtur iusiurandum, et omni tamen onere est gravius. Hinc etiam Tantalus pœnas subiit : nam in divinis rebus linguam non continuit.

LXVIII. Seutlo Coriannoni.

Tandem aliquando pessimam cepi vu.pem, captamque variis vinculis custodio scelestissimam atque in viam publicam deducam, Corianno, et rusticis convocatis omnibus de hoste triumphabo. Tum publice dabit pœnas, pro multis iniuriis uno supplicio affecta

LXIX. Calliope Laidi.

Cincinno et cicada Gorgias gloriatur, nondum licet languine vultum obtegans, et pulcritudine superbit et escam stultitiæ obicit nobis formæ elegantiam. Ego vero et senectutem et morbum et dolorem tabulis inscribam et ante amentis ianuas suspendam : hæc enim habebit aliquando elegantie suæ adversaria.

LXX. Plato Axiocho.

Loris et flagellis equos regimus, et navigamus modo velis navem explicantes, modo ancoris frenantes conicimus in portum. Sic etiam lingua gubernanda est, Axioche, ut modo verbis eam instruamus, modo silentio consopiamus.

LXXI. Rhodo Cyparissoni.

Lucanos iterum dicunt aggredi, atque ego abiecta falce lanceam mihi et hostile fabricabor et bellicam artem exercebo : non enim patitur nos quiescere deus. Mihi hieme æstas est gelidior : quid enim bello fuerit horridius? Vere adveniente lacrimavi. Quam abundat ager floribus, quam odoratum a myrtis prædium, quam pulcre comata platanus, quam virent segetes. Omnia mihi ad abundantiam inclinant. Sed iniuriam nobis hostes inferunt : aratro enim gladius eis est exoptatior.

LXXII. Sosipater Telesilla.

Si veneris voluptatibus ingratam non admiscuisset natura satietatem, in servitutum iam redactus esset virilis sexus a muliebri, Telesilla. Ne igitur superbias, meretricula. Veneris flamma mihi exstincta est : non enim sempiternos dolores Amorum tela afferunt.

ογ'. Πρόκλος Ἀρχιμήδει.

Τοὺς πολυπόδας φασιν ἀθηρίας τυγχάνοντας τοὺς ἑαυτῶν κατεσθίειν πλοκάμους, ὡσπερ ὄψον ἀληθῶς ἐμπαράσκειον τὰ ἑαυτῶν ἔχοντες μέλη. ἐστιῶνται γοῦν οἱ τάλανες τῶν ἑαυτῶν μορίων τὰ καίρια, καὶ δαιτυμόνες τῶν οἰκείων σαρκῶν ἀναδείκνυνται. Ἄρά γε, Ἀρχιμήδες, οὐ πολὺπους τοῖς ὀλοῖς εἶναι τὴν γνώμην δοκεῖς; ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο σαφέστατον· ἀδικεῖς γὰρ ἀπανθρωπότατα τὸν σὸν πατέρα, μήτε τὴν φύσιν αἰδοῦμενος, μήτε τὴν Δίκην ὡς βάραθρον εὐλαβοῦμενος. ἀλλ' εἰ μὲν μεταγνοίης, ἀμνήμονα τῶν παρωγῆκῶτων ἔξεις τὴν Πρόνοιαν· εἰ δὲ τὴν φιλόχρυσον ἐρίων ἀμετακίνητον πάθος κεκλήρωσαι, τὴν ἰσόρροπον πλάστιγγα τὸ θεῖόν σοι τάλαντεύσεται, καὶ παῖδας ἔξεις πατρικῆς κακίας εἰκόνας ἀληθεῖς καὶ ἰνδαλμακτα. οὕτω γὰρ καὶ τὰ τῆς ἐγίδνης κυήματα μητρικὴν ἀνοσιότητα διαδέχεται, τὴν κυοφόρον καὶ τήνην γαστέρα βηγγύοντα.

οδ'. Ἐλάφων Δόρκωνι.

Γόνιμος πρὸς εὐκαρπλίαν τῆ γῆ ὁ τῶν θρεμματῶν ὄθος καθέστηκεν. οὐκοῦν δίδου μοι τῶν σῶν θρεμματῶν τὴν κόπρον, καὶ λήψη καυτὸς μισθοῦς εὐτετηρίας ἀγρόδας καὶ λάχανα, καὶ τὸ σὸν φιλότιμον λαμπροτέρας ἀμείψομαι χάρισιν.

οε'. Ἀριστόξενος Πολυξένη.

Ἐταιρικῶν ἡδονῶν οὐδὲν ἀσθενέστερον. ἅπιστα τὰ τῶν σῶν χειλέων φιλήματα· ἀφύτευτος γὰρ πόθος θᾶτον μαραίνεται. ἐγὼ τὴν σωρροσύνην λοιπόν, ἀνήδονον οὔσαν παρὰ τοῖς πολλοῖς, μάλλον προσδέξομαι (τὸ γὰρ σταθερὸν ἐπαγγέλλεται), καὶ προικίων τὸν γάμον ἀνήσομαι· πρίασθαι γὰρ πίστιν ἑταιρικὴν χαλεπώτατον.

ος'. Διογένης Σωτίωνι.

Τὸ μικρὸν τοῦτο δοξάριον ὕπαρ ἐνύπνιον εἶναι τοῖς εὖ φρονούσι δοκεῖ, καὶ τῶν πεπλασμένων μύθων τετρατωδέστερόν ἐστι καὶ φαυλότερον, ἄστατον κουφόνου παίγνιον, ἤχων καὶ πνευμάτων φιντασιωδέστερον. τοῦτο καὶ μὴ παρὸν ἀνιᾶ, καὶ προσγενόμενον πλέον ἐλύπησε· μετ' οὐ πολὺ γὰρ τοὺς ἐραστάς ἠγνωμόνησε, καὶ πρὶν γενέσθαι πρὸς τὸ μὴ εἶναι μετέδραμε. μή σε καταπλητέτω τὰ τῆς τύχης φυσήματα· διαπαίζει γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ὡσπερ καὶ βούλεται. εἰδῶλα γὰρ εἰδῶλων τὰ τῶν ἀνθρώπων τετύχηκε πράγματα.

οζ'. Βουκολίων Μυρωνίδη

Ὁ σὸς ἔκγονος ὑπερμαζᾶ, Μυρωνίδη. ἐρυθρῶν βράκει τὰ βουκολία διετάραξε καὶ τὴν δάμαλιν τὴν ποσεινήν κατεκρήμνισεν, οἱ δὲ ἠλικιῶται τὴν συμφορὰν

LXXIII. Proculus Archimedi.

Polypos aiunt præda indigentes suos ipsorum cinnos devorare, ita ut quasi cibo vere apparato suis membris utantur. Vescuntur nempe miseri membrorum suorum partibus maxime vitalibus, propriarumque carniū se præbent esores. Nonne, Archimedes, polypus mente esse omnino videris? Ego certe manifestissimum h'c esse arbitror: iniuria enim patrem tuum afflicis inhumanissima, neque naturam reveritus, neque Iustitiam timens quasi barathrum. At si respiscas, immemorem præteritorum malorum habebis providentiam, sin vero in furiosa ista auri fame immobili affectu perseveras, æquali trutina deus te pensabit, liberosque habebis veras paternæ malitiæ imagines atque simulacra referentes. Sic enim et viperini partus maternam impietatem excipiunt, matricem et nutricem ventrem disrumpentes.

LXXIV. Elapho Dorconi.

Utile est ad fecundandam terram sterco pecudum. Quare da mihi tuorum pecudum fimum, et contra tu quoque præmia fertilitatis pira accipies atque olera, tuamque liberalitatem splendidioribus remunerabor donis.

LXXV. Aristoxenus Polyxena.

Meretriciis voluptatibus nihil inconstantius. Infida sunt tuorum laborum oscula. Amor enim, qui radices non egit, citius marcescit. Ego temperantiam in posterum, ingratam licet vulgo, magis amplectar, stabilitatem enim pollicetur, et dotibus emam nuptias: nam fidem enere meretriciam difficillimum est.

LXXVI. Diogenes Sotioni.

Vilis gloriola ista insomnium revera videtur esse sapientibus, fictisque fabulis monstruosior est ac deterior, instabilis, levis, ludicrum repercussa voce et ventis inanior. Hæc et absens molestiam parit, et ubi adsit maiorem affert tristitiam: brevi enim iniqua fit in cultores suos et antequam sit ad nihilum redigitur. Ne fortunæ flatus te concutiant: deludit enim homines pro libito. Nimirum imaginum imagines sunt res hominum.

LXXVII. Bucolio Myronide.

Filius tuus nimis luxuriatur, Myronides. Rubro panno gregem terruit, vaccamque egregiam egit præcipitem, æquales eius autem calamitatem istam pro ludicro ha-

πειπονηται παίγνιον. μη παρέχου θυοῖν γοινοῖκιν τῶ παιδὶ περαιτέρω· οἱ γὰρ νέοι καὶ σφριγῶντες ἀκόλαστοι, καὶ τρυφῶντες εἰσὶν ἀκρατέστεροι.

ση'. Περικλῆς Καλλιόπῃ.

Παρθενικῶν ἡδονῶν ἐπιτεύξασθαι ἄγαν ἐστὶ δυσχερές. ἐγὼ δὲ βράθυμος τὴν ψυχῆν. καὶ τί δράσαιμι ἄν; ἀσύμβατος γὰρ ὁ Ἔρως ἐπιπέμπων τὸ βέλος. αὐτῇ μοι δίκασε καὶ τῶ Ἐρωτι, καὶ δίδου μοι ψῆφον φιλάνθρωπον· βασκαίνουσι γὰρ οἱ Ἐρωτες, τὸ μὲν ποθεῖν παρεχόμενοι, τὸ δὲ τυχεῖν ἀφαιρούμενοι.

οθ'. Ἰσοκράτης Διονυσίῳ.

Προπομπὸι καὶ βραβουῦχοι καὶ κήρυκες καὶ θρόνων ὑψηλοτάτων ἐπίτευξις φιλοσοφίας ἐστὶν ἀγλῦς, καὶ διαριετικιώτατος πέφυκε τῶν ἀρετῶν χωρισμός. οὐκ ἤμειψας μετὰ τῆς τύχης τὴν φύσιν· ἐτι τὸν θύλακον ἔχεις δερμάτινον· θνητὴν γὰρ ἔχεις ἐκ προοιμίου τὴν σύστασιν. τί δὴ τὰ τὸ κενὸν τοῦτο καὶ κοῦφον δοξάριον ἐπὶ τοσαύτων τὸν πῆλινον ἀσκὸν διεψύχσῃς; μεγάλης ἀνοίας ἐνεφορήθης, ᾧ δύστηνε, καὶ τῆς φύσεως τὴν γνῶσιν ἀφῆρησαι· οὕτω τὰ μετέωρα τῆς τύχης κινήματα ἐκστῆναί σε τῆς πάλαι θεωρίας ἠνάγκασε, καὶ τῆς σώφρονος ἐκείνης· μακίας ἀναχωρεῖν παρεσκεύασεν. ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαιζήλον· νῦν δὲ καὶ γθαμαλὸν καὶ περιγέιον ὁ τῆς τύχης ὄρος ἀκρότατος. οὐκοῦν τῆς ψευδοῦς εὐδαιμονίας ἀφίστασο, καὶ τὴν δραπέτιν τύχην δραπέτευε· προφθάνων γὰρ τὴν ἀγνώμονα, ἄφνω τὴν μεταβολὴν οὐ δυσφορήσεις προσπίπτουσαν.

π'. Κορυδῶν Ἀμπελιῶν.

Οὐκ ἔστι τι γεωργῶν ἀθλιώτερον. τυραννοῦμεθα καὶ τοῖς ἀνέμοις οἱ τάλανες. ἀπόλλυσιν ὁ νότος ἡμᾶς, τοὺς ἀσάχνας ἐξιτήλους μοι ἀπειργάσατο, τὴν ἀμπελον ἐλυμήνατο καὶ τὰς βῆγας διεψῆιρε, καὶ πρὸς δικαστήριον ἔλκειν οὐχ οἷός τέ εἰμι τὸν λυπήσαντα. διὸ καὶ τὸ δρέπανον καὶ τὴν ἄμην ἀπώσομαι, ἀσπίδα δὲ καὶ ξίφος καὶ κράνος ἀράμενος στρατιώτης γενήσομαι, καὶ τὴν τέχνην ἁμείψας τὴν τύχην σοφίσομαι.

πα'. Λέανδρος Καλλικόμῳ

Εἰ μὲν τι τοῖς ἀνθρώποις χρυσοῦ τιμιώτερον δίδασκε, καὶ μείζονσι δώροις ἁμείβομαι τὴν ἀπόλαυσιν· εἰ δὲ μή, δίδου μοι τὰς χάριτας θᾶπτον· οὐ γὰρ Δανάης ἔχεις τὸ κάλλος οὔτε σὺ σεμνότερον, οὔτε Διὸς ἐγὼ πλουσιώτερος, χρυσοῦ τὴν παρθένον ὠνούμενος.

πβ'. Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ.

Καὶ τὰ τῆς ποιήσεως παίγνια πάσης ἔμπλεα σοφίας κατέστηκε. κηρῶ τοὺς Ὀδυσσεῶς ἑταίρους βεβύσθαι

EPISTOLOGR.

buer. Ne præbeas ultra duos chenicis puero : iuvenes enim cibo repleti petulantes sunt et ubi luxuriantur adhuc immodestiores.

LXXVIII. Pericles Calliopæ.

Virginis potiri voluptatibus admodum est difficile , ego vero levi sum animo. Et quid faciam? implacabilis est enim Amor, dum tela emittit. Tu ipsa mihi et Amori esto iudex et calculum mihi benevolum tribue : invident enim Amores, desiderium quidem suggerentes, successum vero auferentes.

LXXIX. Isocrates Dionysio.

Præcursores et lictores et præcones celsissimarumque sedium adeptio caliginem philosophiæ obiciunt et maxima sunt ad removendas virtutes adminicula. Non mutavisti cum fortuna naturam, adhuc pellem habes membranaceam : mortalibus enim ab initiis exorsus es. Quid tandem inanis hæc ac levis gloriola luteum utrem tantopere inflavit? Magna stultitia plenus es, miser, et naturæ cognitione orbatus. Ita sublimes fortunæ motus desiderare te a pristina rerum contemplatione coegerunt et ut a moderata ista insania recederes effecerunt. Erat tibi excelsum olim quicquid est humile, nunc vero et humile et terrenum summus fortunæ gradus. Quamobrem a falsa felicitate abstine et fugitivam fortunam fuge : namque ubi anteverteris ingrattam, non ægre ferēs vicissitudinem subito tibi accidentem.

LXXX. Corydo Ampetoni.

Non est rusticis quicquam miserabilius; etiam a ventis superbe tractamur miseri. Perdit nos auster, spicas mihi reddidit evanidas, vites læsit et acinos corruptit, nec tamen in iudicium trahere possum iniuriæ auctorem. Quare et falcem et sarculum abiciam, et scuta galeaque atque gladio sumptis iniles fiam et mutata arte experiar fortunam.

LXXXI. Leander Callicomo.

Si quid auro hominibus est pretiosius, doce, et maioribus donis rependam voluptatem; sin minus, gratificare mihi quantocius. Non enim Danaë habes formam præstantiorem, neque Iove ego sum opulentior, cum auro virginitatem emo.

LXXXII. Socrates Alcibiadi.

Poesis etiam lusus pleni sunt omni sapientia. Cera Ulixis socios aures obturasse Meletis ait filius, navibus

τὰ ὄτα φησιν ὁ τοῦ Μέλητος, ὅτε ταις οὐκασί πρὸς τὰς ἀκολάστους Σειρῆνας ἀνήγοντο, τὸν δὲ Λαέρτου ἐν δεσμοῖς ἀπειρῆσθαι ὡς ἐν εἰρκτῇ δυσφεύκτῳ τινί. μυθολογείται τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀπόρρητα· Σειρῆνας γὰρ δοκῶ τὰς ἀσκήμονας ἡδονὰς τὴν ποίησιν ἀναπλάττεσθαι. καὶ θαυμάζω λίαν τὸν Ὁμηρον συγκιρνώντα τοῖς πλάσμασι τὴν ἀλήθειαν καὶ κυκεῶνα νέκταρος προσηγέστερον ταῖς ἀκοαῖς ἡμῶν ἀναμίζαντα, οἷά περ ὕδωρ τὸ ψεῦδος οἶνω ἡδυτάτῳ τινὶ τῇ ἀληθείᾳ κεράσαντα· οὕτω γὰρ οὔτε τοῖς πλάσμασι ἀπατώμεθα, οὔτε τῇ δυσφεύκτῳ τῶν ὄντων καταλήπει τὸν νοῦν μεθυσκόμεθα. διὸ κηρῶ μὲν τὴν ἀπειρίαν, δεσμῶ δὲ τὴν φιλοσοφίαν ἐδήλωσεν. ἐντεῦθεν Ὀδυσσεύς μόνον τῶν ὑπερκυκνεῶν μελῶν ἀκούοντα τερατεύεται καὶ τοῖς δεσμοῖς τὴν ἐφραίν διακόπτεσθαι. ἡ μὲν γὰρ τῶν κακῶν ἀπειρία ἀφιλόσοφος ἀρετῇ, ἡ δὲ τῶν ἡδονῶν ἀναχώρησις φιλοσοφίας ἐναγωνιον τρόποιον. ἐπειδὴ τοίνυν, Ἀλκιβιάδῃ, τῆς Ὀδυσσεύς πλάνης ὁ παρῶν βίος εἰκόνημα, καὶ τῇ θαλάττῃ τῶν θορύβων ὁ δειλίαιος ἄνθρωπος περινήγεται, καὶ σειρηνεῶν ἡμᾶς ὤδων περιπολοῦσιν ἡγήματα, καὶ πνευμάτων δίκην ποτὲ μὲν ἐνθένδε ποτὲ δὲ ἀλλοθεν ποθεν περικροτοῦσιν ἐξαισία, τὸν Πηνελόπτης ἑμῶς μιμησώμεθα, ἀρρηκτὸν τινα τῶν ἀρετῶν καὶ θεῖον δεσμὸν τὴν φιλοσοφίαν ἀσκήσαντες.

πγ'. Ἄνθινος Ἀμπελίνῳ.

Ὁ τραγητὸς ἤδη προκέκυψε, καὶ ὁ βότρυς γλεύκος πεπλήρωται. περιφρούρει γοῦν τὴν λειψόρον κάλλιστα, καὶ τὴν Κρησσαν κύνα συνέριθον κέκτησο· ὀδίτου γὰρ χεῖρες ἀκόλαστοι καὶ γεωργικούς ἰδρωτάς ἀδικεῖν ἐτοιμότεχται.

πδ'. Χρυσίππῃ Σωσιπάτρῳ.

Ἐρωτικοῖς δικτύοις οὐχ ἑάλως, Σωσιπάτρε, τῆς Ἀνθούσης ἔρῳν. φρονίμων ὀφθαλμῶν ἐστὶ τεκμήριον νεάνιδος ἔρῳν εὐπρεπούς. μὴ στέναζε κάλλει νικώμενος· μείζονα γὰρ τῶν πόνων τὴν ἀπόλαυσιν ἐξεῖς. ἐρωτικὸν δάκρυον προσηγές· ἡδονῇ γὰρ τὰ τῆς ἀνίας κεκέρασται, καὶ τέρπουσι λυποῦντες οἱ Ἐρωτες· ποιήλοιοι γὰρ πάθειν ὁ τῆς Ἀφροδίτης κεστός ἐγκεχάραται.

πε'. Πλάτων Διονυσίῳ.

Εἰ λύπης ἐθέλεις κρατεῖν, περιπάλει τοὺς τάφους, καὶ τοῦ πάθους ἐξεῖς τὸ φάρμακον, καὶ τὰς μεγίστας τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίας ἐπόψει περαιτέρω κόνεως μὴ κεκτημένας τὸ φύσημα.

ad intemperantes Sirenes delatos, Laertis vero filium vinculis se quasi carcere quodam inevitabili constrinxisse. Quæ fabula philosophiæ enarrat secreta. Sirenes enim puto turpes voluptates poesin fingere, mirorque magnopere Homerum figmentis commiscentem veritatem et potum nectare suaviorem auribus nostris instillantem, cum aquæ instar mendacium veritate tanquam vino dulcissimo quodam temperet. Sic enim neque figmentis decipimur, neque difficili rerum comprehensione inebriamus mentem. Itaque cera quidem ignorantiam, vinculis autem philosophiam indicavit. Hinc solum Ulixem cygnis suaviore cantus audire fingit et vinculis reprimere cupiditatem. Malorum enim inexperientia virtus parum philosopha est, discessio vero a voluptatibus philosophiæ certamine partum tropæum. Quoniam igitur, Alcibiades, Ulixis errorum hæc vita imago est et in mari turbarum miser homo circumnavigat et sireniarum nos melodiarum soni circumstunt, ventorumque instar modo hinc modo illinc adversaria circumstrepunt, Penelopæ coniugem imitemur, firmo quodam virtutum ac divino vinculo usi philosophia.

LXXXIII. Anthinus Ampelino.

Appropinquant iam vindemiæ, mustoque plenæ sunt uvæ Custodi igitur quam potes optime viam publicam et Cretensem canem in auxilium adhibe: viatoris enim manus haud sunt continentes et ad rusticis sudoribus iniuriam inferendam paratissimæ.

LXXXIV. Chrysippe Sosipatro.

Amatoriis retibus non captus es, Sosipater, Anthusam amans. Prudentium oculorum est indicium puellam amare formosam. Ne ingemiscas victus pulchritudine: maius enim laboribus oblectamentum habebis. Amatoria lacrima suavis est. Scilicet cum voluptate dolor iunctus est, oblectantque Amores mœrorem afferentes: variis enim affectibus Veneris cestus inscriptus est.

LXXXV. Plato Dionysio.

Si vis mœrorem vincere, sepulcra adi et affectus remedium habebis, maximasque hominum felicitates videbis non ultra pulverem superbiam retinentes.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

THRASYBULI EPISTOLA.

Περιάνδρω.

Τῷ μὲν κήρυκί σευ οὐδὲν ὑπεκρινάμην, ἀγαθὸν δὲ
αὐτὸν ἐς λήιον τοὺς ὑπερφύας τῶν ἀσταγύων βάρβω
παίων ἀπεθέριζον ὁμαρτέοντος ἐκείνου. καὶ σοὶ ἀναγ-
γέλλει εἰ ἐπέροιο ὃ τί μευ ἀκούσειεν ἢ ἴδοι. σὺ δὲ
ποίει οὕτως, ἣν γ' ἐθέλῃς καρτύνασθαι τὴν αἰσυμνη-
τίην. τοὺς ἐξόχους τῶν πολιτέων ἐξάειρειν, ἣν τέ τις
ἐλθρός τοι φαίνεται, ἣν τε μή· ὕποπτος γὰρ ἀνδρὶ
αἰσυμνήτη καὶ τῶν τις ἐτάρων.

Periandro.

Præconi quidem tuo nihil respondi, sed ipsum in agrum
inducens eminentes spicas baculo feriens de utiebam illo
prosequente. Ac referet tibi, si rogaveris, quicquid vel
audiverit ex me vel viderit. Tu vero sic facito, si qui-
dem tyrannidem tuto tenere cupis : civium principes tolle,
sive inimicus quis tibi esse videatur sive non. Quippe
viro tyranno et sodalium quivis suspectus.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

XENOPHONTIS EPISTOLÆ.

α'. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Αἰσχίνην.

Συντυχῶν μοι Ἐρμογένης τά τε ἄλλα διεξήκει καὶ περὶ σοῦ δὲ πυθμένου ἤντινα ἔχῃς φιλοσοφίας ἐπιμέλειαν ἀπεκρίνατο τὴν αὐτὴν Σωκράτει. ἐγὼ δὲ καὶ ἡνίκα Ἀθήνῃσι διέτριβον, τῆς γνώμης σε ἠγάσθην. ὡσπερ οὖν ἠρξάμην σε θαυμάζων, οὕτω καὶ νῦν παρ' ὄντινόν σου σοφίαν ἀσπασαμένον τεθαύμακα τὸ ἀμέτακλαστόν σου τῆς γνώμης (μέγιστον γάρ, ὡς ἐγώ μιν, τεκμήριον ἀρετῆς), ἀλόγος ὑπὸ τάνδρος ἐκείνου, εἴπερ θνητὸν καλεῖν τὸν Σωκράτους οἶόν τε βίον. ὅτι μὲν γὰρ τὰ θεῖα ὑπὲρ ἡμῶν, παντὶ ὀήλον· ἀπόγρη δὲ τῶν κρεῖττονι τῆς διανοίας αὐτοῦς σέβειν· οἷοι δὲ εἰσιν, οὔτε εὐρεῖν βράδιον οὔτε ζητεῖν θεμιτόν. οὐδὲ γὰρ δεσποτῶν φύσιν ἢ πρᾶξιν δούλους δεῖ εἰδέναι, οἷς οὐδὲν πλεόν ὑπηρεσίας προσήκει. καὶ τὸ μέγιστον, ὅσιν χρῆ ἀγαθὰ τάνθρώπινα διαπονουμένων, τοσῶδε τοῖς δόξῃς ἐκ πολλῶν ἀκαίρων καὶ κενῶν γλιγχομένοις· ἄχθος φέρει. πότε γάρ, ὦ Αἰσχίνη, Σωκράτους ἀκήκοέ τις οὐρανίον περὶ λέγοντος ἢ γραμμῶς εἰς ἐπανόρθωσιν παραινοῦντος μανθάνειν; μουσικῆς μὲν γὰρ ἴσμεν αὐτὸν μέχρις ὧτων ξυνιέντα· διετελεῖ δὲ ἐκάστοτε λέγων τί καλὸν καὶ τί ἀνδρεία τε καὶ δικαιοσύνη καὶ αἱ ἄλλαι ἀρεταί. ἀνθρώπινα γούν αὐτὰ ἀγαθὰ ἐκάλει, τὰ δ' ἄλλα ἢ ἀδύνατα ἀνθρώποις ἀλῶναι ἔφασκεν ἢ μύθων εἶναι συγγενῆ, μετὰ ὄφρους σοφιστῶν παίγνια διεξιόντων. καὶ οὐκ ἔλεγε μὲν ταῦτα, οὐκ ἤδει δὲ πράττειν. γράφειν δὲ τὰ πραχθέντα εἰδοῦσί σοι, καίπερ οὐκ ἀηδες ἐσόμενον, χρόνον ἔχει, ἀνέγραψά τε ἄλλοθι. παυσάσθωσαν οὖν ἐλεγγόμενοι ἢ πρὸς τὸ εἰκὸς ἴτωσαν οἷς Σωκράτης οὐκ ἤρεσκεν, ὃ ζῶντι μὲν ὁ θεὸς σοφίαν ἐμαρτύρησεν, οἱ δὲ κτείναντες τῆς μετανοίας ἀποκάθαρσιν οὐκ εὔρον. τὸ δὲ καλὸν ἄρα, Αἰγύπτου ἠράσθησαν καὶ τῆς Πυθαγόρου τερατώδους σοφίας, ὧν τὸ μὲν περιττόν καὶ τὸ μὴ μόνιμον ἐπὶ Σωκράτει ἤλεγξεν ἕως τυραννίδος καὶ ἀντὶ λιτῆς διαίτης Σικελιώτις γαστροδὸς ἀμέτρου τράπεζα.

β'. Ἐκ τῆς πρὸς Κρίτωναν ἐπιστολῆς.

Εἶ γὰρ ἴσθι Σωκράτην πρὸς ἡμῶν πολλάκις εἰπόντα ὅτι οἱ τῶν υἱῶν ἵνα πολλὴν μὲν ἔχωσιν οὐσίαν φροντίζοντες, ἵνα δὲ καλοὶ καγαθοὶ γένωνται ἀμελοῦντες ἴσον πεπόνθασι τοῖς ἵπποτροφοῦσι καὶ τὰ μὲν πολεμικὰ οὐ διδάσκουσι, τροφὴν δὲ παμπόλλην παρεχομένοις. οὗτοι

I. Ex epistola ad Æschinem.

Posteaquam me convenisset Hermogenes, cum alia quaedam narravit, tum me de te interrogante, quodnam philosophiæ studium sequereris : idem, respondit, quod Socrates. Ego vero, etiam cum Athenis ageres, propter hunc animum te admiratus sum. Quemadmodum igitur tunc admirari te cepi, ita nunc etiam demiror animi tui constantiam, qua ceteros quoscumque philosophiæ studiosos antecellis. Maximum enim, ut mihi videtur, argumentum est virtutis tuæ, quod is te ceperit homo, si modo vita Socratis hominis mortalivse dicenda. Ceterum numina supra nos esse cuius constat. Hos venerari quantum mente possumus sufficit. Quales autem et qui sint, nec inveniri facile potest, nec inquiri fas est. Quippe servis etiam non licet naturam aut facta dominorum cognoscere, ut quibus nihil præterea conveniat, quam inservire. Quodque maximum est, quanto maiore admirationem merentur qui res humanas tractant, tanto plus hoc iis affert oneris ac molestiæ qui gloriam in multis intempestivis ac vanis rebus affectant. Nam quando audivit quisquam, o Æschines, Socratem de rebus celestibus disserentem, vel ad lineas ac figuras emendandæ vitæ gratia discendas hortantem? Musicam enim scimus ipsum intellexisse non ultra iudicium aurium : at semper suis dicere non desinebat, quid esset pulcrum, quid esset fortitudo, quid iustitia, quid virtutes ceteræ. Vocabat autem hæc bona humana, reliqua vero vel homines adsequi non posse, vel fabulis esse cognata dicebat, qualia superciliosi sapientiæ professores ridicula commemorarent. Neque verbis hæc ita tradebat, ut factis eadem non præstaret. Verum ad te illa non igtuantem perscribi, quæ a Socrate gesta sunt, quanquam ingratum futurum non sit, tamcn et prolixum fuerit, et alibi a nobis est præstitum. Desinant igitur convicti et discant tandem æquiore uti iudicio quibus Socrates non placuit, licet vivo ei sapientiæ testimonium deus exhibuerit, mortui vero interfectores expiationem non invenerint. Sed illi, quod erat sane bellissimum, Ægypti et prodigiosæ Pythagoræ sapientiæ amore capti sunt, quorum supervacaneum et inconstans erga Socratem studium tyrannidis amor arguit, et Sicula ventris immoderati mensa frugalitati victus anteposita.

II. Ex epistola ad Critonem.

Scias, frequenter ad nos dixisse Socratem, eos, qui liberis suis multas quidem procurant facultates, ut autem boni ac egregii evadant, neglegunt, simile quid agere equos alentibus, qui ad bellicos usus eos non admittant et multum pabuli interea exhibeant · sic enim

γὰρ πιστέροις μὲν τοῖς ἵπποις χρῆσονται, ἀπειροῖς δὲ ὧν χρῆ· εἶναι γὰρ ἵππου ἀρετὴν οὐ τὴν εὐσαρκίαν, τὴν δὲ κατὰ πόλεμον εὐτολμίαν καὶ ἐμπειρίαν. τὰ αὐτὰ δ' οὖν ἐξαμαρτάνειν καὶ τοὺς γῆν πολλὴν κτωμένους τοῖς υἱέσιν, αὐτῶν δὲ μὴ ἐπιμελομένους, ἃ γὰρ κεκτήσονται, πολλοῦ ἄξιον νομισθήσεται, αὐτοὶ δὲ ὀλίγου· προσήκει δὲ τὸ ζυλάττων τοῦ κτηθέντος ἀξιοτιμότερον εἶναι. καὶ τοίνυν ὁ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα πολλοῦ ἄξιον ἀποδείξας, κἂν ὀλίγα καταλίπη, πολλὰ ἔδωκε· γνώμη γὰρ ἢ πλείω ἢ ἑλάττω γίνεται, ἀγαθὴ μὲν ἕμμετρα, ἐκμελεῖ δὲ καὶ ἀπαιδεύτω ὀλίγα. οὐ δὲ οὐδὲν πλείω τῶν ἀναγκαίων παρέχεις, ἃ τοῖς μὲν διὰ παιδεύσεως ἰούσιν ἀναγκαῖα τε καὶ πλούσια νομίζεται, τοῖς δ' ἀμαθέσι τὸ μὲν ἀλγεινὸν τῆς σαρκὸς ἐκλύει, τὴν δὲ περὶ τοῦ μέλλοντος δυσελπιστίαν οὐ μειοῖ.

γ'. Ἐκ τῆς πρὸς Σώτειραν ἐπιστολῆς.

Ἔμοι δὲ δοκεῖ, ὦ Σώτειρα, οὔτε ὁ θάνατος αἰσχρὸν οὔτε τι καλὸν εἶναι. ὁρος δὲ ζωῆς οὐχ εἷς πάντων, ἀνισάριθμον ἐτῶν πέρων τὸ μὴ ὁμοιον τῆς γενέσεως, τῇ ἰσχυρίῃ ἢ ἀρρωστία. τὴν δὲ πρόφασιν ποτὲ μὲν αἰσχρὰν οὔσαν ἐξέλεσθαι θάνατον, ὅπου δὲ καλὴν καὶ πρεπυδῆ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς.

Ἄλλ' οὐδὲ ἐπὶ θανάτῳ προσήκει τοσοῦτον πένθος εὐρέσθαι ἐπισταμένῃν ὅτι δοῦν ἀνθρωπίνης χρῆς νομίζειν ἀρχὴν μὲν γένεσιν, τέλος δὲ θάνατον. ἀπέθανε δέ, ὅπερ ἂν καὶ μὴ θέλων ἔπαθε· τὸ δὲ καλῶς ἐκόντος τε ἔργον καὶ ἃ χρῆ παιδευθέντος. μακάριος οὖν δὴ Γρύλλος καὶ ὅστις οὐ τὸ μῆκιστον ἐλόμενος τοῦ βίου, τὸ δὲ μετὰ ἀρετῆς, καὶ εἰ βραχύν οἱ ἔδωκεν αἰῶνα ὁ θεός.

δ'. Ἐκ τῆς πρὸς Λαμπροκλέα ἐπιστολῆς.

Πρῶτον γὰρ ἂν δέξαιο Σωκράτους ὑπερφυῆς διδάγμα, πλοῦτον μετρεῖν χρήσει. οὐ γὰρ ἐξῆ Σωκράτης εἶναι τὴν ὑπέρμετρον κτήσιν πλοῦτον, τὸ δ' ὅσοις προσήκει χρῆσθαι, ἔπειτα δὲ τούτων μὴ διαμαρτάνειν τῷ γὰρ ὄντι τούτους κεκληῖσθαι εὐπόρους. τοὺς δ' ἄλλους πένητας ἀπεκάλει καὶ ἀνίαντον αὐτοὺς ἔφασκε πενίαν πένεσθαι· ψυχῆς γὰρ εἶναι τὸ ἀρρώστημα, οὐ κτήσεως.

ε'.

Κακὸν οὐδὲν φέεται ἐν ἀνδρὶ θεμέλια θεμένω σοφίας σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν.

ς'. Ἐκ τῆς πρὸς Ἀγλαϊτάδην ἐπιστολῆς.

Τὸ χαυνοῦσθαι ἐπὶ τῆς ὕρας τῷ κάλλει οὐ μόνον

equos quidem habituros esse pinguiores, sed eorum, quæ præstari oportebat imperitos, cum equi virtus et laus non in corporis mole, sed in audacia peritiaque bellici usus posita sit. Eodem modo et illos peccare qui filiis multos agros comparant, ipsosmet vero negligunt. Nam eorum prædîa tantum magni erunt pretii, ipsi exigui prorsus aut nullius, quum contra deceret custodientem longe maioris quam rem possessam esse dignitatis et pretii. Quamobrem si quidem filium suum magni pretii hominem effecerit, quamvis paucas opes ei relinquat, multa tamen largitus est. Animus enim possidentis facit, ut res appareant vel amplæ vel exiguæ. Quippe animo bono, quantillum possidet, sufficit, rudis autem praveque institutus etiam in maximis opibus egenus videbitur. Tu vero non plura, quam necessitas postulat, filiis tuis commodas, quæ sane recte instituti ut necessaria, sic satis sibi copiosa existimant; imperitos vero ut præsentis quidem corporis molestia levent, futuri tamen temporis exspectationem metu plenam non imminuent.

III. Ex epistola ad Sotiram.

Mihi vero, o Sotira, mors ipsa nec turpe quid nec honestum esse videtur, sed tantum vitæ terminus, non idem omnium, quum annorum inæqualitatem afferat diversitas naturæ robore vel imbecillitate. Causa autem mortis alias turpis est, alias autem honesta ac decora.

Ex eadem epistola.

Neque mortis causa vita functum lugere tantopere convenit, cum sciamus, initium itineris mortalium existimari debere nativitatem, finem vero mortem. Mortuus est quem lugemus, quol cuivis etiam invito ac repugnantî contigit. Præclare vero mori hominis est sua voluntate utentis et præclare instituti. Beatus est igitur Gryllus, et quicumque non longissimam, sed cum virtute coniunctam vitam elegit, etsi brevi tempus a-tatis illi deus concesserit.

IV. Ex epistola ad Lamproctem.

Primum Socratis admirabile præceptum admirari debet, qui divitias ex usu metiri iubebat. Divites enim dicebat possidentes non multa, sed tantum, quantum requiratur ad usum decentem, iisque nunquam excidentibus. Illos enim, quos diximus, revera divites: reliquos vero pauperes appellabat, et immedicabili paupertate laborare dicebat, quod animi esset indigentia, non possessionis.

v.

Nihil innasci malum potest in homine, qui sapientiæ fundamenta iecerit temperantiam et continentiam.

VI Ex epistola ad Aglaitadam.

Tumorem et vanam de pulcritudinis flore persuasionem

Φιλιδίδα τοῦ υἱέος σου φαίμεν ἂν εἶναι ἀμάρτημα, ἀλλὰ καὶ σὸν δοκεῖς γὰρ μοι οὔτε Λακωνικὸν παθεῖν οὐδ', ὅπερ γρῆ ἔνοεῖν τὸν σώφρονα, ἀληθεῖ καὶ δικαίῳ ἐπαίνῳ τὸν νοῦν προσέχειν. τίς γὰρ σαρκὸς οὐ πρὸς ἰσχυρὸν ἐρωμένῃς, ἡδονῆς δὲ ὑπομνήσει ἐπαινούμενης ἐν δικαίῳ γένοιτ' ἂν λόγος; σώματος γὰρ ἀνθρώποι ἡράσθησαν διὰ τὸ ἐπὶ ψυχῇ εἶναι τῶν δὲ μικρὸν ὑστερον τὸν ἐπαινον ἀποδρασομένῳ δι' ὥρας ἀπάνθησιν ἥκιστα γρῆ φροντίζειν τὸν τῷ ὄντι Λάκωνα· ποιητῶν τε ὅσοι ἀρετὴν ἐπήνεσαν σώματος ἢ οὐδὲν ἢ ὀλιγίστον ἐπαινῶσι περὶ ὑμνησαν, ἔργα δὲ ψυχῆς μεγάλα τε καὶ σοφίας ἐγγύς ὄντα δι' ἡδῶν αἰῶνι ἔδωσαν. σκοπεῖ δέ, ὅ Ἄγλαιτάδα, καὶ ἔπου ἡεῖω λόγῳ, ὅς πιστοῦται ὅτι ψυχῇ μετὰ θεοῦς γρῆ τιμᾶν, τρίτον δὲ Ὀλυμπίων τὸ σῶμα. ψυχῆς δὲ τιμῆ μάθησις καὶ νοῦς συντεταγμένος ἐπὶ φρόνησιν ὡς οὐκ ἔστιν ὡς ἐπὶ τὸ πολλὸν ἀνθρώποις ἄλλο συγγενείας τῆς πρὸς θεοῦς παιδείευμα. καὶ τοίνυν τῶν μὲν ἀφρόνων τὸ σῶμα οὐδ' ἂν εὔηρμοσμένον ἴδῃς, φῆσεις καλὸν εἶναι· καὶ ἀνδρείας γὰρ κάλλους ἔλαχεν ἐπαινον ἐπὶ φρονήσει τέχνης. τῷ γὰρ ὄντι ἂν φαίην τὰ στερόμενα νοῦ ἔμφορος αἰσχρὰ πάντα καὶ ἀδίκῃ ἐν ἀνθρώποις ἔσθθαι. γεγενῆσθαι οὖν ἐν Λάκωσι τότε σοὶ ἔσται, ἐπειδὴν νόμων Λακωνικῶν ὑπῆρέτην τὸν παῖδα ἀποδείξῃς. ἀὴρ δὲ οὔτε τις Λάκων οὔτε Ἀττικὸς ἐγένετο, βρέυμα δὲ ὑπὸ θεῶν ἐπὶ ζῴων γενέσει τῶν τε ἄλλων ὅσα ἢ γῆ ἀνίησι μετηγμένον.

ζ'. Ἐκ τῆς πρὸς Ἀγησίλαον ἐπιστολῆς.

Ἐπέστειλάς μοι δεόμενος παρὰ σέ ἵεναι, φάσκων ἐθέλειν περὶ τοῦ υἱέος συμβουλεύεσθαι ὅπῃ τε καὶ ὅπως σώζων τὰ Λακωνικὰ ἤθη καὶ ξενικῶν παιδευμάτων κοινωῆσει. κάμνω δὲ οὐ μετρίως καγῶ· καὶ γὰρ τῆς ἡλικίας ὡσπερ οἶσθα μόρρω ἦκω, καὶ οἱ ἱατροὶ εὐθυμίας τι φροντίζουσιν, ὡς ἔμοῦ βουλευομένου ἄλλο τι τῆ ζωῆν δικαίαν αἰρουμένου θάνατόν τε μέγχι μὴ αἰσχροῦ ἔστι τιμῶντος. ἀλλ' εἰ μὲν σωζοίμεθα, ἅπερ ἐπέστειλα διὰ στόματος καὶ συγγινομένων ἀκούσῃ ἡμῶν· εἰ δὲ τι τῶν εἰωθότων γένοιτο κακόν, τότε σοὶ δίδαγμα ἔστω ἢ ἐπιστολὴ φράζουσα ὑπὲρ ὧν μαθεῖν ἐβουλήθης. νόμος μὲν πρὸς τὸ εἶδος ἄγων, ὅ Ἄγησίλαε, ἀνθρώπου δόγμα πάντως, παντὸς δὲ ἀμείνων δὴ Λυκούργου εὔρε· νόθα δὲ ἐπὶ νόθοις θηρεῦειν κενὸς ὁ νόμος. μηδὲν οὖν ἀνθρώπινον παιδείευμα τῷ παιδί πρόσφερε, ἴθι δὲ ἐπὶ τὸν δεῦτερον μὲν ἀναγεγραμμένον πρῶτον δὲ καὶ μόνον ἐν θεοῖς κείμενον, ὅς ἔστι νοῦς ἐπιστημῶν κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχων. πόθεν δέ, ὅ γ' γενναῖε, φῆσεις, ἔστι τοῦτ' ἀθεῖν; παρὰ φιλοσόφων ἀνδρῶν, οὐδὲ θεῶν λέγων ὅσως ἔσομαι· τούτων γὰρ νόμος οὐδεὶς ἄρχει γραφεὶς ὑπὸ φύλων ἀνδρῶν δόξῃ ψευθεῖ ἐπιχειρησμένος, τὸ δὲ συγγενὲς τῆς φύσεως ἄγει πρὸς τὰ κρείττω μαθήματα. οὐδὲ φεῦξῃ φωραθεὶς παρανόμων δίκην· οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ νόμων ἐραστῆς ἀλώσει, οὐδὲ ξενικῶν

non solum Phyllidæ filii tui vitium esse dixerim, sed etiam tuum. Videris enim mihi neque Laconice sentire, neque ita animatus esse, quemadmodum decet virum honestum, id est veram et iustam laudem respicere. Nam qua ratione merito magni feceris carnem quæ non viribus valeat, sed voluptatis mentione laudetur? Corpus enim admiratione dignum censent homines, quoniam animæ coniunctum est. Ista vera quæ paulo post laudem omnem amittent deflorescente forma, minime curare debet verus Laco. Quin etiam poetæ qui virtutem celebrarunt aut nihil aut parcissime de corporis laudibus dixerunt, magna vero animi facinora et sapientiæ finitima carminibus posteritati commendarunt. Vide igitur, o Aglaitada, et divinam sententiam sequere, qua præcipitur animam post deos colendam esse, corpus autem tertio loco a superis. Est autem animæ cultus disciplina et mens ad prudentiam composita. Non enim fere alia institutio homines diis cognatos efficere potest. Quamobrem corpus imprudentium etsi bene concinnatum esse videas, non tamen pulcrum dices, siquidem statua quoque propter artem sollertiam pulcritudinis laudem meretur. Revera enim dixeris ea quæ carent prudentia mentis omnia inter homines turpia iniustaque fore. Itaque Laconum genere tum gloriari poteris, cum Laconicis legibus filium inservire docueris. Aer vero nunquam aut Laco aut Atheniensis fuit, sed generatio tum animalium tum aliorum quæ terra producit influxio quædam est divinitus inmissa.

VII. Ex epistola ad Agesilaum.

Lateras misisti ut ad te venirem; velle enim te de filio consultare, qua ille ratione in Laconicis moribus manens simul peregrinæ institutionis particeps fieri posset. Ego autem non mediocriter valetudine affectus sum. Nam et ætate provecum me non ignoras. . . . .

Sed si convalescerim, coram ex nobis ipsis audies ea, de quibus epistolam conscripsimus; sin quid humanitas nobis acciderit, in disciplinam te trades epistolæ, quæ suppeditabit tibi præcepta a te expetita. Lex ad honesta ducens, Agesilae, utique hominis dogma est, ac quavis lege præstantior est illa, quam Lycurgus repperit; labor autem inanis est venari spuria ex spuris. Noli igitur filio præcipere quæ homines excogitaverunt, sed contende ad id, quod secundo quidem loco referri solet, sed quod primum et solum in deo positum est, mentem dico eruditam quæ quovis temporis momento una eademque est. Unde vero, amice, dices, hanc petere licet? a philosophis hominibus, quos divinos dicere nefas non est. Horum enim non habebit potestatem lex a pravus hominibus scripta, mendaci opinazione illita, sed naturæ necessitudo ducit eos ad augustiorem doctrinam, et deprehensus non fiet reus pergrationis perperam latæ; neque enim deprehenderis esse anator humanarum legum neque laudator legum peregrinarum, sed divinarum et æternarum, quarum cognitio præstantior omnium ceterarum legum cognitione. Viam igitur tibi hisce aperui. Atque possum

ἔση ἐπαινέτης, θείων δὲ καὶ αἰωνίων παντὸς πάντη ἀξιωμαθητοτέρων εἶναι νομιζομένων. ὁδὸς μὲν οὖν ἴδὲ σοι δεδηλώσθω· δύναμαι δὲ σοι ἀφηγήσασθαι ὅσα ἀρετῆς ἔρωτα ἐμβάλλει, τὰ δὲ μείζω καὶ πλείω τῶν κρειττόνων ἂν εἴη. τροφή μὲν οὖν ἔστω σώματος ἥπερ ἐν Λάκωσι, ψυχῆς δὲ νέας καὶ ἀρτιφυοῦς λόγοι ὧδὰς ἔγοντες ἀνδρῶν ἐπ' ἀρετῇ τὸν βίον διενηνοχότων, παιδιαὶ δὲ ἄχοσμοι ἢ μῦθοι γραῶν ἐμβάλλοντες φρόνημα ταπεινὸν ἀπίτωσαν, τὸ δὲ πλεόν ἔστω σὺν ἀνδράσι σώφροσιν, ἐνθα ὅμοια ὄψεται ἴσα τε ἀκούσεται. πέφυκε δὲ πάντων μὲν ζώων κρατεῖν τὸ ἔθος, παντὸς δὲ μᾶλλον ἀνθρώπου. κινδυνεύομεν δέ, ὧ Ἄγασίλας, μιμηταὶ εἶναι τῶν λεγομένων τε καὶ ὀρωμένων.

tibi nuntiare quidquid te virtutis amore perfundat; sed maiora et ampliora penes illos sunt, qui plus me ipso valent. Ac nutrimentum quidem corporis idem esto quod Lacones assumunt; animi autem recens nati ac iuveniles enutriantur sermonibus carminibusque prædicantibus de viris, qui per omnem vitam virtutem coluerunt. Abeant ludi turpes vel fabellæ aniles, quæ hominem complent illiberalitate. Maximam partem versetur cum moderatis hominibus, ubi similia videbit ac paria audiet. Natura enim ita constitutum est, ut in omnes animantes dominationem habeat consuetudo, et maxime in homines; ac videmur, Agesilæ, imitatores esse eorum quæ dicuntur et aguntur.

ΖΗΝΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ZENONIS EPISTOLA.

Βασιλεῖ Ἀντιγόνῳ Ζήνων χεῖρειν.

Regi Antigono Zeno salutem.

Ἀποδέχομαί σου τὴν φιλομάθειαν καθ' ὅσον τῆς ἀληθινῆς καὶ εἰς ὄνησιν τεινούσης, ἀλλ' οὐχὶ τῆς δημώδους καὶ εἰς διαστροφὴν ἡθῶν ἀντέχῃ παιδείας. ὁ δὲ φιλοσοφίας ὀρωρεγμένος, ἐκκλίνων δὲ τὴν πολυθρόνητον ἡδονήν, ἥ τινων θηλύνει νέων ψυχὰς, φανερός ἐστιν οὐ μόνον φύσει πρὸς εὐγένειαν κλίνων ἀλλὰ καὶ προαιρέσει. φύσις δὲ εὐγενῆς μετρίαν ἀσκησιν προσλαβούσα, ἔτι δὲ τὸν ἀφθόνωσ διδάξοντα ῥαδίως ἔργεται πρὸς τὴν τελείαν ἀνάληψιν τῆς ἀρετῆς. ἐγὼ δὲ συνέχομαι σώματι ἀσθενεῖ διὰ γῆρας ἐτῶν γὰρ εἰμι ὀγδοήκοντα. διόπερ οὐ δύναμαί σοι συμμῖξαι. ἀποστέλλω δὲ σοί τινας τῶν ἐμαυτοῦ συσχολαστῶν, οἳ τοῖς μὲν κατὰ ψυχὴν οὐκ ἀπολείπονται ἐμοῦ, τοῖς δὲ κατὰ σῶμα προτεροῦσιν. οἷς συνῶν οὐδενὸς καθυστερήσεις τῶν πρὸς τὴν τελείαν εὐδαιμονίαν ἀνηκόντων.

Amplector tuum discendi studium in quantum quidem veram, utilem atque necessariam, non popularem et quæ ad pervertendos mores tendit, eruditionem apprehendere instituis. Nam qui philosophiæ amore et studio tenetur, et multum celebratam illam voluptatem spernit, quæ quorundam adolescentulorum animos effeminat, ostendit se non solum natalibus, sed indole animi esse nobilem. Porro liberali ac nobili ingenio si adiciatur modica exercitatio neque desit præceptoris copia, mature ad perfectam virtutis evadit frugem. Ego vero invalido corpore utor ob senectutem (sum enim octogenarius), quare te convenire non possum. Ergo quosdam ex contubernalis meis ad te mitto, qui animi bonis mihi non cedunt et corporis superant. Quorum consuetudine usus eorum qui ad summam pervenerunt felicitatem nemini eris inferior.

INDEX INITIORUM EPISTOLARUM

QUÆ HOC VOLUMINE COMPREHENDUNTUR.

A.

ἄ δ' ἂν διανοηθέντες Plat. 8.
 ἄ πάλοι συνεύχομαι, ταῦτα Dionys. 80.
 ἀγαθὸς διώκειν οἱ νεανίσκοι Ael. 11.
 ἀγαθὸν ἀναγκαῖον ἢ Synes. 115.
 ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Synes. 5.
 ἀγαθοῦ μὲν ἔργον Phalar. 32.
 ἀγαμαί σε τῆς ἐπιθυμίας Diog. 3.
 ἀγαμαί σε τῆς, περὶ Solon 4.
 ἀγοντες τὴν ἔτειον Socratt. 18.
 ἀγροίκου βίου τά τε ἄλλα ἐστὶ Ael. 13.
 ἀγγίνου ὄντα σε καθ' ὑπερβολὴν Procl. 26.
 ἀγγόνης με δεῖ, καὶ ὄψει Alciph. III, 6.
 ἀδαίετος ἀμούσως Theophyl. 21.
 ἀδικεῖ με ἢ παρὰ σοὶ σκῆλύη Ael. 3.
 ἀδικεῖς καὶ στυγερὸν κάμει Dionys. 50.
 ἀδικεῖς με ὡς θεῖα Synes. 56.
 ἀδικεῖται μὲν οὐδεὶς Theophyl. 40.
 ἀδοξος στολὴ Crat. 13.
 ἀεὶ μὲν φόβος ἡγεῖται μοι Dionys. 27.
 ἀεὶ σε φέρειν τῇ μνήμῃ Procop. 117.
 ἀεὶ τῶν δωρεῶν τῆς ὑμετέρας Procl. 25.
 Ἀθηναῖοι Θεμιστοχλέα Synes. 93.
 Ἀθηναίων ἀπόγονοι Apollon. 70.
 ἀθυμεῖς σύ; ἀλλὰ Pythagg. 10.
 αἰ βουλαὶ ὑμῶν Brut. 69.
 αἰ γυναῖκες ἀνδρῶν Crat. 28.
 αἰ ἔσονται νόσου Apollon. 29.
 αἰ κακοποιοὶ δυνάμεις Synes. 57.
 αἰ μὲν κατ' ὄψιν Brut. 31.
 αἰ μηχαναὶ Brut. 23.
 αἰ συκαὶ σου πρὸς Theophyl. 56.
 αἰδέσθητι λοιπὸν ἐφ' οἷς ἀμαρτάνεις Procl. 30.
 αἵματι βωμοῦς Apollon. 27.
 αἰσθάνομαί σου τῆς Iulian. 39.
 αἰσχρὰ καὶ τὰ ὀνόματα Apollon. 39.
 αἰσχύνου ἐφ' οἷς γράφων Diog. 45.
 αἰτιᾶ με ὅτι σοι Philostr. 4.
 ἀκήχοά σε, ὡς Ἀῦσι Crat. 10.
 ἀκήχοας ἀκουσμάτων Alciph. I, 11.
 Ἀκόντιος τὴν Κυδίππην Aristat. I, 10.
 ἀκούσας τὰ δεῖνὰ τῆς ἀχαρίτου Typi Epp. V.
 ἀκούω Δίωνος ἐν Plat. 10.
 ἀκούω λέγειν σε μηδὲν Diog. 15.
 ἀκούω περὶ ἑμοῦ Demosth. 4.
 ἀκούω σε γράφειν περὶ Diog. 17.
 ἀκούω σε διαφέρεσθαι Phalar. 45.
 ἀκούω σε καὶ εἰς Phalar. 92.
 ἀκούω σε τὰ παιδία Pythagg. 4.

ἀκούω σε τωθάζειν Socratt. 12.
 ἀκούω σε φιλανθρώπου Dionys. 65.
 ἀκούω τὸν δεῖνα τὸν φιλόσοφον Typi Epp. XIII.
 ἀκούω τὸν πρὸς σε ἀγωνισάμενον Typi Epp. XV.
 ἀκούω ὑμᾶς Δολοθέλλῃ Brut. 1.
 Ἀκύλαν ἐμόν Brut. 61.
 Ἀκύλας οὐ Brut. 64.
 Ἀλέξανδρον μὲν τὸν Μακεδόνα Iulian. 14.
 ἀλλ' εἰ μήτε Κυρηναῖοι Synes. 26.
 ... ἀλλ' ἤκουσά σε, ὡς Ἀυσία Alciph. fr. 1.
 ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ θανάτῳ Xenoph. 5.
 ἄλλοι μὲν ἄλλως τὰς Iulian. 23.
 ἄλλοι μὲν ἴππων ἄλλοι δὲ Iulian. 8.
 ἄλλου μὲν ἦν κακῶς Phalar. 13.
 ἀμείνων ἤσθα σιωπῶν Iulian. 58.
 ἀμέτρους κέχρησαι Phalar. 75.
 ἄμφω τοὺς Διονυσίους Synes. 65.
 ἂν γράω σιγᾶς, ἂν μὴ γράω Dionys. 72.
 ἂν σιωγῶμεν, οὐ γράφεις Dionys. 74.
 Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἦν Apollon. 61.
 ἄνδρα ἐπεισιχὴ καὶ παρὰ τῆς ὄψεως Dionys. 20.
 ἄνδρας ὑμῶν ἑθεασάμην Apollon. 63.
 Ἀνδρόνικον τὸν Βερονικέα Synes. 58.
 Ἀνδρόνικος τὴν ἐκκλησίαν Synes. 72.
 ἀνδρῶν μὲν τὸ μὴ Apollon. 98.
 ἀνεβαῖνον εἰς ἄστου ἐκ Diog. 2.
 ἀνεβαῖνον Ὀλυμπίαζε Diog. 31.
 ἀνέγνων χρέεις σου τὸν λόγον Iulian. 13.
 ἀνεῖται θύσουσι Apollon. 67.
 ἀνεμαίους ἐπίδας ἔσγον Alciph. I, 21.
 ἀνὴρ ἀγαθὸς μέγα ἀγαθὸν Heraclit. 3.
 Ἀνήσων ὁ Ἀμφιπολίτης Socratt. 3.
 ἀνιὰρὰ μὲν εἶναι τὰ συμβάντα Dion. 4.
 ἀνιῶμαι μὲν, ὡς Φιλοστράτῃ Themist. 6.
 ἀνόητος ἂν εἴην, εἰ Synes. 105.
 Ἀντίπατρος ἦν ὁ φέρων Socratt. 30.
 ἀξίον ἐστίν Iulian. 55.
 ἀξιοῦτέ με τῷ ἀγῶνι Apollon. 24.
 ἀπαγγέλλεις μοι Solon 1.
 ἀπάγξασθε ὅτι Crat. 7.
 ἀπαναστάντος σου τῆς Ἐφέσου Diog. 37.
 ἔπαντα τῷ γυναικείῳ Theophyl. 60.
 ἄπας ἡμῖν ὁ χρόνος σύνοιθε Dionys. 81.
 ἀπέδειξας τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐνοίαν Typ. Epp. XX.
 ἀπέδωκέ μοι Ἀῦσις Chion 1.
 ἀπεθέμην τὰ πολλὰ τῶν Diog. 13.
 ἀπέκρινεν ἡμῶν ἢ γάλαξιν Alciph. I, 24.
 ἀπέκλειόν σοι τὰ Philostr. 56.
 ἀπέκτονέ φησὶ τις Synes. 50.
 ἀπέλαβες ὅπερ ἦς Synes. 128.

ἀπέλιπον τὴν τάξιν τῶν Synes. 148.
 ἀπέλυσα διὰ σὲ Κάλλαισχυρον Phalar. 71.
 ἀπελύσαμεν Στησίχορον Phalar. 93.
 ἀπερχόμενοι μὲν εἰς Themist. 1.
 ἀπεστάλκαμές τοι Archyt. 2.
 ἀπὸ γηγειδὲ τίς μοι τῶν Isocr. 6.
 ἀπὸ μὲν δὴ τοῦ Crat. 8.
 ἀποδέδωκας Ἄριστοφάνει Iulian. 74.
 ἀποδέχομαί σου Zeno.
 ἀποδέχομαι τὴν σὴν Philippus 8.
 ἀπολελόγησαι ὑπὲρ τῆς Themist. 14.
 Ἄπολλώνιον τὸν Apollon. 53.
 Ἄπολλώνιος ἀνὴρ σοφώτατος Apollon. 107.
 ἀποπειρώμενος τῶν σκυλαχίων Alciph. III, 9.
 ἀπορῶ τίνων ἢ ποίων Aristot. 2.
 ἄρα γε χρῆ περιμένειν κλησιν Iulian. 3.
 ἄρα μὴ ἔλεθθα ἐμαυτὸν Dionys. 11.
 ἄρα μὴ φαίνομαι βραδύς Dionys. 9.
 ἄρα μοι μένεις φιλόσοφος; Synes. 151.
 ἄρά τι καὶ σὺ γράψαις Apollon. 8.
 ἄραντες ἐκ Φυκοῦντος Synes. 51.
 ἄρδην ἀπόλωλά σοι· ὁ γὰρ Alciph. III, 42.
 ἀρετὴ καὶ χρήματα Apollon. 35.
 ἀρετῆς μὲν ὑμῖν πρωτεύειν Apollon. 38.
 ἀρίθμει καὶ Πέτρον Synes. 47.
 Ἄριστομένει Phalar. 43.
 Ἄριστων οὗτος ὁ κομίζων Æschin. 6.
 ἀρκεῖς μόνος δικαίους Phalar. 98.
 ἄρτι μοι παυσαμένῳ τῆς Iulian. 43.
 ἄρτι μοι τὴν ἄλω διακαθήραντι Alciph. III, 26.
 ἄρτι παρ' ἐμοὶ Aristæn. I, 24.
 ἄρχε μὲν εὐτυχῶς εὐτυχῆσαις Dionys. 18.
 Ἀρχέπολις Λήμιος Chion 7.
 ἀρχὴ σοι τῆς ἐπιστολῆς Plat. 13.
 ἀρχὴν ἄρχετε Apollon. 30.
 ἄς διεπέμψω μοι τοῦ βασιλέως Alciph. II, 4.
 ἀσελγαίνειν Alciph. fr. 7. vide Addenda.
 ἀσκεῖτε ὀλίγων Crat. 11.
 ἀσπίδα φρύνον Synes. 127.
 ἀστραλῆς ὁ ἐμὸς Pythag. 2.
 αὐθάθεια καὶ Phalar. 26.
 αὐλοῖς καὶ λύρα Apollon. 9.
 ... αὐλῶ καὶ λύρα Apollon. 116.
 αὐριον ἔσο μοι Theophyl. 44.
 αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν Dionys. 2.
 αὐτὴν σε καὶ διὰ σοῦ Synes. 10.
 αὐτοκράτωρ Οὐεσπασιανὸς Apollon. 112.
 αὐτομάτως ἐμὶν φαίνῃ Pythag. 11.
 αὐτῶν μὲν ἔνεκα τῶν Amelios p. 101.
 αὐχμὸς τὰ νῦν· οὐδαμοῦ Alciph. III, 35.
 ἀρελλετό μου τῆς ἐπιστολῆς τὴν Æn. 6.
 ἀφίγημαθαι εἰς Ἀθήνας Chion 5.
 ἀφίγημαθαι εἰς τὴν Κέρκυραν Themist. 17.
 ἀφιέναι φησι δεῖν ὁ θεὸς Synes. 28.
 ἀφίκετο Ἀθήναζε πρὸς ἡμᾶς Eurip. 3.
 ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς Περδασος Phalar. 122.
 ἀφικόμενος εἰς Ἱμέραν Phalar. 67.
 ἀφικόμενῳ μοι πεζῇ Apollon. 108.
 ἀφικοντο πρὸς ἡμᾶς οἱ Plat. 9.
 ἀροβία μεγίστη Synes. 2.
 ἀροβος ἔσο καὶ μηδένα τὸ παράπαν Procl. 32.

ἄχθέντας αἰχμαλώτους Phalar. 30.
 ἄχθομένῳ σοι βαρέως Phalar. 10.
 ἀχράδας χθὲς Theophyl. 20.
 ἄχρι τίνος, Ἐρμούδωρε Heraclit. 9.

B.

βαθῶ σε γῆρας καὶ Synes. 9.
 βάλλ' ἐς μακαρίαν· οἶον Alciph. III, 32.
 βάλλ' ἐς μακαρίαν, ὡς ἐναντίως Alciph. I, 9.
 βαρβάρων ἀφεκτέον Apollon. 21.
 βασιλεῖ μὲν πρὸς κέρδος Iulian. 46.
 βασιλεὺς Αἰθιόπων Amasis 2.
 βασιλεὺς Περσέων ἡμέας Hippocr. 6.
 βουλευέσθαι μὲν Brut. 70.
 βούλομαι παρὰ σὲ Apollon. 99.
 βούλομαι σε μετὰ παιδιᾶς Socratt. 36.
 βραχὺς ὁ βίος Apollon. 95.

Γ.

γεγραφεῖν πρὸς σε μετ' ἐμοῦ τινὰ Tyri Epp. XVIII.
 γελᾶτε ἐμὴν φωνὴν Anach. 1.
 γενομένῳ τοι ματρὶ Pythag. 12.
 γεωργίαν καὶ γεωργεῖν Æl. 18.
 Γεώργιος ὁ τὴν Plat. 14.
 Γλυκέρα χάριστον Aristæn. I, 22.
 γνησίαν εὐπορήσας γραμματικῶρων Procl. 7.
 γνώμης γενόμενος Phalar. 7.
 γονεῦσι χάριτας οὐχ Diog. 21.
 γόνιμος πρὸς εὐκαρτίαν Theophyl. 74.
 γράφεις μοι ὡς λυπεῖν Socratt. 27.
 γυμνασται μὲν Theophyl. 64.
 γυναικὸς ἐτι Aristæn. II, 22.
 γυνὴ τις ἐν Aristæn. I, 9.
 γυνὴ τούνομα Aristæn. II, 18.

Δ.

Δαίδαλον μὲν Ἰκαρίῳ φασιν Iulian. 17.
 Δαμάσιππον Brut. 17.
 δανειζόμενος γέγηθας Theophyl. 61.
 δάπιδα μεγάλην τῶν Synes. 61.
 δέδεγμαί σου πάλιν Procop. 28.
 δέδεγμαί σου τὰς καλὰς ἰσθάδας Procop. 39.
 δέδεγμαί σου τὴν φίλην Procop. 33.
 δέδεγμαί τὴν βίβλιον Procop. 60.
 δέδεγμαί τὸ βιβλίον τὸ Procop. 74.
 δέδεξο μετὰ τῆς ἐμφύχου Synes. 85.
 δέδοκται μοι τόδε τὸ πρᾶγμα Procl. 33.
 δέδωκα Διογένει διαθήκας Arcesil. p. 131.
 δεῖ φένεσθαι μὲν Apollon. 22.
 δεῖνός ἄρα τις ἦσθα κατηγορίαν Procop. 112.
 δεῖνός ἄρα τις ἦσθα κινεῖν Procop. 70.
 δεῖνός ἄρα τις ἦσθα πτερὰ Procop. 132.
 δεῖνός ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ Procop. 78.
 δεῖνός ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ Procop. 159.
 δεξάμενος τὰ γράμματα τῆς σῆς Procl. 19.
 δεξάμενος τὸ βιβλίον ὑμῖν Procop. 98.
 δεῦρο συναυλίαν Theophyl. 32.

δέχου τὴν παροῦσαν Procop. 81.
 δῆλου μοι, Ἑρμόδωρε Heraclit. 8.
 διὰ φιλοσοφίαν εἰρήται Apollon. 77.
 διαβεβλημένος οὕτω Apollon. 104.
 διατρίψας ἐγὼ παρ' Plat. 1.
 διαπτύεις μου τὸν τρίθωνα Diog. 46.
 διαψύχοντί μοι πρὸς τὴν εἰρήν Ael. 1.
 δίδωμί σε βασιλεῖ Apollon. 111.
 δι' ἔτους ἡμῖν ἀρικνεῖται Synes. 153.
 διεψεύσθημεν ἐλπίδος Procop. 56.
 διπλαξεν ἡμᾶς ὁ καλὸς Ἡρόδοτος Aen. 7.
 Διογένης ὁ κύων ἔλεγε Crat. 27.
 Διογένης ὁ κύων τοῖς Diog.
 Διογένης ὁ σὸς υἱὸς ὄρθεις Iulian. 70.
 διττοὶ δὴ λόγοι Synes. 71.
 Δολοθελλας Brut. 7.
 δὸς μοι τὰς ὑποσχέσεις Dionys. 12.
 δὸς μοί τι κατὰ τοὺς μελιχτάς Iulian. 22.
 δότε τοῖσι ἔμοισι Hippocr. 8.
 οὐο δεινοῖς ἄμα Aristæen. I, 23.
 δυσὶν ἡμέραις Chion 17.
 δυσμενῆς καὶ βᾶσκανος Alciph. I, 15.
 δυστρόπου γυναικὸς Aristæen. II, 12.
 δυστυχοῦμεν ἐν οἷς εὐποροῦμεν Synes. 125

E.

ἐὰν ὅτι τάχος εἰς Αἰγιάς Apollon. 7.
 ἐὰν τις ἀνδρὶ Apollon. 52.
 ἐὰν τις Ἀπολλωνίῳ Apollon. 42.
 ἐβουλόμην εἶπερ Aristæen. II, 11.
 ἐβουλόμην μὲν ὑπὸ δακρύων Alciph. I, 36.
 ἐγεγράφειν μὲν ἤδη σοι καὶ Iulian. 1.
 ἐγενόμην ἐν Ἄργει Apollon. 34.
 ἐγράφαι καὶ Ἰδαίων Socratt. 10.
 ἐγραψάς μοι διὰ τάχους πρὸς σε Typi Epp. XVI.
 ἐγραψάς μοι περὶ τῶν Aristot. 6.
 ἐγραψάς μοι πυνθανόμενος εἰ Typi Epp. XIV.
 ἐγραψέ μοι Ἀκύλας Brut. 63.
 ἐγγυρεῖτε καὶ μὴ Phalar. 58.
 ἐγὼ, βασιλεῦ Λυδῶν Anach. 10.
 ἐγὼ δεξάμενός σου τὰ γράμματτα Iulian. 71.
 ἐγὼ διελέχθην μὲν Isocr. 3.
 ἐγὼ καὶ βούλομαι καὶ Synes. 67.
 ἐγὼ καὶ παρόντας ὑμᾶς Procop. 24.
 ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι Synes. 30. Dionys. 33.
 ἐγὼ, καίπερ κινδύνου Isocr. 4.
 ἐγὼ μὰ τὰς Ἑλευσινιάς θεάς Alciph. II, 3.
 ἐγὼ μάρτυρα ποιούμαι θεῶν Synes. 96.
 ἐγὼ μὲν ἔθυσον γάμους Ael. 19.
 ἐγὼ μὲν ἐπιστέλλω συχνότερον Dionys. 83.
 ἐγὼ μὲν ἐπ' οἷς εἶπον λόγοις Procl. 15.
 ἐγὼ μὲν ἤκοντος τοῦ καιροῦ Alciph. III, 13.
 ἐγὼ μὲν κέχημαι τοῖς Iulian. 42.
 ἐγὼ μὲν οἶμαι Phalar. 148.
 ἐγὼ μὲν οἷος ἦν τῷ Synes. 80.
 ἐγὼ μὲν, ὅπερ Phalar. 59.
 ἐγὼ μὲν τῆς ἀδελφῆς λαμβάνειν Procop. 65.
 ἐγὼ μὲν τὸν πατέρα ἀποδόσθαι Alciph. III, 40.
 ἐγὼ μὲν ᾤμην σε τὸν Νεῖλον Procop. 62.
 ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς ἐτι Καίσαρ Iulian. 68.

ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς οὕτε Iulian. 6.
 ἐγὼ οἶμαι μὲν Phalar. 148.
 ἐγὼ οἷς καὶ πρότερον ἐγραψας Typi Epp. X.
 ἐγὼ πάντα μὲν ὑπὲρ Phalar. 54.
 ἐγὼ προσήλθον τῷ πολιτεύεσθαι Aeschin. 12.
 ἐγὼ σε φιλῶ μὲν ὡς μαθητὴν Dionys. 47.
 ἐγὼ σου τὴν ἐπιστολὴν ἀσμένως Procop. 83.
 ἐγὼ τύχη μὲν καὶ Antigonus p. 107.
 ἐγὼ τῶν μὲν εὖ Phalar. 140.
 ἔδει μὲν μηδὲν ἀποκρίνασθαι Ael. 14.
 ἔδει μέντοι ταῖς τύχαις Synes. 24.
 ἔδει πρὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν Dionys. 41.
 ἔδει σε τὸ « γνῶθι σαυτὸν » μαθόντα Typi Epp. IV
 ἔδειξας φύσιν σὴν οἰκεῖαν Phalar. 57.
 ἔδειξας ἡμῶν τὰς Phalar. 134.
 ἔδειξάμην τὴν ἐπιστολὴν, ἐν ἣ Synes. 134.
 ἔδειξάμην τὸν ὑπὸ Phalar. 40.
 ἐδηλώσαμεν σοι Brut. 54.
 ἐδοξέ μοι γράψαι ἐπιστολάς Socratt. 35.
 ἐδοξέ μοι γράψαι πρὸς Socratt. 32.
 ἐδοξε τῇ βουλῇ καὶ Hippocr. 25.
 ἐδοξε τῇ πόλιτι Hippocr. 9.
 ἐδουλώσω τὴν Ἑλλάδα Apollon. 103.
 ἐζήλωκά σε τῆς γονῆς Procop. 55.
 ἐζήλωσαμεν τὴν Apollon. 85.
 ἐθεάσω οἷά με εἰργάσατο Alciph. III, 66.
 ἐθίζεσθε ἐσθίειν μᾶζαν Crat. 14.
 ἐθίζεσθε ψυχρῶ Crat. 18.
 ἔθος ὑμῖν ἅπαν ἁγιωσιεῖας Apollon. 65.
 εἰ γεωργεῖν ἐβούλου καὶ νοῦν Alciph. III, 16.
 εἰ γεωργὸς εἶναι Theophyl. 50.
 εἰ δὲ θανόντων περ Synes. 123.
 εἰ δὲ θανόντων περ Synes. 124.
 εἰ δὲ φιλοσοφίας τιμᾶς Synes. 27.
 εἰ δῶρα ζητεῖς Theophyl. 42.
 εἰ ἐρᾶς μὴ Theophyl. 57.
 εἰ ἔρρωσαι εὖ ἂν ἔχοι Antiochus 2.
 εἰ θάπτον ἡμῖν Brut. 18.
 εἰ θέλεις καλὸς κἀγαθὸς Diog. 24.
 εἰ καὶ ἄργειν ἡμῶν ἐπὶ Dionys. 71.
 εἰ καὶ μέγας τις ἦσθα καὶ τῶν Procl. 17.
 εἰ καὶ μὴ κεχρόμηθα Themist. 11.
 εἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων Synes. 81.
 εἰ καὶ πολὺ σοι διάστημα Typi Epp. I.
 εἰ καὶ πόρρω τυγχάνων ἐγὼ τοῦ Procl. 20.
 εἰ καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα Iulian. 5.
 εἰ καλὸς ἦσθα, πολλοὺς ἂν εἶγες Procl. 22.
 εἰ καμὲ φεύγεις Philostr. 54.
 εἰ κατὰ βούλας με Phalar. 5.
 εἰ κρότῳ ἀνοήτῳ Philostr. 42.
 εἰ Λάκινα ἦσθα, ὦ Philostr. 47.
 εἰ λαλούντων ἡμῶν σιωπᾶς Procop. 53.
 εἰ λέγει τις εἶναι Apollon. 43.
 εἰ λύπης ἐθέλεις Theophyl. 85.
 εἰ μὲν ἀπὸ τῶν Phalar. 42.
 εἰ μὲν δέη χρημάτων Philostr. 23.
 εἰ μὲν εἰς τὸ θέατρον Iulian. 64.
 εἰ μὲν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ Brut. 51.
 εἰ μὲν ἔστιν ὑμῖν Brut. 49.
 εἰ μὲν εὐλαβομένη Phalar. 69.
 εἰ μὲν ἔχων οὐκ Phalar. 27.

εἰ μὲν ἤδονήν σοί τινα Alciph. I, 35.
 εἰ μὲν μὴ εἶχον καὶ ἐχαρίσω Iulian. 65.
 εἰ μὲν νέος ἦν ὁ χρηστός Παύλος Aen. 10.
 εἰ μὲν νεώτερον ἦν Isocr. 1.
 εἰ μὲν ταῖς δόξαις ἤδη Diog. 5.
 εἰ μὲν τι δύνασαι συμπράττειν Alciph. I, 13.
 εἰ μὲν τι τοῖς Theophyl. 81.
 εἰ μὲν τις τῶν ἄλλων Iulian. 50.
 εἰ μὲν ὑπολαμβάνεις μηδεμίαν Typi Epp. VIII.
 εἰ μὴ βίου Theophyl. 58.
 εἰ μὴ παραδέδωκέ σοι καιρὸς Typi Epp. III.
 εἰ μὴ περίεργος Apollon. 59.
 εἰ μὴ ταῖς ἀφροδισίοις ἤδοναῖς Treophyl. 72.
 εἰ μὴ τὴν καθ' ἡμῶν Aristen. II, 14.
 εἰ μὴ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν οἰκιστὴν Iulian. 9.
 εἰ μοί τις προσελθὼν σὺ Procop. 63.
 εἰ ξένος ὢν ἐρῶ σου Philostr. 8.
 εἰ πατρώεις, ὦ παῖ, καὶ Alciph. III, 14.
 εἰ πόλεμος ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους Aen. 22.
 εἰ πυνθάνοιτο Κορινθίων Apollon. 37.
 εἰ ῥάδιος ὁ πορισμὸς Brul. 4.
 εἰ σοὶ δύναμις ἐστὶν Apollon. 20.
 εἰ σὸν ἐτύγχανε τὸ βιβλίον Aen. 1.
 εἰ σωφρονεῖς, διὰ τί Philostr. 6.
 εἰ τὰ τῶν φίλων κοινὰ Procop. 14.
 εἰ τὴν φίλιαν ἐψευσμένην Procop. 95.
 εἰ τῆς Ὀδυσσεῶς πλάνης Synes. 137.
 εἰ τῆς περὶ φίλους ὀλιγωρίας Procop. 5.
 εἰ τινές εἰσι ψυχὰι τῶν Synes. 31.
 εἰ τις ὑμᾶς πέπεικεν Iulian. 54.
 εἰ τις χρημάτων ἐστὶν Procop. 71.
 εἰ τὸ μὴ βουληθῆναι Phalar. 74.
 εἰ τὸ Στησίχορον Phalar. 63.
 εἰ τοῖς γονεῦσι τὸ προσήκον Procop. 19.
 εἰ τοῖς ἐρῶσιν ἡμέρα μία πρὸς Procop. 115.
 εἰ τὸν ἥρωα Μαξιμίον Synes. 118.
 εἰ τοσοῦτόν ἐστι κέντρον Synes. 139.
 εἰ τοῦ Θεοδώρου μνήμη Synes. 21.
 εἰ τοὺς μετ' ἀνάγκης Phalar. 3.
 εἰ τοὺς ποθοῦντας καὶ μία Procop. 13.
 εἰ τῶν ὄντων τὸ Apollon. 45.
 εἰδὼν σου τὴν Alciph. fr. 4.
 εἰδὼν ὑμᾶς νῦν ἐν Dionys. 68.
 εἰδὼς ὅπως εἶχες Socrati. 17.
 εἰδὼς σου τὴν Phalar. 8.
 εἰδὼς, ὦ Ἀρχίδαμε Isocr. 9.
 εἰθ' αἰρετὸν Crat. 4.
 εἶθε ἦν καὶ πυθέσθαι Dionys. 10.
 εἶθε μοὶ τὸ θεῖον παράσχοι τὴν σὴν Procl. 8.
 εἰκός εἰς πόλιν ἀρχαίαν Apollon. 76.
 εἶλον ὅψε ποτε Theophyl. 68.
 Εἰρεσιώνην ἐξ ἀνθέων Alciph. III, 37.
 εἰς Βυζάντιον Chion 14.
 εἰς Διογένην ὅ τι ἂν Synes. 119.
 εἰς κάλλος ζῆν ἢ γράφειν Aen. 23.
 εἰς ὄρος ἢ εἰς κύμα Synes. 116.
 εἰς ὅσον ἦκει τῆς ἀπορίας ὁ Στέφανος Procop. 100.
 εἶτα θαυμάσεις τοὺς ἀυγμῶδεις Synes. 114.
 εἶτα τοὺς μὲν κακοδαίμονας Synes. 113.
 εἶτα, ὦ σαρῳάτατοι τῶν Dionys. 32.
 εἶχον μὲν τινα λύπην ἄχρι Dionys. 17.

εἰώθεις, ὦ Ἀλκέτα Themist. 16.
 ἐκ μὲν τῆς ἡδῆ γραφείσης Dionys. 13.
 ἐκ πολλῶν πάνω χρημάτων Phalar. 137.
 ἐκαθήμεν ἐν τῷ θεάτρῳ Diog. 33.
 ἐκέλευσα ὑμῖν Phalar. 121.
 ἐκκαίδικατῃ μηνὸς Synes. 36.
 ἐκομισάμην παρὰ Βιάνορος Chion 11.
 ἐκομισάμην παρὰ σοῦ Socrati. 29.
 ἐκομισάμην τὴν παρ' Philippus 5.
 ἐκόμισέ μοι Φαίδιμος Chion 6.
 ἐκομισθῆ Ἀθήναζε, ὦ Σοφόκλεις Eurip. 2.
 ἐκομισθῆ τὰ ὄπλα Brut. 37.
 ἐκτηθησαυρίκαμεν Phalar. 12.
 ἔλαθόν σου τὴν ἐπιστολὴν ὑγιαίνων Dionys. 42.
 ἔλκει με παρὰ σὲ πόθος Synes. 39.
 Ἐλληνες οἴεσθε δεῖν Apollon. 71.
 Ἐλλήνες σοφοὶ ἀνδρες Anach. 2.
 ἔλυσας τὸ πρυμνήσιον Synes. 55.
 ἐμὲ ποθοῦσαν Aristen. II, 16.
 ἐμεμψάμην καὶ Διονυσίῳ Diog. 40.
 ἐμῖν μὲν ἀκούσιον Periander 2.
 ἐμισθωσάμην σοὶ ναῦν Synes. 41.
 ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ὦ Σώτειρα Xenoph. 3.
 ἐμοὶ καὶ γράμμα παρὰ σοῦ Iulian. 27.
 ἐμοὶ λόγχοι μὲν Synes. 108.
 ἐμοὶ μὲν περιβόητα Anach. 5.
 ἐμοὶ μὲν συμπρόεσι Synes. 25.
 ἐμοὶ πρὸς σὲ πεποιῖται Iulian. 62.
 ἐμοὶ πρὸς φιλοσόφους Apollon. 1.
 ἐμοὶ πρὸς φίλους ἴστω θεὸς Dionys. 49.
 ἐμοὶ τὸ μὲν ζῆν οὕτως Diog. 22.
 ἐμοὶ φαίνεται θεῶν Plat. 6.
 ἐμός Προκόπιος, γενέσθω δὲ Aen. 19.
 ἐν Ἀθήναις μοι Chion 16.
 ἐν γένει δαιμόνων Apollon. 50.
 ἐν μεγάλῃ μοι δοκεῖς Phalar. 131.
 ἐν τῇ παλαιστρα Theophyl. 15.
 ἐν τοῖς ἑρῳτοῖς, ἔνθα Aristen. II, 2.
 ἐνάτη φθίνοντος ἀνθεστηριῶνος Theophyl. 9.
 ἐνέτυχόν σοι περὶ οἰκήσεως Diog. 16.
 ἐνόμιζον ἐπιτήδειον Socrati. 32.
 ἐνόμιζον μὲν ἀφ' Demosth. 2.
 ἐξ οὗ φιλοσοφεῖν ἐπενόησας Alciph. I, 34.
 ἐξ ὕελου μὲν τὰ Philostr. 33.
 ἐξ ὧν εὐδοκίμησα διὰ τῶν Typi Epp. XI.
 ἐξέκρουσας ἡμᾶς ἐλπίδος Procop. 91.
 ἐξηγόρευσα Μνησιλόχῳ Alciph. III, 69.
 ... ἐξώλεις ἀπόλοινο Alciph. fr. 2.
 ἐξωστραχίσμεθα, ὦ Themist. 2.
 εἶοικα τῶν ὑμετέρων γραμμάτων Procop. 82.
 εἶοικα καὶ τὰ νάματα εἰς Alciph. III, 33.
 ἐπαγγέλλεσθέ μοι Themist. 19.
 ἐπαγγέλλη πολλά Theophyl. 37.
 ἐπαινῶ σε ἀντισοριζόμενον Philostr. 58.
 ἐπαινῶ σου τὴν φρόνησιν Theophyl. 33.
 ἐπαίρεις σαυτὸν οὐδὲν ἕξον Alciph. III, 56.
 ἐπάνης ταχέως Crat. 1.
 ἐπεδήμησέ τις ἡμῖν ἐκ τῆς Dionys. 44.
 ἐπεὶ δοκεῖ σοὶ πυνθάνεσθαι Aeschlin. 4.
 ἐπειδὴ δέδοκται σοὶ Diog. 29.
 ἐπειδὴ Λοκροὶ Philippus 6.

ἐπειδὴ πολλάκις Philippus 2.
 ἐπειδὴ σοι πολλά Theophyl. 61.
 ἐπειδὴ σωφροσύνη Theophyl. 34.
 ἐπειδὴ τῆς ὑποσχέσεως Iulian. 2.
 ἐπείχθητι πρὸς τὴν τῶν Iulian. 66.
 ἐπεμψά σοι δῶρον ἵππον Synes. 40.
 ἐπεμψά σοι σῦκα Philostr. 49.
 ἐπεμψά σοι τὴν ἐξωμίδα Crat. 30.
 ἐπεμψά σοι τὸ ἀργύριον Phalar. 95.
 ἐπεμψά σοι τὸν λόγον ἀττικουργῆ Synes. 74.
 ἐπεμψά σοι τῶν Δεκλείασι Alciph. III, 41.
 ἐπεμψά σοι ψῆτταν καὶ Alciph. I, 7.
 ἐπέμψαμέν σοι χρήματα Brut. 6.
 ἐπέστειλά σοι γαμοῦντι Dionys. 45.
 ἐπεστείλαμέν σοι καὶ Plat. 11.
 ἐπεστείλαμεν Στησιγόρφω Phalar. 144.
 ἐπέστειλάς μοι Xenoph. 7.
 ἐπεστείλατέ μοι νομίζειν Plat. 7.
 ἐπέστειλεν ἡμῖν Νικόστρατος Æschin. 2
 ἐπηγγέλλεσθέ μοι Themist. 19.
 ἐπῆλθεσ ἔθνη τὰ Apollon. 3.
 ἐπῆλθεσ ἡμῖν, ὦ Hippocr. 18.
 ἐπήνεσα τοῦ καλοῦ Κωνσταντίνου Æn. 9.
 ἐπὶ μεγίστῳ κέρδει, ὡς Dionys. 48.
 ἐπὶ μὲν τῷ συμπεθεσθαί Chion 15.
 ἐπὶ πολλὰ με περιήγαγε Dionys. 82.
 ἐπὶ τὴν Αἴτην Theophyl. 27.
 ἐπὶ τὸ Δεωκόριον Theophyl. 12.
 ἐπὶ τῶν ἐραστῶν Theophyl. 30.
 ἐπιθυμήσας ἀρρενώσαι Synes. 146.
 ἐπιλαθόμενος ἧς ἔχειν Phalar. 60.
 Ἐπιμνήδῃ Diog. 51.
 ἐπίσταμαί σε βίζοτόμων Hippocr. 16.
 ἐπίστασο τὴν αἰτίαν, ἐπ' ἧ Alciph. III, 62.
 ἐπιστέλλεις ἡμῖν Chilo p. 193.
 ἐπιστολὴν ἐπέθηκα τῷ Synes. 86.
 ἐπιτετέμηκα τῷ δεῖνι περὶ ὧν Typi Epp. XII.
 ἐπιτιμῶσί σοί τινες Apollon. 51.
 ἐπιτομοτάτην ὁδὸν Synes. 35.
 ἐπιτρέπω σοι πρὸς Phalar. 41.
 ἐπιτριβείη καὶ κακὸς κακῶς Alciph. III, 10.
 ἐπιτριβείης, ὦ Δηρινόη Alciph. III.17.
 ἐπιτυγόντες τῶν περὶ Chion 4.
 ἐπλανήθης οἰηθείς Apollon. 48.
 ἐπρεπεν ἄρα κάμῃ Procop. 89.
 ἐπυθόμην σε ἀποτρεκεῖν Crat. 33.
 ἐπυθόμην σε σχολάσαι Diog. 32.
 ἐπυθόμην σε τὴν οὐσίαν Diog. 9.
 ἐπυθόμην τὰ βηθέντα Μελανώπῳ Æschin. 7.
 ἐπυθόμην ὡς τὰ βόδα Philostr. 63.
 ἐπυθάνου τίσιν Phalar. 112.
 ... ἐραστοῦ χωρίον Alciph. fr. 6.
 Ἐρέννιον τὸν ἑμὸν ἑταῖρον Dion 2.
 Ἐρμῆ κερωῶς καὶ ἀλεξίκακας Alciph. III, 47.
 ἔρρωμένεστρον Phalar. 106.
 ἔρρωμένον σοῦ τε καὶ Ptolem. 2. p. 599.
 ἔρρωσο· τοῦτο γὰρ ἐγὼ καὶ Dionys. 35.
 ἔρω ἔρω, νῆ τὴν Θέμιν, τῆς σῆς Procl. 40.
 ἔρωτι περιπεσὼν Aristæn. I, 16.
 ἔρωτικοῖς δικτύοις Theophyl. 81.
 ἔσθιεις τοὺς ὄρκους Theophyl. 67.

ἐσπέρη τῇ προτραίᾳ Aristæn. I, 2.
 ἔστι καὶ μικροῦ γράμματος Iulian. 56.
 ἔστι τις ἡδονῆς ἀφορμὴ Iulian. 67.
 ἔστι τὸ λεγόμενον περὶ γυναικὸς Procl. 37.
 ἔστιν ἕνα καὶ κάλλους Philostr. 17.
 ἔστω Σμυρναῖος Ὅμηρος Æn. 18.
 ἑταιρικῶν ἡδονῶν Theophyl. 75.
 ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκίης Procop. 18.
 ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκῶν Procop. 87.
 ἔτι σιγᾶς· ἔτι περιφρονεῖς τὰ ἡμέτερα· Procop. 75.
 ἔτι σιγᾶς· ἔτι τῆς τύχης Procop. 150.
 ἔτι σιγᾶς· ἔτι τῶν ἀπερριμμένων Procop. 94.
 ἔτι σιγᾶς· ἔτι τῶν ἡμελιμμένων Procop. 114.
 εὖ γὰρ ἴσθι Σωκράτη Xenoph. 2.
 εὖ θνήσκουσ Pherecydes p. 460.
 εὖ πεποιήκας στρωμνῆ Philostr. 46.
 εὖ πράττε, φίλον ἀριστε Dionys. 25.
 εὐαγγελίῃ μοι βασιλεῖα Diog. 23.
 εὐθουλότατος ἦς Anaxim. 2.
 εὐγε τῆς ἐν τοῖς γράμμασι Procop. 46.
 εὐγε τῆς εὐπρεπείας Aristæn. I, 8.
 εὐγε τῆς φωνῆς Aristæn. II, 5.
 εὐγε τῶν ὑμετέρων γραμμάτων Procop. 79.
 εὐνοεῖν μὲν Brut. 19.
 εὐξαί πάσῃ ψυχῇ καὶ παντὶ σθένει Procl. 9.
 εὐοψία μὲν ἦν καὶ Alciph. III, 3.
 εὐπορούντων ἔργον Brut. 34.
 εὐπρέπειαν οὐκ Theophyl. 66.
 Εὐφραΐω μὲν συνεβούλευσα Plat. 5.
 Εὐφρόνι τῷ Μεγαρεῖ Socratt. 21.
 εὐχῆς ἔργον Brut. 42.
 ἐφ' οἷς εὐηργέτησάς με, διὰ λόγων Typi Epp. XXI.
 ἐφ' οἷς μισεῖς Phalar. 44.
 ἐφθάναμεν τὴν παρὰ σοῦ Phalar. 138.
 ἐφθασεν ἡ χεῖρ μου Diog. 42.
 ἐχαρίσω Κεραλίῳ Synes. 130.
 ἐχθρὸς συγχελεῖσας τὰ Philostr. 59.
 ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς τῷ γράμματι Iulian. 40.
 ἐχρῆν τὸν ἐξελαθέντα Iulian. 25.
 ἔως ἂν φοβῆ τὸν κύνα Crat. 21.
 ἔως ἂν φοβῆ τὸν τρίθωνα Crat. 23.
 ἔως ἔτι περιῆν ὁ μακαρίτης Synes. 29.

Z.

Ζάμολξις ἀνὴρ Apollon. 28.
 ζηλωτῆς ἀεὶ, βέλτιστε, γίνου Procl. 1.
 ζητοῦσί τινες τὴν αἰτίαν Apollon. 10.
 ζῶμεν ὑπὸ τῶν θεῶν σωθέντες Iulian. 69.

H.

ἡ ἀρετὴ εὖσσει Apollon. 2.
 ἡ ἀγωνία μὲν ἴσως ἤρροττε Dionys. 59.
 ἡ γεινναίσις τῆς χώρας Gallus Cæsar p. 390, 31
 ἡ γῆ πάντων μήτηρ Apollon. 106.
 ἡ Δανάη χρυσὸν Philostr. 35.
 ἡ καλλωπιζομένη Philostr. 22
 ἡ μὲν ἐπιστολὴ γέγραπται Dionys. 19.
 ἡ μὲν ἡχώ θεὸς ἔστω Iulian. 53.

ἡ μὲν κυνική Crat. 16.
 ἡ μὲν λυποῦσα διὰ τὴν σιγὴν Procop. 7.
 ἡ μὲν παροιμία φησὶν οὐ πόλεμον Iulian. 11.
 ἡ μὲν παροιμία φησὶν ἔμοι Iulian. 49.
 ἡ πατρίς (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσῳ) Procop. 85.
 ἡ περὶ τῆς σῆς παιδεύσεως Procop. 64.
 ἡ πρόχειρος Aristot. 5.
 ἡ πυρσαίνουσα Philostr. 40.
 ἡ Σαπφὸ τοῦ Philostr. 51.
 ἡ συμμαχία ὑμῶν Brut. 45.
 ἡ Τελεσίππη Phalar. 132.
 ἡ τῆς ὑμετέρας σοφίας ἐπιστολὴ Procop. 101
 ἡ ὕς ἡ πρόωγν ἐπίτεξ Alciph. III, 73.
 ἡ Φαλάριδος Phalar. 23.
 ἡ φήμη λέγει δύνασθαι σε Synes. 117.
 ἡ φιλότιμος καὶ δικαία Dionys. 6.
 ἡ περιμεινόν με Hippocr. 13.
 ἡ που vide ἡπου.
 ἡγάγου με, ὦ Εὐθύβολε Alciph. I, 6.
 ἡγήθη μοι Brut. 55.
 ἡγνούσων ὅσον ἐστὶ τρυφερὰ Alciph. I, 12.
 ἡδέσθη καὶ Πρίαμον Theophyl. 49.
 ἡδὴ με μέλλοντα πρὸς τὴν Procop. 113.
 ἡδὴ μὲν ἐτύγχανον Iulian. 29.
 ἡδὴ μὲν οἱ περὶ Γρύλλον Socratt. 14.
 ἡδὴ μηκέτι τοῖς ἑαυτοῦ Heraclit. 4.
 ἡδὴ σοὶ γράψας ἐπιθυμοῦντι Dionys. 15.
 ἡδικῆσθαι φασιν Apollon. 46.
 ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι Amasis 1.
 ἡδὺς εἰ κωλύων Synes. 107.
 ἡχε, θαυμασιώτατε Socratt. 19.
 ἡκέ μοι πρὸς τοῦλαιον Theophyl. 29.
 ἡκέ μοι τὰς ἐπιστολάς Themist. 7.
 ἡκειν τις Ἀθήνησιν Synes. 52.
 ἡκον εἰς Κόρινθον ἐκ Diog. 8.
 ἡκον εἰς Κόζικον καὶ Diog. 36.
 ἡκον εἰς Μίλητον τῆς Diog. 35.
 ἡκόν τινες παρὰ Crat. 32.
 ἡκον, ὦ πάτερ, Ἀθήναζε Diog. 30.
 ἡκουσα Ἀρχεδήμου Plat. 2.
 ἡκουσά του τῶν δεινῶν Synes. 138.
 ἡκούον σε λελυπῆσθαι Diog. 20.
 ἡκουον τὴν τοῦ ἀνδρὸς Pythagg. 5.
 ἡλγησα, ὦ καλὲ Ψυχίον Alciph. III, 45.
 ἡλθεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος Apollon. 66.
 ἡλθεν ἐπιστολὴ παρ' Ἀντιφίλου Demosth. 6.
 ἡλθες καὶ ἐποίησας Iulian. 59.
 ἡλθες, Τηλέμαχε, φησὶ Iulian. 7.
 ἡλω τις νεανίας Aristæn. I, 20.
 ἡμαρτον ἐπιστέλλων Dionys. 76.
 ἡμεῖς καὶ πρότερον μὲν Hippocr. 24.
 ἡμέρων ὁ μαλακὸς φελλεῖ Ael. 2.
 ἡμῖν ἀεὶ καὶ ἀπὼν Synes. 149.
 ἡμῖν μὲν, ὦ Ἴμερατοῦ Phalar. 88.
 ἡμῶν ὡς Μεγαρέων ἡ Αἰγίεων Alciph. III, 44.
 ἡν γράφομαί σε φιλίας Synes. 60.
 ἡν ἐπεψας ἐπιστολὴν, λέγων Hippocr. 7.
 ἡν ἐπεψε βασιλεὺς Hippocr. 4.
 ἡν μὲν ἀπ' ἀρχῆς Philippus 4.
 ἡν ἄρα τοῖς ποθοῦσιν ἕαρ Procop. 40.
 ἡν λόγος ὅτι πένητος Socratt. 22.

ἡν Πραξιτέλης Apollon. 36.
 ἡν Πραξιτέλης Apollon. 60.
 ἡνίαις καὶ μαστιξὶ Theophyl. 70.
 ἡπιστάμην σε, ὦ Ἀνθοφορίων Alciph. III, 29.
 ἡπιστάμην ὡς ἀεὶ δαιμόνιον Dionys. 55.
 ἡπου Λεωβώτης Themist. 8.
 ἡπου σύ γε, ὦ Themist. 13.
 Ἡράκλεις, ὅσα ὑπέστην πράγματα Alciph. III, 61.
 Ἡράκλειτος ὁ φιλόσοφος Apollon. 18.
 ἡραμεν εἰς Πέρσας Themist. 12.
 ἡρινὰς ἀπὸ Θράκης Synes. 88.
 ἡρόμην ἰδὼν ἐπὶ τῆς ἡρόνος Alciph. I, 14.
 ἡρόμην πλουσίους Apollon. 6.
 ἡρόμην τὸ μεираκιον Synes. 106.
 ἡρων τῆς Ἀριγνώτης Aristæn. II, 8.
 ἡσθην· ἀλλὰ πῶς οἶσι; Synes. 22
 ἡσθην δεξάμενος τὴν Procop. 30.
 ἡσθην δεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν Procop. 1.
 ἡσθην ὅτι τὸν καλὸν Δωρόθεον Procop. 123.
 ἡσθην σου τῆ καλῆ καὶ λίαν Procop. 102.
 ἡσθόμην ποτέ, ὦ Ἀγέμορτε Phalar. 144.
 ἡσιόδαμ μὲν δοκεῖ τῷ Iulian. 19.
 ἡσσον, ὦ Αὐτόλυκε Themist. 15.
 ἡχοῦς ἔοικα πρᾶγμα Synes. 33.

Θ.

Θαλῆς Ἐξαμίου Anaxim. 1.
 θαμίξεις εἰς ἄστν κατιῶν, ὦ Alciph. III, 25.
 θάνατος οὐδεὶς οὐδενός Apollon. 58.
 θαυμάζειν διὰ τῆς Phalar. 31.
 θεοὶ θυσιῶν Apollon. 26.
 θεοὶ μάκαρες, ἰλῆκοιτε καὶ Alciph. III, 68.
 θεὸς ἡγέσθω παντός Synes. 13.
 θεράπεινά τις Aristæn. II, 7.
 Θράσων Chion 2.

I.

ἰατταταιαῖς, τίς ἦν ἡ Alciph. III, 7.
 ἰδαί τινὶ χρώμενος Phalar. 66.
 ἰδοῦ μετὰ τὸν Εὐρώταν Alciph. III, 51.
 ἰδοῦ σοὶ καὶ πάλιν ἕτερα γράμματα Procop. 80
 ἰδοῦ σοὶ καιρὸς πάλιν Procop. 9.
 ἰδοῦ σοὶ πάλιν ἐπιστολὴ Procop. 92.
 ἰητρικῆς τέχνης Hippocr. 20.
 ἰθὶ λαβὼν τὴν σύριγγα καὶ Alciph. III, 8.
 ἰθὶ παρὰ τὴν μητέρα Synes. 12.
 ἰκανὴν ὁμολογῶ τῆς σῆς Iulian. 60.
 .... ἵνα μὴ ἀκονόμενοι Iulian. fragm. 6.
 ἵνα σοὶ καὶ λοιδορήσωμαι Ael. 16.
 Ἰππίας ὁ καλὸς ὁ Aristæn. I, 4.
 Ἰπποκράτους ἰητροῦ Hippocr. 3.
 ἰσθὶ με συμφορᾶ Crat. 34.
 ἰσθὶ μοι γεγονότα Philippus 7.
 ἴστε ἡμᾶς Philippus 1.
 ἱστορίας δέ, ὦ καὶ Hippocr. 22.
 Ἰωάννης, ὅν ὅτι σε φιλεῖ Synes. 37.

Κ.

κἀγὼ μὲν ἐσπουδασμένως Phalar. 22.
 καὶ ἀφικόμεθα εἰς Μακεδονίαν Eurip. 5.
 καὶ βραχέα τῷ μεγέθει σου Dionys. 38.
 καὶ γεωργίαν Brut. 16.
 καὶ γράφω καὶ ἀντιτυχεῖν Julian. 31.
 καὶ Δολοθέλλας Brut. 52.
 καὶ εἰς Γέλαν ἐπεμψα Phalar. 118.
 καὶ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων Muson. p. 401.
 καὶ οἱ περὶ Γρύλλον Socratt. 15.
 καὶ πάσαι μὲν ἤξιωσα τὴν σὴν Procl. 3.
 καὶ περὶ ἑμαυτοῦ Pha'ar. 18.
 καὶ ποῖ τις ἀποτρέψει τὸ βεῦμα Æl. 6.
 καὶ προθυμία καὶ προσδοκία Dionys. 28.
 καὶ πρόσθεν ὑμῖν Brut. 53.
 καὶ σὲ καὶ πάντας Ἱμερατίους Phalar. 73.
 καὶ σοὶ τάχιον Brut. 24.
 καὶ σὺ καὶ πάντες Phalar. 50.
 καὶ σὺ πονηρὸς οὕτως Philostr. 48.
 καὶ σὺ, ὦ λῆστε Pythagg. 1.
 καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἡελλαίους Eurip. 4.
 καὶ τὰ τῆς ποιήσεως Theophyl. 82.
 καὶ τάχιον ἐφρονοῦμεν Brut. 10.
 καὶ τίς ἔμοι κοινωνία Pythagg. 8.
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι Phalar. 39.
 καὶ τοῦ θωρεσθῆαι τί σοι Phalar. 35.
 καὶ τοὺς ἀνδριάντας Diog. 11.
 καὶ τοὺς ἵππους Phalar. 11.
 καὶ τῷ Δίῳ, ὅτε Philostr. 20.
 καὶ τῶν ἵπων λέγουσι τοὺς Dionys. 43
 καὶ τῶν σῶν ὑποσχέσεων Phalar. 126.
 καὶ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ Apollon. 110.
 καὶ χρημάτων καὶ Brut. 48.
 καὶνὸν γέ τι κακὸν Aristæm. I, 21.
 καινὸς οὗτος τρόπος Synes. 99.
 κακὰς γείτονας ὦ Theophyl. 5.
 κακοδαίμονοῦμεν Socratt. 9.
 κακοὶ κακῶς ἀπόλονται Æn. 5.
 κακὸν οὐ μικρὸν Synes. 92.
 κακὸν οὐδὲν φύεται Xenoph. 5.
 κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο καὶ ἄφρωνος Alciph. III, 48
 κακῶς ἐποίησας οὕτω χρησάμενος Tyri Epp. VII.
 καλεῖτέ με πολλάκις Apollon. 64.
 καλὴν γέγραφα κόρην Aristæm. II, 10.
 Καλλίμαχος ὑπὲρ οὐ Plat. 15.
 καλὸν νόμος Crat. 5.
 καλόν, πρὶν παθεῖν Apollon. 92.
 καλῶς ἄρα ἤδει τὸ τῶν Procop. 61.
 καλῶς ποιεῖς ὅτι ἀποπέφυγας Archyl. 1.
 καλῶς ποιεῖς εἰς τὴν Synes. 48.
 .... κάππεμελήθην Apollon. 114.
 καταθέδωξαι λόγον Heraclit. 1.
 κατέπληττε τὴν Μακεδονίαν Theophyl. 46.
 κέλευαί με ἰκνέεσθαι Pittacus p. 491.
 κέλευεις μοι μὴ Philostr. 26.
 Κόλια μὲν σε πρὸς ἀπάντων Procl. 35.
 κινδυνεύεται τὰ μέγιστα Hippoc. 10.
 κλινοπετῆς ὑπηγόρευσα Synes. 16.
 Κόδδαροι καὶ Apollon. 40.

κοινωνικὸς ὢν καὶ φιλέταιρος Alciph. III, 19.
 κοινῶς μὲν ἅπασι τοῖς Julian. 30.
 κόρη τις πρὸς Aristæm. I, 6.
 Κορύδωνι τῷ γεωργῷ Alciph. III, 70.
 Κρίνις ὧ ἔδωκα Socratt. 25.
 Κριτοβούλω μὲν Socratt. 4.
 Κροῖσος ἀπέβαλε τὴν Apollon. 56.
 κρωβύλω καὶ Theophyl. 69.
 κῶων ψυχῇ καλὸν Anach. 8.

Λ.

Λαέρτης ὁ γέρων οὐκέτ' ἦβλεν Æn. 2.
 Λαῖδα τὴν ἐμὴν Aristæm. I, 1.
 Λακεδαιμόνιοι καθ' ἡμῶν Diog. 27.
 Λεξιζάντης ὁ τῆς κωμφορίας Alciph. III, 71.
 Λεωνίδαυ ὄν Phalar. 53.
 λίαν ἀγαμαὶ τὴν σὴν ἐπιείκειαυ Procl. 5.
 λίαν ἀγεννῶς ἀκήκοα Theophyl. 10.
 λίαν ἡμᾶς ἡ ἀποδῶσις τοῦ μακαρίου Procl. 21.
 λίαν ἡμῖν οἱ Theophyl. 45.
 λίθων ἐν πόλει καὶ Apollon. 32.
 λιμένων καὶ Apollon. 54.
 λόγος ἐστὶ παλαιός, μὴ ἑσθλός Dionys. 46.
 λόγος ψυχῆς ἡγεμὼν Crat. 31.
 λυθήσονται τὰς φυλακὰς Socratt. 11.
 λύκον ἔοικα τρέψην τὸ μικρὸν Alciph. III, 24.
 λυποῦσι τὴν ἐκκλησίαν Synes. 45.
 λύσαντες ἐκ Βενδοῦσιου Synes. 4.
 λύσαντες ἐκ Μουνυχίας Æschin. 1.
 λύσον ἡμῖν μετὰ τοῦ χειμῶνος Procop. 8.

Μ.

μάγουσ οἶεἰ θεῖν Apol'on. 16.
 μάγουσ ὀνομάζουσι Apollon. 17.
 μαινόμεθα, ὡς ἔφην ἐν Hippoc. 19.
 μακρὸν ἡμῖν εἰσέγησας χρόνον Procop. 6.
 μαλακώτερον διετέθη; Philostr. 18.
 μάλιστα μὲν ἀμφοτέρους Phalar. 19.
 μάτην ἡμῖν τὰ πάντα πονεῖται Alciph. I, 2.
 μάτην ὑποκνίξῃ Aristæm. II, 13.
 μέγα τοῦτο ἀγαθὸν ἡ ἐξ Alciph. III, 65.
 μέγα, ὦ γενναῖε, κακὸν εἰσιν Alciph. I, 26.
 μεῶν με λυπεῖς ὢν ὠφέλησας Dionys. 23.
 μελεῖ γάρ σοι, μελεῖ Synes. 69.
 μελέτω σοι καὶ τῆς μετοικίας Diog. 39.
 μελέτω ὑμῖν τῆς Crat. 3.
 Μελισσάριον Aristæm. I, 19.
 μέμηνας, ὦ θυγάτριον Alciph. III, 2.
 μεμνήσεσθαι τῶν Philostr. 66.
 μέμηνοσ ὅτι τῆς πενίας Diog. 26.
 μέμνη μου τὸν βίον Diog. 14.
 μεσημβρίας οὐσας σταθερᾶς Alciph. III, 12.
 μετὰ τὸ Πυθαγόραν Pythagg. 3.
 μέχρι τίνος ἐπικουαίνεις Theophyl. 8.
 μέχρι τῶν Λιτάρθρων Julian. 26.
 μὴ αἰτεῖ μεγάλα, ἴνα Synes. 64.
 μὴ ἀνῶ πρὸς τοὺς συνήεις Diog. 34.
 μὴ ἀνῶ, ὦ πάτερ, ὅτι Diog. 7.

μη ἀπέχου τοῦ Crat. 9.
 μη βιάζου με ἀδικήσας Phalar. 127.
 μη βουληθέντι σοι Apollon. 109.
 μηδὲ γράφειν φυγάδα Philostr. 39.
 ...μη δείσης ἐξείργασαι Alciph. fr.
 μη δὴ κρείττονος εἴη σοι Alciph. I, 32.
 μη ζήλου, ὦ Themist. 9.
 μη θαυμάζε τὸν Phalar. 76.
 μη θαυμάζετε εἰ Crat. 26.
 μη θαυμάσῃς· εἰ διακομιστῆ Synes. 141.
 μη ἔκοιτο ὄρα· Theophyl. 17.
 μη λέγε τὸν Ὀδυσσεύα Crat. 19.
 μη λίσαν ἢ κοινὸν Iulian. 76.
 μη λογίζου τὸν Phalar. 128.
 μη μέμρου λοιδορούμενος Theophyl. 48.
 μη μέμρου με ὅτι Diog. 4.
 μη μετὰ μέλου Phalar. 48.
 μη μόνον ἐπὶ τῇ στολῇ Diog. 10.
 μη νόμιζε τῶν συμβάντων σοι δεινῶν Procl. 27.
 μη πάντας αἰτεῖ Crat. 22.
 μη πάντας αἰτεῖτε Crat. 2.
 μη συνάχθου μοι Phalar. 28.
 μη ὑποδῆσῃ ποτὲ Philostr. 36.
 μη φρόντιζε, ὦ Phalar. 147.
 μηδὲν με δάξῃτε Apollon. 84.
 μηδενὶ δοκείτω Brut. 59.
 μήκος ἐπιστολῆς Synes. 53.
 μήκος ἐπιστολῆς Synes. 84.
 Μηνόδωρον φιλόσοφον Diog. 18.
 μήτε σὺ μήτ' ἄλλος Phalar. 91.
 μία πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ παρὰ Dionys. 29.
 μικροῦ μ' ἐπῆλθε θακρῦσαι Iulian. 32.
 μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος Synes. 62.
 Μνήσων ὁ Ἀμφιπολίτης Socratt. 3.
 μόλις ἡμᾶς ἀμυχανοῦντας Procop. 135.
 μόλις μὲν, πάρεστι δ' ὅμως Dionys. 63.
 ουσικόν σοι τὸ πρόσημα Tyri Epp. XXI.

N.

Νεβρίδα ἰδὼν κληροροῦσαν Alciph. III, 67.
 νενίκηκα τῷ πολέμῳ Phalar. 85.
 νέος ἔρωτικός, ὄνομα Aristæn. II, 20.
 νέου τινὸς Aristæn. I, 27.
 Νέρων τοὺς Ἕλληνας Apollon. 105.
 Νικοκλῆς ὁ Phalar. 78.
 νόμος ἐστὶ παῖς Theophyl. 7.
 νοσοῦμεν, Ἀμφιδάμα, νοῦσον Heraclit. 5.
 νοῦσος προσεπέλασε Hippocr. 1.
 νῦν ἔγνω ὅσον ἡδίσαις Procop. 76.
 νῦν ὄντως ἔγνω ὡς οὐκ Procop. 52.
 νῦν ὄντως ἡμῶν ἀνθρώποις Procop. 17.

Π.

Ἐάνθιοι ἄλόντες Brut. 43.
 Ἐάνθιοι τὴν Brut. 25.
 Ἐανθίους μὲν Brut. 26.
 Ἐανθίους ἀπαστάντας Brut. 11.
 Ἐανθίων τοὺς Brut. 27.

ἔνεσόμεθα, ὦ βασιλεῦ Apollon. 117.

O.

ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτε μὲν Philostr. 24.
 ὁ ἀποδιδούς σοι Chion 8.
 ὁ γνώμων οὕτω σκιαῖται Alciph. III, 4.
 ὁ Γοργίου παῖς ἡμᾶς Theophyl. 65.
 ὁ γράφων ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν Dionys. 26.
 ὁ δὲ Καρναῖς ἐτι μέλλει Synes. 6.
 ὁ δὲ Κίμων οἶα κατὰ πόλιν Æschin. 10.
 ὁ δεῖνα βουλευτῆς μὲν Synes. 18.
 ὁ δεῖνα πῶς κέχρηται τοῖς Tyri Epp. IX.
 ὁ Ἕλλητισμός οὕτω Iulian. 48.
 ὁ εὐλαδέστατος Μαρτύριος Procop. 118.
 ὁ θαυμάσιος Ἀλφάριος Procop. 99.
 ὁ θαυμαστός Τιμόθεος Procop. 143.
 ὁ θεοσεβέστατος ὁ δεῖνα Procop. 155.
 ὁ καὶ τοῦνομα δοῦλος Synes. 32.
 ὁ καλὸς ἂν μὲν ἦ Philostr. 13.
 ὁ καλὸς Ἐπιφάνιος τοῖς Procop. 142.
 ὁ καλὸς Ἰωάννης κακ Procop. 108.
 ὁ καλὸς Μακάριος Procop. 120.
 ὁ καλὸς Νεμεσίων ἀπὸ τῆς ÆN. 20.
 ὁ Κορυθῶν εὐδαίμων Theophyl. 62.
 ὁ κύων ἀρουεῖα γῶνασι Diog. 49.
 ὁ Λαέρτου παῖς Synes. 158.
 ὁ λογιώτατος Διόδωρος Procop. 12.
 ὁ λογιώτατος Παλλάδιος χρυσὸν Procop. 48.
 ὁ λογαποῖς ὁ Θούριος Iulian. 21.
 ὁ μὲν ἀνὴρ ἀπόδημός ἐστι Alciph. III, 21.
 ὁ μὲν Ἰουλιάδης, ὃ μάλιστ' Æschin. 5.
 ὁ μὲν Κρίτων ὑπ' ἀνοίας Alciph. III, 64.
 ὁ μὲν μῦθος ποιεῖ τὸν ἀετὸν Iulian. 15.
 ὁ μὲν ὑμέτερος θεῖος Procop. 145.
 ὁ μὲν φθόνος οὐδὲν Dionys. 77.
 ὁ μὲν χειμῶν διεκώλυσε Brut. 68.
 ὁ μὲν χειμῶν ἡμῶν καὶ δὴ πέρας ἔχει Procop. 51.
 ὁ Μένανδρος ἡμῶν ἐπὶ τὴν Alciph. I, 29.
 ὁ μοιγὸς καὶ πείσας Philostr. 31.
 ὁ Μῶμος τῶν μὲν Philostr. 37.
 ὁ παῖς Ἀλυάττω Apollon. 75.
 ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀπολλώνιος Apollon. 72.
 ὁ πολιτῆς ὑμέων Hippocr. 11.
 ὁ ποταμὸς ὁ Χρῦσασις Theophyl. 53.
 ὁ πρότερον πιστεύσας σοὶ Dionys. 30.
 ὁ σὸς ἔκγονος Theophyl. 77.
 ὁ Συλοσῶν ἀνήλθε Iulian. 28.
 ὁ ταξίαρχος Theophyl. 2.
 ὁ ταῦτην πρὸς ὑμᾶς λαβὼν Procop. 143.
 ὁ τέττιξ ὁ μουσικὸς Theophyl. 1.
 ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδιδούς ὑπὸ μητρὶ Procop. 134.
 ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν ἐπιδιδούς τῶν ἐς Procop. 57.
 ὁ τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν Procop. 156.
 ὁ τοῖς ἄλλοις ἐπίρρητον Philostr. 38.
 ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς Theophyl. 22.
 ὁ τρυγητὸς ἐγγὺς καὶ Alciph. III, 15.
 ὁ τρυγητὸς ἡδὴ Theophyl. 83.
 ὁ ὑπὲρ μικρῶν Apollon. 96.
 ὁ φέρων σοι τὴν ἐπιστολὴν οὐ νῦν Procop. 104.
 ὁ Φιλίππου παῖς Theophyl. 22.

ὁ Φιλοδήμου πλοῦς Phalar. 143.
 ὁ φυσικὸς σοὶ κόσμος Theophyl. 3.
 ὄβελόν εἶναι παρ' ὑμῖν Iulian. 57.
 ὄβελόν τοῦ Εὐριπίδου Procop. 136.
 Ὀδυσσεὶ μὲν ἐξήρκει Iulian. 146.
 Ὀδυσσεὺς ἔπειθε τὸν Synes. 121.
 οἱ ἀκοντες ἡμῖν Brut. 65.
 οἱ ἀπ' Αἰγύπτου Socratt. 28.
 οἱ Ἀσκληπιάδαί τοις Synes. 120.
 οἱ βιαζόμενοι τοὺς Brut. 66.
 οἱ διάραυτες τῶν Aristot. 4.
 οἱ ἐν Ἑλλήσει ποιηταὶ Anach. 9.
 οἱ ἐρωτικοὶ τῶν ποιητῶν Philostr. 68.
 οἱ κέραμοί σου κενοὶ μὲν Dionys. 7.
 οἱ κρᾶτιστοι τῶν Apollon. 80.
 οἱ Λακεδαιμόνιοι φοινικοθαφεῖς Philostr. 3.
 οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὅσοι φεύγουσιν Aeschin. 3.
 οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ Ἰδάτωνος (Phot.) p. 16, 22.
 οἱ μὲν ἱατροὶ μίαν Crat. 17.
 οἱ μὲν πολλοὶ τὸ δὴ λεγόμενον Aen. 21.
 οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμβουλοὶ Philostr. 41.
 οἱ παῖδες οἱ Ἀραρεῶς Isocr. 8.
 οἱ παῖδες ὑμῶν πατέρων Apollon. 33.
 οἱ πελαργοὶ τὰς Philostr. 72.
 οἱ πεμφθέντες ἐπὶ Brut. 29.
 οἱ πένητες ἐναγχοὺς Lucian. 3.
 οἱ περὶ τὸν σαρβάτατον Βαβύλαν Procop. 151.
 οἱ πολλοὶ ἐπὶ τὸν εὐδαιμονισμὸν Diog. 12.
 οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν Apollon. 88.
 οἱ πολλοὶ τῶν φιλοσόφων Aristot. 3.
 οἱ πρέσβεις ὑμῶν Brut. 39.
 οἱ τὰς ἀρχὰς ἐνδόξως Dionys. 8.
 οἱ τὰς ἡγεμονίας Aristot. 1.
 οἱ τὰς Σειρηνάς ποτε Procop. 31.
 οἱ τελοῦμενοι τῇ Πέφφ Philostr. 69.
 οἱ τὴν γνῶμην ἀμφίβολοι τὴν Alciph. I, 8.
 οἱ τὴν τῆς πόλιος Hippocr. 12.
 οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι Alex. M. 2.
 οἷα βουλευόνται καὶ διανοοῦνται Alciph. III, 63.
 οἷά μοι συνέβη δεξαμένω Procop. 36.
 οἶδα καὶ τὰς ὑπερηφάνους Dionys. 39.
 οἶδα μὲν ὅτι πάντες Isocr. 2.
 οἶδα μὲν ὡς εὐσεβῶς ζῆς Procl. 41.
 οἶδα παρὰ σοὶ γενόμενος Hippocr. 14.
 οἶδα σφαλεῖς κακῶς σε διαθέμενος Procl. 12.
 οἶμαι μόνος πλουτεῖν, ὅτι τοὺς Alciph. I, 5.
 οἰκέτης ἐμὸς ἐδραπέτευσεν Synes. 145.
 οἶμαι μὲν φανεράν Plat. 4.
 οἶμαί σε καὶ πρὸ εὐχῆς Synes. 147.
 οἶμαί σε ποιεῖσθαι λίαν Procop. 122.
 οἶμαί σου τὴν θεσπισίαν Synes. 38.
 οἶμαι φανεράν Socratt. 34.
 οἶμοι, τί δ' οἶμοι; Synes. 126.
 οἶνος πολλὸς ἀκρατος Anach. 3.
 οἶον με περιπτύσσεσθαι Synes. 152.
 οἰσθά με ἐπιστάξαντα τὴν ὄνον Alciph. III, 20.
 οἰχεταὶ Βακχίς ἡ καλὴ Alciph. I, 38.
 οἰχεταὶ τὸ δίκαιον ἐξ Synes. 90.
 οἰόσοι τυγχάνουσιν ὄντες Heraclit. 2.
 Ὀιδιᾶταις (οὗτοι δὲ δῆμοι) Synes. 76.
 ὀλίγα ἢ οὐδὲν διαφέρουσι Alciph. III, 55.

ὀλίγων δεῖ σου τοῖς Apollon. 4.
 ὀλιγοῦριαν μὲν σου Chion 9.
 Ὀλύμπια τὸ δευτέρον Apollon. 25.
 ὀναμίην τῶν Ἀθηναίων Synes. 136.
 Ὀνήσιων ὁ Ἀμυζιπολίτης Socratt. 3.
 ὄντως ἀρα τῆς ψυχῆς Procop. 25.
 ὄντως Κλέαρχος Chion 13.
 ὄντως τὰ βόδια Philostr. 55.
 ὄζειας ἐπιταγῆς Brut. 22.
 ὄπλων καὶ χρημάτων Brut. 33.
 ὄποτε ἐγεγόνει ἐν Socratt. 23.
 .... ὄπως ἡ θεὸς Apollon. 115.
 ὄρα πρὸς Διὸς Aristot. II, 19.
 ὄρξες ὅποσα δύναται Dionys. 70.
 ὄργωσι καὶ φοβίνας Theophyl. 18.
 ὄρθῶς ἐποιήσατε τὴν Diog. 43.
 ὄρθῶς ποιεῖτε πεινῶντες Menippus p. 400.
 ὄρους ὁ δημιουργὸς Theophyl. 4.
 ὅσα ὑμῖν ἐστί Brut. 21.
 ὅσας ἀπέλαυσε παρ' ὑμῶν Procop. 77.
 ὅσας ἐπὶ σοὶ τῆς ἐλπίδος Procop. 124.
 ὅσας με φιλοτιμίας Procop. 58.
 ὅσας σου τῆς κατηγορίας Procop. 116.
 ὅσον ἐλόπει; ἀπαίρων Procop. 140.
 ὅσον ἢ θάλαττα τῆς γῆς διαλάττει Alciph. I, 4.
 ὅσον ἡμῖν πάλαι τὸν Procop. 32.
 ὅσον οἱ ἀγαθοὶ λυποῦσιν Procop. 4.
 ὅσον οἱ παῖδες τοῖς πατέραςιν Procop. 147.
 ὅσην τῶν περὶ ἡμᾶς κεκράτημα; Procop. 96.
 ὅταν οἱ λύκοι Theophyl. 52.
 ὅτε δὲ ἔκρινε καὶ τὰς Philostr. 62.
 ὅτε πρῶτον εἰς μέσους ἡμᾶς Procop. 49.
 ὅτι γραμμάτων ἐμῶν Dionys. 3.
 ὅτι μὲν ἡμᾶς εἰκεῖν Synes. 95.
 ὅτι πένης εἰμί, ἀτιμότερος Philostr. 7.
 ὅτι πλέον διεσώθης εὐ οἶδα Aen. 8.
 οὐ γαμητέον οὐδὲ θρεπτέον Diog. 47.
 οὐ γὰρ δοκεῖν ἀρστος Procop. 133.
 οὐ γεγόνασιν οἱ Crat. 24.
 οὐ γράφεις ἀπειθῶν. οὐκοῦν Dionys. 51.
 οὐ διδόναι χάριτας Phalar. 17.
 οὐ δοκεῖ μοι πᾶς Diog. 41.
 οὐ δοκεῖ σοὶ πικρὸν Phalar. 115.
 οὐ δύνασαι Θετίδος καὶ Theophyl. 39.
 οὐ θαυμάζω τὴν αἰτίαν Phalar. 123.
 οὐ βρηγητέον οἶων Apollon. 33.
 οὐ καλῶς ἐδρασαίς τοις εὐ Procl. 2.
 οὐ κάμνει τὰ Apollon. 89.
 οὐ λελήθας τότε τὸ πρᾶγμα διαπραξάμενος Procl. 28.
 οὐ λυπεῖ με τὸ γῆρας Phalar. 87.
 .... οὐ μὰ τὸ Ταντάλειον Apollon. 78.
 οὐ μὰ τὸν Φῶλιον τὸν Synes. 103.
 οὐ μέφομαι τὴν Phalar. 2.
 οὐ μεταμελόμενος Phalar. 81.
 οὐ μετρία μὲν ἢ συμφορὰ. πᾶς Dionys. 66.
 οὐ μὴ ἐρεῖς ὡς ἐλαβεν Synes. 8.
 οὐ Μηνώδωρος Brut. 56.
 οὐ μοι δοκεῖς καλῶς Socratt. 1.
 οὐ μοι μέλει. ποιούντων Alciph. III, 52.
 οὐ μόνον ἀρστος καὶ ὄδωρ Diog. 44.
 οὐ μόνον τῶν αἰτούντων Crat. 36.

οὐ νῦν ἀλλὰ πολλάνικς Phalar. 25.
 οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ σοι πάλαι Aen. 15.
 οὐ παύσῃ τῆς ἀβουλίας Phalar. 97.
 οὐ παύσομαι γράφων ἕως Dionys. 21.
 οὐ πείθονται σοι Phalar. 101.
 οὐ ποιεῖ ἀγρός Crat. 12.
 οὐ πρὸς ἅπαντας ἡ σιωπὴ Dionys. 58.
 οὐ προσέχει μοι τὸν νοῦν ὁ Alciph. I, 37.
 οὐ τὰ ὄπλα ἰσχύς Brut. 50.
 οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡμῶν Procop. 44.
 οὐ τὸ ἐρᾶν νόσος Philostr. 52.
 οὐ τὸ παθεῖν Ἀθήνησιν Themist. 4.
 οὐ τὸ πένεσθαι κατὰ Apollon. 97.
 οὐ τὸ τοῖς πολλοῖς Phalar. 110.
 οὐ τοσοῦτόν σοι τοῦ κινδύνου Alciph. I, 31.
 οὐδ' αὐτοὶ Ξανθίους Brut. 28.
 οὐδὲ Ἀμασις μὲν Synes. 46.
 οὐδὲ ἐπιλελήσθαι κἂν βουληθῶμεν Dionys. 69.
 οὐδὲ Ξανθίους ἔδει Brut. 44.
 οὐδὲ ὁ θεσπέσιος Philostr. 73.
 οὐδὲ ὁ τοῦ Μενάνδρου Philostr. 16.
 οὐδὲ τὴν σὴν Ἡράκλειαν Synes. 150.
 οὐδὲ τοὺς οἰκέτας Apollon. 41.
 οὐδὲ χρημάτων πένεσθαι Brut. 47.
 οὐδεὶς ἄρχων ἀγαθός Anach. 7.
 οὐδὲν ἂν γένοιτο Πενταπλοῖαι Synes. 78.
 οὐδὲν ἄχαρι βούλομαι Phalar. 89.
 οὐδὲν ὄσασσετότερον ὅς Alciph. II, 2.
 οὐδὲν ἐγὼ γέγονα χρήσιμος Synes. 79.
 οὐδὲν εἰργασμαι, βέλτιστε ἀνδρῶν Procl. 10.
 οὐδὲν ἐψευσαι τῶν Phalar. 100
 οὐδὲν θαυμαστόν εἰ Brut. 20.
 οὐδὲν με τῆς γῆς ἀμειβομένης Alciph. I, 25.
 οὐδὲν οὔτε θαλάττης Brut. 15.
 οὐδὲν προτιμῶ σου, κἂν Alciph. III, 58.
 οὐδὲν τοῖς ἀνθρώποις Theophyl. 54.
 οὐδὲν ὑμᾶς ἀνέμνησε Dionys. 61.
 οὐδὲν, ὡς ἐγῶμαι Aristæn. I, 15.
 οὐδὲν ὡς ἔοικεν ὅ τι μὴ Procop. 125.
 οὐδενὶ φθονητέον Apollon. 91.
 οὐθ' ὅπως χρῆ Demosth. 5.
 οὐκ ἀδακρυτέ σου τὴν Iulian. 36.
 οὐκ ἂν ποτ' ᾤηθην ἐκ Alciph. I, 33.
 οὐκ ἂν ᾤμην παρ' ὑμῶν Procop. 153.
 οὐκ ἀναγκάζεις Phalar. 114.
 οὐκ ἀνέχομαι ὀρῶν Ζευξίππην Alciph. III, 50.
 οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀδιαφορεῖν Crat. 29.
 οὐκ ἄχθομαι ταῖς Phalar. 29.
 οὐκ ἀχθόμεθα τῆς Phalar. 139.
 οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι Πλοῦστον AEl. 17.
 οὐκ ἐγὼ σε κωμῶδῶ Socratt. 13.
 οὐκ ἐθῶει περιμένειν Synes. 77.
 οὐκ εἰ σὺ βαρέως Brut. 12.
 οὐκ εἰ τι Brut. 62.
 οὐκ εἰς δέον οἰνωμένος Alciph. III, 57.
 οὐκ ἐκφαυλίζω Phalar. 117.
 οὐκ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν Phalar. 52.
 οὐκ ἐμπεδοῖς τὰ Synes. 143.
 οὐκ ἐν αἰτίῃ μοι δοκῶ Synes. 19.
 οὐκ ἐπιλογιζομένη Apollon. 79.
 οὐκ ἐπίβηθε Alciph. fr. 5.

οὐκ ἐξ κόρακας φθαρῆσεται Alciph. I, 17.
 οὐκ ἔστι τι γεωργῶν Theophyl. 80.
 οὐκ ἔστι τοῦτο φιλοσοφεῖν Socratt. 8.
 οὐκ εὐτυχῶς Aristæn. II, 3.
 οὐκ ἠγνόουν ὅτι Phalar. 84.
 οὐκ ἠτησά σε ἃ ἔχεις ἀλλ' Alciph. I, 16.
 οὐκ οἶδ' ὅποθεν νόμος ἀγνώμων Dionys. 53.
 οὐκ οἶδα τί σου μᾶλλον ἂν Phalar. 70.
 οὐκ οἶδα τί σου μᾶλλον ἐπαίνεσω Philostr. 34.
 οὐκ ἔκνω τοῦ γράφειν Dion 5.
 οὐκ ὄνος οὐχ ἡμίονος Synes. 109.
 οὐκ ὀρθῶς ἐποίησας Alex. M. 1.
 οὐκ ὀρθῶς ἠρώτησας Phalar. 4.
 οὐκέτ' εἰμὶ ἐν ἐμανυῇ Alciph. III, 1.
 οὐκέτι εἰσήλθον εἰς τὴν Alciph. III, 60.
 οὐκέτι σοι μέλει οὔτε τῆς Alciph. III, 11.
 οὐκέτι τῆς Διοδότης Theophyl. 63.
 οὐπω με τῆς ὀργῆς Theophyl. 28.
 οὐπω μὲν εἶχον τούτων Socratt. 24.
 οὐπω τῇ προνοίᾳ μέλει Synes. 34.
 οὐπόποτε ἐγὼ κατὰ τὴν Alciph. I, 23.
 οὐπόποτε εἰς ἄστν Alciph. III, 31.
 οὐς ἐν Ἀεοντίοις Phalar. 96.
 οὐσα ξανθὴ τί βόδα ζητεῖς; Philostr. 21.
 οὐτ' ἂν ἐγὼ γράψαμι Phalar. 65.
 οὔτε αὐλὸς Aristæn. I, 14.
 οὔτε δοκούντος Phalar. 14.
 οὔτε Δολοβέλλαν Brut. 58.
 οὔτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς Synes. 112.
 οὔτε ἡ Ροδίων Brut. 14.
 οὔτε κέρδους Brut. 38.
 οὔτε μᾶλλον ἀνιαιθεῖς Phalar. 119.
 οὔτε μόνος Ἑλλήνων τυραννίδι Pisistratus.
 οὔτε οἱ ἐμοὶ Solon 2.
 οὔτε πατὴρ οἶός τε εἶη μισῆσαι Dionys. 24.
 οὔτε πρότερον ὀπηνίκα Phalar. 33.
 οὔτε πρότερον ὑμῶν ἐγὼ Synes. 11.
 οὔτε προφάσεως Phalar. 107.
 οὔτε φλέβας χρυσοῦ Theophyl. 24.
 οὔτας ἐκείνος ὁ πολὺς Synes. 100.
 οὔτω πάνν πέπραγα πονήρως Synes. 15.
 οὔτως ἀμύνουσι γονεῦσι Synes. 14.
 οὔτως παρορᾶς τοὺς ποθοῦντας Procop. 43.
 οὐχ ἡδέως μὲν ἔφερον ἀκούων Typi Epp. XVII.
 οὐχ ὅσον δεῖσθαι σοι Brut. 60.
 οὐχ ὅτι καλῇ λέγειν εἶναι AEl. 7.
 οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδίων Synes. 83.
 οὐχ οὕτως οἱ τοὺς Ἑρμᾶς Alciph. III, 72.
 οὐχ ὑπέλιφα περὶ σὲ τὸν τοῦ Typi Epp. XIX.
 οὐχ ὑπὸ σοῦ πολλὰ Phalar. 68.
 οὐψὲ ἔμαθον ὅτι μοι συνεβοῦντες AEl. 9.

Π.

πάγην ἔστησα ἐπὶ τὰς μιαιράς Alciph. III, 22.
 παῖδας ἐγὼ λόγους Synes. 1.
 παιδείαν ὀρθὴν εἶναι Iulian. 41.
 παιδείαν ἐαυτῆς Aristæn. I, 11.
 παίζουσι τοὺς ἀνθρώπους Theophyl. 36.
 πάλαι μὲν ἀπραγμοσετέρας Synes. 91.
 πάλαι μὲν μοι Aristæn. I, 26.

- παλαι μὲν τὸ Πήλιον κοινὸν Aen. 17.
 πάλιν Αἴγυπτος καὶ τρυφὴ Procop. 26.
 πάλιν γράμματα παρ' ἡμῶν καὶ Procop. 10.
 πάλιν εὐσεβείας καιρὸς Procop. 162.
 πάλιν ἔχει καιρὸς γράμματα Procop. 54.
 πάλιν ὑμῖν ἐκ τῶν ἀμπελῶν ἰχθύς Procop. 11.
 πάλιν ὑμῖν ἐπιστολὴ καὶ Procop. 109
 πανηγύρεως ἐν Aristæen. I, 5.
 πάντα ἀθρόα ἔπεισέ μοι Iulian. 37.
 πάντα με αἰρεῖ τὰ Philostr. 60.
 πάντα ὑπομένειν ὅσα τε εἰμὶ Alciph. III, 28.
 πάντα φιλῶ τρυφᾶν ἔστι γὰρ Alciph. III, 23.
 παντὸς ἀρχομένω Demosth. 1.
 πάντων μὲν ἕνεκά μοι Iulian. 47.
 πᾶν μοι δοκεῖ Phalar. 9.
 πᾶν μοι τὴν φιλίαν βεβαίως Dionys. 57.
 πᾶν σαφῶς δι' αὐτῶν Synes. 155.
 πᾶν τοῖς πεμφθεῖσιν Apollon. 49.
 πᾶν ὑμῖν φορτικώτατον Iulian. 24.
 παρ' ἕνα τινὰ τῶν τὰ πινάκια Alciph. III, 59.
 παρὰ τὴν ἀκτὴν Aristæen. I, 7.
 παραγεγόμενοι πρὸς ἐμὲ Philippus 3.
 παραγεγόμενοι ἐν τῷδε τῷ τόπῳ Procl. 38.
 παραπέμψαι τὰ Brut. 36.
 παρεχάλεις με ἐπιστεῖλαι Diog. 25.
 παρέχειτο μὲν ἡμῖν ὁ Γέλωος Alciph. I, 22.
 ... παρῆν ἀντὶ σωφροσύνης Procop. 163.
 παρθενικῶν ἡδονῶν Theophyl. 78.
 παρόντα σε βλέπειν οἴομαι Dion 3.
 πᾶσαι σοι ἴσμεν αἱ ἑταῖραι Alciph. I, 30.
 πατριδὸς ἐσμὲν Apollon. 73.
 .... πατρίᾳ μοι πρὸς ὑμᾶς Iulian. fragm. 5.
 Παισανίας ὁ ἡγεμὼν Pausan. p. 407.
 .... παύσασθε μεθόντες Apollon. 113.
 πύσσασθέ μου τοὺς Phalar. 46.
 πέμπε βασιλεῖ ἃ Hippocr. 5.
 πέντε εἰσὶ σύμπαντες Apollon. 19.
 πέπεισαι μὲν, ὡς Philostr. 57.
 πεπεισμεθα τὸ τρίτον Phalar. 130.
 πέπομπά σοι στέφανον βόδων Philostr. 2.
 πέπυσμαί σου τὸν ὕν εἶναι Ael. 10.
 περαιοθεὶς ἐπὶ Φύσκον Aeschin. 9.
 Περδίκκας μὲν Socratt. 31.
 περὶ μὲν τῆς οἰκειότητος Isocr. 1.
 περὶ μὲν τῶν κατ' Demosth. 3.
 περὶ τῶν αὐτῶν σὺ καὶ Phalar.
 περίεργος διατελῶ Aristæen. II, 21.
 περίεστι γὰρ σοι καὶ Iulian. fragm. 1.
 περιττὸν οἶμαι γράφειν Procop. 130.
 πέρυσιν οὐχ ἔχει μοι Synes. 70.
 πεῦσιν τινα πυθέσθαι Synes. 66.
 Πινδάρῳ μὲν ἀργυρεῖς Iulian. 18.
 πιστεύω μηδὲν Solou 3.
 πίστις εὐνοίας Brut. 32.
 Πλάτων Διονυσίῳ χαίρειν Plat. 3.
 Πλάτων τοῖς Δίωκος Plat. 8.
 Πλάτωνι ἀδελφεῖδων Chion 10.
 Πλάτωνι Σωκράτης πεποιήται Synes. 129.
 πλείω καλὰ τῆς Σιμωνίδου Synes. 49.
 πλούτου σε ταμίαν Theophyl. 19.
 πόθεν εἶ, μαεράκιον Philostr. 5.
 πόθεν μοι τὴν ψυχὴν Philostr. 12.
 ποιήσαντες ὑμῶν ἑραστὴν Dionys. 4.
 Ποιμένιος οὐτός ὁ Synes. 135.
 πολέμιος ὁ χειμῶν, ὑμῖν μὲν Dionys. 75.
 πόλις ἦτις ἂν οὕτω Apollon. 12.
 πολλὰ δεῖνὰ τῆ νῦν ὑφ' ἡμῶν Procl. 23.
 πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο Ἐπιφανίῳ Aen. 4
 πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο τοῖς Synes. 122.
 πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο τῷ δεῖνι Synes. 17.
 πολλὰ καὶ δεῖνὰ βεβούλευσαι Phalar. 102.
 πολλὰ καὶ καλὰ πέπονθας ὑφ' ἡμῶν Procl. 13.
 πολλὰ λέγειν ἔχων καὶ Phalar. 86.
 πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα σοι Iulian. 44.
 πολλὰ μοι καὶ λαμπρὰ τὰ συνιστῶντα Procop. 131.
 πολλὰ σοι καὶ μεγάλα Phalar. 133.
 πολλὰ χάρις τῷ Πυθῳ Phalar. 10.
 πολλάκις ἀναγγέλλοντος Socratt. 26.
 πολλάκις ἠδίκησας τὸν ἡμέτερον Procl. 11.
 πολλὴ τις ἦν πᾶν καὶ Iulian. 35.
 πολλὴν ζήτησιν εἰσενεγκάμενος Procl. 31.
 πολλὴν ἡμῖν κατὰ σοῦ Procop. 90.
 πολλὴν χάριν οἶδα τοῖς Chion 3.
 πολλῆς ἐνέπλησέ με φροντίδος Dionys. 34.
 πολλοὶ διὰ μέγεθος εὐεργεσίας Artaxerxes 2.
 πολλοὶ μὲν τιν Cleobulus p. 207.
 πολλοὶ πολλαχόθεν Apollon. 69.
 πολλῶν ἐθνῶν ἄρξας Artaxerxes 1.
 πολλῶν ἐν τῇ ἐμῇ Ptolem. 1. p. 599.
 πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων ἀγαθῶν Procl. 6.
 πολλῶν μοι κακῶν αἰτίας γέγονεν ὁ Procl. 29.
 πολλῶν ὄντων εἰπεῖν ἐξ Procop. 45.
 Πολύκλειτος ὡς Phalar. 21.
 Πολύκλειτος ὁ Phalar. 1.
 πολυλογίᾳ πολλὰ Apollon. 82.
 πολὺς ὁ χειμῶν τὸ τῆς Alciph. III, 30.
 ποσάκις σοι τοὺς ὀφθαλμοὺς Philostr. 11.
 πότε γὰρ ἡμῶν ἀπελείψης Iulian. 73.
 πότερον ἐμχυτὸν Phalar. 24.
 πρᾶγμα ἔμοι ποθεινὸν Dionys. 1.
 προσωποποι καὶ Theophyl. 79.
 πρὸς γὰρ σὲ οἶσι μόνον Lucian. 4.
 πρὸς θεῶν καὶ θαμιῶνων, ὡς Alciph. III, 39.
 πρὸς σαυτοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς Dionys. 16.
 πρὸς τὴν Ἑρκυνίαν Ὀλην Iulian. fragm. 4.
 πρὸς τὸν πατέρα σου Isocr. 5.
 προσθήκειν ἡγήομαι Hippocr. 27.
 προσπαταλεύσομεν, ὡς Λαμπρὰ Ael. 12.
 προστάξαντός σου, ὡς Demetr. Phal. p. 215.
 προστάττουσιν ἡμῖν Apollon. 47.
 πρότερον μὲν, ὡς περ Chion 12.
 πρῶην οὐκ ἐφθασα Synes. 94.
 πρῶτον γὰρ ἂν δεῖξαι Xenoph. 4.
 πρῶτον εἰς πάντα θεῶν Apollon. 11.
 Πυθαγόρας ἑαυτὸν εἶλεν Diog. 19.
 Πυθαγόρας ὁ Σάμιος ἀλλ' Procop. 3.
 πυνθάνη περὶ Διοσκορίου Synes. 111.
 πυνθάνομαι Ἐφεσίους Heraclit. 7.
 πυνθάνομαί σε περιδεῖ Phalar. 109.
 πυνθάνομαί σε πρῶτον Thales 1.
 πυνθάνομαί σε χάριν Phalar. 56.
 πυνθάνομαι ὑμᾶς ἀπορεῖν Crat. 25.

πυνθάνοντί μου πολλοὶ Apollon. 11.
 πῶς δοκεῖτε δέδνηγμαι Synes. 7.
 πῶλεῖς σεαυτὴν· καὶ γὰρ οἱ Philostr. 19.
 πῶς οἶε με διψῶντα Synes. 98.

P.

*Ρόδος μὲν ἦδη Brut. 13.

σὲ μὲν ἐν Θήβαις Socratt. 5.
 σὲ μὲν οὐ θαυμαστὸν Socratt. 7.
 σὲ μὲν, ὦ βέλτιστε, τὸν Procop. 111.
 σεῖσμός ὑμῶν τὴν Apollon. 68.
 σεμνύνεσθαι μὲν, ὡσπερ Phalar. 120.
 Σιμωνίδης ἔλεγε Apollon. 81.
 σοὶ μὲν αὐλοὶ Anach. 6.
 σοὶ μόνῃ ἐραστῆς γέγονεν Alciph. I, 39.
 Σόλωνι τῷ νομοθέτῃ ἐπειδὴ Procop. 66.
 σοφίσματα μοι καὶ γρίφους Diog. 50.
 σοφὸς ἦν ὄντως ὁ ταῦτα Procop. 154.
 σπουδῇ τὴν ἐπιστολὴν ἐποίησα Dionys. 52.
 Στησίχορον ἴστε Phalar. 108.
 Στράτων μὲν ἐξ ἀνθρώπων Apollon. 13.
 σὺ γὰρ δὴ καὶ φιλόσοφος Synes. 73.
 σὺ μὲν διδοῦς ἐπιστέλλεις Dionys. 84.
 σὺ μὲν ἐγκαλεῖς ὡς Procop. 80.
 σὺ μὲν εἴτε σπουδάζεις ἐς Ἄλ. 8.
 σὺ μὲν ἐν πλήθει χρημάτων Procop. 59.
 σὺ μὲν, ἐπεὶ οἱ ἀγῶνες Diog. 38.
 σὺ μὲν εἶτι σιγᾶς καὶ ταῦτα Procop. 103.
 σὺ μὲν ἡμῖν τὴν ἐρωμένην ἠρήσῃ Procop. 127.
 σὺ μὲν ἴσως καὶ ἄλλοι Phalar. 77.
 σὺ μὲν ἴσως οἶε Aristen. II, 9.
 σὺ μὲν Μακεδονίας Menecrates p. 399.
 σὺ μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀφίξει Ἄschin. 8.
 σὺ μὲν σκώπτεις ἡμῶν Procop. 37.
 σὺ μὲν τῶν ἀπορράδων διαφέρεις Ἄλ. 15.
 σὺ μὲν ὡς ἐπ' ὀνειδεῖ Procop. 139.
 σὺ μὲν, ὡς πυνθάνομαι Phalar. 116.
 σὺ περὶ ἡμῶν, ὦ Phalar. 146.
 σὺ ταύτης τῆς παρρησίας Alciph. II, 1.
 συγγενὴς ἐμὸς ἀδικεῖται Synes. 42.
 συγγνώμην ἔχω σοι Phalar. 38.
 συγκατεσείδον μικρὸν Iulian. 45.
 συγχάρομέν σοι λίαν ἐφ' ὅς Procl. 16.
 συμπεπτεῖσμαι Phalar. 83.
 συνέριθος ἔσο Theophyl. 59.
 συνεσόμεθα, ὦ βασιλεῦ Apollon. 117.
 συνήθως εὐφρανας, δέσποτα, τῆ τῶν Tyri Epp. XXI.
 συνῆλλον οἱ ἱατροὶ Heraclit. 6.
 συνήσθηκέν σοι Brut. 46.
 συνίστημί σοι τὸν φέροντα τὸν Dion. 1.
 συνίστημι τῇ φίλῃ Synes. 102.
 σύννοτος καὶ πεφροντικός Hippocr. 15.
 συντυχῶν μοι Ἑρμογένης Xenoph. 1.
 συνῶν μὲν ἐλύπεις Dionys. 22.
 συχνοὶ παρ' ἡμῖν καὶ Synes. 54.
 σφόδρα καθ' ὑπερβολὴν ἡμᾶς Procl. 39.

σφόδρα κατὰ τὴν ψυχὴν ἠχθέσθην Procl. 14.
 σφόδρα μὲν σου περιπτυσάμην Dionys. 37.
 σχέτλια πεπόνθαμεν· τοῖς γὰρ Alciph. I, 20.
 Σωκράτης ἀπέθανεν Apollon. 102.
 Σωκράτης ὁ Ἄθηναῖος ὑπὸ Apollon. 101.
 Σωσσηνὰς τις ἐπεισεν ἡ θεὸς Synes. 43.

T.

τὰ ἀπὸ Βιθυνίας Brut. 35.
 τὰ δίκαια χρῆζει συμμάχων Synes. 156.
 τὰ ἐν Ἀδμήτῳ οὕτω Themist. 5.
 τὰ κατὰ τὸν ἀριστον τόδε Procop. 161.
 τὰ λάχανα νῦν μᾶλλον εἶδον ἌEn. 14.
 τὰ μὲν ἄλλα δεῖν ὑμῖν ἐπιστέλλειν Ἄschin. 11.
 τὰ μὲν ἄλλα τῆς ἐπιστολῆς Phalar. 37.
 τὰ μὲν ἐξ ὑμῶν γράμματα πρὸς Procop. 119.
 τὰ μὲν ὅμματα σοῦ Philostr. 32.
 τὰ μὲν παρὰ πατρός Phalar. 20.
 τὰ μὲν παρὰ σοῦ ἐλθόνθ' Plat. 12.
 τὰ μὲν πρότερον πραγθέντα Nicias p. 405.
 τὰ μὲν σὰ δῶρα τοιαῦτα Procop. 42.
 τὰ μὲν σὰ καὶ Phalar. 16.
 τὰ μὲν σὰ ὅμματα Philostr. 29.
 τὰ πεμφθέντα παρὰ σοῦ βιβλία Iulian. 4.
 τὰ περὶ τᾶς τελευτᾶς Socratt. 16.
 τὰ πλοῖα ἐγὼ Brut. 67.
 τὰ πολιτεύματα σοῦ Phalar. 136.
 τὰ ρόδα ὡσπερ πτεροῖς Philostr. 1.
 τὰ σμήνη μοι τῶν μελιτῶν Ἄλ. 5.
 τὰ τῶν προβάτων Theophyl. 47.
 τὰ ὑμέτερα γράμματα καὶ τῶν Procop. 105.
 τὰ ρωσικὰ βοηθήματα Hippocr. 2.
 τὰ χρήματα ἐκόμισαν Brut. 5.
 τὰ χόρηματα ἡμῖν Brut. 3.
 ταῖς νεωτέρας ὑμῖν Pythag. c.
 τᾶν δεδομένων τιμᾶν Apollon. 62.
 τὰς ἀπυρήνους βόας Philostr. 45.
 τὰς Βροῦτου ἐθαύμασα Brut. p. 177.
 τὰς ἐπιστολάς οἱ τὴν ἀρχὴν Dionys. 31.
 Ταυρομενεῖται μὲν Phalar. 31.
 Ταυρομενεῖταις Phalar. 15.
 ταῦτ' ἐστίν, ὦ Πολύγνωτε Themist. 20.
 ταῦτα ἐστίν ἃ Ἄδραστος Socratt. 37.
 τεθάρρηγαί μοι τὰ Themist. 10.
 τεθησαυρίκαμεν Phalar. 12.
 τέως κεν ἐπράττομεν εὖ Synes. 89.
 τῇ Λειμώνῃ Aristen. I, 3.
 τῇ προτεταίᾳ ξυράμενοι Alciph. III, 43.
 τὴν ἄλλως ποιεῖς τὴν πρὸς με Alciph. I, 19.
 τὴν ἀρετὴν ἀδέσποτον Apollon. 15.
 τὴν ἐπιστολὴν ἀναγινώσκων Synes. 97.
 τὴν Εὐδοῦλου καὶ Phalar. 72.
 τὴν θεοφιλίαν ἐγὼ τὴν σὴν Dionys. 56.
 τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην Iulian. 63.
 τὴν καλὴν ἀπὸ τοῦ Philostr. 28.
 τὴν μαγνητικὴν λίθον Theophyl. 26.
 τὴν μὲν ἔχθραν ἡμῶν Themist. 18.
 τὴν μὲν θάλατταν, ὡς ὄρας Alciph. I, 10.
 τὴν μὲν σὴν καρτερίαν Socratt. 20.
 τὴν μὲν φιλοφροσύνην Phalar. 80.

τὴν νεφέλην τῶν ὄφρων Philostr. 53.
 τὴν παρ' ὑμῶν ἐδεξάμην ἐπιστολὴν Procop. 20.
 τὴν παροινίαν, ἣν εἰς ἡμᾶς Iulian. fragm. 3.
 τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν Aristæn. II, 1.
 τὴν σωφροσύνην ἐπ' ἧ Philostr. 64.
 τὴν τῶν μέγα δυνάμενων Procop. 67.
 τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν εἰς Procop. 50.
 τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν εἰς Procop. 68.
 τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα Procop. 141.
 τὴν ὑμετέραν σοφίαν ἔχων Procop. 128.
 τὴν Φιλοδόμου γυναῖκα Phalar. 142.
 τῆς ἐν Καμαρίνῃ Phalar. 32.
 τῆς μὲν εὐτυχίας ὡς Phalar. 90.
 τῆς μὲν πάλαι πρὸς Brut. 8.
 τῆς μὲν προλαθοσύνης σιωπῆς Procop. 73.
 τῆς μὲν τῶν ἄλλων Phalar. 51.
 τῆς μέχρι νῦν, ὡ λῶστε, πρὸς Procop. 47.
 τῆς ὀφθουσίας Apollon. 86.
 τῆς ὀργῆς οὕτω με Procl. 36. Theophyl. 28.
 τῆς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας γλυκὺ Procop. 29.
 τῆς ὑμετέρας ὄψεως Procop. 16.
 τῆς ἐξήνεργα δύο Synes. 154.
 τί θαρσύνω, ἴσως ἐρήσῃ με Alciph. III, 54.
 τί δὲ οὐκ ἐμελλον ἐγὼ Προαιρέσιον Iulian. 1.
 τί δεῖ παρ' ὑμῶν δικαιοσύνην Dionys. 73.
 τί δὴ ἐγκαλεῖς ἡμῖν ὡς αἰτίους Procl. 18.
 τί δὴ ποτε θαυμάζοντες Phalar. 99.
 τί δῆτα, τρισάβλις Theophyl. 38.
 τί θαυμαστόν, εἰ με Apollon. 44.
 τί μοι σιγᾶς, ὡ φίλη κεφαλῇ Dionys. 78.
 τί μοι τὰ γένηται Philostr. 15.
 τί ὄφελος ἀγρίων Apollon. 31.
 τί παθόντα τὰ βόδα Philostr. 9.
 τί πολλὰ γράφων ἀνίξας Alciph. I, 40.
 τί σοι καλὸν εἰργασταί .ÆI. 4.
 τί ταῦτα ληρεῖς, ὡ οὗτος, ἐμοὶ Lucian. 2.
 τί ταῦτα, ὡ Σαλμωνίδης Alciph. III, 27.
 τί τοῦ καινοῦ ἀνδρολήψιον Philostr. 50.
 τί τοῦτο πέπονθας ὁ πολὺς Procop. 121.
 τίμωνα οἶσθα, ὡ Καλλιχομίδη Alciph. III, 34.
 τίνα μέντοι τίνα παρὰ Synes. 82.
 τίς ἀν γενοίμην ἐραστήν Procop. 93.
 τίς ἄρα περὶ ἐμὲ Aristæn. I, 28.
 τίς ἄρα τεθέεται Aristæn. I, 12.
 τίς λύπη κατέχει Pythagg. 7.
 τίς οὖν ἀγνοεῖ τὸν Iulian. fragm. 2.
 τίς σε, ὡ καλῇ, περιέχειρην; Philostr. 61.
 τὸ ἔλαιον ἐπέψυξεν Phalar. 145.
 τὸ ἐμψυτὸν μοι ἐκ παιδότην Iulian. 75.
 τὸ ἐρώντα καρτερεῖν Philostr. 43.
 τὸ θεοτάτον Πυθαγόρας Apollon. 23.
 τὸ μὲν ἀργύριον ἀνεπέψυξεν Eurlp. 1.
 τὸ μὲν ἐργηγορέναι Theophyl. 55.
 τὸ μὲν εἶναι παρ' ἑτέροις Dionys. 62.
 τὸ μὲν ἐπιτιμᾶν ἢ λοιδωρεῖν Dionys. 79.
 τὸ μὲν ἔργον ἐν Philostr. 30.
 τὸ μὲν μὴ ἐρωτῆναι Philostr. 44.
 τὸ μὲν μηδὲν ἀμαρτάνειν Phalar. 129.
 τὸ μὲν σύντομον καὶ Crat. 35.
 τὸ μὲν τὰς γυναῖκας βοᾶν Synes. 132.
 τὸ πᾶν τῆς τύχης ἀνίσσον Dionys. 61.

τὸ μὴ γενέσθαι Apollon. 90.
 τὸ Μηδικὸν ὄρνεον Theophyl. 31.
 τὸ μικρὸν τοῦτο δοξάριον Theophyl. 76.
 τὸ παρ' ἡμῖν ἀκίχουα δρᾶμα .Æn. 16.
 τὸ παρ' ὑμῖν χωρίον καρπούς Procop. 27.
 τὸ παρὸν ὡς ἔοικεν ἔτος Procop. 144.
 τὸ ποιητικὸν ἔθνος Philostr. 71.
 τὸ ποιμνιον ἄπαν Theophyl. 14.
 τὸ πωλλάκις ἴσως ἡμᾶς Phalar. 105.
 τὸ πολυθρόνητον δεξάμενος Procop. 137.
 τὸ πρόθυμον τῶν ὑπηκόων Brut. 41.
 τὸ σκέλος τις ἐπηρώθη Pythagg. 9.
 τὸ σφώτατον γράμμα Synes. 159.
 τὸ σπουδαῖον ἡμῶν Brut. 40.
 τὸ τεχνιτὸν Theophyl. 43.
 τὸ τῆς ὀργῆς πάθος Apollon. 87.
 τὸ ὑμέτερον μέγεθος διὰ Procop. 129.
 τὸ φρούριον δ Phalar. 55.
 τὸ χυνοῦσθαι Xenoph. 6.
 τοιοῦτόν ἐστιν ἡ Σύρων Synes. 23.
 τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν ἀρκεῖ Procop. 2.
 τοῖς μὲν ἄλλοις ἀνθρώποις Synes. 157.
 τοῖς μὲν ἄλλοις ἐρασταῖς καὶ ὑπόδημα .Æn. 12.
 τοῖν μὲν ξένοις Socratt. 6.
 τοῖς μὴ βηιδίωις Hippocr. 21.
 .... τοῖς οἰκείοις γὰρ πτεροῖς Iulian. fragm. 7.
 τοῖς περὶ Ζωναῖον Procop. 107.
 τοῖς περὶ φίλιαν ἐσπουδαχόσιον Procop. 35.
 τοῖς σοῖς ἀπαντῶν δαι Dionys. 36.
 τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχὸν Procop. 34.
 τὸν ἀγρὸν τοῦ κωνεῖου Theophyl. 23.
 τὸν ἀδελφὸν ἑναγχοῦ Theophyl. 25.
 τὸν ἀροτῆρα βοῶν Theophyl. 35.
 τὸν δεῖνα τὸν παρακομίζοντά σοι Tyri Epp. II.
 τὸν δεῖνα φθάσας ὑμῖν Procop. 97.
 τὸν ἐμὸν οἰκέτην ἐβουλευσάμην Procl. 34.
 τὸν εὐλαβέστατον Τιμόθεον Procl. 126.
 τὸν θαυμαστόν 'Ιουλιανὸν Procop. 84.
 τὸν θαυμαστόν Στρατήγιον Procop. 88.
 τὸν λογιώτατον 'Ιέριον Procop. 149.
 τὸν λυπούμενον Apollon. 94.
 τὸν μὲν 'Οδύσσειά διὰ Synes. 142.
 τὸν οἶνον τὸν Κνιδίων φασιν Dionys. 40.
 τὸν Πειραιᾶ χθὲς Theophyl. 51.
 τὸν ταύτην ὑμῖν κομίζοντα τὴν Procop. 157.
 τὸν τιμιώτατον καὶ περισπούδαστον Procl. 4.
 τὸν τραγωδῶν Philostr. 67.
 τὸν χρυσὸν Καλλιχράτην Theophyl. 6.
 τοσοῦτον ἡμᾶς τὸ τάχος Procop. 110.
 τοῦ Ἀλκίνοῦ τὸν κῆπον οἶμαι .Æn. 25.
 τοῦ μὲν εἰληφέναι Phalar. 111.
 τοῦ μὲν πένθους Phalar. 103.
 τοῦ μὲν φεύγειν ὑμᾶς Alex. M. 3.
 τοῦ παρ' ἡμῶν ὄχλου Synes. 29.
 .... τοῦθ' ὅπερ ὑπάρχει Iulian. 61.
 τοῦμοῦ παιδιοῦ γενέσεια Alciph. III, 18.
 τοῦναντίον γέγονεν. ὁ μὲν .Æn. 3.
 τοῦπίγραμμά σου τὸ Synes. 75.
 τοὺς ἀγαθοὺς τῶν φίλων ἀπόντας Procop. 41.
 τοὺς ἀγοντας τὴν ἐπιστολὴν Procop. 152.
 τοὺς ἀλλήλων, ὡ Aristæn. II, 15.

τοὺς αὐτοὺς ἂν ἴδωσι Synes. 104.
 τοὺς βουλευτάς πάντας ὑμῖν Iulian. 10.
 τοὺς γεωμετρικοὺς ἄρους Synes. 131.
 τοὺς ἐμοὶ περὶ τῶν κατὰ Phalar. 124.
 τοὺς ἐπτά καὶ Phalar. 113.
 τοὺς κεράμους ὄτι Dionys. 5.
 τοὺς Λευκανοὺς ἐπιέναι Theophyl. 71.
 τοὺς μὲν γάμους ἔχθαι Phalar. 135.
 τοὺς μὲν ἰδίους Brut. 30.
 τοὺς ὄρνεις αἶ Philostr. 10.
 τοὺς πολιτικοὺς Theophyl. 41.
 τοὺς πολυποδάς φασιν Theophyl. 73.
 τοῦτ' ἐκείνο, Δαμάγητε Hippocr. 17.
 τοῦτ' ἐστὶ παλαιὸς ἔραστής Dionys. 14.
 τοῦτο ἐκείνο δὲ καὶ προσδοκῶντι Procop. 72.
 τρίτη μὲν ἦν Αἰσχίνη Synes. 3.
 τρίτης ὥρας νυκτὸς ἀρχομένης Iulian. 12.
 τρόπος ἀγαθὸς οὐτε μεταβάλλεται Dionys. 54.
 ... *tu quidem, o Photine, verisimilis* Iulian. 78.
 τυραννοῦμεν, ὦ Phalar. 94.
 τῷ μακρῷ καὶ τούτο Aristen. I, 13.
 τῷ μὲν κήρυκι Thrasybulus.
 τῷ μὲν υἱῷ σου Phalar. 6.
 τῷ φέροντι τὴν ἐπιστολὴν πολλὰ Procop. 22.
 τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐφραίνετο Procop. 21.
 τῶν ἀκάρπων καὶ Theophyl. 11.
 τῶν ἀμαρτημάτων τὰ μὲν ἔχουσίως Typi Epp. VI.
 τῶν ἀρετῶν αἰεὶ πειρᾶσθαι Dionys. 60.
 τῶν γραφόντων ἐπιστολάς (Gregor. Naz.) p. 15, 20.
 τῶν ὄψεων ὅσαι Phalar. 36.
 τῶν ἐμῶν γυμνασίων ὁ καλὸς Πόντων AEn. 11.
 τῶν Ἐπικούρου λόγων Apollon. 5.
 τῶν ἐρώτων οἱ μὲν Synes. 140.
 τῶν Ἰουδαίων καὶ Antiochus I.
 τῶν κρατήρων μοι τῶν Themist. 21.
 τῶν μὲν ἐπὶ Κλεαρτίστῃ Phalar. 79.
 τῶν ὄνειράτων δύο πύλας Iulian. 16.
 τῶν παρόντων γραμμάτων Procop. 138.
 τῶν στρατιωτῶν Phalar. 62.
 ὦν ὑπ' ἐμοῦ πεμφθειῶν Phalar. 47.

Υ.

ὑβρίζεσθαι πρὸς τοῦ τρέφοντος Alciph. III, 74.
 ὑμεῖς μὲν ἀποδεωκέναί Phalar. 64.
 ὑμεῖς μὲν ἐμοῦ φυγῆν Diog. 1.
 ὑμεῖς μὲν ἴσως ἐμαυτῷ Phalar. 104
 ὑπαποστὰς ἐξ Thales 2.
 ὑπὲρ τῆς Ἀργείων πόλεως Iulian. 34.
 ὑπὲρ ὧν ἐπέστειλε Philostr. 70.
 ὑπερευδαιμονεῖς Aristen. I, 18.
 ὑπερμαχῆς ἢ μέγνας Alciph. I, 18.

Φ.

φεύγεις με, ὦ Φοιτιανῇ Alciph. I, 27.
 φεύγετε μὴ μόνον Crat. 15.
 φεύγομεν ὡσπερ ἐγκλεεῦθαι Themist 3
 σθόνος καὶ πτώσεως Anach. 4
 φιλανθρώπως Aristen. II, 17.

φιλεῖν ἐκέλευες, ἐγὼ δὲ καὶ αἰτεῖν AEn. 24.
 φίλοι πείθουσι Calanus p. 192.
 φιλομαθέστατον ζῶον Theophyl. 13.
 φιλοσοφεῖτε πολλάκις Crat. 6.
 φοβοῦ δῆμον Philostr. 65.
 Φοιβάμμων ὁ τῆν Synes. 144.
 Φρύγα οἰκίτην ἔχιν πονηρὸν Alciph. III, 38.
 Φρύνιχος Λαρισταῖος Diog. 48.
 φύεται μὲν ἐν τοῖς ἀγροῖς κατὰ AEn. 20.
 Φυκούντιος ἄνθρωπος Synes. 101.
 φύσιν ἔχει τῶν Apollon. 55.
 φῶς παρουσία πυρός Apollon. 57.

Χ.

χαῖρε, κἂν μὴ θέλῃς Philostr. 14.
 Χαίρεσθαι ἐν τρόπῳ Socrat. 2.
 χαλεπὸς ἦν ἡμῖν ὁ στρατιώτης Alciph. III, 36.
 χθὲς δεῖλης ὀψίας Γοργίας Alciph. III, 5.
 χθὲς ἐν τῷ στενωπῷ Aristen. II, 4.
 χθὲς ἐπὶ πότον Aristen. I, 25.
 χθὲς καὶ πρόφην ἐπὶ Synes. 133.
 χθὲς Καρίωνος περὶ τὸ Alciph. III, 53.
 χθὲς παιδαγωγὸς ἦν ὁ σήμερον AEn. 13.
 χθὲς σε ὀργιζομένην Philostr. 25.
 Χιλᾶς ὁ πορνοδοσκός Synes. 110.
 Χρημύλος πεπλούτηκεν Procop. 22.
 χρῆ ξείνον παρεόντα Iulian. 38.
 χρῆ πάντας ἀνθρώπους Hippocr. 23.
 χρήματα Δολοθέλλα Brut. 2.
 χρήματα ὅσα Brut. 57.
 χρῆσθαι δεῖ ταῖς Synes. 63.
 χρηστὴν ἡμῖν ἢ θάλαττα Alciph. I, 1.
 χρηστὸν ἢ γῆ καὶ ἢ βῶλος Alciph. I, 3.
 χρόνος δίκαιον ἄνδρα Iulian. 20.
 χωρισθέντος σου εἰς Diog. 6.
 χωρισθέντος σου παρ' Crat. 20.

Ψ.

ψεύδεσθαι ἀνελεύθερον Apollon. 83.
 ψήφισμα ὑμέτερον Brut. 9.

Ω.

ὦ δαίμον ὅς με κεκλήρωσαι Alciph. III, 49.
 ὦ δυστρόπου Aristen. I, 17.
 ὦ Ζεῦ, πῶς ἔχει καλῶς Iulian. 52.
 ὦ πολλοὶ καὶ πολλῶν Hippocr. 26.
 ὦ πόσα δύναται καὶ μεταβάλλουσιν Procop. 15.
 ὦ πόσων κακῶν ἡμῖν αἴτιος γέγονεν Procl. 24
 ὦ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, εἰ καὶ Synes. 59.
 ὦ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, στέλλεται Synes. 68.
 ὦ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, ταμίας Synes. 87.
 ὦδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Pausan. p. 407.
 ὠδίνουσά με ἄρτιως Alciph. I, 28.
 ὦμην ἐγὼ τοὺς τῶν Γαλιλαίων Iulian. 51
 ὦμην σε τὴν τῶν μαρτύρων Procop. 106.
 ὦν μὲν ἐνενοήθης Apollon. 100.

ὥρα καὶ λιμὸς Apollon. 74.

ὥς δύσερί σοι Philostr. 27.

ὥς ἔοικεν, ὦ λῶστε, τῶν Procop. 69.

ὥς ἐρώμενος ἀθαδέστερον Aristen. II, 6.

ὥς εὐτυχῶ, ὥς μακαρίως πέπραγα Alciphr. III, 46.

ὥς μεγάλα τῷ Νεῖδῳ Procop. 136.

ὥς μὲν οὐκ ἐχρῆν Phalar. 125.

ὥς μὲν παιδείας μεταλαβὼν Dionys. 85.

ὥς πικρὰ τὰ καθ' ἡμῶν Procop. 38.

ὥς ποθοῦντος ἄγαν οἱ Procop. 158.

ὥς πρὸς εὐτυχῇ Phalar. 49.

ὥς ὄνησέ γε τὸ σύνθημα Iulian. 72.

ὥσπερ ἄλλοτε πολλάκις Synes. 44.

ὥς ελεῖς ἅπαντας ἐν μὲν Dionys. 67.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

NOMINA EPISTOLIS INSCRIPTA UNCIALIBUS LITERIS SIGNIFICAVI.

A.

- ABARIS** Scytha Phalar. 56. 57. 570, 5.
Abdera 179, 18. ab **Abdero** Heraclida nomen traxit 292, 19. **ABDERITARUM** senatus populusque Hippocr. 10. 11.
Abderus Hercule oriundus 292, 18.
Ablabius 673, 13.
abortio 772, 10.
Abrahamum in hospites humanitas dei convivatorem fecit 664, 16.
ABRAMIUS episcopus Dionys. 41.
Abramius 697, 45.
Abrotonon vetula 778, 13.
academia Atheniensis 29, 21. 55, 23. 72, 32. 627, 32. 633, 21. 634, 16. 634, 43^b. 662, 38. 722, 27. sacra 63, 49.
Acalanthis meretrix 90, 29. 41.
Acarnanes milites mercenarii 73, 8. **Acarnanica** venefica 81, 35.
Acacius 662, 14.
acerna ligna 251, 38.
acerræ aureæ 762, 16.
Acesilaus medicus 70, 9.
ACESTODORUS Aristæen. I, 13.
acetum 50, 32. 70, 18. 97, 31. 260, 26. 353, 8.
Achæi i. e. Græci 124, 6. 214, 3. 372, 49. comati 472, 31. eorum νόστοι 435, 19.
Achæi Pontum Euxinum incolentes 235, 6.
Achilles 161, 4. 394, 5. 473, 26. 483, 12. 642, 10. Pelei f. 713, 6. **Æacida** 777, 35. flavus 468, 29. Phthiota 469, 4. ὁ Θεσσαλὸς στρατιώτης 543, 31. eius ira 574, 28. Priamum miseretur 777, 30.
acinaces 761, 42.
aconitum 390, 2.
Acontius 140, 24.
ACRATOLYMAS Alciph. III, 53.
ἀκρίβει obsonii loco 767, 27.
acroamatici libri Aristotelis 98, 2. 174, 11.
Acrocorinthus 89, 1.
Acumenus medicus 619, 36.
adamas 471, 47.
Adar 176, 38.
ADIMANTUS Phalar. 45.
Admeto Apollo servit 483, 14.
Admetus rex Molossorum et Thesprotorum 745, 1. 758, 47. 759, 9. 762, 20.
adolescentis imago 767, 37.
adonaria 591, 23.
Adonia festum 57, 21. 60, 7.
Adonis 61, 38. 189, 39. 468, 3. 21. 535, 28. 558, 36. περιψύχειν τὸν Ἄδωνιν 59, 15. 60, 10.
Adrastea dea 353, 32. 368, 4. 377, 46. 642, 25.
Adrastus Polynicem et Tydeum generos sibi facit 476, 36.
Adrastus 635, 20^b.
adulter 477, 16.
Æacus 417, 59. **Æacidae** 106, 11. **Achilles** **Æacida** 777, 35.
Aedonium meretrix 69, 21.
Ægæ 111, 11.
Ægæum mare 22, 2.
Ægeus Epicureus p. LXXXVI.
Ægiensium vilitas 81, 31.
ÆSCHINES Socraticus Socr. 10. 11. 14. 23. 621, 49. Xenoph. 1. in sermone de Thargelia scripto Gorgiam imitatur 487, 1. in Sicilia peregrinatur 625, 29.
ÆSCHINES Theophyl. 67.
Æschines, Harmonii f. 638, 30.
ÆSCHREAS ÆL. 17.
Æschylus poeta 586, 1. eius **Προπομποί** 83, 10.
ÆSCHYLUS Themist. 1. 741, 1. 751, 48.
Æsculapius 111, 30. 289, 26. 290, 2. 355, 32. 361, 1. 362, 35. 381, 40. 409, 4. 473, 16. 582, 22. 621, 19. artis medicæ inventor 307, 15. **Coorum** patronus 291, 8. apud Athenienses hospes 470, 8. eius imagines 296, 21. anguibus stipatus 297, 24. navis ἀσκληπιῶς 298, 27.
Æsculapius fluvius 714, 42.
Æson Thessalus bis puer fuit 713, 24.
Æsopica fabula 773, 32. 780, 40.
æsymmetæ 106, 12. 740, 21.
Æthiopus rex 100, 18. merces 348, 3. dictum de cibo 389, 37.
Æthra 215, 20.
AETIUS episcopus Iulian. 30. 391, 4.
Ætina 439, 28. 771, 14. ignis **Ætneus** 771, 12.
Ætolia 43, 18.
Æxone pagus Atticus 70, 35.
Agamemnon 240, 4. 377, 21. 493, 37. 475, 4. 552, 9. Achilli munera offert 543, 33. eius memoria apud **Anchemachetas** 733, 41.
AGAPETUS Propoc. 112.
ἀγαθὴ τύχη 66, 4.
Agatho poeta tragicus 278, 11.
Agatho 197, 14. 204, 16.
Agathocles 646, 43.
AGELARCHIDES Alciph. I, 26.
AGEMORTUS Phalar. 141.
ÆGIALEUS Alciph. I, 9.
Ægina 45, 35. 63, 36. 500, 3. 621, 18. 622, 30.
ÆGIRUS Theophyl. 5. 56.
ægis ἑκατονταθύσανος 349, 17.
ÆGON Alciph. III, 3.
ÆGYPTIUS Dionys. 39.
Ægyptus Danai frater 781, 29.
Ægyptus 369, 22. 462, 18. 541, 27. 553, 3. 588, 13. 627, 43. 710, 21. 713, 12. 715, 1. 729, 19. 740, 9. 788, 32. post Athenas sapientum sedes 722, 27. **ÆGYPTIORUM** rex p. 218. **Ægyptii** 22, 9. 576, 5. 684, 20. 695, 45. omnibus se sapientiores esse gloriabantur 556, 14. a sacerdotibus recti 608, 28. 712, 11. rebelles et sanctis patribus inimici 715, 40. incantatores 730, 26. **Ægyptiorum** luxuria 578, 29. **luteum** **Ægyptium** 82, 24.

- 720, 41. tapete 672 29. syringes 703, 45. salsamenta 732, 4. mare 716, 28. mercatores 58, 26. medici Athenas admissi 102, 10.
- ÆLIANI epistolæ p. 17-23.
- ÆLIANUS Aristæi. II, 1.
- Æmilius Ioannis frater 656, 24. 657, 44. 661, 5.
- Æolus 738, 35.
- ÆNEÆ GAZÆI epistolæ p. 24-32.
- æneæ statuae sceleris expiandi causa positæ 744, 5.
- Æneus iuriconsultus Gazæus 564, 13. 47.
- Æneus Apollinis f. 312, 6.
- ÆSCHINES orator, Cothocides 587, 30. Atrometi f. 34, 45. eius epistolæ p. 33-43.
- Agenor Mytilenæus ὁ παιδεύσας τοὺς Ἀγαρέως παῖδας τὰ περὶ τὴν μοσικὴν in patriam cum patre et filis restituendus Mytilenæorum magistratibus commendatus 332, 9.
- AGESILAUS Diog. 22.
- AGESILAUS Telesillæ coniux Phalar. 132. 457, 12.
- AGESILAUS Xenoph. 7. Agesilao scriptam orationem Isocrates mox Dionysio Siculo vendidit 632, 26.
- Agesilaus, Archidami iunioris pater, 335, 24.
- Agesilaus adolescentis Persici amator 470, 5.
- Agesilaus 770, 13.
- Aglais 150, 10.
- AGLAITADAS Xenoph. 6.
- AGLAOPHON Aristæi. II, 18.
- AGLAUS Phalar. 12.
- Agnus locus Athenis 60, 3. 70, 32.
- agonothetæ Isthmiorum 116, 10.
- ἄγοράνοι 47, 16.
- Agrigentum 433, 25 sqq. Agrigentini 617, 41. 409, 29.
- Agryle pagus Atticus 747, 27.
- Aiæx 473, 25. 642, 4. Telamoniæ 661, 17. μὰρὰ βιβάς 531, 27. eius scutum ingens 547, 17.
- Aithales 729, 30.
- Alæsa u. 435, 10. 22. 43.
- alator 659, 30. 707, 7. 711, 10. 747, 12.
- albas pecudes immolabant imperatores 351, 36. albas vestes gestabant philosophi 735, 21.
- ALCANDER Phalar. 91.
- alcedo 470, 11.
- Alcestis 209, 24.
- ALCETAS Themist. 16.
- ALCIBIADES Clinia f. Theophyl. 82. 61, 49. 618, 40. 625, 49. 627, 37. 751, 29. in Siciliam missus 316, 52. murum adversus Athenas exstruebat 479, 28. eius fuga et reditus 631, 39. Socratis pallium subibat 469, 26. ad eius vulturnum ficti Hermae 143, 13.
- Alecinus rex 31, 6. 347, 31. 352, 25. 569, 2. eius hortus 31, 33.
- Alecinus 429, 4.
- ALCIPHRO p. 44-97. Aristæi. I, 5. 22.
- Alcæonides Atheniensis 748, 5.
- Alcmena 480, 32.
- Alcyonæus Pallenæ tyrannus ab Hercule interemptus 631, 2.
- aleatorum artes 80, 43. 87, 36.
- Aleuas proditor Græciæ 638, 19.
- ALEXANDER Macedo Aristot. 2. 6. Isocrat. 5. Diog. 24. 40. eius epistola ad Aristotelem (vide Gellium XX, 5, 12) p. 98, 1. ad Darium (ex Arriani Anab. II, 14, 4) p. 98, 7. ad Græcos (ex Diodoro XVIII, 8) p. 99, 3. Calani ad eum epistola p. 192. Aristotelis 14, 34. Philippi f. 40, 36. 221, 5. 356, 16. 369, 42. 370, 2. 769, 27. 777, 8. Alexandriæ conditor 310, 1. Diogenis desiderio captus 240, 41 cum Diogene confabulatur 247, 15. Homeri carminibus indormire solebat 342, 21. coniuavit in eum Hermolaus 378, 11. Alexander τῶν Ἱεραιστίωνος μὲρῶν χραιστύμενος 241, 8. interfecit Callisthenem, Clitum, Philotam, Parmenionem, Hector-em 378, 18. Darium prostratum chlamyde textit 769, 31. Alexandri ex equo venantis statua, cuius magnitudo digiti unguem non exsuperabat 339, 16-19.
- Alexander Aphrodisiensis 716, 35.
- Alexander Cyrenæus, episcopus Basinopolitanus βακάν-τιδος, 674, 9. 681, 47.
- Alexander Hieronymi sophistæ f. 587, 33.
- Alexander lignarius Gazæus 535, 42.
- Alexander Macedo, Amyntæ filius, Perdicæ pater 464, 33. 745, 16. 759, 37. Xerxis legatos interficit 631, 15. Græcorum sospitator 630, 20.
- Alexander Thessalus 632, 29.
- Alexander Stratonis filius ex Seleucide 113, 9.
- Alexander 366, 3.
- Alexander 654, 20. 734, 16.
- Alexandria 5, 21. 366, 21. 369, 32. 539, 17. 543, 13. 555, 5. 576, 47. 581, 45. 582, 39. 594, 16. 639, 49. 644, 2. 651, 14. 676, 51. 689, 20. 697, 5. 20. 716, 9. 25. eius laudes 586, 12. Alexandrini 374, 17. 650, 23. Gorgiam episcopum occiderunt 310, 14. ALEXANDRI-NORUM populus Iulian. 9. 25. 50. 57.
- Aloidae 247, 48.
- Alopecæ pagus Atticus 78, 40. 136, 40. 743, 46. Alope-censis (vulpinus) Aristides 743, 46.
- Alpes 385, 23.
- Alphæus 571, 1.
- Alpheus fl. 480, 34. eius et Arethusæ amores 533, 25 ἄλπειρα 732, 27.
- ALPHIUS presbyter Æn. 3.
- Aluntium u. 435, 9.
- alvearia 75, 19.
- Alyattes Lydiæ rex 125, 11. 491, 2.
- ALYPIUS Cæsarii frater Iulian. 28. 29.
- ALYPUS grammaticus Procop. 66.
- Amadathas Amanæ pater 176, 8.
- Amalecitæ 646, 29.
- Amaltheæ cornu 735, 42.
- Amanes Amadathæ f., Amalecita 175, 12. 18. 176, 8. 27.
- AMARACINA Alciph. III, 37.
- Amaranthus 640, 25.
- AMASETUS Alciph. III, 59.
- amasii comati 394, 4.
- AMASIS p. 100 (ex Herodoto III, 40). Polyerali per præconem amicitiam renuntiavit 695, 35.
- amatoria dona repudiata 769, 9.
- amatorium 770, 14.
- Amazones 214, 7.
- Ambraciæ principes Ladicas et Charattas 631, 14.
- Amelesagoras Abderita 292, 36.
- AMELIUS, Plotini assecla p. 101 (ex Porphyrii vita Plotini c. 17).
- Amelii filia neptis Synesii 729, 15.
- AMERIUS Iulian. 36.
- ἄμητες 83, 15.
- amicus ἄλλος αὐτός 698, 15.
- Amicitia dea 569, 13.
- AMINIUS Euphronis f. trierarchus classis Athenien-sium 751, 13. 18. 45.
- Ammon 644, 46.
- Ammonis sal 731, 25 sqq.
- AMMONIUS Dionys. 20.
- Ammonius 651, 5.
- AMNION Alciph. I, 24.
- Amor 595, 24. nudus 469, 17. propter matrem ad mare

- pertinet 50, 26. eius mores 61, 2. implacabilis, dum
 tela emitit 785. 6. eius artibus ipse Mars irritus factus
 146, ... Amoris apud Thespienses sacra 481, 1. Amores
 537, 36. 538, 8. 540, 45. 587, 4. 595, 33. 769, 15.
 773, 25. 777, 1. 779, 17. 783, 39. 786, 36. incorrupti
 776, 16. corporis venustate inescant oculum 782, 32.
 hominibus illudunt 774, 29. invidiosi 781, 44. 785, 8.
 non discinduntur in frusta 775, 23. ὦ Ἔρωτες 569,
 31. ὦ πάντες; Ἔρωτες; 535, 16. ὦ φίλοι Ἔρωτες 538, 13.
 νῆ τοῦ; Ἔρωτα; 139, 20. 153, 3. 156, 14.
 amorum varia genera 725, 11. insani in statuas amo-
 res 355, 4.
 Amorginae tunicæ 531, 11.
 AMPELINUS Theophyl. 32. 83.
 AMPELION Alciph. III, 30.
 AMPELIS Aristæn. II, 2.
 Ampelius 690, 12.
 AMPELON Theophyl. 80.
 Amphias 275, 2.
 ἀμρικινέριδος καθέρις 638, 36.
 Amphicritus Eretriensis 131, 12.
 Amphictyones 312, 24. 314, 46. 631, 21 sqq. bello infe-
 stant Crisæos 313, 1 sqq. Apollini templum dicant 314,
 33.
 AMPHIDAMAS Heraclit. 5. 6.
 AMPHIDAMAS Phalar. 64.
 AMPHILOCHIUS metropolita Cyziæ 16, 22.
 Amphilochns 461, 34.
 AMPHINOMUS Phalar. 17.
 Amphion 389, 26.
 Amphipolis 632, 33. 638, 47. 464, 29. olim Heraclidarum
 638, 53. postea Atheniensium et Chalcidensium 638,
 53. Amphipolitani 612, 11.
 Amphissa 466, 19.
 Amphora 660, 8.
 Ammus castellum 38, 10. 43, 1.
 AMYNANDER Aristæn. I, 27.
 AMYNANDER Diog. 21.
 Amyntianus 652, 18.
 ἀνακας 92, 13.
 ANACHARSIS p. 102—105. 122, 31.
 Anacreon Teius 344, 17.
 Anagyrus pagus Atticus 722, 14.
 ANASTASIUS Synes. 22. 46. 79. 652, 10. 658, 11. 695,
 42. 697, 47.
 Anastasius 558, 11.
 Anastasius 24, 30. 33.
 ANATOLIUS Procop. 131.
 Anaurus fluvius 473, 28.
 Anaxagoras 493, 34. morte filii parum commotus 545,
 38.
 Anaxarchi βύλακος 548, 21.
 ANAXARCHUS Theophyl. 39.
 ANAXILAUS philosophus Pythagoreus Diog. 19.
 ANAXIMENES philosophus p. 106. Pythag. 1.
 Anchemachus 732, 19.
 Anchemachetarum pastoralia carmina 733, 15.
 Anchises 468, 20.
 Ancyle pagus Atticus 81, 7.
 Andreas ὁ ἀρχισωματοργάνης 589, 27. 600, 7.
 ANDROCLEES Phalar. 22.
 Andromache miina 708, 10.
 Andromeda 476, 26.
 Andromedes Ægineta 530, 27.
 andrones ἐκτρονέδοιο 349, 54.
 ANDRONICUS Beronicensis, præfectus Pentapoleos, Sy-
 nes. 57. 670, 18. 683, 9. 686, 31. 687, 30 sqq. 692. 17.
 de Anironico relato 670, 18—671, 54.
 Andronidas 38, 1.
 anemone 96, 2. 546, 24.
 angues Æsculapii sectatores 296, 26. Ægyptii 587, 21.
 ANICETUS Alciph. I, 27. 28.
 ANICERIS Diog. 27.
 ἀνοδος in Thesmophoriis 79, 28.
 ANTAGORAS Themist. 19.
 ANTALCIDAS Diog. 17.
 ANTHEMIO ÆL. 4. 5.
 Anthemio 89, 8.
 ANTHEMIUS Dionys. 21.
 Anthemius præfectus prætorio 660, 19. 40. 661, 1. 684,
 41. 685, 34. 686, 7. 688, 42 sqq. 700, 35.
 Anthemocritus 461, 39.
 ἀνθήριον caprarum cibarium 72, 11.
 anthesterion mensis 765, 25.
 ANTHIA Theophyl. 60.
 ANTHINUS Theophyl. 83.
 ANTHOCOMAS Aristæn. I, 3.
 ANTHOPHORION Alciph. III, 29.
 anthosmias 393, 35. 654, 8.
 Anthracium scortum 59, 11.
 Anthusa 786, 32.
 ANTHYLLA Alciph. III, 33.
 Anticyra Phocidis 64, 14. 617, 9.
 Anticyreus Herculem veratro purgavit 298, 19.
 Antigenes medicus 276, 1.
 ANTIGONUS Theophyl. 58.
 ANTIGONUS rex p. 107. 792, 1.
 ANTIMACHUS Phalar. 27.
 ANTIMEDES 458, 29.
 Antiochia 28, 36. 358, 24. 372, 41. Antiochiensia ca-
 stra biberna 351, 21.
 ANTIOCHUS rex p. 108—109.
 ANTIOCHUS Procop. 124.
 Antiochus ὁ τρογυρῆς τῶν Ἰουλιανῶν παίδων 385, 12. 361,
 36.
 Antiochus Thessaliæ rex 487, 5.
 Antiochus apud Narsen Persam potens ac validus 768,
 30.
 Antiochus ὁ ἀπὸ Γρατιανοῦ 708, 32.
 Antiocha 478, 7.
 ANTIPATER Iollæ f. Diog. 4. 14—15. Isocrat. 4. 13. 14.
 41. 8. 41, 44. 324, 3. 631, 22. 632, 18. 43. 638, 42.
 Antipater Magnesium 629, 40.
 ANTIPATER Theophyl. 4.
 ANTISTHENES philosophus Diog. 2. Socr. 8. 9. Theo-
 phyl. 22. 28. 208, 28. 243, 22. 248, 8. 552, 2. 20. 420,
 7. 618, 16. 29. 619, 2. 621, 15.
 ANTISTHENES Phalar. 47. v. Præf.
 ANTONINUS Philostr. 72.
 Antonius 366, 2.
 Antonius episcopus Olbiatarum 686, 15.
 anuli 71, 22. 397, 17. anulus surreptus 775, 31.
 ANYSIUS præfectus Ptolemaidis Synes. 6. 14. 37. 59,
 77. 78. 94.
 Anytus coriarius, Socratis accusator 274, 2. 619, 24.
 622, 43.
 Apamea 361, 49.
 Apaturia festum 47, 15. 79, 26.
 Apelles pictor operum suorum crisin committit Lysippo
 638, 21. Lajdem feræ instar enutrit 95, 18.
 Apemantus, cuius imitator fuit Timon Collytensis 78,
 5.
 ἀπεψία 211, 19.
 aper exoticus 36, 24.
 apes Hymetticæ 591, 27.
 Aphareus Hippie f. 332, 8. eius filii ibid.

- Aphrodisia festum 60, 38. 61, 23.
 Aphrodisium, Veneris templum 384, 16.
 Aphrodisius Apolloniæ pater 112, 25.
 APHRODISIUS Aristæn. I, 15.
 Apis 578, 49.
 apium 97, 33.
 apocalypsis 662, 27.
 APOLEXIS Diog. 13. 16. 18.
 Apolexis 69, 15.
 ἀπομαγαλαίαι 81, 40.
 Apollo 28, 45. 312, 43. 568, 33. Delphicus 496, 36. 610, 45. 744, 6. Pythius 142, 17. 231, 28. 349, 45. ὁ Πυθῶς Ἄπολλον 408, 1. ex Hyperboreis Delphos rediens 557. 35. eius templum Delphicum 466, 19. reconditorum scrutator 541, 19. divinationis et medicæ artis pater 253, 7. 297, 6. eius oraculum 363, 27. oraculum Amphitryonibus datum 313, 34. Atheniensibus πάτριος 66, 47. Atheniensium et Coorum proavus 312, 5. Apollinis Daphnæi templum et statua 351, 48. Didymæus 382, 11. 25. ἀκείρεσθης 472, 43. ἀποτρόπαιος 158, 8. ἔκατος 349, 41. κλυτότοξος 607, 9. citharædus 363, 12. citharædo orthium canenti, cum nervus deficeret, ipse cicadæ specie respondit 364, 3. Musageta 550, 17. πατρώος 487, 35. Phæbus 635, 1. adulterio natus 477, 11. eius adulterium 39, 39. ira in Delios 33, 10. tunica indutus disco ludit 469, 20. sagittario telum direxit 364, 1. Admeto et Brancho serviens 483, 14. pastores amabat 476, 8. eius statua, Leocharis artificium, 529, 29. Apollinis filium se esse Dionysium tyrannum ementitur 632, 42. μὲν τὸν Ἀπόλλων 18, 7. νῆ τὸν Ἀπόλλωνα 136, 52. ἴστω μέγας Ἴλιος 360, 16. καθάπερ ἐξ Ἀπόλλωνος 361, 27.
 Apollodoros Socraticus 621, 15. ὁ μαλακός 624, 41.
 APOLLOGENES Aristæn. II, 11.
 Apollonides Aphrodisii f. 112, 25.
 Apollonius Menodoti f. 124, 36.
 APOLLONIUS TYANEUS p. 110-130. 14, 41. eius laudes 119, 32. discipuli, Apollon. T. 77. 81. 82. 84. FRATRES Apollon. T. 91.
 APOLLONIUS Procop. 118.
 apparitores 660, 10.
 Aprosyllis 713, 43.
 aqua Megarica 85, 14.
 aquæ tepidæ sorbitio commendatur iis qui ægre vomunt 711, 13. aquis submersi quomodo sepeliantur 642, 23.
 Aquila Bruti amicus 189, 15-35. 190, 3-8.
 aquila veros fetus exploratura solis radiis eos obicit 342, 33. 362, 19.
 Aquilinus 267, 9.
 aquosæ herbæ ad medicinam minus efficaces montanis 297, 31.
 ara ex tempore exstructa 96, 11. ἐκατοντάκρηπς 349, 53.
 Arabes equites sagittarii 641, 41.
 ARABIANUS Dionys. 19.
 Aratus poeta 45, 13.
 Aratus 233, 5.
 Arcades 232, 23.
 ARCESILAEUS p. 131.
 Archedemus astronomus 196, 42. 197, 34.
 Archedemus 493, 1. 494, 44. 495, 30-39. 499, 28. 513, 46. 521, 38.
 ARCHELAUS rex Macedoniae Eurip. 1. 3. 4. Euripidem hospitio accepit 277, 48.
 Archelaus 386, 19.
 Archelaus 261, 34.
 Archepolis Lemnius 198, 21. 199, 7.
 Archibius Pythagoreus 86, 21.
 ARCHIDAMUS Isocrat. 9.
 Archiles Phalereus 152, 3.
 ARCHILOCHUS Aristæn. II, 19.
 Archilochus poeta 717, 27.
 ARCHIMEDES Theophyl. 73.
 Archinus 227, 43.
 Archippus 527, 17.
 ARCHYTTAS TARENTINUS Plat. 9. 12. 132, 1. 513, 22. 521, 48. 529, 8. 626, 20. eius commentarii 528, 33.
 Arcopagus 41, 7. 63, 28. 93, 40. 230. 47. Arcopagitæ 43, 51. 81, 27.
 Arctades grammaticus 87, 11.
 Arctusæ et Alpei amores 533, 24.
 Argaphius fons 63, 5.
 Argos 115, 25. 248, 15. 318, 36. 355, 50. 357, 32. 524, 42. 741, 3. 743, 16. 758, 13. ἰππόβοτον 257, 39. Argo oriundi Macedoniae reges 356, 9. Argivi 232, 23. 324, 11. 753, 21. præcipuæ iis Troiani belli partes tribuuntur 354, 2.
 Argus Ius custos 355, 10.
 Ariadne 66, 11. 166, 11.
 Ariani 365, 26.
 aries 733, 22. 763, 16.
 ARIGNOTE mulieris nomen Aristæn. II, 17.
 Arignote virginis nomen 163, 30.
 ARIMACHUS Phalar. 139.
 Arion fidibus gloriatur 550, 2.
 Ariphantus 427, 45. Præf. 458, 5. 26. Præf.
 Ariphoeas 412, 7. Præf.
 ARIPHRADAS Phalar. 26.
 Ariphro Damageti f. 35, 5.
 arithmeticae studium 307, 20.
 Arius 370, 21. 678, 31.
 ARISTO Theophyl. 13.
 Aristo Rhodius 37, 7.
 Aristo Hegesippi pater 496, 24.
 ARISTÆNETUS p. 133-171.
 ARISTÆNETUS Phalar. 87.
 Aristænetus consul 719, 48.
 Aristæus, μὲν τὸν Ἀρισταῖον 18, 6.
 Aristæus 599, 28. 600, 7.
 Aristagora meretrix 474, 39. 489, 3.
 ARISTARCHUS Aristæn. II, 4.
 ARISTARCHUS Theophyl. 46.
 ARISTIDES Theophyl. 16.
 ARISTIDES Lysimachi f. Themist. 12. 18. 37, 26 sqq. 89, 20. 227, 43. 479, 26. 748, 4. 750, 12. 757, 44. tributa ordinat 250, 36. Themistoclis fugati commodis prospicit 742, 47. 752, 33.
 Aristides rhetor, quem Smyrnæum dicit epigramma Anthologiae, 29, 15. 699, 32. ὁ πάνω 578, 18
 Aristides Ægineta 751, 31.
 ARISTIPPUS philosophus Socr. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 29. Diog. 32. 243, 36. 623, 35. eius in Sicilia commoratio 625, 30. cum Dionysio tyranno consortium 245, 31. Socratis morti non interfuit 621, 17. 622, 17. Cyrenæus 661, 27. eius prope Berenicen fundus 629, 4.
 Aristippus Aristippi f. 629, 10. 28.
 ARISTOBULUS Aristæn. II, 20.
 ARISTOCLES Apollon. T. 87.
 Aristocles Gordii f. 118, 4.
 ARISTOCORAX Alciph. III, 68.
 Aristocritus 499, 29. 531, 37.
 Aristodemi filii 631, 5.
 ARISTODORUS Plat. 10.
 Aristogiton Cydimachi f. 227, 22. 230, 48. 231, 2. 483, 13. eius statua 469, 5.

- ARISTOLOCHUS** Phalar. 60. 63.
ARISTOMACHUS Alciph. III, 49.
 Aristomacho Sithonis filio Toronæa tradita 631, 12.
ARISTOMENES Aristæn. I, 21.
ARISTOMENES Phalar. 28. 419, 23.
 Aristophanes comicus 346, 29.
 Aristophanes Corinthius, Menandri f., præfectus Ægypti 387, 25.
ARISTOPHON Phalar. 16. 128. 427, 45. 458, 5. 26.
ARISTOTELES p. 172-174. Alexand. 1. Philipp. 7. 343, 44. 347, 6. 374, 5. 662, 36. epistolæ 13, 9. 14, 9. 21. 25. quales 16, 27. ad Antipatrum 13, 18. ad Alexandrum 14, 34. libri acroamatici 98, 2. Aristoteles antiquiorem amico habebat veritatem 737, 12.
ARISTOXENUS philosophus Iulian. 3.
ARISTOXENUS Theophyl. 75.
 Armenia 385, 6.
 Armenius 78, 32.
ARMENUS Alciph. I, 13.
 armillæ anguiferæ 474, 38. earum sonus 137, 5.
 armorum usus prærogativa 346, 8.
ARNO Theophyl. 47.
ARSACES Armeniorum satrapa Iulian. 66.
ARSACIUS pontifex Galatiæ Iulian. 48.
 Arses a Dario interfectus 98, 16.
 Arsinoe regina 599, 34.
 artaba 374, 17.
ARTABIUS Iulian. 6.
 Artabazus satrapa 407, 16. 754, 12. 755, 35. 756, 3. 760, 39. 761, 45. 722, 3.
ARTAXERXES I rex Persarum p. 175-176.
ARTAXERXES II rex Persarum Hippocrat. 1 3. 7. 8. 194, 36.
 Artaxerxes Ochus Ægyptum occupavit 632, 42.
 Artemisia Lygdamis filia 315, 12-22. 38.
 Artemisium 140, 49. 760, 14. ad Artemisium pugna 759, 24.
 Artemisium 340, 18. Serapeum Alexandrinum spoliavit 340, 19.
 Artemo ὁ τὰς Ἀριστοτέλους ἀναγράφας ἐπιστολάς 13. 8.
ARTEPITHYMUS Alciph. III, 6.
ARTOPYCTES Alciph. III, 50.
 Arybbas Admeti Molossorum regis f. 745, 8.
 ascensio in Thesmorphoriis 79, 27.
 Asclepius fluvius 714, 42.
 Asclepiadæ 145, 6. 299, 44. 313, 42. 315, 33. 376, 35. 711, 13. Asclepiadis Cois rerum futurarum divinatione concessa 314, 40. eorum pompa ad cupressum 292, 39.
ASCLEPIODOTUS Synes. 126. 714, 38.
 ἀσκληπιόζειν 84, 31.
 Asia 593, 43. 740, 16. **ASLÆ** procuratores Apollon. T. 31.
 Asiatica verborum in orationibus pompa 578, 19.
 asini in pabula dimissi 707, 36.
ASPASIA Theophyl. 42. 53, 52. Periclis linguam ad Gorgie exemplum acuit 486, 41.
ASPENDIORUM dardanarii Apollon. T. 106.
 Asphaltio operarius 90, 9.
 Asphalius 635, 37.
 aspis 714, 45.
 Assyriorum literæ 762, 17.
ASTACHYO Theophyl. 23.
 ἀσταχίς 546, 24.
 Asterius Syrus, tachygraphus 672, 31. 47. 673, 6-22.
 asthma 33, 27. 38, 9.
 Astydamos sui ipsius laudator 341, 44. 375, 39.
ASTYPALÆENSES Phalar. 119.
 Asusamas 714, 16.
ATALANTE Theophyl. 15.
 Ates prata 730, 34.
 Athamas episcopus Olbiatarum 686, 10.
ATHANASIUS hydromicta Synes. 121.
 Athanasius 615, 25. 630, 7.
 Athanasius 654, 29.
 Athanasius patriarcha 677, 10.
 Athanasius episcopus Alexandrinus 338, 23. 351, 10. 369, 31. 370, 49 sqq.
 Athenæ 29, 5. 196, 2. 197, 39. 203, 31. 204, 30. 316, 42. 563, 23. 722, 11. earum arx 61, 7. 483, 32. ad quam viæ duæ ducunt, altera brevior, altera longior 244, 50. τερὰ 662, 29. Ἐλλάδος ἔρεισμα 35, 13. earum laudes 64, 1 sqq. Solonius urbs 123, 8. Synesii ætate non amplius sapientum sedes, sed mellatorum 722, 31.
ATHENIENSES Anach. 1. Apollon. T. 115. Crat. 25-27 405, 1. Phalar. 122 29, 19. 466, 4. 693, 4. indigenæ 286, 35. Pindarum statua honoraverunt et mulctam a Thebanis ei impositam reddiderunt 35, 15. in peius mutati 124, 15. Amphipolim possederunt 638, 53. ob Cyrum imperio privati a Lacedæmoniis 612, 29. Cererem et Bacchum et Heraclidas susceperunt 479, 35.
ATHENIENSIMUM senatus populusque Æschin. 7. 11. 12. Philipp. 1. 2. 3. 4. dogma de Hippocrate mysteriis initiando p. 311. cum Cois cognatio 312, 5. Co insulam in servitutum redegerunt 312, 41. τὰ Ἀθηναίων τέκνα 240, 11. Atheniensium iuvenum luxuria 48, 18. **ATHENIENSIA** scorta Alciph. fr. 5.
ATHENAIIS Philostr. 44.
ATHENODORUS Philostr. 41-43.
ATHENODORUS Procop. 78.
 Athenodorus 627, 7.
 Athrone u. 33, 23.
 athyr mensis 654, 33.
 Atlanticum mare 782, 12.
 atramentum 738, 17.
 Atræus proverbialiter 62, 30.
 Atridæ 149, 22.
 Attalus athleta 39, 22.
 Atticæ tenuæ solum 77, 23. oleum et mel 36, 11. caricæ, propter quas bellum motum est 546, 20. vespæ 66, 37. cicadæ 377, 43. agricolæ 23, 4. vocabula 578, 14. Atticæ loqui 502, 22. atticismus 64, 4. 27. 81, 13. suggestum Atticum 551, 17. 573, 31. apes Atticæ 550, 16 i. q. sermo Atticus (τὰ εἰς Ἀττικῆς) 550, 9.
 Atticus 674, 25.
AUCHENIUS Alciph. I, 13.
 aucupium 77, 9.
 Augeas 230, 51. eius sordes 782, 11.
 Augeas formosissimus adolescens 767, 35.
 Augustales 706, 30.
 Augustus Caesar 370, 15. 21.
 αὐγυια 687, 44.
AURELIANUS præfectus prætorio vel consul Synes. 31. 34. 38. 672, 45.
 auri efficientia 766, 11.
 Ausonium mare 758, 41.
 auster 664, 45. 785, 28.
 Ausuriani 664, 39. dux contra eos 664, 47. Ausurianum bellum 687, 24.
 Autander 438, 10.
 Autochthon grammaticus 94, 21.
AUTOCLETUS Alciph. III, 55.
 Autocrator 331, 36. 332, 3.
AUTOLYCUS Themist. 15. 757, 43.
AUTONOE Phalar. 95.
AUXENTIUS Hypatiæ discipulus Synes. 60. 116.
 averrunci dii 87, 23.
AXIOCHUS Phalar. 120.

AXIOCHUS Theophyl. 25. 70.
Axiothea mulier nobilissima 89, 9.
Axonitæ 712, 26.
Azarium λιμενίσκιον Marmaricæ 643, 48.
AZYGIUS Dionys. 12.

B.

Babrius 376, 16.
Babylas ὁ σοφός 593, 1.
Babylon divina animadversione devasata 663, 33. Babylonica 109, 1. Babylonius rex Hierosolyma evertit 663, 31. aurum Babylonium 159, 17. coccus Babylonius 482, 14.
βακάντιοι 681, 26.
Bacchicæ hederæ 63, 50.
BACCHUS Alciph. I, 29-32. 39. 58, 4 sqq.
Bacchius nomen viri alicuius 492, 16.
Bacchus 21, 4. 63, 50. 64, 39. 66, 12. 136, 31. 166, 12. 367, 8. 397, 10. Nysius 481, 8. adulterio natus 477, 11. adulter 39, 40. hederæ comans 472, 45. thyrsum pulsans 363, 31. per Cithæronem strepens 556, 32. ab Atheniensibus susceptus 479, 36. eius pompa Heraclææ 205, 45. theatrum Athenis 129, 26. Dionysia 205, 42. ὁ τοῦ Διονύσου κρατῆρ 367, 14. ὡ φίλε Διόνυσε 150, 7.
Bacchylus Apamensis 362, 23.
BÆTO ÆL. 5.
Bætilus servus 197, 15.
Bagoas eunuchus 98, 17.
Balagritæ 702, 5. 719, 19.
Βαλαγριτῆς 715, 5.
βαλθεῖς templi Olympici 486, 40.
βαλλάντια Dionysius iacula appellabat 634, 39.
balnea 211, 32. privata (Thrasylli) 51, 44. balnearum tholi 51, 39. oboli duo balneari oblati 51, 45.
Barathra 732, 48.
barathrum 85, 8. 93, 42. 784, 9.
barbari pileis comati 472, 33.
Bargylia Carie u. 760, 5.
baryllium 649, 38.
BASILIUS MAGNUS Iulian. 11. 75. 16, 41.
Basinopolis Bithyniæ u. 674, 18.
BASSUS Corinthius Apollon. T. 36. 37. agonotheta Isthmiorum 116, 8. patrem veneno necavit 116, 16. eius fuga Megaris in Syriam 125, 4.
Bathyllus pocillator 92, 9.
Balne Syriae urbs cis Euphratem sita 351, 46.
Battia 713, 42.
Battus 632, 8. Batti silphium 721, 46.
bella mota ob levissimas causas mota 546, 20.
bellaria 36, 15. 51, 11.
Bellerophon 198, 40. eius fabula 611, 35.
Rendidium 639, 36.
benefacere solum homines habent cum deo commune 653, 22.
Berenice 629, 4.
Beroa 42, 41 (corr. Βεροία) 351, 33.
Beronicianus grammaticus 260, 18.
Berytus 584, 37. 593, 37.
beta 235, 23.
Bianor 200, 5.
BIAS philosophus p. 100. 740, 22.
bibliotheca Ptolemei regis Ægyptiorum 218, 3.
BION Chion 9.
Bistala, Demo Pythagoreæ filia 603, 9.
Bithynia 183, 27. 366, 28. 371, 21. 674, 30. BITHYNI Brut. 59-68.

βλαυτία 473, 21. 681, 48. 674, 18.
BLEPEUS ÆL. 1.
BLEPSIAS ÆL. 18. 52, 30.
bocdromion Atheniensium 466, 26. 746, 39.
Bœotia 42, 37. 43, 17. Bœoti 316, 31. 465. 36.
Bombæa mons 703, 41 sqq.
bombyces Persici 348, 2.
BORBOROZOMUS Alciph. III, 74.
boreas 44, 4. 80, 50.
bos arator 774, 14.
Bosporus 52, 21. 568, 12. 593, 41. 742, 10.
BOSTRENI Iulian. 51. 372, 7.
εἰς βόθρον ὄσαι 350, 30.
Branchus 483, 15. Apollinis amasius 469, 7. 470, 2.
βρέθια 350, 20. 24.
Briareus 349, 26. 633, 16.
Brilessæ cavernæ 75, 23.
Brundisina specula 91, 21.
BRUTUS p. 177-191. de epistolis eius iudicium 14, 41. 16, 37.
Bryso Heracleota, philosophus 529, 13.
BUBALIO Theophyl. 65.
buccæ, ad quas manus abstergebant 81, 40.
Bucephalus 777, 8.
BUCIO Alciph. III, 43.
BUCOLIO Theophyl. 77.
BUCOPNICTES Alciph. III, 50.
bufo 95, 13.
Bupaleum bellum 354, 1.
βυβλίον 632, 41.
Byzantium 196, 39. 194, 19. 32. 201, 27. 407, 10. 563, 19. 574, 3. 585, 11. eius situs 593, 41. nova Roma 156, 1. ἡ τὸν βασιλεῖα ἔχουσα πόλις 660, 29. Placidia βασιλικὴ οἰκία 673, 11-14. ἀργεῖα τὰ μεγάλα 672, 32.
BYZANTII Iulian. 10. 463, 47. 461, 26. v. Constantinopolis.

C.

κακώσεως δίκη 46, 25.
Cadmea victoria 162, 23.
Cadius Cous, Scythæ f. 315, 28-43.
Cæsarea 388, 29. 33. 538, 33. 545, 14. 560, 42. 594, 46.
CÆSARENSIUM senatus Apollon. T. 11.
CÆSAREUS Procop. 3. 547, 32.
calamaria theca (καλαμίς) 778, 6.
CALAMO Theophyl. 50.
calamus scriptorius 738, 17.
CALANUS p. 192.
Calauria ins. 224, 11.
calcei Ionici 123, 4. calceorum colores 478, 14.
Callæschrus 427, 32.
Callæschrus 743, 45.
CALLARUS ÆL. 6.
CALLIAS ὁ λακκόπλοτος Themist. 9.
Callias dux Atheniensis 462, 4.
CALLICLES ÆL. 6.
Callichorus puteus prope Eleusim urbem 92, 19.
Callichorus fluvius Paphlagoniæ Heraclææ proximus 199, 27.
Callicles Acharnensis 563, 40.
CALLICÆTA Aristæn 1, 18. 143, 36.
CALLICOMIDAS Alciph. III, 34.
CALLICOMUS Theophyl. 81.
CALLICRATES Alciph. III, 13.
Callicrates pictor 764, 26.
Calligenia festum 64, 50. 79, 30.
Callimachus Cyrenæus 15, 28. 354, 2.

- Callimachus 552, 15.
 Callimachus 773, 17.
 Callimedon 42, 40.
 Callinicus Hercules 249, 30.
 Calliope Musa 28, 41.
 CALLIOPE Theophyl. 30. 69. 78.
 CALLIOPIUS Dionys. 23. 36.
 GALLIPIDES ÆL. 13-16.
 Callippides histrio 620, 4.
 Callippus Atheniensis 376, 32.
 Callirrhoe Troas 38, 41 sqq.
 Callirrhoe fons 81, 22.
 CALLISTACHYS Theophyl. 11.
 Callisthenes ab Alexandro M. interfectus 378, 17.
 Callisthenes 199, 28.
 Callisthenes 453, 34.
 CALLISTO Pythag. 6.
 CALLIXENA sacerdos Cereris et magnæ matris Phrygiæ Pessinunte Iulian. 20.
 calumniosorum fatum esse dicitur ut cinædi fiant 658, 33.
 CALYCE Aristæn. II, 1.
 Calydoniis apud Delphos promantia et victus publicus concessus 314, 42. sinus Calydonius 50, 18. Calydonius quidam 314, 8. 25.
 Calypso 554, 20. 583, 1. 584, 30.
 Camarina 431, 46. CAMARINÆI Phalar. 118. 420, 13. 428, 42.
 cameli 49, 46. 766, 49. gregarii 717, 13.
 camini 51, 40 (v. adnot.) 80, 51. 732, 42.
 Camirus u. Rhodi 36, 8.
 Campanum pondus 388, 38.
 campi έκπovτἀπλεθροι 350, 1.
 canephoræ virginis 91, 41.
 canis Cretensis 786, 28. Gnossius 82, 37. Laconicus 103, 7. Anchematarum lupos strangulat 733, 23. cauda mutilatus 733, 22. rabidus 714, 46. eius laudes 104, 14. Cynici canes dicti 79, 45. Diogenes canis cœlestis 237, 4. per canem iusiurandum Socratis 623, 1.
 Canopus 731, 42.
 cantharis 256, 40.
 Caphareus prom. 47, 39.
 capillum nemo, quin cinædus sit, foveat 702, 2.
 CAPNOSPHRANTES Alciph. III, 49. 62.
 Cappadocia 62, 16. Cappadoces 232, 18. 338, 14.
 Caramallus mimus 155, 46.
 carehesia 63, 45.
 Cardiani 463, 2.
 Caria 760, 39. Cares 754, 16. ancilla Caria 147, 23.
 caricæ 84, 28. 209, 4. 529, 37. 546, 19. 617, 32. 767, 27. 776, 39. Atticæ, propter quas bellum motum est 546, 26. Damascenarum laudes 346, 27 sqq.
 Cario 85, 11.
 Carnas 549, 23. Capharolita 646, 35. 44.
 Carneades Cyrenæus 661, 26.
 carnifices veluti legum manus 657, 18.
 ἐν Καρό; μοίρα 688, 8.
 Carpathiorum naves onerariæ mentis rationisque participes 655, 31.
 κάρρος; dentibus purgandis inserviens 51, 19.
 καρποτόκοι (?) Dionysius tyrannus mensem appellabat 632a 40.
 Carthaginienses 320, 18. 521, 21. 523, 49. Geloni subiecti 509, 20. eorum vestes 209, 26. 28.
 caseus recens (χλωρός;) 52, 46.
 Cassius 180, 11. Brutii collega 181, 24. 37. 182, 1.
 CASSUS Æn. 2.
 CASTOR Procop. 22.
 Castricius quando mortuus 654, 33.
 Catania 406, 25. 421, 32. CATINENSES Phalar. 30. 104. 421, 28.
 catapultæ 78, 30.
 catuli ex loris soluti 71, 5.
 Caurus u. 181, 24. CAUNI Brut. 19. 20. 31. 32.
 CEBES Socr. 22. Thebanus 620, 45. eius filiæ 531, 10.
 CEBRO Phalar. 99.
 Cecrops 63^b, 2. proverbialiter dictus 53, 16. item eius εὐγένεια 639, 17.
 CECROPIS Theophyl. 26.
 Cei 33, 3.
 Celsus poeta 486, 11.
 Celtæ 360, 18. Rhenus fluvius Celticus 766, 20.
 Cenchrææ Corinthi emporium 762, 23.
 centenarius numerus ceteris numeris nobilior 348, 36.
 cepa 393, 8.
 CEPHALOGLYPTES Alciph. III, 48.
 CEPHALUS Alciph. I, 10.
 Cephisia pagus Atticus 722, 16. Cephisiensis 62, 5.
 Cephisophon 465, 8.
 CEPHISOPHON Euripid. 5.
 Cephren Ægyptius 678, 38.
 CEPIAS Theophyl. 59.
 Ceramicus 64, 6. imperis hominibus frequentatus 76, 1. scortorum statio 83, 17. 90, 30.
 κέραμος; 732, 3. κέραμιον 660, 8. κέραμια 655, 37.
 Cerberus 93, 42.
 Cercops 699, 23.
 Cerealis præfectus Pentapolidis 716, 40. 717, 28. 719, 20.
 Ceres ab Atheniensibus suscepta 479, 35. rusticos amat 476, 10. eius semina 290, 1. urbs Sardes 125. 16. sacerdos Callixena Phrygia 345, 42. Cereris et Proserpinæ mysteria magna 316, 46. per Cererem iusiurandum meretricum 62, 26. 64, 47. Eleusiniæ deæ 89, 29. 602, 6. per deas Eleusinas 63, 1. 65, 19. ἡ τῶ θεῶ 150, 17. 156, 29.
 Cersobleptes 462, 28 sqq.
 cerussa 71, 45. 95, 7.
 κήρυκες (murices) 97, 29.
 χρίσταιν salutandi formula in epistolis 13, 44. 496, 31. 578, 6. 635, 12. 725, 35. Procopii Gazæi ætate exoluit 578, 6.
 Chærephon 554, 28. in Peloponnesum legatus missus ab Atheniensibus 611, 50.
 CHÆRESTRATUS Alciph. III, 19.
 Chæronea 41, 5.
 Chalastricum nitrum 89, 5.
 Chalcedonium fetum 361, 18. 381, 14.
 Χαλκίοικος Minerva 756, 40. 759, 13.
 Chalcis 351, 19. Chalcidenses in Toronæam coloniam deduxerunt 631, 13. Amphipolin tenuerunt 638, 53. non Chalcidensium, sed Heraclidarum olim fuit terra Olynthiorum 638, 44.
 Chalybonium vinum 50, 31.
 chamæleon 432, 29.
 Chaones 745, 3.
 Charattas Ambraciæ princeps 631, 14.
 Chares Atheniensis 229, 16.
 Charicles, unus ex XXX tyrannis 615, 43.
 Charicles Polyclus f. 144, 33.
 Charicles 81, 7.
 Charicles 150, 40.
 Charidemus 137, 34.
 Charidemus 158, 1.
 Charidemus 229, 18.
 Charisius 152, 24.
 CHARITO Philostr. 66.

- Charito mulieris nomen 83, 43.
 CHARMIDES Aristæn. II, 22.
 CHARMIDES Diog. 50.
 Charmolas mensarius Atheniensis 37, 10.
 Charope Alciph. III, 1, 2.
 charta 778, 6. scriptoria 632, 41. 738, 17.
 Charybdis 46, 15. 435, 24. 481, 26. 518, 34.
 CHASCOBUCE Alciph. III, 60.
 χαλοσπερόριον 678, 29.
 CHELIDONIUM Aristæn. II, 13.
 Chersonesus Thracica 463, 44.
 Chilas leno, Marcomannorum præfectus 708, 8.
 CHILO philosophus p. 193.
 CHION Matrid's f., Heracleota p. 194-206.
 Chione capra 74, 34.
 Chionidas 275, 38.
 CHIONIUM meretrix Alciph. III, 11.
 Chiron 161, 7.
 Chius ins. 197, 33. 275, 24. 276, 2. 622, 42.
 chlana Scythica 103, 32.
 CHLOAZON Theophyl. 20.
 Choes festum 63, 47.
 CHONOCRATES Alciph. III, 53.
 chorostates 363, 34.
 CHREMES Æl. 9, 19.
 Chremes 53, 37. Phlyensis, fœnerator 68, 23.
 Chremylus comœdiæ 540, 32.
 Christiani 372, 14. 646, 12.
 chromaticus musices modus 50, 12.
 CHROMATIO Aristæn. II, 10.
 Chrysaspis fl. 778, 37.
 CHRYSSES Synes. 83. 157. 158.
 CHRYSSES Theophyl. 19, 63.
 CHRYSIPPE Theophyl. 84.
 Chrysippe meretrix 778, 11.
 Chrysippus philosophus 111, 3. cuius secta a Pœecile
 nomen accepit 722, 23.
 Chrysippus Laii amasius 470, 4.
 CHRYSIPPUS Theophyl. 34.
 CHRYSIS Aristæn. II, 15.
 Chrysium seortum 59, 12.
 CHRYSO ... Synes. 157. 158.
 Chrysogona Lacœna tibia 766, 34.
 CHRYSOGONA Theophyl. 48.
 chrysopolis herba 142, 51.
 CHRYSOSTHENES Theophyl. 50.
 Chrysus Cous, Nebri f. 313, 54. 314, 24-39.
 Chytri festum 64, 6.
 CHYTROLICTES Alciph. III, 54.
 cicada 780, 40. 534, 40. 556, 42. « in glebis canens » 4,
 36. Attica 377, 43. eius speciem Apollo induit 364,
 3.
 cicadâ erobylus transfixus 783, 11.
 Cicermus pancratiasta 245, 34. 246, 29.
 Cicones 645, 3.
 cieonia 470, 14. 480, 6. 486, 15.
 cicuta 85, 8. 390, 2. apibus damnosa 770, 1.
 Cierium Thesabæ opp. 532, 5.
 Cilices 12, 17. mendaces 267, 26.
 Cimmericæ tenebræ 373, 9.
 CIMON Theophyl. 37.
 Cimon 38, 22 sqq.
 Cimonium piaculum 39, 46.
 cinædi 82, 4. capillos alunt 702, 2. cinædos fieri ho-
 mines calumniosos fama est 658, 33.
 cinædologi 238, 30.
 Cinyræ opes 378, 2. 565, 11.
 Circe 579, 36. 583, 1. eius venena 209, 36.
 Cirphius mons 312, 45.
 CISSYBIO Theophyl. 65.
 Cithæron mons impurissimus 129, 28. Bacchum tumul-
 tuantem excipiens 556, 30.
 Clarus Apollinis amasius 469, 7.
 CLAUDII CÆSARIS ad senatum Tyanensium epistola
 Apollon. T. 53. 678, 45.
 clavæ ex oleastris factæ 707, 17.
 CLÆNETA Phalar. 80. 143. Philodemi uxor 454, 16.
 Cleænetus 93, 39.
 CLEARCHUS Aristæn. I, 27.
 CLEARCHUS Chion 16. Heracleæ tyrannus 200, 39-203,
 31. 331, 45.
 CLEARETA Pythag. 11.
 Clearista, Echekratidæ filia, Nicoelis uxor 430, 21 sqq.
 40.
 CLEDONIUS Procop. 46. 160.
 CLEDONIUS iuriscoconsultus Synes. 42.
 CLEOBULUS p. 207.
 CLEOBULUS Phalar. 101.
 Cleocrates Rhodius 35, 1 sqq. 36, 4.
 CLEODICUS Phalar. 102.
 Cleombrotus Socratis mortis non interfuit 621, 16. 622,
 18.
 Cleombrotus 442, 21. 451, 17.
 CLEOMEDON Phalar. 116.
 CLEOMENIDAS Phalar. 36.
 Cleommi Methymnæorum tyrannus 331, 16.
 Cleomyttadas 289, 21.
 CLEON Theophyl. 52.
 Cleon 607, 20.
 Cleonicus Nicoelis frater 430, 13.
 Cleopatra 714, 17.
 Cleophauntus Themistoclis f. 744, 30 sqq.
 CLEOPHON Philostr. 70.
 CLEOSTRATUS Phalar. 9.
 clerici 371, 42. 372, 9.
 Clides et Clidæ filii ab Hercule interempti 631, 11.
 Clinias Damali f. 767, 32.
 Clinias 635, 20^b.
 Clinias 687, 51. 688, 44. 690, 7.
 κλινοπέλιτα 211, 33.
 CLISTHENES Phalar. 110.
 Clisthenes 94, 29.
 Clisthenes 429, 10. 430, 2. 436, 18.
 Clito 275, 8. 277, 52-278, 52.
 Clitus ab Alexandro M. interfectus 378, 17.
 κλωνία 96, 2.
 Clymene meretrix 70, 33.
 CNEMO Æl. 13-16.
 Cnidium vinum 266, 15.
 CNISOZOMUS Alciph. III, 6.
 CNOSSOTRAPEZUS Alciph. III, 69.
 coccus Babylonius 482, 14.
 cochleæ 97, 30.
 Coelilis 157, 3.
 Coddari 116, 24. 27.
 Codrus Atheniensium rex 490, 3. Codridæ 490, 2.
 Colesyri 684, 20.
 cœlum capite tundere 668, 14.
 cœnæ apparatus 69, 24. cœnandi hora 50, 45. 69, 10.
 81, 6.
 Colchis mulier 89, 12.
 Coliades Nymphæ 71, 39. 135, 37.
 Collytus 36, 41. 60, 7. Collytensis 78, 2.
 Colonæ Troadis oppidum 754, 22.
 Colonus pagus Atticus 52, 29.
 colossus 375, 9.

- coma Veneris munus 384, 28. comæ Amoris alæ 384, 35.
COMARCHIDAS Æl. 2.
COMARCHIDAS Alciph. III, 73.
 κόμαρος 97, 31. caprarum cibarium 72, 11.
 κόμαρχος 76, 40.
 cometæ 472, 41.
 comici versus 587, 26. comicorum chorus 93, 16.
 comitiali morbo qui laborant, refrigerationes sentiunt a luna ortas 737, 1.
 conchæ 97, 29.
 concussor 536, 4.
 κονίσσλος 653, 37.
Connus Metrobii f., musicus 619, 38.
Conon Anaphlystius, Timothei f. 333, 22.
Conon 434, 16. 435, 37. 440, 14. 444, 24. 445, 18. 458, 23.
CONOPOSPHRANTES Alciph. I, 21.
 consistorium 565, 14.
CONSTANS Synes. 27.
 Constans 375, 36. 378, 33. 388, 23.
 Constantinopolis, 366, 40. 374, 45. 386, 4. v. Byzantium.
 Constantinus 26, 18.
CONSTANTIUS Procop. 87.
 Constantius 340, 16. 25. 342, 7. 346, 14. 350, 27. 351, 8. 352, 42. 354, 18. 374, 44. 384, 24. eius clientes cædem moliti Iuliani 360, 28. eius ὀυκαρτίαι 385, 22.
 contus 78, 32.
 convivii descriptio 59, 20 sqq. convivium funebre 639, 5. convivales fabulæ et ioci 397, 8.
COPADION Alciph. III, 52.
 κοπίς 91, 37. in Africa solemnis 707, 12-16.
Coreyra ins. 742, 32. 757, 3. 758, 20 sqq. Coreyræi 758, 21 sqq. 757, 8.
 cordax 73, 32. 82, 16.
 Coressus 33, 2.
CORIANNO Theophyl. 68.
CORIANNUS Theophyl. 59.
 coriarius quidam Thrax 438, 9. coriaria ars indecora 619, 33.
CORINNA Theophyl. 15.
 Corinthus 53, 19. 122, 26. 233, 46. 237, 21. 408, 2. 498, 47. 762, 21. Peloponnesi propylea 88, 45. colonia Romana Corinthum deducta 357, 17. **CORINTHIA** scorta Alciph. fr. 5. **CORINTHII** Iulian. fr. 5. 357, 22. 616, 10. eorum mores 88. 30.
CORISCUS Alciph. III, 33.
CORISCUS Plat. 6.
CORNELIANUS Apollon. T. 95.
 Cornelius 24, 33. 25, 1.
 corona 418, 43. aurea attributa Hippocrati 311, 28. coronati sedebant fatidici circulatorii 253, 5.
 corvi mansueti 91, 22.
 corybantes 712, 45.
 Corycæus dæmon proy. 76, 5.
 Corycii 182, 19. 28. linter Corycius 46, 40.
CORYDON Alciph. III, 26.
CORYDON Theophyl. 44. 80.
 Corydon agricola 92, 25.
 Corydon pastor 781, 21.
 Cos ins. 289, 19. 313, 35. **COI** Brut. 13-16. 29. 30. Hippocr. 8. 9. eorum maiores terra editi et Heraclidæ 315, 4. Atheniensium cognati 312, 5. Coi ab Atheniensibus in servitutum redacti 312, 2. in auxilio contra Troiam ferendo alacerrimi 318, 4. perire maluerunt, cum Persarum rex eos aquam et terram posceret 314, 54. eorum responsum de Persarum regis minatione 291, 6. nunquam Græcos infestaverunt 314, 22. eorum festum virge assumptio (ἀνάλυσις τῆς ξίφιδος) 292, 37. pompa ad cupressum 292, 39. liberis ephelitis propter Hippocratis in Græcos merita Athenis degere permissum erat 311, 31.
 Cothocidæ 36, 18. Æschines Cothocides 587, 30.
COTINUS Alciph. III, 15.
COTYLOBROCHTHISUS Alciph. III, 8.
 Cotys Thrax 200, 43.
 Cotys dæmon 653, 36. 658, 39.
 Craneum Corinthi 88, 35.
 Crannon : Crannonium convivium 92, 14.
 Cratæis 50, 19.
 crateres argentei 762, 15.
CRATES p. 208-217. Diog. 6. 9. 11. 12. cynicus, Thebanus 81, 33. 235, 34. 473, 25. universum patrimonium patriæ concedit : Κράτης; Κράτητος; Κράτητα ἀρίστων ἐλεύθερον 237, 43. 548, 24.
 Cratesipolis Molossorum regina 745, 4.
CRATEUAS Hippocrat. 16.
 Crateuas medicus, superioris proavus 297, 11.
 Cratini filii 276, 4.
 Cratinus Timothei trater 531, 7.
 Cratistolus 493, 10.
CRENIADAS Alciph. III, 20.
CREOLOBES Alciph. III, 51.
 Creon Thebanus 493, 36.
 crepidæ 473, 21. 28. earum institor Atheniensis 662, 1.
 Ctesiphontes Heraclida 638, 52.
 Creta 33, 20. 426, 46. 716, 27. 740, 8. Iovis nutrix 349, 47. ἐκαστόπολις 469, 8. per eam Amor latissime diffusus 469, 8. canis Cretensis 786, 28. farina 617, 33. Cretensium est dicere μητρίς 693, 37. Κρής τῆν θάλατταν ἀγροῶν 169, 12.
 Crinis 626, 39. 47.
 Crisei 312, 41. 315, 33. eorum impietas et exitium 312, 49. ab Amphictyonibus interempti 631, 25. eorum urbs quedam 313, 17 sqq. campus Criseus 312, 43. Apollini dicatus 314, 36. τὰ Κρισεία 318, 13.
 Crisamis rex 289, 22.
CRITIAS Theophyl. 1.
 Critias Cleonæus histrio tragicus 83, 9.
 Critias Atheniensis 56, 3. Gorgiam admiratus 486, 42.
CRITO Socraticus Xenoph. 2. 616, 39. 620, 41.
CRITO Apollon. T. 23.
CRITO Alciph. I, 40.
 Crito 90, 16.
 Critobulus Critonis f. 612, 15.
CRITODEMUS Phalar. 32.
 Crobyla Thracie u. 461, 31.
 Crobyli iugum 146, 22.
 Crobylus servus 201, 29.
 crobylus τῶν ἐν τῇ καρδίῃ τριχῶν 783, 11.
 crocus 474, 1. Cyrenaicus 721, 47.
CROSUS Anach. 9. 10. Sol. 4. 120, 29. 125, 13. 491, 1. Alyattis f. 491, 2. 493, 34. 556, 15. 557, 46. 558, 22. 562, 43. ὁ Λυδός 408, 5. eius opes 24, 5. 249, 45. 583, 12. 593, 15. lateres aureos Apollini misit 581, 20.
 Croton 106, 11. Crotoniatæ 124, 7.
 crucis Christi inscriptio 679, 1.
 erudilas 211, 19.
 Crumation 48, 38. Megarica 96, 50.
CTESIDEMUS Philostr. 68.
CTESIPHON Æschin. 2. 36, 47. 42, 8.
 Ctesippus Socr. 621, 16.
 Ctesippus Epirureus p. LXXXVI.
CTESIPPUS Phalar. 33.
 cultris tonsoris cymbalissare 91, 22. cultellorum usus in exstirpanda lanugine 483, 36.
 cupressus 352, 21. 27. 556, 41. ad cupressum pompa

- Coorum 292, 39. cupressis vites circumvolati 135, 19.
 cupresseta 95, 37.
 Cureotis festum 82, 15.
 currus Dionysii tyranni Delphos missus 632, 43. currus
 ducalis 667, 54.
 cursores publici 155, 51.
 Cybele *κυβεβη* 639, 10
κυβέων 732, 29.
 Cycloades 64, 9.
 Cyclops 209, 32. Homericus 775, 38. eius oculus vino
 latus 775, 17. Cyclopes 722, 37.
κύκλος; ex melle et amygdalis conflatus 27, 31.
κύκλος; pillula 29, 26.
 cycclus epicus 487, 8.
 Cydippe 140, 24.
 Cydonium malum 141, 2.
 Cyllene 757, 5. portus Eleorum 758, 18.
 Cylloneum seclus 744, 7.
 cymbala 70, 30.
 cymbalissare cultellis 91, 22.
 CYMOTHUS Alciph. I, 4.
 Cynæthus 81, 5.
 Cynegirus 751, 46.
 Cynicorum habitus 80, 2. Iuliani ætate 360, 9. mores 80,
 10. dogmata 86, 48. CYNICI *ἀσκητῆται* p. 400. Cyni-
 cus quidam 360, 9.
 Cynosarges 80, 51.
κυνόσαρτος 546, 24.
 CYPARISSO Theophyl. 11, 71.
 CYPELLISTES Alciph. III, 56.
 Cypris 685, 46.
 Cyprus ins. 732, 47. Cypriorum fabulæ 468, 34.
κύπρις 667, 52.
 Cyrene u. 628, 35. 629, 19. 640, 1. 646, 47. 672, 23. 684,
 26. 693, 28. 710, 34. deserta iacens 700, 22. nati ibi
 Carneades et Aristippus 661, 26. Nympharum antrum
 Cyrenæum 709, 41. oleum Cyrenaicum 733, 2. mel
 732, 53 sqq. lascerpium et crocus 721, 46. Cyrenæi
 652, 9. 717, 45. Batto oriundi falso creduntur Lace-
 dæmoniorum colonia esse 632, 8. eorum navalia 731,
 11.
 CYRIACUS Procop. 42, 147.
 CYRILLUS clericus, *πρόεδρος δῆμου*, Synes. 12.
 CYRTIO Aristæn. I, 7.
 CYRTO Alciph. I, 2.
 Cyrus Persarum rex 105, 41. 321, 36. 42. 493, 35.
 500, 36.
 Cyrus iunior, Darii f. 194, 36. 612, 25.
 Cyrus 730, 11.
κυροδόγη 93, 37.
 Cylhæra 89, 1.
 Cyzicus 16, 22. 249, 28. 371, 20. CYZICENI Brut. 35-
 40.
- D.
- δακτυλίθρη* 670, 28. 687, 36.
 Dædalus Icarî f. 344, 12.
 dæmones expiandis sceleribus præsent 657, 15. cum ful-
 lonibus comparati ibid. malefici 688, 1. Providentiæ
 adiutores, sed invidi deæ 663, 21. locustarum agmini-
 bus præfecti 664, 4. aliorum munus pestilentia 664,
 5. dæmon Corycæus prov. 76, 5.
 dæmonium Socratis 249, 3. 610, 49.
 DAISCUS Phalar. 58.
 Dalmatarum ordinis quæstor 691, 33.
 DAMAGETUS Hippocrat. 14. 17. (Pindar. Ol. VII, 17)
 35, 6.
- DAMALUS Theophyl. 14.
 DAMAS Brut. 33. 34.
 DAMASCIUS Theophyl. 58.
 Damascus 347, 45. Iovis urbs totiusque orientis oculus
 ibid. caricæ Damascenæ 346, 27. 347, 36 sqq.
 Damasippus Rhodiensium classis præfectus 180, 34.
 181, 7.
 Damastes Dioxippi f., Sigeensis 638, 22.
 Damon Abderita 300, 6.
 Damon musicus 619, 37.
 Damophile 46, 7.
 Danae 478, 6. 479, 17. 480, 27. 785, 38.
 Danaus Beli f. 481, 10. 781, 28. Danaïdum dolium 44,
 31.
 DANAUS Apollon. T. 89.
 Danubius 388, 7.
 Daphne u. 556, 36. Apollinis deliciæ 556, 37. eius aqua
 fatidica 572, 31. 432. suburbium Antiochiæ, Iovi et
 Apollini sacrum 352, 3. in quo templum et statua
 Apollinis 351, 47.
 Daphnis pastor 715, 25.
 Daphnis puellæ nomen 149, 1.
 DAPHNO Theophyl. 8. 56.
 dardanarii Apollon. T. 106.
 Dardania 678, 13. 679, 26.
 Darei nummi 45, 44.
 DARIUS HYSTASPIS F. Heraclit. 1. 2. 3. 388, 14. 508,
 37. 762, 18. terram et aquam a Cois poscit 291,
 11.
 DARIUS Codomannus Alexand. 2. 353, 19. Arsen inter-
 ficit 98, 16.
 Declea 80, 23. 688, 33.
 decipula 74, 42.
 decretum ecclesiæ Ptolemaidis 671, 37.
 decuria 78, 29.
 ad Delium pugna 610, 51. 621, 21.
 DELIUS Apollon. T. 83.
 Delphi 66, 47. 229, 10. 312, 42. 316, 29. 357, 26. 464,
 36. 540, 6. 741, 1 sqq. sacrum Apollini 748, 42.
 Apollinis templum Delphicum 466, 20. ab Amphictyo-
 nibus diatum 314, 33. ibidem certamen gymnicum et
 equestre est 313, 18. 314, 34. tripus Delphicus 313, 37.
 713, 14. tripodas 432, 46. Delphos qui veniunt, Apolli-
 nem hymno celebrant, Dianam ei sociantes 563, 8. Del-
 phi (235, 7) Apolline ex Hyperboreis adventante fiunt
 deo pleni 557, 35. a Crisæis subiugati 312, 49. Delpho-
 rum machæra 28, 47 (fugit hic locus Gættlingium de
machæra Delphica p. 9). rupes 28, 48. hippodromus
 632, 43. DELPHICI SACERDOTES Apollon. T. 27.
 Delphica sententia *γνώσις σαυτὸν* 726, 38.
 delphi nisi subsaltantia tempestatem portant 47, 25.
 DELPHIS meretrix Aristæn. II, 21. Delphidium 171, 22.
 Delus 33, 5. sacra Apollini 748, 42. in Delo antiquo tem-
 pore nemo sepultus 33, 12. Deliorum morbus pestilens
 33, 5. Delia navis 621, 11.
 Demades rhetor 42, 48.
 DEMARATUS Phalar. 76.
 DEMARETUS Aristæn. I, 17.
 DEMETRIUS REX Hippocrat. 6. 24.
 DEMETRIUS SUNIENSIS Apollon. T. 111.
 DEMETRIUS PHALEREUS p. 218. eius typi epistolares
 1, 1-6, 34.
 Demetrius de dicatione 13, 7-14, 38.
 DEMETRIUS Poliorcetes Alciph. II, 1. 61, 46.
δέμητροι 660, 10
 Demo Pythagoræ filia 603, 3.
 DEMOCRATES Apollon. T. 96.
 DEMOCRITUS Abderita Hippocrat. 18. 20. 21. 23. 355,

5. mœrentem Darium fabellâ consolatur 359, 10. eius dissertatio de insanis 306, 23 307, 6. de morbo sacro 306, 23. de epidemiis 306, 50. de natura hominis 309, 7-310, 21.
- Democritus** 465, 9.
- DEMONICUS** Theophyl. 43.
- DEMOPHILUS** Dionys. 18.
- Demophoon** Thesei f. 539, 23. Phyllidis amator 555, 45. 566, 1.
- DEMOSTHENES** p. 219-234. 40, 19. 41, 48 sqq. 364, 33. 578, 35. 739, 14. 595, 21. Pæaniensis 273, 35. 595, 34. in suggestu Attico superbiens 551, 17. convicia eius in Æschinem 36, 46. exsul 479, 29. dictum eius 550, 13.
- DEMOTELIS** Phalar. 38. 423, 17.
- δημοθελία** 137, 34.
- DEMYLUS** Æl. 18.
- dentes stipula expurgati 51, 19.
- DERCYLLUS** Æl. 7. 8. 17.
- DERINOE** Alciph. III, 17. 82, 1. *δέριος*; 78, 30.
- DEXICRATES** Theophyl. 9. 26.
- Deximachus** 60, 2.
- diaconorum habitus 571, 16. diaconus quidam 728, 51.
- Diagorei** 35, 23 sqq.
- Diana** 82, 38. 479, 18. *ἡ Δία; τε καὶ Ἀθηναῖ;* 123, 24. Apollini sociata ab iis qui Delphis Apollinem hymnis celebrant 563, 9. Orthia 85, 45. Tauroscytharum 666, 28. Lacedæmoniorum 666, 29. eius ira 142, 20. templum Ephesi Apollon. T. 65-67. Mileti 147, 8. festum Mileti 147, 1. in Laconia annum 623, 31. Dianæ fanum a Xenophonte Atheniensi dedicatum 624, 5. *μὰ τὴν Ἄρτεριν* 60, 47. 61, 25. 62, 13. 65, 36. 67, 28. 141, 15. *νῆ τὴν Ἄρτεριν* 143, 8. *νῆ τὴν Ἄρτεριν* iusurandum puellæ virum passæ 137, 30. meretricum 95, 32.
- diatonus musices modus 50, 12.
- Dicæo** Nelei fratri Phyllis terra ab Hercule tradita 638, 50. *Δίκη* vide *Iustitia* *Δίκης; ὀρθαλμῶ;* 659, 20.
- DICTYS** Aristæn. I, 7.
- Didymæus** Apollo 382, 11. 25.
- dies τῶν ἐν φαρτέροις λογισομένων 144, 15.
- digitos premere 65, 31. tribus digitis impositum poculum offerebatur 384, 18. per digitos calculos subducere 544, 35.
- dii averrunci 87, 23.
- Dinarchus** 233, 46.
- Dinomacha** 165, 33.
- DINOMACHUS** Crat. 36.
- DIO** Syracusanus Plat. I. 4. Socr. 36. 493, 4. 497, 4. 502, 45. 624, 42. **DIONIS** propinqui Plat. 7. 8.
- DIO** Apollon. T. 9. 10. 90. 116.
- DIONIS** epistolæ 259, 1.
- Dionis sophistæ sive philosophi epistolæ 14, 41.
- DIOCLES** 10, 27.
- Diocles** tragædus 486, 28.
- Diodorus** Epicureus p. LXXXVI.
- DIODORUS** scholasticus Æn. 7. 22. Procop. 28. 34. 35. 37. 39. 64. 72. 75-77. 104. 106. 121. 126. 137. 146. 536. 35. 539, 21.
- DIODORUS** Philostr. 45.
- Diodorus** « Nazaræi magus » 389, 11.
- Diodota** 781, 41.
- Diodotus** 325, 4. 326, 6. 34.
- Diœstæ** 714, 17.
- DIÖGENES** p. 235-238. Crat. 8. Theophyl. 19. 43. 46. 76, 208, 28. 213, 30. 42. 214, 31. 583, 5. Hicetæ filius 235, 10. Sinopensis 209, 9. 473, 24. Cynicorum pater 212, 2. Laidis amator 780, 22 a latronibus captus 215, 25. ab Atheniensibus verberatus 240, 11. Olympiam profectus 245, 32. Agamemnonem se esse dicebat 240, 4. *ὁ νόμος ὁ Διογένης;* 400, 2. Diogenis philosophia 211, 6. vestis 209, 24. pallium duplex, pera, ampulla, strigillis 245, 11. arna Diogeria 213, 9. dolium in Metroo 239, 25. Diogenes moribundus 208, 1. idem commemorari videtur 131, 1.
- Diogenes** patruelis Synesii 718, 4. 9. 721, 22.
- DIOGENES** Cyrenæus Synes. 20. 23. 710, 43.
- D.ogenes 697, 25.
- DIOGENES** Iulian. 70. 357, 37. 356, 6.
- Diogenes Diogenis f. 386, 6.
- DIÖGENES** Theophyl. 19. 43.
- Diomedes** Tydei f. 345, 3.
- Diomedes** Thrax 250, 51.
- D.omedes** 776, 29.
- Diomeis** porta Athenarum 68, 36, 84, 38
- Dione**, Veneris mater, 231, 37. *νῆ τὴν Διώνην* 150, 34.
- Dionysia** festum 47, 15. 59, 4. 79, 26. 93, 18. 205, 42.
- DIONYSIAS** Aristæn. I, 10.
- DIONYSIUS** sophista Antiochenus p. 260 274. Æn. 17.
- DIONYSIUS** I tyrannus Siciliae Isocr. 1. Plat. 1-3. 13. Archyt. 2. Diog. 29. 199, 38. 246, 45. 247, 8. 254, 49. 462, 48. 495, 5. 617, 11. 20. 51. 618, 10. 23. 625, 31. 627, 11. 628, 39. 631, 48. 632, 28. 646, 43. Apollinum Delphicum compellat 496, 36. patrem isactal 632, 42. munera Delphos a se missa ridicule in scribit 632, 41. Locros iuvenes hospitio accipit 528, 45. eius versus 496, 38. in componendis carminibus insolentia 632, 38. *Διονύσιος ὁ μεγαλόφωνος* 260, 11. *χαίρει* Dionysii compellanti formula 49, 36. eius epistolæ ad Platonem 544, 1.
- DIONYSIUS** II tyrannus Siciliae, 445, 5. 526, 14. ludimagister 237, 24.
- DIONYSIUS** Hippocr. 13. domus Hippocrateæ custos 295, 12.
- DIONYSIUS** Iulian. 58.
- DIONYSIUS** episcopus Dionys. 2. 42.
- DIONYSIUS** Apollon. T. 12.
- DIONYSIUS** Theophyl. 79. 85.
- Dionysius** 574, 46.
- Dionysius** clericus Cyrenæicus 705, 23.
- Dionysius** 652, 22.
- Dionysii** duo 674, 5.
- Διονυσολαλας* 83, 27.
- DIONYSODORUS** Aristæn. II, 9.
- Diophantus** belli dux 333, 23.
- Diopithes** Bargylieta 760, 5.
- Diopithes** 461, 30.
- διοσημία* 351, 35.
- Dioscorides** 660, 4. 689, 16. 695, 32.
- Dioscorius** 708, 40.
- Dioscorus** Euoplii filius, apud Synesium educatus 645. 19. 662, 19.
- Dioscorus** musicus 374, 23.
- Dioscorus** 678, 13. 679, 28. 682, 3. eius frater 675, 29.
- Dioscuri**, *οἱ σωτήρες ἀνακας* 92, 13.
- DIOTIMUS** Apollon. T. 48.
- Diotimus** Atheniensis 229, 16.
- Diphilus** 57, 19.
- DIPSANAPAUSILYPUS** Alciph. III, 67.
- Dipylon** porta Athenarum 83, 39.
- διθύρα γραμματίδις* 89, 36.
- divites cum pauperibus comparati 469, 16. 765, 33.
- Dodonæum** ahenum 534, 34. 595, 16. *Dodonæa* quercus 84, 44.
- Dotabella** 178, 11. 14. 179, 6. 11. 23. 28. 186, 31-37. 187, 1-39. 188, 1-31. 189, 17-25.

dolium marmoreum 714, 40.
domestici (οικεῖτοι) genus militum 316, 9.
 DOMITIANUS Apollon. T. 20. 21.
 DOMITIANUS scholasticus Synes. 155. 156.
 dorcadæ exoticæ 36, 24.
 DORCON Theophyl. 2. 74.
 Dorcon Epitaurius 751, 31.
 Dorienses 316, 28. 757, 35. ab Eurysthene in Spartam deducti 667, 50. Doricæ urbes 334, 14. sermo Doriens 552, 38.
 Doris 160, 20.
 Doris cantrix 86, 49.
 Doris famula 152, 29.
 Doris Dionysii τοῦ δευτέρου mater 495, 5.
 DOROTHEUS presbyter Æn. 21.
 DOROTHEUS Pelagii f. Procop. 40. 78. 113. 132. 140. 162. 558, 2. 562, 34. 582, 15.
 DOSITHEUS Iulian. 32.
 Dorymenes 429, 4.
 Dosiades 89, 16.
 DRACES Æl. 4.
 Draco Cous, Hippocratis f. 316, 18.
 Draco 94, 29.
 Draconis leges 80, 20.
 Dracontius 259, 22.
 Dromo 87, 23.
 Dromoclides 532, 15.
 DROPÆUS Æl. 2.
 Dropidas 434, 19. 440, 14. 458, 21.
 druppa 51, 3.
 DRYADES Alciph. III, 41.
 Dryades Nymphæ 71, 36.
 DRYANTIDAS Alciph. III, 11.
 Dryopes ab Hercule interenti 631, 25.
 Dubis fl. 360, 4.

E.

ECDICIUS prefectus Ægypti Iulian. 5. 8. 49. 55.
 Echeocrates 527, 35. 634^b, 48.
 Echeeratidas 78, 1.
 Echeeratidas 430, 31.
 ECHEPOLUS Aristen. I, 8.
 ἐχέπλη 73, 38.
 Echo 654, 19. Panis coniux 373, 22.
 Edessa 365, 28. 38. Edesseni 365, 33.
 edicta ad ecclesiæ valvas affixa 678, 34.
 Edoni 531, 17.
 educatio liberorum 608, 10. præcepta educationis 603, 14. 790, 28-791, 13.
 eiresione 78, 39.
 ἑκατοντάπλευρος 350, 1.
 τὸ ἐλαίον forum olearium 771, 33.
 ELAPHIO Theophyl. 74.
 ELATIO Alciph. I, 25.
 ELEAZAR pontifex 599, 1. 33.
 Electra Euripidea 377, 27.
 Ἐλέου βωμός 471, 32. 479, 37.
 Elephantine ins. 100, 23.
 elephas 470, 12. solertissimus 766, 46.
 Eleusis 92, 20. 93, 30. 96, 39. Eleusiniæ deæ. v. Ceres.
 ELIAS episcopus Procop. 45. 50.
 Elis 89, 35. ELEI Apollon. T. 24. 235, 8. 357, 27. eorum portus Cyllene 758, 18.
 ELISSÆUS Dionys. 29.
 ELPIDIUS philosophus Iulian. 56.
 Elpidius 29, 30.

Elusa opp. 541, 32. 556, 3. 576, 22. 26.578, 26. 587, 13. ἐμβάδες 662, 3.
 Empedocles 163, 20.
 Empusa nomen ioculare 89, 40.
 ἐγκεντρίδες; furum instrumentum 150, 45.
 ENCRATIUS Æn. 13.
 ENCYMON Alciph. I, 14-16.
 ἐνδείκτης 711, 10. 718, 32.
 Endymionis somnus 588, 42.
 ENGUINI Phalar. 107.
 enharmonius musices modus 50, 12.
 Enipeus fl. 480, 35.
 Enneacranus 83, 32. 617, 35.
 ENNENSES Phalar. 81. 137. 148.
 Enodia dea 345. 26. 389, 4. Mercurius Enodius 345, 26. ἐνούσιος; τέχνη 783, 26.
 EPHALLOCHYTRES Alciph. III, 64.
 ἐφεστρίς 48, 25.
 Ephesus 251, 11. 745, 44. 746, 28. 749, 41. Dianæ fanum 123, 10-24. EPHESIORUM scribæ Apollon. T. 32.
 QUI IN TEMPO DIANÆ VERSANTUR Apollon. T. 65-68. Ephesiorum mores 123, 10. Ephesii lutum luto expurgantes 115, 1. αἱ ἐν Ἐφέσῳ ἀλώπεκες 61, 27.
 Epithales Atheniensis 229, 17.
 EPHIORI Apollon. T. 63. 64. 98. ephori Lacedæmoniorum 535^b, 9. 743, 21.
 ἠπίστρος 93, 46.
 EPICARMUS Phalar. 61. 98.
 epici poetæ Gorgiæ imitatores 487, 7.
 Epicrates ὁ Σακεσφόρος 618, 43.
 EPICTETUS Philostr. 65. 69.
 Epicteti dictum 548, 27.
 Epicurus alienus ab ironia 61, 48. amicus Menandri 66, 43. inmundus et φθειριῶν 61, 40. στραγγουριῶν p. LXXXVI. Lampsacum profectus ibid. cum Leontio aliisque meretricibus rem habuit 61, 34. eius discipuli amati 61, 49. 62, 44. canones 61, 43. 110, 29. Epicureorum dogmata 86, 46.
 Epidamnus 39, 29.
 epidemiæ 306, 50.
 epigramma 685, 46.
 EPIGONUS Alciph. III, 12.
 Epimelides Nymphæ 71, 36.
 EPIMENIDES Diog. 51. Sol. 2. Cretensis 79, 20.
 EPIMENIDES Aristen. II, 19.
 Epimetheus 639, 46.
 ἐπινύκια 418, 46.
 Epineus 234, 1.
 Epione, Herculis filia 292, 30.
 EPIPHANIUS sophista Æn. 12. 23. 25, 9. Procop. 55. 61. 70. 94. 122. 589, 37.
 EPIPHANIUS Alciph. III, 39.
 EPIPHYLLIS Alciph. III, 37.
 Epirus 758, 45. 759, 30.
 episcopi vagantes (βακάντιθοι) 681, 26. EPISCOPUS Synes. 128. 641, 49. EPISCOPI Synes. 58. 72.
 epistolarum genera et characteres 1, 17-6, 34. 6, 35-13, 6. usus commendatus 723, 49. epistolarum inscriptiones χάριεν et εὐ πράττειν v. χάριεν. epistolica orationis forma 113, 36. epistolarum commercium incertum esse Synesius conqueritur 715, 48.
 EPISTRATUS Phalar. 49. 127.
 Epitherses 442, 5.
 Epitimus Atheniensis 233, 4-37.
 Ἐπιτρέποντες, fabula Menandri, 67, 21.
 equitis artes 139, 36. eques publicus 155, 51.
 equorum genera κυννήγετος, κέλης ἐναγώνιος, πομπεύς, πολεμιστήριος 655, 19. equus Italicus 720, 49. Libycus

- 655, 22. Nisæus 655, 20 iuba fretus terribilior 472, 38. equarum mos quidam 764, 39. equi in pabula dimissi 707, 36.
- ERANISTÆ** 69, 40. 92, 6.
- ERASICLES Sphettius** 47, 11.
- ERASMIUS Theophyl.** 36.
- ERASTO Alciph.** III, 10.
- ERASTUS Plat.** 6. 530, 28.
- ERATO Theophyl.** 6.
- Erato filicina** 48, 37.
- ERATOCLEA Aristæ.** I, 10.
- ERATOSTHENES Aristæ.** I, 9.
- ERATOSTHENES Theophyl.** 67.
- EREBINTHOLEO Alciph.** I, 23.
- ἐρέβινθον ἀλῶνα* 658, 51.
- Eretria** 131, 11. Eretrium certamen 94, 28. 209, 28. Eretrienses 129, 19.
- Ergane** 80, 37.
- Eriphyla** 256, 37.
- Eris** 384, 44.
- EROTYLUS Theophyl.** 18.
- ERYTHIA uxor Phalaridis Phalar.** 18. 69. 412, 16. 419, 1. 420, 38.
- Erythra u. Libyæ** 661, 38. fontes purissimæ aquæ in ipsum litus erumpunt 661, 39. punica sine nucleis giganteuntur 480, 17.
- Erythrum vicus Pentapolitanae regionis** 676, 35. 677, 19.
- Esther** 176, 19.
- Eteobutadæ** 69, 17.
- ETEONICUS Phalar.** 51.
- etesia** 201, 13.
- EUAGORAS Aristæ.** I, 11.
- Euagoras Cyprius** 462, 48.
- EUAGRIUS Iulian.** 45. 360, 39.
- EUAGRIUS Procop.** 158.
- Euagrius presbyter** 687, 28. 689, 9.
- EUAGRUS Alciph.** III, 3.
- EUANDER Phalar.** 73.
- Eubœa** 84, 5. 750, 27. Euboenses a tergo comantes 483, 30. Euboica pugna navalis 753, 6.
- Euboidis filiola** 629, 24.
- EUBULE Pythag.** 4.
- EUBULIDES Aristæ.** II, 13.
- EUBULUS Alciph.** I, 22.
- EUBULUS Procop.** 3.
- Eubulus** 413, 37. 427, 45. 428, 29. 443, 40. 458, 4. 26. 459, 7.
- EUCHÆTES Alciph.** III, 73.
- Eucharistus** 699, 43.
- EUCLIDES philosophus Iulian.** 73.
- EUCLIDES medicus Pythag.** 9.
- Euclides Megarensis** 524, 23. 625, 13.
- Euclides** 452, 20.
- EUCNISUS Alciph.** III, 52.
- EUCOLYMBUS Alciph.** I, 8.
- Eucrates Themistoclis amicus Argivus** 741, 5.
- EUCTEMON Phalar.** 100.
- Euctitus** 167, 19.
- EUDÆMON Procop.** 149.
- EUDEMUS Aristæ.** II, 22.
- Eudemus Areopagita** 81, 25.
- EUDICUS Alciph.** III, 38.
- Eudicus Atheniensis** 229, 17.
- EUDIUS Alciph.** I, 1.
- Eudoxus Atheniensis** 229, 17.
- Eudoxus** 529, 10.
- EUENUS Phalar.** 7.
- Euenus poeta** 620, 53.
- Euepis cymbalistris** 48, 39.
- EUERGUS Alciph.** III, 30.
- EUGENIUS philosophus Iulian.** 17.
- EUGNESIUS Diog.** 8.
- EUHEMERUS Aristæ.** I, 12.
- Euhippe** 384, 47.
- Eumæus** 368, 42.
- Eumeli equi** 715, 47.
- EUMELUS Phalar.** 14.
- Εὐμελίδα*; 475, 27.
- EUMENIUS Iulian.** 54.
- EUMOLPUS Crat.** 13.
- EUMUSUS Aristæ.** I, 14.
- EUNAPE Alciph.** III, 21.
- Eunomius Cappadox, Aetii discipulus,** 645, 36. Eunomiani hæretici Pentapolidis 645, 3.
- eunuchi imago** 776, 22.
- EUOPTIUS frater Synesii Synes.** 3. 4. 8. 18. 32. 35. 36. 39. 50-56. 65. 67-69. 78. 82. 84-87. 89. 92. 95. 97-99. 104-110. 113. 114. 120. 122. 125. 127. 132. 135. 136. 693, 17.
- EUPETALUS Alciph.** I, 45.
- Euphorbus, Panthoi f., Troianus,** 240, 4. comatus 472, 30.
- EUPHORIO Aristæ.** I, 6.
- Euphræus** 501, 10.
- EUPHRATES Apollon.** T. 1-8. 14-18. 50-52. 60. 79. 80. 125, 9. 26.
- Euphrates fl.** 64, 29. 378, 21.
- Euphron Megarensis** 624, 21.
- EUPHRONIUM Aristæ.** I, 19.
- Euphronium scortum** 56, 21.
- Euphronium soror Glyceræ** 64, 2.
- EUPITHIDES Corydallensis .El.** 3.
- EUPULS Alciph.** I, 18. 19.
- εὐ πύρρειν* salutandi formula in epistolis 496, 33. 725, 35. 635, 12.
- Euremo** 258, 7. 13.
- EURIPIDES p.** 275-279. 492, 16. 591, 22. ab Archelao hospitio acceptus 277, 48.
- Europa Sidonia** 478, 7.
- Europa pars terrarum** 290, 16. 593, 43.
- Eurotas fl.** 84, 21.
- Eurybates Œchialeus homo furacissimus** 74, 26. 150, 42.
- EURYBLADES Theophyl.** 37.
- Eurybius** 499, 4.
- EURYDICE Pythag.** 7.
- EURYDICE Theophyl.** 3.
- Eurylochus Thessalus, ex Heraclidarum genere, Amphictyonum dux a Iversus Crisæos** 314, 13.
- Euryptolemus Atheniensis** 618, 43.
- Eurysthenes Dorienses in Spartam deduxit** 667, 50.
- Eurystheus** 282, 1.
- Eurytion centaurus** 209, 32.
- EUSAGENUS Alciph.** I, 17.
- EUSEBIUS Dion.** 3. 4.
- EUSEBIUS Dionys.** 4. 43.
- EUSEBIUS Procop.** 13. 24.
- Eusebius eunuchus significatur** 343, 23.
- Eusebius** 710, 24.
- EUSTACHYS Alciph.** III, 18. 19.
- EUSTAPIYLUS Alciph.** III, 22.
- EUSTATHIUS philosophus Iulian.** 76.
- EUSTATHIUS quæstor Dionys.** 9. 26. 28.
- EUSTOCHIUS Iulian.** 19.
- Eustratius** 28, 9.

Euthalius Laodicenus, praefectus Augustalis Al^vandriae, 715, 1.
EUTHERIUS Iulian. 69.
 Euthias 53, 12, 48, 54, 14, 24, 31.
EUTHYBOLUS Alciph. I, 6.
 Eutychedas 150, 48.
EUTHYCLES Alciph. I, 38.
 Euthycles stoicus 86, 12.
 Euthycles Nicophontis f. 281, 17, 282, 15, 43.
EUTHYCOMIDAS AEL. 1.
EUTHYDEMUS Alciph. I, 34.
 Euthydemus Glauconis f. 618, 42.
EUTHYDICUS Alciph. III, 39.
 Euthymius lignarius 535, 45.
 Euthymius 27, 16.
EUTOCIUS Dionys. 16.
EUTYCHOBULUS Aristæn. I, 13.
EUXITHEUS Aristæn. II, 2.
 Euxitheus 751, 5.
 Examius Thaletis pater 106, 1.
 ἐξώστης ἄνεμος 716, 27.
 explodere actores 93, 27.
 exta animalium 299, 16.
 Ezechias 678, 40.

F.

fabæ 91, 48.
 Fabricii 124, 34.
 fabula Æsopica 773, 32, 780, 40.
 Fabullas 122, 16.
 faces circumversare 93, 34. earum in piscando usus 41, 30. ἐκ λιθάνωτοῦ συγκαίμεναι 142, 43.
 Fama 656, 23, 28. dea secundum Hesiodum 551, 8. ab Atheniensibus post pugnam Mycalensem inter deos relata 551, 11.
 Fames πολιτοῦχος 89, 3.
 in famulos imperium a lege mulieribus datum 605, 31.
 farcimina 70, 16.
 farina Cretensis 617, 33.
 fatidici circulatorii 252, 48.
 Faustus diaconus 712, 35.
 fenestræ 590, 27.
FERUCIANUS Apollon. T. 49.
 ferula 84, 34.
 festi morborum causa 115, 8.
 fictilia vasa 655, 37. probe obturata apta condendis foliis, floribus, radicibus 297, 39. piscibus 732, 3.
 ficus 316, 32 sqq. 733, 28. diis consecratus sacrificiisque adhibitus 347, 11. fici vernæ 481, 22.
 filicæ natura sua masculis liberis plus parentes colunt 434, 31.
 fistula 767, 21, 776, 41.
 flamma in silva exorta 105, 14.
 florigeri Romæ currebant 482, 28.
 foeneratores 52, 25. eorum habitus 68, 27.
 fontis descriptio 135, 27.
 formica 780, 18, 42. Indica 393, 54.
 forum perficietæ frontis hominum arena 732, 37. olearium 771, 33.
 Fortuna 142, 15, 144, 22, 152, 12, 656, 8, 769, 15. eius oculi propitii 150, 11.
 Franci 384, 36.
 fucus 55, 11, 71, 44.
 fullones 657, 16.
 funera 408, 13. sponsis ad funus progredi vetitum 638, 31.

fungi arbutei 97, 30.

Furiæ 158, 10, 446, 39. multæ 287, 12. Εὐμενίδας dictæ 475, 27. ξενικαί 526, 47. Sardes urbs Furiarum, non Cereris 125, 15. Furia φιλόχρηστος 784, 12.

G.

GAIUS Philostr. 70.
 Gaius 645, 25.
 γαλάκτινα 96, 42.
 Galatea Nereis 50, 27, 711, 24.
GALATEA 773, 13, 775, 22.
 Galatia 368, 13, 371, 21. Galatæ 386, 22.
GALENEUS Alciph. I, 2
 Galene 46, 11.
 Galilai (Christiani) 338, 38, 339, 38, 341, 18, 354, 18, 358, 20, 365, 7, 22, 368, 34, 369, 39, 370, 11, 371, 15, 372, 32, 382, 6, 383, 51.
 Galli 384, 36. Gallicæ oræ 359, 49. Gallica Musa 353, 36. Gallis impuri lecti Rhenus vindex 343, 42.
 gallinæ 716, 29. ad pullos legendos vel validissimo se opponunt 718, 50. earum lac 644, 22.
 γάλλοι 238, 30.
GALLUS CÆSAR p. 390, 352, 43.
 gallus 71, 16. paleam promittens pugnacior 472, 39.
 gallum sacrificari iussit moribundus Socrates 621, 19.
 Ganus 730, 37.
 Ganymedes Trois f. 88, 13, 470, 11, 477, 37, 483, 15.
GANYMEDES Craet. 23.
GARMUS rex Babyloniorum Apollon. T. 59.
 γαρῶταν Dionysius bovem appellabat 634^a, 39.
 garum 70, 18, 83, 14.
 γαστρομαντεύεσθαι 66, 51.
 Gaza 570, 17, 579, 11, 578, 50.
 Gela 442, 39. Gelenses 412, 2, 457, 27, 617, 40.
 gelasini in natibus 59, 40.
 Gelo Siculus 315, 40, 509, 20, 746, 42, 758, 37. eius obitus 758, 42. Gelonis placenta 51, 1.
GEMELLUS Alciph. I, 22, III, 27, 28.
 gemmæ Indicæ 530, 7.
 Genetyllides Nymphæ 71, 39.
 Gennadius Syrus, praefectus Ptolemaidis, 685, 23.
 Genthio parasita 84, 42.
 geographica tabula 353, 44. iambis exornata 353, 46.
 geometria 693, 11. eius studium 307, 41. definitiones 717, 48.
 Geon aqua 715, 40.
GEORGIUS episcopus Arianorum Alexandrinus 339, 36-46, 310, 15. eius notarius 339, 42, 366, 21. bibliotheca 358, 20.
 Georgius Ciericus 532, 5.
 Geræstus prom. 48, 10.
 Geranea 82, 7.
GERMANUS Procop. 4.
 γέρωνες Lacedæmoniorum et ephori 635^b, 12.
 Gerontius 587, 37, 691, 4-27.
 Geryones 632^b, 45, 633, 16.
GESSIUS iatrosophista Æn. 19, 20. Procop. 38, 47, 68, 123, 134.
 Geta servorum nomen 111, 15, 619, 18.
 gethya 83, 32.
 gladii ancipites in Africa parum solemnes 707, 12-16.
GLAUCE Alciph. I, 8, III, 21.
 Glauce Iasonis uxor 474, 18.
 Glaucias 48, 44.
GLAUCIPPE Alciph. III, 1, 2.
GLAUCUS Alciph. I, 3.

- Glaucus Hippolochi f. 345, 2.
GLYCERA Alciph. I, 29. II, 3. 4. 59, 3. Glycerium 65, 8. 489, 3.
 Glyceria fabula Menandri 67, 30.
GLYCERA Aristæn. II, 3. 151, 43. 152, 24. Glycerium 153, 2.
 Gnathaena scortum 60, 29.
GNATHO Alciph. III, 34. 44.
 Gniphō homo parvus 78, 10.
 gnomon 69, 1. de membro virili 249, 7.
 γωρίσματα 90, 8.
 Gnosidicus 289, 20.
 Gnosii canes 82, 37.
 γωθὶ σαυόν 2, 31. 363, 7. 726, 38.
 gobius 644, 13.
 Gongylus Eretriensis 754, 25.
GORDIUS Apollon. T. 46.
GORGAS Phalar. 37.
GORGAS Theophyl. 16.
 Gorgias Eleobutades 69, 17.
 Gorgias sophista 486, 29. 42. Olympiæ coram Græcis contra barbaros ex templi crepidine disseruit 486, 40. eius oratio inflata 587, 15. lusus verborum frigidi 691, 11. 721, 45. eius sectatores plures 486, 36.
 Gorgias 782, 13. 783, 11.
 Gothi 388, 7.
 graeculus Æsopicus 773, 45.
 Græcia 26, 24. Græci 27, 42. 737, 12. eorum commune iudicium 757, 34. ex Anarcharsidis sententia nil sapientiores barbaris 102, 36. **GRÆCARUM CIVITATUM EXULES** Alexand. 3. Græce moratus 590, 20.
 graphia furum instrumentum 150, 45.
 Gratia 14, 26. 57, 12. 81, 38. 158, 15. 367, 8. 375, 44. 397, 10. 550, 18. 579, 10. tres secundum Hesiodum 140, 19. nudæ 469, 17. earum brachia 481, 35. in genis adolescentis pulcri tripudiantes 68, 4. item in oculis pulcræ puellæ 140, 19. vultui insidentes 133, 19. earum zona 134, 6. signa earum Satyrorum simulacris vestita 736, 48. templa 58, 11. propitii oculi 143, 26. ὦ Χάριτες 156, 45. πρὸς τῶν Χαρίτων 143, 2. νῆ τὰς Χάριτας 136, 11. 146, 23. 150, 45. 587, 6.
GREGORIUS NAZIANZENSIS 15, 20. 16, 43. eius ad Nicobulum epistola 15, 20-16, 21.
GREGORIUS Iulian. 27. 353, 14.
 griphi 258, 7.
 grossi 84, 28.
 grus 764, 15.
 Gryllio parasita 71, 25. 81, 32.
 Gryllus Xenophontis f. 619, 18. 621, 35. 624, 10. 789, 28.
 gubernatores navium Phœnicis Athenienses adhibebant 102, 11.
 Gygis anulus 619, 43.
 Gylippus 405, 23.
 gymnasium : oboli multa constituta in eum, qui unctus pila non ludat 248, 44.
GYMNOCHERON Alciph. III, 66.
- H.
- HABROCOMAS** Aristæn. II, 21.
HABRONICHUS Themist. 4. 10.
 Ἄδων κυνή 619, 43.
HÆRETIANUS Philostr. 71.
 Halæ (τὸ Ἀῤῥοσι γωρίον) 35, 42.
 Halia navis Rhodia 295, 28. 298, 28.
 Halia Apollinis festum Rhodi 251, 12.
 Haliartius funis 83, 38.
 Halicarnassus 294, 39.
HALICTYPUS Alciph. I, 14-16.
 Halirrhothius Neptuni f. 41, 7.
 Haloa festum 55, 4. 63, 18. 64, 45. 79, 26.
HALOCUMINUS Alciph. III, 58.
 Halonnesus 463, 16.
 Halys 64, 31. 120, 29.
 HANNO Anach. 5.
 hariolus 544, 33.
 Harmodius 483, 13. eius statua 469, 5.
 Harmonius, Æschimis et Herodis pater 639, 13.
 Harpalus 223, 22. 230, 45.
HARPEDONE Aristæn. II, 5.
 Harpocratio Heracliani subadiuva 729, 21.
 Hebe 282, 10.
 Hebræi 369, 40. 370, 4. a sacerdotibus recti 668, 28. Hebraicæ literæ 218, 8. vide Iudæi.
 Hecalæ mensa 363, 41.
 Hecamede 732, 28.
 Hecatæus Abderita 218, 15.
 hecatombæ 349, 52. 360, 35.
 ἑκατοντάσχος 349, 54.
 ἑκατοντάρησις 349, 53.
 ἑκατόνταδροσ 350, 4.
 ἑκατοντάμεδος 349, 53.
 ἑκατο; Apollo 349, 41.
HECEBOLUS Iulian. 18. 42.
HECTODIOCTES Alciph. III, 5.
 Hector Troianus 558, 1.
 Hector Parmenionis f. 378, 20.
 hedera redimitus histrio tragicus reportata victoria convivium instruebat 83, 12. hederacæ coronæ 711, 36.
HEDYDIPNUS Alciph. III, 68.
 Hegemo 42, 39.
HEMΩN Synes. 21. 62.
HEGESIPPUS Phalar. 77.
 Hegeippus Aristonis f. 496, 23.
HEGESISTRATUS Aristæn. II, 12.
 Helena 32, 5. 133, 36. 134, 14. 384, 38. 476, 24. 480, 30. 570, 30. 730, 28. Tyndarei filia 239, 30. Lacena 359, 8. 764, 28. pastoribus se et citharœdis præbebat 479, 19.
 helepolis 82, 3. 293, 32.
 Heliaæa 63, 29. 89, 17.
 Helicon Cyzicenus philosophus 529, 10.
 Helicon 28, 42. 539, 19.
HELIODORUS Synes. 17. 25. 117.
 Heliopolis 628, 5.
 Helix 57, 24. 51.
 Helladius Photii Præf. p. 653, 36.
 Helladius 695, 41.
HELLANODICÆ Apollon. T. 24. 35, 35.
 helleborus 298, 18. 305, 41-306, 9. 390, 3. 617, 9. genera eius 68, 12. de hellebori purgatione dissertatio 307, 30-308, 35.
 Hellenismus 735, 33.
 Hellespontus 183, 27. 201, 36. 465, 15. 593, 38. 742, 9. 754, 5.
 Hemero 17, 9.
 Ἡῤῥ καὶ νῆα 79, 13. 83, 44. 746, 39.
 Heniochi 235, 6.
 Hephæstio, Alexandri amasius 241, 8.
HEPHESTIO Theophyl. 31. 63.
 Heraclea 700, 12. 734, 15. καμένη 721, 19.
 Heraclea Phiholis 638, 18.

- Heracleodorus Heracliti avunculus 283, 31.
 Heracleum 630, 18.
 Heraclianus 729, 20.
 Heraclidæ 289, 28. 314, 14. 318, 20. 37. ab Atheniensibus suscepti 479, 36. eorum reditus 356, 8. 631, 8.
 Heraclidarum reges Macedonici 316, 13. Heraclidarum olim fuit terra Olynthiorum 638, 44.
HERACLIDES 1, 1.
HERACLIDES Theophyl. 28
 Heraclides 197, 13. 204, 16.
 Heraclides medicus 289, 20.
 Heraclides 520, 25 sqq. a Dionysio pulsus Sicilia 499, 2 sqq. 500. 41. 501, 2.
HERACLITUS EPHESIUS p. 280-288. 114, 33. eius dognata 113, 31. ἀγέλαστος 284, 19. hydropse laborabat 282, 23.
 Heræum prope Heracleam 199, 27.
 herbæ montanæ et aquosæ 297, 30. herbæ veneno reptilibus infectæ 298, 12. herbarum usus in exstirpanda lanugine 483, 37.
 Hercules 290, 4. 298, 20. 734, 18. Iovis filius Callinicus 249, 30. adulterio natus 477, 11. item eius filius 39, 30. Hercules mysteriis initiari cupiens a Fylio adoptatus 630, 6. mysteriis magnis initiatus 311, 27.
 Herculi Ephesio ara inscripta ab Heraclito 281, 34.
 Hercules παρά τῶν ἀτασθαλίων robur accepit 238, 13. palustræ præses 653, 35. terræ purgator 734, 22. ab eo interemti malefici 638, 54 sqq. Neleum et Sylea trucidat 638, 48. Theseum solvit 127, 22. Lindiorum boves devorat 250, 23. Hylam amat 487, 33. Coorum et Atheniensium proavus 291, 8. 312, 5. coniux Hobes 282, 10. Hercules ἀλεξίκακος; 82. 31. vorax 617, 49. beluæ exuviis indutus 469, 18. immortalis 632, 34.
 Hercules Prodicus 486, 34. 618, 37. Hercule et Iove oriundi 334, 11. Ἡρακλεις 300, 46. 396, 24. 551, 43. ἡ τὸν Ἡρακλῆα 209, 14. μὰ τὸν Ἡρακλῆα 424, 7. Ἡρακλειον φρόνημα 241, 27.
HERCULIANUS Hypatiæ discipulus Synes. 137-146.
 Hercynia silva 390, 15.
 Herennius 259, 8.
 Hermæ ad Alcibiadis vultum ficti 143, 12. truncati 93, 29.
 Hermæa festum 242, 40.
HERMAGORAS Theophyl. 4. 10.
 Hermæis, fons Abderæ 300, 7.
HERMAISCUS Crat. 4.
 Hermaphroditus fanum 78, 39.
 Hermarchus Epicuri discipulus 62, 44.
HERMEAS Plat. 6. 635^b, 7.
HERMEAS Procop. 129.
 Hermione u. Argolidis 46, 12. 49, 12. purpura Hermionitica 82, 25.
 Hermo 44, 38.
 Hermocles Atheniensis 751, 30.
HERMOCRATES Aristen. I, 6.
 Hermocrates 422, 40. 444, 24.
HERMODORUS Heraclit. 4. 7-9. patria pulsus 280, 30. in Italiam profectus 285, 49.
 Hermodorus mercator Samius 180, 36. 181, 5.
HERMOGENES expræfectus Ægypti Iulian. 22.
 Hermogenes 10, 54.
 Hermogenes 621, 16. 788, 1.
 Hermolaus in Alexandrum M. coniuravit 378, 7.
HERMOTIMUS Aristen. II, 4.
 Hermupolis Ægypti oppidum 587, 18.
 Hero 688, 25.
HERODES Harmonii filius, Synesii cognatus, Synes. 19. 639, 17. 655, 5.
 Herodes Atticus 14, 46.
HERODICUS Phalar. 13.
 Herodotus 345, 45. 346, 32. 364, 34. 595, 22. 633, 2. ὁ Θούριος λογοποιός 389, 40.
 Herodotus 25, 42. 26, 2.
 heroes Homerici in boum pellibus recumbebant 251, 45.
 Herpyllis 55, 29. 57, 26. 58, 1.
 Hesiodus 140, 30. 282, 13. 345, 13. 364, 33. 528, 14. 551, 11. 632, 46. 656, 23. 28. 716, 18. triginta Furiarum millia esse scribit 287, 12.
 Hestiae Eubœæ u. 760, 15.
HESTIÆUS frater Apollonii Tyanensis Apollon. T. 35. 44. 45. 55. 72. 73. 118, 1. 120, 3.
HE-YCHIUS Dionys. 33.
HE-SYCHIUS Hypatiæ discipulus, Synesii filiorum educator, Synes. 93. 662, 23.
HETEMARISTUS Aleiphr. III, 55
HETEMOCOSSUS Aleiphr. III, 9.
HEURIPPE Theophyl. 9.
HICETAS Diogenis pater Diog. 7. 30. 235, 10.
 hiemis descriptio 77, 3. 738, 19.
 Hierapolis 352, 46. **HIERAPOLEUS** princeps Dionys. 3.
HIERIUS Dionys. 32.
HIERIUS Procop. 66. 592, 16.
HIERO Syracusanus Pythag. 2. 493. 29. 511, 34. 660, 37. 758, 43.
HIERO Phalar. 86.
HIERONYMUS Phalar. 112.
HIERONYMUS sophista Procop. 26. 62. 65. 111. 116. 128. 136. 587, 13. Hiermupolin habitat 587, 18.
 Hieronymi et Theodori pater et avus 584, 19.
 Hieronymus Seleucensium legatus 112, 42.
 Hierosolyma a rege Babylonio eversa 663, 31.
HI-LARIUS Dionys. 11.
HI-LIASIUS Procop. 11. 14. 27.
 Himera 421, 30. 425, 14. γῆ Ἰμερίς 435, 31. ἡ Θερόβοτος
 Himerensium 459, 12. **HI-MERENSES** Phalar. 54. 88. 93. 108, 121.
 Hippadæ 84, 38.
HI-P-PARCHIA uxor Cratetis Crat. 1. 28-33. Diog. 3. 235, 30.
 Hipparchia u. 256, 17.
HI-P-PARCHUS Anach. 3
HI-P-PARCHUS Pythag. 3. 727, 24.
 Hipparinus 503, 2. 523, 52. 525, 8. 526, 23. 527, 6.
 Hippasus Ambraciota, histrio tragicus 83, 9.
 Hippia uxor Prisci 386, 31.
 Hippias Alopecensis 136, 40.
 Hippias sophista 486, 31.
HIPPO Diog. 25. 26.
 Hippocoon Spartæ tyrannus ab Hercule interemtus 631, 1.
HI-P-POCRATES p. 289 318. 346, 44. 376, 36. 709, 44. unde oriundus 289, 19. eius uxor 295, 16. socer 295, 18. avus 289, 20. 32. Hippocratis Græcorum benefactor 315, 46. iisdem quibus Hercules et Æsculapius muneribus cohonestatus 290, 4. coronâ aureâ in gymnico certamine vel in theatro Atheniensi 311, 28. 316, 43. magnis mysteriis initiatus 316, 45. in Minervæ ara fronde coronatus supplex 311, 38. Hippocrati et Thessalo renova'a ab Amphictyonibus quæ antea concessa fuerant Asclepiadis Cois 314, 45. in Thessalia versatur 315, 53. eius Ἐπιθώμιος 311, 34-312, 11. tractatus de hellebori purgatione 307, 30-308, 35. de hominis natura ad Demetrium regem epistola 310, 22-311, 6. ad Thessalum filium epistola 308, 36.

- Hippodamia** 476, 23.
hippodromus Delphorum 632, 43.
Hippolochus Cons 315, 28.
HIPPOLYTIO Phalar. 41. 42. 419, 23.
HIPPOLYTUS Theophyl. 66.
Hippolytus Amazonis f. 20, 6. 164, 26.
Hippothales 169, 42.
hippotoxotæ 719, 20. **hippotoxota** quidam ex Synesii amicis 726, 14.
hirundines 534, 39. 535, 24. 546, 36. 550, 46. 558, 33. 732, 11. **hirundines veris nuntia** 372, 44.
hædorum (ἔριφων) occasus vespertinus navigantibus oericulosissimus 196, 37.
Homeridæ 642, 18.
Homerus 4, 17. 27, 46. 87, 11. 94, 21. 133, 21. 134, 21. 144, 24. 209, 30. 237, 8. 247, 47. 248, 10. 251, 45. 281, 40. 282, 12. 339, 24. 343, 5. 344, 25. 34. 346, 6. 37. 347, 30. 349, 16. 51. 355, 18. 34. 42. 360, 42. 364, 33. 366, 14. 367, 11. 363, 41. 382, 11. 386, 36. 391, 10. 393, 48. 468, 26. 471, 9. 474, 9. 477, 13. 483, 12. 29. 572, 3. 595, 28. 612, 40. 642, 1. 710, 2. 7. 713, 5. 722, 34. 730, 27. 732, 36. 733, 23. 751, 3. Meletis f. 256, 5. 786, 1. Smyrnæus 29, 15. omnigenæ pulcritudinis æstimator 478, 33. pueri Homerici 362, 45. in ludis pueri Homerici carmina recitabant 237, 23. 246, 36.
Hoplitiæ 36, 10.
Horæ Olympi portis præpositæ 88, 20. in alicuius vultu tripudiantes 91, 13. ἠὲ τὰς πόλιν; Ὄρα; 143, 13.
horologium 69, 5.
HOROLOGIUS Alciph. III, 47.
horti descriptio 352, 25 sqq.
hospitia publica 368, 23.
Hyacinthis Pheneatis 83, 18.
Hyacinthus 394, 5. 468, 17. 469, 3. 474, 1.
hyæna 733, 23.
Hyblæi 459, 28.
Hyccara 406, 14.
HYDNOSPHRANTES Alciph. III, 61.
hydra 768, 18. triceps 346, 13.
Hydrax vicus Pentapolis 675, 31. 677, 18. 678, 2.
hydria marmorea 714, 40.
hydrops 282, 3.
hydroscopium 649, 31.
Hylas Herculis delicia 487, 33.
HYLE Alciph. III, 25.
Hymenæus Terpsichoræ f. 49, 9. 142, 27. 451, 3. 585, 5.
Hymettus 732, 47. apes Hymetticæ 591, 27. mel Hymettium 722, 32. 732, 53.
HYPATIA Theonis filia, philosopha, Synes. 10. 15. 16. 33. 81. 124. 154. 645, 21. 713, 27. 722, 27.
Hyperberetæus mensis 108, 32.
Hyperborei 422, 4. 557, 35. Apollinis migrationes 748, 43.
HYPERIDES Glauccippi f. Alciph. I, 30. 54, 17. 23. 35. 273, 35.
HYPERIDES Aristæ. II, 8.
HYPNOTRAPEZUS Alciph. III, 60.
HYPSIPYLE Theophyl. 18. 51.
HYSTANES Hellespontii præfectus Hippocrat. 3. 4. 5. 7.
- I.
- Iacchi apud fanum somniorum interpretes sedebant** 88, 4.
ἰαχῶν Dionysius porcum appellabat 634, 38. 635, 18.
IAMBlichus philosophus Iulian. 33. 39. 40. 52. 59. 60. 52, 38. 372, 44.
Iapetus 640, 42.
IARCHAS Apollon. T. 78. 107.
Iason μόνος ἀνδρῶν; 473, 26. primus maris periculum fecit 479, 22.
Iason Phææorum tyrannus 328, 3. eius **LIBERI** Isoor. 6.
Iason 680, 29. 44.
IASON Theophyl. 54.
Iatrocles 531, 44.
Icarus 344, 12.
Ida mons 88, 15.
IDOMENA Apollon. T.
ieiunium in Thesmophoriis 79, 29.
Ierusalem 350, 51.
Iesus Christus 370, 10. 36. 647, 35. 664, 31. 665, 33. 678, 33. « Nazaræus » 389, 11.
ignium signa nocturna 717, 17.
ILASius vide **HILASius**.
Ilias 38, 33.
Iliissus il. 553, 23. 627, 33.
Ilihyia 150, 44.
Ilyrii 236, 22. 315, 49. 316, 39. 360, 18. 638, 35.
Imbrus u. Lemni 486, 4.
impar numerus pari præstantior 348, 40.
imperatores albas pecudes immolabant 351, 36.
Inachus il. 248, 14.
Indi 12, 18. 388, 16. 767, 4. **Indi** Indæ 62, 11. terra Indica 232, 19. **Indorum philosophi** 192, 2. unguentarii 470, 13. formicæ 393, 54. gemmæ 550, 7. merces 348, 2.
inferorum iudicia 656, 47.
inoculatio 739, 32.
de insanis dissertatio 306, 23.
intubus 245, 32.
inundatio 772, 43.
invidia 103, 25.
Io 355, 10.
IOANNES presbyter .En. 14. 26, 44.
IOANNES Procop. 5. 12. 33. 55. 95. 154. 156.
Ioannes Leontii f. 573, 12. 574, 44.
IOANNES Dionys. 27. 40.
IOANNES, Synesii amicus, Synes. 2. 44. inter sicarios accusatus Synes. 63. 64. 147. 656. 26. 44. 658, 52.
Ioannes præfectus Pentapolis 654, 36. 693, 42. 708, 25.
Ioannes Chrysostomus 674, 14.
Iolaus 734, 24.
IONES Apollon. T. 71. 29. 25. 106, 15. 124, 6. 740, 1. 757, 35. in peius mutati 124, 25. thronos Ephorum fudant 635^b, 8.
Ionis 390, 31. 469, 6. 759, 39. 742, 11. Ionica puella pilas subiectans 93, 33. Ionici calcei 123, 5.
IOPHON Alciph. III, 10.
Iphicrates 591, 25.
iphicratides 87, 23. 591, 24.
Iphistiadæ 626, 31.
IRENÆUS Procop. 107.
Irus proverbialiter 588, 27. Ἴρου πτωχότατος; 540, 34. γυμνάσιον; 582, 7.
Isauri 683, 1. eorum montes 660, 30.
ISCHNOLIMUS Alciph. I, 21.
Isidorus Pelusiota 16, 44.
Isidorus scholasticus 557, 5.
Ision 697, 49. 729, 2.
Isis 369, 35. λυσίχομος; 472, 44. Isisdis linea tunica 331, 15.
Ismaricum vinum 717, 25.
ISOCRATES p. 319-336. Theophyl. 79. 269, 32. 364, 31. 529, 12. 571, 41. 589, 46. 629, 46 sqq. 630, 9. de

eius Philippica iudicium 629, 50 sqq. sordidam orationem suarum mercaturam faciebat 632, 21-31.
 Isocrates Hieracleensis s. Ponticus 632, 10. 38
 Isodeta daemon 397, 47.
 Ister 64, 30. Scythiae fl. 105, 20.
 Isthmia 53, 18. 31. 357, 31. 746, 1. agonotheſta Isthmiorum 116, 10.
 Istrica navis 90, 44.
 Italia 26, 24. 179, 18. 285, 49. Itali 384, 37. 601, 10. equi Itali 720, 49. vinum Italum 96, 38.
 Ithaca 117, 26. 373, 2. 539, 20. 541, 23. 554, 20. 582, 47. 584, 31. 731, 15. κραναή 738, 36.
 IUDEI Iulian. 24. 108, 2. 368, 33. γένος ἑκσπονδον 640, 8. a sacerdotibus recti 668, 28. 712, 11. legislationis eorum libri 218, 6. pontifex 218, 19. τὸ κοινόν 350, 15. paraseve 641, 15. vide Hebraei.
 Iudas Ischarioth 664, 30.
 IULIA AUGUSTA Philostr. 73.
 Iulianus 35, 51.
 IULIANUS IMPERATOR p. 337-391. invitus ad imperatoriam dignitatem evectus 359, 45. eius expeditio contra Persas 350, 19 sqq. lex de medicis 384, 1. edictum de Athanasio 369, 27. ad Alexandrinos edictum 351, 3. aliud Iuliani edictum 365, 4. epistola ad Iudaeos 350, 15. eius avia 366, 28. praedium in Bithynia 366, 28.
 IULIANUS IULIANI CAESARIS AVUNCULUS Iulian. 12. 341, 3. 342, 1.
 IULIANUS architectus Aen. 25.
 Iulianus Bacchyli f. Apanensis 361, 23.
 IULIANUS Dionys. 44. 45.
 Iulianus 565, 7.
 Iulius 644, 14.
 Iulius Constantius 390, 23.
 IULIUS Procop. 36.
 Iulius 661, 27. 688, 9. 694, 17. 721, 40.
 Iulus patriarcha 350, 33.
 Iuno 134, 12. 474, 4. 477, 13. in sacerdotem mutata 248, 11. βοῶπις 381, 17. 475, 24. Iunonis templum prope Hieracleam 199, 27. νῆ τὴν Ἥραν 150, 10.
 Iuppiter 428, 24. 545, 4. βασιλεύς 342, 6. portentorum auctor 351, 34. Baëtus 481, 8. Dodonaëus 221, 23. 231, 37. Thebanus 518, 2. Ἐταρσεύς 431, 5. Olympius 773, 32. Οὔριος 66, 5. Φύλιος 24, 3. 26, 14. 338, 13. 538, 6. 561, 7. 573, 19. 578, 13. 585, 43. Φύλιος καὶ Ἐταρσεύς 627, 23. Φράτριος 487, 35. Pluvius 77, 17. 25. 541, 34. 587, 19. Ξένιος 233, 7. 506, 34. 642, 29. So spitator 510, 34. comam qualiens 472, 48. Danaes amator 785, 38. taurus vel cygnus factus 159, 32. in Ida dormiens 473, 44. Phidiae statua 339, 5. Iuppiter Homericus oriundus 555, 48. Iove et Hercule giulosi 334, 11. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ 298, 44. 300, 11. ὦ Ζεῦ θεσποτα 749, 43. νῆ τὸν Δία τὸν μέγιστον 429, 32. 442, 1. νῆ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον 627, 22. ναὶ μὰ τὸν Φύλιον τὸν ἑμὸν τε καὶ σὸν 660, 37. 672, 9. 700, 7. 716, 4. Ζεῦ σῶτερ 355, 39. ἴστω Ζεὺς 436, 20. 360, 16. ἴττω Ζεὺς 518, 2.
 Iustitia, Δίκη 31, 21. 164, 9. 592, 24. 597, 16. 598, 5. 650, 20. 661, 7. 772, 21. 784, 9. ἡ παρθένος Δίκη 768, 30. Iustitia et Musae sorores 538, 28. Δίκης Ἐρινύδες 287, 9. νῆ τὴν Δίκην 150, 48.
 Ixion 397, 14.

L.

labyrinth 65, 53.
 lac gallinarum 644, 22.
 Lacedaemon 318, 37.

LACHANO Theophyl. 29.
 LACHANOTHAUMASUS Alciph. III, 47.
 Laches 69, 15. Melanopi f. 228, 13.
 Laconica Aristodemi filiis tradita 631, 5. LACEDAEMONII Apollon. T. 62-64. 127, 18. 320, 15. 324, 11. 464, 40. non literis sed institutione Spartiate esse volunt 286, 49. eorum in Ionum indignitatem iudicium 635^b, 13. sanguine Dianam suam coluunt 666, 29. cur purpureas induerint tunicas 468, 12. in stramento recumbebant 251, 47. Lacones 709, 20. Laconicae matres 168, 23. Laconica mensa 578, 24. temperantia 790, 2 sqq. breviloquentia 337, 6. Laconice vivere 511, 50. dicere 377, 42. Laconica epistola 552, 35. canis 102, 7. 149, 33. 744, 2. LACEDAEMONIORUM DECRETUM de civitate Apollonio Tyanensi tribuenda 122, 36. in Diogenem decretum 241, 30. Lacedaemonius quidam adolescens in Socratis sepulcro somnum cepit 623, 6. Lacedaemonii ὁ μισήτοί 61, 26. in peius mutati 123, 1. Laconica vox ἐπὶ τῇ ἰσᾶ καὶ τῇ ὁμοίᾳ 699, 30. v. Sparta.
 Laciartides Atheniensis 751, 29.
 LACRITUS Phalar. 10. 125. 126. 450, 7. 18.
 lactuca 97, 33-40.
 LACYDAS Diog. 23. hospes Diogenis Rhodius 251, 14
 Ladicæ Ambraciae princeps 631, 14
 LÆMOCYCLOPS Alciph. III, 51.
 Laertes 583, 2. 738, 35. hortulanus 24, 15. 141, 34. 352, 26.
 Laestrygones 90, 5. 722, 37.
 Lais Corinthia 266, 13. 480, 15. 31. 489, 3. eius formositas 95, 26. aureæ catellæ 474, 39. ab Apelle feræ instar enutrita 95, 18. a Diogene amata 780, 21.
 Lais Hyccaria 639, 21
 Lais 133, 1.
 LAIS Theophyl. 24. 69.
 Lais Chryssippi amator 470, 4.
 LAMACHUS Phalar. 113.
 LAMIA Alciph. II, t. 2. eius apophthegma οἱ ἐν Ἐλλάδι λέοντες ἐν Ἐφέσῳ ἀλώπεκες 61, 27.
 Lamiscus 521, 51. 132, 2. 11.
 Lamponianus presbyter 680, 31. 49.
 LAMPRIAS Ael. 11. 12.
 LAMPRIAS Aristan. I, 16.
 Lamprias 357, 38.
 LAMPROCLES Xenoph. 4. cum Aristippo Megaris habitabat 629, 19.
 Lampsacus u. 761, 49. p. LXXXVJ.
 lana pinarum, bulborum 44, 40.
 LAODAMAS Plat. 114.
 Laodiceni fugiendi 714, 45.
 Laomedon 528, 3^p
 Laomedon 465, 11.
 lapideum Dionysii tyranni 496, 22.
 lapidi insistentes servi vendebantur 216, 18. lapides ex turribus proiecti 720, 33. lapidibus obruere 92, 2.
 Lapreses 275, 39.
 laserpitium Cyrenaicum 706, 38. 721, 46.
 Lathenea Pythagorea 635, 14.
 Lathenes Olynthus 696, 8.
 latrones Megarici 93, 6.
 laurus 633, 29. Daphne oriundus 556, 38.
 lavari aqua frigida 214, 29. 215, 15.
 LÆNA Alciph. fr. 4.
 LEAGER Glauconis f. Themist. 8.
 LEANDER Theophyl. 45. 82.
 Leda 478, 6.
 LEGISLATOR Apollon. T. 29.
 Lemnus 198, 26. 465, 15. 486, 3. Lemniarum calamitas 644, 43.

- Lenæa festum 45, 32. 63, 48.
 LENÆUS Alciph. III, 26.
 Leo Salaminus a triginta tyrannis oppressus 615, 38.
 Leo homo facundissimus 269, 36.
 LEO Phalar. 25. 451, 2. 454, 30.
 Leobotes Agrylensis 747, 27.
 Leochares statuarium 529, 31.
 Leocorium 69, 23. 766, 34.
 Leocrates 83, 43.
 leones 750, 44. solitarii vescuntur 397, 5.
 Leonidæ epistola 709, 21.
 Leonidas Leontinus 421, 6.
 Leonidas rusticus 775, 29.
 LEONIDAS Dionys. 35.
 LEONIDAS Theophyl. 49.
 LEONTIDES Phalar. 75.
 LEONTINI Phalar. 5. 33. 409, 25. 410, 2. 416, 22 etc.
 LEONTIUM Alciph. II,
 LEONTIUS Dionys. 17.
 LEONTIUS Iulian. 21.
 Leoprepes Simonidis pater 92, 13.
 lepas 644, 15.
 Leptines 36, 50.
 Leptines 529, 29.
 Lernæa aqua 84, 21.
 Lesbium vinum 18, 42. Lesbii 189, 32. Lesbium specula-
 tor (σκοπιωρός) 49, 37.
 LESBONAX Apollon. T. 22. 61.
 Leucadia 529, 44. Leucadii 758, 46.
 Leucas petra 68, 9.
 λευκή ημέρα 144, 15.
 Leucippe meretrix 770, 14.
 LEUCIPPUS Aristæn. I, 12.
 Leucippus 688, 47.
 Leucippus causicus 768, 23.
 levites 671, 49.
 Lexiphanes poeta comicus 93, 12.
 LIBANIUS sophista Iulian. 2. 13. 43. 74. 16, 39. quæ-
 stor Iulian. 26. 72. eius monodia in Apollinis tem-
 plum, quod Daphnæ erat, igne disturbatum 352, 5.
 Libanus mons 108, 23.
 liberi patrum imagines 547, 5. vitæ pignora 780, 4.
 Libethria, gens Macedonica, a Musarum cultu alienis-
 sima 156, 28.
 librarii 720, 14.
 libri folia conglutinat Diogenes 247, 14.
 Libya 417, 2. 640, 39. 659, 21. 734, 8. siticulosa (ἡ δι-
 ψηρά) 675, 32. Libyes 23, 4. 687, 21. 693, 3. 695, 48.
 713, 37. 722, 7. Libysæ supra modum mammatæ
 644, 43. ventus Libycus 33, 21. mare Libycum 47, 34.
 trophæum Libycum 655, 18. Libycorum equorum pro-
 prietas 655, 22.
 LICHOPINAX Alciph. III, 44.
 lictores 785, 10.
 Licymnius histrio tragicus 83, 8.
 Licymnius Rhadamanthi amasius 487, 33
 LIMENARCHUS Alciph. I, 17.
 LIMENTERUS Alciph. III, 59.
 Limona 135, 5. 39. 48. 136, 33.
 LIMOPYCTES Alciph. III, 70.
 Lindus v. 36, 2. 207, 3. Lindi 250, 23.
 linteum 91, 25. Ægyptium 82, 24.
 Lipara ins. 628, 40.
 Litarba oppidum Chalcididis 351, 63
 literæ ex Phœnicia venerunt 470, 15. εἰδωτοί 89, 36.
 λογαγία ἐκατόνταδρος 3.0. 4.
 Locris 115, 25. Locri Crisæum campum accolunt 312,
 44. Ozolæ 466, 18. iuvenes Locri a Dionysio iuniorē
- hospitio accepti 528, 45. 618, 7. in carcerem inclusi
 528, 45.
 locusta 670, 24. 776, 4. obsonii loco 767, 27. iræ divinæ
 inservicis 664, 4. metaphoricæ 664, 41.
 locusta marina 644, 12.
 λογιστήρια 736, 5.
 λῶρος Macedonum 466, 25.
 LOPADECTHAMBUS Alciph. III, 4.
 LOPHON Theophyl. 17
 Lotophagi 582, 39.
 lotus 474, 1. 582, 47.
 Lucani 132, 4. 783, 24.
 Lucas evangelista 365, 8.
 luci descriptio 352, 21 sqq.
 LUCIANUS p. 392-398.
 LUCIANUS Sophista Iulian. 31.
 LUCIANUS Aristæn. I, 5. 22.
 Lucii 124, 34.
 Lucretius 124, 37.
 Lucullii 124, 33.
 Luna 370, 32. lunæ placenta in lustratione 67. 4. refri-
 gerationes a luna ortæ nonnisi ab iis sentiuntur qui
 morbo comitali laborant 736, 54.
 Lupercus 124, 38.
 lupini 88, 37. 91, 48. 209, 4. 617, 48.
 lupus 255, 12. 733, 24. temperantiæ studens 778, 18.
 luporum genus solivagum 397, 4.
 lusciniæ 136, 1. sermo Silani cum lusciniæ comparatus
 580, 38. lusciniæ mythus Atticus 580, 39.
 lusus amatorii 136, 11.
 Lyceum 13, 28. 29, 22. 56, 7. 62, 27. 63, 49. 627, 33.
 662, 38. 722, 22.
 Lycia Brutus subiecta 180, 13. 19. exules ex Lycia 182
 30. LYCII Brut. 21-28.
 LYCINUS Phalar. 1. 4. 410, 5.
 Lyco 170, 7.
 Lycophro 496, 11.
 Lycurgus 123, 9. Laco 400, 3. 500, 36. 524, 41. 552, 37.
 790, 40. eius ξενολασία 476, 38. disciplina 287, 2. Ly-
 curgi filios quos nominaverint Lacedæmonii 122,
 42.
 Lycurgus Atheniensis 225, 48-229, 48. eius filii 43, 23.
 225, 16.
 LYCUS Apollon. T. 97.
 Lyeus lapidibus obrutus, cum tripodem direpturus in
 adytum Delphicum introisset 314, 28.
 Lydia 108, 41. 120, 29. 491, 2. 715, 8. Lydi 23, 3. 124,
 5. 715, 9. opibus gloriantur 362, 49. 550, 1. Lydorum
 uxores eximie textrices 147, 23. tunica talaris 247. 22.
 eunuchus Lydus 776, 23.
 Lygdamis 315, 12.
 Lyncens oculatissimus 517, 15. 773, 15.
 LYSANDER Phalar. 138.
 Lysander Scambonides 747, 28.
 Lysias orator 364, 34. 633, 33.
 LYSIAS Alciph. fr. 1.
 Lysias Euboicus 84, 9.
 Lysias veneficus 118, 29. 125, 26.
 Lysias Cephalî f. 627, 34.
 Lysias 480, 13.
 Lysicles Habronichi f. 744, 33
 Lysicles 90, 1.
 LYSICLES Phalar. 123.
 Lysicles 496, 26.
 Lysicrates 447, 19.
 Lysimachus Aristidis pater 752, 33.
 LYSIMACHUS Aristæn. I, 15.
 LYSINUS Phalar. 97.

- Lysippus pictor operum suorum crisiu committebat Apellæ 638, 21.
LYSIS Aristæni. I, 24.
LYSIS Crat. 10. vino gravis 209, 28.
LYSIS Pythag. 3. eius epistola 727, 23.
 Lysis 194, 1. 198, 42. 200, 37.
 Lysis 57, 27.
 Lysistratus Diodotæ amator 781, 43.
LYSISTRATUS Theophyl. 36. 61.
- M.
- MACARIUS** Procop. 29. 151. 580, 31.
 Maccabæi 611, 41.
 Macedonia 318, 37. 325, 7. 759, 36. Macedones 40, 136. 190, 32. eorum reges Argo oriundi 356, 9. **MACEDONI** inscripta epistola Apollonii T. 86.
 Macetæ 717, 7.
 machæra Delphorum 28, 47.
 Machaon Æsculapii f. periit, cum egressus equo Troiam intraret 318, 8.
 machina aquaria 31, 34-32, 6. oppugnatoria 82, 3. μακρόχρονο; 346, 27.
 mactra 76, 24.
 Mæander 39, 21. 761, 50.
 mæna 46, 16.
 maga Phrygia 66, 50. 67, 7. 39. Thessala et Acarnanica 81, 35.
MAGDALIOCAPTES Alciph. III, 5.
 magi 113, 24. 28. eorum theologia 470, 16.
 magicæ artis genera 66, 51.
 Magnentius 375, 36. 378, 33.
 magnes 771, 3.
 Magnesia 39, 20. 629, 42.
 Magnesia ad Mæandrum sita 761, 50.
 Magnus 683, 43.
 Maia Atlant'is 94, 1.
 Maioumas Gazæ portus 574, 19.
 mala unde mortalibus nata 104, 35. *μάλαιται τὰς χεῖρας* 97, 4.
 Maleæ promontorium 47, 33
 malicoria 88, 40.
 malum admorsum amantis 89, 38. 155, 10. Cydonium inscriptione literatum 141, 2. 384, 47.
 mamme arte contractæ 645, 5. immanes 644, 43. cum pomis comparatæ 135, 34
 mandragoras 345, 33.
 Mania 17, 1. 14.
 T. Manlius Torquatus 122, 10.
 Mantias grammatista 35, 9.
MANTITHEUS Aristæni. II, 18.
MARATHON Theophyl. 41.
 Marathon 64, 9. 89, 19. 591, 28. 750, 25. pugna Marathon'ia 751, 47.
 Marcellinus Ptolemæensium provinciæ præfectus 673, 28.
MARCELLUS Procop. 138.
MARCIANUS a consulibus Æn. 11. 24.
 Marcianus 699, 32. Paphlagoniæ præfectus 711, 6.
 Marcomanni 708, 16.
 Marcus Antoninus philosophus 14, 43. 16, 38
 Marcus præfectus prætorio 673, 16.
 Marlochæus 176, 18.
 Mardonius 638, 25.
 mare damnosum 45, 8. maris æstuantis descriptio 44, 1 sqq. *θάλαττα δὲα* 475, 25. exterum 33, 15
 Maron viniarius 256, 19.
 Maronea, Hipparchia dicta 256, 47.
MARONITÆ Diog. 43. 464, 3.
 Mars 468, 20. 559, 19. causam suam cum Neptuno in Areopago disceptat 41, 6. *ἔνωλιος* 285, 6. Martis *θεράπων* 384, 35.
 marsupia 103, 39.
 Marsyas Phrygius 363, 17
MARTYRIUS Synes 19. 579, 41. 660, 16. 692, 42. martyrum festum Gazæ celebratum 574, 18.
MATERNUS Dionys. 38.
MATRIS Chion 1-8. 10-15. 194, 1-206, 26.
 Matro Epicureus p. LXXXVj.
 Matthæus evangelista 365, 8.
MATTYAPHIANISUS Alciph. III, 48.
 matula 70, 19.
 Maximianus 710, 26. eius filius ex oatre consobrinus Synesii 710, 28.
 Maximinus 687, 50. 688, 44 sqq. 690, 6.
MAXIMUS Cynicus Iulian. 14. 15. 37. 38
 maza oleo pinguefacta 733, 13.
ἀπὸ μηχανῆς θεωρεῖν 634^b, 35.
MECO Theophyl. 20.
MEDEA Theophyl. 54. 474, 18. 605, 27. 770, 19. Colchica 772, 14.
 Medi 45, 48. 464, 35. 601, 7. 753, 14 sqq. 754, 4. 755, 28. 759, 7. 761, 11 sqq. eorum rex 40, 18. 106, 13. arbor Medica 136, 18. avis Medica pavo 772, 24. Medus aliquis 58, 18.
 medici 211, 18. Ægyptii Athenas introducti 102, 10. medicina divinissimum secundum Pythagoram 114, 17. eius laudes 384, 1. curationes recte cedentes diis a plebecula tribuuntur, prætermisso numine medici incusantur, ubi natura eum, cuius curatio suscepta est, interemit 307, 7.
MEDOCUS Anach. 4
 Megabyzus 110, 13. exsectus 287, 27
MEGACLES Phalar. 11.
 Megacles 89, 9.
 Megacles 753, 50.
MEGALOTELES Alciph. III, 36.
MEGARA meretrix Alciph. I, 39. 55, 1. 16. 30. 58, 45.
 Megara u. 115, 26. 166, 9. 237, 21. 506, 23. 622, 8. 623, 17. 624, 27. 629, 20. **MEGARENSES** Phalar. 2. 52. 461, 39. 622, 8. eorum vilitas 81, 31. apud Megaricæ 85, 14. industria Megarica 209, 5. latrones Megarici 93, 6. Crumatium meretrix Megara oriunda 96, 50.
 Megas Eusebii f. 537, 11. 539, 4. 11. 550, 40. 565, 4.
MEGETHIUS Procop. 49.
 mel Atticum 36, 12. 75, 23. Hymettium 722, 32. 732, 53. crassum 732, 45.
 Melænæ 312, 44.
 Melampus 298, 19.
 melancholici 294, 5. 296, 10.
 Melanippa Diodori filia 774, 36.
MELANIPPIDES Theophyl. 64.
 Melanippides 39, 43.
 Melanopus 35, 11. 37, 16 sqq. 43, 39. 47.
 Melanopus Lachetis pater 228, 13.
 Meleager *ὁ ξανθός* 468, 27.
MELEAGER Themist. 17. 741, 4. 758, 17.
MELESIPPE Diog. 42.
MELESIPPUS Aristæni. I, 8
MELESIPPUS Diog. 20. 41.
 Meletus Socratis calumniator 619, 25. 622, 43. *μείλιχρατον* 96, 13.
μείλιχρός 346, 11.
 Melienses milites mercenarii 73, 8. 87, 32.
MELINOE Alciph. III, 41.

- MELISSA Pythag. 11.
 Melissa meretrix 96, 18.
 MELISSA Aristæon. II, 14. Melissarium 166, 49.
 Melissa, Proclis filia, Periadri uxor 408, 12.
 Melis-arium Aglaidis f. 150, 10.
 Melitæi catelli 75, 8.
 MELITENSES Phalar. 83. 117. 420, 2.
 MELO Theophyl. 23.
 MELPOMENE Theophyl. 12.
 membrades 85, 13.
 Memnonis statua 65, 53.
 Memphis u. 628, 26.
 MENANDER Alciph. II, 3. 4. 53, 18. 35. 472, 21. 587, 8. eius dramata 481, 3. fabularum argumenta 65, 43. nomina 67, 20. Epicuro amicus 66, 43. eius infirmitates 63, 16. v. Glycera.
 Mendesium vinum 69, 25.
 MENECELES Phalar. 48. v. præf.
 MENECLIDES Alciph. I, 38.
 Meneclides 57, 13.
 MENECRATES p. 399.
 Menebrates 253, 3.
 Menelaus 119, 13. 570, 29. 714, 34. Spartiata 726, 42. comatus 472, 30. flavus 468, 27.
 MENEMACHUS Phalar. 48.
 Menephro 60, 3.
 Menestheus Atheniensis 229, 16.
 MENIPPUS p. 400.
 Menodorus Trallianus 187, 25-43. 188, 1-33.
 Menodorus philosophus 239, 39.
 Menodoti, Apollonii maiores 124, 36.
 Meneceus Creontis pater 619, 47.
 mensa sacrum quid 664, 15. mensæ pretiosæ 251, 37.
 menses *φύλλοι* 71, 31.
 Menyllus Chalcidensis Gelonis Syracusani navem frumentariam in Piræum deduxit 746, 41.
 Mercurius 26, 1. 28, 43. Maia f. 94, 1. temporibus et talis *κομῶν* 472, 49 palæstræ præses 653, 35. *ἑστώτα ἐπὶ ἄκρον τὸν Ἑρμῆν ἐκτινάσσειν τοὺς βαδίζοντας, μή τι ἔχοντες ἐπὶ τοὺς βέβηλον οἰκοθεν βαδίζωσιν* 252, 17. *κερδῶς* 82, 31. *Ἐνόδιος* 345, 26. 389, 4. *Λόγιος* 339, 21. 342, 38. 355, 39. 363, 2. 40. 372, 51. 381, 40. 699, 33. 739, 15. eius virga 363, 3. 30. *σὺν Ἑρμῇ καὶ Μούσαις εἰρήσθω* 555, 4. *πρὸς Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν* 337, 21.
 meretrices 604, 9. 606, 28. matrem meretricem ul nutriti filius adigi lege nequit 639, 30. v. scortum.
 MERIDAS Alciph. III, 61.
 Mermodus Lyci frater 314, 28.
 Merops, Coorum rex antiquissimus 291, 8.
μερσίτης (?) αἶνος 198, 6.
 merula 77, 8.
μεσάγκυλον 78, 31.
 Mesatus 278, 11.
 Mesopotamia 109, 1.
 Mesori mensis 728, 25.
 Messana u. 433, 25. 524, 42. MESSENI Phalar. 21. 84.
 Messene 638, 47. Nestori tradita ab Hercule 638, 50. ad Crespontem pervenit 638, 52.
 metallæi 770, 9.
 Methymna 331, 16. Methymnæus iuvenis quidam 67, 44.
Μετρίης Cretensium 693, 37.
 Metrobius Conni musicus pater 619, 38.
 METROCLES cynicus Crat. 20-22. 34. Diog. 10. 44.
 Metrodorus Epicuri discipulus 62, 44. p. LXXXVj.
 Metroum 239, 25.
 Mica 629, 26.
 Midas rex Phrygum 769, 7. Midæ aures 588, 40. aurum 142, 37.
 Midas servi nomen 111. 14.
 Midon Atheniensis 745, 46. 747, 3.
 miles gloriosus 19, 21 sq. 78, 26.
 Miletus 248, 35. 601, 2. 740, 18. MILESII Apollon. T. 33. 68. Brut. 47-50. 106, 5. 690, 35. tyrauno parentes 740, 20. castra habent contra Myusios 146, 46.
 Milesia reticula 46, 20.
 miliæum (?) 76, 38.
 Miltiades 34, 43. 89, 18.
μῖλτος 479, 44.
 mimi 87, 4.
 Mimmermus 124, 35.
 Minerva 134, 12. 237, 10. 556, 21. Chalciœca 756, 40. 759, 13. *πρόμαχος καὶ πολιοῦχος* 84, 36. *πολεμιστρία* 285, 8. *belli vades* 41, 35. *tibias proieit* 475, 25. eius olea in acropoli 483, 31. simulacrum Phidiæ 339, 6. 748, 7. Minervæ *ψῆφος* 363, 48. *ὡ δέεσποινα Ἀθηνᾶ* 748, 51. *ἴστω Ἀθηνᾶς κράτος* 360, 16. *νῆ τὴν Ἀθηνᾶν* 63, 29.
 minium 479, 44.
 Minos 417, 39. 493, 37.
 MINTHO Theophyl. 53.
 MIRACIOPHILES Aristæon. I. 18.
 Misericordiæ ara 471, 32. 479, 37.
Μισοῦμενος, fabula Menandri 67, 21.
 MITHRIDATES rex p. 177.
 MITHRIDATES Mithridatis regis consobrinus p. 177.
 MNASO Crat. 9.
 Mnesibulus Acharnensis 228, 21.
 MNESICLES Phalar. 90.
 Mnesilochus Pæaniensis 92, 16.
 Mneso Amphipolita 612, 5.
 Mnestorides Lacedæmonius 754, 27.
 Modestus 261, 40. 268, 23.
 modus pastoralis 72, 8. musices modi diatonus chromaticus enharmonius 50, 12.
 Moeris 634^b, 48.
Μοῖτρα 421, 15. *ὡ φίλα: Μοῖτρα:* 58, 31.
μοιραγέται δαίμονες 50, 33.
μοιραῖοι θεοί 50, 32.
 Molon Troezenius 751, 32.
 Molossi 758, 46 sqq. Molossi canes 82, 36.
 moly 579, 37.
 Momus 134, 9. 143, 40. Veneris calceum stridentem vituperat 377, 52. 478, 40.
 MONIMUS Diog. 37. 39.
 MONOCHORUS Aristæon. I, 23.
 MONOGNATHUS Alciph. fr. 2.
 montanæ herbæ ad medicinam efficaciores aquis 297, 30.
 MORMIAS. El. 19.
 mors 770, 23. 789, 17-30.
 Mosaiica benedictio 645, 51.
 Moscharium meretrix 59, 10.
 MOSCHIO Alciph. III, 24. 78, 42.
 MOSCHO Theophyl. 2. 35.
 mugil 46, 26.
 mula clitellaria 64, 46. muli in pabula dimissi 707, 36.
 mulis vinctus Synesius 662, 4.
 mulierum lenocinia ad corporis defectus supplenda 474, 28. 479, 44. 763, 25. vestitus qualis esse debeat 607, 29.
 nullus 46. 17.
 Munychia 33, 1. 44, 37. 67, 9. 124, 23.

muraena 644, 12.
murex (χιτῶν) 46, 27, 9/, 29.
Musa 91, 15. *Gallica et barbara* 353, 36. *Musæ* 27, 40, 115, 28, 543, 21, 554, 43, 568, 34, 582, 42, 586, 9, 596, 10, 697, 36, 769, 25. *purissimæ deæ* 121, 19. *Iustitiæ sorores* 538, 28. *earum εὐκλεεῖς πόντοι* 459, 18. *συγχορευεῖν τὰ τῶν Μουσῶν* 259, 34. *Μούσαις ἀνακεῖσθαι* 591, 44. *μὰ τὰς φίλας Μούσας* 61, 18. *πρὸς Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν* 337, 21. *σὺν Ἑρμῇ καὶ Μούσαις; εἰρήσθω* 555, 4.
MUSÆUS Procop. 48, 60.
MUSARION Aristæn. I, 24.
Muselius 552, 6.
musicæ mulieres 48, 37.
MUSONIUS Babylonius Apollon. T. 99-102.
MUSONIUS Rufus p. 401-404, 390, 10.
Mycalensis pugna 551, 12.
μύκητες; ὅ ἀπὸ τῶν κομάρων 97, 31.
Myglonius 338, 19.
MYIA Pythag. 12.
MYRENSE Brut. 43-46, 182, 19, 28.
Myrmex Pharius 639, 37.
MYRO Theophyl. 8.
MYRONIDES Aristæn. I, 21.
Myronides 33, 15.
MYRONIDES Theophyl. 14, 35, 77.
Myronides 531, 44.
MYRRHINA meretricis nomen Alciph. I, 32, 37, 54, 34, Aristæn. II, 15, 59, 11.
Myrrhinus 56, 45.
Myrsinitis regio 710, 31.
Myrsinus 409, 18. v. *præf.*
MYRTALA Aristæn. II, 16, 136, 39.
Myrto Socratis uxor 629, 11.
myrtus 529, 38, 633, 29. *myrteta* 95, 37.
mysteria 64, 8, 39, 95, 1. *magna* 17, 7. *parva* 29, 5. *Eleusinia profanata* 93, 30. *magnis initiari summus honor apud Athenienses* 311, 26.
MYTILENÆORUM magistratus Isocrat. 8.
Myus u. *Magnesiæ* 761, 49, 52. *Myusii castra habentes contra Milesios* 146, 46.

N.

Naides Nymphæ 71, 36, 96, 11.
NAPÆUS Alciph. III, 20.
Narcissus 164, 26, 394, 6, 468, 18.
Narses Persa 708, 35.
nasturtia 245, 26, 252, 2, 15, 24, 393, 8, 578, 26.
nataliciorum celebratio 73, 23, 86, 8.
natum certamina 59, 23.
NAUBATES Alciph. I, 5.
naufragi sepulturnæ pretium suspensum habent 642, 23.
Nauplius 643, 53. *ὁ ναύπλιος στόλος* 431, 25.
NAUSIBIUS Alciph. I, 12.
NAUSICLES Phalar. 59.
Nausicles Atheniensis 229, 15.
de nave mercatoria narratiuncula 105, 21. *navis remis acta multipedi animali similis* 731, 45.
navigatio in pericula præceps 45, 8.
Naxus 66, 13, 406, 25. *ab Atheniensibus direpta* 759, 46.
Nebris canephora 91, 41.
Nebrus 289, 20, 313, 44, 315, 32.
Neith dea a *Minerva* non diversa 124, 17.
Neleus ab *Hercule* necatus 638, 45.
Νέμεξ festum 356, 32.
Nemesio 29, 48.
Nemesis 55, 20, 57, 46, 95, 14, 472, 3.
Neocles Themistoclis pater diutissime Argis vixit 741, 12, 749, 33.
NEOGYNDAS Indorum rex Apollon. T. 59.
NEOLAIIDAS Phalar. 89.
νεομηνια 89, 12.
Neoptolemus 447, 20.
νηπενθῆς φάρμακον 359, 7.
NEPHALIUS Procop. 1, 32, 59, 100, 119.
Neptunus 576, 1, 710, 10, 731, 16. *in Areopago iudicatus* 41, 6. *undæ speciem inluit* 477, 9. *γαϊόχορος* 589, 7. *κωννογαῖτης* 472, 42. *eius fanum in Calauria ins.* 224, 11. *Alexandriæ* 640, 28. *πρὸς τοῦ Ποσειδῶνος* 139, 7.
Nereides 139, 22.
Nereus 366, 37.
Nero imperator 128, 7. *Musonium expellit* 380, 14. *ludens Græcos liberat* 128, 12.
NERVA imperator Apollon. T. 117.
Nestor Pylius 147, 46, 493, 37, 732, 28. *Messene ei ab Hercule* data 638, 50.
NESTORIUS Procop. 23, 56, 102, 150, 590, 36.
NICÆNETUS Phalar. 105.
NICÆUS Phalar. 115.
Nicæus 690, 13 sqq. 42.
NICANDER poeta Constantinopolitanus Synes. 1, 75.
NICARCHUS Phalar. 114, 444, 26.
NICETAS Philostr. 52.
NICIAS Nicerati f. p. 405-406.
NICIAS Themist. 17, 741, 4, 758, 17.
NICIAS Theophyl. 13.
Nicias Herinagoræ f. 767, 9.
Nicias 37, 47.
NICIAS Phalar. 44.
Nisias præco 461, 22.
Nicias 95, 41.
NICIPPE Alciph. I, 37.
NICIPPUS Phalar. 111.
NICOBULUS 15, 20.
NICOCHARES Aristæn. II, 14.
NICOCLES Phalar. 144, 424, 22, 430, 6.
Nicomedia 361, 18.
NICOPHEMUS Phalar. 16.
Nicophon Dianæ Ephesiæ templum spoliavit 281, 17.
NICOSTRATA Pythag. 5.
NICOSTRATUS Aristæn. I, 28.
Nicostratus Æschini a matre avunculus 33, 35.
Nicostratus Macedo, rhetor 716, 34.
Niloxenus Ægyptius 100, 24.
NILUS Dionys. 22.
NILUS Procop. 159, 590, 21.
Nilus fluvius 27, 39, 64, 29, 65, 41, 378, 20, 470, 8, 539, 13, 541, 29, 544, 12, 553, 35, 555, 45, 556, 2, 566, 10, 576, 3, 579, 9, 580, 44, 582, 41, 586, 20, 587, 12, 628, 27. *beluarum plenus* 64, 33. *incrementum Nili eiusque modus* 369, 21, 587, 16. *Nilotica arva* 781, 26.
Nioba 215, 48, 770, 45. *Phrygia* 545, 35.
Nireus 27, 43, 483, 12, 564, 38.
Nisæi equi 655, 20.
Nisibis 385, 6.
nitrum Chalastricum 89, 5.
nives 51, 33, 77, 4. *Thraciæ* 672, 34.
Noæ ætas 734, 1.
noctua grauculi deformitatem redarguens 773, 48.
Νομάδες 417, 4.
nomina iocularia 89, 23, 640, 15.

NOMIUS Alciph. III, 25.
NONNUS Procop. 127.
Nonnus pater Sosenaë 636, 12.
νόστοι Achæorum 435, 19.
notariorum συμμορία 673, 17.
in novilunio empte servæ 89, 12.
νοχ συνοδική 643, 19.
nucum putamina 88, 33. **nuces putaminibus exemptæ** 51, 13.
numella 249, 24.
NUMENIUS Apollon. T. 93.
Numenius servus 79, 14.
Numenius Apameus 101, 3.
numerus centenarius ceteris numeris nobilior 318, 36. **impar pari præstantior** 348, 40.
Nuni-tæ 417, 4. 707, 30.
nutrices quales esse debeant 608, 10.
Nympharum genera 71, 35. **Coliades** 135, 37. **Κρηναίδες** 248, 13. **Pomariæ** (ὀπωριναί) 135, 13. **Nympharum delubra** 96, 10. 53. 299, 8. **prope Ilissum** 553, 24. **antrum Cyrenæum** 709, 41. **Nympharum sacra** 95. 34. **gregis primitiæ iis consecratæ** 771, 35.
Nymphis 201, 20.

O.

ὄα 83, 32.
obeliscus prope Alexandriam 374, 41. **obeliscis indormiebant therapeutæ** 375, 13.
obstetricis ars 53, 8.
OCEANIUS Aristæen. II, 20.
Oceanus fluvius 386, 21. 388, 5.
Ocellus Lucanus 132, 5.
Ochus 98, 14.
OCIMON Alciph. I, 20.
oculus vicinorum invidus 49, 29.
odeum Athenis a Pericle exstructum 201, 1.
GENOCHARON Alciph. III, 72.
GENOLALUS Alciph. III, 57.
GENOPION Alciph. III, 14.
GENOPNICTES Alciph. III, 8.
ὄκιστοι genus militum 346, 9.
Olbiate 686, 9.
olea Minervæ in acropoli 483, 31.
oleaginea corona 206, 7. 468, 4.
oleastri 707, 17.
oleum 721, 37. 51. 739, 23. **Atticum** 36, 11. **leve** 732, 45. **Cyrenæici virtutes** 733, 2 sqq. **oleo nautæ fluctuum æstum deleniunt** 771, 31.
oliva 633, 29. 739, 32. **phaulia** 51, 3.
Olympia 26, 38. 35, 33 sqq. 41, 21. 89, 35. 114, 21. 25. 252, 44. 429, 45. 493, 12. 522, 2. 579, 29. 748, 45. **eius forum plenum mercatorum, rhapsodorum, philosophorum, fatidicorum** 252, 46. **Olympici ludi** 357, 30. 418, 31. 486, 39. 620, 42. **OLYMPICI sacerdotes Apollon. T.** 26. **Olympionicæ** 35, 33. **corona Olympica** 245, 34.
OLYMPIAS Philipp. 8.
OLYMPIAS Diog. 34.
OLYMPIUS Hypatiæ discipulus Synes. 45, 96. 97. 93. 99. 133. 148. 149.
Olympus mons 351, 49. 344, 18. **dii Olympii** 370, 24. 790, 15.
Olynthus u. 696, 9. **olim Heraclidarum fuit** 638, 41. **Olynthii**, 633, 33.
ὄλυθος; 84, 28.
ONETOR Phalar. 50.

ὄνογες 659, 12.
Op'ci 524, 27.
Opinio dea apud Abderitas habitat 296, 47.
OPORA Æl. 7. 8.
ὄπος; **Κυρηναϊκός**; 721, 46.
oppidanorum et piscatorum discrimen 45, 23.
opsonatores 44, 21.
ὄψοπόλια 211, 33.
oraculum 382, 15. 684, 33. **oraculum de Pausania** 744, 4.
orationis formæ quinque 113, 35.
Orchomenus 69, 5.
Orei galea 619, 43.
ordinarius 728, 42.
Orestis insania 772, 3.
OREUS Alciph. III, 29.
ὄργα; 764, 20.
ORIBASIVS Iulian. 16.
ORION Procop. 41. 117. 130. 145. 153. 555, 24. **eius avunculus** 590, 44.
Orion Erythri episcopus 676, 36.
ORION Crat. 12.
ORION Theophyl. 60.
Orpheus 25, 23. 118, 34. 355, 5. 28. 363, 13. 486, 23. 591, 9.
Orphici 113, 25.
ORSILOCHUS Phalar. 74.
Orthia 85, 45.
ὄρθιος νόμος; 364, 2.
ὄρθομορφύς; 83, 26.
ORTYGO Theophyl. 38.
Oschophoria festum 45, 32.
oschophorus 67, 47.
Ossa 351, 49.
ostracismus 741, 6.
ὄπταγρα 678, 29.
otis 644, 25.
ὄπις; 711, 43.
ovis gemellipara 733, 26.

P.

in pabula dimissi equi muli asini 707, 36.
Pachynus promont. 440, 15.
Pactolus 577, 22. **aurum vehens** 556, 17. 557, 46.
Pæania, pagus Atticus 92, 16.
pædagogus a Syneso emittitur 653, 29. **pædagogi** 69, 13. **pæderos** 55, 11. 71, 45.
Pæon 24, 6.
Pæones 236, 16. 315, 49. 316, 39.
Pæonius comes 727, 1. 728, 38. 730, 12.
PÆTUS Hippocrat. 1. 2.
Pagasæ 316, 18. **sinus Pagasæus** 462, 5.
Palamedes 493, 38. **Palamedeum consilium** 69, 7.
Palæbisca Pentapolis vicus 675, 30. 677, 18.
Palæstina 112, 10.
palæstrophylax 248, 42. 249, 11. 25.
παλάστρι 84, 28.
PALLADIUS Procop. 67. 101.
Palladius 249, 44.
Pallene Baccho succumbit 481, 6.
Pallenen Sithoni Hercules tradidit 631, 4.
pallium pullum 730, 43. 735, 21. **album** 730, 44. 735, 21.
palmam in manu gestabant olympionicæ 245, 41. **pallmarum glandes** 51, 12. **amores** 768, 34.
PAMPHILUS Aristæen. II, 16.

- Pamphilus 48, 19. 36. 54, 45.
 Pamphilus 154, 39. 168, 37.
 Pamphilus Atheniensis 747, 3.
 Pampylia 563, 20.
 PAMPUS grammaticus .En. 6.
 Pan 17, 7. 20, 47. 21, 15. 29. 71, 35. 363, 10. hirsutus 472, 43. iratus 763, 18. lascivus 96, 54. 97, 26. eius coniux Echo 373, 22. fanum 96, 10. domicilium prope Ilium 553, 24. ὁ Νόμος; pueri bubulci fistulam labris admovit 363, 43. Pani gregis primitiæ consecratæ 771, 35.
 Panacea dea 607, 9.
 Panacius medicus 144, 37.
 PANARETE saltatrix Aristæni. I, 26.
 panaræ 88, 35.
 Panathenæa 129, 24. 242, 40. magna 311, 29.
 Pancrates Cynicus 86, 27.
 PANCRATIDAS 401, 1.
 pancratiastarum deformatio ac turpitudine 245, 39.
 pancratium puerorum Olympiæ 245, 50.
 PANCRATIUS Procop. 31. 43. 133.
 Pandarus 119, 14.
 πανδέκται 699, 37.
 panemus mensis 746, 40. 466, 27.
 Panhellenium 699, 38. Παρόληθες 235, 7.
 panis forensis vilis 51, 2. hordaceus 551, 13.
 PANLACHANUS Alciph. fr. 2.
 Pannonia 361, 16. 381, 13.
 PANOPE Alciph. I, 6.
 Panope Nereis 50, 27.
 Panopi fons 236, 26.
 πανοπλία prerogativa 346, 8.
 panthera 357, 50.
 Panthous Troianus 240, 4.
 Paphlagonia 371, 21. Paphlagones 287, 1. 711, 7.
 παρθέσιος 135, 6.
 paralos navis 48, 1.
 Paramonos 626, 46.
 parasceua 65, 33.
 parasceve Iudæorum 641, 15.
 parasitæ 47, 19. 71, 25. κύνες ἀλλότριαι 765, 6.
 parhiippus 345, 25. 354, 23. 389, 6.
 Paris 384, 37. 661, 17.
 PARMENIDES Theophyl. 55.
 Parmenio ab Alexandro interfectus eiusque filiulus Hector 378, 19.
 PARMENO ÆL. 9.
 Parmeno mercenarius 74, 31.
 Parnassus 28, 46.
 Parnethis vertices 90, 10.
 Parrhasius pictor 764, 31.
 PARTHENIS Aristæni. II, 5.
 Parthenium scortum 77, 38.
 Parthi 381, 24.
 Paschales literæ 647, 15. 35.
 PASIO Alciph. III, 38.
 Pasio argentarius 68, 42.
 Pasio 91, 33.
 Pasio 440, 11.
 Pasiphaë 164, 26.
 passe. es muralici 546, 28.
 Patacio parasita 71, 25. 80, 41.
 Patæcus 227, 21.
 PATARENSES Brut. 17. 18. 179, 31. 180, 2. 6. 182, 6. 12. 18. 27.
 PATELLOCHARON Alciph. III, 54.
 PATROCLES Crat. 19.
 Patroclus 713, 6. Achillis amasius 470, 3.
 Paulus 26, 28.
 Paulus 269, 8.
 Paulus 387, 29.
 Paulus Erythri episcopus 675, 39. 677, 35. 678, 12.
 Paulus clericus Cyrenaicus 705, 23.
 pauperes cum divitiis comparati 469, 16. 765, 38. paupere nihil opulentiùs 625, 6.
 Paupertas dea 51, 42. 250, 19. 771, 39.
 PAUROLAS Phalar. 19. 20. 40. 67. 68. 412, 22. 426, 23.
 PAUSANIAS Cleombroti f. 407, 1. 9. Themist. 2, 14. 742, 42. 743, 21 sqq. 759, 9. Simonidis familiaris 493, 30. proditor 560, 26. 587, 45. 759, 25. eius exitus 755, 9-757, 2.
 Pausanias pædico 232, 43.
 pavo Medica avis 772, 24.
 PEDIAS Theophyl. 17.
 pedicæ (χοϊνιζες) 75, 35.
 πεδύλα 473, 21.
 PEGANO Theophyl. 29. 41.
 Περασιόθεν 67, 5. 36.
 pelamys 49, 39.
 Pelcus 732, 51.
 Pelium 28, 35. 351, 49.
 Pella 42, 40. 275, 19. Pellæi 275, 13. 276, 28. Pellæus quidam senex 276, 5.
 PELOPIDAS Phalar. 65.
 Peloponnesus 334, 13. PELOPONNESII Apollon. T. 25.
 PELOPONNESIORUM demiurgi et assessores Philipp. 6.
 Pelops 476, 23. eius cursus 480, 33.
 peloris piscis 44, 33.
 Penelopa 209, 24. 786, 23. φίλανδρος 345, 31-38. procos. secum trahens 213, 4. eius tela 157, 21. prov. 780, 37.
 Penia dea 51, 42. 250, 19.
 PENTADIUS præfectus Augustalis Synes. 29. 30. 711, 48. 715, 34.
 Pentapolis 640, 49. 660, 1. 24. 670, 18. 672, 3. 675, 31. 682, 20. 684, 26. 685, 23. 686, 33. 687, 17. 35. 693, 36. 720, 19. 730, 12. 737, 35. Pentapolitæ 651, 2.
 Peparethii 463, 12 sqq.
 pera 213, 1. 215, 21.
 PERDICCAS Plat. 5. 632, 15, 45.
 PERDICCAS Diog. 5. 45. 251, 49.
 PERDICCAS Theophyl. 21.
 perdux 775, 16.
 PERGAMENI Brut. 1-10. eorum decretum 179, 17.
 περίλλα 59, 46.
 PERIANDER Corinthius Sol. 1. p. 193. 408, 1. 9. 493, 32. 781, 1.
 PERIANDER Theophyl. 49.
 Periander 431, 25. 41.
 PERICLES Theophyl. 22. 42. 56, 3. 337, 4. 493, 34. Xanthippi f. 618, 44. ab Aspasia adiutus in eloquendo 486, 41.
 PERICLES Theophyl. 78.
 Pericles 458, 30.
 Perilus tauri artifex 424, 28. 445, 28. Atheniensis 445, 23.
 Perinthus 196, 36. Perinthii 98, 12. a Thracibus bello laccessiti 197, 8.
 Peripateticorum dogmata 86, 40.
 περισχοϊνισμα 61, 6.
 PERISTHENES Phalar. 72.
 periuria amantium 773, 20.
 Persæ 113, 28. 350, 49. 750, 26. 752, 11. PERSARUM REX p. 101. 462, 16. 560, 26. 562, 44. 587, 44. 742, 11. ὁ Ηέρσης; 223, 53. Persarum et Medorum rex 40.

18. Persarum reges 462, 16. 469, 21. lingua 761, 2. victus 209, 26. mōs in os procumbendi 286, 1. vestes auro contextæ 761, 43. bombyces 348, 2. opes 290, 24. bella 235, 5. Persica schœno metiri sapientiam 15, 28.
- Perseus 20, 29. alatus 560, 43. 569, 44. 577, 33. 37. 586, 49.
- persona 65, 32.
- perturbatio animi 103, 25.
- Pessinus 345, 44. magna mater apud Pessinuntios 369, 10.
- pestilentia 289, 8. 670, 24. iræ divinæ inservit 664, 5. a barbaris in Græciam transgressa 311, 10. 315, 48 sqq.
- PETALA meretricis nomen Alciph. I, 35. 36. Aristæ. I, 25. 59, 11. 95, 45.
- PETRÆUS Alciph. III, 35.
- PETRUS Procop. 142. 537, 19.
- PETRUS presbyter Synes. 13.
- Petrus amicus Synesii 720, 17.
- Petrus officialis Cyrenæicus 660, 1.
- PEXANCON Alciph. III, 65.
- Phæaces 390, 24. 339, 25. 373, 3. eorum naues mentis et rationis participes 655, 32.
- PHÆDIMUS Phalar. 190.
- Phædimus 198, 5.
- PHÆDON Eleus Socr. 23. 376, 41. 618, 34. 621, 15. 623, 36.
- Phædra 164, 25. 770, 19.
- PHÆDRIAS Æl. 20.
- Phædras 78, 43.
- Phædras 90, 6. 15.
- Phædras 748, 4.
- PHÆDRUS Myrrhinusius 386, 44. 618, 41. 736, 39.
- PHÆDRUS Procop. 25.
- Phænareta Hippocratis avia 289, 27.
- PHENYLUS Diog. 31. -
phalanx 78, 29.
- PHALARIS Leodamantis f., Astypalænsis p. 409-459. 409, 27. 678, 38. eius epistola 16, 35.
- Phalerum 48, 9. Φαλῆροι 722. 16.
- Phanias 82, 33.
- Phanomacha 93, 32.
- PHANOMACHUS Diog. 33.
- Phanostrate Euboica 84, 9.
- φαρέτρα : ἡμέρα τῶν ἐν φαρέτρα λογισομένων 144, 15.
- Phariæ speculæ 65, 42.
- PHARIANUS Iulian. 54.
- Pharius Myrmex 639, 37.
- Pharmuthi mensis 649, 3.
- Pharus insula 155, 39. 731, 42. eius natura 661, 48. pharus in ea 661, 45.
- Phaseitæ 182, 19. 28.
- phasianus 70, 28.
- PHATTODARDAPTUS Alciph. III, 66.
- Phaus 672, 16.
- Pheneus Arcadiæ u. 83, 18.
- PHERECYDES Syrius philosophus p. 460, 1. 740, 1. cum Platone in Cretam et Ægyptum profectus 740, 7. dictum eius 710, 14.
- Phidiae Atheniensis cicada apus musca 339, 8.
- Phidon homo parcus 78, 10.
- Phidylus 53, 37.
- PHILÆNIS Aristæ. I, 25.
- Philagrus 531, 25.
- Philæides 531, 26.
- PHILAPORUS Alciph. III, 71.
- Philebus Euboicus 84, 17.
- PHILEMATIUM Aristæ. I, 14.
- PHILEMON Philostr. 67.
- Philemon comicus 63, 22 sqq. 64, 42. 341, 43. 375, 37.
- PHILERIPIUS Æl. 10.
- PHILINNA Aristæ. II, 3.
- Philinus 36, 43. 38, 1.
- PHILIPIDES Aristæ. I, 16.
- PHILIPPUS Macedo p. 399. 461-467. Aristot. I. 3. 4. Isocrat. 2. 3. Secr. 30. 31. 42, 31. 222, 29. 226, 42. 356, 15. 696, 9. eius socii 232, 24. profligato bello sacro in collegium Amphictyonum adscitus et iure gemini Phocensium suffragii donatus 631, 31. ad Herculem genus suum referebat 630, 10.
- PHILIPPUS Iulian. 68.
- PHILIPPUS, Procopii frater, Procop. 2. 6. 7. 10. 15. 19. 57. 73. 79. 84. 86. 92. 96. 97. 105. 108. 109. 110. 135. 143. 144. 148. 157. eius avia 575, 1.
- Philippus 775, 31.
- Philistides mimus 87, 4.
- Philistides 497, 8.
- Philistio 496, 18. medicus Locrensis C34^b, 45. 635, 17.
- PHILISUS Alciph. III, 40.
- Phillidas Aglaitæ filius 790, 1.
- Philo Cyrenæus 676, 54.
- Philo 59, 9.
- Philo 156, 18.
- Philo servus 197, 15.
- Philocalus servus 205, 41.
- PHILOCHORUS Aristæ. I, 4.
- Philoctes Atheniensis 229, 18.
- PHILOCOMUS Alciph. III, 31.
- PHILOCRATES Æschin. I. 6.
- Philocteta 473, 22.
- PHILOCUBUS Aristæ. I, 23.
- PHILODEMUS Alciph. fr. 4.
- PHILODEMUS Phalar. 131. 422, 4. 450, 34. 451, 8. 454, 16. 455, 7.
- PHILOGARELADIUS Alciph. III, 58.
- Philolaus 690, 42.
- PHILOMAGIRUS Alciph. III, 63.
- PHILOMETOR Alciph. III, 40.
- PHILOMOSCHUS Alciph. I, 24.
- PHILONIDES Aristæ. II, 13.
- PHILONIDES Theophyl. 57.
- Philonides 527, 17.
- PHILOPINAX Aristæ. II, 10.
- PHILOPLATANUS Aristæ. I, 3.
- PHILOPÆMEN Alciph. III, 24.
- PHILOPÆMEN Abderita, Damonis f. Hippocr. 12. 294, 35. 298, 39. 300, 4.
- Philoromus servus Synesii 729, 13.
- PHILOSCAPHUS Alciph. I, 1.
- philosophia 763, 12. philosophorum habitus 72, 30. vestes albæ 735, 28. mores 90, 25. ludi 90, 17. philosophi in convivio luxuriantes 86, 12. circulatorii 252, 48.
- PHILOSTEPHANUS argentarius Corinthius Themist. 6. 7.
- Philostorgus Cholargensis 47, 12.
- PHILOSTRATUS p. 468-489. 14, 39-15, 19. Lemnius 7, 26. Imbro oriundus 486, 3.
- PHILOSTRATUS Aristæ. I, 11.
- Philotas ab Alexandro necatus 378, 18.
- PHILOTHERUS Alciph. III, 3.
- Philotis 57, 11.
- PHILOXENUS episcopus Dionys. 1. 14. 25.
- PHILUMENA Alciph. I, 40. 59, 12.
- Phintenses 459, 28.

- Phlegyæ ab Apolline interemti 631, 24.
 Phocis 115, 25. 461, 3. 466, 24. Cirphio monti adiacet 312, 45. Phocenses 43, 4. 316, 28. eorum duo suffragia ad Philippum Macedonem pervenerunt 631, 31.
 Phœhammon 728, 29.
 Phœbiades citharædus 87, 3.
 PHŒBIANA Alciph. I, 27. 28.
 Phœbus 635, 1.
 Phœnicia 462, 18. 732, 47. Phœnices 189, 33. 684, 19. 524, 27. eorum fabulæ 468, 34. Athenienses Phœniciis navium gubernatoribus utebantur 102, 11.
 phœnix 470, 12.
 PHORMIO Aristæ. II, 6. 162, 12.
 Photidas 132, 11.
 PHOTII epistola 16, 23-48.
 PHOTINUS hæresiarcha Iulian. 77. 389, 8.
 Photius Byzantius 672, 43.
 PHRAOTES Apollon. T. 107. 128, 18.
 PHRURIO Aristæ. I, 20.
 φρυγία 717, 7.
 Phrygia 108, 41. 760, 44. Phryges 760, 43. 754, 16. ignavi 702, 9. Phrygius princeps Miletii 147, 9. magna mater Phrygia 345, 43. fiara Phrygia 88, 14. maga Phrygia 66, 50. 67, 7. 39.
 Phrygia servæ nomen 18, 42. 22, 35.
 PHRYGOCÆLES Alciph. III, 74.
 PHRYNE Alciph. I, 31. fr. 3. 53, 41. 54, 5. 34. a Socrate amata 780, 22. eius statua collocata inter Venerem et Amorem 94, 33.
 Phrynichus Larisæus 257, 38.
 Phrynio Echecratis pater 527, 37.
 Phryx servus 79, 12.
 Phycus promontorium Cyrenæum 661, 37. navale 698, 18. regio æstuosa et pestifera 709, 24. Phycuntii remiges 716, 6. 719, 37. Phycuntius quidam homo 698, 17.
 PHYLACIDES Aristæ. I, 20.
 phylarchus Balagitarum 702, 5.
 Phylasii 20, 47.
 Phyllio 136, 37.
 PHYLLIS Alciph. III, 16.
 PHYLLIS Pythag. 12.
 Phyllis 476, 25.
 Phyllis citharistria 82, 1.
 Phyllis Demophontis amica 565, 45.
 Phyllis terra Dicæo tradita 638, 51.
 Phycus 38, 7.
 pice oblitum caput 83, 13. picis oleo uncta vetula 76, 34.
 Pieria Myusia 147, 5.
 πικστήριον 678, 29.
 pila subiectare 93, 34. in gymnasiis pila ludebant 248, 42. mulcta constituta in eum qui unctus pila non ludat 248, 44.
 lus 678, 46.
 pileis comati barbari 472, 33.
 pilula (πυσαλλίς) 29, 26. 210, 23.
 πινάκια ὀνειροκριτικά 88, 4.
 PINACOSPONGISUS Alciph. III, 63.
 pincerna 397, 28.
 Pindarus 344, 32. 355, 5. 362, 13. 367, 19. 482, 7. 568, 6. 570, 37. Thebanus 35, 7. 349, 40. eius genus 35, 23. narratio de ancilua eius proavia 35, 32. ob Athenarum laudem a Thebanis multatus 35, 15. ab Atheniensibus statua honoratus, cuius descriptio agitur ibidem. Hyporchema 610, 36.
 Piraeus 29, 21. 46, 13. 48, 9. 49, 12. 63, 15. 66, 17. 70, 24. 82, 45. 124, 24. 235, 19. 236, 24. 503, 18. 615, 57. 746, 42. 778, 60. nauarcha Piraicus 662, 30. scopuli Piraici 68, 10.
 Pirenes aquæ 84, 22.
 piscator 139, 1. eius et oppidani discrimen 45, 23.
 pisces minuti 44, 26. 50, 8. παραχθίται 69, 24.
 PISISTRATUS Sol. 3. p. 490. 207, 4.
 Pisiatridæ 462, 24.
 pistacea 51, 12.
 PITHACNIO Alciph. III, 18. 19.
 Pithænio caupo 82, 27.
 PITHO Theophyl. 66.
 Pithœgia festum 63, 48.
 PITHYISTUS Alciph. III, 23.
 PITTACUS p. 491.
 placenta 70, 27. 83, 15. 547, 18. Geloniana 51, 8. lunæ in Iustrationibus 67, 3.
 Placidia 673, 13.
 PLACIDIANUS Dionys. 15. 30.
 PLACUNTOMYON Alciph. III, 67.
 Πλακύντα 435, 24.
 Plangon, catellus Melitæus 75, 8.
 Plangon meretrix 96, 54.
 Plateæ 560, 27. 638, 25. 755, 31.
 PLATANUS Theophyl. 5.
 platanus 135, 7. 299, 3. 767, 18. Socratis 555, 1. prope Iliissum 627, 33. per platanum iusiurandum Socratis 623, 1.
 PLATO p. 491-532. Archyt. 1. Chion 17. Diog. 46. Socr. 7. 24. 25. 26. 27. 28. Theophyl. 40. 70. 85. 29, 31. 113, 20. 118, 35. 127, 16. 132, 10. 14. 197, 39. 198, 12. 204, 31. 233, 16. 243, 37. 244, 39. 256, 29. 265, 23. 343, 43. 355, 42. 374, 5. 376, 8. 22. 31. 480, 13. 486, 20. 544, 7. 563, 24. 37. 578, 42. 591, 5. 618, 6. 625, 15. 626, 5. 630, 2. 633, 14. 634, 15. 653, 7. 662, 36. 700, 37. 715, 42. 716, 38. 718, 17. 49. 725, 14. 767, 12. amatoriarum rerum peritus 735, 6. apud Ægyptios commoratur 534, 2. eius in Sicilia ἐπιδημίας et rerum gestarum summa 503, 11-523, 14. quomodo Syracusas venerit 497, 32 sqq. 502, 51. morienti Socrati non adstitit 621, 16. conviciis a Theopompo laceratus 632, 13. eius neptes 199, 35. civitas 733, 17. Phædrus 736, 40. Ἰδέαι ἢ Περμενίδης 607, 18. dialogi 386, 44. epistolæ 13, 44. quales 16, 24. ad Dionis propinquos 14, 34. τὰ κατὰ Πλάτωνα κρείττονα 173, 39. Platonis quidam commentarius 622, 6. dictum de sapiente 548, 29. citatur 13, 27. Πλατωνικῶς 736, 8.
 PLATONICI Apollon. T. 42.
 PLATYLEMUS Alciph. I, 23.
 plectrum 209, 38. 363, 33.
 PLOTINUS Theophyl. 1. 101, 13. a corpore animam avo cavat 725, 8. corpusculi puduit 770, 29.
 Plutarchei sophistæ 722, 31.
 Plutarchi Chæronensis de Gorgia et sophistis sententia 487, 10.
 Pluto 11, 2. eius galea 619, 43. Ἄϊδου πύλας 149, 24. τὰ ἐν Ἄϊδου 291, 33.
 Plutus 21, 37. 544, 38.
 pnyx 75, 2. 89, 16.
 POAS Theophyl. 32.
 Podarces servus 197, 15.
 ποδοστράβη 670, 28. 687, 36.
 Pœcile 45, 11. 85, 17. 90, 18. in qua Zeno docuerat, Synesii temporibus non amplius variegata 662, 39. 722, 25.
 Pœmenius 722, 1. 6.
 PŒMNIO Theophyl. 47.
 Pœnæ 164, 5. 656, 14. 657, 15.

- Polemajstus 214, 1.
 Polemo verborum Asiaticorum portenta ex vetere rhetorice exturbavit 578, 19.
 Polemo Menandri 472, 21.
 Polemo 152, 36.
 polenta 70, 26.
 Polhagrus gibbosus 89, 48.
 POLLUX Phalar. 34. 106, 124.
 Polus Agrigentinus sophista 544, 7. 563, 40.
 POLYÆNUS Aristæan. 1, 4.
 Polyænus Epicuri discipulus 62, 44.
 Polyales 328, 3.
 POLYALSUS Alciph. III, 22.
 Polybius parasita 89, 22.
 Polybus Hippocratis gener 316, 22.
 POLYCLES Aristæan. II, 7.
 Polycles 144, 33.
 POLYCLETUS Phalar. 70. 71. medicus Messeniis 409, 1. 413, 21.
 POLYCRATES p. 100. Smerdium amabat 470, 4. eius opes 580, 18. 593, 13. calamitates 659, 36.
 Polycrates δ λογογράφος 619, 51.
 Polycrates 463, 45.
 Polycritus 465, 10.
 Polycritus 50, 39.
 Polydamna Thonis uxor 730, 29.
 Polygnotus pictor Thasius 722, 26.
 POLYGNOTUS Themist. 3. 13. 20. 757, 30.
 POLYGNOTUS Phalar. 35.
 Polyhymnia Musa 155, 32.
 Polyidus vates 493, 37.
 POLYMNESTOR Phalar. 133-134.
 Polynices 476, 36.
 Polyphemus Cyclops 209, 32. Galateam amat 711, 19. eius memoria apud Anchemachetas 733, 49.
 polyphi suos ipsorum cinninos devorant 783, 1.
 POLYSTRATUS Phalar. 39. 58. 140.
 POLYXENA meretrix Theophyl. 75.
 Polyxenus Brysonis discipulus 529, 12.
 Polyxenus 493, 10. 496, 9. Dionysii tyranni gener 634^b, 38. 635^b, 32.
 pomariæ 88, 36.
 Ponticus v. Isocratem Heracleensem 632, 10.
 PONTIUS Alciph. I, 7. 10.
 Ponto 26, 33.
 Pontus 645, 4. Euxinus 194, 17. 27. 198, 17. 33. 19, 8. 375, 22. 593, 44. 623, 43. Ponticæ urbes 700, 23.
 πόπανα 776, 40. aræ imposita 96, 12
 PORPHYRIO Theophyl. 62.
 PORPHYRIUS Iulian. 35.
 POTERIOPHLYARUS Alciph. III, 57.
 Potidea 612, 5. Sihoni Neptuni filio ab Hercule tradita 631, 3.
 potus matutinus 55, 50.
 præco 785, 10. silentium indicens 707, 8.
 prædium 765, 16. descriptio prædii 93, 34. 135, 5. 366, 34.
 præstigatoris artes 74, 14.
 prætorium 708, 2.
 Prasiæ pagus Atticus 747, 28.
 PRATINAS Alciph. III, 12. 36.
 PRAXIMELLA Theophyl. 12.
 PRAXITELES Alciph. fr. 3. Chalcidensis 116, 8. 122, 21. 125, 25. Phrynen amat 94, 32. nobilissimam eius statuam Amorem Phryne Thespiensibus dono offert 94, 33.
 Praxillea Hippocratis mater 289, 27.
 Prayla Agemorti uxor 453, 42.
 PRESBYTERI Synes. 5. 11. 641, 49.
 Priamus 318, 10.
 PRIAPIDES Theophyl. 44.
 Priapus 97, 26. 640, 25.
 πριάπα 365, 35.
 Priene u. 740. 23. Prienenses 740, 23
 principis pravi mores 104, 1.
 PRISCUS philosophus, parens Anatolii Praefecti 317, 16. 386, 18. eius uxor Hippia 386, 31.
 PROCLES Epidauri tyrannus 408, 9.
 PROCLES Periad. 2.
 Proconnesus 184, 5. Proconnesiorum lapicidinae 184, 5. 10.
 PROCOPIUS Gazæus p. 533-598. 29, 30. ad Nili ripas una fuit cum Silano 580, 44.
 PROCLUS Theophyl. 73.
 Proclus de forma epistolari 6, 35-13, 6.
 PROCLUS Thrax Synes. 70. 642, 30. 716, 14. 17. 31. 721, 28. 41.
 Prodicus Ceus sophista 618, 35. 619. 12. 622, 36. eius Hercules 486, 33.
 Prætidus 298, 19.
 PROHERES IUS Iulian. 1.
 Prometheus 493, 39.
 Pronapes Prasiensis 747, 28.
 Προσοπημί Æschyli fabula 83, 10.
 προσοπημί 785, 10.
 Propontis 52, 22. 366, 39. 593, 40.
 προσαναδιδόναι τὴν χεῖρα 249, 3.
 Proserpina 59, 16. 316, 46.
 Protogoras Abderita 486, 31. 622, 36.
 πρωτεύς 260, 25.
 Proteus daemon marinus 155, 39. 355, 14. eius artes quales 723, 17. Protei promontoria 65, 41. Proteus metaphorice 726, 36.
 Proteus Neptuni filius, Tmoli et Telegoni pater 631, 9.
 προτεμένισμα βουλευτηρίου 715, 32. προτεμένισματα 712, 7.
 Proxenus Boeotus in Asiam ad Cyrum proficiscitur 612, 25.
 proverbialia : Ἀδράστειαν προσκυνῶ 55, 19. Ἀθηνᾶ; ψῆφος 363, 48. ἄλμυρον γειτόνημα 20, 15. ἄμα ἔπος ἄμα ἔργον 162, 46. ἄμυρσότερος Λειθηβρίου 156, 28. ἀνατρέπειν ὄλον 53, 3. ἄνω ποταμῶν 77, 33. ἀπό λεπτοῦ μίτου 641, 35. ἀπό Σκυθῶν ἀπόκρισις 20, 25. 170, 13. ἀστραὶς σημαίνεσθαι τι 647, 8. Atreus 62, 30. αὐτὸ δείξει ὁ τὸν ποταμὸν καληγοῦμενος ἔφη 137, 12. ἀρ' ἵππων ἐπ' ὄνου 545, 1. βαδίζεις ἴσα Πυθοκλεῖ 87, 8. βάλλ' ἐς μακαρίαν 47, 3. 77, 26. βάλλ' ἔδω 391, 10. 552, 10. 558, 21. βάσκανος ὁ τῶν γειτόνων ὀρθθαλμός 49, 29. βούλευμα Ὀδύσειον Παλαμίδειον Alc. 1, 23, 2. III, 4, 2. βουδ' ἐπὶ γλώσσης 736, 21. γλαυκά; Ἀθήναξ 579, 31. 582, 56. Δαναίδων πίθος 44, 31. δις παῖδες οἱ γέροντες 378, 4. δυσμερία πρᾶγμα δεινόν 647, 26. εἰς ἀγρίας αἰγὰς 21, 48. εἰς πῦρ ξαίνεις, γύργαθον φουξῆ; σπόγγω πάταλον κρούεις 170, 14. ἐμοὶ σὺ διηγεῖς τοῦμόν ἄναρ 369, 19. ἐν Καρὸς μοῖρα 688, 8. ἐξ ἀπραγμοσύνης; πράγματα Alc. III, 29, 2. ἐξ ὄνυχων τὸν λέοντα 137, 10. ἐπήνεσα ἑμαυτὸν ὡσπερ Ἀστυδάμας 314, 43. ἐπὶ Μανδροβούλου χωρεῖ τὰ πράγματα 47, 4. ἐπὶ τᾷ ἴσα καὶ τᾷ ὀμοίᾳ 699, 30. ζυγὸν τὸν αὐτὸν ἔλκειν 163, 17. ἡ κάμηλος καὶ ψωριώσα πολλῶν ὄνων ἀνατίθεται φορτία 709, 15. ἡ ταῦτην ἢ ἐπὶ ταῦτης 168, 25. ἡλξὲ ἤλιχα 149, 44. Iapetus 640, 42. ἱερὰ ἄγκυρα 381, 27. Ἰλιὰς κακῶν 694, 36. ἵππον εἰς πεδίον προτρέπειν 737, 39. Ἴρου πτωχότερος; 540, 34. Καθμεία νίκη 162, 23. κακὸν γείτων κακὸς 18, 21. κἂν διὰ πυρὸς ἔλθειν δεῖ 203, 46. 209, 2. 245, 9. διὰ ξιφῶν 245, 9.

- Cecrops 53, 16. Κέρκωψ ἀντ' ἐλευθέρου γινόμενος 699, 23. Κόλιες ψεύεται 267, 26. κολοζών κακῶν 689, 44. κοινὰ τὰ τῶν φίλων 25, 37. 46, 29. 72, 41. 580, 11. κόμει ἂν ἑταχες Σπάρταν 698, 49. κουρότατον πρᾶγμα λόγος 680, 47. Κρή; τὴν θάλατταν ἀγνοῶν 169, 12. Crobyli iugum 146, 22. κύων σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα 83, 5. Κωρυκαῖος δαίμων 76, 5. λεθηρίδος λεπτότερον 74, 3. λύκον ἰδεῖν 52, 43. λύκος ἑοικα τρέφειν 75, 26. λύκος γαῶν 170, 45. 261, 38. μάντευμα ἐκ Διοδωναίας θρύος 84, 44. μάντεως δεῖται 689, 9. 703, 1. μάχαιρα κολεῖν εὖρε 162, 15. μῆδ' ἐν ὕπνῳ ἑρακέναι τὰ ἔργα τινός 192, 2. μυστήριον τῶν θεῶν τοῖν Ἑλευσινίοις ἀσφαλέςτερον 89, 28. αἰ ἐν Ἑφέσῳ ἀλώπεκες 61, 27. ὄμιον ὁμοίῳ προσπελάζει 140, 25. ὄνου σκιά 544, 6. οὐ πόλεμον ἀγγέλλεις 341, 22. οὐ φιλεῖ προφάσεις ἄγιόν 59, 35. οὐδ' εἰ βούξ μοι φθέγγεται 65, 20. οὐδὲ γρῦ 379, 12. οὐδὲν πρὸς Διόνυσον 139, 41. πάλα; ποτ' ἦσαν ἄλιμοι Μιλήσιοι 690, 35. πάντα κάλων κινεῖν 371, 48. πάτταλοι παττάλοι; ἐκκρούονται 659, 34. Penelopæ lelam texere 780, 37. πῦρ ἐπὶ πῦρ 371, 49. Semiramidis inurus 640, 24. οἱ τὸν Σίγηλον ἦρω παρ-ιόντες 87, 43. Σικελὸς ὀμρακίζεται 163, 19. Sosia et Tibii 639, 18. σποδὸς; οἱ θησαυροὶ 64, 17. συκίνη ἐπι-κουρία 714, 4. σύν τε δὴ ἐργόμενω 387, 42. τὰ σῦκα σῦκα 14, 4. τὰ τῆς γῆς ἀγαθὰ ὑπισχεῖσθαι 63, 21. Τελ-γίως βαρύτερος 48, 44. τετάρων ὀβολῶν 377, 17. τετ-τίγων καλίστερος 377, 43. τῆ κεφαλῆ τὸν οὐρανὸν ἀράσ-σειν 668, 14. τῆ Περσικῆ σχοίνω μετρεῖν τὴν σοφίαν 15, 28. τὴν ἄλιαν τρυπᾶν 111, 16. τὴν σκάφην σκάφην λέγειν 739, 18. Tithoni senecta 751, 21. τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δεῖξει 375, 37. τοῖς ἐξ ἀμάξης λοιδορεῖσθαι 88, 15. τοῖς οἰκείοις περὶ τοῖς βαλλόμεθα 390, 28. τοῖς σαυτοῦ δικτύοις ἔλλωξ 581, 9. τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα 388, 44. τοσοῦ-τον εἶδος ὅσον ὄρα τις ἐναντίον 144, 18. τρυγόνος; καλί-στερος 76, 41. ὑπ' ἐχθρῶν ἔστιν ὠφελεῖσθαι 695, 1. ὑπῆρξε καὶ Φίλωνι συκινῆ βακτηρία 59, 8. φάττα ἀντι-περιστερεῖς 22, 25. Χαρῦθδεως δίκην 46, 15. χοροὶ δῆ-λον 710, 14. χρόνῳ δὲ καὶ Ἀτρεΐδαι ἐκράτησαν Τροίαν 149, 22. χρύσεια χαλκείων 699, 4. Φρύξ 702, 9. χελιδῶν μία 378, 15. χελώνη μυῶν 377, 22. ψύττα κατατεῖνα, 75, 33. 397, 26.
- Providentia 784, 11.
 PRYMNÆUS Alciph. I, 12.
 Prytaneum Atheniense 311, 33.
 Psamathus u. Libyæ 33, 20.
 Psichio parasita 81, 44. v. Psychodialectes.
 PSICHOCLAUSTES Alciph. III, 43.
 PSICHODIALECTES Alciph. III, 43.
 PSICHOMACHUS Alciph. III, 71.
 Psytalia 64, 9.
 PTOLEMÆUS p. 108.
 Ptolemæus Lagi 63, 19. 65, 13. 370, 6.
 PTOLEMÆUS Philadelphus p. 599-600.
 Ptolemais 646, 24. 671, 35. 677, 11. 678, 51. 690, 1. 708, 1. Ptolemæenses 370, 8. 14. 673, 44. 703, 52.
 puerorum pancratium Olympix 245, 50.
 pulcræ virginis descriptio 91. 41. 133, 1.
 puls 91, 48.
 pulverem spirare 76, 37.
 Punica 88, 40. ἀπύρηνα 480, 17.
 Punicæ vestes 209, 26-28.
 purpura Tyria 482, 15.
 putearii 770, 10.
 Pyanepsio mensis 83, 44.
 Pydna 745, 17. 759, 37.
 PYLADES Theophyl. 45.
 Pylades servus 205, 41.
 Pylæ 316, 27. 461, 3.
 PYLEMENES Constantinopolitanus, iurisconsultus, Sy-
 nes 48. 61. 71. 74. 88. 100-102. 103. 129. 131. 134.
 150. 153. 683, 4.
 Pylus Herculis pater adoptivus 630, 8.
 pyracanthæ 96, 1.
 pyramides Ægypti 65, 52. 628, 25.
 PYRRHIAS Theophyl. 57.
 Pyrrhias pastor 80, 25.
 PYTHAGORAS Anaxim. 1. 2. Phalar. 23. 115, 4. 118, 34.
 119, 8. 249, 32. 413, 44. 414, 22. 422, 8. 428, 34. 609,
 15. 698, 16. apud Ægyptios commoratur 554, 1. 628,
 4. Samo Crononem migravit 106, 10. se olim Euphor-
 bum fuisse dicebat 240, 3. Damo filii commentarios
 suos cuiquam extra familiam tradere velut 603, 3.
 silentium coluit 576, 21. 595, 15. sed non in omne
 tempus 533, 13. Πυθαγόρεια διδάσκειν τὴν γλώτταν 385,
 37. Pythagoræ dietarium de medicina 114, 17. pro-
 digiosa sapientia 788, 32. obitus 601, 27. dogmata
 Pythagorea 529, 6. Pythagorei 113, 24. eorum fre-
 quentia 106, 18. quid sumi possit ab iis 119, 20.
 aurea eorum verba 86, 38.
 Pytheas 228, 50.
 πυτία 96, 42.
 Pythia Socratem sapientissimum iudicavit 621, 44.
 Πύθια festum 357, 31. 631, 30.
 PYTHIAS Aristen. II, 2.
 Pythias meretrix 143, 46. 144, 19.
 Pythias Aglaidis filia 151, 12.
 PΥTHIUS Procop. 63.
 Pythius Apollo 510, 7. ab Atheniensibus ita dictus 748,
 42.
 Pytho Byzantium 222, 45.
 Pytho draco 349, 43.
 Pytho 420, 34.
 Pythocles Epicuri amasius 61, 49. p. LXXXVj.
 Pythoclis instar incedere prov. 87, 8.
 PYTHOLAUS Alciph. I, 26.

Q.

Quintianus Eunomianæ sectæ assecla 645, 36.

R.

- ranæ 732, 11.
 ranunculi 96, 2.
 raphanis obturare anum 89, 46.
 RAPHANOCHORTASUS Alciph. III, 72.
 Ῥαπιζομένη fabula Menandri 67, 22.
 ῤαψωδεῖν de pueris in ludo carmina Homeri recitantibus
 237, 23. 246, 36.
 reptilia herbas veneno suo inficiunt 298, 12.
 reticula Milesia 46, 20.
 'rex' 592, 9. 651, 22. 660, 29.
 'REGIS FILIUS' Anach. 6.
 Rhadamanthus 417, 40. Licymnium amat 487, 33.
 RHAGOSTRANGISUS Alciph. III, 42.
 Rhea agricolas amabat 476, 9. eius asseclæ daemones
 712, 46. sacerdotes lymphati 486, 37.
 Rhenus 64, 31. Gallis impuri lecti vindex 343, 42. 766. 20.
 RHESUS Diog. 48.
 rhetorice Græca 563, 27. eius schemata 735, 24.
 RHIZON Theophyl. 53.
 RHODINE Theophyl. 30.
 RHODO Theophyl. 71.
 RHODOCLEA Theophyl. 51.
 Rhodoclea 782, 34.

RHOIOPE philosopha Pythag. 10.
 RHODOPE Theophyl. 21.
 Rhodus 33, 27. 29. 36, 1. 117, 45. 251, 12. 276, 3. 295, 28. 536, 2. a Cassio in servitutem redacta 180, 11. 18. a Bruto obsessa 181, 25. RHODII Brut. 11. 12. 180, 34. piscatores Rhodienses 45, 4. vinum Rhodium 36, 13.
 rhombus (ῥόμβος) piscis 46, 26.
 RHOITHIUS Alciph. I, 5.
 RHYTOMACHUS Alciph. III, 65.
 ῥινόλασις 678, 29.
 ῥόδι ἀπύρρητοι 480, 17. ῥοῶν περικάρπια 88, 40.
 robigo 776, 4.
 Roma 379, 28. vetus ac nova 156, 1. florigeri Romæ currebant 482, 28. Romani 356, 17. 370, 7. 13. 654, 22. 661, 2. 715, 30. 716, 45. orationis strepitus Romanus 565, 15. ROMANI QUÆSTORES Apollon. T. 30. ROMANORUM IUDICES id. 54.
 ROMULUS Dionys. 13.
 rosæ 468, 1-36. 473, 8. 474, 1 sqq. 470, 21. 477, 25. 480, 21. 481, 33. 482, 10. 485, 3. 535, 26. 568, 49. Amoris propriæ 482, 22. earum spinæ 475, 28. 482, 25. Venerem pupugerunt 468, 34.
 rubeta 714, 45.
 rubro panno armenta territa 784, 40.
 rubus caninus 546, 24.
 Rufinus 715, 8.
 RUFUS Dion. 1. 2.
 RUFUS scholasticus Dionys. 46.
 rusticorum miseriam 785, 27.
 ῥυμμάτων usus in extirpanda lanugine 483, 37.

S.

Sabbatius 672, 16. 24.
 SABINIANUS Dion. 5.
 SABINUS Procop. 115. 139.
 sacer morbus 306, 23.
 sacerdos qualis esse debeat 704, 31. sacerdotes comati 472, 41.
 Sagadares 388, 6.
 SAITÆ Apollon. T. 70. præfectura Saitica 627, 24.
 sal terrestre 731, 23 sqq.
 Salamina, sacra triremis publica 48, 2.
 Salamis 64, 8. 591, 29. 750, 27. 761, 24. pugna Salamina 45, 45. 753, 6. 759, 25. 761, 11. trophæum Salaminium saxæum 752, 18.
 salinam terebrare 111, 16.
 † ALMONIS Alciph. III, 27. 28.
 salsamenta (σάρπη) 198, 5. Ægyptia 732, 4.
 Salustius 344, 4.
 SALVIANUS Dionys. 31.
 SAMEAS Phalar. 8. 444, 25.
 Samosata 371, 20.
 Samsus ins. 54, 45. 106, 10. 353, 21. SAMII Brut. 69. 70.
 sandalium 473, 14. 21. Veneris 479, 3.
 sandalium piscis 46, 26.
 sandaracha 95, 4. eius color 55, 13.
 Sanitas dea 298, 29.
 Sannyrio mimus 87, 4.
 SAPIENTES Periand. 1. QUI IN MUSEO SUNT Apollon. T. 34.
 sapo 89, 4.
 Saporis rex Persarum 388, 14.
 Sappho Lesbia 68, 9. 141, 11. 344, 21. 37. 354, 2. 639, 14. rosarum amans 481, 33.
 Saraceni 352, 52. 388, 16.

SARAPIO Æn. 16.
 SARAPIO Iulian. 23.
 Sarapis 340, 2. 6. 14. Alexandrinorum παλιούχος θεός 369, 33. templum eius Alexandriæ ab Artemio spoliatum 340, 19. μὲν τὸν μέγαν Σάραπιν 338, 25.
 Sardanapallus 209, 28. 378, 2. 603, 38.
 Sardanapallus parasita 84, 42.
 Sardes 105, 48. 408, 2. 491, 4. Furiarum urbs, non Ceresis 125, 15. SARDIANI Apollon. T. 38-41. 56. 75. 76. Sardianorum Coddari et Xyrisitauri 116, 24. 27.
 sarisa 78, 30.
 sartoris officina scortorum deversorium 76, 13.
 SATURNALES EPISTOLÆ LUCIANI p. 392-400.
 Saturnalia 87, 22. 392, 7.
 Saturnus Lucian. 1-4. 21, 41. 104, 23. 247, 12. 394, 15. 395, 48. Saturni filii 390, 18.
 Satyrorum sapientia 633, 27. eorum simulacris signa deorum vestita 736, 49.
 SATYRUS Apollon. T. 88.
 Saulus 646, 32.
 σαυρωτήρ 783, 25.
 Scamander 38, 38.
 Scambonidæ pagus Atticus 747, 28.
 Scamonides 86, 8.
 σκάνδαλας 83, 31.
 scena excidere 150, 23.
 scholastici in museo Alexandrino literis vacantes 706, 36.
 sciron ventus 33, 2. scirones 618, 21.
 Scironi les rupes 93, 6.
 Scirus locus Athenis, ubi sedebant meretrices 70, 33. 75, 45.
 SCOPELIANUS sophista Apollon. T. 19. 114.
 SCOPELUS Alciph. I, 11.
 SCORDIADES Alciph. III, 32.
 SCORODOLEPIS Alciph. III, 62.
 scorpiones Ægyptii 587, 22.
 scortum in honestissimam uxorem conversum 150, 10. scortorum artes 61, 5. v. meretrices.
 SCOTION Alciph. III, 32.
 scribitæ lacte factæ 83, 15.
 σκρίνια 350, 24.
 Scylla 50, 19. 518, 33. 640, 30.
 Scythæ 102, 3. 236, 22. 287, 1. 469, 9. SCYTHARUM rex Apollon. T. 28. Scytharum desertum 10, 49. ingenium et mores 102, 1-35. 103, 27. 105, 29. aræ hominum immolatione cruentæ 469, 9. ῥῆσις 20, 25. 170, 3. pallium Scythicum 103, 32. mulier Scythica 89, 11.
 Secundus 697, 6.
 secures ex altera parte aciem habentes 707, 18.
 SEGESTANI Phalar. 46. 409, 20.
 Seleucia 720, 53. SELEUCENSIVM senatus Apollon. T. 12. 13.
 Selucis Stratonis uxor 112, 9.
 Selymbria 196, 47. Selymbriani 465, 15 sqq.
 Semiramidis murus 640, 24.
 αἱ σερμνὴ θεαί 64, 8.
 Senacherim Babylonius Hierosolyma misit nuntios, qui deo et Ezechiez convicia dicerent 678, 39.
 senatores novi (νεῖθουλοῖ) 655, 9.
 septimus dies parentationibus addictus 639, 4.
 sepultura naufragorum 642, 23.
 Serangeum balneum 81, 5.
 SERGIUS Dionys. 34. 37.
 σέρρις 245, 32.
 Sermo deus 569, 13.
 serta seminarcida anantium 89, 33.
 Serum texta 470, 16.

- servæ in novilunio empta 89, 12. servi publici fune iniuncto morantem multitudinem in comitium compellebant 64, 6.
- sesamus 83, 16.
- Seuthes rex Thracum 195, 50.
- SEUTLO Theophyl. 68.
- SEVERUS Dionys. 24.
- sibilare actores in theatro 93, 27.
- Sibylla 286, 14.
- Sicilia 315, 39. 316, 52. in Siciliam expeditio 635, 15.
- Sicinnus pædagogus Cleophanti et olium Themistoclis 744, 45.
- Sicula navis 82, 47. mensa 246, 40. 601, 13. 603, 1. 616, 47. 788, 35. vestis 46, 20. tunica linea 531, 12. Siculi Pythagoræ disciplinam secuti 106, 20. Siculum fretum 47, 33. Siculus ὀμπακίζεται: prov. 163, 19.
- Sicyon 115, 25.
- Sicyonius fabula Menandri 67, 22.
- Siderius metropolitanus Ptolemaidis 676, 42. 677, 8. σίδρα 88, 40.
- Σίγγλος ἦρω 87, 43.
- signa per faces data 717, 17.
- SILANUS Procop. 91. 120. 163.
- Silenorum simulacris signa deorum vestita 736, 49.
- Silenus Clearchi Heracleæ tyranni castellum cepit 200, 39.
- σίπριον Cyrenaicum 706, 38. 724, 46.
- SIMALION Alciph. I, 35. 36.
- simiarum erga pullos amor 638, 15. deformes comparantur cum simiis 55, 17.
- Simicha meretrix 96, 51.
- Simichidas rusticus 766, 23.
- SIMMIAS Socr. 22.
- Simmias 531, 14. 620, 45.
- SIMON Socr. 12. 13. 618, 2. 21. 623, 50.
- Simonides Leoprepis 126, 3. 258, 27. 349, 40. 493, 31. 660, 36. a Castoribus servatus 92, 13. pretio se ad disserendum adduci ipse fassus est 660, 44. Hieronem carminibus suis posteritati commendavit 660, 46.
- SIMPLICIUS Synes. 24. 28. 130. στρατιώτης ποιητικός 721, 29.
- Simus mercator 196, 35.
- SIMYLUS Æl. 10.
- sinapi 70, 17.
- Sinope 235, 2. 400, 8. SINOPENSES Diog. 1.
- Sirenes 169. 39. 363, 21. 539, 20. 543, 5. 545, 12. 579, 36. 654, 16. 769, 25. Sirenum allegoria 729, 47. 786, 4. orationis sirenes 724, 30.
- σῖροι in Thracia 372, 43.
- σίστρον 97, 31.
- siseris radices 97, 31.
- Sisyphus 711, 48. mendax 661, 18. metaphoricè 715, 14. Sisyphæum consilium 68, 22.
- SITALCES Alciph. III, 14.
- Sitalces 462, 40.
- Sithon Neptuni filius Potidææ ceteræque Pallenes princeps 631, 4. eius filius Aristomachus 631, 12.
- sinaragdus 495, 34.
- smegmatum usus in exstirpanda lanugine 483, 37.
- Smerdius Polycratis amasius 470, 4.
- Smicrines 81, 15.
- smilax 711, 36.
- SMYRNÆI Brut. 41. 42.
- soBrietatis laudes 103, 15.
- SOCRATES p. 609-616. Theophyl. 40. 52. 64. 82. 13, 28. 118, 35. 194, 35. 197, 39. 238, 21. 243, 6. 250, 38. 254, 2. 355, 43. 390, 9. 496, 6. 503, 29 sqq. 528, 3. 531, 14. 538, 44. 578, 41. 618, 39. 619, 40. 620, 6. 624, 8. 788, 3. ὁ Σωφρονίσκου 776, 36. sophista 56, 1. bimaritus 629, 16. eius filii 624, 32. cum ad Delium male pugnatum esset, ut ad trivium ventum esset, eadem, qua ceteri, fugere recusat, a dæmonio deterretur 610, 51. a discipulis argentum non exigit 609, 16. Phrynem amat 780, 22. idem hieme et æstate pallium gestat 246, 35. arborum contempтор 24, 21. ad lissum considens 553, 23. eius platanus 555, 1. Alcibiades eius pallium subit 469, 24. Socrates sero ad amasios suos accedit apud Platonem 715, 42. eius amatores 622, 27. ab amicis liberari detrectat 127, 27. 128, 3. de eius iudicio et morte narratio 619, 18. moribundus Æsculapio gallum sacrificari iubet 621, 19. a comœdia depictus 563, 43. dieteria eius 586, 7. 776, 36. divitias ex usu metiri iubet 789, 31. dialogi Socratici 531, 14. SOCRATICI p. 616-635. SOCRATIS AMICI Socr. 15. 18. Socrates 780, 3.
- Sol 213, 35. 342, 5. 362, 28. 370, 29. ὁ μέγας Ἥλιος 370, 38. eius boves 393, 48. Ἡλίου κόμαι Solis radii 472, 48. νῆ τὸν Ἥλιον 454, 43.
- SOLOH Anach. 2. p. 207. 490, 1. Thal. 2. p. 636-637. 105, 37. 235, 4. 552, 38. in Ægyptum profectus 556, 11. eodem et in Cretam cum Pherecydæ Syrio 740, 8. leges eius 80, 20. 765, 2.
- Solyma 129, 6.
- somnia 71, 18. 88, 10. 206, 6. 285, 50. 296, 18. 343, 9. 688, 34. duæ eorum portæ 343, 5. mensibus φυλλοχόοις mendacia 71, 32. eorum interpretes 88, 4.
- per somnum frui solemus iis quibus vigilantes careamus 561, 42.
- Sonicus Liparensis 628, 41.
- SOPATER sophista Æn. 9.
- Sopater Iamblichi discipulus 352, 38. 361, 40. 48. 373, 7.
- sophistarum mores et doctrina 55, 25. sqq. albæ vestes 735, 28.
- SOPHOCLES Euripid. 2. 279, 11. in Chium navigantis calamitas 275, 24. Sophoclis senis de amore apophthegma 36, 35.
- Sophrona servæ nomen 137, 26.
- SOPOLIS Diog. 35.
- sorbi 83, 32.
- Sosenas 699, 46. Nonni f. 656, 1. 10.
- SOSEANUS Procop. 36. 71. 89. 99. 155.
- SOSIAS Aristæn. II, 11.
- Sosias servi nomen 50, 7. 639, 18.
- SOSIPATER Iulian. 67.
- SOSIPATER Theophyl. 7. 10. 25. 72. 84.
- Sosthenes Stiriensis 46, 6.
- SOSTRATUS Theophyl. 61.
- Sostratus Nebri f. 289, 21.
- Sostratus 463, 21.
- Sostratus 768, 28.
- Soterichus 652, 21.
- SOTION Theophyl. 76.
- SOTIRA Xenoph. 3.
- SOZOMENUS Procop. 44.
- Sparta 407, 1. 469, 2. mœnibus carens 552, 41. κόσμη: ἂν ἔλαχε; Σπάρταν 698, 49. Spartam Hercules Tyn-dareo tradidit 631, 3. Spartiate 554, 22. 743, 19. hastâ gloriantur 550, 1. ad aram Orthiæ verberati 85, 45. non atticissant 102, 5. fastuosi 552, 37. v. Laconica. σπαρτιῶν διάταξι: in re magica 66, 51.
- Spatalus 658, 48. 659, 2. 9.
- cum spectro comparata puella deformis 95, 10.
- speculum 55, 12. 475, 34. specula Brundisina 91, 21.
- SPEUSIPPUS Aristæn. I, 26.
- SPEUSIPPUS Socr. 35. 199, 36. 200, 1. 496, 19. 530,

7. 635, 14. curru vehebatur in academiam 633, 24.
 σφαιρίον 494, 43.
 Sphettus pagus Atticus 722, 15.
 spinæ piscium 732, 6.
 SPIRO Theophyl. 27. 50.
 sponsia 44, 39. furum instrumentum 150, 45.
 sportulæ utrimque ex humeris suspensæ 44, 24.
 stateres 667, 27. 715, 22.
 statuæ 735, 32. insani in statu amoris 355, 4.
 STEGUS grammaticus Procop. 66.
 STEMPHYLOCHARON Alciph. III, 46.
 STEMPHYLODÆMON Alciph. III, 42.
 stentorea vox 550, 20.
 STEPHANUS presbyter. Æn. 15. 26, 44.
 STEPHANUS Dionys. 3.
 STEPHANUS Procop. 18. 30. 103. 114. 125. 141. Daphnes incola 572, 31. ad Nilum habitat 539, 13.
 Stephanus 571, 12.
 STESICHORUS poeta Phalar. 78. 79. 92. 94. 109. 145-147. 412, 3. 413, 35. 416, 3. 10. 417, 20. 421, 22. 422, 9. 423, 33. 424, 18. 434, 21. 435, 27. 440, 14. 444, 23. 500, 8. 456, 5. EIUS FILLÆ Phal. 31. 103. 425, 15.
 STESICHORUS Aristæn. I, 9.
 STHENO Æl. 20.
 stilus scriptorius 299, 37.
 stoa regia Cyrenes 666, 24.
 STOICI Apollon. T. 74. 344, 8.
 stolæ Atticæ 662, 4.
 STRATEGIUS Procop. 11. 566, 28. 567, 1. 8. 581, 38.
 Stralippus Atheniensis 751, 29.
 Strato 55, 3.
 Strato 112, 44.
 Stratocles rhetor victis Atheniensibus victoriam renuntiavit 567, 47. 568, 3.
 Stratolous Molossus 745, 5.
 Stratonice Synesii soror 685, 46.
 Strepsiadus causicus 159, 41.
 Strombichus homo furax 76, 6.
 Strongylio 57, 29.
 στρουθοὶ γερσαῖαι 716, 30.
 Struthias 81, 5.
 STRUTHIO Alciph. I, 9.
 struthiocameli 716, 29. 721, 32. 50.
 Strynæ 464, 3.
 stylitæ 375, 13.
 οστράκινον 720, 38.
 styrax in lustrationibus 67, 3.
 Styx 472, 1.
 Suada alicuius labris insidens 91, 13. ὦ ζῆλη Πιεθοῦ 158, 2.
 subadiuva 729, 21.
 Sunium 48, 10. 49, 16. 124, 24.
 Sunius Herculis f. 312, 6.
 suppliei reverentia habetur, qui in se ipsum animadvertit 657, 46.
 Susa 176, 31.
 συκῆ vox ambigua 95, 44.
 Syleus ab Hercule necatus 638, 47.
 Syloson 353, 19.
 Symmachus 377, 1.
 συμμορία 673, 17.
 συναναρπίσθαι sensu obscæno 249, 6.
 SYNESIUS p. 638-739. Heraclidis oriundus 667, 50. vita eius 665, 11 sqq. 704, 19. eius parentes 651, 3. soror 685, 47. uxor 705, 15. tres filios habet 692, 13. carissimum amittit 667, 5. tertium et ultimum 714, 24. inde a pueritia amorum et equorum studiosissimus 706, 5. rei familiaris (669, 22) neglegentissimus 721,

11. Constantinopoli revertitur 672, 29 sqq. Alexandriam proficiscitur, ut baptizetur et in sacerdotum numerum recipiatur 696, 11-33. uxorem relinquere detrectat 705, 7. Alexandria Cyrenen proficiscitur variis casibus iactatus 639, 36-645, 33. eius epistola ad dioceseseos suæ presbyteros 648, 9-33. Pentapolin contra Macetarum incursiones defendit 720, 24 sqq. liberatus liturgiis 698, 9. non probat resurrectionem 705, 34. Palæbiscam et Hydraca proficiscitur, ut episcopi creationem perferat 675, 3. Athenas commigrat 662, 31. villa Synesii 709, 33. 731, 13 sqq. opusculum iambis conscriptum, in quo animam suam alloquitur 726, 19. 728, 15. eius liber de Dono 737, 32. Cynegeticus 698, 27. 735, 31. ephemerides 645, 17. Encomium calvitiei mittit ad Nicandrum 685, 39. librum περί ἐνοπιῶν et Dionem ad Hypatiam 735, 19. 736, 32. Synesii consobrina Amelii filia 729, 45. eius quædam cognata mulier 737, 49. Vide Euoptyus.

συνοδική νόσ 643, 19. γινώμα 674, 21.

Syra servæ nomen 75, 42.

Syracusæ 619, 3. Syracusii 417, 21. 617, 40. 758, 38.

Syria 58, 18. Syri 22, 9. 29, 20. 232, 18. 266, 17. 731, 10. 38. luxuriosi 651, 26.

Syrianus medicus 708, 19.

syringes Ægyptiorum 703, 45.

syrinx 70, 30. 72, 6. 88, 13. 146, 6. syringis fistularum instar liberorum series 781, 34.

Syrus ins. 740, 7.

Syrus 720, 5.

T.

Tænarum promont. 756, 25.

talpa 780, 14.

Tantalus ditissimus 142, 37. 149, 37. ob linguæ protervitatem punitus 783, 3. eius aquis initiatus Apollonius Tyanensis 125, 29. 128, 32.

tapete Ægyptium 672, 29. peregrinum 48, 24.

Taphosiris Ægypti oppidum, haud procul ab Alexandria situm 640, 30.

ταρκενίδιον 154, 48.

Tarentum 513, 23. 514, 11. 521, 49. a Troianis conditum 528, 36. Tarentini 127, 7. texta Tarentina 474, 38. 617, 19.

TARSENSES Apollon. T. 113.

Tartari portæ 93, 43.

Taureas 227, 21.

tauri ortus in cælo 47, 27.

Tauromenitæ 412, 1. 415, 39. 416, 10.

Tauroschythæ hominum immolatores 666, 28.

taurus 750, 45. Perilai 424, 28. 445, 28. albus immolatus 351, 36.

Taurus mons 390, 20.

Taurus Aureliani consulis f. 653, 27.

Taygetus m. 61, 27.

tela Ægyptia 720, 41. alia 720, 45.

Telchines 48, 44. 736, 35.

TELECLIDES Phalar. 66.

Telegonus Protei f. 631, 10.

Telemachus 339, 1.

Telemachus Herculis f. 248, 15-24. τὸ Τηλέπειον ἀγρῶν 248, 26.

TELESILLA meretrix Theophyl. 24. 72.

Telesippa Agesilai uxor 449, 39. 450, 3.

Telesippa meretrix 152, 2.

τηλία 87, 20.

TEMENIDAS Themist. 5. 21.

Temenus Heraclida 356, 9.

- Tempe Thessalica 352, 1. 390, 18.
 tempestatis descriptio 51, 30. prænuntii 47, 21.
 templa *ἱεροστάσια* 349, 53.
 Tenedia testa 92, 23.
 Teres 462, 28 sqq.
 TEREUS Anach. 7. 372, 48.
 Terillus 531, 31.
 Terpander poeta 578, 11.
 TERPANDER Aristæi. II, 19.
 TERPANDER Theophyl. 7. 48.
 Terpsichore Hymenæi mater 49, 10.
 Terpsio Socraticus 621, 15. 624, 24.
 TERPSIO Aristæi. II, 7.
 TERPSITHEA Theophyl. 6.
 terra expers periculi 45, 7. terræ motus 670, 24. 672, 38. 678, 4.
 testa Tenedia 92, 23.
 testamentum 655, 38.
 in testudinis testa tanquam in cuis motus infans a morbis prohibetur 215, 17. cum testudine comparatur puella deformis 95, 3.
 TETTIGO Theophyl. 38. 62.
 tettigophorus 539, 11.
 TEUCER Phalar. 15. 43. 135. 142. 411, 17. 422, 4. 424, 6. 455, 49. *ὁ ἐπὶ διοικήσεως* 427, 25.
 Teuchira 639, 8. 693, 30. 714, 37.
 Teuthras 36, 10.
τευθρα 235, 23.
 Thaidis aureæ catellæ 474, 39.
 THAIS Alciph. I, 33. 34. 59, 11.
 Thais 167, 40. 44. 168, 7.
 Thais fabula Menandri 67, 20.
 THALASSEROS Alciph. I, 18. 19.
 Thalassio 46, 11.
 THALASSIUS Alciph. I, 7.
 THALES 460, 1. Theophyl. 31. p. 740. 123, 35. 493, 33. Examii f. 106, 1. quomodo obierit ibid.
 THALLISCUS Alciph. III, 35.
 THALLUS Alciph. III, 23.
 THAMBOPIAGRUS Alciph. III, 56.
 Thamyras 486, 23.
 Thamyris 25, 23. Thrax 363, 19.
 Thargelia Milesia 487, 4.
 Thasii 461, 26. 464, 2. Thasium vinum 18, 43.
 THAUMASIAS p. 131.
 THEÆTETUS Apollon. T. 94.
 Theagenes 58, 46.
 Theagoras 453, 28.
 THEANO Pythag. 4. 5. 6. 7. 10. Theophyl. 3.
 THEANO Phalar. 80. 449, 36. 451, 2.
 theatrum 384, 11. 469, 27. præstigiatoris artes in theatro propositæ 74, 10. venationes in theatris 357, 49. in theatro Diogenes folia libri conglutinat 247, 14.
 Thebæ 236, 24. 624, 18. 612, 24. Thebani 41, 41. 42, 43. 324, 11. 465, 36. 615, 51. Pindarum multaverunt ob laudem Athenarum 35, 15. THEBANORUM senatus populusque Philipp. 5.
 Thebæ *ἑκατοντάπυλοι* 349, 49
 Thebais fibicina 19, 19.
 THELXINOË Aristen. I, 19. 154, 39. Thelxinoc 168, 33.
 Themis : *ἢ τὴν Θέμιαν* 12, 49. *ἐν Θέμιδος οἴκῳ* 114, 16.
 Themista, Leontei uxor p. LXXXVj.
 Themistagoras peripateticus 86, 16.
 THEMISTOCLES Neoclis f. p. 741-762. Theophyl. 34. 34, 42. 37, 26. 40, 47. 45, 47. 479, 27. 732, 51. omne imperium detractat, in quo nihilo plus amici peregrinis consequantur 693, 4. Græci ei assurgunt Olympice 748, 45. ostracismo eiectus Athenis, Argos se confert, sed oblatos ab Argivis honores depomni 741, 1-742, 29. admonet Pausaniam florentem potentiam et opibus de suo ostracismo 741, 28-742, 29. Pausaniam iæ perfidiam exprobrat 754, 1-35. Atheniensium de Themistocle morte multando decretum 742, 30. queritur potuisse Leobotem, Lysandrum, Pronapem proditores exrimine se purgare iureiurando, sibi idem non licere 747, 27. item conqueritur de sinistris verbis, quibus Callias in ipsum usus fuerit 750, 12 751, 3. de Hlabronicho et de ingratis Atheniensium animis, qui ad eius ostracismum capitis etiam damnationem addiderint 743, 1 uxorem et liberos Hlabronicho commendat 743, 51-745, 1. impar exilio fortiter ferendo 746, 38-747, 26. Autolycum admonet, ut vera sibi de Atheniensium in se voluntate nuntiet, non verba consolatoria 754, 36. quadraginta talenta apud Philostephanum numularium deposita per Midonem frustra repetit 745, 25. placatus Philostephani literis omnem culpam in Titium coicict 746, 38-747, 26. Aristidi gratias agit, quod sibi, quæ a se passus esset, cum facile posset, non reddiderit, summeque consilium sperat se probaturum illi, quod potentibus Lacedæmonis Themistoclis causam, e patria iam eiecti, in commune vocari Græcorum iudicium, hoc ipsum declinaverit 757, 18-41. amicorum queritur inertiam; Aristidem se gerere ut amicum, amicos contra 757, 43-758, 11. Argis abscedit et in Corcyram se confert 757, 2-17. 758, 12-37. Siciliam petit 758, 37. Admetum 745, 2-24. 758, 46. tempestate defertur Naxum, ab Atheniensibus tum forte directam 759, 46-460, 37. ad regem Persarum proficiscitur 751, 3. 752, 11. 760, 41. cum rege congredditur 761, 5-38. munifice donatur 361, 40 a Temenida petit, ut mittat quæ ipsi pretiosiora in Græcia remanserint 762, 15-24.
 Themistocles Themistoclis avunculus 749, 3.
 Theo *ὁ λόγιος* 533, 10.
 Theochares 69, 9.
 THEOCLES Aristæi. II, 8.
 Theocritus 337, 23. 709, 40.
 THEODORA Iulian. 4.
 THEODORUS sophista Æn. 18.
 THEODORUS Procop. 128.
 THEODORUS Dionys. 10.
 THEODORUS pontifex Iulian. 62.
 THEODORUS Synes. 7.
 THEODORUS medicus Synes. 115.
 Theodorus Cyrenæus 628, 9.
 Theodorus 650, 26. 651, 1. 10. 653, 29.
 Theodorus 695, 41.
 Theodorus 575, 10.
 Theodorus Sostrati f. 289, 21.
 Theodosius imperator 678, 47.
 Theodosius, Stratonicæ coniux, imperatoris *ὑπασπιστή*; 686, 2.
 Theodosius grammaticus 645, 28.
 Theodotes 499, 4. 500, 41. 501, 2. 520, 31.
 Theopemptus 272, 19.
θεοπίλητος 632, 46.
 THEOPHILUS patriarcha Alexandrinus Synes. 9. 6C. 67. 68. 69. 76. 80. 90. 675, 25. 705, 12. 706, 16.
 Theophilus 369, 21.
 THEOPHRASTUS Aristot. 5.
 Theophrastus discipulus Aristotelis 173, 12. *ἐν γεωργίᾳ παραγγέλλοις* 347, 15. præceptor Menandri 66, 42.
 THEOPHYLACTUS p. 763-786.
 Theopompus Platonem maledicentia oneravit 632, 12.
 Theotecnus 645, 24. 650, 7.

- THEOTIMUS** Phalar. 47.
THEOTIMUS poeta Constantinopolitanus Synes. 47. 49. 697, 25. eius poemata 660, 47.
Theotimus Phalar. 47. 420, 8.
Theramenēs 231, 18.
therapeutā in obeliscis indormientes 375, 13.
Thericlea pocula 63, 45. 427, 23.
Therippides 61, 22. 70, 34.
THERISTRO Theophyl. 27.
Thermodon fl. 64, 30. 481, 4.
THERMOLEPYRUS Alciph. I, 20.
Thermopylæ 390, 19.
Thersites 27, 44. 377, 19. 564, 37. 595, 28. **Thersitæ** 302, 15.
Theseus 66, 15. 166, 11. ab Hercule solutus in Tartaro 127, 22. **Hecales** mensam aspernatus non est 363, 41.
Thesinophoria 79, 27.
thesmothetæ Athenis hedera coronati 64, 5.
Thespienses 94, 36. sacra Amori offerunt 481, 1.
Thesproti 759, 9.
THESTYLUS Alciph. III, 31.
THESSALA Alciph. I, 33. 57, 20. 59, 10.
Thessalia 42, 43. 315, 53. 318, 36. 469, 4. **Thessala** venefica 81, 34. **THESSALI** Crat. 24. 232, 23. 311, 35. 323, 25. 29. 465, 35. **Græciæ** proditores 638, 19. **Gorgiam** admirabantur 486, 37.
Thessalus Cous, **Hippocratis** f. 312, 15 sqq. magnis mysteriis cum patre **Hippocrate** initiatus 316, 46. eius **Ἱπποκράτους** 312, 12-318, 51.
Thelis Nerei filia 574, 30. **ἀργυρόπεζα** 478, 33.
THETIS Theophyl. 33. 39. meretrix 773, 13. 775, 22.
Thoas **Andronici** minister 671, 22 sqq. 687, 41. 688, 31 sqq.
tholus Athenis 615, 36. **tholi** balnearum 51, 39.
THOMAS Procop. 17. 21. 72.
Thon 730, 30.
thoraces ferrei 762, 19.
THORAX Phalar. 24.
θουράδων de canibus 17, 7.
Thracēs 78, 31. 236, 15. 638, 35. ad **THRACES** epistola **Iuliani** Imp. 367, 23.
Thraciā 98, 13. 372, 42. 623, 43. 656, 6. 683, 1. 691, 37. 695, 42. **τὰρτι Θράκης χωρία** 673, 2. **Thraciæ** merces 660, 36. 682, 44. **nives** 672, 34.
Thraso mercator 194, 17.
THRASOCYDEMUS Alciph. III, 70
THRASONIDES Alciph. III, 16.
THRASYBULUS Milesiorum tyrannus p. 787. 227, 43.
THRASYBULUS Phalar. 64.
Thrasyleo 19, 22.
Thrasyleo, fabula **Menandri** 67, 21.
Thrasylli balneum 51, 44.
THRASYLOCHUS Anach. 8.
Thrasymachus 35, 45.
Thrasymachus rhetor verbis rusticis et probris usus 274, 2. 544, 6.
Thrax quidem coriarius 438, 9.
Thrax quidam 642, 30.
Thressa serva 22, 35.
Thressa (**Pallene**) **Baccho** succumbit 481 6.
Thria pagus **Atticus** 722, 15.
Thryallis meretrix 59, 11.
THRYPHE Æl. 11, 12.
Thucydides 364, 34. 595, 21. **Gorgiam** admiratus 486, 43. eius epistola 13, 45.
Thule quibus fecerit impune mentiendi potestatem 731, 47.
Thurii 124, 7.
thymele 64, 40.
thymum 393, 8. **tenuium Atheniensium** cibarium 70, 26.
THYNNÆUS Alciph. I, 11.
θυννοσκαίων 667, 54.
thynnus 49, 39.
θυρωρός, nuptialis officii genus 639, 13. 18.
tiara 468, 5. **Phrygia** 88, 14.
tibiarum natura 587, 31.
Tiberius imperator 678, 45.
Tibius servi nomen 639, 18.
Tibius Atheniensis 745, 45. 746, 11. 747. 4. 21.
Tigris 64, 31.
Tīmæus Siculus 628, 9.
Timagora meretrix 489, 3.
TIMANDER Phalar. 82. 136. 439. 45.
Timarchus 37, 31. 42, 4.
Timarchus Cephisis 62, 5.
TIMOCRATES Aristæon. I, 28.
Timocrates **Metrodori** f. 62, 47.
TIMOLAUS Phalar. 129.
TIMOMACHUS Diog. 36.
Timon **Echekratidæ** filius, **Collytensis** 78. 1. 626, 32.
TIMONAX Phalar. 85.
TIMONIDAS Æl. 3.
TIMONIDES Pythag. 8.
TIMOSTHENES Phalar. 55. 62.
TIMOTHEUS **Clearchi** f. **Isocrat.** 7.
Timotheus **Cononis** f. 333, 22. 632, 23.
Timotheus 265, 21.
Timotheus frater **Cratini** 531, 8.
Timotheus 583, 30. 590, 6.
Tiresias vates 493, 36.
Tiristasis **Thraciæ** opp. 461, 32.
τιρωτικόν χρυσίον 687, 44.
Tisias 521, 19.
Tisinicus 748, 4.
Tiso 531, 33.
Tifanes castello inexpugnabili inclusi 667, 30.
Tithonus 378, 1. eius senecta 751, 21. **Tmolus** **Protei** f. ab **Hercule** interemtus 631, 10.
TITUS IMPERATOR **Apollon.** T. 109. 110. 129, 8.
Titus episcopus 372, 8.
tonsores 91, 19.
tormenta 85, 7. eorum genera 670, 28. 671, 14. 687, 36.
Toronæa **Aristomacho** **Sithonis** filio tradita 631, 9.
τραγύματα 36, 15.
tragicæ vestes 395, 18.
tragedia 101, 27.
tragædorum apparatus 216, 45.
TRALLIANI **Apollon.** T. 69. **Brut.** 51-58. 124, 5.
TRAPEZOCHARON Alciph. III, 46.
TRAPEZOLICTES Alciph. III, 45.
TRECHEDIPNUS Alciph. III, 4.
Triballi 287, 1.
τρίβων 211, 30. 213, 1. 215, 21.
τρίβωνιον φατόν 730, 43. 735, 21. **λευκόν** 730, 44. 735, 21.
tributum **Palatinum** 687, 44.
triclinium 343, 10.
TRICLINOSAX Alciph. III, 69.
triginta tyranni 615, 32.
tripus **Delphicus** 313, 37. 432, 46. 773, 14.
Triptolemus 290, 1.
triticum ponderosum 732, 46.
TRITONIS Alciph. I, 4.
Troas 38, 36. 754, 22.
τροχοί **navales** 642, 37.

Troezenii 224, 1.
Troia 27, 44, 38, 24 sqq. 149, 22. 237, 10. 248, 18. 483, 12. 595, 30. 733, 43. res Troianæ 318, 4. Troiani 214, 3. sub Laomedonte surrexerunt 528, 36. apud Troianos moris erit, nupturas virgines in Scamandro lavari 38, 36 sqq.
TROIUS Constantinopolitanus Synes. 26. 73. 91. 111. 112. 118. 119. 123. 660, 23. 716, 33.
Tros 88, 12.
Trygius rusticus 767, 27.
TRYGODORUS Alciph. III, 15.
Trypho Cyrenaicæ præfectus 716, 14. 721, 28. 44.
TURDOSYNAGUS Alciph. III, 64.
turdus 77, 9.
tus 96, 14. 142, 43. masculum 67, 2. turis micæ 77, 21. 87, 23.
Tyana 338, 13 TYANENSIVM senatus et populus Apollon. T. 47. 53.
Tycanias rusticus 774, 14.
τυχαία τὰ πολυθρόνητα 643, 15.
Tychæum 64. 384, 11.
Tydeus 476, 36.
Tyndareus Spartæ moderator 631, 3.
Typhoeus 349, 30.
typi epistolares 1, 1-6, 34. 6, 35-13. 6.
Tyria purpura 482, 15.
Tyro 480, 35.
Tyrrhenicum mare 50, 18.
TYRRHENUS Phalar. 3.

U.

Ulixes 31, 6. 117, 24. 251, 6. 339, 23. 354, 34. 373, 1. 377, 19. 390, 24. 396, 28. 493, 38. 539, 19. 541, 24. 569, 1. 579, 37. 582, 46. 584, 30. 654, 15. 711, 19. 731, 15. 738, 36. 776, 28. ὁ σοφὸς 554, 13. cynicorum princeps 211, 37. 237, 8. 248, 18-25. mendax 661, 29. Cyclopem occæcavit 775, 18. eius errores 722, 34. oberrans extra hunc terrarum orbem 759, 25. Ulixis errorum hæc vita imago 786, 18. eius socii cera aures obturarant 785, 41. eius memoria apud Anchemachetas 733, 45. Ulixem consilium 51, 39. Ulixes metaphorice 726, 34. 43.
Ulpianus anagnosta 263, 19.
ULPIUS Æn. 5. Procop. 88. 90. 567, 18. 31.
undecimviri 75, 4. 622, 19.
unguentariorum officinæ 75, 31. unguentarii Indici 470, 18.
Unnigardæ 686, 34. 687, 21.
URANIUS Synes. 40.
ursi 357, 50.
Ursicinus 728, 39. 730, 7.
urtica (ἀκάλιφη) piscis 44, 33.
uva passa 546, 24. uvarum colores 135, 21.
uxoris virtutes 604, 15.

V.

vacantivi (βακάντιβοι) 681, 26.
Valens imperator 676, 41.
Valentinus hæresiarcha 365, 27.
VALERIUS Apollon. T. 58.
vappa 50, 32.
vasa vitrea et fictilia 297, 28.
vaticinator 544, 33.
venefica 81, 35. venefici 118, 29. 125, 26.
ventris affectio 211, 18.

Venus 20, 7. 54, 30. 56, 36. 375, 44. 397, 10. 468, 3. Anadyomene 139, 24. 470, 39. 478, 35. δέσποινα Ἀφροδίτη 57, 7. 59, 3. Grafiarum præses 133, 36. πολιοῦχος 89, 2. vulgiva 90, 35. ne lugens quidem tonsa 472. 45. Adonidem petit 535, 29. 558, 35. bubulcos 476, 9. ex Cytheris surgens Corinthi arcem salutasse dicitur 88, 48. Veneris rosa 68, 6. templa 58, 11. solea a Momo derisa 377, 52. zona 474, 4. 786, 37. signa Satyrorum simulacris vestita 736, 48. pompa apud Troianos 39, 7. eius artibus bella soluta 146, 33. eius irâ Libyssa supra modum mammatæ 644, 43. rosarum spina Venerem pupugit 468, 34. Venus et Amores 554, 30.

veratrum, vide helleborus.

veredi publici 345, 24. 354, 22. 360, 50. 389, 5. 715, 30.

Veritas dea 296, 44.

Vesontio u. 360, 1.

vespa Atticæ 66, 37.

VESPASIANUS imperator Apollon. T. 103-105-112. 129, 12. Græcos in servitutem redegit 128, 12.

Vesta, ἡ τὴν ἱερὰν Ἑστίαν 731, 23.

vestes convivarum foris depositæ 137, 46. de vestitu muliebri dissertatio 607, 29. vestimenta muliebria 638, 32.

viarum publicarum constructio 351, 25. viæ ad beatitudinem ducentes 244, 41.

vicinorum oculus invidus 49, 29. κακὸν γείτων κακός 18, 21.

VICTOR Procopii frater Procop. 74.

Victor 26, 43.

vindemiatores 135, 23.

vini genera 18, 42. Cyrenaicum 721, 30. Chalybonium 50, 31. Cnidium 266, 15. Ismaricum 717, 25. Italum 96, 37. Mendesium 69, 25. Rhodium 36, 13. οἶνος μερσίτης 198 (?), 6. vini vis et effectus 103, 15. vinum tenue 732, 44.

viscera animalium 299, 16.

viscus 77, 10.

vites 135, 18.

vitrea vasâ succis et liquoribus asservandis ἀπτα 297, 28.

vittæ 206, 8.

Vulcanus 479, 2. eius ars 735, 10.

vulpecula 783, 5. uvis infesta 54. 43

vultur acerbe olens 88, 22.

X.

Xanthii 179, 32. 180, 2. 4. 182, 5. 10. 17. 24. 185, 19. 27.

XANTHIPPE Socratis uxor Socr. 21. 61, 49. 612, 22. 629, 11.

Xanthippus Periclis pater 618, 44.

Xanthus Apollinis sacrum 748, 43.

Xenocratis philosophi imagines superciliosæ 736, 12.

XENOPHON Atheniensis p. 788-791. Socr. 2. 5. 14. 15. 18. 19. 20. 21. 22. 194, 34-196, 25. 479, 27. κομῆτης 195, 26. Thebis versatur 612, 24. Lacedæmonem proficiscitur 619, 23. eius ἀπομνημονεύματα 623, 46.

XENOPITHES Aristæn. 1, 17.

XENOPITHES Phalar. 29.

XERXES Pausan. 1. 2. 128, 7. 321, 35. 630, 14. 760, 40. terram et aquam a Cois petit 291, 11. ὁ Μῆδος 508, 40.

Xyrisitauri 116, 25. 27.

Z.

ZACHARIAS, Procopii frater, Procop. 8. 9. 20. 51. 52. 57. 58. 69. 73. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 93. 96. 97. 105. 108. 109. 110. 143. 144. 148. 152. 161. 562, 2. eius avia 575, 1.

Zamolxis Pythagoræ discipulus 115, 3.

Zanclæi 433, 41.

Zenas 688, 9.

ZENO Citiens Antigoni. p. 107. 792. Diog. 47. docebat in Pœcile 662, 39.

ZENO medicus Iulian. 44, 47. a Georgio episcopo Alexandria pulsus revocatur a Iuliano 366, 8.

Zeno Seleucensium legatus 112, 43.

Zenocrates Epicureus 86, 18.

Zephyrium promontorium Cyrenaicum 662, 43.

Zephyrus 135, 43. 709, 37.

Zeuxippe 54, 43. 55, 6. 16. 59, 12. 84, 1.

ZEUXIPPUS Phalar. 6.

ZEUXIS Antiochi regis pater p. 108.

ZOMECPNEON Alciphr. III, 7.

zona Veneris 140, 28. 474, 4.

ZONÆUS sophista Æn. 4. 574, 32.

Zopyrus pædagogus 87, 18.

ZOSIMUS Procop. 151. πρωτεύων Æn. 8. sophista Æn. 10.

Zosimus 692, 6.

100-100000-100000
100-100000-100000
100-100000-100000
100-100000-100000
100-100000-100000

PA
3487
E4
1873

Epistolographoi ellēnikoi

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
